IMPRINT

First time happens in the world that an author has two translations of Quran.

The “young version” is a simple translation from Arabic to Hungarian

original edition: The holy Quran / translated: Miháffy [!Mihálffy] Balázs

Karachi: Rehbar, [1994]

Date of entry to Széchenyi Library 11-12-2008

URL: https://mek.oszk.hu/06500/06534

Starting date of the work: 1982

The “old version” is the continuation of the previous translation, i.e., its development. To do that, the work had to be started from the beginning.

Title: Al-Quran - Korán

Translation and interpretation.

Language: English – Hungarian. The body text is Arabic.

English translation is made Yusuf Ali, Hungarian translator and compiler is Balazs (Abdel Rahman) Mihalffy

Date of first entry to Széchenyi Library: 18-07-2017

First adaptation: 29-01-2019

Second adaptation closed in 16-03-2021

URL: https://mek.oszk.hu/17000/17082

This work is the fruit of nearly 40 forty years (1982-2021)

IMPRESSZUM

Először történik meg a világon, hogy ugyanaz a szerző két alkalommal fordítja le a Koránt.
A „fiatal” verzió” egy szimpla szövegfordítás arabról magyarra.
Eredeti kiadvány: The holy Quran / ford. Miháffy [!Mihálffy] Balázs
Karachi: Rehbar, [1994]
MEK-be került: 2008-12-11
URL: https://mek.oszk.hu/06500/06534
Munka kezdete: 1982

Az „öreg” verzió az előző fordítás folytatása, annak tökéletesítése. Ehhez újból kellett kezdeni a munkát.
Cím: Al-Quran - Korán
Fordítás és magyarázat
Nyelv: angol-magyar. A törzsszöveg arab.
Angol fordítás, magyarázat: Yusuf Ali, magyar fordítás, magyarázat és a mű összeállítója. Mihálffy Balázs (Abdel Rahman)
MEK-be került: 2017-07-18
Első szövegátdolgozás, frissítés: 2019-01-29
Második szövegátdolgozás, frissítés: 2021-03-16
URL: https://mek.oszk.hu/17000/17082
Ez a mű közel negyven év munkájának a gyümölcse (1982-2021)

Al-Quran KORÁN

ENGLISH VERSION AND COMMENTS: YUSUF ALI
HUNGARIAN VERSION AND COMMENTS: ABDEL RAHMAN MIHÁLFFY

YUSUF ALI ANGOL FORDÍTÁSÁNAK ÉS MAGYARÁZATAINAK FELHASZNÁLÁSÁVAL
MAGYAR FORDÍTÁS ÉS MAGYARÁZATOK: ABDEL RAHMAN MIHÁLFFY

Comments and interpretations were taken from the following Scholars:

Az alábbi hittudósok magyarázatait és értelmezéseit használtuk fel:

Yusuf Ali

Sayyid Abul Ala Maududi

Ahmed Deedat

Rashid Ahmad

Imran Hosein

Mohammad Shafi

Abu Hamid Muhammad bin Muhammad al-Gazali

Abdel Rahman Mihalffy

Compiled by:

Összeállította:

Abdel Rahman Mihalffy

Content - Tartalom

INTRODUCTION TO THIS EDITION 9
BEVEZETÉS EHHEZ A KIADÁSHOZ 17
1. AL-FATIHA (OPENING-NYITÁS) 26
2. AL-BAQARA (HEIFER-TEHÉN) 35
3. AL IMRAN (THE FAMILY OF IMRAN-IMRÁN NEMZETSÉGE) 157
4. AL-NISA (THE WOMEN-ASSZONYOK) 227
5. AL-MAEDA (THE TABLE-ASZTAL) 312
6. AL-ANAAM (THE CATTLE-JÓSZÁG) 378
7. AL-ARAF (THE HEIGHTS-MAGASLATOK) 446
8. AL-ANFAL (SPOILS OF WAR-HADIZSÁKMÁNY) 526
9. AT-TAWBA (REPENTANCE-BŰNBÁNAT) 564
10. YUNUS (JONAH-JÓNÁS) 636
11. HUD (HUD-HUD) 671
12. YUSUF (JOSEPH-JÓZSEF) 712
13. AR-RAD (THE THUNDER-MENNYDÖRGÉS) 767
14. IBRAHIM (ABRAHAM-ÁBRAHÁM) 787
15. AL-HIJR (ROCK CITY-SZIKLA 807
16. AN-NAHL (THE BEE-MÉH) 831
17. AL-ISRA (NIGHT JOURNEY-ÉJJELI UTAZÁS 871
18. AL-KAHF (THE CAVE-BARLANG) 910
19. MARYAM (MARY-MÁRIA) 958
20. TA-HA (TAHA-TAHA) 1002
21. AL-ANBIYA (THE PROPHETS-PRÓFÉTÁK) 1039
22. AL-HAJJ (THE PILGRIMAGE-ZARÁNDOKLAT) 1076
23. AL-MUMENOON (THE BELIEVERS-HÍVŐK) 1103
24. AN-NOOR (THE LIGHT-VILÁGOSSÁG) 1131
25. AL-FURQAN (THE CRITERION-ISMÉRVEK) 1166
26. ASH-SHUARA (THE POETS-KÖLTŐK) 1190
27. AN-NAML (THE ANT-HANGYA) 1230
28. AL-QASAS (THE STORIES-TÖRTÉNETEK) 1258
29. AL-ANKABOOT (THE SPIDER-PÓK) 1292
30. AR-ROOM (THE BYZANTINES-BIZÁNCIAK) 1317
31. LUQMAN (LUQMAN-LUQMAN) 1355

32. AS-SAJDA (THE PROSTRATION-LEBORULÁS) 1368
33. AL-AHZAB (THE CLANS-KLÁNOK) 1381
34. SABA (SABA-SÁBA) 1424
35. FATIR (THE ANGELS-ANGYALOK) 1445
36. YA-SEEN (YA-SEEN-YA SZÍN) 1463
37. AS-SAAFFAT (THOSE WHO SET THE RANKS-SORAKOZTATÓK) 1485
38. SAD (THE LETTER SAD-SZAD) 1518
39. AZ-ZUMAR (THE TROOPS-SOKASÁGOK) 1542
40. AL-GHAFIR (THE FORGIVER-MEGBOCSÁJTÓ) 1568
41. FUSSILAT (EXPLAINED IN DETAIL-RÉSZLETEZETTEK) 1594
42. ASH-SHURA (COUNCIL-TANÁCS) 1617
43. AZ-ZUKHRUF (ORNAMENTS OF GOLD-ARANYDÍSZEK) 1637
44. AD-DUKHAN (SMOKE-FÜST) 1661
45. AL-JATHIYA (CROUCHING-MEGERESZKEDÉS) 1674
46. AL-AHQAF (THE DUNES-SZÉLDŰNÉK) 1687
47. MUHAMMAD (MUHAMMAD-MOHAMMED) 1703
48. AL-FATH (VICTORY-GYŐZELEM) 1717
49. AL-HUJRAAT (THE PRIVATE APARTMENTS-LAKOSZTÁLYOK) 1738
50. QAF (THE LETTER QAF-QAF) 1749
51. ADH-DARIYAT (THE WINNOWING WINDS-ROSTÁLÓ SZELEK) 1760
52. AT-TUR (THE MOUNT-HEGY) 1775
53. AN-NAJM (THE STAR-CSILLAG) 1787
54. AL-QAMAR (THE MOON-HOLD) 1802
55. AR-RAHMAN (THE BENEFICIENT-KEGYELMES) 1815
56. AL-WAQIA (THE EVENT-AZ ESET) 1829
57. AL-HADID (THE IRON-VAS) 1846
58. AL-MUJADILA (THE PLEADING WOMAN-VITÁZÓ ASSZONY) 1860
59. AL-HASHR (EXILE-SZÁMKIVETÉS) 1872
60. AL-MUMTAHINA (SHE THAT IS TO BE EXAMINED-MEGVIZSGÁLT ASSZONY) 1892
61. AS-SAF (THE RANKS-SOROK) 1902
62. AL-JUMUA (FRIDAY CONGREGATION-PÉNTEKI GYÜLEKEZET) 1910
63. AL-MUNAFIQOON (THE HYPOCRITES-KÉPMUTATÓK) 1918
64. AT-TAGHABUN (MUTUAL DISILLUSION-KIJÓZANODÁS) 1931
65. AT-TALAQ (DIVORCE-VÁLÁS) 1939
66. AT-TAHRIM (BANNING-TILALOM) 1949
67. AL-MULK (THE SOVEREIGNTY-TELJHATALOM) 1960

68. AL-QALAM (THE PEN-TOLL) 1970
69. AL-HAAQQA (THE REALITY-VALÓSÁG) 1982
70. AL-MAARIJ (THE ASCENDING STAIRWAYS-FELMENETEL) 1992
71. NOOH (NOAH-NOÉ) 2002
72. AL-JINN (THE JINN-DZSINN) 2020
73. AL-MUZAMMIL (THE ENSHROUDED ONE-BEBURKOLÓZOTT) 2031
74. AL-MUDATHIR (THE CLOAKED ONE-PALÁSTOT VISELŐ) 2039
75. AL-QIYAMA (RESURRECTION-FELTÁMADÁS) 2051
76. AL-INSAN (MAN-EMBER) 2061
77. AL-MURSALAT (THE EMISSARIES-KÜLDÖTTEK) 2071
78. AN-NABA (THE TIDINGS-HÍREK) 2080
79. AN-NAZIAT (THOSE WHO DRAG FORTH-KISZAKÍTÓK) 2088
80. ABASA (HE FROWNED-KOMOR) 2097
81. AT-TAKWIR (THE OVERTHROWING-KIKEREKEDÉS) 2107
82. AL-INFITAR (THE CLEAVING-HASÍTÁS) 2118
83. AL-MUTAFFIFIN (DEFRAUDING-CSALÁS) 2124
84. AL-INSHIQAQ (THE SUNDERING-SZÉTREPEDÉS) 2132
85. AL-BUROOJ (THE ZODICAL SIGNS-CSILLAGKÉPEK) 2139
86. AT-TARIQ (THE MORNING STAR-ESTHAJNAL CSILLAG) 2145
87. AL-ALA (THE MOST HIGH-MAGASSÁGOS) 2150
88. AL-GHASHIYA (THE OVERWHELMING-MINDENT ELFEDŐ) 2157
89. AL-FAJR (THE DAWN-VIRRADAT) 2164
90. AL-BALAD (THE CITY-VÁROS) 2172
91. ASH-SHAMS (THE SUN-NAP) 2178
92. AL-LAIL (THE NIGHT-ÉJ) 2184
93. AD-DHUHA (THE MORNING HOURS-PIRKADAT) 2190
94. AL-INSHIRAH (SOLACE-VIGASZ) 2196
95. AT-TIN (THE FIG-FÜGE) 2201
96. AL-ALAQ (THE CLOT-ALVADÉK) 2205
97. AL-QADR (FATE-ELRENDELÉS) 2214
98. AL-BAYYINA (THE CLEAR PROOF-BIZONYSÁG) 2219
99. AZ-ZALZALA (THE EARTHQUAKE-FÖLDRENGÉS) 2224
100. AL-ADIYAT (THE COURSER-HARCI MÉNEK) 2229
101. AL-QARIA (THE CALAMITY-VESZEDELEM) 2235
102. AT-TAKATHUR (RIVALRY IN WORLD INCREASE-RIVALIZÁLÁS A FELHALMOZÁSBAN) 2240
103. AL-ASR (THE DECLINING DAY-ALKONY) 2245

104. AL-HUMAZA (THE TRADUCER-BECSMÉRLŐ) 2249
105. AL-FIL (THE ELEPHANT-ELEFÁNT) 2254
106. QURAISH (QURAISH-QURAISH) 2264
107. AL-MAUN (SMALL KINDNESSES-JÓSÁGOK) 2271
108. AL-KAUTHER (ABUNDANCE-BŐSÉG) 2276
109. AL-KAFIROON (THE DISBELIEVERS-HITETLENEK) 2282
110. AN-NASR (DIVINE SUPPORT-PÁRTFOGÁS) 2288
111. AL-MASADD (PALM FIBRE-PÁLMAROST) 2294
112. AL-IKHLAS (PURITY-TISZTASÁG) 2303
113. AL-FALAQ (THE DAYBREAK-HAJNALHASADÁS) 2308
114. AN-NAS (MANKIND-EMBEREK) 2324
ANNEXES – FÜGGELÉKEK 2339
CLOSING REMARKS - ZÁRSZÓ 2340
REFERRED AUTHORS –HIVATKOZOTT SZERZŐK 2344

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ الْهَمِّ وَالْحُزْنِ وَالْعَجْزِ وَالْكَسَلِ وَالْبُخْلِ وَالْجُبْنِ وَضَلَعِ الدَّيْنِ وَغَلَبَةِ الرِّجَالِ

‘O Allah, I take refuge in You from anxiety and sorrow, weakness and laziness, miserliness and cowardice, the burden of debts and from being over powered by men.’

INTRODUCTION TO THIS EDITION

Time can change but the revelations of Allah remain the same. They have never changed since the last 1400 years however the meaning of the words and interpretations always corresponds the time and place and the preparedness of the interpreter himself.

In the 21th century of the globalized world our Holy Book gives even more instructions as before. Years have passed, the history has given lessons and science discovered new phenomenon which all give more explanation for the verses which were revealed for our illiterate Prophet (peace be upon him) in the middle of the desert fourteen centuries ago. This is a real miracle. At that time people could accept the words but today there is a chance to accept their meaning. Maybe after 2-300 years mankind will understand even more.

My work is a humbled attempt for those who believe in Allah and His Timeless Truth.

HOW TO READ QURAN?

The Holy Quran consists of 114 Surahs (chapters) and each Sura contains particular number of ayas (verses). For the man of 21th century reading Quran is not easy. Our generation wants to understand everything totally at the time when the aya or Surah was read. In the case of the Quran, it is not possible.

Every aya was revealed in a particular occasion. Without knowing the specific event the reader can go astray in comprehension of the text. Therefore, we try to give as much historical and authentic literary background as we can.

Several times occurs that the similar aya comes back in different context. Therefore, nobody can give a specific explanation to an aya at first time. Maybe we have to go thru the full text until finally we get the real concern of the aya. If we take out a cell from a human body, we cannot state that it is a human being. Under particular conditions even a cell can differentiate different tissues. The aya is similar. We cannot give explanation for any aya taken out of the context of revelation. The same aya can give different meaning in another Surah as the cell can adopt to another environment, too.

Our history was short and we could not discover our world. The more we discover the more we understand. Don't forget: this is the Book of Allah and He revealed it for all times. Our brain works always within the historical time-, and geographical place-limits what define our thinking. Regarding some aya maybe their time of perception has not yet come.

Al-Kahf (Cave) Surah (chapter 18.) tells the story of Moses when he was still not ready to accept spiritual teachings. He faced a difficult test. It was the test from Allah regarding perseverance, patience and persistence. Moses had to undergo different situations without minding them. However, all of these events have got their real meaning later. These ayas are about tolerance and hope for final comprehension. It is the way how we can comprehend at least a small part from the Guidance of our Eternal Lord.

WHAT IS SO SPECIAL ABOUT THIS TRANSLATION AND COMMENTARY?

This is the first time when the same person translates twice the Holy Quran. I have a translation of my young age when I was in my 30's.

I had a very intensive life. When I approached to my 60's I decided to translate Quran again and write commentary, too. It was interesting how life can change the sense of comprehension regarding the ayas. Sure, it was a good decision. It is quite different if one translates a text, one page after another and uses explanations or other books what make the historical events of the different ayas clear, or after Islamic studies one goes across a life what make ayas more matured in the mind and he tries the translation again.

It was also interesting how mind following a lifetime could change my comprehension. When one is still young politics and actual circumstances effect more on his "filtration system" what filters the words and sentences. When one reaches the age closer to death, he becomes more independent from worldly understanding and tries to find the universal meaning.

Books and explanations open a lot of views. Some interpreters put Jews and Christians in focus due to their deeds like breaking covenant, killing Prophets or blasphemy because of trinity or considering Jesus as God etc. These interpreters use their blames as politicians who are going to create enemy from Jews or Christians. If they do so why they don't blame Muslims who committed even bigger sins in the name of Islam against humanity? I don't think that using terms in general as Jews, Christians or Muslims can explain the truth. In order to understand the references, the comprehension has to be more general. If Cain kills Abel, we cannot create enemy from Cain. The real meaning is that

committing act like envy and killing is a big sin in general and we have to struggle in order to avoid it. Also, we cannot draw conclusion from Ayas of Quran that Jews and Christians can be blamed in general due to their sins. It is a mere preconception. The meaning is more general: breaking covenant, killing human, especially if they convey messages or concepts no matter what concepts they are, or judging over people, persecuting them, causing afflictions due to our own extremism is big sin. I think this is what a Book from Allah saying to us. It is an exhortation and warning against the sin itself and not against the people.

During the translation I felt bitterly and rejoiced at the same time.

Bitter, because I could feel myself in the age of the Holy Prophet (peace upon be him) and his Companions. It was wonderful to comprehend the struggle what they had invested in establishing this Faith with the Grace of Allah. This struggle had opened the way to people for establishing a society based on justice, peace and humanity. There was no question raised like who belongs to Ahl Sunna or Ahl Shiite, etc. There had been no differences occurred yet, no disputes raised around the power and reign. Islam has remained the same as a principle but a few only knows it. We Muslims today inclined to a quite different direction. Instead of learning Quran we follow those clergy who are affiliated with political or sectarian views. The Islamic concept today is endangered by the following factors:

Those who are rich of us incline rather towards the policy of money than the policy of Faith. If one ignores the regulations of Faith and follows exclusively the policy of money becomes the enemy of Islam. He cannot avoid it.

The poor of us are permanently exposed to pressure. The biggest pressure they have is their ignorance. They think they are Muslims while they are only Muslim-like individuals. Some of them commit sins which bring them closer to Evil than to Allah.

Some Muslims went back to the age of Jahiliya (age before Islam) and practice similar traditions under the cover of Islam. Their conduct toward poverty, women, children, orphans, weak and their approach towards earthly power and dignity show the character of Jahiliya. Also, they betray their brethren who struggle on the way of Allah and they support the enemy against them.

Remind those who take out verses literally and blame Jews and Christians as if our Islamic duty was to blame them permanently. Don't they see that if Quran was revealed today Muslims would be mentioned in it as counterexamples? Sure, we could not violate the text of Quran and this is really the miracle. However, we have violated the meaning of the Quran by our misinterpretations.

Whoever is sincere in Faith feels anger about his own fellow Muslims who deal in the name of Allah and commit the biggest sins. While reading every aya my anger is increasing against them and the crime what they have committed. Remember Surah Tawba (Repentance) where the conclusions of Tabuk Expedition are summed up. What a wrath the Holy Prophet showed towards those Hypocrites who had lagged behind searching excuses for not to join to the Jihad? How they practiced conspiracy in order to betray the Cause of Allah? How they established their mosque in order to hide their evil deeds? Is it not happening today?

It is very cheap slogan to repeat always that we Muumins (Believers) are brothers. They use this in order to make people to follow them. But I say: No! They are not my brothers! As those hypocrites were not the brothers for our Holy Prophet (peace upon be him) and for the Muhajireen (who fled from Mecca to Medina), for the Ansar (Helpers of the Muslims in Medina) and for the believers. They are enemies no matter how loudly they shout Allah Akbar!

I rejoice, because I had the odds to speak out what I feel and my soul will find rest. It makes me happy to give a Book in the hands of the citizens of our Globalized world what speaks to all of us without distinctions. Be Allah Glorified for the peace what He establishes in the hearts of those who read it.

I rejoice because I know that majority of Muslims feel the same like me. Islam is there in their hearts and with the Grace of Allah it motivates their intentions and deeds.

I rejoice because I can leave a Book in the hands of my children whose life is full of struggle. This is all what I can give for them. I ask the Almighty Allah to give peace in their souls in this world and the hereafter. Let be this Quran light in our life and in our grave. Amen

THE QUR'AN – HOW IT WAS REVEALED AND COMPILED

By Dr. Mohammad Shafi

INTRODUCTION

Qur'an means reading or recitation. However, the word has specifically come to mean the Qur'an revealed to Prophet Muhammad. The Qur'an is the foundational book of Muslims and, in fact, of the Arabic language. Muslims believe that the Qur'an is the complete and authentic record of the original revelations, claimed by the Prophet to be the literal Word of God, and was organized in its current form by the direct instructions of the Prophet himself. They believe that no one has the authority to alter the Qur'an since every word in the Qur'an is the literal word of God. Over the ages, the Qur'an has been translated in dozens of languages throughout the world, but only the Arabic text is considered the authentic Qur'an. There is complete agreement on a single text of this Arabic Qur'an by Muslims of all schools of law, of all theological and philosophical leanings, and of all ethnicities and nationalities. Notwithstanding a few detractors, the majority of non-Muslim scholars also agree that the current Qur'an is a faithful record of what the Prophet claimed to be the revelations to him from God, as they existed at the time of the Prophet's death. The Qur'an is also memorized by hundreds of thousands of people and read by Muslims on all occasions; it is, perhaps, read by more people on a constant basis than any other in human history. The Qur'an, therefore, continues to be a book as well as a recitation. The two traditions reinforce each other and assure the protection of the integrity of the Qur'an and the failure of all attempts at altering or corrupting it.

ORGANIZATION

The Qur'an is organized in 114 chapters called Surahs which contain 6237 ayahs (verses or signs) of various lengths. More than three-fourth (86 out of 114) of the Surahs were revealed during the 13 years of the Prophet's mission in Makkah; the remaining 28 were revealed during the entire 10 years of his life in Madinah. The Surahs are foundational divisions. For convenience of reading the book in a month, it is divided into 30 equal parts (each called a Juz'), and for reading it in a week, it is divided into 7 parts (called a Manzil). It is said that the Makkan Surahs primary deal with the basics of the belief and the Madinan Surahs are about the practice of faith. This, at best, is an oversimplification.

This may be a good place to dispel some common misconceptions about the arrangement of the Qur'an. It is often said the order of the Qur'an is "roughly" in decreasing order of the size of the Surahs (except the first). It is true that most of the longest Surahs are in the beginning and most of the shortest are at the end. The longest Surah is the second one and has 286 Ayahs and the shortest (103, 108, and 110) are toward the end and have 3 Ayahs each. But, beyond this general observation, one can easily demonstrate a lack of order by size of the Surahs. After the 5th Surah, the order by size breaks down. For example, the 6th Surah (with 165 Ayahs) is shorter, and not longer, than the 7th (with 206 Ayahs); the 8th (with 75 Ayahs) is shorter than the 9th (with 149 Ayahs); and the 15th (with 99 Ayahs) is shorter than the 16th (with 148 Ayahs). The reverse can be shown at the end of the Book. Surah 95 (with 8 Ayahs) is shorter, not longer, than Surah 96 (with 19 Ayahs) and Surah 103 (with 3 Ayahs) is shorter than Syrah 104 (with 9 Ayahs). It is also often stated that the Surahs are arranged in a "reverse" chronological order of the revelation. If this were true, Surah 9 would be Surah one or two, and all the beginning Surahs would be Madani and all at the end would be Makkan. But this is not the case. Seven of the first 20 Surahs are from the Makkan period and three of the last 20 Surahs (98, 99, and 110) are from the Madani period. In contrast with the above-mentioned speculations, the Muslims believe that the arrangement of the Qur'an was determined by the Prophet himself, under guidance from God. They see in this arrangement a coherence that is suitable for all people and for all times to come.

THE CONTENTS

The Qur'an deals with Divine nature, God's intervention in history, and spiritual lessons learned from observation of nature, from life, and from history. It deals with major themes which are often illustrated with bits of relevant stories of previous prophets and of by-gone cultures, kingdoms, and empires. All of these themes are interwoven throughout the Qur'an, although, naturally, some Surahs deal more with maters of faith and others with matters related to living a good life. There is emphasis on regular prescribed prayers, on constant supplications, on deep self-evaluation, on regular fasting, on pilgrimage, to the holy sites related to the origins of the worship of one God, on specific rules related to equity in inheritance, on constant charity, and on social justice for all irrespective of social status. Specifics and details of much of these are left to the Prophet to develop and demonstrate by practice. Beyond that, the Qur'an does not dwell much on matters of ritual per se or of laws and procedures. The emphasis of the Qur'an can be seen from the names it uses for itself. Some of these names are: Al-Huda (The Guidance), Al-Dhikr (The Reminder), Al-Furqan (The Criterion-for judging right from wrong), Al-Shifa (The Healing), Al-Mau`iza (The Admonition), Al-Rahmah (The Mercy), Al-Nur (The Light), Al-Haqq (The Truth), and Al-Burhaan (The Clear Argument). It does not call itself a book of Law, of Science, or of procedural prescriptions. Only about 500 to 600 Ayahs are related to rules and regulations and less than 100 of these can be directly implemented through legislation. One needs the extensive Hadith literature and elaborate legal processes to derive legal rules and get them to a level where implementation issues can be discussed.

HOW WAS THE QUR'AN REVEALED?

The first revelation came to Mohammad when he was 40 years old and was on one of his customary retreats in the cave of Hira' in the hills outside Makkah. It was one of the odd nights during the last ten days of the month of Ramadan. According to the reports recorded in the authentic Hadith literature, an angelic presence appeared before the perplexed Mohammad and said to him: "Iqra'" (Read or Recite—the word Iqra' has an ambiguous meaning). Mohammad replied that he could not recite or did not know what to recite. After the instructions to read or recite were repeated two more times, Mohammad reports that the angelic presence held him and squeezed him so tightly that he felt that his breath was leaving his body. The angelic presence then instructed him to recite with him the words that are now recorded as the first 5 Ayahs of the 96th Surah Al-Qalam, (The Pen) of the Qur'an. Read (or recite) in the name of your Lord who created (and continues to create); Created the humankind from a clot of congealed blood. Read and your Lord is The Most Generous; Who taught by the pen; taught humankind what it did not know. These are the first words of the revelation that take Mohammad from an unassuming but generous and trusted member of his city to become Mohammad the Messenger of God, Al-Rasool Allah. A man with no worldly ambitions, and unknown for eloquence and speech, becomes the most eloquent and persistent critic of his society. He becomes a passionate advocate for reform based on the worship of one God and insisting on the dignity, equality and Justice for the slaves, the poor and the female. The experience of this first revelation shakes him and stuns him. He hurries to his wife Khadijah and asks her to cover him with a blanket. When he recovers his composure, he relates to her the story of his experience. He is concerned that he may be hallucinating or losing his mind. She assures him that he is a very balanced person and that his experience must have some super natural explanation.

She suggested that they go to visit one her old relatives know for knowledge of previous scriptures. Her relative, Waraqa ibn Naufal, tells Mohammad that his experience resembles that of Moses and the other prophets. He suggests that Mohammad has been chosen as a messenger by God. He warns him that the people would oppose him as they opposed the prophets before him. An interval of several months passes after the above revelation. The Prophet is wrapped up in a blanket, feeling despondent and afraid of having been removed by God from his mission. This is when the revelation of Ayahs 1 through 7 of the 74th Surah Al-Moddaththir, (The One Wrapped), occurs. O you wrapped up (in your cloak), Arise and deliver the warning. And proclaim the glory of your Lord. And purify and cleanse your garments. And shun all idolatry and filth. And do no favors, expecting gain in return. And for the sake of your Lord, be patient and constant. Further revelations come over the remaining 13 years of the Prophet's life in Makkah and 10 years in Madina. By the time of his death, the revelations are composed of 114 Surahs. The last of these is Surah is Al Taubah, now numbered the 9th. But the last words of the revelation are said to be in the third Ayah of Surah 5, Al Ma'idah. Today I have completed for you your religion, fulfilled upon you My favors, and approved for you Al Islam as your religion.

RECORDING OF THE QUR'AN

The revelations were recorded contemporaneously by one of the scribes appointed by the Prophet for this purpose. After every revelation, the Prophet would come out to the public (unless he was already outside) and recite to the people the new verses. He would also instruct one of the scribes to write it down. According to authentic Hadith literature, he would tell them where the new revelation was to be positioned in relationship to previous revelations. He would tell the Surah where the new revelation would go and the preceding and succeeding Ayahs. The scribes would write on whatever material was available at the moment. Thus, the writing medium ranged from a stone, the leaf of a palm tree, shoulder-bone of a camel, the membrane on the inside of a deer-skin, a parchment or a

papyrus. These writings were stored in a corner of the Prophet's room and later, perhaps, in a separate room or office near the Prophet's room. It should be mentioned that while Al Qur'an means a recitation, it also calls itself "The Book". The root word for book, k-t-b, occurs in the Qur'an more than 300 times. The word and concept of Surah is also in the Qur'an; and so is the word Ayah. The Makkans, being a merchant society, had a large pool of those who could read and write. There were as many as 11 scribes during the early part of the Madinan period also. The most prominent of these was an elderly gentleman, named Ubayy ibn Ka`b. The Prophet was then introduced to an energetic teenager named Zayd ibn Thabit. He was eager to learn and was placed directly under the Prophet's supervision. After he had accomplished his initial assignments in record time, the Prophet made him in charge of the Qur'anic record. Zayd became the principal scribe, organizer, and keeper of the record. Hundreds of people memorized the Qur'an and many wrote what they learned. But keeping up with the new revelations and the changing arrangement of the Ayahs in the Surahs was not possible except for a few. To keep up, hundreds regularly reviewed the Qur'an they knew. Many did this under the Prophet's own guidance. Others did it under the supervision of teachers designated by the Prophet. Those from remote areas, who had visited once, or occasionally, may not have kept up. Some, who wrote what they had learned, may not have inserted the new revelations in the manner prescribed by the Prophet. The Prophet was meticulous about the integrity of the Qur'an. He constantly recited, in public, the Surahs as they were arranged at the time. It is reported that angel Gabriel reviewed entire Qur'an with the Prophet once a year during the month of Ramadan. This review was done twice during the last year of the Prophet's life. And Zayd maintained the records faithfully, kept them properly indexed, and made sure they were complete according to Prophet's instructions. At the time of the Prophet's death, Zayd had a complete record of all revelations except the first Ayah of Surah 9, the Al Taubah. The Prophet used to indicate the completion of a Surah by instructing the sentence, "(I begin) In the name of God, The Most Merciful, The Most Compassionate" be written at its beginning. This wording at the beginning of each Surah became both a separator from others and an indication that the Surah was now complete. This formulation is missing from the 9th Surah, indicating that no one wanted to add anything to the Qur'an that the Prophet had himself not ordered, even if seemed logical to do so.

FORMAL COMPILATION AS A "BOOK"

After the Prophet's death, the community chose Abu Bakr as their temporal chief, the Khalifah of the Messenger, the Caliph. About a year later, a large number of those known as authoritative memorizers were killed in a battle. According to authentic Hadith literature, `Umar Ibn al Khattab (who became the second Caliph) was alarmed by this and concerned that the next generation may not have enough teachers of the Qur'an. He, therefore, approached Abu Bakr, and suggested that a formal compilation of the Qur'an be prepared on materials that would be convenient to store, maintained, and used as a reference. According to the Hadith literature, Abu Bakr was reluctant to do something the Prophet himself had not undertaken. After a few days, however, he "became inclined" to the idea and asked Zayd to undertake the task. Zayd says he also hesitated but, after contemplation, also "became inclined" and agreed to undertake the work. A committee was formed to do the job. They compiled a collection by checking and double checking each Ayah of the existing record of the Qur'an with the memories of each member of the committee as well as of the other prominent experts. This copy was housed with the Prophet's wife Hafsa. (She was a daughter of `Umar ibn al Khattab). By the time of the third Caliph, `Uthman ibn `Affan, the Muslim population had spread over vast areas outside the core Arab regions and many people of other cultures were

entering Islam. About 15 years after the first compilation, therefore, it was suggested that authenticated copies of the Qur'an be made available to major population centers in those areas. Zayd again was instructed to undertake the task. He again formed a committee. Instead of just making copies of the existing text, they decided to seek corroboration of each Ayah in the earlier compilation with at least two other written records in the private copies in the possession of known reputable individuals. It is reported that this comparison was successful for all Ayahs except one. For this Ayah, only one comparison could be found. But it was in the hands of a person who was considered so reliable by the Prophet himself that his lone testimony was accepted by the Prophet in a case requiring two witnesses. It is reported that, 7 copies of the collection were prepared and authenticated. One of these copies was given to the Caliph himself. One became the reference copy for the people of Madinah, one was sent to Makkah, one to Kufah, and one to Damascus. (I was unable to find references to the destination of the other copies). We should mention that the committee, while doing its work, confirmed the general observation that all private copies were incomplete, some were out of sequence, some were in tribal dialects other than the standard Quraish dialect, and many had marginal notes inserted by the owners. They expressed concern that as time passes the context of these deficiencies will be lost. These partial copies may get into public circulation after the death of the owners of these records and become a source of schisms and create confusion. They, therefore, recommended that all such copies be destroyed. The Caliph issued orders to that effect but did not put in place any mechanisms for enforcing the orders. There is sufficient evidence that some people kept their copies and some were used by mischief makers to create controversies that did not succeed. Those Authentic copies of the Qur'an are known as the "`Uthmani" text. This text, however, did not have the short vowels that are even today left out of Arabic text used by those who know the language. In the absence of these short vowels, however, those not well versed in the language can make serious mistakes. These vowels were, therefore, inserted about 60 years later under instructions of the governor of Kufa, named Hajjaj Ibn Yusuf.

A Foot Note Regarding Required Qualifications for interpreting the Qur'an

The Qur'an, being considered the literal word of God, is taken very seriously by Muslims. It is not enough to just study the Arabic language to interpret the Qur'an. Muslims have agreed over the centuries that one must be well-versed in the following before one is considered qualified to offer a credible opinion.

• Mastery of classical Arabic. (Arabic of the Quraish of the time of the Prophet).

• Mastery of the entire book. ("The Qur'an explains the Qur'an").

• A thorough knowledge of Hadith literature. (The Prophet's interpretation is binding and those around him understood it better than the later generations).

• A deep knowledge of the life of the Prophet and of the first community. (No interpretation is valid that ignores the original context).

• A commanding knowledge of the exegetical notes and writings of the earlier scholars and of the traditions of earlier Muslim communities

BEVEZETÉS EHHEZ A KIADÁSHOZ

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ الْهَمِّ وَالْحُزْنِ وَالْعَجْزِ وَالْكَسَلِ وَالْبُخْلِ وَالْجُبْنِ وَضَلَعِ الدَّيْنِ وَغَلَبَةِ الرِّجَالِ

„Ó Allah! Benned keresek menedéket a szorongástól, szomorúságtól, gyengeségtől, lustaságtól, gyávaságtól, az adósságok terhétől és hogy ne legyek más ember igája alatt!”

Idők változnak, de Allah kinyilatkoztatásai ugyanazok maradnak. Az eltelt 1400 évben semmit nem változtak, azonban a szavak értelme és magyarázatok mindannyiszor a helyet, az időt és a kommentátor felkészültségét tükrözik.

A 21-ik század globalizálódó világában a mi Szent Könyvünk még az előzőekhez képest is több iránymutatást ad. Évek múltak el, a történelem tanulságokkal szolgált, a tudomány új jelenségeket tisztázott, ami bővebb magyarázatot ad a verseknek, melyek a mi írástudatlan prófétánk (béke reá) számára megnyilatkoztak a sivatag közepén tizennégy évszázaddal ezelőtt. Ez valóban egy csoda. Abban az időben az emberek a szavakat fogadták el, de ma ott van a lehetőség azok értelmének befogadására is. Lehet, hogy 2-300 év múlva még ennél is többet értenénk.

Ez egy alázatos kísérlet azoknak, akik hisznek Allahban és az Ő Időtlen Igazságában.

HOGY OLVASSUK A KORÁNT?

A Szent Korán 114 Szúrából (fejezet) és ezeken belül számos áyából (vers) áll. A 21-ik század emberének Koránt olvasni nem könnyű. Nemzedékünk minden áyát, vagy Szúrát akkor akar teljesen megérteni, amikor olvassa. A Korán esetében ez nem lehetséges.

Minden aya egy bizonyos esemény alkalmából nyilatkoztatott ki. Az adott esemény ismerete nélkül az olvasó a szöveg megértésében eltévelyedhet. Ezért megkísérlünk annyi történelmi és autentikus irodalmi hátteret adni, amennyit csak lehet.

Számtalanszor előfordul, hogy egy aya egy másik összefüggésben tér vissza. Ezért senki sem adhat specifikus értelmezést egy áyának az első alkalommal. Lehet, hogy az egész szövegen túl kell lennünk ahhoz, hogy megkapjuk, mire vonatkozik az adott aya. Ha egy sejtet kiveszünk egy emberből, nem mondhatjuk arra, hogy ember. Bizonyos körülmények között egy sejt is képes különböző szöveteket differenciálni. Az aya is hasonló. Nem adhatunk magyarázatot egy ayara sem úgy, hogy kiszakítjuk azt a szövegkörnyezetéből. Ugyanaz az aya mást jelenthet más Szúrákban, ahogy egy sejt is egy adott környezethez alkalmazkodik.

Történelmünk rövid és nem fedeztük fel a világot. Minél többet felfedezünk belőle, annál többet értünk. Ne feledjük: ez Allah Könyve, Aki minden időkre nyilatkozta azt ki. Agyunk viszont mindig a történelmi idő-, és földrajzi hely-határok között működik, melyek gondolkodásunkat meghatározzák. Néhány aya vonatkozásában lehet, hogy még nem jött el az idő azok befogadásához.

Az Al-Kahf (Barlang) Szúra (18. fejezet) elbeszéli Mózes történetét, amikor ő még nem állt készen a spirituális tanok befogadására. Nehéz próba elé állt. Allah tette próbára állhatatosságát, türelmét és kiállását. Mózes különböző eseményeken kellett, hogy átmenjen anélkül, hogy felfogná azok értelmét. Ezek az események azonban, később mind valós értelmet nyertek. Ezek az áyák a türelemről és a végső megértés reményéről szólnak. Ez az út az, ami által legalább egy kis részét felfoghatjuk a mi Örök Urunk Útmutatásának.

MI A KÜLÖNLEGES EBBEN A FORDÍTÁSBAN ÉS MAGYARÁZATBAN?

Első alkalommal történik, hogy ugyanaz a személy kétszer fordítja le a Szent Koránt. Harmincas éveimben jártam, amikor először lefordítottam.

Mozgalmas életem volt. Amikor a hatvanas éveimhez közeledtem, elhatároztam, hogy még egyszer nekikezdek és magyarázatokat is írok. Érdekes, az élet mennyire meg tudja változtatni az Áyák értésének érzését. Bizonyos, hogy jó döntés volt. Más az, ha valaki nekiáll egy szöveg lefordításának, egyik oldalt a másik után, magyarázatokat tanulmányoz, könyveket olvas hozzá, melyek az Áyákhoz fűződő történelmi eseményeket tisztázzák, vagy az, ha Iszlám tanulmányokat folytatva és a Koránt már bizonyos fokig ismerve, egy életet leélve, az Áyák érettebbé válnak a tudatában és újból nekiáll a fordításnak.

Szintén érdekes, mennyire tudta megváltoztatni az agy, egy életet felölelő időszakot követően, a megértést. Ha valaki fiatal, a politika, a jelen körülményei, jelentősen befolyásolják azt a „szűrőrendszert" melyen a szavak és mondatok áthaladnak. Amikor valaki eléri azt a kort, amely inkább a halálhoz áll közelebb, akkor függetlenedik az evilági értéstől és inkább az egyetemes felfogás irányába törekszik.

Könyvek és magyarázatok számos véleménynek nyitnak utat. Néhány kommentátor a Zsidókat és Kereszténeket helyezi központba a tettek miatt, melyeket elkövettek, pl.: szövetség megszegése, Próféták megölése, Istenkáromlás a szentháromság tana, ill. amiatt, hogy Jézust Istennek tartják stb. Ezek a kommentátorok az érveiket politikusként alkalmazzák, akik ellenséget akarnak kreálni a Zsidókból, vagy Keresztényekből. Ha ezt teszik, akkor miért nem vádolják a Muszlimokat, akik nagyobb bűnöket is elkövettek az emberiséggel szemben az Iszlám nevében? Nem gondolom, hogy a Zsidó, Keresztény, vagy Muszlim fogalmának ilyen értelmezése igazságra vezet. Az utalások értése ennél általánosabb felfogást igényel. Ha Káin megölte Ábelt, akkor nem kreálhatok Káinból ellenséget. A valós jelentés az, hogy az irigység, ill. emberölés általában véve hatalmas bűn és küzdenünk kell, hogy elkerüljük. Nem tudunk olyan következtetéseket levonni a Korán Áyáiból, hogy

a Zsidók és Keresztények általában véve vádolhatóak a bűneik miatt. Ez egy előítélet. A jelentés általánosabb: a szövetség megszegése, emberölés, különösen, ha ők üzenetet közvetítettek, vagy bármilyen koncepció hordozói voltak, vagy ítélkezni emberek felett, üldözni, kínozni őket saját extrémizmusunk miatt, hatalmas bűn. Úgy gondolom, ezt mondja Allah Könyve. A bűn ellen figyelmeztet és nem az emberek ellen.

A fordítás alatt egyszerre éreztem keserűséget és örvendezést.

Keserűséget, mert a Próféta (béke reá) és Követőinek korában éreztem magam. Csodálatos volt felfogni azt a küzdelmet, amit kifejtettek a Hitért Allah kiváltságával. Ez a küzdelem nyitott utat az embereknek, hogy egy igazságosságon, békességen és emberségen alapuló társadalmat hozzanak létre. Nem vetődtek fel olyan kérdések, hogy ki Szunnita és ki Síita stb. Nem jelentek meg még a különbségek, nem folytak viták a hatalom gyakorlásáról, az uralkodásról. Az Iszlám, mint ideológia ugyanaz maradt, de csak páran ismerik. Mi, Muszlimok ma már eltérő irányba haladunk. A Korán tanulmányozása helyett azokat a hitszónokokat követjük, akiket politikai vagy szektához való befolyásoltságuk köt. Az Iszlám koncepcióját ma a következő tényezők veszélyeztetik:

Aki köztünk gazdag, inkább a pénz elvei, mint a Hit elvei felé fordul. Ha valaki nem vesz tudomást a Hit szabályozásáról és kizárólag a pénz elveit követi, akkor az Iszlám ellenségévé válik. Ezt nem tudja elkerülni.

Aki szegény közöttünk, állandó nyomásnak van kitéve. A legnagyobb presszió az ő tudatlanságuk. Azt hiszik, hogy Muszlimok, míg ők csupán Muszlimnak látszó személyek. Néhányan közülük bűnt követnek el, ami a Gonoszhoz közelebb viszi őket, mint Allahhoz.

Néhány Muszlim visszatért az Iszlám előtti tudatlanság korába, a Dzsahiliyába, és annak megfelelő tradíció szerint él, Iszlámnak álcázva azt. A szegénységhez, nőkhöz, gyerekekhez, árvákhoz, gyengékhez való hozzáállásuk, a földi hatalomhoz és méltósághoz való közeledésük a Dzsahiliya jegyeit mutatják. Elárulják azokat a testvéreiket, akik Allah útján küzdenek, és az ellenséget támogatják velük szemben.

Ott vannak azok, akik szó szerint kivesznek Zsidókat és Kereszténeket kritizáló verseket, mintha a mi Iszlámból eredő kötelességünk az ő permanens vád alá helyezésük lenne. Nem veszik észre, ha a Korán ma nyilatkozna ki, akkor már a Muszlimok is ellenpéldaként kerülnének abba? Bizonyos, hogy nem tudjuk meghamisítani a Korán szövegét és ez valóban egy csoda. Azonban meghamisítjuk a Korán jelentését a félremagyarázásokkal!

Aki őszintén Muszlim, bosszúságot érez hittársai miatt, akik Allah nevében a legnagyobb bűnöket követik el. Minden aya olvasása további haraggal tölt el miattuk és a bűnök miatt, amiket elkövettek. Emlékezzünk, a Tawba (Bűnbánat) Szúrára, mi a Tabuki hadjárat következményeit összegzi. Milyen dühhel fordult a Próféta a Hipokriták felé, akik hátramaradtak és csak kifogásokat kerestek, miként ne csatlakozzanak a Dzsihádhoz? Miként szerveztek összeesküvést Allah Ügyének elárulására? Hogy létesítettek egy mecsetet csak azért, hogy elfedjék gonosz tetteiket? Nem ez történik ma is?

Nagyon olcsó szlogen azt ismételgetni, hogy a Muuminok (Hívők) Testvérek. Azért mondják, hogy kövessék őket. De én azt mondom: Nem! Ők nem testvéreim! Ahogy azok a hipokriták sem voltak testvérei a Prófétának, (béke reá), a Muhadzsirineknek (akik Mekkából Medinába menekülte, az Anszároknak (a Muszlimok segítőinek Medinában) és a hívőknek. Ők ellenségek, teljesen mindegy, hogy Allah Akbart kiáltanak.

Örvendezek is, mert esélyt kaptam, mert kimondhattam azt, amit érzek, és lelkem békére lelt. Örömmel tölt el, hogy egy Könyvet adhatok a Globalizálódó világ polgárainak, ami mindnyájunknak szól, megkülönböztetés nélkül. Legyen Allah Dicső a békességért, amit Ő annak szíveibe ültet, akik ezt olvassák.

Övendezek azért, mert tudom, hogy a Muszlimok többsége ugyanezt érzi, mint én. Az Iszlám ott van szíveikben és Allah Kiváltsága által motiválja szándékaikat, tetteiket.

Örvendezek azért, mert egy Könyvet tudok gyermekeimre hagyni, akiknek élete telis tele van küzdelemmel. Ez minden, mit adhatok nekik. Kérem a Mindenható Allahot, hogy adjon békességet lelkeikbe az Evilágon és a Túlvilágon. Legyen ez a Korán világosság az életünkben és sírunkban. Ámen.

A KORÁN – KINYILATKOZTATÁSA ÉS SZERKEZETE

Dr. Mohammad Shafi

BEVEZETÉS

Korán olvasást vagy recitálást jelent. Szó azonban ma már csak a Mohamed próféta számára kinyilatkoztatott Koránt jelenti. A Korán a Muszlimok és az Arab nyelv alapvető könyve. A Iszlám hit alapja, hogy a Korán a teljes és hiteles eredeti kinyilatkoztatások gyűjteménye, szó szerinti Isten Igéje, amit a Próféta kapott és jelenlegi formájában a Próféta közvetlen utasítására állították össze.

Senkinek sincs joga, hogy megváltoztassa a Koránt, mert minden szó a Koránban Isten szava. Korszakok folyamán, a Koránt a világ több tucat nyelvére lefordították, de csak az arab szöveg tartható hitelesnek. A Korán egyetlen Arab szövege tekintetében teljes egyetértés van a muzulmánok minden iskolája, vallásjogi, teológiai és filozófiai irányzata, valamint népcsoportjai, nemzetiségei között. Néhány szélsőséges ellenzőtől eltekintve, még a nem muszlim tudósok többsége is egyetért abban, hogy a jelenlegi Korán egy hű összeállítása annak, amit a Próféta Isteni kinyilatkoztatásként kapott, és ami a Próféta halála idején létezett.

A Koránt több százezer ember is memorizálta, a Muszlimok minden alkalomkor olvassák. Talán ezt többen olvassák állandó jelleggel, mint bármely más emberi alkotást a történelemben. A Korán, továbbra is könyv és recitáció. A két hagyomány erősíti egymást és biztosítja a Korán sérthetetlenségét, a megváltoztatására irányuló kísérletek. ill. egyéb romboló hatások ellen.

FELÉPÍTÉS

A Korán 114 Szúrának nevezett fejezetből áll, amelyek összesen 6237 különböző hosszúságú aya-t (vers vagy jel) tartalmaznak. Több, mint a Szúrák háromnegyede (114-ből 86) a Próféta 13 éves Mekkai küldetése alatt nyilatkoztatott ki. A maradék 28, pedig Medinai életének 10 éves időszakában keletkezett. A Szúrákon belül alapfelosztások találhatók. A könyv egy hónapig tartó kényelmes elolvasása érdekében 30 egyenlő részre osztották, minden rész ún. dzsuz. Aki egy hét alatt akarja elolvasni, az a 7-es felosztást, a „Manzilt" követi.

A Mekkai Szúrák a hit alapjaival, a Medinaiak pedig a hit gyakorlatával foglalkoznak. Ez azonban durva egyszerűsítés. Ez jó alkalom, hogy eloszlassunk néhány gyakori tévhitet a Korán szerkezetével kapcsolatban.

Gyakran mondják, hogy az első Szúra kivételével „durva közelítéssel", a Szúrákat csökkenő méret szerint találjuk a Koránban. Igaz, hogy a legtöbb hosszú Szúra az elején van és a legtöbb rövid, a végén. A leghosszabb Szúra a második, 286 áyából áll, a legrövidebb (103, 108, és 110) a vége felé találhatóak és mindegyik 3 áyát tartalmaz. Ez egy általános igazság, de a méret szerinti rend gyakran változik. Például a 6. Szúra (165 aya) rövidebb, minta az utána következő 7. Szúra, ami 206 áyából áll. A 8. (75 aya) rövidebb, mint a 9. (149 aya); és a 15. (99 aya) rövidebb, mint a 16. (148 aya). Ennek fordítottja is kimutatható a könyv végén. 95. Szúra (8 aya) rövidebb, mint a 96. Szúra (19 aya) és a 103. Szúra (3 aya) rövidebb, mint a 104. Szúra (9 aya).

Az is csak általánosságban állapítható meg, hogy a Szúrákat a kinyilatkoztatások „fordított" időrendi sorrendjében rendezték el. Ha ez igaz lenne, akkor a 9. Szúra lenne az első vagy második, és minden Szúra az első részben Medinai, a másodikban pedig Mekkai lenne.

De nem ez a helyzet. Az első húsz Szúrából hét a Mekkai periódusból származik és az utolsó Szúrák közül pedig három, Medinai (98,99 és110).

A fent említett spekulációval ellentétben, minden Muszlim vallja, hogy a Próféta Istentől kapott útmutatásában determinált a Korán összeállítási rendje. Ez az a koherens elrendezés, ami megfelel minden ember és minden idő számára.

TARTALOM

A Korán az isteni természettel foglalkozik, Isten közbeavatkozásával a történelembe, valamint a természet, élet és történelem megfigyeléséből levezethető lelki tanulságokat tár fel. Fő mondanivalóit gyakran illusztrálja a korábbi Próféták, letűnt kultúrák, királyságok és birodalmak történeteivel, vonatkozó tanulságaival. Mindezek átszővik az egész Koránt, bár egyes Szúrák többet foglalkoznak a hit kérdéseivel, mások a helyes életvezetéssel kapcsolatos kérdéseket értelmeznek. Hangsúlyt fektet a rendszeresen előírt imák, fohász gyakorlatára, ami mély önértékeléssel párosul. Előírja a böjtöt és az Egy Istenhez kapcsolódó szent helyek zarándoklatát, melyben Mekka és Medina kiemelt szerepet kap.

Ismerteti a tulajdon öröklésének szabályait, elrendeli az állandó jótékonyságot és a társadalmi igazságosságot, a társadalmi státuszra való tekintet nélkül. A hitgyakorlás részletes formáját és napi gyakorlatát a Próféta élete, hagyományai mutatják. A Korán nem foglalkozik részletesen rituális kérdésekkel, vagy a jogszabályok és eljárások operatív szintű előírásával. A Korán a saját szinonim nevei által jelzett szerepeket tartja hangsúlyosnak önmaga számára. Pl.: Al-Huda (Útmutató), Al-Dhikr (Emlékeztető), Al-Furqan (Ismérvek jó és rossz között), Al-Shifa (Gyógyulás), Al-Mau`iza (Intés), Al-Rahmah (Kegyelem), Al-Nur (Világosság), Al-Haqq (Igazság), és az Al-Burhaan (Érv). Nem nevezi magát a Törvény, a Tudomány, vagy az Eljárási Előírások Könyvének. Körülbelül 5- 600 aya kapcsolódik törvényekhez, szabályokhoz és kevesebb, mint 100-at lehet közvetlenül szabályozásként alkalmazni. A jogi folyamatok levezetése, jogszabályok alkotása nem lehetséges a kiterjedt Hadísz irodalom tanulmányozása nélkül.

HOGY NYILATKOZTATOTT KI?

Az első kinyilatkoztatás Mohamed (béke reá) 40 éves korában érkezett, amikor szokásához híven visszavonult a Mekkán kívül eső hegyek közé, a „Hira” barlangba. Ramadán havának utolsó tíz napja közül az egyik a páratlan éjszakáján történt, amikor hiteles Hadísz irodalom szerint, Gábriel arkangyal jelent meg Mohammed előtt, aki megzavarodott a látomástól. Gábriel ezekkel fordult hozzá: "Iqra" (Olvass! Arabul: Iqra). Mohammed azt válaszolta, hogy ő nem tud olvasni, ill. nem tudja, mit kell olvasni. Az olvasásra felszólító utasítás még kétszer hangzott el. Mohammed arról számolt be, hogy az angyali jelenlét annyira szorította, hogy úgy érezte, lélegzete elhagyja a testét. Az angyal arra utasította, hogy recitálja vele a szavakat, amelyek jelenleg a Korán 96. Szúra Al-Qalam, (Toll) első öt versének áyái.

„Olvasd Urad nevében, aki teremtett, Megteremtette az embert az alvadékból, Olvasd, Urad a Legnemesebb, Ki megtanít a tollal (bánni), Megtanítja az embert arra, mit nem tudott.”

Ezek az első kinyilatkoztatás szavai, melyek Mohammedet a város igénytelen, de nagylelkű, megbízható tagját Mohammeddé, Allah Prófétájává, „Raszúllá” teszik. Egy férfi, akinek nem voltak világi ambíciói, aki ismeretlen volt a szónoklatok, beszéd területén, a legékesszólóbbá válik és a társadalom kitartó kritikusa lesz. Az Egy Isten szolgálatán alapuló reform szenvedélyes szószólójává válik, ragaszkodik az emberi méltósághoz, a rabszolgák, szegények, nők egyenlő és igazságos bánásához. Az első kinyilatkoztatás megrázta és kábulatba ejtette. Khadidzsához, feleségéhez sietett, akit kért, hogy takarja be. Amikor visszanyerte az önuralmát, elbeszélte neki, mi esett meg vele. Attól tartott, hogy hallucinált, vagy megtébolyodott. Khadidzsa biztosította őt, hogy nincs vele baj. A történésnek viszont természetfölötti magyarázata van. Azt javasolta, menjenek el egy öreg rokonához, aki ismerte a korábbi írásokat. Ő volt Waraqa ibn Naufal. Amikor kikérdezte a Prófétát megjegyezte, hogy Mohammed tapasztalatai hasonlítanak arra, ami Mózessel és a többi Prófétával esett meg. Ő volt az első, aki felismerte Mohammedben a Próféciát, az Isteni küldetést. Arra figyelmeztetett, hogy a nép el fogja őt utasítani, ahogy az előtte jött Prófétákkal történt. A fenti kijelentést követően több hónap telt el. A Próféta továbbra is takaróba tekerte magát és elcsüggedt, félve attól, hogy Isten nem számít rá többet küldetése végrehajtásához. Ez az időszak, amikor a 74. Szúra Al-Moddaththir (Palástot viselő) 1-7 áyái kinyilatkoztattak.

„Ó, te, a palást viselője, Kelj fel és figyelmeztess! Uradat meg magasztald, Öltözéked tisztítsd, A szennyet kerüld, Ne kívánd a Földi gyarapodást, S Uradért légy állhatatos.”

A további kinyilatkoztatások a Próféta életének tizenhárom Mekkában és tíz Medinában eltöltött éve alatt születtek. Halálág, 114 Szúra jött el. Ezek között az utolsó, az Al Taubah, (Bűnbánat), ami a 9-ik, de időrendben a legkésőbbi. A legutolsó kinyilatkoztatás pedig az 5. Szúrában, az Al-Maeda (Asztal) harmadik verse:

„Ezen a napon bevégeztem számotokra a hitvallást, beteljesítettem rajtatok kegyemet és megelégedéssel vettem az Iszlámot tőletek hitvallásként.”

A KORÁN FELJEGYZÉSE

A kinyilatkoztatásokat, azok megjelenésével egyidejűleg rögzítették azok az írástudók, akiket a Próféta erre a célra kijelölt. A Próféta minden kinyilatkoztatást követően nyilvánosság elé állt és a közösségnek recitálta az új verseket. Az ő utasítására az írástudók lejegyezték azokat. Az autentikus Hadísz irodalom közli, hogy az új kinyilatkoztatást hova kell helyezni és milyen kapcsolatban áll az előző kinyilatkoztatásokkal. Innen tudjuk, hogy az új kinyilatkoztatás honnan indul, és hol kezdődik egy új áya. Az írástudók mindent lejegyeztek, ami egy adott pillanatban megtörtént. Így mindent felhasználtak írásra, ami a kezük ügyébe került, legyen az kő, pálmalevél, teve lapockacsontja, szarvasbőr belső hártyája, pergamen vagy papirusz. Ezeket az írásokat később a Próféta szobájának sarkában tárolták, majd egy külön szobában, ami irodaként szolgált, közel a Próféta lakhelyéhez. Igaz, hogy Korán recitációt jelent, de „a Könyv” néven is említi magát saját soraiban. A könyv szó töve arab nyelven három mássalhangzó: K-T-B. Az ebből alkotott szavak több, mint 300-szor jelennek meg a Koránban. A Szúra és áya szavak szintén többször szerepelnek. Mivel Mekka népe kereskedelemmel foglalkozott, sokan tudtak közülük írni és olvasni. A Medinai időszak legelején is 11 írástudó volt a Próféta környezetében. Ezek között az egyik legkiemelkedőbb Ubayyi Ibn Ka’ab volt. A Prófétának bemutattak egy energikus ifjút, Zayd Ibn Thabitot, aki mindent elkövetett, hogy tanulhasson és a Próféta rendelkezésére állhasson. Miután feladatait gyors ütemben és kiválóan ellátta, a Próféta őt bízta meg a Korán lejegyzésével. Zayd lett így az első számú íródeák, szerkesztő és a feljegyzések őre. Százak memorizálták a Koránt és sokan leírták azt, amit megjegyeztek. De az új kinyilatkoztatásokkal és az áyák sorrendjének, összeállításának megváltoztatásával csak kevesen tudtak lépést tartani. Százak tekintették át rendszeresen a Koránt, hogy felzárkózzanak az új áyákhoz, szerkezetekhez és azokat elsajátítsák. Sokan a Próféta személyes útmutatásai szerint tették ezt. Mások, pedig a Próféta által kijelölt tanárok felügyelete alatt tanultak. Sokan tértek be tanulni azok közül is, akik távoli területekről egyszer ide tévedtek, vagy alkalmanként ideutaztak. Néhányan, akik leírták azt, amit tanultak, nem tudták az új kinyilatkoztatásokat olyan módon beilleszteni, ahogy azt a Próféta előírta. A Próféta nagyon ügyelt a Korán sérthetetlenségének megtartására. Rendszeresen recitálta a nyilvánosság előtt a Szúrákat abban a szerkezetben, ahogy az adott időben voltak. A közlések arról szólnak, hogy Gábriel arkangyal egyszer egy évben, Ramadán havában áttekintette a Prófétával az egész Koránt. Ez a felülvizsgálat a Próféta utolsó életévében kétszer is megtörtént. Zayd hűen őrizte a feljegyzéseket, számozta azokat és ügyelt arra, hogy mindenben megfeleljenek a Próféta rendelkezéseinek. A Próféta halálakor, Zaydnak rendelkezésére állt a kinyilatkoztatások komplett

jegyzete, kivéve a 9. Szúra, Taubah (Bűnbánat) első áyája. A Próféta előírta, hogy minden Szúrát „A Mindenható és Könyörületes Allah nevében” kell kezdeni. Ez a Szúra-kezdés egyben elválasztotta az újat az előzőtől, tehát jelezte a Szúrák elejét és végét. Ez a kezdet a 9. Szúra elején hiányzik, mert nem akart senki sem hozzátenni olyat, amit a Próféta nem rendelt el, még akkor sem, ha az logikusnak tűnne.

KÖNYV FORMÁBA RENDEZÉS

A Próféta halála után Abu Bakr lett a Kalifa. Egy évvel ezután sok olyan Muszlim esett el csatákban, akik fejből tudták a Koránt. Egy autentikus Hadisz szerint Omar Ibn Khattab, (aki később a második Kalifa lett), megijedt, hogy a következő nemzedék számára nem lesz elég tanár, aki a Koránt tanítaná. Azzal a javaslattal kereste meg Abu Bakrt, hogy készítsenek egy olyan Korán szerkesztést, ami betűről betűre megegyezik a feljegyzésekkel, de formátuma időt álló, tárolható és referenciaként szolgál a későbbi korok számára. A Hadisz irodalom szerint, Abu Bakr megtett olyat is, amit a Próféta nem tett volna meg. Néhány nappal később hajlott a javaslatra és felkérte Zaydot, tegyen eleget a feladatnak. Zayd először tétovázott, de pár nap elteltével beleegyezett a munka elvégzésébe. Tanácsot állítottak fel a feladatra. Alapos átvizsgálás, majd újbóli dupla átfésülés után összeállítottak egy kollekciót, amelyben minden egyes ayanak meg kellett felelnie a tanács tagjai által memorizált versekkel és külső, elismert Korán olvasók emlékezetével. Ezt a kópiát a Próféta egyik felesége, Hafsa, Omar Ibn Khattab lánya őrizte. A harmadik Kalifa, Othman Ibn Affan idejére a Muszlim populáció hatalmas területre terjedt át, még nem arabul beszélő régiókra is, hiszen más kultúrákból is egyre többen vették fel az Iszlámot. 15 évvel az első összeszerkesztett kötet után elhatározás született, hogy készítsenek autentikus Korán példányokat, melyeket az Iszlám nagyobb településeiben, városaiban helyeznek el, elérhetővé téve azokat a lakósság nagy része számára. Újból Zaydra esett a választás, hogy eleget tegyen ennek a feladatnak. Ő újból tanácsot hívott össze. Ahelyett, hogy a meglévő szöveget lemásolták volna, elhatározták, hogy minden egyes ayat újból megerősítenek, és csak akkor tartanak hitelesnek, ha legalább két korábbi feljegyzés azokat igazolja. A hitelesítő feljegyzéseknek köztiszteletben álló személyek tulajdonában kellett lenniük. Ez a megerősítés minden áyánál sikeres volt, csak egynél nem. Ennél az egy áyánál, csak egy hitelesítő feljegyzést találtak. Viszont a személy, akinek a birtokában volt ez az egy hitelesítő feljegyzés annyira megbízható volt, hogy még maga a Próféta is elfogadta annak idején a vallomását egyedüliként, még akkor is, ha legalább két tanút kellet volna az előírásoknak megfelelően meghallgatni. A beszámolók szerint hét etalon példányt készítettek és hitelesítettek. Egyet ezek közül a Kalifa kapott. Egy további példány lett Medina referencia kópiája, majd kapott egyet Mekka, Kufa és Damaszkusz is. Sajnos a többit nem sikerült kideríteni, hogy hova kerültek. A tanács megerősítette azt a tényt, hogy a magántulajdonban fellelhető gyűjtemények nem voltak teljesek. Volt, ami az áyák sorrendiségében tért el, néhány törzsi dialektusban íródott, ami eltért a szabvány Qureish által használt nyelvezettől, továbbá sok tartalmazott a tulajdonos által beírt jegyzeteket. Ezekkel tették a maguk számára az áyákhoz fűződő összefüggéseket értelmezhetővé, félve attól, hogy az idő múlásával ezek el fognak veszni. Attól tartva, hogy a rész-kópiák és lábjegyzetek, a tulajdonosaik halála után forgalomba kerülnek és zavart okoznak, ill. szekták, irányzatok kialakulásához vezetnek, javasolták ezek begyűjtését és megsemmisítését. A Kalifa ezt elrendelte ugyan, de a rendelet hatályát és kivitelezését a rendelkezésére álló mechanizmus nem tudta biztosítani. Bizonyíték van arra, hogy sokan megtartották saját kópiáikat, mások pedig félrevezetésnek szánták, hogy ellentéteket szítsanak, de ez nem vezetett eredményre. Az autentikus Korán kópiákat Othman, vagy Oszmán féle etalonnak tartjuk. Ebben a szövegben azonban még nem jelölték a magánhangzókat, ahogy a mai arab nyelvű

Koránokban szerepel. Ha ezeket nem jelölték, akkor komoly hibát vétethettek olvasáskor és memorizáláskor. Ezeknek alkalmazását 60 évvel később Kufa kormányzója, Hadzsadzs Inb Yusuf rendelte el és ez a szerkezet a mai napig így használatos.

Lábjegyzet a Korán értelmezéséhez szükséges képesítésekről, készségekről

A Korán Allah szó szerinti vett Üzenete, ezt minden Muszlim komolyan veszi. Ahhoz, hogy valaki interpretálni tudja a Koránt, nem elég arabul tudni. Évszázados egyetértés van Muszlimok között abban, hogy nagyon jól képzettnek kell lennie bárkinek az alább felsorolt tárgykörökben ahhoz, hogy megalapozott véleményt fejthessen ki:

Klasszikus arab tudás mester fokon (Quraish törzsének nyelve, a Próféta anyanyelve).

Az egész könyv mesterfokú ismerete. (Korán magyaráz Koránt)

Hadisz irodalmat átfogó ismeretek (A Próféta magyarázatait kortársaihoz, követőihez kell kötni, nem a későbbi generációkhoz)

Próféta életének és az első közösség megalakulásának, megerősödésének ismerete (Egy magyarázat sem hiteles, ami nincs összhangban az eredeti szöveggel).

A korai időszak hittudósai által készített feljegyzések, közlések ismerete, akik a legkorábbi Muszlim közösségek hitkövetéséről, hagyományairól tudósítanak.

1. AL-FATIHA (OPENING-NYITÁS)

Introduction to Surah Al-Fatihah (Opening)

Surah Al-Fatiha is the Greatest Surah of Quran which has many names

Al-Fatihah: The Opening. It opens the Book and by it the recitation in prayer commences.

Umm al-Quran: Mother of the Quran

Umm al-Kitab Mother of the Book. Al-Bukhari said in the beginning of the Book of Tafsir in his Sahih: "It is named Umm al-Quran because it is the first chapter written in the Quranic texts and the recitation in prayer commences with it."

Sab'ul-Mathani: The Seven Oft Repeated Verses because they are frequently recited and indeed recited in every rakaah of the prayer. Allah says in the Quran:

"And indeed, We have bestowed upon you seven of Al-Mathani (the seven repeatedly recited Verses), (i.e. Surat Al-Fatiha) and the Grand Quran. [Quran: Surah Al-Hijr (87)]" (Tafsir of Surah Al-Hijr).

This Surah consists of seven ayas.

Al-Hamd: Praises to Allah.

As-Salah: The Prayer.

Ash-Shifa: Cure for healing.

Ar-Ruqyah: Spiritual Cure

Asas al-Quran: The Foundation of the Quran.

Other scholars have also named it as *Al-Kanz (*the Treasure), Ash-Shukr (Gratitude), ad-Dua (Supplication), Ash-Shafiyah (the Intercessor), *Al-Kafiyah* (the Sufficient), *Al-Wafiyah*, the Fulfillment and more.

What is the message of Surah Al-Fatiha in our time?

It is always opening. Opening the Book, prayer and also our boundaries. In other words, this Surah liberates us and lifts human to another dimension of thinking and existence. This is the dimension where we are the nearest to Allah. The Surah is not speaking about Prophets, humans or history. It leads us to the Worlds where Allah is the only Lord. As if we reached to hereafter when we recite this Surah. While we worship Surah Al-Fatiha we can get rid of everyday struggle and poverty and gives us hope. It liberates us and leads us to the Worlds where we are free under His reign.

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

This Surah is named Al-Fatiha because of its subject-matter.

Period of Revelation

It is one of the very earliest Revelations to the Holy Prophet. As a matter of fact, we learn from authentic Traditions that it was the first complete Surah which was revealed to Muhammad (Allah's peace be upon him). Before this, only a few miscellaneous verses were revealed which form parts of `Alaq, Muzzammil, Muddaththir, etc.

Theme

This Surah is in fact a prayer which Allah has taught to all those who want to make a study of His book. It has been placed at the very beginning of the book to teach this lesson to the reader: if you sincerely want to benefit from the Quran, you should offer this prayer to the Lord of the Universe.

This preface is meant to create a strong desire in the heart of the reader to seek guidance from the Lord of the Universe, Who alone can grant it. Thus Al-Fatihah indirectly teaches that the best thing for a man is to pray for guidance to the straight path, to study the Quran with the mental attitude of a seeker- after-truth and to recognize the fact that the Lord of the Universe is the source of all knowledge. He should, therefore, begin the study of the Quran with a prayer to him for guidance. From this theme, it becomes clear that the real relation between Al-Fatihah and the Quran is not that of an introduction to a book but that of a prayer and its answer. Al-Fatihah is the prayer from the servant and the Quran is the answer from the Master to his prayer.

Bevezetés a Fatiha Szúrához

A Fatiha Szúra a Korán legcsodálatosabb Szúrája, aminek több neve is van.

- **Al-Fatiha:** Nyitás. Ez nyitja meg az Írást és ezzel kezdődik minden ima.
- **Umm al-Quran:** A Korán Anyja
- **Umm al-Kitab**: A Könyv Anyja. Bukhari a Szahihjának (Prófétai tradíciók hiteles gyűjteménye) könyvmagyarázatának kezdetén így szól: „A Könyv Anyja, mert ez a Korán első fejezete és minden ima, recitáció ezzel kezdődik”
- **Sab’ul Mathani**: A hét leggyakrabban idézett vers. Ezzel nyit minden imaszakasz (rakaa). Allah így szól a Koránban: „S bizony, Mi megadtuk néked a hét „Muthanit” (a hét leggyakrabban elmondott verset) és a Nagy Koránt” 15. Al Hijr Szúra 87. vers. Ez a Szúra hét versből áll.
- **Al-Hamd:** Allah Dicsőítése
- **As-Salah:** Az imára térő
- **Ash-Shifa:** Gyógyír
- **Ar-Ruqya:** Lelki vigasz
- **Asas al-Quran:** A Korán fundamentuma.

- Egyes tudósok még használják a következő jelzőket is erre a Szúrára: Al-Kanz (Kincs), Ash-Shukr (Köszönet), ad-Dua (Fohász), Ash-Shafiya (Közbenjáró), Al-Kafiya (Megelégítő), Al-Wafiya (Kiteljesítő) és még sok más.

Mi a Fatiha Szúra üzenete ma?

Mindig nyitás marad. Megnyitja a Könyvet, az imát és saját határainkat. Más szóval ez a Szúra felszabadítja, majd kiemeli az embert a gondolatok és lét másik dimenziójába. Ez a dimenzió az, ahol a legközelebb vagyunk Allahhoz. Ez a Szúra nem tesz említést Prófétákról, emberekről vagy történelemről. Elvezet a Világokba, ahol egyedül Allah az Úr. A Szúra recitálásakor olyan, mintha a Túlvilágon lennénk. Az Al-Fatiha elmondása megszabadít a mindennapi küzdelem gyötrelmeitől, a szegénységtől és reményt ad. Felszabadít és azokba a Világokba röpít el, ahol szabadok vagyunk az Ő uralma alatt.

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Az elnevezés, Al-Fatiha nyitást jelent, ezzel nyílik meg a Korán.

Kinyilatkoztatás ideje

A Próféta (béke reá) egyik legrégebbi kinyilatkoztatása. Egyes Hadíszok, hagyományok szerint ez volt az első Szúra, ami egyben bocsátatott le. Ez előtt csak nagyon kevés, tömör, de csodálatos vers jött, mint az Alaq (Alvadék), Muzammil (Beburkolózott), Mudathir (Palástot viselő), stb.

Téma

Ez a Szúra egy ima, amit Allah azoknak tanít, akik el akarnak mélyülni a Könyvben. Mindenki, aki a Koránból tudást akar nyerni, ezt az imát fel kell ajánlania Allahnak.

A Fatiha fohásza vágyódás az olvasó szívének legbelsejéből a Világok Urának Útmutatására. Ő Az, Aki Egyedül Utat mutathat. Az Egyenes Ösvény iránti vágyódás a legtöbb, amit Útmutatásként kívánhatunk. A Fatiha megnyitja azokat a mentális csatornákat, melyek az igazságkeresők számára felismerhetővé teszik az Úr egyetemes valóságát az Univerzumban.

A Fatiha és a Korán közötti kapcsolat nem egyszerűen abból áll, hogy ezzel nyílik meg a Könyv, hanem Fatiha az ima és a Könyv a válasz rá. A szolgáló imája a Mester felé, a Mester pedig a következő oldalakon válaszol.

1. Al-Fatiha

THE OPENING
Total Verses: 7
Revealed at: MAKKA

1. Al-Fatiha

NYITÁS
Összes vers: 7
Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾

1. In the name of Allah, Most Gracious, Most Merciful.

1. *A Mindenható és Könyörületes Allah nevében*

الْحَمْدُ للهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٢﴾

2. Praise be to Allah, the Cherisher and Sustainer of the worlds;[1]
2. *Dicsőség Allahnak, a Világok Urának;* [1]

الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ ﴿٣﴾

3. Most Gracious, Most Merciful;
3. *A Mindenhatónak és Könyörületesnek;*

---

[1] Worlds are in plural. Allah, the Creator has established the whole Universe what is not discovered and is not possible to discover as whole because they are endless. Therefore, Quran is using Worlds instead of World. We don't know how many Worlds are there. In order to discover Allah, we must invest efforts to study and discover His creation. The more human discovers from Universe the more we can see His perfection and Omnipotence.
The other explanation is spiritual. There is a physical World and a spiritual one what we cannot see with our equipment or senses. In order to discover it we must use our hearts and belief. We have to open our third eye what is inside our bosom. Without the sense to see with heart (Basira) we don't understand the logic of Creation and our place in it.
Also, there is a World what we see and there is an invisible one. In between the two there is a "Hijab", a veil. Only Allah, the Almighty can provide passage between Seen and Unseen with revelations and inspiration.
Any meaning of World comes into our understanding or senses there is Allah behind all.

A Világok szó többes számban fordul elő. Allah, a Teremtő hozta létre az Univerzumot, aminek egésze nincs felfedezve és nem is lehet felfedezni, hiszen végtelen. Ezért a Korán az egyes szám helyett a többes számú Világokat használja. Nem tudhatjuk hány Világ létezik. Aki Allahot fel akarja fedezni, annak minden erőfeszítését be kell vetnie az Ő teremtésének tanulmányozásába, a Világ felfedezésébe. Mennél többet ismerünk meg az Univerzumból, annál inkább meggyőződünk az Ő Mindenható tökéletességéről.
Létezik egy spirituális megközelítés is. A fizikai Világ mellett van egy spirituális is, melyet érzékszerveinkkel, eszközeinkkel nem látunk. Azért, hogy ezt felfedjük, szívünket és hitünket kell használnunk. Meg kell nyitnunk keblünkben a harmadik szemet. A szívvel való látás (Baszira) készsége nélkül nem érthetjük meg a Teremtés logikáját és abban saját helyünket.
Ezeken kívül létezik egy Világ, amit látunk és egy láthatatlan is. A kettő között ott a lepel, a „Hidzsab". Egyedül a Mindenható Allah biztosíthat átjárást a Látható és Láthatatlan között sugallatok és kinyilatkoztatások segítségével.
A Világ bármely jelentését is ragadja meg értésünk vagy érzetünk, mind mögött Allah áll.

مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ ﴿٤﴾

4. Master of the Day of Judgment.[2]
4. *A Végítélet Napja Birtokosának*[2]

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ﴿٥﴾

5. Thee do we worship, and Thine aid we seek.[3]
5. Hozzád imádkozunk és Hozzád fordulunk menedékért[3]*,*

اهدِنَا الصِّرَاطَ المُستَقِيمَ ﴿٦﴾

6. Show us the straight way,[4]

---

[2] Day of Judgement is the Day when all human will be judged according to their wills, intentions and deeds. In Islam intention and will is more important than deeds because there is not evil action without evil intention however evil deeds can be committed even ignorantly or coincidentally. Therefore Fitna, temptation intrigue or perturbation is worse than killing or other deeds. Because even killing cannot happen without Fitna as motivation for committing the sin.
The Almighty Allah doesn't care whether we are white or black, male or female, which ethnic group we belong to or which political party we are affiliated. In the Day of Judgement there is no special Entrance for Russians or Americans, Gypsies or Danish, democrats or republicans. Only our spirit is standing there to be judged according to our intentions and deeds.

A Végítélet Napján minden ember szándéka, törekvése és tettei szerint ítéltetik meg. Iszlámban a szándék és törekvés fontosabb a tetteknél, hiszen el sem juthatna egy gonosz tett az elkövetés szintjéig, ha azt nem mozgatná gonosz szándék- Azonban gonosz tettet tudatlanul és véletlenül is meg lehet valósítani. Ezért a Fitna, kísértés, ármány, zavarkeltés megítélése rosszabb, mint a gyilkosság, vagy más tett. Hiszen gyilkolni sem lehetne Fitna, tehát motiváció nélkül, ami a tett elkövetésére sarkal.
A Mindenható Allah szemében mindegy, hogy fehérek, vagyunk, vagy feketék, férfiak vagy nők, melyik etnikumhoz, vagy politikai pártba tartozunk. A Végítélet Napján nincs külön bejárat oroszoknak, vagy amerikaiaknak, cigányoknak vagy dánoknak, demokratáknak, vagy republikánusoknak. Csak a lelkünk áll ott ítéletre várva szándékaink és elkövetett tetteink szerint.

[3] The worship is a way to Him. Referring back to the bad intentions and deeds or discovering His Worlds and Creation or finding our place in the Universe, worship shows the way where Allah is our only place to find our rest.

Az ima egy út Hozzá. Utalással a gonosz szándékokra és tettekre, vagy az Ő Világainak, Teremtésének feltárására vagy helyünk megtalálására az Univerzumban, az ima mutatja az utat Allahhoz, mert Nála van az egyetlen hely, ahol lelkünk megpihenhet.

[4] The Straightway or path which is narrow as the edge of a sword and the fire of hell is around. Only those can enter the Heaven who can pass on this very narrow path till they reach. This is a wonderful metaphor what gives hope for good reward with the guidance of Allah while evil tries by all means to mislead all of us.

6. *Vezérelj minket az egyenes ösvényre,*[4]

صِرَاطَ الَّذِينَ أَنعَمتَ عَلَيهِمْ غَيرِ المَغضُوبِ عَلَيهِمْ وَلاَ الضَّالِّينَ ﴿٧﴾

7. The way of those on whom Thou hast bestowed Thy Grace, those whose (portion) is not wrath, and who go not astray.[5]

7. *Azoknak ösvényére, kiket Te kegyedben részesítesz, mely nem azoké, kik kiérdemlik haragod és nem az eltévelygőké.*[5]

The Virtues of Surah Al-Fatiha

Az egyenes út vagy ösvény keskeny, akár a kard éle, melyet pokol tüze ölel körbe. Csak azok léphetnek be a Mennyországba, akik ezen a keskeny ösvényen végig tudnak haladni, míg céljukhoz nem érnek. Ez egy gyönyörű metafora, ami megadja a jutalom reményét Allah vezetése által, mialatt a gonosz mindent elkövet, hogy erről az útról letérítsen.

[5] Which path or way Allah is speaking about? Who can pass safely on this narrow line? There are two groups of people who cannot move on this way. There are those who do strictly against the commandments of Allah. They are those who make Allah bring His wrath forth and make Him cracking down to people. They are the ones who transgress the laws of Allah after their covenant with Him, or the ones who prevent the occurrence of the issues which Allah has predestinated and those who abuse the world. These three types of people always cause Allah to change the world with His punishment. We can find a lot of evidences about that in the history.
The second group are those who go astray. Allah sends His guidance in every era and place. He gives ayas (symbols of His existence) in every minute. He has sent His messengers with His Scriptures but mankind is blind. Majority of them is always going astray. Willingly or unwillingly, they change the meaning of Scriptures and instead of Him, they follow those fellows who are only using humans and taking benefit out of them.
These two groups of people will never reach to Heaven.
Some interpreters identify the first group as Jews and the other as Christians. Allah is the best knower whether they are right. My opinion is that this Surah doesn't go down to the dimension of humans on specific level. It gives general signs for mankind without specifying an ethnic or religious group. Everybody can be involved into both group of these people irrespectively of our external appearance or statements. However, our internal content is more important.

Milyen útról vagy ösvényről szól Allah? Ki tud biztonságban ezen a keskeny élen haladni? Az emberek két csoportja bizonyosan nem tud ezen előre jutni. Azok, akik eltökélten Allah parancsolásaival szemben állnak. Ők azok, akik Allahot haragra gerjesztik és előidézik azt, hogy lesújtson az emberekre. Ők azok, akik az Allahhal kötött szövetség után megszegik törvényeit, akik meggátolják az Allah általi elrendelések bekövetkezését és azok, akik a föld megrontói. Ez a három típus mindannyiszor előidézi Allah dühét, hogy Ő megváltoztassa a Világot a büntetése által. A történelemben számos példát látunk erre.
A másik csoport az, aki eltévelyeg. Allah minden korban és helyen útmutatást ad. Ayakat (létére utaló szimbólumokat) is lebocsát minden pillanatban. Elküldte Prófétáit az Ő Írásaival, de az emberek vakok. Többségük letér az útról. Szándékosan, vagy sem, megváltoztatják az Írások jelentését és helyette olyanokat követnek, akik csak hasznot húznak belőlük.
Az emberek e két csoportja soha nem térhet be a Mennyországba.
Néhány tudós magyarázó szerint az első csoportba tartoznak a Zsidók, a másodikba a Keresztények. Allah a Legjobb Tudója, vajon igazuk van-e? Szerintem ez a Szúra nem megy le az emberek dimenziójába, azok beazonosíthatósága szintjén. Általános jeleket ad az embereknek anélkül, hogy kitérne etnikumokra vagy vallási csoportokra. Mindenki beletartozhat mindkét csoportban függetlenül külső megjelenésétől, vagy nyilatkozataitól. Azonban a belső tartalom ennél fontosabb.

There are a number of ahadith explaining to us the great virtue of this surah.

Allah responds to the believer when he recites Surah Al-Fatiah
Sahih Muslim records on the authority of Abu Hurayrah (companion of prophet)) who said that the Messenger of Allah (peace be upon him) said,

"Allah, the Glorious and Exalted said, "I have divided the prayer between Myself and my servant equally and My servant shall be granted what he asked for. Therefore, when the servant says, 'Praise be to Allah, the Cherisher and Sustainer of the worlds', Allah says, 'My servant has praised Me.' When he says, 'Most Gracious, Most Merciful,' Allah says, 'My servant has extolled Me.' When he says, 'Master of the Day of Judgment,' Allah says, 'My servant has glorified Me.' When he says, 'Thee do we worship, and Thine aid we seek,' Allah says, 'this is between Me and My servant and My servant shall have what he requested.' When he says, 'Show us the straight way, the way of those on whom Thou hast bestowed Thy Grace, those whose (portion) is not wrath, and who go not astray,' Allah says, 'this is for My servant and My servant shall have what he asked for.' "

Ahmad records on the authority of Abu Hurayrah who said (in part of the hadith) that "The Prophet (peace upon be him) called Ubayy ibn Ka'b and told him that:

"…Would you like me to teach you a Surah the likes of which is not to be found in the Tawrah, Injil, Zabu[6]r or the [rest of the] Quran?" He said, "Yes O Messenger of Allah" 'The Prophet (peace upon be him) said, 'I hope that I will not leave this door until you know it.'
"Ubayy said, 'Then he took hold of my hand and talked to me while I slowed down fearing that we may reach the door before he finished talking. When we did reach it I asked him, 'What is the Surah you promised me, O Messenger of Allah?' He said, "What is the Surah you recite in prayer?" So I recited the Mother of the Quran upon which he said, 'By the One in Whose Hand is my soul, Allah has not revealed the likes of it in the Torah, Injil, Zabur or the [rest of the] Quran. It is the Seven Oft-Repeated verses.' "

Surah Al-Fatiha part of the two lights given to the prophet (s)
Sahih Muslim records on the authority of Ibn Abbas who said:

"While the Messenger of Allah (peace upon be him) was sitting with Jibril he heard a creaking sound above him. Jibril looked up and said, "This is [the sound of] a gate that has been opened in heaven today and has never been previously opened." Then an Angel descended through it and came to the Prophet (peace upon be him) and said, 'Rejoice in the good news of two lights that have been given to you such as no prophet before you have been given. [They are] Surah Al-Fatihah and the concluding [two] verses of Surah Al-Baqarah. You will never recite a word from them without being given the blessings they contain.' "

A Fatiha Szúra belső értékei

Számos prófétai hagyomány, Hadisz magyarázza a Fatiha Szúra belső értékeit.

Allah válaszol a hívő fohászára, ha az a Fatiha Szúrát recitálja

[6] Zabur: according to Islam, the holy book of Dawud (David), one of the holy books revealed by Allah before the Quran, alongside others such as the *Tawrat* (*Torah*) of Musa (Moses) and the *Injil* (*Gospel*) of Jesus (Jesus).

Muslim Szahih gyűjteményében Abu Hureyrára (próféta követője) hivatkozva így említi meg a Próféta (béke reá) egyik mondatát:
„Allah, a Dicsőséges és Magasságos így szólt: Az imát egyenlően osztottam meg Magam és szolgálóm között és szolgálómnak megadatik az, amit kér. Amikor a szolga szól, *Dicsőség Allahnak, a Világok Urának,* Allah így válaszol, szolgálóm Engem dicsőít. Mikor folytatja, *a Mindenhatónak és Könyörületesnek,* Allah szól, szolgálóm Engem magasztal. Mikor folytatja, *Az Ítélet Napja Birtokosának,* Allah szól, szolgálóm fennen szól Rólam, Mikor folytatja, *Hozzád imádkozunk és Hozzád fordulunk menedékért,* Allah szól, ez Köztem és közte marad és szolgálóm megkapja, amit kér. Mikor folytatja, *Vezérelj minket az egyenes ösvényre, azoknak ösvényére, kiket Te kegyedben részesítesz, mely nem azoké, kik kiérdemlik haragod és nem az eltévelygőké,* Allah szól, ez szolgálóm jussa és szolgálóm megkapja, amit kér."

Ahmad feljegyzésében, szintén Abu Hureyrára hivatkozva a Prófétát (béke reá) így idézi, mikor ő Ubayy ibn Ka'b-hoz fordult:
„…Szeretnéd-e, hogy egy olyan Szúrát tanítsak meg neked, aminek tetszetőssége (Allah szemében) olyan, ami nem található a Tórában, Evangéliumokban, Dávid Zsoltáraiban[7] és a Korán többi részében? Igen, Allah Prófétája, felelte, majd a Próféta (béke reá) folytatta: Remélem, nem megyek ki azon az ajtón addig, míg ezt nem tudod.
Ubayy szólt: majd kézen ragadott és beszélt hozzám pár szót, de lelassítottam, félve attól, hogy az ajtóhoz érünk, mielőtt még beszédünket befejeznénk. Amikor odaértünk, megkérdeztem: Mi az a Szúra, amit ígértél, ó Allah Prófétája? Így szólt: melyik Szúrát recitálod minden imádban? Erre a Korán Anyját kezdtem recitálni, mire ezt mondta: Az Egyetlenre mondom, Kinek kezébe helyeztem lelkem, Allah ilyet nem nyilatkozott ki a Tórában, Evangéliumokban, Dávid Zsoltáraiban és máshol a Koránban. Ez a hét leggyakrabban idézett vers."

A Fatiha Szúra egyike a két világosságnak, melyeket a Próféta kapott
Muszlim Szahih gyűjteményében ibn Abbas-ra hivatkozva a következő említést teszi:

„Míg Allah Prófétája (béke reá) Gábriel arkangyallal ült, nyikorgó hangot hallott felülről. Gábriel felnézett és így szólt: Ez a Mennyország kapuja, ami eddig nem állt nyitva, de mától kinyílt. Majd egy Angyal szállt le onnan a Prófétához (béke reá) és így szólt: Örvendezz a két világosságnak, mi előtted egy Prófétának sem adatott meg. A Fatiha Szúra és az ezt követő Tehén (Baqara) Szúra (első két) verse. Ezeknek minden szava áldást tartalmaz, ami rászáll mindannyiszor arra, ki ezeket recitálja"

[7] Dávid zsoltárai: az Iszlám szerint Dávid szent könyve egy azok közül a szent könyvek közül, melyeket Allah a Korán előtt nyilatkoztatott ki. Ezek sorában van a Mózesi Tóra és a Jézusi Evangéliumok is.

2. AL-BAQARA (HEIFER-TEHÉN)

Introduction to Surah al-Baqarah

With reference to Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Al Baqarah (Cow) is the longest Surah of Quran, contains 286 verses. It was revealed at Medina except verses 284-286 which were revealed during The Farewell Pilgrimage (Hujjat ul-Widaa)

Name

Al-Baqarah (the Cow) has been so named from the story of the Cow occurring in this Surah (vv. 67-73). It has not, however, been used as a title to indicate the subject of the Surah. It will, therefore, be as wrong to translate the name Al-Baqarah into "The Cow" or "The Heifer" as to translate any English name, say Mr. Baker, Mr. Rice, Mr. Wolf etc., into their equivalents in other languages. Many more Surahs of the Quran have been named in the same way because no comprehensive words exist in Arabic (in spite of its richness) to denote the wide scope of the subject discussed in them. As a matter of fact, all human languages suffer from the same limitation.

Sequence

Though it is a *Madani* Surah, it follows naturally a *Makki* Surah Al- Fatihah, which ended with the prayer: "Show us the straight way." It begins with the answer to that prayer, "This is the Book (that)...is guidance..."

The greater part of Al-Baqarah was revealed during the first two years of the Holy Prophet's life at Al-Madinah. The smaller part which was revealed at a later period has been included in this Surah because its contents are closely related to those dealt with in this Surah. For instance, the verses prohibiting interest were revealed during the last period of the Holy prophet's life but have been inserted in this Surah. For the same reason, the last verses (284-286) of this Surah which were revealed at Makkah before the migration of the Holy Prophet to AI-Madinah have also been included in it.

Historical Background

1. At Makkah the Quran generally addressed the *mushrik* Quraish who were ignorant of Islam, but at Al-Madinah it was also concerned with the Jews who were acquainted with the creed of the Unity of Allah, Prophethood, Revelation, the Hereafter and angels. They also professed to believe in the law which was revealed by Allah to their Prophet Moses (Allah's peace be upon him), and in principle, their way was the same (Islam) that was being taught by Prophet Muhammad (Allah's peace be upon him). But they had strayed away from it during the centuries of degeneration and had adopted many un-Islamic creeds, rites and customs of which there was no mention and for which there was no sanction in the Torah. Not only this: they had tampered with the Torah by inserting their own explanations and interpretations into its text. They had distorted even that part of the Word of God which had remained intact in their Scriptures and taken out of it the real spirit of true religion and were now clinging to a lifeless frame of rituals. Consequently, their beliefs, their morals and their conduct had gone to the lowest depths of degeneration. The pity is that they were not only satisfied with their condition but loved to cling to it. Besides this, they had no intention or inclination to accept any kind of reform. So, they became bitter enemies of those who came

to teach them the Right Way and did their worst to defeat every such effort. Though they were originally Muslims, they had swerved from the real Islam and made innovations and alterations in it and had fallen victims to hair splitting and sectarianism. They had forgotten and forsaken Allah and begun to serve mammon and made religion the sole monopoly of the children of Israel.[8]

This was their religious condition when the Holy Prophet went to Al-Madinah and invited the Jews to the true religion. That is why more than one third of this Surah has been addressed to the children of Israel.

2. At Makkah Islam was mainly concerned with the propagation of its fundamental principles and the moral training of its followers. But after the migration of the Holy Prophet to Al-Madinah, where Muslims had come to settle from all over Arabia and where a tiny Islamic State had been set up with the help of the Ansar (local supporters), naturally the Quran had to turn its attention to the social, cultural, economic, political and legal problems as well.[9] This accounts for the difference between the themes of the surahs revealed at Makkah and those at Al-Madinah. Accordingly, about half of this Surah deals with those principles and regulations which are essential for the integration and solidarity of a community and for the solution of its problems.
3. After the migration to Al-Madinah, the struggle between Islam and un-Islam had also entered a new phase. Before this the Believers, who propagated Islam among their own clans and tribes, had to face its opponents at their own risk. But the conditions had changed at Al-Madinah, where Muslims from all parts of Arabia had come and settled as one community, and had established an independent city state. Here it became a struggle for the' survival of the Community itself, for the whole of non- Muslim Arabia was bent upon and united in crushing it totally.
4. It should so expose its opponents as to leave no room for doubt in the mind of any sensible person that they were adhering to an absolutely wrong position.
5. It should infuse in its members (the majority of whom were homeless and indigent and surrounded on all sides by enemies) that courage and fortitude which is so indispensable to their very existence in the adverse circumstances.
6. It should also keep them ready and prepared to meet any armed menace, which might come from any side to suppress and crush their ideology, and to oppose it tooth and nail without minding the overwhelming numerical strength and the material resources of its enemies
7. It should also create in them that courage which is needed for the eradication of evil ways and for the establishment of the Islamic Way instead.
8. During this period, a new type of "Muslims," *munafiqin* (hypocrites), had begun to appear. Though signs of duplicity had been noticed during the last days at Makkah, they took a different shape at Al-Madinah. At Makkah there were some people who professed Islam to be true but were not prepared to abide by the consequences of this profession and to

[8] This is always the case if people go astray from the path. History repeats itself. If we accept the above statement from our learned Ulema Sayyed Abul Ala Maududi we also have to see what we Muslims did. Are we better then Jews? Are we real Muslims? Today we Muslims go astray. We have to be brave enough to declare that we do with Islam the same as Jews did with the Torah and our conduct has turned us back to the pre-Islamic (Jahiliya) period. Al Hamdulillah there is no way to change the Words of Allah but we have changed ourselves. Our religion has become Code of rites without peace in mind and acts.

[9] Therefore, we cannot consider Islam as religion in the sense as other people think. Islam is a comprehensive system including belief, philosophy, politics, economy, form of state etc. Because the dogmatic frame of Islam is broad and general there is a way to adopt it in every place and time. However, it is the responsibility of our clergy and community leaders whether they manipulate it in order to interpret Islam for achieving nationalist, political objectives or serving mankind as a whole as it is prescribed in the Book.

sacrifice their worldly interests and relations and bear the afflictions which inevitably follow the acceptance of this creed. But at Al-Madinah different kinds of *munafiqin* (hypocrites) began to appear. There were some who had entered the Islamic fold merely to harm it from within. There were others who were surrounded by Muslims and, therefore, had become "Muslims" to safeguard their worldly interests. They, therefore, continued to have relations with the enemies so that if the latter became successful, their interests should remain secure. There were still others who had no strong conviction of the truth of Islam but had embraced it along with their clans. Lastly, there were those who were intellectually convinced of the truth of Islam but did not have enough moral courage to give up their former traditions, superstitions and personal ambitions and live up to the Islamic moral standards and make sacrifice in its way. At the time of the revelation of Al-Baqarah, all sorts of hypocrites had begun to appear. Allah has, therefore, briefly pointed out their characteristics here. Afterwards when their evil characteristics and mischievous deeds became manifest, Allah sent detailed instructions about them.

Theme: Guidance

This Surah is an invitation to the Divine Guidance and all the stories, incidents etc., revolve round this central theme. As this Surah has particularly been addressed to the Jews, many historical events have been cited from their own traditions to admonish and advise them that their own good lies in accepting the Guidance revealed to the Holy Prophet. They should, therefore, be the first to accept it because it was basically the same that was revealed to Prophet Moses (Allah's peace be upon him).

Topics and their Interconnection

These introductory verses declare the Quran to be the Book of Guidance: enunciate the articles of the Faith -- belief in Allah, Prophethood and Life-after-death; divide mankind into three main groups with regard to its acceptance or rejection -- Believers, disbelievers and hypocrites. **1 - 20**

Allah invites mankind to accept the Guidance voluntarily and to submit to Him, the Lord and the Creator of the Universe and to believe in the Quran, His Guidance, and in the Life-after-death. **21 - 29**

The story of the appointment of Adam as Allah's Vicegerent on Earth, of his life in the Garden, of his falling a prey to the temptations of Satan, of his repentance and its acceptance, has been related to show to mankind (Adam's offspring), that the only right thing for them is to accept and follow the Guidance. This story also shows that the Guidance of Islam is the same that was given to Adam and that it is the original religion of mankind. **30 - 39**

In this portion invitation to the Guidance has particularly been extended to the children of Israel and their past and present attitude has been criticized to show that the cause of their degradation was their deviation from the Guidance. **40 - 120**

The Jews have been exhorted to follow Prophet Muhammad (Allah's peace be upon him) who had come with the same Guidance and who was a descendant and follower of Prophet Abraham whom they highly honored as their ancestor, and professed to follow as a prophet. The story of the building of the Ka`abah by him has been mentioned because it was going to be made the *qiblah* of the Muslim Community. **121 - 141**

In this portion, the declaration of the change of *qiblah* from the Temple (Jerusalem) to the Ka`abah (Makkah) has been made as a symbol of the change of leadership from the children of Israel to the Muslim Community. **142 - 152**

In this portion practical measures have been prescribed to enable the Muslims to discharge the heavy responsibilities of the leadership that had been entrusted to them for the promulgation of Guidance. Salat, Fast, Zakat, Haj and Jihad have been prescribed for the moral training of the *Ummat*. The Believers have been exhorted to obey authority, to be just, to fulfill pledges, to observe treaties, to spend wealth etc., in the way of Allah. Laws, rules and regulations have been laid down for their organization, cohesion and conduct of day-to-day life and for the solution of social, economic, political and international problems; on the other hand, drinking, gambling, lending money on interest etc., have been prohibited to keep the *Ummat* safe from disintegration. **153 - 251**

These verses serve as an introduction to the prohibition of lending money on interest. The true conception of Allah, Revelation and Life-after-death has been emphasized to keep alive the sense of accountability. The stories of Prophet Abraham (Allah's peace be upon him) and of the one who woke up after a sleep of hundred years have been related to show that Allah is All-Powerful and is able to raise the dead and call them to account. The Believers, therefore, should keep this fact in view and refrain from taking interest on money.[10] **252 - 260**

The theme of **153 - 251** has been resumed and the Believers have been exhorted to spend in the way of Allah in order to please Him alone. In contrast to this, they have been warned against the evils of lending money on interest. Instructions have also been given for the honest conduct of day-to-day business transactions. **261 - 283**

The basic articles of the Faith have been recapitulated here at the end of the Surah, just as they were enunciated at its beginning. Then the Surah ends with a prayer which the Muslim Community needed very much at that time when they were encountering untold hardships in the propagation of the Guidance. **284 – 286**

[10] . In this part aya **255** is the Throne verse which describes the Omnipotence of Allah. Also, we can find here aya **256** which **calls for tolerance as basic teaching,** as the main motivation behind every intention and deed.

Bevezetés a Baqara (Tehén) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

A Baqara (Tehén), a Korán leghosszabb Szúrája, mely 286 versből áll. Medinai kinyilatkoztatás, kivéve a 284-286 verseket, melyek Mohamed (béke reá) búcsúbeszédében (Hudzsat al-Widaa) hangzottak el.

Elnevezés

A Baqara Szúra a 67-73.versekben megjelenő Tehén vagy Aranyborjú történetről kapta a nevét. Ez az elnevezés nem fejezi ki a Szúra egészének tartalmát. Ezért nem a legjobb módszer, ha lefordítjuk a Szúra nevét Tehén vagy Aranyborjú elnevezéssel, mert ugyanazt a hibát követnénk el, mintha az angol neveket, pl. Mr. Baker, Mr. Rice vagy Mr. Wolf stb. szó szerint lefordítanánk egy adott nyelvre. A Korán több Szúrája ugyanilyen alapon kapott elnevezést, hiszen bármilyen gazdag is az arab nyelv, egy szó jelentéstartalma nem fogja át a fejezetben tárgyalt témaköröket. Az az igazság, hogy minden emberek által használt nyelv hasonló korlátok közt működik.

Sorrendbe illesztése

Medinai Szúra, mely a Mekkai Al-Fatiha után következik, annak záró verseit: „… vezérelj minket az egyenes ösvényre…" követve, mintegy választ és bizonyosságot adva a fohászhoz: „Ez az Írás, semmi kétség, Útmutatás az Őrizkedőknek…".

A Baqara túlnyomó része a Próféta (béke reá) Medinában töltött első két évében nyilatkoztatott ki. A fennmaradó kisebb rész egy későbbi időszakban keletkezett és azért került ide, mert az itt tárgyalt szövegösszefüggésekbe illik. Például a kamat tilalmáról szóló intelmek a Próféta életének végső szakaszában nyilatkoztak meg, de tartalmuk miatt idevágnak. Ugyanígy a 284-286 versek a Próféta Mekkából Medinába való indulása előtt keletkeztek, de hasonló logika alapján ide kerültek.

Történelmi háttér

1. Mekkában a Korán általában a bálványimádó (mushrik) Qureish törzset vette célba, akik elvetették az Iszlám tanításait. Medinában, Zsidók is éltek, akik tisztában voltak a Monoteizmus tanításaival, Allah Egyetemességével, Próféciákkal, Kinyilatkoztatásokkal, Túlvilággal, Angyalokkal stb. Egy törvényt követtek, melyet Allah Prófétájuknak, Mózesnek (béke reá) nyilatkoztatott ki, ami elviekben ugyanazt az utat jelölte ki, amit az Iszlámmal Mohamed (Béke reá) tanított. Azonban ők az évszázadok folyamán letértek erről az útról és az Iszlámban, ill. Monoteizmusban nem elfogadható hiteket, rítusokat, szokásokat fogadtak be, melyeket a Tóra nem említett és nem szentesített. Saját magyarázatokat, kommenteket illesztettek a Tóra szövegébe, ezzel meghamisítva azt. Isten szavát eltorzították és az igaz hit lelkülete élettelen rítusok vázává vált. Ráadásul nem csak elégedettek voltak ezzel a torzulással, hanem ennek függőségében éltek. Nem állt szándékukban semmiféle reformot elfogadni. Ők váltak azok legelvetemültebb ellenségévé, akik a helyes útra akartak terelni és mindent megtettek, hogy az ezeket az erőfeszítéseket elbuktassák. Iszlám értelemben ők eredetileg Muszlimok voltak, akik letértek az Iszlám útjáról, újításokat, változtatásokat vezettek be, minek végén szőrszálhasogató szektarianizmusba estek. Elfelejtették, elhagyták

Allahot és Mammon szolgáivá váltak, akik a vallást egyedül Izrael gyermekeinek monopóliumává tették.[11]

Ez volt az az állapot, amikor a Próféta Medinába tért és felhívta a zsidókat az iszlámra. Emiatt szól ennek a Szúrának több mint egyharmada Izrael gyermekeiről.

2. Mekkában a legfontosabb az Iszlám alaptanításainak terjesztése, követőinek erkölcsi tanítása volt. A Próféta (béke reá) Medinába történő migrációját követően azonban, ahova Arábia minden részéből letelepedtek Muszlimok és ahol az Anszarok (helyi támogatók, akik nem minden esetben voltak Muszlimok) segítségével egy kis állam jött létre, a Korán versei egyre inkább fordultak a társadalmi, kulturális, gazdasági, politikai és jogi tanítások felé.[12] Ez adja a Mekkai és Medinai Szúrák tanításainak alapvető különbségét. Hozzávetőleg ennek a Szúrának a fele foglalkozik azokkal az elvekkel és szabályozásokkal, ami egy közösség integrációját és szolidáris együttélését és annak sikeres problémamegoldásait taglalják.
3. A Medinába történt megtelepedés után az Iszlám párti és Iszlám ellenes erők közötti küzdelem új szakaszba érkezett. Ez előtt Mekkában a hívők saját nemzetségükön és törzsükön belül terjesztették az Iszlámot, akik közül sokan szembefordultak velük, kockázatot jelentetve számukra. Azonban Medinában a feltételek megváltoztak. Arábia minden részéről Muszlimok telepedtek ide, akik egy közösséget formáltak és megalkották független városállamukat. A tét itt már a Közösség túlélése volt Arábia nem-muszlim népességével szemben, akik mindent elkövettek, hogy megdöntsék az új rendet.
4. Kiállásukkal kétséget sem hagyhattak ellenfeleikben, akik közöttük éreztek, gondolkodtak, hogy ők egy alapjaiban romlott világhoz ragaszkodnak.
5. Bátor kiállással kellett feltölteni az embereket (többségük hajléktalan, szegény volt, akiket minden oldalról ellenség vett körül), ami elengedhetetlen volt létük és nyomorúságos körülményeik elviseléséhez.
6. Készenlétben kellett tartani a társadalmat katonai fenyegetettséggel szemben, ami bármikor rájuk törhetett, hogy ideológiájukat megsemmisítse. Foggal-körömmel védelmezni kellett fennmaradásukat, nem számolva az ellenség számbeli és hatalmi fölényével.
7. Bátorságot kellett gerjeszteni, ami az emberi belsőben megrögződött gonosz elnyomására és az Iszlám út kiépítésére adott erőt.
8. Ebben az időszakban a Muszlimok egy új csoportja jelent meg, a munafiq-ok, azaz Képmutatók, Hipokriták. A kétszínűség jelei már a Mekkai időszak utolsó fázisában is megmutatkoztak, Medinában mindez új alakot öltött. Mekkában még csak néhányan gyakorolták az Iszlámot, de ők nem voltak mind felkészülve arra, hogy ennek következményeivel is számoljanak. Nem áldozták fel evilági érdekeiket, emberi kapcsolataikat és nem álltak készen azokra a csapásokra, melyek elkerülhetetlenül érték volna őket akkor, ha felvállalják hitüket. Medinában azonban a Hipokriták egy másik változata alakult ki.

---

[11] Ez történik mindig, ha az emberek letérnek az útról. A történelem önmagát ismétli. Ha elfogadjuk tanult tudósunktól Sayyed Abul Ala Maududi- tól a fenti állítást, akkor azt is meg kell vizsgálni, hogy mi Muszlimok mit tettünk? Tényleg igazi muszlimok vagyunk? Ma a Muszlimok tévelyednek el. Bátornak kell lennünk és be kell vallanunk, hogy ugyanazt tesszük az Iszlámmal, mint amit a Zsidók tettek a Tórával. Viselkedési normáink az Iszlám előtti (Dzsahilija) időszakot idézik. Al Hamdulillah nincs lehetőség Allah Szavainak megváltoztatására, de mi magunkat változtattuk meg. Vallásunkat rítusok kódexévé tettük, amiben nincs helye a békés gondolatoknak és tetteknek.

[12] Ezért nem tekinthetjük az Iszlámot vallásnak abban az értelemben, ahogy mások gondolkodnak a vallásról. Az Iszlám egy átfogó rendszer, mely magában foglalja a hitet, filozófiát. politikát, gazdaságot, államformát stb. Mivel az Iszlám dogmakeretei szélesek és általánosak, ezért könnyen adaptálható minden időre és helyre. Azonban a hittudósok és közösségi vezetők felelőssége az, hogy ők vajon manipulálják-e az Iszlámot azért, hogy interpretációikkal nacionalista, politikai célokat érjenek el, vagy az emberiség egészét szolgálják, ahogy az a Könyvben elő van írva.

Néhányan csak azért vették fel a vallást, hogy belülről bomlasszák azt. Mások azért tértek meg, mert Muszlim társadalom vette őket körül és féltették világi érdekeiket. Ők továbbra is fenntartották kapcsolatukat az ellenséggel azért, hogy ha az ő győzelmüket hozza a sors, akkor érdekeik ne sérüljenek. Olyanok is voltak, akikben nem alakult ki erős Iszlám iránti meggyőződés, de mivel klánjuk felvette a vallást, ők is csatlakoztak. Végül azok is említést érdemelnek, akik intellektuálisan meggyőződtek az Iszlám igazságáról, de nem rendelkeztek elég erkölcsi tartással ahhoz, hogy felhagyjanak korábbi hagyományaikkal, babonákkal, személyes ambíciókkal és felélesszék magukban az Iszlám erkölcsi szabályait, ill. áldozzanak is ezért. Az Al-Baqara kinyilatkozása idején a Hipokriták minden csoportja megjelent. Allah ezért kitért rájuk és azonosíthatóságuk kritériumaira. Később, amikor gonosz jellemük, kártékony tetteik nyilvánvalóvá váltak, Allah részletes instrukciókat adott velük kapcsolatban.

Téma: Útmutatás

Ez a Szúra egy meghívás azokhoz a történetekhez, eseményekhez, amelyek központi témája az Isteni Útmutatás. Részben a Zsidókhoz szól, ezért számos történelmi eseményt említ a Zsidó hagyományokból. Ugyanakkor figyelmezteti őket, hogy fogadják el az Útmutatást, melyet Mohamed Próféta (béke reá) hirdet. Nekik kell először ezt elfogadni, mivel ez alapjaiban ugyanaz, mint amit Allah az ő általuk követett Prófétának, Mózesnek (béke reá) kinyilatkoztatott.

Tárgykörök és ezek kapcsolódásai

A bevezető versek kijelentik, hogy a Korán az Útmutatás Könyve. Tisztázzák a Hit kérdését: hit Allahban, a Próféciákban, halál utáni létben (Túlvilág). Az embereket három fő csoportra osztja a hit elfogadásával kapcsolatban: hívő, hitetlen és hipokrita. Versek: **1-20**

Allah felhívja az emberiséget, hogy fogadják el önként az Útmutatást és vessék alá magukat az Ő akaratának, aki az Univerzum teremtője. Higgyenek a Koránban és a földöntúli életben. Versek: **21-29**

Ádámnak, mint Allah minden földi teremtménye fölé emelt személyének története, élete a Paradicsomban, a Sátán kísértésének áldozatul esése, bűnbánata és annak elfogadása, ami utalás Ádám ivadékainak (mai emberiség) arra, hogy az egyedüli helyes út az Útmutatás elfogadása. Ez a történet mutatja, hogy az Iszlám Útmutatása ugyanaz, mint amit Ádám kapott az emberiség eredeti hitvallásaként. Versek: **30-39**

Izrael gyermekeihez intézett felhívás az Útmutatáshoz való csatlakozásra. Múlt és jelenbéli hozzáállásuk kritikája, ami által elfordultak az Útmutatástól és kiestek a kegyből, melyet Allahtól kaptak. Versek: **40-120**

A Zsidók buzdítása Mohamed Próféta (béke reá) követésére, aki ugyanazt az Útmutatást hozta el, mint amit ők eredetileg Mózestől kaptak. Mohamed Ábrahám Próféta, a Zsidók ősatyjának leszármazottja, A Zsidók Ábrahám követőinek vallják magukat és őt nagy becsben tartják. A Kába szentélyének története, alapjainak megvetése Ábrahám által, ami máig a Muszlim világ imairánya (qibla). Versek: **121-141**

Az imairány (qibla) megváltozása a Jeruzsálemi Templomtól a Kába (Mekka) felé jelzi, hogy Izrael gyermekeinek a hitvallásban betöltött vezető szerepe szimbolikusan a Muzulmán közösség kezébe ment át. Versek: **142-152**

Gyakorlati intézkedések előírása Muszlimok számára azért, hogy az Útmutatás hirdetése miatt rájuk háruló felelősséget viselni tudják. Ima, böjt, zakat adó, zarándoklat és dzsihád előírása, ami az Umma (Muszlim közösség) morális készenlétét szolgálja. Hívők felszólítása engedelmességre a feljebbvalóknak, igazság követésére, felajánlások tételére. Itt találhatók instrukciók Allahnak tetsző módon szerződések kötésére, vagyongazdálkodásra, bizományosi letétekre stb. Törvények, rendeletek, szabályozások rendeltetnek el a maguk egymásra építettségében, összefüggéseiben, a mindennapi életet követve. Társadalmi, gazdasági, politikai és nemzetközi kapcsolatokban felmerülő kérdések megoldási javaslatai. Intelmek fogyasztási szokásokra, alkoholra, szerencsejátékra, kölcsönök adásának kamattilalma, amely tilalmak az Ummát egyben tartják és megvédik a széteséstől. Versek: **153-251**

Újfent előtérbe kerül a kamat tilalma. Hangsúly kerül Allah valós koncepciójára, a kinyilatkozásokra, a Túlvilági létre és az ottani felelősségre vonásra. Ábrahám (béke reá) története és elbeszélés az emberről, aki évszázadokig volt alvó állapotban, majd felébredt. Ez egy példabeszéd Allah Mindenhatóságáról, Aki képes feltámasztani a halottakat és felelősségre vonni őket elkövetett tetteik miatt. Ezt minden hívő eszébe kell, hogy vésse és tudatosítsa magában akkor, ha felmerül benne a kamatra adott pénz lehetősége.[13]Versek**: 252-260**

A **153-251** versekben adott útmutatás folytatódik és buzdítás hangzik el a hívők felé, hogy Allah útját járják, Rajta kívül senki másnak ne hódoljanak be. Ellenpélda adása arra az esetre, ha a kamatszedés gonosza kerekedik felül. Irányelvek a mindennapi üzleti életben alkalmazható szabályozás kialakítására. Versek: **261-283**

A Szúra utolsó verseiben összefoglalja a Hit alapelveit, ahogy az korábban is hangot kapott. Ezek a versek a Muszlim közösségek számára fohászként is erőt adnak a mindennapi élet viszontagságainak elviseléséhez. Versek: **284-286**

[13] Ebben a részben a **255-**ik a Trónvers, mely Allah hatalmasságát írja le. Ugyanakkor itt hangzik el a **266-**ik versben a **toleranciára való felszólítás**, mely alapintelem és minden szándékot, tettet át kell, hogy hasson!

2. Al-Baqara	2. Al-Baqara
THE COW	**TEHÉN**
Total Verses: 286	Összes vers: 286
Revealed At: Medina	Medinai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

الم ﴿١﴾

1. A.L.M.[14]

1. Alif. Lám. Mim[14]

ذَلِكَ الْكِتَابُ لاَ رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٢﴾

2. This is the Book; in it is guidance sure, without doubt, to those who fear[15] Allah.

[14] Letters of the Arabic alphabet like Alif, Lam, Mim, called the mugatta'at, which are pre-fixed to a number of the Surahs of the Qur'an, were in common use in the Arabic literature of the period when the Qur'an was revealed. The poets and rhetoricians made use of this style, and instances of this can even be found in the pre-Islamic prose and poetry which has survived. As their significance was appreciated by all concerned, none objected to or questioned their use, because it was no enigma to them. Even the bitterest opponents of the Qur'an, who never missed an opportunity, did not raise any objection against their use. But as their use was abandoned with the passage of time" it became difficult for the commentators to determine their exact meaning and significance. An ordinary reader, however, need not worry about their meanings because they make no difference as far as the Guidance of the Qur'an is concerned.
Some commentators are content to recognize these letters as some mystic symbols. In mysticism the esoteric meaning comes from the inner light when we are ready for it.

Az Arab ábécé betűi, Alif, Lám, Mim, más néven Muqatta’at, a Korán több Szúrájának kezdetén megtalálhatók. Az Arab irodalomban annak a szakaszában, amikor a Korán született, hagyomány volt ezek használata. Ezt alkalmazták a költők, szónokok, melynek példái az Iszlám előtti költészetben és prózában is fellelhetők. Jelentőségét minden beavatott tiszteletben tartotta, nem kérdőjelezték meg használatának célját, nem is képviselt talányt. A Korán legelvetemültebb és minden lehetőséget megragadó bírálói sem hoztak fel ezekkel szemben kifogásokat. Mivel azonban ezek használatát egy időben elhanyagolták, ezért a magyarázók számára körülményessé vált ezek pontos jelentésének és jelentőségének meghatározása. Egy mindennapi olvasó, azonban nem kell, hogy ezek értelmezésével bajlódjon, hiszen semmiben sem befolyásolják a Korán Útmutatását. Néhány kommentátor misztikus szimbólumoknak tartja ezeket a betűket. A misztikában az ezoterikus jelentés abból a belső fényből táplálkozik, ami akkor gyullad fel, ha erre készen állunk.

[15] Who fear, in Arabic text Muttaqin coming from Taqwa which means to restraint or guarding one’s tongue, hand and heart from evil. For a true believer the level of faith depends on the level of his restraint from evil.

2. Ez az Írás, semmi kétség: Útmutatás az őrizkedőknek[15].

الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٣﴾

3. Who believe in the Unseen[16], are steadfast in prayer, and spend out of what We have provided for them[17];

3. Kik hiszik a Láthatatlant[16], megtartják az imát, s mindabból, mit Mi nékik adtunk, áldoznak[17],

والَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ وَبِالآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿٤﴾

Őrizkedők, az arab szövegben Muttaqin, ami a Taqwa szóból ered. Ez azt jelenti, mennyire korlátozza, fogja vissza magát valaki szavaival, tetteivel, vagy belső érzéseivel a gonosztól. Egy igazhívő hitének szintje a gonosztól való visszafogottságának, őrizkedésének szintjétől függ.

[16] Unseen, "Gheib". In Islam there is the Visible World and the Unseen One. Both of them has its rules, inhabitants and logics. However, both of them are subordinated under Allah. We mankind are the inhabitants of the Visible World what is endless itself. In order to recognize the Greatness of Allah we must try to discover it and do our utmost to extend the limits of our knowledge about it. A true believer however accepts the existence of the Unseen too and the context of the Two Worlds to each other. If one can coexist with the Unseen, he can be more responsive to the divine signs what are surrounding us.

Láthatatlan, azaz Gheib. Az Iszlámban a Látható Világ mellett létezik egy Láthatatlan is. Mindkettőnek vannak szabályai, lakói és logikája. Azonban mindkettő Allah alá rendelt. Mi emberek a Látható Világ lakói vagyunk, ami önmagában is végtelen. Allah Hatalmasságának megismerése érdekében meg kell próbálnunk felfedezni azt. Mindent meg kell tennünk tudásunk Látható Világról szerzett határainak tágítására. Egy igazhívő azonban a Láthatatlant is el kell, hogy fogadja és azt, hogy e kettő összefüggésben áll egymással. Ha valaki a Láthatatlannal együtt tud élni, az fogékonnyá válik a környezetünkben lévő Isteni jelek iránt.

[17] Spend or sacrifice out of what We have provided for them. Nothing is free of charge. If there is an investment, we can expect return. Allah has invested in us and provided our livelihood. If we have the fortune to enjoy it, we cannot be selfish. We have to spend from it for those who are in need, suffering from poverty or who are on the way of Allah. If we want to prove for the entire world that Islam is for mankind we must do for mankind.

Mindabból mit Mi nékik adtunk, áldoznak. Semmi nincs ingyen. Ha van befektetés, akkor kell, hogy legyen megtérülés is. Allah befektetett az emberiségbe és ellátott minket mindennel, ami megélhetésünket biztosítja. Ha abban a szerencsében részesültünk, hogy ezt élvezhetjük, akkor nem lehetünk önzők. Azokra is költenünk, áldoznunk kell, akikre ínség sújt, szegénységben élnek, vagy akik Allah útján haladnak. Amennyiben azt akarjuk az egész világnak bizonyítani, hogy az Iszlám az emberiségért van, akkor tennünk is kell az emberiségért.

4. And who believe in the Revelation sent to thee, and sent before thy time[18], and (in their hearts) have the assurance of the Hereafter[19].

4. Kik hiszik, mi néked (Ó Mohammed) lebocsájtatott és mi még előtted lebocsájtatott[18], s a Túlvilágban bizonyosak[19].

أُوْلَئِكَ عَلَى هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُوْلَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥﴾

5. They are on (true) guidance, from their Lord, and it is these who will prosper.

5. Ezek ők, kik Uruk Útmutatása szerint cselekszenek, ezek ők, kik boldogulnak.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُواْ سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لاَ يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾

6. As to those who reject Faith, it is the same to them whether thou warn them or do not warn them; they will not believe[20].

6. Kik hitetlenek, mindegy számukra, hogy intetted őket, vagy sem, nem hisznek[20].

خَتَمَ اللّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَعَلَى سَمْعِهِمْ وَعَلَى أَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ عظِيمٌ ﴿٧﴾

7. Allah hath set a seal on their hearts and on their hearing, and on their eyes is a veil[21]; great is the penalty they (incur).

---

[18]Reference to the previous Books. Islam accepts Torah of Moses and Gospels of Jesus. What Islam doesn't accept is the today form of Torah and Gospel due to the changes originated from hand copying of manuscripts, translations, misinterpretations or willful distortions. We say that the today form of these Scriptures is not equal with the Word of Allah what was revealed to Moses and Jesus (peace be upon them). However, the Words what these prophets got in their time were the same what Mohammed (peace be upon him) got.

Hivatkozás az előző Könyvekre. Az Iszlám elfogadja a Mózesi Tórát és a Jézusi Evangéliumokat. Amit az Iszlám nem fogad el, az a Tóra és az Evangéliumok mai formái. Ezeket azok miatt a változások miatt nem fogadja el, amelyek a kéziratok kézi másolásából, fordításokból, félremagyarázásokból eredtek, vagy melyek szándékos torzítások miatt történhettek. Azt állítjuk, hogy ezeknek az Írásoknak a mai formája nem ugyanaz, mint amelyek Mózes vagy Jézus (béke reájuk) számára kinyilatkoztattak. Azonban az Igék, melyeket ezek a Próféták saját idejükben kézhez kaptak, ugyanazok voltak, mint amit Mohammed (béke reá) kapott.

[19]Assurance of the Hereafter is one of the essences of the Faith. As one Hadis says: "Be in this world as a stranger or if the one who only overpasses on it". For a true believer the dimension of existence is endless. We cannot push our life within the boundaries of this world. If we would do it, we would lose our hope for happiness and completion. The one who has no faith in Hereafter has a Godless and unhappy life. They want to press all their desires and joys inside their imagined limits where they are never satisfied and happy.

Bizonyosság a Túlvilágban a Hit egyik esszenciája. Ahogy az egyik Hadiszban olvashatjuk: „Légy olyan az Evilágon, mint egy idegen, vagy mint ki csak áthalad azon". Egy igazhívő számára a lét dimenziója végtelen. Nem gyömöszölhetjük be életünket az Evilág határai közé. Ha ezt tennénk, elvesztenénk reményünket a boldogságra és beteljesülésre. Aki nem hisz a Túlvilágban egy Isten nélküli, boldogtalan életet él. Vágyaikat és élvezeteiket az általuk elképzelt határok közé akarják bepréselni, ahol ők sohasem elégedettek és boldogtalanok.

[20]After the believers comes the definition of unbelievers whom no matter you warn them, they will not believe.

A hívők után következik a hitetlenek definíciója, akiket hiába figyelmeztetsz, akkor sem fognak hinni.

[21] It is worth to note the sequence of statements! On the first place is the seal on their heart as the most important place of senses. On the second place is the hearing and only the third is the eye. This evaluation gives instruction how to comprehend the World and our society! First is the sight with heart (Basira). If our heart is blind the rest of senses will not be able to detect the stimuluses of the outside world properly.

7. Allah pecsétet tett szívükre, hallásukra, látásukra hályogot küldött[21], osztályrészük hatalmas szenvedés.

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ آمَنَّا بِاللهِ وَبِالْيَوْمِ الآخِرِ وَمَا هُم بِمُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾

8. Of the people there are some who say: "We believe in Allah and the Last Day;" but they do not (really) believe[22].

8. Az emberek közt. kik mondják: Hiszünk Allahban, az Ítélet Napjában, s ők nem hisznek[22].

يُخَادِعُونَ اللهَ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَمَا يَخْدَعُونَ إِلاَّ أَنفُسَهُم وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾

9. Fain would they deceive Allah and those who believe, but they only deceive themselves, and realize (it) not!

9. Meg szándékozzák téveszteni Allahot és azokat, kik hisznek, de nem tévesztik meg, csak saját magukat, s ők nem érzik!

فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ فَزَادَهُمُ اللهُ مَرَضاً وَلَهُم عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ﴿١٠﴾

10. In their hearts is a disease; and Allah has increased their disease: And grievous is the penalty they (incur), because they are false (to themselves)[23].

Érdemes megfigyelni az állítások sorrendjét! Az első helyen áll a pecsét a szíven, ami az érzékelések közül a legfontosabb hely. Második a sorban a hallás és csak a harmadik a szem. Ez az értékelés arra is rámutat, hogy miként foghatjuk fel a Világot és társadalmunkat! Első a szívvel való látás (Baszíra). Ha szívünk vak, a többi szervünk nem lesz képes a külvilág ingereit megfelelően felismerni.

[22] After the believers and unbelievers comes the third group: the hypocrites. They play in front of you as if they believe but in real, they don't.

A hívők és hitetlenek után jön a harmadik csoport: a Hipokriták. Előtted eljátsszák a hívőt, de valójában nem hisznek.

[23] Unbelief is a bad conduct but hypocrisy is even worse. An unbeliever doesn't want to give false image about himself. He openly declares his concept. He commits sin but at least his conduct is correct. A hypocrite transmits an impression about himself what matches with the concept of the surrounding community while he has quite the opposite conviction in his heart. He commits sin and his conduct is incorrect. Therefore, he commits sin twice. In order to emphasize the harm of this phenomenon from here Allah speaks about hypocrisy till verse 20.
In our world interest plays central role where hypocrisy has become a sort of mean for survival and approach to the objective. Theories, principles have been ignored and the light of vision with heart (Basira) has been extinguished. This aya also shows the importance of heart because hypocrisy is a sickness of the heart what Allah increases if they don't give up. If once one started hypocrisy he can only hold on if the next day he lies more and his sickness growths. It is a big admonition for people of our age too.

A hitetlenség rossz, de a képmutatás rosszabb. Egy hitetlen nem akar hamis képet festeni magáról. Nyíltan vállalja koncepcióját. Bűnt követ el, de legalább kiállása korrekt. A Hipokrita olyan benyomást sugároz magáról, ami a környező közösség elgondolásaival egybevág, mialatt szívében ezzel teljesen ellentétes meggyőződést vall. Bűnt követ el és kiállása inkorrekt. Ezért kétszeresen is bűnt követ el. Allah a jelenség kárának hangsúlyozása miatt innen egészen a 20-ik versig a képmutatásról szól.
Mai világunkban az érdek játszik központi szerepet, aminek érvényre juttatásában a képmutatás lett a túlélés és célok eléréséhez vezető út egyfajta eszköze. Teóriák, elvek nem kapnak figyelmet, a szívvel való látás (Baszíra) fényét kioltották. Ez az aya szintén megmutatja a szív fontosságát, mivel a képmutatás a szív betegsége, amit

10. Szívükben betegség honol, s Allah gyarapítja őket betegségben. Járandóságuk a fájdalmas szenvedés mindazért, mit meghazudtoltak[23].

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لاَ تُفْسِدُواْ فِي الأَرْضِ قَالُواْ إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ ﴿١١﴾

11. When it is said to them: "Make not mischief on the earth," they say: "Why, we only Want to make peace[24]!"

11. Midőn mondva van nékik: Ne rontsatok a földön, mondják: „Mi vagyunk a jótevők[24]!”

أَلا إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلَكِن لاَّ يَشْعُرُونَ ﴿١٢﴾

12. Of a surety, they are the ones who make mischief, but they realize (it) not.

12. Hanem ők valójában a megrontók, de nem érzik.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ آمِنُواْ كَمَا آمَنَ النَّاسُ قَالُواْ أَنُؤْمِنُ كَمَا آمَنَ السُّفَهَاء أَلا إِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَاء وَلَكِن لاَّ يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾

13. When it is said to them: "Believe as the others believe:" They say: "Shall we believe as the fools believe?" Nay, of a surety they are the fools, but they do not know.

13. Midőn mondva van nékik: „Higgyetek, ahogy az emberek hisznek!”. Mondják: „Higgyünk-e, ahogy a félkegyelműek hisznek?” Hanem ők valójában a félkegyelműek, de nem tudják.

وَإِذَا لَقُواْ الَّذِينَ آمَنُواْ قَالُواْ آمَنَّا وَإِذَا خَلَوْاْ إِلَى شَيَاطِينِهِمْ قَالُواْ إِنَّا مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزِؤُونَ ﴿١٤﴾

14. When they meet those who believe, they say: "We believe;" but when they are alone with their evil ones, they say: "We are really with you: We (were) only jesting."

14. Midőn találkoznak olyanokkal, kik hisznek, mondják: „Hiszünk!” S midőn félrevonulnak ördögeikhez, mondják: „Mi veletek vagyunk! Mert bizony mi vagyunk a csúfot űzők.”

اللّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٥﴾

15. Allah will throw back their mockery on them, and give them rope in their trespasses; so they will wander like blind ones (To and fro).

Allah csak növel, ha nem hagynak fel vele. Ha egyszer valaki a képmutatás útjára lép, csak akkor tud azon megkapaszkodni, ha másnap többet hazudik, és ezzel betegsége elhatalmasodik. Ez egy nagy intelem korunk embereinek.

[24] In the English version we can read: “We want to make peace”. In the Hungarian version: “We are benefactors, well-doers”. In Arabic Salah means good issue, or consolidation, or even reform. Both translations want to express that hypocrites are going to deceive us with their rhetoric as if they want to bring good issues what makes the world a better place. They make us feel as if out of them everybody stands on the bad side and they are always on the good side of the events.

Az angol fordításban ezt olvassuk: „Mi békét akarunk”. A magyar verzióban pedig: „Mi vagyunk a jótevők.” Arabul „Salah” jó dolgot, konszolidációt, kiegyezést, sőt, reformot is jelent. Mindkét fordítás azt kívánja kifejezni, hogy a képmutatók retorikájukkal meg szándékoznak téveszteni minket, mintha csupa jó dologgal állnának elő, amivel a világot egy jobb hellyé teszik. Azt éreztetik velünk, mintha rajtuk kívül mindenki a történések rossz oldalán állna, míg ők mindig a jó oldalon vannak.

15. Allah űz csúfot belőlük, meghagyván őket zsarnokságukban vakon.

أُوْلَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُاْ الضَّلاَلَةَ بِالْهُدَى فَمَا رَبِحَت تِّجَارَتُهُمْ وَمَا كَانُواْ مُهْتَدِينَ ﴿١٦﴾

16. These are they who have bartered Guidance for error: But their traffic is profitless, and they have lost true direction,

16. Azok, kik az Útmutatást eltévelyedésre váltották, üzletük nem jövedelmez, és nem vezettetnek (a helyes úton),

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَاراً فَلَمَّا أَضَاءتْ مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ اللّهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لاَّ يُبْصِرُونَ ﴿١٧﴾

17. Their similitude is that of a man who kindled a fire; when it lighted all around him, Allah took away their light and left them in utter darkness. So they could not see.

17. Ők olyanok, mint aki tüzet gyújt, s midőn megvilágítja, mi körülötte van, Allah kioltja világosságukat, sötétben hagyva őket, (ahol) nem látnak.

صُمٌّ بُكْمٌ عُمْيٌ فَهُمْ لاَ يَرْجِعُونَ ﴿١٨﴾

18. Deaf, dumb, and blind, they will not return (to the path).

18. Süketség, némaság, vakság, s ők nem térnek vissza (a helyes útra).

أَوْ كَصَيِّبٍ مِّنَ السَّمَاء فِيهِ ظُلُمَاتٌ وَرَعْدٌ وَبَرْقٌ يَجْعَلُونَ أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِم مِّنَ الصَّوَاعِقِ حَذَرَ الْمَوْتِ واللّهُ مُحِيطٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿١٩﴾

19. Or (another similitude) is that of a rain-laden cloud from the sky: In it are zones of darkness, and thunder and lightning: They press their fingers in their ears to keep out the stunning thunder-clap, the while they are in terror of death. But Allah is ever round the rejecters of Faith!

19. Vagy mint az égből kitörő vihar, benne sötétség, mennydörgés, villámlás. Ők ujjaikat a füleikre helyezik a mennydörgéstől, félik a halált. Allah körbeveszi a hitetleneket!

يَكَادُ الْبَرْقُ يَخْطَفُ أَبْصَارَهُمْ كُلَّمَا أَضَاء لَهُم مَّشَوْاْ فِيهِ وَإِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُواْ وَلَوْ شَاء اللّهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ إِنَّ اللّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٠﴾

20. The lightning all but snatches away their sight; every time the light (Helps) them, they walk therein, and when the darkness grows on them, they stand still. And if Allah willed, He could take away their faculty of hearing and seeing; for Allah hath power over all things[25].

[25] With aya 20. The parables about the hypocrites come to end for a while. Later we meet them again in a different context. In the 1-20 ayas Allah has given strong characterization of different groups of people in order to recognize them and find the proper form of conduct with them.

A 20-ik áyával a Hipokritákról szóló példabeszédek egy időre véget értek. Később újból találkozunk velük egy más összefüggésben. Az 1-20 áyákban Allah különböző embercsoportokról adott karakteres jellemzést azért, hogy felismerhetővé tegye őket és azért, hogy a megfelelő magatartási formát meg lehessen találni velük.

20. A villámlás majdhogynem elragadja látásukat. Minden, ami megvilágosodik számukra, mennek felé, s midőn (újból) rájuk borul a sötétség, megállnak. Ha Allah akarná, elvenné hallásukat, s látásukat. Mert bizony, Allah Mindenre Képes[25]!

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُواْ رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٢١﴾

21. O ye people! Adore your Guardian-Lord, who created you and those who came before you, that ye may have the chance to learn righteousness;

21. Ó emberek! Szolgáljátok Uratokat, Ki titeket teremtett, s azokat, kik előttetek (voltak), hátha tán őrizkedtek;

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الأَرْضَ فِرَاشاً وَالسَّمَاء بِنَاء وَأَنزَلَ مِنَ السَّمَاء مَاء فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقاً لَّكُمْ فَلاَ تَجْعَلُواْ لِلّهِ أَندَاداً وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٢﴾

22. Who has made the earth your couch, and the heavens your canopy; and sent down rain from the heavens; and brought forth therewith Fruits for your sustenance; then set not up rivals[26] unto Allah when ye know (the truth).

22. Aki megtette számotokra a Földet nyugvóhelyül, az Eget boltozatul, az Égből vizet bocsájtott le, mellyel gyümölcsöket hozott elő, gondoskodásul néktek. Hát ne állítsatok Allahnak vetélytársakat[26], s ti tudjátok (az igazat).

وَإِن كُنتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَى عَبْدِنَا فَأْتُواْ بِسُورَةٍ مِّن مِّثْلِهِ وَادْعُواْ شُهَدَاءكُم مِّن دُونِ اللّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٣﴾

23. And if ye are in doubt as to what We have revealed from time to time to Our servant, then produce a Sura like thereunto; and call your witnesses or helpers (If there are any) besides Allah, if your (doubts) are true[27].

---

[26] In the Arabic text Andad means idols or false goddesses. These are those "rivals" what cannot be compared to the Greatness of Allah

Az arab szövegben Andad bálványt, hamis istenséget jelent. Ezek azok a „vetélytársak", melyeket nem lehet összehasonlítani Allah Hatalmasságával.

[27]Here is the real trial! Many people in the time of Prophet (peace be upon him) and even later tried to write Surah like the ones in the Quran but nobody was able to do it. One of them was called Musaylamah (his nickname was: "the liar") who tried but failed.

- The Surahs coming from Allah reflect the logic of Allah which is different than thinking of a human brain.
- Also, the language is unique. These Surahs were revealed 1400 years ago and we can read them as they were published yesterday. The language remained the same! No other language in the world can do the same!
- The style of Quran cannot be compared to other human-made scripture. 1400 years ago, people were telling long stories and tales. These Surahs give short essences and are not narrative at all.
- The content is valid in every time and place. There are evidences in the past, present and even facts what the future will discover.

So if we put together the above arguments human cannot compile Quranic Surah. Not even mythical witnesses or helpers can inspire Eternal Guidance. Only Allah the One!

23. Ha kétségetek lenne arról, hogy mit nyilatkoztattunk ki szolgálónknak, úgy hozzatok el ilyen Szúrát, s hívjátok Allahon kívüli tanúitokat, ha igazak vagytok[27].

فَإِن لَّمْ تَفْعَلُواْ وَلَن تَفْعَلُواْ فَاتَّقُواْ النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿٢٤﴾

24. But if ye cannot- and of a surety ye cannot- then fear the Fire whose fuel is men and stones, - which is prepared for those who reject Faith.

24. Ha nem teszitek – és sohasem tudjátok megtenni -, úgy óvakodjatok a Pokoltól, melynek tüzelői az emberek és kövek, s a hitetleneknek készíttetett elő.

وَبَشِّرِ الَّذِين آمَنُواْ وَعَمِلُواْ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الأَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُواْ مِنْهَا مِن ثَمَرَةٍ رِّزْقاً قَالُواْ هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِن قَبْلُ وَأُتُواْ بِهِ مُتَشَابِهاً وَلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٥﴾

25. But give glad tidings to those who believe and work righteousness, that their portion is Gardens, beneath which rivers flow. Every time they are fed with fruits therefrom,

---

Therefore, in Islam Muslims cannot establish human-administrated central institute like Christians do in Vatican under the name: "Church". Our Church is the Holy Quran! Muslims cannot nominate a "Pope" as governor in a centralized institutional Islamic leadership who can commit mistakes what lead people astray. Our center is "Knowledge, Science and Continuous Discovery of His Worlds where Quran is our Guidance". Whoever is going to establish Islamic Organization in order to govern Muslims as Church, turns against the basic doctrines of the Quran.

What is the Caliphate than? The Caliphate is different. It is a form of state where Islam gives the organizing principals. But even Caliphate has to leave the doctrines untouched and cannot manipulate the Surahs.

Itt a nagy próbatétel! A Próféta (béke reá) életében és később is sokan megpróbáltak olyan Szúrákat írni, mint amilyenek a Koránban vannak, de senkinek sem sikerült. Az egyikük volt Muszailamah (csúfneve: „a hazug"), aki próbálkozott, de elbukott.

- Az Allahtól eredő Szúrák Allah logikáját tükrözik, ami eltér az emberi agy gondolkodásától.
- A nyelvezet is különleges. A Szúrák 1400 évvel ezelőtt nyilatkoztattak ki és úgy tudjuk olvasni azokat, mintha tegnap jöttek volna ki a nyomdából. A nyelvezet ugyanaz maradt! A világon egy más nyelv sem képes erre.
- A Korán stílusa nem hasonlítható más ember által alkotott íráshoz. 1400 évvel ezelőtt az emberek hosszú történeteket, meséket beszéltek el. Ezek a Szúrák rövid esszenciákat adnak és egyáltalán nem elbeszélő jellegűek.
- A tartalom minden időben és térben érvényes. Magukban foglalják a múlt és jelen bizonyítékait, valamint a tényeket, amiket csak a jövő fog felfedezni.

Ha a fenti érveket összetesszük, ember nem hozhat létre Koráni Szúrát. Mitikus tanúk és segítők sem sugallhatnak Örökös Útmutatást. Csak Allah, az Egyetlen!

Ezért az Iszlámban a Muszlimok nem hozhatnak létre ember által vezérelt központi intézményt, ahogy a kereszténység Vatikánban „Egyház" név alatt. A mi Egyházunk a Szent Korán! Muszlimok nem nevezhetnek ki „pápát" egy létesítményesített Iszlám vezetés központi kormányzójának, aki hibákat követhet el, ami az embereket eltévelyíti. A mi központunk a „Tudás, Tudomány és az Ő Világainak Folyamatos Felfedezése, ahol a Korán az Útmutatásunk." Aki muzulmánok irányítására Iszlám szervezetet akar létrehozni egyházi alapon, az a Korán alaptanításaival fordul szembe.

Akkor mi a kalifátus? A Kalifátus más. Az egy államforma, ahol az Iszlám adja a rendezőelveket. Azonban a Kalifátusnak is érintetlenül kell hagynia a doktrínákat és nem manipulálhatja a Szúrákat.

they say: "Why, this is what we were fed with before," for they are given things in similitude; and they have therein companions pure (and holy); and they abide therein (for ever)[28].

25. Hirdesd (Ó Mohammed) azoknak kik hisznek és jókat cselekednek: Övék az Égi Kertek, mely alatt folyók futnak. Ahányszor megajándékoztatnak gyümölcseiből (Égi) gondviselésként, mondják: „Ez az, mi nékünk azelőtt (a földön) megadatott." S azonképpen adatik most. Szeplőtelen pár várja ott őket, ahol ők halhatatlanok[28].

إِنَّ اللَّهَ لاَ يَسْتَحْيِي أَن يَضْرِبَ مَثَلاً مَّا بَعُوضَةً فَمَا فَوْقَهَا فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُواْ فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّهِمْ وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُواْ فَيَقُولُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلاً يُضِلُّ بِهِ كَثِيراً وَيَهْدِي بِهِ كَثِيراً وَمَا يُضِلُّ بِهِ إِلاَّ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٦﴾

26. Allah disdains not to use the similitude of things, lowest as well as highest. Those who believe know that it is truth from their Lord; but those who reject Faith say: "What means Allah by this similitude?" By it He causes many to stray, and many He leads into the right path; but He causes not to stray, except those who forsake (the path)[29],-

26. Lám! Allah nem szégyell példát vetni, akár hangyányi legyen az, vagy mi efölött. Hanem kik hisznek, tudják, hogy az Igaz az Úrtól való. De, akik tagadnak, mondják: „Allah mit akar ezzel a példával?" Eltévelyít vele sokakat és helyes irányba vezet vele sokakat; de nem tévelyíti el azzal, csak a züllötteket[29],-

الَّذِينَ يَنقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِن بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَن يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الأَرْضِ أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٢٧﴾

[28] This is the metaphor of Paradise for those who believe and work righteousness. Here we can find the symbolic images of all good issues what can happen with a human in the instinctive life. Within the limits of our human dimensions our brain can comprehend delightsome things in a form of good food, cold water, fruits and pure companion. Maybe Hereafter will be different, nobody has yet come back to describe it but Allah is going to give us good tidings as we tell simplified stories to our children in order to explain complex and abstract concepts which are not comprehensible for them in their age.

Ez a Mennyország, az Égi Kertek metaforája azoknak, kik hisznek és jókat cselekszenek. Szimbolikus képét találjuk mindannak a jónak, ami emberekkel történhet az ösztönszerű életben. A mi emberi dimenziónk határai között, agyunk az élvezetes dolgokról jó étel, hideg víz, gyümölcsök és szeplőtelen pár formájában formál képet. Lehet, hogy a Mennyország más lesz, senki sem jött onnan vissza, hogy meséljen róla. Allah jó híreket szándékozik adni a Mennyországról, ahogy mi magunk is egyszerűsített történeteket mesélünk gyermekeinknek azért, hogy bonyolult és elvont fogalmakat a koruknak megfelelő formában felfoghatóvá tegyük.

[29] Directly after the description of Paradise Allah confirms His method to explain and make comprehensible His Guidance. This method is: giving examples and symbols. We can easily go astray if we follow Quranic instructions word by word without being immersed in the meaning behind the parables and examples.

Közvetlenül az Égi Kertek leírása után Allah megerősíti módszerét, hogy magyarázza és felfoghatóvá tegye Útmutatását. Ez a módszer: példák és szimbólumok adása. Könnyen félrecsúszhatunk, ha a Korán útmutatásait szó szerint vesszük anélkül, hogy nem mélyedünk el a példabeszédek és jelképek mögötti jelentésben.

27. Those who break Allah's Covenant after it is ratified, and who sunder what Allah Has ordered to be joined, and do mischief on earth: These cause loss (only) to themselves[30].

27. Kik megszegik Allah törvényét a Vele kötött szövetség után, kik meggátolják Allah elrendeléseinek bekövetkezését és megrontók a földön. Ők a vesztesek[30].

كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنتُمْ أَمْوَاتاً فَأَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٨﴾

28. How can ye reject the faith in Allah. - seeing that ye were without life, and He gave you life; then will He cause you to die, and will again bring you to life; and again to Him will ye return[31].

28. Hogy tagadjátok Allahot, midőn halottak voltatok, s életre keltett, majd elmúltatok Általa, majd (újra) felélesztett titeket, majd Hozzá tértek meg[31]?

هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُم مَّا فِي الأَرْضِ جَمِيعاً ثُمَّ اسْتَوَى إِلَى السَّمَاء فَسَوَّاهُنَّ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٩﴾

29. It is He Who hath created for you all things that are on earth; Moreover His design comprehended the heavens, for He gave order and perfection to the seven firmaments; and of all things He hath perfect knowledge[32].

29. Ő az, Aki megteremtett nektek mindent, ami a Földön van, majd az Ég felé fordult és megmintázta a hét Égboltot. Ő a Mindenek Tudója[32].

---

[30] Here comes the definition who are those who forsake the right path. The comment what was given at Al-Fatiha Surah verse 7, can be adaptable here too.

Itt találjuk a „züllöttek”, vagy angol fordításban „az ösvényről letérők” kifejtését. Az Al- Fatiha Szúra 7. versének kommentárja erre a részre is vonatkozik.

[31] Only after the emergence of modern sciences have become clear what this aya means. In the time of Prophet, it was impossible to understand it at the same level as today. It is a wonderful description how we creatures are brought to life from lifeless materials. The chemical composition of our bodies is the same as the soil of the earth. An illiterate Prophet and His companions could have no knowledge about that! From this lifeless status He gives us life than He takes our souls away. Passing away from the Earthly life happens at the same time as our arrival to the Hereafter. In the Hereafter another life is waiting for us where we return to Him.

Csak a modern tudományok kialakulása után válhatott tisztává ennek az áyának az értelme. A Próféta idejében lehetetlen lett volna azon a szinten érteni, mint ma. Ez egy gyönyörű leírás arról, hogy mi teremtmények, miként keltünk életre élettelen anyagokból. Kémiai összetétele testünknek ugyanaz, mint a föld talajáé. Egy írástudatlan Próféta és követői nem tudhatták ezt! Ebből az élettelen stádiumból Ő ad nekünk életet, majd el is veszi azt. A Földi életből való távozásunk egy időben következik be a Túlvilági életbe való megérkezésünkkel. A Túlvilágon egy másik életünk veszi kezdetét, ahol Hozzá térünk meg.

[32] Here is the Creation event what is revealed also in the previous Books.

Ez a Teremtés történet, ami az előző Könyvekben is kinyilatkoztatott.

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلاَئِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الأَرْضِ خَلِيفَةً قَالُواْ أَتَجْعَلُ فِيهَا مَن يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَاء وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لاَ تَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾

30. Behold, thy Lord said to the angels: "I will create a vicegerent on earth." They said: "Wilt Thou place therein one who will make mischief therein and shed blood? - whilst we do celebrate Thy praises and glorify Thy holy (name)?" He said: "I know what ye know not[33]."

30. Midőn Urad az Angyalokhoz szólt: „Bizony én helytartót teszek meg a Földön." Mondták: „Megteszel-e ott olyat, ki ront rajta, ontja a vért, miközben mi Dicsőségedet zengjük és Szentnek illetünk? "Mondá (az Úr): „Én tudom azt, amit ti nem tudtok[33]."

وَعَلَّمَ آدَمَ الأَسْمَاء كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلاَئِكَةِ فَقَالَ أَنبِئُونِي بِأَسْمَاء هَؤُلاء إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣١﴾

31. And He taught Adam the nature of all things; then He placed them before the angels, and said: "Tell me the nature of these if ye are right[34]."

---

[33] New content starts. This is about the creature of Adam and earthly life. In the Unseen World there are inhabitants, too. They are the Jinns and Angels. A conversation begins between Allah and the Angels where Allah declares His will to create vicegerent (Caliph) on Earth. The Arabic word "Khalipha" means a person who is a representative or follower. This word also expresses subordination under the One Who has to be represented and followed. Angels were doubted about the advent of any creation in the Visible World who is able to realize this mission with responsibility without being selfish what leads him to the side of sins. This is a Biblical forecast of the future by the Angels. However, this is only a forecast by them but Allah knows what is going to happen and what will come at the end.

Új tartalom kezdődik. Ez Ádámról és a Földi lét teremtéséről szól. A Láthatatlan világnak is vannak lakói, ilyenek a Dzsinnek és az Angyalok. Egy párbeszéd alakul ki Allah és az Angyalok között, ahol Allah bejelenti, hogy helytartót (Kalifát) akar teremteni a Földön. Az Arab szó, „Khalifa" azt jelenti: a személy, aki képvisel, és aki követő. Ez a szó alárendeltséget is kifejez az alá, Akit képviselni és követni kell. Az Angyalok kétségbe vonták, hogy a Látható Világban jöhet-e olyan teremtmény, aki ezt a missziót felelősséggel véghez tudná vinni anélkül, hogy egoizmusa a bűnök oldalára ne térítené. Ez az Angyalok részéről egy jövőre vonatkozó Biblikus előrejelzés. Ők azonban csak előre jeleztek, míg Allah tudja, minek kell bekövetkeznie és mi jön el a végén.

[34]In family life it is a predestinated instinct of mothers how they teach their baby to speak. Every mother does the same in all over the world! They tell words like daddy, mummy, dog, cat, toy, doll etc. They never teach verbs. Only after a period of time when the small baby can comprehend the names and the nature of the issues behind the names Mum starts to pour life into these names with verbs. This process is described as a wonderful Parable when Allah taught Adam the names and the nature what is behind them. Allah taught Adam to identify the objects in the world and gave their names! Exactly like our Mother used to do with us!
At this time Angels still felt superiority above Adam who was "only" an Earthly creature. But Allah turned to the Angels asking them to identify the objects of the world and they failed.
This Surah also inspires for us that with improving our knowledge and following the Guidance it is possible to transgress our own limits.

A családi életben az anyák elrendelt ösztöne az, ahogy gyermekeiket beszélni tanítják. Minden anya ugyanazt teszi az egész világon! Olyan szavakat mondogatnak, mint papa, mama, kutya, cica, játék, baba stb. Sosem tanítanak igét. Csak egy jó idő elteltével, miután már a kicsi felfogja a neveket és a dolgok természetét a nevek mögött, az anyukák igékkel töltenek életet a nevek közé. Ez a folyamat egy gyönyörű példabeszéd képében elevenedik meg, amint Allah megtanította Ádámnak a neveket és dolgok természetét, ami a nevek mögött rejlik.

31. Megtanította (az Úr) Ádámnak minden (dolog) nevét, majd bemutatta ezeket az Angyaloknak, s így szólt: „Közöljétek Velem e neveket, ha igazak vagytok[34]!”

قَالُواْ سُبْحَانَكَ لاَ عِلْمَ لَنَا إِلاَّ مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٣٢﴾

32. They said: "Glory to Thee, of knowledge We have none, save what Thou Hast taught us: In truth it is Thou Who art perfect in knowledge and wisdom."

32. Mondák: „Légy Dicső! Nincs nékünk tudásunk, csak az, mit Te tanítottál nekünk. Te vagy a Mindentudó, a Bölcs.”

قَالَ يَا آدَمُ أَنبِئْهُم بِأَسْمَآئِهِمْ فَلَمَّا أَنبَأَهُمْ بِأَسْمَآئِهِمْ قَالَ أَلَمْ أَقُل لَّكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ وَأَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا كُنتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٣٣﴾

33. He said: "O Adam! Tell them their natures." When he had told them, Allah said: "Did I not tell you that I know the secrets of heaven and earth, and I know what ye reveal and what ye conceal?"

33. Mondá (az Úr): „Ó Ádám! Közöld velük neveiket!” Midőn közölte a neveket így szólt (az Úr): „Nem mondtam-e néktek, hogy ismerem az Egek és Föld titkait, tudom, mit kitártok, s mit elfedtek?”

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلاَئِكَةِ اسْجُدُواْ لآدَمَ فَسَجَدُواْ إِلاَّ إِبْلِيسَ أَبَى وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٣٤﴾

34. And behold, We said to the angels: "Bow down to Adam" and they bowed down. Not so Iblis: he refused and was haughty: He was of those who reject Faith[35].

34. Mondánk az Angyaloknak: „Boruljatok le Ádámnak.” Ők leborultak, kivéve Ibliszt, aki daccal szembeszegült és hitetlenné lett[35].

وَقُلْنَا يَا آدَمُ اسْكُنْ أَنتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلاَ مِنْهَا رَغَداً حَيْثُ شِئْتُمَا وَلاَ تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الْظَّالِمِينَ ﴿٣٥﴾

Allah megtanította, miként azonosíthatja Ádám a tárgyakat ezen a világon és neveket rendelt melléjük! Pontosan úgy, ahogy édesanyánk tette valaha ugyanezt velünk.
Ekkor az Angyalok még feljebbvalónak tartották magukat Ádámnál, aki „csupán” egy Földi teremtmény volt. Ekkor Allah az Angyalokhoz fordult, kérve őket, illessék ők nevekkel, azonosítsák a föld tárgyait, de elbuktak. Ez a Szúra sugallja számunkra azt is, hogy tudásunk fejlesztésével és az Útmutatás követésével lehetővé válik saját határainkon túllépni.

[35]This is the moment of division between those who obey and those who not. Appears Iblis who represents the revolt against the will of Allah.

Ez a szétválás pillanata az engedelmesek és engedetlenek között. Megjelenik Iblisz, aki az Allah akaratával szembeni lázadást képviseli.

35. We said: "O Adam! dwell thou and thy wife in the Garden; and eat of the bountiful things therein as (where and when) ye will; but approach not this tree, or ye run into harm and transgression[36]."

35. Mondánk: „Ó Ádám! Lakozz te és párod az Égi Kertben; táplálkozzatok belőle szabadon, akaratotok szerint. De ne közeledjetek ehhez a fához, mert elkárhozottak lesztek[36].”

فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ وَقُلْنَا اهْبِطُواْ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَى حِينٍ ﴿٣٦﴾

36. Then did Satan make them slip from the (garden), and get them out of the state (of felicity) in which they had been. We said: "Get ye down, all (ye people), with enmity between yourselves. On earth will be your dwelling-place and your means of livelihood - for a time[37]."

36. Botlásra késztette őket a Sátán és kiűzette őket abból, amiben voltak. Így szóltunk: „Szálljatok alá, egyik a másikának ellensége! Számotokra a Földön van lakóhely és gondoskodás egy időre[37].”

فَتَلَقَّى آدَمُ مِن رَّبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿٣٧﴾

37. Then learnt Adam from his Lord words of inspiration, and his Lord Turned towards him; for He is Oft-Returning, Most Merciful.

37. Befogadta Ádám Urától a szavakat, s Ő megenyhült iránta. Mert Ő a Megenyhülő, a Könyörületes.

قُلْنَا اهْبِطُواْ مِنْهَا جَمِيعاً فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُم مِّنِّي هُدًى فَمَن تَبِعَ هُدَايَ فَلاَ خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلاَ هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٨﴾

38. We said: "Get ye down all from here; and if, as is sure, there comes to you Guidance from me, whosoever follows My guidance, on them shall be no fear, nor shall they grieve[38].

---

[36] In the Quranic Garden of Eden there is no tree for Eternity and tree for Knowledge as in the previous Books and no unnecessary narration. Quran concentrates to the Original Sin due to the disobedience and transgression of limits what God has prescribed. This aya shows the position of Eden before the transgression and the next one demonstrates the position after.

A Koráni Édenkertben nincs külön halhatatlanság és tudás fája, ahogy az előző Könyvekben, ill. felesleges elbeszélés sincs. A Korán az Eredendő Bűnre összpontosít, ami az engedetlenség és az Isten által elrendelt határok átlépésének következménye. Ez az aya az édeni állapotot írja le a bűnbeesés előtt, az ezt követő pedig a bűn utánit.

[37]The first reaction of the Lord is very threatening! Adam and his wife have to get down from the Eden to the earth with enmity between themselves. It means that the seedling of enmity is planted between people. This is the work of Iblis! This internal enmity works all over the history creating greediness, temptation, etc.

Az Úr első reakciója nagyon fenyegető! Ádám és párja ellenségeskedéssel szívükben le kell, hogy szálljanak az Édenből a földre. Ez azt jelenti, hogy az ellenségeskedés csírája az emberekbe van vetve. Ez Iblisz műve! Ez a belső ellenségeskedés munkál a történelemben, létrehozva a kapzsiságot, kísértést stb.

[38] Here you are the second reaction of the Lord after repentance of Adam. No matter what man commits there is always Mercy from God! However, God can be Merciful only if man repents. The other big Mercy is the

38. Mondtuk: „Szálljatok alá innen mindnyájan; s ha majd eljön nektek Tőlem az Útmutatás, akik követik Útmutatásomat, számukra nincs félelem, s nem bánkódnak[38].”

وَالَّذِينَ كَفَرواْ وَكَذَّبُواْ بِآيَاتِنَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٣٩﴾

39. "But those who reject Faith and belie Our Signs, they shall be companions of the Fire; they shall abide therein."

39. „Kik nem hisznek, meghazudtolják kinyilatkoztatásainkat, azok a Pokol csapata, s itt ők mindörökkön lesznek.”

يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُواْ نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَوْفُواْ بِعَهْدِي أُوفِ بِعَهْدِكُمْ وَإِيَّايَ فَارْهَبُونِ ﴿٤٠﴾

40. O Children of Israel! call to mind the (special) favor which I bestowed upon you, and fulfil your covenant with Me as I fulfil My Covenant with you, and fear none but Me[39].

Guidance! This is the first time when Guidance was given to man. Our Islamic teaching is: there is no difference between very first Guidance what was given to Adam and the Quran what was revealed to Mohammed (peace be upon him). All other prophets between the two have got the same too.

Íme, itt az Úr második reakciója Ádám megbánása után. Mindegy, mit követ el az ember, Isten megbocsátása mindig létezik! Isten, azonban csak akkor bocsát meg, ha az ember bűnbánó. A másik nagy kegy az Útmutatás. Ez az első alkalom, amikor Útmutatás került emberhez. A mi Iszlám tanításunk szerint: nincs különbség az Ádámnak adott legelső Útmutatás és a Mohammed (Béke reá) számára kinyilatkoztatott Korán között. A kettő között pedig minden Próféta ugyanezt kapta.

[39]New subject: Children of Israel. After the Original Sin committed by the man of unrecorded history comes the Original Sin what was committed by the man of recorded history. We Muslims also say that Children of Israel were the chosen nation by God.

- A nation which has no physical homeland while wandering from land to land finds the real home in Allah easier. Even today nations who have not internationally recognized status turn toward God profoundly. See Gypsies, Palestinians, Kurds, etc. Allah always supports these people and gives them shelter and livelihood.
- Children of Israel passed thru severe trials. After their miseries and pains, they earned the right to be chosen by Allah.
- Children of Israel have a recorded history. This history is known by the whole mankind. Anything happens, good or bad with them, can be a Parable for all.
- Moses (peace be upon him) was the prophet of Allah and He revealed for him the Guidance.

Adam was the first man favored by God and Children of Israel were the first nation favored by Allah. As Adam has fallen into sin, Children of Israel had the same. When we go inside the real meaning of Quran, we have to understand that the given ayas are not against Adam and Children of Israel. These are examples in order not to commit the same sin! These ayas are not Quranic arguments for ignition flames of anger against Adam or in general against Children of Israel without reasons which are codified by Allah. If the divine codification is there that is another case.

Új téma: Izrael fiai. A fel nem jegyzett történelem embere által elkövetett Eredendő Bűn után következzék a feljegyzett történelem népének Eredendő Bűne. Mi Muszlimok is azt valljuk, hogy Izrael gyermekei Isten választott népe voltak.

- A nemzet, amely földről földre vándorol és nincs fizikai otthona, Allahban könnyen lel valós hazára. Azok a népek, akiknek nincs nemzetközileg elismert státuszuk, ma is mélyebben fordulnak Istenhez. Lásd: romák, palesztinok, kurdok stb. Allah mindig támogatja őket, fedelet ad és gondviselést biztosít.
- Izrael fiai kemény megpróbáltatásokon mentek keresztül. Gyötrelmeikkel, fájdalmaikkal kiérdemelték a kiválasztottságot.

40. Ó Izrael fiai! Emlékezzetek kegyemre, amely kegyemben részesültetek és tartsátok meg szövetségemet, azonképpen tartom szövetségeteket és féljetek Engem[39].

وَآمِنُواْ بِمَا أَنزَلْتُ مُصَدِّقاً لِّمَا مَعَكُمْ وَلاَ تَكُونُواْ أَوَّلَ كَافِرٍ بِهِ وَلاَ تَشْتَرُواْ بِآيَاتِي ثَمَناً قَلِيلاً وَإِيَّايَ فَاتَّقُونِ ﴿٤١﴾

41. And believe in what I reveal, confirming the revelation which is with you, and be not the first to reject Faith therein, nor sell My Signs for a small price; and fear Me, and Me alone.

41. Higgyétek, amit kinyilatkoztattam, megerősítve azt, mi veletek van (Írás) és ne legyetek ennek első tagadói. Ne váltsátok aprópénzre Áyáimat, s Engem számon tartsatok.

وَلاَ تَلْبِسُواْ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُواْ الْحَقَّ وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤٢﴾

42. And cover not Truth with falsehood, nor conceal the Truth when ye know (what it is)[40].

42. Ne öltöztessétek át az igazat hamisba, elhallgatva az igazat, s ti tudjátok azt[40].

وَأَقِيمُواْ الصَّلاَةَ وَآتُواْ الزَّكَاةَ وَارْكَعُواْ مَعَ الرَّاكِعِينَ ﴿٤٣﴾

43. And be steadfast in prayer; practice regular charity; and bow down your heads with those who bow down (in worship).

43. Tartsátok meg az imát, adjatok kötelező alamizsnát és térdeljetek a térdeplőkkel.

- Izrael gyermekeinek feljegyzett történelme van. Ezt a történelmet az egész emberiség ismeri. Történjék velük bármi, jó, vagy rossz, mindenki számára példaként szolgálnak.
- Mózes (béke reá) Allah prófétája volt és számára Útmutatást adott.

Ádám volt az első ember, akit Allah kegyében részesített, Izrael fiai pedig az első nemzet, akik Allah kiváltságát élvezték. Ahogy Ádám bűnbe esett, Izrael fiaival is ez esett meg. Ha a Korán valós, mély értelmét kutatjuk, meg kell értenünk, hogy ezek az áyák nem Ádám és Izrael gyermekei ellen szólnak. Ezek példák annak érdekében, hogy senki se kövesse el ugyanazokat a bűnöket! Ezek az áyák nem Koráni érvek arra, hogy gyűlölet lángját szítsák Ádám, vagy általában véve Izrael fiai ellen Allah által kodifikált okok nélkül. Ha azonban az isteni kodifikáció adott, akkor az egy másik ügy.

[40] Judaism and Jews were common in Arabia. Uncle of Khadija, the first wife of Mohammed (peace upon him) was a scholar of Torah. His name was Waraqa ben Novel. When he heard about the occurrence and the circumstances of the first revelations which reached to Mohammed, he was sure about the advent of the final prophecy. The basic element of Judaism is to wait for Messiah. However, they were convinced that Messiah has to be Jew as it used to be. Majority of them didn't accept an Arabic Messiah even if this distinction doesn't exist in the Torah. Therefore, the Jewish tribes (Banu Nadir, Banu Koriza and Banu Kaneika'a) of Yathreb (later its name changed to Medina) refused to accept the prophecy of Mohammed and they changed the worlds of their Scripture in order to deny the advent of an Arabic messenger.

Judaizmus és a Zsidóság teljesen általános volt Arábiában. Khadidzsa, Mohammed (béke reá) első feleségének nagybátyja a Tóra tudósa volt. Úgy hívták: Waraqa ben Novel. Amikor meghallotta a Mohammed által kapott első kinyilatkoztatások bekövetkeztét és annak körülményeit, biztos volt a végső Prófécia eljövetelében. A Messiás várás a Judaizmus alapeleme. Meggyőződésük szerint azonban a Messiásnak Zsidónak kell lenni, ahogy az korábban is volt. Többségük annak ellenére nem fogadott el egy Arab prófétát, hogy ez a megkülönböztetés nem szerepel a Tórában. Yathreb (a későbbiekben neve Medinára változott) Zsidó törzsei (Banu Nadir, Banu Koriza és Banu Kaneika'a), ezért elutasították Mohammed Prófériáját és megváltoztatták a Szentírás szavait, hogy tagadni tudják egy Arab isteni hírnök eljövetelét.

أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنسَوْنَ أَنفُسَكُمْ وَأَنتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَفَلاَ تَعْقِلُونَ ﴿٤٤﴾

44. Do ye enjoin right conduct on the people, and forget (To practice it) yourselves, and yet ye study the Scripture? Will ye not understand?

44. Megparancsoljátok-e az embereknek az egyenességet és magatokról megfeledkeztek, miközben az Írást olvassátok? Hát nem éritek fel ésszel?

وَاسْتَعِينُواْ بِالصَّبْرِ وَالصَّلاَةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلاَّ عَلَى الْخَاشِعِينَ ﴿٤٥﴾

45. Nay, seek (Allah's) help with patient perseverance and prayer: It is indeed hard, except to those who bring a lowly spirit, -

45. Keressetek menedéket az állhatatosságban és imában; valóban ez nagy (próbatétel), kivéve az alázatosoknak, -

الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُم مُّلاَقُو رَبِّهِمْ وَأَنَّهُمْ إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿٤٦﴾

46. Who bear in mind the certainty that they are to meet their Lord, and that they are to return to Him.

46. Kik hiszik, hogy találkozójuk van Urukkal, s hogy ők Hozzá térnek meg.

يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُواْ نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٤٧﴾

47. Children of Israel! call to mind the (special) favor which I bestowed upon you, and that I preferred you to all other (for My Message).

47. Ó Izrael fiai! Emlékezzetek kegyemre, mely kegyben részesültetek, s hogy kiváltságosaim voltatok mindenek felett.

وَاتَّقُواْ يَوْماً لاَّ تَجْزِي نَفْسٌ عَن نَّفْسٍ شَيْئاً وَلاَ يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَاعَةٌ وَلاَ يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلاَ هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤٨﴾

48. Then guard yourselves against a day when one soul shall not avail another nor shall intercession be accepted for her, nor shall compensation be taken from her, nor shall anyone be helped (from outside)[41].

48. Őrizkedjetek a Naptól, mikor nem juttatja a lélek semmilyen előnyhöz a (másik) lelket, nem fogadtatik el tőle kárpótlás, nem vétetik tőle elégtétel és senki nem fogja pártjukat[41].

[41] This aya is related in this place to Children of Israel of Arabia but the message is general for all humans. Our word is about the money, interests and power no matter the way how we reach them. It is a general warning from Allah! We humans have to remember the day when money, friends, corruption, intermediation will not help us. Only our true intentions and deeds will witness beside or against us.

Ezen a helyen ez az aya Arábia Zsidóira vonatkozik, de az üzenete általános és minden emberhez szól. Világunk a pénzről, érdekekről és a hatalomról szól, mindegy milyen úton érkezünk el hozzájuk. Ez egy általános figyelmeztetés Allahtól! Nekünk, embereknek emlékeznünk kell a napra, mikor a pénz, barátok, korrupció és közbenjárás nem fog segíteni. Csak igaz szándékaink és tetteink fognak tanúskodni mellettünk, vagy ellenünk.

وَإِذْ نَجَّيْنَاكُم مِّنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ يُذَبِّحُونَ أَبْنَاءكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءكُمْ وَفِي ذَلِكُم بَلاء مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿٤٩﴾

49. And remember, We delivered you from the people of Pharaoh: They set you hard tasks and punishments, slaughtered your sons and let your women-folk live; therein was a tremendous trial from your Lord[42].

49. Megszabadítottunk titeket a Fáraó nemzetségétől, kik rettegett szenvedéssel sújtottak le rátok, lemészárolták fiaitokat, megszégyenítették asszonyaitokat. S ebben bizony, a hatalmas próbatétel Uratoktól[42].

وَإِذْ فَرَقْنَا بِكُمُ الْبَحْرَ فَأَنجَيْنَاكُمْ وَأَغْرَقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ وَأَنتُمْ تَنظُرُونَ ﴿٥٠﴾

50. And remember We divided the sea for you and saved you and drowned Pharaoh's people within your very sight[43].

---

[42]This is the period of miseries for Jews under the tyranny of Pharaoh. Here Jews are the symbols of steadfast and Pharaoh represents the oppression as it occurs later in every age and place. It is important to identify the roles and meaning of symbols in order to comprehend the message today. Even today there is tyranny and oppression but whoever follows Guidance and tolerates affliction with steadfast, Lord will come for him! However, there is another consequence of the oppression what is very interesting. The Pharaoh kills the males and use women as slaves. What will be the outcome?

- For Jews the maternal Jewish origin proves their Jewish lineage.
- For Pharaoh Jewish blood enters to the Egyptian genetic composition. Scientifically speaking this aya shows the baseless arguments of discussions about different races in the Middle East while the violent or volunteer cross breeding has washed away the wall between them. Cultural and religious affiliation depends on the person where he wants to belong to and it has nothing to do with principal of "pure blood". The more people improve their knowledge and immerse in science the more their personal conviction will decide their affiliation while local traditions will lose their influence. And this is what Quran wants, too: Not traditions of fathers and tribes but conviction of heart!

Ez korszak a Zsidók számára a gyötrelmek ideje, melyet a Fáraó zsarnoksága alatt szenvedtek el. Itt a Zsidók az állhatatosság szimbólumai, míg a Fáraó képviseli az elnyomást, amint az a későbbiekben minden korban és időben bekövetkezik. A mának szóló üzenet megértése érdekében fontos, hogy azonosítsuk a szerepeket és a szimbólumok jelentését. Ma is van zsarnokság, elnyomás, de aki követi az Útmutatást és állhatatossággal tűri a megpróbáltatást, annak az Úr eljön!
Van egy másik következménye is az elnyomásnak, ami nagyon érdekes. A Fáraó megöli a férfiakat és a nőket rabszolgaként használja. Hova vezet mindez?

- A Zsidók számára az anyai Zsidó leszármazás bizonyítja az eredetet.
- A Fáraó számára, pedig, hogy Zsidó vér jön be az egyiptomi genetikai összetételbe. Tudományosan szólva, ez az aya bizonyítja, hogy igen különös a Közel keleti rasszok eltéréseiről vitatkozni, miután az erőszakos, vagy önkéntes kereszteződések elmosták a falat közöttük. A kulturális és vallási hovatartozás attól függ, hogy egy személy hova sorolja magát és semmi köze a „tiszta vér" elmélethez. Minél inkább növekszik az emberek tudása és merülünk el a tudományokban, annál inkább a személyes meggyőződés dönt hovatartozás kérdésében, míg a helyi tradíciók elveszítik befolyásukat. És ez az, amit a Korán is akar: Nem atyák és törzsek hagyományait, hanem szívből jövő meggyőződést!

[43] Exodus 14: 21-31: "**21** Then Moses stretched out his hand over the sea, and the LORD drove the sea back by a strong east wind all night and made the sea dry land, and the waters were divided. **22** And the people of Israel went into the midst of the sea on dry ground, the waters being a wall to them on their right hand and on their left. **23** The Egyptians pursued and went in after them into the midst of the sea, all Pharaoh's horses, his chariots, and his horsemen. **24** And in the morning watch the LORD in the pillar of fire and of cloud looked down on the Egyptian forces and threw the Egyptian forces into a panic, **25** clogging their chariot wheels so that they drove heavily. And the Egyptians said, "Let us flee from before Israel, for the LORD fights for them against the

50. Midőn szétválasztottuk néktek a tengert és megmenekítettünk titeket, vízbe fullasztottuk a Fáraó nemzetségét, s ti ezt láttátok[43].

وَإِذْ وَاعَدْنَا مُوسَى أَرْبَعِينَ لَيْلَةً ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِن بَعْدِهِ وَأَنتُمْ ظَالِمُونَ ﴿٥١﴾

51. And remember We appointed forty nights for Moses[44], and in his absence ye took the calf (for worship), and ye did grievous wrong[45].

Egyptians." **26** Then the LORD said to Moses, "Stretch out your hand over the sea that the water may come back upon the Egyptians, upon their chariots, and upon their horsemen." **27** So Moses stretched out his hand over the sea, and the sea returned to its normal course when the morning appeared. And as the Egyptians fled into it, the LORD threw the Egyptians into the midst of the sea. **28** The waters returned and covered the chariots and the horsemen; of all the host of Pharaoh that had followed them into the sea, not one of them remained. **29** But the [b]people of Israel walked on dry ground through the sea, the waters being a wall to them on their right hand and on their left. **30** Thus the LORD saved Israel that day from the hand of the Egyptians, and Israel saw the Egyptians dead on the seashore. **31** Israel saw the great power that the LORD used against the Egyptians, so the people feared the LORD, and they believed in the LORD and in his servant Moses."

Exodus (Kivonulás) 14:21-31: [21]És kinyújtá Mózes az ő kezét a tengerre, az Úr pedig egész éjjel erős keleti széllel hajtá a tengert és szárazzá tevé a tengert, és kétfelé válának a vizek. [22]És szárazon menének az Izráel fiai a tenger közepébe, a vizek pedig kőfal gyanánt valának nékik jobbkezök és balkezök felől. [23]Az Égyiptombeliek pedig utánok nyomulának és bemenének a Faraó minden lovai, szekerei és lovasai a tenger közepébe. [24]És lőn hajnalkor, rátekinte az Úr az Égyiptombeliek táborára a tűz- és felhő-oszlopból és megzavará az Égyiptombeliek táborát. [25]És megállítá szekereik kerekeit és nehezen vonszoltatá azokat. És mondának az Égyiptombeliek: Fussunk az Izráel elől, mert az Úr hadakozik érettök Égyiptom ellen. [26]És szóla az Úr Mózesnek: Nyújtsd ki kezedet a tengerre, hogy a vizek térjenek vissza az Égyiptombeliekre, az ő szekereikre, s lovasaikra. [27]És kinyújtá Mózes az ő kezét a tengerre, és reggel felé visszatére a tenger az ő előbbi állapotjára; az Égyiptombeliek pedig eleibe futnak vala, és az Úr beleveszté az égyiptomiakat a tenger közepébe. [28]Visszatérének tehát a vizek és elboríták a szekereket és a lovasokat, a Faraónak minden seregét, melyek utánok bementek vala a tengerbe; egy sem marada meg közülök. [29]De Izráel fiai szárazon menének át a tenger közepén; a vizek pedig kőfal gyanánt valának nékik jobb- és balkezök felől. [30]És megszabadítá az Úr azon a napon Izráelt az Égyiptombeliek kezéből; és látá Izráel a megholt Égyiptombelieket a tenger partján. [31]És látá Izráel azt a nagy dolgot, amelyet cselekedék az Úr Égyiptomban: félé azért a nép az Urat és hívének az Úrnak és Mózesnek, az ő szolgájának.

[44] Exodus 24:18: **18** Then Moses entered the cloud as he went on up the mountain. And he stayed on the mountain fortydays and forty nights.
This was the time of revelations what is called in Old Testament „Ten Commandments" and we Muslims say „Guidance".

Exodus (Kivonulás) 24: [18]És beméne Mózes a felhő közepébe, és felméne a hegyre, és negyven nap és negyven éjjel vala Mózes a hegyen. Ez volt a kinyilatkoztatások ideje, amit az Ótestamentum „Tíz parancsolatnak", mi muszlimok, pedig „Útmutatásnak" hívunk.

[45] Exodus 32:1-8: "[1]When the people saw that Moses was so long in coming down from the mountain, they gathered around Aaron and said, "Come, make us gods who will go before us. As for this fellow Moses who brought us up out of Egypt, we don't know what has happened to him." **2** Aaron answered them, "Take off the gold earrings that your wives, your sons and your daughters are wearing, and bring them to me." **3** So all the people took off their earrings and brought them to Aaron. **4** He took what they handed him and made it into an idol cast in the shape of a calf, fashioning it with a tool. Then they said, "These are your gods, Israel, who brought you up out of Egypt." **5** When Aaron saw this, he built an altar in front of the calf and announced, "Tomorrow there will be a festival to the LORD." **6** So the next day the people rose early and sacrificed burnt offerings and presented fellowship offerings. Afterward they sat down to eat and drink and got up to indulge in revelry. **7** Then the LORD said to Moses, "Go down, because your people, whom you brought up out of Egypt, have become corrupt. **8** They have been quick to turn away from what I commanded them and have

51. Midőn kijelöltünk Mózesnek negyven éjt[44], majd a borjút vettétek, ami után mentek, s elkárhoztatok[45].

ثُمَّ عَفَوْنَا عَنكُم مِّن بَعْدِ ذَلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٢﴾

52. Even then We did forgive you; there was a chance for you to be grateful[46].

52. Majd megbocsájtottunk nektek ezután, hátha tán hálát adtok[46].

وَإِذْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَالْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿٥٣﴾

53. And remember We gave Moses the Scripture and the Criterion (Between right and wrong): There was a chance for you to be guided aright[47].

53. Mózesnek adományoztuk az Írást és az Ismérveket, hátha tán jó útra tértek[47].

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ إِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ أَنفُسَكُمْ بِاتِّخَاذِكُمُ الْعِجْلَ فَتُوبُواْ إِلَى بَارِئِكُمْ فَاقْتُلُواْ أَنفُسَكُمْ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ عِندَ بَارِئِكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿٥٤﴾

54. And remember Moses said to his people: "O my people! Ye have indeed wronged yourselves by your worship of the calf: So turn (in repentance) to your Maker, and slay yourselves (the wrong-doers); that will be better for you in the sight of your

---

made themselves an idol cast in the shape of a calf. They have bowed down to it and sacrificed to it and have said, 'These are your gods, Israel, who brought you up out of Egypt.'"

Exodus (Kivonulás) 32:1-8: [1]Mikor látá a nép, hogy Mózes késik a hegyről leszállani, egybegyűle a nép Áron ellen és mondá néki: Kelj fel, csinálj nékünk isteneket, kik előttünk járjanak; mert nem tudjuk, mint lőn dolga ama férfiúnak, Mózesnek, aki minket Égyiptom földéből kihozott. [2]És monda nékik Áron: Szedjétek le az aranyfüggőket, amelyek feleségeitek, fiaitok és leányaitok fülein vannak, és hozzátok én hozzám. [3]Leszedé azért mind az egész nép az aranyfüggőket füleiről, és elvivék Áronhoz. [4]És elvevé kezökből, és alakítá azt vésővel; így csinála abból öntött borjút. És szóltak: Ezek a te isteneid Izráel, akik kihoztak téged Égyiptom földéről. [5]Mikor látta ezt Áron, oltárt építe az előtt, és kiálta Áron, mondván: Holnap az Úrnak innepe lesz! [6]Felkelvén azért másnapon jó reggel, áldozának égőáldozattal és hálaáldozattal is; azután leüle a nép enni és inni; azután felkelének játszani. [7]Szóla pedig az Úr Mózesnek: Eredj, menj alá; mert megromlott a te néped, amelyet kihoztál Égyiptom földéből. [8]Hamar letértek az útról, amelyet parancsoltam nékik, borjúképet öntöttek magoknak, azt tisztelik, és annak áldoznak, és azt mondják: Ezek a te isteneid Izráel, akik téged kihoztak Égyiptom földéből.

[46]Moses (Peace be upon him) prayed for his nation and He responded and forgave. The language of the Quran is very tolerant while Old Testament in this point is rougher. Exodus 32:14: "Then the LORD repented and did not bring on his people the disaster he had threatened."

Mózes (béke reá) imádkozott népéért és Ő megbocsájtott. Ezen a ponton a Korán nyelvezete nagyon toleráns, míg az Ótestamentumé szigorúbb. Exodus (Kivonulás) 32:14: „És abba hagyá az Úr azt a veszedelmet, melyet akart vala bocsátani az ő népére."

[47] What did Moses get? Wheter Ten Commandments carved in stone? Quran doesn't enter to details. It states: Book or Scripture and the Criterions! In Arabic text „Furqan" which means the Signs in order to distinguish the good from bad. This is what Chidren of Israel neede for: a Guidance what serves for them as Law.

Mit kapott Mózes? Vajon a Tíz Parancsolatot kőbe vésve? A Korán nem tér be részletekbe. Azt állítja: Könyvet vagy Írást és az Ismérveket! Az Arab szövegben szereplő „Furqan" szó Jeleket jelent, ami segít megkülönböztetni a jót a rossztól. Ez az, ami Izrael gyermekeinek kellett: Útmutatás, ami törvényként szolgált.

Maker." Then He turned towards you (in forgiveness): For He is Oft- Returning, Most Merciful[48].

54. Mondá Mózes az ő népének: „Ó nép! Elkárhoztattátok magatokat, miáltal a borjút vettétek. Bánjátok meg Teremtőtöknek és öljétek meg magatokat, ezáltal jobb néktek a Teremtőtöknél. Majd Ő megenyhült irántatok. Mert bizony, Ő a Megenyhülő, a Könyörületes[48].

وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَى لَن نُّؤْمِنَ لَكَ حَتَّى نَرَى اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْكُمُ الصَّاعِقَةُ وَأَنتُمْ تَنظُرُونَ ﴿٥٥﴾

55. And remember ye said: "O Moses! We shall never believe in thee until we see Allah manifestly," but ye were dazed with thunder and lighting even as ye looked on[49].

55. Midőn mondtátok: „Ó Mózes! Nem hiszünk neked addig, míg nem látjuk Allahot nyilvánvalóan", majd lesújtott rátok a villám és ti láttátok[49].

ثُمَّ بَعَثْنَاكُم مِّن بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٦﴾

56. Then We raised you up after your death: Ye had the chance to be grateful.

56. Majd Mi feltámasztottunk titeket halálotok után, hátha tán hálát adtok.

وَظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْغَمَامَ وَأَنزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوَى كُلُواْ مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَكِن كَانُواْ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٥٧﴾

---

[48]Moses calls for retaliation for the sin what his nation committed by following the calf. In Old Testament, Exodus 32-27-28: "**27** Then he (Moses) said to them, "This is what the LORD, the God of Israel, says: 'Each man straps a sword to his side. Go back and forth through the camp from one end to the other, each killing his brother and friend and neighbor.'" **28** The Levites did as Moses commanded, and that day about three thousand of the people died. **29** Then Moses said, "You have been set apart to the LORD today, for you were against your own sons and brothers, and he has blessed you this day."

Mózes elégtételt követel népétől a bűnért, amit az aranyborjú követésével elkövetett. Ótestamentumban, Exodus (Kivonulás) 32:27-28: „[27]És szóla nékik (Mózes): Ezt mondja az Úr, Izráel Istene: Kössön mindenitek kardot az oldalára, menjetek által és vissza a táboron, egyik kaputól a másik kapuig, és kiki ölje meg az ő attyafiát, barátját és rokonságát. [28]A Lévi fiai pedig a Mózes beszéde szerint cselekedének, és elhulla azon a napon a népből úgymint háromezer férfiú.

[49] The doubt always returns to Children of Israel about the Lord. Who is our Lord? They want to see Him. However, Allah will never give physical image about Himself in this life. Exodus 33:20: But," He said, "you cannot see my face, for no one may see me and live." Therefore, His Sign was the thunder and lightning. This is message for us too, who always want material evidences about the non-explicable reality like the Unseen World. If we want to follow our human logic we often fail. We have to understand that the Universe works according to another logic.

Az Úr létére vonatkozó kétség mindig visszatér Izrael fiaiba. Ki a mi Urunk? Látni akarják Őt. Allah azonban az evilágon sohasem ad Magáról fizikai képet. Exodus (Kivonulás) 33:20: „Orcámat azonban, mondá, nem láthatod; mert nem láthat engem ember, élvén." Ez számunkra is üzenet, akik magunk is anyagi bizonyítékot akarunk egy nem magyarázható valóságról, mint amilyen a Láthatatlan Világ. Ha az emberi logikánkat követjük, gyakran elbukunk. Meg kell értenünk, hogy az Univerzum egy másik logika szerint működik.

57. And We gave you the shade of clouds and sent down to you Manna and quails, saying: "Eat of the good things We have provided for you:" (But they rebelled); to us they did no harm, but they harmed their own souls.

57. Árnyékot bocsátottunk rátok a fellegekkel, leküldtük néktek a mannát és a fürjeket (mondván): „Egyetek mindabból a jóból, mit néktek nyújtottunk". Ők nem szorítottak kárhozatra Minket, hanem magukat kárhoztatták el.

وَإِذْ قُلْنَا ادْخُلُواْ هَذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُواْ مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَداً وَادْخُلُواْ الْبَابَ سُجَّداً وَقُولُواْ حِطَّةٌ نَّغْفِرْ لَكُمْ خَطَايَاكُمْ وَسَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾

58. And remember We said: "Enter this town, and eat of the plenty therein as ye wish; but enter the gate with humility, in posture and in words, and We shall forgive you your faults and increase (the portion of) those who do good."

58. Midőn mondtuk: „Térjetek be ebbe a faluba és egyetek belőle akaratotok szerint szabadon. De a kapun leborulva menjetek be és mondjátok a Bűnbánat szavait! Mi megbocsájtjuk vétkeiteket és gyarapítjuk a jótét lelkek számát."

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُواْ قَوْلاً غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَنزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُواْ رِجْزاً مِّنَ السَّمَاء بِمَا كَانُواْ يَفْسُقُونَ ﴿٥٩﴾

59. But the transgressors changed the word from that which had been given them; so We sent on the transgressors a plague from heaven, for that they infringed (Our command) repeatedly[50].

---

[50] 58-59 aya together. This is the event of Shittim. In Old Testament Numbers, 25:1-9 tells in details how Children of Israel were guilty of debauchery and changed the words what from that which had been given to them. Allah sent down plague on them: „[1]While Israel was staying in Shittim, the men began to indulge in sexual immorality with Moabite women, [2] who invited them to the sacrifices to their gods. The people ate the sacrificial meal and bowed down before these gods. [3] So Israel yoked themselves to the Baal of Peor. And the LORD's anger burned against them. [4] The LORD said to Moses, "Take all the leaders of these people, kill them and expose them in broad daylight before the LORD, so that the LORD's fierce anger may turn away from Israel." [5] So Moses said to Israel's judges, "Each of you must put to death those of your people who have yoked themselves to the Baal of Peor." [6] Then an Israelite man brought into the camp a Midianite woman right before the eyes of Moses and the whole assembly of Israel while they were weeping at the entrance to the tent of meeting. [7] When Phinehas son of Eleazar, the son of Aaron, the priest, saw this, he left the assembly, took a spear in his hand [8] and followed the Israelite into the tent. He drove the spear into both of them, right through the Israelite man and into the woman's stomach. Then the plague against the Israelites was stopped; [9] but those who died in the plague numbered 24,000.

Az 58-59. aya együtt. Ez az utalás Schittim településre vonatkozik. Az Ótestamentum, Számok könyvének 25:1-9 része elbeszéli, miként estek Izrael fiai kicspongás vétkébe, és hogy változtatták meg a szavakat másra, mint ami mondva volt nekik. Allah csapással sújtott le rájuk: „[1]Mikor pedig Sittimben lakozik vala Izráel, kezde a nép paráználkodni Moáb leányaival. [2]Mert hívogaták a népet az ő isteneik áldozataira; és evék a nép, és imádá azoknak isteneit. [3]És odaszegődék Izráel Bál-Peórhoz; az Úr haragja pedig felgerjede Izráel ellen. [4]És monda az Úr Mózesnek: Vedd elő e népnek minden főemberét, és akasztasd fel őket az Úrnak fényes nappal; hogy elforduljon az Úr haragjának gerjedezése Izráeltől. [5]Monda azért Mózes Izráel bíráinak: Kiki ölje meg az ő embereit, akik odaszegődtek Bál-Peórhoz. [6]És ímé eljöve valaki Izráel fiai közül, és hoza az ő atyjafiai felé egy midiánbeli asszonyt, Mózes szeme láttára, és Izráel fiai egész gyülekezetének láttára; ők pedig sírnak vala a

59. Akik letértek az útról, megváltoztatták a mondást mássá, mint ami mondva volt nékik és Mi az elkárhozottakra bocsátottuk az ég haragját, miáltal ők a gaztevők[50].

وَإِذِ اسْتَسْقَى مُوسَى لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِب بِّعَصَاكَ الْحَجَرَ فَانفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْناً قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَّشْرَبَهُمْ كُلُواْ وَاشْرَبُواْ مِن رِّزْقِ اللّهِ وَلاَ تَعْثَوْاْ فِي الأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٦٠﴾

60. And remember Moses prayed for water for his people; We said: "Strike the rock with thy staff." Then gushed forth therefrom twelve springs. Each group knew its own place for water. So eat and drink of the sustenance provided by Allah, and do no evil nor mischief on the (face of the) earth[51].

60. Midőn Mózes vízért esdekelt népének, mondánk: „Üsd botoddal a sziklát." Kifakadt abból tizenkét patak és megtudta minden törzs a maga ivóhelyét. Egyétek és igyátok mit Allah adott és ne züllesszetek a Földön megrontókként[51].

وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَى لَن نَّصْبِرَ عَلَى طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُنبِتُ الأَرْضُ مِن بَقْلِهَا وَقِثَّآئِهَا وَفُومِهَا وَعَدَسِهَا وَبَصَلِهَا قَالَ أَتَسْتَبْدِلُونَ الَّذِي هُوَ أَدْنَى بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ اهْبِطُواْ مِصْراً فَإِنَّ لَكُم مَّا سَأَلْتُمْ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ

---

gyülekezet sátorának nyilásánál. [7]És mikor látta vala Fineás, Eleázár fia, Áron papnak unokája, felkele a gyülekezet közül, és dárdáját vevé kezébe. [8]És beméne az izráelita férfi után a sátorba, és általdöfé mindkettőjöket, mind az izráelita férfit, mind az asszonyt hason. És megszünék a csapás Izráel fiai között. [9]De meghaltak vala a csapás miatt huszonnégy ezeren.

[51]The physical occurrence of this event is narrated in Exodus 17:6: "I will stand there before you by the rock at Horeb. Strike the rock, and water will come out of it for the people to drink." So, Moses did this in the sight of the elders of Israel." This place is close to Mount Sinai, where the Law was given to Moses. This is a mass of red granite where twelve abundant springs of water came to surface. Children of Israel consisted of twelve tribes so every tribe could find its livelihood. The spiritual meaning of this aya is deeper. In the life of Moses his rod plays important role. It will change into serpent and obeys to the will of Allah. Moses strokes the stone with this rod and life came out from the lifeless with the Grace of God. Also, the spring means knowledge where people can extinguish their thirst physically and spiritually.

Ennek az esetnek a fizikai bbekövetkezését az Exodus (Kivonulás) 17:6 része tárgyalja: „Ímé én oda állok te elődbe a sziklára a Hóreben, és te sujts a sziklára, és víz jő ki abból, hogy igyék a nép. És úgy cselekedék Mózes Izráel vénei szeme láttára." Ez a hely közel van a Sinai Hegyhez, ahol Mózes a Törvényt kapta. Ez egy vörös gránittömeg, ahonnan tizenkét bővizű forrás tör felszínre. Izrael gyermekei tizenkét törzset alkottak, így minden törzsnek jutott a gondviselésből.
Az aya spirituális jelentése mélyebb. Mózes életében botja fontos szerepet játszik. Kígyóvá változik, és Allah akaratának engedelmeskedik. Mózes a sziklára sújt botjával és élet tör föl az élettelenből. A forrás tudást is jelent, ahol az emberek szomjukat olthatják a szó fizikai és spirituális értelmében.

وَبَآؤُوْاْ بِغَضَبٍ مِّنَ اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُواْ يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّينَ بِغَيْرِ الْحَقِّ ذَلِكَ بِمَا عَصَواْ وَّكَانُواْ يَعْتَدُونَ ﴿٦١﴾

61. And remember ye said: "O Moses! we cannot endure one kind of food (always); so beseech thy Lord for us to produce for us of what the earth groweth, -its pot-herbs, and cucumbers, Its garlic, lentils, and onions." He said: "Will ye exchange the better for the worse? Go ye down to any town, and ye shall find what ye want!" They were covered with humiliation and misery; they drew on themselves the wrath of Allah. This because they went on rejecting the Signs of Allah and slaying His Messengers without just cause. This because they rebelled and went on transgressing.

61. Mondtátok: „Ó Mózes! Nem nyughatunk bele egyféle ételekbe. Hívd Uradat, hozza elő nekünk, mit a Föld terem, füveit, uborkáit, fokhagymáját, lencséjét és hagymáját." Mondá (az Úr): „Felcserélitek-é silányra azt, ami jó? Telepedjetek meg a Földön és tiétek, mit kértetek." Megalázottság és gyötrelem sújtott le rájuk, miáltal kivívták Allah haragját. Mert bizony meghazudtolták Allah kinyilatkoztatásait, megölték a Prófétákat igaztalanul, ezzel ellenszegültek és törvényt szegtek.

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُواْ وَالَّذِينَ هَادُواْ وَالنَّصَارَى وَالصَّابِئِينَ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحاً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ وَلاَ خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلاَ هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾

62. Those who believe (in the Qur'an), and those who follow the Jewish (scriptures), and the Christians and the Sabians, - any who believe in Allah and the Last Day, and work righteousness, shall have their reward with their Lord; on them shall be no fear, nor shall they grieve[52].

[52] Who are the People of Book or Scipture? They are the Jews and Christians who follow the moral teachings of Allah as identified groups. Sabians (Sabeans) represent an approach what can make us think about People of Book in general. In lower Iraq, near to Basra even today there is the remnant of a religious community of several thousand believers. They are called Sabians but other names are common too, like Nasoreans, Mandeans or Christians of St. John. They claim to be Gnostics or Knowers of the Great Life. They dress in white and believe in frequent immersion in water. Their Book Ginza is in a dialect of Aramic. They have the theories of Darkness and Light as in Zoroastrianism. They use the name Yardan (Jordan) for any river. They live in peace and harmony among their Muslim neighbors.
But I think that in this matter the term People of Book can be extended by analogy to cover earnest followers of Zoroaster, the Vedas, Buddha, Confucius and other teachers of moral law. The point of this verse is that Islam does not teach an exclusive doctrine and is not meant exclusively for one people. Islam existed before the preaching of Mohammed on this earth. Quran expressly calls Abraham a Muslim. Its teaching (submission to God's will) has been and will be the teaching of Religion for all time and for all peoples.

Kik a Könyv, vagy Írás Népei? Ide tartoznak a Zsidók, Keresztények közül azok, akik Allah morális tanításait követik, mint azonosított csoportok. A Szábeusok új megközelítést képviselnek, ami elgondolkodtathat minket az Írás Népéről általános vonatkozásban. Alsó Irakban, Baszrához közel még ma is él egy vallási közösség maradványa, amely néhány ezer követőt számlál. Szabeusoknak hívják őket, de más néven is előfordulnak, mint Nazarénusok, Mandeusok, vagy Szent János Keresztényei. Gnosztikus tanokat követnek, akik a Nagy Élet Tudói. Fehérbe öltöznek és gyakran merítkeznek. Könyvük a Ginza, arámi dialektusban íródott. Úgy szerepel náluk a Sötétség és Világosság elmélete, ahogy a Zoroasztriánus vallásban van. A Yardan (Jordán) szót minden folyóra értik. Békében, harmóniában élnek Muszlim szomszédaikkal.
Analógiák alapján úgy vélem, hogy az Írás Népe fogalmát ki lehet terjeszteni a Zoroaster, Védák, Buddha, Konfuciusz és más erkölcsi tanítások komoly követőire is. A vers központi gondolata az, hogy az Iszlám nem

62. Kik hisznek, s azok, kik Zsidók, Keresztények, Szábeusok, ki hisz Allahban és az Ítélet Napjában, jókat cselekszik, bizony az ő jutalmuk Uruknál van. Számukra nincs félelem, se bánkódás[52].

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُواْ مَا آتَيْنَاكُم بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُواْ مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾

63. And remember We took your covenant and We raised above you (The towering height) of Mount (Sinai)[53] : (Saying): "Hold firmly to what We have given you and bring (ever) to remembrance what is therein: Perchance ye may fear Allah."

63. Midőn szövetségeteket vettük, fölétek emeltük a Hegyet[53] (mondván): „Tartsátok meg erősen, mit Mi nektek adtunk és emlékezzetek arra, mi benne van, hátha tán őrizkedtek."

ثُمَّ تَوَلَّيْتُم مِّن بَعْدِ ذَلِكَ فَلَوْلاَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَكُنتُم مِّنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٦٤﴾

64. But ye turned back thereafter: Had it not been for the Grace and Mercy of Allah to you, ye had surely been among the lost.

64. Majd ez után elfordultatok, s ha nem lenne veletek Allah kiváltsága és kegyelme, bizony vesztesek lennétek.

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ اعْتَدَواْ مِنكُمْ فِي السَّبْتِ فَقُلْنَا لَهُمْ كُونُواْ قِرَدَةً خَاسِئِينَ ﴿٦٥﴾

65. And well ye knew those amongst you who transgressed in the matter of the Sabbath: We said to them: "Be ye apes, despised and rejected[54]."

65. Megtudtátok, kik azok, kik megszegték köztetek a Szombatot. Mondánk nékik: „Legyetek (mint a) majmok, kitaszítottak[54]."

فَجَعَلْنَاهَا نَكَالاً لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٦٦﴾

---

egy kizárólagos doktrínát tanít, és nem jelenthet kizárólagosan egy emberi csoportot. Az Iszlám Mohammed szónoklatainak elhangzása előtt is létezett ezen a földön. A Korán hangsúlyosan kiemeli Ábrahámot, mint Muszlimot. Tanítása (alárendeltség Isten akaratában), minden idők és minden ember Vallásainak tanítása volt és lesz.

[53]Refers to Mount of Sinai and the Covenant between Allah and Children of Israel

Utalás a Sinai Hegyre és a Szövetségre Allah és Izrael fiai között.

[54] The punishment for breach of the Sabbath under the Mosaic law was death. Exodus 31:14: "Observe the Sabbath, because it is holy to you. Anyone who desecrates it is to be put to death; those who do any work on that day must be cut off from their people." There was a Jewish tradition about a whole fishing community in a seaside town which persisted in breaking the Sabbath and were turned into apes. Without certain references and according to the suggestion of Maulvi Muhammad Ali and Ibn Jarir Tabari we translate it: "Be *as* apes" instead of "Be apes".

A Mózesi törvények értelmében a Szombat (Sabbath) megszegése halállal járt. Exodus (Kivonulás) 31:14: „Megtartsátok azért a szombatot; mert szent az ti néktek. Aki azt megrontja, halállal lakoljon. Mert valaki munkát végez azon, annak lelke írtassék ki az ő népe közül." Élt egy hagyomány Zsidók közt egy tengerparti halászközösségről, akik konokul megszegték a Szombatot és majmokká változtak. Konkrét referenciák hiányában Maulavi Ali és Ibn Jarir Tabari Ulemák javaslata szerint ez a rész így fordítandó: „Legyetek, *mint a* majmok" és nem: „Legyetek majmok".

66. So We made it an example to their own time and to their posterity, and a lesson to those who fear Allah.

66. Példát állítottunk ezáltal őelőttük és kik utánuk jönnek, intelemként az őrizkedőknek.

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ إِنَّ اللّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَذْبَحُواْ بَقَرَةً قَالُواْ أَتَتَّخِذُنَا هُزُواً قَالَ أَعُوذُ بِاللّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٦٧﴾

67. And remember Moses said to his people: "(Allah) commands that ye sacrifice a heifer." They said: "Makest thou a laughing-stock of us?" He said: "(Allah) save me from being an ignorant (fool)[55]!"

67. Midőn mondá Mózes az ő népének: „Allah megparancsolta, hogy áldozzátok fel a tehenet." Mondták: „Játékot űzöl-e velünk?" Mondá: „Allah őrizzen, hogy a tudatlanok, közt legyek[55]."

قَالُواْ ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّن لَّنَا مَا هِيَ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لاَّ فَارِضٌ وَلاَ بِكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فَافْعَلُواْ مَا تُؤْمَرونَ ﴿٦٨﴾

68. They said: "Beseech on our behalf Thy Lord to make plain to us what (heifer) it is!" He said; "He says: The heifer should be neither too old nor too young, but of middling age. Now do what ye are commanded!"

68. Mondták: „Hívd hozzánk Uradat, nyilvánítsa ki számunkra, hogy melyiket (tehenet)?" Mondá (Mózes): „A tehén nem is vén, nem is üsző, hanem a kettő között, hát tegyétek, mi parancsolva van nektek!"

قَالُواْ ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّن لَّنَا مَا لَوْنُهَا قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفْرَاء فَاقِعٌ لَّوْنُهَا تَسُرُّ النَّاظِرِينَ ﴿٦٩﴾

69. They said: "Beseech on our behalf Thy Lord to make plain to us Her colour." He said: "He says: A fawn-coloured heifer, pure and rich in tone, the admiration of beholders!"

69. Mondták: „Hívd hozzánk Uradat, nyilvánítsa ki számunkra, mi a színe?" Mondá (Mózes): „Az (Úr) mondá, hogy a tehén sárga, tündöklő, színe megörvendezteti azt, ki nézi."

قَالُواْ ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّن لَّنَا مَا هِيَ إِنَّ البَقَرَ تَشَابَهَ عَلَيْنَا وَإِنَّآ إِن شَاء اللّهُ لَمُهْتَدُونَ ﴿٧٠﴾

[55] Moses announced the sacrifice to the Israelites and they treated as jest. When Moses continued to ask for their sacrifice, they put him off on one pretext and another, asking a number of questions which they could have answered themselves. Numbers 19:2: "This is a requirement of the law that the LORD has commanded: Tell the Israelites to bring you a red heifer without defect or blemish and that has never been under a yoke."

Mózes megparancsolta az áldozat bemutatását az Izraelieknek, de ők ezt eszement dolognak vélték. Amikor Mózes nem állt el az áldozat követelésétől, egyik kifogást keresték a másik után és olyan kérdéseket tettek fel, melyekre maguk is tudhatták volna a választ. Számok 19:2: „Ez a törvény rendelése, amelyet parancsolt az Úr, mondván: Szólj Izráel fiainak, hogy hozzanak hozzád egy veres tehenet, épet, amelyben ne legyen hiba, amelynek nyakán iga nem volt."

70. They said: "Beseech on our behalf Thy Lord to make plain to us what she is: To us are all heifers alike: We wish indeed for guidance, if Allah wills."

70. Mondták: „Hívd hozzánk Uradat, nyilvánítsa ki melyik az, hisz számunkra minden tehén (egymással) hasonlatos. Mert mi Allah szándékából a helyes útra akarunk térni."

قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لاَّ ذَلُولٌ تُثِيرُ الأَرْضَ وَلاَ تَسْقِي الْحَرْثَ مُسَلَّمَةٌ لاَّ شِيَةَ فِيهَا قَالُواْ الآنَ جِئْتَ بِالْحَقِّ فَذَبَحُوهَا وَمَا كَادُواْ يَفْعَلُونَ ﴿٧١﴾

71. He said: "He says: A heifer not trained to till the soil or water the fields; sound and without blemish." They said: "Now hast thou brought the truth." Then they offered her in sacrifice, but not with good-will.

71. Mondá (Mózes): Az (Úr) mondá: a tehén nem fogatott igába, hogy a földet szántsa, vagy, hogy vizet hajtson a veteményre, sértetlen, jegy nincs rajta." Mondták: „Most elhoztad az igazat." Majd feláldozták, de alig-alig tették.

وَإِذْ قَتَلْتُمْ نَفْساً فَادَّارَأْتُمْ فِيهَا وَاللّهُ مُخْرِجٌ مَّا كُنتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٧٢﴾

72. Remember ye slew a man and fell into a dispute among yourselves as to the crime: But Allah was to bring forth what ye did hide.

72. Midőn megöltétek az embert, s ebben összekülönböztetek. Allah felszínre hozza, mit elfedtetek.

فَقُلْنَا اضْرِبُوهُ بِبَعْضِهَا كَذَلِكَ يُحْيِي اللّهُ الْمَوْتَى وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٧٣﴾

73. So We said: "Strike the (body) with a piece of the (heifer)." Thus Allah bringeth the dead to life and showeth you His Signs: Perchance ye may understand.[56]

---

[56] When a body of slain man was found in a field and the slayer was not known, a heifer had to be beheaded and the elders of the city next to the slain's man domicile had to wash their hands over the heifer and say that they neither did the deed and saw it done, thus clearing themselves from the blood-guilt. When heifer was sacrificed God by a miracle disclosed the guilty person. A portion of the sacrificed heifer was ordered to be placed on the corpse which came to life and disclosed the whole story of the crime. Deuteronomy 21:1-9: "If someone is found slain, lying in a field in the land the LORD your God is giving you to possess, and it is not known who the killer was,[2] your elders and judges shall go out and measure the distance from the body to the neighboring towns. [3] Then the elders of the town nearest the body shall take a heifer that has never been worked and has never worn a yoke [4] and lead it down to a valley that has not been plowed or planted and where there is a flowing stream. There in the valley they are to break the heifer's neck. [5] The Levitical priests shall step forward, for the LORD your God has chosen them to minister and to pronounce blessings in the name of the LORD and to decide all cases of dispute and assault.[6] Then all the elders of the town nearest the body shall wash their hands over the heifer whose neck was broken in the valley, [7] and they shall declare: "Our hands did not shed this blood, nor did our eyes see it done. [8] Accept this atonement for your people Israel, whom you have redeemed, LORD, and do not hold your people guilty of the blood of an innocent person." Then the bloodshed will be atoned for, [9] and you will have purged from yourselves the guilt of shedding innocent blood, since you have done what is right in the eyes of the LORD."

Amikor egy agyonütött ember holttestét megtalálták, az elkövető nem volt ismert. A falu öregjeinek egy üszőtinót kellett levágniuk a meggyilkolt személy lakóhelyének közelében és az üszőtinó felett meg kellet, hogy mossák kezeiket, miközben esküdniük kellett, hogy nem ők követték el a tettet és annak elkövetését sem látták. Ezzel tudták magukat tisztára mosni a vér-bűntől. Amikor az üszőtehenet feláldozták, Isten felfedte a bűnöst. Az áldozati üszűtinó egy darabját a tetemre kellett tenniük, majd az életre kelt és ő leplezte le az egész eseményt. Deuteronomium 21:1-9: „[1]Hogyha agyonütöttet találnak azon a földön, amelyet az Úr, a te Istened ád néked birtokul, és az a mezőn fekszik, és nem tudható: ki ölte meg azt; [2]Akkor a te véneid és a te bíráid menjenek ki, és mérjék meg a földet a városokig, amelyek az agyonütött körül vannak. [3]És, amely város legközelebb esik az

73. Mondánk: „Ütögessétek (a halott testet) (egy üszőtinó) darabjával." Így támasztja fel Allah a holtat és láttatja veletek Áyáit, hátha tán feléritek[56].

ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُم مِّن بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً وَإِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الأَنْهَارُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَشَّقَّقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاء وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللّهِ وَمَا اللّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٧٤﴾

74. Thenceforth were your hearts hardened: They became like a rock and even worse in hardness. For among rocks there are some from which rivers gush forth; others there are which when split asunder send forth water; and others which sink for fear of Allah. And Allah is not unmindful of what ye do.[57]

74. Majd megkeményedett szívetek ezután, akár a szikla, vagy ridegebb annál. Mert bizony vannak sziklák, melyekből folyók fakadnak, mások, ha meghasadnak, víz tör fel és van, mely lezúdul Allah félelmétől. Allah tudatában van annak, mit tesztek.[57]

أَفَتَطْمَعُونَ أَن يُؤْمِنُواْ لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ يَسْمَعُونَ كَلاَمَ اللّهِ ثُمَّ يُحَرِّفُونَهُ مِن بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾

75. Can ye (o ye men of Faith) entertain the hope that they will believe in you? - Seeing that a party of them heard the Word of Allah, and perverted it knowingly after they understood it.

75. Arra sóvárogtok, hogy higgyenek nektek? Hiszen egy csoport közülük meghallotta Allah Szavát, majd kiforgatták azt tudatosan, miután megértették!

وَإِذَا لَقُواْ الَّذِينَ آمَنُواْ قَالُواْ آمَنَّا وَإِذَا خَلاَ بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ قَالُواْ أَتُحَدِّثُونَهُم بِمَا فَتَحَ اللّهُ عَلَيْكُمْ لِيُحَآجُّوكُم بِهِ عِندَ رَبِّكُمْ أَفَلاَ تَعْقِلُونَ ﴿٧٦﴾

---

agyonütötthöz, annak a városnak vénei vegyenek egy üszőtinót, amelylyel még nem dolgoztattak, és amely nem vont még jármot. [4]És annak a városnak vénei vigyék az üszőt valamely folyóvíz völgyébe, amelyet nem szántanak, és nem vetnek, és szegjék nyakát az üszőnek ott a völgyben. [5]És járuljanak oda a papok, Lévi fiai; (mert őket választotta az Úr, a te Istened, hogy szolgáljanak néki, és hogy áldjanak az Úr nevében, és az ő ítéletök szerint legyen minden per és minden sérelem). [6]És mindnyájan annak a városnak vénei, akik legközelebb esnek az agyonütötthöz, mossák meg kezeiket a nyakaszegett üsző felett a völgyben; [7]És szóljanak és mondják: A mi kezeink nem ontották ki ezt a vért, sem a mi szemeink nem látták. [8]Bocsáss meg a te népednek, Izráelnek, amelyet megváltottál, Uram, és ne engedd, hogy ártatlan vér ontása legyen Izráel között, a te néped között! És bocsánatot nyernek a vérért. [9]Te azért tisztítsd ki közüled az ártatlan vérnek kiontását, mert így cselekszed azt, ami igaz az Úr előtt."

[57] A wonderful poetical allegory in order to describe that even a rock which is the hardest material in our notion can obey and turn to life and motion giving creature. Even if our heart is hard as a stone with prostration, surrender His will our attributes can turn towards life and harmony.

Egy gyönyörű költői allegória a szikláról, ami fogalmainkban a legkeményebb anyag, mégis engedelmessé és élővé lesz, érzelmet adó teremténnyé tud válni. A szívünk lehet olyan kemény, mint a szikla, de az Ő akarata előtti leborulással, megadással, az élet és harmónia megtestesítőivé tudunk válni.

76. Behold! when they meet the men of Faith, they say: "We believe": But when they meet each other in private, they say: "Shall you tell them what Allah hath revealed to you, that they may engage you in argument about it before your Lord?"- Do ye not understand (their aim)?

76. Midőn találkoztak azokkal, kik hittek, mondták: „Hiszünk!" De mikor egymásra maradtak, mondták: „Elmondjátok-e nékik, amit Allah nyitott meg rátok, hogy érveljenek azzal veletek Uratok előtt? Hát nem éritek fel?

أَوَلاَ يَعْلَمُونَ أَنَّ اللّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٧﴾

77. Know they not that Allah knoweth what they conceal and what they reveal?

77. Avagy tán nem tudják, hogy Allah tudja, mit eltitkolnak, s mit hirdetnek?

وَمِنْهُمْ أُمِّيُّونَ لاَ يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلاَّ أَمَانِيَّ وَإِنْ هُمْ إِلاَّ يَظُنُّونَ ﴿٧٨﴾

78. And there are among them illiterates, who know not the Book, but (see therein their own) desires, and they do nothing but conjecture.

78. Közöttük, ki írástudatlan, nem ismerik a Könyvet, csak vágyják (ismerni azt), s ők a sejtést követik.

فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ يَكْتُبُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِندِ اللّهِ لِيَشْتَرُواْ بِهِ ثَمَناً قَلِيلاً فَوَيْلٌ لَّهُم مِّمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَّهُمْ مِّمَّا يَكْسِبُونَ ﴿٧٩﴾

79. Then woe to those who write the Book with their own hands, and then say:"This is from Allah," to traffic with it for miserable price! - Woe to them for what their hands do write, and for the gain they make thereby.[58]

79. Jaj, azoknak, kik kezeikkel írják a Könyvet, majd mondják: „Ez Allahtól való," hogy azt aprópénzre váltsák! Jaj, azoknak azért, mit kezeikkel írtak, és jaj, nekik azért, amit elnyertek.[58]

وَقَالُواْ لَن تَمَسَّنَا النَّارُ إِلاَّ أَيَّاماً مَّعْدُودَةً قُلْ أَتَّخَذْتُمْ عِندَ اللّهِ عَهْدًا فَلَن يُخْلِفَ اللّهُ عَهْدَهُ أَمْ تَقُولُونَ عَلَى اللّهِ مَا لاَ تَعْلَمُونَ ﴿٨٠﴾

[58] These ayas refer to Jews of Medina who ingnorantly or willfully and consciously misinterpreted the Book in order to deny the prophecy of Mohammed (peace be upon him). However, these ayas have a general message beyond the Jews and events in the time of prophecy. They have strong meaning even today when people use faith as a mean or tool in order to realize political objectives. Even today we witness misinterpretations from all part of People of Book. Allah created the Universe with love. Love was also the main motive when our parents have got married and established our life with the Grace of God. Love is life! It is not possible to create it with wrath and anger! Whoever turn religions toward the direction of hate and eartly interests, commits a big sin.

Ezek az áyák a Medinai Zsidókra utalnak, akik tudatlanul, vagy tudatosan, sőt, akár készakarva, félremagyarázták a Könyvet, hogy Mohammed (béke reá) Próféciáját tagadni tudják. Azonban ezeknek az áyáknak egy általános, Zsidókon és Próféciák idején túlmutató üzenete is van. Ezek ma is erős jelentéssel bírnak, amikor az emberek a hitet eszköznek, szerszámnak tekintik arra, hogy megvalósítsák politikai céljaikat. Ma is szembesülünk félremagyarázásokkal az Írás Népeinek minden csoportjában. Allah a Világmindenséget szeretettel teremtette. A szeretet volt az alapja annak, amikor szüleink megházasodtak és létrehozták életünket, az Ő kegye által. A szeretet élet! Nem lehet haraggal, gyűlölettel teremteni! Aki a vallásokat a gyűlölet és földi érdekek irányába fordítja, hatalmas bűnt követ el.

80. And they say: "The Fire shall not touch us but for a few numbered days:" Say: "Have ye taken a promise from Allah, for He never breaks His promise? or is it that ye say of Allah what ye do not know?"

80. Mondják: „Nem érint minket a Pokol tüze, csak megszámított napokon." Mondd: „Egyezségetek van-e Allahhal? Mert Allah sohasem szegi meg az Ő egyezségét! Avagy azt mondjátok Allahra, amit nem tudtok?"

بَلَى مَن كَسَبَ سَيِّئَةً وَأَحَاطَتْ بِهِ خَطِيئَتُهُ فَأُوْلَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٨١﴾

81. Nay, those who seek gain in evil, and are girt round by their sins, - they are companions of the Fire: Therein shall they abide (Forever).

81. Mert bizony, kik gonoszra tesznek szert, körbeölelik őket vétkeik. Ők a Pokol gazdái, ahol ők mindörökkön lesznek.

وَالَّذِينَ آمَنُواْ وَعَمِلُواْ الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٨٢﴾

82. But those who have faith and work righteousness, they are companions of the Garden: Therein shall they abide (Forever).

82. Akik hisznek, jókat cselekednek, ők az Égi Kertek gazdái, ahol ők mindörökkön lesznek.

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ لاَ تَعْبُدُونَ إِلاَّ اللّهَ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَاناً وَذِي الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينِ وَقُولُواْ لِلنَّاسِ حُسْناً وَأَقِيمُواْ الصَّلاَةَ وَآتُواْ الزَّكَاةَ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلاَّ قَلِيلاً مِّنكُمْ وَأَنتُم مِّعْرِضُونَ ﴿٨٣﴾

83. And remember We took a covenant from the Children of Israel (to this effect): Worship none but Allah. treat with kindness your parents and kindred, and orphans and those in need; speak fair to the people; be steadfast in prayer; and practice regular charity. Then did ye turn back, except a few among you, and ye backslide (even now)[59].

83. Midőn szövetségre léptünk Izrael fiaival (mondván): „Ne szolgáljátok mást, csak Allahot, a szülőkkel szépen viseltessetek, s így a rokonokkal, árvákkal, szegényekkel. Az emberekhez szépen szóljatok, tartsátok meg az imát és adjatok kötelező alamizsnát." Majd elfordultatok, kivéve keveseket közületek, s ti ellenzőkké lettetek[59].

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لاَ تَسْفِكُونَ دِمَاءكُمْ وَلاَ تُخْرِجُونَ أَنفُسَكُم مِّن دِيَارِكُمْ ثُمَّ أَقْرَرْتُمْ وَأَنتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿٨٤﴾

[59]This covenant is the Universal moral law which should have not mixed up with the covenant in the next ayas (84-86).

Ez a Szövetség az Egyetemes erkölcsi törvény, ami nem tévesztendő össze a következő áyákban (84-86) tárgyalt szövetséggel.

84. And remember We took your covenant[60] (to this effect): Shed no blood amongst you, nor turn out your own people from your homes: and this ye solemnly ratified, and to this ye can bear witness.

84. Midőn szövetségre[60] léptünk veletek (mondván): „Ne ontsátok véreitek vérét, ne űzzétek el saját népeiteket házaitokból," Majd határoztatok és hitet vallottatok.

ثُمَّ أَنتُمْ هَؤُلاء تَقْتُلُونَ أَنفُسَكُمْ وَتُخْرِجُونَ فَرِيقاً مِّنكُم مِّن دِيَارِهِمْ تَظَاهَرُونَ عَلَيْهِم بِالإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَإِن يَأْتُوكُمْ أُسَارَى تُفَادُوهُمْ وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ إِخْرَاجُهُمْ أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ فَمَا جَزَاء مَن يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنكُمْ إِلاَّ خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَى أَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٨٥﴾

85. After this it is ye, the same people, who slay among yourselves, and banish a party of you from their homes; assist (Their enemies) against them, in guilt and rancour; and if they come to you as captives, ye ransom them, though it was not lawful for you to banish them. Then is it only a part of the Book that ye believe in, and do ye reject the rest? but what is the reward for those among you who behave like this but disgrace in this life? - and on the Day of Judgment they shall be consigned to the most grievous penalty. For Allah is not unmindful of what ye do.

85. Majd ti vagytok azok, kik leölitek népeiteket, kiűzitek az embereket házaikból, megtelepítve köztük a bűnt és ellenségeskedést, s ha fogolyként kerülnek elétek, váltságdíjat kértek értük, miközben kiűzésük tiltva van néktek. Hiszitek-e a Könyv egy részét és tagadjátok-e a másik részt? Mi (más) lenne jutalma annak, aki ezt teszi közületek, mint becstelenség az Evilági életben és a Túlvilágon a legkínzóbb szenvedésnek vétetnek alá. Nem Allah az, Ki nincs tudatában annak, mit tesztek.

أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُاْ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالآخِرَةِ فَلاَ يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلاَ هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٨٦﴾

86. These are the people who buy the life of this world at the price of the Hereafter: their penalty shall not be lightened nor shall they be helped.

86. Ők azok, kik a Túlvilágot az Evilági életre váltják. Nem enyhíttetik róluk szenvedésük, s nem lesz, ki pártjukat fogja.

---

[60] When Mohammed (peace be upon him) entered Medina he called local inhabitants, Arabs, Jews, Muslims and non-Muslims for accepting each other as brothers. This was the covenant of brotherhood. They agreed on not to shed blood between themselves and not to expel each other out of the houses. It was also forbidden to ask ransom for those who were captives among them while even driving them out of their homes was not allowed. Jews broke the covenant of the Prophet at the same way as they broke their "Big Covenant" with Allah.

Amikor Mohammed (béke reá) Medinába tért, a helyi lakósokat, Arabokat, Zsidókat, Muszlimokat és nem-muszlimokat testvériségre hívta. Ez volt a testvériségi szövetség. Megállapodtak abban, hogy nem ontják egymás vérét és nem űzik el egymást a házakból. Váltságdíjat sem lehetett kérni egymásért akkor, ha valamelyikük fogságba esett, hiszen a házukból sem lehetett volna őt elűzni. A Zsidók megszegték a Prófétával kötött szövetséget, ahogy a „Nagy Szövetséget" is megszegték, amit Allahhal kötöttek.

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَقَفَّيْنَا مِن بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ أَفَكُلَّمَا جَاءكُمْ رَسُولٌ بِمَا لاَ تَهْوَى أَنفُسُكُمُ اسْتَكْبَرْتُمْ فَفَرِيقاً كَذَّبْتُمْ وَفَرِيقاً تَقْتُلُونَ ﴿٨٧﴾

87. We gave Moses the Book and followed him up with a succession of apostles; We gave Jesus the son of Mary Clear (Signs) and strengthened him with the holy spirit. Is it that whenever there comes to you an apostle with what ye yourselves desire not, ye are puffed up with pride? - Some ye called impostors, and others ye slay[61]!

87. Mi megadtuk Mózesnek a Könyvet és felsorakoztattuk utána a Prófétákat. Mi megadtuk Jézusnak, Mária fiának a bizonyságokat és megtámogattuk őt a Szentlélekkel. De mindannyiszor, ha Próféta jött, kiben kedveteket nem leltétek, dölyfösködtetek, egy részüket meghazudtoltátok, s más részüket megöltétek[61].

وَقَالُواْ قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَل لَّعَنَهُمُ اللّهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلاً مَّا يُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾

88. They say, "Our hearts are the wrappings (which preserve Allah's Word: we need no more)." Nay, Allah's curse is on them for their blasphemy: Little is it they believe[62].

88. Mondják: „Szívünk burokban van." Mi több! Allah megátkozza őket tagadásukért. Kevés az. mit hisznek[62].

وَلَمَّا جَاءهُمْ كِتَابٌ مِّنْ عِندِ اللّهِ مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ وَكَانُواْ مِن قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُواْ فَلَمَّا جَاءهُم مَّا عَرَفُواْ كَفَرُواْ بِهِ فَلَعْنَةُ اللّهِ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٨٩﴾

89. And when there comes to them a Book from Allah, confirming what is with them, - although from of old they had prayed for victory against those without Faith, - when there comes to them that which they (should) have recognized, they refuse to believe in it but the curse of Allah is on those without Faith.

89. Midőn eljött nékik az Írás Allahtól, megerősítve mindazt, ami velük van, s azelőtt ők győzelemért esedeztek azok ellenében, kik hitetlenek voltak, de amint eljött az hozzájuk, amit tudniuk kellett, tagadták azt. Hanem Allah átka a hitetlenekre.

---

[61] This aya turns us back again to collect historical evidences about Jews who went astray from the right path no matter how many times Allah has sent the Apostles. Their deed is obvious and accessible in the Old Testament. Also, this aya prepares the story of Jews in Medina who showed the same conduct with the Prophet.

Ez az aya újból visszavisz minket történelmi bizonyítékokat gyűjteni a Zsidókról, akik letértek a helyes ösvényről, figyelmen kívül hagyva, hányszor küldte el Allah az Ő Apostolait. Tettük nyilvánvaló és hozzáférhető az Ótestamentumban. Ez az aya, egyben előkészíti a Medinai Zsidók történetét, akik ugyanígy viseltettek a Prófétával szemben.

[62] We are back to Medina where Jews say that their hearts are the wrappings. The Arabic word *Ghulf* means cover of a book. As if they say that their heart is like the Scripture itself which knows all things and it is covered. Nobody else, only they know the truth!

Újból Medinában vagyunk, ahol a Zsidók azt állítják, hogy szívük „burokban" van. Az arab szó *Ghulf* egy könyv kötését jelenti. Mintha azt mondanák, hogy szívük olyan, akár az Írás maga, ami mindent magába zár és be van kötve. Csak ők és senki más nem ismeri az igazságot!

بِئْسَمَا اشْتَرَوْاْ بِهِ أَنفُسَهُمْ أَن يَكْفُرُواْ بِمَا أَنَزَلَ اللّهُ بَغْياً أَن يُنَزِّلُ اللّهُ مِن فَضْلِهِ عَلَى مَن يَشَاء مِنْ عِبَادِهِ فَبَآؤُواْ بِغَضَبٍ عَلَى غَضَبٍ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٩٠﴾

90. Miserable is the price for which they have sold their souls, in that they deny (the revelation) which Allah has sent down, in insolent envy that Allah of His Grace should send it to any of His servants He pleases: Thus have they drawn on themselves Wrath upon Wrath. And humiliating is the punishment of those who reject Faith.

90. Gyötrelmes az, mire lelküket váltották, miáltal tagadják azt, amit Allah kinyilatkoztatott, neheztelvén, hogy Allah azt részesíti kegyében, kit Ő akar szolgálói közül. Magukra vonták a haragok haragját, s hitetleneké a szégyenletes szenvedés.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ آمِنُواْ بِمَا أَنزَلَ اللّهُ قَالُواْ نُؤْمِنُ بِمَآ أُنزِلَ عَلَيْنَا وَيَكْفُرونَ بِمَا وَرَاءهُ وَهُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقاً لِّمَا مَعَهُمْ قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنبِيَاء اللّهِ مِن قَبْلُ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٩١﴾

91. When it is said to them, "Believe in what Allah Hath sent down, "they say, "We believe in what was sent down to us:[63]" yet they reject all besides, even if it be Truth confirming what is with them. Say: "Why then have ye slain the prophets of Allah in times gone by, if ye did indeed believe?"

91. Midőn mondva van nékik: „Higgyetek abban, mit Allah kinyilatkoztatott," mondják: „Hisszük azt, mi ránk kinyilatkoztatott.[63]" Hanem tagadják azt, ami (a sorok) mögött, ami az Igaz, megerősítve azt, ami velük van. Mondd (Ó Mohammed): „Miért öltétek meg Allah Prófétáit azelőtt, ha (valóban) hívők vagytok?

وَلَقَدْ جَاءكُم مُّوسَى بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِن بَعْدِهِ وَأَنتُمْ ظَالِمُونَ ﴿٩٢﴾

92. There came to you Moses with clear (Signs); yet ye worshipped the calf (Even) after that, and ye did behave wrongfully.

92. Mert bizony eljött hozzátok Mózes a bizonyságokkal, majd a borjút vettétek, ami után mentek, s ti elkárhoztatok.

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُواْ مَا آتَيْنَاكُم بِقُوَّةٍ وَاسْمَعُواْ قَالُواْ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَأُشْرِبُواْ فِي قُلُوبِهِمُ الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ قُلْ بِئْسَمَا يَأْمُرُكُمْ بِهِ إِيمَانُكُمْ إِن كُنتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿٩٣﴾

[63] "We believe what was sent down to us" and they don't believe what was sent down to Mohammed (peace be upon him) and the prophets before him. This can occur if a group of people think that Allah speaks only to them and the privilege belong only to them over other humans. Then they form and elite and "privatize" the faith. This happened with Jews and it happens even with others who use religions for realizing political or nationalistic objectives. This is the case even with some Muslim leaders today!

„Hisszük azt, mi ránk kinyilatkoztatott," és nem hiszik azt, ami Mohammedhez (béke reá) jött el és a többi Prófétának ő előtte. Ez történik akkor, ha az emberek egy csoportja azt hiszi, hogy Allah csak hozzájuk szól és ők birtokolják a kiváltságot mindenki más felett. Majd elitet képeznek és „privatizálják" a hitet. Ez esett meg a Zsidókkal és ez történik másokkal is, akik a vallásokat politikai és nacionalista célok megvalósítására használják. Ez a helyzet ma néhány Muszlim vezetővel is!

93. And remember We took your covenant and We raised above you (the towering height) of Mount (Sinai): (Saying): "Hold firmly to what We have given you, and hearken (to the Law)": They said:" We hear, and we disobey:" And they had to drink into their hearts (of the taint) of the calf[64] because of their Faithlessness. Say: "Vile indeed are the behests of your Faith if ye have any faith!"

93. Midőn szövetségeteket vettük, s fölétek emeltük a Hegyet, (mondván): „Tartsátok meg erővel azt, mit Mi néktek adtunk és hallgassatok (Rám).” Mondták: „Hallunk és szembeszegülünk.” Beivódott a borjú szívükbe[64], hitetlenségük által. Mondd: „Becstelenségre rendel titeket hitetek, ha (egyáltalán) hívők vagytok.

قُلْ إِن كَانَتْ لَكُمُ الدَّارُ الآخِرَةُ عِندَ اللهِ خَالِصَةً مِّن دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوُاْ الْمَوْتَ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٩٤﴾

94. Say: "If the last Home, with Allah, be for you specially, and not for anyone else, then seek ye for death, if ye are sincere."

94. Mondd: „Ha a Túlvilági Lakhely csak néktek van (fenntartva), a többi embernek nem, akkor kívánjátok a halált, ha igazak vagytok.”

وَلَن يَتَمَنَّوْهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ وَاللهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٩٥﴾

95. But they will never seek for death, on account of the (sins) which their hands have sent on before them[65]. and Allah is well-acquainted with the wrongdoers.

95. De ők azt sosem vágyják mindazért, mit kezük megelőlegezett[65]. Allah Ismerője az elkárhozóknak.

---

[64] “They had to drink into their hearts of the calf.” Moses went up the Mount and in his absence the people made the golden calf. When Moses returned, he turned to wrath and burnt the calf than ground it to powder. Children of Israel had to drink this powder as in Exodus 32:20: “And he took the calf the people had made and burned it in the fire; then he ground it to powder, scattered it on the water and made the Israelites drink it.” In the Quran we find the allegoric meaning of this story. The powder or ash of the calf remained in the heart of the Jews.

„Beivódott a borjú a szívükbe.” Mózes felment a Hegyre és távollétében az emberek elkészítették az aranyborjút. Amikor Mózes visszatért, haragra lobbant és elégette az aranyborjút, majd porrá zúzta azt. Izrael fiainak ezt a port kellett meginniuk, ahogy az Exodusban is szerepel 32:20: „Azután fogá a borjút, amelyet csináltak vala, tűzben megégeté, és apróra töré mígnem porrá lett, és a vízbe hintvén, itatá azt az Izráel fiaival.” A Koránban ennek a történetnek az allegorikus jelentését találjuk. A borjú pora vagy hamvai a Zsidók szívében maradt.

[65] “Which their hands have sent on before them” frequently occurs in the Quran. Our deeds are personified. They are witnesses for or against us and they always go before us. Their good or bad influence begins to operate before we even know it. In the Quran it is more general than the idea in the New Testament, First Epistle of St. Paul to Timothy, 5:24: “Some men’s sins are open beforehand, going before to judgement; and some men they follow after.”

„mit kezük megelőlegezett,” gyakran előfordul a Koránban. Tetteink saját személyünket testesítik meg. Ezek tanúskodnak mellettünk, vagy ellenük és mindig előre mennek. Jó, vagy rossz hatásuk még azelőtt működni kezd, mielőtt arról tudomást szereznénk. A Koránban ez sokkal általánosabb, mint a gondolat az Új Testamentumban, Pál Apostolnak Timóteusnak írt első levele, 5:24: „Némely embereknek a bűnei nyilvánvalók, előttök mennek az ítéletre; némelyeket pedig hátul követnek is.”

وَلَتَجِدَنَّهُمْ أَحْرَصَ النَّاسِ عَلَى حَيَاةٍ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُواْ يَوَدُّ أَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرُ أَلْفَ سَنَةٍ وَمَا هُوَ بِمُزَحْزِحِهِ مِنَ الْعَذَابِ أَن يُعَمَّرَ وَاللّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾

96. Thou wilt indeed find them, of all people, most greedy of life, -even more than the idolaters: Each one of them wishes He could be given a life of a thousand years: But the grant of such life will not save him from (due) punishment. For Allah sees well all that they do.

96. Mert bizony úgy találod őket, mint akik az emberek legmohóbbjai az életre, (még) a bálványimádóknál is jobban. Mind azt szeretné, ha megadatna ezer év, hogy éljen, pedig nem tud kisiklani a szenvedések elől, ha megadatna, akkor sem. Allah Látója annak, mit tesznek.

قُلْ مَن كَانَ عَدُوًّا لِّجِبْرِيلَ فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَى قَلْبِكَ بِإِذْنِ اللّهِ مُصَدِّقاً لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٩٧﴾

97. Say: Whoever is an enemy to Gabriel-for he brings down the (revelation) to thy heart by Allah's will, a confirmation of what went before, and guidance and glad tidings for those who believe[66], -

97. Mondd: „Ki az, ki ellensége Gábrielnek, aki lehozta szívedbe (a bizonyságokat) Allah engedelmével, megerősítve azt, ami az előtt kinyilatkoztatott, Útmutatásként és Öröm-hirdetésként a hívőknek[66]!-

مَن كَانَ عَدُوًّا لِّلّهِ وَمَلآئِكَتِهِ وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيلَ وَمِيكَالَ فَإِنَّ اللّهَ عَدُوٌّ لِّلْكَافِرِينَ ﴿٩٨﴾

98. Whoever is an enemy to Allah and His angels and apostles, to Gabriel and Michael, -Lo! Allah is an enemy to those who reject Faith.

---

[66] In the time of Mohammed (peace be upon him) a party of Jews ridiculed the Muslims, belief that Gabriel brought down the revelations to the Prophet. They distinguished between the angels of God. For them Michael was the good who stands for them. Daniel 12:1: "At that time Michael, the great prince who protects your people, will arise. There will be a time of distress such as has not happened from the beginning of nations until then. But at that time your people—everyone whose name is found written in the book—will be delivered." While the vision of Gabriel inspired fear. Daniel 8:16-17: "**16**And I heard a man's voice from the Ulai calling, "Gabriel, tell this man the meaning of the vision." **17** As he came near the place where I was standing, I was terrified and fell prostrate. "Son of man," he said to me, "understand that the vision concerns the time of the end." In this place their Book refers to the mission of Gabriel regarding his message.

Mohammed (béke reá) idejében a Zsidók egy része számára nevetséges volt a Muszlimok állításában az, hogy Gábriel hozta el a kinyilatkoztatásokat a Prófétának. Ők Isten Angyalai között különbséget tettek. Számukra Mihály volt a jó, aki mellettük kiállt. Dániel 12:1: „És abban az időben felkél Mihály, a nagy fejedelem, aki a te néped fiaiért áll, mert nyomorúságos idő lesz, amilyen nem volt attól fogva, hogy nép kezdett lenni, mindezideig. És abban az időben megszabadul a te néped; aki csak beírva találtatik a könyvben." Gábriel látomása pedig félelmet indított el bennük. Dániel 8:16-17: És emberi szót hallék az Ulai közén; kiálta pedig és monda: Gábriel, értesd meg azzal a látást! [17]És oda jöve, ahol én állék, és amint jöve, megrettenék és orcámra esém, és monda nékem: Értsd meg, embernek fia! mert az utolsó időre szól ez a látomás." Ezen a részen Könyvük Gábriel üzenettel kapcsolatos küldetésére utal.

98. Ki az, ki ellensége Allahnak, az Ő Angyalainak, Prófétáinak, Gábrielnek, Mihálynak! Mert bizony Allah Ellensége a hitetleneknek!"

وَلَقَدْ أَنزَلْنَآ إِلَيْكَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَمَا يَكْفُرُ بِهَا إِلاَّ الْفَاسِقُونَ ﴿٩٩﴾

99. We have sent down to thee Manifest Signs (ayat); and none reject them but those who are perverse.

99. Mert mi kinyilatkoztattuk néked az Áyákat bizonyságul, s nem tagadja azokat, csak az, ki züllött.

أَوَكُلَّمَا عَاهَدُواْ عَهْداً نَّبَذَهُ فَرِيقٌ مِّنْهُم بَلْ أَكْثَرُهُمْ لاَ يُؤْمِنُونَ ﴿١٠٠﴾

100. Is it not (the case) that every time they make a covenant, some party among them throw it aside? - Nay, Most of them are faithless.

100. Avagy mindannyiszor, ha megegyeztek egyezséggel, felrúgták azt néhányan közülük. Mert bizony, legtöbbjük nem hisz.

وَلَمَّا جَاءهُمْ رَسُولٌ مِّنْ عِندِ اللهِ مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ نَبَذَ فَرِيقٌ مِّنَ الَّذِينَ أُوتُواْ الْكِتَابَ كِتَابَ اللهِ وَرَاء ظُهُورِهِمْ كَأَنَّهُمْ لاَ يَعْلَمُونَ ﴿١٠١﴾

101. And when there came to them an apostle from Allah, confirming what was with them, a party of the people of the Book threw away the Book of Allah behind their backs, as if (it had been something) they did not know!

101. Midőn Próféta jött el hozzájuk Allahtól, megerősítve azt, ami velük volt, néhányan azok közül, akiknek már eljött az Írás, hátaik mögé hajították Allah Könyvét, mintha arról nem tudnának!

وَاتَّبَعُواْ مَا تَتْلُواْ الشَّيَاطِينُ عَلَى مُلْكِ سُلَيْمَانَ وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَانُ وَلَكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُواْ يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السِّحْرَ وَمَا أُنزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ هَارُوتَ وَمَارُوتَ وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولاَ إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلاَ تَكْفُرْ فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ وَمَا هُم بِضَآرِّينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلاَّ بِإِذْنِ اللهِ وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلاَ يَنفَعُهُمْ وَلَقَدْ عَلِمُواْ لَمَنِ اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي الآخِرَةِ مِنْ خَلاَقٍ وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْاْ بِهِ أَنفُسَهُمْ لَوْ كَانُواْ يَعْلَمُونَ ﴿١٠٢﴾

102. They followed what the evil ones gave out (falsely) against the power of Solomon: the blasphemers Were, not Solomon, but the evil ones, teaching men Magic, and such things as came down at Babylon to the angels Harut and Marut. But neither of these taught anyone (Such things) without saying: "We are only for trial; so do not blaspheme.[67]" They learned from them the means to sow discord between man and

[67] Solomon had a power what no other men had, but this power was from God and not what Satans inspired. There is a big difference between belief and magic. People sometime believe in magic as faith but this is blasphemy. Magic can cause blindness of heart and mind. It can extinguish the fire of faith in God and can push people astray from the path. It can generate false images on special skills what humans have but these are

wife. But they could not thus harm anyone except by Allah's permission. And they learned what harmed them, not what profited them. And they knew that the buyers of (magic) would have no share in the happiness of the Hereafter. And vile was the price for which they did sell their souls, if they but knew[68]!

102. Ők azt követték, amit a sátánok olvastak rá Salamon hatalmára. Nem Salamon volt istenkáromló, hanem a sátánok voltak azok, miáltal megtanították az embereket a mágiára és arra, ami rábocsátatott a két angyalra, Harutra és Marutra Babilonban. Ők addig nem tanítottak senkit, míg nem mondták: „Mi ámítás vagyunk, ne veszítsd hitedet![67]" Megtanulták (az emberek) tőlük azt, ami a férfi és párja (asszonya) között szétválaszt. Nem ártottak (az angyalok) ezzel senkinek, kivéve Allah engedelmével. És ők (az emberek) megtanulták azt, ami árt, és nem használ nekik. Megtanulták, hogy aki megvette (a mágiát), annak számára nincs a Túlvilágon boldogulás és becstelenség az, mit maguknak vettek általa, bár tudnák[68]!

وَلَوْ أَنَّهُمْ آمَنُواْ واتَّقَوْا لَمَثُوبَةٌ مِّنْ عِندِ اللّهِ خَيْرٌ لَّوْ كَانُواْ يَعْلَمُونَ ﴿١٠٣﴾

103. If they had kept their Faith and guarded themselves from evil, far better had been the reward from their Lord, if they but knew!

103. Ha hittek és őrizkedtek volna, a viszonzás Allahtól jobb lenne, bár tudnák!

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ لاَ تَقُولُواْ رَاعِنَا وَقُولُواْ انظُرْنَا وَاسْمَعُواْ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠٤﴾

104. O ye of Faith! Say not (to the Messenger. words of ambiguous import, but words of respect; and hearken (to him): To those without Faith is a grievous punishment.

---

tricks and deceptions. Harut and Marut were thwo angels of Babylon. In the old language angel meant also man with good and noble attitude as in the language of today angel can mean a nice lady. Therefore, there is a theory what says that Harut and Marut were astrologists who taught people for issues what delighted them. However, the two "angels" always gave warning: We are only for trial so do not blaspheme! Don't lose your faith in God!

Salamonnak olyan hatalma volt, amilyen senki másnak, de ez a hatalom Istentől eredt, nem a sátánok inspirálták. Nagy különbség van hit és mágia között. Az emberek néha a mágiát tartják hitüknek, de ez istenkáromlás. A mágia a szív és értelem vakságát okozhatja. Kioltja az Istenbe vetett hit lángját és az embereket letaszítja az ösvényről. Hamis képzetet kelthet speciális készségekről, amikkel emberek rendelkeznek, de ezek trükkök és megtévesztések. Harut és Marut Angyalok voltak Babilonban. A régi nyelvezetben az Angyal szó, jó és nemes tulajdonságokkal felruházott férfit is jelentett, ahogy a mai nyelvben csinos nőt is érthetünk alatta. Ezért létezik egy teória, miszerint Harut és Marut asztrológusok voltak, akik az embereket olyan újdonságokra tanították, ami lenyűgözte őket. Azonban a két „Angyal" mindig figyelmeztette őket: Mi ámítás vagyunk, ne veszítsd hitedet!

[68] And we've reached to the problem of all times. People choose magic and leave faith. They believe their eyes and ignore their hearts till it gets blind. They wish a man-made miracle what make them divorce from their wife and make them get new relation with a beautiful new one. These manipulation and deception occupy the place of faith. This phenomenon was common in history and today. New "apostles" in the name of all religions are running up and down committing deception on the expense of our Hereafter.

Elérkeztünk minden idők problémájához. Az emberek a mágiát választják és elhagyják a hitet. A szemüknek hisznek, és figyelmen kívül hagyják szívüket, amíg az meg nem vakul. Egy ember általi csodára vágynak, ami elválasztja őket feleségeiktől és egy gyönyörű újjal teremt számukra kapcsolatot. Ez a manipuláció és szemfényvesztés foglalja el a hit helyét. Mindez általános jelenség volt a történelemben és ma is az. Új „apostolok" rohangálnak le és alá minden vallás nevében, hogy megtévesszenek minket a Túlvilágunk kárára.

104. Ó, kik hisznek! Ne mondjátok (a Prófétának): „Bámulj ránk" (tiszteletlenül), hanem: „Tekints ránk" (tisztelettel) és hallgassátok. Hitetleneké a fájdalmas szenvedés.

مَّا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُواْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَلاَ الْمُشْرِكِينَ أَن يُنَزَّلَ عَلَيْكُم مِّنْ خَيْرٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَاللّهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَن يَشَاء وَاللّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿١٠٥﴾

105. It is never the wish of those without Faith among the People of the Book, nor of the Pagans, that anything good should come down to you from your Lord. But Allah will choose for His special Mercy whom He will - for Allah is Lord of grace abounding.

105. Nem kívánják azok, kik tagadnak az Írás Népe közül, sem a bálványimádók, hogy rátok bocsátassék a jó az Uratoktól. Allah azt részesíti kegyében, kit Ő akar, s Allah a Kiváltság Birtokosa!

مَا نَنسَخْ مِنْ آيَةٍ أَوْ نُنسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ مِّنْهَا أَوْ مِثْلِهَا أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللّهَ عَلَىَ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٠٦﴾

106. None of Our revelations do We abrogate or cause to be forgotten, but We substitute something better or similar[69]: Knowest thou not that Allah Hath power over all things?

106. Nem vonjuk vissza, s nem is feledtetjük Áyáinkat, hanem jobbakat hozunk el azoknál, vagy hasonlót[69]. Nem tudod tán, hogy Allah Mindenre Képes?

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ اللّهِ مِن وَلِيٍّ وَلاَ نَصِيرٍ ﴿١٠٧﴾

107. Knowest thou not that to Allah belongeth the dominion of the heavens and the earth? And besides Him ye have neither patron nor helper.

107. Nem tudod-é, hogy Allahé az Egek és a Föld Mindenhatósága? Nincs számotokra Allahon kívül sem Patrónus, sem Pártfogó.

أَمْ تُرِيدُونَ أَن تَسْأَلُواْ رَسُولَكُمْ كَمَا سُئِلَ مُوسَى مِن قَبْلُ وَمَن يَتَبَدَّلِ الْكُفْرَ بِالإِيمَانِ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاء السَّبِيلِ ﴿١٠٨﴾

---

[69] As knowledge increases and people understand the outside world more even God gives in every epoch ayas and symbols which can be easily comprehended. This is like the case of our kids who need different explanations for understanding life while they grow up with us. However, with time all our explanations become more perfect and they all confirm the previous explanations. Allah does the same with us. If we open our mind in order to adopt knowledge and science, we also can discover more from these ayas and symbols.

Ahogy az emberek tudása gyarapszik és értenek meg többet a külvilágból, Isten is minden korszakban egyre érthetőbb áyákat, szimbólumokat küld. Ez olyan, mint gyermekeink esete, akiknek az élet megértéséhez más és más magyarázatra van szükségük felnövekvésük alatt. Azonban idővel minden magyarázat tökéletesedik és mind megerősíti az előzőt. Allah ugyanezt teszi velünk. Ha értelmünket és szívünket megnyitjuk a tudás, tudomány befogadására, akkor többet leszünk képesek felfedezni ezekből az áyákból és szimbólumokból.

108. Would ye question your Messenger as Moses was questioned of old[70]? but whoever changeth from Faith to Unbelief, Hath strayed without doubt from the even way.

108. Avagy meg akarjátok-e kérdezni Prófétátokat, ahogy Mózest kérdezték azelőtt[70]? Aki hitetlenségre cseréli a hitet, bizony az rossz útra tévedt.

وَدَّ كَثِيرٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يَرُدُّونكُم مِّن بَعْدِ إِيمَانِكُمْ كُفَّاراً حَسَدًا مِّنْ عِندِ أَنفُسِهِم مِّن بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّ فَاعْفُواْ وَاصْفَحُواْ حَتَّى يَأْتِيَ اللّهُ بِأَمْرِهِ إِنَّ اللّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٠٩﴾

109. Quite a number of the People of the Book wish they could Turn you (people) back to infidelity after ye have believed, from selfish envy, after the Truth hath become Manifest unto them: But forgive and overlook, Till Allah accomplish His purpose; for Allah Hath power over all things.

109. Sokan szeretnék a Könyv Népéből, hogy visszatérítsenek titeket hitetek után hitetlenekké, irigykedvén magukban, miután megnyilvánult számukra az Igaz. Bocsájtsatok meg és nézzétek el, míg be nem teljesedik az, mit Allah elrendelt. Allah Mindenre Képes!

وَأَقِيمُواْ الصَّلاَةَ وَآتُواْ الزَّكَاةَ وَمَا تُقَدِّمُواْ لأَنفُسِكُم مِّنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِندَ اللّهِ إِنَّ اللّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١١٠﴾

110. And be steadfast in prayer and regular in charity: And whatever good ye send forth for your souls before you, ye shall find it with Allah. for Allah sees Well all that ye do.

110. Tartsátok meg az imát, adjatok kötelező alamizsnát, s amit megelőlegeztek magatoknak a jóból, Allahnál találjátok. Mert bizony Allah Látója annak, mit tesztek.

وَقَالُواْ لَن يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلاَّ مَن كَانَ هُوداً أَوْ نَصَارَى تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ قُلْ هَاتُواْ بُرْهَانَكُمْ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿١١١﴾

111. And they say: "None shall enter Paradise unless he be a Jew or a Christian." Those are their (vain) desires. Say: "Produce your proof if ye are truthful."

111. Mondják: „Nem térhet az Égi Kertekbe soha, csak az, ki Zsidó, vagy Keresztény.” Ez az ő óhajuk. Mondd: „Fedjétek fel bizonyságaitokat, ha igazak vagytok!”

بَلَى مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ أَجْرُهُ عِندَ رَبِّهِ وَلاَ خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلاَ هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١١٢﴾

[70] Moses was constantly harassed with foolish questions by his own people.

Mózest saját népe folyamatosan eszement kérdésekkel zaklatta.

112. Nay, -whoever submits His whole self to Allah and is a doer of good, - He will get his reward with his Lord; on such shall be no fear, nor shall they grieve.

112. Sőt! Ki aláveti orcáját Allahnak és ő jótét lélek, bére őt Uránál várja. Nincs számára se félelem, se bánkódás.

وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتِ النَّصَارَى عَلَىَ شَيْءٍ وَقَالَتِ النَّصَارَى لَيْسَتِ الْيَهُودُ عَلَى شَيْءٍ وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَ كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ لاَ يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ فَاللّهُ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُواْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١١٣﴾

113. The Jews say: "The Christians have naught (to stand) upon; and the Christians say: "The Jews have naught (To stand) upon." Yet they (Profess to) study the (same) Book. Like unto their word is what those say who know not; but Allah will judge between them in their quarrel on the Day of Judgment[71].

113. Mondák a Zsidók: „A Keresztények semmire se valók!" Mondák a Keresztények: „A Zsidók semmire se valók!" Miközben olvassák (ugyanazt) az Írást. Ekképpen beszélnek, kik nem tudják, mit rejt szavuk. Allah ítél közöttük a Feltámadás Napján abban, miben különböznek[71].

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن مَّنَعَ مَسَاجِدَ اللّهِ أَن يُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ وَسَعَى فِي خَرَابِهَا أُوْلَئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ أَن يَدْخُلُوهَا إِلاَّ خَآئِفِينَ لهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١٤﴾

114. And who is more unjust than he who forbids that in places for the worship of Allah, Allah's name should be celebrated? -whose zeal is (in fact) to ruin them? It was not fitting that such should themselves enter them except in fear[72]. For them there is nothing but disgrace in this world, and in the world to come, an exceeding torment.

---

[71] There is a perpetual debate who will enter to the Paradise and who is good and bad. There are people who privatize faith and say Allah is only theirs, Paradise belongs to them and all other people are wrong. It is ridiculous that they read the same Book and distinguish between themselves. Allah has no categories between people according to their ethnics or affiliations. Even after thousands of years we commit the same mistake!

Folytonos vita tárgya, hogy ki térhet be a Mennyországba, ki a jó és rossz? Vannak, akik a hitet privatizálják, és azt állítják, hogy Allah csak az övék, a Mennyország hozzájuk tartozik és mindenki más rossz. Nevetséges, hogy ugyanazt a Könyvet olvassák, mégis megkülönböztetést tesznek maguk között. Allahnál nincs származás és hovatartozás béli kategória. Több ezer év után is ugyanazt a hibát követjük el.

[72] Pagan Arab prevented Muslims to go to Ka'ba for prayer. Mecca was center of pilgrimage even before Islam. Since Prophet Abraham (peace upon be him) it was a place of worship and sacrifice. When prophecy of Mohammed (peace upon him) attracted numerous followers of the local clans the chives of Quraish tribe turned against Muslims and banned them from the Holy Ka'ba.

Pogány arabok meggátolták a Muzulmánokat abban, hogy a Kába kövénél imádkozzanak. Mekka még az Iszlám előtti időkben is zarándokhely volt. Ábrahám Próféta (béke reá) óta ima és áldozat bemutatására szolgált. Amikor Mohammed (béke reá) Próféciája a helyi klánokból számos követőt vonzott, a Quraish törzs vezetői a Muszlimok ellen fordultak és kitiltották őket a Kába Szentélyéből.

114. Ki gonoszabb annál, mint aki megtiltja Allah szentélyeit, hogy említtessék benne az Ő neve, s törtet lerombolásukra? Ezeknek nem kell, hogy másképp térjenek be (a szentélyekbe), csak rettegéssel[72]. Osztályrészük az Evilágon gyalázat, s a Túlvilágon hatalmas szenvedés.

وَلِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُوَلُّواْ فَثَمَّ وَجْهُ اللّهِ إِنَّ اللّهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿١١٥﴾

115. To Allah belong the east and the West: Whithersoever ye turn, there is the presence of Allah[73]. For Allah is all-Pervading, all-Knowing.

115. Allahé a Napkelet és Napnyugat, bármerre fordultok, Allahhal álltok szemben[73]. Allah Mindent Átölel és Tud.

وَقَالُواْ اتَّخَذَ اللّهُ وَلَدًا سُبْحَانَهُ بَل لَّهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ كُلٌّ لَّهُ قَانِتُونَ ﴿١١٦﴾

116. They say: "(Allah) hath begotten a son": Glory be to Him. -Nay, to Him belongs all that is in the heavens and on earth: everything renders worship to Him[74].

116. Mondják: „Allah gyermeket (nemzett). Magasztalt legyen! Mi több! Övé minden az Egekben és a Földön. Minden Neki engedelmes[74].

بَدِيعُ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ وَإِذَا قَضَى أَمْراً فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُن فَيَكُونُ ﴿١١٧﴾

117. To Him is due the primal origin of the heavens and the earth: When He decreeth a matter, He saith to it: "Be," and it is.

117. Elindítója az Egeknek és a Földnek. Ha elrendel egy dolgot, mondja: „Légy", s lesz!

---

[73]Where to turn while praying? Where is God? These are two different questions. Muslims first turned towards Jerusalem but after the revelations in aya 144-145 in the same Baqara Surah the direction of prayer (Qibla) has changed to the Holy Ka'ba. Explanation will come later. However, Allah is everywhere. God has no specific direction.

Hova kell fordulni imához? Hol van Isten? Ez két különböző kérdés. A Muszlimok először Jeruzsálem irányába fordultak, majd ugyanennek a Baqara Szúrának 144-145 áyáit követően az imairány (Qibla) a Szent Kába felé változott. ennek magyarázata később jön. Allah azonban mindenhol van. Istennek nincs specifikus iránya.

[74]Christians say that Jesus is son of God. Quran stands criticism against this dogma: "They say Allah has begotten a son." Allah cannot have human attributes. If he would have had them, He had not been Allah but human. Maybe Christians want to describe Jesus this way as unique and his mission is above all. However, we Muslims consider that word "Prophet" means human with divine mission what is above all. If we associate with God the attribute of humans, we shall lower Him to our level which is wrong. Why ought He to take a son, while all the Universe is under his Omnipotence and to Him belong all what is on the heavens and on the earth?

A Keresztények azt állítják, hogy Jézus Isten fia. A Korán ezzel a dogmával szemben kritikával él: „Mondják: Allah gyermeket (nemzett)." Allahnak nem lehetnek emberi tulajdonságai. Ha lennének, nem Allah, hanem ember lenne. Lehet, hogy a Keresztények úgy akarják leírni Jézust, mint egyedülállót, akinek Isteni küldetése minden felett áll. Mi Muszlimok azonban úgy tartjuk, hogy a „Próféta" szó embert jelent isteni küldetéssel, ami minden fölött áll. Ha Istenhez emberi tulajdonságokat társítunk, akkor a mi szintünkre alacsonyítjuk Őt, ami helytelen. Miért kellene Neki gyermek, ha az egész Világmindenség az Ő Teljhatalmúsága alatt áll, Övé minden, ami az Egeken és a Földön van?

وَقَالَ الَّذِينَ لاَ يَعْلَمُونَ لَوْلاَ يُكَلِّمُنَا اللّهُ أَوْ تَأْتِينَا آيَةٌ كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِم مِّثْلَ قَوْلِهِمْ تَشَابَهَتْ قُلُوبُهُمْ قَدْ بَيَّنَّا الآيَاتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿١١٨﴾

118. Say those without knowledge: "Why speaketh not Allah unto us? or why cometh not unto us a Sign?" So said the people before them words of similar import. Their hearts are alike. We have indeed made clear the Signs unto any people who hold firmly to Faith (in their hearts).

118. Mondják, kik nem tudnak: „Miért nem beszél hozzánk Allah, vagy ad nekünk jelet?" Ekképpen szóltak hasonló szavakat azok (is), kik előttük voltak. Szívük (is) hasonlóvá lett. Mert mi már kinyilatkoztattuk Áyáinkat azoknak, kik bizonyosak.

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلاَ تُسْأَلُ عَنْ أَصْحَابِ الْجَحِيمِ ﴿١١٩﴾

119. Verily We have sent thee in truth as a bearer of glad tidings and a warner: But of thee no question shall be asked of the Companions of the Blazing Fire.

119. Mi elküldtünk téged (Mohammed) az Igazsággal, az örömhír és figyelmeztetés hordozójaként, hát ne a Pokol gazdáiról faggassanak!

وَلَن تَرْضَى عَنكَ الْيَهُودُ وَلاَ النَّصَارَى حَتَّى تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ قُلْ إِنَّ هُدَى اللّهِ هُوَ الْهُدَى وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءهُم بَعْدَ الَّذِي جَاءكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللّهِ مِن وَلِيٍّ وَلاَ نَصِيرٍ ﴿١٢٠﴾

120. Never will the Jews or the Christians be satisfied with thee unless thou follow their form of religion. Say: "The Guidance of Allah, -that is the (only) Guidance.[75]" Wert thou to follow their desires after the knowledge which hath reached thee, then wouldst thou find neither Protector nor helper against Allah.

120. Sohasem egyeznek ki veled a Zsidók és Keresztények, amig felfogásukat nem követed. Mondd: „Allah Útmutatása az Útmutatás![75]" Ha követnéd óhajaikat, miután eljött hozzád a tudásból, nem lenne Allahhal szemben patrónus, sem pártfogó.

[75] Non acceptance creates tension in the society and on individual level as well. If Jews and Christians don't accept Muslims it makes tension but if Muslims do the same it is a mistake too. Note that this aya drives a historical allegory what Jews and Christians committed against Muslims of the age but it is linked to the phenomenon and not the subject who had committed it. At this point everybody has to cast a glance to the mirror. We all have to discover in peace that the Guidance is the one which does not make difference between us and what is for all of us.

A nem-elfogadás feszültséget szül a társadalomban és egyénben egyaránt. Ha a Zsidók és Keresztények nem fogadják el a Muszlimokat, az feszültség, de ha a Muszlimok teszik ugyanezt, az is hiba. Észre kell venni, hogy ez az aya történelmi allegóriát vezet fel azon keresztül, amit abban a korban a Zsidók és Keresztények követtek el a Muszlimokkal szemben. De a következtetést a jelenséghez kell kötni és nem azokhoz, akik az elkövették. Ezen a ponton mindenki tükörbe kell, hogy vesse tekintetét. Fel kell, hogy ismerjük békében mindannyian: az Útmutatás az, ami nem tesz különbséget közöttünk, és ami mindnyájunkért van.

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلاَوَتِهِ أُوْلَئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمن يَكْفُرْ بِهِ فَأُوْلَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٢١﴾

121. Those to whom We have sent the Book study it as it should be studied: They are the ones that believe therein: Those who reject faith therein, - the loss is their own.

121. Akiknek megadtuk az Írást, s igaz (elmélyült) olvasással olvassák azt, azok hisznek benne. S akik tagadják, azok vesztesek.

يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُواْ نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٢٢﴾

122. O Children of Israel! call to mind the special favour which I bestowed upon you, and that I preferred you to all others (for My Message).

122. Ó, Izrael fiai! Emlékezzetek kegyemre, amely kegyben részesültetek és kiváltságosaim voltatok minden teremtmény felett.

وَاتَّقُواْ يَوْماً لاَّ تَجْزِي نَفْسٌ عَن نَّفْسٍ شَيْئاً وَلاَ يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلاَ تَنفَعُهَا شَفَاعَةٌ وَلاَ هُمْ يُنصَرُونَ ﴿١٢٣﴾

123. Then guard yourselves against a-Day when one soul shall not avail another, nor shall compensation be accepted from her nor shall intercession profit her nor shall anyone be helped (from outside).

123. Őrizkedjetek a Naptól, mikor senki semmiben nem tehet a másik javára, nem fogadtatik el tőle elégtétel, nem használ közbenjárás, s ők nem lesznek pártfogoltak.

وَإِذِ ابْتَلَى إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَأَتَمَّهُنَّ قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا قَالَ وَمِن ذُرِّيَّتِي قَالَ لاَ يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ ﴿١٢٤﴾

124. And remember that Abraham was tried by his Lord with certain commands, which he fulfilled: He said: "I will make thee an Imam to the Nations." He pleaded: "And also (Imams) from my offspring!" He answered: "But My Promise is not within the reach of evil-doers.[76]"

---

[76] The argument now proceeds on other line. Abraham was also the progenitor of Arab race through Ismail. Indeed, Abraham and Ismail together built the House of God in Mecca (long before the Temple of Jerusalem was built). They purified it and laid the foundations of the universal religion, which summed up in the word Islam or complete submission to the Will of God. Abraham and Ismail were thus true Muslims. Whence then your rancor against Islam?

Arab tradition connects in and around with the name of Abraham and identifies the well of Zam-zam with the well in the story of the child Ismail. Arab tradition also refers the story of the Sacrifice to Ismail and not to Isaac, therein differing from the Jewish tradition in Genesis 22:1-19. However, both Arabic and Jewish tradition demanded to sacrifice the first born in any case. In this aspect the sacrifice of Ismail is genuine.

The Arabic word “imam” means the man who stands in front. He can be a leader or the one who performs prayer in frontwards.

124. Midőn próbára tette Ábrahámot az ő Ura szavaival, s ő ezeknek eleget tett. Így szólt (az Úr): „Megteszlek téged az emberek számára imámnak." Mondta (Ábrahám): „És sarjaimat is!" Mondta (az Úr): „Nem nyerik el egyezségemet a bűnösök[76]."

وَإِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَأَمْناً وَاتَّخِذُواْ مِن مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى وَعَهِدْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ أَن طَهِّرَا بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْعَاكِفِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ ﴿١٢٥﴾

125. Remember We made the House a place of assembly for men and a place of safety[77]; and take ye the station of Abraham as a place of prayer; and We covenanted with Abraham and Isma'il, that they should sanctify My House for those who compass it round, or use it as a retreat, or bow, or prostrate themselves (therein in prayer).

125. Megtettük az Otthont (Mekkában) találkozóhelyül az embereknek, s biztonságul, mondván[77]: „Vegyétek a helyet, ahol Ábrahám állt fel, imahelyként." Előírtuk Ábrahámnak és Izmaelnek, (mondván): „Tisztítsátok meg házamat a körbejáróknak, meditálóknak, térdeplőknek és leborulóknak."

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَـٰذَا بَلَدًا آمِنًا وَارْزُقْ أَهْلَهُ مِنَ الثَّمَرَاتِ مَنْ آمَنَ مِنْهُم بِاللهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ قَالَ وَمَن كَفَرَ فَأُمَتِّعُهُ قَلِيلاً ثُمَّ أَضْطَرُّهُ إِلَى عَذَابِ النَّارِ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٢٦﴾

Az érvelés egy másik vonalra tér át. Ábrahám az Arabok ősatyja is volt Izmaelen keresztül. Valójában Ábrahám és Izmael együtt építették Isten Házát Mekkában (jóval a Jeruzsálemi Templom megépítése előtt). Megtisztították és lefektették az egyetemes vallás alapjait, amit az Iszlám szó jelentése foglal össze: Isten akaratának történő alárendelés. Ezért Ábrahám és Izmael igaz Muszlimok voltak. Honnan akkor a harag az Iszlámmal szemben?
Az Arab hagyományok Ábrahámmal kapcsolatban rengeteg utalást tesznek, ezekben a gyermek Izmael által feltárt Zam-zam forrás jól beazonosítható. Az Arab tradíciók Izmael és nem Izsák feláldozásának történetét említik. Ebben eltérés mutatkozik a Zsidó hagyománytól. Genezis 22:1-19. Azonban mind az Arab, mind a Zsidó hagyományban az elsőszülött feláldozása volt előírva. Ebben az esetben Izmael feláldozása mutat eredetiséget. Az Arab szó „imám" egy embert jelöl. aki valamilyen tekintetben elöl áll. Lehet vezér, vagy aki imát vezet.

[77] The Ka'ba, the House of God. It was the center to which all the Arab tribes resorted for trade, for poetic contests and for worship. It was sacred territory and was respected by friend and foe alike. At certain seasons all fighting was forbidden within its limits and even arm was not allowed to be carried and no war game was allowed to be performed. Like in City of Refuge under the Mosaic Dispensation to which manslayers could flee. (Numbers 35:6), or the Sanctuaries in Medieval Europe to which criminals could not be pursued. Mecca was recognized by Arab custom as inviolable for the pursuit of revenge or violence. It was a place of prayer. Even today there is the place where Abraham was supposed to have prayed. It must be held pure and sacred for all times.

Kába, az Isten Háza. Ez volt az a központ, ahol minden Arab törzs összegyülekezett kereskedni, költészeti versengéseket bemutatni és imádkozni. Szent terület, amit barát és ellenség egyaránt tiszteletben tartott. Határain belül, bizonyos időszakokban minden harc tiltva volt, fegyvert sem lehetett viselni és harci játékokat sem lehetett bemutatni. Ahogy az a Menedék Városában volt a Mózesi Felmentés alatt, ahova gyilkosok menekülhettek (Számok 35:6), vagy a középkori Európa Szentélyei, ahol már bűnöst nem lehetett tovább üldözni. Az Arab szokások szerint Mekka sérthetetlen volt az üldözők, vagy bosszúállók erőszakától. Csak az ima otthona lehetett. Ma is ott látható a hely, ahol Ábrahám állt fel imára. Tisztán és megszentelten kell fenntartani örök időkre.

126. And remember Abraham said: "My Lord, make this a City of Peace, and feed its people with fruits[78],-such of them as believe in Allah and the Last Day." He said: "(Yea), and such as reject Faith, -for a while will I grant them their pleasure, but will soon drive them to the torment of Fire, - an evil destination (indeed)!"

126. Mikor Ábrahám így szólt: „Uram! Tedd ezt a biztonság tájává, s juttass népének gyümölcseiből[78], kik hisznek közülük Allahban és az Ítélet Napjában." Mondta (az Úr): „Ki tagad, kielégíttetem kevéssé, majd a Pokol szenvedéseibe taszítom. Nyomorúságos végzet!"

وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَاهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَإِسْمَاعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٢٧﴾

127. And remember Abraham and Isma'il raised the foundations of the House (With this prayer): "Our Lord! Accept (this service) from us: For Thou art the All-Hearing, the All-knowing.

127. Midőn felállította Ábrahám és Izmael a Ház alapjait (leborulva mondák): „Urunk! Fogadd el tőlünk! Te vagy a Meghallgató, a Mindentudó.

رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ وَمِن ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُّسْلِمَةً لَّكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَآ إِنَّكَ أَنتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٢٨﴾

128. "Our Lord! make of us Muslims[79], bowing to Thy (Will), and of our progeny a people Muslim, bowing to Thy (will); and show us our place for the celebration of (due) rite/s; and turn unto us (in Mercy); for Thou art the Oft-Returning, Most Merciful.

---

[78] The territory of Mecca is barren and rocky. A prayer for the prosperity of Mecca therefore includes a prayer for good things of material life. This is the literal meaning. But note that the opposition in this verse is between the fruits of the Garden for the righteous and the torments of Fire for the evils ones is a spiritual allegory of great force.

Mekka területe kopár és sziklás. Mekka jólétére irányuló ima, ezért a materiális élet jó dolgait célozná. Ez a szószerinti jelentés. De észre kell venni, hogy a vers egy ellentétet állít az Égi Kertek gyümölcsei és a Pokol szenvedései között, ami egy erős spirituális allegória.

[79] The word "Muslim, Islam, Aslama" comes up and describes the true religion which is connected to Abraham and his progeny. Bowing to the Will of Allah or surrender or finding peace in His Universal Plan gives direction for mankind to set up correct conduct between us and our environment and inside us. Therefore, the way of Abraham was the "Straight one", "Hanif". The prophets after him didn't bring new religion. They just led back people to the "Hanif "direction.
The following verses construct the structure of logic why Children of Israel lost the right for prophecy and why Allah chose the line of Ismail, the progenitor of Arab where Mohammed (peace be upon him) descends from.

Előkerül a „Muszlim, Iszlám, Aszlama" szó az igaz vallás leírására, ami Ábrahámmal és háza népével áll összeköttetésben. Behódolással, Allah akaratának alárendelődésével, vagy a béke megtalálásával az Ő Egyetemes Tervében ad irányt az emberiségnek arra, hogy helyes magatartást alakítsunk ki környezetünkkel és önmagunkon belül. Ezért Ábrahám útja „Egyenes", azaz „Hanif". A Próféták ő utána nem hoztak új vallást. Ők csupán visszavezették az embereket a „Hanif" irányba.
A következő versek azt a logikai szerkezetet építik fel, ami igazolja, hogy miért veszítették el Izrael fiai a Prófécia jogát és Allah miért választotta Izmael, az Arabok ősének vonalát, ahonnan Mohammed (béke reá) is származik.

128. „Urunk! Tegyél minket Muszlimokká[79] (megbékélőkké) Tebenned, és utódainkból is Tebenned megbékélt (Muszlim) nemzetet (Ummát). Láttasd velünk, miként szolgáljunk, s engesztelődj meg felénk. Mert Te vagy a Megenyhülő, a Könyörületes."

رَبَّنَا وَابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولاً مِّنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيهِمْ إِنَّكَ أَنتَ العَزِيزُ الحَكِيمُ ﴿١٢٩﴾

129. "Our Lord! send amongst them an Messenger of their own, who shall rehearse Thy Signs to them and instruct them in scripture and wisdom, and sanctify them: For Thou art the Exalted in Might, the Wise."

129. „Urunk! Küldj el hozzájuk Prófétát közülük, aki recitálja nékik Áyáidat, megtanítja nékik az Írást, a bölcsességet, s gyarapítja őket. Te vagy a Nagyszerű, a Bölcs!"

وَمَن يَرْغَبُ عَن مِّلَّةِ إِبْرَاهِيمَ إِلاَّ مَن سَفِهَ نَفْسَهُ وَلَقَدِ اصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٣٠﴾

130. And who turns away from the religion of Abraham but such as debase their souls with folly? Him We chose and rendered pure in this world: And he will be in the Hereafter in the ranks of the Righteous.

130. Ki az, ki másra vágyik, mint Ábrahám felekezetére, hacsak nem az, ki bolondot csinál magából? Mert bizony, mi kiválasztottuk őt az Evilágra, s majd a Túlvilágon, a jótét lelkek közt lesz.

إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْلِمْ قَالَ أَسْلَمْتُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٣١﴾

131. Behold! his Lord said to him: "Bow (thy will to Me):" He said: "I bow (my will) to the Lord and Cherisher of the Universe."

131. Mikor mondta néki az ő Ura: „Aszlam (Térj meg)!" Mondá: „Megtértem (aszlamtu) a Világok Urához."

وَوَصَّى بِهَا إِبْرَاهِيمُ بَنِيهِ وَيَعْقُوبُ يَا بَنِيَّ إِنَّ اللّهَ اصْطَفَى لَكُمُ الدِّينَ فَلاَ تَمُوتُنَّ إَلاَّ وَأَنتُم مُّسْلِمُونَ ﴿١٣٢﴾

132. And this was the legacy that Abraham left to his sons, and so did Jacob; "Oh my sons! Allah hath chosen the Faith for you; then die not except in the Faith of Islam."

132. Ezt hagyta hátra Ábrahám az ő fiainak és Jákob (is): „Ó, fiaim! Allah kiválasztotta számotokra a hitvallást, hát ne haljatok meg, csak ha Muszlimok (Őbenne megbékéltek) vagytok."

أَمْ كُنتُمْ شُهَدَاء إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتُ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِن بَعْدِي قَالُواْ نَعْبُدُ إِلَـهَكَ وَإِلَـهَ آبَائِكَ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَقَ إِلَـهًا وَاحِدًا وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٣﴾

133. Were ye witnesses when death appeared before Jacob? Behold, he said to his sons: "What will ye worship after me?" They said: "We shall worship Thy Allah and the Allah of thy fathers, of Abraham, Isma'il and Isaac, - the one (True) Allah. To Him we bow (in Islam)[80]."

133. Vagy láttátok-e, mikor eljött a halál Jákobhoz, s így szólt fiaihoz: „Mit szolgáltok utánam?" Mondták: „Szolgáljuk Istenedet, atyáid Istenét, Ábrahámét, Izmaelét, Izsákét. Egy az Isten és mi Őbenne békélünk meg (Iszlám[80])."

تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُم مَّا كَسَبْتُمْ وَلاَ تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٤﴾

134. That was a people that hath passed away. They shall reap the fruit of what they did, and ye of what ye do! Of their merits there is no question in your case!

134. Voltak nemzetek, mik elmúltak, övék, mit elnyertek, s tiétek, mit elnyertetek. Nem ti lesztek kérdőre vonva arról, hogy ők mit tettek.

وَقَالُواْ كُونُواْ هُودًا أَوْ نَصَارَى تَهْتَدُواْ قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٣٥﴾

135. They say: "Become Jews or Christians if ye would be guided (To salvation)." Say thou: "Nay! (I would rather) the Religion of Abraham the True, and he joined not gods with Allah."

135. Mondták: „Legyetek Zsidók, vagy Keresztények, s jól lesztek vezetve!" Mondd: „Sőt! Mi Ábrahám felekezetét követjük, az egyenest. Ő nem állított társakat (Allahnak)!"

قُولُواْ آمَنَّا بِاللّهِ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَقَ وَيَعْقُوبَ وَالأسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَى وَعِيسَى وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِن رَّبِّهِمْ لاَ نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٦﴾

[80] Jacob was the progenitor of House of Israel. Therefore, his other name was Israel, the soldier of God. He had twelve sons who are the forefathers of the twelve tribes of Israel. When Jacob (Israel) died he asked his sons to oath for the "Hanif" way of Abraham Ismael and Isaac. So, they did and witnessed their surrender to the One God (Islam).

Jákob volt Izrael Házának ősatyja. Másik neve: Izrael, Isten katonája. Tizenkét fia, Izrael tizenkét törzsének eredői. Jákob (Izrael) a halálos ágyán kérte fiait, hogy tegyenek fogadalmat Ábrahám, Izmael és Izsák „Hanif" útjának követésére. Ezt megtették és megvallották alárendeltségüket az Egy Istennek (Iszlám).

136. Say ye: "We believe in Allah, and the revelation given to us, and to Abraham, Isma'il, Isaac, Jacob, and the Tribes, and that given to Moses and Jesus, and that given to (all) prophets from their Lord: We make no difference between one and another of them: And we bow to Allah (in Islam)."

136. Mondjátok: „Hiszünk Allahban és (abban) ami kinyilatkoztatott nekünk, mi kinyilatkoztatott Ábrahámnak, Izmaelnek, Izsáknak, Jákobnak és a Törzseknek, s mi megadatott Mózesnek, Jézusnak, s mi megadatott a Prófétáknak az Uruktól. Nem teszünk köztük különbséget és mi Őbenne térünk meg (Iszlám).”

فَإِنْ آمَنُواْ بِمِثْلِ مَا آمَنتُم بِهِ فَقَدِ اهْتَدَواْ وَّإِن تَوَلَّوْاْ فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٣٧﴾

137. So, if they believe as ye believe, they are indeed on the right path; but if they turn back, it is they who are in schism; but Allah will suffice thee as against them, and He is the All-Hearing, the All-Knowing.

137. Ha hisznek, ahogy ti hisztek, akkor helyes úton haladnak, de ha lefordulnak, hitszakítókká lesznek és elégséges lesz számotokra Allah az ő ellenükben. Mert Ő a Meghallgató, a Mindentudó.

صِبْغَةَ اللّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللّهِ صِبْغَةً وَنَحْنُ لَهُ عَابِدونَ ﴿١٣٨﴾

138. (Our religion is) the Baptism of Allah. And who can baptize better than Allah. And it is He Whom we worship[81].

138. Merítkezés Allahban! Ki érdemesebb Allahnál, hogy megmerítkezzenek Benne! S mi Hozzá imádkozunk[81].

قُلْ أَتُحَآجُّونَنَا فِي اللّهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ وَلَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ ﴿١٣٩﴾

139. Say: Will ye dispute with us about Allah, seeing that He is our Lord and your Lord; that we are responsible for our doings and ye for yours; and that We are sincere (in our faith) in Him?

139. Mondd: „Vitatkoztok-e velünk Allahról, Aki Urunk és Uratok? Nekünk a magunk tettei, néktek a magatok tettei, s mi teljes odaadással viseltetünk Iránta.”

[81] “Sibgha” means dye or color what early Christians used in the baptismal water signifying that the baptized person got a new color in life. We don’t believe that it is necessary to be baptized in order to be saved. Our higher baptism is the “Baptism in God” and absorb His goodness in us.

„Sibgha” színt, színező anyagot jelent, amit a korai Keresztények használtak a keresztelővízben, kifejezve azt, hogy az alámerült ember új színt kap az életben. Nem hisszük, hogy merítkezés kell ahhoz, hogy megmeneküljünk. A mi magasabb merítkezésünk az „Allahban való merítkezés” és ezzel az Ő jóságának magunkba olvasztása.

أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَقَ وَيَعْقُوبَ وَالأَسْبَاطَ كَانُواْ هُودًا أَوْ نَصَارَى قُلْ أَأَنتُمْ أَعْلَمُ أَمِ اللّهُ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن كَتَمَ شَهَادَةً عِندَهُ مِنَ اللّهِ وَمَا اللّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٤٠﴾

140. Or do ye say that Abraham, Isma'il Isaac, Jacob and the Tribes were Jews or Christians? Say: Do ye know better than Allah. Ah! who is more unjust than those who conceal the testimony they have from Allah. but Allah is not unmindful of what ye do[82]!

140. Avagy mondjátok, hogy Ábrahám, Izmael, Izsák, Jákob és a Törzsek Zsidók voltak, vagy Keresztények? Mondd: „Ti tudjátok-e jobban, vagy Allah? Ki becstelenebb annál, mint aki elpalástolja a tanúbizonyságot, mi nála van Allahtól? Nem Allah az, Ki nincs tudatában annak, mit tesztek[82]!"

تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُم مَّا كَسَبْتُمْ وَلاَ تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُواْ يَعْمَلُونَ ﴿١٤١﴾

141. That was a people that hath passed away. They shall reap the fruit of what they did, and ye of what ye do! Of their merits there is no question in your case:

141. Voltak nemzetek, mik elmúltak, övék, mit elnyertek, s tiétek, mit elnyertetek. Nem kérdeznek titeket arról, hogy ők mit tettek.

سَيَقُولُ السُّفَهَاء مِنَ النَّاسِ مَا وَلاَّهُمْ عَن قِبْلَتِهِمُ الَّتِي كَانُواْ عَلَيْهَا قُل لِّلّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ يَهْدِي مَن يَشَاء إِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿١٤٢﴾

142. The fools among the people will say: "What hath turned them from the Qibla to which they were used?" Say: To Allah belong both east and West: He guideth whom He will to a Way that is straight[83].

---

[82] Whether Abraham, Ismael and Isaac were Jew or Christian? What a question! Judaism started much later with the mission of Moses. Before Moses there were no concept to refer to as Jewish. House of Israel began with Jacob. Who is Jew than? Only those are Jews who consider themselves Jew after the revelations came for Moses or after the establishment of House of Israel. Abraham was born much before Moses in Ur, Chaldea what is in the today Iraq. Based on the human logic every Iraqi can claim him as Iraqi.

Vajon Ábrahám, Izmael és Izsák Zsidók, vagy keresztények voltak-e? Micsoda kérdés! A Judaizmus sokkal később, Mózes missziójával kezdődött. Mózes előtt nem volt olyan koncepció, amit Zsidónak lehetne tekinteni. Izrael Háza pedig Jákobbal kezdődött. Kit tekinthetünk akkor Zsidónak? Csak azt, aki magát annak tekinti a Mózesnek eljött kinyilatkoztatásokat, vagy Izrael Házának alapítását követően. Ábrahám jóval Mózes előtt született Úr városában, Káldeában, ami a mai Irak területén van. Ilyen emberi logikával ma az irakiak őt irakinak kellene, hogy követeljék.

[83] New chapter starts. Don't forget that Baqara Surah revealed in Medina and is the longest Sura which serves as „Constitution of Islamic State". It gives arguments for the True Faith, for why Mohammed (peace be upon him) was chosen for the revelations and not a Jewish prophet, what are the everyday regulations and spiritual prescriptions. Also, it is important to form Umma, society of Islam. However, Umma needs cohesion and one of the strongest strengths what can melt people together is the prayer. Mohammed (peace upon him) got revelation from Allah to change the Qibla (direction of prayer). Muslims used to pray towards the Temple of Jerusalem like Jews. Christians had no specific Qibla. After the continuous revolt of Jews in Medina and after

142. Mondják majd a félkegyelműek az emberek közt: „Mi fordította el őket a Qiblától, amit eddig tartottak?" Mondd: „Allahé a Napkelet és Napnyugat. Vezeti, ki(t) Ő(t) akar(ja) az egyenes ösvényen[83].

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِّتَكُونُواْ شُهَدَاء عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنتَ عَلَيْهَا إِلاَّ لِنَعْلَمَ مَن يَتَّبِعُ الرَّسُولَ مِمَّن يَنقَلِبُ عَلَى عَقِبَيْهِ وَإِن كَانَتْ لَكَبِيرَةً إِلاَّ عَلَى الَّذِينَ هَدَى اللّهُ وَمَا كَانَ اللّهُ لِيُضِيعَ إِيمَانَكُمْ إِنَّ اللّهَ بِالنَّاسِ لَرَؤُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١٤٣﴾

143. Thus, have We made of you an Ummat justly balanced, that ye might be witnesses over the nations, and the Messenger a witness over yourselves[84]; and We

---

the ayas which were revealed before arguing that Abraham, Ismael and Isaac were on the "Hanif" way and Mecca was the origin of the true Monotheism, the Qibla changed. Changing Qibla is not easy. People may hesitate, accept and refuse. But Allah did it in order to make the Prophet see who follows him from heart and who don't. This event served as the first trial to form a devoted Umma in Islam.
"Yahdi man yasha" can be translated two ways. It means that Allah guides whom He will. In this way Allah's will decide who will be guided. The second meaning of the same sentence is that Allah guides the person who is going to earn Allah's guidance. I think that this way of translation reflects the concept of Quran better regarding free will to choose between Guidance and mislead.

Új fejezet kezdődik. Ne feledjük, hogy a Baqara Szúra Medinában nyilatkoztatott ki. A leghosszabb Szúra, ami egyben az „Iszlám Állam Alkotmánya". Érveket ad az Igaz Hitről, arról, hogy miért Mohammedet (béke reá) választotta az Úr a kinyilatkoztatásokra és nem egy Zsidó Prófétát, mik a mindennapi előírások és spirituális meghagyások. Jelentőséget kap az Umma, az Iszlám társadalmának létrehozása. Az Ummához azonban kohézióra van szükség és az ima az egyik leghatalmasabb erő, ami az embereket összetarthatja. Mohammed (béke reá) kinyilatkozást kapott, hogy változtassa meg a Qiblát, az imairányt. A Muszlimok azelőtt a Jeruzsálemi Templom irányába imádkoztak, akár a Zsidók. A Keresztényeknek nem volt jellemző imairányuk. A medinai Zsidók folytonos szembenállása után, valamint az előző Áyákban elhangzott érvelést követően, miszerint Ábrahám, Izmael és Izsák járták a „Hanif" utat és Mekka az igaz Monoteizmus otthona, a Qibla megváltozott. A Qibla megváltozása nem egyszerű dolog. Emberek vonakodnak, elfogadják, vagy elutasítják. Allah ezt azért tette, hogy a Próféta lássa, ki követi öt őszinte szívvel és ki nem. Ez az eset szolgált első próbatételül arra, hogy az Iszlámban egy elkötelezett Umma jöjjön létre.
„Yahdi man yasha", kétféleképpen fordítható. Azt jelenti, Allah azt vezeti, akit Ő akar. Ebben az esetben Allah akarata dönti el, ki lesz vezetve. Ugyanennek a mondatnak a második jelentése, hogy Allah azt a személyt vezeti, aki el akarja nyerni Allah vezetését. Azt gondolom, hogy a Korán alapkoncepciójába a szabad akaratról Útmutatás és eltévelyedés között, ez a második variáció jobban beleillik.

[84] A clear statement of Islam on condemnation of racism, oppression and unjust. This statement demands from the Umma to conduct according to the prescribed principals. No more superior or subdued nation only the one in the middle. These principles are about serving humans as creatures of God. As long as the Umma of Islam follows these principals it has right to be witness over other nations while the Prophet will always be witness over the Umma. But if the Umma doesn't follow these principals it will lose the right to be in the "Middle" as balance or force of law. Belonging to Umma let national, ethnical and other affiliations as secondary. Muslim Umma means the society who turned back to the "Hanif" way of Abraham.

Az Iszlám nyilatkozata arról, hogy elítéli a rasszizmust, az elnyomást és igazságtalanságot. Ez a nyilatkozat az előírt elvek szerinti magatartást követeli meg az Ummától. Nincs többé felé- és alárendelt nemzet, csak az egy középen. Ezek az elvek Isten teremtményeinek, az emberek szolgálatáról szólnak. Amíg az Iszlám Ummája ezeket követi, addig joga van más nemzetek felet tanúskodni úgy, hogy a Próféta tanúsága mindvégig fennmarad az Umma felett. Ha azonban az Umma nem tartja be az elveket, akkor jogát veszti arra, hogy „Középen álló" legyen, mint kiegyensúlyozó tényező vagy törvényi erő. Az Ummához tartozás a nemzeti és etnikai

appointed the Qibla to which thou wast used, only to test those who followed the Messenger from those who would turn on their heels (From the Faith). Indeed it was (A change) momentous, except to those guided by Allah. And never would Allah Make your faith of no effect. For Allah is to all people Most surely full of kindness, Most Merciful.

143. Ekképpen tettünk meg titeket középen álló (jogkövető) nemzetté, hogy legyetek tanúk az emberek fölött és legyen a Próféta tanú fölöttetek[84]. Nem tettük volna (át) a Qiblát, amit eddig tartottál, csak azért, hogy megtudjuk, ki az, aki követi a Prófétát, s ki fordul sarkon. Mert bizony nagy megpróbáltatás volt ez, kivéve azoknak nem, kiket Allah vezetett. Allah nem akarta elveszejteni hiteteket. Allah az embereket Megszánó, Könyörületes.

قَدْ نَرَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاء فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضَاهَا فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنتُمْ فَوَلُّواْ وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ وَإِنَّ الَّذِينَ أُوْتُواْ الْكِتَابَ لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّهِمْ وَمَا اللّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٤٤﴾

144. We see the turning of thy face (for guidance to the heavens: now Shall We turn thee to a Qibla that shall please thee. Turn then Thy face in the direction of the sacred Mosque: Wherever ye are, turn your faces in that direction. The people of the Book know well that that is the truth from their Lord. Nor is Allah unmindful of what they do.

144. Láttuk, hogy arcodat az Ég felé fordítod, de Mi a Qibla felé fordítunk megelégedésedre. Fordítsd arcodat a Haram (Sérthetetlen) Szentély felé és bárhol is vagytok, forduljatok arcaitokkal e felé. Azok, akiknek már eljött a Könyv, tudják, hogy az Igaz Uruktól való. Nem Allah az, Ki nincs tudatában annak, amit tesznek.

وَلَئِنْ أَتَيْتَ الَّذِينَ أُوْتُواْ الْكِتَابَ بِكُلِّ آيَةٍ مَّا تَبِعُواْ قِبْلَتَكَ وَمَا أَنتَ بِتَابِعٍ قِبْلَتَهُمْ وَمَا بَعْضُهُم بِتَابِعٍ قِبْلَةَ بَعْضٍ وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءهُم مِّن بَعْدِ مَا جَاءكَ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّكَ إِذاً لَّمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٤٥﴾

145. Even if thou wert to bring to the people of the Book all the Signs (together), they would not follow Thy Qibla; nor art thou going to follow their Qibla; nor indeed will they follow each other's Qibla. If thou after the knowledge hath reached thee, Wert to follow their (vain) desires, -then wert thou Indeed (clearly) in the wrong.

145. Ha minden Áyát odaadnál azoknak, kiknek már eljött a Könyv, akkor se követnék Qibládat. Te se kövesd Qiblájukat és egymás Qibláit se kövessék! Ha követnéd óhajaikat azok után, hogy eljött hozzád a tudásból, bizony elkárhozott lennél.

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءهُمْ وَإِنَّ فَرِيقاً مِّنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٤٦﴾

---

hovatartozást másodlagossá teszi. Muszlim Umma egy olyan társadalmat jelent, ami visszakanyarodott az Ábrahámi „Egyenes” útra.

146. The people of the Book know this as they know their own sons; but some of them conceal the truth which they themselves know.

146. Akiknek már elhoztuk az Írást tudják ezt, ahogy tudják fiaik is. De néhányan közülük elpalástolják az Igazat és ők tudják.

الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَلاَ تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿١٤٧﴾

147. The Truth is from thy Lord; so be not at all in doubt.

147. Az Igaz Uradtól való, hát ne légy azok közt, kik meginognak.

وَلِكُلٍّ وِجْهَةٌ هُوَ مُوَلِّيهَا فَاسْتَبِقُواْ الْخَيْرَاتِ أَيْنَ مَا تَكُونُواْ يَأْتِ بِكُمُ اللّهُ جَمِيعًا إِنَّ اللّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٤٨﴾

148. To each is a goal to which Allah turns him; then strive together (as in a race) Towards all that is good. Wheresoever ye are, Allah will bring you Together. For Allah Hath power over all things.

148. Mindenkinek van, mi felé vegye irányát, hát versengjetek a jókban. Akárhol is vagytok, összehoz titeket Allah. Allah Mindenre Képes.

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِنَّهُ لَلْحَقُّ مِن رَّبِّكَ وَمَا اللّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٤٩﴾

149. From whencesoever Thou startest forth, turn Thy face in the direction of the sacred Mosque; that is indeed the truth from the Lord. And Allah is not unmindful of what ye do.

149. Bárhonnan is jössz elő, fordítsd arcodat a Haram (Sérthetetlen) Szentély felé. Mert bizony, az Igaz Uradtól való és nem Allah az, Ki nincs tudatában annak, amit tesztek.

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنتُمْ فَوَلُّواْ وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ لِئَلاَّ يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ إِلاَّ الَّذِينَ ظَلَمُواْ مِنْهُمْ فَلاَ تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي وَلأُتِمَّ نِعْمَتِي عَلَيْكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥٠﴾

150. So from whencesoever Thou startest forth, turn Thy face in the direction of the sacred Mosque; and wheresoever ye are, Turn your face thither: that there be no ground of dispute against you among the people, except those of them that are bent on wickedness; so fear them not, but fear Me; and that I may complete My favours on you, and ye May (consent to) be guided;

150. Bárhonnan is jössz elő, fordítsd arcodat a Haram (Sérthetetlen) Szentély felé. Bármerre is vagytok, fordítsátok arcaitokat a felé azért, hogy ne lehessen az embereknek érvelése ellenetek, kivéve azokat, kik bűnösök közülük. Hát ne féljétek őket, hanem Engem féljetek, hogy beteljesíthessem rajtatok kegyem, hátha tán jó útra tértek.

كَمَا أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولاً مِّنكُمْ يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا وَيُزَكِّيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُم مَّا لَمْ تَكُونُواْ تَعْلَمُونَ ﴿١٥١﴾

151. A similar (favour have ye already received) in that We have sent among you a Messenger of your own, rehearsing to you Our Signs, and sanctifying you, and instructing you in Scripture and Wisdom, and in new knowledge.

151. Ahogy elküldtünk hozzátok Prófétát közületek, aki recitálja néktek Áyáinkat, gyarapít titeket, megtanítja az Írást, a bölcsességet és megtanít titeket arra, mit nem tudtatok.

فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُواْ لِي وَلاَ تَكْفُرُونِ ﴿١٥٢﴾

152. Then do ye remember Me; I will remember you. Be grateful to Me, and reject not Faith.

152. Emlékezzetek Rám és Én emlékezem rátok. Adjatok hálát Nekem és ne tagadjatok meg.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ اسْتَعِينُواْ بِالصَّبْرِ وَالصَّلاَةِ إِنَّ اللّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٣﴾

153. O ye who believe! seek help with patient perseverance and prayer; for Allah is with those who patiently persevere.

153. Ó, kik hisztek! Keressetek menedéket az állhatatosságban és az imában. Allah az állhatatosakkal tart.

وَلاَ تَقُولُواْ لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبيلِ اللّهِ أَمْوَاتٌ بَلْ أَحْيَاء وَلَكِن لاَّ تَشْعُرُونَ ﴿١٥٤﴾

154. And say not of those who are slain in the way of Allah. "They are dead." Nay, they are living, though ye perceive (it) not[85].

[85] If we read this aya together with the following two verses we get the meaning of "Jihad al-Nafs" the struggle of soul. This is the real Jihad. In the propaganda some journalists use the terminology of Jihad like Saint War but Jihad is not war. We cannot designate a war Jihad just because it sounds attractive to believers and frightening to the enemy. The essence of Jihad is the struggle of soul. In the life man has to survive hard situations. There is shortage of food, poverty, accidents, casualties in lives of our family, losses in wealth or health, etc. However, life passes on and we have obligations. It is easy to give up and commit suicide or escaping from afflictions by committing crimes. However, Allah wants us to tolerate trials and to achieve a life where individual, family and bigger community can survive in harmony. Sure, the Jihad can be war, too, but we cannot emphasis on the war as clashes with arms. Not any war is Jihad. An aggression where troops occupy the territory of another country and kill innocent people cannot be considered as Jihad. It is crime. But a war against an aggressor where we defend our family, community and our properties are Jihad. Anyone who dies in this war is not considered dead. He lives forever on the side of Allah. This aya revealed also in Medina and calls for the defense of the achievements of the new state. The meaning today is the same. We have to sacrifice always for our society in sake of Allah.

Ha ezt az áyát a következő két verssel együtt olvassuk, megkapjuk a „Lélek Dzsihádja" jelentését. Ez az igazi dzsihád. Néhány újságíró a propagandában a dzsihádot Szent Háborúnak tünteti fel, holott a dzsihád nem háború. Nem nevezhetjük a dzsihádot háborúnak, csak azért, mert ezzel vonzó a hívőknek és ijesztő az ellenségnek. A dzsihád lényege a lélek küzdelme. Az életben az embernek kemény helyzeteket kell megélnie. Nincs elég élelem, szegénység, szerencsétlenségek, családi életben bekövetkezett tragédia, veszteségek vagyonban és egészségben stb. Azonban az élet megy tovább és vannak kötelezettségeink. Könnyű feladni, öngyilkosságot elkövetni, vagy bűnözésbe menekülni a csapások elől. Allah azonban azt akarja, hogy elviseljük ezeket a megpróbáltatásokat és olyan életet éljünk, ahol egyén, család és nagyobb közösség harmóniában éli túl a

154. Ne mondjátok arra, kit Allah útján megöltek: „Halottak." Sőt, mi több! Élnek, csupán nem fogjátok fel[85].

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوفْ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الأَمَوَالِ وَالأنفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٥﴾

155. Be sure we shall test you with something of fear and hunger, some loss in goods or lives or the fruits (of your toil), but give glad tidings to those who patiently persevere,

155. Mert bizony, Mi próbára teszünk titeket némi félelemmel, éhséggel, szűkével vagyonnak, létnek és termésnek. Vidd örömhírét az állhatatosaknak, -

الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُم مُّصِيبَةٌ قَالُواْ إِنَّا لِلّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعونَ ﴿١٥٦﴾

156. Who say, when afflicted with calamity: "To Allah We belong, and to Him is our return": -

156. Akiket, ha gyötrelem ér mondják: „Mi Allahé vagyunk és Hozzá térünk meg, -"

أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ ﴿١٥٧﴾

157. They are those on whom (Descend) blessings from Allah, and Mercy, and they are the ones that receive guidance.

157. Ők azok, kikre Uruk imája és kegyelme száll, ők azok, kik jó úton haladnak.

إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِن شَعَآئِرِ اللهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوِ اعْتَمَرَ فَلاَ جُنَاحَ عَلَيْهِ أَن يَطَّوَّفَ بِهِمَا وَمَن تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ ﴿١٥٨﴾

158. Behold! Safa and Marwa are among the Symbols of Allah. So if those who visit the House in the Season or at other times, should compass them round, it is no sin in them. And if any one obeyeth his own impulse to good, - be sure that Allah is He Who recogniseth and knoweth[86].

---

nehézségeket. Valóban, a dzsihád lehet háború is, de nem a háborún van a hangsúly, mint fegyveres összecsapáson. Nem minden háború dzsihád. Egy agresszió, ahol a csapatok egy másik ország területét foglalják el és ártatlan embereket ölnek meg, nem dzsihád. Ez bűn. De egy háború az agresszorral szemben, ahol megvédjük családunkat, közösségünket és vagyonunkat, igenis dzsihád. Aki egy ilyen háborúban életét veszti, nem tekinthető halottnak. Ö mindörökkön él Allah oldalán. Ez az aya szintén Medinában nyilatkoztatott ki és az új állam vívmányainak védelmére szólít. Jelentése ma ugyanaz. Mindig áldoznunk kell társadalmunkért Allah érdekében.

[86] Safa and Marwa are two hills in the desert of Mecca. When Hagar and Ismael suffered of thirst Gabriel appeared for them. Hagar ran seven times between Safa and Marwa following the vision of Gabriel. At the end the spring of Zamzam broke out of the sand and they survived. The two hills therefore are the Signs of Allah! Never give up, because Allah is there. This is a message for those who are struggling with their lives and wealth on the way of Allah. Today the walls of the Sacred Mosque surround the two hills and Safa and Marwa are inside the holy place. Pilgrims run seven times there as well when perform their ceremony.

A Safa és Marwa két domb a Mekkai sivatagban. Amikor Hagar és Izmael szomjúságtól szenvedett, Gábriel jelent meg előttük. Hagar hétszer futott a Safa és Marwa között, Gábriel látomását követve. Végül feltört a homokból a Zamzam forrása és megmenekültek. A két domb ezért Allah Jele! Sohase add fel, mert Allah ott van! Ez az üzenet azoknak, akik életükkel és vagyonukkal Allah útján küzdenek. A Sérthetetlen Szentély falai

158. Mert bizony a Safa és Marwa Allah Jelei. Aki zarándoklatra tér be a Házba (annak időszakában), vagy (azon kívüli időkben) Omrára, nem vét, ha körbejárja azokat. Ki engedelmesen teszi a jót, annak Allah a Hálás, a Mindentudó[86].

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَى مِن بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ أُولَئِكَ يَلعَنُهُمُ اللّهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّاعِنُونَ ﴿١٥٩﴾

159. Those who conceal the clear (Signs) We have sent down, and the Guidance, after We have made it clear for the people in the Book, -on them shall be Allah's curse, and the curse of those entitled to curse, -

159. Kik elhallgatják, mit leküldtünk a bizonyságokból és az Útmutatást, miután azt a Könyvben bizonysággá tettük az embereknek, azokat Allah átka sújtja és azoké, kik átkot szórnak.

إِلاَّ الَّذِينَ تَابُواْ وَأَصْلَحُواْ وَبَيَّنُواْ فَأُوْلَئِكَ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَأَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٦٠﴾

160. Except those who repent[87] and make amends and openly declare (the Truth): To them I turn; for I am Oft-returning, Most Merciful.

160. Kivéve azokat, kik megbánják[87], megjavulnak, s ezt közhírré teszik. Ezeknek megenyhülök, mert Én vagyok a Megenyhülő, a Kegyelmes.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللهِ وَالْمَلآئِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿١٦١﴾

161. Those who reject Faith, and die rejecting, - on them is Allah's curse, and the curse of angels, and of all mankind;

161. Kik tagadnak és hitetlenként halnak meg, azokra Allah, az Angyalok és az összes ember átka sújt.

خَالِدِينَ فِيهَا لاَ يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلاَ هُمْ يُنظَرُونَ ﴿١٦٢﴾

162. They will abide therein: Their penalty will not be lightened, nor will respite be their (lot).

162. Ebben ők mindörökkön lesznek. Nem enyhül róluk a szenvedés és ezt nem késleltethetik.

وَإِلَـهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ لاَّ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿١٦٣﴾

---

ma körbeveszik Safa és Marwa dombjait, így ezek a szent helyen belülre kerültek. A zarándokoknak szintén hétszer kell köztük futni, amikor a szertartást elvégzik.

[87] In Islam the forgiveness is there only if the person repents and gets back to the right way after the crime. It is too late to repent before the death.

Iszlámban van megbocsájtás, de csak akkor, ha az ember a bűn elkövetését követően bűnbánatot mutat és jó útra tér. A halál előtti bűnbánat késő.

163. And your Allah is One Allah. There is no god but He, Most Gracious, Most Merciful.

163. Istenetek az Egy Isten. Nincs más Isten, csak Ő, a Kegyelmes, a Könyörületes.

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ وَاخْتِلاَفِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنزَلَ اللّهُ مِنَ السَّمَاء مِن مَّاء فَأَحْيَا بِهِ الأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِن كُلِّ دَآبَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيَاحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخِّرِ بَيْنَ السَّمَاء وَالأَرْضِ لآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿١٦٤﴾

164. Behold! in the creation of the heavens and the earth; in the alternation of the night and the day; in the sailing of the ships through the ocean for the profit of mankind; in the rain which Allah Sends down from the skies, and the life which He gives therewith to an earth that is dead; in the beasts of all kinds that He scatters through the earth; in the change of the winds, and the clouds which they Trail like their slaves between the sky and the earth;- (Here) indeed are Signs for a people that are wise[88].

164. Mert bizony, az Egek és a Föld teremtésében, az Éjjel és Nappal különbözőségében, a bárkában, mely siklik a tengeren, miáltal hasznot nyújt az embereknek, s mi vizet Allah leküldött az Égből, hogy életre keltse általa a Földet annak halála után, majd szétszórja rajta az összes lényt, a szelek és felhők szabályozásában, melyek az Ég és Föld közé rendeltek, vannak a jelek azoknak, kik ezeket felfogják[88].

[88] These ayas gave inspiration to the Muslin scientists in the Medieval to discover the world. Allah emphasize that these Signs can be comprehended only by those who are wise. In order to be closer to Allah, Muslims wanted to know more about the world and the miracle of the creation. See, how many sciences is summed up inside one aya. Astronomy, navigation, biology, meteorology, geography is all mentioned in this verse. This is only an inspiration but later Allah will open tightly the door of Unseen World and will tell some secrets what are waiting for discovery. I wish that Muslims turn back to the path where they were in the 8-13 centuries. This is the time of Avicenna, Ibn Heitham, Al-Battani, Ibn Hayyan and others. When we speak about human civilization and man on the moon it is not only because of some superpowers of the world today have launched spacecrafts or are able to see molecules with updated equipment. Galileo Galilei, Nicolaus Copernicus and our Muslim scientists together with others have big share in our today achievements what we call civilization of mankind.

Ezek az áyák adtak inspirációt a középkor Muszlim tudósainak arra, hogy felfedezzék a világot. Allah hangsúlyozza, hogy Jelei csak a bölcsek számára válnak felfoghatóvá. Annak érdekében, hogy Allah közelségébe kerüljenek, a Muszlimok többet akartak tudni a világról és a teremtés csodájáról. Megfigyelhető, hány tudományágat foglal össze egy vers. Csillagászat, navigáció, biológia, meteorológia, földrajz, mind említést nyertek. Ez itt csupán inspiráció, de Allah később kitárja szűken a Láthatatlan Világ ajtaját és láttatni enged néhány titkot, ami még felfedezésre vár. Azt kívánom, hogy a Muszlimok térjenek vissza arra az útra, ahol a VIII-XIII. században voltak. Ez Avicenna, Ibn Heitham, Al- Battani, Ibn Hayyan és mások kora. Amikor emberi civilizációról beszélünk és emberről a holdon, akkor ez nem azért jött el, mert néhány nagyhatalom űrhajót lőtt fel, vagy, mert modern eszközökkel képesek molekulákat látni. Galileo Galilei, Nikolausz Kopernikusz és a mi Muszlim tudósaink másokkal együtt, óriási részt tettek le a mai vívmányok elérése érdekében, amit emberi civilizációnak hívunk.

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِن دُونِ اللّهِ أَندَاداً يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللّهِ وَالَّذِينَ آمَنُواْ أَشَدُّ حُبًّا لِّلّهِ وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُواْ إِذْ يَرَوْنَ الْعَذَابَ أَنَّ الْقُوَّةَ لِلّهِ جَمِيعاً وَأَنَّ اللّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ ﴿١٦٥﴾

165. Yet there are men who take (for worship) others besides Allah, as equal (with Allah.: They love them as they should love Allah. But those of Faith are overflowing in their love for Allah[89]. If only the unrighteous could see, behold, they would see the penalty: that to Allah belongs all power, and Allah will strongly enforce the penalty.

165. Az emberek között van, ki Allahon kívül szolgál (hozzá társított) urat, amit úgy szeretnek, mintha Allahot szeretnék[89]. Akik hisznek, megrendíthetetlen hitük Allahban. Ha láthatnák a bűnösök, midőn majd meglátják, a büntetést, hogy minden erő Allahé és Allah Szigorú Büntető.

إِذْ تَبَرَّأَ الَّذِينَ اتُّبِعُواْ مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُواْ وَرَأَوُاْ الْعَذَابَ وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الأَسْبَابُ ﴿١٦٦﴾

166. Then would those who are followed clear themselves of those who follow (them): They would see the penalty, and all relations between them would be cut off.

166. Midőn tisztára mossák magukat azok, kik követtek, azoktól, akiket követtek, meglátják a szenvedést és megszakad velük a viszony.

وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُواْ لَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَتَبَرَّأَ مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّؤُواْ مِنَّا كَذَلِكَ يُرِيهِمُ اللّهُ أَعْمَالَهُمْ حَسَرَاتٍ عَلَيْهِمْ وَمَا هُم بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ ﴿١٦٧﴾

167. And those who followed would say: "If only We had one more chance, We would clear ourselves of them, as they have cleared themselves of us." Thus will Allah show them (The fruits of) their deeds as (nothing but) regrets. Nor will there be a way for them out of the Fire.

167. Mondják, akik követtek: „Ha lenne (még) esélyünk, elállnánk tőlük, ahogy ők is elálltak tőlünk." Ekképpen láttatja velük Allah tetteiket, gyötrelemre kárhoztatva őket. Nem ők azok, kik megszabadulhatnak a Pokol tüzétől.

---

[89] "Andad" means rival what man associates with Allah. No matter one is believer or atheist, having faith or not, man always have idols in his mind. If there is Allah on the place of his worship than man is on the right path. However, a group of people designate wealth, another man like dictator, political leader or even human plans on domination over others as subjects of their life goal and Allah has no place in their thinking. This is also considered as idolatry. It is not necessary to worship to a piece of stone to become idolater. No matter the idol is concrete or abstract, it will not help in this world and not in the Hereafter.

„Andad" riválist jelent, amit az ember Allahhoz társít. Mindegy, hogy valaki hívő, vagy sem, van hite, vagy nincs, az ember agyában állandóak bálványok vannak. Ha Allah foglalja el az ima tárgyát, akkor az ember helyes úton van. De vannak, akik életcéljukként a vagyont, egy másik embert, aki lehet diktátor, politikai vezető, vagy egy tervet, ami más emberek feletti hatalomgyakorlásról szól, jelölik meg és gondolkodásukban Allahnak nincs helye. Ez is bálványimádás. Nem kell egy darab kőhöz imádkozni ahhoz, hogy bálványimádók legyünk. Teljesen mindegy, hogy a bálvány konkrét, vagy absztrakt, nem fog segíteni rajtunk, sem az Evilágon, sem a Túlvilágon.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُواْ مِمَّا فِي الأَرْضِ حَلاَلاً طَيِّباً وَلاَ تَتَّبِعُواْ خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿١٦٨﴾

168. O ye people! Eat of what is on earth, Lawful and good[90]; and do not follow the footsteps of the evil one, for he is to you an avowed enemy.

168. Ó emberek! Egyetek abból, mi a Földön megengedett, jó (üdvös)[90].. Ne kövessétek Sátán lépteit, mert ő a ti nyilvánvaló ellenségetek.

إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاء وَأَن تَقُولُواْ عَلَى اللّهِ مَا لاَ تَعْلَمُونَ ﴿١٦٩﴾

169. For he commands you what is evil and shameful, and that ye should say of Allah that of which ye have no knowledge.

169. Mert ő (Sátán) megparancsolja néktek a rosszat, a feslettséget és hogy azt mondjátok Allahra, amit nem tudtok.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنزَلَ اللّهُ قَالُواْ بَلْ نَتَّبِعُ مَا أَلْفَيْنَا عَلَيْهِ آبَاءنَا أَوَلَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لاَ يَعْقِلُونَ شَيْئاً وَلاَ يَهْتَدُونَ ﴿١٧٠﴾

170. When it is said to them: "Follow what Allah hath revealed:" They say: "Nay! we shall follow the ways of our fathers." What! even though their fathers Were void of wisdom and guidance[91]?

---

[90] Regulations on food and consumer goods. There are two basic misunderstanding between Muslims:

- Allah offers Halal for all mankind and not only for Muslims.
- Allah prescribe Tayib "Good" food or product as Halal. Halal as terminology doesn't' exist without good product. No matter if an animal is slaughtered according to Islamic way it is not Halal if the animal is not good e.g., contains antibiotics, hormones or other hazards.

Ignoring the real meaning of this aya leads us to become ridiculous in front of people who are not Muslim but follow the regulations of food quality insurance. Even if they were not Muslims, they follow the prescriptions of this aya because they monitor what is "Good" and what has to be filtered out.

Élelmiszerre és fogyasztási cikkekre vonatkozó előírások. Muszlimok körében két alapvető félreértés van:

- Allah minden embernek ajánlja a Halalt, nem csak Muszlimoknak.
- Allah a „Jó" (Tayib) élelmet, cikket írja elő Halalként. Halal, mint fogalom nem létezik jó áru nélkül. Teljesen mindegy, hogy egy állatot az Iszlám szabályai szerint vágnak le, az nem Halal, ha az nem jó, pl. hormonokat, antibiotikumokat és más veszélyes anyagokat tartalmaz.

Az aya valós értelmének semmibe vétele nevetségessé tesz minket azok előtt, akik nem Muszlimok, mégis követik az élelmiszerbiztonság szabályait. Nem Muszlim létük ellenére ezt az áyát követik, mert azt ellenőrzik, mi a „Jó" és hogy mit kell kiszűrni.

[91] This is also a sort of mistake what man and even we Muslims commit. We follow the footsteps of our father or people whom we consider spiritual leader. Quran prescribe to follow the ayas. In Islam man has direct relation with Allah so there is no need to follow traditions and customs. We have to give respect to all who bring us up in our life and support us with knowledge but this al will not allow us to dispense from our own effort to go ahead in this life with open eyes. The ayas transform in us into inspiring power therefore it is inevitable for all of us to immerse in the ayas on our own. Fathers and spiritual leaders can help but as we were born alone and pass away alone, they cannot be born and die instead of us.

Ez is egyfajta hiba, amit ember és mi Muszlimok is elkövetünk. Atyáink és olyan emberek lábnyomaiban haladunk, akiket lelki vezetőnek tekintünk. A Korán az áyák követését írja elő. Az Iszlámban az embernek közvetlen kapcsolata van Istennel, ezért semmi szükség arra, hogy szokásokat, hagyományokat kövessünk. Tiszteletet kell adnunk mindazoknak, akik felneveltek, tudással láttak el, de mindez nem menthet fel minket saját

170. Mikor mondják nekik: „Kövessétek, amit Allah kinyilatkoztatott", mondják: „Mi több! Azt követjük, amin atyáinkat leltük." Még akkor is, ha atyáik nem fogtak fel semmit és nem jártak a helyes úton[81].

وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُواْ كَمَثَلِ الَّذِي يَنْعِقُ بِمَا لاَ يَسْمَعُ إِلاَّ دُعَاء وَنِدَاء صُمٌّ بُكْمٌ عُمْيٌ فَهُمْ لاَ يَعْقِلُونَ ﴿١٧١﴾

171. The parable of those who reject Faith is as if one were to shout Like a goat-herd, to things that listen to nothing but calls and cries: Deaf, dumb, and blind, they are void of wisdom.

171. Kik tagadnak olyan, mint aki mekeg, mivel nem hall, csak hangos hívást, szólítást (hallja). Süketek, némák, vakok, így nem fogják fel.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ كُلُواْ مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُواْ لِلّهِ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿١٧٢﴾

172. O ye who believe! Eat of the good things that We have provided for you, and be grateful to Allah, if it is Him ye worship.

172. Ó, kik hisznek! Egyetek a jókból (üdvösökből), miket Mi adtunk nektek és adjatok hálát Allahnak, ha Őt szolgáljátok.

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنزِيرِ وَمَا أُهِلَّ بِهِ لِغَيْرِ اللّهِ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلاَ عَادٍ فَلا إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٧٣﴾

173. He hath only forbidden you dead meat, and blood, and the flesh of swine, and that on which any other name hath been invoked besides that of Allah. But if one is forced by necessity, without wilful disobedience, nor transgressing due limits, - then is he guiltless. For Allah is Oft-forgiving Most Merciful[92].

---

erőfeszítéseink alól, hogy az életben nyitott szemmel járjunk. Az áyák bennünk alakulnak át ihlető erővé, ezért elkerülhetetlen mindannyiunk számára, hogy ezekben saját magunk merüljünk el. Atyák és lelki vezetők sokat tudnak segíteni, de ahogy egyedül születtünk és egyedül távozunk, ők nem tudnak helyettünk születni és meghalni.

[92] So, what is Good (Halal) and what has to be avoided as Haram, prohibited? What is completely Haram:

- Carrion or dead.
- Blood. It transports by its circulation the nutrients to all parts of the body but it transports the toxins or hazardous and waste compounds too, what is excreted and has to leave. Blood can spoil before the meat spoils and it makes meat as poison for body.
- Pork meat can represent hazard, too. Pig is an animal what eats all food, even carrion. Pig can accumulate in its body parasites, and compounds what can cause human diseases like arthritis. Due to the intensive breeding technologies big quantity of hormones and antibiotics are used for animal health and for reaching the fattening goals during the shortest period.

This aya gives dispensation for those who are in emergency or under pressure or in extraordinary circumstances. However, it is forbidden to abuse the force of this aya and implement the dispensation in ordinary conditions.

Mi az, ami Jó (Halal) és mi az, ami elkerülendő, tiltott, Haram? Ami teljességgel tilos:

- Dög, vagy tetem.

173. Ő megtiltotta nektek a dögöt, vért, a disznóhúst, s mindazt, ami nem Allahnak áldozható. De, akit kényszer vezet, nem vágy, sem törvényszegés, számára nem vétek. Allah Megbocsájtó, Könyörületes[82].

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنزَلَ اللّهُ مِنَ الْكِتَابِ وَيَشْتَرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلاً أُولَئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلاَّ النَّارَ وَلاَ يُكَلِّمُهُمُ اللّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلاَ يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٤﴾

174. Those who conceal Allah's revelations in the Book, and purchase for them a miserable profit, - they swallow into themselves naught but Fire; Allah will not address them on the Day of Resurrection. Nor purify them: Grievous will be their penalty.

174. Akik elfedik, amit Allah kinyilatkoztatott az Írásból és azt aprópénzre váltják, azok nem nyelnek hasukba mást, csak tüzet, nem szól hozzájuk Allah a Feltámadás Napján, nem gyarapítja őket, s osztályrészük fájdalmas szenvedés.

أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُاْ الضَّلاَلَةَ بِالْهُدَى وَالْعَذَابَ بِالْمَغْفِرَةِ فَمَآ أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ ﴿١٧٥﴾

175. They are the ones who buy Error in place of Guidance and Torment in place of Forgiveness. Ah! what boldness (They show) for the Fire!

175. Azok ők, akik tévelygésre váltották az Útmutatást, kínszenvedésre a megbocsájtást, s eltökéltek a Pokol iránt.

ذَلِكَ بِأَنَّ اللّهَ نَزَّلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُواْ فِي الْكِتَابِ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿١٧٦﴾

176. (Their doom is) because Allah sent down the Book in truth but those who seek causes of dispute in the Book are in a schism Far (from the purpose).

176. Mert bizony, Allah a Könyvet az Igazzal nyilvánította ki, de akik összekülönböztek a Könyvben, ők nyílt hitszegők.

- A vér a keringéssel tápanyagot szállít a test minden részébe, de toxinokat, veszélyes és már nem kellő vegyületeket is visz magával, amit a szervezet már kiválasztott és ki kell ürülniük. A vér egy olyan anyag, ami a húsnál korábban megromlik és azt a szervezet számára mérgezővé teszi.
- A disznóhús is kockázatos lehet. A disznó egy olyan állat, ami mindent megeszik, dögöt is. Szervezetében parazitákat és olyan vegyi anyagokat akkumulál, ami humán betegségeket, köztük artritiszt okozhat. Az intenzív hizlalási technológiák miatt hatalmas mennyiségű hormont és antibiotikumot használnak egyrészt állategészségügyi okokból, másrészt, hogy a legrövidebb idő alatt a legnagyobb súlygyarapodást elérjék.

Ez az aya felmentést ad azoknak, akik vészhelyzetben, nyomás, vagy rendkívüli körülmények alatt vannak. Tilos azonban visszaélni az aya hatályával és megszokott helyzetben alkalmazni a felmentést.

لَّيْسَ الْبِرَّ أَن تُوَلُّواْ وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ آمَنَ بِاللّهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ وَالْمَلآئِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّينَ وَآتَى الْمَالَ عَلَى حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَالسَّآئِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ وَأَقَامَ الصَّلاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَاهَدُواْ وَالصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاء والضَّرَّاء وَحِينَ الْبَأْسِ أُولَئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾

177. It is not righteousness that ye turn your faces Towards east or West; but it is righteousness- to believe in Allah and the Last Day, and the Angels, and the Book, and the Messengers; to spend of your substance, out of love for Him, for your kin, for orphans, for the needy, for the wayfarer, for those who ask, and for the ransom of slaves; to be steadfast in prayer, and practice regular charity; to fulfil the contracts which ye have made; and to be firm and patient, in pain (or suffering) and adversity, and throughout all periods of panic. Such are the people of truth, the Allah-fearing.

177. Nem helyes, ha arcotokat Napkelet és Napnyugat felé fordítjátok, hanem a hit helyes Allahban, a Végítélet Napjában, az Angyalokban, a Könyvben, a Prófétákban, pénz adományozásában az Ő szeretete által a hozzátartozóknak, árváknak, szegényeknek, vándoroknak, kéregetőknek. (Adomány) annak, ki adósság rabszolgaságába esett, ki megtartja az imát, kötelező adományt ad, hű egyezségéhez, ha egyezséget kötött, kik állhatatosak gyötrelemben, kárhozatban, s ha jön a szűkölködés ideje. Ők azok, kik igazak, ők azok, kik őrizkednek.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ فِي الْقَتْلَى الْحُرُّ بِالْحُرِّ وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ وَالأُنثَى بِالأُنثَى فَمَنْ عُفِيَ لَهُ مِنْ أَخِيهِ شَيْءٌ فَاتِّبَاعٌ بِالْمَعْرُوفِ وَأَدَاء إِلَيْهِ بِإِحْسَانٍ ذَلِكَ تَخْفِيفٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ فَمَنِ اعْتَدَى بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٨﴾

178. O ye who believe! the law of equality[93] is prescribed to you in cases of murder: the free for the free, the slave for the slave, the woman for the woman. But if any remission is made by the brother of the slain, then grant any reasonable demand, and compensate him with handsome gratitude, this is a concession and a Mercy from your Lord. After this whoever exceeds the limits shall be in grave penalty.

178. Ó, kik hisztek! Megíratott nektek az arányos ítélet[93] az emberölésre. Szabad (emberért) szabadot, rabszolgáért rabszolgát, nőért, nőt. Akinek elengedi (büntetését) az (áldozat) bátyja, az illően rendezze

[93] The law of equality "Qisas" is supposed to be implemented only for murder case where killing occurred intentionally. For cases where death occurs coincidentally "Qisas" has to be avoided. Forgiving plays central role in Islam as the grant in order to give response for positive act. Positive gestures can establish positive society.

Az arányos ítélet „Qisas" csak olyan emberölési esetekben alkalmazható, ha a gyilkosság szándékosan következett be. Akkor, ha a halál véletlenszerű esemény következménye, a „Qisas" nem alkalmazható. A megbocsájtás központi szerepet kap az Iszlámban, ahogy az adomány is pozitív tett. Pozitív gesztusok pozitív társadalmat eredményeznek.

el és adományozzon neki jóságáért. Ez könnyítés Uratoktól és kegyelem. Aki ezek után törvényt szeg, annak viszonzása fájdalmas szenvedés.

وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَاةٌ يَاْ أُولِيْ الأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٧٩﴾

179. In the Law of Equality there is (saving of) Life to you[94], o ye men of understanding; that ye may restrain yourselves.

179. Számotokra az arányos ítéletben (Qisas) élet van[94], ó, értés emberei, hátha tán feléritek!

كُتِبَ عَلَيْكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ إِن تَرَكَ خَيْرًا الْوَصِيَّةُ لِلْوَالِدَيْنِ وَالأَقْرَبِينَ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ ﴿١٨٠﴾

180. It is prescribed, when death approaches any of you, if he leaves any goods that he makes a bequest to parents and next of kin, according to reasonable usage; this is due from the Allah-fearing[95].

180. Megíratott nektek, ha a halál eljön valamelyiketekhez, ha valamit hátrahagyott végrendelkezzen a szülők, közeli rokonok felé illően. Ez kötelessége az őrizkedőknek[95].

فَمَن بَدَّلَهُ بَعْدَمَا سَمِعَهُ فَإِنَّمَا إِثْمُهُ عَلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ إِنَّ اللّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٨١﴾

181. If anyone changes the bequest after hearing it, the guilt shall be on those who make the change. For Allah hears and knows (All things).

181. De, aki változtat azon (végakaraton), miután hallotta azt, annak bűne a változtatóra hull. Allah a Meghallgató, a Mindentudó.

فَمَنْ خَافَ مِن مُّوصٍ جَنَفًا أَوْ إِثْمًا فَأَصْلَحَ بَيْنَهُمْ فَلاَ إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٨٢﴾

---

[94] Qisas (law of equality) can save two life plus gives one. If it is implemented properly it frightens the offender to commit the crime and the targeted person will not fall a pray. Two persons will stay alive: the potential offender and the potential victim. Plus, the society will enjoy life where everybody is secured.

A „Qisas" intézménye két életet ment meg és egyet ad pluszban. Ha jól alkalmazzák, elijeszti a támadót a bűn elkövetésétől és a célszemély nem esik áldozatul. Két ember élete marad meg: a potenciális támadóé és a potenciális áldozaté. Plusz, a társadalom is olyan életet él, ahol mindenki biztonságban érezheti magát.

[95] In the Surah An-Nisa (Women) Islam prescribes the detailed regulations regarding heritage. Here we find a general call to keep the law of heritage and not to forget our family, kin when we are going to die. There is a warning, too, not to change the Last Will post factum by those who were witnesses. The only exception is if the witnesses are going to reconcile a situation what the testator left behind wrongly or sinfully.

Az An-Nisa (Asszonyok) Szúrában az Iszlám részletes előírást ad az öröklésről. Itt egy általános felhívást találunk az öröklés törvényének megtartására, nehogy megfeledkezzünk családunkról, rokonságunkról, mielőtt eljön a halál. Egy figyelmeztetés is elhangzik azokkal szemben, akik tanúk voltak, de utólag meg akarják változtatni a Végakaratot. Az egyetlen kivétel ez alól az, ha a tanúk rendezni akarják azt a helyzetet, amit az örökül hagyó rosszakaratból, vagy bűnös szándékból teremtett.

182. But if anyone fears partiality or wrong-doing on the part of the testator, and makes peace between (The parties concerned), there is no wrong in him: For Allah is Oft-forgiving, Most Merciful.

182. De kik attól tartanak, hogy a végrendelkező rosszat akar, vagy vétkes és egyezséget hoznak létre az érintettek között, azok nem vétkeznek. Allah a Megbocsájtó, a Könyörületes.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٨٣﴾

183. O ye who believe! Fasting is prescribed to you as it was prescribed to those before you, that ye may (learn) self-restraint[96],-

183. Ó, kik hisznek! Megíratott nektek a böjt, ahogy megíratott azoknak is, akik előttetek voltak, hátha tán őrizkedtek[96],-

أَيَّامًا مَّعْدُودَاتٍ فَمَن كَانَ مِنكُم مَّرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ فَمَن تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَّهُ وَأَن تَصُومُواْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٨٤﴾

184. (Fasting) for a fixed number of days; but if any of you is ill, or on a journey, the prescribed number (Should be made up) from days later. For those who can do it

---

[96] Ramadan fast is one pillar of Islam. During one moon-month believers don't eat and drink from sunrise till sunset. Sexual contact is also prohibited daytime. These are the physical signs of fast. However, the deeper meaning is more important. We know since Adam that humans have instincts like animals. The more we can restrain the function of our instincts over us the more we are mind and heart operated beings. In Ramadan our heart opens for the words of Allah. Our thoughts are more profound and our conduct is more kind. This is the month of forgiveness and good deeds. Also, Ramadan helps to understand for rich the life of those who live in poverty and suffer of shortage of food and livelihood during the whole year. This is the month of purification. Physically our body gets rid of those toxins and waste which can only leave by fasting. Spiritually our heart gets rid of thought and side-feelings which polluted our thinking and behavior.
However, Ramadan fast cannot be a torture. Anyone who is sick or is on the way has excuse to suspend fast and these days can be made up later. The one who suffers of a permanent reason what unable him to perform fast he can give ransom for poor and make good deeds as offering. Fast is for us and not against us. It builds our physical and spiritual character. Fast was prescribed in every religion. It is not a unique Islamic regulation. However, religions have changed and Islam remained the same.

A Ramadáni böjt, az Iszlám egyik pillére. A hívők nem esznek, és nem isznak egy hold-hónapon keresztül, napkeltétől napnyugtáig. Szexuális kapcsolat szintén tilos napközben. Ezek a böjt fizikai jelei. A mélyebb jelentés azonban fontosabb. Ádám óta tudjuk, hogy az embereknek olyan ösztöneik vannak, mint az állatoknak. Minél jobban vissza tudjuk fogni az ösztöneink funkcióit magunk fölött, annál inkább vagyunk szív és értelem által irányított lények. Ramadánban szívünk megnyílik Allah szavaira. Gondolataink mélyebbek és viselkedésünk kedvesebb. Ez a megbocsájtás és a jó tettek hava. A Ramadán segít a gazdagnak megérteni azoknak az életét, akik szegénységben élnek, élelem és megélhetés hiányában szenvednek az év egész folyamán. Ez a megtisztulás hava. Fizikai értelemben, testünk megszabadul a toxinoktól, káros anyagoktól, amelyek csak böjtöléssel tudnak távozni. Lelki értelemben, szívünk megszabadul a gondolatoktól, mellék-érzésektől, melyek gondolkodásunkat és viselkedésünket szennyezték.
A Ramadáni böjt azonban nem lehet kínszenvedés. Aki beteg, vagy úton van, felfüggesztheti a böjtöt és ezeket a napokat később bepótolhatja. Akinek tartós oka van, ami képtelenné teszi őt a böjtölésre, megválthatja azt a szegényeknek juttatott adománnyal és jó tettekkel, felajánlással. A böjt értünk és nem ellenünk van. Építi fizikai és spirituális jellemünket. A böjtöt minden vallás előírta. Ez nem egy egyedülálló Iszlám rendelkezés. A vallások azonban változnak, az Iszlám ugyanaz marad.

(With hardship), is a ransom, the feeding of one that is indigent. But he that will give more, of his own free will, - it is better for him. And it is better for you that ye fast, if ye only knew.

184. (A böjt) megszámított napokon, de ki közöttetek beteg, vagy úton van, azoknak annyi további napokon (pótlásként). Kiket (nehézség) akadályoztat, váltsák meg (böjtjüket) élelemmel a szegények javára. Ki önként jótéteményt cselekszik, jobb neki. Ha böjtöltök, jobb nektek, bár tudnátok!

شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِيَ أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ فَمَن شَهِدَ مِنكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَمَن كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ يُرِيدُ اللّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلاَ يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُواْ الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُواْ اللّهَ عَلَى مَا هَدَاكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٨٥﴾

185. Ramadhan is the (month) in which was sent down the Qur'an, as a guide to mankind, also clear (Signs) for guidance and judgment (Between right and wrong). So every one of you who is present (at his home) during that month should spend it in fasting, but if anyone is ill, or on a journey, the prescribed period (Should be made up) by days later. Allah intends every facility for you; He does not want to put to difficulties. (He wants you) to complete the prescribed period, and to glorify Him in that He has guided you; and perchance ye shall be grateful.

185. Ramadán hava, amikor a Korán kinyilatkoztatott, Útmutatásként az embereknek, bizonyságként az Útmutatásból és az Ismérvek (jó és rossz). Aki közöttetek jelen van a hónapban, az böjtölje ki azt. Aki beteg, vagy úton van, az annyi további nappal (pótolja). Allah könnyíteni akar rajtatok és nem gyötrődést akar. Hát teljesítsétek az időszakot és dicsőítsétek Allahot, amiért vezetett titeket, hátha tán hálát adtok.

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُواْ لِي وَلْيُؤْمِنُواْ بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ ﴿١٨٦﴾

186. When My servants ask thee concerning Me, I am indeed close (to them): I listen to the prayer of every suppliant when he calleth on Me: Let them also, with a will, Listen to My call, and believe in Me: That they may walk in the right way[97].

186. Ha szolgám Rólam kérdez, Én közel vagyok! Felelek a Hozzám fohászkodó fohászára, ha Engem szólít. Hát (ők is) hallják meg hívásomat és higgyenek Bennem, hátha tán jó útra térnek[97].

[97] "When my servants ask Me, I am indeed close". The word "Say" is not here. Not like this: "When my servants ask me, say (o Mohammed), I am indeed close". This is a unique place in Quran where Allah turns directly to the believers. And He continues: "I listen to the prayer of every servant when he calleth Me." Also, it is a direct call for every human who believe.

„Ha szolgám Rólam kérdez, Én közel vagyok!" A „Mondd" szó itt nem szerepel. Nem így: „Ha szolgám Rólam kérdez, mondd (ó Mohammed), Én közel vagyok." Ez egy kivételes hely a Koránban, ahol Allah közvetlenül a hívőkhöz fordul. Majd így folytatja: „Felelek a Hozzám fohászkodó fohászára, ha Engem szólít." Ez is egy közvetlen felhívás minden ember számára, aki hisz.

أُحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ إِلَى نِسَآئِكُمْ هُنَّ لِبَاسٌ لَّكُمْ وَأَنتُمْ لِبَاسٌ لَّهُنَّ عَلِمَ اللّهُ أَنَّكُمْ كُنتُمْ تَخْتانُونَ أَنفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنكُمْ فَالآنَ بَاشِرُوهُنَّ وَابْتَغُواْ مَا كَتَبَ اللّهُ لَكُمْ وَكُلُواْ وَاشْرَبُواْ حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ثُمَّ أَتِمُّواْ الصِّيَامَ إِلَى اللَّيْلِ وَلاَ تُبَاشِرُوهُنَّ وَأَنتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسَاجِدِ تِلْكَ حُدُودُ اللّهِ فَلاَ تَقْرَبُوهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللّهُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿١٨٧﴾

187. Permitted to you, on the night of the fasts, is the approach to your wives. They are your garments and ye are their garments. Allah knoweth what ye used to do secretly among yourselves; but He turned to you and forgave you; so now associate with them, and seek what Allah Hath ordained for you, and eat and drink, until the white thread of dawn appear to you distinct from its black thread; then complete your fast Till the night appears; but do not associate with your wives while ye are in retreat in the mosques. Those are Limits (set by) Allah. Approach not nigh thereto. Thus doth Allah make clear His Signs to men: that they may learn self-restraint.

187. Megengedett számotokra, hogy a böjt éjszakáján kedveteket leljétek asszonyaitokban. Ők a ti öltözékeitek és ti az ő öltözékeik vagytok. Allah tudja, hogy ámítottátok magatokat, majd megenyhült felétek és feloldozott titeket. Így hát érintkezzetek velük és vágyjátok, mit Allah megírt számotokra. Egyetek és igyatok, míg el nem különül a hajnal fehér fonala a fekete fonáltól. Majd folytassátok a böjtöt az éjszakáig és ne érintkezzetek (asszonyaitokkal), ha áhítatra tértek a mecsetekbe. Ezek Allah korlátjai, ne közeledjetek felé. Ekképpen nyilvánítja ki Allah az Ő Áyáit az embereknek, hátha tán őrizkednek.

وَلاَ تَأْكُلُواْ أَمْوَالَكُم بَيْنَكُم بِالْبَاطِلِ وَتُدْلُواْ بِهَا إِلَى الْحُكَّامِ لِتَأْكُلُواْ فَرِيقًا مِّنْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالإِثْمِ وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٨٨﴾

188. And do not eat up your property among yourselves for vanities, nor use it as bait for the judges, with intent that ye may eat up wrongfully and knowingly a little of (other) people's property[98].

188. Ne éljétek fel vagyonotokat magatok közt hiábavalón, megkörnyékezve vele a bírákat azért, hogy más ember vagyonából is elnyerjetek a bűn által és ezt ti tudjátok[98].

[98] Still, we are in the chapter of Ramadan where fast helps us understand how to use our property. Our money and wealth don't belong to us. We have got it from Allah as trial. If we use it due to our greediness for increasing our control over other people or state employees we fail.

Még a Ramadáni fejezetnél vagyunk, ahol a böjt segít megérteni, miként használjuk vagyonunkat. Pénzünk, vagyonunk, nem hozzánk tartozik. Allahtól kaptuk próbatételként. Ha kapzsiságunktól vezérelve arra használjuk, hogy más embert, vagy állami alkalmazottakat kontrol alatt tartsunk, akkor elbukunk.

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الأهِلَّةِ قُلْ هِيَ مَوَاقِيتُ لِلنَّاسِ وَالْحَجِّ وَلَيْسَ الْبِرُّ بِأَنْ تَأْتُوْاْ الْبُيُوتَ مِن ظُهُورِهَا وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنِ اتَّقَى وَأْتُواْ الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا وَاتَّقُواْ اللّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٨٩﴾

189. They ask thee concerning the New Moons. Say: They are but signs to mark fixed periods of time in (the affairs of) men, and for Pilgrimage. It is no virtue if ye enter your houses from the back: It is virtue if ye fear Allah. Enter houses through the proper doors: And fear Allah. That ye may prosper[99].

189. Kérdeznek (ó, Mohammed) az Újholdról. Mondd: Időzítés az embereknek és a zarándoklatnak. Nem illő, ha a házakba hátulról tértek be, hanem illő az, ha őrizkedtek és a házakba az ajtókon tértek be. Őrizkedjetek Allahtól, hátha tán boldogultok[99].

وَقَاتِلُواْ فِي سَبِيلِ اللّهِ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَكُمْ وَلاَ تَعْتَدُواْ إِنَّ اللّهَ لاَ يُحِبِّ الْمُعْتَدِينَ ﴿١٩٠﴾

190. Fight in the cause of Allah those who fight you, but do not transgress limits; for Allah loveth not transgressors[100].

190. Küzdjetek Allah útján azokkal, akik veletek hadakoznak, de ne szegjétek meg a törvényt. Allah nem szereti a törvényszegőket[100].

---

[99] The planets are signs of Allah and they help man in navigation and measuring time. This aya covers one branch of physics. Muslim scientists got inspiration to improve and discover new means and methods for navigation and measuring time. Here you are the basic theory.
How to enter the houses? Backward or frontward? The hidden meaning is more important. When people speak, they often don't come to the point. It takes some time till they reach the subject. Islam teaches us to speak straightly without long introduction and equivocation.

A bolygók Allah jelei, amelyek segítik az embert a tájékozódásban és az időmérésben. Ez az aya a fizika egy ágát fedi le. Muszlim tudósok ihletést merítettek a navigáció és időmérés új eszközeinek, módszereinek kifejlesztésére, felfedezésére. Ez itt az alap.
Hogy kell betérni a házakba? Hátulról, vagy elölről? A rejtett tartalom fontosabb. Amikor az emberek beszélnek, gyakran nem térnek a tárgyra. Jó idő eltelik addig, míg a mondanivalóhoz érnek. Az Iszlám egyenes beszédre tanít, hosszú bevezetés, mellébeszélés nélkül.

[100] The subject of New Moon provides a good transition between the Ramadan fast which begins and ends with the New Moon, the Pilgrimage, whose ten days commence with New Moon, and the Wars which Islam had to wage in self-defense against the Pagans who wanted to exclude them from the Pilgrimage after they had driven out of house and home. War is only permissible in self-defense and under well-defined limits. When undertaken, it must be realized with vigor, but not relentlessly, but only to restore peace and freedom for the worship of God. In any case strict limits must not be transgressed: women, children, old and infirm man should not be molested, nor trees and crops cut down, nor peace withheld when enemy comes to terms.

Az Újhold témája jó átmenetet ad a Ramadáni böjt, ami Újholddal kezd és zár, a Zarándoklat tíz napja, aminek kezdetét az Újhold jelzi és az önvédelmi háborúk között, melyet az Iszlám érdekében kellett megvívni a pogányokkal szemben, akik a hívőket kizárták a zarándoklatból és elűzték házaikból. Háború csak önvédelem esetén és jól definiálható keretek között engedélyezett. Ha mégis sor kerül rá, akkor tisztességgel, de nem könyörtelenül vívható meg. A cél csak a béke és Istenhez való ima szabadságának kivívása lehet. A szigorú határok áthágása tilos. Nők, gyerekek, öreg és gyenge emberek nem molesztálhatók, fák, termény nem pusztítható el. Ha az ellenség békefeltételekkel jön, nem utasítható el.

وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأَخْرِجُوهُم مِّنْ حَيْثُ أَخْرَجُوكُمْ وَالْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ وَلاَ تُقَاتِلُوهُمْ عِندَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّى يُقَاتِلُوكُمْ فِيهِ فَإِن قَاتَلُوكُمْ فَاقْتُلُوهُمْ كَذَلِكَ جَزَاء الْكَافِرِينَ ﴿١٩١﴾

191. And slay them wherever ye catch them, and turn them out from where they have Turned you out; for tumult and oppression are worse than slaughter; but fight them not at the Sacred Mosque, unless they (first) fight you there; but if they fight you, slay them. Such is the reward of those who suppress faith[101].

191. Öljétek meg őket, bárhol is találtok rájuk és űzzétek ki őket onnan, ahonnan ők űztek ki titeket. A Fitna (zavarkeltés) nagyobb bűn az ölésnél. Ne harcoljatok velük a Sérthetetlen Szentélynél addig, amíg ők ott rátok nem törnek. Ha rátok törtek, öljétek le őket. Ekképpen részesülnek a hitetlenek[101].

فَإِنِ انتَهَوْاْ فَإِنَّ اللّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٩٢﴾

192. But if they cease, Allah is Oft-forgiving, Most Merciful.

192. Ha felhagynak (szándékukkal), hát Allah a Megbocsájtó, Könyörületes.

---

[101] Many people emphasize today the verses in Quran which call for war and introduce Islam as a religion of violence. This is not true. If we take out the text from the context and we don't know the occasion what caused the revelation to come we go astray. This passage illustrates the events that happened at Hudaybiya in the sixth year of the Hijra. The Muslims by this time were a strong and influential community. Many of them were exiles from Mecca where the Pagans had established an intolerant autocracy, persecuting Muslims, preventing them from visiting their homes, and even keeping them out by force from performing Pilgrimage during the universally recognized period of truce. This was intolerance, oppression and autocracy to the last degree and the mere readiness of the Muslims to enforce their rights as Arab citizens resulted without bloodshed in an agreement. The Pagans however had no scruples in breaking faith.
In general, it may be said that Islam is the religion of peace, goodwill and mutual understanding. But it will not acquiesce in wrong-doing and its men will hold their lives cheap in defense of honor, justice and the religion which they hold sacred. In this aya and later too, we read the world "Fitna". The meaning of this word can be summed up as temptation, perturbation and intrigue together. In Islam Fitna is the biggest sin, bigger than murder. If there is no Fitna as internal intention promoting man to commit deeds against others, even realized sin and crime will not occur.

Sokan kiemelik manapság a Koránból azokat a verseket, melyek háborúra hívnak és az Iszlámot az erőszak vallásának mutatják be. Ez nem igaz. Ha a szöveget kivesszük a környezetéből és nem ismerjük a körülményt, amiben a kinyilatkoztatás született, félreértelmezzük. Ez a rész a Hudaybiai eseményeket illusztrálja, a Hidzsra (Iszlám időszámítás, ami a Próféta Mekkából Medinába történő menekülésével kezdődik) hatodik évében. Ekkorra a Muszlimok már egy erős és befolyásos társadalom voltak. Sokan közülük Mekkából menekültek ide, ahol a pogányok egy intoleráns autokráciát tartottak fenn, üldözték a Muszlimokat, megakadályozták őket abban, hogy saját házaikat meglátogassák. Az általános fegyverszünet (Hudeybiai béke) ideje alatt is erővel visszatartották a Muszlimokat a zarándoklattól. Ez az intolerancia, elnyomás és autokrácia utolsó foka volt. Csak a Muszlimok kompromisszum képességének volt köszönhető, hogy Arab polgárokként, vérontás nélkül tudták érvényesíteni jogaikat egy megállapodásban. A pogányok ezt a megállapodást nem vették komolyan.
Általában az Iszlámról elmondható, hogy a béke, a jóakarat és kölcsönös megértés vallása. De nem egyezik bele a rossz tettekbe, követői könnyen feláldozzák életüket a becsület és vallás oltárán, ami számukra szent. Ebben az áyában és később is találkozunk a „Fitna" szóval. A szó jelentését a kísértés, zavarkeltés és ármány fogalmak együtt adják. Az Iszlámban a Fitna a legnagyobb bűn, nagyobb, mint a gyilkosság. Ha nem lenne Fitna, ami az emberek belső szándékának mozgatójaként rossz cselekedetek elkövetésére indít másokkal szemben, akkor nem lenne elkövetett bűn és gonosz tett sem.

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لاَ تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ لِلّهِ فَإِنِ انتَهَواْ فَلاَ عُدْوَانَ إِلاَّ عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿١٩٣﴾

193. And fight them on until there is no more Tumult or oppression, and there prevail justice and faith in Allah. but if they cease, Let there be no hostility except to those who practice oppression.

193. Addig küzdj velük, hogy ne legyen több Fitna (zavarkeltés) és a hitvallás Allahé legyen. Ha felhagynak, hát ne legyen több ellenségeskedés, csak azokkal, kik gaztevők.

الشَّهْرُ الْحَرَامُ بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَاتُ قِصَاصٌ فَمَنِ اعْتَدَى عَلَيْكُمْ فَاعْتَدُواْ عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا اعْتَدَى عَلَيْكُمْ وَاتَّقُواْ اللّهَ وَاعْلَمُواْ أَنَّ اللّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿١٩٤﴾

194. The prohibited month for the prohibited month, - and so for all things prohibited, - there is the law of equality. If then any one transgresses the prohibition against you, Transgress ye likewise against him[102]. But fear Allah, and know that Allah is with those who restrain themselves.

194. Tiltott Hónapért Tiltott Hónapot, a tiltásokért arányos elégtételt. Aki ellenetek szegül, azzal ti is szálljatok szembe éppen úgy, ahogy ellenetekbe szállt[102]. Őrizkedjetek Allahtól és tudjátok, hogy Allah az őrizkedőkkel van.

وَأَنفِقُواْ فِي سَبِيلِ اللّهِ وَلاَ تُلْقُواْ بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوَاْ إِنَّ اللّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٩٥﴾

195. And spend of your substance in the cause of Allah, and make not your own hands contribute to (your) destruction; but do good; for Allah loveth those who do good.

195. Áldozzatok Allah útján és ne vessétek kezeteket olyanra, ami vészt hoz (rátok és másokra). Allah szereti a jótevőket.

وَأَتِمُّواْ الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلّهِ فَإِنْ أُحْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ وَلاَ تَحْلِقُواْ رُؤُوسَكُمْ حَتَّى يَبْلُغَ الْهَدْيُ مَحِلَّهُ فَمَن كَانَ مِنكُم مَّرِيضاً أَوْ بِهِ أَذًى مِّن رَّأْسِهِ فَفِدْيَةٌ مِّن صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ فَإِذَا أَمِنتُمْ فَمَن تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلاثَةِ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ وَسَبْعَةٍ إِذَا رَجَعْتُمْ تِلْكَ عَشَرَةٌ كَامِلَةٌ ذَلِكَ لِمَن لَّمْ يَكُنْ أَهْلُهُ حَاضِرِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَاتَّقُواْ اللّهَ وَاعْلَمُواْ أَنَّ اللّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١٩٦﴾

[102] Qisas, the law of equity is in force even in war. No more restriction or sanction than the committed act.

A Qisas, azaz arányos ítélet, elégtétel a háborúban is érvényes. Nem lehet több korlátozás és szankció, mint az elkövetett cselekmény.

196. And complete the Hajj or 'umra in the service of Allah[103]. But if ye are prevented (From completing it), send an offering for sacrifice, such as ye may find, and do not shave your heads until the offering reaches the place of sacrifice. And if any of you is ill, or has an ailment in his scalp, (Necessitating shaving), (He should) in compensation either fast, or feed the poor, or offer sacrifice; and when ye are in peaceful conditions (again), if any one wishes to continue the 'umra on to the hajj, He must make an offering, such as he can afford, but if he cannot afford it, He should fast three days during the hajj and seven days on his return, Making ten days in all. This is for those whose household is not in (the precincts of) the Sacred Mosque. And fear Allah, and know that Allah Is strict in punishment.

196. Térjetek meg Zarándoklatra és Omrára Allahért[103]. Ha akadályoztatva vagytok, küldjetek áldozati adományt, amit tudtok, és ne borotváljátok le fejeteket addig, míg az adomány célba nem ér. Aki köztetek beteg, vagy fejét nyavalya gyötri, az váltsa meg ajándékát böjttel vagy élelemmel szegényeknek, vagy áldozattal. Ha felépültetek, aki Omrát végez és zarándokol, az adjon áldozati adományt, amit tud. Aki nem lel, az böjtöljön három napot a zarándoklaton és hetet, ha visszatért, összesen tízet. Ez szól azoknak, akiknek hozzátartozói nincsenek jelen a Sérthetetlen Szentélyben. Őrizkedjetek Allahtól és tudjátok, hogy Allah Szigorú Büntető.

الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَّعْلُومَاتٌ فَمَن فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ فَلاَ رَفَثَ وَلاَ فُسُوقَ وَلاَ جِدَالَ فِي الْحَجِّ وَمَا تَفْعَلُواْ مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمْهُ اللّهُ وَتَزَوَّدُواْ فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَى وَاتَّقُونِ يَا أُوْلِي الأَلْبَابِ ﴿١٩٧﴾

197. For Hajj are the months well known. If anyone undertakes that duty therein, Let there be no obscenity, nor wickedness, nor wrangling in the Hajj. And whatever good ye do, (be sure) Allah knoweth it. And take a provision (With you) for the journey, but the best of provisions is right conduct. So fear Me, o ye that are wise.

197. A zarándoklat ismert hónapokban. A nők közül, ki magát zarándoklatra szánja, hát nincs ott bujaság, feslettség, sem perlekedés a zarándoklaton. Amit tesztek a jóból, arról Allah tud. Gyarapodjatok, mert bizony a legjobb gyarapvás az őrizkedés. Őrizkedjetek Tőlem, ó értő emberek.

---

[103] Hajj or Umra represent also a very strong cohesion for Umma. Hajj means the regular annual pilgrimage which is performed in the month of Dzhu al-Hijja. Umra is the pilgrimage out of Dzhu al-Hijja month. For Muslims it represents also a pillar of Islam where they perform rites remembering Abraham, Ismael and the miracle of Zamzam. They recall the days when Mohammed (peace upon be him) purified this place from idols and drove religion back to the "Hanif" way. They meet Ka'ba which is their Qibla no matter they came from were. This all unites Muslims together with prayers and rites what they perform together. The annual congregation of 2-3 million believer opens opportunity to exchange concepts, opinions. Whoever make Fitna in these days and tries to undermine the unity commits big sin.

Hadzs, vagy Omra szintén egy Ummát szolgáló kohézió. A Hadzs az évi rendszerességgel ismétlődő, Dzhu al-Hidzsa hónapban lefolytatott zarándoklatot jelenti. Az Omra a Dzhu al-Hidzsa hónapon kívüli zarándoklatra utal. Ez a Muszlimok számára az Iszlám egyik pillére, ahol a szertartások bemutatása mellett, emlékeznek Ábrahámra, Izmaelre és a Zamzam csodájára. Felidézik Mohammed (béke reá) napjait, aki megtisztította ezt a helyet a bálványoktól és visszavezette a vallást a „Hanif" útra. Találkoznak a Kába kövével, ami mindannyiuk Qiblája, függetlenül attól, honnan érkeztünk. Ez mind egyesítő erőként hat a Muszlimokra amellett, hogy a szertartásokat és imákat együtt végzik. Az éves kongregáció alkalmával 2-3 millió hívő számára nyílik lehetőség, hogy felfogásukat, véleményeiket megosszák egymással. Aki ezekben a napokban „Fitnát" tesz, és az egységet próbálja aláásni, nagy bűnt követ el.

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَن تَبْتَغُواْ فَضْلاً مِّن رَّبِّكُمْ فَإِذَا أَفَضْتُم مِّنْ عَرَفَاتٍ فَاذْكُرُواْ اللّهَ عِندَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ وَاذْكُرُوهُ كَمَا هَدَاكُمْ وَإِن كُنتُم مِّن قَبْلِهِ لَمِنَ الضَّآلِّينَ ﴿١٩٨﴾

198. It is no crime in you if ye seek of the bounty of your Lord (during pilgrimage). Then when ye pour down from (Mount) Arafat, celebrate the praises of Allah at the Sacred Monument, and celebrate His praises as He has directed you, even though, before this, ye went astray.

198. Nem bűn számotokra, ha vágyjátok a kiváltságot Uratoktól. Ha leáradtok az Arafat Hegyéről, emlékezzetek Allahra a Sérthetetlen Emlékműnél. Emlékezzetek Rá, amint titeket vezetett, s hogy azelőtt tévelyedettek voltatok.

ثُمَّ أَفِيضُواْ مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ وَاسْتَغْفِرُواْ اللّهَ إِنَّ اللّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٩٩﴾

199. Then pass on at a quick pace from the place whence it is usual for the multitude so to do, and ask for Allah's forgiveness. For Allah is Oft-forgiving, Most Merciful.

199. Majd áradjatok tovább, ahogy a többi ember áramlik, s kérjétek Allah bocsánatát, mert bizony Allah a Megbocsájtó, a Könyörületes.

فَإِذَا قَضَيْتُم مَّنَاسِكَكُمْ فَاذْكُرُواْ اللّهَ كَذِكْرِكُمْ آبَاءكُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِكْرًا فَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهُ فِي الآخِرَةِ مِنْ خَلاَقٍ ﴿٢٠٠﴾

200. So when ye have accomplished your holy rites, celebrate the praises of Allah, as ye used to celebrate the praises of your fathers, - yea, with far more Heart and soul. There are men who say: "Our Lord! Give us (Thy bounties) in this world!" but they will have no portion in the Hereafter.

200. Mikor beteljesítettétek szertartásotokat, emlékezzetek Allahra, ahogy atyáitokra emlékeztek, vagy erősebb emlékezéssel annál. Az emberek között van, ki mondja: „Urunk, add nekünk azt, ami az Evilágon van!" Számára nincs a Túlvilágon teremtés.

وِمِنْهُم مَّن يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿٢٠١﴾

201. And there are men who say: "Our Lord! Give us good in this world and good in the Hereafter, and defend us from the torment of the Fire!"

201. Közülük, ki mondja: „Urunk! Add meg nékünk az Evilágon azt, ami szép, a Túlvilágon is azt, ami szép és ments meg minket a Pokoltól."

أُولَئِكَ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبُواْ وَاللّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٢٠٢﴾

202. To these will be allotted what they have earned; and Allah is quick in account.

202. Ezek számára rész jut abból, amit kiérdemeltek. Allah Gyors Számvető

وَاذْكُرُواْ اللّهَ فِي أَيَّامٍ مَّعْدُودَاتٍ فَمَن تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ فَلاَ إِثْمَ عَلَيْهِ وَمَن تَأَخَّرَ فَلا إِثْمَ عَلَيْهِ لِمَنِ اتَّقَى وَاتَّقُواْ اللّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٠٣﴾

203. Celebrate the praises of Allah during the Appointed Days[104]. But if any one hastens to leave in two days, there is no blame on him, and if any one stays on, there is no blame on him, if his aim is to do right. Then fear Allah, and know that ye will surely be gathered unto Him.

203. Emlékezzetek Allahra a Kijelölt Napokon[104]. Aki elsieti két nappal, nem vétek számára, s ki lekési, nem vétek számára, ha őrizkedik. Őrizkedjetek Allahtól és tudjátok, hogy Hozzá tereltettek össze.

وَمِنَ النَّاسِ مَن يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيُشْهِدُ اللّهَ عَلَى مَا فِي قَلْبِهِ وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ ﴿٢٠٤﴾

204. There is the type of man whose speech about this world's life May dazzle thee, and he calls Allah to witness about what is in his heart; yet is he the most contentious of enemies.

204. Az emberek közt, kinek beszéde az Evilági életről tetszik neked. Tanúnak hívja Allahot arra, ami a szívében van, de ő a legzordabb ellenző.

وَإِذَا تَوَلَّى سَعَى فِي الأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ وَاللّهُ لاَ يُحِبُّ الفَسَادَ ﴿٢٠٥﴾

205. When he turns his back, His aim everywhere is to spread mischief through the earth and destroy crops and cattle. But Allah loveth not mischief.

205. Ha elfordul, igyekszik a Földre, hogy rontson rajta, pusztítsa a veteményt, a jószágot. Allah nem szereti a rontást.

وَإِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللّهَ أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالإِثْمِ فَحَسْبُهُ جَهَنَّمُ وَلَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿٢٠٦﴾

206. When it is said to him, "Fear Allah., He is led by arrogance to (more) crime. Enough for him is Hell; -An evil bed indeed (To lie on)!

206. Ha mondva van néki: „Őrizkedj Allahtól!" Dac veszi hatalmába vétkei által. Osztályrésze a Pokol és nyugvóhelye a gyötrelem.

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاء مَرْضَاتِ اللّهِ وَاللّهُ رَؤُوفٌ بِالْعِبَادِ ﴿٢٠٧﴾

207. And there is the type of man who gives his life to earn the pleasure of Allah. And Allah is full of kindness to (His) devotees.

207. Az emberek között, ki arra áldozza magát, hogy Allah megelégedettségét elnyerje. Allah Irgalmas az Ő szolgálóihoz.

---

[104] The "Appointed Days" are the days of Tashriq which are optional three days after the tenth of pilgrimage when pilgrims stay on in the Valley of Mina for prayer and praise.

„Kijelölt Napok" a Tashriq napok. Ez választható, nem kötelező három nap a zarándoklat tizedik napját követően, amikor a zarándokok Mina Völgyébe vonulnak imára és Allah magasztalására.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ ادْخُلُواْ فِي السِّلْمِ كَآفَّةً وَلاَ تَتَّبِعُواْ خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٢٠٨﴾

208. O ye who believe! Enter into Islam whole-heartedly; and follow not the footsteps of the evil one; for he is to you an avowed enemy.

208. Ó, kik hisznek! Térjetek be a megbékélésbe (Őbenne) és ne kövessétek a Sátán lépteit. Mert bizony, ő néktek nyilvánvaló ellenségetek.

فَإِن زَلَلْتُمْ مِّن بَعْدِ مَا جَاءتْكُمُ الْبَيِّنَاتُ فَاعْلَمُواْ أَنَّ اللّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٠٩﴾

209. If ye backslide after the clear (Signs) have come to you, then know that Allah is Exalted in Power, Wise.

209. Ha visszakoztok, miután eljöttek hozzátok a bizonyságok, hát tudjátok meg: Allah a Nagyszerű, a Bölcs.

هَلْ يَنظُرُونَ إِلاَّ أَن يَأْتِيَهُمُ اللّهُ فِي ظُلَلٍ مِّنَ الْغَمَامِ وَالْمَلآئِكَةُ وَقُضِيَ الأَمْرُ وَإِلَى اللّهِ تُرْجَعُ الأُمُورُ ﴿٢١٠﴾

210. Will they wait until Allah comes to them in canopies of clouds, with angels (in His train) and the question is (thus) settled? but to Allah do all questions go back (for decision).

210. Csak arra várnak-e, hogy Allah eljöjjön hozzájuk a fellegek árnyékában az Angyalokkal és a dolgok elrendeltetnek? A dolgok Allahhoz térnek meg.

سَلْ بَنِي إِسْرَائِيلَ كَمْ آتَيْنَاهُم مِّنْ آيَةٍ بَيِّنَةٍ وَمَن يُبَدِّلْ نِعْمَةَ اللّهِ مِن بَعْدِ مَا جَاءتْهُ فَإِنَّ اللّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢١١﴾

211. Ask the Children of Israel how many clear (Signs) We have sent them. But if any one, after Allah's favour has come to him, substitutes (something else), Allah is strict in punishment[105].

211. Kérdezd Izrael fiait, hány nyilvánvaló bizonyságot küldtünk nekik? Aki felcseréli Allah kegyét, miután az eljött hozzá, bizony Allah Szigorú Számvevő[105].

---

[105] People want evidence in all ages and places. We can easily turn to the bad side if we take the meaning of Children of Israel literally. The Quran doesn't mean always Jew. The meaning is more general. In the examples of Children of Israel, we have to discover our own mistakes. Our conduct sometime is the same as theirs, when we need proofs from the Unseen World. In order to comprehend the Unseen World, we must open out heart. Our eyes are not important in this dimension.

Az emberek minden korban és helyen bizonyítékokat akarnak. Könnyen a rossz oldalra tévedhetünk, ha az Izrael fiai jelentését szó szerint vesszük. a Korán nem mindig ért Zsidókat ez alatt. A jelentés ennél általánosabb. Izrael fiainak példájában saját hibáinkat kell felismernünk. Hozzáállásunk olykor ugyanolyan, mint az övék volt, amikor bizonyítékokat akarunk a Láthatatlan Világról. Ha fel akarjuk fogni a Láthatatlan Világot, a szívünket kell megnyitni. Szemünk ebben a dimenzióban nem fontos.

زُيِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُواْ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَيَسْخَرُونَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُواْ وَالَّذِينَ اتَّقَواْ فَوْقَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَاللّهُ يَرْزُقُ مَن يَشَاء بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٢١٢﴾

212. The life of this world is alluring to those who reject faith, and they scoff at those who believe. But the righteous will be above them on the Day of Resurrection; for Allah bestows His abundance without measure on whom He will.

212. Feldíszíttetett az Evilági élet azoknak, kik tagadnak, s ők gúnyolják azokat, kik hisznek. Akik őrizkednek, felettük lesznek a Feltámadás Napján. Allah azt ajándékozza meg, kit Ő akar, számvetés nélkül.

كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللّهُ النَّبِيِّينَ مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَأَنزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِيمَا اخْتَلَفُواْ فِيهِ وَمَا اخْتَلَفَ فِيهِ إِلاَّ الَّذِينَ أُوتُوهُ مِن بَعْدِ مَا جَاءتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ فَهَدَى اللّهُ الَّذِينَ آمَنُواْ لِمَا اخْتَلَفُواْ فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِهِ وَاللّهُ يَهْدِي مَن يَشَاء إِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٢١٣﴾

213. Mankind was one single nation[106], and Allah sent Messengers with glad tidings and warnings; and with them He sent the Book in truth, to judge between people in matters wherein they differed; but the People of the Book, after the clear Signs came to them, did not differ among themselves, except through selfish contumacy. Allah by His Grace Guided the believers to the Truth, concerning that wherein they differed. For Allah guided whom He will to a path that is straight.

213. Az emberek egy Umma (nemzet) voltak[106], De Allah elküldte a Prófétákat, hogy örömhírt vigyenek és figyelmeztessenek. Lebocsátotta a Könyvet az Igazzal, hogy ítéljen az emberek között abban, miben különböztek. De nem különböztek abban, csak azok, akiknek már eljöttek a bizonyságok, csökönyösségük által maguk között. Allah az Ő engedelmével a hívőket annak igazságához vezeti, miben különböztek. Allah azt vezeti, aki(t) Ő(t) akar(ja), az egyenes ösvényen.

---

[106] Modern humans (Homo sapiens) ventured out of Africa and populated most of the world 200.000 years ago. Though most of human existence has been sustained by hunting and gathering in band societies, increasing numbers of human societies began to practice sedentary agriculture approximately some 10,000 years ago, domesticating plants and animals, thus allowing for the growth of civilization. These human societies subsequently expanded in size, establishing various forms of government, and culture around the world, unifying people within regions to form states and empires. But humans targeting the power and influence compete on the domination over each other. Domination is an instinct what we brought from the world of animals. It is our everyday trial to prove for Allah and for ourselves that we deserve the grace from Him and we are humans.

A modern emberek (Homo sapiens) 200.000 évvel ezelőtt vándoroltak el Afrikából. Az emberi lét meghatározó eleme a csoportos vadászat és gyűjtögetés volt. Kb. 10.000 évvel ezelőtt növekvő számban tértek át a helyhez kötött mezőgazdasági termelésre, növényeket, állatokat háziasítottak és megindultak a civilizációs fejlődés útján. Ezeknek az emberi társadalmaknak folyamatosan növekedett a mérete, különféle államformákat, kultúrákat hoztak létre világszerte, melyek a régiók embereit egyesítették és államokat, birodalmakat alkottak. Az emberek célja a hatalom és dominancia megszerzése lett egymás felett. A dominancia egy ösztön, amit az állatvilágból hoztunk magunkkal. Mindennapos próbatételünk azt bizonyítani Allah előtt és önmagunknak, hogy mi megérdemeltük kegyét és emberek vagyunk.

أَمْ حَسِبْتُمْ أَن تَدْخُلُواْ الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُم مَّثَلُ الَّذِينَ خَلَوْاْ مِن قَبْلِكُم مَّسَّتْهُمُ الْبَأْسَاء وَالضَّرَّاء وَزُلْزِلُواْ حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُواْ مَعَهُ مَتَى نَصْرُ اللّهِ أَلا إِنَّ نَصْرَ اللّهِ قَرِيبٌ ﴿٢١٤﴾

214. Or do ye think that ye shall enter the Garden (of bliss) without such (trials) as came to those who passed away before you? they encountered suffering and adversity, and were so shaken in spirit that even the Messenger and those of faith who were with him cried: "When (will come) the help of Allah." Ah! Verily, the help of Allah is (always) near!

214. Vagy arra számítotok-e, hogy az Égi Kertekbe úgy tértek be, hogy (nem mentek át azokon a megpróbáltatásokon), amin azok mentek keresztül, akik előttetek múltak el? Annyira lesújtott rájuk a gyötrelem és kárhozat, hogy a Próféta és azok, kik hisznek, vele mondják: „Mikor jő el Allah pártfogása?" Mert bizony Allah pártfogása közel.

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنفِقُونَ قُلْ مَا أَنفَقْتُم مِّنْ خَيْرٍ فَلِلْوَالِدَيْنِ وَالأَقْرَبِينَ وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا تَفْعَلُواْ مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿٢١٥﴾

215. They ask thee what they should spend (In charity). Say: Whatever ye spend that is good, is for parents and kindred and orphans and those in want and for wayfarers. And whatever ye do that is good, -(Allah) knoweth it well[107].

215. Kérdeznek (ó Mohammed), mit áldozzanak? Mondd: „Amit a jóból áldoztok, az legyen a szülőké, az árváké, a szegényeké és a vándoroké. Ami jót tesztek, arról Allah tud[107].

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهٌ لَّكُمْ وَعَسَى أَن تَكْرَهُواْ شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَعَسَى أَن تُحِبُّواْ شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ وَاللّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لاَ تَعْلَمُونَ ﴿٢١٦﴾

216. Fighting is prescribed for you, and ye dislike it. But it is possible that ye dislike a thing which is good for you, and that ye love a thing which is bad for you. But Allah knoweth, and ye know not[108].

216. Megíratott nektek a harc, ami gyűlöletes nektek. Meglehet, hogy gyűlöltök valamit, ami jó nektek és meglehet, hogy szerettek valamit, ami rossz nektek. Allah tudja, és ti nem tudjátok[108].

---

[107] Charity is prescribed. Our life and wealth are not for us. It is a trial from Allah how I treat my life and property. Both of them I got from Allah as pledge and in due time Allah will take them back. Both life and wealth are means on the way of Allah and are not issues what one can to misuse.

A jótékonyság előírás. Életünk és vagyonunk nem a miénk. Próbatétel Allahtól, hogy miként bánunk életünkkel és a vagyonnal. Allah mindkettőt zálogba adta és egy idő múlva visszaveszi azokat. Mindkettő, élet és vagyon eszközök Allah útján és nem célok, amit el kell érni, vagy aminek kedvére kellene tenni.

[108] Fighting on the cause of Allah is a kind of charity. What more can man offer thank his life?

A harc Allah ügyéért a jótékonyság egy formája. Mi többet tud felajánlani egy ember, mint a saját életét?

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ قُلْ قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ وَصَدٌّ عَن سَبِيلِ اللهِ وَكُفْرٌ بِهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِ مِنْهُ أَكْبَرُ عِندَ اللهِ وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ وَلاَ يَزَالُونَ يُقَاتِلُونَكُمْ حَتَّىَ يَرُدُّوكُمْ عَن دِينِكُمْ إِنِ اسْتَطَاعُواْ وَمَن يَرْتَدِدْ مِنكُمْ عَن دِينِهِ فَيَمُتْ وَهُوَ كَافِرٌ فَأُوْلَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ وَأُوْلَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢١٧﴾

217. They ask thee concerning fighting in the Prohibited Month[109]. Say: "Fighting therein is a grave (offence); but graver is it in the sight of Allah to prevent access to the path of Allah, to deny Him, to prevent access to the Sacred Mosque, and drive out its members." Tumult and oppression are worse than slaughter. Nor will they cease fighting you until they turn you back from your faith if they can. And if any of you Turn back from their faith and die in unbelief, their works will bear no fruit in this life and in the Hereafter; they will be companions of the Fire and will abide therein.

217. Kérdeznek (ó Mohammed) a harcról Tiltott Hónapban. Mondd[109]: „A harc akkor nagy bűn, de az akadályoztatás az Allahhoz vezető úton, az Ő tagadása, a Sérthetetlen Szentély (tilalma) és közösségének kiűzése abból, nagyobb (bűn). Allahnál a Fitna (zavarkeltés) nagyobb bűn az emberölésnél. És ők nem hagynak fel a harccal veletek addig, míg vissza nem térítenek titeket vallásotokból, ha erre képesek. Aki kitér vallásából közületek és hitetlenként hal meg, azoknak összeomlanak Evilági tettei és a Túlvilágon a Pokol követői lesznek, ahol ők mindörökkön lesznek."

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُواْ وَالَّذِينَ هَاجَرُواْ وَجَاهَدُواْ فِي سَبِيلِ اللهِ أُوْلَئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللهِ وَاللهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢١٨﴾

218. Those who believed and those who suffered exile and fought (and strove and struggled) in the path of Allah, - they have the hope of the Mercy of Allah. And Allah is Oft-forgiving, Most Merciful.

218. Kik hisznek, s kik menekülnek, Allah útján küzdenek, azok remélhetik Allah kegyelmét. Allah a Megbocsájtó, a Könyörületes.

---

[109] The month of pilgrimage (Dzhu al-Hijja) was a sacred month in which warfare was prohibited by Arab custom. The month preceding (Dzhu al-Qaada) and the month following (Muharram) were included in the prohibition. If the pagan enemies of Islam broke that custom and made war in the prohibited months the Muslims were free also to break that custom but only to the same extent as the others broke it. Similarly, the territory of Mecca was sacred in which war was prohibited. Any convention is useless if one party does not respect is. There must be a law of equality.

A zarándoklat hava (Dzhu al- Hidzsa) szent hónap volt, amikor az arab hagyományok szerint tiltott volt a háborúskodás. Az ezt követő (Dzhu al-Qaada) és az utána következő (Muharram) hónapok is a tiltás hatálya alá estek. Ha az Iszlám pogány ellenségei megtörték a hagyományt és háborút kezdeményeztek a tiltott hónapokban, akkor a Muszlimoknak is megengedett volt, hogy megszegjék a szokásokat, de csak ugyanabban a mértékben, ahogy mások tették. Ehhez hasonlóan Mekka területe is szent volt, ahol tilos volt háborúzni. Minden egyezség hasztalan, ha az egyik fél nem tartja azt tiszteletben. Ebben is arányos ítélkezés szükséges.

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَآ أَكْبَرُ مِن نَّفْعِهِمَا وَيَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنفِقُونَ قُلِ الْعَفْوَ كَذَلِكَ يُبيِّنُ اللّهُ لَكُمُ الآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ

﴿٢١٩﴾

219. They ask thee concerning wine and gambling. Say: "In them is great sin, and some profit, for men; but the sin is greater than the profit.[110]" They ask thee how much they are to spend; Say: "What is beyond your needs." Thus doth Allah Make clear to you His Signs: In order that ye may consider-

219. Kérdeznek a mámoros italról és szerencsejátékról. Mondd: „Bennük nagy bűn van, de haszon is az embereknek. A (bennük lévő) bűn nagyobb, mint hasznuk[110].” Kérdeznek, mire áldozzanak? Mondd: „(saját maguk) feloldozására.” Ekképpen nyilvánítja ki Allah nektek az Áyákat, hátha tán elgondolkodtok-

فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْيَتَامَى قُلْ إِصْلاَحٌ لَّهُمْ خَيْرٌ وَإِنْ تُخَالِطُوهُمْ فَإِخْوَانُكُمْ وَاللّهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدَ مِنَ الْمُصْلِحِ وَلَوْ شَاء اللّهُ لأعْنَتَكُمْ إِنَّ اللّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

﴿٢٢٠﴾

220. (Their bearings) on this life and the Hereafter. They ask thee concerning orphans. Say: "The best thing to do is what is for their good; if ye mix their affairs with yours, they are your brethren; but Allah knows the man who means mischief from the man who means good. And if Allah had wished, He could have put you into difficulties: He is indeed Exalted in Power, Wise."

220. (Következményeikről) az Evilágon és Túlvilágon. Kérdeznek az árvákról. Mondd: „A legjobb az, ami javukra való. Ha közösségetekbe vonjátok őket, testvéreitek lesznek.” Allah meg tudja különböztetni, ki a megrontó és ki az, ki más javára tesz. Ha Allah akarná, bajt hozna rátok. Allah a Nagyszerű, a Bölcs.

وَلاَ تَنكِحُواْ الْمُشْرِكَاتِ حَتَّى يُؤْمِنَّ وَلأَمَةٌ مُّؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِّن مُّشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْجَبَتْكُمْ وَلاَ تُنكِحُواْ الْمُشْرِكِينَ حَتَّى يُؤْمِنُواْ وَلَعَبْدٌ مُّؤْمِنٌ خَيْرٌ مِّن مُّشْرِكٍ وَلَوْ أَعْجَبَكُمْ أُوْلَئِكَ

[110] In Islam “Khamr” means drink or material what cause state under influence. Alcohol is one of them but even drugs, narcotics and any material what prevents human to control his will is included to this group. However not the material is prohibited only but the status to be under external control. Gambling “Maisar” is game where the income does not depend on struggle or work. Fortune or luck can cause loss or benefit however the loss is bigger. E.g., both can result big income for those who sell them but both can harm families or the consumer himself.

Az Iszlámban a „Khamr” italt, vagy anyagot jelent, ami befolyásoltság alatti állapotot okoz. Az alkohol csupán egy, ami ide tartozik, de ide sorolhatók drogok, narkotikumok is, melyek meggátolják az embert, hogy saját kontrolja alatt álljon. Azonban nem csak az anyag, hanem maga a külső kontrol alatti státusz esik tilalom alá. A szerencsejáték „Maisar” esetében a bevétel nem küzdelem, munka eredménye. A szerencse veszteséget vagy hasznot hozhat, de a veszteség nagyobb. Pl. mindkettő nagy hasznot hozhat annak, aki eladja azokat, de mindkettő kárt okoz családokban és magában a fogyasztóban.

يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَاللّهُ يَدْعُوَ إِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِ وَيُبَيِّنُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٢١﴾

221. Do not marry unbelieving women (idolaters), until they believe: A slave woman who believes is better than an unbelieving woman, even though she allures you. Nor marry (your girls) to unbelievers until they believe: A man slave who believes is better than an unbeliever, even though he allures you. Unbelievers do (but) beckon you to the Fire. But Allah beckons by His Grace to the Garden (of bliss) and forgiveness, and makes His Signs clear to mankind: That they may celebrate His praise[111].

221. Ne házasodjatok bálványimádó asszonyokkal addig, míg nem hisznek. Egy hívő rabszolganő jobb, mint egy bálványimádó, még akkor is, ha az tetszik nektek. Ne engedjétek bálványimádó férfiaknak, hogy közületek házasodjon addig, míg nem hisznek. Egy hívő rabszolga jobb, mint egy bálványimádó férfi, még akkor is, ha tetszik nektek. Azok a Pokolra hívnak, de Allah az Ő kegyelméből az Égi Kertekbe, a megbocsájtásra hív és kinyilvánítja Áyáit az embereknek, hátha tán emlékeznek[111].

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ أَذًى فَاعْتَزِلُواْ النِّسَاء فِي الْمَحِيضِ وَلاَ تَقْرَبُوهُنَّ حَتَّىَ يَطْهُرْنَ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللّهُ إِنَّ اللّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ ﴿٢٢٢﴾

222. They ask thee concerning women's courses. Say: They are a hurt and a pollution: So keep away from women in their courses, and do not approach them until they are clean. But when they have purified themselves, ye may approach them

[111] Marriage is the most intimate communion and the mystery of sex causes its highest fulfilment when intimate spiritual harmony is combined with the physical link. If religion is at all a real influence in life to both parties or to either party, a difference in this vital matter must affect the lives of both more profoundly than differences of birth, race, language or position in life. It is therefore only right that the parties to be married should have the same spiritual outlook. If two persons love each other their outlook in the highest things of life must be the same. Note that religion is not here a mere label of a matter of custom or birth. The two persons may have been born in different religions but if they come to see the truth in the same way, they must openly accept the same rites and the same social brotherhood. Otherwise, the position will become impossible individually and socially.

A házasság a legintimebb életközösség. A szex csodája pedig akkor teljesedik be, ha az intim spirituális összhang egyesül a fizikai kapcsolattal. Ha a vallás valós hatást gyakorol mindkét félre, vagy akár egyikükre, akkor az ebben megbúvó különbözőség mindkettőjük életét mélyebben befolyásolhatja, mint hovatartozásbeli, fajbeli, vagy nyelvi különbözőség, vagy az életben elfoglalt hely felfogásának eltérése. Ha két ember szereti egymást, akkor jó, ha az élet magasabb rendű dolgairól formált világlátásuk is hasonló. Megfigyelhető, hogy a vallási hovatartozás nincs megnevezve abban a vonatkozásban, mint ami a születéssel függ össze. Két ember lehet, hogy két különböző vallásban születik, de ha ugyanazt az igazságot látják, ugyanazon az úton haladnak, akkor elfogadják az ahhoz kötődő rituálét és társadalmi testvériséget. Másképpen lehetetlenné válik a helyzet mind az egyén, mind a közösség szempontjából.

in any manner, time, or place ordained for you by Allah. For Allah loves those who turn to Him constantly and He loves those who keep themselves pure and clean[112].

222. Kérdeznek a havi bajról. Mondd: Ez tisztátlanság, hát különüljetek el az asszonyoktól a havibaj idején és ne közeledjetek hozzájuk addig, amíg meg nem tisztulnak. Ha megtisztultak, jöjjetek hozzájuk úgy, ahogy Allah parancsolja nektek. Mert bizony Allah szereti a bűnbűnókat, szereti a megtisztulókat[112].

نِسَآؤُكُمْ حَرْثٌ لَّكُمْ فَأْتُواْ حَرْثَكُمْ أَنَّى شِئْتُمْ وَقَدِّمُواْ لأَنفُسِكُمْ وَاتَّقُواْ اللّهَ وَاعْلَمُواْ أَنَّكُم مُّلاَقُوهُ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٢٣﴾

223. Your wives are as a tilth unto you; so approach your tilth when or how ye will; but do some good act for your souls beforehand; and fear Allah. And know that ye are to meet Him (in the Hereafter), and give (these) good tidings to those who believe.

223. Asszonyaitok barázda számotokra, hát gyertek barázdátokhoz akaratotok szerint, s ajándékozzátok meg magatokat. Őrizkedjetek Allahtól és tudjátok, hogy találkozótok lesz Vele. Vidd el az örömhírt a hívőknek.

وَلاَ تَجْعَلُواْ اللّهَ عُرْضَةً لِّأَيْمَانِكُمْ أَن تَبَرُّواْ وَتَتَّقُواْ وَتُصْلِحُواْ بَيْنَ النَّاسِ وَاللّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٢٤﴾

224. And make not Allah's (name) an excuse in your oaths against doing good, or acting rightly, or making peace between persons; for Allah is One Who heareth and knoweth all things.

224. Ne találjatok kifogást Allah nevében arra, hogy kibújjatok eskütök alól, ami az őrizkedésre és az emberek javára kötelez. Allah a Meghallgató, a Mindentudó.

---

[112] Inhabitants of Medina gathered together from different places bringing different customs which were related to marriage, divorce and relation between family members. Islam regulated these customs under one law which matches with the teachings of modern sciences and regulations of modern societies. Also, there is no taboo in Islam. Quran discloses even the most intimate subjects what can occur between man and woman. The next ayas are instructions for establishing healthy family and social life. Therefore, basic principles had to be clarified for all members of Umma:

- Women's course or menstruation is not a disease. It serves for purifying women.
- Sexual act is like tilling the soil and seeding. It is acceptable if the aim of sex is procreation offspring or seeking each other's pleasure by allowed way. Oral or anal sex where not the "tilth" and "fertile soil" is the objective is prohibited.

Medina lakói különböző helyekről jöttek össze és különböző házassági, válási, ill. családi együttléttel kapcsolatos szokásokat hoztak magukkal. Az Iszlám egy törvény alá rendezte ezeket a szokásokat, ami megfelel a modern tudományok tanításainak és a modern társadalmak szabályozásainak. Nincs tabu az Iszlámban. A Korán felfedi a férfi és nő közti legintimebb témákat is. A következő áyák egy egészséges családi és társadalmi élet megalapozásához adott instrukciók. Ezért az alapelveket tisztázni kell az Umma minden tagja számára:

- A havi baj, vagy menstruáció nem betegség. A nők megtisztulását szolgálja.
- A szexuális együttlét olyan, mint a barázda bevetése. Akkor elfogadható, ha leszármazottak nemzését szolgálja, vagy a pár egymás élvezetét keresi megengedhető módon. Orális, vagy anális szex, ahol nem a „barázda", vagy „termékeny talaj" a cél, tilos.

لاَّ يُؤَاخِذُكُمُ اللّهُ بِاللَّغْوِ فِيَ أَيْمَانِكُمْ وَلَكِن يُؤَاخِذُكُم بِمَا كَسَبَتْ قُلُوبُكُمْ وَاللّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿٢٢٥﴾

225. Allah will not call you to account for thoughtlessness in your oaths, but for the intention in your hearts; and He is Oft-forgiving, Most Forbearing.

225. Allah nem azáltal ítél meg titeket, ami meggondolatlanság eskütökben, hanem azáltal ítél, ami a szívetekbe ivódott. Allah a Megbocsájtó, az Irgalmas.

لِّلَّذِينَ يُؤْلُونَ مِن نِّسَآئِهِمْ تَرَبُّصُ أَرْبَعَةِ أَشْهُرٍ فَإِنْ فَآؤُوا فَإِنَّ اللّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٢٦﴾

226. For those who take an oath for abstention from their wives, a waiting for four months is ordained; if then they return, Allah is Oft-forgiving, Most Merciful[113].

226. Azoknak, kik esküvel tartózkodnak asszonyaiktól, négy hónapot kell várniuk. Ha visszatérnek, hát Allah a Megbocsájtó, a Könyörületes[113].

وَإِنْ عَزَمُواْ الطَّلاَقَ فَإِنَّ اللّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٢٧﴾

227. But if their intention is firm for divorce, Allah heareth and knoweth all things.

---

[113] Regulations concerning separation and divorce:

- If one separates from his wife and there is no sexual relation between them, after four months he has to come to final decision to return or divorce. Arab were traders and they left their spouses for long period while their caravan arrived back. If there was not a convincing family relation between them it was not allowed to make the wife wait more than four months.
- Divorce is the right of man. If he declares divorce three time during three menstruation period, divorce comes to force. Conditions: after two declaration or making sexual relation between them divorce is reversible. After the third declaration and without sexual relation during the three-menstruation period divorce comes into force and the same woman becomes forbidden for the man. He cannot marry her again only if she was married after him by another man who divorced her, too. Seemingly divorce is simple for man but the reality is different. After divorce becomes valid all obligations which are stipulated in the Marriage Contract comes into force. Woman has no right to conceal her pregnancy.
- If one dies and leaves his wife behind, she has to wait four months and ten days after his death. Following this period, she is free to decide her future. However, she has right to stay in the house of his late husband and nobody can kick her out at least for one year. This is the case if she doesn't inherit after the husband. If she inherits, the case is different.

A különélés és válás szabályai:

- Ha valaki külön él feleségétől és nincs szexuális kapcsolat közöttük, akkor négy hónap elteltével végleg el kell dönteni, hogy visszatérnek egymáshoz, vagy válnak. Az Arabok kereskedők voltak, akik párjukat hosszú időre magukra hagyták, amíg karaványjaikkal vissza nem tértek. Amennyiben nem volt meggyőző családi kapcsolat közöttük, nem volt megengedett, hogy a feleségeket ebben a helyzetben tartsák négy hónapon túl.
- A válás a férfi joga. Ha háromszor kimondja válási szándékát három menstruációs időszak alatt, a válás hatályba lép. Feltételek: két válási kinyilatkozás, vagy szexuális kapcsolat létesítése visszafordíthatóvá teszi a válást. A harmadik válási kijelentés után, szexuális kapcsolat hiányában a három menstruációs időszak alatt, a válás hatályba lép és ugyanaz a nő a férfi számára tiltottá válik. Csak akkor tudja feleségül venni újból, ha a nőt egy másik férfi elveszi utána és ő is elválik tőle. Látszólag a válás könnyű a férfinak, de a valóság más. Válás után minden olyan követelés, ami a Házassági Szerződésben szerepel, érvényes lesz. Az asszonyok nem titkolhatják el, ha teherbe estek.
- Ha valaki meghal és feleséget hagy hátra, várjon az asszony négy hónapot és tíz napot. Ez után szabadon dönthet saját jövőjéről. Azonban joga van az asszonynak az elhalt férje halála után a házban tartózkodni és senki sem teheti őt ki onnan legalább egy évig. Ez az eset akkor áll fenn, ha az asszony nem örökös. Ha örökös, akkor a helyzet más.

227. De ha válásra hívnak, hát Allah a Meghallgató, a Mindentudó.

وَالْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنفُسِهِنَّ ثَلاَثَةَ قُرُوَءٍ وَلاَ يَحِلُّ لَهُنَّ أَن يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللّهُ فِي أَرْحَامِهِنَّ إِن كُنَّ يُؤْمِنَّ بِاللّهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ وَبُعُولَتُهُنَّ أَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِي ذَلِكَ إِنْ أَرَادُواْ إِصْلاَحًا وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ وَاللّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٢٨﴾

228. Divorced women shall wait concerning themselves for three monthly periods. Nor is it lawful for them to hide what Allah Hath created in their wombs, if they have faith in Allah and the Last Day. And their husbands have the better right to take them back in that period, if they wish for reconciliation. And women shall have rights similar to the rights against them, according to what is equitable; but men have a degree (of advantage) over them. And Allah is Exalted in Power, Wise.

228. Az elvált asszonyok várjanak magukban három havi vérzést. Nem megengedett számukra, hogy eltitkolják azt, amit Allah a méheikbe teremtett, ha hiszik Allahot, és a Végítélet Napját. Férjeik jogosultabbak (bárki másnál) arra, hogy visszavegyék őket ebben az időszakban, ha megbékélést akarnak. Az asszonyoknak jogok járnak javukra, és terhükre, illően. A férfiaknak rangja van felettük. Allah a Nagyszerű, a Bölcs.

الطَّلاَقُ مَرَّتَانِ فَإِمْسَاكٌ بِمَعْرُوفٍ أَوْ تَسْرِيحٌ بِإِحْسَانٍ وَلاَ يَحِلُّ لَكُمْ أَن تَأْخُذُواْ مِمَّا آتَيْتُمُوهُنَّ شَيْئًا إِلاَّ أَن يَخَافَا أَلاَّ يُقِيمَا حُدُودَ اللّهِ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلاَّ يُقِيمَا حُدُودَ اللّهِ فَلاَ جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا افْتَدَتْ بِهِ تِلْكَ حُدُودُ اللّهِ فَلاَ تَعْتَدُوهَا وَمَن يَتَعَدَّ حُدُودَ اللّهِ فَأُوْلَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٢٩﴾

229. A divorce is only permissible twice: after that, the parties should either hold Together on equitable terms, or separate with kindness. It is not lawful for you, (Men), to take back any of your gifts (from your wives), except when both parties fear that they would be unable to keep the limits ordained by Allah. If ye (judges) do indeed fear that they would be unable to keep the limits ordained by Allah, there is no blame on either of them if she give something for her freedom. These are the limits ordained by Allah. so do not transgress them if any do transgress the limits ordained by Allah, such persons wrong (Themselves as well as others).

230. A válást kétszer kell kimondani, majd illőn együtt maradni, vagy elengedni (az asszonyt) szépen. Nem megengedett számotokra elvenni abból semmit, amit ti nekik (asszonyoknak) adtatok, kivéve akkor, ha mindketten félnek, hogy nem tartják meg Allah korlátait. Ha féltek, hogy nem tartják meg Allah korlátait, akkor nem vétek számukra, ha az asszony megváltja magát. Ezek Allah korlátjai, hát ne szegjétek meg azt. Akik megszegik Allah korlátait, ők azok, kik elkárhoznak.

فَإِن طَلَّقَهَا فَلاَ تَحِلُّ لَهُ مِن بَعْدُ حَتَّىَ تَنكِحَ زَوْجًا غَيْرَهُ فَإِن طَلَّقَهَا فَلاَ جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَن يَتَرَاجَعَا إِن ظَنَّا أَن يُقِيمَا حُدُودَ اللّهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللّهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٢٣٠﴾

230. So if a husband divorces his wife (irrevocably), He cannot, after that, re-marry her until after she has married another husband and He has divorced her. In that case there is no blame on either of them if they re-unite, provided they feel that they can keep the limits ordained by Allah. Such are the limits ordained by Allah, which He makes plain to those who understand.

230. Ha elvált tőle (a férfi), akkor nem megengedett számára ez után (a nő) addig, míg egy másik férfi feleségül nem veszi (a nőt). Ha (ő is) elválik tőle, nem vétek mindkettőjüknek, ha visszatérnek egymáshoz, ha úgy gondolják, hogy megtartják Allah korlátait. Ezek Allah korlátjai, melyeket azoknak nyilvánít ki, kik tudnak.

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاء فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَلاَ تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا لِّتَعْتَدُواْ وَمَن يَفْعَلْ ذَلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ وَلاَ تَتَّخِذُوَاْ آيَاتِ اللّهِ هُزُوًا وَاذْكُرُواْ نِعْمَتَ اللّهِ عَلَيْكُمْ وَمَا أَنزَلَ عَلَيْكُمْ مِّنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ يَعِظُكُم بِهِ وَاتَّقُواْ اللّهَ وَاعْلَمُواْ أَنَّ اللّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٣١﴾

231. When ye divorce women, and they fulfil the term of their ('Iddat), either take them back on equitable terms or set them free on equitable terms; but do not take them back to injure them, (or) to take undue advantage; if any one does that; He wrongs his own soul. Do not treat Allah's Signs as a jest, but solemnly rehearse Allah's favours on you, and the fact that He sent down to you the Book and Wisdom, for your instruction. And fear Allah, and know that Allah is well acquainted with all things.

231. Ha elváltok az asszonyoktól, kiknek időszaka beteljesedett (három havi vérzés), vegyétek vissza őket illően, vagy engedjétek el őket illően. Ne tartsátok vissza őket kárt okozva bennük, hogy törvényt szegjetek. Aki ezt teszi, az elkárhozza önmagát. Ne vegyétek Allah Áyáit könnyelműen, emlékezzetek Allah kegyére rátok és a Könyvre, Bölcsességre, amit nektek kinyilatkoztatott, hogy intsen általa. Őrizkedjetek Allahtól és tudjátok, hogy Allah Mindent Tud.

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاء فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلاَ تَعْضُلُوهُنَّ أَن يَنكِحْنَ أَزْوَاجَهُنَّ إِذَا تَرَاضَوْاْ بَيْنَهُم بِالْمَعْرُوفِ ذَلِكَ يُوعَظُ بِهِ مَن كَانَ مِنكُمْ يُؤْمِنُ بِاللّهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ ذَلِكُمْ أَزْكَى لَكُمْ وَأَطْهَرُ وَاللّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لاَ تَعْلَمُونَ ﴿٢٣٢﴾

232. When ye divorce women, and they fulfil the term of their ('Iddat), do not prevent them from marrying their (former) husbands, if they mutually agree on equitable terms. This instruction is for all amongst you, who believe in Allah and the Last Day. That is (the course Making for) most virtue and purity amongst you and Allah knows, and ye know not[114].

[114] Before the first marriage the virtue of girl is in the hand of her father, uncle or elder brother. They practice the right of "Uqdat al-Nikah" over her. It means they can take decision to let her marry the man and they lay down the conditions of the marriage. Regarding divorced or widowed ladies, the right of "Uqdat a-Nikah" is practiced by the lady herself. She alone can take decision about her future.

232. Ha elváltok az asszonyoktól, kiknek időszaka beteljesedett, ne tartsátok vissza őket abban, hogy (korábbi) férjeikkel házasodjanak, ha egyezséget kötöttek egymás közt illően. Ez intés annak, kik köztetek hisz Allahban és a Végítélet Napjában. Ez így erényeseb nektek és tisztább. Allah tudja, és ti nem tudjátok[114].

وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ أَوْلاَدَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ لِمَنْ أَرَادَ أَن يُتِمَّ الرَّضَاعَةَ وَعلَى الْمَوْلُودِ لَهُ رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ لاَ تُكَلَّفُ نَفْسٌ إِلاَّ وُسْعَهَا لاَ تُضَآرَّ وَالِدَةٌ بِوَلَدِهَا وَلاَ مَوْلُودٌ لَّهُ بِوَلَدِهِ وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذَلِكَ فَإِنْ أَرَادَا فِصَالاً عَن تَرَاضٍ مِّنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلاَ جُنَاحَ عَلَيْهِمَا وَإِنْ أَرَدتُّمْ أَن تَسْتَرْضِعُواْ أَوْلاَدَكُمْ فَلاَ جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُم مَّآ آتَيْتُم بِالْمَعْرُوفِ وَاتَّقُواْ اللّهَ وَاعْلَمُواْ أَنَّ اللّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٣٣﴾

233. The mothers shall give suck to their offspring for two whole years, if the father desires to complete the term. But he shall bear the cost of their food and clothing on equitable terms. No soul shall have a burden laid on it greater than it can bear. No mother shall be Treated unfairly on account of her child. Nor father on account of his child, an heir shall be chargeable in the same way. If they both decide on weaning, by mutual consent, and after due consultation, there is no blame on them. If ye decide on a foster-mother for your offspring, there is no blame on you, provided ye pay (the mother) what ye offered, on equitable terms. But fear Allah and know that Allah sees well what ye do[115].

233. Az anyák szoptassák gyermekeiket két teljes évig, ha a (gyerek apja) azt akarja, hogy (az anya) beteljesítse a szoptatás időszakát. Rá (apára) hárul az ő élelme, öltözéke illően. Nem róható a lélekre több, mint amit elbír. Nem érheti sérelem az anyát a gyerek miatt sem az apát és örökösét a gyerek miatt. Ha ők ketten az elválasztás (szoptatás vége) mellett döntenek egyetértésben maguk közt, megbeszélve azt, akkor nem vétek számukra. Ha szoptatós dajkát akartok gyermeketekhez,

---

Az első házasság előtt a lány erénye az apja, nagybátyja, vagy legidősebb bátyja kezében van. Ők gyakorolják az „Uqdat al-Nikah" jogát a lány felett. Ennek értelmében ők hoznak döntést arról, hogy beleegyeznek-e a lány házasságába és ők fektetik le a házasság feltételeit. Elvált, vagy özvegyasszonyok esetében az „Uqdat al-Nikah" jogát a nő gyakorolja. Ő egyedül hoz döntést saját jövőjéről.

[115] Quran prescribes for mothers to feed their babies with their own milk for two years. Don't forget we are speaking about the time when no vaccines or artificial vitamins were available. Therefore, breast-feeding was essential. During the period of breast-feeding the father is responsible of the mother's life and welfare conditions. If mother has no milk enough or based on an agreement between husband and wife, they can employ a foster-mother. She has the same right as the mother. For the child foster-mother represents the same like the original mother regarding his conduct. If foster mother has her own kids than they and the child whom she breast-fed are considered as real brothers or sisters.

A Korán előírja az anyáknak, hogy újszülöttjeiket két éven keresztül táplálják anyatejjel. Ne feledjük, hogy egy olyan korban vagyunk, amikor nem voltak vakcinák és mesterséges vitaminok. A szoptatás ezért alapvető volt. A szoptatás időszaka alatt az apa felelős az anyák élet és jóléti feltételeinek biztosításáért. Ha az anyának nincs elég teje, vagy ha a férj és feleség megbeszélik, akkor szoptatós dajkát alkalmazhatnak. Ő ugyanolyan jogokkal bír, mint az anya. A gyereknek a szoptatós dajkával szemben ugyanúgy kell viselkednie, mintha az igazi anyja lenne. Ha a szoptatós dajkának vannak saját gyermekei, akkor ők és a gyerek, akit szoptat, édestestvéreknek tekintendők.

nem vétek számotokra, feltéve, ha juttatjátok azt, ami jár illően. Őrizkedjetek Allahtól. Mert bizony Allah tudja azt, amit tesztek[115].

وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا يَتَرَبَّصْنَ بِأَنفُسِهِنَّ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلاَ جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا فَعَلْنَ فِي أَنفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَاللّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٣٤﴾

234. If any of you die and leave widows behind, they shall wait concerning themselves four months and ten days: When they have fulfilled their term, there is no blame on you if they dispose of themselves in a just and reasonable manner. And Allah is well acquainted with what ye do.

234. Akik meghalnak közületek és feleséget hagynak hátra, azok (asszonyok) várjanak magukban négy hónapot és tíz napot. Ha beteljesítették időszakukat, nem vétek számotokra, amit (az asszonyok) magukkal tesznek, illően. Allah Értesült arról, amit tesztek.

وَلاَ جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَّضْتُم بِهِ مِنْ خِطْبَةِ النِّسَاء أَوْ أَكْنَنتُمْ فِي أَنفُسِكُمْ عَلِمَ اللّهُ أَنَّكُمْ سَتَذْكُرُونَهُنَّ وَلَكِن لاَّ تُوَاعِدُوهُنَّ سِرًّا إِلاَّ أَن تَقُولُواْ قَوْلاً مَّعْرُوفًا وَلاَ تَعْزِمُواْ عُقْدَةَ النِّكَاحِ حَتَّىَ يَبْلُغَ الْكِتَابُ أَجَلَهُ وَاعْلَمُواْ أَنَّ اللّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ وَاعْلَمُواْ أَنَّ اللّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿٢٣٥﴾

235. There is no blame on you if ye make an offer of betrothal or hold it in your hearts. Allah knows that ye cherish them in your hearts: But do not make a secret contract with them except in terms Honourable, nor resolve on the tie of marriage till the term prescribed is fulfilled. And know that Allah Knoweth what is in your hearts, and take heed of Him; and know that Allah is Oft-forgiving, Most Forbearing[116].

---

[116] Marriage or engagement in Islam is not sanctity but the result of mutual agreement. The conditions of the agreement like dowry, woman's right for accommodation in case of divorce or other rights concerning ownership of properties, etc. are laid down in the Marriage Contract. This practice is spreading even in the modern societies. Before fulfilling contract, conditions and coming to final agreement it is not allowed for man to establish sexual relation with the woman. However, separation between man and woman can occur even before realizing the deal. In these cases:

- If separation occurs before deciding the amount of dowry the case can be deleted. If man gives gifts it is considered as virtuous act.
- If they decide to delete engagement after they agreed on the amount of dowry man has to give half of the dowry. If the family of woman dispense from their right it more virtuous for them.

A házasság, vagy eljegyzés az Iszlámban nem szentség, hanem egy közös megegyezés eredménye. Az egyezség feltételei, mint hozomány, nő joga lakhatásra, ha bekövetkezik a válás, vagy más jogok, melyek a vagyontárgyak tulajdonát illetik stb., a Házassági Szerződés alapját képezik. Ez a gyakorlat a modern társadalmakban terjedőben van. A szerződéses feltételek teljesítése és a végső egyezség megkötése előtt a férfi nem létesíthet szexuális kapcsolatot a nővel. Viszont előfordul, hogy a felek szétválnak, még mielőtt az egyezség megszületik. Ekkor:

- Ha a szétválás a hozomány összegének meghatározása előtt bekövetkezik, akkor az ügy semmisnek tekinthető. Ha a férfi ilyenkor ajándékot ad, erényesen cselekszik.
- Ha a hozomány meghatározása után történik a szétválás, akkor a férfinak a hozomány felét meg kell adnia. Ha a nő családja ettől eltekint, erényesen tesznek.

235. Nem vétek számotokra, ha az asszonyok eljegyzésére ajánlatot tesztek, vagy ha szívetekbe rejtitek azt. Allah tudja, hogy rájuk gondoltok. De ne tegyetek nekik titkos ígéretet, csak akkor, ha illő szót szóltok. Addig ne hívjatok házasságkötésre, amíg a Könyv feltételei be nem teljesülnek. Tudjátok, hogy Allah tudja, mit szívetek rejt, hát figyeljetek Rá és tudjátok, hogy Allah a Megbocsájtó, az Irgalmas[116].

لاَّ جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِن طَلَّقْتُمُ النِّسَاء مَا لَمْ تَمَسُّوهُنُّ أَوْ تَفْرِضُواْ لَهُنَّ فَرِيضَةً وَمَتِّعُوهُنَّ عَلَى الْمُوسِعِ قَدَرُهُ وَعَلَى الْمُقْتِرِ قَدْرُهُ مَتَاعًا بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٣٦﴾

236. There is no blame on you if ye divorce women before consummation or the fixation of their dower; but bestow on them (A suitable gift), the wealthy according to his means, and the poor according to his means; - A gift of a reasonable amount is due from those who wish to do the right thing.

236. Nem vétek számotokra, ha elváltok az asszonyoktól, kiket még nem érintettetek, vagy még nem tűztétek ki járandóságukat (hozomány). De adjatok nekik adományt, a jómódú is, amit megengedhet és a szegény is, amit megengedhet, illően

.

وَإِن طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِن قَبْلِ أَن تَمَسُّوهُنَّ وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ إِلاَّ أَن يَعْفُونَ أَوْ يَعْفُوَ الَّذِي بِيَدِهِ عُقْدَةُ النِّكَاحِ وَأَن تَعْفُواْ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى وَلاَ تَنسَوُاْ الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ إِنَّ اللّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٣٧﴾

237. And if ye divorce them before consummation, but after the fixation of a dower for them, then the half of the dower (Is due to them), unless they remit it or (the man's half) is remitted by him in whose hands is the marriage tie; and the remission (of the man's half) is the nearest to righteousness. And do not forget Liberality between yourselves. For Allah sees well all that ye do.

237. Ha elváltok (az asszonyoktól), mielőtt érintenétek őket, de már kitűztétek járandóságukat (hozomány), akkor fele jár (nekik) abból, mit kitűztetek, kivéve, ha elengedik, vagy az engedi el, akinek kezében van a házassági kötelék joga. Mert bizony, az elengedés közelebb van az őrizkedéshez. Ne feledjétek a nemeslelkűséget köztetek. Allah Látója annak, amit tesztek.

حَافِظُواْ عَلَى الصَّلَوَاتِ والصَّلاَةِ الْوُسْطَى وَقُومُواْ لِلّهِ قَانِتِينَ ﴿٢٣٨﴾

238. Guard strictly your (habit of) prayers, especially the Middle Prayer; and stand before Allah in a devout (frame of mind)[117].

---

[117] Prayer is a permanent relation with God. Leaving prayer results the same if one forgets his friends or kin. They will forget him, too. For believer worship has to represent a daily practice what can be realized solely or in congregation. The most important is the prayer in the middle of the day (Asr). There is a Surah in the Quran with this title (Asr).
In case the circumstances don't allow us to pray according to the prescribed manner we have the permission from Allah to pray while standing or riding. Islam is the religion of ease and not the one what makes things difficult.

238. Tartsátok meg az imát, főleg a középső imát (Asr) és álljatok fel Allahnak jámboran[117].

فَإِنْ خِفْتُمْ فَرِجَالاً أَوْ رُكْبَانًا فَإِذَا أَمِنتُمْ فَاذْكُرُواْ اللّهَ كَمَا عَلَّمَكُم مَّا لَمْ تَكُونُواْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٣٩﴾

239. If ye fear (an enemy), pray on foot, or riding, (as may be most convenient), but when ye are in security, celebrate Allah's praises in the manner He has taught you, which ye knew not (before).

239. Ha féltek, imádkozzatok állva, vagy lóháton, s ha (újból) biztonságban vagytok, emlékezzetek meg Allahról, ahogy megtanította nektek azt, amit nem tudtatok.

وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا وَصِيَّةً لِّأَزْوَاجِهِم مَّتَاعًا إِلَى الْحَوْلِ غَيْرَ إِخْرَاجٍ فَإِنْ خَرَجْنَ فَلاَ جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا فَعَلْنَ فِيَ أَنفُسِهِنَّ مِن مَّعْرُوفٍ وَاللّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٤٠﴾

240. Those of you who die and leave widows should bequeath for their widows a year's maintenance and residence; but if they leave (The residence), there is no blame on you for what they do with themselves, provided it is reasonable. And Allah is Exalted in Power, Wise.

240. Akik meghalnak köztetek és feleséget hagynak hátra, rendelkezzenek asszonyaikról szép gondoskodással és ne rakják ki onnan őket egy évig. Ha elmennek onnan, nem vétek számotokra, amit magukkal tesznek illően. Allah a Nagyszerű, a Bölcs.

وَلِلْمُطَلَّقَاتِ مَتَاعٌ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ ﴿٢٤١﴾

241. For divorced women Maintenance (should be provided) on a reasonable (scale). This is a duty on the righteous.

241. Az elvált asszonyoknak gondoskodás jár illően. Ez jussa az őrizkedőknek.

كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢٤٢﴾

242. Thus doth Allah Make clear His Signs to you: In order that ye may understand.

242. Ekképpen nyilvánítja ki Allah az Ő Áyáit, hátha tán felfogjátok.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ خَرَجُواْ مِن دِيَارِهِمْ وَهُمْ أُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ اللّهُ مُوتُواْ ثُمَّ أَحْيَاهُمْ إِنَّ اللّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لاَ يَشْكُرُونَ ﴿٢٤٣﴾

Az ima egy állandó kapcsolatot biztosít Istennel. Az ima elhagyása olyan, mintha valaki megfeledkezne barátairól, rokonairól. Ők is el fogják őt felejteni. Egy hívő számára az ima napi gyakorlatot jelent, amit egymagában és közösségben is teljesíteni tud. A legfontosabb ima a középső, amit délután végzünk (Asr). A Koránban „Asr" címmel egy Szúra is van.
Ha a körülmények nem teszik lehetővé, hogy az előírt módon imádkozzunk, Allahtól engedélyünk van arra, hogy állva, vagy utazás közben végezzük el. Az Iszlám az a vallás, ami a dolgokat könnyűvé és nem nehézkessé teszi.

243. Didst thou not Turn by vision to those who abandoned their homes, though they were thousands (In number), for fear of death? Allah said to them: "Die": Then He restored them to life. For Allah is full of bounty to mankind, but Most of them are ungrateful[118].

243. Nem láttad-e azokat, akik elhagyták otthonaikat ezrével, a haláltól rettegve? Mondá nekik Allah: „Haljatok meg." Majd Ő életre keltette őket. Mert bizony, Allah kiváltságot ad az embereknek, de a legtöbb ember nem ad hálát[118].

وَقَاتِلُواْ فِي سَبِيلِ اللّهِ وَاعْلَمُواْ أَنَّ اللّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٤٤﴾

244. Then fight in the cause of Allah, and know that Allah Heareth and knoweth all things.

244. Harcoljatok Allah útján és tudjátok, hogy Allah a Meghallgató, a Mindentudó.

مَّن ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ أَضْعَافًا كَثِيرَةً وَاللّهُ يَقْبِضُ وَيَبْسُطُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٤٥﴾

245. Who is he that will loan to Allah a beautiful loan, which Allah will double unto his credit and multiply many times? It is Allah that giveth (you) Want or plenty, and to Him shall be your return.

245. Ki az, aki Allahnak szép kölcsönt hitelez? Hát Ő megsokszorozza azt neki többszörösen. Allah az, Ki elfogad (tőletek) és bőséget ad, s Hozzá tértek meg.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الْمَلإِ مِن بَنِي إِسْرَائِيلَ مِن بَعْدِ مُوسَى إِذْ قَالُواْ لِنَبِيٍّ لَّهُمُ ابْعَثْ لَنَا مَلِكًا نُّقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللّهِ قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ إِن كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ أَلاَّ تُقَاتِلُواْ قَالُواْ وَمَا لَنَا أَلاَّ نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللّهِ وَقَدْ أُخْرِجْنَا مِن دِيَارِنَا وَأَبْنَآئِنَا فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ تَوَلَّوْاْ إِلاَّ قَلِيلاً مِّنْهُمْ وَاللّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٢٤٦﴾

246. Hast thou not Turned thy vision to the Chiefs of the Children of Israel after (the time of) Moses? they said to a prophet (That was) among them: "Appoint for us a king, that we May fight in the cause of Allah." He said: "Is it not possible, if ye were

[118] We return back to the subject of Jihad which was left in aya 214-216. If we are not prepared to fight for our faith with our lives and all our resources, both our lives and resources will be wiped out by our enemies. As to life, God gave it and a coward is not likely to save it. It has happened again and again in history that men who submitted to be driven out from their homes although they were more numerous than their enemies. They also had the sentence of death pronounced on them for their cowardice and they deserve it. This is a lesson to every generation.

Visszatérünk a Dzsihádhoz, amit a 214-216 áyákban tárgyaltunk. Ha nem vagyunk felkészülve arra, hogy hitünkért életünk és minden rendelkezésre álló forrásunk árán megküzdjünk, akkor mind életünket, mind forrásainkat az ellenség tiporja el. Az életet Isten adta, de a gyáva nem védi meg azt. A történelemben újra, meg újra megismétlődik az, hogy emberek hagyják magukat kiűzni házaikból, még akkor is, ha számuk felülmúlja az ellenségét. Gyávaságuk miatt állandóan ott lebeg felettük a rájuk kimondott halálos ítélet, amit megérdemelnek. Ez minden nemzedék számára tanulság.

commanded to fight, that that ye will not fight?" They said: "How could we refuse to fight in the cause of Allah, seeing that we were turned out of our homes and our families?" but when they were commanded to fight, they turned back, except a small band among them. But Allah Has full knowledge of those who do wrong[119].

246. Nem láttad-e élenjáróit Izrael fiainak, Mózes (ideje) után? Midőn mondták Prófétájuknak: „Küldj ide nekünk egy királyt, hogy Allah útján harcoljunk." Így szólt: „Azon vagytok-e, mikor megíratott nektek a harc, hogy ne harcoljatok?" Mondták: „Hogy- hogy ne harcoljunk Allah útján, mikor mi és fiaink kiűzettünk otthonainkból?" De mikor megíratott nekik a harc, visszafordultak, csak kevesen nem közülük. Allah Tudója a bűnösöknek[119].

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا قَالُوَاْ أَنَّى يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ أَحَقُّ بِالْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِّنَ الْمَالِ قَالَ إِنَّ اللّهَ اصْطَفَاهُ عَلَيْكُمْ وَزَادَهُ بَسْطَةً فِي الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ وَاللّهُ يُؤْتِي مُلْكَهُ مَن يَشَاء وَاللّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٤٧﴾

247. Their Prophet said to them: "(Allah) hath appointed Talut as king over you." They said: "How can he exercise authority over us when we are better fitted than he to exercise authority, and he is not even gifted, with wealth in abundance?" He said: "(Allah) hath Chosen him above you, and hath gifted him abundantly with

---

[119] The next generation after Moses and Aron was ruler by Joshua, who crossed the Jordan and settled the tribes in Palestine. His rule lasted 32 years, after which was a period of 320 years when Israelites had a diverse history. They were not united among themselves and suffered many reverses at the hands of Midianites, Amalekites and other tribes of Palestine. They frequently lapsed into idolatry and deserted the worship of the true God. From time to time a leader appeared among them who assumed dictatorial powers. Acting under a sort of theocratic commission from God, he pointed out their backslidings, re-united them under His banner, and restored, from time to time and place to place, the power of Israel. These dictators are called Judges in the English translation of the Old Testament. The last of their line was Samuel who marks the transition towards the line of Kings on the other hand and of the later Prophets on the other. He may be dated approximately about the 11th century B.C. In his time Israel had suffered from much corruption. The Philistines had made a great attack and defeated Israel with great slaughter. The Israelites instead of relying on Faith brought out their most sacred possession, the Ark of Covenant to help them in the fight. But the enemy captured it and carried it away and retained it for several months. The enemy found that the Ark brought nothing but misfortune for themselves and were glad to abandon it. It remained twenty years in the village of Yarim (Kirjat-jearim) I. Samuel, 7:2: "The ark remained at Kiriath Jearim a long time—twenty years in all."

A Mózest és Áront követő nemzedéket Józsua vezette, aki átkelt a Jordán folyón és letelepítette a törzseket Palesztinában. Az ő uralkodása 32 évig tartott. Ezt követően egy 320 évig tartó időszak következett, amikor az Izraeliták változatos történelmet éltek. Megosztottak voltak és számos támadást szenvedtek el a Midiánoktól, Amalekitáktól és más törzsektől. Gyakran estek vissza bálványimádásba és hagyták el az igaz Isten szolgálatát. Időről időre megjelent köztük egy vezető diktátori hajlamokkal. Ők az Istentől elrendelt teokratikus küldetés jegyében rámutattak a kicsapongásokra és újra egyesítették az egy Isten zászlaja alatt Izrael hatalmát. Ezeket a diktátorokat nevezi az Ótestamentum Bíráknak. Az utolsó közülük Sámuel volt, aki közös őse a Királyoknak és a későbbi Prófétáknak. Az ő uralkodása az i.e. XI-ik századra tehető. Izraelre ebben az időszakban rontás tört. A Filiszteusok hatalmas erőkkel támadták és pusztító győzelmet arattak felettük. Az Izraeliták ahelyett, hogy hitükbe kapaszkodtak volna, a Frigyládától, szent tárgyuktól vártak segítséget. Az ellenség azonban megszerezte azt és hónapokig magánál tartotta. Aztán látták, hogy csak szerencsétlenséget hoz rájuk és hátrahagyták. Ezt követően a Frigyláda húsz évig Yarim faluban (Kirat-jearim) maradt. Sámuel első Könyve, 7:2: „És lőn, hogy attól a naptól fogva, amelyen Kirjáth-Jearimban hagyták a ládát, sok idő eltelék, tudniillik húsz esztendő. És Izráelnek egész háza síránkozék az Úr után."

knowledge and bodily prowess: Allah Granteth His authority to whom He pleaseth. Allah careth for all, and He knoweth all things."

247. Mondta nekik Prófétájuk: „Allah elküldte nektek Sault (Talut) királynak." Mondák: „Hogy lehetne neki hatalma felettünk, mikor mi érdemesebbek vagyunk a királyságra nála, s neki vagyon sem adatott meg elegendő?" Mondta: „Mert bizony, Allah választotta ki őt fölöttetek, s gyarapította őt gazdagon tudásban és testben." Allah annak adja hatalmát, kinek Ő akarja. Allah a Meghallgató, a Mindentudó.

وَقَالَ لَهُمْ نِبِيُّهُمْ إِنَّ آيَةَ مُلْكِهِ أَن يَأْتِيَكُمُ التَّابُوتُ فِيهِ سَكِينَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَبَقِيَّةٌ مِّمَّا تَرَكَ آلُ مُوسَى وَآلُ هَارُونَ تَحْمِلُهُ الْمَلآئِكَةُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَةً لَّكُمْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٢٤٨﴾

248. And (further) their Prophet said to them: "A Sign of his authority is that there shall come to you the Ark of the covenant, with (an assurance) therein of security from your Lord, and the relics left by the family of Moses and the family of Aaron, carried by angels. In this is a symbol for you if ye indeed have faith[120]."

248. Mondta nekik Prófétájuk: „Mert bizony, a királyságnak bizonysága, ha eljön hozzátok a Frigyláda, benne a megbékélés Uratoktól, s a relikviák, amit Mózes nemzetsége és Áron nemzetsége hátrahagyott, amit az Angyalok hordoznak[120].

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ إِنَّ اللّهَ مُبْتَلِيكُم بِنَهَرٍ فَمَن شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي وَمَن لَّمْ يَطْعَمْهُ فَإِنَّهُ مِنِّي إِلاَّ مَنِ اغْتَرَفَ غُرْفَةً بِيَدِهِ فَشَرِبُواْ مِنْهُ إِلاَّ قَلِيلاً مِّنْهُمْ فَلَمَّا جَاوَزَهُ هُوَ وَالَّذِينَ آمَنُواْ مَعَهُ قَالُواْ لاَ طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ بِجَالُوتَ وَجُنودِهِ قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُم مُّلاَقُو اللّهِ كَم مِّن فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللّهِ وَاللّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٢٤٩﴾

249. When Talut set forth with the armies, he said: "(Allah) will test you at the stream: if any drinks of its water, He goes not with my army: Only those who taste not of it go with me: A mere sip out of the hand is excused." but they all drank of it, except a few. When they crossed the river, - He and the faithful ones with him, - they said: "This day We cannot cope with Goliath and his forces." but those who were convinced that they must meet Allah, said: "How oft, by Allah's will, Hath a small force vanquished a big one? Allah is with those who steadfastly persevere[121]."

---

[120] Description of the Ark in detail: Exodus 25:10-22. However, the symbol of Ark means more than its features. It represented the home of the One God and His power. As an object it worth not as much as its spiritual power.

A Frigyláda részletes leírása megtalálható az Exodus 25:10-22-ben. Azonban a Frigyláda szimbólumként többet jelent, mint felsorolt jellemzői. Ez képviselte az Egy Isten otthonát és hatalmát. Tárgyként nem ér annyit, mint annak spirituális ereje.

[121] The whole story of David is compressed into a few words but its spiritual lessons are dwelt upon from many points of view. The Old Testament is mainly interested in the narratives which is full of detail but says little about the universal truth of which every true story is a parable. The Quran refers the story and tells the lesson.

249. Mikor elrendezte Saul (Talut) a katonákat, mondá: „Allah próbára tesz titeket a folyóval. Aki ebből iszik, nem (katonáim) közül való. Csak ki nem kóstol bele, az tartozik hozzám, kivéve, ha csak egy kortyot nyel a kezéből." Ittak belőle mind, csak kevesen nem közülük. Mikor ő és azok, akik vele hittek, átkeltek azon (folyón), mondák: „Nincs erőnk ma Góliát és katonái ellen." De azok, kik várták, hogy találkozójuk legyen Allahhal, mondták: „Hányszor megesett, hogy kis csapat győzedelmeskedett nagy csapat felett, Allah engedelmével!" Allah az állhatatosakkal van[121].

David was a raw youth with no arms or armor. He was not known even in the Israelite camp and the giant Goliath mocked him. Even David's own elder brother chided him for deserting his sheep, but his faith made him devoted to stand in front of the Philistine hosts. When Saul offered his own armor and arms to David, the young hero declined, as he had not tried them, while his shepherd's sling and staff were his well-tried implements. He picked up five smooth pebbles on the spot from the stream and used his sling to such effect that he knocked down Goliath. He then used Goliath's own sword to slay him. There was consternation in the Philistine army, they broke and fled, and were pursued and cut to pieces.
Apart from the main lesson that if we would preserve our national existence and our faith it is our duty to fight with courage and firmness. There are other lessons in David's story:

- Numbers do not count, but faith, determination and blessing of God
- Size and strength are of no avail against truth, courage and careful planning
- The hero tries his own weapon and those that are available to him at the time and place, even though people may laugh at him.
- If God is with us, the enemy's weapon may become instrument of his own destruction
- Personality conquers all dangers, and puts heart into our own wavering friends
- Pure faith brings God's reward which may take many forms. In David's case it was Power, Wisdom and other gifts.

David was not only a shepherd, a warrior, a king, a wise man, and a Prophet, but was also endowed with the gifts of poetry and music. His Psalms (Zabur) are still extant.
David and his stand represent Jihad where man can use arm for defense of land, faith and nation.

A Koránban Dávid története néhány szóban tömörítve jön elő, de spirituális tanítása számos meglátást rejt. Az Ótestamentum elbeszélő történetekkel írja le az eseményt, elmerül a részletekben és kevés szót ejt az egyetemes igazságról, ami minden példabeszéd mögött van. A Korán utal a történetre és elmondja a tanulságot.
Dávid egy nyers fiatalember volt fegyverek, felszerelés nélkül. Az Izraeliták táborában nem ismerték. Az óriás Góliát gúnyt űzött belőle. Még Dávid legidősebb bátyja is megrótta őt, amiért otthagyta nyáját, de hite eltökéltté rendelte arra, hogy kiálljon a Filiszteus vezérrel. Amikor Saul felajánlotta Dávidnak fegyverét és páncélját, az ifjú hős elutasította, mint aki ilyesmit még sohasem próbált. Hiszen az ő bevált eszköze a pásztor parittya volt. Felszedett öt kavicsot a patakból és parittyáját használta, amivel halálos sebet ejtett Góliáton. Majd Góliát saját kardjával adta meg neki a kegyelemdöfést. A Filiszteusok serege ezt megdöbbenve látta, majd menekülésbe kezdtek, de üldözőbe vették és levágták őket.
A fő tanítás mellett, ami a hazáért, hitért való kiállást példázza, kötelességünk bátran és szilárdan szembenézni a nehézségekkel. Említésre méltók a további tanulságok is:

- A szám nem számít, csak a hit, eltökéltség és Isten áldása.
- Méret és erő nem ér semmit az igazsággal és gondos tervezéssel szemben
- A hős a maga eszközét használja és azokat, melyeket az idő és hely felkínál, még akkor is, ha külső szemmel nevetségessé válik.
- Ha Isten velünk van, az ellenség fegyverei saját pusztulásukat okozzák.
- A személyiség felülír minden veszélyt és lelket önt a rettegő társak szívébe.
- Az egyszerű hit Isten jutalmát hozza el, ami számos formát ölthet. Dávid esetében Hatalom, Bölcsesség stb.

Dávid nem csak egy pásztor, harcos, király, bölcs és Próféta volt, hanem a költészet és zene iránti érzékekkel is meg volt áldva. Máig fennmaradtak híres Zsoltárai (Zabur).
Dávid és az ő kiállása képviseli azt a Dzsihádot, amikor ember fegyvert foghat országa, hite és nemzete védelmére.

وَلَمَّا بَرَزُواْ لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالُواْ رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٢٥٠﴾

250. When they advanced to meet Goliath and his forces, they prayed: "Our Lord! Pour out constancy on us and make our steps firm: Help us against those that reject faith."

250. Mikor kiálltak Góliát és katonái ellen, mondták: „Urunk! Tölts el minket kitartással, szilárdítsd meg lábainkat és végy minket pártfogásodba, a hitetlenek ellen.”

فَهَزَمُوهُم بِإِذْنِ اللّهِ وَقَتَلَ دَاوُودُ جَالُوتَ وَآتَاهُ اللّهُ الْمُلْكَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَهُ مِمَّا يَشَاء وَلَوْلاَ دَفْعُ اللّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَّفَسَدَتِ الأَرْضُ وَلَكِنَّ اللّهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٢٥١﴾

251. By Allah's will they routed them; and David slew Goliath; and Allah gave him power and wisdom and taught him whatever (else) He willed. And did not Allah Check one set of people by means of another, the earth would indeed be full of mischief: But Allah is full of bounty to all the worlds.

251. Elveszejtették őket Allah engedelmével és megölte Dávid Góliátot. Allah neki adta a királyságot, a bölcsességet és megtanította mindarra, mire Ő akarta. Ha nem taszítaná Allah az embereket egymásnak, a Föld elzüllene. De Allah Kiváltságos minden teremtmény felett.

تِلْكَ آيَاتُ اللّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٥٢﴾

252. These are the Signs of Allah. we rehearse them to thee in truth: verily Thou art one of the apostles.

252. Ezek Allah Áyái, miket az Igazzal adunk elő neked (ó Mohammed). Mert bizony, te is a Próféták közül vagy.

تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ مِّنْهُم مَّن كَلَّمَ اللّهُ وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ وَلَوْ شَاء اللّهُ مَا اقْتَتَلَ الَّذِينَ مِن بَعْدِهِم مِّن بَعْدِ مَا جَاءتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَلَكِنِ اخْتَلَفُواْ فَمِنْهُم مَّنْ آمَنَ وَمِنْهُم مَّن كَفَرَ وَلَوْ شَاء اللّهُ مَا اقْتَتَلُواْ وَلَكِنَّ اللّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿٢٥٣﴾

253. Those apostles We endowed with gifts, some above others: To one of them Allah spoke; others He raised to degrees (of honour); to Jesus the son of Mary We gave clear (Signs), and strengthened him with the holy spirit. If Allah had so willed, succeeding generations would not have fought among each other, after clear (Signs) had come to them, but they (chose) to wrangle, some believing and others rejecting. If

Allah had so willed, they would not have fought each other; but Allah Fulfilleth His plan[122].

253. A Próféták közt, kiket kiváltsággal ruháztunk fel a másik felett. Van, kihez Allah szólt, másokat fokozatokkal felemelt. Megadtuk Jézusnak, Mária fiának a bizonyságokat és megtámogattuk őt a Szent Lélekkel. Ha Allah akarta volna, nem harcoltak volna azok, kik őutánuk, miután eljöttek hozzájuk a bizonyságok. De ők összekülönböztek és köztük ki hitt és köztük, ki tagadott. Ha Allah akarná, nem harcoltak volna, de Allah azt tesz, mit Ő akar[122].

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ أَنفِقُواْ مِمَّا رَزَقْنَاكُم مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِيَ يَوْمٌ لاَّ بَيْعٌ فِيهِ وَلاَ خُلَّةٌ وَلاَ شَفَاعَةٌ وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٥٤﴾

254. O ye who believe! Spend out of (the bounties) We have provided for you, before the Day comes when no bargaining (Will avail), nor friendship nor intercession. Those who reject Faith they are the wrong-doers[123].

254. Ó, kik hisznek! Áldozzatok abból, mit gondoskodásunkból nektek adtunk, mielőtt eljön a Nap, mikor nincs alkudozás, nincs atyafiság, nincs közbenjárás. A hitetlenek, ők az elkárhozottak[123].

اللّهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لاَ تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلاَ نَوْمٌ لَّهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الأَرْضِ مَن ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلاَّ بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلاَ يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلاَّ بِمَا شَاء وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضَ وَلاَ يَؤُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿٢٥٥﴾

255. Allah. There is no god but He, -the Living, the Self-subsisting, Eternal. No slumber can seize Him nor sleep. His are all things in the heavens and on earth. Who is there can intercede in His presence except as He permitteth? He knoweth what (appeareth to His creatures as) before or after or behind them. Nor shall they compass aught of His knowledge except as He willeth. His Throne doth extend over the

---

[122] Every age and place need different type of message and service. Also sense of comprehension by people differs from region to region. Therefore, Allah sends Prophets of time and place. Mohammed (peace upon be him) was sent for all time and place. It is our responsibility for Muslims to prove the truth of this statement and not use Islam for serving nationalist and local political objectives. If Islam is Global religion washing away the ethnical, racial and other affiliation than we Muslims should be the first to give positive example for others with our leaders, administration, transactions and conduct.

Minden kor és hely más üzenetet, ill. szolgálatot igényel. Az emberek felfogóképessége is más régiónként. Allah ezért az időhöz és helyhez illő Prófétákat küld. Mohammed (béke reá) üzenete minden időhöz és helyhez szól. Nekünk, Muszlimoknak óriási felelősségünk van abban, hogy ezt az állítást igazoljuk, és ne használjuk az Iszlámot nacionalista és helyi politikai célok megvalósítására. Ha az Iszlám Globális vallás, ami elmossa az etnikai, faji és más hovatartozást, akkor nekünk, Muszlimoknak kell elsőknek lennünk abban, hogy pozitív példát adjunk vezetőinken, adminisztrációnkon, intézkedéseinken és viselkedésünkön keresztül mások számára.

[123] See explanation verse 48.

Lásd 48. verset

heavens and the earth, and He feeleth no fatigue in guarding and preserving them for He is the Most High, the Supreme (in glory)[124].

255. Allah! Nincs más Isten, csak Ő, az Élő, az Örökkévaló! Nem veszi Őt hatalmába sem szendergés, sem alvás. Övé, mi az Egeken és a Földön. Ki az, ki közbenjár Nála, hacsak nem az Ő engedelmével. Ő tudja, mi van előttük, s mi van mögöttük. Nem övezi őket az Ő tudásából, csak az, mit Ő akar. Trónja átöleli az Egeket és a Földet, s nem meríti ki megőrzésük. Ő a Magasságos, a Hatalmas[124].

لاَ إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَد تَّبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِن بِاللّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىَ لاَ انفِصَامَ لَهَا وَاللّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥٦﴾

256. Let there be no compulsion in religion: Truth stands out clear from Error: whoever rejects evil and believes in Allah hath grasped the most trustworthy hand-hold, that never breaks. And Allah heareth and knoweth all things[125].

256. Nincs kényszer a vallásban. Megnyilvánul a helyes a helytelentől. Ki tagadja a gonoszt és hisz Allahban, az megragadja a szilárd kapaszkodót, ami sohasem szakad el. Allah a Meghallgató, a Mindentudó[125].

اللّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُواْ يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّوُرِ وَالَّذِينَ كَفَرُواْ أَوْلِيَآؤُهُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُم مِّنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ أُوْلَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٥٧﴾

257. Allah is the Protector of those who have faith: from the depths of darkness He will lead them forth into light. Of those who reject faith the patrons are the evil ones: from light they will lead them forth into the depths of darkness. They will be companions of the fire, to dwell therein (For ever).

---

[124] Ayat al-Kursi, the "Vers of the Throne" describing the Omnipotence and Greatness of Allah. This aya is very expressive and linguistically represents top in Arabic poetry. We see this aya often in ornaments and calligraphies.

Ayat al-Kursi, a „Trónversek", melyek Allah Teljhatalmát és Hatalmasságát írják le. Ez az aya nagyon kifejező és nyelvi szempontból az Arab költészet magas fokát képviseli. Gyakran találkozunk ezzel az áyával dísztárgyakon és kalligráfiákon.

[125] Those who commit violence and use Islam to introduce it as the religion of terror and inhuman principles don't know this aya. No compulsion in religion says our Quran. And don't forget: this aya revealed in Medina in the middle of external and internal attacks of non-Muslims. Christians put Jesus in the center of love and tolerance. Giving respect for our Christian brothers and the ministry of Jesus we also have to call the attention of the world to this aya which prescribes maximum tolerance and love in any circumstances.

Akik erőszakot követnek el és az Iszlámot a terror és emberellenes elvek vallásának mutatják be, azok nem ismerik ezt az áyát. Nincs kényszer a vallásban, mondja Koránunk. Ne feledjük: ez az aya Medinában nyilatkoztatott ki, a nem-Muszlimok külső és belső támadásainak kellős közepén. A Keresztények Jézust helyezik a szeretet és tolerancia központjába. Minden tiszteletet megadva Keresztény testvéreinknek és Jézus szolgálatának, fel kell hívnunk a világ figyelmét erre az áyára, ami maximális toleranciát és szeretetet ír elő minden körülmények között.

257. Allah Oltalmazója azoknak, kik hisznek. Ő kivezeti őket a sötétségből a világosságba. Azok, kik tagadnak, oltalmazójuk a gonosz, aki kivezeti őket a világosságból a sötétségbe. Ők a Pokol gazdái, s ebben ők mindörökkön lesznek.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِي حَآجَّ إِبْرَاهِيمَ فِي رِبِّهِ أَنْ آتَاهُ اللهُ الْمُلْكَ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّيَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ قَالَ أَنَا أُحْيِي وَأُمِيتُ قَالَ إِبْرَاهِيمُ فَإِنَّ اللهَ يَأْتِي بِالشَّمْسِ مِنَ الْمَشْرِقِ فَأْتِ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ الَّذِي كَفَرَ وَاللهُ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٢٥٨﴾

258. Hast thou not Turned thy vision to one who disputed with Abraham About his Lord, because Allah had granted him power? Abraham said: "My Lord is He Who Giveth life and death." He said: "I give life and death". Said Abraham: "But it is Allah that causeth the sun to rise from the east: Do thou then cause him to rise from the West." Thus was he confounded who (in arrogance) rejected faith. Nor doth Allah Give guidance to a people unjust[126].

258. Nem láttad-e azt, ki Ábrahámmal vitatkozott az ő Uráról, mert annak Allah hatalmat adott? Ábrahám így szólt: „Az én Uram az, Ki életet ad és elmulaszt." Mondta: „Én életet adok és elmulasztok." Mondta Ábrahám: „De Allah az, ki a Napot keletről hozza el, te akkor hozd el azt nyugatról!" Megzavarodott, ki tagadott. Allah nem vezeti a kárhozottak népét[126].

أَوْ كَالَّذِي مَرَّ عَلَى قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا قَالَ أَنَّى يُحْيِي هَـٰذِهِ اللهُ بَعْدَ مَوْتِهَا فَأَمَاتَهُ اللهُ مِئَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهُ قَالَ كَمْ لَبِثْتَ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالَ بَل لَّبِثْتَ مِئَةَ عَامٍ فَانظُرْ إِلَى طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهْ وَانظُرْ إِلَى حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ آيَةً لِّلنَّاسِ وَانظُرْ إِلَى العِظَامِ كَيْفَ نُنشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا لَحْمًا فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٥٩﴾

259. Or (take) the similitude of one who passed by a hamlet, all in ruins to its roofs. He said: "Oh! how shall Allah bring it (ever) to life, after (this) its death?" but Allah caused him to die for a hundred years, then raised him up (again). He said: "How long didst thou tarry (thus)?" He said: (Perhaps) a day or part of a day." He said: "Nay, thou hast tarried thus a hundred years; but look at thy food and thy drink; they show no signs of age; and look at thy donkey: And that We may make of thee a sign unto the people, Look further at the bones, how We bring them together and clothe

---

[126] The first point illustrated is the pride of power and the impotence of human power against God's power. The person who is disputed with Abraham may have been Nimrod in Babylonia. It was the original home of Abraham (Ur, Chaldees) and Babylon prided herself on her arts and sciences and the ancient world. Different kind of powers lie in the hand of kings and man of knowledge. Abraham confused the claimer by going back to fundamentals. "If you had the ultimate power, why could you not make the sun rise from the West?"

Az első, ami szembeötlő, az a hatalomból adódó büszkeség, ami a másik oldalon az Istennel szembeni emberi tehetetlenséggel terhelt. A személy, akivel Ábrahám vitába száll, valószínűleg Nimród, Babilóniában. Ez volt Ábrahám eredeti hazája. Babilon az ókor egyik művészeti és tudományos központja volt. Más hatalom fekszik a királyok és más a tudás embereinek kezében. Ábrahám elbizonytalanította a vele vitázót, amikor az alapokhoz tért vissza: „Ha valóban tiéd a mindenható hatalom, miért nem intézed el, hogy a nap nyugaton keljen?"

them with flesh." When this was shown clearly to him, he said: "I know that Allah hath power over all things[127]."

---

[127] Some commentators say that this event is in Ezekiel 33:1-10. Also, in Nehemiah 2:11-20: "**11** I went to Jerusalem, and after staying there three days **12** I set out during the night with a few others. I had not told anyone what my God had put in my heart to do for Jerusalem. There were no mounts with me except the one I was riding on. **13** By night I went out through the Valley Gate toward the Jackal[a] Well and the Dung Gate, examining the walls of Jerusalem, which had been broken down, and its gates, which had been destroyed by fire. **14** Then I moved on toward the Fountain Gate and the King's Pool, but there was not enough room for my mount to get through; **15** so I went up the valley by night, examining the wall. Finally, I turned back and reentered through the Valley Gate. **16** The officials did not know where I had gone or what I was doing, because as yet I had said nothing to the Jews or the priests or nobles or officials or any others who would be doing the work. **17** Then I said to them, "You see the trouble we are in: Jerusalem lies in ruins, and its gates have been burned with fire. Come, let us rebuild the wall of Jerusalem, and we will no longer be in disgrace." **18** I also told them about the gracious hand of my God on me and what the king had said to me. They replied, "Let us start rebuilding." So, they began this good work. **19** But when Sanballat the Horonite, Tobiah the Ammonite official and Geshem the Arab heard about it, they mocked and ridiculed us. "What is this you are doing?" they asked. "Are you rebelling against the king?" **20** I answered them by saying, "The God of heaven will give us success. We his servants will start rebuilding, but as for you, you have no share in Jerusalem or any claim or historic right to it."
It looks like the issue is related to Uzair, or Ezra or Esdras, the scribe, priest, and Ulema of Jews who was sent by the Persian King after Captivity to Jerusalem. After ruins life and prosperity can find its place again with the grace of Allah and with devoted faith.

Néhány kommentátor ezt az esetet Ezékiel 33:1-10-hez köti. Nehémiás 2:11-20 szintén elmlíti: „[11]Azután elmenék Jeruzsálembe, és ott pihenék három napig. [12]És fölkelék éjszaka, én és velem néhány férfi, mert nem jelentém meg senkinek, hogy mire indítá az én Istenem az én szívemet, hogy azt Jeruzsálemért megcselekedjem, és barom sem vala velem, csak az, melyen ülök vala. [13]És kimenék a völgynek kapuján éjjel, és pedig a sárkányok forrása felé, majd a szemét-kapuhoz, és vizsgálgatám Jeruzsálem kőfalait, melyek elrontattak vala, és kapuit, melyek tűz által megemésztetének. [14]Azután átmenék a forrás kapujához és a király tavához, holott nem vala hely a baromnak, hogy velem átmenjen. [15]Azért gyalog menék fel a völgyben éjjel és vizsgálgatám a kőfalat, azután megfordultam és bementem a völgy kapuján, és hazatértem. [16]A főemberek pedig nem tudták vala, hova mentem, és hogy mit akarok cselekedni, és sem a zsidóknak, sem a papoknak, sem az előljáróknak, sem a főembereknek, sem a többi munkásoknak ez ideig nem jelentettem meg. [17]Ekkor mondk nékik: Ti látjátok a nyomorúságot, amelyben mi vagyunk, hogy Jeruzsálem pusztán hever és kapui tűzben égtek meg; jertek, építsük meg Jeruzsálem kőfalát, és ne legyünk többé gyalázatul! [18]És megjelentém nékik az én Istenemnek rajtam nyugvó jó kegyelmét, és a király beszédit is, amelyeket nékem szólt, és mondának: Keljünk fel és építsük meg! És megerősíték kezeiket a jóra. [19]Mikor meghallák ezt a Horonból való Szanballat és az Ammonita Tóbiás, a szolga, és az arab Gesem, gúnyoltak és lenéztek minket, mondván: Micsoda ez, amit míveltek? Talán bizony a király ellen akartok pártot ütni? [20]Kiknek felelék, és mondék: A mennynek Istene, ő ad jó szerencsét nékünk, és mi, mint az ő szolgái kelünk föl és építünk, néktek pedig részetek és jogotok és emlékezetetek nincsen Jeruzsálemben!"
Úgy tűnik az eset Uzairhoz (Ezra, Ezrás), az íróhoz, paphoz, Zsidó vallástudóshoz kötődik. Őt a Perzsa király a rabság évei után Jeruzsálembe küldte. Romok után az élet és felvirágzás utat talál Allah kegyelméből, ha eltökélt hittel párosul.

[128]Commentators differ in view whether Abraham killed the four birds and cut them into pieces than put one piece of them in the top of the hill or he didn't kill them just put them alive there and they followed him. The essence of the aya goes down to the life-giving ability and Omnipotence of Allah and leaves the surface behind. We can dispute over the story of the birds but Allah remains behind them in all case.

A kommentátorok különbözőképpen látják, vajon Ábrahám megölte-e a négy madarat és mindegyikből egy darabot helyezett-e a hegyre, vagy nem ölte meg azokat, hanem élve tette őket oda és azok követték öt? A

260. *Avagy mint az, ki menvén településhez ért, mely a házak tetejéig romokban hevert. Mondta: „Hogyan kelti ezt Allah életre, annak halála után?" Allah elmulasztotta őt száz évre, majd feltámasztotta. Mondta: „Mennyit időztél?" Mondta: „Egy napot, vagy annyit se." Mondta: „Mert bizony, száz évet időztél, hát nézz étkedre és italodra, semmi jelét nem mutatják, s nézz szamaradra." Mi bizonyságul teszünk meg téged az embereknek. Nézz a csontokra, miként rendeztük el, majd öltöztettük fel azokat hússal. Mikor mindez megnyilvánult neki, mondta: „Tudom, hogy Allah Mindenre Képes[127]."*

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ أَرِنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَى قَالَ أَوَلَمْ تُؤْمِن قَالَ بَلَى وَلَكِن لِّيَطْمَئِنَّ قَلْبِي قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً مِّنَ الطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ اجْعَلْ عَلَى كُلِّ جَبَلٍ مِّنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ ادْعُهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْيًا وَاعْلَمْ أَنَّ اللّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٦٠﴾

261. Behold! Abraham said: "My Lord! Show me how Thou givest life to the dead." He said: "Dost thou not then believe?" He said: "Yea! but to satisfy My own undertaking." He said: "Take four birds; Tame them to turn to thee; put a portion of them on every hill and call to them: They will come to thee (Flying) with speed. Then know that Allah is Exalted in Power, Wise[128]."

260. Mikor Ábrahám így szólt: „Uram! Mutasd meg nekem, hogyan kelted életre a halottakat." Mondta: „Nem hiszel tán?" Mondta: „De igen, csak hogy megnyugodjék szívem." Mondta: „Végy négy madarat, s szoktasd azokat magadhoz, majd helyezz minden hegyre darabjaikból. Majd hívd őket és azok hozzád iramodnak. Tudd, hogy Allah a Nagyszerű, a Bölcs[128]."

مَّثَلُ الَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ فِي كُلِّ سُنبُلَةٍ مِّئَةُ حَبَّةٍ وَاللّهُ يُضَاعِفُ لِمَن يَشَاء وَاللّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٦١﴾

262. The parable of those who spend their substance in the way of Allah is that of a grain of corn: it groweth seven ears, and each ear Hath a hundred grains. Allah giveth manifold increase to whom He pleaseth: And Allah careth for all and He knoweth all things[129].

261. Kik vagyonukat Allah útján áldozzák olyanok, mint a gabonaszem, mi hét kalászt termett, minden kalászban száz szemet. Allah megsokszorozza (jutalmát) annak, kinek Ő akarja. Allah a Meghallgató, a Mindentudó[129].

---

történet lényege Allah életet adó képességéig és Teljhatalmúságáig ás le, a felszínt hátrahagyja. Vitatkozhatunk a madarak történetén, de mindvégig Allah áll mögöttük.

[129] Charity is prescribed and regulated in Islam. The basic principle of giving charity is the "Husn al-Niyya", the good intention. It is better to give it secretly but also tolerable if one practice it openly. The two main kind of charity is the obligatory Zakat and the facultative Sadaqa. Both are considered as "taxes" which one pays without external human control. Details are given in Appendix after this Surah.

Az adakozás, jótékonyság előírt az Iszlámban. Az adomány adásának alapja a „Huszn al-Nijja", a jó szándék. Jobb titokban adni, de elfogadható az a gyakorlat is, ha valaki nyíltan ad. A két fő adakozásfajta közül az egyik a Zakat, a kötelező alamizsna, a másik az önkéntes Szadaka. Mindkettő „adónak' minősül, melyet az adóalany külső kontrol nélkül fizet. Részletek ennek a Szúrának végén olvashatók a Függelékben.

الَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللّهِ ثُمَّ لاَ يُتْبِعُونَ مَا أَنفَقُواْ مَنًّا وَلاَ أَذًى لَّهُمْ أَجْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ وَلاَ خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلاَ هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٦٢﴾

263. Those who spend their substance in the cause of Allah, and follow not up their gifts with reminders of their generosity or with injury, -for them their reward is with their Lord: on them shall be no fear, nor shall they grieve.

262. Kik vagyonukat Allah útján áldozzák, majd nem követi áldozatukat ballépés, vagy hiba, az ő jutalmuk Uruknál (várja őket). Nincs számukra félelem és nem ők azok, kik bánkódnak.

قَوْلٌ مَّعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِّن صَدَقَةٍ يَتْبَعُهَآ أَذًى وَاللّهُ غَنِيٌّ حَلِيمٌ ﴿٢٦٣﴾

264. Kind words and the covering of faults are better than charity followed by injury. Allah is free of all wants, and He is Most-Forbearing.

263. Illő beszéd és megbocsájtás jobb, mint Szadaka (adomány), mit hiba követ. Allah Határtalan, Irgalmas.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ لاَ تُبْطِلُواْ صَدَقَاتِكُم بِالْمَنِّ وَالأذَى كَالَّذِي يُنفِقُ مَالَهُ رِئَاء النَّاسِ وَلاَ يُؤْمِنُ بِاللّهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ تُرَابٌ فَأَصَابَهُ وَابِلٌ فَتَرَكَهُ صَلْدًا لاَّ يَقْدِرُونَ عَلَى شَيْءٍ مِّمَّا كَسَبُواْ وَاللّهُ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٢٦٤﴾

265. O ye who believe! cancel not your charity by reminders of your generosity or by injury, - like those who spend their substance to be seen of men, but believe neither in Allah nor in the Last Day. They are in parable like a hard, barren rock, on which is a little soil: on it falls heavy rain, which leaves it (Just) a bare stone. They will be able, to do nothing with aught they have earned. And Allah guideth not those who reject faith.

264. Ó, kik hisznek! Ne értéktelenítsétek Szadakátokat (adományotokat) ballépéssel, hibával, mint aki úgy áldoz vagyonából, hogy az emberek lássák, de nem hisz Allahban és a Végítélet Napjában. Ő olyan, mint a szikla, mit talaj fed, de ha vihar tör rá, csupaszon hagyja azt. Nem tudnak tenni semmit, (hogy megtartsák), mit elnyertek. Allah nem vezeti a hitetlenek népét.

وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَالَهُمُ ابْتِغَاء مَرْضَاتِ اللّهِ وَتَثْبِيتًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ أَصَابَهَا وَابِلٌ فَآتَتْ أُكُلَهَا ضِعْفَيْنِ فَإِن لَّمْ يُصِبْهَا وَابِلٌ فَطَلٌّ وَاللّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٦٥﴾

266. And the likeness of those who spend their substance, seeking to please Allah and to strengthen their souls, is as a garden, high and fertile: heavy rain falls on it but makes it yield a double increase of harvest, and if it receives not Heavy rain, light moisture sufficeth it. Allah seeth well whatever ye do.

265. Azok, kik vagyonukat úgy áldozzák, hogy keresik Allah elégedettségét, megszilárdítva magukat, olyanok, mint a termékeny kert a magason, mire rátör a vihar és kétszeres termést hoz. Ha nem a vihar tör rá, akkor esőpermet (hull rá). Allah Látója annak, amit tesztek.

أَيَوَدُّ أَحَدُكُمْ أَن تَكُونَ لَهُ جَنَّةٌ مِّن نَّخِيلٍ وَأَعْنَابٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الأَنْهَارُ لَهُ فِيهَا مِن كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَأَصَابَهُ الْكِبَرُ وَلَهُ ذُرِّيَّةٌ ضُعَفَاء فَأَصَابَهَا إِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللّهُ لَكُمُ الآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٦٦﴾

267. Does any of you wish that he should have a garden with date-palms and vines and streams flowing underneath, and all kinds of fruit, while he is stricken with old age, and his children are not strong (enough to look after themselves)- that it should be caught in a whirlwind, with fire therein, and be burnt up? Thus doth Allah make clear to you (His) Signs; that ye may consider.

266. Szeretné-e valaki közületek, hogy legyen neki kertje pálmákkal, szőlővel, mi alatt folyók futnak, s neki benne minden gyümölcs (megterem)? S rátör az öregség, utódai gyengék. Förgeteg sújt le arra, miben tűz és (minden) elégett. Ekképpen nyilvánítja ki Allah nektek az Áyákat, hátha tán elgondolkodtok.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ أَنفِقُواْ مِن طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُم مِّنَ الأَرْضِ وَلاَ تَيَمَّمُواْ الْخَبِيثَ مِنْهُ تُنفِقُونَ وَلَسْتُم بِآخِذِيهِ إِلاَّ أَن تُغْمِضُواْ فِيهِ وَاعْلَمُواْ أَنَّ اللّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿٢٦٧﴾

268. O ye who believe! Give of the good things which ye have (honourably) earned, and of the fruits of the earth which We have produced for you, and do not even aim at getting anything which is bad, in order that out of it ye may give away something, when ye yourselves would not receive it except with closed eyes. And know that Allah is Free of all wants, and worthy of all praise.

267. Ó, kik hisznek! Áldozzatok a jókból, mit elnyertetek, miket előhoztunk nektek a földből és ne vágyódjatok a rosszra, hogy abból áldozzatok, mikor ti sem vennétek (a rosszat) magatokhoz, csak lehunyt szemmel. Tudjátok, hogy Allah a Határtalan, a Dicső.

الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُم بِالْفَحْشَاء وَاللّهُ يَعِدُكُم مَّغْفِرَةً مِّنْهُ وَفَضْلاً وَاللّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٦٨﴾

269. The Evil one threatens you with poverty and bids you to conduct unseemly. Allah promiseth you His forgiveness and bounties. And Allah careth for all and He knoweth all things.

268. A Sátán szegénységet ígér nektek, megparancsolja néktek a ledérséget. De Allah nektek megbocsájtást ígér Tőle és kiváltságot. Allah a Mindent Átfogó, a Dicső.

يُؤتِي الْحِكْمَةَ مَن يَشَاء وَمَن يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلاَّ أُوْلُواْ الأَلْبَابِ ﴿٢٦٩﴾

270. He granteth wisdom to whom He pleaseth; and he to whom wisdom is granted receiveth indeed a benefit overflowing; but none will grasp the Message but men of understanding.

269. Ő annak adja a bölcsességet, kinek Ő akarja. Kinek a bölcsesség megadatik, annak bőséges jó adatik meg. Nem tartja emlékezetében ezt, csak az, ki az értés embere.

وَمَا أَنفَقْتُم مِّن نَّفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُم مِّن نَّذْرٍ فَإِنَّ اللّهَ يَعْلَمُهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنصَارٍ ﴿٢٧٠﴾

271. And whatever ye spend in charity or devotion, be sure Allah knows it all. But the wrong-doers have no helpers.

270. Mit áldoztok az áldozatból, vagy felajánlást tesztek, ha fogadkoztok, Allah tud róla. Az elkárhozottaknak nem jár pártfogás.

إِن تُبْدُواْ الصَّدَقَاتِ فَنِعِمَّا هِيَ وَإِن تُخْفُوهَا وَتُؤْتُوهَا الْفُقَرَاء فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَيُكَفِّرُ عَنكُم مِّن سَيِّئَاتِكُمْ وَاللّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٧١﴾

272. If ye disclose (acts of) charity, even so it is well, but if ye conceal them, and make them reach those (really) in need, that is best for you: It will remove from you some of your (stains of) evil. And Allah is well acquainted with what ye do.

271. Ha Szadakát (adományt) adtok feltűnéssel, hát rendben, de ha rejtve adjátok a szegényeknek, az jobb nektek és leveszi rólatok bűneiteket. Allah Értesült arról, amit tesztek.

لَّيْسَ عَلَيْكَ هُدَاهُمْ وَلَكِنَّ اللّهَ يَهْدِي مَن يَشَاء وَمَا تُنفِقُواْ مِنْ خَيْرٍ فَلأنفُسِكُمْ وَمَا تُنفِقُونَ إِلاَّ ابْتِغَاء وَجْهِ اللّهِ وَمَا تُنفِقُواْ مِنْ خَيْرٍ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنتُمْ لاَ تُظْلَمُونَ ﴿٢٧٢﴾

273. It is not required of thee (O Messenger., to set them on the right path, but Allah sets on the right path whom He pleaseth. Whatever of good ye give benefits your own souls, and ye shall only do so seeking the "Face" of Allah. Whatever good ye give, shall be rendered back to you, and ye shall not Be dealt with unjustly.

272. Nem kell vezetned őket (ó Mohammed), mert Allah azt vezeti, aki(t) Ő(t) akar(ja). Mit a jóból áldoztok, azt magatoknak (áldozzátok). De ne áldozzatok, csak úgy, ha keresitek Allah Színét. Mit áldoztok a jóból, megtérül nektek és nem kárhoztok el.

لِلْفُقَرَاء الَّذِينَ أُحصِرُواْ فِي سَبِيلِ اللّهِ لاَ يَسْتَطِيعُونَ ضَرْبًا فِي الأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْنِيَاء مِنَ التَّعَفُّفِ تَعْرِفُهُم بِسِيمَاهُمْ لاَ يَسْأَلُونَ النَّاسَ إِلْحَافًا وَمَا تُنفِقُواْ مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿٢٧٣﴾

274. (Charity is) for those in need, who, in Allah's cause are restricted (from travel), and cannot move about in the land, seeking (For trade or work): the ignorant man thinks, because of their modesty, that they are free from want. Thou shalt know them by their (Unfailing) mark: They beg not importunately from all the sundry. And whatever of good ye give, be assured Allah knoweth it well.

273. (Adomány) jár a szegényeknek, kik Allah útján rekedtek és nem tudnak (pénzt keresni) a Földön. A tudatlanok gazdagnak tartják őket ráhagyatkozásuk miatt. Megismered őket jegyeikről, nem kéregetnek az emberektől tolakodva. Amit a jóból áldoztok, arról Allah Tud.

الَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَالَهُم بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلاَنِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ وَلاَ خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلاَ هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٧٤﴾

275. Those who (in charity) spend of their goods by night and by day, in secret and in public, have their reward with their Lord: on them shall be no fear, nor shall they grieve.

274. Akik vagyonukat áldozzák éjjel és nappal, titokban, vagy nyíltan, hát jutalmuk Uruknál (vár rájuk), nincs félelem számukra és nem bánkódnak.

الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لاَ يَقُومُونَ إِلاَّ كَمَا يَقُومُ الَّذِي يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُواْ إِنَّمَا الْبَيْعُ مِثْلُ الرِّبَا وَأَحَلَّ اللّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا فَمَن جَاءهُ مَوْعِظَةٌ مِّن رَّبِّهِ فَانتَهَى فَلَهُ مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُ إِلَى اللّهِ وَمَنْ عَادَ فَأُوْلَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٧٥﴾

276. Those who devour usury will not stand except as stand one whom the Evil one by his touch Hath driven to madness. That is because they say: "Trade is like usury," but Allah hath permitted trade and forbidden usury. Those who after receiving direction from their Lord, desist, shall be pardoned for the past; their case is for Allah (to judge); but those who repeat (The offence) are companions of the Fire: They will abide therein (for ever)[130].

---

[130] Usury or interest are obtained without invested effort what is prohibited. A lot of ayas put in focus the evil of usury. Beside Holy Quran, the words of Prophet (peace upon be him) in his last pilgrimage were related to the prohibition of usury which represent Fitna what generates other sins. The basic features of usury or interest:

- Selling time or air. In Islam every trade transaction must have a subject. In case I borrow my money to someone for a period of time and after the period is over, I ask my money back plus interest, what was the subject of the business? In this case I sold the time or air and none of them belong to me. It is Haram.
- Selling money itself. Money is only a symbol of the value behind the good or service. In real business we sell and buy real goods and services. If one sells the symbol in order to manipulate the market, commits sin.
- Usury or interest is considered chrematistics where money makes money and not production and services make money. This is speculation.

In the Appendix after this Surah, we give abundant information on Halal banking and financial transactions what an Islamic Banking Branch has to follow under the principles of Holy Quran.

Uzsora vagy kamat, amit befektetett munka nélkül nyernek el, tilos. Számos aya helyezi fókuszába az uzsorából adódó bűnt. A Szent Korán mellett, a Próféta (béke reá) szavai is, melyeket az utolsó zarándoklata alatt mondott, kitértek az uzsora tilalmára, mert az Fitna, ami más bűnöket generál. A kamat jellemzői:

- Idő, vagy levegő eladása. Az Iszlámban minden kereskedelmi szerződésnek kell, hogy legyen tárgya. Ha kölcsön adom a pénzemet valakinek egy időre és a lejárat után visszakérem a pénzemet, plusz kamatot, akkor mi volt az eladás tárgya? Ebben az esetben az időt vagy levegőt adtam el, ami nem az enyém. Ez Haram.

275. Akik elnyelik az uzsorát nem állnak meg, csak úgy, ahogy az áll, akit a Sátán hajtott őrületbe érintésével. Ez hát, miáltal mondják: „A kereskedés olyan, mint az uzsora." Megengedte (Halal) Allah a kereskedést és megtiltotta (Haram) az uzsorát. Akihez elér Ura intése és véget vet (az uzsorának), annak múltja elnézetik, és dolga Allahra tartozik. De ki visszatér (az uzsorához), azok a Pokol követői, amiben ők mindörökkön lesznek[130].

يَمْحَقُ اللّهُ الْرِّبَا وَيُرْبِي الصَّدَقَاتِ وَاللّهُ لاَ يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ أَثِيمٍ ﴿٢٧٦﴾

277. Allah will deprive usury of all blessing, but will give increase for deeds of charity: For He loveth not creatures ungrateful and wicked.

276. Hitvánnyá teszi Allah az uzsorát és gyarapítja a Szadakát (adományt). Allah nem szereti a tagadókat és bűnösöket.

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُواْ وَعَمِلُواْ الصَّالِحَاتِ وَأَقَامُواْ الصَّلاَةَ وَآتَوُاْ الزَّكَاةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ وَلاَ خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلاَ هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٧٧﴾

278. Those who believe, and do deeds of righteousness, and establish regular prayers and regular charity, will have their reward with their Lord: on them shall be no fear, nor shall they grieve.

277. Akik hisznek, jókat cselekszenek, megtartják az imát és kötelező alamizsnát adnak, számukra jussuk Uruknál van. Nincs számukra félelem és nem ők bánkódnak.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ اتَّقُواْ اللّهَ وَذَرُواْ مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٢٧٨﴾

279. O ye who believe! Fear Allah, and give up what remains of your demand for usury, if ye are indeed believers.

278. Ó, kik hisznek! Őrizkedjetek Allahtól és hagyjatok fel azzal, ami az uzsorából maradt, ha hívők vagytok.

فَإِن لَّمْ تَفْعَلُواْ فَأْذَنُواْ بِحَرْبٍ مِّنَ اللّهِ وَرَسُولِهِ وَإِن تُبْتُمْ فَلَكُمْ رُؤُوسُ أَمْوَالِكُمْ لاَ تَظْلِمُونَ وَلاَ تُظْلَمُونَ ﴿٢٧٩﴾

280. If ye do it not, Take notice of war from Allah and His Messenger. But if ye turn back, ye shall have your capital sums: Deal not unjustly, and ye shall not be dealt with unjustly.

279. Ha nem teszitek, magatok ellen hívjátok Allah és az Ő Prófétájának háborúját. De ha megbánjátok, akkor tőkétek jár nektek. Ne bánjatok méltánytalanul és veletek sem fognak méltánytalanul bánni.

- A pénznek magának az eladása. A pénz az áru, vagy szolgáltatás jelképe. A valós kereskedelemben valós árukat és szolgáltatásokat adunk-veszünk. Ha valaki jelképeket árul csak azért, hogy manipulálja a piacot, bűnt követ el.
- Az uzsora vagy kamat krematisztika, ahol „pénz csinál pénzt" és nem az áru, vagy szolgáltatás csinál pénzt. Ez spekuláció.

A Szura után megtalálható Függelékben bőséggel adunk információt a Halal banki folyamatokról és egy Iszlám Banki Ágazat pénzügyi termékeiről, melyek a Szent Korán alapelveit követik.

وَإِن كَانَ ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ إِلَى مَيْسَرَةٍ وَأَن تَصَدَّقُواْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ

﴿٢٨٠﴾

281. If the debtor is in a difficulty, grant him time Till it is easy for him to repay. But if ye remit it by way of charity, that is best for you if ye only knew.

280. Ha adósotokat nehézség sújtja, várjatok, míg jobbra fordul neki. Ha adományt adtok, jobb nektek, bár tudnátok.

وَاتَّقُواْ يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللّهِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لاَ يُظْلَمُونَ

﴿٢٨١﴾

282. And fear the Day when ye shall be brought back to Allah. Then shall every soul be paid what it earned, and none shall be dealt with unjustly.

281. Őrizkedjetek a Naptól, mikor Allahnál lesztek összegyűjtve, majd minden lélek elnyeri azt, mit érdemel, és őket nem éri őket méltánytalanság.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ إِذَا تَدَايَنتُم بِدَيْنٍ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى فَاكْتُبُوهُ وَلْيَكْتُب بَّيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ وَلاَ يَأْبَ كَاتِبٌ أَنْ يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللّهُ فَلْيَكْتُبْ وَلْيُمْلِلِ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ اللّهَ رَبَّهُ وَلاَ يَبْخَسْ مِنْهُ شَيْئًا فَإِن كَانَ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيهًا أَوْ ضَعِيفًا أَوْ لاَ يَسْتَطِيعُ أَن يُمِلَّ هُوَ فَلْيُمْلِلْ وَلِيُّهُ بِالْعَدْلِ وَاسْتَشْهِدُواْ شَهِيدَيْنِ من رِّجَالِكُمْ فَإِن لَّمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَامْرَأَتَانِ مِمَّن تَرْضَوْنَ مِنَ الشُّهَدَاء أَن تَضِلَّ إْحْدَاهُمَا فَتُذَكِّرَ إِحْدَاهُمَا الأُخْرَى وَلاَ يَأْبَ الشُّهَدَاء إِذَا مَا دُعُواْ وَلاَ تَسْأَمُوْاْ أَن تَكْتُبُوْهُ صَغِيرًا أَو كَبِيرًا إِلَى أَجَلِهِ ذَلِكُمْ أَقْسَطُ عِندَ اللّهِ وَأَقْومُ لِلشَّهَادَةِ وَأَدْنَى أَلاَّ تَرْتَابُواْ إِلاَّ أَن تَكُونَ تِجَارَةً حَاضِرَةً تُدِيرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَلاَّ تَكْتُبُوهَا وَأَشْهِدُوْاْ إِذَا تَبَايَعْتُمْ وَلاَ يُضَآرَّ كَاتِبٌ وَلاَ شَهِيدٌ وَإِن تَفْعَلُواْ فَإِنَّهُ فُسُوقٌ بِكُمْ وَاتَّقُواْ اللّهَ وَيُعَلِّمُكُمُ اللّهُ وَاللّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٨٢﴾

282. O ye who believe! When ye deal with each other, in transactions involving future obligations in a fixed period of time, reduce them to writing Let a scribe write down faithfully as between the parties: let not the scribe refuse to write: as Allah Has taught him, so let him write. Let him who incurs the liability dictate, but let him fear His Lord Allah, and not diminish aught of what he owes. If they party liable is mentally deficient, or weak, or unable Himself to dictate, Let his guardian dictate faithfully, and get two witnesses, out of your own men, and if there are not two men, then a man and two women, such as ye choose, for witnesses, so that if one of them errs, the other can remind her. The witnesses should not refuse when they are called on (For evidence). Disdain not to reduce to writing (your contract) for a future period, whether it be small or big: it is juster in the sight of Allah, More

suitable as evidence, and more convenient to prevent doubts among yourselves but if it be a transaction which ye carry out on the spot among yourselves, there is no blame on you if ye reduce it not to writing. But take witness whenever ye make a commercial contract; and let neither scribe nor witness suffer harm. If ye do (such harm), it would be wickedness in you. So fear Allah. For it is God that teaches you. And Allah is well acquainted with all things[131].

282. Ó, kik hisznek! Ha adósságba estek egy véges ideig, jegyezzétek fel azt. Írja (ezt) közöttetek egy írástudó Igazsággal. Nem tagadhatja meg az írástudó, hogy írjon, ahogy Allah tanította, hát írjon. Diktáljon az, aki tartozik és őrizkedjen Allahtól, Urától, s ne ferdítsen azon semmit. Ha az, aki tartozik háborodott, vagy gyenge, vagy nem képes diktálni, akkor diktáljon kezese Igazsággal. Hívjatok rá két tanút férfiaitok közül, de ha nem lenne két férfiú, akkor egy férfit és két nőt, kiknek tanúságába beleegyeztek. Ha egyikük megtévedne, másikuk eszébe juttatja. Nem tagadhatják meg a tanúk, ha hívják őket. Ne vonakodjatok feljegyezni kicsit, vagy nagyot és hozzá a terminust. Ez méltányosabb Allah színe előtt, hitelesebb tanúságtételre és legméltóbb arra, hogy ne kétkedjetek. Hacsak a helyszínen nem köttetik üzlet közöttetek, mert az nem vétek számotokra, ha nem jegyzitek fel. Hozzatok tanúkat, ha szerződtök, és ne essen sérelem se írástudón, se tanún. Ha mégis ezt tennétek (sérelem), az becstelenség részetekről. Őrizkedjetek Allahtól és Allah tanít tietek. Allah Mindenek Tudója[131].

وَإِن كُنتُمْ عَلَى سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُواْ كَاتِبًا فَرِهَانٌ مَّقْبُوضَةٌ فَإِنْ أَمِنَ بَعْضُكُم بَعْضًا فَلْيُؤَدِّ الَّذِي اؤْتُمِنَ أَمَانَتَهُ وَلْيَتَّقِ اللّهَ رَبَّهُ وَلاَ تَكْتُمُواْ الشَّهَادَةَ وَمَن يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُ آثِمٌ قَلْبُهُ وَاللّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٢٨٣﴾

283. If ye are on a journey, and cannot find a scribe, a pledge with possession (may serve the purpose). And if one of you deposits[132] a thing on trust with another, Let the trustee (Faithfully) discharge His trust, and let him fear his Lord. Conceal not evidence; for whoever conceals it,- His heart is tainted with sin. And Allah Knoweth all that ye do.

---

[131] The aya is narrative and tells in detail what to do in case of debts. However, there is one point what I'd like to highlight related to witnesses. Only in case of debt matters the word of one man is equal with two women's word when they are witnesses. In other cases, man's and women's votes are equal (e.g. general referendum or witnessing in front of court) We can see the case of dowry, debt, heritage and other matters how Islam lays down clear passage for mankind. Regarding ladies once they have privilege (dowry) and in other case they have half part of the heritage what man can get. The two complete each other. In order not to lose the right mathematics and calculation Quran gives clear instructions and takes into consideration the features of ladies when they are tempted if money is concerned. This is the longest aya of the Quran.

Ez az aya elbeszélő és pontos leírását adja, mi a teendő adósság esetén. De van egy téma, amit ezen belül ki szeretnék emelni. Csak adósság ügyekben egyenlő egy férfi szava két nő szavával, ha tanúskodnak. Más ügyekben a férfi és női szavazat egyenlőnek számít (pl. általános népszavazás vagy bíróság előtti tanúskodás). Látjuk, hogy az Iszlám miként fektet le tiszta utat azokban az ügyekben, ahol a nőnek plusz juttatások járnak (hozomány), vagy ahol felét kapja annak, mint amit a férfi kap (örökség). A kettő kiegészíti egymást. Annak érdekében, hogy ne veszítsük el a helyes matematikát és kalkulációt, a Korán határozott instrukciót ad, mindamellett figyelembe veszi a nők kísértésbe esését, ha pénzügyekről van szó. Ez a Korán leghosszabb áyája.

[132] Pledge and deposit in Islam are explained in the Appendix after this Surah

Zálog és letét, biztosíték magyarázata az Iszlámban, magyarázat a Függelékben a Szúra után.

283. Ha úton vagytok, és nem találtok írástudót, akkor adjatok elfogadható zálogot. De ha megbíztok egymásban, akkor adjon az, akiben megbíztak biztosítékot[132] és őrizkedjen Allahtól, Urától. Ne vonjátok vissza a tanúságtételt. Aki azt visszavonja, annak szíve bűnbe esik. Allah Tudója annak, amit tesztek.

لِّلَّهِ ما فِي السَّمَاواتِ وَمَا فِي الأَرْضِ وَإِن تُبْدُواْ مَا فِي أَنفُسِكُمْ أَوْ تُخْفُوهُ يُحَاسِبْكُم بِهِ اللّهُ فَيَغْفِرُ لِمَن يَشَاء وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاء وَاللّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٨٤﴾

284. To Allah belongeth all that is in the heavens and on earth. Whether ye show what is in your minds or conceal it, Allah Calleth you to account for it. He forgiveth whom He pleaseth, and punisheth whom He pleaseth, for Allah hath power over all things.
284. Allahé mindaz, mi az Egeken és a Földön van. Akár kinyilvánítjátok azt, ami bennetek van, akár elrejtitek, Allah megítél általa. Annak bocsájt meg, kinek Ő akar, és azt bünteti, akit Ő akar. Allah Mindenre Képes.

آمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِن رَّبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللّهِ وَمَلآئِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لاَ نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّن رُّسُلِهِ وَقَالُواْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿٢٨٥﴾

285. The Messenger believeth in what hath been revealed to him from his Lord, as do the men of faith. Each one (of them) believeth in Allah, His angels, His books, and His apostles. "We make no distinction (they say) between one and another of His apostles." And they say: "We hear, and we obey: (We seek) Thy forgiveness, our Lord, and to Thee is the end of all journeys[133]."
285. Hiszi a Próféta, amit Ura neki kinyilvánított és a hívők is (így tesznek). Mind hisz Allahban, az Ő Angyalaiban, az Ő könyveiben, az Ő Prófétáiban. Nem teszünk különbséget egy Prófétája között sem! Mondják: „Hallottunk és engedelmeskedünk. Bocsánatodért esedezünk Urunk és Hozzád vezet sorsunk[133].”

---

[133] Ayas 285-286 were revealed in the “Hujjat al-Wida’a” the last sermon of Prophet (peace be upon him) and reflect strong call for belief and devotion to follow Allah’s will. As last words they sum up the message of prophecy and give general outlook on Islam. They are very important teachings. The only faith is if we believe in Allah and His Angels, His Scriptures and His Prophets. There is no difference between Prophets! Quran uses plural form! Islam is uniting the nations and religions of monotheism. In the last aya there is a common prayer what we say together with all who believe and ask Allah in order to save us from sins and burdens what were committed and carried by those who were before us.
The two ayas are frequently prayed as Du’a in prayers.

A 285-286. áyák a „Hudzsat al-Wida’a”, a Próféta (béke reá) utolsó szónoklatában nyilatkoztattak ki. Erős felhívást tartalmaznak a hitre és Allah akaratának eltökélt követésére. Mint utolsó szavak, összegzik a Prófécia üzenetét és általános képet festenek az Iszlámról. Nagyon fontos tanítások. Az egyetlen hit az, ha hiszünk Istenben, az Ő Angyalaiban, Könyveiben és Prófétáiban. Nincs különbség a Próféták között! A Korán végig többesszámot használ! Az Iszlám egyesíti a Monoteizmust szolgáló nemzeteket, vallásokat. Ennek jegyében az utolsó aya egy közös fohász, amit együtt mondunk azokkal, akik hisznek Allahban, hogy mentsen meg a bűnöktől és terhektől, melyeket elődeink elkövettek és hordoztak.
A két aya gyakran hangzik el Du’a fohászként.

لاَ يُكَلِّفُ اللّهُ نَفْسًا إِلاَّ وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لاَ تُؤَاخِذْنَا إِن نَّسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلاَ تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلاَ تُحَمِّلْنَا مَا لاَ طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَآ أَنتَ مَوْلاَنَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٢٨٦﴾

286. On no soul doth Allah Place a burden greater than it can bear. It gets every good that it earns, and it suffers every ill that it earns. (Pray:) "Our Lord! Condemn us not if we forget or fall into error; our Lord! Lay not on us a burden Like that which Thou didst lay on those before us; Our Lord! Lay not on us a burden greater than we have strength to bear. Blot out our sins, and grant us forgiveness. Have mercy on us. Thou art our Protector; Help us against those who stand against faith."

286. Allah nem ró a lélekre többet, mint mit elbír. Övé, mit elnyert, de ellenére kel az, mit ő másoktól nyert el. Urunk! Ne végy minket feledésünk és hibáink által! Urunk! Ne tégy ránk terhet, ahogy azokat terhelted, kik előttünk voltak. Urunk! Ne rakj ránk annyit, amit nem bírunk el! Oldozz fel minket, bocsáss meg nekünk, kegyelmezz nekünk! Te vagy a Fenségünk, hát légy Pártfogónk a hitetlenekkel szemben!

APPENDIX TO SURAH AL-BAQARA
ISLAMIC FINANCE
BY ABDEL RAHMAN MIHALFFY

Taxes

Zakat

Zakat is an obligatory payment required of individuals by Islam, amounting to 2.5% of their net income. Its payment is based on conscience and coercion may not be applied to enforce payment. Nevertheless, it is one of the five pillars of Islam, which must be performed before Allah. Its payment is only obligatory for those with the means to do so, in other words people who are poor or have no income or have insufficient funds are not obliged to pay. They are not entitled to pay but are entitled to have aid programmes organised for them from the collected tax. Accordingly, companies which produce goods or services for the HALAL market are obliged to pay Zakat of 2.5% of their profit after tax.

Sadaqah

Sadaqah means donation. There is no rule about how much should be given but donating is expected in Islam. The donor may be a natural or legal person and may decide the purpose the donation is for or may entrust its use to the administrator of the Sadaqah fund.
Shariah requires Sadaqah to be used in the following areas:

- Fight against poverty, reducing inequalities and social purposes,
- Eradicating famine,
- Payment of Islam's tax collectors and the building and extension of the economic and HALAL system of Islam described here,
- Peace missions, and the dissemination of the idea of peace,
- Freedom from the institution of social slavery,
- Freedom from economic compulsion,
- Tasks pleasing Allah,
- Helping migrants, travellers and the homeless.

Products to be developed by Islamic Banking Branch and their description

Bank deposits (Al-Wadiah):
This is an Islamic deposit which may be held on a current account or savings account, or tied down. The contract with the Islamic Banking Branch allows the Bank to invest the depositor's money in business affairs. If a profit is realised, this will be shared pro rata with the amount of the deposit. In the Al-Wadiah transaction the financial institution acts as the agent of the depositor and is entitled to use the money deposited at its own discretion and without prior consultation.

Joint investment of capital and service (Mudarabah):
This is a transaction where one person invests capital in an undertaking and another person provides business skills and service. The person providing the capital is called the Sahibul-Mal and the person providing the skill is the Mudarib (contractor).
The investor of the money and the contractor share the profit/loss pro rata as agreed in advance. The financial institution may reinvest the deposit or invested capital involved in the Mudarabah

transaction (revolving), in which case the financial institution becomes the Mudarib (contractor) and the clients who invested their money at the bank become Sahibul-Mal, in other words the owner of the capital. If any profit is realised, it is shared between the Sahibul-Mal and the Mudarib pro rata as agreed in advance.
Another variation of the Mudarabah financial transaction is Bai Bithaman Ajil (BBA), i.e. a transaction at a price agreed in advance. This means the sale of goods (usually goods and assets) by the financial institution to the client using a mutually agreed profit margin at a price accepted by the parties in advance. The client may pay the price in instalments based on a predefined schedule. As prior to the sale the financial institution is the lawful consignee and owner of the goods and it takes part in the sale and purchase, the profit gained from this is for a genuine service, which involves minimal risk.
In the Mudarabah transaction the price, other costs, the bank's profit and the profit margin are stated in the sales agreement. The Islamic Banking Branch, which participates in the Mudarabah transaction, understands that this is not necessarily a 'purely financial transaction'. Rather, the contractor taking a loan receives liquidity from the bank, which includes the takeover of immovable property, and as such enables a predefined positive yield.

Joint capital and service transaction of all parties (Musharakah):
In this transaction two or more parties provide capital for a transaction and the profit or loss will be shared pro rata with the capital invested. It is not a condition for all parties to take part in the direct management of the transaction. In this respect there may be either active or 'sleeping' partners. The sleeping partners may have a role in the transaction as supervisors giving instructions to the active management for the more efficient execution of the transaction. They may have access to all affairs and may monitor the process. The participants of the active management are entitled to monthly payment in addition to the dividend. The Islamic Banking Branch may participate in the Musharakah transaction with its share capital or a part of this. The word Musharakah also implies that this is a joint venture, in which the Islamic Banking Branch enjoys the right to make a profit on the money invested in the venture. Under Shariah this income is not considered to be interest and thus is due to the Islamic Banking Branch. The profit in a Musharakah transaction may only originate from a genuine business and may not be derived from a loan or usury. Thus, Shariah makes this income possible. As Musharakah enables the accumulation of large amounts of share capital, it is an excellent method for realising big business deals. A similar solution at a corporate level is the company limited by shares, where the participants benefit in proportion to the value of their shares.

Sales with an agreed profit margin (Murabahah):
In the Murabahah transaction the Islamic Banking Branch purchases goods or immovable property on behalf of a buyer or client, and then sells them/it to the buyer increased by a profit margin agreed in advance. This is not an interest-based transaction because the financial institution does not give the client a loan but merely sells a good to a buyer at a price increased by its own profit. Dependent on the agreement, the buyer may pay in a lump sum or in instalments; in this respect Murabahah is similar to the Bai Bithaman Ajil arrangement described above. The Islamic Banking Branch does not finance an uncertain event but a tangible article which has a market price. The basis of calculating the profit is always the value of the goods, while in prohibited transactions the size of the capital provided on credit or loan is the basis of calculating profit. When the capital is transformed into goods, the financer relinquishes the liquidity of capital, which from then on becomes risk embodied in the goods. Such a risk is fluctuation in market value, or physical damage to or destruction of the goods, etc. The buyer's risk is the price the bank decides to sell and buy the goods at, and the financer's risk is the buyer's future payment behaviour and circumstances. Within the meaning of Shariah the financer's own profit may not be calculated dependent on the term of loan repayment and so the risks are assessed in order to provide the basis of the profit calculation.

Purchase with an agreed profit margin (Tawarrug):

This is the reverse of the previous Murabahah arrangement. The Islamic Banking Branch purchases an asset from a third party and then sells it to the client with deferred payment. As soon as the client receives the right of disposal over the asset from the Islamic Banking Branch, the client sells the asset to a fourth party, who pays its price, from which the client may repay the Bank. In this transaction the client obtains liquid capital immediately upon selling the asset, yet the obligation to repay the Islamic Banking Branch is delayed, and the Bank charges its own profit.

Transaction at a price agreed in advance (Bai Bithaman Ajil):
In this transaction the Islamic Banking Branch sells goods or immovable property to a buyer on conditions and based on a schedule negotiated in advance, usually with payment in instalments. In the transaction the buyer/client receives the goods immediately but the buyer's payment obligation either in instalments or in a lump sum is deferred. This form is useful for those who do not have liquid resources at their disposal when required for an acquisition.

Advance purchase (Bai Salam):
The Islamic Banking Branch purchases from the seller on conditions whereby the Bank pays for goods in advance which it will receive at a future date. Receiving the money for the goods in advance enables the seller to procure the basic materials at a more favourable price and to finance his own production. In this way the borrower is able to realise profit in this transaction by making procurements at a favourable time because the Islamic Banking Branch paid a higher price, that is to say the price which will be valid at the time of the delivery of the goods. The Islamic Banking Branch contracts simultaneously for advance payment and the receipt of the goods, by which, in the case of regional lending, it may become the monopolistic owner of a type of goods whose market price it can govern from then on.

Rent or lease (Ijarah):
The owner of goods leases the goods against payment for use by another person, who is the lessee. Only two participants can be involved in this transaction, the lessor and the lessee. The compulsory elements of letting are the duration of the lease, the rent and the maturity. In this transaction the lessee may freely use and even profit from the object of the lease without paying its whole value. Throughout an Ijarah agreement the ownership of the goods does not change and always remains with the lessor. The lessor may require the lessee to sign a protocol concerning the use of the goods but the best solution is to take out insurance for the goods in the name of both parties in order to avoid undesirable legal consequences.

Lease ending in ownership (Ijarah Muntahia Bittamleek, also known as Bai Al-Tajiri, Ijarah Summa Al-Bai, Kiraa Waqtina):
This is a lease/purchase contract. In this transaction the lessor leases the leased object for a fixed period of time, which will be offered for sale to the lessee upon the expiry of the lease. During the period of the lease the ownership of the object remains with the lessor and is only transferred to the lessee if the lessee purchases the object either upon the expiry of or during the lease. If the lessee buys the object, this must be agreed in a separate contract. The lease and sale may not constitute the subject-matter of the same contract. However, the lessor has the option to make a gift of the object (Hibah), which must be laid down in a donation agreement (Aqd Al-Hibah).

Service fee-based transaction (Ujrah):
The contract is entered into by two parties, one providing the service and the other receiving the service, where a fee is payable for the service. The service, its duration and fee must be stipulated by contract. The Islamic Banking Branch may conclude such a contract if it provides a service to an individual or institution (e.g., outsourcing).

Benevolent loan (Al-Qardhul Hassan):

This may be given to the poor or the needy for a fixed term. Shariah prohibits interest and any benefit obtained in exchange for a loan, but encourages giving Al-Qardhul Hassan to the poor in order to alleviate their problems. The purpose of the transaction is to help others in our society without receiving financial compensation.
On the expiry of the term of the transaction the borrower must repay the capital and the lender may not charge any additional cost or fee. If the borrower wishes to give the lender a gift or donation as a token of appreciation, the lender may accept this. The only recompense for Al-Qardhul Hassan may be expected from Allah. The Islamic Banking Branch may grant such a loan to people in need and the only fee it may charge are the administration and registration costs, etc.

Power of attorney (Wakalah):
The basis of this is a contract between the principal (Muwakkil) and the agent (Wakil). By entering into this, the agent undertakes to act on behalf of the principal in some matter for payment agreed in advance. When signing the contract, both parties must guarantee that they are able to perform their duties. If they prove this and are over 15 years of age and of sound mind, they can enter into a Wakalah contract.
If the agent agrees to enter into the arrangement, the agent is fully liable for performing the assignment specified by the principal and is accountable for any damage caused. The Islamic Banking Branch may undertake assignments both as principal and as agent, but the Wakalah contract becomes void if interest or unfair profit is obtained.

Pledge (Ar-Rahnu):
In this transaction the borrower deposits his own article, goods, immovable property, movable property, gold, jewellery or other asset as collateral for a loan or credit provided by the Islamic Banking Branch. The Islamic Banking Branch does not seek to be involved in certain transactions mentioned herein, namely Murabahah, Bai Al-Istisna or Al-Qardhul Hassan, without a genuine pledge being offered by the client because they would represent high risk for the Bank. If this instrument were not used, the Islamic Banking Branch would have no means of ensuring repayment of the loan. For the Islamic Banking Branch, a valuable pledge provides collateral to cover the eventuality of an obstacle arising that prevents the client making repayment in due time. The two participants in the transaction are the pledgor and the pledgee. If the debtor is unable to repay its debt, the Islamic Banking Branch has the right to sell the pledge in the market to a third party and use the amount to settle the outstanding debt. Any amount remaining after the settlement of the payment obligation will be due to the debtor, in other words the pledgor.

Guarantee (Kafalah):
This is also a type of pledge. The Islamic Banking Branch gives Al-Qardhul Hassan or a loan provided its repayment is guaranteed, in this case by a guarantor. If the borrower is unable to fulfil his payment obligation in due time, the guarantor must do so. In this way the Kafalah functions as a safeguard for an interested party in return for providing a loan. If the borrower is not in a situation to be able to provide a guarantee, the guarantor must provide the collateral in lieu of the borrower.

Performance in lieu of the buyer (Bai Al-Istisna):
Under this transaction the Islamic Banking Branch can arrange orders for the construction of buildings and the manufacture of goods for a buyer. The buildings or goods are sold to the buyer at a profit at a future date, that is to say the buyer in effect receives credit, which is repaid by instalments within a specified period. If the Islamic Banking Branch accepts the commission, an agreement is drafted which specifies the building or goods and includes the buyer's promise to pay the Bank's actual costs increased by its profit by instalments within 10 years of the completion of the building or the manufacture of the goods. In return for the commission, the buyer must provide the building as surety or another practical guarantee to the Bank. The contract must also cover the eventuality that

either party fails to meet his obligations according to the conditions set out in the contract. When the building or products are finished, the Islamic Banking Branch sells it/them to the buyer calculating its own profit. No interest is involved in this transaction and thus it is valid within the meaning of Shariah. The transaction is beneficial to both parties. The buyer benefits because he does not have the liquidity to construct a building or is unable to purchase the raw materials to manufacture products, but is backed by the Islamic Banking Branch, which ensures the completion of the order and then sells the building or products at a profit.

Halal bonds (Sukuk):

These are asset-backed bonds or securities. Sukuk are issued and sold in order to obtain a predefined asset, where the shareholders issuing the Sukuk have a unitary joint bond. The instrument is made available to a third party in order to ensure continuous yield, which provides the basis for the shareholders' payments in the manner specified in the body of the Sukuk documents. So that the asset may be accessible for the third party, the structure of the Sukuk must always be combined with another transaction permitted by Shariah, which may be Ijarah, Mudarabah, Musharakah, etc.

In a typical Sukuk-Ijarah structure the investors finance and issue securities for the purpose of acquiring an asset. In the first stage the proceeds from the sale of the securities are devoted to purchasing the asset from its owner. In the second stage the asset is leased back to the owner for a fixed term on the conditions specified in the Sukuk. In the lease agreement to this end the former owner agrees to pay rent for the asset according to the conditions of the Sukuk. At the same time there is also a condition whereby the former owner/current lessee will repurchase the asset when the lease matures at a price equivalent to the Sukuk's share capital. Naturally, such combined solutions involve risks for both parties, which must be safeguarded by cross-guarantees.

FÜGGELÉK AZ AL-BAQARA (TEHÉN) SZÚRÁHOZ

ISZLÁM FINANSZÍROSZÁS
(ABDEL RAHMAN MIHÁLFFY)

Adók

Zakat

A zakat, az iszlámban előírt kötelező egyéni adakozás, mely a nettó bevétel 2,5%-át teszi ki. Ennek befizetése lelkiismereten alapszik, nem kényszeríthető, viszont Allah előtt kötelező, egyben az Iszlám öt pillére közül az egyik. Csak azok számára előírt ennek fizetése, akik megengedhetik maguknak, azaz nem kell fizetni azoknak, akik szegények, bevételük nincs, vagy nem elegendő. Ők nem arra jogosultak, hogy befizessenek, hanem arra, hogy a begyűjtött adóból segélyezési programok induljanak számukra. Ennek megfelelően azok a vállalatok, melyek HALAL piacra állítanak elő terméket vagy szolgáltatást, adózott nyereségükből 2,5% zakat megfizetésére kötelezhetők.

Szadaka

Jelentése adomány. Az adomány mértékére nincs előírás, de ennek juttatása az Iszlámban elvárt tevékenység. Az adományozó lehet természetes, vagy jogi személy, és az adományozó előírhatja, hogy milyen célra szánja az adományt, illetve rábízhatja a szadaqa alap kezelőjére annak felhasználását.
A shariya a következő szadaqa felhasználási területeket írja elő:

- szegénység elleni küzdelem, felzárkóztatási, szociális célok
- éhínség felszámolása,
- az Iszlám adószedőinek fizetése, valamint az Iszlám itt ismertetett gazdasági és HALAL rendszerének építése, terjesztése,
- békemissziók, a béke gondolatának terjesztése
- felszabadítás a szociális rabszolgaság intézménye alól,
- felszabadítás a gazdasági kényszer alól,
- Istennek tetsző feladatok,
- vándorok, úton lévők, hajléktalanok megsegítése.

Az Islamic Banking Branch által kialakítandó termékek, azok meghatározásai

Bankbetét, letét (Al-wadiah):
Iszlám banki betét, mely lehet folyószámlán, megtakarítási számlán, lekötött formában. A bank által kötött szerződés lehetővé tesz, hogy a betétesek pénzét a pénzintézet az üzleti életben fektesse be. Ha profit termelődik, ez a betétek összegének arányában oszlik meg, az al-wadiah ügyletben a pénzintézet a betétes ügynökeként jár el, teljes szabadsággal és előzetes konzultáció nélkül használhatja a betétes pénzét.

Tőke-szolgáltatás közös befektetés (Mudarabah):
Ez egy olyan ügylet, amelynek révén egy személy egy vállalkozás számára tőkét, egy másik pedig üzleti készségét, szolgálatát fekteti be. A tőkét nyújtó személy a szahibul mal, a készséget adó pedig a mudarib (vállalkozó).
A tőkét befektető és a vállalkozó a nyereséget/veszteséget az előre megállapodott arányban osztják meg egymás között. A mudarabah ügyletben lekötött betétet vagy befektetési tőkét a pénzintézet újra befektetheti (revolving), ekkor a pénzintézet válik mudaribbá (vállalkozóvá) és azok az ügyfelek, akik a pénzüket befektetik a pénzintézetnél, válnak száhibul mallá, azaz tőketulajdonossá. Ha profit képződik, akkor az a szahibul mal és a mudarib között az előre megállapodott arányban oszlik meg.
A mudarabah pénzügyi tranzakció egy másik változata a "Bai Biszaman Ajil" (BBA), azaz előre kialkudott áron történő ügylet. Ez az áruk értékesítését jelenti (általában áruk és eszközök) a

pénzintézet által az ügyfél felé egy kölcsönösen elfogadott haszonkulcs alapján, olyan áron, melyet a felek előre elfogadtak. Az ellenértéket részletekben is kompenzálhatja az ügyfél, meghatározott terminusok alapján. Mivel a pénzintézet az eladás előtt az áruk jog szerinti címzettje, tulajdonosa és részt vesz az adásvételben, ezért az ebből származó nyeresége valódi szolgáltatás, mely minimális kockázattal jár.
A mudarabah ügyletben az ár, egyéb költségek, a pénzintézet nyeresége, haszonkulcsa, fel vannak tüntetve az értékesítési megállapodásban. Az Islamic Bankin Branch, amely részt vesz a mudarabah ügyletben tudja, hogy ez nem mindig "tisztán pénzügyi" tranzakció. Inkább arról van szó, hogy a kölcsönt felvevő vállalkozó likviditást kap a banktól, ami magában foglalja az ingatlanvagyon átvételét, és mint ilyen egy előre meghatározott pozitív hozamot tesz lehetővé.

Minden fél közös tőke és szolgáltatás ügylete (Musharakah):
Ebben az ügyletben kettő, vagy több fél tőkét biztosít egy ügylethez, melynek nyereségét, vagy veszteségét a bevitt tőke arányában osztják fel. Nem feltétel, hogy minden fél részt vegyen az ügylet közvetlen menedzsmentjében. Ebben a tekintetben lehetnek aktív, vagy „csendes" résztvevők. A csendes résztvevők az ügyletben felléphetnek, mint felügyelők, akik instrukciókat adhatnak az aktív menedzsmentnek az üzlet hatékonyabb bonyolításához, mindenbe betekintésük van és lekövethetik az ügylet menetét, az aktív menedzsmentben résztvevők az osztalékon túl havi fizetésre is jogosultak. Az Islamic Bankig Branch a musharakah ügyletben a törzstőkéjével, ill. annak részével vehet részt. A musharakah szó azt is jelöli, hogy „társasági" üzletről beszélünk, amely társulásban vagy társaságban befektetett pénz esetén az Islamic Banking Branch joga, hogy profittal számoljon. A Shariya szerint ez a bevétel nem számít kamatnak, így az Islamic Banking Branchet megilleti. A profit a musharakah ügyletben is csak reális üzletből származhat, és nem képződhet kölcsönből vagy uzsorából. Tehát a Shariya ezt a bevételt lehetővé teszi. Mivel a musharakah hatalmas törzstőkék akkumulációját, ezért kiváló módszer a nagy üzletek megvalósítására. Ehhez hasonlatos vállalati szinten a részvénytársasági forma, ahol a résztvevők a részvényeik értékarányában részesednek.

Előre rögzített haszonnal történő értékesítés (murabahah):
A murabahah ügyletben az Islamic Banking Branch a vevő, vagy kliens megbízásából árut, vagy ingatlant vesz, majd azt egy előre kialkudott profittal növelve eladja a vevőnek. Ez nem kamat alapú ügylet, hiszen a pénzintézet nem ad kölcsönt az ügyfélnek, csupán a saját profitjával megemelt áron árut ad el a vevőnek. A vevő a megállapodás értelmében fizethet egy összegben, vagy részletben, ebben az értelemben a murabahah hasonlatos az előzőekben tárgyalt „Bai Biszemen Ajil" konstrukcióval. A Islamic Banking Branch nem egy bizonytalan eseményt finanszíroz meg, hanem egy kézzel fogható cikket, amelynek piaci ára van. A profit kalkulációjának alapja mindig maga az áru értéke, míg a tiltott tranzakciókban a meghitelezett, vagy kölcsönzött tőke nagysága képezi a profit kiszámításának bázisát. Amikor a tőke áruvá alakul át, a finanszírozó feladta tőkéjének likviditását, mely ettől kezdve az áruban megtestesült kockázattá alakult át. Ilyen kockázat pl. a piaci értékingadozás, vagy az áru fizikai károsodása, megsemmisülése stb. A vevő kockázata az, hogy a bank milyen áron veszi meg és adja tovább az árut, a finanszírozóé, pedig, hogy milyen a vevő jövőbeni fizetési magatartása, körülménye. A finanszírozó a saját hasznát nem kalkulálhatja a shariya értelmében az hitel visszafizetés futamidejének függvényében, ezért a kockázatokat mérlegeli, és az képezi a profit számítás alapját.

Előre rögzített haszonnal történő vásárlás (Tawarruq):
Ez fordítottja az előző, murabahah konstrukciónak. Az Islamic Banking Branch egy harmadik féltől vagyontárgyat vásárol, majd ezt ügyfelének halasztott fizetéssel eladja. Az ügyfél mihelyt a vagyontárgy rendelkezési jogát az Islamic Banking Branchtől megkapja, eladja azt egy negyedik félnek, akitől az ellenértéket megkapja és törleszt a banknak. Ebben a tranzakcióban az ügyfél azonnal likvid tőkéhez jut a vagyontárgy eladásakor, ugyanakkor később áll fenn a törlesztési kötelezettsége az Islamic Banking Branch felé, aki mindezért saját hasznát felszámolja.

Előre kialkudott áron történő ügylet (Bai Biszaman Ajil):
Ebben az ügyletben az Islamic Banking Branch árut vagy ingatlant ad el egy vevőnek előre kialkudott feltételekkel, ütemezésben, többnyire részletfizetés mellett. A tranzakció során a vevő/ügyfél azonnal

hozzájut az áruhoz, viszont az ő fizetési kötelezettség késleltetve áll be részletekben, vagy egy összegben. Ez a forma azoknak hasznos, akiknek nem áll rendelkezésre a beszerzés idejében likvid forrás.

Elővásárlás (Bai Szalam):
Az Islamic Banking Branch olyan feltétellel vásárol az eladótól, ahol a pénzintézet előre fizet egy áruért, melyet később kap meg. Mivel az eladó előre kapja meg az áru árát, így képes kedvezőbb áron beszerezni alapanyagait, saját termelését finanszírozni, így a hitelt felvevő ebben az ügyletben a kedvező időben történő saját beszerzéseinek során képes profitot realizálni, hiszen az Islamic Banking Branch tól ennél magasabb árat kapott, azaz azt az árat, ami majd az áruátadás idejében lesz aktuális. Az Islamic Banking Branch az előre fizetésre és az áru átvételére szerződik egyidejűleg, ezzel a regionális hitelezés esetén egy árufajta monopol birtokosává válhat, ahol ettől kezdve a piaci ár az ő kezében van.

Bérlet, vagy lízing (Ijarah):
Az áru tulajdonosa fizetés fejében árját bérbe adja használatra egy másik személynek, ő a bérlő, vagy bérbe vevő. Ebben az ügyletben csak két résztevő lehetséges, a bérbeadó és a bérbe vevő. A bérbeadás kötelező elemei a bérlet időtartama, a bérlet díja, valamint esedékessége. Ebben a tranzakcióban a bérbe vevő szabadon élvezheti, sőt hasznot is húzhat a bérlet tárgyából anélkül, hogy annak teljes értékét kifizetné. Az ijarah során az áru tulajdonjoga nem változik, az mindig a bérbeadót illeti meg. A bérbeadó aláírathat a bérbe vevővel az áru használatára vonatkozó protokollt, a legcélszerűbb azonban, hogy mindkettőjük nevében az árura biztosítást kötnek a nem várt jogi következmények elkerülése érdekében.

Tulajdonná alakuló bérlet (Ijarah Muntahia Bitamallik, egyéb neveken: bai al- tajiri, Ijarah summa al-bai, Kiraa waqtina):
Alapja egy bérleti-adásvételi szerződés. Ebben az ügyletben a bérbeadó egy megadott időszakra bérbe adja az ügylet tárgyát, melyet a lejárati idő után felkínál megvételre a bérbe vevőnek. A bérleti időtartama alatt a tárgy tulajdonjoga mindvégig a bérbeadóé, mely csak akkor száll át a bérbe vevőre, ha a futamidő lejárta után, vagy alatta a tárgyat meg nem vásárolja. Amennyiben a bér bevevő megvásárolja a tárgyat, ezt külön szerződésben kell rögzíteni, bérleti és adásvételi témakör nem szerepelhet egy szerződésen belül. Azonban a bérbeadónak van lehetősége ajándékba (hiba) adni a tárgyat, melyet ajándékozási szerződésben kell rögzíteni (aqd al-hiba).

Szolgálatteljesítési ügylet (Ujra):
A szerződés két fél között jön létre: szolgálatot ellátó és szolgálatot kapó között, ahol a szolgálat fejében fizetni kell. A szerződésben specifikálni kell a szolgáltatást, annak időtartamát és annak díját, az Islamic Banking Branch köthet ilyen szerződést akkor, ha szolgáltatást végez személynek vagy intézménynek (pl. outsourcing).

Ingyenes kölcsön (Al-qardul Haszan):
Szegények, szűkölködők számára adható egy meghatározott időszakra. A shariya tiltja a kamatot és bármely előnyt, melyet kölcsön fejében szednek, ellenben bátorít Alqardul Haszan adására a szegényeknek azért, hogy bajaikat megoldják. A társadalomban, melyben élünk ellenszolgáltatás nélkül kell, hogy másokon segítsünk, ezen ügylet célja ez. Az ügylet futamidejének lejárta után a kölcsönt felvevőnek vissza kell adnia a tőkét, ezen felül a kölcsönt felvevő nem számíthat fel semmi egyéb költséget, díjat. Amennyiben a kölcsönt felvevő a gesztust értékelve valamilyen adományt, ajándékot ad a kölcsönt adónak, azt elfogadhatja. Az Al-qardul Haszan egyedüli viszonzása Allahtól várható, az Islamic Banking Branch jogában áll ilyen kölcsönt adni a rászorulóknak, az egyedüli díj, amit ebben az esetben felszámolhat, az az adminisztrációs költségek, nyilvántartás stb.

Megbízás (wakalah):
Alapja egy szerződés a megbízó (muwakkil) és a megbízott (wakil) között. Ennek során a megbízott valamilyen feladatot vállal el a megbízó megbízásából egy előre megállapodott fizetés fejében, mely megállapodás megkötésekor mindkét félnek szavatolnia kell azt, hogy képesek feladatuk ellátására.

Amennyiben ezt bizonyítják, ugyanakkor elmúltak 15 évesek és épelméjűek, akkor wakalah szerződést köthetnek.
A megbízott, ha felvállalja, teljes felelősséggel tartozik a megbízó által rögzített feladat ellátására és minden okozott kárért számonkérhető. Islamic Banking Branch vállalhat megbízói és megbízotti feladatot egyaránt, ugyanakkor a wakalah szerződés érvénytelenné válik, ha kamat, vagy tisztességtelen haszonszerzés szolgálatában áll.

Zálog (Ar-rahnu):
Az ügyletben a kölcsönt felvevő saját tárgyát, áruját, ingatlanját, ingóságát, aranyát, ékszerét, egyéb vagyontárgyát adja biztosítékul a hitel, vagy kölcsön fejében, melyet az Islamic Banking Branchtől kap. Az Islamic Banking Branchnek nem célja, hogy a vevő által adott hiteles zálog nélkül a fentiekben más felsorolt ügyletek közül a murabahah, bai istisna, vagy qardul haszan tranzakciókba részt vegyen, mert számára kiemelkedő kockázatot jelentene. Ha ezen eszközzel nem élne, a kölcsönök visszafizetésére nem állna rendelkezésre semmilyen kényszer. Egy értékes zálog biztosíték az I Islamic Banking Branch számára arra az esetre, ha bármi történne ügyfele időbeni fizetési kötelezettségének elmaradásakor. A szerződés két résztvevője: zálogkötelezett és a zálogjogosult. Amennyiben az adós nem képes időben visszafizetni tartozását, az Islamic Banking Branch jogában áll piacon harmadik személynek értékesíteni a zálogot és ebből a felé fennálló kötelezettséget rendezni. Ha a köteles rész megtérítése után fennmarad összeg az adóst, azaz a zálogkötelezettet illeti.

Garancia (kafala):
Szintén a zálog egy fajtája. Az Islamic Banking Branch akkor ad al-qardul haszant, vagy kölcsönt, ha annak visszafizetését valaki garantálja, jelen esetben a kezes, vagy garanciaadó. Amennyiben a kölcsönt felvevő nem képes időre teljesíteni fizetési kötelezettségét, a garanciaadónak, kezesnek kell ezt helyette megtennie. Így a kafala biztosítékként működik egy érdekeltség számára a kiadott kölcsönök fejében. Ha a kölcsönt felvevő nincs abban a helyzetben, hogy garanciát adjon, kezese saját fedezetével felel érte.

Vevő helyetti teljesítés (bai istisna):
Az Islamic Banking Branch felvehet rendeléseket épületek létesítésére, áruk legyártására egy vevő számára. Az épületeket vagy az árukat a gyártás után, a későbbiekben profittal adja el a vevőnek, azaz a vevő gyakorlatilag hitelt kap, amely hitelt egy meghatározott futamidőn belül törleszti. Amennyiben az Islamic Banking Branch elfogadja a megbízást, egy olyan egyezményt állít össze, melyben specifikálja az épületet/árut, rögzíti a vevő ígéretét arra, hogy a kivitelezés/legyártás befejezését követően 10 éven belül a bank profitjával növelt bekerülési költséget részletekben kifizeti. A vevő a megbízás fejében vagy magát az épületet, vagy más, használható garanciát kell, hogy adjon a banknak. A szerződésnek ki kell térnie arra az esetre is, hogy mi van, ha bármely fél a saját kötelezettségét nem teljesíti a szerződésben lefektetett feltételek szerint. Amikor az épület/termék elkészül, az Islamic Banking Branch a saját profitját is kalkulálva eladja azt a vevőnek. Ebben a tranzakcióban kamat nem szerepel, tehát a shariya értelmében érvényes. Az ügyletben mindkét fél számára kedvező, a vevő azért, mert nincs likviditása önmagában az épület megépítésére, vagy nem képes beszerezni az alapanyagot egy termék előállítására, az Islamic Banking Branch pedig mögé áll és mindezt előállítja, majd haszonnal értékesíti az épületet, vagy a gyártmányt.

Halal kötvények (Szukuk):
Eszköz alapú kötvények, értékpapírok. A szukuk kiadása és értékesítse egy előre meghatározott eszköz megszerzésére irányul, ahol a szukuk-ot kibocsátó részvényesek osztatlan közös kötvénnyel rendelkeznek. Az eszközt egy harmadik fél rendelkezésére bocsátják annak érdekében, hogy az folyamatos és állandó hozamot biztosítson, ami alapja a részvényesek kifizetésének úgy, ahogy azt a szukuk alapdokumentációjában lefektették. Azért, hogy egy harmadik fél számára az eszköz elérhető legyen, a szukuk struktúrája mindig valamilyen más shariya által megengedett tranzakcióval kombinálódik, ami lehet Ijara, Mudarabah, Musharakah, stb.

Egy tipikus szukuk-ijara konstrukcióban a befektetők egy eszköz beszerzését célzó értékpapírokat finanszíroznak meg és bocsátanak ki. Az értékpapírok eladásából származó bevételt első lépésként az

eszköz megvásárlására fordítják, annak tulajdonosától. Második lépésben az eszközt visszalízingelik a tulajdonos számára olyan idő terminusra, ami a szukuk feltételeiben rögzítve van. Az erre vonatkozó bérleti szerződésben a korábbi tulajdonos vállalja az eszközbérlet fizetését a szukuk szabályai szerint. Ugyanakkor egy olyan feltétel is szerepel, ahol a korábbi tulajdonos/jelenlegi bérlő visszavásárolja a szerződéses időszak lejártával az eszközt a szukuk törzstőkéjével megegyező áron. Természetesen ezek a kombinált megoldások mindkét fél részéről kockázatokat rejtenek, melyeket keresztgaranciákkal szavatolni kell.

3. AL IMRAN (THE FAMILY OF IMRAN-IMRÁN NEMZETSÉGE)

Introduction to Surah Al-Imran

With reference to Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

This Surah takes its name from v. 33. Al-i-Imran, who is the father of Moses. (Exodus 6:20: "Amram married his father's sister Jochebed, who bore him Aaron and Moses. Amram lived 137 years."

The Period of Revelation

This Surah consists of four discourses

The first discourse (vv. 1-32) was probably revealed soon after the Battle of Badr.

The second discourse (vv. 33-63) was revealed in 9 A. H. on the occasion of the visit of the deputation from the Christians of Najran.

The third discourse (vv. 64-120) appears to have been revealed immediately after the first one.

The fourth discourse (vv. 121-200) was revealed after the Battle of Uhd.

Though these discourses were revealed at different periods and on different occasions, they are so inter-linked and so inter-connected in regard to their aim, object and central theme that they make together one continuous whole. This Surah has been especially addressed to two groups-the people of the Book (the Jews and the Christians) and the followers of Muhammad (Allah's peace be upon him).

Background

The Believers had met with all sorts of trials and hardships about which they had been forewarned in Al-Baqarah. Though they had come out victorious in the Battle of Badr, they were not out of danger yet. Their victory had aroused the enmity of all those powers in Arabia which were opposed to the Islamic Movement. Signs of threatening storms had begun to appear on all sides and the Muslims were in a perpetual state of fear and anxiety. It looked as if the whole Arabian world around the tiny state of Al-Madinah - which was no more than a village state at that time -- was bent upon blotting out its very existence. This state of war was also adversely affecting its economy, which had already been badly disturbed by the influx of the Muslim refugees from Makkah.

Then there was the disturbing problem of the Jewish clans who lived in the suburbs of Al-Madinah. They were discarding the treaties of alliance they had made with the Holy Prophet after his migration from Makkah. So much so that on the occasion of the Battle of Badr, these people of the Book sympathized with the evil aims of the idolaters, in spite of the fact that their fundamental articles of the Faith - Oneness of Allah, Prophethood, Life-after- death -- were the same as those of the Muslims. After the Battle of Badr, they openly began to incite the Quraish and other Arab clans to wreak their vengeance on the Muslims. Thus, those Jewish clans set aside their centuries-old friendly and neighborly relations with the people of Al-Madinah. At last, when their mischievous actions and breaches of treaties became unbearable, the Holy Prophet attacked the Bani- Qainu-qa'a, the most mischievous of all the other Jewish clans who had conspired with the hypocrites of Al-Madinah and the idolatrous Arab clans to encircle the Believers on all sides. The magnitude of the peril might be judged from the fact that even the life of the Holy Prophet himself was always in danger. Therefore, his Companions slept in their armors during that period and kept watch at night to guard against any

sudden attack, and whenever the Holy Prophet happened to be out of sight even for a short while, they would at once set out in search of him.

This incitement by the Jews added fuel to the fire which was burning in the hearts of the Quraish and they began to make preparations to avenge the defeat they had suffered at Bad. A year after this an army of 3,000 strong marched out of Makkah to invade Al-Madinah and a battle took place at the foot of Mount Uhd. The Holy Prophet came out of Al-Madinah with one thousand men to meet the enemy. While they were marching to the battle-field, three hundred hypocrites deserted the army and returned to Al- Madinah, but there still remained a small band of hypocrites among the seven hundred who accompanied the Holy Prophet. They played their part and did their worst to create mischief and chaos in the ranks of the Believers during the Battle. This was the first clear indication of the fact that within the fold of the Muslim Community there was quite a large number of saboteurs who were always ready to conspire with the external enemies to harm their own brethren.

Though the devices of the hypocrites had played a great part in the set-back at Uhd, the weaknesses of the Muslims themselves contributed no less to it. And it was but natural that the Muslims should show signs of moral weakness for they were a new community which had only recently been formed on a new ideology and had not as yet got a thorough moral training. Naturally in this second hard test of their physical and moral strength, some weaknesses came to the surface. That is why a detailed review of the Battle of Uhd was needed to warn the Muslims of their shortcomings and to issue instructions for their reform. It should also be noted that this review of the Battle is quite different from the reviews that are usually made by generals on similar occasions.

Subject: Guidance

This Surah is the sequel to, Al-Baqarah and the invitation therein is continued to the people of the Book. In Al-Baqarah the Jews were pointedly invited to accept the Guidance and in this Surah the Christians are the subjects of the same. At the same time, the Muslims have been instructed to nourish the virtues that may enable them to carry out their obligations.

Topics and their Interconnection

In these introductory verses, the fundamental truths about Allah, Revelation and Life-after-death have been reiterated to serve as fitting preliminaries, leading to the main topics discussed in the Surah. 1 – 32

This discourse is particularly addressed to the Christians and invites them to accept Islam. It clears Jesus and his mother not only from the stigma maliciously set upon them by the Jews, but also refutes the Christian creed of the Divinity of Jesus which had been formulated because of his miraculous birth. For this purpose, the instances of John the Baptist to a barren woman and an extremely aged man and that of Adam without father and mother have been cited to show that there is nothing in the birth of Jesus without a father to entitle him to Divinity. 33 – 65

In these verses the people of the Book, the Jews, have been invited to give up their sinister ways and accept the divine Guidance. At the same time the Muslims have been warned to be on their guard against their malicious intentions, erroneous ways and absurd objections. 66 - 101

The Muslims have been instructed to learn lessons from the history of the people of the Book and also to guard themselves against their machinations, and to prepare and train themselves to establish virtue and eradicate evil. 102 - 120

In this portion, a review of the Battle of Uhd has been mad to teach and reassure the Muslims that the machinations of their enemies could do them no harm, if they would practice restraint and fortitude and have fear of Allah. It has been pointed out that the set-back they had suffered was due to the lack of some moral qualities and the existence of some evils. The main cause of the defeat was the greed of the archers, guarding the pass. 121 - 175

The main theme of the verses has been resumed to reassure and encourage the Muslims against the dangerous plots of their enemies. 175 - 189

This is the conclusion of the Surah and is not directly connected with the verses immediately preceding it but with the theme of the Surah as a whole. 190 - 200

Bevezetés az AL-Imran (Imrán Nemzetsége) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Imrán Mózes atyja volt. Exodus (Kivonulás) 6:20: „Amrám pedig feleségül vevé magának Jókébedet, atyjának húgát s ez szűlé néki Áront és Mózest. Amrám életének esztendei pedig száz harminchét esztendő."

Kinyilatkoztatás alkalmai

Négy alkalom különböztethető meg
Az első alkalom a Badri ütközetet követő időszakból származik. **1-32.**
A második, a Hidzsra 9-ik évében, a Nadzsrani keresztények küldöttségével hozható összefüggésbe. **33-63.**
A harmadik, közvetlenül az első témakörben bekövetkezett események után sorolható. **64-120.**
A negyedik pedig az Uhudi ütközet után ad kinyilatkoztatásokat. **121-200.**
Bár a kinyilatkoztatások más időben és más alkalom kapcsán születtek, mondanivalójuk összekapcsolódik az általuk feltárt célok, és központi téma miatt, ami egy folytonos egésszé teszi a Szúrát. A Szúra két csoportjához szól. Az egyik a Könyv népe (Zsidók és Keresztények), a másik pedig Mohammed (béke reá) követői.

Háttér

1. A hívők átmennek azokon a megpróbáltatásokon, nehézségeken, melyekre az Al-Baqara Szúrában figyelmeztetés hangzott el. Hiába győzedelmeskedtek a Badri ütközetben, nem voltak túl minden veszélyen. Győzelmük feltüzelte azokat az ellenséges erőket, akik Arábia területén az Iszlám mozgalmát rossz szemmel nézték. Fenyegető viharok szele ütötte fel fejét a Muszlimok körül, ami folytonos szorongással töltötte el őket. Úgy tűnt, az Arab világ egésze a Medinai városállam, ami ekkor még inkább egy faluhoz volt hasonlatos, létét akarta eltörölni. A háborús állapot kihatott gazdaságára, amit még befolyásolt a Mekkából beáramló Muszlim menekültek tömege is.
2. Számolni kellett a Medina külterületén élő Zsidó törzsek ellenállásával. Ők a Próféta (béke reá) Mekkából Medinába érkezése után kötött szövetségesi megállapodást nem tartották. A Badri ütközet során a Könyv népei a bálványimádók céljaival szimpatizáltak, annak ellenére, hogy hitük az Egy Istenben, Próféciában, Túlvilági Létben, ugyanaz volt, mint a Muszlimoké. A Badri ütközetet követően Quraish törzsét bosszúállásra ösztönözték. A Zsidó klánok félretették több évszázados baráti, szomszédi kapcsolataikat Medina népeivel. Végül a Próféta (béke reá) nem tűrte tovább a sok félrevezetést, egyezség szegést és Bani Qaniyka'a Zsidó törzsét megtámadta. Ők voltak köztük a legelvetemültebbek, mivel összeszövetkeztek a Medinában élő Hipokritákkal és bálványimádó arab törzsekkel, majd minden oldalról bekerítették a Muszlimokat. A helyzet feszültségét jellemezte, hogy a Próféta élete is állandó veszélyben forgott. Ezért követői éjjel-nappal vele voltak, hogy a váratlan támadásoktól megvédjék, és ha eltűnne szemük elől, felkutassák őt.
3. A Zsidók lángot szítottak a Quraish harcosok szívében, így azok csapást akartak mérni a Muszlimokra a Badr során elszenvedett vereségüket követően. Egy évvel Badr után, 3000 fő vonult fel Mekkából, hogy Uhud hegyénél megütközzön a Medinát védőkkel. A Próféta (béke reá) ezer embert tudott kiállítani. Amíg kivonultak a csatatérre, az ezerből háromszáz Hipokrita kivált és visszatért Medinába, de még így is száz közülük bennmaradt a Muszlim seregben. Végül hétszázan követték a Prófétát. Ez a száz fő Hipokrita káoszt teremtett a hívők soraiban, többször megtévesztve a harcosokat az ütközet alatt. Ez volt az első nyílt bizonyíték

arra, hogy a Muszlim Közösségen belül nagy számban vannak szabotőrök, akik képesek a külső ellenséggel együttműködni és ártani saját testvéreiknek.

4. Amellett, hogy a Hipokriták árulása nagy szerepet játszott az Uhudi csatavesztésben, a Muszlimok gyengesége mindehhez szintén hozzájárult. Ők még egy kialakuló közösség voltak, egy új ideológia keretein belül, ami még nem ment át morális próbatételen. Ebben a második ütközetben, szembe kellett nézniük az eddigi legnagyobb fizikai és erkölcsi megpróbáltatással, de néhány gyengeség felszínre került. Ezért az Uhudi ütközet figyelmeztetést adott a Muszlimoknak arra, hogy jellembeli hibáikkal nézzenek szembe és erre vonatkozó instrukciók hangzanak el. Az ütközet felülvizsgálata és tanulságainak levonása teljesen más, mint amit hasonló esetben egy katonai parancsnok tenne.

Útmutatás

Ez a Szúra az Al-Baqara folytatásaként tovább viszi az Írás Népeihez címzett felhívást. Az előző Szúrában a Zsidókhoz szólt az Útmutatás elfogadásának intelme, itt a Keresztények ennek alanyai. Ugyanakkor a Muszlimokat utasítja kötelezettségeik teljesítését segítő belső értékek fejlesztésére.

Tárgykörök és ezek összekapcsolódása

A felvezető versekben elhangzik az alapigazság Allahról, a kinyilatkoztatásokról és a Túlvilági életről, ami elvezet a Szúra tartalmához. **1-32.**

Ezt követően elsősorban a Keresztények kerülnek központba, akiket az Iszlám elfogadására hívnak a versek. Tisztázza Jézus és Mária szerepét azoktól a rosszindulatú stigmáktól, melyeket a Zsidók ragasztottak rájuk. Cáfolja a Keresztények hitét Jézus Isten létében, ami az ő csodás születése miatt kapott lábra. Ezt bizonyítandó kerül elő Keresztelő Szent János példázata, akinek atyja őt vénsége és egy meddő asszonnyal kötött frigye ellenére nemzette, vagy Ádám példája, aki apa és anya nélkül jött el erre a Földre. Ezek után Jézus apa nélküli születése nem olyan csoda, ami miatt őt Istennek kellene tekinteni. **33-65.**

Ezekben a versekben a Zsidók kapnak felhívást téves hitkövetésük elhagyására és az Útmutatás elfogadására. Egyben figyelmezteti a Muszlimokat a baljós szándékokkal, hibás döntésekkel és abszurd kifogásokkal való szakításra. **66-101.**

Az Írás Népének történelméből példa tárul a Muszlimok elé azért, hogy meg tudják magukat védeni az őket eláruló erőkkel szemben és fejlesszék belső értékeiket a gonosz elfojtására önmagukban. **102-120.**

Példázat az Uhudi ütközetből. Ha a Muszlimok megtartják hitüket Allahban, önuralmat, bátorságot mutatnak, akkor ellenségeik cselszövése nem árthat nekik. A csapás, amit elszenvedtek, erkölcsi hiányosságaik és a bennük még megbúvó gonosz miatt következett be. A csatavesztés az íjászok hibájából történt, akik a hegyszoros védelmét kellett volna, hogy ellássák. **121-175.**

Folytatódik a Muszlimok bátorítása az ellenség veszélyes fondorlataival szemben. **175-189.**

Következtetés, ami nem a megelőző versek, hanem az egész Szúra tartalmával hozható összhangba. **190-200.**

3. AL Imran	3. AL Imrán
THE FAMILY OF 'IMRAN, THE HOUSE OF 'IMRAN	**IMRÁN NEMZETSÉGE**
Total Verses: 200	Összes vers: 200
Revealed At: Medina	Medinai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful
A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

الم ﴿١﴾

1. A. L. M.[134]
1. *Alif, Lám, Mim*[134].

اللهُ لا إِلَهَ إِلاَّ هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ ﴿٢﴾

2. Allah. There is no god but He, -the Living, the Self-Subsisting, Eternal[135].
2. *Allah! Nincs más Isten, csak Ő, az Élő, az Örökkévaló*[135].

نَزَّلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقاً لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَأَنزَلَ التَّوْرَاةَ وَالإِنجِيلَ ﴿٣﴾

3. It is He Who sent down to thee (step by step), in truth, the Book, confirming what went before it; and He sent down the Law (of Moses) and the Gospel (of Jesus)
3. *Ő az, Ki lebocsátotta a Könyvet az Igazzal, megerősítve azt, mi előtte volt. (Ő az,) Ki kinyilvánította a Tórát és az Evangéliumot-*

مِن قَبْلُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَأَنزَلَ الْفُرْقَانَ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُواْ بِآيَاتِ اللهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَاللهُ عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ ﴿٤﴾

4. Before this, as a guide to mankind, and He sent down the criterion (of judgment between right and wrong). Then those who reject Faith in the Signs of Allah will suffer the severest penalty, and Allah is Exalted in Might, Lord of Retribution.
4. *Ez előtt, Útmutatásként az embereknek és megadta az Ismérveket. Akik tagadják Allah Áyáit, számukra szörnyű büntetés (vár). Allah a Nagyszerű, a Megtorló.*

---

[134] See 2:1

Lásd 2:1

[135] Summery of Monotheism. This is the door to the revelations and Books of the One God. Also, introduction and approach to the People of the Book.

A Monoteizmus összefoglalása. Ez a kapu az Egy Isten kinyilatkoztatásaihoz és Könyveihez. Ez a felvezető és közeledés egyben a Könyv Népeihez.

إِنَّ اللّهَ لاَ يَخْفَى عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الأَرْضِ وَلاَ فِي السَّمَاء ﴿٥﴾

5. From Allah, verily nothing is hidden on earth or in the heavens.

5. Mert bizony, nincs rejtve Allah elől semmi, ami a Földön és az Égen van!

هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الأَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاء لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٦﴾

6. He it is Who shapes you in the wombs as He pleases. There is no god but He, the Exalted in Might, the Wise.

6. Ő az, Ki úgy formál titeket a méhekben, ahogy Ő akar. Nincs más Isten, csak Ő, a Nagyszerű, a Bölcs.

هُوَ الَّذِيَ أَنزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُّحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ فَأَمَّا الَّذِينَ في قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاء الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاء تَأْوِيلِهِ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلاَّ اللّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ آمَنَّا بِهِ كُلٌّ مِّنْ عِندِ رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلاَّ أُوْلُواْ الأَلْبَابِ ﴿٧﴾

7. He it is Who has sent down to thee the Book: In it are verses basic or fundamental (of established meaning); they are the foundation of the Book: others are allegorical. But those in whose hearts is perversity follow the part thereof that is allegorical, seeking discord, and searching for its hidden meanings, but no one knows its hidden meanings except Allah. And those who are firmly grounded in knowledge say: "We believe in the Book; the whole of it is from our Lord:" and none will grasp the Message except men of understanding.

7. Ő az, Ki lebocsátotta rád (ó Mohammed) az Írást, benne az ítélő Áyákkal, mik a Könyv Fundamentumai, mások példázatok. De kiknek szívében romlottság honol, a hasonlatost követik, keresve a Fitnát (viszálykeltést), keresve az ahhoz vezető értelmezést. De nem tudja más annak értelmezését, csak Allah. Kik megingathatatlanok a tudásban, mondják: „Hiszünk benne! Ez mind Urunktól való!" Nem éri fel (az Üzenetet), csak az értés embere.

رَبَّنَا لاَ تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِن لَّدُنكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنتَ الْوَهَّابُ ﴿٨﴾

8. "Our Lord!" (they say), "Let not our hearts deviate now after Thou hast guided us, but grant us mercy from Thine own Presence; for Thou art the Grantor of bounties without measure.

8. Urunk! Ne engedd, hogy szívünk elbitangoljon, miután vezettél minket. Adj nekünk Színedből kegyelmet, mert Te vagy az Adományozó.

رَبَّنَا إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لاَّ رَيْبَ فِيهِ إِنَّ اللّهَ لاَ يُخْلِفُ الْمِيعَادَ ﴿٩﴾

9. "Our Lord! Thou art He that will gather mankind Together against a day about which there is no doubt; for Allah never fails in His promise."

9. Urunk! Te vagy Az, Ki összegyűjti az embereket a Napon, miben semmi kétség. Mert bizony, Allah nem Az, Ki nem tartja be az ígéretét.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُواْ لَن تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلاَ أَوْلاَدُهُم مِّنَ اللّهِ شَيْئًا وَأُولَئِكَ هُمْ وَقُودُ النَّارِ ﴿١٠﴾

10. Those who reject Faith, - neither their possessions nor their (numerous) progeny will avail them aught against Allah. They are themselves but fuel for the Fire.

10. Kik tagadnak, semmit nem segít rajtuk Allah ellenében vagyonuk, sem gyermekeik. Azok a Pokol tüzének éltetői.

كَدَأْبِ آلِ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَذَّبُواْ بِآيَاتِنَا فَأَخَذَهُمُ اللّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَاللّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١١﴾

11. (Their plight will be) no better than that of the people of Pharaoh, and their predecessors: They denied our Signs, and Allah called them to account for their sins. For Allah is strict in punishment.

11. Akár a Fáraó népe és kik előttük voltak. Meghazudtolták Áyáinkat, hát elragadta őket Allah bűneik által. Allah szigorú büntető.

قُل لِّلَّذِينَ كَفَرُواْ سَتُغْلَبُونَ وَتُحْشَرُونَ إِلَى جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿١٢﴾

12. Say to those who reject Faith: "Soon will ye be vanquished and gathered together to Hell, -an evil bed indeed (to lie on)!

12. Mondd (ó Mohammed) azoknak, kik tagadnak: „Le lesztek győzve és a Pokol tüzére lesztek terelve. Gyötrelmes szállás!"

قَدْ كَانَ لَكُمْ آيَةٌ فِي فِئَتَيْنِ الْتَقَتَا فِئَةٌ تُقَاتِلُ فِي سَبِيلِ اللّهِ وَأُخْرَى كَافِرَةٌ يَرَوْنَهُم مِّثْلَيْهِمْ رَأْيَ الْعَيْنِ وَاللّهُ يُؤَيِّدُ بِنَصْرِهِ مَن يَشَاء إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لَّأُوْلِي الأَبْصَارِ ﴿١٣﴾

13. "There has already been for you a Sign in the two armies that met (in combat): One was fighting in the cause of Allah, the other resisting Allah. these saw with their own eyes Twice their number. But Allah doth support with His aid whom He pleaseth. In this is a warning for such as have eyes to see.[136]"

---

[136] This refers to the Battle of Badr in Ramadan in the second year of the Hijra. The little exiled community of Meccan Muslims, with their friends in Medina, had organised themselves into a God fearing community, but were constanly in danger of being attacked by their Pagan enemies of Meccan alliance with some of the disaffected elements (Jews and Hypocrites) in or near Medina itself. The design of Meccans was to gather all the resources they could and with an overwhelming force, to crush and annihilate Muhammad and his party. To this end Abu Sofiyan was leading a richly-laden caravan from Syria to Mecca. He called for armed aid from Mecca. The battle was fought in the plain of Badr about 50 miles south-west of Medina. The Muslim force consisted of only 313 men, mostly unarmed, but they were led by Muhammad and they were fighting for their Faith. The Meccan army, well armed and well equipped, numbered over a thousand and had among its leaders some of the most experienced warriors of Arabia, including Abu Jahl, the inveterate foe and persecutor of Islam. Against odds, the Muslims won a brilliant victory and many of the enemy leaders, including Abu Jahl were killed. Allah said, this was an Aya, a Sign from Him, wich leads to the next verse as conclusion.

Utalás a Badri ütközetre a Hidzsa második évének Ramadán havában. A Mekkai Muszlimok elűzött kis közössége, Medinai pártfogóikkal együtt egy istenfélő társadalommá szervezték önmagukat. A Mekkai Pogány ellenség, illetve a velük szövetséges elégedetlen Medinai Zsidók és Hipokriták folyamatosan veszélyt hoztak a

13. Egy Áya adatott meg néktek két had képében, melyek összecsaptak. Had, ami Allah útján küzdött, a másik hitetlen, mi pusztaszemmel kétszer annyinak látszott. Allah annak nyújtja pártfogását, kinek Ő akarja. Ebben van a tanulság azoknak, kik látni képesek[136].

زُيِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاء وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالأَنْعَامِ وَالْحَرْثِ ذَلِكَ مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاللّهُ عِندَهُ حُسْنُ الْمَآبِ ﴿١٤﴾

14. Fair in the eyes of men is the love of things they covet: Women and sons; Heaped-up hoards of gold and silver; horses branded (for blood and excellence); and (wealth of) cattle and well-tilled land. Such are the possessions of this world's life; but in nearness to Allah is the best of the goals (To return to)[137].

14. Megszépíttetett az embereknek szeretete az asszonyoktól származó élvezeteknek, utódoknak, halmokba halmozott aranynak, ezüstnek, billogozott lónak, jószágnak és földnek. Ezek az Evilági élet gyönyörei, de Allah! Nála az igazi viszonzás[137].

قُلْ أَؤُنَبِّئُكُم بِخَيْرٍ مِّن ذَلِكُمْ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِندَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللّهِ وَاللّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿١٥﴾

15. Say: Shall I give you glad tidings of things Far better than those? For the righteous are Gardens in nearness to their Lord, with rivers flowing beneath; therein is their eternal home; with companions pure (and holy); and the good pleasure of Allah. For in Allah's sight are (all) His servants, -

15. Mondd: „Hirdessek-e jobbat ennél? Azoknak jussa, kik őrizkednek, Uruknál az Égi Kertek, mik alatt folyók futnak, létük ebben örök, párjuk szeplőtelen. Allah megelégedése van velük. Allah Látója szolgálóinak."

---

hívők közösségére. A Mekkaiak tervében egy végső csapás mérése szerepelt Mohammedre és csapatára. Ennek érdekében forrásokat mozgósítottak és elsöprő erőt toboroztak. A Mekkaiak oldalán Abu Sofiyan egy nagy értékekkel megrakott karaván vezetett Szíriából Mekkába, aminek védelmére fegyveres segítséget kért Mekkából. Az ütközetre a Badri síkságon, Medinától 80 km-re délnyugatra került sor. A Muszlimok serege 313 férfiból állt, legtöbbjük fegyvertelen, akiket Mohammed vezetett és a Hitükért szálltak harcba. A Mekkaiak hada jól felszerelt, ezer fölötti férfiból állt, akiknek vezérei között Arábia legtapasztaltabb harcosai, így Abu Dzsahl is helyet kapott. Ő volt az Iszlám egyik legelvetemültebb ellensége és üldözője. Minden latolgatással szemben a Muszlimok fényes győzelmet arattak és sokan ellenségeik közül, így Abu Dzsahl is, elestek. Allah ezt egy Áyának tüntette fel, tehát egy Égi Jel, ami a következő vershez vezet, mint következtetés.

[137] Here you are the conclusion: "Don't seek for earthly desires and rewards but seek refuge in Allah." Badr is an example for the Power and Existence of Allah. According to human calculation it was impossible for Muslims to gain victory. However, with the help of Him everything is possible if followers are devoted. The one who inserts himself in the Universal Plan of Allah as a piece of mosaic, he will win. And the one who is going to realize plans which don't mach with the Universal Plan of Allah, will fail.

Íme, itt a következtetés: „Ne keresd a földi vágyakat és viszonzást. Keress menedéket Allahban." Badr jól példázza Allah Erejét és Létét. Emberi számítás szerint lehetetlen lett volna a Muszlimoknak megnyerni ezt a csatát. Azonban az Ő segítségével minden lehetséges, ha a követők eltökéltek. Aki beilleszti magát Allah univerzális tervébe, akár egy mozaikszem, az győzni fog. Aki olyan tervet akar megvalósítani, ami nem illeszkedik Allah Univerzális tervébe, az elbukik.

الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿١٦﴾

16. (Namely), those who say: "Our Lord! we have indeed believed: forgive us, then, our sins, and save us from the agony of the Fire;"-

16. Azok ők, kik mondják: „Urunk! Mi hiszünk! Bocsájtsd meg nékünk bűneinket és ments meg a Pokol kínjától."

الصَّابِرِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالْقَانِتِينَ وَالْمُنفِقِينَ وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالأَسْحَارِ ﴿١٧﴾

17. Those who show patience, Firmness and self-control; who are true (in word and deed); who worship devoutly; who spend (in the way of Allah.; and who pray for forgiveness in the early hours of the morning.

17. (Ők) Az állhatatosak, igazak, alázatosak, kik áldozatot hoznak és bűnbocsánatért virrasztanak.

شَهِدَ اللّهُ أَنَّهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ وَالْمَلاَئِكَةُ وَأُوْلُواْ الْعِلْمِ قَآئِمَاً بِالْقِسْطِ لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٨﴾

18. There is no god but He: That is the witness of Allah, His angels, and those endued with knowledge, standing firm on justice. There is no god but He, the Exalted in Power, the Wise.

18. Allah megvallotta, hogy nincs más Isten, csak Ő. (Ezt vallják az) Angyalok és a tudásban kitűnők is, akik kiállnak az Igazságért. Nincs más Isten, csak Ő, a Nagyszerű, a Bölcs.

إِنَّ الدِّينَ عِندَ اللّهِ الإِسْلاَمُ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ أُوْتُواْ الْكِتَابَ إِلاَّ مِن بَعْدِ مَا جَاءهُمُ الْعِلْمُ بَغْيَاً بَيْنَهُمْ وَمَن يَكْفُرْ بِآيَاتِ اللّهِ فَإِنَّ اللّهِ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿١٩﴾

19. The Religion before Allah is Islam (submission to His Will)[138]: Nor did the People of the Book dissent therefrom except through envy of each other, after knowledge had come to them. But if any deny the Signs of Allah, Allah is swift in calling to account.

[138] Don't misunderstand! According to the Holy Quran Islam means submission to God's Will and not the phenomenon of our age under title "Islam". The original meaning is described here. Islam was the concept to unite people under one faith in order to serve Allah's Universal Plan. Islam meant tolerance and acceptance. Those who follow this concept are Muslims. However, we find in our ages a name "Islam" which is segregating, intolerant and violently outcasting all who doesn't match with the idea of a "leader". We have to find the original Path of Islam as it was. Today we Muslims suffer from the same disease as Christians did in the Medieval. If we read Quran, we shall find the accusations against Jews and Christians of the time of the Prophet as if those were accusations against Muslims of today. The problem is not the Islam. Islam is perfect. We Muslims represent the problem, ourselves.

Nem szabad félreérteni! A Szent Korán értelmezésében az Iszlám, Allah akaratába való behódolást jelent és nem korunk jelenségét „Iszlám" név alatt. Itt az eredeti jelentést találjuk. Az Iszlám koncepciójában az emberek egyesítése szerepelt a hit zászlaja alatt annak érdekében, hogy ők Allah Univerzális tervét szolgálják. Az Iszlám egyet jelentett a toleranciával és elfogadással. Korunkban azonban, „Iszlám" alatt egy címke szerepel, ami kirekeszt, intoleráns és kivet magából erőszakkal mindenkit, aki nem illeszkedik bele a „vezér" gondolataiba. Meg kell találnunk az Iszlám eredeti Ösvényét, ahogy volt. Ma a Muszlimok szenvednek attól a betegségtől, amitől a Keresztények, a középkorban. Ha olvassuk a Koránt, a Próféta idején élt Zsidók és Keresztények ellen elhangzó vádak olyanok, mintha ma hangzanának el a Muszlimok ellen. Nem az Iszlámmal van a baj. Az Iszlám tökéletes. A baj forrása mi magunk vagyunk, Muszlimok.

19. Mert bizony a hitvallás Allahnál az Iszlám (megbékélés Őbenne)[138]. Nem különböztek ebben azok, kiknek már eljött az Írás, csak miután a tudás is eljött, ami irigykedést hozott közéjük. Aki tagadja Allah Áyáit, hát Allah (annak) gyors Számvető.

فَإِنْ حَآجُّوكَ فَقُلْ أَسْلَمْتُ وَجْهِيَ لِلّهِ وَمَنِ اتَّبَعَنِ وَقُل لِّلَّذِينَ أُوْتُواْ الْكِتَابَ وَالأُمِّيِّينَ
أَأَسْلَمْتُمْ فَإِنْ أَسْلَمُواْ فَقَدِ اهْتَدَواْ وَّإِن تَوَلَّوْاْ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلاَغُ وَاللّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ
﴿٢٠﴾

20. So if they dispute with thee, say: "I have submitted My whole self to Allah and so have those who follow me." And say to the People of the Book and to those who are unlearned: "Do ye (also) submit yourselves?" If they do, they are in right guidance, but if they turn back, Thy duty is to convey the Message; and in Allah's sight are (all) His servants.

20. Ha vitába szállnak veled (ó Mohammed), mondd: „Alávetem magam Allahnak és mind (így tesz), akik követ." Mondd azoknak, kiknek már eljött a Könyv, s kik írástudatlanok: „Alávetitek-e magatokat?" Ha alávetik magukat, jó útra térnek, de ha visszafordulnak, hát rád csak az üzenet hárul. Allah Látója szolgálóinak.

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّينَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَيَقْتُلُونَ الَّذِينَ يَأْمُرُونَ
بِالْقِسْطِ مِنَ النَّاسِ فَبَشِّرْهُم بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢١﴾

21. As to those who deny the Signs of Allah and in defiance of right, slay the prophets, and slay those who teach just dealing with mankind, announce to them a grievous penalty.

21. Kik tagadják Allah Áyáit, megölik a Prófétákat igaztalanul és elpusztítják azokat, kik elrendelik az Igazságot az emberek között, hát hirdesd ki nekik a fájdalmas büntetést.

أُولَئِكَ الَّذِينَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ وَمَا لَهُم مِّن نَّاصِرِينَ ﴿٢٢﴾

22. They are those whose works will bear no fruit in this world and in the Hereafter nor will they have anyone to help.

22. Ők azok, kiknek tettei romba dőlnek az Evilágon és a Túlvilágon nincs számukra pártfogó.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوْتُواْ نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يُدْعَوْنَ إِلَى كِتَابِ اللّهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ
يَتَوَلَّى فَرِيقٌ مِّنْهُمْ وَهُم مُّعْرِضُونَ ﴿٢٣﴾

23. Hast thou not turned Thy vision to those who have been given a portion of the Book? They are invited to the Book of Allah, to settle their dispute, but a party of them Turn back and decline (The arbitration)[139].

---

[139] The way has started towards the criticism of Christianity. Man has to stay in the man's world and act accordingly. If man enters in the Unseen Wolrd, he and his concept become ridiculous. Christians had enriched their Book with a lot of human thoughts about Angels, Lucifer, Purgatory, etc. which were comprehended by the mem of time and place but later it comes true whose words were those. These words belong to men. The dimension of Allah is different.

23. Nem látod-e azokat, kiknek egy rész megadatott már az Írásból? Ők Allah Könyvére lettek hívva, hogy az ítéljen közöttük, de néhányan szembefordultak és ellenzők lettek[139].

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُواْ لَن تَمَسَّنَا النَّارُ إِلاَّ أَيَّامًا مَّعْدُودَاتٍ وَغَرَّهُمْ فِي دِينِهِم مَّا كَانُواْ يَفْتَرُونَ ﴿٢٤﴾

24. This because they say: "The Fire shall not touch us but for a few numbered days": For their forgeries deceive them as to their own religion.

24. Ez hát, miáltal mondják: „Nem fog minket a Pokol tüze, csak megszámított napokon." Megtéveszti őket hitvallásukban az, mit maguk eszeltek ki.

فَكَيْفَ إِذَا جَمَعْنَاهُمْ لِيَوْمٍ لاَّ رَيْبَ فِيهِ وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لاَ يُظْلَمُونَ ﴿٢٥﴾

25. But how (will they fare) when we gather them together against a day about which there is no doubt, and each soul will be paid out just what it has earned, without (favour or) injustice?

25. Mi lesz, ha összegyűjtjük őket a Napon, miben nincs kétség és minden lélek elnyeri azt, ami jár, s nem éri őket méltánytalanság?

قُلِ اللَّهُمَّ مَالِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَن تَشَاء وَتَنزِعُ الْمُلْكَ مِمَّن تَشَاء وَتُعِزُّ مَن تَشَاء وَتُذِلُّ مَن تَشَاء بِيَدِكَ الْخَيْرُ إِنَّكَ عَلَىَ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٦﴾

26. Say: "O Allah. Lord of Power (And Rule), Thou givest power to whom Thou pleasest, and Thou strippest off power from whom Thou pleasest: Thou enduest with honour whom Thou pleasest, and Thou bringest low whom Thou pleasest: In Thy hand is all good. Verily, over all things Thou hast power[140].

26. Mondd: „Ó Allah, a Teljhatalom Birtokosa! Annak adsz Teljhatalmat, akinek Te akarsz, és attól vonod meg a Teljhatalmat, akitől Te akarod. Azt emeled fel, akit Te akarsz, és azt taszítod le, akit Te akarsz. Kezedben jó lakozik. Mert bizony, Te vagy Az, Ki Mindenre Képes[140]."

Kezdetét vette a Kereszténység kritikájához vezető út. Az embernek az ember világában kell tartózkodnia és ehhez mérten kell cselekednie. Ha az ember belép a Láthatatlan Világba, akkor ő, és amit állít, nevetségessé válik. A Keresztények számos emberi gondolattal gazdagították Könyvüket Angyalokról, Luciferről, Tisztítótűzről stb., amelyek a kor és hely embere számára érthetőek voltak, de később felszínre került, hogy kinek a szavai voltak. Ezek a szavak emberhez tartoznak. Allah dimenziója más.

[140] History proves these words. Not man nor power can stay permanent without the will of Allah. Even superpowers can fall within days. Nobody can calculate his stand as eternal.

A történelem bizonyítja e szavak hitelét. Sem ember, sem hatalom nem tekintheti magát állandónak, Allah akarata nélkül. Nagyhatalmak is elbuktak napok alatt. Senki sem kalkulálhatja állapotát öröknek.

تُولِجُ اللَّيْلَ فِي الْنَّهَارِ وَتُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَتُخْرِجُ الَمَيَّتَ مِنَ الْحَيِّ وَتَرْزُقُ مَن تَشَاء بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٢٧﴾

27. "Thou causest the night to gain on the day, and thou causest the day to gain on the night; Thou bringest the Living out of the dead, and Thou bringest the dead out of the Living; and Thou givest sustenance to whom Thou pleasest, without measure."

27. Átlényegíted a nappalt éjjé, s átlényegíted az éjt nappallá. Kiváltod az életet a holtból, s kiváltod a halált az élőből. Azt látod el gondviseléssel, kit Te akarsz, számvetés nélkül.

لاَّ يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاء مِن دُوْنِ الْمُؤْمِنِينَ وَمَن يَفْعَلْ ذَلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللّهِ فِي شَيْءٍ إِلاَّ أَن تَتَّقُواْ مِنْهُمْ تُقَاةً وَيُحَذِّرُكُمُ اللّهُ نَفْسَهُ وَإِلَى اللّهِ الْمَصِيرُ ﴿٢٨﴾

28. Let not the believers Take for friends or helpers Unbelievers rather than believers: if any do that, in nothing will there be help from Allah. except by way of precaution, that ye may Guard yourselves from them. But Allah cautions you (To remember) Himself; for the final goal is to Allah[141].

28. A hívők ne vegyék oltalmazóul a hitetleneket a (többi) hívők helyett. Aki ezt teszi, nem veszi őt Allah semmibe. Hanem őrizkedjetek tőlük (igaz) őrizkedéssel. Allah maga int titeket és Allahhoz vezet a sors[141].

قُلْ إِن تُخْفُواْ مَا فِي صُدُورِكُمْ أَوْ تُبْدُوهُ يَعْلَمْهُ اللّهُ وَيَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الأَرْضِ وَاللّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٩﴾

29. Say: "Whether ye hide what is in your hearts or reveal it, Allah knows it all: He knows what is in the heavens, and what is on earth. And Allah has power over all things.

29. Mondd (ó Mohammed): „Ha eltitkoljátok, mit kebletek rejt, vagy kinyilvánítjátok, hát Allah ezt tudja. Tudja mi az Egeken és a Földön van. Allah az, Ki Mindenre Képes."

---

[141] "Not the beleivers take for helpers the unbelievers." This is true in general if we consider beleivers as group of people who have reached to a higher level of moral and conduct. In the time of Prophet this was the case. Unbelivers followed barbaric practices what even animal didn't do. E.g., they buried the first-born girl baby alive according to their custom. The advent of believers brought positive changes to moral and social evolution. However, we cannot apply this aya for "believers" who are only namely believers but in the name of Islam they commit the worst sins what man can do. Quran don't ask from a follower to be blind. A Muslim has to follow always the higher moral value what serves Allah.

„A hívők ne vegyék oltalmazóul a hitetleneket." Ez általában igaz, ha hívők alatt az emberek azon csoportját értjük, akik az erkölcs és viselkedés magasabb szintjére értek. A Próféta idején ez volt a helyzet. A hitetlenek olyan barbár szokásokat követtek, melyeket állat sem tett. Pl. az elsőszülött leánygyermeket szokás volt élve eltemetni. A hívők megjelenése pozitív változást hozott morálban és társadalmi evolúcióban. Nem alkalmazhatjuk azonban ezt a „hívőkre" vonatkozó áyát azokra, akik csak névben hívők, ugyanakkor az Iszlám nevében az ember által végrehajtható legsúlyosabb bűnöket követik el. A Korán nem követel meg vakságot követőtől. Egy Muszlim számára a magasabb erkölcsi érték követése kötelező, ami Allahot szolgálja.

يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُّحْضَرًا وَمَا عَمِلَتْ مِن سُوَءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ أَمَدًا بَعِيدًا وَيُحَذِّرُكُمُ اللّهُ نَفْسَهُ وَاللّهُ رَؤُوفُ بِالْعِبَادِ ﴿٣٠﴾

30. "On the Day when every soul will be confronted with all the good it has done, and all the evil it has done, it will wish there were a great distance between it and its evil. But Allah cautions you (To remember) Himself. And Allah is full of kindness to those that serve Him."

30. A Napon minden lélek szemben találja magát azzal, mit tett a jóból, s mit a rosszból tett. Azt szeretnék, ha a kettő között (jó és rossz) messzi táv lenne. Allah Maga figyelmeztet titeket. Allah Irgalmas a szolgálókkal.

قُلْ إِن كُنتُمْ تُحِبُّونَ اللّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣١﴾

31. Say: "If ye do love Allah, Follow me: Allah will love you and forgive you your sins: For Allah is Oft-Forgiving, Most Merciful."

31. Mondd (ó Mohammed): „Ha szeretitek Allahot, hát kövessetek engem, s Allah szeret titeket és megbocsájtja bűneiteket. Allah a Megbocsájtó, a Könyörületes."

قُلْ أَطِيعُواْ اللّهَ وَالرَّسُولَ فإِن تَوَلَّوْاْ فَإِنَّ اللّهَ لاَ يُحِبُّ الْكَافِرِينَ ﴿٣٢﴾

32. Say: "Obey Allah and His Messenger.: But if they turn back, Allah loveth not those who reject Faith.

32. Mondd: „Engedelmeskedjetek Allahnak és a Prófétának. Ha szembefordultok, hát Allah nem szereti a hitetleneket."

إِنَّ اللّهَ اصْطَفَى آدَمَ وَنُوحًا وَآلَ إِبْرَاهِيمَ وَآلَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٣٣﴾

33. Allah did choose Adam and Noah, the family of Abraham, and the family of 'Imran above all people[142],-

33. Mert bizony, Allah kiválasztotta Ádámot, Noét, Ábrahám nemzetségét és Imrán nemzetségét mindenek felett[142],

ذُرِّيَّةً بَعْضُهَا مِن بَعْضٍ وَاللّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٣٤﴾

34. Offspring, one of the other: And Allah heareth and knoweth all things.

---

[142] This is the Global Thought of islam. This statement means:

- Judaism-Christianity-Islam is one family
- Mankind is one family

Imran was the father of Moses. Exodus 6:20: "Amram married his father's sister Jochebed, who bore him Aaron and Moses. Amram lived 137 years."

Ez az Iszlám Globális Gondolata. Ez az állítás a következőt jelenti:

- Judaizmus-Kereszténység-Iszlám egy család
- Az emberiség egy család

Imrán Mózes atyja volt. Exodus (Kivonulás) 6:20: „Amrám pedig feleségűl vevé magának Jókébedet, atyjának húgát s ez szűlé néki Áront és Mózest. Amrám életének esztendei pedig száz harminchét esztendő."

34. Ők egymás sarjai. Allah a Meghalló, a Mindentudó.

إِذْ قَالَتِ امْرَأَةُ عِمْرَانَ رَبِّ إِنِّي نَذَرْتُ لَكَ مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّي إِنَّكَ أَنتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٥﴾

35. Behold! a woman of 'Imran said: "O my Lord! I do dedicate unto Thee what is in my womb for Thy special service: So accept this of me: For Thou hearest and knowest all things[143]."

35. Midőn Imrán Asszonya szólt: „Uram! Felajánlom Neked azt, mi méhemben van, tégy vele szabadon. Fogadd el tőlem! Te vagy a Meghallgató, a Mindentutó[143].”

فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنثَى وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعَتْ وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالأُنثَى وَإِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَإِنِّي أُعِيذُهَا بِكَ وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿٣٦﴾

36. When she was delivered, she said: "O my Lord! Behold! I am delivered of a female child!"- and Allah knew best what she brought forth- "And no wise is the male Like the female. I have named her Mary, and I commend her and her offspring to Thy protection from the Evil One, the Rejected[144]."

36. Mikor világra hozta, mondta: „Uram! Megszültem és leány!” Allah jobban tudja, mit hozott világra. „A fiú nem olyan, mint a leány, s Máriának neveztem őt. Könyörgöm oltalmadért neki és utódainak a kivetendő Sátántól[144].”

---

[143] Story of Jesus starts. As a prelude we have the birth of Mary and the parallel story of John the Baptist, Yahya, the son of Zakariya. Yahya's mother Elisabeth was a cousin of Mary the mother of Jesus. (Luke 1:36), and therefore John and Jesus were cousins by blood and there was a spiritual cousinhood in their career. Elisabeth was of daughters of Aron (Luke 1:5), of a priestly family which went back to Aron the brother of Moses, and son of Imran. Her husband Zakariya was accurately a priest and her cousin Mary was presumably also from a priestly family. By tradition Mary's mother was called Hannah (in Latin Anna and in English Ann), and her father was called Imran.

Kezdetét veszi Jézus története. Ennek bevezetőjeként megismerkedünk Mária születésével és ezzel párhuzamosan Keresztelő Szent János (Jahja), Zakariás fiának példázatával. János anyja Erzsébet, Mária, Jézus anyjának unokatestvére (Lukács 1:36). János és Jézus unokatestvérek voltak, akiket spirituális unokatestvérség is összekötött. Erzsébet, Áron egyik lánya volt (Lukács 1:5), aki papi családból származott. Áron és testvére Mózes, Imrán fiai voltak. Erzsébet férje Zakariás, szintén pap volt, az ő unokatestvére Mária, aki ugyancsak papi családból származott. A tradíció szerint Mária anyja Hannah (latinul és magyarul Anna), akinek atyja szintén Imrán volt.

[144] Hannah, the mother of Mary offered her and her offfsprings to God's service. It was a revolutionary act in that age, because according to Mosaic laws no women could serve God. Therefore, Hannah asked for Allah's protection and refuge for Mary and her offsprings. This aya points out to the dilemma of different Churches and religious communities wheather can women serve God? The answer is here: "Right graciously did her Lord accept her." So, Allah can accept women's services but man sometimes override on the laws of Allah.

Anna, Mária anyja gyermekét és az ő sarjait Isten szolgálatába ajánlja. Ez egy forradalmi tett volt abban a korban, hiszen a Mózesi törvények szerint nő nem szolgálhatta Istent. Ezért Anna, Allah védelmét és menedékét kérte Máriának és sarjainak. Ez az aya rámutat az egyházakat és vallási közösségeket érintő dilemmára, vajon szolgálhatja-e nő Istent? A válasz itt van: „Elfogadta őt (Máriát) az ő Ura fenséges elfogadással:” Allah elfogadja a nők szolgálatát, de az ember néha felülírja Allah törvényeit.

فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَأَنبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِندَهَا رِزْقاً قَالَ يَا مَرْيَمُ أَنَّى لَكِ هَذَا قَالَتْ هُوَ مِنْ عِندِ اللّهِ إِنَّ اللّهَ يَرْزُقُ مَن يَشَاء بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٧﴾

37. Right graciously did her Lord accept her: He made her grow in purity and beauty: To the care of Zakariya was she assigned. Every time that he entered (Her) chamber to see her, He found her supplied with sustenance. He said: "O Mary! Whence (comes) this to you?" She said: "From Allah. for Allah Provides sustenance to whom He pleases without measure."

37. Elfogadta őt (Máriát) az ő Ura fenséges elfogadással, s kiteljesítette őt fenséges virággá, majd Zakariás gondjára bízta. Ahányszor csak Zakariás betért hozzá a hajlékba, gondviselést talált nála. Mondta: „Ó Mária! Honnan van ez néked?" Mondta: „Ez Allahtól van. Mert bizony, Allah azt részesíti gondviselésben, kit Ő akar, számvetés nélkül."

هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُ قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِن لَّدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاء ﴿٣٨﴾

38. There did Zakariya pray to his Lord, saying: "O my Lord! Grant unto me from Thee a progeny that is pure: for Thou art He that heareth prayer[145]!

38. Ekkor Zakaziás Urát hívta, mondta: „Uram! Adj nékem Színedből üdvös sarjat. Mert bizony, Te vagy a fohász Meghallgatója[145]."

فَنَادَتْهُ الْمَلآئِكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ أَنَّ اللّهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيَى مُصَدِّقًا بِكَلِمَةٍ مِّنَ اللّهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا وَنَبِيًّا مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿٣٩﴾

39. While he was standing in prayer in the chamber, the angels called unto him: "(Allah) doth give thee glad tidings of Yahya, witnessing the truth of a Word from Allah, and (be besides) noble, chaste, and a prophet, - of the (goodly) company of the righteous."

39. Szólították őt az Angyalok, miközben imára állt a hajlékban: „Mert bizony, Allah Jánossal örvendeztet meg, megerősítve Allah szavait, ki nemes, szemérmes és a jótéteményű Próféták közül való."

---

[145] Zakariya saw the miracle of Mary. Whenewer he entered to her room found provision of Allah with her. She was supplied with food (physical and spiritual) in spite of no man was giving her support. Zakariya was old and his wife had not brought offspring. He asked for miracle, too. This was the prelude of the birth of John the Baptist, Yahya. The Quran makes one see miracle after miracle in order to give evidence that the miracle of the birth of Jesus doesn't change his human status. He was man, Prophet and word of Allah which He had sown to Mary.

Zakariás látta a Máriát körbevevő csodát. Amikor betért hozzá a szobájába, minden alkalommal Allah gondviselését látta nála. Annak ellenére el volt látva élelemmel (fizikai és spirituális értelemben), hogy ember nem gondoskodott róla. Zakariás öreg volt, felesége nem szült neki utódot, ezért csodáért fohászkodott. Ez az előzménye Keresztelő Szent János, Jahja születésének. A Korán számos csodát láttat egymás után, amivel bizonyságát adja annak, hogy Jézus születésének misztériuma nem változtatja meg az ő emberi státuszát. Ember volt, Próféta és Allah Szava, amit Ő Máriába vetett.

قَالَ رَبِّ أَنَّىَ يَكُونُ لِي غُلاَمٌ وَقَدْ بَلَغَنِيَ الْكِبَرُ وَامْرَأَتِي عَاقِرٌ قَالَ كَذَلِكَ اللّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاء ﴿٤٠﴾

40. He said: "O my lord! How shall I have a son seeing I am very old and my wife is barren?" "Thus" was the answer "doth Allah accomplish whatt He willeth."

40. Mondá: „Hogyan lehetne nekem gyermekem, mikor korom előrehaladott és asszonyom meddő?" Mondá: „Ekképpen!" Allah azt tesz, amit Ő akar.

قَالَ رَبِّ اجْعَل لِّيَ آيَةً قَالَ آيَتُكَ أَلاَّ تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلاَثَةَ أَيَّامٍ إِلاَّ رَمْزًا وَاذْكُر رَّبَّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالإِبْكَارِ ﴿٤١﴾

41. He said: "O my Lord! Give me a Sign!" "Thy Sign," was the answer, "Shall be that thou shalt speak to no man for three days but with signals. Then celebrate the praises of thy Lord again and again, and glorify Him in the evening and in the morning."

41. Mondá: „Uram! Tegyél meg számomra egy bizonyságot!" Mondá: „Bizonyságod, hogy nem beszélsz az emberekkel három napig, csak jelbeszéddel. Emlékezz Uradra sokat, dicsőítsd este és reggel."

وَإِذْ قَالَتِ الْمَلاَئِكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللّهَ اصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفَاكِ عَلَى نِسَاء الْعَالَمِينَ ﴿٤٢﴾

42. Behold! the angels said: "O Mary! Allah hath chosen thee and purified thee- chosen thee above the women of all nations[146].

42. Midőn szóltak az Angyalok: „Ó Mária! Mert bizony, Allah kiválasztott téged, szeplőtelenné tett és a világ asszonyai fölé emelt[146]."

يَا مَرْيَمُ اقْنُتِي لِرَبِّكِ وَاسْجُدِي وَارْكَعِي مَعَ الرَّاكِعِينَ ﴿٤٣﴾

43. "O Mary! worship Thy Lord devoutly: Prostrate thyself, and bow down (in prayer) with those who bow down."

43. „Ó Mária! Vesd alá magad Uradnak, borulj le és térdelj a térdeplőkkel!"

ذَلِكَ مِنْ أَنبَاء الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيكَ وَمَا كُنتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يُلْقُونَ أَقْلاَمَهُمْ أَيُّهُمْ يَكْفُلُ مَرْيَمَ وَمَا كُنتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٤﴾

44. This is part of the tidings of the things unseen, which We reveal unto thee (O Messenger.) by inspiration: Thou wast not with them when they cast lots with

---

[146] Mary, the mother of Jesus was unique, in that she gave birth to a son by special miracle, without intervention of the customary physical means. This of course does not mean that she was more than human, than that of her son was more than human.

Mária, Jézus anyja abban az értelemben egyedülálló, hogy egy csoda által adott életet, a megszokott beavatkozások, fizikai módozatok nélkül. De ez nem jelenti azt, hogy ő több volt, mint ember, vagy, hogy fia volt több embernél.

arrows, as to which of them should be charged with the care of Mary: Nor wast thou with them when they disputed (the point).

44. Ezek a Láthatatlan (Világ) hírei, melyeket néked sugallunk (ó Mohammed). Nem voltál velük, amikor sorsot húztak, melyikük viselje gondját Máriának. S nem voltál velük, mikor civakodtak.

إِذْ قَالَتِ الْمَلآئِكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِّنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٤٥﴾

45. Behold! the angels said: "O Mary! Allah giveth thee glad tidings of a Word from Him: his name will be Christ Jesus, the son of Mary, held in honour in this world and the Hereafter and of (the company of) those nearest to Allah[147].

45. Midőn az Angyalok szóltak: „Ó Mária! Mert bizony, Allah megörvendeztet az Ő szavával, kinek neve Jézus Krisztus, Mária fia, ki becsben áll az Evilágon és a Túlvilágon az (Allahhoz) közeliek közt van[147].”

وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلاً وَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٤٦﴾

46. "He shall speak to the people in childhood and in maturity. And he shall be (of the company) of the righteous[148]."

46. „Beszélni fog az emberekhez bölcsőjében és érett korban. Ő a jótét emberek közt lesz[148].”

---

[147] Why do you dispute about the divine or human origin of Jesus when he is the Word of God? Men lost themselves in details while the great sentence is: Jesus is the Word of Allah.
Christ or Greek Christos means anointed. The Arabic or Hebrew Masih means the same, too.

Miért vitatkozunk Jézus isteni, vagy emberi származásán, amikor ő Isten Szava? Az emberek magukat vesztik el a részletekben, míg a nagy mondat itt hangzik el: Jézus Allah Szava.
Krisztus, vagy a görög Krisztosz szó felkentet jelent, Ugyanezt jelenti az Arab, vagy Héber Maszih.

[148] The Ministry of Jesus lasted only about three years from 30 to 33 of his age when in the eyes of his enemies he was crucified. In the Gospel of Luke describes him as disputing with doctors in the Temple at the age of 12 and even earlier as child. Luke 2:40-46: "[40]And as the child grew to maturity, he was filled with wisdom; and God's favour was with him. [41] Every year his parents used to go to Jerusalem for the feast of the Passover. [42] When he was twelve years old, they went up for the feast as usual. [43] When the days of the feast were over and they set off home, the boy Jesus stayed behind in Jerusalemwithout his parents knowing it. [44] They assumed he was somewhere in the party, and it was only after a day's journey that they went to look for him among their relations and acquaintances. [45] When they failed to find him, they went back to Jerusalem looking for him everywhere. [46] It happened that, three days later, they found him in the Temple, sitting among the teachers, listening to them, and asking them questions;"

Jézus szolgálata csak három évig tartott, 30-tól 33 éves életkoráig, amikor ellenségeinek szemében úgy tűnt, hogy keresztre feszítették. Lukács Evangéliuma azt írja, hogy már 12 éves korában, vagy még ezt megelőzően, kisgyerekként is vitatkozott bölcsekkel. Lukács 2:40:46: „[40]A kis gyermek pedig növekedék, és erősödék lélekben, teljesedve bölcsességgel; és az Istennek kegyelme vala ő rajta. [41]Az ő szülei pedig évenként feljártak Jeruzsálembe a húsvét ünnepére. [42]És mikor tizenkét esztendős lett, fölmenének Jeruzsálembe az ünnep szokása szerint. [43]És mikor eltelének a napok, mikor ők visszatérének, a gyermek Jézus visszamarada Jeruzsálemben; és nem vevék észre sem József, sem az ő anyja. [44]Hanem azt gondolván, hogy az úti társaságban van, egy napi járó földet menének, és keresék őt a rokonok és az ismerősök közöt. [45]És mikor nem találák őt, visszamenének Jeruzsálembe, hogy megkeressék. [46]És lőn, hogy harmadnapra megtalálták őt a templomban, a doktorok között ülve, amint őket hallgatta, és kérdezgette őket.

قَالَتْ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ قَالَ كَذَلِكِ اللهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاء إِذَا قَضَى أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُن فَيَكُونُ ﴿٤٧﴾

47. She said: "O my Lord! How shall I have a son when no man hath touched me?" He said: "Even so: Allah createth what He willeth: When He hath decreed a plan, He but saith to it, 'Be,' and it is[149]!

47. Mondta: „Uram! Hogyan lehetne nékem gyermekem és engem ember nem érintett (sohasem)?" Mondta: „Ekképpen! Allah azt teremti, amit Ő akar. Ha elrendel valamit, azt mondja néki légy és lesz[149]!"

وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَاةَ وَالإِنجِيلَ ﴿٤٨﴾

48. "And Allah will teach him the Book and Wisdom, the Law and the Gospel,

48. „És (Allah) megtanítja őt (Jézust) a Könyvre, a Bölcsességre, a Tórára és az Evangéliumra."

وَرَسُولاً إِلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُم بِآيَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ أَنِّي أَخْلُقُ لَكُم مِّنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنفُخُ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللهِ وَأُبْرِئُ الأكْمَهَ والأَبْرَصَ وَأُحْيِي الْمَوْتَى بِإِذْنِ اللهِ وَأُنَبِّئُكُم بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا تَدَّخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَةً لَّكُمْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٤٩﴾

49. "And (appoint him) an apostle to the Children of Israel, (with this message): "'I have come to you, with a Sign from your Lord, in that I make for you out of clay, as it were, the figure of a bird, and breathe into it, and it becomes a bird by Allah's leave: And I heal those born blind, and the lepers, and I quicken the dead, by Allah's leave; and I declare to you what ye eat, and what ye store in your houses. Surely therein is a Sign for you if ye did believe[150];

49. (Megtesszük őt) Prófétának Izrael fiaihoz (az üzenettel): „Eljöttem hozzátok bizonyságként Uratoktól. Íme! Egy madár alakzatot hozok létre nektek agyagból, majd belefújok, s az Allah segedelmével madárrá lesz. Meggyógyítom a vakokat, leprásokat és életre keltem Allah engedelmével a halottakat. Kihirdetem néktek, mit egyetek és mit tároljatok házaitokban. Mert bizony, ebben van a bizonyság számotokra, ha hívők vagytok[150]."

---

[149] Islam disputes and doesn't confirm the theory of cricifiction of Jesus however here is the clear evidence that Islam confirms the virginity of Mary and the Immaculate Conception.

Az Iszlám vitatkozik, és nem erősíti meg Jézus kereszrefeszítésének teóriáját, azonban itt a fényes bizonyíték arról, hogy az Iszlám megerősíti Mária szűzességét és a Szeplőtelen Fogantatást.

[150] This miracle of the clay birds is found in some of the apocryphal Gospels. Those of curing blind and lepres and raising the dead are in the canonical Gospels.

Az agyagmadarak története néhány apokríf Evangéliumban fellelhető. A vakok, leprások meggyógyítását és a halottak feltámasztását a kanonizált Evangéliumok is tartalmazzák.

وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَاةِ وَلِأُحِلَّ لَكُم بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ وَجِئْتُكُم بِآيَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ فَاتَّقُواْ اللّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿٥٠﴾

50. "'(I have come to you), to attest the Law which was before me. And to make lawful to you part of what was (Before) forbidden to you; I have come to you with a Sign from your Lord. So fear Allah, and obey me.

50. "(Eljövetelem) megerősíti mindazt, ami előttem kinyilatkoztatott a Tórából. Feloldok számotokra néhányat azok közül, mik tiltva voltak. Bizonysággal jöttem el hozzátok Uratoktól, hát őrizkedjetek Allahtól és engedelmeskedjetek nekem."

إِنَّ اللّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ ﴿٥١﴾

51. "'It is Allah Who is my Lord and your Lord; then worship Him. This is a Way that is straight[151].'"

51. „Allah Uram és Uratok, hát szolgáljátok! Ez az egyenes ösvény[151]!"

فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَى مِنْهُمُ الْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنصَارِي إِلَى اللّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنصَارُ اللّهِ آمَنَّا بِاللّهِ وَاشْهَدْ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٥٢﴾

52. When Jesus found Unbelief on their part He said: "Who will be My helpers to (the work of) Allah." Said the disciples: "We are Allah's helpers: We believe in Allah, and do thou bear witness that we are Muslims[152].

52. Mikor Jézus megérezte köztük a hitetlenséget, így szólt: „Kik lesznek pártfogóim az Allahhoz (vezető úton)?" Így szóltak tanítványai: „Mi vagyunk Allah pártfogói. Hiszünk Allahban és valljuk, hogy Muszlimok (Őbenne megbékéltek) vagyunk[152]."

رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ﴿٥٣﴾

53. "Our Lord! we believe in what Thou hast revealed, and we follow the Messenger. then write us down among those who bear witness."

54. "Urunk! Hisszük azt, mit kinyilatkoztattál, követjük a Prófétát és írj be minket a hitüket megvallók közé!"

---

[151] "Straigt Way or Path" see 1:6.

„Egyenes Ösvény" lásd 1:6

[152] In the Arabic text "Man Ansari?" Who will be my Helpers? Ansar means Helper but it had special meaning in the time of Mohammed (peace be upon him). Ansars were the ally of Muslims in Medina. They were Arab who were not always Muslims but were sympathizing with them. Sooner or later they also converted Islam. This is a very interesting parallel between disciples of jesus and Ansars of Mohammed.

Az Arab szövegben „Man Anszari?" Kik lesznek Pártfogóim? Az Anszar Pártfogót jelent, de emellett egy speciális értelmezést is nyer, mivel Mohammed (béke reá) idejében az Anszarok voltak Medinában a Muszlimok szövetségesei. Arabok voltak, akik nem minden esetben voltak Muszlimok, csupán szimpatizáltak velük. Előbb, utóbb ők is felvették az Iszlámot. Ez itt egy érdekes párhuzam Jézus és tanítványai, valamint Mohammed és az Anszarok között.

وَمَكَرُواْ وَمَكَرَ اللّهُ وَاللّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ ﴿٥٤﴾

54. And (the unbelievers) plotted and planned, and Allah too planned, and the best of planners is Allah.

54. Cselt szőttek (a hitetlenek), de Allah is cselt szőtt. Allah a Legjobb Cselszövő.

إِذْ قَالَ اللّهُ يَا عِيسَى إِنِّي مُتَوَفِّيكَ وَرَافِعُكَ إِلَيَّ وَمُطَهِّرُكَ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُواْ وَجَاعِلُ الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ فَوْقَ الَّذِينَ كَفَرُواْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأَحْكُمُ بَيْنَكُمْ فِيمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٥٥﴾

55. Behold! Allah said: "O Jesus! I will take thee and raise thee to Myself and clear thee (of the falsehoods) of those who blaspheme; I will make those who follow thee superior to those who reject faith, to the Day of Resurrection: Then shall ye all return unto me, and I will judge between you of the matters wherein ye dispute[153].

55. Mikor Allah így szól: „Ó Jézus! elmulasztalak és Magamhoz emellek, majd megtisztítalak azoktól, kik tagadnak. Megteszem azokat, kik téged követtek, azok fölé, kik tagadtak, a Feltámadás Napjáig. Majd Hozzám tértek meg és Én ítélek köztetek abban, miben különböztetek[153].

فَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُواْ فَأُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ وَمَا لَهُم مِّن نَّاصِرِينَ ﴿٥٦﴾

56. "As to those who reject faith, I will punish them with terrible agony in this world and in the Hereafter, nor will they have anyone to help."

56. Kik tagadnak, szörnyű kínok kínjával büntetem őket az Evilágon és a Túlvilágon nincs számukra pártfogó.

وَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُواْ الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَاللّهُ لاَ يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿٥٧﴾

57. "As to those who believe and work righteousness, Allah will pay them (in full) their reward; but Allah loveth not those who do wrong."

57. De kik hisznek, jókat cselekszenek, megfizetik bérüket. Allah nem szereti a gonosztevőket.

---

[153] Jews accused Jesus with blasphemy as claiming to be God or son of God. The main stream of the Roman Catholic Church (except a few early sects which were annihilated by persecution and the modern sect of Unitarians) adopted this substance of claim and made it cornerstone of their faith. God clears Jesus of such a charge or claim. So, there is a vast distance sometimes between the techings of Jesus and the dogma of the Church. From this aspect Muslims are the real Christians by following the teachings of Jesus and not the dogmas of the Church.

A Zsidók Jézust istenkáromlással vádolták, ami abból állt, hogy Jézus magát Istennek, vagy Isten fiának vallja. A Római Katolikus Egyház fő irányvonala (kivéve néhány korai szektát, akik a sorozatos üldöztetés következtében kihaltak, vagy a mondern Unitárius Egyház irányát), magába építette ezt a vádat és a hit sarokkövévé emelte. Isten itt tisztázza Jézust a vádaktól. Így óriási távolságot fedezhetünk fel néhány esetben Jézus tanításai és az Egyház dogmái között. Ebből a szempontból a Muszlimok az igazi Keresztények, akik Jézus tanításait és nem az Egyház dogmáit követik.

ذَلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ مِنَ الآيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ ﴿٥٨﴾

58. "This is what we rehearse unto thee of the Signs and the Message of Wisdom."

58. Ez az, mit néked az Áyákból és a bölcs emlékeztetőből olvasunk.

إِنَّ مَثَلَ عِيسَى عِندَ اللهِ كَمَثَلِ آدَمَ خَلَقَهُ مِن تُرَابٍ ثِمَّ قَالَ لَهُ كُن فَيَكُونُ ﴿٥٩﴾

59. The similitude of Jesus before Allah is as that of Adam; He created him from dust, then said to him: "Be". And he was[154].

59. Jézus olyan Allahnál, mint Ádám, akit porból teremtett, majd mondta néki: „Légy és lett[154].”

الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَلاَ تَكُن مِّن الْمُمْتَرِينَ ﴿٦٠﴾

60. The Truth (comes) from Allah alone; so be not of those who doubt.

60. Az Igaz az Uradtól való, hát ne légy ingatag.

فَمَنْ حَآجَّكَ فِيهِ مِن بَعْدِ مَا جَاءكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْاْ نَدْعُ أَبْنَاءنَا وَأَبْنَاءكُمْ وَنِسَاءنَا وَنِسَاءكُمْ وَأَنفُسَنَا وأَنفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَل لَّعْنَةُ اللهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ ﴿٦١﴾

61. If any one disputes in this matter with thee, now after (full) knowledge Hath come to thee, say: "Come! let us gather together, - our sons and your sons, our women and your women, ourselves and yourselves: Then let us earnestly pray, and invoke the curse of Allah on those who lie[155]!"

---

[154] After description of the high position which Jesus occupies as a Prophet, we have a repudication of the dogma that he was a God, or the son of the God, or anything more than a man. If it is said that he was born without a human father so he has to be considered other than human, indeed Adam was born without either a human father or mother and he is considered as human. As far as our physical bodies are concerned, they are mere dusts. In God's sight Jesus was as dust just as Adam was or humanity is.

Jézus magas helyzetének ismertetése után, amiből látjuk, milyen helyet foglal el Prófétaként, annak a dogmának a tagadása ismétlődik egy más oldalról, hogy ő Isten, vagy Isten gyermeke, vagy bármivel több lett volna, mint egy ember. Ha az az állítás, hogy Jézus egy emberi apa nélkül születethett-e emberként, akkor Ádám emberi apa és anya nélkül született, mégis emberként tartjuk számon. Ami testünk fizikai kompozícióját illeti, porból vagyunk. Isten szemében Jézus, Ádám és az egész emberiség porból van.

[155] In this year of Deputations, 10th of the Hijra, came a Christian embassy from Najran (towards Yemen, about 150 miles north of Sana'a). They were much impressed on hearing this passage of the Quran explaining the true position of Christ and they entered into tributary relations with the new Muslim State. But ingrained habits and customs prevented them from accepting Islam as a body. The Prophet, firm in his faith proposed "Mubahala" i.e., solemn meeting, in which both sides should summon not only their men, but women and children, earnestly pray to God, and invoke the curse of God on those who should lie. Those who had a pure faith would not hesitate. The Christians declined and they were dismissed in a spirit of tolerance with a promise of protection from the State in return for tribute.

A Hidzsra 10-ik éve a küldöttségek periódusa volt. Ekkor egy Keresztény delegáció érkezett Nadzrsanból (Jemen, kb. 100 km Szanatól). Lenyűgözte őket a Koránnak ez a része, ami Jézus tiszta helyét mutatja be a hitben és tiszteletteljes kapcsolatot kezdeményeztek az új Muszlim Állammal. A bennük megrögzött szokások és viselkedési normák meggátolták őket abban, hogy az Iszlámot felvegyék. A Próféta „Mubahalat", ünnepi összejövetelt ajánlott, amin egy közös imára hívják mindkét oldalról a férfiakat, nőket és gyermekeket és ahol Isten átkát kérik arra, aki hazudik. Akik tiszta meggyőződéssel álltak, nem tétováztak. A Keresztények azonban elutasították az ajánlatot. Ezt követően a tolerancia jegyében útjukra bocsájtották őket és szavatolták visszaútjukon az új állam védelmét.

61. Ki vitába száll veled ebben, miután eljött hozzád a tudásból, hát mondd: „Gyertek! Hívjuk fiainkat és fiaitokat, asszonyainkat és asszonyitokat, minket és titeket, majd könyörögjünk és hívjuk Allah átkát a hazugokra[155].”

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلاَّ اللّهُ وَإِنَّ اللّهَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٦٢﴾

62. This is the true account: There is no god except Allah. and Allah. He is indeed the Exalted in Power, the Wise.

62. Mert bizony, ezek az igaz példabeszédek. Nincs más Isten, csak Allah. Allah a Nagyszerű, a Bölcs.

فَإِن تَوَلَّوْاْ فَإِنَّ اللّهَ عَلِيمٌ بِالْمُفْسِدِينَ ﴿٦٣﴾

63. But if they turn back, Allah hath full knowledge of those who do mischief.

63. De ha elfordulnak, hát Allah Ismeri a megrontókat.

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْاْ إِلَى كَلَمَةٍ سَوَاء بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلاَّ نَعْبُدَ إِلاَّ اللّهَ وَلاَ نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلاَ يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضاً أَرْبَابًا مِّن دُونِ اللّهِ فَإِن تَوَلَّوْاْ فَقُولُواْ اشْهَدُواْ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٦٤﴾

64. Say: "O People of the Book! come to common terms as between us and you: That we worship none but Allah; that we associate no partners with him; that we erect not, from among ourselves, Lords and patrons other than Allah." If then they turn back, say ye: "Bear witness that we (at least) are Muslims (bowing to Allah's Will)[156].

64. Mondd: „Ó Könyv Népe! Gyertek az egyforma szóra köztünk és köztetek: hogy nem szolgálunk mást, csak Allahot és nem társítunk Hozzá senkit! (Hogy) nem veszi egyikünk se a másikat Úr gyanánt Allah helyett.” Ha elfordulnak, mondjátok: „Vallom, hogy mi Muszlimok (Őbenne megbékéltek) vagyunk[156].”

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تُحَآجُّونَ فِي إِبْرَاهِيمَ وَمَا أُنزِلَتِ التَّوْرَاةُ وَالإِنجِيلُ إِلاَّ مِن بَعْدِهِ أَفَلاَ تَعْقِلُونَ ﴿٦٥﴾

65. Ye People of the Book! Why dispute ye about Abraham, when the Law and the Gospel Were not revealed Till after him? Have ye no understanding?

---

[156] No matter what religion is concerned if it becomes institutional, man like Pope, Priesthood, Rabbinate (among the Jews it was hereditary also) or Brahman will direct it and God remains behind. The original Islamic teaching calls everybody to leave differences created by men and come to the common terms what we accept as a whole. Why should war start between us based only the men-made manipulations in the name of religion while the essence of the faith is the same? The original Islamic principles are teachings for the unification.

Teljesen mindegy mely vallásról legyen szó, ha az intézményessé válik, ember, mint Pápa, papság, Rabbinátus (a Zsidóknál ez hagyományosan öröklődő pozíció volt), vagy Brahman irányítása alá kerül, és Isten hátul marad. Az eredeti Iszlám tanok arra hívnak, hogy mindenki hagyja el az ember által kreált különbözőségeket és keressük azt, ami közös, amit mi mind elfogadunk. Miért kell háborúknak bekövetkeznie ember által kieszelt manipulációk miatt a vallás nevében, ha a lényegi tartalom közös? Az eredeti Iszlám elvek tanítások, melyek egyesülésre hívnak.

65. Ó Könyv Népe! Miért vitáztok Ábrahámról, ha nem nyilatkoztatott ki sem a Tóra, sem az Evangélium, csak őutána? Hát nem éritek-e fel?

هَاأَنتُمْ هَؤُلاء حَاجَجْتُمْ فِيمَا لَكُم بِهِ عِلمٌ فَلِمَ تُحَآجُّونَ فِيمَا لَيْسَ لَكُم بِهِ عِلْمٌ وَاللّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لاَ تَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾

66. Ah! Ye are those who fell to disputing (Even) in matters of which ye had some knowledge! but why dispute ye in matters of which ye have no knowledge? It is Allah Who knows, and ye who know not!

66. Ti vagytok azok, akik azon a tudáson is vitáztok, ami már eljött nektek! Hát miért vitáztok azon, amiben nincs tudásotok? Allah Tudja, de ti nem tudjátok.

مَا كَانَ إِبْرَاهِيمُ يَهُودِيًّا وَلاَ نَصْرَانِيًّا وَلَكِن كَانَ حَنِيفًا مُّسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٦٧﴾

67. Abraham was not a Jew nor yet a Christian; but he was true in Faith, and bowed his will to Allah's (Which is Islam), and he joined not gods with Allah[157].

67. Nem volt Ábrahám sem Zsidó, sem Keresztény, hanem Egyenes és Megbékélt (Muszlim) volt. Nem volt bálványimádó[157].

إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ بِإِبْرَاهِيمَ لَلَّذِينَ اتَّبَعُوهُ وَهَذَا النَّبِيُّ وَالَّذِينَ آمَنُواْ وَاللّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٨﴾

68. Without doubt, among men, the nearest of kin to Abraham, are those who follow him, as are also this Messenger and those who believe: And Allah is the Protector of those who have faith.

68. Mert bizony, a legközelebb Ábrahámhoz azok állnak, kik követik őt, (akár ez a) Próféta és kik hisznek. Allah Oltalmazója a hívőknek.

وَدَّت طَّآئِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يُضِلُّونَكُمْ وَمَا يُضِلُّونَ إِلاَّ أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٩﴾

69. It is the wish of a section of the People of the Book to lead you astray. But they shall lead astray (Not you), but themselves, and they do not perceive!

69. Egy rész az Írás Népéből szeretné, ha letéríthetnének titeket. De nem térítik le, csak önmagukat és nem érzik.

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللّهِ وَأَنتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿٧٠﴾

70. Ye People of the Book! Why reject ye the Signs of Allah, of which ye are (Yourselves) witnesses?

---

[157] See 2:140

Lásd 2:140

70. Ó Könyv Népe! Miért tagadjátok Allah Áyáit, miket ti vallotok?

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَلْبِسُونَ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٧١﴾

71. Ye People of the Book! Why do ye clothe Truth with falsehood, and conceal the Truth, while ye have knowledge[158]?

72. Ó Könyv Népe! Miért öltöztetitek az igazat hamis (színbe) és titkoljátok el az igazat úgy, hogy ezt tudjátok[158]?

وَقَالَت طَّآئِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ آمِنُواْ بِالَّذِيَ أُنزِلَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُواْ وَجْهَ النَّهَارِ وَاكْفُرُواْ آخِرَهُ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٧٢﴾

72. A section of the People of the Book say: "Believe in the morning what is revealed to the believers, but reject it at the end of the day; perchance they may (themselves) Turn back;

72. Az Írás Népéből néhányan így szóltak: „Higgyétek, ami a hívőkre kinyilatkoztatott reggel és tagadjátok azt, mi a nap végén." Hátha tán visszatérnek.

وَلاَ تُؤْمِنُواْ إِلاَّ لِمَن تَبِعَ دِينَكُمْ قُلْ إِنَّ الْهُدَى هُدَى اللّهِ أَن يُؤْتَى أَحَدٌ مِّثْلَ مَا أُوتِيتُمْ أَوْ يُحَآجُّوكُمْ عِندَ رَبِّكُمْ قُلْ إِنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاء وَاللّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٧٣﴾

73. "And believe no one unless he follows your religion." Say: "True guidance is the Guidance of Allah. (Fear ye) Lest a revelation be sent to someone (else) Like unto that which was sent unto you? or that those (Receiving such revelation) should engage you in argument before your Lord?" Say: "All bounties are in the hand of Allah. He granteth them to whom He pleaseth: And Allah careth for all, and He knoweth all things."

73. „És ne higgyetek, csak annak, kik vallásotokat követi." Mondd (ó Mohammed): „Mert bizony az Útmutatás, Allah Útmutatása. Megadatott-e bárkinek is, mint ami nektek megadatott? Vagy az vitára ad okot Uratoknál?" Mondd: „A kiváltság Allah kezében van és Ő ezt annak adja, akinek akarja. Allah a Meghallgató, a Mindentudó."

يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَن يَشَاء وَاللّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٧٤﴾

74. For His Mercy He specially chooseth whom He pleaseth; for Allah is the Lord of bounties unbounded.

74. Azt részesíti kegyelmében, akit Ő akar. Allah a Kiváltságos, a Hatalmas.

وَمِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ إِن تَأْمَنْهُ بِقِنطَارٍ يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ وَمِنْهُم مَّنْ إِن تَأْمَنْهُ بِدِينَارٍ لاَّ يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ إِلاَّ مَا دُمْتَ عَلَيْهِ قَآئِمًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُواْ لَيْسَ عَلَيْنَا فِي الأُمِّيِّينَ سَبِيلٌ وَيَقُولُونَ عَلَى اللّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾

[158] See 2:79

75. Among the People of the Book are some who, if entrusted with a hoard of gold, will (readily) pay it back; others, who, if entrusted with a single silver coin, will not repay it unless thou constantly stoodest demanding, because, they say, "there is no call on us (to keep faith) with these ignorant (Pagans)." but they tell a lie against Allah, and (well) they know it[159].

75. Az Írás Népéből van, kire, ha rábízol egy halom (kincset), visszaadja néked. De van, kire, ha egy dinárt bízol, nem adja vissza néked, csak ha rájársz elszánt kitartással. Ez hát, miáltal mondják: „Nincs kötelezettségünk a tudatlanokkal szemben." De ők meghazudtolják Allahot és ezt tudják[159].

بَلَى مَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ وَاتَّقَى فَإِنَّ اللّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ﴿٧٦﴾

76. Nay. - Those that keep their plighted faith and act aright, -verily Allah loves those who act aright.

76. Mi több! Aki megtartja egyezségét és őrizkedik, bizony Allah szereti az őrizkedőket.

إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللّهِ وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلاً أُوْلَئِكَ لاَ خَلاَقَ لَهُمْ فِي الآخِرَةِ وَلاَ يُكَلِّمُهُمُ اللّهُ وَلاَ يَنظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلاَ يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٧﴾

77. As for those who sell the faith they owe to Allah and their own plighted word for a small price, they shall have no portion in the Hereafter: Nor will Allah (Deign to) speak to them or look at them on the Day of Judgment, nor will He cleans them (of sin): They shall have a grievous penalty.

77. Mert bizony, kik Allah egyezségét és hitüket aprópénzre váltják, azoknak nincs teremtés a Túlvilágon. Nem szól hozzájuk Allah és nem néz rájuk a Feltámadás Napján. Nem gyarapítja őket és számukra a fájdalmas szenvedés.

وَإِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلْوُونَ أَلْسِنَتَهُم بِالْكِتَابِ لِتَحْسَبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِندِ اللّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِندِ اللّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى اللّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٨﴾

78. There is among them a section who distort the Book with their tongues: (As they read) you would think it is a part of the Book, but it is no part of the Book; and they say, "That is from Allah," but it is not from Allah. It is they who tell a lie against Allah, and (well) they know it!

---

[159] We cannot draw general conclusion on a group of people, no matter they represent a particular religion or ethnic, political party, etc. Every person has to be charged according to his own intentions and deeds. This aya revealed in Medina and refers to Jews representing this kind of conduct. However, this is an aya what has message for us in the 21th century, too. Whoever follows the arrogant behavior which makes one irresponsible for performing his obligations commits big sin. Nobody is over the other.

Nem vonhatunk le általános következtetést egy embercsoportról, teljesen mindegy, hogy ők egy bizonyos vallás, etnikum vagy politikai párt képviselői. Mindenki személyében vonható felelősségre saját szándéka és tettei szerint. Ez az aya Medinában nyilatkoztatott ki és a Zsidókra utal, akik ezt a magatartást tanúsították. Ez az aya azonban a XXI. század embere számára is nyújt üzenetet. Akárki arrogáns viselkedésével felelőtlenné válik, és nem teljesíti kötelezettségeit, bűnt követ el. Senki nincs a másik fölött.

78. Köztük egy csoportnak eltorzítja nyelvük az Írást, hogy úgy tűnjön nektek, (beszédük) az Írásból való, pedig az nem az Írásból való. Mondják: „Ez Allahtól való," pedig az nem Allahtól való. Hazugságot mondanak Allahra és ők ezt tudják.

مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَن يُؤْتِيَهُ اللهُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُواْ عِبَادًا لِّي مِن دُونِ اللهِ وَلَكِن كُونُواْ رَبَّانِيِّينَ بِمَا كُنتُمْ تُعَلِّمُونَ الْكِتَابَ وَبِمَا كُنتُمْ تَدْرُسُونَ ﴿٧٩﴾

79. It is not (possible) that a man, to whom is given the Book, and Wisdom, and the prophetic office, should say to people: "Be ye my worshippers rather than Allah's": on the contrary (He would say) "Be ye worshippers of Him Who is truly the Cherisher of all: For ye have taught the Book and ye have studied it earnestly[160]."

79. Nem teheti meg az ember, akinek Allah megadta a Könyvet, a Bölcsességet és a Próféciát, majd azt mondja az embereknek: „Legyetek szolgálóim Allah helyett." Hanem (azt kell mondania): „Legyetek Istenfélők, azáltal, mit tudtok a Könyvből és mit tanultatok[160]."

وَلاَ يَأْمُرَكُمْ أَن تَتَّخِذُواْ الْمَلاَئِكَةَ وَالنَّبِيِّيْنَ أَرْبَابًا أَيَأْمُرُكُم بِالْكُفْرِ بَعْدَ إِذْ أَنتُم مُّسْلِمُونَ ﴿٨٠﴾

80. Nor would he instruct you to take angels and prophets for Lords and patrons. What! would he bid you to unbelief after ye have bowed your will (To Allah in Islam)[161]?

---

[160] The Holy Quran tells the truth about the past and the future as well. If a principle like religion or philosophy becomes institutional and operated by men, the original teachings will disappeare and will be replaced by instructions of the leaders who always will refer to the Book but they get apart it day by day. The Mosaic Laws gave a strong structure for men to establish the whole system of life. However, these Laws were corrupted and manipulated and we don't know today what the original Law called for. Jesus came with teachings and spred love of God. However, these teachings and love changed into inquisition, burning of witches and missions who massacred big number of people in the name of Jesus. And how many crimes were commited in the name of Islam and false theories of Jihad? How many innocent humans were beheaded under the shout: Allahu Akbar! We men are all responsible for what we did under the banner of our own religions. These crimes in the name of the Books all were commited for pushing people to follow the rule of men from the rule of God.

A Szent Korán kimondja a múlt és jövő igazságát. Ha egy elv, mint vallás, vagy filozófiai irányzat létesítménnyé lesz, és emberek által válik irányítottá, akkor az alaptanítások eltűnnek és helyüket átveszik azok az instrukciók, melyeket emberek hoznak a Könyvre hivatkozva, miközben ők attól napról napra mind jobban eltérnek. A Mózesi Törvények az emberek életvitelének megalapozásához adtak erős struktúrát. Ezeket a Törvényeket megváltoztatták, manipulálták, és ma nem tudjuk, hogy az eredeti törvények mit írtak elő. Jézus tanításokat hozott és Isten szeretetét terjesztette. Ezek a tanítások és a szeretet azonban átváltoztak inkvizícióvá, boszorkányégetéssé és missziókká, amelyek Jézus nevében emberek tömegét mészárolta le. És hány bűnt követtek el az Iszlám és a hamis Dzsihád eszmék nevében? Hány ártatlan embert fejeztek le Allahu Akbar kiáltás kíséretében? Mi, emberek mind felelősek vagyunk a saját vallásunk zászlaja alatt véghez vitt a tetteinkért. Ezeket a bűnöket a Könyvek nevében azért követték el, hogy a hívőket az ember hatalma irányába taszítsák az Isten hatalma felől.

[161] The big difference between the power of religion and secular power is that religion works inside of men and secular power gives external instructions. Therefore, who abuses the commands and revelations of God commits much bigger crime as those who were secular tyrans. It is hard to imagine that a Church or Religion what is determined in its Truth can support on long term any secular leadership or government. It was against logic and reality. Government and secular leadership represent material interests while True Faith represent moral and Law of Allah. On long term they go to different directions.

80. Ő nem parancsolja néktek, hogy vegyétek az Angyalokat és a Prófétákat Úr gyanánt. Tagadásra parancsolna-e titeket azok után, hogy Muszlimok (Őbenne megbékéltek) vagytok[161]?

وَإِذْ أَخَذَ اللّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّيْنَ لَمَا آتَيْتُكُم مِّن كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءكُمْ رَسُولٌ مُّصَدِّقٌ لِّمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَلَتَنصُرُنَّهُ قَالَ أَأَقْرَرْتُمْ وَأَخَذْتُمْ عَلَى ذَلِكُمْ إِصْرِي قَالُواْ أَقْرَرْنَا قَالَ فَاشْهَدُواْ وَأَنَاْ مَعَكُم مِّنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٨١﴾

81. Behold! Allah took the covenant of the prophets, saying: "I give you a Book and Wisdom; then comes to you an apostle, confirming what is with you; do ye believe in him and render him help." Allah said: "Do ye agree, and take this my Covenant as binding on you?" They said: "We agree." He said: "Then bear witness, and I am with you among the witnesses[162]."

81. Midőn Allah a Próféták egyezségét vette, (mondván): „Megadtam nektek a Könyvet és a Bölcsességet. Majd eljön hozzátok a Próféta, megerősítve azt, mi veletek van, hát higgyetek neki és vegyétek pártfogásotokba őt." Mondta (Allah): „Határoztok- e és magatokra veszitek-e terhem?" Mondták: „Határoztunk!" Mondta: „Akkor valljátok meg és Én a (hitüket) megvallókkal vagyok[162]."

A nagy különbség vallási és szekuláris hatalom között az, hogy a vallás az embereken belül működik, míg a világi hatalom külső instrukciókat ad. Ezért, aki visszaél Isten parancsolataival és kinyilatkoztatásaival, az nagyobb bűnt követ el, mit a világi zsarnokok. Nehéz elképzelni, hogy Egyház vagy Vallás, ami elkötelezett az Igazság hirdetésében, hosszú távon támogatni tudjon világi vezetőket, vagy kormányt. Ez logika és valóság ellen szólna. A kormány és világi vezetés anyagi érdekeket képvisel, míg az Igaz Hit erkölcsöt és Allah Törvényét testesíti meg. Hosszú távon ezek más irányba mennek.

[162] The argument is: You (People of Book) are bound by your own oaths sworn solemnly in the presence of your own Prophets. In the Old Testament as it now exists Mohammed is foretold in Deut. 18:18: "I will raise up for them a prophet like you from among their own people; I will put my words in the mouth of the prophet, who shall speak to them everything that I command." In the New Testament as it now exists, Mohammed is foretold in the Gospel St. John 14:16: „I shall ask the Father, and he will give you another Paraclete to be with you for ever." Also in St. John 15:26: "When the Paraclete comes, whom I shall send to you from the Father, the Spirit of truth who issues from the Father, he will be my witness." And also in St. John 16:7: "Still, I am telling you the truth: it is for your own good that I am going, because unless I go, the Paraclete will not come to you; but if I go, I will send him to you." The Greek word translated "Comforter" is Paracletos, which is an easy corruption from "Periclytos" which is almost a literal translation of "Mohammed" or "Ahmed". Further, there were other Gospels that have perished, but of which traces still remain which were even more specific in their reference to Mohammed, i.g. Gospel of St. Barbabas.

A bizonyíték: Ti, (Írás Népei) ünnepélyes eskütökkel köteleztétek magatokat, mit Prófétáitoknak tettetek. Az Ótestamentum mai formájában Mohammed eljövetelére vonatkozó jövendölés olvasható. Deut. 18:18: „Prófétát támasztok nékik az ő atyjokfiai közül, olyat, mint te, és az én ígéimet adom annak szájába, és megmond nékik mindent, amit parancsolok néki." Az Újszövetség mai formájában Mohammed eljövetelét jelzi János 14:16: „És én kérem az Atyát, és más vígasztalót ád néktek, hogy veletek maradjon mindörökké." Továbbá János 15:26: „Mikor pedig eljő majd a Vígasztaló, akit én küldök néktek az Atyától, az igazságnak Lelke, aki az Atyától származik, az tesz majd én rólam bizonyságot." Valamint János 16:7: „De én az igazat mondom néktek: Jobb néktek, hogy én elmenjek: mert ha el nem megyek, nem jő el hozzátok a Vígasztaló: ha pedig elmegyek, elküldöm azt ti hozzátok." A görög szó, amit Vigasztalónak fordítottak „Paracletos", ami manipulált változata a „Periclytos"-nak, ez utóbbi szó szerint „Mohammedet", vagy „Ahmedet" (Áldott) jelent. Továbbá más Evangéliumok is voltak, melyek elpusztultak, de nyomokban megmaradtak. Ezek közül pl. a Barnabás Evangéliuma sokkal részletesebben tárja fel Mohammed eljövetelét.

فَمَن تَوَلَّى بَعْدَ ذَلِكَ فَأُوْلَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٨٢﴾

82. If any turn back after this, they are perverted transgressors.

82. Aki ezek után elfordul, hát ők a züllöttek.

أَفَغَيْرَ دِينِ اللّهِ يَبْغُونَ وَلَهُ أَسْلَمَ مَن فِي السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

83. Do they seek for other than the Religion of Allah? -while all creatures in the heavens and on earth have, willing or unwilling, bowed to His Will (Accepted Islam), and to Him shall they all be brought back.

83. Másra, mint Allah hitvallására vágynak tán, (miközben) Neki veti alá magát (Aslama) minden az Egeken és a Földön, engedelmességgel, vagy kényszeredetten, s Őhozzá térnek meg?

قُلْ آمَنَّا بِاللّهِ وَمَا أُنزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَقَ وَيَعْقُوبَ وَالأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَى وَعِيسَى وَالنَّبِيُّونَ مِن رَّبِّهِمْ لاَ نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿٨٤﴾

84. Say: "We believe in Allah, and in what has been revealed to us and what was revealed to Abraham, Isma'il, Isaac, Jacob, and the Tribes, and in (the Books) given to Moses, Jesus, and the prophets, from their Lord: We make no distinction between one and another among them, and to Allah do we bow our will (in Islam)."

84. Mondd (ó, Mohammed): „Hiszünk Allahban, (abban) mi nékünk kinyilatkoztatott, s ami kinyilatkoztatott Ábrahámnak, Izmaelnek, Izsáknak, Jákobnak, a Törzseknek, s ami megadatott Mózesnek, Jézusnak és a Prófétáknak Uruktól. Nem teszünk különbséget egyikük között sem és mi Neki vetjük alá magunkat (Muszlimok vagyunk).”

وَمَن يَبْتَغِ غَيْرَ الإِسْلاَمِ دِينًا فَلَن يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٨٥﴾

85. If anyone desires a religion other than Islam (submission to Allah., never will it be accepted of him; and in the Hereafter He will be in the ranks of those who have lost (All spiritual good)[163].

[163] The Muslim position is clear. The Muslim doesn not claim to have a religion peculiar to himself. Islam is not a sect or an ethnic religion. In its view all Religion is one, for the Truth is one. It was the religion preached by all earlier Prophets. It was the truth taught by all the inspired Books. In essence it amounts to a consciousness of the Will and Plan of God and a joyful submission to that Will and Plan. If anyone wants a religion other than that, he is false to his own nature as he is false to God’s will and Plan. Such a one cannot expect guidance for he has deliberately renounced guidance.

A Muszlim pozíció tiszta. A Muszlimok nem követelnek maguknak egy speciális vallást. Az Iszlám nem szekta, vagy etnikai felekezet. Szemléletében minden vallás Egy, az Igazság is Egy. Ezt hirdette minden korábbi Próféta, ezt tanította minden Szentírás is. Lényegileg az Iszlám teszi tudatossá Isten Szándékát, Tervét és az ezekbe való örömteli alávetettséget. Ha bárki más vallásra vágyik, az saját természetét és Isten Szándékát, Tervét hamisítja meg. Ő nem számíthat Útmutatásra, hiszen ő maga mond le az Útmutatásról.

85. Aki másra, mint Iszlámra vágyik hitvallásként, nem fogadtatik el tőle és ő a Túlvilágon a vesztesek közt lesz[163].

كَيْفَ يَهْدِي اللّهُ قَوْمًا كَفَرُواْ بَعْدَ إِيمَانِهِمْ وَشَهِدُواْ أَنَّ الرَّسُولَ حَقٌّ وَجَاءهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَاللّهُ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٨٦﴾

86. How shall Allah Guide those who reject Faith after they accepted it and bore witness that the Messenger was true and that Clear Signs had come unto them? but Allah guides not a people unjust.

86. Hogy vezesse Allah azt a népet, kik tagadnak, miután hittek és megvallották, hogy a Próféta Igaz, a bizonyságok eljöttek hozzájuk?

أُوْلَئِكَ جَزَآؤُهُمْ أَنَّ عَلَيْهِمْ لَعْنَةَ اللّهِ وَالْمَلآئِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿٨٧﴾

87. Of such the reward is that on them (rests) the curse of Allah, of His angels, and of all mankind; -

87. Ezeknek viszonzása, hogy elátkozza őket Allah, az Angyalok és az emberek mind, -

خَالِدِينَ فِيهَا لاَ يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلاَ هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٨٨﴾

88. In that will they dwell; nor will their penalty be lightened, nor respite be (their lot); -

88. Ebben ők mindörökkön lesznek, nem enyhül róluk a büntetés és azt nem tartóztathatják fel.

إِلاَّ الَّذِينَ تَابُواْ مِن بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُواْ فَإِنَّ اللّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٨٩﴾

89. Except for those that repent (Even) after that, and make amends; for verily Allah is Oft-Forgiving, Most Merciful[164].

89. Csak azok nem, kik megbánják ezek után és jó útra térnek. Mert bizony, Allah a Megbocsájtó, a Könyörületes[164].

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُواْ بَعْدَ إِيمَانِهِمْ ثُمَّ ازْدَادُواْ كُفْرًا لَّن تُقْبَلَ تَوْبَتُهُمْ وَأُوْلَئِكَ هُمُ الضَّآلُّونَ ﴿٩٠﴾

90. But those who reject Faith after they accepted it, and then go on adding to their defiance of Faith, - never will their repentance be accepted; for they are those who have (of set purpose) gone astray.

90. Kik tagadnak hitük után, majd fokozzák tagadásukat, soha nem fogadtatik el tőlük megbánásuk. Ezek ők, az eltévelyedettek.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُواْ وَمَاتُواْ وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَن يُقْبَلَ مِنْ أَحَدِهِم مِّلْءُ الأَرْضِ ذَهَبًا وَلَوِ افْتَدَى بِهِ أُوْلَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ وَمَا لَهُم مِّن نَّاصِرِينَ ﴿٩١﴾

---

[164] See 2:160

Lásd 2:160

91. As to those who reject Faith, and die rejecting, - never would be accepted from any such as much gold as the earth contains, though they should offer it for ransom. For such is (in store) a penalty grievous, and they will find no helpers.

91. Kik tagadnak és hitetlenként halnak meg, soha nem fogadtatik el egyiküktől sem, akár a földkerekséget megtöltő arany, ha azzal (szándékozná) megváltani magát. Ezek ők, kiknek osztályrésze a fájdalmas szenvedés és nincs számukra pártfogó!

لَن تَنَالُواْ الْبِرَّ حَتَّى تُنفِقُواْ مِمَّا تُحِبُّونَ وَمَا تُنفِقُواْ مِن شَيْءٍ فَإِنَّ اللّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿٩٢﴾

92. By no means shall ye attain righteousness unless ye give (freely) of that which ye love; and whatever ye give, of a truth Allah knoweth it well[165].

92. Nem vívjátok ki (magatoknak) a helyes utat, míg nem áldoztok abból, amit szerettek. Mert bizony, mit áldoztok bármiből is, Allah annak tudója[165].

كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حِلاًّ لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ إِلاَّ مَا حَرَّمَ إِسْرَائِيلُ عَلَى نَفْسِهِ مِن قَبْلِ أَن تُنَزَّلَ التَّوْرَاةُ قُلْ فَأْتُواْ بِالتَّوْرَاةِ فَاتْلُوهَا إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٩٣﴾

93. All food was lawful to the Children of Israel, except what Israel Made unlawful for itself, before the Law (of Moses) was revealed. Say: "Bring ye the Law and study it, if ye be men of truth[166]."

93. Minden étek megengedett volt Izrael fiainak, kivéve, mit Izrael maga számára tiltott meg az előtt, hogy a Tóra kinyilatkoztatott. Mondd: „Hozzátok ide a Tórát és olvassátok, ha igazak vagytok[166]!"

فَمَنِ افْتَرَى عَلَى اللّهِ الْكَذِبَ مِن بَعْدِ ذَلِكَ فَأُوْلَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٩٤﴾

---

[165] The test of charity is: do you give something that you value greatly, something that you love? If you give your life in a Cause that is the greatest gift you can give. If you give yourself, your personal efforts, your talent, your skill, your learning, that comes next degree. If you give your earnings, your property, your possessions, that is also a gift. And there are the less tangible things, such as position, reputation, well being of those we love, the regard of those who can help us, etc. It is unselfishness that God demands.

Jótékonyság próbája: azt adjuk-e, ami nagy értékű, vagy amit tényleg szeretünk? Ha életünket adjuk az Ügyért, az a legtöbb, amit ember adhat. Ha magunkat adjuk, személyes erőfeszítésünket, tehetségünket, készségünket, tanultságunkat, ez a következő fokozat. Aki keresetét, tulajdonát, vagyonát adja, az is áldozat. Ami a legkevésbé beszámítható, az a pozíció, hírnév, szeretteink jóléte, vagy azok szempontjai, akik segíteni tudnak. Önzetlenséget akar tőlünk Isten.

[166] The Arab ate the flesh of the camel, which is lawful in Islam, but it was prohibited by the Jewish Law of Moses, Leviticus 11:4: "There are some that only chew the cud or only have a divided hoof, but you must not eat them. The camel, though it chews the cud, does not have a divided hoof; it is ceremonially unclean for you." But the law was very strict because of the "hardness of heart" of Israel due to Israel's insolence and iniquity. Before it was promulgated Israel was free to choose its own food.

Az arabok ették a tevehúst, ami az Iszlámban megengedett, de a Mózesi Zsidó Törvények tiltották. Leviticus 11:4: „De a kérődzők és a hasadt körműek közül ne egyétek meg ezeket: A tevét, mert az kérődző ugyan, de nincs hasadt körme; tisztátalan ez néktek." A Törvény rendkívül szigorú volt Izrael „szívének megkeményedése" miatt, amit kicsapongó viselkedésük és gonoszságuk okozott. Ennek az ítéletnek a kihirdetése előtt Izrael fiai szabadon választhatták meg étkeiket.

94. If any, after this, invent a lie and attribute it to Allah, they are indeed unjust wrong-doers.

94. Aki ezek után hazug szót eszel ki Allahra, hát ők azok, kik elkárhozottak.

قُلْ صَدَقَ اللّهُ فَاتَّبِعُواْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٩٥﴾

95. Say: "(Allah) speaketh the Truth: follow the religion of Abraham, the sane in faith; he was not of the Pagans[167]."

95. Mondd: „Allah Igaz! Kövessétek Ábrahám felekezetét, az egyenest, s ő nem volt bálványimádó[167].”

إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلْعَالَمِينَ ﴿٩٦﴾

96. The first House (of worship) appointed for men was that at Bakka: Full of blessing and of guidance for all kinds of beings[168]:

96. Az első Ház, ami az embereknek lerakatott, Bekkában (található), áldásként és útmutatásként minden teremtmény számára[168].

فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَّقَامُ إِبْرَاهِيمَ وَمَن دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا وَلِلّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلاً وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ اللّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٩٧﴾

97. In it are Signs Manifest; (for example), the Station of Abraham; whoever enters it attains security; Pilgrimage thereto is a duty men owe to Allah, - those who can afford the journey; but if any deny faith, Allah stands not in need of any of His creatures[169].

97. Ebben a nyilvánvaló bizonyságok, Ábrahám imahelye, s ki ide betér, biztonságban van. Allah iránti kötelessége az embereknek a zarándoklat, (de csak annak) akinek erre út nyílik. S ki tagad, hát Allah nem szorul teremtményeire[169].

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللّهِ وَاللّهُ شَهِيدٌ عَلَى مَا تَعْمَلُونَ ﴿٩٨﴾

---

[167] The greater freedom of Islam in the matter of ceremonial law, compared with Mosaic Law, is not a reproach but a recommendation. We go back to an older source than Judaism. It is the institution of Abraham. By common consent his Faith was genuine and he was certainly not Pagan, a term contemptuously applied to the Arabs by the Jews.

Az Iszlámban követett szertartási rend, összevetve a Mózesi törvényekkel, nem büntetésen, hanem ajánláson alapszik. Ha a Judaizmusnál régebbi forrásokig megyünk vissza, akkor felfedezzük az Ábrahám által bevezetett rendet. Abban mindenki egyetért, hogy az ő Hite eredeti és nem volt Pogány abban az értelemben, ahogy a Zsidók az Arabokat annak tartották.

[168] Bakka same as Mecca, perhaps older name.

Bekka ugyanaz, mint Mekka, talán a régi neve.

[169] See 2:125-126

Lásd 2:125-126

98. Say: "O People of the Book! Why reject ye the Signs of Allah, when Allah is Himself witness to all ye do?"

98. Mondd: „Ó Írás Népe! Miért tagadjátok Allah Áyáit, hiszen Allah Tanúja annak, amit tesztek?”

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللهِ مَنْ آمَنَ تَبْغُونَهَا عِوَجًا وَأَنتُمْ شُهَدَاء وَمَا اللهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٩٩﴾

99. Say: "O ye People of the Book! Why obstruct ye those who believe, from the path of Allah, Seeking to make it crooked, while ye were yourselves witnesses (to Allah's Covenant)? but Allah is not unmindful of all that ye do."

99. Mondd: „Ó Írás Népe! Miért akadályozzátok az Allahhoz vezető úton azt, ki hisz, vágyva arra, hogy az tekervényes legyen, mikor ti megvallottátok (azelőtt) hiteteket? Nem Allah az, Ki nincs tisztában azzal, amit tesztek.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوَاْ إِن تُطِيعُواْ فَرِيقًا مِّنَ الَّذِينَ أُوتُواْ الْكِتَابَ يَرُدُّوكُم بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كَافِرِينَ ﴿١٠٠﴾

100. O ye who believe! If ye listen to a faction among the People of the Book, they would (indeed) render you apostates after ye have believed!

100. Ó, kik hisznek! Ha engedelmeskedtek azoknak, akiknek már megadatott a Könyv, ők visszatérítenek titeket hitetek után hitetlenné.

وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَأَنتُمْ تُتْلَى عَلَيْكُمْ آيَاتُ اللهِ وَفِيكُمْ رَسُولُهُ وَمَن يَعْتَصِم بِاللهِ فَقَدْ هُدِيَ إِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿١٠١﴾

101. And how would ye deny Faith while unto you are rehearsed the Signs of Allah, and among you Lives the Messenger. Whoever holds firmly to Allah will be shown a way that is straight.

101. Hogy tagadhattok akkor, ha olvasták már nektek Allah Áyáit és köztetek az Ő Prófétája? Ki Allahban megkapaszkodik, az Egyenes Ösvényre lesz vezetve.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ اتَّقُواْ اللهَ حَقَّ تُقَاتِهِ وَلاَ تَمُوتُنَّ إِلاَّ وَأَنتُم مُّسْلِمُونَ ﴿١٠٢﴾

102. O ye who believe! Fear Allah as He should be feared, and die not except in a state of Islam[170].

102. Ó, kik hisznek! Őrizkedjetek Allahtól igaz őrizkedéssel és ne haljatok meg, csak úgy, ha Muszlimok vagytok[170]!

[170] It means: Die not except in a state when you surrender to His Will and Plan. This is Islam.

Ez azt jelenti a szó eredeti jelentése szerint, hogy ne haljatok meg, csak úgy, ha alávetitek magatokat az Ő akaratának. Ez az Iszlám.

وَاعْتَصِمُواْ بِحَبْلِ اللّهِ جَمِيعًا وَلاَ تَفَرَّقُواْ وَاذْكُرُواْ نِعْمَةَ اللّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنتُمْ أَعْدَاء فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُم بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا وَكُنتُمْ عَلَىَ شَفَا حُفْرَةٍ مِّنَ النَّارِ فَأَنقَذَكُم مِّنْهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٠٣﴾

103. And hold fast, all together, by the rope which Allah (stretches out for you), and be not divided among yourselves; and remember with gratitude Allah's favour on you; for ye were enemies and He joined your hearts in love, so that by His Grace, ye became brethren; and ye were on the brink of the pit of Fire, and He saved you from it. Thus doth Allah make His Signs clear to you: That ye may be guided[171].

103. Ragadjátok meg Allah kötelét mind és ne különbözzetek! Emlékezzetek Allah kegyére felétek, midőn ellenségek voltatok és összhangot teremtett szíveitek között, s az Ő kegye által testvérek lettetek! A Pokol gödre szélén voltatok és Ő megmentett attól! Ekképpen nyilvánítja ki Allah az Ő Áyáit, hátha tán jó útra tértek [171].

وَلْتَكُن مِّنكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنكَرِ وَأُوْلَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٤﴾

104. Let there arise out of you a band of people inviting to all that is good, enjoining what is right, and forbidding what is wrong: They are the ones to attain felicity[172].

104. Legyen belőletek egy Umma, ami hív a jóra, elrendeli az illőt és véget vet a romlottnak. Ők azok, kik boldoguknak[172]!

---

[171] Yathrib was torn with civil war and tribal feuds and dissensions before Prophet set his sacred feet on its soil. After that, it became the City of the Prophet, Medina and unmatched Brotherhood and pivot of Islam. This poor quarrelsome world is a larger Yathrib. Can we establish the sacred feet on its soil and make it a new and larger Madina? This aya calls for Unity of Muslims and calls for Brotherhood of all who make good deeds, want peace and prosperity.

Yathribot polgárháborúk, törzsi viszályok és állandó széthúzás szakította részekre, mielőtt a Próféta földjére lépett. Ezt követően Medina, a Próféta Városa lett, ahol páratlan Testvériség alakult ki az emberek között és az Iszlám otthonává vált. Mai civakodó világunk hasonlatos az egykori Yathrebhez. Rá tudjuk-e helyezni a Próféta lábnyomát erre a világra és tudunk-e ebből egy nagyobb Medinát építeni? Ez az áya a Muszlimok Egységére és azok Testvériségére hív, akik jótéteményűek, békét, prosperitást akarnak ezen a világon.

[172] Umma means group of people or nation. It has two explanitions:
- It is the nation or international community of Muslims exclusively.
- It is the big community of those who “hold fast all together the rope of Allah” as in previous aya and invite to good and forbid what is wrong. Due to the logic of the Quranic structure, I prefer this explanation.

Umma embercsoportot, nemzetet jelent. Két értelmezése van:
- Kizárólag Muszlimok nép, vagy Muszlim nemzetközösség.
- Azok nemzetközi közössége, akik „megragadják mind Allah kötelét,” ahogy az előző áyában szerepel, elrendelik a jót és véget vetnek a gonosznak. A Korán szerkezeti logikája miatt, én ez utóbbi magyarázatot tartom jobbnak.

وَلاَ تَكُونُواْ كَالَّذِينَ تَفَرَّقُواْ وَاخْتَلَفُواْ مِن بَعْدِ مَا جَاءهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَأُوْلَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٥﴾

105. Be not like those who are divided amongst themselves and fall into disputations after receiving Clear Signs: For them is a dreadful penalty, -

105. Ne legyetek olyanok, mint akik szétváltak és összekülönböztek, miután eljöttek hozzájuk a bizonyságok. Ezek osztályrésze hatalmas büntetés.

يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ فَأَمَّا الَّذِينَ اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ أَكَفَرْتُم بَعْدَ إِيمَانِكُمْ فَذُوقُواْ الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿١٠٦﴾

106. On the Day when some faces will be (lit up with) white, and some faces will be (in the gloom of) black: To those whose faces will be black, (will be said): "Did ye reject Faith after accepting it? Taste then the penalty for rejecting Faith."

106. A Napon kifehérednek az arcok és elfeketednek az arcok. Kiknek elfeketedik az arca (mondva lesz nekik): „Tagadtatok-e hitetek után? Hát ízleljétek meg a büntetést, miáltal tagadtatok.”

وَأَمَّا الَّذِينَ ابْيَضَّتْ وُجُوهُهُمْ فَفِي رَحْمَةِ اللّهِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٠٧﴾

107. But those whose faces will be (lit with) white, - they will be in (the light of) Allah's mercy: therein to dwell (for ever).

107. De kiknek arcuk kifehéredik, hát ők Allah kegyében lesznek, miben ők mindörökkön lesznek.

تِلْكَ آيَاتُ اللّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَمَا اللّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٠٨﴾

108. These are the Signs of Allah. We rehearse them to thee in Truth: And Allah means no injustice to any of His creatures.

108. Ezek Allah Áyái, miket néked recitálunk az Igazzal. Nem Allah az, Ki méltánytalanul akar bánni a teremtményekkel.

وَلِلّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الأَرْضِ وَإِلَى اللّهِ تُرْجَعُ الأُمُورُ ﴿١٠٩﴾

109. To Allah belongs all that is in the heavens and on earth: To Him do all questions go back (for decision)[173].

109. Allahé minden, ami az Egeken és a Földön van, Allahhoz térítettnek meg a dolgok[173].

كُنتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللّهِ وَلَوْ آمَنَ أَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُم مِّنْهُمُ الْمُؤْمِنُونَ وَأَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿١١٠﴾

110. Ye are the best of peoples, evolved for mankind, enjoining what is right, forbidding what is wrong, and believing in Allah. If only the People of the Book had

[173] See 2:210

Lásd 2:210

faith, it were best for them: among them are some who have faith, but most of them are perverted transgressors[174].

110. Ti vagytok (voltatok) a legjobb Umma, mi az embereknek előhozatott (mindaddig, amíg), elrendelitek az illőt, véget vettek a romlottnak és hisztek Allahban! Ha hinne az Írás Népe, hát jobb lenne nékik. Köztük kik hisznek, de legtöbbjük züllött[174].

لَن يَضُرُّوكُمْ إِلاَّ أَذًى وَإِن يُقَاتِلُوكُمْ يُوَلُّوكُمُ الأَدْبَارَ ثُمَّ لاَ يُنصَرُونَ ﴿١١١﴾

111. They will do you no harm, barring a trifling annoyance; if they come out to fight you, they will show you their backs, and no help shall they get.

111. Nem árthatnak nektek, csak csekély mértékben. Ha harcolnak veletek, hátat fordítanak, majd nem lelnek pártfogót.

ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ أَيْنَ مَا ثُقِفُواْ إِلاَّ بِحَبْلٍ مِّنْ اللهِ وَحَبْلٍ مِّنَ النَّاسِ وَبَآؤُوا بِغَضَبٍ مِّنَ اللهِ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الْمَسْكَنَةُ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُواْ يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللهِ وَيَقْتُلُونَ الأَنبِيَاء بِغَيْرِ حَقٍّ ذَلِكَ بِمَا عَصَوا وَّكَانُواْ يَعْتَدُونَ ﴿١١٢﴾

112. Shame is pitched over them (Like a tent) wherever they are found, except when under a covenant (of protection) from Allah and from men; they draw on themselves wrath from Allah, and pitched over them is (the tent of) destitution. This because they rejected the Signs of Allah, and slew the prophets in defiance of right; this because they rebelled and transgressed beyond bounds.

112. Gyalázat sújt le rájuk, bárhol lelik fel őket, hacsak nincs Allah köteléke (védelme), vagy az emberek köteléke (védelme). Kivívták Allah haragját. Nélkülözés tör rájuk, miáltal tagadták Allah Áyáit és megölték a Prófétákat igaztalanul. Ez volt hát, miáltal ők fellázadtak és szembeszegültek.

لَيْسُواْ سَوَاء مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَآئِمَةٌ يَتْلُونَ آيَاتِ اللهِ آنَاء اللَّيْلِ وَهُمْ يَسْجُدُونَ ﴿١١٣﴾

---

[174] In Arabic language past tense expresses conditional tense, too. Literally the aya says:" You were the best of peoples… Therefore, this aya has two meanings and both of them are true and eternal:

- You were the best of peoples when you were enjoining what was right and were forbidding what is wrong and were believing in Allah.
- You are the best of people if you enjoin what is right and if you forbid what is wrong and if you believe in Allah.

The main idea of the verse doesn't express permanency. It links the content to historical age or a condition. The real meaning comes only after we put age or condition together.

Az arab nyelvben a múlt idő feltételes módot is kifejez. Szó szerint ez az áya így hangzik. „Ti voltatok a legjobb nép… Ezért ez az áya két jelentéssel bír, mindkettő igaz és örök:

- Ti voltatok a legjobb nép akkor, amikor elrendeltétek a jót, véget vetettek a romlottnak és hittetek Allahban.
- Ti vagytok a legjobb nép akkor, ha elrendelitek a jót, véget vettek a romlottnak és hisztek Allahban.

A mondanivaló nem fejez ki állandóságot. A tartalmat történelmi időhöz vagy feltételhez köti. A valós jelentés csak akkor jön elő, ha a kort, vagy a feltételt összetesszük.

113. Not all of them are alike: Of the People of the Book are a portion that stand (For the right): They rehearse the Signs of Allah all night long, and they prostrate themselves in adoration[175].

113. Ők nem egyformák. Az Írás Népe közt is van Umma, ami egyenes, recitálják az éj beálltával Allah Áyáit és ők leborulnak[175],-

يُؤْمِنُونَ بِاللّهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنكَرِ وَيُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَأُوْلَئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١١٤﴾

114. They believe in Allah and the Last Day; they enjoin what is right, and forbid what is wrong; and they hasten (in emulation) in (all) good works: They are in the ranks of the righteous.

114. Hisznek Allahban, a Végítélet Napjában, elrendelik az illőt, véget vetnek a romlottnak és versengenek a jótéteményekben. Ezek ők, a jótevők.

وَمَا يَفْعَلُواْ مِنْ خَيْرٍ فَلَن يُكْفَرُوهُ وَاللّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ﴿١١٥﴾

115. Of the good that they do, nothing will be rejected of them; for Allah knoweth well those that do right.

115. Ami jót tesznek, soha nem tagadtatik meg tőlük. Allah Tudja ki az, ki őrizkedik.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُواْ لَن تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلاَ أَوْلاَدُهُم مِّنَ اللّهِ شَيْئًا وَأُوْلَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١١٦﴾

116. Those who reject Faith, - neither their possessions nor their (numerous) progeny will avail them aught against Allah. They will be companions of the Fire, - dwelling therein (for ever).

116. Kik tagadnak, soha nem segít rajtuk vagyonuk és gyermekeik Allahhal szemben egyáltalán. Ezek a Pokol követői, s ebben ők mindörökkön lesznek.

مَثَلُ مَا يُنفِقُونَ فِي هِذِهِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا صِرٌّ أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُواْ أَنفُسَهُمْ فَأَهْلَكَتْهُ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللّهُ وَلَكِنْ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٧﴾

117. What they spend in the life of this (material) world May be likened to a wind which brings a nipping frost: It strikes and destroys the harvest of men who have

---

[175] Islam is not a segregating religion. Using the word Umma here means that even Jews and Christians belong to the Muslim community whose conduct with God and with people is right. Not the name of the religion is important but the human contents and transactions.

Az Iszlám nem egy szegregáló vallás. Az Umma szó használata itt azt jelzi, hogy azok a Zsidók és Keresztények is a Muszlimok közösségébe tartoznak, akiknek kapcsolata Istennel és embertársaikkal jó. Nem a vallás nevén van a hangsúly, hanem annak emberi tartalmában és viszonyulásaiban.

wronged their own souls: it is not Allah that hath wronged them, but they wrong themselves.

117. Amit az Evilági életre áldoznak olyan, mint a fagyos szél, ami azok veteményére sújt, kik elkárhozták önmagukat, majd elpusztítja azt. Allah nem viszi őket rontásba, hanem magukat rontják meg.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ لاَ تَتَّخِذُواْ بِطَانَةً مِّن دُونِكُمْ لاَ يَأْلُونَكُمْ خَبَالاً وَدُّواْ مَا عَنِتُّمْ قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَاء مِنْ أَفْوَاهِهِمْ وَمَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الآيَاتِ إِن كُنتُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١١٨﴾

118. O ye who believe! Take not into your intimacy those outside your ranks: They will not fail to corrupt you. They only desire your ruin: Rank hatred has already appeared from their mouths: What their hearts conceal is far worse. We have made plain to you the Signs, if ye have wisdom.

118. Ó, kik hisznek! Ne fogadjatok bizalmatokba (másokat) magatokon kívül, hogy ne sikerüljön gátat vetni nektek fondorlattal. Azt szeretnék, ha romba dönthetnének titeket. Szájukból gyűlölet hangzik, de mit keblük rejt, nagyobb. Kinyilvánítottuk néktek Áyáinkat, hogy felfogjátok.

هَاأَنتُمْ أُوْلاء تُحِبُّونَهُمْ وَلاَ يُحِبُّونَكُمْ وَتُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ كُلِّهِ وَإِذَا لَقُوكُمْ قَالُواْ آمَنَّا وَإِذَا خَلَوْاْ عَضُّواْ عَلَيْكُمُ الأَنَامِلَ مِنَ الْغَيْظِ قُلْ مُوتُواْ بِغَيْظِكُمْ إِنَّ اللّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١١٩﴾

119. Ah! ye are those who love them, but they love you not, - though ye believe in the whole of the Book. When they meet you, they say, "We believe": But when they are alone, they bite off the very tips of their fingers at you in their rage. Say: "Perish in your rage; Allah knoweth well all the secrets of the heart."

119. Ti azok vagytok, kik szeretitek őket, de ők nem szeretnek titeket, míg ti hiszitek a Könyv egészét. Ha találkoznak veletek, mondják: „Hiszünk." De ha magukra maradnak, dühükben körmeikkel belétek marnak. Mondd: „Pusztuljatok el dühötökben!" Allah Tudója annak, mit a keblek rejtenek.

إِن تَمْسَسْكُمْ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ وَإِن تُصِبْكُمْ سَيِّئَةٌ يَفْرَحُواْ بِهَا وَإِن تَصْبِرُواْ وَتَتَّقُواْ لاَ يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا إِنَّ اللّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿١٢٠﴾

120. If aught that is good befalls you, it grieves them; but if some misfortune overtakes you, they rejoice at it. But if ye are constant and do right, not the least harm will their cunning do to you; for Allah Compasseth round about all that they do.

120. Ha jó érint meg titeket, az rosszul esik nekik, s ha gond tör rátok, örülnek annak. Ha állhatatosak vagytok és őrizkedtek, nem árthat nektek cselszövésük. Mert bizony Allah körbe öleli mindazt, amit tesznek.

وَإِذْ غَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ تُبَوِّئُ الْمُؤْمِنِينَ مَقَاعِدَ لِلْقِتَالِ وَاللّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٢١﴾

121. Remember that morning Thou didst leave Thy household (early) to post the faithful at their stations for battle: And Allah heareth and knoweth all things[176]:

121. Midőn hajnalban útra keltél házad népétől, hogy kijelöld a hívők harci állásait, Allah a Meghallgató, a Mindentudó[176].

إِذْ هَمَّت طَّآئِفَتَانِ مِنكُمْ أَن تَفْشَلاَ وَاللّهُ وَلِيُّهُمَا وَعَلَى اللّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٢٢﴾

[176] The battle of Uhud was a great testing time for the young Muslim community. Their mettle and the wisdom and strength of their Leader were shown in the battle of Badr (3:13 and note), in which the Makkan Pagans suffered a crushing defeat. The Makkans were determined to wipe off their disgrace and to annihilate the Muslims in Madinah. To this end they collected a large force and marched to Madinah. They numbered some 3,000 fighting men under Abu Sufyan, and they were so confident of victory that their women-folk came with them, and showed the most shameful savagery after the battle. To meet the threatened danger the Messenger of Allah, with his usual foresight, courage, and initiative, resolved to take his station at the foot of Mount Uhud, which dominates the city of Madinah some three miles to the north. Early in the morning, on the 7th of Shawwal, A.H. 3 (January, 625), he made his dispositions for battle. Madinah winters are notoriously rigorous, but the warriors of Islam (700 to 1000 in number) were up early. A torrent bed was to their south, and the passes in the hills at their back were filled with 50 archers to prevent the enemy attack from the rear. The enemy were set the task of attacking the walls of Madinah, with the Muslims at their rear. In the beginning the battle went well for the Muslims. The enemy wavered, but the Muslim archers, in disobedience of their orders, left their posts to join in the pursuit and share in the booty. There was also treachery on the part of the 300 "Hypocrites" led by Abdullah ibn Ubai, who deserted. The enemy took advantage of the opening left by the archers, and there was severe hand-to-hand fighting, in which numbers told in favour of the enemy. Many of the Companions and Helpers were killed. But there was no rout. Among the Muslim martyrs was the gallant Hamza, a brother of the Prophet's father. The graves of the martyrs are still shown at Uhud. The Messenger himself was wounded in his head and face, and one of his front teeth was broken. Had it not been for his firmness, courage, and coolness, all would have been lost. As it was, the prophet, in spite of his wound, and many of the wounded Muslims, inspired by his example, returned to the field next day, and Abu Sufyan and his Makkan army thought it most prudent to withdraw. Madinah was saved, but a lesson in faith, constancy, firmness, and steadfastness was learnt by the Muslims.

Az Uhudi ütközet nagy megmérettetés volt a fiatal Muszlim társadalom számára. Vezetőjük ereje, vérmérséklete és bölcsessége megmutatkozott a Badri ütközet során (3:13), melyben a Mekkai Pogányok súlyos vereséget szenvedtek. A Mekkaiak eltökélték, hogy lemossák ezt a gyalázatot és megsemmisítő csapást mérnek Medina Muszlimjaira. Hatalmas hadat toboroztak és Medina ellen vonultak. Abu Sufiyan vezérlete alatt 3.000 harcos gyűlt összee. Annyira biztosak voltak győzelmükben, hogy asszonyaikat is magukkal hozták, akik előtt vérszomjas vadsággal vetették bele magukat a küzdelembe. A fenyegető veszély elkerülése érdekében Allah Prófétája (béke reá), a rá jellemző bátorsággal és előrelátással Uhud Hegyének lábánal táborozott le. Ez Medinától 5 km távolságra helyezkedett el, északi irányban. Shawal hónap 7-ik napján kora reggel, a Hidzsa harmadik esztendejében (i.sz. 625. január) felálltak a harcra. Medina környezetében a tél meglehetősen zord. A Muszlim harcosok, akik 700-1000 körül voltak, megvetették magukat a Hegy lábánál. A Hegyen 50 íjászt helyeztek el hátvédként, akiknek meg kellett volna akadályozniuk, hogy az ellenség hátba támadja őket. Az ellenség tervében Medina hátsó falainak ostroma szerepelt. Kezdetben a Muszlimok számára jól alakult a hadi helyzet és az ellenség megingott. A Muszlim íjászok, azonban nem engedelmeskedtek a parancsnak és elhagyták posztjaikat, mert igyekeztek kivenni részüket a hadizsákmányból. Az Abdullah bin Ubai vezetése alatt álló 300 Hipokrita elárulta a Muszlimokat és dezertált. Az ellenség kihasználta az íjászok által hagyott védtelen szakaszt és örlő, szemtől szembeni küzdelem alakult ki, ami az ellenség javára alakította a harcot. A Próféta sok Követője és Segítője halálát lelte. Nem volt kiút. A Muszlim mártírok közt volt a bátor Hamza, a Próféta nagybátyja. A mártírok sírjai mai napig ott találhatók Uhud Hegyénél. A Próféta maga is megsebesült az arcán és az egyik foga kitört. Ha nem lett volna kitartó, bátor és nyugodt, mind odavesztek volna. Serülése ellenére, a Próféta és sok sebesült Muszlim az ő példáján felbuzdulva, másnap visszatértek a csatatérre. Abu Sufiyan és a Mekkaiak serege megfontolt volt és inkább visszavonult. Medina megmenekült, egyben a Muszlimok leckét kaptak hitből, kiállásból, megingathatatlanságból és állhatatosságból.

122. Remember two of your parties Meditated cowardice; but Allah was their protector, and in Allah should the faithful (Ever) put their trust[177].

122. Midőn két csapatot aggasztott közületek, hogy elbuknak, hát Allah volt oltalmazójuk. Allahra hagyatkozzanak a hívők[177].

وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللهُ بِبَدْرٍ وَأَنتُمْ أَذِلَّةٌ فَاتَّقُواْ اللهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢٣﴾

123. Allah had helped you at Badr, when ye were a contemptible little force; then fear Allah. thus May ye show your gratitude.

123. Allah pártfogásába vett titeket Badrnál, mikor silányak voltatok, hát őrizkedjetek Allahtól, hátha tán hálát adtok.

إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ أَلَن يَكْفِيَكُمْ أَن يُمِدَّكُمْ رَبُّكُم بِثَلاَثَةِ آلاَفٍ مِّنَ الْمَلآئِكَةِ مُنزَلِينَ ﴿١٢٤﴾

124. Remember thou saidst to the Faithful: "Is it not enough for you that Allah should help you with three thousand angels (Specially) sent down?

124. Mikor mondtad a hívőknek: „Nem elégedtek-e meg, ha Uratok lenyújt háromezer Angyalt, kik leszállnak (segítségetekre)?

بَلَى إِن تَصْبِرُواْ وَتَتَّقُواْ وَيَأْتُوكُم مِّن فَوْرِهِمْ هَذَا يُمْدِدْكُمْ رَبُّكُم بِخَمْسَةِ آلافٍ مِّنَ الْمَلآئِكَةِ مُسَوِّمِينَ ﴿١٢٥﴾

125. "Yea, - if ye remain firm, and act aright, even if the enemy should rush here on you in hot haste, your Lord would help you with five thousand angels Making a terrific onslaught.

125. Mi több! Ha állhatatosak vagytok, őrizkedtek és rátok törnek váratlanul, akkor lenyújt nektek Uratok ötezer Angyalt, feltartózhatatlanokat.

وَمَا جَعَلَهُ اللهُ إِلاَّ بُشْرَى لَكُمْ وَلِتَطْمَئِنَّ قُلُوبُكُم بِهِ وَمَا النَّصْرُ إِلاَّ مِنْ عِندِ اللهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿١٢٦﴾

126. Allah made it but a message of hope for you, and an assurance to your hearts: (in any case) there is no help except from Allah. The Exalted, the Wise[178]:

---

[177] The two parties wavering in their minds were probably the Banu Salma Khazraji and the Banu Haritha, but they rallied under the Prophet's inspiration. That incident shows that man may be weak, but if he allows his weak will to be governed by the example of men of God, he may yet retrieve his weakness.

A két aggódó csapat valószínűleg Banu Salma Khazradzsi és Banu Haritha volt, akik a Próféta buzdítására összeszedték magukat. Ez az eset azt példázza, hogy bármennyire gyenge valaki, ha Isten emberének példája inspirálja, akkor felül tud kerekedni gyengeségén.

[178] Whatever happens, whether there is a miracle or not, all help proceeds from Allah. Man should not be so arrogant as to suppose that his own resources will change the current of the world plan. Allah helps those who show constancy, courage, and discipline, and use all the human means at their disposal, not those who fold their hands and have no faith. But Allah's help is determined on considerations exalted far above our petty human motive, and by perfect wisdoms, of which we can have only faint glimpses.

126. Nem teszi ezt (Uratok) más miatt, csak hogy örömhírt és megnyugvást hozzon szívetekbe általa. Nincs más pártfogás, csak Allahtól, a Nagyszerűtől, a Bölcstől való[178]:

لِيَقْطَعَ طَرَفًا مِّنَ الَّذِينَ كَفَرُواْ أَوْ يَكْبِتَهُمْ فَيَنقَلِبُواْ خَآئِبِينَ ﴿١٢٧﴾

127. That He might cut off a fringe of the Unbelievers or expose them to infamy, and they should then be turned back, frustrated of their purpose[179].

127. Hogy levágja egy részüket azoknak, kik tagadnak, megbecstelenítse őket, hogy megalázottként forduljanak vissza[179].

لَيْسَ لَكَ مِنَ الأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١٢٨﴾

128. Not for thee, (but for Allah., is the decision: Whether He turn in mercy to them, or punish them; for they are indeed wrong-doers[180].

128. Nincs velük semmi dolgod (ó Mohammed), (Allahra tartozik), hogy megenyhül-e irántuk, vagy megbünteti őket, és ők elkárhoznak[180].

وَلِلّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَن يَشَاء وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاء وَاللّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢٩﴾

Akármi történik, legyen az csoda, vagy más, minden segítség Allahtól jön. Az ember nem lehet annyira gőgös, hogy azt higgye, saját erejéből meg tudja változtatni a világ rendjét. Allah segít azoknak, akik állhatatosak, bátrak, fegyelmezettek és minden számukra adott eszközt felhasználnak az Ő szolgálatában. Nem úgy, mint azok, akik feladják a küzdelmet, mert nincs Istenbe vetett hitük. Allah segítsége nem hozható összefüggésbe az emberi bagatell célokkal. Az Ő bölcsességére mi csupán halvány pillantásokat vethetünk.

[179] The Makkan Pagans, who had come to exterminate the Muslims with such confidence, went back frustrated in their purpose. The shameless cruelty with which they and their women mutilated the Muslim corpses on the battle-field will stand recorded to their eternal infamy. Perhaps it also exposed their real nature to some of those who fought for them. e.g., Khalid ibn Al-Walid, who not only accepted Islam afterwards, but became one of the most notable champions of Islam. He was who later on, won distinguished honours in Syria and 'Iraq.

A Mekkai Pogányok, akik nagy elszántsággal és teljes bizonyossággal jöttek elpusztítani a Muszlimokat, kielégítetlenül hagyták el a csatamezőt. A szégyentelen kegyetlenség, mellyel ők és asszonyaik a harctéren megcsonkították a halott Muszlimok testét, beíródik becstelenségeik sorába. Ez megmutatta igazi természetüket azoknak, akik addig értük harcoltak, de kiábrándultak. Pl. Khalid ibn Al-Walid, aki ezek után felvette az Iszlámot és a hit nemes bajnokává vált. A későbbiekben ő aratott fényes győzelmet Szíriában és Irakban.

[180] Uhud is as much a sign-post for Islam as Badr. For us in these latter days it carries an ever-greater lesson. Allah's help will come if we have faith, obedience, discipline, unity, and the spirit of acting in righteousness and justice. If we fail, His mercy is always open to us. But it is also open to our enemies, and those who seem to us His enemies. His Plan may be to bring sinners to repentance, and to teach us righteousness and wisdom through those who seem in our eyes to be rebellious or even defiant.

Uhud éppen annyira sarokköve az Iszlámnak, mint Badr. Számunkra ma is mondanivalót hordoz. Allah segítsége akkor jön el, ha van hitünk, engedelmeskedünk, fegyelmezettek, egységesek vagyunk és meg van bennünk a jó cselekedetek iránti lelkesedés, igazság tudat. Az Ő kegyelme mindig rendelkezésünkre áll. De Ő az ellenségeink és az Ő ellenségeinek látszó személyek felé is nyitott. Lehet, hogy a bűnösöket az Ő Tervében egy napon megbánásra készteti. Ezzel azt mutatja felénk a lázadó és gőgös csoportok példáján, hogy ha létezik jóság és bölcsesség, létezhet jó útra térés is.

129. To Allah belongeth all that is in the heavens and on earth. He forgiveth whom He pleaseth and punisheth whom He pleaseth; but Allah is Oft-Forgiving, Most Merciful.

129. Allahé minden, ami az Egeken és Földön van, annak bocsájt meg, akinek Ő akar, és azt bünteti meg, akit Ő akar. Ő a Megbocsájtó, a Könyörületes.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ لاَ تَأْكُلُواْ الرِّبَا أَضْعَافًا مُّضَاعَفَةً وَاتَّقُواْ اللّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٣٠﴾

130. O ye who believe! Devour not usury, doubled and multiplied; but fear Allah. that ye may (really) prosper[181].

130. Ó, kik hisznek! Ne nyeljétek el az uzsorát, többet és többet! Őrizkedjetek Allahtól, hátha tán boldogultok[181].

وَاتَّقُواْ النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿١٣١﴾

131. Fear the Fire, which is repaired for those who reject Faith:

131. Őrizkedjetek a Pokoltól, ami a hitetleneknek készíttetett elő.

وَأَطِيعُواْ اللّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٣٢﴾

132. And obey Allah and the Messenger. that ye may obtain mercy.

132. Engedelmeskedjetek Allahnak, a Prófétának, hátha tán kegyelmet nyertek.

وَسَارِعُواْ إِلَى مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ وَالأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٣﴾

133. Be quick in the race for forgiveness from your Lord, and for a Garden whose width is that (of the whole) of the heavens and of the earth, prepared for the righteous, -

133. Versengjetek a megbocsájtásért Uratoktól, s az Égi Kertekért, melynek szélessége az Egek és a Föld és az őrizkedőknek készíttetett, -

الَّذِينَ يُنفِقُونَ فِي السَّرَّاء وَالضَّرَّاء وَالْكَاظِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣٤﴾

134. Those who spend (freely), whether in prosperity, or in adversity; who restrain anger, and pardon (all) men; - for Allah loves those who do good; -

134. (Azoknak), kik áldoznak jólétben, balsorsban, kik visszafogják haragjukat, elnézők az emberek iránt. Allah szereti a jótevőket, -

[181] See 2:275

Lásd 2:275

وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُواْ فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُواْ أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُواْ اللّهَ فَاسْتَغْفَرُواْ لِذُنُوبِهِمْ وَمَن يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلاَّ اللّهُ وَلَمْ يُصِرُّواْ عَلَى مَا فَعَلُواْ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٣٥﴾

135. And those who, having done something to be ashamed of, or wronged their own souls, earnestly bring Allah to mind, and ask for forgiveness for their sins, - and who can forgive sins except Allah. - and are never obstinate in persisting knowingly in (the wrong) they have done.

135. Azoknak, kik, ha feslettséget tesznek, bűnbe esnek, Allahra emlékeznek és könyörögnek bűneik megbocsájtásáért. Ki más az, Ki Allahon kívül megbocsájtja a bűnöket? És nem tartanak ki a mellett, amit tettek, s ők ezt tudják.

أُوْلَئِكَ جَزَآؤُهُم مَّغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَجَنَّاتٌ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿١٣٦﴾

136. For such the reward is forgiveness from their Lord, and Gardens with rivers flowing underneath, - an eternal dwelling: How excellent a recompense for those who work (and strive)!

136. Ők azok, kiknek jussa megbocsájtás Uruktól, az Égi Kertek, mik alatt folyók futnak, s ebben ők örökkön lesznek. Kegy osztályrésze a (jóra való) munkálkodóknak.

قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَسِيرُواْ فِي الأَرْضِ فَانْظُرُواْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿١٣٧﴾

137. Many were the Ways of Life that have passed away before you: travel through the earth, and see what was the end of those who rejected Truth[182].

137. Már elmúltak előttetek rendszerek, hát haladjatok a Földön és nézzétek, mi volt büntetése a hazugoknak[182]!

هَذَا بَيَانٌ لِّلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٨﴾

138. Here is a plain statement to men, a guidance and instruction to those who fear Allah.

138. Ez közlemény az embereknek és Útmutatás, intés az őrizkedőknek.

وَلاَ تَهِنُوا وَلاَ تَحْزَنُوا وَأَنتُمُ الأَعْلَوْنَ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٣٩﴾

139. So lose not heart, nor fall into despair: For ye must gain mastery if ye are true in Faith.

139. Ne hagyjátok el magatokat, ne csüggedjetek, mert ti kerekedtek felül, ha hívők vagytok.

---

[182] History proves that no matter a nation is small or big if it falls to debauchery, follows bad moral, becomes corrupt it will pass away. See the examples like Greece or Rome, or even the Superpowers of today!

A történelem igazolja, hogy teljesen mindegy, egy nemzet kicsi, vagy nagy, ha kicsapongásokba esik, rossz morált követ, korrupttá válik, akkor ideje elmúlik. Lásd az olyan példákat, mint Görögország, Róma, vagy akár napjaink nagyhatalmai.

إِن يَمْسَسْكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِّثْلُهُ وَتِلْكَ الأيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللّهُ الَّذِينَ آمَنُواْ وَيَتَّخِذَ مِنكُمْ شُهَدَاء وَاللّهُ لاَ يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿١٤٠﴾

140. If a wound hath touched you, be sure a similar wound hath touched the others. Such days (of varying fortunes) We give to men and men by turns: that Allah may know those that believe, and that He may take to Himself from your ranks Martyr-witnesses (to Truth). And Allah loveth not those that do wrong[183].

140. Ha viszontagság tör rátok, másokat is éppoly viszontagság sújt. Ezeket a napokat azért váltjuk ki az emberek között, hogy Allah megtudja, kik azok, kik hisznek és vegyen közületek vértanúkat. Allah nem szereti a bűnösöket[183].

وَلِيُمَحِّصَ اللّهُ الَّذِينَ آمَنُواْ وَيَمْحَقَ الْكَافِرِينَ ﴿١٤١﴾

141. Allah's object also is to purge those that are true in Faith and to deprive of blessing Those that resist Faith.

141. S hogy megtisztítsa vele Allah azokat, kik hisznek és megfossza (az áldástól) a hitetleneket.

أَمْ حَسِبْتُمْ أَن تَدْخُلُواْ الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللّهُ الَّذِينَ جَاهَدُواْ مِنكُمْ وَيَعْلَمَ الصَّابِرِينَ ﴿١٤٢﴾

142. Did ye think that ye would enter Heaven without Allah testing those of you who fought hard (In His Cause) and remained steadfast?

142. Avagy arra számítottatok-e, hogy úgy tértek be az Égi Kertekbe, hogy Allah nem tudja kik azok, akik küzdöttek és megtudja, kik voltak állhatatosak?

وَلَقَدْ كُنتُمْ تَمَنَّوْنَ الْمَوْتَ مِن قَبْلِ أَن تَلْقَوْهُ فَقَدْ رَأَيْتُمُوهُ وَأَنتُمْ تَنظُرُونَ ﴿١٤٣﴾

143. Ye did indeed wish for death before ye met him: Now ye have seen him with your own eyes, (And ye flinch!)

---

[183] These general considerations apply in particular to the disaster at Uhud. 1. In a fight for truth, if you are hurt, be sure the adversary has suffered hurt also, the more so as he has no faith to sustain him. 2. Success or failure in this world comes to all at varying times: we must not grumble, as we do not see the whole of Allah's Plan. 3. Men's true mettle is known in adversity as gold is assayed in fire. 4. Martyrdom is in itself an honour and a privilege: how glorious is the fame of Hamza the Martyr? 5. If there is any dross in us, it will be purified by resistance and struggle. 6. When evil is given rope a little, it works out its own destruction; the orgies of cruelty indulged in by the Pagans after what they supposed to be their victory at Uhud filled up their cup of iniquity; it lost them the support and adherence of the best in their own ranks, and hastened the destruction of Paganism from Arabia.

Az Uhudi tanulságokból általános következtetések vonhatók le. 1. Az igazságért folytatott harcban, ha megsérülsz, akkor légy biztos abban, hogy az ellenfél is megsérül, de hite nem lévén, nincs, ami megtartsa őt. 2. Siker vagy bukás ezen a világon eltérő időkben jönnek. Ne elégedetlenkedjünk, mert nem látjuk Allah Tervét. 3. Az ember csapások súlya alatt adja igazi önmagát, ahogy az arany is akkor látszik, ha a hő megolvasztja és elválik a szennyeződésektől. 4. A vértanúság maga is büszkén viselhető teher és kiváltság. Mily becsben áll Hamza neve, aki mártírrá vált? 5. Ha salak, szennyeződés van bennünk, a küzdelem megtisztít ettől. 6. Ha a sátánnak kötelet dobnak, az megragadja és rombolásba viszi a kötelet vetőt. Amikor a Pogányok Uhudnál úgy vélték, hogy nyernek, brutális orgiát csaptak, ami visszatetsző volt még saját soraikon belül is azoknak, akik jóérzéssel bírtak. Mindez felgyorsította azt a folyamatot, ami Arábiából kiszorította a pogányságot.

143. Mert bizony, ti vágytátok a halált még azelőtt, hogy találkoztatok volna vele. Hát most nézzétek és ti meglátjátok.

وَمَا مُحَمَّدٌ إِلاَّ رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِن مَّاتَ أَوْ قُتِلَ انقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ وَمَن يَنقَلِبْ عَلَىَ عَقِبَيْهِ فَلَن يَضُرَّ اللّهَ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللّهُ الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٤﴾

144. Muhammad is no more than an apostle: many Were the apostle that passed away before him. If he died or were slain, will ye then Turn back on your heels? If any did turn back on his heels, not the least harm will he do to Allah. but Allah (on the other hand) will swiftly reward those who (serve Him) with gratitude[184].

144. Mohammed nem más, mint Próféta, aki előtt Próféták múltak el. Ha meghalna, vagy megöletne, ti sarkon fordulnátok tán? Aki sarkon fordul, soha nem árt Allahnak semmit. Allah megadja osztályrészét a hálaadóknak[184].

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تَمُوتَ إِلاَّ بِإِذْنِ اللهِ كِتَابًا مُّؤَجَّلاً وَمَن يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَن يُرِدْ ثَوَابَ الآخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَا وَسَنَجْزِي الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٥﴾

145. Nor can a soul die except by Allah's leave, the term being fixed as by writing. If any do desire a reward in this life, We shall give it to him; and if any do desire a reward in the Hereafter, We shall give it to him. And swiftly shall We reward those that (serve us with) gratitude[185].

145. Nem halhat meg lélek, csak Allah engedelmével, ahogy sorsa megírt. Aki az Evilág viszonzását akarja, adunk neki belőle. Aki a Túlvilág viszonzását akarja, adunk neki belőle és megjutalmazzuk a hálaadókat[185].

---

[184] This verse primarily applies to the battle of Uhud, in the course of which a cry was raised that the Messenger was slain. He had indeed been severely wounded, but Talha, Abu Bakr, and Ali were at his side, and his own unexampled bravery saved the Muslim army from a rout. This verse was recalled again by Abu Bakr when the Messenger actually died a natural death eight years later, to remind people that Allah, Whose Message he brought, lives for ever.

A vers az Uhudi ütközetet említi, amikor azt kiáltotta valaki, hogy a Prófétát megölték. Valóban súlyos sérülést szenvedett, de Talha, Abu Bakr, Ali az oldalán álltak és meg tudták menteni a Muszlimok seregét attól, hogy csődületté ne váljanak. Ezt az áyát Abu Bakr akkor is elmondta, amikor a Próféta nyolc évvel később természetes halállal távozott, hogy az embereket megtartsa Allah szolgálatában. A Próféta ember volt, de Annak üzenetét hozta el, Aki örök.

[185] There is a slight touch of irony in this. As applied to the archers at Uhud, who deserted their post for the sake of plunder, they might have got some plunder, but they put themselves and the whole of their army into jeopardy. For a little worldly gain, they nearly lost their souls. On the other hand, those who took the long view and fought with staunchness and discipline, their reward was swift and sure. If they died, they got the crown of martyrdom. If they lived, they were heroes honoured in this life and the next.

Egy kis gúny is fellelhető, mivel céloz Uhud íjászaira, akik elhagyták posztjaikat a hadizsákmány miatt. Lehet, hogy részesültek valamennyit a prédából, de veszélybe sodorták magukat és társaikat. Egy kis evilági nyereségért majdnem elvesztették saját lelküket. Viszont azok, akik távolba tekintettek és fegyelmezetten, kitartással küzdöttek, jutalmuk hamar elérte őket. Ha meghaltak, vértanúkká lettek, ha életben maradtak, az Evilág és Túlvilág hőseivé váltak.

وَكَأَيِّن مِّن نَّبِيٍّ قَاتَلَ مَعَهُ رِبِّيُّونَ كَثِيرٌ فَمَا وَهَنُواْ لِمَا أَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللّهِ وَمَا ضَعُفُواْ وَمَا اسْتَكَانُواْ وَاللّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ ﴿١٤٦﴾

146. How many of the prophets fought (in Allah's way), and with them (fought) Large bands of godly men? but they never lost heart if they met with disaster in Allah's way, nor did they weaken (in will) nor give in. And Allah Loves those who are firm and steadfast.

146. Hány Prófétával harcolt sok istenfélő ember, kik nem hunyászkodtak meg, ha csapás sújtott le rájuk Allah útján? Nem gyengültek el és nem törtek meg. Allah szereti az állhatatosakat.

وَمَا كَانَ قَوْلَهُمْ إِلاَّ أَن قَالُواْ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿١٤٧﴾

147. All that they said was: "Our Lord! Forgive us our sins and anything We may have done that transgressed our duty: Establish our feet firmly, and help us against those that resist Faith."

147. Nem volt más, mit mondtak, mint: „Urunk! Bocsájtsd meg nékünk bűneinket, hiábavalóságainkat dolgainkban, szilárdítsd meg lábainkat és végy pártfogásodba a hitetlenek ellen.

فَآتَاهُمُ اللّهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا وَحُسْنَ ثَوَابِ الآخِرَةِ وَاللّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤٨﴾

148. And Allah gave them a reward in this world, and the excellent reward of the Hereafter. For Allah Loveth those who do good.

148. Megadta nékik Allah az Evilág viszonzását és a Túlvilág szép viszonzását. Allah szereti a jótét embereket.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوَاْ إِن تُطِيعُواْ الَّذِينَ كَفَرُواْ يَرُدُّوكُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ فَتَنقَلِبُواْ خَاسِرِينَ ﴿١٤٩﴾

149. O ye who believe! If ye obey the Unbelievers, they will drive you back on your heels, and ye will turn back (from Faith) to your own loss.

149. Ó, kik hisznek! Ha engedelmeskedtek azoknak, kik hitetlenek, ők sarkon fordítanak titeket. S ha megfordultok, vesztesek lesztek.

بَلِ اللّهُ مَوْلاَكُمْ وَهُوَ خَيْرُ النَّاصِرِينَ ﴿١٥٠﴾

150. Nay, Allah is your protector, and He is the best of helpers.

150. Mi több! Allah Felségetek és Ő a Pártfogók Legjobbika.

سَنُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُواْ الرُّعْبَ بِمَا أَشْرَكُواْ بِاللّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَمَأْوَاهُمُ النَّارُ وَبِئْسَ مَثْوَى الظَّالِمِينَ ﴿١٥١﴾

151. Soon shall We cast terror into the hearts of the Unbelievers, for that they joined companions with Allah, for which He had sent no authority: their abode will be the Fire: And evil is the home of the wrong-doers!

151. Rettegést vetünk azok szíveibe, kik hitetlenek, miáltal társat állítottak Allahnak, melynek nem nyilváníttatott ki hatalom. Hajlékuk a Pokol és becstelenség jár viszonzásul a bűnösöknek.

وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللّهُ وَعْدَهُ إِذْ تَحُسُّونَهُم بِإِذْنِهِ حَتَّى إِذَا فَشِلْتُمْ وَتَنَازَعْتُمْ فِي الأَمْرِ وَعَصَيْتُم مِّن بَعْدِ مَا أَرَاكُم مَّا تُحِبُّونَ مِنكُم مَّن يُرِيدُ الدُّنْيَا وَمِنكُم مَّن يُرِيدُ الآخِرَةَ ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ لِيَبْتَلِيَكُمْ وَلَقَدْ عَفَا عَنكُمْ وَاللّهُ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥٢﴾

152. Allah did indeed fulfil His promise to you when ye with His permission Were about to annihilate your enemy, -until ye flinched and fell to disputing about the order, and disobeyed it after He brought you in sight (of the booty) which ye covet. Among you are some that hanker after this world and some that desire the Hereafter. Then did He divert you from your foes in order to test you but He forgave you: For Allah is full of grace to those who believe[186].

152. Mert bizony, beteljesítette Allah az Ő ígéretét, midőn megfutamítottátok őket az Ő engedelmével. Egészen addig, míg meg nem hátráltatok, össze nem tűztetek egymással a parancs miatt, s engedetlenkedtetek, miután Ő megláttatta veletek azt, amit szerettek. Közöttetek van, ki az Evilágot akarja és köztetek, ki a Túlvilágot akarja. Majd Ő eltérített titeket róluk (az ellenségről), hogy próbára tegyen, majd Ő megenyhült felétek. Allah a Kiváltság Hordozója a hivőknek[186].

إِذْ تُصْعِدُونَ وَلاَ تَلْوُونَ عَلَى أَحَدٍ وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ فِي أُخْرَاكُمْ فَأَثَابَكُمْ غُمَّاً بِغَمٍّ لِّكَيْلاَ تَحْزَنُواْ عَلَى مَا فَاتَكُمْ وَلاَ مَا أَصَابَكُمْ وَاللّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٥٣﴾

153. Behold! ye were climbing up the high ground, without even casting a side glance at any one, and the Messenger in your rear was calling you back. There did Allah give you one distress after another by way of requital, to teach you not to grieve for (the booty) that had escaped you and for (the ill) that had befallen you. For Allah is well aware of all that ye do.

153. Midőn felmásztatok (a hegyre), fittyet hányva mindenki másra, a Próféta visszahívott titeket állásaitokhoz. Majd egyik csapás követte a másikat azért, hogy ne bánkódjatok azon, mit elvesztettetek (hadizsákmány) és a balsorson, ami rátok tört. Allah Értesült arról, mit tesztek.

---

[186] The order was: not to leave the post and strictly to maintain discipline. Uhud was in the beginning a victory for the Muslims. Many of the enemy were slain, and they were retiring when a part of the Muslims, against orders, ran in pursuit, attracted by the prospects of booty. See note to 3:121.

A parancs az volt, hogy ne hagyják el állásaikat és tartsák meg a fegyelmet. Uhud a kezdetben győzelemnek indult a Muszlimok számára. Sok ellenség életét vesztette, de harci kedvük életre kapott, amikor a Muszlimok közül néhányan a paranccsal szemben zsákmányt gyűjtöttek. Lásd 3:121.

ثُمَّ أَنزَلَ عَلَيْكُم مِّن بَعْدِ الْغَمِّ أَمَنَةً نُّعَاسًا يَغْشَى طَآئِفَةً مِّنكُمْ وَطَآئِفَةٌ قَدْ أَهَمَّتْهُمْ أَنفُسُهُمْ يَظُنُّونَ بِاللهِ غَيْرَ الْحَقِّ ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةِ يَقُولُونَ هَل لَّنَا مِنَ الأَمْرِ مِن شَيْءٍ قُلْ إِنَّ الأَمْرَ كُلَّهُ لِلَّهِ يُخْفُونَ فِي أَنفُسِهِم مَّا لاَ يُبْدُونَ لَكَ يَقُولُونَ لَوْ كَانَ لَنَا مِنَ الأَمْرِ شَيْءٌ مَّا قُتِلْنَا هَاهُنَا قُل لَّوْ كُنتُمْ فِي بُيُوتِكُمْ لَبَرَزَ الَّذِينَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ إِلَى مَضَاجِعِهِمْ وَلِيَبْتَلِيَ اللهُ مَا فِي صُدُورِكُمْ وَلِيُمَحَّصَ مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَاللهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١٥٤﴾

154. After (the excitement) of the distress, He sent down calm on a band of you overcome with slumber, while another band was stirred to anxiety by their own feelings, Moved by wrong suspicions of Allah - suspicions due to ignorance. They said: "What affair is this of ours?" Say thou: "Indeed, this affair is wholly Allah's." They hide in their minds what they dare not reveal to thee. They say (to themselves): "If we had had anything to do with this affair, We should not have been in the slaughter here." Say: "Even if you had remained in your homes, those for whom death was decreed would certainly have gone forth to the place of their death"; but (all this was) that Allah might test what is in your breasts and purge what is in your hearts. For Allah knoweth well the secrets of your hearts[187].

154. Majd a veszedelem után Ő rátok bocsátotta a biztonságot. Néhányatokra közületek álom szállt, elhomályosítva őket, másokat saját dolga érdekelte. Ők igaztalanul gondoltak Allahra, a Dzsahiliya gondolatával. Mondták: „Van-e valami részünk az elrendelésben egyáltalán?" Mondd: „Az elrendelés mind Allahra tartozik." Elrejtik magukban azt, amit nem mutatnak ki neked. Mondják: „Ha lenne valami részünk az elrendelésben, akkor itt nem ölettünk volna meg." Mondd: „Még, ha a házaitokban lettetek volna, akkor is rájuk tört volna a halál az ágyaikban azokra, akikre meg volt írva." Allah próbára teszi azt, mi a kebletekben van és megtisztítja azt, ami a szívetekben van. Allah Tudója annak, amit kebletek rejt[187].

[187] After the first surprise, when the enemy turned on them, a great part of the Muslims did their best, and seeing their mettle, the enemy withdrew to his camp. There was a lull; the wounded had rest; those who had fought the hard fight were visited by kindly Sleep, sweet Nature's nurse.
The Hypocrites withdrew from the fighting. Apparently, they had been among those who had been counseling the defence of Madinah within the walls instead of boldly coming out to meet the enemy. Their distress was caused by their own mental state: the sleep of the just was denied them: and they continued to murmur of what might have been. They followed the way of belief of Jahiliya, the time before Islam.

Az első meglepődést követően az ellenség ellentámadásba kezdett. A Muszlimok nagy része mindent beleadott a védekezésbe, majd látva az eltökéltségüket, a Mekkaiak hada visszavonult. A harcosok lélegzetvételnyi időhöz jutottak, a sebesültek pihenhettek, akik a nehéz harcokban elfáradtak, aludhattak a természet lágy ölén.
A Hipokriták hátrahúzódtak a harcoktól. Közöttük sokan azt tanácsolták, hogy Medina védelmét a falakon belül kell biztosítani és nem vakmerően a falakon kívül a nyílt mezőn. Lehangoltságukat belső szorongásuk okozta. Nem tudtak aludni, egymás között zúgolódtak, elemezve azt, mit lehetne tenni. Ők a Dzsahiliya, az Iszlám előtti korszak gondolkodását követték.

إِنَّ الَّذِينَ تَوَلَّوْاْ مِنكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ إِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطَانُ بِبَعْضِ مَا كَسَبُواْ وَلَقَدْ عَفَا اللّهُ عَنْهُمْ إِنَّ اللّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٥٥﴾

155. Those of you who turned back on the day the two hosts Met, -it was Satan who caused them to fail, because of some (evil) they had done. But Allah Has blotted out (their fault): For Allah is Oft-Forgiving, Most Forbearing[188].

155. Kik visszafordultak tőletek a napon, mikor találkozott a két had, a Sátán okozta botlásukat a néhány (bűnnel), mit elkövettek. De Allah Megenyhült feléjük. Allah a Megbocsájtó, az Irgalmas[188].

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ لاَ تَكُونُواْ كَالَّذِينَ كَفَرُواْ وَقَالُواْ لإِخْوَانِهِمْ إِذَا ضَرَبُواْ فِي الأَرْضِ أَوْ كَانُواْ غُزًّى لَّوْ كَانُواْ عِندَنَا مَا مَاتُواْ وَمَا قُتِلُواْ لِيَجْعَلَ اللّهُ ذَلِكَ حَسْرَةً فِي قُلُوبِهِمْ وَاللّهُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَاللّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١٥٦﴾

156. O ye who believe! Be not like the Unbelievers, who say of their brethren, when they are travelling through the Earth or engaged in fighting: "If they had stayed with us, they would not have died, or been slain." This that Allah may make it a cause of sighs and regrets in their hearts. It is Allah that gives Life and Death, and Allah sees well all that ye do[189].

156. Ó, kik hisznek! Ne legyetek olyanok, mint akik tagadtak és mondták testvéreiknek, mikor az utat járták, vagy hadat viseltek: „Ha velünk lettek volna, nem haltak volna meg és nem ölettek volna meg." Mert Allah ezt gyötrelemként ülteti szívükbe. Allah életre kelt és elmulaszt. Allah Látója annak, amit tesztek[189].

وَلَئِن قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللّهِ أَوْ مُتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللّهِ وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿١٥٧﴾

157. And if ye are slain, or die, in the way of Allah, forgiveness and mercy from Allah are far better than all they could amass.

---

[188] It was the duty of all who were able to fight, to fight in the sacred cause at Uhud. But a small section were timid; they were not quite as bad as those who railed against Allah, or those who thoughtlessly disobeyed orders. But they still failed in their duty. It is our inner motives that Allah regards. These timorous people were forgiven by Allah. Perhaps they were given another chance: perhaps they rose to it and did their duty then.

Mindenkinek, aki csak tudott, kötelessége volt harcolni Uhud ügyéért. Egy kis csoport azonban félénk volt. Nem voltak rossz úton, mint azok, akik Allah ellen lázadtak, vagy kik szándékosan megtagadták a parancsokat. Csupán nem tudták ellátni feladataikat. Allah a belső motivációink alapján ítél meg minket. Ezek a bátortalan emberek bűnbocsánatot nyertek Allahtól. Talán egy másik esélyt kaptak, amikor felülkerekedtek önmagukon.

[189] If you have faith, there is no fear in meeting death, for it brings you nearer to your goal, nor in meeting danger for a sufficient cause, because you know that the keys of life and death are in Allah's hands. Nothing can happen without Allah's Will.

Ha van hit, akkor a halállal való találkozás nem félelmetes, mivel az közel visz a célhoz. Akkor a veszéllyel való szembesülés sem vált ki rettegést, mert a hívő tudja, hogy az élet és halál kulcsa Allah kezében van. Semmi sem történhet Allah akarata nélkül.

157. Ha megölettek Allah útján, vagy meghaltok, a megbocsájtás Allahtól és az Ő kegyelme jobb annál, mint amit felhalmoznak.

وَلَئِن مُّتُّمْ أَوْ قُتِلْتُمْ لإِلَى اللهِ تُحْشَرُونَ ﴿١٥٨﴾

158. And if ye die, or are slain, Lo! it is unto Allah that ye are brought together.

158. Ha meghaltok, vagy megölettek, bizonyos, hogy Allahnál tereltettek össze.

فَبِمَا رَحْمَةٍ مِّنَ اللهِ لِنتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لاَنفَضُّواْ مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللهِ إِنَّ اللهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ ﴿١٥٩﴾

159. It is part of the Mercy of Allah that thou dost deal gently with them Wert thou severe or harsh-hearted, they would have broken away from about thee: so pass over (their faults), and ask for (Allah's) forgiveness for them; and consult them in affairs (of moment). Then, when thou hast taken a decision put thy trust in Allah. For Allah loves those who put their trust (in Him)[190].

159. Allah kegyelméből szelíden fordultál feléjük. Ha ádázul zordszívű lettél volna, elszivárogtak volna körödből, hát enyhülj meg feléjük, bocsájts meg nekik és tanácskozz velük a dolgokban. Ha eltökélted magad, hagyatkozz Allahra. Allah szereti a Ráhagyatkozókat[190].

إِن يَنصُرْكُمُ اللهُ فَلاَ غَالِبَ لَكُمْ وَإِن يَخْذُلْكُمْ فَمَن ذَا الَّذِي يَنصُرُكُم مِّن بَعْدِهِ وَعَلَى اللهِ فَلْيَتَوَكِّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٦٠﴾

160. If Allah helps you, none can overcome you: If He forsakes you, who is there, after that, that can help you? in Allah, then, Let believers put their trust.

160. Ha Allah pártotokat fogja, nincs, aki legyőzne titeket. S ha elfordul tőletek, ki az, ki Ő utána pártotokat fogná? Hagyatkozzanak Allahra a hívők.

وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَن يَغُلَّ وَمَن يَغْلُلْ يَأْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لاَ يُظْلَمُونَ ﴿١٦١﴾

161. No prophet could (ever) be false to his trust. If any person is so false, He shall, on the Day of Judgment, restore what he misappropriated; then shall every soul receive its due, - whatever it earned, - and none shall be dealt with unjustly.

161. Nem teheti meg a Próféta, hogy hiteltelenné váljon. Aki hitelét veszti, eljön hozzá a Feltámadás Napján az, mi hiteltelenné tette, majd minden lélek elnyeri azt, mit érdemel, (úgy, hogy) nem bánnak velük méltánytalanul.

---

[190] The extremely gentle nature of Muhammad endeared him to all, and it is reckoned as one of the Mercies of Allah. One of the Prophet's titles is "A Mercy to all Creation." At no time was this gentleness, this mercy, this longsuffering with human weaknesses, more valuable than after a disaster like that at Uhud.

Mohammed jómodora megkedveltette őt sokakkal. Ez az Allahtól jövő kegyelem egyik jele. A Próféta egyik neve: „Kegyelem minden Teremtésnek.” Nem jöhetett volna jobbkor ez a finomlelkűség, nemesség, mint az emberi gyengeségektől és szenvedésektől terhelt, Uhudi sorscsapás idején.

أَفَمَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَ اللهِ كَمَن بَاء بِسَخْطٍ مِّنَ اللهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٦٢﴾

162. Is the man who follows the good pleasure of Allah Like the man who draws on himself the wrath of Allah, and whose abode is in Hell? - A woeful refuge!

162. Az, ki követi Allah megelégedését olyan-e, mint az, ki kihívja maga ellen Allah haragját és hajléka a Pokol? Becstelen sors!

هُمْ دَرَجَاتٌ عِندَ اللهِ واللهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿١٦٣﴾

163. They are in varying gardens in the sight of Allah, and Allah sees well all that they do.

163. Allahnál fokozatok vannak és Allah Látója annak, mit tesztek.

لَقَدْ مَنَّ اللهُ عَلَى الْمُؤمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولاً مِّنْ أَنفُسِهِمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِن كَانُواْ مِن قَبْلُ لَفِي ضَلالٍ مُّبِينٍ ﴿١٦٤﴾

164. Allah did confer a great favour on the believers when He sent among them an apostle from among themselves, rehearsing unto them the Signs of Allah, sanctifying them, and instructing them in Scripture and Wisdom, while, before that, they had been in manifest error.

164. Mert bizony, Allah kegyben részesítette a hívőket, amikor Prófétát küldött számukra maguk közül, aki recitálja nékik az Ő Áyáit, gyarapítja őket, megtanítja nékik a Könyvet, s a Bölcsességet, mert azelőtt nyilvánvaló tévelygésben voltak.

أَوَلَمَّا أَصَابَتْكُم مُّصِيبَةٌ قَدْ أَصَبْتُم مِّثْلَيْهَا قُلْتُمْ أَنَّى هَذَا قُلْ هُوَ مِنْ عِندِ أَنْفُسِكُمْ إِنَّ اللهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٦٥﴾

165. What! When a single disaster smites you, although ye smote (your enemies) with one twice as great, do ye say? - "Whence is this?" Say (to them): "It is from yourselves: For Allah hath power over all things[191]."

165. Midőn lesújtott rátok a gyötrelem, ti kétszeresével sújtottátok őket (az ellenséget). Mondtátok: „Honnan mindez?" Mondd (ó Mohammed): „Ez mind magatokból jön." Mert bizony, Allah Mindenre Képes[191].

---

[191] If Uhud was a reverse to the Muslims, they had inflicted a reverse twice as great on the Makkans at Badr. This reverse was not without Allah's permission, for He wanted to test and purify the faith of those who followed Islam, and to show them that they must strive and do all in their power to deserve Allah's help. If they disobeyed orders and neglected discipline, they must attribute the disaster to themselves and not to Allah.

Ha Uhud sorscsapás volt a Muszlimok számára, akkor Badr kétszeres sorscsapás volt a Mekkaiaknak azelőtt. Ez Allah akarata szerint történt, Aki ezzel tisztította meg azok hitét, akik követték az Iszlám tanításait. Azt is megmutatta ezzel, hogy küzdeniük kell az utolsó erejükig, hogy kivívhassák Allah segítségét. Ha engedetlenek, parancstagadók, fegyelmezetlenek, akkor nem Allah, hanem saját maguk miatt éri őket a csapás.

وَمَا أَصَابَكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ فَبِإِذْنِ اللهِ وَلِيَعْلَمَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٦٦﴾

166. What ye suffered on the day the two armies Met, was with the leave of Allah, in order that He might test the believers, -

166. Ami azon a napon sújtott le rátok, amikor a két had találkozott, hát az Allah engedelmével történt, hogy próbára tegye a hívőket, -

وَلْيَعْلَمَ الَّذِينَ نَافَقُواْ وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْاْ قَاتِلُواْ فِي سَبِيلِ اللهِ أَوِ ادْفَعُواْ قَالُواْ لَوْ نَعْلَمُ قِتَالاً لاَّتَّبَعْنَاكُمْ هُمْ لِلْكُفْرِ يَوْمَئِذٍ أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلإِيمَانِ يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِم مَّا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ وَاللهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ ﴿١٦٧﴾

167. And the Hypocrites also. These were told: "Come, fight in the way of Allah, or (at least) drive (The foe from your city)." They said: "Had we known how to fight, we should certainly have followed you." They were that day nearer to Unbelief than to Faith, saying with their lips what was not in their hearts but Allah hath full knowledge of all they conceal[192].

167. S hogy megtudja ki az, ki Hipokrita. Ezeknek mondva volt: „Gyertek, harcoljatok Allah útján, vagy űzzétek el őket!" Mondták. „Ha ismernénk a harcot, akkor követnénk titeket." Ők ezen a napon közelebb voltak a hitetlenséghez, mint a Hithez. Azt mondták szájaikkal, mi nem volt szíveikben. Allah a Legjobb Tudója annak, mit eltitkolnak[182].

الَّذِينَ قَالُواْ لإِخْوَانِهِمْ وَقَعَدُواْ لَوْ أَطَاعُونَا مَا قُتِلُوا قُلْ فَادْرَؤُوا عَنْ أَنفُسِكُمُ الْمَوْتَ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٦٨﴾

168. (They are) the ones that say, (of their brethren slain), while they themselves sit (at ease): "If only they had listened to us they would not have been slain." Say: "Avert death from your own selves, if ye speak the truth."

168. Ők azok, akik mondták testvéreiknek, mikor ültek: „Ha ők nekünk engedelmeskedtek volna, nem ölettek volna meg." Mondd: „Hárítsátok el a halált magatokról, ha igazak vagytok!"

وَلاَ تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُواْ فِي سَبِيلِ اللهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاء عِندَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ ﴿١٦٩﴾

---

[192] The testing of the Hypocrites was the searching out of their motives and exposing them to the sight of their brethren, who might otherwise have been taken in. In the first place they gave counsels of caution: in their minds it was nothing but cowardice. In the second place, what they wished was not the good of the community but its being placed in a contemptible position. When others were for self-sacrifice, they were for ease and fair words. Pretending to be Muslims, they were nearer to Unbelief. Ironically, they pretended to know nothing of fighting, and left their devout brethren to defend their faith and ideas

Az Uhudi csata során megnyilvánulhattak a Hipokriták céljai és jellemük valósága. Kezdetben óvatos tanácsokat adtak, fejükben a gyávaság működtette döntéseiket. Másodsorban, szándékuk nem a társadalom számára nyújtott segítség, hanem a Muszlimok lejáratása, értéktelenítése volt. Amíg mások magukat áldozták fel, addig ők könnyedén vettek mindent. Muszlimoknak színlelték magukat, de a hitetlenséghez közelebb álltak. Tettették, hogy nincs harci gyakorlatuk és magukra hagyták testvéreiket eszméik védelmében, a legnehezebb percekben.

169. Think not of those who are slain in Allah's way as dead. Nay, they live, finding their sustenance in the presence of their Lord[193];

169. Ne számítsanak halottnak azok, kik Allah útján ölettek meg. Sőt! Élők, kik Allahnál nyernek gondviselést[193].

فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللّهُ مِن فَضْلِهِ وَيَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُواْ بِهِم مِّنْ خَلْفِهِمْ أَلاَّ خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلاَ هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٧٠﴾

170. They rejoice in the bounty provided by Allah. And with regard to those left behind, who have not yet joined them (in their bliss), the (Martyrs) glory in the fact that on them is no fear, nor have they (cause to) grieve.

170. Boldogok a kiváltság által, amit Allah ad nékik. Megörvendeztetik a hátramaradottakat, kik nem csatlakozhattak hozzájuk, hogy ne érezzenek félelmet, se bánatot.

يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةٍ مِّنَ اللّهِ وَفَضْلٍ وَأَنَّ اللّهَ لاَ يُضِيعُ أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٧١﴾

171. They glory in the Grace and the bounty from Allah, and in the fact that Allah suffereth not the reward of the Faithful to be lost (in the least).

171. Megörvendeztetnek Allah kegye és kiváltsága által. Mert bizony, Allah nem veszejti el a hívők bérét, -

الَّذِينَ اسْتَجَابُواْ لِلّهِ وَالرَّسُولِ مِن بَعْدِ مَآ أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ لِلَّذِينَ أَحْسَنُواْ مِنْهُمْ وَاتَّقَواْ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٢﴾

172. Of those who answered the call of Allah and the Messenger, even after being wounded, those who do right and refrain from wrong have a great reward; -

172. Kik választ adtak Allahnak és a Prófétának azt követően, hogy lesújtott rájuk a balsors. Akik jótét lelkek közülük és őrizkedtek, jutalmuk hatalmas; -

---

[193] A beautiful passage about the Martyrs in the cause of Truth. They are not dead: they live, -and in a far higher and deeper sense than in the life they have left. Even those who have no faith in the Hereafter honour those that die in their cause, with the crown of immortality in the minds and memories of generations unborn. But in Faith we see a higher, truer, and less relative immortality. Perhaps "immortality" is not the right word in this connection, as it implies a continuation of this life. In their case, through the gateway of death, they enter, the true real Life, as opposed to its shadow here.

Egy szép rész az Igaz ügyében áldozatot hozott Vértanúságról. Ők nem halottak, hanem sokkal magasabb szinten élnek, mint az az élet, amit itt hagytak. Még azok is becsben tartják azokat, akik egy igaz ügyért halnak meg, akik nem hisznek a Túlvilágban. A halhatatlanság koronáját hordozzák nemzedékeken keresztül az emberek gondolataiban. A Hitben egy magasabb, igazabb és kevéssé viszonyítható halhatatlanság létezik. A halhatatlanság, talán nem is fejezi ki az életnek ezt a kontextusát. Az ő esetükben, a halál nyit kaput egy valós, igazi Élet felé, amihez viszonyítva, csupán egy árnyvilágot hagytak hátra.

الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُواْ لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَاناً وَقَالُواْ حَسْبُنَا اللّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ ﴿١٧٣﴾

173. Men said to them: "A great army is gathering against you": And frightened them: But it (only) increased their Faith: They said: "For us Allah sufficeth, and He is the best disposer of affairs[194]."

173. Azok, kiknek az emberek mondják: „Mert bizony, a hadak összegyülekeznek ellenetekben!" Ijesztgették őket, de ez csak hitüket növelte, s mondták: „Allahra számítunk és Ő a legjobb, Kire hagyatkozunk[194]."

فَانقَلَبُواْ بِنِعْمَةٍ مِّنَ اللّهِ وَفَضْلٍ لَّمْ يَمْسَسْهُمْ سُوءٌ وَاتَّبَعُواْ رِضْوَانَ اللّهِ وَاللّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ ﴿١٧٤﴾

174. And they returned with Grace and bounty from Allah. no harm ever touched them: For they followed the good pleasure of Allah. And Allah is the Lord of bounties unbounded.

174. Majd megfordultak Allah kegyéből és kiváltságából, s nem érintette őket sorscsapás. Követték Allah megelégedését, mert Allah a Hatalmas Kiváltság Birtokosa.

إِنَّمَا ذَلِكُمُ الشَّيْطَانُ يُخَوِّفُ أَوْلِيَاءهُ فَلاَ تَخَافُوهُمْ وَخَافُونِ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٧٥﴾

175. It is only the Evil One that suggests to you the fear of his votaries: Be ye not afraid of them, but fear Me, if ye have Faith.

175. A Sátán az, ki megfélemlít az ő pártfogoltjai által. Hát ne féljétek őket, hanem Engem féljetek, ha hívők vagytok.

وَلاَ يَحْزُنكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَن يَضُرُّواْ اللّهَ شَيْئاً يُرِيدُ اللّهُ أَلاَّ يَجْعَلَ لَهُمْ حَظًّا فِي الآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٦﴾

176. Let not those grieve thee who rush headlong into Unbelief; Not the least harm will they do to Allah. Allah's plan is that He will give them no portion in the Hereafter, but a severe punishment.

---

[194]After the confusion at Uhud, men rallied round the Prophet. He was wounded, and they were wounded, but they were all ready to fight again. Abu Sufyan with his Makkans withdrew, but left a challenge with them to meet him and his army again at the fair of Badr next year. The challenge was accepted, and a picked band of Muslims under their intrepid Leader kept the tryst, but the enemy did not come. They returned, not only unharmed, but enriched by the trade at the fair, and (it may be presumed) strengthened by the accession of new adherents to their cause.

Az Uhudi zűrzavarban az emberek a Próféta köré sereglettek. Mindenki megsebesült, a Próféta is, de készen álltak a harc folytatására. Abu Sufiyan a Mekkaiakkal visszavonult, de egy kihívást hagyott hátra a Próféta és serege számára következő évre, elégtételül Badrért. A kihívást elfogadták és egy válogatott Muszlim csapat a rettenhetetlen vezetővel az élen találkozóra indult az ellenséggel, a részletek megbeszélésére, de ők nem jöttek el. Nem csupán sértetlenül tértek vissza, hanem gazdagon is, a bátor kiállás miatt. Ez tovább növelte a hívők rendíthetetlenségét az igaz ügy útján.

176. Ne szomorítsanak el azok, kik versengenek a hitetlenségben. Ők nem ártanak Allahnak semmit. Allah nem akar nekik részt biztosítani a Túlvilágon, hanem övék a hatalmas büntetés.

إِنَّ الَّذِينَ اشْتَرَوُاْ الْكُفْرَ بِالإِيمَانِ لَن يَضُرُّواْ اللّهَ شَيْئًا وَلهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٧﴾

177. Those who purchase Unbelief at the price of faith, - not the least harm will they do to Allah, but they will have a grievous punishment.

177. Akik a hitet tagadásra váltották, soha nem ártanak Allahnak semmit. Rájuk fájdalmas büntetés (vár).

وَلاَ يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُواْ أَنَّمَا نُمْلِي لَهُمْ خَيْرٌ لِّأَنفُسِهِمْ إِنَّمَا نُمْلِي لَهُمْ لِيَزْدَادُواْ إِثْمًا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿١٧٨﴾

178. Let not the Unbelievers think that our respite to them is good for themselves: We grant them respite that they may grow in their iniquity: But they will have a shameful punishment[195].

178. Ne számítsanak azok, kik tagadnak arra, ha visszatartjuk őket, akkor jó nekik. Azért tartjuk vissza őket, hogy szaporítsák bűneiket és övék legyen a szégyenletes büntetés[195].

مَّا كَانَ اللّهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى مَآ أَنتُمْ عَلَيْهِ حَتَّىَ يَمِيزَ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَمَا كَانَ اللّهُ لِيُطْلِعَكُمْ عَلَى الْغَيْبِ وَلَكِنَّ اللّهَ يَجْتَبِي مِن رُّسُلِهِ مَن يَشَاء فَآمِنُواْ بِاللّهِ وَرُسُلِهِ وَإِن تُؤْمِنُواْ وَتَتَّقُواْ فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٩﴾

179. Allah will not leave the believers in the state in which ye are now, until He separates what is evil from what is good nor will He disclose to you the secrets of the Unseen. But He chooses of His Messenger. (For the purpose) whom He pleases. So believe in Allah. And His apostles: And if ye believe and do right, ye have a reward without measure.

179. Allah nem azon van, hogy a hívőket abban (a helyzetben) hagyja meg, amiben ti vagytok addig, míg el nem különül a rossz a jótól. Allah nem azon van, hogy felfedje előttetek a Láthatatlant, hanem Allah kijelöli Prófétái közül azt, akit Ő akar. Higgyetek Allahban és az Ő Prófétáiban. Ha hisztek és őrizkedtek, béretek hatalmas.

---

[195] That the cup of their iniquity may be full. The appetite for sin grows with what it feeds on. The natural result is that the sinner sinks deeper into sin. If there is any freedom of will, this naturally follows, though Allah's Grace is always ready for the repentant

A gonoszságuk pohara megtelt. A bűn iránti étvágy azzal nő, ami azt táplálja. Az a természetes, ha a bűnt elkövető mindig mélyebbre süllyed. Ha van szabad akarat, akkor az ezt az irányt követi, de Allah kegyelme mindig készen áll a megbocsájtása.

وَلاَ يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخَلُونَ بِمَا آتَاهُمُ اللّهُ مِن فَضْلِهِ هُوَ خَيْرًا لَّهُمْ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخِلُواْ بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلِلّهِ مِيرَاثُ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ وَاللّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٨٠﴾

180. And let not those who covetously withhold of the gifts which Allah Hath given them of His Grace, think that it is good for them: Nay, it will be the worse for them: soon shall the things which they covetously withheld be tied to their necks Like a twisted collar, on the Day of Judgment. To Allah belongs the heritage of the heavens and the earth; and Allah is well-acquainted with all that ye do.

180. Ne számítsák azok, kik visszatartották maguknak a kiváltságot, mit Allah adott nekik, hogy jó nékik. Sőt! Ez rossz nekik. Körbe tekeredik rajtuk az, mit visszatartottak a Feltámadás Napján. Allahé az Egek és Föld öröksége és Allah Értesül arról, mit tesztek.

لَّقَدْ سَمِعَ اللّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُواْ إِنَّ اللّهَ فَقِيرٌ وَنَحْنُ أَغْنِيَاء سَنَكْتُبُ مَا قَالُواْ وَقَتْلَهُمُ الأَنبِيَاء بِغَيْرِ حَقٍّ وَنَقُولُ ذُوقُواْ عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿١٨١﴾

181. Allah hath heard the taunt of those who say: "Truly, Allah is indigent and we are rich!"- We shall certainly record their word and (their act) of slaying the prophets in defiance of right, and We shall say: "Taste ye the penalty of the Scorching Fire!

181. Allah hallotta beszédét azoknak, kik mondták: „Mert bizony, Allah szegény, s mi gazdagok vagyunk.”. Feljegyezzük azt, mit mondtak, s hogy megölték igaztalanul a Prófétákat. Majd mondjuk: „Ízleljétek meg az égetés kínjait.”

ذَلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللّهَ لَيْسَ بِظَلاَّمٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿١٨٢﴾

182. "This is because of the (unrighteous deeds) which your hands sent on before ye: For Allah never harms those who serve Him."

182. „Ez (jár azért), mit előre küldtek kezeitek.” Mert bizony, Allah nem viszi kárhozatba a szolgálót.

الَّذِينَ قَالُواْ إِنَّ اللّهَ عَهِدَ إِلَيْنَا أَلاَّ نُؤْمِنَ لِرَسُولٍ حَتَّىَ يَأْتِيَنَا بِقُرْبَانٍ تَأْكُلُهُ النَّارُ قُلْ قَدْ جَاءكُمْ رُسُلٌ مِّن قَبْلِي بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالَّذِي قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوهُمْ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٨٣﴾

183. They (also) said: "(Allah) took our promise not to believe in an apostle unless He showed us a sacrifice consumed by Fire (From heaven)." Say: "There came to you apostles before me, with clear Signs and even with what ye ask for: why then did ye slay them, if ye speak the truth[196]?"

[196] Burn sacrifices figured in the Mosaic Law, and in the religious ceremonies long before Moses, but it is not true that the Mosaic Law laid down a fire from heavens on a burnt sacrifice as a test of the credentials of Prophets. Even if it had been so, did the Jews obey the Prophets who showed this Sign? In Leviticus 9:23-24, we are told a burnt offering prepared by Moses and Aaron: "and there came a fire out from before the Lord, and consumed upon the altar the burnt offering and the fat." Yet the people rebelled frequently against Moses. Abel's offering (sacrifice) was probably a burnt offering: it was accepted by Allah, and he was killed by Cain out

183. Azok mondják: „Allah megígértette velünk, hogy ne higgyünk a Prófétának addig, míg nem hoz el nékünk áldozatot, mit tűz emészt." Mondd (ó Mohammed): „Már eljöttek a Próféták előttem a bizonyságokkal, s azzal, mit mondtatok. Miért öltétek meg őket, ha igazak vagytok[196]?

فَإِن كَذَّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَ رُسُلٌ مِّن قَبْلِكَ جَآؤُوا بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ﴿١٨٤﴾

184. Then if they reject thee, so were rejected apostles before thee, who came with Clear Signs, Books of dark prophecies, and the Book of Enlightenment.

184. Ha meghazudtolnak, hát meghazudtolták a Prófétákat előtted is, akik eljöttek a bizonyságokkal, a Zsoltárok Könyvével és a fényt árasztó Írással.

كُلُّ نَفْسٍ ذَآئِقَةُ الْمَوْتِ وَإِنَّمَا تُوَفَّوْنَ أُجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَمَن زُحْزِحَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَما الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلاَّ مَتَاعُ الْغُرُورِ ﴿١٨٥﴾

185. Every soul shall have a taste of death: And only on the Day of Judgment shall you be paid your full recompense. Only he who is saved far from the Fire and admitted to the Garden will have attained the object (of Life): For the life of this world is but goods and chattels of deception[197].

185. Minden lélek megízleli a halált. Majd megfizetik béreteket a Feltámadás Napján. Kit eltérítenek a Pokoltól és bevezetnek az Égi Kertekbe, az győz. Nem más az Evilág, mint érzéki káprázat[197].

لَتُبْلَوُنَّ فِي أَمْوَالِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ وَلَتَسْمَعُنَّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُواْ الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُواْ أَذًى كَثِيرًا وَإِن تَصْبِرُواْ وَتَتَّقُواْ فَإِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الأُمُورِ ﴿١٨٦﴾

186. Ye shall certainly be tried and tested in your possessions and in your personal selves; and ye shall certainly Hear much that will grieve you, from those who received the Book before you and from those who worship many gods. But if ye

---

of jealousy: Gen. 4:3-8. Mosaic sacrifices were no longer-needed by the people of Jesus or the people of Muhammad.

A Mózesi törvényekben szereplő és a Mózes előtti vallási szertartásokon bemutatott égőáldozatok nem azt voltak hivatottak bizonyítani, hogy az égből leereszkedő tűz az áldozat elégetésével a Próféták szavahihetőségét próbára tegye. Még ha így is lett vona, engedelmeskedtek-e a Zsidók annak a Prófétának, aki ezt bemutatta? Leviticus 9:23-24: „[23]És beméne Mózes és Áron a gyülekezetnek sátorába, azután kijövének és megáldák a népet, az Úrnak dicsősége pedig megjelenék az egész népnek. [24]Tűz jöve ugyanis ki az Úr elől, és megemészté az oltáron az égőáldozatot és a kövérségeket." Mégis az emberek gyakran fellázadtak Mózes ellen. Ábel áldozata valószínűleg szintén égő áldozat volt. Allah ezt elfogadta és Káin őt irigységből megölte. Genezis, 4:3-8. A Mózes féle áldozati szertartást Jézus és Mohammed nem vette át.

[197] The soul will not die; but the death of the body will give a taste of death to the soul when the soul separates from the body. The soul will then know that this life was but a probation. And seeming inequalities will be adjusted finally on the Day of Judgment.

A lélek nem hal meg. A test halálát ízleli meg a lélek akkor, amikor a lélek elválik a testtől. A lélek akkor megtudja, hogy az élet, csak próbatétel volt. A Végítélet Napján történik a valóságtól való eltérések kiigazítása.

persevere patiently, and guard against evil, -then that will be a determining factor in all affairs[198].

186. Próbára lesztek téve bizonyosan vagyonotokkal és életetekkel. Sok szidalmat fogtok hallani azoktól, kiknek már eljött a Könyv előttetek és azoktól, kik bálványokat imádnak. De ha állhatatosak vagytok és őrizkedtek, bizony ez a dolgok rendíthetetlensége[198].

وَإِذَ أَخَذَ اللّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُواْ الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ لِلنَّاسِ وَلاَ تَكْتُمُونَهُ فَنَبَذُوهُ وَرَاء ظُهُورِهِمْ وَاشْتَرَوْاْ بِهِ ثَمَناً قَلِيلاً فَبِئْسَ مَا يَشْتَرُونَ ﴿١٨٧﴾

187. And remember Allah took a covenant from the People of the Book, to make it known and clear to mankind, and not to hide it; but they threw it away behind their backs, and purchased with it some miserable gain! And vile was the bargain they made!

187. Mikor Allah azért vette szövetségét azoknak, kiknek már eljött a Könyv, hogy kinyilvánítsák azt az embereknek, s el ne hallgassák azt, de ők hátaik mögé hajították és aprópénzre váltották. Becstelenség az, mire váltották.

لاَ تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا أَتَواْ وَّيُحِبُّونَ أَن يُحْمَدُواْ بِمَا لَمْ يَفْعَلُواْ فَلاَ تَحْسَبَنَّهُمْ بِمَفَازَةٍ مِّنَ الْعَذَابِ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٨٨﴾

188. Think not that those who exult in what they have brought about, and love to be praised for what they have not done, - think escape the penalty. For them is a penalty Grievous indeed[199].

188. Ne számítsanak (szemetekben nagynak) azok, akik örülnek annak, mit szereztek és azt szeretnék, ha dicsőítenék őket azért, mit nem tettek meg. Ne számítsatok arra, hogy ők megmenekülhetnek a kínoktól. Rájuk fájdalmas büntetés (vár)[199]

---

[198] Not wealth and possessions only (or want of them), are the means of our trial. All our personal talents, knowledge, opportunities, and their opposites, - in fact everything that happens to us and makes up our personality is a means of our testing. So is our Faith: we shall have to put up for it many insults from those who do not share it.

Nem csak a vagyon és tulajdon által vagyunk próbára téve. Tehetségünk, tudásunk, lehetőségeink és mindaz, ami velünk történik, személyiségünket építi, próbára tesz minket. A Hit is ide tartozik. Sokszor kell emiatt sértéseket eltűrni.

[199] Man cannot demand to be praised as if he was a God. These are the tyrans who say what they never have done. Also, richness and wealth can make us blind. If we follow the deception of the earthly life we commit Shirk which is one of the biggest sin in Allah's sight. In this case we put in the first place the tyran whom we regard as God. Wealth can play the same role.

Ember nem követelheti, hogy Istenként dicsőítsék. Ezek a zsarnokok, akik arról beszélnek, amit nem tettek meg. A gazdagság és vagyon megvakít. Ha az evilági élet megtévesztéseit követjük Shirk bűnébe esünk, ami az egyik legnagyobb vétség Allah szemében. Ebben az esetben a zsarnokot tesszük magunkban az első helyre, akit Istennek tartunk. A vagyon is hasonló szerepet tölthet be.

وَلِلّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ وَاللّهُ عَلَىَ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٨٩﴾

189. To Allah belongeth the dominion of the heavens and the earth; and Allah hath power over all things.

189. Allahé az Egek és a Föld Teljhatamúsága és Allah Mindenre Képes.

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ وَاخْتِلاَفِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لآيَاتٍ لِّأُوْلِي الأَلْبَابِ ﴿١٩٠﴾

190. Behold! in the creation of the heavens and the earth, and the alternation of night and day, - there are indeed Signs for men of understanding, -

190. Mert bizony, az Egek és a Föld teremtésében, az éjjel és nappal különbözőségében vannak a Jelek az értés embereinek.

الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىَ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذا بَاطِلاً سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿١٩١﴾

191. Men who celebrate the praises of Allah, standing, sitting, and lying down on their sides, and contemplate the (wonders of) creation in the heavens and the earth, (With the thought): "Our Lord! not for naught Hast Thou created (all) this! Glory to Thee! Give us salvation from the penalty of the Fire[200].

191. Akik megemlékeznek Allahról álltukban, ültükben, oldalukra dőlve, majd az Egek és Föld teremtésén törik fejüket, (mondják): „Urunk! Nem teremtetted mindezt hiábavalónak (értelem nélkül)! Légy dicső és ments meg minket a Pokol büntetésétől[200]!"

رَبَّنَا إِنَّكَ مَن تُدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنصَارٍ ﴿١٩٢﴾

192. "Our Lord! any whom Thou dost admit to the Fire, Truly Thou coverest with shame, and never will wrong-doers Find any helpers!

192. „Urunk! Akit te a Pokolra juttatsz, azt becstelenné teszed." A bűnösöknek nincs pártfogójuk.

رَّبَّنَا إِنَّنَا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلإِيمَانِ أَنْ آمِنُواْ بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الأبْرَارِ ﴿١٩٣﴾

193. "Our Lord! we have heard the call of one calling (Us) to Faith, 'Believe ye in the Lord,' and we have believed. Our Lord! Forgive us our sins, blot out from us our iniquities, and take to Thyself our souls in the company of the righteous.

---

[200] See 2:164. Also: "Our Lord! Not for naugh hast Thou created all this!" Allah is saying: there is a reason for everything and we have to discover it. Don't accept anybody's opinion as dogma. Go down and find the reason. Make research! What a beautiful sentence to push men for discovering the wonders of Allah!

Lásd 2:164. Továbbá: „Urunk! Nem teremtetted mindezt hiábavalónak (értelem nélkül)!" Allah tehát ezzel azt mondja: mindennek oka van, és nekünk fel kell azt fedezni. Senki véleményét ne fogadd el dogmaként! Menj le és találd meg az okot. Kutass! Milyen gyönyörű mondat, ami az embert Allah csodáinak felfedezésére sarkalja!

193. „Urunk! Meghallottuk azt, ki a hitre hív, (aki szólt): higgyetek Uratokban! És mi hittünk. Bocsájtsd meg nékünk bűneinket és vedd le rólunk rossztéteményeinket. Végy magadhoz minket a feddhetetlenekkel együtt."

رَبَّنَا وَآتِنَا مَا وَعَدتَّنَا عَلَى رُسُلِكَ وَلاَ تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لاَ تُخْلِفُ الْمِيعَادَ

﴿١٩٤﴾

194. "Our Lord! Grant us what Thou didst promise unto us through Thine apostles, and save us from shame on the Day of Judgment: For Thou never breakest Thy promise."

194. „Urunk! Add meg nekünk azt, amit ígértél nekünk Prófétáidon keresztül és ne szégyeníts meg minket a Feltámadás Napján. Mert bizony, Te nem mulasztod el a találkozót."

فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لاَ أُضِيعُ عَمَلَ عَامِلٍ مِّنكُم مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَى بَعْضُكُم مِّن بَعْضٍ فَالَّذِينَ هَاجَرُواْ وَأُخْرِجُواْ مِن دِيَارِهِمْ وَأُوذُواْ فِي سَبِيلِي وَقَاتَلُواْ وَقُتِلُواْ لأُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلأُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الأَنْهَارُ ثَوَابًا مِّن عِندِ اللهِ وَاللهُ عِندَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ ﴿١٩٥﴾

195. And their Lord hath accepted of them, and answered them: "Never will I suffer to be lost the work of any of you, be he male or female: Ye are members, one of another[201]: Those who have left their homes, or been driven out therefrom, or suffered harm in My Cause, or fought or been slain, - verily, I will blot out from them their iniquities, and admit them into Gardens with rivers flowing beneath; - A reward from the presence of Allah, and from His presence is the best of rewards."

195. Elfogadta tőlük Uruk, (és így szólt): „Nem veszejtem el tettét annak, ki tett közületek, akár férfi vagy nő. Ti egymás (számára) vagytok[201]. Akik menekültek, kiűzettek házaikból, az Én utamon gyötrődtek, harcoltak és megölettek, hát Én leveszem róluk rossztéteményiket és bizonyos, hogy bevezetem őket, az Égi Kertekbe, mik alatt folyók futnak, viszonzásként Allahtól." Allah! Nála a legszebb viszonzás.

لاَ يَغُرَّنَّكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُواْ فِي الْبِلاَدِ ﴿١٩٦﴾

196. Let not the strutting about of the Unbelievers through the land deceive thee:

197. Ne csábítson el forgandósága azoknak, kik tagadnak e földön.

مَتَاعٌ قَلِيلٌ ثُمَّ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿١٩٧﴾

[201] In Islam the equal status of the sexes is not only recognised but insisted on. If sex distinction, which is a distinction in nature, does not count in spiritual matters, still less of course would count artificial distinctions, such as rank, wealth, position, race, colour, birth, etc,

Az Iszlámban a nemek egyenlősége nem csupán elismert, hanem előírt. Ha a nemek közti különbség, ami a természettől fogva adott, nem számít spirituális ügyekben, akkor nem tehető különbség az élet más területén sem, akár rang, vagyon, etnikum, szín, születési hovatartozás stb. tekintetében.

197. Little is it for enjoyment: Their ultimate abode is Hell: what an evil bed (To lie on)!

197. Egy kevés gyönyör, majd hajlékuk a Pokol és gyötrelem a szállás.

لَكِنِ الَّذِينَ اتَّقَوْاْ رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نُزُلاً مِّنْ عِندِ اللّهِ وَمَا عِندَ اللّهِ خَيْرٌ لِّلأَبْرَارِ ﴿١٩٨﴾

198. On the other hand, for those who fear their Lord, are Gardens, with rivers flowing beneath; therein are they to dwell (for ever), - a gift from the presence of Allah. and that which is in the presence of Allah is the best (bliss) for the righteous.

198. De kik őrizkednek Uruktól, övék az Égi Kertek, mik alatt folyók futnak, s ebben ők örök szállást nyernek Allahnál. Nincs jobb Allah Társaságánál a feddhetetlenek számára.

وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَن يُؤْمِنُ بِاللّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيْهِمْ خَاشِعِينَ لِلّهِ لاَ يَشْتَرُونَ بِآيَاتِ اللّهِ ثَمَنًا قَلِيلاً أُوْلَئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ إِنَّ اللّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿١٩٩﴾

199. And there are, certainly, among the People of the Book, those who believe in Allah, in the revelation to you, and in the revelation to them, bowing in humility to Allah. They will not sell the Signs of Allah for a miserable gain! For them is a reward with their Lord, and Allah is swift in account[202].

199. Mert bizony, az Írás Népe közt van, ki hisz Allahban, abban, mi neked kinyilatkoztatott, és ami hozzájuk jött el. Alázatosak Allahhoz és nem váltják aprópénzre Allah Áyáit. Ők azok, kiknek bére Uruknál van. Allah a Gyors Számvevő[202].

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ اصْبِرُواْ وَصَابِرُواْ وَرَابِطُواْ وَاتَّقُواْ اللّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٢٠٠﴾

200. O ye who believe! Persevere in patience and constancy; vie in such perseverance; strengthen each other; and fear Allah. that ye may prosper.

200. Ó, kik hisznek! Legyetek állhatatosak, tűrjetek és ragaszkodjatok. Őrizkedjetek Allahtól, hátha tán boldogultok.

[202] There is no distinction in Islam regarding to religious affiliation, too. Those who are rightheous Allah will give their reward.

Az Iszlám vallási hovatartozás alapján sem tesz különbséget. Aki tisztességes, azoknak Allah megadja járandóságát.

APPENDIX TO SURAH AL IMRAN

RELIGIONS AND THEIR INSTITUTIONAL ORGANIZATIONS

BY ABDEL RAHMAN MIHALFFY

When the world went wrong the Lord sent a prophet to give people a way out of the crisis. In time and space, the mankind faced different difficulties and abuses so obviously at time and space different prophets had the honor to give the guidance. Their mission was almost always misunderstood by the people because they thought that God sent the only genuine prophet to them. They considered the other messenger who visited the other group of people was representing not the same values. As if God would have had other truth from place to place! Because there has not remained authentic written material about the holy missions some groups of people who considered themselves as chosen ones created the scriptures about their choosiness on their own. These documents were titled later as Holy Scriptures. Over the time they increased the content which strengthened their affiliation to the unique group of the chosen one's and elites. Simultaneously the phobia of enemy has been created automatically against those who received different prophets in other time and space as if those missions would have had different content. In the age of the prophecies the mankind witnessed the classic era of faiths when the different religions have started to emerge. On the back of these religions had been established those organizations which were called later as Churches. They started to privatize God for themselves and created enemies from those who don't belong to them. These organizations have become self-administered. In their decision-making process the interests of their own organization represented the priority on the expense of the basic ideology or religion which they were rooted in…The pure faith and the terms of religion survived in the heart of the simple believers. The Churches maintain the feeling of their superiority in representing the world of faith while their real intention is to get the universal and secular power. Nobody can dispute the positive impact of the simple priests as teachers but this is not my objective this time. Under the term of Church, I put in focus the system of interest which maintain the whole structure and infrastructure and not the holy devotion of the priests.

In the ancient Egypt, Mesopotamia, Babylon and other civilizations the priesthood attributed for themselves the privilege of the non-questionable revelations and truth. The priesthood maintained the permanent relation with the goddesses and transferred their messages, represented the knowledge about the visible and invisible world. The knowledge is power. The mystery of that knowledge always has changed in the rate of the needs in order to keep the power.

The appearance of the religions with Holy Scriptures aimed the prevention of erosion which has taken place in the knowledge due to the human greediness. New type of knowledge appeared where

the necessity of moral has got a function as well. Beside the vision of the world and theories on the creature the different contexts of relations between humans have been codified too where not the elements of ancient justice and rules of evolution but the moral and defense of oppressed and weak has got the significance. This new theory represented contradiction against the rules of evolution. This is a basic change in the concept because the dimension of faith and religion in this point has separated from the natural system of the world. So, God didn't consolidate the systems which were fixed in the juridical codices created by the power of man. Just in contrary, God codified the moral and defense of weak in the order of priorities. The moral and weakness are always victims in the selection process of the pure evolution, but both of them belong to the attributes and values of mankind so they have to be protected. We can ask the question: to which extent the Churches served their historic mission and met with the above expectation? Or they have slipped time to time into the universal dimension and worked just contrary?

If we go on analyzing only the Jew-Christian-Muslim so called Religions of Scriptures we can observe significant deviations between the basic principles and the practice of today.

It is really schizophrenic that no authentic Old Testament is available. It cannot even happen because the Jewish population went thru on severe vicissitudes and as a result all their written and material heritage has been destroyed. During the numerous generations what they spent in slavery in Babylon their religion survived on verbal form. When they went back to Palestine (Canaan) the Ptolemaist Greek was spoken so even the Jews spoke that language. Therefore, Ezra based on his memory compiled the Torah in the today form in Greek. Later even other historians like Josephus Flavius and Maimonides also added their items and finally the word of man was pronounced as if it was from God. In this context it could not be configured that God was who created man. In fact, it was the word of man what appeared as if it was declared by God.

Anyone who has pure faith can ask questions about the genuineness of the Old Testament but not about the mission of Moses. Moses didn't establish Church but he brought the universal truth from God. For who did he brought it? Did he bring it only for Jews? The truth cannot be universal if it is the privilege of one nation! In that historical time the Jews represented the oppressed and weak who suffered from injustice. Without the interruption of God, they would have been sorted out by the cruel filtration of the human made selection when they faced the universal power and tyranny of the pharaoh.

The Jew who on the base of the enlightenment of Moses and the following examples figures out that the universal truth is the unique privilege of the Jewish community misunderstands the essence of the truth.

Moses didn't establish Church and the Jews never said they have Church. However, the Jewish communities manifest themselves in the legitimate form of the Churches. I believe it is ridiculous if I assume whether asked Moses' support from the state of pharaoh for the recovery of the Jewish community? I ask that question in regard the principles and not disputing about those social and educational activities what the Churches administering successfully.

In the case of Jesus, we face the same schizophrenia. There is no authentic evidence from his age of in regard him too. The evangels of today are also man-made creations. Jesus lived in Judea and performed his duty. Ha also didn't establish a Church and didn't hold negotiations with Caiaphas, the chief of Sanhedrin on the support of his mission. And he didn't turn either to Herod, the King of Judea requesting subsidies. Herod could act on the convenience of Rome without hurting the sensitiveness of the Jews. He was a Nabatean, the second son of Antipater the Idumaean, a high-

ranked official under ethnarch Hyrcanus II, and Cypros. Herod followed the Jewish regulations and he also kept them to be followed.

Jesus, the messenger of God according to the Christian Churches is the son of God too. He didn't require the power in this world and so he declared in his interrogation. He supported the weak and sick and preached about the superiority of love. According to the Roman law he could not have been executed on account of blasphemy because the official religion of Rome was the polytheism which is a sort of blasphemy according to Judaism. Finally, he was crucified (according to Islam he was not crucified only people saw as he was crucified) because for Rome the political interests were superior over the justice. Whether the Church can afford to behave the same irresponsible way like that? I am going to make it clear where are those items when there is not enough to issue mere statements but it is unavoidable also to confront with the universal power. The faith cannot descend on the level what the universal powers can afford for themselves. If the Church can see the oppressed it is not tolerable to serve the oppressor. Its duty is to defend the oppressed no matter the oppressed belongs to which religion or conviction.

The clergy did his best to transfer the apostolic truth after human deviation into the public.

No material evidence remained about Jesus from his age. Alexandria impacted the region of that epoch with the greatest attraction. This was the economic and cultural center near to Judea therefore the teachings of Jesus could adhere first time here. People that time could take over and change each other's cultures and goddesses. So, the followers of Jesus could also find themselves together with all those goddesses bearing horns, wings and hoofs which were accumulated in the ancient Egypt. Alloying with these creatures some new varieties of angels could come out to make the mission perfect what was based strictly on monotheism. Severe debates on faith started on spiritual philosophy where two emblematic bishops represented two different approaches to the subject of belief. They were Arius and Athanasius who dispatched the theories of Unitarian and Trinitarian way of Christianity. Only in 325 A.C. the Synod of Nicaea announced the winner on account of the Trinitarian way and codified it. In the same Synod took place the schism between the Western and Oriental Christianity. The latter held its first Synod in Constantinople in 381 A.C.

In the 4th century suddenly three Codexes have been published in Greek. The Codex Alexandrinus, Codex Sinaiticus and Codex Vaticanicus have come as "Holy Scriptures". These Codices have nothing to do with the Bibles today. Later the Codices have been translated into Latin which was called "Vulgates". The Vulgates were interpreted into local national languages than time to time the meanings were changed with the needs of modernization to make the Bibles adequate to the request of ages. It has also become the word of man as if it was pronounced by God.

Anyone who has pure faith can ask questions about the genuineness of the New Testament but not about the mission of Jesus. Jesus didn't establish Church but he brought the universal truth from God. For who did he brought it? Did he bring it only for Jews, the people of Judea? Of course, he didn't. He brought it for those who went astray from the path of the original teachings and generated aspiration to become universal powers by their Church theories. Jesus was the first who confronted with the Church as the human made organized form of faith and religion! He called for recovery of the basic principle to defend the weak and oppressed…

The Christian who on the base of the enlightenment of Jesus and the following examples figures out that the universal truth is the unique privilege of the Christian Churches misunderstands the essence of the truth.

Mohamed was born in 570 A.C. in the Arabic Peninsula where the Arabic tribes transgressed all normative regulation what could have made people coexist peacefully. Their way of life lacked moral and justice. The leading tribe was Quraish where Mohamed himself was born however he was able to confront them. Even he, Mohamed didn't establish Church. Nor he asked finance annually from Quraish in order to bring up the formulating community of Muslims. Just the opposite happened. In spite of the advantageous offers of Quraish for giving up his mission, Mohamed rather went into war against the tyranny. He was forced to leave Mecca for Medina in 622 A.C. where he established the first Islamic State. Either he didn't establish Church! In 632 A.C. even Mecca adopted Islam and the prophet died. The Islam also followed the way of integration like other Churches. "De jure" the Islamic communities have never become Churches but "de facto" they did. In the historical ages of the Caliphates the universal nature of the system strengthened at the expense of faith.

I didn't spend so much time with the presentation of the sentences of prophet Mohamed and the Islam. I don't want to do it because nobody does it today. Even if the Quran is genuine and there is no doubt about the originality of the basic documents regarding faith and historical evidences the main problem of these days is the performance and representation of Islam. This is not the same Islam what was performed by the prophet and what was practiced until the last century. In the case of Jews and Christians the lack of credibility of the Holy Scriptures can mislead us while in the case of Islam the Muslims themselves. There is a deep gap between the statements of the dominating and fugleman Muslim groups and the spirituality of Islam. Even this is schizophrenia.

Due to the interpretations of Quran the comprehension of religion was attached to the age and place where a particular commentator became popular. Politics exerted great influence as well to clergy who explained Quranic verses where earthly interests were involved to make Words of Allah comprehendible according to the appropriate way. Crisis of Islam is not the crisis of religion because Islam is perfect. It is the crisis of Muslims who follow in some cases principles under name Islam which don't exist among the basic teachings. Based on their traditions Muslims follow explanations of human origin which are getting apart from the text which was revealed by Allah. As a result, violent acts occur in the name of Islam which erode the basic principle for uniting believer to seek submission in His Will.

It is not credible to commit sinful and forbidden act under the umbrella of Islamic statements and slogans. Assassins, violent actions, drug trading and aggression are not verifiable with religious terminologies. The faith is there in the silent masses. But this faith cannot get publicity as it is the case in the populations of other religious populations too. The word is authentic but not credible any more.

The Muslim who on the base of the enlightenment of Mohamed and the following examples figures out that the universal truth is the unique privilege of the Islamic Umma misunderstands the essence of the truth.

The image of God painted on the sky with flying angels is not compatible with the virtual clouds which accumulate the knowledge of mankind. The knowledge is not mystery any more. The knowledge of the Church is not representing power any more. There is no question about the existence of God but the way to Him is a question? In the crisis era of the Churches the way to God has to be constructed by the individual believer on his own. In this regard I consider the simple priest also as an individual believer...He is a teacher… There is no need for explanations and frame lines by those organizations that are not credible any more. If we construct our own Church inside ourselves we can come to the consequence that God has only one truth and there is no elite between us. The believers have to carry inside themselves the knowledge and tradition in which they find their peace.

In a globalized world there is a need for the stream of colorful thoughts but not in the way how Churches determined the limits of thinking while making the mistakes of man survive during thousands of years.

FÜGGELÉK AZ IMRÁN NEMZETSÉGE SZÚRÁHOZ

VALLÁSOK ÉS LÉTESÍTMÉNYESÍTETT SZERVEZETEIK

(ABDEL RAHMAN MIHÁLFFY)

Amikor a földön baj volt, az Úr elküldte prófétáját, hogy az emberek számára kiutat adjon. Mivel az emberiség térben és időben más-más nehézséggel vagy rontással nézett szembe, ezért értelemszerűen különböző időben és helyen más-más próféták tették tiszteletüket, akik megadták a vezérfonalat. Ezt az emberek szinte minden esetben félreértették, mert úgy gondolták, hogy csak hozzájuk érkezett igazi isteni küldött. Aki a többi embercsoportot látogatta meg, az nem volt igazi… Mintha Isten más igazsággal rendelkezett volna egyik, vagy másik helyen… Mivel nem gyakran maradt hiteles írásos anyag e küldöttek missziójáról, a magukat kiválasztottnak tartó embercsoportok maguk produkálták a saját kiválasztottságukról szóló írást, melyet idővel szentnek tituláltak. Majd időről időre fokozták, elmélyítették azt a tartalmat, ami számukra a kiválasztottságot és az elit csapathoz tartozást erősítette. Ezzel egyidejűleg automatikusan kialakult az ellenségkép és ennek hangsúlyozása azokkal szemben, kikhez más próféta jött el más időben és helyen, mintha annak küldetése teljesen más lett volna. A próféciákig élte az emberiség a hitbéliség klasszikus időszakát, melyek nyomán kialakultak a vallások. E vallások hátán pedig létrejöttek a szervezetek, más néven egyházak, melyek maguknak privatizálták Istent, ellenséggé téve azokat, akik nem az adott csoporthoz tartoztak. E szervezetek önjáróvá váltak. Idővel a szervezetek saját érdekei élvezték a prioritást annak árán is, ha magával a képviselendő alapeszmével, vallással szemben inkompatibilis döntéseket kellett hozniuk. A hit és vallásosság az egyszerű hívők szívében magmaradt és ott vált túlélővé. Az egyházak fenntartják a hívők tömegeiben a hit érzetének megkérdőjelezhetetlen felső hatalmát, de az igazi törekvésük a világi hatalomban való részvétel. A papság, mint tanító szerepét nem lehet vitatni, ezzel külön nem foglalkozom… Egyház alatt nem a papi küldetést veszem górcső alá, hanem a szervezetet és apparátust fenntartó érdekeltségi rendszert.

Az ókori Egyiptomban, de Mezopotámiában, Babilonban és más ókori civilizációkban a megkérdőjelezhetetlen igazság kinyilatkoztatása a papság privilégiuma volt. Az istenekkel állandó kontaktust fenntartó és üzeneteket hordozó papság képviselte a látható és láthatatlan világról alkotott tudást. A tudás, pedig hatalom. Ennek a tudásnak a misztériuma időről időre változott annak függvényében, ahogy a hatalom megtartása azt megkövetelte.

A könyves vallások megjelenése e tudás által diktált eróziónak kívánt gátat szabni. Olyan új típusú tudást hoztak el, amely mellet megjelent a morál alapvető igénye is. A világról alkotott kép, a teremtés leírása mellett az ember különféle viszonyrendszerei is kodifikálódtak, ahol nem az eddigi jog és evolúció szabályai, hanem az erkölcs, a gyenge védelme is szót kaptak. Ez ellent mondott az addigi evolúciós szabályokkal… Ez fontos intenció, mert ezzel a küldetéssel vált el a hit és vallás dimenziója a világi rendszerektől. Tehát Isten nem az ember által kreált hatalmak jogrendszerébe betonozott hatalmi érdekeket, hanem egy más rendszert, az erkölcsiség és az elesettek védelmét emelte be a prioritások rendjébe. Az erkölcs és gyengeség mindenképpen kiesik egy tisztán evolúciós szelekciós

folyamatban, de az ember ettől ember, tehát ezen értékei védelmet élveznek… Feltehetjük kérdésként, hogy az egyházak mennyire feleltek meg történelmi küldetésüknek és mennyiben szolgálták ezt az elvárást… Vagy netán pont ezzel ellentétesen működtek és időről időre átcsúsztak a világi dimenzióba?

Ha csak a Zsidó- Keresztény- Iszlám, azaz a könyves vallások kultúrkörében maradunk, hatalmas változásokat tapasztalunk a mai formációk és az alapeszmék összevetésekor.

Skizofrén helyzet, hogy hiteles Ószövetségi Szentírás nem áll rendelkezésre. Nem is állhat, hiszen a zsidó nép olyan viszontagságon ment keresztül, melynek során minden tárgyi és írásos emléke megsemmisült. Több generációt töltöttek babiloni rabságban és szabadulásukat követően a késői generációk csak szájhagyomány útján ismerték vallásukat. Visszatérve Palesztinába (Kánaánba), ott már ptolemaioszi görögöt beszélték, a zsidóság is ezen a nyelven kommunikált… Ezra (Ezrás) görögül látott hozzá emlékei alapján a mai formájában ismert Tóra megszerkesztéséhez, melyet később visszafordítottak héberre. Ehhez később számos történetíró, Josephus Flavius, Maimonidesz is hozzátett, amivel ténylegesen azt érték el, hogy Isten szájába ember szavát adták. Gyakorlatilag nem az olvasható ki, hogy Isten teremtette az embert, hanem az, hogy mit állított be az ember úgy, mintha Isten mondta volna…

Aki a hit talaján áll, ugyan megkérdőjelezheti az Ószövetség eredetiségét, de a lényeget, Mózes küldetését semmiképpen nem. Mózes nem egyházat alapított, hanem elhozta az egyetemes igazságot Istentől. Kinek hozta el? Csak a zsidóknak? Egy igazság nem lehet egyetemes, ha csak egy népnek szól! Akkor és abban az időben a zsidók képviselték az elesetteket, akiket igazságtalanság ér. Az emberi társadalmak biológiai rostáján kiszelektálódott volna ez a nép a fáraó világi hatalmával, zsarnokságával szemben, ha Isten közbe nem szól.

Az a zsidó, aki Mózes Úr általi megvilágosodásából és a történésekből azt a következtetést vonja le, hogy az egyetemes igazság csak a zsidósághoz ért el és ők ennek predesztinált népe, az félreérti az isteni igazság mibenlétét…

Mózes nem egyházat alapított, bár a zsidók sohasem állították, hogy van egyházuk… Mégis közösségeik jogi formában egyházként jelennek meg. Ugye nevetséges lenne azt kérdezni, hogy kért-e Mózes a fáraótól állami segítséget, esetleg finanszírozást ahhoz, hogy a zsidók közösségét talpra állítsa? Az elvről kérdezek, nem az államtól átvállalt oktatási és egyéb feladatokról…

Jézus esetében éppúgy szembesülünk a skizofrén helyzettel. Nincs hiteles írásos emlék vele kapcsolatban. A mai evangéliumok szintén emberi alkotások. Jézus Júdeában élt, ott teljesítette küldetését. Ő sem egyházat alapított és ő sem tárgyalt Kajafással a Szanhedrin elnökével a segélyről ahhoz, hogy misszióját teljesítse. Még Júdea királyához, Heródeshez sem fordult állami támogatásért, aki meg tudott felelni a rómaiak elvárásának anélkül, hogy a zsidók vallási érzékenységét sértette volna. Heródes vér szerint nem volt zsidó, családja Idumaeából származott. Anyja a nabateus származású Kufra (görögül Kypros), apja az idumeus Antipatrosz volt. Heródes küldetése a Zsidó törvények betartására és betartatására irányult.

Jézus, Isten küldötte, a keresztény egyházak szerint Isten egyszülött fia volt. Nem evilági hatalmat akart, ezt a kihallgatásán is állította. Az elesetteken, betegeken segített és szeretetet hirdetett. A római jog alapján ki sem lehetett volna végezni istenkáromlás vádjával, hiszen Róma hivatalos államvallása a politeizmus volt, ahol a Zsidó vallásban blaszfémiának tartott istenfia státusz nem volt halálos bűn. Mégis keresztre feszítették, mert Róma számára a politikai érdek felülírta a jogot. A vallás is megengedheti ugyanezt a luxust? Itt is láttatni szeretném, hol vannak a pontok, ahol a hit képviseletében nem csak szólni kell, de szembe is kell szállni a világi hatalmakkal, hiszen a hit nem ereszkedhet le a világi hatalmak szintjére. Ha elesettet lát, akkor nem kiszolgálni kell az elnyomót,

hanem az elesett védelmében kell tenni. Nem keresztény elesettről, hanem felekezettől függetlenül, minden elesettről van szó.

A klérus sokat tett annak érdekében, hogy az apostoli igazság emberi tükröztetésen keresztül érjen az agyakba.

Jézusról saját életében nem maradt feljegyzés. A kor legnagyobb vonzereje és gazdasági centruma Júdea közelében Alexandria volt. Jézus eszméi itt tapadtak meg először. A kor hagyományaihoz híven gyakran vettek át népek egymás között isteneket. A Jézust hirdetők is szembesültek az egyiptomiak addig felhalmozott összes szárnyas, szarvas, patás és ki tudja milyen istenségeivel, melyek ötvöződéséből rengeteg variációban egészíthették ki röpködő angyalkák az addig szigorúan monoteizmuson alapuló hirdetést. Ilyen alapon életre-halálra menő hitvitákban csapott össze Arius és Athanasius püspök, akik e szárnyas lények leképezéséből a mai fogalmak szerinti unitárius, vagy szentháromság alapú trinitárius eszméket képviselték. Közöttük csak a 325-ben megtartott niceai zsinat hirdetett győztest a szentháromság javára. Ugyanitt elvált a keleti és a nyugati keresztény egyház. Ez utóbbi 381-ben megtartotta első zsinatát Konstantinápolyban. Ekkorra, tehát a IV. századra tehető három görög nyelvű Biblia megjelenése, a Codex Alexandrinus, Codex Sinaiticus és Codex Vaticanus. Ezek köszönőviszonyban sincsenek a mai Bibliákkal… Később ezeket latinra fordították, melyeket Vulgáták néven ismer a világ, majd nemzeti nyelvekre ültették, azokat pedig időről időre korszerűsítették… Ember szava lett Isten szájába adva.

Aki a hit talaján áll, megkérdőjelezheti az Evangéliumok eredetiségét, de Jézus küldetését semmiképpen sem. Jézus sem egyházat alapított, hanem elhozta az egyetemes igazságot Istentől. Kinek hozta el? Csak a zsidóknak, Júdea népének? Persze, hogy nem. A népeknek, akik letértek az eredeti tanítások útjáról és „egyházasított” eszméikkel világi hatalmakká lettek. Jézus volt az első, aki szembeszegült az egyházzal, a hit és vallás szervezeti formáival! Visszatérést hirdetett az alapeszméhez, szólt a gyengék és elesettek védelmében…

Az a keresztény, aki Jézus Úr általi megvilágosodásából és a történésekből azt a következtetést vonja le, hogy az egyetemes igazság csak a keresztényekhez ért el és ők ennek kizárólagossággal predesztinált népe, az félreérti az isteni igazság mibenlétét.

Mohamed 570-ben született egy olyan világban, ahol a bálványimádó barbár arab törzsek minden együttélési normát felrúgtak. Életvitelük nélkülözött erkölcsiséget, morált, igazságosságot. Mekka vezető törzse a Quraish volt. Mohamed is ennek sarjaként látta meg a napvilágot, de szembefordult velük. Ő sem egyházat alapított. Nem is kért évente támogatást Quraishtől formálódó közössége számára. Ellenkezőleg… Harcba szállt zsarnoki uralmukkal, pedig hányszor kapott előnyös ajánlatot arra, hogy hagyjon fel küldetésével! Ehelyett követőivel 622-ben elhagyta Mekkát és Medinában létrehozta az iszlám tanításain alapuló államot… Tehát nem egyházat, hanem államot hozott létre! 632-ben Mekka is erre az útra tért… Az erkölcs és a hit győzött. Ebben az évben a próféta is meghalt. Az iszlám sem kerülhette el az „egyházasodás” sorsát. Szóban sohasem jött létre egyházi szervezet, viszont „de facto” igen. A kalifátusok korában erősödött a világi hatalmi jelleg, ez pedig a hit rovására ment.

A Korán ember általi értelmezése miatt ahhoz a korhoz és helyhez tapadt, ahol egy adott kommentátor ennek népszerűséget szerzett. A kommentátorokra, magyarázókra nem csak a népszerűség, hanem a politika is hatott, ezért felső érdekek jócskán befolyásolták Isten szavának földi értetését. Az Iszlám mai válsága nem a vallás válsága, mert az tökéletes, hanem a muzulmánoké, akik olyan eszméket is követnek Iszlám név alatt, ami az alapeszmében nem szerepel. Ez annak tudható be, hogy hagyomány alapon követnek értelmezéseket, melyek emberi források és távolodnak attól a szövegtől, ami Istentől való. Ehhez kapcsolódóan olyan cselekmények jelennek meg Iszlámba bújtatva, ami hiteltelenné teszi az alapeszmét, az Istenben való megbékélés keresését.

Hiteltelen az iszlám jelszavainak hangoztatása és annak nevében iszlám által tiltott tevékenységek elkövetése. Gyilkosságok, erőszakos bűncselekmények, kábítószer kereskedelem, agresszió nem igazolható vallási terminológiákkal.

A hit a csendes tömegekben megvan. Ez nem kap szót, ahogy a hit csendes más vallások populációiban is. A szó autentikus, de mára elvesztette hitelét.

Az a muzulmán, aki Mohamed Allah általi megvilágosodásából és a történésekből azt a következtetést vonja le, hogy az egyetemes igazság csak a muzulmánokhoz ért el és ők ennek kizárólagossággal predesztinált népe, az félreérti az isteni igazság mibenlétét.

Hova vezetett az egyházak dimenzióvesztése? Igen, mert dimenziót vesztettek. A szellemi magaslatokból letaszították magukat a világi dimenziókba és sérülékennyé váltak. Kiderült, hogy az egyházak vezetői is emberek, akik emberi hibákkal terheltek. A spirituális felsőbbrendűség, hatalom szókincse és érvanyaga anakronisztikusan hat akkor, ha világi pozíciók elnyerésére szolgálnak.

A ma egyházainak szervezetei nem tekintik Mózes, Jézus és Mohamed küzdelmét példaadónak, nem veszik fel a harcot a fáraóval, nem zavarják ki a kufárokat a templomokból és nem lépnek konfrontációba Quraish-el Isten szavának érvényesítésére. Sőt, ezzel ellenkezőleg, pont a világi hatalomtól várják fenntartásuk forrásait. Attól a hatalomtól, amelyet nekik kívülállóként kellene szemlélniük és hibáira, gyarlóságaira rávilágítani azért, hogy ne legyen nyomor, elnyomás és jogtiprás ezen a földön. Nem azoknak a tevékenységeknek a finanszírozására célzok, melyet a világi hatalomtól vesznek át, tehát az oktatás vagy egészségügy, hanem az egyházak fenntartásának állami finanszírozására. Hogy lehet egy magasabb ítélőszékből bírálója, erkölcsi mértékadója a világ szemében az egyház akkor, ha az attól a hatalomtól függ anyagilag, akivel szemben ott kellene állnia minden pillanatban égi felkiáltójelként!

Az egyházak által égre festett istenkép a repkedő angyalokkal már nem versenyképes a virtuális köddel, melyben az emberiség tudásának java fellelhető. Nem misztifikálható tovább a tudás. Az egyház tudása már nem hatalom… Isten továbbra is van, de a hozzá vezető utat, a mai egyházakat az individuális hívőnek önmagán belül kell felépítenie. Nem szükséges elmagyarázni és kereteket adni a hitnek hiteltelen szájakból. Ha magunkban építjük fel, akkor rájövünk, hogy egy Istennek csupán egy igazsága van, tehát nincs elit csapat közöttünk a maga igazával. A hitek, vallások követőinek egyenrangúan kell hordozniuk azt a tudást, tradíciót, melyben lelkük megnyugvásra talál. Egy globalizálódó világban szükség van gondolati sokszínűségre, de nem úgy, hogy a gondolkodás kereteit az évezredek emberi hibáival terhelt és e hibák túlélését fenntartó szervezetek határozzák meg.

4. AL-NISA (THE WOMEN-ASSZONYOK)

Introduction to Surah An-Nisa (Women)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Period of Revelation

This Surah comprises several discourses which were revealed on different occasions during the period ranging probably between the end of A.H. 3 and the end of A.H. 4 or the beginning of A.H. 5. Although it is difficult to determine the exact dates of their revelations, yet it is possible to assign to them a fairly correct period with the help of the Commandments and the events mentioned therein and the Traditions concerning them. A few instances are given below by way of illustration:

1. We know that the instructions about the division of inheritance of the martyrs and for the safeguard of the rights of the orphans were sent down after the Battle of Uhd in which 70 Muslims were killed. Then naturally the question of the division of the inheritance of the martyrs and the safeguard of the rights of their orphans arose in many families at Al-Madinah. From this we conclude that vv. 1 -28 were revealed on that occasion.
2. We learn from the Traditions that the Commandment about salat during war time was given on the occasion of Zat-ur-Riqa'a, an expedition which took place in A. H. 4. From this we conclude that the discourse containing v. 102 was revealed on that occasion.
3. The last warning (v. 47) to the Jews was given before the Banu Nadir were exiled from Al-Madinah in Rabi'-ulAwwal, A. H. 4. From this it may safely be concluded that the discourse containing v. 47 must have been revealed some time before that date.
4. The permission about *tayammum* (the performance of ablutions with pure dust, in case no water be available) was given during the Bani-al-Mustaliq expedition, which took place in A. H. 5. Therefore, the probable period of the revelation of the discourse containing v. 43 was A. H. 5.

Topics and Their Background

Let us now consider the social and historical considerations of the period in order to understand the Surah. All the discourses in this Surah deal with three main problems which confronted the Holy Prophet at the time. First of all, he was engaged in bringing about an all-round development of the Islamic Community that had been formed at the time of his migration to Al-Madinah. For this purpose, he was introducing new moral, cultural, social, economic and political ways in place of the old ones of the pre-Islamic period. The second thing that occupied his attention and efforts was the bitter struggle that was going on with the *mushrik* Arabs, the Jewish clans and the hypocrites who were opposing tooth and nail his mission of reform. Above all he had to propagate Islam in the face of the bitter opposition of these powers of evil with a view to capturing more and more minds and hearts.

Accordingly, detailed instructions have been given for the consolidation and strengthening of the Islamic Community in continuation of those given in Al-Baqarah. Principles for the smooth running of family life have been laid down and ways of settling family disputes have been taught. Rules have been prescribed for marriage and rights of wife and husband have been apportioned fairly and equitably. The status of women in the society has been determined and the declaration of the rights of orphans has been made laws and regulations have been laid down for the division of inheritance,

and instructions have been given to reform economic affairs. The foundation of the penal code has been laid down drinking has been prohibited, and instructions have been given for cleanliness and purity. The Muslims have been taught the kind of relations good men should have with their Allah and fellow men. Instructions have been given for the maintenance of discipline in the Muslim Community.
The moral and religious condition of the people of the Book has been reviewed to teach lessons to the Muslims and to forewarn them to refrain from following in their footsteps. The conduct of the hypocrites has been criticized and the distinctive features of hypocrisy and true faith have been clearly marked off to enable the Muslims to distinguish between the two.

In order to cope with the aftermath of the Battle of Uhd, Inspiring discourses were sent down to urge the Muslims to face the enemy bravely, for the defeat in the Battle had so emboldened the *mushrik* Arab clans and the neighboring Jews and the hypocrites at home that they were threatening the Muslims on all sides. At this critical juncture, Allah filled the Muslims with courage and gave them such instructions as were needed during that period of war clouds. Then they were experiencing some difficulties in offering their salat during the expeditions to some places where no water was available for performing their ablutions, etc. In such cases they were allowed to cleanse themselves with pure earth and to shorten the salat or to offer the "Salat of Fear", when they were faced with danger. Instructions were also given for the solution of the puzzling problem of those Muslims who were scattered among the unbelieving Arab clans and were often involved in war. They were asked to migrate to Al-Madinah, the abode of Islam.
This Surah also deals with the case of Bani Nadir who were showing a hostile and menacing attitude, in spite of the peace treaties they had made with the Muslims. They were openly siding with the enemies of Islam and hatching plots against the Holy Prophet and the Muslim Community even at Al-Madinah itself. They were taken to task for their inimical behavior and given a final warning to change their attitude, and were at last exiled from Al-Madinah on account of their misconduct.

Clear instructions were also given regarding the attitude they should adopt towards the non-belligerent clans. The most important thing needed at that time was to prepare the Muslims for the bitter struggle with the opponents of Islam. For this purpose, greatest importance was attached to their character building, for it was obvious that the small Muslim Community could only come out successful, nay, survive, if the Muslims possessed high moral character.

Subject: Consolidation of the Islamic Community

The main object of this Surah is to teach the Muslims the ways that unite a people and make them firm and strong. Introductions for the stability of family, which is the nucleus of community have been given. Then they have been urged to prepare themselves for defense. Side by side with these, they have been taught the importance of the propagation of Islam. Above all, the importance of the highest moral character in the scheme of consolidation of the Community has been impressed.

Topics and their Interconnection

Just, fair and equitable laws and regulations for the smooth running of family life have been laid down for the husband and wife. Detailed instructions have been given for the division of inheritance and due regard has been paid to the rights of orphans. **1 - 35**
In order to inculcate the right spirit for the observance of rules and regulations, the Muslims have been enjoined to show generosity to all around them and to be free from meanness, selfishness, stinginess of mind, because this is essential for the consolidation of the Communities and helpful for the propagation of Islam. **36 - 42**

The ways of the purification of mind and body for the offering of Salat have been taught because it plays the most important part in every scheme of moral and social reform. **43**
After moral preparation, instructions for defense have been given. First of all, the Muslims have been warned to be on their guard against the cunning machinations and vile practices of the local Jews who were hostile to the New Movement. This caution was necessary for removing some possible misunderstanding that might have arisen on account of the pre-Islamic alliance between the people of Al-Madinah and the Jews. **44 - 57**
Then they have been enjoined to place their trusts and offices of trust in the custody of honest and qualified persons, and to do what is just and right, and to obey Allah and His Messenger and those among themselves entrusted with the conduct of their affairs and to turn to Allah and His Messenger for the settlement of their disputes. As such an attitude and behavior alone can ensure consolidation, they have been strongly warned that any deviation from this path will lead to their disintegration. **58 - 72**
After this pre-requisite, they have been exhorted to make preparation for defense and to fight bravely for the cause of Islam, without showing any kind of cowardice or weakness. They have also been warned to be on their guard against hypocrites. A line of demarcation has been drawn to distinguish the intentional shirkers from the helpless devotees. **73 - 100**
Here again instructions have been given for the offering of Salat during military campaigns and actual fighting. This is to impress the importance of Salat even at the time of fear and danger.**101 - 103**
Before proceeding on to the next topic, the Muslims have been exhorted to persevere in their fight without showing any kind of weakness. **104**
In order to make the Islamic Community firm and strong for defense, the Muslims have been enjoined to observe the highest standard of justice. The Muslims are required to deal out strict justice even in case of the enemy, with whom they might be involved in war. They should also settle disputes between husband and wife with justice. In order to ensure this, they should keep their beliefs and deeds absolutely free from every kind of impurity and should become the standard bearers of justice. **105 - 135**
Resuming the theme of defense, the Muslims have been warned to be on their guard against their enemies. They have been admonished to take necessary precautions against the machinations of the hypocrites and the unbelievers and the people of the Book. As belief in Allah, and Revelation and Life-after-death is the only safeguard against every kind of enemy, they should sincerely believe in and follow His Messenger, Muhammad (Allah's peace be upon him). **136 - 175**
Though this verse also deals with the family laws contained in verses **1 - 35**, it has been added as a supplement at the end of this Surah because it was revealed long after An-Nisa was being recited as a complete Surah. **176**

Bevezetés az An-Nisa (Asszonyok) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Ez a Szúra számos olyan tárgykört tartalmaz, amelyek a Hidzsra 3. és 4. évében, ill. az 5-ik éve elején nyilatkoztattak ki. Nehéz a pontos időt meghatározni, csupán a hozzájuk kapcsolódó parancsolatok és események, valamint a vonatkozó Hagyományok adnak támpontot.

1. Tudjuk, hogy a mártírok örökségének szétosztásáról és az árvák jogainak biztosításáról szóló rendelkezések az Uhudi ütközet után nyilatkoztattak ki, ahol 70 Muszlim esett el. Ezért a mártírok utáni vagyonmegosztás és az árvák sorsa sok Medinai család számára égető kérdés volt. Erre utalnak a 1-28 versek.
2. A Hagyományokból és parancsolatokból az is egyértelmű, hogy a háború alkalmával bevezetett imagyakorlat, a Zat-úr-Riqa'a hadjárattal kezdődött a Hidzsra 4-ik évében. A 102-ik versben erre találunk utalást.
3. A Zsidók utolsó figyelmeztetése (47. vers), Banu Nadir törzsének Medinából való kiűzése előtt történt Rabi'-ul-Awwal havában, a Hidzsra 4-ik évében.
4. A Tayammum-ra szóló engedély (ima előtti bemosdás elvégzése tiszta homokkal, ha nincs víz), a Bani-al-Mustaliq hadjárat idején keletkezett, a Hidzsra 5-ik évében. Erről a 43-ik versben esik szó.

Kinyilatkoztatások háttere

A Szúra megértéséhez vegyük tekintetbe ennek az időszaknak a társadalmi és történelmi megfontolásait. Három fő problémával foglalkozik a Szúra, mellyel a Próféta ekkor szembesült. Először is a Próféta az ifjú Iszlám Társadalom fejlődését volt hivatott előmozdítani, amely azóta alakult, hogy ő Medinába tette a lábát. Ennek érdekében új erkölcsi, társadalmi és politikai metódusokat vezetett be a régi, Iszlám előtti korszakban bevett szokások helyében. A másik, ami lekötötte őt, az a bálványimádó Arabok, a Zsidó klánok és Hipokriták elleni meg nem szűnő harc, akik foggal-körömmel akadályozták a reformok bevezetését és küldetésének sikerét. Mindemellett az Iszlám számára toborzott híveket, ami a gonosz erők részéről egyre hevesebb rosszallást váltott ki.

Részletes rendelkezések hangzanak el az Iszlám Közösség megerősítésére, megszilárdítására, az Al-Baqara Szúrában adott instrukciók folytatásaként. A családi élet akadálymentes megélését szolgáló alapelveket fektet le a belső viták rendezésére. Szabályozza a házasságot, a férfi és nő jogát, ahol egyenlőséget hirdet. A társadalmon belül meghatározza a nő státuszát és az árvák jogait. Törvényt és rendeletet hoz az örökség szétosztására és rendeletek születnek gazdasági reformok ügyében. Lefekteti a törvénykezést büntető ügyekben, megtiltja a bódító italok fogyasztását, tisztasági rendszabályokat vezet be. A Muszlimokat jóra és jó kapcsolatokra tanítja Allah és a többi Muszlim felé. Rendelkezik a Muszlim Közösség rendjének fenntartásáról.

Áttekintést ad a Könyv Népének erkölcsi és vallási hozzáállásáról, a Muszlimokat az ő tanításaik elkerülésére figyelmezteti. A Hipokriták viselkedését bírálja, a képmutatás jegyeit, azok felismerésének módját jelzi a Muszlimok felé.

Az Uhudi csata után lépéseket tesz a Muszlimok kiállásának, bátorságának fokozására. A vereség hatására néhány bálványimádó Arab klán, Zsidók, Hipokriták felbátorodtak és a Muszlimokat minden oldalról fenyegették. Ezen a kritikus ponton Allah a Muszlim szívekbe bátorságot öntött és olyan rendelkezéseket nyilvánított ki, melyek háborús időszakban szükségesek. Nehézség adódott az ima elvégzésére háborús időszak alatt és olyan viszonyok között, ahol nem volt víz. Ezekre az esetekre megengedetté vált a tiszta homokkal való bemosakodás, az ima lerövidítése, ill. a „félelem" ima

elvégzése, ha veszéllyel szembesültek. Megoldás született a hitetlen Arab klánok közt elszórtan élő és gyakran harcba keveredő Muszlimok ügyében. Felszólították őket a Medinába, az Iszlám otthonába történő áttelepülésre.
Ez a Szúra foglalkozik Bani Nadir Zsidó törzzsel, akik a Muszlimokkal kötött béke megállapodások ellenére ellenségesen és fenyegetően viselkedtek. Nyíltan együttműködtek az Iszlám ellenségeivel, összeesküvést szerveztek a Próféta és a Muszlim Közösség ellen Medinán belül. Egy utolsó figyelmeztetésben részesültek, hogy hagyjanak fel ellenséges magatartásukkal, de a helyzet ellehetetlenült, végül el kellett űzni őket Medinából.

Rendelkezéseket hoznak a harcot nem vállaló klánokkal kapcsolatban. Elkerülhetetlenné vált a Muszlimok felkészítése az egyre fokozódó veszélyre. Intenzívebb lendületet vett a jellemépítés, mert egyre nyilvánvalóbb, hogy a Muszlim Közösség csak akkor tud ebből a helyzetből sikeresen kijönni, sőt, túlélni azt, ha magas erkölcsi tartással bír.

Az Iszlám Társadalmának konszolidációja

A Szúra fő célja, hogy megtanítsa a Muszlimokat azoknak az utaknak a megtalálására, ami egyesíti, ill. erőssé és szilárddá teszi őket. Ennek alapja a család stabilitása, ami a társadalom magja. A konszolidációt szolgálja az önvédelem megszervezése és az Iszlám elveinek terjesztése. Mindez csak a legmagasabb fokú erkölcsi jellemvonások kialakítása és napi gyakorlattá tétele mellett lehet sikeres.

Tárgykörök és ezek összekapcsolódása

Igazságos és egyenlő elbánást biztosító törvényeket, szabályozásokat hoztak a családi élet békéjének, feleség és férj jogainak biztosítására. Részletes rendelkezések szabályozzák az örökség megosztását és az árvák jogait. **1-35.**
A helyes szabályozás rögzülését a Muszlimok nemes lelkű viselkedése, önzetlensége, környezetükkel mutatott rendezett viszonya tudja meghonosítani. Mindez alapvető egy fiatal társadalom konszolidálásához és az Iszlám terjesztéséhez. **36-42**
Az ima előtti bemosakodásnak, a test és szellem tisztán tartása módozatainak bemutatása. Ez központi szerepet játszik egy egészséges társadalom testi és lelki továbblépéséhez. **43**
Az erkölcsi készenléten felül, a védelem kiépítésére szolgáló szabályozás születik. Minden Muszlimnak készen kell állnia a manipulációkkal szemben. A helyi Zsidó közösség szembefordult az új mozgalommal. Rendelkezések hangzanak el az Iszlám előtti kor bevett szokásait követők, Medinai polgárok és a Zsidók között feszülő értetlenség feloldására.**44-57**
Bizalom és megbecsültség kell, hogy övezze a Prófétát és a nemes lelkű, tisztessége embereket, akik Allahnak engedelmeskedve, a helyes utat járva, képesek lecsillapítani forró hangulatú vitákat és igazságot tenni emberek között. A viselkedés maga is záloga a konszolidációnak. **58-72**
A gyávaság legyőzésével, bátor kiállással, minden Muszlim kötelessége a harc az Iszlám ügyéért. Felkészülés a Hipokriták kiismerésére és a velük kialakítandó megfelelő viselkedésre. **73-100**
Ima háborúban, veszélyhelyzetben. Ez azt is jelenti, hogy az ima nem kerülhető el, csak a módja változhat. **101-103**
Muszlim nem mutathat ki gyengeséget a küzdelemben. **104**
A Muszlimok igazságérzetének, az azért való áldozathozatalnak a fontossága az Iszlám társadalom alapjainak letételében. Az igazságos bánásmód a háborús ellenségnek is kijár. A vitákat a jog alapján és illő módon kell elrendezni férj és feleség között, ami tovább növelheti a hit erejét bennük.**105-135**
Visszatér a Muszlimok harckészségének, védelmi képességeiknek növelésére. Elővigyázatosságra való felhívás a bujtogatók, zavarkeltők miatt, akik a hívők sorait meg akarták osztani. A Próféta követése, hit Allahban, a kinyilatkoztatásokban és a Túlvilági életben biztonságot nyújt a helyes irány követésére.**136-175**
A helyes jogi ítéletek meghozása érdekében visszatérés az **1-35** versek tartalmához és azok lezárása. Ez az aya később nyilatkoztatott ki, de tartalmilag ide került. **176**

4. Al-Nisa	4. An-Nisza
WOMEN	**ASSZONYOK**
Total Verses: 176	Összes vers: 176
Revealed At: Medina	Medinai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُواْ رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُم مِّن نَّفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالاً كَثِيرًا وَنِسَاء وَاتَّقُواْ اللّهَ الَّذِي تَسَاءلُونَ بِهِ وَالأَرْحَامَ إِنَّ اللّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا

﴿١﴾

1. O mankind! reverence your Guardian-Lord, who created you from a single person, created, of like nature, His mate, and from them twain scattered (like seeds) countless men and women; - reverence Allah, through whom ye demand your mutual (rights), and (reverence) the wombs (That bore you): for Allah ever watches over you[203].

[203] All starts from Adam and Eve where Adam was created as a single person and Eve was created from him. We all follow their example. We are also creatures and our wives are part of us. This is marriage the basement of the society and our next generation. All our mutual rights and duties are referred to Allah. We are His creatures: His Will is the standard and measure of Allah; and our duties are measured by our conformity with His Will. Among ourselves (human beings) our mutual rights and duties arise out of Allah's Law, the sense of Right that is implanted in us by Him. Among the most wonderful mysteries of our nature is that of sex. The unregenerate male is apt, in the pride of his physical strength, to forget the all-important part which the female plays in his very existence, and in all the social relationships that arise in our collective human lives. The mother that bore us must ever have our reverence. The wife, through whom we enter parentage, must have our reverence. Sex, which governs so much of our physical life, and has so much influence on our emotional and higher nature, deserves-not our fear, or our contempt, or our amused indulgence, but-our reverence in the highest sense of the term. With this fitting introduction we enter on a discussion of women, orphans, and family relationships.
In Islam marriage is not sainthood like in the Christianity. Love and human emotions cannot be prescribed in institutional forms. However, the material relation between man and woman has to be legalized and regulated, therefore the marriage in Islam is prescribed in a form of civil contract where rights and obligations of the parties are laid down in the frame of the agreement between the two families.

Minden Ádámmal és Évával kezdődött, ahol Ádám embernek teremtetett. Éva pedig belőle hozatott elő. Mi mind az ő példájukat követjük. Mi is teremtmények vagyunk és feleségeink a mi részeink. Ez a házasság, ami alapja társadalmunknak és a jövő nemzedékének. Jogaink és kötelezettségeink Allahtól jönnek. Teremtményei vagyunk, az Ő akarata a szabvány és a mérték. Kötelességeink az Ő akaratának való megfelelésben válnak elviselhetővé, komfortossá. Köztünk, emberek között, az egymás iránti kötelességek és jogok Allah Törvényéből fakadnak és a Jog ilyen értelemben belénk oltott. A természetben az egyik legcsodálatosabb dolog a szexuális kapcsolat. A szabályokat nem követő, erejére büszke férfi hajlamos elfelejteni annak fontosságát, amit egy nő

1. Ó emberek! Őrizkedjetek Uratoktól, Aki megteremtett titeket az Egy Lélekből és megteremtette abból az ő párját, majd e kettőből szórta szét a sok férfit és nőt. Őrizkedjetek Allahtól, Kit kérdőre vontok (dolgaitokról) és a méhek gazdáitól. Mert bizony, Allah Felügyel rátok[203].

وَآتُواْ الْيَتَامَى أَمْوَالَهُمْ وَلاَ تَتَبَدَّلُواْ الْخَبِيثَ بِالطَّيِّبِ وَلاَ تَأْكُلُواْ أَمْوَالَهُمْ إِلَى أَمْوَالِكُمْ إِنَّهُ كَانَ حُوبًا كَبِيرًا ﴿٢﴾

2. To orphans restore their property (When they reach their age), nor substitute (your) worthless things for (their) good ones; and devour not their substance (by mixing it up) with your own. For this is indeed a great sin[204].

2. Adjátok meg az árváknak vagyonukat és ne cseréljétek fel vétekre a jót. Ne nyeljétek el vagyonaikat vagyonaitokká, mert ez égbekiáltó bűn lenne[204]*!*

وَإِنْ خِفْتُمْ أَلاَّ تُقْسِطُواْ فِي الْيَتَامَى فَانكِحُواْ مَا طَابَ لَكُم مِّنَ النِّسَاء مَثْنَى وَثُلاَثَ وَرُبَاعَ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلاَّ تَعْدِلُواْ فَوَاحِدَةً أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ذَلِكَ أَدْنَى أَلاَّ تَعُولُواْ ﴿٣﴾

3. If ye fear that ye shall not be able to deal justly with the orphans, Marry women of your choice, Two or three or four; but if ye fear that ye shall not be able to deal justly (with them), then only one, or (a captive) that your right hands possess, that will be more suitable, to prevent you from doing injustice[205].

---

képvisel a férfi életében és a társadalmi kapcsolatokban, melyek emberi létünkből fakadnak. Édesanyánknak örök tisztelet jár azért, hogy nekünk életet adott. A feleség, akivel szülői közösségben élünk, ugyanezt a tiszteletet érdemli. A szexuális ösztön, ami fizikai életünket befolyásolja és érzelmi létünkre, természetünkre hatást gyakorol, nem félelmet, megvetést kell, hogy keltsen, hanem helyes mederben egy magasabb szintű örömet és megelégedettséget szolgál. Ezzel a bevezetővel térünk rá a nőre, árvákra és családra vonatkozó rendeletekre.
Az Iszlámban a házasság nem szentség, mint a Kereszténységben. Szerelem és más érzések nem írhatók be létesítményesített formákba. A férfi és nő közötti materiális kapcsolatot, azonban törvényesíteni és szabályozni szükséges, ezért a házasságot az Iszlám egy polgári szerződés formájában írja elő, ahol a férfi és nő jogait, kötelességeit a két család által megegyezett keretek között fektetik le.

[204] Justice to orphans is enjoined, and three things are particularly mentioned as temptations in the way of a guardian: 1. He must not postpone restoring all his ward's property when the time comes; subject to 4:5 below. 2. If there is a list of property, it is not enough that that list should be technically followed: the property restored must be of equal value to the property received: the same principle applies where there is no list. 3. If property is managed together, or where perishable goods must necessarily be consumed, the strictest probity is necessary when the separation takes place, and this is insisted on. See also 2:220

Az árváknak jogaik vannak, melyeket biztosítani kell. A gyám számára több kísértés is felmerül velük kapcsolatban. 1. Nem tarthatja vissza tulajdonaikat, ha eljön az idő. Lásd 4:5, lejjebb. 2. Ha létezik egy vagyonnyilatkozat, nem elég ezt fizikailag fenntartani. A vagyonnak az átadáskor ugyanolyan értéket kell képviselni, mint annak átvételekor ért. Ugyanez az elv érvényesül akkor is, ha nincs feljegyzett nyilvántartás. 3. Ha a vagyon csak együtt kezelhető a sajáttal, vagy romlandó, önmagában idővel értékét vesztő cikk, akkor a becsület és tisztesség játszik szerepet a vagyonmegosztás alkalmával. Lásd, szintén 2:220.

[205] Notice the conditional clause about orphans, introducing the rules about marriage. This reminds us of the immediate occasion of the promulgation of this verse. It was after Uhud, when the Muslim community was left with many orphans and widows and some captives of war. Their treatment was to be governed by principles of the greatest humanity and equity. The occasion is past, but the principles remain. Marry the orphans if you are quite sure that you will in that way protect their interests and their property, with perfect justice to them and

3. Ha féltek, hogy nem vagytok méltányosak az árvákkal, hát házasodjatok az asszonyokkal, kik jók nektek, kettővel, hárommal, néggyel. De ha féltek, hogy nem tudtok igazságosak lenni, akkor csak eggyel, vagy (azokkal), kiket jobbotok bír. Ez a legkevesebb, hogy ne legyetek igazságtalanok[205].

وَآتُواْ النِّسَاء صَدُقَاتِهِنَّ نِحْلَةً فَإِن طِبْنَ لَكُمْ عَن شَيْءٍ مِّنْهُ نَفْسًا فَكُلُوهُ هَنِيئًا مَّرِيئًا ﴿٤﴾

4. And give the women (on marriage) their dower as a free gift; but if they, of their own good pleasure, remit any part of it to you, Take it and enjoy it with right good cheer.

4. Adjátok meg az asszonyoknak részüket (hozományt) terhektől mentesen. Ha el is engednek abból nektek önszántukból, hát fogadjátok be azt üdvként, örvendve.

وَلاَ تُؤْتُواْ السُّفَهَاء أَمْوَالَكُمُ الَّتِي جَعَلَ اللّهُ لَكُمْ قِيَاماً وَارْزُقُوهُمْ فِيهَا وَاكْسُوهُمْ وَقُولُواْ لَهُمْ قَوْلاً مَّعْرُوفًا ﴿٥﴾

5. To those weak of understanding Make not over your property, which Allah hath made a means of support for you, but feed and clothe them therewith, and speak to them words of kindness and justice[206].

5. Ne adjatok a korlátolt felfogásúaknak vagyonotokból, melyet Allah támogatásra helyezett el nálatok. Tápláljátok őket abból, öltöztessétek őket és szóljatok hozzájuk illő szót[206].

---

to your own dependents if you have any. If not, make other arrangements for the orphans. The unrestricted number of wives of the "Times of Ignorance" was now strictly limited to a maximum of four, provided you could treat them with equality.

Figyelemre méltó a feltételes mód használata az árvákkal kötött házasságra vonatkozólag, ugyanis emlékeznünk kell az alkalomra, mikor ez a vers kinyilatkoztatott. Az Uhudi csatavesztés után vagyunk, amikor a Muszlim közösség magára maradt a rengeteg árvával, özveggyel és néhány hadifogollyal. A velük való bánásmódot kellett szabályozni a legnagyobb emberséggel és méltányossággal. Az alkalom elmúlott, de az elvek maradtak. Házasodjatok az árvákkal, de csak akkor, ha ezen a módon fenn lehet tartani érdekeiket, vagyonaikat, igazságot gyakorolva feléjük és a további eltartottak felé. Ha ezt nem tudjátok biztosítani, akkor keressetek más megoldást jogaik biztosítására. Az Iszlám előtti időszakban követett gyakorlat, ami számtalan feleséget tett lehetővé, most tilos. Maximum négy feleség lehet, ha ezekkel az egyenlő bánásmód garantált.

[206] This applies to orphans, but the wording is perfectly general. Property has not only its rights but also its responsibilities. The owner may not do just what he likes absolutely; his right is limited by the good of his family of which he is a member, and if he is incapable of understanding it, his control should be removed. This does not mean that he is harshly dealt with. On the contrary his interest must be protected, and he must be treated with special kindness because of his incapacity.

Ez a rész árvákról szól, de a szöveg általánosan kiterjeszthető. A tulajdon nem csak jogokkal, hanem felelősséggel is jár. A tulajdonos nem tehet meg mindent, amit akar. Jogait korlátozza, hogy kivel áll társtulajdonosi jogviszonyban. Ha gyengeelméjű, nem képes felfogni a tulajdonnal kapcsolatos intézkedéseket, akkor a tulajdon felett gyakorolt kontrol alól fel kell menteni. Ez nem jelenthet durva vagyoni beavatkozást és kifosztást. Pont ellenkezőleg, érdekvédelmét fenn kell tartani és őt állapotának megfelelően, gyengéden kell kezelni.

وَابْتَلُواْ الْيَتَامَى حَتَّىَ إِذَا بَلَغُواْ النِّكَاحَ فَإِنْ آنَسْتُم مِّنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُواْ إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ وَلاَ تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَن يَكْبَرُواْ وَمَن كَانَ غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ وَمَن كَانَ فَقِيرًا فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهِدُواْ عَلَيْهِمْ وَكَفَى بِاللّهِ حَسِيبًا ﴿٦﴾

6. Make trial of orphans until they reach the age of marriage; if then ye find sound judgment in them, release their property to them; but consume it not wastefully, nor in haste against their growing up. If the guardian is well-off, Let him claim no remuneration, but if he is poor, let him have for himself what is just and reasonable. When ye release their property to them, take witnesses in their presence: But all-sufficient is Allah in taking account.

6. Tegyétek próbára az árvákat, míg megérnek a házasságra. Ha megleltétek köztük az (érettség) jeleit, adjátok meg nekik vagyonukat és ne nyeljétek el azt tékozlóként, sietve, (felélve azt) nagykorúságuk előtt. Aki gazdag, legyen nemes lelkű, aki szegény, hát nyeljen el abból illően. Ha megfizettétek nekik vagyonukat, tegyetek esküt nekik. Allah elegendő Számvevőnek.

لِّلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاء نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرَ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا ﴿٧﴾

7. From what is left by parents and those nearest related there is a share for men and a share for women, whether the property be small or large, -a determinate share.

7. A férfiaknak rész jár abból mit a szülők és a legközelebbi rokonok hagytak. A nőknek rész jár abból, mit a szülők és a legközelebbi rokonok hagytak. Van, hol kevés, van, hol több, a részesedés jár.

وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُوْلُواْ الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينُ فَارْزُقُوهُم مِّنْهُ وَقُولُواْ لَهُمْ قَوْلاً مَّعْرُوفًا ﴿٨﴾

8. But if at the time of division other relatives, or orphans or poor, are present, feed them out of the (property), and speak to them words of kindness and justice.

8. Ha jelen vannak a vagyonmegosztáson további rokonok, árvák, szegények, gondoskodjatok róluk ebből és szóljatok hozzájuk illő szót.

وَلْيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكُواْ مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً ضِعَافًا خَافُواْ عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا اللّهَ وَلْيَقُولُواْ قَوْلاً سَدِيدًا ﴿٩﴾

9. Let those (disposing of an estate) have the same fear in their minds as they would have for their own if they had left a helpless family behind: Let them fear Allah, and speak words of appropriate (comfort).

9. Aggódjanak azok, kik gyenge utódot hagytak maguk mögött és féltsék őket. Őrizkedjenek Allahtól és szóljanak becsületes szót.

إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَى ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا ﴿١٠﴾

10. Those who unjustly eat up the property of orphans, eat up a Fire into their own bodies: They will soon be enduring a Blazing Fire!

10. Akik elnyelik az árvák vagyonát bűnösen, azok a hasukban tüzet nyelnek el és ők a Pokol lángjain perzselődnek.

يُوصِيكُمُ اللّهُ فِي أَوْلاَدِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الأُنثَيَيْنِ فَإِن كُنَّ نِسَاء فَوْقَ اثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ وَإِن كَانَتْ وَاحِدَةً فَلَهَا النِّصْفُ وَلأَبَوَيْهِ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا السُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ إِن كَانَ لَهُ وَلَدٌ فَإِن لَّمْ يَكُن لَّهُ وَلَدٌ وَوَرِثَهُ أَبَوَاهُ فَلأُمِّهِ الثُّلُثُ فَإِن كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ فَلأُمِّهِ السُّدُسُ مِن بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِي بِهَا أَوْ دَيْنٍ آبَآؤُكُمْ وَأَبناؤُكُمْ لاَ تَدْرُونَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ لَكُمْ نَفْعاً فَرِيضَةً مِّنَ اللّهِ إِنَّ اللّهَ كَانَ عَلِيما حَكِيمًا ﴿١١﴾

11. Allah (thus) directs you as regards your Children's (Inheritance): to the male, a portion equal to that of two females; if only daughters, two or more, their share is two-thirds of the inheritance; if only one, her share is a half. For parents, a sixth share of the inheritance to each, if the deceased left children; if no children, and the parents are the (only) heirs, the mother has a third; if the deceased left brothers (or sisters) the mother has a sixth. The distribution in all cases (is) after the payment of legacies and debts. Ye know not whether your parents or your children are nearest to you in benefit. These are settled portions ordained by Allah; and Allah is All-knowing, All-wise[207].

[207] The principles of inheritance law are laid down in broad outline in the Quran; the precise details have been worked out on the basis of the Prophet's practice and that of his Companions, and by interpretation and analogy. Muslim jurists have collected a vast amount of learning on this subject. Here we shall deal only with the broad principles to be gathered from the Text, as interpreted by the Jurists. 1. The power of testamentary disposition extends over only one-third of the Property; the remaining two thirds are distributed among heirs as laid down. 2. All distribution takes place after the legacies and debts (including funeral expenses) have first been paid. 3. Legacies cannot be left to any of the heirs included in the scheme of distribution; or it will amount to upsetting the shares and undue preference of one heir to another. 4. Generally, but not always, the male takes a share double that of a female in his own category. Don't forget that women get dowry at the time of the marriage. In case of heritage man gets double. The two compensates each other. This is the general interpretation, and is confirmed by the supplementary provision in 4:176 at the end of the Surah, which should be read along with this.
The verse deals with the portions allotted to a. children, and b. parents. The next verse deals with the portions allotted to c. husband or wife of the deceased, and d. collaterals. The children's shares are fixed, but their amount will depend upon what goes to the parents. If both parents are living, and there are also children, both father and mother take a sixth each: - if only one parent is living, he or she takes his or her sixth; and the rest goes to the children. - If the parents are living, and there is no child or other heir, the mother gets a third (and the father the remaining two-thirds); - if there are no children, but there are brothers or sisters (this is interpreted strictly in the plural), the mother has a sixth, and the father apparently the residue, as the father excludes collaterals.

A Korán az örökösödési jog elveit nagyvonalakban ismerteti. A részleteket a Próféta és követőinek joggyakorlata és analóg esetek alapján fektették le. A Muszlim jogászok bőségesen készítettek tanulmányokat erről a

11. Előírja nektek Allah (a gondoskodást) gyermekeitekről. A fiú szerencséje (részesedése), mint két lányé. Ha csak lányok és többen vannak kettőnél, övék az örökség kétharmada. Ha csak egy lány, akkor övé a fél rész. Minden egyes szülőjének (az elhunytnak) hatodrész jár abból, mi megmaradt, ha hátrahagyott gyermeket. Ha nincs gyermeke és szülei az örökösök, akkor az anyának egyharmad jár. Ha (az elhunytnak) vannak testvérei, az anyának hatodrész jár. (Ez a felosztás) miután (lerendeződött) a végrendeletileg örökül hagyott javak vagy adósságok (dolga). Szüleitek és gyermekeitek; nem tudjátok melyikük áll közelebb hozzátok, hogy előnyhöz juttassátok (valamelyiküket). Ez Allah rendelkezése. Mert bizony. Allah a Mindentudó, a Bölcs[207].

وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ أَزْوَاجُكُمْ إِن لَّمْ يَكُن لَّهُنَّ وَلَدٌ فَإِن كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمُ الرُّبُعُ مِمَّا تَرَكْنَ مِن بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِينَ بِهَا أَوْ دَيْنٍ وَلَهُنَّ الرُّبُعُ مِمَّا تَرَكْتُمْ إِن لَّمْ يَكُن لَّكُمْ وَلَدٌ فَإِن كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ فَلَهُنَّ الثُّمُنُ مِمَّا تَرَكْتُم مِّن بَعْدِ وَصِيَّةٍ تُوصُونَ بِهَا أَوْ دَيْنٍ وَإِن كَانَ رَجُلٌ يُورَثُ كَلاَلَةً أَوِ امْرَأَةٌ وَلَهُ أَخٌ أَوْ أُخْتٌ فَلِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا السُّدُسُ فَإِن كَانُوَاْ أَكْثَرَ مِن ذَلِكَ فَهُمْ شُرَكَاء فِي الثُّلُثِ مِن بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصَى بِهَآ أَوْ دَيْنٍ غَيْرَ مُضَآرٍّ وَصِيَّةً مِّنَ اللّهِ وَاللّهُ عَلِيمٌ حَلِيمٌ ﴿١٢﴾

12. In what your wives leave, your share is a half, if they leave no child; but if they leave a child, ye get a fourth; after payment of legacies and debts. In what ye leave, their share is a fourth, if ye leave no child; but if ye leave a child, they get an eighth; after payment of legacies and debts. If the man or woman whose inheritance is in question, has left neither ascendants nor descendants, but has left a brother or a sister, each one of the two gets a sixth; but if more than two, they share in a third; after payment of legacies and debts; so that no loss is caused (to any one). Thus is it ordained by Allah. and Allah is All-knowing, Most Forbearing[208].

---

tárgykörről. Itt csak a fontosabb elvekkel foglalkozunk, amit a Szöveg és a Jogászok kommentárjai alapján szűrtünk le. 1. A végrendeleti vagyonmegosztás hatálya csak a Tulajdon egyharmadára terjed ki. A fennmaradó kétharmad felosztására az örökösök között, az itt olvasható rendelet vonatkozik. 2. A vagyonmegosztás, csak a kötelezettségek és tartozások (beleértve a temetési költségeket) kifizetése után történhet meg. 3. Nem hagyható az örökség (végrendeletileg) olyan örökösre, aki a Korán elrendelésében szereplő felosztási körben szerepel. Ha ez bekövetkezne, akkor ez nyugtalanító lenne, és jogtalan előnyt biztosítana egyik örökösnek a másikkal szemben. 4. Általában, de nem mindig, a férfi kétszer annyit kap az örökrészből, mint a nő. Ne felejtsük el, hogy a nőnek házasságkötéskor hozomány jár. Az örökösödésnél pedig a férfinek jár dupla rész. A kettő kiegyenlíti egymást. Ez az általános kiegészítés a magyarázathoz, amit a Szúra végén szereplő 4:176 Áyával együtt kell értelmezni.

Ez a vers a gyermekekről és a szülőkről intézkedik. A következő vers rendelkezik az elhunyt férjéről, feleségéről és az oldalági hozzátartozóiról. A gyermekek részaránya meghatározott, de ennek nagysága attól függ, mennyit kapnak a szülők. Ha mindkét szülő él és vannak gyerekeik, akkor az apa és anya, mindegyik hatodrészt kap. Ha egy szülő él, függetlenül attól, hogy apa, vagy anya, hatodrészt kap, a többi meg a gyerekeké. Ha csak a szülők élnek, nincs gyerekük és további örökös sincs, akkor az anya harmadrész kap, és az apa megkapja a fennmaradó kétharmadot. Ha nem marad hátra gyerek, de vannak fiú és lánytestvérek (szigorúan többes számban), akkor az anyáé hatodrész, a fennmaradó pedig mind az apáé marad, mert ő a családfenntartó.

[208] The husband takes a half of his deceased wife's property if she leaves no child, the rest going to residuary; if she leaves a child, the husband gets only a fourth. Following the rule that the female share is generally half the male share, the widow gets a fourth of her deceased husband's property, if he leaves no children, and an

12. Nektek fele jár annak, amit hátrahagy feleségetek, ha nincs nekik gyermekük. Ha van gyermekük, akkor negyedrész jár nektek abból, mi marad abból, mit örökül hagytak a javakból és adósságból. A feleségeknek egynegyed jár abból, mit ti hátra hagytok, ha nincs gyermeketek. Ha van gyermeketek, akkor feleségeteknek nyolcadrész jár. (Ez a felosztás) miután (lerendeződött) a végrendeletileg örökül hagyott javak vagy adósságok (dolga). Ha a férfi vagy nő után kérdéses (ki) az örökös (mert nincs felmenő, vagy egyenes ági leszármazott), de van fivére, vagy nővére, akkor mindegyiknek közülük hatodrész jár. Ha ők kettőnél többen vannak, akkor osztozzanak az egyharmadban. (Ez a felosztás) miután (lerendeződött) a végrendeletileg örökül hagyott javak vagy adósságok (dolga), hogy ne érje őket kár. Az elrendelés Allahtól való. Allah a Mindentudó, az Irgalmas[208].

تِلْكَ حُدُودُ اللهِ وَمَن يُطِعِ اللهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٣﴾

13. Those are limits set by Allah. those who obey Allah and His Messenger will be admitted to Gardens with rivers flowing beneath, to abide therein (for ever) and that will be the supreme achievement.

13. Ezek Allah korlátjai. Aki engedelmeskedik Allahnak és az Ő Prófétájának, azt Ő bevezeti az Égi Kertekbe, mi alatt folyók futnak, s ebben ők mindörökkön lesznek. Ez a hatalmas győzelem!

وَمَن يَعْصِ اللهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ يُدْخِلْهُ نَارًا خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿١٤﴾

14. But those who disobey Allah and His Messenger and transgress His limits will be admitted to a Fire, to abide therein: And they shall have a humiliating punishment.

14. Aki engedetlen Allahhal, az Ő Prófétájával szemben és áthágja korlátait, azt Ő bevezeti a Pokolba, ahol ő mindörökkön lesz és vár rá a szörnyű büntetés.

---

eighth if he leaves children. If there are more widows than one, their collective share is a fourth or an eighth as the case may be; inter se they divide equally.

The word in Arabic is kalalah, which is so construed usually. But it was nowhere defined authoritatively in the lifetime of the Messenger. This was one of the three terms about which Hadhrat Umar wished that the Messenger had defined them in his lifetime, the other two being the share of grandfather, and riba (usury). On the accepted definition, we are concerned with the inheritance of a person who has left no descendant or ascendant (however distant), but only collaterals, with or without a widow or widower. If there is a widow or widower surviving, she or he takes the share as already defined, before the collaterals come in.

A férj az elhunyt feleség után az örökség felét kapja, ha nem marad az asszony után gyerek. A többi megy a hozzátartozóknak. Ha az asszony gyereket hagy hátra, akkor a férj negyedrészt kap. Követve az általános szabályt, aminek alapján a nőnek fele annyi jár, mint férfinak, az özvegyasszony az elhunyt férj tulajdonának negyedét kapja, ha a férfi után nem marad gyerek. Ha marad, akkor csak nyolcadrészt kap. Ha több asszony is özvegyen marad a férfi után, akkor a kollektív örökségük negyed, vagy nyolcad, a fenti logika alapján. A kollektív örökséget egyenlő részben kell, hogy felosszák maguk közt.

Az arab „Kalala” szó jelentése a Próféta életében nem kapott értelmezést. Ez volt a három fogalom közül az egyik, amit Omar (béke reá) még a Próféta életében kért, hogy definiálja. A másik kettő a nagyapa öröksége és a Riba, azaz uzsora. Az elfogadott definíció szerint, Kalala az a személy, aki után nem marad se felmenő ág, sem utód, csak oldalág, legyen akár özvegy. Az oldalági örökösök vérszerinti közelség sorrendjében örökölnek.

وَاللاَّتِي يَأْتِينَ الْفَاحِشَةَ مِن نِّسَآئِكُمْ فَاسْتَشْهِدُواْ عَلَيْهِنَّ أَرْبَعةً مِّنكُمْ فَإِن شَهِدُواْ فَأَمْسِكُوهُنَّ فِي الْبُيُوتِ حَتَّىَ يَتَوَفَّاهُنَّ الْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ اللّهُ لَهُنَّ سَبِيلاً ﴿١٥﴾

15. If any of your women are guilty of lewdness, Take the evidence of four (Reliable) witnesses from amongst you against them; and if they testify, confine them to houses until death do claim them, or Allah ordain for them some (other) way[209].

15. Azokkal szemben, kik asszonyaitok közül ledérséget követtek el, tanúskodjanak négyen közületek. Ha tanúskodtak, tartsátok őket a házakban (bezárva) addig, míg el nem mulasztja őket a halál, vagy Allah utat nem jelöl ki nekik[209].

وَاللَّذَانَ يَأْتِيَانِهَا مِنكُمْ فَآذُوهُمَا فَإِن تَابَا وَأَصْلَحَا فَأَعْرِضُواْ عَنْهُمَا إِنَّ اللّهَ كَانَ تَوَّابًا رَّحِيمًا ﴿١٦﴾

16. If two men among you are guilty of lewdness, punish them both. If they repent and amend, Leave them alone; for Allah is Oft-returning, Most Merciful.

16. Ha két férfi követi el (a ledérséget) közületek, fenyítsétek meg mindkettőt. Ha megbánják és jó útra térnek, hagyjátok őket. Mert bizony, Allah a Megenyhülő, a Kegyelmes.

إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوَءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِن قَرِيبٍ فَأُوْلَئِكَ يَتُوبُ اللّهُ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللّهُ عَلِيماً حَكِيماً ﴿١٧﴾

17. Allah accept the repentance of those who do evil in ignorance and repent soon afterwards; to them will Allah turn in mercy: For Allah is full of knowledge and wisdom[210].

---

[209] Most commentators understand this to refer to adultery or fornication; in that case they consider that the punishment was altered by the later verse, 24:2. But I think it refers to unnatural crime between women, analogous to unnatural crime between men in 4:16 below; because, 1. No punishment is specified here for the man, as would be the case where a man was involved in the crime; 2. The word, al laati, the purely feminine plural of al lati, is used for the parties to the crime; 3. The punishment is indefinite; see the next note but one. To protect the honor of women, stricter evidence is required, i.e., the evidence of four instead of the usual two witnesses. It is the same for adultery (see 24:4.).

A legtöbb kommentátor itt házasságtörést, hűtlenséget, megcsalást ért. Viszont arra vonatkozólag a 24:2 Áya tér ki a későbbiekben. Ezért úgy gondolom, hogy ami itt áll, az a leszbikusságra vonatkozik, hiszen a következő 4:16 versben az ezzel analóg férfi homoszexualitás a téma. A logika alapján és a két verset együtt elemezve: 1. Ha itt házasságtörés szerepelne, akkor a férfi büntetését is specifikálni kellene, nem csak a nőét, hiszen mindketten elkövették a bűnt. 2. Az Arab szó „laati" nőnemben többes száma a „lati"-nak. Tehát a bűnt két nő követi el. 3. A büntetés nem határozott, ahogy a következő versben sem az. A nő tisztességének megvédésére erős bizonyíték kell. Pl. a korábbi esetekben (adósság, végrendelet,) elég volt két tanú, itt már négy kell. Ugyanez a helyzet házasságtöréskor. (lásd 24:4)

[210] 4:17-18 together. Repentance has conditions.

- If the evil was done in ignorance.
- If shortly after the sin was committed the person repents. He may perform offerings or pray or pay compensation etc.
- If the person who committed bad deeds one after another during his life willingly and he wants to repent only when the death comes, it will be not accepted.

17. A bűnbocsánat elfogadása Allahra tartozik azoktól, kik a rosszat tudatlanságból teszik, majd megbánják mihamarabb. Irántuk Allah megenyhül, mert Allah a Mindentudó, a Bölcs[210].

وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّى إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي تُبْتُ الآنَ وَلاَ الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارٌ أُوْلَئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٨﴾

18. Of no effect is the repentance of those who continue to do evil, until death faces one of them, and he says, "Now have I repented indeed;" nor of those who die rejecting Faith: for them have We prepared a punishment most grievous.

18. Nem jár bűnbocsánat azoknak, kik a rosszat addig teszik, míg eljön egyikükhöz a halál, s mondja: „Most már megbántam!" Nincs bűnbocsánat azoknak, kik hitetlenként halnak meg. Ezeknek előkészítettük a fájdalmas büntetést.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ لاَ يَحِلُّ لَكُمْ أَن تَرِثُواْ النِّسَاء كَرْهًا وَلاَ تَعْضُلُوهُنَّ لِتَذْهَبُواْ بِبَعْضِ مَا آتَيْتُمُوهُنَّ إِلاَّ أَن يَأْتِينَ بِفَاحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ فَإِن كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَى أَن تَكْرَهُواْ شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا ﴿١٩﴾

19. O ye who believe! Ye are forbidden to inherit women against their will. Nor should ye treat them with harshness, that ye may Take away part of the dower ye have given them, - except where they have been guilty of open lewdness; on the contrary live with them on a footing of kindness and equity. If ye take a dislike to them it may be that ye dislike a thing, and Allah brings about through it a great deal of good[211].

19. Ó, kik hisznek! Nem megengedett nektek megörökölni az asszonyokat akaratuk ellenére. Nem bánhattok velük durván, hogy elvegyétek tőlük azt, amit nekik adtatok (hozomány), hacsak nem követnek el nyilvánvaló ledérséget. Éljetek velük illően. Ha meggyűlölitek őket, meglehet, hogy gyűlöltök valamit, amiben Allah rengeteg jót tesz meg[211].

4:17-18 együtt. A bűnbocsánatnak feltételei vannak:

- Ha a rossz tett tudatlanság eredménye
- Ha a bűn elkövetése után röviddel, az ember megbánást mutat. Felajánlást tehet, imádkozhat, kártérítést fizet stb.
- Ha a személy készakarva követte el a bűnöket, egyiket a másik után egész életében és csak akkor mutat megbánást, amikor a halál közeledik, ez a megbánás nem beszámítható.

[211]Among many nations, including Arabs in the Days of Ignorance, a step-son or brother took possession of a dead man's widow or widows along with his goods and chattels. This shameful custom is forbidden. See also 4:22 below.
Another trick, to detract from the freedom of married women was to treat them badly and force them to sue for a Khul'a divorce (see 2:229) or its equivalent in pre-Islamic custom, when the dower could be claimed back. This is also forbidden

A Tudatlanság Korában (Dzsáhiliya) az Araboknál, de más népeknél is szokás volt, hogy a mostohagyerek, vagy mostohatestvér, az elhunyt után maradó özvegyet, vagy özvegyeket a többi javakkal együtt magához vette. Ezt a szégyenletes szokást az Iszlám betiltotta. Lásd továbbá 4:22.
Gyakorlat volt a feleségektől való megszabadulásra az a kíméletlen bánásmód, amivel kényszerítették az asszonyokat Khul'a-ra, azaz a hozományt inkább visszafizette az asszony, csak a férfi váljon el tőle (lásd 2:229). Ez is tilos az Iszlámban.

وَإِنْ أَرَدتُّمُ اسْتِبْدَالَ زَوْجٍ مَّكَانَ زَوْجٍ وَآتَيْتُمْ إِحْدَاهُنَّ قِنطَارًا فَلاَ تَأْخُذُواْ مِنْهُ شَيْئًا أَتَأْخُذُونَهُ بُهْتَاناً وَإِثْماً مُّبِيناً ﴿٢٠﴾

20. But if ye decide to take one wife in place of another, even if ye had given the latter a whole treasure for dower, Take not the least bit of it back: Would ye take it by slander and manifest wrong?

20. Ha egyik feleség helyét egy másik feleségre akarjátok felcserélni, bármekkora halom hozományt adtok, akkor se vegyetek el abból semmit. Elvennétek-e azt becstelenül, nyilvánvaló bűnként?

وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ أَفْضَى بَعْضُكُمْ إِلَى بَعْضٍ وَأَخَذْنَ مِنكُم مِّيثَاقًا غَلِيظًا ﴿٢١﴾

21. And how could ye take it when ye have gone in unto each other, and they have Taken from you a solemn covenant?

21. Hogyan vennétek el azt, mikor egymásba fonódtatok és szilárd egyezségeteket vettük?

وَلاَ تَنكِحُواْ مَا نَكَحَ آبَاؤُكُم مِّنَ النِّسَاء إِلاَّ مَا قَدْ سَلَفَ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَمَقْتًا وَسَاء سَبِيلاً ﴿٢٢﴾

22. And marry not women whom your fathers married, - except what is past: It was shameful and odious, - an abominable custom indeed.

22. Ne házasodjatok azokkal az asszonyokkal, akikkel apátok házasodott, csak azzal, aki a múltból maradt rátok. Ez ledérség, irtóztató és rossz út.

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ وَخَالاَتُكُمْ وَبَنَاتُ الأَخِ وَبَنَاتُ الأُخْتِ وَأُمَّهَاتُكُمُ اللاَّتِي أَرْضَعْنَكُمْ وَأَخَوَاتُكُم مِّنَ الرَّضَاعَةِ وَأُمَّهَاتُ نِسَآئِكُمْ وَرَبَائِبُكُمُ اللاَّتِي فِي حُجُورِكُم مِّن نِّسَآئِكُمُ اللاَّتِي دَخَلْتُم بِهِنَّ فَإِن لَّمْ تَكُونُواْ دَخَلْتُم بِهِنَّ فَلاَ جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَحَلاَئِلُ أَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ مِنْ أَصْلاَبِكُمْ وَأَن تَجْمَعُواْ بَيْنَ الأُخْتَيْنِ إَلاَّ مَا قَدْ سَلَفَ إِنَّ اللّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٢٣﴾

23. Prohibited to you (For marriage) are:- Your mothers, daughters, sisters; father's sisters, Mother's sisters; brother's daughters, sister's daughters; foster-mothers (Who gave you suck), foster-sisters; your wives' mothers; your step-daughters under your guardianship, born of your wives to whom ye have gone in,- no prohibition if ye have not gone in;- (Those who have been) wives of your sons proceeding from your loins; and two sisters in wedlock at one and the same time, except for what is past; for Allah is Oft-forgiving, Most Merciful[212];-

[212] This Table of Prohibited Degrees agrees in the main with what is usually accepted among all nations, except in minor details. The scheme is drawn up on the assumption that the person who proposes to marry is a man: if it is a woman, the same scheme will apply, mutatis mutandis.
"Fosterage" or milk-relationships play an important part in Muslim Law, and count like blood relationships: it would therefore seem that not only foster-mothers and foster-sisters, but foster-mother's sister, etc., all come within the prohibited degrees.

23. Megtiltattak nektek anyáitok, lányaitok, nővéreitek, anyai nagynénéitek, apai nagynénéitek, bátyáitok lányai, nővéreitek lányai, szoptató dajkáitok, a nők, kikkel együtt szoptattak titeket, asszonyaitok anyjai, mostohalányaitok, akik gyámságotok alatt állnak és azoktól az asszonyaitoktól vannak, akikkel ti házaséletet éltek. De ha azoktól vannak, akikkel nem éltek házas életet, akkor nem vétek számotokra. (Megtiltattak), akik azoknak a fiaitoknak asszonyai, akik ágyékaitokból származnak, (megtiltattak), ha két nővért gyűjtötök, kivéve, akik a múltból maradtak rátok. Mert bizony, Allah a Megbocsájtó, a Kegyelmes[212].

وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاء إِلاَّ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ كِتَابَ اللّهِ عَلَيْكُمْ وَأُحِلَّ لَكُم مَّا وَرَاء ذَلِكُمْ أَن تَبْتَغُواْ بِأَمْوَالِكُم مُّحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَ فَمَا اسْتَمْتَعْتُم بِهِ مِنْهُنَّ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَرِيضَةً وَلاَ جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا تَرَاضَيْتُم بِهِ مِن بَعْدِ الْفَرِيضَةِ إِنَّ اللّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٢٤﴾

24. Also (prohibited are) women already married, except those whom your right hands possess: Thus hath Allah ordained (Prohibitions) against you: Except for these, all others are lawful, provided ye seek (them in marriage) with gifts from your property,- desiring chastity, not lust, seeing that ye derive benefit from them, give them their dowers (at least) as prescribed; but if, after a dower is prescribed, agree Mutually (to vary it), there is no blame on you, and Allah is All-knowing, All-wise.

24. (Megtiltattak nektek) a házas asszonyok, kivéve, mit jobbotok bír. Ezeket tiltja Allah Könyve nektek, de megengedi azokat, kik ezen kívül állnak, ha (házasságra) vágytok rájuk, adtok nekik vagyonotokból, ha tiszták vagytok, nem kéjelgők, nem haszonlesésből teszitek, hát adjátok meg nekik hozományaikat az előírt módon. Nem vétek számotokra, ha közös megegyezéssel változtattok a hozományon utána. Mert bizony, Allah a Mindentudó, a Bölcs.

وَمَن لَّمْ يَسْتَطِعْ مِنكُمْ طَوْلاً أَن يَنكِحَ الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ فَمِن مِّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُم مِّن فَتَيَاتِكُمُ الْمُؤْمِنَاتِ وَاللّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِكُمْ بَعْضُكُم مِّن بَعْضٍ فَانكِحُوهُنَّ بِإِذْنِ أَهْلِهِنَّ وَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ مُحْصَنَاتٍ غَيْرَ مُسَافِحَاتٍ وَلاَ مُتَّخِذَاتِ أَخْدَانٍ فَإِذَا أُحْصِنَّ فَإِنْ أَتَيْنَ بِفَاحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ الْعَنَتَ مِنكُمْ وَأَن تَصْبِرُواْ خَيْرٌ لَّكُمْ وَاللّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٥﴾

25. If any of you have not the means wherewith to wed free believing women, they may wed believing girls from among those whom your right hands possess: And Allah hath full

---

Ezek a tiltások, kevés kivétellel, a világ minden népénél fennállnak. Ez az olvasat akkor értelmezhető, ha a házasságot kötő személy férfi. Nő olvasatában ugyanennek a fordított értelmi megfelelője igaz.

A szoptatós, vagy tej kapcsolatok az Iszlám Törvényeiben fontos helyet kapnak és vér-kapcsolatoknak minősülnek. Ennek megfelelően nem csak szoptató anya, de nővér, nagynéni stb. is van, akik hasonló helyet kapnak, mint a vér szerintiek.

knowledge about your faith. Ye are one from another: Wed them with the leave of their owners, and give them their dowers, according to what is reasonable: They should be chaste, not lustful, nor taking paramours: when they are taken in wedlock, if they fall into shame, their punishment is half that for free women. This (permission) is for those among you who fear sin; but it is better for you that ye practice self-restraint. And Allah is Oft-forgiving, Most Merciful[213].

25. Aki nem bír kiállni javakkal, hogy jóravaló, hívő asszonnyal házasodjon, hát a hívő lányok közül (válasszon), kiket jobbotok bír. Allah a Legjobb Tudója hiteteknek. Egymásból vagytok, hát házasodjatok családjaik engedélyével, adjátok meg járandóságukat illően. Ők tiszták, nem kéjelgők, nem azok, kik társaikat váltogatják. Ha megköttetett a házasság és becstelenséget követnek el, a szabad asszonyok büntetésének felét rójátok ki rájuk. Ez adatott meg azoknak közületek, akik félnek, hogy kísértésbe esnek. Ha állhatatosak vagytok, jobb nektek. Allah a Megbocsájtó, a Kegyelmes[213].

يُرِيدُ اللّهُ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ سُنَنَ الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَاللّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٢٦﴾

26. Allah doth wish to make clear to you and to show you the ordinances of those before you; and (He doth wish to) turn to you (In Mercy): And Allah is All-knowing, All-wise.

26. Allah azt akarja, hogy megnyilatkozzon nektek, vezessen titeket azoknak rendjeire, kik előttetek voltak, s hogy megenyhüljön felétek. Mert Allah a Mindentudó, a Bölcs.

وَاللّهُ يُرِيدُ أَن يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَيُرِيدُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الشَّهَوَاتِ أَن تَمِيلُواْ مَيْلاً عَظِيمًا ﴿٢٧﴾

27. Allah doth wish to Turn to you, but the wish of those who follow their lusts is that ye should turn away (from Him), - far, far away.

27. Allah meg akar bocsájtani nektek, de azok, kik a vágyakat követik, azt akarják, hogy fordulj el Tőle, teljes fordulattal.

يُرِيدُ اللّهُ أَن يُخَفِّفَ عَنكُمْ وَخُلِقَ الإِنسَانُ ضَعِيفًا ﴿٢٨﴾

28. Allah doth wish to lighten your (difficulties): For man was created Weak (in flesh).

28. Allah enyhíteni akarja rólatok (a terhet), mert az ember gyengének teremtetett.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ لاَ تَأْكُلُواْ أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ إِلاَّ أَن تَكُونَ تِجَارَةً عَن تَرَاضٍ مِّنكُمْ وَلاَ تَقْتُلُواْ أَنفُسَكُمْ إِنَّ اللّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ﴿٢٩﴾

[213]Whom your right hands possess: i.e., captives in a war. Islam prescribed for them equal treatment as they were family members.

Kiket jobbotok bír: a fogoly asszonyok, lányok, akik a harcok alatt kerültek fogságba. Az Iszlám az ő számukra ugyanazt a bánásmódot írta elő, mintha családtagok lennének.

29. O ye who believe! Eat not up your property among yourselves in vanities: But let there be amongst you Traffic and trade by mutual good-will: Nor kill (or destroy) yourselves: for verily Allah hath been to you Most Merciful[214]!

29. Ó, kik hisznek! Ne nyeljétek el vagyonotokat magatok közt hiábavalóan. Hanem legyen köztetek közös egyezségen (alapuló) kereskedelem. Ne öljétek meg a lelket. Mert bizony, Allah Kegyelmes veletek[214].

وَمَن يَفْعَلْ ذَلِكَ عُدْوَانًا وَظُلْمًا فَسَوْفَ نُصْلِيهِ نَارًا وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللهِ يَسِيرًا ﴿٣٠﴾

30. If any do that in rancour and injustice, - soon shall We cast them into the Fire: And easy it is for Allah.

30. Aki ezt teszi ellenségeskedve, gonoszul, azt Pokolra vetjük, s ez Allahnak könnyen megy.

إِن تَجْتَنِبُواْ كَبَآئِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُكَفِّرْ عَنكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَنُدْخِلْكُم مُّدْخَلاً كَرِيمًا ﴿٣١﴾

31. If ye (but) eschew the most heinous of the things which ye are forbidden to do, We shall expel out of you all the evil in you, and admit you to a gate of great honour.

31. Ha elkerülitek a gaztetteket, miknek véget vetettünk, letudjuk rólatok rossztéteményiteket és bevezetünk titeket a megbecsültség kapuján.

وَلاَ تَتَمَنَّوْاْ مَا فَضَّلَ اللهُ بِهِ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ لِّلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا اكْتَسَبُواْ وَلِلنِّسَاء نَصِيبٌ مِّمَّا اكْتَسَبْنَ وَاسْأَلُواْ اللهَ مِن فَضْلِهِ إِنَّ اللهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٣٢﴾

32. And in no wise covet those things in which Allah Hath bestowed His gifts More freely on some of you than on others: To men is allotted what they earn, and to women what they earn: But ask Allah of His bounty. For Allah hath full knowledge of all things[215].

---

[214] There is profound meaning in it. 1. All your property you hold in trust, whether it is in your name, or belongs to the community, or to people over whom you have control. To waste is wrong. 2. In 2:188 the same phrase occurred, to caution us against greed. Here it occurs, to encourage us to increase property by economic use (traffic and trade). 3. We are warned that our waste may mean our own destruction ("nor kill or destroy yourselves"). But there is a more general meaning also: we must be careful of our own and other people's lives. We must commit no violence. This is the opposite of "trade and traffic by mutual good-will." 4. Our violence to our own brethren is particularly preposterous, seeing that Allah has loved and showered His mercies on us and all His creatures.

Itt négy mély gondolatot fedezhetünk fel. 1. Minden vagyonért felelősek vagyunk, ami a kezelésünkben van, legyen az a nevünkön, vagy tartozzon a közösséghez, vagy emberekhez, akik gyámságunk alatt állnak. Ezeket elvesztegetni bűn. 2. A 2:188-ban is megjelenik ez a gondolat, hogy figyelmeztessen a kapzsiságra. Itt arra kapunk ösztönzést, hogy kereskedelemmel, áruforgalmazással szaporítsuk a pénzt, ne mohósággal, mások kárára. 3. Figyelmeztet, hogy a pazarlás vesztünket okozhatja („ne öljétek meg a lelket”). Ez mind saját, mind mások életét is jelenti. Nem követhetünk el erőszakos tetteket. Ezzel ellentétes utat ír elő: „Hanem legyen köztetek közös egyezségen (alapuló) kereskedelem.” 4. Erőszakosságunk másokkal visszás. Allah kegyelmes velünk, mi is kegyelmesek kell, hogy legyünk másokkal.

[215]Men and women have gifts from Allah -some greater than others. They seem unequal. But we are assured that Allah has allotted them by a scheme by which people receive what they earn. If this does not appear clear in our sight, let us remember that we have no full knowledge but Allah has. We must not be jealous if other people have more than we have-in wealth or position or strength or honor or talent or happiness. Probably things are equalized in the aggregate or in the long run, or equated to needs and merits on a scale which we cannot appraise. If we want more, instead of being jealous or covetous, we should pray to Allah and place before Him our needs. Though He knows all, and has no need of our prayer, our prayer may reveal to ourselves our shortcomings and enable us to deserve more of Allah's bounty or make ourselves fit for it.

32. Ne kívánjátok azt a kiváltságot, melyben Allah részesítette néhányatokat néhányatok fölött. A férfiaknak része van abból, mit elnyertek, a nőknek része van abból, amit elnyertek. Kérjétek Allah kiváltságát. Mert bizony, Allah a Mindenek Tudója[215].

وَلِكُلٍّ جَعَلْنَا مَوَالِيَ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالأَقْرَبُونَ وَالَّذِينَ عَقَدَتْ أَيْمَانُكُمْ فَآتُوهُمْ نَصِيبَهُمْ
إِنَّ اللهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ﴿٣٣﴾

33. To (benefit) every one, We have appointed shares and heirs to property left by parents and relatives. To those, also, to whom your right hand was pledged, give their due portion. For truly Allah is witness to all things.

33. Mindenkinek kijelöltük kedvezményezettjét abban, amit hátra hagytak a szülők és a hozzátartozók. Kiknek jobbotokkal köttetett (egyezség), hát adjátok meg részesedésüket. Mert bizony, Allah Mindenek Felett Tanú.

الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاء بِمَا فَضَّلَ اللهُ بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَبِمَا أَنفَقُواْ مِنْ
أَمْوَالِهِمْ فَالصَّالِحَاتُ قَانِتَاتٌ حَافِظَاتٌ لِّلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللهُ وَاللاَّتِي تَخَافُونَ نُشُوزَهُنَّ
فَعِظُوهُنَّ وَاهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ وَاضْرِبُوهُنَّ فَإِنْ أَطَعْنَكُمْ فَلاَ تَبْغُواْ عَلَيْهِنَّ سَبِيلاً
إِنَّ اللهَ كَانَ عَلِيًّا كَبِيرًا ﴿٣٤﴾

34. Men are the protectors and maintainers of women, because Allah has given the one more (strength) than the other, and because they support them from their means. Therefore the righteous women are devoutly obedient, and guard in (the husband's) absence what Allah would have them guard. As to those women on whose part ye fear disloyalty and ill-conduct, admonish them (first), (Next), refuse to share their beds, (And last) beat them (lightly); but if they return to obedience, seek not against them Means (of annoyance): For Allah is Most High, great (above you all)[216].

Férfi és nő, még egymásnál is nagyobb ajándékot kapnak Allahtól. Nem néznek ki egyenlőnek, de Allah elbírálásában egyenlőek, hiszen mindketten azt kapják, amit kiérdemelnek. Ha ez az emberek számára nem világos, tudniuk kell, hogy Allahé a teljes tudás és Nála ez így van. Nem lehetünk féltékenyek akkor sem, ha egyikünknek több jut a javakból, mint nekünk. Talán, ha hosszútávon tesszük össze azt, amit kapunk, kiegyenlítődik a kép. Ha többet akarunk, ahelyett, hogy féltékenyen tekintünk másokra, Allahhoz kell imádkoznunk és Őt kell a szükségleteink elé helyeznünk. Mivel Ő tud mindent és imáinkra sincs szüksége, meglehet, hogy imáink kinyilvánítják magunk számára hibáinkat és ezáltal többet nyerünk el Allah nemeslelkűségéből és kegyeiből.

[216] "Qouwamun" means stand for or protect. Maybe Allah has bestowed the privilege of strength and power for men over the women but He prescribed for men what to do with this privilege. Men has to protect women and they have not to take advantage from their position. Women have to obey men and guard the hause and properties in the absence of men. Also, it is not allowed for her to speak out the secrets of the house. If women are disobedient or they show the signs of disloyalty (here doesn't men sexual disloyalty), men can first give them warning peacefully. The second step is if men refuse to sleep with his wife. If women don't give up to be disloyal than comes the third possibility to flap her. It is forbidden for men to hit women with strength and hurt her or cause wounds for her.

34. A férfiak ki kell, hogy álljanak az asszonyokért, miáltal Allah kiváltságában részesültek fölöttük, s miáltal áldoznak vagyonukból (rájuk). A jóravaló asszonyok engedelmesek, megőrzik (a férfiak) távollétében azt, amit Allah akar, hogy megőrizzenek. Azok (viszont), akiknek féltek megátalkodottságától, intsétek őket, (ha az nem elég), tartóztassátok magatokat tőlük az ágyban, (ha az nem elég), legyintsétek meg őket. És ha engedelmeskednek, ne keressetek ellenük utat (megbántásukra). Mert bizony, Allah a Magasságos, a Nagy[216].

وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَابْعَثُواْ حَكَمًا مِّنْ أَهْلِهِ وَحَكَمًا مِّنْ أَهْلِهَا إِن يُرِيدَا إِصْلاَحًا يُوَفِّقِ اللّهُ بَيْنَهُمَا إِنَّ اللّهَ كَانَ عَلِيمًا خَبِيرًا ﴿٣٥﴾

35. If ye fear a breach between them twain, appoint (two) arbiters, one from his family, and the other from hers; if they wish for peace, Allah will cause their reconciliation: For Allah hath full knowledge, and is acquainted with all things[217].

35. Ha féltek a szakítástól (férj és feleség) között, küldjetek ítélőt a férfi családjából és ítélőt a nő családjából. Ha mindketten a rendezést akarják, Allah egyetértést hoz kettejük közt. Mert bizony, Allah Mindentudó, Értesült[217].

وَاعْبُدُواْ اللّهَ وَلاَ تُشْرِكُواْ بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَى وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالجَنبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللّهَ لاَ يُحِبُّ مَن كَانَ مُخْتَالاً فَخُورًا ﴿٣٦﴾

36. Serve Allah, and join not any partners with Him; and do good- to parents, kinsfolk, orphans, those in need, neighbours who are near, neighbours who are strangers, the companion by your side, the wayfarer (ye meet), and what your right hands possess: For Allah loveth not the arrogant, the vainglorious[218];-

---

„Qouwamun" kiállást, védelmet jelent. Lehet, hogy Allah az erő és hatalom privilégiumát adta a férfiaknak a nők felett, de Ő elrendelte a férfiaknak, mit tegyenek ezzel a kiváltsággal. A férfiaknak védelmezniük kell a nőket és nem használhatják ki pozícióikat velük szemben. A nők ezzel szemben pedig engedelmességgel tartoznak, a férfi távollétében vigyáznak a házra és a tulajdonra. Nem megengedett számukra, hogy kibeszéljék a ház titkait. Ha az asszony nem engedelmes, vagy a hűtlenség jeleit mutatja (nem jelent itt szexuális hűtlenséget), a férfi először békésen figyelmeztetheti az asszonyt. A következő fokozat az, ha a férfi nem hál együtt az asszonnyal. Ha ez sem vezet eredményre, akkor a harmadik lehetőség, a meglegyintés. Tilos a férfinak erővel megütni a nőt, kárt, sérülést okozni neki.

[217] If there is quarrel or non-understanding between husband and wife it is not allowed to give up and start divorce. It is better if the parties try to find a peaceful way to settle their problem. They can involve from man's side and woman's side people who have respect in both families and they can do they best for the reconsolidation.

Ha veszekedés és meg nem értés mutatkozik a házas felek között, akkor nem megengedett nyomban válást kezdeményezni. Jobb, ha a felek békés utat találnak problémáik rendezésére. Bevonhatnak a férfi és a nő oldaláról olyan embereket, akik mindkettőjük családjában tiszteletnek örvendenek, akik minden tőlük telhetőt megtehetnek a helyzet konszolidálására.

[218] Do good deeds first of all inside the family than for those whose help is our duty. Then come those who are always there for you. In the first place the neighbor. Maybe we live far from our kin but the neighbor is there beside us no matter we know him or we don't.

36. Szolgáljátok Allahot és ne állítsatok Mellé semmit. Legyetek jók a szülőkhöz, hozzátartozókhoz, árvákhoz, szegényekhez, a szomszédokhoz, kik közeliek, a szomszédokhoz, kik távoliak, a társhoz, ki mellettetek áll, a vándorhoz, és azokhoz, kiket jobbotok bír. Mert bizony, Allah nem szereti azt, ki gőgös és henceg[218],-

الَّذِينَ يَبْخَلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَا آتَاهُمُ اللّهُ مِن فَضْلِهِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿٣٧﴾

37. (Nor) those who are niggardly or enjoin niggardliness on others, or hide the bounties which Allah hath bestowed on them; for We have prepared, for those who resist Faith, a punishment that steeps them in contempt; -

37. Azokat (se szereti Allah), kik fösvények, majd az embereknek előírják a fösvénységet és eltitkolják, mit Allah adott nekik az Ő kiváltságából, hát a hitetleneknek előkészítettük a gyötrelmes büntetést.

وَالَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ رِئَاء النَّاسِ وَلاَ يُؤْمِنُونَ بِاللّهِ وَلاَ بِالْيَوْمِ الآخِرِ وَمَن يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا فَسَاء قَرِينًا ﴿٣٨﴾

38. Nor those who spend of their substance, to be seen of men, but have no faith in Allah and the Last Day: If any take the Evil One for their intimate, what a dreadful intimate he is!

38. Azokat (se szereti Allah), kik az emberek számára láthatóan áldoznak vagyonukból, de nem hisznek Allahban, sem a Végítélet Napjában. Akinek a Sátán a bizalmasa, annak a legrosszabb a bizalmasa.

وَمَاذَا عَلَيْهِمْ لَوْ آمَنُواْ بِاللّهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ وَأَنفَقُواْ مِمَّا رَزَقَهُمُ اللّهُ وَكَانَ اللّهُ بِهِم عَلِيمًا ﴿٣٩﴾

39. And what burden Were it on them if they had faith in Allah and in the Last Day, and they spent out of what Allah hath given them for sustenance? For Allah hath full knowledge of them.

39. Mi várna rájuk, ha hinnének Allahban, a Végítélet Napjában, áldoznának abból, mit Allahtól kaptak? Allah Tud róluk.

إِنَّ اللّهَ لاَ يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَإِن تَكُ حَسَنَةً يُضَاعِفْهَا وَيُؤْتِ مِن لَّدُنْهُ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٤٠﴾

40. Allah is never unjust in the least degree: If there is any good (done), He doubleth it, and giveth from His own presence a great reward.

40. Allah nem ront meg, szemernyit sem. Ha jótétre lel, megkettőzi és az Ő Színéből hatalmas bért ad.

فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِن كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا بِكَ عَلَى هَؤُلاء شَهِيدًا ﴿٤١﴾

Tégy jót először a családtagokkal, majd azokkal, akiknek segíteni kötelesség. Majd azok jönnek, akik mindig rendelkezésünkre állnak. Az első helyen a sorban a szomszédok állnak. Lehet, hogy távol élünk hozzátartozóinktól, de akár ismerjük őket, akár nem, a szomszédok mindig ott vannak mellettünk.

41. How then if We brought from each people a witness, and We brought thee as a witness against these people!
41. Hogy lesz akkor, amikor tanút hozunk minden nemzetből és téged (ó Mohammed) fölöttük hozunk el tanúnak?

يَوْمَئِذٍ يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُواْ وَعَصَوُاْ الرَّسُولَ لَوْ تُسَوَّى بِهِمُ الأَرْضُ وَلاَ يَكْتُمُونَ اللّهَ حَدِيثًا ﴿٤٢﴾

42. On that day those who reject Faith and disobey the apostle will wish that the earth Were made one with them: But never will they hide a single fact from Allah.
42. Ezen a Napon szeretnék azok, kik tagadtak és engedetlenek voltak a Prófétának, ha a Földdel eggyé válnának. Nem titkolják el akkor Allah elől a valóságot.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ لاَ تَقْرَبُواْ الصَّلاَةَ وَأَنتُمْ سُكَارَى حَتَّىَ تَعْلَمُواْ مَا تَقُولُونَ وَلاَ جُنُبًا إِلاَّ عَابِرِي سَبِيلٍ حَتَّىَ تَغْتَسِلُواْ وَإِن كُنتُم مَّرْضَى أَوْ عَلَى سَفَرٍ أَوْ جَاء أَحَدٌ مِّنكُم مِّن الْغَآئِطِ أَوْ لاَمَسْتُمُ النِّسَاء فَلَمْ تَجِدُواْ مَاء فَتَيَمَّمُواْ صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُواْ بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ إِنَّ اللّهَ كَانَ عَفُوًّا غَفُورًا ﴿٤٣﴾

43. O ye who believe! Approach not prayers with a mind befogged, until ye can understand all that ye say, - nor in a state of ceremonial impurity (Except when travelling on the road), until after washing your whole body. If ye are ill, or on a journey, or one of you cometh from offices of nature, or ye have been in contact with women, and ye find no water, then take for yourselves clean sand or earth, and rub therewith your faces and hands. For Allah doth blot out sins and forgive again and again[219].
Ó, kik hisznek! Ne térjetek imára úgy, hogy mámorosak vagytok addig, míg nem tudjátok, mit beszéltek. Se tisztátlanul (ne térjetek imára), csak akkor, ha átmentek (az imahelyen) addig, amíg be nem mosakodtok. Ha betegek vagytok, vagy utaztok, vagy ha egyikőtök az árnyékszékről jön, vagy asszonyt érintettetek és nem találtok vizet, hát végezzetek Tayammumot, magas (homokdűnére)

[219] In Islam not solely alcohol is forbidden. “Al-Kohool” is an Arabic word and we cannot find it in the Quran. We find “Khamr” what is a fermented material which contains anything what can influence our control on ourselves. The other word “Sukara” which means stupor. Generally speaking, the intoxicated status and stupor is forbidden.
In case there is no water and someone climbs up the highest and cleanest place where the sand is always clean, this sand can replace the water for ritual washing before prayer. This is called “Tayammum.” Consequently, Tayammum cannot be implemented with ordinary soil where humus or rotten components are present due to the organic matter content.

Az Iszlámban nem csak egyedül az alkohol tiltott. „Al-Kohool” egy arab szó, mégsem találjuk a Koránban. „Khamr” kifejezést találunk, ami erjesztett anyagot jelent, melyben részegséget, kábulatot előidéző alkotórész van. A másik szó a „szukára”, ami bódult állapotot, mámort jelent. Általában véve a részegség és mámoros állapot tilos.
Amennyiben nem áll rendelkezésre víz és valaki a legmagasabb és legtisztább helyre mászik fel, ahol a homok mindig tiszta, ez a homok víz helyett alkalmas lehet az ima előtti rituális bemosdásra. Ez a „Tayammum.” Tayammum nem kivitelezhető szokványos talajokkal, ahol humusz vagy más rothadó anyagok vannak jelen a szervesanyag tartalom miatt.

mászva, tiszta (homokkal), majd töröljétek (ezzel) arcotokat és kezeiteket. Mert bizony, Allah a Feloldozó, a Megbocsájtó[219].

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُواْ نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يَشْتَرُونَ الضَّلاَلَةَ وَيُرِيدُونَ أَن تَضِلُّواْ السَّبِيلَ ﴿٤٤﴾

44. Hast thou not turned Thy vision to those who were given a portion of the Book? they traffic in error, and wish that ye should lose the right path.

44. Nem láttad-e azokat, kiknek megadatott egy rész a Könyvből? Eltévelyedésre cserélik, és azt akarják, hogy eltévelyítsenek titeket az úton.

وَاللّهُ أَعْلَمُ بِأَعْدَائِكُمْ وَكَفَى بِاللّهِ وَلِيًّا وَكَفَى بِاللّهِ نَصِيرًا ﴿٤٥﴾

45. But Allah hath full knowledge of your enemies: Allah is enough for a protector, and Allah is enough for a Helper.

45. Allah ismeri legjobban ellenségeiteket. Allah elégséges Oltalmazónak, Allah elégséges Párfogónak.

مِّنَ الَّذِينَ هَادُواْ يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَن مَّوَاضِعِهِ وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَاسْمَعْ غَيْرَ مُسْمَعٍ وَرَاعِنَا لَيًّا بِأَلْسِنَتِهِمْ وَطَعْنًا فِي الدِّينِ وَلَوْ أَنَّهُمْ قَالُواْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَاسْمَعْ وَانظُرْنَا لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَقْوَمَ وَلَكِن لَّعَنَهُمُ اللّهُ بِكُفْرِهِمْ فَلاَ يُؤْمِنُونَ إِلاَّ قَلِيلاً ﴿٤٦﴾

46. Of the Jews there are those who displace words from their (right) places, and say: "We hear and we disobey"; and "Hear what is not Heard"; and "Ra'ina"; with a twist of their tongues and a slander to Faith. If only they had said: "We hear and we obey"; and "Do hear"; and "Do look at us"; it would have been better for them, and more proper; but Allah hath cursed them for their Unbelief; and but few of them will believe[220].

46. A Zsidók közt, kik kiforgatják a szavakat helyeikből (összefüggéseikből) és mondják: „Hallunk és nem engedelmeskedünk," „hallom, ami nem hallható," „vessetek ránk tekintetet," elferdítve nyelveikkel, rágalmat szórva a vallásra. Ha azt mondanák: „Hallunk és engedelmeskedünk," „hallom és nézz le ránk," jobb lenne nekik és egyenesebb. De megátkozta őket Allah hitetlenségük miatt és nem hisznek, csak kevesen[220].

[220] Jews of Medina twisted the words out of their contexts in their Book in order to prove that Mohammed (peace upon be him) is not a Prophet. The Prophet has to be among them, they said, and Mohammed is liar. It was their deed. What is the message of this aya today? Twisting the words out of their context is forbidden in case of our Quran too, no matter Jew, Christian, Muslim or atheist does it.

A Medinai Zsidók a Könyvükben kiforgatták a szavakat saját szövegkörnyezetükből, mert bizonyítani akarták, hogy Mohammed (béke reá) nem Próféta. A Prófétának tőlük kell eljönnie, mondták, és Mohammed egy hazudozó. Ez volt, amit tettek. Mi ennek az áyának az üzenete a ma számára? A szavakat szövegkörnyezetükből kiforgatni a mi Koránunk esetében is tilos, akár Zsidó, Keresztény, Muszlim, vagy ateista teszi.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ أُوتُواْ الْكِتَابَ آمِنُواْ بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُم مِّن قَبْلِ أَن نَّطْمِسَ وُجُوهًا فَنَرُدَّهَا عَلَى أَدْبَارِهَا أَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعَنَّا أَصْحَابَ السَّبْتِ وَكَانَ أَمْرُ اللّهِ مَفْعُولاً ﴿٤٧﴾

47. O ye People of the Book! believe in what We have (now) revealed, confirming what was (already) with you, before We change the face and fame of some (of you) beyond all recognition, and turn them hindwards, or curse them as We cursed the Sabbath-breakers, for the decision of Allah Must be carried out[221].

47. Ó, kiknek megadatott a Könyv! Higgyetek abban, mit kinyilatkoztattunk, megerősítve azt, mi veletek van, még azelőtt, hogy Mi eltérítjük (a titeket elismerő) tekinteteket és hátatok felé fordítjuk, vagy elátkozzuk őket, ahogy a szombatot megtörőket átkoztuk el. Allah parancsa bevégeztetett[221].

إِنَّ اللّهَ لاَ يَغْفِرُ أَن يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَن يَشَاء وَمَن يُشْرِكْ بِاللّهِ فَقَدِ افْتَرَى إِثْمًا عَظِيمًا ﴿٤٨﴾

48. Allah forgiveth not that partners should be set up with Him; but He forgiveth anything else, to whom He pleaseth; to set up partners with Allah is to devise a sin Most heinous indeed[222].

48. Allah nem bocsájtja meg, ha Mellé társat állítanak, de megbocsájt ezen kívül annak, akinek Ő akar. Aki Allahnak társat állít, az hatalmas bűnt eszel ki[222].

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يُزَكُّونَ أَنفُسَهُمْ بَلِ اللّهُ يُزَكِّي مَن يَشَاء وَلاَ يُظْلَمُونَ فَتِيلاً ﴿٤٩﴾

49. Hast thou not turned Thy vision to those who claim sanctity for themselves? Nay-but Allah Doth sanctify whom He pleaseth. But never will they fail to receive justice in the least little thing[223].

49. Nem látod-e azokat, kik magukat szentté avatják? Mi több! Allah avatja szentté azt, akit Ő akar, és majd nem bánnak velük méltánytalanul szikrányit sem[223].

---

[221] See 2:65

Lásd 2:65

[222] Just as in an earthly kingdom the worst crime is that of treason, as it cuts at the very existence of the State, so in the Divine Kingdom, the unforgivable sin is that of contumacious treason against Allah by putting up Allah's creatures in rivalry against Him. This is rebellion against the Creator.

Ahogy az a földi uralmak és rezsimek esetében áll, az árulás az, ami az Állam létét fenyegeti. Ugyanez áll az Égi Királyságra is. Az árulást itt az Allah szintjére emelt társ testesíti meg. Ez a tény a teremtő elleni lázadást jelenti.

[223] The sanctimonious or self-sanctified people are the farthest from sanctity or purity, which can only proceed from Allah. They cannot play with Allah's Truth and yet go on claiming to be guided and purified or justified by Allah.

A szentet játszó és magukat dicsőítő, dicsőíttető emberek vannak a legtávolabb a szentségtől, a tisztaságtól és ez messze távolítja őket Allahtól. Nem játszhatnak Allah Igazságával, nem kérhetik Őt arra, hogy tisztítsa, vezesse és igazolja őket.

انظُرْ كَيفَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللهِ الكَذِبَ وَكَفَى بِهِ إِثْمًا مُّبِينًا ﴿٥٠﴾

50. Behold! how they invent a lie against Allah. but that by itself is a manifest sin!

50. Nézd, hogy eszelik ki Allahra a hazugságot! Ez elegendő önmagában ahhoz, hogy nyilvánvaló bűn legyen.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُواْ نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ بِالْجِبْتِ وَالطَّاغُوتِ وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُواْ هَؤُلاء أَهْدَى مِنَ الَّذِينَ آمَنُواْ سَبِيلاً ﴿٥١﴾

51. Hast thou not turned Thy vision to those who were given a portion of the Book? they believe in sorcery and Evil, and say to the Unbelievers that they are better guided in the (right) way Than the believers!

51. Nem láttad-e azokat, kiknek egy rész megadatott a Könyvből? Hisznek a varázslatban és a hamis istenségekben. Azt mondják a hitetleneknek, hogy ők jobban vezetett úton járnak, mint azok útja, akik hisznek.

أُوْلَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللهُ وَمَن يَلْعَنِ اللهُ فَلَن تَجِدَ لَهُ نَصِيرًا ﴿٥٢﴾

52. They are (men) whom Allah hath cursed: And those whom Allah Hath cursed, thou wilt find, have no one to help.

52. Ezek ők, kiket elátkozott Allah. Annak, kit Allah elátkoz, soha nem találsz (ó Mohammed) pártfogót.

أَمْ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّنَ الْمُلْكِ فَإِذًا لاَّ يُؤْتُونَ النَّاسَ نَقِيرًا ﴿٥٣﴾

53. Have they a share in dominion or power? Behold, they give not a farthing to their fellow-men?

53. Vagy talán van részük a Mindenhatóságból? Akkor miért nem adnak ebből az embereknek szemernyit sem?

أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَى مَا آتَاهُمُ اللهُ مِن فَضْلِهِ فَقَدْ آتَيْنَآ آلَ إِبْرَاهِيمَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَآتَيْنَاهُم مُّلْكًا عَظِيمًا ﴿٥٤﴾

54. Or do they envy mankind for what Allah hath given them of his bounty? but We had already given the people of Abraham the Book and Wisdom, and conferred upon them a great kingdom.

54. Vagy talán irigylik az embereket azért, amit Allah adott nekik az Ő kiváltságából? Mert bizony, Mi megadtuk Ábrahám Nemzetségének az Írást, a Bölcsességet és adtunk nékik hatalmas királyságot.

فَمِنْهُم مَّنْ آمَنَ بِهِ وَمِنْهُم مَّن صَدَّ عَنْهُ وَكَفَى بِجَهَنَّمَ سَعِيرًا ﴿٥٥﴾

55. Some of them believed, and some of them averted their faces from him: And enough is Hell for a burning fire.

55. Közöttük volt, ki hitt (Ábrahám Nemzetségének), s közöttük volt, kik elfordult tőlük. Elegendő a Pokol emésztő tűznek.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُواْ بِآيَاتِنَا سَوْفَ نُصْلِيهِمْ نَارًا كُلَّمَا نَضِجَتْ جُلُودُهُمْ بَدَّلْنَاهُمْ جُلُودًا غَيْرَهَا لِيَذُوقُواْ الْعَذَابَ إِنَّ اللّهَ كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿٥٦﴾

56. Those who reject our Signs, We shall soon cast into the Fire: as often as their skins are roasted through, We shall change them for fresh skins, that they may taste the penalty: for Allah is Exalted in Power, Wise.

56. Azok, kik tagadják kinyilatkoztatásainkat, Mi Pokolra vetjük őket. Mindahányszor leperzselődött bőrük, másik bőrrel cseréljük fel, hogy megízleljék a kínokat. Allah a Nagyszerű, a Bölcs.

وَالَّذِينَ آمَنُواْ وَعَمِلُواْ الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَّهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ وَنُدْخِلُهُمْ ظِلاًّ ظَلِيلاً ﴿٥٧﴾

57. But those who believe and do deeds of righteousness, We shall soon admit to Gardens, with rivers flowing beneath, - their eternal home: Therein shall they have companions pure and holy: We shall admit them to shades, cool and ever deepening.

57. Azokat, kik hisznek és jókat cselekednek, bevezetjük az Égi Kertekbe, mik alatt folyók futnak, miben ők mindörökkön lesznek, az idők végezetéig. Ebben szeplőtelen pár vár rájuk. Bevezetjük őket az árnyas hűsbe.

إِنَّ اللّهَ يَأْمُرُكُمْ أَن تُؤدُّواْ الأَمَانَاتِ إِلَى أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُم بَيْنَ النَّاسِ أَن تَحْكُمُواْ بِالْعَدْلِ إِنَّ اللّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُم بِهِ إِنَّ اللّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿٥٨﴾

58. Allah doth command you to render back your Trusts to those to whom they are due; And when ye judge between man and man, that ye judge with justice: Verily how excellent is the teaching which He giveth you! For Allah is He Who heareth and seeth all things.

58. Mert bizony, Allah megparancsolja nektek, hogy adjátok vissza a biztosítékokat (letéteket) gazdáiknak. Ha az emberek közt ítéltek, hát ítéljetek Igazsággal. Mert bizony, Allah (tanítása) kegy, miáltal int titeket. Allah a Meghalló, a Látó.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ أَطِيعُواْ اللّهَ وَأَطِيعُواْ الرَّسُولَ وَأُوْلِي الأَمْرِ مِنكُمْ فَإِن تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللّهِ وَالرَّسُولِ إِن كُنتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللّهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلاً ﴿٥٩﴾

59. O ye who believe! Obey Allah, and obey the Messenger, and those charged with authority among you. If ye differ in anything among yourselves, refer it to Allah and His Messenger, if ye do believe in Allah and the Last Day: That is best, and most suitable for final determination[224].

[224]. Uli al amr: those charged with authority or responsibility or decision, or the settlement of affairs. All ultimate authority rests in Allah. Prophets of Allah derive their authority from Him. As Islam makes no sharp division between sacred and secular affairs, it expects governments to be imbued with righteousness. Likewise, Islam expects Muslims to respect the authority of such government for otherwise there can be no order or discipline.

59. Ó, kik hisznek! Engedelmeskedjetek Allahnak, engedelmeskedjetek a Prófétának és azoknak, akik elöljárók köztetek. Ha összekülönböztök valamiben, hagyatkozzatok Allahra, a Prófétára, ha hiszitek Allahot és a Végítélet Napját. Ez a legjobb és leghelyesebb cél[224].

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُواْ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَن يَتَحَاكَمُواْ إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُواْ أَن يَكْفُرُواْ بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَن يُضِلَّهُمْ ضَلاَلاً بَعِيدًا ﴿٦٠﴾

60. Hast thou not turned Thy vision to those who declare that they believe in the revelations that have come to thee and to those before thee? Their (real) wish is to resort together for judgment (in their disputes) to the Evil One, though they were ordered to reject him. But Satan's wish is to lead them astray far away (from the right)[225].

60. Nem láttad-e azokat, akik színlelik, hogy hisznek abban, mi néked kinyilatkoztatott, és ami előtted kinyilatkoztatott? Azt akarják, hogy hamis istenségek ítéljenek, miközben elrendeltetett számukra azok megtagadása. A Sátán el akarja őket tévelyíteni, messzire vezető tévelygéssel[225].

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْاْ إِلَى مَا أَنزَلَ اللّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ رَأَيْتَ الْمُنَافِقِينَ يَصُدُّونَ عَنكَ صُدُودًا ﴿٦١﴾

61. When it is said to them: "Come to what Allah hath revealed, and to the Messenger": Thou seest the Hypocrites avert their faces from thee in disgust.

61. Midőn mondják nekik: „Gyertek ahhoz, amit Allah kinyilatkoztatott a Prófétának," látod a képmutatókat, miként fordulnak el tőled teljes fordulattal.

فَكَيْفَ إِذَا أَصَابَتْهُم مُّصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ ثُمَّ جَآؤُوكَ يَحْلِفُونَ بِاللّهِ إِنْ أَرَدْنَا إِلاَّ إِحْسَانًا وَتَوْفِيقًا ﴿٦٢﴾

62. How then, when they are seized by misfortune, because of the deeds which their hands have sent forth? Then they come to thee, swearing by Allah. "We meant no more than good-will and conciliation!"

Uli al amr: akik fel vannak hatalmazva és felelősek dönteni. Az elöljárók. Minden hatalom legvégső birtokosa Allah. A Próféták is Allahból merítik hatalmukat. Az Iszlámban nincs éles különbség a szakrális és szekuláris ügyek között, mivel az a meggyőződésünk, hogy a kormányok a jó irányban kötelezik el magukat. Ha ez így van, az Iszlám a Muszlimokat is arra kötelezi, hogy az ilyen földi hatalmakat tartsák tiszteletben, másképpen nem tartható fenn a rend és fegyelem.

[225]The immediate reference was to the Hypocrites (Munafiqin) of Madinah but the words are general, and the evil of hypocrisy has to be dealt with in all ages.

Közvetlen utalás a Medinai Hipokritákra (Munafiqin), de a jelentés általános és a képmutatás gonoszával minden korban meg kell küzdeni.

62. Hogy lesz akkor, mikor gyötrelem sújt le rájuk azáltal, mit kezeik megelőlegezett? Majd eljönnek hozzád, esküt tesznek Allahra (mondván): „Nem akartunk mást, mint szépet és egyetértést."

أُولَئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللّهُ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ وَقُل لَّهُمْ فِي أَنفُسِهِمْ قَوْلاً بَلِيغًا ﴿٦٣﴾

63. Those men, -(Allah) knows what is in their hearts; so keep clear of them, but admonish them, and speak to them a word to reach their very souls[226].

63. Azok ők, kiknek Allah tudja, mi van a szívükben, hát utasítsd el őket, intsd őket és szólj hozzájuk, lelkükbe (hatoló) üzenő szót[226].

وَمَا أَرْسَلْنَا مِن رَّسُولٍ إِلاَّ لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللّهِ وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذ ظَّلَمُواْ أَنفُسَهُمْ جَآؤُوكَ فَاسْتَغْفَرُواْ اللّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُواْ اللّهَ تَوَّابًا رَّحِيمًا ﴿٦٤﴾

64. We sent not an apostle, but to be obeyed, in accordance with the will of Allah. If they had only, when they were unjust to themselves, come unto thee and asked Allah's forgiveness, and the Messenger had asked forgiveness for them, they would have found Allah indeed Oft-returning, Most Merciful.

64. Nem küldtük el (más miatt) Prófétát, csak azért, hogy engedelmeskedjenek neki Allah engedelmével. Amikor ők elkárhozták magukat, (csak akkor) jönnek hozzád, hogy Allah bűnbocsánatáért könyörögjenek és bűnbocsánatot kérjen nékik a Próféta, hogy Allahot Megenyhülőnek és Könyörületesnek találják.

فَلاَ وَرَبِّكَ لاَ يُؤْمِنُونَ حَتَّىَ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لاَ يَجِدُواْ فِي أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُواْ تَسْلِيمًا ﴿٦٥﴾

65. But no, by the Lord, they can have no (real) Faith, until they make thee judge in all disputes between them, and find in their souls no resistance against Thy decisions, but accept them with the fullest conviction.

65. De nem! Uradra (mondom), nem hisznek addig, míg nem ítélsz közöttük abban, mi közöttük burjánzik, majd nem találnak magukban idegenkedést attól, mit elrendeltél, s alávetik magukat alázattal.

---

[226] How should hypocrites be treated? To take them into your confidence would of course be foolish. To wage unrelenting war against them may destroy the hope of reforming them and purging them of their hypocrisy. The Prophet of Allah keeps clear of their wiles, but at the same time, does not hesitate to show them the error of their ways, nor to put in a word in season, to penetrate their hearts and win them back to Allah. The strategy, tactics and mercy together play role in the Islamic thinking.

Hogy kell a képmutatókat kezelni? Balgaság lenne őket bizalomba fogadni. Egy könyörtelen háború meghirdetésével ellenük, pedig eloszlatná az ő helyes útra térésük és megtisztulásuk reményét. Allah Prófétája lerántja a leplet fortélyaikról és bemutatja hibáikat, gonoszságaikat, de a reményt meghagyja megtérésükhöz Allahhoz. Stratégia, taktika és megbocsájtás az Iszlám gondolkodásban együtt játszanak szerepet.

وَلَوْ أَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ أَنِ اقْتُلُواْ أَنفُسَكُمْ أَوِ اخْرُجُواْ مِن دِيَارِكُم مَّا فَعَلُوهُ إِلاَّ قَلِيلٌ مِّنْهُمْ وَلَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُواْ مَا يُوعَظُونَ بِهِ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَشَدَّ تَثْبِيتًا ﴿٦٦﴾

66. If We had ordered them to sacrifice their lives or to leave their homes, very few of them would have done it: But if they had done what they were (actually) told, it would have been best for them, and would have gone farthest to strengthen their (faith[227]);

66. Ha megírnánk rájuk, hogy áldozzák fel magukat, vagy vonuljanak ki otthonaikból, nem tennék meg, csak kevesen közülük. Ha azt tennék, amire intve voltak, jobb lenne nekik és (hitük) erősebben szilárdulna (bennük) [227].

وَإِذاً لَّآتَيْنَاهُم مِّن لَّدُنَّا أَجْراً عَظِيمًا ﴿٦٧﴾

67. And We should then have given them from our presence a great reward;

67. S akkor adnánk nekik Színünkből hatalmas bért.

وَلَهَدَيْنَاهُمْ صِرَاطًا مُّسْتَقِيمًا ﴿٦٨﴾

68. And We should have shown them the Straight Way.

68. S akkor elvezetnénk őket az egyenes ösvényre.

وَمَن يُطِعِ اللّهَ وَالرَّسُولَ فَأُوْلَئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللّهُ عَلَيْهِم مِّنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاء وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا ﴿٦٩﴾

69. All who obey Allah and the apostle are in the company of those on whom is the Grace of Allah, - of the prophets (who teach), the sincere (lovers of Truth), the witnesses (who testify), and the Righteous (who do good): Ah! what a beautiful fellowship[228]!

---

[227] The highest in faith willingly sacrifice their lives, their homes, and all that they hold dearest, in the cause of Allah. Those whose faith is not so strong are expected at least to do what a loyal member of any society does, submit his doubts and disputes to the head of the society and cheerfully accept his decision and submit to it. The contrast is between the Hypocrites who will not even do this, and the really devoted men and women who would voluntarily sacrifice their lives.

A hit legmagasabb foka, ha valaki képes saját életét, otthonát és mindent, ami kedves számára, feláldozni Allahért. Akiknek a hite gyenge, követik a társadalom átlagos viselkedési normáit, és ha kétségeik vannak, ezek eloszlatására az elöljárókhoz, vagy hatalommal felruházott személyekhez fordulnak, akiknek döntéseit örömmel elfogadják. A Hipokriták még idáig sem jutnak el. Ez a különbség köztük és a valós hitű emberek között, akik saját életüket is képesek feláldozni.

[228] Even the humblest man who accepts Faith and does good becomes an accepted member of a great and beautiful company in the Hereafter. It is a company which lives perpetually in the sunshine of Allah's Grace. (This passage partly illustrates 1:5). It is a glorious hierarchy, of which four grades are specified: 1. The highest is that of the Prophets or Apostles, who get plenary inspiration from Allah, and who teach mankind by example and precept. That rank in Islam is held by Muhammad Al-Mustafa. 2. The next are those whose badge is sincerity and truth: they love and support the truth with their person, their means, their influence, and all that is theirs. That rank was held by the special Companions of Muhammad, among whom the type was that of Hadhrat Abu Bakr Siddiq. 3. The next are the noble army of Witnesses, who testify to the truth. The testimony may be by martyrdom, or it may be by the tongue of the true Preacher or the pen of the devoted scholar, or the life of the man devoted to service, 4. Lastly, there is the large company of Righteous people, the ordinary folk who do their ordinary business, but always in a righteous Way.

69. Akik engedelmesek Allahnak és a Prófétának, ezek ők, kik együtt vannak azokkal, kiket Allah kegyében részesített a Próféták közül, az igazak, a tanúk, a jóravalók. Mily csodálatos társaság[228]!

ذَلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللهِ وَكَفَى بِاللهِ عَلِيمًا ﴿٧٠﴾

70. Such is the bounty from Allah. And sufficient is it that Allah knoweth all.

70. Ez kiváltság Allahtól. Allah Elegendő Tudónak.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ خُذُواْ حِذْرَكُمْ فَانفِرُواْ ثُبَاتٍ أَوِ انفِرُواْ جَمِيعًا ﴿٧١﴾

71. O ye who believe! Take your precautions, and either go forth in parties or go forth all together[229].

71. Ó, kik hisznek! Legyetek elővigyázatosak és akkor törjetek előre, ha biztonságos, vagy ha együtt vagytok[229].

وَإِنَّ مِنكُمْ لَمَن لَّيُبَطِّئَنَّ فَإِنْ أَصَابَتْكُم مُّصِيبَةٌ قَالَ قَدْ أَنْعَمَ اللهُ عَلَيَّ إِذْ لَمْ أَكُن مَّعَهُمْ شَهِيدًا ﴿٧٢﴾

72. There are certainly among you men who would tarry behind: If a misfortune befalls you, they say: "(Allah) did favour us in that we were not present among them[230]."

72. Mert bizony, köztetek ki lemarad, s ha lesújt rátok a balsors, mondja: „Allah megkegyelmezett nekem, hogy nem voltam jelen velük[230].”

وَلَئِنْ أَصَابَكُمْ فَضْلٌ مِّنَ اللهِ لَيَقُولَنَّ كَأَن لَّمْ تَكُن بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ مَوَدَّةٌ يَا لَيتَنِي كُنتُ مَعَهُمْ فَأَفُوزَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٧٣﴾

A legjámborabb ember is, aki elfogadja a hitet, jóravaló, a Túlvilág nagy és gyönyörű társaságának elfogadott tagja lehet. Ők örökkön Allah kegyelmét élvezik (1:5). Itt egy dicsőségbeli hierarchia található, melynek fokozatai: 1. A legmagasabb szint Allah Prófétáinak helye, akiket Allah ihletett, inspirált, és akik az embereket saját példájukkal tanították. Az Iszlámban ez a hely Mohammedet (béke reá) illeti. 2. A következő fokozat a komoly hittel és igazságérzettel rendelkezőké, akik az ügy érdekében áldozatot hoznak. Ide tartoznak a Próféta követői, pl. Abu Bakr Siddiq. 3. A harmadik a Tanúk nemes seregéé, akik az igazságról vallanak. Lehet, hogy vallomásuk, maga a mártíromságuk. Ide tartoznak azok a szónokok is, akik nem fogják vissza se nyelvüket, se tollukat, akár életük kockáztatásával, hogy kinyilvánítsák az Igazat. 4. Végül a jóravaló emberek tömege, a konvencionális, mindennapi ügyleteikkel, akik azokat helyesen, szabályszerűen végezték.

[229] No fight should be undertaken without due preparations and precautions. When these are taken, we must go boldly forward.

Egy háborút, összecsapást, csak gondos előkészítés után lehet megvívni. Csak akkor szabad ilyen helyzeteket felvállalni, ha tervezés és elővigyázatosság kíséri az akciót.

[230] The doubter detaches himself in thought and action from the community. If the general body has a reverse, he blesses Allah that he was not among them, instead of being ashamed of himself for desertion. If the general body wins a success, he does not rejoice for the common cause, but only regrets for himself that he was not there to share in the glory and the gains!

Akinek kétsége van és gyenge, leválik a csapattól. Ha a harcosokat balszerencse érte, Allahot magasztalja, hogy nem volt velük, ahelyett, hogy szégyellené magát a dezertálás miatt. Ha a harcosok győzelemmel térnek meg, akkor nem tud örülni, csak sajnálkozik, mert nem vett részt a dicsőség kivívásában.

73. But if good fortune comes to you from Allah, they would be sure to say - as if there had never been Ties of affection between you and them - "Oh! I wish I had been with them; a fine thing should I then have made of it!"
73. Ha jószerencse ér titeket Allahtól, bizony úgy beszélne, mintha nem lenne köztetek és közte szeretet. „Bárcsak köztük lettem volna és hatalmas győzelmet arattam volna!"

فَلْيُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللهِ الَّذِينَ يَشْرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالآخِرَةِ وَمَن يُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللهِ فَيُقْتَلْ أَو يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٧٤﴾

74. Let those fight in the cause of Allah Who sell the life of this world for the hereafter. To him who fighteth in the cause of Allah, - whether he is slain or gets victory - Soon shall We give him a reward of great (value).
74. Harcoljanak Allah útján azok, akik az Evilági életet a Túlvilágra váltják. Aki Allah útján harcol, akár megölik, vagy győzedelmes, hatalmas bérben részesítjük.

وَمَا لَكُمْ لاَ تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللهِ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاء وَالْوِلْدَانِ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ أَهْلُهَا وَاجْعَل لَّنَا مِن لَّدُنكَ وَلِيًّا وَاجْعَل لَّنَا مِن لَّدُنكَ نَصِيرًا ﴿٧٥﴾

75. And why should ye not fight in the cause of Allah and of those who, being weak, are ill-treated (and oppressed)?- Men, women, and children, whose cry is: "Our Lord! Rescue us from this town, whose people are oppressors; and raise for us from thee one who will protect; and raise for us from thee one who will help[231]!"
75. Mi van veletek, hogy nem harcoltok Allah útján, s a gyengékért (elnyomottakért)? A nők, férfiak és gyerekek közül, kik mondják: „Urunk! Vezess ki minket ebből a településből, melynek lakói elnyomók. Tégy meg nekünk Színedből Oltalmazót és tégy meg nekünk Színedből Pártfogót[231].

---

[231] Health and strength are privilege from Allah. Who enjoy this privilege have to serve Allah and those who are weak and oppressed. Even from the human point of view the cause of Allah is the cause of justice, the cause of the oppressed. In the great persecution, before Makkah was won again, what sorrows, threats, tortures, and oppressions, were suffered by those whose faith was unshaken? Muhammad's life and that of his adherents was threatened: they were mocked, assaulted, insulted and beaten; those within the power of the enemy were put into chains and cast into prison; others were boycotted, and shut out of trade, business, and social intercourse; they could not even buy the food they wanted, or perform their religious duties. The persecution was redoubled for the believing slaves, women, and children after the Hijrah. Their cry for a protector, and helper from Allah.

Az egészség és erő Allahtól jövő kiváltság. Aki ezt a privilégiumot élvezi, annak szolgálnia kell Allahot és azokat, akik gyengék, elnyomottak. Emberiességi megfontolások alapján is úgy tekintendő, hogy Allah útja az igazság, az elnyomottak útja. Micsoda szenvedésen, megpróbáltatásokon és elnyomáson mentek keresztül Mekkában azok, akik rendületlenül vállalták hitüket! Mohammed és követőinek élete állandó fenyegetéseknek volt kitéve. Gúny tárgyai voltak, bántalmazták őket. Akik az ellenség kezére kerültek, láncra verve börtönbe vetették őket. Másokat kizártak a közéletből, kereskedéseik ellehetetlenültek, bezárásra kényszerültek, élelmet sem tudtak vásárolni maguknak és családjaiknak, vallási előírásaik követésében akadályoztatva voltak. A Hidzsra után a hívő rabszolgák, férfiak, nők és gyermekek gyötrelme fokozódott. Ők egy pártfogóért könyörögtek Allahhoz.

الَّذِينَ آمَنُواْ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُواْ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُواْ أَوْلِيَاء الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا ﴿٧٦﴾

76. Those who believe fight in the cause of Allah, and those who reject Faith Fight in the cause of Evil: So fight ye against the friends of Satan: feeble indeed is the cunning of Satan.
76. Akik hisznek, küzdenek Allah útján, de akik tagadnak, a hamis istenségek útján küzdenek. Hát harcoljatok a Sátán kegyenceivel! Mert bizony, a Sátán kelepcéje gyenge.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّواْ أَيْدِيَكُمْ وَأَقِيمُواْ الصَّلاَةَ وَآتُواْ الزَّكَاةَ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً وَقَالُواْ رَبَّنَا لِمَ كَتَبْتَ عَلَيْنَا الْقِتَالَ لَوْلا أَخَّرْتَنَا إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ قُلْ مَتَاعُ الدَّنْيَا قَلِيلٌ وَالآخِرَةُ خَيْرٌ لِّمَنِ اتَّقَى وَلاَ تُظْلَمُونَ فَتِيلاً ﴿٧٧﴾

77. Hast thou not turned Thy vision to those who were told to hold back their hands (from fight) but establish regular prayers and spend in regular charity? When (at length) the order for fighting was issued to them, behold! a section of them feared men as - or even more than - they should have feared Allah. They said: "Our Lord! Why hast Thou ordered us to fight? Wouldst Thou not Grant us respite to our (natural) term, near (enough)?" Say: "Short is the enjoyment of this world: the Hereafter is the best for those who do right: Never will ye be dealt with unjustly in the very least[232]!

---

[232] Before the command for fighting was issued there were some who were impatient, and could scarcely be held back. They wanted fighting from human motives, - pugnacity, hatred against their enemies, the gaining of personal ends. Fighting from such motives is wrong at all times. When the testing time came, and they had to fight, not for their own hand, but for a Sacred Cause, in which there was much suffering and little personal gain, the Hypocrites held back and were afraid.
"Our natural term of life," they would say, "is short enough; why should we jeopardize it by fighting in which there is no personal gain?" The answer is begun in this verse and continued in the next. Briefly, the answer is: 1. in any case the pleasures of this world are short; this life is fleeting; the first thing for a righteous man to do is to emancipate himself from its obsessions; 2. to do your duty is to do right; therefore turn your attention mainly to duty; 3. when duty calls for self-sacrifice, be sure that Allah's call is never unjust, and never such as to exceed your capacity; and 4. if you fear death, you will not by fear escape death; it will find you out wherever you are; why not face it boldly when duty calls?

Mielőtt a harcra hívó parancsot kiadták volna, néhányan türelmetlenek voltak, őket vissza kellett fogni. Őket az emberi gyűlölet, harciasság, vagy hiúság motiválta és csak emiatt vetették volna be magukat a küzdelembe. Ilyen okokból harcolni rossz. Amikor a próbatétel ideje eljön, és valós küzdelemre kell, hogy sor kerüljön, nem saját, hanem a Szent Ügy érdekében kell kivonulniuk, melyben a személyes érdekek nem játszhatnak döntő szerepet. A Hipokriták ilyen esetekben csődöt vallottak.
„Nem adnál haladékot egy kis időre?” Mert felfogásukban az élet rövid, miért kellene azt kockáztatni olyan harccal, amiben nincs személyes profit? Majd jön erre a válasz, röviden: 1. Az Evilág által gyújtott gyönyör rövid, múlandó, az élet elszáll. Egy moderált ember tudja hol a határ a megszállottság és rögeszmék világában. 2. Az a dolgunk, hogy jót cselekedjünk, ezért figyelmünket a kötelesség felé kell fordítanunk. 3. Ha a kötelesség önfeláldozásra szólít, akkor biztosnak kell abban lennünk, hogy Allah szólítása sohasem igazságtalan és Ő sohasem kíván többet annál, mint ami meghaladná képességeinket. 4. A haláltól félni azért fölösleges, mert úgysem tudunk elmenekülni előle. Az megtalál, bárhol is vagyunk. Akkor jobb ezzel szembesülni, ha a kötelesség szólít.

77. Nem láttad-e azokat, kiknek mondták: „Fogjátok vissza kezeiteket (a harctól), álljatok fel imára és adjatok kötelező alamizsnát (Zakat)?" Amikor megíratott nekik a harc, bizony néhány közülük úgy megrettent az emberektől, mintha Allahot félnék, vagy erősebb félelemmel és mondták: „Urunk! Miért rendelted el nekünk a harcot? Nem adnál haladékot egy kis időre?" Mondd: „Az Evilág (által nyújtott) gyönyör kevés, de a Túlvilág jobb annak, aki őrizkedik. Nem tagadnak meg tőletek semmit, szemernyit sem[232]!"

أَيْنَمَا تَكُونُواْ يُدْرِككُّمُ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنتُمْ فِي بُرُوجٍ مُّشَيَّدَةٍ وَإِن تُصِبْهُمْ حَسَنَةٌ يَقُولُواْ هَذِهِ مِنْ عِندِ اللّهِ وَإِن تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُواْ هَذِهِ مِنْ عِندِكَ قُلْ كُلًّ مِّنْ عِندِ اللّهِ فَمَا لِهَؤُلاء الْقَوْمِ لاَ يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثًا ﴿٧٨﴾

78. "Wherever ye are, death will find you out, even if ye are in towers built up strong and high!" If some good befalls them, they say, "This is from Allah.; but if evil, they say, "This is from thee" (O Prophet). Say: "All things are from Allah." But what hath come to these people, that they fail to understand a single fact?

78. „Bármerre is vagytok, elér titeket a halál, legyetek akár megerősített tornyokban." Ha szerencse éri őket, mondják: „Ez Allahtól való." Ha balsors éri őket, mondják: „Ez tőled jön (Mohammed)!" Mondd: „Minden Allahtól való." Mi a baj ezzel a néppel, hogy alig érik fel ésszel a történést?

مَّا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللّهِ وَمَا أَصَابَكَ مِن سَيِّئَةٍ فَمِن نَّفْسِكَ وَأَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولاً وَكَفَى بِاللّهِ شَهِيدًا ﴿٧٩﴾

79. Whatever good, (O man!) happens to thee, is from Allah. but whatever evil happens to thee, is from thy (own) soul. and We have sent thee as an apostle to (instruct) mankind. And enough is Allah for a witness[233].

79. Ami a jóból elér hozzád, Allahtól való. Ami a rosszból ér el téged, belőled való. Mi elküldtünk téged az emberekhez (ó Mohammed) Prófétaként, s Allah elegendő (erre) Tanúnak[233].

مَّنْ يُطِعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللّهَ وَمَن تَوَلَّى فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا ﴿٨٠﴾

80. He who obeys the Messenger, obeys Allah. But if any turn away, We have not sent thee to watch over their (evil deeds).

80. Aki engedelmes a Prófétának, az Allahnak engedelmes. Aki hátat fordít, hát nem arra küldtünk téged, hogy őket megőrizd.

وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ فَإِذَا بَرَزُواْ مِنْ عِندِكَ بَيَّتَ طَآئِفَةٌ مِّنْهُمْ غَيْرَ الَّذِي تَقُولُ وَاللّهُ يَكْتُبُ مَا يُبَيِّتُونَ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللّهِ وَكَفَى بِاللّهِ وَكِيلاً ﴿٨١﴾

---

[233] A good leader rarely is popular if he consequently demands from his people to follow him even if the way is difficult. People want for easy life and desires. Investing fatigue and effort bring success later and not at the time when people struggle.

Egy jó vezető ritkán népszerű akkor, ha következetesen megköveteli népétől, hogy kövessék őt, még nehéz helyzetekben is. Az emberek könnyű életet és élvezeteket akarnak. Erőfeszítés és fáradság befektetése nem akkor hozza meg a sikert, amikor az emberek küzdenek.

81. They have "Obedience" on their lips; but when they leave thee, a section of them Meditate all night on things very different from what thou tellest them. But Allah records their nightly (plots): So keep clear of them, and put thy trust in Allah, and enough is Allah as a disposer of affairs[234].

81. Mondják: „Engedelem!" De mikor eltávolodnak tőled, néhányan más (gondolattal) virrasztanak, mint amit mondasz. Allah feljegyzi virrasztásaikat. Szállj szembe velük és hagyatkozz Allahra. Allah Elegendő arra, hogy Rá hagyatkozzanak[234].

أَفَلاَ يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِندِ غَيْرِ اللهِ لَوَجَدُواْ فِيهِ اخْتِلاَفًا كَثِيرًا ﴿٨٢﴾

82. Do they not consider the Qur'an (with care)? Had it been from other Than Allah, they would surely have found therein Much discrepancy[235].

82. Nem tartják-e szemük előtt a Koránt? Ha az nem Allahtól lenne, bizony sok összefüggéstelenséget találnának benne[235]!

وَإِذَا جَاءهُمْ أَمْرٌ مِّنَ الأَمْنِ أَوِ الْخَوْفِ أَذَاعُواْ بِهِ وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ وَإِلَى أُوْلِي الأَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنبِطُونَهُ مِنْهُمْ وَلَوْلاَ فَضْلُ اللهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لاَتَّبَعْتُمُ الشَّيْطَانَ إِلاَّ قَلِيلاً ﴿٨٣﴾

83. When there comes to them some matter touching (Public) safety or fear, they divulge it. If they had only referred it to the Messenger, or to those charged with authority among them,

---

[234] If we trust people who are not true, they are more likely to hinder than to help. But Allah is All-good as well as All-powerful, and all our affairs are best entrusted to His care. He is the best Guardian of all interests. Therefore, we should not trust the lip professions of Hypocrites, but trust in Allah. Nor should our confidence in Allah be shaken by any secret plots that enemies hatch against us. We should take all human precautions against them, but having done so, we should put our trust in Allah, Who knows the inner working of events better than any human mind can conceive.

Ha arra nem méltó embereket követünk, akkor előfordul, hogy nem segíteni, hanem akadályozni akarnak minket. Allah Jó és Hatalommal Bíró. Akkor járunk legjobban, ha az Ő gondjára bízzuk magunkat. Ő a legjobb Biztosítéka érdekeinknek. Nem ülhetünk fel a Hipokriták szavának, egyedül Allahban bízhatunk. A Bele vetett bizalomnak nem szabad megrendülnie az ellenség intrikáinak hatására sem. Minden emberi elővigyázatosságunkat latba kell vetnünk, de ebben Allah támogatására kell hagyatkoznuk, Aki a belső motivációkat minden embernél jobban ismeri.

[235] The unity of the Quran is admittedly greater than that of any other sacred book. And yet how can we account for it except through the unity of Allah's purpose and design? From a mere human point of view, we should have expected much discrepancy, because - the Messenger who promulgated it was not a learned man or philosopher, - it was promulgated at various times and in various circumstances, and - it is addressed to all grades of mankind. Yet, when properly understood, its various pieces fit together well even when arranged without any regard to chronological order. There was just the One Inspirer and the One Inspired.

A Korán tökéletessége kétségkívül felülmúlja a többi szent könyvét. Ebből arra következtethetünk, hogy Allah célja és terve ebben van rögzítve a legtökéletesebben. Csupán emberi logika alapján sok ellentmondásba kerülnénk saját döntéseink meghozatalakor. A Korán egyedülállóságát és hitelét a következők igazolják:

- A Próféta, aki ezt hirdette, nem volt tanult ember, vagy filozófus.
- Különböző időkben és körülmények között jöttek a kinyilatkoztatások.
- Az emberiség minden rétegéhez szólnak.

Ha valaki törekszik annak jó értelmezésére, akkor az áyák előzetes szerkesztés vagy kronológiai sorrend ellenére is összeilleszkednek. Ez csak az Egyetlen Ihlető és Ihletett munkája lehet.

the proper investigators would have Tested it from them (direct). Were it not for the Grace and Mercy of Allah unto you, all but a few of you would have fallen into the clutches of Satan[236].

83. Ha eljön nekik a biztonság, vagy félelem híre, világgá kürtölik azt. Ha evvel a Prófétához, vagy az elöljárókhoz fordulnának, megtudnák, hogy kik ötlötték azt ki közülük. Ha nem lenne Allah kiváltsága és kegyelme felétek, bizony a Sátánt követnétek, csak kevesen nem[236].

فَقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللهِ لاَ تُكَلَّفُ إِلاَّ نَفْسَكَ وَحَرِّضِ الْمُؤْمِنِينَ عَسَى اللهُ أَن يَكُفَّ بَأْسَ الَّذِينَ كَفَرُواْ وَاللهُ أَشَدُّ بَأْسًا وَأَشَدُّ تَنكِيلاً ﴿٨٤﴾

84. Then fight in Allah's cause - Thou art held responsible only for thyself - and rouse the believers. It may be that Allah will restrain the fury of the Unbelievers; for Allah is the strongest in might and in punishment.

84. Harcolj (ó Mohammed) Allah útján, ne rój (másra) semmit, csak magadra, és buzdítsd a hívőket. Meglehet, hogy Allah féken tartja a hitetlenektől jövő ártást. Allah a Legerősebb, Ki Árt és Ki Megró.

مَّن يَشْفَعْ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَكُن لَّهُ نَصِيبٌ مِّنْهَا وَمَن يَشْفَعْ شَفَاعَةً سَيِّئَةً يَكُن لَّهُ كِفْلٌ مِّنْهَا وَكَانَ اللهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُّقِيتًا ﴿٨٥﴾

85. Whoever recommends and helps a good cause becomes a partner therein: And whoever recommends and helps an evil cause, shares in its burden: And Allah hath power over all things.

85. Ki közbenjár szép közbenjárással, annak ebből rész jár. De ki rossz közbenjárással él, annak eredője az övé. Allah Felvigyázó mindenek felett.

وَإِذَا حُيِّيْتُم بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّواْ بِأَحْسَنَ مِنْهَا أَوْ رُدُّوهَا إِنَّ اللهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا ﴿٨٦﴾

86. When a (courteous) greeting is offered you, meet it with a greeting still more courteous, or (at least) of equal courtesy. Allah takes careful account of all things[237].

---

[236] In times of war or public panic, thoughtless repetition of gossip is rightly restrained by all effective States. If false, such news may cause needless alarm: if true, it may frighten the, timid and cause some misgiving even to the bravest, because the counterpart of it -the preparations made to meet the danger- is not known. Thoughtless news, true or false, may also encourage the enemy. The proper course is quietly to hand all news direct to those who are in a position to investigate it. They can then sift it and take suitable measures to checkmate the enemy.

Háború vagy fenyegetettség idején egy jól működő Állam, minden meggondolatlan szóbeszédnek elejét veszi. A hamis hírek szükségtelenül keltenek pánikot. Ha a hírek igazak, akkor ijesztőek lehetnek és még a legbátrabbakat is megingathatják. Emellett az ellenfélről származó információk a köz számára nem ismertek pontosan. Meggondolatlan híresztelések, akár igazak vagy hamisak, az ellenséget bátoríthatják. Azoknak kell a híreket kezelni, akik a forrást elemzik. Ők tudnak megfelelő intézkedéseket hozni azok terjesztésére.

[237] We give kindness and courtesy without asking, and return it if possible, in even better terms than we received, or at least in equally courteous terms. For we are all creatures of One God, and shall be brought together before Him.

86. Ha üdvözölnek titeket üdvözlettel, ti annál szebbel üdvözöljetek, vagy (legalább olyannal) viszonozzátok[237].

اللّهُ لا إِلَهَ إِلاَّ هُوَ لَيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لاَ رَيْبَ فِيهِ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللّهِ حَدِيثًا ﴿٨٧﴾

87. Allah, There is no god but He; of a surety He will gather you together against the Day of Judgment, about which there is no doubt. And whose word can be truer than Allah's?

87. Allah, Nincs más Isten, csak Ő. Összegyűjt titeket a Feltámadás Napján, miben semmi kétség. Kinek szavai igazabbak, mint Allahé, amit szól?

فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنَافِقِينَ فِئَتَيْنِ وَاللّهُ أَرْكَسَهُم بِمَا كَسَبُواْ أَتُرِيدُونَ أَن تَهْدُواْ مَنْ أَضَلَّ اللّهُ وَمَن يُضْلِلِ اللّهُ فَلَن تَجِدَ لَهُ سَبِيلاً ﴿٨٨﴾

88. Why should ye be divided into two parties about the Hypocrites? Allah hath upset them for their (evil) deeds. Would ye guide those whom Allah hath thrown out of the Way? For those whom Allah hath thrown out of the Way, never shalt thou find the Way[238].

88. Mi van veletek, hogy két nézeten vagytok a Hipokritákról? Allah visszaveti őket azáltal, amit elnyertek. Vezetni akarjátok-e azokat, akiket Allah eltévelyített? Soha nem találsz utat azoknak, kiket Allah eltévelyít[238].

Kérés nélkül udvariasságot és jómodort kell mutatnunk, valamint viszonozni mások szép gesztusait legalább olyan szinten, ahogy felénk elértek, de ha lehet, annál jobban. Mi mind az Egy Isten teremtményei vagyunk és mi mind Hozzá térünk meg, együtt.

[238] When the desertion of the Hypocrites at Uhud nearly caused a disaster to the Muslim cause there was great feeling among the Muslims of Madinah against them. One party wanted to put them to the sword: another to leave them alone. The actual policy pursued avoided both extremes, and was determined by these verses. It was clear that they were a danger to the Muslim community if they were admitted into its counsels, and in any case, they were a source of demoralization. But while every caution was used, no extreme measures were taken against them. On the contrary, they were given a chance of making good. If they made a sacrifice for the cause ("flee from what is forbidden," see next verse), their conduct purged their previous cowardice, and their sincerity entitled them to be taken back. But if they deserted the Muslim community again, they were treated as enemies, with the additional penalty of desertion which is enforced by all nations actually at war. Even so, a humane exception was made in the two cases specified in 4:90.

Amikor a Hipokriták dezertálása Uhudnál majdnem a Muszlimok vesztét okozta, ez Medina hívőiben rengeteg ellenérzést keltett. Egy részük kardélre akarta hányni őket, egy másik pedig el akarta őket szigetelni. Mindkét szélsőséget el kellett vetni. A helyes viszonyulást ez a vers rendeli el. Az világos, hogy ők a Muszlim közösség számára veszélyt jelentenek, ha továbbra is bevonják őket a tanácskozásokba, döntéshozatalba, vagy bármibe, ahol bomlasztani tudnak. Minden elővigyázatosságot fontolóra véve, nem folyamodtak szélsőséges megoldáshoz. Ellenkezőleg, esélyt adtak a Hipokritáknak a megjavulásra. Ha áldozatot hoztak az ügyért („míg nem menekülnek Allah útjára”, következő vers), akkor hozzáállásuk meg tudja tisztítani őket korábbi gyávaságuktól, komolyságuk pedig jogcím visszavételükre a közösségbe. De ha újból elárulják a Muszlimokat, akkor ellenségnek számítanak, amit tetéz korábbi dezertálásuk, ami baljós háborúba sodorta a polgárokat. Ez alól kivételt jelent a 4:90 vers.

وَدُّواْ لَوْ تَكْفُرُونَ كَمَا كَفَرُواْ فَتَكُونُونَ سَوَاء فَلاَ تَتَّخِذُواْ مِنْهُمْ أَوْلِيَاء حَتَّىَ يُهَاجِرُواْ فِي سَبِيلِ اللّهِ فَإِن تَوَلَّوْاْ فَخُذُوهُمْ وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ وَجَدتَّمُوهُمْ وَلاَ تَتَّخِذُواْ مِنْهُمْ وَلِيًّا وَلاَ نَصِيرًا ﴿٨٩﴾

89. They but wish that ye should reject Faith, as they do, and thus be on the same footing (as they): But take not friends from their ranks until they flee in the way of Allah (From what is forbidden). But if they turn renegades, seize them and slay them wherever ye find them; and (in any case) take no friends or helpers from their ranks[239];-

89. Azt szeretnék, ha úgy tagadnátok, ahogy ők tagadnak, hogy egyformák legyetek velük. Ne vegyetek közülük barátokat addig, míg nem menekülnek Allah útjára. Ha szembe fordulnak, vedd őket és öld meg őket, bárhol leltek rájuk. Ne vegyetek közülük se barátot, se pártfogót[239],

إِلاَّ الَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَىَ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم مِّيثَاقٌ أَوْ جَآؤُوكُمْ حَصِرَتْ صُدُورُهُمْ أَن يُقَاتِلُوكُمْ أَوْ يُقَاتِلُواْ قَوْمَهُمْ وَلَوْ شَاء اللّهُ لَسَلَّطَهُمْ عَلَيْكُمْ فَلَقَاتَلُوكُمْ فَإِنِ اعْتَزَلُوكُمْ فَلَمْ يُقَاتِلُوكُمْ وَأَلْقَوْاْ إِلَيْكُمُ السَّلَمَ فَمَا جَعَلَ اللّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلاً ﴿٩٠﴾

90. Except those who join a group between whom and you there is a treaty (of peace), or those who approach you with hearts restraining them from fighting you as well as fighting their own people. If Allah had pleased, He could have given them power over you, and they would have fought you: Therefore if they withdraw from you but fight you not, and (instead) send you (Guarantees of) peace, then Allah Hath opened no way for you (to war against them)[240].

---

[239] Flee: the verbal form which the noun Hijrah is derived. Bukhari interprets this rightly as fleeing from all that is forbidden. This would include Hijrah in the technical sense of leaving a place in which the practice of religion is not allowed. In time of war, if a man is willing to submit to discipline and refrain from infringing orders issued, he has proved his fidelity and may be treated as a member of the community at war. On the other hand, if he by false pretenses comes into the inner counsels merely to betray them, he may rightly be treated as a traitor or deserter and be punished for his treason or desertion; or if he escapes, he can be treated as an enemy and is entitled to no mercy. He is worse than an enemy: he has claimed to be of you in order to spy on you, and been all the time helping the enemy.

Menekülés, ami a Koránban Hidzsra kifejezést nyer. Bukhari interpretációjában minden menekülésnek számít, ami a rossztól, tilostól való távolodást jelent. Ennek értelmében egy hely elhagyása is ennek számít, ahol a vallás gyakorlását nem engedik meg. Háború idején, ha valaki hajlandó megtartóztatni magát és megtagadni a jogsértő parancsokat, akkor bizonyítja hűségét Allahhoz és a hívők közössége tagjának számít. Másrészről, ha valaki hamis fondorlattal, az árulás szándékával a belső döntéshozó testületekbe férkőzik, akkor őt árulónak, vagy dezertőrnek kell tekinteni és ilyen jogcímen büntetést érdemel. Ha a büntetés elől elmenekül, akkor ellenség és és nem számíthat kegyelemre. Sőt, ő rosszabb, mint az ellenség. Egész idő alatt, míg egy közösségben volt, az ellen kémkedett és az ellenség szolgálatában állt.

[240]Except: the exception refers to "seize them and slay them", the death penalty for repeated desertion. Even after such desertion, exemption is granted in two cases. - One is where the deserter took asylum with a tribe with whom there was a treaty of peace and amity. Presumably such a tribe (even though outside the pale of Islam) might be trusted to keep the man from fighting against the forces of Islam -in the modern phrase, to disarm him and render him harmless. - The second case for exemption is where the man from his own heart desires never to take up arms against Islam, though he does not wish to join the forces of Islam, to fight against

90. Kivéve azokat, akik csatlakoznak a néphez, akik közt és köztetek egyezség van, vagy úgy jönnek el hozzátok, hogy keblük visszatartja őket attól, hogy veletek harcba szálljanak, vagy (attól, hogy) saját népükkel szálljanak harcba. Ha Allah akarná, hatalmat adna nekik felettetek és harcolnának veletek. Ha visszavonulnak tőletek és nem harcolnak veletek, majd békét intéznek hozzátok, akkor Allah nem tesz meg nektek ellenük utat[240].

سَتَجِدُونَ آخَرِينَ يُرِيدُونَ أَن يَأْمَنُوكُمْ وَيَأْمَنُواْ قَوْمَهُمْ كُلَّ مَا رُدُّوَاْ إِلَى الْفِتْنَةِ أُرْكِسُواْ فِيهَا فَإِن لَّمْ يَعْتَزِلُوكُمْ وَيُلْقُواْ إِلَيْكُمُ السَّلَمَ وَيَكُفُّوَاْ أَيْدِيَهُمْ فَخُذُوهُمْ وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثِقِفْتُمُوهُمْ وَأُوْلَئِكُمْ جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا مُّبِينًا ﴿٩١﴾

91. Others you will find that wish to gain your confidence as well as that of their people: Every time they are sent back to temptation, they succumb thereto: if they withdraw not from you nor give you (guarantees) of peace besides restraining their hands, seize them and slay them wherever ye get them: In their case We have provided you with a clear argument against them[241].

91. Azt találjátok, hogy egyesek a bizalmatokba akarnak férkőzni, s hogy elnyerjék bizalmatokat népük iránt. Mindahányszor Fitnába (kísértésbe) esnek, elmerülnek benne. Ha nem zárkóznak el tőletek és (nem) intéznek békét hozzátok, (nem) tartják vissza kezeiket, vegyétek és öljétek le őket, bárhol leltek rájuk. Ezek ők, akik ellen nektek nyilvánvaló hatalmat tettünk meg[241].

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَن يَقْتُلَ مُؤْمِنًا إِلاَّ خَطَئًا وَمَن قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَئًا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ وَدِيَةٌ مُّسَلَّمَةٌ إِلَى أَهْلِهِ إِلاَّ أَن يَصَّدَّقُواْ فَإِن كَانَ مِن قَوْمٍ عَدُوٍّ لَّكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ

---

a hostile tribe (perhaps his own) fighting against Islam. But he must make a real approach, giving guarantees of his sincerity.

A „kivéve” ez alóli kivétel: „vedd őket és öld meg őket,” ami ismételt dezertálás és árulás miatti halálos ítéletre vonatkozott. Még egy ilyen súlyos tett elkövetése után is létezik két kivétel: 1. Ha a dezertőr egy olyan törzsben kér menedékjogot, amivel hatályos szövetség, vagy békeszerződés áll fenn. Feltehetőleg egy ilyen törzs (még akkor is, ha nem Muszlimok), visszatartják a dezertőrt attól, hogy a Muszlim ellen tegyen. Egy ilyen törzsben megszabadítják fegyvereitől és ártalmatlanná teszik. 2. A második felmentő körülmény, ha az illető saját elhatározásból soha nem fog fegyvert az Iszlám erőivel szemben, még akkor sem, ha nem csatlakozik a Muszlim hadakhoz és nem vesz részt velük más ellenség, meglehet, hogy egykori saját népe elleni küzdelemben. Ehhez bizonyítania kell elszántsága komolyságát.

[241] As opposed to the two classes of deserters to whom clemency may be shown, there is a class which is treacherous and dangerous and cannot be left alone. They try to win your confidence, and are all the time in the confidence of the enemy. Every time they get a chance, they succumb to the temptation of double-dealing. The best way of dealing with them is to treat them as open enemies. Keep them not in your midst. If they give you guarantees of peace and do not actually fight against you, well and good. If not, they are deserters actively fighting in the ranks of the enemy. They have openly given you proof, and you can fairly seize and slay them in war as deserters and enemies.

A kegyelmet érdemlő két dezertőr csoporttal szemben, van egy harmadik társaság, akik veszélyesek, hűtlenek és nem hagyhatók magukra. Ők mindent megtesznek, hogy az emberek bizalmába férkőzzenek, miközben hűen szolgálják az ellenséget. Ahányszor esélyt kapnak, kísértésbe esnek, és kettős ügynökök lesznek. A legbiztosabb, ha nyílt ellenségként kezelik őket. Nem lehet bevonni őket semmibe. Ha békegaranciát adnak, és valóban nem harcolnak, akkor hagyni kell őket. De sokan átállnak és az ellenség soraiból támadást intéznek a Muszlimok ellen. Számtalan esetben bizonyítják, hogy hiába adnak biztosítékot, akkor is árulók.

رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ وَإِن كَانَ مِن قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِّيثَاقٌ فَدِيَةٌ مُّسَلَّمَةٌ إِلَى أَهْلِهِ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةً فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ تَوْبَةً مِّنَ اللّهِ وَكَانَ اللّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٩٢﴾

92. Never should a believer kill a believer; but (If it so happens) by mistake, (Compensation is due): If one (so) kills a believer, it is ordained that he should free a believing slave, and pay compensation to the deceased's family, unless they remit it freely. If the deceased belonged to a people at war with you, and he was a believer, the freeing of a believing slave (Is enough). If he belonged to a people with whom ye have treaty of Mutual alliance, compensation should be paid to his family, and a believing slave be freed. For those who find this beyond their means, (is prescribed) a fast for two months running: by way of repentance to Allah. for Allah hath all knowledge and all wisdom[242].

92. Nem ölheti meg a hivő, a hívőt, csak tévedésből. Aki tévedésből hívőt öl, az szabadítson fel egy hívő rabszolgát és fizessen bánatpénzt a (elhunyt) családjának, hacsak az nem tekint el ettől. Ha az (elhunyt) ellenséges népből volt, de hívő, akkor szabadítson fel egy hívő rabszolgát. Ha az olyan népből való volt, akik közt és köztetek szövetség van, akkor fizessen bánatpénzt családjának és szabadítson fel egy hívő rabszolgát. Aki nem talál (erre módot), az böjtöljön két egymást követő hónapon keresztül megbánásként Allah felé. Allah a Mindentudó, a Bölcs[242].

وَمَن يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُّتَعَمِّدًا فَجَزَآؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا وَغَضِبَ اللّهُ عَلَيْهِ وَلَعَنَهُ وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا ﴿٩٣﴾

[242] Life is absolutely sacred in the Islamic Brotherhood. But mistakes will sometimes happen, as did happen in the melee at Uhud, when some Muslims were killed (being mistaken for the enemy) by Muslims. There was no guilty intention: therefore, there was no murder. But all the same, the family of the deceased was entitled to compensation unless they freely remitted it, and in addition it was provided that the unfortunate man who made the mistake should free a believing slave. Thus, a deplorable mistake was made the occasion for winning the liberty of a slave who was a Believer, for Islam discountenances slavery. The compensation could only be paid if the deceased belonged to a Muslim society or to some people at peace with the Muslim society. Obviously, it could not be paid if, though the deceased was a Believer, his people were at war with the Muslim society: even if his people could be reached, it is not fair to increase the resources of the enemy. - If the deceased was himself an enemy at war, obviously the laws of war justify his being killed in warfare unless he surrendered. If the man who took life unintentionally has no means from which to free a believing slave or to give compensation, he must still by an act of strict self-denial (fasting for two whole months running) show that he is cognizant of the grave nature of the deed he has done and sincerely repentant.

Az Iszlám testvériségében az élet szent. De tévedések, véletlenek megeshetnek, ahogy az Uhudi ütközetben történt, amikor néhány Muszlimot, akiket összetévesztettek az ellenséggel, a társai öltek meg. Nem merült fel gonosz szándék, ezért nem tekinthetjük az esetet gyilkosságnak. Az elhunyt családjának joga volt bánatpénzre, hacsak nem mondtak le róla. Aki elkövette ezt a szerencsétlenséget, fel kellett, hogy szabadítson egy hívő rabszolgát. Egy ilyen siralmas eset, így hozzájárult egy hívő ember szabadságának elnyeréséhez. Bánatpénz akkor járt, ha az elhunyt a hívők közösségéhez, vagy velük szövetségben állókhoz tartozott. Nyilvánvalóan akkor nem járt, ha az elhunyt bár Muszlim volt, de népe a Muszlimokkal hadban áll, vagy ha ő maga is ellenük harcolt. Még akkor sem jár, ha ez a közösség az ellenség számára elérhető közelségben van, mert ezzel az ellenség forrásait gyarapítanák. Ha az elhunyt maga is ellenség soraiban harcolt, akkor a háború szabályai szerint ő háborús áldozatnak számít, kivéve, ha nem adta meg magát. Ha az ember, aki akaratlanul ölt, nem rendelkezik javakkal, hogy hívő rabszolgát szabadítson fel és bánatpénzt fizessen, akkor saját belső elhatározásából kell kompenzálnia (két hónap folyamatos böjt), amivel bizonyítja őszinte megbánását.

93. If a man kills a believer intentionally, his recompense is Hell, to abide therein (For ever): And the wrath and the curse of Allah are upon him, and a dreadful penalty is prepared for him.

93. Aki hívőt öl szánt szándékkal, annak osztályrésze Pokol, miben ő mindörökkön lesz. Allah dühe és átka rá. Előkészíttetett néki a hatalmas büntetés.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللّهِ فَتَبَيَّنُواْ وَلاَ تَقُولُواْ لِمَنْ أَلْقَى إِلَيْكُمُ السَّلاَمَ لَسْتَ مُؤْمِنًا تَبْتَغُونَ عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَعِندَ اللّهِ مَغَانِمُ كَثِيرَةٌ كَذَلِكَ كُنتُم مِّن قَبْلُ فَمَنَّ اللّهُ عَلَيْكُمْ فَتَبَيَّنُواْ إِنَّ اللّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿٩٤﴾

94. O ye who believe! When ye go abroad in the cause of Allah, investigate carefully, and say not to any one who offers you a salutation: "Thou art none of a believer!" Coveting the perishable goods of this life: with Allah are profits and spoils abundant. Even thus were ye yourselves before, till Allah conferred on you His favours: Therefore carefully investigate. For Allah is well aware of all that ye do[243].

94. Ó, kik hisznek! Ha Allah útjára keltek (a messziségbe), óvakodjatok, és ne mondjátok arra, aki békeüdvözletet vet felétek: „te nem vagy hívő," míg az Evilági élet kínálatára vágytok. Allahnál van a sok préda. Ekképpen voltatok ti azelőtt, de Allah megadta nektek (a kiváltságot). Ezért óvakodjatok. Allah Értesült arról, amit tesztek[243].

لاَّ يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُوْلِي الضَّرَرِ وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ فَضَّلَ اللّهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً وَكُلاًّ وَعَدَ اللّهُ الْحُسْنَى وَفَضَّلَ اللّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٩٥﴾

95. Not equal are those believers who sit (at home) and receive no hurt, and those who strive and fight in the cause of Allah with their goods and their persons. Allah hath granted a grade higher to those who strive and fight with their goods and persons than to those who sit (at home). Unto all (in Faith) Hath Allah promised good: But those who strive and fight Hath He distinguished above those who sit (at home) by a special reward[244],-

---

[243] Go abroad: dharaba: to travel, to go for honest trade or other service, which if done with pure motives, counts as service in the cause of Allah. The immediate occasion was in connection with jihad, but the words are general, and can be applied to similar circumstances. In war (or in peace) we are apt to catch some worldly advantage. In war perhaps we want to gain glory or booty by killing a supposed enemy. This is wrong. The righteous man, if he is really out in Allah's service, has more abundant and richer gifts to think of in the spiritual world.

Allah útjára kelni a messzeségbe, elhagyni az otthont „dharaba", akár kereskedelem, munkavállalás miatt, amit tiszta szándék vezérel, Isten szolgálatának számít. Itt, a közvetlen ok a Dzsihád volt, de a szöveg ennél általánosabb. Háborúban, vagy békében hajlamosak vagyunk Evilági előnyöket is keresni. Háborúban dicsőségre vágyunk, vagy zsákmányra, amit az ellenségtől szerzünk meg. Ez nem helyes. Aki komoly hittel fordul Allah felé, az tudja, hogy a legbőségesebb viszonzást Tőle kapja, a spirituális világból.

[244] Allah's goodness is promised to all people of Faith. But there are degrees among men and women of Faith. - There are people with natural inertia: they do the minimum that is required of them, but no more. - There are people who are weak in will: they are easily frightened. - There are people who are so strong in will and so firm

95. Nem egyenlőek az üldögélő hívők, feltéve, ha nem sérültek, azokkal, akik küzdenek Allah útján vagyonukkal és életükkel. Allah fokozatokkal előnyben részesíti a vagyonukkal és életükkel küzdelmet folytatókat az üldögélőkkel szemben. Mindkettőnek megígérte Allah a szépet. De Allah előnyben részesíti a küzdelmet folytatókat az üldögélőkkel szemben, hatalmas bért (adva nekik) [244].

دَرَجَاتٍ مِّنْهُ وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً وَكَانَ اللّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٩٦﴾

96. Ranks specially bestowed by Him, and Forgiveness and Mercy. For Allah is Oft-forgiving, Most Merciful.

96. A fokozatok Tőle valók, ahogy a Megbocsájtás és Könyörület. Mert Allah a Megbocsájtó, a Könyörületes.

إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّاهُمُ الْمَلآئِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُواْ فِيمَ كُنتُمْ قَالُواْ كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الأَرْضِ قَالُوَاْ أَلَمْ تَكُنْ أَرْضُ اللّهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُواْ فِيهَا فَأُوْلَئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَسَاءتْ مَصِيرًا ﴿٩٧﴾

97. When angels take the souls of those who die in sin against their souls, they say: "In what (plight) Were ye?" They reply: "Weak and oppressed Were we in the earth." They say: "Was not the earth of Allah spacious enough for you to move yourselves away (From evil)?" Such men will find their abode in Hell, - What an evil refuge[245]! –

---

in faith that they are determined to conquer every obstacle. In a time of jihad, when people give their all, and even their lives, for the common cause, they must be accounted more glorious than those who sit at home, even though they have good will to the cause and carry out minor duties in aid.

Allah jósága minden hívőre kiterjed. De fokozatok vannak az emberek között. 1. Vannak, akik természetükből adódóan tehetetlenek. Csak annyit tesznek, amit szükséges megtenniük, többet nem. 2. Léteznek akarat gyengék. Ők mindentől félnek, megijednek. 3. És vannak azok, akik erős akaratúak, szilárd hitűek és eltökéltek minden nehézség legyőzésére. Dzsihád idején, amikor az emberek mindenüket odaadják, beleértve az életüket, a közös ügyért, az ő dicsőségük több, mint azoké, akik otthon maradnak tétlenül, még akkor is, ha jószándékúak és minden minimum kötelességüknek eleget tesznek.

[245] The immediate occasion for this passage was the question of migration (Hijrah) from places where Islam was being persecuted and suppressed. Obviously, the duty of Muslims was to leave such places, even if it involved forsaking their homes, and join and strengthen the Muslim community among whom they could live in peace and with whom they could help in fighting the evils around them. But the meaning is wider. Islam does not say: "Resist not evil." On the contrary it requires a constant, unceasing struggle against evil. For such struggle it may be necessary to forsake home and unite and organize and join our brethren in assaulting and overthrowing the fortress of evil. For the Muslim's duty is not only to enjoin good but to prohibit evil. To make our assault we must be prepared to put ourselves in a position from which such assault would be possible, and Allah's earth is spacious enough for the purpose. "Position" includes not only local position, but moral and material position.

Ez a rész az Iszlámot üldöző és azt tiltó helyekről elmenekülő Muszlimok Hidzsrájára vonatkozik. Az ilyen helyeket a Muszlimoknak el kellett hagyniuk, még saját házuk, vagyonuk feladása árán is, és inkább a Muszlimok társadalmába kellett őket befogadni, ahol békében élhettek, ill. együtt harcolhattak, a közös ellenséggel szemben. A jelentés azonban tágabb. Az Iszlám nem egyszeri ellenállást követel a gonosszal szemben, hanem folyamatosan erre buzdít. Egy állandó harcot hirdet az elnyomóval, a bűnnel szemben, amihez néha elkerülhetetlen javaink hátra hagyása és csatlakozás a testvérekhez, akikkel együtt a sátán legyőzhető, akár fizikai, akár spirituális formában. Egy Muszlimnak nem csak a jó elrendelése, hanem a gonosz elvetése is

97. Amikor az Angyalok magukhoz veszik azok lelkét, akik elkárhozták magukat, mondják: „Mi (bűnben) voltatok?" Mondják: „Elnyomottak voltunk a Földön." Mondják: „Nem volt-e Allah Földje elég tágas ahhoz, hogy elmeneküljetek onnan?" Ezek ők, akiknek hajlékuk a Pokol és sorsuk gyötrelmes[245],-

إِلاَّ الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاء وَالْوِلْدَانِ لاَ يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلاَ يَهْتَدُونَ سَبِيلاً ﴿٩٨﴾

98. Except those who are (really) weak and oppressed - men, women, and children - who have no means in their power, nor (a guide-post) to their way.
98. Kivéve azokat a leigázottakat, férfiakat, nőket és gyermekeket, akik nem képesek forrással kiállni és nem tudnak útra kelni, -

فَأُوْلَئِكَ عَسَى اللّهُ أَن يَعْفُوَ عَنْهُمْ وَكَانَ اللّهُ عَفُوًّا غَفُورًا ﴿٩٩﴾

99. For these, there is hope that Allah will forgive: For Allah doth blot out (sins) and forgive again and again.
99. Őket meglehet, hogy Allah felmenti. Mert bizony Allah a Felmentő, a Megbocsájtó.

وَمَن يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللّهِ يَجِدْ فِي الأَرْضِ مُرَاغَمًا كَثِيرًا وَسَعَةً وَمَن يَخْرُجْ مِن بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلى اللّهِ وَكَانَ اللّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿١٠٠﴾

100. He who forsakes his home in the cause of Allah, finds in the earth Many a refuge, wide and spacious: Should he die as a refugee from home for Allah and His Messenger, His reward becomes due and sure with Allah. And Allah is Oft-forgiving, Most Merciful.
100. Aki Allah útján menekül, sok tágas menedékre lel. Ki menekültként hagyja el otthonát Allahért és az Ő Prófétájáért, majd eléri őt a halál, az ő bére Allahra hárul. Mert bizony, Allah a Megbocsájtó, a Bölcs.

وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَن تَقْصُرُواْ مِنَ الصَّلاَةِ إِنْ خِفْتُمْ أَن يَفْتِنَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُواْ إِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُواْ لَكُمْ عَدُوًّا مُّبِينًا ﴿١٠١﴾

101. When ye travel through the earth, there is no blame on you if ye shorten your prayers, for fear the Unbelievers May attack you: For the Unbelievers are unto you open enemies[246].

---

kötelessége. Egy ilyen harcban mindent meg kell tennünk és ehhez Allah földje elég tágas, hogy lehetőségünk legyen cselekedni. A lehetőség nem csupán fizikai, hanem morális értelemben is értendő, pl. erkölcsi kiállás.

[246]This Verse gives permission to shorten congregational prayers when people are on a journey: verses 102-104 deal with cases when they are in danger at war, in face of the enemy. The shortening of prayers in both cases is further governed as to details by the practice of the Messenger and his Companions. As to journeys, two questions arise: 1. what constitutes a journey for this purpose? 2. is the fear of an attack an essential condition for the shortening of the prayers? As to 1, it is best to leave the matter to discretion, having regard to all the circumstances of the journey, as in the case of the journeys which excuse a fast: see 2:184. The text leaves it to

101. Ha a Földet járjátok, nem vétek számotokra, ha lerövidítitek az imát, félve a hitetlenek zaklatásától. Mert bizony, a hitetlenek nektek nyilvánvaló ellenségeitek[246].

وَإِذَا كُنتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلاَةَ فَلْتَقُمْ طَآئِفَةٌ مِّنْهُم مَّعَكَ وَلْيَأْخُذُواْ أَسْلِحَتَهُمْ فَإِذَا سَجَدُواْ فَلْيَكُونُواْ مِن وَرَآئِكُمْ وَلْتَأْتِ طَآئِفَةٌ أُخْرَى لَمْ يُصَلُّواْ فَلْيُصَلُّواْ مَعَكَ وَلْيَأْخُذُواْ حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ وَدَّ الَّذِينَ كَفَرُواْ لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُم مَّيْلَةً وَاحِدَةً وَلاَ جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِن كَانَ بِكُمْ أَذًى مِّن مَّطَرٍ أَوْ كُنتُم مَّرْضَى أَن تَضَعُواْ أَسْلِحَتَكُمْ وَخُذُواْ حِذْرَكُمْ إِنَّ اللهَ أَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿١٠٢﴾

102. When thou (O Messenger. art with them, and standest to lead them in prayer, Let one party of them stand up (in prayer) with thee, Taking their arms with them: When they finish their prostrations, let them Take their position in the rear. And let the other party come up which hath not yet prayed - and let them pray with thee, Taking all precaution, and bearing arms: the Unbelievers wish, if ye were negligent of your arms and your baggage, to assault you in a single rush. But there is no blame on you if ye put away your arms because of the inconvenience of rain or because ye are ill; but take (every) precaution for yourselves. For the Unbelievers Allah hath prepared a humiliating punishment[247].

---

discretion. As to 2, the practice of the Prophet shows that danger is not an essential condition; it is merely mentioned as a possible incident. The Messenger usually shortened the prayers from four Rak'ahs to two Rak'ahs in Zuhr (midday prayer), 'Asr (afternoon prayer) and Ishaa (night prayer): the other two are in any case short, Fajr (morning prayer) having two Rak'ahs and Maghrib (evening prayer) having three.

Ez az aya engedélyt ad a közösségi ima lerövidítésére, ha az emberek úton vannak. A 102-104 versekben a háborús félelmi helyzet imagyakorlatára kapunk ajánlást, abban az esetben, ha az ellenség felbukkanásától lehet tartani. Az ima lerövidítéséről mindkét alkalmat figyelembe véve, további részleteket lehet megtudni a Próféta és Követőinek napi gyakorlatából (Hadisz). Az utazással kapcsolatban két feltétel merül fel. 1. Mi az, ami miatt utazásnak, úton létnek minősül a cselekedet? 2. A támadástól való félelem megjelenik-e alapvető feltételként az ima lerövidítésére? Az 1-re vonatkozóan az alanyra és az ő belső elhatározására van bízva, miként dönt az úton lét meghatározásáról, ahogy az a böjt esetében is történt, lásd 2:184. A 2-kal kapcsolatban a Próféta gyakorlata azt mutatja, hogy a veszély nem alapvető feltétel. Ez csak lehetőségként merül fel. A Próféta rendszerint lerövidítette (összevonta) a négy Raka'a-ból álló imákat és két-két Raka'a-t imádkozott Zuhr (dél), Asr (délután és Ishaa (esti) imák alkalmával. A fennmaradó két ima magában is rövid, hiszen a Fadzsr (hajnal) kettő és a Maghrib (naplemente) három Raka'a-ból áll.

[247] The congregational prayer in danger in face of the enemy rests on the principle that the congregation should be divided into two parties; - one party prays while the other watches the enemy, and - then the second party comes up to prayers while the first falls back to face the enemy; either party does only one or two Rak'ahs, or about half the congregational prayer; every precaution is taken to prevent a rush by the enemy; even while at prayers armor and arms need not be put off except when rain is likely to cause inconvenience to the wearer and damage to the arms, or when illness or fatigue causes the wearer's strength to fail. Details can be varied according to circumstances, as was actually done by the Prophet at different times.

Az ellenség által fenyegetve megtartott közösségi imagyakorlat alkalmával az embereket két csoportra kell osztani. 1. Amíg az egyik csoport imádkozik, a többi figyel és őrködik. 2. Majd helyet cserélnek és a másik részük jön előre imára és az első vonul hátra figyelőállásba. Akár egy vagy két Raka'a-t imádkoznak, vagy az előírt ima felét, mindenképpen óvakodni kell az ellenség rajtaütésétől, ezért a fegyvereket nem kell letenni, csak akkor, ha eső, vagy betegség, kimerültség miatt azok akadályt jelentenének. A körülmények határozzák meg az alkalmazását. A Próféta többször is így imádkozott.

102. Mikor (ó Mohammed) velük vagy és imára állítod őket, álljon egy részük veled és vegyék magukhoz fegyvereiket. Amikor (végeztek) a leborulással, legyenek mögöttetek és jöjjön másik részük, akik még nem imádkoztak, majd imádkozzanak veled. Legyenek óvatosak és tartsák fegyvereiket. A hitetlenek azt szeretnék, ha megfeledkeznétek fegyvereitekről, málhátokról és rátok vethetnék magukat egyetlen szökkenéssel. Nem vétek számotokra, ha bosszúság ér titeket az eső miatt, vagy betegek vagytok, ha leteszitek fegyvereiteket. De legyetek elővigyázatosak! Mert bizony, Allah a hitetleneknek gyötrelmes büntetést készített elő[247].

فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلاَةَ فَاذْكُرُواْ اللّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَى جُنُوبِكُمْ فَإِذَا اطْمَأْنَنتُمْ فَأَقِيمُواْ الصَّلاَةَ إِنَّ الصَّلاَةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَّوْقُوتًا ﴿١٠٣﴾

103. When ye pass (Congregational) prayers, celebrate Allah's praises, standing, sitting down, or lying down on your sides; but when ye are free from danger, set up Regular Prayers: For such prayers are enjoined on believers at stated times[248].

103. Mikor bevégzitek az imát, emlékezzetek meg Allahról (Du'a) állva, vagy ülve, vagy oldalatokra dőlve. Ha biztonságban vagytok, tartsátok meg az imát (az előírt módon). Mert bizony, az ima, a hívőknek időzítetten íratott meg[248].

وَلاَ تَهِنُواْ فِي ابْتِغَاء الْقَوْمِ إِن تَكُونُواْ تَأْلَمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا تَأْلَمونَ وَتَرْجُونَ مِنَ اللّهِ مَا لاَ يَرْجُونَ وَكَانَ اللّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٠٤﴾

104. And slacken not in following up the enemy: If ye are suffering hardships, they are suffering similar hardships; but ye have Hope from Allah, while they have none. And Allah is full of knowledge and wisdom.

104. Ne tegyetek le az ellenség felkutatásáról. Ha fájdalmatok van, akkor nekik is olyan fájdalmuk van, mint fájdalmatok. Ti Allahtól remélhetitek azt, amit ők nem remélhetnek. Mert Allah a Mindentudó, a Bölcs.

إِنَّا أَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرَاكَ اللّهُ وَلاَ تَكُن لِّلْخَآئِنِينَ خَصِيمًا ﴿١٠٥﴾

105. We have sent down to thee the Book in truth, that thou mightest judge between men, as guided by Allah. so be not (used) as an advocate by those who betray their trust[249];

---

[248] Worship after the prayer (Du'a) is part of the prayer. The prescribed practice is obligatory while the Du'a is voluntary and is a personal manifestation towards Allah.

Az ima utáni fohász (Du'a) az ima része. Az előírt gyakorlat kötelező, míg a fohász önkéntes és személyes megnyilatkozás Allah felé.

[249] The Commentators explain this passage with reference to the case of Taima ibn Ubairaq, who was nominally a Muslim but really a Hypocrite, and given to all sorts of wicked deeds. He was suspected of having stolen a set of armor, and when the trial was hot, he planted the stolen property into the house of a Jew, where it was found. The Jew denied the charge and accused Taima, but the sympathies of the Muslim community were with Taima on account of his nominal profession of Islam. The case was brought to the Prophet, who acquitted the Jew according to the strict principle of justice, as "guided by Allah." Attempts were made to prejudice him and deceive him into using his authority to favor Taima. When Taima realized that his punishment was imminent he

105. Mi lebocsátottuk neked a Könyvet az Igazzal, hogy az emberek közt ítélj azáltal, mit Allah veled láttatott, hát ne légy az árulók védnőke[249].

وَاسْتَغْفِرِ اللّهَ إِنَّ اللّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿١٠٦﴾

106. But seek the forgiveness of Allah. for Allah is Oft-forgiving, Most Merciful.
106. Könyörögj Allah megbocsájtásáért. Mert bizony, Allah a Megbocsájtó, a Kegyelmes.

وَلاَ تُجَادِلْ عَنِ الَّذِينَ يَخْتَانُونَ أَنفُسَهُمْ إِنَّ اللّهَ لاَ يُحِبُّ مَن كَانَ خَوَّانًا أَثِيمًا ﴿١٠٧﴾

107. Contend not on behalf of such as betray their own souls; for Allah loveth not one given to perfidy and crime:
107. Ne érvelj azok oldalán, kik saját lelkület elárulják. Allah nem szereti azt, aki megalkuvó, bűnös.

يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ وَلاَ يَسْتَخْفُونَ مِنَ اللّهِ وَهُوَ مَعَهُمْ إِذْ يُبَيِّتُونَ مَا لاَ يَرْضَى مِنَ الْقَوْلِ وَكَانَ اللّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطًا ﴿١٠٨﴾

108. They may hide (Their crimes) from men, but they cannot hide (Them) from Allah, seeing that He is in their midst when they plot by night, in words that He cannot approve: And Allah Doth compass round all that they do.
108. Ők el szeretnék rejteni (bűneiket) az emberek elől, de nem rejthetik el Allah elől. Ő velük van (akkor is), mikor éjjel olyan szavakat sustorognak, mikben Ő nem megelégedett. Allah Körbeveszi mindazt, amit tesznek.

هَاأَنتُمْ هَؤُلاء جَادَلْتُمْ عَنْهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَمَن يُجَادِلُ اللّهَ عَنْهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَم مَّن يَكُونُ عَلَيْهِمْ وَكِيلاً ﴿١٠٩﴾

109. Ah! These are the sort of men on whose behalf ye may contend in this world; but who will contend with Allah on their behalf on the Day of Judgment, or who will carry their affairs through?
109. Hé! Ti vagytok tán azok, kik mellettük érveltek az Evilági életről? Ki az, ki mellettük érvel Allahhal a Feltámadás Napján, vagy ki lesz az ő oltalmazójuk?

---

fled and turned apostate. The general lesson is that the righteous man is faced with all sorts of subtle wiles; the wicked will try to appeal to his highest sympathies and most honorable motives to deceive him and use him as an instrument for defeating justice. He should be careful and cautious, and seek the help of Allah for protection against deception and for firmness in dealing the strictest justice without fear or favour

A kommentátorok szerint ez a rész Taima ibn Ubairaq esetére utal, aki a felszínen Muszlim, de valójában Hipokrita volt és sokféle gonoszságot vitt végbe. Azzal vádolták, hogy ellopott egy teljes fegyverzetet. Amikor ügyében tanácsot hirdettek, a lopott fegyverzetet egy Zsidó házába csempészte, ahol azt meg is találták. A Zsidó tagadta a tettet és Taimát vádolta, de a Muszlim közösség Taima oldalára állt, az ő névleges Iszlám hovatartozása miatt. Az ügyet a Próféta elé vitték, aki az igazság szigorú elveit követve, Allahtól vezérelve felmentette a Zsidót. Páran megkísérelték előítéletességgel meggyanúsítani, vagy legalább kissé megtéveszteni a Prófétát, hogy Taima javára döntsön. Amikor Taima látta, hogy büntetése nem elkerülhető, elmenekült és hitehagyó lett. A tanulság mindebből az, hogy a jóravaló ember sok mesterkedéssel szembesül. A gonosz, próbál bizalmába férkőzni és meggyőző szavakkal, tettekkel bizonyítani, hogy megtévessze és eszközként használhassa őt az igazság aláaknázására. Az elővigyázatosság szükséges, ahogy az Allahhoz fordulás is fontos a pártfogásért, segítségért a megtévesztés és akadályoztatás ellen.

وَمَن يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿١١٠﴾

110. If any one does evil or wrongs his own soul but afterwards seeks Allah's forgiveness, he will find Allah Oft-forgiving, Most Merciful.

110. Aki rosszat tesz, vagy elkárhozza magát, majd Allah bűnbocsánatáért könyörög, az Allahot Megbocsájtónak, Könyörületesnek találja.

وَمَن يَكْسِبْ إِثْمًا فَإِنَّمَا يَكْسِبُهُ عَلَى نَفْسِهِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١١١﴾

111. And if any one earns sin. he earns it against His own soul: for Allah is full of knowledge and wisdom[250].

111. Aki bűnt követ el, azt maga ellen követi el. Allah a Mindentudó, a Bölcs[250].

وَمَن يَكْسِبْ خَطِيئَةً أَوْ إِثْمًا ثُمَّ يَرْمِ بِهِ بَرِيئًا فَقَدِ احْتَمَلَ بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُّبِينًا ﴿١١٢﴾

112. But if any one earns a fault or a sin and throws it on to one that is innocent, He carries (on himself) (Both) a falsehood and a flagrant sin.

112. Aki elköveti a hibát, vagy bűnt, majd azt egy ártatlanra dobja, az magán viseli a hamisságot és a nyilvánvaló bűnt.

وَلَوْلاَ فَضْلُ اللّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ لَهَمَّت طَّآئِفَةٌ مِّنْهُمْ أَن يُضِلُّوكَ وَمَا يُضِلُّونَ إِلاَّ أَنفُسَهُمْ وَمَا يَضُرُّونَكَ مِن شَيْءٍ وَأَنزَلَ اللّهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُنْ تَعْلَمُ وَكَانَ فَضْلُ اللّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا ﴿١١٣﴾

113. But for the Grace of Allah to thee and his Mercy, a party of them would certainly have plotted to lead thee astray. But (in fact) they will only Lead their own souls astray, and to thee they can do no harm in the least. For Allah hath sent down to thee the Book and wisdom and taught thee what thou Knewest not (before): And great is the Grace of Allah unto thee.

---

[250] Kasaba: to earn, to gain, to work for something valuable, to lay up a provision for the future life. We do a day's labor to earn our livelihood: so, in a spiritual sense, whatever good or evil we do in this life, earns us good or evil in the life to come. In verses 110-112 three cases are considered: 1. if we do ill and repent, Allah will forgive; 2. if we do ill and do not repent: thinking that we can hide it, we are wrong; nothing is hidden from Allah, and we shall suffer the full consequences in the life to come, for we can never evade our personal responsibility: 3. if we do ill, great or small, and impute it to another, our original responsibility for the ill remains, but we add to it something else; for we tie round our necks the guilt of falsehood, which converts even our minor fault into a great sin.

Az arab szövegben „Kasaba”, aki bűnt érdemel ki magának, azaz, aki bűnt követ el. Napi foglalatosságunk az, hogy gondoskodjunk fennmaradásunkról. Spirituális értelemben is ez a helyzet. Bármit teszünk a jóból, vagy rosszból, az kiérdemli, kivívja annak jó, vagy rossz viszonzását egy életben. ami majd később jön el. A 110-112 versek gondolatai alapján: 1. Ha rosszat teszünk, de megbánjuk, Allah megbocsájt. 2. Ha rosszat teszünk és nem bánjuk meg, gondolhatjuk, hogy ez titokban marad, de ez nem igaz. Allah elől semmit sem rejthetünk el és elpalástolt tetteink következményeként felelni fogunk mindenért Előtte abban az életben, ami majd eljön. Nem bújhatunk ki személyes felelősségünk alól. 3. Ha rosszat teszünk, kicsit, vagy nagyot és azokat egymásnak betudjuk, akkor marad a felelősségre vonás a rossz cselekedetekért. Csupán a hozzáadott tettek, a hamisság gonoszsága körbe tekeredik rajtunk, ami a kisebb bűnöket is felnagyítja.

113. Ha nem lenne veled (ó Mohammed) Allah kiváltsága és kegyelme, egy részük azon törné magát, miképpen vezethetnének félre. De nem vezetik félre, csak önmagukat és nem árthatnak neked semmit. Allah kinyilatkoztatta neked a Könyvet, a Bölcsességet és megtanította azt, amit nem tudtál. Mert bizony, Allah kiváltsága rád hatalmas.

لاَّ خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِّن نَّجْوَاهُمْ إِلاَّ مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلاَحٍ بَيْنَ النَّاسِ وَمَن يَفْعَلْ ذَلِكَ ابْتَغَاء مَرْضَاتِ اللهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١١٤﴾

114. In most of their secret talks there is no good: But if one exhorts to a deed of charity or justice or conciliation between men, (Secrecy is permissible): To him who does this, seeking the good pleasure of Allah, We shall soon give a reward of the highest (value)[251].
114. Nem rejt semmi jót sokszor, mit titkon összesustorognak. De az, aki elrendeli a Szadakát (adományt), a jótékonyságot és a megbékélést az emberek között, hát ki ezt teszi Allah megelégedésére vágyva, annak mi hatalmas bért adunk[251].

وَمَن يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِن بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَى وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّى وَنُصْلِهِ جَهَنَّمَ وَسَاءتْ مَصِيرًا ﴿١١٥﴾

115. If anyone contends with the Messenger even after guidance has been plainly conveyed to him, and follows a path other than that becoming to men of Faith, We shall leave him in the path he has chosen, and land him in Hell, - what an evil refuge!
115. Aki vitába száll a Prófétával, miután megnyilvánult neki az Útmutatás és nem a hívők útját követi, Mi abba az irányba fordítjuk, amerre ő fordult és Pokol tüzén perzseljük. Nyomorúságos végzet.

---

[251] Usually secrecy is for evil ends, or from questionable motives, or because the person seeking secrecy is ashamed of himself and knows that if his acts or motives became known, he would make himself odious. Islam therefore disapproves of secrecy, and loves and enjoins openness in all consultations and doings. But there are three things in which secrecy is permissible, and indeed laudable, provided the motive be purely unselfish, to earn "the good pleasure of Allah": 1. if you are doing a deed of charity or beneficence, whether in giving material things or in helping in moral, intellectual, or spiritual matters; here publicity may not be agreeable to the recipient of your beneficence, and you have to think of his feelings; 2. where an unpleasant act of justice or correction has to be done; this should be done, but there is no virtue in publishing it abroad and causing humiliation to some parties or adding to their humiliation by publicity; 3. where there is a delicate question of conciliating parties to a quarrel; they may be very touchy about publicity.

A titkolózás magában rejti a gonosz végkifejletet, de mindenképpen megkérdőjelezhető annak motivációja. Aki titkolózik, az valami oknál fogva szégyelli a nyilvánosságot és tudja, ha tettei, vagy szándéka köztudottá válnak, akkor utálatossá válna. Az Iszlámban ezért a titkolózás nem tekinthető jó szemmel, ellenben preferálja a nyitottságot és az ügyek konzultálását. Van azonban három dolog, amit titkosan lehet kezelni, sőt, dicséretre méltó, ha úgy kezelik, feltéve, ha a motiváció nem vezethető vissza önzésre és az csupán Allah megelégedésének keresését szolgálja. 1. Ha valaki jót tesz, vagy jótékonyságot hajt végre, akár anyagi segítséget ad, vagy erkölcsi, intellektuális, spirituális értelemben áll egy ügy mellé. Ekkor a nyilvánosság nem kívánatos a kedvezményezett miatt sem, hiszen az ő helyzetébe is bele kell magunkat érezni. 2. Ha egy kellemetlen, igazságügyet érintő aktust, vagy abban korrekciót kell végrehajtani. Nem szép, ha az ügyben résztvevők megalázottságot szenvednek el, ha ügyük nyilvánosságot kap, vagy felszínre kerül nyomorúságuk. 3. Ha vitázó, viszályban álló feleket ki kell békíteni. Ekkor a feleket érzékenyen érinteni ügyük nyilvánossága.

إِنَّ اللّهَ لاَ يَغْفِرُ أَن يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَن يَشَاء وَمَن يُشْرِكْ بِاللّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلاَلاً بَعِيدًا ﴿١١٦﴾

116. Allah forgiveth not (The sin of) joining other gods with Him; but He forgiveth whom He pleaseth other sins than this: one who joins other gods with Allah, Hath strayed far, far away (from the right)[252].

116. Allah nem bocsájtja meg, ha Mellé társat állítanak, de megbocsájt ezen kívül (mást) annak, kinek Ő akar. Aki Allah Mellé társat állít, az messzi eltévelygéssel tévelyedett el[252].

إِن يَدْعُونَ مِن دُونِهِ إِلاَّ إِنَاثًا وَإِن يَدْعُونَ إِلاَّ شَيْطَانًا مَّرِيدًا ﴿١١٧﴾

117. (The Pagans), leaving Him, call but upon female deities: They call but upon satan the persistent rebel[253]!

117. (A Pogány Arabok) Rajta kívül fohászkodnak ahhoz, mi nőnemű (istenség). Hanem ők a lázadó Sátánhoz fohászkodnak[253].

لَّعَنَهُ اللّهُ وَقَالَ لَأَتَّخِذَنَّ مِنْ عِبَادِكَ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا ﴿١١٨﴾

118. Allah did curse him, but he said: "I will take of Thy servants a portion Marked off;

118. Allah elátkozta azt, ki mondta: „Magunkhoz veszünk a Te szolgálóid közül egy részt, a megjelölteket."

---

[252] See 4:48. Blasphemy in the spiritual kingdom is like treason in the political kingdom.

Lásd 4:48. Istenkáromlás, társállítás a spirituális hatalomban ugyanaz, mint árulás a világi hatalomban.

[253] The unity, power, and goodness of Allah are so manifest in nature and in the human mind when it is in accord with the universal spirit, that only the most abject perversion can account for the sin of religious treason. That sin arises from perverted ideas of sex or perverted ideas of self. The perversion of sex is to suppose that sex rules in religious matters. From it arise such horrible creations of the imagination as Kali, the blood-thirsty goddess of India, or Hecate, the goddess of revenge and hate in Greek mythology. Even in beautiful forms like Saraswati (the goddess of learning) or Minerva (the virgin goddess of sport and arts), to say nothing of Venus (the goddess of carnal pleasures), the emphasis laid on sex destroys a right view of religious nature. Perverted ideas of self are typified in the story of Satan, who was so puffed up with arrogance that he disobeyed Allah, and Allah cursed him. Both these perversions, if allowed lodgment, completely ruin our religious nature and deface Allah's handiwork. Hence it is not merely an outer sin but one that corrupts us through and through.

Allah hatalma, egysége annyira nyilvánvaló a természetben és az emberi értelemben, az egyetemes lelki manifesztáció mellett, hogy a vallási torzítások érthetetlen kérdőjeleket váltanak ki. A bűn motivációja sokszor a szex, vagy az ego romlott felfogásából adódik. A szex helytelen értelmezése tapasztalható annak érzékletessé tételében egyes vallási felfogások szerint. Ebből az irányból érkeznek hozzánk olyan elképesztő manifesztációk, mint a vérszomjas Káli istennő Indiában, vagy Hekaté, a bosszú és gyűlölet istene a görög mitológiában. Saraswati, a tanulás istennője, Minerva, a sport istennője, vagy akár Vénusz, az érzéki gyönyörök istennője is szexuális jelenségben hangsúlyozzák az általuk képviselt területeket, amivel eltorzítják a vallás igazi mondanivalóját. A Sátán egója kiderül az Allahhal vívott harcából, aki engedetlensége miatt megátkozta őt. Akár ego, akár szex által motivált befolyásoltság irányába orientálódik vallási felfogásunk, mindkettő erősen torzítja a hit igazi szerepét és okát.

وَلأُضِلَّنَّهُمْ وَلأُمَنِّيَنَّهُمْ وَلآمُرَنَّهُمْ فَلَيُبَتِّكُنَّ آذَانَ الأَنْعَامِ وَلآمُرَنَّهُمْ فَلَيُغَيِّرُنَّ خَلْقَ اللهِ وَمَن يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ وَلِيًّا مِّن دُونِ اللهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُّبِينًا ﴿١١٩﴾

119. "I will mislead them, and I will create in them false desires; I will order them to slit the ears of cattle, and to deface the (fair) nature created by Allah." Whoever, forsaking Allah, takes satan for a friend, hath of a surety suffered a loss that is manifest[254].

119. „Én bizony eltévelyítem őket, (hamis) vágyakat ébresztek bennük, megparancsolom nekik, hogy metsszék le a jószágok füleit és megparancsolom nekik, hogy változtassák meg Allah teremtését." Aki a Sátánt veszi oltalmazóul Allahon kívül, az nyilvánvaló veszteséggel veszít[254].

يَعِدُهُمْ وَيُمَنِّيهِمْ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلاَّ غُرُورًا ﴿١٢٠﴾

120. Satan makes them promises, and creates in them false desires; but satan's promises are nothing but deception.

120. Az (a Sátán) ígérget nekik, hamis vágyakat ébreszt bennük, de nem ígér mást a Sátán, csak megtévesztést.

أُوْلَئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَلاَ يَجِدُونَ عَنْهَا مَحِيصًا ﴿١٢١﴾

121. They (his dupes) will have their dwelling in Hell, and from it they will find no way of escape.

121. Ezeknek hajléka a Pokol miből nem találnak menekvést.

وَالَّذِينَ آمَنُواْ وَعَمِلُواْ الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَعْدَ اللهِ حَقًّا وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللهِ قِيلاً ﴿١٢٢﴾

122. But those who believe and do deeds of righteousness, - We shall soon admit them to gardens, with rivers flowing beneath, to dwell therein for ever. Allah's promise is the Truth, and whose word can be truer than Allah's?

122. De, kik hisznek, jókat cselekszenek, bevezetjük őket az Égi Kertekbe, mik alatt folyók futnak, ebben ők mindörökkön lesznek. Allah ígérete Igaz. Ki az, kinek szava Allahénál Igazabb?

لَّيْسَ بِأَمَانِيِّكُمْ وَلا أَمَانِيِّ أَهْلِ الْكِتَابِ مَن يَعْمَلْ سُوءًا يُجْزَ بِهِ وَلاَ يَجِدْ لَهُ مِن دُونِ اللهِ وَلِيًّا وَلاَ نَصِيرًا ﴿١٢٣﴾

---

[254] Slitting the ears of cattle is just one instance of the superstitions to which men become slaves when they run after false gods. Astrology, magic, and vain beliefs in things that do not exist lead men away from Allah, the one true God.

Az állatok fülének lemetszése csak egy példa a babonák közül, melynek az ember rabjává vált, a hamis istenségeket követve. Csillagjóslás, mágia és hamis hitek félrevihetik az embert Allahtól, az Egyetlen Igaz Istentől.

123. Not your desires, nor those of the People of the Book (can prevail): whoever works evil, will be requited accordingly. Nor will he find, besides Allah, any protector or helper[255].
123. Ezt a ti vágyatok nem múlja felül, sem az Írás Népének vágya. Aki rosszat tesz, ezáltal kapja viszonzását és nem lel Allahon kívül magának oltalmazót és pártfogót[255].

وَمَن يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتَ مِن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُوْلَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلاَ يُظْلَمُونَ نَقِيرًا ﴿١٢٤﴾

124. If any do deeds of righteousness, - be they male or female - and have faith, they will enter Heaven, and not the least injustice will be done to them.
124. Aki teszi a jót, férfi vagy nő és ő hívő, ezek ők, akik az Égi Kertekbe betérnek, és nem viszik őket kárhozatba, szemernyit sem.

وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِّمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لله وَهُوَ مُحْسِنٌ واتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَاتَّخَذَ اللّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلاً ﴿١٢٥﴾

125. Who can be better in religion than one who submits his whole self to Allah, does good, and follows the way of Abraham the true in Faith? For Allah did take Abraham for a friend[256].
125. Ki szebb annál, mint aki aláveti önmagát (Aslama) Allahnak, jóravaló és Ábrahám felekezetét (irányát) követi, az egyenest? Allah, Ábrahámot felebarátjának tette meg[256].

وَللّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الأَرْضِ وَكَانَ اللّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطًا ﴿١٢٦﴾

---

[255] Personal responsibility is again and again insisted on as the key-note of Islam. In this are implied faith and right conduct. Faith is not an external thing: it begins with an act of will, but if true and sincere, it affects the whole being, and leads to right conduct. In this it is distinguished from the kind of faith which promises salvation because someone else in whom you are asked to believe has borne away the sins of men, or the kind of faith which says that because you are born of a certain race ("Children of Abraham") or a certain caste, you are privileged, and your conduct will be judged by a different standard from that of other men. Whatever you are, if you do evil, you must suffer the consequences, unless Allah's Mercy comes to your help.

Újból és újból előjön a személyes felelősség kérdése, ami az Iszlám megítélésének alapja. Ez alatt a hit és a helyes viselkedés értendő. A hit nem külső megnyilvánulás. A szándékkal kezdődik. Ha az őszinte és komoly, akkor az áthatja az egész létet és helyes magatartást eredményez. Ebben a tekintetben ez más, mint az a hit, ami megváltást ígér abban a reményben, hogy akiben hisznek, eltörli a bűnöket, vagy az a hit, ami annak alapján, ahova az ember született faj, vagy kaszt szerint (Ábrahám gyermekei, vagy India), dönti el, hogy kiváltságban részesül-e a követő egy olyan előírás alapján, ami rá vonatkozik, de a többi emberre nem. Akárki lehetsz, ha rosszat teszel, ennek következménye szenvedés lesz, kivéve, ha Allah megbocsájt.

[256] Abraham is distinguished in Muslim theology with the title of "Friend of Allah". This does not of course mean that he was anything more than a mortal. But his faith was pure and true, and his conduct was firm and righteous in all circumstances. He was the fountainhead of the present monotheistic tradition, the Patriarch of the prophetic line, and is revered alike by Jews, Christians and Muslims.

Ábrahám az a megkülönböztetett Próféta az Iszlám teológiában, akit „Allah felebarátjaként” titulálunk. Ez nem jelenti azt, hogy több volt halandónál. Az ő hite minden körülmények között tiszta, igaz és egyenes, viselkedése szilárd és helyes volt. Ő a Monoteizmus alapja, a Próféták ősatyja, akire minden Zsidó, Keresztény és Muszlim tisztelettel tekinthet.

126. But to Allah belong all things in the heavens and on earth: And He it is that Encompasseth all things.

126. Allahé, mi az Egeken és a Földön van és Allah minden dolgot Átölel.

وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاء قُلِ اللّهُ يُفْتِيكُمْ فِيهِنَّ وَمَا يُتْلَى عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ فِي يَتَامَى النِّسَاء اللَّاتِي لاَ تُؤْتُونَهُنَّ مَا كُتِبَ لَهُنَّ وَتَرْغَبُونَ أَن تَنكِحُوهُنَّ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الْوِلْدَانِ وَأَن تَقُومُواْ لِلْيَتَامَى بِالْقِسْطِ وَمَا تَفْعَلُواْ مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللّهَ كَانَ بِهِ عَلِيمًا ﴿١٢٧﴾

127. They ask thy instruction concerning the women say: Allah doth instruct you about them: And (remember) what hath been rehearsed unto you in the Book, concerning the orphans of women to whom ye give not the portions prescribed, and yet whom ye desire to marry, as also concerning the children who are weak and oppressed: that ye stand firm for justice to orphans. There is not a good deed which ye do, but Allah is well-acquainted therewith[257].

127. Ítéletedet kérik az asszonyokról. Mondd: Allah ítél róluk számotokra. És (ítél arról), ami elrendeltetett nektek a Könyvből a nők árváiról, akiknek nem adjátok meg azt, ami meg van írva számukra, akikkel házasodni vágytok, (ugyanígy) az elnyomott gyermekekről, hogy legyetek igazságosak az árvákkal. Ami jót tesztek, annak Allah Tudója[257].

---

[257] . Again, and again is it impressed on the community of Islam to be just in their dealings with women, orphans, children, and all whose weakness requires special consideration. The law about widows and orphans, inheritance, dower, and marriage had already been declared in 4:2-35 and further instructions are now given on a further reference. It was not right that anyone should take advantage of their helpless position to deprive them of dower or of their portion in inheritance.

4:75. Both widows and orphans are to be helped because they are ordinarily weak, ill-treated, and oppressed. In communities which base their civil rights on brute strength, the weaker go to the wall, and public opinion expects nothing else. Even in modern democracies of the saner sort, we are often told that it is the fate of minorities to suffer; strength of numbers here becomes the passport to power and privilege. Islam, while upholding sane manly views in general, enjoins the most solicitous care for the weak and oppressed in every way-in rights of property, in social rights, and in the right to opportunities of development. Spiritual strength or weakness does not necessarily go with physical or numerical strength.

A Muszlim társadalomra erős nyomás nehezedik saját viselkedési normáinak, igazságtudatának kialakítása és napi gyakorlattá tétele miatt az asszonyokkal, árvákkal és gyerekekkel szemben. A gyengéket különleges bánásmód illeti meg. A törvény, ami az özvegyek, árvák örökségét, hozományát és a házassági szabályozást elrendeli, a 4:2-35 alatt megtalálható. Most további instrukció hangzik el. Jogtalan és igazságtalan, ha valaki kihasználja mások gyengeségét és manipulál az őket megillető hozománnyal, vagy örökséggel.

4:74. Özvegyek és árvák támogatást érdemelnek, mivel mindketten védtelenek, ezért kiszolgáltatottak és elnyomottak. Azokban a társadalmakban, ahol az erő dominál, a gyengének nincs esélye a megmaradásra, érvényesülésre. Még a józanabb modern demokráciákban is megszokott, hogy a kisebbségeknek szenvedés a sorsa, az erős pedig jogot formál a kiváltságából adódó hatalom gyakorlására. Az Iszlám ezzel szemben figyelembe veszi a gyengék élethelyzetét, az ő anyagi és társadalomban megélt jogi védelmükben rendeleteket hoz. A spirituális értelemben vett gyengeség, vagy erő, nem jár minden esetben együtt fizikai gyengeséggel vagy erővel.

وَإِنِ امْرَأَةٌ خَافَتْ مِن بَعْلِهَا نُشُوزًا أَوْ إِعْرَاضًا فَلاَ جُنَاْحَ عَلَيْهِمَا أَن يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ وَأُحْضِرَتِ الأَنفُسُ الشُّحَّ وَإِن تُحْسِنُواْ وَتَتَّقُواْ فَإِنَّ اللّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١٢٨﴾

128. If a wife fears cruelty or desertion on her husband's part, there is no blame on them if they arrange an amicable settlement between themselves; and such settlement is best; even though men's souls are swayed by greed. But if ye do good and practice self-restraint, Allah is well-acquainted with all that ye do[258].

128. Ha egy feleség fél férje bántalmazásától vagy elhidegülésétől, akkor nem vétek számukra, ha megbékélnek maguk közt igaz megbékéléssel. A megbékélés jobb, még akkor is, ha a lélekbe beköltözik (olykor) a kísértés. Mert bizony, ha jókat tesztek, őrizkedtek, Allah Értesült arról, mit cselekedtek[258].

وَلَن تَسْتَطِيعُواْ أَن تَعْدِلُواْ بَيْنَ النِّسَاء وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلاَ تَمِيلُواْ كُلَّ الْمَيْلِ فَتَذَرُوهَا كَالْمُعَلَّقَةِ وَإِن تُصْلِحُواْ وَتَتَّقُواْ فَإِنَّ اللّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿١٢٩﴾

129. Ye are never able to be fair and just as between women, even if it is your ardent desire: But turn not away (from a woman) altogether, so as to leave her (as it were) hanging (in the air). If ye come to a friendly understanding, and practice self- restraint, Allah is Oft-forgiving, Most Merciful[259].

---

[258] To protect the woman's economic interests, various rules are prescribed for dower in marriage. But the sanctity of marriage itself is greater than any economic interests. Divorce is, of all things permitted, most hateful to Allah. Therefore, if a breach between husband and wife can be prevented by some economic consideration, it is better to make that concession than to imperil the future of the wife, the children, and probably the husband also. Such concessions are permissible, in view of the love of wealth ingrained in unregenerate man, but a recommendation is made that we should practice self-restraint, and do what we can to come to an amicable settlement without any economic sacrifice on the part of the woman.

Az asszonyok gazdasági érdekeinek védelmére a házassági szabályozás hozományra vonatkozó rendeletei vonatkoznak. A házasság intézményének védelme, azonban többről szól, mint gazdasági érdekekről. A válás ugyan megengedett, de gyűlöletes Allah szemében. Ezért, ha egy gazdasági megfontolásokon alapuló elhidegítő körülmény férj és feleség között megakadályozható és viszonyuk rendezhető, az jobb, mintha egyikük jövője, a gyermekek sorsa veszélybe sodródna. Engedményeken alapuló megegyezés megengedhető és jobb, mint a vagyon szeretetén alapuló érdekviszony. Mindemellett önuralomra van szükség ahhoz, hogy baráti egyezség és rendezés szülessen, ami nem követel gazdasági áldozatot a feleség oldaláról.

[259] In this material world there are two principle causes of division between man and wife, - money and - "the other woman" or "the other man". Money was dealt with in the last verse. Here is the case of "the other woman". Legally more than one wife (up to four) is permissible on the condition that the man can be fair and just to all. But this is a condition almost impossible to fulfil. If, in the hope that he might be able to fulfil it, a man puts himself in that impossible position.
Polygamy in Islam can be performed only in special cases, like after war, when the rate of sexes change and big number of widows can cause social and moral problem in the community. Sex is a biological predestination and children from illegitimate sexual conducts can be considered victims of these relations. It is better for them to belong to a legitimate family where their father can look after them and is responsible for them. The other case of polygamy is if the woman is not able to bring baby or she is sick mentally or physically. In this situation it was not right conduct from the side of man to divorce her. His marriage obliges him to look after her in these cases too. However, woman cannot demand from man to renounce from his right to have offspring. These are all

129. Soha nem lesztek képesek igazságot tenni az asszonyok között, akármennyire törekedtek. Ne forduljatok el (az asszonytól) teljes elfordulással és (ne) hagyjátok őt a függőségben. Ha megbékéltek és őrizkedtek, hát Allah a Megbocsájtó, a Kegyelmes[259].

وَإِن يَتَفَرَّقَا يُغْنِ اللَّهُ كُلاًّ مِّن سَعَتِهِ وَكَانَ اللَّهُ وَاسِعًا حَكِيمًا ﴿١٣٠﴾

130. But if they disagree (and must part), Allah will provide abundance for all from His all-reaching bounty: for Allah is He that careth for all and is Wise[260].

130. Ha szétválnak, Allah mindkettőnek Tőle telhető gondviselője. Allah a Mindenre Kiterjedő, a Bőlcs[260].

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الأَرْضِ وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ أُوتُواْ الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ وَإِيَّاكُمْ أَنِ اتَّقُواْ اللّهَ وَإِن تَكْفُرُواْ فَإِنَّ لِلّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الأَرْضِ وَكَانَ اللّهُ غَنِيًّا حَمِيدًا ﴿١٣١﴾

131. To Allah belong all things in the heavens and on earth. Verily we have directed the People of the Book before you, and you (o Muslims) to fear Allah. But if ye deny Him, lo!

---

extraordinary situations where polygamy is allowed, however in conventional circumstances polygamy has to be avoided.

Két fő oka van annak, hogy férj és feleség eltávolodik egymástól: 1. Pénz. 2. Egy másik nő, vagy férfi. A pénzzel az előző versben foglalkoztunk, itt a „másik nő" belépésével találkozunk. Jogi alapon a férfi maximum négy asszonnyal köthet házasságot, ha mindegyikkel egyenlő bánásmódot tud biztosítani. Azonban ezt a feltételt gyakorlatilag lehetetlen teljesíteni. A férfi annak reményében, hogy teljesíti ezt a feltételt, lehetetlen helyzetnek teszi ki magát.
A többnejűség az Iszlámban csak speciális esetekben követhető gyakorlat, mint pl. háborúk után, amikor a nemek aránya felborul és a sok özvegy társadalmi és morális problémát okozhat egy adott közösségen belül. A szex egy biológiai predesztináció és azok a gyermekek, akik törvénytelen szexuális magatartásból származnak, áldozatai lesznek ezeknek a kapcsolatoknak. Jobb számukra, ha törvényes családba tartoznak, ahol apjuk gondoskodhat róluk és felelős értük. A másik eshetőség többnejűségre, ha a nő nem tud gyermeket szülni, vagy beteg mentálisan, vagy testileg. Ebben a helyzetben nem lenne helyes, ha a férj elválna tőle. A házasság arra kötelezi őt, hogy ilyen esetben is gondoskodjon az asszonyról. A nő azonban, nem tagadhatja meg férjétől azt a jogot, hogy leszármazottja legyen. Ezek azok a rendkívüli esetek, hol poligámia szóba jöhet, azonban hagyományos körülmények között a többnejűség kerülendő.

[260] Notice the refrain: "To Allah belong all things in the heavens and on earth": repeated three times, each time with a new application. - In the first instance it follows the statement of Allah's universal providence and love. If two persons, in spite of every sincere desire to love and comfort each other, fail to achieve that end, and have to separate, Allah's all-reaching bounty never fails, for He is the Lord of all things. - In the second instance it is connected with Allah's Self-existence, Self-excellence, and independence of all creatures: all His commands are for our good, and they are given to all His creatures, according to their capacities. - In the third instance, it is connected with His universal power; for He could destroy any individual or nation and create a new one without any loss to Himself; but He gives a chance to all again and again, and even rewards them beyond their own ambitions.

„Allahé minden, mi az Egeken és a Földön" háromszor ismétlődik, minden alkalommal egy más vonatkozásban. 1. Először egy közleményként hangzik el, Allah egyetemes gondoskodásáról és szeretetéről. Ha két személyt, az őket összekötő komoly szeretet és gyönyörök nem tart tovább egyben és szét kell válniuk, Allah nagylelkűsége akkor is követi őket. 2. A második alkalommal Allah Önállóságára utal, hiszen Ő nem szorul senkire, csak rá szorítkozhatnak. Az Ő rendelkezései a teremtények érdekeit szolgálják, mindenkit képessége és bírása szerint. 3. A harmadik az Ő hatalmas erejét célozza, amivel egyént és társadalmat, népet tud romba dönteni és helyükre újakat állítani. De ő mindenkinek esélyt ad újból és újból, jutalmazva mindenkit az igyekezete szerint.

unto Allah belong all things in the heavens and on earth, and Allah is free of all wants, worthy of all praise.

131. Allahé minden, mi az Egeken és a Földön van. Mi elrendeltük azoknak, kiknek már eljött az Írás előttetek és nektek (Muszlimok), hogy őrizkedjetek Allahtól. Ha megtagadjátok Őt, bizony Allahé, minden, mi az Egeken és a Földön van. Allah Gazdag és Dicső!

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الأَرْضِ وَكَفَى بِاللهِ وَكِيلاً ﴿١٣٢﴾

132. Yea, unto Allah belong all things in the heavens and on earth, and enough is Allah to carry through all affairs.

132. Allahé, mi az Egeken és a Földön van. Allah elegendő, Kire hagyatkozni lehet.

إِن يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ أَيُّهَا النَّاسُ وَيَأْتِ بِآخَرِينَ وَكَانَ اللهُ عَلَى ذَلِكَ قَدِيرًا ﴿١٣٣﴾

133. If it were His will, He could destroy you, o mankind, and create another race; for He hath power this to do.

133. Ha akarná, véget vetne nektek, ó emberek, és másokat hozna elő. Mert bizony, Allah erre Képes!

مَّن كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِندَ اللهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ وَكَانَ اللهُ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿١٣٤﴾

134. If any one desires a reward in this life, in Allah's (gift) is the reward (both) of this life and of the hereafter: for Allah is He that heareth and seeth (all things).

134. Aki az Evilág viszonzását akarja, hát Allahnál van az Evilág és Túlvilág viszonzása. Allah a Minden Halló, a Minden Látó.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ كُونُواْ قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاء لِلّهِ وَلَوْ عَلَى أَنفُسِكُمْ أَوِ الْوَالِدَيْنِ وَالأَقْرَبِينَ إِن يَكُنْ غَنِيًّا أَوْ فَقِيرًا فَاللهُ أَوْلَى بِهِمَا فَلاَ تَتَّبِعُواْ الْهَوَى أَن تَعْدِلُواْ وَإِن تَلْوُواْ أَوْ تُعْرِضُواْ فَإِنَّ اللهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١٣٥﴾

135. O ye who believe! stand out firmly for justice, as witnesses to Allah, even as against yourselves, or your parents, or your kin, and whether it be (against) rich or poor: for Allah can best protect both. Follow not the lusts (of your hearts), lest ye swerve, and if ye distort (justice) or decline to do justice, verily Allah is well- acquainted with all that ye do[261].

---

[261]Islamic justice is something higher than the formal justice of Roman Law or any other human law. It is even more penetrative than the subtler justice in the speculations of the Greek philosophers. It searches out the innermost motives, because we are to act as in the presence of Allah, to whom all things, acts, and motives are known.

Some people may be inclined to favor the rich, because they expect something from them. Some people may be inclined to favor the poor because they are generally helpless. Partiality in either case is wrong. Be just, without fear of favor. Both the rich and the poor are under Allah's protection as far as their legitimate interests are concerned, but they cannot expect to be favored at the expense of others.

Az Iszlám jog magasabb szinten áll, mint a korábbi Római Jog, vagy más emberi jogi létesítmény. Sokkal áthatóbb, szókimondóbb, mint a finomkodó, spekulációra alkalmas Görög filozófusok joghirdetése. A belső mozgatókat kutatja. Minden motivációnkat, cselekedeteinket Allah előtt éljük meg és realizáljuk, így Ő mindenről tud.

135. Ó, kik hisznek! Legyetek megtartói az Igazságnak, megvallói Allahnak még akkor is, ha ez ellenetek lenne, vagy szüleitek, hozzátartozóitok (ellen), legyen az gazdag vagy szegény. Allah az ő Oltalmazójuk. Ne kövessétek a vágyakat, amikor Igazságot tesztek, hogy azok elfordítsanak, vagy szembe állítsanak (az igazsággal). Mert bizony, Allah Értesült arról, amit tesztek[261].

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ آمِنُواْ بِاللّهِ وَرَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ عَلَى رَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِيَ أَنزَلَ مِن قَبْلُ وَمَن يَكْفُرْ بِاللّهِ وَمَلآئِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلاَلاً بَعِيدًا ﴿١٣٦﴾

136. O ye who believe! Believe in Allah and His Messenger, and the scripture which He hath sent to His Messenger and the scripture which He sent to those before (him). Any who denieth Allah, His angels, His Books, His Messengers, and the Day of Judgment, hath gone far, far astray[262].

136. Ó, kik hisznek! Higgyetek Allahban, az Ő Prófétájában, a Könyvben, ami az Ő Prófétájára kinyilatkoztatott és a Könyvben, mi előtte nyilatkoztatott ki. Aki tagadja Allahot, az Ő Angyalait, az Ő Könyveit, az Ő Prófétáit és a Végítélet Napját, az messzi eltévelyedéssel tévelyedett el[262].

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُواْ ثُمَّ كَفَرُواْ ثُمَّ آمَنُواْ ثُمَّ كَفَرُواْ ثُمَّ ازْدَادُواْ كُفْرًا لَّمْ يَكُنِ اللّهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلاَ لِيَهْدِيَهُمْ سَبِيلاً ﴿١٣٧﴾

137. Those who believe, then reject faith, then believe (again) and (again) reject faith, and go on increasing in unbelief, - Allah will not forgive them nor guide them on the way.

137. Akik hisznek, majd tagadnak, majd hisznek, majd (újból) tagadnak és gyarapszanak tagadásban, nem bocsájt meg nekik Allah és nem vezeti őket az úton.

بَشِّرِ الْمُنَافِقِينَ بِأَنَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٣٨﴾

138. To the Hypocrites give the glad tidings that there is for them (but) a grievous penalty; -

138. Hirdesd a Hipokritáknak, hogy övék a fájdalmas büntetés.

الَّذِينَ يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاء مِن دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَيَبْتَغُونَ عِندَهُمُ الْعِزَّةَ فَإِنَّ العِزَّةَ لِلّهِ جَمِيعًا ﴿١٣٩﴾

Néhányan a gazdag oldalára állnak, reménykedve abban, hogy kapnak valamit tőlük. Mások pedig a szegényeket istápolják, mert hat rájuk az ő védtelenségük. Mindkét viselkedés hibás. Igazságot kell keresni, nem félelmet, vagy előnyt. Ami a jogos érdekeket illeti, a gazdag és szegény egyaránt Allah védelme alatt áll, de egyik sem várhatja el, hogy mások felett plusz jogokat, kiváltságokat élvezzenek.

[262] This is the clear Statement of the Monotheism. No matter which Books or Prophet, or Angel if one has true belief in them and in Allah and in the Day of Judgement, he has to be considered believers.

Ez a Monoteizmusról szóló tiszta nyilatkozat. Mindegy, hogy melyik Könyv, Próféta vagy Angyal essen szóba, ha valakinek igaz hite van ezekben, Allahban és a Végítélet Napjában, akkor hívőnek tekintendő.

139. Yea, to those who take for friends unbelievers rather than believers: is it honour they seek among them? Nay, - all honour is with Allah.
139. Akik a hitetleneket oltalmazóul veszik a hívők helyett, talán a hatalmat keresik náluk? Mert bizony, minden hatalom Allahé!

وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ أَنْ إِذَا سَمِعْتُمْ آيَاتِ اللّهِ يُكَفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا فَلاَ تَقْعُدُواْ مَعَهُمْ حَتَّى يَخُوضُواْ فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ إِنَّكُمْ إِذًا مِّثْلُهُمْ إِنَّ اللّهَ جَامِعُ الْمُنَافِقِينَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا ﴿١٤٠﴾

140. Already has He sent you Word in the Book, that when ye hear the signs of Allah held in defiance and ridicule, ye are not to sit with them unless they turn to a different theme: if ye did, ye would be like them. For Allah will collect the hypocrites and those who defy faith - all in Hell[263]:-
140. Ő bizony kinyilatkoztatta nektek az Írásban, ha halljátok, hogy Allah Áyáit megtagadják, vagy nevetség tárgyává teszik, ne üljetek le velük addig, míg más témára váltanak. Ha (mégis velük maradtok), olyanokká váltok, mint ők. Allah összegyűjti a Pokolba a képmutatókat és a hitetleneket mind[263].

الَّذِينَ يَتَرَبَّصُونَ بِكُمْ فَإِن كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِّنَ اللّهِ قَالُواْ أَلَمْ نَكُن مَّعَكُمْ وَإِن كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ قَالُواْ أَلَمْ نَسْتَحْوِذْ عَلَيْكُمْ وَنَمْنَعْكُم مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ فَاللّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَن يَجْعَلَ اللّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلاً ﴿١٤١﴾

141. (These are) the ones who wait and watch about you: if ye do gain a victory from Allah, they say: "Were we not with you?"- but if the unbelievers gain a success, they say (to them): "Did we not gain an advantage over you, and did we not guard you from the believers?" but Allah will judge betwixt you on the Day of Judgment. And never will Allah grant to the unbelievers a way (to triumphs) over the believers[264].

---

[263] 6:68, an earlier and Makkan verse. Where we see or hear Truth held in light esteem, we ought to make our protest and withdraw from such company, not out of arrogance, as if we thought ourselves superior to other people, but out of real humility, lest our own nature be corrupted in such society. But it is possible that our protest or our sincere remonstrance may change the theme of discourse

6:68, egy korai Mekkai kinyilatkoztatás. Ahol gúny, megvetés, vagy élcelődés tárgya az Igazság, ott nincs helyünk és jobb, ha félrevonulunk. A félrevonulás nem mutathat arroganciát, felsőrendűséget. A maradással saját magunk romlását idéznénk elő. Egy ilyen önérzetes, de nem sértő viselkedéssel viszont kiválhatjuk mások megbecsülését, ha meglátnak, tisztelettel fordulnak felénk, témát váltanak.

[264] The methods and motives of Hypocrisy are thoroughly unmasked here. It has no principles, but watches for an opportunity to turn any event to its own advantage. If battle is joined between two inconsistent principles, it has no belief in either, but watches the result. There is unceasing fight between Good and Evil in this world. if the Good seems to win, the hypocrites range themselves on its side with unctuous words, taking a great part of the credit to themselves. Perhaps the balance tips the other way later, and they have to make their peace with Evil. “Oh!” they say, we were in the ranks of your enemy before, on purpose to protect you when they were too strong for you!” This may suit the ways of the world. but the duty of their account will come eventually. For the Good must ultimately triumph.

141. (Ezek azok), kik rátok várnak, s ha Allahtól jövő győzelmet arattok, mondják: „Tán nem voltunk veletek?" Ha a hitetleneknek jutott ki (a győzelem), mondják (a hitetleneknek): „Tán nem tettetek-e szert előnyre jóvoltunkból, tán nem védtünk-e meg titeket a hívőktől?" Allah ítél közöttetek a Feltámadás Napján. Allah soha nem tesz meg a hitetleneknek utat a hívőkkel szemben[264].

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَادِعُونَ اللهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ وَإِذَا قَامُواْ إِلَى الصَّلاَةِ قَامُواْ كُسَالَى يُرَآؤُونَ النَّاسَ وَلاَ يَذْكُرُونَ اللهَ إِلاَّ قَلِيلاً ﴿١٤٢﴾

142. The Hypocrites - they think they are over-reaching Allah, but He will over- reach them: When they stand up to prayer, they stand without earnestness, to be seen of men, but little do they hold Allah in remembrance;
142. A Hipokriták (úgy vélik, hogy) félrevezetik Allahot, de Ő vezeti félre őket. Mikor imára állnak, lustán teszik, csak hogy láttassák magukat az emberekkel és nem emlékeznek meg Allahról, csak keveset.

مُّذَبْذَبِينَ بَيْنَ ذَلِكَ لاَ إِلَى هَؤُلاء وَلاَ إِلَى هَؤُلاء وَمَن يُضْلِلِ اللهُ فَلَن تَجِدَ لَهُ سَبِيلاً ﴿١٤٣﴾

143. (They are) distracted in mind even in the midst of it, - being (sincerely) for neither one group nor for another whom Allah leaves straying, - never wilt thou find for him the way[265].
143. Ingadoznak (a dolgok) között, de sem ehhez, sem ahhoz nem (tartoznak). Akit Allah eltévelyít, sosem találsz számára utat[265].

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ لاَ تَتَّخِذُواْ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاء مِن دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَتُرِيدُونَ أَن تَجْعَلُواْ لِلّهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا مُّبِينًا ﴿١٤٤﴾

A Hipokriták módszereiről lehull az álarc. Nincsenek elveik, csak saját előnyüket szolgáló érdekeik vannak. Ha a harc következetlen, állhatatlan elvekhez kapcsolódik, melyekből hiányzik a hit, akkor nincs eredmény. A világon a Jó és Rossz állandó küzdelemben áll. Ha úgy tűnik, hogy a Jó győz, akkor a képmutatók, kenetteljes szavak kíséretében arra az oldalra állnak és maguknak követelik a dicsőség jó részét. Ha az egyensúly megborul, akkor a Rosszal kell megtalálniuk az egyezséget. Később nevetséges érvekkel hozakodnak elő, mondván, hogy az ellenség soraiban harcoltak, de csak azért, mert vissza akarták fogni őket a küzdelemtől, amikor túl erősek voltak neked. Ezek az érvek az Evilágon mindennaposak, de a hozzájuk tapadó felelősség és tartalom elszámolást von maga után. A végén Allah lesz a győzedelmes.

[265] If we choose evil deliberately and double our guilt by fraud and deception, we do not deceive Allah, but we deceive ourselves. We deprive ourselves of the Grace of Allah, and are left straying away from the Path. In that condition who can guide us or show us the Way? Our true and right instincts become blunted: our fraud makes us unstable in character; when our fellow-men find out our fraud, any advantages we may have gained by the fraud are lost; and we become truly distracted in mind.

Ha a bűnt választjuk, és azt csalással tetézzük, akkor nem Allahot tévesztjük meg, hanem magunkat. Megfosztjuk magunkat Allah kegyelmétől és messze kerülünk az Ösvénytől. Ki tud ilyen esetben visszavezetni és helyes utat mutatni? Eltompulnak érzékeink a jó és rossz iránt, bizonytalanná válunk. Ha rájönnek megtévesztéseinkre, minden bizalmat, amit korábban emberekben kiépítettünk, elvesztünk, értelmük összezavarodik.

144. O ye who believe! Take not for friends unbelievers rather than believers: Do ye wish to offer Allah an open proof against yourselves?
Ó, kik hisznek! Ne vegyétek a hitetleneket oltalmazókul a hívők helyett. Nyilvánvaló hatalmat akartok talán adni Allahnak ellenetek?

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرْكِ الأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَن تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا ﴿١٤٥﴾

145. The Hypocrites will be in the lowest depths of the Fire: no helper wilt thou find for them; -
145. A Hipokriták a Pokol legbelső bugyrában lesznek, és nem lelsz számukra pártfogót.

إِلاَّ الَّذِينَ تَابُواْ وَأَصْلَحُواْ وَاعْتَصَمُواْ بِاللّهِ وَأَخْلَصُواْ دِينَهُمْ لِلّهِ فَأُوْلَئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ وَسَوْفَ يُؤْتِ اللّهُ الْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٤٦﴾

146. Except for those who repent, mend (their lives) hold fast to Allah, and purify their religion as in Allah's sight: if so they will be (numbered) with the believers. And soon will Allah grant to the believers a reward of immense value[266].
146. Kivéve azok, kik megbánják, megjavulnak, Allahba kapaszkodnak és megtisztítják a vallást Allahért. Ezek ők, akik a hívők (közé számítanak) és Allah a hívőknek hatalmas bért juttat[266].

مَّا يَفْعَلُ اللّهُ بِعَذَابِكُمْ إِن شَكَرْتُمْ وَآمَنتُمْ وَكَانَ اللّهُ شَاكِرًا عَلِيمًا ﴿١٤٧﴾

147. What can Allah gain by your punishment, if ye are grateful and ye believe? Nay, it is Allah that recogniseth (all good), and knoweth all things.
147. Mire menne Allah a megbüntetésetekkel, ha hálásak vagytok és hisztek? Allah a Hálaadó, a Mindentudó.

لاَّ يُحِبُّ اللّهُ الْجَهْرَ بِالسُّوَءِ مِنَ الْقَوْلِ إِلاَّ مَن ظُلِمَ وَكَانَ اللّهُ سَمِيعًا عَلِيمًا ﴿١٤٨﴾

148. Allah loveth not that evil should be noised abroad in public speech, except where injustice hath been done; for Allah is He who heareth and knoweth all things[267].

---

[266] Even Hypocrites can obtain forgiveness, on four conditions: 1. sincere repentance, which purifies their mind; 2. amendment of their conduct, which purifies their outer life; 3. steadfastness and devotion to Allah, which strengthens their faith and protects them from the assaults of evil, and 4. sincerity in their religion, or their whole inner being, which brings them as full members into the goodly Fellowship of Faith.

Még a Hipokriták is bűnbocsánatot nyerhetnek, ha négy feltételnek eleget tesznek. 1. Őszintén megbánják tetteiket és megváltoztatják gondolkodásukat. 2. Módosítják viselkedésüket, amivel megváltoztatják külső viszonyaikat. 3. Állhatatosságot és odaadást tanúsítanak Allah felé, ami erősíti hitüket és megóvja őket a gonosz rontásától. 4. Őszinteséget és komolyságot építenek ki vallási felfogásukban és önmagukban, ami közel hozza őket a Hitet követők jámbor táborához.

[267] Satan works inside us. He wants to wake up and activate our evil side. He wants us to perform ourselves as his collaborates in domination over others. Therefore, he pushes us to draw the attention of people by any mean and tell issues what are far from truth. Men have to be humbled and silent. We have to reflect harmony to our environment what comes from our internal world and we have to avoid clamor and confusion.

A Sátán bennünk munkálkodik. Fel akarja ébreszteni és aktiválni gonosz oldalunkat. Azt akarja, hogy az ő együttműködő cinkosaiként mutogassuk magunkat a mások feletti dominancia megszerzésében. Ezért arra

148. Allah nem szereti a rossz megszólalást nyilvánosan, kivéve attól, ki romlott. Allah a Meghallgató, a Mindentudó[267].

إِن تُبْدُواْ خَيْرًا أَوْ تُخْفُوهُ أَوْ تَعْفُواْ عَن سُوَءٍ فَإِنَّ اللّهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيرًا ﴿١٤٩﴾

149. Whether ye publish a good deed or conceal it or cover evil with pardon, verily Allah doth blot out (sins) and hath power (in the judgment of values).

149. Ha kinyilvánítjátok a jót, vagy eltitkoljátok, vagy megbocsájtjátok a bűnt, hát Allah a Feloldozó, a Mindenre Képes.

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَن يُفَرِّقُواْ بَيْنَ اللّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَن يَتَّخِذُواْ بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلاً ﴿١٥٠﴾

150. Those who deny Allah and His apostles, and (those who) wish to separate Allah from His apostles, saying: "We believe in some but reject others": And (those who) wish to take a course midway, -

150. Azok, kik tagadják Allahot, az Ő Prófétáit és el akarják választani Allahot az Ő Prófétáitól, mondván: „Hiszünk néhányban és tagadunk néhányat." Ezek között akarják az utat venni, -

أُوْلَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿١٥١﴾

151. They are in truth (equally) unbelievers; and we have prepared for unbelievers a humiliating punishment.

151. Ezek ők, a hitetlenek valóban. Előkészítettük a hitetleneknek az iszonyú büntetést.

وَالَّذِينَ آمَنُواْ بِاللّهِ وَرُسُلِهِ وَلَمْ يُفَرِّقُواْ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ أُوْلَئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أُجُورَهُمْ وَكَانَ اللّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿١٥٢﴾

152. To those who believe in Allah and His apostles and make no distinction between any of the apostles, we shall soon give their (due) rewards: for Allah is Oft- forgiving, Most Merciful.

152. Azok, kik hisznek Allahban, az Ő Prófétáiban és nem tesznek egyikük között sem különbséget, ezek ők, kik számára Ő meg fogja adni bérüket. Allah a Megbocsájtó, a Könyörületes.

يَسْأَلُكَ أَهْلُ الْكِتَابِ أَن تُنَزِّلَ عَلَيْهِمْ كِتَابًا مِّنَ السَّمَاء فَقَدْ سَأَلُواْ مُوسَى أَكْبَرَ مِن ذَلِكَ فَقَالُواْ أَرِنَا اللّهِ جَهْرَةً فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ بِظُلْمِهِمْ ثُمَّ اتَّخَذُواْ الْعِجْلَ مِن بَعْدِ مَا جَاءتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ فَعَفَوْنَا عَن ذَلِكَ وَآتَيْنَا مُوسَى سُلْطَانًا مُّبِينًا ﴿١٥٣﴾

153. The people of the Book ask thee to cause a book to descend to them from heaven: Indeed they asked Moses for an even greater (miracle), for they said: "Show us Allah in public," but they were dazed for their presumption, with thunder and lightning. Yet they

---

ösztönöz, hogy minden eszközzel felhívjuk magunkra mások figyelmét és olyanokat mondjunk, ami nem igaz. Alázatosnak, és csöndesnek kell lennünk. Olyan harmóniát kell sugároznunk környezetünknek, ami belső világunkból fakad és el kell kerülnünk a lármát, zűrzavart.

worshipped the calf even after clear signs had come to them; even so we forgave them; and gave Moses manifest proofs of authority[268].

153. Kér téged az Írás népe, hogy bocsáss le rájuk Könyvet az Égből. Mert bizony, amit Mózestől kértek, az ennél több volt! Mondták: „Láttasd velünk Allahot nyilvánvalóan," majd villám sújtott le rájuk romlottságuk miatt. Majd a borjút vették, miután eljöttek hozzájuk a bizonyságok. De Mi ezt megbocsájtottuk nekik és megadtuk Mózesnek a nyilvánvaló hatalmat[268].

وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ الطُّورَ بِمِيثَاقِهِمْ وَقُلْنَا لَهُمُ ادْخُلُواْ الْبَابَ سُجَّدًا وَقُلْنَا لَهُمْ لاَ تَعْدُواْ فِي السَّبْتِ وَأَخَذْنَا مِنْهُم مِّيثَاقًا غَلِيظًا ﴿١٥٤﴾

154. And for their covenant we raised over them (the towering height) of Mount (Sinai); and (on another occasion) we said: "Enter the gate with humility"; and (once again) we commanded them: "Transgress not in the matter of the sabbath." And we took from them a solemn covenant[269].

154. Föléjük emeltük a (Sinai) Hegyet egyezségként, majd mondtuk nekik (később): „Vessétek alá magatokat és úgy térjetek be a kapun," majd mondtuk nekik: „Ne törjétek meg a szombatot!" És szilárd egyezséget vettünk tőlük[269].

فَبِمَا نَقْضِهِم مِّيثَاقَهُمْ وَكُفْرِهِم بِآيَاتِ اللّهِ وَقَتْلِهِمُ الأَنْبِيَاء بِغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ طَبَعَ اللّهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ فَلاَ يُؤْمِنُونَ إِلاَّ قَلِيلاً ﴿١٥٥﴾

155. (They have incurred divine displeasure): In that they broke their covenant; that they rejected the signs of Allah; that they slew the Messengers in defiance of right; that they said, "Our hearts are the wrappings (which preserve Allah's Word; we need no more)"; - Nay, Allah hath set the seal on their hearts for their blasphemy, and little is it they believe[270];-

---

[268] 2:55, for the thunder and lightning which affected those who were presumptuous enough to ask that they should see Allah face to face, and 2:51 and for the worship of the golden calf. The lesson is that it is presumptuous on the part of man to judge of spiritual things in terms of material things, or to ask to see Allah with their material eyes when Allah is above material forms and is independent of time and space.

Lásd 2:55, ahol villámlás és mennydörgés volt a válasz azoknak, akik szemtelenül követelték Allah látását. Majd 2:51, az aranyborjúhoz imádkoztak. Merész és esélytelen vállalkozás, ha az ember a spirituális világ dolgait az anyagi világ mércéjével méri. Hogy lehetne Allahot materiális szemekkel látni, ha Ő az anyagi megnyilvánulás formái felett áll és tértől, időtől független?

[269] In this verse there is a recapitulation of three salient incidents of Jewish refractoriness already referred to in the second Surah: 1. the Covenant under the towering height of Sinai, 2:63: 2. their arrogance where they were commanded humility in entering a town, 2:58: and 3. their transgression of the Sabbath, 2:65.

A Zsidók három jelentős szembefordulásának összegző ismétlését látjuk, melyeket a második Szúra ismertet: 1. Egyezség a Sinai Hegy tövében 2:63. 2. Ellenszegülésük, amikor alázatra intették őket, amikor belépnek a kapun (Kánaán földjére). 2:58. A Szombat megtörése, 2:65.

[270] In verses 155-161 there is a catalogue of the iniquities of which the Jews were guilty, and for these iniquities we must understand some such words as: "They are under divine displeasure". In case we explain a Book from Allah regarding men's iniquities we can choose between two ways: 1. We can draw consequence on the specific people who committed the acts. In this case we can be manipulated easily by the actual politics and interests and as a result we can be turned against each other. Finally, the Book will give the key arguments in the hands of the manipulators for wars and killings. This explanation is segregating. 2. Or we condemn the

155. De megszegték egyezségüket, tagadták Allah Áyáit, megölték a Prófétákat igaztalanul és mondták: „Szívünk burokban van!" Mi több, Allah (zárta le) azt pecséttel, tagadásuk miatt. Nem hisznek, csak kevesen[270]*,-*

وَبِكُفْرِهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلَى مَرْيَمَ بُهْتَانًا عَظِيمًا ﴿١٥٦﴾

156. That they rejected Faith; that they uttered against Mary a grave false charge[271];
156. (Megszegték egyezségüket) Hitetlenségükkel és szavaikkal, mik Máriát vádolták hatalmas bűnnel[271]*,*

وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ اللهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَكِن شُبِّهَ لَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُواْ فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مَا لَهُم بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلاَّ اتِّبَاعَ الظَّنِّ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا ﴿١٥٧﴾

157. That they said (in boast), "We killed Christ Jesus the son of Mary, the Messenger of Allah.;- but they killed him not, nor crucified him, but so it was made to appear to them, and those who differ therein are full of doubts, with no (certain) knowledge, but only conjecture to follow, for of a surety they killed him not[272]:-

---

specific act itself and consider the people as secondary. I prefer the latter analyses. In this case the Book remains the Word of Allah and brings Truth for everybody. This explanation is uniting. I follow this way. 2:88 where the full meaning is explained. The iniquities were: 1. Breaking the Covenant: 2. Rejection of Allah's guidance as conveying in His signs; 3. Killing Allah's Messengers and incurring a double guilt, that of murder and that of a deliberate defiance of Allah's law; and 4. Imagining the arrogant self-sufficiency, which means a blasphemous closing of the hearts forever against the admission of Allah's grace.

A 155-161 versekben az Istennel szemben elkövetett bűnök listáját találjuk, melyeket Izrael fiai elkövettek, ami miatt kiestek Isten kegyéből. Egy Szentírás értelmezése során, ahol emberi gyarlóságokat veszünk célba, két út közül választhatunk: 1. A cselekményt elkövető emberekről vonunk le következtetéseket. Ebben az esetben a napi politika és érdekek könnyen manipulálhatnak, végül egymás ellen fordítanak minket. Végül a Könyv ad indítékot a manipulálók kezeibe a gyilkosságokhoz és háborúkhoz. Ez a szegregáló magyarázat. 2. Vagy a tettet ítéljük el, ahol az emberek másodlagosak. Ebben az esetben a Könyv megmarad Allah Szava és Igazságot hirdet mindenkinek. Ez az egyesítő magyarázat. Én ezt az utat követem.
2:88-ban a teljes magyarázat megtalálható. 1. Egyezségszegés. 2. Allah Útmutatásának elvetése és bizonyságainak tagadása. 3. Allah Prófétáinak megölése, mellyel egyben gyilkosságot és Isten törvényének tagadását követik el. 4. Istennel egyenragúvá válás bűnös érzete, szív bezárása Allah kegyelme előtt.

[271] The false charge against Mary was that she was unchaste. 19:27-28. Such a charge is bad enough to make against any woman, but to make it against Mary, the mother of Jesus, was to bring into ridicule Allah's power itself. Islam is especially strong in guarding the reputation of women. Slanderers of women are bound to bring four witnesses in support of their accusations, and if they fail to produce four witnesses, they are to be flogged with eighty stripes and debarred from being competent witnesses: 24:4.

Máriát tisztátlansággal vádolták. 19:27-28. Ez a vád elég arra minden nőnek, hogy bemocskolódjék neve, híre, de Mária, Jézus Anyja esetében élesebben jön elő. Az Iszlám különösen igényes arra, hogy a nők jóhírét, kiállását megvédje. Egy hűtlenséget pl. négy egymástól független tanúnak kell igazolni. Ha erre nem tudnak hitelt érdemlően vallomást tenni, akkor a négy tanú vádaskodása rosszhírkeltésnek, rágalmazásnak tekintendő, és nyolcvan botütést érdemelnek, továbbá a későbbiekben nem fogadható el tőlük vallomás. 24:4.

[272] The end of the life of Jesus on earth is as much involved in mystery as his birth, and indeed the greater part of his private life, except the three main years of his ministry. It is not profitable to discuss the many doubts

157. (Megszegték egyezségüket) Beszédükkel: „Megöltük a Megváltót, Jézust, Mária fiát, Allah Prófétáját!" De nem ölték meg és nem feszítették keresztre, csak úgy tűnt nekik. Akik ebben összekülönböznek, kétségek közt hányódnak. Nincs nekik ebben tudásuk, csak a sejtést követik. Nem ölték meg (Jézust), bizonyosan[272]!

بَل رَّفَعَهُ اللهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٥٨﴾

158. Nay, Allah raised him up unto Himself; and Allah is Exalted in Power, Wise[273];-

158. Mi több! Allah Magához emelte őt (Jézust), mert bizony, Allah a Nagyszerű, a Bölcs[273].

---

and conjectures among the early Christian sects and among Muslim theologians. The Christian Churches make it a cardinal point of their doctrine that his life was taken on the Cross, that he died and was buried, that on the third day he rose in the body with his wounds intact, and walked about and conversed, and ate with his disciples, and was afterwards taken up bodily to heaven. This is necessary for the theological doctrine of blood sacrifice and vicarious atonement for sins, which is rejected by Islam. But some of the early Christian sects did not believe that Christ was killed on the Cross. – Some of them believed that someone else was substituted for him. - Others held that Christ never had a real physical or natural body, but only an apparent or phantom body, and that his Crucifixion was only apparent, not real. - The Marcionite Gospel (about A.D. 138) denied that Jesus was born, and merely said that he appeared in human form. The Gospel of St. Barnabas supported the theory of substitution on the, Cross. The Quranic teaching is that Christ was not crucified nor killed by the Jews, notwithstanding certain apparent circumstances which produced that illusion in the minds of some of his enemies: that disputations, doubts, and conjectures on such matters are vain; and that he was taken up to Allah.

Jézus életútjának vége éppolyan titokzatos, mint születése, ahogy egész élete, kivéve az utolsó három évet, amikor küldetését és szolgálatát bevégezte. Nem visz előre bennünket, ha most a korai Keresztények és a Muszlim teológusok közötti vitákat elemezzük a kétségekről és feltevésekről. A Keresztény Egyházak alapdogmája, hogy Jézus életét elvették a kereszten, meghalt, majd sziklasírba temették. Majd harmadnapon saját testében feltámadt, sérülései érintetlenek voltak. Járt az emberek közt, beszélt hozzájuk, evett a tanítványaival, ezt követően a Mennyekbe emelte őt az Úr. Egy másik vélemény szerint meghalt, de nem akkor, amikor keresztre feszítették. Ez a teológiai doktrína a véráldozatot igazolja, amit a bűnök megváltására kellett hozni. Ezt az Iszlám elutasítja. Néhány korai Keresztény szekta nem hitt Jézus kereszthalálában. Úgy vélték, hogy valaki mást áldoztak fel helyette. Mások szerint Jézus sohasem öltött fizikai valót, csupán látszólagos, fantom jelenséget testesített meg, így keresztre feszítése is látszat volt. A Marcionita Evangélium (i.sz. 138) nem ismertette Jézus megszületését, csupán megemlíti, hogy emberi alakban járt a földön. A Szent Barnabás Evangéliuma azt a változatot erősíti, mely szerint helyette valaki mást öltek meg. A Korán tanítása az, hogy a Zsidók nem ölték meg és nem feszítették keresztre Jézust, hanem olyan esemény zajlódott le, ami azt az illúziót keltette az agyakban, mintha keresztre feszítették volna. Minden találgatás, sejtés hiábavaló és fölösleges. Allah magához emelte őt.

[273]There is difference of opinion as to the exact interpretation of this verse. The words are: The Jews did not kill Jesus, but Allah raised him up (rafau) to Himself. One school holds that Jesus did not die the usual human death, but still lives in the body in heaven, which is the generally accepted Muslim view. Another holds that he did die but not when he was supposed to be crucified, and that his being "raised up" unto Allah means that instead of being disgraced as a malefactor, as the Jews intended, he was on the contrary honored by Allah as His Messenger: see also next verse. The same word rafa'a is used in association with honor in connection with Mustafa in 94:4.

A vers értelmezése két külön véleményen alapulhat. A közös bennük az, hogy a Zsidók nem ölték meg Jézust, Allah Magához emelte (rafa'a) őt. Az egyik tanítás szerint Jézus nem emberi halállal halt meg, hanem él a Mennyekben. Ez az általánosan elfogadott Muszlim vélemény. A másik úgy tartja, hogy meghalt, de nem akkor, amikor keresztre feszítették. Allah még az előtt emelte Jézust Magához, mielőtt bűnözőként megbecstelenítették volna, ahogy a Zsidók akarták. Allah kiemelte és megbecsülte őt, mint Prófétáját, Szavát. A Rafa'a szó hangzik el Mohameddel kapcsolatban a 94:4-ben is.

وَإِن مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِلاَّ لَيُؤْمِنَنَّ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا ﴿١٥٩﴾

159. And there is none of the People of the Book but must believe in him before his death; and on the Day of Judgment, he will be a witness against them[274];-

159. De az Írás Népéből vannak, akik csak a halála előtti (Jézusban) hisznek. A Végítélet Napján majd ő fog tanúskodni ellenük[274]!

فَبِظُلْمٍ مِّنَ الَّذِينَ هَادُواْ حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ طَيِّبَاتٍ أُحِلَّتْ لَهُمْ وَبِصَدِّهِمْ عَن سَبِيلِ اللّهِ كَثِيرًا ﴿١٦٠﴾

160. For the iniquity of the Jews We made unlawful for them certain (foods) good and wholesome which had been lawful for them; - in that they hindered many from Allah's Way[275];-

160. A Zsidók bűne miatt megtiltottunk nekik a néhányat abból az üdvös élelemből (Tayib), ami korábban megengedett volt számukra, mivel sokakat akadályoztak Allah útján[275].

وَأَخْذِهِمُ الرِّبَا وَقَدْ نُهُواْ عَنْهُ وَأَكْلِهِمْ أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٦١﴾

161. That they took usury, though they were forbidden; and that they devoured men's substance wrongfully; - we have prepared for those among them who reject faith a grievous punishment[276].

---

[274] Before his death: Interpreters are not agreed as to the exact meaning. Those who hold that Jesus did not die refer the pronoun "his" to Jesus. They say that Jesus is still living in the body and that he will appear just before the Final Day, after the coming of the Mahdi, when the world will be purified of sin and unbelief. There will be a final death before the final Resurrection, but all will have believed before that final death. Others think that "his" is better referred, to "none of the People of the Book", and that the emphatic form "must believe" (layu 'minanna) denotes more a question of duty than of fact.

Két felfogás szerint magyarázhatjuk. Az egyik szerint, akik azt vallják, hogy Jézus nem halt meg, a Jézusban való hitben látják e vers mondanivalójának tárgyát. Eszerint Jézus a saját testében él és a Végítélet Napja előtt eljön, miután Mehdi már jelen lesz. Ekkorra a világ már meg lesz tisztítva a bűnöktől és a hitetlenségtől. Jézus ezek után fog meghalni, de még a Feltámadás Napja előtt. Abban azonban minden vélemény egyet ért, hogy Jézus is meg fog halni. A másik felfogás szerint jobb, ha a „illa lajuminna" úgy értelmeznénk, hogy egy sem hisz az Írás Népéből abban, hogy… Ez a magyarázat számos kérdést vet fel.

[275] The ceremonial law of the Jews forbade the eating of the flesh of the camel, rabbit and hare (Leviticus 11:4-6), and the fat of oxen, sheep, and goats (Leviticus 7:23), and was in other respects very strict.

A Zsidó törvények megtiltották a teve, nyúl, vadnyúl fogyasztását (Leviták 11:4-6), valamint az ökör, birka és kecske zsírját (Leviták 7:23). sok más vonatkozásban is rendkívül szigorú volt.

[276] See 2:275

Lásd 2:275

161. És az uzsora miatt, aminek véget kellett volna vetniük, s elnyelték az emberek vagyonát vétkesen. A hitetleneknek előkészítettük a fájdalmas szenvedést[276].

لَّكِنِ الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيكَ وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ وَالْمُقِيمِينَ الصَّلاَةَ وَالْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ أُوْلَئِكَ سَنُؤْتِيهِمْ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٦٢﴾

162. But those among them who are well-grounded in knowledge, and the believers, believe in what hath been revealed to thee and what was revealed before thee: And (especially) those who establish regular prayer and practice regular charity and believe in Allah and in the Last Day: To them shall We soon give a great reward.

162. De, kik közöttük mély tudással bírnak, hívők, hisznek abban, ami neked kinyilatkoztatott, s mi előtted nyilatkoztatott ki, megtartják az imát, kötelező alamizsnát (Zakat) adnak, hisznek Allahban, a Végítélet Napjában, ezek ők, kiknek megadjuk a hatalmas bért.

إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِن بَعْدِهِ وَأَوْحَيْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَقَ وَيَعْقُوبَ وَالأَسْبَاطِ وَعِيسَى وَأَيُّوبَ وَيُونُسَ وَهَارُونَ وَسُلَيْمَانَ وَآتَيْنَا دَاوُودَ زَبُورًا ﴿١٦٣﴾

163. We have sent thee inspiration, as We sent it to Noah and the Messengers after him: we sent inspiration to Abraham, Isma'il, Isaac, Jacob and the Tribes, to Jesus, Job, Jonah, Aaron, and Solomon, and to David We gave the Psalms[277].

---

[277] First, we have a general statement: that inspiration was sent to many Messengers, and the inspiration was of the same kind as that sent to the Prophet Muhammad, for Allah's Message is one. Note that what is spoken of here is Inspiration, not necessarily a Book. Every nation or group of people had a messenger: 10:47. Some of these messengers have been mentioned by name in the Quran, and some not: 4:164.
The list here given is in three groups. - The first group, Abraham's family, is the same as in 2:136, (where see the note) and in 3:84. - Then we have the prophets Jesus, Job and Jonah, who symbolize patience and perseverance. - Then we have Aaron the priest and Solomon the King, both great, figures, but each subordinate to another primary figure, Moses (mentioned in the next verse) and David (mentioned at the end of this verse), David's distinction was the Psalms, some of which are still extant. Though their present form is different from the original and they do undoubtedly include Psalms not written by David, the collection contains much devotional poetry of a high order.

Először egy általános nyilatkozat hangzik el: sok Prófétához jött el az ihletés és ez minden esetben ugyanaz volt, mint amit Mohammed Próféta kapott, mivel Allah üzenete Egy. Amiről ebben a versben szó van, az az ihletés, ami nem törvényszerűen jelent Könyvet. Minden nemzetnek, embercsoportnak eljött saját Prófétájuk: 10:47. Ezek között sokukat nevén nevezi a Korán, de vannak, akiket nem nevez meg: 4:164.
Három csoportra oszthatók Isten küldöttei. Az elsőbe Ábrahám és sarjai tartoznak (2:136 és 3:84). Majd jönnek Jézus, Jób és Jónás, akik a türelmet, állhatatosságot és önmegtartóztatást testesítik meg. Egy másik csoport Áron, a pap és Salamon, a király. Mindketten a hit nagy alakjai voltak, de mindketten alárendelődtek egy másik nagy Prófétának, Mózesnek és Dávidnak, ami miatt ez vers és a következő, rájuk is kitér. Dávidot a Zsoltárok teszik különlegessé, melyek egy felsőbb ihletésű költészet kiváló remekei voltak. Jelen formájukban már nem mind Dávid alkotását látjuk, de kétségtelen, hogy a gyűjtemény eredetieket is tartalmaz.

163. Mi sugallottunk neked, ahogy sugallottunk Noénak, a Prófétáknak őutána, majd sugallottunk Ábrahámnak, Izmaelnek, Izsáknak, Jákobnak, a Törzseknek, Jézusnak, Jóbnak, Jónásnak, Áronnak, Salamonnak és megadtuk Dávidnak a Zsoltárokat[277].

وَرُسُلاً قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ مِن قَبْلُ وَرُسُلاً لَّمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ وَكَلَّمَ اللّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا ﴿١٦٤﴾

164. Of some apostles We have already told thee the story; of others We have not; - and to Moses Allah spoke direct[278];-

164. Próféták, kiknek elmondtuk történetét neked korábban és Próféták, akikről nem meséltünk neked. S Allah Mózeshez szólva szólt[278].

رُّسُلاً مُّبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلاَّ يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٦٥﴾

165. Messengers who gave good news as well as warning, that mankind, after (the coming) of the apostles, should have no plea against Allah. For Allah is Exalted in Power, Wise.

165. Próféták, örömhír hirdetők, figyelmeztetők, hogy (őutánuk) ne lehessen az embereknek Allahhal szemben érve. Allah a Nagyszerű, a Bölcs.

لَّكِنِ اللّهُ يَشْهَدُ بِمَا أَنزَلَ إِلَيْكَ أَنزَلَهُ بِعِلْمِهِ وَالْمَلآئِكَةُ يَشْهَدُونَ وَكَفَى بِاللّهِ شَهِيدًا ﴿١٦٦﴾

166. But Allah beareth witness that what He hath sent unto thee He hath sent from His (own) knowledge, and the angels bear witness: But enough is Allah for a witness.

166. De Allah bizonyosságot ad arra, hogy az, ami rád kinyilatkoztatott, az Ő tudásából nyilatkoztatott ki és erre adnak bizonyságot az Angyalok (is). Allah Elegendő arra, hogy Bizonyságot Adjon.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُواْ وَصَدُّواْ عَن سَبِيلِ اللّهِ قَدْ ضَلُّواْ ضَلاَلاً بَعِيدًا ﴿١٦٧﴾

167. Those who reject Faith and keep off (men) from the way of Allah, have verily strayed far, far away from the Path.

167. Mert bizony, kik tagadnak, és Allah útján akadályoztatnak, azok messzi tévelyedéssel tévelyedtek el.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُواْ وَظَلَمُواْ لَمْ يَكُنِ اللّهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلاَ لِيَهْدِيَهُمْ طَرِيقاً ﴿١٦٨﴾

168. Those who reject Faith and do wrong, - Allah will not forgive them nor guide them to any way-

168. Azok, kik tagadnak, bűnbe esnek, nem bocsájt meg nekik Allah és nem vezeti őket az úton.

---

[278] Allah spoke to Moses on Mount Sinai. Hence the title of Moses in Muslim theology: Kalim Allah: the one to whom Allah spoke.

Allah beszélt Mózeshez a Sinai Hegyen. Ezért Mózes titulusa a Muszlim teológiában: Kalim Allah. „Az, akihez Allah szólt."

إِلاَّ طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللهِ يَسِيرًا ﴿١٦٩﴾

169. Except the way of Hell, to dwell therein for ever. And this to Allah is easy.

169. Csak a Pokolba vezető út (nyílik meg számukra), amiben ők mindörökkön lesznek, az idők végezetéig. Ez Allahnak Egyszerű.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءكُمُ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ مِن رَّبِّكُمْ فَآمِنُواْ خَيْرًا لَّكُمْ وَإِن تَكْفُرُواْ فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ وَكَانَ اللّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٧٠﴾

170. O Mankind! The Messenger hath come to you in truth from Allah. believe in him: It is best for you. But if ye reject Faith, to Allah belong all things in the heavens and on earth: And Allah is All-knowing, All-wise.

170. Ó, emberek! Eljött hozzátok a Próféta az Igazzal Uratoktól. Hát higgyetek, jobb néktek! Ha tagadtok, hát bizony, Allahé minden az Egeken és a Földön és Allah a Mindentudó, a Bölcs.

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لاَ تَغْلُواْ فِي دِينِكُمْ وَلاَ تَقُولُواْ عَلَى اللهِ إِلاَّ الْحَقّ إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ اللهِ وَكَلِمَتُهُ أَلْقَاهَا إِلَى مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِّنْهُ فَآمِنُواْ بِاللهِ وَرُسُلِهِ وَلاَ تَقُولُواْ ثَلاَثَةٌ انتَهُواْ خَيْرًا لَّكُمْ إِنَّمَا اللّهُ إِلَهٌ وَاحِدٌ سُبْحَانَهُ أَن يَكُونَ لَهُ وَلَدٌ لَّهُ مَا فِي السَّمَاوَات وَمَا فِي الأَرْضِ وَكَفَى بِاللهِ وَكِيلاً ﴿١٧١﴾

171. O People of the Book! Commit no excesses in your religion: Nor say of Allah aught but the truth. Christ Jesus the son of Mary was (no more than) an apostle of Allah, and His Word, which He bestowed on Mary, and a spirit proceeding from Him: so believe in Allah and His apostles. Say not "Trinity": desist: it will be better for you: for Allah is one Allah. Glory be to Him: (far exalted is He) above having a son. To Him belong all things in the heavens and on earth. And enough is Allah as a Disposer of affairs[279].

171. Ó, Könyv Népe! Ne essetek szélsőségekbe hitvallásotokban és ne mondjatok mást Allahra, csak az Igazat. Mert bizony, Jézus Krisztus, Mária fia, Allah Prófétája, az Ő szava, amit Máriába vetett és lélek Tőle. Higgyetek hát Allahban, az Ő Prófétáiban és ne mondjátok „Háromság." Ha (ennek) véget

---

[279] In religion people's excesses may lead them to blasphemy or a spirit the very opposite of religion. The Jewish excesses in the direction of formalism, racialism, exclusiveness, and rejection of Christ Jesus have been denounced in many places. Here the Christian attitude is condemned, which raises Jesus to an equality with Allah: in some cases, venerates Mary almost to idolatry: attributes a physical son to Allah: and invents the doctrine of the Trinity, opposed to all reason, which according to the Athanasian Creed, unless a man believes, he is doomed to hell for ever. Let our Muslims also beware lest they fall into excesses either in doctrine or in formalism. The actual problem of the Islamic Umma comes from this point. Islam is the most tolerant and most recipient religion while some of our Muslims are the most intolerant and most segregating.

Az emberek szélsőséges gondolatai blaszfémiába (istenkáromlásba) vezethetik őket, ami egy vallás alapgondolatával ellentétes. A Zsidó túlkapások formalizmusban, rasszizmusban, Jézus elutasításában öltöttek testet, melyekről több helyen beszéltünk. Az a Keresztény hozzáállás is kritikát kap, amely Jézust Allahhal teszi egyenlővé. Számos esetben Máriát bálványként imádja, valamint Allahnak fizikai értelemben vett fiút tulajdonít. Ide sorolható a Szentháromság Tana, aminek nincs hitbéli indokoltsága. Alexandriai Atanáz pátriárka szerint, aki ebben nem hisz, az a Pokol tüzének martaléka mindörökké. Nekünk, Muszlimoknak is őrizkednünk kell a szélsőségektől, melyek a doktrínák és a formalizmus helytelen követéséből adódnak. Az Iszlám Umma jelenlegi problémája ebből a hozzáállásból adódik. Az Iszlám a legtoleránsabb és legbefogadóbb vallás, míg néhány Muszlim a legtürelmetlenebb és legszegregállóbb.

vettek, jobb lesz nektek. Allah az Egy Isten és Legyen Ő Magasztos attól, hogy gyermeke legyen. Az Övé minden, ami az Egeken és a Földön van és Allah Elegendő arra, Kire hagyatkozz[279].

لَّن يَسْتَنكِفَ الْمَسِيحُ أَن يَكُونَ عَبْداً لِّلّهِ وَلاَ الْمَلآئِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ وَمَن يَسْتَنكِفْ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرُهُمْ إِلَيهِ جَمِيعًا ﴿١٧٢﴾

172. Christ disdaineth not to serve and worship Allah, nor do the angels, those nearest (to Allah): those who disdain His worship and are arrogant, -He will gather them all together unto Himself to (answer)[280].

172. Soha nem kicsinyli le Krisztus azt (a tényt), hogy Allah szolgálója legyen, ahogy az Angyalok sem, kik az Ő közelében vannak. Aki lekicsinyli az Ő szolgálatát és fellengző, azt Ő mind felsorakoztatja[280].

---

[280] Christ often watched and prayed, as a humble worshipper of Allah; and his agony in the Garden of Gethsemane was full of human dignity, suffering, and self-humiliation (see Matt. 26:36-45). "[36]Then Jesus came with them to a plot of land called Gethsemane; and he said to his disciples, 'Stay here while I go over there to pray.' [37] He took Peter and the two sons of Zebedee with him. And he began to feel sadness and anguish. [38] Then he said to them, 'My soul is sorrowful to the point of death. Wait here and stay awake with me.' [39] And going on a little further he fell on his face and prayed. 'My Father,' he said, 'if it is possible, let this cup pass me by. Nevertheless, let it be as you, not I, would have it.' [40] He came back to the disciples and found them sleeping, and he said to Peter, 'So you had not the strength to stay awake with me for one hour? [41] Stay awake, and pray not to be put to the test. The spirit is willing enough, but human nature is weak.' [42] Again, a second time, he went away and prayed: 'My Father,' he said, 'if this cup cannot pass by, but I must drink it, your will be done!' [43] And he came back again and found them sleeping, their eyes were so heavy. [44] Leaving them there, he went away again and prayed for the third time, repeating the same words. [45] Then he came back to the disciples and said to them, 'You can sleep on now and have your rest. Look, the hour has come when the Son of man is to be betrayed into the hands of sinners."

Jézus emberként és emberi alázattal fordult Allahhoz. A Gecsemáni kertben gyötrelmesen, emberi méltósággal, de szenvedéssel teli hangon fordult Hozzá. Máté 26:36-45: „[36]Akkor elméne Jézus velök egy helyre, amelyet Gecsemánénak hívtak, és monda a tanítványoknak: Üljetek le itt, míg elmegyek, és amott imádkozom. [37]És maga mellé vévén Pétert és Zebedeusnak két fiát, kezde szomorkodni és gyötrődni. [38]Ekkor monda nékik: Felette igen szomorú az én lelkem mind halálig! Maradjatok itt és vigyázzatok én velem. [39]És egy kissé előre menve, arcra borula, könyörögvén és mondván: Atyám! ha lehetséges, múljék el tőlem e pohár; mindazáltal ne úgy legyen amint én akarom, hanem amint te. [40]Akkor méne a tanítványokhoz és aluva találá őket, és monda Péternek: Így nem birtatok vigyázni velem egy óráig sem!? [41]Vigyázzatok és imádkozzatok, hogy kísértetbe ne essetek; mert jóllehet a lélek kész, de a test erőtelen. [42]Ismét elméne másodszor is, és könyörge, mondván: Atyám! ha el nem múlhatik tőlem e pohár, hogy ki ne igyam, legyen meg a te akaratod. [43]És mikor visszatér vala, ismét aluva találá őket; mert megnehezedtek vala az ő szemeik. [44]És ott hagyva őket, ismét elméne és imádkozék harmadszor, ugyanazon beszéddel szólván. [45]Ekkor méne az ő tanítványaihoz, és monda nékik: Aludjatok immár és nyugodjatok. Ímé, elközelgett az óra, és az embernek Fia a bűnösök kezébe adatik."

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُواْ وَعَمِلُواْ الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَيَزِيدُهُم مِّن فَضْلِهِ وَأَمَّا الَّذِينَ اسْتَنكَفُواْ وَاسْتَكْبَرُواْ فَيُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَلاَ يَجِدُونَ لَهُم مِّن دُونِ اللّهِ وَلِيًّا وَلاَ نَصِيرًا ﴿١٧٣﴾

173. But to those who believe and do deeds of righteousness, He will give their (due) rewards, - and more, out of His bounty: But those who are disdainful and arrogant, He will punish with a grievous penalty; Nor will they find, besides Allah, any to protect or help them.

173. De, kik hisznek, jókat cselekszenek, azoknak Ő megadja bérét és gyarapítja őket az Ő kiváltságából. De azok, kik lekicsinylők, fellengzők, fájdalmas büntetéssel kínozza meg őket, s nem lelnek maguknak Allahon kívül oltalmazót, se pártfogót.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءكُم بُرْهَانٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَأَنزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُّبِينًا ﴿١٧٤﴾

174. O mankind! verily there hath come to you a convincing proof from your Lord: For We have sent unto you a light (that is) manifest.

174. Ó, emberek! Eljött hozzátok a bizonyság Uratoktól és lebocsátottuk nektek a nyilvánvaló világosságot.

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُواْ بِاللّهِ وَاعْتَصَمُواْ بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي رَحْمَةٍ مِّنْهُ وَفَضْلٍ وَيَهْدِيهِمْ إِلَيْهِ صِرَاطًا مُّسْتَقِيمًا ﴿١٧٥﴾

175. Then those who believe in Allah, and hold fast to Him, - soon will He admit them to mercy and grace from Himself, and guide them to Himself by a straight way.

175. Mert bizony, kik hisznek Allahban és megkapaszkodnak Benne, azokat Ő bevezeti az Ő kegyébe és kiváltságába. Majd elvezeti őket a Hozzá vezető Egyenes Ösvényen.

يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللّهُ يُفْتِيكُمْ فِي الْكَلاَلَةِ إِنِ امْرُؤٌ هَلَكَ لَيْسَ لَهُ وَلَدٌ وَلَهُ أُخْتٌ فَلَهَا نِصْفُ مَا تَرَكَ وَهُوَ يَرِثُهَآ إِن لَّمْ يَكُن لَّهَا وَلَدٌ فَإِن كَانَتَا اثْنَتَيْنِ فَلَهُمَا الثُّلُثَانِ مِمَّا تَرَكَ وَإِن كَانُواْ إِخْوَةً رِّجَالاً وَنِسَاء فَلِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الأُنثَيَيْنِ يُبَيِّنُ اللّهُ لَكُمْ أَن تَضِلُّواْ وَاللّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٧٦﴾

176. They ask thee for a legal decision. Say: Allah directs (thus) about those who leave no descendants or ascendants as heirs. If it is a man that dies, leaving a sister but no child, she shall have half the inheritance: If (such a deceased was) a woman, who left no child, Her brother takes her inheritance: If there are two sisters, they shall have two-thirds of the inheritance (between them): if there are brothers and sisters, (they share), the male having twice the share of the female. Thus doth Allah make clear to you (His law), lest ye err. And Allah hath knowledge of all things[281].

[281] This verse supplements the rule of inheritance of the estate of a deceased person who has left as heir neither a descendant nor an ascendant. Such a person, who may be either a male or a female. In 4:12 (second

176. Rendeletedet várják. Mondd: „Allah rendelkezik azoknak, kik nem hagynak hátra se felmenőt, se leszármazottat (Kalala). Ha egy ember meghal és nincs gyermeke, de van nővére, akkor őt az örökség fele illeti meg. (Ha az elhunyt nő volt, akkor) a bátyja az örökös, ha nem volt a nőnek gyereke. Ha két nővér (az örökös), akkor övék a kétharmad abból, mit (az elhunyt) hátrahagyott. Ha a testvérek férfiak és nők, a férfinak része annyi, mint két nőé. Kinyilvánítja nektek Allah, hogy ne tévedjetek el. Allah a Mindentudó[281].

half), his/her case was considered where he/she had left uterine brothers or sisters. Here his/her case is considered where he/she has left brothers and or sisters by the father's side, whether the mother was the same or not.

Ez a vers olyan személy örökségének rendjéről szól, akinek nincs se felmenője, se utódja, aki lehet férfi vagy nő. A 4:12 második részében kitérünk arra az esetre, ha az elhunytak vannak vér szerinti (ugyanattól az anyától és apától származó), fiú, vagy lány testvérei. Jelen esetben az elhunyt testvérei ugyanattól az apától, de nem biztos, hogy ugyanattól az anyától származnak. Az anya lehet ugyanaz a személy, de más is.

APPENDIX TO SURAH AN-NISA

CRUCIFIXION OR CRUCI-FICTION
(EXTRACT FROM THE BOOK OF ULEMA AHMED DEEDAT)

In any event, if there is any division between a Muslim and a Christian on the grounds of dogma, belief, ethics or morality, then the cause of such conflict could be traced to an utterance of Paul found in his books of Corinthians, Philippians, Galatians, Thessalonians, etc., in the Bible.
As against the teaching of the Master (Jesus) that salvation only comes through keeping of the commandments (Mathew 19:16-17), Paul nails the law and the commandments to the cross (Colossians 2:14)1, and claims that salvation can only be obtained through the death and resurrection of Jesus Christ: -

"If Christ be not risen from the dead, then our preaching is vain, and your faith is also vain." (1 Corinthians 15:14)

THE KING-PIN OF CHRISTIANITY

According to St. Paul, there is nothing that Christianity can offer mankind, other than the blood and gore of Jesus. If Jesus did NOT die, and he was NOT resurrected from the dead, then there can be NO salvation in Christianity!

AN ANSWER SUPREME

What are we Muslims to say to this Christian claim? Nothing better than Allah's shattering reply to the Jewish boast!
“That they said (in boast), "We killed Christ Jesus the son of Mary, the Messenger of Allah.;- but they killed him not, nor crucified him, but so it was made to appear to them, and those who differ therein are full of doubts, with no (certain) knowledge, but only conjecture to follow, for of a surety they killed him not” Quran 4:157.
Also says:
Say: "Produce your proof if ye are truthful.” (Quran 2:111)
And they have produced the only proof they have; in over fifteen hundred different languages! Eleven different dialects of the Bible for the Arabs alone!

THIRD-PARTY EVIDENCE - "ACCORDING TO . . ."

The amazing thing about the Christians' sworn affidavits (writings attributed to Matthew, Mark, Luke and John) is that not a single one of them is duly attested. Not a single one bears the signature, mark or thumb-print of its author in the so-called originals. Little-wonder the Christians themselves label their Gospels as - "The Gospel according to St. Matthew", "The Gospel according to St. Mark", "The Gospel according to St. Luke" and "The Gospel according to St. John".

We must not forget that the Jews are in the dock, alleged for the murder of Jesus Christ; and we as Muslims are constrained to defend them against the Christian charge. Whatever their sins of commission and omission, Allah exonerates them from the charge of murder. He says:
“But they killed him not” (Quran 4:157)

MARCH INTO JERUSALEM

Jesus (pbuh) made his triumphant royal entry into Jerusalem at the head of an excited and enthusiastic following, with high hopes of establishing the "Kingdom of God" any minute; riding a donkey to fulfill prophecy (Zechariah 9:9) - Tell ye the daughter of Zion, behold, thy KING cometh. . .. Sitting upon an ass. . .. And a great multitude spread their garments . . . and branches in the way . . . and the multitude cried, saying, "Hosanna to the SON OF DAVID. Hosanna in the highest . . ." Let Luke

the beloved physician, add his strokes to clarify the picture. ". . . Because he was near to Jerusalem, and because they thought that the kingdom of God should IMMEDIATELY appear" - (Luke 19:11).

HEAVENLY KINGDOM?

"But those mine enemies, who would not that I should REIGN over them, bring them hither, and SLAY them before me" - (Luke 19:27). ". . . Blessed be the KING who cometh in the name of the Lord. . ." - (Luke 19:38). And John adds that the excited throng exclaimed - "Hosanna! Blessed is the KING of ISRAEL, that cometh in the name of the Lord" - (John 12:13). "The Pharisees said. . .Behold, the world is gone (mad) after him (Jesus)" - (John 12:19). "NOW is the judgement of this world; N-O-W shall the prince of this world be CAST OUT" - (John 12:31).

Jesus had failed to heed the warning of the Pharisees to curb the over exuberance of his disciples (Luke 19:39). He had miscalculated. Now he must pay the price of failure. His nation was not ready for any sacrifice, in spite of all their infantile clamor.

POLICY CHANGE

Jesus will not be a sitting-duck for a clandestine arrest by the Jews. He prepares his disciples for the impending showdown. Discreetly, so as not to frighten his disciples, he introduces the subject of defense. Gently he begins:

"When I sent you without purse, and scrip, and shoes, lacked ye anything?" And they said, "Nothing." Then said he unto them, "But now, he that hath no purse, let him take it, and likewise his bag; and he that hath no SWORD, let him sell his garment and buy one!" (Luke 22:35-36)

TO ARMS! TO ARMS!

The situation and the circumstance have changed and as with any wise and able general, the strategy must also change. The disciples were already armed. They had some foresight. They responded:

". . . Lord, behold, here are two SWORDS." And he said unto them, "It is enough". (Luke 22:38)

"And, behold, one of those who were with Jesus stretched out his hand, and drew his SWORD, and struck a servant of the high priest's, and cut off his ear." (Matthew 26:51)

This is called Jihad.

PREDETERMINED JUDGEMENT

The fate of Jesus (pbuh) was already sealed. Caiphas the High Priest, at the head of the Sanhedrin (a Religious Board of Jewish Deputies), was a man who would have recused himself in any civilized Court-of-Law, because of his prejudice against the defendant. He had already condemned Jesus to death without any hearing. He had recommended to his Council, even before the case that:

". . . it is expedient for us that one man die for the people, and the whole nation perish not." (John 11:50)

GUILTY OR NOT GUILTY - "JESUS MUST DIE!"

The Jews falsely charged that Jesus had blasphemed, which is like treason in the spiritual realm. The Christians are "ONE" with the Jews regarding this "blasphemy" of Jesus, but contend that he was not guilty, because as God, he was entitled to "blaspheme" - it was no blasphemy. Between the two (Jews and Christians) they want poor Jesus to die.

PILATE "PASSES THE BUCK"

On discovering that Jesus was a Galilean, the most troublesome of his subjects, Pilate felt it advisable to "pass the buck" to Herod. But it did not work. After a fruitless attempt to elicit co-operation from Jesus, Herod sends him back to Pilate. The Jews had condemned Jesus for blasphemy. A man claiming to be God, they alleged. This would not hold water before Pilate. He had his man-gods beyond counting. His Jupiter and Pluto, his Vulcan and Eros, his Mars and Neptune, his Apollo and Zeus, to name just a few out of his Pantheon. One more, or one less, would not make any difference to him. This the Jews very well knew. So, they changed their charge from blasphemy to treason:

". . . We found this fellow perverting the nation, and forbidding to give tribute to Caesar, saying that he himself is Christ, a king." (Luke 23:2)

A MASTERFUL DEFENCE - AND A JUST VERDICT

Incredulously he asks Jesus: ". . . 'Art thou the King of the Jews?' Jesus answered him, 'MY KINGDOM IS NOT OF THIS WORLD, if my kingdom was of this world, then would my servants fight, that I should not be delivered to the Jews; but now is my kingdom not from hence'." (John 18:33-36)

Pilate goes to the waiting Jews and delivers an unequivocal verdict:

". . . I FIND IN HIM NO FAULT AT ALL!" (John 18:38)

THE BLACKMAIL

In the case under discussion, Pilate finds Jesus - NOT GUILTY! His implacable enemies, blackmail Pilate, saying:

". . . If thou let this man go, thou art not Caesar's friend; whosoever maketh himself a king speaketh against Caesar." (John 19:12)

"Pilate took water, and washed his hands before the multitude, saying, I am innocent of the blood of this righteous man." - (Matthew 27:24). You are culpable for this unjust crime. The verdict was based on political motives and not on truth. And he handed Jesus over to be crucified.

THEIR HURRY A BLESSING IN DISGUISE

The Jews were in extreme haste to have Jesus done away with. Remember the midnight trial! Early in the morning, they dragged him to Pilate. From Pilate to Herod. From Herod back to Pilate. There were "SIX" trials within twelve hours. This all happens in Friday! At the busiest time in Jerusalem, around the Feast of the Passover, it appears from the Gospel narratives that people of worth had nothing else to do but twiddle their thumbs in great expectation of interviewing Jesus.

Also, they were in a hurry to finish everything before sunset otherwise Shabbat prevents them from executing Jesus.

The prayer of Jesus (pbuh) was being answered on the cross. He had cried to the loving father in heaven for help, with strong crying and tears:

"And being in an agony, he prayed more earnestly; and his sweat was, as it were, great drops of blood falling down to the ground." (Luke 22:44)

GOD ACCEPTED JESUS' PRAYERS

Paul confirms that his supplications did not fall on deaf ears:

"Who, in the days of his flesh, when he had offered up prayers and supplications with strong crying and tears unto him that was able to save him from death, and was HEARD in that he feared." (Hebrews 5:7)

"And there appeared an angel unto him from heaven, strengthening him." (Luke 22:43)

WHAT USE - "THE BONES"

"and they brake not his legs", we are told was in fulfilment of a prophecy:

"He keepeth all his bones, not one of them is broken." (Psalm 34:20)

In ordinary cases before crucifixions, they broke the legs of the victims.

EVANGELISTS DIFFER

The Gospel-writers are not unanimous regarding the time when Jesus was hoisted onto the cross. But John tells us that Jesus (pbuh) was still before Pilate in the praetorium at 12 noon: ". . . and about the sixth hour (Hebrew time), he saith unto the Jews, Behold, your King!" - (John 19:14).

But the synoptists seem to be agreed that it was around the "ninth hour", meaning 3 p.m.

"Pilate marveled if he were already dead, and calling to him the centurion, he asked him whether he had been any while dead." (Mark 15:44)

What was the reason for Pilate's amazement? Why did he marvel? He knew from experience that normally no man would die within 3 hours on the cross, unless the "crurifragium" was resorted to, which was not done in the case of Jesus; unlike in that of his "cross mates", who were given the treatment because they were still ALIVE!

JEWS SUSPICIOUS AND UNEASY

We must not suppose that Jesus was buried 6 feet underground. The sepulcher was a big, airy chamber and not a grave. Jim Bishop (a Christian authority of note), in his book "The Day Christ Died", gives the dimensions as 5 feet wide by 7 feet high by 15 feet deep, with a ledge or ledges inside, which any "pondokkie" dweller in our slums would have been happy to own as his residence.
The Jews were suspicious. It was all very "fishy."
(a) The tomb within easy reach.
(b) Helping hands of his "secret" disciples.
(c) His "cross mates" still alive.
(d) His legs not broken, whereas those of his "cross mates" were!
(e) Quick and easy permission granted by Pilate to obtain the body of Jesus.
For these and many more reasons, the Jews were suspicious. They felt that they had been cheated. Jesus was ALIVE! (?) So they ran to Pilate. But they had missed him again! They were 24 hours too late!

JEWISH ERRORS

"Now the NEXT day . . . the chief priests and Pharisees came together unto Pilate, Saying, Sir, we remember that that deceiver said . . . Command, therefore, that the sepulcher be made sure until the third day, lest . . . the LAST error shall be worse than the FIRST (error)." (Matthew 27:62-64)
The Jews are talking about "first" and "last", not realizing that in all their nervous haste they had made another slip.
What was the FIRST "error" that the Jews made in wanting to eliminate Jesus? The first was that they had permitted Jesus to be brought down from the cross without breaking his legs, under the false assumption that he had died. The LAST would be to allow the "secret" disciples of Jesus to render help to the wounded man, by NOT sealing off the tomb. But in the meantime, they made another mistake by approaching Pilate the "NEXT" day which was TOO LATE! God works in a mysterious way.

SUNDAY MORNING

It was Sunday morning, the FIRST day of the week, according to Hebrew calculations, with Saturday the Sabbath as the seventh, when Mary Magdalene alone (Mark 16:9 and John 20:1) visited the tomb of Jesus.
The question arises: "Why did she go there?" "TO ANOINT HIM", Mark 16:1 tells us. The Hebrew word for anoint is "masaha", which means to rub, to massage, to anoint. The second question is: "Do Jews massage dead bodies after 3 days?" The answer is "No!" "Do the Christians massage dead bodies after 3 days?" The answer is again, "No!" Do the Muslims (who are the nearest to the Jews in their ceremonial laws) massage dead bodies after 3 days? And the answer is again, "No!" Then why should a Jewess want to massage a dead, decaying body after 3 days? We know that within 3 hours rigor mortis sets in - the stiffening of the body after death. In 3 days' time, the body would be fermenting from within - the body cells would be breaking up and decomposing. If anyone rubs such a decaying body, it will fall to pieces. Does the rubbing make sense? No!
It would, however, make sense if she was looking for a LIVE person.
Jesus is there! He is watching this woman. He knows who she is, and he knows why she is there. He approaches her from behind, and finds her crying. So, he asks her:
"Woman, why weepest thou? Whom seekest thou? - (John 20:15).
Jesus continues:
"For I am not yet ASCENDED unto my Father." (John 20:17)
What about disciples?
"And they (the disciples), when they heard that he was ALIVE, and had been seen by her (Mary Magdalene), they BELIEVED NOT." (Mark 16:11)

JOURNEY TO EMMAUS

That very day, on the way to Emmaus, Jesus joins two of his disciples and discourses with them for 5 miles without being recognized by them! On reaching their destination, the disciples persuade the Master to join them for a meal.

"And it came to pass, as he sat EATING with them, he took bread and blessed it, and broke it, and gave it to them." (Luke 24:30)

"And they went and told it unto the residue (of the disciples), NEITHER BELEIVED they them." (Mark 16:13)

What is wrong with these disciples of Jesus? Why are they reluctant to believe? What is their difficulty? The problem is that they are confronted with evidence that Jesus is ALIVE! Not resurrected (i.e., not spiritualized), but evidence that he is the same physical Jesus, flesh and bones as any one of them! - Eating food! In disguise - but not a spirit and not a ghost.

(a) Mary Magdalene testifies that Jesus is ALIVE.

(b) The disciples from Emmaus testify that he is ALIVE!

(c) Angels said that Jesus was ALIVE! (Luke 24:23).

(d) Two men that stood by told the women "why seek ye the living among the dead?" That he is ALIVE! (Luke 24:4- 5).

Yet they will not believe!

ARITHMETIC CONUNDRUM

The two from Emmaus, "rose . . . and returned to Jerusalem, and found the ELEVEN gathered together, and those who were with them - (Luke 24:33). Which "eleven"?

Now listen to Paul. He says that after three days of hibernation, "(Jesus) was seen of Cephas (meaning Simon Peter), then to the TWELVE" - (1 Corinthians 15:5).

Which "twelve"? The word "THEN", here, excludes Peter! But if you add him on, and with all good luck, you can still never get the "CHOSEN TWELVE" together to see Jesus, because the traitor Judas had committed suicide by hanging - (Matthew 27:5), long before Jesus' alleged "resurrection".

The disciples were physically and emotionally on the verge of breaking down. Luke succinctly describes their condition:

"But they were terrified and affrighted and supposed that they had seen a spirit." (Luke 24:37)

Because none of them was there to witness what was really going on with Jesus at Golgotha. In the most critical juncture in the life of Jesus:

". . . THEY ALL FORSOOK HIM AND FLED." (Mark 14:50)

A PHYSICAL, LIVE JESUS!

After the due greetings of "Shaloam", Jesus begins calming the disciples' fear for taking him to be a ghost. He says:

"Behold (have a look at) my hands and my feet, that it is I myself (I am the same fellow, man!): handle me and see; for A SPIRIT has no flesh and bones, as you see me have. . .. And he showed them his hands and his feet." (Luke 24:39-40)

I am NOT a spirit, I am NOT a ghost, I am NOT a spook, I am NOT RESURRECTED! I am the same living Jesus - ALIVE!

You do not have to convince anybody, whether Hindu, Muslim, Christian, Jew, Atheist or Agnostic. Everyone will acknowledge without any proof that A SPIRIT HAS NO FLESH AND BONES!

DEAD OR ALIVE?

The question arises that, when Jonah was thrown overboard, was he dead or was he alive? To make it easy for you to get the right answer, let me help you by suggesting that Jonah had volunteered; when he said:

". . . Take me up, and cast me forth into the sea; so, shall the sea be calm for you; for I know that for my sake this great tempest is upon you." (Jonah 1:12)

For as Jonah was three days and three nights in the belly of the whale, so shall the son of man be . . ." - (Matthew 12:40). How was Jonah in the whale's belly for three days and three nights - Dead or Alive? The Muslims, the Christians and the Jews again give a unanimous verdict of A-L-I-V-E! How was Jesus in the tomb, for the same period of time - Dead or Alive? Over a thousand million Christians, of every church or Denomination give a unanimous verdict of D-E-A-D! Is that like Jonah or un-like Jonah?

"For as Jonah was THREE days and THREE nights in the whale's belly; so, shall the son of man be THREE days and THREE nights in the heart of the earth." (Matthew 12:40)

Jesus was nowhere near the "heart of the earth"; he was supposed to have been in a tomb, which is well-above ground-level. So, Jesus has not reached yet where Jonah had! Jesus still is waiting for the advent of this prophecy so far!

WHY "GOOD FRIDAY"?

They say that because Christ died for the sins of people on that day.

I have already proved to you that Jesus could not have been on the cross for more than three hours, if at all. For all their rush and hurry, they could not bundle Jesus into the tomb before sunset of Friday.

More than a thousand and one sects and denominations of Christianity, bickering on every aspect of faith, are nevertheless, almost all agreed that Jesus Christ was SUPPOSED to have been in the tomb on the night of Friday. He was still SUPPOSED to be in the tomb on the day of Saturday. And he was still SUPPOSED to be in the tomb on the night of Saturday. But on Sunday morning, the first day of the week, when Mary Magdalene visited the tomb, she found the tomb empty. You will note that I have repeated the word SUPPOSED, SUPPOSED, SUPPOSED, three times. Do you know why? The reason is that none of the 27 Books of the New Testament record the time of his exit from the tomb. Not a single writer of these 27 was an eyewitness to his alleged "resurrection". The only ones who could have told us, authoritatively, a word or two on the subject, have been utterly silenced. Unless another Arab lad makes a find like the "Dead Sea Scrolls", but this time autographed by Joseph of Arimathea and Nicodemus themselves! These two would have told us candidly how they had taken their Master soon after dark that very Friday evening, to a more congenial place for rest and recuperation. Is it not amazing that the only genuine witnesses have been eternally silenced? Could it be that these two and the disciples at Jerusalem were preaching about "ANOTHER JESUS, and ANOTHER GOSPEL"? - (2 Corinthians 11:4).

The grand total amount is no more than ONE day and TWO nights and, juggle as you may, you will never, never get three days and three nights as Jesus had himself foretold, "according to the Scriptures".

TAKE STOCK. THE TRUTH SHINES THROUGH

Let me give you a quick summary of the points we have discussed so far, concluding that Jesus Christ was neither killed nor was he crucified, as alleged by the Christians and the Jews, but that he was ALIVE! Crucifixion or Cruci-Fiction?

1. JESUS WAS RELUCTANT TO DIE! He had worked out a strategy of defense to repel the Jews. Because he wanted to remain ALIVE!
2. HE BESEECHED GOD FOR HELP. With strong crying and tears for God Almighty to keep him ALIVE!
3. GOD "HEARD" HIS PRAYERS Which means that God accepted his prayers to keep him ALIVE!
4. AN ANGEL OF GOD CAME TO STRENGTHEN HIM: In the hope and belief that God will save him ALIVE!
5. PILATE FINDS JESUS NOT GUILTY! Good reason to keep Jesus ALIVE!
6. PILATE'S WIFE SHOWN A DREAM IN WHICH SHE WAS TOLD THAT - "No harm should come to this just man." In other words that he should be saved ALIVE!

7. SUPPOSED TO BE ON THE CROSS FOR ONLY THREE HOURS. According to the system in vogue, no man could die by crucifixion in so short a time which means that even if he was fastened to the cross - he was ALIVE!
8. THE OTHER TWO - HIS "CROSSMATES" ON THEIR RESPECTIVE CROSSES WERE ALIVE. So Jesus too, for the same period of time must be ALIVE!
9. ENCYCLOPEDIA BIBLICA UNDER ARTICLE "CROSS" - COLUMN 960: Says that when the spear was thrust - Jesus was ALIVE!
10. "FORTHWITH" CAME THERE OUT BLOOD AND WATER: "Forthwith" means straightaway, immediately which was a sure sign that Jesus was ALIVE! "
11. LEGS NOT BROKEN - AS A FULFILMENT OF PROPHECY. "Legs" can be of any use only if Jesus was ALIVE!
12. THUNDERSTORM, EARTHQUAKE, AND DARKENING OF THE SUN ALL WITHIN 3 HOURS! To disperse the sadistic mob to enable his "secret disciples" to help, keep him ALIVE!
13. JEWS DOUBTED HIS DEATH: They suspected that he had escaped death on the cross - that he was ALIVE!
14. PILATE "MARVELS" TO HEAR THAT JESUS WAS DEAD. He knew from experience that no man can die so soon by crucifixion. He suspected that Jesus was ALIVE!
15. BIG ROOMY CHAMBER: Close at hand, and big and airy for willing hands to come to the rescue. Providence was out to keep Jesus ALIVE!
16. STONE AND "WINDING SHEETS" HAD TO BE REMOVED: Only necessary if Jesus was ALIVE!
17. REPORT ON WINDING SHEETS. German Scientists who carried out experiments on the "Shroud of Turin" said that the heart of Jesus had not stopped functioning - that he was ALIVE!
18. EVER IN DISGUISE! Disguise not necessary if Jesus was "resurrected". Only necessary if he was ALIVE!
19. FORBADE MARY MAGDALENE TO TOUCH HIM. "Touch me not" for this reason that it would hurt; because he was ALIVE!
20. "NOT YET ASCENDED UNTO MY FATHER" In the language of the Jews, in the idiom of the Jews, he was saying, "I am not dead yet", in other words, "I am ALIVE!"
21. MARY MAGDALENE NOT AFRAID ON RECOGNISING JESUS. Because she had seen signs of life before. She was looking for a Jesus who was ALIVE!
22. DISCIPLES PETRIFIED ON SEEING JESUS IN THE UPPER-ROOM. All their knowledge about the "crucifixion" was from hearsay, therefore, they could not believe that Jesus was ALIVE!
23. ATE FOOD AGAIN AND AGAIN IN HIS POST "CRUCIFIXION" APPEARANCES. Food only necessary if he was ALIVE!
24. NEVER SHOWED HIMSELF TO HIS ENEMIES. Because he had escaped death by the "skin of his teeth". He was ALIVE!
25. TOOK ONLY SHORT TRIPS. Because he was not resurrected, not spiritualized, but ALIVE!
26. TESTIMONY OF MEN AROUND THE TOMB: "Why seek ye the living among the dead?" - (Luke 24:4-5): That he is not dead, but ALIVE!
27. TESTIMONY OF ANGELS: ". . . angels who had said that he was ALIVE!" - Luke 24:23. Did not say, "resurrected" but the actual word uttered by the angels was "ALIVE!"
28. MARY MAGDALENE TESTIFIES - ". . . they heard that he was ALIVE, and had been seen by her, they believed not." - (Mark 16:11): Mary did not vouch for a spook, or ghost or spirit of Jesus but a LIVE Jesus. What they could not believe was that the Master was ALIVE!
29. PHYSICIANS TESTIFIE: That the "water and the blood", when Jesus was lanced on the side, was on account of an upset in the nervous vessels because of the scourging by staves. Which was a sure sign that Jesus was ALIVE!

30. JESUS HAD HIMSELF FORETOLD THAT HIS MIRACLE WILL BE THE MIRACLE OF JONAH! According to the Book of Jonah, Jonah was ALIVE, when we expected him to be DEAD; similarly, when we expect Jesus to be DEAD, he should be ALIVE!

FÜGGELÉK AZ AL-NISZA (ASSZONYOK) SZÚRÁHOZ

A KERESZTRE FESZÍTÉS FIKCIÓ, VAGY VALÓSÁG? (KIVONAT AHMED DEEDAT ULEMA MUNKÁJÁBÓL)

Van pár dogmát, hitet és erkölcsöt érintő kérdés, ami eltérés a Keresztény és Muszlim felfogás között. Konfliktus támadhat Pál apostol beszédeinek okán is, melyeket a Korinthusi, Filippi, Galátzia, Thessalonika levelekben találunk, továbbá a Bibliában magában. A Mester (Jézus) tanításával szemben, a megváltás csak annak jár, akik a parancsolatokat megtartatja (Máté 19:16.17). Pál odaszögezi a törvényt és a parancsolatokat a keresztre és azt hirdeti, hogy a megváltás csak Jézus halálával és feltámadásával nyerhető el:
„Ha pedig Krisztus fel nem támadott, akkor hiábavaló a mi prédikálásunk, de hiábavaló a ti hitetek is." (1. Korinthusi 15:14)

A KERESZTÉNYSÉG ALAPDOGMÁJA

Szent Pál szerint a Kereszténység nem tud többet ajánlani az emberiségnek, mint Jézus vérét és annak alvadékát. Ha Jézus NEM halt meg és NEM támadt fel halottaiból, akkor a Kereszténységben NINCS megváltás!

ELSŐRENDŰ KÉRDÉS

Milyen választ adhatunk mi, Muszlimok? Semmivel sem jobbat, mint amivel Allah oszlatta el a Zsidók kérkedését:

„Beszédükkel: „Megöltük a Megváltót, Jézust, Mária fiát, Allah Prófétáját!" De nem ölték meg és nem feszítették keresztre, csak úgy tűnt nekik. Akik ebben összekülönböznek, kétségek közt hányódnak. Nincs nekik ebben tudásuk, csak a sejtést követik. Nem ölték meg (Jézust), bizonyosan" (Korán 4:157).

Azt is mondja:

„Fedjétek fel bizonyságaitokat, ha igazak vagytok" (Korán 2:111)

Az egyedüli bizonyság, amit felhoznak, a Biblia, több, mint 1500 nyelven! Csak arabul 11 különböző dialektusban!

HARMADIK FÉL ÁLTALI BIZONYÍTÉK. „SZERINT…"

Érdekes, hogy a Keresztények által megkérdőjelezhetetlen írások (Máténak, Márknak, Lukácsnak és Jánosnak tulajdonított feljegyzések) nem igazolt bizonyítékok. Egyiken sincs ott aláírásuk, ujjlenyomatuk, jelük, ami azt bizonyítaná, hogy eredetiek. Kérdéseket vet fel, hogy az Evangéliumok címoldalán szereplő „szerint" szónak mi lehet a szerepe? „Evangélium Szent Máté szerint," vagy „Evangélium Szent Márk szerint," „Evangélium Szent Lukács szerint," és „Evangélium Szent János Szerint."

Ne feledjük, hogy a Zsidók a vádlottak padján ülnek Jézus Krisztus meggyilkolásáért és nekünk, Muszlimoknak, meg kell védenünk őket a Keresztények vádjaitól. Bármennyire is perelhetők más bűnök miatt, Allah felmenti őket ez alól:

„Nem ölték meg (Jézust), bizonyosan" (Korán, 4:157)

MENETELÉS JERUZSÁLEMBE

Jézus (béke reá), lelkes követők élén, győzedelmesen vonult be szamárháton Jeruzsálembe abban a reményben, hogy „Isten Királyságát" megalapítja, ahogy (Zakariás 9:9) jövendölésében szerepel: „Örülj nagyon, Sionnak leánya, örvendezz, Jeruzsálem leánya! Ímé, jön néked a te királyod; igaz és szabadító ő; szegény és szamárháton ülő, azaz nőstény szamárnak vemhén." Hozsanna néked! Lukács, az orvos hozzáteszi: „És mikor azok ezeket hallották, folytatá és monda egy példázatot, mivelhogy közel vala Jeruzsálemhez, és azok azt gondolák, hogy azonnal megjelenik az Isten országa." (Lukács 19-11)

MENNYEI KIRÁLYSÁG?

„Sőt ennek felette amaz én ellenségeimet is, kik nem akarták, hogy én ő rajtok uralkodjam, hozzátok ide, és öljétek meg előttem!" (Lukács 19:27) „Mondván: Áldott a Király, ki jő az Úrnak nevében! Békesség a mennyben, és dicsőség a magasságban!" (Lukács 19:38) Majd János hozzáteszi: „Pálmaágakat vőn, és kiméne elébe, és kiált vala: Hozsánna: Áldott, aki jő az Úrnak nevében, az Izráelnek ama királya!" (János 12:13). „Mondának azért a farizeusok egymás között: Látjátok-é, hogy semmit sem értek? Ímé, mind e világ ő utána megy." (János 12:19). „Most van e világ kárhoztatása; most vettetik ki e világ fejedelme" (János 12:31)

Jézus nem törődött a farizeusok figyelmeztetésével és nem fékezte meg tanítványainak buzgólkodását: „És némelyek a farizeusok közül a sokaságból mondának néki: Mester, dorgáld meg a te tanítványaidat!" (Lukács 19:39). Elszámította magát. Ezért meg kell fizetnie. Követői nem voltak készek semmilyen áldozatra, ünnepeltek, eszeveszett lármát csaptak.

MEGVÁLTOZOTT A POLITIKA

Jézus nem várhatta be tétlenül a Zsidók bosszúját, hiszen egyértelmű volt számukra, hogy a hatalmukra tör. Ezért előkészületeket tesz. Diszkréten, úgy, hogy ne ijesszen rá tanítványaira, felvezeti mit tesz a védelem érdekében. Finoman kezdi: „[32]De én imádkoztam érted, hogy el ne fogyatkozzék a te hited: te azért idővel megtérvén, a te atyádfiait erősítsed. [33]Ő pedig monda néki: Uram, te veled kész vagyok mind tömlöcre, mind halálra menni! [34]És ő monda: Mondom néked Péter: Ma nem szól addig

a kakas, míg te háromszor meg nem tagadod, hogy ismersz engem. [35]És monda nékik: Mikor elküldtelek benneteket erszény, táska és saru nélkül, volt-é valamiben fogyatkozástok? Ők pedig mondának: Semmiben sem. [36]Monda azért nékik: De most, akinek erszénye van elővegye, hasonlóképpen a táskát; és akinek nincs, adja el felső ruháját, és vegyen szablyát." (Lukács 22:35-36)

FEGYVERBE, FEGYVERBE!

A helyzet, a körülmény megváltozott, és ahogy ez ilyenkor bölcs, a stratégiának is változnia kell. A tanítványok már fel voltak fegyverkezve. Nem látták előre mi fog történni. Megadták a választ: „És ímé egyik azok közül, akik a Jézussal valának, kinyújtván kezét, szablyáját kirántá, és a főpap szolgáját megcsapván, levágá annak egyik fülét." (Máté 26:51). Ezt hívják Dzsihádnak.

ELŐRE ELHATÁROZOTT ÍTÉLET

Jézus (béke reá) sorsa megpecsételődött. Kajafással, a főpappal és a Szanhedrin (Rabbik Főpapi Tanácsa) vezetőjével szemben minden civilizált törvényszék, elfogultság vádja miatt felmentette volna Jézust. Ő csupán a róla hallottak alapján ítélte őt halálra. A főpapi tanács elé ilyen értelmű előterjesztést vitt: „Meg sem gondoljátok, hogy jobb nékünk, hogy egy ember haljon meg a népért, és az egész nép el ne vesszen." (János 11:50)

BŰNÖS, VAGY NEM BŰNÖS – JÉZUSNAK MEG KELL HALNIA

A Zsidók hamisan vádolták Jézus blaszfémiával, ami egy spirituális birodalom elleni árulást jelent. A Keresztények egyetértenek a Zsidókkal a Jézus által elkövetett blaszfémia tényével, csupán azt állítják, hogy nem volt bűnös, mivel maga is Isten, ezért jogcíme volt blaszfémia elkövetésére azzal, hogy magát Istennek tekintette. Jézus nem követett el blaszfémiát. A két fél (Zsidó és Keresztény) közti vitában Jézus valódi sorsát figyelmen kívül hagyják.

PILÁTUS ÁTENGEDI AZ ÜGYET

Mivel Jézus ügye problematikus volt, Pilátus, aki Galileában Róma helytartója volt, átengedte az ügyet Heródesnek. De ő sem foglalkozott vele szívesen és visszaadta Pilátusnak. A Zsidók Jézus elleni vádja blaszfémia volt. Egy ember, aki azt állítja magáról, hogy Isten, állítólag. Ez a vád nem állt meg Pilátus előtt. Neki számtalan ember-istenei, istenségei voltak. Jupiter, Pluto, Erósz, Mars, Neptunusz, Apollo, Zeusz, csak pár volt közülük a nagy Panteonból. Egyel több, vagy kevesebb, mit számított neki? Ezért a Zsidóknak meg kellett változtatni a vádat blaszfémiáról árulásra: „És kezdék őt vádolni, mondván: Úgy találtuk, hogy ez a népet félrevezeti, és tiltja a császár adójának fizetését, mivelhogy ő magát ama király Krisztusnak mondja." (Lukács 23:2)

MESTERI VÉDEKEZÉS ÉS IGAZSÁGOS ÍTÉLET

Pilátus hitetlenkedve kérdezi meg Jézust: [33]Ismét beméne azért Pilátus a törvényházba, és szólítja vala Jézust, és monda néki: Te vagy a Zsidók királya? [34]Felele néki Jézus: Magadtól mondod-é te ezt, vagy mások beszélték néked én felőlem? [35]Felele Pilátus: Avagy zsidó vagyok-e én? A te néped és a papi fejedelmek adtak téged az én kezembe: mit cselekedtél? [36]Felele Jézus: Az én országom nem e világból való. Ha e világból való volna az én országom, az én szolgáim vitézkednének, hogy át ne adassam a zsidóknak. Ámde az én országom nem innen való. János 18:33-36).

Pilátus a várakozó Zsidókhoz fordul az ítélettel: „… Én nem találok benne semmi bűnt." (János 18:38)

ZSAROLÁS

A felhozott vádban tehát Pilátus ártatlannak találta Jézust! Ezért az ő kiengesztelhetetlen ellenségei zsarolni próbálják Pilátust: „… Ha ezt szabadon bocsátod, nem vagy a császár barátja; valaki magát királlyá teszi, ellene mond a császárnak!" (János 19:12).

Majd kelletlenül, de Pilátus meghozza az ítéletet: „Pilátus pedig látván, hogy semmi sem használ, hanem még nagyobb háborúság támad, vizet vévén, megmosá kezeit a sokaság előtt, mondván: Ártatlan vagyok ez igaz embernek vérétől; ti lássátok!" (Máté 27:24). Pilátus a Zsidókra hárítja az ítéletet. A döntés politikai motiváción alapult, nem az igazságon. Majd Jézust elvezették, hogy keresztre feszítsék.

A SIETSÉG EGY REJTETT ÁLDÁS

A Zsidók eszeveszett sietségben voltak, hogy Jézus ügyét mielőbb lezárják. emlékezzünk az éjszakai. korahajnali tárgyalására! Ekkor vonszolták őt Pilátus elé. Tizenkét óra leforgása alatt hat tárgyalása volt. És mindez Pénteken történik! Ez a legzsúfoltabb idő Jeruzsálemben, pont a Peszáh előtt! Az

evangéliumi narratívák szerint a bírák idegesen gesztikuláltak, malmoztak kezeikkel, alig várva, hogy Jézus meghallgatásán túllegyenek. Másrészt, mindent még napnyugta előtt le kellett zárni, máskülönben beköszönt a Shabbath és nem tudják kivégezni Jézust.
Jézus (béke reá) könyörgése választ kapott a kereszten Mert ő könnyek közt, meggyötörve fordult az Égi atyához, segítségért: „És haláltusában lévén, buzgóságosabban imádkozék; és az ő verítéke olyan vala, mint a nagy vércseppek, melyek a földre hullanak." (Lukács 22:44)

ISTEN ELFOGADJA JÉZUS KÖNYÖRGÉSÉT

Pál megerősíti, hogy Jézus könyörgése nem talált süket fülekre: „Ki az ő testének napjaiban könyörgésekkel és esedezésekkel, erős kiáltás és könnyhullatás közben járult ahhoz, aki képes megszabadítani őt a halálból, és meghallgattatott az ő istenfélelméért," (Zsidók 5:7).
„És angyal jelenék meg néki mennyből, erősítvén őt." (Lukács 22:43)

A CSONTOK ÉPEK MARADNAK

Nem törték el Jézus lábát, és ezzel egy korábbi prófécia beteljesedett!
[20]Sok baja van az igaznak, de valamennyiből kimenti az Úr.
[21]Megőrzi minden csontját, egy sem töretik meg azokból. (Zsoltárok 34:20)
Rendszerint keresztre feszítés előtt az áldozatok lábát eltörték.

AZ EVANGÉLISTÁK KÜLÖNBÖZNEK

Az evangélisták különböző véleményen vannak Jézus keresztre feszítésének idejét illetően. János elbeszélése szerint Jézus (béke reá) 12:00-kor délben még a Pilátus előtti meghallgatáson volt. „Vala pedig a husvét péntekje; és mintegy hat óra (Héber idő szerint). És monda a zsidóknak: Ímhol a ti királyotok!" (János 19:14).
A szinoptikusok szerint ugyanez az esemény kilenc órakor lehetett, ami délután 3 órának felel meg.
„Pilátus pedig csodálkozék, hogy immár meghalt volna; és magához hivatva a századost, megkérdé tőle, ha régen halt-é meg?" (Márk 15:44)
Miért csodálkozott Pilátus? Ugyanis ő tapasztalatból tudta, hogy három óra alatt, normális esetben nem szoktak meghalni a kereszten, kivéve, ha „crurifragiumot", lábtörést alkalmaztak, ami Jézus esetében nem történ meg, ellentétben a Jézussal egy időben keresztre feszített társakkal, akiknél alkalmazták a lábtörést és még éltek!

A ZSIDÓK GYANAKODTAK ÉS AGGÓDTAK

Nem gondolhatunk arra, hogy Jézust két méter mélyre temették a földbe. A sírja tágas, levegős kamra volt és nem temetői sír. James püspök (egy Keresztény kommentátor) a „Jézus halálának napja" c. könyvében egy 1,80 m széles, 2,20 m magas és 4,8 m hosszú kamráról ír, belső szegéllyel, vagy szegélyekkel, melynek minden hajléktalan örülne, mint lakható tér. A Zsidók aggódtak. Gyanús volt nekik valami.

a. a sírkamra könnyen elérhető volt
b. a titkos tanítványok „segítő kezei"
c. a vele együtt keresztre feszítettek még éltek
d. lábait nem törték el, de a vele együtt keresztre feszítettekét igen!
e. Pilátus túl gyorsan kiadta az engedélyt Jézus testének levételére a keresztről

Ezek és számos más kérdés vetődött fel a Zsidók között. Úgy érezték, hogy becsapták őket. Jézus életben volt? Elrohantak a Pilátushoz, de elkéstek. 24 órát késtek!

ZSIDÓ HIBÁK

„[62]Másnap pedig, amely péntek után következik, egybegyűlének a főpapok és a farizeusok Pilátushoz, [63]Ezt mondván: Uram, emlékezünk, hogy az a hitető még életében azt mondotta volt: Harmadnapra föltámadok. [64]Parancsold meg azért, hogy őrizzék a sírt harmadnapig, nehogy az ő tanítványai odamenvén éjjel, ellopják őt és azt mondják a népnek: Feltámadott a halálból; és az utolsó hitetés gonoszabb legyen az elsőnél." (Máté 27: 62-64)
A Zsidók az „első" és „utolsó" hitetésről beszélnek és nem vették figyelembe azt, hogy saját sietségük miatt következett be egy újabb hiba.
Az ELSŐ hiba Jézus gyors kiiktatásának szándéka volt. Siettek, kapkodtak. Csak arra figyeltek, hogy mielőbb a kereszten legyen. Csak később tűnt föl, hogy a lábtörési fázist kihagyva levették a keresztről, azt vélve, hogy meghalt. Az UTOLSÓ pedig, hogy megengedték Jézus „titkos"

tanítványainak a segítségnyújtást. Ők távolították el a testet a keresztről és helyezték a sírkamrába, de NEM zárták le a sírt. Eközben még egy hibát elkövettek, mert a KÖVETKEZŐ napon keresték meg gyanújukkal Pilátust, ami már túl késő volt! Isten csodálatosan működik!

VASÁRNAP REGGEL

Vasárnap a Héber hét első napja, a szombat, Shabbat a hetedik. Vasárnap reggel Mária Magdolna egyedül meglátogatja Jézus sírkamráját (Márk 16:9 és János 20:1). A kérdés: miért ment oda? „Mikor pedig elmult a szombat, Mária Magdolna és Mária a Jakab anyja, és Salomé, drága keneteket vásárlának, hogy elmenvén, megkenjék őt." (Márk 16:1)

A héber, de az arab szó is „Maszaha" felkenést, bedörzsölést, masszázst jelent. A második kérdés: A Zsidók három nappal a halál után be szokták-e kenni a testet? A válasz: nem! A Keresztények bekenik-e a testet három nappal a halál után? A válasz újból: nem! Hát a Muszlimok, akiknek szokásai legközelebb állnak a Zsidók szertartási rendjéhez, be szokták-e kenni a halottakat három nappal a halál után? Ők sem! Akkor miért ment egy Zsidó nő oda azért, hogy egy halott, már bomlásnak indult testet bekenjen? Tudjuk, hogy három órával a halál után beáll a merevség. Három nappal a halált követően, megindul a test szöveteinek, sejtjeinek lebomlása. Ha bárki ilyen testet bedörzsöl, annak már nincs tartása, szétesőfélben van. Egy kenegetés ilyenkor számít-e valamit? Nem!

Ez csak akkor ér valamit, ha Mária Magdolna egy ÉLŐ személyt keres fel!

„Monda néki Jézus: Asszony, mit sírsz? kit keressz? Az pedig azt gondolván, hogy a kertész az, monda néki: Uram, ha te vitted el őt, mondd meg nékem, hová tetted őt, és én elviszem őt." (János 20:15). Majd Jézus folytatja: „Monda néki Jézus: Ne illess engem; mert nem mentem még fel az én Atyámhoz; hanem menj az én atyámfiaihoz és mondd nékik: Felmegyek az én Atyámhoz és a ti Atyátokhoz, és az én Istenemhez, és a ti Istenetekhez." (János 20:17).

Mi a helyzet a tanítványokkal?

„Azok (a tanítványok) pedig mikor hallották, hogy él és ő (Mária Magdolna) látta vala, nem hivék." (Márk 16:11)

ÚT EMMAUSHOZ

Amikor Emmaushoz mentek, Jézus csatlakozott két tanítványhoz, akikkel beszélget a 3 km hosszú úton, de ők nem ismerték meg! Megérkezésükkor a tanítványok rábeszélték, hogy egyen velük. „És lőn, mikor leült velök, a kenyeret vévén, megáldá, és megszegvén, nékik adá." (Lukács 24:30).

„Ezek is elmenvén, megjelenték a többieknek; ezeknek sem hivének." (Márk 16:13).

Mi a baj Jézus tanítványaival? Miért vonakodnak felismerni őt? Most ugyanis szembesültek a ténnyel: Jézus ÉL! Nem feltámadt, hanem éppolyan fizikai valóban, mint ők maguk, Jézus ott áll előttük. Eszik! Nem egy lélek, nem is szellem, hanem ő maga!

a. Mária Magdolna vallja, hogy Jézus él
b. Az Emmausi tanítványok is tanusítják, hogy él
c. Az angyalok is ezt állítják (János 24:23)
d. Két férfi, akik Jézus sírboltjánál álltak, így fordultak az asszonyokhoz: „[1]A hétnek első napján pedig kora reggel a sírhoz menének, vivén az elkészített fűszerszámokat, és némely más asszonyok is velök. [2]És a követ a sírról elhengerítve találák. [3]És mikor bementek, nem találák az Úr Jézus testét. [4]És lőn, hogy mikor ők e felett megdöbbenének, ímé két férfiú álla mellékök fényes öltözetben: [5]És mikor ők megrémülvén a földre hajták orcájokat, azok mondának nékik: Mit keresitek a holtak között az élőt?" (Lukács 24:1-5)

És a tanítványok nem hittek!

SZÁMTANI TALÁNY

Az Emmanusi két tanítvány: „És felkelvén azon órában, visszatérének Jeruzsálembe, és egybegyűlve találák a tizenegyet és azokat, akik velök valának." (Lukács 24:33). Miért tizenegy?

Most hallgassuk Pált. Ő azt vallja, hogy három nappal a hibernáció után: „És hogy (Jézus) megjelent Kéfásnak (Simon Péter); azután a tizenkettőnek;" (1 Korinthusi 15:5). Kik azok tizenketten? Mert az AZUTÁN szó azt feltételezi, hogy ebben Péter már nincs benne! Ha pedig őt is hozzászámoljuk, akkor nem jön ki a TIZENKETTŐ ahhoz, hogy Jézust lássák, hiszen az áruló Júdás, Jézus feltételezett „feltámadásának" idejére már rég felakasztotta magát. (Máté 27:5)

A tanítványok a fizikai és emocionális összeomlás határán voltak: Lukács így ír állapotukról: „Megrémülvén pedig és félvén, azt hivék, hogy valami lelket látnak.” (Lukács 24:37).
Hiszen egyikük sem volt ott a Golgotán, nem látták, hogy mi is történik valójában Jézussal! Jézus életének legkritikusabb szakaszában: „Akkor elhagyván őt, mindnyájan elfutának” (Márk 14:50)

JÉZUS FIZIKAI VALÓSÁG

A Kötelező Shalom üdvözlést követően, Jézus nyugalomra inti a tanítványokat, mert fél, hogy szellemnek tartják. „[39]Lássátok meg az én kezeimet és lábaimat, hogy én magam vagyok: tapogassatok meg engem, és lássatok; mert a léleknek nincs húsa és csontja, amint látjátok, hogy nékem van! [40]És ezeket mondván, megmutatá nékik kezeit és lábait.” (Lukács 24:39-40).
Nem vagyok szellem vagy kísértet! NEM TÁMADTAM FEL! Én ugyanaz az ÉLŐ JÉZUS VAGYOK!
Nem kell senkit sem meggyőzni, legyen az Hindu, Muszlim, Keresztény, Zsidó, Ateista, vagy Agnosztikus, mindenki elismeri, hogy egy lélek, vagy kísértet nem rendelkezik hússal és csonttal.

ÉLŐ, VAGY HALOTT?

Felvetődik a kérdés, hogy amikor Jónást a tengerbe vetették a hajóról, akkor életben maradt-e, vagy meghalt? Hadd könnyítsem meg, Jónás önként ajánlotta magát, amikor mondta:
„Ő pedig monda nékik: Fogjatok meg és vessetek engem a tengerbe, és megcsendesedik a tenger ellenetek; mert tudom én, hogy miattam van ez a nagy vihar rajtatok.” (Jónás 1:12).
Jónás három éjjel és három nap volt a bálna gyomrában és emberfiával (Jézussal) is ez fog bekövetkezni: „Mert, amiképpen Jónás három éjjel és három nap volt a cethal gyomrában, azonképpen az embernek Fia is három nap és három éjjel lesz a föld gyomrában.” (Máté 12:40). Milyen állapotban volt Jónás a cet gyomrában? Élve, vagy halva? Muszlimok, Keresztények és Zsidók szájából egyöntetűen hangzik a válasz: Éve! Hogy töltötte Jézus ugyanezt az időt a sziklasírban, élve, vagy halva? Több, mint másfél milliárd Keresztény, akik különféle egyházakhoz tartoznak, azt vallják, hogy halva. Ez hasonló eset volt, mint Jónásé, vagy nem? Hiszen az előbb megidézett Máté 12:40 azt állítja, hogy Jézusnak ugyanazon kell átesnie, mint Jónásnak három éjjelen és három nappalon keresztül. Emellett Jézus nem került sohasem a föld gyomrába! Tehát még Jézus nem ért el oda, ahova Jónás! Jézus még a prófécia beteljesülése előtt ál mind a mai napig!

MIÉRT NAGY PÉNTEK?

Azt mondják azért, mert Jézus ezen a napon halt meg az emberek bűnéért. Eddig azt bizonyítottam, hogy Jézus nem tölthetett három óránál többet a kereszten. Minden sürgetés és sietség ellenére nem helyezhették el Jézus lepellel borított testét péntek alkonyat előtt. A Kereszténység ezernyi szektája, abban egyetért, hogy Jézus minden valószínűség szerint péntek estére, éjjelre a sziklasírban volt. Szintén valószínű, hogy szombaton is ott volt. Valószínű, hogy a szombat éjjelt is ott töltötte. De vasárnap, a hét első napjának reggelén, amikor Mária Magdolna meglátogatta a sírt, azt nyitva találta. Többször is ismételtem azt, hogy valószínű. Ezt azért tettem, mert az Új testamentum 27 könyve közül egyik sem jelzi, hogy Jézus mikor hagyta el a sírt. A 27 könyv írói közül egyik sem vállalta, hogy tanúja legyen a „feltámadásnak”. Az az egy, vagy két tanú, akik hitelt érdemlően tudnának erről nyilatkozni, hallgatásra vannak ítélve. Ez addig lesz talán így, amíg egy arab pásztorfiú, újból a „Holt Tengeri tekercsek” féle leletre nem bukkan, de a mi esetünkben olyanra, amelyet Aritmiai Józsefnek és Nikodémusznak lehetne tulajdonítani. Ők ketten tudnák csak elmondani, miként vitték a Mester testét pénteken, az est beállta után, sötétben egy kellemesebb helyre, ahol magához tudott térni és fel tudott épülni. Nem érdekes, hogy pont a legfontosabb tanúk nincsenek meg? Ők ketten, vagy a tanítványok voltak-e azok, akik a következőket állították Jeruzsálemben: „Mert hogyha az, aki jő, más Jézust prédikál, akit nem prédikáltunk, vagy más lelket vesztek, amit nem vettetek, vagy más evangéliomot, amit be nem fogadtatok, szépen eltűrnétek.” (2 Korinthosz 11:4).
Ha összeadjuk a napok számát, akkor erre az eredményre jutunk: Jézus EGY nappalt és KÉT éjszakát töltött a sziklasírban és nem jön ki a három nap három éjjel, ahogy azt Jézusnak megjövendölték a korábbi Írásokban.

LELTÁROZZUNK ÉS ÁTÜT AZ IGAZSÁG

Tegyük össze az eddigieket arról, amit tudunk Jézus Krisztus megöletéséről, vagy keresztre feszítéséről, mellyel a Keresztények a Zsidókat vádolják. A kereszthalál fikció volt-e, vagy valóság?

1. Jézus nem tervezte, hogy meghal. A Zsidók elleni harc stratégiáján dolgozott. Élve akart maradni.
2. Isten segítségéért fohászkodott meggyötörve, könnyekkel szemében, hogy a teremtő tartsa meg életben!
3. Isten meghallgatta könyörgését, tehát életben hagyta.
4. Egy angyal jött el Istentől, aki megerősítette őt abban a reményben, hogy Isten megmenti és élni fog!
5. Pilátus nem találja bűnösnek Jézust. Jó ok arra, hogy életben tartsák.
6. Pilátus feleségének álmában hang szólt hozzá: „Nem érheti ártás ezt az embert!" Tehát életben kell őt tartani.
7. Valószínű, hogy csak három órát töltött a kereszten. A tapasztalatok alapján nem haltak meg keresztre feszítve három óra alatt. Tehát él!
8. A másik két keresztre feszített mellette éltek! Akkor Jézusnak is élnie kellett velük együtt!
9. Az Encyclopedia Biblica 960-ik oszlopában „kereszt" címszó alatt ezt találjuk: „Amikor a strázsa lándzsájával megszúrta, élt!
10. „Azon nyomban vér és víz távozott belőle". Ez is bizonyítja, hogy Jézus élt.
11. Lábait nem törték el, tehát a prófécia beigazolódott. A lábaknak semmi haszna nem lett volna akkor, ha Jézus meghal.
12. Mennydörgés, földrengés és elsötétedés három órán keresztül. Ez elosztatta a vérszomjas csőcseléket és lehetővé tette a „titkos tanítványoknak" a segítségnyújtást. Mert Jézus él!
13. Jézus halála kétséges volt másoknak is. Úgy vélték, hogy sikerült élve távoznia a keresztről.
14. Pilátus csodálkozott azon a híren, hogy Jézus meghalt! Tapasztalatból tudta, hogy ennyi idő alatt nem szoktak meghalni a kereszten. Ő is sejtette, hogy Jézus él!
15. Tágas sírkamra: Nagy és levegős, ugyanakkor van mód arra, hogy segítő kezek megmentsék őt onnan.
16. A zárókövet elmozdították. Tehát volt célja az elmozdításnak. Jézus élt!
17. A „Torinói leplet" kutató német tudósok állítják, hogy a lenyomat alapján Jézus szíve működött, amikor a lepelben volt.
18. Álruha kellett. Ez nem szükséges akkor, ha Jézus „feltámadt". Csak akkor kellett, ha élt!
19. Megtiltotta, hogy Mária Magdolna megérintse őt. „Ne érints meg" szólt, mert sebei fájtak. Mert élt!
20. „Még nem térek meg atyámhoz", szólt, mert még nem halt meg, hiszen élt!
21. Mária Magdolna nem fél felismerni Jézust. Azért mert látta az életjeleit. Úgy tekintett rá, mint élő személyre!
22. A tanítványok kővé meredtek, amikor meglátták Jézust. Csak hallomásból ismerték a keresztre feszítést, ezek alapján nem tudták elképzelni, hogy Jézus él.
23. Ette az ételt újból és újból. Étel csak élő személynek kell.
24. Nem mutatta magát az ellenségnek. Hiszen a halál torkából menekült meg! Mert élt!
25. Csak rövid utakat tett meg. Mert meggyötört volt. Egy „feltámadt" ember nem meggyötört. Csak egy kínszenvedést túlélő ember meggyötört. Tehát nem halt meg, élt!
26. Az emberek vallomása a sírhely körül. „Miért keresitek az élőt, a halottak között?" (Lukács 24:4-5). Mert nem halt meg. Élt!
27. Az angyalok szavai, márpedig ők nem hazudnak! „… angyalok, kik mondták, él!" (Lukács 24:23). Nem azt mondták az angyalok, hogy „nézzétek: feltámadt!"
28. Mária Magdaléna vallomása. „Azok pedig mikor hallották, hogy él és ő látta vala, nem hivék." (Márk 16:11). Mária nem egy kísértet, szellem, vagy Jézus lelkének látomására esküdött, hanem egy élő Jézusra! De ők nem hitték, hogy a Mester ÉL!

29. Orvosok véleménye szerint a „vér és víz” jelenség, amikor Jézust a strázsa megszúrta, fiziológiásan igazolható, hiszen az ő megkorbácsolása idegpályáit ilyen mechanizmusra már korábban felkészítette. Tehát fiziológiásan is élt Jézus!
30. Jézusnak megjövendölték a korábbi próféciák, hogy azon megy keresztül, amin Jónás, és olyan csoda is várja őt, amiben Jónás részesült. Jónás élt akkor, amikor mások azt hitték meghalt. Jézus él akkor is, amikor mások azt hiszik, hogy meghalt.

5. AL-MAEDA (THE TABLE-ASZTAL)

Introduction to Surah Al-Maeda (The Table Spread)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

This Sarah takes its' name from verse 112 in which the word *mai'dah* occurs. Like the names of many other surahs, this name has no special relation to the subject of the Surah but has been used merely as a symbol to distinguish it from other surahs.

Period of Revelation

The theme of this Surah indicates, and traditions support it, that it was revealed after the treaty of Hudaibiyah at the end of 6 A. H. or in the beginning of 7 A. H.
The Holy Prophet with 1400 Muslims went to Makkah in Zil-Qaadah 6 A.H. to perform *`Umrah*, but the Quraish spurred by their enmity, prevented him from its performance, though it was utterly against all the ancient religious traditions of Arabia. After a good deal of hard and harsh negotiations, a treaty was concluded at Hudaibiyah according to which it was agreed that he could perform *`Umrah* the following year. That was a very appropriate occasion for teaching the Muslims the right way of performing a pilgrimage to Makkah with the true Islamic dignity, and enjoining that they should not prevent the disbelievers from performing pilgrimage to Makkah as a retaliation for their misbehavior. This was not difficult at all as many disbelievers had to pass through Muslim territory on their way to Makkah. This is why the introductory verses deal with the things connected with pilgrimage to Makkah and the same theme has been resumed in vv. 101-104. The other topics of this Surah also appear to belong to the same period.
The continuity of the subject shows that most probably the whole of the Surah was revealed as a single discourse at one and the same time. It is also possible that some of its verses were revealed at a later period and inserted in this Surah at different places where they fitted in. But there appears to be not the least gap anywhere in the Surah to show that it might have comprised two or more discourses.

Occasion of Revelation

This Surah was revealed to suit the requirements of the changed conditions which were now different from those prevailing at the time of the revelation of Al-i-'Imran and An- Nisa. Then the shock of the set-back at Uhd had made the very surroundings of Al-Madinah dangerous for the Muslims, but now Islam had become an invulnerable power and the Islamic State had extended to Najd on the east, to the Red Sea on the west, to Syria on the north and to Makkah on the south. This set-back which the Muslims had suffered at Uhd had not broken their determination. It had rather spurred them to action. As a result of their continuous struggle and unparalleled sacrifices, the power of the surrounding clans, within a radius of 200 miles or so, had been broken. The Jewish menace which was always threatening Al-Madinah had been totally removed and the Jews in the other parts of Hijaz had-become tributaries of the State of Al-Madinah. The last effort of the Quraish to suppress Islam had been thwarted in the Battle of the Ditch. After this, it had become quite obvious to the Arabs that no power could suppress the Islamic movement. Now Islam was not merely a creed which ruled over the minds and hearts of the people but had also become a State which dominated over every aspect of the life of the people who lived within its boundaries. This had enabled the Muslims to live their lives without let or hindrance, in accordance with their beliefs. Another development had also taken place during this period. The Muslim civilization had developed in accordance with the principles of Islam and the Islamic viewpoint. This civilization was quite distinct from all other civilizations in all its' details, and distinguished the Muslims clearly from the non-Muslims in their moral, social and cultural behavior. Mosques had been built in all territories,

prayer had been established and' Imam (leader) for every habitation and clan had been appointed. The Islamic civil and criminal laws had been formulated in detail and were being enforced through the Islamic courts. New and reformed ways of trade and commerce had taken the place of the old ones. The Islamic laws of marriage and divorce, of the segregation of the sexes, of the punishment for adultery and calumny and the like had cast the social life of the Muslims in a special mold. Their social behavior, their conversation, their dress, their very mode of living, their culture etc., had taken a definite shape of its own. As a result of all these changes, the non-Muslims could not expect that the Muslims would ever return to their former fold.

Before the treaty of Hudaibiyah, the Muslims were so engaged in their struggle with the non-Muslim Quraish that they got no time to propagate their message. This hindrance was removed by what was apparently a defeat but in reality, a victory at Hudaibiyah. This gave the Muslims not only peace in their own territory but also respite to spread their message in the surrounding territories. Accordingly, the Holy Prophet addressed letters to the rulers of Persia, Egypt and the Byzantine Empire and the chiefs of Arabia, inviting them to Islam. At the same time the missionaries of Islam spread among the clans and tribes and invited them to accept the Divine Way of Allah. These were the circumstances at the time when Al-Ma'idah was revealed.

Topics

It deals with the following three main topics:

1. Commandments and instructions about the religious, cultural and political life of the Muslims.
   In this connection, a code of ceremonial rules concerning the journey for Haj has been prescribed; the observance of strict respect for the emblems of Allah has been enjoined; and any kind of obstruction or interference with the pilgrims to the Kaabah has been prohibited. Definite rules and regulations have been laid down for what is lawful and unlawful in the matter of food, and self-imposed foolish restrictions of the pre-Islamic age have been abolished. Permission has been given to take food with the people of the Book and to marry their women. Rules and regulations for the performance of Wudu (ablutions) and bath and purification and *tayammum* (ablutions with dust) have been prescribed. Punishment for rebellion, disturbance of peace and theft have been specified. Drinking and gambling have absolutely been made unlawful. Expiation for the breaking of oath has been laid down and a few more things have been added to the law of evidence.
2. Admonition to the Muslims.
   Now that the Muslims had become a ruling body, it was feared that power might corrupt them. At this period of great trial, Allah had admonished them over and over again to stick to justice and to guard against the wrong behavior of their predecessors, the people of the Book. They have been enjoined to remain steadfast to the Covenant of obedience to Allah and His Messenger, and to observe strictly their commands and prohibitions in order to save them- selves from the evil consequences. They have been instructed to observe the dictates of the Holy Quran in the conduct of all their affairs and warned against the attitude of hypocrisy.
3. Admonition to the Jews and the Christians.
   As the power of the Jews had been totally weakened and almost all their habitations in north Arabia had come under the rule of the Muslims, they have been warned again about their wrong attitude and invited to follow the Right Way. At the same time a detailed invitation has also been extended to the Christians. The errors of their creeds have been clearly pointed out and they have been admonished to accept the guidance of the Holy Prophet. . Incidentally, it may be noted that no direct invitation has been made to the Majusis and idolaters living in the adjoining countries, because there was no need for a separate address for them as their condition had already been covered by the addresses to the *mushrik* Arabs.

Topics and their Interconnection

The Believers have been exhorted to fulfill scrupulously all of their obligations and follow the regulations prescribed by the Divine Law about food, sex, Salat, justice, etc. **1 - 10**
The Muslims have been warned to guard against the errors of their predecessors; they should follow the Right Path and avoid the bad example of the Jews and the Christians, who broke their Covenants and went astray into evil ways. They, in their turn, have been admonished to give up their wrong ways and accept Islam. **11 - 26**
The story of the two sons of Adam has been related to reproach the Jews for their plot to kill the Holy Prophet and his Companions. The story has also been used to emphasize the sanctity of human life. **27 - 32**
To achieve this object, punishments have been prescribed for those who create chaos in the Islamic State, and the Believers have been urged to exert their utmost to establish the Right Way; the sanctity of property has also been emphasized. **33 - 40**
The Holy Prophet (and through him the Muslims) has been reassured that he should not mind the enmity, the evil designs and the machinations of the Jews, but continue exerting his utmost to establish the Right Way in accordance with the Guidance of the Quran; for nothing better could be expected from those who had forsaken their own Torah. He should deal with the Christians likewise, for they, too, had forsaken their Gospel. **41 - 50**
In view of the degenerate moral condition of the Jews and the Christians, the Believers have been warned not to make them their friends and confidants. Likewise, they should be on their guard against the evil designs of the hypocrites, the disbelievers and the like and should rely on the true Believers alone. The people of the Book have, in their turn been exhorted to give up their enmity and adopt the right attitude, for they cannot get salvation without this. **51 - 69**
The theme of the corruptions of the Jews and Christians has been resumed. The Christians especially have been reproved for their errors in regard to the doctrine of *Tauhid*. At the same time, they have been preferred to the hard-hearted Jews, for there are among them some who are more inclined towards the Truth. **70 - 86**
In this portion of the Surah, further regulations about the lawful and the un-lawful, in addition to those contained in vv. 1 - 10, have been given. **87 - 108**
At the end of the Surah, the mention of the conversation that will take place between Allah and His Prophets on the Day of Judgment, has been made for the benefit of the erring people to serve as a corrective to their creeds. The conversation with Prophet Christ has been cited as a specimen to warn particularly the Christians, who profess to believe in him, and generally all those people who put false hopes in their Prophets, etc. **109 - 119**
Conclusion: "O man-kind! The Sovereignty of the heavens and the earth belongs to Allah: therefore, you should become His true servants and fear Him, for He has full powers over everything." **120**

Bevezetés az Al-Maeda (Asztal) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Az elnevezés a 112-ik versből ered, ahol a Maeda szó megjelenik. Ahogy több más elnevezéssel kapcsolatban is felmerült, az elnevezés nincs összefüggésben a Szúra mondanivalójával, csupán egy szimbólum, ami alapján meg lehet különböztetni más Szúráktól.

A kinyilatkoztatás ideje

Szúra tartalma és a hagyományok (Hadisz) megerősítik, hogy a kinyilatkoztatások a Hudaibiyahi békekötéssel vannak kapcsolatban, ami a Hidzsra 6-ik évének végén, vagy a 7-ik év elején történt. A Próféta (béke reá) 1400 Muszlim élén, a Hidzsra 6. évének Zil-Qaadah havában Mekkába ment, hogy Umrát végezzen, de Quraish, ellenséges érzülettől vezérelve, meggátolta őt a szertartás elvégzésében. Ez a magatartás Qiraish részéről, ellentmondott Arábia tradicionális vallási hagyományainak. Egy nehéz és fordulatokban gazdag tárgyalássorozatot követően Hudaibiyánál egyezség született, aminek eredményeképpen a következő évben a Muszlimok elvégezhetik az Umrát. Kiváló alkalom kínálkozott, hogy a Muszlimok elsajátítsák Mekkában a zarándoklat protokollját és azt méltósággal bemutassák. Azt is láttatni akarták, hogy ők hasonló esetben nem gátolnák a hitetleneket saját szertartásaik elvégzésében és elégtételt sem vennének az őket ért sérelem miatt. Ezt könnyű volt bizonyítaniuk, hiszen eddig is sok hitetlennek kellett áthaladni Muszlim területen ahhoz, hogy Mekkába érjenek. Ezért találunk a felvezető versekben Mekkai zarándoklatról szóló tartalmakat, majd ugyanezek a 101-104 versekben összegződnek. Minden egyéb téma is, amivel ez a Szúra foglalkozik, ugyanebben az időszakban zajlódott.
Úgy tűnik, hogy az egész Szúra egy időben, egyszerre nyilatkoztatott ki. Bár az is előfordulhat, hogy egyes versek később eredtek és a témához való illeszkedésük miatt ide kerültek. Nincsenek átfedés nélküli tárgykörök, rések, a Szúra által tárgyal két-három témakör egységes.

A kinyilatkoztatások alkalmai

A Szúra kinyilatkoztatásai hozzáigazították a szabályozást az életkörülményekhez, melyek az Al-Imran (Imrán Nemzetsége) és Al-Nisa (Asszonyok) Szúra óta megváltoztak. Az Uhudi csata kimenetele bebizonyította, hogy a Muszlimokat valós veszély fenyegeti Medinában, de ennek ellenére az Iszlám sebezhetetlen erővé vált, az Iszlám Állam pedig Najd-ig terjedt keleten, a Vörös tengerig nyugaton, Szíriáig északon és Mekkáig délen. Az Uhudi kudarc nem törte meg a Muszlimok eltökéltségét, ellenkezőleg, ösztönözte őket a továbblépésre. Folytonos küzdelmeik és áldozataik meghozták gyümölcseiket és az őket 350 km-es sugarú körben körbevevő klánok megtörtek. A Medinát fenyegető Zsidók felhagytak eddigi áskálódásaikkal és egész Hidzsaz-ban (Vörös tenger melléki kb. 300 km széles partszakasz) a Medinai Állam adófizetőivé váltak. A Dishi ütközetnél Quraish utolsó reménye is elszállt, hogy az Iszlámot elnyomja. Ezt követően minden Arab számára nyilvánvalóvá vált, hogy az Iszlám mozgalmát nem lehet elfojtani. Ettől kezdve az Iszlám nem hit volt csupán, ami az emberek gondolkodását és szívét uralta, hanem Állam lett, amely a határai közt élő emberek életének számos területe felett őrködött. A Muszlimok akadálytalanul élhették életüket, összhangban hitükkel, meggyőződésükkel.
Egy másik esemény is végbement ebben az időszakban. Az Iszlám civilizáció, az Iszlám elveivel és álláspontjával összhangban, fejlődésnek indult. Ez minden részletében eltért a környező civilizációktól és élesen elkülönítette a Muszlimokat a nem- Muszlimoktól morális, társadalmi és kulturális vonatkozásban. Mindenhol mecsetek épültek, az emberek imára gyülekeztek, imámokat állítottak a közösségek, klánok élére. Az Iszlám polgári és büntető törvény részleteiben megformálódott és az Iszlám Bíróságok ennek hatálya alatt működni kezdtek. A régi, hagyományos kereskedelmet és

gazdasági szabályozást új váltotta fel, reformokat vezettek be. Az házasságkötési és válási szabályozás gyakorlata, a nemek elkülönítése, a házasságtörés szankcionálása, rágalmazás és más ügyekben hozott intézkedések a Muszlim társadalom jellemző lenyomatát adták. Társadalmi magatartásformáik, beszédük, viseleteik, életmódjuk, kultúrájuk stb. speciális jelleget öltött. Ezeket a változásokat tapasztalva egy nem- Muszlim sem gondolhatta, hogy a Muszlimok visszatérnek az Iszlám előtti állapotokhoz.

A Hudaibiyahi szerződés előtt a Muszlimokat annyira lekötötte a Quraish elleni küzdelem, hogy nem maradt idő a hit terjesztésére. Ez az akadály hárult el Hudaibiyah után, ami egy vesztes kompromisszumnak tűnt, de valójában győzelem volt. Végre béke költözött az általuk lakott településekre, ahonnan tovább tudták adni az igét szomszédjaiknak.
A Próféta leveleket intézett Perzsia, Egyiptom és Bizánci Birodalom uralkodóinak, valamint Arábia törzsfőinek, akiket az Iszlámra hívott. Muszlimok missziói indultak útnak a klánok, törzsek közé, akiket Isten útjára szólítottak. Ezek voltak az Al-Maeda Szúra kinyilatkoztatásait körbevevő körülmények.

Témakörök
Három fő témakörrel foglalkozik:

1. A Muszlimok vallási, kulturális és politikai életét szabályozó rendelkezések. Ezzel összefüggésben a szertartásra vonatkozó szabályozások, ezen belül a Mekkai zarándoklat protokollja. Tisztelet megadása Allah jelképei előtt, más zarándokokkal való viselkedési normák, a Kába kövénél előadódó illetlen, vagy zavarkeltő viselkedés tilalma. Élelmiszerekre, fogyasztási cikkekre vonatkozó Halal-Haram szabályozás, az Iszlám előtti korokban alkalmazott élelmiszertilalmak elvetése. Engedély más Írás Népénél alkalmazott élelmezési szabályok alkalmazására és nősülésre az ő köreikből. Rituális bemosakodás (wudu) és homokkal való tisztálkodás (tayammum) előírása. Büntető intézkedések lázadás, zavarkeltés, béke akadályozása, lopás stb. esetén. Ivás és szerencsejáték tilalma. Bűnbánat esküszegés alkalmával, és más ezzel kapcsolatos események.
2. Muszlimok intése.
   Azzal, hogy a Muszlimok kormányzó szerephez jutottak, félő volt, hogy a hatalom korrupttá teszi őket. Allah számos esetben adott intést az igazság megtartására és az elődök rossz példáinak elkerülésére, melyre számos eset figyelmeztetett az Írás Népeinek történeteiből. Állhatatosnak, engedelmesnek kell lenniük az Allahhal kötött egyezséghez és a Prófétához, rendelkezéseiket, tilalmaikat meg kell tartani saját megmaradásuk érdekében. A Szent Korán elrendeléseinek megtartása viselkedésükben, dolgaikban és a Hipokrita gondolatoktól való elszigetelődés.
3. Keresztények és Zsidók intése
   Mivel a Zsidók ereje megtört és törzseik észak Arábiában Muszlim irányítás alá kerültek, figyelmeztetés hangzik el részükre a helyes út követésére. Részletes felhívást találunk a Keresztények felé. Hitükben fellelhető tévedések felszínre kerülnek és a Próféta követésére szólítják őket a versek. Szólítást kapnak a Madzsuszi követők (Zoroasztriánusok) és bálványimádók, akik a környezetben élnek, mindazok, akik a Mushrik jelző alá beíródtak, tehát nem a monoteizmust követik.

Tárgykörök és ezek összekapcsolódása

Hívők buzdítása kötelességeik ellátására és az Isteni törvények követésére étkezés, házastársi kapcsolatok, ima. igazságszolgáltatás területén. **1-10**
Az elődök hibáiból való tanulás, azoktól távolmaradás. A helyes út követése, A Zsidók és Keresztények által mutatott rossz példák elkerülése. Az Írás Népének felhívása az Iszlám elfogadására. **11-26**
Ádám két fiának története, amit kapcsolatba hoz a Zsidók cselekedeteivel, akik a Próféta ellen merényletet szerveztek. Ez a történet egyben az emberi élet sérthetetlenségére is felhívja a figyelmet. **27-32**

Büntetés előírása az Iszlám Állam rendjének megzavarása esetén. A hívők felelőssége saját államuk megvédésében. A tulajdon védelme. **33-40**
A Próféta és a Muszlimok számára nem az ellenségek keresése a megoldás. A gonosz azonban jelen van és vele szemben az egyetlen út a Korán Útmutatása. Azoktól a Zsidóktól nem várható semmi jó, akik saját Tórájukat elhagyták. A Keresztények között is azoktól kell távol maradni, akik nem tartják számon az Evangéliumot. **41-50**
A Zsidók és Keresztények erkölcsi viszonyai miatt a Muszlimok távoltartása azoktól, akik közöttük romlottak**.** Ugyancsak óvatosságra figyelmeztet a Hipokritákkal szemben. Bizalom és együttműködés a hívők között. Az Írás Népeinek intése arra, hogy hagyjanak fel az ellenségeskedéssel és térjenek helyes útra, ez az üdvözülés egyetlen esélye. **51-69**
A Zsidók és Keresztények témaköre folytatódik. Itt hangsúlyt kap a Keresztények szentháromság tana, ami nem áll összhangban a Monoteizmussal (Tauhid). Azonban a Keresztények között jelen van az Igazság keresésének szándéka. **70-86**
További adalék az 1-10 versekben tárgyalt, megengedett és tiltott dolgok szabályozásához. **87-108**
A Szúra végén egy párbeszéd található, ami a Végítélet napján fog elhangzani a Próféta és Allah között. Itt hivatkozást találunk Krisztusra is, aki szintén a helyes útra hívta híveit. **109-119**
Következtetés: Az Egek és a Föld Mindenhatósága csak Allahé, ezért hű szolgálóinak kell lennünk. **120**

5. Al-Maeda	5. Al-Maeda
THE TABLE, THE TABLE SPREAD	**ASZTAL**
Total Verses: 120	Összes vers: 120
Revealed At: Medina	Medinai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ أَوْفُواْ بِالْعُقُودِ أُحِلَّتْ لَكُم بَهِيمَةُ الأَنْعَامِ إِلاَّ مَا يُتْلَى عَلَيْكُمْ غَيْرَ مُحِلِّي الصَّيْدِ وَأَنتُمْ حُرُمٌ إِنَّ اللهَ يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ ﴿١﴾

1. O ye who believe! fulfil (all) obligations. Lawful unto you (for food) are all four-footed animals, with the exceptions named: But animals of the chase are forbidden while ye are in the sacred precincts or in pilgrim garb: for Allah doth command according to His will and plan[282].

1. *Ó, kik hisznek! Teljesítsétek a szerződéseket (kötelezettségeket). Megengedett számotokra minden négylábú jószág, kivéve, melyek említve vannak nektek. Nem megengedett a vad, ha zarándokúton vagytok. Mert bizony, Allah úgy ítél, ahogy Ő akar[282].*

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ لاَ تُحِلُّواْ شَعَآئِرَ اللهِ وَلاَ الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَلاَ الْهَدْيَ وَلاَ الْقَلآئِدَ وَلا آمِّينَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ يَبْتَغُونَ فَضْلاً مِّن رَّبِّهِمْ وَرِضْوَانًا وَإِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُواْ وَلاَ

[282] If Muslims are charged with the abusing of their agreements and obligations here you are the clear evidence that Quran prescribes to be faithful for promises and men have to keep their deals and agreements. If we Muslims are not doing it properly, we commit the same error, when other people are unreliable no matter who follow which Law or Book. The mistake is always there in the man and not in the teachings or Books.
Regarding food, Quran gives instruction for what is Haram. Everything above that is Halal, lawful. Of course, there are food security measures in the actual ages what have to be followed even in case if a food is Halal. See annex on Halal.
During pilgrimage hunting is not permitted. In this period, one has to perform pious deeds

Ha a Muszlimokat azzal vádolják, hogy visszaélnek a megállapodásokkal, kötelezettségekkel, itt a fényes bizonyíték, hogy a Korán előírja az ígéretek betartását, a megállapodások, egyezségek megtartását. Ha mi, Muszlimok ezt nem hajtjuk végre helyesen, akkor ugyanabba a hibába esünk, mint amikor mások megbízhatatlanokká válnak, mindegy, hogy milyen Törvényt vagy Könyvet követve. Ez a hiba az emberben van és nem a tanításokban, Írásokban.
Élelmiszerekre vonatkozóan a Korán arra ad instrukciót, ami Haram, azaz tilos. Minden ezen kívül Halal, azaz megengedett. Természetesen minden kornak meg vannak az élelmiszerbiztonsági előírásai, melyeket figyelembe kell venni attól függetlenül, hogy valami Halal. Lásd a függeléket Halalról.
Zarándoklat ideje alatt a vadászat nem megengedett. Ez az időszak az erényes tettek ideje.

يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَآنُ قَوْمٍ أَن صَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ أَن تَعْتَدُواْ وَتَعَاوَنُواْ عَلَى الْبرِّ وَالتَّقْوَى وَلاَ تَعَاوَنُواْ عَلَى الإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُواْ اللّهَ إِنَّ اللّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢﴾

2. O ye who believe! Violate not the sanctity of the symbols of Allah, nor of the sacred month, nor of the animals brought for sacrifice, nor the garlands that mark out such animals, nor the people resorting to the sacred house, seeking of the bounty and good pleasure of their Lord. But when ye are clear of the sacred precincts and of pilgrim garb, ye may hunt and let not the hatred of some people in (once) shutting you out of the Sacred Mosque lead you to transgression (and hostility on your part). Help ye one another in righteousness and piety, but help ye not one another in sin and rancour: fear Allah. for Allah is strict in punishment[283].

2. Ó, kik hisznek! Ne sértsétek meg Allah jelképeit, sem a Sérthetetlen Hónapot, sem az (áldozati) adományokat, se az imafüzéreket, se a Sérthetetlen Szentély szentségét élvezőket, akik Uruk kiváltságát és megelégedését vágyják. De mikor szabaddá váltok (a zarándoklat kötelezettségeitől), vadásszatok, és ne hagyjátok, hogy egy nép ellenségeskedése akadályozzon titeket a Sérthetetlen Szentélytől, hogy törvényt sértsetek. Működjetek együtt a jóban, az őrizkedésben és ne működjetek együtt a bűnben, az ellenségeskedésben. Őrizkedjetek Allahtól, mert bizony, Allah Szigorú Büntető[283]!

---

[283] Respect has to be given to the Sacred Mosque of Ka'aba and to all Signs of Allah, like Arafa, Mina, Muzdalifa, Safa, and Marwa, which represent the symbols of Faith and history of the Monotheism. During the period of Hajj, one has to control his conduct with others and avoid dispute or harshness. All who are present perform humbleness and piety so no place for Fitna or rebellion between pilgrims.
See notes on 2:158,
The month of pilgrimage, or else, collectively, the four sacred months (9:36) - Rajab (7th). - Dhu al Qadah (11th), - Dhu al Hijjah (12th, the month of Pilgrimage), and - Muharram (the first of the year). In all these months War was prohibited. Excepting Rajab, the other three months are consecutive
The immunity from attack or interference extended to the animals brought as offerings for sacrifice and the garlands or fillets or distinguishing marks which gave them immunity. They were treated as sacred symbols. And of course, every protection or immunity was enjoyed by the Pilgrims.
See note 2:191. In the sixth year of the Hijrah the Pagans had prevented Muslims from access to the Sacred Mosque. When the Muslims were re-established in Makkah, some of them wanted to retaliate. Passing from the immediate event to the general principle, we must not retaliate or return evil for evil.

Tisztelet jár a Sérthetetlen Szentélynek és Allah Jeleinek, mint Arafa, Mina, Muzdalifa, Safa és Marwa, melyek a Hit szimbólumai, és képviselik a Monoteizmus történelmét. A Hadzs ideje alatt visszafogottan kell viselkedni, kerülni kell a zajt, és vitát. Aki idejön, mutasson alázatot, legyen erényes. Fitnának, zavarkeltésnek nincs helye a zarándokok között.
Lásd 2:158.
Négy tiltott hónap volt, amikor zarándoklatot, vagy kollektív Umrát elvégezhették (9:36). –Radzsab (7.) - Dhu al Qadah (11.) – Dhu al Hidzsa (12. ez a zarándoklat hava), és – Muharram (az év első hava). Minden esetben, tilos ezekben a hónapokban a háború, kivéve Radzsab havát. A többi hónap egymást követi. A támadás, vagy fegyverviselés tilalma ezért mindenre kiterjed, a vadállatokra is. Az úton nem lehet megölni azokat az állatokat, melyeket áldozatbemutatásra hoznak a hívők. Ezek szent szimbólumnak számítanak. A zarándokokat védelem illeti meg.
Lásd 2:191. A Hidzsra 6-ik évében a pogány Arabok nem tették lehetővé Muszlimoknak a zarándoklatot Mekkai Szentélybe. Később, amikor Mekka Muszlim kézen volt már, néhányan bosszút akartak állni. Ebből a konkrét eseményből jött egy általános figyelmeztetés: rosszra nem adható válasz egy másik rosszal.

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالْدَّمُ وَلَحْمُ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهِلَّ لِغَيْرِ اللهِ بِهِ وَالْمُنْخَنِقَةُ وَالْمَوْقُوذَةُ وَالْمُتَرَدِّيَةُ وَالنَّطِيحَةُ وَمَا أَكَلَ السَّبُعُ إِلاَّ مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى النُّصُبِ وَأَن تَسْتَقْسِمُواْ بِالأَزْلاَمِ ذَلِكُمْ فِسْقٌ الْيَوْمَ يَئِسَ الَّذِينَ كَفَرُواْ مِن دِينِكُمْ فَلاَ تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الإِسْلاَمَ دِينًا فَمَنِ اضْطُرَّ فِي مَخْمَصَةٍ غَيْرَ مُتَجَانِفٍ لِّإِثْمٍ فَإِنَّ اللهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣﴾

3. Forbidden to you (for food) are: dead meat, blood, the flesh of swine, and that on which hath been invoked the name of other than Allah. that which hath been killed by strangling, or by a violent blow, or by a headlong fall, or by being gored to death; that which hath been (partly) eaten by a wild animal; unless ye are able to slaughter it (in due form); that which is sacrificed on stone (altars); (forbidden) also is the division (of meat) by raffling with arrows: that is impiety. This day have those who reject faith given up all hope of your religion: yet fear them not but fear Me. This day have I perfected your religion for you, completed My favour upon you, and have chosen for you Islam as your religion. But if any is forced by hunger, with no inclination to transgression, Allah is indeed Oft-forgiving, Most Merciful[284].

3. Megtiltatott nektek a dög, a vér, a disznóhús, és ami nem Allahnak szentelt. (Megtiltatott) a fojtott, az agyonütött, a lezuhant, a ledöfött, és amit ragadozó evett, kivéve, ha elvégzitek rajtuk az előírt vágást. (Megtiltatott) az, amit bálványoknak áldoztak, s amit sorshúzással osztanak fel, mert ez istentelenség. Ezen a napon gyötrelem vár azokra, akik tagadják vallásotokat, hát ne őket féljétek, hanem Engem féljetek! Ezen a napon bevégeztem számotokra a hitvallást, beteljesítettem rajtatok kegyemet és megelégedéssel vettem az Iszlámot tőletek hitvallásként. De, akit éhsége kényszerít és nem belső szándéka visz a bűnbe, (annak számára) Allah a Megbocsájtó, a Kegyelmes[284].

---

[284] See also 2:173. Regarding Halal Haram regulations on food in Annex after this Surah we give detailed explanation and requirements on Halal of our age. The food prescriptions represent very high-level quality control which prevent microorganism or hazard factors cause health problem. Blood is carrier of these factors therefore any form of blood is strictly forbidden. If the blood cannot leave the body as the case if it is fallen down or being gored or strangled. In this case the meat is Haram. If animal dies in order to give life for us, we have to thank his life for Allah by mentioning His name. Meat or any food what was offered for other than Allah or was subject of gambling is prohibited.
The last sentences "This day I have perfected your religion…." revealed at the end of the Prophet's life. It was part of his life sermon, too.

Lásd 2:173. A Halal- Haram szabályozásról élelmiszerekre vonatkozóan, a Szúra végén levő Függelékben adunk részletes tájékoztatást, magyarázatot és a mai kornak megfelelő előírásokat. Az élelmiszerekre vonatkozó rendelkezések magas szintű minőséget biztosítanak, egyben meggátolják mikroorganizmusok, veszélyes anyagok egészségügyi kockázatát. A vér szállítja ezeket az anyagokat, ezért a vér minden formája szigorúan tilos. A vér akkor nem tud kiürülni teljesen, ha az állat lezuhant, döfködték, megfojtották stb. Ebben az esetben a hús Haram. Az állat azért pusztul el, hogy biztosítsa számunkra az életet, ezért az ő életét meg kell köszönnünk Allahnak. Az állat levágásakor Allah nevét kell említeni. Bármely hús vagy élelmiszer, ami nem Allahnak volt áldozva, vagy szerencsejáték tárgya volt, tiltott.
Az utolsó mondatok „Ezen a napon bevégeztem…" a Próféta életének utolsó szakaszában nyilatkoztak ki. Ez utolsó beszédének részét képezte,

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا أُحِلَّ لَهُمْ قُلْ أُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ وَمَا عَلَّمْتُم مِّنَ الْجَوَارِحِ مُكَلِّبِينَ تُعَلِّمُونَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللّهُ فَكُلُواْ مِمَّا أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَاذْكُرُواْ اسْمَ اللّهِ عَلَيْهِ وَاتَّقُواْ اللّهَ إِنَّ اللّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٤﴾

4. They ask thee what is lawful to them (as food). Say: lawful unto you are (all) things good and pure: and what ye have taught your trained hunting animals (to catch) in the manner directed to you by Allah. eat what they catch for you, but pronounce the name of Allah over it: and fear Allah. for Allah is swift in taking account[285].

4. Kérdeznek (ó Mohammed), mi megengedett számukra? Mondd: „Megengedett számotokra (minden), ami üdvös, és amit vadászatra betanított állataitokkal ejtetek el úgy, ahogy Allah tanította azt nektek. Egyetek abból, mit megfogtak nektek és mondjátok ki rá Allah nevét. Őrizkedjetek Allahtól, mert bizony, Allah Gyors Számvevő[285].

الْيَوْمَ أُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُواْ الْكِتَابَ حِلٌّ لَّكُمْ وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ لَّهُمْ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الَّذِينَ أُوتُواْ الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَ وَلاَ مُتَّخِذِي أَخْدَانٍ وَمَن يَكْفُرْ بِالإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٥﴾

5. This day are (all) things good and pure made lawful unto you. The food of the People of the Book is lawful unto you and yours is lawful unto them. (Lawful unto you in marriage) are (not only) chaste women who are believers, but chaste women among the People of the Book, revealed before your time, - when ye give them their due dowers, and desire chastity, not lewdness, nor secret intrigues if any one rejects faith, fruitless is his work, and in the Hereafter he will be in the ranks of those who have lost (all spiritual good)[286].

---

[285] It is clear evidence here than in Islam Tayib is prescribed which is Good. Anything what is Tayib, Halal. Halal itself cannot exist. Halal can stand together with Tayib. Whatever doesn't contain hazard factor (Tayib) and is worked out or processed according to Islamic law is Halal. Allah permitted the game which is hunted by trained animals like dogs or falcons. After the game is caught it has to be slaughtered properly and the name of Allah has to be mentioned.

Itt egy fényes bizonyítékot találunk arra, hogy az Iszlámban a Tayib a követelmény, ami Üdvös. Ami Jó, Üdvös, az Halal. A Halal nem létezhet önmagában. A Halal csak a Tayibbal együtt létezhet. Ami nem rejt veszélyt (Tayib) és az Iszlám törvényeinek megfelelően van kikészítve, feldolgozva, az Halal. Allah megengedte azokat a vadakat, melyeket betanított kutyák, vagy sólymok ejtenek el. A vad elfogása után, ezeket is rendesen le kell vágni, miközben Allah nevét kell említeni.

[286] Chapter of Tayib continuous. Good and lawful is the food of Jews and Christians if they are prepared according to their original rules! If they follow their original rules it is the same as if they follow Islamic rules. But please don't lose yourself. You cannot apply this aya today when nobody follows original prescriptions even we, Muslims don't!
Muslim man can marry with Muslim, Jew and Christian woman. The intention of marriage should be sincere and dowry has to be given.

5. Ezen a napon megengedett nektek (minden), ami üdvös. Azoknak étke, kiknek már eljött a Könyv, megengedett számotokra, (ahogy) a ti étketek (is) megengedett számukra. (Megengedettek számotokra) a jóravaló hívő asszonyok és a jóravaló asszonyok azok közül, akiknek már előttetek eljött az Írás, (feltéve) ha megadjátok nekik hozományukat, jóravalók vagytok, nem vagytok feslettek, és nem váltogatjátok egyiket a másik után. Aki tagadja a hitet, annak romba dőlnek tettei és a Túlvilágon a vesztesek közt lesz[286].

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلاةِ فاغْسِلُواْ وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُواْ بِرُؤُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَينِ وَإِن كُنتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُواْ وَإِن كُنتُم مَّرْضَى أَوْ عَلَى سَفَرٍ أَوْ جَاء أَحَدٌ مَّنكُم مِّنَ الْغَائِطِ أَوْ لاَمَسْتُمُ النِّسَاء فَلَمْ تَجِدُواْ مَاء فَتَيَمَّمُواْ صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُواْ بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُم مِّنْهُ مَا يُرِيدُ اللّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُم مِّنْ حَرَجٍ وَلَكِن يُرِيدُ لِيُطَهَّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٦﴾

6. O ye who believe! when ye prepare for prayer, wash your faces, and your hands (and arms) to the elbows; Rub your heads (with water); and (wash) your feet to the ankles. If ye are in a state of ceremonial impurity, bathe your whole body. But if ye are ill, or on a journey, or one of you cometh from offices of nature, or ye have been in contact with women, and ye find no water, then take for yourselves clean sand or earth, and rub therewith your faces and hands, Allah doth not wish to place you in a difficulty, but to make you clean, and to complete his favour to you, that ye may be grateful[287].

6. Ó, kik hisznek! Ha imára álltok, mossátok meg arcotokat és kezeiteket a könyékig, dörzsöljétek (vízzel) fejeiteket, lábaitokat a bokáig. Ha szennyezettek vagytok, tisztuljatok meg (fürödjetek le).

A Tayibra (üdvösre) vonatkozó fejezet folytatódik. Jó és megengedett a Zsidók és a Keresztények által készített étel, feltéve, ha azokat az eredeti előírások szerint állították elő. Ha követik eredeti előírásaikat, akkor ugyanazt teszik, mintha az Iszlám szabályait tartanák be. De kérlek titeket, ne tévedjetek el! Ezt az áyát nem lehet ma alkalmazni akkor, ha senki sem követi az eredeti előírásait, beleértve minket, Muszlimokat!
Muszlim férfi feleségül vehet Muszlim, Zsidó, vagy Keresztény nőt. A házassági szándéknak komolynak kell lennie, a hozomány minden esetben jár.

[287] These are the essentials of Wudu, or ablutions preparatory to prayers, 1. To bath the whole face in water, and 2. Both hands and arms to the elbows, 3. With a little rubbing of the head with water (as the head is usually protected and comparatively clean), and 4. The bathing of the feet to the ankles. In addition, following the practice of the Prophet, it is usual first to wash the mouth, and the nose before proceeding with the face, etc. See: 4:43.
Ritual impurity arises from sex pollution. It needs bathing the whole body.
This is Tayammum, or wiping with clean sand or earth where water is not available.

Ezek a Wudu, a rituális tisztálkodás szabályai. 1. Az egész arc alapos megmosása vízzel, 2. Mindkét kéz megmosása könyékig, 3. A fejtető bedörzsölése vízzel (a fejtető általában védve van és aránylag tiszta). 4. Lábfejek megmosása bokáig. Továbbá a Próféta gyakorlata szerint a száj kiöblítése, az orr kifújása, még az arc megmosása előtt.
Lásd 4:33.
A szexuális kapcsolat utáni szennyezettség rituálisan is szennyezettségnek minősül. Ez a teljes test megfürdetését igényli.
A Tayammum tiszta homokkal való bemosakodást jelent, ha nincs víz.

Ha betegek vagytok, vagy úton vagytok, vagy árnyékszékről jöttök, vagy asszonyt érintettetek és nem találtok vizet, akkor végezzétek el a Tayammumot magas helyre mászva, tiszta (homokkal), majd dörzsöljétek arcotokat, kezeiteket azzal. Allah nem akar nehézségnek kitenni titeket, hanem meg akar tisztítani titeket, és hogy beteljesítse rajtatok kegyét, hátha tán hálát adtok[287].

وَاذْكُرُواْ نِعْمَةَ اللّهِ عَلَيْكُمْ وَمِيثَاقَهُ الَّذِي وَاثَقَكُم بِهِ إِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَاتَّقُواْ اللّهَ إِنَّ اللّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٧﴾

7. And call in remembrance the favour of Allah unto you, and His covenant, which He ratified with you, when ye said: "We hear and we obey": And fear Allah, for Allah knoweth well the secrets of your hearts[288].

7. Emlékezzetek Allah kegyére rátok és az Ő Szövetségére, melyet veletek kötött, midőn mondtátok: „Hallunk és engedelmeskedünk!" Őrizkedjetek Allahtól, mert bizony, Allah Tudója annak, amit kebletek rejt[288].

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ كُونُواْ قَوَّامِينَ لِلّهِ شُهَدَاء بِالْقِسْطِ وَلاَ يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَآنُ قَوْمٍ عَلَى أَلاَّ تَعْدِلُواْ اعْدِلُواْ هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى وَاتَّقُواْ اللّهَ إِنَّ اللّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾

8. O ye who believe! stand out firmly for Allah, as witnesses to fair dealing, and let not the hatred of others to you make you swerve to wrong and depart from justice. Be just: that is next to piety: and fear Allah. For Allah is well-acquainted with all that ye do.

8. Ó, kik hisznek! Legyetek rendületlenek Allah felé, (akik) tanúi igazságos bánásnak. Ne tartson vissza titeket a nép ellenségeskedése, nehogy letérjetek az igazságosságról. Legyetek igazságosak, ez közelebb visz az őrizkedéshez. Őrizkedjetek Allahtól, mert bizony, Allah Értesült arról, amit tesztek!

وَعَدَ اللّهُ الَّذِينَ آمَنُواْ وَعَمِلُواْ الصَّالِحَاتِ لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٩﴾

9. To those who believe and do deeds of righteousness hath Allah promised forgiveness and a great reward.

9. Megígérte Allah azoknak, kik hisznek, jókat cselekszenek a megbocsájtást és a hatalmas bért.

وَالَّذِينَ كَفَرُواْ وَكَذَّبُواْ بِآيَاتِنَا أُوْلَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١٠﴾

10. Those who reject faith and deny our signs will be companions of Hell-fire.

---

[288] There is a particular and a general meaning. The particular meaning refers to the solemn Pledge and Covenant taken by two groups of people at 'Aqabah, a valley near Mina, - the first about fourteen months before the Hijrah, and - the second a little later. These were Pledges of fealty to the Messenger of Allah, comparable to the Covenant under Mount Sinai taken in the time of Moses (See 2:63). The general meaning has been explained in 5:1.

Ez a vers egy meghatározott esethez kötődik, de általános jelentése is van. Aqabánál a Minai völgyben két Szövetségi fogadalom kötődött. Az egyik a Hidzsra előtt tizennégy hónappal, a másik egy kicsivel később. Ezek hűségesküket voltak Allah Prófétájához, hasonló módon, ahogy Mózes Szövetségre lépett az Úrral a Hegyen (2:63). Az általános jelentést az 5:1 mutatja.

10. Akik tagadnak és meghazudtolják Áyáinkat, azok a Pokol gazdái.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ اذْكُرُواْ نِعْمَتَ اللّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هَمَّ قَوْمٌ أَن يَبْسُطُواْ إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنكُمْ وَاتَّقُواْ اللّهَ وَعَلَى اللّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾

11. O ye who believe! Call in remembrance the favour of Allah unto you when certain men formed the design to stretch out their hands against you, but ((Allah)) held back their hands from you: so fear Allah. And on Allah let believers put (all) their trust[289].

11. Ó, kik hisznek! Emlékezzetek Allah kegyére rátok, midőn egy népet az foglalkoztatott, miként érhetnének el titeket kezeikkel, de Ő visszatartotta kezeiket rólatok. Őrizkedjetek Allahtól és hagyatkozzanak Allahra a hívők[289]!

وَلَقَدْ أَخَذَ اللّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَآئِيلَ وَبَعَثْنَا مِنهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيبًا وَقَالَ اللّهُ إِنِّي مَعَكُمْ لَئِنْ أَقَمْتُمُ الصَّلاَةَ وَآتَيْتُمُ الزَّكَاةَ وَآمَنتُم بِرُسُلِي وَعَزَّرْتُمُوهُمْ وَأَقْرَضْتُمُ اللّهَ قَرْضًا حَسَنًا لَّأُكَفِّرَنَّ عَنكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَلأُدْخِلَنَّكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الأَنْهَارُ فَمَن كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاء السَّبِيلِ ﴿١٢﴾

12. Allah did aforetime take a covenant from the Children of Israel, and we appointed twelve captains among them. And Allah said: "I am with you: if ye (but) establish regular prayers, practice regular charity, believe in my apostles, honour and assist them, and loan to Allah a beautiful loan, verily I will wipe out from you your evils, and admit you to gardens with rivers flowing beneath; but if any of you, after this, resisteth faith, he hath truly wandered from the path or rectitude[290]."

12. Allah Izrael fiainak egyezségét vette, majd tizenkét törzsfőt küldtünk el nekik maguk közül, s Allah így szólt: „Veletek vagyok (mindaddig), amíg megtartjátok az imát, kötelező alamizsnát adtok, hisztek Prófétáimban és megbecsülitek őket. (Veletek vagyok), ha Allahnak szép hitelt

---

[289] In the life-time of the Prophet it happened again and again that the enemies of Islam stretched out their hands against him, his people, and his teaching. The odds were, from a worldly point of view, in their favour, but their hands were rendered inert and powerless because they were fighting against the truth of Allah.

A Próféta életében több alkalommal próbáltak ellene szervezkedni. Ezek a szervezkedések, vagy őt magát, vagy tanításait vagy követőit célozták. Emberi számításokat latolgatva, a szervezkedőknek lett volna esélyük, de Allah visszatartotta kezeiket, meggátolta próbálkozásaikat, mivel ők Allahhal és az Ő Igazával álltak szemben.

[290] 2:63. "Moses... called for the elders of the people... and all the people answered together and said: 'All that the Lord hath spoken we will do.'" (Exod. 19:7-8). 18 This was under the towering height of Mount Sinai. The chieftains or elders or leaders of the people were selected, one from each of the twelve tribes (see 2:60). For census purposes the names of the elders of the tribes are given in Num. 1:4-16: they are called "everyone the head of the house of his fathers". Later, twelve other "heads of the Children of Israel. See also, below, 5:20-26

2:63. „[7]Elméne azért Mózes és egybehívá a nép véneit és eleikbe adá mindazokat a beszédeket, melyeket parancsolt vala néki az Úr. [8]És az egész nép egy akarattal felele és monda: Valamit rendelt az Úr, mind megtesszük. És megvivé Mózes az Úrnak a nép beszédét. (Exodus 19:7-8). Ez történt a Sinai Hegy tövében. Mind a tizenkét törzs kiválasztotta vezetőjét (2:60). A törzsek és vezetők nevét a Numeri 1:4-16 ismerteti. Mindegyik az ő atyáik házának feje. Később ők Izrael tizenkét törzse. Lásd szintén 5:20-26.

hiteleztek, mert akkor leveszem rólatok rossztéteményeiteket és bevezetlek titeket az Égi Kertekbe, melyek alatt folyók futnak. De aki tagad ezek után közöttetek, az rossz útra téved[290].

فَبِمَا نَقْضِهِم مِّيثَاقَهُمْ لَعنَّاهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَن مَّوَاضِعِهِ وَنَسُواْ حَظًّا مِّمَّا ذُكِّرُواْ بِهِ وَلاَ تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَىَ خَآئِنَةٍ مِّنْهُمْ إِلاَّ قَلِيلاً مِّنْهُمُ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاصْفَحْ إِنَّ اللّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣﴾

13. But because of their breach of their covenant, We cursed them, and made their hearts grow hard; they change the words from their (right) places and forget a good part of the message that was sent them, nor wilt thou cease to find them- barring a few - ever bent on (new) deceits: but forgive them, and overlook (their misdeeds): for Allah loveth those who are kind[291].

13. De mivel megszegték egyezségüket, megátkoztuk őket és szívüket rideggé tettük. Kiforgatják a szavakat helyeikről és megfeledkeznek az Üzenetről, amire figyelmeztetve voltak. Te (Mohammed) mindig leleplezed a megalkuvókat közöttük, csak keveset nem. De enyhülj meg feléjük és nézd el nekik. Allah szereti a jótét (lelkeket) [291].

وَمِنَ الَّذِينَ قَالُواْ إِنَّا نَصَارَى أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ فَنَسُواْ حَظًّا مِّمَّا ذُكِّرُواْ بِهِ فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاء إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ اللّهُ بِمَا كَانُواْ يَصْنَعُونَ ﴿١٤﴾

14. From those, too, who call themselves Christians, We did take a covenant, but they forgot a good part of the message that was sent them: so we estranged them, with enmity and hatred between the one and the other, to the Day of Judgment. And soon will Allah show them what it is they have done[292].

---

[291] Israel, when it lost Allah's grace as above, began to sin against truth and religion in three ways: 1. they began to misuse Scripture itself, by either taking words out of their right meaning, or applying them to things for which they were never meant; 2. in doing so, they conveniently forgot a part of the Message and purpose of Allah: and 3. they invented new deceits to support the old ones.
However, the forgiveness prevails over the fight with them.

Amikor Izrael elvesztette Isten kiváltságát, bűnbe esett és ennek több formája érintette az Írást. 1. nem használták az Írást rendeltetésszerűen. Kiforgatták a szavakat jelentésükből, vagy nem arra használták azokat, amit azok jelezni voltak hivatottak. 2. A Könyv üzenetének egy része feledésbe merült, ezzel Allah igéje sem tudott célba érni. 3. Kitalációkkal pótolták azt, amit elfelejtettek.
De a megbocsájtás felülmúlja a harcot velük.

[292]The Christian Covenant may be taken to be the charge which Jesus gave to his disciples, and which the disciples accepted, to welcome Ahmad (56:6). Glimpses of this are to be found in the Gospel of St. John even as it exists now (John 15:26. 16:7). It is those who call themselves "Christians" who reject this. True Christians have accepted it. The enmity between those who call themselves Christians and the Jews will continue till the Last Day.

A Keresztényekkel kötött Szövetségben, melyet Jézus kapott és tanítványai, jövendölés szerepel Ahmed eljöveteléről (56:6). Szent János Evangéliumában ezt ma is nyomokban olvashatjuk (János 15:26, 16:7). Akik magukat Kereszténynek hívják, ezt elutasítják. Az Igaz Keresztények, ezt elismerték. Akik azt állítják magukról, hogy Zsidók és Keresztények, fenntartják az ellenségeskedést maguk között a Végítélet Napjáig.

14. Azok közül, kik mondták, mi Keresztények vagyunk, egyezségüket vettük, de megfeledkeztek az Üzenetről, mire figyelmeztetve voltak. Ellenségeskedésre és gyűlöletre csábítottuk őket egymás között a Feltámadás Napjáig. Majd Allah kihirdeti közöttük azt, amit tettek[292].

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِّمَّا كُنتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُو عَن كَثِيرٍ قَدْ جَاءكُم مِّنَ اللّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُّبِينٌ ﴿١٥﴾

15. O people of the Book! There hath come to you our Messenger, revealing to you much that ye used to hide in the Book, and passing over much (that is now unnecessary). There hath come to you from Allah a (new) light and a perspicuous Book, -

15. Ó Könyv Népe! Eljött hozzátok a mi Prófétánk, hogy kinyilvánítson nektek sokat abból, amit a Könyvből eltitkoltatok és feloldjon sok (mást, amit szükségtelen betartani). Eljött Allahtól a világosság és a nyilvánvaló Könyv, -

يَهْدِي بِهِ اللّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلاَمِ وَيُخْرِجُهُم مِّنِ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿١٦﴾

16. Wherewith Allah guideth all who seek His good pleasure to ways of peace and safety, and leadeth them out of darkness, by His will, unto the light, - guideth them to a path that is straight.

16. Azt vezeti Allah általa, aki az Ő megelégedését és a béke útját keresi. Az Ő engedelmével kivezeti őket a sötétségből a világosságba és elvezeti őket az egyenes ösvényre.

لَّقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُواْ إِنَّ اللّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ قُلْ فَمَن يَمْلِكُ مِنَ اللّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ أَن يُهْلِكَ الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ وَمَن فِي الأَرْضِ جَمِيعًا وَلِلّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا يَخْلُقُ مَا يَشَاء وَاللّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٧﴾

17. In blasphemy indeed are those that say that Allah is Christ the son of Mary. Say: "Who then hath the least power against Allah, if His will were to destroy Christ the son of Mary, his mother, and all every - one that is on the earth? For to Allah belongeth the dominion of the heavens and the earth, and all that is between. He createth what He pleaseth. For Allah hath power over all things[293]."

17. Tagadnak azok, kik azt állítják, hogy Allah maga Krisztus, Mária fia. Mondd: „Ki az, ki Allah ellenében bármit tenni tud, ha Ő el akarná pusztítani Krisztust (Jézust), Mária fiát, az ő anyját és mindenkit a Földön? Allahé a Teljhatalmúság az Egek, s a Föld felett, és ami e kettő közt van. Ő azt teremti, amit Ő akar, Allah Mindenre Képes[293].

---

[293] Men are the most perfect creatures of Allah. Among men the Prophets are the most perfect men who are chosen by Allah to convey His Message. There is no grade between Prophets and Allah. If we regard a Prophet as God, we degrade Allah himself.

Az emberek Allah legtökéletesebb teremtményei. Az emberek között a Próféták a legtökéletesebb emberek, akiket Allah arra választott ki, hogy az Ő üzenetét közvetítsék. Nincs fokozat Allah és a Próféták között. Ha egy Prófétát Istennek tartunk, ezzel Istent alacsonyítjuk le.

وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَى نَحْنُ أَبْنَاء اللّهِ وَأَحِبَّاؤُهُ قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُم بِذُنُوبِكُم بَلْ أَنتُم بَشَرٌ مِّمَّنْ خَلَقَ يَغْفِرُ لِمَن يَشَاء وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاء وَلِلّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿١٨﴾

18. (Both) the Jews and the Christians say: "We are sons of Allah, and his beloved." Say: "Why then doth He punish you for your sins? Nay, ye are but men, - of the men he hath created: He forgiveth whom He pleaseth, and He punisheth whom He pleaseth: and to Allah belongeth the dominion of the heavens and the earth, and all that is between: and unto Him is the final goal (of all)[294]"

18. A Zsidók és a Keresztények mondták: „Mi vagyunk Allah gyermekei és szerettei." Mondd: „Akkor miért büntet titeket vétkeitek által? Mi több! Ti éppolyan emberek vagytok, mint mások, akiket Ő teremtett! Annak bocsájt meg, kinek Ő akar, és azt bünteti, kit Ő akar. Allahé a Teljhatalmúság az Egek, s a Föld felett, és ami e kettő közt van. Őhozzá visz a sors[294]."

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلَى فَتْرَةٍ مِّنَ الرُّسُلِ أَن تَقُولُواْ مَا جَاءنَا مِن بَشِيرٍ وَلاَ نَذِيرٍ فَقَدْ جَاءكُم بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ وَاللّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٩﴾

19. O People of the Book! Now hath come unto you, making (things) clear unto you, Our Messenger, after the break in (the series of) our apostles, lest ye should say: "There came unto us no bringer of glad tidings and no warner (from evil)": But now hath come unto you a bringer of glad tidings and a warner (from evil). And Allah hath power over all things[295].

---

[294] Sons of Allah: Job, 38:7; "When the morning stars sang together, and all the sons of God shouted for joy." In the 29th Psalm, 1st verse, the authorized Translation "O ye mighty" should apparently be "O ye sons of Elim". El being a name of God, also Genesis, 6:2: "The sons of God saw the daughters of men." Beloved: Psalms, 127:2: "He giveth his beloved sleep." If used figuratively, these and like words refer to the love of Allah. Unfortunately, "son" used in a physical sense, or "beloved" in an exclusive sense as if Allah loved only the Jews, make a mockery of religion.

Isten gyermekei. Jób 38:7: „Mikor együtt örvendezének a hajnalcsillagok, és Istennek minden fiai vigadozának?" A 29-ik Zsoltár első verse: „… Adjatok az Úrnak, ti fejedelmeknek fiai, adjatok az Úrnak tiszteletet és dicséretet!", Genezis 6:2: „És láták az Istennek fiai az emberek leányait, hogy szépek azok, és vevének magoknak feleségeket mind azok közül, kiket megkedvelnek vala." Zsoltárok 127:2. „Szerelmesének álmában ád eleget." A „Szerelmesének" szó itt egy fokozott szeretetet fejez ki az Úr részéről a választott nép felé. Ezek a fiú, szeretet, szerelem szavak kaptak értelmezést és félreértelmezést, attól függően, milyen kezekbe kerültek.

[295] The six hundred years (in round figures) between Christ and Muhammad were truly the dark ages of the world. Religion was corrupted: the standard of morals has fallen low: many false systems and heresies arose; and there was a break in the succession of prophets until the advent of Muhammad.

A Krisztus és Mohammed közt eltelt durván hatszáz év, ami a világ egyik legsötétebb korszaka volt. A vallásokkal visszaéltek, a morál szintje alacsony volt. Hamis rendszerek és eretnekség kaptak lábra. A Próféták sorában szakadás mutatkozott egészen addig, míg Mohammed el nem jött.

19. Ó, Írás Népe! eljött hozzátok a Mi Prófétánk, hogy egy idővel a (többi) Próféták után bizonyságot hozzon, (nehogy) azt mondjátok: „Nem jött hozzánk örömhír hordozó és figyelmeztető." Mert bizony eljött hozzátok az örömhír hordozó és figyelmeztető, Allah Mindenre Képes[295].

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ اذْكُرُواْ نِعْمَةَ اللّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَعَلَ فِيكُمْ أَنبِيَاء وَجَعَلَكُم مُّلُوكًا وَآتَاكُم مَّا لَمْ يُؤْتِ أَحَدًا مِّن الْعَالَمِينَ ﴿٢٠﴾

20. Remember Moses said to his people: "O my people! Call in remembrance the favour of Allah unto you, when He produced prophets among you, made you kings, and gave you what He had not given to any other among the peoples[296].

20. Midőn Mózes mondta a népének: „Ó nép! emlékezzetek Allah kegyére rátok, amikor Prófétákat tett meg köztetek, királyokká tett titeket és adott nektek olyat, amit más egy sem kapott a teremtmények között[296]!"

يَا قَوْمِ ادْخُلُوا الأَرْضَ المُقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللّهُ لَكُمْ وَلاَ تَرْتَدُّوا عَلَى أَدْبَارِكُمْ فَتَنقَلِبُوا خَاسِرِينَ ﴿٢١﴾

21. "O my people! Enter the holy land which Allah hath assigned unto you, and turn not back ignominiously, for then will ye be overthrown, to your own ruin[297]."

---

[296]There was a long line of patriarchs and prophets before Moses, e.g., Abraham, Isaac, Ismail, Jacob, etc. From the slavery of Egypt, the Children of Israel were made free and independent, and thus each man became as it were a king, if only he had obeyed Allah and followed the lead of Moses.
Exod. 19:5: "Now, therefore, if ye will obey my voice indeed, and keep my covenant, then ye shall be a peculiar treasure unto me above all people." Israel was chosen to be the vehicle of Allah's message, the highest honour which any nation can receive.

Mózes előtt a papok és Próféták sora jött el a néphez. Pl. Ábrahám, Izsák, Izmael, Jákob stb.
Az Egyiptomi szabadulás után Izrael fiai függetlenek voltak és egyenként is királyoknak érezhették magukat. Ehhez csak Allah szolgálatát és Mózes követését kellet volna teljesíteniük.
Exodus. 19:15: „Mostan azért, ha figyelmesen hallgattok szavamra és megtartjátok az én szövetségemet, úgy ti lesztek nékem valamennyi nép közt az enyéim; mert enyim az egész föld." Allah kiválasztotta Izraelt üzenete továbbítására, ami a lehető legnagyobb tisztesség, amit egy nép kaphat.

[297] We now come to the events detailed in the 34th chapter of the Book of Numbers in the Old Testament. Read these as a Commentary, and examine a good map of the Sinai Peninsula, showing its connections with Egypt on the west. North-West Arabia on the east, and Palestine on the north-east. We may suppose that Israel crossed from Egypt into the Peninsula somewhere near the northern extremity of the Gulf of Suez. Moses organized and numbered the people, and instituted the Priesthood. They went south about 200 miles to Mount Sinai where the Torah was received. Then, perhaps a hundred and fifty miles north, was the desert of Paran, close to the southern borders of Canaan. From the camp there twelve men were sent to spy out the land, and they penetrated as far as Hebron, say about 150 miles north of their camp, about 20 miles south of the future Jerusalem. They saw a rich country, and brought from its pomegranates and figs and a bunch of grapes so heavy that it had to be carried by two men on a staff. They came back and reported that the land was rich, but the men there were too strong for them. The people of Israel had no courage and no faith, and Moses remonstrated with them.

Elérkeztünk ahhoz a részhez, amit az Ószövetségben a Számok 34-ik fejezete tárgyal. Ennek elolvasása részletesen kommentálja az itt vázolt történést. A megértéshez képzeljük el a Sinai Félsziget térképét, ahogy nyugaton csatlakozik Egyiptomhoz, keleten Arábia északnyugati részéhez és északkeleten Palesztinához. Azt

21. „Ó nép! Térjetek be a Szent Földre, melyet Allah nektek írt meg és ne fordítsátok hátaitokat, mert veszteségként tértek meg[297].”

قَالُوا يَا مُوسَى إِنَّ فِيهَا قَوْمًا جَبَّارِينَ وَإِنَّا لَن نَّدْخُلَهَا حَتَّىَ يَخْرُجُواْ مِنْهَا فَإِن يَخْرُجُواْ مِنْهَا فَإِنَّا دَاخِلُونَ ﴿٢٢﴾

22. They said: "O Moses! In this land are a people of exceeding strength: Never shall we enter it until they leave it: if (once) they leave, then shall we enter[298]."

22. Mondták: „Ó Mózes! Ott rettenthetetlen nép lakik. Nem megyünk be oda addig, amíg ők onnan ki nem vonulnak. Ha kivonultak, akkor betérünk[298].”

قَالَ رَجُلاَنِ مِنَ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْعَمَ اللّهُ عَلَيْهِمَا ادْخُلُواْ عَلَيْهِمُ الْبَابَ فَإِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَإِنَّكُمْ غَالِبُونَ وَعَلَى اللّهِ فَتَوَكَّلُواْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٢٣﴾

23. (But) among (their) Allah- Fearing men were two on whom Allah had bestowed His grace: They said: "Assault them at the (proper) Gate: when once ye are in, victory will be yours; But on Allah put your trust if ye have faith[299]."

23. Ketten azok közül, kiket Allah kegyében részesített, istenfélők voltak és így szóltak: „Menjetek be hozzájuk a (jó) kapun. Ha átmentetek rajta, akkor győztök. Allahra hagyatkozzatok, ha hívők vagytok![299]”

---

feltételezzük, hogy a Zsidók a félszigetre valahol a Szuezi öböl környékén kíséreltek átmenni. Mózes összeszervezte az embereket és a papságot. Kb. 350 km-t vonultak délre a Sinai hegyig, ahol Mózes a Tórát kapta. Majd talán 230 km-t mentek északi irányba a Paran sivatagban, Kánaán déli határáig. Tizenkét emberüket előre küldték kikémlelni a területet és ők Hebronig eljutottak, kb. 220 km-re, északra a táboruktól. Ez a későbbi Jeruzsálemtől délre, 30 km-re esik. Egy gazdag földet találtak. Annyi fügét, gránátalmát, szőlőt vittek el onnan, hogy két embernek kellet cipelni a szerzeményt. Visszaérkeztek és jelentették, hogy a föld gazdag, de lakói túl erősek hozzájuk képest. Izrael fiainak inába szállt a bátorsága és hite is gyenge volt, ezért Mózes veszekedett velük.

[298] The people were not willing to follow the lead of Moses, and were not willing to fight for their "inheritance." In effect they said: "Turn out the enemy first, and then we shall enter into possession." In Allah's Law we must work and strive for what we wish to enjoy.

Az emberek nem voltak hajlandóak Mózest követni és nem akartak harcolni az „ígéret földjéért”. Ellenkezőleg. Mózest bíztatták, hogy győzze le az ellenséget, és ha végzett, akkor jönnek és tulajdonba veszik a területet. Allah törvénye értelmében nem élvezhetjük annak gyümölcsét, amiért nem mi dolgoztunk meg.

[299] Among those who returned after spying out the land were two men who had faith and courage. They were Joshua and Caleb. Joshua afterwards succeeded Moses in the leadership after 40 years. These two men pleaded for an immediate entry through the proper Gate, which I understand to mean, "after taking all due precautions and making all due preparations". See 2:189.

Ketten azok közül, akik kémkedni voltak, bátrak voltak és hitük is erős volt. Az ő nevük Józsua és Káleb. 40 év elteltével Józsua váltotta Mózes helyét. Ők ketten arra bíztatták az embereket, hogy válasszák a megfelelő kaput és mielőbb induljanak. Más szavakkal, készüljenek fel, legyenek elővigyázatosak, tervezzenek és vágjanak bele. Lásd 2:189.

قَالُواْ يَا مُوسَى إِنَّا لَن نَّدْخُلَهَا أَبَدًا مَّا دَامُواْ فِيهَا فَاذْهَبْ أَنتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلا إِنَّا هَاهُنَا قَاعِدُونَ ﴿٢٤﴾

24. They said: "O Moses! while they remain there, never shall we be able to enter, to the end of time. Go thou, and thy Lord, and fight ye two, while we sit here (and watch)[300]."

24. Mondták: „Ó Mózes! Nem megyünk be azon soha mindaddig, míg bent vannak. Menj be te és Urad, küzdjetek meg velük (ketten), mi itt elüldögélünk[300].”

قَالَ رَبِّ إِنِّي لا أَمْلِكُ إِلاَّ نَفْسِي وَأَخِي فَافْرُقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٥﴾

25. He said: "O my Lord! I have power only over myself and my brother: so separate us from this rebellious people[301]!"

25. Mondta: „Uram! Nincs más magamon és fivéremen kívül. Hát húzz határt közöttünk és a züllöttek népe között[301]!”

قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً يَتِيهُونَ فِي الأَرْضِ فَلاَ تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٦﴾

26. Allah said: "Therefore will the land be out of their reach for forty years: In distraction will they wander through the land: But sorrow thou not over these rebellious people[302].

---

[300] The advice of Joshua and Caleb, and the proposals of Moses under divine instructions were unpalatable to the crowd, whose prejudices were further inflamed by the other ten men who had gone with Joshua and Caleb. They made an "evil report," and were frightened by the great stature of the Canaanites. The crowd was in open rebellion, was prepared to stone Moses, Aaron, Joshua, and Caleb, and return to Egypt. Their reply to Moses was full of irony, insolence, blasphemy, and cowardice. In effect they said: "You talk of your God and all that: go with your God and fight there if you like: we shall sit here and watch."

Józsua és Káleb tanácsa, Mózes bíztatása és Isteni elrendelése nem hangzottak jól a tömeg számára, akik inkább annak a tíz embernek hittek, akik Józsuával és Kálebbel kémkedni voltak, de hazug jelentést adtak. Ők félelmet ébresztettek bennük a Kánaániták hatalmas erejét láttatva. A nép fellázadt, meg akarták kövezni Mózest, Áront, Józsuát és Kálebet, majd vissza akartak térni Egyiptomba. Válaszuk Mózesnek ironikus, szemtelen, istenkáromló és gyáva volt. „Menj oda Isteneddel és harcolj, ha akarsz. Mi itt ülünk és várunk.”

[301] "Moses and Aaron fell on their faces before all the assembly of the congregation." (Num. 14:5). According to the words in the Old Testament story, Allah said: "I will smite them with the pestilence, and disinherit them." (Num. 14:12). Moses prayed and interceded. Moses was careful to separate himself and his brother from the rebellion.

Mózes és Áron arcra borultak a gyülekezet előtt. (Számok 14:5). Az Ótestamentum szerint Allah a következőt mondta: „Megverem őket döghalállal, és elvesztem őket; téged pedig nagy néppé teszlek, és ő nálánál erősebbé.” (Számok 14:12). Mózes imádkozott és segítségért könyörgött az Úrtól. Mózes kérte, hogy őt és Áront ne kezelje együtt az Úr az ő népével.

[302] The punishment of the rebellion that was repeated "these ten times" (Num. 14:22) and more, was that they were left to wander distractedly hither and thither through the wilderness for forty years. That generation was not to see the Holy Land. All those that were twenty years old and upwards were to die in the wilderness: "your carcasses shall fail in this wilderness." (Num. 14:29). Only those who were then children would reach the Promised land. And so, it happened. From the desert of Paran they wandered south, north, and east for forty

26. Mondá (Allah): „Ezért negyven esztendeig megtiltatott nekik (hogy ide betérjenek) és bolyongás vár rájuk a Földön. Ne bosszankodj a züllött nép miatt[302]!"

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ ابْنَيْ آدَمَ بِالْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقُبِّلَ مِن أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الآخَرِ قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿٢٧﴾

27. Recite to them the truth of the story of the two sons of Adam. Behold! they each presented a sacrifice (to Allah.: It was accepted from one, but not from the other. Said the latter: "Be sure I will slay thee." "Surely," said the former, "(Allah) doth accept of the sacrifice of those who are righteous[303].

27. Olvasd nekik Ádám két fiának történetét az Igazzal. Mikor mindketten áldozatot mutattak be és az egyiktől elfogadta (Allah), de nem fogadta el a másiktól. (Ez utóbbi) mondta: „Bizonyos, hogy megöllek!" Mondta (a másik): „Mert bizony, Allah az őrizkedőtől fogadja el (az áldozatot)[303].

لَئِن بَسَطتَ إِلَيَّ يَدَكَ لِتَقْتُلَنِي مَا أَنَاْ بِبَاسِطٍ يَدِيَ إِلَيْكَ لَأَقْتُلَكَ إِنِّي أَخَافُ اللهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٨﴾

28. "If thou dost stretch thy hand against me, to slay me, it is not for me to stretch my hand against thee to slay thee: for I do fear Allah, the cherisher of the worlds.

28. „Ha kezedet nyújtod felém, hogy megölj, hát én nem nyújtom kezemet feléd, hogy megöljelek. Én félem Allahot, a Világok Urát!"

---

years. From the head of what is now the Gulf of Aqabah, they travelled north, keeping to the east side of the depression of which the Dead Sea and the river Jordan are portions. Forty years afterwards they crossed the Jordan opposite what is now Jericho, but by that time Moses, Aaron, and the whole of the elder generation had died.

A lázadás tízszer ismétlődött: „Hogy mindazok az emberek, akik látták az én dicsőségemet és csudáimat, amelyeket cselekedtem Égyiptomban és e pusztában, és megkísértettek engemet immár tízszer, és nem engedtek az én szómnak." (Számok 14:22). Ezért Allah őket pusztai vándorlásra ítélte reménytelenül, az elkövetkezendő negyven évben. Az a nemzedék, aki lázadt, nem térhetett be a Szent Földre. A húsz éves életerős fiataloknak és ennél idősebbeknek, meg kellett halniuk. „E pusztában hullanak el a ti holttesteitek, és pedig mindazok, akik megszámláltattak a ti teljes számotok szerint, húsz esztendőstől fogva és azon felül, akik zúgolódtatok ellenem." (Számok 14:29). Csak a gyermekek érhették meg a bevonulást az Ígéret Földjére. Így is történt. A Paran sivatagban vándoroltak délre, északra, keletre és nyugatra negyven éven át. A Mai Aqabai öböltől a Holt tenger keleti partvidékéig, a Jordán folyó vidékét keresztül-kasul átbarangolták. Negyven év elteltével ott keltek át a Jordán folyón, ahol a túloldalon egy Jerikó nevű város állt, de ekkorra már Mózes, Áron és az idősebb generáció, mind meghaltak.

[303] The point is that the story in Gen. 4:1-15 is a bare narrative, not including the lessons now to be enforced. The two sons of Adam were Habil (in the English Bible, Abel) and Qabil (in English, Cain). Cain was the elder, and Abel the younger, -the righteous and innocent one. Presuming on the right of the elder, Cain was puffed up with arrogance and jealousy, which led him to commit the crime of murder.

A Genezis 4:1-15 erősen narratív, meseszerű, nem tartalmaz mély tanulságot. Ádám két fia Habil (Ábel) és Qabil (Káin) voltak. Káin volt az idősebb és Ábel a fiatalabb, a jámborlelkű, az ártalmatlan. Káin telve volt daccal, gőggel és irigységgel, ami a gyilkosság elkövetésére sarkalta.

إِنِّي أُرِيدُ أَن تَبُوءَ بِإِثْمِي وَإِثْمِكَ فَتَكُونَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ وَذَلِكَ جَزَاء الظَّالِمِينَ ﴿٢٩﴾

29. "For me, I intend to let thee draw on thyself my sin as well as thine, for thou wilt be among the companions of the fire, and that is the reward of those who do wrong[304]."

29. Azt akarom, hogy viseld magadon vétkemet és vétkedet, s légy a Pokol követői közt, mert ez az elkárhozottak jutalma[304].

فَطَوَّعَتْ لَهُ نَفْسُهُ قَتْلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُ فَأَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٣٠﴾

30. The (selfish) soul of the other led him to the murder of his brother: he murdered him, and became (himself) one of the lost ones.

30. Engedett lelke a (kísértésnek) és megölte fivérét. Megölte őt és a vesztesek közt lett.

فَبَعَثَ اللّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الأَرْضِ لِيُرِيَهُ كَيْفَ يُوَارِي سَوْءةَ أَخِيهِ قَالَ يَا وَيْلَتَا أَعَجَزْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هَذَا الْغُرَابِ فَأُوَارِيَ سَوْءةَ أَخِي فَأَصْبَحَ مِنَ النَّادِمِينَ ﴿٣١﴾

31. Then Allah sent a raven, who scratched the ground, to show him how to hide the shame of his brother. "Woe is me!" said he; "Was I not even able to be as this raven, and to hide the shame of my brother?" then he became full of regrets[305]-

31. Allah egy hollót küldött, ami a Földet kapirgálta, hogy láttassa vele, miképpen temesse el a szégyent, mit fivérével tett. Mondta: „Ó, jaj, nekem! Arra sem voltam jó, hogy olyan legyek, mint ez a holló és eltemessem a fivéremen (megesett) gyalázatot. Majd a megbánók közt lett[305].

مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنَّهُ مَن قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا وَلَقَدْ جَاء تْهُمْ رُسُلُنَا بِالبَيِّنَاتِ ثُمَّ إِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُم بَعْدَ ذَلِكَ فِي الأَرْضِ لَمُسْرِفُونَ ﴿٣٢﴾

32. On that account: We ordained for the Children of Israel that if any one slew a person - unless it be for murder or for spreading mischief in the land - it would be as if he slew the whole people: and if any one saved a life, it would be as if he saved the life

---

[304] My sin as well as thine: "My sin" has been interpreted as "the sin against me, in that thou slayest me": in that case thy "sin" may mean; - either "thy crime in committing a murder." or - "thy sin against thyself, for the crime causes real loss to thyself in the Hereafter."

„Vétkemet és vétkedet” Vétkemet, azaz az ellenem elkövetett vétket, hogy te megölsz engem. A te vétked pedig, hogy gyilkosságot követsz el, másrészt magad ellen vétesz, hiszen elveszted a Túlvilági boldogulást.

[305] Sawah may mean "corpse", with a suggestion of nakedness and shame in two senses: 1. the sense of being exposed without burial, and 2. the sense of being insulted by being violently deprived by the unwarranted murder, of the soul which inhabited it, - the soul, too, of a brother.

A „Sawah”, amelyet szégyennek fordítottam. Ábel mezítelen, temetetlen teste, ami a földön hevert, szégyent hozott Káinra. 1. El se temette a testet. 2. Ráébredt tette súlyára, testvére elvesztésére. Felébredt lelkiismerete.

of the whole people. Then although there came to them Our apostles with clear signs, yet, even after that, many of them continued to commit excesses in the land[306].

32. Ezért megírtuk Izrael fiainak azt, ha valaki embert öl, gyilkosul, vagy megrontásból, az olyan, mintha (a világon) minden embert megölne. De, aki életet ment olyan, mintha (a világon) minden ember életét megmentené. Eljöttek hozzájuk Prófétáink a bizonyságokkal, majd sokan közülük ezek után tékozlókká lettek a földön[306].

إِنَّمَا جَزَاء الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الأَرْضِ فَسَادًا أَن يُقَتَّلُواْ أَوْ يُصَلَّبُواْ أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُم مِّنْ خِلافٍ أَوْ يُنفَوْاْ مِنَ الأَرْضِ ذَلِكَ لَهُمْ خِزْيٌ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٣٣﴾

33. The punishment of those who wage war against Allah and His Messenger, and strive with might and main for mischief through the land is: execution, or crucifixion, or the cutting off of hands and feet from opposite sides, or exile from the land: that is their disgrace in this world, and a heavy punishment is theirs in the Hereafter[307];

33. Büntetése azoknak, kik Allahhal, az Ő Prófétájával szemben harcolnak és a Föld megrontásán buzgólkodnak (terrorizálnak), hogy leöletnek, vagy keresztre feszíttetnek, vagy levágatnak kezeik és lábaik az ellentétes oldalon, vagy száműzetnek a Földről. Ez osztályrészük az Evilágon, de a Túlvilágon övék a hatalmas szenvedés[307].

إِلاَّ الَّذِينَ تَابُواْ مِن قَبْلِ أَن تَقْدِرُواْ عَلَيْهِمْ فَاعْلَمُواْ أَنَّ اللّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٤﴾

---

[306] The story of Cain is referred to in a few graphic details in order to tell the story of Israel. Israel rebelled against Allah, slew and insulted righteous men who did them no harm but on the contrary came in all humility. When Allah withdrew His favor from Israel because of its sins and bestowed it on brother nation, the jealousy of Israel plunged it deeper into sin. To kill or seek to kill an individual because he represents an ideal is to kill all who uphold the ideal. On the other hand, to save an individual life in the same circumstances is to save a whole community.

Káin történetének mondanivalója párhuzamba kerül Izrael eseményeivel. Izrael Allah ellen lázadt. Megöltek jámbor embereket, akik nem ártottak nekik és alázattal jöttek hozzájuk. Amikor Allah megvonta tőlük a kiváltságot bűneik miatt és egy másik népnek, egy testvér-népnek juttatta azt, Izrael irigykedése mélyebbre taszította őt. Ölni, vagy ölésre felbujtani valaki ellen, aki egy ideát képvisel olyan, mintha mindenki ellen gyilkosságot követnének el, aki azt az ideát osztja. Ugyanakkor egy emberi élet megmentése olyan, mint az egész közösség megmentése.

[307] Huraba is considered the biggest sin what can one commit against humanity. Therefore, in the Islamic Criminal Law it is sanctioned very sincerely. In the time of Prophet, it meant e.g., brigandage where caravans and convoys were massacred. I can compare it today to the terrorist acts.
There are degrees according to the act what have been achieved. The sanction follows the degree of the act; therefore, the sentence may be execution, or crucifixion or maiming or exile.

Huraba az emberiség ellen elkövethető legnagyobb bűnök egyike. Ezért az Iszlám Büntető Jog ezt komolyan szankcionálja. A Próféta idején ez jelenthetett pl. útonállást, vagy banditizmust, ahol karavánokat mészároltak le. Ma ezt a terrorcselekmécsekhez tudnám hasonlítani.
Fokozatok vannak az elkövetett cselekmény súlyára vonatkozóan. A szankció az elkövetett tett súlyának felel meg, ezért az ítélet lehet kivégzés, vagy keresztre feszítés, vagy csonkítás vagy száműzés.

34. Except for those who repent before they fall into your power: in that case, know that Allah is Oft-forgiving, Most Merciful[308].

34. Kivéve, ha megbánják, mielőtt lebírod őket. Tudjátok hát, hogy Allah a Megbocsájtó, a Kegyelmes[308]!

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ اتَّقُواْ اللّهَ وَابْتَغُواْ إِلَيهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُواْ فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣٥﴾

35. O ye who believe! Do your duty to Allah, seek the means of approach unto Him, and strive with might and main in his cause: that ye may prosper[309].

35. Ó, kik hisznek! Őrizkedjetek Allahtól, keressétek Hozzá az utat és küzdjetek az Ő útján, hátha tán boldogultok[309].

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُواْ لَوْ أَنَّ لَهُم مَّا فِي الأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لِيَفْتَدُواْ بِهِ مِنْ عَذَابِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَا تُقُبِّلَ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٣٦﴾

36. As to those who reject Faith, - if they had everything on earth, and twice repeated, to give as ransom for the penalty of the Day of Judgment, it would never be accepted of them, theirs would be a grievous penalty.

36. Kik hitetlenek, ha övék lenne a Földön minden, és mégegyszer annyi, hogy magukat megváltsák vele a Feltámadás Napján, (akkor) sem fogadnák el tőlük. Övék a fájdalmas büntetés.

يُرِيدُونَ أَن يَخْرُجُواْ مِنَ النَّارِ وَمَا هُم بِخَارِجِينَ مِنْهَا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٣٧﴾

37. Their wish will be to get out of the Fire, but never will they get out therefrom: their penalty will be one that endures.

37. Ki akarnak jönni a Pokolból, de nem tudnak eljönni belőle és övék a tartós büntetés.

وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُواْ أَيْدِيَهُمَا جَزَاء بِمَا كَسَبَا نَكَالاً مِّنَ اللّهِ وَاللّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٣٨﴾

---

[308] Repentance has big power in the sight of Allah. But repentance has to come in time. When repentance represents merely a way out of the charges and sanctions than it cannot be accepted. Repentance should be performed without worldly interest.

A megbánásnak nagy ereje van Allah előtt. A megbánást viszont kellő időben kell tanúsítani. Amikor a megbánás csupán a vádak és szankciók alóli kiutat képviseli, akkor nem elfogadható. A megbánást világi érdekektől mentesen kell megvallani.

[309] Taqwa means fear Allah or do your duty to Allah or keep Allah in mind. Tawa is one of the most important features of the believer, no matter what belief one follows. Taqwa brings the Heaven closer.

Taqwa (őriszkedés) Istenfélést, Allahért való munkálkodást, de leginkább Allah állandó észben tartását jelenti. Ez az egyik legfontosabb tulajdonsága a hívőnek, függetlenül attól, mely vallás követője. A taqwa közel hozza a Mennyországot.

38. As to the thief, Male or female, cut off his or her hands: a punishment by way of example, from Allah, for their crime: and Allah is Exalted in power[310].

38. A tolvajnak és tolvajnőnek, vágjátok le kezeiket, büntetésként, mit kiérdemeltek és (elrettentő) példaként Allahtól. Allah a Nagyszerű, a Bölcs[310].

فَمَن تَابَ مِن بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ اللّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ إِنَّ اللّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٩﴾

39. But if the thief repents after his crime, and amends his conduct, Allah turneth to him in forgiveness; for Allah is Oft-forgiving, Most Merciful.

39. De aki bűnbeesése után megbánja és megjavul, Allah megenyhül felé. Mert bizony, Allah a Megbocsájtó, a Kegyelmes.

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ يُعَذِّبُ مَن يَشَاء وَيَغْفِرُ لِمَن يَشَاء وَاللّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٠﴾

40. Knowest thou not that to Allah (alone) belongeth the dominion of the heavens and the earth? He punisheth whom He pleaseth, and He forgiveth whom He pleaseth: and Allah hath power over all things[311].

---

[310] Here we touch upon jurisprudence. The Canon Law jurists are not unanimous as to the value of the property stolen, which would involve the penalty of the cutting off of the hand. Under age or person who has no control on his acts (suffering from mental disease) or beggar who stole a piece of bread cannot be sanctioned. The majority hold that petty thefts are exempt from this punishment. The general opinion is that only one hand should be cut off for the first theft, on the principle that "if thy hand or thy foot offends thee, cut them off, and cast them from thee" (Matt. 18:8). Apparently in the age of Jesus thieves were crucified (Matt. 27:38).
There are always some questions regarding Shariya law and its implementation in our age. Shariya law as other law systems can be harmonized to local laws and regulations. As other jurisdictions in the world are harmonized into the implementation of a Global jurisprudence, Shariya law can be also harmonized as far as sanctions are concerned. The main difference between Secular and Divine Law is not the sanctioning but the analyses of the motives what caused the sin. Divine Law cannot be influenced by worldly power and interest.

Az igazságszolgáltatás területén vagyunk. A lopott tárgy értéke és a lopás körülményei jelentősen befolyásolják a kimérhető szankció nagyságát. Kis értékek, élelmiszer esetén nem kell súlyos intézkedést hozni. Kiskorú, vagy tudatában korlátozott személy (pl. elmebeteg), vagy koldus, aki kenyeret lop, nem szankcionálható így. Ha szükséges volt, akkor egy kezet vágtak le. „Ha pedig a te kezed vagy a te lábad megbotránkoztat téged, vágd le azokat és vesd el magadtól; jobb néked az életre sántán vagy csonkán bemenned, hogynem két kézzel vagy két lábbal vettetned az örök tűzre” (Máté 18:8). Jézus korában a tolvajokat keresztre feszítették (Máté 27:38). Mindig kérdésként merül fel a Shariya törvény és annak alkalmazhatósága korunkban. A Shariya törvények, mint más törvényrendszerek, harmonizálhatóak a helyi törvényekkel és szabályokkal. Ahogy a világ többi joghatósága is egy Globális jogtudomány alkalmazásában harmonizálódik, a Shariya Törvénykezés is képes erre a harmonizációra, ami a szankciós fejezetet illeti. A fő különbsége a Szekuláris és Isteni eredetű Törvények között nem a szankcionálás, hanem a bűn elkövetésének motivációit analizáló megközelítésekben mutatkozik. Az Isteni eredetű Törvényeken alapuló törvénykezésre nem lehet hatással világi érdek vagy hatalom.

[311] Punishment really does not belong to mortals, but to Allah alone only, in order to keep civil society together, and protect innocent people from crime, certain principles are laid down on which people can build up their criminal law. But we must always remember that Allah not only punishes but forgives, and forgiveness is the attribute which is more prominently placed before us. It is not our wisdom that can really define the bounds of forgiveness or punishment, but His Will or Plan, which is the true standard of righteousness and justice.

A büntetés nem tartozik halandókra, ez Allah dolga csak. A polgári társadalmat egyben kell tartani, a védtelen, ártatlan embereket meg kell védeni a bűnöktől, elveket kell lefektetni, melyek a büntetőjog alapját képezhetik.

40. Nem tudod-e, hogy Allah, Övé Mindenhatósága az Egeknek és a Földnek? Azt veti kínok alá, kit Ő akar, és annak bocsájt meg, kinek Ő akar. Allah Mindenre Képes[311].

يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ لاَ يَحْزُنكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ مِنَ الَّذِينَ قَالُواْ آمَنَّا بِأَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِن قُلُوبُهُمْ وَمِنَ الَّذِينَ هِادُواْ سَمَّاعُونَ لِلْكَذِبِ سَمَّاعُونَ لِقَوْمٍ آخَرِينَ لَمْ يَأْتُوكَ يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ مِن بَعْدِ مَوَاضِعِهِ يَقُولُونَ إِنْ أُوتِيتُمْ هَذَا فَخُذُوهُ وَإِن لَّمْ تُؤْتَوْهُ فَاحْذَرُواْ وَمَن يُرِدِ اللّهُ فِتْنَتَهُ فَلَن تَمْلِكَ لَهُ مِنَ اللّهِ شَيْئًا أُوْلَئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ اللّهُ أَن يُطَهِّرَ قُلُوبَهُمْ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٤١﴾

41. O Messenger. let not those grieve thee, who race each other into unbelief: (whether it be) among those who say "We believe" with their lips but whose hearts have no faith; or it be among the Jews, - men who will listen to any lie,- will listen even to others who have never so much as come to thee. They change the words from their (right) times and places: they say, "If ye are given this, take it, but if not, beware!" If any one's trial is intended by Allah, thou hast no authority in the least for him against Allah. For such - it is not Allah's will to purify their hearts. For them there is disgrace in this world, and in the Hereafter a heavy punishment.

41. Ó Próféta! Ne szomorítsanak el azok, kik buzgólkodnak a hitetlenségben. Akik közül mondják: „hiszünk" szájaikkal, de nem hisznek szíveik. Vagy azok a Zsidók között, kik meghallói a hazugságnak, meghallói másoknak, akiknek nem jött el az, ami neked. Kiforgatják a szavakat helyeikből és mondják: „Ha ez adatott meg nektek, akkor vegyétek, de ha nem ez adatott meg, akkor vigyázzatok!" Akinek ármányát Allah akarja, hát soha nem tehetsz Allah ellen semmit. Ezek ők, kiknek szíveit Allah nem akarja megtisztítani. Az Evilágon övék a szégyen és a Túlvilágon övék a hatalmas büntetés.

سَمَّاعُونَ لِلْكَذِبِ أَكَّالُونَ لِلسُّحْتِ فَإِن جَآؤُوكَ فَاحْكُم بَيْنَهُم أَوْ أَعْرِضْ عَنْهُمْ وَإِن تُعْرِضْ عَنْهُمْ فَلَن يَضُرُّوكَ شَيْئًا وَإِنْ حَكَمْتَ فَاحْكُم بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ إِنَّ اللّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿٤٢﴾

42. (They are fond of) listening to falsehood, of devouring anything forbidden. If they do come to thee, either judge between them, or decline to interfere. If thou decline, they cannot hurt thee in the least. If thou judge, judge in equity between them. For Allah loveth those who judge in equity[312].

Minden pillanatban szemünk előtt kell, hogy lebegjen: Allah nem csak büntet, hanem meg is bocsájt és a megbocsájtás az a terület, ami előttünk sokkal szabadabban rendelkezésre áll. Nem saját bölcsességünknek kell megszabnia a megbocsájtás határait, hanem az Ő Akaratának és Tervének, ami az igazságosság és jóság alapja.

[312] In the societies of humans, we can witness some phenomenon which are present in the kingdom of the animals as well. Predators get their prey animals after cheating them while using their weak points. In human society our humbleness and good faith in people and in matters sometime is regarded as weakness. These features represent preferences in the sight of Allah but in the world people who use their evil methods like lies,

42. (Ők azok, akik) meghallói a hazugságnak, elnyelői a jogtalan haszonnak. Ha eljönnek hozzád, ítélj közöttük, vagy térj ki előlük. Ha kitérsz előlük, soha nem árthatnak neked semmit. Ha ítélsz közöttük, ítélj Igazsággal. Mert bizony, Allah szereti azt, ki igazságos[312].

وَكَيْفَ يُحَكِّمُونَكَ وَعِندَهُمُ التَّوْرَاةُ فِيهَا حُكْمُ اللهِ ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ مِن بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُوْلَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٣﴾

43. But why do they come to thee for decision, when they have (their own) law before them? - therein is the (plain) command of Allah. yet even after that, they would turn away. For they are not (really) People of Faith.

43. Miért jönnek el hozzád, hogy ítélj, mikor velük van a Tóra, s benne Allah ítélete! Majd ezután elfordulnak és ők nem azok, kik hisznek.

إِنَّا أَنزَلْنَا التَّوْرَاةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُواْ لِلَّذِينَ هَادُواْ وَالرَّبَّانِيُّونَ وَالأَحْبَارُ بِمَا اسْتُحْفِظُواْ مِن كِتَابِ اللهِ وَكَانُواْ عَلَيْهِ شُهَدَاء فَلاَ تَخْشَوُاْ النَّاسَ وَاخْشَوْنِ وَلاَ تَشْتَرُواْ بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلاً وَمَن لَّمْ يَحْكُم بِمَا أَنزَلَ اللّهُ فَأُوْلَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٤٤﴾

44. It was We who revealed the law (to Moses): therein was guidance and light. By its standard have been judged the Jews, by the prophets who bowed (as in Islam) to Allah's will, by the rabbis and the doctors of law: for to them was entrusted the protection of Allah's book, and they were witnesses thereto: therefore fear not men, but fear me, and sell not my signs for a miserable price. If any do fail to judge by (the light of) what Allah hath revealed, they are (no better than) Unbelievers.

44. Mi kinyilatkoztuk a Tórát, benne az Útmutatással és világossággal. Ezzel ítéltek a Zsidók felett a Próféták, kik alávetették magukat (Allahnak). (Azzal ítéltek) a rabbik, hittudósok, mit Allah Könyvéből el tudtak sajátítani és ennek vallói voltak. Hát ne féljétek az embereket, hanem Engem féljetek! Ne váltsátok Áyáimat aprópénzre! Aki nem azáltal ítél, amit Allah kinyilatkoztatott, azok a hitetlenek.

---

usury etc. can take benefit out of us. If Divine Laws like Torah, Gospel or Quran were regarded in the heart of people, there were no need for heavy worldly sanctioning.

Az emberek társadalmában számos olyan jelenség tapasztalható, ami az állatvilágban is előfordul. A ragadozók a zsákmányállatok gyenge pontjaira alapozva megtévesztik őket és így jutnak élelemhez. Az emberi társadalmakban az alázat, a jóhiszem emberekben és ügyekben néha gyengeségnek számít. Ezek a tulajdonságok Allah szemében előnyösek, de az evilágon vannak emberek, akik gonosz módszereikkel, mint hazugság, megtévesztés, kamatkényszer stb., hasznot húznak belőlünk. Ha az Isten által elrendelt Törvényeket, Tórát, Evangéliumot és a Koránt szívünkbe ültetnénk, nem lenne szükség erős földi szankcionálásra.

وَكَتَبْنَا عَلَيْهِمْ فِيهَا أَنَّ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ وَالأَنفَ بِالأَنفِ وَالأُذُنَ بِالأُذُنِ وَالسِّنَّ بِالسِّنِّ وَالْجُرُوحَ قِصَاصٌ فَمَن تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَّهُ وَمَن لَّمْ يَحْكُم بِمَا أَنزَلَ اللّهُ فَأُوْلَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٤٥﴾

45. We ordained therein for them: "Life for life, eye for eye, nose or nose, ear for ear, tooth for tooth, and wounds equal for equal." But if any one remits the retaliation by way of charity, it is an act of atonement for himself. And if any fail to judge by (the light of) what Allah hath revealed, they are (No better than) wrong-doers[313].

45. Megírtuk nekik ebben: „Életet életért, szemet szemért, orrot orrért, fület fülért, fogat, fogért, sebért arányos ítéletet." Aki adományt ad (megváltásként), annak az jóváírandó. Aki nem azáltal ítél, amit Allah kinyilatkoztatott, ezek ők, a bűnösök[313].

وَقَفَّيْنَا عَلَى آثَارِهِم بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَاةِ وَآتَيْنَاهُ الإِنجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَاةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٦﴾

46. And in their footsteps We sent Jesus the son of Mary, confirming the Law that had come before him: We sent him the Gospel: therein was guidance and light, and confirmation of the Law that had come before him: a guidance and an admonition to those who fear Allah.

46. Ráállítottuk nyomdokaikra Jézust, Mária fiát, megerősítve mindazt, ami előtte volt a Tórából. Megadtuk neki az Evangéliumot, benne az Útmutatást és fényt, megerősítve azt, ami előtte volt a Tórából. Útmutatásként és intésként (adtuk azt) az őrizkedőknek.

وَلْيَحْكُمْ أَهْلُ الإِنجِيلِ بِمَا أَنزَلَ اللّهُ فِيهِ وَمَن لَّمْ يَحْكُم بِمَا أَنزَلَ اللّهُ فَأُوْلَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٤٧﴾

---

313 The retaliation is prescribed in three places in the Pentateuch, Exod. 21:23-25: Leviticus 24:18-21, and Deut, 19:21. The wording in the three quotations is different, but in none of them is found the additional rider for mercy, as here. Note that in Matt. 5:38. Jesus quotes the Old Law "eye for eye," etc., and modifies it in the direction of forgiveness, but the Quranic injunction is more practical. Even where the injured one forgives; the State or Ruler is competent to take such action as is necessary for the preservation of law and order in Society. For crime has a bearing that goes beyond the interests of the person injured: The Community is affected: see 5:32.
Remitting by giving charity is not part of the Mosaic Law, but the teaching of Jesus and of Muhammad.

Mózes öt könyvében háromszor szerepel a bűnök megtorlása, Exodus 21:23-25, Leviták 24:18-21 és Deut. 19:21. A szövegezés ezekben az utalásokban kissé eltér. Egyik helyen sem találkozunk viszont a megbocsájtás, elengedés, jóvátétel gondolatával. Máté 5:38-ban Jézus a Régi Törvényt „szemet szemért stb." módosítja és a megbocsájtás irányába viszi. A Korán gyakorlatias. Még akkor is, ha a károsult megbocsájt, az Állam, vagy Uralkodó kompetens a szükséges intézkedés meghozására, ami/aki felel a közösség, vagy társadalom törvényeinek megtartásáért. A bűncselekmény sok esetben túl megy a károsult egyén által megítélhető felelősségi körön és lehet, hogy ami számára kicsinek tűnik, az a társadalom szempontjából más. Lásd 5:32.
A pénzzel, adománnyal való kár jóváírás nem része a Mózesi törvényeknek. Ez Jézus és Mohammed tanításain alapul.

47. Let the people of the Gospel judge by what Allah hath revealed therein. If any do fail to judge by (the light of) what Allah hath revealed, they are (no better than) those who rebel.

47. Hadd ítéljen az Evangélium Népe azzal, amit Allah abban kinyilakoztatott. Aki nem azzal ítél, amit Allah kinyilatkoztatott, ezek ők, a züllöttek.

وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيْمِنًا عَلَيْهِ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنزَلَ اللّهُ وَلاَ تَتَّبِعْ أَهْوَاءهُمْ عَمَّا جَاءكَ مِنَ الْحَقِّ لِكُلٍّ جَعَلْنَا مِنكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا وَلَوْ شَاء اللّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِن لِّيَبْلُوَكُمْ فِي مَآ آتَاكُم فَاسْتَبِقُوا الخَيْرَاتِ إِلَى اللهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٤٨﴾

48. To thee We sent the Scripture in truth, confirming the scripture that came before it, and guarding it in safety: so judge between them by what Allah hath revealed, and follow not their vain desires, diverging from the Truth that hath come to thee. To each among you have we prescribed a law and an open way. If Allah had so willed, He would have made you a single people, but (His plan is) to test you in what He hath given you: so strive as in a race in all virtues. The goal of you all is to Allah. it is He that will show you the truth of the matters in which ye dispute[314];

48. Lebocsátottuk neked a Könyvet az Igazzal, megerősítve azt, ami előtte volt az Írásban, s megőrizve azt. Hát ítélj közöttük azáltal, amit Allah kinyilatkoztatott és ne óhajaikat kövesd, melyekkel hozzád fordulnak, hogy eltérj az Igaztól. Mindnek megtettük közéjük a Törvényt és a szabályokat. Ha Allah akarná, egy Ummát teremtene belőletek, de próbára tesz titeket azáltal, amit

[314] The general meaning is that rules and regulations which can be implemented worldwide are of Divine origin. When men enter and fabricate, manipulate these laws and think that man-made constitutions and national jurisdictions are better than Divine laws it is a matter of time and men will fail. It happened with Jews, Christians and we Muslims are not free of that mistake, too. In our case there is an additional issue. We are going to implement literally a Divine law which is above the dimension of time and space and we link it to an earlier age. The Quranic Laws as other Divine Laws are general and provide us frames in order to work out the details in every age and region. They cannot be violated by linking them to a specific age or region permanently and implementing them as obligatory this way.
By origin mankind were a single people or nation: 4:1, and 2:213. That being so Allah could have kept us all alike, with one language, one kind of disposition, and one set of physical conditions (including climate) to live in. But in His wisdom, He gives us diversity in these things, not only at any given time, but in different periods and ages.

Az általános jelentés az, hogy a világszerte alkalmazott rendeletek és szabályozások Isteni eredetűek. Ha ezeket az ember farigcsálja, manipulálja, és azt gondolja, hogy az ember által készített alkotmányok és nemzeti joggyakorlatok jobbak, mint az Isteni eredetű törvény alkalmazás, akkor csak idő kérdése és az ember elbukik. Ez történt a Zsidókkal, Kereszténye kkel és mi, Muszlimok sem mentesültünk ettől. A mi esetünkben még valamivel számolni kell. Mi szó szerint veszünk egy Istentől származó Törvényt, ami az idő és tér dimenzió felett áll, majd ezt egy korábbi korhoz kötjük. A Korán Törvényei, ahogy más Isteni eredetű Törvények, általánosak, keretet biztosítanak arra, hogy minden korban és régióban kidolgozzuk a részleteket. Nem lehet tartósan ráerőszakolni ezeket egy specifikus korra, majd annak alkalmazását így kötelezően előírni.
Az emberek valaha egy Umma, nemzet voltak. (4:1 és 2:213). Ha Allah úgy akarta volna, akkor ebben a formában tartott volna meg, egy nyelvvel, egy elhelyezkedéssel, ugyanolyan fizikai bírással, tűrőképességgel. De az Ő bölcsességével diverzitást rendelt közénk, ami miatt mások vagyunk koronként és helyenként.

már elküldött nektek. Versengjetek hát a jókban! Allahhoz vezet visszautatok mind, Aki kihirdeti majd nektek azt, amiben különböztetek[314].

وَأَنِ احْكُم بَيْنَهُم بِمَآ أَنزَلَ اللّهُ وَلاَ تَتَّبِعْ أَهْوَاءهُمْ وَاحْذَرْهُمْ أَن يَفْتِنُوكَ عَن بَعْضِ مَا أَنزَلَ اللّهُ إِلَيْكَ فَإِن تَوَلَّوْاْ فَاعْلَمْ أَنَّمَا يُرِيدُ اللّهُ أَن يُصِيبَهُم بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ لَفَاسِقُونَ ﴿٤٩﴾

49. And this (He commands): Judge thou between them by what Allah hath revealed, and follow not their vain desires, but beware of them lest they beguile thee from any of that (teaching) which Allah hath sent down to thee. And if they turn away, be assured that for some of their crime it is Allah's purpose to punish them. And truly most men are rebellious.

49. Ítélj hát közöttük azáltal, amit Allah kinyilatkoztatott, ne kövesd óhajaikat és óvakodj attól, nehogy megkísértsenek néhány olyan dologban, amit Allah neked nyilatkoztatott ki. Ha szembe fordulnak, tudd, hogy Allah néhány bűnük miatt le akar sújtani rájuk. Mert bizony sok ember züllött.

أَفَحُكْمَ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللّهِ حُكْمًا لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٥٠﴾

50. Do they then seek after a judgment of (the days of) ignorance? But who, for a people whose faith is assured, can give better judgment than Allah[315].

50. A Dzsahiliya (Pogány kori) ítéletére vágynak tán? Ki szebb Ítélő Allahnál azok számára, akik bizonyosak[315]*?*

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ لاَ تَتَّخِذُواْ الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى أَوْلِيَاء بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاء بَعْضٍ وَمَن يَتَوَلَّهُم مِّنكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ إِنَّ اللّهَ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥١﴾

51. O ye who believe! take not the Jews and the Christians for your friends and protectors: They are but friends and protectors to each other. And he amongst you that turns to them (for friendship) is of them. Verily Allah guideth not a people unjust[316].

---

[315] The Days of Ignorance were the days of tribalism, feuds and selfish accentuation of differences in man. Those days are really not yet over. It is the mission of Islam to take us away from that false mental attitude, towards the true attitude of Unity. In our age Jahiliya returns to some places under the cover of Islam. It is our responsibility to stop it and follow the right instructions and right conduct.

A Dzsahiliya, azaz Pogány kori szokások, amikor a törzsiség, viszály és önző érdekek vontak határt emberek között. Ezeknek a napoknak nincs vége. Az Iszlám egyik küldetése volt, hogy a hamis gondolkodástól, útvezetéstől kimentsen minket az Egység felé. Korunkban a Dzsahiliya az Iszlám leple alatt visszatér néhány helyre. A mi felelősségünk az, hogy ezt megállítsuk, majd a helyes instrukciókat és magatartást kövessük.

[316] There are some misunderstandings about this verse. First of all, we have to be aware about the love of Allah towards us. No matter we belong to which religion or affiliation the love and grace of Allah is there for us. Secondly, we cannot speak about people in general. If we state that Jews or Christians in general are bad, they can also state that we Muslims in general are bad. Therefore, we have to go down to the details and find the real point. Giving all my respect to H. E. Yusuf Ali, based on the above principles I'd like to suggest to change

51. Ó, kik hisznek! Ne vegyétek (azokat) a Zsidókat és Kereszténveket oltalmazókul, (akik köztük) egymás oltalmazói (a ti ellenetekben). Aki közületek hozzájuk fordul, az közülük való lesz. Mert bizony, Allah nem vezeti a bűnösök népét[316].

فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ يُسَارِعُونَ فِيهِمْ يَقُولُونَ نَخْشَى أَن تُصِيبَنَا دَآئِرَةٌ فَعَسَى اللّهُ أَن يَأْتِيَ بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِّنْ عِندِهِ فَيُصْبِحُواْ عَلَى مَا أَسَرُّواْ فِي أَنْفُسِهِمْ نَادِمِينَ ﴿٥٢﴾

52. Those in whose hearts is a disease - thou seest how eagerly they run about amongst them, saying: "We do fear lest a change of fortune bring us disaster." Ah! perhaps Allah will give (thee) victory, or a decision according to His will. Then will they repent of the thoughts which they secretly harboured in their hearts.

52. Látod azokat, kiknek szívében betegség honol? Közülük a törtetők mondják: „Félünk, hogy a fordulat gyötrelmet hoz ránk." Meglehet, hogy Allah elhozza a győzelmet, vagy mást, ami Tőle jön, és megbánják, mire ráébrednek, amit eltitkoltak magukban.

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُواْ أَهَؤُلاء الَّذِينَ أَقْسَمُواْ بِاللّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ إِنَّهُمْ لَمَعَكُمْ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَأَصْبَحُواْ خَاسِرِينَ ﴿٥٣﴾

53. And those who believe will say: "Are these the men who swore their strongest oaths by Allah, that they were with you?" All that they do will be in vain, and they will fall into (nothing but) ruin.

53. Akik hisznek, mondják: „Ezek azok tán, kik Allahra esküdtek hitükre fogadkozva, hogy veled lesznek?" Tetteik romba dőltek és vesztesek lettek.

---

this English translation: "O ye who believe! Take not the Jews and the Christians for your friends and protectors: They are but friends and protectors to each other." My suggestion is: "O ye who believe! Take not **those** Jews and **those** Christians for your friends and protectors **who are** friends and protectors to each other (against you)." Even the Arabic text is giving this meaning. In my humble opinion the intention of Allah is to exclude from our friendship those Jews and those Christians who are each other's friends in order to establish alliance against us. The warning against them is logic. I think the ever-loving Allah is not asking from us to exclude all Jews and all Christians categorically from our name list. Among them are also very nice and righteous people and our Quran confirms that.

Akad néhány félreértés e vers értelmezése körül. Először is tudatosítanunk kell Allah felénk megnyilvánuló szeretetét. Mindegy, hogy milyen vallás vagy hovatartozás a sorsunk, Allah szeretete mindig vár ránk. Másodszor, nem beszélhetünk az emberekről általában. Ha azt állítjuk, hogy a Zsidók és a Keresztények általában rosszak, akkor ők szintén azt nyilatkozhatják, hogy a Muszlimok általában rosszak. Ezért érdemes a részleteket is feltárni. Minden tiszteletem mellett Yusuf Ali Őexcellenciájának, de a fenti elvek alapján javaslom ennek az angol fordításnak a megváltoztatását: „Ó, kik hisznek! Ne vegyétek a Zsidókat és Kereszténveket oltalmazókul: Ők egymás oltalmazói." Ehelyett javaslom: „Ó, kik hisznek! Ne vegyétek **azokat** a Zsidókat és **azokat** a Kereszténveket oltalmazókul, **akik** egymás oltalmazói (ellenetek). Az Arab szöveg is ezt adja ki. Az én alázatos véleményem szerint Allah szándéka azoknak a Zsidóknak és Kereszténveknek kizárása a mi baráti körünkből, akik egymás oltalmazói annak érdekében, hogy ellenünk szövetséget alkossanak. Így a figyelmeztetés logikus. Úgy gondolom, az örökké szerető Allah nem kéri tőlünk, hogy kategorikusan töröljünk minden Zsidót és Kereszténvt a névlistánkról. Köztük vannak kiváló és tiszta emberek, amit a mi Koránunk meg is erősít.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ مَن يَرْتَدَّ مِنكُمْ عَن دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللّهِ وَلاَ يَخَافُونَ لَوْمَةَ لآئِمٍ ذَلِكَ فَضْلُ اللّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاء وَاللّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٤﴾

54. O ye who believe! if any from among you turn back from his Faith, soon will Allah produce a people whom He will love as they will love Him, - lowly with the believers, mighty against the rejecters, fighting in the way of Allah, and never afraid of the reproaches of such as find fault. That is the grace of Allah, which He will bestow on whom He pleaseth. And Allah encompasseth all, and He knoweth all things[317].

54. Ó, kik hisznek! Ki kivetkőzik köztetek vallásából, hát Allah el fog hozni egy népet, akiket Ő szeret, s akik Őt szeretni fogják, jámborságot árasztva a hívők felé és zordságot a hitetlenek felé. (Ők majd) küzdenek Allah útján és nem félnek a gáncsoskodók gáncsaitól. Ez Allah kiváltsága, amit annak ad, akinek Ő akarja. Allah a Mindent Átfogó, a Mindentudó[317].

إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُواْ الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلاَةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ ﴿٥٥﴾

55. Your (real) friends are (no less than) Allah, His Messenger, and the (fellowship of) believers, - those who establish regular prayers and regular charity, and they bow down humbly (in worship).

55. A ti Oltalmazótok Allah, az Ő Prófétája, akik hisznek, imára állnak, kötelező adományt adnak, s ők térdeplők.

وَمَن يَتَوَلَّ اللّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُواْ فَإِنَّ حِزْبَ اللّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ ﴿٥٦﴾

56. As to those who turn (for friendship) to Allah, His Messenger, and the (fellowship of) believers, - it is the fellowship of Allah that must certainly triumph.

56. Ki Allahhoz, az Ő Prófétájához és a hívőkhöz fordul, hát (ők) Allah gárdája, ők a győztesek!

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ لاَ تَتَّخِذُواْ الَّذِينَ اتَّخَذُواْ دِينَكُمْ هُزُوًا وَلَعِبًا مِّنَ الَّذِينَ أُوتُواْ الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ وَالْكُفَّارَ أَوْلِيَاء وَاتَّقُواْ اللّهَ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٥٧﴾

57. O ye who believe! take not for friends and protectors those who take your religion for a mockery or sport, - whether among those who received the Scripture before you, or among those who reject Faith; but fear ye Allah, if ye have faith (indeed).

---

[317] History is the sequence of nations who replace each other. When a nation comes it demonstrates strength, faith, devotion and order. It has his period of prosperity but when its moral and faith declines it starts to fall physically and economically. Then Allah sends a new nation. Everything starts and ends with faith and moral.

A történelem nem más, mint népek egymásutánisága, akik egymás helyébe lépnek. Amikor egy nemzet megjelenik, erőt, hitet, eltökéltséget és rendet mutat. Ekkor hamar beköszönt a felvirágzás időszaka. De, amikor az erkölcs, hit hanyatlani kezd, akkor a fizikai és gazdasági bukás is látótérbe kerül. Majd Allah egy új népet küld. Minden az erkölccsel, hittel kezdődik és végződik.

57. Ó, kik hisznek! Azok közül, kiknek már eljött az Írás előttetek, majd vallásotokat nevetség tárgyává, játékká teszik és a hitetleneket, ne vegyétek oltalmazóul. Őrizkedjetek Allahtól, ha hívők vagytok.

وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلاَةِ اتَّخَذُوهَا هُزُوًا وَلَعِبًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لاَّ يَعْقِلُونَ ﴿٥٨﴾

58. When ye proclaim your call to prayer they take it (but) as mockery and sport; that is because they are a people without understanding.

58. Ha imára hívnak titeket, ők azt nevetségesnek, játéknak tartják, mert ők egy nép, akik nem érik fel.

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ هَلْ تَنقِمُونَ مِنَّا إِلاَّ أَنْ آمَنَّا بِاللّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلُ وَأَنَّ أَكْثَرَكُمْ فَاسِقُونَ ﴿٥٩﴾

59. Say: "O people of the Book! Do ye disapprove of us for no other reason than that we believe in Allah, and the revelation that hath come to us and that which came before (us), and (perhaps) that most of you are rebellious and disobedient?"

59. Mondd: „Ó, Könyv Népe! Elítéltek-e minket csupán azért, mert hiszünk Allahban, amit nekünk kinyilatkoztatott, és abban, amit előtte kinyilatkoztatott? Mert bizony, többségetek züllött!"

قُلْ هَلْ أُنَبِّئُكُم بِشَرٍّ مِّن ذَلِكَ مَثُوبَةً عِندَ اللّهِ مَن لَّعَنَهُ اللّهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمُ الْقِرَدَةَ وَالْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتَ أُوْلَئِكَ شَرٌّ مَّكَاناً وَأَضَلُّ عَن سَوَاء السَّبِيلِ ﴿٦٠﴾

60. Say: "Shall I point out to you something much worse than this, (as judged) by the treatment it received from Allah. those who incurred the curse of Allah and His wrath, those of whom some He transformed into apes and swine, those who worshipped evil; - these are (many times) worse in rank, and far more astray from the even path[318]!"

60. Mondd: „Elhozzam-e hírét számotokra az ennél rosszabb viszonzásnak Allahtól? Akiket Allah elátkozott, akikre megharagudott és majmokká, disznókká tette meg őket? Akik hamis istenségekhez fohászkodtak? Ők azok, akiknek helye gyatrább és jobban letévedtek az útról[318]."

وَإِذَا جَآؤُوكُمْ قَالُوَاْ آمَنَّا وَقَد دَّخَلُواْ بِالْكُفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُواْ بِهِ وَاللّهُ أَعْلَمُ بِمَا كَانُواْ يَكْتُمُونَ ﴿٦١﴾

61. When they come to thee, they say: "We believe": but in fact they enter with a mind against Faith, and they go out with the same but Allah knoweth fully all that they hide.

[318] See 2:65

Lásd 2:65

61. Midőn eljönnek hozzád és mondják: „Hiszünk." De ők hitetlenséggel térnek be és azzal is távoznak. Allah a Legjobb Ismerője annak, amit eltitkolnak.

وَتَرَى كَثِيرًا مِّنْهُمْ يُسَارِعُونَ فِي الإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَأَكْلِهِمُ السُّحْتَ لَبِئْسَ مَا كَانُواْ يَعْمَلُونَ ﴿٦٢﴾

62. Many of them dost thou see, racing each other in sin and rancour, and their eating of things forbidden. Evil indeed are the things that they do.

62. Sokat látsz közülük, akik versengenek a vétkekben, ellenségeskedésben, a jogtalan elnyelésében (uzsora). Gyalázat az, amit tesznek!

لَوْلاَ يَنْهَاهُمُ الرَّبَّانِيُّونَ وَالأَحْبَارُ عَن قَوْلِهِمُ الإِثْمَ وَأَكْلِهِمُ السُّحْتَ لَبِئْسَ مَا كَانُواْ يَصْنَعُونَ ﴿٦٣﴾

63. Why do not the rabbis and the doctors of Law forbid them from their (habit of) uttering sinful words and eating things forbidden? Evil indeed are their works[319].

63. Miért nem vetnek véget vétkes beszédeiknek, a jogtalan elnyelésének a rabbik és hittudósok? Gyalázat az, amit tesznek[319].

وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللهِ مَغْلُولَةٌ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَلُعِنُواْ بِمَا قَالُواْ بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ كَيْفَ يَشَاء وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِّنْهُم مَّا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا وَأَلْقَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاء إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ كُلَّمَا أَوْقَدُواْ نَارًا لِّلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا اللهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الأَرْضِ فَسَادًا وَاللهُ لاَ يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٦٤﴾

64. The Jews say: "Allah's hand is tied up." Be their hands tied up and be they accursed for the (blasphemy) they utter. Nay, both His hands are widely outstretched: He giveth and spendeth (of His bounty) as He pleaseth. But the revelation that cometh to thee from Allah increaseth in most of them their obstinate rebellion and blasphemy. Amongst them we have placed enmity and hatred till the Day of Judgment. Every time they kindle the fire of war, Allah doth extinguish it; but they (ever) strive to do mischief on earth. And Allah loveth not those who do mischief.

64. A Zsidók mondják: „Allah keze kötve van." Az ő kezeik vannak megkötve és átok ül rajtuk azáltal, amit mondanak. Mi több! Az Ő kezei kitárultak, arra áldoznak, amire Ő akar. Sokakat közülük zsarnokságban és tagadásban gyarapít az, ami neked Uradtól kinyilatkoztatott. A Feltámadás Napjáig közéjük vetettük az ellenségeskedést és haragot. Ahányszor a háború tüzét szítják, Allah kioltja azt. Buzgólkodnak, hogy a Földön rontsanak, de Allah nem szereti a megrontókat.

[319] In this verse the evil concerns the sinful people but not the rabbis and doctors of Law.

Ebben a versben a gyalázat szó a bűnös emberekre és nem a rabbikra, hittudósokra vonatkozik.

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ آمَنُواْ وَاتَّقَوْاْ لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلأَدْخَلْنَاهُمْ جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٦٥﴾

65. If only the People of the Book had believed and been righteous, We should indeed have blotted out their iniquities and admitted them to gardens of bliss.

65. Ha a Könyv Népe hinne, őrizkedne, levennénk róluk rossztéteményeiket és bevezetnénk Őket a Gyönyörök Kertjeibe.

وَلَوْ أَنَّهُمْ أَقَامُواْ التَّوْرَاةَ وَالإِنجِيلَ وَمَا أُنزِلَ إِلَيهِم مِّن رَّبِّهِمْ لأَكَلُواْ مِن فَوْقِهِمْ وَمِن تَحْتِ أَرْجُلِهِم مِّنْهُمْ أُمَّةٌ مُّقْتَصِدَةٌ وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ سَاء مَا يَعْمَلُونَ ﴿٦٦﴾

66. If only they had stood fast by the Law, the Gospel, and all the revelation that was sent to them from their Lord, they would have enjoyed happiness from every side. There is from among them a party on the right course: but many of them follow a course that is evil.

66. Ha megtartották volna a Tórát, Evangéliumot, és amit Uruk nekik kinyilatkoztatott, akkor ehetnének mindabból, ami felettük és lábaik alatt (kínálkozik). Köztük van egy nép, kik helyes úton járnak, de sokan közülük rosszat tesznek.

يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ وَإِن لَّمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللّهَ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٦٧﴾

67. O Messenger. proclaim the (message) which hath been sent to thee from thy Lord. If thou didst not, thou wouldst not have fulfilled and proclaimed His mission. And Allah will defend thee from men (who mean mischief). For Allah guideth not those who reject Faith.

67. Ó, Próféta! Továbbítsd az Üzenetet, amit Urad neked küldött. Ha nem teszed, akkor nem továbbítottad az Üzenetét. Allah megóv téged az emberektől. Mert bizony, Allah nem vezeti a hitetlenek népét.

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَسْتُمْ عَلَى شَيْءٍ حَتَّىَ تُقِيمُواْ التَّوْرَاةَ وَالإِنجِيلَ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِّنْهُم مَّا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا فَلاَ تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٦٨﴾

68. Say: "O People of the Book! ye have no ground to stand upon unless ye stand fast by the Law, the Gospel, and all the revelation that has come to you from your Lord." It is the revelation that cometh to thee from thy Lord, that increaseth in most of them their obstinate rebellion and blasphemy. But sorrow thou not over (these) people without Faith.

68. Ó, Könyv Népe! Semmire se valók vagytok addig, míg meg nem tartjátok a Tórát, az Evangéliumot, és mit Uratok kinyilatkoztatott. Az, mi neked Uradtól kinyilatkoztatott sokakat közülük zsarnokságban és tagadásban gyarapítja. Ne búslakodj a hitetlenek népéért.

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُواْ وَالَّذِينَ هَادُواْ وَالصَّابِؤُونَ وَالنَّصَارَى مَنْ آمَنَ بِاللّهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ وعَمِلَ صَالِحًا فَلاَ خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلاَ هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٩﴾

69. Those who believe (in the Qur'an), those who follow the Jewish (scriptures), and the Sabians and the Christians, - any who believe in Allah and the Last Day, and work righteousness, - on them shall be no fear, nor shall they grieve[320].

69. Kik hisznek, kik (istenfélő) Zsidók, (istenfélő) Szábeusok és (istenfélő) Keresztények, akik hiszik Allahot és a Végítélet Napját, jókat tesznek, hát nem kell félniük és nem kell bánkódniuk[320].

لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَأَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ رُسُلاً كُلَّمَا جَاءهُمْ رَسُولٌ بِمَا لاَ تَهْوَى أَنْفُسُهُمْ فَرِيقًا كَذَّبُواْ وَفَرِيقًا يَقْتُلُونَ ﴿٧٠﴾

70. We took the covenant of the Children of Israel and sent them apostles, every time, there came to them an apostle with what they themselves desired not - some (of these) they called impostors, and some they (go so far as to) slay.

70. Izrael fiainak egyezségét vettük, majd Prófétákat küldtünk nekik. Ahányszor olyan Próféta jött el hozzájuk, akiben nem lelték örömüket, egy részüket meghazudtolták, másik részüket megölték.

وَحَسِبُواْ أَلاَّ تَكُونَ فِتْنَةٌ فَعَمُواْ وَصَمُّواْ ثُمَّ تَابَ اللّهُ عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُواْ وَصَمُّواْ كَثِيرٌ مِّنْهُمْ وَاللّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿٧١﴾

71. They thought there would be no trial (or punishment); so they became blind and deaf; yet Allah (in mercy) turned to them; yet again many of them became blind and deaf. But Allah sees well all that they do[321].

71. Arra számítottak, hogy nem lesz megpróbáltatás, megvakultak, megsüketültek, de Allah megenyhült feléjük, majd sokan közülük vakok és süketek (maradtak). Allah Látója annak, amit tesznek[321].

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُواْ إِنَّ اللّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَقَالَ الْمَسِيحُ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اعْبُدُواْ اللّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ إِنَّهُ مَن يُشْرِكْ بِاللّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللّهُ عَلَيهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنصَارٍ ﴿٧٢﴾

72. They do blaspheme who say: "(Allah) is Christ the son of Mary." But said Christ: "O Children of Israel! worship Allah, my Lord and your Lord." Whoever joins other

---

[320] See 2:62

Lásd 2:62

[321] It doesn't mean physical blindness and deafness. If one is not going to open his eyes and ears it is the same as if he was blind and deaf.

Ez nem fizikai vakságot és süketséget jelent. Ha valaki nem akarja megnyitni szemét és fülét, az olyan, mintha vak és süket lenne.

gods with Allah, - Allah will forbid him the garden, and the Fire will be his abode. There will for the wrong-doers be no one to help[322].

72. Tagadnak azok, akik mondják: „Mert bizony, Allah, Ő Krisztus, Mária fia." De Krisztus így szólt: „Ó, Izrael fiai! Imádkozzatok Allahhoz, (Aki) Uram és Uratok." Aki társat állít Allahnak, annak Allah megtiltja az Égi Kerteket, hajléka a Pokol és nincs pártfogója az elkárhozottaknak[322].

لَّقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُواْ إِنَّ اللّهَ ثَالِثُ ثَلاَثَةٍ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلاَّ إِلَهٌ وَاحِدٌ وَإِن لَّمْ يَنتَهُواْ عَمَّا يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُواْ مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٣﴾

73. They do blaspheme who say: Allah is one of three in a Trinity: for there is no god except One Allah. If they desist not from their word (of blasphemy), verily a grievous penalty will befall the blasphemers among them.

73. Tagadnak, akik mondják: „Mert bizony, Allah a harmadik a háromból (Szentháromságból egy)." Nincs más Isten, csak az Egy Isten. Ha nem fejezik be azt, amit mondanak, megérinti azokat, kik hitetlenek közülük, a fájdalmas büntetés.

أَفَلاَ يَتُوبُونَ إِلَى اللّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَهُ وَاللّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٧٤﴾

74. Why turn they not to Allah, and seek His forgiveness? For Allah is Oft- forgiving, Most Merciful.

74. Miért nem fordulnak megbánással Allahhoz, kérve az Ő bűnbocsánatát? Allah a Megbocsájtó, a Kegyelmes.

مَّا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلاَّ رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِ الرُّسُلُ وَأُمُّهُ صِدِّيقَةٌ كَانَا يَأْكُلاَنِ الطَّعَامَ انظُرْ كَيْفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ الآيَاتِ ثُمَّ انظُرْ أَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿٧٥﴾

75. Christ the son of Mary was no more than an apostle; many were the apostles that passed away before him. His mother was a woman of truth. They had both to eat their (daily) food. See how Allah doth make His signs clear to them; yet see in what ways they are deluded away from the truth[323]!

---

[322] Matt. 4:10, where Christ rebukes Satan for desiring the worship of other than Allah: John 20:17, where Christ says to Mary Magdalene, "Go unto my brethren, and say unto them, I ascend unto my Father and your Father; and to my God and your God." Also, Luke 18:19, where Christ rebukes a certain ruler for calling him Good Master: "Why callest thou me good? None is good, save One, that is, Allah." In Mark 12:29 Jesus says: "The first of all the commandments is, Hear 0 Israel; the Lord our God is One Lord."

Máté 4:10, Jézus rendre utasítja a Sátánt, hogy csakis Allahhoz forduljon imával. János 20:17, Jézus így szól Mária Magdolnához: „Monda néki Jézus: Ne illess engem; mert nem mentem még fel az én Atyámhoz; hanem menj az én atyámfiaihoz és mondd nékik: Felmegyek az én Atyámhoz és a ti Atyátokhoz, és az én Istenemhez, és a ti Istenetekhez." Lukács 18:19, ahol Jézus megszid egy főembert, amiért Jó Mesternek szólította: „Monda pedig néki Jézus: Miért mondasz engem jónak? Nincs senki jó, csak egy, az Isten." Vagy Márk 12:29, ahol Jézus így szól: „Halljad Izráel: Az Úr, a mi Istenünk egy Úr."

[323] She never claimed that she was a mother of God, or that her son was God. She was a pious virtuous woman. Note how logically the argument has led up to blasphemies associated with the names of Jesus and Mary, and in the following verses to the worship of senseless stocks and stones. Allah is One; His Message is one; yet how people's perversity transforms truth into falsehood, religion into superstition!

75. Krisztus, Mária fia nem más, mint Próféta, aki előtt sok Próféta haladt el. Az ő anyja őszinte volt, mindketten ették (földi) étküket. Nézd, hogy nyilvánítjuk ki nekik az Áyákat, majd nézd, miként térnek ki[323].

قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللّهِ مَا لاَ يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلاَ نَفْعًا وَاللّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٧٦﴾

76. Say: "Will ye worship, besides Allah, something which hath no power either to harm or benefit you? But Allah, - He it is that heareth and knoweth all things."

76. Mondd: Ahhoz imádkoztok-e Allahon kívül, aminek nincs képessége arra, hogy ártson, vagy használjon nektek? Allah! Ő a Meghallgató, a Mindentudó.

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لاَ تَغْلُواْ فِي دِينِكُمْ غَيْرَ الْحَقِّ وَلاَ تَتَّبِعُواْ أَهْوَاء قَوْمٍ قَدْ ضَلُّواْ مِن قَبْلُ وَأَضَلُّواْ كَثِيرًا وَضَلُّواْ عَن سَوَاء السَّبِيلِ ﴿٧٧﴾

77. Say: "O people of the Book! exceed not in your religion the bounds (of what is proper), trespassing beyond the truth, nor follow the vain desires of people who went wrong in times gone by, - who misled many, and strayed (themselves) from the even way[324].

77. Ó, Írás Népe! Ne erőltessetek rá vallásotokra mást, csak az Igazat. Ne kövessétek azok óhajait, akik azelőtt eltévelyedtek, majd sokakat eltévelyítettek, de magukat tévelyítették le az útról[324].

لُعِنَ الَّذِينَ كَفَرُواْ مِن بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَى لِسَانِ دَاوُودَ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ذَلِكَ بِمَا عَصَوا وَّكَانُواْ يَعْتَدُونَ ﴿٧٨﴾

78. Curses were pronounced on those among the Children of Israel who rejected Faith, by the tongue of David and of Jesus the son of Mary: because they disobeyed and persisted in excesses[325].

Mária nem követelte magának soha azt a címet, hogy ő egy Isten anyja, vagy, hogy a fia egy Isten. Ő jámbor, erényes asszony volt. Látnivaló, milyen logikusan vezeti fel az érveket a blaszfémiáig, ami Jézus és Mária nevéhez kötődik. A következő versekben szóba kerülnek az élettelen kövekhez intézett imák is. Allah Egy, az Ő Üzenete Egy, akárhogy változtatja át az emberek romlottsága ezt hamis hitté, babonává.

[324] See 2:108

Lásd: 2:108

[325] The Psalms of David have several passages of imprecations against the wicked. Psalms 109:17-18; 78:21-22, "Therefore the Lord heard this and was wroth; so a fire was kindled against Jacob, and anger also came up against Israel; because they believed not in God, and trusted not in His salvation"; Psalms 69:22-28, and Psalms 5:10. Matt. 23:33, "Ye serpents, ye generation of vipers, how can ye escape the damnation of Hell? Also Matt. 12:34.

Dávid, Zsoltárok Könyvében átkot szór a gonoszokra. Zsoltárok 109:17-18; 78:21-22. „[17]Mivelhogy szerette az átkot, azért érte el őt; és mivel nem volt kedve az áldáshoz, azért távozék az el ő tőle. [18]Úgy öltözte fel az átkot, mint a ruháját, azért ment beléje, mint a víz, és az ő csontjaiba, mint az olaj.” „[21]Meghallotta az Úr és megharagudott ezért, és tűz gyulladt fel Jákób ellen, és harag gerjedt fel Izráel ellen; [22]Mert nem hittek Istenben,

78. Átkot szór Dávid és Jézus, Mária fia nyelve azokra, kik tagadnak Izrael fiai közül, miáltal engedetlenek voltak és törvényt sértettek[325].

كَانُواْ لاَ يَتَنَاهَوْنَ عَن مُّنكَرٍ فَعَلُوهُ لَبِئْسَ مَا كَانُواْ يَفْعَلُونَ ﴿٧٩﴾

79. Nor did they (usually) forbid one another the iniquities which they committed: evil indeed were the deeds which they did.

79. Nem vetettek véget egymás közt a bűnöknek, miket elkövettek és becstelen, mit tettek.

تَرَى كَثِيرًا مِّنْهُمْ يَتَوَلَّوْنَ الَّذِينَ كَفَرُواْ لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ أَنفُسُهُمْ أَن سَخِطَ اللّهُ عَلَيْهِمْ وَفِي الْعَذَابِ هُمْ خَالِدُونَ ﴿٨٠﴾

80. Thou seest many of them turning in friendship to the Unbelievers. Evil indeed are (the works) which their souls have sent forward before them (with the result), that Allah's wrath is on them, and in torment will they abide.

80. Sokat látsz közülük, kik a hitetlenek felé fordulnak. Becstelen az, amit lelkük előreküldött, mert bizony, Allah haragja rajtuk van és a büntetésben ők mindörökkön lesznek.

وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِالله والنَّبِيِّ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مَا اتَّخَذُوهُمْ أَوْلِيَاء وَلَكِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٨١﴾

81. If only they had believed in Allah, in the Messenger, and in what hath been revealed to him, never would they have taken them for friends and protectors, but most of them are rebellious wrong-doers.

81. Ha hittek volna Allahban, a Prófétában és abban, mi neki kinyilatkoztatott, akkor nem vették volna őket oltalmazókul. De a legtöbb közülük züllött.

لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِّلَّذِينَ آمَنُواْ الْيَهُودَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُواْ وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُمْ مَّوَدَّةً لِّلَّذِينَ آمَنُواْ الَّذِينَ قَالُوَاْ إِنَّا نَصَارَى ذَلِكَ بِأَنَّ مِنْهُمْ قِسِّيسِينَ وَرُهْبَانًا وَأَنَّهُمْ لاَ يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٨٢﴾

82. Strongest among men in enmity to the believers wilt thou find the Jews and Pagans; and nearest among them in love to the believers wilt thou find those who say, "We are Christians": because amongst these are men devoted to learning and men who have renounced the world, and they are not arrogant[326].

és nem bíztak az ő segedelmében, De folytathatnánk, Zsoltárok 69:22-28, 5:10, Máté is megszólal 23:33: „Kígyók, mérges kígyóknak fajzatai, miképpen kerülitek ki a gyehennának büntetését?" Továbbá Máté 12:34 stb.

[326] This verse refers to the event of Jabbar and his group who were sent by the Prophet to seek asylum from Nagashi, the King of Abyssinia. At this time the Jews supported Quraish against the Prophet. Nagashi and his followers were such sincere Christians that they appreciated Muslim virtues, as did the Abyssinians to whom Muslim refugees went during the persecution in Makkah.
Qissis: I have translated as "devoted to learning. It seems to be a foreign word, possibly Abyssinian rather than Syriac, as the reference seems to be to the Abyssinian Christians. Their real devotion to learning and the

82. Úgy találod, hogy a legelvetemültebb emberek ellenségeskedésben azokkal szemben, kik hisznek, a Zsidók és azok, akik társakat állítanak (pogányok). Úgy találod, hogy legközelebb szeretetben azokhoz, kik hisznek, azok állnak, akik mondják: „Mi Keresztények vagyunk." Ez azért van, mert köztük lelkészek és szerzetesek vannak, akik nem fellengzenek[326].

وَإِذَا سَمِعُواْ مَا أُنزِلَ إِلَى الرَّسُولِ تَرَى أَعْيُنَهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُواْ مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ﴿٨٣﴾

83. And when they listen to the revelation received by the Messenger, thou wilt see their eyes overflowing with tears, for they recognise the truth: they pray: "Our Lord! we believe; write us down among the witnesses.

83. Ha meghallják azt, ami a Prófétára kinyilatkoztatott, látod szemeiket megtelni könnyel azáltal, amit megtudtak az Igazságból. Mondják: „Urunk! Hiszünk és írj be minket a hitvallók közé!"

وَمَا لَنَا لاَ نُؤْمِنُ بِاللّهِ وَمَا جَاءنَا مِنَ الْحَقِّ وَنَطْمَعُ أَن يُدْخِلَنَا رَبُّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ ﴿٨٤﴾

84. "What cause can we have not to believe in Allah and the truth which has come to us, seeing that we long for our Lord to admit us to the company of the righteous?"

84. „Miért ne hinnénk Allahban és abban, ami eljött hozzánk az Igazságból, miközben arra sóvárgunk, hogy Urunk befogadjon minket a jóravaló népek közé?"

فَأَثَابَهُمُ اللّهُ بِمَا قَالُواْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاء الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٥﴾

85. And for this their prayer hath Allah rewarded them with gardens, with rivers flowing underneath, - their eternal home. Such is the recompense of those who do good.

85. Miáltal ezt mondják, Allah Égi Kertekkel viszonozza nekik, mik alatt folyók futnak, miben ők mindörökkön lesznek. Ez jutalma a jó lelkeknek.

وَالَّذِينَ كَفَرُواْ وَكَذَّبُواْ بِآيَاتِنَا أُوْلَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿٨٦﴾

86. But those who reject Faith and belie our Signs, - they shall be companions of Hell-fire.

86. Akik tagadnak és meghazudtolják Áyáinkat, azok a Pokol gazdái.

---

renunciation of the world by the Monastic Orders are contrasted with the hypocrisy and arrogance of the Pharisees and Scribes.

Ez a vers Dzsabbar és csapatának esetére utal, akiket a Próféta Nagashihoz, Abesszínia Királyához küldött, hogy nála kérjenek menedéket. Ebben az időben a Zsidók Quraish támogatói voltak a Próféta ellenében. Nagashi és követői mélyen hívő Keresztények voltak, akik nagyra értékelték a Muszlimok erényét, ahogy az Abesszinek is, akik a Muszlimoknak menedéket biztosítottak a Mekkai üldöztetések elől.
Qissis: szerzetesnek fordítottam, akik elkötelezettek a tudásra. Valószínűleg idegen szó, Abesszin, vagy Szír eredetű és az Abesszin keresztény vezetőkre utal. Életüket a tudás megszerzésére és az örömökről való lemondásra áldozták. Szerzetesi rendben éltek. Tökéletes ellentétét képezték a Hipokritáknak, Farizeusoknak és hamis Írástudóknak.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ لاَ تُحَرِّمُواْ طَيِّبَاتِ مَا أَحَلَّ اللّهُ لَكُمْ وَلاَ تَعْتَدُواْ إِنَّ اللّهَ لاَ يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿٨٧﴾

87. O ye who believe! make not unlawful the good things which Allah hath made lawful for you, but commit no excess: for Allah loveth not those given to excess[327].

87. Ó, kik hisznek! Ne tiltsátok meg az Üdvöst (jókat), amit Allah megengedett nektek és ne hágjátok át (a törvényt). Mert bizony, Allah nem szereti a törvényszegőget[327].

وَكُلُواْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّهُ حَلاَلاً طَيِّبًا وَاتَّقُواْ اللّهَ الَّذِيَ أَنتُم بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾

88. Eat of the things which Allah hath provided for you, lawful and good; but fear Allah, in Whom ye believe.

88. Egyetek abból, amit Allah gondoskodása adott nektek az Üdvösből (jókból), ami Halal. Őrizkedjetek Allahtól, Kiben ti hisztek.

لاَ يُؤَاخِذُكُمُ اللّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِن يُؤَاخِذُكُم بِمَا عَقَّدتُّمُ الأَيْمَانَ فَكَفَّارَتُهُ إِطْعَامُ عَشَرَةِ مَسَاكِينَ مِنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعِمُونَ أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْوَتُهُمْ أَوْ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلاَثَةِ أَيَّامٍ ذَلِكَ كَفَّارَةُ أَيْمَانِكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ وَاحْفَظُواْ أَيْمَانَكُمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٨٩﴾

89. Allah will not call you to account for what is futile in your oaths, but He will call you to account for your deliberate oaths: for expiation, feed ten indigent persons, on a scale of the average for the food of your families; or clothe them; or give a slave his freedom. If that is beyond your means, fast for three days. That is the expiation for the oaths ye have sworn. But keep to your oaths. Thus doth Allah make clear to you His signs, that ye may be grateful[328].

---

[327] One more evidence here and in the following verses that Tayib (Good, or Blessed) is prescribed in Islam and not Halal alone. Tayib is Halal. Halal alone cannot exist.
In pleasures that are good and lawful the crime is excess. There is no merit merely in abstention or asceticism, though the humility or unselfishness that may go with asceticism may have its value. In 5:82, Christian monks are praised for particular virtues, though here and elsewhere monasticism is disapproved of. Use Allah's gifts of all kinds with gratitude, but excess is not approved of by Allah.

Még egy bizonyíték, amit a következő versek folyamatosan megerősítenek, hogy az Iszlámban a Tayib (Üdvös, Jó) az előírás és nem Halal egyedül. A Tayib tud Halal lenni. Halal egymaga nem létezik.
A Jó és Üdvös gyönyörökben, dolgokban az a bűn, ha valaki ezek kereteit túllépi, a rájuk vonatkozó szabályozást megszegi. Önmagában az absztinencia és aszketizmus nem érdem, ezzel együtt tagadhatatlan, hogy az ezekkel együtt járó alázat és önzetlenség nagy érték. Az 5:82-ben keresztény szerzetesek, lelkészek erényeit tárgyaltuk, de ettől függetlenül itt és máshol sem helyesli az Iszlám a szerzetességet. Allah adományaival élni kell, azok értékeit tiszteletben tartva és a rájuk vonatkozó szabályok mellett, melyeket Allah szabott meg.

[328] Vows of penance or abstention may sometimes be futile, or even stand in the way of really good or virtuous act. See 2:224-226. The general principles established are: 1. take no futile oaths; 2. use not Allah's name, literally or in intention, to fetter yourself against doing a lawful or good act: 3. keep to your solemn oaths to the utmost of your ability; 4. where you are unable to do so, expiate your failure by feeding or clothing the poor, or obtaining some one's freedom, or if you have not the means, by fasting. This is from a spiritual aspect. If any

89. Nem azáltal vesz titeket Allah, ami fogadalmatokban jelentéktelen, hanem azáltal vesz titeket, miben fogadalmatokat megkötitek. Ennek jóvátétele tíz szegény étkeztetése, családotok közepes étkezésének megfelelően, vagy ellátásuk öltözettel, vagy egy rabszolga felszabadítása. Aki nem talál (erre módot), böjtöljön három napot vezeklésül fogadalma miatt. Ha fogadalmat tesztek, őrizzétek meg fogadalmatokat. Ekképpen nyilvánítja ki Allah nektek az Ő Jeleit, hátha tán őrizkedtek[326].

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالأَنصَابُ وَالأَزْلاَمُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٩٠﴾

90. O ye who believe! Intoxicants and gambling, (dedication of) stones, and (divination by) arrows, are an abomination, - of Satan's handwork: eschew such (abomination), that ye may prosper[329].

90. Ó, kik hisznek! A mámort keltő italok (szerek), szerencsejáték, fétisek és sorshúzás (mágia), a Sátán művéből eredő undor, hát kerüljétek el, hátha tán boldogultok[329]!

إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَن يُوقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاء فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَن ذِكْرِ اللّهِ وَعَنِ الصَّلاَةِ فَهَلْ أَنتُم مُّنتَهُونَ ﴿٩١﴾

91. Satan's plan is (but) to excite enmity and hatred between you, with intoxicants and gambling, and hinder you from the remembrance of Allah, and from prayer: will ye not then abstain?

91. A Sátán mámort keltő itallal, szerencsejátékkal akarja közétek vetni az ellenségeskedést, a haragot, majd akadályt állít az Allahra való megemlékezés és ima útjába. Nem végzitek-e be?

---

party suffers damage from your failure, compensation will be due to him, but would be question of law or equity.

Vezeklésre, vagy absztinenciára kötelező fogadalmak esetenként jelentéktelenek, vagy éppen erényes, jó tettek megvalósítását szolgálják. Lásd 2:224. Az ezekre vonatkozó általános feltételek: 1. Ne esküdjünk fel jelentéktelen dolgokra. 2. Allah nevét se szó szerint, se belső szándékkal ne használjuk törvénytelen és rossz cselekedetek végrehajtására. 3. Fogadalmat saját képességeink határán belül lehet csak tennünk. 4. Ha nem vagyunk képesek eleget tenni az eskünek, akkor szegényeket kell etetni, vagy ruházni, vagy rabszolgát felszabadítani, de ha ezekre nincs mód, akkor böjtöt kell tartani. Ez eddig a spirituális kötelesség. Ha valaki kárt szenvedett a mi hibánkból, akkor kártérítés jár számára, de ezt az arányos ítéletre vonatkozó törvény szellemében kell törleszteni.

[329] In Islam not the alcohol is forbidden alone but anything what can block the control over our mind. Intoxication and the status of stupor is prohibited. Gambling is also the mean in the hand of Satan to lose control over ourselves and cause damage for ourselves, our family and society. “Ansab” is the stone-idol or fetish. It was an Arabic custom in the age of Jahiliya to scarify food for “Ansab” as if they were goddesses. “Azlam” were arrows to be used for game as gambling. The arrows were in a bag and if a particular arrow was taken out from this bag its owner won food or anything else. Food cannot represent subject of fortune. It comes as providence from Allah and we have to struggle fot it by our physical and spiritual means.

Az Iszlámban nem az alkohol tilos egyedül, hanem minden, ami a saját magunk feletti kontrollt blokkolja. A mámor és kábulat státusza tiltott. A szerencsejáték is a Sátán egyik eszköze ahhoz, hogy a kontrollt magunk felett elveszítsük, kárt okozzunk magunknak, családunknak és a társadalomnak. „Anszab” kő-bálványokat, fétist jelent. A Dzsahiliya korából származó arab szokás volt ételt áldozni az „Anszabnak,” mintha istenségek lettek volna. „Azlam” nyilakat jelentett, melyekkel sorsot húztak. A nyilak egy zsákban voltak, és akinek a nyilát kihúzták a zsákból, az élelmet, vagy mást nyert. Az étel nem képviselheti szerencse tárgyát, hiszen Allah gondviseléséből jön hozzánk, ezért minden fizikai és spirituális eszközünkkel küzdenünk kell érte.

وَأَطِيعُواْ اللّهَ وَأَطِيعُواْ الرَّسُولَ وَاحْذَرُواْ فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَاعْلَمُواْ أَنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلاَغُ الْمُبِينُ ﴿٩٢﴾

92. Obey Allah, and obey the Messenger, and beware (of evil): if ye do turn back, know ye that it is Our Messenger's duty to proclaim (the message) in the clearest manner.

92. Engedelmeskedjetek Allahnak, engedelmeskedjetek a Prófétának és óvakodjatok! Ha visszafordultok, tudjátok, hogy Prófétánk kötelessége a világosságot (gyújtó) Üzenet továbbítása.

لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُواْ وَعَمِلُواْ الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُواْ إِذَا مَا اتَّقَواْ وَّآمَنُواْ وَعَمِلُواْ الصَّالِحَاتِ ثُمَّ اتَّقَواْ وَّآمَنُواْ ثُمَّ اتَّقَواْ وَّأَحْسَنُواْ وَاللّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿٩٣﴾

93. On those who believe and do deeds of righteousness there is no blame for what they ate (in the past), when they guard themselves from evil, and believe, and do deeds of righteousness, - (or) again, guard themselves from evil and believe,- (or) again, guard themselves from evil and do good. For Allah loveth those who do good.

93. Nem vétek azoknak, kik hisznek és jókat cselekszenek az, amit ettek (a múltban), ha őrizkednek, hisznek, jókat tesznek, majd (újból) őrizkednek, hisznek, majd (megint) őrizkednek és jótét lelkek. Allah szereti a jótét lelkeket.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ لَيَبْلُوَنَّكُمُ اللّهُ بِشَيْءٍ مِّنَ الصَّيْدِ تَنَالُهُ أَيْدِيكُمْ وَرِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ اللّهُ مَن يَخَافُهُ بِالْغَيْبِ فَمَنِ اعْتَدَى بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٩٤﴾

94. O ye who believe! Allah doth but make a trial of you in a little matter of game well within reach of your hands and your lances, that He may test who feareth him unseen: any who transgress thereafter, will have a grievous penalty.

94. Ó, kik hisznek! Allah bizony, próbára tesz titeket valamelyest a vaddal, mit kezeitekkel, vagy dárdátokkal ejtetek el, hogy Allah megtudja, ki féli Őt a Láthatatlanságban. Aki ezután törvényt szeg, övé a fájdalmas büntetés.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ لاَ تَقْتُلُواْ الصَّيْدَ وَأَنتُمْ حُرُمٌ وَمَن قَتَلَهُ مِنكُم مُّتَعَمِّدًا فَجَزَاء مِّثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ النَّعَمِ يَحْكُمُ بِهِ ذَوَا عَدْلٍ مِّنكُمْ هَدْيًا بَالِغَ الْكَعْبَةِ أَوْ كَفَّارَةٌ طَعَامُ مَسَاكِينَ أَو عَدْلُ ذَلِكَ صِيَامًا لِّيَذُوقَ وَبَالَ أَمْرِهِ عَفَا اللّهُ عَمَّا سَلَف وَمَنْ عَادَ فَيَنتَقِمُ اللّهُ مِنْهُ وَاللّهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ﴿٩٥﴾

95. O ye who believe! Kill not game while in the sacred precincts or in pilgrim garb. If any of you doth so intentionally, the compensation is an offering, brought to the Ka'ba, of a domestic animal equivalent to the one he killed, as adjudged by two just men among you; or by way of atonement, the feeding of the indigent; or its equivalent in fasts: that he may taste of the penalty of his deed. Allah forgives what

is past: for repetition Allah will exact from him the penalty. For Allah is Exalted, and Lord of Retribution[330].

95. Ó, kik hisznek! Ne öljétek meg a vadat, amikor Hurm (szakrális) állapotban vagytok. Aki szánt szándékkal köztetek megöli, elégtételül hasonló (állatot áldozzon) a házi jószágok közül, mint amit megölt, (ez legyen) felajánlása, ami a Kábához elér. Ítéljen erről két igazságos személy közöttetek. Vagy elégtételül étkeztessen szegényeket, vagy ezzel egyenértékű böjtöt tartson, hogy megízlelje (a büntetést) és felfogja tettét. Allah feloldozza őt attól, amit korábban tett, de aki visszaesik, attól Allah elégtételt vesz. Allah a Nagyszerű, a Megtorló[330].

أُحِلَّ لَكُمْ صَيْدُ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ مَتَاعًا لَّكُمْ وَلِلسَّيَّارَةِ وَحُرِّمَ عَلَيْكُمْ صَيْدُ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًا وَاتَّقُواْ اللّهَ الَّذِيَ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٩٦﴾

96. Lawful to you is the pursuit of water-game and its use for food, - for the benefit of yourselves and those who travel; but forbidden is the pursuit of land-game; - as long as ye are in the sacred precincts or in pilgrim garb. And fear Allah, to Whom ye shall be gathered back.

96. Megengedettek (Halal) számotokra a vizek halászata és ennek étke, gondoskodásul nektek és annak, aki úton van. Megtiltott nektek a szárazföldi vad, amíg Hurm (szakrális) állapotban vagytok. Őrizkedjetek Allahtól, Akinél össze lesztek terelve.

جَعَلَ اللّهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ قِيَامًا لِّلنَّاسِ وَالشَّهْرَ الْحَرَامَ وَالْهَدْيَ وَالْقَلآئِدَ ذَلِكَ لِتَعْلَمُواْ أَنَّ اللّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الأَرْضِ وَأَنَّ اللّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٩٧﴾

97. Allah made the Ka'ba, the Sacred House, an asylum of security for men, as also the Sacred Months, the animals for offerings, and the garlands that mark them: That ye may know that Allah hath knowledge of what is in the heavens and on earth and that Allah is well acquainted with all things[331].

---

[330] Sacred precinct or pilgrim grab is “Hurm”. See 5:1. The pilgrim garb, Ihram, has been explained in 2:196. It was Mecca and the territory of Sacred House where pilgrims were secured in the Sacred periods of the year. At this time wars were forbidden and arms were not allowed to keep. The arm ban was in force regarding hunting, too. If one violated the Law sanctions are prescribed in this aya.

„Hurm”, vagy szakrális állapot a zarándoklat idejét, a zarándokhelyet és a zarándok öltözéket viselő zarándokokat foglalja magában. Lásd még 2:51. A 2:196-ban megtaláljuk a zarándok öltözék, az Ihram sérthetetlenségéről szóló rendelkezést. Mekkában a zarándokok biztonságot és mentelmet élvezhettek ebben az időszakban. Háborúkat ekkor nem vívhattak, fegyvert nem viselhettek. A fegyverviselési tilalom kiterjedt a vadászatra is. Ha valaki megszegte a tilalmat, a szankció a fenti Áyában olvasható.

[331] The Sacred or Prohibited Months are explained in 2:194, and 5:2. All sorts of people from all parts of the earth gather during the Pilgrimage. They must not think that they are strangers, that nobody knows them, and that they may behave as they like. It is the House of Allah, and He has supreme knowledge of all things, of all thoughts, and all motives. As the next verse says, while He is Oft-forgiving, Most Merciful. He is also strict in enforcing respect for His ordinances.

97. Allah a Kábát Sérthetetlen Otthonná tette, menedékként az embereknek, ugyanígy (védelmébe vette) a Sérthetetlen (Haram) hónapot, az áldozati állatot, a füzéreket, hogy megtudjátok, Allah ismer mindent, ami az Egeken és a Földön van, Allah a Mindentudó[331].

اعْلَمُواْ أَنَّ اللّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ وَأَنَّ اللّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٩٨﴾

98. Know ye that Allah is strict in punishment and that Allah is Oft-forgiving, Most Merciful.

98. Tudjátok meg, hogy Allah szigorú Büntető, de Allah a Megbocsájtó és Könyörületes.

مَّا عَلَى الرَّسُولِ إِلاَّ الْبَلاَغُ وَاللّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ﴿٩٩﴾

99. The Messenger's duty is but to proclaim (the message). But Allah knoweth all that ye reveal and ye conceal.

99. Nincs más kötelessége a Prófétának, mint az Üzenet továbbítása. Allah tudja mi az, mit felszínre hoztok és mi az, amit eltitkoltok.

قُل لاَّ يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ فَاتَّقُواْ اللّهَ يَا أُوْلِي الأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٠٠﴾

100. Say: "Not equal are things that are bad and things that are good, even though the abundance of the bad may dazzle thee; so fear Allah, O ye that understand; that (so) ye may prosper[332]."

100. Mondd: „A rossz nem egyenlő a jóval még akkor sem, ha a sok rossz tetszik nektek. Őrizkedjetek Allahtól, ó, értés emberei, hátha tán boldogultok[332]!

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ لاَ تَسْأَلُواْ عَنْ أَشْيَاء إِن تُبْدَ لَكُمْ تَسُؤْكُمْ وَإِن تَسْأَلُواْ عَنْهَا حِينَ يُنَزَّلُ الْقُرْآنُ تُبْدَ لَكُمْ عَفَا اللّهُ عَنْهَا وَاللّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٠١﴾

101. O ye who believe! Ask not questions about things which, if made plain to you, may cause you trouble. But if ye ask about things when the Qur'an is being revealed,

---

A Sérthetetlen Hónapról itt 2:194 és 5:2. Zarándoklat idején a föld minden zugából odasereglenek az emberek. Nem gondolhatják, hogy ők ott idegenek, vagy senki sem ismeri őket, de ők sem tehetik azt, amit akarnak. Ez Allah Háza és Ő a Legjobb Tudója annak, mi van az emberek fejében. Allah Megbocsájt és Kegyelmes, de ugyanakkor megparancsolja az Ő rendelkezéseinek tiszteletben tartását. Erről a következő versben is olvashatunk.

[332] 2:204. People often judge by quantity rather than quality. They are dazzled by numbers: their hearts are captured by what they see everywhere around them. But the man of understanding and discrimination judges by a different standard. He knows that good and bad things are not to be lumped together, and carefully chooses the best, which may be the scarcest, and avoids the bad, though evil may meet him at every step.

Lásd 2:204. Az emberek sokszor döntenek mennyiség és nem minőség alapján. Elkápráztatják őket a számok, mennyiségek, szíveik annak fogságába esnek, amit köröskörül látnak. Az értés embere más mércével mér. Tudja, hogy a jót és rosszat nem lehet összekeverni, kiválasztja a legjobbakat, ami lehet, hogy ritka és elkerüli a rosszat, amit a gonosz minden lépésénél a szemébe vet.

they will be made plain to you, Allah will forgive those: for Allah is Oft- forgiving, Most Forbearing[333].

101. Ó, kik hisznek! Ne kérdezzetek a dolgokról, amik, ha világosnak is tűnnek, árthatnak nektek. De ha akkor kérdeztek róla, amikor az megnyilatkozott a Koránban, akkor világos lesz. Allah elnézi ezeket. Allah a Megbocsájtó, a Könyörületes[333].

قَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ مِّن قَبْلِكُمْ ثُمَّ أَصْبَحُواْ بِهَا كَافِرِينَ ﴿١٠٢﴾

102. Some people before you did ask such questions, and on that account lost their faith.

102. Ilyet kérdezett előttetek egy nép, majd hitetlenek lettek általa.

مَا جَعَلَ اللّهُ مِن بَحِيرَةٍ وَلاَ سَآئِبَةٍ وَلاَ وَصِيلَةٍ وَلاَ حَامٍ وَلَكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُواْ يَفْتَرُونَ عَلَى اللّهِ الْكَذِبَ وَأَكْثَرُهُمْ لاَ يَعْقِلُونَ ﴿١٠٣﴾

103. It was not Allah who instituted (superstitions like those of) a slit-ear she-camel, or a she-camel let loose for free pasture, or idol sacrifices for twin-births in

[333]Many secrets are wisely hidden from us. If the future were known to us, we need not necessarily be happy. In many cases we should be miserable. If the inner meaning of some of the things we see before our eyes were disclosed to us, it might cause a lot of mischief. Allah's Message, in so far as it is necessary for shaping our conduct, is plain and open to us. But there are many things too deep for us to understand, either individually or collectively. It would be foolish to pry into them, as some people tried to do in the time of the Prophet. Where a matter is mentioned in the Quran, we can reverently ask for its meaning. But we should never pass the bounds of - our own capacity to understand, - the time and occasion when we ask questions, and - the part of the Universal Plan which it is Allah's purpose to reveal to us.
In order to explain the Quran, we need mass of experts and scientists and even than we shall not reach to the end of its understanding. The Quran is full of miracles were not discovered in the time of our Prophet but today some of them are discovered, like the biology of the embryo or the fate of the Earth Globe, etc. It is impossible that an illiterate person like Mohammed brings a text like that by himself. It is the miracle of Quran what no other Book is able to prove. However, the Quran is not discovered yet as a whole. There are still matters what mass of experts are not able to explain and the answer will come after centuries. Our Quran tells about them but the decoding of the secrets will come later.

Sok titok rejtve van előlünk. Ha ismernénk a jövőt, nem biztos, hogy örülnénk neki, sok esetben megdöbbennénk, depresszióba esnénk. Ha a dolgok belső összefüggéseit látnánk, de emberi aggyal fognánk fel, eltévelyednénk. Allah üzenete saját viselkedésünk kialakítására világos. Sok rejtett dolog van, ami túl mély ahhoz, hogy akár egymagunk, akár kollektív szinten megértsük. Oktalanság lenne az Ismeretlent piszkálni oly módon, ahogy azt páran tették a Próféta idejében. A Korán azonban pár dologról lerántja a leplet. Ezekről már érdemes kérdezni. De sohasem léphetünk túl határainkon. 1. Saját kapacitásunk határán, amivel információt befogadunk. 2. Idő és tér határán, amikor és ahol kérdezünk. 3. Allah Univerzális Tervének határán, amikor egy dologra válasz adódik.
A Korán értelmezéséhez egy tömeg szakértőre, tudósra van szükség és akkor sem érnénk el a teljes megértéshez. A Korán tele van csodával, amik közül a Próféta idejében sok még felfedezetlen volt, de egy részükre ma már van válasz. Ilyen pl. az embrió biológiája, a Föld bolygó végzete stb. Lehetetlen, hogy egy írástudatlan ember, mint Mohammed egy ilyen szöveget produkáljon saját magától. Ez a Korán csodája, amit más Könyv nem képes nyújtani. A Koránt azonban még nem fedezték fel teljesen. Még vannak benne dolgok, amit szakértők sokasága sem tud megmagyarázni, és a válasz csak századok elteltével fog megérkezni. A Koránunk említést tesz ezekről, de a titkok megfejtésére még várni kell.

animals, or stallion-camels freed from work: It is blasphemers who invent a lie against Allah. but most of them lack wisdom[334].

103. Nem Allah tette meg (istenként szolgálni) Bahirát (hasított fülű tehenet), Szá'ibát (legelő tehenet), Waszilát (állatok ikerellését jelképező bálványt) és Hámot (tevecsődörrel kapcsolatos áldozat), hanem azok, akik hitetlenek, eszelik ki Allahra a hazugságot, de legtöbbjük nem tudja[334].

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْاْ إِلَى مَا أَنزَلَ اللّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ قَالُواْ حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءنَا أَوَلَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لاَ يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَلاَ يَهْتَدُونَ ﴿١٠٤﴾

104. When it is said to them: "Come to what Allah hath revealed; come to the Messenger.: They say: "Enough for us are the ways we found our fathers following." what! even though their fathers were void of knowledge and guidance[335]?

104. Ha szólítják őket: „Gyertek arra, amit Allah kinyilatkozott a Prófétára, mondják: ahhoz tartjuk magunkat, amit atyáinknál fellelünk." De hiszen atyáik nem tudtak semmit és nem voltak vezetve[335]!

---

[334] A number of Arab Pagan superstitions are referred to. The Pagan mind, not understanding the hidden secrets of nature, attributed certain phenomena to divine anger and were assailed by superstitious fears which haunted their lives. - If a she-camel or other female domestic animal had a large number of young, she (or one of her offspring) had her car slit and she was dedicated to a god: such an animal was a bahira. - On return in safety from a journey, or on recovery from an illness a she-camel was similarly dedicated and let loose for free pasture: she was called a saiba. - Where an animal bore twins, certain sacrifices or dedications were made to idols: an animal so dedicated was a wasila. - A stallion-camel dedicated to the gods by certain rites was a ham. The particular examples lead to the general truth: that superstition is due to ignorance, and is degrading to men and dishonoring to Allah.

Ez a vers az arab babonákról szól. Mivel nem értették az őket körbevevő természet rejtett titkait, bizonyos jelenségeknek hamis isteni hátteret tulajdonítottak. A rájuk leselkedő veszélyeket babonákkal akarták magyarázni, kivédeni. Ha egy nőstény állat sok utódot ellett, ennek fülét bemetszették és egy Bahira nevű bálványnak mutattak be áldozatot. Ha sikeresen visszatértek egy távoli útról, vagy felépültek a betegségből, egy nőstény tevét szabadon engedtek legelni. Ezt az áldozatot nevezték Szá'ibának. Ha az állatok ikreket ellettek, akkor pedig a Wasila nevű bálványnak tettek felajánlást. Ha valamilyen alkalomból tevecsődört kellett feláldozni, annak címzettje Ham volt. Ezek a példák elvezetnek a nagy általános igazsághoz: a babonák tudatlanságból erednek, ami Allahot megszégyeníti, degradálja.

[335] "Enough for us are the ways we found our fathers following." Following the footsteps of the father is nice but not enough. We have to follow the truth no matter our fathers were following what. Islam never changes but the way of its understanding changes every time and place in accordance to the capacity of comprehension by the people. If we follow always our father's footsteps, we remain in the stone ages and the miracles of Quran will not come to us and will not bring prosperity for mankind. Don't do the same with Islam as Pogan Arab were doing in the time of our Prophet.

„Ahhoz tartjuk magunkat, amit atyáinknál fellelünk." Az atyák nyomainak követése szép dolog, de nem elég. Az igazságot kell követnünk, függetlenül attól, mit követtek atyáink. Az Iszlám soha nem fog változni, de a megértéséhez vezető út minden korban és helyen változik, az emberek felfogási képességeitől függően. Ha mindig az atyák nyomaiban járunk, a kőkorszakba süllyedünk és a Korán csodái nem érkeznek el hozzánk, nem fognak prosperitást hozni az emberiségnek. Ne tégy úgy az Iszlámmal, ahogy a pogány arabok tettek a mi Prófétánk idején.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ عَلَيْكُمْ أَنفُسَكُمْ لاَ يَضُرُّكُم مَّن ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ إِلَى اللّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٠٥﴾

105. O ye who believe! Guard your own souls: If ye follow (right) guidance, no hurt can come to you from those who stray. the goal of you all is to Allah. it is He that will show you the truth of all that ye do[336].

105. Ó, kik hisznek! (Csak) önmagatokra vigyázzatok! Nem árthat nektek az, aki eltévelyedett, mikor ti már helyes úton vagytok. Allahhoz vezet visszautatok mind, és Ő kihirdeti nektek azt, mit tettetek[336].

يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ شَهَادَةُ بَيْنِكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ اثْنَانِ ذَوَا عَدْلٍ مِّنكُمْ أَوْ آخَرَانِ مِنْ غَيْرِكُمْ إِنْ أَنتُمْ ضَرَبْتُمْ فِي الأَرْضِ فَأَصَابَتْكُم مُّصِيبَةُ الْمَوْتِ تَحْبِسُونَهُمَا مِن بَعْدِ الصَّلاَةِ فَيُقْسِمَانِ بِاللّهِ إِنِ ارْتَبْتُمْ لاَ نَشْتَرِي بِهِ ثَمَنًا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَى وَلاَ نَكْتُمُ شَهَادَةَ اللّهِ إِنَّا إِذًا لَّمِنَ الآثِمِينَ ﴿١٠٦﴾

106. O ye who believe! When death approaches any of you, (take) witnesses among yourselves when making bequests, - two just men of your own (brotherhood) or others from outside if ye are journeying through the earth, and the chance of death befalls you (thus). If ye doubt (their truth), detain them both after prayer, and let them both swear by Allah. "We wish not in this for any worldly gain, even though the (beneficiary) be our near relation: we shall hide not the evidence before Allah. if we do, then behold! the sin be upon us!"

106. Ó, kik hisznek! Ha a halál eljön egyiketekhez, legyen tanú közöttetek, mikor az végrendelkezik. Két igazságos ember magatok közül (családból), vagy másik kettő ezen kívül (családon kívül), ha úton vagytok és a halál szele elért hozzátok. Ha kétségetek lenne, tartsátok vissza őket ima után és esküdjenek, Allahra: „Nem váltjuk azt aprópénzre (földi örömökre) még akkor sem, ha hozzátartozónk volt és nem titkoljuk el az Allah előtti tanúságot, mert különben a vétkesek közt lennénk!”

فَإِنْ عُثِرَ عَلَى أَنَّهُمَا اسْتَحَقَّا إِثْمًا فَآخَرَانِ يَقُومَانُ مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِينَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ الأَوْلَيَانِ فَيُقْسِمَانِ بِاللّهِ لَشَهَادَتُنَا أَحَقُّ مِن شَهَادَتِهِمَا وَمَا اعْتَدَيْنَا إِنَّا إِذًا لَّمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٧﴾

107. But if it gets known that these two were guilty of the sin (of perjury), let two others stand forth in their places, - nearest in kin from among those who claim a lawful right: let them swear by Allah. "We affirm that our witness is truer than that

[336] Every person is responsible only for his own deeds.

Minden ember csak a saját tetteiért felel.

of those two, and that we have not trespassed (beyond the truth): if we did, behold! the wrong be upon us!"

107. Ha bebizonyosodott, hogy ők ketten bűnt vittek végbe (hamis eskü), akkor két másik álljon helyükre azok közül, akik érdemesebbek az előzőeknél, és esküdjenek Allahra: „Eskünk igazabb, mint azok esküje (volt) és nem szegtünk törvényt (korábban), mert ha így lenne, akkor mi elkárhoznánk."

ذَلِكَ أَدْنَى أَن يَأْتُواْ بِالشَّهَادَةِ عَلَى وَجْهِهَا أَوْ يَخَافُواْ أَن تُرَدَّ أَيْمَانٌ بَعْدَ أَيْمَانِهِمْ وَاتَّقُوا اللّهَ وَاسْمَعُواْ وَاللّهُ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿١٠٨﴾

108. That is most suitable: that they may give the evidence in its true nature and shape, or else they would fear that other oaths would be taken after their oaths. But fear Allah, and listen (to His counsel): for Allah guideth not a rebellious people:

108. Ez helyesebb, ha esküt tesznek annak rendje szerint, (különben) félniük kell, hogy (mások) esküje vonja vissza utánuk esküjüket. Őrizkedjetek Allahtól és halljátok: Allah nem vezeti a züllöttek népét.

يَوْمَ يَجْمَعُ اللّهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَا أُجِبْتُمْ قَالُواْ لاَ عِلْمَ لَنَا إِنَّكَ أَنتَ عَلاَّمُ الْغُيُوبِ ﴿١٠٩﴾

109. One day will Allah gather the apostles together, and ask: "What was the response ye received (from men to your teaching)?" They will say: "We have no knowledge: it is Thou Who knowest in full all that is hidden[337]."

109. A Napon összegyűjti Allah a Prófétákat és mondja: „Mi volt a válasz (az emberektől, akiket tanítottatok)?" Mondják: „Nincs nekünk tudásunk, mert bizony Te vagy az Ismeretlen Tudója[337]"

إِذْ قَالَ اللّهُ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ اذْكُرْ نِعْمَتِي عَلَيْكَ وَعَلَى وَالِدَتِكَ إِذْ أَيَّدتُّكَ بِرُوحِ الْقُدُسِ تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلاً وَإِذْ عَلَّمْتُكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَاةَ وَالإِنجِيلَ وَإِذْ تَخْلُقُ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِإِذْنِي فَتَنفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِي وَتُبْرِئُ الأَكْمَهَ وَالأَبْرَصَ بِإِذْنِي وَإِذْ تُخْرِجُ الْمَوتَى بِإِذْنِي وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَنكَ إِذْ جِئْتَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُواْ مِنْهُمْ إِنْ هَذَا إِلاَّ سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿١١٠﴾

110. Then will Allah say: "O Jesus the son of Mary! Recount My favour to thee and to thy mother. Behold! I strengthened thee with the holy spirit, so that thou didst

[337]A scene of the Day of Reckoning is put before us in graphic words, showing the responsibility and the limitations of the Prophets of Allah, sent to preach His Message to men, with special reference to the Message of Jesus.

Egy jelenet a Végítélet Napjáról, ami mutatja Allah Prófétáinak cselekvési határait és felelősségüket. Itt Jézus szerepe kezd előtérbe kerülni.

speak to the people in childhood and in maturity. Behold! I taught thee the Book and Wisdom, the Law and the Gospel and behold! thou makest out of clay, as it were, the figure of a bird, by My leave, and thou breathest into it and it becometh a bird by My leave, and thou healest those born blind, and the lepers, by My leave. And behold! thou bringest forth the dead by My leave. And behold! I did restrain the Children of Israel from (violence to) thee when thou didst show them the clear Signs, and the unbelievers among them said: 'This is nothing but evident magic.[338]'

110. Midőn mondá Allah: „Ó Jézus, Mária fia! Emlékezz kegyemre rád és szülőanyádra. Megtámogattalak téged a Szentlélekkel, (így) beszélhettél az emberekhez bölcsőben és érett férfiként. Megtanítottam neked a Könyvet, a bölcsességet, a Tórát és az Evangéliumot. Agyagból madár alakzatot formáltál, az Én Engedelmemmel, majd belelehetél és madár lett, az Engedelmemmel. Meggyógyítottad a vakokat, a leprásokat, az Engedelmemmel. Feltámasztottad a halottat, az Engedelmemmel. Visszatartottam rólad Izrael fiait, amikor te elhoztad nekik a bizonyságokat, majd így szóltak azok, akik tagadtak közülük: „Ez csupán nyilvánvaló mágia![338]"

وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى الْحَوَارِيِّينَ أَنْ آمِنُواْ بِي وَبِرَسُولِي قَالُوَاْ آمَنَّا وَاشْهَدْ بِأَنَّنَا مُسْلِمُونَ ﴿١١١﴾

111. "And behold! I inspired the disciples to have faith in Me and Mine Messenger. they said, 'We have faith, and do thou bear witness that we bow to Allah as Muslims'".

111. Midőn sugallatot küldtem a tanítványokra, hogy higgyenek Bennem és az Én Prófétámban, majd mondták: „Hiszünk és valljuk, hogy mi Muszlimok (Istennek magunkat alávetők) vagyunk.

إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ أَن يُنَزِّلَ عَلَيْنَا مَآئِدَةً مِّنَ السَّمَاء قَالَ اتَّقُواْ اللّهَ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١١٢﴾

[338] In a solemn scene before the Court of Judgment, Jesus is asked to recount all the mercies and favors shown to him, so that his followers should become ashamed of their ingratitude in corrupting that Message, when they could have done so much in profiting by its purity and spiritual truth. See also 2:87 and 3:46-49. According to Luke (11:15) when Christ performed the miracle of casting out devils the Jews said he did it through the chief of the devils. i.e., they accused him of black magic. No such miracle of casting out devils is mentioned in the Quran. But Moses, Jesus and Muhammad were all accused of magic and sorcery, by those who could find no other explanation of Allah's power.

A Végítélet Napjának ünnepélyes jelenete, ahol Jézusnak el kell számolnia mindazzal a kiváltsággal, amit Allahtól kapott. Mindez vádirat azok felé, akik hálátlanul nem követték őt, akadályt gördítve az Üzenet elérkezése elé, miközben gyarapíthatta volna őket Jézus tisztasága és az Üzenet igazsága. Lásd még 2:87 és 3:46-49.
Lukácsnál (11:15) olvashatjuk, hogy amikor Krisztus kiűzte az ördögöt, a Zsidók azt állították, hogy ezt egy „főördög" segítségével tette. Fekete mágiával vádolták. A Korán nem tesz említést ördögűzésről. Mózest, Jézust és Mohammedet egyaránt mágiával, szemfényvesztéssel vádolták azok, akik Allah hatalmát nem tudták mással magyarázni.

112. Behold! the disciples, said: "O Jesus the son of Mary! can thy Lord send down to us a table set (with viands) from heaven?" Said Jesus: "Fear Allah, if ye have faith.[339]"

112. Midőn mondták a tanítványok: „Ó Jézus, Mária fia! Képes-e Urad arra, hogy az Égből (terített) asztalt bocsásson le?" Mondta: „Őrizkedjetek Allahtól, ha hívők vagytok.[339]"

قَالُواْ نُرِيدُ أَن نَّأْكُلَ مِنْهَا وَتَطْمَئِنَّ قُلُوبُنَا وَنَعْلَمَ أَن قَدْ صَدَقْتَنَا وَنَكُونَ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿١١٣﴾

113. They said: "We only wish to eat thereof and satisfy our hearts, and to know that thou hast indeed told us the truth; and that we ourselves may be witnesses to the miracle."

113. Mondták: „Enni akarunk arról és (akarjuk), hogy megnyugodjon szívünk. (Így) megtudjuk, hogy igazat mondtál nekünk, s mi arra tanúságtételt tehetünk.

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنزِلْ عَلَيْنَا مَآئِدَةً مِّنَ السَّمَاء تَكُونُ لَنَا عِيداً لِّأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً مِّنكَ وَارْزُقْنَا وَأَنتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿١١٤﴾

114. Said Jesus the son of Mary: "O Allah our Lord! Send us from heaven a table set (with viands), that there may be for us - for the first and the last of us - a solemn festival and a sign from thee; and provide for our sustenance, for thou art the best Sustainer (of our needs)."

114. Jézus, Mária fia így szólt: „Ó Allah, mi Urunk! Bocsáss le nékünk egy asztalt az Égből, miáltal az ünnep lesz elsőnktől az utolsónkig és Jel Tőled. Végy gondviselésedbe minket, mert Te vagy a Gondviselők Legjobbja."

قَالَ اللّهُ إِنِّي مُنَزِّلُهَا عَلَيْكُمْ فَمَن يَكْفُرْ بَعْدُ مِنكُمْ فَإِنِّي أُعَذِّبُهُ عَذَابًا لاَّ أُعَذِّبُهُ أَحَدًا مِّنَ الْعَالَمِينَ ﴿١١٥﴾

115. Allah said: "I will send it down unto you: But if any of you after that resisteth faith, I will punish him with a penalty such as I have not inflicted on any one among all the peoples.[340]"

---

[339] The request of the Disciples savors a little of 1. want of faith, 2. too much attention to physical food, and 3. a childish desire for miracles or Signs. All these three can be proved from the Canonical Gospels.

A tanítványok rámutatnak: 1. hitük megerősítésének vágyára. 2. fizikai értelemben vett ételre, mint bizonyítékra. 3. egy gyerekes óhajra, hogy bizonyságot kapjanak a Jelekből. Minderre hátteret kapunk a Kanonikus Evangéliumokból.

[340] It is a wicked generation that asks for Signs and Miracles. Usually, they are not vouchsafed. But where they are, the responsibility of those who ask for them is increased. If, after that, they reject faith, invent lies, and go after false gods or false ideals, their penalty will be worse than that of other people.
Otherwise, the miracles are there. Look around and you will see the billions of miracles in the creature around you. Is it not enough?

115. Mondá Allah: „Lebocsátom azt nektek, de aki ezután köztetek tagad, azt Én olyan szörnyű kínokkal büntetem, amilyen kínokkal még senki nem szenvedett a teremtmények közül.[340]"

وَإِذْ قَالَ اللّهُ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ أَأَنتَ قُلتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمِّيَ إِلَـهَيْنِ مِن دُونِ اللّهِ قَالَ سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقٍّ إِن كُنتُ قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي وَلاَ أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ أَنتَ عَلاَّمُ الْغُيُوبِ ﴿١١٦﴾

116. And behold! Allah will say: "O Jesus the son of Mary! Didst thou say unto men, worship me and my mother as gods in derogation of Allah.?" He will say: "Glory to Thee! never could I say what I had no right (to say). Had I said such a thing, thou wouldst indeed have known it. Thou knowest what is in my heart, Thou I know not what is in Thine. For Thou knowest in full all that is hidden[341].

116. Midőn Allah mondá: „Ó Jézus, Mária fia! Mondtad-e az embereknek, hogy vegyetek engem és szülőanyámat két Istenként Rajtam kívül?" Mondta: „Dicsőség legyen Neked! Nem tehetem, hogy olyat mondjak, amihez nincs jogom! Ha ezt mondtam volna, akkor Te azt tudnád. Te tudod azt, ami bennem van, de én nem tudom azt, ami Benned van. Mert bizony, Te vagy az Ismeretlen Tudója![341]"

مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلاَّ مَا أَمَرْتَنِي بِهِ أَنِ اعْبُدُواْ اللّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ وَكُنتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَّا دُمْتُ فِيهِمْ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنتَ أَنتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ وَأَنتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿١١٧﴾

117. "Never said I to them aught except what Thou didst command me to say, to wit, 'worship Allah, my Lord and your Lord'; and I was a witness over them whilst I dwelt amongst them; when Thou didst take me up Thou wast the Watcher over them, and Thou art a witness to all things[342].

117. Nem mondtam nekik mást, csak azt, amit Te megparancsoltál: Imádkozzatok Allahhoz, Ki Uram és Uratok. Tanú voltam felettük, míg köztük voltam, de amikor Magadhoz emeltél, Te lettél rájuk Felvigyázó. Mert Te Mindenre Tanú vagy[342].

إِن تُعَذِّبْهُمْ فَإِنَّهُمْ عِبَادُكَ وَإِن تَغْفِرْ لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١١٨﴾

Csak egy hitetlen, bűnös akar bizonyítékot, csodát, jelet. Ezek nem szoktak bekövetkezni. De ha mégis bekövetkeznek, mint itt is, akkor a csodát kérő felelőssége megnő. Ha ezek után elutasítja a hitet, hazugságot állít, hamis, megtévesztett irányba megy, büntetése sokszoros lesz.
Különben a csodák jelen vannak. Nézz körül és milliárdnyi csoda vesz minket körül a teremtésben. Ez nem elég?

[341] Jesus disclaims here any knowledge of the sort of things that are attributed to him and to his mother by those who take their names.

Jézus itt elutasítja azt a feltételezést, amit neki és szülőanyjának tulajdonítanak, akik nevüket szájukra veszik.

[342] See 5:72. Jesus here acknowledges that he was mortal, and that his knowledge was limited like that of a mortal.

Lásd 5:72. Jézus elismeri, hogy halandó, tudása pedig korlátozott, amint az egy halandó tudása.

118. "If Thou dost punish them, they are Thy servant: If Thou dost forgive them, Thou art the Exalted in power, the Wise."

118. Ha megbünteted őket, ők a Te szolgálóid, ha megbocsájtasz nekik, hát Te vagy a Nagyszerű, a Bölcs.

قَالَ اللّهُ هَذَا يَوْمُ يَنفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَّضِيَ اللّهُ عَنْهُمْ وَرَضُواْ عَنْهُ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١١٩﴾

119. Allah will say: "This is a day on which the truthful will profit from their truth: theirs are gardens, with rivers flowing beneath, - their eternal Home: Allah well-pleased with them, and they with Allah. That is the great salvation, (the fulfilment of all desires).

119. Allah így szól: „Ezen a napon jól járnak az igazmondók, az igazuk miatt. Övék az Égi Kertek, mik alatt folyók futnak, s ebben ők mindörökkön örökké az idők végezetéig. Megelégíti őket Allah, ahogy ők is megelégítették Őt. Ez a hatalmas győzelem.

لِلّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٢٠﴾

120. To Allah doth belong the dominion of the heavens and the earth, and all that is therein, and it is He Who hath power over all things.

120. Allahé az Egek, a Föld Mindenhatósága, és (minden) ami azokon van. Ő Mindenre Képes.

APPENDIX TO SURAH AL-MAEDA

HALAL HARAM REGARDING COSNSUMPTION GOODS

BY ABDEL RAHMAN MIHALFFY

For European thinkers today there is a challenge, what kind of Islamic interpretation can match with the order of mankind? Whether the traditional schools will determine the public opinion, or we establish a particular infrastructure which can provide an option even for non- Muslims without claiming them to convert Islam. This was the trend what was offered for different nations 1400 years ago by the Caliphates. In this light we let our readers know those traditions and habits which today represent the basic elements of the lives of one and half billion citizens on the world.

"O ye men! Eat of what is lawful *and* good in the earth; and follow not the footsteps of Satan; surely, he is to you an open enemy" (**Al-Baqarah Surah 2: Verse 168)**

Here God puts a strong boundary between His creatures which are good and lawful and those means which are under the rule of Satan. These are the means which recruit men to serve the Satan.

"And *I come* fulfilling that which is before me, namely, the Torah; and to allow you some of that which was forbidden you; and I come to you with a Sign from your Lord; so fear Allah and obey me." (Al-Imran Sura 3: Verse 50)

Lord has revealed the same bans for the people of Israel as He did for Muslims. There are some differences too, which the Holy Quran mentions as follows:
"All food was lawful to the children of Israel, except what Israel forbade himself before the Torah was sent down. Say, 'Bring, then, the Torah and read it, if you are truthful." **(Al Imran Surah 3: Verse 93)**

What Quran says is that Allah has given the same commandments for Jews and Muslims. The difference in bans goes back to the pre-Torah period. We can obviously dispute why the today Torah legitimates the differences on bans? These disputes lead us far from the essence which essence is almost the same in both cases. At the moment Jews and Muslims follow those commandments which Lord has revealed as Halal and Haram.

"This day all good things have been made lawful for you. And the food of the People of the Book is lawful for you, and your food is lawful for them. And *lawful for you are* chaste believing women and chaste women from among those who were given the Book before you, when you give them their dowries, contracting valid marriage and not committing fornication nor taking secret paramours. And whoever rejects the faith, his work has doubtless come to naught, and in the Hereafter, he will be among the losers." **(Al-Ma'idah Surah 5: Verse 5)**

The similar commandments are followed on each side where Quran or previous Scriptures are followed in regard of bans and allowances. So, the foodstuff of every side is allowed for the other side. This case is in force only if every side follows their original commandments. However, the earthly interpretations of these commandments during the thousands of years caused division between us. Unfortunately, the unity in this issue has collapsed. It is a pity.

In regard the marital relations the opportunity for practice is there. Islam allows for Muslim man to marry Muslim, Jewish or Christian woman. However, this marriage has to be legitimated according to the Islamic law.

“O ye who believe! Make not unlawful the good things which Allah has made lawful for you, and do not transgress. Surely, Allah loves not the transgressors.” **(Al-Ma'idah Surah 5: Verse 87)**

As time passes people always try to validate their own laws and force their own regulations on the commandments of Allah. This is prohibited. Human standards cannot be accepted in general on consumer good, men-men relations and financial issues. In case of consumer good men poison themselves, in men-men relations a third person takes advantage and regarding finance humans become always victims. We have to accept that Allah, Who created us knows the best, what we have to do for our own sake.

“The game of the sea and the eating thereof has been made lawful for you as a provision for you and the travelers; but forbidden to you is the game of the land as long as you are in a state of pilgrimage. And fear Allah to Whom you shall be gathered.” **(Al-Ma'idah Surah 5: Verse 96)**

Seafood, fishes are Halal food and their consumption is lawful. The wild game is also allowed with exception of the boar and carnivorous animals after a preparation according to Islamic regulation and mentioning the name of Allah on it. The wild game and their hunting are forbidden only in case somebody makes spiritual sacrifice like pilgrimage.

“He has made unlawful to you only that which dies of itself, and blood and the flesh of swine, and that on which the name of any other than Allah has been invoked. But he who is driven by necessity, being neither disobedient nor exceeding the limit, it shall be no sin for him. Surely, Allah is Most Forgiving, Merciful.” **(Al-Baqarah Surah 2: Verse 173)**

What is prohibited and belongs to the Haram category there is no need to create theories. The science and the local wise traditions can provide us several explanations for the whys but the real reason of Haram is hidden with Allah and cannot represent subject of any dispute. The dead and blood and flesh of swine and everything that we don’t remember the name of Allah belong to this category. However, if our life is in danger and depends of food which consist of the forbidden issues the ban can transfer to allowance. If in this case we take blood or pork, this allowance cannot generate a sense to find a way back to eat these items again.

“Forbidden to you is *the flesh of an animal* which dies of itself, and blood and the flesh of swine; and that on which is invoked the name of one other than Allah; and that which has been strangled; and that beaten to death; and that killed by a fall; and that which has been gored to death; and that of which a wild animal has eaten, except that which you have properly slaughtered; and that which has been slaughtered at an altar. *And forbidden is also* that you seek to know your lot by the divining arrows. That is *an act of* disobedience. This day have those who disbelieve despaired of *harming* your religion. So, fear them not, but fear Me. This day have I perfected your religion for you and completed My favor upon you and have chosen for you Islam as religion. But whoso is forced by hunger, without being willfully inclined to sin, then, surely, Allah is Most Forgiving, Merciful.” **(Al-Ma'idah Surah 5: Verse 3)**

We can find some details about the essence of Haram regarding food. Everything what was not bled out properly, not fresh, not hygienic and not offered for Allah is prohibited. It is essential that the

food can serve only to moderate the appetite. Food cannot be offered for idols; it cannot be used for forecast and it cannot be the subject of any game. The hunger can change the rule. In case of hunger everything changes in order to make man survive. With these instructions was finished the revelation of the faith for man. We can see that everything is in the service of the health and survival of man.

“And what reason have you that you should not eat of that over which the name of Allah has been pronounced, when He has already explained to you that which He has forbidden unto you — save that which you are forced to? And surely many mislead *others* by their evil desires through lack of knowledge. Assuredly, thy Lord knows best the transgressors.” **(Al-An`am Surah 6: Verse 119)**

Allah has ordained all His creations for the service of men. He has raised men and He has given him brain and He put men in front of the crossroad. It depends on men whether he choose the way of God or the way of Satan. It is the man who is fed by food made of plants and animals. Both plants and animals have to give their lives in order men survive one day more. If these creations sacrifice themselves for us, we have to remember Allah Who ordered like this. Therefore, it is a very sensitive issue whether the name of Allah was told at the time when the lives of these creatures were taken or when they were eaten? The group of those who consider it as a significant question is increasing.

If men are under pressure they are exempted from the obligation.

What about pork and other intensively bred and fattened animals today?

Now the facts:

Pork is one of the most consumed meats of the world. China is the largest producer of pigs that were first domesticated way back around 7500 B.C.

The Center for Disease Control and Prevention (CDC) states that more than 100 viruses come to the United States each year from China through pigs. There are some obvious concerns about this. Aside from not needing more viruses to fight off, some of these viruses can prove to be downright dangerous to humans.

Of course, you’re probably familiar with H1N1, better known as the “swine flu”. This too is a virus that has made the leap from pig to human.

But H1N1 is not the only disease to fear from the pig. There are other sicknesses you can get directly or indirectly from the pig.

There are reasons that the meat of the pig becomes more saturated with toxins than many of its counterpart farm animals. The first reason has to do with the digestive system of a pig.

A pig digests whatever it eats rather quickly, in up to about four hours. On the other hand, a cow takes a good twenty-four hours to digest what it’s eaten. During the digestive process, animals (including humans) get rid of excess toxins as well as other components of the food eaten that could be dangerous to health.

Since the pig’s digestive system operates rather basically, many of these toxins remain in their system to be stored in their more than adequate fatty tissues ready for our consumption. The other parts of these toxins leave the body of the pig in the manure and pollutes the soil and the crops what can absorb these toxins

Another issue is with the pig is that it doesn’t have any sweat glands. Sweat glands are a tool the body uses to be rid of toxins. This leaves more toxins in the pig’s body.

Did you know that pigs carry a variety of parasites in their bodies and meat? Some of these parasites are difficult to kill even when cooking.

One of the biggest concerns is the trichinellosis or trichinosis. This is an infection that pork can transfer to humans. This worm parasite is very commonly found in pork. When the worm, most often living in cyst in the stomach, opens through stomach acids, its larvae are released into the body of the pig. These new worms make their homes in the muscles of the pig. Next stop? The unknowing human body who consumes their infected meat flash or use pig manure as fertilizer to grow vegetables. This parasite is inside the pork manure too, so it can spread in all over the cops what is fertilized by pork manure.

Pigs carry many viruses and parasites with them. Whether by coming in direct contact with them through farms or by eating their meat we put ourselves at higher risk of getting one of these painful, often debilitating diseases.

There are several attempts to block bacterial pathogens like E. coli; S. enteritidis with antibiotics selected from the following: ampicillin; cefotaxime; chloramphenicol; erythromycin; gentamicin; tetracycline; vancomycin; metronidazole; nalidixic acid; and kanamycin;

Intensively bred and fattened animals are a real storehouse of the antibiotics

There's a global campaign to force meat producers to rein in their use of antibiotics on pigs, chickens and cattle. European countries, especially Denmark and the Netherlands, have taken the lead. The U.S. is moving, haltingly, toward similar restrictions. Now the concerns about rampant antibiotic use appear to have reached China, where meat production and antibiotic use have been growing fast.

Holland is double the size of New Jersey, and there are about 6,500 pork producers in all. Swine herds average 320 sows, with 10,000 sows representing the largest (4,000-head maximum on one site), and they produce about 25 million pigs annually.

Referring to CIO, Center for Isotope Research and IVEM, Center for Energy and Environmental Studies, University of Groningen, the life weight of an average pork in the Dutch fattening system is 115 kg. Its fattening period lasts only for 112 days when it reaches this weight. The average manure production in this period is 340 kg. This is the solid part but the majority of the manure is liquid. The farmers can repeatedly fatten the pigs 3.3 times in a year. In order to reach this result, they have to apply tremendous amount of antibiotics.

High density of animals and extremely intensive technologies

Netherland is a lowland below the see level. The capillary system of the soil is under the pressure of the see and the pork manure what is mainly consist of liquid part, comes up near to the surface. Antibiotics and other additional materials together with the manure come up too what was used in the fattening. The pressure of the see on the capillary system practically pumps the ingredients of the pork manure into the vegetation. These materials represent hazard for human health because they can be absorbed by vegetables and horticulture products.

This huge amount of pork manure represents a heavy environmental hazard. The existing agricultural technologies use the pork manure as a fertilizer but this fertilizer is a poison.

According to Matthew Cimitile, Environmental Health Sciences, today close to 70 percent of the total antibiotics and related drugs produced in the United States are fed to cattle, pigs and poultry. Although this practice sustains a growing demand for meat, it also generates public health fears associated with the expanding presence of antibiotics in the food chain.

Among the manures of the different livestock the pig is the most hazardous because of two reasons. If there is no drug and antibiotic treatment on pork, the manure contains all parasites and viruses

which cannot be found in the manure of other animals and this cause health hazard for humans. These pathogens can pollute the soil and the crop itself.

Due to the high density of pigs the intensive technology cannot avoid the use of high dosages of antibiotics. Without antibiotics epidemic diseases can easily spread in the stock what is kept densely. On the other hand the antibiotics and other hazardous drugs which are mixed in the fodder of the pigs cause intensive weight grows what makes possible to reach 115 kg life weight of pork during 112 days.

HALAL-HARAM FOR ALCOHOL

"They ask thee concerning wine and the game of hazard. Say: 'In both there is great sin and also *some* advantages for men; but their sin is greater than their advantage.' And they ask thee what they should spend. Say: 'What you can spare.' Thus, does Allah make His commandments clear to you that you may reflect." (**Al-Baqarah Surah 2: Verse 219)**

In the Holy Quran Khamr doesn't mean unequivocally alcohol. It means a sort of material, drink or drug. "Al-Kohuul" is an Arabic word so if alcohol should have been concerned than this word had been used. In this case it is better if we collect all those materials under the umbrella of Khamr which can influence one's conduct and physical status by replacing the control of his own mind.
We don't find categorical Haram ban for Khamr in the Quran; however, we can't explain it as tolerable. One has to avoid its consumption and also its transport and its manufacturing. In fact, even the coexistence with those who take alcoholic drinks has to be avoided. The Khamr is not allowed even in small portions in beverages, drinks, foods, sweets, deserts and other good.
Its ban was introduced in the history of Islam in different times with different steps. The consumption of wine in the pre-Islamic Mecca was common and the trade of wine caused huge income for the wine traders. However, the profit what wine caused was not possible to be compared to the damages what it caused in health, family and men-men relations. In the first step the Quran compares the damages to the income due to the alcohol and declares that damages are more than the benefit out of it.

"O ye who believe! Approach not Prayer when you are not in *full* possession of your senses, until you know what you say, nor when you are unclean, except when you are travelling along a way, until you have bathed. And if you are ill or *you are* on a journey *while unclean*, or *if* one of you comes from the privy or you have touched women and you find no water, then betake yourselves to pure dust and wipe therewith your faces and your hands. Surely, Allah is Most Indulgent, Most Forgiving." (**Al-Nisa Surah 4: Verse 43)**

In the status of "Sukara" means stupor there is a ban to establish worship. Prayer cannot be achieved under the influence of any chemical, drug or drink. The prayer is a sort of spiritual purification so it has to be realized after a physical purification. Concerning the purification of mental status any kind of stupor has to be avoided. Regarding the physical purification a ritual wash is needed according to the prescription.
We have to emphasize here that the status of stupor and all means what results this status has to be avoided and not simply the alcohol is prohibited.

“O ye who believe! Wine and the game of hazard and idols and divining arrows are only an abomination of Satan’s handiwork. So, shun *each one of* them that you may prosper.” **(Al-Ma'idah Surah 5: Verse 90)**

We can see here the next step. This aya refers to the origin of the alcohol and the game of hazard. Different forms of means and behaviors serve Allah and different forms of means and behaviors serve the Satan. This is the basic principle of the Halal-Haram theory. We have to know which category serves the will of Allah and which belongs to the Satan. The alcohol and the gamble definitely belong to the Satan. And we can see here the commandment: avoid it! Instead of saying Haram it says avoid it! You cannot ban the Satan because Satan exists, and he coexists with us so there is no use to ban him. But you as a man with your free will can chose to join or avoid him! It is prescribed to avoid him.

“Satan desires only to create enmity and hatred among you by means of wine and the game of hazard, and to keep you back from the remembrance of Allah and from Prayer. But will you keep back?” (**Al-Ma'idah Surah 5: Verse 91)**

Here you are the explanation. What the Satan wants? For what the Satan is going to use his means? He uses them for generating hostility and anger between people. Satan wants to prove for Allah that His creature is weak and Allah has no power over him. This is the subject of dispute between Allah and Satan since the creature had taken place. Now we can see that not only the alcohol and game of hazard are involved in the category which has to be avoided but everything what belongs to the means of Satan in order to generate terror and hostility between mankind.

WHAT IS HALAL AND TAYIB?

Referring to the previous Quranic verses most of them say that Tayib is prescribed as good or blessed. Whatever is Tayib is Halal. Tayib is a noun in this case and Halal is an adjective. Therefore, Islamically we always have to check the Tayib, which is good for health and coming from the source of Allah.

In the time of our Prophet (peace be upon him) everything was natural, organic. There was nothing polluting rivers and soil. The chance was low to find contaminations in the food of animals what can cause hazard for people. Therefore, the Halal control was very simple. It was prescribed to slaughter animals in the name of Allah, cut them with sharp knives and check bleeding.
However today the case is different. The intensive agricultural plants use tremendous amount of antibiotics, hormones and other hazardous materials which are mixed in animal fodders. Due to the huge density of animals, antibiotics are inevitable in order to avoid epidemics. Also, antibiotics and hormones cause intensive fattening so animals will be ready earlier for slaughtering.
So far, we always speak about the meat. But what about the manure? Big part of these antibiotics and hormones leaves the body therefore millions of tons of chemicals together with pesticides and herbicides enter annually to the soil and natural resources. Due to the polluted environment and after their accumulation, these materials can enter to any plant, vegetable or fruit. Indirectly they contaminate other consumption goods like cosmetics and medicines as well.
After all it is ridiculous if we Muslims concentrate only to the slaughtering itself while the animal what we slaughter is a piece of poison. According to Islam this animal is not Tayib no matter its neck is cut according to Shariya. Therefore, our attention has to spread to any field what is connected with

human consumption and following the update methods we have to set up our own quality insurance system which is Islamic.
Time has come to take Tayib and Halal control as a comprehensive system from the water and soil to the table.
Survey has to be made at first on the region where a particular production is supposed to be achieved to test the hazard factors in the soil and water. Then the whole procedure starting from raw materials, fodders additives have to be checked. Genetically manipulated organs which can cause hazard for humans have to be avoided as any material where pork DNA can be detected have to be excluded. Special importance has to be given to the traceability both physically and administratively in the registers. Storing, transport has to be followed up till the good arrives to the table.

The Hadith of our Holy Prophet (peace be upon him) says:

لا ضرر ولا ضرار

No harm to you or to the others.

FÜGGELÉK AZ AL-MAEDA (ASZTAL) SZÚRÁHOZ

HALAL-HARAM FOGYASZTÁSI CIKKEKRE
(ABDEL RAHMAN MIHÁLFFY)

Mai európai gondolkodók számára nem mindegy, hogy az Iszlám felfogások melyike képes beilleszkedni az emberiség mai rendjébe. Tradicionális irányzat rendje lesz-e a meghatározó, vagy egy olyan infrastruktúrát alakítunk ki, ami opciót jelenthet nem muzulmánok számára is anélkül, hogy bárkire ráerőltetnénk az Iszlámot. Ennek az opciónak életképesnek kell lennie és megfelelni annak a trendnek, amelyet 1400 évvel ezelőtt kialakult kalifátusok más népeknek is felkínáltak. Ennek szellemében tárjuk az olvasók elé azokat a szokásokat, melyek ma másfél milliárd ember életének meghatározó elemei.

„Ó Emberek! Egyetek mindabból, mi a földön megengedett és üdvös. Ne kövessétek a Sátán lépteit, mert ő a ti nyilvánvaló ellenségetek!” (**Al-Baqarah, Szúra 2: Vers 168)**

Itt Isten egy határt von. Ez a határ az ő általa üdvösnek tartott teremtést, illetve a Sátán hatalma alá került és hozzá toborzó eszközrendszert választja el.

„(eljöttem, hogy) megerősítsem mindazt, mi a Tórában volt én előttem, és hogy megengedetté tegyek párat azok közül, melyek számotokra tiltva voltak. Egy bizonyossággal jöttem az Uratoktól, így hát őrizkedjetek és engedelmeskedjetek nekem”. (Al Imrán Nemzetsége 3: Vers 50)

Izrael népének az Úr ugyanazokat a tiltásokat és engedményeket adta, melyek a muzulmánokra is érvényesek. Van azonban különbség, ezekről is szól a Korán.

„Minden étel Halal (megengedett) volt Izrael fiainak, csak az nem, melyet Izrael fiai maguknak tiltottak meg azelőtt, mielőtt a Tóra megnyilvánult számukra. Mondd (Ó Mohamed): Hozzátok ide a Tórát és olvassátok, ha igazak vagytok!” **(Imrán Nemzetsége Szúra 3: Vers 93)**

A Korán értelmezésében tehát az Úr Izrael fiainak ugyanazt a rendelkezést adta, mint a muzulmánoknak. A tiltások eltérősége még a Tóra előtti időkből ered. Itt nyilván lehet vitatkozni azon, hogy a mai Tórák miért legalizálják a tiltások eltérőségét. Ezek a viták messzire vezetnének és elkanyarodnánk a lényegtől, ami jóformán mindkét esetben ugyanaz. Jelenleg a zsidók és a muzulmánok tartják az Úr tiltásokra és engedményekre adott elrendeléseit. Már akik tartják.

„Ma megengedett számotokra mindaz, mi üdvös. Azoknak étele is megengedett számotokra, kiknek az Írás előttetek jött el és a ti ételeitek is megengedettek az ő számukra. (Szintén megengedett számotokra a házasság) a hívő asszonyokkal és azokkal a jólelkű asszonyokkal, kikhez az Írás előttetek ért el, feltéve, ha megadjátok jussukat (hozományt), törvényesítve (a kapcsolatot), nem paráznasággal, sem titkos bujálkodással. Aki tagadja a hitet, annak összeomlanak tettei és a Túlvilágon a vesztesek közt lesz.” **(Al-Ma'idah Szúra 5: Vers 5)**

Mivel ugyanazokat a parancsokat, engedményeket és tiltásokat tartja be az, aki Koránt követ, mit az, aki az előző tiltásokat, ezért egymás fogyasztási cikkei csereszabatosak, azaz megengedettek egymás számára. Ez akkor áll így, ha a felek mindegyike valóban tartja magát az eredeti rendelkezésekhez. A rendelkezések földi értelmezésében pedig elválaszt minket pár ezer év. Sajnos az óta ez az egység felborult. Nagy kár.

A párkapcsolatban viszont továbbra is fennáll a gyakorlati lehetőség. Az Iszlám megengedi, hogy egy muzulmán férfinek muzulmán, zsidó, vagy keresztény felesége legyen. Ehhez azonban a kapcsolatot törvényesíteni kell.

Ó, kik hisznek! Ne tiltsátok be azt az üdvöst, mit Allah megengedett számotokra és ne hágjátok át a határokat! Allah nem szereti azt, ki megszegi a határt.” **(Al-Ma'idah Szúra 5: Vers 87)**

Az ember idővel maga törvényeit akarja érvényesíteni és Isten törvényeire ráhúzza saját rendelkezéseit. Ez tilos. Sem fogyasztási cikkekre, sem emberi kapcsolatokra, sem pénzforgalomra nem illeszthető emberi norma. A fogyasztási cikkek esetében magunkat mérgezzük, emberi kapcsolatainkból mások profitálnak, a pénzforgalomban pedig a pénzhatalom áldozataivá válunk. Higgyük el, hogy Isten, aki teremtett minket, jobban tudja, hogy mit kell tennünk saját magunk érdekében.

„Megengedett számotokra, mit a tengerből vadásztok. Annak étke gondviselés számotokra és ki azt járja. Megtiltott számotokra a szárazföldi vadászat mindaddig, míg Hurm állapotban vagytok (zarándokút pl.). Őrizkedjetek Allahtól, Akihez összetereltettek.” **(Al-Ma'idah Szúra 5: Vers 96)**

A tenger halai, lakói megengedett ételek, azok fogyasztása üdvös. Az erdei vadak, a vaddisznó és ragadozó állatok kivételével szintén fogyaszthatók az Iszlám szabályai szerinti előkészítés és Isten nevének kiejtése után. Az erdei vadak fogyasztása és elejtése tilos, ha valaki áldozati úton van, például zarándokol.

„Ő megtiltotta számotokra a dögöt, a vért a disznóhúst és mindazt, ami nem Allahnak szentelt. Aki kényszer hatása alatt áll és (ezek fogyasztása) nem vezet rászokáshoz és kedveléshez, annak ez nem bűn. Allah a megbocsájtó, az Irgalmas.” **(Al-Baqarah Szúra 2: Vers 173)**

Ami a tiltott, azaz Haram kategória, arra elméletet felállítani teljesen fölösleges. A tudomány és a helyi bölcs szokások számos elmélettel szolgálhatnak magyarázattal a miértekre, azonban a tilos (Haram) okának valódi tudása Allahnál van, és nem képezi vita tárgyát. Ide tartozik a dög, a vér, a disznóhús és minden, amire nem mondjuk ki Allah nevét. Viszont, ha életünk azon múlik, hogy táplálékhoz jussunk és csak fentiek állnak rendelkezésre, akkor a tilalom engedménnyé változik. Ha ilyen esetben vért, vagy disznóhúst veszünk magunkhoz, ez nem jelenthet utat annak keresésére, hogy ok nélkül újból fogyasszuk ezeket.

„Ő megtiltotta számotokra a dögöt, a vért a disznóhúst és mindazt, ami nem Allahnak szentelt. (Ugyanígy Haram) a megfojtott, az agyonütött, a lezuhant, a ledöfött és mit ragadozó állat ejtett el, kivéve, ha Ti azt nem teszitek alkalmassá (kivéreztetéssel és Allah nevének kimondásával). (Haram az is,) mi a bálványoknak szentelt. (Haram,) ha szerencsét reméltek odavetésétől. Ez a romlottság maga.

A mai nap elkárhozást hoz azokra, kik hitetek tagadói, hát ne őket féljétek, hanem Engem féljetek. A mai nap befejeztem számotokra a hitvallás (kinyilvánítását), véghezvittem rajtatok kegyelmemet és megelégedtem az Iszlámmal számotokra vallásként. Akiket éhség sújt, és nem önszántukból hajlanak a bűnre, azok számára Allah a Kegyes, a Megbocsájtó” **(Al-Ma'idah Szúra 5: Vers 3)**

A fentiekben részleteket tudtunk meg a Haram lényegéből. Minden, ami nincs kivéreztetve, nem friss, higiénikus és nem Allahnak szentelt, az tilos. Lényeges, hogy az ételnek kizárólag az éhség csillapítását kell szolgálnia. Nem lehet ételt bálványoknak ajánlani, jövőt jósolni belőle, vagy játék tárgyává tenni. Mindent felülírhat a szükség, az éhség. Akkor a szabályok a túlélés irányában módosulnak. Ez a kinyilatkoztatás az utolsók között hangzott el. Ezekkel az instrukciókkal fejeződött be a hit embernek való átnyújtása. Ebből láthatjuk, hogy minden az ember egészségének és túlélésének szolgálatában áll…

„Miért nem esztek abból, mire Allah neve kimondatott, mikor Ő részletezte néktek, mit megtiltott. Ez alól csak (az ment fel,) ha kényszer alatt álltok. Sokan tévelyegnek el vágyaik által tudatlanul! Urad a Legjobb Tudója azoknak, kik határait megszegik.” **(Al-An`am Szúra 6: Vers 119)**

Allah minden teremtményét az ember szolgálatába rendelte. Az embert kiemelte, tudatot adott neki és válaszút elé állította. Az, hogy Isten, vagy a Sátán útját választja, az az emberen múlik. A vágyak is eltéríthetik az embert a kijelölt úttól. Ő az az ember, akit a növény és állatvilág élelemmel lát el. Mindnek az életét kell adnia ahhoz, hogy az ember a saját életét akár csak egy nappal meg tudja hosszabbítani. Ha ezek a teremtmények meghozzák ezt az áldozatot, akkor az a legkevesebb, hogy megemlékezünk Allahról, aki ezt így rendelte el. Ezért erősen meghatározó kérdés az, hogy Allah neve kimondatott-e ezek életének elvételekor, vagy fogyasztásukkor. Egyre nő azok tábora, akik erre adnak.

Ha az ember kényszer alatt áll, akkor az előzőekben is ismertetett módon a tilalmak alól fel van mentve.

Mi a helyzet a disznóval és más intenzíven tenyésztett és hizlalt állattal?

A tények:

A sertéshús fogyasztása a világon az egyik legelterjedtebb. Kína a legnagyobb sertéshús exportőr. A disznót az i.e. 7500 körül háziasították.
A Betegség Felügyeleti és Megelőzési Központ (CDC) állítása szerint, több, mint 100 féle vírus érkezik Kínából Amerikába évente a sertések testében. Ez erős aggodalmakat vet fel. Amellett, hogy a vírusok közül néhány nem jelent veszélyt, vannak olyanok is, melyek bizonyítottan átterjedhet emberre és betegséget okoz.
Biztos, többen ismerik a H1N1, azaz sertés influenza vírust. Ez is olyan, ami sertésről emberre tud átterjedni. Azonban ez nem az egyetlen betegség, amit sertés terjeszt.
Oka van, hogy a sertéshús miért telített jobban toxinokkal, mint bármely más háziállat húsa. Elsősorban a disznó emésztési rendszere tehet erről. A sertés mindent fölöttébb gyorsan megemészt, hozzávetőleg négy óra alatt. A tehénnek huszonnégy órára van szüksége a teljes emésztési ciklushoz. Emésztési folyamat alatt az állatok, beleértve az embert is, megszabadulnak a mérgektől és az étkezés alatt elfogyasztott komponensektől, ami veszélyt jelenthet az egészségre.
Mivel a sertés emésztő rendszere nagyon gyors, sok ezek közül a toxinok közül nem ürül ki és a zsírszövetekben raktározódik. A toxinok többi része pedig a trágyával ürül, amivel a talajt és a növényeket fertőzik meg. A növények pedig ezeket a toxinokat fel tudják szívni.
A sertés nem rendelkezik izzadságmiriggyel, ami szintén fontos lenne ahhoz, hogy a szervezet meg tudjon szabadulni a mérgektől.
A disznók széles skáláját vonultatják fel a parazitáknak, melyek testükben és húsukban lehetnek. Ezek közül jó néhányat főzéssel sem lehet elpusztítani. Ezek közül említésre méltó a trichellózis, vagy trichinózis. Ezt a sertés embernek is átadhatja. Ha a féreg ciszta alakban él a gyomorban, a gyomorsavak felbontják a cisztát, a lárvák kiszabadulnak és elterjednek a testben. A férgek az izmokban telepednek meg. A következő állomás az emberi test, ha a személy ilyet fogyaszt, vagy ha ilyen trágyát használ növényei táplálására. A trágya hemzseg a fertőzött állat lárváitól és ezek bárhova eljuthatnak, növényi kultúrától függetlenül.
Egy kezeletlen sertésállomány rengetek vírust és parazitát hordozhat. Akár direkt kontaktussal a farmon, akár hús fogyasztással, fájdalmas és gyöngülést okozó betegségek kockázatának vagyunk kitéve.
A bakteriális kórokozók közül említésre méltók a nagy dózisú antibiotikumokkal leküzdhető E. Coli, S. Enteritidis. Ezek ellen a következők javasolhatók: ampicilin, cefotaxim, klóramphenicol, erythromycin, gentamicin, tetracycline, vancomycin, metronizadole, nalidixic acid és kanamycin.

Intenzíven tenyésztett és hizlalt állatok valódi antibiotikum raktárak

Egy valós kampány indult el azért, hogy a termelők visszafogják antibiotikum felhasználásukat sertés, baromfi és marhahús előállítása során. Európai országok, különösen Dánia és Hollandia vezető helyet

foglalnak el. Az USA-ban akadozva ugyan, a visszaszorítást célozzák, kevés sikerrel. A vad antibiotikum alkalmazás elérte Kínát, ahol a hús előállítás rohamosan megnőtt.
Hollandia kétszer akkora, mint New Jersey és 6500 sertéstelep van. A sertésállomány átlag 320 koca (anyaállat) körül mozog. A legnagyobb 10.000 kocát számlál (max. 4000 van egy telepen belül). Hollandia évente 25 millió vágósertést állít elő.
A CIO (Center for Isotope Research) és IVEM (Center for Energy and Environmental Sudies, Groningeni Egyetem) szerint, a holland hízlalási rendszerben 110 kg élősúly a vágósúly. Ezt 112 nap alatt érik el. Ebben az időszakban az átlagosan 340 kg trágya termelődik állatonként. Ez a szilárd trágya, azonban a túlnyomó rész hígtrágya. A farmerek folyamatos termelés mellett, egy év alatt 3,3 alkalommal hizlalnak. Ez az állatforgó és teljesítmény hatalmas mennyiségű antibiotikummal érhető el.

Magas állatsűrűség és extrém intenzív technológiák

Hollandia mélyföld, ami jóval a tengerszint alatt fekszik. A talaj kapillárisok ki vannak téve a tenger állandó nyomásának és a trágya, melynek java része híg állományú, a felszínre jut. Ezzel antibiotikumok és más, hízlalásnál felhasznált additív anyagok is feljönnek. A tenger nyomása, gyakorlatilag a növényekbe préseli a trágya anyagait. Mivel felszívódnak a zöldségekbe, gyümölcsökbe, veszélyt jelentenek az emberi egészségre.

Ez a hatalmas sertéstrágya mennyiség környezeti kockázatot is rejt. A jelenleg alkalmazott mezőgazdasági technológiák talajerő utánpótlásra használják a sertéstrágyát, pedig az méreg.

Matthew Cimitile, Environmental Health Services szerint, ma a gyártott antibiotikumok összmennyiségének 70%-át használják fel az USA-ban marha, sertés és baromfitelepeken.
Ez a gyakorlat egy állandóan növekvő hús igényt is fenntart a piacon, ami miatt hatványozottan előtérbe kerülhetnek az élelmiszer láncba bekerült antibiotikumok által okozott egészségügyi problémák.
Az összes állatfaj közül a sertés trágyája a legkockázatosabb, két okból is. Ha nem alkalmaznak állatgyógyászati drogokat és antibiotikumos kezelést, akkor a trágya olyan parazitákkal, vírusokkal telítődik, melyek nem találhatóak egy más állat trágyájában sem és ezek veszélyesek az emberre. Ezek a kórokozók a talajt és a terményt egyaránt szennyezhetik.
A magas állatsűrűség nem nélkülözheti az antibiotikumok nagy dózisokban történő alkalmazását. Ezek nélkül járványos betegségek kaphatnak lábra, melyek az egész állományt pillanatok alatt befertőzhetik. Másrészről az antibiotikumok és más drogok, a takarmányba keverve intenzív súlygyarapodást okoznak, ami lehetővé teszi, hogy 115 kg élősúlyt érhet el egy sertés 112 nap alatt.

HALAL-HARAM ALKOHOLRA

„Kérdeznek a Khamr-ról és a szerencsejátékról, mondd bennük a hatalmas bűn és haszon az embereknek. Azonban a bennük lévő bűn nagyobb, mint az okozott hasznuk. Kérdeznek, mit áldozzanak, mondd: ami a gondviselésből maradt. Ekképpen nyilvánítja ki Allah számotokra bizonyságokat, hátha tán elgondolkodtok.” (**Al-Baqarah Szúra 2: Vers 219)**

A Khamr szó a Koránban nem jelent egyértelműen alkoholt. Bódító italt, szert jelent. Ha csak alkohol lenne, akkor „Al-Kohuul” szerepelne, hiszen az alkohol arab eredetű szó. Így akkor járunk el helyesen, ha minden olyan szerre, drogra, italra értjük a Khamr kifejezést, ami meggátolja saját kontrollunkat saját tudatunk felett.

A Khamr-ra nem találjuk a kategorikus Haram tiltást a Koránban, mégsem magyarázhatjuk ki. Nem csak fogyasztása, hanem szállítása, előállítása, a vele való üzletelés, az ilyen szereket, italokat fogyasztó társasággal az együtt tartózkodás sem megengedett, sőt, kerülendő. A Khamr nyomokban sem megengedett ételekben, italokban, édességekben és más fogyasztási cikkekben.

Tilalmát az Iszlám különböző fokozatokban vezette be. Mekkában a borfogyasztás az Iszlám előtt általános volt, az azzal folytatott kereskedés pedig nagy bevételt jelentett a borkereskedőknek. Azonban az elnyert haszon nem volt mérhető a kárral, melyet egészségben, családi és emberi kapcsolatokban okozott. Ezért a Korán is első fokon összeveti a kárt a haszonnal és az eredményt a Khamr károkozásának javára hirdeti meg.

„Ók, kik hisznek! Ne közeledjetek úgy az imára, hogy fejetekben a bódulat addig, míg nem tudjátok, mit mondotok. Úgy sem, ha szennyezettek vagytok, kivéve, ha utazás közben vagytok, s majd (később, ha mód nyílik rá) megmosdotok. Ha betegek vagytok, vagy úton vagytok, vagy ha illemhelyről jöttök, vagy nőt érintettetek és nem találtok vizet, akkor végezzétek el a Tayammumot (homokkal mosdást), azt a legmagasabb pontról véve, üdvöset és töröljétek be vele arcotokat és kezeteket. Allah az Elnéző, a Megbocsájtó.”

A bódultság állapota a Szukara, amiben imádkozni tilos. Azaz ima nem végezgető szer befolyásoltsága alatt. Az ima egy spirituális megtisztulás, melyre a felállás a fizikai megtisztulás után lehetséges. Az állapotmegtisztuláshoz tartozik a bódulat elvetése, a testi megtisztuláshoz pedig a bemosakodás az ismertetettek szerint. Itt kell hangsúlyozni, hogy nem csupán az alkohol elvetendő, hanem a kábulat állapota, tehát minden, ami ezt az állapotot létrehozza.

„Ó, kik hisznek! Márpedig a bódító italok, a szerencsejáték és a bálványok (testesítik meg) a Sátán művének undorító voltát, hát kerüljétek el ezeket, talán így boldogultok.” **(Al-Ma'idah Szúra 5: Vers 90)**

Itt egy továbblépés látható. Az alkohol, bódító szerek és a szerencsejáték eredetére utal az ája. Mivel a Halal-Haram elmélet azon alapszik, hogy mely eszközrendszer és magatartásforma szolgálja Allahot és mely szolgálja a Sátánt, hiszen akkor eredetük is nyilvánvaló, ezen az alapon az alkohol és szerencsejáték a Sátán kategóriájába esik. És itt hangzik el az, hogy elkerülendő! Ezzel a szóval váltja ki a Haram tiltást. Azért, mert a Sátán létezik, van, velünk együtt él, ezért hasztalan a Haram szintű tiltás, hiszen attól még létezne, viszont elkerülni lehet, sőt előírt.

„Márpedig a Sátán közétek akarja vetni az alkohollal és a szerencsejátékkal az ellenségeskedést és gyűlöletet, majd letaszít titeket az Allahról való megemlékezésről és az imáról, hát nem végzitek-e be?” (**Al-Ma'idah Szúra 5: Vers 91)**

Íme, itt pedig a magyarázat. Mit is akar a Sátán? Mire használja a Sátán a saját eszközrendszerét? Az ellenségeskedés és gyűlölet szítására az emberek között. Ez szolgál a Sátán számára a bizonyításhoz Allahnak arra, hogy teremtménye gyenge és Allahnak nincs hatalma felette. A teremtés óta erről szól a

vita Allah és a Sátán között. Akkor most már látjuk, hogy nem csak az alkohol és a szerencsejáték tartozik az elkerülendő kategóriában, hanem minden, ami a Sátán eszközrendszerébe tartozik az ellenségeskedés és a gyűlölet szítására.

MI A HALAL ÉS MI A TAYIB?

A korábban említett Korán versekre utalással, legtöbbjük a Tayib-ot, azaz jót, üdvöst ír elő. Ami Tayib, az Halal. A Tayib, főnév ebben az esetben és a Halal melléknév. Ezért Iszlám szempontból A Tayib státusz meglétét kell, hogy ellenőrizzük, hogy jó legyen az egészségnek és Allah forrásából származzon.
A Próféta (béke reá) idejében minden természetes, organikus volt. Semmi sem szennyezte a talajt és a vizeket. Kevés esély volt arra, hogy szennyeződés legyen fellelhető állati takarmányokban, ami később kockázatos emberi fogyasztás számára is. A Halal minősítés ezért nagyon egyszerű volt. Elő volt írva, hogy az állat vágása Allah nevének említése mellett történhet egy éles késsel, majd ellenőrizni kell a kivérzést.
Ma azonban a helyzet más. Az intenzív mezőgazdasági termelés hatalmas mennyiségű antibiotikumot, hormont és más kockázatot rejtő anyagot használ, melyeket az állati takarmányba kevernek. A nagy állatsűrűség miatt az antibiotikumok elkerülhetetlenek azért, hogy el lehessen kerülni a járványok terjedését. Ugyanakkor az antibiotikumok és hormonok intenzívvé teszik a hízást, így az állatok előbb érik el a vágósúlyt.
Eddig a húsról beszéltünk csupán. De mi a helyzet a trágyával? Az antibiotikumok és hormonok nagy része elhagyja a testet, ezáltal millió tonnákba mérhető ezeknek a vegyi anyagoknak a mennyisége évente, melyek kiegészülnek még peszticidekkel, herbicidekkel és bekerülnek a talajba, valamint természetes forrásokba. A szennyezett környezet következtében és az ott bekövetkező felhalmozódást követően, ezek az anyagok bekerülhetnek a növényekbe, zöldségekbe és gyümölcsökbe. Közvetve szennyeződést okoznak kozmetikumokban és gyógyszerekben is.
Ezek után nevetséges, ha mi muszlimok csak a vágásra koncentrálunk, míg az állat, amit levágnak, gyakorlatilag egy darab méreg. Az Iszlám szerint ez az állat nem Tayib, függetlenül attól, hogy a shariya szerint lett-e levágva. Ezért figyelmünk ki kell, hogy terjedjen minden más területre is, ami az emberi fogyasztással kapcsolatos és modern módszerekkel, létre kell hozni azt a saját minőségellenőrzési rendszert, ami az iszlám szabályai szerint működik.
Itt az idő, hogy a Tayib és Halal kontrolt egy átfogó rendszerként kezeljük, ami a vizektől, talajtól indul és az asztalig tart. Először fel kell mérni a régió viszonyait, ahol egy adott termék előállítása történik. Itt a talajban és vízben rejlő kockázati tényezőket kell tesztelni. Majd az egész folyamatot, kezdve a nyersanyagoktól, takarmánytól, adalék anyagoktól, át kell vizsgálni. Genetikailag manipulált szervezetek felhasználását, amelyek veszélyt jelenthetnek ember számára, el kell kerülni, ahogy bármit, amiben sertés DNS kimutatható. Különleges jelentőséget kell adni a nyomon követhetőségnek, mind fizikai értelemben, mind a nyilvántartás szempontjából. Raktározást, szállítást is ellenőrizni kell, amíg az áru az asztalig nem ér.

A Hadisz, Prófétánkra (béke reá) hivatkozva így szól:

لا ضرر ولا ضرار

Nem okozható kár sem magamnak, se másnak.

6. AL-ANAAM (THE CATTLE-JÓSZÁG)

Al-Anaam (The Cattle)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

This Surah takes its name from v. 136, 138 and 139 in which some superstitious beliefs of the idolatrous Arabs concerning the lawfulness of some cattle (*an`am*) and the unlawfulness of some others have been refuted.

Period of Revelation

According to a tradition of Ibn Abbas, the whole of the Surah was revealed at one sitting at Makkah. Asma, a daughter of Yazid and a first cousin of Hadrat Mu'az-bin Jabl, says, "During the revelation of this Surah, the Holy Prophet was riding on a she-camel and I was holding her nose-string. The she-camel began to feel the weight so heavily that it seemed as if her bones would break under it." We also learn from other traditions that the Holy Prophet dictated the whole of the Surah the same night that it was revealed.
Its subject-matter clearly shows that it must have been revealed during the last year of the Holy Prophet's life at Makkah. The tradition of Asma, daughter of Yazid, also confirms this. As she belonged to the *Ansar* and embraced Islam after the migration of the Holy Prophet to Yathrib, her visit to the Holy Prophet at Makkah must have taken place during the last year of his life there.

Occasion of Revelation

After determining the period of its revelation, it is easier to visualize the background of the Surah. Twelve years had passed since the Holy Prophet had been inviting the people to Islam. The antagonism and persecution by the Quraish had become most savage and brutal, and the majority of the Muslims had to leave their homes and migrate to Habash (Abyssinia). Above all, the two great supporters of the Holy Prophet. Abu Talib and Hadrat Khadijah, were no more to help and give strength to him. Thus, he was deprived of all the worldly support. But in spite of this, he carried on his mission in the teeth of opposition. As a result of this, on the one hand, all the good people of Makkah and the surrounding clans gradually began to accept Islam; on the other hand, the community as a whole, was bent upon obduracy and rejection. Therefore, if anyone showed any inclination towards Islam, he was subjected to taunts and derision, physical violence and social boycott. It was in these dark circumstances that a ray of hope gleamed from Yathrib, where Islam began to spread freely by the efforts of some influential people of Aus and Khazraj, who had embraced Islam at Makkah. This was a humble beginning in the march of Islam towards success and none could foresee at that time the great potentialities that lay hidden in it. For, to a casual observer, it appeared at that time as if Islam was merely a weak movement it had no material backing except the meager support of the Prophet's own family and of the few poor adherents of the Movement. Obviously, the latter could not give much help because they themselves had been cast out by their own people who had become their enemies and were persecuting them.

Topics

The main topics dealt with in this discourse may be divided under seven headings:

1. Refutation of *shirk* and invitation to the creed of *Tauhid*.
2. Enunciation of the doctrine of the "Life-after- death." and refutation of the wrong notion that there was nothing beyond this worldly life.

3. Refutation of the prevalent superstitions.
4. Enunciation of the fundamental moral principles for the building up of the Islamic Society.
5. Answers to the objections raised against the person of the Holy Prophet and his mission.
6. Comfort and encouragement to the Holy Prophet and his followers who were at that time in a state of anxiety and despondency because of the apparent failure of the mission.
7. Admonition, warning and threats to the disbelievers and opponents to give up their apathy and haughtiness.

It must, however, be noted that the above topics have not been dealt with one by one under separate headings, but the discourse goes on as a continuous whole and these topics come under discussion over and over again in new and different ways.

The Background of Makki Surahs

As this is the first long Makki Surah in the order of the compilation of the Quran, it will be useful to explain the historical background of Makki Surahs in general, so that the reader may easily understand the Makki Surahs and our references to its different stages in connection with our commentary on them.

First of all, it should be noted that comparatively very little material is available in regard to the background of the revelation of Makki Surahs whereas the period of the revelation of all the Madani Surahs is known or can be determined with a little effort. There are authentic traditions even in regard to the occasions of the revelation of the majority of the verses. There are only a few Surahs and verses which have authentic traditions concerning the time and occasion of their revelation. This is because the history of the Makki period had not been compiled in such detail as that of the Madani period. Therefore, we have to depend on the internal evidence of these Surahs for determining the period of their revelation: for example, the topics they discuss, their subject matter, their style and the direct or indirect references to the events and the occasions of their revelation. The most we can do is to compare the internal evidence of a Surah with the events of the life of the Holy Prophet at Makkah, and then come to a more or less correct conclusion as to what particular stage a certain Surah belongs.

If we keep the above things in view, the history of the mission of the Holy Prophet at Makkah can be divided into four stages.

The first stage began with his appointment as a Messenger and ended with the proclamation of Prophethood three years later. During this period the Message was given secretly to some selected persons only, but the common people of Makkah were not aware of it.

The second stage lasted for two years after the proclamation of his Prophethood. It began with opposition by individuals: then by and by, it took the shape of antagonism, ridicule, derision, accusation, abuse, and false propaganda then gangs were formed to persecute those Muslims who were comparatively poor, weak' and helpless. The third stage lasted for about six years from the beginning of the persecution to the death of Abu Talib and Hadrat Khadijah in the tenth year of Prophethood. During this period, the persecution of the Muslims became' so savage and brutal that many of them were forced to migrate to Habash. Social and economic boycott was applied against the Holy Prophet and the members of his family, and those Muslims who continued to stay in Makkah were forced to take refuge in Shi'b-i-A'bi Talib which was besieged.

The fourth stage lasted for about three years. This was a period of hard trials and grievous sufferings Life had become unendurable at Makkah and there appeared to be no place of refuge even outside it. So much so that when the Holy Prophet went to Ta'if, it offered no shelter or protection. Besides this, on the occasion of Haj, he would appeal to each and every Arab clan to accept his invitation to Islam but met with blank refusal from every quarter. At the same time, the people of Makkah were holding counsels to get rid of him by killing or imprisoning or banishing him from their city. It was at that most critical time that Allah opened for Islam the hearts of the *Ansar* of Yathrab where he migrated at their invitation.

Now that we have divided the life of the Holy Prophet at Makkah into four stages, it has become easier for us to tell, as far as possible, the particular stage in which a certain Makki Sarah was revealed. This is because the Surahs belonging to a particular stage can be distinguished from those of the other stages with the help of their subject matter and style.
In the succeeding Makki Surahs, we will determine on the basis of the distinctive features of each stage, and point out in the Preface, the particular stage in which a certain Makki Surah was revealed.

Topics and their Interconnection

These verses are of introductory and admonitory nature. The disbelievers have been warned that if they do not accept the Islamic Creed and follow the 'Light' shown by the Revelation from the All-Knowing and All-Powerful Allah, they would go to the same doom as the former disbelievers did. Their arguments for rejecting the Prophet and the Revelation sent down to him have been refuted. **1 - 12**
These verses inculcate *Tauhid*, and refute *shirk* which is the greatest obstacle in the way of its acceptance. **13 - 24**
In these verses, a graphic scene of the life in the Hereafter has been depicted in order to warn the disbelievers of the consequences of the rejection of the Articles of Faith. **25 - 32**
Prophethood is the main theme which has been discussed from the point of view of the Holy Prophet, his Mission, the limitations of his powers, the attitude towards his followers and also from the point of view of the disbelievers. **33 - 73**
In continuation of the same theme, the story of Prophet Abraham has been related to bring home to the pagan Arabs that the Mission of Prophet Muhammad, which they were opposing, was the same as that of Prophet Abraham (Allah's peace be upon them). This line of argument was adopted because they considered themselves to be his followers, especially the Quraish who were proud of being his descendants as well. **74 - 90**
Another proof of his Prophethood is the Book, which has been sent down to him by Allah, for its teachings show the right guidance in regard to creed and practice. **91 - 108**
Divine restrictions have been contrasted with the superstitious restrictions of the pagan Arabs in order to show the striking differences between the two and thus prove the Quran to be a Revealed Book. **109 - 154**
The Jews, who were criticized in vv. 144 - 147 along with the pagan Arabs, have been urged to compare the teachings of the Quran with those of the Torah so that they might recognize their similarity and give up their lame excuses against it, and adopt its Guidance to escape the retribution on the Day of Resurrection. **155 - 160**
This is the conclusion of the discourse: the Holy Prophet has been instructed in a beautiful and forceful manner to proclaim fearlessly the articles of the Islamic Creed and their implications.**161 - 165**

Bevezetés az Al-Anaam (Jószág) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szúra elnevezésére a 136. 138. és 139. versben találunk utalást, ahol a bálványimádó Arabok babonán alapuló hitvilágában az egyik jószág (anaam) megengedett, másik nem megengedett volt és ennek cáfolatát adja a Korán.

Kinyilatkoztatás ideje

Ibn Abbasz hagyománya (Hadisz) szerint az egész Szúra Mekkában egy alkalommal nyilatkoztatott ki. Yazid lánya, Aszma, aki első unokatestvére volt Mu'az bin Dzsabalnak, ezt közölte: „Ennek a Szúrának a kinyilatkoztatása idején, a Próféta egy tevekancán ült, míg én annak a kantárját fogtam. Egyszer csak a tevekanca olyan nehéz terhet érzett, hogy a csontjai majdnem eltörtek alatta." Egy másik hagyomány arról ad közlést, hogy a Próféta egy éjszaka leforgása alatt diktálta az egész Szúrát, amikor az kinyilatkoztatott.
A témája alapján világos, hogy a kinyilatkoztatás ideje, a Próféta Mekkában töltött utolsó évére esik. Yazid lánya, Aszma közlése szerint is ez erősíthető meg. Ő az Ansárokhoz (Pártfogók) tarozott, az Iszlámot csak a Próféta Yathribba (Medinába) érkezése után vette fel.

A kinyilatkoztatás alkalma

A kinyilatkoztatás idejének meghatározása után könnyebb a Szúra hátterét vizualizálni. Tizenkét év telt el azóta, hogy a Próféta embereket szólított az Iszlám felvételére. Ekkorra Quraish szembenállása és üldözése kegyetlenné, brutálissá vált. A Muszlimok többségének el kellett hagynia otthonát és többségük Abesszíniába menekült (Etiópia). A Próféta két legfontosabb segítője, Abu Talib és felesége, Khadidzsa, nem voltak már többé, nem tudtak erőt tölteni bele. Földi pártfogója így már nem volt. De ő még a legvehemensebb ellenállás ellenére is folytatta küldetését. Lassacskán Mekka és a környező települések jóravaló emberei elfogadták az Iszlámot, azonban a közösség nagy része makacsul ellenszegült. Aki az Iszlám felé hajlott, gúny tárgya lett, ami fizikai bántalmazásba és társadalmi bojkottba torkollott. Ekkor reménysugár csillant meg Yathrib (Medina) felől, ahol az Iszlám szabadon, kötöttségek nélkül kezdet terjedni az Awas és Khazradzs törzs befolyásos emberei között. Közülük páran még Mekkában vették fel a hitet. Ezzel elkezdődött az Iszlám alázatos menetelése a siker felé. Ekkor még senki sem láthatta előre azt a hatalmas potenciált, amit az Iszlám később kifejtett. Aki azokban a napokban értékelte volna a helyzetet nem mondhatott volna mást, mint hogy az Iszlám egy gyenge mozgalom, ami mögött nem áll anyagi támogatás, eltekintve a Próféta családjának hozzájárulásától és pár hívő adakozásától. Ez utóbbi nem jelentett sokáig segítséget, mert a hívőket kivetette magából a Mekkai társadalom, ellenségekké, üldözöttekké váltak.

Témakörök

A következő hét témakörre osztható a Szúra:

1. A Shirk (társállítás, bálványimádás) cáfolata és hívás a Monoteizmusra.
2. Az halál utáni élet doktrínájának kijelentése, egyben cáfolata annak az állításnak, ami az evilági élet után tagad bármi más létformát.
3. Az uralkodó babonák, hiedelmek megdöntése
4. Az Iszlám Társadalmának felépítését szolgáló alapvető erkölcsi elvek tisztázása és előírása
5. A Próféta személyével és küldetésével kapcsolatos kérdésekre adott válaszok
6. A Próféta és követőinek megnyugtatása és bátorítása, akik ebben az időszakban a szorongatottság és reménytelenség státuszában szenvedtek. A küldetés sok buktatón ment keresztül
7. A hitetlenek és ellenzők intése, figyelmeztetése gőgjükre és érzéktelenségükre.

A felsorolt témák nem képeznek elkülönült szakaszokat, hanem ismétlődve jönnek elő más és más formában.

A Mekkai Szúrák háttere

Mivel ez az első hosszú Mekkai Szúra, hasznos, ha ezek történelmi környezetéről általánosságban szólunk, ami az olvasó számára a későbbiek során érthetővé teszi a magyarázatokat, interpretációkat, melyek a különböző Mekkai életszakaszokat értelmeznek.
Először is megjegyezzük, hogy kevés anyag maradt fenn a Mekkai Szúrák kinyilatkoztatásának hátteréről, ezzel szemben a Medinai Szúrák behatárolása elég pontosan megtehető. Sok Medinai Szúra hátterére találunk autentikus Hadiszt, hagyományt. Csak kevés Mekkai Szúra idejét és alkalmát jelzi Hadísz. A Mekkai időszakra nem jellemző a részletekre kiterjedő komponálás. Ezért csak a tartalomra hagyatkozhatunk, abból ítélhetjük meg a kinyilatkoztatásra vonatkozó részleteket. Csak azt tehetjük, hogy a Szúra tartalmát összevetjük a Próféta életszakaszának arra eső idejével Mekkában és ez egy többé kevésbé pontos leírást ad a belső mondanivalóról. Mindezt figyelembe véve a Próféta Mekkában töltött ideje négy szakaszra osztható.
Az első az ő Prófétának jelölésével kezdődik és három évvel később, a Prófécia nyilvános kihirdetésével végződik. Ebben a szakaszban az Üzenet titokban terjedt néhány kiválasztott ember között, Mekka népének erről nem volt tudomása.
A második, a Prófécia kihirdetésétől kezdve két évig tartott. Ez személyek ellenállásával indul, majd egyre nyilvánosabb szembefordulás, gúny, csúfolódás, vádaskodás, gyalázkodás és hamis híresztelés veszi körbe a hívőket, akik közül a szegényeket, védteleneket egyre több atrocitás ér. A harmadik szakasz, az üldöztetésektől számítva Abu Talib és Khadidzsa haláláig, összesen hat évig tartott. Ekkorra a Prófécia már tízedik éve működött. A Muszlimok üldöztetése annyira brutálissá és vaddá vált, hogy jelentős részük Abesszíniába emigrált. A Próféta és családtagjai ellen társadalmi és gazdasági bojkottot helyeztek hatályba, a Mekkai maradást választó Muszlimok pedig Shi'b-i-A'bi Talib-ban leltek menedéket, de ezt Quraish körbe zárta.
A negyedik szakasz kb. három évig tartott. Kemény megpróbáltatások és szenvedések időszaka volt. Mekkában az élet elviselhetetlenné vált és azon kívül sem lehetett hova menekülni. Amikor a Próféta Ta'ifba ment, nem fogadták be, se fedelet, se védelmet nem kapott. A Hadzs zarándoklat alkalmával sok Arab klánt megszólított és hívott az Iszlámra, de rideg elutasításban részesült mindenhol. A Mekkaiak ezzel egy időben tanácsot ültek és azon tanakodtak, miként szabadulhatnának meg tőle gyilkosság, börtön, vagy a városból történő száműzése révén. Ez volt az a kritikus idő, amikor a Yathrebi Ansarok (Pártfogók) szíveiben elindult az Iszlám, akik őt és követőit magukhoz hívták.
Most, hogy a Próféta Mekkai életszakaszait ismerjük, könnyebb behatárolni az egyes Szúrákon belüli tartalmak alapján, hogy melyikhez kötődnek. A tartalom mellett a stílus is jellemzi a különböző szakaszokat.
Az ezt követő Mekkai Szúráknál már az itt ismertetett jegyek alapján fogjuk a bevezetőben jelölni az időszakot, melyhez kinyilatkoztatásuk köthető.

Tárgykörök és ezek összekapcsolódása

A bevezető versek intő jellegűek, melyek figyelmeztetik a hitetleneket arra, ha nem fogadják el az Iszlámra szóló hívást és nem követik a világosságot, melyet a Mindenható Allah kinyilatkoztatásai sugároznak, akkor ugyanaz a Pokolbéli szenvedés lesz osztályrészük, ami a korábbi hitetleneké volt. A hitetlenek Prófétát és kinyilatkoztatásokat érintő elutasító érveire cáfolat érkezik. **1-12**
A Monoteizmus (Tauhid) versei, ahol szót kap a shirk (társállítás) elutasítása, ami a legnagyobb akadály az Iszlám elfogadásának útjában. **13-24**
Kép jelenik meg a Túlvilági életről, ami figyelmezteti a hitetleneket, milyen sors vár azokra, akik elvetik a Hit tételeit. **25-32**
A Prófécia, a küldetés kap hangot a Próféta szemszögéből, láttatva cselekvési határait, előírva viselkedését követői és a hitetlenek felé. **33-73**

Folytatódik Ábrahám Próféta története, akinek életét párhuzamba állítja azokkal az eseményekkel, melyek Mohammed Próféta és a pogány Arabok közt zajlanak. Ezek az érvek azért kapnak különleges jentőséget, mert a pogány Arabok, köztük Quraish maga is büszkén hangoztatta Ábrahámi származását. **74-90**

Másik bizonyíték a Próféciára a Könyv, melyet Allah neki küldött le, ami Útmutatást ad a hit gyakorlására. **91-108**

Isteni korlátozást állít szembe a pogány Arabok babonáiból és hiedelmeiből származó korlátozásokkal azért, hogy bizonyítsa: a Koránt Istentől való. **109-154**

A 144-147 versben kritizált Zsidók és pogány Arabok felhívása arra, hogy hasonlítsák össze a Tóra tanításait a Koránéval. A cél, hogy felfedezzék a sok hasonlóságot, hagyjanak fel az ellene való uszítással és fogadják el az Útmutatást, ezzel megmenekülnek a Végítélet Napján bekövetkező szenvedésektől. **155-160**

Következtetések levonása: A Próféta egy szép, de erőteljes indíttatást kapott arra, hogy félelem nélkül, tántoríthatatlanul hirdesse az Iszlám tanait és azok napi gyakorlatát. **161-165**

6. Al-Anaam	6. Al-Anaám
CATTLE, LIVESTOCK	**JÓSZÁG**
Total Verses: 165	Összes vers: 165
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

الْحَمْدُ لِلّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُواْ بِرَبِّهِم يَعْدِلُونَ ﴿١﴾

1. Praise be Allah, Who created the heavens and the earth, and made the darkness and the light. Yet those who reject Faith hold (others) as equal, with their Guardian-Lord[343].

1. Dicsőség Allahnak, Aki megteremtette az Egeket, a Földet, megtette a sötétséget és világosságot, majd azok, kik hitetlenek, Urukkal tartják egyenlőnek (a hamis istenségeket) [343].

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُم مِّن طِينٍ ثُمَّ قَضَى أَجَلاً وَأَجَلٌ مُّسمًّى عِندَهُ ثُمَّ أَنتُمْ تَمْتَرُونَ ﴿٢﴾

[343] Allah created everything you see and know: how can you then set up any of His own creatures as equal to Him? He is your own Guardian-Lord; He cherishes and loves you: how can you be so ungrateful as to run after something else? Darkness and Light are to help you to distinguish between the true from the false: how then can you confound the true God with your false ideas and superstitions? There may also be a repudiation of the Duality of old Persian theology; Light and Darkness are not conflicting Powers; they are both creatures of Allah. What false ideas can mean today? We are brainwashed by propaganda transmitted by mediums which represent earthly interests. These interests are rooted in business, economics or politics. We have to see through the traps in order not to lose the True subject to be served.

Ha Allah teremtette a mindenséget, akkor miként lehet, hogy saját teremtményei közül valaki egyenlőnek tart Vele valami mást? Ő a mindenkire Vigyázó Isten, Aki szeret és gondoskodik rólad. Hogy lehet valaki annyira hálátlan, hogy másra vágyik? A sötétség és világosság segít, hogy megkülönböztessük az Igazat a hamistól. Miként történhet akkor, hogy az Igazi Istent összekeverik hamis hiedelmekkel és babonákkal? Itt fellelhető az Óperzsa teológia dualizmusának tagadása. Világosság és Sötétség nem konkurens hatalmak. Mindkettő Allah teremtménye.
Mit jelenthetnek a hamis hiedelmek ma? A médiumok által sugárzott propaganda, ami kimossa agyunkat, földi érdekeket képvisel. Ezek az érdekek az üzleti életben, gazdaságban vagy politikában gyökereznek. Át kell látnunk a kelepcén, hogy ne veszítsük el az Igazi célt, amit szolgálnunk kell.

2. He it is created you from clay, and then decreed a stated term (for you). And there is in His presence another determined term; yet ye doubt within yourselves[344]!

2. Ő az, Ki megteremtett titeket az agyagból, majd elrendelte a terminust. Nála a terminus kijelölt (véges). Majd ti kétségbe vonjátok[344]!

وَهُوَ اللهُ فِي السَّمَاوَاتِ وَفِي الأَرْضِ يَعْلَمُ سِرَّكُمْ وَجَهرَكُمْ وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ ﴿٣﴾

3. And He is Allah in the heavens and on earth. He knoweth what ye hide, and what ye reveal, and He knoweth the (recompense) which ye earn (by your deeds).

3. Ő Allah az Egeken és a Földön. Tudja titkotokat, és amit kinyilvánítotok. Tudja mi az, amit elnyertek.

وَمَا تَأْتِيهِم مِّنْ آيَةٍ مِّنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلاَّ كَانُواْ عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٤﴾

4. But never did a single one of the signs of their Lord reach them, but they turned away therefrom.

4. Nem jött még el Áya Uruk Áyáiból, csak úgy, ha ezek ellenzői voltak.

فَقَدْ كَذَّبُواْ بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءهُمْ فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ أَنبَاء مَا كَانُواْ بِهِ يَسْتَهْزِؤُونَ ﴿٥﴾

5. And now they reject the truth when it reaches them: but soon shall they learn the reality of what they used to mock at.

5. Meghazudtolták az Igazat, amikor az eljött hozzájuk, de a tény is eljön nekik, amit megcsúfolnak.

أَلَمْ يَرَوْاْ كَمْ أَهْلَكْنَا مِن قَبْلِهِم مِّن قَرْنٍ مَّكَّنَّاهُمْ فِي الأَرْضِ مَا لَمْ نُمَكِّن لَّكُمْ وَأَرْسَلْنَا السَّمَاء عَلَيْهِم مِّدْرَارًا وَجَعَلْنَا الأَنْهَارَ تَجْرِي مِن تَحْتِهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُم بِذُنُوبِهِمْ وَأَنْشَأْنَا مِن بَعْدِهِمْ قَرْنًا آخَرِينَ ﴿٦﴾

6. See they not how many of those before them We did destroy? - generations We had established on the earth, in strength such as We have not given to you - for whom We poured out rain from the skies in abundance, and gave (fertile) streams flowing beneath their (feet): yet for their sins We destroyed them, and raised in their wake fresh generations (to succeed them)[345].

---

[344]After the general argument, the argument comes to man personally. Can such a miserable creature, created from clay, put himself in opposition to his Creator? And can man forget or doubt that he is here only for a short term of probation? And then, after a period, comes the Day of Account before Allah.

Az általános érv után a személyhez szól. Szembe helyezheti-e magát egy agyagból teremtett csodálatos teremtmény, saját Teremtőjével? Elfelejtheti-e azt, vagy kétkedhet-e azon az ember, hogy ő csak a próbatétel rövid idejét tölti itt? Majd eljön Allah elé a Végítélet Napján!

[345] Now comes the argument from history, looking backwards and forwards. If we are so short-sighted or arrogant as to suppose that we are firmly established on this earth, secure in our privileges, we are reminded of much greater nations in the past, who failed in their duty and were wiped out. In their fate we must read our own fate, if we fail likewise!

6. Nem látják-e hány nemzedéket pusztítottunk el előttük, kiket olyan hatalommal ruháztunk fel a Földön, amilyennel titeket nem? Bő záport küldtünk le rájuk az Égből, megtettük nekik a folyókat, mik alattuk futnak, majd elpusztítottuk őket bűneik által és más nemzedéket alapoztunk meg utánuk[345].

وَلَوْ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ كِتَابًا فِي قِرْطَاسٍ فَلَمَسُوهُ بِأَيْدِيهِمْ لَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُواْ إِنْ هَذَا إِلاَّ سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٧﴾

7. If We had sent unto thee a written (message) on parchment, so that they could touch it with their hands, the Unbelievers would have been sure to say: "This is nothing but obvious magic[346]!"

7. Ha az Írást pergamenen bocsátanánk le neked (ó Mohammed), akkor megérintenék azt kezeikkel, s azok, kik tagadnak, bizony azt mondanák: „Ez nem más, mint nyilvánvaló mágia![346]"

وَقَالُواْ لَوْلا أُنزِلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ وَلَوْ أَنزَلْنَا مَلَكًا لَّقُضِيَ الأَمْرُ ثُمَّ لاَ يُنظَرُونَ ﴿٨﴾

8. They say: "Why is not an angel sent down to him?" If we did send down an angel, the matter would be settled at once, and no respite would be granted them.

8. Mondják: „Miért nem egy Angyalt bocsátatott le neki?" Ha Angyalt küldtünk volna, akkor a sors elrendeltetett volna, majd ti nem késlekedhetnétek!

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكًا لَّجَعَلْنَاهُ رَجُلاً وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِم مَّا يَلْبِسُونَ ﴿٩﴾

9. If We had made it an angel, We should have sent him as a man, and We should certainly have caused them confusion in a matter which they have already covered with confusion[347].

9. Ha Angyalt tennénk meg, azt férfinak tennénk meg, és abba öltöztetnénk, ahogy ők öltöznek[347].

Érvek a történelemből. De akár a jövőből is jöhetnek. Ha rövidlátásunk meggátol annak felfogásában, hogy nem lehetünk berendezkedve hosszútávon a földön, nem élvezhetjük kiváltságainkat biztonságban, akkor erre emlékeztet minket a nálunk sokkal hatalmasabb népek példája, akik, ha elbukták kötelezettségeiket, elsöpörte őket a történelem. Az ő sorsukból ki kell olvasnunk sajátunkat is, ha ugyanazokat a hibákat elkövetjük.

[346] The materialists want to see actual physical material things before them, but if such a thing came from an unusual source or expressed things they cannot understand, they give it some name like magic, or superstition, or whatever name is in fashion, and they are not helped at all in attaining faith, because their "hearts are diseased" (2:10)

A materialisták fizikai bizonyítékot akarnak, de ha egy ilyen bizonyíték számukra felfoghatatlan forrásból érkezik, akkor nem értik, mágiának, szemfényvesztésnek vélik és ahelyett, hogy közelednének, nagyobb bizalmatlansággal fordulnak el a hittől. „Szívükben betegség honol." (2:10)

[347] Supposing an angel should appear to their grosser senses, he could only do it in human form. In that case their present confused notions about spiritual life would be still more confounded. They would say: "We wanted to see an angel, and we have only seen a man!"

Ha Angyalra lenne szükség, az ember durva érzékelése miatt, ő is emberi formát öltene. Ha ez bekövetkezne, még jobban összezavarodnának. Azt mondanák: „egy Angyalt akartunk látni, de egy embert látunk csupán."

وَلَقَدِ اسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُواْ مِنْهُم مَّا كَانُواْ بِهِ يَسْتَهْزِؤُونَ ﴿١٠﴾

10. Mocked were (many) apostles before thee; but their scoffers were hemmed in by the thing that they mocked.

10. Megcsúfolták előtted a Prófétákat, de körbeöleli azokat, kik gúnyolódtak közülük az, amit megcsúfoltak.

قُلْ سِيرُواْ فِي الأَرْضِ ثُمَّ انظُرُواْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿١١﴾

11. Say: "Travel through the earth and see what was the end of those who rejected Truth."

11. Mondd: „Haladjatok a Földön, majd nézzétek mi volt a büntetése a hazugoknak!"

قُل لِّمَن مَّا فِي السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ قُل لِلّهِ كَتَبَ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ لَيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لاَ رَيْبَ فِيهِ الَّذِينَ خَسِرُواْ أَنفُسَهُمْ فَهُمْ لاَ يُؤْمِنُونَ ﴿١٢﴾

12. Say: "To whom belongeth all that is in the heavens and on earth?" Say: "To Allah. He hath inscribed for Himself (the rule of) Mercy. That He will gather you together for the Day of Judgment, there is no doubt whatever. It is they who have lost their own souls, that will not believe.

12. Mondd: „Kié mindaz, ami az Egeken és Földön van?" Mondd: „Allahé! Ő elrendelte Maga számára a kegyelmet. Összegyűjt titeket a Feltámadás Napján, amiben semmi kétség. Akik elveszejtik magukat, akkor sem hisznek.

وَلَهُ مَا سَكَنَ فِي اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٣﴾

13. To him belongeth all that dwelleth (or lurketh) in the night and the day. For he is the one who heareth and knoweth all things[348]."

13. Övé mi az Éjben és Nappalban lakozik, Ő a Meghallgató, a Mindentudó [348].

قُلْ أَغَيْرَ اللّهِ أَتَّخِذُ وَلِيًّا فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ وَهُوَ يُطْعِمُ وَلاَ يُطْعَمُ قُلْ إِنِّيَ أُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ وَلاَ تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٤﴾

14. Say: "Shall I take for my protector any other than Allah, the Maker of the heavens and the earth? And He it is that feedeth but is not fed." Say: "Nay! but I am commanded to

[348] Sakan: - to dwell; - to rest, to be still, to stop (moving), to lurk; - to be quiescent, as a letter which is not moved with a vowel. If we imagine Night and Day to be places, and each to have (dwelling in them) things that are open and things that are concealed, things that move and things that are still, things that are sounded and things that are quiescent, we get some idea of the imagery implied. The mystery of Time (which seems more abstract than Space) is thus explained.

„Szakan", lakozás, lakás. Jelenthet még: 1. megpihenést, megállást. 2. csöndben maradást. Ha az Éjjelt és Nappalt helyként képzeljük el, akkor mindkettőnek látnánk lakóit, melyek megjelennek, mik megbújnak, mik mozognak, mik mozdulatlanok, mik hangot adnak, és mik csöndben maradnak. Ha ezt látjuk, akkor közelebb érünk ahhoz, amit ez a kép sugall. Az Idő misztériumát (ami sokkal elvontabb a Térnél) magyarázza a vers.

be the first of those who bow to Allah (in Islam), and be not thou of the company of those who join gods with Allah."

14. Mondd: „Vegyek-e mást, mint Allahot oltalmazónak? Elindítója az Egeknek és a Földnek! Ő az, Ki táplál, de Őt nem táplálják. Mondd: „Arra rendeltettem, hogy első legyek, aki Aláveti magát (Aslam) és ti ne legyetek társállítók (bálványimádók).

قُلْ إِنِّيَ أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥﴾

15. Say: "I would, if I disobeyed my Lord, indeed have fear of the penalty of a Mighty Day.

15. Mondd: „Félek, ha engedetlen vagyok Urammal, a Hatalmas Napon nem marad el a büntetés."

مَّن يُصْرَفْ عَنْهُ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمَهُ وَذَلِكَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ ﴿١٦﴾

16. "On that day, if the penalty is averted from any, it is due to Allah's mercy; And that would be (Salvation), the obvious fulfilment of all desire.

16. Aki ezen a Napon felmentést kap az Ő kegyelméből, az nyilvánvaló győzelem.

وَإِن يَمْسَسْكَ اللّهُ بِضُرٍّ فَلاَ كَاشِفَ لَهُ إِلاَّ هُوَ وَإِن يَمْسَسْكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدُيرٌ ﴿١٧﴾

17. "If Allah touch thee with affliction, none can remove it but He; if He touch thee with happiness, He hath power over all things.

17. Ha Allah ártást hoz rád, nincs más, ki azt levenné, csak Ő. Ha a jóval érint meg, hát Ő Mindenre Képes!

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿١٨﴾

18. "He is the irresistible, (watching) from above over His worshippers; and He is the Wise, acquainted with all things."

18. Ő az, Ki Teljhatalommal bír szolgálói felett, Ő a Bölcs, az Értesült!

قُلْ أَيُّ شَيْءٍ أَكْبَرُ شَهَادةً قُلِ اللّهِ شَهِيدٌ بِيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَأُوحِيَ إِلَيَّ هَذَا الْقُرْآنُ لأُنذِرَكُم بِهِ وَمَن بَلَغَ أَئِنَّكُمْ لَتَشْهَدُونَ أَنَّ مَعَ اللّهِ آلِهَةً أُخْرَى قُل لاَّ أَشْهَدُ قُلْ إِنَّمَا هُوَ إِلَهٌ وَاحِدٌ وَإِنَّنِي بَرِيءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ ﴿١٩﴾

19. Say: "What thing is most weighty in evidence?" Say: "(Allah) is witness between me and you; This Qur'an hath been revealed to me by inspiration, that I may warn you and all whom it reaches. Can ye possibly bear witness that besides Allah there is another Allah." Say: "Nay! I cannot bear witness!" Say: "But in truth He is the one Allah, and I truly am innocent of (your blasphemy of) joining others with Him."

19. Mondd: „Mi az, ami a legnagyobb tanúság?" Mondd: „Allah a Tanú köztem és közöttetek. Nekem jutott ki e Korán sugallata, hogy figyelmeztesselek általa titeket, és akit elér. Vagy tán arra tesztek tanúságot, hogy Allahhal más istenek is vannak? Mondd: „Ezt nem vallom." Mondd: „Hanem Ő az Egy Isten, és vétlen vagyok a társállításban, amit tesztek."

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءهُمُ الَّذِينَ خَسِرُواْ أَنفُسَهُمْ فَهُمْ لاَ يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠﴾

20. Those to whom We have given the Book know this as they know their own sons. Those who have lost their own souls refuse therefore to believe.

20. Akiknek megadtuk a Könyvet, ismerik azt, ahogy ismerik fiaik is. Akik elvesztették önmagukat, azok nem hisznek.

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لاَ يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٢١﴾

21. Who doth more wrong than he who inventeth a lie against Allah or rejecteth His Signs? But verily the wrong-doers never shall prosper.

21. Ki elkárhozottabb annál, mint aki kieszeli Allahra a hazug szót, vagy meghazudtolja Áyáit? Mert bizony, nem boldogulnak az elkárhozottak.

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُواْ أَيْنَ شُرَكَآؤُكُمُ الَّذِينَ كُنتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٢٢﴾

22. One day shall We gather them all together: We shall say to those who ascribed partners (to Us): "Where are the partners whom ye (invented and) talked about?"

22. A Napon összetereljük őket mind, majd mondjuk azoknak, kik társat állítottak (Hozzánk): „Hol vannak társaitok (bálványaitok), kikről vélekedtetek?”

ثُمَّ لَمْ تَكُن فِتْنَتُهُمْ إِلاَّ أَن قَالُواْ وَاللهِ رَبِّنَا مَا كُنَّا مُشْرِكِينَ ﴿٢٣﴾

23. There will then be (left) no subterfuge for them but to say: "By Allah our Lord, we were not those who joined gods with Allah."

23. Majd nem marad számukra, csak a kísértés, hogy mondják: „Allah a mi Urunk és nem voltunk társállítók!”

انظُرْ كَيْفَ كَذَبُواْ عَلَى أَنفُسِهِمْ وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُواْ يَفْتَرُونَ ﴿٢٤﴾

24. Behold! how they lie against their own souls! But the (lie) which they invented will leave them in the lurch.

24. Nézd, hogyan hazudtolják meg önmagukat! Eltévelyíti őket az, amit kieszeltek.

وَمِنْهُم مَّن يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَن يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِن يَرَوْاْ كُلَّ آيَةٍ لاَّ يُؤْمِنُواْ بِهَا حَتَّى إِذَا جَآؤُوكَ يُجَادِلُونَكَ يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُواْ إِنْ هَذَآ إِلاَّ أَسَاطِيرُ الأَوَّلِينَ ﴿٢٥﴾

25. Of them there are some who (pretend to) listen to thee; but We have thrown veils on their hearts, So they understand it not, and deafness in their ears; if they saw every one of the signs, not they will believe in them; in so much that when they come to thee, they (but) dispute with thee; the Unbelievers say: "These are nothing but tales of the ancients."

25. Köztük, kik hallgatnak téged, de mi lepelbe helyeztük szíveiket, hogy (így) érjék fel azt. Fülükben süketség. Ha minden bizonyságot látnának, akkor sem hinnének benne, míg el nem jönnek hozzád, hogy vitatkozzanak veled. Így szólnak azok, kik tagadnak: „Ez nem más, mint az elődök meséi!"

وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْأَوْنَ عَنْهُ وَإِن يُهْلِكُونَ إِلاَّ أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٦﴾

26. Others they keep away from it, and themselves they keep away; but they only destroy their own souls, and they perceive it not.

26. Mások távol maradnak attól és magukat is távol tartják tőle. De nem pusztítják el, csak önmagukat és nem érzik.

وَلَوْ تَرَىَ إِذْ وُقِفُواْ عَلَى النَّارِ فَقَالُواْ يَا لَيْتَنَا نُرَدُّ وَلاَ نُكَذِّبَ بِآيَاتِ رَبِّنَا وَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٧﴾

27. If thou couldst but see when they are confronted with the Fire! They will say: "Would that we were but sent back! Then would we not reject the signs of our Lord, but would be amongst those who believe!"

27. Ha látnád, mikor a Pokollal szembeállítják őket és mondják: „Ó, bárcsak visszatérhetnénk! Nem hazudtolnánk meg Urunk Áyáit és hívők lennénk!"

بَلْ بَدَا لَهُم مَّا كَانُواْ يُخْفُونَ مِن قَبْلُ وَلَوْ رُدُّواْ لَعَادُواْ لِمَا نُهُواْ عَنْهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٢٨﴾

28. Yea, in their own (eyes) will become manifest what before they concealed. But if they were returned, they would certainly relapse to the things they were forbidden, for they are indeed liars.

28. Mi több! Megjelenik neki az, mit azelőtt elfedtek. Ha visszatérhetnének, visszaesnének abba, amit megtiltottak nekik, mert ők hazugok.

وَقَالُواْ إِنْ هِيَ إِلاَّ حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ﴿٢٩﴾

29. And they (sometimes) say: "There is nothing except our life on this earth, and never shall we be raised up again."

29. Mondják: „Nincs más (ezen kívül), csak az Evilági életünk és nem támasztanak fel."

وَلَوْ تَرَى إِذْ وُقِفُواْ عَلَى رَبِّهِمْ قَالَ أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ قَالُواْ بَلَى وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُواْ العَذَابَ بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٠﴾

30. If thou couldst but see when they are confronted with their Lord! He will say: "Is not this the truth?" They will say: "Yea, by our Lord!" He will say: "Taste ye then the penalty, because ye rejected Faith."

30. Ha látnád, midőn Uruk elé állítják őket! Így szól (az Úr): „Ez itt tán nem az Igazság?" Mondják: „De igen, Urunk." Mondja: „Ízleljétek meg a szenvedést azáltal, mit tagadtatok."

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُواْ بِلِقَاء اللّهِ حَتَّى إِذَا جَاءتْهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً قَالُواْ يَا حَسْرَتَنَا عَلَى مَا فَرَّطْنَا فِيهَا وَهُمْ يَحْمِلُونَ أَوْزَارَهُمْ عَلَى ظُهُورِهِمْ أَلاَ سَاء مَا يَزِرُونَ ﴿٣١﴾

31. Lost indeed are they who treat it as a falsehood that they must meet Allah, - until on a sudden the hour is on them, and they say: "Ah! woe unto us that we took no thought of it"; for they bear their burdens on their backs, and evil indeed are the burdens that they bear[349]?

31. Vesztesek azok, kik meghazudtolják a találkozót Allahhal, míg váratlanul eljön hozzájuk az Óra és mondják: „Ó! Elvesztünk azáltal, mit erről véltünk!" Hátaikon nem cipelnek mást, mint terheiket, mik rosszaságuk terhei[349].

وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلاَّ لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَلَلدَّارُ الآخِرَةُ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلاَ تَعْقِلُونَ ﴿٣٢﴾

32. What is the life of this world but play and amusement? But best is the home in the hereafter, for those who are righteous. Will ye not then understand[350]?

32. Az Evilági élet nem más, mint játék és nevetség. De bizony a Túlvilág jobb lakhely azoknak, kik őrizkednek, hát nem éritek fel[350]?

---

[349] The existence of free will is a basic condition to choose between good or bad. Allah was not right if He ordains our fate to be sinners than He puts us on Hell fire. The free will gives us chance to choose between the right and the bad way. In order to choose the right way Allah has sent His Prophets and Books where the Quran is the last One and no-one could change its words. If one Aslama (surrenders to Allah and follows His Peace Order) he was free to choose the right way so he deserves the good reward. If he chooses by his own decision the bad way, he deserves punishment. Therefore, nobody can force his way to others!

A szabad akarat léte alapvető feltétel ahhoz, hogy választani lehessen jó és rossz között. Allah nem lenne igazságos, ha bűnözőnek rendelné el sorsunkat, majd a Pokol tüzére vetne. A szabad akarat ad nekünk lehetőséget arra, hogy válasszunk rossz és jó út között. Annak érdekében, hogy a jót válasszuk, Allah elküldte Prófétáit, Könyveit, melyek közül a Korán az utolsó és ennek szavait senkinek sem sikerült megmásítania. Ha valaki Aszlama (aláveti magát Allahnak és követi az Ő Béke Parancsát), akkor szabadon választotta ezt az utat és megérdemli jutalmát. Ha saját elhatározásból valaki rossz utat választ, akkor kiérdemli a büntetést. Ezért nem kényszerítheti senki saját akaratát másra!

[350] The chemical components of our body are the same as the materials of the surrounding world. These materials were there previously in the nature before we were brought forth but for this short period Allah has organized them and shaped them to the form of men. After a while these materials will return to the same place where they came from. Not these materials are responsible if we are good or bad. Our own spirit and the decision what our spirit takes makes us good or bad. Therefore, our Spirit which represents us even if our material dimension doesn't exist anymore will be charged by Allah. Both our material and spiritual status are temporary and very short in this world.

Testünk kémiai alkotórészei megegyeznek a környező világ anyagaival. Az anyagok még azelőtt ott voltak a természetben, mielőtt előhozattunk volna. Erre a rövid időre Allah összerendezte és emberi formába öntötte ezeket. Egy rövid idő elteltével ezek az anyagok visszatérnek oda, ahonnan jöttek. Nem ezek az anyagok felelősek azért, ha jók vagy rosszak vagyunk. Az a mi saját lelkünk és lelkünk döntése az, ami minket jóvá, vagy rosszá tesz. Ezért lelkünk képvisel minket akkor, amikor materiális dimenziónk már nem lesz, és ezt ítéli meg Allah. Mind anyagi, mind spirituális státuszunk átmeneti és nagyon rövid ezen a világon.

قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُ لَيَحْزُنُكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ لاَ يُكَذِّبُونَكَ وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ بِآيَاتِ اللهِ يَجْحَدُونَ ﴿٣٣﴾

33. We know indeed the grief which their words do cause thee: It is not thee they reject: it is the signs of Allah, which the wicked contemn.

33. Bizony tudjuk, hogy elszomorít téged az, amit mondanak. De ők nem téged hazudtolnak meg, hanem a bűnösök Allah Áyáit vetik el!

وَلَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِّن قَبْلِكَ فَصَبَرُواْ عَلَى مَا كُذِّبُواْ وَأُوذُواْ حَتَّى أَتَاهُمْ نَصْرُنَا وَلاَ مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِ اللهِ وَلَقَدْ جَاءكَ مِن نَّبَإِ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣٤﴾

34. Rejected were the apostles before thee: with patience and constancy they bore their rejection and their wrongs, until Our aid did reach them: there is none that can alter the words (and decrees) of Allah. Already hast thou received some account of those apostles[351].

34. Meghazudtolták előtted a Prófétákat, de ők tűrték azt, amivel meghazudtolták és bántották őket, míg eljött nekik a Mi pártfogásunk. Nincs, ki megváltoztathatná Allah szavait. Mert bizony, elért hozzád a Próféták híre[351].

وَإِن كَانَ كَبُرَ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنِ اسْتَطَعْتَ أَن تَبْتَغِيَ نَفَقًا فِي الأَرْضِ أَوْ سُلَّمًا فِي السَّمَاء فَتَأْتِيَهُم بِآيَةٍ وَلَوْ شَاء اللهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَى الْهُدَى فَلاَ تَكُونَنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٣٥﴾

35. If their spurning is hard on thy mind, yet if thou wert able to seek a tunnel in the ground or a ladder to the skies and bring them a sign, - (what good?). If it were Allah's Will, He could gather them together unto true guidance: so be not thou amongst those who are swayed by ignorance (and impatience)[352]!

---

[351] "There is none can alter the words of Allah" Interpretations and comments can change time to time but the Quran remains the same since it was revealed. This is the miracle what we have to preserve! There are several theories that Quran is manipulated and fabricated which are not true. Muslims, followers can differ but the Words of Allah don't differ.

„Nincs, ki megváltoztathatná Allah szavait." Magyarázók, értelmezések időről időre változhatnak, de a Korán ugyanaz maradt, amióta kinyilatkoztatott. Ez egy csoda, amit meg kell őriznünk! Számos elmélet kapott lábra, melyek szerint a Korán manipulált és kitalált, de ezek közül egy sem igaz. A Muszlimok, követők különbözhetnek, de Allah Szavai nem különböznek.

[352] There were many signs of a divine Mission in the Prophet's life and in the Message which he delivered. If these did not convince the Unbelievers, was it not vain to seek a miraculous Sign from the bowels of the earth or by a visible ascent to the skies? If in the Prophet's eagerness to get all to accept his Message he was hurt at their callousness, active opposition, and persecution of him. This was in the days of persecution before the Hijrah. The history in Madinah and after shows how Allah's truth was ultimately and triumphantly vindicated.

Az Isteni küldetés és az Üzenet továbbításának időszaka alatt sok Égi Jel mutatkozott. Ha ezek nem tudták meggyőzni a hitetleneket, akkor nem hiábavaló-e csodát követelni a Föld belsejéből, vagy egy virtuális

35. Ha elhatalmasodna irántad megvetésük és képes lennél alagutat keresni a Fölben, vagy létrát az Égbe, akkor is elhoznád nekik a Jelet. Ha Allah akarná, összegyűjtené őket az Útmutatásra, hát ne legyetek a tudatlanok közül valók[352].

إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ وَالْمَوْتَى يَبْعَثُهُمُ اللهُ ثُمَّ إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿٣٦﴾

36. Those who listen (in truth), be sure, will accept: as to the dead, Allah will raise them up; then will they be turned unto Him[353].

36. Befogadnak azok, kik meghallanak és a halottak. Feltámasztja őket Allah, majd Hozzá térnek meg[353].

وَقَالُواْ لَوْلاَ نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِّن رَّبِّهِ قُلْ إِنَّ اللهَ قَادِرٌ عَلَى أَن يُنَزِّلَ آيَةً وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لاَ يَعْلَمُونَ ﴿٣٧﴾

37. They say: "Why is not a sign sent down to him from his Lord?" Say: "(Allah) hath certainly power to send down a sign: but most of them understand not.

37. Mondják: „Miért nem bocsátatott le egy Jel az ő Urától?" Mondd: „Allah képes arra, hogy Jelet bocsásson, de legtöbbjük nem tudja."

وَمَا مِن دَآبَّةٍ فِي الأَرْضِ وَلاَ طَائِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلاَّ أُمَمٌ أَمْثَالُكُم مَّا فَرَّطْنَا فِي الكِتَابِ مِن شَيْءٍ ثُمَّ إِلَى رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ ﴿٣٨﴾

38. There is not an animal (that lives) on the earth, nor a being that flies on its wings, but (forms part of) communities like you. Nothing have we omitted from the Book, and they (all) shall be gathered to their Lord in the end[354].

Mennybemenetel bemutatásával? A Próféta mindent elkövetett, hogy Üzenetét befogadják, de sok esetben érte sérelem az emberek érzéktelensége, aktív ellenállása, majd üldözése miatt. Az itt tárgyalt időszak a Hidzsra előtti évről szól. A Medinai korszak ezután azt mutatja, hogy Allah igazságát nem lehet visszafojtani, végül győzelmet arat.

[353] There is a double meaning here. - If people listen to truth sincerely and earnestly, they must believe; even if the spiritual faculty is dead, Allah will by His grace revive it and they will come to Him, if they really try earnestly to understand. - The sincere will believe; but those whose hearts are dead will not listen, yet they cannot escape being brought to the Judgement Seat before Him.

Kettős jelentése van a versnek. 1. Ha az emberek odaadóan figyelnek az Igazságra, csak idő kérdése a befogadás, még akkor is, ha spirituálisan halottak. Allah, Képes arra, hogy életre keltse érzékeiket és Ő elérhetővé válik számukra. 2. A komoly emberek hinni fognak. De azok, akik szíve halott, nem hallják meg a hívást. De így sem menekülhetnek a Végítélet Napja elszámoltatásától.

[354] All beings, animals on the earth and waters have determined life. They have no option to choose between good or bad. They all follow ordains of Allah. They are gathered together and live community life as men do. However, man can choose between good and bad, but Allah will tell at the end whether the choice was good or bad.

Minden lény, szárazföldi és vízi állatok, elrendelt életet élnek. Nincs lehetőségük választani jó és rossz között. Allah elrendelését követik. Csapatokba verődve élik közösségi életüket, akár az ember. Az ember azonban választhat jó és rossz között. Allah fogja eldönteni a végén, hogy választása jó volt-e?

38. Nincs olyan állat a Földön, sem olyan, mi szárnyaival szálldosva száll, csak mik csapatokba (verődnek), mint ti. Nem hagytunk ki a Könyvből semmit, majd Urukhoz terelik össze őket[354].

وَالَّذِينَ كَذَّبُواْ بِآيَاتِنَا صُمٌّ وَبُكْمٌ فِي الظُّلُمَاتِ مَن يَشَإِ اللّهُ يُضْلِلْهُ وَمَن يَشَأْ يَجْعَلْهُ عَلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٣٩﴾

39. Those who reject our Signs are deaf and dumb, - in the midst of darkness profound: whom Allah willeth, He leaveth to wander: whom He willeth, He placeth on the way that is straight[355].

39. Azok, akik meghazudtolják Áyáinkat, süketek és vakok, sötétségben (vesztegelnek). Akit Allah akar, azt eltévelyíti, és akit akar, azt elhelyezi az Egyenes Ösvényen[355].

قُلْ أَرَأَيْتُكُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللّهِ أَوْ أَتَتْكُمُ السَّاعَةُ أَغَيْرَ اللّهِ تَدْعُونَ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٠﴾

40. Say: "Think ye to yourselves, if there come upon you the wrath of Allah, or the Hour (that ye dread), would ye then call upon other than Allah. - (reply) if ye are truthful[356]!

40. Mondd: „Elgondoltátok-e, ha eljön Allah büntetése, vagy elért titeket az Óra (Ítélet), mást hívtok-e, mint Allahot? (Feleljetek), ha igazak vagytok![356]"

بَلْ إِيَّاهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِنْ شَاء وَتَنسَوْنَ مَا تُشْرِكُونَ ﴿٤١﴾

41. "Nay, - On Him would ye call, and if it be His will, He would remove (the distress) which occasioned your call upon Him, and ye would forget (the false gods) which ye join with Him!"

41. De igen! Őt szólítjátok, és ha Akarja, akkor Felfedi azt, amire ti hívtok. (Akkor majd) elfelejtitek azt, amit Hozzá társítottatok.

وَلَقَدْ أَرْسَلنَآ إِلَى أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَأَخَذْنَاهُمْ بِالْبَأْسَاء وَالضَّرَّاء لَعَلَّهُمْ يَتَضَرَّعُونَ ﴿٤٢﴾

---

[355] The free will of man makes a little difference. If he sees the Signs but shuts his ears to the true Message he must suffer.

A süketség és vakság az ember szabad akaratának a következménye. Ha látja, vagy hallja a Jeleket, eldöntheti, hogy megnyitja-e ezekre látását és hallását.

[356] When men are going to die, they never call in the last hour their political party leader or their ex-boss. When situation becomes serious men turn towards Allah, no matter we are Jews, Christians, Muslims, agnostics or even atheists. This is the time where we can see our own "Shirk" what we followed in our personal lives.

Amikor az emberhez közeledik a halál, az utolsó órában nem a politikai párt vezetőjét, vagy ex főnökét szólítja. Amikor a helyzet komoly, az ember Allah felé fordul, mindegy, hogy Zsidó, Keresztény, Muszlim, agnosztikus, vagy akár ateista. Ekkor látjuk meg miféle „Shirk"-et (társállítást) követtünk el életünkben.

42. Before thee We sent (apostles) to many nations, and We afflicted the nations with suffering and adversity, that they might learn humility.

42. Előtted (Prófétákat) küldtünk a népekhez, majd balsorsot hoztunk rájuk (a népekre) és ártást, hátha tán megalázkodnak.

فَلَوْلا إِذْ جَاءهُمْ بَأْسُنَا تَضَرَّعُواْ وَلَكِن قَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُواْ يَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾

43. When the suffering reached them from us, why then did they not learn humility? On the contrary their hearts became hardened, and Satan made their (sinful) acts seem alluring to them[357].

43. Miért nem alázkodtak meg, amikor csapásunk elért hozzájuk? Hanem szívük megkeményedett és a Sátán feldíszítette nekik azt, amit tettek[357].

فَلَمَّا نَسُواْ مَا ذُكِّرُواْ بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ حَتَّى إِذَا فَرِحُواْ بِمَا أُوتُواْ أَخَذْنَاهُم بَغْتَةً فَإِذَا هُم مُّبْلِسُونَ ﴿٤٤﴾

44. But when they forgot the warning they had received, We opened to them the gates of all (good) things, until, in the midst of their enjoyment of Our gifts, on a sudden, We called them to account, when lo! they were plunged in despair[358]!

44. Amikor elfelejtették azt, amire figyelmeztetve voltak, Mi megnyitottuk nekik a mindenek kapuit, míg meg nem örültek annak, amit kaptak, majd váratlanul lesújtottunk rájuk és kétségbe estek[358].

فَقُطِعَ دَابِرُ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُواْ وَالْحَمْدُ لِلّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٥﴾

---

[357] Sorrow and suffering may (if we take them rightly) turn out to be the best gifts of Allah to us. According to the Psalms (94:12), "Blessed is the man whom Thou chastenest, O Lord!" Through suffering we learn humility, the antidote to many vices and the fountain of many virtues. But if we take them the wrong way, we grumble and complain: we become faint-hearted; and Satan gets his opportunity to exploit us by putting forward the alluring pleasures of his Vanity Fair.

A bánat és szenvedés, ha helyesen értelmezzük, Allah ajándékává válhat számunkra és a helyes útra terelnek. A Zsoltárok Könyve szerint (94:12): „Boldog ember az, akit te megfeddesz Uram, és akit megtanítasz a te törvényedre.” Ha viszont helytelenül értelmezzük, panaszkodunk, sajnálkozunk, akkor a Sátánnak könnyű dolga lesz egy olyan útra csábítani, ami múlandó örömökből áll csupán.

[358] Learning the inner truth of ourselves and the world presupposes a certain advanced stage of sensitiveness and spiritual development. There is a shallower stage, at which prosperity and the good things of life may teach us sympathy and goodness and cheerfulness. But there is another type of character which is puffed up in prosperity. For them prosperity is a trial or even a punishment from the higher point of view. They go deeper and deeper into sin, until they are pulled up of a sudden, and then instead of being contrite they merely become desperate.

Ahhoz, hogy a bennünk és a világban rejlő igazságot megfejtsük és felszínre hozzuk, el kell jutnunk az érzékenység, ill. spirituális fejlettség egy fokára. A jólét és gazdagság nagyon kis eséllyel nyitja meg a jó és erény irányába mutató szimpátiát. Létezik ilyen, de nem jellemző. Inkább felfuvalkodottá, pökhendivé válik a jellem egy prosperáló időszakban. Ezek számára a prosperálás csupán próbatétel, vagy inkább büntetés, amit magasabb szempontok szerint kell megélni. Ugyanis itt mélyebbre lehet süllyedni a bűnökben, amiből meglehet, hogy egy váratlanul bekövetkező reménytelenség, balsors húz ki.

45. Of the wrong-doers the last remnant was cut off. Praise be to Allah, the Cherisher of the worlds.

45. Levágattak azok a népek, akik bűnbe estek. Dicsőség legyen Allahnak, a Világok Urának!

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللهُ سَمْعَكُمْ وَأَبْصَارَكُمْ وَخَتَمَ عَلَى قُلُوبِكُم مَّنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللهِ يَأْتِيكُم بِهِ انظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الآيَاتِ ثُمَّ هُمْ يَصْدِفُونَ ﴿٤٦﴾

46. Say: "Think ye, if Allah took away your hearing and your sight, and sealed up your hearts, who - a god other than Allah - could restore them to you?" See how We explain the signs by various (symbols); yet they turn aside.

46. Mondd: „Mit szólnátok ahhoz, ha Allah elvenné hallásotokat, látásotokat és pecsétet tenne szívetekre? Milyen más Isten, ha nem Allah az, Ki visszaadja azokat nektek? Nézd, miként jelenítjük meg az Áyákat, majd ők kitérnek.

قُلْ أَرَأَيْتَكُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللهِ بَغْتَةً أَوْ جَهْرَةً هَلْ يُهْلَكُ إِلاَّ الْقَوْمُ الظَّالِمُونَ ﴿٤٧﴾

47. Say: "Think ye, if the punishment of Allah comes to you, whether suddenly or openly, will any be destroyed except those who do wrong?

47. Mondd: „Mit szólnátok, ha elérne hozzátok Allah büntetése váratlanul, vagy nyíltan? Elpusztul-e más, mint az elkárhozottak népe?”

وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلاَّ مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ فَمَنْ آمَنَ وَأَصْلَحَ فَلاَ خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلاَ هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٤٨﴾

48. We send the apostles only to give good news and to warn: so those who believe and mend (their lives), - upon them shall be no fear, nor shall they grieve.

48. Nem küldünk másként Prófétákat, csak örömhír hirdetőjeként, vagy figyelmeztetőként. Akik hisznek és jókat tesznek, nem kell félniük, s nem kell bánkódniuk.

وَالَّذِينَ كَذَّبُواْ بِآيَاتِنَا يَمَسُّهُمُ الْعَذَابُ بِمَا كَانُواْ يَفْسُقُونَ ﴿٤٩﴾

49. But those who reject our signs, - them shall punishment touch, for that they ceased not from transgressing.

49. Megérinti a büntetés azokat, kik meghazudtolták Áyáinkat, miáltal züllesztettek.

قُل لاَّ أَقُولُ لَكُمْ عِندِي خَزَآئِنُ اللهِ وَلا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ إِنْ أَتَّبِعُ إِلاَّ مَا يُوحَى إِلَيَّ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الأَعْمَى وَالْبَصِيرُ أَفَلاَ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٥٠﴾

50. Say: "I tell you not that with me are the treasures of Allah, nor do I know what is hidden, nor do I tell you I am an angel. I but follow what is revealed to me." Say: "can the blind be held equal to the seeing?" Will ye then consider not[359]?

[359] Literally it might mean that the men of God are not like vulgar soothsayers, who pretend to reveal hidden treasures, or peer into future, or claim to be something of a different nature from men. But the meaning is wider: - They deal out Allah's great treasures of truth, but the treasures are not theirs, but Allah's. They never

50. Mondd: „Nem mondom nektek, hogy nálam vannak Allah kincstárai, azt sem, hogy ismerem a Láthatatlant és azt sem mondom, hogy Angyal vagyok. Csak azt követem, ami rám sugallott." Mondd: „Egyenlő-e a vak a látóval?" Nem gondolkodtok el[359]?

وَأَنذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَن يُحْشَرُواْ إِلَى رَبِّهِمْ لَيْسَ لَهُم مِّن دُونِهِ وَلِيٌّ وَلاَ شَفِيعٌ لَّعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٥١﴾

51. Give this warning to those in whose (hearts) is the fear that they will be brought (to judgment) before their Lord: except for Him they will have no protector nor intercessor: that they may guard (against evil).

51. Figyelmeztesd általa azokat, kik félnek, hogy összeterelik őket Uruknál. Nincs Rajta kívül számukra Oltalmazó, sem Közbenjáró, hátha tán őrizkednek.

وَلاَ تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُم بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِم مِّن شَيْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِم مِّن شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٢﴾

52. Send not away those who call on their Lord morning and evening, seeking His face. In naught art thou accountable for them, and in naught are they accountable for thee, that thou shouldst turn them away, and thus be (one) of the unjust[360].

52. Ne űzd el azokat, kik Urukhoz fohászkodnak reggel és este, akarva az Ő Színét. Nem tartozik rád semmi az ő elszámolásukból, sem rájuk nem tartozik semmi a te elszámolásodból. Ha elűzöd őket, akkor a bűnösök közt leszel[360].

---

take this Truth from Allah and never say that this Truth belongs to them - they have greater insight into the higher things, but that insight is not due to their own wisdom, but to Allah's inspiration; - they are of the same flesh and blood with us, and the sublimity of their words and teaching arises through Allah's grace to them and to those who hear them.

Isten embere nem jövendőmondó ripacs, aki azt színleli, hogy rejtett erő, hatalom birtokában van, ami elvezet a gazdagsághoz, jövőlátáshoz, egészséghez stb. A jelentés ennél mélyebb. 1. Valóban Allah kincsével, tárházával dolgoznak, de az nem materiális gazdagság, hanem az Igazság, ami Allahé marad, nem veszik azt el Tőle, nem sajátítják ki, nem lesz saját Igazságuk. 2. Isten embere mélyebben belelát a rejtett világ dolgaiba, de ez nem saját „géniuszából", hanem Allah inspirációjából adódik. 3. Ők éppen olyan hús és vér emberek, mint mi. Szavaik és tanításaik Allah kiváltságából érik el mélységüket, erejüket azok számára, akik hallják azokat.

[360] See 2:112. Some of the rich and influential Quraish thought it beneath their dignity to listen to Muhammad's teaching in company with the lowly disciples, who were gathered round him. But he refused to send away these lowly disciples, who were sincere seekers after Allah. From a worldly point of view, they had nothing to gain from them as they had no influence. But that was no reason for turning them away; indeed, their true sincerity entitled them to precedence over worldly men in the kingdom of God, whose justice was vindicated in Muhammad's daily life in this as in other things. If their sincerity was in any way doubtful, it involved no responsibility for the Preacher.

Lásd 2:112. Quraish néhány gazdag és befolyásos főnöke méltóságon alulinak tartotta, hogy Mohammed tanításait együtt hallgassa a Próféta köré sereglő szegény, rongyos, kivetett tanítványokkal, követőkkel. A Próféta sohasem tagadta meg ezt a hallgatóságot, hiszen ők komoly befogadói voltak szavainak és Allahnak. Földi értékeléssel szólva, a Prófétának ebből a rongyos csapatból semmi haszna sem származhatott. Viszont az ő hozzáállásuk, komolyságuk a földi emberek fölé emelte őket, egészen Isten királyságáig. Mohammed mindennapi életében ők voltak az igazság alanyai, akikre a hitet építeni lehetett. Ha komolyságuk megingott, akkor a Szónok felelőssége is felvetődhetett.

وَكَذَلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لِّيَقُولواْ أَهَؤُلاء مَنَّ اللّهُ عَلَيْهِم مِّن بَيْنِنَا أَلَيْسَ اللّهُ بِأَعْلَمَ بِالشَّاكِرِينَ ﴿٥٣﴾

53. Thus did We try some of them by comparison with others, that they should say: "Is it these then that Allah hath favoured from amongst us?" Doth not Allah know best those who are grateful[361]?

53. Ekképpen tettük próbára egyiküket a másikjával, hogy mondják: „Ezek-e azok, akiket Allah kiváltságban részesített közöttünk? Nem Allah-e az, Ki Legjobb Tudója a hálásaknak[361]?

وَإِذَا جَاءكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلاَمٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ أَنَّهُ مَن عَمِلَ مِنكُمْ سُوءًا بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابَ مِن بَعْدِهِ وَأَصْلَحَ فَأَنَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥٤﴾

54. When those come to thee who believe in Our signs, Say: "Peace be on you: Your Lord hath inscribed for Himself (the rule of) mercy: verily, if any of you did evil in ignorance, and thereafter repented, and amend (his conduct), lo! He is Oft- forgiving, Most Merciful.

54. Ha eljönnek hozzád azok, kik hiszik Áyáinkat, mondd: „Béke veletek! Uratok elrendelte Maga számára a kegyelmet. Aki köztetek rosszat tesz tudatlanul, majd megbánja ezután és megjavul, hát Ő a Megbocsájtó, a Kegyelmes.”

وَكَذَلِكَ نفَصِّلُ الآيَاتِ وَلِتَسْتَبِينَ سَبِيلُ الْمُجْرِمِينَ ﴿٥٥﴾

55. Thus do We explain the signs in detail: that the way of the sinners may be shown up.

55. Ekképpen értelmezzük az Áyákat, hogy megnyilvánuljon a bűnösök útja.

قُلْ إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ اللّهِ قُل لاَّ أَتَّبِعُ أَهْوَاءكُمْ قَدْ ضَلَلْتُ إِذًا وَمَا أَنَاْ مِنَ الْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾

56. Say: "I am forbidden to worship those - others than Allah - whom ye call upon." Say: "I will not follow your wain desires: If I did, I would stray from the path, and be not of the company of those who receive guidance[362]."

---

[361] The influential people, who were not given precedence over the poor and humble but sincere disciples, were on their trial as to their spiritual insight. Their temptation was to say (and they said it in scorn): "We are much greater than they: has Allah then selected these lowly people for His teaching?" But that was so. And Allah knew best those who were grateful to Him for His guidance.

A befolyásos törzsfők, akik lenézték a szegény, alázatos követőket, próbatétel elé álltak. Meg voltak arról győződve, ha Allahnak választania kell, akkor ők azok, akik érdemesebbek az Ő szavára. De Allah a Legjobb Tudója annak, kinek adja az Ő Útmutatását.

[362] There are a number of arguments now put forward against the Makkans who refused to believe in Allah's Message. Each argument is introduced with the word "Say". Here are the first four: 1. I have received Light and will follow it; 2. I prefer my Light to your vain desires 3. your challenge -"if there is a God, why does He not finish the blasphemers at once?" - it is not for me to take up; punishment rests with God; 4. if it rested with me, it would be for me to take up your challenge; all I know is that God is not unacquainted with the existence of folly and wickedness, and many other things besides, that no mortal can know; you can see little glimpses of His Plan, and you can be sure that He will not be tardy in calling you to account.

56. Mondd: „Számomra bevégeztetett, hogy ahhoz imádkozzam, amihez ti imádkoztok Allahon kívül." Mondd: „Nem követem óhajaitokat. Ha azt tenném, eltévelyednék, és nem lehetnék a helyes úton vezetettek között[362]."

قُلْ إِنِّي عَلَى بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَكَذَّبْتُم بِهِ مَا عِندِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ إِنِ الْحُكْمُ إِلاَّ لِلّهِ يَقُصُّ الْحَقَّ وَهُوَ خَيْرُ الْفَاصِلِينَ ﴿٥٧﴾

57. Say: "For me, I (work) on a clear sign from my Lord, but ye reject Him. What ye would see hastened, is not in my power. The command rests with none but Allah. He declares the truth, and He is the best of judges."

57. Mondd: „Én az Uramtól való bizonyság (útját járom), de ti meghazudtoljátok Őt. Nem nálam van az (a hatalom), amiért igyekeznetek kellene. Mert bizony, az Ítélet csak Allahé, Elmeséli az Igazat és Ő a Legjobb, aki Dönt.

قُل لَّوْ أَنَّ عِندِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ لَقُضِيَ الأَمْرُ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَاللّهُ أَعْلَمُ بِالظَّالِمِينَ ﴿٥٨﴾

58. Say: "If what ye would see hastened were in my power, the matter would be settled at once between you and me. But Allah knoweth best those who do wrong."

58. Mondd: „Ha nálam lenne (a hatalom), amiért igyekeztek, akkor elrendeltetnének a dolgok köztem és köztetek. De Allah a Legjobb Tudója a bűnösöknek.

وَعِندَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لاَ يَعْلَمُهَا إِلاَّ هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِن وَرَقَةٍ إِلاَّ يَعْلَمُهَا وَلاَ حَبَّةٍ فِي ظُلُمَاتِ الأَرْضِ وَلاَ رَطْبٍ وَلاَ يَابِسٍ إِلاَّ فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ ﴿٥٩﴾

59. With Him are the keys of the unseen, the treasures that none knoweth but He. He knoweth whatever there is on the earth and in the sea. Not a leaf doth fall but with His knowledge: there is not a grain in the darkness (or depths) of the earth, nor anything fresh or dry (green or withered), but is (inscribed) in a record clear (to those who can read)[363].

A Mekkaiak asztalára érvek kerülnek. Minden érv „Mondd" felszólítással kezdődik. 1. Világosságot kaptam és én azt követem. 2. Számomra ez a világosság több, mint a ti hiábavalóságaitok. 3. Azt a kérdést: „Ha lenne Isten, akkor ezt az istenkáromlást miért hagyja," nem nekem kell megválaszolni. Ennek büntetése Allah kezében van. 4. Ha a kezemben lenne a válasz, akkor nekem is kellene lerendezni a viszonzást. Amint tudok, hogy Isten nem tűri a gonoszságot és bűnt. Halandó nem ismerheti az Ő Univerzális tervét, azonban abban mindenki biztos lehet, hogy semmi sem marad viszonzatlanul.

[363]This is the mystic Record, the archetypal Plan, the Eternal Law, according to which everything seen and unseen is ordered and regulated. The simplest things in Nature are subject to His Law. The fresh and the withered, the living and the lifeless-nothing is outside the Plan of His Creation.

A misztikus feljegyzés az Örök Törvény szerint működik. Minden láthatatlan és látható ebben rendeződik össze és kap szabályszerűséget. Még a természet legegyszerűbb eleme is része az Ő Törvényének. Az üde és száraz, az élő és élettelen mind az Ő Teremtésébe és tervébe tartozik.

59. Nála vannak az Ismeretlen kulcsai, amit nem ismer más, csak Ő. Tudja, mi van a szárazföldön, a tengerben, s nem hullhat le egy falevél, csak úgy, ha azt tudja. (Nem bújhat meg) egy mag a Föld sötétjében, sem üde, sem kiszáradt, csak úgy, hogy az fel van jegyezve egyértelműen[363].

وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُم بِاللَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُم بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقْضَى أَجَلٌ مُّسَمًّى ثُمَّ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٦٠﴾

60. It is He who doth take your souls by night, and hath knowledge of all that ye have done by day: by day doth He raise you up again; that a term appointed be fulfilled; In the end unto Him will be your return; then will He show you the truth of all that ye did[364].

60. Ő az, Ki Magához veszi lelketeket éjjel és tudja mit végeztetek nappal. Majd (nappal újfent) feltámaszt titeket, (amíg) be nem végződik az elrendelt idő. Majd Hozzá vezet visszautatok, majd kihirdeti nektek azt, amit tettetek[364].

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُم حَفَظَةً حَتَّىَ إِذَا جَاء أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَهُمْ لاَ يُفَرِّطُونَ ﴿٦١﴾

61. He is the irresistible, (watching) from above over His worshippers, and He sets guardians over you. At length, when death approaches one of you, Our angels take his soul, and they never fail in their duty[365].

61. Ő az, Ki Bírással rendelkezik szolgálói felett, elküldi nektek (azokat, kik) vigyáznak rátok, míg el nem jön számotokra a halál. A Mi Angyalaink magukhoz veszik lelkét, s ők ezt nem vétik el[365].

---

[364] As the rest of His Creation is subject to His Law and Plan, so is man's life in every particular and at every moment, awake or asleep. The mystery of Sleep -"the twin brother of death"- is called the taking of our soul by Him, with the record of all we have done in our waking moments, and this record sometimes appears to us in confused glimpses in dreams. By day we awaken again to our activities, and so it goes on until we fulfil the term of our life appointed for this earth. Then comes the other Sleep (death), with the longer record of our Day (Life); and then, in the end comes the Resurrection and Judgment, at which we see everything clearly and not as in dreams, for that is the final Reality.

Ahogy minden, ami a Teremtésben van, tárgya az Ő Tervének, az ember életének minden pillanata is ebbe tartozik, akár ébren van, akár alszik. Az alvás misztériumát látjuk, ami „ikertestvére a halálnak”. Alváskor is Nála pihen meg lelkünk és minden ébren töltött percünk, dolgaink feljegyzést nyernek. Néha ez a feljegyzés zavart álmokban tükröződik vissza. Majd felébredünk, végezzük aktív napunkat, életünket, míg annak elrendelt ideje véget nem ér. Ezt követően egy másfajta alvás, a halál jön el, ami hosszabb feljegyzésekre ad alkalmat az Életben elkövetett tetteinkről. Majd bekövetkezik a Feltámadás és a Végítélet, amit nem álomként, hanem valóságként élünk meg, mivel ez a Végső valóság maga.

[365] Angel: the word used is rusul, the Sent Ones, - the same word as for human Messengers sent by Allah to teach mankind. The agents who come to take our souls at death are accurate in the performance of their duty. They come neither before nor after their appointed time, nor do they do it in any manner other than that fixed by the Command of Allah.

Az eredeti szövegben „ruszul” szerepel, ami küldöttet jelent. Ez a szó jelöli a Prófétát is, de jelen esetben a küldöttek angyalok, akik a halál pillanatában eljönnek lelkünkért. Sem előbb, sem később nem érkeznek el hozzánk, csak akkor, amikor a kijelölt idő lejárt. Nem saját akaratukból cselekszenek, Allah küldi őket.

ثُمَّ رُدُّواْ إِلَى اللهِ مَوْلاَهُمُ الْحَقِّ أَلاَ لَهُ الْحُكْمُ وَهُوَ أَسْرَعُ الْحَاسِبِينَ ﴿٦٢﴾

62. Then are men returned unto Allah, their protector, the (only) reality: Is not His the command? and He is the swiftest in taking account.

62. Majd Allahhoz, Oltalmazójukhoz, az Igazhoz kerülnek. Nem Övé-e az Ítélkezés? Ő a Leggyorsabb Számvevő.

قُلْ مَن يُنَجِّيكُم مِّن ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ تَدْعُونَهُ تَضَرُّعاً وَخُفْيَةً لَّئِنْ أَنجَانَا مِنْ هَذِهِ لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿٦٣﴾

63. Say: "Who is it that delivereth you from the dark recesses of land and sea, when ye call upon Him in humility and silent terror: 'If He only delivers us from these (dangers), (we vow) we shall truly show our gratitude'.?"

63. Mondd: „Ki az, Ki megszabadít titeket a szárazföld, a tenger sötétjétől, (mikor) hívjátok Őt alázattal és rettegve?" Ha Ő megszabadít ezektől, nekünk bizony hálásaknak kell lennünk!

قُلِ اللهُ يُنَجِّيكُم مِّنْهَا وَمِن كُلِّ كَرْبٍ ثُمَّ أَنتُمْ تُشْرِكُونَ ﴿٦٤﴾

64. Say "It is Allah that delivereth you from these and all (other) distresses: and yet ye worship false gods!"

64. Mondd: „Allah szabadít meg ettől és minden gyötrelemtől, majd ti társat állíttok (Neki).

قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلَى أَن يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِّن فَوْقِكُمْ أَوْ مِن تَحْتِ أَرْجُلِكُمْ أَوْ يَلْبِسَكُمْ شِيَعاً وَيُذِيقَ بَعْضَكُم بَأْسَ بَعْضٍ انظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ ﴿٦٥﴾

65. Say: "He hath power to send calamities on you, from above and below, or to cover you with confusion in party strife, giving you a taste of mutual vengeance - each from the other." See how We explain the signs by various (symbols); that they may understand.

65. Mondd: „Neki van Hatalma arra, hogy rátok küldje felülről, vagy lábaitok alól a szenvedést, vagy viszályt öltsön rátok, hogy megízlelje egyiketek a másiktól jövő kínt." Nézd, miként értelmezzük az Áyákat, hátha tán feléritek!

وَكَذَّبَ بِهِ قَوْمُكَ وَهُوَ الْحَقُّ قُل لَّسْتُ عَلَيْكُم بِوَكِيلٍ ﴿٦٦﴾

66. But thy people reject this, though it is the truth. Say: "Not mine is the responsibility for arranging your affairs[366];

[366] Prophets are humans and their responsibility is only the conveying of All's message. They are not responsible for the deed of people around them.

66. Meghazudtolta azt néped (ó Mohammed), pedig az Igaz! Mondd: „Nem vagyok értetek felelős[366].”

لِّكُلِّ نَبَإٍ مُّسْتَقَرٌّ وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٦٧﴾

67. For every message is a limit of time, and soon shall ye know it."

67. Minden hírnek meg van az ideje, meg fogjátok tudni!

وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي آيَاتِنَا فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّى يَخُوضُواْ فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ وَإِمَّا يُنسِيَنَّكَ الشَّيْطَانُ فَلاَ تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرَى مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٦٨﴾

68. When thou seest men engaged in vain discourse about Our signs, turn away from them unless they turn to a different theme. If Satan ever makes thee forget, then after recollection, sit not thou in the company of those who do wrong.

68. Mikor látod azokat, kik beleártották magukat Áyáinkba, fordulj el tőlük, míg más témára nem váltanak. Ha a Sátán elfeledtetné veled, akkor se ülj le az emlékezés után a bűnösök népével.

وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِم مِّن شَيْءٍ وَلَكِن ذِكْرَى لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٦٩﴾

69. On their account no responsibility falls on the righteous, but (their duty) is to remind them, that they may (learn to) fear Allah.

69. Számadásukból semmi nem tartozik az őrizkedőkre, csupán (kötelességük, hogy) emlékeztessék őket, hátha tán őrizkedni fognak.

وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُواْ دِينَهُمْ لَعِبًا وَلَهْوًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَذَكِّرْ بِهِ أَن تُبْسَلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِن دُونِ اللهِ وَلِيٌّ وَلاَ شَفِيعٌ وَإِن تَعْدِلْ كُلَّ عَدْلٍ لاَّ يُؤْخَذْ مِنْهَا أُوْلَئِكَ الَّذِينَ أُبْسِلُواْ بِمَا كَسَبُواْ لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُواْ يَكْفُرُونَ ﴿٧٠﴾

70. Leave alone those who take their religion to be mere play and amusement, and are deceived by the life of this world. But proclaim (to them) this (truth): that every soul delivers itself to ruin by its own acts: it will find for itself no protector or intercessor except Allah. if it offered every ransom, (or reparation), none will be accepted: such is (the end of) those who deliver themselves to ruin by their own acts: they will have for drink (only) boiling water, and for punishment, one most grievous: for they persisted in rejecting Allah.

70. Pártolj el azoktól, akik vallásukat játék és nevetség tárgyává teszik, s akiket elcsábított az Evilági élet. Emlékeztess arra, hogy elkárhozik a lélek azáltal, mit elnyert. Nincs számára Allahon kívül Oltalmazó, sem Közbenjáró. Ha jóvátétellel akarja jóvá tenni (bűnét), azt nem fogadják el tőle. Ezek ők, akik elkárhoznak azáltal, mit elnyertek. Övék a fortyogó ital, s a fájdalmas büntetés, azáltal, mit tagadtak.

A Próféták emberek és az ő felelősségük Allah Üzenetének továbbítása. Ők nem felelősek az őket körbevevő emberek tetteiért.

قُلْ أَنَدْعُو مِن دُونِ اللّهِ مَا لاَ يَنفَعُنَا وَلاَ يَضُرُّنَا وَنُرَدُّ عَلَى أَعْقَابِنَا بَعْدَ إِذْ هَدَانَا اللّهُ كَالَّذِي اسْتَهْوَتْهُ الشَّيَاطِينُ فِي الأَرْضِ حَيْرَانَ لَهُ أَصْحَابٌ يَدْعُونَهُ إِلَى الْهُدَى ائْتِنَا قُلْ إِنَّ هُدَى اللّهِ هُوَ الْهُدَىَ وَأُمِرْنَا لِنُسْلِمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٧١﴾

71. Say: "Shall we indeed call on others besides Allah, - things that can do us neither good nor harm, - and turn on our heels after receiving guidance from Allah? - like one whom the evil ones have made into a fool, wandering bewildered through the earth, his friends calling, 'come to us', (vainly) guiding him to the path." Say: "Allah's guidance is the (only) guidance, and we have been directed to submit ourselves to the Lord of the worlds[367];-

71. Mondd: „Allahon kívül másra szólítunk-e, ami nem használ nekünk és nem is árt? Sarkon fordulunk-e azután, hogy Allah vezet minket?" Ekképpen (viseltettek azok), kiket elképesztettek a Sátánok és megszállottá tették őket a Földön. Társaik hívják őket az útmutatásra, (mondván): „gyertek!" Mondd:" Allah Útmutatása, az (igazi) Útmutatás. Arra rendeltettünk, hogy alávessük magunkat a Világok Urának[367],-

وَأَنْ أَقِيمُواْ الصَّلاةَ وَاتَّقُوهُ وَهُوَ الَّذِيَ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٧٢﴾

72. "To establish regular prayers and to fear Allah. for it is to Him that we shall be gathered together."

72. „S hogy elvégezzétek az imát, kötelező alamizsnát adjatok, mert Ő az, Kihez összeterelnek titeket."

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضَ بِالْحَقِّ وَيَوْمَ يَقُولُ كُن فَيَكُونُ قَوْلُهُ الْحَقُّ وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنفَخُ فِي الصُّوَرِ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿٧٣﴾

73. It is He who created the heavens and the earth in true (proportions): the day He saith, "Be," behold! it is. His word is the truth. His will be the dominion the day the trumpet will be blown. He knoweth the unseen as well as that which is open. For He is the Wise, well acquainted (with all things)[368].

---

[367] "to submit ourselves to the Lord of the Worlds" means Islam. This is the meaning of the submission. Also, in the Arabic original the word Islam is there.

„hogy alávessük magunkat a Világok Urának" azaz Iszlám. Ezt jelenti az alávetés. Az eredeti Arab szövegben az Iszlám szó szerepel.

[368] The argument mounts up here, leading to the great insight of Abraham the true in faith, who did not stop short at the wonders of nature, but penetrated "from nature up to nature's God." Allah not only created the heavens and the earth: with every increase of knowledge, we see in what true and perfect proportions all Creation is held together. Creatures are subject to Time, but the Creator is not; His word is the key that opens the door of existence. It is not only the starting point of existence, but the whole measure and standard of Truth and Right. There may possibly be, to our sight in this great world, aberrations of human or other wills, but the moment the trumpet sounds for the last day, His Judgement seat will, with perfect justice, restore the dominion of Right and Reality. For His knowledge and wisdom cover all reality.

73. Ő az, Ki megteremtette az Egeket és a Földet az Igazzal. A Napon majd szól: „Légy!" És lesz. Az Ő szava az Igaz. Övé Mindenhatósága a Napnak, mikor megfúvatnak a fanfárok. Tudója a Láthatatlannak és Láthatónak, Ő a Bölcs, az Értesült[368].

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لأَبِيهِ آزَرَ أَتَتَّخِذُ أَصْنَامًا آلِهَةً إِنِّي أَرَاكَ وَقَوْمَكَ فِي ضَلاَلٍ مُّبِينٍ ﴿٧٤﴾

74. Lo! Abraham said to his father Azar: "Takest thou idols for gods? For I see thee and thy people in manifest error."

74. Midőn Ábrahám atyjához, Ázárhoz szólt: „Bálványokat veszel-e istenek gyanánt?" Téged és népedet nyilvánvaló eltévelygésben látom.

وَكَذَلِكَ نُرِي إِبْرَاهِيمَ مَلَكُوتَ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ وَلِيَكُونَ مِنَ الْمُوقِنِينَ ﴿٧٥﴾

75. So also did We show Abraham the power and the laws of the heavens and the earth, that he might (with understanding) have certitude[369].

75. Ekképpen láttattuk Ábrahámmal az Egek és a Föld Mindenhatóságát, hogy az őrizkedők között legyen[27].

فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَأَى كَوْكَبًا قَالَ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لا أُحِبُّ الآفِلِينَ ﴿٧٦﴾

76. When the night covered him over, He saw a star: He said: "This is my Lord." But when it set, He said: "I love not those that set[370]."

Sorakoznak az érvek, míg elérünk Ábrahám eredeti, egyenes vallásáig, aki nem állt meg hitében a természeti csodák előtti behódolásnál, hanem továbblépett és a természettől eljutott Isten természetéig. Allah teremtésének jobb megismerésével felfedezésével látjuk, hogy a teremtés mellett lenyűgöző a harmónia és tökéletes részarányok, egyensúlyok rendszere. A Teremtmények az idő függvényei, de a Teremtő nem az. Az Ő szava a kulcs a léthez. Ez a szó nem csupán egy kezdőpontot jelöl, hanem az Igazság és Egyensúly teljes rendszerét, ami állandó mozgásban van. Meglehet, hogy földi létünkben, a mi szemünk számára szabálytalanságokat látunk az emberi szándékban, tettekben, de ahogy a fanfárok megszólalnak az Utolsó Napon, az Ő Ítélete helyre teszi a szándékokat és tetteket. Akkor visszaáll az Igazság Valósága, mert az Ő tudása fogja betölteni a valót.

[369] Now comes the story of Abraham. He lived among the Chaldeans, who had great knowledge of the stars and heavenly bodies. But he got beyond that physical world, and saw the spiritual world behind. His ancestral idols meant nothing to him. That was the first step. But Allah took him many degrees higher. Allah showed him with certitude the spiritual glories behind the magnificent powers and laws of the physical universe.

Ábrahám története következik, aki a Káldeaiak között élt. A Káldeaiak hatalmas tudást gyűjtöttek össze a csillagokról, asztrológiáról. De ő túljutott a világ fizikai valóságán és meglátta az e mögött rejlő spirituális világot. Őseinek bálványai már semmit sem jelentettek neki. Ez volt az első lépés. Majd Allah több fokozattal magasabbra emelte. Megmutatta számára a káprázatos hatalom mögötti spirituális dicsőség bizonyosságát és a fizikai világ törvényszerűségeit.

[370] This allegory shows stages of Abraham's spiritual enlightenment. It should not be supposed that he literally worshipped stars or heavenly bodies. Having seen through the folly of ancestral idol worship, he began to see the futility of worshipping distant beautiful things that shine, which the vulgar endue with a power which does not reside in them. A type of such is a star shining in the darkness of the night. Superstition might read fortunes in it, but truer knowledge shows that it rises and sets according to laws whose author is Allah. And its light is extinguished in the broader light of day. Its worship is therefore futile. It is not a Power, much less the Supreme Power. According to some commentators the whole thrust of Abraham's reasoning in verses 76-78 is directed against the superstitious belief of his people and demonstrates the folly of worshiping stars and other heavenly

76. Mikor az éj sötétje rátelepedett, csillagot látott, mondta: „Ez az én Uram!" De mikor az letűnt, mondta: „Nem szeretem a letűnőket[370]."

فَلَمَّا رَأَى الْقَمَرَ بَازِغًا قَالَ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَئِن لَّمْ يَهْدِنِي رَبِّي لأكُونَنَّ مِنَ الْقَوْمِ الضَّالِّينَ ﴿٧٧﴾

77. When he saw the moon rising in splendour, he said: "This is my Lord." But when the moon set, He said: "unless my Lord guide me, I shall surely be among those who go astray."

77. Mikor látta felragyogni a Holdat, mondta: „Ez az én Uram!" De mikor az letűnt, mondta: „Ha Uram nem vezet engem, bizonyos, hogy az eltévelyedettek népe közt leszek."

فَلَمَّا رَأَى الشَّمْسَ بَازِغَةً قَالَ هَذَا رَبِّي هَذَآ أَكْبَرُ فَلَمَّا أَفَلَتْ قَالَ يَا قَوْمِ إِنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ ﴿٧٨﴾

78. When he saw the sun rising in splendour, he said: "This is my Lord; this is the greatest (of all)." But when the sun set, he said: "O my people! I am indeed free from your (guilt) of giving partners to Allah.

78. Mikor látta felragyogni a Napot, mondta: „Ez az én Uram! Ez a legnagyobb!" De mikor az letűnt, mondta: „Ó nép! Vétlen vagyok abban, amivel Őt társítjátok!"

إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضَ حَنِيفًا وَمَا أَنَاْ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٧٩﴾

79. "For me, I have set my face, firmly and truly, towards Him Who created the heavens and the earth, and never shall I give partners to Allah."

79. „Arcomat Egyenesen afelé fordítom, aki Elindítója az Egeknek és a Földnek! És nem vagyok társállító (bálványimádó)!"

وَحَآجَّهُ قَوْمُهُ قَالَ أَتُحَاجُّونِّي فِي اللّهِ وَقَدْ هَدَانِ وَلاَ أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِ إِلاَّ أَن يَشَاء رَبِّي شَيْئًا وَسِعَ رَبِّي كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا أَفَلاَ تَتَذَكَّرُونَ ﴿٨٠﴾

---

bodies. As such his statement may be seen as premises of his arguments against Polytheism rather than as stages in his spiritual enlightenment.

Ez az allegória bemutatja Ábrahám spirituális megvilágosodását. Nem szó szerint kell érteni az ő csillagok és égitestek iránti érdeklődését, szolgálatát. Látva az ősök bálványimádásának ostobaságát, hasztalannak vélte a távoli, ragyogó, de múlandó égitestek előtti leborulást. Példa erre az éj sötétjében felragyogó csillag, amit, ha látunk, már lehet. hogy nem is létezik többé. Aki a babonákat követi, lehet, hogy ezekből sorsokat olvas ki, de az igaz tudás híve tudja, hogy ezek is születnek, megsemmisülnek, Allah törvényeit követve. Ragyogásuk pedig a nappal tündökölőbb ragyogásával megszűnik. A hozzájuk való ima hasztalan. Nem képviselnek hatalmat, mindenek feletti hatalmat pedig különösen nem. Számos kommentátor szerint a 76-78 versekben olvasható Ábrahám történetének kritikája azok felé, akik babonák és hiedelmek alapján égitestek, csillagok felé fordulnak, azoktól várják sorsuk alakulását. Ebből a kiindulásból ez a mondanivaló a Politeizmus kritikája is.

80. His people disputed with him. He said: "(Come) ye to dispute with me, about Allah, when He (Himself) hath guided me? I fear not (the beings) ye associate with Allah. Unless my Lord willeth, (nothing can happen). My Lord comprehendeth in His knowledge all things. Will ye not (yourselves) be admonished[371]?

80. Vitába elegyedett vele népe, ő így szólt: „Allahról vitáztok-e velem, mikor Ő vezetett engem? Nem félek a (tárgyaktól), amivel Őt társítjátok. Hacsak Uram nem akar mást, (nem történik semmi). Uram Átfog Tudásával mindent, hát nem emlékeztek (Rá)[371]?

وَكَيْفَ أَخَافُ مَا أَشْرَكْتُمْ وَلاَ تَخَافُونَ أَنَّكُمْ أَشْرَكْتُم بِاللهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا فَأَيُّ الْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ بِالأَمْنِ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨١﴾

81. "How should I fear (the beings) ye associate with Allah, when ye fear not to give partners to Allah without any warrant having been given to you? Which of (us) two parties hath more right to security? (tell me) if ye know.

81. Hogy féljek attól (a tárgytól), mit (Neki) társul állítottatok, miközben ti nem féltek olyan társat állítani Allahnak, ami számára nem nyilvánított ki hatalom felettetek? Melyik csoport kettőnk közül az igazabb bizonyságban? (Mondjátok), ha tudjátok!

الَّذِينَ آمَنُواْ وَلَمْ يَلْبِسُواْ إِيمَانَهُم بِظُلْمٍ أُوْلَئِكَ لَهُمُ الأَمْنُ وَهُم مُّهْتَدُونَ ﴿٨٢﴾

82. "It is those who believe and confuse not their beliefs with wrong - that are (truly) in security, for they are on (right) guidance."

82. „Akik hisznek, nem öltöztetik hitüket bűnbe. Ezek ők, akiké a biztonság és jó úton vannak vezetve."

وَتِلْكَ حُجَّتُنَا آتَيْنَاهَا إِبْرَاهِيمَ عَلَى قَوْمِهِ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَّن نَّشَاء إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٨٣﴾

83. That was the reasoning about Us, which We gave to Abraham (to use) against his people: We raise whom We will, degree after degree: for thy Lord is full of wisdom and knowledge.

83. Ez a Mi érvünk, mit Ábrahámra bocsátottunk népével szemben. Fokozatokkal feljebb emeljük azt, akit Mi akarunk. Mert bizony, Urad a Bölcs, a Mindentudó.

---

[371] The story of Abraham is highly instructive for all men in quest of truth. If spiritual enlightenment goes so far as to take a man beyond his ancestral worship, people will continue to dispute with him. They will frighten him with the dire consequences of his dissent. What does he care? He has found the truth. He is free from superstitious fears, for has he not found the true God, without Whose Will nothing can happen? On the contrary he knows that it is the godless who have just grounds for fear. And he offers admonition to them, and the arguments that should bring them the clearness of truth instead of the vagueness and mystery of superstition, -the security of Faith instead of the haunting fear of those who have no clear guidance.

Ábrahám története tanulságos mindenkinek, aki az Igazságot keresi. Ha a spirituális megvilágosodás az embert túlviszi őseinek hagyományt követő, abba betokosodott világán, akkor ő maga állandó kérdéseket vet fel környezetében. Megfélemlítik, megijesztik elfordulásának következményeivel. De, aki megtalálta az Igazat, az bizonyos. Ő nem rabja többé a hiedelmek világának. Hiszen az Igaz Isten akarata nélkül, úgysem történhet semmi. Ő tudja, hogy mindez istentelen kitaláció, ami alaptalanul kelt félelmet a követőkben. Ábrahám inti a tévúton levőket, érvekkel bizonyítja a babonák misztériumának hiábavalóságát és a Hit biztonságát hirdeti azokkal szemben, akiknek hite arra szolgál, hogy a bizonytalanokban félelmet gerjesszen.

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَقَ وَيَعْقُوبَ كُلاًّ هَدَيْنَا وَنُوحًا هَدَيْنَا مِن قَبْلُ وَمِن ذُرِّيَّتِهِ دَاوُودَ وَسُلَيْمَانَ وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ وَمُوسَى وَهَارُونَ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٤﴾

84. We gave him Isaac and Jacob: all (three) guided: and before him, We guided Noah, and among his progeny, David, Solomon, Job, Joseph, Moses, and Aaron: thus do We reward those who do good[372]:

84. Megajándékoztuk őt Izsákkal, Jákobbal, mindet vezettük, s Noét Mi azelőtt vezettük. (Ábrahám) sarjai közül (vezettük) Dávidot, Salamont, Jóbot, Józsefet, Mózest és Áront. Ekképpen jutalmazzuk a jótevőket[372].

وَزَكَرِيَّا وَيَحْيَى وَعِيسَى وَإِلْيَاسَ كُلٌّ مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿٨٥﴾

85. And Zakariya and John, and Jesus and Elias: all in the ranks of the righteous[373]:

85. Zakariás, (Keresztelő Szent) János, Jézus és Illés mind jócselekedetűek[31].

وَإِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ وَيُونُسَ وَلُوطًا وَكُلاًّ فَضَّلْنَا عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٨٦﴾

86. And Isma'il and Elisha, and Jonas, and Lot: and to all We gave favour above the nations[374]:

---

[372] We have now a list of eighteen Prophets in four groups, covering the great Teachers accepted among the three great religions based on Moses, Jesus, and Muhammad. The first group to be mentioned is that of Abraham, his son Isaac, and Isaac's son Jacob. Abraham was the first to have a Book. His Book is mentioned in 87:19, though it is now lost. They were therefore the first to receive Guidance in the sense of a Book.
In the second group, we have the great founders of families, apart from Abraham, Noah of the time of the Flood; - David and Solomon, the real establishers of the Jewish monarchy; - Job, who lived 140 years, saw four generations of descendants, and was blessed at the end of his life with large pastoral wealth (Job 42:16,12); - Joseph, who as Minister of State did great things in Egypt and was the progenitor of two Tribes; and - Moses and Aaron, the leaders of the Exodus from Egypt. They led active lives and called "doers of good."

Tizennégy Próféta nevének említése következik négy csoportban, akik Allahot követték a három nagy vallás keretében, melyek Mózes, Jézus és Mohammed tanításaira alapozódtak. Az első csoportba Ábrahám és utódai, Izsák, ill. Izsák fia, Jákob tartozik. Ábrahám volt az első, akinek megadatott a Könyv. Erről a 87:18 vers tesz említést. Ez a könyv elveszett, de létezett, ez volt az első Útmutatás, amit az első csoportba sorolt Próféták követtek. A második csoportba Ábrahám logikája alapján a nagy családalapítók tartoznak, mint Noé, az özönvíz idején, Dávid és Salamon, akik a Zsidó Királyság igazi megalapozói, Jób, aki 140 évig élt, leszármazottjainak négy generációját látta, és aki élete végére nagy lelki gazdagsággal lett megáldva. (Jób: 42:12,16). József, aki Egyiptomban Számadó (Miniszter) lett és két Törzs ősatyja, Mózes és Áron, az Egyiptomi kivonulás, az Exodus vezérei. Ők voltak az emberiség „jótevői és útmutatói."

[373] The third group consists not of men of action, but Preachers of Truth, who led solitary lives. Their epithet is: "the Righteous." They form a connected group round Jesus. Zakariya was the father of John the Baptist as Elias, which was for to come" (Matt 11:14); and Elias is said to have been present and talked to Jesus at the Transfiguration on the Mount (Matt. 17:3). Elias is the same as Elijah.

A harmadik csoportba az aktívan cselekvők, az Igazságot Hirdetők tartoznak, akik magányos életet éltek. Ők Jézus körébe tartoztak, mint Zakariás, Keresztelő Szent János apja, Illés, aki „eljövendő vala" (Máté:11:14). Róla ír az Evangélium, hogy jelen volt a Hegyen Jézus Megdicsőülésének pillanatában (Máté 17:3) „És ímé megjelenék ő nékik Mózes és Illés, akik beszélnek vala ő vele." Illés ugyanaz, akit Éliás, vagy Elijah néven is jegyzik.

[374] This is the last group, described as those "favored above the nations." It consists of four men who had all great misfortunes to contend with, and were concerned in the clash of nations, but they kept in the path of

86. Izmael, Elisha, Jónás és Lót, mindnek kiváltságot adtunk a népek felett[374]*,-*

وَمِنْ آبَائِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَإِخْوَانِهِمْ وَاجْتَبَيْنَاهُمْ وَهَدَيْنَاهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٨٧﴾

87. (To them) and to their fathers, and progeny and brethren: We chose them, and we guided them to a straight way.

87. (Nekik), atyáiknak, utódaiknak és fivéreiknek is. Kiválasztottuk őket és az Egyenes Ösvényre vezettük őket.

ذَلِكَ هُدَى اللهِ يَهْدِي بِهِ مَن يَشَاء مِنْ عِبَادِهِ وَلَوْ أَشْرَكُواْ لَحَبِطَ عَنْهُم مَّا كَانُواْ يَعْمَلُونَ ﴿٨٨﴾

88. This is the guidance of Allah. He giveth that guidance to whom He pleaseth, of His worshippers. If they were to join other gods with Him, all that they did would be vain for them.

88. Ez Allah Útmutatása, azt vezeti általa, akit Ő akar szolgálói közül. Ha társat állítanak, bizony, összeomlik mindaz, amit tettek.

أُوْلَئِكَ الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ فَإِن يَكْفُرْ بِهَا هَؤُلاء فَقَدْ وَكَّلْنَا بِهَا قَوْمًا لَّيْسُواْ بِهَا بِكَافِرِينَ ﴿٨٩﴾

89. These were the men to whom We gave the Book, and authority, and prophethood: if these (their descendants) reject them, Behold! We shall entrust their charge to a new people who reject them not.

89. Ezek voltak azok, kiknek megadtuk a Könyvet, a Bölcsességet és a Próféciát. Ha (sarjaik bármelyike) megtagadja ezeket, akkor olyan népre bízzuk, akik nem lesznek azok megtagadói.

Allah, and came through above the clash of nations. - Ismail was the eldest son of Abraham; when he was a baby, he and his mother had nearly died of thirst in the desert round Makkah; but they were saved by the well of Zamzam, and became the founder of the new Arab nation. - Elisha (Al-Yasa) succeeded to the mantle of the Prophet Elijah (same as Elias, see last note); he lived in troublous times for both the Jewish kingdoms (of Judah and Israel); there were wicked kings, and other nations were pressing in on them; but he performed many miracles, and some check was given to the enemies under his advice. - The story of Jonah (Yunus) is well-known: he was swallowed by a fish or whale, but was saved by God's mercy: through his preaching, his city (Nineveh) was saved (10:98). - Lut was a contemporary and nephew of Abraham: when the city of Sodom was destroyed for its wickedness, he was saved as a just man (7:80-84).

Ez a negyedik csoport, akik „minden ember fölötti kiváltságban részesültek.” Négy emberről van szó, akik népek keresztтüzében álltak, de Allah megtartotta őket saját útján, végül győzedelmeskedtek. Izmael, Ábrahám legidősebb fia volt. Csecsemőként ő és anyja majdnem szomjan haltak a mekkai sivatagban, de a Zamzam forrása megmenekítette őket, majd Ábrahám nemzetségének alapítója lett. Elisha (Al-Yasa), akinek sikerült Illés (lást előbbi komment) segítségével megmenekülnie. Júda és Izrael közti, viszályokban bővelkedő időszakban élt. Gonosz királyok szálltak szembe vele, de ő számos csodát vitt végbe és többször lehetetlenítette el az ellenség szándékát. Jónás (Yunus) története jól ismert. Őt egy bálna nyelte el, de Isten kegyelméből megmenekült. Szónoklatával megmenekítette városát, Ninivét (10:98). Lót, Ábrahám unokafivére volt. Őt menekítette meg egyetlen jóravaló emberként az Úr Szodoma elpusztításakor.

أُوْلَئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللّهُ فَبِهُدَاهُمُ اقْتَدِهْ قُل لاَّ أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ هُوَ إِلاَّ ذِكْرَى لِلْعَالَمِينَ ﴿٩٠﴾

90. Those were the (prophets) who received Allah's guidance: Copy the guidance they received; Say: "No reward for this do I ask of you: This is no less than a message for the nations."

90. Ezek voltak ők, akiknek Allah Útmutatást adott, hát tartsd meg (ó Mohammed) az ő Útmutatásukat. Mondd: „Nem kérek tőletek ezért bért, ez nem más, mint Üzenet a népeknek.”

وَمَا قَدَرُواْ اللّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِذْ قَالُواْ مَا أَنزَلَ اللّهُ عَلَى بَشَرٍ مِّن شَيْءٍ قُلْ مَنْ أَنزَلَ الْكِتَابَ الَّذِي جَاء بِهِ مُوسَى نُورًا وَهُدًى لِّلنَّاسِ تَجْعَلُونَهُ قَرَاطِيسَ تُبْدُونَهَا وَتُخْفُونَ كَثِيرًا وَعُلِّمْتُم مَّا لَمْ تَعْلَمُواْ أَنتُمْ وَلاَ آبَاؤُكُمْ قُلِ اللّهُ ثُمَّ ذَرْهُمْ فِي خَوْضِهِمْ يَلْعَبُونَ ﴿٩١﴾

91. No just estimate of Allah do they make when they say: "Nothing doth Allah send down to man (by way of revelation)" Say: "Who then sent down the Book which Moses brought?- a light and guidance to man: But ye make it into (separate) sheets for show, while ye conceal much (of its contents): therein were ye taught that which ye knew not- neither ye nor your fathers." Say: "(Allah) (sent it down)": Then leave them to plunge in vain discourse and trifling[375].

91. Nem mérték fel Allah valós Képességét, mikor mondták: „Allah semmit nem küldött le az embernek.” Mondd: „Ki küldte le a Könyvet, amit Mózes elhozott, világosságként és Útmutatásként az embereknek? Pergamenlapokká bontjátok azt szét, miből mutattok és eltitkoltok sokat. Abból kaptátok a tudást, amit (korábban) nem tudtatok sem ti, sem atyáitok. Mondd: „Allah (küldte azt le)!” Majd hagyd őket sekélyességükben játszadozni[375].

وَهَذَا كِتَابٌ أَنزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ مُّصَدِّقُ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلِتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَى وَمَنْ حَوْلَهَا وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالآخِرَةِ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَهُمْ عَلَى صَلاَتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٩٢﴾

92. And this is a Book which We have sent down, bringing blessings, and confirming (the revelations) which came before it: that thou mayest warn the mother of cities and all

[375] Books of Allah cannot be explained literally or taking out one part and ignoring the other. The basic principle is the “love of all creatures” which is reflected by the Books. If there was no Love we were not born and the Worlds were not created. If we take out one page or one verse from the context it can be easily manipulated in order to establish violence and generate wrath in people. This is not right. If we interpret any Scripture we have to start from the basic concept of Allah.

Allah Könyveit nem lehet szó szerint értelmezni, vagy úgy, hogy egy részt kiveszünk, a többiről pedig nem veszünk tudomást. Az alapeszme „a minden teremtmény szeretete” az, amit a Könyveknek sugározniuk kell. Ha nem lenne Szeretet, akkor meg sem születhetnénk, a Világokat nem teremtette volna meg az Úr. Ha egy oldalt vagy egy verset kiszakítunk a szövegkörnyezetből, akkor könnyen manipulálhatóvá válik, és hozhat létre erőszakot, vagy szíthat haragot emberekben. Ez nem helyes. Ha bármely Írást értelmezünk, Allah alapelveit kell figyelembe vennünk.

around her. Those who believe in the Hereafter believe in this (Book), and they are constant in guarding their prayers[376].

92. Ez az a Könyv, amit kinyilvánítottunk, (benne az) áldás, megerősítve azt, ami előtte volt, hogy figyelmeztesd a települések Anyját és környékét. Akik hiszik a Túlvilágot, azok hiszik ezt (a Könyvet) és imájukat megtartják[376].

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللهِ كَذِبًا أَوْ قَالَ أُوْحِيَ إِلَيَّ وَلَمْ يُوحَ إِلَيْهِ شَيْءٌ وَمَن قَالَ سَأُنزِلُ مِثْلَ مَا أَنَزلَ اللهُ وَلَوْ تَرَى إِذِ الظَّالِمُونَ فِي غَمَرَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلآئِكَةُ بَاسِطُواْ أَيْدِيهِمْ أَخْرِجُواْ أَنفُسَكُمُ الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللهِ غَيْرَ الْحَقِّ وَكُنتُمْ عَنْ آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٩٣﴾

93. Who can be more wicked than one who inventeth a lie against Allah, or saith, "I have received inspiration," when he hath received none, or (again) who saith, "I can reveal the like of what Allah hath revealed"? If thou couldst but see how the wicked (do fare) in the flood of confusion at death! - the angels stretch forth their hands, (saying),"Yield up your souls: this day shall ye receive your reward, - a penalty of shame, for that ye used to tell lies against Allah, and scornfully to reject of His signs!"

93. Ki bűnösebb annál, mint aki kieszeli Allahra a hazug szót, vagy mondja: „Sugallatot kaptam, de ő nem kapott semmilyen sugallatot." Vagy, ki mondja: „Én kinyilvánítok olyat, amilyet Allah nyilvánított ki." Ha látnád, mikor a bűnösök a haláltusát vívják, az Angyalok kezeiket nyújtják (mondván): engedjétek el lelketeket. Ma megkapjátok szégyenletes büntetéseteket azáltal, amit Allahra igaztalanul mondtatok és Áyáit lenéztétek.

وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فُرَادَى كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَتَرَكْتُم مَّا خَوَّلْنَاكُمْ وَرَاء ظُهُورِكُمْ وَمَا نَرَى مَعَكُمْ شُفَعَاءكُمُ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ فِيكُمْ شُرَكَاء لَقَد تَّقَطَّعَ بَيْنَكُمْ وَضَلَّ عَنكُم مَّا كُنتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٩٤﴾

94. "And behold! ye come to us bare and alone as We created you for the first time: ye have left behind you all (the favours) which We bestowed on you: We see not with you your intercessors whom ye thought to be partners in your affairs: so now all

[376] Mother of Cities: Makkah, now the Qiblah and Centre of Islam. If this verse was (like the greater part of the Chapter) revealed in Makkah before the Hijrah, and before Makkah was made the Qiblah of Islam, Makkah was nonetheless the Mother of Cities, being traditionally associated with Abraham and with Adam and Eve (see 2:125, and to 2:197). All round Makkah: would mean, the whole world if we took upon Mecca as the center.

Települések Anyja: Mekka, a Qibla, az Iszlám központja. Ne feledjük, hogy ez a vers és az egész Szúra, egy Mekkai kinyilatkoztatás a Hidzsra előtti időből, amikor még nem Mekka volt a Qibla (imairány). Ebben a felfogásban a „települések Anyja" Ábrahámmal, az egyenes hitvallással, Ádámmal és Évával hozható összefüggésbe (2:125 és 2:197). Mekka környéke: ha Mekka a központ, akkor minden település, ami hozzá kapcsolódik és az Umma része.

relations between you have been cut off, and your (pet) fancies have left you in the lurch[377]!"

94. Mert bizony, eljöttök Hozzánk mezítelen, ahogy megteremtettünk titeket legelőször, hátaitok mögött hagyva azt (a kiváltságot), amit nektek juttatunk. Nem látjuk (akkor) veletek közbenjáróitokat, akikről azt véltétek, hogy ők társaitok dolgaitokban. Ekkor megszakadnak köztetek (a szálak), majd eltévelyít titeket az, mit véltetek[377].

إِنَّ اللهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوَى يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ ذَلِكُمُ اللهُ فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ ﴿٩٥﴾

95. It is Allah Who causeth the seed-grain and the date-stone to split and sprout. He causeth the living to issue from the dead, and He is the one to cause the dead to issue from the living. That is Allah. then how are ye deluded away from the truth?

95. Allah az, Ki a gabona és datolya magjának Felhasítója. Kihozza az élőt a holtból és a holtat az élőből. Ez Allah, hát, hogy mehettek félre!

فَالِقُ الإِصْبَاحِ وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ حُسْبَانًا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٩٦﴾

96. He it is that cleaveth the day-break (from the dark): He makes the night for rest and tranquillity, and the sun and moon for the reckoning (of time): Such is the judgment and ordering of (Him), the Exalted in Power, the Omniscient[378].

---

[377] Some of the various ideas connected with "creation" are noted in 2:117. In the matter of creation of man there are various processes. If his body was created out of clay, i.e. earthy matter, there was an earlier process of the creation of such earthy matter. Here the body is left behind, and the soul is being addressed. The soul underwent various processes of fashioning and adapting to its various functions in its various surroundings (32:7-9). But each individual soul, after release from the body, comes back as it was created, with nothing more than its history, "the deeds which it has earned," which are really a part of it. Any exterior things given to help in its development, "the favors which we bestowed on you," it must necessarily leave behind; however, it may have been proud of them. These exterior things may be material things, e.g., wealth, property, signs of power, influence and pride such as sons, relatives, and friends, etc., or they may be intangible things, like talents, intellect, social gifts, etc.

A teremtéssel kapcsolatos gondolat a 2:117-ben olvasható. Az ember teremtésének különféle fázisai vannak. Ha a test agyagból, föld anyagaiból áll össze, akkor a teremtésnek egy korábbi szakasza is van, amikor ezek az anyagok előálltak. Itt most a test hátrahagyásáról esik szó és csak a lélekhez szól az Úr. A lélek számos folyamaton megy át az élet során, ami alakítja, környezetének megfelelő döntéseket, hoz, illeszkedik, vagy éppenséggel szembeszáll valamivel (32:7-9). Minden egyes lélek úgy tér vissza, ahogy teremtve volt, magával hordozva történetét „a tetteket, miket elnyert". Egyetlen külső dolog adódik a lélek fejlődéséhez, ami nem más, mint a kiváltság, amit az életünk során kapunk. Ilyen a vagyon, tulajdon, erő, befolyás, utódok, család, barátok stb. vagy eszmei kiváltságok, mint tehetség, intelligencia stb. Ezeket a lélek nem viheti magával a végső megmérettetésre.

[378] 96-99 verses introduce for us the miracles of the Creation. Poetical thoughts are given in order to draw our attention to His wonder what represent providence for us. Men are ungrateful. We don't see the providence, we don't see the wonders and miracles but we look for a magic or superstition and follow some false subject instead of Him.

A 96-99 versek bevezetnek minket a Teremtés csodáiba. Költői és figyelmet megragadó gondolatok hangzanak el az Ő lenyűgöző mindenségről, melyek egyben a rólunk való gondoskodást szolgálják. Az ember hálátlan.

96. Hasítója a hajnalnak, Aki az Éjt lenyugvásnak teszi meg, a Napot és Holdat pedig, hogy az időt mérjétek. Ez a Nagyszerű, a Mindentudó Elrendelése[378].

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النُّجُومَ لِتَهْتَدُواْ بِهَا فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ قَدْ فَصَّلْنَا الآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٩٧﴾

97. It is He Who maketh the stars (as beacons) for you, that ye may guide yourselves, with their help, through the dark spaces of land and sea: We detail Our signs for people who know.

97. Ő az, Ki a csillagokat megtette arra, hogy vezessétek magatokat általuk a szárazföld és tenger sötétjében. Mi értelmezzük a Jeleket a népnek, kik tudnak.

وَهُوَ الَّذِيَ أَنشَأَكُم مِّن نَّفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقَرٌّ وَمُسْتَوْدَعٌ قَدْ فَصَّلْنَا الآيَاتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ ﴿٩٨﴾

98. It is He Who hath produced you from a single person: here is a place of sojourn and a place of departure: We detail Our signs for people who understand.

98. Ő az, Ki megteremtett titeket az egyetlen lélekből. (Itt van nektek) nyugvó és tartózkodó helyetek. Mert bizony, Mi annak a népnek értelmezzük a Jeleket, akik felfogják.

وَهُوَ الَّذِيَ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاء مَاء فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُّخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُّتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِن طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّاتٍ مِّنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ انظُرُواْ إِلِى ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَيَنْعِهِ إِنَّ فِي ذَلِكُمْ لآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٩٩﴾

99. It is He Who sendeth down rain from the skies: with it We produce vegetation of all kinds: from some We produce green (crops), out of which We produce grain, heaped up (at harvest); out of the date-palm and its sheaths (or spathes) (come) clusters of dates hanging low and near: and (then there are) gardens of grapes, and olives, and pomegranates, each similar (in kind) yet different (in variety): when they begin to bear fruit, feast your eyes with the fruit and the ripeness thereof. Behold! in these things there are signs for people who believe.

99. Ő az, Ki lebocsátja az Égből a vizet, amivel kelésre késztetünk mindenféle növényt, amiből zöldet teremtünk, miből kelésre biztatjuk a kalászba fűzött szemet, a pálmát, minek datolyafüzérei lecsüngenek, a szőlő, olíva és gránátalmakerteket, mik egyfélék és különfélék. Nézzétek (ezek) gyümölcseit, mikor gyümölcsöket érlelnek! Ezekben vannak az Áyák a hívők népének!

Nem vesszük észre a gondoskodást, nem látjuk a csodákat, hanem egy mágiát, babonát keresünk, hitvány, hamis tárgyakat, és nem Őt követjük.

وَجَعَلُواْ لِلّهِ شُرَكَاء الْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ وَخَرَقُواْ لَهُ بَنِينَ وَبَنَاتٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يَصِفُونَ ﴿١٠٠﴾

100. Yet they make the Jinns equals with Allah, though Allah did create the Jinns; and they falsely, having no knowledge, attribute to Him sons and daughters. Praise and glory be to Him! (for He is) above what they attribute to Him[379]!

100. És ők Allahnak megteszik a Dzsinneket társ gyanánt, mikor Allah teremtette azokat! Majd ők azokhoz fiakat és lányokat tulajdonítanak tudatlanul! Legyen Dicső és Magasságos afelett, amit Neki tulajdonítanak[379]!

بَدِيعُ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ أَنَّى يَكُونُ لَهُ وَلَدٌ وَلَمْ تَكُن لَّهُ صَاحِبَةٌ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٠١﴾

101. To Him is due the primal origin of the heavens and the earth: How can He have a son when He hath no consort? He created all things, and He hath full knowledge of all things.

101. Elindítója az Egeknek és a Földnek! Hogy lehetne Neki gyermeke, ha nincs hitvese? Ő teremtett mindent és Ő az, Aki Mindent tud!

ذَلِكُمُ اللّهُ رَبُّكُمْ لا إِلَهَ إِلاَّ هُوَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿١٠٢﴾

---

[379] Jinns: who are they? In 18:50 we are told that Iblis was one of the Jinns, and it is suggested that that was why he disobeyed the Command of Allah. But in that passage and other similar passages, we are told that Allah commanded the angels to bow down to Adam, and they obeyed except Iblis. That implies that Iblis had been of the company of angels. In many passages Jinns and men are spoken of together. In 55:14-15, man is stated to have been created from clay, while Jinns from a flame of fire. The root meaning of junna, yujannu, is "to be covered or hidden," and janna yajunnu, in the active voice, "to cover or hide," as in 6:76. - Some people say that jinn therefore mean the hidden qualities or capacities in man. I do not wish to be dogmatic, but I think, from a collation and study of the Quranic passages that the meaning is; - simply "a spirit," or - an invisible or hidden force. In folk-lore stories and romances like the Arabian Nights they become personified into fantastic forms, but with them we are not concerned here. Both the Quran and the Hadith describe the Jinn as a definite species of living beings. They are created out of fire and are like man, may believe or disbelieve, accept or reject guidance. They are personalized beings who enjoy a certain amount of free will and thus will be called to account.

Dzsinnek: a 18:50-ben Ibliszt a Dzsinnek közé sorolja. Ebben a versben és sok más helyen Allah engedelmességet követelt meg az Angyaloktól és le kellett borulniuk Ádám előtt. Csak Iblisz szegült ellen. Ez arra utal, hogy Iblisz is Angyal volt. Sok helyen az emberek és Dzsinnek társalognak. Az 55:14-15-ben elhangzik, hogy az ember agyagból, a Dzsinnek pedig tűzből vannak teremtve. A szó töve dzsunna, yudzsannu, ami „fedett, rejtett”, de nem csak szenvedő, hanem aktív szerkezete is létezik, ami elfed, és elrejt, jelentéssel bír, mint a 6:76-ban. Ezért néhányan úgy tartják, hogy a Dzsinn az emberekben megbúvó, rejtett tulajdonságot is jelenti. Nem akarok dogmatikusnak tűnni, de a Koránt tanulmányozva, véleményem szerint a Dzsinn egyszerűen lelket, vagy láthatatlan, rejtett erőt jelent. Az Ezeregy Éjszaka meséiben és már folklórban a Dzsinneket megszemélyesítik, de ez a Korán értelmezésében nem lehetséges. A Korán és Hadisz egyértelműen állást foglalnak a Dzsinnek létezése mellett. Tűzből vannak teremtve, hiszik, vagy nem hiszik, elfogadják, vagy elvetik az Útmutatást. Olyan lények, akik behatárolt szabad akarattal bírnak, ami miatt elszámolásra vannak kötelezve.

102. That is Allah, your Lord! there is no god but He, the Creator of all things: then worship ye Him: and He hath power to dispose of all affairs.

102. Ez Allah, Uratok! Nincs más Isten, csak Ő, a mindenek Teremtője, hát imádkozzatok Hozzá, mert Ő Mindenre Ügyel.

لاَّ تُدْرِكُهُ الأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الأَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴿١٠٣﴾

103. No vision can grasp Him, but His grasp is over all vision: He is above all comprehension, yet is acquainted with all things.

103. Nem érik el Őt a tekintetek, de Ő eléri a tekinteteket, mert Ő a Jó, az Értesült!

قَدْ جَاءكُم بَصَآئِرُ مِن رَّبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا وَمَا أَنَاْ عَلَيْكُم بِحَفِيظٍ ﴿١٠٤﴾

104. "Now have come to you, from your Lord, proofs (to open your eyes): if any will see, it will be for (the good of) his own soul; if any will be blind, it will be to his own (harm): I am not (here) to watch over your doings[380]."

104. Eljöttek a szemmel fogható bizonyosságok Uratoktól. Aki lát, az saját magát (segíti vele), aki vak, az saját magának árt. Nem én vagyok a ti megtartótok[380].

وَكَذَلِكَ نُصَرِّفُ الآيَاتِ وَلِيَقُولُواْ دَرَسْتَ وَلِنُبَيِّنَهُ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١٠٥﴾

105. Thus do we explain the signs by various (symbols): that they may say, "Thou hast taught (us) diligently," and that We may make the matter clear to those who know[381].

105. Ekképpen értelmezzük az Áyákat, hogy mondhassák: „Tanítottál (minket).” S hogy azt kinyilvánítsuk a népnek, kik tudnak[381].

اتَّبِعْ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ لا إِلَهَ إِلاَّ هُوَ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٦﴾

---

[380] In the previous ayas Allah was explained in His non-material existence as “no vision can grasp Him, but His grasp is over all vision”. Now this verse turns to the material world where men comprehend material arguments. The Creation is material, the Prophets are of material and the Books are material so these are all “Basa’ir” proofs for your eyes.

Az előző Áyákban Allah az Ő nem anyagi Létében szerepelt: „nem érik el a tekintetek, de Ő eléri a tekinteteket”. Ez a vers az anyagi világhoz fordul, ahol az emberek fel tudják fogni az érveket. A Teremtés anyagi, a Próféták anyagból vannak és a Könyvek is. Ezek mind „Basza’ir”, azaz szemmel fogható bizonyítékok.

[381] The teaching in the Quran explains things by various symbols, parables, narratives, and appeals to nature. Each time, a new phase of the question is presented to our minds. This is what a diligent and earnest teacher would do, such as was Muhammad Mustafa. Those who were in search of knowledge and had thus acquired some knowledge of spiritual things were greatly helped to understand more clearly the things of which, before the varied explanations, they had only one-sided knowledge.

A Korán szimbólumokkal, példabeszédekkel, narratívákkal, vagy természetből vett példákkal tesz értelmezhetővé fogalmakat. Minden alkalommal egy új kérdést tisztáz értelmünk számára, ahogy egy jó tanár tenné, mint Mohammed (béke reá). Azok, akik keresik a tudást, de csak materiális oldalról közelítik meg, most spirituális érveket kapnak, ami teljesebbé teszi a világ megértését és az egyoldalú felfogást.

106. Follow what thou art taught by inspiration from thy Lord: there is no god but He: and turn aside from those who join gods with Allah.

106. Kövesd a sugallatot, amit Uradtól kaptál. Nincs más Isten, csak Ő. Fordulj el a társállítóktól (bálványimádóktól).

وَلَوْ شَاء اللّهُ مَا أَشْرَكُواْ وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا وَمَا أَنتَ عَلَيْهِم بِوَكِيلٍ ﴿١٠٧﴾

107. If it had been Allah's plan, they would not have taken false gods: but We made thee not one to watch over their doings, nor art thou set over them to dispose of their affairs[382].

107. Ha Allah akarná, nem állítanának (Hozzá) társakat. Nem teszünk meg téged (ó Mohammed) az ő megtartásukra és nem vagy az, akire ők hagyatkozhatnak[382].

وَلاَ تَسُبُّواْ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِ اللّهِ فَيَسُبُّواْ اللّهَ عَدْوًا بِغَيْرِ عِلْمٍ كَذَلِكَ زَيَّنَّا لِكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلَهُمْ ثُمَّ إِلَى رَبِّهِم مَّرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُواْ يَعْمَلُونَ ﴿١٠٨﴾

108. Revile not ye those whom they call upon besides Allah, lest they out of spite revile Allah in their ignorance. Thus have We made alluring to each people its own doings. In the end will they return to their Lord, and We shall then tell them the truth of all that they did[383].

---

[382]Allah's Plan is to use the human will to co-operate in understanding Him and His relations to us. This is the answer to an objector who might say: "If He is All powered, why does sin or evil exist in the world? Can He not destroy it?" He can, but His Plan is different, and in any case, it is not for a Teacher to force anyone to accept the truths which he is inspired to preach and proclaim.

Allah az emberi szándék együttműködésére számít, hogy megértsük Őt és felfogjuk velünk fennálló kapcsolatát. Ez a válasz az állandóan felmerülő kérdésre: „Ha Ő minden hatalommal fel van ruházva, akkor miért van bűn és gonoszság ezen a világon? Miért nem pusztítja el?” El tudná pusztítani, de az Ő Terve más, mindamellett nem a Tanító dolga, hogy az igazságot, amire sugallatot kapott, bárkire is ráerőltesse.

[383]A man's actual personal religion depends upon many things, - his personal psychology, - the background of his life, - his hidden or repressed feelings, - tendencies, or history (which psychoanalysis tries to unravel), - his hereditary dispositions or antipathies, and - all the subtle influences of his education and his environment. The task before the man of Allah is: 1. to use any of these which can subserve the higher ends, 2. to purify such as have been misused, 3. to introduce new ideas and modes of looking at things, and 4. to combat what is wrong and cannot be mended: all for the purpose of leading to the truth and gradually letting in spiritual light where there was darkness before. If that is not done with discretion and the skill of a spiritual Teacher, there may be not only a reaction of obstinacy, but an unseemly show of dishonor to the true God and His Truth, and doubts would spread among the weaker brethren whose faith is shallow and infirm. What happens to individuals is true collectively of nations or groups of people. They think in their self-obsession that their own ideas are right. Allah in His infinite compassion bears with them, and asks those who have purer ideas of faith not to vilify the weaknesses of their neighbors, lest the neighbors in their turn vilify the real truth and make matters even worse than before. In so far as there is active evil, He will deal with it in His own way. Of course, the righteous man must not hide his light under a bushel, or compromise with evil, or refuse to establish right living where he has the power to do so.

Az ember vallási felfogása sok minden függvénye: 1. Személyes psziché. 2. Életének háttere, 3. Rejtett, vagy elnyomott érzései. 4. Tendenciái, élettörténete, amit a pszichoanalízis próbál kibogozni. 5. Családból hozott megítélés, ellenszenv. 6. Iskolai tanulmányai, környezetének hatása.

108. Ne becsméreljétek azokat, akik máshoz, mint Allahhoz imádkoznak, míg ők ellenségként nem becsmérlik Allahot, tudatlanul. Ekképpen szépítettük fel minden embernek (saját) tettét, majd Urukhoz vezet visszaútjuk és Ő kihirdeti nekik azt, amit cselekedtek[383].

وَأَقْسَمُواْ بِاللّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِن جَاءتْهُمْ آيَةٌ لَّيُؤْمِنُنَّ بِهَا قُلْ إِنَّمَا الآيَاتُ عِندَ اللّهِ وَمَا يُشْعِرُكُمْ أَنَّهَا إِذَا جَاءتْ لاَ يُؤْمِنُونَ ﴿١٠٩﴾

109. They swear their strongest oaths by Allah, that if a (special) sign came to them, by it they would believe. Say: "Certainly (all) signs are in the power of Allah. but what will make you (Muslims) realise that (even) if (special) signs came, they will not believe.[384]"?

109. Allahra esküsznek, mély fogadkozással. Ha Jelet kapnának, bizony hinnének benne. Mondd: „A Jelek Allahnál vannak!" Mi az, ami felismerteti veletek (ó Muszlimok), hogy ha el is jönnek a Jelek, akkor sem fognak hinni[384]?

وَنُقَلِّبُ أَفْئِدَتَهُمْ وَأَبْصَارَهُمْ كَمَا لَمْ يُؤْمِنُواْ بِهِ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَنَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١١٠﴾

110. We (too) shall turn to (confusion) their hearts and their eyes, even as they refused to believe in this in the first instance: We shall leave them in their trespasses, to wander in distraction[385].

A magyarázó, értelmező előtt számos feladat áll: 1. Az előbb felsoroltak közül arra hatni, ami a legérzékenyebb. 2. Nem visszaélni a személy érzéseivel. 3. A világlátás új koncepciójának, módszerének bevezetése. 4. Ütközni a rosszal, amit nem lehet megjavítani.
Ez a spirituális világosság meglátásához vezető út, amit fokozatos rávezetéssel lehet megtalálni. Ha sikerül, akkor világosság támad ott, ahol eddig sötétség volt. Ha egy spirituális tanító nem gyengéden, vigyázóan végzi dolgát, akkor csökönyös ellenállást vált ki, ami Isten Igazságának elvetéséhez vezethet. Ez pedig a gyenge hittel rendelkezők körében kétségek özönét fogja elindítani. Ez történik személyek esetében.
Társadalmi szinten az egyén másképpen reagál. Itt erősebben jelentkeznek egy elv iránti megszállottság jelei, ahol az egyén meg van győződve saját igazáról és azt környezetének demonstrálja. Allah ezt végtelen türelemmel kezeli, és arra kéri azokat, akiknek tisztább elképzelései vannak a hitről, hogy ne becsméreljék gyengébb társaikat addig, amíg ők nem becsmérlik az igazságot. A gonosz mindenhol megbújik, amivel Allah módszeresen elbánik. Aki jó úton halad, annak világossága betölti környezetét, amit hagyni kell, hadd sugározzon.

[384]If the Unbelievers are merely obstinate, nothing will convince them. There is no story fuller of miracles than the story of Jesus. Yet in that same story we are told that Jesus said: "A wicked adulterous generation seeketh after a sign; and there shall no sign be given unto it, but the sign of the Prophet Jonas": Matt, 16:4. There are Signs given by Allah every day -understood by those who believe. A mere insistence upon some particular or special Sign meant mere contumacy and misunderstanding of the spiritual world.

Ha a hitetlenek csökönyösek, semmi sem fogja meggyőzni őket. Erre Jézus példája a legjobb bizonyíték. „E gonosz és parázna nemzetség jelt kíván; és nem adatik néki jel, hanemha a Jónás prófétának jele. És ott hagyván őket, elméne." (Máté 16:4). Allah minden nap ad Jeleket, melyeket azok értenek, akik hisznek. Bizonyos jelekhez való csökönyös ragaszkodás viszont a spirituális világ félreértéséhez, félremagyarázásához vezet.

[385]Where there is sheer obstinacy and ridicule of faith, the result will be that such a sinner's heart will be hardened and his eyes will be sealed, so that he cannot even see the things visible to ordinary mortals. The sinner gathers impetus in his descent towards wrong. See 2:15.

110. Kiforgatjuk szíveiket, látásaikat (zavarodottá téve őket), ahogy először sem hittek benne. Meghagyjuk őket zsarnokságukban, vakon[385].

وَلَوْ أَنَّنَا نَزَّلْنَا إِلَيْهِمُ الْمَلآئِكَةَ وَكَلَّمَهُمُ الْمَوْتَى وَحَشَرْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ قُبُلاً مَّا كَانُواْ لِيُؤْمِنُواْ إِلاَّ أَن يَشَاء اللّهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ يَجْهَلُونَ ﴿١١١﴾

111. Even if We did send unto them angels, and the dead did speak unto them, and We gathered together all things before their very eyes, they are not the ones to believe, unless it is in Allah's plan. But most of them ignore (the truth).

111. Ha lebocsátanánk nekik az Angyalokat, beszélnének hozzájuk a halottak, s ha eléjük terelnénk mindent, akkor sem hinnének, csak ha Allah akarná. De legtöbbjük tudatlan.

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا شَيَاطِينَ الإِنسِ وَالْجِنِّ يُوحِي بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ زُخْرُفَ الْقَوْلِ غُرُورًا وَلَوْ شَاء رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ ﴿١١٢﴾

112. Likewise did We make for every Messenger an enemy, - evil ones among men and jinns, inspiring each other with flowery discourses by way of deception. If thy Lord had so planned, they would not have done it: so leave them and their inventions alone.

112. Ekképpen tettünk meg minden Prófétának ellenséget, az emberek és Dzsinnek gonoszait, akik egymásra sugallanak, szóvirágokkal ámítanak. Ha Urad akarná, nem tennék, hát hagyd rájuk azt, mit kieszeltek.

وَلِتَصْغَى إِلَيْهِ أَفْئِدَةُ الَّذِينَ لاَ يُؤْمِنُونَ بِالآخِرَةِ وَلِيَرْضَوْهُ وَلِيَقْتَرِفُواْ مَا هُم مُّقْتَرِفُونَ ﴿١١٣﴾

113. To such (deceit) let the hearts of those incline, who have no faith in the hereafter: let them delight in it, and let them earn from it what they may.

113. Hadd hajoljanak efelé azoknak szívei, akik nem hiszik a Túlvilágot. Hadd találják ebben megelégedésüket, és nyerjék el azt, aminek ők az elnyerői.

أَفَغَيْرَ اللّهِ أَبْتَغِي حَكَمًا وَهُوَ الَّذِي أَنزَلَ إِلَيْكُمُ الْكِتَابَ مُفَصَّلاً وَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْلَمُونَ أَنَّهُ مُنَزَّلٌ مِّن رَّبِّكَ بِالْحَقِّ فَلاَ تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿١١٤﴾

114. Say: "Shall I seek for judge other than Allah. - when He it is Who hath sent unto you the Book, explained in detail." They know full well, to whom We have given the Book, that it hath been sent down from thy Lord in truth. Never be then of those who doubt[386].

Ahol a hittel szembeni csökönyösség és gúny gyökeret eresztett, ott a bűnös szíve megkeményedik, látására homály vetül, így még azt sem fogja észrevenni, amit más halandó meglát. A bűnös saját gonoszságából vesz lendületet ahhoz, hogy mélyebbre süllyedjen. Lásd 2:15.

[386] The righteous man seeks no other standard of Judgement but Allah's Will. How can he, when Allah in His grace has explained His Will in the Quran, with details which men of every capacity can understand? The

114. Vágyom-e másra, mint Allahra Ítélőnek? Ő az, Ki kinyilvánította nektek a Könyvet, értelmezve azt. Akiknek megadtuk a Könyvet tudják, hogy az Uradtól jött el, az Igazzal. Hát ne legyetek azok, kik ingadoznak[386]!

وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلاً لاَّ مُبَدِّلِ لِكَلِمَاتِهِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١١٥﴾

115. The word of thy Lord doth find its fulfilment in truth and in justice: None can change His words: for He is the one who heareth and knoweth all.

115. Bevégeztetett Urad Szava az Igazzal és Igazsággal. Nincs megváltoztatója az Ő Szavainak! Ő a Meghalló, a Mindentudó.

وَإِن تُطِعْ أَكْثَرَ مَن فِي الأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَن سَبِيلِ اللهِ إِن يَتَّبِعُونَ إِلاَّ الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلاَّ يَخْرُصُونَ ﴿١١٦﴾

116. Wert thou to follow the common run of those on earth, they will lead thee away from the way of Allah. They follow nothing but conjecture: they do nothing but lie.

116. Ha engedelmeskedsz a Földön a legtöbb (embernek), ők eltérítenek Allah útjáról. Nem követnek mást, csak a sejtést, mert bizony, ők csupán találgatnak.

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ مَن يَضِلُّ عَن سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿١١٧﴾

117. Thy Lord knoweth best who strayeth from His way: He knoweth best who they are that receive His guidance.

117. Mert bizony, Urad, Ő a Legjobb Tudója annak, ki térít le az Ő útjáról és Legjobb Tudója a jó útra vezérelteknek.

فَكُلُواْ مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللهِ عَلَيْهِ إِن كُنتُمْ بِآيَاتِهِ مُؤْمِنِينَ ﴿١١٨﴾

118. So eat of (meats) on which Allah's name hath been pronounced, if ye have faith in His signs.

118. Egyetek abból, mire Allah neve kimondatott, ha hiszitek az Ő Áyáit!

وَمَا لَكُمْ أَلاَّ تَأْكُلُواْ مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللهِ عَلَيْهِ وَقَدْ فَصَّلَ لَكُم مَّا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلاَّ مَا اضْطُرِرْتُمْ إِلَيْهِ وَإِنَّ كَثِيرًا لَّيُضِلُّونَ بِأَهْوَائِهِم بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُعْتَدِينَ ﴿١١٩﴾

119. Why should ye not eat of (meats) on which Allah's name hath been pronounced, when He hath explained to you in detail what is forbidden to you -

---

humblest can learn lessons of right conduct in daily life, and the most advanced can find the highest wisdom in its spiritual teaching, enriched as it is with all kinds of beautiful illustrations from nature and the story of man.

A jóravaló ember nem keres más utat, mint Allah szándékát. Mire menne ő egymaga, amikor Allah szándéka részletesen ott szerepel a Koránban és ez minden szinten világos, minden szintű embernek? Az alázatos példát talál ebben mindennapi életének vezetéséhet, az értő, pedig felismerheti benne a természetből vett illusztrációkkal és emberi példákkal érzékletessé tett legbölcsebb spirituális tanításokat.

except under compulsion of necessity? But many do mislead (men) by their appetites unchecked by knowledge. Thy Lord knoweth best those who transgress[387].

119. Mért nem esztek abból, mire kiejtették Allah nevét, mikor Ő részletezte nektek mi az, amit megtiltott számotokra, kivéve, ha szükség visz rá titeket? De sokakat visznek tévútra vágyaik tudatlanságuk miatt. Mert bizony, Urad, Ő a Legjobb Tudója a törvényszegőknek[387].

وَذَرُواْ ظَاهِرَ الإِثْمِ وَبَاطِنَهُ إِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ الإِثْمَ سَيُجْزَوْنَ بِمَا كَانُواْ يَقْتَرِفُونَ ﴿١٢٠﴾

120. Eschew all sin, open or secret: those who earn sin will get due recompense for their "earnings[388]."

120. Hagyjatok fel a bűnnel, annak látszatával és valójával. Akik bűnnel nyerik el (a javakat), annak viszonzását fogják elnyerni, amit elnyeltek[388].

وَلاَ تَأْكُلُواْ مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ اسْمُ اللّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُ لَفِسْقٌ وَإِنَّ الشَّيَاطِينَ لَيُوحُونَ إِلَى أَوْلِيَآئِهِمْ لِيُجَادِلُوكُمْ وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ ﴿١٢١﴾

121. Eat not of (meats) on which Allah's name hath not been pronounced: That would be impiety. But the evil ones ever inspire their friends to contend with you if ye were to obey them, ye would indeed be Pagans.

121. Ne egyetek abból, mire nem ejtették ki Allah nevét. Az istentelenség! A Sátánok oltalmazóiknak azt sugallják, hogy elegyedjenek vitába veletek és nekik engedelmeskedjetek, hogy társállítók (pogányok) legyetek.

أَوَ مَن كَانَ مَيْتًا فَأَحْيَيْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا يَمْشِي بِهِ فِي النَّاسِ كَمَن مَّثَلُهُ فِي الظُّلُمَاتِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِّنْهَا كَذَلِكَ زُيِّنَ لِلْكَافِرِينَ مَا كَانُواْ يَعْمَلُونَ ﴿١٢٢﴾

122. Can he who was dead, to whom We gave life, and a light whereby he can walk amongst men, be like him who is in the depths of darkness, from which he can never come out? Thus to those without faith their own deeds seem pleasing[389].

---

[387] When a clear law has explained what is lawful and unlawful in food, it is wrong to raise fresh scruples and mislead the ignorant.

Ha egy kristálytiszta törvény pontosan értelmezi, melyik étel megengedett és melyik tilos, akkor nem kell aggályokat ébreszteni és félrevezetni a tudatlanokat.

[388] Evil has two sides: 1. External side (Zahir). This shows the evil form outside before one is going to commit it. 2. Internal side (Batin). This is the evil from inside when one is practicing it. Both sides are forbidden.

A bűnnek két oldala van: Külső (Zahir), Ez mutatja a bűnt kívülről, annak elkövetése előtt. 2. Belső (Batin) Ez a bűn belülről, amikor már azt valaki műveli. Mindkét oldal tilos.

[389] Here is an allegory of the good man with his divine mission and the evil man with his mission of evil. - The former, before he got his spiritual life, was like one dead. It was Allah's grace that gave him spiritual life, with a Light by which he could walk and guide his own footsteps as well as the footsteps of those who are willing to follow God's light. - The opposite type is that which hates Allah's light, which lives in the depths of darkness, and which plots and burrows against all that is good. But the plots of evil recoil on itself, although it thinks that they will hurt the good. Can these two types be for a moment compared with each other? Perhaps the lead in

122. Olyan-e az, ki halott volt, majd életre keltettük, világosságot tettünk meg számára, hogy járjon azzal az emberek között, mint aki sötétségben van, és nem jön abból ki? Ekképpen lett széppé téve a hitetleneknek az, amit tettek[389].

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكَابِرَ مُجْرِمِيهَا لِيَمْكُرُواْ فِيهَا وَمَا يَمْكُرُونَ إِلاَّ بِأَنفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿١٢٣﴾

123. Thus have We placed leaders in every town, its wicked men, to plot (and burrow) therein: but they only plot against their own souls, and they perceive it not.

123. Ekképpen tettünk meg minden településnek elöljáróit, gonoszait, hogy szőjenek ármányt benne, de csak maguknak szövik az ármányt és ők nem érzik.

وَإِذَا جَاءتْهُمْ آيَةٌ قَالُواْ لَن نُّؤْمِنَ حَتَّى نُؤْتَى مِثْلَ مَا أُوتِيَ رُسُلُ اللّهِ اللّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ أَجْرَمُواْ صَغَارٌ عِندَ اللّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا كَانُواْ يَمْكُرُونَ ﴿١٢٤﴾

124. When there comes to them a sign (from Allah), They say: "We shall not believe until we receive one (exactly) like those received by Allah's apostles." Allah knoweth best where (and how) to carry out His mission. Soon will the wicked be overtaken by humiliation before Allah, and a severe punishment, for all their plots.

124. Mikor eljön hozzájuk egy Jel Allahtól, mondják: „Nem hiszünk addig, amíg olyat nem kapunk (pontosan), amit Allah Prófétái kaptak." Allah a Legjobb tudója annak, miként rendeli el az Ő küldetését. Lealacsonyítással sújt Allah azokra, kik bűnöztek. Allahnál a szigorú büntetés, miáltal ármányt szőttek.

فَمَن يُرِدِ اللّهُ أَن يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلإِسْلاَمِ وَمَن يُرِدْ أَن يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِي السَّمَاء كَذَلِكَ يَجْعَلُ اللّهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لاَ يُؤْمِنُونَ ﴿١٢٥﴾

125. Those whom Allah (in His plan) willeth to guide, - He openeth their breast to Islam; those whom He willeth to leave straying, - He maketh their breast close and

---

every center of population is taken by the men of evil. But the good men should not be discouraged. They should work in righteousness and fulfil their mission.

Allegória a jó emberről, annak isteni küldetéséről és a rossz emberről, ill. annak gonosz küldetéséről. 1. A jó, mielőtt megismerte volna a spirituális világot, halott volt. Allah kegyéből a Világossággal spirituális életre kelt, mellyel az emberek közt járt és Útmutatást sugárzott maga és követői számára. 2. Ezzel ellentétes az, aki gyűlöli Allah Világosságát, sötétségben él, áskálódik és összeesküvést szervez minden ellen, ami jó. De az összeesküvés gonosza saját magára üt vissza. Össze lehet-e hasonlítani a két típust? Meglehet, hogy az emberek világának centrumaiból a gonosz vezetése dominál, de ez nem szabad, hogy elbátortalanítsa a jót. Helyes életvitelt, bánásmódot kell folytatnia és véghez kell vinni a küldetést.

constricted, as if they had to climb up to the skies: thus doth Allah (heap) the penalty on those who refuse to believe[390].

125. Akit Allah vezetni akar, kitárja keblét az Iszlámra, akit el akar téríteni, annak keblét keskenyre szűkíti, mintha az Égre kellene felmásznia. Ekképpen teszi ki gyalázatnak Allah azokat, akik nem hisznek[390].

وَهَذَا صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا قَدْ فَصَّلْنَا الآيَاتِ لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٢٦﴾

126. This is the way of thy Lord, leading straight: We have detailed the signs for those who receive admonition.

126. Ez Urad Ösvénye, az Egyenes. Részletezzük az Áyákat azoknak, kik magukba szállnak, -

لَهُمْ دَارُ السَّلاَمِ عِندَ رَبِّهِمْ وَهُوَ وَلِيُّهُمْ بِمَا كَانُواْ يَعْمَلُونَ ﴿١٢٧﴾

127. For them will be a home of peace in the presence of their Lord: He will be their friend, because they practiced (righteousness).

127. Övék a Béke Otthona Uruknál, és Ő az Oltalmazójuk azáltal, mit tettek.

وَيَوْمَ يِحْشُرُهُمْ جَمِيعًا يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ قَدِ اسْتَكْثَرْتُم مِّنَ الإِنسِ وَقَالَ أَوْلِيَآؤُهُم مِّنَ الإِنسِ رَبَّنَا اسْتَمْتَعَ بَعْضُنَا بِبَعْضٍ وَبَلَغْنَا أَجَلَنَا الَّذِيَ أَجَّلْتَ لَنَا قَالَ النَّارُ مَثْوَاكُمْ خَالِدِينَ فِيهَا إِلاَّ مَا شَاء اللّهُ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿١٢٨﴾

128. One day will He gather them all together, (and say): "O ye assembly of Jinns! Much (toll) did ye take of men." Their friends amongst men will say: "Our Lord! we made profit from each other: but (alas!) we reached our term - which thou didst appoint for us." He will say: "The Fire be your dwelling-place: you will dwell therein for ever, except as Allah willeth." for thy Lord is full of wisdom and knowledge.

128. A Napon Ő összetereli őket mind (és mondja): „Ó Dzsinnek gyülekezete! Sok embert megkörnyékeztetek!" Oltalmazójuk az emberek közül (mondja): „Urunk! Egymás hasznára

---

[390] Allah's Universal Plan is the Qadha wa Qadr, which is so much misunderstood. That Plan is unalterable, and that is His Will. It means that in the spiritual world, as in the physical world, there are laws of justice, mercy, grace, penalty, etc., which work as surely as anything we know. If, then, a man refuses Faith, becomes a rebel, with each step he goes further and further down, and his pace will be accelerated; he will scarcely be able to take spiritual breath, and his recovery -in spite of Allah's mercy which he has rejected-will be as difficult as if he had to climb up to the skies. On the other hand, the godly will find, with each step, the next step easier. Jesus expressed this truth paradoxically: "He that hath, to him shall be given; but he that hath not, from him shall be taken away even that which he hath": Mark, 4:25. John (6:65) make Jesus say: "No man can come unto me, except it were given unto him of my Father."

Allah Univerzális terve a Qada, Qadr, azaz Sors, amit sok esetben félreértenek. Ennek a tervnek nincs alternatívája, mert ez Allah akarata. E szerint a spirituális világban, ahogy a fizikai világban, törvények vannak, mint jog, kegyelem, büntetés stb. Ha valaki elutasítja a Hitet, lázadóvá lesz és minden lépés egyre gyorsabban lejjebb viszi. Nem jut spirituális levegőhöz, nem épül fel, sőt, ha elutasítja Allah kegyét, olyan leküzdhetetlen nehézséget érez, mintha az égig kellene felmásznia. A hívő, ezzel szemben, minden lépést egyre könnyebbnek talál. Erről Jézus paradox módon beszélt: „Mert akinek van, annak adatik; és akinek nincs, attól az is elvétetik, amije van." (Márk 4:25), „És monda: Azért mondtam néktek, hogy senki sem jöhet én hozzám, hanemha az én Atyámtól van megadva néki". (János: 6:65).

voltunk és eljött az időnk, mit elrendeltél." Mondja: „Pokol tüze a viszonzás számotokra, melyben ti mindörökkön lesztek, kivéve, ha Allah mást akar." Mert bizony, Urad a Bölcs, a Mindentudó.

وَكَذَلِكَ نُوَلِّي بَعْضَ الظَّالِمِينَ بَعْضًا بِمَا كَانُواْ يَكْسِبُونَ ﴿١٢٩﴾

129. Thus do we make the wrong-doers turn to each other, because of what they earn.

129. Ekképpen fordítjuk egymás ellen a bűnösöket azáltal, mit elnyertek.

يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالإِنسِ أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاء يَوْمِكُمْ هَذَا قَالُواْ شَهِدْنَا عَلَى أَنفُسِنَا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَشَهِدُواْ عَلَى أَنفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُواْ كَافِرِينَ ﴿١٣٠﴾

130. "O ye assembly of Jinns and men! came there not unto you apostles from amongst you, setting forth unto you My signs, and warning you of the meeting of this Day of yours?" They will say: "We bear witness against ourselves." It was the life of this world that deceived them. So against themselves will they bear witness that they rejected Faith.

130. „Ó Dzsinnek és emberek gyülekezete! Nem jöttek-e el hozzátok a Próféták közületek, akik elbeszélték nektek Áyáinkat és figyelmeztettek titeket a találkozóra e Napotokon?" Mondják: „Magunk ellen teszünk vallomást." Elkápráztatta őket az Evilági élet. Maguk ellen tesznek vallomást, mert ők hitetlenek voltak."

ذَلِكَ أَن لَّمْ يَكُن رَّبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَى بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا غَافِلُونَ ﴿١٣١﴾

131. (The apostles were sent) thus, for thy Lord would not destroy for their wrong-doing men's habitations whilst their occupants were unwarned.

131. Ekképpen (küldtük a Prófétákat), hogy ne legyen Urad a település elpusztítója a bűn miatt, s annak népe tudatlan.

وَلِكُلٍّ دَرَجَاتٌ مِّمَّا عَمِلُواْ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٢﴾

132. To all are degrees (or ranks) according to their deeds: for thy Lord is not unmindful of anything that they do.

132. De mindenkinek fokozata van, aszerint, amit tesz. Nem Urad az, Ki tudatlan arról, mit tettek.

وَرَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ إِن يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَسْتَخْلِفْ مِن بَعْدِكُم مَّا يَشَاء كَمَآ أَنشَأَكُم مِّن ذُرِّيَّةِ قَوْمٍ آخَرِينَ ﴿١٣٣﴾

133. Thy Lord is self-sufficient, full of Mercy: if it were His will, He could destroy you, and in your place appoint whom He will as your successors, even as He raised you up from the posterity of other people.

133. Urad a Korlátok Nélküli, a Kegyelem Birtokosa. Ha akarja, távozásra bír titeket és utánatok az veszi át helyeteket, akit Ő akar, ahogy titeket is más nép utódaiból emelt fel.

إِنَّ مَا تُوعَدُونَ لآتٍ وَمَا أَنتُم بِمُعْجِزِينَ ﴿١٣٤﴾

134. All that hath been promised unto you will come to pass: nor can ye frustrate it (in the least bit).

134. Bizony, eljön az, mi ígérve lett nektek és ezt ti nem kerülhetitek el.

قُلْ يَا قَوْمِ اعْمَلُواْ عَلَى مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَن تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لاَ يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿١٣٥﴾

135. Say: "O my people! Do whatever ye can: I will do (my part): soon will ye know who it is whose end will be (best) in the Hereafter: certain it is that the wrong- doers will not prosper."

135. Mondd: „Ó nép! Tegyétek azt, mit tehettek, én is azt teszem. Meg fogjátok tudni, kinek lesz osztályrésze a (Túlvilági) Otthon. Nem boldogulnak a bűnösök.

وَجَعَلُواْ لِلّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ الْحَرْثِ وَالأَنْعَامِ نَصِيبًا فَقَالُواْ هَذَا لِلّهِ بِزَعْمِهِمْ وَهَذَا لِشُرَكَآئِنَا فَمَا كَانَ لِشُرَكَآئِهِمْ فَلاَ يَصِلُ إِلَى اللّهِ وَمَا كَانَ لِلّهِ فَهُوَ يَصِلُ إِلَى شُرَكَآئِهِمْ سَاء مَا يَحْكُمُونَ ﴿١٣٦﴾

136. Out of what Allah hath produced in abundance in tilth and in cattle, they assigned Him a share: they say, according to their fancies: "This is for Allah, and this" - for our "partners"! but the share of their" partners "reacheth not Allah, whilst the share of Allah reacheth their "partners" ! evil (and unjust) is their assignment[391]!

---

[391] There is scathing sarcasm here, which some of the Commentators have missed. The Pagans have generally a big Pantheon, though above it they have a vague idea of a Supreme God. But the material benefits go to the godlings, the fancied "partners" of Allah; for they have temples, priests, dedications, etc., while the true and supreme God has only lip-worship, or at best a share with numerous "partners". This was so in Arabia also. The shares assigned to the "partners", went to the priests and hangers-on of the "partners", who were many and clamorous for their rights. The share assigned to Allah went to the poor, but more probably went to the priests who had the cult of the "partners", for the Supreme God had no separate priests of His own. It is also said that when heaps were thus laid out, if any portion of Allah's heap fell into the heaps of the "partners", the priests greedily and promptly appropriated it, while in the contrary case, the "partners" priests were careful to reclaim any portion from what they called "Allah's heap". The absurdity of the whole thing is ridiculed. Allah created everything: how can He have a share?

Maró gúnnyal szembesülünk. A Pogányok az istenségeket egy Panteonba helyezték, aminek fő alakja egy főisten volt. Az anyagi előnyt a kis istenek élvezték, azok, akiket Allah mellé helyeztek a rangsorban. Ők voltak a „társak”. Ezeknek voltak imahelyei, papjai és számukra felajánlásokat tettek. A „Nagy Isteneknek” csak ajkakról elhangzó ima járt, vagy legjobb esetben részt kaptak a kis isteneknek juttatott áldozatokból. Ez volt a gyakorlat Arábiában. A „társaknak” tett felajánlások, adományok, mind a papságnak, vagy segítőiknek mentek, akik rengetegen voltak, folytonosan lármáztak jogaik kikövetelése miatt. Az Allahnak tett felajánlásokat a szegényeknek kellett volna kapniuk, de legvalószínűbb, hogy végül a papsághoz jutott, akik a „társak” kultuszát művelték. A Főistennek nem volt külön papja, ezért nem volt, aki a Neki adott felajánlásokat gondozza. Ezek legtöbb esetben átkerültek a „társakhoz” és azok papjaihoz, akik mohón magukévá tették, ugyanakkor a „társaknak” juttatott adományokból nem került át semmi Allah részére. Az egész nevetséges, szarkasztikus. Ha Allah teremtett mindent, akkor milyen rész illeti Őt?

136. Abból, ami megmaradt a terményből, jószágból, megtették Allahnak a részt és mondták: „Ez Allahé," – vélték – „Ez pedig társainké (bálványoké)." Ami társaiké volt, nem ért el Allahhoz, és ami Allahé volt, az elért társaikhoz. Gyalázat, ahogy ítélnek[391]!

وَكَذَلِكَ زَيَّنَ لِكَثِيرٍ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ قَتْلَ أَوْلاَدِهِمْ شُرَكَآؤُهُمْ لِيُرْدُوهُمْ وَلِيَلْبِسُواْ عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ وَلَوْ شَاء اللّهُ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ ﴿١٣٧﴾

137. Even so, in the eyes of most of the pagans, their "partners" made alluring the slaughter of their children, in order to lead them to their own destruction, and cause confusion in their religion. If Allah had willed, they would not have done so: But leave alone them and their inventions[392].

137. Ekképpen szépítették meg bálványaik sok pogány számára gyermekeik megölését, hogy romba dőljenek, és vallásukat maguk ellen öltsék fel. Ha Allah akarta volna, nem tették volna, de hagyta őket abban, mit kieszeltek[392].

وَقَالُواْ هَذِهِ أَنْعَامٌ وَحَرْثٌ حِجْرٌ لاَّ يَطْعَمُهَا إِلاَّ مَن نَّشَاء بِزَعْمِهِمْ وَأَنْعَامٌ حُرِّمَتْ ظُهُورُهَا وَأَنْعَامٌ لاَّ يَذْكُرُونَ اسْمَ اللّهِ عَلَيْهَا افْتِرَاء عَلَيْهِ سَيَجْزِيهِم بِمَا كَانُواْ يَفْتَرُونَ ﴿١٣٨﴾

138. And they say that such and such cattle and crops are taboo, and none should eat of them except those whom - so they say - We wish; further, there are cattle forbidden to yoke or burden, and cattle on which, (at slaughter), the name of Allah is not pronounced; - inventions against Allah's name: soon will He requite them for their inventions[393].

---

[392] The false gods and idols -among many nations, including the Arabs- were supposed to require human sacrifices. Ordinarily such sacrifices are revolting to man, but they are made "alluring" -a sacred rite- by Pagan custom, which falsely arrogates to itself the name of religion. Such customs, if allowed, would do nothing but destroy the people who practice them, and make their religion but a confused bundle of revolting superstitions.

A hamis istenségek sok nép életében, így az Arabnál is, emberáldozatokat követelt. Normális esetben az emberáldozat felháborít minden jóérzésű embert, de a Pogányok ezt vallási előírásaik követésével és hamis isteneik kielégítésével törvényesítették. Ez a szokás csak arra jó, hogy gyakorlóját tönkretegye, a hiedelmet pedig megkérdőjelezze, kaotikussá tegye, míg az önmagát el nem pusztítja.

[393] A taboo of certain foods is sometimes a device of the priesthood to get special things for itself. It has to be enforced by pretending that the prohibition for others is by the Will of Allah. It is a lie or invention against Allah. Most superstitions are.
Cattle dedicated to heathen gods may be reserved from all useful work; in that case they are a dead loss to the community, and they may, besides, do a great deal of damage to fields and crops.
If meat is killed in the name of heathen gods, it would naturally not be killed by the solemn rite in Allah's name, by which alone the killing can be justified for food. See 5:4.

A tabu olyan papi módszer, amivel ételt, javakat másoknak azért tiltanak, hogy ezek a papság számára váljanak hozzáférhetővé. Istenre hivatkozva mindent megtetetettek, ezt is. Ez egy Allah ellen elkövetett kitaláció, hazugság. Legtöbbjük babona.

138. Mondják, hogy ez a jószág és termény tabu. Nem ehet belőle más, csak az, kit mi akarunk – vélték. Jószág, minek tiltott a háta (tilos igába fogni) és jószág, amire nem ejtették ki (vágáskor) Allah nevét. Kieszelés Őellene! Ő elégtételt fog venni tőlük azért, amit kieszeltek[393].

وَقَالُواْ مَا فِي بُطُونِ هَذِهِ الأَنْعَامِ خَالِصَةٌ لِّذُكُورِنَا وَمُحَرَّمٌ عَلَى أَزْوَاجِنَا وَإِن يَكُن مَّيْتَةً فَهُمْ فِيهِ شُرَكَاء سَيَجْزِيهِمْ وَصْفَهُمْ إِنَّهُ حِكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿١٣٩﴾

139. They say: "What is in the wombs of such and such cattle is specially reserved (for food) for our men, and forbidden to our women; but if it is still-born, then all have share therein. For their (false) attribution (of superstitions to Allah., He will soon punish them: for He is full of wisdom and knowledge[394].

139. Mondják: „Ami ennek a jószágnak a hasában van, pusztán férfiúinkat illeti és tiltott asszonyainknak." De ha halva született, osztoznak rajta (mind). Elégtételt vesz tőlük állításuk miatt. Ő a Bölcs, a Mindentudó[394].

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُواْ أَوْلاَدَهُمْ سَفَهًا بِغَيْرِ عِلْمٍ وَحَرَّمُواْ مَا رَزَقَهُمُ اللّهُ افْتِرَاء عَلَى اللّهِ قَدْ ضَلُّواْ وَمَا كَانُواْ مُهْتَدِينَ ﴿١٤٠﴾

140. Lost are those who slay their children, from folly, without knowledge, and forbid food which Allah hath provided for them, inventing (lies) against Allah. They have indeed gone astray and heeded no guidance.

140. Vesztesek azok, kik gyermekeiket megölték félkegyelműen, tudatlanul, s megtiltották azt, mit Allah gondviselésül nekik nyújtott. (Vesztesek), kik kieszelik Allahra (a hazug szót). Eltévedtek és nem vezetik őket az úton.

وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَ جَنَّاتٍ مَّعْرُوشَاتٍ وَغَيْرَ مَعْرُوشَاتٍ وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ مُخْتَلِفًا أُكُلُهُ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُتَشَابِهًا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ كُلُواْ مِن ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَآتُواْ حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ وَلاَ تُسْرِفُواْ إِنَّهُ لاَ يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿١٤١﴾

141. It is He Who produceth gardens, with trellises and without, and dates, and tilth with produce of all kinds, and olives and pomegranates, similar (in kind) and different (in variety): eat of their fruit in their season, but render the dues that are proper on the day that the harvest is gathered. But waste not by excess: for Allah loveth not the wasters[395].

Pogány isteneknek felajánlott jószágot nem vettek igénybe haszonmunkára. Ezért ezek eleve veszteség voltak a közösség számára, mert amellett, hogy a köznép nem ehetett belőle, csak káruk származott belőlük, mert pusztították a veteményt.
Ha az ételt (húst) pogány isteneknek áldozzák, akkor egyértelmű, hogy nem Allah a címzettje, ezért ezt a vágást nem lehet jogszerűvé tenni és ez az étel (húst) Muszlim számára nem fogyasztható.

[394] These are further Pagan superstitions about cattle. Some have already been noted in 6:136.

További Pogány hiedelmek, babonák a jószággal kapcsolatban. Lásd előző jegyzetünket 6:136.

[395] Here the same wisdom is preached from a higher motive. See what magnificent means Allah provides in nature for the sustenance of all His creatures, because He loves them all. Enjoy them in moderation and be

141. Ő az, Ki megalkotta a Kerteket lugasokkal és lugasok nélkül, a pálmát, a különféle étket adó veteményt, olajfát, gránátalmát, mik egyfélék és különfélék. Egyetek gyümölcseikből, mikor érnek és adjátok meg annak járandóságát a betakarítás napján. Ne pazaroljatok. Ő nem szereti a pazarlókat[395].

وَمِنَ الأَنْعَامِ حَمُولَةً وَفَرْشًا كُلُواْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّهُ وَلاَ تَتَّبِعُواْ خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿١٤٢﴾

142. Of the cattle are some for burden and some for meat: eat what Allah hath provided for you, and follow not the footsteps of Satan: for he is to you and avowed enemy[396].

142. A jószág közt van, mi terhet von és van, mi étek. Egyetek abból, mit Allah gondoskodásából kaptatok és ne kövessétek a Sátán lépéseit, mert ő nektek nyilvánvaló ellenségetek[396].

ثَمَانِيَةَ أَزْوَاجٍ مِّنَ الضَّأْنِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْمَعْزِ اثْنَيْنِ قُلْ آلذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ أَمِ الأُنثَيَيْنِ أَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الأُنثَيَيْنِ نَبِّؤُونِي بِعِلْمٍ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٤٣﴾

143. (Take) eight (head of cattle) in (four) pairs: of sheep a pair, and of goats a pair; say, hath He forbidden the two males, or the two females, or (the young) which the wombs of the two females enclose? Tell me with knowledge if ye are truthful:

143. (Tégy) nyolc (fő jószágot négy) párba: két pár birkát, két pár kecskét. Mondd: „A két hímet tiltotta-e meg, vagy a két nőstényt, vagy (a növendéket), amit a két nőstény méhe befogadott? Hirdessétek ki nekem a tudást, ha igazak vagytok!"

---

grateful. But commit no excess, and commit no waste: the two things are the same from different angles of vision. If you do, you take away something from other creatures and Allah would not like your selfishness.

Bölcselet hangzik el egy magasabb motivációval. Gyönyörű leírás Allah gondoskodó kegyelméről, a természetről, melyet minden teremtménye számára elérhetővé tesz, mert mindent és mindenkit Szeret. Élvezd azt mértékkel és légy hálás. Ne kövess el túlkapást, pazarlást. E két fogalom szinonim, ha két külön irányból tekintjük. Ha mégis ezt teszed, akkor tudd, hogy ezt Allah egy másik teremtményétől veszed el önzésed okán.

[396] Superstition kills true religion. We come back to the Arab Pagan superstitions about cattle for food. The horse is not mentioned, because horse flesh was not an article of diet and there were no superstitions about it. Sheep and goats, camels and oxen were the usual sources of meat. Sheep and goats were not used as beasts of burden, but camels (of both sexes) were used for carrying burdens, and oxen for the plough, though cows were mainly used for milk and meat.

A babonák megölik az igazi vallást. Itt a jószággal és étellel kapcsolatos, Arab pogány szokások világába tévedünk. A lovat nem említi, mert lóhúst nem fogyasztottak. Birka, kecske, marha és teve voltak a legfontosabb húsforrások. Birkát és kecskét igavonásra nem használták, a tevét igen (akár hím, akár nőstény), a marhát, ökröt szántásra is befogták, a tehenet tejre és húsra hasznosították.

وَمِنَ الإِبْلِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ قُلْ آلذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ أَمِ الأُنثَيَيْنِ أَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الأُنثَيَيْنِ أَمْ كُنتُمْ شُهَدَاء إِذْ وَصَّاكُمُ اللّهُ بِهَذَا فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللّهِ كَذِبًا لِيُضِلَّ النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ اللّهَ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٤٤﴾

144. Of camels a pair, and oxen a pair; say, hath He forbidden the two males, or the two females, or (the young) which the wombs of the two females enclose? - Were ye present when Allah ordered you such a thing? But who doth more wrong than one who invents a lie against Allah, to lead astray men without knowledge? For Allah guideth not people who do wrong.

144. A tevéből kettőt és a marhából kettőt. Mondd: „A két hímet tiltotta-e meg, vagy a két nőstényt, vagy (a növendéket), amit a két nőstény méhe befogadott? Vagy tán tanúi voltatok annak, amikor Allah ezt elrendelte nektek? Ki bűnösebb annál, mint aki kieszeli Allahra a hazug szót, hogy eltérítse az embereket tudatlanul! Mert, bizony Allah nem vezeti a bűnösök népét."

قُل لاَّ أَجِدُ فِي مَا أُوْحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَى طَاعِمٍ يَطْعَمُهُ إِلاَّ أَن يَكُونَ مَيْتَةً أَوْ دَمًا مَّسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خِنزِيرٍ فَإِنَّهُ رِجْسٌ أَوْ فِسْقًا أُهِلَّ لِغَيْرِ اللّهِ بِهِ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلاَ عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٤٥﴾

145. Say: "I find not in the message received by me by inspiration any (meat) forbidden to be eaten by one who wishes to eat it, unless it be dead meat, or blood poured forth, or the flesh of swine, - for it is an abomination - or, what is impious, (meat) on which a name has been invoked, other than Allah's". But (even so), if a person is forced by necessity, without wilful disobedience, nor transgressing due limits, - thy Lord is Oft-forgiving, Most Merciful[397].

145. Mondd: „Nem találok a sugallatban, amit kaptam, tiltva más étket, hogy ne fogyasszák, csak a dögöt, vagy mit ki nem véreztettek, vagy disznóhúst, mert irtóztató és gyűlöletes az, ami nem Allahnak szentelt. De akit kényszer visz rá és nem rávágyódásból, sem törvényszegésből teszi, hát Urad a Megbocsájtó, a Könyörületes[397]."

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُواْ حَرَّمْنَا كُلَّ ذِي ظُفُرٍ وَمِنَ الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ شُحُومَهُمَا إِلاَّ مَا حَمَلَتْ ظُهُورُهُمَا أَوِ الْحَوَايَا أَوْ مَا اخْتَلَطَ بِعَظْمٍ ذَلِكَ جَزَيْنَاهُم بِبَغْيِهِمْ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿١٤٦﴾

[397] Blood poured forth: as distinguished from blood adhering to flesh, or the liver, or such other internal organs purifying the blood.

A kivéreztetés nem jelenti a belső részek, a máj és a húsban minimálisan visszamaradt vér tilalmát. Az előírás, a vágás utáni vér teljes kifolyatására vonatkozik.

146. For those who followed the Jewish Law, We forbade every (animal) with undivided hoof, and We forbade them that fat of the ox and the sheep, except what adheres to their backs or their entrails, or is mixed up with a bone: this in recompense for their wilful disobedience: for We are true (in Our ordinances)[398].

146. Azoknak, kik Zsidók, megtiltottuk a (páratlan ujjú) patást és marhából, birkából megtiltottuk számukra azok faggyúját, kivéve, ha az nem hátukon, vagy zsigereiken tapad, vagy ha a csonttal összekeveredett. Ez jár nekik Tőlünk kapzsiságukért, mert Mi Igazak vagyunk[398].

فَإِن كَذَّبُوكَ فَقُل رَّبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ وَلاَ يُرَدُّ بَأْسُهُ عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ ﴿١٤٧﴾

147. If they accuse thee of falsehood, say: "Your Lord is full of mercy all-embracing; but from people in guilt never will His wrath be turned back.

147. Ha meghazudtolnak téged, mondd: „Uratok kegyelme mindent átölel, de nem vonja vissza haragját a bűnösök népétől.

سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُواْ لَوْ شَاء اللّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَلاَ آبَاؤُنَا وَلاَ حَرَّمْنَا مِن شَيْءٍ كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِم حَتَّى ذَاقُواْ بَأْسَنَا قُلْ هَلْ عِندَكُم مِّنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا إِن تَتَّبِعُونَ إِلاَّ الظَّنَّ وَإِنْ أَنتُمْ إَلاَّ تَخْرُصُونَ ﴿١٤٨﴾

148. Those who give partners (to Allah. will say: "If Allah had wished, we should not have given partners to Him nor would our fathers; nor should we have had any taboos." So did their ancestors argue falsely, until they tasted of Our wrath. Say: "Have ye any (certain) knowledge? If so, produce it before us. Ye follow nothing but conjecture: ye do nothing but lie."

---

[398]Zufur may mean claw or hoof; it is in the singular number; but as no animal has a single claw, and there is no point in a division of claws, we must look to a hoof for the correct interpretation. In the Jewish Law (Leviticus, 11:3-6), "Whatsoever parteth the hoof, and is cloven-footed, and cheweth the cud, among the beasts" was lawful as food, but the camel, the coney (rabbit), and the hare were not lawful, because they do not "divide the hoof". "Undivided hoof" therefore is the correct interpretation. These three animals, unlawful to the Jews, are lawful in Islam. 4:160.
In Leviticus (7:23) it is laid down that "ye shall eat no manner of fat, of ox, or of sheep or of goat." As regard the exceptions, it is to be noticed that priests were enjoined (Leviticus, 7:6) to eat of the fat in the trespass of offering, which was considered holy, "the rump" (back and bone) "and the fat that covereth the inwards" (entrails), (Leviticus, 7:3).

Zufur körmöt, vagy patát jelent, itt egyes számban látjuk. Mivel olyan állat nincs, aminek egy patája van, ezért a fordításban páratlan ujjú patás szerepel, ami megfelel a Zsidó Törvényeknek (Leviták könyve 11:3-6): „[3]Mindazt, aminek hasadt a körme, és egészen ketté hasadt körme van, és kérődző a barmok közt, megehetitek. [4]De a kérődzők és a hasadt körműek közül ne egyétek meg ezeket: A tevét, mert az kérődző ugyan, de nincs hasadt körme; tisztátalan ez néktek. [5]A hörcsököt, mert kérődző ugyan, de nem hasadt a körme; tisztátalan ez néktek. [6]A nyulat, mert kérődző ugyan, de nem hasadt a körme; tisztátalan ez néktek.” Ezek az állatok az Iszlámban nem tiltottak. 4:160.
A Leviták könyve 7:23, továbbá kifejti: „Szólj az Izráel fiainak, mondván: Az ökörnek, a báránynak és a kecskének semmi kövérjét meg ne egyétek.” De ezek a tilalmak nem vonatkoztak a papságra, Leviták könyve 7:6: „A papok között minden férfiú eheti azt, szenthelyen egyék meg; igen szentséges az.” Továbbá Leviták könyve 7:3: „A kövérjét pedig áldozzák meg mind, a farkát is, és amely kövér a belet takarja.”

148. Azok, kik bálványt állítanak, mondják: „Ha Allah akarná, nem állítottunk volna bálványokat, sem mi, sem atyáink és nem tiltottunk volna be semmit (tabu).” Ekképpen hazudtak azok, kik előttük voltak, míg meg nem ízlelték haragunkat. Mondd: „Van-e nektek tudásotok? Adjátok elő azt nekünk!” Nem követtek mást, mint a sejtést és ti csak találgattok.

قُلْ فَلِلّهِ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ فَلَوْ شَاء لَهَدَاكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٤٩﴾

149. Say: "With Allah is the argument that reaches home: if it had been His will, He could indeed have guided you all."

149. Mondd: „Allahé a végső érv, s ha akarta, volna, vezetett volna titeket.”

قُلْ هَلُمَّ شُهَدَاءكُمُ الَّذِينَ يَشْهَدُونَ أَنَّ اللّهَ حَرَّمَ هَذَا فَإِن شَهِدُواْ فَلاَ تَشْهَدْ مَعَهُمْ وَلاَ تَتَّبِعْ أَهْوَاء الَّذِينَ كَذَّبُواْ بِآيَاتِنَا وَالَّذِينَ لاَ يُؤْمِنُونَ بِالآخِرَةِ وَهُم بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ﴿١٥٠﴾

150. Say: "Bring forward your witnesses to prove that Allah did forbid so and so." If they bring such witnesses, be not thou amongst them: Nor follow thou the vain desires of such as treat our signs as falsehoods, and such as believe not in the Hereafter: for they hold others as equal with their Guardian-Lord.

50. Mondd: „Elő tanúitokkal, akik azt vallják, hogy Allah megtiltotta ezt.” Ha tanúskodnak (erre), akkor te ne tanúskodj velük. Ne kövesd óhajaikat azoknak, akik meghazudtolják Áyáinkat, kik nem hiszik a Túlvilágot, s kik Urukkal (másokat) egy szintre sorolnak.

قُلْ تَعَالَوْاْ أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ أَلاَّ تُشْرِكُواْ بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَلاَ تَقْتُلُواْ أَوْلاَدَكُم مِّنْ إمْلاَقٍ نَّحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَإِيَّاهُمْ وَلاَ تَقْرَبُواْ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَلاَ تَقْتُلُواْ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللّهُ إِلاَّ بِالْحَقِّ ذَلِكُمْ وَصَّاكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٥١﴾

151. Say: "Come, I will rehearse what Allah hath (really) prohibited you from": Join not anything as equal with Him; be good to your parents; kill not your children on a plea of want; - We provide sustenance for you and for them; - come not nigh to shameful deeds. Whether open or secret; take not life, which Allah hath made sacred, except by way of justice and law: thus doth He command you, that ye may learn wisdom[399].

[399] Instead of following Pagan superstitions, and being in constant terror of imaginary taboos and prohibitions, we should study the true moral law, whose sanction is Allah's Law. The first step is that we should recognize that He is the One and Only Lord and Cherisher. The mention of goodness to parents immediately afterwards suggests: - that Allah's love of us and care for us may -on an infinitely higher plane- be understood by our ideal of parental love, which is purely unselfish; - that our first duty among our fellow creatures is to our father and mother, whose love leads us to the conception of divine love. Arising from that is the conception of our converse duties to our children. Allah provides sustenance (material and spiritual) not only for us, but for them; hence any custom like the Pagan custom of sacrificing children of Moloch stands condemned. Then come the moral prohibitions against lewdness and all unseemly acts, relating to sex or otherwise, open or secret. This is followed by the prohibition of killing or fighting. It is not only that human life is sacred, but all life is sacred. Even in killing animals for food, a dedicatory formula "in the name of Allah" has to be employed, to make it lawful: see 5:4

A Pogány babonák követése és a képzelet tabuk, tiltások árnyékában való lét helyett, az Allahtól jövő, igaz erkölcs törvényét kell tanulnunk. Első lépésben fel kell ismernünk, hogy Ő az Egy, Igazi Teremtő. A szülők tiszteletének, szeretetének kiemelése mutatja 1. Allah gondoskodását, 2. az ő magasabb besorolásukat, 3.

151. Mondd: „Gyertek! Én felolvasom nektek azt, amit Uratok megtiltott nektek: hogy ne állítsatok Hozzá semmit (hamis istenséget), legyetek jók a szülőkhöz és ne öljétek meg gyermekeiteket Moloch (istenségnek) szentelve. Mi gondoskodást nyújtunk nektek és nekik. Ne közelítsetek a ledérséghez sem felszínén, sem annak valójában. Ne öljetek életet, amit Allah megtiltott, csak az Igazzal. Ez az, amit Ő elrendelt nektek, hátha tán feléritek[399]."

وَلاَ تَقْرَبُواْ مَالَ الْيَتِيمِ إِلاَّ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّى يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُواْ الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ لاَ نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلاَّ وُسْعَهَا وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُواْ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَى وَبِعَهْدِ اللّهِ أَوْفُواْ ذَلِكُمْ وَصَّاكُم بِهِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٢﴾

152. And come not nigh to the orphan's property, except to improve it, until he attain the age of full strength; give measure and weight with (full) justice; - no burden do We place on any soul, but that which it can bear;- whenever ye speak, speak justly, even if a near relative is concerned; and fulfil the covenant of Allah. thus doth He command you, that ye may remember[400].

152. Ne közelítsétek az árva vagyonát, kivéve, ha azt jobbá teszitek (gyarapítjátok), míg meg nem érnek teljesen. Legyetek igazságosak, ha mértéket szabtok és kimértek. Nem rovunk a lélekre többet, mint amit elbír. Ha szóltok, Igazsággal szóljatok, még ha hozzátartozót is érint. És Allah szövetségét hűen tartsátok meg, ezt rendeli el Ő nektek, hátha tán emlékeztek[400].

وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلاَ تَتَّبِعُواْ السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَن سَبِيلِهِ ذَلِكُمْ وَصَّاكُم بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٥٣﴾

153. Verily, this is My way, leading straight: follow it: follow not (other) paths: they will scatter you about from His (great) path: thus doth He command you. that ye may be righteous.

153. Ez az Én Egyenes Ösvényem, kövessétek azt. Ne kövessetek (más) utakat, mert azok leválasztanak titeket az Ő útjáról. Ez az, amit elrendelt Ő nektek, hátha tán őrizkedtek.

ثُمَّ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ تَمَامًا عَلَى الَّذِيَ أَحْسَنَ وَتَفْصِيلاً لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُم بِلِقَاء رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٤﴾

érzékelteti az igazi szülői szeretetet, ami önzetlen, 4. a szülői szeretet példája vezet el az isteni szeretet megértéséhez.
Ugyanezt mi is kiérdemeljük, ha gyermekeinkkel támasztott kötelességeinknek eleget teszünk. Allah nekünk és nekik egyaránt gondviselést biztosít, ezért tiltottak azok a Pogány szokások, melyek során gyerekeket áldoztak fel Moloch istenség oltárán. Ezt követik az erkölcsre vonatkozó előírások, melyek a ledérség szándékát és elkövetését tiltják. Majd az emberélet kioltásának tilalmát látjuk. Nem csak az emberi élet szentségét védi az Iszlám, hanem minden életét. Állatok fogyasztásakor a vágás csak Allah nevében történhet, lásd 5:4.

[400] See 5:1

Lásd 5:1

154. Moreover, We gave Moses the Book, completing (Our favour) to those who would do right, and explaining all things in detail, - and a guide and a mercy, that they might believe in the meeting with their Lord[401].

154. Majd megadtuk Mózesnek a Könyvet, beteljesítve (kiváltságunkat) azoknak, kik jótét lelkek, részletezve mindent, Útmutatásként és kegyként, hátha tán hiszik a találkozót Urukkal[401].

وَهَذَا كِتَابٌ أَنزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُواْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٥٥﴾

155. And this is a Book which We have revealed as a blessing: so follow it and be righteous, that ye may receive mercy:

155. Ez az a Könyv, mit megáldva nyilvánítottunk ki, kövessétek tehát és őrizkedjetek, hátha tán kegyelmet nyertek.

أَن تَقُولُواْ إِنَّمَا أُنزِلَ الْكِتَابُ عَلَى طَآئِفَتَيْنِ مِن قَبْلِنَا وَإِن كُنَّا عَن دِرَاسَتِهِمْ لَغَافِلِينَ ﴿١٥٦﴾

156. Lest ye should say: "The Book was sent down to two Peoples before us, and for our part, we remained unacquainted with all that they learned by assiduous study[402]:"

156. Talán ezt mondjátok: „A Könyvet két népnek nyilvánították ki előttünk, de nem tudjuk értelmezni tanulmányaikat[402].”

أَوْ تَقُولُواْ لَوْ أَنَّا أُنزِلَ عَلَيْنَا الْكِتَابُ لَكُنَّا أَهْدَى مِنْهُمْ فَقَدْ جَاءكُم بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن كَذَّبَ بِآيَاتِ اللّهِ وَصَدَفَ عَنْهَا سَنَجْزِي الَّذِينَ يَصْدِفُونَ عَنْ آيَاتِنَا سُوءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُواْ يَصْدِفُونَ ﴿١٥٧﴾

157. Or lest ye should say: "If the Book had only been sent down to us, we should have followed its guidance better than they." Now then hath come unto you a clear (sign) from your Lord, - and a guide and a mercy: then who could do more wrong than one who rejecteth Allah's signs, and turneth away therefrom? In good time shall

---

[401] The revelation to Moses went into the details of people's lives, and thus served as a practical guide to the Jews and after them to the Christians. Admittedly the Message delivered by Christ dealt with general principles only and in no way with details. The message of Islam as in the Quran is the next complete guide in point of time after that of Moses.

A Mózes által kapott kinyilatkoztatások részletesen szabályozták az emberek életét és hasznos gyakorlati Útmutatásként szolgáltak Zsidóknak és később Kereszténynek egyaránt. A Krisztus által kapott Üzenet általános elveket tartalmazott, nem foglalkozott részletkérdésekkel. Mózes után az Iszlám Koránban lefektetett üzenete az, ami újból teljes Útmutatás.

[402] Because the diligent studies of the earlier People of the Book were in languages foreign to the new People of Islam, or because they were meant for circumstances different from those of the new world after Islam.

A korábbi Írások Népeinek tudósai által használt nyelv és nyelvezet idegen volt az Iszlámot követőknek. A magyarázatok azért is eltértek, mert egyes jelentéseket más körülményekre értették.

We requite those who turn away from Our signs, with a dreadful penalty, for their turning away.

157. Vagy tán mondjátok: „Ha a Könyvet nekünk nyilatkozták volna ki, akkor mi jobban lennénk vezetve, mint ők." Eljött nektek a bizonyság Uratoktól, az Útmutatás és a kegy. Ki az, aki meghazudtolja Allah Áyáit és elfordul attól? Szörnyű szenvedéssel viszonozzuk azoknak, kik elfordulnak Áyáinktól azt, amiért elfordultak.

هَلْ يَنظُرُونَ إِلاَّ أَن تَأْتِيهُمُ الْمَلآئِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ أَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ لاَ يَنفَعُ نَفْسًا إِيمَانُهَا لَمْ تَكُنْ آمَنَتْ مِن قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيمَانِهَا خَيْرًا قُلِ انتَظِرُواْ إِنَّا مُنتَظِرُونَ ﴿١٥٨﴾

158. Are they waiting to see if the angels come to them, or thy Lord (Himself), or certain of the signs of thy Lord! the day that certain of the signs of thy Lord do come, no good will it do to a soul to believe in them then if it believed not before nor earned righteousness through its faith. Say: "Wait ye: we too are waiting[403]."

158. Nem arra várnak-e, hogy eljöjjenek hozzájuk az Angyalok, vagy eljöjjön Urad, vagy eljöjjön Urad néhány Jele? A Napon eljön Urad néhány Jele, ami nem használ a (csak) ebben hívő léleknek, ami nem hitt azelőtt, s az nem nyeri el hitével a jót. Mondd: „Várjatok! Mi is várunk[403]!"

إِنَّ الَّذِينَ فَرَّقُواْ دِينَهُمْ وَكَانُواْ شِيَعًا لَّسْتَ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللّهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُواْ يَفْعَلُونَ ﴿١٥٩﴾

159. As for those who divide their religion and break up into sects, thou hast no part in them in the least: their affair is with Allah. He will in the end tell them the truth of all that they did[404].

---

[403] There is no merit in faith in things that you are compelled to acknowledge when they actually happen. Faith is belief in things which you do not see with your own eyes but you understand with your spiritual sense: if your whole will consent to it, it results in deeds of righteousness, which are the evidence of your faith.
The waiting in the two cases is in quite different senses: - the foolish man without faith is waiting for things which will not happen, and is surprised by the real things which do happen; - the righteous man of faith is waiting for the fruits of righteousness, of which he has an assured hope; in a higher state of spiritual elevation, even the fruits have no personal meaning to him, for Allah is to him in all: 6:162.

A hitből nem származik előny akkor, ha a dolgok megtörténése idején várjuk a választ. A hit az emberi szem által nem látható dolgokba vetett hitet jelenti, miket csak spirituális érzékeléssel lehet felfogni. Ha átadjuk magunkat, egész lényünket ennek a világnak, akkor ez önkéntelenül is egy olyan útra terel minket, ami Istennek tetsző, hiszen az Ő útja.
A várakozás kétféle szempontja jelentősen eltér: 1. A hit nélküli, türelmetlen ember olyan események bekövetkezését várja, amelyek nem történnek meg és meglepődik, ha általa nem várt dolgok zajlódnak le a szeme előtt. 2. A jó szándékú hívő is várja tettei viszonzását, minek bekövetkezésében bizonyos. Azonban ő az emelkedettség egy magasabb spirituális fokán várakozik még akkor is, ha a viszonzás nem őt magát gazdagítja majd. 6:162.

[404] . Divide their religion: farraqu: 1. make a distinction between one part of it and another, take the part which suits them and reject the rest; or 2. have religion one day of the week and the world the rest of the six days; or 3. keep "religion in its right place," as if it did not claim to govern the whole life; make a sharp distinction between the secular and the religious; or 4. show a sectarian bias, seek differences in views, so as to break up the unity of Islam.

159. Kik megosztják vallásukat és szakadárok, neked semmi dolgod velük. Dolguk Allahra tartozik, majd Ő kihirdeti nekik azt, amit tettek[404].

مَن جَاء بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَمَن جَاء بِالسَّيِّئَةِ فَلاَ يُجْزَى إِلاَّ مِثْلَهَا وَهُمْ لاَ يُظْلَمُونَ ﴿١٦٠﴾

160. He that doeth good shall have ten times as much to his credit: He that doeth evil shall only be recompensed according to his evil: no wrong shall be done unto (any of) them[405].

160. Aki szép dolgot tesz, annak tízszer annyi (viszonzás) jár. Aki rosszat tesz, annak nem jár (több büntetés) csak annyi, amit tett. Nem éri őket méltatlan bánás[405].

قُلْ إِنَّنِي هَدَانِي رَبِّي إِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ دِينًا قِيَمًا مِّلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٦١﴾

161. Say: "Verily, my Lord hath guided me to a way that is straight, - a religion of right, - the path (trod) by Abraham the true in Faith, and he (certainly) joined not gods with Allah."

161. Mondd: „Mert bizony, Uram vezet engem az Egyenes Ösvényre, ami a helyes hitvallás, Ábrahám felekezete, az egyenes és ő nem állított társakat (Allahnak).

قُلْ إِنَّ صَلاَتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٢﴾

162. Say: "Truly, my prayer and my service of sacrifice, my life and my death, are (all) for Allah, the Cherisher of the Worlds:

162. Mondd: „Imám, áldozatom, életem és halálom Allahé, a Világok Uráé."

لاَ شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَاْ أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٦٣﴾

163. No partner hath He: this am I commanded, and I am the first of those who bow to His will.

163. Nincs Neki társa! Ez az, amire elrendeltettem és én vagyok az első, aki (az Ő akaratának) alávetem magam (Muszlim).

Megosztják vallásukat (farraqu): 1. Távolságot alakítanak ki a vallás különböző tanításai között és azt követik, ami jó nekik, a többit elhanyagolják. 2. A hét egy napján létezik vallás, a többi napon pedig nem vesznek róla tudomást. 3. A vallást „a maga helyén" kezelik, mintha az nem az egész életről szólna. Éles különbséget tesznek vallásos és szekuláris között. 4. Szektás elkülönülés irányába haladnak, más véleményeket fogalmaznak meg, hogy szakítást idézzenek elő Iszlámon belül.

[405] This shows the Mercy of God. If He rewards the good ten times and only once He recompenses the evil why we men pay attention on the mistakes and bad deeds of others and ignore if someone makes good?

Allah kegyelme határtalan. Ha Ő tízszeresen jutalmazza a jót és csak egyszeresen adja vissza a rosszat, akkor mi, emberek miért csak mások hibáira és rossz cselekedeteire figyelünk, míg, ha valaki jót tesz, tudomást sem veszünk róla?

قُلْ أَغَيْرَ اللهِ أَبْغِي رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَلاَ تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ إِلاَّ عَلَيْهَا وَلاَ تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى ثُمَّ إِلَى رَبِّكُم مَّرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿١٦٤﴾

164. Say: "Shall I seek for (my) Cherisher other than Allah, when He is the Cherisher of all things (that exist)? Every soul draws the meed of its acts on none but itself: no bearer of burdens can bear of burdens can bear the burden of another. Your goal in the end is towards Allah. He will tell you the truth of the things wherein ye disputed[406]."

164. Mondd: „Vágyjak-e más Úrra, mint Allahra, Aki Mindenek Ura? Minden lélek csak annyit nyer el, amit kiérdemel. Ne terheld a teher viselőjét más terhével. Majd Uratokhoz vezet visszautatok és Ő kihirdeti nektek azt, amiben különböztetek[406].

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلاَئِفَ الأَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٦٥﴾

165. It is He Who hath made you (His) agents, inheritors of the earth: He hath raised you in ranks, some above others: that He may try you in the gifts He hath given you: for thy Lord is quick in punishment: yet He is indeed Oft-forgiving, Most Merciful[407].

165. Ő az, Ki (az Ő) helytartóivá tett meg titeket a Földön, egyiketeket a másik fölé emelte fokozatokkal, hogy próbára tegyen titeket azáltal, amit adott nektek. Mert bizony, Urad Gyors Büntető, de Ő a Megbocsájtó, a Kegyelmes[407].

---

[406] The doctrine of personal responsibility again. We are fully responsible for our acts ourselves: we cannot transfer the consequences to someone else. Nor can anyone vicariously atone for our sins. If people have honest doubts or differences about important questions of religion, they should not start futile disputes. All will be clear in the end. Our duty here is to maintain unity and discipline, and do the duty that comes to us.

Mindenki saját személyében visel felelősséget. Felelősek vagyunk tetteinkért, ezeket nem ruházhatjuk másra, a következményeket pedig vállalnunk kell. Más sem vezekelhet a mi bűneinkért. Ha vallási kérdésekben kétségek, kérdések merülnek fel és különböző nézetek alakulnak ki, ezek nem csaphatnak át szégyenteljes vitákba. A végén minden tisztázódni fog. A mi dolgunk az egység, fegyelem megtartása és kötelességeink maradéktalan teljesítése.

[407] Khalifa, Khalaif, Caliph is mentioned in regard of Adam in 2:30 as Vicegerent or Agent of Allah on the earth. We are entitled for the same if we follow His order.

Khalifa, Khalaif, Helytartó, amit Ádámmal kapcsolatban említett meg Allah a 2:30-ban. Hozzá hasonló módon, mi is az Ő Helytartói, „Ügynökei" vagyunk, ha követjük parancsolását.

APPENDIX TO SURAH AL-ANAAM (CATTLE)

TAWRA AND INJIL

BY ULEMA YUSUF ALI

TAWRA OR TORAH

The Tawrah is frequently referred to in the Quran. It is well to have clear ideas as to what it exactly means. Vaguely we may say that it was the Jewish Scripture. It is mentioned with honor as having been, in its purity, a true revelation from Allah. To translate it by the words "The Old Testament" is obviously wrong. The "Old Testament" is a Christian term, applied to a body of old Jewish records. The Protestants and the Roman Catholics are not agreed precisely as to the number of records to be included in the canon of the "Old Testament." They use the term in contradistinction to the "New Testament,". Nor is it correct to translate Tawrah as the "Pentateuch," a Greek term meaning the "Five Books." These are the first five books of the Old Testament, known as - Genesis, - Exodus, - Leviticus, - Numbers, and - Deuteronomy. They contain a semi-historical and legendary narrative of the history of the world from the Creation to the time of the arrival of the Jews in the Promised Land. There are in them some beautiful idylls but there are also stories of insects, fraud, cruelty, and treachery, not always disapproved. A great part of the Mosaic Law is embodied in this narrative. The books are traditionally ascribed to Moses, but it is certain that they were not written by Moses or in an age either contemporary with Moses or within an appreciable distance of time from Moses. They were in their present from probably compiled sometime after the return of the Jews from the Babylonian Captivity. The decree of Cyrus permitting such return was in 536 B.C. some books now included in the Old Testament, such as Haggai, Zechariah, and Malachi were admittedly written after the return from the captivity.

Malachi being as late as 420-397 B.C. the compilers of the Pentateuch of course used some ancient material: some of the material is actually named. Egyptian and Chaldeans terms are relics of local color and contemporary documents. But there are some ludicrous slips, which show that the compilers did not always understand their material, Modern criticism distinguishes two district sources among the documents of different dates used by the editors. For the sake of brevity and convince they may be called a. Jahvistic, and b. Elohistic. Then there are later miscellaneous interpolations. They sometimes overlap and sometimes contradict each other's. Logically speaking, the Book of Joshua, which describe the entry into the Promised Land, should be bracketed with the Pentateuch, and many writers speak of the six books together as the Hexateuch (Greek term for Six Books). The Apocrypha contain certain Books which are not admitted as Canonical in the English Bible. But the early Christians received them as part of the Jewish Scriptures, and the Council of Trent (A.C. 1545-1563) seems to have recognized the greater part of them as Canonical.

The statement in Esdras (about the first century A.C.) that the law was burnt and Ezra (say, about 458-457 B.C.) was inspired to rewrite it., is probably true as to the historical fact that the law was lost, and that what we have now is no earlier than the time of Ezra, and some of it a good deal later.

So far we have spoken of the Christian view of the Old Testament. What is the Jewish view? The Jews divide their Scripture into three parts: 1. the Law (Torah), 2. the Prophets (Nebiim), and 3. Kutub. This division was probably current in the time of Jesus. In Luke 24:44 Jesus refers to the Law, the Prophets and the Psalms. In other places (e.g., Matt. 7:12) Jesus refers to the Law and the Prophets to summing up the whole Scripture. In the Old Testament Book II Chronicles 34:30, the reference to the Book of the Covenant must be to the Torah or the original Law. This is interesting, as the Quran frequently refers the Covenant with reference to the Jews. The modern Christian terms "Old Testament" and "New Testament" are substitutes for the older terms "Old Covenant" and "New Covenant."

The Samaritans, who claim to be the real Children of Israel and disavow the Jews as schismatic from their Law of Moses, only recognize the Pentateuch, of which they have their own version slightly different from that in the Old Testament. The view of the school of Higher Criticism is radically destructive. According to Renan it is doubtful whether Moses was not a myth. Two versions of Sacred History existed, different in language, style, and spirit, and they were combined together into a narrative in the reign of Hezekiah (B.C. 727-697).

This forms the greater part of the Pentateuch as it exists today, excluding the greater part of Deuteronomy and Leviticus. In the reign of Josiah about 622 B.C., certain priests and scribes (with Jeremiah the Prophet) promulgated a new code, pretending that they had found it in the Temple (II Kings, xxii, 8). This Law (Torah or Tawrah) was the basis of Judaism, the new religion then founded in Palestine. This was further completed by the sacerdotal and Levitical Torah, compiled under the inspiration of Ezekiel, say, about 575 B.C., and contained mainly in the Book of Leviticus, with scattered fragments in Exodus, Numbers, and Joshua. We are entitled to accept the general results of a scientific examination of documents, probabilities and dates, even though we reject the promise which we believe to be false, viz., that Allah does not send inspired Books through inspired Prophets. We believe that Moses existed; that he was an inspired man of God; that he gave a message which was afterwards distorted or lost; that attempts were made by Israel at various times to reconstruct that message; and that the Tawrah as we have it is (in view of the statement in Esdras) no earlier than the middle of the fifth century B.C.

The primitive Torah must have been in old Hebrew, but there is no Hebrew manuscripts of the Old Testament which can be dated with certainty earlier than 916 A.C. Hebrew ceased to be spoken language with the Jews during or after the Captivity, and by the time we come to the period of Jesus, most cultivated Hebrews used the Greek language, and others used Aramaic (including Syriac and Chaldee). Latin, or local dialects. There were also Arabic versions. For historical purposes the most important versions were the Greek version, known as the Septuagint, and the Latin version, known as the Vulgate. The Septuagint was supposed to have been prepared by 70 or 72 Jews (Latin, septuaginta = seventy) working independently and at different times, the earliest portion dating from about 284 B.C. this version was used by the Jews of Alexandria and the Hellenized Jew who were spread over all parts of the Roman Empire. The Vulgate was a Latin translation made by the celebrated Father of the Christian Church, St. Jerome, from Hebrew, early in the fifth century A.C. superseding the older Latin versions. Neither the Septuagint not the Vulgate have an absolutely fixed or certain text. The present standard text of the Vulgate as accepted by the Roman Catholic Church was issued by Pope Clement VIII (A.C. 1592-1605).

It will be seen therefore that there is no standard text of the Old Testament in its Hebrew form. The versions differ from each other frequently in minor particulars and sometimes in important particulars. The Pentateuch itself is only a small portion of the Old Testament. It is narrative form, and includes the laws and regulations associated with the name of Moses, but probably compiled

and edited from older sources by Ezra (or Esdras Arabic, 'Uzair) in the 5th century B.C. as Renan remarks in the preface to his History of the people of Israel, the "definite constitution of Judaism" may be dated only from the time of Ezra. The very early Christians were divided into two parties. - One was a Judaizing party, which wished to remain in adherence to the Jewish laws and customs while recognizing the mission of Jesus. - The other, led by Paul, broke away from Jewish customs and traditions. Ultimately Pauline Christianity won. But both parties recognized the Old Testament in its present form (in one or another of its varying versions) as Scripture.

It was the merit of Islam that it pointed out that as scripture it was of no value, although it recognized Moses as an inspired messenger and his original Law as having validity in his period until it was superseded. In its criticism of the Jewish position it said in effect: "You have lost your original Law; even what you have now as its substitute, you do not honestly follow; is it not better, now that an inspired Teacher is living among you, that you should follow him rather than quibble over uncertain texts?"
But the Jews in the Prophet's time (and since) went a great deal by the Talmud, or a body of oral exposition, reduced to writing in different Schools of doctors and learned men. "Talmud" in Hebrew is connected with the Arabic root in Tilmidh, "disciple" or "student." The Tulmudists took the divergent texts of the Old Testament and in interpreting them by a mass of traditional commentary and legendary lore, evolved a standard body of teaching. The Talmudists are of special interest to us, as, in the sixth century A.C., just before the preaching of Islam, they evolved the Massorah, which may be regarded as the body of authoritative Jewish Hadith, to which references are to be found in passages addressed to the Jews in the Quran. The first part of the Talmud is called the Mishna -a collection of traditions and decisions prepared by the Rabbi Judah about 150 A.C. He summed up the results of a great mass of previous rabbinical writings. The Mishna is the "Second Law", the Arabic Thani = second. "It bound heavy burdens, grievous to be borne, and laid them on men's shoulders"; Matt 23:4. There were many Targums or paraphrases of the Law among the Jews. "Tagum" is concerned in root with the Arabic Tarjama, "he translated." There were many Targums, mostly in Aramaic, and they constituted the teaching of the Law to the masses of the Jewish people. The correct translation of the Tawrah is therefore" The Law." In its original form it was promulgated by Moses, and is recognized in Islam as having been an inspired Book. But it was lost before Islam was preached. What passed as "The Law" with the Jews in the Prophet's time was the mass of traditional writing.

INJIL OR GOSPEL

Just as the Tawrah is not the Old Testament, or the Pentateuch, as now received by the Jews and Christians, so the Injil mentioned in Quran is certainly not the New Testament, and it is not the four Gospels, as now received by the Christian Church, but an original Gospel which was promulgated by Jesus as the Tawrah was promulgated by Moses and the Quran by Muhammad Mustafa. The New Testament as now received consists of; a. four Gospels with varying contents; - Matthew, - Mark, - Luke, and - John); and other miscellaneous matters; the Acts of Apostles (probably written by Luke and purporting to describe the progress of the Christian Church under St. Peter and St Paul from the supposed Crucifixion of Jesus to about 61 A.C.); c. twenty-one Letters of Epistles (the majority written by St. Paul to various churches or individuals, but a few written by other Disciples, and of a general nature); the Book of Revelation of Apocalypse (ascribed to St. John, and containing mystic visions and prophecies, of which it is difficult to understand the meaning).

As Prof. F.C. Burkitt remarks (Canon of the New Testament), it is an odd miscellany. “The four biographies of Jesus Christ…are not all independent of each other, and neither of them was intended by its writer to form one of a quartette. But they are all put side by side, unharmonized, one of them being actually imperfect at the end, and one being only the first volume of a larger work.” All this body of unmethodical literature was casual in its nature. No wonder, because the early Christians expected the end of the world very soon. The four canonical of Gospel were only four out of many, and some others besides the four have survived. Each writer just wrote down some odd sayings of the Master that he recollected. Among the miracles described there is only one which is described in all the four Gospels, and others were described and believed in other Gospels, which are not mentioned in any of the four canonical Gospels.

Some of the Epistles contain expositions of doctrine, but this has been interpreted differently by different Churches. There must have been hundreds of such Epistles, and not all the Epistles now received as canonical were always so received or intended to be so received. The Apocalypse also was not the only one in the field. There were others. They were prophecies of “things which must shortly come to pass”; they could not have been meant for long preservation. When were these four Gospels written? By the end of the second century A.C. they were in existence, but it does not follow that they had been selected by that date to form a canon. They were merely pious productions. There were other Gospels besides. And further, the writers of two of them.
Mark and Luke, were not among the Twelve Disciples “called” by Jesus. About the Gospel of St. John there is much controversy as to authorship, date, and even as to whether it was all written by one person. Clement of Rome (about 97 A.C.) and Polycarp (about 112 A.C.) quote sayings of Jesus in a form different from those found in the present canonical Gospels. Polycarp (Epistle, vii) inveighs much against men “who pervert the sayings of the Lord to their own lusts,” and he wants to turn “to the Word handed down to us from the beginning,” thus referring to a Book (or a Tradition) much earlier than the four orthodox Gospels. An Epistle of St. Barnabas and an Apocalypse of St. Peter were recognized by Presbyter Clement of Alexandria (flourished about 180 A.C.) the Apocalypse of St. John, which is a part of the present canon in the West, forms no part of the Peshitta (Syriac) version of Eastern Christians, which was produced about 411-433 A.C. and which was used by the Nestorian Christians. It is probable that the Peshitta was the version (or an Arabic form of it) used by the Christians in Arabia in the time of the Prophet. The final form of the New Testament canon for the West was fixed in the fourth century A.C. (say, about 367 A.C.) by Athanasius and the Nicene Creed.
The oldest three Codexes are: Codes Sinaiticus, Codes Alexandrinus and Codex Vaticanus.

Codex Sinaiticus or "Sinai Bible" is handwritten copy of the Greek Bible. The codex is a celebrated historical treasure.
The codex is an Alexandrian text-type manuscript written in the 4th century in uncial letters on parchment. Current scholarship considers the Codex Sinaiticus to be one of the best Greek texts of the New Testament, along with the Codex Vaticanus. Until the discovery by Constantin von Tischendorf of the Sinaiticus text, the Codex Vaticanus was unrivaled.
The Codex Sinaiticus came to the attention of scholars in the 19th century at Saint Catherine's Monastery in the Sinai Peninsula, with further material discovered in the 20th and 21st centuries. Although parts of the codex are scattered across four libraries around the world, most of the manuscript is today vested in the British Library in London, where it is on public display. Since its discovery, study of the Codex Sinaiticus has proven to be extremely useful to scholars for critical studies of biblical text.
While large portions of the Old Testament are missing, it is assumed that the codex originally contained the whole of both Testaments. About half of the Greek Old Testament (or *Septuagint*)

survived, along with a complete New Testament, the entire Apocrypha, the Epistle of Barnabas and portions of The Shepherd of Hermas.

The **Codex Alexandrinus** is a fifth-century manuscript of the Greek Bible, containing the majority of the Septuagint and the New Testament. Along with the Codex Sinaiticus and the Vaticanus, it is one of the earliest and most complete manuscripts of the Bible. Brian Walton assigned Alexandrinus the capital Latin letter A in the Polyglot Bible of 1657. This designation was maintained when the system was standardized by Wettstein in 1751. Thus, Alexandrinus held the first position in the manuscript list.
It derives its name from Alexandria where it resided for a number of years before it was brought by the Eastern Orthodox Patriarch Cyril Lucaris from Alexandria to Constantinople. Then it was given to Charles I of England in the 17th century. Until the later purchase of Codex Sinaiticus, it was the best manuscript of the Greek Bible deposited in Britain. Today, it rests along with Codex Sinaiticus in one of the showcases in the Ritblat Gallery of the British Library. A full photographic reproduction of the New Testament volume (Royal MS 1 D. viii) is available on the British Library's website. As the text came from several different traditions, different parts of the codex are not of equal textual value. The text has been edited several times since the 18th century.

The **Codex Vaticanus** is one of the oldest extant manuscripts of the Greek Bible (Old and New Testament). The Codex is named after its place of conservation in the Vatican Library, where it has been kept since at least the 15th century. It is written on 759 leaves of vellum in uncial letters and has been dated paleographically to the 4th century.
The manuscript became known to Western scholars as a result of correspondence between Erasmus and the prefects of the Vatican Library. Portions of the codex were collated by several scholars, but numerous errors were made during this process. The Codex's relationship to the Latin Vulgate was unclear and scholars were initially unaware of the Codex's value. This changed in the 19th century when transcriptions of the full codex were completed. It was at that point that scholars realised the text differed significantly from the Textus Receptus.
Fragments of unknown Gospels have also been discovered, which do not agree with the received canonical Gospels. The Injil (Greek, Evangel = Gospel) spoken of by the Quran is not the New Testament. It is not the four Gospels now received as canonical. It is the single Gospel which, Islam teaches, was revealed to Jesus, and which he taught. Fragments of it survive in the received canonical Gospels and in some others, of which traces survive (e.g. the Gospel of Childhood or the Nativity, the Gospel of St. Barnabas, etc.).

On Islamic side we have only two questions:

1. *If Jesus was with us till A.C. 33 and he spoke Aramean language what happened in the interim period till the 4th-5th centuries when the previously introduced first Codexes were made in Greek? Are they the same what Jesus taught?*
2. *Why are there so much differences between the contents of these manuscripts and the Bibles which are in use today?*

This is what Books tell us. However, we are humans and every human is an individual being. No matter who is Jew, Christian, and Muslim or belong to other affiliation. We all are fallible and commit sins. The program of the real code of faith is in our soul. (Mihalffy)

FÜGGGELÉK AZ AL-ANAAM (JÓSZÁG) SZÚRÁHOZ

Ó ÉS ÚJSZÖVETSÉG

YUSUF ALI ULEMA ÍRÁSA

ÓSZÖVETSÉG, VAGY TÓRA

A Korán gyakran utal a Tórára. Mit is jelent a Tóra? Igen homályos megközelítésben azt mondhatjuk, hogy ez a Zsidók Írása. Becsülettel állítható, hogy az volt. Egy igaz kinyilatkoztatás volt Allahtól. Ha Ószövetségként fordítjuk a Tórát, akkor hibázunk. Az Ószövetség egy Keresztény terminológia, amit a Zsidó kéziratok egy részére alkalmaztak. Vannak olyan Zsidó feljegyzések, melyeket protestánsok és római katolikusok nem tartanak kanonikusnak ahhoz, hogy az Ószövetségbe bekerüljenek. Ők az elnevezést az Újszövetség ellenpólusaként határozták meg. Akkor sem pontos, ha Pentateukhosz nevet használjuk a Tórára. A görög szó őt könyvet jelent. Ahogy ismert az Ószövetség öt könyve a Teremtés (Genezis), Kivonulás (Exodus), Leviták (Leviticus), Számok (Numeri) és a Törvény summája (Deuteronomium). Félig történelmi, de inkább narratív történetek összessége, melyek a világ teremtésével indulnak és a Zsidók letelepedéséig tartanak az ígéret földjén. Gyönyörű, idillikus elbeszélések mellet történeteket találunk csalásról, kegyetlenségről, árulásról, ami nem minden esetben igazolható. A Mózesi Törvények nagy része a narratívákból kivehető. A Könyveket Mózes öt könyvének nevezik, de bizonyos, hogy Mózes nem írhatta azokat, sőt, Mózes idejében sem írhatták, ill. ahhoz közeli korban sem. A mai formában akkor jegyezhették le ezeket, amikor a Zsidók megszabadultak a Babiloni rabságból. Cyrus erre vonatkozó rendelete az i.e. 536-ban keletkezett, az Ószövetség néhány könyve, így Aggeus, Zakariás és Malakiás könyve a rabságból való visszaérkezést követően látott napvilágot.
Malakiás könyve az i.e. 420-397 idejére esik. Mózes öt könyvének alkotói természetesen korábbi feljegyzéseket, visszaemlékezéseket használtak, ezek közül néhányat az írásban meg is említenek. Az egyiptomi és babiloni eseményeket kortárs relikviákra, dokumentumokra vissza lehet vezetni. de vannak benne nevetséges csúsztatások, melyek mutatják, hogy a szerzők maguk sem értették saját anyagaikat. Modern kutatások két irányt különböztetnek meg azok között a források között, melyeket a szerzők felhasználtak. A tömörség miatt „Jehovista" és „Eloista" irányokról beszélhetünk. Majd a későbbiekben ezek keveredése és mások közbeiktatása is előfordul. Ezek egyszer átfedésben vannak, máskor pedig ellentmondanak egymásnak. Józsua Könyve írja le az ígéret földjére történő bevonulást, amivel véget ér a Pentateukhosz. Sokan arról írnak, hogy kell lennie egy hatodik könyvnek is, ezzel együtt Hexateukhoszról beszélünk. Az Apokrif iratok még tartalmaznak Könyveket, de ezeket nem kanonizálták a Bibliába. De a korai Keresztények ezeket a Zsidó Írások részeként megkapták és a Tridenti Zsinat (i.sz. 1545-1563) párat közülük úgy tűnik, hogy kánonba foglalt.
Az Ezrásra vonatkozó állítás az első századból, miszerint a Törvény elégett és Ezrás (i.e. 458-457) kapott ihletést, hogy újra írja, valószínűleg igaz, hiszen az történelmi tény, hogy a törvénynek nyoma veszett, és ami ma a kezünkben van, az Ezrás korából származik.

Eddig Keresztény véleményt vettük alapul az Ószövetség vonatkozásában. Mi a Zsidó állítás? A Zsidók három részre bontják Írásukat:

1. A Törvény (Tóra)

2. Próféták (Nebiim)
3. Könyvek (Kutub)

Ez lehetett a felosztás Jézus idejében is. Lukács 24:44-ben Jézus utal a Törvényre, a Prófétákra és a Zsoltárokra: „És monda nékik: Ezek azok a beszédek, melyeket szóltam néktek, mikor még veletek valék, hogy szükség beteljesedni mindazoknak, amik megirattak a Mózes törvényében, a prófétáknál és a zsoltárokban én felőlem." Máshol, pl. Máté 7:12-ben Jézus utal a Törvényre és a Prófétákra, mint az Írás egészére. Az Ószövetség, Krónikák 2. 34:30-ban pedig hivatkozást olvashatunk arra vonatkozólag, hogy a Szövetség Könyve maga a Tóra, az eredeti Törvény. Ez azért érdekes, mert a Korán a Szövetséggel kapcsolatba hozza a Zsidókat. A modern Keresztény terminológiák Ótestamentumra és Újtestamentumra vonatkozólag, a régebbi Ó és Újszövetség helyébe léptek.

A Szamaritánusok, akik magukat Izrael igazi gyermekeinek tartják és megtagadják a Zsidókat, akiket a Mózesi Törvényekkel való szakítással vádolnak, csak a Pentateukhoszt ismerik el, melynek van egy általuk használt verziója. Ez csak nagyon kis mértékben tér el az Ószövetségtől. A Magas Kriticizmus iskolája rendkívül sokat rombolt az Ószövetség hitelén. Renan szerint kétséges, hogy Mózes nem csupán mítosz volt-e. Kétféle Szent Történetírás létezett, két különböző nyelven, eltérő stílusban, lelkiségben, melyeket Ezékiás idején (i.e. 727-697) gyúrtak össze. Ez alkotja a mai Pentateokhusz legnagyobb részét, kivéve a Törvény Summája (Deuteronomium) és a Leviták (Leviuticus) könyvének meghatározó hányadát. Josiah uralkodása idején (i.e. 622 körül) papok és írnokok, Jeremiással, a prófétával egyetemben, új törvénykönyvet hirdettek meg azt színlelve, mintha a Templomban találták volna. (Királyok 2, 22:8) Ez a Tóra lett annak a Judaizmus alapja, amire a vallás Palesztinában épült. Ez egészült ki továbbá a papi résszel és a Leviták Tórájával, ami Ezékiel inspirációjára született kb. i.e. 575 körül. Ez már magában foglalta a Levitákat és az Exodus, a Számok, valamint Józsua Könyvének egyes fragmentumait. Nem tudjuk elfogadni azoknak a kutatásoknak az eredményét, feltételezéseit, dátumokat, melyek azt hivatottak bizonyítani, hogy Allah nem küldött le inspirált Könyveket inspirált Prófétáknak. Mi hisszük, hogy Mózes létezett és hogy ő Isten által inspirált ember volt. Mózes egy üzenetet kapott Istentől, ami később megsemmisült, vagy elveszett. Hisszük, hogy Izrael számos alkalommal próbálta rekonstruálni ezt az üzenetet. Meggyőződésünk, hogy a Tóra a mai formájában (ahogy Ezrás létrehozta), nem korábbi, mit az i.e. 5-ik század.

Az eredeti Tóra ó-héber nyelven lehetett, de az Ótestamentumnak nincs olyan héber kézirata, ami az i.sz. 916-nál korábbi időszakbók származna. A Zsidók a babiloni rabság időszakában felhagytak a héber nyelv használatával és mire Jézus időszakához érünk, már csak görögül, vagy arámi és más helyi nyelveken (pl. szír, asszír, káldeai, latin stb.) beszéltek. Arab nyelv is használatban volt. Történeti szempontból az a görög Ószövetség változat a legfontosabb, amit Septuagintának is neveznek. Ennek latin megfelelője a Vulgáták. A Septuagintát tudomásunk szerint 70, vagy 72 Zsidó (Septuaginta = hetven) krónikás munkáiból állították össze, akik egymástól függetlenül, különböző időkben alkottak. A legkorábbi ezek között kb. i.e. 284-ből ered. Ezt a változatot az Alexandriában élő és a hellenizált Zsidók használták, akik a Római Birodalom egésze területén elszóródtak. A Vulgáták, ennek latin megfelelője volt, amit, a Katolikus Egyházban szolgáló Szent Jeromos fordított át héberről az i.sz. 5-ik század közepén, majd ez kiszorította a korábbi latin szentírásokat. Sem a Septuaginta, sem a Vulgáták szövege nem állandó. A Vulgáták jelenlegi szabványszövegét a római katolikus egyház, VIII. Klement pápa idején (i.sz. 1592-1605) fogadta el.
Látható, hogy az Ószövetségnek nincs etalon héber szövege. A különböző verziók egymástól mind a kis, jelentéktelen részletekben, de van úgy, hogy érdemes mondanivalóban is gyakran eltérnek. A Pentateukhosz csak egy kis része az Ószövetségnek. Ez egy elbeszélő mű, ami tartalmazza a Mózes nevéhez köthető Törvényeket és Szabályokat, de ezeket valószínűleg a régi forrásokból Ezrás állította össze (Ezra, vagy Uzair arabul), az i.e. 5-ik században. Ahogy Renan megjegyzi Izrael gyermekeinek Történelméről írott művének előszavában, a „Judaizmus alkotmányának alapművét" Ezrás rakta le és tőle datálható. A korai Keresztények két csoportja ismeretes. Az egyik a Judaizáló rész, akik hűségesek kívántak maradni a Zsidó törvényekhez és szokásokhoz, de elismerték Jézus küldetését. A

másik csoport, Pál apostol vezetéséhez kötődik, aki elszakadt a Zsidó hagyományoktól és szokásoktól. Végül Pál apostol vonala bizonyult erősebbnek. Mindkét irányzat, azonban elismerte az Ószövetséget Szentírásként.

Az Iszlám érdeme, hogy rámutatott ezen írás gyengeségére még akkor is, ha ebben Mózes megihletett Prófétaként szerepel és az ő eredeti törvényét érvényesnek tekinti magára ebben az időszakban, majd később ezt egy másik változat kiszorította. A Zsidó pozíció kritikájában az kap hangot, hogy nincs meg az eredeti Törvény és a ma meglévő is csupán azt helyettesíti. Ezért ennek követése nem biztonságos. Talán érdemesebb egy jóravaló tanítót, rabbit követni, mint egy sok hibalehetőséget rejtő szöveget. A Próféta idejében és utána is, a Zsidók a Talmud és a szóbeli kifejtések irányzatát felerősítették, csökkentették a különböző iskolák és tanult mesterek, rabbik írásbeliségét. A héber „Talmud" összefügg, az arab „Tilmidh"-el, ami irányzatot, vagy tanulót jelent. A Talmud magyarázók az Ószövetség eltérő szövegeit tanulmányozták és ebből kommentárokat állítottak össze, ami jelentős irodalmat eredményezett. Ebből hagyománymagyarázati tanok alakultak és tanítói rendek fejlődtek ki. A Talmud tudósai számunkra igen fontosak, mert a hatodik században, röviddel az Iszlám megjelenése előtt, ők fejlesztették ki a Massorát, ami a Zsidó irányadó Hadisz megfelelője. Erre vonatkozólag utalások hangzanak el a Koránban is. A Talmud első része a Misna, ami hagyomány és határozat gyűjtemény, Juda rabbi munkája az i.sz. 150-ből. Juda rabbi hatalmas mennyiségű korábbi rabbinikus iromány dolgozott fel és ezek összegzését adja. A Mishna tekinthető a „Második Törvénynek", az Arab második „Thani". Erre vonatkozólag Máté 23:4: „Mert ők nehéz és elhordozhatatlan terheket kötöznek egybe, és az emberek vállaira vetik; de ők az ujjokkal sem akarják azokat illetni." A Zsidóknál terjedelmes a Targum, azaz a törvény parafrázisa, körülírása. A „Targum" összefügg az Arab „Tardzsama", azaz fordítás szóval. A legtöbb Targum arámi nyelven interpretálódott. Ez foglalta magában a törvények tanítását és ismertetését a Zsidó köznép számára. A Tóra korrekt fordításban Törvényt jelent. Eredeti formában Mózes hirdette ki, amit az Iszlám is elismer és inspirált Könyvnek tart számon. de jóval az Iszlám előtt elveszett. Ami a Próféta idejében „Törvény" néven közkézen forgott, az a számos hagyományról szóló kézirat volt.

ÚJSZÖVETSÉG, EVANGÉLIUMOK

Ahogy a Tóra nem Ószövetség, vagy Pentateukhosz, abban a formájában, ami ma a Zsidók kezében van, úgy a Koránban említett Ingyil sem felel meg Újszövetségnek, sem a négy Evangélium, amit ma a Keresztény Egyházak használnak. Jézus idejéből származó Evangélium éppúgy nincs, mint Mózes idejéből származó Tóra. A mai értelemben vett Újszövetség négy Evangéliumból áll, melyek szövege különbözhet Bibliáktól függően. Ezek a Máté, Márk, Lukács és János Evangéliumai, valamint más vegyes témák, mint Apostolok cselekedetei (feltételezések szerint Lukács nyomán az i.sz. 60-ból a Katolikus Egyház alapjainak megvetéséről Szent Péter és Szent Pál idején és Jézus keresztre feszítéséről). Továbbá ide sorolható huszonegy levél, az Episztolák, melyek nagy részét Szent Pál írta különféle egyházakhoz és személyekhez és az Apokalipszis jövendölése Szent Jánostól, ami misztikus meglátásokat, próféciákat tartalmaz, melyek értelmezése nehézkes.
Prof. F. C. Burkitt megjegyzi az Újszövetségi Kánonban, ez egy furcsa egyveleg. „Jézus négy életrajza nem független egymástól és nem is akarták, hogy az legyen, mert ezzel egy kvartettet formálnak, így együtt. A részletek szintjén nincsenek harmonizálva, az egyik nem fejeződik be, a másik pedig egy nagyobb mű egyik kötete." Ez a metódus nélküli irodalmi rendezetlenség alkalmi jellegű. Nem csoda, hiszen a korai Keresztények a világ végét várták. A négy kanonikus Evangélium csupán négy a sokból, melyek közt van, ami túlélte a korokat. Az írók feljegyeztek pár furcsaságot azokból a visszaemlékezésekből, melyek a Mesterek eszébe jutottak. Az ismertetett csodák közül egy van, ami mind a négy Evangéliumban megtalálható, míg vannak olyanok is, melyeket az apokrif Evangéliumok taglalnak, de a kanonizáltakban nem kaptak helyet.

Az Episztolák közül néhány doktrínákat állít ki, melyeket a különböző Egyházak a maga módjukon magyaráznak. Ilyen Episztolák százait feltételezhetjük, melyek közül nem mindet kanonizálták, de a nem kanonizáltak közt is van olyan, melyet használnak. Az Apokalipszis leírása is többféle. Próféciák „dolgokról, melyek hamar be fognak következni." Nem gondolták, hogy hosszú időtartamra kell ezeket összeállítani. Mikor íródtak az Evangéliumok? Az i.sz. második század végén léteztek, de nem arra álltak össze, hogy kánonná legyenek erre az időre. Jóravaló, erényes felbuzdulás termékei voltak. Emellett más Evangéliumok is voltak, melyekről a későbbiek során írunk.
Márk és Lukács nem tartoztak Jézus tizenkét tanítványa közé. János Evangéliumának szerzője, keletkezésének dátuma nem tisztázott, ahogy az sem, hogy egy személy jegyezte-e le, vagy több? Róma Klementje (i.sz. 97) és Polikárp (i.sz. 112) Jézus mondásait különbözően idézik, mint ahogy az a mai kanonizált Evangéliumokban szerepel. Polikárp (7. Episztola) sokat gyalázta az embert, „aki megrontja az Úr szavát saját vágyait követve" és oda akar fordulni, „ahonnan az Ige úgy adódik le, ahogy a kezdetben volt." Ezzel egy Könyvre (vagy hagyomány gyűjteményre) utal, ami korábbi, mint a négy Evangélium. A Szent Barnabás féle Episztola és Szent Péter Apokalipszise, melyet Alexandriai Klement Presbiter elismert (i.sz. 180), valamint a Szent János féle Apokalipszis, ami a nyugati világban kanonizált, nincsenek jelen a keleti Peshitta (Szír) egyházak könyveiben, melyek az i.sz.411-433 körül keletkeztek és a Nesztoriánusok használták. Abban az Arab Keresztény irányzatban sincsenek, melyeket a Próféta idején követtek Arábiában. A nyugati világ részére az Újszövetséget az a doktrína jelenti, ami Atanáziusz által képviselt szentháromságot kanonizálta a Nikaiai Zsinat alkalmával i.sz. 325-ben.

A legrégebbi három Kódex, a Codex Sinaiticus, a Codex Alexandruóinus és a Codex Vaticanus:
A **Codex Sinaiticus**, azaz Sínai-félszigeti kódex, egy Kr. u. 4. századi nagybetűs görög nyelvű Bibliakézirat. A kódex tartalmazza az Ószövetség nagy részét és az Újszövetséget hiány nélkül. Ezen kívül megtalálható benne két más irat is, melyeket a korai keresztény szerzők előszeretettel idéztek. Ezek: Barnabás levele és Hermasz „Pásztor" című munkájának egy része. A kódex az alexandriaiszövegtípushoz tartozik. A Biblia egyik legjobb és legteljesebb szövegtanúja, valamivel fiatalabb, mint a Codex Vaticanus. A betűket barna tintával írták, egy-egy lapra négy oszlopban. Egy oszlopban 48 sor található, általában 12-16 betűsoronként. A szöveg írásmódja *scriptio continua* (folyamatos írás), némi központozással. Tischendorf szerint a szöveg 4 kéz munkája, melyet később 7 korrektor javított.
Lapjait Lipcsében, Szentpéterváron és Londonban, a British Museumban őrzik.

A **Codex Alexandrinus**, azaz az Alexandriai kódex, egy a Kr. u. V. századból származó görög nyelvű kézirat. Eredetileg az alexandriai pátriárka könyvtárában őrizték, innen kapta a nevét. Feltehetőleg a készítési helye is Egyiptom volt.
A 773 fennmaradt fólión kisebb hiányoktól eltekintve, a Biblia katolikus kánon szerinti teljes görög szövege, ezen belül a Szeptuaginta-féle Ószövetség olvasható. Az Újszövetség 143 foliót tesz ki. A kódex hézagosan tartalmazza a Máté és János evangéliumát, valamin a Korintusiaknak írt 2. levelet. A szentírási könyveken kívül tartalmazza Római Szent Kelemen pápa levelét, valamint egy homíliát, mely Kelemen 2. levele címet viseli.
Az evangéliumok szövege a bizánci, a levelek szövege az alexandriai szövegcsaládba tartozik. Folyamatosan írt szöveget tartalmaz (scriptio continua), az ószövetségi idézeteket jelzi. Úgy tűnik, hogy 5 kéz dolgozott rajta, az Ószövetségen 2, az Újszövetségen 3.
A Codex Alexandrinus volt az első nagybetűs kódex, mely világszerte ismert volt. Amikor Cyril Lucar, alexandriai pátriárka Konstantinápolyba költözött, magával vitte ezt a kódexet. Ő ajándékozta I. Jakab angol királynak, aki mielőtt átvehette volna, meghalt. Így kapta meg 1627-ben I. Károly angol király. A kódex a British Museum egyik büszkesége. 1973-ban a British Museum és a British Library egyesült, így most a könyvtár őrzi a Codex Sinaiticus-szal együtt ezt a kódexet is.

A **Codex Vaticanus** (Vatikáni kódex) a legértékesebb görög kézirata a Bibliának a Kr. u. IV. század elejéről. 1457-től őrzik a Vatikánban, innen kapta a nevét. Korábbi történetéről nem tudunk.

Egyesek szerint Egyiptomban, mások szerint Cezáreában keletkezett. A kódex az alexandriai szövegtípushoz tartozik. Ez a nagybetűs kódex valószínűleg teljes Biblia volt, de az Ószövetségből elvesztek lapok, és az Újszövetség sem teljes. Hiányzik a Zsidóknak írt levél 9,15-13,25; a pasztorális levelek; a Filemonhoz írt levél és A jelenések könyve. Az Ószövetség 617 fóliót tartalmaz. Nem található meg benne Manassze imája és a Makkabeusok könyvei sem. Az Újszövetség 142 fólióból áll.
A pergamenre írt kódex minden oldala három kolumnát tartalmaz, mindegyikben 40-44 sorral, soronként 14-18 betűvel. A betűket barna tintával írták, interpunkció nélkül folyamatos írással. A szöveg 2 különböző kéz munkája, melyet 2 korrektor javított. A kézirat az újszövetségi rész margóján kettős pontokat (umlaut) tartalmaz. Úgy tűnik az esetleges szövegvariánsok jelzésére. E kérdésben a kutatások ma is folynak.
A könyvet a tudományos kutatás elől hosszú ideig elzárták, mígnem 1889-1890-ben, illetve 1904-1907-ben fakszimile kiadásai meg nem jelentek, ez utóbbi a „Codices e Vaticanis selecti phototypice expressi" címmel.

Feltártak olyan Evangélium töredékeket, melyek nem egyeznek meg a kanonizált Evangéliumokkal. Az Indzsil (görög Evangel, azaz Evangélium), melyről a Korán beszél, nem az Újszövetség. Nem is a négy kánonba foglalt Evangélium. A Korán arról az egyetlen Evangéliumról beszél, melyet Jézus kapott, melyet tanított. Töredékekben ennek nyomai felfedezhetők azokban a kanonizált és apokrif írásokban, melyek fennmaradtak. Ilyen pl. a Gyerekkor Evangéliuma, vagy Evangéliuma, vagy Szent Barnabás Evangéliuma.

Iszlám oldalról két kérdés merül fel:

1. *Ha Jézus az i.sz. 33-ig volt velünk és arámi nyelven beszélt, akkor mi történt a 4-5-ik századig terjedő időszakban, amikor az előbb ismertetett legkorábbi kódexek megszülettek görög nyelven? Vajon ezek ugyanazt tartalmazzák, amit Jézus tanított?*
2. *Miért van rendkívül sok eltérés e kéziratok és a ma használatban lévő Bibliák között?*

Ez az, amit a Könyvek mondanak el nekünk. Mi azonban emberek vagyunk és minden ember egyedi lény. Mindegy, hogy ki Zsidó, Keresztény, Muszlim, vagy máshova sorolható. Mi mind esendők vagyunk, akik vétkeznek. Az igazi hit programja a lelkünkbe van kódolva. (Mihálffy)

7. AL-ARAF (THE HEIGHTS-MAGASLATOK)

Introduction to Surah Al-Araf (The Heights)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

This Surah takes its name from v. 46-47 in which mention of A'araf occurs.

Period of Revelation

A study of its contents clearly shows that the period of its revelation is about the same as that of Al-An'am, the last year of the Holy Prophet's life at Makkah, but it cannot be asserted with certainty which of these two was sent down earlier. As both have the same historical background the reader should keep in view the preface to Al-An'am.

Topics of Discussion

The principal subject of this surah is "invitation to the Divine Message sent down to Muhammad" (Allah's peace be upon him). This is because the Messenger had spent a long time in admonishing the people of Makkah without any tangible effect on them. Nay, they had turned a deaf ear to his message and become so obdurate and antagonistic that, in accordance with the Divine Design, the Messenger was going to be commanded to leave them and turn to other people. That is why they are being admonished to accept the Message but, at the same time, they are being warned in strong terms of the consequences that followed the wrong attitude of the former people towards their Messengers. Now that the Holy Prophet was going to migrate from Makkah the concluding portion of the address has been directed towards the people of the Book with whom he was going to come into contact. This meant that the time of migration was coming near and the "invitation" was going to be extended to mankind in general, and was not to be confined to his own people in particular as before.

During the course of the address to the Jews, the consequences of their hypocritical conduct towards Prophethood have also been pointed out clearly, for they professed to believe in Prophet Moses but in practice opposed his teachings.

At the end of the Surah, some instructions have been given to the Holy Prophet and his followers for carrying out the work of the propagation of Islam with wisdom. The most important of these is that they should show patience and exercise restraint in answer to the provocations of their opponents.

Topics and their Interconnection

In this passage, the people have been invited to follow the Message sent down to them through Muhammad (Allah's peace be upon him) and warned of the consequences of its rejection. **1 - 10**

The story of Adam has been related with a view to warning his descendants against the evil devices of Satan who is ever ready to mislead them as he did in the case of Adam and Eve. **11 - 25**

This passage contains some Divine instructions, and contrasts these with Satan's instructions, and depicts a graphic picture of the results and the consequences of the two. **26 - 53**

As the Message has been sent down by Allah (Who is the Creator of the heavens and the earth and everything in them), it should be followed, for it is like the rain He sends down to give life to the dead earth. **54 - 58**

Events from the lives of some well-known Prophets - Noah, Hud, Salih, Lot, Shu`aib, Moses (Allah's peace be upon them all) -- have been related to show the consequences of the rejection of the Message, and the addressees of Prophet Muhammad (Allah's peace be upon him) have been admonished to accept and follow the Message in order to escape perdition. **59 - 171**

As the Covenant with the Israelites was mentioned at the end of the preceding passage, the whole mankind has been reminded very appropriately of the Covenant that was made at the time of the appointment of Adam as the Vicegerent of Allah so that all of his descendants should remember it and accept and follow the Message that was delivered by the Holy Prophet. **172 - 174**

The example of the one who had the knowledge of the Message but discarded it, has been cited as a warning to those who were treating the Message as false; they have been exhorted to use their faculties to recognize the Message; otherwise, Hell would be there abode. **175 - 179**

In this concluding portion of the Surah, some deviations of those who do not use their faculties properly to understand the Message have been dealt with and they have been admonished, reproved and warned of the serious consequences of their antagonistic attitude towards the Message of the Holy Prophet. **180 - 198**

In conclusion, instructions have been given to the Holy Prophet, and through him to his followers, about the attitude they should adopt towards those who reject the Message and deviate from it. **199 - 206**

Bevezetés az Al-Araf (Magaslatok) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés
A Szúra neve a 46-47. versben hangzik el.

Kinyilatkoztatás ideje

A tartalom azt mutatja, hogy közel ugyanabban az időben nyilatkoztathatott ki, mint az Al-Anaam Szúra, tehát a Próféta utolsó Mekkában töltött évében, azonban nem dönthető el, hogy melyik a korábbi. Mivel mindkettőnek ugyanaz a történelmi háttere, ezért az Al-Anaam Szúra előszavában olvasottak itt is érvényesek.

Tárgyalt témák

A Szúra fő gondolata: „Felhívás a Mohammed (béke reá) számára kinyilatkoztatott Isteni Üzenetre."
A Próféta sok időt töltött el hatástalanul azzal, hogy Mekkában tanította, intette az ott lakókat. Süket fülekre talált az üzenet, majd durva ellenségeskedéssel fordultak felé, ami az Isteni Tervvel összhangban arra ösztönözte a Prófétát, hogy elhagyja ezt a helyet és más népnek terjessze az igét. Ezért találunk a versekben főleg intéseket, figyelmeztetéseket az elutasításra és a korábbi nemzedékek rossz hozzáállásának következményeire. Mivel küszöbön állt a Próféta Mekkából való menekülése, sok vers foglalkozik az Írás Népével, akikkel kapcsolatba fog kerülni. Medinai küldetése közeledett, ami egyben az üzenet világivá szélesedését, általánossá válását is jelentette.
Megtaláljuk a Zsidókhoz intézett figyelmeztetéseket és a Hipokriták Próféciához való hozzáállásának következményeivel foglalkozó intéseket. A Zsidók Mózest tartották Prófétájuknak, de tanításait nem gyakorolták.
A Szúra végén instrukciók hangzanak el a Próféta és követői számára az Iszlám bölcs terjesztésével kapcsolatban. A legfontosabb a türelem, önuralom, az ellenzők provokációinak elviselésére.

Tárgykörök és összekapcsolódásaik

Az emberek figyelmeztetése a Mohammednek (béke reá) leküldött Üzenet követésére és figyelem felhívása az elutasítás következményeire. **1-10**
Ádám és utódainak története a Sátánnal, a példabeszéd mai aktualitása, Sátán csábításának és tévútra vezetésének felfedezése a mában. **11-25**
Isteni instrukciók és ezek összevetése a Sátán instrukcióival **26-53**
Az Allah által leküldött Üzenet olyan, mint a halott földre leküldött eső, amivel ott életet teremt. **54-58**
A korábbi Próféták, Noé, Hud, Salih, Lót, Shu'aib, Mózes (béke reájuk) földi fogadtatása, elutasításuk és annak következményei. Ezek összekapcsolása Mohammed (béke reá) üzenetének elutasításával és annak várható következményeivel. **59-171**
Az Istennel kötött Szövetség, melyet Izrael megszegett, csak Izraelre hatott ki. A büntetés is csak Izraelt érintette. Isten Ádámmal kötött szövetsége más, mert az az egész emberiséget érinti, beleértve minket. Ádám Szövetségszegésének következménye az, hogy Iblisz jelen van életünkben. **172-174**
Figyelmeztetés azoknak, akik az Üzenetet félreértelmezik és hamisan adják tovább. **175-179**
Vannak, akik tudásukat nem használják megfelelően, szembeszállnak az Üzenettel. Ennek következményeiről látunk példákat. **180-198**

Helyes magatartási formák ajánlása a Prófétának és követőinek azokkal szemben, akik ellenségesek. **199-206**

7. Al-Araf	7. Al-Araf
THE HEIGHTS	**MAGASLATOK**
Total Verses: 206	Összes vers: 206
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

المص ﴿١﴾

1. Alif, Lam, Mim, Sad.

1. Alif, Lam, Mim, Sad.

كِتَابٌ أُنزِلَ إِلَيْكَ فَلاَ يَكُن فِي صَدْرِكَ حَرَجٌ مِّنْهُ لِتُنذِرَ بِهِ وَذِكْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٢﴾

2. A Book revealed unto thee, - So let thy heart be oppressed no more by any difficulty on that account, - that with it thou mightest warn (the erring) and teach the Believers)[408].

2. A Könyv kinyilatkoztatott neked, hát ne legyen kebledben afelől szorongás, hogy figyelmeztethess általa és emlékeztesd a hívőket[408].

اتَّبِعُواْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ وَلاَ تَتَّبِعُواْ مِن دُونِهِ أَوْلِيَاء قَلِيلاً مَّا تَذَكَّرُونَ ﴿٣﴾

3. Follow (O men!) the revelation given unto you from your Lord, and follow not, as friends or protectors, other than Him. Little it is ye remember of admonition.

3. Kövessétek, mi kinyilatkoztatott nektek Uratoktól és ne kövessetek Rajta kívül oltalmazókat. Kevesen vannak, kik magukba szállnak.

وَكَم مِّن قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا فَجَاءهَا بَأْسُنَا بَيَاتًا أَوْ هُمْ قَآئِلُونَ ﴿٤﴾

[408] The meaning is that the Prophet is consoled for all the difficulties which he encountered in his mission. We are in Mecca juts before his migration to Medina when Muslims were persecuted.

A Próféta vigasztalást kapott küldetése véghezviteléhez. Mekkában vagyunk, a Medinai menekülés előtt, amikor a Muszlimok élete elviselhetetlenné vált.

4. How many towns have We destroyed (for their sins)? Our punishment took them on a sudden by night or while they slept for their afternoon rest[409].

4. Hány települést pusztítottunk el (bűneik miatt)? Eljött hozzájuk haragunk, míg ők éjjeli, vagy nappali nyugvásukat töltötték[409].

فَمَا كَانَ دَعْوَاهُمْ إِذْ جَاءهُمْ بَأْسُنَا إِلاَّ أَن قَالُواْ إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٥﴾

5. When (thus) Our punishment took them, no cry did they utter but this: "Indeed we did wrong."

5. Nem kiáltoztak mást, midőn eljött hozzájuk haragunk, csak mondták: „Mi bűnösök voltunk!"

فَلَنَسْأَلَنَّ الَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ وَلَنَسْأَلَنَّ الْمُرْسَلِينَ ﴿٦﴾

6. Then shall we question those to whom Our message was sent and those by whom We sent it[410].

6. Akkor majd megkérdezzük azokat, akikhez küldve volt (az Útmutatás) és megkérdezzük a Prófétákat[410].

فَلَنَقُصَّنَّ عَلَيْهِم بِعِلْمٍ وَمَا كُنَّا غَآئِبِينَ ﴿٧﴾

7. And verily, We shall recount their whole story with knowledge, for We were never absent (at any time or place).

7. Mi elbeszéljük nekik (saját történeteiket) tudással, mert Mi nem hiányoztunk (sehonnan).

وَالْوَزْنُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ فَمَن ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُوْلَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٨﴾

8. The balance that day will be true (to nicety): those whose scale (of good) will be heavy, will prosper:

8. A megmérettetés ezen a Napon Igaz. Aki megmérettetéskor nehéznek (bizonyul), ezek ők, akik boldogulnak.

وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُوْلَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُواْ أَنفُسَهُم بِمَا كَانُواْ بِآيَاتِنَا يِظْلِمُونَ ﴿٩﴾

9. Those whose scale will be light, will be their souls in perdition, for that they wrongfully treated Our signs.

---

[409]The spiritual story of man begins with a prelude. Think of the towns and nations ruined by their iniquity. Allah gave them many opportunities, and sent them warners and teachers. But they arrogantly went on in their evil ways, till some dreadful calamity came and wiped out their traces. In a warm climate the disturbance in the heat of the midday rest is even more than the disturbance at night. It was when the catastrophe came that the people realized their sins, but it was too late.

Az elgondolkodtatáshoz vezetnek fel ezek az események. Gondolj a népekre, akiknek saját romlottságuk okozta végzetét. Allah lehetőséget adott nekik, küldött hozzájuk figyelmeztetőket, tanítókat, de ők önfejűen folytatták bűnös üzelmeiket, míg lesújtott rájuk balsorsuk és nyomuk sem maradt. Forró éghajlatú vidékeken nem csak éjjel, hanem a legelviselhetetlenebb koradélutáni órákban is pihenőre vonulnak az emberek. A csapás akkor jön, amikor az ember a legnagyobb biztonságban és nyugalomban érzi magát.

[410] This scene shows a heavenly court where Allah is the Judge and both Prophets and people are asked. The Judge knows all, even more than the parties can tell.

Egy égi bíróság jelenete rajzolódik ki, ahol Allah a bíró, a Prófétákat és az embereket pedig kérdezik tetteikről. A bíró mindent tud, még annál is többet, mint amit a kérdezett személyek tudnak.

9. Aki megmérettetéskor könnyűnek (bizonyul), ezek ők, kik elvesztették magukat, miáltal Áyáinkat megrontották.

وَلَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ فِي الأَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ قَلِيلاً مَّا تَشْكُرُونَ ﴿١٠﴾

10. It is We Who have placed you with authority on earth, and provided you therein with means for the fulfilment of your life: small are the thanks that ye give!

10. Mi elhelyeztünk titeket a Földön, megtettük nektek azon a megélhetést, kevés az, mit megköszöntök!

وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلآئِكَةِ اسْجُدُواْ لآدَمَ فَسَجَدُواْ إِلاَّ إِبْلِيسَ لَمْ يَكُن مِّنَ السَّاجِدِينَ ﴿١١﴾

11. It is We Who created you and gave you shape; then We bade the angels bow down to Adam, and they bowed down; not so Iblis; He refused to be of those who bow down[411].

11. Megteremtettünk titeket, majd képre formáltunk titeket, majd mondtuk az Angyaloknak: „Boruljatok le Ádámnak és ők leborultak, csak Iblisz nem volt a leborulók közt[411].”

قَالَ مَا مَنَعَكَ أَلاَّ تَسْجُدَ إِذْ أَمَرْتُكَ قَالَ أَنَاْ خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِن طِينٍ ﴿١٢﴾

12. ((Allah)) said: "What prevented thee from bowing down when I commanded thee?" He said: "I am better than he: Thou didst create me from fire, and him from clay[412]."

12. Mondta (Allah): „Mi tartott vissza attól, hogy leborulj, mikor megparancsoltam neked?” Mondta: „Én jobb vagyok nála! Engem tűzből teremtettél és őt agyagból teremtetted[412].”

قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ أَن تَتَكَبَّرَ فِيهَا فَاخْرُجْ إِنَّكَ مِنَ الصَّاغِرِينَ ﴿١٣﴾

---

[411] It was after Adam (as standing for all mankind) had been so taught that the angels were asked to prostrate to him, for, by Allah's grace, his status had actually been raised higher. Note the transition from "you" (plural) in the first clause to "Adam" in the second clause: Adam and mankind are synonymous: the plural is reverted to in 7:14, 16-18.

Az Angyaloknak le kellet borulni Ádám előtt (aki az embereket jeleníti meg), ezzel jelezve azt, hogy státuszát Allah magasabbra emeli. Megfigyelhető, hogy a vers többes szám második személyben szól nektek, embereknek, majd Ádámhoz fordul. Ezzel jelzi, hogy ami Ádám számára elhangzik, az valójában az emberekhez szól. Ádám és az emberiség szinonimák, egymást váltva jelennek meg az üzenetekben. (7:14, 16-18)

[412] Allah had not merely made man's body from clay, but had given him spiritual form, - in other words, had taught him the nature of things and raised him above the angels. This spiritual existence distinguishes us from other Creations. If we lose this feature we remain like beings. If we wake up and develop our spiritual attitude, we are again back to the level what Allah wanted at the beginning of the Creation.

Allah az embert nem csupán agyagból teremtette, hanem spirituális formába is öntötte. Más szóval, megtanította őt a természet összefüggéseire és az Angyalok fölé emelte. Ez a spirituális létforma különböztet meg minket más Teremtménytől. Ha elveszítjük ezt a tulajdonságot, olyanok leszünk, mint a többi lény. Ha felébresztjük magunkban és fejlesztjük a spirituális attitűdöt, akkor visszakerülünk arra a szintre, ahova Allah akart minket helyezni a Teremtés kezdetén.

13. ((Allah)) said: "Get thee down from this: it is not for thee to be arrogant here: get out, for thou art of the meanest (of creatures)."

13. Mondta (Allah): „El innen! Nem teheted meg azt, hogy öntelt légy, távozz innen, te a lealacsonyultak közt vagy!"

قَالَ فَأَنظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٤﴾

14. He said: "Give me respite till the day they are raised up."

14. Mondta: „Adj nekem haladékot, míg fel nem támasztatnak."

قَالَ إِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِينَ ﴿١٥﴾

15. ((Allah)) said: "Be thou among those who have respite."

15. Mondta (Allah): „A haladékot kapottak közt vagy."

قَالَ فَبِمَا أَغْوَيْتَنِي لأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿١٦﴾

16. He said: "Because thou hast thrown me out of the way, lo! I will lie in wait for them on thy straight way:

16. Mondta: „Miáltal félreállítottál, én lesben állva várok rájuk a Te Egyenes Ösvényeden."

ثُمَّ لآتِيَنَّهُم مِّن بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ أَيْمَانِهِمْ وَعَن شَمَآئِلِهِمْ وَلاَ تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ ﴿١٧﴾

17. "Then will I assault them from before them and behind them, from their right and their left: Nor wilt thou find, in most of them, gratitude (for thy mercies)."

17. „Majd eljövök hozzájuk elölről, hátulról, jobbjukról, baljukról és nem fogod legtöbbjüket hálásnak találni."

قَالَ اخْرُجْ مِنْهَا مَذْؤُومًا مَّدْحُورًا لَّمَن تَبِعَكَ مِنْهُمْ لأَمْلأَنَّ جَهَنَّمَ مِنكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٨﴾

18. ((Allah)) said: "Get out from this, disgraced and expelled. If any of them follow thee,- Hell will I fill with you all.

18. Mondta (Allah): „Távozz innen szégyenteljesen, száműzöttként. Mert bizony, akik téged követnek közülük, megtöltöm veletek, mindahányatokkal a Poklot!"

وَيَا آدَمُ اسْكُنْ أَنتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلاَ مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا وَلاَ تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٩﴾

19. "O Adam! dwell thou and thy wife in the Garden, and enjoy (its good things) as ye wish: but approach not this tree, or ye run into harm and transgression[413]."

---

[413] Now the story turns to man. He was placed in the Garden of innocence and bliss, but it was Allah's Plan to give him a limited faculty of choice. All that he was forbidden to do was to approach the Tree, but he succumbed to Satan's suggestions. It means that man turns often towards issue which is forbidden for him.

Az ember felé fordul, aki a paradicsomban ártatlanul, boldogan élt, de Allah korlátok közt ugyan, de esélyt adott neki. Mindent lehetett, csak egyet nem: a fához nem közeledhetett, de végül elbukott a Sátán csábítása miatt. Ez azt is jelenti, hogy az emberek gyakran fordulnak tiltott dolgok irányába.

19. „Ó Ádám! Lakj te és párod az Égi Kertekben. Egyetek abból, amit csak akartok, de ne közeledjetek ehhez a fához, mert elkárhoztok[413].”

فَوَسْوَسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ عَنْهُمَا مِن سَوْءَاتِهِمَا وَقَالَ مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلاَّ أَن تَكُونَا مَلَكَيْنِ أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ ﴿٢٠﴾

20. Then began Satan to whisper suggestions to them, bringing openly before their minds all their shame that was hidden from them (before): he said: "Your Lord only forbade you this tree, lest ye should become angels or such beings as live for ever[414]."

20. A Sátán suttogni kezdett hozzájuk, hogy szégyenkezést hozzon rájuk, ami (eddig) rejtve volt előttük. Mondta: „Uratok csak azért tiltott el titeket ettől a fától, hogy ne lehessetek Angyalok, vagy ne váljatok örökkévalókká[414]!”

وَقَاسَمَهُمَا إِنِّي لَكُمَا لَمِنَ النَّاصِحِينَ ﴿٢١﴾

21. And he swore to them both, that he was their sincere adviser.

21. Majd mindkettőjüknek esküt tett: „Én a ti tanácsadótok vagyok.”

فَدَلاَّهُمَا بِغُرُورٍ فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوْءَاتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِن وَرَقِ الْجَنَّةِ وَنَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَلَمْ أَنْهَكُمَا عَن تِلْكُمَا الشَّجَرَةِ وَأَقُل لَّكُمَا إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٢٢﴾

22. So by deceit he brought about their fall: when they tasted of the tree, their shame became manifest to them, and they began to sew together the leaves of the garden over their bodies. And their Lord called unto them: "Did I not forbid you that tree, and tell you that Satan was an avowed enemy unto you?"

22. Ármánnyal bukást hozott rájuk. Amikor megkóstolták a fát, rájuk tört szégyenérzetük és a Kertek leveleiből öltöttek össze magukra valót. Szólította őket Uruk: „Nem tiltottam-e meg nektek ezt a fát és mondtam, hogy a Sátán nektek nyilvánvaló ellenségetek?”

قَالاَ رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنفُسَنَا وَإِن لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٢٣﴾

---

[414] The transition from the name "Iblis" to the name "Satan" is similar to that in 2:36. Our first parents as created by Allah (and this applies to all of us) were innocent in matters material as well as spiritual. They knew no evil. But the faculty of choice, which was given to them and which raised them above the angels, also implied that they had the capacity of evil, which by the training of their own will, they were to reject. They were warned of the danger. When they fell, they realized the evil. They were (and we are) still given the chance, in this life on a lower plane, to make good and recover the lost status of innocence and bliss.

Az Iblisz névről hirtelen Sátánra váltott, ahogy a 2:36-ban. Ősszüleinket Allah (ahogy minket is), ártatlannak, esetlennek teremtette, akik sem az anyagi, sem a világi dolgokról nem tudtak. Nem ismerték a bűnt. A lehetőség az Angyalok fölé kerüléshez, magában rejtette a bűn elkövetésének esélyét, amit saját belső tulajdonságaik fejlesztésével el kellett volna kerülniük. Figyelmeztetve voltak a veszélyre. Csak akkor vették mindezt tudomásul, amikor már elbuktak. Még egy esélyt kaptak (ahogy mi is nap, mint nap), hogy az evilágon visszaállítsák az ártatlan boldogság státuszát.

23. They said: "Our Lord! We have wronged our own souls: If thou forgive us not and bestow not upon us Thy Mercy, we shall certainly be lost."

23. Mondták: „Urunk! Elkárhoztuk önmagunkat. Ha nem bocsájtasz meg, és nem kegyelmezel nekünk, a vesztesek közt leszünk."

قَالَ اهْبِطُواْ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَى حِينٍ ﴿٢٤﴾

24. ((Allah)) said: "Get ye down. With enmity between yourselves. On earth will be your dwelling-place and your means of livelihood, - for a time."

24. Mondta (Allah): „Szálljatok le, egyik a másikának ellensége! A Földön lesz nektek egy ideig lakhelyetek és gondviselésetek."

قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا تَمُوتُونَ وَمِنْهَا تُخْرَجُونَ ﴿٢٥﴾

25. He said: "Therein shall ye live, and therein shall ye die; but from it shall ye be taken out (at last)[415]."

25. Mondta: „Azon éltek, azon meghaltok, s abból hozattok elő[415]!"

يَا بَنِي آدَمَ قَدْ أَنزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاسًا يُوَارِي سَوْءَاتِكُمْ وَرِيشًا وَلِبَاسُ التَّقْوَى ذَلِكَ خَيْرٌ ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللّهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿٢٦﴾

26. O ye Children of Adam! We have bestowed raiment upon you to cover your shame, as well as to be an adornment to you. But the raiment of righteousness, - that is the best. Such are among the Signs of Allah, that they may receive admonition[416]!

---

[415] This whole passage about Adam with the passage in 2:30-39, and with other passages in subsequent Surahs. In places the words are precisely the same, and yet the whole argument is different. In each case it exactly fits the context. In Surah 2, the argument was about the origin of man. Here the argument is a prelude to his history on earth, and so it continues logically in the next section to address the Children of Adam, and goes on afterwards with the story of the various prophets that came to guide mankind. Truth is one, but its apt presentment in words shows a different facet in different contexts.

A 2:30-39-ben elkezdődött az Ádám jelenet, itt folytatódott és a későbbi Szúrákban visszatér. A Korán újabb csodája, hogy mindenhol ugyanazokat a szavakat használja, de a jelentés más és más. Minden alkalommal tökéletesen illeszkedik az érvanyag a tartalomhoz. A második Szúrában az ember teremtéséről volt szó. Itt az ember földi léte előtti történetét olvashattuk, ami logikusan felvezeti a következő Szúrák mondanivalóját Ádám gyermekeiről. Azok pedig becsatlakoznak az emberekhez elküldött Próféták sorsába. Az Igazság Egy, de a szóhasználattal, szövegkörnyezettel, változik az Egy igazság megközelítése.

[416] Spiritually, Allah created man "bare and alone" (6:94): the soul in its naked purity and beauty knew no shame because it knew no guilt: after it was touched by guilt and soiled by evil, its thoughts and deeds became its clothing and adornments, good or bad, honest or meretricious, according to the inner motives, which gave them color. So, in the case of the body: it is pure and beautiful, as long as it is not defiled by misuse: its clothing and ornaments may be good or meretricious, according to the motives in the mind and character: if good, they are the symbols of purity and beauty: but the best clothing and ornament we could have comes from righteousness, which covers the nakedness of sin, and adorns us with virtues.

Allah az embert „meztelenül és magányosan" (6:94) teremtette. A lélek, a maga meztelen tisztaságában és szépségében nem szégyelli magát, mert nem ismeri a bűnt. Csak azt követően költözik a gondolkodásba az öltözék és ékesség, miután az értelmet megérintette a bűn és a gonosz rontó ereje. A bűn felismerése váltja ki elfedésének szükségét. Az öltözék is saját belső értékítéletünkből változhat, hiszen karakterünk elhatározásán múlik, mivel fedjük magunkat. Minden ruhadarabunk ránk vall, szimbolizálják jellemünket, jó és rossz tulajdonságainkat, erényünket vagy hivalkodásunkat. A legjobb öltözék és dísz, nem ruhadarab, hanem a jócselekedet, ami elfedi a lelki mezítelenséget és valós erényt mutat.

26. Ó, Ádám gyermekei! Lebocsátottuk nektek az öltözéket, hogy elfedje szégyenkezéseteket, s hogy ékesség legyen. De az őrizkedés öltözéke, az jobb. Ezek Allah Áyái, hátha tán magukba szállnak[416].

يَا بَنِي آدَمَ لاَ يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكُم مِّنَ الْجَنَّةِ يَنزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوْءَاتِهِمَا إِنَّهُ يَرَاكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لاَ تَرَوْنَهُمْ إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاء لِلَّذِينَ لاَ يُؤْمِنُونَ ﴿٢٧﴾

27. O ye Children of Adam! Let not Satan seduce you, in the same manner as He got your parents out of the Garden, stripping them of their raiment, to expose their shame: for he and his tribe watch you from a position where ye cannot see them: We made the evil ones friends (only) to those without faith.

27. Ó, Ádám gyermekei! Ne kísértsen meg titeket a Sátán, mint ahogy távozásra késztette ősszüleiteket az Égi Kertből. Letépte róluk öltözéküket, hogy ráébressze őket szégyenükre. Ő és a saját fajtája látnak titeket onnan, ahonnan ti nem láthatjátok őket. Mi megtettük a Sátánokat oltalmazókul azoknak, akik nem hisznek.

وَإِذَا فَعَلُواْ فَاحِشَةً قَالُواْ وَجَدْنَا عَلَيْهَا آبَاءنَا وَاللّهُ أَمَرَنَا بِهَا قُلْ إِنَّ اللّهَ لاَ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاء أَتَقُولُونَ عَلَى اللّهِ مَا لاَ تَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾

28. When they do aught that is shameful, they say: "We found our fathers doing so"; and "(Allah) commanded us thus": Say: "Nay, Allah never commands what is shameful: do ye say of Allah what ye know not?"

28. Amikor becstelenséget tesznek, mondják: „Ezen találtuk atyáinkat, és Allah is ezt parancsolta." Mondd: „Mert bizony, Allah nem parancsol becstelenséget. Olyat mondotok-e Allahra, amit nem tudtok?

قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ وَأَقِيمُواْ وُجُوهَكُمْ عِندَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ كَمَا بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ ﴿٢٩﴾

29. Say: "My Lord hath commanded justice; and that ye set your whole selves (to Him) at every time and place of prayer, and call upon Him, making your devotion sincere as in His sight: such as He created you in the beginning, so shall ye return[417]."

29. Mondd: „Uram megparancsolta az Igazságosságot, s hogy álljatok fel, szembenézve (Vele) minden imahelyen, fohászkodjatok Hozzá, elhivatottá téve magatokat Előtte a vallás iránt. Ahogy elindított titeket, úgy tértek meg[417].

[417] Our devotion should be sincere, not as in other men's sight, but by presenting our whole selves, heart and soul, to Allah. Even so, it may not be enough; for the sight of our heart and soul may be faulty. We should call upon Allah to give us the light, by which our sincerity may commend itself to Him as true sincerity "as in His sight"

Kiállásunknak, eltökéltségünknek komolynak kell lennie. Nem más ember szemében kell látszanunk, hanem Allahnak. De még sok esetben ez sem elég. Szívünk és lelkünk lehet, hogy hibásnak ítél minket. Ekkor Allahot kell kérnünk, hogy adjon világosságot. Ezzel kifelé mutatott komolyságunk valós tartalommal telítődik és nem csak a külvilág számára, hanem Felé is komolyak leszünk.

فَرِيقًا هَدَى وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلاَلَةُ إِنَّهُمُ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاء مِن دُونِ اللّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُّهْتَدُونَ ﴿٣٠﴾

30. Some He hath guided: Others have (by their choice) deserved the loss of their way; in that they took the evil ones, in preference to Allah, for their friends and protectors, and think that they receive guidance.

30. Néhányat Ő vezet, de néhány kiérdemli az eltévedést, mert a Sátánokat vették oltalmazókul Allahon kívül és azt tartották magukról, hogy jó úton vannak vezetve.

يَا بَنِي آدَمَ خُذُواْ زِينَتَكُمْ عِندَ كُلِّ مَسْجِدٍ وكُلُواْ وَاشْرَبُواْ وَلاَ تُسْرِفُواْ إِنَّهُ لاَ يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿٣١﴾

31. O Children of Adam! wear your beautiful apparel at every time and place of prayer: eat and drink: But waste not by excess, for Allah loveth not the wasters.

31. Ó, Ádám gyermekei! Vegyétek magatokra ékességeiteket minden imahelyen, egyetek, igyatok, és ne pazaroljatok. Ő nem szereti a pazarlókat.

قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللّهِ الَّتِيَ أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالْطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُواْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٣٢﴾

32. Say: Who hath forbidden the beautiful (gifts) of Allah, which He hath produced for His servants, and the things, clean and pure, (which He hath provided) for sustenance? Say: They are, in the life of this world, for those who believe, (and) purely for them on the Day of Judgment. Thus do We explain the signs in detail for those who understand[418].

32. Mondd: „Ki tiltotta meg Allah ékességeit, mit szolgálóinak hozott elő, s az üdvös gondviselést? Mondd: „Ezek, azokat illetik az Evilágon, akik hisznek, (és) eltökéltek a Feltámadás Napjában." Ekképpen részletezzük az Áyákat azoknak, kik tudnak[418].

[418]Asceticism often means the negation of art and beauty; it has no necessary sanctity attached to it. The beautiful and good things of life are really meant for, and should be the privilege of those with faith in Allah. Our Faith in Allah's wisdom is unshaken and we know that among the attractions there are a lot of deceptions which have to be rejected but there are some which can be considered as rewards. Among the two categories is the man who has faith and takes decision.

Aszketizmus alatt gyakran a művészet és szépség nélkülözése értendő. Ez fölösleges és értelmetlen megtartóztatás, ami nem tükrözi Allah akaratát. A szép és jó dolgok hozzá tartoznak az élethez, melyek Allah kiváltságaiba illeszthetők. Hitünk Allah bölcsességében töretlen és tudjuk, hogy a vonzások között rengeteg a csábítás, aminek kihívását el kell vetni és van olyan is, ami jár. A kettő között van maga az ember a hittel, aki dönt.

قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَالإِثْمَ وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَأَن تُشْرِكُواْ بِاللّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَأَن تَقُولُواْ عَلَى اللّهِ مَا لاَ تَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾

33. Say: the things that my Lord hath indeed forbidden are: shameful deeds, whether open or secret; sins and trespasses against truth or reason; assigning of partners to Allah, for which He hath given no authority; and saying things about Allah of which ye have no knowledge.

33. Mondd: „Uram megtiltotta a ledérséget, annak látszatát és valóját, a vétkeket, az igaztalan túlkapást. (Megtiltotta), hogy társat állítsatok Allahnak, minek nem rendeltetett hatalom, s hogy azt mondjátok Allahról, amit nem tudtok."

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ فَإِذَا جَاء أَجَلُهُمْ لاَ يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلاَ يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٣٤﴾

34. To every people is a term appointed: when their term is reached, not an hour can they cause delay, nor (an hour) can they advance (it in anticipation).

34. Minden népnek kijelölt ideje van. Amikor eljön idejük, egy órát sem késlekedhetnek, s nem is siettethetik.

يَا بَنِي آدَمَ إِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي فَمَنِ اتَّقَى وَأَصْلَحَ فَلاَ خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلاَ هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٥﴾

35. O ye Children of Adam! whenever there come to you apostles from amongst you, rehearsing My signs unto you, - those who are righteous and mend (their lives),- on them shall be no fear nor shall they grieve.

35. Ó, Ádám gyermekei! Eljönnek hozzátok a Próféták közületek, hogy elbeszéljék nektek az Én Áyáimat. Aki őrizkedik és jócselekedetű, nem kell féliük és nem kell bánkódniuk.

وَالَّذِينَ كَذَّبُواْ بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُواْ عَنْهَا أُوْلَـئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٣٦﴾

36. But those who reject Our signs and treat them with arrogance, - they are companions of the Fire, to dwell therein (for ever).

36. De akik meghazudtolják Áyáinkat, s gőggel fordulnak felé, ezek ők, a Pokol gazdái, amiben ők mindörökkön lesznek.

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ أُوْلَـئِكَ يَنَالُهُمْ نَصِيبُهُم مِّنَ الْكِتَابِ حَتَّى إِذَا جَاءتْهُمْ رُسُلُنَا يَتَوَفَّوْنَهُمْ قَالُواْ أَيْنَ مَا كُنتُمْ تَدْعُونَ مِن دُونِ اللّهِ قَالُواْ ضَلُّواْ عَنَّا وَشَهِدُواْ عَلَى أَنفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُواْ كَافِرِينَ ﴿٣٧﴾

37. Who is more unjust than one who invents a lie against Allah or rejects His Signs? For such, their portion appointed must reach them from the Book (of decrees): until, when our messengers (of death) arrive and take their souls, they say: "Where are the things that ye used to invoke besides Allah." They will reply, "They have left us in the lurch," And they will bear witness against themselves, that they had rejected Allah.

37. Ki bűnösebb annál, mint aki kieszeli Allahra a hazug szót, vagy meghazudtolja Áyáit? Ezek maguk ellen hívják részüket a Könyvből. Mígnem eljönnek küldötteink (Angyalaink), hogy lelküket magukhoz vegyék, mondják: „Hol vannak azok, amikhez fohászkodtatok Allahon kívül?" Mondják: „Letérítettek minket" és maguk ellen tesznek vallomást, mert tagadók voltak.

قَالَ ادْخُلُواْ فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِكُم مِّنَ الْجِنِّ وَالإِنسِ فِي النَّارِ كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَّعَنَتْ أُخْتَهَا حَتَّى إِذَا ادَّارَكُواْ فِيهَا جَمِيعًا قَالَتْ أُخْرَاهُمْ لأُولاَهُمْ رَبَّنَا هَؤُلاء أَضَلُّونَا فَآتِهِمْ عَذَابًا ضِعْفًا مِّنَ النَّارِ قَالَ لِكُلٍّ ضِعْفٌ وَلَكِن لاَّ تَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾

38. He will say: "Enter ye in the company of the peoples who passed away before you - men and jinns, - into the Fire." Every time a new people enters, it curses its sister-people (that went before), until they follow each other, all into the Fire. Saith the last about the first: "Our Lord! it is these that misled us: so give them a double penalty in the Fire." He will say: "Doubled for all": but this ye do not understand[419].

38. Mondja: „Térjetek be a Pokolba, az emberek és Dzsinnek népei közé, akik előttetek múltak el." Ahányszor egy csapat betér, elátkozza nővérét (sajátjait), míg egymás nyomába nem érnek. Mondják utójuk eleiknek: „Urunk! Ezek eltérítettek minket, duplán bocsásd rájuk a Pokol kínját!" Mondja: „Mindenkinek dupla jár!" De ők ezt nem tudják[419].

وَقَالَتْ أُولاَهُمْ لأُخْرَاهُمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْنَا مِن فَضْلٍ فَذُوقُواْ الْعَذَابَ بِمَا كُنتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٣٩﴾

39. Then the first will say to the last: "See then! No advantage have ye over us; so taste ye of the penalty for all that ye did!"

39. Eleik mondják utóiknak: „Nincs felettünk kiváltságotok, hát ízleljétek meg a büntetést azáltal, mit elnyertetek."

---

[419] The earlier generations committed a double crime: - their own sins, - the bad example they set for those that followed. We are responsible not only for our own misdeeds, but for those which our example and our teaching to our juniors may induce them to commit. Further, the later generations have to answer for two things: - their own sins, and - their failure to learn from the past, from the experiences of those who preceded them. They should have an advantage in this respect, being "in the foremost files of Time," but they did not learn. Thus, there was nothing to choose between the earlier and later generations in the matter of guilt. But how few people understand this! In 6:160, we were told that good was rewarded tenfold, but evil was punished according to its guilt, in perfect justice. This verse is in no way inconsistent with it. Two crimes must have a double penalty.

A korábbi generációk bűne kettős: 1. Saját bűnük. 2 Rossz példával jártak elöl. Ezért mi nem csak saját bűneink miatt vagyunk felelősek, hanem a példával is, amit az utánunk jövők számára mutatunk. Az utódok is két szempontból tehetők felelőssé: 1. Elkövetik-e elődeik bűnét? Ha elkövetik, akkor azért. 2. Továbbá azért, mert nem tanultak elődeik példáiból. Az előttünk lezajlódó történelem, nem egyszerű mesekönyv, hanem példák sora, amiből le kell vonnunk a következtetéseket a ma számára. Ha ugyanazokat a hibákat követjük el, mint elődeink, akkor nincs semmit a szemükre vetnünk és ugyanaz a büntetés jár ki nekünk, mint nekik. A 6:60-ban olvashattuk, hogy a jóért tízszeres viszonzás jár, a rosszért hasonló rossz, amit elkövettünk. Ez a vers nem ütközik az előző mondanivalójával. Itt nem dupla büntetésről, hanem két külön bűn elkövetéséről van szó, amiért két külön büntetés jár.

إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُواْ بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُواْ عَنْهَا لاَ تُفَتَّحُ لَهُمْ أَبْوَابُ السَّمَاء وَلاَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى يَلِجَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ ﴿٤٠﴾

40. To those who reject Our signs and treat them with arrogance, no opening will there be of the gates of heaven, nor will they enter the garden, until the camel can pass through the eye of the needle: Such is Our reward for those in sin.

40. Akik meghazudtolják Áyáinkat, gőggel kezelik azt, nem nyílnak meg számukra az Ég kapui és nem térnek be az Égi Kertbe, míg a teve át nem bújik a tű fokán. Ekképpen adunk viszonzást a bűnözőknek.

لَهُم مِّن جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِن فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٤١﴾

41. For them there is Hell, as a couch (below) and folds and folds of covering above: such is Our requital of those who do wrong.

41. Nekik a Pokol a nyugvóhely, fölöttük (is az) a takaró. Ekképpen büntetjük a bűnösöket.

وَالَّذِينَ آمَنُواْ وَعَمِلُواْ الصَّالِحَاتِ لاَ نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلاَّ وُسْعَهَا أُوْلَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٤٢﴾

42. But those who believe and work righteousness,- no burden do We place on any soul, but that which it can bear,- they will be Companions of the Garden, therein to dwell (for ever).

42. Kik hisznek és jókat cselekszenek, hát nem rójuk fel a léleknek, csak azt, mit elbír. Ezek ők, az Égi Kert gazdái, melyben ők mindörökkön örökké.

وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِم مِّنْ غِلٍّ تَجْرِي مِن تَحْتِهِمُ الأَنْهَارُ وَقَالُواْ الْحَمْدُ لِلّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلا أَنْ هَدَانَا اللّهُ لَقَدْ جَاءتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ وَنُودُواْ أَن تِلْكُمُ الْجَنَّةُ أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾

43. And We shall remove from their hearts any lurking sense of injury; - beneath them will be rivers flowing;- and they shall say: "Praise be to Allah, who hath guided us to this (felicity): never could we have found guidance, had it not been for the guidance of Allah. indeed it was the truth, that the apostles of our Lord brought unto us." And they shall hear the cry: "Behold! the garden before you! Ye have been made its inheritors, for your deeds (of righteousness)[420]."

[420] A man who may have suffered or been disappointed may have a lurking sense of injury it the back of his mind, which may spoil his enjoyment on account of past memory intruding in the midst of felicity. In such cases memory itself is pain. Even sorrow is intensified by memory. But that is in this our imperfect life. In the perfect felicity of the righteous, all such feelings will be blotted out. No "heartaches" then and no memories of them! The clouds of the past will have dissolved in glorious light, and no past happiness will be comparable with the perfect happiness which will have then been attained. Nor will any sense of envy or shortcoming be possible in that perfect bliss.

Aki szenvedett, csalódott, tudata alatt sérülést, bántódást hordoz, ami megrontja életének élvezetes perceit. Ebben az esetben az emlékezés fájdalommal jár. Az emlékezés a bánatot is felerősítheti. Ha az életben terheket

43. Kitépjük a keblükbe szorult bántalmat. Alattuk folyók futnak, s mondják: „Dicsőség legyen Allahnak, Aki ide vezetett minket! Nem találtunk volna ide, ha nem Allah vezetett volna minket!" Eljöttek Urunktól a Próféták az Igazzal. Szólították őket, hogy ez itt az Égi Kert, amit ti örököltetek meg azért, mit tettetek[420].

وَنَادَى أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابَ النَّارِ أَن قَدْ وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدتُّم مَّا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا قَالُواْ نَعَمْ فَأَذَّنَ مُؤَذِّنٌ بَيْنَهُمْ أَن لَّعْنَةُ اللّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿٤٤﴾

44. The Companions of the Garden will call out to the Companions of the Fire: "We have indeed found the promises of our Lord to us true: Have you also found Your Lord's promises true?" They shall say, "Yes"; but a crier shall proclaim between them: "The curse of Allah is on the wrong-doers;-

44. Az Égi Kert követői szólítják a Pokol követőit: „Azt találtuk, amit Urunk ígért nekünk, valóban. Ti is azt találtátok-e, amit Uratok ígért, valóban?" Mondták: „Igen. Majd felkiált egy kikiáltó közülük: mert bizony, Allah átka a bűnösökre!"

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُم بِالآخِرَةِ كَافِرُونَ ﴿٤٥﴾

45. "Those who would hinder (men) from the path of Allah and would seek in it something crooked: they were those who denied the Hereafter."

45. Azok, kik akadályoznak Allah útján és tekervényessé kívánják azt tenni, ők a Túlvilágon hitetlenek.

وَبَيْنَهُمَا حِجَابٌ وَعَلَى الأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلاًّ بِسِيمَاهُمْ وَنَادَوْاْ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَن سَلاَمٌ عَلَيْكُمْ لَمْ يَدْخُلُوهَا وَهُمْ يَطْمَعُونَ ﴿٤٦﴾

46. Between them shall be a veil, and on the heights will be men who would know every one by his marks: they will call out to the Companions of the Garden, "peace on you": they will not have entered, but they will have an assurance (thereof)[421].

---

hordunk, akkor azt a tudat cipeli. Egy jótét, tiszta életvezetés mellett, még ha vannak is terhek, azok eloszlanak, ködbe vesznek. Nincs szívfájdalom és depressziót hozó emlék. A múlt felhői dicsőséges fényben oldódnak fel és a múlt örömeit felülírja a tökéletes öröm, amit nem lehet az előzőekkel összehasonlítani. Nem törheti meg ezt a boldogságot irigység vagy balszerencse.

[421] This is a difficult passage, and Commentators have interpreted it in different ways. Three distinct schools of thought may be discerned in the interpretation. 1. One school think that the men on the Heights are angels, or such men of exalted spiritual dignity (e.g., the great prophets), as will be able to know the souls at sight as regards their real worth: the Heights will be their exalted stations, from which they will welcome the righteous with a salutation of peace, even before the righteous have entered heaven; the salutation of peace being itself an assurance of salvation to those whom they salute. 2. Another school of thought thinks that the men on the Heights are such souls as are not decidedly on the side of merit or decidedly on the side of sin, but evenly balanced on a partition between heaven and hell. Their case is yet to be decided, but their salutation to the righteous is a wistful salutation, because they hope for Allah's Mercy. 3. The third line of interpretation, with which I agree, is close to the first, with this exception, that the partition and the Heights are figurative. The higher souls will rejoice at the approaching salvation of the righteous.

A magyarázók különböző módon kommentálják ezt a verset. 1. Az egyik iskola szerint a Magaslatokon levő emberek, Angyalok, vagy emelkedett spiritualitással megáldott emberek, mint pl. Próféták, akik felismerik a

46. Kettejük közt ott lesz a lepel. A Magaslatokon emberek lesznek, kik mindenkit felismernek jegyeikről. Az Égi Kert követőit szólítják: „Béke veletek!" Nem térnek be oda, de nagyon vágyják[421].

وَإِذَا صُرِفَتْ أَبْصَارُهُمْ تِلْقَاء أَصْحَابِ النَّارِ قَالُواْ رَبَّنَا لاَ تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٤٧﴾

47. When their eyes shall be turned towards the Companions of the Fire, they will say: "Our Lord! send us not to the company of the wrong-doers."

47. Mikor tekintetüket a Pokol követői felé fordítják, mondják: Urunk! Ne tégy minket együvé a bűnösök népével!"

وَنَادَى أَصْحَابُ الأَعْرَافِ رِجَالاً يَعْرِفُونَهُمْ بِسِيمَاهُمْ قَالُواْ مَا أَغْنَى عَنكُمْ جَمْعُكُمْ وَمَا كُنتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٤٨﴾

48. The men on the heights will call to certain men whom they will know from their marks, saying: "Of what profit to you were your hoards and your arrogant ways?

48. A Magaslatok gazdái szólítják az embereket, akiket jegyeikről felismernek, mondják: „Miben segített titeket az, amit felhalmoztatok, és hogy gőgösködtetek?"

أَهَؤُلاء الَّذِينَ أَقْسَمْتُمْ لاَ يَنَالُهُمُ اللّهُ بِرَحْمَةٍ ادْخُلُواْ الْجَنَّةَ لاَ خَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَلاَ أَنتُمْ تَحْزَنُونَ ﴿٤٩﴾

49. "Behold! are these not the men whom you swore that Allah with His Mercy would never bless? Enter ye the Garden: no fear shall be on you, nor shall ye grieve."

49. „Ezek nem azok tán, kikre (úgy) esküdtetek, hogy ne érdemeljék ki Allah kegyelmét?" Térjetek be az Égi Kertbe, ne legyen rajtatok félelem, s ne is bánkódjatok.

وَنَادَى أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ أَفِيضُواْ عَلَيْنَا مِنَ الْمَاء أَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّهُ قَالُواْ إِنَّ اللّهَ حَرَّمَهُمَا عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٥٠﴾

50. The Companions of the Fire will call to the Companions of the Garden: "Pour down to us water or anything that Allah doth provide for your sustenance." They will say: "Both these things hath Allah forbidden to those who rejected Him."

50. Szólítják a Pokol követői az Égi Kert követőit: „Öntsetek ránk vizet, vagy mit Allah adott nektek a gondviselésből." Mondják: „Allah megtiltotta azt a hitetleneknek."-

---

lelkeket azok jegyeiről, értékeiről. A Magaslatok lesznek az ő dicső helyeik, ahonnan békeüdvözléssel köszönthetik a jótét embereket, még mielőtt azok a Mennyországba beérkeznének. A köszöntés maga is biztosítéka üdvözülésüknek. 2. Egy másik iskola szerint a Magaslatok emberei nem egyértelműen sorolhatók az érdemek, vagy bűnök oldalára. Ők a mérleg nyelve, a Mennyország és a Pokol között. A jóravalók felé intézett köszöntésük csupán reményt sugall számukra az üdvözüléshez, Allah kegyelmének elnyeréséhez. 3. A harmadik elmélet, amellyel én is egyetértek, az elsőhöz áll közel, azzal a különbséggel, hogy az emberek szétosztása és a Magaslatok jelképes. A magasabb lelkületűek örvendeznek a jóravalók üdvözülésének.

الَّذِينَ اتَّخَذُواْ دِينَهُمْ لَهْوًا وَلَعِبًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ نَنسَاهُمْ كَمَا نَسُواْ لِقَاء يَوْمِهِمْ هَذَا وَمَا كَانُواْ بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ﴿٥١﴾

51. "Such as took their religion to be mere amusement and play, and were deceived by the life of the world." That day shall We forget them as they forgot the meeting of this day of theirs, and as they were wont to reject Our signs.

51. „Akik vallásukat nevetség és játék tárgyává tették, s elcsábította őket az Evilági élet." A Napon elfelejtjük őket, ahogy ők is elfelejtették e Napjuk találkozóját és megtagadták Áyáinkat.

وَلَقَدْ جِئْنَاهُم بِكِتَابٍ فَصَّلْنَاهُ عَلَى عِلْمٍ هُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾

52. For We had certainly sent unto them a Book, based on knowledge, which We explained in detail,- a guide and a mercy to all who believe.

52. Elküldtük hozzájuk a Könyvet, mit tudással értelmeztünk. Útmutatás és Kegyelem a hívők népének.

هَلْ يَنظُرُونَ إِلاَّ تَأْوِيلَهُ يَوْمَ يَأْتِي تَأْوِيلُهُ يَقُولُ الَّذِينَ نَسُوهُ مِن قَبْلُ قَدْ جَاءتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ فَهَل لَّنَا مِن شُفَعَاء فَيَشْفَعُواْ لَنَا أَوْ نُرَدُّ فَنَعْمَلَ غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ قَدْ خَسِرُواْ أَنفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُواْ يَفْتَرُونَ ﴿٥٣﴾

53. Do they just wait for the final fulfilment of the event? On the day the event is finally fulfilled, those who disregarded it before will say: "The apostles of our Lord did indeed bring true (tidings). Have we no intercessors now to intercede on our behalf? Or could we be sent back? then should we behave differently from our behaviour in the past." In fact they will have lost their souls, and the things they invented will leave them in the lurch.

53. Másra várnak-e, mint annak beteljesülésére? A Napon eljön a beteljesülés! Azok, kik megfeledkeztek erről azelőtt, mondják: „Eljöttek a Próféták Urunktól az Igazzal. Vannak-e nekünk közbenjáróink, akik közbenjárnak érdekünkben? Vagy vissza tudnának küldeni? Akkor másképp cselekednénk, mint ahogy cselekedtünk." Elveszejtették önmagukat és letérítette őket az, mit kieszeltek.

إِنَّ رَبَّكُمُ اللهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ يُغْشِي اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ أَلاَ لَهُ الْخَلْقُ وَالأَمْرُ تَبَارَكَ اللهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٥٤﴾

54. Your Guardian-Lord is Allah, Who created the heavens and the earth in six days, and is firmly established on the throne (of authority): He draweth the night as a veil o'er the day, each seeking the other in rapid succession: He created the sun, the moon,

and the stars, (all) governed by laws under His command. Is it not His to create and to govern? Blessed be Allah, the Cherisher and Sustainer of the worlds[422]!

54. Uratok az, Ki megteremtette az Egeket és a Földet hat nap alatt, majd elhelyezkedett a Trónon. Az Éj ráborítja leplét a Nappalra, azok egymást váltakozásra késztetik. Az Ő parancsának alárendeltjei a Nap, a Hold és a Csillagok. Csak Övé a Teremtés és a parancsolás. Legyen Dicső Allah, a Világok Ura[422].

ادْعُواْ رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ لاَ يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿٥٥﴾

55. Call on your Lord with humility and in private: for Allah loveth not those who trespass beyond bounds.

55. Fohászkodjatok Uratokhoz alázattal és rejtve. Ő nem szereti a törvénysértőket.

وَلاَ تُفْسِدُواْ فِي الأَرْضِ بَعْدَ إِصْلاَحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا إِنَّ رَحْمَتَ اللّهِ قَرِيبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٦﴾

56. Do no mischief on the earth, after it hath been set in order, but call on Him with fear and longing (in your hearts): for the Mercy of Allah is (always) near to those who do good[423].

56. Ne rontsatok a Földön annak rendbetétele után. Fohászkodjatok Hozzá félve, vágyakozva. Mert bizony, Allah kegyelme közel van a jótét lelkeknek[423].

وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ حَتَّى إِذَا أَقَلَّتْ سَحَابًا ثِقَالاً سُقْنَاهُ لِبَلَدٍ مَّيِّتٍ فَأَنزَلْنَا بِهِ الْمَاء فَأَخْرَجْنَا بِهِ مِن كُلِّ الثَّمَرَاتِ كَذَلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتَى لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٥٧﴾

---

[422] A sublime verse, comparable to the Throne Verse 2:255. The Creation in six Days is of course metaphorical. In 45:14, "the Days of Allah" refer not so much to time as to the growth in us of a spiritual sense, a sense of sin and a sense of Allah's Mercy. In 22:47, we are told that a Day in the sight of Allah is like a thousand years of our reckoning, and in 70:4, the comparison is with 50,000 of our years. In the history of our material earth, we may reckon six great epochs of evolution. The significance of the figure six will be discussed in connection with 41:9:12, where the, matter is referred to in more detail.

A Trónvershez (2:255) hasonlóan alapvető aya. A Teremtés hat napja metafora. A 45:4-ben „Allah Napjai” nem az idővel, hanem spirituális lényünk fejlődésével foglalkozik. A 22:47-ben pedig azt olvashatjuk, hogy egy nap Allahnál annyi, mint ezer év a mi számításunk szerint. A 70:4-ben pedig egy nap Allahnál ötvenezer év. Az anyagi világ evolúciója mai ismereteink szerint is hat szakaszban zajlódott le. A hatos szám jelentőségét a 41:9-12-ben ismertetjük részletesebben.

[423] “Do no mischief on the earth, after it hath been set in order”, or don’t spoil it. This sentence can be the logo of any organization dealing with environmental protection. It says that Allah has set everything in order by His Creation. So please don’t spoil it. We have to discover His Creation in order to use it properly.

„Ne rontsatok a Földön, annak rendbetétele után”. Ez a mondat akár egy környezetvédelemmel foglalkozó szervezet logója is lehetne. Allah mindent rendbe tett a Teremtéssel. Ezért ne tegyük azt tönkre. Fel kell fedeznünk az Ő Teremtését, hogy mindent rendeltetésszerűen tudjunk használni.

57. It is He Who sendeth the winds like heralds of glad tidings, going before His mercy: when they have carried the heavy-laden clouds, We drive them to a land that is dead, make rain to descend thereon, and produce every kind of harvest therewith: thus shall We raise up the dead: perchance ye may remember[424].

57. Ő az, Ki elküldi a szellőket, akár az örömhír hordozóit az Ő kegyelme előtt. Amikor az súlyos felhőkbe kap, elvezetjük azt a halott településhez, majd lebocsátunk abból vizet, előhozva általa minden gyümölcsöt. Ekképpen támasztjuk fel a halottat, hátha tán emlékeztek[424].

وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرُجُ نَبَاتُهُ بِإِذْنِ رَبِّهِ وَالَّذِي خَبُثَ لاَ يَخْرُجُ إِلاَّ نَكِدًا كَذَلِكَ نُصَرِّفُ الآيَاتِ لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ ﴿٥٨﴾

58. From the land that is clean and good, by the will of its Cherisher, springs up produce, (rich) after its kind: but from the land that is bad, springs up nothing but that which is niggardly: thus do we explain the signs by various (symbols) to those who are grateful.

58. A jó településnek növényei Allah engedelmével (gazdagon) teremnek. A rossz nem terem mást, mint silányt. Ekképpen értelmezzük az Áyákat a hálásak népének.

لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُواْ اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ إِنِّيَ أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٥٩﴾

59. We sent Noah to his people. He said: "O my people! worship Allah. ye have no other god but Him. I fear for you the punishment of a dreadful day[425]!

---

[424] The Parable is complete in its triple significance. 1. In the physical world the winds go like heralds of glad tidings; they are the advance guard, behind which is coming the great army of winds driving heavily laden clouds before it; the wise Providence of Allah is their General, who directs them towards a parched land, on which the clouds deliver their gladdening showers of mercy, which convert the dead land into a living, fertile, and beautiful land bearing a rich harvest. 2. In the spiritual world, the winds are the great motive forces in the mind of man, or in the world around him, that bring the clouds or instruments of Allah's Mercy, which descend and fertilize souls hitherto spiritually dead. 3. If we can see or experience such things in our life here below, can we doubt the resurrection?

A példabeszéd három megközelítést jelöl. 1. A fizikai valóban a szellők úgy fújnak, mintha örömhírt hordoznák. Ők az előőrs, ami után a szelek erős hada következik, melyek súlyos felhőket tolnak maguk előtt. Tábornokuk, a Bölcs Allah, Ki a kietlen föld fölé vezérli azokat, ahol a felhők életet adó kegyet, esőt permeteznek a tájra. A halott fölből így lesz termékeny, élő és életet adó táj. 2. A spirituális világban a szellők az értelem legerősebb motiváló tényezői, melyek Allah kegyének eszközeit elérhetővé teszik. Ezzel válhat a lélek, annak halála után újból élővé, termékennyé. 3. Ha mindez a mi szemünk előtt lezajlódik saját életünkben, akkor, hogy lehet kétségünk a feltámadás felől?

[425] The story of Noah in greater detail will be found in 11:25-48. Here the scheme is to tell briefly the stories of some of the Prophets between Noah and Moses, and lead up thus to a lesson for the contemporaries of the Prophet Muhammad himself. When Noah attacked the wickedness of his generation, he was laughed at for a madman, for he mentioned the Great Day to come in the Hereafter. Allah's retribution came soon afterwards- the great Flood, in which his unbelieving people were drowned, but he and those who believed in him and came, into the Ark were saved.

Noé részletes története a 11:25-48-ban következik. Itt egy rövid felvezetést találunk, mely a Prófétákat ismerteti Noé és Mózes között. Ez majd a későbbiekben elvezet Mohammedhez (béke reá) is. Amikor Noé saját népét

59. Elküldtük Noét az ő népéhez, s mondta: „Ó nép! Imádkozzatok Allahhoz. Nincs nektek más Isten Rajta kívül. Féltelek titeket a hatalmas Nap szenvedésétől[425].

قَالَ الْمَلأُ مِن قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرَاكَ فِي ضَلاَلٍ مُّبِينٍ ﴿٦٠﴾

60. The leaders of his people said: "Ah! we see thee evidently wandering (in mind)."

60. Népének főnökei mondták: „Mi téged nyilvánvaló eltévelyedésben látunk.”

قَالَ يَا قَوْمِ لَيْسَ بِي ضَلاَلَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦١﴾

61. He said: "O my people! No wandering is there in my (mind): on the contrary I am an apostle from the Lord and Cherisher of the worlds!

61. Mondta: „Ó nép! Nem tévedtem el, hanem a Világok Urának Prófétája vagyok!”

أُبَلِّغُكُمْ رِسَالاَتِ رَبِّي وَأَنصَحُ لَكُمْ وَأَعْلَمُ مِنَ اللهِ مَا لاَ تَعْلَمُونَ ﴿٦٢﴾

62. "I but fulfil towards you the duties of my Lord's mission: Sincere is my advice to you, and I know from Allah something that ye know not.

62. „Továbbítom nektek Uram Üzenetét. Tanácsot adni vagyok nektek és tudom Allahtól azt, amit ti nem tudtok.”

أَوَعَجِبْتُمْ أَن جَاءكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَلَى رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُواْ وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٦٣﴾

63. "Do ye wonder that there hath come to you a message from your Lord, through a man of your own people, to warn you, - so that ye may fear Allah and haply receive His Mercy?"

63. „Csodálkoztok-e, hogy Emlékeztető jött el Uratoktól egy embernek közületek, hogy figyelmeztessen titeket az őrizkedésre, hátha tán kegyelmet nyertek?”

فَكَذَّبُوهُ فَأَنجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ وَأَغْرَقْنَا الَّذِينَ كَذَّبُواْ بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُواْ قَوْماً عَمِينَ ﴿٦٤﴾

64. But they rejected him, and We delivered him, and those with him, in the Ark: but We overwhelmed in the flood those who rejected Our signs. They were indeed a blind people!

64. De meghazudtolták őt. Megmenekítettük őt és azokat, akik vele voltak a Bárkán. Vízbe fojtottuk azokat, kik meghazudtolták Áyáinkat. Ők vak nép voltak!

وَإِلَى عَادٍ أَخَاهُمْ هُوداً قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُواْ اللهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ أَفَلاَ تَتَّقُونَ ﴿٦٥﴾

---

kérdőre vonta gonoszságaik miatt, kinevették és félkegyelműnek tartották. Megjövendölte számukra a Nagy Napot a Túlvilágon. Allah ezután elégtételt vett, özönvizet zúdítva a világra, amiben a hitetlenek megfulladtak, de Noé és azok, akik vele voltak a Bárkában, megmenekültek.

65. To the 'Ad people, (We sent) Hud, one of their (own) brethren: He said: O my people! worship Allah. ye have no other god but Him will ye not fear ((Allah))[426]?"

65. (Elküldtük) Aádhoz fivérét, Hudot. Mondta: „Ó nép! Imádkozzatok Allahhoz, nincs nektek más Isten Rajta kívül, hát nem őrizkedtek[426]?"

قَالَ الْمَلأُ الَّذِينَ كَفَرُواْ مِن قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرَاكَ فِي سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنَظُنُّكَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٦٦﴾

66. The leaders of the Unbelievers among his people said: "Ah! we see thou art an imbecile!" and "We think thou art a liar!"

66. Mondták a törzsfők, kik tagadtak népéből: „Úgy látjuk félkegyelműségben vagy és azt véljük, hogy a hazudozók közül (jöttél)."

قَالَ يَا قَوْمِ لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٧﴾

67. He said: "O my people! I am no imbecile, but (I am) an apostle from the Lord and Cherisher of the worlds!

67. Mondta: „Ó nép! Nincs bennem téboly, hanem Próféta vagyok a Világok Urától."

أُبَلِّغُكُمْ رِسَالاتِ رَبِّي وَأَنَاْ لَكُمْ نَاصِحٌ أَمِينٌ ﴿٦٨﴾

68. "I but fulfil towards you the duties of my Lord's mission: I am to you a sincere and trustworthy adviser.

68. „Továbbítom nektek Uram Üzenetét. Én a ti hű tanácsadótok vagyok."

أَوَعَجِبْتُمْ أَن جَاءكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَلَى رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَاذْكُرُواْ إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاء مِن بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ وَزَادَكُمْ فِي الْخَلْقِ بَسْطَةً فَاذْكُرُواْ آلاء اللّهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٦٩﴾

---

[426] The 'Ad people, with their prophet Hud, are mentioned in many places. See especially 26:123-140, and 46:21-26. Their story belongs to Arabian tradition. Their eponymous ancestor 'Ad was fourth in generation from Noah, having been a son of 'Aus, the son of Aram, the son of Sam, the son of Noah. They occupied a large tract of country in Southern Arabia, extending from Umman at the mouth of the Arabian Gulf to Hadhramaut and Yemen at the southern end of the Red Sea. The people were tall in stature and were great builders. Probably the long, winding tracts of sands (ahqaf) in their dominions (46:21) were irrigated with canals. They forsook the true God, and oppressed their people. A three years famine visited them, but yet they took no warning. At length a terrible blast of wind destroyed them and their land, but a remnant, known as the second 'Ad or the Thamud (see below) were saved, and afterwards suffered a similar fate for their sins. The tomb of the Prophet Hud (qabr Nabi Hud) is still traditionally shown in Hadhramaut, latitude 16 N, and longitude 49 1/2 E', about 90 miles north of Mukalla. There are ruins and inscriptions in the neighborhood.

Aád és Hud sok helyen kap említést. Pl. 26:123-140 és 46:21-26. Történetük az Arábiai hagyomány része. Névadó ősük Aád volt, aki Noétól számítva a negyedik generációban született Aus-tól, akinek atyja Aram, az ő atyja Sam, aki pedig Noé fia. Dél Arábia nagy részét belakták, a mai Ammántól, az Arab Öböltől, egészen Hadhramutig Jemenig, A Vörös tenger déli partvidékéig. Aád népe magas termetű volt. Híres építőmesterek voltak. Valószínű, hogy a hosszú széldűnéket csatornákkal öntözték (Ahqaf) az ő fennhatóságuk alatt (46:21). Elhagyták az Igaz Istent és elnyomták embereiket. Három évig tartó éhínség tört rájuk, de ezt semmibe vették. Majd hatalmas szélvihar pusztította el nagy részüket. Akik megmaradtak, második Aád, vagy Thamud (nemsokára következik) nemzedékéhez tartoztak. Ők ugyancsak megszenvedtek bűneikért. Hud Próféta sírja ma is megtalálható Hadhramutban (szélesség 16 N, hosszúság 49 ½ E) kb. 130 km-re Mukallától. Ezen a környéken számos felirat és rom tanúskodik róluk.

69. "Do ye wonder that there hath come to you a message from your Lord through a man of your own people, to warn you? call in remembrance that He made you inheritors after the people of Noah, and gave you a stature tall among the nations. Call in remembrance the benefits (ye have received) from Allah. that so ye may prosper."

69. „Csodálkoztok-e, hogy Emlékeztető jött el Uratoktól egy embernek közületek, hogy figyelmeztessen titeket? Emlékezzetek, hogy Ő megtett titeket helytartókká Noé után és magassá tette meg teremtéseteket. Emlékezzetek Allah bőkezűségére, hátha tán boldogultok!"

قَالُواْ أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ اللّهَ وَحْدَهُ وَنَذَرَ مَا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِن كُنتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٧٠﴾

70. They said: "Comest thou to us, that we may worship Allah alone, and give up the cult of our fathers? bring us what thou threatenest us with, if so be that thou tellest the truth!"

70. Mondták: „Azért jöttél-e hozzánk, hogy Allahhoz imádkozzunk Egyedül és felhagyjunk azzal, mit atyáink szolgáltak? Hozd el nekünk azt, mivel fenyegetsz minket, ha igazat szólsz!"

قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ رِجْسٌ وَغَضَبٌ أَتُجَادِلُونَنِي فِي أَسْمَاء سَمَّيْتُمُوهَا أَنتُمْ وَآبَآؤُكُم مَّا نَزَّلَ اللّهُ بِهَا مِن سُلْطَانٍ فَانتَظِرُواْ إِنِّي مَعَكُم مِّنَ الْمُنتَظِرِينَ ﴿٧١﴾

71. He said: "Punishment and wrath have already come upon you from your Lord: dispute ye with me over names which ye have devised - ye and your fathers,- without authority from Allah. then wait: I am amongst you, also waiting."

71. Mondta: „Rátok hull Uratoktól az iszonyat és düh. Talán azokkal a nevekkel érveltek velem, miket ti és atyáitok adtatok (a bálványoknak), miknek Allah nem bocsátott le hatalmat? Várjatok hát, én is veletek várok!"

فَأَنجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا وَقَطَعْنَا دَابِرَ الَّذِينَ كَذَّبُواْ بِآيَاتِنَا وَمَا كَانُواْ مُؤْمِنِينَ ﴿٧٢﴾

72. We saved him and those who adhered to him. By Our mercy, and We cut off the roots of those who rejected Our signs and did not believe.

72. Majd megmenekítettük őt és azokat, kik vele voltak a Mi kegyelmünk által. Elvágtuk gyökereit azoknak, kik meghazudtolták Áyáinkat és nem voltak hívők.

وَإِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُواْ اللّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ قَدْ جَاءتْكُم بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ هَذِهِ نَاقَةُ اللّهِ لَكُمْ آيَةً فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي أَرْضِ اللّهِ وَلاَ تَمَسُّوهَا بِسُوَءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٣﴾

73. To the Thamud people (We sent) Salih, one of their own brethren: He said: "O my people! worship Allah. ye have no other god but Him. Now hath come unto you a clear (Sign) from your Lord! This she-camel of Allah is a Sign unto you: So leave her

to graze in Allah's earth, and let her come to no harm, or ye shall be seized with a grievous punishment[427].

73. (Elküldtük) Thamudhoz fivérüket, Szalihot. Mondta: „Ó nép! Imádkozzatok Uratokhoz, nincs nektek más Isten Rajta kívül. Eljött hozzátok a bizonyság Uratoktól! Ez Allah tevetehene, bizonyság nektek. Hagyjátok azt (szabadon) legelni a Földön, ne ártsatok neki, különben Allah fájdalmas büntetéssel sújt le rátok[427]."

وَاذْكُرُواْ إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاء مِن بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّأَكُمْ فِي الأَرْضِ تَتَّخِذُونَ مِن سُهُولِهَا قُصُورًا وَتَنْحِتُونَ الْجِبَالَ بُيُوتًا فَاذْكُرُواْ آلاء اللّهِ وَلاَ تَعْثَوْا فِي الأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٧٤﴾

74. "And remember how He made you inheritors after the 'Ad people and gave you habitations in the land: ye build for yourselves palaces and castles in (open) plains, and care out homes in the mountains; so bring to remembrance the benefits (ye have received) from Allah, and refrain from evil and mischief on the earth."

---

[427] The Thamud people were the successors to the culture and civilization of the 'Ad people, for whom see 7:65 above. They were cousins to the 'Ad, apparently a younger branch of the same race. Their story also belongs to Arabian tradition, according to which their eponymous ancestor Thamud was a son of 'Abir (a brother of Aram), the son of Sam, the son of Noah. Their scat was in the north-west corner of Arabia (Arabia Petraea), between Madinah and Syria. It included both rocky country (hijr, 15:80), and the spacious fertile valley (Wadi). When the holy Prophet in the 9th year of the Hijrah led his expedition to Tabuk (about 400 miles north of Madinah) against the Roman forces, on a reported Roman invasion from Syria, he and his men came across the archaeological remains of the Thamud. The recently excavated rock city of Petra, near Maan, may go back to the Thamud, though its architecture has many features connecting it with Egyptian and Graeco-Roman culture overlaying what is called by European writers Nabataean Culture. Who were the Nabataeans? They were an old Arab tribe which played a considerable part in history after they came into conflict with Antigonus I in 312 B.C. Their capital was Petra, but they extended their territory right up to the Euphrates. In 85 B.C. they were lords of Damascus under their king Haritha (Aretas of Roman history). For some time, they were allies of the Roman Empire and held the Red Sea littoral. The Emperor Trajan reduced them and annexed their territory in A.D. 105. The Nabataeans succeeded the Thamud of Arabian tradition. The lbamijd are mentioned by name in an inscription of the Assyrian King Sargon, dated 715 B.C., as a people of Eastern and Central Arabia (Encyclopedia of Islam). See also Appendix VII to Surah 26. With the advance of material civilization, the Thamud people became godless and arrogant, and were destroyed by an earthquake. Their prophet and warner was Salih, and the crisis in their history is connected with the story of a wonderful she-camel.

Thamud nemzetsége lépett Aád örökébe, akikről a 7:65 vers tesz említést (lásd lábjegyzet ugyanott). Ők ugyanannak a törzsnek, Aád törzsének egy ágát képezték. Történetük szintén az Arab hagyomány része. Névadójuk, Thamud, akinek atyja Abir (Aram fivére), az ő atyja Sam, aki Noé fia. Ők Arábia északnyugati táján telepedtek meg, Arábia Petra volt központjuk. Ez Medina és Szíria között van. Sziklás, sivatagos táj (Hidzsr 15:80), melyet termékeny völgyek (vádik) szelnek át. A Hidzsra 9-ik évében a Próféta hírét vette, hogy Szíria felől rómaiak (bizánciak) hada vonul délre, ellene. Összeszedte embereit és Tabuk (700 km Medinától északra) felé vonult. Áthaladt Thamud városának építészeti maradványainál. Az újkori ásatások Maan közelében feltárták Petrát, ami minden valószínűség szerint Thamud települése volt. Az épületek az Egyiptomi hellén stílus jegyeit viselik magukon, amit helyi jellegzetesség tesz sajátossá. Ezt az Európai írók Nabateus kultúrának jegyzik. Kik voltak a Nabateusok? Egy ősi Arab törzs, akik tekintélyes szerepet játszottak a történelemben: Konfliktusba kerültek az i. e. 312-ben I. Antigonus császárral. Fővárosuk Petra, de hatalmukat innen egészen az Eufráteszig kiterjesztették. Az i. e. 85-ben Damaszkusz urai lettek, királyuk Haritha (a római történelemben Aretas). Róma szövetségeseiként a Vörös tenger partvidékét felügyelték. 105-ben Trajanusz császár csökkentette befolyásukat, majd annektálta területeiket. Thamud az Arab hagyomány szerint a Nabateusok leszármazottja volt. Sargon asszír király i. e 715-ből származó felirata említést tesz Ibamidzsd-ról, Arábia keleti és központi tartományainak népéről. Thamud népének civilizációjával egy külön függelékben foglalkozunk. Thamud népe istentelen és kegyetlen volt, akikkel egy földrengés végzett. Prófétájuk Szalih időben intette őket. A tevetehén csodálatos története erre az intésre utal.

74. „Emlékezzetek, mikor helytartókká tett meg titeket Aád után, elszállásolt titeket a Földön, annak síkjain palotákat emeltek, hegyeibe otthonokat vájtok. Hát emlékezzetek Allah bőkezűségére és ne alattomoskodjatok a Földön megrontókként."

قَالَ الْمَلأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُواْ مِن قَوْمِهِ لِلَّذِينَ اسْتُضْعِفُواْ لِمَنْ آمَنَ مِنْهُمْ أَتَعْلَمُونَ أَنَّ صَالِحًا مُّرْسَلٌ مِّن رَّبِّهِ قَالُواْ إِنَّا بِمَا أُرْسِلَ بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿٧٥﴾

75. The leaders of the arrogant party among his people said to those who were reckoned powerless - those among them who believed: "know ye indeed that Salih is an apostle from his Lord?" They said: "We do indeed believe in the revelation which hath been sent through him."

75. A törzsfők, kik gőgösködtek népéből így szóltak azokhoz, kik erőtlenek voltak, de volt, ki hitt közöttük: „Tudjátok-e, hogy Szalih Próféta, az ő Urától?" Mondták: „Mi hiszünk abban, amivel küldték."

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُواْ إِنَّا بِالَّذِيَ آمَنتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿٧٦﴾

76. The Arrogant party said: "For our part, we reject what ye believe in."

76. Mondták, kik gőgösködtek: „Mi tagadjuk azt, amiben ti hisztek."

فَعَقَرُواْ النَّاقَةَ وَعَتَوْاْ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُواْ يَا صَالِحُ ائْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِن كُنتَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٧٧﴾

77. Then they ham-strung the she-camel, and insolently defied the order of their Lord, saying: "O Salih! bring about thy threats, if thou art an apostle (of Allah[428].!"

77. Átvágták a tevetehén inát (megbénították) és gúnyt űztek Uruk parancsolásából. Mondták: „Ó Szalih! Hozd el nekünk azt, amivel fenyegettél, ha a Próféták közül vagy[428]!"

---

[428] The story of this wonderful she-camel, that was a sign to the Thamud, is variously told in, tradition. We need not follow the various versions in the traditional story. What we are told in the Quran is: that - she was a Sign or Symbol, which the prophet Salih, used for a warning to the haughty oppressors of the poor. - there was scarcity of water, and the arrogant or privileged classes tried to prevent the access of the poor or their cattle to the springs, while Salih intervened on their behalf (26:155, 44:28); - like water, pasture was considered a free gift of nature, in this spacious earth of Allah (7:73), but the arrogant ones tried to monopolize the pasture also; - this particular she-camel was made a test case (54:27) to see if the arrogant ones would come to reason; - the arrogant ones, instead of yielding to the reasonable rights of the people, ham-strung the poor she-camel and slew her, probably secretly (91:14, 54:29): the cup of their iniquities was full, and the Thamud people were destroyed by a dreadful earthquake, which threw them prone on the ground and buried them with their houses and their fine buildings.

A hagyományban többféle módon találunk említést a tevetehén példájára. A Koránban van a lényeg: 1. A tevetehén egy Jel, Szimbólum, amivel Szalih Próféta figyelmeztette a dölyfös urakat, akik elnyomták a szegényeket. 2. Vízhiány volt, hiszen a helyszín a sivatag. A gonosz kiváltságosok meggátolták a szegényeket, hogy jószágaikat itatóhelyekre tereljék. Szalih közbenjárt érdekükben (26:155, 44:28). 3. Ahogy a víz, a legelő is szabad ajándéka a természetnek, Allah gondviselésének (7:27). Az elöljárók azonban kisajátították a legelőt. 4. A tevetehén egy próbatétel volt (54:27). Ezen keresztül kellett volna Thamud törzsfőinek ráébredni tetteikre. 5. Ahelyett, hogy a legeltetés jogát felszabadították volna, elvágták a tevetehén inát, azaz lebénították, majd levágták (91:14, 54:28). Megtelt a pohár, Thamud népét és házait földrengés temette el.

فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُواْ فِي دَارِهِمْ جَاثِمِينَ ﴿٧٨﴾

78. So the earthquake took them unawares, and they lay prostrate in their homes in the morning!

78. Majd földindulás zúdult le rájuk és a reggel őket otthonaikban kiterítve találta.

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا قَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَةَ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ وَلَكِن لاَّ تُحِبُّونَ النَّاصِحِينَ ﴿٧٩﴾

79. So Salih left them, saying: "O my people! I did indeed convey to you the message for which I was sent by my Lord: I gave you good counsel, but ye love not good counsellors!"

79. (Szalih) elfordult tőlük, s mondta: „Ó nép! Én továbbítottam számotokra Uram üzenetét és tanácsot adtam nektek, de ti nem szeretitek a tanácsadókat!”

وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُم بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّن الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾

80. We also (sent) Lut: He said to his people: "Do ye commit lewdness such as no people in creation (ever) committed before you[429]?

80. (Elküldtük) Lótot, s mondta népének: „Oly ledérséget hoztok-e el, mit előttetek még senki sem követett el a teremtmények közül[429]?”

إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِّن دُونِ النِّسَاء بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿٨١﴾

81. "For ye practice your lusts on men in preference to women: ye are indeed a people transgressing beyond bounds."

---

[429] His story is biblical. He was a nephew of Abraham, and was sent as a Prophet and warner to the people of Sodom and Gomorrah, cities utterly destroyed for their unspeakable sins. They cannot be exactly located, but it may be supposed that they were somewhere in the plain cast of the Dead Sea. The story of their destruction is told in the 19th chapter of Genesis. Two angels in the shape of handsome young men came to Lot in the evening and became his guests by night. The inhabitants of Sodom in their lust for unnatural crime invaded Lut's house but were repulsed. In the morning, the angels warned Lut to escape with his family. "Then the Lord rained upon Sodom and upon Gomorrah brimstone and fire from the Lord out of heaven; and He overthrew those cities, and all the plain, and all the inhabitants of the cities, and that which grew upon the ground. But his wife looked back from behind him, and she became a pillar of salt." (Gen. 19:24-26). Note that Lut's people are the people to whom he is sent on a mission. He was not one of their own brethren, as was Salih or Shu'aib. But he looked upon his people as his brethren (50:13), as a man of God always does.

Lót története a Bibliából is ismert. Ábrahám unokafivére volt, akit Prófétaként küldött az Úr Szodoma és Gomora városaiba, miknek lakói kimondhatatlan bűnöket követtek el. Pontos helymeghatározásuk nem ismeretes, feltételezhetően a Holt tenger fennsíkján lehettek. Elpusztításukról a Genezis 19-ik fejezete ad részletes beszámolót. Egy este ember képében két Angyal látogatta meg Lótot. Nála töltötték az éjszakát is. Szodoma lakói, természetellenes habitusuktól és bűneiktől vezetve, megtámadták Lót házát, de vissza lettek verve. Reggel az Angyalok arra figyelmeztették Lótot, hogy családjával együtt hagyja el a várost. „[24]És bocsáta az Úr Sodomára és Gomorára kénköves és tüzes esőt az Úrtól az égből. [25]És elsülyeszté ama városokat, és azt az egész vidéket, és a városok minden lakosait, és a föld növényeit is. [26]És hátra tekinte az ő felesége, és sóbálvánnyá lőn.” (Genezis 18:24-26). Lót népe ebben az esetben ott volt, akikhez küldte őt az Úr. Ők nem vér szerinti népei voltak, mint Szalih, vagy Shu’eyb esetében. De a Próféta számára nem játszhat szerepet, kivel áll vér szerinti kapcsolatban. Mindenkit testvérnek kell tekintenie. (50:13)

81. „Asszony nélküli vágyat hoztok el a férfiaknak, mi több, ti feslett nép vagytok!”

وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلاَّ أَن قَالُواْ أَخْرِجُوهُم مِّن قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أُنَاسٌ يَتَطَهَّرُونَ ﴿٨٢﴾

82. And his people gave no answer but this: they said, "Drive them out of your city: these are indeed men who want to be clean and pure!"

82. Nem volt más válasza népének, csak mit mondtak: „Űzzétek el őket településetekből, mert ők a nép, akik megtisztítanak.”

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلاَّ امْرَأَتَهُ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٨٣﴾

83. But we saved him and his family, except his wife: she was of those who legged behind.

83. De Mi megmenekítettük őt és háza népét, kivéve asszonyát, aki hátramaradt.

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِم مَّطَرًا فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ ﴿٨٤﴾

84. And we rained down on them a shower (of brimstone): Then see what was the end of those who indulged in sin and crime!

84. És Mi (kénköves) esőt zúdítottunk rájuk. Nézd, mi lett beteljesedése a bűnösöknek!

وَإِلَى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُواْ اللّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ قَدْ جَاءتْكُم بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ فَأَوْفُواْ الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ وَلاَ تَبْخَسُواْ النَّاسَ أَشْيَاءهُمْ وَلاَ تُفْسِدُواْ فِي الأَرْضِ بَعْدَ إِصْلاَحِهَا ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٨٥﴾

85. To the Madyan people We sent Shu'aib, one of their own brethren: he said: "O my people! worship Allah. Ye have no other god but Him. Now hath come unto you a clear (Sign) from your Lord! Give just measure and weight, nor withhold from the people the things that are their due; and do no mischief on the earth after it has been set in order: that will be best for you, if ye have Faith[430].

---

[430] "Madyan" may be identified with "Midian". Midian and the Midianites are frequently mentioned in the Old Testament, though the particular incident here mentioned belongs to Arab rather than to Jewish tradition. The Midianites were of Arab race, though, as neighbors of the Canaanites, they probably intermixed with them. They were a wandering tribe: it was Midianite merchants to whom Joseph was sold into slavery, and who took him to Egypt. Their principal territory in the time of Moses was in the northeast of the Sinai Peninsula, and cast of the Amalekites. Under Moses the Israelites waged a war of extermination against them: they slew the kings of Midian, slaughtered all the males, burnt their cities and castles, and captured their cattle (Num. 31:7-11). This sounds like total extermination. Yet a few generations afterwards, they were so powerful that the Israelites for their sins were delivered into the captivity of the Midianites for seven years. (Judges 7:1-6). Gideon destroyed them again, (Judges 7:1-25), say about two centuries after Moses. In later times there was a town of Madyan on the cast side of the Gulf of 'Aqabah.

Median, vagy, ahogy a Bibliából ismert „Midian”. Története alapján jobban illeszkedik az Arab hagyományokba, mint a Zsidóba. Származásuk is az Arab etnikumhoz köti őket, akik a Kánaániták szomszédjai voltak. Valószínűleg össze is keveredtek velük. Vándor kereskedő népként ismerjük meg őket József történetében, akik rabszolgaként eladták őt Egyiptomban. Mózes idejében a Sínai félsziget északkeleti részén éltek az Amalekiták egyik kasztjaként. Mózes idején vég nélküli háború dúlt az Izraeliták és Midianiták között, lerombolták városaikat, megölték királyaikat és férfiúikat. (Számok 31:7-11). Ez majdnem a teljes kihalásukhoz vezetett. Azonban eljött az idő, amikor fordult a szerencse és a Midianiták hét esztendőre saját rabságukba hajtották az Izraelitákat. (Bírák 7:1-6). Majd Gideon újból győzedelmeskedett a Midianiták fölött (Bírák 7:1-25). Mindez két évszázaddal Mózes után történt. Aqaba vidékére szorultak vissza, ott is telepedtek meg.

85. (Elküldtük) Mediánhoz fivérüket, Shu'eybet. Mondta: „Ó nép! Imádkozzatok Allahhoz, mert nektek nincs más Isten rajta kívül. Eljött hozzátok a bizonyság Uratoktól! Legyetek igazságosak, ha mértek, mázsáltok, és ne sikkasszátok el az emberektől dolgaikat. Ne rontsatok a Földön, annak rendbetétele után. Ez jobb nektek, ha hívők vagytok[430].

وَلاَ تَقْعُدُواْ بِكُلِّ صِرَاطٍ تُوعِدُونَ وَتَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللّهِ مَنْ آمَنَ بِهِ وَتَبْغُونَهَا عِوَجًا وَاذْكُرُواْ إِذْ كُنتُمْ قَلِيلاً فَكَثَّرَكُمْ وَانظُرُواْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿٨٦﴾

86. "And squat not on every road, breathing threats, hindering from the path of Allah those who believe in Him, and seeking in it something crooked; But remember how ye were little, and He gave you increase. And hold in your mind's eye what was the end of those who did mischief[431].

86. „Ne lapuljatok meg minden ösvényen, fenyegetve és akadályozva Allah útján azt, ki hisz Benne, s hogy tekervényessé tegyétek azt. Emlékezzetek, mikor kevesen voltatok, Ő megsokszorozott titeket, hát nézzétek mi volt büntetése a megrontóknak[431]!"

وَإِن كَانَ طَآئِفَةٌ مِّنكُمْ آمَنُواْ بِالَّذِي أُرْسِلْتُ بِهِ وَطَآئِفَةٌ لَّمْ يُؤْمِنُواْ فَاصْبِرُواْ حَتَّى يَحْكُمَ اللّهُ بَيْنَنَا وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ﴿٨٧﴾

87. "And if there is a party among you who believes in the message with which I have been sent, and a party which does not believe, hold yourselves in patience until Allah doth decide between us: for He is the best to decide[432].

---

[431] The Midianites were in the path of a commercial highway of Asia, that between two such opulent and highly organized nations as Egypt and the Mesopotamian group comprising Assyria and Babylonia. Their besetting sins are thus characterized here: - giving short measure or weight, whereas the strictest commercial probity is necessary for success, - a more general form of such fraud, depriving people of rightful dues, - producing mischief and disorder, whereas peace and order had been established (again in a literal as well as a metaphorical sense); - not content with upsetting settled life, taking to highway robbery, literally as well as - metaphorically, in two ways, cutting off people from access to the worship of Allah, and abusing religion and piety for crooked purposes, i.e., ostentatiously gives charity out of money which he has obtained by force or fraud, etc. After setting out this catalogue of besetting sins Shu'ayb makes two appeals to the past: - You began as an insignificant tribe, and by Allah's favor you increased and multiplied in numbers and resources: do you not then owe a duty to Allah to fulfil His Law? - What was the result in the case of those who fell into sin? Will you not take warning by their example? So Shu'ayb began his argument with faith in Allah as the source of all virtue, and ended it with destruction as the result of all sin.

A Midianiták az Ázsiába vezető kereskedelmi utakat tartották ellenőrzésük alatt. Ezek az utak kötötték össze Egyiptomot Mezopotámia népeivel, az Asszírokkal és Babilonnal. Az általuk elkövethető bűnök ebből a kitettségből adódnak. 1. A súllyal csaltak, holott a kereskedelemben a siker záloga a feddhetetlenség. 2. Félrevezetés, megtévesztés. 3. Rontás és konfliktusok szítása, amelyből ők húztak hasznot. 3. Nem voltak megelégedve azzal, amit szorgalmas munkával el lehetett érni. Karavánokat fosztottak ki. 4. Meggátolták az embereket, hogy Allahhoz imádkozzanak, a vallást elszélhámoskodták, Evilági célokra használták. Pl. a vallás nevében adományokat kényszerítettek ki, amit magukra fordítottak.
A bűnlajstrom tudtában Shu'eyb két kéréssel fordult feléjük: 1. A kezdetben jelentéktelen törzs voltatok, majd Allah kegyelméből megerősödtetek, sokasodtatok. Nem tartozok-e Allahnak? 2. Mi az eredménye annak, ha valaki bűnbe esik? Nem tanultok a példájából? Shu'eyb az Allahtól jövő érvekkel hozakodott elő szerényen, erényesen, de végül a bűn útján maradtak, ami a pusztulásukhoz vezetett.

[432] Madyan is torn by internal conflict. Shu'ayb comes as a peace-maker, not in virtue of his own wisdom, but by appeal to the truth, righteousness and justice of God. As we see later, the real motives of his opponents

87. „Ha van köztetek egy csapat, ki hisz abban, amivel küldve vagyok és egy másik csapat nem hiszi, akkor legyetek türelemmel, míg Allah nem ítél köztünk, mert Ő a Legjobb Ítélő[432].

قَالَ الْمَلأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُواْ مِن قَوْمِهِ لَنُخْرِجَنَّكَ يَا شُعَيْبُ وَالَّذِينَ آمَنُواْ مَعَكَ مِن قَرْيَتِنَا أَوْ لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَا قَالَ أَوَلَوْ كُنَّا كَارِهِينَ ﴿٨٨﴾

88. The leaders, the arrogant party among his people, said: "O Shu'aib! we shall certainly drive thee out of our city - (thee) and those who believe with thee; or else ye (thou and they) shall have to return to our ways and religion." He said: "What! even though we do detest (them)?

88. Mondták a törzsfők, kik gőgösködtek népéből: „Ó Shu'eyb! Elűzünk téged és azokat, kik veled hisznek a mi településünkből, hacsak vissza nem tértek a mi felekezetünkbe. Mondta: „Még akkor is, ha az gyűlöletes is számunkra?"

قَدِ افْتَرَيْنَا عَلَى اللّهِ كَذِبًا إِنْ عُدْنَا فِي مِلَّتِكُم بَعْدَ إِذْ نَجَّانَا اللّهُ مِنْهَا وَمَا يَكُونُ لَنَا أَن نَّعُودَ فِيهَا إِلاَّ أَن يَشَاء اللّهُ رَبُّنَا وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا عَلَى اللّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا افْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَأَنتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ ﴿٨٩﴾

89. "We should indeed invent a lie against Allah, if we returned to your ways after Allah hath rescued us therefrom; nor could we by any manner of means return thereto unless it be as in the will and plan of Allah, Our Lord. Our Lord can reach out to the utmost recesses of things by His knowledge. In the Allah is our trust. our Lord! decide Thou between us and our people in truth, for Thou art the best to decide."

89. „Akkor mi Allahra kieszelnénk a hazug szót, ha visszatérnék felekezetetekre, miután kimenekített minket Allah abból. Nem tehetjük meg, hogy visszatérjünk oda, csak ha Allah, a mi Urunk akarná. A mi Urunk tudása mindent átölel. Allahra hagyatkozunk. Urunk! Tárd fel köztünk és népünk közt az Igazat, mert Te vagy a Legjobb Feltáró!"

وَقَالَ الْمَلأُ الَّذِينَ كَفَرُواْ مِن قَوْمِهِ لَئِنِ اتَّبَعْتُمْ شُعَيْباً إِنَّكُمْ إِذاً لَّخَاسِرُونَ ﴿٩٠﴾

---

were selfishness, arrogance, violence, lawlessness, and injustice. But he appeals to their better nature, and is prepared to argue on the basis that the party which wants to suppress those who believe in God's Message and in righteousness, has some sincere mental difficulty in accepting Shu'ayb's mission. How exactly the experiences fit the times of our holy guide Muhammad! And it is for that analogy and that lesson that the stories of Noah, Hud, Salih, Lut, and Shu'ayb are related to us, all different, and yet all pointing to the great lessons in Muhammad's life.

Mediant belső konfliktusok rázták meg. Shu'eyb békét akar teremteni közöttük. Nem saját karriervágya hajtja, hanem Isten kiválasztottsága és a jóra való késztetés. Ellenfeleit ezzel szemben saját hatalomvágyuk vezette, amit tetézett gonoszságuk, erőszakosságuk és törvénytelenségük. Shu'eyb kéri őket, változtassák meg természetüket, de ők belső korlátaiktól és ösztönös ellenállásuktól indíttatva mindenkit elnyomtak. Különösen azokat, akik Shu'eyb küldetését elfogadták és a hit útját választották. Pontosan ugyanaz történt, ami Mohamed Próféta (béke reá) esetében. Noé, Hud, Lót és Shu'eyb, bár mind eltérő időben és térben játszódik le példázatuk, de analóg eseteket vonultatnak fel, melynek végső tanulságát Mohammed élete adja.

90. The leaders, the unbelievers among his people, said: "If ye follow Shu'aib, be sure then ye are ruined[433]!"

90. *A törzsfők, kik tagadtak népéből mondták: „Ha követitek Shu'eybet, akkor bizony elvesztek[433].”*

فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُواْ فِي دَارِهِمْ جَاثِمِينَ ﴿٩١﴾

91. But the earthquake took them unawares, and they lay prostrate in their homes before the morning[434]!

91. *Lesújtott rájuk a földindulás és a reggel őket házaikban kiterítve találta[434].*

الَّذِينَ كَذَّبُواْ شُعَيْبًا كَأَن لَّمْ يَغْنَوْاْ فِيهَا الَّذِينَ كَذَّبُواْ شُعَيْبًا كَانُواْ هُمُ الْخَاسِرِينَ ﴿٩٢﴾

92. The men who reject Shu'aib became as if they had never been in the homes where they had flourished: the men who rejected Shu'aib - it was they who were ruined!

92. *Akik meghazudtolták Shu'eybet, mintha nem is lettek volna (soha a házakban). Akik meghazudtolták Shu'eybet, lettek a vesztesek.*

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا قَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالاَتِ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ فَكَيْفَ آسَى عَلَى قَوْمٍ كَافِرِينَ ﴿٩٣﴾

---

[433] The answer of the Unbelievers is characteristic. As all their bribes and subtleties have failed, they resort to threats, which are worse than the argument of the stick. "All right," they say, "there is nothing but ruin before you!" That means that the Believers will be persecuted, held up to obloquy, ostracized, and prevented from access to all means of honorable livelihood; their families and dependents will be insulted, reviled, and tortured, if they could but be got into the enemy's power: their homes destroyed, and their names held up to ridicule and contempt even when they are gone. But, as verse 92 says, their wicked designs recoiled on themselves; it was the wicked who were ruined and blotted out.

A hitetlenek válasza jellegzetes. Ahogy minden ármánykodásuk, félrevezetésük sikertelen, fenyegetéshez folyamodnak, ami a végső „érv”. Rendben, akkor csak a romba döntés marad! Ez a gondolkodásuk. Marad a hívők üldözése, rágalmazása, kiközösítése és elzárása mindattól a lehetőségtől, ami tisztességes megélhetést biztosít. Családjaikat inzultálták, gyalázták, és szenvedéseket okoztak nekik. Ha tudtak, tovább álltak egy másik törzshöz még akkor is, ha az ellenség volt. Otthonaikat lerombolták, nevüket pedig gúnnyal ejtették ki, nevetségessé tették. A 92. versben olvassuk, hogy bármilyen hatalmasok is voltak, amikor eljött Allah büntetése: „mintha nem is lettek volna.”

[434] The fate of the Madyan people is described in the same terms as that of the Thamud in verse 78 above. An earthquake seized them by night, and they were buried in their own homes, no longer to vex Allah's earth. But a supplementary detail is mentioned in 26:189, "the punishment of a day of overshadowing gloom," which may be understood to mean a shower of ashes and cinders accompanying a volcanic eruption. Thus, a day of terror drove them into their homes, and the earthquake finished them.

Median pusztulását ugyanazok a szavak és magyarázatok írják le, mint Thamudét a 78-ik versben. Egy éjjel földrengés sújtott le rájuk, ami saját házaikban temette el őket. Nem volt tovább maradásuk Allah Földjén. További részleteket olvashatunk a 26:189-ben a „mindent beárnyékoló sötétség büntetéséről”. Ez valószínűleg egy vulkánkitörést követő hamu és parázs esőt jelent. A rettegés napja házaikba terelte őket és a földrengés végzett velük.

93. So Shu'aib left them, saying: "O my people! I did indeed convey to you the messages for which I was sent by my Lord: I gave you good counsel, but how shall I lament over a people who refuse to believe[435]!"

93. *(Shu'eyb) elfordult tőlük, s mondta: „Ó nép! Továbbítottam nektek Uram Üzenetét és tanácsot adtam nektek. Hogy bánkódjak a hitetlenek népéért[435]?"*

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّن نَّبِيٍّ إِلاَّ أَخَذْنَا أَهْلَهَا بِالْبَأْسَاء وَالضَّرَّاء لَعَلَّهُمْ يَضَّرَّعُونَ ﴿٩٤﴾

94. Whenever We sent a prophet to a town, We took up its people in suffering and adversity, in order that they might learn humility.

94. *Nem küldünk Prófétákat a településekre, csak ha gyötrelemmel és ártással sújtjuk annak népét, hátha tán meghunyászkodnak.*

ثُمَّ بَدَّلْنَا مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتَّى عَفَواْ وَّقَالُواْ قَدْ مَسَّ آبَاءنَا الضَّرَّاء وَالسَّرَّاء فَأَخَذْنَاهُم بَغْتَةً وَهُمْ لاَ يَشْعُرُونَ ﴿٩٥﴾

95. Then We changed their suffering into prosperity, until they grew and multiplied, and began to say: "Our fathers (too) were touched by suffering and affluence" ... Behold! We called them to account of a sudden, while they realised not (their peril).

95. *Majd a balsorsot jóra váltottuk, míg bőségben gyarapodtak és mondják: „Apáinkra rátört az ártás és a bőség." Majd váratlanuk lesújtottunk rájuk és ők ezt nem érezték.*

---

[435] Can we get any idea of the chronological place of the destruction of the Midianites? Earlier we have discussed the geographical aspects. The following considerations will help us in getting some idea of their period. 1. The stories of Noah, Hud, Salih, Lut, and Shu'ayb seem to be in chronological order. Therefore, Shu'ayb came after Abraham, whose nephew Lut was. 2. If Shu'aib was in the fourth generation from Abraham, (see 11:89), it would be impossible for him to have been a contemporary of Moses, who came many centuries later. This difficulty is recognised by Ibn Kathir and other classical commentators. 3. The identification of Shu'ayb with Jethro the father-in-law of Moses is without warrant. 4. Shu'ayb must have been before Moses; see 7:103. 5. The Midianites who were destroyed by Moses and by Gideon after him were local remnants, as we may speak of the Jews at the present day; but their existence as a nation in their original homelands seems to have ended before Moses: "they became as if they had never been in the homes where they had flourished" (7:92). 6. Josephus, Eusebius, and Ptolemy mention a town of Madyan, but it was not of any importance. 7. After the first centuries of the Christian era, Madyan as a town appears as an unimportant place resting on its past.

Van-e fogalmunk a Midianiták pusztulásának helyéről és idejéről? A korábbiakban földrajzi szempontokról volt szó. A következőkben pár további adalékkal segítünk feltárni időszakukat. 1. Noé, Hud, Lót és Shu'eyb történeteit kronológiai sorrendben találjuk. Ezért Shu'eyb Ábrahám után következett, akinek az unokafivére Lót volt. 2. Ha Shu'eyb Ábrahám után négy generációval lépett színre (lásd 11:89), akkor nem lehetett Mózes kortársa, aki évszázadokkal később jelent meg. Ennek problematikája vetődött fel Ibn Kethirnél és más klasszikus kommentátoroknál. 3. Shu'eybet Jetróval, Mózes apósával azonosítani nem tárgyszerű. 4. Shu'eyb Mózes előtt élt (lásd 7:103). 5. Azok a Midianiták, akiket Mózes győzött le, majd őt követően Gideon, maradvány nép voltak, ahogy a Zsidók is azok lettek ezekre a napokra. Tehát nem vándorlással kerültek oda, hanem elődeik leszármazottai, maradványai voltak. A maradványok „nagy elődei", mint nép, viszont már Mózes előtt letűntek ezen a vidéken. „Mintha nem is lettek volna" (7:92). 6. Josephus, Eusebius és Ptolemaiosz említést tettek egy Median nevű városról, de annak semmi jelentősége nem volt már. 7. A Keresztény éra első századaira Median jelentéktelen hely, ami saját múltján és annak helyén vegetált.

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُواْ وَاتَّقَواْ لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاء وَالأَرْضِ وَلَكِن كَذَّبُواْ فَأَخَذْنَاهُم بِمَا كَانُواْ يَكْسِبُونَ ﴿٩٦﴾

96. If the people of the towns had but believed and feared Allah, We should indeed have opened out to them (All kinds of) blessings from heaven and earth; but they rejected (the truth), and We brought them to book for their misdeeds.

96. Ha a település népe hitt és őrizkedett volna, rájuk nyitottuk volna az Ég és Föld áldásait, de hazudtak és azáltal sújtottunk le rájuk, amit elnyertek.

أَفَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَى أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا بَيَاتاً وَهُمْ نَآئِمُونَ ﴿٩٧﴾

97. Did the people of the towns feel secure against the coming of Our wrath by night while they were asleep?

97. Biztonságban érezte-e magát a település népe, amikor elért hozzájuk haragunk az éjjel, míg ők aludtak?

أَوَ أَمِنَ أَهْلُ الْقُرَى أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا ضُحًى وَهُمْ يَلْعَبُونَ ﴿٩٨﴾

98. Or else did they feel secure against its coming in broad daylight while they played about (care-free)?

98. Vagy biztonságban érezte-e magát a település népe, amikor elért hozzájuk haragunk nappal, míg ők játszadoztak?

أَفَأَمِنُواْ مَكْرَ اللّهِ فَلاَ يَأْمَنُ مَكْرَ اللّهِ إِلاَّ الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٩٩﴾

99. Did they then feel secure against the plan of Allah? - but no one can feel secure from the Plan of Allah, except those (doomed) to ruin[436]!

99. Biztonságban érezték magukat Allah szándékától? Nem érzi magát biztonságban Allah szándékától, csak a vesztesek népe[436]!

[436] This closes that chapter of the narrative which deals with Prophets who were rejected by their own people, but who stood firm on Allah's message and were able to rescue a remnant who believed. In each case there were special circumstances and special besetting sins, which have been explained in the notes. The nations which as a body could not be won over to Allah's Law perished. So far, we have been dealing with the corruptions and iniquities within each nation. In the story of Moses, we have first a struggle against the bondage of Egypt, one of the foremost powers then in the world, the rescue of the Israelites and their wanderings.

Ezzel zárul azoknak a Prófétáknak a fejezete, akiket saját népük utasított el, akik szilárdan kiálltak Allah Üzenete mellett, megmenekültek és megmentették azokat a keveseket, akik velük hittek. Minden történetben az arra jellemző nép bűnei szerepeltek, ezeket a lábjegyzetekben magyaráztuk. Az a nép, amely nem tudott Allah Törvényének eleget tenni, elpusztult. Eddig megrontott, félrevezetett emberekről volt szó. Mózes esetében, felvezetőként, az Egyiptomi szolgaságban elszenvedett küzdelmet látjuk. Az Izraeliták, a kor leghatalmasabb földi uralkodója alatt sínylődtek. Mózes, Allah segítségével őket szabadítja meg, majd következik vándorlásuk, megpróbáltatásuk.

أَوَلَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ يَرِثُونَ الأَرْضَ مِن بَعْدِ أَهْلِهَا أَن لَّوْ نَشَاء أَصَبْنَاهُم بِذُنُوبِهِمْ وَنَطْبَعُ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لاَ يَسْمَعُونَ ﴿١٠٠﴾

100. To those who inherit the earth in succession to its (previous) possessors, is it not a guiding, (lesson) that, if We so willed, We could punish them (too) for their sins, and seal up their hearts so that they could not hear?

100. Nem Útmutatás-e (mindez) azoknak, kik a Föld örökébe lépnek annak népe után? (Vagy) ha Mi azt akarnánk, őket is büntetnénk vétkeik miatt, pecsétet helyeznénk szíveikre és nem hallanának?

تِلْكَ الْقُرَى نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنبَآئِهَا وَلَقَدْ جَاءتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُواْ لِيُؤْمِنُواْ بِمَا كَذَّبُواْ مِن قَبْلُ كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللّهُ عَلَىَ قُلُوبِ الْكَافِرِينَ ﴿١٠١﴾

101. Such were the towns whose story We (thus) relate unto thee: There came indeed to them their apostles with clear (signs): But they would not believe what they had rejected before. Thus doth Allah seal up the hearts of those who reject faith.

101. Ezek voltak a települések, kiknek híreit elbeszéljük neked (ó Mohammed). Eljöttek hozzájuk Prófétáik a bizonyságokkal. Nem hinnének abban, amit azelőtt meghazudtoltak. Ekképpen tesz pecsétet Allah azok szíveire, kik tagadnak.

وَمَا وَجَدْنَا لأَكْثَرِهِم مِّنْ عَهْدٍ وَإِن وَجَدْنَا أَكْثَرَهُمْ لَفَاسِقِينَ ﴿١٠٢﴾

102. Most of them We found not men (true) to their covenant: but most of them We found rebellious and disobedient.

102. Legtöbbjüket nem találtuk (hű) szövetségesnek, hanem legtöbbjüket züllöttnek találtuk.

ثُمَّ بَعَثْنَا مِن بَعْدِهِم مُّوسَى بِآيَاتِنَا إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَظَلَمُواْ بِهَا فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٠٣﴾

103. Then after them We sent Moses with Our signs to Pharaoh and his chiefs, but they wrongfully rejected them: So see what was the end of those who made mischief.

103. Majd utánuk elküldtük Mózest Áyáinkkal a Fáraóhoz és főembereihez, de szembeszegültek azzal. Nézd mi büntetése a megrontóknak!

وَقَالَ مُوسَى يَا فِرْعَوْنُ إِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠٤﴾

104. Moses said: "O Pharaoh! I am an apostle from the Lord of the worlds[437],-

[437] The story of Moses is told in many places in the Holy Quran, with a special lesson in each context. In 2:49-71, the story is an appeal to the Jews from their own scripture and traditions, to show their true place in the religious history of mankind. Here we have an instructive parallelism in that story to the story of Muhammad's mission, -how both these men of Allah had to fight against; - a foreign foe, arrogant, unjust, faithless, and superstitious, and - against the same class of internal foe among their own people. Both of them won through. - In the case of Moses, the foreign foe was Pharaoh and his Egyptians, who boasted of their earlier and superior civilization; - in the case of the Prophet Muhammad the foreign foes were the Jews themselves and the Christians of his day. Moses led his people nearly to the land of promise in spite of rebellions among his own

104. Mózes szólt: „Ó Fáraó! Én Próféta vagyok a Világok Urától[437].”

حَقِيقٌ عَلَى أَن لاَّ أَقُولَ عَلَى اللهِ إِلاَّ الْحَقَّ قَدْ جِئْتُكُم بِبَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ فَأَرْسِلْ مَعِيَ بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿١٠٥﴾

105. One for whom it is right to say nothing but truth about Allah. Now have I come unto you (people), from your Lord, with a clear (Sign): So let the Children of Israel depart along with me[438]."

105. Elrendeltetett, hogy nem mondok Allahra mást, csak az Igazat. Eljöttem hozzátok a bizonyságokkal Uratoktól, hát küldd el velem Izrael fiait[438]!

قَالَ إِن كُنتَ جِئْتَ بِآيَةٍ فَأْتِ بِهَا إِن كُنتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٠٦﴾

106. (Pharaoh) said: "If indeed thou hast come with a Sign, show it forth, - if thou tellest the truth[439]."

---

people; Muhammad succeeded completely in overcoming the resistance of his own people by his own virtues and firmness of character, and by the guidance of Allah. What was a hope when these Makkan verses were revealed became an accomplishment before the end of his life and mission on earth.
Regarding the Pharaoh is probable that it was an early Pharaoh of the XVIIIth Dynasty, say Thothmes 1, about 1540 B.C. See Appendix after this Surah on Egyptian Chronology and Israel, printed at the end of this Surah.

A Korán több része említi Mózest, mindig más tanulsággal és más kontextusban. A 2:49-71-ben a Zsidók felé intéz felhívást saját Írásukból szólva hozzájuk, ismertetve helyüket az emberiség vallási történelmében. Itt most egy párhuzamot találunk Mózes és Mohammed küldetése között. A két Próféta (béke reájuk) egy arrogáns, igazságtalan, hitetlen, de hiedelmekre, babonákra építő ellenséggel áll szemben. Mindkettő szenved saját belső ellenzőitől is, de végül mindkettő győzedelmes. Mózes esetében az idegen ellenség a Fáraó és az Egyiptomiak, akik egy felsőrendű civilizációt hoztak létre. Mohammednél a kortárs Zsidók és Keresztények képezték a külső szembenállást. Mózes, ha népe nem lett volna engedetlen, elvezethette volna őket az ígéret földjére. Mohammednek saját erényével, vezetői képességeivel és Allah támogatásával sikerült úrrá lennie, népe ellenállásán. Amikor ezek a Mekkai verssorok kinyilatkoztattak, ugyan mennyi esély volt arra, hogy élete végére be tudja fejezni küldetését?
Ami pedig a Fáraót illeti, ő valószínűleg a XVIII. Dinasztiából I. Thothmes lehetett az i. e. 1540 körül. Lásd a Függeléket a Szúra után az Egyiptomi kronológiáról és Izraelről.

[438] Notice that Moses, in addressing Pharaoh and the Egyptians, claims his mission to be not from his God, or his people's God but from "your Lord," from "the Lord of the Worlds." And his mission is not to his people only: "I come unto you (Egyptian people) from your Lord."

Megfigyelhető, hogy Mózes Fáraóhoz intézett szavaiban nem saját, vagy népe Istenéről beszél, hanem a „te Istenedről”, vagy a „Világok Uráról”. Jelzi, hogy küldetése, nem csak saját népéhez szól. „Eljöttem hozzátok a bizonyságokkal Uratoktól.”

[439] The ensuing dialogue shows the psychology on the two sides. Pharaoh is sitting in his court, with his ministers and chiefs around him. In their arrogance they are only amused at the effrontery and apparent revolt of the Israelite leaders, and they rely upon their own superior worldly power, aided by the magic which was a part of the Egyptian religion. Confronting them stand two men, Moses with his mission from Allah, and his brother Aaron who was his lieutenant. They are confident, not in their own powers, but in the mission they had received. The first thing they have to do is to act on the subjective mind of the Egyptians, and by methods which by Allah's miracle show that Egyptian magic was nothing before the true power of Allah.

A diskurzus mutatja a két térfél pszichológiáját. A Fáraót, udvarában dölyfös, fellengzős miniszterei, főpapjai veszik körbe. Annak tudatában tárgyalnak az Izraeliták vezetőjével, hogy ők a világi hatalom igazi urai, melyet istenek és mágia is támogat, azok meg senkik. Velük szemben áll két ember, Mózes és Áron, akik mögött Allah

106. Mondta (a Fáraó): „Ha (valóban) Jellel jöttél, hát add azt elő, ha igazat szólsz[439].”

فَأَلْقَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ ﴿١٠٧﴾

107. Then (Moses) threw his rod, and behold! it was a serpent, plain (for all to see)[440]!

107. Majd elhajította botját (Mózes) és az valóságos kígyóvá lett[440].

وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاء لِلنَّاظِرِينَ ﴿١٠٨﴾

108. And he drew out his hand, and behold! it was white to all beholders[441]!

108. Előhúzta kezét és az fehér lett a nézőknek[441].

قَالَ الْمَلأُ مِن قَوْمِ فِرْعَوْنَ إِنَّ هَذَا لَسَاحِرٌ عَلِيمٌ ﴿١٠٩﴾

109. Said the Chiefs of the people of Pharaoh: "This is indeed a sorcerer well-versed.

109. A Fáraó főemberei így szóltak: „Ez bizony, nagy tudású mágus!”

يُرِيدُ أَن يُخْرِجَكُم مِّنْ أَرْضِكُمْ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ ﴿١١٠﴾

110. "His plan is to get you out of your land: then what is it ye counsel[442]?"

áll. Meg vannak győződve küldetésük igazáról és saját rendíthetetlenségükről. Úgy kell tárgyalniuk és olyan lépéseket kell tenniük, ami az Egyiptomi értelemre hat és elkápráztatja azt. Ebben csak Allahra támaszkodhatnak.

[440] The serpent played a large part in Egyptian mythology. The great sun-god Ra won a great victory over the serpent Apophis, typifying the victory of light over darkness. Many of their gods and goddesses took the forms of snakes to impress their foes with terror. Moses' rod as a type of a serpent at once appealed to the Egyptian mentality. The contempt which the Egyptians had entertained in their minds before was converted into terror.

A kígyó sok helyen jelen van az Egyiptomi mitológiában. Ra, a nagy napisten, Apophison, a kígyón aratott győzelmet, ezzel a világosság elhatalmasodhatott a sötétség felett. Sok isten és istenség kígyó alakban jelent meg, ezzel ébresztve félelmet az ellenségben. Ezért Mózes botja kígyóként, különleges hatást gyakorolhatott az Egyiptomiak szemében. Megvetésük félelemmé változott.

[441] But the second Sign displayed by Moses was even more puzzling to the Egyptians. Moses drew out his hand from the folds of the garments on his breast, and it was white and shining as with divine light! This was to counter any suggestions of evil, which the serpent might have created. This was no work of evil, - Of black magic, or a trick or illusion.

A második Jel az előzőnél is megdöbbentőbb lehetett az Egyiptomiaknak. Mózes előhúzta ruhájából kezét és az fehér volt, Isteni világosságot sugárzott. Ez eloszlathatta azokat a vélelmeket, hogy a kígyóval a gonosz jelent meg. A gonosz jelképe után itt az Isteni fény! Ez tehát nem a gonosz műve, amit a fekete mágia és illúziók világa gyakorol.

[442] The two Signs had the desired effect on the Egyptians. They were impressed, but they judged them by their own standards. They thought to themselves, "These are ordinary sorcerers: let us search out our best sorcerers and show them that they have superior power." But like all worldly people, they began to fear for their own power and possessions. It was far from Moses' intention to drive out the Egyptians from their own land. He merely wanted to end the Egyptian oppression. But the Egyptians had a guilty conscience, and they judged other people's motives by their own. They discussed the matter in Council on quite wrong premises.

A két Jel megtette hatását. Lenyűgözte az Egyiptomiakat, de saját mércéjük szerint ítélték meg. Két mágusnak gondolták Mózest és Áront, akiket meg akartak leckéztetni és legjobb mágusaikkal akarták őket

110. El akar titeket űzni földetekről, miként rendelkeztek hát[442]?

قَالُواْ أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَأَرْسِلْ فِي الْمَدَآئِنِ حَاشِرِينَ ﴿١١١﴾

111. They said: "Keep him and his brother in suspense (for a while); and send to the cities men to collect-

111. Mondták: „Tedd félre őt és fivérét és küldess a városokba toborzókat,-

يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ ﴿١١٢﴾

112. And bring up to thee all (our) sorcerers well-versed."

112. Hozzanak el minden nagy tudású mágust!"

وَجَاء السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُواْ إِنَّ لَنَا لأَجْرًا إِن كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ ﴿١١٣﴾

113. So there came the sorcerers to Pharaoh: They said, "of course we shall have a (suitable) reward if we win[443]!"

113. Eljöttek a mágusok a Fáraóhoz, mondták: „Jutalom jár nekünk, ha mi leszünk a nyertesek[443]"

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿١١٤﴾

114. He said: "Yea, (and more),- for ye shall in that case be (raised to posts) nearest (to my person)."

114. Mondta: „Igen! És ti a közelembe kerültök."

قَالُواْ يَا مُوسَى إِمَّا أَن تُلْقِيَ وَإِمَّا أَن نَّكُونَ نَحْنُ الْمُلْقِينَ ﴿١١٥﴾

115. They said: "O Moses! wilt thou throw (first), or shall we have the (first) throw?"

115. Mondták: „Ó Mózes! Vagy hajíts te (elsőnek), vagy mi leszünk azok, kik hajítanak."

قَالَ أَلْقُوْاْ فَلَمَّا أَلْقَوْاْ سَحَرُواْ أَعْيُنَ النَّاسِ وَاسْتَرْهَبُوهُمْ وَجَاءوا بِسِحْرٍ عَظِيمٍ ﴿١١٦﴾

---

megversenyeztetni. Félelem volt bennük, mint mindenkiben, aki csak a világi erőben hisz. Mózestől távol állt, hogy elűzze őket saját földjükről, egyszerűen csak véget akart vetni az Egyiptomiak gyötrő elnyomásának. Az Egyiptomiak ellenben saját motivációjukból indultak ki, ami csak a földi hatalomra alapozódott. Mi van, ha el akar űzni minket? Tanácsot kellett ülniük.

[443] The most noted sorcerers of Pharaoh came. Their art was built up on trickery and imposture, and the first thing they could think of was to make a selfish bargain for themselves. The Pharaoh and his Council would in their present state of panic agree to anything. And so they did. Pharaoh not only promised them any rewards they desired if they foiled the strange power of these men, but he also promised them the highest dignities round his own person.

Eljöttek a legjobb mágusok. Trükkjeik illúzióra, szemfényvesztésre, megtévesztésre alapozódtak. Amire elsőként gondoltak, az saját egójuk. Földi haszonra vágytak, ha nyernek. A Fáraó és Tanácsa szorongatott helyzetben voltak, mindenbe beleegyeztek. Nem csak földi jutalmat ígértek, hanem győzelem esetén meghívást kaptak a Fáraó legmagasabb köreibe.

116. Said Moses: "Throw ye (first)." So when they threw, they bewitched the eyes of the people, and struck terror into them: for they showed a great (feat of) magic[444].

116. Mondta (Mózes): „Hajítsatok (elsőnek).” Mikor hajítottak, elkáprázták az emberek szemét és félelmet keltettek bennük. Hatalmas mágiát hoztak el[444].

وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ﴿١١٧﴾

117. We put it into Moses's mind by inspiration: "Throw (now) thy rod": and behold! it swallows up straight away all the falsehoods which they fake!

117. Sugallatot bocsátottunk Mózesre: „Hajítsd el botodat!” És az elnyelte ámításaikat.

فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُواْ يَعْمَلُونَ ﴿١١٨﴾

118. Thus truth was confirmed, and all that they did was made of no effect[445].

118. Megesett az Igazság és lehullott a lepel arról, amit tettek[445].

فَغُلِبُواْ هُنَالِكَ وَانقَلَبُواْ صَاغِرِينَ ﴿١١٩﴾

119. So the (great ones) were vanquished there and then, and were made to look small.

119. Győzelmet arattak ott felettük és azok lekicsinylettekké lettek.

وَأُلْقِيَ السَّحَرَةُ سَاجِدِينَ ﴿١٢٠﴾

120. But the sorcerers fell down prostrate in adoration.

120. Levetették magukat a mágusok, s (földre) borultak.

قَالُواْ آمَنَّا بِرِبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٢١﴾

121. Saying: "We believe in the Lord of the Worlds,-

121. Mondták: „Hiszünk a Világok Urában!”

رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ ﴿١٢٢﴾

122. "The Lord of Moses and Aaron."

122. „Mózes és Áron Urában.”

---

[444] Moses and his brother Aaron were pitted against the most skillful magic-men of Egypt, but they were calm and confident and let the magic-men have their innings first. As is usual in this world, the magician's trickery made a great impression on the people, but when Moses threw his rod, the illusion was broken, and the falsehood was all shown up.

Mózes és Áron Egyiptom legkáprázatosabb mágusaival vették fel a versenyt, de ők nyugodtak maradtak, hagyták a mágusokat kezdeni. A mágia illúzió, ami nagy hatással van az emberekre, de nem valóság. Ezzel szemben Mózes olyan valóságot mutatott be, ami megtörte az illúziót és lerántotta a leplet a megtévesztésről.

[445] This Parable shows that an earthly power cannot be established on tricks, selfishness, unjust where all human wickedness is available but Allah is missing.

Ez a Példabeszéd mutatja, hogy egy földi hatalom nem építhet trükközésre, önzésre, igazságtalanságra, ahol minden emberi gonoszság rendelkezésre áll, de Allah hiányzik.

قَالَ فِرْعَوْنُ آمَنتُم بِهِ قَبْلَ أَن آذَنَ لَكُمْ إِنَّ هَذَا لَمَكْرٌ مَّكَرْتُمُوهُ فِي الْمَدِينَةِ لِتُخْرِجُواْ مِنْهَا أَهْلَهَا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿١٢٣﴾

123. Said Pharaoh: "Believe ye in Him before I give you permission? Surely this is a trick which ye have planned in the city to drive out its people: but soon shall ye know (the consequences)[446].

123. A Fáraó így szólt: „Hisztek-e Benne, mielőtt még én megengedném nektek? Ez egy ármány, mit ti szőttetek a városban, hogy kivezessétek abból népét, de majd megtudjátok[446]!

لأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُم مِّنْ خِلاَفٍ ثُمَّ لأُصَلِّبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٢٤﴾

124. "Be sure I will cut off your hands and your feet on apposite sides, and I will cause you all to die on the cross."

124. „Én bizony, levágatom kezeiteket és lábaitokat egymással szembeni oldalon, majd keresztre feszítetlek titeket mind!"

قَالُواْ إِنَّا إِلَى رَبِّنَا مُنقَلِبُونَ ﴿١٢٥﴾

125. They said: "For us, We are but sent back unto our Lord:

125. Mondták: „Mi Urunkhoz térünk meg."

وَمَا تَنقِمُ مِنَّا إِلاَّ أَنْ آمَنَّا بِآيَاتِ رَبِّنَا لَمَّا جَاءتْنَا رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَفَّنَا مُسْلِمِينَ ﴿١٢٦﴾

126. "But thou dost wreak thy vengeance on us simply because we believed in the Signs of our Lord when they reached us! Our Lord! pour out on us patience and constancy, and take our souls unto thee as Muslims (who bow to thy will)[447]!

126. „Te csak azért állsz bosszút rajtunk, mert hiszünk Urunk Áyáiban, mik eljöttek hozzánk! Urunk! Tölts belénk állhatatosságot és Muszlimként (Benned megbékéltként) vedd Magadhoz lelkünket[447].

---

[446] See Appendix on Egyptian Religion, printed at the end of this Surah.

Az Egyiptomi vallásokról bővebben a Szúra végén található összefoglaló a Függelékben.

[447] These Egyptians, by their patience and constancy, show that their repentance was true. Thus, in their case the mission of Moses was fulfilled directly. From a chaotic pantheon of animals and animal gods, the worship of the sun and the heavenly bodies, and the worship of the Pharaoh as the embodiment of power, they gradually came to realize the oneness and mercy of the true God. After many glimpses of Monotheism on Egyptian soil itself, the Gospel of Jesus reached them, and eventually Islam.

Az Egyiptomiak állhatatossága, kitartása igaz bűnbánatot eredményezett. Ami őket illeti, Mózes és fivére küldetését teljes siker koronázta. A Panteon kaotikus állat istenségei, a nap és égitestek kultusza, majd a Fáraó földi istensége előtti meghajlás után felismerték az Egyetlen Isten Kegyelmét. Egyiptom földje a hit minden fokozatát látta, megélte. A Panteonból eljutott a Monoteizmusig, Jézus Evangéliumáig, majd az Iszlámig.

وَقَالَ الْمَلأُ مِن قَوْمِ فِرْعَونَ أَتَذَرُ مُوسَى وَقَوْمَهُ لِيُفْسِدُواْ فِي الأَرْضِ وَيَذَرَكَ وَآلِهَتَكَ
قَالَ سَنُقَتِّلُ أَبْنَاءهُمْ وَنَسْتَحْيِي نِسَاءهُمْ وَإِنَّا فَوْقَهُمْ قَاهِرُونَ ﴿١٢٧﴾

127. Said the chiefs of Pharaoh's people: "Wilt thou leave Moses and his people, to spread mischief in the land, and to abandon thee and thy gods?" He said: "Their male children will we slay; (only) their females will we save alive; and we have over them (power) irresistible[448]."

127. A Fáraó népének főemberei szóltak: „Hagyod-e, hogy Mózes és népe rontsanak a Földön, semmibe vegyenek téged és isteneidet?" Mondta: „Megöljük fiaikat, (csak) nőiket hagyjuk életben és végzetes hatalmat gyakorlunk felettük[448]."

قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللّهِ وَاصْبِرُواْ إِنَّ الأَرْضَ لِلّهِ يُورِثُهَا مَن يَشَاء مِنْ عِبَادِهِ
وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٢٨﴾

128. Said Moses to his people: "Pray for help from Allah, and (wait) in patience and constancy: for the earth is Allah's, to give as a heritage to such of His servants as He pleaseth; and the end is (best) for the righteous.

128. Mondta Mózes az ő népének: „Keressetek menedéket Allahban és legyetek állhatatosak. A Föld Allahé! Annak örökíti azt át, akinek Ő akarja szolgálói közül. Őrizkedőké a beteljesülés!"

قَالُواْ أُوذِينَا مِن قَبْلِ أَن تَأْتِينَا وَمِن بَعْدِ مَا جِئْتَنَا قَالَ عَسَى رَبُّكُمْ أَن يُهْلِكَ عَدُوَّكُمْ
وَيَسْتَخْلِفَكُمْ فِي الأَرْضِ فَيَنظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٢٩﴾

129. They said: "We have had (nothing but) trouble, both before and after thou camest to us." He said: "It may be that your Lord will destroy your enemy and make you inheritors in the earth; that so He may try you by your deeds[449]."

---

[448] Pharaoh's order against the sorcerers was drastic enough. But his Council is not satisfied. The Pharaoh was really inwardly cowed by the apparent power of Moses. He dared not openly act against him. But he had already, before the birth of Moses, passed a cunning order to destroy the whole people of Israel. Through the instrumentality of midwives (Exod. 1:15-16) all the male children were to be destroyed. And the females would then be for the Egyptians: the race of Israel would thus be at an end. This order was still in force, and would remain in force until the despised race was absorbed. But Egyptian cunning and wickedness had no power against Allah's Plan for those who had faith. See verse 129 below

A Fáraó brutális és kegyetlen parancsa végzett a mágusokkal. Tanácsa nem volt elégedett.
A Fáraót egy időre lecsendesítette Mózes mutatványa. Nem mert nyilvánosan ellene tenni. Még Mózes születése előtt, eleget téve a jövendölésnek, hozzálátott Izrael fiai leölésének (Exodus 1:15-16). A terv szerint a nők így Egyiptomi tulajdonba kerültek volna, Izrael beolvad Egyiptomba és megszűnik. Ez a rendelkezés addig volt hatályban, míg a megvetett népnek vége nem szakad. Az Egyiptomiak gonoszságát Allah Terve nem engedte érvényre jutni. Lásd 129-ik vers.

[449] The Israelites, despised and enslaved, were to be rescued and made rulers in Palestine. David and Solomon were great kings and played a notable part in history.

Az Izraeliták a szolgasors után megmenekültek, később Palesztina uralkodóivá lettek. Dávid és Salamon meghatározó szerepet játszottak mind saját történelmükben, mind a világ vallástörténetében.

129. Mondták: „Ínségben szenvedtünk azelőtt, hogy eljöttél hozzánk és azután is, hogy eljöttél hozzánk." Mondta: „Meglehet, hogy Uratok elpusztítja ellenségeteket és titeket állít utánuk helyükre a Földön, hogy próbára tegyen, miként cselekedtek[449]."

وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ فِرْعَونَ بِالسِّنِينَ وَنَقْصٍ مِّن الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٣٠﴾

130. We punished the people of Pharaoh with years (of droughts) and shortness of crops; that they might receive admonition.

130. Évekig sújtottuk (szárazsággal) Fáraó nemzetségét, s termények hiányával, hátha tán magukba szállnak.

فَإِذَا جَاءتْهُمُ الْحَسَنَةُ قَالُواْ لَنَا هَذِهِ وَإِن تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَطَّيَّرُواْ بِمُوسَى وَمَن مَّعَهُ أَلا إِنَّمَا طَائِرُهُمْ عِندَ اللّهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لاَ يَعْلَمُونَ ﴿١٣١﴾

131. But when good (times) came, they said, "This is due to us;" When gripped by calamity, they ascribed it to evil omens connected with Moses and those with him! Behold! in truth the omens of evil are theirs in Allah's sight, but most of them do not understand[450]!

131. Mikor eljött hozzájuk a jó, mondták: „Ez jár nekünk!" Ha balsors sújtott le rájuk, Mózesnek (az ő ómenjének) tudták azt be, és akik vele voltak! Hanem az ő valós (ómenjük) Allahnál van, de legtöbbjük nem tudja[450]!

وَقَالُواْ مَهْمَا تَأْتِنَا بِهِ مِن آيَةٍ لِّتَسْحَرَنَا بِهَا فَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿١٣٢﴾

132. They said (to Moses): "Whatever be the Signs thou bringest, to work therewith thy sorcery on us, we shall never believe in thee.

132. Mondták: „Bármilyen bizonyságot hoznál is el nekünk, hogy elkápráztass minket általa, akkor sem hinnénk!"

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ وَالْجَرَادَ وَالْقُمَّلَ وَالضَّفَادِعَ وَالدَّمَ آيَاتٍ مُّفَصَّلاَتٍ فَاسْتَكْبَرُواْ وَكَانُواْ قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿١٣٣﴾

[450] Their superstition ascribed the punishment of their own wickedness to some evil omen. They thought Moses and his people brought them ill-luck. They did not look within themselves to see the root of evil, and the cause of their punishment! So, it happens in all ages. People blame the righteous for something which they do.

Saját babonáik és cselekedeteik hozták rájuk a balsorsot, de ők Mózes, az ő ómenét tették felelőssé. Nem magukba néztek, nem tartottak önvizsgálatot, hogy a gonoszt a maga igazi valójában megtalálják. Minden korban és helyen előfordul, hogy ez emberek a jót hibáztatják azokért a bűnökért, amiket maguk követnek el.

133. So We sent (plagues) on them: Wholesale death, Locusts, Lice, Frogs, And Blood: Signs openly self-explained: but they were steeped in arrogance, - a people given to sin[451].

133. Elküldtük rájuk a dögvészt, sáskákat, tetveket, békákat és a vért. Bizonyságok, mik részletezettek, de ők gőgösködtek, és bűnös nép lettek[451].

وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجْزُ قَالُواْ يَا مُوسَى ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِندَكَ لَئِن كَشَفْتَ عَنَّا الرِّجْزَ لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ وَلَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِي إِسْرَآئِيلَ ﴿١٣٤﴾

134. Every time the penalty fell on them, they said: "O Moses! on your behalf call on thy Lord in virtue of his promise to thee: If thou wilt remove the penalty from us, we shall truly believe in thee, and we shall send away the Children of Israel with thee."

134. Mikor csapás sújtott le rájuk, mondták: „Ó Mózes! Hívd Uradat hozzánk, miáltal bírod az Ő ígéretét. Ha leveszed rólunk a csapást, hinni fogunk neked és elküldjük veled Izrael fiait."

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمُ الرِّجْزَ إِلَى أَجَلٍ هُم بَالِغُوهُ إِذَا هُمْ يَنكُثُونَ ﴿١٣٥﴾

135. But every time We removed the penalty from them according to a fixed term which they had to fulfil, - Behold! they broke their word!

135. Mindannyiszor, ha levettük róluk a csapást egy időre, mi nekik kiszabatott, újból egyezséget szegtek.

فَانتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُواْ بِآيَاتِنَا وَكَانُواْ عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿١٣٦﴾

136. So We exacted retribution from them: We drowned them in the sea, because they rejected Our Signs and failed to take warning from them[452].

---

[451]Tufan: a widespread calamity, causing wholesale death and destruction. It may be a flood, or a typhoon, or an epidemic, among men or cattle. Perhaps the last is meant, if we may interpret by the Old Testament story. See also Exod. 9:3, 9, 15; 12:29.
In 17:101, the reference is to nine Clear Signs. These are: 1. the Rod (7:107), 2. the Radiant Hand (7:108), 3. the years of drought or shortage of water (7:130), 4. short crops (7:130), and mentioned in this verse 5. epidemics among men and beasts, 6. locusts, 7. lice, 8. frogs, and 9. the water turning to blood.

Tufan: Egy csapás, balsors, ami terjed és pusztulást hoz. Lehet áradás, mint Noé özönvize, de ha az Ótestamentumot tekintjük mérvadónak, akkor dögvész, ami megállíthatatlanul terjed ember és állat között. Lásd Exodus 9:3,9,15; 12:29.
A 17:101 kilenc Jelre utal. Ezek: 1. Mózes botja (7:107). 2. Mózes fehér, sugárzó keze (7:108). 3. Szárazság, vízhiány évei (7:130). 4. Termések hiánya (7:130). 5. Dögvész. 6. Sáskajárás. 7. Tetvek. 8. Békák. 9. A víz vérré változik.

[452]When at last Pharaoh let Israel go, they selected, not the highway to Canaan, along the Mediterranean and by Gaza, because they were unarmed and would have encountered immediate opposition there, but by way of the wilderness of Sinai. They crossed the Red Sea, while Pharaoh's host which came in pursuit was drowned. 2:50.
Where was the Council of Pharaoh held in which Moses addressed Pharaoh? Egypt's primary capital in the XVIIIth Dynasty was Thebes (Not-Ammon), but that was more than 400 miles to the south of the Delta, in whose corner Israel dwelt. Memphis, on the apex of the Delta, a little south of where Cairo is now, was also

136. Bosszút álltunk rajtuk, majd tengerbe fojtottuk őket, mert meghazudtolták Áyáinkat és nem vettek arról tudomást[452].

وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُواْ يُسْتَضْعَفُونَ مَشَارِقَ الأَرْضِ وَمَغَارِبَهَا الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ الْحُسْنَى عَلَى بَنِي إِسْرَآئِيلَ بِمَا صَبَرُواْ وَدَمَّرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ وَمَا كَانُواْ يَعْرِشُونَ ﴿١٣٧﴾

137. And We made a people, considered weak (and of no account), inheritors of lands in both east and west, - lands whereon We sent down Our blessings. The fair promise of thy Lord was fulfilled for the Children of Israel, because they had patience and constancy, and We levelled to the ground the great works and fine buildings which Pharaoh and his people erected (with such pride)[453].

137. Örökébe léptettünk egy népet, akik kivetettek voltak, a Föld Napkeletének és Napnyugatának, melyet Mi megáldottunk. Beteljesedett Urad szép szava Izrael fiainak, miáltal állhatatosak voltak. Romba döntöttük művét Fáraónak és népének, mindent, mit maguknak emeltek[453].

---

over 100 miles from Israel's habitations. The interview must have been either in a Palace near Goshen, where the Israelites dwelt, or in Zoan (Tanis), the Deltaic capital built by a former dynasty.

Végül a Fáraó elengedte Izrael fiait. Ők nem a hagyományos Kánaánba vezető utat választották, ami a Mediterránon keresztül vezet Gáza irányába, mert fegyvertelenek voltak és féltek az úton leselkedő veszélyektől. Ezért a Sinai pusztaság felé mentek. Átvágtak a Vörös tengeren, a Fáraó hada pedig odaveszett, belefulladt. 2:50. Hol lehetett az a palota, vagy tanácsterem, ahol Mózes és Fáraó találkozhattak? Egyiptom elsődleges fővárosa ebben az időben Théba, ami kb. 700 km-re van a Delta déli részétől, ahol a Zsidók éltek. Memphis, a Delta déli csúcsánál, ahol a mai Kairó terül el, kb. 160 km-re esik az Izraeliták lakhelyétől. Ezek a találkozók vagy Goshenhez közel, vagy Zoanban (Tanis) lehettek, a Delta legnagyobb városában, amit az előző Dinasztia hozott létre.

[453] Israel, which was despised, became a great and glorious nation under Solomon. He had goodly territory, and was doubly blest. His land and people were prosperous, and he wits blessed with wisdom from Allah. His sway and his fame spread east and west. And thus Allah's promise to Israel was fulfilled. Note that Syria and Palestine had once been under the sway of Egypt. At the same time the proud and rebellious Pharaoh and his people were brought low. The splendid monuments which they had erected with so much skill and pride were mingled with the dust. Their great cities-Thebes (or No-Ammon), Memphis (or Noph, sacred to the Bull of Osiris), and the other splendid cities, became as if they had not existed, and archaeologists have had to dig up their ruins from the sands. The splendid monuments-temples, palaces, tombs, statues, columns, and stately structures of all kinds-were buried in the sands. Even monuments like the Great Sphinx, which seem to defy the ages, were partly buried in the sands, and owe their rescue to the comparatively recent researches of archaeologists.

Az egykor kivetett, megalázott Izrael, Salamon idején hatalmas, megbecsült nemzetté lett. Nagy területen uralkodott és áldás kísérte. Prosperitását az Allahtól jövő bölcsességnek és Útmutatásnak köszönhette. Híre és befolyása nőtt keleten és nyugaton, így beteljesedett Allah ígérete. Egykor Palesztina és Szíria Egyiptom igája alatt sínylődtek. Majd a büszke és gonosz hatalom leáldozott, a hatalmas épületek, emlékművek, paloták a homok rabságába kerültek. Egykori városaik, Théba (No-Ammon), Memphis (Noph, amit Ozirisz bikájának áldoztak), letűntek, mintha sohasem léteztek volna, a régészek romjaikból lelik fel és alkotnak képet egykori fényükről. A hatalmas áldozati templomok, paloták, síremlékek, szobrok, a homok martalékaivá váltak. Még a Nagy Szfinxet is, ami dacol az idővel, ellepte a sivatag és csak az ásatások hozták felszínre.

وَجَاوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَآئِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَوْاْ عَلَى قَوْمٍ يَعْكُفُونَ عَلَى أَصْنَامٍ لَّهُمْ قَالُواْ يَا مُوسَى
اجْعَل لَّنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ آلِهَةٌ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿١٣٨﴾

138. We took the Children of Israel (with safety) across the sea. They came upon a people devoted entirely to some idols they had. They said: "O Moses! fashion for us a god like unto the gods they have." He said: "Surely ye are a people without knowledge[454].

138. Átszeltük Izrael fiaival a tengert. Elérkeztek egy néphez, akik átengedték magukat bálványaik szolgálatának. Mondták: „Ó Mózes! Tegyél meg nekünk (olyan) isteneket, amilyenek az ő isteneik. Mondta: „Tudatlan nép vagytok[454]!"

إِنَّ هَؤُلاء مُتَبَّرٌ مَّا هُمْ فِيهِ وَبَاطِلٌ مَّا كَانُواْ يَعْمَلُونَ ﴿١٣٩﴾

139. "As to these folk,- the cult they are in is (but) a fragment of a ruin, and vain is the (worship) which they practice."

139. Ez csupán egy kődarab, aminek (kultuszát) gyakorolják és hiábavaló az, amit tesznek.

قَالَ أَغَيْرَ اللهِ أَبْغِيكُمْ إِلَهًا وَهُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٤٠﴾

140. He said: "Shall I seek for you a god other than the (true) Allah, when it is Allah Who hath endowed you with gifts above the nations?"

140. Mondta: „Más Istenre vágytok-e, mint Allahra, mikor Ő kiváltságban részesített titeket a teremtmények fölött?"

وَإِذْ أَنجَيْنَاكُم مِّنْ آلِ فِرْعَونَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ يُقَتِّلُونَ أَبْنَاءكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ
نِسَاءكُمْ وَفِي ذَلِكُم بَلاء مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿١٤١﴾

---

[454] We are now in the Sinai Peninsula. Two conjectures are possible. 1. The Amalekites of the Sinai Peninsula were at perpetual war with the Israelites. They were probably an idolatrous nation, but we have very little knowledge of their cult. 2. From Egyptian history we know that Egypt had worked from very ancient times some copper mines in Sinai. An Egyptian settlement may have been here. Like all mining camps it contained from the beginning the dregs of the population. When the mines ceased to be worked, the settlement, or what remained of it, must have degenerated further. Cut off from civilization, its cult must have become still narrower, without the refining influences which a progressive nation applies even to its idolatry. Perhaps Apis, the sacred bull of Memphis, lost all its allegorical meaning for them, and only gross and superstitious rites remained among them. The text speaks of "some idols they had," implying that they had merely a detached fragment of a completer religion. This was a snare in the path of the Israelites, whom many generations of slavery in Egypt had debased into ignorance and superstition.

A Sinai félszigeten vagyunk. Két változat lehetséges: 1. Amalekiták lehettek, akik a Sínain éltek és folytonos harcban álltak az Izraelitákkal. Bálványimádók voltak, de keveset tudunk kultuszukról. 2. Az Egyiptomi történelemből ismerjük, hogy a Sínain már az Egyiptomi ókorban is rézbányák voltak, ezért itt bányász településeket hoztak létre. Amikor a bányák kimerültek, a települések elhagyatottakká váltak, de volt, aki maradt és tovább élt a lepusztult városban. A civilizációtól elzárva éltek tovább, kultuszuk beszűkült, sekélyesedett, hiszen nem érték őket külvilági hatások, így a bálványimádásnak is egy primitívebb változatát követték. Meglehet, hogy Apis, Memphis szent bikája elvesztette már számukra minden allegorikus jelentését, csak babonán alapuló rítusok maradtak meg számukra, A szövegben szereplő „átengedték magukat bálványaiknak", arra utal, hogy csak a régi vallásuk maradványát űzték ösztönös, sztereotip alapon. Ők kerülhettek az Izraeliták útjába, akiket a nemzedékeken át tartó szolgasors szintén a tudatlanságba és a bálványok világába taszított.

141. And remember We rescued you from Pharaoh's people, who afflicted you with the worst of penalties, who slew your male children and saved alive your females: in that was a momentous trial from your Lord.

141. (Emlékezzetek), mikor megmenekítettünk titeket a Fáraó nemzetségétől, akik gyötrelmes szenvedéssel rontottak rátok, megölték fiaitokat, magukévá tették asszonyaitokat, ebben volt a hatalmas próbatétel Uratoktól.

وَوَاعَدْنَا مُوسَى ثَلاَثِينَ لَيْلَةً وَأَتْمَمْنَاهَا بِعَشْرٍ فَتَمَّ مِيقَاتُ رَبِّهِ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً وَقَالَ مُوسَى لأَخِيهِ هَارُونَ اخْلُفْنِي فِي قَوْمِي وَأَصْلِحْ وَلاَ تَتَّبِعْ سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٤٢﴾

142. We appointed for Moses thirty nights, and completed (the period) with ten (more): thus was completed the term (of communion) with his Lord, forty nights. And Moses had charged his brother Aaron (before he went up): "Act for me amongst my people: Do right, and follow not the way of those who do mischief[455]."

142. Megígértünk Mózesnek harminc éjt, s kiteljesítettük azt tízzel. Bevégezte Ura terminusát, a negyven éjt. Mózes így szólt fivéréhez, Áronhoz (mielőtt felment a Hegyre): „Lépj helyemre népemnél, tégy jót és ne kövesd a megrontók útját[455].”

وَلَمَّا جَاء مُوسَى لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ قَالَ رَبِّ أَرِنِي أَنظُرْ إِلَيْكَ قَالَ لَن تَرَانِي وَلَكِنِ انظُرْ إِلَى الْجَبَلِ فَإِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرَانِي فَلَمَّا تَجَلَّى رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا وَخَرَّ موسَى صَعِقًا فَلَمَّا أَفَاقَ قَالَ سُبْحَانَكَ تُبْتُ إِلَيْكَ وَأَنَاْ أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٤٣﴾

143. When Moses came to the place appointed by Us, and his Lord addressed him, He said: "O my Lord! show (Thyself) to me, that I may look upon thee." Allah said: "By no means canst thou see Me (direct); But look upon the mount; if it abide in its place, then shalt thou see Me." When his Lord manifested His glory on the Mount, He made it as dust. And Moses fell down in a swoon. When he recovered his senses he said: "Glory be to Thee! to Thee I turn in repentance, and I am the first to believe[456]."

---

[455]The forty nights' exclusion of Moses on the Mount may be compared with the forty days fast of Jesus in the wilderness before he took up his ministry (Matt. 4:2). In each case the Prophets lived alone apart from their people, before they came into the full blaze of the events of their Ministry.
When for any reason the man of God is absent from his people, his duty of leadership (Khalifah) should be taken up by his brother, -not necessarily a blood brother, but one of his society or brotherhood.

Mózes magányban töltött negyven éjjele a Hegyen hasonlatos Jézus negyven napos magányával a pusztában (Máté 4:2). Mindkét esetben a Próféták elkülönülve töltötték el ezt az időszakot népeiktől, még mielőtt küldetésük megkezdődött volna.
Ha az Isten embere valamilyen oknál fogva hátra kell, hogy hagyja népét, akkor a vezetést arra az időre át kell adnia a hozzá legközelebb állónak (Kalifa). Ez lehet a fivére, de nem szükségszerű, hogy vér szerinti testvére legyen. Lehet meggyőződésbeli testvériség is.

[456] Even the best of us may be betrayed into overweening confidence of spiritual ambition not yet justified by the stage we have reached, Moses had already seen part of the glory of Allah in his Radiant White Hand, that shone with the glory of Divine light (7:108). But he was still in the flesh, and the mission to his people was to begin after the Covenant of Sinai. It was premature of him to ask to see Allah. Having been blinded by the excessive Glory, he could not see with the physical eye. But he could get a glimpse of the reality through faith, and he hastened to proclaim his faith.

143. Mikor eljött Mózes a találkozónkra, Ura szólt hozzá. Mondta (Mózes): „Uram! Mutasd (Magad), hadd nézzek Rád!" Mondta: „Soha nem láthatsz meg, de nézd a Hegyet. Ha az nyugton van helyén, akkor meg fogsz látni." Dicső fénybe borította Ura a hegyet, s por szállt fel róla. Mózes öntudatlanul esett össze. Mikor magához tért, mondta: „Légy Dicső! Hozzád fordulok feloldozásért és én vagyok az első hívő[456]!".

قَالَ يَا مُوسَى إِنِّي اصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ بِرِسَالاَتِي وَبِكَلاَمِي فَخُذْ مَا آتَيْتُكَ وَكُن مِّنَ الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٤﴾

144. ((Allah)) said: "O Moses! I have chosen thee above (other) men, by the mission I (have given thee) and the words I (have spoken to thee): take then the (revelation) which I give thee, and be of those who give thanks."

144. Mondta (Allah): „Ó Mózes! Kiválasztottalak téged az emberek fölé Üzeneteimmel, Szavaimmal. Vedd magadhoz, amit neked adok és légy hálás."

وَكَتَبْنَا لَهُ فِي الأَلْوَاحِ مِن كُلِّ شَيْءٍ مَّوْعِظَةً وَتَفْصِيلاً لِّكُلِّ شَيْءٍ فَخُذْهَا بِقُوَّةٍ وَأْمُرْ قَوْمَكَ يَأْخُذُواْ بِأَحْسَنِهَا سَأُرِيكُمْ دَارَ الْفَاسِقِينَ ﴿١٤٥﴾

145. And We ordained laws for him in the tablets in all matters, both commanding and explaining all things, (and said): "Take and hold these with firmness, and enjoin thy people to hold fast by the best in the precepts: soon shall I show you the homes of the wicked, - (How they lie desolate)."

145. Megírtunk neki minden dolgot a táblákra, intéseket és mindennek értelmezését. (Mondta): „Tartsd meg ezt erősen és rendeld el népednek, hogy ők is tartsák meg, ahogy csak tudják. Meg fogom mutatni nektek a züllöttek otthonát."

سَأَصْرِفُ عَنْ آيَاتِيَ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ فِي الأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَإِن يَرَوْاْ كُلَّ آيَةٍ لاَّ يُؤْمِنُواْ بِهَا وَإِن يَرَوْاْ سَبِيلَ الرُّشْدِ لاَ يَتَّخِذُوهُ سَبِيلاً وَإِن يَرَوْاْ سَبِيلَ الْغَيِّ يَتَّخِذُوهُ سَبِيلاً ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُواْ بِآيَاتِنَا وَكَانُواْ عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿١٤٦﴾

146. Those who behave arrogantly on the earth in defiance of right - them will I turn away from My signs: Even if they see all the signs, they will not believe in them; and if they see the way of right conduct, they will not adopt it as the way; but if they see the way of error, that is the way they will adopt. For they have rejected our signs, and failed to take warning from them[457].

Mindnyájan ki lehetünk téve megpróbáltatásoknak, ami spirituális indíttatásunkat edzi és jelzi, milyen fázisba értünk a Láthatatlan Világ megértésében. Mózes már eddig is kapott eleget Allah dicsőségéből és hatalmából, emlékezzünk csak a fehér, sugárzó kezére (7:108). De még mindig hús és vér Mózes volt, aki hús és vér Allahot akart látni. Még nem érett meg a küldetéshez, még korai lett volna a Sínai Szövetség Istennel. A hegy látványa megvakította fizikailag egy időre, de magához térve megnyílt spirituális látása. Ezzel a látással, már fel tudta fogni Allah nagyságát és készen állhatott a Szövetségre.

[457] The argument may be simplified thus in paraphrase. The right is established on the earth as Allah created it: Nature recognizes and obeys Allah's law as fixed for each portion of Creation. But man, because of the gift of Will, sometimes upsets this balance. The root-cause is his arrogance, as it was in the case of Iblis. Allah's Signs

146. Eltérítem Áyáimtól azokat, kik gőggel járnak a földön, igaztalanul. Még ha látnak is minden bizonyságot, nem hisznek azokban. Még ha látják is a helyes utat, nem veszik azt útjuknak. Ha (pedig) látják a téves utat, akkor azt veszik útjuknak. Ez hát, miáltal ők meghazudtolták Áyáinkat és semmibe vették azt[547].

وَالَّذِينَ كَذَّبُواْ بِآيَاتِنَا وَلِقَاء الآخِرَةِ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ هَلْ يُجْزَوْنَ إِلاَّ مَا كَانُواْ يَعْمَلُونَ

﴿١٤٧﴾

147. Those who reject Our signs and the meeting in the Hereafter, - vain are their deeds: Can they expect to be rewarded except as they have wrought?

147. Akik meghazudtolták Áyáinkat és a Túlvilági találkozót, összeomlottak tetteik. Érdemelnek-e mást, mint amit tettek?

وَاتَّخَذَ قَوْمُ مُوسَى مِن بَعْدِهِ مِنْ حُلِيِّهِمْ عِجْلاً جَسَدًا لَّهُ خُوَارٌ أَلَمْ يَرَوْاْ أَنَّهُ لاَ يُكَلِّمُهُمْ وَلاَ يَهْدِيهِمْ سَبِيلاً اتَّخَذُوهُ وَكَانُواْ ظَالِمِينَ ﴿١٤٨﴾

148. The people of Moses made, in his absence, out of their ornaments, the image of calf, (for worship): it seemed to low: did they not see that it could neither speak to them, nor show them the way? They took it for worship and they did wrong[458].

148. Mózes népe az ő távollétében, ékességeikből borjú testet formált, mi alacsony volt. Nem látták-e hogy az nem beszél hozzájuk és nem vezeti őket az úton? Ezt vették magukhoz és elkárhoztak[458].

---

are everywhere, but if they are rejected with scorn and blasphemy, Allah will withdraw His grace, for sin hardens the heart and makes it impervious to the truth.

A parafrázis érvrendszere egyszerű. Allah teremtette a Földet és azon a jogot a gondviseléséhez való hozzáférésre. A természet engedelmeskedik Allah parancsának és mindennek kijelölt része van. Az ember szabad akarattal rendelkezik és eldöntheti, engedelmeskedik-e, vagy nem. Gyakran felborítja az Allah által teremtett egyensúlyt, melynek vesztese ő maga lesz. Ellenállásának fő oka Iblisz, akinek az a dolga, hogy letérítsen a helyes útról. Allah Jelei mindenhol ott vannak, csak fel kell fedezni azokat. Ha ez megtörténik, a gondviselés rendelkezésre áll. Ha viszont szembeszállunk azokkal, megkeményedik szívünk és saját magunk ellen fordul a sors.

[458] The making of the golden calf and its worship by the Israelites during the absence of Moses on the Mount were referred to in 2:51, and some further details are given in 20:95-97.
Here notices the contrast between the intense spiritual communion of Moses on the Mount and the simultaneous corruption of his people in his absence. We can understand his righteous indignation and bitter grief (7:150). The people had melted all their gold ornaments, and made the image of a calf like the bull of Osiris in the city of Memphis in the wicked Egypt that they had turned their backs upon.

A 2:51-ben találkoztunk már korábban is az Izraeliták aranyborjú imádatával, amit az alatt készítettek, míg Mózes a Hegyen volt. További részleteket találunk a 20:95-97-ben is.
Itt azt a kontrasztot látjuk, ami Mózes Hegyen bekövetkezett spirituális megvilágosodása és népének ez idő alatti züllése között húzódik. Megérthetjük jogos dühét, amit visszaérkezésekor érezhetett. (7:150). Az emberek beolvasztották aranytárgyaikat és a Memphisben követett, Ozirisz bikájához hasonló formát készítettek, amit Egyiptomi emlékeik tápláltak.

وَلَمَّا سُقِطَ فَي أَيْدِيهِمْ وَرَأَوْاْ أَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّواْ قَالُواْ لَئِن لَّمْ يَرْحَمْنَا رَبُّنَا وَيَغْفِرْ لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿١٤٩﴾

149. When they repented, and saw that they had erred, they said: "If our Lord have not mercy upon us and forgive us, we shall indeed be of those who perish."

149. Mikor kiesett kezeikből és látták, hogy eltévedtek, mondták: „Ha nem kegyelmez meg nekünk Urunk és nem bocsájt meg, akkor a vesztesek közt leszünk."

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَى إِلَى قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا قَالَ بِئْسَمَا خَلَفْتُمُونِي مِن بَعْدِيَ أَعَجِلْتُمْ أَمْرَ رَبِّكُمْ وَأَلْقَى الأَلْوَاحَ وَأَخَذَ بِرَأْسِ أَخِيهِ يَجُرُّهُ إِلَيْهِ قَالَ ابْنَ أُمَّ إِنَّ الْقَوْمَ اسْتَضْعَفُونِي وَكَادُواْ يَقْتُلُونَنِي فَلاَ تُشْمِتْ بِيَ الأَعْدَاء وَلاَ تَجْعَلْنِي مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿١٥٠﴾

150. When Moses came back to his people, angry and grieved, he said: "Evil it is that ye have done in my place in my absence: did ye make haste to bring on the judgment of your Lord?" He put down the tablets, seized his brother by (the hair of) his head, and dragged him to him. Aaron said: "Son of my mother! the people did indeed reckon me as naught, and went near to slaying me! Make not the enemies rejoice over my misfortune, nor count thou me amongst the people of sin[459]."

150. Mikor Mózes visszatért népéhez, harag és bánat gyúlt benne. Mondta: „Szörnyű, mit helyemben tettetek távollétemben. Sürgetitek tán Uratok parancsolását?" Odavetette a táblákat és magához vonta fivére fejét, megragadva őt. Mondta (Áron): „Anyám gyermeke! Semmibe vett engem a nép, majdnem megölt. Ne kárörvendjen rajtam az ellenség és ne tarts számon engem a bűnösök között[459]."

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلأَخِي وَأَدْخِلْنَا فِي رَحْمَتِكَ وَأَنتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿١٥١﴾

---

[459] There is subtle irony in the speech of Moses. There is also a play upon words: - 'ijl: calf: and - 'ajila: to make haste: no translation can bring out these niceties.
Put down the Tablets: we are not told that the Tablets were broken: in fact, 7:154 (below) shows that they were whole. They contained Allah's Message.
Aaron's speech is full of tenderness and regret. He addresses Moses as "son of my mother." -an affectionate term. He explains how the turbulent people nearly killed him for resisting them. And he states in the clearest terms that the idolatry neither originated with him nor had his consent. In 20:85, we are told that a fellow described as the Samiri had led them astray.

Mózes beszédében irónia van, de ez csak akkor derül ki, ha ismerjük az Arab szöveg szójátékát. „Idzsl" borjút, „Adzsila" pedig sürgetést jelent. Allah sürgetésével a szövegben a borjúra célzott.
Odavetette a táblákat: A Koránban nem szerepel az, hogy Mózes mérgében összetörte a táblákat. sőt, azt jelzi, hogy egyben maradtak (7:154). Ez tartalmazta Allah Üzenetét.
Áron beszéde tele van szánalommal, lágysággal, bánattal. Így kezdi: „Anyám gyermeke", ami igen hatásos. Elmesélte min ment át, míg Mózes távol volt. Az emberek majdnem megölték, mert ellenállt. Világosan elmondja, hogy a bálvány nem az ő ötlete, vagy tanácsa volt. A 20:85-ben kiderül, hogy Samiri térítette le őket az útról.

151. Moses prayed: "O my Lord! forgive me and my brother! admit us to Thy mercy! for Thou art the Most Merciful of those who show mercy[460]!"

151. Mondta: „Uram! Bocsáss meg nekem és fivéremnek, vezess be minket kegyelmedbe. Te vagy a Kegyelmesek Legkegyelmesebbje[460].”

إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُواْ الْعِجْلَ سَيَنَالُهُمْ غَضَبٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَذِلَّةٌ فِي الْحَياةِ الدُّنْيَا وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُفْتَرِينَ ﴿١٥٢﴾

152. Those who took the calf (for worship) will indeed be overwhelmed with wrath from their Lord, and with shame in this life: thus do We recompense those who invent (falsehoods).

152. Akik a borjút vették, kivívták Uruk haragját. Megalázottság jussuk az Evilágon. Ekképpen jutalmazzuk a hazugokat.

وَالَّذِينَ عَمِلُواْ السَّيِّئَاتِ ثُمَّ تَابُواْ مِن بَعْدِهَا وَآمَنُواْ إِنَّ رَبَّكَ مِن بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٥٣﴾

153. But those who do wrong but repent thereafter and (truly) believe, - verily thy Lord is thereafter Oft-Forgiving, Most Merciful.

153. Akik teszik a rosszat, majd ezután megbánják és hisznek, Urad ezután valóban Megbocsájtó, Kegyelmes.

وَلَمَّا سَكَتَ عَن مُّوسَى الْغَضَبُ أَخَذَ الأَلْوَاحَ وَفِي نُسْخَتِهَا هُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَرْهَبُونَ ﴿١٥٤﴾

154. When the anger of Moses was appeased, he took up the tablets: in the writing thereon was guidance and Mercy for such as fear their Lord.

154. Mikor a düh elszállt Mózesről, magához vette a táblákat, miken ott volt az Írás Útmutatásként és Kegyelemként azoknak, kik félik Urukat.

وَاخْتَارَ مُوسَى قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلاً لِّمِيقَاتِنَا فَلَمَّا أَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ قَالَ رَبِّ لَوْ شِئْتَ أَهْلَكْتَهُم مِّن قَبْلُ وَإِيَّايَ أَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ السُّفَهَاء مِنَّا إِنْ هِيَ إِلاَّ فِتْنَتُكَ تُضِلُّ بِهَا مَن تَشَاء وَتَهْدِي مَن تَشَاء أَنتَ وَلِيُّنَا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنتَ خَيْرُ الْغَافِرِينَ ﴿١٥٥﴾

155. And Moses chose seventy of his people for Our place of meeting: when they were seized with violent quaking, he prayed: "O my Lord! if it had been Thy will

[460] As Moses was convinced that his brother was guiltless, his wrath was turned to gentleness. He prayed for forgiveness -for himself and his brother: - for himself because of his wrath and - for his brother because he had been unable to suppress idolatry among his people.

Amikor Mózes meggyőződött arról, hogy fivére ártatlan, haragja lecsendesedett. Az Úr megbocsájtásáért fohászkodott maga és fivére számára. Maga számára azért, mert oktalan haragra gerjedt fivére ellen. A fivéréért pedig, mert ő nem tudta megállítani a nép bálványimádatát.

Thou couldst have destroyed, long before, both them and me: wouldst Thou destroy us for the deeds of the foolish ones among us? this is no more than Thy trial: by it Thou causest whom Thou wilt to stray, and Thou leadest whom Thou wilt into the right path. Thou art our Protector: so forgive us and give us Thy mercy; for Thou art the best of those who forgive[461].

155. Kiválasztott Mózes az ő népéből hetven férfit arra a helyre, ahol Mi találkoztunk vele. Mikor megrengett alattuk a Föld, mondta: „Uram! Ha akartad volna, elpusztítottad volna őket azelőtt, és engem is. Elpusztítasz-e minket azért, amit a félkegyelműek tettek közülünk? Ez csupán a Te próbatételed, mivel azt téríted el, akit Te akarsz, és azt vezeted, akit Te akarsz. Te vagy Oltalmazónk, hát bocsájts meg nekünk, kegyelmezz nekünk, Te vagy a Legjobb, Ki Megbocsájt[461].”

وَاكْتُبْ لَنَا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الآخِرَةِ إِنَّا هُدْنَا إِلَيْكَ قَالَ عَذَابِي أُصِيبُ بِهِ مَنْ أَشَاء وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ فَسَأَكْتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالَّذِينَ هُم بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٦﴾

156. "And ordain for us that which is good, in this life and in the Hereafter: for we have turned unto Thee." He said: "With My punishment I visit whom I will; but My mercy extendeth to all things. That (mercy) I shall ordain for those who do right, and practice regular charity, and those who believe in Our signs;-

156. „Írd meg nekünk ezen a világon a szépet, ahogy Túlvilágon is. Hozzád visz utunk.” Mondta: „Arra sújtok le büntetésemmel, akire akarok, de kegyelmem mindenre kiterjed. Ezt írom meg (rendelem) azoknak, kik őrizkednek, kötelező alamizsnát adnak, s akik Áyáinkban hisznek,”-

الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِندَهُمْ فِي التَّوْرَاةِ وَالإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُم بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَآئِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالأَغْلاَلَ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ فَالَّذِينَ آمَنُواْ بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُواْ النُّورَ الَّذِيَ أُنزِلَ مَعَهُ أُوْلَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٥٧﴾

157. "Those who follow the apostle, the unlettered Prophet, whom they find mentioned in their own (scriptures),- in the law and the Gospel;- for he commands them what is just and forbids them what is evil; he allows them as lawful what is good (and pure) and prohibits them from what is bad (and impure); He releases them from their heavy burdens and from the yokes that are upon them. So it is those who

[461] Seventy of the elders were taken up to the Mount, but left at some distance from the place where Allah spoke to Moses. They were to be silent witnesses, but their faith was not yet complete, and they dared to say to Moses: "We shall never believe in thee until we see Allah in public" (2:55). They were dazed with thunder and lightning, and might have been destroyed but for Allah's mercy on the intercession of Moses.

Hetven férfit, Izrael öregjeit vitte magával Mózes a hegyre. Egy kicsit távolabb álltak meg attól a helytől, mint ahol Mózessel beszélt az Úr. Csendben várakoztak, de belül hitük nem volt teljes. Alig merték kimondani: „Nem hiszünk, amíg nem látjuk Allahot valóságban” (2:55). Földrengés, villámlás sújtott le rájuk és hitetlenségük majdnem vesztüket okozta. Bizonyára elvesztek volna, ha Mózes nem jár közben érdekükben.

believe in him, honour him, help him, and follow the light which is sent down with him, - it is they who will prosper[462]."

157. Akik követik a Prófétát, az Írástudatlan Apostolt, akit megtalálnak leírva maguknál a Tórában, Evangéliumban, aki elrendeli nekik az illőt és véget vet a rossznak. (Aki) megengedetté teszi számukra az Üdvöst és megtiltja nekik a szennyet. (Aki) leveszi róluk terheiket, béklyóikat, miket hordtak. Akik hisznek benne, becsülik őt, pártfogásukba veszik és követik a világosságot, ami vele kinyilatkoztatott, ezek ők, kik boldogulnak[462].

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ لا إِلَهَ إِلاَّ هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ فَآمِنُواْ بِاللهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الأُمِّيِّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللهِ وَكَلِمَاتِهِ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥٨﴾

158. day: "O men! I am sent unto you all, as the Messenger of Allah, to Whom belongeth the dominion of the heavens and the earth: there is no god but He: it is He That giveth both life and death. So believe in Allah and His Messenger, the Unlettered Prophet, who believeth in Allah and His words: follow him that (so) ye may be guided[463]."

---

[462] In this verse is a prefiguring, to Moses, of the Arabian Messenger, the last and greatest of the messengers of Allah. Prophecies about him will be found in the Tawrah and the Injil. In the reflex of the Tawrah as now accepted by the Jews, Moses says: "The Lord thy God will raise up unto thee a Prophet from the midst of thee, of thy brethren, like unto me" (Deut. 18:15): 93 the only Prophet who brought a Shariah like that of Moses was Muhammad Al-Mustafa, and he came of the house of Ismail the brother of Isaac the father of Israel. In the reflex of the Gospel as now accepted by the Christians, Christ promised another Comforter (John 14:16): the Greek word Paraclete which the Christians interpret as referring to the Holy Spirit is by our Doctors taken to be Periclyte, which would be the Greek form of Ahmad. See 61:6.

Megjelenik Allah legnagyobb Prófétája az Arábiai Apostol, akit Mózes vezetett fel. A Tóra és az Evangélium szót ejt eljöveteléről: A Tórában Mózes így szól: „Prófétát támaszt néked az Úr, a te Istened te közüled, a te atyádfiai közül, olyat, mint én: azt hallgassátok!” (Deut. 18:15). Az egyetlen Próféta Mohammed volt, aki Sharia-t hozott. Izmael leszármazottjaként jött el, aki Izsák fivére, ő pedig Izrael atyja volt. A ma használatos Evangéliumokban is felleljük nyomát Mohammed küldetésének. (János 14:16): „És én kérem az Atyát, és más vígasztalót ád néktek, hogy veletek maradjon mindörökké.” A görög verzióban, a vigasztaló Paraclete, amit a Keresztények Szentléleknek tudnak be. A mi hittudósaink szerint az eredeti görög szó Periclyte volt, ami pontosan megdicsőültet, Ahmedet jelent, ami Mohammed szinonimája. Lásd 61:6.

[463] Our attention having been directed to various prophets, who were sent with missions to their several peoples, and in each of whose careers there is some prefigurement of the life of the last and greatest of them, we are now asked to listen to the proclamation of Muhammad's universal mission. We contemplate no longer, after this, partial truths. It is not now a question of saving Israel from the bondage of Egypt, nor teaching Midian the ethics of business, nor reclaiming the people of Lut from sexual sin or Thamud from the sin of oppression in power, or 'Ad from arrogance and ancestor worship. Now are set forth plainly the issues of Life and Death, the Message of Allah, the One Universal God to all mankind.
Unlettered means illiterate. All what Mohammed brought from the favor of Allah is a miracle. Even if he was a PhD of biology or mathematics, he could never bring an aya without the authority what was given to him by God. His illiterateness gives more credit to his ministry.

Eddig figyelmünk a különböző Próféták életét kísérte, akik saját népük egy bizonyos bűnével szálltak szembe. Elérkeztünk Mohammedig, akinek küldetése ennél lényegesen több és átfogóbb. Nem csak az igazság parciális szeletével foglalkozunk ezen túl. Már nem Izrael megmentése a tét az Egyiptomi szolgaságból, nem Median tanítása a cél a követendő magatartásra a kereskedelemben. Nem Lótot kell inteni a helyes szexuális szokásokra,

158. Mondd: „Ó emberek! Én Allah Prófétája vagyok nektek mind. Övé (Allahé) az Egek és a Föld Mindenhatósága. Nincs más Isten, csak Ő. Életre kelt és elmulaszt. Higgyetek Allahban, az Ő Prófétájában, az Írástudatlan Apostolban, aki hisz Allahban és az Ő Szavaiban. Kövessétek őt, hátha jó úton lesztek vezetve[463].”

وَمِن قَوْمِ مُوسَى أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ ﴿١٥٩﴾

159. Of the people of Moses there is a section who guide and do justice in the light of truth.

159. Mózes népéből vannak, kik jó úton haladnak az Igazzal és elrendelik az Igazságot.

وَقَطَّعْنَاهُمُ اثْنَتَيْ عَشْرَةَ أَسْبَاطًا أُمَمًا وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى إِذِ اسْتَسْقَاهُ قَوْمُهُ أَنِ اضْرِب بِّعَصَاكَ الْحَجَرَ فَانبَجَسَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَّشْرَبَهُمْ وَظَلَّلْنَا عَلَيْهِمُ الْغَمَامَ وَأَنزَلْنَا عَلَيْهِمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوَى كُلُواْ مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَكِن كَانُواْ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١٦٠﴾

160. We divided them into twelve tribes or nations. We directed Moses by inspiration, when his (thirsty) people asked him for water: "Strike the rock with thy staff": out of it there gushed forth twelve springs: Each group knew its own place for water. We gave them the shade of clouds, and sent down to them manna and quails, (saying): "Eat of the good things We have provided for you": (but they rebelled); to Us they did no harm, but they harmed their own souls[464].

160. Felosztottuk őket tizenkét törzsre, nemzetségre. Sugallatot küldtünk Mózesnek, mikor népe inni kért tőle: „Csapj botoddal a sziklára!” Majd kifakadt abból tizenkét forrás. Minden nemzet megtudta ivóhelyét. A fellegekkel árnyékot vetettünk rájuk, lebocsátottuk nékik a mannát és fürjeket, (mondván): „Egyétek, mi üdvös, abból a gondviselésből, mit nektek nyújtottunk.” Nem Minket vittek bűnbe, hanem magukat kárhozták el[464].

وَإِذْ قِيلَ لَهُمُ اسْكُنُواْ هَذِهِ الْقَرْيَةَ وَكُلُواْ مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ وَقُولُواْ حِطَّةٌ وَادْخُلُواْ الْبَابَ سُجَّدًا نَّغْفِرْ لَكُمْ خَطِيئَاتِكُمْ سَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٦١﴾

---

vagy Thamudot, hogy adjon lejjebb, és ne nyomja el népét. Nem Aádról van szó, aki az öröklött bálványok imádatát követi. Elérkeztünk az Élet és Halál kérdéséhez, Allah teljes Üzenetéhez az emberiség minden egyes tagja felé.

Mohammed írástudatlan volt. Mindent, amit Allah kiváltságából hozott, csoda volt. Ha ő PhD lett volna a biológia, vagy matematika területén, akkor sem tudott volna egy áyát produkálni Allah felhatalmazása nélkül. Az ő írástudatlansága több hitelt ad küldetésének.

[464]We now come to some incidents in Jewish history, which have been referred to in 2:57-60. Here they have special reference to their bearing on the times when early Islam was preached. The Twelve Tribes and the parable drawn from them have been explained in 2:60.

A Zsidó történelem eseményei tárulkoznak elénk, melyek közül ezzel a korábbiakban már találkoztunk a 2:57-60-ban. A tanulság pedig a 2:60-ban olvasható.

161. And remember it was said to them: "Dwell in this town and eat therein as ye wish, but say the word of humility and enter the gate in a posture of humility: We shall forgive you your faults; We shall increase (the portion of) those who do good."

161. Mondva volt nekik: „Lakjatok ebben a faluban és egyetek ott azt, amit akartok. Szóljatok alázattal és leborulva térjetek be a kapun. Megbocsájtjuk nektek rossztéteményeiteket és gyarapítjuk a jótét lelkeket."

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُواْ مِنْهُمْ قَوْلاً غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجْزًا مِّنَ السَّمَاء بِمَا كَانُواْ يَظْلِمُونَ ﴿١٦٢﴾

162. But the transgressors among them changed the word from that which had been given them so we sent on them a plague from heaven. For that they repeatedly transgressed.

162. Akik bűnbe estek közöttük megváltoztatták a szót, ami mondva volt nekik. Gyötrelmet küldtünk rájuk az Égből, miáltal bűnbe estek.

وَاسْأَلْهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ حَاضِرَةَ الْبَحْرِ إِذْ يَعْدُونَ فِي السَّبْتِ إِذْ تَأْتِيهِمْ حِيتَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَّعاً وَيَوْمَ لاَ يَسْبِتُونَ لاَ تَأْتِيهِمْ كَذَلِكَ نَبْلُوهُم بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿١٦٣﴾

163. Ask them concerning the town standing close by the sea. Behold! they transgressed in the matter of the Sabbath. For on the day of their Sabbath their fish did come to them, openly holding up their heads, but on the day they had no Sabbath, they came not: thus did We make a trial of them, for they were given to transgression[465].

163. Kérdezd őket a faluról, ami a tenger mellé esett, akik megszegték a szombatot. Eljöttek halaik szombatjukon, fickándozva. Szombat múltával (meg) nem jöttek. Ekképpen tettük próbára őket, miáltal züllöttek voltak[465].

وَإِذَ قَالَتْ أُمَّةٌ مِّنْهُمْ لِمَ تَعِظُونَ قَوْمًا اللّهُ مُهْلِكُهُمْ أَوْ مُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا قَالُواْ مَعْذِرَةً إِلَى رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿١٦٤﴾

[465] 2:65. Fishing, like every other activity, was prohibited to Israel on the Sabbath day. As this practice was usually observed, the fish used to come up with a sense of security to their water channels or pools openly on the Sabbath day, but not on other days when fishing was open. This was a great temptation to the law-breakers, which they could not resist. Some of their men of piety protested, but it had no effect. When their transgressions, which we may suppose, extended to other commandments, passed beyond bounds, the punishment came.

Lásd 2:65. Szombaton a halászat, mint bármi más tevékenység, tiltott volt Izrael számára. Ennek a népnek viszont a halak csak szombatokon jelentek meg tömegesen a vizeikben, a többi napon, amikor lehetett volna halászni, egy sem jött. Ez nagy kísértés volt a törvényszegőknek. Pár jámbor lélek vissza akarta a halászokat tartani, de nem bírtak velük. Amikor szembenállásuk áthágta a törvény határait, büntetésük nem váratott magára sokáig.

164. When some of them said: "Why do ye preach to a people whom Allah will destroy or visit with a terrible punishment?"- said the preachers:" To discharge our duty to your Lord, and perchance they may fear Him."

164. Néhányan közülük mondták: „Miért intitek a népet, kiket Allah elpusztít, vagy szörnyű szenvedéssel sújtja őket?" Mondták (a hirdetők): „Hogy eleget tegyünk Urunknak, hátha tán őrizkednek."

فَلَمَّا نَسُواْ مَا ذُكِّرُواْ بِهِ أَنجَيْنَا الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوءِ وَأَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُواْ بِعَذَابٍ بَئِيسٍ بِمَا كَانُواْ يَفْسُقُونَ ﴿١٦٥﴾

165. When they disregarded the warnings that had been given them, We rescued those who forbade Evil; but We visited the wrong-doers with a grievous punishment because they were given to transgression.

165. Mikor elfelejtették azt, mire emlékeztetve voltak, megmenekítettük azokat, kik véget vetettek a rossznak, és gyötrelmes büntetéssel sújtottunk le azokra, kik bűnbe estek azáltal, mit megsértettek.

فَلَمَّا عَتَوْاْ عَن مَّا نُهُواْ عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُواْ قِرَدَةً خَاسِئِينَ ﴿١٦٦﴾

166. When in their insolence they transgressed (all) prohibitions, We said to them: "Be ye apes, despised and rejected."

166. Mikor azzal hivalkodtak, minek véget kellet volna vetniük, mondtuk nekik: „Legyetek majmok, kitaszítottak!"

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لَيَبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَن يَسُومُهُمْ سُوءَ الْعَذَابِ إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٦٧﴾

167. Behold! thy Lord did declare that He would send against them, to the Day of Judgment, those who would afflict them with grievous penalty. Thy Lord is quick in retribution, but He is also Oft-forgiving, Most Merciful[466].

167. Kihirdette Urad, hogy ellenük küldi a Feltámadás Napján azokat, kik rájuk mérik a szörnyű büntetést. Mert bizony, Urad Gyors Ítélő. Ő a Megbocsájtó, a Kegyelmes[466].

وَقَطَّعْنَاهُمْ فِي الأَرْضِ أُمَمًا مِّنْهُمُ الصَّالِحُونَ وَمِنْهُمْ دُونَ ذَلِكَ وَبَلَوْنَاهُمْ بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿١٦٨﴾

---

[466] See Deut, 11:28: "A curse if ye will not obey the commandments of the Lord your God but turn aside out of the way which I command you this day": also, Deut, 28:49; "The Lord shall bring a nation against thee from afar, from the end of the earth, as swift as the eagle flieth: a nation whose tongue thou shalt not understand";

Lásd Deut. 11:28: „Az átkot pedig, ha nem engedelmeskedtek az Úrnak, a ti Istenetek parancsolatainak, és letértek az útról, amelyet én ma parancsolok néktek, és idegen istenek után jártok, akiket nem ismertetek." Szintén Deut. 28:49: „Hoz az Úr ellened népet messzünnen, a földnek széléről, nem különben, amint repül a sas; oly népet, amelynek nyelvét nem érted;"

168. We broke them up into sections on this earth. There are among them some that are the righteous, and some that are the opposite. We have tried them with both prosperity and adversity: In order that they might turn (to us)[467].

168. Nemzetekre szabdaltuk őket a Földön. Köztük, kik jók és köztük ki ennek ellentéte. Próbára tettük őket a jókkal és balsorsokkal, hátha tán megtérnek[467].

فَخَلَفَ مِن بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُواْ الْكِتَابَ يَأْخُذُونَ عَرَضَ هَذَا الأَدْنَى وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا وَإِن يَأْتِهِمْ عَرَضٌ مِّثْلُهُ يَأْخُذُوهُ أَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِم مِّيثَاقُ الْكِتَابِ أَن لاَّ يِقُولُواْ عَلَى اللّهِ إِلاَّ الْحَقَّ وَدَرَسُواْ مَا فِيهِ وَالدَّارُ الآخِرَةُ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلاَ تَعْقِلُونَ ﴿١٦٩﴾

169. After them succeeded an (evil) generation: They inherited the Book, but they chose (for themselves) the vanities of this world, saying (for excuse): "(Everything) will be forgiven us." (Even so), if similar vanities came their way, they would (again) seize them. Was not the covenant of the Book taken from them, that they would not ascribe to Allah anything but the truth? and they study what is in the Book. But best for the righteous is the home in the Hereafter. Will ye not understand?

169. Nyomukba lépett utánuk az, ki jött. Megörökölték a Könyvet, de ők csak a (földi) hívságok kínálatát vették magukhoz és mondják: „Bocsánatban részesülünk majd." Ha még egyszer ennyi hívság akadna útjukba, arra is rávetnék magukat. Nem vették-e tőlük a Könyv Szövetségét, s hogy ne szóljanak Allahról mást, mint Igazat? És ők tanulmányozzák, mi abban (Könyvben) van. A Túlvilág Otthona jobb azoknak, kik őrizkednek, tán nem éritek fel?

وَالَّذِينَ يُمَسَّكُونَ بِالْكِتَابِ وَأَقَامُواْ الصَّلاَةَ إِنَّا لاَ نُضِيعُ أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ ﴿١٧٠﴾

170. As to those who hold fast by the Book and establish regular prayer, - never shall We suffer the reward of the righteous to perish.

170. Akik a Könyvbe kapaszkodnak és megtartják az imát, hát Mi nem vesztegetjük el a jótevők bérét.

وَإِذ نَتَقْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَأَنَّهُ ظُلَّةٌ وَظَنُّواْ أَنَّهُ وَاقِعٌ بِهِمْ خُذُواْ مَا آتَيْنَاكُم بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُواْ مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٧١﴾

171. When We shook the Mount over them, as if it had been a canopy, and they thought it was going to fall on them (We said): "Hold firmly to what We have given you, and bring (ever) to remembrance what is therein; perchance ye may fear Allah."

171. Mikor megráztuk a Hegyet felettük, mintha az kupola lett volna. Azt vélték, hogy rájuk szakad (majd mondtuk): „Tartsátok meg erősen, mit adtunk nektek és emlékezzetek arra, ami benne van, hátha tán őrizkedtek."

---

[467] The dispersal of the Jews is a great fact in the world's history. Their fate is a big lesson for them and for all of us. It is a big mistake to use their historical examples for explaining the actual political issues.

A Zsidók szétszórása, szétszóródása a történelem egyik hatalmas eseménye. Az ő sorsuk nagy tanulság számukra és mindannyiunk számára. Nagy hiba lenne történelmi példáikat a napi politika magyarázatára használni.

وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِن بَنِي آدَمَ مِن ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَى أَنفُسِهِمْ أَلَسْتَ بِرَبِّكُمْ قَالُواْ بَلَى شَهِدْنَا أَن تَقُولُواْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ ﴿١٧٢﴾

172. When thy Lord drew forth from the Children of Adam - from their loins - their descendants, and made them testify concerning themselves, (saying): "Am I not your Lord (who cherishes and sustains you)?"- They said: "Yea! We do testify!" (This), lest ye should say on the Day of Judgment: "Of this we were never mindful[468]":

172. Mikor Urad, Ádám gyermekeinek ágyékából megtette sarjaikat, vallomásra bírta őket saját magukra (mondván): „Nem én vagyok tán a ti Uratok?" Mondták: „De igen! Valljuk!" Nehogy mondhassátok a Feltámadás Napján: „Ezt mi figyelmen kívül hagytuk[468]!"

أَوْ تَقُولُواْ إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا مِن قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِّن بَعْدِهِمْ أَفَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الْمُبْطِلُونَ ﴿١٧٣﴾

173. Or lest ye should say: "Our fathers before us may have taken false gods, but we are (their) descendants after them: wilt Thou then destroy us because of the deeds of men who were futile?"

173. Vagy tán mondjátok: „Atyáink bálványokat állítottak azelőtt és mi sarjak vagyunk utánuk: elpusztítasz-e minket azért, amit a meghasonlottak tettek?"

وَكَذَلِكَ نُفَصِّلُ الآيَاتِ وَلَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿١٧٤﴾

174. Thus do We explain the signs in detail; and perchance they may turn (unto Us).

174. Ekképpen részletezzük az Áyákat, hátha tán visszatérnek.

---

[468] This passage has led to differences of opinion in interpretation. According to the dominant opinion of commentators each individual in the posterity of Adam had a separate existence from the time of Adam, and a Covenant was taken from all of them, which is binding accordingly on each individual. The words in the text refer to the descendants of the Children of Adam, i.e., to all humanity, born or unborn, without any limit of time. Adam's seed carries on the existence of Adam and succeeds to his spiritual heritage. Humanity has been given by Allah certain powers and faculties, whose possession creates on our side special spiritual obligations which we must faithfully discharge: see 5:1. These obligations may from a legal point of view be considered as arising from implied Covenants. In the preceding verse (7:171) a reference was made to the implied Covenant of the Jewish nation. Now we consider the implied Covenant of the whole of humanity, for the Holy Prophet's mission was worldwide.

A versnek különböző magyarázatai lehetségesek. A domináns vélemény szerint Ádám minden egyes utódának saját léte van, ami független Ádámtól. A Szövetség minden utóddal személy szerint megköttetett. A következő versek szavai Ádám gyermekeire utalnak időtől függetlenül, ami az egész emberiséget jelenti, akár megszülettek, vagy még nem születtek meg. Ádám sarjainak magvai tovább viszik Ádámot és az ő spirituális örökségét. Az emberiség hatalmat és készségeket kapott Allahtól, ami a mi oldalunkon lelki kötelességeket jelent, melyeket tisztességgel el kell látni. Lásd: 5:1. Ezek a kötelességek jogi szempontból a Szövetségből adódnak. Az előző versben (7:171) egy hivatkozást látunk a Zsidókkal kötött Szövetségről. Úgy gondoljuk, hogy az itt említett Szövetség az egész emberiségről szól, melyet a világ összes Prófétája szolgál küldetésével.

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ الَّذِيَ آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا فَانسَلَخَ مِنْهَا فَأَتْبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْغَاوِينَ ﴿١٧٥﴾

175. Relate to them the story of the man to whom We sent Our signs, but he passed them by: so Satan followed him up, and he went astray[469].

175. Olvasd nekik hírét annak, kinek megadtuk Áyáinkat, de kivedlett belőle, majd a Sátán üldözőbe vette és eltévelyedett[469].

وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلَكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الأَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ إِن تَحْمِلْ عَلَيْهِ يَلْهَثْ أَوْ تَتْرُكْهُ يَلْهَث ذَّلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُواْ بِآيَاتِنَا فَاقْصُصِ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١٧٦﴾

176. If it had been Our will, We should have elevated him with Our signs; but he inclined to the earth, and followed his own vain desires. His similitude is that of a dog: if you attack him, he lolls out his tongue, or if you leave him alone, he (still) lolls out his tongue. That is the similitude of those who reject Our signs; So relate the story; perchance they may reflect[470].

176. Ha akartuk volna, kiemeltük volna őt azokkal (az Áyákkal), de ő a földhöz tapadt és vágyait követte. Példája, akár a kutya: ha rátámadsz, kiölti nyelvét, és ha otthagyod, (akkor is) kiölti nyelvét. Ez olyan, mint a nép, akik meghazudtolták Áyáinkat. Beszéld hát el a történeteket, hátha tán elgondolkodnak[470].

سَاء مَثَلاً الْقَوْمُ الَّذِينَ كَذَّبُواْ بِآيَاتِنَا وَأَنفُسَهُمْ كَانُواْ يَظْلِمُونَ ﴿١٧٧﴾

177. Evil as an example are people who reject Our signs and wrong their own souls.

---

[469] Commentators differ whether this story or parable refers to a particular individual, and if so, to whom. The story of Balaam the seer, who was called out by Israel's enemies to curse Israel, but who blessed Israel instead, (Num. 22-24) is quite different. It is better to take the parable in general sense. There are men, of talents and position, to whom great opportunities of spiritual insight come, but they perversely pass them by. Satan sees his opportunity and catches them up. Instead of rising higher in the spiritual world, their selfish and worldly desires and ambitions pull them down, and they are lost.

Különböző vélemények vannak arról, hogy ez az utalás kire vonatkozhat. Sokan úgy vélik, hogy Bálámra, a látó emberre, akit Izrael ellenségei arra bíztattak, hogy átkozza el Izraelt, de ő ehelyett áldást kért rá. (Számok 22-24). A példabeszédet jobb, ha általános értelemben fogjuk fel. Vannak tehetséges, magas pozícióval megáldott emberek, akik előtt szélesre tárulkoznak a spirituális lehetőségek, de ők ezzel nem élnek. A Sátán viszont meglátja bennük saját lehetőségeit és megragadja őket. Ahelyett, hogy a spirituális fejlődésben egyre magasabbra jutnának, földi vágyaik, ambícióik a mélységbe húzza őket és elvesznek.

[470] The dog, especially in the hot weather, lolls out his tongue, whether he is attacked and pursued and is tired, or he is left alone. It is part of his nature to slobber. So with the man who rejects Allah. Whether he is warned or left alone, he continues to throw out his dirty saliva. The injury he will do will be to his own soul.

Különösen meleg időben a kutya kiöltött nyelvvel liheg, akár nyugalomban van, akár megtámadják, akár fáradt, akár magában van. A lihegés természetének része. Aki elutasítja Allahot ugyanilyen. Akár egyedül van, akár támadják, nyáladzik. Csak magának és saját lelkének okoz kárt.

177. Gyalázat példája a népnek, kik meghazudtolták Áyáinkat és elkárhozták önmagukat.

مَن يَهْدِ اللّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِي وَمَن يُضْلِلْ فَأُوْلَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٧٨﴾

178. Whom Allah doth guide, - he is on the right path: whom He rejects from His guidance,- such are the persons who perish.

178. Akit Allah vezet, az a helyes úton vezetett. Akit eltérít, ezek ők, a vesztesek.

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ الْجِنِّ وَالإِنسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لاَّ يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لاَّ يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ لاَّ يَسْمَعُونَ بِهَا أُوْلَئِكَ كَالأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُوْلَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿١٧٩﴾

179. Many are the Jinns and men we have made for Hell: They have hearts wherewith they understand not, eyes wherewith they see not, and ears wherewith they hear not. They are like cattle, - nay more misguided: for they are heedless (of warning).

179. Sok Dzsinnt és embert juttattunk Pokolra, kiknek (olyan) szívei voltak, mikkel nem értettek, szemeik, mikkel nem láttak, s füleik, mikkel nem hallottak. Ők olyanok, mint a jószág, mi több! Még annál is tévelyedettebbek. Ezek ők, a semmibe vevők.

وَلِلّهِ الأَسْمَاء الْحُسْنَى فَادْعُوهُ بِهَا وَذَرُواْ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَآئِهِ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُواْ يَعْمَلُونَ ﴿١٨٠﴾

180. The most beautiful names belong to Allah. so call on him by them; but shun such men as use profanity in his names: for what they do, they will soon be requited[471].

180. Allahnak vannak a leggyönyörűbb nevei, hát szólítsátok Őt általuk. Kerüljétek el azokat, kik káromolják az Ő neveit. Megkapják viszonzásukat azért, mit tettek[471].

وَمِمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ ﴿١٨١﴾

181. Of those We have created are people who direct (others) with truth. And dispense justice therewith.

181. Azok közt, kiket teremtettünk vannak, kik Igazra vezetnek (másokat) és azzal ítélnek.

وَالَّذِينَ كَذَّبُواْ بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُم مِّنْ حَيْثُ لاَ يَعْلَمُونَ ﴿١٨٢﴾

---

[471] As we contemplate Allah's nature, we can use the most beautiful names to express His attributes. There are hundreds of such attributes. In the opening Surah, we have this indicated in a few comprehensive words, such as Rahman (most Gracious), Rahim (most Merciful), Rabb-ul-'alamin (Cherisher and Sustainer of the worlds). Our bringing such names to remembrance is part of our Prayer and Praise.

Allah természetével foglalkozva, a leggyönyörűbb nevekkel illethetjük, hogy kifejezhessük tulajdonságait. A Fatiha (Nyitás) Szúrában találjuk a Rahman, (Megbocsájtó), Rahim (Könyörületes) és Rabb el-Alemin (Világok Ura) jelöléseket, mely mind önmagában is egy-egy név. Ezekkel illetni Őt, egyet tesz az imával Őhozzá.

182. Those who reject Our signs, We shall gradually visit with punishment, in ways they perceive not;

182. Akik meghazudtolják Áyáinkat, egyre jobban rajtuk leszünk úgy, hogy ne tudják.

وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ ﴿١٨٣﴾

183. Respite will I grant unto them: for My scheme is strong (and unfailing).

183. Haladékot adok nekik, de kelepcém szilárd.

أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُواْ مَا بِصَاحِبِهِم مِّن جِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلاَّ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿١٨٤﴾

184. Do they not reflect? Their companion is not seized with madness: he is but a perspicuous warner[472].

184. Vagy nem gondolkodnak el? Társukban nem téboly lakozik. Hanem ő csupán valóságos figyelmeztető[472]!

أَوَلَمْ يَنظُرُواْ فِي مَلَكُوتِ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللّهُ مِن شَيْءٍ وَأَنْ عَسَى أَن يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ أَجَلُهُمْ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٥﴾

185. Do they see nothing in the government of the heavens and the earth and all that Allah hath created? (Do they not see) that it may well be that their terms is nigh drawing to an end? In what message after this will they then believe?

185. Vagy nem látnak semmit abból, amit Allah teremtett az Egek és a Föld Mindenhatóságában? S (nem látják-e) hogy meglehet, terminusuk közeleg? Mely Üzenetben hisznek ezután?

مَن يُضْلِلِ اللّهُ فَلاَ هَادِيَ لَهُ وَيَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٨٦﴾

186. To such as Allah rejects from His guidance, there can be no guide: He will leave them in their trespasses, wandering in distraction.

186. Akit Allah letérít, nincs annak nincs vezetője. S Ő hagyja őket csökönyösségükben, vakon.

يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِندَ رَبِّي لاَ يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَا إِلاَّ هُوَ ثَقُلَتْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ لاَ تَأْتِيكُمْ إِلاَّ بَغْتَةً يَسْأَلُونَكَ كَأَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِندَ اللّهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لاَ يَعْلَمُونَ ﴿١٨٧﴾

187. They ask thee about the (final) Hour - when will be its appointed time? Say: "The knowledge thereof is with my Lord (alone): None but He can reveal as to when

---

[472] Their companion, i.e., the Holy Prophet, who lived with and amongst them. He was accused of madness because he behaved differently from them. - He had no selfish ambitions; - he was always true, in thought, word, and deed: - he was kind and considerate to the weak, and was not dazzled by worldly power or wealth or position: - he was undeterred by fear of the strong, the mockery of the cynics, the bitterness of the evil, or the indifference of the heedless.

A társ jelen esetben Mohammedre (béke reá) utal, aki az emberek közt élt. Bolondnak kiáltották ki, mert más volt, mint ők. 1. Nem hajtották önző vágyak. 2. Amit mondott, gondolt és tett, mind igaz volt. 3. Az emberekhez kedves volt, támogatta az elesetteket. Nem tört földi hatalomra, vagyonra, pozícióra. 4. Nem tántorította el küldetésétől az erős megfélemlítése, a cinikus gúnya, a gonosz szembenállása vagy a közömbös közönye.

it will occur. Heavy were its burden through the heavens and the earth. Only, all of a sudden will it come to you." They ask thee as if thou Wert eager in search thereof: Say: "The knowledge thereof is with Allah (alone), but most men know not[473]."

187. Kérdeznek téged az Óráról, annak bekövetkezéséről, mondd: „Annak tudása Uramnál van. Nem jeleníti meg idejét más, csak Ő. Ránehezedik terhe az Egekre és a Földre. Nem jön el hozzátok, csak váratlanul. Kérdeznek téged, mintha tudnál róla, mondd: „Annak tudása Allahnál van, de legtöbb ember nem tudja[473].”

قُل لاَّ أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلاَ ضَرًّا إِلاَّ مَا شَاء اللّهُ وَلَوْ كُنتُ أَعْلَمُ الْغَيْبَ لاَسْتَكْثَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ إِنْ أَنَاْ إِلاَّ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٨﴾

188. Say: "I have no power over any good or harm to myself except as Allah willeth. If I had knowledge of the unseen, I should have multiplied all good, and no evil should have touched me: I am but a warner, and a bringer of glad tidings to those who have faith."

188. Mondd: „Nem tehetek magamnak se hasznot, se kárt, csak mit Allah akar. Ha ismerném a Láthatatlant, megszaporítanám a jót és nem érintene rossz. Én csupán figyelmeztető és örömhír hordozó vagyok a népnek, kik hisznek.”

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُم مِّن نَّفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا فَلَمَّا تَغَشَّاهَا حَمَلَتْ حَمْلاً خَفِيفًا فَمَرَّتْ بِهِ فَلَمَّا أَثْقَلَت دَّعَوَا اللّهَ رَبَّهُمَا لَئِنْ آتَيْتَنَا صَالِحاً لَّنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿١٨٩﴾

189. It is He Who created you from a single person, and made his mate of like nature, in order that he might dwell with her (in love). When they are united, she bears a light burden and carries it about (unnoticed). When she grows heavy, they both pray to Allah their Lord, (saying): "If Thou givest us a goodly child, we vow we shall (ever) be grateful[474]."

---

[473]The fact of its coming is a certainty: the exact time appointed for it is not revealed by Allah. If it were it would be so momentous as to disturb our thoughts and life. It would be a heavy burden to us. Our duty is to be prepared for it at all times. It will come when we least expect it. In the present Gospels Jesus says the same thing: he does not know the Hour, but it will come suddenly. "But of that day and that Hour knoweth no man, no, not the angles which are in heaven, neither the Son, but the Father. Take ye heed, watch and pray: for ye know not when the time is." (Mark. 13:32-33).

Az Óra eljövetele bizonyosság. Annak pontos idejét Allah nem nyilvánítja ki nekünk. Ha megtenné, életünket befolyásolná, zavart okozna. Nagy teher lenne. Az a feladatunk, hogy állandóan készen álljunk rá. Akkor fog eljönni, amikor a legkevésbé számítunk rá. A ma használatos Evangéliumban Jézus azt mondja, nem tudja, mikor jön el, de váratlanul fog jönni: „[32]Arról a napról és óráról pedig senki semmit sem tud, sem az égben az angyalok, sem a Fiú, hanem csak az Atya. [33]Figyeljetek, vigyázzatok és imádkozzatok; mert nem tudjátok, mikor jő el az az idő.” (Márk 13:32-33).

[474] 4:1 where the construction is explained. The mystery of the physical birth of man, as it affects the father and the mother, only touches the imagination of the parents in the later stages when the child is yet unborn and yet the life stirs within the body of the expectant mother. The coming of the new life is a solemn thing, and is fraught with much hope as well as much unknown risk to the mother herself. The parents in their anxiety turn

189. Ő az, Ki megteremtett titeket az egy lélekből, majd megtette abból annak párját, hogy vele éljen. Mikor egyesülnek, (az asszony) könnyű terhet visel, mit hord. Mikor az nehézzé lesz, Allahot, Urukat szólítják (mindketten), hogy: „Adj nekünk jóravaló (gyereket), hogy hálásak lehessünk[474]!"

فَلَمَّا آتَاهُمَا صَالِحاً جَعَلاَ لَهُ شُرَكَاء فِيمَا آتَاهُمَا فَتَعَالَى اللّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٩٠﴾

190. But when He giveth them a goodly child, they ascribe to others a share in the gift they have received: but Allah is exalted high above the partners they ascribe to Him[475].

190. Mikor Ő megadja nekik a jóravaló (gyereket), bálványokat állítanak azért, mit kaptak. Legyen Magasságos Allah attól, mit Hozzá állítanak[475].

أَيُشْرِكُونَ مَا لاَ يَخْلُقُ شَيْئاً وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿١٩١﴾

191. Do they indeed ascribe to Him as partners things that can create nothing, but are themselves created?

191. Olyan társat állítanak-e (Allahnak), mik nem teremtenek semmit és maguk is teremtmények?

وَلاَ يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلاَ أَنفُسَهُمْ يَنصُرُونَ ﴿١٩٢﴾

192. No aid can they give them, nor can they aid themselves!

192. Nem képesek arra, hogy pártjukat fogják és magukon sem tudnak segíteni!

وَإِن تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لاَ يَتَّبِعُوكُمْ سَوَاء عَلَيْكُمْ أَدَعَوْتُمُوهُمْ أَمْ أَنتُمْ صَامِتُونَ ﴿١٩٣﴾

193. If ye call them to guidance, they will not obey: For you it is the same whether ye call them or ye hold your peace!

---

to Allah. If this feeling of solemnity, hope, and looking towards Allah were maintained after birth, all would be well for the parents as well as for the rising generation. But the attitude changes, as the verses following show.

A 4:1-ben magyarázat található az élet keletkezéséről. Az ember életének kezdete, a születés misztériuma áthatja az apát és anyát egyaránt. Az új élet megindulása a várandós anyában, megérinti mindkét szülőt. Foglalkoztatja őket, hogy milyen lesz a gyerek, milyen természettel jön a világra. Az új élet eljövetele nagy ünnep, amit remény vesz körül. A szülők Allahhoz fordulnak, hogy eloszlassa bennük mindazt a kockázatot, amit egy terhesség, új élet hozhat. Minden rendben van akkor, ha a gyerek megszületése után is fennmarad a szülők Allah iránti odaadása. De sokszor megváltozik hozzáállásuk, ahogy ezt a következő sorok is mutatják.

[475] When the child is born, the parents forget that it is a precious gift of Allah, -a miracle of Creation, which should lift their minds up to the higher things of Allah. Instead, their gradual familiarity with the new life makes them connect it with many superstitious ideas or rites and ceremonies, or they take it as a matter of course, is a little plaything of the material world. This leads to idolatry or false worship, or the selling up of false standards, in derogation of the dignity of Allah.

A gyermek világrajövetele után a szülők megfeledkeznek arról, hogy mit kaptak. Allah gyönyörű ajándéka jött el hozzájuk, a Teremtés csodája, aminek erősítenie kellene Allah iránti odaadásukat. Ehelyett a babonák, hiedelmek világához fordulnak, azok rituális ceremóniáitól várnak támogatást. Ez elvezeti őket abba a hamis világba, ahol hamis szabványok, regulák szabják keretek közé életüket és Allah méltósága, megbecsülése, kivész belőlük.

193. Ha Útmutatásra szólítod őket, nem követnek titeket. Mindegy számotokra, hogy hívjátok-e őket, vagy hallgattok!

إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ اللّهِ عِبَادٌ أَمْثَالُكُمْ فَادْعُوهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُواْ لَكُمْ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٩٤﴾

194. Verily those whom ye call upon besides Allah are servants like unto you: Call upon them, and let them listen to your prayer, if ye are (indeed) truthful!

194. Akiket szólíttok Allahon kívül, szolgák, mint amilyenek ti vagytok. Szólítsátok őket és hadd válaszoljanak nektek, ha igazak vagytok!

أَلَهُمْ أَرْجُلٌ يَمْشُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ أَيْدٍ يَبْطِشُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ أَعْيُنٌ يُبْصِرُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا قُلِ ادْعُواْ شُرَكَاءكُمْ ثُمَّ كِيدُونِ فَلاَ تُنظِرُونِ ﴿١٩٥﴾

195. Have they feet to walk with? Or hands to lay hold with? Or eyes to see with? Or ears to hear with? Say: "Call your 'god-partners', scheme (your worst) against me, and give me no respite[476]!

195. Van-e nekik lábuk, mivel járnak, vagy van-e kezük, mivel fognak? Van-e szemük, mivel látnak, vagy van-e fölük, mivel hallanak? Mondd: „Szólítsátok bálványaitokat, majd kötözzetek meg, ne várjatok[476]”

إِنَّ وَلِيِّيَ اللّهُ الَّذِي نَزَّلَ الْكِتَابَ وَهُوَ يَتَوَلَّى الصَّالِحِينَ ﴿١٩٦﴾

196. "For my Protector is Allah, Who revealed the Book (from time to time), and He will choose and befriend the righteous.

196. Oltalmazóm Allah, Aki kinyilatkoztatta a Könyvet. Ő Magára veszi a jótéteményűek sorsát.

وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِهِ لاَ يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَكُمْ وَلآ أَنفُسَهُمْ يَنْصُرُونَ ﴿١٩٧﴾

197. "But those ye call upon besides Him, are unable to help you, and indeed to help themselves."

197. Azok, kiket szólíttok Allahon kívül, nem képesek pártotokat fogni és magukon sem segíthetnek.

وَإِن تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لاَ يَسْمَعُواْ وَتَرَاهُمْ يَنظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ لاَ يُبْصِرُونَ ﴿١٩٨﴾

198. If thou callest them to guidance, they hear not. Thou wilt see them looking at thee, but they see not.

198. Ha a helyes útra szólítod őket, nem hallanak. Úgy látod őket (ó Mohammed), mintha téged néznének, de azok nem látnak.

---

[476] Here is a test and a challenge. If the false gods had any power or even existence, collect them all together, and, says the Prophet of Allah. "Let them do their worst against me." They cannot: because the whole thing is based on a superstition and a chimera.

Itt a tesztelés ideje! Ha a hamis istenségek léteznek és van hatalmuk, rajta! Szólítsátok és buzdítsátok azokat, hogy tegyenek bármit ellenem, mondta a Próféta. Nem tehetnek semmit, hiszen babona mindez és kitaláció.

خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ ﴿١٩٩﴾

199. Hold to forgiveness; command what is right; But turn away from the ignorant.

199. Tedd magadévá a megbocsájtást, rendeld el a jót és fordulj el a tudatlanoktól.

وَإِمَّا يَنزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللّهِ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٠٠﴾

200. If a suggestion from Satan assail thy (mind), seek refuge with Allah. for He heareth and knoweth (all things).

200. Ha suttog hozzád a Sátán csábítással, keress menedéket Allahban, mert Ő a Meghallgató, a Mindentudó.

إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَواْ إِذَا مَسَّهُمْ طَائِفٌ مِّنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُواْ فَإِذَا هُم مُّبْصِرُونَ ﴿٢٠١﴾

201. Those who fear Allah, when a thought of evil from Satan assaults them, bring Allah to remembrance, when lo! they see (aright)!

201. Azok, kik őrizkednek, ha megérinti őket a Sátánok raja, (Allahra) emlékeznek, s lám! Meglátják Őt.

وَإِخْوَانُهُمْ يَمُدُّونَهُمْ فِي الْغَيِّ ثُمَّ لاَ يُقْصِرُونَ ﴿٢٠٢﴾

202. But their brethren (the evil ones) plunge them deeper into error, and never relax (their efforts).

202. (Gonosz) testvéreik alámerítik őket a szennybe, majd nem hagyják abba.

وَإِذَا لَمْ تَأْتِهِم بِآيَةٍ قَالُواْ لَوْلاَ اجْتَبَيْتَهَا قُلْ إِنَّمَا أَتَّبِعُ مَا يوحَى إِلَيَّ مِن رَّبِّي هَذَا بَصَآئِرُ مِن رَّبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠٣﴾

203. If thou bring them not a revelation, they say: "Why hast thou not got it together?" Say: "I but follow what is revealed to me from my Lord: this is (nothing but) lights from your Lord, and Guidance, and mercy, for any who have faith[477]."

203. Ha nem hozol el nekik egy Áyát, mondják: „Miért nem teszed össze (a szavakat)?" Mondd: „A sugallatot követem, mit kaptam Uramtól. Ez a szemmel látható világosság Uratoktól, Útmutatás és Kegyelem a népnek, kik hisznek[477]!"

وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُواْ لَهُ وَأَنصِتُواْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٢٠٤﴾

204. When the Qur'an is read, listen to it with attention, and hold your peace: that ye may receive Mercy.

204. Ha olvassák a Koránt, hallgassátok azt és mélyedjetek el, hátha tán kegyelmet nyertek.

---

[477] No human composition could contain the beauty, power, and spiritual insight of the Quran. Without inspiration it is impossible to suppose that a man, with or without literary and philosophic training could produce such a book as the Quran.

Emberi kéz nem tud olyan gyönyört, erőt és spirituális kisugárzást alkotni, mint a Korán. Égi sugallat nélkül, akár irodalmi, filozófiai képzettséggel, felkészültséggel, vagy anélkül, lehetetlen ilyet létrehozni egy halandónak.

وَاذْكُر رَّبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعاً وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالآصَالِ وَلاَ تَكُن مِّنَ الْغَافِلِينَ ﴿٢٠٥﴾

205. And do thou (O reader!) Bring thy Lord to remembrance in thy (very) soul, with humility and in reverence, without loudness in words, in the mornings and evenings; and be not thou of those who are unheedful.

205. Emlékezz Uradra magadban alázattal, hódolattal, elkerülve a hangos szót, reggel és este. Ne légy semmibe vevő.

إِنَّ الَّذِينَ عِندَ رَبِّكَ لاَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيُسَبِّحُونَهُ وَلَهُ يَسْجُدُونَ* ۩ ﴿٢٠٦﴾

206. Those who are near to thy Lord, disdain not to do Him worship: They celebrate His praises, and bow down before Him[478]. ۩

206. Akik Urad közelében vannak, nem dacolnak Hozzá fohászkodni, Őt magasztalni és Neki leborulni[478].

[478] The higher you are in spiritual attainment; the more is your desire and your opportunity to serve and worship your Lord and Cherisher and the Lord and Cherisher of all the worlds: and the greater is your pride in that service and that worship.

Minél magasabbra jut az ember a spirituális világ értésében, annál inkább törekszik ösztönösen szolgálni és imádkozni az Úrhoz, a Teremtőhöz, a Világok Elindítójához. A büszkeség és elégültség, pedig a szolgálattal arányosan növekszik.

ANNEX TO SURAH AL-ARAF (THE HEIGHTS)

EGYPTIAN CHRONOLOGY AND ISRAEL

By YUSUF ALI

(See 7:104)

In order to get some idea of the comparative chronology of Egypt and Israel, we must first consider what data we have for Egyptian chronology. Israel's surviving records date from a time many centuries later than Israel's contact with Egypt. On the other hand, Egypt's records in monuments, inscriptions, tombs, etc., are rich absolutely reliable as far as they go. Of the surviving civilizations, Egypt and China go back furthest in time with historical material. Egypt has more interest for us, because geographically it was centrally situated, and it influenced and was influenced by almost every important cultural movement in Asia, Europe, and Africa, nothing happened in Mediterranean history that had not some points of contact with Egypt. The first broad division in Egyptian chronology is between the pre-Dynastic and the Dynastic periods. The pre Dynastic period is all prehistory. But recent researches have shown a great deal of light on the culture of that period, and we know many more details about the arts and tools of that period in Egypt than we do for the corresponding periods of prehistory in other countries. With the first Egyptian Dynasty of rulers begins the Dynastic period.

What were the Egyptian Dynasties, and why is so much prominence given to them in Egyptian chronology? The reason is that though we can form a graphic idea of the sequence of events and in many cases of the details of events, arts, and crafts, manners and customs, cults and ceremonies, and social and economic conditions in the dynastic period, we are not yet able, except for occasional and isolated glimpses, to give any accurate figures of early dates to connect them with our chronology B.C. On the other hand, we have abundant materials to justify us in placing certain events or personages or ideas in some division of the Dynastic scheme. We can say that such and such ideas held sway under the 18th Dynasty or that such and such invasion, outwards or inwards, took place at the close of the 14th Dynasty. The Dynastic scheme rests mainly on the lists and fragments preserved from the writings of one Manetho, on Egyptian priest and annalist, who lived under Ptolemy I and Ptolemy II (B.C. 313-246), the inheritors of the Egyptian portion of Alexander's Empire. For his Egyptian history in Greek he had access to Egyptian records. His scheme of Dynasties therefore supplies a rough chronological framework into which can be fitted our ever-increasing detailed knowledge derived from Egyptian monuments, tombs, and excavations. His first Dynasty begins with the unification of Upper and Lower Egypt, but its actual date B.C. has been placed at between such wide margins as 5500 B.C. and 3300 B.C.

The two Egypt may be considered distinct ethnical and perhaps geographical divisions, which tend to assimilate when they are united politically, but whose physical characteristics are different, as also their outlook when there is political division. Lower Egypt looks to the Mediterranean, and its population is mixed, containing almost all the Mediterranean and Arab elements, while Upper Egypt looks to interior Africa (Nubia, Sudan, Abyssinia, etc.), and its population tends to have more and

more African characteristics. The whole of Egypt has had a ribbon development, the population and cultivation being confined to the banks of the Nile. Without the Nile Egypt would be just a desert forming a link in the long chain of tropical and subtropical deserts stretching from the Sahara, the Libyan desert, the Arabian deserts, through the Persian, Baluchistan, Sindh, and Rajputana deserts, to the Turki and Gobi deserts in central Asia. But Upper Egypt is purely a long irregular line along the banks of the Nile, while Lower Egypt has the broad fan-link delta in which the many mouths of the Nile run into a very irregular coastline extending over about 200 miles. Lower Egypt had (and has) much marshland, and its low-lying configuration was subject to many physical changes, in the same way as invasions and foreign immigrations gave its population a less stable character. Its cities as Sais and Tanis (Zoan), were also less stable in character, and Memphis (near the site of modern Cairo) has to be just above the Delta. On the other hand the Capitals in Upper Egypt, such as Thebes (or N0), with their magnificent temples and tombs were safe above Nile waters in the highest inundations until the modern dam of Aswan was built many miles above them.

Even after the union of the two Egypt, the king wore a double crown. The boundary between Upper and Lower Egypt was never clearly defined, because in spite of frequent interruptions in the unity of the country, the identification of Egypt with the Nile made the unity of Egypt a political and economic necessity, the present boundary of Lower Egypt is just south of Cairo, making Lower Egypt include just the Delta. The tract between Cairo and Assyut is sometimes called Middle Egypt and is distinguished from the rest of Upper Egypt, which is higher up the river. There being such wide variations in the estimate of ancient dates by component authorities, the only practicable course is to refer ancient events to Dynasties according to Manetho's scheme. In the later dates it is sometimes possible to express a date in approximate figures B.C., but such figures are uncertain, whereas the sequence of Dynasties may be taken to be a stable fact in Egyptian history. Although some of Manetho's material, when it can be tested, has proved to be inaccurate. But we have only Manetho secondhand. The inaccuracies may be due not to Manetho but to his transmitters. Thirty-nine such Dynasties are reckoned, and they may be grouped into Periods as follows:

1. The Old Kingdom, Dynasties I to VII, including the first three Dynasties, with a new orientation in Egyptian Art, and b. Dynasties IV VI, the Pyramid Period, during which the Great Pyramid and the second and third Pyramids of Ghizeh were built. The capital now came to Lower Egypt, to the site of Memphis, near modern Cairo.
2. The Middle Kingdom, Dynasties IX to XVII. In Dynasties IX and X the centre of gravity moved from Memphis in Lower Egypt to Middle Egypt. In the XIIth Dynasty many of the great monuments of and near Thebes (Karnak, Luxor, etc.), were constructed. Perhaps the movement higher up the river was necessitated by foreign invasions in Lower Egypt. Dynasties XV to XVII are called the Hyksos Period, when a Syrian Dynasty was established in Lower Egypt, with a sort of lordship over the native Dynasties of Upper Egypt, and international connections in other Mediterranean countries.
3. The New Empire, Dynasties XVIII to XX, crowded with events. The dates now begin to be more definite: the period may be placed about 1580 B.C. and about 1200 B.C. the foreign Hyksos were driven out; the empire was extended to Syria and Nubia; perhaps even the Euphrates was reached. Some of the most wonderful works of Egyptian art date from this period.
4. The Dynasties of the Delta. Dynasties XXI to XXXI, including a Dynasty at Sais (on one of the western branches of the Deltaic Nile). But Assyrian and Persian invasions were now

weakening the power of Egypt. The dates now became more certain. The XXIst Dynasty was roughly about 1100 B.C. the XXVIIth Dynasty was ended by the invasion of the Persian under Cambyses in 525 B.C. the Persians held sway (with Egyptian local dynasties under them) until the XXXIst Dynasty, when the last Pharaoh fled to Ethiopia about 340 B.C.

5. The Egyptian Dynasties have now ended, we are in firm history: the Macedonian Period after Alexander's conquest, 332 B.C., and the Dynasty of the Ptolemies 323 B.C. to 30 B.C.; and the Roman Period 30 B.C. to 639 A.C. after which the Arab and Turkish conquests evolved modern Egypt and Muslim Egyptian civilization.

Having cleared the chronological background, we are now in a position to examine the data about Israel's stay in Egypt in order to see if we can get some idea of the time in Egyptian history when the contact took place. We saw that Dynasties XV to XVII were concerned with the Hyksos (or Shepherd) kings. They were foreigners from Asia, but it is not quite clear exactly what race they belonged to. Josephus supposed that they were Israelites, but that theory is untenable. It has been conjectured that they were Phoenicians, or Amalekites, or Hittites. In any case they were Semites. They founded a city called Zoan (Tanis) on one of the eastern branches of the Deltaic Nile, and were in close communication with the Hittite city of Hebron in the south of Palestine. That would be their own city, but their capital would probably by the same as the old Egyptian capital at Memphis when they were well-established. They were credited with having invented the Semitic alphabet of 22 letters, which (through the Phoenicians) is the the parent of all modern alphabets. Their invention probably helped in the process of converting old Egyptian Hieroglyphics from picture-writing to phonetic writing.

As the Hyksos had close relations with Hebron in Palestine, and Abraham and Israel had settled in the Palestine country, a nexus would be established, by which the first Israelites would be attracted to Zoan in Egypt. It must also be remembered that southern Palestine was a poor country and subject to frequent famines, while Deltaic Egypt was well-watered by the Nile, and suffered famines only on the rare occasions when the Nile failed to inundate. The attraction of Egypt for the famine-stricken lands of the neighborhood would therefore be strong. And this is proved in the story of Joseph and his brethren. Can we form even a rough idea of the dates of the Hyksos occupation? At the latest the Hyksos period ended about 1600 B.C. Renan is therefore probably not far wrong when he places the Hyksos occupation about 2000 B.C. Possibly a date between 2000 B.C. and 1600 B.C. may be nearer the mark. If we suppose Joseph to have been the Wazir of one of the Hyksos Pharaohs in the Delta, there is no great violence of probabilities in the suggestion, as Joseph and the Hyksos would be of kindred races. In that case Joseph's date would fall somewhere between the 19th and 17th century B.C.

No reference to Joseph or Moses has been found in Egyptian records. The solitary reference to Israel (Ysraer, rI) in stele of Mer-en-Ptah or Mineptah (about 1225 B.C.) seems to refer to Israel in Palestine rather than to Israel in Egypt. At this we need not wonder, as the Pharaoh who honored Joseph was, strictly speaking, only a foreigner. When the reaction against the Hyksos took place and the Hyksos were overthrown, the Egyptian would not probably be anxious to remember the interrupted period or to preserve its memory. The Pharaoh who "knew not Joseph" looked upon Israelites as contemptible slaves, nor worthy of a thought except when they revolted, and then only as a despised race fit to be punished and kept in its place. It may be noticed, however, that the land of Goshen in

which Israel dwelt and multiplied between the time of Joseph and the time of the Exodus, was a frontier tract of Egypt in the neighborhood of the Hyksos city of Zoan in the Delta.

In seeking the approximate date of Moses, we must again look to the probabilities of Egyptian history. It was formerly the received opinion that Rameses II (say about 1250 B.C.) was the Pharaoh who oppressed Israel in Egypt, and that the exodus may have taken place under his immediate successor Mineptah (say about 1225 B.C.). The vigorous policy of Rameses II and the spirit of his time would be consistent with this view. But this date is almost certainly too late. There are indications pointing to the Israelites having already been settled in Cannan by this time. The Hyksos were turned out by the XVIIIth Dynasty, which established the New Empire in the 16th century B.C. Thothmes I (Tethmosis I, about 1540 B.C.) is more likely, in the first flush of his nationalist campaign, to have oppressed the Israelites and led to the exodus. His date fits in better. And his character also accords with the description in sacred history. He centralized the monarchy and made it a military autocracy. Militarism went with the lust of war and foreign conquest. He carried his arms as far as the Euphrates. Slaves, plunder, and foreign tribute made Egypt opulent and arrogant, and he added many monuments to Thebes. We can imagine him in his splendid Court, scarcely paying any attention to Mosses, and viewing all his complaints with an amusement mingled with contempt and impatience. But retribution was to come in Allah's good time. The men who followed Allah's message- Israel in the time of Solomon (a little after 1000 B.C.), and more completely, the Muslim in the time of ‘Umar and his successors-became lords of the East and the West (Quran 7:137), and ancient Egypt's were eventually buried in the sands. It was this same Pharaoh, Thothmes I, who took for his partner on the Throne his daughter Hatshepshut. If Thothmes was the Pharaoh in Moses’ story, we may suppose that it was this same celebrated strong-minded lady, pharaoh's daughter, who found the child Moses (Exod, 2:10), and brought him to her mother to be adopted into the family (Quran 28:9). Like her father, she was a great supporter of the national cults. Moses was nurtured in the palace, and learned all the wisdom of the Egyptians, then reputed to be the wisest of nations. With their own wisdom he foiled them. Thus in Allah's Plan the enemies of Allah and the enemies of Israel (Quran 20:39) were the very ones who were used as instruments for the purpose of Allah and the salvation of Israel.

EGYPTIAN RELIGION AND ITS STEPS TOWARDS ISLAM

By YUSUF ALY

(See 7:123)

Allah's Plan works silently but surely among all nations and at all times. In the most fantastic forms of religion appear gleams of His Light of Unity, calls to Islam, i.e. man's submission of his will to the Will of Allah. From that point of view, the religious history of Egypt from the most ancient times to the present day is most interesting, as is indeed the religious history of any country for which we have records of thought and development. That of India touches us dearly, but it is not directly relevant in a translation and exposition of the Quran. The religious history of Israel is just an earlier chapter of the history of Islam, and our doctors and commentators have written in great detail about it.

Our people know very little of ancient Egypt and have shown little interest in it. It is a healthy sign that modern Egypt is showing much interest in it, and I hope that it will in time recognize in it a valuable unfoldment of religious ideas leading up to Islam. The field of Egyptology is vast and is being extended everyday by the diligent researches of archaeologists and scholars. I do not propose to write an essay on Egyptian religion. But I wish to put forward a few considerations to show how Allah's Plan and Will worked steadily, in Egypt as elsewhere. The eternal light of Unity and Islam shines in many ways, and its rays give light to the spiritual aspiration of mankind in the darkest periods. With a gifted and artistic people like the Egyptians, their religious sense was led, in spite of many rebuffs, gradually to a purer and purer conception of man's eternal destiny, until Muhammad's Message was preached to them in the very language in which it was originally preached in Arabia. And that language, Arabic, became and is now the language of the Egyptian people themselves.

In the pre-Dynastic Egypt, there must already have been a great deal of development in the religious conceptions which afterwards showed such vitality to Dynastic Egypt. The Old Kingdom, including the Pyramid Period, shows that the Egyptian mind was obsessed with the certainty of life after death. It was also impressed with ideas of grandeur, order, and precision in the universe-ideas which found eloquent expression in the grand conceptions and mathematical symmetry and simplicity of its architecture. Its massive dignity and repose are also reflected in the faces and poses of the figures in Egyptian statuary and painting. The unending expanse and the mystery of the desert seem to have acted on the Egyptian mind like a soporific and made it less active in mundane affairs and less practical in speculation than that of some other races of similar gifts. What mysteries are typified in the proportions of the Pyramids and their internal galleries and mysterious chambers, we shall probably never know with certainty. But a haunting sense of death and of the other world seems to oppress us in its atmosphere, as it does in the grim senses of the "Book of the Dead". As Prof. T.E. Peet remarks (Cambridge Ancient History, vol I, p. 354), "the Egyptian mind closely associated together men, gods, and the dead as merely three species of a single genus." Each of these is considered was subject to an irresistible force called Hike or Heka: hence the force of Magic, Incantations to the Dead, and Rites and Formularies in daily life.

The Middle Kingdom brings us face to face with fresh ideas. We have no data with which to appraise the influence of foreign cults and foreign ideas during the period. But knowing, as we do, how Egypt

acted as a magnet to the world at large and how many points of contact the Euphrates valley civilizations and the Nile valley civilizations had with each other, we may well suppose a broadening of Egyptian culture and civilization in consequence. The Hyksos may have been Egyptianized in Egypt, but they could not have failed in their turn to contribute Syrian as Semitic ideas to Egypt. Among these were Monotheism, a patriarchal organization of society, and an impatience of priestly or caste denomination. These must have contrasted strangely with the chaotic Pantheon of countless deities.

The New Empire was the flowering period of Egyptian genius and requires special consideration. The crudities of the old pre Dynastic chaotic Pantheon had been in process of attrition through the centuries. Local gods tended to be absorbed into general gods. Some sort of rationalism and spiritualization had been going on throughout the Dynastic period. A process of systemization and unification was now consciously undertaken. The primitive worship of animals had gradually been transformed into a system of animal gods, with human bodies and animal heads. The human bodies represented the anthropomorphic tendencies, while the animal heads became types of qualities. For example, - Anubis, with the dog emblem, was the doorkeeper, the messenger, the custodian of the dead. - Apis, or Hapis, the sacred bull of Memphis, symbolized the renewal of life, he was identified with Osiris; there were great rejoicing when a new Apis (a black bull calf) was found, and great mourning and costly burial when one died. - Thoth, the god of wisdom and magic, was symbolized by an ibis, that stately, mute, mysterious bird of passage in the Nile valley. In addition to the symbolism of animals, there was the worship of the great phenomena of nature, the Nile, the giver of agricultural bounties to Egypt, and the sun, which, as the god Ra, became the supreme god in Egypt. Then there was the myth of Osiris the good, who came to the earth for the benefit of mankind, was killed by the magic of Set, the power of evil, and reign as the judge of the dead in the lower world. His faithful wife Isis and his falcon-eyed son Horus figure in the mysteries. It is possible that the Osiris myth itself arose from a myth of the Nile, or the sun. There was a gradual perception of Monotheism, a realization that Allah is One and above names. But the picturesque forms, festivals, and representations remained, and as the priests of all grades enjoyed special privileges and monopolized knowledge and learning, the people remained ignorant. They were exploited and practically enslaved. It was in the midst of such conditions that Moses came. He came to rescue his own people from the bondage of Egypt, a task which he performed. But it must not be forgotten that his mission was also addressed to the king of Egypt, and to the people of Egypt. Here also he sowed the seed, although he did not reap the fruit. The king, the Pharaoh, was almost looked upon as a god, and looked upon himself as a god. He had to be humbled, and he was humbled. But Allah's purpose is not merely to humble. It is also to lead from darkness to light. If the particular Pharaoh was too hard hearted to respond, his descendant in the fifth or sixth generation made a public confession of the One True God, as we shall see presently. What of the people?

The wise men of Egypt, who were confronted with Moses, repented of their deceit, and saw the light by the Grace of Allah, according to the Quranic narrative. Though they were threatened and perhaps martyred, their fate must have opened the eyes of the people and prepared them for the remarkable religious revolution which we shall now proceed to describe. The Pharaoh of the Exodus was probably Thothmes I (about 1540 B.C.). The Pharaoh Amenophis IV (about 1350 B.C.) adopted the worship of the One Supreme God as the State religion. He had been a high priest of the Sun god at Heliopolis, but had begun to look upon the multiplicity of gods in the Egyptian Pantheon as a blot on Egyptian religion. His original name had been Ahmen-hotep (“Ammon is satisfied”) as being devoted

to Ammon the great god of the State religion at Thebes. He changed the name to Akhan-Aton ("Pious to Aton") and worshipped the Supreme God under the name of Aton. He abandoned the city of Thebes as being devoted to Ammon and founded a new city near the site of what is now Tel al Amarna, between Thebes and Memphis, and dedicated it to Aton the Supreme God. The clay tablets discovered at Tel al Amarna in 1887 throw much light on the relations of Egypt with her tributaries in Syria. The alphabet on the tablets is the Cuneiform of Assyria: the language is Semitic, and closely akin to Hebrew. Unfortunately the religious revolution of Amennophis IV did not last. The city was only inhabited twenty years. His second son-in-law and successor, Tutankh Aton, carried out a counter-revolution. He went back from Aton to the cult of Ammon. The recent finds from his tombs show what exquisite skill the artists and artisans of Egypt had been attained. The pure religion remained established on the throne only for two generations but we need not suppose it was rooted out of the minds of the people.

The later Dynasties, XXI to XXXI, saw the decay of Egypt as a Power. The Assyrian and Persian invasions ultimately extinguished the freedom of Egypt. With the coming of Alexander the Great (332 B.C.) and the foundation of the city of Alexandria, a new era dawned on the culture of Egypt. It mingled with Greek and other thought, and became cosmopolitan in nature. Already in the time of Herodotus, the sensitive Greek mind had been impressed with the mystery and wisdom of Egypt. It now made the soil of Egypt cosmopolitan in religion, culture, and philosophy. The Ptolemaic dynasty held a broadly tolerant attitude, and even imported the rites of Serapis from the Black Sea and assimilated him to Apis the Bull of Memphis. The new cult of Serapis widely over the East, and later, when Egypt came under the Roman Empire (30 B. C.), into the very heart of the Empire. The Serapion in Alexandria, with its famous library, became for a few centuries the true intellectual center of the world. The very unfavorable picture drawn of Egyptian religion in Lytton's Last Days of Pompeii must be referred to the somewhat hybrid cult of Isis as practiced in foreign lands rather than to Egyptian religion generally. What course real Egyptian religion took in this period we have no means of judging accurately. In the light of earlier and later events we may suppose that the steady honest industrious Egyptian peasantry and people went on pursuing the even tenor of their career with the same mystic longing for a practical religion which was preparing them for purer forms of worship and a juster distribution of the fruits of labor.

Alexandria in the first centuries of the Christian era was resounding with the shouts of every kind of philosophy and the teaching of every kind of religious sect, from East and West, North and South, but mainly from the East, which was ever been a nursery of religious ideas. A special quarter was assigned to the Jews in the city. It became the true center of Hellenized Judaism, and may claim Josephus among its disciples. Neo-Pythagoreanism, Neo-Platonism, Gnosticism, and Manichaeism found a home there Mithraism, which was so widely spread in the Roman Empire, especially in the army, in the first three centuries A.C., was probably represented on its philosophic side in Alexandria. Its intermixture of races, creeds, philosophies, and religions, produced an atmosphere of chaos, which was not cleared until the advent of Islam. But from a religious point of view our greatest interest in Egypt in the first seven centuries of the Christian era is in the development of Christianity itself. It is difficult to say even when exactly Christianity began to displace the older Egyptian cults. But when Christianity was well-established, we find Egypt one of its most important centers. But the new Christianity which was evolved out of the ruins of the Christ's simple teaching had four distinct attitudes towards organization, speculative doctrine, asceticism and mysticism.

1. The native Egyptians or Coptic Church was contemplative, ascetic, and mystical. Monasticism became so rampant that it seriously affected the growth of population and degraded the position of women. 2. The Alexandrian school developed on Greek lines-political, ambitious, speculative, philosophical, and liable to break up into numerous sects and heresies, each party trying to dominate and put down the others as heretical by the strong arm of the law. 3. The Bishop of Rome, when the seat of the Empire was transferred to Constantinople in 330, gradually developed political power in Italy. He inherited the Roman genius for organization, and the invasion of the Germanic tribes gave him an opportunity not only of extending the Roman Catholic Church over the whole of Central and Western Europe, but of establishing the Church as superior to the state when the Papacy became an established political power. 4. The Orthodox Eastern Church, and all the sects which it fought in the East, tended ultimately to vanish before the advance of Islam. Had it not been for the vast Slav territories over which it obtained sway, in and around Russia and afterwards in Siberia, the Orthodox Eastern Church would have been reduced to a negligible position.

Before the Roman Catholic Church parted from the Orthodox Eastern Church, the united Church fought with and suppressed many so-called “heresies”, some of which represented the view of primitive Christianity, and the scene of many of these doctrinal fights was in Egypt. The one that interests us most is Aryanism. Arius was an Alexandrian Presbyter early in the fourth century A.C. and fought hard for the doctrine of Unity, the simple conception of the Eternal God, as against all the hair splitting and irrational distinctions in the nature and persons of the Godhead, which finally crystallized in the doctrine of the Trinity, propounded and maintained with much personal acrimony by Athanasius. Athanasius himself was born in Alexandria and became Bishop of Alexandria. He may be counted as the father of Orthodoxy (as now understood by Christianity) and the real systematizer of the doctrine of the Trinity-“three in one and one in three.” Up to the third century A.C. the Unitarians had been in the majority in the Christian Church, though subtle metaphysicians had started dispute as to the meanings of “God becoming man.” The Logos or the Word, the Power of Allah, whether the Father and the Son were of the same substance or of similar substance, whether the Son could be said to have been created by the Father, and numerous questions of that kind. They do not interest us now, but they rent the Christians world into many jarring sects until the mission of our Holy Prophet dissipated the mists and reestablished the doctrine of Unity on a firm and rational basis.

The Christian Churches in the East, as well as the Germanic nations which came later into the fold, adhered to Unity although not in the pure form which was made clear in the Holy Quran. The issue was joined between Arius and Athanasius, and the first General Council on the Christian Church that of Nicaea (in Bithynia) in 325, decided against Arius and Unitarianism. The controversy, however, still continued to rage until 381, when the Council of Constantinople, called by the Emperor Theodosius the Great, confirmed the Nicene doctrine of the Trinity and declared it to be the only Orthodox one. Though controversies, protests, and persecutions continued long afterwards, we may take that date as the date of the fall of Christianity. Even in Western Christianity, as late as 496, Clovis, the Frankish king, was the only Christian sovereign sophisticated enough to follow the subtle doctrine of the Trinity. The others were brought into line by political power later. The Christian creed became narrower and narrower, less and less rational, more and more inclined in use earthly weapons to suppress the eternal truth of Allah. In 415 the Jews were expelled from Alexandria. In the same year

and in the same city the beautiful, modest, eloquent philosopher and mathematicians, Hypatia, was murdered-an outrage against both rationalism and the intellectual and religious position of woman in human society. The murder was a particularly brutal one. She was dragged from her chariot in the streets, stripped naked, and suffered a lingering death in a Christian Church. Her body was then cut to pieces and burned. The worst features of the crime was the complicity of the Patriarch of Alexander, who was not only the chief religious dignitary of the Orthodox Church in Egypt but the de facto repository of political power. Meanwhile the native Christian community-the Coptic Church-which had all along clung to the Monophysite doctrine, a corrupt form of Unitarianism, was out of the pale, and its members were held down as a depressed class by their Orthodox brethren.

The social conditions produced an amount of discontent, for which the redress came only with the advent of Islam. It was for this reason that the Copts and the inhabitants of Egypt generally welcomed the forces of Islam under 'Amr as deliverers in 639 A.C. the power was taken over by the victorious army of Islam from Cyrus (called Muqawqas in Arabic through the Coptic), the Patriarch of Alexandria, but it was used by the army of deliverance to enlarge the liberties of the Egyptians, to admit them into the universal brotherhood of Islam, and to improve the resources of the country for the benefit of the people. Except a negligible remnant of conservatives, the Egyptians as a nation accepted the religion, the language, and the institutions of the Arabs and embarked on a new course of history, which it is necessary to follow further in this note. It should be remarked, however, that what happened in Egypt happened generally in western Asia. The jarring sectarian irrational religious gave place before the triumphant religion of Unity and Brotherhood, and the Byzantine Empire receded and receded until it was swept out of existence.

The feeble efforts made by the Emperor Leo the Isaurian in 726-731 to restrict the use of images were a reflection of the puritanical zeal of Islam. But they did not succeed in the area of his authority, and they completely alienated the Papacy from the Eastern Orthodox Church. The Bishop of Rome had been consolidating his power, and in the person of Gregory I (590-604) had already assumed the control of Italy and was seeking the aid and support of the Barbarian invaders who eventually became the pillars of the Papacy. The final and open rupture between the Orthodox Eastern Church and the Roman Catholic Church took place in 1054, but the earlier dates are remarkable. After the birth of the Holy Prophet of Islam the disruption of the Orthodox Christian Church (which had now become an anachronism) began.

When Islam was making its triumphant march in the 8th century after Christ, the original (Greek) Church began to take some steps to puts its own house in order. But it had lost its mission, and the new Islamic people took its place. The Western Church has since worked on definitely new lines, and its offshoots among the Protestant Church have consciously or unconsciously, been influenced by the broad principles of Islam.

What the course of future religion may be and how Allah will unfold His All-Wise Plan is not given to us mortals to know. In the Islamic Brotherhood many changes have taken place and are taking place. Egypt, in spite of her many vicissitudes in the Islamic period, is in the intellectual forefront among the Arabic speaking nations of Islam. We pray that her people may be guided, through their educational, cultural, and religious channels, to work with a new spirit for the progress of Islam and the glory of Allah.

FÜGGELÉK AZ AL-ARAF (MAGASLATOK) SZÚRÁHOZ

EGYIPTOMI KRONOLÓGIA ÉS IZRAEL
Szerző: YUSUF ALY
(7:104)

Amennyiben összehasonlító történeti egybevetést akarunk tenni Egyiptom és Izrael között, ismernünk kell azokat az időket, melyeket az egyiptomi történelem pontosan számon tart. Izrael feljegyzései Egyiptomról sokkal későbbi századokban keletkeztek, mint Egyiptom és Izrael valóságos kapcsolata. Egyiptom feljegyzéseit Izraellel kapcsolatban, kőoszlopokon, szobrokon, síremlékeken találjuk bevésve. A ma is élő civilizációk közül Egyiptom és Kína tud legtávolabbra visszatekinteni történelmében. Egyiptom számunkra fontosabb, mert földrajzi szempontból központi elhelyezkedésű, befolyásolta Ázsia, Afrika, Európa majdnem minden kulturális hullámát, ugyanakkor maga is ezek befolyása alá került. Nem történhetett semmi a Mediterrán medencéjének történelmében Egyiptomi vonatkozások nélkül. Az Egyiptomi időszámítás kezdete durván a pre- Dinasztikus és Dinasztikus korokba nyúlik vissza, ahol a pre- Dinasztikus jóformán történelem előtti idő. Kutatások fényt derítettek arra, hogy ez a korszak is bővelkedett kulturális vívmányokban, ma már ismerjük művészetét, szerszám használatát. Több ismerettel rendelkezünk minderről, mint bármely más ország tekintetében ugyanerről az időről. Az első dinasztiák megjelenésével kezdetét vette a Dinasztikus időszak.

Kik voltak az első dinasztiák és miért tulajdonítanak ezeknek olyan nagy jelentőséget az Egyiptomi kronológiában? Az ok, hogy bármennyire is sokat tudunk a Dinasztikus időszak eseményeinek egymás utániságáról, történetekről, művészetről, öltözködési szokásokról, kultuszokról, szertartásokról, társadalmi és gazdasági helyzetről, nem vagyunk képesek - kevés kivételtől eltekintve – ezeket saját időszámítás előtti kronológiánkhoz rendelni. Csupán egy Dinasztia nevével jelzett korszakhoz tudunk eseményeket, tárgyi emlékeket rendelni. Ennek megfelelően, bizonyos kultuszok, vagy inváziók pl. a 18-ik dinasztia korához köthetők, de ennek pontos időbeni egybeesését nem ismerjük. A Dinasztikus felosztás Manetho iratainak fennmaradt részleteiből ismert, aki egy Egyiptomi pap és évkönyvíró volt első és második Ptolemaiosz idején (i.e. 313-246). A Ptolemaioszok örökölték Nagy Sándor Birodalmából Egyiptomot. Az ő görög nyelvű feljegyzése volt az első összekötő kapocs az Óegyiptomi történésekhez. Az ő Dinasztia felosztása adja meg azt a vázat, amibe az egyre bővülő ismeretanyagokat bele tudjuk helyezni, melyek szoborfeliratok, síremlékek és ásatások feltárásából származnak. Az első dinasztia a Felső és Alsó Egyiptom egyesítésével vette kezdetét, amit durván kalkulálva az i.e. 5500 és i.e. 3300 közé tehetünk.

A két Egyiptomot etnikai és talán földrajzi megosztottság is elválasztotta egymástól, melyek feloldódtak egymásban az egyesüléskor. Alsó Egyiptom a Mediterrán medence, lakóssága keveredett, magába olvasztotta a helyi népek minden jellegzetességét. Felső Egyiptom Afrika bejárata, túlnyomóan afrikai jellemzőkkel. Innen vezetett átjáró Núbia, Szudán, Abesszínia, stb. felé. Egész Egyiptomra jellemző volt a Nílus part menti vidékekre épülő életmód. Nílus nélkül egész Egyiptom, eltérő klímaviszonyokkal rendelkező sivatagi sávokból állna csupán, melyek kiterjednek a Szaharára,

Líbiai sivatagra, Arábiai sivatagra, ami tovább nyúlik a Perzsa, Beludzsisztáni, Szindh, Radzsputana sivatagok felé, innen pedig kapcsolódik Ázsia Góbi sivatagjához. Felső Egyiptomot egy szabálytalan vonal írja körül, mely követi a Nílus partját. Ezzel szemben Alsó Egyiptom a Nílus deltája miatt tágas területen terjeszkedik, ahol a Nílus vízhozamától függően a partvonal évszakoktól függően változott és ez az ingadozás néhol elérte a 300 km-es partsáv változást. Alsó Egyiptomban sok volt a mocsár, mély fekvése gyakori fizikai változásoknak volt kitéve. Inváziók és külső migrációk miatt lakósságának nem alakult ki a stabil karaktere. Nagyobb városai, Sais, Tanis (Zoan) gyakran cseréltek gazdát, ezzel jelleget. Memphis (a modern Kairóhoz közel) akkoriban a Delta tőszomszédságába esett. Felső Egyiptom városai, pl. Théba, ezzel szemben biztonságban voltak a Nílus vizétől, ezért hatalmas emlékművek, síremlékek, templomok otthonaivá válhattak. Ez a helyzet megváltozott az Asszuáni gát felépítésével.

A két Egyiptom egyesülését követően a királyok dupla koronát viseltek.
Felső és Alsó Egyiptom között soha nem határozták meg pontosan határt, mert az ország politikai egységének gyakori megszakítása ellenére, Egyiptom valódi egységét a Nílus teremtette meg. Hozzávetőleg Alsó Egyiptom a mai Kairótól délre kezdődik és a Deltáig tart. A Kairó –Assiut közti területet néha Közép Egyiptom néven is említik és megkülönböztetik Felső Egyiptomtól. Mivel a régi dátum meghatározások széles skálán ingadoznak a különböző szerzők műveiben, ezért biztosabb, ha Manetho felosztását választjuk és a Dinasztiák rendje szerint haladunk. A későbbi időszakokban megnevezhetnénk, kalkulált időszámítás előtti időket, de ezek az adatok bizonytalanok, míg a Dinasztiák tényszerűek, és stabil alapot nyújtanak az Egyiptomi történelmi hozzárendelésekhez. Még így is előfordul, hogy Manetho adatai pontatlanok. ez adódhat az ő eseti pontatlanságából, vagy azéból, aki őt referenciaként használta.

Harminckilenc dinasztiát tartunk számon, melyek az alábbi csoportokba oszthatók:

1. Óbirodalom Dinasztiái. I-VIII Dinasztia, melyből az első három megvetette az új Egyiptomi művészetek alapját, a IV-V pedig hozzákezdett a piramis építkezésekhez. Ekkor épült a három piramis Gizában. Ekkor a főváros Memphis volt Alsó Egyiptomban, közel a mai Kairóhoz.
2. Közép Birodalom, a IX-XVII Dinasztiák kora. A IX és X Dinasztia idején a központ Memphisből áttevődött Közép Egyiptomba. A XII. Dinasztia alatt hatalmas emlékművek épültek Théba közelében (Karnak, Luxor, stb.). Az Alsó Egyiptomot ért küldő támadások tették szükségessé az áttelepülést a Nílus egy felsőbb szakaszára. A XV-XVII. Dinasztiák jelenítették meg a Hyksos periódust, amikor egy Szír Dinasztia uralkodott Alsó Egyiptomon, akik kiterjesztették hatalmukat a helyi Felső Egyiptomi Dinasztiákra és a Mediterrán más régióira.
3. Új Birodalom, XVII-XX. Dinasztiák, eseményekben dús időszak. A dátumok ekkorra már jobban beazonosíthatók. Kb. az i.e. 1580 és i.e. 1200 közé datálható. Az idegen Hyksos Dinasztiát elűzték, a birodalom Szíriától Núbiáig ért, talán az Eufráteszt is érintette. Az Egyiptomi művészet szempontjából nagyon termékeny időszak.
4. A Delta Dinasztiái, XXI-XXXI beleértve Sais Dinasztiát (a Nílus Delta nyugati ága mentén). Asszír és Perzsa támadások érik ekkor Egyiptomot. Ezek dátumai már bizonyossággal megállapíthatók. A XXI. Dinasztia az i.e. 1100, a XXVII. pedig az i.e.525-re esik, amikor a Perzsák Kambüszész vezérletével inváziót intéztek és megingatták a helyi Dinasztiák hatalmát, míg a XXXI. Dinasztia utolsó fáraója Abesszíniába menekült i.e.340-ben.
5. Az Egyiptomi Dinasztiák kora ezzel véget ért. Elérkeztünk Nagy Sándor hódításainak idejére, i.e.332 és a Ptolemaioszok Dinasztiájának korszakába, i.e. 323-30, majd ezt váltotta a Római Birodalom i.e. 30- i.sz.639. Ezt követte az Arab és Török hódítások kora, ami kialakította a modern Egyiptomot és az Egyiptomi Muszlim civilizációt.

A kronológia tisztázása után azonosítani tudjuk azt az időszakot, amikor Izrael Egyiptomban éltek, látjuk az Egyiptomi történelem erre eső szakaszát, amikor az érintkezés köztük létrejött. Ismertettük, hogy a XV-XVII. Dinasztiák, a Hyksosok kora volt, akiket Pásztor Királyok néven is ismerünk. Idegenekként kerültek ide Ázsiából, de nem világos egyelőre, hogy ott melyik etnikumból származtak. Josephus Flavius feltételezte, hogy Izraeliták voltak, de ez az elmélet nem tartható. Sejthető, hogy Föníciaiak, Amalekiták, vagy Hettiták. Mindenesetre Szemiták voltak. Ők alapították Zoan (Tanis) városát a Nílus Delta keleti vidékén és szoros kommunikációt folytattak a Hettita Hebronnal, dél Palesztinában. Ez volt ugyan saját városuk, de fővárosuk az Egyiptomi központ, Memphis lehetett akkor, amikor hatalmuk csúcsán voltak. Sémi ábécét használtak 22 betűvel, ami a Föníciaiak közvetítésével terjedt és lett a modern ábécék egyik őse. Írásuk szerepet játszott abban, hogy az Egyiptomi Hieroglifákat és képírást felváltotta a fonetikus írás.

Mivel a Hyksosok szoros kapcsolatban álltak Palesztinában Hebronnal, ahol Ábrahám élt és Izrael letelepedett annak idején, ezen a szálon összefüggést találunk az Izraeliták erre a korra eső betelepedésével Zoanba, Egyiptomba. Említést érdemel, hogy dél Palesztina szegény ország volt, gyakran ütötte fel a fejét éhínség, míg a Nílus Deltát a Nílus gazdagsággal látta el. Itt csak akkor fordult elő éhezés, ha valami miatt elmaradt a Nílus áradása. Ezért Egyiptom vonzása a szomszédos éhínség sújtotta területeken erős volt. Bizonyítékát láthatjuk ennek József és testvéreinek történetében. El tudjuk-e helyezni időben a Hyksosok uralmát? Az utolsó Hyksos fáraó uralma kb. i.e. 1600-ban ért véget. Nem vagyunk messze az igazságtól, ha a Hyksosok bejövetelét az i.e.2000 környékére helyezzük. Így uralmuk az i.e. 2000- i.e. 1600 közé esik. Ha Könyvbeli ismereteink alapján tudjuk, hogy József volt az egyik Hyksos fáraó Számadója a Deltában, akkor ez nagy valószínűséggel megtörténhetett, hiszen József és a Hyksosok sémiták voltak. Ebben az esetben József története az i.e. 19-17-ik század közé esik.

Józsefre és Mózesre vonatkozó Egyiptomi bizonyítékról nincs tudomásunk. Az egyedüli utalás egy sírkő felirat (Ysraer) Mere-en-Ptah, vagy Minepath sírján az i.e.1225-ből, ami valószínű, hogy a Palesztinában levő Izraeliekre és nem az Egyiptomban levőkre utal. Nem csoda, hogy az a Hyksos Fáraó, aki megtisztelte Józsefet, az Egyiptomiak szemében idegen volt. Amikor a Hyksos uralom véget ért és elűzték őket, az Egyiptomiak nem akartak emlékezni rájuk és nem szándékoztak megőrizni őket emlékezetükben. Az őket felváltó Dinasztia viselkedése teljesen más volt. Amikor jött az új fáraó, aki „nem ismerte Józsefet" az Izraelitákra megvetendő rabszolganépként tekintett, akikkel nem volt érdemes foglalkozni, csak ha lázadtak. Innen indult Izrael megalázása. Goshen földje, ahol Izrael élt és sokasodott József és az Exodus ideje között, a Hyksosok városa, Zoan szomszédságában van a Deltában.

Mózesre vonatkozóan újból az Egyiptomi történelmi események adhatnak támpontot. Egy korábban megerősített elmélet szerint II. Ramszesz i.e. 1250 körül volt az a fáraó, aki Egyiptomban elnyomta Izraelt. Az Exodus az őt közvetlenül felváltó Mineptah i.e. 1225 fáraó uralkodása alatt történhetett. Ramszesz zsarnoki viselkedése és a kor szelleme megerősíti ezt az elméletet. De ennek a kornak az ideje túl későre esik. Vannak ugyanis olyan bizonyítékok, melyek arra utalnak, hogy Izrael erre az időre már letelepedett Kánaánban. A Hyksosokat a XVIII. dinasztia űzte el, ami megalapította az Újkori Birodalmat az i.e. 16-ik században. I. Thotmes (I. Tethmosis kb. i.e. 1540) úgy tűnik, a nacionalista hatalomra kerülésétől felhevülve (hiszen Egyiptomiak kerültek újból a Hyksosok helyére), kiváltója lehetett Izrael elnyomásának és az Exodusnak. Az ő korszakának időbeli elhelyezkedése jobban illeszkedik Izrael történetéhez. A fáraó karaktere is megfelel a leírásoknak. Központosította uralmát és katonai autokráciát tartott fenn. Számos csatát vívott és expanziós politikát

folytatott. Seregeivel a legtávolabbi vidékeken is hadat viselt, eljutott egészen az Eufráteszig. Rabszolgák, zsákmány, idegen hűbér adta meg Egyiptom akkori zsarnoki jellegét, aminek számos bizonyítékát látjuk Thébában. Elképzelhetjük őt, ahogy pazar Udvarában félvállról veszi Mózest, unottan, lekezelően és türelmetlenül legyint panaszaira, kéréseire. De Allah büntetése jó időben jött. Az emberek, akik Allah üzenetét követték, Salamon (i.e. 1000 után), majd a Muszlim időszakban Omar és utódai, Kelet és Nyugat urai lettek (Korán 7:17), homokba temetve találták az ősi Egyiptomot. I. Thothmes fáraó volt ugyancsak, aki saját lányával, Hatshepshut-tal osztotta meg a trónt. Ha Thothmes volt a fáraó Mózes történetében, akkor feltételezhetjük, hogy ez volt az az erős kiállású hölgy, a fáraó lánya, aki megtalálta Mózest (Exodus 2:10) és anyjához vitte, majd adoptálták a családba (Korán 28:9). Ahogy atyja, a lány is támogatta, művelte az Egyiptomi kultuszt. Mózes köztük nőhetett fel, elsajátíthatta az Egyiptomiak bölcsességét, majd ezt a bölcsességet fordíthatta ellenük. Így Allah Tervében azok, aki Allah ellenségei és Izrael ellenségei (Korán 20:39), eszközökké váltak Allah kezében. Eszközként szolgálták Allah céljait és Izrael megmenekülését.

EGYIPTOMI VALLÁS ÉS KAPCSOLÓDÁSUK AZ ISZLÁMHOZ

Szerző: YUSUF ALY

(Lásd 7:123)

Allah terve csöndben, de biztosan működik minden nemzet életében mindenkor. A vallások legfantasztikusabb formáiban megcsillan az Ő Egységes Világossága és Iszlámra hív, azaz hív, hogy vessük alá magunkat Akaratának és Tervének. Vallási szempontból Egyiptom a legősibb kezdetektől kezdve napjainkig a hitek és kultuszok széles tárházát vonultatta fel. Talán még Indiát is megemlíthetnénk ebben a sorban, de Korán szempontjából nem annyira releváns, mint Egyiptom. Izrael vallástörténete hozzátartozik az Iszlám korai szakaszának történelméhez, ennek bőséges irodalmát kommentátoraink, hittudósaink részletesen feltárták.

Muszlim kutatók kevéssé járják körül az ókori Egyiptomot, nem tulajdonítanak ennek nagy jelentőséget. Örömteli azonban, hogy a modern Egyiptom rengeteget fektet a feltárásokba és az eredmények sokakban késztetést keltenek, hogy felismerjék azokat az értékes örökségeket, összefüggéseket melyek elvezetnek az Iszlámhoz. Az Egyiptológia hatalmas tudomány és minden nap új anyagokkal bővül, melyek kutatók, régészek, tudósok keze munkája során állnak elő. Nem célom esszét írni az Egyiptomi vallásokról, csupán pár megfontolást szeretnék közre adni, hogy bemutassam Allah Tervét és Akaratát, ami kitartóan működik Egyiptomban és bárhol máshol. Az Egység Örök Világossága és az Iszlám sok úton és helyen ragyog fel, sugarai világosságot gyújtanak az emberek spirituális szándékaihoz még a legsötétebb korszakokban is. Még olyannyira tehetséges és művészi hajlamokkal megáldott emberek, mint az Egyiptomiak is, sok irányban tévelyegtek a vallások tengerében, melyek egyre szegényesebb koncepciókkal álltak elő az emberi méltóságról, míg Mohammed (béke reá) üzenete elért hozzájuk ugyanazon a nyelven, ahogy Arábiában beszéltek. És ez az arab nyelv lett és maradt Egyiptom hivatalos nyelve a mai napig.

A pre- Dinasztikus korban a vallási koncepciók változatos fejlődésen mentek keresztül, ami mutatta a Egyiptom vitalitását. Az Óbirodalom gondolkodásában, beleértve a Piramisok korszakát, a halál utáni élet megszállottan jelen volt. Lenyűgöző az a magasztosság, rendszer, precizitás a világi felfogásokban, művelt tudományokban, melynek eklatáns példája a matematikai szimmetria és egyszerűség alkalmazása az építészetben. Nem csak az épületek, hanem az emberek arca is méltóságot és nyugalmat áraszt, akik műemlékekről, sírokról, falfelületekről néznek le ránk. A sivatag végtelen kiterjedése és titokzatossága rányomta bélyegét az Egyiptomi gondolkodásra, zsongító hatása elterelte a gondolatokat az evilági dolgokról, ami más népek esetében nem volt ennyire kifejezett. Hogy mi az a misztérium, ami a Piramisok arányait, belső galériáit, kamráit övezi, talán soha nem tudjuk meg. A halált megidéző érzések, a másvilág atmoszférája átsugárzik az emlékeken, melynek kitűnő példája a „Halottak Könyve." Prof. T. E. Peet megjegyzi (Cambridge, Ancient History, I kötet, 354.o.), „Az Egyiptomi szellem szorosan társul az emberi, isteni és halotti attribútumokkal és ez a három egy népben olvad össze." Ezek közül minden egyes attribútum önmagában is ellenállhatatlan erő, ami Hike, vagy Hika nevet kapott. A mágia, ráolvasás a halottra, rituálék, a mindennapi élet formaságai voltak.

A Közép Birodalom új gondolatokat vet fel. Nincs adat arra, mely specifikus idegen kultikus hatás érvényesült ebben az időben. Az viszont tudható, hogy Egyiptom mágnesként hatott az egész akkor ismert világra és hány ponton kapcsolódott az Eufrátesz völgyének civilizációja a Nílus völgyéhez, aminek egymásra hatásából az Egyiptomi kultúra és civilizáció mindezek eredőjeként jelent meg. A Hyksosok Egyiptomizálódtak ugyan, de folyamatosan átültették a Szír és Sémi ideákat az Egyiptomiba. Ezek között szerepelt a Monoteizmus és a patriarchális berendezkedésű társadalom. Ezek élesen elváltak a Panteon kaotikus istenségeitől.
Az Új Birodalom az Egyiptomi lélek virágkorát hozta. A régi Dinasztiák által Panteonba felhalmozott istenek, az évszázadok folyamán jelentőségüket vesztették. A helyi istenek főistenekbe olvadtak. Racionalizálódott az a spirituális felfogás, ami a Dinasztikus korok sajátja volt. Rendszerezés és egységesítés vette kezdetét a hitéletben. Az állatokhoz intézett imát felváltotta az állat istenek rendszere, ahol a test emberé, a fej állaté volt. Az emberi test már behozta az antropomorf tendenciát, az állati fej, pedig a tulajdonságot emelte ki. Pl. Anubis, kutya fejjel, volt a kapu őre, a küldött, a halott őre. Apis, vagy Hapis Memphis szent bikája, az élet megújulásának szimbóluma, ami Oziriszhez volt köthető. Nagy öröm és ünnep volt, ha Apis, (fekete bikaborjú) született és meggyászolták, ha elpusztult. Thoth, a bölcsesség és mágia istene, amit Íbisz, a Nílus völgyének néma, titokzatos madara szimbolizál. Az állatokhoz kötődő szimbolizmus mellett, gyakorlattá vált a természeti jelenségekhez, a Nílushoz intézett ima, hiszen ez a folyó biztosította Egyiptom mezőgazdaságának alapját. A napot Ra isten jelenítette meg, ami Egyiptom főistene lett. Ozirisz a jó megtestesítője, aki azért jött, hogy az emberek támogatója legyen. Őt Set, a gonosz ölte meg varázslattal, majd Ozirisz a halottak fölött bíráskodott az Alvilágban. Hűséges felesége Ízisz és sólyomfejű fia Hórusz alakjai gyakran előbukkannak. Lehet, hogy az Ozirisz mítosz maga is a Nílus és nap mítoszából emelkedett ki. Fokozatosan észlelhetővé vált a Monoteizmus, annak felfogása, hogy Isten csak Egy, Aki minden többi név felett áll. A képszerű megjelenítés, ünnepek, tulajdonságok formákba öntése megmaradt. A tudás privilégiuma a papok kizárólagos hatalmába került, míg a köznép tudatlan maradt. Teljesen ki voltak szolgáltatva, gyakorlatilag rabszolgák voltak. Ilyen körülmények között élt Mózes. Eljött, hogy eleget tegyen küldetésének és megszabadítsa népét az Egyiptomi szolgaság alól. Azt sem szabad elfelejteni, hogy ez a küldetés a fáraónak és Egyiptom népének is szólt. Mózes elvetett egy magot, melynek termését nem ő aratta le. Egyiptom királyára, a fáraóra istenként tekintettek és ő magát is annak tartotta. Mózesnek alázatosnak kellett lennie, az is volt, de Allahnak nem áll céljában az olyan alázat, ami zsarnokot szolgál. Ennél fontosabb a sötétségből világosságba vezetés. Ugyan a fáraó túl

keményszívű volt saját korában, az ő ötödik, vagy hatodik nemzedékbeli leszármazottai már nyílt esküt tettek az Egy Igaz Istenre, ahogy azt látni is fogjuk.

A Korán elbeszélésében Egyiptom bölcsei, akik Mózessel kerültek összeütközésbe, megbánták szemfényvesztéseiket, mágiájukat, amikor megtapasztalták Allah kegyét. Megfélemlítésük és valószínű feláldozásuk, ami végzetükhöz vezetett, felnyitotta az emberek szemét és tekintélyes változásokat indított el, ami vallási forradalomhoz vezetett. Az Exodus fáraója minden valószínűség szerint I Thothmes (kb. i.e. 1540).
IV. Amennophis fáraó (kb. i.e. 1350) rendelte el az egyistenhitet, mint hivatalos államvallást. Eredetileg a Napisten főpapja volt Héliopoliszban, aki a Panteonban egyre sokasodó istenségekre, mint Egyiptom vallásán esett szégyenfoltra tekintett. Eredeti neve Ahmen-hotep („Ammon a megelégedett"), aki magát Ammon, a Thébai államvallás főistenének szolgálatába ajánlotta. Nevét Akhan-Atonra (Atonhoz hű) változtatta és Aton főistenre váltott. Ugyan Ammonnak ajánlotta magát, mégis elhagyta Thébát. Új városra talált a mai Tel al Amarna közelében, Théba és Memphis között, amit Aton szolgálatába rendelt. A Tel al Amarnában 1887-ben talált agyagtáblák fényt derítettek Egyiptom és Szír adófizetőik kapcsolatára. A táblákon levő írás Asszír ékírás, sémi nyelv, ami a héberrel közeli rokonságban volt. IV. Amennophis vallási forradalma sajnos nem volt hosszú életű. A várost csak húsz évig lakták. Második unokaöccse és utóda Tutankh Aton, ellenforradalmat hajtott végre. Atonról visszatért az Ammon kultuszra. A síremlékében talált leletek az Egyiptomi művészek kifinomult és tökéletes munkáiról tanúskodnak. Az egyistenhit két generáción keresztül maradt trónon, de nem szabad arra gondolnunk, hogy az emberi akarat miatt alakult így.

A későbbi Dinasztiák XXI-XXXI, Egyiptom hanyatló szakaszát uralták. Az Asszír és Perzsa inváziók véget vetettek Egyiptom szabad létének. Nagy Sándor (i.e. 332) eljövetele és Alexandria megalapítása új korszak kezdetét jelentette. Ekkor keveredett a görög, más egyéb gondolatvilággal, végül kozmopolita természetű együttélés alakult ki. Hérodotosz idejére az érzékeny görög felfogásra rányomta bélyegét Egyiptom bölcsessége. Egyiptom talaja kozmopolita volt vallási, kulturális és filozófiai értelemben is. A Ptolemaiosz Dinasztiára jellemző volt a toleráns hozzáállás, így a Fekete tenger melléki Serapus import-rituálé asszimilálódhatott Apis, Memphis Bikájának kultuszába. Serapus új kultusza egész keleten elterjedt, később, a Római Birodalom alatt (i.e.30), pedig a Birodalom szívében is népszerű volt. Az Alexandriában létesült Serapion, hatalmas könyvtárával, évszázadokon keresztül a világ meghatározó intellektuális központja lett. Lytton „Pompei utolsó napjai" c. munkájában nem fest kedvező képet Egyiptom vallási életéről, ami inkább azt az Ízisz kultuszt írja le, ami Egyiptomon kívül volt, ezért nem sok köze van a valós Egyiptomi helyzethez. Nincs jogunk bírálatot mondani Egyiptom vallási gyakorlata felett. A korábbi és későbbi események fényében feltételezhetjük, hogy a szorgos Egyiptomi föld- és kézművesek folytatták ugyan a misztikumok követését, de már egy sokkal gyakorlatiasabb formában. Ahogy vágytak a munkájuk utáni járandóság igazságos elosztására, a hitélet is ebbe az irányba egyszerűsödött és tisztult.

Az első évszázadban, a Keresztény korszakban, Alexandria visszhangzott a filozófiai irányzatok, tanítások, vallások minden formájának vitáitól. Itt találkozott Kelet és Nyugat, Észak és Dél, de főleg Kelet, ami a vallási gondolatok melegágya volt. A Zsidók a város egy teljes negyedét lakták. Ez a későbbiekben a Judaizmus hellenizált központjává vált és olyan név emelkedett ki tanítványai közül, mint Josephus. Az első három évszázadban itt talált otthonra a Neo-Pitagórizmus, Neo-Platonizmus, Gnoszticizmus és Manichaeizmus, akár a Mithraizmus, ami A Római Birodalom egész területén, különösen a hadseregben terjedt el. Etnikailag a város vegyes képet mutatott és ez jellemezte hitvilágát, filozófiáit, vallásait is. A légkör egészen az Iszlám megjelenéséig kaotikus volt, ezt követően letisztult. Számunkra vallási szempontból az első hét évszázad, ezen belül a Kereszténység

korszaka, a Keresztény gondolkodás Egyiptomban elindult fejlődése játszik kiemelt szerepet. Azt nem lehet egyértelműen kijelenteni, hogy a Kereszténység elsöpörte a régi Egyiptomi kultúrát. Azt viszont látjuk, hogy amikor a Kereszténység megszilárdult, akkor Egyiptom, annak egy kiemelt bástyája lett. De az új Keresztényi gondolat, ami Krisztus egyszerű tanításainak romjain indult fejlődésnek, négy különböző irányt vett a szervezeti, spekulatív doktrína, aszketizmus és miszticizmus elveinek alapján.

1. Egyiptom őshonos lakói, így a Kopt Egyház maga is elmélkedő, aszketikus és misztikus volt. A szerzetesség szerteágazó válfajai befolyást gyakoroltak a társadalomra, leértékelt helyet engedve a nőknek. 2. Az Alexandriai iskola görög alapokon nyugodott, ambiciózus, spekulatív, filozófiai megközelítéseket alkalmazott, de számos szektára bomlott. Minden ág a másikon akart dominálni, vagy azt eretnekség alá vonni. 3. Amikor a Keresztény Egyház 330-ban Konstantinápolyba helyezte székhelyét, Róma püspöke fokozatosan növelte hatalmát Itáliában. Örökölte a szervezés Római géniuszát. Kapóra jött a Germán törzsek beáramlása, ami nem csak arra teremtett lehetőséget, hogy a Római Katolikus Egyházat kiterjessze Közép és Nyugat Európára, hanem arra is, hogy a Pápaságot az Állam fölé emelje, így az a legfelső politikai hatalom lett. 4. Az Ortodox Keleti Egyház és annak keleten előforduló összes szektái az Iszlám előtti korban gyenge lábakon álltak. Ha a tágas orosz térségek, majd Szibéria szláv lakóssága nem tért volna meg tömegesen, akkor elhanyagolható méretűvé csökkent volna.

Mielőtt a Római katolikus és a Keleti Ortodox Egyházak szétváltak volna, az „Egyesült Egyház” számos „eretnek” gondolattal vette fel a harcot. A doktrínák közti összecsapásoknak Egyiptom volt a színhelye. Minket ezek közül az Arianizmus érint. Arius Alexandriai presbiter volt a negyedik században. A doktrína egységesítéséért folytatott harcot, aminek központjában az Örök Isten állt a hajmeresztő, irracionális, természeti és megszemélyesített istenségekkel szemben. Ennek ellenpólusaként született egy másik koncepció, a Szentháromság doktrínája, ami mellett Athanasius érvelt. Athanasius szintén Alexandriában született és a város püspökeként szolgált. Ő volt a Szentháromság, „a három az egyben” tanának rendszerbe állítója. A harmadik századig az Unitárius szemlélet többségben volt a Keresztény Egyházon belül. Metafizikai szinten rengeteg témában alakult vita, mint pl. Isten emberré válása, Isten hatalma, vajon az Atya és a Fiú egyazon anyag, vagy csak hasonló anyag, vajon a Fiú számára mennyire volt tudatos az, hogy ő az Atya teremtménye és számos hasonló mélységű kérdés merült fel. Mindez rengeteg szekta kialakulásához vezetett, ami további ködděl homályosította el az alapeszmét. Ez a köd az Iszlám megjelenésével oszlott el, ami a Monoteizmus doktrínáját szilárd, racionális bázisra helyezte.

A Keleti Keresztény Egyházak és a Germán népcsoportok, az egyistenhit nem legegyszerűbb, Koránban törvényesített felfogását tették magukévá. Arius és Athanasius közti vita, végül a Keresztény Egyház Zsinatán 325-ben Nikaiaban Athanás javára dőlt, ahol elvetették Ariust és az Unitárius felfogást. A vita azonban tovább folytatódott 381-ig, amikor a Konstantinápolyi Tanács, melyet Nagy Theodosius császár hívott össze, megerősítette a Nikaiai Zsinat Szentháromság tanát és az Ortodoxiában is törvényesítette. A viták, tiltakozások, üldöztetések még ezek után is hosszan folytatódtak, de a 325-ös és 381-es dátumot a Kereszténység végének tekinthetjük. A nyugati Kereszténységben még 496-ban is csak Clovis, a Frank király volt az egyetlen, aki szuverén módon követte a Szentháromság tanát. A többieket politikai eszközökkel bírták rá később. A Keresztény tanítás egyre szűkebb lett, kevésbé racionális és egyre több földi fegyvert használt Isten Égi Igazságának bizonyítására. 415-ben a Zsidókat elűzték Alexandriából. Ugyanabban az évben és városban Hypatiát, a szerény, de nagy tudású, ékesszóló filozófus és matematikus nőt meggyilkolták. Ez a merénylet a racionalizmus, valamint a nők intellektuális és vallási szerepvállalása ellen is szólt. A gyilkosság brutális volt. Hintójából az utcára vonszolták, letépték ruháit és meztelenül egy Keresztény

Templomban kínozták halálra. Holttestét darabokra vágták és elégették. Talán a legszégyenletesebb az, hogy Alexander Pátriárka, aki nem csak az Ortodox Egyház elöljárója, hanem Egyiptom de facto politikai hatalma is, bűnrészes volt, a gyilkosságban. A helyi Kopt Keresztény közösség, ami a Monofizita tanokhoz, az Unitárius felfogás egy korrupt változatához ragaszkodott, megosztottá lett, követői egymás ellen fordultak.

Elégedetlenség és zűrzavar kerekedett, ami az Iszlám eljöveteléig tartott. A koptok és általában Egyiptom lakói üdvözölték 'Amr Inb Aaszt, aki 639-ben tette lábát az Iszlám nevében Egyiptom földjére. Seregével győzelmet aratott Cyrus, Alexandria Pátriárkája felett. Egyiptom lakói a Muszlim seregeket felszabadítójukként fogadták és a sok évszázadnyi káosz után tömegesen tértek be az Iszlám által felkínált Testvériségbe. Elenyésző konzervatív kisebbségtől eltekintve Egyiptom, mint nép elfogadta az Iszlámot, az arab nyelvet és az Iszlám intézményeit. Ami Egyiptomban megtörtént, az ismétlődött meg Nyugat Ázsiában is. A szekták kaotikus zűrzavarát váltotta fel ott is az Iszlám Testvériség Egysége, ami végül Bizánc és Konstantinápoly vesztéhez vezetett.

Leo Isaurian császár (726-731) még tett pár elhaló kísérletet egy olyan puritán KereszténYi világkép rekonstruálására, amit az Iszlám sugárzott, de hatalma idején nem koronázta tetteit siker. A Pápaság intézménye és a Keleti Ortodox Egyház közötti elidegenedés megállíthatatlan volt. Róma püspöke megszilárdította hatalmát és I. Gergely pápa (590-604) személyében teljes hatalmat gyakorolt Itália felett. Hatalmának megerősödésében nagy szerepet játszottak a Barbár támadók, akik a Pápaság oszlopai lettek, hiszen ők adták azt az ellenségképet, akikkel szemben csak a Pápaság intézménye vehette fel a harcot. A végső és nyílt szakításra 1054-ben került sor a keleti és nyugati Keresztény egyház között. Ez csupán egy formális dátum, az igazi, lényeget érintő dátumok a korábban ismertetettek voltak.

Az Iszlám megjelenésével az Ortodox Keresztény Egyház szakadozni kezdett. Az Iszlám nyolcadik századi győzelmi menetelésével a Görög Ortodoxia nekilátott rendet teremteni házon belül. Küldetésüket nem kísérte siker. A Nyugati Egyházon belül szintén elindult a rend iránti vágy és új mozgalom, a Protestantizmus vette kezdetét, ami az Iszlámmal megegyező értékekre építette tanításait.

Milyen irányt vesznek az Egyházak és ebben Allah Terve mit rejt számunkra, azt halandó nem tudhatja. Az Iszlám Testvériségen belül is minden változik. Egyiptom az arabul beszélő Muszlim nemzetek intellektuális bázisa, ezért imádkozunk, hogy mindig jó úton legyen, hiszen oktatási, kulturális és vallási szempontból rengeteget tehet ez az ország az Iszlám jövője és Allah dicsősége érdekében.

8. AL-ANFAL (SPOILS OF WAR-HADIZSÁKMÁNY)

Introduction to Surah Al-Anfal (The Spoils of War)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah takes its name Al-Anfal (The Bounties) from the first verse.

The Period of Revelation

It was revealed in 2 A. H. after the Battle of Badr, the first battle between Islam and *kufr*. As it contains a detailed and comprehensive review of the Battle, it appears that most probably it was revealed at one and the same time. But it is also possible that some of the verses concerning the problems arising as a result of this Battle might have been revealed later and incorporated at the proper places to make it a continuous whole.

Historical Background

Before reviewing the Surah, it is worthwhile to consider the events that led to the Battle of Badr. During the first decade or so of the Prophethood at Makkah, the Message had proved its firmness, and stability. This was the result of two things. First, the Messenger, who possessed the highest qualities of character, was performing his Mission with wisdom, foresight and magnanimity. He had shown by his conduct that he had made up his mind to carry the movement to a successful end and, therefore, was ready to face all sorts of dangers and obstacles in the way.

Secondly, the Message was so charming that it attracted the minds and hearts of the people irresistibly towards itself. So much so that all obstacles of ignorance, superstition and petty prejudices failed to check, its advance. That is why the Arab upholders of the ways of "ignorance,' who looked down upon it in its initial stages, had' begun to reckon it as a serious menace during the last period of the stay of the Holy Prophet at Makkah, and were bent on crushing it with all the force at their command. But in spite of the above-mentioned strength, the movement still lacked certain things to lead it to victory: -

First, it had not yet been fully proved that it had gathered round it a sufficient number of such followers who not only believed in its truth, but also had such an intense devotion to its principles that they were ready to expend all their energies and all that they possessed in the struggle for its success and establishment. So much so that they were ready to sacrifice their lives in the fight against the whole world itself even though they should be their own nearest relative. It is true that the followers of Islam had endured the severest persecutions at the hands of the Quraish of Makkah and had given a good proof of the firmness of their faith and their strong relation with Islam, yet further trials were required to show that Islam had succeeded in acquiring such a band of followers which considered nothing dearer than its ideal and was ready to sacrifice life for it. Secondly, though the voice of Islam had reached' every part of the country, its effects were yet scattered and its acquired strength was spread here and there: it had not yet gathered sufficient force essential for a decisive conflict with the old established order of "ignorance".

Thirdly, Islam had yet no home of its own and had not established itself firmly anywhere in the land where it could consolidate its power and make it a base for further action. For the Muslims were

scattered all over the country and were living among the unbelievers as aliens whom their bloodthirsty enemies wanted to uproot from their own homes.
Fourthly, the Muslims had not yet had an opportunity to demonstrate practically the blessings of the system of life based on Islam. There was neither any Islamic culture, nor any social, economic or political system; nor were there any established principles of war and peace for their guidance. Therefore, the Muslims had no opportunity for demonstrating those moral principles on which they intended to build their entire system of life; nor had it been proved on the touchstone of trial that the Muslims as a community were sincere in their proclamation of the Message.
Allah created opportunities for making up these deficiencies.

During the last four years or so of the Prophet's stay at Makkah, the voice of Islam had been proving effective at Yathrab and the people for various reasons had been accepting the message more readily than other clans of Arabia. So much so that in the twelfth year of Prophethood on the occasion of *Haj* a deputation of 75 people met the Holy Prophet in the darkness of night. These people not only accepted Islam, but also offered to give him and his followers a home. As this was a most epoch-making opportunity provided by Allah, the Holy Prophet took advantage of it. The significance of this offer was quite clear to the people of Yathrab, and they fully realized that this was not an invitation to a mere fugitive, but to the Messenger of Allah so that he should become their leader and ruler. Likewise, they knew that they were not inviting the Muslim refugees to give them shelter from persecution but to assemble them from all over the country for their integration with themselves to form an organized community. Thus, the offer of the people of Yathrab was to make Yathrab the "City of Islam." Accordingly, the Holy Prophet accepted their invitation and made it the first "City of Islam" in Arabia. And the people of Yathrab were fully aware of the implications of this offer. It was indeed a declaration of war against the whole of Arabia, and an invitation to their own social and economic boycott as well. And when the *Ansar* from Yathrab declared their allegiance to the Holy Prophet at Aqabah, they knew fully well its consequences. During the course of the formal declaration of allegiance, Asad-bin- Zurarah, the youngest of all the delegates from Yathrab, stood up and said, "0 people of Yathrab! Just listen to me and consider the matter carefully in all its aspects. Though we have come to him, regarding him only as a Messenger of Allah, we should know that we shall be inviting the enmity of the whole of Arabia. For when we take him away to Yathrab, we shall be attacked and our children may be put to the sword. Therefore, if you have the courage in your hearts to face it, then and then only, you should declare your allegiance to him and Allah will give you its reward. But if you love your lives more than him and his Message, then leave this matter and frankly excuse yourselves, for at this time Allah may accept your excuses."
Abbas bin Ubadah bin Naalah, another member of the delegation, reiterated the same thing, saying, Do you understand the implication of the declaration of your allegiance to this person?" (Voices, "Yes, we know it.") "You are challenging the whole world to war by your declaration of allegiance to him. There is every likelihood of a serious menace to your lives and properties. Therefore, consider it well. If you have any idea lurking in your minds that you will then hand him over to his enemies, it is much better to leave him alone now, because that conduct shall bring shame and disgrace to you in this world and the next. On the other hand, if you have sincerely resolved that you will endure all kinds of consequences that will follow as a result of this invitation, then it would be the best thing to take the oath of allegiance to him because, by God, this will surely bring good to you in this world as well as in the next world."
At this all the members of the delegation cried with one voice, "We are ready and prepared to risk all our wealth and our noble kith and kin for his sake."

It was then that the famous oath of allegiance, which is known as the "Second Oath of Allegiance at Aqabah" was taken.

On the other side, the people of Makkah also understood fully well the implications of this matter from their own point of view. They realized that Muhammad (Allah's peace be upon him), who, they knew well, had a great personality and possessed extraordinary abilities, was going to gain a strong footing, by this allegiance. For this would help integrate his followers, whose constancy, determination, and unwavering fidelity to the Messenger had been tried, into a disciplined community under his wise leadership and guidance. And they knew that this would spell death for their old ways of life. They also realized the strategic importance of Al-Madinah to their trade, which was their chief means of livelihood.
Its geographical position was such that the Muslims could strike with advantage at the caravans traveling on the trade route between Yemen and Syria, and thus strike at the root of their economy and that of other pagan clans very effectively. The value of the trade done by the people of Makkah alone on this route, not to count that of raif and other places, amounted to about two hundred thousand *dinars* annually.

As the Quraish were fully aware of the implications of the oath of allegiance at Aqabah, they were greatly perturbed when they got wind of it the same night. At first, they tried to win over the people of Al-Madinah to their side. But when they saw that the Muslims were migrating to Al- Madinah in small groups, they realized that the Holy Prophet was also going to emigrate soon from there. Then they decided to adopt an extreme measure to prevent this danger.
A few days before his migration, the Quraish held a council to consider the matter. After a good deal of argument; they decided that one person should be taken from each of the families of Quraish other than that of Banu Hashim to put an end to the life of the Holy Prophet. This was to make it difficult for the family of the Holy Prophet to fight alone with all the other families of the Quraish and thus to force them to accept blood-money for his murder-instead of taking revenge from them, but by the grace of Allah their plot against the life of the Holy Prophet failed because of his admirable foresight and full trust in Allah, and he reached Al- Madinah safe and sound. When they could not prevent his emigration, it occurred to them to exploit Abdullah bin Ub`ai who had begun to cherish a grievance against the Holy Prophet since his arrival at Al-Madinah. He was an influential chief of Al-Madinah and the people had agreed to make him their king. But when the majority of Aus and Khazraj clan became Muslims and acknowledged the Holy Prophet as their leader, guide and ruler, all his hopes of becoming a king came to an end. Therefore, the Quraish wrote to him, "As you have given shelter to our enemy, we tell you plainly that you should either fight with him yourself or exile him from your city otherwise we swear by God that we will invade your city, kill your males and make your females our slave girls." This letter added fuel to the flames of his jealousy and he was inclined to do some mischief, but the Holy Prophet took timely precautions and defeated his evil designs.

The Quraish got another opportunity to hold out a threat. When Sa'ad bin Mu'az, another chief of Al-Madinah, went to Makkah to perform `*Umrah*, Abu Jahl interrupted him at the very door of the Kabah, saying, "Do you think we will let you perform `*Umrah* in peace while you give shelter and help to renegades from us? Had you not been a guest of Ummayyah bin Khalf, you would not have gone alive from here." Sa'ad replied, "By Allah, if you prevent me from this, I will retaliate in a worse manner and block your route near Al-Madinah." This incident virtually led to a declaration from the

people of Makkah that they would prevent the Muslims from a pilgrimage to the Kabah, and from the people of Al- Madinah that as a retaliation they would block their trade route to Syria against the opponents of Islam. As a matter of fact, there was no other alternative for the Muslims than to keep a strong hold on this route so as to force the Quraish, and the other clans, whose interests were vitally bound with this route, to reconsider their inimical and antagonistic attitude towards them. That is why the Holy Prophet attached the greatest importance to this problem. As soon as he was free from making the preliminary arrangements for organizing the newly formed Muslim Community and settling peace terms with the neighboring Jewish habitations, he adopted two measures in this connection: -

First, he entered into negotiations with those clans who lived between the Red Sea and this route so as to make alliances with them or at east to persuade them to make treaties of neutrality with the Muslims. He was successful in this, and he entered into a treaty of non-alignment with Juhainah, which was a very important clan of the hilly tract near the sea coast. Then, at the end of the first year of Hijrah, he made a treaty of defensive alliance with Bani Damrah, who lived near Yanb'u and Zawal Ushairah. In 2 A. H. Bani Mudlij also joined the alliance, as they were the neighbors and allies of Bani Damrah. Then it so happened that quite a large number of these people were converted to Islam as a result of the missionary work done by the Muslims.

Secondly, he successively sent small bands of his men on this route to serve as a warning to the Quraish, and himself accompanied some of them. In the first year of Hijrah, four expeditions were sent there, that is, the expedition under Hamzah, the expedition under Ubaidah bin Harith, the expedition under Sa'ad bin Abi Waqqas and the Al-Abwa' expedition under the Holy Prophet himself. In the first month of the second year two more incursions were made on the same route. These are known as Buwat Expedition and Zawal Ushairah Expedition. Two things about all these expeditions are noteworthy. First, no blood was shed and no caravans were plundered in any of these expeditions. This proves that the real object of these expeditions was to show to the Quraish which way the wind was blowing. Secondly, not a single man from the people of Al-Madinah was sent by the Holy Prophet on any of these incursions. All the bands consisted purely of the immigrants from Makkah so that the conflict should remain between the people of the Quraish themselves and should not further spread by the involvement of other clans. On the other side, the Quraish of Makkah tried to involve others also in the conflict. When they sent bands towards Al-Madinah, they did not hesitate to plunder the people. For instance, an expedition under the leadership of Kurz bin Jabir al-Fihrl plundered the cattle of the people of Al-Madinah from the very vicinity of the city to show what their real intentions were.

This was the state of affairs when, in Sha'aban, 2 A. H. (February or March, 623 A. D.) a big trade caravan of the Quraish, carrying goods worth $50,000 or so, with only a guard of thirty to forty men, on its way back from Syria to Makkah, reached the territory from where it could be easily attacked from Al-Madinah. As the caravan was carrying trade goods worth thousands of pounds, and was scantily guarded, naturally Abu Sufyan, who was in charge of it, from his Past experience feared an attach from the Muslims. Accordingly, as soon as he entered the dangerous territory, he dispatched a camel rider to Makkah with a frantic appeal for help. When the rider reached Makkah, he, following an old custom of Arabia, tore open the ears of his camel, cut open his nose and overturned the saddle. Then rending his shirt from front and behind, he began to cry aloud at the top of his voice, "O people of Quraish dispatch help to protect your caravan from Syria under the charge of Abu Sufyan, for Muhammad with his followers is in pursuit of it; otherwise I don't think you will ever get your

goods. Run, run for help." This caused great excitement and anger in the whole of Makkah and all the big chiefs of the Quraish got ready for war. An army, consisting of 600 armored soldiers and cavalry of 100 riders with great pomp and show marched out for a fight. They intended not only to rescue the caravan but also to put to an end, once for all, the new menace from the Muslims who had consolidated themselves at Al-Madinah. They wanted to crush that rising power and overawe the clans surrounding the route so as to make it absolutely secure for future trade. Now the Holy Prophet, who always kept himself well informed of the state of affairs, felt that the decisive hour has come and that was the right time when he must take a bold step; otherwise, the Islamic Movement would become lifeless forever and no chance would be left for it to rise again. For if the Quraish invaded Al-Madinah, the odds would be against the Muslims. The condition of the Muslim Community was still very shaky because the immigrants (*Muhajirin*) had not been able to stabilize their economy during the short period (less than two years) of their stay at Al-Madinah; their helpers, (the *Ansar*) had not yet been tried; and the neighboring Jewish clans were antagonistic. Then there was a strong group of hypocrites and *mushriks* in Al- Madinah itself; above all, the surrounding clans lived in awe of the Quraish and had all their religious sympathies with them. The Holy Prophet, therefore, felt that the consequences of this possible invasion would not be favorable to the Muslims.

The second possibility was that they would not invade Al-Madinah but try only to escort their caravan safely and securely by a mere show of force. In that case, too, if the Muslim remained inactive, it would affect their reputation adversely. Obviously, this weak stand in the conflict would embolden the other Arabs also and make the position of the Muslims very insecure in the country and the surrounding clans would, at the instance of the Quraish, start hostilities against them, and the Jews, the hypocrites and the *mushriks* of Al- Madinah would openly rise against them and not only endanger their security of life, property and honor but make it difficult for them even to live there. The Muslims would not be able to inspire the enemy with awe so as to keep safe from them their life, property and honor. A careful study of the situation led the Holy Prophet to make up his mind to take a decisive step and go into the battle with whatever little strength he could muster, for thus and thus only could he show whether the Muslim Community had the right to survive or was doomed to perish.

When he arrived at this momentous decision, he called the *Muhajirin* and the *Ansar* together and placed the whole position before them, without any reservation. He said, "Allah has promised that you will confront one of the two, the trade caravan coming from the north or the army of the Quraish marching from the south. Now tell me which of the two you want to attack!" A large majority of the people replied that they wanted to attack the caravan. But the Holy Prophet who had something else before him, repeated the same question. At this Miqdad bin 'Amr, a *Muhajir*, stood up and said, "0 Messenger of Allah! Please march to the side to which your Lord commands you; we will accompany you wherever you go. We will not say like the Israelites, 'Go and let you and your Lord fight we will wait'. In contrast to them we say, 'Let you and your Lord fight; we will fight by your side to our last breath'." Even then he did not announce any decision but waited for a reply from the *Ansar* who had not yet taken any part in any battle of Islam. As this was the first opportunity for them to prove that they were ready to fulfill their promise of fighting for the cause of Islam, he repeated the question without directly addressing them. At this, Sa'ad bin Mu'az, an *Ansar*, stood up and said, "Sir, it appears that you are putting the question to us." When the Holy Prophet said, "Yes",

the *Ansar* replied, "We have believed in you and confirmed that what you have brought is the Truth, and have made a solemn pledge with you that we will listen to you and obey you. Therefore, 0 Messenger of Allah, do whatever you intend to do. We swear by Allah Who has sent you with the Truth that we are ready to accompany you to the sea shore and if you enter it, we will plunge into it. We assure you that not a single one of us will remain behind or forsake you, for we will not hesitate at all to go to fight, even if you should lead us to the battlefield tomorrow. We will remain steadfast in the battle and sacrifice our lives in the fight. We do hope that by the grace of Allah our behavior will gladden your heart. So, trusting in Allah's blessing, take us to the battlefield."

After these speeches it was decided that they should march towards the army of the Quraish and not towards the trade caravan. But it should be noted that the decision was of an ordinary nature. For the number of people, who came forward to go to the battlefield, was only a little more than three hundred (86 *Muhajirs*, 62 from Aus and 170 from Khazraj). Then the little army was ill-armed and hardly equipped for battle. Only a couple of them had horses to ride and the others had to take their turn in threes and fours on the back of a camel, out of the 70 they had in all. Above all, they had not got enough weapons for the battle; only 60 of them had armors. It is, therefore, no wonder that with the exception of those who were prepared to sacrifice their lives for the cause of Islam, the majority of those who had joined the expedition, were so filled with fear that they felt as if they were knowingly going into the jaws of death. Then there were people who always looked at things from a selfish point of view. Though they had embraced Islam, they did not realize that their faith would demand the sacrifice of their lives and properties from them; they were of the opinion that it was a mad expedition prompted by irrational enthusiasm for religion.

But the Holy Prophet and the true Believers had realized the urgency of that critical hour which required the risk of life: therefore, they marched straight to the south-west, wherefrom the army of the Quraish was coming. This is a clear proof of the fact that from the very beginning they had gone out to fight with the army and not to plunder the caravan. For if they had aimed at plundering the caravan, they would have taken the north- westerly direction and not the south- westerly one. The two parties met in combat at Badr on the seventeenth of Ramadan. When the two armies confronted each other and the Holy Prophet noticed that the Quraish army outnumbered the Muslims by three to one and was much better equipped, he raised his hands up in supplication and made this earnest prayer with great humility: "O Allah! Here are the Quraish proud of their war material: they have come to prove that Thy Messenger is false. O Allah! now send that success that Thou hast promised to give me. O Allah! If this little army of Thy servants is destroyed, then there will be left none in the land to worship Thee."

In this combat the emigrants from Makkah were put to the hardest test for they had to fight against their own near and dear relatives and put to the sword their fathers, their sons, their paternal and maternal uncles and their brothers. It is obvious that only such people could have come out successful in this hardest of tests as had accepted the Truth sincerely and cut off all relations with falsehood. And in another way the test to which the *Ansar* were put was not less hard. So far they had only alienated the powerful Quraish and their allies by giving shelter to the Muslims against their wishes but now, for the first time, they were going to give fight to them and to sow the seeds of a long and bitter war with them. This was indeed a very hard test for it meant that a small town with a population of a few thousand inhabitants was going to wage a war with the whole of Arabia. It is obvious that only such people could take this bold step who believed in the Truth of Islam so firmly

that they were ready to sacrifice every personal interest for its sake. So Allah accepted the self-sacrifices of the *Muhajirin* and the *Ansar* because of their true faith, and rewarded them with His success. The proud, well- armed Quraish were routed by these ill-equipped devotees of Islam. Seventy men of their army were killed and seventy captured as prisoners and their arms and equipment came into the hands of the Muslims as spoils of war. All their big chiefs, who were their best soldiers and who had led the opposition to Islam, were killed in this Battle. No wonder that this decisive victory made Islam a power to be reckoned with. A Western research scholar says that before the Battle of Badr, Islam was merely a religion and a state but after the Battle it became the state religion, nay, the state itself.

Topics of Discussion

It is this great Battle that has been reviewed in this Surah. But let it be noted that in some respects this review is quite different from the reviews that are usually made by the worldly commanders after a great victory.

1. Instead of gloating over the victory, the moral weaknesses that had come to the surface in that expedition have been pointed out so that the Muslims should try their best to reform themselves.
2. It has been impressed upon them that the victory was due to the success of Allah rather - than to their own valor and bravery so that the Muslims should learn to rely on Him and obey Allah and His Messenger alone.
3. The moral lesson of the conflict between the Truth and falsehood has been enunciated and the qualities which lead to success in a conflict have been explained.
4. Then the Surah addresses the *mushriks*, the hypocrites, the Jews and the prisoners of this war in a very impressive manner that should teach them a good lesson.
5. It also gives instructions in regard to the spoils of war. The Muslims have been told not to regard these as their right but as a bounty from Allah. Therefore, they should accept with gratitude the share that is granted to them out of it and willingly accede to the share which Allah sets apart for His cause and for the help of the needy.
6. Then it also gives normal instructions concerning the laws of peace and war for these were urgently needed to be explained at the stage which the Islamic Movement had entered. It enjoined that the Muslims should refrain from ways of "ignorance" in peace and war and thus should establish their moral superiority in the world. It also meant, to demonstrate to the world in actual practical life the morality which it had been preaching to the world from the very beginning of Islam and had been enjoining that practical life should be based on the same.
7. It also states some articles of the Islamic Constitution which help differentiate the status of the Muslims living within the limits of *Dar-ul-Islam* (the Abode of Islam) from that of the Muslims living beyond its limits.

Topics and their Interconnection

This portion deals with the problems of the "Spoils of War". The Quran says that these are not the spoils of war but the "Bounties of Allah" and proves this by showing that the victory at Badr (and in

all other battles, too,) was won by His succor and not by the efforts of the Muslims. It also declares (in v. 40) that the war aim of the Muslims should be to eliminate all unfavorable conditions for the establishment of Islam and not to gain spoils. Moreover, the spoils, being the bounties of God, belong to Allah and His Messenger and they alone are entitled to allocate them. **1 - 41**
The Battle of Badr was ordained by Allah so that Islam should triumph over "ignorance". The lesson from this is that the Muslims should trust in God and prepare themselves for war and should not be beguiled by Satan as the disbelievers were. **42 - 54**
Sanctity of treaties has been enjoined and the Muslims commanded to observe them as long as the other party does not break them. **55 - 59**
The Muslims should always be prepared for war on every front, but should be ready to make peace if the other party is inclined towards it. **60 - 66**

In these verses, instructions about prisoners of war have been given. **67 - 71**
In order to keep the Muslims joined together against their enemies, they have been taught to have cordial relations with one another. **72 - 75**

Bevezetés az Al-Anfal (Hadizsákmány) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szúra elnevezését az első vers adja.

Kinyilatkoztatás ideje

A Hidzsra második évében, az Iszlám és a Hitetlenség között megvívott Badri csata után nyilatkoztatott ki. Részletes és átfogó képet ad a csatáról. Valószínűleg egy alkalommal keletkezett, de lehet, hogy a csata körül felmerült problémákkal foglalkozó versek, későbbi kinyilatkoztatás eredményei, de mivel tartalmilag ide tartoznak, ezért ide kerültek.

Történelmi háttér

Mielőtt a Szúrára térnénk, nézzük át, mi vezetett a Badri ütközethez. A Prófécia első Mekkai évtizedében, az Üzenet megmutatta rendíthetetlenségét és stabilitását. Ez két dolognak volt köszönhető. Az első, a Próféta maga, aki a legkiválóbb kvalitásokkal rendelkezett. A küldetést bölcsességgel, előrelátással és nemeslelkűséggel látta el. Magatartásával kétséget sem hagyott az iránt, hogy mozgalmát sikerre viszi, ezért kész volt minden fajta veszélyt, akadályt vállalni.

A második, az Üzenet, ami vonzotta az emberek tudatát és szívét. A tudatlanságból, hiedelmekből és előítéletekből adódó nehézségen az Üzenet egyszerűsége, logikája és ellenállhatatlansága felülkerekedett. A „Tudatlanság" korszakának elöljárói komoly kihívást láttak az új eszmében és mindent elkövettek, hogy a Próféta küldetésének útjába akadályokat gördítsenek. Az előny mellet, hátrány azonban, hogy a mozgalomból hiányzott pár tényező ebben a szakaszban:
Ekkor még csak kevesen csatlakoztak a Prófétához olyanok, akik teljes odaadással viseltettek az eszme iránt. Ezek a követők a saját legközelebbi rokonaik üldöztetésének voltak kitéve és gyakran életüket áldozták. Mindenki előtt bebizonyosodott, hogy az Iszlám követői a legszörnyűbb szenvedések és kínok közepette, melyeket Quraish hozott rájuk, képesek voltak túlélni és terjeszteni hitüket. Ez mutatta rendíthetetlenségüket, odaadásukat az Iszlám iránt.
Másrészről, az Iszlám hangja ugyan mindenhova elért, de csak elszórtan, kisebb csoportokban tudott fennmaradni. A „tudatlanság" korának rendje még erősen tartotta magát. A Muszlimok a hitetlenek közé ékelődve éltek, ahol ez utóbbiak jelentős túlerőt képviseltek és mindent elkövettek, hogy elűzzék őket otthonaikból.
Ilyen körülmények között a Muszlimoknak nem volt esélyük arra, hogy az Iszlám életmódjának áldását megosszák, vagy demonstrálják. Nem alakulhatott ki még kultúrájuk, társadalmi, gazdasági, politikai rendszerük, sem a hadviselésre és békés életvitelre vonatkozó útmutatásuk, amit fel tudtak volna mutatni érvként az Iszlám mellett. Ez a szakasz csak jóval később, Medinában fog bekövetkezni és tömegeket vonzani. Mekkában semmi lehetőség nem nyílt arra, hogy azokat az erkölcsi elveket demonstrálni tudják, amin alapulva életrendjüket felépítik, nem állt módjukban bizonyítani, hogy társadalmat képező tényezővé tudnak válni, ami az Üzenet alapján rendezi önmagát. Allah nyitott utat afelé, hogy mindez ebbe az irányba fejlődjön.

A Próféta négy utolsó Mekkában töltött éve alatt az Iszlám hangja egyre hallhatóbbá vált Yathrebben, ahol az emberek sokkal inkábba elfogadták az eszmét, mit Arábia többi részén. A Prófécia

tizenkettedik évében az éves zarándoklat idején egy 75 fős küldöttség Yathrebből, találkozott az egyik éjjel Mohammeddel (béke reá). Ők nem csak az Iszlámot vallották magukénak, hanem otthont, menedéket is ajánlottak a követőknek. Ezt az esélyt Allah alkotta meg, amit a Prófétának ki kellett használnia. Yathreb népe előtt világos volt, hogy nem egy szökevénynek adnak menedéket, hanem Allah Prófétáját fogadják be, tehát vezetőjüknek, kormányzójuknak hívták. Azt is felfogták, hogy a Muszlimok nem az üldöztetés elől megfutamodott menekültek lesznek városukban, hanem egy tömeg, amellyel saját magukat egybe integrálva, szervezett társadalmat hoznak létre. Ezért ajánlották maguk az elöljárók, Yathreb nevének megváltoztatását Medinára, azaz az Iszlám Városára. A Próféta elfogadta a meghívást és valóra váltotta az indítványt, Medinát az Iszlám első Városává tette Arábiában.
Yathreb népe tisztában volt az ajánlat következményeivel. Ez hadüzenet volt egész Arábiának, valamint felhívás egy maguk ellen irányuló társadalmi, gazdasági bojkottra. Az Anszárok Yathrebből (pártfogók) szövetséget kötöttek Aqabánál a Prófétával és pontosan tudták, mire számíthatnak. A szövetség formális deklarálásakor Asad bin Zurarah, a legfiatalabb küldött Yathrebből beszédet intézett: „Ó Yathreb népe! Hallgassatok meg és mérlegeljetek óvatosan! Miként mi jöttünk hozzá, őt Allah Prófétájának tartva, tudnunk kell, hogy Arábia egészét ellenségnek hívjuk ki magunk ellen. Ha magunkkal visszük őt Yathrebbe, meg fognak minket támadni és gyermekeinket kardélre hányják. Ha szíveitek elég bátrak ma, csak akkor és csakis akkor lépjetek szövetségre vele és Allah viszonozni fogja azt. De ha jobban szeretitek az életet, mint őt és Üzenetét, akkor hagyjátok és mentsétek ki magatokat, mert most Allah el fogja fogadni mentségeteket."
Abbas bin Ubadah bin Naalah, a küldöttség másik tagja megismételte Asad bin Zurarah gondolatát: „Értitek-e, hogy kivel akartok szövetséget kötni? Igen, válaszolták, tudjuk. Az egész világot kihívjátok magatok ellen, ha e szövetséget közzéteszitek. Életeteket és tulajdonotokat komoly fenyegetés fogja érni. Gondoljátok meg jól. Ha olyan gondolat lappang bennetek, hogy majd átadjátok őt az ellenségnek, akkor ennél sokkal jobb, ha most magára hagyjátok őt, mert az a viselkedés szégyent és megaláztatást hozna ránk az Evilágon és a Túlvilágon. Ha komolyan felvállaljátok e meghívás minden következményét, akkor az a legjobb, ha hűségesküt teszünk neki, mert Allahra! Ez akkor jót hoz mindahányunknak az Evilágon és a Túlvilágon."
Ekkor a küldöttség minden tagja egyhangúan kiáltotta: „Készen állunk és nem félünk kockára tenni vagyonunkat, nemes házaink népét, hozzátartozóinkat az ő Ügyéért."
Ez volt a híres szövetség, melyet „második Aqabai hűségeskü" címen tartunk számon.

Mekka népe, saját szemszögéből értette a szövetség lényegét. Felismerték, hogy Mohammed (béke reá), akit jól ismertek, erős egyéniséggel és rendkívüli képességekkel rendelkezett, most szilárd talajra talált ezzel az egyezséggel. Integrálni tudja követőit, akiknek rendíthetetlensége, eltökéltsége és Prófétához való hűsége kiállta a próbát és fegyelmezett közösséget tudtak képezni az ő vezetése és útmutatása alatt. Muszlimok tudták, hogy hagyományos életformájuknak véget kell vetniük. Medina stratégiai jelentősége felértékelődött, a megélhetésük alapjául szolgáló kereskedelmet itt biztonságban folytathatták.
Földrajzi elhelyezkedése miatt a Jemen és Szíriai felé karavánok haladtak át rajta. Ez a tény gazdasági előnyökhöz juttatta a várost. Mekka ugyancsak ezen a karavánúton helyezkedett el. A Mekkaiak éves bevétele az áruforgalomból kétszáz dinár volt.

Az Aqabai hűségeskü híre aznap este Quraishez is elérkezett, akik azonnal megértették mit jelent ez számukra. Első reakcióként próbálták az embereket maguk oldalára állítani. Amikor látták, hogy a Muszlimok kis csoportokban Medinába menekülnek, ráébredtek arra, hogy a Próféta is rövid időn belül útra fog kelni. Ennek megakadályozására radikális tervet készítettek elő.
Quraish tanácsot ült, hogy áttekintsék a helyzetet. Arra az elhatározásra jutottak, hogy a Banu Hashim család kivételével minden nemzetség állítson ki egy férfit és ők közösen vessenek véget a Próféta életének. A Próféta családjának egyedül nehéz lett volna Quraish többi nemzetségével hadban állni. Egyszerűbb, ha elégtételt fizetnek meggyilkolásáért ahelyett, hogy bosszúhadjáratot indítanának. Allah

kegyelme által minden összeesküvés, amit szőttek a Próféta életének kioltására, elbukott. Végül a Próféta biztonságban eljutott Medinába. Mivel nem tudták megakadályozni migrációját, felhasználták Abdullah bin Ubait Medinában, akinek érdekeit sértette a Próféta megjelenése. Ő egy befolyásos főember volt Medinában, aki várta, hogy a polgárok királlyá nevezzék ki. De, amikor az Aus és Khazradzs törzsek többsége Muszlim lett és a Prófétának tettek hűségesküt, reménysége a királyságra szertefoszlott. Quraish levélben fordult hozzá: „Miként ellenségünknek menedéket nyújtottatok, nyíltan kijelentjük, hogy vagy leküzdését, vagy száműzetését várjuk el a városukból, vagy ha nem, Istenre esküszünk, hogy megtámadjuk a várost, a férfiakat megöljük, az asszonyokat rabszolgasorsra hajtjuk." Ez a levél jobban feltüzelte irigységét, ezért késztetést érzett, hogy félrevezesse a Prófétát, de ő óvatos volt és felfedte ármányait.

Quraish részérről egy újabb akció is fenyegetett. Medina egy másik főembere. Saad bin Muaz Mekkába ment, hogy elvégezze az Umrát (rövidített zarándoklatot). Abu Dzsahl a Kába kapujánál útját állta: „Azt hiszed, hogy engedünk békességben Umrát végezni, miközben menedéket adtok és befogadtok egy renegátot tőlünk? Ha nem lennél Ummayyah bin Khalf vendége, nem távoznál innen élve." Saad válaszolt: „Allahra mondom! Ha akadályozol, én keserű elégtételt veszek és elzárom utadat Medina közelében." Ez az incidens vezetett odáig, hogy a Mekkaiak gátolták a Kába meglátogatását Muszlimok részére, viszontválaszként pedig a Medinaiak blokkolták az Iszlám ellenségeinek Szíriával történő kereskedelmét. A Muszlimoknak nem volt más esélyük, csak ennek a kereskedelmi útvonalnak az ellenőrzésük alá vonása. Így próbálták rákényszeríteni Qurasisht és a többi klánt, hogy ellenséges hozzáállásukat megváltoztassák és szabadítsák fel számukra a Szent helyek látogatását. A Próféta rendkívüli jelentőséget tulajdonított ennek a kérdésnek. Amint a túljutott a Muszlim Közösség letelepítésén és béke-megállapodásokat kötött a szomszédos Zsidó törzsekkel, a következő intézkedéseket hozta:
Először is tárgyalást kezdeményezett a Vörös tenger és a kereskedelmi útvonal közötti területen élő klánokkal. Többségükkel szövetségre lépett, de akivel ez nem sikerült, azokkal is elérte a semlegességi nyilatkozatok megkötését a Muszlimok felé. El nem kötelezettségi egyezséget kötött Dzsuhainah klánnal, akik a tengerpart hegyes vidékeit tartották ellenőrzésük alatt. A Hidzsra első évének végén védelmi szövetséget kötött Bani Damrak klánnal, akik Yanbu és Zawal Ushairah régióját felügyelték. A Hidzsra második évében Bani Mudlidzs csatlakozott ehhez a szövetséghez. Ők a Bani Damra nemzetség szomszédjai voltak. Az egyre szaporodó térítés következményeként egyre többen vették fel az Iszlámot ezekből a klánokból.
Másodsorban, embereiből folytonosan portyázókat küldött a kereskedelmi útvonalakra, akik Quraish felé figyelmeztetést intéztek. Többször maga is csatlakozott ezekhez. A Hidzsra első évében négy portyára került sor. Ezeket sorrendben Hamzah, Ubaidah bin Harith, Saad bin Waqqas és a negyediket maga a Próféta vezette. Az második év első hónapjában két további rajtaütést vittek végig ugyanezen az úton. Ezeket a feljegyzésekben Buwat és Zawal Ushairah portyák néven tartják számon. Két igen fontos dolgot kell azonban itt megjegyezni: Először is nem ontottak vért és nem fosztottak ki egy karaván sem. Ezzel kívánták Qureish felé jelezni, hogy új szelek fújnak. Másodszor, pedig, hogy a Próféta nem vont be törzsgyökeres Medinai polgárt ezekbe a portyákba, kizárólag Mekkai származásúak vettek ezeken részt. Így akarta elkerülni azt, hogy a konfliktus tovább eszkalálódjon Quraish nemzetségeinek határán túl a többi klánra. Quraish viszont mindet megtett, hogy más klánokat is bevonjon és érdekelté tegye őket a Muszlimokkal történő leszámolásban. Amikor csapatokat küldtek Medina irányába, ezek nem vonakodtak kifosztani az embereket az úton. Például Kurz bin Dzsabir al-Fihrl által vezetett portyán elrabolták a Medinai emberek jószágait a városhoz egészen közel, amivel kimutatták igazi szándékukat.

Így állt a helyzet, amikor a Hidzsra második évének Shaaban havában (623. A. D. február vagy március), Quraish egy nagy kereskedelmi karavánnal térte meg Szíriából nagy értékű áruval megrakodva, ami Mekka felé tartott. Elérték azt a területet, ami már a Medinaiak felügyelete alá tartozott. A karaván nagy terhet cipelt, védelmét Abu Sufyan látta el, aki ugyan sok harci tapasztalattal

rendelkezett, de fegyverek hiányában nem tudta volna feladatát ellátni. Amikor belépett a veszélyes területre, előreküldött egy futárt Mekkába, hogy segítséget kérjen. A futár, az Arábiában honos szokás szerint, felhasította a teve fülét, belevágott az orrába, nyergét felborította a púpján, ingét elől és hátul megtépte, majd hangos kiáltozásban kezdett: „Ó Quraish népe! Küldjetek segítséget karavánotok védelmére Szíriából, amit Abu Sufyan vezet, mert Mohammed a követőivel ki akarja rabolni azt. Ha ez bekövetkezik, nem kapjátok meg árutokat. Fussatok, siessetek a segítséggel!" Ez nagy izgatottságot és dühöt okozott egész Mekkában. Quraish minden főembere készen állt a harcra. 600 jól fegyverzett gyalogos és 100 lovas vonult ki nagy pompával az ütközetre. Nem csak a karaván védelmét akarták biztosítani, hanem egyszer, s mindenkorra, véget akartak vetni a Muszlimok fenyegetésének, akik konszolidálták helyzetüket Medinában. Le akarták verni őket és rá akarták tenni kezüket a kereskedelmi útvonalra, hogy az ezentúl őket szolgálja a jövőben.

A Próféta informálódott a helyzetről és úgy ítélte meg, hogy eljött az idő. Tudta, ha így marad minden a továbbiakban, akkor az Iszlám mozgalma élettelen marad, elgyengül, és minden esélyét elveszti a feléledésre. Ha Quraish megtámadja Medinát, akkor a Muszlimok esélyei nagyon rosszak. A Muszlim Közösség még gyenge volt, a Migránsok (Muhadzsirin), nem tudták stabilizálni gazdaságilag magukat ezalatt a rövid idő alatt Medinában. A Pártfogók (Anszar) még nem voltak próbának kitéve, a szomszédos Zsidó törzsek pedig ellenségesen viselkedtek. A Hipokriták és bálványimádók Medinában erőt képviseltek. A szomszédos klánok körében Quraish-el éreztek együtt, vallási és gazdasági okok miatt. A Próféta nem ítélte kedvezőnek a Muszlimok szempontjából a közelgő invázió kimenetelét.

A második lehetőség nem a város védelme, hanem a karaván megtámadása lett volna. Ehhez nem kellett volna nagy erőfeszítés. Ha ezt az utat választották volna, nem mentek volna vele sokra, sőt, a nevükön is csorba esett volna. Ha annak megy híre a klánok között, hogy ők karavánokat fosztogatnak, akkor Quraish kezébe olyan érv kerül, amivel egyesíteni tudja ellenük a törzseket, belső ellenségeit Medinában, a Hipokritákat és Zsidókat, majd ellehetetlenítik, végül leszámolnak velük. A Muszlimok nem tudtak volna így biztonságban maradni, küldetésük hitele, igazságossága, méltósága elveszett volna. Végül a Próféta hosszas gondolkodás után úgy döntött, hogy akármilyen kis haderőt tud felvonultatni, de ki kell vonulni és eldönteni, élet, vagy halál.

Amikor elhatározásra jutott, szólította a Muhadzsirineket és az Anszárokat, majd előterjesztette javaslatát. Mondta: „Allah ígéretet tett, hogy a kettőből az egyikkel megütköztök. Kereskedelmi karaván érkezik északról, Szíriából, a másik Quraish serege, ami délről vonul erre. Mondjátok, melyiket akarjátok megtámadni a kettő közül?" A többség a karaván mellett szavazott. De a Próféta ugyanazt a kérdést még egyszer megismételte. Ekkor Miqdad bin Amr, a Menekültek közül felállt és így szólt: „Ó Allah Prófétája! Vonuljunk az ellen, akit a te Urad parancsol neked. Mi követünk, bármerre mész. Nem maradunk tétlenek, mint Izrael fiai, mikor Mózesnek mondták: Menj, küzdj meg te és Urad, mi itt várunk. Mi ezzel szemben mondjuk: Te és Urad küzdjetek, mi veletek küzdünk utolsó leheletünkig." Még ekkor sem jelentette be döntését. Várta, hogy valaki a Pártfogók közül hozzászóljon, hiszen ők még nem néztek szembe az Iszlám megpróbáltatásaival ezelőtt. Eljött az idő, hogy beváltsák ígéretüket. Készek-e vajon az Iszlám ügyéért áldozatot hozni? Még egyszer feltette ugyanazt a kérdést, nem közvetlenül feléjük intézve, de tőlük várva választ. Saad bin Muaz, egy Pártfogó (Anszár) felállt és így szólt: „Uram, úgy tűnik, nekünk szegezted a kérdést." Igen, válaszolta a Próféta. Majd az Anszár folytatta: „Hittünk neked és abban is, hogy amit elhoztál nekünk, az az Igazság, majd ünnepélyesen fogadalmat tettünk a hozzád való engedelmességre, szófogadásra. Ezért, ó Allah Prófétája, tégy azt, amit tenned kell. Esküszöm Allahra, Aki elküldött téged az Igazzal, hogy mi készek vagyunk elkísérni téged a tengerpartig, és ha bemész a tengerbe, akkor utánad ugrunk. Biztosítunk téged, hogy egy sem fog közülünk hátramaradni, vagy elhagyni téged. Nem tétovázunk egyáltalán, hogy harcoljunk-e, akkor sem, ha holnap kell kivonulnunk a csatatérre. Állhatatosak maradunk a harcban és feláldozzuk életünket. Reménykedünk, hogy Allah kegyelméből, hozzáállásunk örömre deríti szívedet. Bízva Allah áldásában, vezess minket a csatamezőre."

A beszédeket követően döntés született: Quraish serege ellen vonulnak és nem a karaván támadják meg. Ez egy erős elhatározásra utaló lépés volt. Összesen háromszáz embert tudtak kiállítani, akik közül 86 Muhadzsir, 62 Aus és 170 Khazradzs volt. A kis had rosszul volt ellátva fegyverekkel, csak néhánynak volt lova és hozzávetőleg 70 tevét tudtak összeszedni. Mindösszesen 60-nak volt páncélja. Nem csoda, hogy azok kivételével, akik készek voltak életüket áldozni az Iszlám Ügyéért, a harcba vonulók többségén félelem lett úrrá, mert úgy érezték, a halálba mennek. Mindig vannak emberek, akik saját, önös érdekeiket nézik. Bár sokan vették fel a vallást, de még nem ismerték fel magukban azt, hogy a hit megköveteli vagyonuk, életük feláldozását, ha szükséges. Ezek közül többen őrültségnek tartották ezt az ütközetet, ami szerintük a vallási lelkesedés irracionális kinyilvánítása volt. A Próféta és igaz követői felismerték a kritikus idő eljövetelét, aminek érdekében életük sem volt drága. Ezért egyenesen délnyugat felé vonultak, ahonnan Quraish seregét várták. Nem karaván mentek rabolni, hanem nyílt ütközetben vállalták be a csatát. Ez most mindenki számára bebizonyosodott. Ha a karaván ellen mentek volna, akkor ellenkező irányba, északnyugat felé kellett volna menetelniük. Ramadán 17-ik napján a két had Badr mezején találkozott. Amikor szembenéztek egymással, a Próféta látta, hogy Quraish serege számban háromszorosan és fegyverzetben is felülmúlta a Muszlimokat. Kezeit magasba emelte és mély alázattal imádkozni kezdett: „Ó Allah! Itt van Quraish büszkén hadára. Azért jöttek, hogy bizonyítsák: a Te Prófétád hamis! Ó, Allah! Küldd el azt a sikert, amit ígértél. Ó, Allah! Ha elpusztítják a Te szolgálóidból álló kis sereget, akkor nem marad, aki a Földön Hozzád imádkozna.”

Ez az összecsapás a Mekkai menekültek számára nagy próbatétellel járt, hiszen saját közeli hozzátartozóikkal, atyáikkal, fiaikkal, nagybátyjukkal, fivéreikkel szemben kellett kardot rántaniuk. Csak azok tudtak ennek megfelelni, akik elfogadták az Igazságot, ezt magukba asszimilálták és elvetették a hamis hiedelmeket. Az Anszárok esetében sem volt kisebb a tét. Eddig a hatalommal bíró Quraish szövetségesei voltak. Ezzel a kivonulással a szövetségnek vége és hosszú időre elvetették az ellenségeskedés magját velük szemben. Hatalmas próbatétel, melynek során egy pár ezres kis város háborúba indult egész Arábia ellen. Csak olyanok tudtak erre vállalkozni, akikben az Iszlám gyökeret eresztett és készek voltak ezért mindent feláldozni. Allah elfogadta a Muhadzsirinek és Anszárok áldozatát, amit hitükért tettek. A büszke Quraish serege lenézte a betegesen felfegyverzett „Iszlám követőket.” Mégis, hetvenen haltak meg Quraish hadából és egy másik hetven esett a Muszlimok fogságába. Fegyvereik felszereléseik a Muszlimok hadizsákmánya lett. Legjobb katonai vezetőik, főembereik, akik az Iszlám legvérmesebb ellenzői voltak, mind odavesztek ebben a harcban. Nem csoda, hogy ezt követően az Iszlám komoly tényezővé vált, amivel mindenkinek számolnia kellett. Egy nyugati kutató szerint, Badr előtt az Iszlám egy vallás és államforma volt. A csata után pedig államvallássá és magává az állammá lett.

Tárgyalt témák

Ez a Szúra egy nagy harcot tekint át, de itt az értékelés más, mint amit egy világi katonai vezető tenne egy győzelem után.

1. Nem kárörvendő, nem dicsőséget zeng. A Muszlimok morális hiányosságait hozza felszínre azért, hogy javítani tudjanak magukon, belső értékeiken.
2. A győzelmet Allah aratta, nem saját értékeik, felkészültségük, mert földi logikával ennek a harcnak nem így kellett volna végződnie. Ez tanulság arra, hogy mindig Allahra kell hagyatkozni dolgainkban.
3. Látható az Igaz és hamis konfliktusa és rávezet a követendő értékekre, ami sikerre vezet, ha egy ilyen konfliktus kialakul
4. Példabeszéd hangzik el a Hipokriták, bálványimádók, Zsidók és hadifoglyok felé a helyes viselkedésről, morális hozzáállásról, egyezségekkel kapcsolatos kötelezettségekről.

5. Rendelkezik a hadizsákmányról. A Muszlimok számára ez nem juss, járandóság, hanem Allahtól kapott adomány, amit alázattal kell fogadni és Allah kritériumai szerint kell elosztani, felhasználni. Ebben részt kell kapnia a szegénynek, kivetettnek, de magának Allah Ügyének is.
6. Béke és háború törvényeinek elrendelése ott, ahol ezek aktuálisak, az Iszlám Közösség Medinai példáján keresztül. Muszlimoknak el kell határolódniuk a „tudatlanságtól" mind békében, mind háborúban, így erkölcsi magasságot kell kialakítani és azt megtartani környezetünkben. Az Iszlám történelem legelejéről szóló példa az erkölcs útjának választására, még a legnehezebb helyzetben is. A gyakorlati életben is ez a rögös, de egyenes út vezet a világosság felé.
7. Az Iszlám Alkotmány néhány cikkelyének megemlítése arra az esetre, ha a Muszlimok a nem Iszlám többségű területeken, országokban élnek, tehát a Dar-ul-Iszlámon (Iszlám Otthon) kívül.

Témák és kapcsolódásuk

Az első részben a Hadizsákmányról esik szó. A Korán értelmezésében ez nem zsákmány, hanem Allah adománya, amit azzal bizonyít, hogy a Badrban és máshol aratott győzelmet nem Muszlimok aratták, hanem Ő. Ezért Ő formál jogot a zsákmány felett intézkedéseket meghozni. Ezt a jogot a Prófétára ruházza. A 40. versben a Muszlimoknak egy Iszlám Ügyéért vívott harcban el kell határolódniuk a zsákmányszerzőtől, mint céltól. **1-41**
A Badri csatát Allah rendelte el azért, hogy az Iszlám győzelmet arathasson a „tudatlanság" felett. A Muszlimoknak ezért bízniuk kell Istenben és készen kell állniuk a harcra. **42-54**
Az egyezségek megtörésének tilalma mindaddig, amíg a másik fél betartja azt. **55-59**
A Muszlimoknak folyamatosan készen kell állniuk a harcra minden területen. Ha a szembenálló fél békére hajlik, akkor ezt a Muszlim félnek követnie kell és a béke irányába kell elmozdulnia. **60-66**
Hadifoglyokra vonatkozó elrendelések. **67-71**
A Muszlimok egységben tartása érdekében tanítás a szívek közti kapcsolatok kiépítésére egymás közt. **72-75**

8. Al-Anfal	8. Al-Anfal
SPOILS OF WAR, BOOTY Total Verses: 75 Revealed At: Medina	**HADIZSÁKMÁNY** Összes vers: 75 Medinai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الأَنفَالِ قُلِ الأَنفَالُ لِلّهِ وَالرَّسُولِ فَاتَّقُواْ اللّهَ وَأَصْلِحُواْ ذَاتَ بَيْنِكُمْ وَأَطِيعُواْ اللّهَ وَرَسُولَهُ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١﴾

1. They ask thee concerning (things taken as) spoils of war. Say: "(such) spoils are at the disposal of Allah and the Messenger. So fear Allah, and keep straight the relations between yourselves: Obey Allah and His Messenger, if ye do believe[479]."

1. Megkérdeznek (ó Mohammed) a hadizsákmányról, mondd: „A hadizsákmány Allahé és a Prófétáé. Őrizkedjetek Allahtól és tegyétek jobbá azt, mi köztetek van (kapcsolatot). Engedelmeskedjetek Allahnak és a Prófétának, ha hívők vagytok[479].”

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٢﴾

2. For, Believers are those who, when Allah is mentioned, feel a tremor in their hearts, and when they hear His signs rehearsed, find their faith strengthened, and put (all) their trust in their Lord;

2. Azok az (igaz) hívők, akik, ha Allahot említik, megremeg szívük, ha Áyáit olvassák nekik, az hitüket gyarapítja és Urukra hagyatkoznak.

---

[479] The occasion was the question of the division of the booty after the battle of Badr- See Introduction to this Surah. Booty taken in a lawful and just war. It belongs to the Cause, in this case the Cause of Allah, as administered by His Messenger. The chief thing is to remain staunch to the Cause of Allah, and have no differences among those who stand for the Cause.

A Badri csata után felvetődött, hogyan osztozzanak a hadizsákmányon. A csata körülményeiről a bevezetőben adtunk részletes ismertetést. A hadizsákmány csak egy igazságos és jogos harc után lehet elosztás tárgya. A hadizsákmány az Ügy alá rendelt, ezért ennek jogos felhasználója Allah Prófétája, aki Allah Ügyét képviseli. Legfontosabb szempont, hogy hűségesnek kell maradni az Ügyhöz és el kell kerülni az érdekütközéseket a követők között.

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلاَةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٣﴾

3. Who establish regular prayers and spend (freely) out of the gifts We have given them for sustenance:

3. *Akik megtartják az imát és áldoznak gondviselésből, mit nekik adtunk.*

أُوْلَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَّهُمْ دَرَجَاتٌ عِندَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٤﴾

4. Such in truth are the believers: they have grades of dignity with their Lord, and forgiveness, and generous sustenance[480]:

4. *Ezek ők, a hívők valóban. Fokozatok (megbecsülés) járnak nekik Uruktól, megbocsájtás és nemes gondviselés[480].*

كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِن بَيْتِكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ فَرِيقاً مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ لَكَارِهُونَ ﴿٥﴾

5. Just as thy Lord ordered thee out of thy house in truth, even though a party among the Believers disliked it,

5. *Amint kiparancsolt Urad a házadból az Igazzal, de a hívők között voltak, kik idegenkedtek.*

يُجَادِلُونَكَ فِي الْحَقِّ بَعْدَمَا تَبَيَّنَ كَأَنَّمَا يُسَاقُونَ إِلَى الْمَوْتِ وَهُمْ يَنظُرُونَ ﴿٦﴾

6. Disputing with thee concerning the truth after it was made manifest, as if they were being driven to death and they (actually) saw it[481].

6. *Vitába szállnak veled az Igazról, miután az megnyilvánult. Mintha a halálba vezetnék őket, s ők csak néztek[481].*

وَإِذْ يَعِدُكُمُ اللّهُ إِحْدَى الطَّائِفَتِيْنِ أَنَّهَا لَكُمْ وَتَوَدُّونَ أَنَّ غَيْرَ ذَاتِ الشَّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ وَيُرِيدُ اللّهُ أَن يُحِقَّ الحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَيَقْطَعَ دَابِرَ الْكَافِرِينَ ﴿٧﴾

---

[480] Sustenance: again, in both the literal and the metaphorical sense. The object is to warn off from the love of booty and worldly wealth. Why do we want these? To all true Believers Allah gives generous sustenance in any case, in both senses, but especially in the spiritual sense, for it is coupled with forgiveness and grades of dignity before Allah' in the next verse.

Gondviselés: szó szerinti és metaforikus értelemben. A vers arra irányul, hogy az ilyen jellegű zsákmányok és földi örömök nem szolgálják belső békénket, ezért Allah int ezektől. Aki igaz hívő tudja, hogy Allah gondviselése az Evilágon és Túlvilágon rendelkezésre áll, főleg spirituális téren, ami kibővül az Ő megbocsájtásával és a méltóság, dicsőség fokozataival Előtte.

[481] In verse 6 we have again the word "truth": some of the Believers disputed concerning "the truth": they did not feel sure that the course recommended was the right course. They thought it would be certain destruction: they saw death almost staring them in the face.

Az 5. és 6. vers egyaránt tartalmazza az „igaz” szót. Néhány hívő nem volt biztos a Badri csata ügyének igazáról, elbizonytalanodtak és vitatkoztak. Volt, aki végzetes pusztulásnak ítélte meg csatába vonuláskor azt, ami rájuk vár.

7. Behold! Allah promised you one of the two (enemy) parties, that it should be yours: Ye wished that the one unarmed should be yours, but Allah willed to justify the Truth according to His words and to cut off the roots of the Unbelievers[482];-

7. Allah megígérte nektek egyiket a két (ellenséges) hadból. De ti azt akartátok, hogy legyen tiétek az, amelyik fegyvertelen. Allah azt akarja, hogy jusson érvényre az Igazság az Ő Szava által és tépje ki a hitetlenek gyökerét[482].

لِيُحِقَّ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ﴿٨﴾

8. That He might justify Truth and prove Falsehood false, distasteful though it be to those in guilt.

8. (Azért), hogy érvényre juttassa az igazat és meghiúsítsa a hiábavalót, akkor is, ha iszonyodnak ettől a bűnösök.

إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُم بِأَلْفٍ مِّنَ الْمَلآئِكَةِ مُرْدِفِينَ ﴿٩﴾

9. Remember ye implored the assistance of your Lord, and He answered you: "I will assist you with a thousand of the angels, ranks on ranks[483]."

9. Mikor Uratokhoz fordultatok megerősítésért, válaszolt nektek: „Én lenyújtok nektek ezer Angyalt sorokba rendezve[483].”

وَمَا جَعَلَهُ اللّهُ إِلاَّ بُشْرَى وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِ قُلُوبُكُمْ وَمَا النَّصْرُ إِلاَّ مِنْ عِندِ اللّهِ إِنَّ اللّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾

[482] Just before Badr there were two alternatives before the Muslims in Madinah to save themselves from being overwhelmed by the Makkan Quraish with all their resources from the rich Syrian trade. - One, which had least danger for the time being, and also promised much booty, was to fall upon the Quraish caravan returning from Syria to Makkah richly laden, and led by Abu Sufyan with only 40 men unarmed. From a worldly point of view this was the safest and most lucrative course. - The other alternative, was to leave the booty out boldly against the well-armed and well-equipped Quraish army of 1,000 men coming from Makkah. The Muslims had no more than 300 men, ill-armed, to oppose this force. But if they could defeat it, it would shake the selfish autocracy which was in possession of Makkah. By Allah's help they won a splendid victory, and the standard of Truth was established, never to be lowered again.

Badr előtt két alternatíva állt a Muszlimok előtt Medinában, hogy megvédjék magukat a Mekkai Quraish fojtogató szorításától, akik a Szíriával folytatott kereskedelem miatt kiapadhatatlan forrásokkal rendelkeztek. 1. Ami kevés veszéllyel járt volna, ugyanakkor gazdag zsákmányt ígért, ha rajtaütnek Quraish Szíriából Mekkába visszatérő karaván ján, amit Abu Sufyan vezetett negyven fegyvertelen ember kíséretében. 2. A másik, hogy hagyják a zsákmányt és megütköznek Quraish 1000 jól felfegyverzett harcosával, akik Mekkából feléjük tartanak. A Muszlimok csupán 300 harcost tudtak kiállítani, akiknek rossz fegyverzetük volt. Ha vereséget mérnek Quraishre, az megrendítő erejű csapást jelentene a Mekkai autokráciára. Allah segítségével győztek, az Üzenet megalapozódott és soha többet nem vesztett erejéből.

[483] 3:123, 125, 126. The number of angels, a thousand at Badr and three thousand and five thousand at Uhud, is equal to the strength of the enemy.

3:123-126. Badrnál ezer Angyal segített, Uhudnál pedig három és ötezer, amivel kiegyenlítetté vált a küzdelem az ellenséggel.

10. Allah made it but a message of hope, and an assurance to your hearts: (in any case) there is no help except from Allah. and Allah is Exalted in Power, Wise.

10. Ezt nem másnak szánta Allah, mint örömhírnek, hogy megnyugodjon általa szívetek, (hiszen) nincs más pártfogás, csak az, mi Allahtól jön. Mert bizony, Allah a Nagyszerű, a Bölcs.

إِذْ يُغَشِّيكُمُ النُّعَاسَ أَمَنَةً مِّنْهُ وَيُنَزِّلُ عَلَيْكُم مِّن السَّمَاء مَاء لِّيُطَهِّرَكُم بِهِ وَيُذْهِبَ عَنكُمْ رِجْزَ الشَّيْطَانِ وَلِيَرْبِطَ عَلَى قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الأَقْدَامَ ﴿١١﴾

11. Remember He covered you with a sort of drowsiness, to give you calm as from Himself, and he caused rain to descend on you from heaven, to clean you therewith, to remove from you the stain of Satan, to strengthen your hearts, and to plant your feet firmly therewith[484].

11. Mikor elhomályosít titeket az álom, megnyugvást nyújt Tőle. Majd az Égből vizet bocsát le rátok, hogy megtisztítson általa és levegye rólatok a Sátán szennyét. (Hogy) megkösse szíveteket és megszilárdítsa lábaitokat[484].

إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلآئِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَثَبِّتُواْ الَّذِينَ آمَنُواْ سَأُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُواْ الرَّعْبَ فَاضْرِبُواْ فَوْقَ الأَعْنَاقِ وَاضْرِبُواْ مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ ﴿١٢﴾

12. Remember thy Lord inspired the angels (with the message): "I am with you: give firmness to the Believers: I will instil terror into the hearts of the Unbelievers: smite ye above their necks and smite all their finger-tips off them[485]."

12. Mikor azt sugallotta Urad az Angyaloknak: „Én veletek vagyok, tegyétek rendíthetetlenné azokat, kik hisznek, Én majd félelmet vetek azok szíveibe, kik tagadnak. Sújtsatok le a nyakak fölé, sújtsatok le minden ujjukra[485].”

---

[484] 3:154 for Uhud. Calm (presence of mind) is essential in battle and in all posts of danger. If the mind is too much in a state of excitement, it cannot carry out a well-considered or well concerted plan. This spirit of calm confidence on the part of tile Muslims won against the blustering violence of the Quraysh. The rain was welcome for many reasons. - Water was scarce both for drinking and ablutions; - the Muslim band, without baggage or equipment or comforts, found that their thirst aggravated their fatigue; - the sand was loose, and the rain consolidated it and enabled them "to plant their feet firmly."

3:154, Uhud. A megnyugvás rendkívül fontos egy minden poszton veszélyt rejtegető harcban. Ha ilyenkor a gondolatokat elborítja az izgatottság, akkor nehezen válik kivitelezhetővé az előre átgondolt terv. A megnyugvás érzése volt részben az, ami a Muszlimok számára sikert jelentett a brutális vadsággal küzdő Quraishel szemben. Az eső sok szempontból nyújtott segítséget: 1. Tudtak inni és ima előtt mosakodni. 2. A szomjazás nehezítette a fizikai fáradságot. 3. A homok laza szerkezetét az eső megkötötte és szilárd támaszt biztosított a lábaknak.

[485] The vulnerable parts of an armed man are above the neck. A blow on the neck, face or head, finishes him off. If he has armor it is difficult to get at his heart. But if his hands are put out of action, he is unable to wield his sword or lance or another weapon, and easily becomes a prisoner.

Egy páncélt viselő ember sebezhető felülete a nyaka felett van. A nyakára, fejére mért ütéssel lehet ártalmatlanná tenni, mert a többi testfelületet páncél borítja. Ha a kezét, ujjait éri sérülés, az is elég ahhoz, hogy ne tudjon kardot, vagy más fegyvert használni és jó eséllyel hadifogolyként megússza.

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ شَآقُّواْ اللّهَ وَرَسُولَهُ وَمَن يُشَاقِقِ اللّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ اللّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١٣﴾

13. This because they contended against Allah and His Messenger. If any contend against Allah and His Messenger, Allah is strict in punishment.

13. Ez hát, miáltal szembeszálltak Allahhal és az Ő Prófétájával. Aki szembeszáll Allahhal és az Ő Prófétájával, bizony, Allah Szigorú Büntető.

ذَلِكُمْ فَذُوقُوهُ وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَ النَّارِ ﴿١٤﴾

14. Thus (will it be said): "Taste ye then of the (punishment): for those who resist Allah, is the penalty of the Fire."

14. Ezt (mondják majd): „Ízleljétek meg (a büntetést). Mert bizony, hitetleneké a Pokol szenvedése!”

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ إِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُواْ زَحْفاً فَلاَ تُوَلُّوهُمُ الأَدْبَارَ ﴿١٥﴾

15. O ye who believe! when ye meet the Unbelievers in hostile array, never turn your backs to them[486].

15. Ó, kik hisznek! Ha találkoztok ellenetek vonuló hitetlenekkel, ne fordítsatok nekik hátat[486].

وَمَن يُوَلِّهِمْ يَوْمَئِذٍ دُبُرَهُ إِلاَّ مُتَحَرِّفاً لِّقِتَالٍ أَوْ مُتَحَيِّزاً إِلَى فِئَةٍ فَقَدْ بَاء بِغَضَبٍ مِّنَ اللّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٦﴾

16. If any do turn his back to them on such a day - unless it be in a stratagem of war, or to retreat to a troop (of his own)- he draws on himself the wrath of Allah, and his abode is Hell, - an evil refuge (indeed)!

16. Aki ezen a napon hátat fordít nekik, hacsak nem harci fondorlatból, vagy, hogy csapatához zárkózzék, az kivívja Allah haragját és hajléka a Pokol, ahol sorsa nyomorú.

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَكِنَّ اللّهَ قَتَلَهُمْ وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَكِنَّ اللّهَ رَمَى وَلِيُبْلِيَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلاء حَسَناً إِنَّ اللّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٧﴾

17. It is not ye who slew them; it was Allah: when thou threwest (a handful of dust), it was not thy act, but Allah's: in order that He might test the Believers by a gracious trial from Himself: for Allah is He Who heareth and knoweth (all things)[487].

---

[486] Zahfan in the text (meeting in hostile array) implies a slow and well-planned proceeding towards a hostile army. When once in combat, carry it through: there is no room for second thoughts. Death or victory should be the motto of every soldier: it may be death for himself individually, but if he has faith, there is triumph in either case for his cause.

Az arab szövegben szereplő „Zahf” a csapatok harctérre vonulását jelenti, tehát mindenképpen ellenséges területen való áthaladást, veszélyes zónát jelöl. Ha eljön az összecsapás ideje, az minden mást háttérbe szorít. Halál vagy győzelem lehet minden katona mottója. Hívő esetében a halál csupán fizikai szempontból értelmezhető, mert a spirituális térben mind az Ügyért bekövetkezett halál, mind győzelem, győzelemnek számít.

[487] When the battle began, the Holy Prophet prayed, and threw a handful of dust or sand at the enemy, which, as described in traditions, struck the eyes of the enemy. This had a great psychological effect. Every act in the battle is ascribed to Allah, as it was in His cause and it was not undertaken except by His command.

17. Nem ti öltétek meg őket, hanem Allah ölte meg őket. Nem te hintettél (port szemükbe), amikor hintettél, hanem Allah hintett, hogy próbára tegye a hívőket Tőle jövő dicső megpróbáltatással. Mert bizony, Allah a Meghallgató, a Mindentudó[487].

ذَلِكُمْ وَأَنَّ اللهَ مُوهِنُ كَيْدِ الْكَافِرِينَ ﴿١٨﴾

18. That, and also because Allah is He Who makes feeble the plans and stratagem of the Unbelievers.

18. Ez hát. Mert bizony, Allah meggyengíti a hitetlenek fondorlatát.

إِن تَسْتَفْتِحُواْ فَقَدْ جَاءكُمُ الْفَتْحُ وَإِن تَنتَهُواْ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَإِن تَعُودُواْ نَعُدْ وَلَن تُغْنِيَ عَنكُمْ فِئَتُكُمْ شَيْئًا وَلَوْ كَثُرَتْ وَأَنَّ اللهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٩﴾

19. (O Unbelievers!) if ye prayed for victory and judgment, now hath the judgment come to you: if ye desist (from wrong), it will be best for you: if ye return (to the attack), so shall We. Not the least good will your forces be to you even if they were multiplied: for verily Allah is with those who believe[488]!

19. (Ó hitetlenek!) Ha győzelemért és Igazságért könyörögtetek, hát eljött nektek az Igazság. Ha véget vettek (a rossznak), jobb nektek. Ha visszatértek (támadni), akkor Mi is visszatérünk. Semmit nem segít rajtatok hadatok, még ha sokan is vagytok. Mert bizony, Allah a hívőkkel van[488].

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ أَطِيعُواْ اللهَ وَرَسُولَهُ وَلاَ تَوَلَّوْا عَنْهُ وَأَنتُمْ تَسْمَعُونَ ﴿٢٠﴾

20. O ye who believe! Obey Allah and His Messenger, and turn not away from him when ye hear (him speak).

20. Ó, kik hisznek! Engedelmeskedjetek Allahnak, az Ő Prófétájának és ne forduljatok el tőle, mikor halljátok (beszélni).

وَلاَ تَكُونُواْ كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا وَهُمْ لاَ يَسْمَعُونَ ﴿٢١﴾

21. Nor be like those who say, "We hear," but listen not:

21. Ne legyetek olyanok, kik mondják: „Hallunk," de ők nem hallanak.

إِنَّ شَرَّ الدَّوَابَّ عِندَ اللهِ الصُّمُّ الْبُكْمُ الَّذِينَ لاَ يَعْقِلُونَ ﴿٢٢﴾

Csaták kezdetén a Próféta (béke reá) imádkozott és egy marék port, homokot hintett az ellenség felé, ami a hagyomány szerint, szimbolikusan az ellenség látását akadályozta. Ennek nagy pszichikai hatása volt. Minden ütközetet Allahnak ajánlottak, hiszen az Ő Ügyéért harcoltak, az Ő parancsait teljesítették.

[488]Fath: victory, decision, judgment. The Quraish in Makkah had prayed for victory: they were confident that their superior numbers, equipment, and experience would be decisive. With a play on the word, they are told that the decision had come, and the victory not in the sense they had hoped for!

„Fath" egyszerre jelent győzelmet, határozathozatalt és ítéletet. Csata előtt Quraish győzelemért imádkoztak, egyben meg voltak győződve arról, hogy megalázó vereséget fognak mérni a Muszlimokra, hiszen számuk, fegyverzetük és harci tapasztalatuk felülmúlta őket. Ez itt játék az Arab szavakkal, mert az ítélet eljött, de a győzelem nem.

22. For the worst of beasts in the sight of Allah are the deaf and the dumb, - those who understand not.

22. *Leggyarlóbb lények Allahnál a süketek, némák, akik nem fognak fel.*

وَلَوْ عَلِمَ اللهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَّأَسْمَعَهُمْ وَلَوْ أَسْمَعَهُمْ لَتَوَلَّواْ وَّهُم مُّعْرِضُونَ ﴿٢٣﴾

23. If Allah had found in them any good. He would indeed have made them listen: (As it is), if He had made them listen, they would but have turned back and declined (Faith).

23. *Ha Allah jót találna bennük, bizony hallásra bírná őket. Ha hallásra bírná őket, bizony elfordulnának és szembeszegülnének.*

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ اسْتَجِيبُواْ لِلّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُم لِمَا يُحْيِيكُمْ وَاعْلَمُواْ أَنَّ اللّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٤﴾

24. O ye who believe! give your response to Allah and His Messenger, when He calleth you to that which will give you life; and know that Allah cometh in between a man and his heart, and that it is He to Whom ye shall (all) be gathered[489].

24. *Ó, kik hisznek! Válaszoljatok Allahnak és a Prófétának, mikor arra szólít titeket, ami életre kelt benneteket. Tudjátok, hogy az ember és annak szíve között Allah közvetít! Ő az, Kihez össze lesztek terelve[489].*

وَاتَّقُواْ فِتْنَةً لاَّ تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُواْ مِنكُمْ خَآصَّةً وَاعْلَمُواْ أَنَّ اللّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢٥﴾

25. And fear tumult or oppression, which affecteth not in particular (only) those of you who do wrong: and know that Allah is strict in punishment[490].

25. *Őrizkedjetek a kísértéstől, mely nem kizárólag azokat sújtja közületek, kik bűnösök. Tudjátok, hogy Allah Szigorú Büntető[490].*

---

[489]If the human heart is refractory and refuses to obey the call of Allah, that is not the end of the matter. Allah has to be reckoned with. The refusal may be because there was some pet human scheme which the heart of man was not willing to give up for Allah's Cause. Will that scheme come to fruition by refusing to serve the higher Cause? By no means. Man proposes, but God disposes. If the scheme or motive was perfectly secret from men, it was not secret from Allah. The heart is the innermost seat of man's affections and desires: but Allah intervenes between man and his heart.

Ha az emberi szív elutasító és ellenáll az Allah iránti engedelmességnek, az még nem jelenti az ügy végső lezárását. Lehet, hogy csupán valami emberre jellemző előítélet okozta a szembenállást, ami csak külső megnyilvánulások szintjén mutatkozott elutasításnak. Ugyan vezethetnek-e ezek az előítéletek a lélek boldogságához és kielégüléséhez? Semmi esetre sem. Ember tervez, Isten végez. Ha az előítéletet olyan motiváció alakította ki, ami ember előtt titok, akkor Allah előtt nem az. A szív az ember legrejtettebb érzéseinek, vágyainak helye, ahol Allah közvetít az ember és saját szíve közt.

[490]This warning against internal discord or tumult was very necessary in the Civil Wars of early Islam, and was never more necessary than it is now. For it affects innocent and guilty alike.

Ez a figyelmeztetés a háború előtti felfordulásban, zűrzavarban fontos volt az Iszlám korai szakaszában, de nem vesztett jelentőségéből ma sem, hiszen ártatlan és bűnös életeket érint.

وَاذْكُرُواْ إِذْ أَنتُمْ قَلِيلٌ مُّسْتَضْعَفُونَ فِي الأَرْضِ تَخَافُونَ أَن يَتَخَطَّفَكُمُ النَّاسُ فَآوَاكُمْ وَأَيَّدَكُم بِنَصْرِهِ وَرَزَقَكُم مِّنَ الطَّيِّبَاتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٢٦﴾

26. Call to mind when ye were a small (band), despised through the land, and afraid that men might despoil and kidnap you; But He provided a safe asylum for you, strengthened you with His aid, and gave you Good things for sustenance: that ye might be grateful[491].

26. Emlékezzetek, mikor kevesek, kivetettek voltatok a Földön és féltetek, hogy az emberek elrabolnak titeket. Ő befogadott és pártfogásával támogatott titeket, gondviselést nyújtott nektek a jókból, hátha tán hálát adtok[491].

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ لاَ تَخُونُواْ اللّهَ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُواْ أَمَانَاتِكُمْ وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٧﴾

27. O ye that believe! betray not the trust of Allah and the Messenger, nor misappropriate knowingly things entrusted to you[492].

27. Ó, kik hisznek! Ne áruljátok el Allahot és a Prófétát, ne áruljátok el a rátok bízott javakat és ezt tudjátok[492].

وَاعْلَمُواْ أَنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلاَدُكُمْ فِتْنَةٌ وَأَنَّ اللّهَ عِندَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾

28. And know ye that your possessions and your progeny are but a trial; and that it is Allah with Whom lies your highest reward[493].

---

[491]On the immediate occasion the Muslims were reminded that; - they were a small band in Makkah despised and rejected; - living in a state of insecurity for their persons, - their lives, their property, and those of their dependents, persecuted and exiled and how by the grace of Allah they found a safe asylum in Madinah; - how they found friends and helpers, - how their many needs were cared for, and - how at length they gathered strength and numbers enough to defeat the forces of godlessness, injustice, and oppression.

A Muszlimoknak emlékezniük kell: 1. Mekkában kevesen voltak, akiket elnyomtak és szenvedéseknek voltak kitéve. 2. Egy olyan államban élnek, amely biztonsága veszélyben forog. 3. Életük, tulajdonuk, családtagjaik élete, akiket elűztek és menekülniük kellett, Allah segítségével befogadásra talált Medinában. 4. Segítőkre és barátokra leltek. 5. Nem szenvednek hiányt, életük rendeződött. 6. Magukra tudtak találni, majd elég erősekké válhattak ahhoz, hogy az istentelen, igazságtalan és elnyomó erőkkel megküzdjenek.

[492]Trusts may be of various kinds: - property, goods, credit, etc.; - plans, confidences, secrets, etc.; - knowledge, talents, opportunities, etc., which we are expected to use for our fellowmen. Men may betray the trust of Allah and His Prophet by misusing property, or abusing the confidence reposed in them, or the knowledge or talents given to them. On that special occasion, when the plans for the protection of Allah's worshippers against annihilation were of special importance, the Prophet's trust and confidence had to be guarded with special care.

A bizományba adott javak sokfélék lehetnek. Pl. tulajdon, áruk, hitelek stb., vagy tervek, titkok, titkos dokumentumok. De lehet tudás, tehetség, lehetőség, melyet saját épülésünkre fordítunk. Az ember azzal árulhatja el a bizományt, amit Allah és az Ő Prófétája nála helyezett el, ha nem rendeltetésszerűen használja, kiadja a titkot, tudását, tehetségét rossz célra használja. Jelen esetben, mikor Allah tervének védelméről van szó a megsemmisüléssel szemben, fokozott jelentőséget kap a Prófétába vetett bizalom.

[493] A big family-many son-was considered a source of power and strength: 3:10. Psalms, 127:4-5: "As arrows are in the hands of a mighty man, so are the children of thy youth. Happy is the man that hath his quiver full of them; they shall not be ashamed, but they shall speak with the enemies in the gate." So, with property and possessions: they add to a man's dignity, power, and influence. But both possessions and a large family are a

28. Tudjátok, hogy vagyonotok, gyermekeitek kísértés! Mert bizony, Allah! Nála a hatalmas bér[493]!

يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ إَن تَتَّقُواْ اللّهَ يَجْعَل لَّكُمْ فُرْقَاناً وَيُكَفِّرْ عَنكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾

29. O ye who believe! if ye fear Allah, He will grant you a criterion (to judge between right and wrong), remove from you (all) evil (that may afflict) you, and forgive you: for Allah is the Lord of grace unbounded[494].

29. Ó, kik hisznek! Ha őrizkedtek Allahtól, Ő megteszi nektek az Ismérveket, leveszi rólatok rossztéteményeiteket és megbocsájt nektek. Allah a Hatalmas Kiváltság Birtokosa[494]!

وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُواْ لِيُثْبِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ وَيَمْكُرُونَ وَيَمْكُرُ اللّهُ وَاللّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ ﴿٣٠﴾

30. Remember how the Unbelievers plotted against thee, to keep thee in bonds, or slay thee, or get thee out (of thy home). They plot and plan, and Allah too plans; but the best of planners is Allah[495].

---

temptation and a trial. They may turn out to be a source of spiritual downfall, if they are mishandled, or if the love of them excludes the love of Allah.

Úgy gondolták, hogy a nagycsalád, sok gyerek, az erő és hatalom jelképe: 3:10. Zsoltárok 127:4-5: „[4]Mint a nyilak a hősnek kezében, olyanok a serdülő fiak. [5]Boldog ember, aki ilyenekkel tölti meg tegzét; nem szégyenülnek meg, ha ellenséggel szólnak a kapuban.” Ugyanígy a tulajdon és javak, szintén növelik az ember méltóságát és befolyását. Viszont a javak, a család egyben kísértés és próbatétel is, mert spirituális felszínesedést okozhatnak, ha nincsenek rendben, vagy ha a prioritás sorában Allah elé kerülnek.

[494] 2:53 and 2:185. The battle of Badr is called the Furqan in Muslim theology, because it was the first trial of strength by battle, in Islam, between the powers of good and evil. Evil was defeated, and those who had real faith were tested and sorted out from those who had not faith enough to follow the banner of Faith. See also 8:41

2:53, 2:185. Az Iszlám teológiában a Badri csatát a Furqan, azaz Ismérvek harcának nevezik, ahol az Iszlám történelmében először csapott össze a Jó a Rosszal. Győzelmet arattak a Rossz felett. Akik hittek, kiállták a próbát. Határ képződött közöttük és azok közt, akiknek hite gyenge volt. Lásd szintén 8:41.

[495]The plots against Al-Mustafa in Makkah aimed at three things. They were not only foiled, but Allah's wonderful working turned the tables, and brought good out of evil in each case. - They tried to hold the Prophet in subjection in Makkah by putting pressure on his uncles, relatives, and friends. But the more they persecuted, the more the little Muslim community grew in faith and numbers. - They tried to injure or slay him. But the wonderful example of his humility, perseverance, and fearlessness furthered the cause of Islam. - They tried to get him and his followers out of their homes. But they found a new home in Madinah from which they eventually re-conquered not only Makkah but Arabia and the world.

A Próféta ellen elkövetett cselszövéseknek három célja volt: 1. Ezek nem csupán elbuktak, hanem felszínre hozták a gonoszt, ami minden esetben nyilvánvalóvá vált. 2. Mekkában alávetettségnek tették ki a Prófétát, nyomást gyakoroltak nagybátyjaira, rokonaira és követőire. Minél inkább erősödött üldöztetésük, annál inkább gyarapodott a kis Muszlim közösség számban és hitben. 3. Próbálták megölni a Prófétát, vagy sérülést okozni neki. De ő csodálatos példáját adta az alázatnak, visszafogottságnak, bátorságnak, ami az Iszlám Ügyét magasba emelte. 4. Megkísérelték őt és követőit kiűzni házaikból. Ők azonban új otthonra leltek Medinában, ahonnan gyakorlatilag visszafoglalták Mekkát és egész Arábiát.

30. Ha tervet szőnek ellened azok, kik hitetlenek, hogy megbénítsanak, vagy megöljenek, vagy kiűzzenek, (akkor csak) szövögessenek. Allah is sző! Allah a Legjobb Tervszövő[495]!

وَإِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا قَالُواْ قَدْ سَمِعْنَا لَوْ نَشَاء لَقُلْنَا مِثْلَ هَذَا إِنْ هَذَا إِلاَّ أَسَاطِيرُ الأَوَّلِينَ ﴿٣١﴾

31. When Our Signs are rehearsed to them, they say: "We have heard this (before): if we wished, we could say (words) like these: these are nothing but tales of the ancients."

31. Ha felolvassák nekik Áyáinkat, mondják: „Bizony, mi hallottuk (ezt korábban). Ha akarnánk, mi is mondanánk olyat, mint ez. Ez nem más, mint az elődök meséi."

وَإِذْ قَالُواْ اللَّهُمَّ إِن كَانَ هَذَا هُوَ الْحَقَّ مِنْ عِندِكَ فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَارَةً مِّنَ السَّمَاء أَوِ ائْتِنَا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٢﴾

32. Remember how they said: "O Allah if this is indeed the Truth from Thee, rain down on us a shower of stones form the sky, or send us a grievous penalty[496]."

32. Mikor mondták: „Ó Allah! Ha ez lenne az Igaz Tőled, akkor bocsáss le kőzáport az Égből, vagy hozz ránk fájdalmas büntetést[496]!"

وَمَا كَانَ اللّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنتَ فِيهِمْ وَمَا كَانَ اللّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ﴿٣٣﴾

33. But Allah was not going to send them a penalty whilst thou wast amongst them; nor was He going to send it whilst they could ask for pardon.

33. Allah nem gyötörte meg őket, míg velük voltál, Allah nem Gyötrelmezőjük addig, míg bűnbánatért esedeznek.

---

[496] This was actually a challenge thrown out by the Infidels in Makkah not seriously but as a taunt. The answer is in the two following verses. Allah punishes in His own good time, not according to the foolish and frivolous taunts of the Unbelievers. While the Holy Prophet was with them, he -the Mercy of the Worlds- conferred a certain amount of immunity to them. There were also other Muslims, just men who asked for forgiveness. And Allah keeps the door of repentance and forgiveness open to all as long as they make it possible. But let them not be puffed up with pride, or think that they have lasting immunity. What became of Abu Jahl? He and some of his greatest warriors were slain at Badr. The little autocratic clique that prevented Muslims from access to the Sacred Mosque had their punishment not long afterwards. They pretended to be its guardians. But were they? Could they be? Only the righteous could be true guardians to Allah's places of worship, and particularly to the Central House of the Ka'bah. It was to be a place of pure worship, while their idolatrous worship was mere mummery, - whistling and clapping of hands. All false worship advertises itself by noise and unseemly riot: it is said that the Pagans used to go naked round the Ka'bah.

A Mekkaiak maró gúnnyal fordultak a Próféta felé. Erre a választ a következő két vers adja meg. Allah a büntetést a Saját Maga által kiszabott időben hajtja végre, nem akkor, amikor a hitetlenek csúfolódása azt kikövetelné. Amíg a Próféta velük volt, bizonyos védettséget élveztek. Más Muszlimok is bűnbocsánatot kértek számukra. Allah a megbocsájtás kapuját mindenkinek nyitva tartja addig, amíg azt a szándékok és tettek lehetővé teszik. De nem pöffeszkedhet büszkén senki, azt gondolva, hogy a védettség örökké tart.
Mi történt Abu Dzsahl-al? Több más nagy harcossal együtt elesett Badrnál. Az a kis autokrata klikk, akik meggátolták a Muszlimokat a Sérthetetlen Szentélyhez történő eljutásban, hamar elnyerték büntetésüket. Ők azt színlelték, hogy a Szentély őrei. Azonban csak a jótét lelkek lehetnek Allah imahelyeinek őrei és ez fokozottan igaz, ha a Kábáról van szó. Ez az egyenes, tiszta ima színtere volt Ábrahám óta, de a bálványimádó istentisztelet, ami sípolásból, csattogásokból állt, ezt felszínessé tette. A hamis ima csak arra jó, hogy hangokkal saját magára hívja fel a figyelmet és Istent háttérbe szorítsa. Úgy tartják, a pogány Arabok között a Kába meztelenül történő körbejárása is szokás volt.

وَمَا لَهُمْ أَلاَّ يُعَذِّبَهُمُ اللّهُ وَهُمْ يَصُدُّونَ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَمَا كَانُواْ أَوْلِيَاءهُ إِنْ أَوْلِيَآؤُهُ إِلاَّ الْمُتَّقُونَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لاَ يَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾

34. But what plea have they that Allah should not punish them, when they keep out (men) from the sacred Mosque - and they are not its guardians? No men can be its guardians except the righteous; but most of them do not understand.

34. Miként lehet, hogy nem gyötri meg őket Allah, ha ők akadályozzák (az eljutást) a Sérthetetlen Szentélyhez és annak ők nem őrei? Annak őrei csak azok (lehetnek), kik őrizkednek, de legtöbbjük nem tudja.

وَمَا كَانَ صَلاَتُهُمْ عِندَ الْبَيْتِ إِلاَّ مُكَاء وَتَصْدِيَةً فَذُوقُواْ الْعَذَابَ بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٥﴾

35. Their prayer at the House (of Allah. is nothing but whistling and clapping of hands: (Its only answer can be), "Taste ye the penalty because ye blasphemed."

35. Nem volt imájuk a Háznál más, mint sípszó és csattogás, hát ízleljétek meg a szenvedést, miáltal tagadtatok.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُواْ يُنفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ لِيَصُدُّواْ عَن سَبِيلِ اللّهِ فَسَيُنفِقُونَهَا ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ وَالَّذِينَ كَفَرُواْ إِلَى جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ ﴿٣٦﴾

36. The Unbelievers spend their wealth to hinder (man) from the path of Allah, and so will they continue to spend; but in the end they will have (only) regrets and sighs; at length they will be overcome: and the Unbelievers will be gathered together to Hell; -

36. Akik tagadnak, vagyonukat arra áldozzák, hogy akadályozzanak Allah útján és (mindig) erre fogják azt áldozni. Gyötrelem lesz rajtuk, majd legyőzik őket. Akik tagadnak, a Pokol lesz gyűjtőhelyük.

لِيَمِيزَ اللّهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ الْخَبِيثَ بَعْضَهُ عَلَى بَعْضٍ فَيَرْكُمَهُ جَمِيعاً فَيَجْعَلَهُ فِي جَهَنَّمَ أُوْلَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٣٧﴾

37. In order that Allah may separate the impure from the pure, put the impure, one on another, heap them together, and cast them into Hell. They will be the ones to have lost.

37. Hogy Allah megkülönböztesse a szennyet az üdvöstől, egy kupacba teszi a szennyet, egyiket a másikára mind, majd a Pokolra veti. Ezek ők, a vesztesek.

قُل لِّلَّذِينَ كَفَرُواْ إِن يَنتَهُواْ يُغْفَرْ لَهُم مَّا قَدْ سَلَفَ وَإِنْ يَعُودُواْ فَقَدْ مَضَتْ سُنَّةُ الأَوَّلِينَ ﴿٣٨﴾

38. Say to the Unbelievers, if (now) they desist (from Unbelief), their past would be forgiven them; but if they persist, the punishment of those before them is already (a matter of warning for them).

38. Mondd a hitetleneknek, ha véget vetnek (hitetlenségüknek) bocsánatot nyernek múltbéli (dolgaik). De ha visszatérnek (a hitetlenségbe), a letűnt elődök példája (vár rájuk).

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لاَ تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلّهِ فَإِنِ انتَهَوْاْ فَإِنَّ اللّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٣٩﴾

39. And fight them on until there is no more tumult or oppression, and there prevail justice and faith in Allah altogether and everywhere; but if they cease, verily Allah doth see all that they do.

39. Küzdj meg velük, hogy ne legyen ármány és a vallás mind, csak Allahé legyen. Ha véget vetnek, hát Allah Látója annak, mit tesznek

وَإِن تَوَلَّوْاْ فَاعْلَمُواْ أَنَّ اللّهَ مَوْلاَكُمْ نِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ ﴿٤٠﴾

40. If they refuse, be sure that Allah is your Protector - the best to protect and the best to help.

40. Ha szembeszállnak, hát tudjátok, hogy Allah a ti Oltalmazótok. Kegyes Oltalmazó és Kegyes Pártfogó!

وَاعْلَمُواْ أَنَّمَا غَنِمْتُم مِّن شَيْءٍ فَأَنَّ لِلّهِ خُمُسَهُ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ إِن كُنتُمْ آمَنتُمْ بِاللّهِ وَمَا أَنزَلْنَا عَلَى عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقَانِ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ وَاللّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤١﴾

41. And know that out of all the booty that ye may acquire (in war), a fifth share is assigned to Allah, - and to the Messenger, and to near relatives, orphans, the needy, and the wayfarer, - if ye do believe in Allah and in the revelation We sent down to Our servant on the Day of Testing, - the Day of the meeting of the two forces. For Allah hath power over all things[497].

---

[497] The rule is that a fifth share is set apart for the Imam (the Commander) and the rest is divided among the forces. The fifth share reserved is expressed to be for Allah and the Prophet, and for charitable purposes for those to whom charity is due. Ultimately everything is at the disposal of Allah and His Prophet: 8:1: but four-fifths are divided, and only one-fifth is retained for the special purposes. The Imam has discretion as to the mode of division. In the Prophet's life-time a certain portion was assigned to him and his near relatives. Testing: Furqan: Criterion between right and wrong, decision between the forces of faith and unbelief. The battle of Badr is called by this name. See 8:29

Az szabály az, hogy a hadizsákmányból az imám (parancsnok) számára egyötödöt el kell különíteni, a többit a harcosok eloszthatják maguk között. Az egyötöd, ahogy itt szerepel, Allahé és a Prófétáé, tehát jótékonysági célokat kell, hogy szolgáljon. Végül minden Allah és a Próféta meghagyását szolgálja (8:1), hiszen a négyötöd is családokat, hozzátartozókat támogat, de az egyötöd speciálisan csak jótékonyság lehet. Az imám jogosult annak hasznosítására. A Próféta idejében ebből neki és családtagjainak is elkülönítettek egy részt.
Ismérvek (Furqan) napja: A Jó és Rossz megnyilvánulásának napja, amikor a hit és hitetlenség megmutatkozik. A Badri ütközetet ezen a néven is számontartják. Lásd 8:29.

41. Tudjátok, hogy bármit zsákmányoltok, annak egyötöde Allahé, a Prófétáé, közeli hozzátartozóké, az árváké, szegényeké és a vándoré, ha hisztek Allahban, s abban, mit kinyilatkoztattunk szolgálójára az Ismérvek (Furqan) Napján, a Napon, mikor a két had találkozott. Allah a Mindenre Képes[497].

إِذْ أَنتُم بِالْعُدْوَةِ الدُّنْيَا وَهُم بِالْعُدْوَةِ الْقُصْوَى وَالرَّكْبُ أَسْفَلَ مِنكُمْ وَلَوْ تَوَاعَدتُّمْ لاَخْتَلَفْتُمْ فِي الْمِيعَادِ وَلَكِن لِّيَقْضِيَ اللهُ أَمْراً كَانَ مَفْعُولاً لِّيَهْلِكَ مَنْ هَلَكَ عَن بَيِّنَةٍ وَيَحْيَى مَنْ حَيَّ عَن بَيِّنَةٍ وَإِنَّ اللهَ لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٤٢﴾

42. Remember ye were on the hither side of the valley, and they on the farther side, and the caravan on lower ground than ye. Even if ye had made a mutual appointment to meet, ye would certainly have failed in the appointment: But (thus ye met), that Allah might accomplish a matter already enacted; that those who died might die after a clear Sign (had been given), and those who lived might live after a Clear Sign (had been given). And verily Allah is He Who heareth and knoweth (all things)[498].

42. (Emlékezz), mikor az innenső parton voltatok és ők a túloldalon, a karaván alattatok volt. Ha találkozótok lett volna, bizony elvétettétek volna a találkozót, de Allah, bizony elrendeli a dolgot és az beteljesedik. A bizonyságtól való, hogy el kell pusztulnia annak, ki elpusztul és a bizonyságtól való, hogy élnie kell annak, aki él. Allah a Meghalló, a Mindentudó[498].

إِذْ يُرِيكَهُمُ اللهُ فِي مَنَامِكَ قَلِيلاً وَلَوْ أَرَاكَهُمْ كَثِيرًا لَّفَشِلْتُمْ وَلَتَنَازَعْتُمْ فِي الأَمْرِ وَلَكِنَّ اللهَ سَلَّمَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٤٣﴾

---

[498]The little Islamic force from Madinah went out to meet the big Makkan army, and they met on the two sides of a valley at Badr, while the Quraish caravan was on lower ground towards the sea, about 3 miles from Badr. They were all at cross purposes. The caravan was making for Makkah, but scarcely thought it could get there. The Quraish force was trying to save the caravan and then annihilate the Muslims. The Muslims had decided to attack the Quraish army from Makkah which turned out to be big, more than three times their number. Yet the two forces met, precisely at the spot and at the time when a decisive battle should take place and the Muslims dispose of the pretensions of the Makkans. If they had carefully planned a mutual appointment, they could not have carried it out more precisely. On the Muslim side the few martyrs knew that the victory was theirs and those who survived the battle enjoyed the fruits of the victory. On the pagan side, both those who died and those who lived knew fully the issue joined. Even psychologically both sides went in with full determination to decide the issue.

A Medinai kis Iszlám sereg kivonult, hogy megütközzön a Mekkaiak nagy hadával. Badr völgyének két ellenkező oldalán találkoztak össze akkor, amikor a völgyben lent, kb. 5 km-re Badrtól, a karaván is megjelent. Minden cél egyszerre valósult meg. A karaván Mekkába tartott és biztos volt abban, hogy oda is ér. Quraish hada a karaván védelmére érkezett és emellett egyszer, s mindenkorra végezni akart a Muszlimokkal. A Muszlimok elhatározták, hogy a nagy erőket felvonultató Mekkaiak hadát támadják, akik háromszoros túlerőben voltak velük szemben. A két sereg pontosan azon a helyen és abban az időben találkozott, ami az ütközethez a legmegfelelőbb volt. Ha ezt előre tervezték volna, akkor sem tudták volna jobban véghez vinni. A Muszlim oldalon elesett néhány mártír tudta, hogy övék a győzelem, és akik életben maradtak élvezhették annak gyümölcseit. A pogány oldalon, akik meghaltak, és akik életben maradtak, egyaránt megtudták, hogy milyen ügyhöz csatlakoztak. Pszichikailag is mindkét fél teljes eltökéltséggel vetette bele magát a harcba, hogy végleg eldöntsék ügyük igazát.

43. Remember in thy dream Allah showed them to thee as few: if He had shown them to thee as many, ye would surely have been discouraged, and ye would surely have disputed in (your) decision; but Allah saved (you): for He knoweth well the (secrets) of (all) hearts.

43. (Emlékezz), mikor láttatta veled Allah álmodban, hogy csak kevesen vannak. Ha azt láttatta volna, hogy sokan vannak, bizony elbuktatok volna és széthúztatok volna a dologban. De Allah megóvott titeket. Ő Tudója annak, mi keblekben honol.

وَإِذْ يُرِيكُمُوهُمْ إِذِ الْتَقَيْتُمْ فِي أَعْيُنِكُمْ قَلِيلاً وَيُقَلِّلُكُمْ فِي أَعْيُنِهِمْ لِيَقْضِيَ اللّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولاً وَإِلَى اللّهِ تُرْجَعُ الأُمُورُ ﴿٤٤﴾

44. And remember when ye met, He showed them to you as few in your eyes, and He made you appear as contemptible in their eyes: that Allah might accomplish a matter already enacted. For to Allah do all questions go back (for decision)[499].

44. (Emlékezz), mikor találkoztatok, keveseknek mutatta őket szemeitekben és keveseknek mutatott titeket az ő szemeikben, hogy elrendelje Allah a dolgot, mi bevégeztetett. Allahhoz térnek meg a dolgok[499].

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَاثْبُتُواْ وَاذْكُرُواْ اللّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلَحُونَ ﴿٤٥﴾

45. O ye who believe! When ye meet a force, be firm, and call Allah in remembrance much (and often); that ye may prosper:

45. Ó, kik hisznek! Ha haddal találkoztok legyetek rendíthetetlenek és emlékezzetek Allahra, hátha tán boldogultok.

وَأَطِيعُواْ اللّهَ وَرَسُولَهُ وَلاَ تَنَازَعُواْ فَتَفْشَلُواْ وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ وَاصْبِرُواْ إِنَّ اللّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٤٦﴾

46. And obey Allah and His Messenger. and fall into no disputes, lest ye lose heart and your power depart; and be patient and persevering: For Allah is with those who patiently persevere[500]:

---

[499]The Muslim army though they knew their worldly disadvantage, did not realize the full odds against them. The Makkans came exulting in any case, and they despised the contemptible little force, opposed to them. Even though they thought the Muslim force was twice as great as it was (3:13), still that number was contemptible, when taken with its poor equipment. Both these psychological mistakes subserved the main Plan, which was to bring the matter to a decisive issue, whether the Pagans of Makkah were to continue their arrogant oppression, or the religion of Allah was to be established in freedom and honor.

A Muszlim sereg ugyan tisztában volt világi hátrányaival, mégsem fogták fel esélyeiket a Mekkaiakkal szemben. A Mekkaiak a győzelem tudatában jöttek és alábecsülték a Muszlimok kis hadát, akik velük farkasszemet néztek. Azt vélték, hogy a Muszlimok kétszer annyian lehetnek (3:13), de még ha így is lett volna, akkor sem lettek volna elegen, nem beszélve szegényes fegyverzetükről. Ezek a pszichológiai hibák mind a Fő Terv megvalósítását szolgálták, amely eldöntötte végül, hogy a pogány Arab elnyomók tudják-e folytatni eddigi üzelmeiket, vagy Allah hitvallásának győzelmével megszilárdul a becsület, tisztesség és az igazság.

[500]A fine description of the Muslim virtues which make for success and whose loss brings about humiliation and failure. "Power": literally, "wind", -the favorable wind for a sailing ship.

46. Engedelmeskedjetek Allahnak, a Prófétának és ne húzzatok szét, mert elszáll szeletek. Legyetek állhatatosak, mert bizony Allah az állhatatosakkal tart[500].

وَلاَ تَكُونُواْ كَالَّذِينَ خَرَجُواْ مِن دِيَارِهِم بَطَرًا وَرِئَاء النَّاسِ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللّهِ وَاللّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿٤٧﴾

47. And be not like those who started from their homes insolently and to be seen of men, and to hinder (men) from the path of Allah. For Allah compasseth round about all that they do.

47. Ne legyetek olyanok, mint kik kérkedve hagyták el otthonaikat, mutogatva magukat az embereknek és akadályoztak Allah útján. Allah Körbeveszi azt, mit tesznek.

وَإِذْ زَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ وَقَالَ لاَ غَالِبَ لَكُمُ الْيَوْمَ مِنَ النَّاسِ وَإِنِّي جَارٌ لَّكُمْ فَلَمَّا تَرَاءتِ الْفِئَتَانِ نَكَصَ عَلَى عَقِبَيْهِ وَقَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّنكُمْ إِنِّي أَرَى مَا لاَ تَرَوْنَ إِنِّيَ أَخَافُ اللّهَ وَاللّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٤٨﴾

48. Remember Satan made their (sinful) acts seem alluring to them, and said: "No one among men can overcome you this day, while I am near to you": But when the two forces came in sight of each other, he turned on his heels, and said: "Lo! I am clear of you; lo! I see what ye see not; Lo! I fear Allah. for Allah is strict in punishment[501]."

48. Mikor a Sátán feldíszítette nekik tetteiket és mondta: „Nincs ember, ki legyőzhetne titeket ezen a Napon, hiszen én mellettetek leszek." Mikor a két had meglátta egymást, sarkon fordult (a Sátán) és mondta: „Semmi közöm hozzátok, látom, mit ti nem láttok és félem Allahot!" Allah Szigorú Büntető[501].

إِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ غَرَّ هَؤُلاء دِينُهُمْ وَمَن يَتَوَكَّلْ عَلَى اللّهِ فَإِنَّ اللّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٤٩﴾

49. Lo! the hypocrites say, and those in whose hearts is a disease: "These people, - their religion has misled them." But if any trust in Allah, behold! Allah is Exalted in might, Wise.

49. Mikor a képmutatók és azok, kiknek szívükben a betegség, mondják: „Ezeket megtévesztette vallásuk." De, aki Allahra hagyatkozik, bizony Allah a Nagyszerű, a Bölcs.

A Muszlim erények finom érzékeltetése, ami a sikerhez kell. Ha pedig ez nincs, akkor megaláztatáshoz vezet. A „szél" erőt, lendületet jelent. A példa a hajózásból származik.

[501] It is the way with the leaders of evil, when they find their cause lost, that they wash their hands of their followers and leave them in the lurch. They see more clearly than their dupes. They are not simpletons: they know the consequences of the wrath of Allah.

Így viselkedik a gonosz. Ha ügyét veszni látja, mossa kezeit és követőit bajban hagyja. Ilyenkor pontosan megmutatkozik, ki, kicsoda. A Sátán tudja, Ki Allah, és retteg haragjától.

وَلَوْ تَرَى إِذْ يَتَوَفَّى الَّذِينَ كَفَرُواْ الْمَلآئِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَارَهُمْ وَذُوقُواْ عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿٥٠﴾

50. If thou couldst see, when the angels take the souls of the Unbelievers (at death), (How) they smite their faces and their backs, (saying): "Taste the penalty of the blazing Fire-

50. Ha látnád, mikor az Angyalok elviszik lelküket (meghalnak) azoknak, ki tagadnak, (miként) ütik meg arcukat és hátukat, (mondván): „ízleljétek meg a kínzó égetést."

ذَلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللّهَ لَيْسَ بِظَلاَّمٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿٥١﴾

51. "Because of (the deeds) which your (own) hands sent forth; for Allah is never unjust to His servants:

51. „Ez jár azért, mit előreküldtek kezeitek." Allah nem méltánytalan a szolgálókhoz.

كَدَأْبِ آلِ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَفَرُواْ بِآيَاتِ اللّهِ فَأَخَذَهُمُ اللّهُ بِذُنُوبِهِمْ إِنَّ اللّهَ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٥٢﴾

52. "(Deeds) after the manner of the people of Pharaoh and of those before them: They rejected the Signs of Allah, and Allah punished them for their crimes: for Allah is Strong, and Strict in punishment:

52. Akár a Fáraó nemzetségének falkája, és kik előttük voltak. Megtagadták Allah Áyáit, majd bűneik által vette őket Allah. Mert bizony, Allah Erős és Szigorú Büntető.

ذَلِكَ بِأَنَّ اللّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِّعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَى قَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُواْ مَا بِأَنفُسِهِمْ وَأَنَّ اللّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٣﴾

53. "Because Allah will never change the grace which He hath bestowed on a people until they change what is in their (own) souls: and verily Allah is He Who heareth and knoweth (all things)."

53. Ez hát, miáltal Allah nem az, Ki megváltoztatója kegyének, mi kegyben részesítette a népet, mindaddig, míg ők meg nem változtatják saját magukat. Mert bizony, Allah a Meghalló, a Mindentudó.

كَدَأْبِ آلِ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَذَّبُواْ بِآيَاتِ رَبِّهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُم بِذُنُوبِهِمْ وَأَغْرَقْنَا آلَ فِرْعَونَ وَكُلٌّ كَانُواْ ظَالِمِينَ ﴿٥٤﴾

54. (Deeds) after the manner of the people of Pharaoh and those before them": They treated as false the Signs of their Lord: so We destroyed them for their crimes, and We drowned the people of Pharaoh: for they were all oppressors and wrong- doers.

54. Akár a Fáraó nemzetségének falkája, és kik előttük voltak. Meghazudtolták Uruk Áyáit, majd elpusztítottuk őket bűneik által és (vízbe) fojtottuk a Fáraó nemzetségét, mert mind elnyomók voltak.

إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِندَ اللهِ الَّذِينَ كَفَرُواْ فَهُمْ لاَ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٥﴾

55. For the worst of beasts in the sight of Allah are those who reject Him: They will not believe.

55. A leggyarlóbb lények Allahnál azok, kik tagadnak, és ők nem hisznek.

الَّذِينَ عَاهَدتَّ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنقُضُونَ عَهْدَهُمْ فِي كُلِّ مَرَّةٍ وَهُمْ لاَ يَتَّقُونَ ﴿٥٦﴾

56. They are those with whom thou didst make a covenant, but they break their covenant every time, and they have not the fear (of Allah[502]..

56. Ők azok, kikkel, ha egyezséget kötöttél, minden alkalommal megszegik egyezségüket és ők nem őrizkednek[502].

فَإِمَّا تَثْقَفَنَّهُمْ فِي الْحَرْبِ فَشَرِّدْ بِهِم مَّنْ خَلْفَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿٥٧﴾

57. If ye gain the mastery over them in war, disperse, with them, those who follow them, that they may remember.

57. Ha felülkerekedsz rajtuk a háborúban, szórd szét őket és azokat, kik őket követik, hátha tán emlékeznek.

وَإِمَّا تَخَافَنَّ مِن قَوْمٍ خِيَانَةً فَانبِذْ إِلَيْهِمْ عَلَى سَوَاء إِنَّ اللهَ لاَ يُحِبُّ الخَائِنِينَ ﴿٥٨﴾

58. If thou fearest treachery from any group, throw back (their covenant) to them, (so as to be) on equal terms: for Allah loveth not the treacherous.

58. Ha félsz a nép árulásától, hajítsd vissza nekik (a szövetséget), míg egyenlő feltételekre nem juttok. Mert bizony, Allah nem szereti az árulókat.

وَلاَ يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُواْ سَبَقُواْ إِنَّهُمْ لاَ يُعْجِزُونَ ﴿٥٩﴾

59. Let not the unbelievers think that they can get the better (of the godly): they will never frustrate (them).

---

[502] The immediate occasion was the repeated treachery of the Banu Quraiza after their treaties with the Muslims. But the general lesson remains, as noted in the two following verses. Treachery in war is doubly wrong, for it endangers so many lives. Such treachery should be punished in such a way that it gets no chance again. Not only the actual perpetrators but those who follow their standard should be rendered powerless. And the broken treaty should be denounced so that the innocent party can at least fight on equal terms. From actual physical warfare we can carry the same lesson to spiritual warfare. A truce or understanding is possible with those who respect definite principles, not with those who have no principles and are merely out for oppression and wickedness.

Hivatkozást találunk Banu Quraiza törzsének ismételt árulására, miután szövetséget kötöttek a Muszlimokkal. Ennek általános tanulságát a következő két vers vonja le. Háborúban az árulás kétszeresen bűn, mert emberi életeket sodor veszélybe. Egy ilyen árulást úgy kell szankcionálni, hogy még egyszer ne fordulhasson elő. Nem csak az elkövetőket kell figyelembe venni, hanem azokat is, akik ezt a viselkedési normát tartják követendőnek. A szövetségszegést nyilvánosan be kell jelenteni, hogy az ártatlan és a semmiről sem tudó embereket ne érje hátrány. A fizikai hadviselés erre vonatkozó szabálya a pszichológiai összeütközésekben is alkalmazható. Csak akkor jöhet létre kölcsönösen megértés és tisztelet felek között, ha mindenki hasonló elveket, normákat vall.

59. Ne számítsanak arra azok, kik tagadnak, hogy felül tudnak kerekedni (az Ügyön). Ők nem térhetnek ki.

وَأَعِدُّواْ لَهُم مَّا اسْتَطَعْتُم مِّن قُوَّةٍ وَمِن رِّبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدْوَّ اللّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَآخَرِينَ مِن دُونِهِمْ لاَ تَعْلَمُونَهُمُ اللّهُ يَعْلَمُهُمْ وَمَا تُنفِقُواْ مِن شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللّهِ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنتُمْ لاَ تُظْلَمُونَ ﴿٦٠﴾

60. Against them make ready your strength to the utmost of your power, including steeds of war, to strike terror into (the hearts of) the enemies, of Allah and your enemies, and others besides, whom ye may not know, but whom Allah doth know. Whatever ye shall spend in the cause of Allah, shall be repaid unto you, and ye shall not be treated unjustly[503].

60. Készüljetek elő számukra, amivel csak tudtok erővel, harci paripával, hogy félelmet ültessetek általuk Allah ellenségébe és a ti ellenségetekbe, s másokba rajtuk kívül, kiket nem ismertek, de Allah ismeri őket. Bármit, amit Allah útján áldoztok, megtérítik nektek és nem visznek kárhozatba titeket[503].

وَإِن جَنَحُواْ لِلسَّلْمِ فَاجْنَحْ لَهَا وَتَوَكَّلْ عَلَى اللّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦١﴾

61. But if the enemy incline towards peace, do thou (also) incline towards peace, and trust in Allah. for He is One that heareth and knoweth (all things)[504].

61. Ha békére hajlanak, te is hajolj afelé és hagyatkozz Allahra, mert bizony, Ő a Meghalló, a Mindentudó[504].

وَإِن يُرِيدُواْ أَن يَخْدَعُوكَ فَإِنَّ حَسْبَكَ اللّهُ هُوَ الَّذِيَ أَيَّدَكَ بِنَصْرِهِ وَبِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٢﴾

62. Should they intend to deceive thee, - verily Allah sufficeth thee: He it is That hath strengthened thee with His aid and with (the company of) the Believers[505];

62. Ha félre akarnak vezetni, Allah az, Kire számíthatsz. Ő az, Aki támogat téged pártfogásával és a hívők (hadával) [505].

---

[503] In every fight, physical, moral, or spiritual, arm yourself with the best weapons and the best arms against your enemy, so as to instill wholesome respect into him for you and the Cause you stand for.

Akár fizikai, erkölcsi, vagy spirituális küzdelemről legyen szó, mindig a legjobb fegyverre, érvrendszerre, hitbéli eltökéltségre, tisztaságra van szükség. Az ellenfél ezeket tartja tiszteletben és ezek felelnek meg az Ügy megfelelő képviseletére is.

[504] We must always be ready for peace if there is any inclination towards peace on the other side.

Mindig késznek kell mutatkozunk a békére, ha a másik fél is ezt szándékozza

.

[505] In working for peace there may be a certain risk of treachery on the other side. We must take that risk: because the men of Faith have Allah's aid to count upon and the strength of the united body of the righteous.

A béke magában rejti az árulás lehetőségét azok részéről, akik a békekötést csak álcának használják. Mégis fel kell vállalnunk ezt a kockázatot. Egy hívő Allah és a többi jótét lélek segítségére mindig számíthat.

وَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ لَوْ أَنفَقْتَ مَا فِي الأَرْضِ جَمِيعاً مَّا أَلَّفْتَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَلَكِنَّ اللهَ أَلَّفَ بَيْنَهُمْ إِنَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٦٣﴾

63. And (moreover) He hath put affection between their hearts: not if thou hadst spent all that is in the earth, couldst thou have produced that affection, but Allah hath done it: for He is Exalted in might, Wise[506].

63. Ő az, Ki összhangot teremtett szíveik között. Ha mindent, ami a Földön van, feláldoznál, akkor sem tudnál szíveik közt összhangot teremteni, de Allah összhangot teremt közöttük, mert bizony, Ő a Nagyszerű, a Bölcs[506]

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٤﴾

64. O Messenger. sufficient unto thee is Allah, - (unto thee) and unto those who follow thee among the Believers.

64. Ó, Próféta! Legyen Allah az, Kire számítasz és az (is Allahra számítson), ki követ téged a hívők közül.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَرِّضِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ إِن يَكُن مِّنكُمْ عِشْرُونَ صَابِرُونَ يَغْلِبُواْ مِئَتَيْنِ وَإِن يَكُن مِّنكُم مِّئَةٌ يَغْلِبُواْ أَلْفًا مِّنَ الَّذِينَ كَفَرُواْ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لاَّ يَفْقَهُونَ ﴿٦٥﴾

65. O Messenger. rouse the Believers to the fight. If there are twenty amongst you, patient and persevering, they will vanquish two hundred: if a hundred, they will vanquish a thousand of the Unbelievers: for these are a people without understanding.

65. Ó Próféta! Buzdítsd a hívőket a harcra. Ha van köztetek húsz állhatatos, ők legyőznek kétszázat, s ha van köztetek száz, ők legyőznek ezret azok közül, kik tagadnak, miáltal ők az a nép, kik nem érik fel.

الآنَ خَفَّفَ اللهُ عَنكُمْ وَعَلِمَ أَنَّ فِيكُمْ ضَعْفًا فَإِن يَكُن مِّنكُم مِّئَةٌ صَابِرَةٌ يَغْلِبُواْ مِئَتَيْنِ وَإِن يَكُن مِّنكُمْ أَلْفٌ يَغْلِبُواْ أَلْفَيْنِ بِإِذْنِ اللهِ وَاللهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٦٦﴾

66. For the present, Allah hath lightened your (task), for He knoweth that there is a weak spot in you: But (even so), if there are a hundred of you, patient and persevering, they will vanquish two hundred, and if a thousand, they will vanquish two thousand, with the leave of Allah. for Allah is with those who patiently persevere[507].

---

[506] At all times we must pray to Allah for this gift above all, -union, understanding, and pure and sincere affection among those who take Allah's name. With it there is strength and success. Without it there is humiliation, slavery, and moral degradation.

Imádkoznunk kell, hogy ezt az összhangot Allah mindig elérhetővé tegye. Egységre, megértésre, tiszta és komoly egymásra hatásra van szükség azok között, akik Allah Útmutatását követik. Ez vezet sikerre, e nélkül, viszont megaláztatás, kivetettség és erkölcsi leépülés vár az emberekre.

[507] Given equal conditions, Believers on account of their faith could win against odds of ten to one. But where their organization and equipment are weak, as was the case about the time of Badr, they were set a lighter

66. Most enyhít Allah rajtatok, mert tudja, hogy köztetek gyengék is vannak. Legyen hát száz állhatatos köztetek, kik legyőznek kétszázat és legyen ezer köztetek, kik legyőznek kétezret Allah engedelmével. Allah az állhatatosakkal van[507].

مَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَن يَكُونَ لَهُ أَسْرَى حَتَّى يُثْخِنَ فِي الأَرْضِ تُرِيدُونَ عَرَضَ الدُّنْيَا وَاللّهُ يُرِيدُ الآخِرَةَ وَاللّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٦٧﴾

67. It is not fitting for an apostle that he should have prisoners of war until he hath thoroughly subdued the land. Ye look for the temporal goods of this world; but Allah looketh to the Hereafter: And Allah is Exalted in might, Wise[508].

67. Nem illeti meg a Prófétát sem, hogy hadifoglya legyen addig, míg diadalt nem arat Földön. Az Evilág kínálatát akarjátok, de Allah a Túlvilágit akarja. Allah a Nagyszerű, a Bölcs[508].

لَّوْلاَ كِتَابٌ مِّنَ اللّهِ سَبَقَ لَمَسَّكُمْ فِيمَا أَخَذْتُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٦٨﴾

68. Had it not been for a previous ordainment from Allah, a severe penalty would have reached you for the (ransom) that ye took[509].

---

task, and asked to tackle no more than odds of two to one against them. As a matter of fact, at Badr they won through against odds of more than three to one.

A hit erejét mutatja, hogy Isten, egy hívővel szemben, akár tíz hitetlent is állíthatna, de Badr példáját tekintve, ahol gyenge felszereléssel álltak hadba, egy hívőre két hitetlennek adott esélyt az Úr. Végül egy hívő több, mint három hitetlen felett győzedelmeskedett.

[508] An ordinary war may be for territory or trade, revenge or military glory, -all "temporal goods of this world." Such a war is condemned. But a Jihad is fought under strict conditions laid down by Islam, and solely for the cause of Allah. All baser motives, therefore are strictly excluded. The greed of gain in the shape of ransom from captives has no place in such warfare. At the same time, if there has been heavy loss of life already, captives may be taken, and it would be for the Imam to exercise his discretion as to the time when it was safe to release them, and whether the release should be free or on parole or on a fine by way of punishment. Destruction and slaughter, however repugnant to a gentle soul like that of Muhammad, were inevitable where evil tried to suppress the good. Even Jesus, whose mission was more limited, had to say: "Think not that I am come to send peace on earth: I came not to send peace but a sword." (Matt. 10:34). Seventy captives were taken at Badr, and it was decided to take ransom for them. While the general principle of fighting for the purpose of taking captives in order to get their ransom is condemned, the particular action in this case was approved in verses 68-71.

Egy hagyományos háborút kereskedelmi vagy katonai, stratégia célokért vívnak. Ezek mind átmeneti, ideiglenes előnyök. A Dzsihád az Iszlám szigorú feltételei mellett vívott háború és kizárólag Allah Ügye a cél. Minden egyéb motivációt ki kell szűrni. Bármilyen világi előnynek, hadifoglyokért kapott váltságdíj iránti késztetésnek nincs helye egy ilyen hadviselésben. A Dzsihádban szerzett zsákmány, hadifogoly fölött az imám rendelkezik, ő dönt arról, hogy szabadon kell-e őket engedni, vagy büntetést kell-e fizetniük, hogy magukat megváltsák. Rombolást, mészárlást az Iszlám Ügye nem tesz lehetővé. Jézus szavát is idézhetnénk Máté 10:34: „Ne gondoljátok, hogy azért jöttem, hogy békességet bocsássak e földre; nem azért jöttem, hogy békességet bocsássak, hanem hogy fegyvert.” Hetven hadifoglyot ejtettek Badrnál és váltságdíjat követeltek értük. A váltságdíjért folytatott harcot elítéli az Iszlám, ennek az esetnek okát a 68-71. versekben olvashatjuk.

[509] Among the prisoners taken were the Prophet's uncle 'Abbas and Hadhrat 'Ali's brother, Aqil, who afterwards became Muslims. 'Abbas was an ancestor of the founder of the celebrated 'Abbasi Dynasty which played such a notable part in Islamic history. In his case the promise made in verse 70 was amply fulfilled. In the case of all prisoners, if there was any good in their hearts, their very fight against Islam and their capture led to their being blessed with Islam. Thus, does Allah's Plan work in a marvelous way, and evolve good out of seeming evil.

68. Ha nem lett volna az előző Írás Allahtól, bizony hatalmas szenvedés sújtana le rátok azáltal, mit magatokhoz vettetek[509].

فَكُلُواْ مِمَّا غَنِمْتُمْ حَلاَلاً طَيِّبًا وَاتَّقُواْ اللّهَ إِنَّ اللّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٦٩﴾

69. But (now) enjoy what ye took in war, lawful and good: but fear Allah. for Allah is Oft-forgiving, Most Merciful.

69. Tegyétek magatokévá üdvösként, megengedettként mindazt, mit zsákmányoltatok és őrizkedjetek Allahtól, mert bizony, Allah a Megbocsájtó, a Kegyelmes.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُل لِّمَن فِي أَيْدِيكُم مِّنَ الأَسْرَى إِن يَعْلَمِ اللّهُ فِي قُلُوبِكُمْ خَيْرًا يُؤْتِكُمْ خَيْرًا مِّمَّا أُخِذَ مِنكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٧٠﴾

70. O Messenger. say to those who are captives in your hands: "If Allah findeth any good in your hearts, He will give you something better than what has been taken from you, and He will forgive you: for Allah is Oft-forgiving, Most Merciful[510]."

70. Ó, Próféta! Mondd a kezetekre jutott hadifoglyoknak: „Ha Allah szíveitekben jót talál, akkor jobbat ad nektek annál, mint amit elvettek tőletek és megbocsájt nektek. Allah a Megbocsájtó, a Kegyelmes[510].”

وَإِن يُرِيدُواْ خِيَانَتَكَ فَقَدْ خَانُواْ اللّهَ مِن قَبْلُ فَأَمْكَنَ مِنْهُمْ وَاللّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٧١﴾

71. But if they have treacherous designs against thee, (O Messenger.), they have already been in treason against Allah, and so hath He given (thee) power over them. And Allah so He Who hath (full) knowledge and wisdom[511].

A hadifoglyok közt volt a Próféta nagybátyja, Abbas és Ali bátyja, Aqil, akik később felvették az Iszlámot. Abbas lett a híres Abbászida dinasztia alapítója, ami az Iszlám történelmében meghatározó szerepet játszott. Az ő esetében Allah ígérete, amit a 70. versben tett, teljesült. Azoknak a hadifoglyoknak, akiknek egy kis jó is lakozott szívében, az Iszlám elleni harcuk, elfogatásuk végül javukra vált és áldást hozott rájuk. Ilyen csodálatosan működik Allah Terve, ami a rossznak látszó eseményből is jót farag.

[510]This is a consolation to the prisoners of war. In spite of their previous hostility, Allah will forgive them in His mercy if there was any good in their hearts, and confer upon them a far higher gift than anything they have ever lost. This gift in its highest sense would be the blessing of Islam, but even in a material sense, there was great good fortune awaiting them, e.g., in the case of Abbas

Vigasz a hadifoglyoknak. Korábbi ellenséges hozzáállásuk ellenére, Allah megbocsájt azoknak, kiknek szívében jó lakozik. Majd eztán sokkal nagyobb ajándékot ad nekik, mint amit előző életükkel elvesztettek. Ez az Iszlám áldása. Abbas és több más áttért esetében a spirituális áldást földi is kísérte.

[511] If the kindness shown to them is abused by the prisoners of war when they are released, it is not a matter for discouragement to those who showed the kindness. Such persons have in their treachery shown already their treason to Allah, in that they took up arms against Allah's Prophet, and sought to blot out the pure worship of Allah. The punishment of defeat, which opened the eyes of some of their comrades, evidently did not open their eyes. But Allah knows all, and in His wisdom will order all things for the best. The Believers have done their duty in showing such clemency as they could in the circumstances of war. For them "Allah sufficeth" (8:62).

Ha a hadifoglyok iránt mutatott nemes bánásmódot szabadon engedésük után árulással viszonozzák, akkor ez nem szabad, hogy elkeserítse azokat, akik nemes lelkűen viselkedtek. Ezzel nem a személyeket, hanem Allahot árulták el, hiszen ők fogtak fegyvert Allah Prófétája ellen és ők törölték ki Allah szolgálatát szívükből.

71. Ha el akarnak árulni téged, ők már elárulták Allahot ezelőtt, ezért adta őket a kezedre. Allah a Mindentudó, a Bölcs[511].

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُواْ وَهَاجَرُواْ وَجَاهَدُواْ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللّهِ وَالَّذِينَ آوَواْ وَّنَصَرُواْ أُوْلَئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاء بَعْضٍ وَالَّذِينَ آمَنُواْ وَلَمْ يُهَاجِرُواْ مَا لَكُم مِّن وَلاَيَتِهِم مِّن شَيْءٍ حَتَّى يُهَاجِرُواْ وَإِنِ اسْتَنصَرُوكُمْ فِي الدِّينِ فَعَلَيْكُمُ النَّصْرُ إِلاَّ عَلَى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم مِّيثَاقٌ وَاللّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٧٢﴾

72. Those who believed, and adopted exile, and fought for the Faith, with their property and their persons, in the cause of Allah, as well as those who gave (them) asylum and aid, - these are (all) friends and protectors, one of another. As to those who believed but came not into exile, ye owe no duty of protection to them until they come into exile; but if they seek your aid in religion, it is your duty to help them, except against a people with whom ye have a treaty of mutual alliance. And (remember) Allah seeth all that ye do[512].

72. Akik hisznek, menekültek, Allah útján küzdöttek vagyonukkal, életükkel, s kik befogadtak, pártfogásba vettek, azok egymás oltalmazói. Akik hisznek, de nem menekültek el, nem jár nekik semmi oltalom részetekről mindaddig, míg el nem menekülnek. Ha pártfogásotokat kérik a vallásban, akkor kötelességetek, hogy segítsetek, kivéve olyan nép ellen, kikkel szövetségben álltok. Allah Látója annak, mit tesztek[512].

وَالَّذِينَ كَفَرُواْ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاء بَعْضٍ إِلاَّ تَفْعَلُوهُ تَكُن فِتْنَةٌ فِي الأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ ﴿٧٣﴾

Csatavesztésük, majd fogságba esésük néhányuknak kinyitotta szemét, de voltak, akik vakok maradtak. Allah mindenről tud és Bölcsességével mindent a legjobb módon rendez el. A hívők eleget tettek kötelességüknek, annyi irgalmat gyakoroltak, amennyit háborús körülmények közt csak lehet. Allahra hárul a többi. Lásd 8:62.

[512] The reference is to the Muhajirin and the Ansar, the Emigrants and the Helpers, the people who forsook their homes and adopted voluntary exile from Makkah in company with their beloved Leader, and their good friends in Madinah, who gave them asylum and every kind of assistance, moral and material. Under the magnetic personality of the Holy Prophet these two groups became like blood-brothers, and they were so treated in matters of inheritance during the period when they were cut off from their kith and kin.
The Believers (Muslims) were entitled to all assistance in matters of religion. But if they were not strong enough to suffer voluntary exile on behalf of the Cause and make the personal sacrifices which their more ardent brethren in faith made, they could not reasonably ask for political or military assistance or protection. Religious protection and support they could get even if they were not exiles.

Utalás a Muhadzsirinekre és Anszárokra, a Menekültekre és Pártfogókra. Ők azok, akik a Prófétához csatlakozva hátrahagyták házaikat és önkéntesen Medinába menekültek, ahol testvéreik, a Pártfogók befogadták őket, megosztották velük anyagi és erkölcsi javaikat. Ez a két csoport összeolvadt és a Próféta csodálatos személyiségét követve, vér szerinti testvérekké lettek. Testvérként kezelték egymást személyes, örökösödési stb. ügyekben, abban az időben, amikor el voltak vágva vér szerinti, Mekkában maradt hozzátartozóiktól.
Vallási ügyekben minden hívő jogosult volt segítséget kapni. De ha nem volt elég erejük elhatározásra jutni, hogy hátrahagyják házaikat, testvéreikhez hasonlóan áldozatot hozzanak és elmeneküljenek az Ügyért, akkor nem kaphattak politikai, vagy katonai védelmet. Vallási segítséget akkor is kaphattak, ha nem menekültek el.

73. The Unbelievers are protectors, one of another: Unless ye do this, (protect each other), there would be tumult and oppression on earth, and great mischief.

73. Akik tagadnak, egymás oltalmazói. Ha nem ezt teszitek (egymás oltalmazását hívőként), akkor a Földön kísértés és rontás lesz.

وَالَّذِينَ آمَنُواْ وَهَاجَرُواْ وَجَاهَدُواْ فِي سَبِيلِ اللّهِ وَالَّذِينَ آوَواْ وَّنَصَرُواْ أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَّهُم مَّغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٧٤﴾

74. Those who believe, and adopt exile, and fight for the Faith, in the cause of Allah as well as those who give (them) asylum and aid, - these are (all) in very truth the Believers: for them is the forgiveness of sins and a provision most generous.

74. Akik hisznek, menekültek, Allah útján küzdöttek s kik befogadtak, pártfogásba vettek, ezek ők az igaz hívők. Övék a megbocsájtás és nemes gondviselés.

وَالَّذِينَ آمَنُواْ مِن بَعْدُ وَهَاجَرُواْ وَجَاهَدُواْ مَعَكُمْ فَأُوْلَئِكَ مِنكُمْ وَأُوْلُواْ الأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَى بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللّهِ إِنَّ اللّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٧٥﴾

75. And those who accept Faith subsequently, and adopt exile, and fight for the Faith in your company, - they are of you. But kindred by blood have prior rights against each other in the Book of Allah. Verily Allah is well-acquainted with all things[513].

75. Akik hisznek ezután, menekültek és veletek küzdöttek, ezek közétek valók. Allah Könyvében a vérrokonoknak előjoga van velük szemben. Mert bizony, Allah Mindent Tud[513].

---

[513] Those who come into the fold last are none the less brethren in the fullest acceptation of the term. But any special provisions made in the special circumstances of the first martyrs for the Cause will not of course apply to them as the special circumstances which made them necessary have ceased to exist.
The Book of Allah: i.e., the Eternal Decree, the Preserved Tablet (85:22). Blood-relationship and its rights and duties do not depend on special circumstances of a temporary nature. Any temporary rights of mutual inheritance established between the early Emigrants and Helpers would not apply to later recruits, who would come under entirely different circumstances.

Bár a testvériség gyakorlati vonatkozásokban, adminisztratív területen működött az Anszárok és Muhadzsirinek között, ez nem írhatta felül a Törvényben rendelt vérrokonsági viszonyokat. Ha pl. valaki mártírhalált halt az Ügyért, az ő akaratát rokonai felé prioritásként kellett kezelni azok felett, akik egymást testvérekké fogadták, de vér szerint nem tartoztak egymáshoz.
Allah Könyve, az Örök Elrendelés, Megőrzött Táblák (85:22). Vérrokonság és az abból eredő jogok, kötelezettségek nem függenek bizonyos körülményektől vagy átmeneti állapottól. A vérrokonság állandó. A kezdeti időszak örökösödési joggyakorlatát, amit a Menekültek és Pártfogók egymás közt folytattak, a későbbi korok nemzedékei már nem alkalmazhatták. Akkor már a családi, rokonsági szempontok játszottak prioritást.

9. AT-TAWBA (REPENTANCE-BŰNBÁNAT)

Introduction to Surah AT-Tauba (Repentance)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

This Surah is known by two names -- At-Taubah and Al-Bara'at. It is called At-Taubah because it enunciates the nature of *taubah* (repentance) and mentions the conditions of its acceptance. (v. 102. 118). The second name Bara'at (Release) is taken from the first word of the Surah.

Omission of *Bismillah*

This is the only Surah of the Quran to which *Bismillah* is not prefixed. Though the commentators have given different reasons for this, the correct one that which has been given by Imam Razi: namely, this is because the Holy Prophet himself did not dictate it at the beginning of the Surah. Therefore, the Companions did not prefix it and their successors followed them. This is a further proof of the fact that utmost care has been taken to keep the Quran intact so that it should remain in its complete and original form.

Discourses and Periods of Revelation

This Surah comprises three discourses:

The first discourse (v. 1-37), was revealed in Zil-Qa'adah A.H. 9 or thereabout. As the importance of the subject of the discourse required its declaration on the occasion of *Haj* the Holy Prophet dispatched Hadrat Ali to follow Hadrat Abu Bakr, who had already left for Makkah as leader of the Pilgrims to the Ka'abah. He instructed Hadrat Ali to deliver the discourse before the representatives of the different clans of Arabia so as to inform them of the new policy towards the *mushriks*.

The second discourse (v. 38-72) was sent down in Rajab A.H. 9 or a little before this, when the Holy Prophet was engaged in making preparations for the Campaign, of Tabuk. In this discourse, the Believers were urged to take active part in *Jihad*, and the shirkers were severely rebuked for holding back their wealth and for hesitation to sacrifice their lives in the way of Allah because of their hypocrisy, weak faith or negligence.

The third discourse (v. 73-129) was revealed on his return from the Campaign of Tabuk. There are some pieces in this discourse that were sent down on different occasions during the same period and were afterwards consolidated by the Holy Prophet into the Surah in accordance with inspiration from Allah. But this caused no interruption in its continuity because they dealt with the same subject and formed part of the same series of events. This discourse warns the hypocrites of their evil deeds and rebukes those Believers who had stayed behind in the Campaign of Tabuk. Then after taking them to

task, Allah pardons those true Believers who had not taken part in the *Jihad* in the Way of Allah for one reason or the other.

Chronologically, the first discourse should have come last; but being the most important of the three in regard to its subject matter, it was placed first in the order of compilation.

Historical Background

The series of events that have been discussed in this Surah took place after the Peace Treaty of Hudaibiyah. By that time, one-third of Arabia had come under the sway of Islam which had established itself as a powerful, well organized and civilized Islamic State. This Treaty afforded further opportunities to Islam to spread its influence in the comparatively peaceful atmosphere created by it. After this Treaty, two events took place, which led to very important results:

Conquest of Arabia

The Holy Prophet was able to send missions among different clans for the propagation of Islam. The result was that during the short period of two years, it became such a great power that it made the old order of ignorance' feel helpless before it. So much so that the zealous elements from among the Quraish were so exasperated that they broke the Treaty in order to encounter Islam in a decisive combat. But the Holy Prophet took prompt action after the breach so as not to allow them any opportunity to gather enough force for this. He made a sudden invasion on Makkah in the month of Ramadan in A. H. 8 and conquered it. Though this conquest broke the backbone of the order of ignorance, it made still another attack on Islam in the battle-field of Hunain, which proved to be its death-knell. The clans of Hawazin Thaqif, Naur, Jushm and others gathered their entire forces in the battle field in order to crush the reformative Revolution, but they utterly failed in their evil designs. The defeat of 'ignorance' at Hunain paved the way for making the whole of Arabia the 'Abode of Islam' (*Dar-ul-Islam*). The result was that hardly a year had Passed after the Battle of Hunain, when the major portion of Arabia came within the fold of Islam and only a few upholders of the old order remained scattered over some corners of the country.

The second event that contributed towards making Islam a formidable power was the Campaign of Tabuk, which was necessitated by the provocative activities of the Christians living within or near the boundaries of the Roman (*Byzantine, editor*) Empire to the north of Arabia. Accordingly, the Holy Prophet, with an army of thirty thousand marched boldly towards the Roman (*Byzantine, editor*) Empire but the Romans (Byzantines) evaded the encounter. The result was that the power of the Holy Prophet and Islam increased manifold and deputations from all corners of Arabia began to wait upon him on his return from Tabuk in order to offer their allegiance to Islam and obedience to him. The Holy Quran has described this triumph in Surah An-Nasr: "When the succor of Allah came and victory was attained and you saw people entering the fold of Islam in large numbers...

Campaign to Tabuk

The Campaign to Tabuk was the result of conflict with the Roman (*Byzantine, editor*) Empire that had started even before the conquest of Makkah. One of the missions sent after the Treaty of Hudaibiyah to different parts of Arabia visited the clans which lived in the northern areas adjacent to Syria. The majority of these people were Christians, who were under the influence of the Roman (Byzantine) Empire. Contrary to all the principles of the commonly accepted international law, they killed fifteen members of the delegation near a place known as Zat-u-Talah (or Zat-i-Itlah). Only Ka'ab bin Umair Ghifari, the head of the delegation, succeeded in escaping and reporting the sad incident. Besides this, Shurahbil bin Amr, the Christian governor of Busra, who was directly under the Roman (Byzantine) Caesar, had also put to death Haritli bin Umair, the ambassador of the Holy Prophet, who had been sent to him on a similar minion.

These events convinced the Holy Prophet that a strong action should be taken in order to make the territory adjacent to the Roman (*Byzantine, editor*) Empire safe and secure for the Muslims. Accordingly, in the month of Jamadi-ul-Ula A. H. 8, he sent an army of three thousand towards the Syrian border. When this army reached near Ma'an, the Muslims learned that Shurahbil was marching with an army of one hundred thousand to fight-with them and that the Caesar, who himself was at Hims, had sent another army consisting of one hundred thousand soldiers under his brother Theodore. But in spite of such fearful news, the brave small band of the Muslims marched on fearlessly and encountered the big army of Shurahbil at M'utah. And the result of the encounter in which the Muslims were fighting against fearful odds (the ratio of the two armies was 1:33), as very favorable, for the enemy utterly failed to defeat them. This proved very helpful for the propagation of Islam. As a result, those Arabs who were living in a state of semi independence in Syria and near Syria and the clans of Najd near Iraq, who were under the influence of the Iranian (*Persian*) Empire, turned towards Islam and embraced it in thousands. For example, the people of Bani Sulaim (whose chief was Abbas bin Mirdas Sulaimi), Ashja'a, Ghatafan, Zubyan, Fazarah, etc., came into the fold of Islam at the same time. Above all, Farvah bin 'Amral Juzami, who was the commander of the Arab armies of the Roman (*Byzantine*) Empire, embraced Islam during that time, and underwent the trial of his Faith in a way that filled the whole territory with wonder. When the Caesar came to know that Farvah had embraced Islam, he ordered that he should be arrested and brought to his court. Then the Caesar said to him, "You will have to choose one of the two things. Either give up your Islam and win your liberty and your former rank, or remain a Muslim and face death." He calmly chose Islam and sacrificed his life in the way of the Truth.

No wonder that such events as these made the Caesar realize the nature of the danger that was threatening his Empire from Arabia. Accordingly, in 9 A.H. he began to make military preparations to avenge the insult he had suffered at M'utah. The Ghassanid and other Arab chiefs also began to muster armies under him. When the Holy Prophet, who always kept himself well-informed even of the minutest things that could affect the Islamic Movement favorably or adversely, came to know of these preparations, he at once understood their meaning. Therefore, without the least hesitation he decided to fight against the great power of the Caesar. He knew that the show of the slightest weakness would result in the utter failure of the Movement which was facing three great dangers at that time. First the dying power of 'ignorance' that had almost been crushed in the battle-field of Hunain might revive again. Secondly, the Hypocrites of Al: Madinah, who were always on the look-out for such an opportunity, might make full use of this to do the greatest possible harm to it. For they had already made preparations for this and had, through a monk called Abu Amir, sent secret

messages of their evil designs to the Christian king of Ghassan and the Caesar himself. Besides this, they had also built a mosque near Al-Madinah for holding secret meetings for this purpose. The third danger was of an attack by the Caesar himself, who had already defeated Iran (*Persia*), the other great power of that period, and filled with awe the adjacent territories.

It is obvious that if all these three elements had been given an opportunity of taking a concerted action against the Muslims, Islam would have lost the fight it had almost won. That is why in this case the Holy Prophet made an open declaration for making preparations for the Campaign against the Roman (*Byzantine*) Empire, which was one of the two greatest empires of the world of that period. The declaration was made through all the apparent circumstances were against such a decision: for there was famine in the country and the long awaited crops were about to ripen: the burning heat of the scorching summer season of Arabia was at, its height and there was not enough money for preparations in general, and for equipment and conveyance in particular. But in spite of these handicaps, when the Messenger of Allah realized the urgency of the occasion, he took this step which was to decide whether the Mission of the Truth was going to survive or perish. The very fact that he made an open declaration for making preparations for such a campaign to Syria against the Roman (*Byzantine*) Empire showed how important it was, for this was contrary to his previous practice. Usually he took every precaution not to reveal beforehand the direction to which he was going nor the name of the enemy whom he was going to attack; nay, he did not move out of Al-Madinah even in the direction of the campaign. All the parties in Arabia fully realized the grave consequences of this critical decision. The remnants of the lovers of the old order of 'ignorance' were anxiously waiting for the result of the Campaign, for they had pinned all their hopes on the defeat of Islam by the Romans (*Byzantine*). The 'hypocrites' also considered it to be their last chance of crushing the power of Islam by internal rebellion, if the Muslims suffered a defeat in Syria. They had, therefore, made full use of the Mosque built by them for hatching plots and had employed all their devices to render the Campaign a failure. On the other side, the true Believers also realized fully that the fate of the Movement for which they had been exerting their utmost for the last 22 years was now hanging in the balance. If they showed courage on that critical occasion, the doors of the whole outer world would be thrown open for the Movement to spread. But if they showed weakness or cowardice, then all the work they had done in Arabia would -end in smoke. That is why these lovers of Islam began to make enthusiastic preparations for the Campaign. Every one of them tried to surpass the other in making contributions for the provision of equipment for it. Hadrat Uthman and Hadrat Abdur Rehman bin Auf presented large sums of money for this purpose. Hadrat Umar contributed half of the earnings of his life and Hadrat Abu Bakr the entire earnings of his life. The indigent Companions did not lag behind and presented whatever they could earn by the sweat of their labor and the women parted with their ornaments. Thousands of volunteers, who were filled with the desire of sacrificing their lives for Islam, came to the Holy Prophet and requested that arrangements for weapons and conveyance be made for them so that they should join the expedition. Those who could not be provided with these shed tears of sorrow; the scene was so pathetic that it made the Holy Prophet sad because of his inability to arm them. In short, the occasion became the touchstone for discriminating a true believer from a hypocrite. For, to lag behind in the Campaign meant that the very relationship of a person to Islam was doubtful. Accordingly, whenever a person lagged behind during the journey to Tabuk, the Holy Prophet, on being informed, would spontaneously say, "Leave him alone. If there be any good in him, Allah will again join him with you, and if there be no good in him, then thank Allah that He relieved you of his evil company".

In short, the Holy Prophet marched out towards Syria in Rajab A. H. 9, with thirty thousand fighters for the cause of Islam. The conditions in which the expedition was undertaken may be judged from the fact that the number of camels with them was so small that many of them were obliged to walk on foot and to wait for their turns for several had to ride at a time on each camel. To add to this, there was the burning heat of the desert and the acute shortage of water. But they were richly rewarded for their firm resolve and sincere adherence to the cause and for their perseverance in the face of those great difficulties and obstacles.

When they arrived at Tabuk, they learned that the Caesar and his allies had withdrawn their troops from the frontier and there was no enemy to fight with. Thus, they won a moral victory that increased their prestige manifold and, that too, without shedding a drop of blood.

In this connection, it is pertinent to point out that the general impression given by the historians of the campaigns of the Holy Prophet about the Campaign of Tabuk is not correct. They relate the event in a way as if the news of the mustering of the Roman (*Byzantine*) armies near the Arabian frontier was itself false. The fact is that the Caesar had begun to muster his armies, but the Holy Prophet forestalled him and arrived on the scene before he could make full preparations for the invasion. Therefore, believing that "discretion is the better part of valor," he withdrew his armies from the frontier. For he had not forgotten that the three thousand fighters for the cause of Islam had rendered helpless his army one hundred thousand strong at M'utah. He could not, therefore, even with an army of two hundred thousand, dare to fight against an army of thirty thousand, and that, too, under the leadership of the Holy Prophet himself.

When the Holy Prophet found that the Caesar had withdrawn his forces from the frontier, he considered the question whether it would be worthwhile to march into the Syrian territory or to halt at Tabuk and turn his moral victory to political and strategical advantage. He decided on the latter course and made a halt for twenty days at Tabuk. During this time, he brought pressure on the small states that lay between the Roman (*Byzantine*) Empire and the Islamic State and were at that time under the influence of the Romans (*Byzantines*), and subdued and made them the tributaries of the Islamic State. For instance, some Christian chiefs Ukaidir bin Abdul Malik Kindi of Dumatul Jaiidal, Yuhanna bin D'obah of Allah, and the chiefs of Maqna, Jarba' and Azruh also submitted and agreed to pay *Jizyah* to the Islamic State of Al- Madinah. As a result of this, the boundaries of the Islamic State were extended right up to the Roman (*Byzantine*) Empire, and the majority of the Arab clans, who were being used by the Caesar against Arabia, became the allies of the Muslims against the Romans (*Byzantine*).

Above all, this moral victory of Tabuk afforded a golden opportunity to the Muslims to strengthen their hold on Arabia before entering into a long conflict with the Romans (*Byzantines*). For it broke the back of those who had still been expecting that the old order of 'ignorance' might revive in the near future, whether they were the open upholders of *shirk* or the hypocrites who were hiding their *shirk* under the garb of Islam. The majority of such people were compelled by the force of circumstances to enter into the fold of Islam and, at least, make it possible for their descendants to become true Muslims. After this a mere impotent minority of the upholders of the old order was left in the field, but it could not stand in the way of the Islamic Revolution for the perfection of which Allah had sent His Messenger

Problems of the Period

If we keep in view the preceding background, we can easily find out the problems that were confronting the Community at that time. They were:

1. to make the whole of Arabia a perfect *Dar-ul-Islam*,
2. to extend the influence of Islam to the adjoining countries,
3. to crush the mischiefs of the hypocrites, and
4. to prepare the Muslims for *Jihad* against the non- Muslim world.

1. Now that the administration of the whole of Arabia had come in the hands of the Believers, and all the opposing powers had become helpless, it was necessary to make a clear declaration of that policy which was to be adopted to make her a perfect *Dar-ul-Islam*. Therefore, the following measures were adopted:
    a. A clear declaration was made that all the treaties with the *mushriks* were abolished and the Muslims would be released from the treaty obligations with them after a respite of four months. (v. 1-3). This declaration was necessary for uprooting completely the system of life based on *shirk* and to make Arabia exclusively the center of Islam so that it should not in any way interfere with the spirit of Islam nor become an internal danger for it.
    b. A decree was issued that the guardianship of the Ka`abah, which held central position in all the affairs of Arabia, should be wrested from the *mushriks* and placed permanently in the hands of the Believers, (v. 12-18) that all the customs and practices of the *shirk* of the era of 'ignorance' should be forcibly abolished: that the *mushriks* should not be allowed even to come near the "House" (v. 28). This was to eradicate every trace of *shirk* from the "House" that was dedicated exclusively to the worship of Allah.
    c. The evil practice of *Nasi*, by which they used to tamper with the sacred months in the days of 'ignorance', was forbidden as an act of *kufr*(v. 37). This was also to serve as an example to the Muslims for eradicating every vestige of the customs of ignorance from the life of Arabia (and afterwards from the lives of the Muslims everywhere).
2. In order to enable the Muslims to extend the influence of Islam outside Arabia, they were enjoined to crush with sword the non- Muslim powers and to force them to accept the sovereignty of the Islamic State. As the great Roman (*Byzantine*) and Iranian (*Persian*) Empires were the biggest hindrances in the way, a conflict with them was inevitable. The object of *Jihad* was not to coerce them to accept Islam they were free to accept or not to accept it-but to prevent them from thrusting forcibly their deviations upon others and the coming generations. The Muslims were enjoined to tolerate their misguidance only to the extent that they might have the freedom to remain misguided, if they chose to be so, provided that they paid *Jizyah* (v. 29).
3. The third important problem was to crush the mischiefs of the hypocrites, who had hitherto been tolerated in spite of their flagrant crimes. Now that there was practically no pressure

upon them from outside, the Muslims were enjoined to treat them openly as disbelievers (v. 73). Accordingly, the Holy Prophet set on fire the house of Swailim, where the hypocrites used to gather for consultations in order to dissuade the people from joining the expedition to Tabuk. Likewise, on his return from Tabuk, he ordered to pull down and burn the 'Mosque' that had been built to serve as a cover for the hypocrites for hatching plots against the true Believers.

4. In order to prepare the Muslims for *Jihad* against the whole non-Muslim world, it was necessary to cure them even of that slight weakness of faith from which they were still suffering. For there could be no greater internal danger to the Islamic Community than the weakness of faith, especially where it was going to engage itself single-handed in a' conflict with the whole non-Muslim world. That is why those people who had lagged behind in the Campaign to Tabuk or had shown the least negligence were severely taken to task, and were considered as hypocrites if they had no plausible excuse for not fulfilling that obligation. Moreover, a clear declaration was made that in future the sole criterion of a Muslim's faith shall be the exertions he makes for the uplift of the Word of Allah and the role he plays in the conflict between Islam and *kufr*. Therefore, if anyone will show any hesitation in sacrificing his life, money, time and energies, his faith shall not be regarded as genuine. (v. 81-96).

If the above-mentioned important points are kept in view during the study of this Surah, it will facilitate the understanding of its contents.

Topics and their Interconnection

This portion deals with the sanctity of treaties and lays down principles, rules and regulations which must be kept in view before breaking them, in case the other party does not observe them sincerely. **1 - 12**

In this portion the Muslims have been urged to fight in the Way of Allah with the *mushrik* Arabs, the Jews and the Christians, who were duly warned of the consequences of their mischievous and inimical behavior. **13 - 37**

In this discourse, the Muslims have been told clearly and explicitly that they will inherit the rewards promised by Allah only if they take active part in the conflict with *kufr*, for that is the criterion which distinguishes true Muslims from hypocrites. Therefore, true Muslims should take active part in *Jihad*, without minding dangers, obstacles, difficulties, temptations and the like. **38 - 72**

In order to make their noble qualities look all the more conspicuous and dignified by contrast, the characteristics of the Believers have been mentioned, and they have been reassured that Allah, the Sovereign of the Universe, is their helper and guardian. Accordingly, because of their sincerity, He has forgiven the Three Believers who did not take part in the expedition. **111 - 118**

In the concluding portion, general instructions have been given to the Believers for their guidance. **119 - 127**

This is the conclusion: "Follow the Messenger who is gentle and compassionate and your greatest well-wisher, and trust in Allah, the Lord of the Universe". **128 - 129**

This portion deals with the problems of hypocrites and lays down rules and regulations governing the treatment that should be meted out to them and points out their distinctive marks from true Muslims. **73 - 90**

This portion deals with the case of those who remained behind and did not accompany the Holy Prophet for *Jihad* to Tabuk. For this purpose, they have been separated in different categories, that is, the disabled, the sick, the indigent, the hypocrites, the believers who realized their guilt and punished themselves before the return of the Holy Prophet from Tabuk and those who confessed their error. Their cases have been dealt with in accordance with the nature and extent of their offense. **91 - 110**

Bevezetés az AT-Tauba (Bűnbánat) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Ezt a Szúrát két név illeti. At-Tauba és Al-Baraat. At-tauba, mert a bűnbánat okáról, gyakorlásáról és elfogadhatóságáról találunk benne utalást (v. 102, 118). A másik név Al-Baraat (Védettség) a szúra első szava.

Biszmillah hiánya

Ez az egyetlen Szúra, aminek kezdetén nem szerepel a Biszmillah. A kommentátorok több magyarázatot adnak. Az korrekt interpretáció imám Razi tollából, a következő: egyszerűen azért, mert a Próféta (béke reá) nem diktálta le a Szúra kezdetén. A Követők következetesen nem jegyezték le és az utódok így vették át tőlük. Ez egy újabb tény, ami a Korán megmásíthatatlanságát mutatja. A lejegyzők és követőik a végtelenségig ügyeltek, hogy Allah Szavának legeredetibb formáját megőrizzék.

Tárgykörök és a kinyilatkoztatások ideje

Három fontosabb témakört ölel fel:

Az első a Hidzsra 9-ik évének Zil-Qaada havában nyilatkoztatott ki (1-37). A Próféta közleményei hangzanak el Zarándoklata idején, amire útnak indította Alit. Abu Bak a zarándok vezetőjeként már úton volt Mekka, a Kába felé. Alinak hozzá kellet csatlakoznia. Rendelkezett, hogy Ali tegye nyilvánossá Arábia klánjai és a pogányok felé a Muszlimok új politikáját, amihez minden félnek tartania kell magát szerződések, megállapodások kötésekor.

A második téma (38-72) A Hidzsra 9. évének Radzsab havában keletkezett, amikor a Prófétát lekötötték a Tabuki hadjárat előkészületei. A hívőket sürgette, játszanak aktívabb szerepet a Dzsihádban, a távolmaradókat, akik visszatartották vagyonukat, tétováztak beállni és életükkel szolgálni az Iszlám Ügyét, pedig erősen szidalmazta képmutatásuk, hanyagságuk miatt.

A harmadik téma (73-129) a Tabuki hadjáratot követően nyilatkoztatott ki. Pár áya ezen belül egy más időhöz és alkalomhoz kötődik, de a Próféta, Allah akaratának megfelelően, végül ide rendelte el ezeket és ekképpen konszolidálódott. Ennek ellenére nincs szakadás az áyák közti folyamatosságban, mivel mindegyik hasonló témát tárgyal. Visszatér a Hipokriták tetteinek, gonoszságainak ismertetésére és szidalmazza azokat a hívőket, akik mögéjük álltak a Tabuki hadjáratban. Ugyanakkor Allah bűnbocsánatát kéri azon hívők számára, akik valamilyen oknál fogva nem tudtak csatlakozni a hadjárathoz.
Kronológiailag az első témakör történt meg először, de fontossága miatt a Szúra elejére került.

Történelmi háttér

Az a cselekménysor, ami a Szúrában nyomon kísérhető, a Hudaybiyahi Békeszerződéssel veszi kezdetét. Ekkorra Arábia egyharmada az Iszlám zászlaja alá tartozott, megerősödött, szervezett erővé

és civilizált Iszlám Államrendszerré vált. A Békeszerződés további lehetőségeket biztosított az Iszlámnak, hogy a térség többi régiójához képest békés atmoszférájával, tovább terjessze hatását. A Békeszerződést követően két fontos esemény történt, ami jelentős változásokhoz vezetett:

Arábia elfoglalása

A Próféta missziókat küldött Arábia klánjaihoz, akik az Iszlám igéjét vitték el nekik. Két év leforgása alatt az Iszlám a „tudatlanság" korszakának hagyományait követő népek legtöbbjéhez elért. Megrendült a korábbi tradícióba vetett hit. Quraish fanatikus főembereit ez annyira felbőszítette, hogy felrúgták a Békeszerződést és egy mindent eldöntő csatában le akartak számolni az Iszlámmal. A Próféta azonban a szerződésszegést követően azonnal akcióba lépett, nem hagyva nekik időt arra, hogy nagyszámú sereget tudjanak verbuválni. Ezért a Hidzsra 8. évének Ramadán havában rajtaütésszerűen megtámadta Mekkát és elfoglalta. Ezzel csapást mért a „tudatlanság" egyik központjára, de még ott volt a másik csatamező, Hunain, ami egy halálkatlannak bizonyult. Hawazi, Taqif, Naur, Dzsusm és több más nagy klán gyűlt itt össze, hogy leszámoljon a hit „reformációjának forradalmával", de végül elbuktak. Hunain felszabadítása a „tudatlanság" alól, megnyitotta az utat egész Arábia felé, hogy végül az „Dar ul-Iszlámmá", azaz Iszlám Otthonává váljon. Egy évvel a Hunaini csata után, Arábia legnagyobb része Muszlimmá vált és csak elszórva, a legrejtettebb zugokban, eldugott régiókban tartotta magát a régi tradíció.

A másik lépés, amivel az Iszlám meggyőző erővé válhatott, az a Tabuki hadjárat volt, melyet az északi határ mentén élő Keresztények kezdeményeztek, akik a Római *(Bizánci, szerkesztő)* Birodalom tőszomszédságában éltek. A Próféta harminc ezres sereggel vonult az északi, Bizánccal határos területek irányába, de a Bizánciak kitértek a megütközés elől. A Próféta, így az Iszlám ereje, hatása hatalmasra nőtt. Arábia minden részéből küldöttségek várták visszaérkezését Tabukból, hogy felesküdjenek az Iszlámra és engedelmességre neki. A Korán ezt a győzelmet a Nasr Szúrában (110.) teszi örökössé: „Ha eljön Allah Pártfogása és a diadal, Látod az embereket Allah hitvallásába megtérni seregestül."

Tabuki hadjárat

A Tabuki hadjárat a Bizánci Birodalommal fennálló konfliktusban gyökerezett, ami még Mekka elfoglalása előtti időkben kezdődött. A Hudaybiyahi Békeszerződést követően Arábia különböző részeire indultak küldöttségek, így a Szíriával szomszédos, északi klánokhoz is. Itt az emberek többsége Keresztény volt, akik a Bizánci Birodalom befolyása alatt éltek. A közösen elfogadott nemzetközi megállapodások ellenére, ők a küldöttség tizenöt tagját, Zat-u-Talah közelében megölték. Csak Kaab bin Umair, a küldöttség vezetője tudott elmenekülni és beszámolni az incidensről. Ráadásul Buszra városának Keresztény kormányzója, Shurabil bin Amr, aki közvetlenül a Bizánci császárnak engedelmeskedett, megölette a Próféta követét, Haritli bin Umairt, akit hasonló, tájékoztatási céllal küldött oda.

Mindez meggyőzte a Prófétát, hogy erős választ kell adnia, hogy a Bizánci határral szomszédos területeken a Muszlimok biztonságát szavatolni tudja. A Hidzsra 8. évének Dzsamadi al-Ula havában egy háromezres hadat küldött a Szíriai határhoz. Amikor Maan közelébe értek, a Muszlimok megtudták, hogy Shurabil egy százezres sereg élén ellenük vonul. Az is tudomásukra jutott, hogy a Császár egy másik százezres gyalogságot is kiállított, akiket fivére, Theodore vezérletével szintén ellenük küldött. A félelmet gerjesztő hírek ellenére a Muszlimok bátor hada tovább menetelt és megütközött Shirabil óriási seregével M'utahnál. Az összecsapás sikerének Muszlim részről semmi esélye sem volt, hiszen egy harcosra harminchárom ellenség jutott, mégis elérték, hogy nem tudták legyőzni őket. Ez az eset az Iszlám terjesztését erősen fellendítette. Azok az Arab klánok, akik félig

független státuszt élvezve a Perzsa Birodalom befolyási övezetében Szíriában, vagy az Iraki Nadzsdban éltek, ezrével tértek át az Iszlámra. Ekkor tért meg a Bani Szulaim klán (akiknek főnöke Abbasz bin Mirdasz Sulaimi volt), Ashdzsa, Ghaftan, Zubyan, Fazarak, stb. A Bizánci Birodalom Arab hadtesteinek vezére, Favrah bin Amral Dzsuzami, felvette az Iszlámot és olyan megpróbáltatásban volt része, ami csodálattal töltötte el követőit. Amikor a Császár megtudta, hogy Favrah az Iszlámra tért, elrendelte letartóztatását és bíróság elé állítását. Ott a Császár így szólt hozzá: „Két dolog közül választhatsz. Vagy feladod Iszlám hitedet, visszanyered szabadságodat és korábbi rangodat, vagy Muszlim maradsz és meghalsz." Ő teljes lelki békével választotta a halált az Igazság Útján.

Nem csoda, hogy ezek után a Császár ráébredt arra a veszélyre, ami Arábiából Birodalmát fenyegeti. A Hidzsra 9. évében katonai előkészületeket tett, hogy elégtételt vegyen a M'utahi inzultusért. A hozzá hűséges Ghassanida és más Arab törzsek hadat verbuváltak. A Próféta, aki az Iszlám Mozgalmat érintő kérdésekben ügyelt arra, hogy minden jó és rossz információt begyűjtsön, ennek a készülődésnek is hírét vette. Megértette azonnal, hogy cselekedni kell. Nem tétovázott és elhatározta, megütközik a Császár hatalmas seregével. Tudta, ha a gyengeség legapróbb jelét adja, az aláaknázza a Mozgalom egészét, ami ebben az időben három veszélynek volt kitéve. Első a „tudatlanság" korának elhaló erői voltak, akiket Hunainnél végzetes vereség ért, de bármikor feltámadhattak. A második a Hipokriták voltak Medinában, akik alig vártak egy ilyen alkalmat, ami mellé állhatnak titokban és bomlaszthatnak. Ők sem várattak magukra sokáig, gonosz terveiket, felajánlásaikat lejegyezték egy levélben, amit egy Abu Amir nevű pappal titokban a Keresztény Ghasszan királyhoz és magához a Császárhoz is eljuttattak. Medinában csak azért építettek egy saját mecsetet, hogy ott tarthassák titkos megbeszéléseiket. A harmadik veszély a Császár inváziója volt a Perzsa Birodalom ellen. A Perzsa Birodalom volt a másik nagyhatalom, ami a vele szomszédos területeket szintén befolyása alatt tartotta. Egy olyan időszakban vagyunk, amikor Bizánc győzelmet aratott a Perzsa seregek felett.

Nyilvánvaló, ha ezt a három veszélyt összetesszük, akkor ezek összeadódva megsemmisítő csapást mérhetnek az Iszlámra és Muszlimokra egy olyan küzdelemben, amiben jelenleg az Iszlám még jól áll. A Próféta ezért nem várt és azonnali előkészületeket tett a Bizánci Birodalommal szembeni megütközésre. Bizánc, ekkor a világ két legnagyobb birodalmának egyike volt. Annak ellenére döntött az ütközet mellett, hogy az Iszlám Állam akkori körülményei a hadjárat ellen szóltak. Éhínség sújtott az országban és a már régóta várt termést elvitte a szárazság. Arábia legforróbb nyári időszaka volt, anyagi forrás sem volt elegendő felszerelésekre, fegyverekre, mozgósításra. Mindennek ellenére Allah Prófétája felismerte az idő szorítását. Tudta, hogy az Igazság Küldetésének túlélése vagy megsemmisülése a tét. Az, hogy nyílt deklarációval indította el a Bizánci sereg elleni hadjárat előkészületeit jelezte, hogy mennyire fontos volt mindez a Mozgalom számára. Rendszerint nem tett nyílt lépéseket egy hadjárat előkészítésénél. Gyakran az utolsó pillanatig nem nevezte meg az ellenfelet, az elérendő célt, többször előfordult, hogy Medinából irányított hadjáratokat, onnan nem mozdult ki, de itt más volt a helyzet.

Arábiában mindenki felismerte ennek a határozatnak a következményeit. A „tudatlanság" korának hiedelmeit követők túlélői izgatottan várták a hadjárat kimenetelét. Minden reményük abban volt, hogy Bizánc vereséget mér a Muszlimokra. A Hipokriták ugyancsak meglátták saját lehetőségeiket és nekikezdtek az Iszlám belső bomlasztásának. Mecsetükben, ahol titkos megbeszéléseiket tartották, számos tervet szőttek a hadjárat sikerének aláaknázására. Az igaz hívők szintén felismerték, hogy az a Mozgalom, aminek ők az elmúlt 22 évben az életüket szentelték, most végső megmérettetésre kerül. Ha most bátorságot, hős kiállást mutatnak ebben a kritikus helyzetben, akkor a külvilág számos ajtaja megnyílhat az Iszlám terjesztésére. Ha viszont gyengeséggel, gyávasággal lépnek porondra, akkor mindaz, amit eddig Arábiában tettek, füstté válik. Az Iszlám elkötelezett hívei lelkesen vágtak bele a hadjárat előkészítésébe. Egymást akarták felülmúlni felajánlásaikkal, adományaikkal. Othman és Abdur Rahman bin Auf óriási pénzadománnyal támogatták a célt. Omar az életében megkeresett

pénzeinek felével, Abu Bakr pedig az egésszel járult hozzá. A követők is mindet betettek, amit tudtak, munkáik után kapott járandóságokat, asszonyaik ékszereit. Önkéntesek ezrei jöttek el a Prófétához, életüket felajánlva az Iszlám Ügyéért, akik csatlakoztak a hadjárathoz. Volt, aki bánatkönnyeket ejtett, ha nem kerülhetett számításba kora, gyengesége, vagy fegyverek, felszerelések hiánya miatt. Ez volt az a pillanat, amikor mindenkiről kiderült, ki hívő és ki Hipokrita. Aki szánt szándékkal hátramaradt, az csak az Iszlámhoz fűződő gyenge kötődése miatt tette. Tabuk felé menetelve, ha valaki lemaradt, nem zárkózott fel, majd eltűnt, a Próféta így szólt: „Hagyjátok magára. Ha valami jó lakozik benne, akkor Allah majd utat nyit neki, hogy csatlakozzon hozzátok, de ha nincs benne semmi jó, akkor köszönjétek meg Allahnak, hogy megszabadított a gonosz társaságától."

A Próféta a Hidzsra 9. évének Radzsab havában harmincezer harcossal vonult Szíria felé az Iszlám Ügyéért megvívni. A hadjárat körülményeit jól jellemzi az, hogy tevéjük alig volt, így a többség gyalogosan kényszerült a sivatag forró homokjában menetelni, amíg rá nem került a sor, mert egymást váltották a tevék hátán. A sivatag égető melege mellett, vízhiánnyal is meg kellett küzdeniük. Kárpótolta őket a viszonzás, amit kiállásukért rendíthetetlenségükért kaptak, amiért ezeket a nehézségeket felvállalták.

Amikor Tabukba érkeztek megtudták, hogy a Császár és szövetségesei elrendelték seregeik visszavonását a frontról, így nem marad ellenség, akivel csatát lehetett volna vívni. Ez egy morális győzelem volt a Muszlimok részére, ami sokszorosára növelte presztízsüket anélkül, hogy egy csepp vért hullajtottak volna.

A történészek Tabuki hadjárattal kapcsolatos értékelése sok esetben hibás. Azt állítják ugyanis, hogy a toborzás híre a Bizánci seregekbe az Arab határ mellett, hamis volt. A helyzet az, hogy a Császár nekilátott a toborzáshoz, de a Próféta megelőzte őt és még azelőtt a csatatérre ért, hogy a támadásra felkészülhetett volna. Feltevések helyett maradjunk a tényeknél: a császár serege visszavonult. Nem felejtette el, ugyanis, hogy az Iszlám Ügyéért odaadóan küzdő háromezres had M'utahnál képes volt becsülettel helytállni az ő százezres seregével szemben. Most harminc ezres Muszlim had sorakozott fel Tabuknál, amit a Próféta maga vezetett. Ehhez kétszázezres császári sereg sem lesz elég, gondolhatta.

Amikor a Próféta hírét vette a császári csapatok visszavonulásának két dolog között választhatott. Vagy továbbmegy Szíriába, vagy visszatér Tabukból és a morális győzelmét politikai előnyökre váltja. Az utóbbi mellett döntött és húsz nap várakozás után elhagyta Tabukot. Ezalatt sikerült nyomást gyakorolnia azokra a kis királyságokra, sejkségekre, melyek a Bizánci Birodalom és az Iszlám Állam között voltak. Ezek erős Bizánci hatás alatt élték meg mindennapjukat. A történtek után gazdát váltottak, alájuk rendelődtek, vazallusaik lettek és ettől kezdve az Iszlám Állam adófizetőivé váltak. Keresztény törzsfők, Ukaidir bin Abdul Malik Kindi, vagy Dumatul Dzsaidal, Yuhanna bin D'obah, majd Maqna, Dzsarba és Arzuh klánjai behódoltak és beleegyeztek Dzsiziya adó fizetésébe Medina Állam javára. Ezzel az Iszlám Állam befolyási határai elérték a Bizánci Birodalom határait, ami azt eredményezte, hogy azok az Arab klánok, akiket eddig a Császár Arábia ellen használt, most a Muszlimok szövetségesei lettek Bizánccal szemben.

A Tabuknál aratott morális győzelem lehetőséget nyitott a Muszlimoknak arra, hogy mielőtt még konfliktusba keverednének újból Bizánccal, megerősítsék pozícióikat egész Arábiában. Szertefoszlottak azok reményei, akik a „tudatlanság" hiedelem-korszakának visszatérésében bíztak. Lehullott a lepel a Shirkről (bálványimádás) és Nifaqról (képmutatás), mert valójában egy lepel fedte be mindkettőt. A képmutatók továbbra is bálványimádók maradtak, csupán az Iszlám mögé bújtak. Tabuk nekik is bebizonyította az Ügy igazát, és ha ők nem is, de gyermekeik már az Iszlám tisztaszívű követőivé váltak. Csupán egy teljesen erőtlen kis csoport maradt fenn a régi tanok követői közül, de

ezek már nem jelentettek veszélyt az Iszlám Forradalmára, aminek véghezvitelére Allah a Prófétát küldte.

Az időszak problémái

Ha a történelmi hátteret és körülményeket összeillesztjük, akkor világosan láthatóvá válnak azok a problémák, melyekkel az Iszlám Közösség konfrontálódott:

a. Egész Arábiát a Dar-ul-Iszlámmá, az Iszlám Otthonává kell tenni
b. Az Iszlám befolyását ki kell terjeszteni a szomszédos országokig
c. A Hipokriták félrevezetéseivel le kell számolni
d. Muszlimok felkészítése a nem-Muszlim világ felé irányuló Dzsihádra.

1. Egész Arábia adminisztratív vezetése a Hívők kezébe került, az ellenzéki erők jelentéktelenekké váltak. Közzé kellett tenni a Dar-ul-Iszlám politikai alapállását. A következő intézkedések váltak szükségessé:
    a. Be kellett jelenteni, hogy a bálványimádókkal, pogányokkal kötött egyezségek hatályukat vesztik, a Muszlimok a rájuk háruló kötelezettségekből négy hónap elteltével felszabadulnak. (v. 1-3). Ennek közzététele alapvető volt annak érdekében, hogy a shirk (bálványimádás) értékrendű rendszert kiiktassák és Arábiát kizárólag az Iszlám jogrend alá rendeljék. Ezt követően egységes jogi szabályozás biztosította az Iszlám értékeinek elsődlegességét.
    b. Nyilatkozat született arról, hogy a Kába őre tisztségét, ami egész Arábiában központi pozíciót jelentett, nem tölthette be bálványimádó és csak Muszlim választható erre a posztra (v. 12-18). Továbbá a „tudatlanság" korának hitgyakorlatát eltörölték, bálványimádók, pogányok meg sem közelíthették ettől kezdve a Kábát (v. 28.). A Shikr (társállítás) hagyományait kitiltották a Szentélyből, csak Allah imádata, a tiszta, egyenes hitvallás maradhatott.
    c. A „Nasi" gonosz rítusát, amivel a „tudatlanság" idején kedvükre átütemezték a hónapokat, hogy előnyökhöz jussanak (lásd 37. vers és magyarázat), betiltották, „kufr"-nak, azaz hitetlenségnek minősítették. Ez is mutatta, hogy a Dzsahiliya korszakhoz tapadó minden nyomot, emléket gyökerestől eltávolítanak Arábiából és ezt követően a Muszlimok életéből mindenhol.
2. Az Iszlám Arábián kívüli érvényesítésének jogát csak úgy lehetett biztosítani, ha a nem-Muszlim világ tudomást szerez az iszlám Állam erejéről és annak szuverenitását elismeri. Mivel a Bizánci és Perzsa birodalmak voltak a kor két legnagyobb hatalmai, a konfrontáció elkerülhetetlen volt velük. A Dzsihád célja nem a hit terjesztése volt, mert abban mindenki szabadon dönt, hogy elfogadja az Iszlámot, vagy nem. A Dzsihád az Iszlám Államának, az Iszlám értékeinek védelméről szól, hogy külső erő se fizikailag, se spirituálisan ne hozzon az Iszlámmal nem rokonítható értékrendet, elhajlást a Muszlimok nemzedékeire. A Muszlimok a saját fennhatóságuk alá tartozó területen, szabad vallásgyakorlást kell, hogy biztosítsanak nem- Muszlimoknak, akik Dzsiziya adót kötelesek fizetni (v. 29).
3. A harmadik fontos terület a Hipokriták egységes megítélése és kezelése volt. A Tabuki hadjáratot követően, olyan külső erővel nem lehetett tovább számolni, aki őket támogatta volna. Az Iszlám egész Arábiát kontrollálta. Ettől kezdve ők tisztán hitetlennek nyilvánultak (v. 73). A Próféta felégette Swailimit, ahol titkos összeesküvéseiket tartották. Itt beszéltek le sokakat pl. a Tabuki hadjárathoz való csatlakozásról. Tabukból visszatérve a Próféta lebontatta és felégettette azt a mecsetet is, amit a Hipokriták fedésként építettek, hogy Iszlám leplében tüntessék fel hitetlenségüket.

4. A Muszlimok nem- Muszlim területekre való kilépése és a Dzsihád előtt, meg kell erősödniük hitben. Tabuk előtt még problémaként lehetett beszélni a hitbéli fogyatékosságokról. Ezeknek még az ütközet előtt felszínre kellett jutni. Akik hátramaradtak, kifogást kerestek, felmentést kértek, ehelyett csatlakoztak a Hipokritákhoz, mert féltették földi javaikat, így nem szolgáltak megbecsülésre, érdemekre. Egyértelmű nyilatkozat hangzik el, hogy ettől kezdve az Iszlám hitének egyedüli kritériuma az erőfeszítés, amit az egyén tesz Allah Szavának magasba emeléséhez. Ahhoz, hogy az Iszlám és a „Kufr" (hitetlenség) közti konfliktus az Iszlám javára billenjen. Ha ezt követően bárki vonakodik vagyonát, életét, energiáját, idejét feláldozni hitéért, az nem tekinthető hiteles Muszlimnak (v. 81-96).

Ha a fent említett szempontokat ismerjük, akkor mindez megkönnyíti a Szúra helyes értelmezését.

Tárgykörök és ezek összekapcsolódása

A szerződések alapkoncepciójának felülírása, szabályok, melyeket be kell tartami egyezségek felmondásakor, a partneri komolyság és tisztesség megtartásával. **1-12.**

A Muszlimok buzdítása a bálványimádó, pogány Arabok elleni harcra Allah Útján. A Keresztények és Zsidók intése ellenséges és megtévesztő viselkedésük miatt. **13-37.**

A Muszlimok figyelmének felhívása arra, hogy csak a hitetlenséggel vívott harcban mutatott aktív részvételük és áldozatuk után várhatnak viszonzást. Ez az egyetlen kritérium, ami a Muszlimot megkülönbözteti a Hipokritától. Ezért az igazi Muszlimnak mérlegelés nélkül vállalni kell veszélyt, nehézséget és el kell hárítania minden kísértést, ami letérítheti őt a Dzsihádról. **38-72.**

A Hipokriták jellegzetességeinek ismertetése. Intézkedések a velük való bánásmód kialakítására. **73-90.**

Ez a rész azokkal foglalkozik, akik visszamaradtak, nem csatlakoztak Dzsihádhoz a Tabuki hadjárat idején. Őket kategóriákba sorolják. Rokkantak, betegek, szegények, képmutatók, hívők, akik felismerték hibájukat, emésztették magukat a Próféta visszatérése előtt Tabukból, és azok, akik megvallották hibáikat. Őket mind a saját helyükön és szempontjaik szerint kell kezelni. **91-110.**

9. AT-Tawba	9. AT-Tauba
REPENTANCE, DISPENSATION	**BŰNBÁNAT**
Total Verses: 129	Összes vers: 129
Revealed At: Medina	Medinai kinyilatkoztatás

بَرَاءةٌ مِّنَ اللهِ وَرَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ عَاهَدتُّم مِّنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١﴾

1. A (declaration) of immunity from Allah and His Messenger, to those of the Pagans with whom ye have contracted mutual alliances[514]:-

1. Védettség jár Allahtól és a Prófétától azoknak a bálványimádóknak, akikkel szövetséget kötöttetek[514].

فَسِيحُواْ فِي الأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَاعْلَمُواْ أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللهِ وَأَنَّ اللهَ مُخْزِي الْكَافِرِينَ ﴿٢﴾

2. Go ye, then, for four months, backwards and forwards, (as ye will), throughout the land, but know ye that ye cannot frustrate Allah (by your falsehood) but that Allah will cover with shame those who reject Him[515].

2. Járjátok a Földet négy hónapon át és tudjátok, hogy nem térhettek ki Allah elől. Mert bizony, Allah rajtaüt a hitetleneken[515].

---

[514] The Pagans and enemies of Islam frequently made treaties of mutual alliance with the Muslims. The Muslims scrupulously observed their part, but the Pagans violated their part again and again when it suited them. After some years, experience it became imperative to denounce such treaties altogether. This was done in due form, with four months' notice, and a chance was given to those who faithfully observed their pledges, to continue their alliance.

A pogányok és az Iszlám ellenségei gyakran kötöttek szövetséget a Muszlimokkal, ha érdekeik úgy diktálták. A Muszlimok precízen betartották a rájuk háruló kötelezettségeket, de a pogányok többször megsértették a szabályokat. Néhány év gyakorlata után alakult ki az a rendelkezés, aminek általánosan elfogadott feltételei voltak. Ezt négy hónapra kötötték, ami próbaidőnek számított. Ha ezalatt a partner nem rúgta fel a szabályokat, akkor meghosszabbították vele az egyezséget.

[515] Four Months: Some Commentators understand by this the four forbidden months in which warfare by ancient Arabian custom was unlawful, viz., Rajah. Dhu al Qadah, Dhu al Hijjah and Muharram: See note 2: 194. But it is better to take the signification of the four months immediately following the Declaration. Assuming that the Surah was promulgated early in Shawwal (see Introduction), the four months would be Shawwal, Dhu al Qadah, Dhu al Hijjah and Muharram, of which the last three would also be the customary Prohibited Months.

Négy hónap: Néhány magyarázó szerint ez a négy tiltott hónapot jelenti, amikor az Arábiai szokások szerint háborús tilalmat rendeltek el, tehát a Ragdzsab, Dhu al Qadah, Dhi al Hidzsa és a Muharram hónapok. Lásd 2:194. De logikailag inkább azt a négy hónapot jelöli, ami az egyezség megkötését követi és próbaidőt ért ez alatt. Ha azt vesszük alapul, hogy a Szúra Shawal hónap kezdetén nyilatkoztatott ki, akkor ez jelentheti Shawal, Dhu al Qadah, Dhu al Hidzsa és Muharram hónapokat is, melyek közül az utolsó három a szokások szerint is tiltott hónap.

وَأَذَانٌ مِّنَ اللهِ وَرَسُولِهِ إِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ الأَكْبَرِ أَنَّ اللهَ بَرِيءٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ وَرَسُولُهُ فَإِن تُبْتُمْ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَاعْلَمُواْ أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللهِ وَبَشِّرِ الَّذِينَ كَفَرُواْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣﴾

3. And an announcement from Allah and His Messenger, to the people (assembled) on the day of the Great Pilgrimage, - that Allah and His Messenger dissolve (treaty) obligations with the Pagans. If then, ye repent, it were best for you; but if ye turn away, know ye that ye cannot frustrate Allah. And proclaim a grievous penalty to those who reject Faith[516].

3. Nyilatkozat Allahtól és az Ő Prófétájától az embereknek a Legnagyobb Zarándoklat napján, hogy Allahnak és az Ő Prófétájának nincs kötelezettsége a (szerződésszegő) pogányokkal. Ha bűnbánatot fogadtok, jobb nektek. Ha szembeszálltok, hát tudjátok, hogy nem térhettek ki Allah elől. Vidd a fájdalmas büntetés hírét azoknak, kik tagadnak[516].

إِلاَّ الَّذِينَ عَاهَدتُّم مِّنَ الْمُشْرِكِينَ ثُمَّ لَمْ يَنقُصُوكُمْ شَيْئًا وَلَمْ يُظَاهِرُواْ عَلَيْكُمْ أَحَدًا فَأَتِمُّواْ إِلَيْهِمْ عَهْدَهُمْ إِلَى مُدَّتِهِمْ إِنَّ اللهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ﴿٤﴾

4. (But the treaties are) not dissolved with those Pagans with whom ye have entered into alliance and who have not subsequently failed you in aught, nor aided any one against you. So fulfil your engagements with them to the end of their term: for Allah loveth the righteous[517].

4. Továbbra is fennáll a kötelezettség azokkal a pogányokkal, kikkel szövetséget kötöttetek, majd semmiben nem csorbítottak titeket és senkit nem vonultattak fel ellenetek. Teljesítsétek be a velük kötött szövetséget annak terminusa szerint. Mert bizony, Allah szereti az őrizkedőket[517].

---

[516] The great day of Hajj is either the 9th of Dhu al Hijjah ('Arafa), or the 10th (the Day of Sacrifice).

A Hadzs Nagy napja vagy Dhu al Hidzsa 9-e (Arafa), vagy 10-e (Áldozat napja).

[517] The sacred duty of fulfilling all obligations of every kind, to Muslims and non-Muslims, in public as well as private life, is a cardinal feature of Muslim ethics. The question what is to be done with those who abuse this principle by failing in their duty but expect the Muslims to do their part is not to be solved (in the case of treaties) by a general denunciation of treaties but by a careful consideration of the cases where there has been fidelity and not treachery. There we are enjoined to give the strictest fidelity, as it is a part of righteousness and our duty to Allah.

Az Iszlám etika minden Muszlim számára előírja a szerződések, egyezségek maradéktalan teljesítését, bárkivel is kössék. Felvetődik, hogy mi a teendő akkor, ha a nem Muszlim fél elhanyagolja az egyezség betartását, ugyanakkor elvárja a Muszlim féltől a teljesítést. Nem teljesítés esetén jóhiszeműen kell eljárni. Minden eset más, ezért általános megoldás nincs. Mérlegelés tárgyát képezi, hogy a nem teljesítés hanyagságból, készség hiánya miatt, vagy árulásból történt. A Muszlim oldalnak végsőkig ki kell tartania a szerződésben foglaltak hű teljesítése mellett.

فَإِذَا انسَلَخَ الأَشْهُرُ الْحُرُمُ فَاقْتُلُواْ الْمُشْرِكِينَ حَيْثُ وَجَدتُّمُوهُمْ وَخُذُوهُمْ وَاحْصُرُوهُمْ وَاقْعُدُواْ لَهُمْ كُلَّ مَرْصَدٍ فَإِن تَابُواْ وَأَقَامُواْ الصَّلاَةَ وَآتَوُاْ الزَّكَاةَ فَخَلُّواْ سَبِيلَهُمْ إِنَّ اللّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥﴾

5. But when the forbidden months are past, then fight and slay the Pagans wherever ye find them, an seize them, beleaguer them, and lie in wait for them in every stratagem (of war); but if they repent, and establish regular prayers and practice regular charity, then open the way for them: for Allah is Oft-forgiving, Most Merciful[518].

5. Ha elmúlnak a Sérthetetlen Hónapok, öljétek meg a pogányokat, ahol csak fellelitek őket. Vegyétek őket, ostromoljátok meg őket és várjátok be őket minden fortéllyal. Ha bűnbánatot fogadnak, imára állnak, kötelező alamizsnát adnak, engedjétek útjukra őket. Mert bizony Allah a Megbocsájtó, a Kegyelmes[518].

وَإِنْ أَحَدٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّى يَسْمَعَ كَلاَمَ اللّهِ ثُمَّ أَبْلِغْهُ مَأْمَنَهُ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لاَّ يَعْلَمُونَ ﴿٦﴾

6. If one amongst the Pagans ask thee for asylum, grant it to him, so that he may hear the word of Allah. and then escort him to where he can be secure. That is because they are men without knowledge[519].

6. Ha a pogányok közül valaki befogadást kér tőled, akkor fogadd be, hadd hallja meg Allah szavát, majd kísérd el oda, ahol biztonságban van. Ezt hát azért, mert ők olyan nép, kik nem tudnak[519].

---

[518] The emphasis is on the first clause; it is only when the four months of grace are past, and the other party show no signs of desisting from their treacherous designs by right conduct, that the state of war supervenes-between Faith and Unfaith. But even then, there is room for repentance and amendment on the part of the guilty party, and if that takes place, our duty is forgiveness and the establishment of peace.

Ha a négy hónap elteltével kiderül, hogy a szerződő fél áruló, akkor fennáll a háború meghirdetésének esélye a Hit és Hitetlenség között. A bűnbánat lehetőségét minden esetben nyitva kell hagyni a bűnös részére. Ha ezzel él, akkor kötelességünk a megbocsájtás és béke megteremtése.

[519] Even among the enemies of Islam, actively fighting against Islam, there may be individuals who may be in a position to require protection. Full asylum is to be given to them, and opportunities provided for hearing the Word of Allah. If they accept the Word, they become Muslims and brethren, and no further question arises. If they do not see their way to accept Islam, they will require double protection: - from the Islamic forces openly fighting against their people, and - from their own people, as they detached themselves from them. Both kinds of protection should be ensured for them, and they should be safely escorted to a place where they can be safe. Such persons only err through ignorance, and there may be much good in them.

Az Iszlámmal harcot folytató, ellenséges népek között is lehetnek olyan személyek, akik befogadást, menedéket kérnek a Muszlimoktól. Teljes befogadást és menedékjogot kell számukra biztosítani. Meglehet, hogy a szép bánásmód nyitja meg őket az Iszlám irányába. Ha elfogadják, akkor nincs további kérdés, mert testvérekké lettek. Ha továbbra sem veszik fel az Iszlámot, duplán is védelemre szorulnak. 1. Az Iszlám harcoló csapatai miatt, akik nyíltan népeik ellen viselnek hadat. 2. Saját népük miatt, mert árulóknak fogják tartani őket. Mindkét szempont alátámasztja a védelem megadását. Ha tovább akarnak állni, akkor kíséretet kell adni melléjük, míg biztonságos helyre érnek. Az ő elutasításuk tudatlanságból és nem ellenszegülésből fakad, ezért türelemmel, szeretettel kell irántuk viseltetni.

كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِندَ اللهِ وَعِندَ رَسُولِهِ إِلاَّ الَّذِينَ عَاهَدتُّمْ عِندَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ فَمَا اسْتَقَامُواْ لَكُمْ فَاسْتَقِيمُواْ لَهُمْ إِنَّ اللهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ﴿٧﴾

7. How can there be a league, before Allah and His Messenger, with the Pagans, except those with whom ye made a treaty near the sacred Mosque? As long as these stand true to you, stand ye true to them: for Allah doth love the righteous[520].

7. Hogy lehetne a pogányoknak egyezsége Allah és az Ő Prófétája előtt, hacsak nem azokkal, kikkel a Sérthetetlen Szentélyben köttök egyezséget? Mindaddig, amíg egyenesek veletek, ti is legyetek egyenesek velük. Allah szereti az őrizkedőket[520].

كَيْفَ وَإِن يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ لاَ يَرْقُبُواْ فِيكُمْ إِلاًّ وَلاَ ذِمَّةً يُرْضُونَكُم بِأَفْوَاهِهِمْ وَتَأْبَى قُلُوبُهُمْ وَأَكْثَرُهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٨﴾

8. How (can there be such a league), seeing that if they get an advantage over you, they respect not in you the ties either of kinship or of covenant? With (fair words from) their mouths they entice you, but their hearts are averse from you; and most of them are rebellious and wicked[521].

8. Hogy lehetne (egyezség azokkal), kik, hogy felülkerekedjenek rajtatok, nem tisztelik bennetek sem a rokont, sem az adott szót? Szájaikkal (szavaikkal) elégítenek meg titeket, de idegenkednek tőletek szíveik és legtöbbjük züllött[521].

اشْتَرَوْاْ بِآيَاتِ اللهِ ثَمَنًا قَلِيلاً فَصَدُّواْ عَن سَبِيلِهِ إِنَّهُمْ سَاء مَا كَانُواْ يَعْمَلُونَ ﴿٩﴾

9. The Signs of Allah have they sold for a miserable price, and (many) have they hindered from His way: evil indeed are the deeds they have done.

9. Allah Áyáit aprópénzre váltják, akadályoznak az Ő útján és becstelenség, mit tesznek.

لاَ يَرْقُبُونَ فِي مُؤْمِنٍ إِلاًّ وَلاَ ذِمَّةً وَأُوْلَئِكَ هُمُ الْمُعْتَدُونَ ﴿١٠﴾

10. In a Believer they respect not the ties either of kinship or of covenant! It is they who have transgressed all bounds.

---

[520] The exceptional Pagan tribes which remained true to their word were the Banu Hamza and the Banu Kinana, who swore their treaty near the Sacred Mosque and faithfully observed it. They were to be given the full benefit of their fidelity even though their kindred tribes were treacherous.

A Banu Hamza és Banu Kinana voltak azok a pogány törzsek, akik maradéktalanul betartották egyezségeiket, melyeket a Sérthetetlen Szentélyhez közel kötöttek a Muszlimokkal. Annak ellenére élvezhették hűségük előnyét, hogy több, velük rokon törzs áruló lett.

[521] Among the Arabs the ties of kinship were so strong as to be almost unbreakable. The Pagan Arabs went out of their way to break them in the case of the Muslims, who were kith and kin to them. Besides the bond of kinship there was the further bond of their plighted oath in the Treaty. They broke that oath because the other parties were Muslims

Az Arabok között a vérrokoni kapcsolat szent és sérthetetlen volt. A pogány arabok ezt is képesek voltak megtörni, ha Muszlimokról volt szó. A rokoni kapcsolatok semmibe vételén túl, a Muszlimokkal kötött szerződésekhez, egyezségekhez adott ígéreteiket, adott szavaikat is megszegték.

10. A hívőben nem tisztelik a rokont, sem az adott szót! Ezek ők, a törvényszegők.

فَإِن تَابُواْ وَأَقَامُواْ الصَّلاَةَ وَآتَوُاْ الزَّكَاةَ فَإِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ وَنُفَصِّلُ الآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١١﴾

11. But (even so), if they repent, establish regular prayers, and practice regular charity, - they are your brethren in Faith: (thus) do We explain the Signs in detail, for those who understand[522].

11. Ha bűnbánatot fogadnak, imára állnak, kötelező alamizsnát adnak, akkor testvéreitek a vallásban. (Ekképpen) értelmezzük az Áyákat a népnek, ki tud[522].

وَإِن نَّكَثُواْ أَيْمَانَهُم مِّن بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَطَعَنُواْ فِي دِينِكُمْ فَقَاتِلُواْ أَئِمَّةَ الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لاَ أَيْمَانَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنتَهُونَ ﴿١٢﴾

12. But if they violate their oaths after their covenant, and taunt you for your Faith, - fight ye the chiefs of Unfaith: for their oaths are nothing to them: that thus they may be restrained.

12. Ha egyezségük megkötése után megszegik fogadalmukat és megcsúfolják vallásotokat, akkor öljétek meg a hitetlenség imámjait (vezéreit), mert semmibe veszik fogadalmukat, hátha tán véget vetnek.

أَلاَ تُقَاتِلُونَ قَوْمًا نَّكَثُواْ أَيْمَانَهُمْ وَهَمُّواْ بِإِخْرَاجِ الرَّسُولِ وَهُم بَدَؤُوكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ أَتَخْشَوْنَهُمْ فَاللّهُ أَحَقُّ أَن تَخْشَوْهُ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾

13. Will ye not fight people who violated their oaths, plotted to expel the Messenger, and took the aggressive by being the first (to assault) you? Do ye fear them? Nay, it is Allah Whom ye should more justly fear, if ye believe[523]!

---

[522] The chance of repentance and mercy to the worst enemies is again emphasized, in order that people with any understanding may not be misled into thinking that war was an easy or light matter.

A bűnbánat itt is felmerül, még a legelvetemültebb ellenség esetén is. A megértés, megenyhülés többre visz, mint a háború és erőszak, ami újratermeli önmagát.

[523] The argument now takes a new turn. An appeal is made to the Muslims on various grounds: - the shameless disregard of treaties by the enemy, - the under-hand plots to discredit the Holy Prophet, and turn him out of Madinah as he had been turned out of Makkah, - the aggression taken by the Quraish and their confederates in Madinah after the treaty of Hudaybiyah (A.H. 6, Dhu al Qadah. Feb. 628), - the manly attitude that fears Allah rather than men, and - the need to prove our sincere faith by test and trial and struggle and sacrifice (9:16).

A versen belül több felhívás hangzik el a Muszlimok felé: 1. Felelőtlenség az ellenség árulását semmibe venni. 2. Titkos cselszövésekkel le akarják járatni a Prófétát és szándékuk őt Medina falain kívül tudni, ahogy annak idején Mekkában is volt. 3. Belső ellenség és agresszió létrehozása Medinán belül, miután a Hudaybiyahi szövetség (Hidzsra 6. dhu al Qada, Február) fenyegette Quraish érdekeit. 4. Allahtól és nem embertől kell félni. 5. A tiszta hit elnyerése és megacélozása a megpróbáltatások és küzdelem által (9:16).

13. Nem ölitek-e meg azokat, akik megszegik fogadalmukat, majd azon töprengenek, miként űzhetik el a Prófétát és veletek kezdenék először? Félitek tán őket? Allah méltóbb arra, hogy Őt féljétek, ha hívők vagytok[523].

قَاتِلُوهُمْ يُعَذِّبْهُمُ اللهُ بِأَيْدِيكُمْ وَيُخْزِهِمْ وَيَنصُرْكُمْ عَلَيْهِمْ وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُّؤْمِنِينَ ﴿١٤﴾

14. Fight them, and Allah will punish them by your hands, cover them with shame, help you (to victory) over them, heal the breasts of Believers,

14. Harcoljatok velük és Allah a ti kezeitek által bünteti őket. Megbecsteleníti őket, pártotokat fogja velük szemben és begyógyítja a hívők népének keblét,

وَيُذْهِبْ غَيْظَ قُلُوبِهِمْ وَيَتُوبُ اللهُ عَلَى مَن يَشَاء وَاللهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٥﴾

15. And still the indignation of their hearts. For Allah will turn (in mercy) to whom He will; and Allah is All-Knowing, All-Wise[524].

15. És eloszlatja szíveik haragját. Allah azt részesíti bűnbocsánatban, kit Ő akar. Allah a Mindentudó, a Bölcs[524].

أَمْ حَسِبْتُمْ أَن تُتْرَكُواْ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللهُ الَّذِينَ جَاهَدُواْ مِنكُمْ وَلَمْ يَتَّخِذُواْ مِن دُونِ اللهِ وَلاَ رَسُولِهِ وَلاَ الْمُؤْمِنِينَ وَلِيجَةً وَاللهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾

16. Or think ye that ye shall be abandoned, as though Allah did not know those among you who strive with might and main, and take none for friends and protectors except Allah, His Messenger, and the (community of) Believers? But Allah is well-acquainted with (all) that ye do.

16. Vagy arra számítotok-e, hogy magatokra maradtok, mintha Allah nem tudná, kik küzdöttek közületek és nem vettek sem Rajta, az Ő Prófétáján és a hívőkön kívül védelmezőt? Allah Értesült arról, mit tesztek.

مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَن يَعْمُرُواْ مَسَاجِدَ اللهِ شَاهِدِينَ عَلَى أَنفُسِهِمْ بِالْكُفْرِ أُوْلَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ وَفِي النَّارِ هُمْ خَالِدُونَ ﴿١٧﴾

[524] When the victory comes and the wounds are healed, a great peace comes to the hearts of those who have suffered, striven, and struggled. The fighting was necessity forced by injustice and oppression. When Allah's Law is established, the fire of indignation is quelled, and the true Peace of Islam is attained.

A győzelem és sebek gyógyulását követően békesség tölti el a szíveket. A harcot az igazságtalanság és elnyomás kényszeríti ki. Ha Allah Törvénye újból működik, az ellenségeskedés lángja kialszik és uralomra jut az Iszlám békessége.

17. It is not for such as join gods with Allah, to visit or maintain the mosques of Allah while they witness against their own souls to infidelity. The works of such bear no fruit: In Fire shall they dwell[525].

17. Nem illeti meg a bálványimádókat az, hogy elidőzzenek Allah mecseteiben, a hitetlenségnek szentelve magukat. Ezeknek romba dőltek tetteik és a Pokolban ők mindörökkön lesznek[525].

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدَ اللهِ مَنْ آمَنَ بِاللهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلاَةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلاَّ اللهَ فَعَسَى أُوْلَئِكَ أَن يَكُونُواْ مِنَ الْمُهْتَدِينَ ﴿١٨﴾

18. The mosques of Allah shall be visited and maintained by such as believe in Allah and the Last Day, establish regular prayers, and practice regular charity, and fear none (at all) except Allah. It is they who are expected to be on true guidance.

18. Allah mecseteiben azok időzzenek, kik hisznek Allahban, a Végítélet Napjában, felállnak imára, kötelező alamizsnát adnak és csak Allahtól félnek. Meglehet, hogy ezek ők, akik jó úton vannak vezetve.

أَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَاجِّ وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ كَمَنْ آمَنَ بِاللهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ وَجَاهَدَ فِي سَبِيلِ اللهِ لاَ يَسْتَوُونَ عِندَ اللهِ وَاللهُ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٩﴾

19. Do ye make the giving of drink to pilgrims, or the maintenance of the Sacred Mosque, equal to (the pious service of) those who believe in Allah and the Last Day, and strive with might and main in the cause of Allah. They are not comparable in the sight of Allah. and Allah guides not those who do wrong[526].

---

[525] Before the preaching of Islam, the Pagans built, repaired, and maintained the Mosque, and celebrated Pagan ceremonies in it. They made an income out of it. Islam protested, and the Pagans ejected Muslims and their Leader from Makkah and shut them out from the Ka'bah itself. When the Muslims were strong enough to re-take Makkah (A.H. 8), they purified the Mosque and reestablished the worship of the true God. If they became Muslims, it was a different matter. The further question arose: should they be allowed to visit it and practice their unseemly Pagan rites? Obviously, this would be derogatory to the dignity and honor of the Mosque, and was forbidden. This was the particular occasion to which the verse refers. The general deduction is clear. A house of Allah is a place of sincere devotion, not a theatre for vulgar rites nor a source of worldly income. Only sincere Believers have a right of entry.

Az Iszlám korszaka előtt a pogányok tartották karban a Sérthetetlen Szentélyt, ahol saját szertartásaikat gyakorolták. Ebből jó bevételük is származott. A Muszlimok tiltakoztak ez ellen. A pogányok elűzték a Prófétát és követőit Mekkából, majd teljesen kizárták őket a Kába látogathatóságából. Amikor a Muszlimok megerősödtek és Mekkát visszafoglalták (Hidzsra 8. éve), megtisztították a mecsetet és visszaállították a Monoteizmust. További kérdések merültek fel. Megengedhető-e a jövőben bárkinek, hogy pogány rítusok szerint használja a mecsetet? Ez lealacsonyítaná a mecset funkcióját és méltóságát. Ezért elrendelték ennek tilalmát. A vers ezt a témát veti fel. Az általános vonatkozás tiszta. Isten háza egy komoly színhelye a rendíthetetlenségnek és az eltökéltségnek. Az nem a vulgáris hiedelmek, babonák számára fenntartott színház, ami bevételt kell, hogy hozzon. Ide csak komoly hívőket szabad beengedni.

[526]Giving drinks of cold water to thirsty pilgrims, and doing material services to a mosque are meritorious acts, but they are only external. If they do not touch the soul, their value is slight. Far greater, in the sight of Allah, are Faith, Endeavour, and self-surrender to Allah.

Hideg vizet adni és anyagi szolgáltatást nyújtani a zarándokoknak világi előnyök fejében nem összehasonlítható a meneküléssel, küzdelemmel az Ő útján. Ez utóbbi megérinti a lelket és szívet

19. Olyannak tartjátok-e a zarándokok megitatását, elidőzést a Sérthetetlen Szentélyben, mint azt ki hisz Allahban, a Végítélet Napjában és Allah útján küzdött? Ők nem egyenlők Allahnál. Allah nem vezeti a bűnösök népét[526].

الَّذِينَ آمَنُواْ وَهَاجَرُواْ وَجَاهَدُواْ فِي سَبِيلِ اللّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ أَعْظَمُ دَرَجَةً عِندَ اللّهِ وَأُوْلَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾

20. Those who believe, and suffer exile and strive with might and main, in Allah's cause, with their goods and their persons, have the highest rank in the sight of Allah; they are the people who will achieve (salvation)[527].

20. Akik hisznek, menekültek, Allah útján küzdöttek vagyonukkal és életükkel, a leghatalmasabb fokon állnak Allahnál. Ezek ők a győztesek[527].

يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُم بِرَحْمَةٍ مِّنْهُ وَرِضْوَانٍ وَجَنَّاتٍ لَّهُمْ فِيهَا نَعِيمٌ مُّقِيمٌ ﴿٢١﴾

21. Their Lord doth give them glad tidings of a Mercy from Himself, of His good pleasure, and of gardens for them, wherein are delights that endure:

21. Uruk örömhírt üzen nekik a Tőle jövő kegyelem és megelégedés által. Övék az Égi Kertek, miben kiapadhatatlan gyönyörben részesülnek.

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا إِنَّ اللّهَ عِندَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٢٢﴾

22. They will dwell therein for ever. Verily in Allah's presence is a reward, the greatest (of all).

22. Ebben ők halhatatlanok mindörökké. Allahnál a hatalmas viszonzás.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ لاَ تَتَّخِذُواْ آبَاءكُمْ وَإِخْوَانَكُمْ أَوْلِيَاء إِنِ اسْتَحَبُّواْ الْكُفْرَ عَلَى الإِيمَانِ وَمَن يَتَوَلَّهُم مِّنكُمْ فَأُوْلَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣﴾

23. O ye who believe! take not for protectors your fathers and your brothers if they love infidelity above Faith: if any of you do so, they do wrong.

23. Ó, kik hisznek! Ne vegyétek oltalmazókul atyáitokat és fivéreiteket, ha ők a hitetlenséget jobban szeretik a hitnél. Aki közületek hozzájuk fordulnak oltalomért, az bűnös.

قُلْ إِن كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَآؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَاكِنُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُم مِّنَ اللّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُواْ حَتَّى يَأْتِيَ اللّهُ بِأَمْرِهِ وَاللّهُ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٤﴾

24. Say: If it be that your fathers, your sons, your brothers, your mates, or your kindred; the wealth that ye have gained; the commerce in which ye fear a decline: or the dwellings in which ye delight - are dearer to you than Allah, or His Messenger, or the

[527] Here is it good description of Jihad. It may require fighting in Allah's cause, its a form of self-sacrifice.

A Dzsihád tömör megfogalmazását látjuk, aminek alapja az önzetlen, csak Allahot szolgáló önfeláldozás.

striving in His cause;- then wait until Allah brings about His decision: and Allah guides not the rebellious[528].

24. Mondd: Ha atyáitok, fiaitok, fivéreitek, asszonyaitok, családjaitok, a vagyon, mit elnyertek, a kereskedelem, minek kudarcától féltek, nagyobb szeretetben áll számotokra, mint Allah, az Ő Prófétája és a küzdelem az Ő útján, akkor várjatok, míg Allah meghozza ítéletét. Allah nem vezeti a züllöttek népét[528].

لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللهُ فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ وَيَوْمَ حُنَيْنٍ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ كَثْرَتُكُمْ فَلَمْ تُغْنِ عَنكُمْ شَيْئًا وَضَاقَتْ عَلَيْكُمُ الأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ ثُمَّ وَلَّيْتُم مُّدْبِرِينَ ﴿٢٥﴾

25. Assuredly Allah did help you in many battle-fields and on the day of Hunain: Behold! your great numbers elated you, but they availed you naught: the land, for all that it is wide, did constrain you, and ye turned back in retreat[529].

---

[528] If we love our earthly ties and comfort's, profits and pleasures, more than we love Allah, and therefore fail to respond to Allah's cause, it is not Allah's cause which will suffer, Allah's purpose will be accomplished, with or without us. But our failure to respond to His will must leave us spiritually poorer.

Ha Evilági vágyainkat, kötődéseinket, élvezeteinket jobban szeretjük, mint Allahot és ezért nem csatlakozunk az Ő Ügyéhez, akkor nem Allah Ügye fog csorbát szenvedni, hanem mi magunk. Allah véghez fogja vinni, amit akar, akár velünk, akár nélkülünk. Ha nem csatlakozunk, csak mi veszíthetünk, mert megtagadunk magunktól valamit, ami spirituálisan gazdagabbá tenne minket.

[529] Hunayn is on the road to Taif from Makkah about fourteen miles to the east of Makkah. It is a valley in the mountainous country between Makkah and Taif. Immediately after the conquest of Makkah, (A.H. 8), the Pagan idolaters, who were surprised and chagrined at the wonderful reception which Islam was receiving, organized a great gathering near Taif to concert plans for attacking the Prophet. The Hawazin and the Thaqif tribes took the lead and prepared a great expedition for Makkah, boasting of their strength and military skill. There was on the other hand a wave of confident enthusiasm among the Muslims at Makkah, in which the new Muslims joined. The enemy forces numbered about 4,000 but the Muslim force reached a total of ten or twelve thousand, as every one wished to join. The battle was joined at Hunain.
For the first time the Muslims had at Hunayn tremendous odds in their favor. But this itself constituted a danger. Many in their ranks had more enthusiasm than wisdom, more a spirit of elation than of faith and confidence in the righteousness of their cause. The enemy had the advantage of knowing the ground thoroughly. They laid an ambush in which the advance guard of the Muslim forces was caught. The country is hilly, in which the enemy concealed himself. As soon as the Muslim vanguard entered the Hunain valley, the enemy fell upon them with fury and caused havoc with their arrows from their places of concealment. In such ground the numbers of the Muslims were themselves a disadvantage. Many were slain, and many turned back in confusion and retreat. But the Prophet, as ever, was calm in his wisdom and faith. He rallied his forces and inflicted the most crushing defeat on the enemy.

Hunain a Taifot Mekkával összekötő út mentén van, húsz km-re Mekkától keletre. Ez egy völgy, melyet hegyek vesznek körül. Mekka visszahódítása után (Hidzsra 8.) nem sokkal, a pogány bálványimádókat felbosszantotta az Iszlám befogadása. Összegyülekeztek Taifban, hogy megtanácskozzák, mitévők legyenek a Próféta ellen. A Hawazin és Thaqif törzsek hadba vonultak Mekka ellen, dicsekedtek erejükkel, harci felkészültségükkel. Mekkát ezzel egyidejűleg áthatotta a Muszlimok átszellemült lelkesedése, amihez új Muszlimok csatlakoztak. Az ellenség létszáma elérte a 4000-et, a Muszlimok pedig 10-12 ezren lehettek, mivel mindenki csatlakozni akart. Az ütközetre Hunainnél került sor.
A Muszlimok jó eséllyel indultak csatába. A jó esélybe vetett bizalom önmagában veszélyt jelent. Soraikban ugyanis a lelkesedés nagyobb volt, mint bölcsességük. A hitnél és az Ügyért való odaadásnál nagyobb volt bennük a katartikus feldobottság. Az ellenség javára szolgált, hogy jól ismerték a terepet. Lesben álltak és rajtaütöttek a Muszlimok felderítőin. A vidéket hegyek veszik körbe, ahol az ellenség elrejtőzött. Amint a Muszlimok főegysége betért a völgybe, az ellenség nyilakkal, hajítófegyverekkel záport zúdított rájuk. Ilyen

25. Mert bizony pártotokat fogta Allah sok csatatéren és Hunain napján. Megörvendeztetett titeket sokaságotok, de az semmi hasznotokra nem volt. Rátok szűkült a széles föld, majd hátat fordítva (menekültetek)[529].

ثُمَّ أَنزَلَ اللّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَنزَلَ جُنُودًا لَّمْ تَرَوْهَا وَعذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُواْ وَذَلِكَ جَزَاء الْكَافِرِينَ ﴿٢٦﴾

26. But Allah did pour His calm on the Messenger and on the Believers, and sent down forces which ye saw not: He punished the Unbelievers; thus doth He reward those without Faith.

26. Majd Allah belső nyugalommal árasztotta el az Ő Prófétáját, a hívőket és katonákat bocsátott le, kiket nem láttatok. Megbüntette azokat, kik tagadtak. Ez a viszonzás jár a hitetleneknek.

ثُمَّ يَتُوبُ اللّهُ مِن بَعْدِ ذَلِكَ عَلَى مَن يَشَاء وَاللّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٧﴾

27. Again will Allah, after this, turn (in mercy) to whom He will: for Allah is Oft-forgiving, Most Merciful.

27. Majd ezután Allah bűnbocsánatban részesíti azokat, kiket Ő akar. Allah a Megbocsájtó, a Kegyelmes.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ فَلاَ يَقْرَبُواْ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ هَذَا وَإِنْ خِفْتُمْ عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيكُمُ اللّهُ مِن فَضْلِهِ إِن شَاء إِنَّ اللّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٢٨﴾

28. O ye who believe! Truly the Pagans are unclean; so let them not, after this year of theirs, approach the Sacred Mosque. And if ye fear poverty, soon will Allah enrich you, if He wills, out of His bounty, for Allah is All-knowing, All-wise[530].

28. Ó, kik hisznek! A pogányok tisztátlanok, hát ne közeledjenek a Sérthetetlen Szentélyhez ettől az évüktől kezdve. Ha féltek a nyomortól, Allah gyarapítani fog titeket az Ő kiváltságából, ha akar. Mert bizony, Allah a Mindentudó, a Bölcs[530].

قَاتِلُواْ الَّذِينَ لاَ يُؤْمِنُونَ بِاللّهِ وَلاَ بِالْيَوْمِ الآخِرِ وَلاَ يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللّهُ وَرَسُولُهُ وَلاَ يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُواْ الْكِتَابَ حَتَّى يُعْطُواْ الْجِزْيَةَ عَن يَدٍ وَهُمْ صَاغِرُونَ ﴿٢٩﴾

29. Fight those who believe not in Allah nor the Last Day, nor hold that forbidden which hath been forbidden by Allah and His Messenger, nor acknowledge the religion of

---

körülmények között a túlerő inkább hátrány, min előny. Sokan mártírhalált haltak, többen megfutamodtak. A Próféta megőrizte nyugalmát és súlyos vereséget mért a pogányokra.

[530] Unclean: because Muslims are enjoined to be strict in cleanliness, as well as in purity of mind and heart, so that their word can be relied upon.

Tisztátalanság: Az Iszlámban előírt a testi és lelki tisztaság. A két tisztaság csak együtt értelmezhető.

Truth, (even if they are) of the People of the Book, until they pay the Jizya with willing submission, and feel themselves subdued[531].

29. Harcoljatok azokkal, kik nem hisznek Allahban, a Végítélet Napjában, s nem tiltják be azt, amit Allah és az Ó Prófétája megtiltott. (Harcoljatok azokkal), kik nem térnek meg az Igaz hitvallásra azok közül, kiknek már eljött a Könyv, kivéve, ha Dzsiziyát fizetnek alázatos kézzel[531].

وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللهِ وَقَالَتْ النَّصَارَى الْمَسِيحُ ابْنُ اللهِ ذَلِكَ قَوْلُهُم بِأَفْوَاهِهِمْ يُضَاهِؤُونَ قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُواْ مِن قَبْلُ قَاتَلَهُمُ اللهُ أَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿٣٠﴾

30. The Jews call 'Uzair a son of Allah, and the Christians call Christ the son of Allah. That is a saying from their mouth; (in this) they but imitate what the unbelievers of old used to say. Allah's curse be on them: how they are deluded away from the Truth[532]!

30. A Zsidók Ezrást mondják Allah fiának, a Keresztények Krisztust (Jézust) mondják Allah fiának. Ezt mondják szájaikkal, utánozva azok beszédét, kik azelőtt tagadtak. Allah rontást hoz rájuk, miáltal megátalkodottak[532].

---

[531] Jizyah: the root meaning is compensation. The derived meaning, which became the technical meaning, was a poll-tax levied from those who did not accept Islam, but were willing to live under the protection of Islam, and were thus tacitly willing to submit to its ideals being enforced in the Muslim State. There was no amount permanently fixed for it. It was in acknowledgment that those whose religion was tolerated would in their turn not interfere with the preaching and progress of Islam. Imam Shafi'i suggests one dinar per year, which would be the Arabian gold dinar of the Muslim States. The tax varied in amount, and there were exemptions for the poor, for females and children (according to Abu Hanifa), for slaves, and for monks and hermits. Being a tax on able-bodied males of military age, it was in a sense a commutation for military service.

Dzsiziya: jelentése jóváírás, kárpótlás. Ebből vezették le és lett később fejadó, amit azokra vetettek ki, akik az Iszlám védelmében éltek, de nem voltak Muszlimok. Nem határozták meg ennek pontos összegét. Azok számára tették lehetővé így az együttélést, akinek vallása tolerálható volt, az Iszlám gondolataival nem volt ellenséges. Imám Shafii évi egy dinárt javasolt fizetni fejenként, ami annak idején az Iszlám Állam által forgalmazott aranydinárt jelentette. Ez változott, de kivétel is volt. Abu Hanifa közlése szerint nem kellett fizetni a szegénynek, nőknek, gyerekeknek, rabszolgáknak, papoknak, lelkipásztoroknak. Csak olyan férfiakra rótták ki, akik fegyverviselésre, katonai szolgálatra alkalmasak voltak.

[532] In 5:18, I have quoted passages from the Old Testament, showing how freely the expression "sons of Allah" was used by the Jews. A sect of them called 'Uzair a son of Allah, according to Baidhawl. In Appendix II (Surah 5) I have shown that the constitution of Judaism dates from 'Uzair (Ezra). The Christians still call Christ the Son of God.
Taking men for gods or sons of Allah was not a new thing. All ancient mythologies have fables of that kind. There was less excuse for such blasphemies after the Prophets of Allah had clearly explained out true relation to Allah than in the times of primitive ignorance and superstition.

Lásd 5:18. Számos alkalommal idéztünk a korábbiakban az Ószövetségből, ahol az „Isten fiai” kifejezést következetesen használták a Zsidók. Egyik szektájuk Ezrást Isten fiaként tisztelte. Lásd részletesen a 6. Szúrához tartozó Függeléket. A Judaizmus mai formája Ezrástól (Uzair) számítható. A Keresztények, Jézust ma is Isten fiának nevezik.
Embert isteni színben magasztalni, vagy Isten fiának tekinteni nem új keletű dolog. Az ókori mitológiában rengeteg ezzel foglalkozó irodalmat találunk. Miután Allah elküldte Prófétáit, az embereknek nem lehetett többé kétségük az Egy Isten valóságáról és a több istenhitben rejlő blaszfémiáról. Úgy látszik, az embert időről időre visszahúzza a csábítás a tudatlanság és babonák világa felé, így hitét ebben az irányban alakítja.

اتَّخَذُواْ أَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِّن دُونِ اللّهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَمَا أُمِرُواْ إِلاَّ لِيَعْبُدُواْ إِلَـهًا وَاحِدًا لاَّ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣١﴾

31. They take their priests and their anchorites to be their lords in derogation of Allah, and (they take as their Lord) Christ the son of Mary; yet they were commanded to worship but One Allah. there is no god but He. Praise and glory to Him: (Far is He) from having the partners they associate (with Him)[533].

31. Lelkészeiket, szerzeteseiket urukká tették maguk fölött, Allahon kívül. (Uruknak vették) Krisztust, Mária fiát, miközben nem parancsoltak nekik mást, minthogy az Egy Istenhez imádkozzanak. Nincs más Isten, csak Ő. Legyen Dicső mindattól, mit Őneki társul állítanak[533].

يُرِيدُونَ أَن يُطْفِؤُواْ نُورَ اللّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى اللّهُ إِلاَّ أَن يُتِمَّ نُورَهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿٣٢﴾

32. Fain would they extinguish Allah's light with their mouths, but Allah will not allow but that His light should be perfected, even though the Unbelievers may detest (it).

32. Ki akarják oltani Allah világosságát szájaikkal, de Allah ezt nem engedi. Hanem be fog teljesedni az Ő világossága, még akkor is, ha iszonyodnak (ettől) a hitetlenek.

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾

33. It is He Who hath sent His Messenger with guidance and the Religion of Truth, to proclaim it over all religion, even though the Pagans may detest (it)[534].

33. Ő az, Ki elküldte az Ő Prófétáját az Útmutatással, az Igaz hitvallással, hogy érvényesítse azt minden (más) vallás fölött, még akkor is, ha iszonyodnak (ettől) a bálványimádók[534].

---

[533] Priest worship, and the worship of saints and ascetics is a form of superstition to which men have been prone in all ages. The growth of Jewish superstition is shown in the Talmud, and of Christian superstition in the doctrine of papal infallibility and the worship of saints. The mere idea of a separate order of priesthood to stand between Allah and man and be the exclusive repository of Allah's secrets is derogatory to the goodness and all-pervading grace of Allah.

Papokhoz, szentekhez, aszkétákhoz és más közbenjárókhoz szóló ima az ember hiedelmeiből, babonáiból táplálkozik szinte valamennyi történelmi korban. A Zsidó babonák világa jól nyomon kísérhető a Talmudban, a Kereszténységé pedig a pápai tévedhetetlenség doktrínájában és a szentekhez szóló imákban. A köztes, vagy közvetítői szerep ember és Isten között, ami kisajátítja magának a jogot az Istennel való kommunikációra és az embert elszigeteli Teremtőjétől, valamint sugallva azt a misztériumot, hogy létezik egy tudás, ill. titok állomány, amit csak a papság birtokol és ez emberfölötti, mindez alapjaiban rengeti meg a Monoteizmus hitelét, mert ez már nem is az. Ez visszaalakulás a politeizmusba, ahol a köztes istenségek szerepét maga a papság játssza el.

[534] Every religion which commends itself widely to human beings and lasts through some space of time has a glimpse of Truth in it. But Islam being the perfect light of Truth is bound to prevail. See also 48:28 and 61:9.

Minden vallás, amit emberek különböző időkben és helyeken követnek, magukban hordozzák az Igazság egy darabját. Az Iszlámban ezek a darabok egy egységes egésszé állnak össze és ez a világosság mindent beborít. Lásd szintén 48:28 és 61:9.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ إِنَّ كَثِيرًا مِّنَ الأَحْبَارِ وَالرُّهْبَانِ لَيَأْكُلُونَ أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللّهِ وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلاَ يُنفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللّهِ فَبَشِّرْهُم بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٤﴾

34. O ye who believe! there are indeed many among the priests and anchorites, who in Falsehood devour the substance of men and hinder (them) from the way of Allah. And there are those who bury gold and silver and spend it not in the way of Allah. announce unto them a most grievous penalty[535]-

34. Ó, kik hisznek! A lelkipásztorok és szerzetesek közül sokan nyelik el az emberek vagyonát hamisan és akadályoznak Allah útján. (Vannak), kik aranyat, ezüstöt halmoznak fel és nem áldozzák azt Allah útján. Hát hirdesd ki nekik a fájdalmas büntetést[535],-

يَوْمَ يُحْمَى عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ فَتُكْوَى بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنوبُهُمْ وَظُهُورُهُمْ هَذَا مَا كَنَزْتُمْ لأَنفُسِكُمْ فَذُوقُواْ مَا كُنتُمْ تَكْنِزُونَ ﴿٣٥﴾

35. On the Day when heat will be produced out of that (wealth) in the fire of Hell, and with it will be branded their foreheads, their flanks, and their backs, their flanks, and their backs. - "This is the (treasure) which ye buried for yourselves: taste ye, then, the (treasures) ye buried!"

35. A Napon, azzal szítják fel a Pokol tüzének melegét, majd vasalják azt (aranyat, ezüstöt) homlokaikra, oldalaikra és hátaikra. „Ez az (a kincs), mit felhalmoztatok magatoknak. Ízleljétek meg azt, mit felhalmoztatok.

إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِندَ اللّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِي كِتَابِ اللّهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَاوَات وَالأَرْضَ مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرُمٌ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ فَلاَ تَظْلِمُواْ فِيهِنَّ أَنفُسَكُمْ وَقَاتِلُواْ الْمُشْرِكِينَ كَآفَّةً كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ كَآفَّةً وَاعْلَمُواْ أَنَّ اللّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿٣٦﴾

36. The number of months in the sight of Allah is twelve (in a year)- so ordained by Him the day He created the heavens and the earth; of them four are sacred: that is the straight usage. So wrong not yourselves therein, and fight the Pagans all together as they fight you all together. But know that Allah is with those who restrain themselves[536].

---

[535]This was strikingly exemplified in the history of Mediaeval Europe. Though the disease is apt to attack all peoples and organizations at all times. Priests got rich by issuing indulgences and dispensations; they made their office a stepping stone to worldly power and possessions.

A Középkori Európában ennek fényes jelét találjuk. Sok pap, szerzetesi rend vált gazdaggá bűnbocsánati és búcsúcédulák árusításából. Hivatalukat eltöltötte a világi igény és tulajdonlási vágy.

[536]This and the following verse must be read together. They condemn the arbitrary and selfish conduct of the Pagan Arabs, who, because there was a long-established custom of observing four months as those in which fighting was forbidden, changed the months about or added or deducted months when it suited them, to get

36. Allahnál a hónapok száma tizenkét hónap. (Ekképpen rendeltetett el) Allah Könyvében a Napon, (mikor) megteremtette az Egeket és a Földet, s ezek közül négy Tiltott. Ez az egyenes hitvallás, hát ne kárhozzátok el magatokat ezekben. Harcoljatok az összes pogánnyal, amint ők is harcolnak mindahányatokkal. Tudjátok, hogy Allah az őrizkedőkkel van[536].

إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ يُضَلُّ بِهِ الَّذِينَ كَفَرُواْ يُحِلِّونَهُ عَامًا وَيُحَرِّمُونَهُ عَامًا لِّيُوَاطِؤُواْ عِدَّةَ مَا حَرَّمَ اللّهُ فَيُحِلُّواْ مَا حَرَّمَ اللّهُ زُيِّنَ لَهُمْ سُوءُ أَعْمَالِهِمْ وَاللّهُ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٣٧﴾

37. Verily the transposing (of a prohibited month) is an addition to Unbelief: the Unbelievers are led to wrong thereby: for they make it lawful one year, and forbidden another year, in order to adjust the number of months forbidden by Allah and make such forbidden ones lawful. The evil of their course seems pleasing to them. But Allah guideth not those who reject Faith[537].

---

an unfair advantage over the enemy. The four Prohibited Months were: - Dhu al Qadah, - Dhu al Hijjah, - Muharram, and - Rajab. If it suited them, they postponed one of these months, and so a prohibited month became an ordinary month: while their opponents might hesitate to fight, they got an undue advantage. It also upset the security of the Month of Pilgrimage. This very ancient usage made for fair dealing all round, and its infraction by the Pagans is condemned. The question of a solar astronomical year as against the lunar Islamic year does not arise here. But it may be noted that the Arab year was roughly luni-solar like the Hindu year, the months being lunar and the intercalation of a month every three years brought the year nearly but not accurately up to the solar reckoning. From the year of the Farewell Pilgrimage (A.H.10) the Islamic year was definitely fixed as a purely lunar year of roughly 354 days, the months being calculated by the actual appearance of the moon. After that, every month of the Islamic year came about 11 days earlier in the solar year, and thus the Islamic months travelled all round the seasons and the solar year.
The Muslims were at a disadvantage on account of their scruples about the Prohibited Months. They are told not to wrong themselves in this. If the Pagans fought in all months on one pretense or another, they were allowed to defend themselves in all months. But self-restraint was (as always) recommended as far as possible.

Ezt és a következő verset együtt kell értelmezni. Elítélendő a pogány arabok önző időszámítási rendszere és gyakorlata. Ugyanis egy hosszú, kialakult hagyomány volt a négy Tiltott hónap egységes betartása, amikor nem háborúskodtak. A pogányok, éppen ahogy érdekeik diktálták, hol hozzáadtak, hol elvettek egy hónapot azért, hogy tisztességtelen előnyhöz jussanak ellenségeikkel szemben. A négy Tiltott hónap: Dhu al Qadah, Dhu al Hidzsa, Muharram és Radzsab. Ha nekik úgy tetszett, akkor ezek közül elhalasztottak egyet, ezzel a Tiltott hónap szokványos hónap lett. Ha ilyenkor támadtak ellenségeikre, akik tartották a hagyományt, előnybe kerültek velük szemben. Mindez a Zarándoklat Havának biztonságát is veszélyeztette. Az ősi hagyomány tisztaságát továbbra is megőrzi a rendelkezés, ugyanakkor elítéli ennek pogány megszegését. Továbbra is kérdés a szoláris nap, vagy lunáris hold év alkalmazása. Az Iszlámban a lunáris évet használják. Az arabok ezt átalakították és szoláris-lunárissá tették, akár a hindu év. A hónapokat lunáris alapon számolták és minden harmadik évben agy plusz hónapot iktattak be, amivel többé-kevésbé a szoláris évhez zárkóztatták az időszámítást. A Búcsú Zarándoklattól kezdve (Hidzsra 10.) az Iszlám évet tisztán a lunáris évhez rögzítették, így egy év 354 napból áll. A hónapokat a hold állása szerint kalkulálják. Így egy Iszlám év 11 nappal rövidebb, mint egy szoláris év, ezért az Iszlám hónapjai az év összes évszakán átvándorolnak.
Muszlimok is ki voltak téve ilyen „átütemezett" pogány támadásoknak, amíg ők tiszteletben tartották a négy hónap sérthetetlenségét. A rendelkezés számukra feloldja a fegyverhasználat tilalmát, de csak önvédelmi jelleggel alkalmazhatnak erőszakot. Támadást akkor sem tett lehetővé a törvény.

[537] See explanation in the previous verse (9:36)

Nézd a magyarázatot az előző versnél (9:36)

37. Mert bizony, az átütemezés (Tiltott hónapé), ráadás a hitetlenségre. Eltévednek általa azok, kik tagadnak. Megengedetté tesznek vele egy évet és megtiltanak vele egy évet, hogy kikerekítsék a (hónapok) számát, miket megtiltott Allah, s megengedetté tegyék azt, mit megtiltott Allah. Tetszetőssé lett téve számukra tetteik gyarlósága. Allah nem vezeti a hitetlenek népét[537].

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمُ انفِرُواْ فِي سَبِيلِ اللّهِ اثَّاقَلْتُمْ إِلَى الأَرْضِ أَرَضِيتُم بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الآخِرَةِ فَمَا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي الآخِرَةِ إِلاَّ قَلِيلٌ ﴿٣٨﴾

38. O ye who believe! what is the matter with you, that, when ye are asked to go forth in the cause of Allah, ye cling heavily to the earth? Do ye prefer the life of this world to the Hereafter? But little is the comfort of this life, as compared with the Hereafter[538].

38. Ó, kik hisznek! Mi lel titeket akkor, mikor mondják nektek, hogy vonuljatok ki Allah útján, s ti belegyökereztek a Földbe? Az Evilági élet megelégítését többre tartjátok tán, mint a Túlvilágét? Az Evilági élet vigasza a Túlvilágon, bizony csekély[538].

إِلاَّ تَنفِرُواْ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَيَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلاَ تَضُرُّوهُ شَيْئًا وَاللّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٩﴾

39. Unless ye go forth, He will punish you with a grievous penalty, and put others in your place; but Him ye would not harm in the least. For Allah hath power over all things[539].

39. Ha nem vonultok ki, Ő fájdalmas büntetéssel sújt titeket és helyeteket másik néppel váltja fel. Nem árthattok Neki egyáltalán! Allah Mindenre Képes[539]!

---

[538] The immediate reference is to the expeditions to Tabuk (A.H. 9), for which see the Introduction to this Surah. The choice is between two courses: - will you choose a noble adventure and the glorious privilege of following your spiritual leader, or - grovel in the earth for some small worldly gain or for fear of worldly loss? The people who hesitated to follow the call of Tabuk were deterred by; - the heat of the summer, in which tile expedition was undertaken on account of the threat to the existence of the little community, and - the fear of losing the fruit harvest, which was ripe for gathering.

A közvetlen referenciát a Tabuki (Hidzsra 9.) hadjárat adja, melynek részletei a Szúra bevezetőjében olvashatók. Két választási lehetőség állt az emberek előtt: 1. Dicsőség és nemes küzdelem a lelki vezető vezérlete alatt. 2. Otthonmaradás néhány földi haszon, vagy veszteség miatt. Akik vonakodtak Tabukhoz csatlakozni, eltántorította őket Arábia nyári égető melege, ami a harcokat és a kivonulást jelentősen megnehezítette. Ugyanakkor féltek, hogy elszalasztják az aratást, mert terményeik éppen értek.

[539] Inactivity and lethargy are fatal. No one can rest on his oars. Man is not necessary to Allah, but Allah is necessary to man. If a nation receives favors and fails to deserve them, it will be replaced by another: as has so often happened in history. We may take this as a special warning to Islamic nations.

A tétlenség és letargia végzetes lehet. Senki sem ülhet babérjain. Allah számára nem szükséges az ember, viszont Allahra szüksége van az embernek. Ha egy nép kiváltságot kap és becstelenül bánik vele, akkor jön egy másik nép, aki a helyére lép. Ez történik a történelemben mindannyiszor. Nekünk, Muszlimoknak többet kell ebből tanulnunk.

إِلاَّ تَنصُرُوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللّهُ إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُواْ ثَانِيَ اثْنَيْنِ إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لاَ تَحْزَنْ إِنَّ اللّهَ مَعَنَا فَأَنزَلَ اللّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ وَأَيَّدَهُ بِجُنُودٍ لَّمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُواْ السُّفْلَى وَكَلِمَةُ اللّهِ هِيَ الْعُلْيَا وَاللّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٤٠﴾

40. If ye help not (your leader), (it is no matter): for Allah did indeed help him, when the Unbelievers drove him out: he had no more than one companion; they two were in the cave, and he said to his companion, "Have no fear, for Allah is with us": then Allah sent down His peace upon him, and strengthened him with forces which ye saw not, and humbled to the depths the word of the Unbelievers. But the word of Allah is exalted to the heights: for Allah is Exalted in might, Wise[540].

40. Ha nem fogjátok pártját (a Prófétának), hát Allah pártját fogta, mikor elűzték őt azok, kik hitetlenek és ketten maradtak magukban. Midőn ketten a barlangban (rejtőztek) ő így szólt társához: Ne bánkódj! Allah velünk van." Allah belső nyugalommal töltötte el őt és megtámogatta katonákkal, kiket nem láttál. Megtette azok szavát alulra, kik tagadtak és Allah szavát (megtette) felülre. Allah a Nagyszerű, a Bölcs[540].

انْفِرُواْ خِفَافًا وَثِقَالاً وَجَاهِدُواْ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾

41. Go ye forth, (whether equipped) lightly or heavily, and strive and struggle, with your goods and your persons, in the cause of Allah. That is best for you, if ye (but) knew.

41. Vonuljatok ki könnyen, vagy nehezen (fegyverekkel, vagy anélkül), küzdjetek vagyonotokkal és életetekkel Allah útján. Ez így jobb nektek, ha tudjátok.

---

[540] The Tabuk expedition was not a failure. Though some hesitated, many more joined in. But a more striking example was when the Prophet was hunted out of Makkah and performed his famous Hijrah. His enemies plotted for his life. He had already sent his followers on to Madinah. Ali had volunteered to face his enemies in his house. His single companion was Abu Bakr. They two concealed themselves in the cave of Thaur, three miles from Makkah, for three nights, with the enemy prowling around in great numbers in fruitless search of them. "We are but two," said Abu Bakr. "Nay," said Muhammad, "for Allah is with us." Faith gave their minds peace, and Allah gave them safety. They reached Madinah, and a glorious chapter opened for Islam. The forces that helped them were not seen, but their power was irresistible.
Literally, "The second of two," which afterwards became Abu Bakr's proud title.

A Tabuki hadjárat nem végződött bukással. Bár sokan kivonták magukat, de a többség csatlakozott a sereghez. Itt egy példabeszéddel találkozunk abból az időből, amikor a Próféta híres menekülése (Hidzsra) történt és az üldözők le akarták vadászni őt. Követőit már előre küldte Medinába. Ali önként hátramaradt, hogy a Próféta házában azt a látszatot keltse, hogy ő még ott van. Egyetlen útitársa Abu Bakr volt. Mekkától 5 km-re, Thaur barlangjában rejtőztek el három éjszakára, ezalatt ellenségeik nagy erőkkel eredtek nyomukba, hogy felkutassák őket, de ez nem vezetett sikerre. „Mi csak ketten vagyunk", mondta Abu Bakr. „Mi több! Allah velünk van!" Szólt Mohammed. A hit ereje békességgel töltötte el értelmüket, Allah biztonságot nyújtott számukra. Medinába értek, ahol megkezdődött az Iszlám dicsőséges fejezete. Azok az erők, akik segítették őket útjukon, láthatatlanok maradtak, de erejük ellenállhatatlan volt.
Az Arab szövegben szó szerint „második a kettőből" Abu Bakr-ra vonatkozik, akit később ezzel a titulussal is illettek.

لَوْ كَانَ عَرَضًا قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا لاَّتَّبَعُوكَ وَلَكِن بَعُدَتْ عَلَيْهِمُ الشُّقَّةُ وَسَيَحْلِفُونَ بِاللّهِ لَوِ اسْتَطَعْنَا لَخَرَجْنَا مَعَكُمْ يُهْلِكُونَ أَنفُسَهُمْ وَاللّهُ يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٤٢﴾

42. If there had been immediate gain (in sight), and the journey easy, they would (all) without doubt have followed thee, but the distance was long, (and weighed) on them. They would indeed swear by Allah, "If we only could, we should certainly have come out with you": They would destroy their own souls; for Allah doth know that they are certainly lying[541].

42. Ha gyors haszon, könnyű út (várna rájuk), bizony követnének téged, de hosszúra nyúlt számukra a táv a teherrel. Allahra esküsznek: „Ha tudnánk, kivonulnánk veletek." Elpusztítják magukat. Allah tudja, hogy ők hazudnak[541].

عَفَا اللّهُ عَنكَ لِمَ أَذِنتَ لَهُمْ حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكَ الَّذِينَ صَدَقُواْ وَتَعْلَمَ الْكَاذِبِينَ ﴿٤٣﴾

43. Allah give thee grace! why didst thou grant them until those who told the truth were seen by thee in a clear light, and thou hadst proved the liars[542]?

43. Allah feloldoz téged (ó Mohammed)! Miért adtál nekik felmentést, amíg meg nem nyilvánul neked, kik mondanak igazat és megtudod, kik a hazugok[542]?

لاَ يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللّهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ أَن يُجَاهِدُواْ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ وَاللّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ﴿٤٤﴾

44. Those who believe in Allah and the Last Day ask thee for no exemption from fighting with their goods and persons. And Allah knoweth well those who do their duty.

44. Akik hisznek Allahban és a Végítélet Napjában, nem kérik felmentésedet az alól, hogy küzdjenek vagyonukkal és életükkel. Allah Ismerője az Őrizkedőknek.

---

[541] The arts and excuses of the Hypocrites are here exposed. If there had been booty in sight or an easy walk-over, they would have come. All their oaths are false, and in taking the false oaths they are destroying their spiritual life.

A Hipokriták ürügyeit, kifogásait, mesterkedéseit látjuk, akik, ha zsákmány, vagy könnyű portya ígérkezett volna, bizonyosan csatlakoztak volna. Minden fogadalmuk valótlan, hamis esküikkel saját spirituális életüket rombolják le.

[542] What the Holy Prophet had done in the Tabuk expedition was that he had been granting exemptions which may appear from a military point of view too liberal. He was not actuated by motives of kindness as well as policy: - - kindness, because, in the urgency of the moment he did not wish anyone who had a real excuse to be refused exemption: - and policy, because, if any one did not come with hearty good-will, he would be a burden instead of a help to the army. The policy was justified, because in fact 30,000 men or more followed him. But that did not in any way justify the slackers, and in a review of the position, the slackers and hypocrites are justly condemned.

A Próféta több esetben adott felmentést egyeseknek a Tabuki hadjárathoz való csatlakozás alól, ami katonai szempontból nagyon liberális álláspont. Nemeslelkűsége és politikai érvek együtt motiválták ebben. 1. Nemeslelkűség, mivel a pillanat sürgetésében nem akarta, hogy kár érje azokat, akiknek valós kifogásuk volt. 2. Politika, mivel, ha valaki nem tiszta szívből csatlakozik, akkor csak teherré vált volna, a csatamezőn. A politika végül beigazolódott, végül 30.000-es had tudott kivonulni a Próféta vezetése alatt. Mindez nem menti fel a Hipokritákat, akik hazug ürüggyel találtak kibúvókat és tervükben a bomlasztás kapott hangsúlyt.

إِنَّمَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ لاَ يُؤْمِنُونَ بِاللّهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ وَارْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ فِي رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ ﴿٤٥﴾

45. Only those ask thee for exemption who believe not in Allah and the Last Day, and whose hearts are in doubt, so that they are tossed in their doubts to and fro.

45. Hanem azok kérik felmentésedet, akik nem hisznek Allahban, a Végítélet Napjában, (kiknek) szívei kétségekkel van tele és kétkedéseik közt hánykolódnak.

وَلَوْ أَرَادُواْ الْخُرُوجَ لأَعَدُّواْ لَهُ عُدَّةً وَلَكِن كَرِهَ اللّهُ انبِعَاثَهُمْ فَثَبَّطَهُمْ وَقِيلَ اقْعُدُواْ مَعَ الْقَاعِدِينَ ﴿٤٦﴾

46. If they had intended to come out, they would certainly have made some preparation therefor; but Allah was averse to their being sent forth; so He made them lag behind, and they were told, "Sit ye among those who sit (inactive)."

46. Ha ki akarnának vonulni, előkészületeket tettek volna rá, de Allah gyűlöletessé tette számukra menetelésüket és hátrahagyta őket. Mondták nekik: „Üldögéljetek az üldögélőkkel.”

لَوْ خَرَجُواْ فِيكُم مَّا زَادُوكُمْ إِلاَّ خَبَالاً ولأَوْضَعُواْ خِلاَلَكُمْ يَبْغُونَكُمُ الْفِتْنَةَ وَفِيكُمْ سَمَّاعُونَ لَهُمْ وَاللّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٤٧﴾

47. If they had come out with you, they would not have added to your (strength) but only (made for) disorder, hurrying to and fro in your midst and sowing sedition among you, and there would have been some among you who would have listened to them. But Allah knoweth well those who do wrong.

47. Ha kivonulnának veletek, nem gyarapítanának titeket, csak zűrzavart keltenének, fejveszetten rohangálnának soraitokban, hogy elvessék az ármányt köztetek. Mert vannak, kik hallgatnak rájuk közületek és Allah ismeri a bűnösöket.

لَقَدِ ابْتَغَوُاْ الْفِتْنَةَ مِن قَبْلُ وَقَلَّبُواْ لَكَ الأُمُورَ حَتَّى جَاء الْحَقُّ وَظَهَرَ أَمْرُ اللّهِ وَهُمْ كَارِهُونَ ﴿٤٨﴾

48. Indeed they had plotted sedition before, and upset matters for thee, until, - the Truth arrived, and the Decree of Allah became manifest much to their disgust.

48. Ők ármányra vágytak azelőtt, felforgatták ügyeidet, míg eljött az Igazság. Allah Ügye érvényre jutott és ők ettől iszonyodnak.

وَمِنْهُم مَّن يَقُولُ ائْذَن لِّي وَلاَ تَفْتِنِّي أَلاَ فِي الْفِتْنَةِ سَقَطُواْ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿٤٩﴾

49. Among them is (many) a man who says: "Grant me exemption and draw me not into trial." Have they not fallen into trial already? and indeed Hell surrounds the Unbelievers (on all sides[543]).

49. Köztük, ki mondja: „Adj felmentést nekem és ne tégy ki kísértésnek." Nem estek tán máris kísértésbe? Mert bizony, a Pokol körbeveszi a hitetleneket[543].

إِن تُصِبْكَ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ وَإِن تُصِبْكَ مُصِيبَةٌ يَقُولُواْ قَدْ أَخَذْنَا أَمْرَنَا مِن قَبْلُ وَيَتَوَلَّواْ وَّهُمْ فَرِحُونَ ﴿٥٠﴾

50. If good befalls thee, it grieves them; but if a misfortune befalls thee, they say, "We took indeed our precautions beforehand," and they turn away rejoicing.

50. Ha jó ér téged (ó Mohammed), elszomorítja őket, ha balsors sújt, mondják: „Mert mi elővigyázatosak voltunk." Majd elfordulnak és örvendeznek.

قُل لَّن يُصِيبَنَا إِلاَّ مَا كَتَبَ اللّهُ لَنَا هُوَ مَوْلاَنَا وَعَلَى اللّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾

51. Say: "Nothing will happen to us except what Allah has decreed for us: He is our protector": and on Allah let the Believers put their trust.

51. Mondd: „Nem ér minket más, mint amit Allah megírt nekünk. Ő a mi Oltalmazónk." Allahra hagyatkozik minden hívő.

قُلْ هَلْ تَرَبَّصُونَ بِنَا إِلاَّ إِحْدَى الْحُسْنَيَيْنِ وَنَحْنُ نَتَرَبَّصُ بِكُمْ أَن يُصِيبَكُمُ اللّهُ بِعَذَابٍ مِّنْ عِندِهِ أَوْ بِأَيْدِينَا فَتَرَبَّصُواْ إِنَّا مَعَكُم مُّتَرَبِّصُونَ ﴿٥٢﴾

52. Say: "Can you expect for us (any fate) other than one of two glorious things- (Martyrdom or victory)? But we can expect for you either that Allah will send his punishment from Himself, or by our hands. So wait (expectant); we too will wait with you."

52. Mondd: „Számítotok-e másra, mint egyikre a két szép dologból (halál, vagy győzelem)? De, amit veletek (kapcsolatban) várunk, hogy Allah büntetéssel sújt le rátok Tőle, vagy kezeink által. Hát várjatok! Mi veletek várunk!"

قُلْ أَنفِقُواْ طَوْعًا أَوْ كَرْهًا لَّن يُتَقَبَّلَ مِنكُمْ إِنَّكُمْ كُنتُمْ قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٥٣﴾

53. Say: "Spend (for the cause) willingly or unwillingly: not from you will it be accepted: for ye are indeed a people rebellious and wicked."

53. Mondd: „Áldozzatok önként, vagy kényszeredetten, nem fogadják el tőletek. Ti züllött nép vagytok.

---

[543] The Commentators here take the former meaning, and explain that some Hypocrites claimed exemption from service in the Tabuk expedition in the direction of Syria on the plea that they could not withstand the charms of Syrian women and ought best to stay at home. The answer is: "But you have already fallen into temptation here by refusing service and disobeying the call."

A magyarázók itt kitérnek a Hipokriták megszólalására, amikor azért kértek felmentést a Szíria felé tartó Tabuki csatlakozás alól, nehogy ki legyenek téve a Szíriai nők csábításának. Ezért inkább otthon maradnak. A válasz: „Ti máris kísértésbe estetek azzal, hogy elutasítottátok a hadba hívást és engedetlenek vagytok."

وَمَا مَنَعَهُمْ أَن تُقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَاتُهُمْ إِلاَّ أَنَّهُمْ كَفَرُواْ بِاللّهِ وَبِرَسُولِهِ وَلاَ يَأْتُونَ الصَّلاَةَ إِلاَّ وَهُمْ كُسَالَى وَلاَ يُنفِقُونَ إِلاَّ وَهُمْ كَارِهُونَ ﴿٥٤﴾

54. The only reasons why their contributions are not accepted are: that they reject Allah and His Messenger. that they come to prayer without earnestness; and that they offer contributions unwillingly[544].

54. Ami miatt nem fogadják el tőlük áldozataikat nem más, minthogy tagadják Allahot és az Ő Prófétáját. Nem jönnek másként imára, csak lustán, s nem áldoznak, csak kényszeredetten[544].

فَلاَ تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَلاَ أَوْلاَدُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللّهُ لِيُعَذِّبَهُم بِهَا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿٥٥﴾

55. Let not their wealth nor their (following in) sons dazzle thee: in reality Allah's plan is to punish them with these things in this life, and that their souls may perish in their (very) denial of Allah[545].

55. Ne keltsen benned tetszést vagyonuk, sem gyermekeik. Allah ezzel akarja büntetni őket az Evilági életben. Lelkük elsorvad, míg ők tagadnak[545].

وَيَحْلِفُونَ بِاللّهِ إِنَّهُمْ لَمِنكُمْ وَمَا هُم مِّنكُمْ وَلَكِنَّهُمْ قَوْمٌ يَفْرَقُونَ ﴿٥٦﴾

56. They swear by Allah that they are indeed of you; but they are not of you: yet they are afraid (to appear in their true colours).

56. Allahra esküsznek, hogy közületek valók, de ők nem közületek valók. Hanem ők a nép, ki szorong.

---

[544] The Hypocrites, who secretly plotted against Islam, might sometimes (and they did) make a show of making some contribution to the Cause in order to keep up their pretense. Their contributions were not acceptable, whether they seemed to give willingly or unwillingly, because rebellion and disobedience were in their hearts. Three reasons are specifically given for their rejection, in the next verse: 1. they did not believe; 2. their prayers were not earnest, but for mere show: and 3. in reality their hearts were not behind the contributions which they offered. Nothing is acceptable to Allah which does not proceed from a pure and sincere heart

A Hipokriták, akik titokban összeesküvést szőttek, fenn akarták tartani a látszatát annak, hogy az Ügy céljára hozzájárulást adnak. Adományaik nem elfogadhatók, akár önként, akár kényszeredetten adnak, mert lázadás van szívükben. Az okok itt olvashatók: 1. Nem hisznek. 2. Imáik felszínesek, csak azért végzik, hogy mások lássák. 3. Adományaik mögé nem tették be szíveiket. Allah számára semmi sem elfogadható, amit nem tiszta szívből ajánlanak fel.

[545] If they appeared to be prosperous, with their purses and their quivers full (metaphorically), they were not to be envied. In reality their wealth and their sons might themselves be a snare: see 8:28. On this particular occasion this was proved to the hilt. The wealth of the Pagans filled them with pride, darkened their understanding, and led to their destruction. Their sons and followers adopted the Faith which their fathers had fought against, much to the chagrin of the fathers, whose spiritual death was even worse than their discomfiture in this world.

Ha jólétben tűntek fel, a spirituális térben nem voltak irigylésre méltók. Vagyonuk és fiaik csapda voltak számukra. Lásd 8:28. A vagyon büszkeséggel töltötte el a pogányokat, sötétségbe borította felfogásukat és pusztulásba döntötte őket. Fiaik és követőik, akik felvették az Iszlámot, ami ellen atyáik harcoltak, valójában jelzi, hogy spirituálisan is meghaltak és ez talán rosszabb, mint földi tönkremenetelük.

لَوْ يَجِدُونَ مَلْجَأً أَوْ مَغَارَاتٍ أَوْ مُدَّخَلاً لَّوَلَّوْاْ إِلَيْهِ وَهُمْ يَجْمَحُونَ ﴿٥٧﴾

57. If they could find a place to flee to, or caves, or a place of concealment, they would turn straightaway thereto, with an obstinate rush.

57. Ha menedéket találnának, vagy barlangot vagy rejteket, bizony odafordulnának, s özönlenének felé.

وَمِنْهُم مَّن يَلْمِزُكَ فِي الصَّدَقَاتِ فَإِنْ أُعْطُواْ مِنْهَا رَضُواْ وَإِن لَّمْ يُعْطَوْاْ مِنهَا إِذَا هُمْ يَسْخَطُونَ ﴿٥٨﴾

58. And among them are men who slander thee in the matter of (the distribution of) the alms: if they are given part thereof, they are pleased, but if not, behold! they are indignant[546]!

58. Köztük, ki rágalmaz téged a Szadaka dolgában. Ha részt kapnának belőle, megnyugodnának. Ha nem kapnak részt abból, akkor méltatlankodnak[546].

وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُواْ مَا آتَاهُمُ اللّهُ وَرَسُولُهُ وَقَالُواْ حَسْبُنَا اللّهُ سَيُؤْتِينَا اللّهُ مِن فَضْلِهِ وَرَسُولُهُ إِنَّا إِلَى اللّهِ رَاغِبُونَ ﴿٥٩﴾

59. If only they had been content with what Allah and His Messenger gave them, and had said, "Sufficient unto us is Allah. Allah and His Messenger will soon give us of His bounty: to Allah do we turn our hopes!" (that would have been the right course)[547].

59. Ha elégedettek lennének azzal, mit Allah és az Ő Prófétája ad nekik, mondanák: „Allahra számítunk. Allah és az Ő Prófétája ad nekünk az Ő kiváltságából. Mi Allahra vágyunk[547].”

---

[546] Sadaqah: aims that which is given in Allah's name, mainly to the poor and needy, and for the cognate purposes specified in the next verse but one: Zakah is the regular and obligatory charity in an organized Muslim community, usually 2 1/2 per cent, of merchandise and 10 per cent, on the fruits of the earth. As against Zakah the term sadaqah has a much wider connotation, and is inclusive of Zakah as in the verse 60 of this Surah.

Szadaka: Adomány, amit Allah nevében adnak, főleg szegények, nyomorgók támogatására, vagy ezzel rokonítható célokból, melyek specifikációját a következő versben olvashatjuk. Zakat: kötelező és rendszeres alamizsna jótékonysági célból, amit egy Muszlim Közösség szervezeti szinten is hasznosíthat, kizárólag jótékonykodásra. Ennek mértéke a bevétel 2,5%-a, földi javakból pedig 10%. A Zakat aránylag egyértelmű, a Szadaka pedig több másodlagos tartalommal is bír, részletesebben a 60. vers tér ki rá. A Szadaka magában foglalhatja a Zakat-ot is.

[547] Selfish men think that charitable funds are fair game for raids, but the Islamic standards on this subject are very high. The enforcement of such standards is always unpopular, and even the Holy Prophet was subjected to obloquy and slander for his strictness to principle.

Az önző ember úgy gondolja, hogy a jótékonysági alap arra való, hogy abból maga számára merítsen. Az Iszlám szabályozása szigorú. Az adományok kezelése népszerűtlen, még a Prófétát is érte vád, rágalom ezek alkalmazásakor.

إِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاء وَالْمَسَاكِينِ وَالْعَامِلِينَ عَلَيْهَا وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ وَفِي الرِّقَابِ وَالْغَارِمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللّهِ وَابْنِ السَّبِيلِ فَرِيضَةً مِّنَ اللّهِ وَاللّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٦٠﴾

60. Alms are for the poor and the needy, and those employed to administer the (funds); for those whose hearts have been (recently) reconciled (to Truth); for those in bondage and in debt; in the cause of Allah. and for the wayfarer: (thus is it) ordained by Allah, and Allah is full of knowledge and wisdom[548].

60. Az adományok a szegényeké, szűkölködőké, az abban (adományok adminisztrációjában) dolgozóké, (azoké), kiknek szívei ráhangolódott (az Igazságra), (azoké), kik fogságba kényszeredettek, adósságcsapdában vannak, (azoké), kik Allah útján vannak és (azé), ki úton van. Ez kötelezettség Allahtól! Allah a Mindentudó, a Bölcs[548].

وَمِنْهُمُ الَّذِينَ يُؤْذُونَ النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَ أُذُنٌ قُلْ أُذُنُ خَيْرٍ لَّكُمْ يُؤْمِنُ بِاللّهِ وَيُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةٌ لِّلَّذِينَ آمَنُواْ مِنكُمْ وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ اللّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦١﴾

61. Among them are men who molest the Prophet and say, "He is (all) ear." Say, "He listens to what is best for you: he believes in Allah, has faith in the Believers, and is a Mercy to those of you who believe." But those who molest the Messenger will have a grievous penalty[549].

---

[548] Alms or charitable gifts are to be given to the poor and the needy and those who are employed in their service. That is, charitable, funds are not to be diverted to other uses, but the genuine expenses of administering charity are properly chargeable to such funds. Who are the needy? Besides the ordinary indigent, there are certain classes of people whose need is great and should be relieved. Those mentioned here are: 1. men who have been weaned from hostility to Truth, who would probably be persecuted by their former associates, and require assistance until they establish new connections in their new environment: 2. those in bondage, literally and figuratively: captives of war must be redeemed: slaves should be helped to freedom-, those in the bondage of ignorance or superstition or unfavorable environment should be helped to freedom to develop their own gifts: 3. those who are held in the grip of debt should be helped to economic freedom: 4. those who are struggling and striving in Allah's Cause by teaching or fighting or in duties assigned to them by the Islamic State, who are thus unable to earn their ordinary living: and 5. strangers stranded on the way. All these have a claim to charity. They should be relieved by individual or organized effort, but in a responsible way. In this verse, the word sadaqah refers to obligatory charity (Zakah).

Adományok, jótékonysági hozzájárulások a szegényeknek, nyomorgóknak és azoknak juttatandók, akik az adományok elosztásában, adminisztrációjában dolgoznak. A jótékonysági célú alapokat másra átruházni nem lehet, csak jótékonysági célokra fordíthatók. Kik azok a szűkölködők? A szokványos szegénység mellett léteznek még kategóriák, akik szűkölködőnek számítanak, és külső segítség nélkül helyzetük nem rendeződik. 1. Azok, kik hirdetik az Igazságot és ezért elszigetelődnek, elnyomással, erőszakkal kell szembenézniük. Amíg nem tudják rendezni viszonyaikat, megélhetésüket, támogatásra szorulnak. 2. Fogságba kényszeredettek a hadifoglyok, akik, ha jóravalók, segítségre szorulnak, hogy megválthassák magukat. A fogság társadalmi értelemben lehet olyan szituáció, amikor az egyén egy rossz törvény, rendelet miatt utcára kerül és tehetetlen. 3. Akik adósságcsapdába kerültek, gazdasági segítségre szorulnak. 4. Ebből az alapból kell juttatni azoknak, akik Allah Ügyét szolgálják térítőkként, tanítókként vagy harcosként. 5. A vándor, aki az utat járja, csak az emberek adományaira számíthat. Az előbb felsorolt adományozási kategóriák bonyolítása történhet egyéni és szervezett szinten, de mindenképpen Allah előtti felelősséggel. Bármi az itteniek közül Zakatnak is minősülhet, ill. annak betudható.

[549] Detractors of the Prophet said. "O! he listens to everybody!" "Yes," is the answer, "he listens for their good: he is a mercy and a blessing to all men of Faith, but specially to you (who are addressed)."

61. Köztük, kik sértegetik a Prófétát, mondják: „Ő (mindent) meghall." Mondd: „Azt hallja meg, ami jó nektek. Hisz Allahban, hisz a hívőknek és ő a kegyelem azoknak, kik hisznek köztetek. Akik sértegetik Allah Prófétáját, övék a fájdalmas büntetés[549].

يَحْلِفُونَ بِاللهِ لَكُمْ لِيُرْضُوكُمْ وَاللهُ وَرَسُولُهُ أَحَقُّ أَن يُرْضُوهُ إِن كَانُواْ مُؤْمِنِينَ ﴿٦٢﴾

62. To you they swear by Allah. In order to please you: But it is more fitting that they should please Allah and His Messenger, if they are Believers.

62. Megesküsznek Allahra és az Ő Prófétájára, hogy kedvetekben járnak, de Allah és az Ő Prófétája érdemesebbek arra, hogy a kedvükben járjanak, ha ők hívők.

أَلَمْ يَعْلَمُواْ أَنَّهُ مَن يُحَادِدِ اللهَ وَرَسُولَهُ فَأَنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا ذَلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ ﴿٦٣﴾

63. Know they not that for those who oppose Allah and His Messenger, is the Fire of Hell?- wherein they shall dwell. That is the supreme disgrace.

63. Nem tudják-e, hogy ki szembehelyezkedik Allahhal és az Ő Prófétájával, azé a Pokol tüze, miben ő mindörökkön örökké? Ez hatalmas megaláztatás.

يَحْذَرُ الْمُنَافِقُونَ أَن تُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ سُورَةٌ تُنَبِّئُهُمْ بِمَا فِي قُلُوبِهِم قُلِ اسْتَهْزِؤُواْ إِنَّ اللهَ مُخْرِجٌ مَّا تَحْذَرُونَ ﴿٦٤﴾

64. The Hypocrites are afraid lest a Sura should be sent down about them, showing them what is (really passing) in their hearts. Say: "Mock ye! But verily Allah will bring to light all that ye fear (should be revealed).

64. Aggódnak a képmutatók, hogy egy Szúra fog kinyilatkoztatni róluk, mi kihirdeti azt, ami szívükben van. Mondd: „Gúnyolódjatok csak! Mert bizony, Allah feltárja azt, mitől aggódtok."

وَلَئِن سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ قُلْ أَبِاللهِ وَآيَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنتُمْ تَسْتَهْزِؤُونَ ﴿٦٥﴾

65. If thou dost question them, they declare (with emphasis): "We were only talking idly and in play." Say: "Was it at Allah, and His Signs, and His Messenger, that ye were mocking?"

65. Ha rájuk kérdezel, mondják: „Mi csak csevegünk és játszadozunk." Mondd: „Allahon, az Ő Áyáin és az Ő Prófétáján, gúnyolódtok tán?"

لاَ تَعْتَذِرُواْ قَدْ كَفَرْتُم بَعْدَ إِيمَانِكُمْ إِن نَّعْفُ عَن طَآئِفَةٍ مِّنكُمْ نُعَذِّبْ طَآئِفَةً بِأَنَّهُمْ كَانُواْ مُجْرِمِينَ ﴿٦٦﴾

66. Make ye no excuses: ye have rejected Faith after ye had accepted it. If We pardon some of you, We will punish others amongst you, for that they are in sin.

A Próféta becsmérlői mondták: „Ő mindenkit meghallgat!" Igen, volt a válasz: „Meghall minden jót felőlük: ő a kegyelem és áldás maga, minden hívő ember számára, de különösen számodra."

66. Ne mentegetőzzetek! Tagadtok hitetek után! Ha Mi feloldozunk néhányatokat, akkor másokat közületek megbüntetünk, mert gaztevők voltak!

الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُم مِّن بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ نَسُواْ اللّهَ فَنَسِيَهُمْ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٦٧﴾

67. The Hypocrites, men and women, (have an understanding) with each other: They enjoin evil, and forbid what is just, and are close with their hands. They have forgotten Allah. so He hath forgotten them. Verily the Hypocrites are rebellious and perverse.

67. A képmutató férfiak és nők egymásnak valók. Elrendelik az álnokságot, véget vetnek az illőnek és visszafogják kezeiket. Elfelejtik Allahot és Mi elfeledjük őket. Mert bizony, a képmutatók, ők a züllöttek.

وَعَدَ اللّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا هِيَ حَسْبُهُمْ وَلَعَنَهُمُ اللّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٦٨﴾

68. Allah hath promised the Hypocrites men and women, and the rejecters, of Faith, the fire of Hell: Therein shall they dwell: Sufficient is it for them: for them is the curse of Allah, and an enduring punishment, -

68. Allah megígérte a Hipokrita férfiaknak, nőknek, és hitetleneknek a Pokol tüzét, miben ők mindörökkön lesznek. Erre számítsanak! Megátkozta őket Allah és övék a tartós büntetés, -

كَالَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ كَانُواْ أَشَدَّ مِنكُمْ قُوَّةً وَأَكْثَرَ أَمْوَالاً وَأَوْلاَدًا فَاسْتَمْتَعُواْ بِخَلاقِهِمْ فَاسْتَمْتَعْتُم بِخَلاَقِكُمْ كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ بِخَلاَقِهِمْ وَخُضْتُمْ كَالَّذِي خَاضُواْ أُوْلَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ وَأُوْلَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٦٩﴾

69. As in the case of those before you: they were mightier than you in power, and more flourishing in wealth and children. They had their enjoyment of their portion: and ye have of yours, as did those before you; and ye indulge in idle talk as they did. They! - their work are fruitless in this world and in the Hereafter, and they will lose (all spiritual good).

69. Mint kik előttetek voltak. Erősebbek voltak, mint ti, több vagyonnal és gyerekkel (bírtak). Élvezték javaikat és ti is élvezitek javaitokat úgy, ahogy azok élvezték javaikat, kik előttetek voltak. Csevegtek, ahogy ők csevegtek. Azoknak összeomlottak tetteik az Evilágon és a Túlvilágon. Ők a vesztesek!

أَلَمْ يَأْتِهِمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَقَوْمِ إِبْرَاهِيمَ وَأَصْحَابِ مَدْيَنَ وَالْمُؤْتَفِكَاتِ أَتَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِن كَانُواْ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

70. Hath not the story reached them of those before them? - the People of Noah, and 'Ad, and Thamud; the People of Abraham, the men of Midian, and the cities overthrown. To them came their apostles with clear signs. It is not Allah Who wrongs them, but they wrong their own souls[550].

70. Nem érkezett-e el hozzájuk azoknak híre, akik előttük voltak? Népei Noénak, Aádnak, Thamudnak? Népei Ábrahámnak, Median társainak és a Romvárosoknak? Eljöttek hozzájuk Prófétáik a bizonyságokkal. Nem Allah volt az, Ki bűnbe vitte őket, hanem ők vitték magukat bűnbe[550].

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاء بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلاَةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ اللّهَ وَرَسُولَهُ أُوْلَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللّهُ إِنَّ اللّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٧١﴾

71. The Believers, men and women, are protectors one of another: they enjoin what is just, and forbid what is evil: they observe regular prayers, practice regular charity, and obey Allah and His Messenger. On them will Allah pour His mercy: for Allah is Exalted in power, Wise.

71. A hívó férfiak és nők, egymás oltalmazói. Elrendelik az illőt, véget vetnek a gonosznak, felállnak imára, kötelező alamizsnát adnak, engedelmesek Allahnak és az Ő Prófétájának. Ezeknek megkegyelmez Allah, mert Allah a Nagyszerű, a Bölcs.

وَعَدَ اللّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتِ عَدْنٍ وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللّهِ أَكْبَرُ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٧٢﴾

72. Allah hath promised to Believers, men and women, gardens under which rivers flow, to dwell therein, and beautiful mansions in gardens of everlasting bliss. But the greatest bliss is the good pleasure of Allah. that is the supreme felicity.

---

[550] The story: - of Noah is told in 7:59-64: - of 'Ad in 7:65-72; and - of Thamud in 7:73-79; - of Abraham in numerous places, but see specially 6:74-82; - of Midianites in 7:85-93; and - of Lut and the Cities of the Plain overthrown for their wickedness, in 7:80-84.
In the case of Noah and Abraham, the word I have translated as "people of..." is qaum: these prophets were messengers each to his own people or nation, as was also Hud to the 'Ad people and Salih to the Thamud people. The word used for the Midianites is Ashabi Madyan, which I have translated "men of Midian" for want of a better word. The Midianites were for the greater part of their history nomads, with pasture grounds but no settled territory or town. The town of Madyan on the Gulf of 'Aqaba refers to much later times when the Midianites as a people had ceased to count. See 7:85.

Noé: 7:59-64, Aád: 7:65.72, Thamud: 7:73-79, Ábrahám sok helyen, különösen 6:74-82, Median: 7:85-93, Lót és a Romvárosok (Szodoma és Gomora) 7: 80-84.
Noé és Ábrahám esetében „népei” szóval fordítottam az arab „qaum” kifejezést. Ők Próféták voltak, akik saját népeikhez jöttek, mint Hud jött Aádhoz és Szalih Thamudhoz. A Medianitáknál „társai” szó szerepel, arabul „aszhab”, akik egy jobb világot akartak. A Medianiták történelmük nagyobb részében nomádok voltak, állatokat legeltettek, nem voltak városlakók. Az Arab Öbölben található Median nevű város az Aqabai Öbölben egy későbbi időre utal, lásd 7:85.

72. Allah megígérte a hívő férfiaknak és nőknek az Égi Kerteket, mik alatt folyók futnak, miben ők mindörökkön lesznek. Üdvös lakhely az Édeni Kertekben, de Allah elégedettsége nagyobb (ennél). Ez a hatalmas győzelem!

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ

﴿٧٣﴾

73. O Prophet! strive hard against the unbelievers and the Hypocrites, and be firm against them. Their abode is Hell, - an evil refuge indeed.

73. Ó Próféta! Küzdj meg a hitetlenekkel és a Hipokritákkal. Légy heves velük! Hajlékuk a Pokol, gyötrelmes sors.

يَحْلِفُونَ بِاللهِ مَا قَالُواْ وَلَقَدْ قَالُواْ كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَكَفَرُواْ بَعْدَ إِسْلاَمِهِمْ وَهَمُّواْ بِمَا لَمْ يَنَالُواْ وَمَا نَقَمُواْ إِلاَّ أَنْ أَغْنَاهُمُ اللهُ وَرَسُولُهُ مِن فَضْلِهِ فَإِن يَتُوبُواْ يَكُ خَيْرًا لَّهُمْ وَإِن يَتَوَلَّوْا يُعَذِّبْهُمُ اللهُ عَذَابًا أَلِيمًا فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ فِي الأَرْضِ مِن وَلِيٍّ وَلاَ نَصِيرٍ

﴿٧٤﴾

74. They swear by Allah that they said nothing (evil), but indeed they uttered blasphemy, and they did it after accepting Islam; and they meditated a plot which they were unable to carry out: this revenge of theirs was (their) only return for the bounty with which Allah and His Messenger had enriched them! If they repent, it will be best for them; but if they turn back (to their evil ways), Allah will punish them with a grievous penalty in this life and in the Hereafter: They shall have none on earth to protect or help them[551].

74. Allahra esküsznek, hogy nem mondtak (semmi rosszat). A hitetlenség szavát mondták és tagadtak Iszlámjuk után! Összeszövetkeztek, amit nem vittek végbe. Elégtételük, hogy nem gazdagítja őket Allah és az Ő Prófétájának kiváltsága. Ha megbánják, jobb nekik. Ha szembe fordulnak, Allah fájdalmas szenvedéssel bünteti őket az Evilágon és a Túlvilágon. Nincs e Földön számukra oltalmazó, se pártfogó[551].

وَمِنْهُم مَّنْ عَاهَدَ اللهَ لَئِنْ آتَانَا مِن فَضْلِهِ لَنَصَّدَّقَنَّ وَلَنَكُونَنَّ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٧٥﴾

[551] The reference is to a plot made by the Prophet's enemies to kill him when he was returning from Tabuk. The plot failed. It was all the dastardlier in that some of the conspirators were among the men of Madinah who were enriched by the general prosperity that followed the peace and good government established through Islam in Madinah. Trade flourished: justice was firmly administered with an even hand. And the only return that these men could make was a return of evil for good. That was their revenge, because Islam aimed at suppressing selfishness, stood for the rights of the poorest and humblest, and judged worth by righteousness rather than by birth or position.

Utalás az összeesküvésre, aminek célja a Próféta elleni merénylet volt, útban visszafelé Tabukból. A terv meghiúsult. Medinát és lakóit számos áldás érte. Az Iszlám kormányzásával felvirágzott a gazdaság, béke költözött a városba. Intenzív kereskedelmi élet alakult ki, jog és igazságosság lett úrrá minden területen. A Hipokriták ezt úgy hálálták meg, hogy rosszat tesznek a jóért cserébe. Ez volt bosszújuk azért, mert az Iszlám ellehetetlenítette az önzést, a szegények, alázatosak pártjára állt, az egyenesség mellett tette le a voksot és nem vette figyelembe a születéssel járó előjogokat.

75. Amongst them are men who made a covenant with Allah, that if He bestowed on them of His bounty, they would give (largely) in charity, and be truly amongst those who are righteous.

75. Közöttük, ki (ilyen) egyezséget kötött Allahhal: „Ha Ő juttat nekünk kiváltságából, akkor mi is adunk Szadakát és jótét lelkek leszünk."

فَلَمَّا آتَاهُم مِّن فَضْلِهِ بَخِلُواْ بِهِ وَتَوَلَّواْ وَّهُم مُّعْرِضُونَ ﴿٧٦﴾

76. But when He did bestow of His bounty, they became covetous, and turned back (from their covenant), averse (from its fulfilment).

76. Mikor Ő juttatott nekik kiváltságából, megfordultak és szembeszegülők lettek.

فَأَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا فِي قُلُوبِهِمْ إِلَى يَوْمِ يَلْقَوْنَهُ بِمَا أَخْلَفُواْ اللّهَ مَا وَعَدُوهُ وَبِمَا كَانُواْ يَكْذِبُونَ ﴿٧٧﴾

77. So He hath put as a consequence hypocrisy into their hearts, (to last) till the Day, whereon they shall meet Him: because they broke their covenant with Allah, and because they lied (again and again)[552].

77. Ezért Ő képmutatással terheli szíveiket a Napig, mikor találkoznak Vele, miáltal megszegték az egyezséget, mit Allahhal kötöttek és miáltal hazudtak[552].

أَلَمْ يَعْلَمُواْ أَنَّ اللّهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ وَأَنَّ اللّهَ عَلاَّمُ الْغُيُوبِ ﴿٧٨﴾

78. Know they not that Allah doth know their secret (thoughts) and their secret counsels, and that Allah knoweth well all things unseen?

78. Nem tudják-e, hogy Allah ismeri titkukat és szövetkezésüket? Mert bizony, Allah Ismerője a Láthatatlannak.

الَّذِينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَقَاتِ وَالَّذِينَ لاَ يَجِدُونَ إِلاَّ جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ سَخِرَ اللّهُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٩﴾

79. Those who slander such of the believers as give themselves freely to (deeds of) charity, as well as such as can find nothing to give except the fruits of their labor, - and throw ridicule on them, - Allah will throw back their ridicule on them: and they shall have a grievous penalty[553].

---

[552]If men are false to their covenants and words, the natural consequence will be hypocrisy to cover their falsehood. Such consequences will last till the Day of Judgment, when they will have to account for their deeds. They may think that they are deceiving men by their hypocrisy, but they cannot deceive Allah, to Whom all their most secret thoughts and plots and doings are known

Ha az emberek nem hűek egyezségeikhez, szavukhoz, akkor ennek természetes eredője a képmutatás, amivel leplezni tudják hűtlenségüket. Ennek következményeivel szembesülnek az egyezségszegők a Végítélet Napján, amikor el kell számolniuk. Azt hiszik, hogy képmutatással megtéveszthetik az embereket. De Allahot, nem tudják megtéveszteni! Ő ismeri a legrejtettebb titkaikat is. Összeesküvésük sem maradhatott titok.

[553] When financial help is necessary for the Cause, every Muslim contributes what he can. Those who can afford large sums are proud to bring them in of their own free-will, and those who are very poor contribute their mite or their labor. Both kinds of gifts are equally precious because of the faith and good-will behind them, and only

79. Kik bemocskolják a hívők önkénteseit Szadaka (dolgában), és gúnyt űznek azokból, kik nem találnak mást, mint munkájukat, belőlük Allah űz gúnyt és övék a hatalmas büntetés[553].

اسْتَغْفِرْ لَهُمْ أَوْ لاَ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ إِن تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَن يَغْفِرَ اللّهُ لَهُمْ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُواْ بِاللّهِ وَرَسُولِهِ وَاللّهُ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٨٠﴾

80. Whether thou ask for their forgiveness, or not, (their sin is unforgivable): if thou ask seventy times for their forgiveness, Allah will not forgive them: because they have rejected Allah and His Messenger. and Allah guideth not those who are perversely rebellious[554].

80. (Mindegy), hogy bűnbocsánatot kérsz nekik, vagy nem. Ha hetvenszer kérnél nekik bűnbocsánatot, akkor sem bocsájtana meg nekik Allah. Ez hát, miáltal tagadták Allahot és az Ő Prófétáját. Allah nem vezeti a züllöttek népét[554].

فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ خِلاَفَ رَسُولِ اللّهِ وَكَرِهُواْ أَن يُجَاهِدُواْ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللّهِ وَقَالُواْ لاَ تَنفِرُواْ فِي الْحَرِّ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرًّا لَّوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ ﴿٨١﴾

81. Those who were left behind (in the Tabuk expedition) rejoiced in their inaction behind the back of the Messenger of Allah. they hated to strive and fight, with their goods and their persons, in the cause of Allah. they said, "Go not forth in the heat." Say, "The fire of Hell is fiercer in heat." If only they could understand[555]!

81. Örvendeztek a hátramaradottak (Tabuki hadjárat idején) tétlenül üldögélve Allah Prófétájának háta mögött. Irtóztak attól, hogy küzdjenek vagyonukkal, életükkel Allah útján. Mondták: „Ne vonuljatok (ebben) a hőségben." Mondd: „A Pokol tüze melegebb!" Ha felérnék[555]!

---

cynics will laugh at the scantiness of the one or the lavishness of the other. Sometimes they not only laugh, but attribute wrong motives to the givers. Such conduct is here reprimanded.

Amikor az Ügy érdekében pénzügyi támogatásokra van szükség, minden Muszlim azzal járul hozzá, amivel tud. Akik nagy összegeket képesek adni büszkék, mert saját szabad akaratukból tehetnek felajánlást. De vannak, akik munkájukkal vesznek részt. Mindkét felajánlás egyformán értékelendő, mert tiszta hiten alapulnak. Csak a cinikusok tudnak gúnyolódni egyikük tékozlásán, vagy a másik szűkös lehetőségén. Ezekre találunk itt megjegyzést.

[554]An awful warning for those who actively oppose the Cause of Allah. The Holy Prophet was by nature full of mercy and forgiveness. He prayed for his enemies. But in such a case even his prayers are nullified by their attitude of rejecting Allah.

Figyelmeztetés azoknak, akik Allah Ügyével szembeszállnak. A Próféta alaptermészetéhez tartozott a megbocsájtás és kegyelem. Gyakran imádkozott az ellenségért is. De ilyen esetekben imái nem tudtak segíteni Allah elutasítása miatt.

[555]The Tabuk expedition had to be undertaken hurriedly in the heat of summer, because of a threat or fear of Byzantine invasion. They marched from Madinah about the month of September or October in the solar calendar.

Bizánc inváziójától tartva, a Tabuki hadjáratra nagy sietséggel került sor, a legnagyobb nyári hőségben. Szeptember, október idején vonultak ki Medinából.

فَلْيَضْحَكُواْ قَلِيلاً وَلْيَبْكُواْ كَثِيرًا جَزَاء بِمَا كَانُواْ يَكْسِبُونَ ﴿٨٢﴾

82. Let them laugh a little: much will they weep: a recompense for the (evil) that they do.

82. Hadd nevessenek kicsit! Sokat fognak sírni viszonzásul azért, mit elnyertek.

فَإِن رَّجَعَكَ اللّهُ إِلَى طَآئِفَةٍ مِّنْهُمْ فَاسْتَأْذَنُوكَ لِلْخُرُوجِ فَقُل لَّن تَخْرُجُواْ مَعِيَ أَبَدًا وَلَن تُقَاتِلُواْ مَعِيَ عَدُوًّا إِنَّكُمْ رَضِيتُم بِالْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَاقْعُدُواْ مَعَ الْخَالِفِينَ ﴿٨٣﴾

83. If, then, Allah bring thee back to any of them, and they ask thy permission to come out (with thee), say: "Never shall ye come out with me, nor fight an enemy with me: for ye preferred to sit inactive on the first occasion: Then sit ye (now) with those who lag behind."

83. Ha Allah visszajuttat téged közéjük, engedelmedet kérik majd, hogy kivonulhassanak, mondd: „Soha nem vonultok velem, soha nem harcoltok velem az ellenséggel. Jól elvoltatok az üldögéléssel először. Üldögéljetek hát a hátramaradókkal.”

وَلاَ تُصَلِّ عَلَى أَحَدٍ مِّنْهُم مَّاتَ أَبَدًا وَلاَ تَقُمْ عَلَىَ قَبْرِهِ إِنَّهُمْ كَفَرُواْ بِاللّهِ وَرَسُولِهِ وَمَاتُواْ وَهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٨٤﴾

84. Nor do thou ever pray for any of them that dies, nor stand at his grave; for they rejected Allah and His Messenger, and died in a state of perverse rebellion[556].

84. Ne imádkozz egyikükért sem, ha meghalnak, soha! Ne állj oda sírjukhoz! Ők megtagadták Allahot és az Ő Prófétáját. Züllöttként haltak meg[556].

وَلاَ تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَأَوْلاَدُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللّهُ أَن يُعَذِّبَهُم بِهَا فِي الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿٨٥﴾

85. Nor let their wealth nor their (following in) sons dazzle thee: Allah's plan is to punish them with these things in this world, and that their souls may perish in their (very) denial of Allah[557].

---

[556]On the death of a Muslim, it is the pious duty of every neighboring Muslim who can, to assist in the simple funeral ceremonies, -the prayer for mercy before the body is consigned to the grave, and the consignment of the body to the grave, by a simple, solemn, and dignified ritual. For those who have shown hostility to Islam, this would not be seemly and is forbidden.

Ha egy Muszlim meghal, rokonainak, ismerőseinek, szomszédjainak erkölcsi kötelessége részt venniük temetésén, hogy imádkozhassanak és jelen legyenek testének sírba helyezésekor. Ez egy egyszerű, de ünnepélyes, méltóságteljes rituálé. Nem jár ki ez a tisztesség azoknak, akik ellenségesek voltak az Iszlámmal.

[557] Except for the omission of a single word ("life"), this verse repeats verse 55 above. But the repetition indicates the harmonious closing of the same argument in two aspects. - In 9:55 it occurred in connection with the reasons for refusing to receive the contributions of such persons to the expenses of an enterprise which though vital to Islam's defense was secretly opposed by such persons. - Here (in 9:85) it is a question of refusing to participate in the obsequies of such persons after their death: it is natural to omit the word "life" in this case.

85. Ne káprázтasson el téged vagyonuk, gyermekeik, mert Allah ezzel akarja büntetni őket az Evilágon és elsorvasztja lelküket a hitetlenségben[557].

وَإِذَآ أُنزِلَتْ سُورَةٌ أَنْ آمِنُواْ بِاللّهِ وَجَاهِدُواْ مَعَ رَسُولِهِ اسْتَأْذَنَكَ أُوْلُواْ الطَّوْلِ مِنْهُمْ وَقَالُواْ ذَرْنَا نَكُن مَّعَ الْقَاعِدِينَ ﴿٨٦﴾

86. When a Sura comes down, enjoining them to believe in Allah and to strive and fight along with His Messenger, those with wealth and influence among them ask thee for exemption, and say: "Leave us (behind): we would be with those who sit (at home)."

86. Ha egy Szúra kinyilatkoztatott, (örvendeznek), hogy hiszik Allahot és az Ő Prófétáját, de a tehetősek köztük felmentésedet kérik. Mondják: „Hagyj minket itt az üldögélőkkel."

رَضُواْ بِأَن يَكُونُواْ مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لاَ يَفْقَهُونَ ﴿٨٧﴾

87. They prefer to be with (the women), who remain behind (at home): their hearts are sealed and so they understand not[558].

87. Megelégedtek azzal, ha a hátramaradottakkal lehettek. Pecsét van szíveiken és ők nem fogják fel[558]!

لَكِنِ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُواْ مَعَهُ جَاهَدُواْ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ وَأُوْلَئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ وَأُوْلَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٨٨﴾

88. But the Messenger, and those who believe with him, strive and fight with their wealth and their persons: for them are (all) good things: and it is they who will prosper.

88. De a Próféta, és akik vele hisznek, küzdenek vagyonukkal, életükkel. Ezek ők, kiké a jók, ezek ők, a boldogulók!

أَعَدَّ اللّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٨٩﴾

Egyetlen szó, az „élet" elmaradásával, ugyanaz, mint az 55. vers. Viszont a jelentés ezzel más és harmonikusan zárja le a gondolatot. A 9:55-ben olyan emberek hozzájárulásának elutasításáról volt szó, akik belül nem azonosultak az Iszlám Ügyével, csupán képmutatásból teszik azt, amit tesznek. Itt, a 9:85-ben, pedig ezeknek a személyeknek a gyászszertartásáról van szó, ahol hívőnek nem tanácsos részt venni.

[558] Khawalif, plural of Khalifah, those (feminine) who remain behind at home when the men go to war: women. There is a stinging taunt in this, a suggestion that such men were cowards, preferring to remain behind like women when stiff work was to be done by men in defending their homes. They were not only cowards, but fools: as they did not understand their own best interests. If the enemy got the better of their brethren, they would themselves be crushed. "Their hearts are sealed": the habits of cowardice and hypocrisy which they have adopted have become their second nature.

Az Arab szövegben a hátramaradottakat a „khawalif"-al fejezi ki, ami a Khalifa szó nőnemű többes száma. Tehát a női hátramaradottakról, asszonyokról van szó. Ebben az értelemben, pedig gúnyt űz azoknak gyávaságából, akik inkább az asszonyok szoknyája mellett várják be a férfiak munkájának eredményét. Nem csak gyávák, hanem bolondok is. Ha az ellenség győzött volna, akkor őket is elpusztította volna, hiába maradtak otthon. „Szíveiken pecsét": a képmutatás a gyávaság természetéből adódik, ami rájuk sül.

89. Allah hath prepared for them gardens under which rivers flow, to dwell therein: that is the supreme felicity[559].

89. Előkészítette Allah számukra az Égi Kerteket, mik alatt folyók futnak, miben ők mindörökkön lesznek. Ez a hatalmas győzelem[559].

وَجَاء الْمُعَذِّرُونَ مِنَ الأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَقَعَدَ الَّذِينَ كَذَبُواْ اللّهَ وَرَسُولَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ كَفَرُواْ مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٩٠﴾

90. And there were, among the desert Arabs (also), men who made excuses and came to claim exemption; and those who were false to Allah and His Messenger (merely) sat inactive. Soon will a grievous penalty seize the Unbelievers among them[560].

90. Eljöttek mentegetőzni a nomád Arabok közül, hogy felmentésüket kérjék. Kik meghazudtolták Allahot és az Ő Prófétáját, csak üldögéltek. De lesújt azokra, kik közöttük hitetlenek, a fájdalmas büntetés[560].

لَّيْسَ عَلَى الضُّعَفَاء وَلاَ عَلَى الْمَرْضَى وَلاَ عَلَى الَّذِينَ لاَ يَجِدُونَ مَا يُنفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا نَصَحُواْ لِلّهِ وَرَسُولِهِ مَا عَلَى الْمُحْسِنِينَ مِن سَبِيلٍ وَاللّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٩١﴾

91. There is no blame on those who are infirm, or ill, or who find no resources to spend (on the cause), if they are sincere (in duty) to Allah and His Messenger. no ground (of complaint) can there be against such as do right: and Allah is Oft-forgiving, Most Merciful[561].

---

[559] In this verse there is a reminiscence, but not an exact repetition, of verse 72 above. This balances the parallel repetition or reminiscence in verse 85 above. The symmetry of the argument is thus completed, as regards the Hypocrites of Madinah before we pass on to consider the case of the Hypocrites among the desert Bedouins

Ez a vers emlékeztet az előbbiekben levő 72. versre, de nem ugyanaz hangzik el szó szerint. Ugyanakkor egyensúlyt hoz létre a 85. vers gondolatával és szimmetriát állít, aminek központjában itt még a Medinai Hipokriták állnak, de a következőkben áttérünk a nomád arabokra és az ő képmutatásukra. A kettő közötti tengelyt képezi ez a vers.

[560] Not only had the Hypocrites a nest in Madinah, but their tactics affected some of the village or desert Bedouins, who loved war and would have followed a standard of war even if no question of Faith or a sacred Cause was involved. But some of them, though professing Islam, were frightened by the hardships of the Tabuk expedition and the prospect of meeting the trained armies of the great Roman (Byzantine) Empire. They made all sorts of lying excuses, but really their want of faith made them ineligible for being enlisted in a sacred Cause, in the terms of 9:46-47 and 9:53-54. Some came to make excuses: other did not even come, but sat at home, ignoring the summons.

Nem csak a Medinai Hipokritákkal gyűlt meg a baj, hanem a sivataglakó nomádokkal is, akik szerették a háborúskodást, mindegy, hogy az hittel kapcsolatos volt-e, vagy sem. Néhányan közülük, bár felvették az Iszlámot, megijedtek a Tabuki hadjárat nehézségeitől és a hatalmas Bizánci sereggel való megütközés kilátástalanságától. Különféle hazug kifogásosokkal hozakodtak elő, de valójában gyenge hitük tette őket alkalmatlanná egy ilyen Ügyhöz való csatlakozásra, amit a korábbiakban is részleteztünk 9:46-47 és 9:53-54. Néhányan kifogásokkal jelentek meg, de többségük elő sem jött sivatagi sátraikból, tudomást sem véve az idézésről.

[561] Though active service in person or by contributing resources is expected in emergencies of every person who believes in the Cause, there are some who must necessarily be exempted without the least blame attaching to them. Such would be those who are weak in body on account of age, sex, infirmity, or illness.

91. Nem hibáztathatók a gyengék, betegek, akik nem találnak, mit áldozhatnának, ha őszinték Allahhoz és az Ő Prófétájához. Nincs (vád) út a jótét lelkekkel szemben. Allah a Megbocsájtó, a Kegyelmes[561].

وَلاَ عَلَى الَّذِينَ إِذَا مَا أَتَوْكَ لِتَحْمِلَهُمْ قُلْتَ لاَ أَجِدُ مَا أَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ تَوَلَّواْ وَّأَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ حَزَنًا أَلاَّ يَجِدُواْ مَا يُنفِقُونَ ﴿٩٢﴾

92. Nor (is there blame) on those who came to thee to be provided with mounts, and when thou saidst, "I can find no mounts for you," they turned back, their eyes streaming with tears of grief that they had no resources wherewith to provide the expenses[562].

92. Nincs (vád) azokkal szemben, akik, ha eljöttek hozzád, hogy adj alájuk, mi hordozná őket, mondtad: „Nincs olyan, mire (ülhetnétek), hogy hordozzon titeket. (Mikor) elfordultak, szemeik megteltek könnyekkel a bánattól, hogy nem találnak semmit, amit áldozhatnának[562].

إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ وَهُمْ أَغْنِيَاء رَضُواْ بِأَن يَكُونُواْ مَعَ الْخَوَالِفِ وَطَبَعَ اللّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لاَ يَعْلَمُونَ ﴿٩٣﴾

93. The ground (of complaint) is against such as claim exemption while they are rich. They prefer to stay with the (women) who remain behind: Allah hath sealed their hearts; so they know not (What they miss).

93. Hanem a (vád) útja (fennáll) azokkal szemben, akik felmentésedet kérték és ők gazdagok. Megelégedettek voltak azzal, ha a hátramaradókkal lehettek. Allah pecsétet tett szíveikre és ők nem tudják.

Personal service in their case is out of the question, but they could contribute towards expenses if they are able. But if they are too poor to afford even such assistance, they are excused. But in all cases the motive must be sincere, and there should be a desire to serve and do such duty as they can.

Vészhelyzetben minden alkalmas embert és forrást mobilizálni kell az Ügy érdekében. Vannak, akik felmentést kaphatnak a kötelezettség alól anélkül, hogy vádaskodás érhetné őket. Ide tartoznak azok, akik testileg alkalmatlanok, sérültek, rokkantak, nők, gyerekek, öregek, vagy betegek. Személyesen nem tudnak részt venni a szolgálatban, de ha képesek, akkor pénzügyi hozzájárulásukkal támogathatják azt. Ha szegények, akkor ettől is el kell tekinteni, természetesen. Akár tudnak, csatlakozni, akár nem, őszinte szándékot kell mutatni mindenkinek az Ügyért, amiben elkötelezett.

[562] Hamala, yahmilu, here seems to mean: to provide means of transport, mounts (horses, camels, etc.) for riding, and perhaps beasts of burden for carrying equipment and baggage, suitable to the rank of those concerned. It may possibly mean other facilities for getting about, such as boots and shoes, or provisions: for an army's march depends upon all these things. Where people fight as volunteers for a cause, without an extensive war fund, those who can afford it provide such things for themselves, but those without means, yet anxious to serve, have to be left behind. Their disappointment is in proportion to their eagerness to serve.

Hamala, yahmilu, hordás, hordozás. Szállítóeszközöket jelent, ami alatt adott esetben lovakat, tevéket kell érteni. Egy hadjárat sok felszerelést, fegyvert, ellátmányt, élelmiszert, vizet stb. igényel, melyeket magukkal kell vinni. Emellett fontos volt a megfelelő lábbeli, ruházat, melyeket az önkéntesek nem tudtak minden esetben saját maguknak előállítani. Ha ezekre nem állt rendelkezésre forrás és nem tudták beszerezni, akkor el kellett tekinteni azok jelentkezésétől, akik számára nem jutott ellátmány. Ők csalódottan maradtak otthon. Csalódásuk arányban állt odaadásukkal, amivel az Ügyet szolgálni szándékozták.

يَعْتَذِرُونَ إِلَيْكُمْ إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ قُل لاَّ تَعْتَذِرُواْ لَن نُّؤْمِنَ لَكُمْ قَدْ نَبَّأَنَا اللّهُ مِنْ أَخْبَارِكُمْ وَسَيَرَى اللّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَى عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٤﴾

94. They will present their excuses to you when ye return to them. Say thou: "Present no excuses: we shall not believe you: Allah hath already informed us of the true state of matters concerning you: It is your actions that Allah and His Messenger will observe: in the end will ye be brought back to Him Who knoweth what is hidden and what is open: then will He show you the truth of all that ye did."

94. Mentegetőznek hozzátok, ha visszatértek közéjük. Mondd: „Ne mentegetőzzetek, nem hiszünk nektek. Allah tudatta velünk híreiteket. Allah és az Ő Prófétája (csak) tetteiteket nézi. Majd visszatérítenek titeket a Láthatatlan és Látható Tudójához (Allahhoz) és Ő kihirdeti nektek azt, mit tettetek.

سَيَحْلِفُونَ بِاللّهِ لَكُمْ إِذَا انقَلَبْتُمْ إِلَيْهِمْ لِتُعْرِضُواْ عَنْهُمْ فَأَعْرِضُواْ عَنْهُمْ إِنَّهُمْ رِجْسٌ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ جَزَاء بِمَا كَانُواْ يَكْسِبُونَ ﴿٩٥﴾

95. They will swear to you by Allah, when ye return to them, that ye may leave them alone. So leave them alone: For they are an abomination, and Hell is their dwelling-place, -a fitting recompense for the (evil) that they did.

95. Megesküsznek Allahra nektek, mikor hozzájuk fordultok, hogy hagyjátok magukra őket. Hát hagyjátok magukra őket. Alantasak, hajlékuk Pokol viszonzásul azért, mit elnyertek.

يَحْلِفُونَ لَكُمْ لِتَرْضَوْاْ عَنْهُمْ فَإِن تَرْضَوْاْ عَنْهُمْ فَإِنَّ اللّهَ لاَ يَرْضَى عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٩٦﴾

96. They will swear unto you, that ye may be pleased with them but if ye are pleased with them, Allah is not pleased with those who disobey.

96. Megesküsznek nektek, hogy meg lesztek elégedve velük. De ha meg is lennétek elégedve velük, Allah nem elégszik meg a züllöttek népével.

الأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْرًا وَنِفَاقًا وَأَجْدَرُ أَلاَّ يَعْلَمُواْ حُدُودَ مَا أَنزَلَ اللّهُ عَلَى رَسُولِهِ وَاللّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٩٧﴾

97. The Arabs of the desert are the worst in Unbelief and hypocrisy, and most fitted to be in ignorance of the command which Allah hath sent down to His Messenger. But Allah is All-knowing, All-Wise.

97. A nomád Araboknál (nincs) hitetlenebb, képmutatóbb és versengőbbek annál, hogy miként ne vegyenek tudomást a kotlátokról, miket Allah az Ő Prófétájának kinyilatkoztatott. Allah a Mindentudó, a Bölcs.

وَمِنَ الأَعْرَابِ مَن يَتَّخِذُ مَا يُنفِقُ مَغْرَمًا وَيَتَرَبَّصُ بِكُمُ الدَّوَائِرَ عَلَيْهِمْ دَآئِرَةُ السَّوْءِ وَاللّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٩٨﴾

98. Some of the desert Arabs look upon their payments as a fine, and watch for disasters for you: on them be the disaster of evil: for Allah is He That heareth and knoweth (all things)[563].

98. A nomád Arabok között van, ki ha áldoz, azt büntetésnek veszi és balsorsot vár rátok. Hanem rájuk vár a becstelen balsors. Allah a Meghalló, a Mindentudó[563].

وَمِنَ الأَعْرَابِ مَن يُؤْمِنُ بِاللّهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ وَيَتَّخِذُ مَا يُنفِقُ قُرُبَاتٍ عِندَ اللّهِ وَصَلَوَاتِ الرَّسُولِ أَلا إِنَّهَا قُرْبَةٌ لَّهُمْ سَيُدْخِلُهُمُ اللّهُ فِي رَحْمَتِهِ إِنَّ اللّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٩٩﴾

99. But some of the desert Arabs believe in Allah and the Last Day, and look on their payments as pious gifts bringing them nearer to Allah and obtaining the prayers of the Messenger. Aye, indeed they bring them nearer (to Him): soon will Allah admit them to His Mercy: for Allah is Oft-forgiving, Most Merciful.

99. A nomád Arabok közt van, ki hisz Allahban, a Végítélet Napjában és áldozatára úgy tekint, mint ami közelebb viszi őt Allahhoz és a Próféta imáihoz. Hanem az (valóban) közelebb viszi őket (Hozzá) és Allah bevezeti őket kegyelmébe. Mert bizony, Allah a Megbocsájtó, a Kegyelmes.

وَالسَّابِقُونَ الأَوَّلُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالأَنصَارِ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُم بِإِحْسَانٍ رَّضِيَ اللّهُ عَنْهُمْ وَرَضُواْ عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتَهَا الأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٠٠﴾

100. The vanguard (of Islam)- the first of those who forsook (their homes) and of those who gave them aid, and (also) those who follow them in (all) good deeds, - well- pleased is Allah with them, as are they with Him: for them hath He prepared

---

[563] The payments refer to the regular Charity established by Islam-the obligatory alms. If you look upon them as a fine or a burden, their virtue is lost. If you rejoice that you have there an opportunity of helping the Community to maintain its standards of public assistance and to suppress the unseemly beggary and loathsome importunity whose relief is only governed by motives of getting rid of awkward obstacles on the way, then your outlook is entirely different. You wish for organized and effective efforts to solve the problems of human poverty and misery. In doing so, you get nearer to Allah.

Az áldozat a kötelező alamizsnára utal, amit az Iszlám az alappillérei közé sorol. Ha erre büntetésként, teherként tekintenek, akkor elvész erkölcsi értéke. Ha megörvendeztet annak tudata, hogy ez a hozzájárulás támogatja a Közösséget adminisztratív teendőinek ellátásában, a szegénység, nyomor felszámolásában, akkor ez az adomány elérte célját. Nincs annál utálatosabb, amikor tolakodó hitványságból emberek ezt befizetik, de szívükben legbelül annak örülnek, hogy megszabadultak ennek terhétől. Az emberiség problémáinak, éhínségnek, szegénységnek csak közös erőfeszítésekkel lehet elejét venni. Ha ebben egyéni szinten mindenki ellátja a rá kirótt feladatot, akkor közelebb kerülünk Allahhoz.

gardens under which rivers flow, to dwell therein for ever: that is the supreme felicity[564].

100. A menekülők (Muhadzsirin) élcsapatában elsők, a segítők (Anszár) és akik őket jótetteményekben követték, hát Allah elégedetté teszi őket, ők is elégedetté teszik Allahot. Készen állnak számukra az Égi Kertek, mik alatt folyók futnak, miben ők örökkön lesznek, az idők végezetéig. Ez a hatalmas győzelem[564].

وَمِمَّنْ حَوْلَكُم مِّنَ الأَعْرَابِ مُنَافِقُونَ وَمِنْ أَهْلِ الْمَدِينَةِ مَرَدُواْ عَلَى النِّفَاقِ لاَ تَعْلَمُهُمْ نَحْنُ نَعْلَمُهُمْ سَنُعَذِّبُهُم مَّرَّتَيْنِ ثُمَّ يُرَدُّونَ إِلَى عَذَابٍ عَظِيمٍ ﴿١٠١﴾

101. Certain of the desert Arabs round about you are hypocrites, as well as (desert Arabs) among the Medina folk: they are obstinate in hypocrisy: thou knowest them not: We know them: twice shall We punish them: and in addition shall they be sent to a grievous penalty[565].

101. A nomád Arabok közül körülöttetek, vannak, kik képmutatók, ahogy Medina népe között is. Ők megrögzöttek képmutatásban. Nem ismered fel őket. Mi felismerjük őket, kétszer sújtjuk őket büntetéssel, majd betaszíttatnak a fájdalmas büntetésbe[565].

---

[564] The vanguard of Islam-those in the first rank are those who dare and suffer for the Cause and never flinch. The first historical examples are the Muhajirs and the Ansar. - The Muhajirs-those who forsook their homes in Makkah and migrated to Madinah, the Holy Prophet being among the last to leave the post of danger, are mentioned first. - Then come the Ansar, the Helpers, the citizens of Madinah who invited them, welcomed them, and gave them aid, and who formed the pivot of the new Community. - Then are mentioned all who follow them in good deeds: not only the early heroes and ordinary men and women who had been Companions of the Prophet or had seen him, but men and women in all ages who have lived noble lives. In spite of all their sacrifice and suffering they rejoice in the precious gift of the Good Pleasure of Allah, and their Salvation is the Supreme Felicity which such Good Pleasure gives, symbolized by the Gardens of Heaven.
Note the description of the final accomplishment of the destiny of man. In mathematical science it would be like a letter or formula which would sum up a long course of reasoning. In this very Surah it occurs before in 9:72 and 9:89.

Az Iszlám élcsapatát képezik azok, akik az Ügyért legelőször szenvedtek, teljes önfeláldozással adóztak. Ők voltak a Muhadzsirek és Anszárok. A Muhadzsirok, többes számban Muhadzsirin, akik hátrahagyták Mekkában otthonaikat és Medinába menekültek. A Próféta volt az, aki közülük utoljára hagyta el a várost, de a vers itt az elsők között említi őt. Az Anszárok, vagy Segítők, Medinai lakósok, akik behívták a Prófétát és követőit. Szállást, támogatást adtak nekik és megteremtették az új társadalom alapját. Majd azok következnek, akik hozzájuk csatlakoztak és követték őket. Ezek nem csupán azok a követők, akik abban az időben és ott csatlakoztak az élcsapathoz, hanem minden időre és minden helyre szól az utalás. Áldozatuk, eltűrt szenvedéseik, terheik viselése után örvendezhetnek Allah hatalmas kiváltsága miatt. Ezt szimbolizálják az Égi kertek.
Figyeljük meg az emberi sors végső beteljesülését. Matematikai kifejezéssel az egy egyenlet lehetne, amelyben számos ok-okozati felsorolás lenne. Itt és a korábbi Szúrákban (9:72, 9:89) egy gyönyörű szimbólum fejezi ki mindezt.

[565] The desert Arabs were not all simple folk. There were cunning hypocrites among them: both among certain tribes encamped round about Madinah and certain others in Madinah itself.

A nomád Arabok nem egységes társadalmat alkottak. Sok volt köztük, aki a Hipokritákhoz tartozott. A Medina körüli sivatagban, sátorokban, de Medinán belül is éltek.

وَآخَرُونَ اعْتَرَفُواْ بِذُنُوبِهِمْ خَلَطُواْ عَمَلاً صَالِحًا وَآخَرَ سَيِّئًا عَسَى اللّهُ أَن يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٠٢﴾

102. Others (there are who) have acknowledged their wrong-doings: they have mixed an act that was good with another that was evil. Perhaps Allah will turn unto them (in Mercy): for Allah is Oft-Forgiving, Most Merciful.

102. Mások elismerték vétkeiket. Ők összekeverték a jótettet egy másik rosszal. Meglehet, hogy Allah feloldozza őket. Mert bizony, Allah a Megbocsájtó, Kegyelmes.

خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِم بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْ إِنَّ صَلاَتَكَ سَكَنٌ لَّهُمْ وَاللّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٠٣﴾

103. Of their goods, take alms, that so thou mightest purify and sanctify them; and pray on their behalf. Verily thy prayers are a source of security for them: And Allah is One Who heareth and knoweth.

103. Végy vagyonukból Szadakát, hogy megtisztítsd és gyarapítsd őket általa. Imádkozz értük, mert imád megnyugvást hoz nekik. Allah a Meghalló, a Mindentudó.

أَلَمْ يَعْلَمُواْ أَنَّ اللّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ وَأَنَّ اللّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٠٤﴾

104. Know they not that Allah doth accept repentance from His votaries and receives their gifts of charity, and that Allah is verily He, the Oft-Returning, Most Merciful?

104. Nem tudják-e, hogy Allah elfogadja a bűnbánatot szolgálóitól és Magához veszi a Szadakát? Mert bizony, Allah a Bűnbánat Elfogadója, a Kegyelmes.

وَقُلِ اعْمَلُواْ فَسَيَرَى اللّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ وَسَتُرَدُّونَ إِلَى عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٠٥﴾

105. And say: "Work (righteousness): Soon will Allah observe your work, and His Messenger, and the Believers: Soon will ye be brought back to the knower of what is hidden and what is open: then will He show you the truth of all that ye did."

105. Mondd: „Cselekedjetek! Allah, az Ő Profétája és a hívők látják tetteiteket. Vissza lesztek térítve a Láthatatlan és Látható Világ Ismerőjéhez és majd Ő kihirdeti nektek azt, amit tettetek.

وَآخَرُونَ مُرْجَوْنَ لِأَمْرِ اللّهِ إِمَّا يُعَذِّبُهُمْ وَإِمَّا يَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَاللّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٠٦﴾

106. There are (yet) others, held in suspense for the command of Allah, whether He will punish them, or turn in mercy to them: and Allah is All-Knowing, Wiseh[566].

[566] Three categories of men are mentioned, whose faith was tested and found wanting in the Tabuk affair, but their characteristics are perfectly general, and we may here consider them in their general aspects: 1. the deep-dyed hypocrites, who when found out make excuses because otherwise they will suffer ignominy; they are

106. Mások Allah elrendelésére várnak, hogy megbünteti-e őket, vagy bűnbánatban részesíti-e őket? Allah a Mindentudó, a Bölcs[566].

وَالَّذِينَ اتَّخَذُواْ مَسْجِدًا ضِرَارًا وَكُفْرًا وَتَفْرِيقًا بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ وَإِرْصَادًا لِّمَنْ حَارَبَ اللّهَ وَرَسُولَهُ مِن قَبْلُ وَلَيَحْلِفَنَّ إِنْ أَرَدْنَا إِلاَّ الْحُسْنَى وَاللّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١٠٧﴾

107. And there are those who put up a mosque by way of mischief and infidelity - to disunite the Believers - and in preparation for one who warred against Allah and His Messenger aforetime. They will indeed swear that their intention is nothing but good; But Allah doth declare that they are certainly liars[567].

107. Akik a mecsetet ártásra, hitetlenségre, hívők közti megosztásra használják és felszítására azoknak, kik háborút viseltek azelőtt Allahhal és az ő Prófétájával szemben, bizony arra esküsznek, hogy nem akarnak mást, csak jót. Allah Tanúsítja, hogy ők a hazugok[567].

لاَ تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا لَّمَسْجِدٌ أُسِّسَ عَلَى التَّقْوَى مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ أَحَقُّ أَن تَقُومَ فِيهِ فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَن يَتَطَهَّرُواْ وَاللّهُ يُحِبُّ الْمُطَّهِّرِينَ ﴿١٠٨﴾

---

unregenerate and obstinate, and there is no hope for them (9:101); 2. there are those who have lapsed into evil, but are not altogether evil; they repent and amend, and are accepted (9:102-105); and 3. there are doubtful cases, but Allah will judge them (9:106). A fourth category is mentioned in ix. 107, which will be discussed later.

Tabuk után háromféle embertípust ismertünk meg a hátramaradottak közül, akiknek hite próbatételnek volt kitéve. Általános csoportokról és nem személyekről esik szó. 1. Mély képmutatást mutató Hipokriták, akik ellenszenvből nem csatlakoztak a kivonulókhoz. Hozzáállásukon nem változtatnak, csökönyösek, nincs remény számukra (9:101). 2. Akik a gonosz felé hajlanak, de nem teljesen gonoszok. Ha bűnbánatot gyakorolnak, megbánásuk hiteles. (9:102-105). 3. Kétségesek tábora, akik között csak Allah tud ítélni (9:106). Van egy negyedik csoport is, akiket a 9:107 említ, akiket később részletezünk.

[567] Three categories of Hypocrites having already been mentioned, a fourth class of insidious evil-doers is now mentioned, whose type is illustrated in the story of the Quba "Mosque of mischief (dirar)". Quba is a suburb of Madinah about three miles to the south-east. When the Holy Prophet arrived at Madinah for Hijrah, he rested four days in Quba before entering the town of Madinah. Here was built the first mosque, the "Mosque of Piety" to which he frequently came during his subsequent stay in Madinah. Taking advantage of these sacred associations, some Hypocrites of the Tribe of Bani Ghanam built an opposition mosque in Quba, pretending to advance Islam. In reality they were in league with a notorious enemy of Islam, one Abu 'Amir, who had fought against Islam at Uhud and who was now, after the battle of Hunain (A.H. 9), in Syria: his confederates wanted a mosque for him to come to, but it would only be a source of mischief and division, and the scheme was disapproved.

A Hipokriták három kategóriáját az előző vers magyarázatában megismertük. Itt a gonoszok negyedik tábora található, akikhez a Quba mecset (eltévelyedés „dirar” mecset) története illeszkedik. Quba Medina külvárosa volt, 5 km-re, délkeletre a központtól. Amikor a Próféta első alkalommal Medinába érkezett a Hidzrsa alkalmával, négy napot pihent Qubában, mielőtt a városba betért. Itt építette az első mecsetet, ami az „Erény Mecset” nevet kapta. A Próféta gyakran ellátogatott ide Medinai tartózkodása alatt. Bani Ghanam törzs Hipokritái, hasznot húzva a hely szentségéből, egy „ellenmecsetet” építettek Qubában, azt színlelve, hogy az Iszlám odaadó hívei. A valóságban azonban Abu Amir, az Iszlám megátalkodott ellenségének szövetségese volt, aki Uhudnál harcolt a Muszlimok ellen, majd az Huneini (Hidzsra 9.) csatát követően Szíriába ment. Szövetségesei számára építették a mecsetet, hogy az a megosztás és félrevezetés helye legyen.

108. Never stand thou forth therein. There is a mosque whose foundation was laid from the first day on piety; it is more worthy of the standing forth (for prayer) therein. In it are men who love to be purified; and Allah loveth those who make themselves pure[568].

108. Ne állj fel ott (imára) soha! Mert bizony a mecset, mi az őrizkedésre épített első naptól kezdve, érdemesebb arra, hogy ott felállj. Abban férfiak vannak, kik arra vágynak, hogy megtisztuljanak. Allah szereti a megtisztulókat[568].

أَفَمَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى تَقْوَى مِنَ اللهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ أَم مَّنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَىَ شَفَا جُرُفٍ هَارٍ فَانْهَارَ بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ وَاللهُ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٩﴾

109. Which then is best? - he that layeth his foundation on piety to Allah and His good pleasure? - or he that layeth his foundation on an undermined sand-cliff ready to crumble to pieces? and it doth crumble to pieces with him, into the fire of Hell. And Allah guideth not people that do wrong.

109. Az a jobb tán, kik építményét Allah őrizkedésére és megelégedésére alapozza, vagy az, ki építményét omladozó homokkő peremére építi, majd vele együtt omlik be a Pokol tüzébe? Allah nem vezeti a bűnösök népét.

لاَ يَزَالُ بُنْيَانُهُمُ الَّذِي بَنَوْاْ رِيبَةً فِي قُلُوبِهِمْ إِلاَّ أَن تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ وَاللهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١١٠﴾

110. The foundation of those who so build is never free from suspicion and shakiness in their hearts, until their hearts are cut to pieces. And Allah is All-Knowing, Wise[569].

110. Addig maradnak fenn építményeik azoknak, kik kétségekre építették azokat szíveikben, míg darabokra nem szakadnak szíveik. Allah a Mindentudó, a Bölcs[569].

---

[568] The original "Mosque of Piety" built by the Holy Prophet himself. This was the first mosque.

Az eredeti „Erény mecsetet” a Próféta építette Medinába érkezésekor. Ez volt az első mecset.

[569]The parable is continued further. The heart of man is the seat of his hopes and fears, the foundation of his moral and spiritual life. If that foundation is on an undermined sand-cliff already crumbling to pieces, what security or stability can he have? He is being shaken by alarms and suspicions and superstitions, until like the edge of a sand-cliff they are cut clean away and fall into a heap of ruin and his spiritual life and all its land-marks are destroyed.

Ez a példabeszéd a későbbiekben folytatódik. Az ember szíve rejti magában reményeit, félelmeit, erkölcsi és spirituális életének alapjait. Ha az alap egy ingatag, omladozó „homokköre” épült, akkor darabokra zúzódhat az egész építmény. Milyen biztonság várható ezután? Babonákban, hiedelmekben próbál menedéket találni, de ez csak egy kapkodás, ami az őrlődő homokkövet egyre gyorsabb erózióra serkenti, majd bekövetkezik az építmény összeomlása és a Pokolba zuhanás. Így pusztul el az építmény és annak lakója, ha kétségekre épül a hit.

إِنَّ اللّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُم بِأَنَّ لَهُمُ الجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَاةِ وَالإِنجِيلِ وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ مِنَ اللّهِ فَاسْتَبْشِرُواْ بِبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُم بِهِ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١١١﴾

111. Allah hath purchased of the believers their persons and their goods; for theirs (in return) is the garden (of Paradise): they fight in His cause, and slay and are slain: a promise binding on Him in truth, through the Law, the Gospel, and the Qur'an: and who is more faithful to his covenant than Allah. then rejoice in the bargain which ye have concluded: that is the achievement supreme[570].

111. Allah megváltotta a hívőktől azok életét, vagyonát, miáltal övék az Égi Kertek. Küzdenek Allah útján, ölnek és megöletnek. Ez az Ő Igaz ígérete a Tórában, Evangéliumban és a Koránban. Ki hűbb Ígéretéhez, mint Allah? Örvendezzetek fogadalmatok miatt, amit tettetek! Ez a hatalmas győzelem[570].

التَّائِبُونَ الْعَابِدُونَ الْحَامِدُونَ السَّائِحُونَ الرَّاكِعُونَ السَّاجِدونَ الآمِرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّاهُونَ عَنِ الْمُنكَرِ وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللّهِ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٢﴾

112. Those that turn (to Allah. in repentance; that serve Him, and praise Him; that wander in devotion to the cause of Allah: that bow down and prostrate themselves in prayer; that enjoin good and forbid evil; and observe the limit set by Allah. - (These do rejoice). So proclaim the glad tidings to the Believers.

---

[570] We offer our whole selves and our possessions to Allah, and Allah gives us Salvation. This is the true doctrine of redemption: and we are taught that this is the doctrine not only of the Quran but of the earlier Revelations, - the original Law of Moses and the original Gospel of Jesus. Any other view of redemption is rejected by Islam, especially that of corrupted Christianity, which thinks that some other person suffered for our sins and we are redeemed by his blood. It is our self-surrender that counts, not other people's merits. Our complete self-surrender may include fighting for the cause, both spiritual and physical. As regards actual fighting with the sword there has been some difference in theological theories at different times. In the New Testament St. Paul, in commending the worthy fruits of Faith, mentions Gideon. Barak, and other warriors of the Old Testament as his ideals, "Who through faith subdued kingdoms... waxed valiant in fight, turned to fight the armies of the aliens..." (Hebrews, 11:32-34).

Magunkat és minden tulajdonunkat Allahnak ajánljuk és Allah ezért megváltást ad. Ez a megváltás Igaz doktrínája. Tanításaink alapján ez a doktrína szerepel a korábbi kinyilatkoztatásokban, az eredeti Mózesi Törvényekben és eredeti Jézusi Evangéliumban is. Az Iszlám minden más megváltást elutasít. Így a Kereszténvi megváltást sem ismeri el, ahol egy másik ember szenvedése, kínhalála és vére váltja meg az embereket saját bűnüktől. Saját önelszámolásunk az, ami alapja lehet saját megváltásunknak és ezt nem alapozhatjuk más ember erényeire. Elszámolásunk önmagunkkal vezethet minket a küzdelemre az Ügyért spirituális és fizikai utakon egyaránt. A fizikai küzdelem tekintetében az eltérő korok, eltérő teológiai véleményt fogalmaznak meg. Szent Pál a Hit értékes gyümölcseként, ideálként említi Gideont, Barakot és az Ótestamentum többi harcosát. „[32]És mit mondjak még? Hiszen kifogynék az időből, ha szólnék Gedeonról, Bárákról, Sámsonról, Jeftéről, Dávidról, Sámuelről és a prófétákról; [33]Akik hit által országokat győztek le, igazságot cselekedtek, az ígéreteket elnyerték, az oroszlánok száját betömték. [34]Megoltották a tűznek erejét, megmenekedtek a kard élitől, felerősödtek a betegségből, erősek lettek a háborúban, megszalasztották az idegenek táborait." (Zsidó levél 11:32-34).

112. (Örvendjenek), kik bűnbánattal fordulnak Hozzá, dicsőítik Őt, kik útra kelnek Érte, a térdeplők, leborulók, elrendelői az illőnek, véget vetői a gonosznak és kik megtartják Allah korlátait. Vidd el az örömhírt a hívőknek.

مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُواْ أَن يَسْتَغْفِرُواْ لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُواْ أُوْلِي قُرْبَى مِن بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١١٣﴾

113. It is not fitting, for the Prophet and those who believe, that they should pray for forgiveness for Pagans, even though they be of kin, after it is clear to them that they are companions of the Fire[571].

113. Nem illeti meg a Prófétát és azokat, kik hisznek, hogy bűnbocsánatért fohászkodjanak a pogányoknak, még ha közeli hozzátartozójuk is lenne, miután megnyilvánult nekik, hogy ők a Pokol gazdái[571].

وَمَا كَانَ اسْتِغْفَارُ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ إِلاَّ عَن مَّوْعِدَةٍ وَعَدَهَا إِيَّاهُ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ أَنَّهُ عَدُوٌّ لِّلّهِ تَبَرَّأَ مِنْهُ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لأَوَّاهٌ حَلِيمٌ ﴿١١٤﴾

114. And Abraham prayed for his father's forgiveness only because of a promise he had made to him. But when it became clear to him that he was an enemy to Allah, he dissociated himself from him: for Abraham was most tender-hearted, forbearing[572].

114. Nem volt Ábrahám bűnbocsánat kérése atyja számára más, mint egy ígéret, mit neki tett. Mikor megnyilvánult számára, hogy ő Allah ellensége, elállt tőle. Mert bizony, Ábrahám féltő volt és irgalmas[572].

وَمَا كَانَ اللّهُ لِيُضِلَّ قَوْمًا بَعْدَ إِذْ هَدَاهُمْ حَتَّى يُبَيِّنَ لَهُم مَّا يَتَّقُونَ إِنَّ اللّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١١٥﴾

---

[571] This is usually understood to refer to the prayer for the dead, - if they died unrepentant after Islam was preached to them, - if they actively resisted or opposed the Faith to the last. And - if the person praying knows that on account of deliberate contumacy the deceased may be said to have had the doors of mercy closed to him.

Ez a halottért szóló imára utal, ami nem illeti meg a hitetleneket, abban az esetben: 1. Ha miután megismerték az Iszlámot, nem gyakoroltak bűnbocsánatot és elutasították. 2. Utolsó napjukig a Hit ellenségei voltak, amivel egész életükben szembeszálltak. 3. Ha az imádkozó tudja, hogy egy csökönyösen tagadó, gonosz emberért szóló ima, saját hitelét rontja és a megbocsájtás ajtaját ezzel maga számára is bezárja.

[572]Abraham and his unbelieving father are referred to in 6:74. Apparently when Abraham was convinced that the conditions mentioned in the last note applied to his father, he gave up praying for him, as the physical bond was cut off by the spiritual hostility. For the promise to pray for his father, see 19:47.

Ábrahám és hitetlen atyja történetét olvashattuk a 6:74-ben. Amikor Ábrahám meggyőződött arról, hogy apja szíve gyökeret eresztett a hitetlenségben, feladta próbálkozását és nem imádkozott többet érte. A spirituális kapcsolat megszakadásával a fizikai kapcsolat is szakad. Az imára tett ígéretéről itt: 19:47.

115. And Allah will not mislead a people after He hath guided them, in order that He may make clear to them what to fear (and avoid)- for Allah hath knowledge of all things.

115. Allah nem tévelyíti el a népet azután, hogy vezette őket, míg ki nem nyilvánítja nekik, mitől tartsanak. Mert bizony, Allah a Mindenek Tudója.

إِنَّ اللّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ اللّهِ مِن وَلِيٍّ وَلاَ نَصِيرٍ ﴿١١٦﴾

116. Unto Allah belongeth the dominion of the heavens and the earth. He giveth life and He taketh it. Except for Him ye have no protector nor helper.

116. Mert bizony, Allahé az Egek és a Föld Mindenhatósága. Életre kelt és elmulaszt. Nincs számotokra Allahon kívül Oltalmazó, se Pártfogó.

لَقَد تَّابَ اللهُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهَاجِرِينَ وَالأَنصَارِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ مِن بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ فَرِيقٍ مِّنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ إِنَّهُ بِهِمْ رَؤُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١١٧﴾

117. Allah turned with favour to the Prophet, the Muhajirs, and the Ansar, - who followed him in a time of distress, after that the hearts of a part of them had nearly swerved (from duty); but He turned to them (also): for He is unto them Most Kind, Most Merciful[573].

117. Allah megenyhült a Próféta, a Muhadzsirinek, Anszárok és azok felé, akik követték őt a viszontagság órájában, miután néhányuknak szívei kissé félrehúztak közülük. Majd megenyhült feléjük. Ő a Megszánó, a Könyörületes[573].

وَعَلَى الثَّلاَثَةِ الَّذِينَ خُلِّفُواْ حَتَّى إِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ الأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ أَنفُسُهُمْ وَظَنُّواْ أَن لاَّ مَلْجَأَ مِنَ اللّهِ إِلاَّ إِلَيْهِ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُواْ إِنَّ اللّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١١٨﴾

118. (He turned in mercy also) to the three who were left behind; (they felt guilty) to such a degree that the earth seemed constrained to them, for all its spaciousness, and their (very) souls seemed straitened to them, - and they perceived that there is no

[573] The Muhajirs were the people who originally forsook their homes in Makkah and followed Al-Mustafa in exile to Madinah. The Ansar were the Madinah people who received them with honor and hospitality into their city. Both these groups were staunch supporters of Islam, and proved their Faith by great sacrifices. But in the difficult days of the Tabuk expedition some of them, not perversely, but out of lethargy and human weakness, had failed to follow the standard. They were forgiven, and they afterwards acquitted themselves with zeal

A Muhadzsirinek menekültek Mekkából Medinába, hátrahagyva mindenüket követték a Prófétát. Az Anszárok Medinai lakósok voltak, akik a Muhadzsirineket tisztességgel és méltósággal befogadták. Mindkét tábor az Iszlám élcsapatának számított, akik a hitért óriási áldozatot hoztak. A Tabuki hadjárat viszontagságos napjaiban azonban, néhányan elbizonytalanodtak, letargiába estek, de ez nem haladta meg az alkalommal magyarázható emberi gyengeség határait. Megbocsájtást nyertek és célba értek.

fleeing from Allah (and no refuge) but to Himself. Then He turned to them, that they might repent: for Allah is Oft-Returning, Most Merciful[574].

118. (Megenyhült) a három felé, akik hátramaradtak, míg a Föld, ami tágas, rájuk nem szűkült és lelkük is rájuk szűkült. Úgy vélték, nincs menekvés Allah elől, csak Őhozzá. Majd megenyhült feléjük, hogy bűnbánatot gyakorolhassanak. Mert bizony, Allah a Megenyhülő, a Kegyelmes[574].

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ اتَّقُواْ اللّهَ وَكُونُواْ مَعَ الصَّادِقِينَ ﴿١١٩﴾

119. O ye who believe! Fear Allah and be with those who are true (in word and deed).

119. Ó, kik hisznek! Őrizkedjetek Allahtól és legyetek azokkal, kik igazak!

مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِينَةِ وَمَنْ حَوْلَهُم مِّنَ الأَعْرَابِ أَن يَتَخَلَّفُواْ عَن رَّسُولِ اللّهِ وَلاَ يَرْغَبُواْ بِأَنفُسِهِمْ عَن نَّفْسِهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ لاَ يُصِيبُهُمْ ظَمَأٌ وَلاَ نَصَبٌ وَلاَ مَخْمَصَةٌ فِي سَبِيلِ اللّهِ وَلاَ يَطَؤُونَ مَوْطِئًا يَغِيظُ الْكُفَّارَ وَلاَ يَنَالُونَ مِنْ عَدُوٍّ نَّيْلاً إِلاَّ كُتِبَ لَهُم بِهِ عَمَلٌ صَالِحٌ إِنَّ اللّهَ لاَ يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٢٠﴾

120. It was not fitting for the people of Medina and the Bedouin Arabs of the neighbourhood, to refuse to follow Allah's Messenger, nor to prefer their own lives to his: because nothing could they suffer or do, but was reckoned to their credit as a deed of righteousness,- whether they suffered thirst, or fatigue, or hunger, in the cause of Allah, or trod paths to raise the ire of the Unbelievers, or received any injury whatever from an enemy: for Allah suffereth not the reward to be lost of those who do good;-

120. Nem volt méltó Medina népéhez és a nomád Arabokhoz körülöttük, hogy hátramaradjanak Allah Prófétájától. Az sem, hogy saját életüket az ő életénél többre tartsák. Ez hát, miáltal nem érte őket szomjúhozás, sem vesződség, sem éhezés Allah útján. Egy lépést sem tettek, hogy felbőszítsék a hitetleneket, nem vívtak ki sikert az ellenségen, bár a jótett megíratatott ebben nekik. Allah nem vesztegeti el a jótét lelkek bérét.

---

[574] - Among the Faithful, the largest number consisted of those who were perfectly staunch and ever ready to do their duty. They obtained the love and good pleasure of Allah. - Next came a few who wavered because their will was weak and they were daunted by the dangers and difficulties that faced them; Allah's saving grace protected them and they conquered their weakness, and did not fail in their duty; Allah forgave them and accepted their repentance. - Lastly, in the illustration taken from the Tabuk affair, there were some who actually failed in their duty, not from contumacy or ill-will, but from thoughtlessness, slackness, and human weakness: they actually failed to obey the Holy Prophet's summons, and were naturally called on to explain, and were excluded from the life of the Community. Their mental state is here described graphically

.1. A hívők zöme elkötelezetten teljesítette feladatát a Tabuki hadjárat idején. Kivívták Allah szeretetét és megbecsülését. 2. Voltak ingadozók, akik szembesültek saját gyengeségükkel. Őket elcsüggesztette a vállalt kockázat, amivel szembesülniük kellett. Ettől függetlenül ellátták feladatukat. Allah megbocsájtott nekik és feloldozta őket. 3. De voltak olyanok, akik nem rosszindulatból nem álltak rendelkezésre, hanem jó kifogással nem vettek részt a Próféta parancsainak teljesítésében. Nekik be kellett számolniuk. Sokan emésztették magukat utólag. A Közösség kivetette őket magából. Az ő mentális állapotukról szól ez a vers.

وَلاَ يُنفِقُونَ نَفَقَةً صَغِيرَةً وَلاَ كَبِيرَةً وَلاَ يَقْطَعُونَ وَادِيًا إِلاَّ كُتِبَ لَهُمْ لِيَجْزِيَهُمُ اللّهُ أَحْسَنَ مَا كَانُواْ يَعْمَلُونَ ﴿١٢١﴾

121. Nor could they spend anything (for the cause) - small or great- nor cut across a valley, but the deed is inscribed to their credit: that Allah may requite their deed with the best (possible reward).

121. Se keveset, se sokat nem áldoznak (az Ügyért). Nem vágnak át a völgyön, bár az megíratott nekik, hogy Allah a legjobbal gazdagíthassa őket azért, mit tesznek.

وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنفِرُواْ كَآفَّةً فَلَوْلاَ نَفَرَ مِن كُلِّ فِرْقَةٍ مِّنْهُمْ طَآئِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُواْ فِي الدِّينِ وَلِيُنذِرُواْ قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُواْ إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ ﴿١٢٢﴾

122. Nor should the Believers all go forth together: if a contingent from every expedition remained behind, they could devote themselves to studies in religion, and admonish the people when they return to them, - that thus they (may learn) to guard themselves (against evil)[575].

122. Nem kell a hívőknek mind kivonulni. Hadd maradjon hátra minden hadtestből egy csoport közülük, hogy tudatosodjanak a vallásban, s intsék népüket, mikor visszatérnek hozzájuk, hogy legyenek elővigyázatosak[575].

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ قَاتِلُواْ الَّذِينَ يَلُونَكُم مِّنَ الْكُفَّارِ وَلِيَجِدُواْ فِيكُمْ غِلْظَةً وَاعْلَمُواْ أَنَّ اللّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿١٢٣﴾

123. O ye who believe! fight the unbelievers who gird you about, and let them find firmness in you: and know that Allah is with those who fear Him.

123. Ó, kik hisznek! Küzdjetek meg azokkal a hitetlenekkel, kik titeket öveznek és hadd találjanak haragot bennetek. Tudjátok, hogy Allah az őrizkedőkkel van.

وَإِذَا مَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ فَمِنْهُم مَّن يَقُولُ أَيُّكُمْ زَادَتْهُ هَذِهِ إِيمَانًا فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُواْ فَزَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَهُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿١٢٤﴾

124. Whenever there cometh down a sura, some of them say: "Which of you has had His faith increased by it?" Yea, those who believe, - their faith is increased and they do rejoice.

---

[575] Fighting may be inevitable, and where a call is made by the ruler of an Islamic State, it should be obeyed. But fighting is not to be glorified to the exclusion of all else. Even among those who are able to go forth, a party should remain behind for purposes of study, so that when the fighters return home, their minds may be attuned again to the more normal interests of religious life, under properly instructed teachers. The students and teachers are soldiers of the Jihad in their spirit of obedience and discipline

Ha a harc elkerülhetetlen és az Iszlám Államának vezetője hadba szólít, engedelmeskedni kell. De a harcot nem lehet önmagában kiemelni és dicsőíteni. Vannak olyan harcra is alkalmas emberek, akiket jobb otthon hagyni, hogy tanuljanak, mélyítsék ismereteiket. Ha a harcosok hazatérnek, szükségük lesz rájuk, hogy vallási és magánéletüket az Iszlám keretei között karbantartsák. A tanárok és diákok a Dzsihád részei, annak engedelmeskedő alanyai.

124. Mikor kinyilatkoztatik egy Szúra, van köztük, ki mondja: „Melyiketeket gyarapította ez hitben?" Akik hisznek, hitüket gyarapította és ők örvendeznek, -

وَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ فَزَادَتْهُمْ رِجْسًا إِلَى رِجْسِهِمْ وَمَاتُواْ وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿١٢٥﴾

125. But those in whose hearts is a disease, - it will add doubt to their doubt, and they will die in a state of Unbelief.

125. Akiknek szíveiben betegség honol, becstelenségben gyarapítja őket, amihez hozzájön még saját becstelenségük, s hitetlenként halnak meg.

أَوَلاَ يَرَوْنَ أَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ فِي كُلِّ عَامٍ مَّرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لاَ يَتُوبُونَ وَلاَ هُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٢٦﴾

126. See they not that they are tried every year once or twice? Yet they turn not in repentance, and they take no heed.

126. Vagy nem látják tán, hogy minden évben egyszer, vagy kétszer megpróbáltatásnak vannak kitéve? Majd nem fordulnak bűnbánatért és nem szállnak magukba.

وَإِذَا مَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ نَّظَرَ بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ هَلْ يَرَاكُم مِّنْ أَحَدٍ ثُمَّ انصَرَفُواْ صَرَفَ اللّهُ قُلُوبَهُم بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لاَّ يَفْقَهُون ﴿١٢٧﴾

127. Whenever there cometh down a Sura, they look at each other, (saying), "Doth anyone see you?" Then they turn aside: Allah hath turned their hearts (from the light); for they are a people that understand not[576].

127. Mikor kinyilatkoztatik egy Szúra, egymásra néznek (mondván): „Lát titeket valaki?" Majd elfordulnak. Allah fordította el szíveiket, mert ők egy nép, kik nem érik fel[576].

لَقَدْ جَاءكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُم بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢٨﴾

128. Now hath come unto you an Messenger from amongst yourselves: it grieves him that ye should perish: ardently anxious is he over you: to the Believers is he most kind and merciful.

---

[576] Even the Unbelievers, in their heart and conscience, feel uncomfortable when they turn away from Faith and Truth, and therefore their turning aside is figured by furtive glances, such as we may suppose literally to have been cast by the Hypocrites in the assemblies of the Holy Prophet, then they slink away, feeling superior in their minds. And yet, if they only knew it, their contumacy deprives them of Allah's grace and light. They are turning Grace away, and when Allah withdraws it altogether, they perish utterly.

Még a hitetleneknek is van szívük és lelkiismeretük, ami szólítja őket, ha lefordulnak a Hit és Igazság útjáról. Ha ez bekövetkezik, zavarodottak lesznek, titkos pillantásokat vetnek. Ez történt a Hipokritákkal is a Próféta gyülekezeteiben. Amint onnan tovább osontak és az Igazság kontrollja megszűnt felettük, visszatért önbizalmuk. Minden kétségük, zavarodottságuk messzebb viszi őket Allah világosságától. Saját maguk előtt zárják el Allah gondoskodásának csapjait.

128. Eljött hozzátok a Próféta magatok közül. Gyásszal tölti el őt az, hogy pusztulnotok kell, s aggódik értetek. A hívők felé pedig irgalmas, kegyelmes.

فَإِن تَوَلَّوْاْ فَقُلْ حَسْبِيَ اللّهُ لا إِلَـهَ إِلاَّ هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

﴿١٢٩﴾

129. But if they turn away, Say: "(Allah) sufficeth me: there is no god but He: On Him is my trust, - He the Lord of the Throne (of Glory) Supreme!"

129. Ha elfordulnak, mondd: „Allahra számítok. Nincs más Isten, csak Ő. Rá hagyatkoztam, Ő a Hatalmas Trónus Ura!”.

APPENDIX TO SURAH AT-TAWBA (REPENTANCE)

Principles and Rules of Jihad: A juristic Approach

Al-Idah 30 (June, 2015)

• Dr. Rashid Ahmad
Associate Professor Shaykh Zayed Islamic Center, University of Peshawar

Abstract:

Jihad is a sacred term and a sacred endeavor as well, but unfortunately it has been misunderstood and misused in many cases; therefore, its elaboration and explanation are needed from various aspects. This article deals with the principles and rules of Jihad. At the beginning, the concept of jihad has been expounded, then motivations of war of the period of ignorance have been discussed. Those motivations have been brought in to focus which Islam has recognized. For instance, defending of religion and faith, safeguarding the territory of Muslims, eradication of persecution, eradication of Internal enemies, support for the oppressed Muslims etc. In this regard views of a well-known medieval Hanafi jurist Imam Hasan al- Shaybani with the commentary of contemporary scholars have been produced

Islam is a religion of peace, it is evident from its very root SLM, one meaning of which is to surrender, to submit while it's another meaning is, to reconcile with one another and to make peace[1]. In Islam there are several commands of Allah which are obligatory and jihad is one of them and it carries an important position as it has been made obligatory for the purpose of defense and protection of Islam and the Islamic state.

Islam has laid down great emphasis on sanctity of life and honor. There are many verses in the Qur'an and Traditions of the Prophet (PBUH) which prohibit unlawful killing.

The Qur'an narrates the story of the two sons of Adam, one of whom killed the other. The Qur'an criticized the murderer in the following words:

"On that account: We ordained for the Children of Israel that if any one slew a person - unless it be for murder or for spreading mischief in the land - it would be as if he slew the whole people: and if any one saved a life, it would be as if he saved the life of the whole people. Then although there came to them Our apostles with clear signs, yet, even after that, many of them continued to commit excesses in the land." [2]

On another place the Quran says:

"Say: "Come, I will rehearse what Allah hath (really) prohibited you from": Join not anything as equal to Him; be good to your parents; kill not your children on plea of want; - We provide sustenance for you and for them; - come not nigh to shameful deeds. Whether open or secret; take not life, which Allah hath made sacred, except by way of justice and law: thus, doth He commands you, that ye may learn wisdom." [3]

And:

"Those who invoke not, with Allah, any other god, nor slay such life as Allah has made sacred except for just cause, nor commit fornication; - and any that does this (not only) meets punishment.[4]"

The Prophet (PBUH) said during his last pilgrimage: "Indeed your blood and your property are inviolable, like the inviolability of this day of yours and this month of yours and this land of yours, until the day you meet your lord. Listen, have I conveyed the message? The companions replied, 'Yes.' He (PBUH), said" O Allah! Bear witness. Let the one present inform those who are absent, for

perhaps the one to whom it is conveyed will retain it better than he who hears it. Do not revert as disbelievers after me, striking each other's necks" [5]
He also said:
"The first issue that will be judged between people on the Day of Resurrection is that of blood"[6]
He also said:
"Among the deadly sins polytheism is the deadliest one, and killing a human being, and disobedience of parents, and telling lies."[7]
The word Jihad has been derived from (Juhd) which means to make utmost effort to achieve an objective[8].
While literally it means an ongoing struggle and a continuing endeavor. Etymologically, the scale of the term jihad includes terms like qital (fighting), nizal(duel), nisab (fixed standard), etc. There are two similar terms that are relevant to the concept of jihad and have the same root: one is mujahada, which means a mutual struggle, and the other is the derivative, ijtihad, which means concentrated struggle. If a struggle is academic, it is ijtihad, if it is spiritual, it is mujahada; and if it is physical, it is jihad" [9]
This is the religion of Islam who introduced the word jihad, otherwise, there was no concept of jihad during the period of ignorance (Jahilliyah) they were using the word harb (war) for armed struggle.[10]

The motives of war at that time were:
- Appetite for booty: Taking arms to take wealth, women and slave was a common practice. Collecting of money through loot and plunder was considered the honorable way of living.
- Pride: Another attraction in war for them was wining of fame to establish their prestige of valor, nobility, and courage.
- Revenge: Another motive was their passion for revenge as according to their belief the soul of a murdered person remains restless until his revenge is taken.

However, the Prophet (PBUH) negated all these motives. He said on one occasion: "He who went to fight in the way of Allah. But had the intention of benefiting himself with a rope to fasten his camel, will get the string but no reward in Hereafter".[11]

The following motivations have been recognized by Islam as valid:

- Defending one's faith: When Muslims are ill-treated and expelled from their homeland just for nothing except that they are Muslims then they are allowed to take arms for the sake of their religion. The Quran says: "Permission (to fight) has been granted to those who are being fought against for they have been wronged. Verily Allah has the power to help them. Those who were unjustly expelled from their homes for no other reason than their saying: "Allah is our Lord." [12]

- Defending and safeguarding the territory of Muslims: Islamic history shows that whenever Muslim territory was attacked, they defended it by all means. During the life time of the Prophet (PBUH), when Madinah was attacked, the Muslims defended it and fought with their enemies.

- Eradication of persecution: It is the unanimous opinion of the jurists that when war is waged against Muslims and they are subjected to oppression and atrocities they are justified to defend themselves. The holy Quran says:

"Permission (to fight) has been granted to those who are being fought against for they have been wronged. Verily Allah has the power to help them. Those who were unjustly expelled from their homes for no other reason than their saying: "Allah is our Lord." [13]

• Eradication of Internal enemies: Islam permits to wage war against the internal enemies of the state. The Holy Quran says: “If the hypocrites and those whose hearts are diseased and the scandal – mongers in Madinah do not desist We shall certainly rouse you to take action against them. Then they will be hardly able to live this city as your neighbor. They will be cursed from every side and will be seized wherever they are found and killed disgracefully”.[14]

Support for the oppressed Muslims: If anywhere Muslims are victimized for their faith and religion, then it will be the responsibility of Muslim State to emancipate them from such persecution. The Quran says: And why should ye not fight in the cause of Allah and of those who, being weak, are ill-treated (and oppressed)? - Men, women, and children, whose cry is: "Our Lord! Rescue us from this town, whose people are oppressors; and raise for us from thee one who will protect; and raise for us from thee one who will help!"[15]

Purposes of Jihad: Dr. Mahmood Ahmad Ghazi throws light on purposes of jihad: “It has been a unanimous view of the Muslim jurists that the primary objective of jihad is to remove hindrances in the way of disseminating the message of Islam and to weaken the forces that come in its way. Thus, the ultimate purpose of jihad is moral, spiritual and ideological and not political or military. Therefore, it has always been considered necessary to invite the opponent to accept Islam before starting any warlike operation. This invitation, on the one hand, reminds the Muslim warriors that their purpose is not to gain material benefits and, on the other, gives an opportunity to the opponent to end hostilities at once and to enter the fraternity of Islam” [16]

He also says: “The purpose of jihad is not to convert people to Islam, as is more than evident from the Qur’anic verse: ‘There is no compulsion in religion’[17]. Jihad is, rather, meant to bring about a holistic, harmonious and integrated transformation of human individuals and society. This total and all-round transformation of individuals and society is the ultimate objective, which cannot be achieved within a short period of time. It cannot be achieved in a day or two, or even in a decade or two. It is an ongoing and life-long mission of each and every Muslim. That is why whenever the Qur’an refers to jihad, it does not refer to armies, rulers or governments. It refers to individuals.” [18]

Moreover, the purpose of jihad is to protect places of worship whether Muslims and non-Muslims. Dr. Anis Ahmad elaborates this point in the following words: “Elsewhere the Qur’an talks specifically about followers of at least three different faiths whose places of worship have to be protected by the Muslims as an obligation and in order to uphold cultural and religious and human rights. “. For had it not been for Allah to check one set of people by means of another, there would surely have been pulled down monasteries (temples), Churches, Synagogues, and Mosques, in which the name of Allah is commemorated in abundant measure. Allah will certainly aid those who help His Cause, for verily Allah is full of strength, exalted in might”. [19.20]

He further says: “Jihad consequently in the Qur’an, stands for a movement of protection of human rights, freedom, and dignity of man. It does not call for a “holy war” against the “infidels”. The term “holy war”, which in Arabic would mean harb al-muqaddas, practically does not exist in the vocabulary of the Qur’an and Sunnah. Similarly, peace (amn, salam, sulh) in Islamic tradition is not an antonym of war. It stands for a culture of peace, tolerance, mutual understanding and an ongoing systematic culture and civilizational discourse and dialogue.” [21]

Difference between violence and Jihad: Dr. Anis Ahmad differentiates between violence and jihad in the following words: “Violence is generally defined as purposeful use of force in order to hurt, insult, intimidate or injure someone. This is why a remote-control device when used to hurt or kill anyone is regarded as an act of violence and terror. However, we always differentiate between physical injury with an intention to cause pain or harm and the same action with an intention to improve, repair and

make life better for a person, such as the use of surgical tools by a dentist in extracting tooth or the use of knife by a surgeon to save a patient's life. It is in this context that jihad, in the Qur'an, is projected as an instrument for realization of peace and justice in society, and at the same time a tool for checking and eliminating lawlessness, oppression and exploitation." [22]

Waging Jihad: Dr. Ghazi addresses this issue in the following words. "The second basic principle of the Islamic law of war is that no use of force is allowed without the permission of a legitimate political authority. If the legitimate Muslim governments does not exist, no hostility or warlike operation can be initiated against any adjoining or neighboring enemy. Imam Abu Yusuf, a well-known Hanafi jurist and one of the founders of the Hanafi School, laid down this principle expressing it in the dictum 'No expedition can be dispatched without the permission of the government.'" [23]

Other jurists also consider jihad as the function of the state: whenever it finds it expedient, the state will decide to undertake jihad. In a nutshell, the question of jihad cannot be decided by individuals.[24]

Responsibilities of Mujahedeen: In fact, Jihad is not the name of indiscriminate killing. Armed struggle is one of the last steps of Jihad. Islam has clearly enunciated to seek first of all, peaceful solution of conflict. However, in case of any aggression Islam allows to defend the faith by all means including taking of arms but with clear instructions about the use of force. Imam Hasan al- Shaybani quoted the following instructions of the Prophet (PBUH) in his famous book al-Siyar al-Saghir as follows: "Whenever the Messenger of Allah, peace be on him, sent an army or a group of troops he used to admonish its leaders to fear Allah in his personal behavior and to be pleasant to the Muslims who accompanied him" Then he would say: " fight in the name of Allah and in the way of Allah; fight only those who disbelieve in Allah. Do not misappropriate; do not commit treachery; do not mutilate (the dead); and do not kill a child. When you meet the polytheists, who are your enemy invite them to Islam. If they accept Islam, accept it from them and hold yourselves back from them. Then, invite them to move over from their territory to the territory of Muhajirin. If they do that, accept it from them and hold yourselves back from them. [25] In case they do not, tell them that they are like other non-resident Muslims: they shall be subject to the injunctions of Allah applicable to other Muslims; however, they shall have no share in fay[26] of the state or in the spoils of war. If they refuse to accept Islam, invite them to pay jizyah[27] If they do that, accept it from them, and hold yourselves back from them. When you lay siege to the people of a fort or a city and they ask you to allow them to surrender, subject to the commandment of Allah, do not (commit yourselves to) do that, because you might not know what is the commandment of Allah regarding them. Rather, bring them to the acceptance of your own decision, and then decide about them according to your own opinion. When you lay siege to the people of a fort or a city and they ask you to grant them the guarantee of Allah and guarantee of His Messenger, do not give the guarantee of Allah or the guarantee of His Messenger; rather grant them your own guarantee and the guarantee of your forefathers for it is less grave if you fail to fulfill your guarantee and your forefathers, guarantee." [28]

In this regard instructions of the first Caliph Hazrat Abu Bakr are of immense importance. He gave these instructions to Yazid bin Abi Sufyan when he was marching towards Syria. He asked him I give you ten instructions, keep them in mind and act upon them accordingly.

"1: You will meet some people who have devoted themselves to their places of worship, so let them for what they have devoted their selves to.

2: Do not kill children, women and the aged. However, if an old and aged person is involved in direct combat by means of his advice and guidance etc., then he will be considered as belligerent. (It is evident from the narration of the Prophet (PBUH) who ordered the killing of Duraid Ibn al- Ssama as he was a veteran of war and was advising his army in a battle against the Muslims. [29])

3: Do not cut fruit bearing trees nor set them ablaze.

4: Do not kill animal without need for food.

5: Do not ruin towns.

6: No breach of trust in booty.

7: Do not turn your back in war.

8: Fulfill commitments.

9: Do not mutilate dead bodies

10: Those who confess loyalty, their life and property are as sacred as those of Muslims. [30]

As far as medical personals are concerned, in this regard, jurists are of the opinion, that all Paramedics and similar other persons are not considered a part of the combatants, even if they are supporting combatants and providing support to the belligerent[31]. This privilege is extended not only to the medical corps but also to other supporting staff, including nurses, servants, and cooks, suppliers of civil provisions, very old soldiers and old persons who do not participate in the war[32].

Conclusion: The term Jihad includes all kinds of struggles for the Cause of Islam. It may be carried out by means of verbal instructions, communication, preaching and discourse etc. and may be carried out by using intellectual powers in the shape of writings and using print and electronic media. However, one of its form is armed struggle, keeping in view that it is the last option to be resorted. If such like situation takes place then Islam has clearly differentiated between the combatants and non-combatants. It has preserved the rights of both of them and clear injunctions have been given that the use of force should be restricted to the belligerents only.

Notes and References

1- Ahmad, Khurshid. (1997). Islam, its Meaning and Message (p. 39). Lahore, Punjab: A.H. Publisher
2- al-Qur'an: 5:32
3- al-Qur'an: 6:151
4- al-Qur'an: 25:68
5- al-Bukhari, Muhammad bn Ismai'l. (1987). al- Jami' al-Sahih, Kitab al-Ilm In (Vol. 1, p. 37). Beirut: Dar Ibn Kathir.
6- al-Bukhari, Muhammad bn Ismai'l. (1987). al- Jami' al-Sahih, Kitab al-Diyat In (Vol. 6:2517).
7- al-Bukhari, Muhammad bn Ismai'l. (1987). al-Jami 'a al-Sahih, Kitab, AlDiyat, Bab wa man ihyahah. (Vol. 6, p. 2519).
8- al-Afriqi, Jamal al-Din Muhammad bn Mukrim. (n.d.). Lisan al-Arab (Vol. 3, p. 133). Beirut: Dar al-Sadir.
9- Ghazi, Mahmood, Ahmad,2011, Islam International Law and The World Today, Islamabad, Institute of Policy Studies: 154-155
10- Azad Abul Kalam Maulana, A. (1994). Islam ka Nazriah e Jang (p. 78). Lahore, Punjab: Makki Dar al Kutub.
11- al-Nasa'i, Ahmad b. Shu'ayb (1988) al Sunan al- Kubra, Beirut: al-Maktab alIslami), : 2:658
12- al-Qur'an: 22:39-40
13- al-Qur'an: 22:39-40

14- al-Qur'an: 33: 60-61
15- al-Qur'an: 4:75 For further details: Maududi, Abu al- A'ala (2009). Al-Jihad fi al-Islam (21st ed., p. 77). Lahore, Punjab: Idarah Tarjuman al-Quran.
16- Al-Shaybani, Muhammad bn al-Hasan., & Ghazi, Mahmmod Ahmad (Translator). (1998). Al-Idah Kitab al-Siyar al-Saghir (p. 91). Islamabad: Islamic Research Institute, International Islamic University.
17- al-Quran 2:256
18- Ghazi, Mahmood Ahmad: 155-56
19- al-Quran 22:40
20- Ahmad, Anis. (2009). Global Peace and Justice: The Islamic Perspective. In Essays on Muslims and the Challenges of Globalization (p. 165). Islamabad: Institute of Policy Studies.
21- Ibid
22- Ibid
23- Ibn Abi Shayba, Abd al –Allah bn Muhammad, 1409 AH, Fi al Sariyyah Takhruju Beghair al –Imam, in Al –Msannaf (Vol. 6, p. 495) Al-Riyadh: Maktaba Al-Rushd.
24- Ghazi: 168
25- This condition was relaxed after the conquest of Makkah, as in the beginning the Prophet (PBUH) required of every believer to migrate to Madinah where the nascent Muslim community was in need of great manpower to protect itself from the onslaught of the surrounding hostile tribes. See for details, al Siyar alSaghir translated by Ghazi, Mahmood Ahmad: 87)
26- Fay: It means proceeds of the state from the enemy property other than war booty See for details, al Siyar al-Saghir translated by Ghazi, Mahmood Ahmad: 87)
27- Jizya: It is a protection tax paid by the non-Muslim citizens to the Islamic state in consideration of the protection provided to them by the state in lieu of conscription. See for details, al Siyar al-Saghir translated by Ghazi, Mahmood Ahmad: 87)
28- al-Shaybani, Muhammad bn al-Hasan., & Ghazi, Mahmmod Ahmad (Translator). (1998). Kitab al-Siyar al-Saghir (p. 43).
29- al-Shaybani, M. (1997). Wasaya al- Umara. In Kitab al-Siyar al-Kabeer (Vol. 1, pp. 32). Beirut: Dar al-Kutub al-Ilmiyah.
30- al-Shaybani, M. (1997). Wasaya al- Umara. In Kitab al-Siyar al-Kabeer (Vol. 1, pp. 32-33). - Ibn Khaldoon, Abd al-Rahman. Translation Urdu) (2004). Al-'Aibar wa Dewan al-Mubtada wa al-Khabar fi Tarikh al-Arab w al-'Ajam w al-Barbar(vol.2 p.443), Lahore, al-Faisal Nasheran - Maududi, A. (2010). Islami Qwanin e Jang wa Sulh . In Al-Jihad fi al-Islam (p. 235). Lahore. Punjab: Idarah Tarjuman al-Quran (Vol. 2, p. 443). Lahore, Punjab: Faisal Nasheran. Al-Idah 3
31- Ghazi, Mahmood Ahmad: 168
32- Hamidullah. (1973). Muslim Conduct of State (pp. 212-215). Lahore, Punjab: Sh.Muhammad Ashraf.-Ghazi Mahmood Ahmad: 168

FÜGGELÉK AZ AT-TAWBA (BŰNBÁNAT) SZÚRÁHOZ

A DZSIHÁD ELVEI ÉS SZABÁLYAI: JOGI MEGKÖZELITÉS

Al-Idah 30 (2015, június)

Dr. Rashid Ahman
Docens, Shaykh Zaed Iszlám Központ, Pehawar Egyetem

Kivonat

A Dzsihád egy szent fogalom és szent erőfeszítés, amit sokan félreértenek, rosszul alkalmaznak, ezért ennek bemutatása, értelmezése különböző aspektusokból is fontos. Ez a cikk a Dzsihád elveivel és szabályaival foglalkozik A Dzsihád kifejtésekor a „tudatlanság" (Dzsahiliya) korával folytatott háborúk motivációit kell ismernünk. Ugyanis ezek a motivációk kerültek a Dzsihád fókuszába, melyeket az Iszlám elismert és törvényesített. Például a hitvallás védelme, a Muszlimok területének, javainak megóvása, az üldöztetés és belső ellenség felszámolása, az elnyomott Muszlimok támogatása stb. A Középkor egyik kiemelkedő Hanafita gondolkodójának, Imám Hasan a-Shaybaninak szemléletét és kortárs hittudósok véleményeit, kommentárjait ezzel kapcsolatban fontosnak tartjuk hivatkozási alapul tekinteni.

Az Iszlám a béke vallása, ami magából a szóból is adódik. Szógyöke SLM, ami alávetést, behódolást jelent. Másik jelentése: megbékélés és béketeremtés[1]. Az Iszlámban vannak ún. kötelező parancsolatok, melyeket Allah rendelt el. Ezek közül a Dzsihád az egyik. Fontosságát az adja, hogy célja az Iszlám hit és Állam védelme.
Az Iszlám hangsúlyozza az élet és méltóság sérthetetlenségét. A Koránban és a Próféta (Béke reá) Tradícióiban (Hadisz) sok vers foglalkozik az emberélet törvénytelen kioltásának tilalmával.
A Korán elbeszéli Ádám két fiának, Ábelnek és Káinnak történetét. A gyilkost a következő szavakkal bírálja a Korán:
„*Ezért megírtuk Izrael fiainak azt, ha valaki embert öl, gyilkosul, vagy megrontásból, az olyan, mintha (a világon) minden embert megölne. De, aki életet ment olyan, mintha (a világon) minden ember életét megmentené. Eljöttek hozzájuk Prófétáink a bizonyságokkal, majd sokan közülük ezek után tékozlókká lettek a földön*[2]"
Egy másik helyen a Korán így szól:
„*Mondd: „Gyertek! Én felolvasom nektek azt, amit Uratok megtiltott nektek: hogy ne állítsatok Hozzá semmit (hamis istenséget), legyetek jók a szülőkhöz és ne öljétek meg gyermekeiteket Moloch (istenségnek) szentelve. Mi gondoskodást nyújtunk nektek és nekik. Ne közelítsetek a ledérséghez sem felszínén, sem annak valójában. Ne öljetek életet, amit Allah megtiltott, csak az Igazzal. Ez az, amit Ő elrendelt nektek, hátha tán feléritek*[3]"
Továbbá:
„*Akik nem fohászkodnak Allahhal együtt más Istenhez, nem oltanak ki életet, mit Allah megtiltott, csak az igazzal, s nem paráználkodnak. Aki ezt teszi büntetésére talál.*[4]"

A Próféta (béke reá) így szólt utolsó zarándoklatán: „Valóban, véretek, tulajdonotok sérthetetlen, akár e napotok, e hónapotok, e földetek sérthetetlensége, míg Uratokkal nem találkoztok. Hallgassatok! Átadtam-e az Üzenetet? A követők válaszoltak: Igen! Majd ő (béke reá) mondta: Vallom, aki itt jelen van, adja át a hiányzóknak, mert kihez elért, lehet, hogy jobban megtartja, mit az, aki hallja. Ne térjetek vissza a hitetlenségre az én időm után, hogy egymás nyakaira lecsapjatok."[5]

A Próféta (béke reá) így szólt:
„Az első, amit a Feltámadás Napján ítélni fognak ez emberek között, az a vér."
Továbbá:
„A bálványimádás sok halálos bűne közül a leghalálosabb az emberölés, szülőkkel szembeni engedetlenség és hazugság."[7]
A Dzsihád szó a Dzsuhd-ból ered, ami erőfeszítést jelent egy cél elérése érdekében.[8]
Míg a Dzsihád jelentése erőkifejtéssel, energiák, források bevitelével járó akciót jelent, addig etimológiailag átfog fogalmakat, mint qital (harc), nidal (kihívásra választ adó), niszab (szabályok, szabványok kiszabása, definiálása) stb. Két további ide vonatkozó fogalmat is be kell e körbe kapcsolni, melyek ezzel a szógyökkel rendelkeznek. Az egyik a Mudzsahada, ami kölcsönös küzdelmet, a másik pedig képzett alak: Idzstihad, ami koncentrált erőfeszítést jelent. Amennyiben egy küzdelem elméleti jellegű, akkor Idzstihad, ha spirituális, akkor Mudzsahada, ha pedig fizikai, akkor Dzsihád.[9]
Az Iszlám hozta be a Dzsihád szabályozott szemléletét. Az ezt megelőző „tudatlanság" Dzsahiliya korban, csak a Harb, azaz háború szót használták, ami egyszerűen fegyveres harcot jelentett.[10]

A háború céljai abban az időben a következők voltak:

- Zsákmányszerzés: fegyveres harc értékek, vagyon, asszonyok, rabszolgák rekvirálására. A vagyon tulajdonosa, melyet rablással, fosztogatással szerzett, köztiszteletnek örvendett.
- Büszkeség: Presztízs és név megalapozásának egyik eszköze, amivel társadalmi rangot, értéket nyertek
- Bosszú: Hitük szerint egy meggyilkolt személy lelke addig nem lel nyugalmat, míg nem állnak bosszút rajta.

A Próféta (béke reá) ellenezte ezeket a motivációkat. Egyszer így szólt: „Aki Allah útján indult harcba, de olyan szándékkal, hogy akár egy teve kikötőszárát megszerezze, az megkapja a szárat, de nem részesül viszonzásban a Túlvilágon."[11]

A következő motivációkat ismeri el az Iszlám:

- Hit védelme: Ha a Muszlimokat csak hitük és nem más ok miatt üldözik, kizárják a társadalmi életből, erőszak áldozatai, akkor ez felhatalmazást jelenhet arra, hogy fegyvert ragadjanak a hit védelmére. A Korán így szól: „*Engedélyt nyernek azok, kik küzdenek, mert elnyomták őket. Mert, bizony Allah az ő pártfogásukra képes. Azok (ők), akiket otthonaikból igaztalanul űztek el, csak azért, mert mondják: „Urunk Allah." Ha Allah nem tartaná vissza az embereket, egyiket a másikkal, lerombolnák a kolostorokat, templomokat, kápolnákat, mecseteket, miben Allah nevét említik. Mert bizony, megsegíti Allah azt, aki Őt segíti.*"[12]
- A Muszlimok területének védelme: Az Iszlám történelmében számos alkalommal találunk arra példát, hogy külső támadás esetén a Muszlimok minden eszközzel megvédik területeiket. Ez történt a Próféta (béke reá) életében, Medinában néhányszor.
- Üldöztetés felszámolása: A jogi iskolák egyöntetű véleménye, ha a Muszlimokat támadás éri, vagy elnyomó erőknek vannak kitéve, akkor jogukban áll megvédeni magukat. A Koránban ez törvényességet kap. [13]
- Leszámolás belső ellenséggel: „*Ha nem vetnek véget (az ármánynak) a képmutatók, akiknek szívében betegség honol, s a rémhírterjesztők a városban, hát ellenük szólítunk téged. Majd nem lesznek ők szomszédjaid, csak kevesen. Átkozottak! Bárhol is bújnak meg, öljétek le őket, nem kímélve őket*."[14]

Elnyomott Muszlimok támogatása: Ha bárhol a Muszlimok hitük, vallásuk miatt áldozatul esnek, az Iszlám Állam felelőssége, hogy őket felszabadítsa és jogaikat visszaállítsa. A Korán így szól:

„Mi van veletek, hogy nem harcoltok Allah útján, s a gyengékért (elnyomottakért) a nők, férfiak és gyerekek közül, akik mondják: „Urunk! Vezess ki minket ebből a településből, melynek lakói elnyomók. Tégy meg nekünk Színedből oltalmazót és tégy meg nekünk Színedből pártfogót"[15]

A Dzsihád célja: Dr. Mahmoud Ahmad Ghazi a célokat illetően a következőre világít rá: „Egyhangú jogi vélemény az, hogy a Dzsihád elsődleges tárgya az Iszlám Üzenetének útjában álló akadályok elhárítása és az ezt létrehozó erők meggyengítése. Ezért a Dzsihád végső célja morális, spirituális és ideológiai, nem politikai, vagy katonai. A háborút az Iszlámra való felhívással kellett kezdeni. Ez a felhívás a Muszlim harcost arra kellet, hogy emlékeztesse, hogy nem zsákmányért, anyagi előnyökért száll harcba, másrészről pedig lehetőséget ad az ellenfélnek az ellenségeskedés beszüntetésére és az Iszlám testvériségbe való betérésbe."[16]
Hozzáteszi: „A Dzsihád célja az sem lehet, hogy embereket az Iszlám felvételére kényszerítsen. *Nem lehet kényszert alkalmazni a vallásban.*"[17] A Dzsihád az egyén harmonikus átalakulását szolgálja egy integrált társadalommá. Ez az átalakulás és maga az Iszlám társadalom létrejötte az igazi cél, amit nem lehet rövid idő alatt elérni. Nem egy-két nap, vagy pár évtized kérdése. Ez egy élethosszig tartó küldetés minden egyes Muszlim számára. Amikor a Korán Dzsihádra utal, sohasem ért ezzel kapcsolatban hadsereget, kormányokat, uralkodókat. Mindig egyénekre utal."[18]

A Dzsihád célja imahelyek védelme, függetlenül attól, hogy Muszlim, vagy nem Muszlim imahelyek. Dr. Anis Ahmad a következőkkel magyarázza ezt az állítást: „A Korán bármely részén legalább három különböző hit követőiről van szó, akiknek imahelyeit a Muszlimoknak meg kell védeniük a kulturális, vallási és emberi jogok fenntartása érdekében."
„Ha Allah nem tartaná vissza az embereket, egyiket a másikkal, lerombolnák a kolostorokat, templomokat, kápolnákat, mecseteket, miben Allah nevét említik. Mert bizony, megsegíti Allah azt, aki Őt segíti."[19,20]

Dr. Anis Ahmad így folytatja: „A Koránban található utalások, az emberi jogok, szabadság és méltóság védelmében nyilatkoznak meg. Nem „szent háború a hitetlenekkel szemben"! Ha a „szent háborút" arabra fordítanánk: Harb al-muqaddasz kifejezést kapnánk, ami a Korán és Hadiszok szószedeteiben nem lelhető fel. Azt is tudnunk kell, hogy béke (amn, szalam, szulh) az Iszlám hagyományban nem ellentétes a háborúval. Ez a béke, tolerancia, kölcsönös megértés kultúrája, ami egy folytonos, szisztematikus, civilizációk közti párbeszéddel válik tökéletesebbé."[21]

Különbség Dzsihád és erőszak között: Dr. Anis Ahmad szavait idézve: „Az erőszak az erő céltudatos alkalmazását jelenti azért, hogy kárt, inzultust, sérülést, megfélemlítést érjenek el. Ha egy távirányítót mások sérülése, megölése érdekében használnak, akkor ez erőszaknak, terrornak minősül. Különbséget kell azonban tenni, hogy a fizikai sérelmet vajon fájdalom okozásának szándékával hozzák-e létre, vagy ugyanazzal a tettel egy személy életminőségének, egészségének javítását célozzák-e? Példa erre a fogorvos felszerelése, amivel fogat húz, vagy a sebész szikéje, amivel életet ment. Ebben a kontextusban Dzsihádot visz véghez. A Korán értelmezésében tehát a Dzsihád egy eszköz a társadalom jogállamiságának, békéjének fenntartására, ugyanakkor egy eszköz arra is, hogy felszámolják a jogtalanságot, elnyomást és kizsákmányolást."[22]

Dzsihád kihirdetése: Dr. Ghazi szerint: „A háborúra vonatkozó második alapelv értelmében erő nem alkalmazható arra felhatalmazott, legitim, politikai hatóság engedélye nélkül. Amennyiben nincs legitim Muszlim kormány, nem kezdeményezhető erőszakos, vagy háborús művelet a szomszédos ellenséggel szemben. Imám Abu Yusuf, egy ismert hanafita jogi iskolaalapító ezzel kapcsolatban a következő diktátumot fektette le:' Nem indítható hadjárat, kormány hozzájárulása nélkül'"[23]

Más jogtudósok is az állam működésébe tartozónak rendelik a Dzsiháddal kapcsolatos intézkedéseket. Dióhájban, a Dzsihád tehát, nem határozható el egyének szintjén.[24]

A Mudzsahidinek felelőssége: A Dzsihád nem válogatás nélküli öldöklés. A fegyveres harc, a Dzsihád utolsó fokozata. Az Iszlám tisztán kifejti, ha konfliktus merül fel, mindenekelőtt békés megoldásra kell törekedni. Amennyiben az agresszort másképpen nem lehet megállítani, az Iszlám lehetővé teszi minden eszköz alkalmazását, beleértve a fegyvereket is, a veszély megfékezésére. Imám Hasan al-Shaybani a Próféta (béke reá) következő rendelkezését idézi híres könyvében az Al-Siyar al-Saghir-ban: „Mindannyiszor, amikor a Próféta (béke reá) hadat indított útnak, intette annak vezéreit, hogy féljék Allahot viselkedésükkel és legyenek lágyszívűek az őket kísérő Muszlimokhoz. Így szólt: „Küzdjetek Allah nevében és Allah útján. Csak azokkal küzdjetek, akik nem hisznek Allahban. Ne legyetek hűtlenek, ne kövessetek el árulást, ne csonkítsátok (a halottat), ne öljetek gyermeket. Ha bálványimádókkal találkoztok, akik ellenségeitek, hívjátok őket az Iszlámra. Ha elfogadják, ti is fogadjátok el őket és vonuljatok vissza tőlük. Majd szólítsátok őket, hogy költözzenek át területeikről a Muhadzsirinek (akik Mekkából Medinába menekültek) területére. Ha elfogadják, fogadjátok be őket és fogjátok vissza magatokat tőlük.[25.]
Ha ezt nem teszik, akkor olyanok, mint más, nem rezidens Muszlimok. Rájuk is vonatkozni fog minden parancs, ami a többi Muszlimra, azonban nincs részük a zsákmányból.[26] Ha elutasítják az Iszlámot, szólítsátok fel őket Dzsiziya fizetésére.[27] Ha megteszik, fogadjátok el és vonuljatok vissza tőlük. Ha ostrom alá vesztek erődöt, vagy várost és meg akarják adni magukat, Allah parancsolásait tartsátok szemetek előtt. Ne tegyetek addig semmit, míg nem ismeritek meg Allah parancsolásait velük kapcsolatban. Majd hozzátok elő őket, hogy elfogadják döntéseteket és határozzatok felőlük saját véleményetek szerint. Ha ostrom alá vesztek egy erődöt, vagy egy várost, majd Allah és az Ő Prófétájának biztosítékát akarják, ne adjátok Allah és az ő Prófétájának biztosítékát. Adjátok saját biztosítékaitokat és atyáitok biztosítékait, mert ha azokat nem tudjátok teljesíteni, az kisebb szégyen.”[28]

Abu Bakr, az első kalifa, a Dzsiháddal kapcsolatban rendelkezést adott ki Yazid bin Abi Sufiyannak, aki Szíria felé vonult. Arra kérte, hogy a következő tíz szempontot jegyezze meg, és tegyen ezek szerint:

1. Olyan emberekkel fogsz találkozni, akik saját imahelyeik felé elkötelezettek. Hagyd meg őket abban, amiben elkötelezettek.
2. Ne öljetek gyermekeket, nőket és öregeket. Ha viszont egy öregember összecsapásban vesz részt saját elhatározásból, akkor őt ellenségnek kell tekinteni. (A szövegkörnyezetből evidens, hogy a Duraid Ibn al-Ssama-tól lehetett szó, aki veterán harcosként seregét a Muszlimok elleni küzdelemre vezette.) [29]
3. Ne vágjatok ki gyümölcsfát és ne rakjatok azzal tüzet.
4. Ne vágjatok le állatot fölöslegesen, csak ha evéshez kell.
5. Ne romboljatok le várost
6. Ne szegjétek meg hiteteket zsákmány miatt.
7. Ne fordítsatok hátat a harcban.
8. Hajtsátok végre a parancsokat.
9. Ne csonkítsatok halottat.
10. Akik hűséget fogadnak, azok élete és vagyona sérthetetlen, mint a Muszlimoké.[30.]

Az egészségügyi személyzet, orvosok ápolók, felcserek stb., a jogtudósok egységes véleménye alapján nem tekinthetők ellenségnek, még akkor sem, ha az ellenség ellátásában, támogatásában vesznek részt. [31] Ez a mentelem nem csak az egészségügyi, hanem a kiszolgáló személyzetre, hadtápra, civil alkalmazottakra is kiterjed.[32]

Következtetés: A Dzsihád minden olyan küzdelmet magában foglal, ami az Iszlám Ügyét biztosítja. Formailag lehet szóbeli, pl. intézkedés, kommunikáció, szónoklat, tárgyalás stb., de intellektuális készségek, írás, média-kommunikáció is ennek fogható fel. Az utolsó opció a fegyverhasználat, ha

minden más lehetőség már kimerült. Háborús szituációban az Iszlám pontosan definiálja, ki tekinthető hadviselő félnek és ki nem. Mindkettőnek jogai vannak. Csak aktívan hadat viselőkkel szemben lehet erőt alkalmazni.

Jegyzetek és hivatkozások:

1. Ahmad, Khurshid. (1997). Islam, its Meaning and Message (p. 39). Lahore, Punjab: A.H. Publisher
2. al-Qur'an: 5:32
3. al-Qur'an: 6:151
4. al-Qur'an: 25:68
5. al-Bukhari, Muhammad bn Ismai'l. (1987). al- Jami' al-Sahih, Kitab al-Ilm In (Vol. 1, p. 37). Beirut: Dar Ibn Kathir.
6. al-Bukhari, Muhammad bn Ismai'l. (1987). al- Jami' al-Sahih, Kitab al-Diyat In (Vol. 6:2517).
7. al-Bukhari, Muhammad bn Ismai'l. (1987). al-Jami 'a al-Sahih, Kitab, AlDiyat, Bab wa man ihyahah. (Vol. 6, p. 2519).
8. al-Afriqi, Jamal al-Din Muhammad bn Mukrim. (n.d.). Lisan al-Arab (Vol. 3, p. 133). Beirut: Dar al-Sadir.
9. Ghazi, Mahmood, Ahmad,2011, Islam International Law and The World Today, Islamabad, Institute of Policy Studies: 154-155
10. Azad Abul Kalam Maulana, A. (1994). Islam ka Nazriah e Jang (p. 78). Lahore, Punjab: Makki Dar al Kutub.
11. al-Nasa'i, Ahmad b. Shu'ayb (1988) al Sunan al- Kubra, Beirut: al-Maktab alIslami), : 2:658
12. al-Qur'an: 22:39-40
13. al-Qur'an: 22:39-40
14. al-Qur'an: 33: 60-61
15. al-Qur'an: 4:75 For further details: Maududi, Abu al- A'ala (2009). Al-Jihad fi al-Islam (21st ed., p. 77). Lahore, Punjab: Idarah Tarjuman al-Quran.
16. Al-Shaybani, Muhammad bn al-Hasan., & Ghazi, Mahmmod Ahmad (Translator). (1998). Al-Idah Kitab al-Siyar al-Saghir (p. 91). Islamabad: Islamic Research Institute, International Islamic University.
17. al-Quran 2:256
18. Ghazi, Mahmood Ahmad: 155-56
19. al-Quran 22:40
20. Ahmad, Anis. (2009). Global Peace and Justice: The Islamic Perspective. In Essays on Muslims and the Challenges of Globalization (p. 165). Islamabad: Institute of Policy Studies.
21. Ibid
22. Ibid
23. Ibn Abi Shayba, Abd al –Allah bn Muhammad, 1409 AH, Fi al Sariyyah Takhruju Beghair al –Imam, in Al –Msannaf (Vol. 6, p. 495) Al-Riyadh: Maktaba Al-Rushd.
24. Ghazi: 168
25. Ezt a feltételt Mekka visszafoglalása után szabták. A kezdetben a Próféta (béke reá) azt írta elő, hogy a Muszlimok migráljanak Medinába, mert az alakuló Iszlám társadalomnak nagy szüksége volt dolgos kezekre és katonákra. Részletesebben itt:, al Siyar alSaghir translated by Ghazi, Mahmood Ahmad : 87)

26. Fay: Részesedés az ellenség javaiból, de nem hadizsákmány. See for details, al Siyar al-Saghir translated by Ghazi, Mahmood Ahmad: 87)
27. Dzsiziya: Fejadó vagy védelmi adó, amit nem- Muszlimok fizetnek akkor, ha Muszlimok által ellenőrzött területen élnek, élvezik javaikat és védelmüket. See for details, al Siyar al-Saghir translated by Ghazi, Mahmood Ahmad: 87)
28. al-Shaybani, Muhammad bn al-Hasan., & Ghazi, Mahmmod Ahmad (Translator). (1998). Kitab al-Siyar al-Saghir (p. 43).
29. al-Shaybani, M. (1997). Wasaya al- Umara. In Kitab al-Siyar al-Kabeer (Vol. 1, pp. 32). Beirut: Dar al-Kutub al-Ilmiyah.
30. al-Shaybani, M. (1997). Wasaya al- Umara. In Kitab al-Siyar al-Kabeer (Vol. 1, pp. 32-33). - Ibn Khaldoon, Abd al-Rahman. Translation Urdu) (2004). Al-'Aibar wa Dewan al-Mubtada wa al-Khabar fi Tarikh al-Arab w al-'Ajam w al-Barbar(vol.2 p.443), Lahore, al-Faisal Nasheran - Maududi, A. (2010). Islami Qwanin e Jang wa Sulh . In Al-Jihad fi al-Islam (p. 235). Lahore. Punjab: Idarah Tarjuman al-Quran (Vol. 2, p. 443). Lahore, Punjab: Faisal Nasheran. Al-Idah 3
31. Ghazi, Mahmood Ahmad: 168
32. - Hamidullah. (1973). Muslim Conduct of State (pp. 212-215). Lahore, Punjab: Sh.Muhammad Ashraf.-Ghazi Mahmood Ahmad: 168

10. YUNUS (JONAH-JÓNÁS)

Introduction to Surah Yunus (Jonah)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah takes its name from V. 98, in which there is a reference to Prophet Yunus (Jonah). The name, as usual, is symbolical and does not indicate that the Surah deals with the story of Prophet Jonah.

Period of Revelation

We learn from traditions, and this is supported by the contents of the Surah itself, that the whole of this Surah was revealed at Makkah. But there are some people who are of the opinion, that some of its verses were revealed at Al-Madinah. This is, however, a superficial view. The continuity of the theme clearly shows that this does not comprise isolated verses or discourses that were revealed at different times and on different occasions. On the contrary, it is, from the beginning to the end, a closely connected discourse which must have been revealed at one sitting. Besides this, the nature of its theme is itself a clear proof that the Surah belongs to the Makkan period.

Time of Revelation

We have no tradition in regard to the time of it's revelation, but its subject matter gives clear indication that it must have been revealed during the last stage of the Holy Prophet's residence at Makkah. For the mode of the discourse suggests that at the time of its revelation, the antagonism of the opponents of the Message had become so intense that they could not tolerate even the presence of the Holy Prophet and his followers among themselves, and that things had come to such a pass as to leave no hope that they would ever understand and accept the Message of the Prophet. This indicates that the last stage of the Prophet's life among the people had come, and the final warning like the one in this Surah had to be given.

Another thing that determines more specifically the order of the Surahs of the last stage at Makkah is the mention (or absence) of some open or covert hint about *Hijrat* (Emigration) from Makkah. As this Surah does not contain any hint whatsoever about this, it is a proof that it preceded those surahs which contain it.

Now that we have specified the time of its revelation, there is no need of repeating its historical background because that has already been stated in Surahs VI and VII.

Subject

This discourse deals with the invitation to the Message, admonition and warning. In the very introductory verses, the invitation has been extended like this:-
"The people consider it a strange thing that this Message is being conveyed by a human being and charge him with sorcery, whereas there is nothing strange in it nor has it any connection with sorcery or sooth saying. It simply informs you of two realities. First, Allah, Who has created the universe and manages it, is, in fact, your Master and Lord, and He alone is entitled to your worship. The second reality is that after the life in this world, there will be another life in the Next World, where you shall have to render full account of the life of this world and be rewarded or punished according to whether you adopted the righteous attitude as required by Him after acknowledging Him as your Masters or acted against His will. Both of these realities, which the Messenger is presenting before you, are "realities" in themselves whether you acknowledge them as such or not. He is inviting you to accept these and regulate your lives in accordance with them; if you accept these, you will have a very blessed end; otherwise join shall meet with evil consequences."

Bevezetés a Yunus (Jónás) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szúra az elnevezését a 98-ik versből kapta, melyben utalás található Jónás Prófétára (béke reá). Az elnevezés szimbolikus és nincs összefüggésben Jónás Próféta történetével.

Kinyilatkoztatás helye

A Hadíszokból tudjuk és ezt a Szúra tartalma alátámasztja, hogy az egész Szúra Mekkában nyilatkoztatott ki. Ugyan vannak páran, akik néhány verssel kapcsolatban Medinai eredetet vallanak, de ez a vélemény nem nyugszik szilárd alapokon. A versek folyamatosságot mutatnak, nem tapasztalható, hogy ezek egységét más időből származó versek megtörnék. Ellenkezőleg, elejétől végéig egymáshoz kapcsolódó gondolatokkal találkozunk, ami azt mutatja, hogy egy alkalommal nyilatkoztatott ki. A Szúra által tárgyalt témák is Mekkai eredetre utalnak.

Kinyilatkoztatás ideje

A kinyilatkoztatás idejére vonatkozólag nem rendelkezünk Hadísszal, de a témakörök azt mutatják, hogy a Próféta Mekkai tartózkodásának utolsó időszakából ered. Az előadás módja mutatja az egyre erősödő ellenséges érzést az Üzenet ellenzői részéről, akik nem tűrik meg maguk mögött a Prófétát és

követőit. Kitűnik, hogy remény sincs arra, hogy a küldetés Mekkában befogadásra talál. Ez mutatja, hogy az utolsó Mekkai fázisba érkeztünk a Medinai menekülés előtt. Pár verssor utolsó figyelmeztetésként hangzik.
Mivel nincs utalás a Hidzsrára Mekkából Medinába, ez is jelzi, hogy azoknál az Szúráknál korábbi, ahol ilyen utalásokat viszont találunk. Történelmi előzmények vonatkozásában a 6. és 7. Szúrák előszava tartalmaz leírást.

Tárgy

Felhívás az Üzenet követésére, intés és figyelmeztetés. A versekben a felhívás így hangzik: „Az emberek furcsának tartják, hogy egy olyan ember számára nyilatkoztatott ki az Üzenet, mint ők maguk, ezért mágiával vádolták a Prófétát. Nyilván az Üzenetnek nincs köze se mágiához, se szemfényvesztéshez. Két valóság elemhez viszont van köze. Az egyik Allah, Aki a Világmindenséget megteremtette, Ki Egyedül jogosul arra, hogy imádják, a másik pedig az Evilági életet követő Túlvilág, ahol el kell számolni Evilági tetteinkkel. A viszonzás lehet jutalom, vagy büntetés. Mindez annak függvénye, hogy a szabad akaratból elkövetett tettek illeszkedtek-e Allah törvényeibe, vagy megszegik azt. Mind Allah, a Teremtő, mind a Túlvilági elszámolás realitás. Ehhez nincs köze annak, hogy az ember elfogadja-e ezt a realitást, vagy nem. Tőle függetlenül ez a rend működik.”

10. Yunus	10. Június
JONAH	**JÓNÁS**
Total Verses: 109	Összes vers: 109
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

الر تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ ﴿١﴾

1. A.L.R. These are the ayats of the Book of Wisdom.
1. *Alif. Lám. Ra. Ezek a Bölcs Könyv Áyái.*

أَكَانَ لِلنَّاسِ عَجَبًا أَنْ أَوْحَيْنَا إِلَى رَجُلٍ مِّنْهُمْ أَنْ أَنذِرِ النَّاسَ وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُواْ أَنَّ لَهُمْ قَدَمَ صِدْقٍ عِندَ رَبِّهِمْ قَالَ الْكَافِرُونَ إِنَّ هَذَا لَسَاحِرٌ مُّبِينٌ ﴿٢﴾

2. Is it a matter of wonderment to men that We have sent Our inspiration to a man from among themselves?- that he should warn mankind (of their danger), and give the good news to the Believers that they have before their Lord the lofty rank of truth. (But) say the Unbelievers: "This is indeed an evident sorcerer[577]!"

2. Csodálkoznak-e az emberek azon, hogy sugallottunk közülük egy férfira? (Hogy) figyelmeztesse az embereket és vigye el az örömhírt azoknak, kik hisznek, mert a magasztos Igaz az Uruknál van! Mondják a hitetlenek, hogy ez bizony, egy valóságos mágus[577].

إِنَّ رَبَّكُمُ اللّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ يُدَبِّرُ الأَمْرَ مَا مِن شَفِيعٍ إِلاَّ مِن بَعْدِ إِذْنِهِ ذَلِكُمُ اللّهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ أَفَلاَ تَذَكَّرُونَ ﴿٣﴾

3. Verily your Lord is Allah, who created the heavens and the earth in six days, and is firmly established on the throne (of authority), regulating and governing all things. No intercessor (can plead with Him) except after His leave (hath been obtained). This is Allah your Lord; Him therefore serve ye: will ye not receive admonition[578]?

---

[577] Is it not still more wonderful that the inspired man should be one of ourselves? The Arabs had known Muhammad in other relations and conditions, and when the mighty Message came through his mouth-the message of Wisdom and Power, such as no man could speak as from himself, least of all a man not instructed in human learning—they could only in their wonder attribute it to magic and sorcery. They failed to understand that magic and sorcery were projections of their own mind, while here was solid, enduring Truth from Allah!

Nem csodálatos, hogy aki a sugallatot kapta az közülünk van? Az Arabok egy más Mohammedet ismertek meg. Amikor a Próféta megkapta az inspirációt, erővel, bölcsességgel lépett színre. Más volt, mint az a személy, akit eddig ismertek. Ezt ők mágiának, szemfényvesztésnek élték meg. Képtelenek voltak belátni, hogy amit mágiának látnak, az nem más, mint saját agyuk szüleménye. Itt Allah Igazsága nyilvánult meg.

[578] Istawa, with the preposition il a after it, means He turned to or He directed Himself by His will; hence, in 2:29, have translated, "His design comprehended the heavens," to emphasize the fact that the heavens were not eternal or co-eternal with Him, but were a part of His design, and in a sense, as they appear to man subjectively, a complement to the creation of man's Earth. With the preposition 'ala after it, as here and in 7:54, 23:28, and 25:59, the meaning seems to be "to mount or ascend," and to be firmly established, to sit firm and unshaken, beyond question". The Throne of authority represents many ideas: e.g., (1) that Allah is high above all His Creation; (2) that He regulates and governs it, as a king does, whose authority is unquestionably recognized; (3) that He is not, therefore, like the gods of Greece and paganism, who were imagined to be in a world apart, careless of mankind, or jealous of mankind, but on the contrary, He (4) disposes of their affairs and all affairs continuously and with justice; (5) that the authority of His prophets, ministers, and messengers is derived from Him, and such intercession as they can make is by His will and permission.

A teremtéssel kapcsolatban (2:29) láthatjuk, hogy az Egek és a Föld nem Tőle független létező jelenségek, hanem alkotásának részei. Az „ala" kifejezés ra-, re- utalással a világra hatást érzékelteti. Tehát a trónuson való megtelepedés, nem pihenést, hanem a Világok felettiséget, a további elrendeléseket mutatja. A Trónus, egyben hatalmat mutat, ami kifejezi: 1. Allah minden teremtmény fölött áll. 2. Ural, elrendel, irányít. 3. Nem olyan, mint a görög mitológia istenségei, akik egy másik feltételezett világban, az emberektől függetlenül éltek, egyesesetekben irigységet, ellenérzéseket érvényesítettek az emberekkel szemben. 4. Mindig Igazsággal lép fel. 5. Prófétái, küldöttei, Apostolai hatalma mind Tőle származik, nem saját maguktól. Amit ők cselekszenek, mondanak, azt az Ő engedelmével és hatalmából képesek megtenni.

3. Uratok Allah, Aki az Egeket és a Földet hat nap alatt megteremtette, majd megtelepedett a Trónuson, hogy vezérelje az elrendelést. Nincs közbenjáró, csak az Ő engedelme után. Ez Allah, Uratok, hát szolgáljátok! Nem szálltok-e magatokba[578]?

إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا وَعْدَ اللهِ حَقًّا إِنَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُواْ وَعَمِلُواْ الصَّالِحَاتِ بِالْقِسْطِ وَالَّذِينَ كَفَرُواْ لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُواْ يَكْفُرُونَ ﴿٤﴾

4. To Him will be your return- of all of you. The promise of Allah is true and sure. It is He Who beginneth the process of creation, and repeateth it, that He may reward with justice those who believe and work righteousness; but those who reject Him will have draughts of boiling fluids, and a penalty grievous, because they did reject Him.

4. Hozzá vezet visszautatok mind. Allah Ígérete Igaz. Ő elindítja a teremtést, majd megismétli azt, hogy jutalmazza azokat, kik hisznek, s a jókat igazsággal teszik. Akik tagadnak, övék a fortyogó ital és a fájdalmas büntetés, miáltal tagadtak.

هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسَ ضِيَاء وَالْقَمَرَ نُورًا وَقَدَّرَهُ مَنَازِلَ لِتَعْلَمُواْ عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابَ مَا خَلَقَ اللهُ ذَلِكَ إِلاَّ بِالْحَقِّ يُفَصِّلُ الآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٥﴾

5. It is He Who made the sun to be a shining glory and the moon to be a light (of beauty), and measured out stages for her; that ye might know the number of years and the count (of time). Nowise did Allah create this but in truth and righteousness. (Thus) doth He explain His Signs in detail, for those who understand[579].

6. Ő az, Ki megtette a Napot tündökölővé, a Holdat világossággá és beosztotta annak mértékét, hogy megtudjátok az évek számát és számvetést (készítsetek). Nem teremtette Allah ezt másként, csak az Igazzal. (Ekképpen) részletezi az Áyákat azoknak, kik értik[579].

إِنَّ فِي اخْتِلاَفِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ اللهُ فِي السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ لآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَّقُونَ ﴿٦﴾

6. Verily, in the alternation of the night and the day, and in all that Allah hath created, in the heavens and the earth, are signs for those who fear Him.

---

[579] The fitting epithet for the sun is diya', "splendor and glory of brightness", and for the moon is "a light" (of beauty), the cool light that illuminates and helps in the darkness of the night. But the sun and moon also measure time. The simplest observation can keep pace with the true lunar months and lunar years, which are all that is required by a pastoral people. For agriculture solar years are required, as they indicate the changes of the seasons, but ordinary solar years are never exact; even the solar year of 365 1/4 days requires correction by advanced astronomical calculation.

A Nap „tündököl”, a Hold „világít”, amivel segít tájékozódni az éj sötétjében. A Nap és Hold egyben az időmérést is szolgálja. Ez adja a lunáris hónap, év számításának alapját, ami az utazó, vagy állatokat legeltető népek számára fontos. A mezőgazdasággal foglalkozó emberek a szoláris évvel jobban tudnak kalkulálni, mert az évszakok abba jobban illeszkednek. Azonban még a szoláris évet is korrigálni kell szökőévekkel, mert egy év pontosan 365 ¼ nap.

6. Az éjjel és nappal váltakozásában, s mit Allah az Egeken és a Földön teremtett, vannak az Áyák azoknak, kik őrizkednek.

إِنَّ الَّذِينَ لاَ يَرْجُونَ لِقَاءنَا وَرَضُواْ بِالْحَياةِ الدُّنْيَا وَاطْمَأَنُّواْ بِهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آيَاتِنَا غَافِلُونَ ﴿٧﴾

7. Those who rest not their hope on their meeting with Us, but are pleased and satisfied with the life of the present, and those who heed not Our Signs,-

7. Akik nem vágyják találkozónkat, megelégszenek az Evilági élettel, megnyugvást nyernek általa és azok, kik Áyáinkat semmibe veszik,-

أُوْلَئِكَ مَأْوَاهُمُ النَّارُ بِمَا كَانُواْ يَكْسِبُونَ ﴿٨﴾

8. Their abode is the Fire, because of the (evil) they earned.

8. Ezeknek hajléka a Pokol azáltal, mit elnyertek.

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُواْ وَعَمِلُواْ الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ بِإِيمَانِهِمْ تَجْرِي مِن تَحْتِهِمُ الأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٩﴾

9. Those who believe, and work righteousness,- their Lord will guide them because of their faith: beneath them will flow rivers in gardens of bliss.

9. Kik hisznek, jókat cselekszenek, hitük által vezeti őket Uruk. Alattuk folyók futnak a Gyönyörök Kertjében.

دَعْوَاهُمْ فِيهَا سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَتَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلاَمٌ وَآخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠﴾

10. (This will be) their cry therein: "Glory to Thee, O Allah." And "Peace" will be their greeting therein! and the close of their cry will be: "Praise be to Allah, the Cherisher and Sustainer of the worlds[580]!"

10. Ebben az ő fohászuk: „Légy Dicső, Ó Allah!" És üdvözlésük: „Béke!" S végső fohászuk: „Dicsőség legyen Allahnak, a Világok Urának[580]!"

وَلَوْ يُعَجِّلُ اللّهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ اسْتِعْجَالَهُم بِالْخَيْرِ لَقُضِيَ إِلَيْهِمْ أَجَلُهُمْ فَنَذَرُ الَّذِينَ لاَ يَرْجُونَ لِقَاءنَا فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١١﴾

11. If Allah were to hasten for men the ill (they have earned) as they would fain hasten on the good,- then would their respite be settled at once. But We leave those who rest

[580] A beautiful piece of spiritual melody! They sing and shout with joy, but their joy is in the Glory of Allah! The greetings they receive and the greetings they give are of Peace and Harmony! From first to last, they realize that it is Allah Who cherished them and made them grow, and His rays are their Light, (36:58).

Gyönyörű spirituális dallam, harmónia! Dicsőség Allahnak, kiáltják, miközben így is érzik, nem megjátsszák, hanem igaz érzelmek törnek fel belőlük. Béke és összhang. Ide kerültek, ezt ember nem rontotta el, mert egyedül Allah világában vannak. Dicsőítik Őt, mert megértették világosságának értelmét (36:58).

not their hope on their meeting with Us, in their trespasses, wandering in distraction to and fro[581].

11. Ha úgy siettetné Allah az embereknek a rosszat, ahogy ők siettetik a jót, bizony bevégeztetne számukra terminusuk. Akik nem vágyják találkozónkat, meghagyjuk őket csökönyösségükben vakon[581].

وَإِذَا مَسَّ الإِنسَانَ الضُّرُّ دَعَانَا لِجَنبِهِ أَوْ قَاعِدًا أَوْ قَآئِمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهُ مَرَّ كَأَن لَّمْ يَدْعُنَا إِلَى ضُرٍّ مَّسَّهُ كَذَلِكَ زُيِّنَ لِلْمُسْرِفِينَ مَا كَانُواْ يَعْمَلُونَ ﴿١٢﴾

12. When trouble toucheth a man, He crieth unto Us (in all postures)- lying down on his side, or sitting, or standing. But when We have solved his trouble, he passeth on his way as if he had never cried to Us for a trouble that touched him! thus do the deeds of transgressors seem fair in their eyes[582]!

12. Ha az embert ártás éri, Hozzánk fohászkodik oldalra dőlve, vagy ülve, vagy állva. Mikor levesszük róla ártását továbbmegy, mintha nem is fohászkodott volna Hozzánk az ártás miatt, ami érte. Ekképpen szépültek meg a tékozlóknak az, amit tettek[582].

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ مِن قَبْلِكُمْ لَمَّا ظَلَمُواْ وَجَاءتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ وَمَا كَانُواْ لِيُؤْمِنُواْ كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ ﴿١٣﴾

13. Generations before you We destroyed when they did wrong: their apostles came to them with clear-signs, but they would not believe! thus do We requite those who sin!

---

[581] Those who have no spiritual hope for the Future grasp at any temporary advantage, and in their blindness even mockingly ask for immediate punishment for their sins (8:32), thus vainly challenging Allah, in Whom they do not believe. If the beneficent Allah were to take them at their word, they would have no chance at all. Their doom would be sealed. But even the respite they get they use badly. They merely wander about distractedly like men, to and fro. 2:15.

Akik gúnyolódva teszik fel a kérdést, vakon, miért nem sújtja őket Allah büntetése őket azonnal (8:32), hiába élvezik átmenetileg Evilági életüket, a spirituális lét ajtaja bezárult előttük. Allahot hívják ki párbajra, holott nem is hisznek benne. Ha Allah akarná, akár Evilági életüket is tönkre tehetné. Örök szenvedés vár rájuk a Túlvilágon. Nem boldogok. Zaklatottságban élik meg életüket. 2:15.

[582] Those without Faith are selfish, and are so wrapped up in themselves that they think every good that comes to them is due to their own merits or cleverness. That is itself a cause of their undoing. They do not see their own faults, (30:33 and 16:53 -54).
Not only do men fail to use their respite: even those who have a superficial belief in Allah call on Him in their trouble but forget Him when He has relieved their trouble. Their Faith is not strong enough to make them realize that all good proceeds from Allah. But in moments of trouble, they use every position, literally and figuratively, to appeal to Him, (39:8).

Akikből kiveszett a Hit, meg vannak győződve arról, hogy minden jó saját okosságukból, zsenialitásukból származik. Magukat csapják be. Ők sohasem látják saját hibájukat. (30:33 és 16:53-54).
Vannak, akiknek hite gyenge. Allahhoz fordulnak, ha bajban vannak. Ha a baj elszáll róluk, megfeledkeznek Róla. Hitük nem elég erős ahhoz, hogy felismerjék: minden jó Allahtól származik. Csak akkor jut eszükbe újból Allah, ha a baj megint rájuk köszön. (39:8).

13. Elpusztítottunk nemzedékeket előttetek, miáltal elkárhoztak. Eljöttek hozzájuk Prófétáik a bizonyságokkal, de ők nem hittek. Ekképpen adunk viszonzást a bűnösök népének.

ثُمَّ جَعَلْنَاكُمْ خَلاَئِفَ فِي الأَرْضِ مِن بَعْدِهِم لِنَنظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

14. Then We made you heirs in the land after them, to see how ye would behave[583]!

14. Majd utánuk helytartókká (Kalifákká) tettünk meg titeket a Földön, hogy megnézzük, miként cselekedtek[583].

وَإِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ لاَ يَرْجُونَ لِقَاءنَا ائْتِ بِقُرْآنٍ غَيْرِ هَذَا أَوْ بَدِّلْهُ قُلْ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أُبَدِّلَهُ مِن تِلْقَاء نَفْسِي إِنْ أَتَّبِعُ إِلاَّ مَا يُوحَى إِلَيَّ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥﴾

15. But when Our Clear Signs are rehearsed unto them, those who rest not their hope on their meeting with Us, Say: "Bring us a reading other than this, or change this," Say: "It is not for me, of my own accord, to change it: I follow naught but what is revealed unto me: if I were to disobey my Lord, I should myself fear the penalty of a Great Day (to come)[584]."

15. Ha recitálják nekik Áyáinkat bizonyságul, mondják azok, kik nem kívánják találkozónkat: „Hozz el egy másik Koránt (Olvasót), vagy változtasd meg ezt!" Mondd: „Nem vagyok arra hivatott, hogy megváltoztassam azt, saját indíttatásból. Nem követek mást, csak mi rám sugallott. Félek a Hatalmas Nap büntetésétől, ha engedetlen vagyok Uramhoz[584]."

قُل لَّوْ شَاء اللّهُ مَا تَلَوْتُهُ عَلَيْكُمْ وَلاَ أَدْرَاكُم بِهِ فَقَدْ لَبِثْتُ فِيكُمْ عُمُرًا مِّن قَبْلِهِ أَفَلاَ تَعْقِلُونَ ﴿١٦﴾

---

[583] This is addressed to Quraysh in the first instance, for they have succeeded to the heritage of 'Ad and Thamud. But the application is universal, and was true to the Abbasi Empire in the time of Harun al Rashid, or the Muslim Empire in Spain or the Turkish Empire in its palmiest days, and indeed, apart from political power, to the Muslims and non-Muslims of our own days.

Quraishnek szól az utalás, akik Aád és Thamud örökébe léptek. Az áya jelentése azonban általános és igaz az Abbaszid Birodalomra is Harun al Rashid idején. De akár érthetjük alatta az Andalúziai Muszlim kalifátust, vagy a Török Oszmán Birodalmat. De ha elvonatkoztatunk a Muszlim történelemtől, akkor a világi történelem alanyira éppúgy igaz napjainkban is.

[584] Reading, in the Arabic, the word is "Qur'an", which may mean Reading or in the special sense, the Qur'an. The duty of Allah's Messenger is to deliver Allah's Message as it is revealed to him, whether it please or displease those who hear it. Selfish men want to read their own desires or fancies into religious precepts, and thus they are often willing to use Religion for their own ends. Most of the corruptions of Religion are due to this cause.

Arabul Quran olvasót jelent. Nem személyt, hanem Írást, amit olvasni lehet. Allah Prófétájának az a kötelessége, hogy Isten Üzenetét, amit rá kinyilatkoztatott, továbbítsa, akár teszik a hallgatóságnak, akár nem. Az Evilági vágyainak élő önző ember olyat akar hallani, amiben saját örömeinek receptjét látja viszont, ezért a vallási kinyilatkoztatásokat ebbe az irányba próbálja kitekerni, félrevinni. A legtöbb vallás ezért jutott holtvágányra.

16. Say: "If Allah had so willed, I should not have rehearsed it to you, nor would He have made it known to you. A whole life-time before this have I tarried amongst you: will ye not then understand[585]?"

16. Mondd: „Ha Allah akarta volna, nem recitáltam volna azt nektek és Ő nem hozta volna azt tudtotokra. Ezelőtt (hosszú) időt töltöttem el köztetek, hát nem fogjátok fel[585]?"

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لاَ يُفْلِحُ الْمُجْرِمُونَ ﴿١٧﴾

17. Who doth more wrong than such as forge a lie against Allah, or deny His Signs? But never will prosper those who sin.

17. Ki bűnösebb annál, mint aki kieszeli Allahra a hazug szót, vagy meghazudtolja az Ő Áyáit? Mert bizony, nem boldogulnak a bűnösök.

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللهِ مَا لاَ يَضُرُّهُمْ وَلاَ يَنفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَؤُلاء شُفَعَاؤُنَا عِندَ اللهِ قُلْ أَتُنَبِّئُونَ اللهَ بِمَا لاَ يَعْلَمُ فِي السَّمَاوَاتِ وَلاَ فِي الأَرْضِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٨﴾

18. They serve, besides Allah, things that hurt them not nor profit them, and they say: "These are our intercessors with Allah." Say: "Do ye indeed inform Allah of something He knows not, in the heavens or on earth?- Glory to Him! and far is He above the partners they ascribe (to Him)!"

18. Azt szolgálják Allahon kívül, mi nem árt nekik, s nem használ nekik. Mondják: „Ezek közbenjáróink Allahnál!" Mondd: „Közlitek tán Allahhal azt, amit Ő nem tud az Egeken és a Földön? Legyen Dicső és Magasságos attól, amivel társítják!"

وَمَا كَانَ النَّاسُ إِلاَّ أُمَّةً وَاحِدَةً فَاخْتَلَفُواْ وَلَوْلاَ كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ فِيمَا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٩﴾

19. Mankind was but one nation, but differed (later). Had it not been for a word that went forth before from thy Lord, their differences would have been settled between them[586].

---

[585] Muhammad al Mustafa had lived his whole life of purity and virtue amongst his people, and they knew and acknowledged it before he received his mission. They knew he loved his nation and was loyal to it. Why should they turn against him when he had to point out under inspiration all their sins and wrongdoing?

Mohammed (béke reá) egész életét puritán erényben élte saját népe között. Küldetése előtt, tisztelték és becsülték e tulajdonságaiért. Tudták, hogy szereti népét és lojális hozzájuk. Miért fordultak ellene, amikor sugallatot kapott és rámutatott népe bűneire, rossztéteményeire?

[586] 2:213. All mankind was created one, and Allah's Message to mankind is in essence one, the Message of Unity and Truth. But as selfishness and egotism got hold of man, certain differences sprang up between individuals, races, and nations, and in His infinite Mercy He sent them messengers and messages to suit their varying mentality, to test them by His gifts, and stir them up to emulation in virtue and piety (5:48).

2:213. Az egész emberiség egyetlen nemzet. Ahogy Allah üzenete is Egy. Ez az Egység és Igazság Üzenete. De az önteltség, beképzeltség, hatalmi vágy különbséget ültetett az emberek, etnikumok, nemzetek közé. Ő Prófétákat küldött az Üzenettel, hogy visszatérítse az embereket az egyetlen igaz útra. Különböző korok és

19. Az emberek egy Umma voltak, de összekülönböztek. Ha ezt nem előzte volna meg Urad Szava, ítéltetett volna közöttük abban, amiben különböztek[586].

وَيَقُولُونَ لَوْلاَ أُنزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِّن رَّبِّهِ فَقُلْ إِنَّمَا الْغَيْبُ لِلّهِ فَانْتَظِرُواْ إِنِّي مَعَكُم مِّنَ الْمُنتَظِرِينَ ﴿٢٠﴾

20. They say: "Why is not a sign sent down to him from his Lord?" Say: "The Unseen is only for Allah (to know), then wait ye: I too will wait with you[587]."

20. Mondják: „Miért nem nyilatkoztatik ki neki Áya Urától?" Mondd: „A Láthatatlan Allahé. Várjatok, én is veletek várok[687]."

وَإِذَا أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً مِّن بَعْدِ ضَرَّاء مَسَّتْهُمْ إِذَا لَهُم مَّكْرٌ فِي آيَاتِنَا قُلِ اللّهُ أَسْرَعُ مَكْرًا إِنَّ رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ مَا تَمْكُرُونَ ﴿٢١﴾

21. When We make mankind taste of some mercy after adversity hath touched them, behold! they take to plotting against Our Signs! Say: "Swifter to plan is Allah." Verily, Our messengers record all the plots that ye make[588]!

21. Mikor belekóstoltatunk az emberekkel Kegyelmünkbe, miután ártás érte őket, s lám! Összeesküdnek Áyáink ellen. Mondd: „Allah gyorsabb cselszövésben!" Prófétáink feljegyzik azt, mit szövögetnek[588].

هُوَ الَّذِي يُسَيِّرُكُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ حَتَّى إِذَا كُنتُمْ فِي الْفُلْكِ وَجَرَيْنَ بِهِم بِرِيحٍ طَيِّبَةٍ وَفَرِحُواْ بِهَا جَاءتْهَا رِيحٌ عَاصِفٌ وَجَاءهُمُ الْمَوْجُ مِن كُلِّ مَكَانٍ وَظَنُّواْ أَنَّهُمْ أُحِيطَ بِهِمْ دَعَوُاْ اللّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ لَئِنْ أَنجَيْتَنَا مِنْ هَذِهِ لَنَكُونَنِّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿٢٢﴾

---

kultúrák mind saját népükhöz szóló Üzenetet kaptak, melyek stílusukban eltérhettek, de tartalmukban nem. (5:48).

[587] Their demand for a Sign is disingenuous. All nature and revelation furnish them with incontestable Signs. What they want is the Book of the Unseen opened out to them like the physical leaves of a book. But they forget that a physical Book is on a wholly different plane from Allah's Mysteries, and that their physical natures cannot apprehend the mysteries. They must wait. Truth will also wait. But the waiting in two cases is in quite different senses. (6:158 and 9:52).

Egy Jelre, Áyára várni és azt kikövetelni, hamis cselekedet. Minden kinyilatkoztatás egy kétségbevonhatatlan bizonyíték. Ők a Láthatatlan Világ titkait felfedő Könyvet akarnak olyan formában, mint a fizikai világ könyvei. Elfelejtik, hogy a fizikai világ könyvei, Allah értésének egy más felületét nyújtják. Az ő fizikai létük nem teszi lehetővé, hogy misztériumokat felfogjanak. Várniuk kell. Az Igazság is vár. (6:158 és 9:52).

[588] Man turns his thoughts in adversity to Allah. But as soon as the trouble is past, he not only forgets Him but actually strives against His cause. But such people are poor ignorant creatures, not realizing that the Universal Plan of Allah is swifter to stop their petty plans, and that though they fail, the record of them remains eternally against them

Ha az embert szerencsétlenség éri, Allahhoz fordul. Ahogy elszáll róla a baj, nem csak elfelejti Őt, hanem Ügye ellen száll harcba. Ezek az emberek tudatlan, buta emberek. Nem értik meg, hogy Allah Univerzális Terve mindent felülír, az ő kicsinyes terveiket is, és állandóan áldozatul esnek saját maguknak.

22. He it is Who enableth you to traverse through land and sea; so that ye even board ships;- they sail with them with a favourable wind, and they rejoice thereat; then comes a stormy wind and the waves come to them from all sides, and they think they are being overwhelmed: they cry unto Allah, sincerely offering (their) duty unto Him saying, "If thou dost deliver us from this, we shall truly show our gratitude[589]!"

22. Ő az, Ki mozgatótok szárazföldön és tengeren, még akkor is, ha bárkákban vagytok. Azok az üdvös szél szárnyán siklanak, s ennek ők örvendtek. Majd eljött a vihar szele, s hullámok értek el hozzájuk mindenhonnan. Úgy vélték, az ellepi őket. Allahhoz fohászkodtak őszinte hitbéli ajánlkozással: „Ha megmenekítesz minket ettől, bizony hálát adunk[589].”

فَلَمَّا أَنجَاهُمْ إِذَا هُمْ يَبْغُونَ فِي الأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا بَغْيُكُمْ عَلَى أَنفُسِكُم مَّتَاعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَينَا مَرْجِعُكُمْ فَنُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٣﴾

23. But when he delivereth them, behold! they transgress insolently through the earth in defiance of right! O mankind! your insolence is against your own souls,- an enjoyment of the life of the present: in the end, to Us is your return, and We shall show you the truth of all that ye did.

23. Mikor megmenekítette őket, lám! Ők a Földön arra vágytak mohón, mi igaztalan! Ó emberek! Mohóságotok magatok ellen való. Ez az Evilági élet kínálata, (de) majd Hozzánk vezet visszautatok és Mi kihirdetjük nektek azt, mit tettetek.

إِنَّمَا مَثَلُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَاء أَنزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاء فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الأَرْضِ مِمَّا يَأْكُلُ النَّاسُ وَالأَنْعَامُ حَتَّىَ إِذَا أَخَذَتِ الأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَازَّيَّنَتْ وَظَنَّ أَهْلُهَا أَنَّهُمْ قَادِرُونَ عَلَيْهَآ أَتَاهَا أَمْرُنَا لَيْلاً أَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنَاهَا حَصِيدًا كَأَن لَّمْ تَغْنَ بِالأَمْسِ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الآيَاتِ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٤﴾

24. The likeness of the life of the present is as the rain which We send down from the skies: by its mingling arises the produce of the earth- which provides food for men and animals: (It grows) till the earth is clad with its golden ornaments and is decked out (in beauty): the people to whom it belongs think they have all powers of disposal over it: There reaches it Our command by night or by day, and We make it like a

---

[589] All the great inventions and discoveries on which man prides himself are the fruit of that genius and talent which Allah has freely given of His grace. But the spirit of man remains petty, as is illustrated by the parable from the sea. How the heart of man rejoices when the ship goes smoothly with favorable winds! How in adversity it turns, in terror and helplessness, to Allah, and makes vows for deliverance! And how those vows are disregarded as soon as the danger is past! 6:63.

Minden nagy felfedezés, amire az ember büszke, abból a géniuszból, tehetségből jön elő, amit Allah az Ő kegyelméből ad. De az emberi lélek kicsiny, kiszolgáltatott marad, ahogy ez a példabeszédből is kitűnik. Mennyire örvendezünk, látva a bárkák siklását a tengeren, ha lágy szelek hajtják azokat! És mennyire megváltozik minden, ha viharos szelek jönnek! Akkor Allahhoz fordulunk segítségért. Ha segít, és a baj elvonul, megfeledkezünk Róla. 6:63.

harvest clean-mown, as if it had not flourished only the day before! thus do We explain the Signs in detail for those who reflect[590].

24. Az Evilági élet példázata, akár az eső, mit lebocsátottunk az Égből. Az elegyedik a föld növényzetével, miből emberek, jószágok esznek, míg a föld díszeit veszi és pompába öltözik. Annak népe úgy vélte, hatalommal bír felette. Eljött elrendelésünk éjjel, vagy nappal és letaroltuk azt, mintha előző nap nem virult volna. Ekképpen részletezzük az Áyákat a népnek, kik gondolkodnak[590].

وَاللّهُ يَدْعُو إِلَى دَارِ السَّلاَمِ وَيَهْدِي مَن يَشَاء إِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٢٥﴾

25. But Allah doth call to the Home of Peace: He doth guide whom He pleaseth to a way that is straight[591].

25. Allah a Béke Otthonába hív és azt vezet, aki(t) Ő(t) akar(ja), az Egyenes ösvényen[591].

لِّلَّذِينَ أَحْسَنُواْ الْحُسْنَى وَزِيَادَةٌ وَلاَ يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلاَ ذِلَّةٌ أُوْلَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٦﴾

26. To those who do right is a goodly (reward)- Yea, more (than in measure)! No darkness nor shame shall cover their faces! they are companions of the garden; they will abide therein (for aye)!

26. Azoknak, kik jókat tettek, jó jár és a ráadás. Nem ernyeszti arcukat homály, sem szégyen. Ezek ők, az Égi Kertek gazdái, miben ők Mindörökkön lesznek.

---

[590] Another beautiful Parable, explaining the nature of our present life. The rain comes down in drops and mingles with the earth. Through it, by Allah's matchless artistry, the womb of the earth is made fruitful. All kinds of good, useful, and beautiful grains, vegetables, and fruits are produced for men and animals. The earth is covered in its bravery of green and gold and all kinds of colors. Perhaps the "owner" takes all the credit to himself, and thinks that this will last eternally. A hailstorm or blast, a frost or a volcanic eruption, comes and destroys it, or it may be even normally, that the time of harvest comes, and the fields and orchards are stripped bare by some blight or disease. Where is the beauty and bravery of yesterday? All that is left is dust and ashes! What more can we get from this physical material life?

Egy másik gyönyörű példabeszéd az Evilági életről. Az eső megtermékenyíti a földet és annak méhéből, Allah kegyelme által üdvös növények kelnek ki. Magvak, zöldségek, gyümölcsök, mik embereket és állatokat táplálnak. Zöld, arany és minden más színű takarót kap a föld, amit annak tulajdonosa saját tudásának, géniuszának tud be. Azt hiszi, mindig így lesz. De ha jön a vihar, fagy, betegség, földrengés, vulkánkitörés, vagy bármi más, mindez elpusztul. Hol van az emberi géniusz és tudás? Minden hamu és por. Ezt nyújtja az Evilági élet annak, akik csak abban hisz.

[591] It can be translated two ways: 1. He guides whom He wants or 2. He guides the one who wants Him to give guidance. The Arabic text gives the chance for both interpretations.

Kétféle fordítás lehetséges: 1. Azt vezeti, akit Ő akar. 2. Azt vezeti, aki Őt akarja. Az Arab szöveg mindkét interpretációt lehetővé teszi.

وَالَّذِينَ كَسَبُواْ السَّيِّئَاتِ جَزَاء سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَتَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ مَّا لَهُم مِّنَ اللّهِ مِنْ عَاصِمٍ كَأَنَّمَا أُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قِطَعًا مِّنَ اللَّيْلِ مُظْلِمًا أُوْلَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٧﴾

27. But those who have earned evil will have a reward of like evil: ignominy will cover their (faces): No defender will they have from (the wrath of) Allah. Their faces will be covered, as it were, with pieces from the depth of the darkness of night: they are companions of the Fire: they will abide therein (for aye)[592]!

27. Akik elnyerik a rosszakat, viszonzásul éppolyan rossz jár, és szégyen ernyeszti őket. Nincs, aki megvédené őket Allahtól. Mintha arcaikat elhomályosítaná az éj egy darabjának sötétje. Ezek ők, a Pokol gazdái, miben ők mindörökkön lesznek[592].

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُواْ مَكَانَكُمْ أَنتُمْ وَشُرَكَآؤُكُمْ فَزَيَّلْنَا بَيْنَهُمْ وَقَالَ شُرَكَآؤُهُم مَّا كُنتُمْ إِيَّانَا تَعْبُدُونَ ﴿٢٨﴾

28. One day shall We gather them all together. Then shall We say to those who joined gods (with Us): "To your place! ye and those ye joined as 'partners' We shall separate them, and their "Partners" shall say: "It was not us that ye worshipped[593]!

28. A Napon összetereljük őket mind, majd mondjuk azoknak, kik bálványt állítottak: „Ez a helyetek! Tiétek és a bálványaitoké." Majd elválasztjuk őket egymástól és bálványaik mondják: „Ti nem hozzánk imádkoztatok[593]."

فَكَفَى بِاللّهِ شَهِيدًا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ إِن كُنَّا عَنْ عِبَادَتِكُمْ لَغَافِلِينَ ﴿٢٩﴾

29. "Enough is Allah for a witness between us and you: we certainly knew nothing of your worship of us!"

29. „Allah elég Tanúnak köztünk és közöttetek. Mi semmibe sem vettük imáitokat!"

---

[592] Further, in the justice of Allah, they will be requited with evil similar to, and not greater in quantity or intensity, than the evil they had done - unlike the good, who, in Allah's generosity, get a reward far greater than anything they have earned or could possibly earn.

Allah igazságosságára jellemző, hogy rosszért cserébe ugyanannyi rossz jár, nem több, nem kevesebb. Viszont jó helyébe sokszoros jó jár.

[593] The false gods are not real: they are only the figments of the imaginations of those who indulged in the false worship. But the prophets or great or good men whose names were vainly taken in competition with the name of Allah, and the personified Ideas or Idols treated in the same way would themselves protest against their names being used in that way, and show that the worship was paid not to them, but to the ignorance or superstition or selfish lusts of the false worshippers, (19:81-82, 28:63, and 35:14).

A hamis istenségek és imádatuk csupán emberi kitalációk. A Próféták, példaadó, kiemelkedő személyiségek, akiknek neveit helytelenül az imákba rejtve Allahhal együtt ejtik ki, a bálványok megszemélyesített alakjaivá válnak, ami ellen ők maguk is tiltakoznak, hiszen küldetésük pont ez ellen szólt. Küzdöttek a babonák, hiedelmek ellen, végül maguk is bekerültek a hiedelmek világába. Ezt kérik ki maguknak a Végítélet napján. (19:81-82, 28:63 és 35:14).

هُنَالِكَ تَبْلُو كُلُّ نَفْسٍ مَّا أَسْلَفَتْ وَرُدُّواْ إِلَى اللّهِ مَوْلاَهُمُ الْحَقِّ وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُواْ يَفْتَرُونَ ﴿٣٠﴾

30. There will every soul prove (the fruits of) the deeds it sent before: they will be brought back to Allah their rightful Lord, and their invented falsehoods will leave them in the lurch[594].

30. Ott majd minden lélek learatja azt, mit előreküldött. Allahhoz térítik őket, Aki Igaz Fenségük. Eltérítette őket az, mit kieszeltek[594].

قُلْ مَن يَرْزُقُكُم مِّنَ السَّمَاء وَالأَرْضِ أَمَّن يَمْلِكُ السَّمْعَ والأَبْصَارَ وَمَن يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيَّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَن يُدَبِّرُ الأَمْرَ فَسَيَقُولُونَ اللّهُ فَقُلْ أَفَلاَ تَتَّقُونَ ﴿٣١﴾

31. Say: "Who is it that sustains you (in life) from the sky and from the earth? or who is it that has power over hearing and sight? And who is it that brings out the living from the dead and the dead from the living? and who is it that rules and regulates all affairs?" They will soon say, "(Allah)". Say, "will ye not then show piety (to Him)[595]?"

31. Mondd: „Ki juttat nektek gondviselést az Égből és a Földből? Ki az, Ki a hallás és látás felett hatalommal bír? Ki az, Ki előhozza az élőt a holtból és előhozza a holtat az élőből? Ki az, Ki vezérli az elrendelést? Azt mondják majd: „Allah!" Mondd: „Hát (miért) nem őrizkedtek[595]?"

فَذَلِكُمُ اللّهُ رَبُّكُمُ الْحَقُّ فَمَاذَا بَعْدَ الْحَقِّ إِلاَّ الضَّلاَلُ فَأَنَّى تُصْرَفُونَ ﴿٣٢﴾

32. Such is Allah, your real Cherisher and Sustainer: apart from truth, what (remains) but error? How then are ye turned away?

32. Ez Allah, Igaz Uratok! Mi más lenne az Igaz után, mint eltévelyedés? Miért fordultok el?

كَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ فَسَقُواْ أَنَّهُمْ لاَ يُؤْمِنُونَ ﴿٣٣﴾

---

[594] 2:95, where the verb used is qaddama. The verb aslafa, used here, is nearly synonymous. Instead of their false ideas helping them, they will desert them and leave them in the lurch. 6:24.

2:95, ahol a qaddama szót használta a vers, de itt az aszlafa ugyanazt jelenti, tehát előre küld. Hamis elképzeléseik nem segítik, hanem bizonytalanságban hagyják őket. 6:24.

[595] Sustenance may be understood in the sense of all the provision necessary for maintaining physical life as well as mental and spiritual development and wellbeing. Examples of the former are light and rain from heaven and the produce of the earth and facilities of movement on land and sea and in air. Examples of the latter are the moral and spiritual influences that come from our fellow-men, and from the great Teachers and Prophets.

A gondviselés jelentése átfogó, ami magában foglalja a fizikai és spirituális élethez szükséges javakat. Az előzőekben a világosság, az eső példázatai és az azokból levezethető időmérés, termények, táplálék stb. a földi élet fizikai gondviselését fedi. Az itt említett további példák, a látás, hallás, élet és halál váltakozása már a spirituális gondviselésre utal.

33. Thus is the word of thy Lord proved true against those who rebel: Verily they will not believe.

33. Ekképpen igazolódott be Urad Szava azokon, kik züllöttek. Ők nem hisznek.

قُلْ هَلْ مِن شُرَكَآئِكُم مَّن يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ قُلِ اللّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ ﴿٣٤﴾

34. Say: "Of your 'partners', can any originate creation and repeat it?" Say: "It is Allah Who originates creation and repeats it: then how are ye deluded away (from the truth)[596]?"

34. Mondd: „Van-e a bálványaitok közt olyan, ami elindítja a teremtést, majd megismétli azt?" Mondd: „Allah indítja el a teremtést, majd megismétli azt." Miért tévedtek meg[596]?

قُلْ هَلْ مِن شُرَكَآئِكُم مَّن يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ قُلِ اللّهُ يَهْدِي لِلْحَقِّ أَفَمَن يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ أَحَقُّ أَن يُتَّبَعَ أَمَّن لاَّ يَهِدِّيَ إِلاَّ أَن يُهْدَى فَمَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٣٥﴾

35. Say: "Of your 'partners' is there any that can give any guidance towards truth?" Say: "It is Allah Who gives guidance towards truth, is then He Who gives guidance to truth more worthy to be followed, or he who finds not guidance (himself) unless he is guided? what then is the matter with you? How judge ye?"

35. Mondd: „Van-e bálványaitok közt olyan, ami az Igazra vezet?" Mondd: „Allah vezet az Igazra. Az érdemesebb-e arra, hogy kövessék, Aki az Igazra vezet, vagy az, aki nem vezet, hanem vezetik? Mi van veletek? Hogy döntötök?

وَمَا يَتَّبِعُ أَكْثَرُهُمْ إِلاَّ ظَنًّا إِنَّ الظَّنَّ لاَ يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا إِنَّ اللّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾

36. But most of them follow nothing but fancy: truly fancy can be of no avail against truth. Verily Allah is well aware of all that they do.

36. Legtöbbjük nem követ mást, csak a sejtést. A sejtés az Igazsággal szemben semmit nem ér. Allah Tudója annak, mit tesznek.

وَمَا كَانَ هَذَا الْقُرْآنُ أَن يُفْتَرَى مِن دُونِ اللّهِ وَلَكِن تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ الْكِتَابِ لاَ رَيْبَ فِيهِ مِن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٧﴾

---

[596] The argument is now turned in another direction. The false gods can neither create out of nothing nor sustain the creative energy which maintains the world. Nor can they give any guidance which can be of use for the future destiny of mankind: on the contrary they themselves (assuming they were men who were deified) stand in need of such guidance. Why then follow vain fancies, instead of going to the source of all knowledge, truth, and guidance, and worship, serve, and obey Allah, the One True God?

Az érv most másik irányba fordul. A hamis istenségek nem tudnak teremteni és az elindításhoz szükséges energiákat nem tudják átadni. Az emberiség javát szolgáló Útmutatást sem tudnak adni. Feltéve, hogy ember-istenségekről van szó, ők maguk is Útmutatásra szorulnak. Miért kell akkor őket követni, miközben minden tudás, Útmutatás és Igazság forrását, Allahot elhanyagoljuk?

37. This Qur'an is not such as can be produced by other than Allah. on the contrary it is a confirmation of (revelations) that went before it, and a fuller explanation of the Book - wherein there is no doubt - from the Lord of the worlds.

37. Ez a Korán nem Allah nélkül (előállított) koholmány, hanem megerősítése mindannak, ami előtte volt. Részletezése a Könyvnek, amiben semmi kétség, A Világok Urától.

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُواْ بِسُورَةٍ مِّثْلِهِ وَادْعُواْ مَنِ اسْتَطَعْتُم مِّن دُونِ اللّهِ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣٨﴾

38. Or do they say, "He forged it"? say: "Bring then a Sura like unto it, and call (to your aid) anyone you can besides Allah, if it be ye speak the truth!"

38. Vagy azt állítják, kieszelte azt? Mondd: „Hozzatok el egy ilyen Szúrát, mint ez és hívjatok (segítségül), akit csak tudtok Allahon kívül, ha igazak vagytok!”

بَلْ كَذَّبُواْ بِمَا لَمْ يُحِيطُواْ بِعِلْمِهِ وَلَمَّا يَأْتِهِمْ تَأْوِيلُهُ كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ ﴿٣٩﴾

39. Nay, they charge with falsehood that whose knowledge they cannot compass, even before the elucidation thereof hath reached them: thus did those before them make charges of falsehood: but see what was the end of those who did wrong!

39. Mi több! Meghazudtolják azt, mit nem fognak át tudásban, még annak értelmezése előtt. Ekképpen tagadtak azok, kik előttük voltak. Nézd, mi büntetése a bűnösöknek!

وَمِنهُم مَّن يُؤْمِنُ بِهِ وَمِنْهُم مَّن لاَّ يُؤْمِنُ بِهِ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِالْمُفْسِدِينَ ﴿٤٠﴾

40. Of them there are some who believe therein, and some who do not: and thy Lord knoweth best those who are out for mischief.

40. Köztük, ki hisz benne és köztük, ki nem hisz benne. Urad Legjobb Ismerője a megrontóknak.

وَإِن كَذَّبُوكَ فَقُل لِّي عَمَلِي وَلَكُمْ عَمَلُكُمْ أَنتُمْ بَرِيئُونَ مِمَّا أَعْمَلُ وَأَنَاْ بَرِيءٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٤١﴾

41. If they charge thee with falsehood, say: "My work to me, and yours to you! ye are free from responsibility for what I do, and I for what ye do[597]!"

---

[597] When the Prophet of Allah is rejected and charged with falsehood, he does not give up his work, but continues to teach and preach his Message. He can well say to those who interfere with him: "Mind your own business: supposing your charge against me is true, you incur no responsibility: I have to answer for it before Allah: and if I do my duty and deliver my Message, your rejection does not make me liable for your wrong-doing: you will have to answer before Allah."

Amikor a Prófétát istenkáromlással és vallásgyalázással vádolták, nem adta fel küldetését, tovább folytatta a tanítást. Támadóinak csak ennyit mondott: „Törődjetek a magatok dolgával. Ha vádjaitok igazak, miket ellenem felhoztok, nincs felelősségetek, nekem magamnak kell Allah elé állnom. De ha teszem a dolgom, és továbbítom az Üzenetet, akkor a ti szembeszegülésetekért nem én vagyok felelős, hanem nektek kell ezért Allah előtt felelni.”

41. Ha meghazudtolnak, mondd: „Nekem az én tettem és nektek a ti tetteitek. Vétlenek vagytok abban, mit teszek és vétlen vagyok abban, mit tesztek.[597]"

وَمِنْهُم مَّن يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ أَفَأَنتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ وَلَوْ كَانُواْ لاَ يَعْقِلُونَ ﴿٤٢﴾

42. Among them are some who (pretend to) listen to thee: But canst thou make the deaf to hear,- even though they are without understanding[598]?

42. Köztük, ki meghallgat téged. De hallásra tudod-e bírni a némát, ha nem érik fel ésszel[598]?

وَمِنهُم مَّن يَنظُرُ إِلَيْكَ أَفَأَنتَ تَهْدِي الْعُمْيَ وَلَوْ كَانُواْ لاَ يُبْصِرُونَ ﴿٤٣﴾

43. And among them are some who look at thee: but canst thou guide the blind,- even though they will not see?

43. Köztük, ki néz rád. De tudod-e vezetni a vakot, ha nem lát?

إِنَّ اللّهَ لاَ يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا وَلَكِنَّ النَّاسَ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٤٤﴾

44. Verily Allah will not deal unjustly with man in aught: It is man that wrongs his own soul[599].

44. Allah nem kárhoztatja el az embereket egyáltalán, hanem az emberek magukat kárhozzák el[599].

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ كَأَن لَّمْ يَلْبَثُواْ إِلاَّ سَاعَةً مِّنَ النَّهَارِ يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُواْ بِلِقَاء اللّهِ وَمَا كَانُواْ مُهْتَدِينَ ﴿٤٥﴾

45. One day He will gather them together: (It will be) as if they had tarried but an hour of a day: they will recognise each other: assuredly those will be lost who denied the meeting with Allah and refused to receive true guidance[600].

45. A Napon Ő összetereli őket. (Úgy fog tűnni), mintha a napból csak egy órát töltöttek volna el. Felismerik egymást. Majd rajtavesztenek azok, kik meghazudtolták Allah találkozóját és nem voltak jól vezetve[600].

---

[598] 6:25, 36, 39. Hypocrites go to hear and see some great Teacher, but they get no profit out of it because they are not sincerely seeking the truth. They are like the blind, or the deaf, or the imbeciles. It is impossible to guide them, because they have not the will to be guided.

6:25, 36, 39. A képmutatók elmennek meghallgatni a nagy Tanítókat, de ebből nem profitálnak, mert nem keresik őszintén az Igazságot. Olyanok, mint aki vak, süket, tökkelütött. Lehetetlen vezetni őket, mert hiányzik belőlük a szándék arra, hogy vezessék őket.

[599] Allah cannot be blamed for man's evil, nor will He deal unjustly with man. He has given him faculties and means of guidance. If man goes wrong, it is because he wrongs himself.

Allahot nem érheti vád az emberek hibái miatt és Ő nem bánik igazságtalanul az emberekkel. Tehetséget, készséget adott nekik és Útmutatást. Ha ez ember mégis rossz irányba megy, azért őt magát kell kárhoztatni.

[600] In eternity our life on this earth will look as if it had been just a little part of our little day, and so also will appear any interval between our death and the call to Judgment.

Az örökkévalóság szempontjából egész életünk, a napunk egy kis részének fog tűnni, ahogy a halálunk és a Végítéletre szólítás közti idő is rövidnek fog látszani.

وَإِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ اللهُ شَهِيدٌ عَلَى مَا يَفْعَلُونَ ﴿٤٦﴾

46. Whether We show thee (realised in thy life-time) some part of what We promise them,- or We take thy soul (to Our Mercy) (Before that),- in any case, to Us is their return: ultimately Allah is witness, to all that they do[601].

46. Vagy megmutatunk neked (ó Mohammed) valamit abból, mit nekik ígérünk, vagy Magunkhoz vesszük lelked és Hozzánk vezet visszaútjuk. Allah lesz a Tanú arra, mit tesznek[601].

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولٌ فَإِذَا جَاء رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ وَهُمْ لاَ يُظْلَمُونَ ﴿٤٧﴾

47. To every people (was sent) an apostle: when their apostle comes (before them), the matter will be judged between them with justice, and they will not be wronged[602].

47. Minden Ummának van Prófétája. Ha eljött hozzájuk Prófétájuk, ítélve lesz felettük Igazsággal, és nem tétetik velük méltánytalanság[602].

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٨﴾

48. They say: "When will this promise come to pass,- if ye speak the truth?"

48. Mondják: „Mikor (teljesül be) az Ígéret, ha igazak vagytok?

قُل لاَّ أَمْلِكُ لِنَفْسِي ضَرًّا وَلاَ نَفْعًا إِلاَّ مَا شَاء اللهُ لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ إِذَا جَاء أَجَلُهُمْ فَلاَ يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلاَ يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٤٩﴾

---

[601] The Prophet is assured that the end of evil is evil, just as the end of good is good. The wicked should not rejoice if they are given rope and seem to have the upper hand for a time, nor should the righteous lose heart: for Allah's promise is sure and must come to pass. And in any case, the scales can only be partially, if at all, adjusted in this life. There is the final and complete adjustment on the Day of Judgment. Allah is All-Knowing, and all truth will be before Him.

A Próféta ígéretet kap: a rossz végül elnyeri büntetését, a jó pedig jutalmát. A gonosz nem örvendezhet azon, hogy kötelet dobtak neki és az életben felülről tekinthet a világra. A jónak sem kell bánkódnia. Allah Ígérete Igaz és beteljesül. Az Evilági fokozatok átmenetiek, múlandók. A dolgok végső elrendezése a Végítélet napján következik be. Allah a Mindentudó, az Igazság Előtte van.

[602]Every people or generation or nation had its Message or Messenger: Allah revealed Himself to it in some way or another. If that Messenger was ignored or rejected, or his Message was twisted or misused, the Day of Reckoning will come, when perfect justice will be done and the whole Truth revealed. The Unbelievers mockingly say: "If that is true, pray tell us when that Day will come!" The answer of the Messenger is: "It will come in good time: no one can either hasten or retard it. If you want me then to save you or if you fear that I shall harm you for your treatment of me, know that this matter is in the hands of Allah alone, Who will do perfect justice".

Minden korhoz, nemzedékhez, néphez elérkezik Prófétájuk és Üzenetük. Allah valamilyen módon mindig és mindenhol megnyilvánul. Ha a Prófétát semmibe vették, elutasították, vagy az Üzenetet kitekerték, meghamisították, átírták, a Végső Számadás Napja eljön és kihirdetik a teljes Igazságot. A hitetlenek gúnyosan megjegyezhetik: „Ha ez igaz, mondd el, mikor jön el a Végítélet Napja? A Próféta válasza: „Jó időben fog eljönni. Senki sem halogathatja, és nem siettetheti. Ha azt akarjátok, hogy megmentselek titeket, vagy féltek, hogy ártani fogok nektek a velem való bánásmódotok miatt, akkor tudjátok, hogy ez mind Allah kezében van egyedül. Ő fog Ítélni.”

49. Say: "I have no power over any harm or profit to myself except as Allah willeth. To every people is a term appointed: when their term is reached, not an hour can they cause delay, nor (an hour) can they advance (it in anticipation)."

49. Mondd: „Nincs hatalmam arra, hogy ártsak, vagy használjak, csak ha Allah akarja. Minden Ummának terminusa van. Ha eljött terminusuk, nem késlekedhetnek egy órát sem, nem is jöhetnek előbb.

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُهُ بَيَاتًا أَوْ نَهَارًا مَّاذَا يَسْتَعْجِلُ مِنْهُ الْمُجْرِمُونَ ﴿٥٠﴾

50. Say: "Do ye see,- if His punishment should come to you by night or by day,- what portion of it would the sinners wish to hasten?

50. Mondd: „Látjátok-e, hogy büntetése lecsap éjjel, vagy nappal? Mit siettetnek abból a bűnösök?"

أَثُمَّ إِذَا مَا وَقَعَ آمَنْتُم بِهِ آلآنَ وَقَدْ كُنتُم بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٥١﴾

51. "Would ye then believe in it at last, when it actually cometh to pass? (It will then be said): 'Ah! now? and ye wanted (aforetime) to hasten it on!'

51. Vagy ha most lesújtana, hinnétek benne? (Így szólnának hozzátok): Ez az tán, mit sürgettetek?

ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُواْ ذُوقُواْ عَذَابَ الْخُلْدِ هَلْ تُجْزَوْنَ إِلاَّ بِمَا كُنتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٥٢﴾

52. "At length will be said to the wrong-doers: 'Taste ye the enduring punishment! ye get but the recompense of what ye earned[603]!'"

52. Majd mondják azoknak, kik elkárhoztak: „Ízleljétek meg az örökös büntetést! Kaptok-e mást, mint viszonzást abból, mit elnyertetek[603]?"

وَيَسْتَنبِئُونَكَ أَحَقٌّ هُوَ قُلْ إِي وَرَبِّي إِنَّهُ لَحَقٌّ وَمَا أَنتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٥٣﴾

53. They seek to be informed by thee: "Is that true?" Say: "Aye! by my Lord! it is the very truth! and ye cannot frustrate it!"

53. Kérdeznek, hirdesd ki nekik: „Tényleg Igaz?" Mondd: „Ej, Uramra, bizony Igaz! És nem térhettek ki előle!"

---

[603] This will be the final doom, and they will themselves have brought it on themselves! The psychology of the Unbelievers is here analyzed and exposed. This particular argument begins at 10:47 and ends at 10:53. It begins with the general statement that every People has had due warning and explanation by means of a Prophet specially sent to them: that Prophet will be a relevant witness at the final Judgment, when the matter will be judged in perfect equity.

A végső szenvedés, amit elutasításukkal, szembenállásukkal magukra hoztak. A hitetlenek hozzáállásának és gondolkodásának elemzése a 10:43-ban kezdődik és a 10:53-ig tart. Általános figyelmeztetéssel indít, miszerint az emberiség minden időben és helyen hozzájutott az Üzenethez. A Próféták, akik ezt továbbították, Tanúk lesznek felettük a Végítélet Napján, amikor mindenki tetteivel és szándékaival arányos viszonzásban részesül.

وَلَوْ أَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِي الأَرْضِ لاَفْتَدَتْ بِهِ وَأَسَرُّواْ النَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُاْ الْعَذَابَ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ وَهُمْ لاَ يُظْلَمُونَ ﴿٥٤﴾

54. Every soul that hath sinned, if it possessed all that is on earth, would fain give it in ransom: They would declare (their) repentance when they see the penalty: but the judgment between them will be with justice, and no wrong will be done unto them[604].

54. Ha a lelkek bűnbe esnek és övék lenne minden, ami a Földön van, hogy megválthassák magukat általa, inkább vezekelnének, mikor meglátják a szenvedést. Igazsággal lesz ítélve közöttük és nem tétetik velük méltánytalanság[604].

أَلا إِنَّ لِلّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ أَلاَ إِنَّ وَعْدَ اللّهِ حَقٌّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لاَ يَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾

55. Is it not (the case) that to Allah belongeth whatever is in the heavens and on earth? Is it not (the case) that Allah's promise is assuredly true? Yet most of them understand not.

55. Nem Allahé-e minden, mi az Egeken és a Földön van? Allah Ígérete nem Igaz talán? De legtöbbjük nem tudja.

هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٥٦﴾

56. It is He Who giveth life and who taketh it, and to Him shall ye all be brought back.

56. Ő az, Ki életre kelt, elmulaszt és Hozzá vezet visszautatok.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءتْكُم مَّوْعِظَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَشِفَاء لِّمَا فِي الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٧﴾

57. O mankind! there hath come to you a direction from your Lord and a healing for the (diseases) in your hearts,- and for those who believe, a guidance and a Mercy.

57. Ó, emberek! Eljött hozzátok az intés Uratoktól, gyógyulást hozva arra, mi kebletekben van, Útmutatásként és Kegyelemként a hívőknek.

---

[604] The classical Commentators are divided as to the meaning to be adopted here. - If the first, which I prefer, the sense would be: "When the Penalty stares the sinners in the face, they would give anything to escape it, and they would even openly declare their repentance, which would be a source of shame and ignominy to them." - If the latter meaning be taken, the sense would be: "They would give anything to escape the Penalty; but the hardest thing of all for them is frankly to confess and repent, and so they conceal their sense of shame and ignominy."

A klasszikus kommentátorok megosztottak a vers magyarázatát illetően: 1. A meglátásom szerinti ide illő magyarázat az, hogy amikor a bűnösök szembesülnek a büntetés kínjaival, mindent megadnának, hogy megszabadulhassanak. Bűnbocsánatért fognak könyörögni, ami szégyent, becstelenséget hoz rájuk. 2. A másik értelmezés szerint, meg akarják váltani magukat, de a legnehezebb számukra az, ha megvallják bűneiket. A beismerés terhe pecsételi meg szégyenüket."

قُلْ بِفَضْلِ اللّهِ وَبِرَحْمَتِهِ فَبِذَلِكَ فَلْيَفْرَحُواْ هُوَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿٥٨﴾

58. Say: "In the bounty of Allah. And in His Mercy,- in that let them rejoice": that is better than the (wealth) they hoard.

58. Mondd: „Allah kiváltsága és Kegyelme által, hadd örvendjenek ennek. Ez jobb annál, mit gyűjtenek (vagyon).

قُلْ أَرَأَيْتُم مَّا أَنزَلَ اللّهُ لَكُم مِّن رِّزْقٍ فَجَعَلْتُم مِّنْهُ حَرَامًا وَحَلاَلاً قُلْ آللّهُ أَذِنَ لَكُمْ أَمْ عَلَى اللّهِ تَفْتَرُونَ ﴿٥٩﴾

59. Say: "See ye what things Allah hath sent down to you for sustenance? Yet ye hold forbidden some things thereof and (some things) lawful." Say: "Hath Allah indeed permitted you, or do ye invent (things) to attribute to Allah[605]."

59. Mondd: „Látjátok-e, mit Allah nektek lebocsátott a gondviselésből? Ezekből volt, mit megtiltottatok és volt, mit törvényesítettetek. Mondd: „Allah engedte-e meg nektek, vagy Allahnak tudjátok be azt, mit kieszeltetek[605]?"

وَمَا ظَنُّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللّهِ الْكَذِبَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لاَ يَشْكُرُونَ ﴿٦٠﴾

60. And what think those who invent lies against Allah, of the Day of Judgment? Verily Allah is full of bounty to mankind, but most of them are ungrateful.

60. Mit gondolnak azok a Végítélet Napjáról, kik kieszelik Allahra a hazug szót? Mert bizony, Allah Bőkezű az emberek felé, de legtöbbjük nem ad hálát.

وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُو مِنْهُ مِن قُرْآنٍ وَلاَ تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلاَّ كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ وَمَا يَعْزُبُ عَن رَّبِّكَ مِن مِّثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الأَرْضِ وَلاَ فِي السَّمَاء وَلاَ أَصْغَرَ مِن ذَلِكَ وَلا أَكْبَرَ إِلاَّ فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ ﴿٦١﴾

61. In whatever business thou mayest be, and whatever portion thou mayest be reciting from the Qur'an,- and whatever deed ye (mankind) may be doing,- We are witnesses

---

[605] "Sustenance" is to be taken in both the literal and the metaphorical sense. - In the literal sense, what fine and varied things Allah has provided for us on land and in sea and air, in the vegetable, animal, and mineral kingdoms? Yet narrow minds put artificial barriers against their use. - In the metaphorical sense, what enchanting fields of knowledge and spiritual endeavor are provided in our individual and social lives? And who is to say that some are lawful and others forbidden? Supposing they were so in special circumstances, it is not right to attribute artificial restrictions of that kind to Allah and falsely erect religious sanctions against them.

„Gondviselés", amit szó szerinti, első jelentésben és átvitt értelemben is értelmezhetünk: 1. Első jelentése az, amit magunk körül látunk, a föld, tenger, levegő, növények, állatok, ásványi kincsek stb. Csak szűk látókörrel lehet mesterséges határt vonni ezek köré. 2. Metaforikus értelmezésben a tudás, tehetség, készségek, intelligencia, amivel felfoghatunk, megérthetünk jeleket és azokat beépíthetjük személyes, ill. társadalmi életünkbe. Ki az, aki meghatározza, mi tilos vagy törvényes ezek közül? Mesterséges tiltásokat alkalmazni nem lehet ott, ahol Allah szabályozása van érvényben. Ő, a Teremtő tudja mi tilos és mi nem. Emberi szabályozásokat, pedig nem lehet neki tulajdonítani!

thereof when ye are deeply engrossed therein. Nor is hidden from thy Lord (so much as) the weight of an atom on the earth or in heaven. And not the least and not the greatest of these things but are recorded in a clear record[606].

61. Bármit is teszel, bármit is olvasol a Koránból, bármi munkát is végeztek, (csak úgy lehet, hogy) Mi Tanúk vagyunk felettetek. ha elmerültök benne. Nincs rejtve Urad elől egy atom sem, a Földön és az Égen. Se kisebb ennél, se nagyobb (nem maradhat rejtve), csak ha az világosan fel van jegyezve[606].

أَلا إِنَّ أَوْلِيَاء اللّهِ لاَ خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلاَ هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾

62. Behold! verily on the friends of Allah there is no fear, nor shall they grieve;

62. Allah támogatóinak nem kell félniük, nem kell bánkódniuk.

الَّذِينَ آمَنُواْ وَكَانُواْ يَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾

63. Those who believe and (constantly) guard against evil;-

63. Akik hisznek és őrizkednek,-

لَهُمُ الْبُشْرَى فِي الْحَياةِ الدُّنْيَا وَفِي الآخِرَةِ لاَ تَبْدِيلَ لِكَلِمَاتِ اللّهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٦٤﴾

64. For them are glad tidings, in the life of the present and in the Hereafter; no change can there be in the words of Allah. This is indeed the supreme felicity.

64. Örömhírben van részük az Evilágon és a Túlvilágon. Allah Szava nem változik. Ez a hatalmas győzelem!

وَلاَ يَحْزُنكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلّهِ جَمِيعًا هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦٥﴾

65. Let not their speech grieve thee: for all power and honour belong to Allah. It is He Who heareth and knoweth (all things).

65. Ne szomorítson el beszédük. Minden hatalom Allahé. Ő a Meghalló, a Mindentudó!

---

[606] There is nothing that men can do but Allah is a witness to it. We may be deeply engrossed in some particular thing and for the time being be quite unconscious of other things. But Allah's knowledge not only comprehends all things, but has all things actively before it. Nothing is hidden from Him. Human knowledge is subject to time, and is obliterated by time. Allah's knowledge is like a Record and endures forever. And His Record has a further quality which human records have not. The most permanent human record may be quite intelligible to those who make it but may be ambiguous to others and may become unintelligible with the progress of time, as happens almost invariably to the most enduring inscriptions from very ancient times: but in Allah's "Record" or knowledge there is no ambiguity, for it is independent of time, or place. This is the force of Mubin ("clear") here.

Semmit nem tehet az ember Allah tudta nélkül. Lehet, hogy mélyen belemerülünk dolgainkba és arra az időre kiesünk az idő forgásából, de Allah akkor is velünk van. Allah nem csak tud, hanem előre is lát. Semmi nincs rejtve előtte. Az emberi tudás egy adott időben létezik és egy idő után kitörlődik. Allah tudása feljegyez mindent és örökké tart. Az emberi feljegyzések kétértelműek, mert csak az tudja, mi van bennük, aki feljegyezte őket, de teljesen más értelmet kapnak egy külső ember számára. Másrészt, az emberi feljegyzések értelme idővel meg is változhat, ahogy azt a történelmi leletekkel kapcsolatban észleljük. Allah feljegyzésében nincs kétértelműség, független időtől és helytől. Ezért szerepel ott a „Mubin” (világos) jelző.

أَلا إِنَّ لِلّهِ مَن فِي السَّمَاوَات وَمَن فِي الأَرْضِ وَمَا يَتَّبِعُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِ اللّهِ شُرَكَاء إِن يَتَّبِعُونَ إِلاَّ الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلاَّ يَخْرُصُونَ ﴿٦٦﴾

66. Behold! verily to Allah belong all creatures, in the heavens and on earth. What do they follow who worship as His "partners" other than Allah. They follow nothing but fancy, and they do nothing but lie.

66. Mert bizony, Allahé minden, mi az Egeken és a Földön van. Mit követnek azok, kik Allahon kívül imádkoznak a „társakhoz”? Csak a sejtést követik, és csak találgatnak.

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُواْ فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٦٧﴾

67. He it is That hath made you the night that ye may rest therein, and the day to make things visible (to you). Verily in this are signs for those who listen (to His Message)[607].

67. Ő az, Ki megtette az éjszakát, hogy megpihenjetek benne, a nappalt láthatóvá. Ezekben hát a bizonyságok a népnek, kik hallanak[607].

قَالُواْ اتَّخَذَ اللّهُ وَلَدًا سُبْحَانَهُ هُوَ الْغَنِيُّ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَات وَمَا فِي الأَرْضِ إِنْ عِندَكُم مِّن سُلْطَانٍ بِهَذَا أَتَقُولُونَ عَلَى اللّهِ مَا لاَ تَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾

68. They say: "(Allah) hath begotten a son!" - Glory be to Him! He is self- sufficient! His are all things in the heavens and on earth! No warrant have ye for this! say ye about Allah what ye know not?

68. Mondják: „Allah gyermeket nemzett!” Legyen Dicső! Ő elegendő Magának! Övé, mi az Egeken és a Földön van! Nincs erre felhatalmazásotok! Azt mondjátok-e Allahra, mit nem tudtok?

قُلْ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللّهِ الْكَذِبَ لاَ يُفْلِحُونَ ﴿٦٩﴾

69. Say: "Those who invent a lie against Allah will never prosper."

69. Mondd: „Akik kieszelik Allahra a hazug szót, nem boldogulnak.”

مَتَاعٌ فِي الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ نُذِيقُهُمُ الْعَذَابَ الشَّدِيدَ بِمَا كَانُواْ يَكْفُرُونَ ﴿٧٠﴾

---

[607] Our physical life -and our higher life in so far as it is linked with the physical- is sustained by the alternation of rest and activity, and the fit environment for this alternation is the succession of Nights and Days in our physical world. The Day makes the things "visible to us-" a beautiful symbol, not only of the physical work for which we go about by day, but of the higher activities which are fitly associated with seeing, perception and enquiry. Intuition (insight) is a little out of that circle because that may come by night, when our other faculties are resting.

Fizikai és magasabb szintű életünk össze van kapcsolva az aktív és a pihenésre szolgáló szakaszok váltakozásával. A környezet ilyen irányú változása, a Nappalok és Éjszakák csodálatos egymásutánisága, adja a lehetőséget arra, hogy az ember a maga fizikai valójában beilleszkedjen ebbe a rendbe. A Nappal „láthatóvá” teszi a dolgokat, ami önmagában is egy gyönyörű szimbólum. Nem csupán a fizikai látás válik lehetővé, hanem annak magasabb értelme, a felfogás, felfedezés is. Az intuíció, megérzés nincs ebben a körben. Ez Éjjel léphet be, amikor más érzékeink megpihennek.

70. A little enjoyment in this world!- and then, to Us will be their return, then shall We make them taste the severest penalty for their blasphemies.

70. Az Evilág gyönyöre! Majd Hozzánk vezet visszaútjuk, s Mi megízleltetjük velük a szörnyű szenvedést, miáltal tagadtak.

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ نُوحٍ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ إِن كَانَ كَبُرَ عَلَيْكُم مَّقَامِي وَتَذْكِيرِي بِآيَاتِ اللّهِ فَعَلَى اللّهِ تَوَكَّلْتُ فَأَجْمِعُواْ أَمْرَكُمْ وَشُرَكَاءكُمْ ثُمَّ لاَ يَكُنْ أَمْرُكُمْ عَلَيْكُمْ غُمَّةً ثُمَّ اقْضُواْ إِلَيَّ وَلاَ تُنظِرُونِ ﴿٧١﴾

71. Relate to them the story of Noah. Behold! he said to his people: "O my people, if it be hard on your (mind) that I should stay (with you) and commemorate the signs of Allah,- yet I put my trust in Allah. Get ye then an agreement about your plan and among your partners, so your plan be on to you dark and dubious. Then pass your sentence on me, and give me no respite[608].

71. Olvasd nekik Noé híreit. Mikor mondta népének: „Ó nép! Ha megterhelő számotokra a veletek való együttlétem és figyelmeztetésem Allah Áyáira, hát én Allahra hagyatkoztam. Gyűjtsétek össze magatok és társaitok dolgait, majd ne legyenek dolgaitok kételyként bennetek. Aztán ítélkezzetek felettem, ne várakoztassatok[608].”

فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَمَا سَأَلْتُكُم مِّنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلاَّ عَلَى اللّهِ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٧٢﴾

72. "But if ye turn back, (consider): no reward have I asked of you: my reward is only due from Allah, and I have been commanded to be of those who submit to Allah's will (in Islam)."

72. „Ha elfordultok, hát én nem kértem bért tőletek, mert bérem csak Allahra tartozik. Arra kaptam parancsot, hogy alávessem magam Neki (Muszlim legyek).”

---

[608] The reference to Noah's story here is only incidental, to illustrate a special point. The fuller story will be found in 11:25-48, and in many other passages, e.g., 7:59-64, 23:23-32, 26:105-122, and 37:75-82. At each place there is a special point in the context. The special point here is that Noah's very life and preaching among his wicked people was a cause of offence to them. But he feared nothing, trusted in Allah, delivered his message, and was saved from the Flood.
Firm in his sense of Truth from Allah. Noah plainly told his people to condemn him to death if they liked, openly and in concert, so that he should at least know who would listen to his Message and who would not. He wanted them to be frank and direct, for he feared nothing.

Noé történetének itteni megemlítése esetszerű, csupán egy jelentés kiragadását látjuk. A teljesebb történetet a 11:25-48 és további áyákban viszontláthatjuk, mint 7:59-64, 23:32, 26:105-122 és 37:75-82. Minden esetben egy más jelenséget ragad ki a kontextusból. Itt Noé hirdetését látjuk, ahogy eltévelyedett népéhez szól. Szembesülünk bátor kiállásával, nem félt semmitől, mert tudta, hogy Allah küldetését teljesíti. Az Ő Üzenetét továbbította. Ezzel ő maga megmenekült az özönvíztől.
Noé egyértelműen fogalmazott népének. Ítéljék őt nyugodtan halálra, ha így akarják. Hadd lássa, van-e ebben egyetértés. Legalább azt is látja, hányan hallják meg az Üzenetet és követik őt. Egyenes és bátor kiállást tanúsított, hiszen nem félt, Allah állt mögötte.

فَكَذَّبُوهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَمَن مَّعَهُ فِي الْفُلْكِ وَجَعَلْنَاهُمْ خَلَائِفَ وَأَغْرَقْنَا الَّذِينَ كَذَّبُواْ بِآيَاتِنَا فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنذَرِينَ ﴿٧٣﴾

73. They rejected Him, but We delivered him, and those with him, in the Ark, and We made them inherit (the earth), while We overwhelmed in the flood those who rejected Our Signs. Then see what was the end of those who were warned (but heeded not)!

73. Meghazudtolták őt, de Mi megmenekítettük őt és azt, ki vele volt, a bárkában. Megtettük őket helytartókká (a Földön), s vízbe fojtottuk azokat, kik tagadták Áyáinkat. Nézd, mi lett büntetése azoknak, kik figyelmeztetve voltak!

ثُمَّ بَعَثْنَا مِن بَعْدِهِ رُسُلاً إِلَى قَوْمِهِمْ فَجَآؤُوهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُواْ لِيُؤْمِنُواْ بِمَا كَذَّبُواْ بِهِ مِن قَبْلُ كَذَلِكَ نَطْبَعُ عَلَى قُلوبِ الْمُعْتَدِينَ ﴿٧٤﴾

74. Then after him We sent (many) apostles to their peoples: they brought them Clear Signs, but they would not believe what they had already rejected beforehand. Thus do We seal the hearts of the transgressors[609].

74. Majd utána Prófétákat küldtünk népeikhez, kik elhozták nekik a bizonyságokat, de ők nem hisznek abban, mit azelőtt (is) meghazudtoltak. Ekképpen pecsételjük meg szívét a törvényszegőknek[609].

ثُمَّ بَعَثْنَا مِن بَعْدِهِم مُّوسَى وَهَارُونَ إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ بِآيَاتِنَا فَاسْتَكْبَرُواْ وَكَانُواْ قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿٧٥﴾

75. Then after them sent We Moses and Aaron to Pharaoh and his chiefs with Our Signs. But they were arrogant: they were a people in sin[610].

---

[609] I understand the meaning to be that there is a sort of spiritual an influence descending from generation to generation, among the Unbelievers as among the men of Faith. In history we find the same problems in many ages, - denial of Allah's grace, defiance of Allah's law, rejection of Allah's Message. These influences cause the hearts of the contumacious to be sealed and impervious to the Truth 2:7. What they do is to prejudge the issues even before the Prophet explains them.

Nemzedékről nemzedékre belép az emberiség életébe egy spirituális befolyás, ami a hitetleneknek és hívőknek egyaránt szól. A történelem ismétli önmagát: Allah kegyelmének megtagadása, Allah törvényeinek megsértése, Allah Üzenetének elutasítása. Ez a hozzáállás elzárja a makacs szíveket az Igazságtól, 2:7. Az emberek még az előtt hoznak ítéletet, hogy a Próféta el tudná magyarázni az Üzenetet.

[610] The story of Moses, Aaron, and Pharaoh is fully told in 7:103-137, and there are references to it in many places in the Quran. The incidental reference here is to illustrate a special point, viz., that - the wicked are arrogant and bound up in their sin, and prefer deception to Truth: - they do not hesitate to charge the men of Allah, who work unselfishly for them, with mean motives, such as would actuate them in similar circumstances!

Mózes és Áron története teljességében a 7:103-137-ben, valamint a Korán több más helyén olvasható. Itt csupán egy jelenséget látunk kiemelni. A gonosz eltelik önmagával és emiatt képtelen az Igazság elfogadására. Nem vonakodnak a hibát másban és nem saját magukban meglátni. Itt Allah küldötte áll célpontjukban, aki önzetlenül jött el hozzájuk. Csak úgy tud hatással lenni rájuk, ha az ő szintjük érvanyagával lép elő.

75. Majd utánuk elküldtük Áyáinkkal Mózest és Áront a Fáraóhoz és főembereihez. Gőgösködtek és bűnösök voltak[610].

فَلَمَّا جَاءهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِندِنَا قَالُواْ إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٧٦﴾

76. When the Truth did come to them from Us, they said: "This is indeed evident sorcery!"

76. Mikor eljött hozzájuk az Igaz Tőlünk, mondták: „Ez valóságos mágia!”

قَالَ مُوسَى أَتَقُولُونَ لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءكُمْ أَسِحْرٌ هَذَا وَلاَ يُفْلِحُ السَّاحِرُونَ ﴿٧٧﴾

77. Said Moses: "Say ye (this) about the truth when it hath (actually) reached you? Is sorcery (like) this? But sorcerers will not prosper[611]."

77. Mózes így szólt: „Ezt mondjátok-e az Igazra, miután az eljött hozzátok? Hogy ez mágia? Nem boldogulnak a mágusok[611]!”

قَالُواْ أَجِئْتَنَا لِتَلْفِتَنَا عَمَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءنَا وَتَكُونَ لَكُمَا الْكِبْرِيَاء فِي الأَرْضِ وَمَا نَحْنُ لَكُمَا بِمُؤْمِنِينَ ﴿٧٨﴾

78. They said: "Hast thou come to us to turn us away from the ways we found our fathers following,- in order that thou and thy brother may have greatness in the land? But not we shall believe in you[612]!"

78. Mondták: „Azért jöttél, hogy letéríts minket arról, amin atyáinkat találtuk, hogy titeket (téged és fivéredet) illethessen a főség a Földön? Nem hiszünk nektek[612]!”

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ائْتُونِي بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ ﴿٧٩﴾

79. Said Pharaoh: "Bring me every sorcerer well versed."

79. A Fáraó így szólt: „Hozzatok elém minden fortélyos mágust!”

فَلَمَّا جَاء السَّحَرَةُ قَالَ لَهُم مُّوسَى أَلْقُواْ مَا أَنتُم مُّلْقُونَ ﴿٨٠﴾

80. When the sorcerers came, Moses said to them: "Throw ye what ye (wish) to throw!"

80. Mikor eljöttek a mágusok, Mózes mondta nekik: „Hajítsátok el azt, aminek hajítói vagytok!”

---

[611] Sorcery is the very opposite of Truth, being deception of plausible shows by the powers of evil. But these cannot succeed or last permanently, and Truth must ultimately prevail.

A varázslat az Igazság ellentéte, mivel megtévesztésen alapszik és a gonosz erejére alapozódik. Nem vezethet sikerre hosszú távon, mert az Igazság mindig győz.

[612] Notice how they attribute evil motives to the men of Allah, motives of ambition and lust of power, which the men of Allah had been sent expressly to put down. The same device was used against Al-Mustafa.

A gonosz hirtelen megnyilvánulása Allah emberével szemben, akitől semmi sem áll távolabb, mint a földi célok. De a gonosz viszont, csak ebben a zárt körben tud gondolkodni. Ugyanilyen vádak érték Mohammedet (béke reá) is.

فَلَمَّا أَلْقَواْ قَالَ مُوسَى مَا جِئْتُم بِهِ السِّحْرُ إِنَّ اللّهَ سَيُبْطِلُهُ إِنَّ اللّهَ لاَ يُصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ ﴿٨١﴾

81. When they had had their throw, Moses said: "What ye have brought is sorcery: Allah will surely make it of no effect: for Allah prospereth not the work of those who make mischief[613].

81. Mikor elhajították, Mózes így szólt: „Amit ti hoztatok el, az mágia. Allah kudarcra ítéli azt, mert bizony, Allah nem pártolja a megrontók művét[613].”

وَيُحِقُّ اللّهُ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ﴿٨٢﴾

82. "And Allah by His words doth prove and establish His truth, however much the sinners may hate it!"

82. „Érvényre viszi Allah az Igazságot az Ő Szavai által, még ha irtóznak is a bűnösök.”

فَمَا آمَنَ لِمُوسَى إِلاَّ ذُرِّيَّةٌ مِّن قَوْمِهِ عَلَى خَوْفٍ مِّن فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِمْ أَن يَفْتِنَهُمْ وَإِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالٍ فِي الأَرْضِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الْمُسْرِفِينَ ﴿٨٣﴾

83. But none believed in Moses except some children of his people, because of the fear of Pharaoh and his chiefs, lest they should persecute them; and certainly Pharaoh was mighty on the earth and one who transgressed all bounds[614].

83. Nem hitt Mózesnek, csak népéből néhány gyermek, a Fáraótól és főembereitől való félelem miatt, hogy meggyötrik őket. A Fáraó, valóban hatalmas volt a Földön és tékozolt[614].

وَقَالَ مُوسَى يَا قَوْمِ إِن كُنتُمْ آمَنتُم بِاللّهِ فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُواْ إِن كُنتُم مُّسْلِمِينَ ﴿٨٤﴾

84. Moses said: "O my people! If ye do (really) believe in Allah, then in Him put your trust if ye submit (your will to His)."

84. Mózes mondta: „Ó nép! Ha hisztek Allahban, akkor Rá hagyatkozzatok, ha alávetitek magatokat (Muszlimok vagytok)!”

فَقَالُواْ عَلَى اللّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لاَ تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٨٥﴾

---

[613]When they threw their rods, the rods became snakes by a trick of sorcery, but Moses' miracles were greater than any tricks of sorcery, and had real Truth behind them.

Amikor elhajították botjaikat, azok a szemfényvesztés által kígyókká változtak. Mózes „csodája” nagyobb volt. Felfedte hamisságukat és az Igazságot juttatta érvényre.

[614] The Majority of Pharaoh's people refused to believe at the time, but the sorcerers believed (7:120), and so did Pharaoh's wife (66:11), and ultimately Pharaoh himself, though too late (10:90).

Fáraó népének java része ekkor még elutasította a hitet, de a mágusok, már hittek (7:120), ahogy a Fáraó felesége is hitt (66:11), majd végül, de túl későn, a Fáraó is a hit felé fordult (10:90).

85. They said: "In Allah do we put our trust. Our Lord! make us not a trial for those who practise oppression[615];

85. Mondták: „Allahra hagyatkozunk. Urunk! Ne tégy ki minket az elnyomók népe megpróbáltatásának[615].”

وَنَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٨٦﴾

86. "And deliver us by Thy Mercy from those who reject (Thee)."

86. „Menekíts meg minket Kegyelmed által a hitetlenek népétől.”

وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى وَأَخِيهِ أَن تَبَوَّءَا لِقَوْمِكُمَا بِمِصْرَ بُيُوتًا وَاجْعَلُواْ بُيُوتَكُمْ قِبْلَةً وَأَقِيمُواْ الصَّلاَةَ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٧﴾

87. We inspired Moses and his brother with this Message: "Provide dwellings for your people in Egypt, make your dwellings into places of worship, and establish regular prayers: and give glad tidings to those who believe[616]!"

87. Mózes és fivére számára sugallatot küldtünk: „Jelöljetek ki kettőtök népének Egyiptomban házakat és legyenek házaitok imahelyek, ahol imára álltok. Vidd el örömhírét a hívőknek[616]!”

وَقَالَ مُوسَى رَبَّنَا إِنَّكَ آتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلأَهُ زِينَةً وَأَمْوَالاً فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا رَبَّنَا لِيُضِلُّواْ عَن سَبِيلِكَ رَبَّنَا اطْمِسْ عَلَى أَمْوَالِهِمْ وَاشْدُدْ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَلاَ يُؤْمِنُواْ حَتَّى يَرَوُاْ الْعَذَابَ الأَلِيمَ ﴿٨٨﴾

88. Moses prayed: "Our Lord! Thou hast indeed bestowed on Pharaoh and his chiefs splendour and wealth in the life of the present, and so, Our Lord, they mislead (men)

---

[615] The prayer is that the righteous people, being weak, should be saved from being used as objects of oppression or punishment at the hands of powerful enemies. Weakness tempts Power to practice oppression, and is thus an occasion of trial for the oppressors.

Az elnyomott, gyenge ember fohásza az elnyomó zsarnokkal szemben kér támogatást, ill. kér büntetést rá. A gyengeség megkísérti a gonoszt, hogy felette uralkodjon, így ez az állapot egy bűnös számára kísértés.

[616] This instruction, we may suppose, was given when the sorcerers were brought to faith, and some of the Egyptians believed. Moses was for a little while to remain in Egypt, so that his Message should have time to work, before the Israelites were led out of Egypt. They were to make their houses into places of prayer (Qiblah), as Pharaoh would not probably allow them to set up public places of prayer. And they were now to be only sojourners in Egypt. These were the glad tidings (the Gospel) of Islam, which was preached under Noah, Abraham, Moses, and Jesus, and completed under Muhammad.

Ez a rendelkezés akkor születhetett, amikor a mágusok és néhány Egyiptomi megtértek. Mózes a történtek után még egy darabig Egyiptomban maradt. Tehát az Üzenet működni kezdett még azelőtt, hogy az Izraelitákat elűzték volna Egyiptomból. Házaik imaházakká lettek (Qibla), mivel a Fáraó nem engedte meg számukra a nyilvános imát. Ettől kezdve jövevények voltak Egyiptomban. Az örömhír viszont elért hozzájuk, ahogy az Evangéliumban és az Iszlámban szerepel. Ezt az örömhírt hirdette Noé, Ábrahám, Mózes, Jézus és teljesedett be Mohammed küldetésével.

from Thy Path. Deface our Lord, the features of their wealth, and send hardness to their hearts, so they will not believe until they see the grievous penalty[617]."

88. Mondta Mózes: „Urunk! A Fáraónak és főembereinek megadtad a pompát, a vagyont az Evilágon. Urunk! Ők letérítenek a Te utadról. Urunk! Tedd csúffá vagyonukat, keményítsd meg szíveiket és ne higgyenek mindaddig, amíg nem látják a hatalmas büntetést[617]!"

قَالَ قَدْ أُجِيبَت دَّعْوَتُكُمَا فَاسْتَقِيمَا وَلاَ تَتَّبِعَآنِّ سَبِيلَ الَّذِينَ لاَ يَعْلَمُونَ ﴿٨٩﴾

89. Allah said: "Accepted is your prayer (O Moses and Aaron)! So stand ye straight, and follow not the path of those who know not."

89. Így szólt (Allah): „Befogadást nyert imátok (Mózes és Áron)! Álljatok egyenesen és ne kövessétek azok útját, kik nem tudnak."

وَجَاوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ فَأَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُ بَغْيًا وَعَدْوًا حَتَّى إِذَا أَدْرَكَهُ الْغَرَقُ قَالَ آمَنتُ أَنَّهُ لا إِلَهَ إِلاَّ الَّذِي آمَنَتْ بِهِ بَنُو إِسْرَائِيلَ وَأَنَاْ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٩٠﴾

90. We took the Children of Israel across the sea: Pharaoh and his hosts followed them in insolence and spite. At length, when overwhelmed with the flood, he said: "I believe that there is no god except Him Whom the Children of Israel believe in: I am of those who submit (to Allah in Islam)[618]."

---

[617]Moses' prayer, in which Aaron joined, for he was always with him, may be paraphrased thus: "O Allah! We understand that the glitter and the wealth of the Egyptians are not to be envied. They are but the ephemeral goods of this life. They are a disadvantage, in that in their pride of possessions the Egyptians mislead themselves and others. Let their pride be their undoing! Turn their wealth into bitterness and their hearts into hardness, for they reject Thee, and they will not believe until they actually see the Punishment of their sins!" A terrible curse! Let their wealth and splendor become so defaced in their features, that instead of being objects of desire, they become objects of loathing! The heart is the seat of affections and joy: let it be so hardened by their unbelief that it becomes the seat of hatred and grief! It is when they see the Penalty that they will believe!

Mózes fohásza, amihez Áron is csatlakozott. „Ó Allah! Felfogtuk, hogy az Egyiptomiak pompája és vagyona nem irigylésre méltó. Ezek az élet múlandó javai. Hátrányok, mivel a tulajdonlás büszkesége félrevezeti az Egyiptomiakat és másokat. Üssön vissza rájuk büszkeségük! Változtasd vagyonukat keserűvé és szívüket keménnyé, mert elutasítanak Téged. Soha nem fognak hinni, amíg nem látják a bűneikért járó szenvedést." Ez egy szörnyű átok! Vagyonuk és fényűzésük, ami most megjeleníti valójukat, ahelyett, hogy irigylésre méltó lenne, változzon át undorítóvá! A szív a szomorúság és öröm helye. A hitetlenség úgy keményítse meg szíveiket, hogy csak a bánat kapjon benne helyet. Csak akkor válhassanak hívővé, ha látják a szenvedést!

[618] Notice the swiftness of the action in the narrative. The execution of poetic justice could not have been described in fewer words.
This was death-bed repentance, and even so it was forced by the terror of the catastrophe. So, it was not accepted (4:18) in its entirety. Only the body was saved from the sea, and presumably, according to Egyptian custom, it was embalmed and the mummy was given due rites of the dead. But the story commemorated forever Allah's working, in mercy for His people, and in just punishment of oppressors.

Az elbeszélés gyors akciót mutat. Költői igazság nem juttatható kifejezésre ennél tömörebben! A megbánás halálos ágyában vagyunk, ami a katasztrófa félelmetes kiáltását hallatja. A megbánás elfogadása nem teljesült tökéletesen (4:18). Csak a test menekült meg a tengerből, amit az Egyiptomi szokások és kultikus szertartások szerint bebalzsamoztak. De Allah jóvoltából a történet mindörökre fennmaradt, amivel példát állít az elnyomóval szemben minden idők emberének.

90. Átszeltük Izrael fiaival a tengert. A Fáraó és serege vadul, ellenségesen követte őket, míg be nem érte őket a fulladás. Mondta (a Fáraó): „Hiszem, hogy nincs más Isten, csak az, Kiben Izrael fiai hisznek és én alávetem magam (Muszlim vagyok)[618]"

آلآنَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنتَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ ﴿٩١﴾

91. (It was said to him): "Ah now!- But a little while before, wast thou in rebellion!- and thou didst mischief (and violence)!

91. „Csak Most?" Előtte lázadtál és megrontó voltál!"

فَالْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنْ خَلْفَكَ آيَةً وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ عَنْ آيَاتِنَا لَغَافِلُونَ ﴿٩٢﴾

92. "This day shall We save thee in the body, that thou mayest be a sign to those who come after thee! but verily, many among mankind are heedless of Our Signs!"

92. „Ezen a napon megmentünk testedben, hogy légy azoknak egy Áya, kik utánad lesznek! Mert bizony, sok ember nem vesz tudomást Áyáinkról."

وَلَقَدْ بَوَّأْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ مُبَوَّأَ صِدْقٍ وَرَزَقْنَاهُم مِّنَ الطَّيِّبَاتِ فَمَا اخْتَلَفُواْ حَتَّى جَاءهُمُ الْعِلْمُ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُواْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٩٣﴾

93. We settled the Children of Israel in a beautiful dwelling-place, and provided for them sustenance of the best: it was after knowledge had been granted to them, that they fell into schisms. Verily Allah will judge between them as to the schisms amongst them, on the Day of Judgment[619].

93. Letelepítettük Izrael fiait a virágzó telepeken és gondviselésünkben részesítettük őket az üdvösökből. Nem különböztek össze addig, míg el nem jött hozzájuk a tudás. Urad ítél közöttük a Feltámadás Napján abban, miben különböztek[619].

فَإِن كُنتَ فِي شَكٍّ مِّمَّا أَنزَلْنَا إِلَيْكَ فَاسْأَلِ الَّذِينَ يَقْرَؤُونَ الْكِتَابَ مِن قَبْلِكَ لَقَدْ جَاءكَ الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَلاَ تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿٩٤﴾

94. If thou wert in doubt as to what We have revealed unto thee, then ask those who have been reading the Book from before thee: the Truth hath indeed come to thee from thy Lord: so be in no wise of those in doubt[620].

---

[619] After many wanderings the Israelites were settled in the land of Canaan, described as "a land flowing with milk and honey" (Exod. 3:8). They had a prosperous land; and they were supplied with spiritual sustenance by men sent to deliver Allah's Message. They should have known better than to fall into disputes and schisms, but they did so.

Megannyi vándorlás után az Izraeliták letelepedtek Kánaán földjén, amit „tejjel, mézzel folyó" jelzővel illetnek. (Exodus 3:8). Nem csak virágzó földet, hanem spirituális gondviselést is kaptak az emberektől, akik Allah Üzenetét továbbították. Ennek ellenére viták alakultak ki közöttük, ami szakításhoz, megosztottsághoz vezetett.

[620] Allah's Truth is all one, and even in different forms men sincere in Religion recognize the oneness. So sincere Jews like 'Abdullah ibn Salam, and sincere Christians like Waraqa or the Nestorian monk Bahira, were ready to

94. Ha kétséged lenne afelől, ami neked kinyilatkoztatott, kérdezd azokat, kik előtted olvasták a Könyvet. Mert, bizony az Igazság jött el hozzád Uradtól, hát ne légy ingatag[620]!

وَلاَ تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ كَذَّبُواْ بِآيَاتِ اللّهِ فَتَكُونَ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٩٥﴾

95. Nor be of those who reject the signs of Allah, or thou shalt be of those who perish.

95. Ne légy olyan, mint kik meghazudtolták Allah Áyáit, mert a vesztesek közt leszel.

إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَتُ رَبِّكَ لاَ يُؤْمِنُونَ ﴿٩٦﴾

96. Those against whom the word of thy Lord hath been verified would not believe-

96. Kik ellenében beigazolódott Urad Szava, nem hisznek,-

وَلَوْ جَاءتْهُمْ كُلُّ آيَةٍ حَتَّى يَرَوُاْ الْعَذَابَ الأَلِيمَ ﴿٩٧﴾

97. Even if every Sign was brought unto them,- until they see (for themselves) the penalty grievous.

97. Még akkor sem, ha minden Áya eljönne hozzájuk, míg meg nem látják a fájdalmas szenvedést.

فَلَوْلاَ كَانَتْ قَرْيَةٌ آمَنَتْ فَنَفَعَهَا إِيمَانُهَا إِلاَّ قَوْمَ يُونُسَ لَمَّآ آمَنُواْ كَشَفْنَا عَنْهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَى حِينٍ ﴿٩٨﴾

98. Why was there not a single township (among those We warned), which believed,- so its faith should have profited it,- except the people of Jonah? When they believed, We removed from them the penalty of ignominy in the life of the present, and permitted them to enjoy (their life) for a while[621].

---

recognize the mission of Muhammad AlMustafa. "The Book" in this connection is Revelation generally, including pre-Islamic revelations.

Allah Igazsága Egy, még akkor is, ha az más formát ölt. Aki a hitvallást komolyan veszi, tudja ezt és felismeri az Igazság Egységét. Ilyen volt a Zsidó Abdullah ibn Szalam, vagy a Keresztény Waraqa, vagy a Nesztoriánus szerzetes, Bahira. Ők mindnyájan felismerték Mohammed küldetését. A „Könyv" alatt itt minden kinyilatkoztatás általában értendő, beleértve az Iszlám előtti kinyilatkoztatásokat is.

[621] Allah in His infinite Mercy points out the contumacy of Sin as a warning, and the exceptional case of Nineveh and its Prophet Jonah is alluded to. The story of Jonah is told in 37:139-148, which would be an appropriate place for further comments. Here it is sufficient to note that Nineveh was a very ancient town which is now no longer on the map. Its site is believed to be marked by the two mounds on the left bank of the Tigris, opposite the flourishing city of Mosul on the right bank, about 230 miles north- north-west of Baghdad. One of the mounds bears the name of "the Tomb of Nabi Yunus." Archeologists have not yet fully explored its antiquities. But it is clear that it was a very old Sumerian town, perhaps older than 3500 B.C. It became the capital of Assyria. The first Assyrian Empire under Shalmaneser 1, about 1300 B.C., became the supreme power in Western Asia. Babylon, whose tributary Assyria had formerly been, now became tributary to Assyria. The second Assyrian Empire arose about 745 B.C., and Sennacherib (705-681 B.C.) beautified the town with many Public Works. It was destroyed by the Scythians (so-called Medes) in 612 B.C. If the date of Jonah were assumed to be about 800 B.C., it would be between the First and the Second Assyrian Empire; when the City was nearly destroyed for its sins, but on account of its repentance was given a new lease of glorious life in the Second Empire.

Allah rámutat Ninive és Jónás Próféta történetére, amit a 37:139-148 alatt olvashatunk. Ninive egy ókori város volt, ami ma már nem szerepel a térképeken. Valaha a Tigris nyugati partján fekvő dombokra épült, a mai Moszullal szemben, ami a keleti parton van. Moszul kb. 300 km távolságra van Bagdadtól északra. Az egyik

98. Miért nem volt más település, aki hitt és hite hasznára vált, mint Jónás népe? Mikor hittek, levettük róluk a gyalázatos gyötrelmet az Evilágon, s hagytuk őket az élvezetekben egy darabig[621].

وَلَوْ شَاء رَبُّكَ لآمَنَ مَن فِي الأَرْضِ كُلُّهُمْ جَمِيعًا أَفَأَنتَ تُكْرِهُ النَّاسَ حَتَّى يَكُونُواْ مُؤْمِنِينَ ﴿٩٩﴾

99. If it had been thy Lord's will, they would all have believed,- all who are on earth! wilt thou then compel mankind, against their will, to believe[622]!

99. Ha Urad akarná, mindenki hinne, aki a Földön van! Vagy tán kényszerítenéd (ó Mohammed) az embereket, hogy higgyenek[622]?

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَن تُؤْمِنَ إِلاَّ بِإِذْنِ اللّهِ وَيَجْعَلُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لاَ يَعْقِلُونَ ﴿١٠٠﴾

100. No soul can believe, except by the will of Allah, and He will place doubt (or obscurity) on those who will not understand.

100. Nem hisz a lélek, csak Allah engedelmével és Ő homályt vet azokra, kik nem érik fel.

قُلِ انظُرُواْ مَاذَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ وَمَا تُغْنِي الآيَاتُ وَالنُّذُرُ عَن قَوْمٍ لاَّ يُؤْمِنُونَ ﴿١٠١﴾

101. Say: "Behold all that is in the heavens and on earth"; but neither Signs nor Warners profit those who believe not.

101. Mondd: „Nézzétek azt, mi az Egeken és a Földön van!" Nem használnak az Áyák és a figyelmeztetések a népnek, kik nem hisznek.

فَهَلْ يَنتَظِرُونَ إِلاَّ مِثْلَ أَيَّامِ الَّذِينَ خَلَوْاْ مِن قَبْلِهِمْ قُلْ فَانتَظِرُواْ إِنِّي مَعَكُم مِّنَ الْمُنتَظِرِينَ ﴿١٠٢﴾

102. Do they then expect (any thing) but (what happened in) the days of the men who passed away before them? Say: "Wait ye then: for I, too, will wait with you."

102. Nem csak azt várják-e, mint ami azokkal (történt) a Napokon, kik előttük múltak el? Mondd: „Várjatok, én is veletek várok."

---

domb neve: Jónás Próféta sírja. Régészeti ásatások nem tárták még fel. Annyi azonban bizonyos, hogy egy ősi sumér város, Asszíria fővárosa volt, talán még az i. e. 3500 előtti időkből. Az első Asszír Birodalom, nyugat Ázsia vezető hatalmává az i. e. 1300 körül trónra került I. Shalmaneser alatt vált. Korábban Asszíria volt adófizetője Babilonnak, most fordítva, Babilon fizetett adót Asszíriának. A második Asszír Birodalom hozzávetőleg az i. e. 745 körüli években alakult újból, Sennacherib alatt (i. e. 705-681), aki közműveket épített. A szkíták (Médek) az i. e. 612-ben elpusztították. Ha Jónás korát az i. e. 800-ra tesszük, akkor ő az első és második Asszír Birodalom közt élt, amikor a városra, bűnei miatt pusztulás sújtott. De igaz bűnbánatot fogadott és kapott egy második lehetőséget.

[622] Refers to the free will what Allah gave to all mankind

Utalás a szabad akaratra, amit Allah az embereknek adott.

ثُمَّ نُنَجِّي رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُواْ كَذَلِكَ حَقًّا عَلَيْنَا نُنجِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾

103. In the end We deliver Our apostles and those who believe: Thus is it fitting on Our part that We should deliver those who believe!

103. Majd megmenekítjük Prófétáinkat és azokat, kik hisznek. Ez az, mi Ránk hárul: megmentjük a hívőket.

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنتُمْ فِي شَكٍّ مِّن دِينِي فَلاَ أَعْبُدُ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللّهِ وَلَكِنْ أَعْبُدُ اللّهَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُمْ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٤﴾

104. Say: "O ye men! If ye are in doubt as to my religion, (behold!) I worship not what ye worship, other than Allah. But I worship Allah - Who will take your souls (at death): I am commanded to be (in the ranks) of the Believers[623],

104. Mondd: „Ó, emberek! Ha kétségetek lenne vallásom felől, hát én nem imádkozom azokhoz, kikhez ti imádkoztok Allahon kívül, hanem Allahhoz imádkozom. Ő az, Ki magához veszi lelketeket. Parancsot kaptam, hogy legyek a hívők közt[623].”

وَأَنْ أَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا وَلاَ تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٥﴾

105. "And further (thus): 'set thy face towards religion with true piety, and never in any wise be of the Unbelievers;

105. „Szegezd arcod egyenesen a hitvallás felé és ne légy a pogányok közt!”

وَلاَ تَدْعُ مِن دُونِ اللّهِ مَا لاَ يَنفَعُكَ وَلاَ يَضُرُّكَ فَإِن فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذًا مِّنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٦﴾

106. "'Nor call on any, other than Allah.- Such will neither profit thee nor hurt thee: if thou dost, behold! thou shalt certainly be of those who do wrong.'"

106. „Ne fohászkodj Allahon kívül ahhoz, mi nem használ, és nem árt neked. Ha ezt teszed, a bűnösök közt leszel.”

وَإِن يَمْسَسْكَ اللّهُ بِضُرٍّ فَلاَ كَاشِفَ لَهُ إِلاَّ هُوَ وَإِن يُرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلاَ رَآدَّ لِفَضْلِهِ يُصَيبُ بِهِ مَن يَشَاء مِنْ عِبَادِهِ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿١٠٧﴾

107. If Allah do touch thee with hurt, there is none can remove it but He: if He do design some benefit for thee, there is none can keep back His favour: He causeth it to reach whomsoever of His servants He pleaseth. And He is the Oft-Forgiving, Most Merciful.

---

[623] Individual Faith is good, but it is completed and strengthened by joining or forming a Righteous Society, in which the individual can develop and expand. Islam was never a religion of monks and anchorites. It laid great stress on social duties, which in many ways test and train the individual's character.

Az egyéni hit jó, de még jobb, ha ezt egy jóravaló társadalom támogatja, amiben a hitnek megbecsült helye van. Ebben az egyén spirituális fejlődése kiteljesedhet. Az Iszlám soha nem volt a papok és remeték vallása. Nagy hangsúlyt fektet a társadalmi kötelességekre, melyek megpróbáltatás elé állítják és edzik az egyén jellemét.

107. Ha Allah ártással érint meg, nincs, ki azt levegye, csak Ő. Ha jót akar neked, nincs, ki visszatartsa kiváltságát. Annak juttatja azt, kinek Ő akarja szolgálói közül. Ő a Megbocsájtó, a Kegyelmes.

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءكُمُ الْحَقُّ مِن رَّبِّكُمْ فَمَنِ اهْتَدَى فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَن ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنَاْ عَلَيْكُم بِوَكِيلٍ ﴿١٠٨﴾

108. Say: "O ye men! Now Truth hath reached you from your Lord! those who receive guidance, do so for the good of their own souls; those who stray, do so to their own loss: and I am not (set) over you to arrange your affairs[624]."

108. Mondd: „Ó, emberek! eljött hozzátok Uratoktól az Igaz. Aki magához veszi az Útmutatást, az magát vezeti. Aki eltéved, az magát veszti el. Nem felügyelek rátok[624]!"

وَاتَّبِعْ مَا يُوحَى إِلَيْكَ وَاصْبِرْ حَتَّىَ يَحْكُمَ اللّهُ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ﴿١٠٩﴾

109. Follow thou the inspiration sent unto thee, and be patient and constant, till Allah do decide: for He is the best to decide[625].

109. Azt kövesd, amire sugallatot kapsz. Légy kitartó, míg Allah nem ítél. Ő a Legjobb Ítélő[625]!

---

[624] The Furqan, the Criterion between right and wrong, has been sent to us from Allah. If we accept guidance, it is not as if we confer favors on those who bring us guidance. They suffer unselfishly for us, in order that we may be guided for our own good. On the other hand, if we reject it, it is our own loss.

Az Ismérveket (Furqan) jó és rossz között Allah elküldte hozzánk. Nem követeli meg kiváltságok áruházását azokra, akik elhozzák számunkra az Útmutatást. Ők nem ezért teszik. Magukat sanyargatva, nehézségeket felvállalva, önként továbbítják az Üzenetet, hogy mi saját akaratból tudjunk jó és rossz között választani. Ha elutasítjuk, magunkat vesztjük el.

[625]When, in spite of all the efforts of the Prophets of Allah, people do not accept Truth, and evil seems to flourish for a time, we must wait and be patient, but at the same time we must not give up hope or persevering effort. For thus only can we carry out our part in the Plan of Allah.

Allah Prófétáinak minden erőfeszítése ellenére, az emberek nem fogadják el az Igazságot és úgy tűnik, hogy egy időre a gonosz veszi át a hatalmat. Kitartónak kell lennünk és nem szabad feladni a reményt. Tudnunk kell, hogy Allah terve működik és az abban ránk háruló részt teljesítenünk kell.

11. HUD (HUD-HUD)

Introduction to Surah Hud

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

This Surah has been named after Prophet Hud whose story has been related in v. 50-60.

Period of Revelation

If we consider its theme deeply, we come to the conclusion that it was revealed during the same period as Surah Yunus and most probably followed it immediately.

Subject

The Surah deals with the same subject as Surah Yunus, that is, invitation to the Message, admonition and warning, with this difference that the warning is sterner. This is also supported by a Tradition: It is related that after its revelation, once Hadrat Abu Bakr said to the Holy Prophet, "Of late I have been noticing that you are growing older and older. What is the cause of it?" The Holy Prophet replied, "Surah Hud and the like Surahs have made me old." This shows that it was a very hard time for the Holy Prophet and these stern warnings added greatly to his anxieties that were caused by the persecution from the Quraish, who were doing their worst to crush down the Message of Islam. For it was obvious to the Holy Prophet that the last limit of the respite given by Allah was approaching nearer and nearer and he was afraid lest the term of the respite should expire and his people be seized by the torment.

The invitation is this: Obey the Messenger of Allah; discard *shirk*, and worship Allah and Allah alone: establish the entire system of your life on the belief that you shall be called to account in the Hereafter.

The admonition is this: Remember that those people who put their faith in the outward appearance of this worldly life and rejected the Message of the Prophets met with dire consequences. Therefore you should consider it seriously whether you should follow the same way that history has proved to be the path to ruin.

The warning is this: You should not be deluded by the delay in the coming of the punishment: it is because of the respite that Allah has granted you by His grace so that you might mend your ways: if you do not make use of this opportunity, you shall be inflicted with an inevitable punishment that will destroy you all except the Believers.

Instead of addressing the people directly, the Quran has used the stories of the people of Noah, Hud, Salih, Lot, Shu'aib and Moses to achieve the above mentioned objects. What is most prominent in their stories is that when Allah passes His judgment on the people, He does not spare anyone whatsoever, even if he be the nearest relative of the Prophet of the time. Only that one is rescued who had believed in the Prophet, and none else, not even his own son or wife. More than that: the

Faith demands from each and every Believer that he should totally forget his relationships when that judgment comes and remember only the relationship of the Faith. For it is against the spirit of Islam to show any regard whatsoever for the relationships of blood and race. And the Muslims demonstrated these teachings practically in the Battle of Badr, four years after the revelation of this Surah

Bevezetés a Hud Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Az 50-60 versben találjuk Hud történetét, a Szúra elnevezése innen ered.

Kinyilatkoztatás ideje

Ha a tartalommal hozzuk összefüggésben, akkor egybeesik a Yunus (Jónás) Szúra kinyilatkoztatásának idejével, feltehetően közvetlenül azt követte.

Tárgy

A Szúra ugyanazt a tárgyat fejti mi, mint a Yunus (Jónás) Szúra. Felhívás az Üzenetre, intés és figyelmeztetés, azzal a különbséggel, hogy ez szigorúbb. Ezt Hadisz is megerősíti, ami arra hivatkozik, hogy Abu Bakr a Szúra kinyilatkoztatását követően így szólt a Prófétához: „Csak most látom, hogy egyre öregebbnek nézel ki. Mi az oka?" A Próféta válasza: „Szúra Hud és a hasonló Szúrák tesznek öreggé." Jelzi, hogy ez az időszak nagyon viszontagságos volt a Próféta számára. A szigorú figyelmeztetések mutatják az egyre növekvő szorongást, amit Quraish üldöztetése okozott. Ők mindent megtettek, hogy az Iszlám Üzenetét megtörjék. Nyilvánvaló volt a Próféta számára, hogy a követőit ért mindennapos szenvedések miatt, nem sok idejük van hátra.

Engedelmességre szólít Allah Prófétájának, elutasítja a Shirket (bálványimádást) és egyedül az Allahhoz való imát hagyja jóvá. Ráirányít a hiten alapuló helyes életvezetésre, hogy a Túlvilági elszámolás örvendetes legyen.
Intés arra, hogy akik az Evilági életben hitüket csak a felszínen mutatják, de elutasítják Allah Prófétájának Üzenetét, szembesülnek majd a következményekkel. Ezért mérlegelni kell azokat a történelmi példákat, melyek láttatják a pusztulásba vittek népeket.
Figyelmeztet a megtévesztések veszélyére és sürget Allah Útmutatásának követésére. Amennyiben ez nem történik meg, a hívők kivételével hasonló váratlan végzet éri az embereket, mint ahogy eddig is így történt a korábbiakban.
Az emberekhez közvetlenül intézett szavak helyett, Noé, Hud, Szalih, Lót, Shu'eyb és Mózes példáján keresztül világítja meg a mondanivalót. Ha Allah ítél az emberek fölött, nem kímél senkit, még a Próféta legközelebbi hozzátartozóit sem, ha bűnösök. Csak azok menekülnek meg, akik hisznek a Prófétának, senki más. Ha eljön az ítélet, nem veszik tekintetbe a hívőkhöz fűződő rokoni szálakat,

egyedül a Hit iránti kötődés meghatározó. Iszlámmal ellentétes, ha a rokonsági viszonnyal összefüggésben előjogok keletkeznének. A Muszlimok ezeket a tanításokat a Badri ütközet során a gyakorlatban is bemutatták, négy évvel ennek a Szúrának a kinyilatkoztatása után.

11. Hud	11. Hud
HUD	**HUD**
Total Verses: 123	Összes vers: 123
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

الَر كِتَابٌ أُحْكِمَتْ آيَاتُهُ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِن لَّدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ ﴿١﴾

1. A. L. R. (This is) a Book, with verses basic or fundamental (of established meaning), further explained in detail,- from One Who is Wise and Well-acquainted (with all things):

1. Alif. Lám. Rá. (Ez az) Írás, minek Áyái a Mindenről Értesült és Bölcs Színéből rendeltettek el, fejtettek ki,-

أَلاَّ تَعْبُدُواْ إِلاَّ اللهَ إِنَّنِي لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ ﴿٢﴾

2. (It teacheth) that ye should worship none but Allah. (Say): "Verily I am (sent) unto you from Him to warn and to bring glad tidings[626]:

[626] Al-Mustafa's Message-as was the Message of all apostles-was to warn against evil, and to bring the glad tidings of Allah's Mercy and Grace to all who would receive it in Faith and trust in Allah. This double Message is preached illustratively in this Surah.

Az Üzenet, a gonosz elleni figyelmeztetés és Allah Kegyének, Kegyelmének örömhíréből áll azok számára, akik elfogadják a hitet. Nem volt ez más a többi Próféta esetében sem. Erről a dupla Üzenetről szól a Szúra.

2. Hogy ne imádkozzatok máshoz, csak Allahhoz. (Mondd, ó Mohammed): „Én Tőle vagyok számotokra figyelmeztető és az örömhír hordozója[626],-"

وَأَنِ اسْتَغْفِرُواْ رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُواْ إِلَيْهِ يُمَتِّعْكُم مَّتَاعًا حَسَنًا إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى وَيُؤْتِ كُلَّ ذِي فَضْلٍ فَضْلَهُ وَإِن تَوَلَّوْاْ فَإِنِّيَ أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ كَبِيرٍ ﴿٣﴾

3. "(And to preach thus), 'Seek ye the forgiveness of your Lord, and turn to Him in repentance; that He may grant you enjoyment, good (and true), for a term appointed, and bestow His abounding grace on all who abound in merit! But if ye turn away, then I fear for you the penalty of a great day:

3. „Hogy könyörögjetek Uratok bűnbocsánatáért, fogadjatok bűnbánatot Nála és Ő egy darabig biztosítja a szép gyönyöröket számotokra. Megadja kiváltságát mindenkinek érdeme szerint. Ha elfordultok, hát Én féltelek titeket a Nagy Nap szenvedésétől."

إِلَى اللهِ مَرْجِعُكُمْ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤﴾

4. 'To Allah is your return, and He hath power over all things.'"

4. „Allahhoz vezet visszautatok és Ő az, Ki Mindenre Képes."

أَلا إِنَّهُمْ يَثْنُونَ صُدُورَهُمْ لِيَسْتَخْفُواْ مِنْهُ أَلا حِينَ يَسْتَغْشُونَ ثِيَابَهُمْ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٥﴾

5. Behold! they fold up their hearts, that they may lie hid from Him! Ah even when they cover themselves with their garments, He knoweth what they conceal, and what they reveal: for He knoweth well the (inmost secrets) of the hearts[627].

5. De ők beszűkítik kebleiket, hogy elrejtőzzenek Tőle. Ő még akkor is tudja, mit rejtegetnek, és mit hoznak nyilvánosságra, ha öltözékeik alatt bújnak meg. Ő a keblek rejtekének Tudója[627].

وَمَا مِن دَآبَّةٍ فِي الأَرْضِ إِلاَّ عَلَى اللهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ ﴿٦﴾

6. There is no moving creature on earth but its sustenance dependeth on Allah. He knoweth the time and place of its definite abode and its temporary deposit: All is in a clear Record[628].

---

[627] The heart (literally breast in Arabic) is already well guarded in the body; and secrets are supposed to be hidden in the heart or breast. Foolish persons might further cover up their hearts with cloaks, but even so, nothing can be hidden from Allah.

A szív a keblekben lakozik. Itt rejtőznek az érzések és titkok. Bolond ember az, aki azt hiszi, hogy bármilyen ruhadarabot ölt fel magára, az elfedi Allah elől e titkokat.

[628] see 6:59. Mustaqarr: definite abode; where a thing stops or stays for some time, where it is established. Mustauda: where a thing is laid up or deposited for a little while. Referring to animals, - the former denotes its life on this earth; - the latter its temporary pre-natal existence in the egg or the womb and its after-death existence in the tomb or whatever state it is in until its resurrection.

6. Nincs élőlény a Földön, csak olyan, minek gondviselése Allahon áll. Ő ismeri nyugvóhelyüket, rejteküket. Minden egy világos Feljegyzésben van[628].

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاء لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلاً وَلَئِن قُلْتَ إِنَّكُم مَّبْعُوثُونَ مِن بَعْدِ الْمَوْتِ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُواْ إِنْ هَذَا إِلاَّ سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٧﴾

7. He it is Who created the heavens and the earth in six Days - and His Throne was over the waters - that He might try you, which of you is best in conduct. But if thou wert to say to them, "Ye shall indeed be raised up after death", the Unbelievers would be sure to say, "This is nothing but obvious sorcery[629]!"

7. Ő az, Ki megteremtette az Egeket és a Földet hat nap alatt. Trónusa a vízen volt, hogy próbára tegyen titeket, melyiketek tettei a legjobbak. Ha azt mondanád: „Titeket életre fognak kelteni a halál után," azt mondanák, kik tagadnak: „Ez valóságos mágia[629]!"

وَلَئِنْ أَخَّرْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ إِلَى أُمَّةٍ مَّعْدُودَةٍ لَّيَقُولُنَّ مَا يَحْبِسُهُ أَلاَ يَوْمَ يَأْتِيهِمْ لَيْسَ مَصْرُوفًا عَنْهُمْ وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُواْ بِهِ يَسْتَهْزِؤُونَ ﴿٨﴾

8. If We delay the penalty for them for a definite term, they are sure to say, "What keeps it back?" Ah! On the day it (actually) reaches them, nothing will turn it away from them, and they will be completely encircled by that which they used to mock at!

8. Ha Mi egy meghatározott ideig visszatartanánk róluk a szenvedést, mondanák: „Mi tartja azt vissza?" De a Napon az eljön rájuk. Nem lesz, mi eltérítse róluk és körbeöleli őket az, mit megcsúfoltak.

وَلَئِنْ أَذَقْنَا الإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً ثُمَّ نَزَعْنَاهَا مِنْهُ إِنَّهُ لَيَئُوسٌ كَفُورٌ ﴿٩﴾

9. If We give man a taste of Mercy from Ourselves, and then withdraw it from him, behold! he is in despair and (falls into) blasphemy.

9. Ha megízleltetjük az emberrel a Tőlünk jövő kegyelmet, majd azt megvonjuk tőle, akkor kétségbeesve káromol.

Lásd 6:59. Az arab szövegben „Musztaqarr" (nyugvóhely) azt a helyet érzékelteti, ahol egy dolog teremtve van és azon a helyen egy darabig eléldegél, létezik. „Musztauda" (rejtek) a hely, ahol az élőlények esetében a kibújás, születés előtt és az élet után kerül a halandó. Ilyen pl. a tojás, méh, majd a sír, föld, ahol várja a Feltámadást.

[629] See: 7:54. It is scientifically correct to say that all life was evolved out of the waters, and this statement also occurs in the Quran, 21:30. Some such meaning, I think, also attaches to the Gen. 1:2. The past tense "was" refers to the time before life developed in solid forms, on land and in air.

Lásd 7:54. Tudományosan is igazolt, hogy az élet a vízből keletkezett. Ezt az állítást a Korán is vallja a 21:30-ban. Hasonló értelmezése a Genezis 1:2-nek is van. A múlt idő „… vízen volt", utal az élet fizikai formában való megjelenése előtti állapotra.

وَلَئِنْ أَذَقْنَاهُ نَعْمَاء بَعْدَ ضَرَّاء مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ السَّيِّئَاتُ عَنِّي إِنَّهُ لَفَرِحٌ فَخُورٌ ﴿١٠﴾

10. But if We give him a taste of (Our) favours after adversity hath touched him, he is sure to say, "All evil has departed from me:" Behold! he falls into exultation and pride[630].

10. Ha az ártás után, ami érte, megízleltetjük vele a kegyet, azt mondaná: „Eltávozott rólam a gonosz." És ő boldog, büszke[630].

إِلاَّ الَّذِينَ صَبَرُواْ وَعَمِلُواْ الصَّالِحَاتِ أُوْلَئِكَ لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿١١﴾

11. Not so do those who show patience and constancy, and work righteousness; for them is forgiveness (of sins) and a great reward.

11. Csak azok nem, kik állhatatosak, jókat cselekszenek. Ezek ők, kiknek megbocsájtanak és nagy bérben lesz részük.

فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضَ مَا يُوحَى إِلَيْكَ وَضَآئِقٌ بِهِ صَدْرُكَ أَن يَقُولُواْ لَوْلاَ أُنزِلَ عَلَيْهِ كَنزٌ أَوْ جَاء مَعَهُ مَلَكٌ إِنَّمَا أَنتَ نَذِيرٌ وَاللّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿١٢﴾

12. Perchance thou mayest (feel the inclination) to give up a part of what is revealed unto thee, and thy heart feeleth straitened lest they say, "Why is not a treasure sent down unto him, or why does not an angel come down with him?" But thou art there only to warn! It is Allah that arrangeth all affairs[631]!

12. Talán el szándékozod hagyni egy részét annak, mi kinyilatkoztatott rád, s az beszűkítette kebled, mert mondják: „Miért nem bocsátottak le rá kincset, vagy jött el vele egy Angyal?" De te figyelmeztető vagy! Allah az, Ki mindenre Felügyel[631]!

---

[630] He takes it as a matter of course, or as due to his own merit or cleverness! He does not realize that both in good and ill fortune there is a beneficent purpose in the Plan of Allah.

Úgy hiszi, hogy saját képességei és esze által jöttek rendbe a dolgok. Nem veszi észre, hogy akár balsors éri, akár szerencse, minden esetben Allah Tervébe illeszkednek a dolgok, nem saját elképzelései valósulnak meg.

[631] Every Prophet of Allah, when he not only encounters opposition, but is actually accused of falsehood and those very evils which he is protesting against, may feel inclined, in his human weakness, to ask himself the question. "Supposing I omit this little point, will Allah's Truth then be accepted more readily? Or he may think to himself, "If I had only more money to organize my campaign, or something which will draw people's attention, like the company of an angel, how much better can I push my Message?" He is told that truth must be delivered as it is revealed, even though portions of it may be unpalatable, and that resources and other means to draw people to him are beside the point. He must use just such resources and opportunities as he has, and leave the rest to Allah.

Allah minden Prófétája szembesül azzal, ha nem csak véleményeket ütköztet, hogy őt is azokkal a gonosz, hamis vádakkal gyanúsítják, ami ellen ő küzd a leginkább. Ilyenkor erőt vehet rajta a gyengeség. Magát győzködheti, talán, ha elhagyja a hirdetés egy részét, akkor többen követnék? Azt is gondolhatná, ha pénze lenne, vagy egy Angyal kísérgetné, talán sikeresebb kampányt tudna véghez vinni? Allah megnyugtató választ ad. Bármilyen keserűség is éri az Üzenet hordozóját, ne törődjön az emberek reakcióival. Ami lehetősége van, ragadja meg és adja tovább az Útmutatást, a többit pedig bízza Allahra.

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُواْ بِعَشْرِ سُوَرٍ مِّثْلِهِ مُفْتَرَيَاتٍ وَادْعُواْ مَنِ اسْتَطَعْتُم مِّن دُونِ اللّهِ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٣﴾

13. Or they may say, "He forged it," Say, "Bring ye then ten suras forged, like unto it, and call (to your aid) whomsoever ye can, other than Allah.- If ye speak the truth[632]!

13. Vagy mondják: „Kitalálta!" Mondd: „Akkor hozzatok el tíz ilyen kitalált Szúrát és szólítsátok Allahon kívül azt, kit tudtok (segítségül), ha igazat mondotok[632]!"

فَإِن لَّمْ يَسْتَجِيبُواْ لَكُمْ فَاعْلَمُواْ أَنَّمَا أُنزِلَ بِعِلْمِ اللّهِ وَأَن لاَّ إِلَـهَ إِلاَّ هُوَ فَهَلْ أَنتُم مُّسْلِمُونَ ﴿١٤﴾

14. "If then they (your false gods) answer not your (call), know ye that this revelation is sent down (replete) with the knowledge of Allah, and that there is no god but He! will ye even then submit (to Islam)?"

14. Ha nem válaszolnak nektek, (akkor) tudjátok, hogy ez Allah tudásával nyilatkoztatott ki! Mert bizony, nincs más Isten, csak Ő! Muszlimok lesztek-e! (Alávetitek-e magatokat?)

مَن كَانَ يُرِيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوَفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لاَ يُبْخَسُونَ ﴿١٥﴾

15. Those who desire the life of the present and its glitter,- to them we shall pay (the price of) their deeds therein,- without diminution[633].

15. Aki az Evilági életet és annak pompáját akarja, hát abban Mi megfizetjük nekik tetteiket, levonás nélkül[633].

أُوْلَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الآخِرَةِ إِلاَّ النَّارُ وَحَبِطَ مَا صَنَعُواْ فِيهَا وَبَاطِلٌ مَّا كَانُواْ يَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾

16. They are those for whom there is nothing in the Hereafter but the Fire: vain are the designs they frame therein, and of no effect and the deeds that they do!

16. Ezek ők, akik számára nincs más a Túlvilágon, mint Tűz. Romba dől mindaz, mit műveltek és hasztalan, mit tettek.

---

[632] See: 2:23 and 10:38.

Lásd: 2:32 és 10:38.

[633] If worldly men desire the glitter of this world, they shall have it in full measure, but it is false glitter, and it involves the negation of that spiritual life which comes from the guidance of the inner light and from the revelation of Allah, as described in verse 17 below.

Ha a világi ember az Evilág pompáját, ragyogását akarja, megkapja, de ez hamis és megtévesztő, ami a spirituális értékeket csorbítja. A földi ragyogás más, mint az Allah Útmutatásából kivillanó világosság, amiről a következőkben a 17. vers szól.

أَفَمَن كَانَ عَلَى بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّهِ وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِّنْهُ وَمِن قَبْلِهِ كِتَابُ مُوسَى إِمَامًا وَرَحْمَةً أُوْلَئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَن يَكْفُرْ بِهِ مِنَ الأَحْزَابِ فَالنَّارُ مَوْعِدُهُ فَلاَ تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِّنْهُ إِنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لاَ يُؤْمِنُونَ ﴿١٧﴾

17. Can they be (like) those who accept a Clear (Sign) from their Lord, and whom a witness from Himself doth teach, as did the Book of Moses before it,- a guide and a mercy? They believe therein; but those of the Sects that reject it,- the Fire will be their promised meeting-place. Be not then in doubt thereon: for it is the truth from thy Lord: yet many among men do not believe[634]!

17. Olyanok-e ők, mint az, ki Ura bizonyosságával bír, majd azt úgy tanítja, hogy (közben) tanú Tőle, ahogy Mózes Könyve volt előtte, imámként és kegyelemként? Ezek ők, kik hisznek benne. De azok a szekták, kik tagadják azt, hát a Pokol találkozóhelyük, kétséged se legyen felőle! Mert bizony, az Igaz, az Uradtól való, de a legtöbb ember nem hisz[634].

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللهِ كَذِبًا أُوْلَئِكَ يُعْرَضُونَ عَلَى رَبِّهِمْ وَيَقُولُ الأَشْهَادُ هَؤُلاء الَّذِينَ كَذَبُواْ عَلَى رَبِّهِمْ أَلاَ لَعْنَةُ اللهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿١٨﴾

18. Who doth more wrong than those who invent a lie against Allah. They will be turned back to the presence of their Lord, and the witnesses will say, "These are the ones who lied against their Lord! Behold! the Curse of Allah is on those who do wrong!-

18. Ki bűnösebb annál, mint ki kieszeli Allahra a hazug szót? Ezek elutasítást nyernek attól, hogy Uruk elé (járulhassanak). A tanúk (majd) mondják: „Ezek azok, kik meghazudtolták Urukat! Allah átka sújtson a bűnösökre,-"

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُم بِالآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿١٩﴾

19. "Those who would hinder (men) from the path of Allah and would seek in it something crooked: these were they who denied the Hereafter!"

19. Akik akadályoztatnak Allah útján és azt tekervényessé kívánják tenni. Ezek ők, kik a Túlvilágot tagadják.

أُولَئِكَ لَمْ يَكُونُواْ مُعْجِزِينَ فِي الأَرْضِ وَمَا كَانَ لَهُم مِّن دُونِ اللهِ مِنْ أَوْلِيَاء يُضَاعَفُ لَهُمُ الْعَذَابُ مَا كَانُواْ يَسْتَطِيعُونَ السَّمْعَ وَمَا كَانُواْ يُبْصِرُونَ ﴿٢٠﴾

---

[634] "A witness from Himself': i.e., the Book which was given to Al-Mustafa, the Holy Quran, which is compared to the original Revelation given to Moses. We make no difference between one true and genuine Message and another, nor between one apostle and another, for they all come from the One True God.

„tanú Tőle": A Korán, amit Mohammed kapott, a bizonyság. Ezt a Próféta úgy tanítja, mint aki tanú arra, hogy Allah ugyanazt az igazságot adta Mózesnek is előtte. Magyarán, nincs külön Mózesi és Mohamedi igazság. Egy igazság van, Allah igazsága. Mohamed tanúsítja az Allahtól jövő bizonyság által, hogy Mózes is ezt vallotta. Nincs különbség Könyvek és Próféták között. Mind ugyanattól az Egy Istentől jöttek.

20. They will in no way frustrate (His design) on earth, nor have they protectors besides Allah. Their penalty will be doubled! They lost the power to hear, and they did not see[635]!

20. Ők nem tarthatják vissza (az Ő akaratát) a Földön és Allahon kívül nincs más Oltalmazójuk. Szenvedésük kétszeres lesz! Nem voltak képesek a hallásra és nem láttak[635]!

أُوْلَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُواْ أَنفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُواْ يَفْتَرُونَ ﴿٢١﴾

21. They are the ones who have lost their own souls: and the (fancies) they invented have left them in the lurch!

21. Ezek ők, kik elvesztették magukat és tévelygésbe vitte őket az, mit kieszeltek.

لاَ جَرَمَ أَنَّهُمْ فِي الآخِرَةِ هُمُ الأَخْسَرُونَ ﴿٢٢﴾

22. Without a doubt, these are the very ones who will lose most in the Hereafter!

22. Semmi kétség, a Túlvilágon ők lesznek a legnagyobb vesztesek!

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُواْ وَعَمِلُواْ الصَّالِحَاتِ وَأَخْبَتُواْ إِلَى رَبِّهِمْ أُوْلَئِكَ أَصْحَابُ الجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٣﴾

23. But those who believe and work righteousness, and humble themselves before their Lord,- They will be companions of the gardens, to dwell therein for aye!

23. Akik hisznek, jókat cselekszenek, Uruknak behódolnak, ők az Égi Kert gazdái, s ebben ők mindörökkön lesznek.

مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالأَعْمَى وَالأَصَمِّ وَالْبَصِيرِ وَالسَّمِيعِ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلاً أَفَلاَ تَذَكَّرُونَ ﴿٢٤﴾

24. These two kinds (of men) may be compared to the blind and deaf, and those who can see and hear well. Are they equal when compared? Will ye not then take heed?

24. Ők (a két véglet) ketten olyanok, mint a vak, a süket és a látó, meg a halló. Egyenlők-e képességeik? Nem szálltok-e magatokba?

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢٥﴾

25. We sent Noah to his people (with a mission): "I have come to you with a Clear Warning:

25. Elküldtük Noét népéhez: „Én valóságos figyelmeztetőtök vagyok:”

---

[635] 7:38. In this context, it is implied that they committed a twofold wrong: 1. in inventing falsehoods against Allah, which deadened their own soul, and 2. in leading others astray or hindering them from Allah's path. Thus, they lost the faculty of hearing, which they might have used to hear the Word of Allah, and they blinded the faculty of sight by shutting out Allah's light.

7:38. Ebben az összefüggésben ők kétszeresen követnek el bűnt. 1. Allah ellen hamis tanítást eszelnek ki, ami lelküket tompítja. 2. A hamis tanításokkal másokat vezetnek félre Allah útjáról. Így elvesztik látásukat, hallásukat, amit arra használhattak volna, hogy felfogják Allah Igéit. A látás lehetősége sincs meg, mert kioltják Allah világosságát.

أَن لاَّ تَعْبُدُواْ إِلاَّ اللّهَ إِنِّيَ أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ أَلِيمٍ ﴿٢٦﴾

26. "That ye serve none but Allah. Verily I do fear for you the penalty of a grievous day[636]."

26. „Hogy ne szolgáljatok mást, csak Allahot. Féltelek titeket a fájdalmas szenvedés Napjától[636].”

فَقَالَ الْمَلأُ الَّذِينَ كَفَرُواْ مِن قِوْمِهِ مَا نَرَاكَ إِلاَّ بَشَرًا مِّثْلَنَا وَمَا نَرَاكَ اتَّبَعَكَ إِلاَّ الَّذِينَ هُمْ أَرَاذِلُنَا بَادِيَ الرَّأْيِ وَمَا نَرَى لَكُمْ عَلَيْنَا مِن فَضْلٍ بَلْ نَظُنُّكُمْ كَاذِبِينَ ﴿٢٧﴾

27. But the chiefs of the Unbelievers among his people said: "We see (in) thee nothing but a man like ourselves: Nor do we see that any follow thee but the meanest among us, in judgment immature: Nor do we see in you (all) any merit above us: in fact we thing ye are liars[637]!"

27. Mondták főemberei, kik népéből tagadtak: „Nem látunk téged másként, csak (olyan) emberként, mint mi. Nem követnek téged, csak a leghitványabbak közülünk, kiknek szava gyenge. Nem látjuk, mi kiváltságotok lenne felettünk? Mi több! Hazugoknak gondolunk titeket[637]!”

قَالَ يَا قَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِن كُنتُ عَلَى بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّيَ وَآتَانِي رَحْمَةً مِّنْ عِندِهِ فَعُمِّيَتْ عَلَيْكُمْ أَنُلْزِمُكُمُوهَا وَأَنتُمْ لَهَا كَارِهُونَ ﴿٢٨﴾

28. He said: "O my people! See ye if (it be that) I have a Clear Sign from my Lord, and that He hath sent Mercy unto me from His own presence, but that the Mercy hath

---

[636] Noah's mission was to a wicked world, plunged in sin. The mission had a double character, as in the mission of all Prophets of Allah: it had to warn men against evil and call them to repentance, and it had to give them the glad tidings of Allah's Grace in case they turned back to Allah: it was a Guidance and Mercy.

Noé küldetése egy gonosz néphez szólt, kik elmerültek saját bűneikben. Kettős célja volt, mint Allah Prófétáinak általában. Figyelmeztetnie kellett az embereket, hogy hagyjanak fel bűnös cselekedeteikkel. Ugyanakkor megbánásra kellett őket szólítania, ill. örömhírét kellet elvinni azoknak, akik Allah útjára visszatérnek. Ez a Megbocsájtás és Kegyelem Útja.

[637] The Unbelievers were impelled by three powerful human motives of evil to resist Grace: 1. jealousy of other men; they said, "Why, you are no better than ourselves," half perceiving the Prophet's superiority, and half ignoring it; 2. contempt of the weak and lowly, who are often better intellectually, morally, and spiritually; they said, "We cannot believe or do what these fellows, our inferiors in social rank, believe or do!"; 3. arrogance and self-sufficiency, which is a vice cognate to 2, looked at from a different angle; they said, "We are really better than the lot of you!" Now the claim made on behalf of Allah's Message attacked all these three attitudes. And all they could say against it was to abuse it impatiently, and call it a lie.

A hitetlenek három jellemvonást mutattak meg magukból, amivel Isten kegyelmét elhárították magukról. 1. Emberi irigység. Miért lenne ő több nálunk? Félig felfogták a Próféta dolgát, de félig megtagadták őt. 2. Lenézték azokat a szegény, gyenge, társadalomból kivetett embereket, akik spirituálisan talán sokkal érettebbek, fejlettebbek voltak náluk. Nem tehetik azt, amit ezek az alárendelt, szerencsétlen emberek tesznek. 3. Túlbecsülték magukat, képességeiket, ami rokonítható a 2. pont gondolatával. Mi jobbak vagyunk, mint ti, gondolták. Fellépésük Noéval szemben e három tulajdonságukból fakadt. Csak annyit mondtak: hazudtok! Ez volt az összes érvük.

been obscured from your sight? shall we compel you to accept it when ye are averse to it[638]?

28. Mondta: „Ó nép! Látjátok-e, hogy Uram bizonyságával bírok? Lebocsátotta rám kegyelmét az Ő Színéből, de tán az megvakított-e titeket? Kényszeríthetjük-e azt rátok, amitől ti iszonyodtok[638]?

وَيَا قَوْمِ لا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مَالاً إِنْ أَجْرِيَ إِلاَّ عَلَى اللهِ وَمَآ أَنَاْ بِطَارِدِ الَّذِينَ آمَنُواْ إِنَّهُم مُّلاَقُو رَبِّهِمْ وَلَكِنِّيَ أَرَاكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ ﴿٢٩﴾

29. "And O my people! I ask you for no wealth in return: my reward is from none but Allah. But I will not drive away (in contempt) those who believe: for verily they are to meet their Lord, and ye I see are the ignorant ones[639]!

29. „Ó nép! Nem kérek érte pénzt, mert jutalmam csak Allahra tartozik. Nem űzöm el azokat, kik hisznek. Nekik találkozójuk lesz Urukkal, de én titeket tudatlan népnek látlak[639]!"

وَيَا قَوْمِ مَن يَنصُرُنِي مِنَ اللهِ إِن طَرَدتُّهُمْ أَفَلاَ تَذَكَّرُونَ ﴿٣٠﴾

30. "And O my people! who would help me against Allah if I drove them away? Will ye not then take heed[640]?

30. „Ó nép! Ki fogná pártomat Allah ellenében, ha elűzném őket? Nem szálltok-e magatokba[640]?"

---

[638] Noah's answer (like that of the Prophet of Allah who spoke in later ages in Makkah and Madinah is a pattern of humility, gentleness, firmness, persuasiveness, truth, and love for his own people. - First, he meekly (not exultingly) informs them that he has got a Message from Allah. - Secondly, he tells them that it is a Message of Mercy even in its warning, though in their arrogance the Mercy may be hidden from them. - Thirdly, he tells them plainly that there can be no compulsion in Religion: but will they not accept with goodwill what is for their own benefit?

Noé válasza ugyanaz volt, mint a későbbiekben Allah Prófétájának Mekkában és Medinában. Alázattal, finoman, de határozottan közölte az igazat az emberekkel. 1. Szelíden tájékoztatta őket, hogy ő egy Üzenetet kapott Allahtól. 2. Ez az Üzenet a Kegyelemről és Megbocsájtásról szól még akkor is, ha figyelmeztetés. 3. Közli, hogy nem alkalmazható kényszer a vallásban. Mi haszna van annak, amit jó szándékból nem fogadnak el?

[639] The fourth point in Noah's address meets their accusation that he was a liar, implying that he was serving some selfish end of his own: on the contrary, he says, he seeks no reward from them but will bear any insults they heap on him, for he looks to Allah rather men. But fifthly if they insult the poor and needy who come to him in Faith, and think that he would send them away in order to attract the great ones of the land, he tells them plainly that they are mistaken. In fact, (sixthly), he has no hesitation in telling the blunt truth that they are the ignorant ones, and not the poor who came to seek Allah's Truth!

Majd jönnek a vádak, melyek azt célozzák, hogy Noé önző megfontolásból, anyagi érdekből terjeszt tévhiteket. Az előző három válasz után, folytatja. 4. Nem kér pénzt, sőt, tűri a támadásokat, mert Allahot tartja szeme előtt, nem őket. 5. Ha azt hiszik, hogy el fogja küldeni maga mellől azokat a hívő szegény sorsúakat, akiket ők megvetnek, mert ezzel a gazdagok felé csábító gesztust akar mutatni, hát tévednek. 6. Ők a tudatlanok, nem a szegények, akik Allah Igazságát keresik.

[640] But (seventhly) again he pleads, with as much earnestness as ever, that he is one of themselves, and just doing his truest duty.

(folytatás) 7. Ő csak egy közülük. Semmi mást nem tesz, csak a kötelességét teljesíti.

وَلاَ أَقُولُ لَكُمْ عِندِي خَزَآئِنُ اللهِ وَلاَ أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلاَ أَقُولُ إِنِّي مَلَكٌ وَلاَ أَقُولُ لِلَّذِينَ تَزْدَرِي أَعْيُنُكُمْ لَن يُؤْتِيَهُمُ اللهُ خَيْرًا اللهُ أَعْلَمُ بِمَا فِي أَنفُسِهِمْ إِنِّي إِذًا لَّمِنَ الظَّالِمِينَ

﴿٣١﴾

31. "I tell you not that with me are the treasures of Allah, nor do I know what is hidden, nor claim I to be an angel. Nor yet do I say, of those whom your eyes do despise that Allah will not grant them (all) that is good: Allah knoweth best what is in their souls: I should, if I did, indeed be a wrong-doer[641]."

31. *„Nem mondom nektek, hogy nálam van Allah tárháza, a Láthatatlant sem ismerem, és azt sem mondom, hogy Angyal vagyok. Nem mondom azoknak, kiket szemeitek lekicsinyel, hogy Allah sosem ad nekik a jókból. Allah a Legjobb Tudója annak, mi lelketekben lakozik. Valóban bűnös lennék, ha azt állítanám, hogy én tudom azt[641].”*

قَالُواْ يَا نُوحُ قَدْ جَادَلْتَنَا فَأَكْثَرْتَ جِدَالَنَا فَأْتَنِا بِمَا تَعِدُنَا إِن كُنتَ مِنَ الصَّادِقِينَ

﴿٣٢﴾

32. They said: "O Noah! thou hast disputed with us, and (much) hast thou prolonged the dispute with us: now bring upon us what thou threatenest us with, if thou speakest the truth![642]?"

32. *Mondták: „Ó Noé! Érveltél velünk, de sok (már) az érv! Hozd el azt, mit ígérsz nekünk, ha igazat beszélsz[642]!”*

---

[641] The eighth point that Noah urges is that he is not a mere vulgar soothsayer pretending to reveal secrets not worth knowing, nor an angel living in another world, with no ties to them. He is their real well-wisher, delivering a true Message from Allah.
But Noah will not close his argument without defending the men of Faith, whom the Chiefs despise because they are lacking in worldly goods. He tells them plainly that Allah perhaps sees in them something in which they, the arrogant Chiefs, are lacking. Their spiritual faculties can only be appreciated truly by Him to Whom all the secrets of the spirit are open.

(folytatás) 8. Noé elmondja, hogy ő nem egy jós, aki azt színleli, hogy a Láthatatlan Világ titkait ismeri, nem is Angyal, aki egy másik világról tévedt ide. Ő a jóakarójuk, aki Allah Üzenetét továbbítja feléjük.
(folytatás) 9. De Noé nem zárta le még az érvek sorát anélkül, hogy ne védené meg a hitet követőket, akiket a főemberek lenéznek a földi javak hiánya miatt. Kifejti, hogy talán Allah lát bennük olyan erényt, ami a főemberekből hiányzik. Ezeket az erényeket csak spirituális elmélyedéssel lehet a hit útján elnyerni Tőle, Aki ennek titkát nem zárja el az ember elől.

[642] To Noah's address the worldly Chiefs give a characteristic reply. In its aggressive spirit it is the very antithesis of the gentle remonstrance of Noah. Because he had gently and patiently argued with them, they impatiently accuse him of "disputing with them" and "prolonging the dispute". They are unable to deal with his points. So, they arrogantly throw out their challenge, which is a compound of hectoring insolence, unreasoning skepticism, and biting irony. "You foretell disaster to us if we don't mend our ways! Let us see you bring it on! Now, if you please! Or shall we have to call you a liar?"

Noé beszédére a főemberek karakteres választ adnak. Agresszív módon egy éles ellenpólust alakítanak ki Noéval szemben. Noé finoman, türelemmel érvelt velük, mire ők türelmetlen vádaskodással feleltek. Túl sokat beszél, húzza az időt, mondták, mert nem tudtak Noé érveivel mit kezdeni. Lekezelő arcátlansággal, esztelen szkepticizmussal, maró gúnnyal mondták: Csapást, katasztrófát jósolsz nekünk, ha nem térünk utadra? Hadd lássuk azt a katasztrófát most! Vagy talán hazudsz?

قَالَ إِنَّمَا يَأْتِيكُم بِهِ اللّهُ إِن شَاء وَمَا أَنتُم بِمُعْجِزِينَ ﴿٣٣﴾

33. He said: "Truly, Allah will bring it on you if He wills,- and then, ye will not be able to frustrate it[643]!

33. *Mondta: „Allah elhozza nektek, ha akarja és nem térhettek ki előle[643]!"*

وَلاَ يَنفَعُكُمْ نُصْحِي إِنْ أَرَدتُّ أَنْ أَنصَحَ لَكُمْ إِن كَانَ اللّهُ يُرِيدُ أَن يُغْوِيَكُمْ هُوَ رَبُّكُمْ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٣٤﴾

34. "Of no profit will be my counsel to you, much as I desire to give you (good) counsel, if it be that Allah willeth to leave you astray: He is your Lord! and to Him will ye return!"

34. *„Nem veszitek hasznát tanácsomnak. Hiába akarok tanácsot adni nektek, ha Allah tévelygésben akar hagyni titeket. Ő a ti Uratok! Hozzá tértek meg."*

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ إِنِ افْتَرَيْتُهُ فَعَلَيَّ إِجْرَامِي وَأَنَاْ بَرِيءٌ مِّمَّا تُجْرَمُونَ ﴿٣٥﴾

35. Or do they say, "He has forged it"? Say: "If I had forged it, on me were my sin! and I am free of the sins of which ye are guilty[644]!

35. *Vagy mondják: „Kitalálta!" Mondd: „Ha kitaláltam volna, akkor bűnöm rám tartozik és vétlen vagyok attól, miben ti vagytok bűnösök[644]."*

وَأُوحِيَ إِلَى نُوحٍ أَنَّهُ لَن يُؤْمِنَ مِن قَوْمِكَ إِلاَّ مَن قَدْ آمَنَ فَلاَ تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُواْ يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾

---

643 To the blasphemous challenge addressed to Noah his only answer could be: "I never claimed that I could punish you. All punishment is in the hands of Allah, and He knows best when His punishment will descend. But this I can tell you! His punishment is sure if you do not repent, and when it comes, you will not be able to ward it off!"

Noé az istenkáromló szavakra csak egy feleletet adhatott: „Soha nem mondtam, hogy én hozom rátok a büntetést! Ennek joga Allah kezében van és Ő tudja legjobban, mikor kell annak bekövetkeznie. Csak azt mondhatom, hogy ha nem bánjátok meg bűneiteket és lecsap rátok, nem térhettek ki előle!"

644 The fine narrative of dramatic power is here interrupted by a verse which shows that the story of Noah is also a Parable for the time and the ministry of Muhammad the Prophet. The wonderful force and aptness of the story cannot be denied. The enemy therefore turns and says, "Oh! but you invented it!" The answer is, "No! but it is Allah's own truth! You may be accustomed to dealing in falsehoods, but I protest that I am free from such sins." The place of this verse here corresponds to the place of verse 49 at the end of the next Section. While understanding this verse to refer to Al-Mustafa, as most of the accepted Commentators understand it, it is possible also, I think, to read it into the story of Noah, for all Prophets have similar spiritual experiences.

Az elbeszélésbe egy olyan vers kerül, ami Mohammed Próféta küldetésével von párhuzamot. A főemberek visszatámadnak: „kitalálta". A válasz: „Nem! Ez Allah Igazsága! Lehet, hogy megszoktátok a hamis dolgok követését, de én nem vállalok közösséget bűneitekkel." Ez a gondolat a 49. versben erősítést kap. Több kommentátor szerint nem csak Mohammedre, hanem a többi Próféta megpróbáltatásaira is utal.

36. It was revealed to Noah: "None of thy people will believe except those who have believed already! So grieve no longer over their (evil) deeds[645].

36. Noéra sugallat jött: „Nem fognak hinni népedből soha, csak az, ki már hisz. Ne gyötrődj azon, mit tesznek[645].”

وَاصْنَعِ الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحْيِنَا وَلاَ تُخَاطِبْنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُواْ إِنَّهُم مُّغْرَقُونَ ﴿٣٧﴾

37. "But construct an Ark under Our eyes and Our inspiration, and address Me no (further) on behalf of those who are in sin: for they are about to be overwhelmed (in the Flood)."

37. „Készítsd el a bárkát Szemünk láttára, (ahogy) sugalljuk, és ne ejts szót Velem azokról, kik elkárhoztak, mert ők megfulladnak.”

وَيَصْنَعُ الْفُلْكَ وَكُلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ مَلأٌ مِّن قَوْمِهِ سَخِرُواْ مِنْهُ قَالَ إِن تَسْخَرُواْ مِنَّا فَإِنَّا نَسْخَرُ مِنكُمْ كَمَا تَسْخَرُونَ ﴿٣٨﴾

38. Forthwith he (starts) constructing the Ark: Every time that the chiefs of his people passed by him, they threw ridicule on him. He said: "If ye ridicule us now, we (in our turn) can look down on you with ridicule likewise[646]!

38. És nekiállt a bárkának. Mindannyiszor, ha népéből egy főember arra járt, kigúnyolták őt. Mondta: „Ha gúnyt űztök belőlünk, majd mi is gúnyt űzünk belőletek, ahogy ti gúnyolódtok[646].”

فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَن يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٣٩﴾

39. "But soon will ye know who it is on whom will descend a penalty that will cover them with shame,- on whom will be unloosed a penalty lasting:"

39. „De meg fogjátok tudni, Kin múlik a büntetés, mi szégyennel borítja be őket és Kin múlik a tartós szenvedés feloldása,”

---

[645] The story of Noah is resumed. A point was reached, when it was clear that there was no hope of saving the sinners, who were courting their own destruction. It was to be a great Flood. So, Noah was ordered to construct a great Ark or Ship, a heavy vessel to remain afloat in the Flood, so that the righteous could be saved in it.

Közeledünk a végkifejlet felé. Noé mindent megpróbált, de nincs remény megvédeni a bűnösöket, Saját maguk okozzák pusztulásukat. Az özönvíz ideje közeleg. Noé parancsolt kap, hogy készítsen bárkát, ami ellenáll az özönvíznek. Azon megmenekülhetnek, kik hisznek.

[646] The ridicule of the sinners, from their own point of view, was natural. Here was a Prophet turned carpenter! Here was a plain in the higher reaches of the Mesopotamian basin, drained by the majestic Tigris, over 800 to 900 miles from the sea Arabian Gulf in a straight line! Yet he talks of a flood like the Sea! All material civilizations pride themselves on their Public Works and their drainage schemes. And here was a fellow relying on Allah! But did not their narrow pride seem ridiculous also to the Prophet of Allah!

A bűnösök, csak saját szempontjaik szerint tudnak gondolkodni. Itt van egy Próféta, aki hajót ácsol! A Mezopotámiai fennsík magaslatán vagyunk, amit a Tigris csatornái táplálnak vízzel, kb. 1500 km-re az Arab/Perzsa Öböltől. Noé meg özönvízről beszél! Minden nagy emberi civilizáció büszke volt közműveire, csatornáira. Itt meg jön egy ember, aki Allahra bízza magát! Önmaguk közt nevetségesnek tartották Noét.

حَتَّى إِذَا جَاء أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ قُلْنَا احْمِلْ فِيهَا مِن كُلٍّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلاَّ مَن سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ وَمَنْ آمَنَ وَمَا آمَنَ مَعَهُ إِلاَّ قَلِيلٌ ﴿٤٠﴾

40. At length, behold! there came Our command, and the fountains of the earth gushed forth! We said: "Embark therein, of each kind two, male and female, and your family - except those against whom the word has already gone forth,- and the Believers." but only a few believed with him[647].

40. Amíg be nem következik parancsolásunk és fel nem tör az áradat! Mondtuk: „Tégy arra mindenből kettőt, hímet és nőstényt és házad népét, csak azokat ne, kikre már az ítélet kimondatott. (Tedd arra) a hívőket", de nem hittek vele, csak kevesen[647].

وَقَالَ ارْكَبُواْ فِيهَا بِسْمِ اللّهِ مَجْرَاهَا وَمُرْسَاهَا إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٤١﴾

41. So he said: "Embark ye on the Ark, In the name of Allah, whether it move or be at rest! For my Lord is, be sure, Oft-Forgiving, Most Merciful!"

41. Mondta: „Szálljatok fel arra Allah nevében, akár siklik, akár megfeneklik. Mert bizony, Uram a Megbocsájtó, a Könyörületes."

وَهِيَ تَجْرِي بِهِمْ فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ وَنَادَى نُوحٌ ابْنَهُ وَكَانَ فِي مَعْزِلٍ يَا بُنَيَّ ارْكَب مَّعَنَا وَلاَ تَكُن مَّعَ الْكَافِرِينَ ﴿٤٢﴾

42. So the Ark floated with them on the waves (towering) like mountains, and Noah called out to his son, who had separated himself (from the rest): "O my son! embark with us, and be not with the unbelievers!"

42. És az futott velük a hullámokon, mik (föléjük tornyosultak), akár a hegyek. Noé szólította fiát, ki elkülönült: „Ó fiam! Szállj fel velünk és ne légy a tagadók közt!"

قَالَ سَآوِي إِلَى جَبَلٍ يَعْصِمُنِي مِنَ الْمَاء قَالَ لاَ عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللّهِ إِلاَّ مَن رَّحِمَ وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْمُغْرَقِينَ ﴿٤٣﴾

43. The son replied: "I will betake myself to some mountain: it will save me from the water." Noah said: "This day nothing can save, from the command of Allah, any but

---

[647]Moreover, the same phrase occurs in 23:27, where it is a clause coordinated (as here) with the coming of Allah's Command. These two passages may be compared with 54:11-12, where it is said that water poured forth from the skies and gushed forth from the springs. This double action is familiar to anyone who has seen floods on a large scale. The rain from above would saturate the great Ararat Plateau, and give great force to the springs and fountains in the valley of the Tigris below.
A disobedient and recalcitrant son (or step-son or grandson) of Noah is mentioned below (11:42-43, 45- 56). A member of the family, who breaks away from the traditions of the family in things that matter, ceases to share in the privileges of the family.

Hasonló leírást találunk a 23:27-ben is, ami Allah parancsának bekövetkezését jeleníti meg. A földi vízfolyások áradására utal. Ez a két vers, összevetve az 54:11-12-vel, ahol az égi csatornák megeredéséről van szó, együtt adják ki az özönvizet. Az Ararát fennsíkra hullott hatalmas esők felduzzasztották a Tigris völgyének forrásait, vízfolyásait.
Noé engedetlen fia (unokája, v. unokaöccse?) megtöri a család rendjét, nem követi őket, így neki nem jár a kiváltságból (11:42-43, 45-46).

those on whom He hath mercy! "And the waves came between them, and the son was among those overwhelmed in the Flood[648].

43. Mondta (a fiú): „Felmegyek a hegyre, az megóv a víztől." Noé így szólt: „Ezen a Napon nincs, ami megóvna Allah parancsolásától, csak ha Ő megkegyelmez valakinek!" Kettejük közt a hullám, s ő (a fiú) a vízbefúltak közt lett[648].

وَقِيلَ يَا أَرْضُ ابْلَعِي مَاءكِ وَيَا سَمَاء أَقْلِعِي وَغِيضَ الْمَاء وَقُضِيَ الأَمْرُ وَاسْتَوَتْ عَلَى الْجُودِيِّ وَقِيلَ بُعْداً لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٤٤﴾

44. Then the word went forth: "O earth! swallow up thy water, and O sky! Withhold (thy rain)!" and the water abated, and the matter was ended. The Ark rested on Mount Judi, and the word went forth: "Away with those who do wrong[649]!"

---

[648] The Unbelievers refuse to believe in Allah, but have great faith in material things! This young man was going to save himself on mountain peaks, not knowing that the peaks were themselves being submerged.

A hitetlenek nem hisznek Allahban, viszont hisznek a nagy anyagi dolgokban. Ez a fiatalember is jobban bízott a hegyben. El sem képzelte, hogy a hegycsúcs is víz alá kerülhet. Ha a hitre hagyatkozott volna, jobban jár.

[649] Let us get a little idea of the geography of the place. The letters J.G. and K are philologically interchangeable, and Judi, Gudi, Kudi are sounds that can pass into each other. There is no doubt that the name is connected with the name "Kurd", in which the letter r is a later interpolation, for the oldest Sumerian records name a people called Kuti or Gutu as holding the middle Tigris region not later than 2000 B.C. (see E.B., Kurdistan). That region comprises the modern Turkish district of Bohtan, in which Jabal Judi is situated (near the frontiers of modern Turkey, modern Iraq, and modern Syria), and the town of Jazirat ibn 'Umar, (on the present Turco-Syrian frontier), and it extends into 'Iraq and Persia. The great mountain mass of the Ararat plateau dominates this district. This mountain system "is unique in the Old World in containing great sheets of water that are bitter lakes without outlets, Lake Van and Lake Urumiya being the chief' (E.B., Asia). Such would be the very region for a stupendous Deluge if the usual scanty rainfall were to be changed into a very heavy downpour. A glacier damming of Lake Van in the Ice Age would have produced the same result. The region has many local traditions connected with Noah and the Flood. The Biblical legend of Mount Ararat being the resting place of Noah's Ark is hardly plausible, seeing that the highest peak of Ararat is over 16,000 feet high. If it means one of the lower-peaks of the Ararat system, it agrees with the Muslim tradition about Mount Judi (or Gudi), and this is in accordance with the oldest and best local traditions. These traditions are accepted by Josephus, by the Nestorian Christians, and indeed by all the Eastern Christians and Jews, and they are the best in touch with local traditions.

Tekintsük át földrajzi szempontból a helyszínt. Szótanilag a DZS, G, K, hangzók átjárhatók, így a szövegben szereplő helységnév, Dzsudi, lehet Gudi, vagy Kudi is. Semmi kétség afelől, hogy a szó összefüggésben van a Kurd szóval, ahol az R hangzót később szúrták közbe. Legősibb Sumér népek, Kuti, vagy Guti populációk, akik a Tigris középső szakaszát uralták az időszámítás előtti második évezredben. Dzsudi hegye a mai Török Bohtan vidékén terül el, közel az iraki és szíriai határhoz, Dzsazirat ibn Omar városának közelében. Innen tovább nyúlik Irak és Irán irányába. Ezt a régiót az Ararát hegyláncai és fennsíkjai dominálják. Az Óvilágban a hegyláncok egyedülálló víztömegeket zártak közre, melyek kifolyás nélküli keserű tavak voltak. Van és Urumiya ezek közül a legnagyobbak. Ha a szórványosan előforduló esők helyett hosszasan tartó zivatar hullik erre a vidékre, akkor a tavak vízhozama jelentősen megnő, és elképesztő áradást okozhatnak. A Van tavat gátként elzáró jégkori gleccser szintén okozhat özönvizet. Számos helyi hagyomány őrizte meg Noé és az özönvíz történetét. Nehezen valószínűsíthető, hogy Noé bárkája a Bibliai Ararát hegy fő csúcsán feneklett meg. Az Ararát legmagasabb csúcsa több, mint 5000 m. Ha az Ararát egy alacsonyabb hegycsúcsával hozzuk összefüggésbe Noé bárkáját, akkor közelebb kerülünk a Muszlim hagyományhoz, ami a Dzsudi (Gudi) hegyet jelöli meg. Ezt erősíti meg Josephus, a Nesztoriánus és keleti Keresztény egyházak, valamint a Zsidó tradíció, valamint ez illik leginkább a helyi mondavilágba is.

44. Majd mondva lett: „Ó Föld! Nyeld el vized! Ó Ég! Fogd vissza magad! Leapadt a víz és beteljesedett a parancs. A (bárka) megfeneklett Dzsudi hegyén, majd mondva lett: „El innen a bűnösök népével[649]!”

وَنَادَى نُوحٌ رَّبَّهُ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ ابْنِي مِنْ أَهْلِي وَإِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَأَنتَ أَحْكَمُ الْحَاكِمِينَ ﴿٤٥﴾

45. And Noah called upon his Lord, and said: "O my Lord! surely my son is of my family! and Thy promise is true, and Thou art the justest of Judges!"

45. Noé Urát szólította és mondta: „Uram! Fiam a házam népéből való! A Te ígéreted Igaz, mert Te vagy a Legigazságosabb Ítélő!

قَالَ يَا نُوحُ إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ فَلاَ تَسْأَلْنِ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنِّي أَعِظُكَ أَن تَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٤٦﴾

46. He said: "O Noah! He is not of thy family: For his conduct is unrighteous. So ask not of Me that of which thou hast no knowledge! I give thee counsel, lest thou act like the ignorant[650]!"

46. Mondta: „Ó Noé! Ő nem a házad népéből való, mert nem helyesen cselekedett. Ne kérj Tőlem olyat, amiben neked tudásod nincs. Intelek, hogy ne légy a tudatlanok közt[650]!”

قَالَ رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَإِلاَّ تَغْفِرْ لِي وَتَرْحَمْنِي أَكُن مِّنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٤٧﴾

47. Noah said: "O my Lord! I do seek refuge with Thee, lest I ask Thee for that of which I have no knowledge. And unless thou forgive me and have Mercy on me, I should indeed be lost!"

47. Mondta: „Uram! Benned keresek menedéket, ha olyat kérek Tőled, amiben nincs tudásom. Ha nem bocsájtanál meg, és nem kegyelmeznél nekem, elvesznék.

قِيلَ يَا نُوحُ اهْبِطْ بِسَلاَمٍ مِّنَّا وَبَرَكَاتٍ عَلَيْكَ وَعَلَى أُمَمٍ مِّمَّن مَّعَكَ وَأُمَمٌ سَنُمَتِّعُهُمْ ثُمَّ يَمَسُّهُم مِّنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤٨﴾

48. The word came: "O Noah! Come down (from the Ark) with peace from Us, and blessing on thee and on some of the peoples (who will spring) from those with thee: but (there will be other) peoples to whom We shall grant their pleasures (for a time), but in the end will a grievous penalty reach them from Us."

---

[650] Like all Prophets of Allah, Noah was kind-hearted, but he is told that there can be no compromise with evil. And Noah acknowledges the reproof. There was a wife of Noah, who was also an unbelieving woman (66:10), and she suffered the fate of Unbelievers.

Noé lágyszívű volt, mint Allah Prófétái általában. Hiába kapott figyelmeztetést, hogy ne szóljon egy gonosz érdekében sem. Itt megerősítést kapott Allahtól. Noé felesége is hitetlen maradt és osztozott azok sorsában. (66:10).

48. Mondva lett: „Ó Noé! Szállj ki abból (bárkából), a Tőlünk jövő békével. Legyen áldás rajtad és azokon, kik veled vannak. Lesznek, kiket élvezetekben részesítünk (egy darabig), majd fájdalmas szenvedéssel sújtunk le rájuk."

تِلْكَ مِنْ أَنبَاء الْغَيْبِ نُوحِيهَا إِلَيْكَ مَا كُنتَ تَعْلَمُهَا أَنتَ وَلاَ قَوْمُكَ مِن قَبْلِ هَذَا فَاصْبِرْ إِنَّ الْعَاقِبَةَ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٤٩﴾

49. Such are some of the stories of the unseen, which We have revealed unto thee: before this, neither thou nor thy people knew them. So persevere patiently: for the End is for those who are righteous[651].

49. Ezek a Láthatatlan hírei, miket neked sugallunk. Te (ó Mohammed) és néped nem ismerted ezeket azelőtt. Légy állhatatos! Mert az őrizkedőké a beteljesedés[651].

وَإِلَى عَادٍ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُواْ اللّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ إِنْ أَنتُمْ إِلاَّ مُفْتَرُونَ ﴿٥٠﴾

50. To the 'Ad People (We sent) Hud, one of their own brethren. He said: "O my people! worship Allah. ye have no other god but Him. (Your other gods) ye do nothing but invent[652]!

50. Aádhoz (elküldtük) fivérüket, Hudot. Mondta: „Ó nép! Imádkozzatok Allahhoz! Nincs számotokra Rajta kívül más Isten. Ti csak kieszeltek[652]!"

يَا قَوْمِ لا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ أَجْرِيَ إِلاَّ عَلَى الَّذِي فَطَرَنِي أَفَلاَ تَعْقِلُونَ ﴿٥١﴾

51. "O my people! I ask of you no reward for this (Message). My reward is from none but Him who created me: Will ye not then understand?

51. „Ó nép! Nem kérek érte viszonzást, mert bérem csak Allahra tartozik, Aki elindított engem! Nem éritek fel?"

---

[651] The sum of the whole matter is that the righteous, who work for Allah and their fellow-men, may be traduced, insulted, and persecuted. But they will be sustained by Allah's Mercy. They must go on working patiently, for the End will all be for them and their Cause.

Noé történetének egyik tanulsága, hogy aki Allahért tesz, lehet, hogy gúnyolódásnak, inzultusnak, üldöztetésnek van kitéve, de Allah kitart mellette. Állhatatosan kell tovább vinniük küldetésüket és végül az Igaz beteljesülés nem marad el. (Ez is utalás a Mohamedi küldetésre)

[652] The story of Hud the Messenger of the 'Ad People, in 7:65-72. There the argument was how other Peoples treated their prophets as the Makkans were treating Al-Mustafa. Here we see another point emphasized: the insolence of the 'Ad in obstinately adhering to false gods after the true God had been preached to them, Allah's grace to them, and finally Allah's justice in bringing them to book while the righteous were saved. The locality in which the 'Ad flourished is indicated in 7:65.

Hud Próféta történetével már találkoztunk a 7:65-72-ben. Az ott feltáruló gondolat az emberek viselkedését emelte ki, akik éppolyan közönnyel, ellenségeskedéssel fogadták a korábbi Prófétákat, akár a Mekkaiak Mohamedet. Itt egy másik gondolat is megfogalmazódik. Aád népének makacs ragaszkodása hamis isteneikhez hálátlanságot mutat, hiszen az Egy Igaz Isten felé vezető út megnyílt előttük. Allah büntetése elpusztította a hálátlanokat, de a jóravalókat nem. Aád népének rövid ismertetése a 7:65-ben olvasható.

وَيَا قَوْمِ اسْتَغْفِرُواْ رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُواْ إِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَاء عَلَيْكُم مِّدْرَارًا وَيَزِدْكُمْ قُوَّةً إِلَى قُوَّتِكُمْ وَلاَ تَتَوَلَّوْاْ مُجْرِمِينَ ﴿٥٢﴾

52. "And O my people! Ask forgiveness of your Lord, and turn to Him (in repentance): He will send you the skies pouring abundant rain, and add strength to your strength: so turn ye not back in sin[653]!"

52. „Ó nép! Könyörögjetek Uratok bűnbocsánatáért és forduljatok bűnbánattal Hozzá. Elküldi nektek az Eget, hogy záport hozzon rátok. Erőtökön felül gyarapít titeket erővel, hát ne forduljatok el bűnösökként[653].”

قَالُواْ يَا هُودُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَمَا نَحْنُ بِتَارِكِي آلِهَتِنَا عَن قَوْلِكَ وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٥٣﴾

53. They said: "O Hud! No Clear (Sign) that hast thou brought us, and we are not the ones to desert our gods on thy word! Nor shall we believe in thee!

53. Mondták: „Ó Hud! Nem hoztál el nekünk bizonyságot és mi nem hagyjuk el szavaid miatt isteneinket! Nem hiszünk neked!”

إِن نَّقُولُ إِلاَّ اعْتَرَاكَ بَعْضُ آلِهَتِنَا بِسُوَءٍ قَالَ إِنِّي أُشْهِدُ اللّهِ وَاشْهَدُواْ أَنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ ﴿٥٤﴾

54. "We say nothing but that (perhaps) some of our gods may have seized thee with imbecility." He said: "I call Allah to witness, and do ye bear witness, that I am free from the sin of ascribing, to Him[654],

---

[653] The beautiful metaphor about the skies coming down with rain has been obscured unnecessarily in most translations. The country of the 'Ad was an arid country, and rain was the greatest blessing they could receive. We can imagine this being said in a time of famine, when the people performed all sorts of superstitious rites and invocations instead of turning to the true God in faith and repentance. Further, when we remember that there were, in this tract in ancient times, dams like that at Ma'arib, for the storage of rain water, the effect is still further heightened in pointing to Allah's care and mercy in His dealing with men.
While other parts of Arabia were sparsely populated, the irrigated lands of the 'Ad supported a comparatively dense population and added to their natural strength in the arts of peace and war. But the term used is perfectly general. They were a powerful people in their time. If they obeyed Allah and followed the law of righteousness, they would be still more powerful, for "righteousness exalteth a nation."

Sok fordításban kerül központi helyre az ég, melyből eső hull a tájra. Aád országa Arid volt, ahol eső ritkán hullott. Ezért az égi áldás valóságos áldás volt, amiért imádkoztak. El lehet képzelni, hogy egy szárazság során bekövetkező éhínség milyen hiedelmeket, babonákat indított el, mennyi bálványnak áldoztak esőért, ahelyett, hogy az Egy Igaz Istenhez fordultak volna bűnbánattal. Ha pedig az Arab Ókor csodáját, a Maarebi gátat említjük, ami a mai Jemen területén felfogta és megőrizte az esővizet, további képet alkothatunk Allah kegyelméről, amivel e tájra életet varázsolt. Míg Arábia többi területe gyéren volt lakott, Aád öntözött területei sűrűn lakottak voltak. Természeti adottságaiknál fogva erős nép voltak, ehhez jött még pluszban az az erő, amit a vízgazdálkodás és a sűrű lakósság adott. Az Aádra vonatkozó meghagyások általánosan is értendők. Ha az emberek engedelmeskednek Allah törvényeinek, még erősebbekké válnak és példákká lesznek más népek számára.

[654] Continuing their argument, the Unbelievers make a show of making all charitable allowances for Hud, but in reality, cut him to the quick by bringing in their false gods. "To be quite polite," said they, "we will not say that

54. „Csak annyit mondunk, hogy néhány istenünk háborodottsággal sújt téged. Mondta: „Allahot hívom Tanúnak! Ti meg azt tanúsítsátok, hogy vétlen vagyok abban, amit Hozzá társíttok[654],” -

مِن دُونِهِ فَكِيدُونِي جَمِيعًا ثُمَّ لاَ تُنظِرُونِ ﴿٥٥﴾

55. "Other gods as partners! so scheme (your worst) against me, all of you, and give me no respite.

55. „Rajta kívül!” Rontsatok rám mind, ne várakoztassatok!”

إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللهِ رَبِّي وَرَبِّكُم مَّا مِن دَآبَّةٍ إِلاَّ هُوَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا إِنَّ رَبِّي عَلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٥٦﴾

56. "I put my trust in Allah, My Lord and your Lord! There is not a moving creature, but He hath grasp of its fore-lock. Verily, it is my Lord that is on a straight Path[655].

56. „Allahra hagyatkozom, Ki Uram és Uratok! Nincs lény, mit Ő üstökön ne ragadna. Mert bizony, Uram az Egyenes Ösvényen van[655]!”

فَإِن تَوَلَّوْاْ فَقَدْ أَبْلَغْتُكُم مَّا أُرْسِلْتُ بِهِ إِلَيْكُمْ وَيَسْتَخْلِفُ رَبِّي قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلاَ تَضُرُّونَهُ شَيْئًا إِنَّ رَبِّي عَلَىَ كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ ﴿٥٧﴾

57. "If ye turn away,- I (at least) have conveyed the Message with which I was sent to you. My Lord will make another people to succeed you, and you will not harm Him in the least. For my Lord hath care and watch over all things."

57. „Ha elfordultok, hát én továbbítottam azt, mivel küldve voltam hozzátok. Uram egy más néppel vált fel titeket és ti nem tehettek semmi kárt Benne! Mert bizony, Uram Mindennek Őrizője.”

---

you are exactly a liar! Perhaps you have been touched with imbecility! Ah yes! You rail against what you call our false gods! Some of them have paid you out, and made you a fool!" This mockery is even worse than their other false accusations. So Hud replies, with spirit and indignation: "At least keep Allah's name out of your futile talk! You pretend that your false gods can smite a true Prophet of Allah! I accept the challenge. Scheme and plot against me as you may, all of you-you and your gods! See if you have any power! I ask for no quarter from you! My trust is in Allah!"

Az érvelés folytatódik. A hitetlenek Gúnyosan, megvetően, kinevetve fordulnak Hudhoz, de továbbra is kiállnak bálványaik mellett: „Ha udvariasok akarunk lenni, nem mondjuk, hogy hazug vagy, hanem félkegyelműnek, háborodottnak mondunk. Szerinted hamis isteneink vannak, akik ellen beszélsz. Lehet, hogy egyikük megsokallotta és megbolondított.” Ez a gúnyolódás rosszabb, mintha vádaskodtak volna. Hud felháborodott. „Legalább hagynátok ki Allah nevét felületes beszédeitekből! Azt színlelitek, hogy a ti bálványaitok bármit is tudnak ártani Allah Prófétájának? Elfogadom a kihívást! Tegyetek ellenem bármit, amit csak akartok ti és isteneitek. Lássuk hol az erő! Az én bizodalmam egyedül Allahban van!”

[655] Grasp of the fore-lock; an Arabic idiom, referring to a horse's fore-lock. The man who grasps it has complete power over the horse, and for the horse the fore-lock is as it were the crown of his beauty, the sum of his power of self- assertion. So Allah's power over all creatures is unlimited and no one can withstand His decree. 96:15-16.

„Üstökön ragad”, egy Arab szófordulat, bár magyarban is használatos, de más jelentéssel. Az üstök, a ló sörénye. Az, aki azt megragadja, uralja az állatot. Ugyanakkor az a ló dísze, koronája is. Ebben az értelemben a ló feletti magabiztos dominanciát, irányítást jelenti. Allah hatalma minden teremtmény felett áll és senki sem állhat ellen határozatának. 96:15-16.

وَلَمَّا جَاء أَمْرُنَا نَجَّيْنَا هُودًا وَالَّذِينَ آمَنُواْ مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا وَنَجَّيْنَاهُم مِّنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٥٨﴾

58. So when Our decree issued, We saved Hud and those who believed with him, by (special) Grace from Ourselves: We saved them from a severe penalty.

58. Mikor eljött parancsolásunk, megmenekítettük Hudot és azokat, kik vele voltak, a Mi kegyelmünkből. Megmenekítettük őket az iszonyú szenvedéstől.

وَتِلْكَ عَادٌ جَحَدُواْ بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَعَصَوْاْ رُسُلَهُ وَاتَّبَعُواْ أَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ﴿٥٩﴾

59. Such were the 'Ad People: they rejected the Signs of their Lord and Cherisher; disobeyed His apostles; And followed the command of every powerful, obstinate transgressor.

59. Ez volt Aád népe. Megtagadták Uruk Áyáit, engedetlenek voltak Prófétáihoz és minden megátalkodott hatalmasság parancsolásait követték.

وَأُتْبِعُواْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ أَلا إِنَّ عَادًا كَفَرُواْ رَبَّهُمْ أَلاَ بُعْدًا لِّعَادٍ قَوْمِ هُودٍ ﴿٦٠﴾

60. And they were pursued by a Curse in this life,- and on the Day of Judgment. Ah! Behold! for the 'Ad rejected their Lord and Cherisher! Ah! Behold! removed (from sight) were 'Ad the people of Hud!

60. Átok ül rajtuk az Evilágon és a Feltámadás Napján. Csakhogy Aádék megtagadták Urukat! El, messze Aádtól, Hud népe!

وَإِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُواْ اللّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ هُوَ أَنشَأَكُم مِّنَ الأَرْضِ وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا فَاسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تُوبُواْ إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي قَرِيبٌ مُّجِيبٌ ﴿٦١﴾

61. To the Thamud People (We sent) Salih, one of their own brethren. He said: "O my people! Worship Allah. ye have no other god but Him. It is He Who hath produced you from the earth and settled you therein: then ask forgiveness of Him, and turn to Him (in repentance): for my Lord is (always) near, ready to answer[656]."

61. Thamudhoz (elküldtük) fivérüket, Szalihot. Mondta: „Ó nép! Imádkozzatok Allahhoz! Nincs számotokra Rajta kívül más Isten. Ő alkotott meg titeket a Földből és telepített meg azon titeket. Könyörögjetek bűnbocsánatáért és forduljatok bűnbánattal Hozzá. Mert bizony, Uram közel van és válaszol[656].”

---

[656] The story of Salih and the Thamud people has been told from another point of view in 7:73-79. The difference in the point of view there and here is the same as in the story of Hud: see 11:50.
For the locality and history of the Thamud see 7:73.

Szalih és Thamud története, amit korábbiakban a 7:73-79-ban olvastunk, ugyanazzal a különbséggel kerül elő, mint Hud előbb ismertetett és korábbi mondanivalója. Lásd 11:50.
Thamud népének történelmi ismertetése itt: 7:73.

قَالُواْ يَا صَالِحُ قَدْ كُنتَ فِينَا مَرْجُوًّا قَبْلَ هَذَا أَتَنْهَانَا أَن نَّعْبُدَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا وَإِنَّنَا لَفِي شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ مُرِيبٍ ﴿٦٢﴾

62. They said: "O Salih! thou hast been of us! a centre of our hopes hitherto! dost thou (now) forbid us the worship of what our fathers worshipped? But we are really in suspicious (disquieting) doubt as to that to which thou invitest us[657]."

62. Mondták: „Ó Szalih! Te közülünk vagy! Eddig reménységünk voltál. Véget akarsz-e vetni annak, hogy ahhoz imádkozzunk, mihez atyáink imádkoztak? Bennünk bizony, erős kételyeket támaszt mindaz, mire te hívsz minket[657].”

قَالَ يَا قَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِن كُنتُ عَلَى بَيِّنَةً مِّن رَّبِّي وَآتَانِي مِنْهُ رَحْمَةً فَمَن يَنصُرُنِي مِنَ اللّهِ إِنْ عَصَيْتُهُ فَمَا تَزِيدُونَنِي غَيْرَ تَخْسِيرٍ ﴿٦٣﴾

63. He said: "O my people! do ye see? if I have a Clear (Sign) from my Lord and He hath sent Mercy unto me from Himself,- who then can help me against Allah if I were to disobey Him? What then would ye add to my (portion) but perdition?

63. Mondta: „Ó nép! Látjátok-e, hogy bírom az Uramtól való bizonyságot és Ő a Tőle jövő kegyelemben részesített? Ki az, ki Allah ellenében pártomat fogná, ha engedetlen lennék Hozzá? Mi mással gyarapíthatnátok engem, mint elkárhozással?

وَيَا قَوْمِ هَذِهِ نَاقَةُ اللّهِ لَكُمْ آيَةً فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي أَرْضِ اللّهِ وَلاَ تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ قَرِيبٌ ﴿٦٤﴾

64. "And O my people! This she-camel of Allah is a symbol to you: leave her to feed on Allah's (free) earth, and inflict no harm on her, or a swift penalty will seize you[658]!"

---

[657] Salih's life with his people has been so righteous (like that of al-Amin in later times) that he might have been chosen leader or king if he had only conformed to their superstitions and supported their sins. But he was born for a higher mission-that of a preacher of truth and righteousness and an ardent opponent of selfish privilege and a champion of the rights of humanity on Allah's free earth by the symbol of the she-camel: 7:73.

Szalih élete egyenes, becsületes, tisztességes volt, akár Mohammed a későbbiekben. Az emberek királlyá is választották volna, ha őt kielégítette volna a babonák és hiedelmek világa, amivel bűneiket törvényesítették. De ő egy magasabb küldetést választott, ami az igazság hirdetését és az önző gonoszság elutasítását jelentette. Allah tevetehenének története ezt a küzdelmet eleveníti meg. 7:73.

[658] Salih does not merely take up a negative attitude. He puts forward the she-camel as a sign see 7:73. "Give up your selfish monopoly. Make Allah's gifts on this free earth available to all. Give the poor their rights, including grazing rights on common lands. Show your penitence and your new attitude by leaving this she camel to graze freely. She is a Symbol, and therefore sacred to you." But their only reply was to defy the appeal and hamstring the camel. And so, they went the way of all sinners-to total perdition.

Szalih nem akar negatív példával előrukkolni, ezért a tevetehenet hozza fel. Lásd 7:73. „Hagyjatok fel önző kiváltságaitokkal. Allah a Földet mindenki számára adta. Élvezzék annak javait az emberek szabadon! Adjátok meg jogait a szegénynek, hadd legeltethessen a közös földön! Változtassatok arroganciátokon, enyhüljetek meg és lágyuljon meg szívetek. A tevetehén itt egy szimbólum, ami mindezt kifejezi. Válaszuk egyszerűen egy durva reakció. Átvágták a tevetehén inát, az lebénult, így az nem legelhetett szabadon. Tovább élték bűnös, zsarnoki életüket.

64. „Ó, nép! Ez Allah tevetehene, Jel nektek. Hagyjátok, hadd egyen Allah Földjén és ne sújtsátok ártással, különben hamar rajtatok üt a büntetés[658].”

فَعَقَرُوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُواْ فِي دَارِكُمْ ثَلاَثَةَ أَيَّامٍ ذَلِكَ وَعْدٌ غَيْرُ مَكْذُوبٍ ﴿٦٥﴾

65. But they did ham-string her. So he said: "Enjoy yourselves in your homes for three days: (Then will be your ruin): (Behold) there a promise not to be belied[659]!"

65. De ők átvágták annak inát. Mondta: „Élvezkedjetek három napig házaitokban. Ez az Ígéret nem lesz meghazudtolva[659]!”

فَلَمَّا جَاء أَمْرُنَا نَجَّيْنَا صَالِحًا وَالَّذِينَ آمَنُواْ مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا وَمِنْ خِزْيِ يَوْمِئِذٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ﴿٦٦﴾

66. When Our Decree issued, We saved Salih and those who believed with him, by (special) Grace from Ourselves - and from the Ignominy of that day. For thy Lord - He is the Strong One, and able to enforce His Will.

66. Mikor eljött parancsolásunk, megmenekítettük Szalihot és azokat, kik vele hittek a Mi kegyelmünk által e Nap szörnyűségétől. Mert bizony, Urad az Erős, a Nagyszerű.

وَأَخَذَ الَّذِينَ ظَلَمُواْ الصَّيْحَةُ فَأَصْبَحُواْ فِي دِيَارِهِمْ جَاثِمِينَ ﴿٦٧﴾

67. The (mighty) Blast overtook the wrong-doers, and they lay prostrate in their homes before the morning[660],-

67. Földindulás sújtott le azokra, kik bűnösök voltak, s a reggel őket otthonaikban kiterülve találta[660],-

كَأَن لَّمْ يَغْنَوْاْ فِيهَا أَلاَ إِنَّ ثَمُودَ كَفَرُواْ رَبَّهُمْ أَلاَ بُعْدًا لِّثَمُودَ ﴿٦٨﴾

68. As if they had never dwelt and flourished there. Ah! Behold! for the Thamud rejected their Lord and Cherisher! Ah! Behold! removed (from sight) were the Thamud!

68. Mintha nem is lakoztak volna benne. Csakhogy Thamudék megtagadták Urukat! El, messze Thamudtól!

---

[659] Just three days' time for further thought and repentance! But they paid no heed. A terrible earthquake came by night, preceded by a mighty rumbling blast (probably volcanic), such as is well-known in earthquake areas. It came by night and buried them in their own fortress homes, which they thought such places of security! The morning found them lying on their faces hidden from the light. How the mighty were brought low!

Három napotok van hátra, hogy megbánjátok bűneiteket! De nem törődtek vele. Éjjel egy szörnyű földrengés tört rájuk, melyet feltehetőleg vulkáni kitörés kísért. Ezen a területen nem ismeretlen jelenség. Maga alá temette őket saját házaikban, melyeket biztonságosnak gondoltak. A reggel arccal a földnek találta őket, messze a világosságtól. Milyen alantasra süllyedt a korábbi felsőségük!

[660] See 7:78

Lásd 7:78

وَلَقَدْ جَاءتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَى قَالُواْ سَلاَمًا قَالَ سَلاَمٌ فَمَا لَبِثَ أَن جَاء بِعِجْلٍ حَنِيذٍ ﴿٦٩﴾

69. There came Our messengers to Abraham with glad tidings. They said, "Peace!" He answered, "Peace!" and hastened to entertain them with a roasted calf[661].

69. Eljöttek a Mi küldötteink Ábrahámhoz az örömhírrel. Mondták: „Békesség!" Mondta: „Békesség!" És kisvártatva hozta a sült borjút[661].

فَلَمَّا رَأَى أَيْدِيَهُمْ لاَ تَصِلُ إِلَيْهِ نَكِرَهُمْ وَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُواْ لاَ تَخَفْ إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَى قَوْمِ لُوطٍ ﴿٧٠﴾

70. But when he saw their hands went not towards the (meal), he felt some mistrust of them, and conceived a fear of them. They said: "Fear not: We have been sent against the people of Lut[662]."

---

[661] According to the sequence of Surah 7, the next reference should be to the story of Lut, and that story commences at 11:77 below, but it is introduced by a brief reference to an episode in the life of his uncle Abraham, from whose seed sprang the peoples to whom Moses, Jesus, and Muhammad Al-Mustafa were sent with the major Revelations. Abraham had by this time passed through the fire of persecutions in the Mesopotamian valleys: he had left behind him the ancestral idolatry of Ur of the Chaldees; he had been tried and he had triumphed over the persecution of Nimrud: he had now taken up his residence in Canaan, from which his nephew Lot (Lut) was called to preach to the wicked Cities of the Plain east of the Dead sea which is itself called Bahr Lut. Thus, prepared and sanctified, he was now ready to receive the Message that he was chosen to be the progenitor of a great line of Prophets, and that Message is now referred to. Can we localize Nimrud? If local tradition in place-names can be relied upon, this king must have ruled over the tract which includes the modern Nimrud, on the Tigris, about twenty miles south of Mosul. This is the site of Assyrian ruins of great interest, but the rise of Assyria as an Empire was of course much later than the time of Abraham. The Assyrian city was called Kalakh (or Calah), and archaeological excavations carried out there have yielded valuable results.

A hetedik Szúra sorrendiségét követve Lót történetének kell következnie, ami a 11:77-ben be is következik, de addig egy rövid epizód illeszkedik az eseménysorba. Ábrahám kerül előtérbe, aki Lót nagybátyja és ősatyja Mózesnek, Jézusnak, Mohammednek, aki végül a beteljesítő kinyilatkoztatásokat kapta. Ábrahám ekkorra már túlesett a Mezopotámiai völgyben átélt üldöztetésén. Maga mögött hagyta az ősök bálványimádását a Káldeai Urban. Kiállta a megpróbáltatást és győzedelmeskedett Nimród ellenségeskedésével szemben. Most Kánaánban él, ahova Lótot szólította az Úr, hogy beszéljen a Holt tenger fennsíkján élő bűnös emberekhez. A Holt tengert másképpen Bahr Lótnak hívják (Lót tengere). Ábrahám nem készült Prófétai szerepre, hiszen őt a Próféták ősatyjának és nem többre választotta ki az Úr.
Nimród földrajzi elhelyezkedését illetően a hasonló elnevezésű területre kell gondolnunk kb. 30 km-re, délre Moszultól, a Tigris partján. Jelenleg nagy jelentőségű Asszír romok találhatók itt, de Asszíria felemelkedése jóval Ábrahám után következett be. Az Asszír várost Kalakh (vagy Calah) néven jegyezték fel azok a régészeti leletek, melyek az itt levő feltárások során kerültek elő.

[662] Abraham received the strangers with a salutation of Peace, and immediately placed before them a sumptuous meal of roasted calf. The strangers were embarrassed. They were angels and did not eat. If hospitality is refused, it means that those who refuse it meditate no good to the would-be host. Abraham therefore had a feeling of mistrust and fear in his mind, which the strangers at once set at rest by saying that their mission was in the first place to help Lut as a warner to the Cities of Plain. But in the second place they had good news for Abraham; he was to be the father of great peoples!
The people of Lut means the people to whom Lut was sent on his mission of warning, the people of the wicked Cities of the Plain, Sodom and Gomorrah.

70. Mikor látta kezeiket, mik nem értek ahhoz, gyanakodott és félelem gerjedt benne általuk. Mondták: „Ne félj. Minket Lót népéhez küldtek[662]!”

وَامْرَأَتُهُ قَآئِمَةٌ فَضَحِكَتْ فَبَشَّرْنَاهَا بِإِسْحَقَ وَمِن وَرَاء إِسْحَقَ يَعْقُوبَ ﴿٧١﴾

71. And his wife was standing (there), and she laughed: But we gave her glad tidings of Isaac, and after him, of Jacob[663].

71. Asszonya (ott) állt és nevetett. De mi elvittük neki Izsák és Izsák után Jákob örömhírét[663].

قَالَتْ يَا وَيْلَتَى أَأَلِدُ وَأَنَاْ عَجُوزٌ وَهَذَا بَعْلِي شَيْخًا إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عَجِيبٌ ﴿٧٢﴾

72. She said: "Alas for me! shall I bear a child, seeing I am an old woman, and my husband here is an old man? That would indeed be a wonderful thing!"

72. Mondta (az asszony): „Ó, jaj, nekem! Hogy szülhetnék gyermeket, mikor öreg vagyok, ez itt a férjem, vénember? Ez bizony, csoda lenne!”

قَالُواْ أَتَعْجَبِينَ مِنْ أَمْرِ اللهِ رَحْمَتُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ إِنَّهُ حَمِيدٌ مَّجِيدٌ ﴿٧٣﴾

73. They said: "Dost thou wonder at Allah's decree? The grace of Allah and His blessings on you, o ye people of the house! for He is indeed worthy of all praise, full of all glory[664]!"

Ábrahám a béke üdvözletével fordult a jövevényekhez és máris pazar vacsorát, borjúsültet tett eléjük az asztalra. Az idegenek zavarba jöttek. Angyalok voltak, akik nem ettek földi ételt. A vendéglátás visszautasítása nem vet jó fényt a vendéglátóra. Ábrahámon ezért félelem vett erőt. Az idegenek megnyugtatták és elmondták, elsősorban Lót támogatására jöttek, aki a Fennsík lakóinak intésére volt hivatva. Viszont örvendetes hírt hoztak Ábrahámnak: nagy Próféták ősatyja válik belőle.
Lót népe nem Lót vér szerinti hozzátartozóit jelenti, hanem a népet, akikhez aljasságaik miatt az Úr Lótót figyelmeztetőként elküldte. Szodoma és Gomora népéről van szó.

[663] The narrative is very concise, and most of the details are taken for granted. We may suppose that the angels gave the news first to Abraham, who was already, according to Gen. 21:5, a hundred years of age, and his wife Sarah was not far short of ninety (Gen. 17:17). She was probably screened. She could hardly believe the news. In her skepticism (some say in her joy) she laughed. But the news was formally communicated to her that she was to be the mother of Isaac, and through Isaac, the grandmother of Jacob. Jacob was to be a fruitful tree, with his twelve sons. But hitherto Abraham had had no son by her, and Sarah was past the age of child-bearing. "How could it be?" she thought.

Az elbeszélés nagyon tömör és vélelmezi a legtöbb részlet ismeretét. Feltételezzük, hogy az Angyalok először Ábrahámmal közölték az örömhírt, aki ekkor a Genezis 21:5 szerint százéves volt és felesége, Sára sem sokkal fiatalabb, kilencven (Genezis 17: 17). Talán felkiáltott. Nehezen hihette a híreket. Kétkedésében felnevetett. De a jövendölés bevégeztetett, ő Izsák és Izsákon keresztül Jákob anyja, aki termékeny volt és tizenkét gyermeket nemzett. Ekkor Ábrahámnak nem volt még Sárától gyermeke és Sára túl volt már a koron. „Hogy lehet” gondolta?

[664] Ahl al bayt: people of the house, a polite form of addressing the wife and members of the family. Blessings are here invoked on the whole family.
Abraham had had a tussle with his father on behalf of Truth and Unity (6:74); he had passed through the fire unscathed (21:68-69); he had travelled to far countries, and was now ready to receive his great mission as the fountain-head of prophets in his old age. Humanly speaking it seemed impossible that he should have a son at his age, and yet it came to pass and became a corner-stone of sacred history.

73. Mondták: „Csodálkozol-e Allah parancsolásán? Allah kegyelme és áldása van rajtatok, ó Ház Népe! Ő a Magasztos, a Dicső[664]!”

فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ الرَّوْعُ وَجَاءتْهُ الْبُشْرَى يُجَادِلُنَا فِي قَوْمِ لُوطٍ ﴿٧٤﴾

74. When fear had passed from (the mind of) Abraham and the glad tidings had reached him, he began to plead with us for Lut's people.

74. Mikor eloszlott Ábrahámról az ijedség és eljött hozzá az örömhír, Lót népének kifogásolásába kezdett nekünk.

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَحَلِيمٌ أَوَّاهٌ مُّنِيبٌ ﴿٧٥﴾

75. For Abraham was, without doubt, forbearing (of faults), compassionate, and given to look to Allah.

75. Mert bizony, Ábrahám irgalmas, esdeklő és megbánó.

يَا إِبْرَاهِيمُ أَعْرِضْ عَنْ هَذَا إِنَّهُ قَدْ جَاء أَمْرُ رَبِّكَ وَإِنَّهُمْ آتِيهِمْ عَذَابٌ غَيْرُ مَرْدُودٍ ﴿٧٦﴾

76. O Abraham! Seek not this. The decree of thy Lord hath gone forth: for them there cometh a penalty that cannot be turned back!

76. Ó, Ábrahám! Ne törődj ezzel! Urad parancsolása már bekövetkezett és visszatarthatatlan szenvedés jön el rájuk.

وَلَمَّا جَاءتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِيءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالَ هَذَا يَوْمٌ عَصِيبٌ ﴿٧٧﴾

77. When Our messengers came to Lut, he was grieved on their account and felt himself powerless (to protect) them. He said: "This is a distressful day[665]."

77. Mikor eljöttek Prófétáink Lóthoz, szorongott miattuk, támogatásukat szűken mérte, majd mondta: „Ez egy lesújtó nap[665].”

Ahl al bayt: Ház Népe. A ház asszonyának és családtagoknak említése, ami a Próféta családját illető dicsőséges megszólítás.
Ábrahám vitába keveredett atyjával az Igazság és Egyistenhit kérdésében (6:74), a máglya tüze sértetlenül hagyta (21:68-69), bejárt messzi országokat és most érkezett el valóságos küldetéséhez, hogy a Próféták ősatyja legyen. Emberi szempontok alapján ez lehetetlen ebben a korban, de ez vált a szent történelem egyik sarokkövévé.

[665] The story of Lut, as referred to in 7:80-84, laid emphasis on the rejection of Lut's mission by men who practiced unnatural abominations. See 7:80. Here the emphasis is laid on Allah's dealings with men; - in mercy for true spiritual service and in righteous wrath and punishment for those who defy the laws of nature established by Him; - also on men's dealings with each other and the contrast between the righteous and the wicked who respect no laws human or divine.

Lót története megtalálható a 7:80-84-ben. Ott Lót bűnösök általi elutasítása kapott hangsúlyt, aki a természetellenes, undorító gyakorlat ellen emelt szót. Lásd: 7:80. Itt Allah emberekkel való bánásmódjára terelődik fény. 1. Kegyelem azoknak, akik spirituális szolgálattal és jó cselekedetekkel élnek, ill. harag azok felé, akik elutasítják az Általa teremtett természet törvényeit. 2. Ember-ember közti bánásmód, ahol tisztán elkülönül a jó és rossz hozzáállás az emberi és isteni törvényekhez.

وَجَاءهُ قَوْمُهُ يُهْرَعُونَ إِلَيْهِ وَمِن قَبْلُ كَانُواْ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ قَالَ يَا قَوْمِ هَؤُلاء بَنَاتِي
هُنَّ أَطْهَرُ لَكُمْ فَاتَّقُواْ اللّهَ وَلاَ تُخْزُونِ فِي ضَيْفِي أَلَيْسَ مِنكُمْ رَجُلٌ رَّشِيدٌ ﴿٧٨﴾

78. And his people came rushing towards him, and they had been long in the habit of practicing abominations. He said: "O my people! Here are my daughters: they are purer for you (if ye marry)! Now fear Allah, and cover me not with shame about my guests! Is there not among you a single right-minded man[666]?"

78. Eljött hozzá népe sietve, akik azelőtt rosszakat cselekedtek. Mondta: „Ó nép! Ezek itt a lányaim. Ők tisztábbak számotokra (házasságra). Őrizkedjetek Allahtól és ne hozzatok rám szégyent vendégeim előtt. Hát nincs köztetek egyenes férfiú[666]?”

قَالُواْ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا لَنَا فِي بَنَاتِكَ مِنْ حَقٍّ وَإِنَّكَ لَتَعْلَمُ مَا نُرِيدُ ﴿٧٩﴾

79. They said: "Well dost thou know we have no need of thy daughters: indeed thou knowest quite well what we want!"

79. Mondták: „Tudod, hogy nincs dolgunk lányaiddal. Te tudod, mit akarunk.”

قَالَ لَوْ أَنَّ لِي بِكُمْ قُوَّةً أَوْ آوِي إِلَى رُكْنٍ شَدِيدٍ ﴿٨٠﴾

80. He said: "Would that I had power to suppress you or that I could betake myself to some powerful support[667]."

80. Mondta: „Bár lenne hatalmam felettetek, vagy szilárd támaszra lelnék[667]!”

---

[666] The holy Quran nowhere suggests abominations. Some Commentators suggest that "my daughters" in the mouth of a venerable man like Lut, the father of his people, may mean any young girls of those Towns. "My son" (waladi) is still a common mode of address in Arabic-speaking countries when an elderly man addresses a young man.

A Korán soha nem ajánl fel természetellenes, undorító magatartást követendőnek. Néhány magyarázó a „lányaim” alatt, nem a vén Lót vérszerinti lányait érti, hanem mint a város öregje, a város lányaira gondol. „Fiam” (waladi), az arabban érthető általában bármely fiúra, ha egy idős fordul egy fiatalhoz. Hasonló esettel állunk szemben itt is.

[667] Lut seemed helpless in the situation in which he found himself, -alone against a rabble of people inflamed with evil passions. He wished he had had the strength to suppress them himself or had had some powerful support to lean on! But the powerful support was there, though he had not realized it till then. It was the support of Allah. His guests were not ordinary men, but Angels who had come to test the people before they inflicted the punishment. They now declared themselves, and gave him directions to get away before the morning, when the punishment would descend on the doomed Cities of the Plain.

Lót tehetetlenül állt egyedül a csőcselék előtt, akiket feltüzelt gonosz kedvtelésük. Azt kívánta, bár lenne ereje felettük, vagy lenne egy erős támogatója velük szemben! Az erős támogatás jelen volt, csupán akkor még nem vette észre. Allah támogatása volt az. Vendégei nem szokványos emberek voltak, hanem Angyalok, akik még egyszer, utoljára szemrevételezték a romlott csőcseléket, mielőtt a büntetés lesújt rájuk. Most felfedték magukat és felszólították, hogy hagyja el a várost még a reggel beállta előtt, amikor a Fennsík lakóihoz elér végzetük.

قَالُواْ يَا لُوطُ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَن يَصِلُواْ إِلَيْكَ فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِّنَ اللَّيْلِ وَلاَ يَلْتَفِتْ مِنكُمْ أَحَدٌ إِلاَّ امْرَأَتَكَ إِنَّهُ مُصِيبُهَا مَا أَصَابَهُمْ إِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ أَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ ﴿٨١﴾

81. The Messengers) said: "O Lut! We are Messengers from thy Lord! By no means shall they reach thee! now travel with thy family while yet a part of the night remains, and let not any of you look back: but thy wife (will remain behind): To her will happen what happens to the people. Morning is their time appointed: Is not the morning nigh[668]?"

81. Mondták (a küldöttek): „Ó Lót! Mi Urad küldöttei vagyunk. Ők nem érnek el hozzád. Siess el (innen) házad népével az éj egy darabján és egyiketek se forduljon meg közöttetek. Csak asszonyod (lesz, aki hátrafordul). Az fog lesújtani rá, ami azokra. A reggel lesz az ő idejük, hát nincs a reggel közel[668]?"

فَلَمَّا جَاء أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهَا حِجَارَةً مِّن سِجِّيلٍ مَّنضُودٍ ﴿٨٢﴾

82. When Our Decree issued, We turned (the cities) upside down, and rained down on them brimstones hard as baked clay, spread, layer on layer[669],-

82. Mikor eljött parancsolásunk, tetejére állítottuk (a várost) és kénköves esőt zúdítottunk rájuk rétegesen[669].

مُّسَوَّمَةً عِندَ رَبِّكَ وَمَا هِيَ مِنَ الظَّالِمِينَ بِبَعِيدٍ ﴿٨٣﴾

83. Marked as from thy Lord: Nor are they ever far from those who do wrong[670]!

---

[668] Even in Lut's household was one who detracted from the harmony of the family. She was disobedient to her husband, and he was here obeying Allah's Command. She looked back and shared the fate of the wicked inhabitants of the Cities of the Plain: see also 66:10. The Biblical narrative suggests that she was turned into a pillar of salt (Gen. 19:26).

Lót háza népéből is volt, aki nem engedelmeskedett, megtörte a család harmóniáját. Lót felesége szembeszegült férjével, aki Allah parancsolását teljesítette. Az asszony visszafordult és osztozott a Fennsík gonosz lakóinak sorsában. Lásd: 66:10. A Bibliai narratíva szerint sóbálvánnyá változott. (Genezis 19:26).

[669] Sijjil, a Persian word Arabicized, from Sang-ogil, or Sang-i-gil, stone and clay, or hard as baked clay, according to the Qamus. Sodom and Gomorrah were in a tract of hard, caky, sulphureous soil, to which this description well applies. 51:33, where the words are "stones of clay" (hijarat min tin) in connection with the same incident. On the other hand, in 105:4, the word sijjil is used for pellets of hard-baked clay in connection with Abraha and the Companions of the Elephant.

Sidzsil, egy perzsa eredetű szó. Szang-ogil, vagy szang-i-gil, a szótár szerint kő, vagy agyag, vagy kemény cserépdarab. Szodoma és Gomora egy kemény, kénes földnyúlványon helyezkedett el, ami megfelel ennek a leírásnak. Az 51:33-ban „agyagkő" (hidzsarat min tin) kifejezést találunk, ami ennek megfelelő. A 105:4-ben említett „szidzsil" kifejezést az Abrahára és Elefánt gazdáira hulló kemény cserép golyókra alkalmazza a vers.

[670] If we take the words literally, they would mean that the showers of brimstones were marked with the destiny of the wicked as decreed by Allah. But would it not be better to take them figuratively, to mean that

83. Meg vannak ők billogozva Uradnál. Nincsenek messze a gaztevőktől[670]!

وَإِلَى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُواْ اللّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ وَلاَ تَنقُصُواْ الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ إِنِّيَ أَرَاكُم بِخَيْرٍ وَإِنِّيَ أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ مُّحِيطٍ ﴿٨٤﴾

84. To the Madyan People (We sent) Shu'aib, one of their own brethren: he said: "O my people! worship Allah. Ye have no other god but Him. And give not short measure or weight: I see you in prosperity, but I fear for you the penalty of a day that will compass (you) all round[671].

84. Medianhoz (elküldtük) fivérüket Shu'eybet. Mondta: „Ó nép! Imádkozzatok Allahhoz! Nincs számotokra más Isten Rajta kívül. Ne rövidítsétek a mértéket, a súlyt! Jómódban látlak titeket és féltelek titeket a körbeölelő nap szenvedésétől[671].”

وَيَا قَوْمِ أَوْفُواْ الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ وَلاَ تَبْخَسُواْ النَّاسَ أَشْيَاءهُمْ وَلاَ تَعْثَوْاْ فِي الأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٨٥﴾

85. "And O my people! give just measure and weight, nor withhold from the people the things that are their due: commit not evil in the land with intent to do mischief[672].

---

the shower of brimstones was especially appointed in Allah's Decree or Plan to mark the punishment for the crimes of Sodom and Gomorrah?

Ha szó szerint értelmezzük, akkor a kénköves esővel Allah billogot helyezett a gonoszokra, akiknek ezzel megpecsételődött sorsuk. De átvitt értelemben általánosan is értelmezhetjük. Az Allah Tervében és Döntésében elrendelt kénköves eső Szodoma és Gomora bűneit jelöli és pecsételi meg.

[671] 7:85-93. The location of Madyan is explained in 7:85 and the chronological place of Shu'ayb in 7:93. The point of the reference here is different from that in Surah 7. Here the emphasis is on Allah's dealings with men and men's crooked and obstinate ways: There the emphasis was rather on their treatment of their Prophet, thus throwing light on some of the sins of the Makkans in later times.
The Midianites were a commercial people, and their besetting sin was commercial selfishness and fraudulent dealings in weights and measures. Their Prophet tells them that that is the surest way to cut short their "prosperity", both in the material and the spiritual sense.

A 7:85-93 tárgyalja Median népét, azok földrajzi elhelyezkedését, időrendben pedig ideilleszti Shu’eybet 7:93. Itt másra világít rá, mint a 7. Szúrában. Itt Allah emberek közti cselekedeteire, bűnös bánásmódokra derül fény, a csalásra, megrövidítésre. Korábbiakban Median népének a Prófétával szembeni ellenállása kapott hangsúlyt, amivel a Mekkaiak Mohammeddel szembeni viselkedését állítja párhuzamba.
A Medianiták kereskedők voltak és bűneik is a kereskedelemmel álltak kapcsolatban. Önös érdekükből vezetve, megkárosították ez embereket, hamis mértéket, súlyt használtak. Prófétájuk elmondja, hogy ez az út anyagi és spirituális életüket romlásba taszítja.

[672] Both Plato and Aristotle define justice as the virtue which gives everyone his due. From this point of view Justice becomes the master virtue, and includes most other virtues. It was the lack of this that ruined the Midianites. Their selfishness was "intent on mischief," i.e., spoiling other people's business by not giving them their just dues.

Arisztotelész és Platón egyaránt erénynek titulálja az igazságot, ami megadja mindenkinek azt, ami jár. Ebből a megfontolásból az igazság egy főerény, ami magában foglal több más tisztességet. Ennek hiánya vitte romlásba a Medianitákat. Önzésük félrevezetési szándékukból táplálkozott, ami megkárosított másokat, tehát nem adták meg azt, ami az embereknek járt.

85. „Ó nép! Tisztességgel mérjétek a mértéket, a súlyt és ne csaljátok el az emberek dolgait! Ne hitványkodjatok a Földön megrontókként[672]!”

بَقِيَّةُ اللهِ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ وَمَا أَنَاْ عَلَيْكُم بِحَفِيظٍ ﴿٨٦﴾

86. "That which is left you by Allah is best for you, if ye (but) believed! but I am not set over you to keep watch!"

86. „Mit Allah meghagy jobb nektek, bár hinnétek! Nem őrködöm felettetek!”

قَالُواْ يَا شُعَيْبُ أَصَلاَتُكَ تَأْمُرُكَ أَن نَّتْرُكَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا أَوْ أَن نَّفْعَلَ فِي أَمْوَالِنَا مَا نَشَاء إِنَّكَ لَأَنتَ الْحَلِيمُ الرَّشِيدُ ﴿٨٧﴾

87. They said: "O Shu'aib! Does thy (religion of) prayer command thee that we leave off the worship which our fathers practiced, or that we leave off doing what we like with our property? truly, thou art the one that forbeareth with faults and is right-minded[673]!"

87. Mondták: „Ó Shu’eyb! Imádságod azt parancsolja-e neked, hogy elhagyjuk azt, mihez atyáink imádkoztak, vagy, hogy ne azt tegyük vagyonunkkal, amit akarunk? Mert bizony, te vagy az irgalmas, a jó útra vezető[673].”

قَالَ يَا قَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِن كُنتُ عَلَىَ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَرَزَقَنِي مِنْهُ رِزْقًا حَسَنًا وَمَا أُرِيدُ أَنْ أُخَالِفَكُمْ إِلَى مَا أَنْهَاكُمْ عَنْهُ إِنْ أُرِيدُ إِلاَّ الإِصْلاَحَ مَا اسْتَطَعْتُ وَمَا تَوْفِيقِي إِلاَّ بِاللهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ﴿٨٨﴾

88. He said: "O my people! see ye whether I have a Clear (Sign) from my Lord, and He hath given me sustenance (pure and) good as from Himself? I wish not, in opposition to you, to do that which I forbid you to do. I only desire (your) betterment to the best of my power; and my success (in my task) can only come from Allah. In Him I trust, and unto Him I look[674].

---

[673]It is the way of selfish and material minded people; - to scoff at spiritual things like prayer and worship and - to hug their own property rights as if there were no other rights even greater than those of property! They grow sarcastic against Shu'ayb.

Ez a materiális és önző emberek stílusa. 1. Belekötnek spirituális dolgokba, mint ima, fohász, mintha közük lenne hozzá. 2. Két kézzel kapaszkodnak a tulajdonukhoz kötő jogba, mintha ennél magasztosabb jog nem létezne. Majd gúnnyal fordulnak Shu’eybhez.

[674] Shu'ayb's answer is gentle and persuasive, - First, he would ask them not to fly into a passion but satisfy themselves that he had a mission from Allah, and was working in the discharge of his mission: he was not merely finding fault with them. - Secondly, though he was a poor man, he asked them to note that he was happy and comfortable: Allah had given him good sustenance, material and spiritual, as from Himself, though he did not resort to the sort of tricks which they considered necessary for their prosperity. - Thirdly, if he forbade them anything, he wished to apply the same standards to himself. - Fourthly, all the advice which he is giving them is for their own good, which he desires to advance to the utmost of his powers. - Fifthly, he is humble for himself; he would not set himself up to be their teacher or guide, or expect to be obeyed; the success of any of his efforts on their behalf must come from Allah's grace; will they not therefore turn to Allah, so that Allah's grace can heal them?

88. Mondta: „Ó nép! Látjátok-e, hogy bírom Uram bizonyságát, Aki Tőle jövő, szép gondviselésben részesített? Nem akarok összetűzni veletek abban, hogy minek akarnék véget vetni számotokra. Csak annyit akarok javítani rajtatok, amennyit tudok, és boldogulásom egyedül Allahon múlik. Rá hagyatkoztam és Neki vallom meg (tetteimet)[674].”

وَيَا قَوْمِ لاَ يَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِي أَن يُصِيبَكُم مِّثْلُ مَا أَصَابَ قَوْمَ نُوحٍ أَوْ قَوْمَ هُودٍ أَوْ قَوْمَ صَالِحٍ وَمَا قَوْمُ لُوطٍ مِّنكُم بِبَعِيدٍ ﴿٨٩﴾

89. "And O my people! let not my dissent (from you) cause you to sin, lest ye suffer a fate similar to that of the people of Noah or of Hud or of Salih, nor are the people of Lut far off from you[675]!

89. „Ó nép! Ne vigyen titeket bűnbe különbözésem, nehogy az sújtson le rátok, ami Noé népére, vagy Hud népére, vagy Szalih népére sújtott. Lót népe nincs messze tőletek[675]!”

وَاسْتَغْفِرُواْ رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُواْ إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي رَحِيمٌ وَدُودٌ ﴿٩٠﴾

90. "But ask forgiveness of your Lord, and turn unto Him (in repentance): For my Lord is indeed full of mercy and loving-kindness."

90. „Könyörögjetek Uratok bűnbocsánatáért, majd forduljatok bűnbánattal Hozzá. Mert bizony, Uram Kegyelmes, Szerető.”

قَالُواْ يَا شُعَيْبُ مَا نَفْقَهُ كَثِيرًا مِّمَّا تَقُولُ وَإِنَّا لَنَرَاكَ فِينَا ضَعِيفًا وَلَوْلاَ رَهْطُكَ لَرَجَمْنَاكَ وَمَا أَنتَ عَلَيْنَا بِعَزِيزٍ ﴿٩١﴾

Shu’eyb válasza szelíd és meggyőző: 1. Nem azért jött, hogy felbőszítse őket, hanem Allah küldetését teljesíti. 2. Bár nem tartozott a módosak közé, de elégedett volt azzal, amit Allah adott neki anyagi és spirituális téren. Nem szorul olyan trükközésre, amit ők szükségesnek tartottak jómódú életükhöz. 3. Semmi másnak nem akar véget vetni, mint amit saját maga számára is véget vetett. 4. Minden tanács, amit ad, az emberek javát szolgálja. Ő csak szíve és ereje legjavát tudja adni ehhez. 5. Alázattal fordul hozzájuk, nem akarja kioktatni őket. Nem várja el tőlük, hogy engedelmeskedjenek. Erőfeszítéseinek gyümölcse Allahtól jön el, ezért jobb lenne, ha Felé fordulnának, talán Allah kigyógyíthatná őket.

[675] Finally, Shu'ayb appeals to them as man to man. "Because I differ from you, do not think I do not love you or feel for you. Let it not drive you into obstinacy and sin. I see things that you do not. My vision takes in the fate of previous generations who sinned, and perished on account of their sins. Turn therefore to Allah in repentance."
The generation of Lut was not far off from the generation of Shu'ayb chronologically if Shu'ayb was only in the fourth generation from Abraham (see 7:93). Nor was its habitat geographically far from that of Shu'ayb, as the Midianites wandered about from Sinai Peninsula to the Jordan valley (see 7:85).

Végül Shu’eyb nekik szegezi: „Azért mert különbözöm tőletek, ne gondoljátok, hogy nem szeretlek titeket. Én olyasmit is látok, amit ti nem. Látom a korábbi nemzedékek bűneit és pusztulásukat, amit e bűnök hoztak rájuk. Ezért bánjátok meg bűneiteket Allah felé.”
Lót nemzedéke nem esett időben messze Shu’eybtől, hiszen Ábrahám negyedik nemzedékébe tartozott (Lásd: 7:93). Lakhelye sem esett távol, hiszen a Medianiták a Sínai félszigetről vándoroltak a Jordán völgyébe (Lásd: 7:85).

91. They said: "O Shu'aib! much of what thou sayest we do not understand! In fact among us we see that thou hast no strength! Were it not for thy family, we should certainly have stoned thee! for thou hast among us no great position[676]!"

91. Mondták: „Ó Shu'eyb! Nem érünk fel sokat abból, mit mondasz és gyengének látunk téged közöttünk. Ha nem lenne itt a családod, bizony, megköveznénk! Nem vagy felettünk nagyság[676].”

قَالَ يَا قَوْمِ أَرَهْطِي أَعَزُّ عَلَيْكُم مِّنَ اللهِ وَاتَّخَذْتُمُوهُ وَرَاءكُمْ ظِهْرِيًّا إِنَّ رَبِّي بِمَا تَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿٩٢﴾

92. He said: "O my people! is then my family of more consideration with you than Allah. For ye cast Him away behind your backs (with contempt). But verily my Lord encompasseth on all sides all that ye do!

92. Mondta: „Ó nép! Családom nagyobb becsben áll-e előttetek, mint Allah, s Őt hátaitok mögé taszítjátok? Mert bizony, Uram körbeöleli azt, mit tesztek!”

وَيَا قَوْمِ اعْمَلُواْ عَلَى مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ سَوْفَ تَعْلَمُونَ مَن يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَمَنْ هُوَ كَاذِبٌ وَارْتَقِبُواْ إِنِّي مَعَكُمْ رَقِيبٌ ﴿٩٣﴾

93. "And O my people! Do whatever ye can: I will do (my part): Soon will ye know who it is on whom descends the penalty of ignominy; and who is a liar! and watch ye! for I too am watching with you[677]!"

93. „Ó nép! Tegyetek, amit csak tudtok! Én is teszem (a dolgom). Meg fogjátok tudni, kire jön el a szenvedés, ami megbecsteleníti őt és ki az, ki hazug. Figyeljetek! Én is veletek figyelek[677]!”

وَلَمَّا جَاء أَمْرُنَا نَجَّيْنَا شُعَيْبًا وَالَّذِينَ آمَنُواْ مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا وَأَخَذَتِ الَّذِينَ ظَلَمُواْ الصَّيْحَةُ فَأَصْبَحُواْ فِي دِيَارِهِمْ جَاثِمِينَ ﴿٩٤﴾

---

[676] Spiritual things are easy to understand if we bring the right mind to them. But those who are contemptuous of them deliberately shut their eyes to Allah's Signs, and then pretend in their superior arrogance that they are 'quite beyond them'!
What they do understand is brute strength. They practically say: "Don't you see that we have all the power and influence, and you, Shu'ayb, are only a poor Teacher? We could stone you or imprison you or do what we like with you! Thank us for our kindness that we spare you-, for the sake of your family. It is more than you yourself deserve!"

A spirituális világot egy arra alkalmas és abban gyakorlott értelem hamar felfogja. Akik viszont azt nem ismerik és Allah Jelei előtt becsukják szemüket, azt színlelik, hogy ők messze e felett vannak. Ők csak a brutális erőt ismerik. Ezt mondják: „Nem látod, hogy van erőnk, hatalmunk, befolyásunk, míg te, Shu’eyb csak egy szegény tanító vagy! Megkövezhetnénk, börtönbe vethetnénk, bármit megtehetünk veled! Köszönd meg kedvességünket, hogy nem ártunk neked. Családod miatt nem ér bántódás egyedül!”

[677] If the wicked will continue to blaspheme and mock, what can the godly say but this? "Watch and wait! Allah's Plan works without fail! I have faith, and I too will watch with you for its fulfilment." 10:102.

Ha a gonosz folytatja az istenkáromlást és gúnyolódást, mit tehet az istenfélő? „Figyeljetek és várjatok! Allah Terve működni fog! Van hitem és veletek várok mindaddig, amíg az be nem teljesül.” 10:102.

94. When Our decree issued, We saved Shu'aib and those who believed with him, by (special) mercy from Ourselves: But the (mighty) blast did seize the wrong- doers, and they lay prostrate in their homes by the morning,-

94. Mikor eljött parancsolásunk, megmenekítettük Shu'eybet és azokat, kik vele hittek, a Mi kegyelmünk által. Földindulás sújtott le azokra, kik bűnbe estek és a reggel őket az otthonaikban kiterülve találta,-

كَأَن لَّمْ يَغْنَوْاْ فِيهَا أَلاَ بُعْدًا لِّمَدْيَنَ كَمَا بَعِدَتْ ثَمُودُ ﴿٩٥﴾

95. As if they had never dwelt and flourished there! Ah! Behold! How the Madyan were removed (from sight) as were removed the Thamud!

95. Mintha nem is lakoztak volna benne. El, messze Mediantól, ahogy el Thamudtól!

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿٩٦﴾

96. And we sent Moses, with Our Clear (Signs) and an authority manifest[678],

96. Elküldtük Mózest az Áyáinkkal és megnyilvánító hatalommal[678],-

إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَاتَّبَعُواْ أَمْرَ فِرْعَوْنَ وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ ﴿٩٧﴾

97. Unto Pharaoh and his chiefs: but they followed the command of Pharaoh and the command of Pharaoh was no right (guide)[679].

97. A Fáraóhoz és főembereihez, de ők a Fáraó parancsát követték. A Fáraó parancsa nem vezetett jóra[679].

يَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَأَوْرَدَهُمُ النَّارَ وَبِئْسَ الْوِرْدُ الْمَوْرُودُ ﴿٩٨﴾

---

[678] The story of Moses and Pharaoh is referred to in many places in the Quran, each in connection with some special point to be illustrated. Here the point is that Allah's dealings with man are in all things and at all times just. But man falls under false leadership by deliberate choice and perishes along with his false leaders accordingly. In exercise of the intelligence and choice given him, man should be particularly careful to understand his own responsibilities and to profit from Allah's Signs, so as to attain to Allah's Mercy and blessings.

Mózes és a Fáraó története a Korán számos helyén előfordul, mindig mást emelve ki tanulságként. Itt Allah igazságos beavatkozása kap hangsúlyt, Aki jelen van minden ember-ember közti megnyilvánulásnál. Az ember zsarnoki uralom alatt szolgálhat, nem választhatja meg helyét és a zsarnokkal együtt pusztul. Az intelligencia acélozását segíti, ha az ember felfogja saját felelősségét és hasznát Allah Jeleiből. Ezzel elnyeri Allah Kegyelmét és Áldását.

[679] Pharaoh is the type of the arrogant, selfish, and false leader, who poses as a power in rivalry with that of Allah. Such an attitude seems to attract unregenerate humanity, which falls a willing victim, in spite of the teaching and warning given by the men of Allah and the many moral and spiritual forces that beckon man towards Allah's Grace.

A Fáraó testesíti meg az arrogáns, önző és hamis vezetői típust, aki Allah kihívójaként a földi hatalomban pózol. Ez a viselkedés vonzó a földi erőkben hívő embereknek, akik ennek áldozatául esnek. Nem így lenne, ha követnék Allah erkölcsről és spirituális hatalomról szóló figyelmeztetését, ami az embereket Allah kegyelme irányába szólítja.

98. He will go before his people on the Day of Judgment, and lead them into the Fire (as cattle are led to water): But woeful indeed will be the place to which they are led[680]!

98. Ő népe előtt megy majd a Feltámadás Napján, elvezeti őket a Pokolba, (mintha) az itatóhely lenne. Nyomorúságos itató és itatóhely[680]!

وَأُتْبِعُواْ فِي هَذِهِ لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ بِئْسَ الرِّفْدُ الْمَرْفُودُ ﴿٩٩﴾

99. And they are followed by a curse in this (life) and on the Day of Judgment: and woeful is the gift which shall be given (unto them)!

99. Átok követi őket ebben (az életben) és a Feltámadás Napján. Nyomorúságos adomány és adományozott!

ذَلِكَ مِنْ أَنبَاء الْقُرَى نَقُصُّهُ عَلَيْكَ مِنْهَا قَآئِمٌ وَحَصِيدٌ ﴿١٠٠﴾

100. These are some of the stories of communities which We relate unto thee: of them some are standing, and some have been mown down (by the sickle of time)[681].

100. Ezek a települések hírei, miket Mi elbeszélünk neked (ó Mohammed). Köztük, mi fennmaradt, s köztük, mi learatott[681].

وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِن ظَلَمُواْ أَنفُسَهُمْ فَمَا أَغْنَتْ عَنْهُمْ آلِهَتُهُمُ الَّتِي يَدْعُونَ مِن دُونِ اللّهِ مِن شَيْءٍ لِّمَّا جَاء أَمْرُ رَبِّكَ وَمَا زَادُوهُمْ غَيْرَ تَتْبِيبٍ ﴿١٠١﴾

101. It was not We that wronged them: They wronged their own souls: the deities, other than Allah, whom they invoked, profited them no whit when there issued the decree of thy Lord: Nor did they add aught (to their lot) but perdition!

101. Nem Mi vittük őket bűnbe, hanem magukat kárhozták el. Semmit nem segítettek rajtuk isteneik, miket Allahon kívül szólítottak, mikor eljött Urad parancsolása. Nem gyarapították őket mással, mint elkárhozással.

---

[680] Awrada: to lead, as cattle, down to their watering place. The metaphor is apt. The true herdsman is trusted by his normal flock, and he leads them in the heat of the day down to pleasant and cool watering places in order that they may slake their thirst and be happy. The false leader does the opposite: he takes them down to the fire of eternal misery! And yet men sin against their own intelligence, and follow the false leader like cattle without intelligence!

Az arab szövegben „Awrada", itatóhelyre terelés. Találó metafora. A pásztorban bíznak a jószágok és gondolkodás nélkül követik őt a hűs vizet kínáló itatóhelyre, ahol a nap melegétől áthevülve csillapíthatják szomjukat és hűsölhetnek. A hamis vezető az ellenkezőjét teszi. Pokolra vezeti népét. Az emberek saját intelligenciájuk ellen vétenek, ha nem fogják fel, hogy ők is gondolkodás nélkül követik ide vezetőjüket, akár a jószágok a pásztort.

[681] The simile of standing corn also suggests that at no time can town or community expect permanency, except in the Law of the Lord.
Nations grow and ripen and are mown down. If they disobeyed Allah, their end is evil; if they were true and godly, their harvest was good.

Az álló, fennmaradó gabona példázza azt, hogy senki sem gondolkodhat az örökös fennmaradásban. Csak az marad meg, aki Isten Törvényei szerint tesz. A gabonát is learatják.
Nemzetek jönnek-mennek. Ha nem engedelmesek Allah parancsolásának gonosz véget érnek. Ha igazak voltak, termésük jó és fennmarad.

وَكَذَلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ إِذَا أَخَذَ الْقُرَى وَهِيَ ظَالِمَةٌ إِنَّ أَخْذَهُ أَلِيمٌ شَدِيدٌ ﴿١٠٢﴾

102. Such is the chastisement of thy Lord when He chastises communities in the midst of their wrong: grievous, indeed, and severe is His chastisement.

102. Ekképpen sújt le Urad, mikor lesújt a településre, ha az elkárhozott. Mert bizony, sújtása fájdalmas, erős.

إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَةً لِّمَنْ خَافَ عَذَابَ الآخِرَةِ ذَلِكَ يَوْمٌ مَّجْمُوعٌ لَّهُ النَّاسُ وَذَلِكَ يَوْمٌ مَّشْهُودٌ ﴿١٠٣﴾

103. In that is a Sign for those who fear the penalty of the Hereafter: that is a Day for which mankind will be gathered together: that will be a Day of Testimony.

103. Ebben van a Jel annak, ki féli a Túlvilág büntetését. Ez lesz az emberek Gyülekezésének Napja, ez lesz a Tanúságtétel Napja.

وَمَا نُؤَخِّرُهُ إِلاَّ لِأَجَلٍ مَّعْدُودٍ ﴿١٠٤﴾

104. Nor shall We delay it but for a term appointed.

104. Nem késleltetjük azt, csupán a kijelölt ideig.

يَوْمَ يَأْتِ لاَ تَكَلَّمُ نَفْسٌ إِلاَّ بِإِذْنِهِ فَمِنْهُمْ شَقِيٌّ وَسَعِيدٌ ﴿١٠٥﴾

105. The day it arrives, no soul shall speak except by His leave: of those (gathered) some will be wretched and some will be blessed.

105. Eljön a Nap, s nem szólal meg a lélek, csak az Ő engedelmével. Köztük, ki nyomorult, s ki boldog.

فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُواْ فَفِي النَّارِ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَشَهِيقٌ ﴿١٠٦﴾

106. Those who are wretched shall be in the Fire: There will be for them therein (nothing but) the heaving of sighs and sobs:

106. Kik nyomorultak, a Pokolban lesznek. Nem (vár rájuk más), mint sóhaj és zokogás.

خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَاوَاتُ وَالأَرْضُ إِلاَّ مَا شَاء رَبُّكَ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيدُ ﴿١٠٧﴾

107. They will dwell therein for all the time that the heavens and the earth endure, except as thy Lord willeth: for thy Lord is the (sure) accomplisher of what He planneth[682].

[682] Khalidin: This is the word which is usually translated "dwell forever" or "dwell for aye". Here it is definitely connected with two conditions, viz: - as long as the heavens and the earth endure, and - except as Allah wills. Some Muslim theologians deduce from this the conclusion that the penalties referred to are not eternal, because the heavens and the earth as we see them are not eternal, and the punishments for the deeds of a life that will end should not be such as will never end. The majority of Muslim theologians reject this view. They hold that the heavens and the earth here referred to are not those we see now, but others that will be eternal. They agree that Allah's Will is unlimited in scope and power, but that it has willed that the rewards and punishments of the Day of Judgment will be eternal.

107. Ebben ők mindörökkön lesznek, míg az Egek és a Föld állnak, hacsak Urad mást nem akar. Mert bizony, Urad véghez viszi azt, amit Ő akar[682].

وَأَمَّا الَّذِينَ سُعِدُواْ فَفِي الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَاوَاتُ وَالأَرْضُ إِلاَّ مَا شَاء رَبُّكَ عَطَاء غَيْرَ مَجْذُوذٍ ﴿١٠٨﴾

108. And those who are blessed shall be in the Garden: They will dwell therein for all the time that the heavens and the earth endure, except as thy Lord willeth: a gift without break.

108. De viszont azok, kik boldogok, az Égi Kertben, s ebben ők mindörökkön lesznek, míg az Egek és a Föld állnak, hacsak Urad mást nem akar. Kimeríthetetlen adomány.

فَلاَ تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِّمَّا يَعْبُدُ هَؤُلاء مَا يَعْبُدُونَ إِلاَّ كَمَا يَعْبُدُ آبَاؤُهُم مِّن قَبْلُ وَإِنَّا لَمُوَفُّوهُمْ نَصِيبَهُمْ غَيْرَ مَنقُوصٍ ﴿١٠٩﴾

109. Be not then in doubt as to what these men worship. They worship nothing but what their fathers worshipped before (them): but verily We shall pay them back (in full) their portion without (the least) abatement.

109. Ne legyen kétséged afelől, hogy ezek mihez imádkoznak. Nem imádkoznak máshoz, mint mihez atyáik imádkoztak azelőtt. Mi hiánytalanul viszonozzuk nekik járandóságukat.

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتُلِفَ فِيهِ وَلَوْلاَ كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيبٍ ﴿١١٠﴾

110. We certainly gave the Book to Moses, but differences arose therein: had it not been that a word had gone forth before from thy Lord, the matter would have been decided between them, but they are in suspicious doubt concerning it[683].

110. Megadtuk Mózesnek a Könyvet, miben összekülönböztek. Ha ezt nem előzte volna meg Urad Szava, elrendeltetett volna dolguk, de ők efelől gyanakvón kétkednek[683].

Khalidin: Általában úgy fordítottam: mindörökkön lesznek. Ebben a versben két feltételhez köti az örökös létet. 1. Amíg az Egek és a Föld állnak. 2. Hacsak Allah mást nem akar. A Muszlim teológusok közül páran ebből arra következtetnek, hogy a hivatkozott büntetés nem örök, mivel világ sem örök abban a formában, ahogy az Egeket és Földet látjuk. Sokan viszont elutasítják ezt a véleményt. Szerintük itt nem az általunk jelenleg érzékelt Egekre és Földre történik utalás, hanem az átvitt értelemben vett világra, ami örök. Egyetértés van Allah korlátlan akaratában, ami a Végítélet Napján meghozott ítélettel örök jutalmat, vagy szenvedést hoz a lelkek számára.

[683] 11:62. There, is always in human affairs the conflict between the old and the new, -the worn-out system of our ancestors, and the fresh living spring of Allah's inspiration fitting in with new times and new surroundings. The advocates of the former look upon this latter not only with intellectual doubt but with moral suspicion, as did the People of the Book upon Islam.

11:62. Az emberi tényezők ott állnak a régi és új konfliktusában, aminek tétje a divatjamúlt rendszerek leváltása, Allah friss sugallatainak rendszerbe állítása, melyek jobban illeszkednek a megváltozott időhöz és környezethez. A régiek intellektuális kétségekkel, morális fenntartásokkal tekintenek az újakra, ahogy az Írás Népe tette az Iszlám követőivel kapcsolatban.

وَإِنَّ كُلاًّ لَّمَّا لَيُوَفِّيَنَّهُمْ رَبُّكَ أَعْمَالَهُمْ إِنَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١١١﴾

111. And, of a surety, to all will your Lord pay back (in full the recompense) of their deeds: for He knoweth well all that they do.

111. Mert bizony, mindegyiknek viszonozza Urad tetteiket, mert Ő Értesült arról, mit tesznek.

فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَمَن تَابَ مَعَكَ وَلاَ تَطْغَوْاْ إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١١٢﴾

112. Therefore stand firm (in the straight Path) as thou art commanded,- thou and those who with thee turn (unto Allah.; and transgress not (from the Path): for He seeth well all that ye do.

112. Tarts ki, ahogy elrendeltetett neked és (azoknak), kik veled fogadnak bűnbánatot. Ne térjetek le! Mert bizony, Ő látója annak, mit tesztek.

وَلاَ تَرْكَنُواْ إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُواْ فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ اللّهِ مِنْ أَوْلِيَاء ثُمَّ لاَ تُنصَرُونَ ﴿١١٣﴾

113. And incline not to those who do wrong, or the Fire will seize you; and ye have no protectors other than Allah, nor shall ye be helped.

113. Ne hajoljatok azok felé, kik bűnbe estek, mert a Pokol sújt le rátok. Nincs számotokra Allahon kívül (más) Oltalmazó és nem fogják (mások) pártotokat.

وَأَقِمِ الصَّلاَةَ طَرَفَيِ النَّهَارِ وَزُلَفًا مِّنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ ذَلِكَ ذِكْرَى لِلذَّاكِرِينَ ﴿١١٤﴾

114. And establish regular prayers at the two ends of the day and at the approaches of the night: For those things, that are good remove those that are evil: Be that the word of remembrance to those who remember (their Lord)[684]:

---

[684] The two ends of the day: Morning and afternoon. - The morning prayer is the Fajr, after the light is up but before sunrise: we thus get up betimes and begin the day with the remembrance of Allah and of our duty to Him. - The early afternoon prayer, Zuhr, is immediately after noon: we are in the midst of our daily life, and again we remember Allah.
Approaches of the night: Zulafun, plural of Zulfatun, an approach, something near at hand. As Arabic has, like Greek, a dual number distinct from the plural, and the plural number is used here, and not the dual, it is reasonable to argue that at least three "approaches of the night" are meant. - The late afternoon prayer, 'Asr, can be one of these three, and - the evening prayer, Magrib, just after sunset, can be the second. - The early night prayer, 'Isha, at supper time-when the glow of sunset is disappearing, would be the third of the "approaches of the night", when we commit ourselves to Allah before sleep. These are the five canonical prayers of Islam.

A nap két vége: hajnal és délután. A hajnali ima a Fadzsr, aminek ideje szürkületkor, de mindenképpen napfelkelte előtt jön el. Allahról a Hozzá kötődő kötelességeinkről való megemlékezéssel indítjuk a napot. A déli ima: Zuhr. Ideje a nap legmagasabb állásakor jön el. A nap közepén Allahra emlékezünk.
Zulfatun, aminek többes száma: Zulafun, valaminek a közeledte. Mivel az Arabban, akár a Görögben van kettes szám is, de itt nem azt, hanem többes számot használ, ezért legalább három esti dolog közeledtét jelzi. Az egyik az Aszr, azaz délutáni ima, majd a naplementei (Maghrib), közvetlenül naplemente után és végül az esti (Isha), aminek ideje az alkony szürkületének elmúlásakor, a teljes sötétség beálltakor jön el. Ez a vacsoraidő. Ezt követi a lefekvés, amit szintén Allahnak ajánlunk. Ez az Iszlámban előírt öt ima.

114. Állj fel imára a nap két végén és az éj közeledtével. Mert bizony, a jótetemények elűzik a rosszakat. Legyen ez emlékeztető azoknak, kik magukba szállnak[684].

وَاصْبِرْ فَإِنَّ اللّهَ لاَ يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿١١٥﴾

115. And be steadfast in patience; for verily Allah will not suffer the reward of the righteous to perish.

115. Légy állhatatos! Mert bizony, Allah nem vesztegeti el a jótevők bérét.

فَلَوْلاَ كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِن قَبْلِكُمْ أُوْلُواْ بَقِيَّةٍ يَنْهَوْنَ عَنِ الْفَسَادِ فِي الأَرْضِ إِلاَّ قَلِيلاً مِّمَّنْ أَنجَيْنَا مِنْهُمْ وَاتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُواْ مَا أُتْرِفُواْ فِيهِ وَكَانُواْ مُجْرِمِينَ ﴿١١٦﴾

116. Why were there not, among the generations before you, persons possessed of balanced good sense, prohibiting (men) from mischief in the earth - except a few among them whom We saved (from harm)? But the wrong-doers pursued the enjoyment of the good things of life which were given them, and persisted in sin[685].

116. Miért nem voltak a nemzedékek közt előttetek olyanok, kikben maradandó józanság lett volna és véget vetettek volna a rontásnak a Földön? Csak keveseket menekítettünk meg közülük! Akik bűnbe estek, azt követték, miben gyönyörüket lelték és gaztevők lettek[685].

وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَى بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا مُصْلِحُونَ ﴿١١٧﴾

117. Nor would thy Lord be the One to destroy communities for a single wrong-doing, if its members were likely to mend[686].

117. Urad nem azon volt, hogy elpusztítsa a települést egy bűn miatt, ha lakói (egyébként) jótét lelkek voltak[686].

وَلَوْ شَاء رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلاَ يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ ﴿١١٨﴾

---

[685] Baqiyat: some virtue or faculty that stands assault and is lasting.

Baqiyat: erény, ami fennmarad. Maradandó józanságnak fordítottam.

[686] There are different shades of interpretation for this verse. I follow Baydawi in construing zulmin here as "a single wrong". He thinks that the wrong referred to is shirk, or polytheism; Allah will not destroy mere wrong belief if the conduct is right. I am inclined to interpret it in more general terms. Allah is Loving-Suffering and Oft-Forgiving: He is too Merciful to destroy for a single wrong, if there is any hope of reclaiming the wrongdoers to repentance and amendment or right life. An alternative interpretation is: "to destroy communities unjustly."

A versnek különböző árnyalásait fejezik ki a különböző fordítások. Mi itt Baydawi variációját követjük, aki a „Zulmin" szót egy adott bűnre érti. Ő a shirk-re, bálványimádásra gondol, ami Politeizmus. Az ő felfogásában Allah nem pusztítja el a népet csupán rossz hite miatt, ha egyébként jól viselkednek, nem ártanak senkinek. Ennek én általánosabb jelentést adnék. Allah Szeret és Megbocsájt. Kegyelme nagyobb annál, minthogy bármi rossz miatt elpusztítson egy népet, míg remény van megbánásukra és jó útra térésükre. Nem pusztít el senkit vaktában, igazságtalanul.

118. If thy Lord had so willed, He could have made mankind one people: but they will not cease to dispute[687].

118. Ha Urad akarná, egy Ummává tenné meg az embereket, de ők akkor is összekülönböznének[687],

إِلاَّ مَن رَّحِمَ رَبُّكَ وَلِذَلِكَ خَلَقَهُمْ وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ لأَمْلأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿١١٩﴾

119. Except those on whom thy Lord hath bestowed His Mercy: and for this did He create them: and the Word of thy Lord shall be fulfilled: "I will fill Hell with jinns and men all together."

119. Csak azok nem, kiket Urad kegyelmében részesített. Ezért teremtette őket. Bevégeztetett Urad Szava: „Bizony, megtöltöm a Poklot Dzsinnekkel és emberekkel mind!"

وَكُلاًّ نَّقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنبَاء الرُّسُلِ مَا نُثَبِّتُ بِهِ فُؤَادَكَ وَجَاءكَ فِي هَذِهِ الْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٢٠﴾

120. All that we relate to thee of the stories of the apostles,- with it We make firm thy heart: in them there cometh to thee the Truth, as well as an exhortation and a message of remembrance to those who believe[688].

120. Mindent elbeszélünk neked a Próféták híreiből, hogy megszilárdítsuk vele szívedet. Ezekben jön el az Igazság, Intés és Üzenet a hívőknek[688].

وَقُل لِّلَّذِينَ لاَ يُؤْمِنُونَ اعْمَلُواْ عَلَى مَكَانَتِكُمْ إِنَّا عَامِلُونَ ﴿١٢١﴾

---

[687] 10:19. All mankind might have been one. But in Allah's Plan man was to have a certain measure of free-will, and this made difference inevitable. This would not have mattered if all had honestly sought Allah. But selfishness and moral wrong came in, and people's disputations became mixed up with hatred, jealousy, and sin, except in the case of those who accepted Allah's grace, which saved them. The object of their creation was to raise them up spiritually by Allah's grace. But if they will choose the path of evil and fall into sin, Allah's decree must be fulfilled, and His justice will take its course. In the course of that justice Hell will be filled with men and jinns, such is the number of those who go astray.

10:19. Az egész emberiség egy. Allah azonban szabad akaratot adott az embereknek, ami elkerülhetetlenül különbözőségekhez vezet. Érvényre jut önzésük, morális hibájuk, így az emberek egymás közti vitáiban nem a jó ügyének felemelése, hanem saját, önös érdekeik minden határon túli erőltetése kap hangot. Ekkor a féltékenység, a bűn is előkerül az eszköztárból. Csak azok esete más, akik Allah Útmutatását maguk előtt tartják. A cél, azoknak a szabad akarattal rendelkező embereknek felemelése, akik nem csak a földi, hanem a spirituális szempontokat is magukénak vallják. Ha viszont valaki a gonosz útját járja és bűnbe esik, Allah ítélete betejesedik rajta is. Az ítélet szerint ezekkel a Dzsinnekkel és emberekkel lesz tele a Pokol.

[688] The stories of the Prophets in the Quran are not mere narratives or histories: they involve three things: - they teach the highest spiritual Truth; - they give advice, direction, and warning, as to how we should govern our lives, and - they awaken our conscience and recall to us the working of Allah's Law in human affairs. The story of Joseph in the next Sura is an illustration in point.

A Korán által ismertetett Próféták történetei, nem csupán narratív elbeszélések, hanem három dolgot céloznak: 1. A legmagasabb spirituális Igazságot tanítják. 2. Tanácsot, irányt és figyelmeztetést adnak, miként vezessük saját életünket. 3. Felkeltik lelkiismeretünket és szólítanak emberi dolgaink Allah Törvénye szerinti művelésére. A most következő József Szúra is ezt illusztrálja.

121. Say to those who do not believe: "Do what ever ye can: We shall do our part;

121. Mondd azoknak, kik nem hisznek: „Cselekedjetek lehetőségetek szerint, mi is (így) teszünk.”

وَانتَظِرُوا إِنَّا مُنتَظِرُونَ ﴿١٢٢﴾

122. "And wait ye! We too shall wait."

122. „Várjatok, mi is várunk!”

وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ وَإِلَيْهِ يُرْجَعُ الأَمْرُ كُلُّهُ فَاعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٢٣﴾

123. To Allah do belong the unseen (secrets) of the heavens and the earth, and to Him goeth back every affair (for decision): then worship Him, and put thy trust in Him: and thy Lord is not unmindful of aught that ye do[689].

123. Allahé az Egek és a Föld Láthatatlan (világa), Hozzá térnek meg a dolgok mind. Imádkozz Hozzá és hagyatkozz Rá! Allah számára nem ismeretlen az, mit tesztek[689].

[689] . 2:210. There is nothing, secret or open, in our world or in Creation, which does not depend ultimately on Allah's Will and Plan. Worship implies many things: e.g., - trying to understand His nature and His Will: - realizing His goodness and glory, and His working in us; as a means to this end, - keeping Him in constant remembrance, to whom all praise is due; and - completely identifying our will with His, which means obedience to His Law, and service, to Him and His creatures in all sincerity.

2:210. Legyen az láthatatlan, vagy látható, minden Allah tudtával és akaratával történik. Hozzá kell fordulnunk imáinkkal dolgainkban, hogy megérthessük Természetét és Akaratát. Megláthatjuk Jóságát és Dicsőségét felénk. Felismerhetjük kötelezettségeinket az Ő Akarata szerint. Engedelmességre, az Ő követésére szoktatjuk magunkat, amivel nem csak Őt, hanem teremtményeit, más embereket is őszintén szolgáljuk.

12. YUSUF (JOSEPH-JÓZSEF)

Introduction to Surah Yusuf (Joseph)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

When and Why Revealed?

The subject matter of this Surah indicates that it was revealed during the last stage of the Holy Prophet's residence at Makkah, when the Quraish were considering the question of killing or exiling or imprisoning him. At that time some of the unbelievers put this question to test him: “Why did the Israelites go to Egypt?" This question was asked because they knew that their story was not known to the Arabs for there was no mention of it whatever in their traditions and the Holy Prophet had never even referred to it before. Therefore they expected that he would not be able to give any satisfactory answer to this question or would first evade it, and afterwards try to inquire about it from some Jew, and thus he would be totally exposed. But, contrary to their expectations, the tables were turned on them, for Allah revealed the whole story of Prophet Joseph then and there, and the Holy Prophet recited it on the spot. This put the Quraish in a very awkward position because it not only foiled their scheme but also administered a warning to them by aptly applying it to their case, as if to say, "As you are behaving towards this Prophet, exactly in the same way the brothers of Prophet Joseph behaved towards him; so you shall meet with the same end."

Objects of Revelation

From the above it is clear that this Surah was sent down for two objects:
The first object was to give the proof of the Prophethood of Muhammad (Allah's peace be upon him), and that too, the one demanded by the opponents themselves so as to prove conclusively that his knowledge was not based on mere hearsay, but was gained through Revelation. This aspect has been stated explicitly in its introductory verses and explained plainly in its concluding portion.
The second object was to apply it to the Quraish and warn them that ultimately the conflict between them and the Holy Prophet would end in his victory over them. As they were then persecuting their brother, the Holy Prophet, in the same way the brothers of Prophet Joseph had treated him. The Quraish were told indirectly that they would also fail in their evil designs just as the brothers of Prophet Joseph had failed in his case, even after casting him into the well. This is because none has the power to defeat the Divine will. And just as the brothers of Prophet Joseph had to humble themselves before him, so one day the Quraish shall have to beg forgiveness from their brother whom they were then trying to crush down. This, too, has been made quite plain in v. 7: "Indeed there are signs in this story of Joseph and his brothers for these inquirers from among the Quraish." The fact is that by applying this story to the conflict, the Quran had made a bold and clear prophecy, which was fulfilled literally by the events that happened in the succeeding ten years. Hardly two years had passed after its revelation, when the Quraish conspired to kill the Holy Prophet like the brothers of Prophet Joseph, and he had to emigrate from Makkah to Al-Madinah, where he gained the same kind of power as Prophet Joseph had gained in Egypt. Again, in the end the Quraish had to humble themselves before him just like the brothers of Prophet Joseph, when they humbly requested, "Show mercy to us for Allah rewards richly those who show mercy" (v. 88), and Prophet Joseph generously forgave them, (though he had complete power to wreak vengeance on them,)

saying, " today no penalty shall be inflicted on you. May Allah forgive you: He is the greatest of all those who forgive" (V. 92). The same story of mercy was repeated, when after the conquest of Makkah, the crest fallen Quraish stood meekly before the Holy Prophet, who had full power to wreak his vengeance on them for each and every cruelty committed by them. But instead, he merely asked them, "What treatment do you expect from me now?" They replied, "You are a generous brother and the son of a generous brother." At this, he very generously forgave them, saying, "I will give the same answer to your request that Joseph gave to his brothers: "...today, no penalty shall be inflicted on you: you are forgiven."

Topics of Discussion

Moreover, the Quran does not relate this story as a mere narrative but uses it, as usual, for the propagation of the Message in the following ways:-
Throughout the narrative the Quran has made it clear that the Faith of Prophets Abraham, Isaac, Jacob and Joseph (Allah's peace be upon them all) was the same as that of Prophet Muhammad (Allah's peace be upon him) and they invited the people to the same Message to which Muhammad (Allah's peace be upon him) was inviting them.
Then it places the characters of Prophet Jacob and Prophet Joseph side by side with the characters of the brothers of Joseph, the members of the trade caravan, the court dignitary; Al Aziz of Egypt and his wife, the "ladies" of Egypt and the rulers of Egypt and poses a silent question to the reader, as if to say, "Contrast the former characters molded by Islam on the bedrock of the worship of Allah and accountability in the Hereafter with the latter molded by *kufr* and "ignorance" on the worship of the world and disregard of Allah and the Hereafter, and decide for yourselves which of these two patterns you would choose."

The Quran has used this story to bring forth another truth: whatever Allah wills, He fulfills it anyhow, and man can never defeat His plan with his counterplans nor prevent it from happening nor change it in any way whatever. Nay, it often so happens that man adopts some measure to fulfill his own design and believes that he has done that very thing which would fulfill his design, but in the end he finds to his dismay that he had done something which was against his own and conducive to the Divine purpose. When the brothers of Prophet Joseph cast him into the well, they believed that they had once for all got rid of the obstacle in their way but in fact, they had paved the way for the Divine purpose of making him the ruler of Egypt, before whom they would have to humble themselves in the end. Likewise, the wife of Aziz had sent Prophet Joseph to the prison, floating over the thought that she had wreaked her vengeance on him, but, in fact, she had provided for him the opportunity for becoming the ruler of Egypt and for putting herself to the shame of confessing her own sin publicly.
And these are not the solitary instances which prove the truth that even if the whole world united to bring about the down fall of the one whom Allah willed to raise high, it could not succeed. Nay, the very "sure and effective" measures that were adopted by the brothers to degrade Joseph were used by Allah for the success of Joseph and for the humiliation and disgrace of his brothers. On the other hand, if Allah willed the fall of one, no measure, howsoever effective, could raise him high : nay, it helped to bring about his fall and the disgrace of those who adopted them.

Moreover, the story contains other lessons for those who intend to follow the way of Allah. The first lesson it teaches is that one should remain within the limits, prescribed by the Divine Law, in one's aims and objects and measures, for success and failure are entirely in the hands of Allah. Therefore if one adopts pure aims and lawful measures but fails, at least one will escape ignominy and disgrace. On the other hand, the one who adopts an impure aim and unlawful measures to achieve it, shall not only inevitably meet with ignominy and disgrace in the Hereafter, but also runs the risk of ignominy and disgrace in this world.

The second lesson it teaches is that those who exert for the cause of truth and righteousness and put their trust in Allah and entrust all their affairs to Him, get consolation and comfort from Him, for this helps them face their opponents with confidence and courage and they do not lose heart, when they encounter the apparently terrifying measures of the powerful enemies. They will persevere in their task without fear and leave the results to Allah.

But the greatest lesson this story teaches is that if the Believer possesses true Islamic character and is endowed with wisdom, he can conquer a whole country with the strength of his character alone. The marvelous example of Prophet Joseph teaches us that a man of high and pure character comes out successful even under the most adverse circumstances. When Prophet Joseph went to Egypt, he was only a lad of seventeen years, a foreigner, all alone and without any provisions; nay, he had been sold there as a slave. And the horrible condition of the slaves during that period is known to every student of history. Then he was charged with a heinous moral Crime and sent to prison for an indefinite term. But throughout this period of affliction, he evinced the highest moral qualities which raised him to the highest rank in the country.

Historical and Geographical Background

Prophet Joseph was a son of Prophet Jacob and a grandson of Prophet Isaac and a great grandson of Prophet Abraham (Allah's peace be upon them all). The Bible says (and the allusions in the Quran also confirm this) that Prophet Jacob had twelve sons from four wives. Prophet Joseph and his younger brother Benjamin were from one wife and the other ten from the other wives. Prophet Jacob had settled at Hebron (Palestine) where his father Prophet Isaac and before him Prophet Abraham lived and owned a piece of land at Shechem as well.
According to the research scholars of the Bible, Prophet Joseph was born in 1562 B. C. He was seventeen when he saw the dream and was thrown into the well. This well was near Dothan to the north of Shechem according to Biblical and Talmudic traditions, and the caravan, which took him out of the well, was coming from Gilead (Trans-Jordan), and was on its way to Egypt.

At that time Fifteenth Dynasty ruled over Egypt, whose rulers are known in history as the Hyksos kings. They belonged to the Arab race, but had migrated from Palestine and Syria to Egypt in or about 2000 B. C. and taken possession of the country. The Arab historians and the commentators of the Quran have given them the name of Amaliq (the Amalekites), and this has been corroborated by the recent researches made by the Egyptologists. They were foreign invaders who had got the opportunity of establishing their kingdom because of the internal feuds in the country. That is why

there was no prejudice in the way of Prophet Joseph's ascendancy to power and in the subsequent settlement of the Children of Israel in the most fertile region of Egypt.
They could gain that power and influence which they did, because they belonged to the same race as the foreign rulers of Egypt.
The Hyksos ruled over Egypt up to the end of the fifteenth century B. C., and practically all the powers remained in the hands of the Israelites. The Quran has made a reference to this in v. 20 of Al-Ma'idah: "...He raised Prophets among you and made you rulers." Then there arose a great nationalist movement which overthrew the power of this dynasty and exiled 250,000 or so of the Amalekites. As a result of this, a very bigoted dynasty of Copts came into power and uprooted everything connected with the Amalekites. Then started that persecution of the Israelites which has been mentioned in connection with the story of Prophet Moses.

We also learn from the history of Egypt that the "Hyksos kings" did not acknowledge the gods of Egypt and, therefore, had imported their own gods from Syria, with a view to spreading their own religion in Egypt. This is the reason why the Quran has not called the king who was the contemporary of Prophet Joseph by the title of "Pharaoh," because this title was associated with the religion of the original people of Egypt and the Hyksos did not believe in it, but the Bible erroneously calls him "Pharaoh." It appears that the editors of the Bible had the misunderstanding that all the kings of Egypt were "Pharaohs."
The modern research scholars who have made a comparative study of the Bible and the Egyptian history are generally of the opinion that Apophis was the Hyksos king, who was the contemporary of Prophet Joseph.
At that time Memphis was the capital of Egypt, whose ruins are still found on the Nile at a distance of 4 miles south of Cairo. Joseph remained in the house of Aziz for three years and spent nine years in prison, and then became the ruler of the land at the age of thirty and ruled over Egypt independently for eighty years. In the ninth or tenth year of his rule he sent for his father, Prophet Jacob, to come from Palestine to Egypt with all the members of his family and, according to the Bible, settled them in the land of Goshen, where they lived up to the time of Prophet Moses. The Bible says that before his death, Prophet Joseph bound his kindred by an oath: "when you return from this country to the house of your forefathers you must take my bones out of this country with you. So he died a hundred and ten years old, and they embalmed him..."
Though the story of Prophet Joseph as given in the Quran differs very much in its details from that given in the Bible and the Talmud, the Three generally agree in regard to its component parts. We shall explain the differences, when and where necessary, in our Explanatory Notes.

Bevezetés a Yusuf (József) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

A Kinyilatkoztatás ideje

A Próféta Mekkai tartózkodásának vége felé keletkezett, amikor Quraish végső elhatározásra jutott, hogy valamilyen módon megszabadul a Prófétától, akár úgy is, hogy bebörtönzi, elűzi, vagy megöli őt. A hitetlenek közül páran tesztelni próbálták Mohammedet (béke reá) és ezzel a kérdésekkel zaklatták: „Miért mentek a Zsidók Egyiptomba?" Azért kérdezték, mert tudták, hogy az Arabok nem ismerik József történetét és a Próféta sem hivatkozott korábban erre a tradíciókban. Úgy gondolták, hogy ezért nem is fog megfelelő választ adni a kérdésre, ezért a helyi Zsidókat kell majd megkérdezni, akikkel szemben a Próféta nem tud majd erről érvelni. De várakozásukkal ellentétben, fordult a kocka, Allah József Próféta egész történetét kinyilatkoztatta és Mohammed (béke reá) azon nyomban recitálta a helyszínen. Quraish kellemetlen helyzetbe került, mert nem sikerült zavarba hozni a Prófétát, sőt a Szúra végkicsengése őket vádolta, hiszen Józsefet testvérei árulták el, ahogy Quraish is elárulta a Prófétát.

A kinyilatkoztatás tárgya

Az előzőkből világos, hogy a Szúra két okból nyilatkoztatott ki:
Az első, hogy bizonyítékot adjon Allah a Próféta (béke reá) kezébe. Ellenzői gyakran támadták, hogy tudása nem Isteni kinyilatkoztatáson, hanem szóbeszéden alapszik. Ezt célozzák a Szúra bevezető versei. A második ok, hogy jelezze Quraish felé, hiába van kezükben földi hatalom, aminek egyik eszköze számukra az intrika, a végső győzelem a Prófétáé lesz. Ahogy József testvérei bántak Józseffel, ezt élte meg a Próféta is Quraishel. Hiába vetették Józsefet kútba, testvérei terve meghiúsult, mert senkinek nincs hatalma arra, hogy felülkerekedjen az Isteni szándékon. Amint József testvéreinek kellet megalázkodniuk előtte a sok szenvedés elviselése után, eljön az idő és Qurasish is meg fog alázkodni a Próféta előtt, szégyellve azt, hogy el akarták tiporni. A 7. versben erre hangzik el nyílt célzás: „Mert, bizony József és testvérei bizonyságok az azt fürkészőknek." A fürkészők ebben az esetben Quraisht jelentik.
József történetével összhangban, amivel a Korán egy tiszta Próféciát ír le annak állomásaival, megjövendöli a Próféta elkövetkezendő tíz évét, amikor szinte szó szerint ezekkel egybevágó megpróbáltatásokon ment át. A kinyilatkoztatás után hozzávetőleg két évvel Quraish eldöntötte, hogy merényletet hajt végre a Próféta ellen. Az üldöztetés elől Mekkából Medinába kellett menekülnie, ahol Mohammed olyan Prófétai hatalomra tett szert, amilyen Józsefnek adatott meg Egyiptomban. Végül Quraishnek éppúgy meg kellett előtte hunyászkodnia, mint a testvéreknek József előtt. Emlékezetes, ahogy kérlelték, bocsásson meg nekik és adjon élelmet (v. 88): „.. légy jószívű felénk. Allah megjutalmazza a jószívűeket." József nagylelkűen megbocsájtott. Földi hatalma beteljesült felettük, azt tehette volna velük, amit akar, de mindent felülírt megbocsájtása, irgalma. „ Ne legyen riadalom rajtatok ma. Allah megbocsájt nektek, Ő a kegyelmet osztók legkegyelmesebbje." (v. 92). Ugyanez a jelenet ismétlődött meg Mekka visszafoglalásakor, amikor Quraish címere porba hullott és meghunyászkodva várták, mit tesz velük a Próféta. Vajon bosszút áll-e rajtuk a sok kegyetlenségért, amit elkövettek vele szemben? Ehelyett ő hozzájuk fordult és szelíden megkérdezte: „Milyen bánásmódra számítotok tőlem?" Így feleltek: „Te nagylelkű fivérünk vagy, aki egy nagylelkű fivérünk fia." Megenyhült feléjük és így szólt: „Ugyanazt a választ adom nektek, mint amit József adott a fivéreinek: Ne legyen riadalom rajtatok ma… megbocsájtok nektek."

Tárgyalt témák

A Korán nem a történet narratívájára helyezi a hangsúlyt, hanem az Üzenet továbbítására alkalmas szempontokat emeli ki:

A Korán elbeszélése alapján tiszta, hogy Ábrahám, Izsák, Jákob és József (Allah békéje rájuk) Próféták hite egy és ugyanaz volt Mohammed Próféta (béke reá) hitével. Ők mind ugyanarra az Üzenetre hívták az embereket.
Jákob és József Próféták karaktereit egy oldalra helyezi, és velük szembe állítja József testvéreit, a karaván embereit, bírói méltóságokat, Egyiptom Azizát, feleségét, Egyiptom úrhölgyeit és Egyiptom uralkodóit. Majd egy hallgatólagos felszólítást intéz az olvasóhoz, mintha ezt mondaná: „állítsd szembe az Iszlám által megmintázott karaktereket, melyek Allah imádatában, a Túlvilág számontartásában gyökereznek azokkal, melyeket a hitetlenség és tudatlanság mintáz meg, ami az Evilági élvezeteket kutatja, elutasítja Allahot és a Túlvilágot. Döntsd el, melyiket választod magadnak."

A Korán ezt a történetet egy másik igazság bemutatására is használja: Ha Allah akármit akar, azt végrehajtja bármi áron. Ember nem akadályozhatja, vagy változtathatja meg az Ő tervének beteljesülését saját ellenterveivel. Gyakran előfordul, hogy az ember intézkedést hoz, hogy saját tervét megvalósítsa. Meg van győződve arról, hogy a legtöbbet megtette és a legjobb intézkedéseket hozta. Végül megdöbben, hogy terve visszájára sül el. Nem az, hanem egy teljesen más Isteni Terv valósul meg. Amikor Józsefet fivérei kútba vetették, azt hitték, megszabadulnak tőle. Ezzel ellentétben, pont e tettükkel nyitottak utat neki ahhoz, hogy beteljesüljön Isten terve és Józsefből Egyiptom kormányzója legyen, aki előtt végül megalázkodnak. Hasonló módon Aziz felesége Józsefet börtönbe záratta, hogy bosszút álljon rajta. A valóság ezzel szembement és pont evvel adott neki lehetőséget Egyiptom földjeinek kormányzóságára. Végül nyilvánosan, megszégyenülve vallotta meg bűnét, amit Józseffel szemben elkövetett.

Ezek nem egyedi esetek, mik bizonyítják, hogy ha valakinek az egész világ a vesztét akarja, de Allahnak más Terve van, akkor az emberi számítások nem vezetnek sikerre. Sőt. A dolgok visszájára fordulnak. József testvéreinek terve az ő megalázására végül saját megaláztatásukhoz vetetett. Mindez a másik irányban is igaz. Ha Allah valakinek a vesztét akarja, teljesen mindegy, milyen magasságban van, milyen hatalommal bír, el fog veszni.
Aki Allah útján figyelmes, annak rejteget még további tanulságokat is a történet. Először is az ember saját keretei között kell, hogy maradjon, mely kereteket Isten Törvénye és Terve jelöli ki számára. Ha valaki tisztába kerül saját készségeivel, kvalitásaival, tehetségével, intellektusával, akkor pontosan tudja, mit adott neki Allah és milyen helyet kell maga számára találni. Ha túllő a célon, felülértékeli önmagát, saját tervét és nem veszi figyelembe Allah tervét, akkor könnyen elbukik és megaláztatás vár rá. Ugyanez igaz a módszerekre is. Hiába van meg a készség, a talentum, ha nem tisztességes a terv, a megvalósítás útja, akkor megaláztatás vár az emberre a Túlvilágon és az Evilágon egyaránt.

A második tanulság, hogy ha valaki teljes odaadással van az Igazság, jóravaló lét iránt, bizalmát Allahba helyezi, mindent nevében tesz, neki ajánl, annak Ő megszilárdítja tetteit, szándékait, megtámogatja lépteit. Ellenfelei nem győznek felette, hiába van az anyagi világban erejük, hatalmuk, eszközük. Ezek az odaadók végig viszik küldetésüket, nem ismernek félelmet és az eredmény beteljesítését Allahra bízzák.

A legnagyobb tanulság pedig: ha egy hívő valós Iszlám karakterrel bír és bölcs, akkor egyedül is szembe tud szállni a kihívásokkal és győzedelmeskedhet akár egy ország felett. József hatalmas példája arra tanít, hogy tiszta, állhatatos karakterrel a legnagyobb viszontagságot is túl lehet élni, majd győztesen lehet abból kikerülni. Amikor József Egyiptomba került, csupán egy tizenhét éves ifjú volt, aki külföldiként, támogató nélkül vágott az életbe, sőt, rabszolgának adták el. A kor rabszolgáinak szörnyű sorsa ismeretes mindenki számára. Kegyetlen erkölcsi váddal illették, ami miatt határozatlan időre bebörtönözték. A megpróbáltatások ellenére a legmélyebb morális kvalitásokkal élte meg éveit, ami az ország legmagasabb rangjába emelte.

Történelmi és földrajzi háttér

József, Jákob fia, Izsák unokája és Ábrahám dédunokája volt (Allah békéje reájuk). A Biblia (a Korán ezeket az állításokat megerősíti) ismerteti, hogy Jákob Prófétának tizenkét fia volt négy feleségétől. József és öccse, Benjámin egy feleségétől születtek, a többi tíz, a többi feleségétől. Jákob Hebronban (Palesztina) telepedett le, de itt élt Izsák és Ábrahám is egy Shechem nevű földön.
A Bibliakutatók és hittudósok szerint József az i. e. 1562-ben született. Tizenhét éves korában, eshetett meg vele testvéreinek összeesküvése, amikor a kútba vetették. A kút A Bibliai és Talmudi hagyomány szerint Dothan közelében, Shechemtől északra volt. A karaván, ami kimentette, Gileádból (Transz Jordánia) tartott Egyiptom felé.

Ebben az időben Egyiptomot a XV. Dinasztia uralta, akiket a történelem Hykszosz királyok néven jegyez. Arab-sémi népek voltak, akik Palesztinából és Szíriából emigráltak Egyiptomba az i. e. 2000 körül, majd átvették az ország feletti hatalmat. Az Arab történészek és Korán kommentátorok Amalekitáknak titulálják őket, amit az Egyiptológusok kutatásai is alátámasztanak. Idegen behatolók voltak, akik megragadták az Egyiptomot sújtó belső viszályok által kínált alkalmat és megszállták az országot. A Hykszosz uralkodók részéről nem merült fel Józseffel és leszármazottaival kapcsolatban előítélet, magas pozíciókba tudtak kerülni és zavartalanul le tudtak telepedni Egyiptom termékeny földjén. Hatalomba juthattak, hiszen hasonló etnikumba tartoztak Egyiptom idegen uraival.
A Hykszosz Dinasztia az i. e. XV. századig volt hatalmon. Ekkorra az Izraeliták töltötték be a legjelentősebb pozíciókat. A Korán erre az 5. Al-Maeda (Asztal) Szúrában utal: „Ő Megtett titeket Prófétákká és helytartókká a Földön.” Ezt követően egy „nacionalista” helyi Egyiptomi kopt mozgalom elsöpörte a Hykszosz uralkodóházat és 250.000 Amalekita menekülni kényszerült. Ekkor vette kezdetét a leszámolás az Izraelitákkal, fordult sorsuk becstelené, megaláztatottá. Innen élik meg gyötrelmüket Mózesig, aki majd kivezeti őket.

Egyiptom történelméből tudjuk, hogy a Hykszosz királyok nem ismerték el az Egyiptomi istenségeket, ehelyett saját isteneiket importálták Szíriából azzal a szándékkal, hogy vallásukat elterjesztik Egyiptomban. Ez az oka annak, hogy a Korán, a József idején uralkodott királyt soha nem nevezi fáraónak. A fáraó ugyanis egyet jelentett Egyiptom hitvilága által felruházott hatalommal, amiben a Hykszosz királyok nem hittek. A Biblia ennek ellenére következetesen fáraót említ. Lehet, hogy a Biblia kiadói úgy gondolják, hogy Egyiptom uralkodói székében csak fáraó lehetett.
A Bibliával foglalkozó komparatív vallástudományok, valamint az Egyiptológia egyöntetű álláspontja, hogy József idején Aphosis volt a Hykszosz uralkodóház királya.
Egyiptom fővárosa akkor Memphisz volt, melynek romjait Kairó belvárosától délre, 8 km-re meg lehet tekinteni. József Aziz palotájába került három évig, majd kilenc évet töltött börtönben. Ezután, harminc évesen vált belőle a földek kormányzója. Ezt a pozíciót töltötte be nyolcvan éven keresztül. Hatalomba kerülésének kilencedik, vagy tizedik évében küldött el apjáért, Jákobért, majd letelepítette őt és fivéreit Goshenben, ahol a Zsidók egészen Mózes idejéig éltek. A Biblia megemlíti, hogy József, halála előtt megeskette családtagjait, hogy: „amikor visszatértek ebből az országból ősatyáitok földjére, csontjaimat vigyétek magatokkal innen. Így halt meg száztíz éves korában és ők bebalzsamozták testét.”
A Korán által közölt József történet, sok tekintetben eltér a Biblia és Talmud által elbeszélt részletektől, az alaptörténetben azonban egyezség van. Az eltérésekre az adott versek magyarázatakor térünk ki

12.Yusuf	12. Juszuf
JOSEPH	**JÓZSEF**
Total Verses: 111	Összes vers: 111
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

الر تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿١﴾

1. A.L.R. These are the symbols (or Verses) of the perspicuous Book.

1. Alif. Lám. Ra. Ezek a megnyilvánító Könyv Áyái,-

إِنَّا أَنزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَّعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢﴾

2. We have sent it down as an Arabic Qur'an, in order that ye may learn wisdom[690].

2. Mit Arab Koránként nyilatkoztattuk ki, hátha tán feléritek[690].

نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذَا الْقُرْآنَ وَإِن كُنتَ مِن قَبْلِهِ لَمِنَ الْغَافِلِينَ ﴿٣﴾

3. We do relate unto thee the most beautiful of stories, in that We reveal to thee this (portion of the) Qur'an: before this, thou too was among those who knew it not[691].

---

[690] Quran means: something - to be read, or 5 - recited, or - proclaimed. It may apply to a verse, or a Surah, or to the whole Book of Revelation.

A Korán jelentése: Valami, amit 1. olvasni, 2. recitálni, 3. kinyilatkoztatni lehet. Vonatkozhat egy versre, egy Szúrára, de az egész Kinyilatkoztatott Könyvre is.

[691] Most beautiful of stories: see Introduction to this Surah. Eloquence consists in conveying by a word or hint many meanings for those who can understand and wish to learn wisdom. Not only is Joseph's story "beautiful" in that sense, Joseph himself was renowned for manly beauty; the women of Egypt, called him a noble angel (12:31), and the beauty of his exterior form was a symbol of the beauty of his soul.

Legszebb történetek: csodálatos felvezetés, mert a szép szónak sok jelentése közül, itt utal azokra, akik meg akarják érteni és tanulni a bölcsességet, ill. magára Józsefre, aki a szépség megtestesítője volt. Az Egyiptomi nők „nemes angyalnak” nevezték őt (12:31), mert szépsége belső gyönyöréből fakadt.

3. Elbeszéljük neked (ó Mohammed) a legszebb történeteket, miáltal ezt a Koránt sugalljuk neked, s te ezelőtt tudatlan voltál[691].

إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ ﴿٤﴾

4. Behold! Joseph said to his father: "O my father! I did see eleven stars and the sun and the moon: I saw them prostrate themselves to me[692]!"

4. Mikor József így szólt atyjához: „Ó atyám! Láttam tizenegy csillagot, a Napot és a Holdat, mind láttam előttem leborulni[692].”

قَالَ يَا بُنَيَّ لاَ تَقْصُصْ رُؤْيَاكَ عَلَى إِخْوَتِكَ فَيَكِيدُواْ لَكَ كَيْدًا إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلإِنسَانِ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٥﴾

5. Said (the father): "My (dear) little son! relate not thy vision to thy brothers, lest they concoct a plot against thee: for Satan is to man an avowed enemy[693]!

---

[692] For the Parable all that is necessary to know about Joseph is that he was one of the Chosen Ones of Allah. His father was Jacob, also called Israel the son of Isaac, the younger son of Abraham, (the elder son having been Isma'il, whose story is told in 2:124-129. Abraham may be called the Father of the line of Semitic prophecy. Jacob had four wives. From three of them he had ten sons. In his old age he had from Rachel (Arabic Rahil) a very beautiful woman, two sons Joseph and Benjamin (the youngest). The place where Jacob and his family and his flocks were located was in Canaan, and is shown by tradition near modern Nablus (ancient Shechem), some thirty miles north of Jerusalem. The traditional site of the well into which Joseph was thrown by his brothers is still shown in the neighborhood.
Joseph was a mere lad. But he was true and frank and righteous; he was a type of manly beauty and rectitude. His father loved him dearly. His half-brothers were jealous of him and hated him. His destiny was prefigured in the vision. He was to be exalted in rank above his eleven brothers (stars) and his father and mother (sun and moon), but as the subsequent story shows, he never lost his head, but always honored his parents and repaid his brothers' craft and hatred with forgiveness and kindness.

A történet példabeszéd jellege miatt fontos megérteni, hogy József, Allah Kiválasztottjai közt van! Atyja, Jákob, akit Izrael néven is említenek, Izsák fia, aki pedig Ábrahám fiatalabb gyermeke volt. Az idősebb gyermek volt Izmael, akinek történetét a 2:124-129-ben találjuk. Ábrahám volt a Sémi Prófécia ősatyja. Jákobnak négy felesége közül háromtól tíz fia született. Öreg korára a gyönyörű Ráheltől (arabul Rahil) született József és Benjámin, a legfiatalabb. A család Kánaánban élt, Nablusz mellett (akkori nevén Shechem) kb. 50 km-re, északra Jeruzsálemtől. Ennek szomszédságában még ma is látható az a kút, melybe Józsefet testvérei belevetették.
József egy egyszerű legény volt, de ennek ellenére igazszívű és egyenes. Megtestesítette a férfiúi szépséget és erényt. Atyja megkülönböztetett szeretetet érzett iránta, ezért féltestvérei féltékenyek voltak rá és belül gyűlölték. Sorsát látomása jövendöli meg. Tizenegy testvére (csillagok), atyja és anyja (nap és hold) közül kiemelkedett, de ahogy a történet jelzi, sohasem vesztette el fejét, mindig tisztelte szüleit. Testvérei gyűlöletét, féltékenységét, pedig megbocsájtással, szeretettel fizette vissza.

[693] The young lad Yusuf was innocent and did not even know of his brothers' guile and hatred, but the father knew and warned him. These wicked brothers were puppets in the hands of Evil. They allowed their manhood to be subjugated by Evil, not remembering that Evil was the declared opposite or enemy of the true nature and instincts of manhood.

A fiatal József ártatlanságára utal, hogy fel sem tételezte testvéreiről a féltékenységet. Apja tudott erről és figyelmeztette.

5. Mondta: „Ó fiam! Ne beszélj látomásodról testvéreidnek, nehogy csalárd tervet szőjenek ellened. Mert bizony, a Sátán, az embernek valóságos ellensége[693].”

وَكَذَٰلِكَ يَجْتَبِيكَ رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِن تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَيُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ آلِ يَعْقُوبَ كَمَا أَتَمَّهَا عَلَىٰ أَبَوَيْكَ مِن قَبْلُ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَٰقَ إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٦﴾

6. "Thus will thy Lord choose thee and teach thee the interpretation of stories (and events) and perfect His favour to thee and to the posterity of Jacob - even as He perfected it to thy fathers Abraham and Isaac aforetime! for Allah is full of knowledge and wisdom[694]."

6. „Ekképpen választ ki Urad, hogy megtanítsa neked értelmezni a történéseket, majd beteljesítse rajtad és Jákob Nemzetségén azt, amit beteljesített előtted atyáidon, Ábrahámon és Izsákon. Mert bizony, Urad a Mindentudó, a Bölcs[694].”

لَّقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِ آيَاتٌ لِّلسَّائِلِينَ ﴿٧﴾

7. Verily in Joseph and his brethren are signs (or symbols) for seekers (after Truth).

7. Mert József és testvérei Jelek az (azt) fürkészőknek.

إِذْ قَالُوا لَيُوسُفُ وَأَخُوهُ أَحَبُّ إِلَىٰ أَبِينَا مِنَّا وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّ أَبَانَا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٨﴾

8. They said: "Truly Joseph and his brother are loved more by our father than we: But we are a goodly body! really our father is obviously wandering (in his mind)[695]!

Bűnbe esett testvérei a Sátán játékszerei lettek. Hagyták, hogy az legyen úrrá kibontakozó férfiasságukon, megfeledkezve arról, hogy a Sátán a férfiúi erény és egyenesség ellensége.

[694] If Joseph was to be of the elect, he must understand and interpret Signs and events aright. The imagination of the pure sees truths, which those not so endowed cannot understand. The dreams of the righteous prefigure great events, while the dreams of the futile are mere idle futilities. Even things that happen to us are often like dreams. The righteous man receives disasters and reverses, not with blasphemies against Allah, but with humble devotion, seeking to ascertain His Will. Not does he receive good fortune with arrogance, but as an opportunity for doing good to friends and foes alike. His attitude to histories and stories is the same; he seeks the edifying material which leads to Allah. In Joseph's case he could look back to his fathers, and to Abraham, the True, the Righteous, who through all adversities kept his Faith pure and undefiled, and won through.

Ha József a kiválasztott, akkor értenie kell a Jelekből és jelenségekből, tudnia kell azokat magyarázni. A tiszta gondolatok igazat látnak, amelyet nem értenek azok, kik a tisztasággal nincsenek felruházva. Az erényes ember álma nagy történéseket vetít előre, míg a felszínes ember álma megragad a felszínen. Számos esetben a velünk valóságban megtörtént események álomnak tűnnek. Az egyenes embert számos megpróbáltatás éri, de ezeket sohasem Allah megtagadásával, káromlásával múlja felül, hanem alázatos odaadással, keresve az Ő akaratának teljesülését. A jó szerencsét sem elvárásként éli meg, hanem lehetőségként, ami utat nyit jótetteményekhez barátok és ellenségek számára egyaránt. Hozzáállása minden történéshez ugyanaz: lesi, miként érkezik Allahhoz. József, hogy a tiszta igazságot meglássa, vissza tudott tekinteni ősatyjaira, köztük Ábrahámra, aki számos megpróbáltatáson ment keresztül, de mindig megmaradt Allah útján.

[695] The ten brothers envied and hated their innocent younger brothers Joseph and Benjamin. Jacob had the wisdom to see that his young and innocent sons wanted protection and to perceive Joseph's spiritual greatness. But his wisdom, to them, was folly or madness of imbecility, because it touched their self-love, as

8. Mikor mondták: „Bizony, József és testvére kedvesebb atyánknak, mint mi, akik erős csapat vagyunk. Atyánk nyilvánvaló tévelygésben van[695].”

اقْتُلُواْ يُوسُفَ أَوِ اطْرَحُوهُ أَرْضًا يَخْلُ لَكُمْ وَجْهُ أَبِيكُمْ وَتَكُونُواْ مِن بَعْدِهِ قَوْمًا صَالِحِينَ ﴿٩﴾

9. "Slay ye Joseph or cast him out to some (unknown) land, that so the favour of your father may be given to you alone: (there will be time enough) for you to be righteous after that[696]!"

9. „Öljétek meg Józsefet, vagy hajtsátok el egy (ismeretlen) Földre, hogy atyátok figyelme rátok terelődjön, s ezután jók lehessetek[696].”

قَالَ قَآئِلٌ مِّنْهُمْ لاَ تَقْتُلُواْ يُوسُفَ وَأَلْقُوهُ فِي غَيَابَةِ الْجُبِّ يَلْتَقِطْهُ بَعْضُ السَّيَّارَةِ إِن كُنتُمْ فَاعِلِينَ ﴿١٠﴾

10. Said one of them: "Slay not Joseph, but if ye must do something, throw him down to the bottom of the well: he will be picked up by some caravan of travellers."

10. Mondta egy közülük: „Ne öljétek meg Józsefet, de ha mégis tesztek (valamit), akkor vessétek őt a kút mélyére. Majd egy karaván összeszedi őt.”

قَالُواْ يَا أَبَانَا مَا لَكَ لاَ تَأْمَنَّا عَلَى يُوسُفَ وَإِنَّا لَهُ لَنَاصِحُونَ ﴿١١﴾

---

truth often does. And they relied on the brute strength of numbers-the ten hefty brethren against old Jacob, the lad Joseph, and the boy Benjamin!

A tíz testvér gyűlölte Józsefet és Benjámint. Jákob látta József nagyságát és spirituális képességeit, ezért féltette ártatlan fiait. Ezek a képességek a többi tíz számára gyengeelméjűségnek tűntek. Ők saját magukat szerették. A brutális erőben hittek egyedül. Azzal, hogy ők tízen vannak, izmos, erős fiatalemberek, ugyan mit jelenthet velük szemben Jákob, József és Benjámin!

[696] There seems to be some irony here, consistent with the cynical nature of these callous, worldly-wise brethren. The goodness of Joseph was a reproach to their own wickedness. Perhaps the grieved father contrasted Joseph against them, and sometimes spoke of it: "Why don't you be good like Joseph?" This was gall and wormwood to them. Real goodness was to them nothing but a name. Perhaps it only suggested hypocrisy to them. So, they plotted to get rid of Joseph. In their mean hearts they thought that would bring back their father's love whole to them. But they valued that love only for what material good they could get out of it. On the other hand, their father was neither foolish nor unjustly partial. He only knew the difference between gold and dross. They say in irony, "Let us first get rid of Joseph. It will be time enough then to pretend to be 'good' like him, or to repent of our crime after we have had all its benefits in material things"!

Gúnyos mondatok. melyek csak az Evilágban látó, érzéktelen emberek szájából hangozhatnak el. József jósága szemükbe vetette saját gyengeségüket. Talán az aggódó atya számára József ellenpélda volt. Lehet, hogy őt hozta fel, állandóan: „Miért nem vagytok olyanok, mint József?” Nem szívesen hallhatták. A jóravalóság nem jelentett számukra semmit. Talán mindez képmutatásra ösztönözte őket. Elhatározták, hogy megszabadulnak Józseftől. Szívük mélyén azt sejtették, hogy ezzel visszakerülnek majd atyjuk szeretetébe. De a szeretetet összetévesztették az anyagi dolgok iránti vonzódással és az érdekekkel, amit abból ki tudnak nyerni. Másrészt apjuk nem volt bolond, vagy részrehajló. Csupán tudta, mi az arany és mi a salak. Maró gúnnyal így gondolkodhattak: „Először szabaduljunk meg Józseftől. Ezután lesz elég időnk azt színlelni, hogy „jók” vagyunk, akár ő, vagy megbánhatunk mindent, miután hasznot húztunk az esetből.”

11. They said: "O our father! why dost thou not trust us with Joseph,- seeing we are indeed his sincere well-wishers[697]?

11. Mondták: „Ó atyánk! Miért nem bízod ránk Józsefet, hiszen mi jóakarók vagyunk[697]!”

أَرْسِلْهُ مَعَنَا غَدًا يَرْتَعْ وَيَلْعَبْ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴿١٢﴾

12. "Send him with us tomorrow to enjoy himself and play, and we shall take every care of him."

12. „Küldd el őt velünk holnap, hogy örömét lelje, játsszon, és mi rá vigyázunk.”

قَالَ إِنِّي لَيَحْزُنُنِي أَن تَذْهَبُواْ بِهِ وَأَخَافُ أَن يَأْكُلَهُ الذِّئْبُ وَأَنتُمْ عَنْهُ غَافِلُونَ ﴿١٣﴾

13. (Jacob) said: "Really it saddens me that ye should take him away: I fear lest the wolf should devour him while ye attend not to him."

13. Mondta (Jákob): „Bizony elszomorít engem, hogy elmentek vele és félek, hogy felfalja őt a farkas, míg ti nem törődtök vele”

قَالُواْ لَئِنْ أَكَلَهُ الذِّئْبُ وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّا إِذًا لَّخَاسِرُونَ ﴿١٤﴾

14. They said: "If the wolf were to devour him while we are (so large) a party, then should we indeed (first) have perished ourselves[698]!"

14. Mondták: „Ha fel akarná falni őt a farkas, hát mi erős csapat vagyunk és (inkább) magunk vesznénk oda[698].”

فَلَمَّا ذَهَبُواْ بِهِ وَأَجْمَعُواْ أَن يَجْعَلُوهُ فِي غَيَابَةِ الْجُبِّ وَأَوْحَيْنَآ إِلَيْهِ لَتُنَبِّئَنَّهُم بِأَمْرِهِمْ هَذَا وَهُمْ لاَ يَشْعُرُونَ ﴿١٥﴾

---

[697] The plot having been formed; the brethren proceed to put it into execution. Jacob, knowing the situation, did not ordinarily trust his beloved Joseph with the brethren. The latter therefore remonstrate and feign brotherly affection.

Az összeesküvés terve létrejött, a testvérek nekiláttak kivitelezni. Jákob értette a helyzetet és nem akarta rájuk bízni Józsefet, de ők testvérként jöttek, mintha a szeretet vezette volna őket József elhívásában.

[698] Jacob's objections as stated could be easily rebutted, and the brethren did so. They would be eleven in the party, and the ten strong and grown-up men would have to perish before the wolf could touch the young lad Joseph! So, they prevailed, as verbal arguments are apt to prevail, when events are weaving their web on quite another Plan, which has nothing to do with verbal arguments. Presumably Benjamin was too young to go with them.

Jákob ellenkezését könnyen elhárították. Tizenegyen kelnek útra, akik közül tíz erős, fiatal férfi. A farkasnak előbb velük kell elbánnia, mielőtt Józsefhez érne. Az apjukkal folytatott szócsatában felülkerekedtek és a szálakat tovább szőtték. De Allah is Tervet szőtt és az Ő Tervében az események teljesen más fordulatot vettek. Feltehetőleg Benjámin erre az útra nem ment testvéreivel, mert ehhez túl kicsi volt.

15. So they did take him away, and they all agreed to throw him down to the bottom of the well: and We put into his heart (this Message): 'Of a surety thou shalt (one day) tell them the truth of this their affair while they know (thee) not'[699]

15. Mikor elvitték magukkal megegyeztek, hogy bevetik őt a kút mélyére. Mi sugallatot küldtünk rá: „Bizony, ki fogod egy napon hirdetni nekik e dolgukat, míg ők nem fogják érzékelni (ki is vagy)[699].”

وَجَاؤُواْ أَبَاهُمْ عِشَاء يَبْكُونَ ﴿١٦﴾

16. Then they came to their father in the early part of the night, weeping.

16. Az este sírva jöttek el atyjukhoz.

قَالُواْ يَا أَبَانَا إِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِقُ وَتَرَكْنَا يُوسُفَ عِندَ مَتَاعِنَا فَأَكَلَهُ الذِّئْبُ وَمَا أَنتَ بِمُؤْمِنٍ لَّنَا وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ ﴿١٧﴾

17. They said: "O our father! We went racing with one another, and left Joseph with our things; and the wolf devoured him.... But thou wilt never believe us even though we tell the truth[700]."

17. Mondták: „Ó atyánk! Versengeni mentünk, Józsefet hátrahagytuk dolgainkkal és felfalta őt a farkas. De te nem hiszel nekünk, még ha igazat is mondunk[700].

وَجَآؤُوا عَلَى قَمِيصِهِ بِدَمٍ كَذِبٍ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبْرٌ جَمِيلٌ وَاللّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ ﴿١٨﴾

---

[699] Allah was with Joseph in all his difficulties, sorrows, and sufferings, as He is with all His servants who put their trust in Him. The poor lad was betrayed by his brothers, and left, perhaps to die or to be sold into slavery. But his heart was undaunted. His courage never failed him. On the contrary he had an inkling, a presentiment, of things that were to be-that his own rectitude and beauty of soul would land him on his feet, and perhaps someday, his brothers would stand in need of him, and he would be in a position to fulfil that need, and would do it gladly, putting them, to shame for their present plotting and betrayal of him.

Allah Józseffel volt minden nehézségben, bánatban és szenvedésben, ahogy Ő minden Benne bízó hívővel ott van! Szegény ifjút testvérei elárulták. Hagyták volna meghalni, vagy rabszolgasorsra jutni. József szíve töretlen és rettenthetetlen volt. Bátorsága nem hagyta el. Ellenkezőleg, érezte, hogy a benne lakozó erény és jóság egy napon olyan körülményeket teremt számára, hogy testvéreinek szüksége lesz rá és ő lesz olyan helyzetben lesz, hogy tud segíteni. Ezt örömmel tenné. Akkor szégyenkezhetnek az árulásért, amit most ellene elkövettek!

[700] And Jacob's fears about the wolf (12:13 above) made them imagine that he would swallow the wolf story readily. They were surprised that Jacob received the story about the wolf with cold incredulity. So, they grew petulant, put on an air of injured innocence, and bring out the blood-stained garment described in the next verse.

Jákob félelme a farkas támadásától (12:13 az előbbiekben) azt sejtette velük, hogy ezt a sztorit kell vele „megetetni”. Meglepődtek, hogy a farkas támadásról szóló meséjüket Jákob hideg érzéktelenséggel hallgatta. Ingerlékenyek lettek, sértett ártatlanságot kellet eljátszaniuk. Egy véres inget hoztak bizonyítékként. Következő vers.

18. They stained his shirt with false blood. He said: "Nay, but your minds have made up a tale (that may pass) with you, (for me) patience is most fitting: Against that which ye assert, it is Allah (alone) Whose help can be sought[701]"..

18. Elhozták ingét a hamis vérrel. Mondta: „Mi több! Ti magatok hordtátok össze ezt a dolgot. De a türelem szép. Allah az, Ki menedéket nyújt mindattól, mit elmondotok[701].”

وَجَاءتْ سَيَّارَةٌ فَأَرْسَلُواْ وَارِدَهُمْ فَأَدْلَى دَلْوَهُ قَالَ يَا بُشْرَى هَذَا غُلاَمٌ وَأَسَرُّوهُ بِضَاعَةً وَاللّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾

19. Then there came a caravan of travellers: they sent their water-carrier (for water), and he let down his bucket (into the well)...He said: "Ah there! Good news! Here is a (fine) young man!" So they concealed him as a treasure! But Allah knoweth well all that they do[702]!

---

[701] Joseph wore a garment of many colors, which was a special garment peculiar to him. If the brethren could produce it blood-stained before their father, they thought he would be convinced that Joseph had been killed by a wild beast. But the stain on the garment was a stain of "false blood", -not the blood of Joseph, but the blood of a goat which the brethren had killed expressly for this purpose. Their device, however, was not quite convincing because, as some Commentators have pointed out the garment was intact which is unconceivable if a wolf had indeed devoured Joseph. Jacob saw that there had been some foul play, and he did not hesitate to say so. In effect he said "Ah me! The tale you tell may be good enough for you, who invented it! But what about me, your aged father? What is there left in life for me now, with my beloved son gone? And yet what can I do but hold my heart in patience and implore Allah's assistance? I have faith, and I know that all that He does is for the best!"

József inge többszínű volt, de csak ő hordta, senki más. Testvérei úgy gondolták, ha ezt vérrel beszennyezik, akkor eljátszhatják, hogy Józsefet farkas támadta meg. De a vér hamis volt. Nem József vére volt, hanem erre a célra egy kecskét vágtak le. Nem voltak meggyőzőek. Néhány kommentátor megjegyzi, hogy egy vérfolt önmagában nem bizonyíték, ha az ing sértetlen és marcangolásnak semmi nyoma. Jákob látta, hogy egy őrült játszma zajlódik és megjegyezte: „Oh, jaj, nekem! A mese, amivel elém jöttetek, jó nektek, akik kitaláltátok! De mi lesz velem, öreg apátokkal? Mi marad számomra az életben, ha szeretett fiam elment? Csak azt tehetem, hogy türelemmel várom Allah közbenjárását. Van hitem és tudom, hogy Ő a legjobbat fogja kihozni!

[702] Then comes the caravan of unknown - travelers Midianite or Arab merchants traveling to Egypt with merchandise, such as the balm of Gilead in Transjordania. In accordance with custom the caravan was preceded by advance parties to search out water and pitch a camp nearby. They naturally went to the well and let down their bucket. Some Commentators think that "Bushra", the Arabic word for "Good news", is a proper noun, the name of the companion to whom he shouted. It was a caravan of merchants, and they think of everything in terms of the money to be made out of it! Here was an unknown, unclaimed youth, of surpassing beauty, with apparently a mind as refined as was his external beauty. If he could be sold in the opulent slave markets of Memphis or whatever was the capital of the Hyksos Dynasty then ruling in Egypt, what a price he would fetch! They had indeed lighted upon a treasure. Bidha'at: stock-in-trade; capital; money; wealth; treasure.

Megérkezik az ismeretlen utazókból álló karaván. Medianiták, vagy Arab kereskedők lehettek, akik Egyiptomba tartottak. Olyan cikkekkel kereskedtek, mint pl. a Transzjordániából, Gileádból származó balzsam. A karaván előtt mindig ment egy felderítő, aki vizet, vagy táborhelyet keresett. A kutat megvizsgálták, leengedték vödrüket. Néhány kommentátor szerint „Bushra”, amit örömhírt jelent, egyben név is. Olyan értelmezés is lehetséges, hogy a karaván egyik emberének kiáltott, akit így hívtak. A karaván kereskedői csak pénzben, haszonban tudtak gondolkodni. Egy fiatal, gyönyörű ifjút találtak a kútban, aki sugárzott a külső és belső szépségtől. Milyen árat kaphatnának érte, ha eladják Memphisben, vagy akárhol máshol a rabszolgapiacon? Ekkor Egyiptomot a Hyksos Dinasztia uralta. Úgy tekintettek a fiúra, mint egy kincsre, árura. Az arab szövegben szereplő Bidha’at is árut jelent. Ezt Józsefre értették.

19. Jött a karaván és elküldték vízvevőjüket, ki megmerítette merítőjét. Mondta: „Ej! Örömhír! Egy gyermek! Titkon árunak tekintették őt. Allah a Legjobb Tudója annak, mit tesznek[702].

وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍ بَخْسٍ دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍ وَكَانُواْ فِيهِ مِنَ الزَّاهِدِينَ ﴿٢٠﴾

20. The (Brethren) sold him for a miserable price, for a few dirhams counted out: in such low estimation did they hold him[703]!

20. (A testvérek) nyomorult áron szabadultak meg tőle, pár Dirhamért. Olcsón vesztegették el[703].

وَقَالَ الَّذِي اشْتَرَاهُ مِن مِّصْرَ لِامْرَأَتِهِ أَكْرِمِي مَثْوَاهُ عَسَى أَن يَنفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَكَذَلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الأَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُ مِن تَأْوِيلِ الأَحَادِيثِ وَاللّهُ غَالِبٌ عَلَى أَمْرِهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لاَ يَعْلَمُونَ ﴿٢١﴾

21. The man in Egypt who bought him, said to his wife: "Make his stay (among us) honourable: may be he will bring us much good, or we shall adopt him as a son." Thus did We establish Joseph in the land, that We might teach him the interpretation of stories (and events). And Allah hath full power and control over His affairs; but most among mankind know it not[704].

---

[703] Dirham: from Greek, drachma, a small silver coin, which varied in weight and value at different times and in different States. There was mutual deceit on both sides. The Brethren had evidently been watching to see what happened to Joseph. When they saw the merchants take him up and hide him, they came to claim his price as a run away slave, but dared not haggle over the price, lest their object, to get rid of him, should be defeated. The merchants were shrewd enough to doubt the claim in their own minds; but they dared not haggle lest they should lose a very valuable acquisition. And so, the most precious of human lives in that age was sold into slavery for a few silver pieces!

Dirham: A görög drachmából ered, kis ezüstérme, melynek súlya és értéke időről időre változott a különböző Államokban. Mindkét oldalon becsapták egymást. A testvérek távolról figyelték, mi történik Józseffel. Amikor látták, hogy a kereskedők kiemelik őt a kútból és elrejtik, előjöttek. Pénzt követeltek Józsefért, mintha egy tőlük megszökött rabszolga lenne, de nem merték az árat magasra tartani. Céljuk az volt, hogy megszabaduljanak tőle, ezért alacsony árat szabtak. A kereskedők átlátták, kétségeik voltak a mesével kapcsolatban, de ők se mertek alkuba bocsátkozni, nehogy elveszítsék az értékes árut. Az emberi élet akkor ennyit ért: pár ezüstpénzt.

[704] Joseph is now clear of his jealous brethren in the land of Canaan. The merchants take him to Egypt. In the city of Memphis (or whatever was the Egyptian capital then) he was exposed for sale by the merchants. The merchants had not miscalculated. There was a ready market for him; his handsome presence, his winning ways, his purity and innocence, his intelligence and integrity, combined with his courtesy and noble manliness, attracted all eyes to him. There was the keenest competition to purchase him, and in the highest Court circles. Every competitor was outbid by a high court official, who is called in verse 30 below "the 'Aziz"- (the Exalted in rank). The 'Aziz's motive was perhaps worldly. Such a handsome, attractive, intelligent son would get him more honor, dignity, power and wealth.

József távol került féltékeny testvéreitől, akik Kánaánban maradtak. A kereskedők Egyiptomba vitték és Memphiszben, vagy bárhol máshol, eladták egy rabszolgapiacon. A kereskedők jól mérték fel, jó árat kaptak érte. Szépsége, intelligenciájának sugárzása, tisztasága, ártatlansága keresetté tette. A legmagasabb rangú körben került árverésre. Itt az udvar magas beosztású tisztviselői licitáltak, akiknek kijárt a Fenség, „Aziz” megszólítás. Ezt a 30. versben látjuk. Aziz célja világi. Egy ilyen intelligens, szép ifjúval nagyobb megbecsültségre, tisztségre tehet szert a társadalomban.

21. Aki megvette őt Egyiptomban, így szólt asszonyához: „Becsüld meg ittlétét, mert meglehet, hogy hasznunkra lesz, vagy fiunknak vesszük őt." Ekképpen helyeztük el Józsefet a Földön, hogy megtaníthassuk őt a történések értelmezésére. Allah Felügyelete alatt tartja azt, mit elrendel, de a legtöbb ember nem tudja[704].

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٢﴾

22. When Joseph attained His full manhood, We gave him power and knowledge: thus do We reward those who do right[705].

22. Mikor József elérte teljességét (férfivá lett), Mi megadtuk neki a bölcsességet és tudást. Ekképpen jutalmazzuk a jótét lelkeket[705].

وَرَاوَدَتْهُ الَّتِي هُوَ فِي بَيْتِهَا عَن نَّفْسِهِ وَغَلَّقَتِ الأَبْوَابَ وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ قَالَ مَعَاذَ اللهِ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ مَثْوَايَ إِنَّهُ لاَ يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣﴾

23. But she in whose house he was, sought to seduce him from his (true) self: she fastened the doors, and said: "Now come, thou (dear one)!" He said: "(Allah) forbid! truly (thy husband) is my lord! he made my sojourn agreeable! truly to no good come those who do wrong[706]!"

23. Kifordította őt magából (csábította) a nő, kinek ő (József) a házában volt. Rázárta az ajtókat és mondta: „Rajta hát!" Mondta (József): „Allahban keresek menedéket! (Férjed) az én uram széppé tette ittlétem! Nem boldogulnak a bűnösök[706]."

---

[705] When Joseph left Canaan, he was a young and immature lad, but his nature was innocent and good. Through the vicissitudes of his fortune in Egypt, he grew in knowledge, judgment, and power.

Amikor József elhagyta Kánaánt, csak egy éretlen ifjú, de természete ártatlan és jó volt. Megpróbáltatásai Egyiptomban megnyitották előtte a tudás, igazság és hatalom kapuit.

[706] The 'Aziz had treated Joseph with honor; he was more his guest and son than his slave. In trying to seduce Joseph in these circumstances, his wife was guilty of a crime against Joseph's own honor and dignity. And there was a third fault in her earthly love. True love blots Self out: it thinks more of the loved one than of the Self. The 'Aziz's wife was seeking the satisfaction of her own selfish passion, and was in treason against Joseph's pure soul and his high destiny. It was inevitable that Joseph should repel the advances made by the wife of the courtier. Joseph's plea in rejecting her advances is threefold: 1. 'I owe a duty, and so do you, to your husband, the 'Aziz; 2. the kindness, courtesy, and honor, with which he has treated me entitled him to more than mere gratitude from me; 3. in any case, do you not see that you are harboring a guilty passion, and that no good can come out of guilt? We must all obey laws, human and divine.'

Aziz megbecsülte Józsefet, tisztességgel bánt vele és inkább fiának, mint rabszolgának tekintette. Feleségének kísérlete, hogy elcsábítsa őt, József becsülete és méltósága elleni bűn volt. Volt azonban egy harmadik hiba is, amit elkövetett. Az igazi szerelem nem tekint a saját Egóra. A szeretett félre tekint, és azért inkább feláldozza az Egót. Aziz felesége az önös földi örömöket kereste és figyelmen kívül hagyta József tiszta lelkét, emberi méltóságát. Teljesen egyértelmű, hogy Józsefnek vissza kell utasítania az asszony közeledését. József érvei: 1. Feladatom van és neked is, ami kötelez Aziz, a férjed felé. 2. Az a nagylelkűség és megbecsülés, amivel Aziz a házába fogadott, többre kötelez, mint egyszerű hála. 3. Nem veszed észre, hogy bűnös szenvedélynek hódolsz, amiből nem fog semmi jó kijönni? Engedelmeskednünk kell a törvényeknek. Emberi és isteni törvényeknek egyaránt.

وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهِ وَهَمَّ بِهَا لَوْلا أَن رَّأَى بُرْهَانَ رَبِّهِ كَذَلِكَ لِنَصْرِفَ عَنْهُ السُّوءَ وَالْفَحْشَاء إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ ﴿٢٤﴾

24. And (with passion) did she desire him, and he would have desired her, but that he saw the evidence of his Lord: thus (did We order) that We might turn away from him (all) evil and shameful deeds: for he was one of Our servants, sincere and purified[707].

24. A (nő) megkívánta őt és ő is megkívánta volna a nőt, ha nem látta volna meg Ura bizonyságát. Ekképpen (rendeltük), hogy letérítsük róla a rosszat és ledérséget. Mert ő a Mi odaadó szolgálónk[707].

وَاسُتَبَقَا الْبَابَ وَقَدَّتْ قَمِيصَهُ مِن دُبُرٍ وَأَلْفَيَا سَيِّدَهَا لَدَى الْبَابِ قَالَتْ مَا جَزَاء مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوَءًا إِلاَّ أَن يُسْجَنَ أَوْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٥﴾

25. So they both raced each other to the door, and she tore his shirt from the back: they both found her lord near the door. She said: "What is the (fitting) punishment for one who formed an evil design against thy wife, but prison or a grievous chastisement[708]?"

25. Versengtek ők ketten az ajtóig, s a nő elszakította az ő (József) ingét a hátán. Szembetalálkoztak a nő urával az ajtóban. Mondta (a nő): „Mi más büntetése lehet annak, ki meg akarja rontani családodat, mint börtön, vagy fájdalmas szenvedés[708]?”

---

[707] He was human after all, and her passionate love and her beauty placed a great temptation in his path. But he had a sure refuge, -his faith in Allah. His spiritual eyes saw something that her eyes, blinded by passion, did not see. She thought no one saw when the doors were closed. He knew that Allah was there. That made him strong and proof against temptation.

József emberből volt és a nő szenvedélye, szépsége valós kísértést jelentett számára. De volt egy biztos menedéke: hite Allahban. A spiritualitásban látó szemeivel észlelte azt, amit a nő, szenvedélyei által elhomályosítva nem látott. Azt hitte, hogy senki sem veszi észre majd őket, ha az ajtót bezárja. Allah akkor is ott volt. Ez tette Józsefet erőssé és ellenállóvá a kísértéssel szemben.

[708] With his master's wife in her mad passion, the situation became intolerable, and Joseph made for the door. She ran after him to detain him. She tugged at his garment to detain him. As he was retreating, she could only catch hold of the back of his shirt, and in the struggle, she tore it. He was determined to open the door and leave the place, as it was useless to argue with her in her mad passion. When the door was opened, it so happened, that the 'Aziz was not far off. We need not assume that he was spying, or had any suspicions either of his wife or Joseph. We can imagine his wife's consternation. One guilt leads to another. She had to resort to a lie, not only to justify herself but also to have her revenge on the man who had scorned her love. Slighted love (of the physical kind) made her ferocious, and she lost all sense of right and wrong.

Háziura feleségével, annak őrült szenvedélyével, a helyzet elviselhetetlenné vált. József az ajtó felé indult. A nő utána rohant, hogy feltartóztassa. Megragadta ingét és visszarántotta, az ing elszakadt. József továbbra is el akart onnan menni, elszántan törekedett az ajtó felé, el akarta hagyni a helyet. Az ajtó kinyílt és Aziz áll ott. Aziz nem volt messze, lehet, hogy leskelődött, hiszen gyanús lehetett neki felesége, vagy József. El lehet képzelni az asszony zavartságát. Egyik bűn jön a másik után. Hazugsággal, amivel fedezte magát, nem csak magát védte, hanem bosszút állt Józsefen, aki nem viszonozta szerelmét. A földi szerelem kegyetlenné tette, elvesztette ítélőképességét jó és rossz között.

قَالَ هِيَ رَاوَدَتْنِي عَن نَّفْسِي وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنْ أَهْلِهَا إِن كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ مِن قُبُلٍ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنَ الكَاذِبِينَ ﴿٢٦﴾

26. He said: "It was she that sought to seduce me - from my (true) self." And one of her household saw (this) and bore witness, (thus):- "If it be that his shirt is rent from the front, then is her tale true, and he is a liar[709]!

26. Mondta: „Ő (a nő) fordított ki magamból (csábított).” Egy tanú háza népéből (azt) vallotta, ha inge elöl szakadt el, a nő mond igazat és ő (József) hazug[709].”

وَإِنْ كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ مِن دُبُرٍ فَكَذَبَتْ وَهُوَ مِن الصَّادِقِينَ ﴿٢٧﴾

27. "But if it be that his shirt is torn from the back, then is she the liar, and he is telling the truth[710]!"

27. „De, ha inge hátul szakadt el, a nő hazudott és ő (József) igazat mond[710].”

فَلَمَّا رَأَى قَمِيصَهُ قُدَّ مِن دُبُرٍ قَالَ إِنَّهُ مِن كَيْدِكُنَّ إِنَّ كَيْدَكُنَّ عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾

28. So when he saw his shirt,- that it was torn at the back,- (her husband) said: "Behold! It is a snare of you women! truly, mighty is your snare[711]!

28. Mikor meglátta ingét, hogy az hátul szakadt el, mondta (a férj): „Mert bizony, ilyen a ti fondorlatotok (nők)! A (nők) fondorlata hatalmas[711]!

يُوسُفُ أَعْرِضْ عَنْ هَذَا وَاسْتَغْفِرِي لِذَنبِكِ إِنَّكِ كُنتِ مِنَ الْخَاطِئِينَ ﴿٢٩﴾

---

[709] In the nature of things there was no eye-witness to what had happened between them. But as there was a scene and the whole household collected, wisdom came through one who was not immediately concerned. They say it was a child. If so, it illustrates the truth that the most obvious things are not noticed by people who are excited, but are plain to simple people who remain calm. Wisdom comes often through babes and suckling.

Valójában nem volt szemtanú arra, hogy mi történt kettejük között. Az egész ház összegyülekezett és egy bölcs javaslat hangzik el egy olyan személytől, aki közvetlenül nem volt benne az eseményben. Lehet, hogy egy gyerek volt. Ha így van, akkor az azt mutatja, hogy a legnyilvánvalóbb dolgok nem mindig a legmagasabb helyekről hangzanak el. Sokszor oda kell figyelni egyszerű emberek, sőt gyermekek észrevételeire.

[710] If Joseph's shirt was torn at the back, he must obviously have been retreating, and the wife of the 'Aziz must have been tugging from behind. No one could doubt who was the guilty party. Everybody saw it, and the 'Aziz was convinced.

József inge a hátán szakadt el. Ez csak úgy történhetett, ha menekülőben volt és Aziz felesége hátulról megragadta. Senkinek sem volt kétsége afelől, hogy ki követte el a bűnt. Mindenki tudta, Aziz is.

[711] . When the real fact became clear to everyone, the 'Aziz as head of the household had to decide what to do. His own position was difficult, and it was made ridiculous. Was he going to proclaim to the world that his wife was running after a slave? He was probably fond of her, and he saw the innocence, loyalty, and sterling merit of Joseph. He must treat the whole affair as a woman's prank.

Amikor fény derült az ügyre, Aziznak, a családfőnek döntenie kellett, mit tegyen. Magas pozíciója miatt kellemetlen helyzetbe került volna, ha kiderül az eset. Nem hozhatta nyilvánosságra, hogy felesége egy rabszolga után rohan! Emellett szerette a nőt, ugyanakkor látta József ártatlanságát, hűségét is. Úgy kellett kezelnie a dolgot mintha az egy egyszerű asszonyi csíny lett volna.

29. "O Joseph, pass this over! (O wife), ask forgiveness for thy sin, for truly thou hast been at fault[712]!"

29. „Ó József, tekints el ettől! (Ó asszony), könyörögj bűnbocsánatért vétked miatt, mert bizony, te vagy a hibás[712]!”

وَقَالَ نِسْوَةٌ فِي الْمَدِينَةِ امْرَأَةُ الْعَزِيزِ تُرَاوِدُ فَتَاهَا عَن نَّفْسِهِ قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا إِنَّا لَنَرَاهَا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٣٠﴾

30. Ladies said in the City: "The wife of the (great) 'Aziz is seeking to seduce her slave from his (true) self: Truly hath he inspired her with violent love: we see she is evidently going astray."

30. A városban a nők így szóltak: „A (nagy) Aziz asszonya kifordította önmagából (elcsábította) ifjú szolgálóját, ő meg szerelemre gyújtotta őt (a nőt). Bizony, mi valóságos tévelyedésben látjuk őt (a nőt).”

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ وَأَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكَأً وَآتَتْ كُلَّ وَاحِدَةٍ مِّنْهُنَّ سِكِّينًا وَقَالَتِ اخْرُجْ عَلَيْهِنَّ فَلَمَّا رَأَيْنَهُ أَكْبَرْنَهُ وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا هَذَا بَشَرًا إِنْ هَذَا إِلاَّ مَلَكٌ كَرِيمٌ ﴿٣١﴾

31. When she heard of their malicious talk, she sent for them and prepared a banquet for them: she gave each of them a knife: and she said (to Joseph), "Come out before them." When they saw him, they did extol him, and (in their amazement) cut their hands: they said, "(Allah) preserve us! no mortal is this! this is none other than a noble angel[713]!"

---

[712] As was only fair, he apologized to Joseph and begged him to give no further thought to the injury that had been done to him, - first by the love-snare of his wife, - secondly, by the utterly false charge made against him, and - thirdly, by the scene, which must have been painful to a man of such spotless character as Joseph. That was not enough. He must ask his wife humbly to beg Joseph's pardon for the wrong that she had done him.

Aziz mentegetőzött József előtt. 1. A feleségének szerelmi zaklatása miatt. 2. A hamis vád miatt, amivel felesége illette őt. 3. A helyzet miatt, ami egy szeplőtelen jellem számára, mint József, kellemetlen volt. Ez nem elég. Feleségét felszólította, kérjen Józseftől bocsánatot a sok rosszért, amit vele szemben elkövetett.

[713] When her reputation began to be pulled to pieces, the wife of 'Aziz invited all ladies in society to a grand banquet. We can imagine them reclining at ease after the manner of fashionable banquets. When dessert was reached and the talk flowed freely about the gossip and scandal which made their hostess interesting, they were just about to cut the fruit with their knives, when, behold! Joseph was brought into their midst. Imagine the consternation which his beauty caused, and the havoc it played with their hearts! "Ah!" thought the wife of 'Aziz "now is your hypocrisy self-exposed! What about your reproaches to me? You have yourselves so lost your self-control that you have cut your fingers!"

Aziz asszonyának rossz híre ment, ezért a társadalom magas rangú hölgyeit egy lakomára hívta magához. El lehet képzelni ezeket a pompás banketteket, könnyed cseverészéseket. Amikor a desszertet kínálták, pletykák kaptak lábra a ház úrnőjének botrányos dolgáról. Éppen a gyümölcsöt darabolták fel késeikkel, amikor megjelent József. Az ifjúból sugárzó szépség lenyűgözte őket. Ellenállhatatlanul megdobogtatta szívüket. Na, most előjött a ti képmutatásotok, mondta Aziz felesége. Mit pletykálkodtok rólam, amikor őt látva elvesztitek önuralmatokat és össze-vissza vagdossátok kezeiteket?

31. Mikor (a nő) meghallotta csalárdságukat, elküldött értük és lakomát készített nekik. Mindegyiknek adott egy kést. Mondta (Józsefnek): „Gyere ki hozzájuk!" Mikor meglátták őt, magasztalták és megvágták kezeiket. Mondták: „Allah óvjon meg minket! Ez nem halandó! Mert bizony, ez nemes Angyal[713]!"

قَالَتْ فَذَلِكُنَّ الَّذِي لُمْتُنَّنِي فِيهِ وَلَقَدْ رَاوَدتُّهُ عَن نَّفْسِهِ فَاسْتَعْصَمَ وَلَئِن لَّمْ يَفْعَلْ مَا آمُرُهُ لَيُسْجَنَنَّ وَلَيَكُونًا مِّنَ الصَّاغِرِينَ ﴿٣٢﴾

32. She said: "There before you is the man about whom ye did blame me! I did seek to seduce him from his (true) self but he did firmly save himself guiltless!....and now, if he doth not my bidding, he shall certainly be cast into prison, and (what is more) be of the company of the vilest[714]!"

32. Mondta (a nő): „Ez hát az (a férfi), kivel engem szóba hoztatok. Kifordítottam önmagából (elcsábítottam), de ő megtartóztatta magát. És most, ha nem teszi meg azt, ami parancsolva van neki, bizony börtönbe véttetik és a hitványok közt lesz[714]."

قَالَ رَبِّ السِّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ وَإِلاَّ تَصْرِفْ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ وَأَكُن مِّنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٣٣﴾

33. He said: "O my Lord! the prison is more to my liking than that to which they invite me: Unless Thou turn away their snare from me, I should (in my youthful folly) feel inclined towards them and join the ranks of the ignorant[715]."

33. Mondta (József): „Uram! A börtönt jobban szeretném annál, mint mire hívnak. Ha Te nem hárítod el rólam fortélyukat, feléjük hajlok és a tudatlanok közt leszek[715].

فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٤﴾

34. So his Lord hearkened to him (in his prayer), and turned away from him their snare: Verily He heareth and knoweth (all things).

34. Válaszolt neki Ura és elhárította róla fortélyaikat. Mert bizony, Ő a Meghallgató, a Mindentudó.

ثُمَّ بَدَا لَهُم مِّن بَعْدِ مَا رَأَوُاْ الآيَاتِ لَيَسْجُنُنَّهُ حَتَّى حِينٍ ﴿٣٥﴾

---

[714] Her speech is subtle, and shows that any repentance or compunction she may have felt is blotted out by the collective crowd mentality into which she has deliberately invited herself to fall. Poor, deluded, fallen creature!

Az asszony beszédéből világos, hogy megbánását, bűntudatát, lelkiismeret furdalását azzal kívánja csillapítani, hogy bűnét kollektívvé teszi. Ezzel az asszony az eddigieknél is mélyebbre süllyed. Szegény, esendő teremtmény!

[715] "To which they invite me." Notice it is now "they" not "she". Where there was the snare of one woman before, it is now the collective snare of many women - of womankind! Joseph's speech is characteristic. Like a true Prophet of Allah, he takes refuge in Allah. He knows the weakness of human nature.

„… mire hívnak". Most már nem ő, hanem ők. Az előbb egy nő fondorlatáról volt szó, itt a nők fondorlatáról beszélünk, általában! József hozzáállása jellegzetes. Ahogy Allah Igaz Prófétájához illik, Allahban keres menedéket. Ismeri az emberi természet gyengeségét.

35. Then it occurred to the men, after they had seen the signs, (that it was best) to imprison him for a time[716].

35. Majd felötlött bennük, miután látták az Áyákat, hogy bebörtönözik egy ideig[716].

وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيَانَ قَالَ أَحَدُهُمَآ إِنِّي أَرَانِي أَعْصِرُ خَمْرًا وَقَالَ الآخَرُ إِنِّي أَرَانِي أَحْمِلُ فَوْقَ رَأْسِي خُبْزًا تَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ نَبِّئْنَا بِتَأْوِيلِهِ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٦﴾

36. Now with him there came into the prison two young men. Said one of them: "I see myself (in a dream) pressing wine." said the other: "I see myself (in a dream) carrying bread on my head, and birds are eating, thereof." "Tell us" (they said) "The truth and meaning thereof: for we see thou art one that doth good (to all)[717]."

36. Két ifjú is vele ment a börtönbe. Így szólt az egyik: „Láttam (álmomban), hogy préselem a bort (bornak valót).” Mondta a másik: „Láttam (álmomban), hogy fejemen kenyeret hordok, miből madár eszik. Beszéld el, mi ennek jelentése, mert mi téged jóravalónak látunk[717].”

قَالَ لاَ يَأْتِيكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِهِ إِلاَّ نَبَّأْتُكُمَا بِتَأْوِيلِهِ قَبْلَ أَن يَأْتِيكُمَا ذَلِكُمَا مِمَّا عَلَّمَنِي رَبِّي إِنِّي تَرَكْتُ مِلَّةَ قَوْمٍ لاَّ يُؤْمِنُونَ بِاللّهِ وَهُم بِالآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿٣٧﴾

---

[716]When Joseph's character was completely vindicated, there was no disgrace to him in being sent to prison after that. On the contrary the blame now would attach to those who for their own selfish motives restricted his liberty for a time. Not for the first nor for the last time did the righteous suffer plausibly for the guilt of the guilty.

Mikor József jelleme mindenki számára beigazolódott, nem volt szégyen számára felvállalni a börtönt. Ellenkezőleg, azokra esik a vád és a szégyen, akik önös céljaik miatt korlátozták őt a szabadságában egy ideig. Nem ez az első és utolsó alkalom, hogy a jónak kell bűnhődnie a bűnös vétkéért.

[717] Now opens another chapter in Joseph's life. The Plan of Allah develops. - The wicked might plot; - the weak might be swayed by specious arguments; but everything is used by the Universal Plan for its own beneficent purposes. - Joseph must get into touch with the Pharaoh, in order to work out the salvation of Egypt, and yet it must be through no obligation to smaller men. - And he must diffuse his personality and teach the truth to men of all sorts in prison.
Two men came to the prison about the same time as Joseph. They were both apparently officers of the king (the Pharaoh), who had incurred his wrath. - One was a cup-bearer (or butler or chief steward) whose duty was to prepare the king's wines and drinks. - The other was the king's baker, whose duty was to prepare the king's bread. They were both in disgrace. - The former dreamed that he was again carrying on his duties and pressing wine; - the latter that he was carrying bread, but it did not reach his master, for the birds ate of it.

Egy új fejezet nyílik József életében. Allah Terve tovább fejlődik. A gyenge cselt szőhet, fortélyt eszelhet ki, egy ideig úgy tűnhet, hogy győz, de az Univerzális Fortély mindent felülír és végül a jó irányába tolódnak el a dolgok. Józsefnek üdvözülnie kell Egyiptomban és ehhez nem kisebb emberre, mint a királyra van szüksége. Csodálatos egyéniségének, kisugárzásának érvényesülnie kell ahhoz, hogy az Igazság utat találjon az emberek között, akár a börtönben is.
Két börtöntársa Józseffel egy időben került börtönbe. Azelőtt mindkettő a király szolgálatában állt. Maguk ellen bőszítették az uralkodót. Az egyik a pohárnoka volt, akinek a király italait, borait kellett elkészíteni. A másik udvari pék volt, aki a király kenyerét sütötte. Mindketten kegyvesztetté lettek. Az első arról álmodott, hogy visszakerül hivatalába, tovább készíti a király borait. A másik kenyeret hordott, de az nem ért el urához, mert a madarak megették.

37. He said: "Before any food comes (in due course) to feed either of you, I will surely reveal to you the truth and meaning of this ere it befall you: that is part of the (duty) which my Lord hath taught me. I have (I assure you) abandoned the ways of a people that believe not in Allah and that (even) deny the Hereafter[718].

37. Mondta: „Mielőtt még ételt kapnátok, mivel ellátnak titeket, s az ideérne hozzátok, kihirdetem nektek ennek jelentését. Ez abból van, mire Uram tanított. Elhagytam a népet, kik nem hitték Allahot és a Túlvilágot tagadták[718].”

وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَآئِي إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَقَ وَيَعْقُوبَ مَا كَانَ لَنَا أَن نُّشْرِكَ بِاللّهِ مِن شَيْءٍ ذَلِكَ مِن فَضْلِ اللّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لاَ يَشْكُرُونَ ﴿٣٨﴾

38. "And I follow the ways of my fathers,- Abraham, Isaac, and Jacob; and never could we attribute any partners whatever to Allah. that (comes) of the grace of Allah to us and to mankind: yet most men are not grateful.

38. „Követtem atyáim útját, Ábrahámét, Izsákét és Jákobét. Soha nem állítottunk Allahnak társat, egyáltalán! Ez Allah kiváltságából fakad, mit ránk és az emberekre áraszt, de a legtöbb ember nem ad hálát.”

يَا صَاحِبَيِ السِّجْنِ أَأَرْبَابٌ مُّتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمِ اللّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿٣٩﴾

39. "O my two companions of the prison! (I ask you): are many lords differing among themselves better, or the One Allah, Supreme and Irresistible?

39. „Ó börtöntársaim! Az összekülönböző urak jobbak-e, vagy az Egy Isten, az Abszolút?”

مَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِهِ إِلاَّ أَسْمَاء سَمَّيْتُمُوهَا أَنتُمْ وَآبَآؤُكُم مَّا أَنزَلَ اللّهُ بِهَا مِن سُلْطَانٍ إِنِ الْحُكْمُ إِلاَّ لِلّهِ أَمَرَ أَلاَّ تَعْبُدُواْ إِلاَّ إِيَّاهُ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لاَ يَعْلَمُونَ ﴿٤٠﴾

40. "If not Him, ye worship nothing but names which ye have named,- ye and your fathers,- for which Allah hath sent down no authority: the command is for none but

---

[718] The dream of one foreboded good to him, and of the other, evil to him. It was good that each should prepare for his fate. But Joseph's mission was far higher than that of merely foretelling events. He must teach the truth of Allah and the faith in the Hereafter to both men. He does that first before he talks of the events of their phenomenal life. And yet he does it so tenderly. He does not tantalize them. In effect he says. "You shall learn everything before our next meal, but let me first teach you Faith!"
These men were Egyptians, perhaps steeped in materialism, idolatry, and polytheism. He must teach them the Gospel of Unity. And he does it simply, by appealing to his own experience.

Az egyiknek jót hozott a jövendölés, a másiknak rosszat. Mindkettőnek készülnie kellett saját sorsára. József küldetése egy jövendőmondásnál messze több volt. Allah igazságát, a Túlvilágban való hitet kellett megtanítania mindkettőjüknek. Ezt tartja elsődlegesnek, ezért mielőtt még saját jövendőjüket elmondaná, tanításba kezd. Nem gyötri őket, hanem szelíden rátér: „Mindent meg fogtok tudni, de még mielőtt következő ételünk ideér, a Hitről tanítalak titeket.”
A börtöntársak Egyiptomiak voltak, talán át voltak itatódva az Egyiptomiakra akkor jellemző materializmussal, bálványimádással, politeizmussal. Józsefnek el kellett juttatnia hozzájuk az Monoteizmus Evangéliumát. Finoman, kedvesen lát hozzá, kezdve saját tapasztalataival.

Allah. He hath commanded that ye worship none but Him: that is the right religion, but most men understand not[719]...

40. „Ha nem Hozzá, akkor csak nevekhez imádkoztok, mi neveket ti adtatok és atyáitok! Nem bocsátott le Allah ezeknek hatalmat! Az Ítélet csak Allahé. Elrendelte, hogy ne imádkozzatok máshoz, csak Hozzá. Ez az Egyenes Hitvallás, de a legtöbb ember nem tudja[719].”

يَا صَاحِبَيِ السِّجْنِ أَمَّا أَحَدُكُمَا فَيَسْقِي رَبَّهُ خَمْرًا وَأَمَّا الآخَرُ فَيُصْلَبُ فَتَأْكُلُ الطَّيْرُ مِن رَّأْسِهِ قُضِيَ الأَمْرُ الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ ﴿٤١﴾

41. "O my two companions of the prison! As to one of you, he will pour out the wine for his lord to drink: as for the other, he will hang from the cross, and the birds will eat from off his head. (so) hath been decreed that matter whereof ye twain do enquire[720]"...

41. „Ó börtöntársaim! Egyiketek borral fogja itatni urát, de a másikat keresztre feszítik és madarak fognak a fejéről enni. Elrendeltetett a dolog, amiről kérdeztetek[720].”

وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُ نَاجٍ مِّنْهُمَا اذْكُرْنِي عِندَ رَبِّكَ فَأَنسَاهُ الشَّيْطَانُ ذِكْرَ رَبِّهِ فَلَبِثَ فِي السِّجْنِ بِضْعَ سِنِينَ ﴿٤٢﴾

---

[719] If you name other gods, they are nothing but your inventions, -names which you and your fathers put forward without any reality behind them. Who gave you authority to do any such thing? The only reality is Allah. Authority can come from Him alone. It is only for Him to command. And He has distinctly commanded you to worship none other than Him. That is the only religion that is right, -that has stood and will stand and endure forever. He has revealed it at all times by His Messengers and by His Signs. If men fail to understand, it is their own fault.

Ha más isteneket neveztek meg, azok csak kitalációk. Nevek, miket ti és atyáitok adtatok minden valóságalap nélkül. Ki adott erre felhatalmazást nektek? Az egyedüli valóság Allah és csak Tőle származhat felhatalmazás, parancsolás, elrendelés. Ő elrendelte, hogy csak Hozzá imádkozzunk. Ez az egyetlen igazi hitvallás, ami örökké volt és örökre fenn is marad. Ő ezt minden időben kinyilvánította Prófétáinak és Jeleket adott nekik. Ha az emberek nem értik meg ezeket, az saját hibájuk.

[720] . Having fulfilled his great duty, that touching the things of the spirit, Joseph now passes on, and comes to the things in which they were immediately interested, - the questions which they had asked him about their dreams and what they prognosticated of their immediate future. Notice how Joseph again puts himself into sympathy with them by repeating the phrase of camaraderie. "my two companions of the prison!" For one he has good news, and for the other, bad news. He does not mince matters or waste words. He just barely tells the truth, hoping that the higher spiritual truths of which he has spoken will appear in their eyes, too, as of more importance than mere earthly triumphs or disasters.

A lelket érintő tanítást követően József rátér börtöntársainak személyes dolgára, az álmaikra, mikről kérdezték. Az álmok jövőikről szóltak. József személyhez szól itt is, akár az előző versekben. Börtöntársaimnak szólítja őket, semmi különbséget nem téve maga és őközöttük. Az egyik számára jó híre van, a másiknak rossz. Nem szaporítja a szót, nem szépít, tömören beszél, mivel az Igazság is tömör, egyszerű. Reméli, hogy a spirituális igazság fényt gyújt bennük és az felülír bármilyen földi győzelmet vagy kárhozatot.

42. And of the two, to that one whom he consider about to be saved, he said: "Mention me to thy lord." But Satan made him forget to mention him to his lord: and (Joseph) lingered in prison a few (more) years[721].

42. Mondta (József) annak, kiről úgy vélte, hogy meg fog menekülni kettejük közül: „Említs meg majd uradnak!" De a Sátán elfeledtette vele, hogy megemlítse őt (Józsefet) urának. És József még évekig börtönben maradt[721].

وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أَرَى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعَ سُنبُلاَتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَاتٍ يَا أَيُّهَا الْمَلأُ أَفْتُونِي فِي رُؤْيَايَ إِن كُنتُمْ لِلرُّؤْيَا تَعْبُرُونَ ﴿٤٣﴾

43. The king (of Egypt) said: "I do see (in a vision) seven fat kine, whom seven lean ones devour, and seven green ears of corn, and seven (others) withered. O ye chiefs! Expound to me my vision if it be that ye can interpret visions[722]."

43. (Egyiptom) királya így szólt: „Láttam (álmomban) hét hízott tehenet, melyeket hét sovány felfalt. Hét zöld kalászt és másik hét szárazat. Ó főemberek! Fejtsétek meg, mi áll látomásomban, ha a látomások értelmezői vagytok[722]!"

قَالُواْ أَضْغَاثُ أَحْلاَمٍ وَمَا نَحْنُ بِتَأْوِيلِ الأَحْلاَمِ بِعَالِمِينَ ﴿٤٤﴾

44. They said: "A confused medley of dreams: and we are not skilled in the interpretation of dreams."

44. Mondták: „Kusza álmok! Nem vagyunk az álmok értelmezésében jártasok!"

وَقَالَ الَّذِي نَجَا مِنْهُمَا وَادَّكَرَ بَعْدَ أُمَّةٍ أَنَاْ أُنَبِّئُكُم بِتَأْوِيلِهِ فَأَرْسِلُونِ ﴿٤٥﴾

45. But the man who had been released, one of the two (who had been in prison) and who now bethought him after (so long) a space of time, said: "I will tell you the truth of its interpretation: send ye me (therefore)[723]."

---

[721] The eternal Plan does not put Allah's Prophets under obligations to men commanding mere worldly favor or earthly power. If they are given a chance, the obligation is on the worldly men, however highly placed ... In this case, the poor cup-bearer was but human. When he was in the midst of the Court, he forgot the poor fellow-prisoner languishing in prison. In this he yielded to the lower part of his nature, which is guided by Satan

Allah Terve nem helyezi a Prófétákat olyan helyzetbe, hogy emberek földi jólétét legyenek kötelesek szolgálni. Ha egyszer lehetőséget kaptak, Allah tervét kell szemük előtt tartaniuk. Az emberek egymással szembeni kötelezettségeibe a Sátán beleszól. Elfeledtet dolgokat. Ez a helyzet állt elő a pohárnokkal is. Ő is csupán egy ember, akit, ha más hatás ért, hamar felejtett. Józsefet is elfelejtette egy darabig.

[722] The King is holding a Council. His confidential adviser the cup-bearer is present. The Pharaoh relates his double dream, -of seven fat kine being devoured by seven lean ones, and of seven fine full green ears of corn (presumably being devoured) by seven dry withered ears.

A király tanácsot ül. Bizalmasai, köztük a pohárnok is jelen vannak. Elmeséli álmát a hét hízott tehénről, melyek felfalták a hét sovány tehenet, a hét zöld kalászról és a hét szárazról.

[723] At length the cup-bearer's conscience was awakened. He thought of Joseph. He (Joseph) was a truthful man, and the cup-bearer knew by personal experience how skillful he was in the interpretation of dreams. Perhaps he could get him released at this juncture by getting him to interpret the king's dream. If he had been frank, straight, and direct, he would have mentioned Joseph at once, and presented him to King. But he had worldly

45. Mondta az, amelyik kettejük közül megmenekült és jó idő elteltével emlékezett rá: „Elmondom nektek értelmét, hát küldjetek el[723]!”

يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ أَفْتِنَا فِي سَبْعِ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعِ سُنبُلاَتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَاتٍ لَّعَلِّي أَرْجِعُ إِلَى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٤٦﴾

46. "O Joseph!" (he said) "O man of truth! Expound to us (the dream) of seven fat kine whom seven lean ones devour, and of seven green ears of corn and (seven) others withered: that I may return to the people, and that they may understand[724]."

46. „Ó József! Ó te Igazmondó! Fejtsd ki mi az a hét hízott tehén, ami felfal hét soványat és hét zöld kalász, a másik meg hét száraz? Vissza kell térnem az emberekhez, hogy talán megtudják[724].

قَالَ تَزْرَعُونَ سَبْعَ سِنِينَ دَأَبًا فَمَا حَصَدتُّمْ فَذَرُوهُ فِي سُنبُلِهِ إِلاَّ قَلِيلاً مِّمَّا تَأْكُلُونَ ﴿٤٧﴾

47. (Joseph) said: "For seven years shall ye diligently sow as is your wont: and the harvests that ye reap, ye shall leave them in the ear,- except a little, of which ye shall eat[725].

---

subtlety. He wanted some credit for himself, at the same time that he fulfilled an old obligation. His petty conscience would be satisfied if he got Joseph's release, but meanwhile he wanted to see how much attention he could draw to himself in the court. So, he just asked permission to withdraw in order to find the interpretation. He went straight to the prison, and addressed himself to Joseph, as in the following verse.

Egyszerre csak feléledt a pohárnok lelkiismerete. Hirtelen felötlött benne a tisztaéletű József. A pohárnok saját tapasztalatból tudta, hogy József rendelkezik azzal a képességgel, hogy megfejtse az álmot. Ezen a ponton, akár el tudta volna érni azt is, hogy a király szabadon engedje őt, ha álmát megfejti. Ha őszinte és egyenes lett volna, megemlítette volna Józsefet a királynak. Őt inkább a földi dolgok vonzották. Saját maga számára akart előnyöket kovácsolni, mialatt kötelességét is teljesíti. Csekély lelkiismeretét kielégíthette volna, ha eléri József szabadon engedését, de őt jobban érdekelte, hogy az Udvar figyelmét magára terelje. Csak arra kért engedélyt, hogy távozhasson, majd ő megtalálja az álom megfejtését. Egyenesen a börtönbe ment, ahol Józseffel beszélt.

[724] The speech must have been longer, to explain the circumstances. We are just given the points. From Joseph he conceals nothing. He knows that Joseph knows more than himself. He tells Joseph that if he got the meaning, he would go and tell the Council. It would be impertinent for the cup-bearer to hold out to Joseph, the Prophet of Allah, the bribe of the hope of his release. Notice how blandly he avoids referring to his own lapse in having forgotten Joseph so long, and how the magnanimous Joseph has not a word of reproach, but gets straight on with the interpretation.

Kettejük párbeszéde nyilván hosszabb ideig tartott, ahol a pohárnok ismertethette a körülményeket. Mi csak a konkrétumokkal szembesülünk. A pohárnok tudja, hogy József többet tud, mint ő. Elmondja, ha József megfejti az álmot, visszasiet az udvari tanácshoz. Szemtelenség lett volna részéről bezsarolni Józsefet, Allah Prófétáját azzal, hogy szabadon engedése fejében tegye meg ezt a szolgálatot. Nem ezt teszi. Lealacsonyodik és kér, de közben nem tér ki arra, hogy hosszú időn keresztül megfeledkezett Józsefről. József bölcs, nem a sértődöttség beszél belőle, hanem tömören közli a magyarázatot.

[725] Joseph not only shows what will happen, but, unasked, suggests the measures to be taken for dealing with the calamity when it comes. There will be seven years of abundant harvest. With diligent cultivation they should get bumper crops. Of them they should take a little for their sustenance and store the rest in the ear, the better to preserve it from the pests that attack corn-heaps when they have passed through the threshing floor.

47. Mondta (József): „Vessetek hét évig szorgalmasan és mit learattok, hagyjátok kalászában, csak azt a keveset nem, amit megesztek[725].”

ثُمَّ يَأْتِي مِن بَعْدِ ذَلِكَ سَبْعٌ شِدَادٌ يَأْكُلْنَ مَا قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ إِلاَّ قَلِيلاً مِّمَّا تُحْصِنُونَ ﴿٤٨﴾

48. "Then will come after that (period) seven dreadful (years), which will devour what ye shall have laid by in advance for them,- (all) except a little which ye shall have (specially) guarded[726].

48. „Majd ezután jön hét szűk esztendő, ami feléli azt, mit erre előkészítettetek, csak azt a keveset nem, mit elraktároztok[726].”

ثُمَّ يَأْتِي مِن بَعْدِ ذَلِكَ عَامٌ فِيهِ يُغَاثُ النَّاسُ وَفِيهِ يَعْصِرُونَ ﴿٤٩﴾

49. "Then will come after that (period) a year in which the people will have abundant water, and in which they will press (wine and oil)[727]."

49. „Majd jön ezután egy év, benne bőséges esővel az embereknek, mikor préselhetnek (bort, olajat) [727].”

وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِي بِهِ فَلَمَّا جَاءهُ الرَّسُولُ قَالَ ارْجِعْ إِلَى رَبِّكَ فَاسْأَلْهُ مَا بَالُ النِّسْوَةِ اللاَّتِي قَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ إِنَّ رَبِّي بِكَيْدِهِنَّ عَلِيمٌ ﴿٥٠﴾

József nem csak azt mondja el, mi fog bekövetkezni, hanem azt is, hogy milyen intézkedéseket kell tenni, mielőtt a katasztrófa időszaka eljön. Hét évig bőséges aratás ígérkezik. Szorgalmas munkával rengeteg terményhez juthatnak. Ebből csak keveset szabad elfogyasztaniuk. A zömét a gabona saját kalászában el kell raktározniuk, mert így jobban eltartható.

[726] There will follow seven years of dreadful famine, which will devour all the stores which they will have laid by in the good years. They must be careful, even during the famine, not to consume all the grain; they must by special arrangement save a little for seed, lest they should be helpless even when the Nile brought down abundant waters from the rains at its sources.

Ezt hét év szárazság és éhínség követi, ami alatt kiürülnek a jó évek alatt feltöltött raktárok. Óvatosnak kell lenniük! Még ínség idején sem szabad minden gabonát felélni. Mindig félre kell tenni legalább annyit, hogy maradjon vetőanyag arra az időre, ha a Nílus forrásai esőt kapnak és a folyó áradni kezd.

[727] This is a symbol of a very abundant year, following the seven years of drought. The Nile must have brought abundant fertilizing waters and silt from its upper reaches, and there was probably some rain also in Lower Egypt. The vine and the olive trees, which must have suffered in the drought, now revived, and yielded their juice and their off, among the annuals, also, the oil seeds such as , sesame, and the castor oil plant, must have been grown, as there was irrigated land and to spare from the abundant grain crops. And the people's spirits revived, to enjoy the finer products of the earth, when their absolute necessities had been more than met in their grain crops.

Ez a jelképe a bőséges évnek, ami a hét szűk esztendő után következik. A Nílus felső medencéi az esők miatt megtelnek vízzel és az alsó folyásban megindul az áradás, melyhez még hozzájárul a Nílus által hozott hordalék termékenyítő hatása. Életre kelnek a szőlő, szezám és olívafák a hosszú szárazság után. Kiadják tartalmukat, leveiket, olajaikat. Érhetnek az évelő termények és magukban az emberekben is új élet kezdődhet.

50. So the king said: "Bring ye him unto me." But when the messenger came to him, (Joseph) said: "Go thou back to thy lord, and ask him, 'What is the state of mind of the ladies who cut their hands'? For my Lord is certainly well aware of their snare[728]."

50. Mondta a király: „Hozzátok elém!” Mikor a küldött eljött hozzá, (József) mondta: „Menj vissza uradhoz és kérdezd őt, mi lett az asszonyokkal, akik megvágták kezeiket? Mert bizony, az én Uram Ismerője fortélyaiknak[728].”

قَالَ مَا خَطْبُكُنَّ إِذْ رَاوَدتُّنَّ يُوسُفَ عَن نَّفْسِهِ قُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا عَلِمْنَا عَلَيْهِ مِن سُوءٍ
قَالَتِ امْرَأَةُ الْعَزِيزِ الآنَ حَصْحَصَ الْحَقُّ أَنَاْ رَاوَدتُّهُ عَن نَّفْسِهِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ
﴿٥١﴾

51. (The king) said (to the ladies): "What was your affair when ye did seek to seduce Joseph from his (true) self?" The ladies said: "(Allah) preserve us! no evil know we against him!" Said the 'Aziz's wife: "Now is the truth manifest (to all): it was I who sought to seduce him from his (true) self: He is indeed of those who are (ever) true (and virtuous)[729].

51. Így szólt (a király az asszonyokhoz): „Mi vitt rá titeket arra, hogy Józsefet kiforgassátok magából (elcsábítsátok)?” Mondták (az asszonyok): „Óvjon meg minket Allah! Nem tudunk felhozni ellene semmi rosszat! Aziz asszonya így szólt: „Most derüljön ki az igazság: én forgattam ki magából (csábítottam el) őt és ő, bizony Igaz[729]!

---

[728] The cup-bearer must have reported Joseph's interpretation to the king, and the king naturally wanted to see Joseph himself. He sent a messenger to fetch him. The king's messenger must have expected that a prisoner would be only too overjoyed at the summons of the king. But Joseph, sure of himself, wanted some assurance that he would be safe from the sort of nagging and persecution to which he had been subjected by the ladies. We saw in verse 33 above that he preferred prison to their solicitations. He must therefore know what was in the mind of the women now. If the king ("thy Lord") did not know of all the snares which had been laid for Joseph by the ladies. Allah ("my Lord") knew all their secret motives and plots.

A pohárnok elmesélte a királynak József interpretációját, a király pedig természetesen látni akarta Józsefet és elküldött érte. A király küldötte azt várta, hogy a rab kitörő örömmel fogja fogadni a király határozatát. De József előbb biztosítékot akart, hogy ne kerüljön ugyanabba a megalázó helyzetbe, amit a nők fortélya okozott neki azelőtt. A 33. versben láttuk, hogy József a börtönt jobbnak tartotta, minthogy ki legyen téve szenvedélyeiknek. Ezért előbb tudni szerette volna, mi van a fejükben. Ha a király „urad” nem tudja milyen fortéllyal éltek a nők Józseffel szemben, Allah az „Uram” tudja titkaikat és cselszövéseiket.

[729] Joseph's message was conveyed by the messenger to the king, who sent for the ladies concerned. Among them came the wife of the 'Azlz. "What was this affair?" said the king: "tell me the whole truth”. The wife of the 'Aziz stood by, while the other ladies answered. Their answer acknowledged the truth of Joseph's innocence and high principles. When they had done, she began. She did not mince matters. She acknowledged her own guilt, freely and frankly. This was no time for her even to refer to other ladies - their jealousy, their gross mindedness, their encouragement of all that frail or evil in herself.

József üzenetét a küldött továbbította a királynak, aki elküldött a nőkért. Köztük ott volt Aziz felesége is. „Mi történt? Mi az igazság? Ki vele!”, fordult hozzájuk a király. Az asszonyokon volt a sor, ez alatt Aziz felesége csöndben várt. Beszámoltak az igazságról, József ártatlanságáról és jellemének feddhetetlenségéről. Amikor befejezték, Aziz felesége kért szót. Nem kertelt, beismerte bűnösségét. Tömören, egyenesen. Ez nem a féltékenység, a bűnös szenvedélyek kibeszélésének alkalma volt, hanem a beismerésé és a bűnbocsánaté.

ذَلِكَ لِيَعْلَمَ أَنِّي لَمْ أَخُنْهُ بِالْغَيْبِ وَأَنَّ اللهَ لاَ يَهْدِي كَيْدَ الْخَائِنِينَ ﴿٥٢﴾

52. "This (say I), in order that He may know that I have never been false to him in his absence, and that Allah will never guide the snare of the false ones[730].

52. „Ez hát, hogy megtudja: nem hagyom őt cserben távollétében és Allah nem vezeti az árulók cselszövését[730].”

وَمَا أُبَرِّئُ نَفْسِي إِنَّ النَّفْسَ لأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ إِلاَّ مَا رَحِمَ رَبِّيَ إِنَّ رَبِّي غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥٣﴾

53. "Nor do I absolve my own self (of blame): the (human) soul is certainly prone to evil, unless my Lord do bestow His Mercy: but surely my Lord is Oft- forgiving, Most Merciful."

53. „Nem mentem ki magam: a lélek hajlamos a rosszra, míg Uram kegyelme el nem jön. Mert bizony, Uram a Megbocsájtó, a Kegyelmes.”

وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِي بِهِ أَسْتَخْلِصْهُ لِنَفْسِي فَلَمَّا كَلَّمَهُ قَالَ إِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنَا مَكِينٌ أَمِينٌ ﴿٥٤﴾

54. So the king said: "Bring him unto me; I will take him specially to serve about my own person." Therefore when he had spoken to him, he said: "Be assured this day, thou art, before our own presence, with rank firmly established, and fidelity fully proved[731]!

---

[730] I construe verses 52 and 53 to be a continuation of the speech of the 'Aziz's wife and have translated accordingly. There is both good reason and authority (e.g., Ibn Kathir) for this. But the majority of Commentators construe verses 52-53 to be spoken by Joseph, in which case they would mean that Joseph was referring to his fidelity to the 'Aziz, that he had never taken advantage of his absence to play false with his wife, although he (Joseph) was human and liable to err. In my view the 'Aziz's wife while fully reprobating her own guilty conduct, claims that she has at least been constant, and that she hopes for mercy, forgiveness, and the capacity to understand at last what true love is. Whatever false charge she made, she made it in a moment of passion and to his face, (never in cold blood, or behind his back).

Az 52-53 verset felfogásom szerint Aziz feleségének beszéde tölti ki, ennek megfelelően fordítottam. Ebben több kommentátor egyetért, köztük Ibn Kathir. De vannak olyan magyarázók is, akik ezt a szöveget József szájába adják. József kifejezi Aziz iránti hűségét, akinek távollétét sohasem használta ki, hogy feleségével kikezdjen. Véleményem szerint ez a szöveg Aziz feleségétől hangzik el, aki bűnbánatot gyakorol, ezzel illeszkedik az előző vers mondanivalójához. Kifejezi, hogy megértette bűnét, kéri a megbocsájtást, felfogta mi az igazi szerelem. Amikor hamisan vádolta Józsefet, a szenvedély vette el az eszét, nem hideg számításból tette.

[731] Joseph had not yet appeared before the king. The king's order in the same terms in verse 50 above had led to a message from Joseph and the subsequent public proceedings with the ladies. Now that Joseph's innocence, wisdom, truth, and trustworthiness had been Proved, and confirmed by the splendid tribute of the courtier's wife, and Joseph's own manly bearing before the king, the king was much impressed, and took him specially to serve about his own person as his trusty and confidential Wazir. If, as is probable, the 'Aziz had by this time died (for he is never mentioned again) Joseph succeeded to his office, and he is addressed as 'Aziz in verse 78 below. But Joseph got more than his rank and powers, as specially selected to carry out a great emergency policy to meet the very difficult times of depression that were foretold.

54. Mondta a király: „Hozzátok elém! Magam mellé veszem!" Mikor beszélt vele, mondta: „Bizony, ma színünk előtt biztos poszton állsz[731]."

قَالَ اجْعَلْنِي عَلَى خَزَآئِنِ الأَرْضِ إِنِّي حَفِيظٌ عَلِيمٌ ﴿٥٥﴾

55. (Joseph) said: "Set me over the store-houses of the land: I will indeed guard them, as one that knows (their importance)."

55. Mondta (József): „Tegyél meg engem a Földek tárházai fölé, miket jártassággal megőrzök."

وَكَذَلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الأَرْضِ يَتَبَوَّأُ مِنْهَا حَيْثُ يَشَاء نُصِيبُ بِرَحْمَتِنَا مَن نَّشَاء وَلاَ نُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٦﴾

56. Thus did We give established power to Joseph in the land, to take possession therein as, when, or where he pleased. We bestow of our Mercy on whom We please, and We suffer not, to be lost, the reward of those who do good[732].

56. Ekképpen alapoztuk meg Józsefet a Földön, amivel azt tett, amit akart. Azt részesítjük kegyelmünkben, akit Mi akarunk, és nem vesztegetjük el a jóravalók bérét[732].

وَلَأَجْرُ الآخِرَةِ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ آمَنُواْ وَكَانُواْ يَتَّقُونَ ﴿٥٧﴾

57. But verily the reward of the Hereafter is the best, for those who believe, and are constant in righteousness.

57. De a Túlvilág bére jobb azoknak, kik hisznek és őrizkednek.

وَجَاء إِخْوَةُ يُوسُفَ فَدَخَلُواْ عَلَيْهِ فَعَرَفَهُمْ وَهُمْ لَهُ مُنكِرُونَ ﴿٥٨﴾

József eddig még nem jelent meg a király előtt. Az 50. versben József még csak üzent, aminek következménye volt a király találkozója az asszonyokkal. Fény derült József ártatlanságára, bölcsességére és igazmondására. Az asszonyok megerősítették tisztaságát, ami őt a király előtt magasba emelte. Lenyűgözte a királyt jelleme, ezért vezírré tette meg, ami egy magas bizalmi poszt volt az uralkodó mellett. Talán erre az időre Aziz meghalhatott, mert többet nem kerül elő a neve. József sikeresen látta el feladatát, és ahogy a 78. versben látjuk, neki is kijárt az Aziz titulus. József többet kapott, mint rang és hatalom. Tehetsége egy olyan időszakban mentette meg az embereket az éhínségtől, amikor Egyiptomra természeti csapás sújtott.

[732] What a wonderful example of the working of divine Providence! The boy whom his jealous brothers got rid of by selling him into slavery for a miserable price becomes the most trusted dignitary in a foreign land, chief minister in one of the greatest empires of the world of that day. And this not for himself only, but for his family, and for that noble example of righteousness and strenuous service, which he was to set for all time. According to tradition, Joseph's age was barely 30 at that time! He had almost absolute powers, but as his fidelity was fully proved (12:53) these powers were for service rather than for self.

Csodálatos példája az Isteni Gondoskodásnak! A fiú, akitől testvérei meg akartak szabadulni, alacsony áron eladták rabszolgának, egy idegen föld leghatalmasabb méltósága, főminisztere lesz, a kor egyik leghatalmasabb birodalmában. Ezt mind töretlen jellemével, tisztaságával, bölcsességével érte el. A hagyomány szerint József ekkor 30 éves volt! Majdnem abszolút hatalmat kapott. Hűsége rendíthetetlenségével (12:53) és hatalmával szolgált, nem fordított semmit ezekből saját hasznára.

58. Then came Joseph's brethren: they entered his presence, and he knew them, but they knew him not[733].

58. Eljöttek József testvérei, s elé járultak. Ő felismerte őket, de ők őt nem ismerték fel[733].

وَلَمَّا جَهَّزَهُم بِجَهَازِهِمْ قَالَ ائْتُونِي بِأَخٍ لَّكُم مِّنْ أَبِيكُمْ أَلاَ تَرَوْنَ أَنِّي أُوفِي الْكَيْلَ وَأَنَاْ خَيْرُ الْمُنزِلِينَ ﴿٥٩﴾

59. And when he had furnished them forth with provisions (suitable) for them, he said: "Bring unto me a brother ye have, of the same father as yourselves, (but a different mother): see ye not that I pay out full measure, and that I do provide the best hospitality[734]?

59. Mikor felszerelte őket ellátmányukkal, mondta: „Hozzátok el nekem fivéreteket atyátoktól. Nem látjátok tán, hogy jól feltöltöm a mértéket és a legjobb vendéglátó vagyok[734]?"

---

[733] Years pass; the times of prosperity go by: famine holds the land in its grip; and it extends to neighboring countries. Joseph's preparations are complete. His reserves are ample to meet the calamity. Not only does Egypt bless him, but neighboring countries send to Egypt to purchase corn. All are received with hospitality, and corn is sold to them according to judicious measure. Now there has been one sorrow gnawing at Joseph's heart. His poor father Jacob! How he must have wept, as indeed he did, at the loss of his beloved Joseph! And Joseph's little brother Benjamin, born of the same mother as himself; would the other ten brothers, not by the same mother, have any affection for him, or would they treat him, as they treated Joseph? How would the whole family be in these hard times? A sort of answer came when the ten selfish brothers, driven by famine, came from Canaan to buy corn. Joseph, though so great a man, kept the details of the famine department in his own hands, otherwise there might have been waste. But to the public he was a mighty Egyptian administrator, probably in Egyptian dress, and with all the paraphernalia of his rank about him. When his brothers came, he knew them, but they did not know he was Joseph. In their thoughts was probably some menial slave in a remote household, perhaps already starved to death in these hard times!

Évek múlnak, a bőség ideje távolba vész. Éhínség, szárazság köszönt a földekre, így a szomszédos országokra is. József megtette a szükséges intézkedéseket. Raktárait feltöltötte. Nem csak Egyiptomot tudja ellátni, hanem a szomszédos országokat is. Mindenkit szívélyesen fogad. Jutányos áron, mindenkinek bőséggel kimérik adagját. József szíve mégis szomorú. Apjára, Jákobra gondolt. Mennyit könnyezhetett apja, az ő elvesztése miatt! Mi lehet Benjáminnal, testvérével, akit vele közös anya szült! Megbánták-e többi testvérei azt, amit tettek vele? Mi lehet az egész családdal ezekben a nehéz időkben? Ilyen és ehhez hasonló kérdések foglalkoztatták, amikor testvérei, az éhínségtől vezérelve eljöttek Kánaánból, hogy gabonát vegyenek. József, pozíciójánál fogva kezében tartotta az ellátmányok sorsát. Az idegenek szemében, ő egy magas rangú Egyiptomi tisztviselő volt, feltehetőleg Egyiptomi öltözékben, akit saját emberei követtek. Amikor testvérei megjelentek, ő felismerte őket, de azok nem ismerték fel őt. Gondolataikban József rabszolgaként sínylődhetett valahol.

[734] Joseph treated his brothers liberally. Perhaps he condescended to enter into conversation with these strangers, and enquired about their family. Had they left a father behind them? What sort of a person was he? Very aged? Well, of course he could not come. Had they any other brothers? Doubtless the ten brothers said nothing about their lost Joseph, or told some lie about him. But perhaps their host's kindly insistence brought Benjamin into the conversation. How old was he? Why had they not brought him? Would they bring him next time? Indeed, they must, or they would get no more corn, and he-the great Egyptian Wazir-would not even see them.

József liberálisan kezelte testvéreit. Talán furcsának tűnhetett, hogy leereszkedett ezekhez az idegenekhez és családjukról faggatózott. Hátrahagyták-e apjukat? Milyen ember ő? Nagyon öreg? Biztosan, ezért nem tudott eljönni. Van-e még testvérük? A tíz testvér nem szólt Józsefről, vagy ha szóltak, nem az igazat mondták. Vendéglátójuk szóba hozta a legfiatalabb testvért. Miért nem hozták magukkal? Mennyi idős? Legközelebb őt is hozniuk kell, mert ha ezt nem teszik, nem kapnak több ellátmányt és ő, a nagyvezír nem akarja látni őket többé
.

فَإِن لَّمْ تَأْتُونِي بِهِ فَلاَ كَيْلَ لَكُمْ عِندِي وَلاَ تَقْرَبُونِ ﴿٦٠﴾

60. "Now if ye bring him not to me, ye shall have no measure (of corn) from me, nor shall ye (even) come near me."

60. "Ha nem hozzátok el őt, akkor nem jár nektek tőlem adag és ne közeledjetek felém."

قَالُواْ سَنُرَاوِدُ عَنْهُ أَبَاهُ وَإِنَّا لَفَاعِلُونَ ﴿٦١﴾

61. They said: "We shall certainly seek to get our wish about him from his father: Indeed we shall do it[735]."

61. Mondták: „El próbáljuk nyerni őt atyjától és mi ezt megtesszük[735]!"

وَقَالَ لِفِتْيَانِهِ اجْعَلُواْ بِضَاعَتَهُمْ فِي رِحَالِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَعْرِفُونَهَا إِذَا انقَلَبُواْ إِلَى أَهْلِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٦٢﴾

62. And (Joseph) told his servants to put their stock-in-trade (with which they had bartered) into their saddle-bags, so they should know it only when they returned to their people, in order that they might come back[736].

62. Mondta (József) a szolgájának: „Tegyétek portékáikat nyeregtáskáikba, hogy csak akkor vegyék észre azokat, amikor visszatértek családjaikhoz, talán így visszajönnek[736]."

فَلَمَّا رَجِعُوا إِلَى أَبِيهِمْ قَالُواْ يَا أَبَانَا مُنِعَ مِنَّا الْكَيْلُ فَأَرْسِلْ مَعَنَا أَخَانَا نَكْتَلْ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴿٦٣﴾

---

[735] The brothers said: "Certainly, we shall try to beg him of our father, and bring him away with us; we shall certainly comply with your desire." In reality they probably loved Benjamin no more than they loved Joseph. But they must get food when the present supply was exhausted, and they must humor the great Egyptian Wazir. Note that they do not call Jacob "our father" but "his father"; how little they loved their aged father, whom they identified with Joseph and Benjamin! Their trial and their instruction in their duties is now being undertaken by Joseph.

A testvérek mondták: „Természetesen, elkérjük őt atyjától és legközelebb elhozzuk. Teljesítjük kívánságodat." Valójában nem szerették Benjámint jobban, mint Józsefet. Élelemre volt szükségük, saját ellátmányuk kimerült, kénytelenek a nagy Egyiptomi Vezír kedvében járni. Figyeljük meg, hogy Benjámint nem „mi atyánktól", hanem harmadik személyben „ő atyjától" kérik el, ennyire kevés szeretetet éreztek Jákob iránt, akit azonosítottak Benjáminnal és Józseffel. Kötelezettségüket József kijelölte!

[736] Bidha'at: stock in trade; capital with which business is carried on; money-when it is used as capital for trade. It is better here to suppose that they were bartering goods for grain. 12:19.
It was most important for Joseph's plan that they should come back. If they came back at all, they could not come without Benjamin after what he had told them. As an additional incentive to their coming back, he returns the price of the grain in such a way that they should find it in their saddle-bags when they reach home.

Bidha'at: itt portékának fordítottam, de csereárut jelen. Tőkeként viselkedett, ha nem volt pénz. Feltehetőleg valamilyen árut hoztak, hogy azt lebarterezzék gabonára. 12:19.
József számára az volt a fontos, hogy visszajöjjenek. Ha visszajönnek, most már biztos, hogy Benjámint is hozzák, ahogy meghagyta nekik. További ösztönzés visszatérésükre az, hogy visszaadta a gabona árát, a fizetésre hozott portékáikat elrejtette nyeregtáskáikba, így, ha hazamennek meg fogják azokat találni.

63. Now when they returned to their father, they said: "O our father! No more measure of grain shall we get (unless we take our brother): So send our brother with us, that we may get our measure; and we will indeed take every care of him[737]."

63. Mikor visszatértek atyjukhoz, mondták: „Ó atyánk! Meg fogják tagadni tőlünk az adagot. Küldd el velünk fivérünket, hogy kimérjék nekünk (az adagot) és mi vigyázni fogunk rá[737].”

قَالَ هَلْ آمَنُكُمْ عَلَيْهِ إِلاَّ كَمَا أَمِنتُكُمْ عَلَى أَخِيهِ مِن قَبْلُ فَاللّهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿٦٤﴾

64. He said: "Shall I trust you with him with any result other than when I trusted you with his brother aforetime? But Allah is the best to take care (of him), and He is the Most Merciful of those who show mercy[738]!"

64. Mondta: „Úgy bízzam-e őt rátok, ahogy fivérét bíztam rátok azelőtt? Allah a Legjobb Megőrző és Ő a kegyelmet osztók Legkegyelmesebbje[738]!”

وَلَمَّا فَتَحُواْ مَتَاعَهُمْ وَجَدُواْ بِضَاعَتَهُمْ رُدَّتْ إِلَيْهِمْ قَالُواْ يَا أَبَانَا مَا نَبْغِي هَذِهِ بِضَاعَتُنَا رُدَّتْ إِلَيْنَا وَنَمِيرُ أَهْلَنَا وَنَحْفَظُ أَخَانَا وَنَزْدَادُ كَيْلَ بَعِيرٍ ذَلِكَ كَيْلٌ يَسِيرٌ ﴿٦٥﴾

65. Then when they opened their baggage, they found their stock-in-trade had been returned to them. They said: "O our father! What (more) can we desire? this our stock-in-trade has been returned to us: so we shall get (more) food for our family; We shall take care of our brother; and add (at the same time) a full camel's load (of grain to our provisions). This is but a small quantity[739].

---

[737] On their return they no doubt told Jacob all that had transpired. But to beg Benjamin of him was no easy matter, as Jacob did not trust them and had no cause to trust them after their treatment of Joseph, So they use the argument of urgent necessity for all it is worth.

Visszatérésük után beszámoltak Jákobnak a velük történtekről. Nem volt könnyű elkérni Benjámint, mivel Jákob nem bízott bennük és nem is volt oka a bizalomra azok után, amit Józseffel tettek. Ezért ők a vészhelyzetet használták érvként.

[738] I construe Jacob's answer to be a flat refusal to let Benjamin go with them. It would be like the former occasion when he trusted Joseph with them and they lost him. Did they talk of taking care of him? The only protection that he trusted was that of Allah. He at least showed mercy to old and young alike. Did man show such mercy?

Jákob válasza elutasítás. Nem engedi Benjamint velük menni. Megismétlődne ugyanaz, ami Józseffel, amikor rájuk bízta őt, és ők elvesztették. Hogy vigyázzanak rá akkor? Egyedül Allah védelmében bízhatott. Ő fiatalt és öreget egyaránt kegyelemben részesít. Tud ember ilyen kegyelmet adni?

[739] The ten brothers did not take their father's refusal as final. They opened their saddle-bags, and found that the price they had paid for their provisions had been returned to them. They had got the grain free! What more could they desire? The spell which Joseph had woven now worked. If they only went back, this kind Wazir would give more grain if they pleased him. And the only way to please him was to take back their younger brother with them. It would cost them nothing. Judging by past experience they would get a whole camel's load of grain now. And so, they stated their case to the aged father.

A tíz fivér nem tekintette véglegesnek Jákob elutasítását. A nyeregtáskákat kinyitva, megtalálták portékáikat, miket fizetésre szántak. Látták, hogy visszaadták azokat nekik. A gabonát ingyen kapták! Mi többet

65. Mikor kinyitották csomagjaikat megtalálták portékáikat, miket visszakaptak. Mondták: „Ó atyánk! Mi (többet) kívánhatunk? Ezek itt portékáink, miket visszakaptunk, hogy ellássuk családjainkat. Vigyázunk fivérünkre és egy málhástevényivel növeljük az adagot. Ez az adag könnyen jön[739].”

قَالَ لَنْ أُرْسِلَهُ مَعَكُمْ حَتَّى تُؤْتُونِ مَوْثِقًا مِّنَ اللهِ لَتَأْتُنَّنِي بِهِ إِلاَّ أَن يُحَاطَ بِكُمْ فَلَمَّا آتَوْهُ مَوْثِقَهُمْ قَالَ اللهُ عَلَى مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿٦٦﴾

66. (Jacob) said: "Never will I send him with you until ye swear a solemn oath to me, in Allah's name, that ye will be sure to bring him back to me unless ye are yourselves hemmed in (and made powerless). And when they had sworn their solemn oath, he said: "Over all that we say, be Allah the witness and guardian![740]"

66. Mondta (Jákob): „Soha nem küldöm veletek fivéreteket, míg meg nem esküsztök Allahra, hogy visszahozzátok őt, hacsak nem vagytok akadályoztatva. Mikor megesküdtek, mondta: „Allah legyen Őrizője annak, mint mondunk[740].”

وَقَالَ يَا بَنِيَّ لاَ تَدْخُلُواْ مِن بَابٍ وَاحِدٍ وَادْخُلُواْ مِنْ أَبْوَابٍ مُّتَفَرِّقَةٍ وَمَا أُغْنِي عَنكُم مِّنَ اللهِ مِن شَيْءٍ إِنِ الْحُكْمُ إِلاَّ لِلّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿٦٧﴾

67. Further he said: "O my sons! enter not all by one gate: enter ye by different gates. Not that I can profit you aught against Allah (with my advice): None can command except Allah. On Him do I put my trust: and let all that trust put their trust on Him[741]."

---

kívánhatnának? József elképzelése működött. Ha visszamennek, ez a jólelkű Vezír még több gabonát fog adni, csak kedvében kell járni és el kell vinni Benjámint is. Ez részükről semmibe sem kerül! Ha így lesz, akkor még egy tevényi rakománnyal megtoldva jöhetnek vissza. Már így érveltek apjukkal.

[740] The appeal to the family's needs in the time of famine at length made Jacob relent, but he exacted a solemn promise from the brothers, under the most religious sanctions, that they would bring Benjamin back to him, unless they were themselves prevented "by an act of God," so that they became really powerless. To that promise Jacob called Allah to witness.

A család szükségleteire való hivatkozás, az éhínség kellős közepén hatott. De Jákob a legszigorúbb esküt kényszerítette ki fiaiból, hogy Benjámint visszahozzák, feltéve, ha nem „Allah által bekövetkezett” dolog akadályozza meg őket ebben, amivel szemben teljesen tehetetlenek. Jákob, Allahot hívta Tanúnak esküjükre.

[741] The Commentators refer to a Jewish or Eastern custom or superstition which forbade members of a numerous family to go together in a mass for fear of "the evil eye". But apart from East or West, or custom or superstition, it would be ridiculous for any large family of ten or eleven to parade together in a procession among strangers. But there was even a better reason in this particular case, which made Jacob's advice sound, and Jacob was, as stated in the next verse, a man of knowledge and experience. Here were eleven strangers dressed alike, in a dress not of the country, talking a strange language, coming in a time of stress, on an errand for which they had no credentials. Would they not attract undue attention and suspicion if they went together? Would they not be taken for spies? - or for men bent on some mischief, theft, or organized crime? Such a suspicion is referred to in verse 73 below. By entering separately, they would attract little attention. Jacob very wisely tells them to take all human precautions. But like a Prophet of Allah, he warns them that human precautions would be no good if they neglect or run counter to far weightier matters-Allah's Will and Law. Above all, they must try to understand and obey this, and their trust should be on Allah rather than on human usages, institutions, or precautions, however, good and reasonable these might be.

67. Mondta: „Ó fiaim! Ne egy kapun menjetek be, hanem térjetek be különböző kapukon. Allahhal szemben semmi nem használ nektek. Az Ítélet csak Allahé. Rá hagyatkoztam és Rá hagyatkoznak azok, kik Benne bíznak[741].

وَلَمَّا دَخَلُواْ مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُمْ أَبُوهُم مَّا كَانَ يُغْنِي عَنْهُم مِّنَ اللّهِ مِن شَيْءٍ إِلاَّ حَاجَةً فِي نَفْسِ يَعْقُوبَ قَضَاهَا وَإِنَّهُ لَذُو عِلْمٍ لِّمَا عَلَّمْنَاهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لاَ يَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾

68. And when they entered in the manner their father had enjoined, it did not profit them in the least against (the plan of) Allah. It was but a necessity of Jacob's soul, which he discharged. For he was, by our instruction, full of knowledge (and experience): but most men know not[742].

68. Mikor bementek, ahogy apjuk parancsolta nekik, nem használt nekik Allahhal szemben semmi. Ez nem volt más, mint Jákob lelke szerinti szükség, mit elrendelt. Mert ő birtokában volt a tudásnak, mit Mi megtanítottunk neki, de a legtöbb ember nem tud[742].

وَلَمَّا دَخَلُواْ عَلَى يُوسُفَ آوَى إِلَيْهِ أَخَاهُ قَالَ إِنِّي أَنَاْ أَخُوكَ فَلاَ تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُواْ يَعْمَلُونَ ﴿٦٩﴾

69. Now when they came into Joseph's presence, he received his (full) brother to stay with him. He said (to him): "Behold! I am thy (own) brother; so grieve not at aught of their doings[743]."

A szövegmagyarázók egy régi Zsidó, vagy keleti szokásra, babonára utalnak, ami megtiltja, hogy egy nagyszámú család együtt menjen valahová, nehogy az „ördög szeme" rájuk vetődjön. Akár tradíció vagy babona, nevetséges, ha egy tíz, tizenegy főből álló nagycsalád együtt parádézik az idegenek között. Volt azonban ennél nyomósabb ok is, ami miatt Jákob tanácsát érdemes volt megfogadni és a következő versben erre találunk utalást. Jákob bölcs és tapasztalt ember volt. Megjelenik tizenegy idegen, egyforma öltözékben, ami nem az ország viselete, más nyelvet beszélnek, ínséges időben jönnek és nincs náluk őket hitelesítő okmány, sem olyan személy, aki őket hitelesítené. Nem vonják-e magukra fölöslegesen a figyelmet, ha együtt vannak? Nem kémek ők? Vagy nem olyanok-e, akik bűnözni jöttek? A 73. versben ez a gyanú kap hangot. Ha külön mennek oda, nem keltik fel az emberek figyelmét. De Allah Prófétájaként intette őket, hogy az emberi elővigyázatosság mit sem ér, ha fittyet hánynak Allah Akaratára és Törvényére. Mindenek fölött ennek engedelmeskedjenek. Ember és emberi intézmények helyett Allahba helyezzék bizalmukat.

[742] Though they scrupulously observed their father's injunctions to the letter, their hearts were not yet pure, and they got into trouble, as the later story will show. They had the hardihood to cast aspersions on Joseph, not knowing that they were in Joseph's power. And Joseph took a noble revenge by planning a reunion of the whole family and shaming the ten brothers into repentance. He was the instrument for the fulfilment of Allah's Plan.

Apjuk lelkiismeretes útra bocsájtását és rendelkezéseit a testvérek felületesen kezelték, mert szívük még nem tisztult meg. Ez majd bajt hoz rájuk, ahogy a későbbiekben látni fogjuk. Nem tudták, hogy József hatalmában vannak. József nemes elégtételt vett, végül újra egyesítette a családot, megbánásra késztetve tíz fivérét. Ő volt Allah kezében az eszköz, hogy Terve megvalósuljon.

[743] The ten brothers, with Benjamin, arrived in Egypt, and waited on the great Wazir. Joseph again received them hospitably, even more so than before, as they had complied with his request to bring Benjamin. No doubt many shrewd and probing questions were asked by Joseph, and no doubt it was clear that Benjamin was one

69. Mikor betértek Józsefhez, ő magához vonta fivérét (Benjámint), mondta: „Én a fivéred vagyok, és ne keseregj azon, mit tettek[743].”

فَلَمَّا جَهَّزَهُم بِجَهَازِهِمْ جَعَلَ السِّقَايَةَ فِي رَحْلِ أَخِيهِ ثُمَّ أَذَّنَ مُؤَذِّنٌ أَيَّتُهَا الْعِيرُ إِنَّكُمْ لَسَارِقُونَ ﴿٧٠﴾

70. At length when he had furnished them forth with provisions (suitable) for them, he put the drinking cup into his brother's saddle-bag. Then shouted out a crier: "O ye (in) the caravan! behold! ye are thieves, without doubt[744]!"

70. Mikor előkészítette málhájukat, az ivókupát fivére (Benjámin) nyeregtáskájába tette, majd kiáltott a kikiáltó: „Ó, ti tevehajcsárok! Bizony, ti tolvajok vagytok[744]!”

قَالُواْ وَأَقْبَلُواْ عَلَيْهِم مَّاذَا تَفْقِدُونَ ﴿٧١﴾

71. They said, turning towards them: "What is it that ye miss?"

71. Mondták és feléjük fordultak: „Mit kerestek?”

قَالُواْ نَفْقِدُ صُوَاعَ الْمَلِكِ وَلِمَن جَاء بِهِ حِمْلُ بَعِيرٍ وَأَنَاْ بِهِ زَعِيمٌ ﴿٧٢﴾

72. They said: "We miss the great beaker of the king; for him who produces it, is (the reward of) a camel load; I will be bound by it."

72. Mondták: „Nem találjuk a király serlegét. Aki elhozza, annak egy tevényi málha jár, ezért én (József) kezeskedem.”

قَالُواْ تَاللّهِ لَقَدْ عَلِمْتُم مَّا جِئْنَا لِنُفْسِدَ فِي الأَرْضِ وَمَا كُنَّا سَارِقِينَ ﴿٧٣﴾

---

apart from the other ten. After the feast the question of lodgings arose. They were to be accommodated two by two. Again, Benjamin was the odd one. What more natural than that the Wazir should take him to himself He thus got a chance of privacy with him. He disclosed his identity to him, charging him to keep it a secret, and to take no notice of any strange doings that might occur.

A tíz fivér Egyiptomba érkezett és a Nagy Vezírnél várakoztak. József szívélyesen fogadta őket. Előadták, hogy teljesítették a kérést, elhozták Benjamint. Rengeteg kérdés hangzott el József részéről, aki tisztán akarta látni, valóban öccsét hozták-e el, de bebizonyosodott, hogy ő az. A fogadtatás után elhelyezkedtek. Kettesével kaptak szállást, de Benjámin egymaga maradt. Őt József magához vitte, így volt alkalma intim beszélgetésre. Felfedte kilétét, de kérte, maradjon ez titokban a testvérek előtt, ne mutassa ki, hogy tudja ki a Nagy Vezír, bármi is történik.

[744] Joseph's plan was to play a practical joke on them, which would achieve two objects. - Immediately it would put them into some consternation, but nothing comparable to what he had suffered at their hands. When the plan was unraveled, it would make them thoroughly ashamed of themselves, and dramatically bring home their guilt to them. - Secondly, it would give him an excuse to detain Benjamin and bring their aged father into Egypt. He contrived that a valuable drinking cup should be concealed in Benjamin's saddle-bag. When it was found after an ostentatious search, he would detain the supposed culprit, and attain his object, as the story relates further on.

József meg akarta tréfálni testvéreit, amivel két célt ér el. 1. Megrázkódtatás érje őket, de ne abban a formában, amit ő élt át árulásuk miatt. Rá akarta döbbenteni őket tettükre, fel akarta kelteni szégyenérzetüket és bűntudatukat. 2. Kifogást akart találni, ami miatt Benjámint magánál tarthatja és koros atyját Egyiptomba hozathatja. Eltervezte, hogy egy értékes ivókupát elrejt Benjámin nyeregtáskájába. Egy alapos keresgélés után megtalálják az ivókupát és eléri célját, ahogy az a továbbiakban folytatódik.

73. (The brothers) said: "By Allah. well ye know that we came not to make mischief in the land, and we are no thieves[745]!"

73. Mondták (a testvérek): „Allahra! Nem rontani jöttünk erre a Földre és nem vagyunk tolvajok[745]!”

قَالُواْ فَمَا جَزَآؤُهُ إِن كُنتُمْ كَاذِبِينَ ﴿٧٤﴾

74. (The Egyptians) said: "What then shall be the penalty of this, if ye are (proved) to have lied[746]?"

74. Mondták (az Egyiptomiak): „Mi büntetése ennek, ha bizony hazugok vagytok[746]?”

قَالُواْ جَزَآؤُهُ مَن وُجِدَ فِي رَحْلِهِ فَهُوَ جَزَاؤُهُ كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٧٥﴾

75. They said: "The penalty should be that he in whose saddle-bag it is found, should be held (as bondman) to atone for the (crime). Thus it is we punish the wrong- doers[747]!"

75. Mondták: „Büntetése annak, kinek nyeregtáskájában megtalálják, hát legyen ő maga a büntetés. Ekképpen adunk viszonzást a bűnösöknek[747].”

---

[745] As strangers in a strange land, they were liable to be suspected as spies or men who meditated some unlawful design, or some crime, such as theft, which would be common in a season of scarcity. The brothers protested against the absurdity of such a suspicion after they had been entertained so royally by the Wazir.

Idegenként idegen földön, gyanús lehet mindenki. Különösen, ha természeti csapás sújt, és az emberek szenvednek, sokan rákényszerülnek a lopásra, bűnözésre. Nem furcsa tehát a vád, de a testvérek tiltakoztak, kikérték maguknak, különösen azok után, hogy ők a Vezír vendégszeretetét élvezték.

[746] "That might be all very well," said the Egyptians, "but what if it is found by a search that you have in fact abused the Wazir's hospitality by stealing a valuable cup?"

Rendben, mondták az Egyiptomiak, de mi van akkor, ha visszaéltetek a Vezír vendégszeretetével és elloptátok értékes ivókupáját?

[747] We must try to picture to ourselves the mentality of the ten. They understood each other perfectly, in their sins as well as in other things. For themselves, the search held out no fears. Besides they had had no opportunity of stealing. But what of that young fellow Benjamin? They were ready to believe anything against him, the more so as the Wazir's partiality for him had lent a keen edge to their jealousy. Judging by their own standards, they would not be surprised if he had stolen, seeing that he had had such opportunities-sitting at the High Table and staying with the Wazir. This was their family custom. It was of course long anterior to the Mosaic Law, which laid down full restitution for theft, and if the culprit had nothing, he was to be sold for his theft (Exod. 22:5). But here the crime was more than theft. It was theft, lying, and the grossest abuse of confidence and hospitality. While the ten felt a secret satisfaction in suggesting the penalty, they were unconsciously carrying out Joseph's plan. Thus, the vilest motives often help in carrying out the most beneficent plans.

A tíz fivér helyébe kell képzelnünk magunkat. Értették egymást jól, ismerték egymás bűneit és erényeit. Számukra a serleg utáni kutatás nem jelentett kockázatot, hiszen nem volt alkalmuk lopni. De mi van Benjáminnal? Vele kapcsolatban készek volta elhinni a vádat, mert a Vezír magához vette, nála lakott, másrészt pedig irigyek voltak rá és legbelül még örültek is, ha Benjáminnal történik valami. Saját magukból indultak ki és ez alapján nem csodálkoztak, ha lopott volna.
A Mózesi törvények az okozott kárért teljes kárpótlást írtak elő. Ha a tettes nem tudta kifizetni a kárt, őt magát adták el. (Exodus, 22:5). A bűntény több volt lopásnál. Lopás, hazugság, és ami ezt is felülmúlja, vendégszeretettel való visszaélés. Míg ők tízen belül elégedettek voltak az ítélettel, öntudatlanul is József tervének kivitelezőivé váltak. Előfordul, hogy a leghitványabb motiváció, a legnemesebb tervet valósítja meg.

فَبَدَأَ بِأَوْعِيَتِهِمْ قَبْلَ وِعَاء أَخِيهِ ثُمَّ اسْتَخْرَجَهَا مِن وِعَاء أَخِيهِ كَذَلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَ مَا كَانَ لِيَأْخُذَ أَخَاهُ فِي دِينِ الْمَلِكِ إِلاَّ أَن يَشَاء اللّهُ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مِّن نَّشَاء وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ ﴿٧٦﴾

76. So he began (the search) with their baggage, before (he came to) the baggage of his brother: at length he brought it out of his brother's baggage. Thus did We plan for Joseph. He could not take his brother by the law of the king except that Allah willed it (so). We raise to degrees (of wisdom) whom We please: but over all endued with knowledge is one, the All-Knowing[748].

76. Hozzálátott poggyászukhoz, fivére poggyásza előtt, majd elővette azt fivére poggyászából. Ekképpen szőttünk tervet Józsefnek. Nem tudta volna a király törvénye szerint magához venni fivérét, ha Allah nem így akarta volna. Mi fokozatokkal emeljük azt, kit mi akarunk, Minden tudós felett áll a Mindenek Tudója[748].

قَالُواْ إِن يَسْرِقْ فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَّهُ مِن قَبْلُ فَأَسَرَّهَا يُوسُفُ فِي نَفْسِهِ وَلَمْ يُبْدِهَا لَهُمْ قَالَ أَنتُمْ شَرٌّ مَّكَانًا وَاللّهُ أَعْلَمْ بِمَا تَصِفُونَ ﴿٧٧﴾

77. They said: "If he steals, there was a brother of his who did steal before (him)." But these things did Joseph keep locked in his heart, revealing not the secrets to them. He (simply) said (to himself): "Ye are the worse situated; and Allah knoweth best the truth of what ye assert[749]!"

77. Mondták: „Ha lop, hát volt egy bátyja előtte, az is lopott." Magában rejtette ezt József, nem fedte fel azt nekik. Mondta: „Rossz úton jártok! Allah a Legjobb Tudója annak, mit kijelentetek[749]."

قَالُواْ يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ إِنَّ لَهُ أَبًا شَيْخًا كَبِيرًا فَخُذْ أَحَدَنَا مَكَانَهُ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٧٨﴾

[748] Joseph was a Prophet of Allah, but he could not have carried out his plan or taken the first step, of detaining his brother, except with the will and permission of Allah, Whose Plan is universal and for all His creatures.

József Allah Prófétája volt. Nem tehette volna meg a terve megvalósításához vezető első lépést sem Allah engedélye nélkül, Akinek Terve Univerzális, és minden más terv felett áll.

[749] The hatred of the Ten for Joseph and Benjamin comes out again. They are not only ready to believe evil of Benjamin, but they carry their thoughts back to Joseph and call him a thief as well. They had injured Joseph; and by a false charge of this kind, they salve their conscience. Little did they suspect that Joseph was before them under another guise, and their falsehood and treachery, would soon be exposed.

A tíz fivér gyűlölete jön elő újból, amit József és Benjámin iránt éreznek. Nem csak elhiszik, hogy Benjámin bűnös, de vádolják is, és Józsefet is említik, mint tolvajt. Mélyen megsértették Józsefet a hamis váddal, egyben tanúbizonyságát adták lelkiismeretlenségüknek. Nem sejtették, hogy József előtt állnak és árulásuk, bűneik nemsokára lelepleződnek

78. They said: "O exalted one! Behold! he has a father, aged and venerable, (who will grieve for him); so take one of us in his place; for we see that thou art (gracious) in doing good[750]."

78. Mondták: „Ó Aziz! Az ő atyja aggastyán, végy helyébe egy másikat közülünk. Mi jóravalónak látunk[730].”

قَالَ مَعَاذَ اللهِ أَن نَّأْخُذَ إِلاَّ مَن وَجَدْنَا مَتَاعَنَا عِندَهُ إِنَّآ إِذًا لَّظَالِمُونَ ﴿٧٩﴾

79. He said: "(Allah) forbid that we take other than him with whom we found our property: indeed (if we did so), we should be acting wrongfully.

79. Mondta: „Allah óvjon, hogy ne azt büntessük, kinél megtaláltuk tulajdonunkat. Mert különben, bűnösök lennénk.”

فَلَمَّا اسْتَيْأَسُواْ مِنْهُ خَلَصُواْ نَجِيًّا قَالَ كَبِيرُهُمْ أَلَمْ تَعْلَمُواْ أَنَّ أَبَاكُمْ قَدْ أَخَذَ عَلَيْكُم مَّوْثِقًا مِّنَ اللهِ وَمِن قَبْلُ مَا فَرَّطتُمْ فِي يُوسُفَ فَلَنْ أَبْرَحَ الأَرْضَ حَتَّىَ يَأْذَنَ لِي أَبِي أَوْ يَحْكُمَ اللهُ لِي وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ﴿٨٠﴾

80. Now when they saw no hope of his (yielding), they held a conference in private. The leader among them said: "Know ye not that your father did take an oath from you in Allah's name, and how, before this, ye did fail in your duty with Joseph? Therefore will I not leave this land until my father permits me, or Allah commands me; and He is the best to command[751].

---

[750] I have translated the title of 'Aziz here as "the exalted one" when addressed to Joseph in order not to cause confusion with the other man, the 'Aziz the Courtier, who had bought Joseph on arrival in Egypt. See 12:30 above.

A magyar szövegben azzal a fenntartással hagytam meg az Aziz kifejezést, hogy az olvasó nem keveri össze a korábbiakban szereplő Azizzal. Ugyanis Aziz egy megszólítás, ami magas rangú Egyiptomiaknak járt, kb. Fenség (12:30). Most Józsefet kell alatta érteni.

[751] Kabir may mean the eldest. But in 12:78 above, Kabir is distinguished from Sheikh, and I have translated the one as "venerable" and the other as "aged". In 20:71 Kabir obviously means "leader" or "chief", and has no reference to age. I therefore translate here by the word "leader", that brother among them who took the most active part in these transactions. His name is not given in the Quran. The eldest brother was Reuben. But according to the biblical story the brother who had taken the most active part in this transaction was Judah, one of the elder brothers, being the fourth son, after Reuben, Simeon, and Levi, and of the same mother as these. It was Judah who stood surety to Jacob for Benjamin (Gen. 43:9). It is therefore natural that Judah should, as here, offer to stay behind.
The pledge he had given was to his father, and in Allah's name. Therefore, he was bound both to his father, and to Allah. He must await his father's orders and remain here as pledged, unless Allah opened out some other way. For example, the Egyptian Wazir might relent; if so, he could go back with Benjamin to his father, and his pledge would be satisfied.

Kabir azt jelenti, legidősebb. A 12:78-ban sheikh aggastyánt, öreget, vént jelent, ha korra értjük. A Kabirt itt mégis legnagyobbnak fordítottam, mert pl. a 20:71-ben vezető, főnök értelmet is nyer a szó, így nincs szükségszerűen összefüggés a korral. A „legnagyobb” tehát itt a legaktívabb testvér, aki ebben az esetben Júda volt. A Korán nem említi nevét, de a Bibliában találunk erre hivatkozást. A legidősebb testvér Reubén volt, őt követte Simeon, Lévi és Júda, ugyanattól az anyától. Júda játszott aktív szerepet akkor is, amikor Benjámint el kellet kérni Jakabtól (Genezis 43:9). Feltehetően itt is ő tanácsolta, hogy gondolkodjanak, beszéljék meg.

80. Mikor reményüket vesztették felőle, értekeztek maguk közt. A legnagyobb közülük így szólt: „Nem tudjátok-e, hogy atyátok Allahra megesketett titeket azelőtt és miként buktatok el József dolgában? Nem hagyom el ezt a Földet addig, míg atyám azt nem engedi, vagy Allah nem parancsolja azt. Ő a Bírák Legjobbika[751]*.*

ارْجِعُواْ إِلَى أَبِيكُمْ فَقُولُواْ يَا أَبَانَا إِنَّ ابْنَكَ سَرَقَ وَمَا شَهِدْنَا إِلاَّ بِمَا عَلِمْنَا وَمَا كُنَّا لِلْغَيْبِ حَافِظِينَ ﴿٨١﴾

81. "Turn ye back to your father, and say, 'O our father! behold! thy son committed theft! we bear witness only to what we know, and we could not well guard against the unseen[752]!

81. „Térjetek vissza atyátokhoz és mondjátok: „Ó atyánk! Fiad lopott! Nem teszünk másra vallomást, csak arra, mit tudunk és a Láthatatlannal szemben védtelenek voltunk[752]*!”*

وَاسْأَلِ الْقَرْيَةَ الَّتِي كُنَّا فِيهَا وَالْعِيْرَ الَّتِي أَقْبَلْنَا فِيهَا وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٨٢﴾

82. "'Ask at the town where we have been and the caravan in which we returned, and (you will find) we are indeed telling the truth[753].'"

82. „Kérdezd a települést, ahol voltunk, a karaván mivel visszatértünk, hogy igazat szólunk[753]*.”*

قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبْرٌ جَمِيلٌ عَسَى اللّهُ أَن يَأْتِيَنِي بِهِمْ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٨٣﴾

83. Jacob said: "Nay, but ye have yourselves contrived a story (good enough) for you. So patience is most fitting (for me). Maybe Allah will bring them (back) all to me (in the end). For He is indeed full of knowledge and wisdom[754]."

Allah nevében esküt tettek apjuknak. Így Allah és apjuk felé is kötelezettséget vállaltak. Addig kell maradniuk, míg nem tejesül az, amire felesküdtek, vagy Allah valamilyen más utat nem nyit számukra. Pl. a Vezír megbocsájtása stb. Csak Benjáminnal együtt térhetnek vissza esküjük szerint.

[752] 'He stole in secret and without our knowledge. How could we in the circumstances prevent it? This may have been a good statement for the other nine brothers, but Judah was himself personally and specially pledged.

A megbeszélés Júda és a többi kilenc testvér között zajlik. Ez itt a kilenc válasza Júdának, az előbbi felvetésére. „Benjámin anélkül lopott, hogy tudtunk volna róla. Hogy tudtuk volna őt így megmenteni?”

[753] To vouch for the truth of the story, the nine brothers are asked by Judah to appeal to their father to enquire at the place where they stayed and the caravan with which they came, and he would find that the facts were as they stated them. The nine brothers came back and told their father as they had been instructed by Judah.

A történet igazolására Júda arra kéri kilenc tervérét, hogy hivatkozzanak a helyre, ahol voltak és a karaványra, mellyel utaztak, mert itt mindenki hitelesíteni fogja állításukat. A kilenc testvér visszatért és annak megfelelően adták elő a történetet Jákobnak, ahogy Júdával megbeszélték.

[754] Jacob was absolutely stunned by the story. He knew his darling little Benjamin too well to believe that he had committed theft. He flatly refused to believe it, and called it a cock-and-bull story, which indeed it was, though not in the sense in which he reproached the nine brothers. With the eye of faith, he saw clearly the

83. Mondta (Jákob): „Kiötlöttetek magatoknak valamit. De a türelem szép. Meglehet, hogy Allah elhozza nekem mindkettőt. Mert bizony Ő a Mindentudó, a Bölcs[754].”

وَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا أَسَفَى عَلَى يُوسُفَ وَابْيَضَّتْ عَيْنَاهُ مِنَ الْحُزْنِ فَهُوَ كَظِيمٌ

﴿٨٤﴾

84. And he turned away from them, and said: "How great is my grief for Joseph!" And his eyes became white with sorrow, and he fell into silent melancholy[755].

84. Elfordult tőlük és mondta: „Mily hatalmas a bánatom Józsefért!” Kifehéredtek szemei a keserűségtől és búskomor lett[755].

قَالُواْ تَاللهِ تَفْتَأُ تَذْكُرُ يُوسُفَ حَتَّى تَكُونَ حَرَضًا أَوْ تَكُونَ مِنَ الْهَالِكِينَ ﴿٨٥﴾

85. They said: "By Allah. (never) wilt thou cease to remember Joseph until thou reach the last extremity of illness, or until thou die[756]!"

85. Mondták: „Allahra! Nem szűnsz meg Józsefre emlékezni, míg meg nem rokkansz, vagy bele nem pusztulsz[756].”

قَالَ إِنَّمَا أَشْكُو بَثِّي وَحُزْنِي إِلَى اللهِ وَأَعْلَمُ مِنَ اللهِ مَا لاَ تَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾

86. He said: "I only complain of my distraction and anguish to Allah, and I know from Allah that which ye know not...

86. Mondta: „Allahnak panaszlom el aggodalmamat és bánatomat. Én tudom Allahtól azt, amit ti nem tudtok.”

---

innocence of Benjamin, though he did not see every detail of what had happened. With the eye of faith, he clung to even a larger hope. Perhaps all three of his lost sons would come back, -Joseph, Benjamin, and Judah. His faith in Allah was unswerving, although alas! The present facts altogether unnerved him.

Jákobot leverte az eset. Jól ismerte Benjámint és nehezen feltételezte róla, hogy lopott. Arra gondol, hogy a kilenc visszatért testvér egy újabb lehetetlen sztorival állt elő. Hitben való látásával érzékelte Benjámin ártatlanságát még akkor is, ha nem volt tisztában a tényekkel. A hitben elmélyedt látás távolabbra is elért. Most már három elvesztett fiát, Józsefet, Benjámint és Júdát is reménnyel teli várta vissza. Allahba vetett hite adott erre választ, bár a tények elbátortalanították.

[755] But his grief was too deep for tears. His eyes lost their color, and became a dull white. The light became a mere blur, a white glimmer. Darkness seemed to cover everything. So, it was in the outside world. So was it in his mind. His grief was unshared, unexpressed, and uncomplaining.

Bánata túl mély volt ahhoz, hogy könnyeket fakasszon. Szemei elvesztették színüket és kifehéredtek. Köd borult látására. Mindent sötétség borított be számára a külvilágban és saját gondolataiban. Bánatát senkivel nem tudta megosztani, magába zárta.

[756]A speech full of jealousy, taunting malice, and lack of understanding, one that would have driven mad any one less endowed with patience and wisdom than was Jacob, the Prophet of Allah. It shows that the sons were still unregenerate, though the time of their repentance and reclamation was drawing nigh. The cruel heartlessness of their words is particularly out of place, as Jacob bore his sorrow in silence and complained to no mortal, but poured out his distraction and grief only to Allah, as stated in the next verse.

Irigység dől a szavakból, melyekből maró gúny is kicsendül. Nem értik Jákobot, aki egész életében a türelmet, állhatatosságot és jámborságot testesítette meg Allah Prófétájaként. A fiúk szemtelenül szálltak vele szembe, nem tudva, hogy megbánásuk ideje hamar eljön. Durva és szívtelen szavaiknak nincs helye. Jákob szomorúsága csak Allahnál talált meghallgatásra. Erről szól a következő vers.

يَا بَنِيَّ اذْهَبُواْ فَتَحَسَّسُواْ مِن يُوسُفَ وَأَخِيهِ وَلاَ تَيْأَسُواْ مِن رَّوْحِ اللّهِ إِنَّهُ لاَ يَيْأَسُ مِن رَّوْحِ اللّهِ إِلاَّ الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ ﴿٨٧﴾

87. "O my sons! go ye and enquire about Joseph and his brother, and never give up hope of Allah's Soothing Mercy: truly no one despairs of Allah's Soothing Mercy, except those who have no faith[757]."

87. „Ó fiaim! Menjetek, tudakozódjatok József és fivére felől. Ne adjátok fel hiteteket Allah Irgalmában. Mert bizony, nem adja fel hitét más Allah Irgalmában, csak a hitetlenek népe[757].”

فَلَمَّا دَخَلُواْ عَلَيْهِ قَالُواْ يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ مَسَّنَا وَأَهْلَنَا الضُّرُّ وَجِئْنَا بِبِضَاعَةٍ مُّزْجَاةٍ فَأَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَآ إِنَّ اللّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ ﴿٨٨﴾

88. Then, when they came (back) into (Joseph's) presence they said: "O exalted one! distress has seized us and our family: we have (now) brought but scanty capital: so pay us full measure, (we pray thee), and treat it as charity to us: for Allah doth reward the charitable[758]."

88. Mikor (József) elé járultak, mondták: „Ó Aziz! Ártás ért minket és családunkat. Szegényes portékával jöttünk, de töltsd meg jól a mértéket nekünk, légy nagylelkű felénk: Mert bizony, Allah viszonzást ad a nagylelkűeknek[758].”

---

[757] The word is rauh, not ruh as some translators have mistakenly construed it. Rauh includes the idea of a Mercy that stills or calms our distracted state, and is particularly appropriate here in the mouth of Jacob. Jacob ignores and forgives the sting and malice in the speech of his sons, and like a true Prophet of Allah, still wishes them well, gives them sound advice, and sends them on an errand which is to open their eyes to the wonderful ways of Providence as much as it will bring consolation to his own distressed soul. He asks them to go again in search of Joseph and Benjamin. Perhaps by now he had an idea that they might be together in Egypt. In any case their stock of grain is again low, and they must seek its replenishment in Egypt.

A szövegben szereplő Rauh szó nem ugyanaz, mint a Ruh, ami lelket jelent. Rauh Allah nagyfokú Irgalmát fejezi ki, ami az elveszettnek hitt esetekben tör elő és ad belső megnyugvást. Jákob esete is ilyen volt. Jákob nem vesz tudomást többé a sértő szavakról. Allah Prófétájaként viselkedik. Megbocsájt, és szép szavakat intéz hozzájuk. Felnyitja szemüket és láttatja velük Allah hatalmas gondoskodását. Visszaküldi őket Egyiptomba József és Benjámin felkutatására. Egyben új élelmiszeradagra is szükség van, mert a régi már fogytán van.

[758] The nine brothers come back to Egypt according to their father's direction. Their first care is to see the Wazir. They must tell him of all their father's distress and excite his pity, if perchance he might release Benjamin. They would describe the father's special mental distress as well as the distress which was the common lot of all in famine time. They had spent a great part of their capital and stock-in trade. They would appeal to his charity. It might please so great a man, the absolute governor of a wealthy state. And they did so. Perhaps they mentioned their father's touching faith, and that brought Joseph out of his shell, as in the next verse.

Atyjuk elrendelése szerint a kilenc testvér visszament Egyiptomba. Mindenekelőtt a Vezírhez mentek. Előadták atyjuk mély bánatát, hátha elérik ezzel Benjámin elengedését. Beszámoltak apjuk mentális állapotáról, levertségéről, amit fia elvesztésén túl az éhínség is fokozott. Sok időt töltöttek kereskedelemmel, árucserével. Tudták miként fogalmazzanak. A Vezír jóságára hivatkoztak, aki egy gazdag ország vezetője. Talán beszéltek atyjuk mély hitéről is, ami miatt József előjött az ismeretlenből és leleplezte magát.

قَالَ هَلْ عَلِمْتُم مَّا فَعَلْتُم بِيُوسُفَ وَأَخِيهِ إِذْ أَنتُمْ جَاهِلُونَ ﴿٨٩﴾

89. He said: "Know ye how ye dealt with Joseph and his brother, not knowing (what ye were doing)[759]?"

89. Mondta: „Tudjátok-e mit tettetek Józseffel és testvérével, majd erről ti tudomást sem vettetek[759]?"

قَالُواْ أَإِنَّكَ لَأَنتَ يُوسُفُ قَالَ أَنَاْ يُوسُفُ وَهَذَا أَخِي قَدْ مَنَّ اللّهُ عَلَيْنَا إِنَّهُ مَن يَتَّقِ وَيِصْبِرْ فَإِنَّ اللّهَ لاَ يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٩٠﴾

90. They said: "Art thou indeed Joseph?" He said, "I am Joseph, and this is my brother: Allah has indeed been gracious to us (all): behold, he that is righteous and patient,- never will Allah suffer the reward to be lost, of those who do right[760]."

90. Mondták: „Te vagy valóban József?" Mondta: „József vagyok és ez itt a testvérem. Allah kegyet gyakorolt felettünk. Mert bizony, ki őrizkedik és türelmes, hát Allah nem vesztegeti el a jóravalók bérét[760]."

قَالُواْ تَاللّهِ لَقَدْ آثَرَكَ اللّهُ عَلَيْنَا وَإِن كُنَّا لَخَاطِئِينَ ﴿٩١﴾

91. They said: "By Allah. indeed has Allah preferred thee above us, and we certainly have been guilty of sin[761]!"

91. Mondták: „Allahra! Allah kiváltságban részesített téged felettünk és mi vétkesek voltunk[761]."

---

[759] Joseph now wants to reveal himself and touch their conscience. He had but to remind them of the true facts as to their treatment of their brother Joseph, whom they pretended to have lost. He had by now also learnt from Benjamin what slights and injustice he too had suffered at their hands after Joseph's protection had been removed from him in their home.

József felfedi magát és megérinti lelkiismeretüket. Csak a vele szemben elkövetett tényekre kell utalnia. József nevét említette, akiről azt színlelték, hogy elveszett. Benjámintól eddig azt is megtudhatta, hogy vele sem bántak testvérei igazságosan, miután József védelmét nem élvezhette tovább a szülői házban.

[760] Their father's words, the way events were shaping themselves. Joseph's questionings, perhaps Benjamin's manner now, not a slave kept in subjection but one in perfect love and understanding with this great Wazir, - perhaps also a recollection of Joseph's boyish dream, - all these things had prepared their minds and they ask the direct question, "Art thou Joseph?" They get the direct reply, "Yes, I am Joseph; and if you have still any doubt of my identity, here is Benjamin: ask him. We have suffered much, but patience and right conduct are at last rewarded by Allah!"

Apjuk szavai, a dolgok bekövetkezése, József kérdezősködése, a Benjáminnal történtek, akit nem rabszolgaként tartanak, hanem a Nagy Vezír házában él, talán József ifjúkori álma, mind összeálltak tudatukban és csak ennyit tudtak szólni: „Valóban te vagy József?" És egyből jött a válasz: „Igen, én vagyok József. Ha bármi kétségetek lenne kilétem felől, kérdezzétek Benjámint. Sokat szenvedtünk, de a türelemért és helyes hozzáállásért szép viszonzás jár Allahnál."

[761] The scales fall from the eyes of the brothers. We may suppose that they had joined Judah at this interview, and perhaps what Judah had seen when he was alone helped in the process of their enlightenment.

Eloszlott a hályog a szemekről. Feltehetően itt már Júda is csatlakozott hozzájuk, és amit ő egyedüllétében látott, hozzásegítette testvéreit a megvilágosodáshoz.

قَالَ لاَ تَثْرَيبَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ يَغْفِرُ اللّهُ لَكُمْ وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿٩٢﴾

92. He said: "This day let no reproach be (cast) on you: Allah will forgive you, and He is the Most Merciful of those who show mercy[762]!

92. Mondta: „Ne érjen ma titeket szemrehányás. Allah megbocsájt nektek. Ő a Kegyelmesek Legkegyelmesebbje[762].”

اذْهَبُواْ بِقَمِيصِي هَذَا فَأَلْقُوهُ عَلَى وَجْهِ أَبِي يَأْتِ بَصِيرًا وَأْتُونِي بِأَهْلِكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩٣﴾

93. "Go with this my shirt, and cast it over the face of my father: he will come to see (clearly). Then come ye (here) to me together with all your family[763]."

93. „Menjetek el ezzel az ingemmel, hajítsátok azt atyám arcába és visszatér látása. Hozzátok el családotokat mind[763].”

وَلَمَّا فَصَلَتِ الْعِيرُ قَالَ أَبُوهُمْ إِنِّي لَأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَ لَوْلاَ أَن تُفَنِّدُونِ ﴿٩٤﴾

94. When the caravan left (Egypt), their father said: "I do indeed scent the presence of Joseph: Nay, think me not a dotard[764]."

---

[762] Joseph is most generous. He is glad that they have at last seen the significance of what happened. But he will not allow them at this great moment of reconciliation to dwell on their conduct with reproaches against themselves. There is more urgent work to do. An aged and beloved father is eating out his heart in far Canaan in love and longing for his Joseph, and he must be told all immediately, and "comforted in body, mind, and estate," and so he tells the brothers to hurry back immediately with his shirt as a sign of recognition, as a proof of these wonderful happenings.

József nagylelkű. Örül, hogy testvérei felismerték mit tettek és felfogták vétkességüket. De ez nem az a pillanat, amikor el kell merülni a múlt elemzésében és önmarcangolásban. Van sürgősebb teendő is. Egy koros és szeretett atya vár epekedve Kánaánban Józsefre, akinek mielőbb el kell mondani a történteket. Megnyugvást kell számára nyújtani testben, tudatban és létben. József felszólította testvéreit a visszaútra. Kérte, vigyék magukkal ingét is, ami a csodálatos esemény igazolásának bizonyítéka.

[763] It will be remembered that they had covered their crime by taking his shirt, putting on the stains of blood, and pretending that he had been killed by a wolf: see above, 12:17-18. Now that they have confessed their crime and been forgiven, and they have joyful news to tell Jacob about Joseph. Joseph gives them another shirt of his to prove the truth of their story. It is rich shirt, befitting a ruler of Egypt, to prove his good fortune, and yet perhaps in design and many colors (12:18) were reminiscent of the lost Joseph. The first shirt plunged Jacob into grief. This one will now restore him.

A korábbi ingét testvérei hamis vérrel szennyezték be, azzal bizonyították a valótlan farkas támadást (12:17-18). Most, hogy megvallották bűneiket, megbocsájtást nyertek. El kell vinniük az örömhírt Jákobnak. József ez alkalommal egy másik inget ad nekik. Ez egy gazdag ember inge, ami jelzi, hogy Egyiptom elöljárójától való. Ez bizonyítja tulajdonosa szerencséjét, földi kilétét (12:18). Az első ing Jákobot bánatba taszította. Ez az ing újjászületést hoz számára.

[764] Literally, I feel the scent, or the air, or the atmosphere or the breath of Joseph; for “rih” has all these significations. Or we might translate, 'I feel the presence of Joseph in the air'. When a long-lost friend is about to be found or heard of, many people have a sort of presentiment of it, which they call telepathy. In Jacob's case it was more definite. He had always had faith that Joseph was living and that his dream would he realized. Now that faith was proved true by his own sons. Jacob's soul was more sensitive. No wonder he knew already before the news was actually brought to him.

94. Mikor elindult a karaván (Egyiptomból), így szólt atyjuk: „József illatát érzem, még ha tébolyultnak is mondotok[764].”

قَالُواْ تَاللّهِ إِنَّكَ لَفِي ضَلاَلِكَ الْقَدِيمِ ﴿٩٥﴾

95. They said: "By Allah. truly thou art in thine old wandering mind[765]."

95. Mondták: „Allahra! Te a régi tévelygésedben vagy[765].”

فَلَمَّا أَن جَاء الْبَشِيرُ أَلْقَاهُ عَلَى وَجْهِهِ فَارْتَدَّ بَصِيرًا قَالَ أَلَمْ أَقُل لَّكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ مِنَ اللّهِ مَا لاَ تَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾

96. Then when the bearer of the good news came, He cast (the shirt) over his face, and he forthwith regained clear sight. He said: "Did I not say to you, 'I know from Allah that which ye know not[766]?'"

96. Mikor az örömhír hordozója jött, arcába hajította (az inget) és visszatért látása. Mondta: „Nem mondtam-e nektek, hogy én tudom Allahtól azt, amit ti nem tudtok[766]?”

قَالُواْ يَا أَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا خَاطِئِينَ ﴿٩٧﴾

97. They said: "O our father! ask for us forgiveness for our sins, for we were truly at fault."

97. Mondták: „Ó atyánk! Bocsájtsd meg nekünk bűneinket, mert mi vétkesek vagyunk.”

قَالَ سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٩٨﴾

98. He said: "Soon will I ask my Lord for forgiveness for you: for he is indeed Oft-Forgiving, Most Merciful[767]."

„József illata”, József létét érzem a levegőben. Az ő leheletét, illatát, kisugárzását. Az arab „Rih” szó kb. ezt fejezi ki. Ha egy elveszett barát vagy családtag előkerül, sokan érzésekkel állnak elő. Ilyen a telepátia, előérzet stb. Jákob esetében ez kifejezettebb. Mindig hitt abban, hogy József él és álmának egyszer valóra kell válnia. Hite őt igazolta és fiai elhozták neki az örömhírt. Jákob lelke érzékeny volt. Nem csoda, hogy még a hírek előtt megérezte a történést.

[765] They" must be the people around him, before the brothers actually arrived.

A Jákob körüli emberek beszédére utal, akik a testvérek megérkezése előtt szóltak hozzá.

[766] We may suppose this to have been Judah who was pledged to his father for Benjamin, and who could now announce the good news not only of Benjamin but of Joseph. We can imagine him hurrying forward, to be the first to tell the news, though the plural pronoun for those whom Jacob addresses in this verse, and for those who reply in the next verse, shows that all the brothers practically arrived together. Jacob's sight had grown dim; his eyes had become white with much sorrow for Joseph (see 12:84 above). Both his physical and mental vision now became clear and bright as before.

Feltehetően Júda hozta az örömhírt, aki esküt tett apjának Benjáminnal kapcsolatban. Most nem csak Benjáminról, hanem Józsefről is szólhat! Elképzelhetjük, ahogy siet, rohan, hogy ő lehessen az első, aki az örömhírt közli! Jákob többes számhoz intézi válaszát, ami jelzi, hogy minden testvér visszatért. Jákob szemeire a bánat hályogot ültetett, fehérek lettek (12:84). Ebben a pillanatban fizikai és mentális látása visszatért és tiszta, mint azelőtt.

[767] He fully intended to do this, but the most injured party was Joseph, and it was only fair that Joseph should be consulted. In fact, Joseph had already forgiven his brothers all their past, and his father could confidently

98. Mondta: „Kérni fogom számotokra Uram megbocsájtását, mert Ő a Megbocsájtó, a Kegyelmes[767].”

فَلَمَّا دَخَلُواْ عَلَى يُوسُفَ آوَى إِلَيْهِ أَبَوَيْهِ وَقَالَ ادْخُلُواْ مِصْرَ إِن شَاء اللّهُ آمِنِينَ

﴿٩٩﴾

99. Then when they entered the presence of Joseph, he provided a home for his parents with himself, and said: "Enter ye Egypt (all) in safety if it please Allah[768]."

99. Mikor József elé járultak, elhelyezte magához szüleit és mondta: „Térjetek be Egyiptomba Allah akaratával biztonságban[768].”

وَرَفَعَ أَبَوَيْهِ عَلَى الْعَرْشِ وَخَرُّواْ لَهُ سُجَّدًا وَقَالَ يَا أَبَتِ هَذَا تَأْوِيلُ رُؤْيَايَ مِن قَبْلُ قَدْ جَعَلَهَا رَبِّي حَقًّا وَقَدْ أَحْسَنَ بَي إِذْ أَخْرَجَنِي مِنَ السِّجْنِ وَجَاء بِكُم مِّنَ الْبَدْوِ مِن بَعْدِ أَن نَّزغَ الشَّيْطَانُ بَيْنِي وَبَيْنَ إِخْوَتِي إِنَّ رَبِّي لَطِيفٌ لِّمَا يَشَاء إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

﴿١٠٠﴾

100. And he raised his parents high on the throne (of dignity), and they fell down in prostration, (all) before him. He said: "O my father! this is the fulfilment of my vision of old! Allah hath made it come true! He was indeed good to me when He took me out of prison and brought you (all here) out of the desert, (even) after Satan had sown enmity between me and my brothers. Verily my Lord understandeth best the mysteries of all that He planneth to do, for verily He is full of knowledge and wisdom[769].

---

look forward to Joseph joining in the wish of the whole family to turn to Allah through their aged father Jacob in his prophetic office.

Meg akart nekik bocsájtani, de a leginkább sértett személy József volt és vele kell megbeszélnie. De József már megbocsájtotta testvéreinek minden múltban elkövetett tetteit. Jákob bizakvással tekinthetett Józsefre, aki visszaterelte a családot Allah útjára és agg korára teljesült a Prófécia.

[768] At length the whole family arrived in Egypt and were re-united with Joseph. They were all entertained and provided with homes. But the parents were treated with special honor, as was becoming both to Joseph's character and ordinary family ethics. His mother Rachel had long been dead, but he had been brought up by his mother's sister Leah, whom his father had also married. Leah was now his mother. They were lodged with Joseph himself.

Végül a család visszatért Egyiptomba, ahol egyesültek Józseffel. Mindenki kapott elhelyezést, otthont. A szülők kivált megbecsülést élveztek, hiszen ez hozzátartozott József jelleméhez és a családi etika is ezt követelte. Anyja, Ráhel már rég meghalt, Józsefet is anyja húga, Lea nevelte fel, akit Jákob szintén feleségül vett. Ők együtt lakhattak Józseffel.

[769] Certainly metaphorically: probably also literally. By Eastern custom the place of honor at a ceremonial reception is on a seat on a dais, with a special cushion of honor, such as is assigned to a bridegroom at his reception. To show his high respect for his parents, Joseph made them sit on a throne of dignity. On the other hand, his parents and his brothers, -all performed the ceremony of prostration before Joseph in recognition of his supreme rank in Egypt under the Pharaoh. And thus, was fulfilled the dream or vision of his youth (12:4 above).

100. Szüleit (a méltóság) trónjára emelte. Levetették magukat, leborultak előtte (mind). Mondta: „Ó atyám! Ez hát értelmezése látomásomnak azelőtt! Allah valóra váltotta azt. Jót tett velem, mikor kiszabadított a börtönből és elhozott titeket a pusztaságból, miután a Sátán viszályt szított köztem és testvéreim közt. Mert bizony, Uram Kedves ahhoz, kihez Ő akar, Ő a Mindentudó, a Bölcs[769].

رَبِّ قَدْ آتَيْتَنِي مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنِي مِن تَأْوِيلِ الأَحَادِيثِ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ أَنتَ وَلِيِّي فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ تَوَفَّنِي مُسْلِمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ ﴿١٠١﴾

101. "O my Lord! Thou hast indeed bestowed on me some power, and taught me something of the interpretation of dreams and events,- O Thou Creator of the heavens and the earth! Thou art my Protector in this world and in the Hereafter. Take Thou my soul (at death) as one submitting to Thy will (as a Muslim), and unite me with the righteous[770]."

101. „Uram! Adtál nekem a hatalomból és megtanítottad nekem a történések értelmezését. Ó Egek és Föld Elindítója! Te vagy Oltalmazóm az Evilágon és a Túlvilágon. Muszlimként (alávetettként) vedd Magadhoz lelkem és egyesíts a jóravalókkal[770].”

ذَلِكَ مِنْ أَنبَاء الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ وَمَا كُنتَ لَدَيْهِمْ إِذْ أَجْمَعُواْ أَمْرَهُمْ وَهُمْ يَمْكُرُونَ ﴿١٠٢﴾

102. Such is one of the stories of what happened unseen, which We reveal by inspiration unto thee; nor wast thou (present) with them then when they concerted their plans together in the process of weaving their plots[771].

Lehet szó szerint és metafora alapon is értelmezni. Keleti szokás, hogy megbecsülés jeléül ünnepekkor, házasságkötéskor, fogadásokkor a kiemelt fontosságú személyeket a legelőkelőbb helyre ültetik. József ugyanígy tett szüleivel és saját helyét ajánlotta, ami nem egyszerűen a trón, hanem saját méltóságának átengedése volt. Szülei és testvérei részéről pedig bekövetkezett a leborulás József előtt, ami egyrészt Egyiptomban a rangnak kijárt, másrészt beteljesült az álom (12:4).

[770] Then he turns to Allah in prayer, and again his modesty is predominant. He held supreme power under the king, but he calls it "some power" or authority. His reading of events and dreams had saved millions of lives in the great Egyptian famine; yet he refers to it as "something of the interpretation of dreams and events". And he takes no credit to himself, "All this," he says, "was Thy gift, 0 Allah! For such things can only come from the Creator of the heavens and earth."

Majd Allahhoz fordul és Hozzá imádkozik. A király felső hatalma alatt szolgált, de úgy nevezi „hatalomból” és nem hatalmat, tehát csak egy parányi részt kapott a teljes hatalomból, ami Allahé. Bölcsességével milliók életét menthette meg a nagy Egyiptomi éhínségben mégis szerényen fogalmaz a történések értelmezéséről is. Nem tűnteti fel saját érdemeit. Az mind Allah ajándéka volt. Ilyen történések csak az Egek és a Föld Teremtőjétől származhatnak.

[771] The story is finished. But is it a story? It is rather a recital of forces and motives, thoughts and feelings, complications and results, ordinarily not seen by men. However, much they concert their plans and unite their forces, whatever dark plots they back with all their resources, -the plan of Allah works irresistibly, and sweeps away all their machinations. The good win through in the end, but not always as they planned: the evil is foiled, and often their very plots help the good. What did the brothers desire in trying to get rid of Joseph, and what actually happened? How the Courtier's wife, encouraged by the corrupt women of her acquaintance, tried and failed to seduce Joseph and how Allah listened to his prayer and saved him from her vile designs? How wrong

102. Ez a Láthatatlan (Világ) híreiből való, miket neked sugallunk (ó Mohammed). Nem voltál köztük, mikor megegyeztek dolgaikban és cselt szőttek[771].

وَمَا أَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾

103. Yet no faith will the greater part of mankind have, however ardently thou dost desire it[772].

103. Még ha mindent megteszel, akkor sem fog a legtöbb ember hinni[772],

وَمَا تَسْأَلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ هُوَ إِلاَّ ذِكْرٌ لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٠٤﴾

104. And no reward dost thou ask of them for this: it is no less than a message for all creatures.

104. Ne kérj tőlük ezért viszonzást. Ez nem több, mint Üzenet a teremtményeknek.

وَكَأَيِّن مِّن آيَةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ ﴿١٠٥﴾

---

was it of the cup-bearer to forget Joseph, and yet how his very forgetfulness kept Joseph safe and undisturbed in prison until the day came when he should tackle the great problems of Pharaoh's kingdom? With every character in the story there are problems, and the whole is a beautifully balanced picture of the working of Allah's providence in man's chequered destiny.
The holy Prophet was no actor in those scenes; yet by inspiration he was able to expound them in the divine light, as they had never been expounded before, whether in the Pentateuch or by any Seer before him. And allegorically they figured his own story, -how his own brethren sought to betray and kill him how by Allah's providence he was not only saved but he won through.

A történetnek vége, de történet volt-e egyáltalán? Ebben erő, motiváció, magvas gondolatok érzések, problémák és megoldásuk hangzottak el úgy, hogy erről ember nem tudhatott. Bármilyen erők egyesülhetnek cselszövésre, mind visszaüt számukra, mert Allah tervét nem lehet elhárítani. Az működik emberek nélkül is, és elsöpör minden ügyeskedést. A jó a végén győz, de nem mindig úgy, ahogy az ember tervében szerepel. A rossz elbukik és cselszövése, fortélya, végül a jót segíti a győzelemben. A testvérek meg akartak szabadulni Józseftől és mi lett a vége? Hogy bukott el Aziz feleségének és az előkelő asszonyoknak az a vágya, hogy Józsefet elcsábítsák? Hogy védte meg Allah Józsefet tőlük, fortélyaiktól, miután meghallgatta imáját? Milyen balsorsot hozott Józsefre börtöntársa feledékenysége, ami végül Józsefnek utat nyitott Allah Terve megvalósításához és végül megmentette Egyiptomot az éhínségtől? A történet minden szereplője csak bajt, nyűgöt hozott Józsefre, és ezek mind végül a javát szolgálták.
A Próféta nem szerzője mindennek, hanem az Isteni világosságtól kapott revelációt adta tovább úgy, ahogy azt korábban senki nem tette. Allegorikus értelemben saját életeseményei elevenedtek meg. Ahogy őt is sajátjai akarták ellehetetleníteni, majd megölni és végül Allah győzelemre vitte Ügyét.

[772] In spite of such an exposition and such a convincing illustration, how few men really have true faith, -such a faith as Jacob had in the old story, or Muhammad the Chosen One had, in the story which was actually unfolding itself on the world's stage when this Surah was revealed, shortly before the Hijrah? Al-Mustafa's ardent wish and faith was to save his people and all mankind from the graceless condition of want of faith. But his efforts were flouted, and he had to leave his home and suffer all kinds of persecution, but like Joseph, and more than Joseph, he was marked out for great work, which he finally achieved.

Ilyen megjelenítő ábrázolás és meggyőző érvek után, hány embernek van igaz, mély hite? Olyan hit, mint Jákobé vagy Mohammedé, aki József történetét ilyen formában közkinccsé tette. Hiszen a Korán, és benne ő milliókhoz ér el. Ez a Szúra a Hidzsra előtt nyilatkoztatott ki. Ez az időszak hasonló volt Mohammed számára, mint amit József élt át a megpróbáltatások évei alatt. De, ahogy József sikerre vitte küldetését, Mohammed is ezt tette. Mindkettőjüknek el kellett hagyniuk otthonaikat, szembe kellett nézniük saját véreik árulásával, üldöztetésével megaláztatásaikkal, de mindkettőjük munkája beérett és Allahba vetett hitük gyökeret eresztett másokban is.

105. And how many Signs in the heavens and the earth do they pass by? Yet they turn (their faces) away from them[773]!

105. Az Egek és a Föld Jelei közül hány mellett mennek el? Még (arcukat is) elfordítják attól[773]!

وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللهِ إِلاَّ وَهُم مُّشْرِكُونَ ﴿١٠٦﴾

106. And most of them believe not in Allah without associating (other as partners) with Him!

106. Legtöbbjük nem hisz Allahban és társat állítanak Neki!

أَفَأَمِنُواْ أَن تَأْتِيَهُمْ غَاشِيَةٌ مِّنْ عَذَابِ اللهِ أَوْ تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لاَ يَشْعُرُونَ ﴿١٠٧﴾

107. Do they then feel secure from the coming against them of the covering veil of the wrath of Allah,- or of the coming against them of the (final) Hour all of a sudden while they perceive not?

107. Biztonságban érzik-e magukat, ha rájuk telepszik Allah büntetésének homálya, vagy váratlanul eljön rájuk az Óra, mit ők nem érzékelnek?

قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُو إِلَى اللهِ عَلَى بَصِيرَةٍ أَنَاْ وَمَنِ اتَّبَعَنِي وَسُبْحَانَ اللهِ وَمَا أَنَاْ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٨﴾

108. Say thou: "This is my way: I do invite unto Allah,- on evidence clear as the seeing with one's eyes,- I and whoever follows me. Glory to Allah. and never will I join gods with Allah[774]."

108. Mondd: „Ez az én utam. Én Allahhoz hívok tisztánlátással (Baszíra) és azok is, kik követnek. Legyen Magasságos Allah! Én nem vagyok bálványimádó[774]!"

---

[773] Not only can we learn through Scripture of the working of Allah's providence in human history and the history of individual souls. His Signs are scattered literally throughout nature-throughout Creation-for all who have eyes to see. And yet man is so arrogant that he turns away his very eyes from them!

Allah nem csak a történelemben rejti el a Jeleket számunkra, hanem azok ott vannak mindnyájunk egyéni életében is. Ott vannak elszórva a Teremtésben és csak azok látják ezeket meg, akiknek erre szeme van. Az emberek többségével nem az a baj, hogy nem veszik észre a Jeleket, hanem az, hogy észre sem akarják venni azokat.

[774] Basira: Internal sight. In order to comprehend our world, the physical sight is not enough. Without seeing with our heart, we remain blind. By developing ourselves in faith our internal sight starts to work and our comprehension will open for us an entirely new world.

Baszira: belső látás, tisztánlátás. A világot puszta szemmel és fizikai látással felfogni nem lehet. Ha a szívünkkel nem látunk, vakok maradunk. A hitben jártasságot szerezve, abban elmélyülve, belső látásunk működni kezd és érzékelésünk egy teljesen új világot nyit meg számunkra.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ إِلاَّ رِجَالاً نُّوحِي إِلَيْهِم مِّنْ أَهْلِ الْقُرَى أَفَلَمْ يَسِيرُواْ فِي الأَرْضِ فَيَنظُرُواْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَلَدَارُ الآخِرَةِ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ اتَّقَواْ أَفَلاَ تَعْقِلُونَ ﴿١٠٩﴾

109. Nor did We send before thee (as apostles) any but men, whom we did inspire,- (men) living in human habitations. Do they not travel through the earth, and see what was the end of those before them? But the home of the hereafter is best, for those who do right. Will ye not then understand?

109. Nem küldtük előtted mást, csak férfiakat, kiknek sugallottunk. (Emberek ők), a települések népeiből. Nem ezen a Földön járnak-e és látják mi lett beteljesülése azoknak, kik előttük voltak? Mert bizony otthonnak a Túlvilág jobb azoknak, kik őrizkednek. Hát nem éritek fel?

حَتَّى إِذَا اسْتَيْأَسَ الرُّسُلُ وَظَنُّواْ أَنَّهُمْ قَدْ كُذِبُواْ جَاءهُمْ نَصْرُنَا فَنُجِّيَ مَن نَّشَاء وَلاَ يُرَدُّ بَأْسُنَا عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ ﴿١١٠﴾

110. (Respite will be granted) until, when the apostles give up hope (of their people) and (come to) think that they were treated as liars, there reaches them Our help, and those whom We will are delivered into safety. But never will be warded off our punishment from those who are in sin.

110. Míg el nem vesztik reményüket a Próféták és úgy vélik majd, hogy hazugnak tartják őket. Akkor eljön hozzájuk pártfogásunk és megmenekítjük azt, kit Mi akarunk. Nem térhet ki kárhozatunk elől a bűnösök népe.

لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِّأُوْلِي الأَلْبَابِ مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَى وَلَكِن تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١١١﴾

111. There is, in their stories, instruction for men endued with understanding. It is not a tale invented, but a confirmation of what went before it,- a detailed exposition of all things, and a guide and a mercy to any such as believe[775].

111. Történetükben ott a tanulság az értők számára. Elbeszélésünk nem kitalált, hanem megerősítése annak, ami előtte volt, minden dolog részletezése és Útmutatás, Kegyelem a hívők népének[775].

---

[775] A story like that of Joseph is not a purely imaginary fable. The People of the Book have it in their sacred literature. It is confirmed here in its main outline, but here there is a detailed spiritual exposition that will be found nowhere in earlier literature. The exposition covers all sides of human life. If properly understood it gives valuable lessons to guide our conduct, -an instance of Allah's grace and mercy to people who will go to Him in faith and put their affairs in His hands.

József története nem kitaláció, vagy a képzelet szüleménye. A Könyv Népei számára jelen vannak saját Szentírásaikban is. A Korán ezeket megerősíti, egyben olyan spirituális megvilágításba helyezi, ahogy a korábbi Írásokban nem szerepelnek. Ez a megjelenítés az emberi élet minden oldalát lefedi. Ha jól értelmezzük, akkor tanulságok saját viselkedésünk, világhoz, emberekhez való hozzáállásunk helyes kialakítására és Allah kegyelmének elnyerésére.

APPENDIX TO SURAH YUSUF (JOSEPH)

GHAZALI ON JIHAD AL-NAFS [FIGHTING THE EGO]

Translated from the following parts of **'Ihya' `Ulum al-Din'** [The Revival of the Religious Sciences]:

a) Definitions at the beginning of the book "Kitab sharh `aja'ib al-qalb" [Book of the Explanation of the Mysteries of the Heart]
b) Section entitled: "The Soldiers of the Heart" in the same book
c) Section entitled: "Shaytan's domination over the heart through whispering [al-waswas]" in the same book
d) Section entitled: "Proofs..." from the book "Kitab riadat al-nafs wa tahdhib al-akhlaq wa mu`alajat amrad al-qalb" [Book of the training of the ego and the disciplining of manners and the healing of the heart's diseases]

a) Meaning of nafs: It has two meanings. First, it means the powers of anger and sexual appetite in a human being... and this is the usage mostly found among the people of tasawwuf [sufis], who take "nafs" as the comprehensive word for all the evil attributes of a person. That is why they say: one must certainly do battle with the ego and break it (la budda min mujahadat al-nafs wa kasriha), as is referred to in the hadith: *A`da `aduwwuka nafsuka al-lati bayna janibayk* [Your worst enemy is your nafs which lies between your flanks. Al-`Iraqi says it is in Bayhaqi on the authority of Ibn `Abbas and its chain of transmission contains Muhammad ibn Abd al-Rahman ibn Ghazwan, one of the forgers]. The second meaning of nafs is the soul, the human being in reality, his self and his person. However, it is described differently according to its different states. If it assumes calmness under command and has removed from itself the disturbance caused by the onslaught of passion, it is called "the satisfied soul" (al-nafs al-mutma'inna)... In its first meaning the nafs does not envisage its return to God because it has kept itself far from Him: such a nafs is from the party of shaytan. However, when it does not achieve calmness, yet sets itself against the love of passions and objects to it, it is called "the self-accusing soul" (al-nafs al-lawwama), because it rebukes its owner for his neglect in the worship of his master... If it gives up all protest and surrenders itself in total obedience to the call of passions and shaytan, it is named "the soul that enjoins evil" (al-nafs al-ammara bi al-su')... which could be taken to refer to the ego in its first meaning.

b) God has armed soldiers which He has placed in the hearts and the souls and others of His worlds, and none knows their true nature and actual number except He... [He proceeds to explain that the limbs of the body, the five senses, will, instinct, and the emotive and intellective powers are among those soldiers.] Know that the two soldiers of anger and sexual passion can be guided by the heart completely... or on the other hand disobey and rebel against it completely, until they enslave it. Therein lies the death of the heart and the termination of its journey towards eternal happiness. The heart has other soldiers: knowledge (`ilm), wisdom (hikma) and reflection (tafakkur) whose help it seeks by right, for they are the Party of God against the other two who belong to the party of

shaytan... God says: "Have you seen the one who chooseth for his god his own lust?" (25:43) and "He followed his own lust. Therefor his likeness is as the likeness of a dog; if thou attackest him he panteth with his tongue out, and if thou leavest him he panteth with his tongue out" (7:176) and about the person who controlled the passion of his ego God says: "But as for him who feared to stand before his Lord and restrained his soul from lust, Lo! The garden will be his home" (79:40-41). Know that the body is like a town and the intellect of the mature human being is like a king ruling that town. All the forces of the external and internal senses he can muster are like his soldiers and his aides. The ego that enjoins evil (nafs ammara), that is, lust and anger, is like an enemy that challenges him in his kingdom and strives to slaughter his people. The body thus becomes like a garrison-town or sea-outpost, and the soul like its custodian posted in it. If he fights against his enemies and defeats them and compels them to do what he likes, he will be praised when he returns to God's presence, as God said: "Those who strive in the way of Allah with their wealth and lives. Allah hath conferred on those who strive with their wealth and lives a rank above the sedentary" (4:95).

c) The thoughts that stir one's desire are of two kinds... praiseworthy, and that is called "inspiration" (ilham), and blameworthy, and that is called "whispering" (waswasa)... The heart is owned mutually by a shaytan and an angel... The angel stands for a creature which God has created for the overflowing of benefit, the bestowal of knowledge, the unveiling of truth, the promise of reward, and the ordering of the good... The shaytan stands for a creature whose business is to be against all this... Waswasa against ilham, shaytan against angel, success (tawfiq) against disappointment (khidhlan). The Prophet (s) said: "There are two impulses in the soul, one from an angel which calls towards good and confirms truth; whoever finds this let him know it is from God and praise Him. Another impulse comes from the enemy which leads to doubt and denies truth and forbids good; whoever finds this, let him seek refuge in God from the accursed devil." Then he recited the verse: "The devil shows you fear of poverty and enjoins evil upon you" (2:268) [Tirmidhi: hasan; Nisa'i; `Iraqi did not weaken it].
Hasan al-Basri said: "Two thoughts roam over the soul, one from God, one from the enemy. God shows mercy on a servant who settles at the thought that comes from Him. He embraces the thought that comes from God, while he fights against the one from his enemy. To illustrate the heart's mutual attraction between these two powers the Prophet (s) said: "The heart of a believer lies between two fingers of the Merciful" [Muslim, Ahmad, Tirmidhi, Ibn Majah]... The fingers stand for upheaval and hesitation in the heart... If man follows the dictates of anger and appetite, the dominion of shaytan appears in him through idle passions [hawa] and his heart becomes the nesting-place and container of shaytan, who feeds on hawa. If he does battle with his passions and does not let them dominate his nafs, imitating in this the character of the angels, at that time his heart becomes the resting-place of angels and they alight upon it... The Prophet (s) said: "There is none among you in whom there is not a devil" They said: "Even in you, O Messenger of God?!" He said: "Even in me, but God helped me to overcome him and he has submitted to me, so he doesn't order anything except good" [Muslim]... The mutual repelling of the soldiers of the angels and the devils is constant in the battle over the heart, until the heart is conquered by one of the two sides which sets up its nation and settles there... And most hearts have been seized by the soldiers of shaytan, who fill them with the whispers that call one to love this passing world and disregard the next.

d) The Prophet (s) said: al-mujahidu man jahada nafsahu fi ta`at Allah `azza wa jall [The fighter against unbelief is he who fights against his ego in obeying God; Tirmidhi, Ibn Majah, Ibn Hibban, Tabarani, Hakim, etc.]...
Sufyan al-Thawri said: "I never dealt with anything stronger against me than my own ego; it was one time with me, and one time against me"... Yahya ibn Mu`adh al-Razi said: "Fight against your ego with the four swords of training: eat little, sleep little, speak little, and be patient when people harm you... Then the ego will walk the paths of obedience, like a fleeing horseman in the field of battle.

FÜGGELÉK A YUSUF (JÓZSEF) SZÚRÁHOZ

GHAZALI A LÉLEK DZSIHÁDJÁRÓL (AZ EGO LEKÜZDÉSÉRŐL)

Az alábbi részek fordítás az „Ihiya Ulum al-Din (A Vallástudományok újraélesztése) c munkájából:

a. „Kitab sharh adzsaib al-qalb' (Könyv a szív rejtélyeinek magyarázatáról) c kötet bevezetőjében szereplő definíciók.
b. „A szív katonái" c. rész ugyanabból a könyvből.
c. „A sátán dominanciája a szív fölötti súgással (al-waswas) c. rész ugyanabból a könyvből.
d. „Bizonyítékok" a „Kitab riadat al-nafsz wa tahdib al-akhlaq wa mu'aladzsat amrad al-qalb" (A lélek tréningje, az erkölcs fegyelmezési módszerei és a szív betegségeinek gyógyítása) c. könyvből.

a. Nafsz jelentése: Két értelmezés lehetséges. Indulat és szexuális vágy hatalma az emberben. Ezt az értelmezést főleg a szúfi követők alkalmazzák, akik mindent beleértenek a nafsz fogalmába, ami a gonosz ember feletti hatalmát megtestesíti. Ezért mondják: Az ember küzdelemben áll az egójával, amit le kell törnie (la budda min mudzsahadat al-nafsz wa kaszriha). Erre vonatkozik a következő hadisz: A`da `aduwwuka nafsuka al-lati bayna janibayk (A legelvetemültebb ellenséged az egód, ami két oldalról zár közre). Az idézet származása: Al-`Iraqi, aki Bayhaqit idézi, aki Ibn `Abbasra és hivatkozási láncára hagyatkozva, ami magában foglalja Muhammad ibn Abd al-Rahman ibn Ghazwant, a hamisítók egyikét.
   A nafsz másik jelentése az emberi lélek, az ember valósága, ő maga. Állapottól függően, ezt különböző módokon írják le. Ha nyugton van és megszabadul a szenvedélyek által okozott

zavaroktól, akkor „kielégült lélek” (nafsz al-mutma’inna). Első megközelítésben a nafsznak nincs kilátása arra, hogy Istenhez térjen meg, mert magát távol tartja Tőle. Ez a nafsz a Sátán befolyása alatt áll. Ha sikerül felülkerekednie a szenvedélyeken, akkor elér a „magát vádló lélek” stádiumba (nafsz al-lawwama), ami számon kéri urát, ha elhanyagolja Allahhal szembeni kötelezettségeit. Ha feladja az ellenállást és a Sátán szólításának engedelmeskedik, „gonoszt élvező lélekké válik (al-nafsz al-ammara bi al-szu), aminek első jelentése az ego maga.

b. Az Isten katonákat fegyverzett fel, akiket a szívben, lélekben, valamint többeket az Ő világaiban helyezett el. Senki sem ismeri ezek valódi természetét, számát, csak Ő. A testrészek, az öt érzék, akarat, szándék, az érzések és intellektuális kvalitások mind a katonákat testesítik meg. A harag és a szexuális szenvedély két katonája felett a szív teljesen átveheti az irányítást. Van, hogy nem engedelmeskednek és fellázadnak a szív ellen, míg szolgájuk nem lesz. Az ő kezükben van a szív halála és utazásának időzítése az örök boldogság felé. A szívnek más katonái is vannak: Tudás (ilm), bölcsesség (hikma), elmélyedés, gondolkodás (tafakkur), akiknek segítségét keresi, mert ezek az Isten katonái, míg az előzőek a Sátáné.
Isten mondja: „Láttad-e azt, kit vágyait választja istenének?” (25:43) és „Követi saját vágyait. Az ő példája olyan, mit a kutya. Ha rátámadsz, kiölti nyelvét, és ha otthagyod, kiölti nyelvét.” 7:176). És arról, ki egóját megfékezi és visszatartja azt vágyaitól, Isten ezt mondja: „Ki fél Ura elé állni és visszatartja lelkét vágyaitól, hát a Kert lesz az ő otthona” (79:40-41). A test olyan, mint egy város és az érett ember intellektusa a király, ki a városon uralkodik. Minden külső és belső észleléssel úgy bánik mintha saját katonái, segítői lennének. Az ego, ami a gonosz irányába hajlik (nafsz ammara), mint pl. a harag és a vágyak, olyan, mint az ellenség, ami kihívást intéz királysága ellen és csapást akar mérni lakóira. A test így olyan, mint egy helyőrség, a lélek, pedig a benne posztoló őr. Ha küzd az ellenséggel és győz, arra kényszerítheti őket, amire csak akarja. Dicsőséges lesz visszatérése Isten Színe elé. Allah így szól: „… Akik küzdenek Allah útján vagyonukkal és életükkel. Allah fokozatokkal előnyben részesíti a vagyonukkal és életükkel küzdelmet folytatókat az üldögélőkkel szemben. (4:95)

c. A gondolatok, melyek a vágyakat mozgásban tartják, két fajták. Dicséretre méltó, ami lehet „inspiráció” (ilham) és elítélendő, ilyen a belső sugdolózás (waszwasza). A szívet a Sátán és egy Angyal együtt uralja. Az Angyal azokért a teremtésekért áll jót, akik Isten bőkezűségéből és kegyelméből fakadó kvalitásokat követik, mint tudás, igazság leleplezése, viszonzás ígérete, vagy a jó elrendelése. A Sátán azért áll jót, aki ezekkel ellentétes értékeket követ. Waszwasza Ilham ellen, Sátán Angyal ellen és siker (tawfiq) csalódás ellen (khidhlan). A Próféta (béke reá) így szólt: „A léleknek két ösztönzője van. Az egyik egy Angyal, aki a jóra hívja és megerősíti az igazságot benne. Bárki rálel, tudnia kell, hogy az Istentől való és dicsőítse Őt. A másik ösztönző az ellenségtől való, ami a kétségek, az igazság tagadása felé vezet és akadályoz a jókban. Bárki rálel, keressen menedéket Allahban az átkozott Sátántól.” Majd ezt a verset recitálta: „A Sátán szegénységet ígér nektek, megparancsolja nektek a ledérséget.” (2:268) (Thirmidhi: Hasan, Nisa’i; Iraki nem gyengítette).
Hasan al-Baszri közölte: „Két gondolat kóborol a lélek körül. Az egyik Allahtól, a másik az ellenségtől való. Allah kegyelmet gyakorol szolgálóján, aki megtelepíti magában a Tőle jövő gondolatokat. Átöleli azt, mi Tőle jön és küzd a másik ellen, ami az ellenségtől érkezik.” A szív Isten felé vonzódásának illusztrálására a Próféta így szólt. „A hívő a kegyelmes (Allah) két ujja közt fekszik. (Muslim, Ahmad, Tirmidhi, Ibn Madzsah). Ha az ember saját haragjának és étvágyának rabja, a Sátán hamar elhatalmasodik benne, ami megjelenik gondolataiban,

szenvedélyeiben (hawa) és szíve a Sátán fészke lesz, ami táplálja vágyait. Ha felveszi a harcot a szenvedélyeivel és nem engedi saját nafszát (egóját) dominálni, Angyali karaktert utánozva, szíve az Angyalok pihenőhelye lesz, ahol ők világosságot gyújtanak.
A Próféta (béke reá) így szólt: „Nincs senki köztetek, kiben ne lenne gonosz." Még benned is, ó Allah prófétája? Mondta: „Még bennem is, de Allah segít felülkerekedni rajta, így behódolt és nem rendel el mást, csak jót." (Muslim). Az Angyalok és a gonoszok katonáinak harca addig dúl a szívben, míg egyik a kettő közül elfoglalja azt. Ekkor a győztes odatelepíti népét és él benne. Sok szívre csapnak le a Sátán katonái, akik sustorognak, suttognak benne, szólítva őt az Evilági szenvedélyek szeretetére és a Túlvilág figyelmen kívül hagyására.

d. A Próféta (béke reá) így szólt: al-mudzsahidu man dzsahada nafsahu fi ta`at Allah `azza wa dzsall. „Az folytat dzsihádot, aki saját egója ellen küzd Allahnak engedelmeskedve." (Tirmidhi, Ibn Madzsah, Ibn Hibban, Tabarani, Hakim, stb).
Sufiyan al-Thawri közölte: „Soha nem foglalkoztam semmivel, ami erősebb volt nálam magammal szemben, mint saját egóm. Egyszer velem volt, egyszer ellenem." Yahya ibn Mu'adh al-Razi közölte: „Saját egód elleni közdelemben gyakorolj négy karddal: keveset egyél, keveset aludj, keveset beszélj és légy állhatatos, ha az emberek bántanak. Akkor az ego az engedelmesség ösvényén fog haladni, akár a száguldó lovas a harcmezőn."

13. AR-RAD (THE THUNDER-MENNYDÖRGÉS)

Introduction to Surah Ar-Ra’ad (The Thunder)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

This Surah takes its name from the word (*ar-Ra'ad*) (thunder) that occurs in v. 13. It is merely the symbolic name of the Surah and does not in any way mean that the Surah deals with the scientific problems connected with thunder.

Period of Revelation

The internal evidence (v. 27-31 and v. 34-48) shows that this Surah was revealed in the last stage of the Mission of the Holy Prophet at Makkah and during the same period in which Surahs Yunus, Hud and Al- A'araf were sent down. The manner of speech indicates that a long time had passed since the Holy Prophet had been conveying the Message. On the one hand, his opponents had been contriving different devices to defeat him and his Mission, and, on the other, his followers had been expressing a desire that by showing a miracle the disbelievers might be brought to the Right Way. In answer, Allah impressed on the Believers that it is not His way to convert people by this method and that they should not lose heart, if He is giving the enemies of the Truth a rope long enough to hang themselves. Otherwise, He is able to show such signs as may bring the dead out of their graves and make them speak (v. 31), but even then these obdurate people will invent an excuse to explain this away.

Central Theme

The first verse enunciates the main theme of this Surah, that is, "The Message of Muhammad (Allah's peace be upon him) is the very Truth, but it is the fault of the people that they are rejecting it." This is the pivot on which the whole Surah turns. This is why it has been shown over and over again in different ways that the basic components of the Message -- *Tauhid*, Resurrection and Prophethood- are a reality: therefore they should believe sincerely in these for their own moral and spiritual good. They have been warned that they shall incur their own ruin if they reject them, for *kufr* by itself is sheer folly and ignorance. Moreover, the aim of the Surah is not merely to satisfy the minds but also to appeal to the hearts to accept the Faith. Therefore it does not merely put forward logical arguments in support of the truth of the Message and against the people's wrong notions, but at appropriate intervals it makes frequent use of sympathetic and earnest appeals to win over their hearts by warning them of the consequences of *kufr* and by holding out the happy rewards of Faith so that the foolish people should give up their obduracy. Besides this, the objections of the opponents have been answered without any mention of them, and those doubts which are proving a hindrance in the way of the Message or were being created by the opponents have been removed. At the same time, the Believers; who had been passing through long and hard ordeal and were feeling tired, and waiting anxiously for Allah's succor, have been comforted and filled with hope and courage.

Bevezetés az Ar-Ra’ad (Mennydörgés) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szúra a 13. versben szereplő Mennydörgésről (Ra’ad) kapta az elnevezését. Ez csupán szimbolikus név, a Szúra nem a villámlás és Mennydörgés jelenségével foglalkozik.

A kinyilatkoztatás ideje

A 27-31, valamint 34-48 versekben jelzett esetek azt jelzik, hogy ez a Szúra a Próféta Mekkai tartózkodásának utolsó szakaszában nyilatkoztathatott ki, ugyanakkor, mint a Yunus (Jónás), Hud (Húd) és Al-Araf (Magaslatok) Szúrák. Az elbeszélés stílusa azt mutatja, hogy egy ideje a Próféta nem tudta az Üzenetet közvetíteni. Ellenzői mindent megtettek, hogy akadályozzák, másrészt követői csodát vártak tőle, hogy a hitetleneket a helyes útra tudják terelni. Válaszként elhangzik, hogy ez nem az ő útja. Ő nem így akarja megnyerni az embereket az Igazság követésére, de ugyanakkor ne veszítse el senki a hitét. Az Igazság ellenségeinek elég hosszú kötelet dob ahhoz, hogy abba belekapaszkodhassanak. Ha képes lenne olyan Jelek bemutatására, melyek láttatnák a halottakat, ahogy a sírjaikból kiszállnak és beszélnek (v. 31), a makacs ellenzők még az ilyen Jeleket is félreértenék.

Központi téma

Az első versek kihirdetik a Szúra központi mondanivalóját, „Mohammed (béke reá) Üzenetének Igazságát. Annak elutasítása az emberek hibája.” E téma körül forog a többi, ehhez kapcsolódó gondolat a Tauhidról, Monoteizmusról, Feltámadásról, Végső Számadásról. Mindezek érvként bizonyítják a Prófécia valóságát. Az Üzenetbe vetett hit a követő morális és spirituális fejlődését eredményezi. Ennek elutasítása, a kufr (tagadás) és a tudatlanság, romba döntheti az embereket, ahogy az elődök példája mutatta. A Szúra célja nem csak az értelem kielégítése, hanem a szív felkérése a Hit befogadására. Ezért nem logikai alapon hoz elő meggyőző érveket az Üzenet Igazságának támogatására és népe téves fogalomalkotásának cáfolására, hanem időről időre szívre ható képeket közöl. Felhív a kufr, hitetlenség elkerülésére. A kufr, a Hit Túlvilági szép viszonzását ellehetetleníti. Az ellenzők választ kapnak kétségeikre, ezzel kételyeik nem jelenthetnek további akadályt az Üzenet útjában. A hívők, akiket kimerített az üldöztetés és Allah beavatkozására vártak, a Szúrában új reményt kaptak, miben szívük megnyugvást lelhetett.

13. Ar-Rad	13. Ar-Rad
THE THUNDER	**MENNYDÖRGÉS**
Total Verses: 43	Összes vers: 43
Revealed At: Mecca	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

المر تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَالَّذِيَ أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ الْحَقُّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لاَ يُؤْمِنُونَ ﴿١﴾

1. A.L.M.R. These are the signs (or verses) of the Book: that which hath been revealed unto thee from thy Lord is the Truth; but most men believe not.

1. Alif, Lám. Mim. Ra. Ezek a Könyv Áyái. Mi neked kinyilatkoztatott Uradtól Igaz, de legtöbb ember nem hisz.

اللهُ الَّذِي رَفَعَ السَّمَاوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لأَجَلٍ مُّسَمًّى يُدَبِّرُ الأَمْرَ يُفَصِّلُ الآيَاتِ لَعَلَّكُم بِلِقَاء رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ ﴿٢﴾

2. Allah is He Who raised the heavens without any pillars that ye can see; is firmly established on the throne (of authority); He has subjected the sun and the moon (to his Law)! Each one runs (its course) for a term appointed. He doth regulate all affairs, explaining the signs in detail, that ye may believe with certainty in the meeting with your Lord[776].

[776] What we see is the blue vault of heaven, but there are invisible forces or conditions created by Allah, which should impress us with His power and glory.
10:3. We must not think that anything came into being by itself or carries out its functions by itself. Allah is the active Force through which everything has its life and being and through which everything is maintained and supported, even though fixed laws are established for its regulation and government. The "term appointed" limits the duration of their functioning: its ultimate return is to Allah, as its beginning proceeded from Allah (see also 35:13).

2. Allah az, Ki az Egeket olyan pillérek nélkül emelte (a magasba), miket látnátok, majd elhelyezkedett a Trónon. Maga alá rendelte a Napot és a Holdat. Minden egy meghatározott ideig fut. Elrendeli a dolgokat, részletezi az Áyákat, hátha a találkozóban Uratokkal bizonyosak lesztek[776].

وَهُوَ الَّذِي مَدَّ الأَرْضَ وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْهَارًا وَمِن كُلِّ الثَّمَرَاتِ جَعَلَ فِيهَا زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ يُغْشِي اللَّيْلَ النَّهَارَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٣﴾

3. And it is He who spread out the earth, and set thereon mountains standing firm and (flowing) rivers: and fruit of every kind He made in pairs, two and two: He draweth the night as a veil o'er the Day. Behold, verily in these things there are signs for those who consider[777]!

3. Ő az, Ki a Földet kiterjesztette, megvetette azon a Hegyeket, folyókat, s lehelyezett mindenféle gyümölcsből kettőt-kettőt. Az éj homályával borítja be a nappalt. Mert bizony, ebben vannak az Áyák a népnek, kik elgondolkodnak[777].

وَفِي الأَرْضِ قِطَعٌ مُّتَجَاوِرَاتٌ وَجَنَّاتٌ مِّنْ أَعْنَابٍ وَزَرْعٌ وَنَخِيلٌ صِنْوَانٌ وَغَيْرُ صِنْوَانٍ يُسْقَى بِمَاء وَاحِدٍ وَنُفَضِّلُ بَعْضَهَا عَلَى بَعْضٍ فِي الأُكُلِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٤﴾

4. And in the earth are tracts (diverse though) neighbouring, and gardens of vines and fields sown with corn, and palm trees - growing out of single roots or otherwise:

A kék égboltot látjuk, de ott vannak láthatatlan erők is, miket nem látunk, de érzünk. Ez Allah műve, ami mindannyiszor lenyűgözi azt, ki elmélyed benne és meglátja az Ő hatalmas dicsőségét.
10:3. Nem gondolhatjuk, hogy bármi létrejöhet magától, vagy önerőből működésbe jön. Allah áll a dolgok mögött, Aki teremt és megadja a kezdő lökést az elinduláshoz, miáltal a dolgok működésbe lendülnek az Ő törvénye szerint. A földi dolgoknak meghatározott ideje van és minden Allahhoz tér meg az idő lejártával. (35:13).

[777] Plants like animals have their reproductive apparatus—male stamens and female pistils. In most cases the same flower combines both stamens and pistils, but in some cases these organs are specialized in separate flowers, and in some cases, even in separate trees. The date palm of Arabia and the Papaya of India, are instances of fruit trees which are unisexual (20:53 and 31:10).
7:54. The whole passage there may be compared with the whole passage here. Both their similarity and their variation show how closely reasoned each argument is, with expressions exactly appropriate to each occasion.

A növények és állatok női és hím jelleggel jönnek világra akkor is, ha a nemiség egy adott testen belül van, mint pl. a virág esetében, ahol bibe és porzó együtt állnak. A külön testbe helyezett nemiség nem csak az állat és ember világának sajátja, a növényeknél, fáknál is találkozunk ezzel (egyes pálmafák vagy papaya). Akár egy testben, akár két külön testbe helyezve, de egyik nem létezhet a másik nélkül (20:53 és 31:10).
7:54. Az ott idézett gondolatok párhuzamba állíthatók ezekkel és észrevehető a gondolati hasonlóság, de árnyaltnyi különbség fedezhető fel az érvelés között, ami tökéletesen illeszkedik az alkalomhoz.

watered with the same water, yet some of them We make more excellent than others to eat. Behold, verily in these things there are signs for those who understand[778]!

4. A Földön (egymást követik) a szomszédos sávok, szőlőskertek, termények, datolyapálmák egyazon tőből, vagy különböző tövekből, miket egy vízzel öntöznek. Néhányat ételként, a többinél jobban kedvelünk. Mert bizony, ezekben vannak az Áyák a népnek, kik felfogják[778].

وَإِن تَعْجَبْ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ أَئِذَا كُنَّا تُرَابًا أَئِنَّا لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ أُوْلَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُواْ بِرَبِّهِمْ وَأُوْلَئِكَ الأَغْلاَلُ فِي أَعْنَاقِهِمْ وَأُوْلَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدونَ ﴿٥﴾

5. If thou dost marvel (at their want of faith), strange is their saying: "When we are (actually) dust, shall we indeed then be in a creation renewed?" They are those who deny their Lord! They are those round whose necks will be yokes (of servitude): they will be Companions of the Fire, to dwell therein (for aye)[779]!

5. Ha csodálkozni (akarsz), hát csodálkozz el beszédükön: „Ha porból vagyunk, valóban újjá leszünk teremtve?" Ezek ők, kik tagadják Urukat, ezek ők, kiknek nyakában iga van, ezek ők, a Pokol gazdái, miben ők mindörökkön lesznek[779].

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ وَقَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِمُ الْمَثُلاَتُ وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ لِّلنَّاسِ عَلَى ظُلْمِهِمْ وَإِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٦﴾

6. They ask thee to hasten on the evil in preference to the good: Yet have come to pass, before them, (many) exemplary punishments! But verily thy Lord is full of forgiveness for mankind for their wrong-doing, and verily thy Lord is (also) strict in punishment[780].

---

[778] The date palm, the crops of food-grains, and the grapevine are all fed by the same kind of water, yet how different the harvests which they yield! And that applies to all vegetation. The fruit or eatable produce may vary in shape, size, color, flavor, etc., in endless variety.

Bármilyen növény legyen, mind ugyanabból a vízből táplálkozik, mert az adja az életét. Ez az egész vegetációra igaz, bármekkora az eltérés növények és termések között. A gyümölcsök változatos alakban, ízben, színben jelennek meg, mégis ugyanabból a vízből szívják magukba az éltető erőt.

[779] After seeing the Signs in nature and the Signs in revelation, it is indeed strange that people should deny their Creator. But if they admit the Signs of the Creator, Who works marvels before their very eyes every day, why should they doubt that when they are reduced to dust, they can be raised up again? If one creation is possible, what difficulty can there be in accepting a renewed creation? It becomes then a question of obstinate and rebellious will, for which the punishment is described.

A Jeleket, Áyákat látva, különös, hogy az emberek tagadják Teremtőjüket. Ha felismerik a Jelek valóságát, melyek millió számra ismétlődnek meg nap, mint nap s szemünk előtt, akkor látják-e ki az még Rajta kívül, aki hasonló csodákra képes? Miért van kétségük afelől, hogy a porból új élet teremtődhet? Ha egy teremtés megtörtént, miért ne lehetne több, megújuló teremtés? A kétségek ott lapulnak azokban az emberekben, akikre a büntetés vár.

[780] 18:55 and 27:46. The Unbelievers by way of a taunt say: "If there is a punishment, let us see it come down now." The answer to it is threefold. (1) Why do you want to see the punishment rather than the mercy of Allah? Which is better? (2) Have you not heard in history of terrible punishments for evil? And have you not

6. Sürgetik tőled a rosszat a jó előtt, miközben letűntek előttük a példák. Mert bizony, Urad Megbocsájtó az emberek bűne fölött és Urad Szigorú büntető[780].

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُواْ لَوْلآ أُنزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِّن رَّبِّهِ إِنَّمَا أَنتَ مُنذِرٌ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ ﴿٧﴾

7. And the Unbelievers say: "Why is not a sign sent down to him from his Lord?" But thou art truly a warner, and to every people a guide[781].

7. Mondják a hitetlenek: „Miért nem nyilatkoztatott ki rá Áya Urától?" Te figyelmeztető vagy, minden ember számára útmutató[781].

اللهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنثَى وَمَا تَغِيضُ الأَرْحَامُ وَمَا تَزْدَادُ وَكُلُّ شَيْءٍ عِندَهُ بِمِقْدَارٍ ﴿٨﴾

8. Allah doth know what every female (womb) doth bear, by how much the wombs fall short (of their time or number) or do exceed. Every single thing is before His sight, in (due) proportion[782].

8. Allah tudja, mit hordoz minden női nem, mennyivel előbb, vagy később érnek meg a méhek. Nála minden dolognak szabott mértéke van[782].

---

before your very eyes seen examples of wickedness brought to book? (3) Allah works not only injustice and punishment, but also in mercy and forgiveness, and mercy and forgiveness come first.

18:55 és 27:46. A hitetlenek gúnyolódva mondják: Ha van büntetés, akkor hadd lássuk azt most! Három válasz is adható: 1. Miért akarjátok a büntetést megtapasztalni Allah megbocsájtása és kegyelme helyett? 2. Nem hallottatok a történelemben bekövetkezett büntetésekről, miket a gonosz elnyert? Nem a ti szemetek előtt történtek meg olyan példák, amilyeneket a könyv is felhoz? 3. Allah nem büntetésben érdekelt, hanem megbocsájtásban, gondviselésben. Ez áll az első helyen.

[781] After all the Signs that have just been mentioned it is mere fractiousness to say, "Bring down a Sign." Al Mustafa brought Signs and credentials as other Prophets did, and like them, refused to satisfy mere idle curiosity.
The last sentence of this verse has usually been interpreted to mean that the Prophet's function was merely to warn, and that guidance was sent by Allah to every nation through its Prophets.

Miután minden Jel, Áya a szemünk előtt van, merő akadékosság egy jelet kérni. Mohammed elhozta mindazt a jelet, Áyát, amiket az előző Próféták is hirdettek, de ahogy őket, őt is elutasították.
A vers utolsó sora kijelenti, hogy egy Próféta dolga a figyelmeztetés, útmutatás és az üzenet továbbítása, nem a csodák gyártása.

[782] The female womb is just an example, a type, of extreme secrecy. Not even the female herself knows what is in the womb—whether it is male young or a female young, whether it is one or more, whether it is to be born short of the standard time or to exceed the standard time. But the most hidden and apparently unknowable things are clear to Allah's knowledge: there is no mere chance: all things are regulated by Allah in just measure and proportion. The general proposition comes in the last sentence: "every single thing is before His sight, in (due) proportion."

A női méh a teremtés misztériuma és egyik csodája. Ha a tudomány nem árulná el, akkor a nő, a méh gazdája nem tudná, mit hordoz magában, kisfiút vagy kislányt? Időben jön-e, vagy előbb? Allah előtt viszont nincsenek rejtett titkok. Számára mindennek kiszabott mértéke van, legyen az fizikai mérték, tér vagy idő.

عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْكَبِيرُ الْمُتَعَالِ ﴿٩﴾

9. He knoweth the unseen and that which is open: He is the Great, the Most High.

9. Tudója a Láthatatlannak és a Láthatónak, a Nagy, a Magasságos!

سَوَاء مِّنكُم مَّنْ أَسَرَّ الْقَوْلَ وَمَن جَهَرَ بِهِ وَمَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍ بِاللَّيْلِ وَسَارِبٌ بِالنَّهَارِ ﴿١٠﴾

10. It is the same (to Him) whether any of you conceal his speech or declare it openly; whether he lie hid by night or walk forth freely by day.

10. (Neki) mindegy, hogy valaki köztetek eltitkolja beszédét, vagy nyilvánosságra hozza azt, ki az, ki az éjben elrejtőzik, vagy nappal szabadon jár-kel.

لَهُ مُعَقِّبَاتٌ مِّن بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ يَحْفَظُونَهُ مِنْ أَمْرِ اللّهِ إِنَّ اللّهَ لاَ يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُواْ مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَإِذَا أَرَادَ اللّهُ بِقَوْمٍ سُوءًا فَلاَ مَرَدَّ لَهُ وَمَا لَهُم مِّن دُونِهِ مِن وَالٍ ﴿١١﴾

11. For each (such person) there are (angels) in succession, before and behind him: They guard him by command of Allah. Verily never will Allah change the condition of a people until they change it themselves (with their own souls). But when (once) Allah willeth a people's punishment, there can be no turning it back, nor will they find, besides Him, any to protect[783].

11. Az ilyen előtt és után (Angyalok) sora áll, kik Allah parancsolásából őt védik. Mert Allah nem változtatja meg a népet addig, míg ők maguk nem változnak meg. Ha Allah csapást akar mérni a népre, nincs, ki azt elhárítaná, és nem találnak Rajta kívül Oltalmazót[783].

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنْشِئُ السَّحَابَ الثِّقَالَ ﴿١٢﴾

12. It is He Who doth show you the lightning, by way both of fear and of hope: It is He Who doth raise up the clouds, heavy with (fertilising) rain[784]!

---

[783] Every person, whether he conceals or reveals his thoughts, whether he skulks in darkness or goes about by day—all are under Allah's watch and ward. His grace encompasses everyone, and again and again protects him, if he will only take the protection, from harm and evil. If in his folly he thinks he can secretly take some pleasure of profit, he is wrong, for recording angels record all his thoughts and deeds.

Akár elrejtjük, akár nyilvánosságra hozzuk gondolatainkat, akár sötétben, vagy világosban járunk, Allah tud mindenről és őrző tekintetekkel követ. Kegyelme mindenki számára elérhető, de ehhez az kell, hogy az ember akarja a Tőle jövő gondoskodást és tegyen érte. Ha bolond módon arra gondol, hogy Allahot kikerülve, titokban tud tenni bármit, akkor hibázik, az Angyalok feljegyzik tetteit, mikkel elszámolással tartozik.

[784] Here then is the climax to the answer of the sarcastic challenge of the Unbelievers for punishment, in language of great sublimity. Why look to evil rather than to good? — to punishment rather than to mercy? —to the fear in the force and fire of the lightning rather than to the hope of good and abundant crops in the rain which will come behind the lightning clouds?

12. Ő az, Ki félelemmel, sóváran láttatja veletek a villámot és felépíti a nehéz fellegeket[784].

وَيُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ وَالْمَلآئِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا مَن يَشَاء وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللّهِ وَهُوَ شَدِيدُ الْمِحَالِ ﴿١٣﴾

13. Nay, thunder repeateth His praises, and so do the angels, with awe: He flingeth the loud-voiced thunder-bolts, and therewith He striketh whomsoever He will..yet these (are the men) who (dare to) dispute about Allah, with the strength of His power (supreme)[785]!

13. A mennydörgés az Ő Dicsőségét zengi. (Ezt teszik) az Angyalok is áhítattal Felé. Ő küldi a villámot, hogy arra sújtson le általa, kire Ő akar. Ezek meg Allahon vitatkoznak, az Ő tomboló Erején[785]!

لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ لاَ يَسْتَجِيبُونَ لَهُم بِشَيْءٍ إِلاَّ كَبَاسِطِ كَفَّيْهِ إِلَى الْمَاء لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَالِغِهِ وَمَا دُعَاء الْكَافِرِينَ إِلاَّ فِي ضَلاَلٍ ﴿١٤﴾

14. For Him (alone) is prayer in Truth: any others that they call upon besides Him hear them no more than if they were to stretch forth their hands for water to reach their mouths but it reaches them not: for the prayer of those without Faith is nothing but (futile) wandering (in the mind)[786].

14. Neki szól az Igaz fohász. Kik Rajta kívül szólítanak meg (bálványokat), azok nem adnak nekik választ egyáltalán. Mint ki kezeit a víz felé nyújtja, hogy szájához emelje, de azt nem éri el. A hitetlenek imája nem más, mint tévelygés[786].

Elérkeztünk a végkifejlethez. A kétkedő hitetlenek fenséges választ kapnak. Miért a rosszra tekintenek a jó helyett? A büntetést firtatják és nem a kegyelmet? A villámlásban félelmet látnak és nem a hatalmas termést, amit a fellegek az esővel előhoznak?

[785] Nay, thunder itself, which may frighten you, is but a tame and beneficent force before Him, declaring His praises, like the rest of creation. Thunder thus aptly gives the name of this Surah of contrasts, where what we may think terrible is shown to be really a submissive instrument of good in Allah's hands.

Az embert néha félelemmel eltöltő mennydörgés nem más, mint az Ő jótékony hatalma, mi behódol Előtte. Dicsőíti Őt, akár más teremtmények. Mennydörgés a Szúra címe. Allah egyik eszköze, ami Őt szolgálja.

[786] Haqq= truth; right; what is due, befitting, proper. All these meanings are to be understood here. If we worship anything other than Allah (whether it is idols, stars, powers of nature, spirits, or deified men, or Self, or Power, or Wealth, Science or Art, Talent or Intellect), our worship is both foolish and futile.
Without Faith, it is obvious that prayer or worship has no meaning whatever. It is but an aberration of the mind.

Haqq: Igaz, való, előírt, ami jár. Ezek a jelentések itt mind szolgálják e vers mondanivalóját. Sok mindent imádhatunk, istenként követhetünk. Ilyenek a bálványok, égitestek, természeti erők, lelkek, isteni erővel felruházott emberek, saját magunk egója, a hatalom, vagyon, művészet, tudomány, intellektuel, vagy tehetség, az ezekhez szóló bármiféle ima felesleges és hiábavaló. Hit nélkül az ima ereje semmibe vész, hatástalan és az értelem merő aberrációvá válik.

وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَن فِي السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَظِلالُهُم بِالْغُدُوِّ وَالآصَالِ *

﴿١٥﴾

15. Whatever beings there are in the heavens and the earth do prostrate themselves to Allah (Acknowledging subjection),- with good-will or in spite of themselves: so do their shadows in the morning and evenings[787].

15. Allahnak borul le minden, mi az Egeken és a Földön, engedelmesen, vagy kelletlenül. (Így tesznek) árnyékaik is reggel és este[787].

قُلْ مَن رَّبُّ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ قُلِ اللهُ قُلْ أَفَاتَّخَذْتُم مِّن دُونِهِ أَوْلِيَاء لاَ يَمْلِكُونَ لِأَنفُسِهِمْ نَفْعًا وَلاَ ضَرًّا قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الأَعْمَى وَالْبَصِيرُ أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ أَمْ جَعَلُواْ لِلّهِ شُرَكَاء خَلَقُواْ كَخَلْقِهِ فَتَشَابَهَ الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ قُلِ اللهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿١٦﴾

16. Say: "Who is the Lord and Sustainer of the heavens and the earth?" Say: "(It is) Allah." Say: "Do ye then take (for worship) protectors other than Him, such as have no power either for good or for harm to themselves?" Say: "Are the blind equal with those who see? Or the depths of darkness equal with light?" Or do they assign to Allah partners who have created (anything) as He has created, so that the creation seemed to them similar? Say: "(Allah) is the Creator of all things: He is the One, the Supreme and Irresistible."

16. Mondd: „Ki az Egek és a Föld Ura?" Mondd: „Allah!" Mondd: „Rajta kívül tesztek-e meg magatoknak oltalmazókat, mik maguknak sem tudnak használni, se ártani?" Mondd: „Egyenlő-e a vak és a látó? Egyenlő-e a sötétség a világossággal? Vagy tán Allahnak olyan bálványokat állítanak, kik teremtenek, ahogy Ő teremt és teremtésük hasonló?" Mondd: „Allah teremt mindent, Ő az Egyetlen, a Korlátok Nélküli!"

أَنزَلَ مِنَ السَّمَاء مَاء فَسَالَتْ أَوْدِيَةٌ بِقَدَرِهَا فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا رَّابِيًا وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِي النَّارِ ابْتِغَاء حِلْيَةٍ أَوْ مَتَاعٍ زَبَدٌ مِّثْلُهُ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللهُ الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ فَأَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاء وَأَمَّا مَا يَنفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ فِي الأَرْضِ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللهُ الأَمْثَالَ

﴿١٧﴾

---

[787] Even the Shadows-creations of the Imagination, or projections from other things and dependent on the other things for their existence, as shadows or to substance-even such shadows are subject to Allah's Laws and Will, and cannot arise or have any effect on our minds except by His permission. The Shadows are longest and therefore most prominent when the sun is level, and tend to disappear as the sun approaches the zenith. But even when they are longest and most prominent, they are still subject to Allah's Will and Law

A képzelet szülötte árnyfigurák és kivetítődések is a teremtmények létének bizonyítékai, hiszen ők azok az alanyok, amikről ezek a képek keletkeznek. E kivetítődések is Allah akaratát és törvényeit követik, ezek lenyomata tudatunkban az Ő engedélyével jelennek meg. Az árnyak nappal előbukkannak, alakjukat, hosszukat változtatják, naplemente után eltűnnek. Alakjuk változása Allah törvényének engedelmeskedik.

17. He sends down water from the skies, and the channels flow, each according to its measure: But the torrent bears away to foam that mounts up to the surface. Even so, from that (ore) which they heat in the fire, to make ornaments or utensils therewith, there is a scum likewise. Thus doth Allah (by parables) show forth Truth and Vanity. For the scum disappears like froth cast out; while that which is for the good of mankind remains on the earth. Thus doth Allah set forth parables[788].

17. Ő küld le vizet az Égből és megáradnak a völgyek mértékük szerint. Magukkal sodorják a felgyülemlő habot, miből tűzön hevítve kinyerik ékeiket, vagy eszközeiket, ami ilyen habból van. Ekképpen vet (példát) Allah, hogy megmutassa a valót és valótlant. Majd a hab továbbmegy és salak lesz. Ami hasznos az embereknek, a Földben marad. Ekképpen vet Allah példát[788].

لِلَّذِينَ اسْتَجَابُواْ لِرَبِّهِمُ الْحُسْنَى وَالَّذِينَ لَمْ يَسْتَجِيبُواْ لَهُ لَوْ أَنَّ لَهُم مَّا فِي الأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لاَفْتَدَوْاْ بِهِ أُوْلَئِكَ لَهُمْ سُوءُ الْحِسَابِ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ

﴿١٨﴾

18. For those who respond to their Lord, are (all) good things. But those who respond not to Him,- Even if they had all that is in the heavens and on earth, and as much more, (in vain) would they offer it for ransom. For them will the reckoning be terrible: their abode will be Hell,- what a bed of misery[789]!

18. Azoknak, kik Uruknak választ adnak, szép jár. Azok, kik nem adnak választ Neki, ha övék lenne minden, mi az Egeken és Földön van és még egyszer annyi, hogy meg tudják váltani magukat általa, hát ezeknek számvetése lesújtó, hajlékuk a Pokol, mi nyomorúságos szállás[789].

---

[788] This verse is full of parables. (1) It is Allah Who sends rain and sends it to all. See how it flows in different channels according to their capacities (2) In the physical world, water is pure and beneficial. But froth and scum will gather according to local conditions. As the floods will carry off the scum and purify the water, so will the flood of Allah's spiritual mercy carry away our spiritual scum and purify the water. (3) The froth may make a greater show on the surface, but it will not last. So, will there be frothy knowledge which will disappear, but Allah's Truth will endure. (4) the ore is full of baser admixture, but the fire will separate the gold from the dross for ornaments, or (5) some metal of household utility, with which you make every day utensils, which the fire will separate from admixtures which you do not want. So, the fire of Allah's test, both by adversity or by affluence, will search out the true metal in us and reject the dross. It will show us what is valuable or what is useful, all sorts of scum and vanity which we collect and miscall knowledge.

Ez a vers több példát rejt. 1. Allah küldi le az esőt. Megáradnak a csatornák, völgyek, méretük szerint. 2. A fizikai valóságban a víz tiszta és jótékony. Bizonyos körülmények között habot, hordalékot szállít. Ahogy az áradás magával ragadja a szennyeződéseket és megtisztítja a vizet, úgy tisztítja meg spirituális értelemben Allah kegyelme az embereket a gondolatok, ill. tettek szennyétől. 3. A hab a felszínen úszik, de egy idő után eltűnik. Így tűnik el a bűnös tudás és váltja fel azt Allah Igazsága, ami maradandó. 4. Az ércek hordalékból tűzzel kerülnek elő a nemes fémek. A tűz elkülöníti ezeket a salaktól, így az aranyból ékszer lesz. 5. Más fémekből használati eszközök készülnek. Ezeket is a tűz választotta szét saját salakjaiktól. A tűz Allah megpróbáltatása, amivel magunk tisztulunk meg és megszabadulunk spirituális salakjainktól. Általa látjuk, mi használ, és mi árt nekünk. A megpróbáltatás áradata tovább viszi a szennyezett habot, a félrevezető tudást, a hamis tévelygést és visszatérünk az egyenes útra.

[789] See 3:91 and 10:54

Lásd 3:91 és 10:54

أَفَمَن يَعْلَمُ أَنَّمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ أَعْمَى إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُوْلُواْ الأَلْبَابِ ﴿١٩﴾

19. Is then one who doth know that that which hath been revealed unto thee from thy Lord is the Truth, like one who is blind? It is those who are endued with understanding that receive admonition;-

19. Az, ki tudja, hogy mi kinyilatkoztatott neked Uradtól Igaz, olyan-e, mint a vak? Mert bizony, magukba szállnak azok, kik értenek,-

الَّذِينَ يُوفُونَ بِعَهْدِ اللهِ وَلاَ يِنقُضُونَ الْمِيثَاقَ ﴿٢٠﴾

20. Those who fulfil the covenant of Allah and fail not in their plighted word;

20. Kik hűek Allahhal kötött egyezségükhöz és nem szegik meg szövetséget.

وَالَّذِينَ يَصِلُونَ مَا أَمَرَ اللهُ بِهِ أَن يُوصَلَ وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ سُوءَ الحِسَابِ ﴿٢١﴾

21. Those who join together those things which Allah hath commanded to be joined, hold their Lord in awe, and fear the terrible reckoning[790];

21. Kik hozzásegítik Allah elrendelését, hogy az beteljesedjen, félik Urukat és rettegnek a becstelen számvetéstől[790].

وَالَّذِينَ صَبَرُواْ ابْتِغَاء وَجْهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُواْ الصَّلاَةَ وَأَنفَقُواْ مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلاَنِيَةً وَيَدْرَؤُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ أُوْلَئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٢٢﴾

22. Those who patiently persevere, seeking the countenance of their Lord; Establish regular prayers; spend, out of (the gifts) We have bestowed for their sustenance, secretly and openly; and turn off Evil with good: for such there is the final attainment of the (eternal) home,-

22. Kik állhatatosak, vágyják Uruk Színét, imára állnak, áldoznak a gondviselésből, mit juttatunk nekik, titokban, vagy nyíltan, kikben felülkerekedik a jó a rosszon, ezeké az Otthon beteljesülése,-

جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَالمَلاَئِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِم مِّن كُلِّ بَابٍ ﴿٢٣﴾

23. Gardens of perpetual bliss: they shall enter there, as well as the righteous among their fathers, their spouses, and their offspring: and angels shall enter unto them from every gate (with the salutation)[791]:

---

[790] That is, join faith with practice, love of Allah with love of man, and respect for all Prophets alike, follow the universal Religion and not odd bits of it.

Úgy csatlakozz a hithez, hogy gyakorold azt. Szeresd Allahot az emberek szeretetén keresztül. Tisztelj minden Prófétát és kövesd az Univerzális vallást, ne csak annak foszlányait.

[791] The relationships of this life are temporal, but love in righteousness is eternal. In the eternal Gardens of Bliss, the righteous will be reunited with all those near and dear ones whom they loved, provided only that they

23. Édeni Kertekbe térnek be ők és kik jóravalók voltak, atyáik, hitveseik és utódaik közül. Angyalok jönnek hozzájuk minden kapun[791].

سَلاَمٌ عَلَيْكُم بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٢٤﴾

24. "Peace unto you for that ye persevered in patience! Now how excellent is the final home!"

24. „Béke legyen veletek, miáltal állhatatosak voltatok! Gyönyör az Otthon beteljesülése."

وَالَّذِينَ يَنقُضُونَ عَهْدَ اللهِ مِن بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَآ أَمَرَ اللهُ بِهِ أَن يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الأَرْضِ أُوْلَئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ ﴿٢٥﴾

25. But those who break the Covenant of Allah, after having plighted their word thereto, and cut asunder those things which Allah has commanded to be joined, and work mischief in the land;- on them is the curse; for them is the terrible home[792]!

25. Kik Allah Szövetségét megszegik annak megkötése után, meghiúsítják Allah parancsolásának beteljesülését és megrontanak a Földön, ezek ők, kiknek átok jár és övék a nyomorúságos otthon[792].

اللهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاء وَيَقْدِرُ وَفَرِحُواْ بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الآخِرَةِ إِلاَّ مَتَاعٌ ﴿٢٦﴾

---

were righteous also; for in eternity nothing else counts. Blood-relationships and marriage relationships create certain physical bonds in this life, which may lead so much good, and possibly also to evil. All that is physical or evil will go. But the good will come forth with a new meaning in the final Reckoning. Thus, ancestors and descendants, husbands and wives, brothers and sisters, (for dhurriyyat includes them), whose love was pure and sanctified, will find new bliss in the perfecting of their love and will see a new and mystic meaning in the old and ephemeral bonds. Can we wonder at Jacob's reunion with Joseph, or that of Moses with Aaron, or of Muhammad Al Mustafa with the Lady Khadijah? In fact, all the Righteous will be reunited in the Hereafter (12:101)

Az Evilági élet kapcsolatai átmenetiek, de a Jó szeretete örök. Az Égi Kertekben a jók újra egyesülnek közeli szeretteikkel, feltéve, ha ők is jóravalók voltak. Az örökkévalóságban csak ez számít. Házasság, rokoni kapcsolatok kötelékeket hoznak létre az evilági életben, mik jóhoz és rosszhoz vezethetnek. Ami fizikai és rossz, az letűnik. A jó egy más jelentéstartalommal jön el a végső elszámoláshoz. Azok az ősök, utódok, férjek, feleségek, testvérek, kik tiszta szeretettel tudtak szeretni, szeretetük egy másfajta, tökéletes beteljesülésével fognak találkozni, amit a tiszavirág életű létben nem tapasztalhattak meg. El tudjuk-e képzelni Mohammed és Khadidzsa, József és Jákob, Mózes és Áron újbóli találkozását? A Túlvilágon minden Jó újra egyesül a Jóval (12:101).

[792] This is in contrast to the state of the blessed, described in 13:22-24 above. The Curse is the opposite of the Bliss, and the Terrible Home is the opposite of the Eternal Home, the Gardens of perpetual bliss.

Ez ellentéte annak, mint amit a jóravalók kapnak és a 13:22-24-ben olvashattunk. Az Átok, a Boldogság ellentéte, a Nyomorúságos Otthon, pedig az Örök Otthonnal és az Égi Kertekkel áll szemben.

26. Allah doth enlarge, or grant by (strict) measure, the sustenance (which He giveth) to whomso He pleaseth. (The wordly) rejoice in the life of this world: But the life of this world is but little comfort in the Hereafter[793].

26. Allah annak nyújtja le a gondoskodást bőséggel és (szűken) mérve, kinek Ő akarja. Örvendeznek az Evilági Életben, de mi az evilági Élet a Túlvilághoz képest[793]!

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُواْ لَوْلاَ أُنزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِّن رَّبِّهِ قُلْ إِنَّ اللّهَ يُضِلُّ مَن يَشَاء وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ أَنَابَ ﴿٢٧﴾

27. The Unbelievers say: "Why is not a sign sent down to him from his Lord?" Say: "Truly Allah leaveth, to stray, whom He will; But He guideth to Himself those who turn to Him in penitence[794],-

27. Így szólnak azok, kik tagadnak: „Miért nem nyilatkoztatik ki rá Áya az Urától?" Mondd: „Allah azt viszi tévelygésbe, kit Ő akar, és azt vezeti Magához, ki megbánással Felé fordul[794],-

الَّذِينَ آمَنُواْ وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُم بِذِكْرِ اللّهِ أَلاَ بِذِكْرِ اللّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴿٢٨﴾

28. "Those who believe, and whose hearts find satisfaction in the remembrance of Allah. for without doubt in the remembrance of Allah do hearts find satisfaction[795].

28. „Kik hisznek, s kik szívei megnyugvást lelnek Allahra emlékezve, mert bizony, csak Allahra emlékezve lelnek nyugalmat a szívek[795]!"

الَّذِينَ آمَنُواْ وَعَمِلُواْ الصَّالِحَاتِ طُوبَى لَهُمْ وَحُسْنُ مَآبٍ ﴿٢٩﴾

29. "For those who believe and work righteousness, is (every) blessedness, and a beautiful place of (final) return."

29. „Kik hisznek, jókat cselekszenek, hát övék a gyönyör és az üdvös megtérés."

---

[793] Allah, the Sustainer and Cherisher of all His creatures, gives sustenance to all—the sustenance including all means for their physical, moral, intellectual, and spiritual growth and development according to their needs and capacities. To some He grants it in abundance; to others He gives it in strict measure. No one can question Him, for His Will is supreme, and it is the measure of all good (29:61-62).

Allah, a Teremtő, minden teremtményéről gondoskodik. A gondoskodás többféle. Lehet fizikai, morális, intellektuális és spirituális. Nagysága az alany képességeitől függ. Van, akit bőséggel ellát, de van, kinek szűkre méri. Nem kérdezheti Őt ezért senki. Az Ő akarata minden fölött áll. (29:60-62).

[794] Allah provides every guidance for those who turn to Him in penitence, but He will leave those to wander astray who deliberately close their eyes and their hearts to His grace and the comfort that comes from remembering Him and celebrating His praises.

Allah azokat vezeti, akik Felé fordulnak megbánással. Akik becsukják szemeiket, szíveiket és tévelygésben élik életüket, messze kerülnek Allahtól és Ő is tőlük. Nem élvezhetik kegyelmének gyümölcseit és szívük soha nem lel megnyugvást.

[795] The Sign or Miracle is not something external: it is something internal, something in your mind, heart, and soul. It depends on your inner spiritual experience. If you turn to Allah, that light, that experience, will come. If you do not, Allah will not force you.

A Jel vagy Csoda nem kívülről jön. Belül van, benn az értelemben, szívben és lélekben, a belső spirituális állapottól függően. Ha Allahhoz fordulunk, a világosság eljön. Ha nem, hát Allah nem erőlteti a Hozzá fordulást.

كَذَلِكَ أَرْسَلْنَاكَ فِي أُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهَا أُمَمٌ لِّتَتْلُوَ عَلَيْهِمُ الَّذِيَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِالرَّحْمَنِ قُلْ هُوَ رَبِّي لا إِلَهَ إِلاَّ هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ مَتَابِ ﴿٣٠﴾

30. Thus have we sent thee amongst a People before whom (long since) have (other) Peoples (gone and) passed away; in order that thou mightest rehearse unto them what We send down unto thee by inspiration; yet do they reject (Him), the Most Gracious! Say: "He is my Lord! There is no god but He! On Him is my trust, and to Him do I turn[796]!"

30. Ekképpen küldtünk el téged (ó Mohammed) a néphez, kik előtt más népek tűntek le, hogy olvasd nekik azt, mit rád sugallottunk, míg ők tagadják Őt, a Kegyelmest! Mondd: „Ő az én Uram! Nincs Rajta kívül más Isten, csak Ő. Rá hagyatkoztam és Felé fordulok megbánással[796].”

وَلَوْ أَنَّ قُرْآنًا سُيِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ أَوْ قُطِّعَتْ بِهِ الأَرْضُ أَوْ كُلِّمَ بِهِ الْمَوْتَى بَل لِّلّهِ الأَمْرُ جَمِيعًا أَفَلَمْ يَيْأَسِ الَّذِينَ آمَنُواْ أَن لَّوْ يَشَاء اللّهُ لَهَدَى النَّاسَ جَمِيعًا وَلاَ يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُواْ تُصِيبُهُم بِمَا صَنَعُواْ قَارِعَةٌ أَوْ تَحُلُّ قَرِيبًا مِّن دَارِهِمْ حَتَّى يَأْتِيَ وَعْدُ اللّهِ إِنَّ اللّهَ لاَ يُخْلِفُ الْمِيعَادَ ﴿٣١﴾

31. If there were a Qur'an with which mountains were moved, or the earth were cloven asunder, or the dead were made to speak, (this would be the one!) But, truly, the command is with Allah in all things! Do not the Believers know, that, had Allah (so) willed, He could have guided all mankind (to the right)? But the Unbelievers,- never will disaster cease to seize them for their (ill) deeds, or to settle close to their homes, until the promise of Allah come to pass, for, verily, Allah will not fail in His promise[797].

---

[796] Our Prophet came later in time than other Prophets, to complete their Message and universalize Religion. And certainly, it is after his age that the process of the unification of the world began. That process is not complete yet, but is proceeding apace.
Faith tells us that no amount of opposition from Unbelievers can ever stop Allah's Plan.

Mohammed a többi Próféta után jött el, hogy küldetésükre végső pontot tegyen és létrejöjjön az Univerzális Vallás. Őt követően kezdetüket vették a világ egyesülési folyamatai. Ennek folyamatnak nincs vége, napjainkban is tart.
Nincs az a számú ellenző, akik Allah Tervének beteljesülését meg tudnák akadályozni. Ezt üzeni nekünk a hit.

[797] Everything is possible and in Allah's power. His Plan is beneficent and all embracing. The Believers know His Omnipotence, and they also know that He will order His world for the best. Let not the Unbelievers think that if they seem to prosper for a time that is the end of the matter. Unbelievers are warned about three things. (1) Their ill deeds must carry evil consequences for them all the time, though they may not perceive them for a certain time. (2) Their homes, their places of resort, the circles in which they move, will also be haunted by their ill deeds and their consequences. For evil makes a complex of its environment. The walls of Jericho, when they fall, must bring down all Jericho in its ruins. (3) The ultimate Disaster, the Final Reckoning, must come, for Allah never fails in His promise. True values must eventually be restored: the good to the good, and the evil to the evil

31. Ha van Korán, mi mozgásba hozná a Hegyeket, széthasítaná a Földet, beszélnének általa a halottak, (akkor ez az!). Mi több! Minden parancsolás Allahé. Nem tudják-e azok, kik hisznek, hogy ha Allah akarná, az embereket vezetné mind? Kik tagadnak, mindig visszaüt rájuk a szörnyűség, mit tettek, vagy otthonaik közelében leselkedik rájuk az, míg Allah ígérete valóra nem válik. Mert bizony, Allah nem szegi meg ígéretét[797].

وَلَقَدِ اسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَأَمْلَيْتُ لِلَّذِينَ كَفَرُواْ ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ﴿٣٢﴾

32. Mocked were (many) apostles before thee: but I granted respite to the unbelievers, and finally I punished them: Then how (terrible) was my requital!

32. Megcsúfolták a Prófétákat előtted, de Én haladékot adtam azoknak, kik tagadtak, majd lesújtottam rájuk. Micsoda elégtétel volt!

أَفَمَنْ هُوَ قَآئِمٌ عَلَى كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَجَعَلُواْ لِلّهِ شُرَكَاء قُلْ سَمُّوهُمْ أَمْ تُنَبِّئُونَهُ بِمَا لاَ يَعْلَمُ فِي الأَرْضِ أَم بِظَاهِرٍ مِّنَ الْقَوْلِ بَلْ زُيِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُواْ مَكْرُهُمْ وَصُدُّواْ عَنِ السَّبِيلِ وَمَن يُضْلِلِ اللّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٣﴾

33. Is then He who standeth over every soul (and knoweth) all that it doth, (like any others)? And yet they ascribe partners to Allah. Say: "But name them! is it that ye will inform Him of something he knoweth not on earth, or is it (just) a show of words?" Nay! to those who believe not, their pretence seems pleasing, but they are kept back (thereby) from the path. And those whom Allah leaves to stray, no one can guide[798].

33. Olyan-e az, Ki minden lélek mellett áll (és tudja) mit nyert el, (mint bárki más)? Bálványokat állítanak Allahnak! Mondd: „Adjatok nekik nevet! Vagy kihirdettek-e Neki olyat, miről Ő nem tud

---

Allah hatalmából minden lehetséges. Terve mindent átölel és jótékony. A hívők tudják, hogy Ő Mindenható és akarata mindannyiunk számára a legjobb. Ne gondolják a hitetlenek, hogy átmeneti jólétükkel ügyüknek vége. Három dologra figyelmeztetik őket: 1. Gonosz tetteik következményeit az idők végezetéig magukkal hordozzák, ne gondolják, hogy azok csak egy bizonyos ideig vannak számon tartva. 2. Otthonaik, cselekvési körük és minden, mire gonosz tetteik kiterjedtek, számadás tárgyát képezik. A környezet fontos szerepet játszik a gonosz érvényre jutásában. Ha Jerikó falai leomlanak, akkor minden azzal együtt romba kell, hogy dőljön. 3. A Végső elszámolás ideje eljön, Allah sohasem szegi meg ígéretét. A Jó a Jóhoz, a Rossz a Rosszhoz kerül.

[798] 12:40, You have but to name your false gods, and you will see that they are nothing but names. There is no reality behind them, whereas Allah is the One great Reality. He penetrates everything through and through and knows all things. Do you dare to tell Him of something on earth that He does not know? Or is it just a trick or a show of words?
All pretenses and fancies seem attractive to their inventors, but alas! They are a great obstruction to the Path of Religion and Truth. However, if by their contumacy, they have cut themselves off from Allah's grace, who can guide them or reclaim them from their errors?

12:40. Csak nevet kell adnotok hamis isteneiteknek és látni fogjátok, hogy nevek maradnak. Nincs valós tartalom mögöttük, míg Allah maga az Egyetlen Nagy Valóság! Mindenen áthatol és mindenről tud. Merészeltek-e olyat állítani, amiről Ő ne tudna? Vagy csupán játszadoztok, trükköztök a szavakkal? Minden színjáték, kitaláció élvezetes annak, aki azt kitalálta. De ők nagy akadályt jelentenek a Vallás és Igazság útján. Makacsságuk elvágja őket Allah kegyelmétől, Aki vezethetné, vagy kigyógyíthatná őket hibáikból.

a Földön, vagy mik felszínes szavak?" Mi több! Feldíszített azoknak színlelése, kik tagadnak és akadályoznak Allah útján. Akit Allah tévelygésbe visz, nincs számára vezető[798].

لَّهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الآخِرَةِ أَشَقُّ وَمَا لَهُم مِّنَ اللهِ مِن وَاقٍ ﴿٣٤﴾

34. For them is a penalty in the life of this world, but harder, truly, is the penalty of the Hereafter: and defender have they none against Allah.

34. Övék az Evilági élet büntetése, de a Túlvilág büntetése kegyetlenebb. Nincs, ki megóvná őket Allahtól.

مَّثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الأَنْهَارُ أُكُلُهَا دَآئِمٌ وِظِلُّهَا تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَواْ وَّعُقْبَى الْكَافِرِينَ النَّارُ ﴿٣٥﴾

35. The parable of the Garden which the righteous are promised!- beneath it flow rivers: perpetual is the enjoyment thereof and the shade therein: such is the end of the Righteous; and the end of Unbelievers in the Fire[799].

35. A Kert példázata, mi az őrizkedőknek ígért, ilyen: alatta folyók futnak, étke és árnyéka örökké tartó. Ez beteljesülése azoknak, kik őrizkednek, míg a hitetlenek beteljesülése a Pokol[799].

وَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَفْرَحُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمِنَ الأَحْزَابِ مَن يُنكِرُ بَعْضَهُ قُلْ إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللهَ وَلا أُشْرِكَ بِهِ إِلَيْهِ أَدْعُو وَإِلَيْهِ مَآبِ ﴿٣٦﴾

36. Those to whom We have given the Book rejoice at what hath been revealed unto thee: but there are among the clans those who reject a part thereof. Say: "I am commanded to worship Allah, and not to join partners with Him. Unto Him do I call, and unto Him is my return[800]."

---

[799] In its derived meaning, “akala” means fruit and enjoyment of all kinds, spiritual as well as other. The joys of heaven are not like the joys of the earth, which fade away or cloy. The joys of heaven are pure, lasting, and without any of the drawbacks which we associate with the joys of the sense.
Zill: literally shade, hence, shelter, protection, security. All these meanings are implied. Shade is one of the delights of a garden. 4:57.

Az „Akala” itt gyümölcsöt, fogyasztható élvezeteket jelent, ami spirituális étket és fogyasztást is magában foglal. A Mennyország élvezetei nem múlandóak és nem is lakatnak túl, mint a földiek. Tiszták, örökké tartanak és nem csalóka érzékeink képezik le azokat, aminek rabságába kerülhetünk a földön.
Zill: árnyék, védelem, hajlék, biztonság. Az árnyék az Égi Kert lenyűgöző jelensége. 5:57.

[800] The Book: in a general sense, Revelation. "Those to whom the Book hath been given" are both (1) the People of the Book of previous revelations, who study the new Revelation in Arabic without prejudice and find in its confirmation of what their ancestors had received; and (2) the Muslims who receive the Qur'an with such spiritual joy.
Ahzab (plural of hizb = parties, sects, troops, clans. The reference may be to the clans mentioned in 33:20 and 22 (that whole Surah is called Ahzab}. But we can understand it in a perfectly general sense, among all the sections of the people there are persons who would receive a portion of Allah's truth but reject whatever does not suit them or fall in with their selfish aims or vain desires.

Könyv: itt kinyilatkoztatás általános vonatkozásban. „Kiknek már megadtuk a Könyvet” jelenti 1. az előző kinyilatkoztatásokat, melyek követői közül sokan tanulmányozzák az új, Arab kinyilatkoztatást és örömmel fedezik fel egy-egy rész megerősítését saját Könyvükben. 2. Muszlimok, kiknek eljött a Korán.

36. Akiknek már megadtuk a Könyvet örvendeznek azért, mi neked kinyilatkoztatott. Vannak a szekták közt olyanok, kik egy részét tagadják. Mondd: „Arra rendeltettem, hogy Allahhoz imádkozzam, és ne állítsak Neki társakat. Hozzá fohászkodom és Hozzá térek meg[800].”

وَكَذَلِكَ أَنزَلْنَاهُ حُكْمًا عَرَبِيًّا وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءهُم بَعْدَ مَا جَاءكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللّهِ مِن وَلِيٍّ وَلاَ وَاقٍ ﴿٣٧﴾

37. Thus have We revealed it to be a judgment of authority in Arabic. Wert thou to follow their (vain) desires after the knowledge which hath reached thee, then wouldst thou find neither protector nor defender against Allah[801].

37. Ekképpen bocsátottuk le neki ezt Arab bölcseletként. Ha követed óhajaikat, miután eljött neked a tudásból, nem lesz Allahon kívül Oltalmazód, sem Védelmeződ[801].

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلاً مِّن قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ أَزْوَاجًا وَذُرِّيَّةً وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَن يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلاَّ بِإِذْنِ اللّهِ لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٌ ﴿٣٨﴾

38. We did send apostles before thee, and appointed for them wives and children: and it was never the part of an apostle to bring a sign except as Allah permitted (or commanded). For each period is a Book (revealed)[802].

Ahzab (egyes szám Hizb = párt, klán, csapat, szekta). Értelmezhetjük teljesen általános alapon. Ők azok, akik azokat a részeket válogatják ki Allah kinyilatkoztatásai közül, melyek tetszenek, megfelelnek számukra, a többit, amit kényelmetlennek, felfogásukkal eltérőnek tekintenek, nem követik.

[801]The Qur'an is in Arabic; therefore, the Arabs, among whom it was promulgated, could have no difficulty in understanding its precepts and using it in the judging of right and wrong in all their affairs. But it is also universal; therefore no one should give preference to his own vain fancies against this authoritative declaration.

A Korán Arabul van és az Arabok között volt közhírré téve, kihirdetve. Nem támaszthatott nehézséget megértése és könnyen alkalmazhatták a jó és rossz megítélésében. Ugyanakkor a Korán Univerzális. Igazsága nem egy nemzethez szól, senki nem részesítheti előnyben saját világi hívságát, passzióját ezután az irányadó deklaráció után.

[802] All the Prophets of whom we have any detailed knowledge, except one, had wives and children. The exception is Jesus, the son of Mary. But his life was incomplete: his ministry barely lasted three years; his mission was limited; and he was not called upon to deal with the many-sided problems that arise in a highly organized society or State. We pay equal respect to him, because he was Allah's Messenger; but that is not to say that his Message covers the same universal ground as that of al Mustafa.
The greatest Miracle in history was and is the Qur'an. We can apprehend its beauty and grandeur today as much as did the people of al Mustafa's day-even more, as our collective knowledge of nature and of Allah's creation has increased.

Egy kivételével minden Prófétának volt hitvese, családja. Ő Jézus volt, Mária fia. Élete nem volt teljes, szolgálata összesen három évig tartott. Küldetése be volt határolva, nem foglalkozott társadalmat és Államot érintő szervezési kérdésekkel, azokat veszélyeztető kihívásokkal. Egyenlő tisztelettel és megbecsüléssel adózunk iránta is, tekintve, hogy Őt is Allah küldte az emberiséghez. Viszont küldetése mást fed le. Nem ugyanazt, amit Mohammedé.
A történelem legnagyobb csodája a Korán. Élvezhetjük gyönyörűségét, tisztaságát, tömörségét, egyenességét, ami ma éppen úgy hatása alá tudja keríteni olvasóját, ahogy Mohammed idejében is történt. Talán ma időszerűbb, mint akkor, mert kollektív tudásunk gyarapodott, így azt is megérthetjük belőle, amit akkor nem tudtak.

38. Elküldtük Prófétáinkat előtted és megtettünk nekik hitveseket, sarjakat. Nem hozhatott el egy Próféta sem Allah engedelme nélkül bizonyságot. Minden időszaknak meg van a Könyve[802].

يَمْحُو اللّهُ مَا يَشَاء وَيُثْبِتُ وَعِندَهُ أُمُّ الْكِتَابِ ﴿٣٩﴾

39. Allah doth blot out or confirm what He pleaseth: with Him is the Mother of the Book[803].

39. Allah azt töröl el és erősít meg, amit Ő akar. A Könyvek Anyja Nála van[803].

وَإِن مَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلاَغُ وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ ﴿٤٠﴾

40. Whether We shall show thee (within thy life-time) part of what we promised them or take to ourselves thy soul (before it is all accomplished),- thy duty is to make (the Message) reach them: it is our part to call them to account.

40. Hogy mit láttatunk meg veled abból, mit megígértünk nekik (míg élsz), vagy Magunkhoz vesszük lelkedet, (mielőtt beteljesedik a kinyilatkoztatás), hát a te dolgod az Üzenet továbbítása, a Miénk a számvetés.

أَوَلَمْ يَرَوْاْ أَنَّا نَأْتِي الأَرْضَ نَنقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا وَاللّهُ يَحْكُمُ لاَ مُعَقِّبَ لِحُكْمِهِ وَهُوَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٤١﴾

41. See they not that We gradually reduce the land (in their control) from its outlying borders? (Where) Allah commands, there is none to put back His Command: and He is swift in calling to account[804].

---

[803] Umm al-Kitab. Mother of the Book: the original foundation of all revelation; the essence of Allah's Will and Law. 3:7 and 43:4

Umm al-Kitab. A Könyv Anyja: a kinyilatkoztatások eredeti formája, Allah akaratának esszenciája, A TÖRVÉNY. 3:7 és 43:4

[804] In the Prophet's ministry at Makkah, the most stiff-necked opposition came from the sear and center of power in Makkah. The humbler people—the fringe of Makkan society—came in readily, as also did some tribes round about Makkah. After the Hijrah there was a hard struggle between Makkah and Madinah, and at last the bloodless conquest of Makkah in 8 A. H. made the pagan structure finally collapse, though it had already been sapped to its foundations. So, generally, Truth finds easiest entrance through the humble and lowly, and not in the beginning at the headquarters of power, but in the fulness of time it makes its way everywhere with irresistible force.

A Próféta küldetésében saját szülővárosa, Mekka jelentette a legerősebb ellenállást, keményfejűséget. Mekka központjában az erő és hatalom székelt. A központtól távolodva a Mekkát szegélyző részek felé, egyre szegényebb, alázatosabb emberek éltek, akik számára Allah hívó szava vonzó volt. A szomszédos törzsek közül is néhányan meghallották az Iszlám hívását. A Hidzsra után kemény küzdelem indult meg Medina és Mekka között, de végül, a Hidzsra 8. évében, bekövetkezett Mekka vér nélküli elfoglalása és miután felélte saját létalapját, a pogány struktúra összeomlott. Az Igazság ott talál magának utat, ahol alázatos fülek és szívek várják. Nem a hatalom és erő központja az a hely, ahol az igazság első lépcsőben meg tud telepedni. Idővel azonban oda is eljut, mert ellenállhatatlan.

41. Nem látják-e, hogy szélei felől szűkítjük a rájuk eső Földet? Ha Allah elrendel valamit, nincs, ki Elrendelésének útjába állhat. Ő a Gyors Számvető[804].

وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَلِلَّهِ الْمَكْرُ جَمِيعًا يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ وَسَيَعْلَمُ الْكُفَّارُ لِمَنْ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٤٢﴾

42. Those before them did (also) devise plots; but in all things the master- planning is Allah's He knoweth the doings of every soul: and soon will the Unbelievers know who gets home in the end[805].

42. Tervet szőttek azok, kik előttük voltak, de Allahé az összes mesterterv. Tudja, mit nyer el minden lélek és megismeri majd a hitetlen az otthon beteljesülését[805]!"

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُواْ لَسْتَ مُرْسَلاً قُلْ كَفَى بِاللّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِندَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ ﴿٤٣﴾

43. The Unbelievers say: "No apostle art thou." Say: "Enough for a witness between me and you is Allah, and such as have knowledge of the Book[806]."

43. Mondják azok, kik tagadnak: „Te nem vagy Próféta!" Mondd: „Elég nekem Allah, Kinél az Írás tudása, Tanúságtevőnek közöttem és közöttetek[806].

---

[805] See 3:54

Lásd 3:54

[806]The enemies of Islam have to acknowledge that Al Mustafa was a great and noble character, but they deny his Prophethood. He could point to his credentials from Allah in the work which he achieved, and the Qur'an which he brought

Az Iszlám ellenségei elismerték Mohammed hatalmas jellemét, de tagadták Próféciáját. Ezen a ponton ő Allahot hívta tanúságot tenni és a Koránt, amit Allah neki kinyilatkoztatott.

14. IBRAHIM (ABRAHAM-ÁBRAHÁM)

Introduction to Surah Ibrahim (Abraham)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah takes its name from v. 35 in which mention has been made of Prophet *Ibrahim* (Abraham). But it does not mean that it contains the life story of Prophet Abraham. The name is merely a symbol lid the names of many other surahs, i.e., the Surah in which Abraham's mention has been made.

Period of Revelation

It appears from the tone of the Surah that it belongs to that group of the Surahs which were revealed during the last stage of the Makkan period. For instance, v. 13 ("The disbelievers warned their Messengers, 'you shall have to return to our community or we will assuredly expel you from our land'") clearly indicates that the persecution of the Muslims was at its worst at the time of the revelation of this Surah, and the people of Makkah were bent on expelling the Believers from there like the disbelievers of the former Prophets. That is why in v. 14 they have been warned, "We will destroy these evil doers," and the Believers have been comforted as were the believers before them, "and after them settle you in the land" Likewise the stern warning contained in the concluding portion (v. 43-52 also confirms that the Surah relates to the last stage of the Makkan Period.)

Central Theme and Purpose

This Surah is an admonition and a warning to the disbelievers who were rejecting the Message of the Holy Prophet and devising cunning schemes to defeat his Mission. But warning, reproof, censure and reproach dominate admonition. This is because a good deal of admonition had already been made in the preceding Surahs, but in spite of this their obduracy, enmity, antagonism, mischief, persecution etc. had rather increased.

Bevezetés az Irahim (Ábrahám) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szúra a 35. versben szereplő Irahimról, Ábrahám Prófétáról nyerte címét. Ez nem jelenti azt, hogy a Szúra az ő életével foglalkozna. Az elnevezés csupán jelképes és arra szolgál, hogy más Szúráktól el lehessen különíteni. Sok más Szúrában is szerepel Ábrahám Próféta.

A kinyilatkoztatás ideje

A Szúra tónusából, hangvételéből arra a következtetésre juthatunk, hogy a Próféta Mekkai időszakának utolsó stádiumában keletkezhetett. Például a 13. vers: „*Mondták a hitetlenek a Prófétáiknak: „Mi bizony elűzünk titeket Földünkről, vagy visszatértek vallásunkba.”* Jelzi, hogy a Muszlimok nehéz megpróbáltatásokon mehettek keresztül a kinyilatkoztatás idején. A hitetlenek el akarták őket űzni éppen úgy, ahogy az előző Prófétákkal tették saját népeik. Az ezt követő 14. versben jön Allah válasza, ami megnyugtatás a hívők és figyelmeztetés a hitetlenek felé: „*Megtelepítünk titeket a Földön utánuk. Ez hát (hírem) annak, ki féli Színemet és féli beígért büntetésemet”*.

Központi téma és cél

Ez a Szúra figyelmeztetés a hitetleneknek, akik gátolták a Prófétát az Üzenet közvetítésében és minden eszközzel aláásták küldetését. A Szúrában az intések dominálnak. Az előző Szúrákat is hasonló tartalmakkal olvashattuk, ami jelzi a Mekkai időszak válságát és kilátástalanságát. Az ekkor jövő intések és a hívők hitének megerősítése elengedhetetlen volt a szenvedések elviseléséhez. A Szúrák hangvétele a napi atrocitásokat és a velük járó szenvedés erősödését is mutatja.

14. Ibrahim	14. Ibrahim
ABRAHAM	**ÁBRAHÁM**
Total Verses: 52	Összes vers: 52
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

الَر كِتَابٌ أَنزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿١﴾

1. A. L. R. A Book which We have revealed unto thee, in order that thou mightest lead mankind out of the depths of darkness into light - by the leave of their Lord - to the Way of (Him) the Exalted in power, worthy of all praise[807]!-

1. Alif. Lam. Ra. Könyv, mit lebocsátottunk neked, hogy kivezesd az embereket a sötétségből a világosságba, Uruk engedelmével, a Nagyszerű és Áldott Ösvényre[807].

اللهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الأَرْضِ وَوَيْلٌ لِّلْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٢﴾

2. Of Allah, to Whom do belong all things in the heavens and on earth! But alas for the Unbelievers for a terrible penalty (their Unfaith will bring them)!-

2. Allah az, Kié minden, mi az Egeken és Földön van! Jaj, a hitetleneknek a szörnyű büntetés miatt!

الَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الآخِرَةِ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا أُوْلَئِكَ فِي ضَلاَلٍ بَعِيدٍ ﴿٣﴾

[807] It is insisted on that every Prophet speaks not from himself but from Allah. His leading into the light is but by the grace and mercy of Allah, not by any power of his own, or by any merit of those who hear him.

A Próféták nem maguktól, hanem Allah által inspirálva végzik küldetésüket. Amikor a világosságra vezetnek, Allah engedelmével és nem saját erőből, vagy hallgatóságuk ösztönzésére teszik.

3. Those who love the life of this world more than the Hereafter, who hinder (men) from the Path of Allah and seek therein something crooked: they are astray by a long distance[808].

3. Kik az Evilági életet jobban szeretik a Túlvilágnál, akadályoznak Allah útján, tekervényesnek kívánva azt, azok messzi tévelygésben vannak[808].

وَمَا أَرْسَلْنَا مِن رَّسُولٍ إِلاَّ بِلِسَانِ قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ فَيُضِلُّ اللّهُ مَن يَشَاء وَيَهْدِي مَن يَشَاء وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٤﴾

4. We sent not an apostle except (to teach) in the language of his (own) people, in order to make (things) clear to them. Now Allah leaves straying those whom He pleases and guides whom He pleases: and He is Exalted in power, full of Wisdom[809].

4. Nem másképp, csak népe nyelvén küldtünk el Prófétát, hogy kinyilvánítson nekik. Allah azt hagyja tévelygésben, kit Ő akar, és azt vezeti, ki(t) Ő(t) akar(ja). Ő a Nagyszerű, a Bölcs[809].

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَذَكِّرْهُمْ بِأَيَّامِ اللّهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٥﴾

5. We sent Moses with Our signs (and the command). "Bring out thy people from the depths of darkness into light, and teach them to remember the Days of Allah." Verily

---

[808] The Unbelievers are here characterized in three ways: 1. they love this ephemeral life and its vanities more than the true Life which goes into the Hereafter; 2. they not only harm themselves but mislead others, 3. their own crooked minds search for something crooked in Allah's straight Path (7:45). But in doing so, they go farther and farther from the Truth.

A hitetleneket itt többféle módon lehet értelmezni. 1. A tiszavirág életű, értelmetlenségekre összpontosító létet többre becsülik, mint a valós tartalommal bíró életet, ami a Túlvilághoz vezet. 2. Nem csak maguknak ártanak, hanem másokat is félrevezetnek. 3. Saját „tekervényes" félreértelmezésük Allah útját is félreértelmezi (7:45), így egyre messzebb kerülnek az Igazságtól.

[809] If the object of a Message is to make things clear, it must be delivered in the language current among the people to whom the Messenger is sent. Through them it can reach all mankind. There is even a wider meaning for "language". It is not merely a question of alphabets, letters, or words. Each age or people -or world in a psychological sense- casts its thoughts in a certain mould or form. Allah's Message -being universal- can be expressed in all moulds and forms, and is equally valid and necessary for all grades of humanity, and must therefore be explained to each according to his or her capacity or receptivity. In this respect the Quran is marvelous. It is for the simplest as well as the most advanced.
Active form: He guides whom He wants. Passive form: He guides the one who wants Him. Each interpretation is possible.

Ha az Üzenet célja és tartalma tiszta, akkor olyan nyelven kell szólnia, hogy a hallgatóság értse ott, ahova a Próféta elviszi azt. Rajtuk keresztül ér el az emberiséghez. A nyelvnek van egy szélesebb értelmezése is. Nem csak ábécét, szavakat, betűket jelent. Minden helyen és időben más módon ért a világ. Mivel Allah Üzenete Univerzális, mindig az adott értési formában hozható az emberek tudomására, így nyelvektől, kultúráktól függően elérhetővé és felfoghatóvá válik. A hallgatóság kulturális színvonalának, nyelvének és hagyományainak megfelelően magyarázható és oda beilleszthető. Ez is a Korán csodája.
Aktív forma: Azt vezeti, akit Ő akar. Passzív forma: Azt vezeti, ki akarja Őt. Mindkét változatra módot ad a szöveg értelmezése.

in this there are Signs for such as are firmly patient and constant,- grateful and appreciative[810].

5. Elküldtük Mózest az Áyáinkkal, hogy: „Vezesd ki néped a sötétségből a világosságba és emlékeztesd őket Allah Napjaira." Mert bizony, ezekben vannak az Áyák minden állhatatosnak és hálásnak[810].

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ اذْكُرُواْ نِعْمَةَ اللّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ أَنجَاكُم مِّنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ وَيُذَبِّحُونَ أَبْنَاءكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءكُمْ وَفِي ذَلِكُم بَلاء مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿٦﴾

6. Remember! Moses said to his people: "Call to mind the favour of Allah to you when He delivered you from the people of Pharaoh: they set you hard tasks and punishments, slaughtered your sons, and let your women-folk live: therein was a tremendous trial from your Lord.[811]"

6. Mikor mondta Mózes az ő népének: „Emlékezzetek Allah kegyére rátok, ahogy megmenekített titeket a Fáraó népétől, kik nyomorúságos szenvedéssel sújtottak titeket. Megölték fiaitokat és megszégyenítették asszonyaitokat. Ebben volt a hatalmas próbatétel Uratoktól[811]."

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِن شَكَرْتُمْ لأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِن كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ ﴿٧﴾

7. And remember! your Lord caused to be declared (publicly): "If ye are grateful, I will add more (favours) unto you; But if ye show ingratitude, truly My punishment is terrible indeed."

7. Mikor Uratok bejelentette: „Ha hálát adtok, bizony, gyarapítalak titeket, de ha tagadtok, hát büntetésem szigorú."

وَقَالَ مُوسَى إِن تَكْفُرُواْ أَنتُمْ وَمَن فِي الأَرْضِ جَمِيعًا فَإِنَّ اللّهَ لَغَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿٨﴾

---

[810] "The Days of Allah": the days when Allah's mercy was specially shown to them. Every day and every hour and minute, Allah's grace flows to us abundantly, but there are special events in personal or national history which may be commemorated as Red-letter Days. Those to the Israelites were set out in great detail in 2:30-61 and on other places.

„Allah Napjai", a napok, melyeken Allah kegyelme őket kiválasztotta. Minden nap, óra és perc Allah adománya, mikor gondviselése árad felénk. De vannak olyan időszakok, „piros betűs ünnepek", mikre egy nemzet, vagy egyén úgy gondolhat vissza, mint amikor ez a gondviselés személyhez, vagy nemzethez szólóan érkezett. A 2:30-61-ben olvashatjuk azt az eseménysort, amire az Izraeliták így emlékezhetnek.

[811] 2:49. The reference back to Israel and Moses serves a double purpose; - as an appeal to the People of the Book, and - as a reminder to the Quraish of the favor now conferred on them by the coming among them of a Prophet like Moses.

2:49. Az Izrael fiaira és Mózesre utalás két célt szolgál: 1. A Könyv Népe felé fordulás. 2. Emlékeztető Quraish számára a kegy miatt, mit megélnek és a Próféta miatt, aki Mózeshez hasonlóan hozzájuk is eljön

8. And Moses said: "If ye show ingratitude, ye and all on earth together, yet is Allah free of all wants, worthy of all praise[812].

8. Mózes így szólt: „Ha tagadtok ti és mind, aki a Földön van, hát Dicsértessék Allah, a Korlátok nélküli[812]!"

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ مِن بَعْدِهِمْ لاَ يَعْلَمُهُمْ إِلاَّ اللّهُ جَاءتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّواْ أَيْدِيَهُمْ فِي أَفْوَاهِهِمْ وَقَالُواْ إِنَّا كَفَرْنَا بِمَا أُرْسِلْتُم بِهِ وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُونَنَا إِلَيْهِ مُرِيبٍ ﴿٩﴾

9. Has not the story reached you, (O people!), of those who (went) before you? - of the people of Noah, and 'Ad, and Thamud? - And of those who (came) after them? None knows them but Allah. To them came apostles with Clear (Signs); but they put their hands up to their mouths, and said: "We do deny (the mission) on which ye have been sent, and we are really in suspicious (disquieting) doubt as to that to which ye invite us[813]."

9. Nem jött el tán híre azoknak, kik előttetek voltak? Népe Noénak, Aádnak, Thamudnak és azoknak, kik utánuk jöttek? Nem ismeri őket más, csak Allah. Elhozták hozzájuk Prófétáik a bizonyságokat, de kezeikkel betapasztották szájaikat és mondták: „Mert bizony, mi megtagadjuk azt, mivel titeket küldtek és ködös kételynek tartjuk azt, mire hívtok minket[813]."

قَالَتْ رُسُلُهُمْ أَفِي اللّهِ شَكٌّ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ يَدْعُوكُمْ لِيَغْفِرَ لَكُم مِّن ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرَكُمْ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى قَالُواْ إِنْ أَنتُمْ إِلاَّ بَشَرٌ مِّثْلُنَا تُرِيدُونَ أَن تَصُدُّونَا عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ آبَآؤُنَا فَأْتُونَا بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿١٠﴾

---

[812] If the whole of you band together against Allah, you do not detract from Allah's power one atom, because, Allah does not depend upon you for anything, and His goodness and righteousness and praiseworthiness cannot be called in question by your contumacy.

Ha mind összefogtok Allah ellen, akkor sem tudjátok csorbítani Mindenhatóságát, mert Ő nem függ tőletek semmiben. Jósága, egyenessége nem kérdőjelezhető meg makacs emberi hozzáállás alapján.

[813] Even the names of all the Prophets are not known to men, much less the details of their story. If some "news" of them (for the word translated "story" may also be translated "news") reaches us, it is to give us spiritual instruction for our own lives.
That is, either that the Unbelievers metaphorically put their hands up to the mouths of the Prophets to try to prevent them from proclaiming their Message, or that the Unbelievers put up their fingers to their own mouths, as much as to say "Don't listen to them," or bite their own fingers in token of incontinent rage. Whatever construction we adopt, the meaning is that they were intolerant of their prophets even as the Quraish were intolerant of Al Mustafa and did all they could to suppress Allah's Truth.

Az emberek nem ismerik minden Próféta nevét, történeteiket pedig még kevésbé. Akiknek híre elérkezik, azokat spirituális tanulságnak és intésnek kell vennünk, hiszen példaadó életük erre ad instrukciót.
„Kezeikkel betapasztották szájaikat", jelentheti azt, hogy a hitetlenek a Próféták szájait akarták kezeikkel betapasztani, de azt is, hogy csöndre akarták kezeikkel inteni őket. Mindkét variációban az a lényeg, hogy a Próféták népei, így Quraish sem tolerálták az Üzenet eljövetelét, mindenben gátolták Isten Igazságának érvényre jutását.

10. Their apostles said: "Is there a doubt about Allah, The Creator of the heavens and the earth? It is He Who invites you, in order that He may forgive you your sins and give you respite for a term appointed!" They said: "Ah! ye are no more than human, like ourselves! Ye wish to turn us away from the (gods) our fathers used to worship: then bring us some clear authority[814]."

10. Prófétáik mondták: „Kétségetek van-e Allahban, Ki az Egek és a Föld elindítója? Hív titeket, hogy megbocsájthassa nektek bűneiteket és visszatartson titeket egy meghatározott ideig!" Mondták: „Ti csupán emberek vagytok, mint mi! Le akartok minket téríteni arról, mihez atyáink imádkoztak. Hozzátok el nekünk a valóságos hatalmat[814]!"

قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِن نَّحْنُ إِلاَّ بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ وَلَكِنَّ اللّهَ يَمُنُّ عَلَى مَن يَشَاء مِنْ عِبَادِهِ وَمَا كَانَ لَنَا أَن نَّأْتِيَكُم بِسُلْطَانٍ إِلاَّ بِإِذْنِ اللّهِ وَعلَى اللّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾

11. Their apostles said to them: "True, we are human like yourselves, but Allah doth grant His grace to such of his servants as He pleases. It is not for us to bring you an authority except as Allah permits. And on Allah let all men of faith put their trust.

11. Mondták nekik Prófétáik: „Mi csupán emberek vagyunk, mint ti, de Allah annak adja kegyét szolgálói közül, kinek Ő akarja. Nem a mi dolgunk, hogy hatalmat hozzunk el nektek, hacsak nem Allah engedelmével. Mert Allahra hagyatkozzanak a hívők!

وَمَا لَنَا أَلاَّ نَتَوَكَّلَ عَلَى اللّهِ وَقَدْ هَدَانَا سُبُلَنَا وَلَنَصْبِرَنَّ عَلَى مَا آذَيْتُمُونَا وَعَلَى اللّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿١٢﴾

12. "No reason have we why we should not put our trust on Allah. Indeed He Has guided us to the Ways we (follow). We shall certainly bear with patience all the hurt you may cause us. For those who put their trust should put their trust on Allah."

12. „Nincs rá okunk, hogy ne hagyatkozzunk Allahra. Ő vezet minket utunkon. Mi bizony állhatatosan elviseljük azt, hogy bántalmaztok minket. Allahra hagyatkoznak a Rá hagyatkozók."

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُواْ لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُم مِّنْ أَرْضِنَآ أَوْ لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَا فَأَوْحَى إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ لَنُهْلِكَنَّ الظَّالِمِينَ ﴿١٣﴾

---

[814] The Prophets (generally) clear both kinds of doubt. "You cannot doubt the existence of Allah! Behold His works! We are not speaking for ourselves or deceiving you. We speak according to the Message of inspiration from Allah." Notice that the doubters had said to the Prophets, -Ye invite us. - The Prophets say: "It is Allah Who invites you, and He does it to save you by His grace.

A Próféták eloszlatják a kétségeket. 1. Nem vonhatjátok kétségbe Allah létezését. Elég csak körbenézni! 2. Mi nem magunktól mondjuk azt, amit mondunk, hogy becsapjunk titeket. Az inspirációval Allahtól érkezett Üzenetet továbbítjuk.
A kételkedők így szóltak a Prófétákhoz: Ti hívtok minket? A válasz: Nem. Allah hív titeket és Ő óv meg kegyelmével.

13. And the Unbelievers said to their apostles: "Be sure we shall drive you out of our land, or ye shall return to our religion." But their Lord inspired (this Message) to them: "Verily We shall cause the wrong-doers to perish[815]!

13. Mondták a hitetlenek a Prófétáiknak: „Mi bizony elűzünk titeket Földünkről, vagy visszatértek vallásunkba." De Uruk sugallotta rájuk: „Mert bizony, Mi elpusztítjuk a bűnösöket[815]!"

وَلَنُسْكِنَنَّكُمُ الأَرْضَ مِن بَعْدِهِمْ ذَلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَامِي وَخَافَ وَعِيدِ ﴿١٤﴾

14. "And verily We shall cause you to abide in the land, and succeed them. This for such as fear the Time when they shall stand before My tribunal,- such as fear the punishment denounced."

14. „Megtelepítünk titeket a Földön utánuk. Ez hát (hírem) annak, ki féli Színemet és féli beígért büntetésemet."

وَاسْتَفْتَحُواْ وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ﴿١٥﴾

15. But they sought victory and decision (there and then), and frustration was the lot of every powerful obstinate transgressor[816].

15. Győzelemért fohászkodtak, de minden konok hatalmasság csalódott[816].

مِّن وَرَآئِهِ جَهَنَّمُ وَيُسْقَى مِن مَّاء صَدِيدٍ ﴿١٦﴾

16. In front of such a one is Hell, and he is given, for drink, boiling fetid water.

16. Az ilyenek mögött ott a Pokol, ahol forró, bűzös vizet kap inni.

يَتَجَرَّعُهُ وَلاَ يَكَادُ يُسِيغُهُ وَيَأْتِيهِ الْمَوْتُ مِن كُلِّ مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ وَمِن وَرَآئِهِ عَذَابٌ غَلِيظٌ ﴿١٧﴾

---

[815] Infidelity looks upon argument merely as an amusement. Its chief weapon is physical force. As its only belief is in materialism, it thinks that threats of force will put down the righteous. It offers the choice between exile and violence against conformity to its own standards of evil, which it thinks to be good. But Faith is not to be cowed down by Force. Its source of strength is Allah, and it receives the assurance that violence will perish ultimately by violence, and that Faith and Good must stand and be established. In fact, the good must inherit the earth and the evil ones be blotted out.

A hitetlenek érvelése csupán saját szórakoztatásukat szolgálja, hiszen komoly érvekkel nem rendelkeznek. Végül az erőszak az igazi érv. Fenyegetéssel, erő fitogtatásával próbálják saját útjukra téríteni azt, aki nem úgy gondolkodik, mint ők. Itt is két dolog között lehetett választani. Vagy az eredeti felfogáshoz való visszatérés, amiről azt feltételezik, hogy jó, vagy a száműzetés. De egy igaz hitet nem lehet erővel megfélemlíteni. A hit Allahból táplálkozik, Akinek ereje felülmúlja a földkerekség minden hatalmát, ugyanakkor Üzenete az ő pusztulásukat jelzi előre. Ha ők erőt mutatnak fel, akkor találkoznak majd Allah erejével, és ha megütköznek, a jók fogják helyüket örökölni a földön.

[816] Hoping for victory they forced a decision, and they got it against themselves. Or they challenged a punishment, and it came in good time.

Győzelmet remélve határozatot kényszerítettek ki, de az saját maguk ellen szólt. Vagy maguk ellen hívták a sorsot és az jó időben beteljesítette büntetésüket.

17. In gulps will he sip it, but never will he be near swallowing it down his throat: death will come to him from every quarter, yet will he not die: and in front of him will be a chastisement unrelenting.

17. Kortyolja azt, de alig tudja nyelni. Minden irányból a halál jön el hozzá, de nem hal meg. Mögötte az iszonyú szenvedés.

مَّثَلُ الَّذِينَ كَفَرُواْ بِرَبِّهِمْ أَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ اشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ لاَّ يَقْدِرُونَ مِمَّا كَسَبُواْ عَلَى شَيْءٍ ذَلِكَ هُوَ الضَّلاَلُ الْبَعِيدُ ﴿١٨﴾

18. The parable of those who reject their Lord is that their works are as ashes, on which the wind blows furiously on a tempestuous day: No power have they over aught that they have earned: that is the straying far, far (from the goal)[817].

18. Akik Urukat tagadják, példázatuk olyan, mint a hamu, mibe viharos napon belekap a szél. Semmi hatalmuk nincs afelett, mit elnyertek. Ez hát a messzi tévelygés[817].

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللهَ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضَ بِالْحقِّ إِن يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿١٩﴾

19. Seest thou not that Allah created the heavens and the earth in Truth? If He so will, He can remove you and put (in your place) a new creation?

19. Nem látod-e, hogy Allah teremtette az Egeket és a Földet az Igazzal? Ha akarná, elmozdítana onnan titeket és más teremtményt hozna?

وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ ﴿٢٠﴾

20. Nor is that for Allah any great matter.

20. Allah számára ez nem nagy dolog.

---

[817] The works of the ungodly are in themselves light and unsubstantial like ashes; they are the useless rubbish that remains out of the faculties and opportunities which they have misused by burning them up. Further, the ashes are blown about hither and thither by the wind: the ungodly have no compass, direction, or purpose that can stand. The wind, too, which blows on them is no ordinary wind, nor the day on which they seek to enjoy the fruits of their labors an ordinary tranquil day: a furious gale is blowing, for such is the Wrath of Allah. They have neither internal peace nor external gain. In the scattering of the ashes, they lose control even of such things as they might have earned but for their misdeeds. Their whole nature is contaminated. All their wishes go astray. They are carried so far, far away from what was in their minds. What did they aim at, and what did they achieve?

Az istentelenek tettei könnyűek és tartalmatlanok, akár a hamu, ami egy visszamaradt szemét. Ez marad abból, amit gondviselésként kaptak, de azt elégették. A hamuba belekap a szél és szétszórja azt. Nincs iránya, határozott célja. Ott érnek földet porszemei, ahol a szél akarja. Nem a megszokott, mindennapos szél fújja őket szerteszét, hanem Allah haragja. Nincs belső békéjük, sem külső nyereségük. Elszórva, céltalanul ődöngve mit ér az, amit elnyertek? Csak nyugtalanságukat növeli. Természetük szennyezett, vágyaik messze viszik őket a valóságtól. Minden pillanatban egyre messzebb kerülnek az örömtől és saját boldogulásuktól. Mit érnek el?

وَبَرَزُواْ لِلّهِ جَمِيعًا فَقَالَ الضُّعَفَاء لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُواْ إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنتُم مُّغْنُونَ عَنَّا مِنْ عَذَابِ اللّهِ مِن شَيْءٍ قَالُواْ لَوْ هَدَانَا اللّهُ لَهَدَيْنَاكُمْ سَوَاء عَلَيْنَآ أَجَزِعْنَا أَمْ صَبَرْنَا مَا لَنَا مِن مَّحِيصٍ ﴿٢١﴾

21. They will all be marshalled before Allah together: then will the weak say to those who were arrogant, "For us, we but followed you; can ye then avail us to all against the wrath of Allah." They will reply, "If we had received the Guidance of Allah, we should have given it to you: to us it makes no difference (now) whether we rage, or bear (these torments) with patience: for ourselves there is no way of escape[818]."

21. Ők mind Allah elé vonulnak és a gyengék így szólnak azokhoz, kik gőgösködtek: „Mi titeket követtünk. Tudtok-e hasznunkra lenni valamennyit is Allah büntetésével szemben?" Mondják: „Ha vezetett volna minket Allah, akkor mi is vezettünk volna titeket. Egyre megy, hogy dühöngünk, vagy türelmesek vagyunk. Nincs számunkra kiút[818]."

وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ الأَمْرُ إِنَّ اللّهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ الْحَقِّ وَوَعَدتُّكُمْ فَأَخْلَفْتُكُمْ وَمَا كَانَ لِيَ عَلَيْكُم مِّن سُلْطَانٍ إِلاَّ أَن دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِي فَلاَ تَلُومُونِي وَلُومُواْ أَنفُسَكُم مَّا أَنَاْ بِمُصْرِخِكُمْ وَمَا أَنتُمْ بِمُصْرِخِيَّ إِنِّي كَفَرْتُ بِمَآ أَشْرَكْتُمُونِ مِن قَبْلُ إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٢﴾

22. And Satan will say when the matter is decided: "It was Allah Who gave you a promise of Truth: I too promised, but I failed in my promise to you. I had no authority over you except to call you but ye listened to me: then reproach not me, but reproach your own souls. I cannot listen to your cries, nor can ye listen to mine. I reject your former act in associating me with Allah. For wrong-doers there must be a grievous penalty."

22. Így szólt a Sátán, mikor elrendeltetett a parancs: „Allah volt az, Ki az Igazat Ígérte nektek. Én (is) Ígértem nektek, de megtévesztettelek titeket. Nem volt felettetek hatalmam, csak annyi, hogy hívtalak titeket és ti válaszoltatok nekem. Ne engem hibáztassatok, hanem magatokat

---

[818] When the time for judgment comes, there are two kinds of disillusionment waiting for the ungodly: 1. Those who were misled and failed to see that each soul bears its own personal responsibility (2:134) and cannot shift it on to others, will turn to those who misled them, in the hope that they might intercede for them or do something to help them. They receive a plain answer as in the latter part of this verse. 2. Those who relied on Satan, His answer (in 14:22 below) is frank, cynical and brutal.
Those whose power or specious intelligence or influence misled them -such as false priests or leaders will find themselves in a parlous state.

Amikor eljön a Végítélet, kétféle csalódás vár a hitetlenekre. 1. Akiket félrevezettek, meglátják, hogy minden egyes lélek saját magáért fog csak felelősséget vállalni (2:134). Nem tehetik rá másokra saját tetteik súlyát. Panaszkodnak, hogy félre voltak vezetve. Abban reménykednek, hogy panaszuk csökkenteni fogja felelősségüket. Hátha tán meg tudják osztani büntetésüket azokkal, akik félrevezették őket! 2. Akik a Sátánt követték, egyenes, de szigorú választ kapnak a következő versben (14:22).
Nem menekülhetnek azok sem, akiket lelki vezetőik vittek félre.

hibáztassátok. Nem hallgathatom kiáltásotokat, ahogy ti sem halljátok kiáltásomat. Tagadom azt, mivel ti engem társítottatok azelőtt. Mert bizony, a bűnösöké a fájdalmas szenvedés."

وَأُدْخِلَ الَّذِينَ آمَنُواْ وَعَمِلُواْ الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ تَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلاَمٌ ﴿٢٣﴾

23. But those who believe and work righteousness will be admitted to gardens beneath which rivers flow,- to dwell therein for aye with the leave of their Lord. Their greeting therein will be: "Peace!"

23. Bevezetik azokat, kik hisznek, jókat cselekszenek a Kertekbe, mik alatt folyók futnak, s ebben ők Uruk engedelmével mindörökkön lesznek. Így üdvözlik egymást: „Békesség!"

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللّهُ مَثَلاً كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاء ﴿٢٤﴾

24. Seest thou not how Allah sets forth a parable? - A goodly word like a goodly tree, whose root is firmly fixed, and its branches (reach) to the heavens,- of its Lord. So Allah sets forth parables for men, in order that they may receive admonition[819].

24. Nem látod-e miként vet Allah példát? Az üdvös szó, akár az üdvös fa. Gyökere szilárdan rögzült és lombja az Égig ér[819].

تُؤْتِي أُكُلَهَا كُلَّ حِينٍ بِإِذْنِ رَبِّهَا وَيَضْرِبُ اللّهُ الأَمْثَالَ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٥﴾

25. It brings forth its fruit at all times, by the leave of its Lord. So Allah sets forth parables for men, in order that they may receive admonition.

25. Gyümölcsét mindenkor meghozza Ura engedelmével. Allah példákat vet az embereknek, hátha tán magukba szállnak.

وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ اجْتُثَّتْ مِن فَوْقِ الأَرْضِ مَا لَهَا مِن قَرَارٍ ﴿٢٦﴾

26. And the parable of an evil Word is that of an evil tree: It is torn up by the root from the surface of the earth: it has no stability.

26. A rossz szó példázata, akár a rossz fa, mit tövestől kitéptek a földből. Nincs annak (szilárd) támasza.

---

819 "Goodly word" is usually interpreted as the Divine Word, the Divine Message, the True Religion. It may also be interpreted in a more general sense as a word of truth, a word of goodness or kindness, which follows from a true appreciation of Religion. For Religion includes our duty to Allah and our duty to man. The "evil word" is opposite to this: false religion, blasphemy, false speech, or preaching or teaching unkindness and wrong-doing.

Az „Üdvös szó" Isteni szó, az Üzenet. Általánosságban az Igazság. Ide értendő a jó szó, a kedves, igaz és egyenes beszéd. Vallásunk Allah és ember felé egyaránt kötelességet ró ránk. Ebben a jó, vagy üdvös szónak döntő szerepe van. A rossz szó, ennek az ellentéte. Hamis felfogásokból, hitekből istenkáromlásból táplálkozik, ami undor, gyűlölet formájában jelenik meg és rosszra hív.

يُثَبِّتُ اللّهُ الَّذِينَ آمَنُواْ بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللّهُ الظَّالِمِينَ وَيَفْعَلُ اللّهُ مَا يَشَاء ﴿٢٧﴾

27. Allah will establish in strength those who believe, with the word that stands firm, in this world and in the Hereafter; but Allah will leave, to stray, those who do wrong: Allah doeth what He willeth.

27. Megszilárdítja Allah azokat, kik hisznek, a szóval, mi szilárddá tesz az Evilági életben és a Túlvilágon. Allah tévelyedésben hagyja a bűnösöket. Allah azt teszi, mit Ő akar.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَدَّلُواْ نِعْمَةَ اللّهِ كُفْرًا وَأَحَلُّواْ قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِ ﴿٢٨﴾

28. Hast thou not turned thy vision to those who have changed the favour of Allah. Into blasphemy and caused their people to descend to the House of Perdition[820]?-

28. Nem láttad-e azokat, kik Allah kegyét tagadásra cserélték és népüket az elveszés lakába engedték[820]?-

جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا وَبِئْسَ الْقَرَارُ ﴿٢٩﴾

29. Into Hell? They will burn therein,- an evil place to stay in!

29. A Pokolba? Azon perzselődnek, nyomorúságos nyughely.

وَجَعَلُواْ لِلّهِ أَندَادًا لِّيُضِلُّواْ عَن سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعُواْ فَإِنَّ مَصِيرَكُمْ إِلَى النَّارِ ﴿٣٠﴾

30. And they set up (idols) as equal to Allah, to mislead (men) from the Path! Say: "Enjoy (your brief power)! But verily ye are making straightway for Hell!"

30. Megtették Allahnak a riválisokat (bálványokat), hogy letérítsenek az Ő útjáról! Mondd: „Élvezzétek (múló hatalmatokat)! Mert bizony, Végzetetek a Pokolba vezet!"

قُل لِّعِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُواْ يُقِيمُواْ الصَّلاَةَ وَيُنفِقُواْ مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلاَنِيَةً مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِيَ يَوْمٌ لاَّ بَيْعٌ فِيهِ وَلاَ خِلاَلٌ ﴿٣١﴾

---

[820] The particular meaning is understood to be a reference to the Makkan Pagans who turned the House of Allah into a place for the worship of horrible idols and the practice of unseemly rites and cults. The Makkan Pagans had turned Religion into a blasphemous superstition, and were misguiding their people, persecuting the true Messenger of Allah and all who followed his teaching. Their cup of iniquity seemed about full, and they seemed to be heading to perdition, as later events indeed showed to be the case. - The general meaning is also clear. Selfish men, when they seize power, want worship for themselves or their Phantasies, in derogation of the true God. Power, which should have been an instrument of good, becomes in their hands an instrument of evil.

A Mekkai pogányok viselkedésére találunk utalást, akik Allah Házát szörnyű bálvány-lerakattá alakították, miknek kultusza felhígította az Egy Igaz Isten tiszteletét. A Mekkai pogányok istenkáromló babonává csökevényesítették a Hitvallást és erre vezették népüket. A Prófétát üldözték Igaz tanítása miatt, követőinek pedig szörnyű megpróbáltatásokat kellet kiállniuk. Megtelt a pohár, elkárhozásuk változást sürgetett. Az Áya általánosabb értelmezése is tiszta. Az önző ember, ha hatalomba jut, saját imádatát, géniuszának elismerését akarja elérni és egyre inkább kialakul benne az Ego, ami letéríti őt az Igaz Isten útjáról. A hatalom Isten kezében eszköz, de ha az Ego dominál, akkor a Sátán eszközévé válik.

31. Speak to my servants who have believed, that they may establish regular prayers, and spend (in charity) out of the sustenance we have given them, secretly and openly, before the coming of a Day in which there will be neither mutual bargaining nor befriending[821].

31. Szólj szolgálóimhoz, kik hisznek, hogy álljanak fel imára, áldozzanak titokban, vagy nyíltan abból, mit gondoskodásunkból nekik juttatunk, még azelőtt, hogy eljön a Nap, mikor nincs alkudozás, sem barátkozás[821].

اللهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضَ وَأَنزَلَ مِنَ السَّمَاء مَاء فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفُلْكَ لِتَجْرِيَ فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَسَخَّرَ لَكُمُ الأَنْهَارَ ﴿٣٢﴾

32. It is Allah Who hath created the heavens and the earth and sendeth down rain from the skies, and with it bringeth out fruits wherewith to feed you; it is He Who hath made the ships subject to you, that they may sail through the sea by His command; and the rivers (also) hath He made subject to you[822].

---

[821] Putting ourselves back in the position in which the Muslim community found themselves in Makkah just before the Hijrah, we can imagine how much encouragement and consolation they needed from the preaching, the Faith, and the steadfast character of Al Mustafa. Intolerant persecution was the order of the day; neither the life nor the property or reputation of the Muslims was safe. They are asked to find strength and tranquility in prayer and in helping each other according to their needs and resources.
Here, as elsewhere, "Sustenance" is to be taken in the literal as well as the metaphorical sense. There were many among the Muslims who were poor, or slaves, or depressed, because they were deprived of the means of livelihood on account of their Faith. They were to be fed, clothed, and sheltered, by those who had means.

Belehelyezve magunkat a Mekkai Muszlimok helyzetébe átérezhetjük, mennyi erőt kellet meríteniük a Próféta beszédeiből, állhatatos karakteréből, a Hitből és egymásrautaltságukból. A mindennapos üldöztetés ellehetetlenítette megélhetésüket, se életük, se tulajdonuk nem volt biztonságban. Felhívás hangzik el, hogy keressenek menedéket az imában és áldozzanak nyíltan, titokban.
Mivel a Muszlimok között sok volt a szegény, nincstelen, rabszolga, azoknak kellett gondoskodniuk róluk, akiknek volt megélhetésük. Tőlük kaptak élelmet és ruhát.

[822] We must realize that behind all our strength, skill, and intelligence there is the power and goodness of Allah, Who gave us all these things. Man can understand and control the forces of nature so as to bring them to his own service: he can only do so, because - he has got these gifts from Allah, and - Allah has fixed definite laws in nature, of which he can take advantage by Allah's command and permission. He has been made Vicegerent on earth (2:30); 23 Allah commanded the highest creatures to bow down to Adam (2:34). Man, by Allah's command, can use rain to produce food for himself; make ships to sail the seas; use rivers as highways, and cut canals for traffic and irrigation. Not only has this, but even the heavenly bodies can (by Allah's command) contributed to his needs (see next verse).

Erőnk, lehetőségeink, intelligenciánk, képességeink mögött Allah jósága és kegyelme áll. Az ember meg tudja érteni a természet erőit, saját szolgálatába tudja azokat állítani. De ezt csak úgy teheti, ha betartja közben azokat a törvényeket, melyekkel Allah a természetet élteti. Tehát az ember nem alkalmazhatja felelőtlenül saját törvényeit a természet felett. Ha a szabályt megtartja, akkor az ember Allah helytartójává válik a Földön, ahogy Ádám (2:30), aki előtt az Angyaloknak is le kellett borulniuk (2:34). Allah kegyelméből az ember az esővízből élelmet állíthat elő, a bárkák tengeri haladását segítik, a folyók pedig úthálózatokká lesznek, melynek csatornáiból öntözővizet nyer. Nem csak a földi dolgok, hanem az égitestek is Allah parancsolatából, az embert szolgálják (következő vers).

32. Allah az, Ki megteremtette az Egeket és a Földet. Leküldte az Égből a vizet és előhozta általa a gyümölcsöket, gondviselésként számotokra. Szolgálatotokra rendelte a bárkát, mi a tengeren siklik az Ő parancsolása által és szolgálatotokra rendelte a folyókat[822].

وَسَخَّرَ لَكُمُ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَآئِبَيْنِ وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ ﴿٣٣﴾

33. And He hath made subject to you the sun and the moon, both diligently pursuing their courses; and the night and the day hath he (also) made subject to you[823].

33. Szolgálatotokra rendelte a Napot és a Holdat, mik pályáikon haladnak. Szolgálatotokra rendelte az éjjelt és nappalt[823].

وَآتَاكُم مِّن كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ وَإِن تَعُدُّواْ نِعْمَتَ اللّهِ لاَ تُحْصُوهَا إِنَّ الإِنسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ ﴿٣٤﴾

34. And He giveth you of all that ye ask for. But if ye count the favours of Allah, never will ye be able to number them. Verily, man is given up to injustice and ingratitude.

34. Megad mindent, mit kértek Tőle. Ha meg akarnátok számolni Allah kegyét, hát nem tudnátok azt számba venni. Mert bizony, az ember bűnre és tagadásra való.

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَن نَّعْبُدَ الأَصْنَامَ ﴿٣٥﴾

35. Remember Abraham said: "O my Lord! make this city one of peace and security: and preserve me and my sons from worshipping idols[824].

---

[823] The sun gives out heat, which is the source of all life and energy on this planet, and produces the seasons of the year, by utilizing which man can supply his needs, not only material, but immaterial in the shape of light, health, and other blessings. The sun and the moon together produce tides, and are responsible for atmospheric changes which are of the highest importance in the life of man. The succession of Day and Night is due to the apparent daily course of the sun through the skies; and the cool light of the moon performs other services different from those of warm day-light. Because there are laws here, which man can understand and calculate, he can use all such things for his own service, and in that sense the heavenly bodies are themselves made subject to him by Allah's command.

A Nap melegséget áraszt, ami a Földet érő energia alapja. A Nap eredményezi az évszakokat, miket az ember saját hasznára fordíthat. A Napból ered a világosság, az egészség és más áldások. A Nap és a Hold egymásra hatásából alakulnak ki az áradások és jönnek létre azok a légköri jelenségek, változások, melyek az emberi élet szempontjából meghatározó fontosságúak. A Nappalok és Éjszakák váltakozása a Föld saját tengelye körüli keringésének következménye, ami rengeteg fizikai jelenség forrása. A hűvös éj és meleg nappal is az ember szolgálatában áll. Mivel minden egy Törvény alapján működik és az embernek képessége van e Törvény megértésére, így az Allah parancsolatára működő égitestek is őt szolgálhatják.

[824] This Prayer of Abraham, the True in Faith, the progenitor of the Semitic peoples and the Prototype of their Religion, is introduced in this place, to illustrate the points referred to in the preceding section, 14:31-34, - how the new Revelation through the Ka'bah bears out the universal Revelation of Prayer and Charity, - Love of Allah and man, - Recognition of Allah's handiwork in nature, and - Insistence on man's turning away from false worship and ingratitude to Allah. Notice the four divisions into which it falls: 1. verses 35-36 are spoken by Abraham as on his own behalf ("O my Lord!"); 2. verses 37-38 are spoken on behalf of his progeny ("O our Lord!") but with special reference to the elder branch, the children of Isma'il; 3. verses 39-40 are again a personal appeal, but both branches of his family, the sons of Isma'il and Isaac, are expressly mentioned; 4. verse 41 is a Prayer for himself, his parents, and all Believers, typifying that in the universality of Islam all

35. Mikor mondta Ábrahám: „Uram! Tedd biztonságossá ezt a települést. Óvj meg engem és fiaimat attól, hogy bálványokat imádjuk[824].”

رَبِّ إِنَّهُنَّ أَضْلَلْنَ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ فَمَن تَبِعَنِي فَإِنَّهُ مِنِّي وَمَنْ عَصَانِي فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٦﴾

36. "O my Lord! they have indeed led astray many among mankind; He then who follows my (ways) is of me, and he that disobeys me,- but Thou art indeed Oft-forgiving, Most Merciful.

36. „Uram! Azok bizony sok embert tévelygésbe taszítottak. Ki engem követ, az tőlem való, ki engedetlen velem, hát Te vagy a Megbocsájtó, a Kegyelmes.”

رَّبَّنَا إِنِّي أَسْكَنتُ مِن ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِندَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُواْ الصَّلاَةَ فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِّنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُم مِّنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ﴿٣٧﴾

37. "O our Lord! I have made some of my offspring to dwell in a valley without cultivation, by Thy Sacred House; in order, O our Lord, that they may establish regular Prayer: so fill the hearts of some among men with love towards them, and feed them with fruits: so that they may give thanks[825].

37. „Urunk! Letelepítettem néhány sarjamat a Sérthetetlen Szentélyednél, a vetetlen völgybe azért Uram, hogy imára álljanak. Üttess az emberek szívébe szeretetet irántuk és juttass nekik gondoskodást a gyümölcsökből, hátha tán hálát adnak[825].”

---

nations are to be blessed. Jerusalem, for the Mosaic Law and the Gospel of Jesus, was the center and symbol for the Jewish race, though of course all Allah's Truth is universal; Makkah, the centre of the Arab race, was to throw off its tribal character and become universal, in spite of the Makkans themselves.
2:125-129. Abraham (with Isma'il) built the Ka'bah, and Abraham asks a blessing on his handiwork and forgiveness for such lapses into idolatry as both branches of his family might fall into.

Ez Ábrahám fohásza, a Sémi emberek ősatyja, vallásunk alapjainak lehelyezője, akinek gondolatait a 14:31-34 vezette fel. Ezek a következők: 1. Hogy válhatnak a Kábánál eredt kinyilatkoztatások Univerzális Ima és Jótékonyság kinyilatkozatásaivá. 2. Allah és ember szeretete. 3. Allah művének felismerése a természetben. 4. Az emberek hamis istenségektől el-, és Allah felé fordulása. A következő négy verscsoport az alábbiak szerint tagozódik. 1. A 14:35-36-ban Ábrahám szólal meg saját nevében (Ó Uram!). 2. 37-38-ban már utódai, különös tekintettel Izmael leszármazási vonala nevében beszél (Ó Urunk!). 3. A 39-40-ben egy személyes könyörgést olvashatunk, de mindkét fia, Izmael és Izsák nevében szól. 4. A 40-ik versben fohászt mond önmagáért, szüleiért és a hívőkért, amivel az Iszlám globális üzenetét fogalmazza meg. Jeruzsálem a Mózesi Törvények és a Jézusi Evangélium alapján a Zsidó néphez köthető. Mekka az Arab törzsek központja volt mindaddig, amíg az Univerzális üzenet ki nem nyilatkoztatott. Ettől kezdve Mekkának meg kellett szabadulnia törzsi vonatkozásaitól és univerzális Monoteizmus központjává kellett alakulnia.
2:125-129. Ábrahám, Izmael fiával építette a Kábát. Allahhoz fohászkodott az Egy Igaz Hitvallás fenntartásáért és utódainak mindkét ágon való Próféciájáért.

[825] The Makkan valley is enclosed by hills on all sides, unlike Madinah, which has level cultivated plains. But just because of its natural isolation, it is fitted to be a centre for Prayer and Praise.

Mekka völgyét kietlen hegyek és kősivatag veszi körbe minden oldalról. Természeti elszigeteltsége alkalmat ad az elvonulásra, meditálásra. Ez az imák és fohászok „Központja”. Medinát ezzel szemben termékeny síkvidék öleli körbe.

رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعْلِنُ وَمَا يَخْفَى عَلَى اللهِ مِن شَيْءٍ فَي الأَرْضِ وَلاَ فِي السَّمَاء ﴿٣٨﴾

38. "O our Lord! truly Thou dost know what we conceal and what we reveal: for nothing whatever is hidden from Allah, whether on earth or in heaven.

38. „Urunk! Te tudod mi az, mit magunkba rejtünk, és mit kinyilvánítunk. Semmi nem rejthető el Allah elől a Földön és az Égen."

الْحَمْدُ لِلّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَقَ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاء ﴿٣٩﴾

39. "Praise be to Allah, Who hath granted unto me in old age Isma'il and Isaac: for truly my Lord is He, the Hearer of Prayer[826]!

39. „Dicső legyen Allah, Ki vénségemre megajándékozott engem Izmaellel és Izsákkal. Mert bizony, Uram a fohász Meghallhatója[826]!"

رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلاَةِ وَمِن ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاء ﴿٤٠﴾

40. O my Lord! make me one who establishes regular Prayer, and also (raise such) among my offspring O our Lord! and accept Thou my Prayer.

40. „Uram! Tégy meg engem és utódaimat az ima megtartójává ó Uram, és fogadd el fohászomat!"

رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ ﴿٤١﴾

41. "O our Lord! cover (us) with Thy Forgiveness - me, my parents, and (all) Believers, on the Day that the Reckoning will be established[827]!

---

[826] Isma'il was also a son of his father's old age, having been born when Abraham was 86 years old. Abraham was 100 years old when Isaac was born (Gen. 21:5); The younger son's progeny developed the Faith of Israel and that of Christ; the elder son's progeny perfected the universal Faith of Islam.

Ábrahám 86 éves volt, amikor Izmael és 100 éves, amikor Izsák született (Genezis 21:5). A fiatalabb gyermek Izrael házának és hitének elindítója, melyből később Krisztus is leágazott, az idősebb fiú, pedig az Univerzális Iszlám hit ősatyja.

[827] Having prayed for his progeny, Abraham now prays for Allah's grace on himself, his parents, and the whole Brotherhood of Faith, irrespective of family or race or time, to be perfected in the ideal of Islam.
My parents. Abraham's father was an idolater (43:26; 6:74). Not only that, but he persecuted the Faith of Unity and threatened Abraham with stoning and exile (19:46); and he and his people cast him into the Fire to be burned (21:52, 68). Yet Abraham's heart was tender, and he prayed for forgiveness for his father because of a promise which he had made (9:114), though he renounced the land of his fathers (Chaldea).

A leszármazottaiért mondott fohász után, Ábrahám most saját magáért, szüleiért és az Univerzális Hit Testvériségéért imádkozik, etnikumoktól, időtől és helytől függetlenül, ezzel megadja az Iszlám alapkoncepcióját.
Ábrahám apja bálványimádó volt (43:26, 6:74). Üldözte az Egyistenhitet, megkövezéssel és száműzetéssel fenyegette Ábrahámot (19:46). Embereivel máglyára vetette a Próféták ősatyját, de annak tüze nem fogta őt (21:52, 68). Ennek ellenére Ábrahám szíve lágy volt és megbocsájtásért fohászkodott atyjának, ahogy erre ígéretet tett (9:114). Káldeát, szülőföldjét el kellett hagynia.

41. „Urunk! Bocsájts meg nekem, szüleimnek és a hívőknek a Számadás Napján[827]!"

وَلاَ تَحْسَبَنَّ اللهَ غَافِلاً عَمَّا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيهِ الأَبْصَارُ

﴿٤٢﴾

42. Think not that Allah doth not heed the deeds of those who do wrong. He but giveth them respite against a Day when the eyes will fixedly stare in horror,-

42. Ne számítsatok arra, hogy Allah nem vesz tudomást arról, amit a bűnösök tesznek. Haladékot ad nekik a Napig, mikor megmerednek a tekintetek.

مُهْطِعِينَ مُقْنِعِي رُءُوسِهِمْ لاَ يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ وَأَفْئِدَتُهُمْ هَوَاء ﴿٤٣﴾

43. They running forward with necks outstretched, their heads uplifted, their gaze returning not towards them, and their hearts a (gaping) void[828]!

43. Le-föl szaladgálnak behúzott nyakakkal, felemelt fejekkel, magukra pillantást se vetnek és szíveik üresek[828].

وَأَنذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ فَيَقُولُ الَّذِينَ ظَلَمُواْ رَبَّنَا أَخِّرْنَا إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ نُّجِبْ دَعْوَتَكَ وَنَتَّبِعِ الرُّسُلَ أَوَلَمْ تَكُونُواْ أَقْسَمْتُم مِّن قَبْلُ مَا لَكُم مِّن زَوَالٍ ﴿٤٤﴾

44. So warn mankind of the Day when the Wrath will reach them: then will the wrong-doers say: "Our Lord! respite us (if only) for a short term: we will answer Thy call, and follow the apostles!" "What! were ye not wont to swear aforetime that ye should suffer no decline[829]?

44. Figyelmeztesd az embereket a Napra, mikor eljön hozzájuk a büntetés és a bűnösök így szólnak: „Urunk! Adj haladékot egy rövid ideig. Válaszolunk hívásodra és követjük a Prófétákat!" Vagy nem arra fogadkoztatok azelőtt, hogy ti nem tűntök le[829]?"

---

[828] A picture of horror. The evil ones, when they realize the situation, will be dazed; their eyes will stare without expression, and never move back; their necks will be outstretched; their heads uplifted in terror of the Judgment from on High; and their hearts become empty of all hope or intelligence as the physical heart might become empty of blood when the circulation stops. In this state they will press forward to Judgment.

Szörnyű képek. A gaztevők, ha felismerik helyzetüket, szemük érzéktelenül mered maguk elé, összehúzott nyakakkal, fejüket az Ítélet irányába, felfelé fordítják és szíveik kiürülnek, ahogy az élettelen szív se kap vért. Ebben az állapotban kell várakozniuk a Végső Ítéletre.

[829] Zawal: decline from the zenith, as that of the sun, decline from the highest point reached by a heavenly body in its course through the sky. The ungodly are apt to think that their power will remain in the ascendant, on account of some material advantages given them temporarily by Allah, but they are constantly receiving warnings in history and revelation and from the example of others before them. There is a warning to the contemporary Pagan Makkans here; but the warning is perfectly general, and for all time.

Zawal: letűnés. Ahogy a nap a csúcspontról lejjebb tűnik, majd elvész. A hitetlen úgy véli, hogy csillaga mindig magasan áll és ragyog. Saját, materiális számításai szerint hatalma fennmarad, pénze, ereje kitart. Hiába a történelmi példák, figyelmeztetések. A Mekkai pogányokra céloz a vers, de a jelentés általános.

وَسَكَنتُمْ فِي مَسَاكِنِ الَّذِينَ ظَلَمُواْ أَنفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَضَرَبْنَا لَكُمُ الأَمْثَالَ ﴿٤٥﴾

45. "And ye dwelt in the dwellings of men who wronged their own souls; ye were clearly shown how We dealt with them; and We put forth (many) parables in your behoof!"

45. „Azoknak lakában laktatok, kik elkárhozták magukat, majd megnyilvánult számotokra, miként tettünk velük és példákat vetettünk nektek."

وَقَدْ مَكَرُواْ مَكْرَهُمْ وَعِندَ اللّهِ مَكْرُهُمْ وَإِن كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُولَ مِنْهُ الْجِبَالُ ﴿٤٦﴾

46. Mighty indeed were the plots which they made, but their plots were (well) within the sight of Allah, even though they were such as to shake the hills!

46. Tervet szőttek, de cselszövésüket Allah számon tartja (még akkor is), ha tervükbe a Hegyek is beleremegnek.

فَلاَ تَحْسَبَنَّ اللّهَ مُخْلِفَ وَعْدِهِ رُسُلَهُ إِنَّ اللّهَ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ﴿٤٧﴾

47. Never think that Allah would fail his apostles in His promise: for Allah is Exalted in power, - the Lord of Retribution.

47. Ne számíts arra, hogy Allah megszegi Prófétáinak tett ígéretét. Mert bizony, Allah a Nagyszerű, Aki Elégtételt Vesz!

يَوْمَ تُبَدَّلُ الأَرْضُ غَيْرَ الأَرْضِ وَالسَّمَاوَاتُ وَبَرَزُواْ للّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿٤٨﴾

48. One day the earth will be changed to a different earth, and so will be the heavens, and (men) will be marshalled forth, before Allah, the One, the Irresistible[830];

48. Egy napon a Föld más Földdé változik át, ahogy az Egek is. (Akkor) Allah, az Egyetlen, a Teljhatalmú előtt sorakoznak majd fel[830].

وَتَرَى الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ مُّقَرَّنِينَ فِي الأَصْفَادِ ﴿٤٩﴾

49. And thou wilt see the sinners that day bound together in fetters;-

49. A Napon majd láncra fűzve látod a gaztevőket,-

سَرَابِيلُهُم مِّن قَطِرَانٍ وَتَغْشَى وُجُوهَهُمْ النَّارُ ﴿٥٠﴾

50. Their garments of liquid pitch, and their faces covered with Fire;

50. Öltözékük szurok, arcukat elhomályosítja a Pokol tüze.

لِيَجْزِيَ اللّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ إِنَّ اللّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٥١﴾

---

[830] "A new earth and a new heaven" refer to the entirely changed conditions at the end of things as we know them. 20:105-107, 39:67, 69, 73:14, 82:1, 84:3.

„Új Föld és Új Ég", a teljesen megváltozott feltételekre utal a dolgok beteljesülésekor. 20:105-107, 39:67,69, 73:14, 82:1, 84:3.

51. That Allah may requite each soul according to its deserts; and verily Allah is swift in calling to account.

51. Allah viszonozza minden léleknek azt, mit elnyert. Mert bizony, Allah Gyors Számvető.

هَذَا بَلاَغٌ لِّلنَّاسِ وَلِيُنذَرُواْ بِهِ وَلِيَعْلَمُواْ أَنَّمَا هُوَ إِلَهٌ وَاحِدٌ وَلِيَذَّكَّرَ أُوْلُواْ الأَلْبَابِ ﴿٥٢﴾

52. Here is a Message for mankind: Let them take warning therefrom, and let them know that He is (no other than) One Allah. let men of understanding take heed[831].

52. Ez hát az Üzenet az embereknek, hogy figyelmeztesse őket és megtudják: Ő az Egyetlen Isten! Szálljanak magukba az értés emberei[831]!

[831] Here is another aspect of the Truth of Unity. Allah being One, all justice is of one standard, for Truth is one, and we see it as one as soon as the scales of phenomenal diversity fall from our eyes. The one true Reality then emerges. Blessed are those who treasured this Truth in their souls already in their life of probation.

Az Egység Igazságának egyik aspektusa: Allah Egy, ezért az Igazságnak egyetlen szabványa van. Az Igazság is Egy, amit akkor értünk meg, ha a dolgok felszínén megnyilvánuló különbözőségek mögé látunk és felfedezzük, hogy egyetlen törvény működteti azokat.

15. AL-HIJR (ROCK CITY-SZIKLA

Introduction to Surah Al-Hijr (Rock City)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

This Surah takes its name from v. 80.

Period of Revelation

It is clear from its topics and style that the period of its revelation is about the same as that of Surah Ibrahim, for two things are quite prominent in its background. First, it appears from the repeated warnings in this Surah that in spite of the fact that the Holy Prophet had been propagating the Message for many years, his people in general had not shown any inclination towards its acceptance nay, they had become more and more obdurate and stubborn in their antagonism, enmity and ridicule with the passage of time. Secondly, by that time the Holy Prophet had begun to feel a little tired of making strenuous efforts to eradicate disbelief and opposition of his people. That is why Allah has consoled and comforted him over and over again by way of encouragement.

Topics and the Central Theme

1. Warning to those who rejected his Message, opposed it tooth and nail, and ridiculed him, an
2. Comfort and encouragement to the Holy Prophet,

It does not mean that this Surah does not contain admonition and instructions. As a matter of fact, the Quran never confines itself to mere warning; rebuke and censure, but resorts to precept in every suitable place. Accordingly, this Surah contains brief arguments for *Tauhid* on the one hand, and admonition in the story of Adam and Satan on the other.

Bevezetés az Al-Hidzsr (Szikla) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szúra a 80. versben elhangzott utalás alapján kapta a címét.

A kinyilatkoztatás ideje

A stílusból és az elhangzó témakörről ítélve az Ibrahim (Ábrahám) Szúrával egy időben nyilatkoztatott ki. A háttérből két fő jellemző tűnik ki. Az egyik, hogy a Próféta több éves Iszlámot hirdető tevékenysége ellenére, Mekka népe nem csak elutasító, hanem az idő elteltével egyre ellenségesebb a tanokkal és követőikkel szemben. A másik, hogy látszólag a Próféta ekkorra már belefáradt a megaláztatásba, gúnyolódásokba és egyre kilátástalanabbnak látta az emberek hithez való viszonyát. Allah ezért, ahogy az előző Szúrákban, itt is megerősítést küld neki.

Tárgy

1. Figyelmeztetés azoknak, akik elutasítják az Üzenetet és foggal, körömmel harcolnak ellene.
2. A Próféta megnyugtatása és bátorítása.

Emellett a Szúra számos intést is tartalmaz. A Korán az intést példabeszédek formájában adja, ami lehet természetből vett példa, vagy történelmi esemény. Ezek hatásosabbá teszik a gondolat átültetését. Ebben a Szúrában a Tauhid (Monoteizmus) mellett az Ádámról és a Sátámról szóló példabeszéd kap hangsúlyt, ami az itt elhangzó intést érzékletessé teszi.

15. Al-Hijr	15. Al-Hidzsr
AL-HIJR, STONELAND, ROCK CITY	**SZIKLA**
Total Verses: 99	Összes vers: 99
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

الَرَ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَقُرْآنٍ مُّبِينٍ ﴿١﴾

1. A. L. R. These are the Ayats of Revelation,- of a Qur'an that makes things clear.
1. *Alif. Lám. Ra. Ezek a Könyv Áyái, a Megnyilvánító Korán.*

رُّبَمَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُواْ لَوْ كَانُواْ مُسْلِمِينَ ﴿٢﴾

2. Again and again will those who disbelieve, wish that they had bowed (to Allah's will) in Islam[832].
2. *Talán azt szeretnék, kik tagadnak, hogy Muszlimok (Allah akaratába behódolók) legyenek*[832].

ذَرْهُمْ يَأْكُلُواْ وَيَتَمَتَّعُواْ وَيُلْهِهِمُ الأَمَلُ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٣﴾

3. Leave them alone, to enjoy (the good things of this life) and to please themselves: let (false) hope amuse them: soon will knowledge (undeceive them)[833].

---

[832] The time must inevitably come when those who allow themselves to be deceived by falsehood or deliberately break Allah's Law will find themselves in a terrible plight. They will then wish, ardently and again and again, that they had sought Allah's Will and walked in the light of Truth. That time may be early or late, -in this life, or at death, or at the Day of Judgment, but it must come. Man's own highest interest requires that he should awake to the Reality before it is too late for repentance.

Eljön az idő, mikor a tévúton haladók egyszer csak felfedezik megtévesztettségüket és rájönnek, hogy Allah Törvényeinek megszegésével saját csapdájukba kerültek. Akkor majd Allah világosságára vágynak, hogy az Ő Igazságát követhessék. Ez az idő lehet, hogy még az Evilágon, vagy később a halál közeledtével, de az is lehet, hogy csak a Végítélet Napján jön el, Az ember elsőrendű érdeke, hogy ráébredjen a Valóságra, amíg nem késő megbánni tetteit.

[833] The foolish and the wicked set great store by the pleasures of this world. In their pride they think they have all knowledge. In the fullness of knowledge, they will see how wrong they were. Meanwhile those who have received the Light should not for a single moment wonder at the apparent prosperity of the ungodly in this world. They should leave them alone, confident in the goodness and justice of Allah.

3. *Hagyd őket habzsolni, élvezkedni, hadd ámítsa őket a remény, majd megtudják[833]!*

وَمَا أَهْلَكْنَا مِن قَرْيَةٍ إِلاَّ وَلَهَا كِتَابٌ مَّعْلُومٌ ﴿٤﴾

4. Never did We destroy a population that had not a term decreed and assigned beforehand[834].
4. *Nem pusztítottunk el úgy települést, hogy az ne lett volna megírva[834].*

مَّا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ ﴿٥﴾

5. Neither can a people anticipate its term, nor delay it.
5. *Egy nép sem előzheti meg idejét, de nem is késleltetheti.*

وَقَالُواْ يَا أَيُّهَا الَّذِي نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ إِنَّكَ لَمَجْنُونٌ ﴿٦﴾

6. They say: "O thou to whom the Message is being revealed! truly thou art mad (or possessed)[835]!
6. *Mondták: „Ó, kinek az Üzenet kinyilatkoztatott! Te bolond vagy[835]!”*

Akinek nem jött el a megvilágosodás, feltölti maga számára Evilág élvezeteinek tárházát. Ugyanakkor azt hiszi, hogy neki jött el a tudás, hiszen ő jól él és csak az élvezet fokmérője életének. Amikor felismeri a tudás valós lényegét, akkor rádöbben, milyen kicsi is ő. Akinek viszont eljön a Világosság, egy pillanatig sem irigyli a gaztevők pillanatnyi prosperitását ezen a világon. Magukra hagyja őket, mert tudja, hogy Allah igazsága felülkerekedik.

[834] Kitabun ma'lum: literally, "a writing known". There are many shades of meaning implied, - For every people, as for every individual, there is a definite Term assigned: their faculty of choice gives them the opportunity of molding their will according to Allah's Will, and thus identifying themselves with Allah's Universal Law. During that Term they will be given plenty of rope; after that Term is past, there will be no opportunity for repentance. - Neither the righteous nor the ungodly can hasten or delay the doom: Allah's Will must prevail, and He is All-Wise. - The destruction of a people is not an arbitrary punishment from Allah: the people bring it on themselves by their own choice; for the fixed Law or Decree of Allah is always made known to them beforehand, and in many ways.

Kitabun ma’alum: tudott írás. Azaz ne lett volna megírva és ne tudna róla annak írója, ill. címzettje. Rengeteg árnyalata van. 1. Minden embernek egy adott idő áll rendelkezésére. Képességeik, intelligenciájuk szerint illeszthetik be saját elképzeléseiket Allah akaratába, Tervébe. Ha ezt felismerik, akkor Allah Univerzális Törvényét követik. Nekik Allah rengeteg kötelet dob, azaz sok lehetőséget kínál a boldogulásra. Ha lejár idejük és nem ismerték fel, hogy mit kellett volna tenniük, nem lesz lehetőségük a megbánásra. 2. Se a helyes úton járó ember, se a gaztevő nincs abban a helyzetben, hogy siettesse, vagy késleltesse a végzetet. Allah akarata a végén győz minden esetben. 3. Az emberek pusztulását nem egy Allah által vezetett bíróság, hanem saját tetteik hozzák rájuk, melyeket szabad akaratukból követtek el. Allah minden esetben jó előre az emberek tudomására hozza Jelekkel, Prófétákkal stb. a büntetés eljövetelét.

[835] Al-Mustafa was accused by the ungodly of being mad or possessed, because he spoke of higher things than they knew, and acted from motives purer and nobler than they could understand.

A hitetlenek Mohammedet bolondnak tartották, mivel egy magasabb rendű dolgot hirdetett, amit nem értettek. Beszédeit nem tudták saját felfogásukba illeszteni, így a legegyszerűbb módon reagáltak: félkegyelműnek gúnyolták.

لَّوْ مَا تَأْتِينَا بِالْمَلائِكَةِ إِن كُنتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٧﴾

7. "Why bringest thou not angels to us if it be that thou hast the Truth[836]?"

7. „Miért nem hozol el nekünk Angyalokat, ha igazat szólsz[836]?"

مَا نُنَزِّلُ الْمَلائِكَةَ إِلاَّ بِالحَقِّ وَمَا كَانُواْ إِذًا مُّنظَرِينَ ﴿٨﴾

8. We send not the angels down except for just cause: if they came (to the ungodly), behold! no respite would they have[837]!

8. Nem küldjük le az Angyalokat, csak Valós (okkal), de akkor nem kapnának haladékot (a hitetlenek)[837]!"

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴿٩﴾

9. We have, without doubt, sent down the Message; and We will assuredly guard it (from corruption)[838].

9. Mi voltunk, Kik lebocsátottuk az Üzenetet és Mi annak Őrizői vagyunk[7].

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ فِي شِيَعِ الأَوَّلِينَ ﴿١٠﴾

10. We did send apostles before thee amongst the religious sects of old[839]:

---

[836] 6:8-9. On the part of the unbelievers, this is a mere taunt. They neither believe in Allah nor in angels nor in revelation nor in any but material things.

6:8-9. A hitetlenek szokásos gúnya, élcelődése. Ők nem hittek se Allahban, sem az Angyalokban, sem a kinyilatkoztatásokban, csak az anyagi világban.

[837] Angels are not sent down to satisfy the whim or curiosity of the unbelievers. They are sent to bring inspiration to Allah's messengers and to execute Allah's decrees.

Az Angyalok nem az emberek vágyainak kielégítésére hivatottak. Allah Prófétáinak közvetítik a sugallást, revelációt, vagy Allah parancsolásait hajtják végre.

[838] The purity of the text of the Quran through fourteen centuries is a foretaste of the eternal care with which Allah's Truth is guarded through all ages. All corruptions, inventions, and accretions pass away, but Allah's pure and holy Truth will never suffer eclipse even though the whole world mocked at it and were bent on destroying it.

A Korán szövegének állandósága, tisztaságának fennmaradása, Allah folyamatos és minden időkben megnyilvánuló gondoskodásának, megőrzésének fényes bizonyítéka. Minden próbálkozás, ami a szöveg meghamisítására, módosítására irányult, elbukott. Allah tiszta és szent igazsága akkor is ebben a formában maradna, ha a világ összes gaztevője egybekelne megrontására.

[839] Shiya'un, plural of Shi'atun:: a sect, a religious division. Mankind sees fragments of Truth at a time, and is apt to fall into fragments and divisions. All true messengers of Allah come to reconcile these fragments or divisions, for they preach the true Gospel of Unity. So came Al-Mustafa to bring back to Unity the many jarring sects among the Jews, Christians, and Pagans. His mission was held up to ridicule, but so was the mission of his predecessors. Mockery itself should not discourage the preachers of Truth.

Shiya'un, egyes száma Shi'atun. Szekta, elkülönült vallási csoport. Az emberek a történelem egy adott idejében csupán az igazság egy darabját ismerték meg, melyek egy-egy szektához jutottak el. Allah minden igaz Prófétája össze akarta illeszteni ezeket a darabokat, mert az Igazság Egységét akarták megvalósítani. Ez volt a lényege Mohammed küldetésének is, aki a különböző Zsidó, Keresztény és pogány Arab eszmék, hiedelmek között

10. *Elküldtünk előtted apostolokat a korábbi szektákhoz[839].*

وَمَا يَأْتِيهِم مِّن رَّسُولٍ إِلاَّ كَانُواْ بِهِ يَسْتَهْزِؤُونَ ﴿١١﴾

11. But never came an apostle to them but they mocked him.
11. *Nem jött el hozzájuk úgy Próféta, hogy meg ne csúfolták volna.*

كَذَلِكَ نَسْلُكُهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ ﴿١٢﴾

12. Even so do we let it creep into the hearts of the sinners[840] –
12. *Ekképpen lopódzunk be a bűnösök szíveibe[840],-*

لاَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةُ الأَوَّلِينَ ﴿١٣﴾

13. That they should not believe in the (Message); but the ways of the ancients have passed away[841].
13. *Hogy ne higgyenek benne, de az ősök útja már tovatűnt[841].*

وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا مِّنَ السَّمَاء فَظَلُّواْ فِيهِ يَعْرُجُونَ ﴿١٤﴾

14. Even if We opened out to them a gate from heaven, and they were to continue (all day) ascending therein[842],
14. *Ha megnyitnánk az Ég egy kapuját, azon át folyton csak (Égbe) emelkednének[842].*

لَقَالُواْ إِنَّمَا سُكِّرَتْ أَبْصَارُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَّسْحُورُونَ ﴿١٥﴾

Egységet akart kovácsolni. Küldetését éppúgy kigúnyolták, kinevették, mint elődeit. A gúny, szarkazmus, csúfolódás nem térítheti le útjáról azt, aki az igazságot hirdeti.

[840] If evil and disbelief exist in the world, we must not be impatient or lose our faith. We must recognize that if such things are permitted, they are part of the Universal Plan and purpose of Allah,

Tudnunk kell, hogy minden Allah célját valósítja meg, a gonosz és hitetlen léte is. Fel kell ismernünk, hogy ezek is az Univerzális terv részei.

[841] Sects, divisions, and systems invented by men tend to pass away, but Allah's pure Truth of Unity endures forever. This we see in history when we study it on a large scale. See the parable in 14:24-26.

Szekták, vallási fragmentumok, emberek által kitalált hitvilágok letűnnek, de Allah Örök Igazsága fennmarad. Ezt a történelem is igazolja. Lásd a példabeszédet 14:24-26.

[842] The spiritual kingdom is open to all to enter. But the entrance is not a mere matter of physical movement. It is a question of a total change of heart. Evil must cease to be evil, before it can see or enjoy Good. If we could suppose Evil, like Bottom the weaver, to be "translated" or in some way carried up to heaven, it would only think that the Truth was an illusion, and the reality was mere witchery. The taint is in its very nature, which must first be purified and rendered fit for the reception of light, truth, and bliss.

A spirituális királyság kapuja mindenki előtt nyitva áll. De az oda való betérés, nem csupán egy egyszerű fizikai mozdulat, hanem a szív teljes átalakulásának függvénye. A gonosz fel kell, hogy hagyjon a gonoszsággal, mielőtt a jót élvezni kívánja. Ha azt gondoljuk, hogy a gonoszt fizikailag be lehet juttatni a Mennyországba, akkor az Igazság illúzióvá válna és a valóság pedig szemfényvesztés lenne. A szennyeződések ott vannak az emberi természetben, amit előbb el kell távolítani ahhoz, hogy az igazságot, világosságot és áldást be tudjuk fogadni.

15. They would only say: "Our eyes have been intoxicated: Nay, we have been bewitched by sorcery."
15. *Bizony, mondanák: „Látásunk megrészegült, mi több! Elkápráztattak minket!”*

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاء بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّاظِرِينَ ﴿١٦﴾

16. It is We Who have set out the zodiacal signs in the heavens, and made them fair-seeming to (all) beholders[843];
16. *Megtettünk az Égen a csillagképeket és feldíszítettük azokat, az azt vizsgálódóknak[843].*

وَحَفِظْنَاهَا مِن كُلِّ شَيْطَانٍ رَّجِيمٍ ﴿١٧﴾

17. And (moreover) We have guarded them from every evil spirit accursed:
17. *Megőriztük azt minden megátalkodott Sátántól,-*

إِلاَّ مَنِ اسْتَرَقَ السَّمْعَ فَأَتْبَعَهُ شِهَابٌ مُّبِينٌ ﴿١٨﴾

18. But any that gains a hearing by stealth, is pursued by a flaming fire, bright (to see).
18. *Ami ha titkon hallgatózik, izzó lángok üldözik.*

وَالأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنبَتْنَا فِيهَا مِن كُلِّ شَيْءٍ مَّوْزُونٍ ﴿١٩﴾

19. And the earth We have spread out (like a carpet); set thereon mountains firm and immovable; and produced therein all kinds of things in due balance[844].

---

[843] In the countless millions of stars in the universe which we see, the first step in our astronomical knowledge is to find marvelous order, beauty, and harmony, on a scale of grandeur which we appreciate more and more as our knowledge increases. The first broad belt that we distinguish is the Zodiac, which marks the sun's path through the heavens year after year and the limit of the wanderings of the moon and the planets. We make twelve divisions of it and call them Signs of the Zodiac. Each marks the solar path through the heavens as we see it, month after month. We can thus mark off the seasons in our solar year, and express in definite laws the most important facts in meteorology, agriculture, seasonal winds, and tides. Then there are the mansions of the moon, the mapping out of the Constellations, and the other marvelous facts of the heavens, some of which affect our physical life on this earth. But the highest lessons we can draw from them are spiritual. The author of this wonderful Order and Beauty is One, and He alone is entitled to our worship.

A milliónyi tündöklő csillag közt az első, amit felfedezünk, az a lenyűgöző rendszer, melyben az Égen összeállnak. Ahogy tudásunk nő, úgy csodálatunk is egyre fokozottabb, hiszen egyre több összefüggést mutatnak, ami egy Égi harmóniában láttatja az Örök rendet, s ebben nekünk is meg kell találnunk helyünket. Az első nagy öv a Zodiákus, ami a Nap égi pályáját írja le a csillagok között évről évre. Ezt tizenkét részre osztjuk, melyeket állatövi jegyeknek nevezzük. Mind a Nap pályájával függenek össze, hónapról hónapra. Ez alapján különítjük el a hónapokat, fedezhetjük fel a mindre jellemző tulajdonságokat, tanulmányozhatjuk azok meteorológiai, mezőgazdasági stb. vonatkozásait. A Hold is szakaszokat mutat, ami a csillagokkal együtt csillagképeket rajzol ki az Égen. Van, ami ezek között fizikai életünkre van hatással a földön. Ezek spirituális jelentése az, amiből magasabb szintű tanulság vonható le Arról, Aki mindezt megteremtette.

[844] Majesty, order, beauty and harmony are shown in all Allah's Creation, but especially in the heavens. Coming nearer to man, Allah's care for man and His goodness are shown (besides His other qualities) in His creation of the earth. In highly poetical language, the earth is described as spread out like a carpet, on which the hills act as weights to keep it steady. And every kind of thing is produced on the earth in due balance and measure. The mineral kingdom supports the vegetable and they in their turn support the animal, and there is a link of mutual dependence between them. Excess is eliminated. The waste of one is made the food of another, and vice versa. And this is a chain of gradation and inter-dependence.

19. A Földet kiterjesztettük és Hegyvonulatokat vetettünk rá. Kikelesztettünk ott mindenfélét összhangban[844].

وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ وَمَن لَّسْتُمْ لَهُ بِرَازِقِينَ ﴿٢٠﴾

20. And We have provided therein means of subsistence,- for you and for those for whose sustenance ye are not responsible[845].

20. Megtettük ott nektek megélhetéseteket és azoknak, kikről nem ti gondoskodtok[845].

وَإِن مِّن شَيْءٍ إِلاَّ عِندَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنَزِّلُهُ إِلاَّ بِقَدَرٍ مَّعْلُومٍ ﴿٢١﴾

21. And there is not a thing but its (sources and) treasures (inexhaustible) are with Us; but We only send down thereof in due and ascertainable measures.

21. Nincs semmi, mi ne a Mi tárházunkba tartozna és abból csak tudott mértékkel bocsátunk le.

وَأَرْسَلْنَا الرِّيَاحَ لَوَاقِحَ فَأَنزَلْنَا مِنَ السَّمَاء مَاء فَأَسْقَيْنَاكُمُوهُ وَمَا أَنتُمْ لَهُ بِخَازِنِينَ ﴿٢٢﴾

22. And We send the fecundating winds, then cause the rain to descend from the sky, therewith providing you with water (in abundance), though ye are not the guardians of its stores[846].

Fenség, rend, szépség és harmónia fedezhető fel Allah teremtésében. Az emberről szólva, Allah szerető gondoskodása abban is megmutatkozik, hogy ebben a csodálatos összhangban Allah őt is elhelyezi a Földön. Minden képességgel ellátja, hogy helyét ebben a rendszerben megtalálja. Költői nyelven, a Föld, akár egy szőnyeg, ki van terítve, amelyre hegyvonulatokat vetett a Teremtő, hogy annak terhével biztosítsa annak szilárdságát. A Földön minden összhangban, egyensúlyban van. Az ásványok, biztosítják a növények létét, azok pedig az állatokét. Egyiknek szüksége van a másikra, mindegyik résztvevő között van kapcsolat. Nincs semmiből többlet, mértéktelenség. Az egyik hulladéka vagy maradéka táplálékul szolgál a másiknak, oda-vissza. Ez a táplálkozási lánc, ami egyben egymásrautaltság lánca is.

[845] 'We provide sustenance of every kind, physical, mental, spiritual, etc., for you (i.e., for mankind). But We do more. We provide for everyone of Our creatures. And there are those of which mankind is not even cognizant. We provide for them also. There are those who may at first sight appear hostile to man, or whom man may consider hostile, such as wild and noxious animals. They are Our creatures, and We provide for them also, as they are Our creatures. But there is due order and balance in the economy of Our universal Plan.

A Teremtő ellátja az embert fizikai, mentális, spirituális stb. gondviseléssel. Az Ő gondviseléséből nem csak az embernek, hanem minden egyes teremtményének jut. Olyanoknak is, melyekről az ember nem tud. Élvezi gondviselését az is, ami első látásra ellenséges vagy káros az embernek, de csak azért, mert az ember nem ismeri fel ezek szerepét vagy saját helyét velük kapcsolatban. Minden összhangban, egyensúlyban van.

[846] Lawaqih, plural of laqih, from laqaha, to impregnate or fecundate the female date-palm by putting the pollen of the male tree on to the ovaries of the female tree. The date palm is uni-sexual. The wind performs this office for many flowers. Here, by a bold metaphor, its fecundating quality is transferred to the clouds, which by means of rain produce all kinds of fruit, grain, and vegetation. The clouds as vapor are manipulated by the winds, which set up atmospheric currents resulting in condensation and the descent of rain.
Man may store water in cisterns, tanks, lakes, and headwaters of canals. But he has no control over its original sources, which are the clouds, which by the help of the winds, act as the grand distributors of water over wide spaces of the world's surface.

22. *Elküldtük a termékenyítő szeleket, lebocsátottunk vizet az Égből, azzal itattunk titeket, de ti azt nem tároljátok el*[846].

وَإِنَّا لَنَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ ﴿٢٣﴾

23. And verily, it is We Who give life, and Who give death: it is We Who remain inheritors (after all else passes away)[847].
23. *Mi vagyunk, Kik életre keltenek, elmulasztanak és Mi vagyunk az Örökösök*[847].

وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنكُمْ وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَأْخِرِينَ ﴿٢٤﴾

24. To Us are known those of you who hasten forward, and those who lag behind.
24. *Mi tudjuk, kik sietnek közületek és kik késlekednek.*

وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَحْشُرُهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥﴾

25. Assuredly it is thy Lord Who will gather them together: for He is perfect in Wisdom and Knowledge.
25. *Mert bizony, Urad az, Ki összetereli őket. Ő a Bölcs, a Mindentudó!*

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الإِنسَانَ مِن صَلْصَالٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ ﴿٢٦﴾

26. We created man from sounding clay, from mud moulded into shape[848];
26. *Az embert agyagból, a megformázott sárból teremtettük meg*[848].

Lawaqih, egyes száma laqih, termékenyít, például virágporral megporoz. A szél szállítja a virágport, alapvető szerepet tölt be a megtermékenyítésben. A metafora nem csak ezt öleli át, hanem a felhőket is, mik gyakorlatilag vízpárák. Ezeket szállítja a szél, melyekből termékenyítő eső hull, abból pedig kikelnek a föld növényei.
Az ember ciszternákban, tartályokban, tározókban, csatornákban felfoghatja a vizeket, azonban ezek forrásaira, esőre, szelekre nincs hatással.

[847] Note how the argument has mounted up from 15:16 onwards to 15:23 -from things most remote from man to things touching his inmost being, and each of them in its own way is a wonderful instance of Allah's glory and goodness, and the beauty, order and harmony of His creation. - First, the heavens, the zodiacal Signs, the stars, and the mysterious phenomena that we see above us; - then the earth, and the perfect balance of life and forces therein, with man as an important factor, but not the only factor; - then, the inexhaustible sources of energy, of which Allah alone is the Provider, but which come to us in measured proportions, as needed; and lastly, Life and Death itself, which will pass away but Allah will remain.

A 15:16-tól kezdve a 15:23-ig egy fokozatos építkezés tanúi lehetünk. Allah dicső mindenhatóságát láthatjuk a Világmindenség rendszerének létrehozásától kezdve a földi létig, ahol minden az embert szolgálhatná. 1. Először a Zodiákus Jegyeivel szembesültünk, a csillagképekkel, a misztikummal, ami az Égen körbevesz minket. 2. Majd a Földre érkeztünk, ahol megismerkedtünk a teremtés arányaival, harmóniájával, egyensúlyával. Ebben az embernek is helye van. 3. Bepillantást nyertünk Allah kiapadhatatlan energiaforrásaiba, melyekből csak éppen megfelelő, arányos adagok jutnak el az emberhez. 4. Majd látjuk a Halált és az Életet, aminek minden alárendelt, csak Allah nem, Ő örök, Ő Marad.

[848] Salsal. - dry clay which produces a sound, like pottery. 55:14. The chemical composition of the human body doesn't differ of the surrounding soil or clay. After death the elements of our body return back to the same stage as they were before He formed us on human shape.

Salsal: száraz agyag, amiből a cserépedények készülnek. 55:14. Az emberi szervezet kémiai összetétele nem különbözik a környezet talajától, agyagától. Halál után testünk elemei ugyanabba az állapotba alakulnak vissza, amiből Ő alakra formált minket azelőtt.

وَالْجَآنَّ خَلَقْنَاهُ مِن قَبْلُ مِن نَّارِ السَّمُومِ ﴿٢٧﴾

27. And the Jinn race, We had created before, from the fire of a scorching wind.

27. A Dzsinneket még azelőtt teremtettük meg a tűz velejéből.

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلاَئِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِّن صَلْصَالٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ ﴿٢٨﴾

28. Behold! thy Lord said to the angels: "I am about to create man, from sounding clay from mud moulded into shape;

28. Mikor mondta Urad az Angyaloknak: „Én megteremtem az embert agyagból, a megformázott sárból.”

فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِن رُّوحِي فَقَعُواْ لَهُ سَاجِدِينَ ﴿٢٩﴾

29. "When I have fashioned him (in due proportion) and breathed into him of My spirit, fall ye down in obeisance unto him[849]."

29. „Mikor megalkottam, leheltem bele lelkemből, hát ereszkedjetek le, leborulva előtte[849].”

فَسَجَدَ الْمَلآئِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ﴿٣٠﴾

30. So the angels prostrated themselves, all of them together:

30. Az Angyalok leborultak együtt, mind,

إِلاَّ إِبْلِيسَ أَبَى أَن يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ﴿٣١﴾

31. Not so Iblis: he refused to be among those who prostrated themselves[850].

31. Csak Iblisz nem. Dacolt azzal, hogy a leborulók közt legyen[850].

---

[849] Among other passages where the creation of Adam is referred to the following; 2:30-39; 7:11-25. Note that here the emphasis is on three points: 1. the breathing from Allah's spirit into man i.e., the faculty of God-like knowledge and will, which, if rightly used, would give man superiority over other creatures: 2. the origin of evil in arrogance and jealousy on the part of Satan, who saw only the lower side of man (his clay) and failed to see the higher side, the faculty brought in from the spirit of Allah; 3. that this evil only touches those who yield to it, and has no power over Allah's sincere servants, purified by His grace (15:40, 42). Adam is not here mentioned by name, but only Man, whose symbol is Adam.

Ádám teremtéséről a 2:30-39-ben és a 7:11-25-ben olvashattunk. Itt a következő gondolatokat emeli ki: 1. Allah lelket lehel az emberbe, tehát korlátozottan istenszerű képességekkel ruházza fel, amit, ha helyesen használ, a többi teremtmény felett felsőrendűséget biztosít számára. 2. A gonosz, a Sátán műve, aki az emberből csupán annak teremtésekor használt alantas anyagot, az agyagot veszi észre, az emberi egzisztencia magasabb fokáról, amit Allah az emberbe ültetett, nem vesz tudomást. 3. A gonosz csak azokat érinti meg, akik hajlanak rá. A gonosznak nincs hatalma azokon, akik Allah őszinte követői. (15:40,42). Ádámot ez a vers nem említi név szerint, csak úgy, mint Ember.

[850] Apparently, Iblis's arrogance had two grounds: - that man was made of clay while he was made of fire; - that he did not wish to do what others did. Both grounds were false; - because man had the spirit of Allah breathed into him; - because contempt of the angels who obeyed Allah's words showed not Iblis's superiority but his inferiority. The word "bashar" for man (verse 33) suggests a gross physical body.

Iblisz szembeszegülésének két oka volt: 1. Az ember agyagból van, míg ő tűzből. 2. Nem akarta azt tenni, amit mások. Mindkét ok hamis: 1. Emberbe Allah a saját lelkéből lehelt. 2. Az Allahnak engedelmeskedő Angyalok viselkedése nem Iblisz felsőrendűségét, hanem alávalóságát mutatja. A „bashar”, ember szó, ami a 33. versben megjelenik, nagy fizikai testet is kifejez.

قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا لَكَ أَلاَّ تَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ﴿٣٢﴾

32. ((Allah)) said: "O Iblis! what is your reason for not being among those who prostrated themselves?"

32. *Allah így szólt: „Ó Iblisz! Mi lelt, hogy nem borulsz le e többiekkel?”*

قَالَ لَمْ أَكُن لِّأَسْجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِن صَلْصَالٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ ﴿٣٣﴾

33. (Iblis) said: "I am not one to prostrate myself to man, whom Thou didst create from sounding clay, from mud moulded into shape."

33. *Mondta (Iblisz): „Nem borulhatok le egy halandó előtt, kit Te agyagból teremtettél és sárból formáztál meg!”*

قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ ﴿٣٤﴾

34. ((Allah)) said: "Then get thee out from here; for thou art rejected, accursed.

34. *Mondta (Allah): „Távozz innen, mert bizony, te kivetett vagy!”*

وَإِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ﴿٣٥﴾

35. "And the curse shall be on thee till the day of Judgment[851]."

35. *„Átok rád a Végítélet Napjáig[851].”*

قَالَ رَبِّ فَأَنظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿٣٦﴾

36. (Iblis) said: "O my Lord! give me then respite till the Day the (dead) are raised[852]."

36. *Mondta (Iblisz): „Uram! Adj nekem haladékot feltámadásuk Napjáig[852]!”*

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِينَ ﴿٣٧﴾

37. ((Allah)) said: "Respite is granted thee

37. *Mondta (Allah): „A haladékot kapottak közt vagy,-”*

---

[851] After the Day of Judgment, the whole constitution of the universe will be different. There will be a new world altogether, on a wholly different plane. (21:104).

A Végítélet Napja után a világmindenség teljesen más lesz. Új világ kezdődik egy teljesen más síkon. 21:104.

[852] What was this respite? The curse on Iblis remained, i.e. he was deprived of Allah's grace and became in the spiritual world what an outlaw is in a political kingdom. An earthly kingdom may not be able to catch and destroy an outlaw. But Allah is Omnipotent, and such power as Iblis may have can only come through the respite granted by Allah. The respite then is what is expressed in 15:39 below. In Allah's grant of limited free-will to man is implied the faculty of choosing between good and evil, and the faculty is exercised through the temptations and allurements put forward by Satan, "the open enemy" of man. This is for the period of man's probation on this earth. Even so, no temptations have power over the sincere worshippers of Allah, who are purified by His grace.

Miről szól a haladék? Iblisz elátkozott lett. Allah kegyéből kiesett és a spirituális világ számára törvényen kívülivé, száműzötté vált. Egy földi hatalom könnyen hatástalaníthatja a törvényen kívül helyezett személyeket. Börtönbe küldheti, kizárja őket a társadalom életéből. Allah Mindenható és Iblisz csak a haladék kapásával juthat enyhülő ítélethez. A haladékot a 15:39 ismerteti. Allah szabad akaratot adott az embereknek, választhatnak jó és rossz között. Az ő intelligenciájukra, felfogott érdekeikre van bízva, hogy engednek-e a kísértéseknek, felülnek-e Iblisz mesterkedéseinek, vagy Allah tisztaszívű követői és nem térnek le az Ő útjáról.

إِلَى يَومِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٣٨﴾

38. "Till the Day of the Time appointed."

38. „A Napig, melynek ideje tudott."

قَالَ رَبِّ بِمَآ أَغْوَيْتَنِي لأُزَيِّنَنَّ لَهُمْ فِي الأَرْضِ وَلأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٣٩﴾

39. (Iblis) said: "O my Lord! because Thou hast put me in the wrong, I will make (wrong) fair-seeming to them on the earth, and I will put them all in the wrong[853],-

39. Mondta (Iblisz): „Uram! Mivel rászedtél engem, széppé teszem számukra (vágyaikat) a Földön és rászedem őket mind[853]."

إِلاَّ عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ ﴿٤٠﴾

40. "Except Thy servants among them, sincere and purified (by Thy Grace)."

40. „Kivéve odaadó szolgálóidat."

قَالَ هَذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقِيمٌ ﴿٤١﴾

41. ((Allah)) said: "This (way of My sincere servants) is indeed a way that leads straight to Me[854].

41. Mondta (Allah): „Ez hát az Ösvény, mi egyenesen Hozzám visz[854]!"

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ إِلاَّ مَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغَاوِينَ ﴿٤٢﴾

42. "For over My servants no authority shalt thou have, except such as put themselves in the wrong and follow thee."

42. „Mert bizony, szolgálóim fölött nincs hatalmad, csak azon, ki téged követ a megátalkodottak közül."

---

[853] Agwaitani: 'thrown me out of the way, put me in the wrong as in 7:16. Satan cannot be straight or truthful even before Allah. By his own arrogance and rebellion, he fell; he attributes this to Allah. Between Allah's righteous judgment and Satan's snares and temptations there cannot be the remotest comparison. Yet he presumes to put them on an equal footing. He is taking advantage of the respite. Iblis (the Satan) is powerless against Allah. He turns therefore against man and becomes Satan (the Enemy).

Agwaitani: szó szerint: kitaszítottál engem. Jelentése itt inkább: rászedtél engem, ahogy a 7:16-ban. A Sátán nem fogalmaz Allah előtt egyenesen. Szembeszállásának vagyunk tanúi, magát isteni hatalomnak képzeli, aki Allahhal alku pozícióban van. Nem hasonlíthatjuk össze, azonban Allah igazságos ítéletét, kegyes bánásmódját, a Sátán tárházában levő kísértéssel és becsapással. Mégis ő ezt a kettőt egy szintre helyezi. Iblisz, a Sátán erőtlen Allahhal szemben, ezért a nála is erőtlenebb ember ellen fordul, aki előtt isteni hatalmat mutat.

[854] To be sincere in the worship of Allah is to obtain purification from all stain of evil and exemption from all influence of evil. It changes the whole nature of man. After that, evil cannot touch him. Evil will acknowledge him to be beyond its power and will not even tempt him. Apart from such purified souls, everyone who worships Allah invites Allah's grace to protect him. But if he puts himself in the way of wrong and deliberately chooses evil, he must take the consequences. The blame is not even on Satan, the power of evil, it is on the sinner himself, who puts himself into his power; 14:22: 15:42.

Az ima Allahhoz megtisztít a gonosz szennyétől és kivon a Sátán hatása alól. Az ima rendszeres gyakorlása megváltoztatja az ember természetét, személyiségét. Gonosz nem árthat neki, erején, hatalmán kívül esik, meg se próbálja kísérteni. Saját lelkünk megedzése mellet, az ima Allahot is védelmünkre szólítja. Ha viszont valaki nem ezt teszi és a Sátán útjába veti magát, annak vállalnia kell a következményeket. Ekkor a Sátánt nem érheti vád. Kizárólag az ember, maga az, ki felelős tetteiért. 14:22, 15:42.

وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٣﴾

43. And verily, Hell is the promised abode for them all!

43. Pokol az, mi mindnek beígért!

لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَابٍ لِّكُلِّ بَابٍ مِّنْهُمْ جُزْءٌ مَّقْسُومٌ ﴿٤٤﴾

44. To it are seven gates: for each of those gates is a (special) class (of sinners) assigned.

44. Oda hét kapu vezet, és minden kapunak van ráosztott szerepe.

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٤٥﴾

45. The righteous (will be) amid gardens and fountains (of clear-flowing water).

45. Az őrizkedők a Kertekben és patakok közt (lesznek).

ادْخُلُوهَا بِسَلَامٍ آمِنِينَ ﴿٤٦﴾

46. (Their greeting will be): "Enter ye here in peace and security."

46. „Térjetek be békében és biztonságban.”

وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِم مِّنْ غِلٍّ إِخْوَانًا عَلَى سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ ﴿٤٧﴾

47. And We shall remove from their hearts any lurking sense of injury: (they will be) brothers (joyfully) facing each other on thrones (of dignity)[855].

47. Levesszük róluk a keblükben megbúvó bántalmat. Testvérek lesznek ők az egymással szembeni ágyakon[855].

لاَ يَمَسُّهُمْ فِيهَا نَصَبٌ وَمَا هُم مِّنْهَا بِمُخْرَجِينَ ﴿٤٨﴾

48. There no sense of fatigue shall touch them, nor shall they (ever) be asked to leave.

48. Nem érinti ott őket gyötrelem, s nem űzik onnan ki őket.

نَبِّئْ عِبَادِي أَنِّي أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٤٩﴾

49. Tell My servants that I am indeed the Oft-forgiving, Most Merciful;

49. Vidd hírét szolgálóimnak, hogy Én vagyok a Megbocsájtó, a Kegyelmes!

وَ أَنَّ عَذَابِي هُوَ الْعَذَابُ الأَلِيمَ ﴿٥٠﴾

50. And that My Penalty will be indeed the most grievous Penalty.

50. Büntetésem, bizony fájdalmas büntetés.

---

[855] 7:43. The hearts and minds will be so purified that all past rancor, jealousy, or sense of injury will be obliterated. The true Brotherhood will be realized there, when each will have his own dignity, there will be no question of invidious comparisons; each will face the others with joy and confidence. There will be no sense of toil or fatigue, and the joy will last forever.

7:43. Az értelem és érzék megtisztítása után a múltban érzett féltékenység, vagy harag megszűnik. Igaz kapcsolatok, barátságok születnek, mindenki büszkén felvállalhatja kilétét, az egyének közti versengés, összehasonlítás értelmét veszti. Aki odakerül, az örökös lét hatalmában nem érez fáradalmat, álmot, csupán gyönyört és Allah közelségét.

وَنَبِّئْهُمْ عَن ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ ﴿٥١﴾

51. Tell them about the guests of Abraham[856].

51. Vidd hírét nekik Ábrahám vendégeiről[856].

إِذْ دَخَلُواْ عَلَيْهِ فَقَالُواْ سَلاَمًا قَالَ إِنَّا مِنكُمْ وَجِلُونَ ﴿٥٢﴾

52. When they entered his presence and said, "Peace!" He said, "We feel afraid of you[857]!"

52. Mikor betértek hozzá, mondták: „Békesség!" Mondta: „Félünk tőletek[857]!"

قَالُواْ لاَ تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلاَمٍ عَلِيمٍ ﴿٥٣﴾

53. They said: "Fear not! We give thee glad tidings of a son endowed with wisdom[858]."

53. Mondták: „Ne félj! Mi egy nagy tudású gyermek hírét hozzuk neked[858]."

قَالَ أَبَشَّرْتُمُونِي عَلَى أَن مَّسَّنِيَ الْكِبَرُ فَبِمَ تُبَشِّرُونَ ﴿٥٤﴾

54. He said: "Do ye give me glad tidings that old age has seized me? Of what, then, is your good news?"

54. Mondta: „Örömhírt hoztok nekem úgy, hogy erőt vett rajtam a vénség? Mi az, mi titeket e hír közlésére indít?"

قَالُواْ بَشَّرْنَاكَ بِالْحَقِّ فَلاَ تَكُن مِّنَ الْقَانِطِينَ ﴿٥٥﴾

---

[856] In illustration of the contrasts between Good and Evil, and the consequences that flow from them, we have now a reference to four incidents from the past, viz. 1. an incident from the story of Abraham; 2. from that of Lot, nephew of Abraham, and the end of the Cities of the Plain, which he was sent to warn; 3. the People of the Wood; and 4. the People of the Rocky Tract (Hijr), after whom this Sura is called. As usual, the recital of Allah's abounding grace comes first

A Múltból itt négy példa áll a Jó és Rossz kontrasztjának érzékeltetésére: 1. Ábrahám esete. 2. Lót, Ábrahám unokaöccse és története Szodoma és Gomora lakóival. 3. Az erdő népe. 4. A sziklás vidék lakói, akikről ez a Szúra kapta a nevét. Ahogy máskor is, most is Allah dicsőítése áll az első helyen.

[857] For a full understanding of this reference to the angels who were Abraham's guests and came to announce the birth of a son to him in his old age, read 11:69-73. The appearance of two strangers of uncommon appearance, who refused to partake of the host's sumptuous hospitality, made Abraham at first suspicious and afraid.

A történet teljes megértése érdekében, hogy kik voltak Ábrahám vendégei, akik öregkora ellenére megjövendölték fia születését, tanácsoljuk a 11:69-73-hoz írt lábjegyzetek elolvasását. A két idegen megjelenése és Ábrahám vendéglátásának elutasítása eleinte gyanút és félelmet ébresztett a házigazdában.

[858] The birth of a son in old age, to a sonless father was glad tidings to Abraham personally. The birth of a son endowed with wisdom promised something infinitely more. Considering that the angels were divine messengers, the wisdom referred to was divine wisdom, and the event became an event of prime importance in the world's religious history. For Abraham became, through his progeny, the root of the three great universal religions, diffused throughout the world.

Egy fiú születésének híre egy gyermektelen, vén apa számára, mint Ábrahám volt, örömteli esemény. Egy olyan fiú születésének híre, aki bölcsességgel lesz megáldva, még ennél is ígéretesebb. Tekintve, hogy az Angyalok isteni hírnökök voltak, az általuk jövendölt bölcsesség isteni eredetű, ami a világ vallásainak történelme szempontjából alapvető fontosságú. Ábrahám, utódain keresztül, a világ három világvallásának ősatyja.

55. They said: "We give thee glad tidings in truth: be not then in despair!"
55. *Mondták: „Valóságos örömhírt hoztunk neked, ne kétkedj!”*

قَالَ وَمَن يَقْنَطُ مِن رَّحْمَةِ رَبِّهِ إِلاَّ الضَّآلُّونَ ﴿٥٦﴾

56. He said: "And who despairs of the mercy of his Lord, but such as go astray?"
56. *Mondta: „Nem kétkedik Ura kegyelmében, csak az, ki tévelyedett.”*

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٧﴾

57. Abraham said: "What then is the business on which ye (have come), O ye messengers (of Allah)[859]?"
57. *Mondta (Ábrahám): „Mi hát küldetésetek, ó küldöttek[859]?”*

قَالُواْ إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَى قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ ﴿٥٨﴾

58. They said: "We have been sent to a people (deep) in sin[860],
58. *Mondták: „Bűnös néphez küldtek minket[860].”*

إِلاَّ آلَ لُوطٍ إِنَّا لَمُنَجُّوهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٩﴾

59. "Excepting the adherents of Lut: them we are certainly (charged) to save (from harm),- All –[861]
59. *„Kivéve Lót háza népét, őket mi mind megmentjük[861].”*

إِلاَّ امْرَأَتَهُ قَدَّرْنَا إِنَّهَا لَمِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٦٠﴾

60. "Except his wife, who, We have ascertained, will be among those who will lag behind."
60. *„Csak asszonyát nem, kit úgy becsülünk, hogy a hátramaradottak közt lesz.”*

---

[859] When cordial understanding was established between Abraham and his guests and probably when the guests were about to depart, Abraham put a question to them: "What is the mission on which you are going?" It was further implied: "Is there anything I can do to help?" But no. The mission was one of Punishment for abominable sins. Note that the mention of Allah's Wrath is always linked with that of Allah's Mercy, and the Mercy comes first. The same angels that came to punish Sodom and Gomorrah were charged first to give the good news of Allah's Mercy to Abraham in the shape of a long line of Teachers of Righteousness.

Amikor Ábrahám és vendégei között megértés alakult ki és feltehetőleg már távozni készültek, Ábrahám megkérdezte: „Mi a küldetésetek? Tudok valamit segíteni?” A küldetésük a büntetés volt az undorító bűnökért. Megfigyelhető, hogy Allah haragja, mindig össze van kötve Allah kegyelmével és a kegyelem az első. Ugyanazok az Angyalok, akik Szodoma és Gomora elpusztítására érkeztek, először Ábrahámot értesítették az örvendetes hírről, hogy Allah kegyelméből a Jóravalóság Tanítóinak hosszú sora kerül ki utódai közül.

[860] The Cities of the Plain round the Dead Sea, which to this day is called the Bahr Lut. They were given to unspeakable abominations. Read in this connection 11:77-83

A Fennsík városai a Holt tenger partján, amit Lót tengerének is neveznek, Szodoma és Gomora voltak. Kimondhatatlan szenvedést osztott ki rájuk Allah. Lásd 11:77-83.

[861] Here, again, Allah's saving Grace is linked with His Wrath, and is mentioned first.

Itt is előbb Allah kegyelme szerepel először, majd csak ezt követi a büntetés.

فَلَمَّا جَاء آلَ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ ﴿٦١﴾

61. At length when the messengers arrived among the adherents of Lut[862],

61. Mikor a küldöttek elérkeztek Lót házához[862],

قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُّنكَرُونَ ﴿٦٢﴾

62. He said: "Ye appear to be uncommon folk."

62. Mondta: „Ti idegenek vagytok.”

قَالُواْ بَلْ جِئْنَاكَ بِمَا كَانُواْ فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿٦٣﴾

63. They said: "Yea, we have come to thee to accomplish that of which they doubt[863].

63. Mondták: „Mi több! Elhozzuk neked (annak beteljesedését), miben ingadoznak[863].”

وَأَتَيْنَاكَ بَالْحَقِّ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٦٤﴾

64. "We have brought to thee that which is inevitably due, and assuredly we tell the truth.

64. „Elhozzuk neked azt, mi való, mert bizony, mi igazat mondunk.”

فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِّنَ اللَّيْلِ وَاتَّبِعْ أَدْبَارَهُمْ وَلاَ يَلْتَفِتْ مِنكُمْ أَحَدٌ وَامْضُواْ حَيْثُ تُؤْمَرُونَ ﴿٦٥﴾

65. "Then travel by night with thy household, when a portion of the night (yet remains), and do thou bring up the rear: let no one amongst you look back, but pass on whither ye are ordered."

---

[862] "Al" means people who adhere to the ways and teaching of a great Teacher; e.g., Ali Muhammad: it does not necessarily mean race or descendants. Ahl (15:65 below) usually implies "household" but may be taken in an extended sense to include People generally, see 15:67. Qaum (15:62) may be any collection or aggregate of people. In 11:70 the hostile inhabitants of the Cities of the Plain are called the qaum-u-Lut (the People of Lut). Ashab (companions) refers to a Group rather than to a People-. 15:78.

„Al” jelent követőket, akik egy Nagy Tanítóhoz csatlakoznak, vagy valakinek a háza népe, akik nem feltétlenül vér szerinti rokonok. „Al Mohammad” pl. Mohammed követőit jelenti. „Ahl” (15:65 lejjebb) már vér szerinti háza népét jelöl, tehát család. De általánosságban embereket is jelenthet, lásd 15:67. „Qaum” egy adott nép, etnikum csoportja. A 11:70-ben Szodoma és Gomora lakóit Qaum –u-Lótnak nevezi (Lót Népe). „Aszhab” (társak) inkább csapatot, csoportot jelöl, mint népet.15:78.

[863] The unusual appearance of the angels struck Lut as it had struck Abraham. Knowing the abominable vices to which the Cities were addicted, he feared to entertain handsome young men. They at once disclosed their mission to him. In effect they said: "You, Lut, have been preaching in vain to these wicked Cities. When you warn them of their inevitable end: Destruction, they laugh and doubt. Now their doubt will be resolved. Their destruction will be accomplished before the morning."

Ahogy Ábrahámot, Lótot is első pillanatban meghökkentette az Angyalok kinézete. Ismerve a Városok lakói által elkövetett undorító bűnöket, féltette ezeket a jóképű, fiatalnak látszó teremtéseket. Ők azonban nem kerteltek, hanem rátértek küldetésük céljára: „Lót! Te eddig hiábavalóan figyelmeztetted ezeket a gaztevőket. Ha inted őket végzetes büntetésükre, kinevetnek és kétkednek. Nincs tovább kétkedés. Sorsuk még a reggel beállta előtt beteljesedik.”

65. „Az éj egy részén siess el innen családoddal, kövesd hátaikat és egyiketek se ne tekintsen hátra. Haladjatok, ahogy azt parancsolva van nektek.”

وَقَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَلِكَ الأَمْرَ أَنَّ دَابِرَ هَؤُلاء مَقْطُوعٌ مُّصْبِحِينَ ﴿٦٦﴾

66. And We made known this decree to him, that the last remnants of those (sinners) should be cut off by the morning[864].

66. Elrendeltük neki ezt a parancsot, mert bizony, azoknak (a bűnösöket) írmagja is ki lesz irtva reggelre[864].

وَجَاء أَهْلُ الْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٦٧﴾

67. The inhabitants of the city came in (mad) joy (at news of the young men)[865].

67. Eljött a város népe, örvendve, hogy jó hírekre bukkannak (férfiakra)[865].

قَالَ إِنَّ هَؤُلاء ضَيْفِي فَلاَ تَفْضَحُونِ ﴿٦٨﴾

68. Lut said: "These are my guests: disgrace me not:

68. Mondta (Lót): „Ezek a vendégeim, ne alázzatok meg!”

وَاتَّقُوا اللّهَ وَلاَ تُخْزُونِ ﴿٦٩﴾

69. "But fear Allah, and shame me not."

69. „Őrizkedjetek Allahtól és ne hozzatok rám szégyent.”

قَالُوا أَوَلَمْ نَنْهَكَ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٧٠﴾

70. They said: "Did we not forbid thee (to speak) for all and sundry[866]?"

70. Mondták: „Nem tiltottuk-e meg neked, hogy (szólj) az emberekhez[866]?

قَالَ هَؤُلاء بَنَاتِي إِن كُنتُمْ فَاعِلِينَ ﴿٧١﴾

---

[864] As the last remnants of the wicked were to be cut off, and as the Mercy of Allah wished to save every true soul who might be with Lut, Allah's decree was made known to Lut, so that he might save his adherents.

A városban maradottakra végzetes csapás vár, de Allah kegyelme által minden jóravaló, aki Lótot követi, megmenekül.

[865] They were addicted to unnatural crime, and the news of the advent of handsome young men inflamed them. How true it is that at the very verge of destruction, men rush blindly to their fate, and cut off any last hope of repentance and mercy for themselves. 15:72 below.

A városlakókat undorító és természetellenes bűnök kerítették hatalmukba. A jóképű ifjak képében megjelenő vendégek Lót házánál lázba hozták őket. Mennyire igaz, ha az emberek a pusztulás határán állnak, vakon rohannak végzetükbe, minden reményt maguk mögött hagyva! 15:75 lejjebb.

[866] I understand the meaning to be that Lut, the only righteous man in the City, had frequently remonstrated with the inhabitants against their unnatural crimes, and they had forbidden him to speak to them again on behalf of any one, "as if" (they might tauntingly say) "he was the protector of all and sundry"

Lót volt az egyetlen igaz ember a városban, aki tiltakozott az embereket eltöltő természetellenes bűnök miatt. A városlakók megtiltották, hogy beszéljen, gúnyosan szóltak hozzá, kinevetve számukra üres szólamait.

71. He said: "There are my daughters (to marry), if ye must act (so)[867]."
71. Mondta: „Ezek itt a lányaim (házasságra), ha mégis azt tennétek[867].”

لَعَمْرُكَ إِنَّهُمْ لَفِي سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿٧٢﴾

72. Verily, by thy life (O Prophet), in their wild intoxication, they wander in distraction, to and fro.
72. Életedre mondom, bizony megvakította őket mámoruk.

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُشْرِقِينَ ﴿٧٣﴾

73. But the (mighty) Blast overtook them before morning[868],
73. Földindulás sújtott le rájuk, mire a Nap felkelt[868].

فَجَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّن سِجِّيلٍ ﴿٧٤﴾

74. And We turned (the cities) upside down, and rained down on them brimstones hard as baked clay[869].
74. Tetejére állítottuk (a várost) és kénköves esőt zúdítottunk rájuk[869].

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْمُتَوَسِّمِينَ ﴿٧٥﴾

75. Behold! in this are Signs for those who by tokens do understand.
75. Mert bizony, ezekben vannak a Jelek az (azokat) felismerőknek.

وَإِنَّهَا لَبِسَبِيلٍ مُّقِيمٍ ﴿٧٦﴾

76. And the (cities were) right on the high-road[870].

---

[867] Cf. 11:78. "My daughters" in the mouth of a venerable man may mean young girls of the City, which would be appropriate considering the large number of men who came to besiege Lot's house.

11:78. „Lányaim”, egy öregember szájából, inkább a város lányait jelentheti. Ez a megszólalás a helyzethez jobban illik, hiszen a házat a városlakó férfiak megostromolták és hozzájuk beszél Lót. Nem vér szerinti lányait, hanem a város lányait ajánlja. A várost sajátjának érzi, ezért a lányokról is személyesen szól.

[868] 11:67-94. Here it was the violent wind and noise accompanying the shower of brimstones, possibly with some volcanic action.

11:67-69. Erős hangzavar, szélvihar mellett kénköves eső zúdult a városra. Feltehetően vulkánkitörés.

[869] 11:82 and notes, in which the word Sijjil and its origin are explained.

A „Szidzsil”, kénköves eső leírása a 11:82-ben.

[870] The Cities of Sodom and Gomorrah were utterly destroyed, and even their precise position cannot be identified. But the brimstone plain of the tract still exists, right on the highway between Arabia and Syria. To the traveler in the neighborhood of the Dead Sea the whole locality presents a scene of dismal desolation which truly suggests the awful punishment for unspeakable crimes.

Szodoma és Gomora iszonyú rombolás áldozata lett, még pontos helyüket sem lehet azonosítani. A kénköves vonulat a fennsíkon Arábia és Szíria között ma is felismerhető. Aki a Holt tenger környezetében arra jár, lehangoló táj fogadja, ami a kimondhatatlan bűnökre adott büntetésre emlékeztet.

76. *S azok (a városok) mindjárt az út mentén[870].*

إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَةً لِّلْمُؤمِنِينَ ﴿٧٧﴾

77. Behold! in this is a sign for those who believed.

77. *Ebben van bizonyossággal a Jel a hívőknek.*

وَإِن كَانَ أَصْحَابُ الأَيْكَةِ لَظَالِمِينَ ﴿٧٨﴾

78. And the Companions of the Wood were also wrong-doers[871];

78. *Az Erdő lakói, bizony gaztevők voltak[871].*

فَانتَقَمْنَا مِنْهُمْ وَإِنَّهُمَا لَبِإِمَامٍ مُّبِينٍ ﴿٧٩﴾

79. So We exacted retribution from them. They were both on an open highway, plain to see[872].

79. *Elégtételt vettünk tőlük. Mindketten a jól látható úton voltak[872].*

وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَابُ الحِجْرِ الْمُرْسَلِينَ ﴿٨٠﴾

80. The Companions of the Rocky Tract also rejected the apostles[873]:

80. *Meghazudtolták a sziklás vidék (Al-Hidzsr) lakói a Prófétákat[873].*

وَآتَيْنَاهُمْ آيَاتِنَا فَكَانُواْ عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٨١﴾

81. We sent them Our Signs, but they persisted in turning away from them.

81. *Elküldtük nekik Áyáinkat, de ők elfordultak ezektől.*

---

871 "Companions of the Wood": Ashab ul Aykah. Perhaps Aykah is after all a proper noun, the name of a town or tract. Who were the Companions of the Aykah? They are mentioned four times in the Quran, viz., here, and in 26:176-191; 38:13; and 50:14. The only passage in which any details are given is 26:176-191. There we are told that their Prophet was Shu'aib, and other details given correspond to those of the Madyan, to whom Shu'aib was sent as Prophet-, see 7:85-93. In my notes to that passage, I have discussed the question of Shu'aib and the Madyan people. It is reasonable to suppose that the Companions of the Wood were either the same as the Madyan, or a Group among them or in their neighborhoods.

„Az Erdő lakói", „Aszhab ul Ayka". Egy város elnevezése. Kik lehettek a lakói? Négyszer említi őket a Korán. Ezen kívül a 26:176-191, 38:13 és az 50:14. Az egyetlen vers, ahol közelebbi leírás található róluk a 26:176-191. Ott elhangzik, hogy Prófétájuk, Shu'eyb volt, aki Median népéhez jött el. Lásd 7:85-93, ahol a Median lakóiról szóló lábjegyzet található. Feltételezhető, hogy az „erdő lakói" Medianhoz, vagy közvetlen szomszédságukba tartoztak.

872 Both: i.e., The Cities of the Plain and the Companions of the Aykah.

Mindkettő: A Fennsík (Szodoma és Gomora), valamint Ayka lakói.

873 "The Rocky Tract": is undoubtedly a geographical name. On the maps of Arabia will be found a tract called the Hijr, north of Madinah, Jabal Hijr is about 150 miles north of Madinah. The tract would fall on the highway to Syria. This was the country of the Thamud. For them and the country see 7:73.

„Sziklás vidék", vagy vonulat. Földrajzi név. Arábia térképén, Medinától északra kb. 230 km-re megtalálhatjuk Dzsabal al-Hidzsr, azaz Sziklás Hegy vidékét, ami egy vonulat Szíria irányában. Ez lehetett Thamud otthona, lásd 7:73.

وَكَانُواْ يَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا آمِنِينَ ﴿٨٢﴾

82. Out of the mountains did they hew (their) edifices, (feeling themselves) secure[874].

82. Biztonságos otthonokat vájtak a hegyekbe[874].

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُصْبِحِينَ ﴿٨٣﴾

83. But the (mighty) Blast seized them of a morning,[875]

83. De reggelre jajkiáltás lett úrrá rajtuk[875].

فَمَا أَغْنَى عَنْهُم مَّا كَانُواْ يَكْسِبُونَ ﴿٨٤﴾

84. And of no avail to them was all that they did (with such art and care)!

84. Nem segített rajtuk az, mit elnyertek.

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلاَّ بِالْحَقِّ وَإِنَّ السَّاعَةَ لآتِيَةٌ فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمِيلَ ﴿٨٥﴾

85. We created not the heavens, the earth, and all between them, but for just ends. And the Hour is surely coming (when this will be manifest). So overlook (any human faults) with gracious forgiveness[876].

85. Nem másképp teremtettük az Egeket, a Földet és mi közöttük van, csak az Igazzal. Az Óra, bizony eljön, hát nézz el, nagylelkű elengedéssel[876].

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْخَلاَّقُ الْعَلِيمُ ﴿٨٦﴾

86. For verily it is thy Lord who is the Master-Creator, knowing all things.

86. Mert bizony, Urad a Mindentudó Teremtő.

وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِّنَ الْمَثَانِي وَالْقُرْآنَ الْعَظِيمَ ﴿٨٧﴾

---

[874] Remains of these rock edifices in the Hijr are still found, and the City of Petra is not more than 380 miles from Jabal Hijr. See 7:73. "Petra" in Greek means "Rock"

500 km-re, északra Hidzsr hegyétől van Petra városa, ahol megtalálhatóak a sziklákba vájt építmények. 7:73. Petra görögül sziklát jelent

.

[875] See 7:78

Lásd 7:78.

[876] The Hour will not be long delayed when the true Design and Pattern of Life will be manifest. We must not be impatient, if there appear to be, to our limited vision, apparent injustices. We must bear and forbear, and as far as our own personal feelings are concerned, we must overlook other people's faults with "a gracious forgiveness".

Az Óra eljövetele nem várat magára, ha az a Terv szerint be kell, hogy következzen. Nem türelmetlenkedhetünk. El kell viselnünk a megpróbáltatásokat, nagylelkűen meg kell bocsájtanunk mindenkinek vélt és valós sérelmeinket.

87. And We have bestowed upon thee the Seven Oft-repeated (verses) and the Grand Qur'an[877].

87. Mi megadtuk neked a hét leggyakrabban idézett verset és a Nagy Korántot[877].

لاَ تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَى مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِّنْهُمْ وَلاَ تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٨﴾

88. Strain not thine eyes. (Wistfully) at what We have bestowed on certain classes of them, nor grieve over them: but lower thy wing (in gentleness) to the believers[878].

88. Ne mereszd szemedet arra, ami élvezetet hoztunk párnak közülük és ne bánkódj értük. Szegd meg szárnyad a hívők előtt[878].

وَقُلْ إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُ ﴿٨٩﴾

89. And say: "I am indeed he that warneth openly and without ambiguity,"-

89. Mondd: „Én egy valóságos figyelmeztetője vagyok."-

كَمَا أَنزَلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِمِينَ ﴿٩٠﴾

90. (Of just such wrath) as We sent down on those who divided (Scripture into arbitrary parts)[879],-

---

[877] The Seven Oft-repeated Verses are usually understood to be the Opening Surah, the Fatiha. They sum up the whole teaching of the Quran. What can be a more precious gift to a Muslim than the glorious Quran or any Surah of it? Worldly wealth, honor, possessions, or anything else, sinks into insignificance in comparison with it.

A hét leggyakrabban idézett vers, a Fatiha, azaz Nyitás c. Szúra, ami összegzi a Korán mondanivalóját. Mi lehetne ennél és a Korán többi Szúrájánál nagyobb kincs egy Muszlim számára? Világi gazdagság, tulajdonok, vagy bármi más, eltörpül azok mellett, amit a Korán, Allah Szava nyújthat.

[878] It may be that other people have worldly goods which worldly men envy. Do they necessarily bring happiness? Even the temporary pleasure that they may give is not unmixed with spiritual poisons, and even so, will not last. The man of God looks with wistful eyes at other things, - the favor and countenance of Allah. The Prophet of Allah, in his human love and sympathy, may grieve over certain classes of people who are puffed up with false notions and callous to the Message of Allah. But he should not make himself unhappy. There is no flaw in Allah's Plan, and it must prevail. This was addressed in the first instance to Al-Mustafa, but in a minor degree, it applies to all righteous men.
The metaphor is from a bird who lowers her wing in tender solicitude for her little ones. 17:24, where it is applied to "lowering the wing" to aged parents.

Lehet, hogy másoknak olyan földi javaik vannak, melyeket földi szemmel irigyelni lehet. Boldogságot hoznak-e ezek a javak? Csak átmenetileg jelenthetnek örömöt, hosszútávon e javak a múlandóságba vesznek el, a hozzá kötődő örömökkel együtt. Allah követője más irányba veti tekintetét: Allah kiváltsága és kegyelme irányába. Allah Prófétáját elkeserítette az a közömbösség, ellenszenv, ami Mekkában körülvette, miközben látta a vagyonos pogány kereskedők pöffeszkedését, földi gazdagságukat élvezve. A hívők sokaságát is megosztotta a keserűség, kilátástalanság, amikor saját helyzetüket összehasonlították a gazdag Mekkai polgárok életével. Ezek a sorok nekik szólnak.
A leszegett madárszárny egy metafora, ami azt a képet festi le, amikor egy madár fiókáit védi szárnyaival. Leereszti szárnyait, védelmébe veszi azokat. Ugyanezt találjuk a 17:24-ben a szülőkkel kapcsolatban, akiket hasonló módon féltő gondoskodás illet.

[879] The Commentators differ as to the precise significance of verses 90 and 91. Are the persons referred to in the two verses the same, or different? And who were they? I adopt the view, for which there is good authority,

90. (A büntetésnek), ahogy Mi lesújtunk azokra, kik felosztották (önkényesen az Írást) [879].-

الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ ﴿٩١﴾

91. (So also on such) as have made Qur'an into shreds (as they please)[880].

91. (És azokra), kik A Koránt darabokra tagolták[880].

فَوَرَبِّكَ لَنَسْأَلَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩٢﴾

92. Therefore, by the Lord, We will, of a surety, call them to account,

92. Uradra hát! Kérdőre vonjuk őket, bizony mind!

عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

93. For all their deeds.

93. Mindenről, mit tettek.

فَاصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ ﴿٩٤﴾

94. Therefore expound openly what thou art commanded, and turn away from those who join false gods with Allah.

94. Közöld hát, mire kaptál parancsolást és fordulj el azoktól, kik bálványt imádnak.

إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ ﴿٩٥﴾

95. For sufficient are We unto thee against those who scoff[881],-

95. Elegendőek vagyunk neked azokkal szemben, kik megcsúfolnak[881].-

---

that the two classes of persons were different but similar. Verse 90, I think refers to the Jews and Christians, who took out of Scripture what suited them, and ignored or rejected the rest: 2:85. For verse 91 see next note.

A kommentátorok különböző véleményt fogalmaznak meg a 90. és 91. verssel kapcsolatban. Vajon az ezekben meghivatkozott emberek ugyanazok, vagy mások? Én azt a véleményt képviselem, melyet számos referencia megerősít, hogy a két csoport ugyanaz, de más is. A 90. vers azokra a Zsidókra és Keresztényekre utal, akik kivették azokat a részeket Írásaikból, melyek megfeleltek nekik, miközben nem vettek tudomás a többi részről 2:85. A 91. verssel kapcsolatban lásd a következő lábjegyzetet.

[880] The Makkan Pagans, in the early days of Islam, in order to dishonor and ridicule the Quran, divided what was so far revealed, into bits, and apportioned them to people coming on pilgrimage to Makkah by different routes, slandering and abusing the Prophet of Allah.

A Mekkai pogányok az Iszlám korai időszakában úgy becstelenítették meg és tették nevetségessé a Koránt, hogy az addig lebocsátott kinyilatkoztatásokat a Mekkába érkező zarándokoknak gúnyos megjegyzésekkel, ellenpropagandaként osztogatták, rágalmazva Allah Prófétáját.

[881] If the whole world is ranged against the Prophet of Allah, as was -at one time the case with the Prophet, and scoffs at all that is sacred, the sense of Allah's presence and protection outweighs all. And after all, the scoffers are creatures of a day. Soon will they find their level, and be undeceived as to all their falsehoods. But the Truth of Allah endures forever.

Ha az egész világ egyesült volna Allah Prófétája ellen, akkor se tudtak volna ellene mit tenni, hiszen ő Allah védelmében állt. Sokan gúnyolták, lejárató kampányt folytattak ellene, de hosszú távon ezek a kísérletek elbuktak. Mindenki találkozik a Napon az Igazsággal. Akkor meglátjuk tetteinket, a gaztevők szándéka felszínre kerül, és Allah Igazsága győzedelmeskedik minden felett.

الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللهِ إِلهًا آخَرَ فَسَوْفَ يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾

96. Those who adopt, with Allah, another god: but soon will they come to know.

96. Kik egy másik istent is Allahhoz emelnek, hát majd megtudják!

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ ﴿٩٧﴾

97. We do indeed know how thy heart is distressed at what they say.

97. Mi tudjuk, hogy szűkíti kebledet az, mit mondanak.

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُن مِّنَ السَّاجِدِينَ ﴿٩٨﴾

98. But celebrate the praises of thy Lord, and be of those who prostrate themselves in adoration.

98. Zengd Urad Dicsőségét és légy a leborulók közt.

وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّى يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ ﴿٩٩﴾

99. And serve thy Lord until there come unto thee the Hour that is Certain[882].

99. Szolgáld Urad, míg el nem jön az (Óra), mi Bizonyos[882].

[882]Yaqin: Certainty; the Hour that is Certain; death.

Yaqin: Bizonyos. Az Óra, ami Bizonyos: a halál órája.

16. AN-NAHL (THE BEE-MÉH)

Introduction to Surah An-Nahl (The Bee)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The name, An-Nahl, of this Surah has been taken from v. 68. This is merely to distinguish it from other Surahs.

Period of Revelation

The following internal evidence shows that this Surah was revealed during the last Makkan stage of Prophethood:

1. v. 41 clearly shows that persecution had forced some Muslims to emigrate to Habash before the revelation of this Surah.
2. It is evident from v. 106 that at that time the persecution of the Muslims was at its height. Therefore a problem had arisen in regard to the utterance of a blasphemous word, without actual disbelief, under unbearable conditions. The problem was that if one did so how he should be treated.
3. v. 112-114 clearly refer to the end of seven year famine that had struck Makkah some years after the appointment of the Holy Prophet as Allah's Messenger.

Central Theme

All the topics of the Surah revolve round different aspects of the Message, ie., refutation of *shirk*, proof of *Tauhid*, and warning of the consequences of the rejection of and opposition and antagonism to the Message.

Topics of Discussion

The very first verse gives direct and strict warning to those who were rejecting the Message outright, as if to say, "Allah's decision has already been made concerning your rejection of the Message. Why are you then clamoring for hastening it? Why don't you make use of the respite that is being given to you!" And this was exactly what the disbelievers of Makkah needed at the time of the revelation of this Surah. For they challenged the Holy Prophet over and over again: "Why don't you bring that scourge with which you have been threatening us! For we have not only rejected your Message but have been openly opposing it for a long time." Such a challenge had become a by-word with them, which they frequently repeated as a clear proof that Muhammad (Allah's peace be upon him) was not a true Prophet.

1. Very convincing proofs of *Tauhid* and refutation of *shirk* have been based on the plain signs in the universe and in man's own self.

2. The objections of the disbelievers have been answered, their arguments refuted, their doubts removed and their false pretexts exposed.
3. Warnings have given of the consequences of persistence in false ways and antagonism to the Message.
4. The moral changes which the Message of the Holy Prophet aims to bring practically in human life have been presented briefly in an appealing manner. The *mushriks* have been told that belief in Allah, which they also professed, demanded that it should not be confined merely to lip service, but this creed should take a definite shape in moral and practical life.
5. The Holy Prophet and his companions have been comforted and told about the attitude they should adopt in the face of antagonism and persecution by the disbelievers.

Bevezetés az An-Nahl (Méh) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Az Al-Nahl (Méh) a 68. versben hangzik el és ez alapján kapta a Szúra a címét

A kinyilatkoztatás ideje

A következő okok miatt feltételezzük, hogy a Szúra a késői Mekkai időszakból származik:

1. A 41. vers mutatja, hogy az üldöztetés miatt a Muszlimok egy része Habash-ba (Abesszíniába) menekült a Szúra kinyilatkoztatása előtt.
2. A 106. vers alapján egyértelmű, hogy a megpróbáltatások elviselhetetlenné váltak és voltak, akiket hitük megtagadására kényszerítettek. Az ilyen jellegű blaszfémia kezelésére intézkedések váltak szükségessé.
3. A 112—114 versek a Mekkát hét éven át sújtó éhínségről szólnak. Az éhínség akkor kezdődött, amikor Allah a Prófétát kijelölte az Üzenet közvetítésére.

Központi téma

A Szúra központi gondolata a Shirk (bálványimádás) elleni küzdelem, a Tauhid-re (Monoteizmusra) való hívás és az Üzenet elutasításával járó következmények.

Tárgykörök

Az első versekben szigorú figyelmeztetés hangzik el azok ellen, akik az Üzenettel szembefordulnak. Mintha ez szólna ki belőle: „Allah már döntést hozott azokkal szemben, akik elutasítják az Üzenetet. Miért sürgetitek, vagy késleltetitek a sorsot? Miért nem használjátok ki a haladékot, mit kaptatok?” Pontosan ez volt az, amire a hitetleneknek a revelációk elhangzásakor hallaniuk kellett! Ők a Prófétát

folytonos gúnykampánynak tették ki: „Mikor hozod azt a korbácsot, amivel fenyegetsz minket? Mi nem csak elutasítjuk az Üzenetet, hanem régóta küzdünk ellene.”
Ezek és ehhez hasonló szócsaták ismétlődtek sorozatosam a Próféta és hallgatósága között Mekkában:

1. Monoteizmus és bálványállítás szembeállítása.
2. A hitetlenek ellenállásával kapcsolatos válaszok, érvek.
3. Figyelmeztetések az elutasítás következményeire
4. Morális változások, melyeket a Próféta az emberek életébe be akar vezetni.
5. A Próféta és követői megerősítést kapnak a küldetés továbbvitelére.

16. An-Nahl	16. An-Nahl
THE BEE	**MÉH**
Total Verses: 128	Összes vers: 128
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

أَتَى أَمْرُ اللهِ فَلاَ تَسْتَعْجِلُوهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١﴾

1. (Inevitable) cometh (to pass) the Command of Allah. seek ye not then to hasten it: Glory to Him, and far is He above having the partners they ascribe unto Him[883]!

1. Eljön Allah parancsolása, ne sürgessétek azt. Legyen Ő Magasságos és Dicső azok felett, mikkel társítják Őt[883].

[883] This is an answer to the taunt of the Pagans, who said; "If there is a god, the One True God, as you say, with unified control, why does He not punish the wrong- doers at once?" The answer is; "The decree of Allah will inevitably come to pass; it will come soon enough; when it comes, you will wish it were delayed; how foolish of you to wish even to cut off your last hope of forgiveness?"

Ez a válasz a pogány Arab csúfolódásokra, melyek azt firtatták, hogy miért nem jön el Allah büntetése máris a hitetlenekre, ha igaz, amit a Próféta állít? A válasz: „Allah Ítélete bekövetkezik, nem kell rá sokat várni. Ha majd jön, akkor azok szeretnék, ha az késne, akik most sürgetik. Milyen bolondok vagytok, hogy megbocsájtás keresése helyett, az utolsó reményt is eldobjátok magatoktól?

يُنَزِّلُ الْمَلآئِكَةَ بِالْرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ عَلَى مَن يَشَاء مِنْ عِبَادِهِ أَنْ أَنذِرُواْ أَنَّهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنَاْ فَاتَّقُونِ ﴿٢﴾

2. He doth send down His angels with inspiration of His Command, to such of His servants as He pleaseth, (saying): "Warn (Man) that there is no god but I: so do your duty unto Me[884]."

2. Annak küldi le az Angyalokat parancsolásának sugallatával, akinek Ő akarja szolgálói közül. (mondván): „Figyelmeztessetek arra, hogy nincs más Isten Rajtam kívül, hát őrizkedjetek Tőlem[884].”

خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضَ بِالْحَقِّ تَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣﴾

3. He has created the heavens and the earth for just ends: Far is He above having the partners they ascribe to Him!

3. Megteremtette az Egeket és a Földet az Igazzal. Legyen Ő Magasságos azok felett, mikhez társítják.

خَلَقَ الإِنسَانَ مِن نُّطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ ﴿٤﴾

4. He has created man from a sperm-drop; and behold this same (man) becomes an open disputer!

4. Megteremtette az embert az élet cseppjéből, s most az nyíltan tudálékoskodik.

وَالأَنْعَامَ خَلَقَهَا لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنَافِعُ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٥﴾

5. And cattle He has created for you (men): from them ye derive warmth, and numerous benefits, and of their (meat) ye eat[885].

5. Megteremtette számotokra a jószágot, miben a melegedés, a sok haszon és esztek belőle[885].

---

[884] The Pagans, with their multiplicity of gods and goddesses, good and evil, could play one off against another. That is mere mockery of religion. With such conceptions, man cannot understand the Unity of Design in the Universe nor realize the Power and Glory of the One True God, to Whom alone worship and service are due.

A pogány Arabok a sokféle bálványaikkal, melyek egymás között is hadakoztak, megcsúfolták a vallást, ami a Világmindenség egységes teremtését hirdeti és adja annak Törvényét. Koncepciójuk teljesen szembefordult a Monoteizmus eszméivel.

[885] From wool, and hair, and skins, and milk. Camel's hair makes warm robes and blankets; and certain kinds of goats yield hair which makes similar fabrics. Sheep yield wool, and Ilamas alpaca for similar uses. The skins and furs of many animals yield warm raiment or make warm rugs or bedding. The females of many of these animals yield good warm milk, a nourishing and wholesome diet. Then the flesh of many of these animals is good to eat. There are other uses, which the animals serve, and which are referred to later.

Gyapjú, szőr, bunda, bőrök, tej stb. A teve, juh, kecske gyapjából meleg takarók, ruhák készülnek. Sok állat gyapja, bőre, irhája ad melegséget viselőjének. Az állatok nősténye ellés után tejet adnak, ami elengedhetetlen az emberek, gyermekek táplálásában. A hús pedig alapvető fontosságú élelmiszer. És még sok másra lehet használni az állatokat, még olyanokra is, amit fantáziánk nem fog fel.

وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرِيحُونَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ ﴿٦﴾

6. And ye have a sense of pride and beauty in them as ye drive them home in the evening, and as ye lead them forth to pasture in the morning[886].

6. Gyönyörötöket lelitek bennük, mikor hazaterelitek és (másnap) kihajtjátok azokat[886].

وَتَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ إِلَى بَلَدٍ لَّمْ تَكُونُواْ بَالِغِيهِ إِلاَّ بِشِقِّ الأَنفُسِ إِنَّ رَبَّكُمْ لَرَؤُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٧﴾

7. And they carry your heavy loads to lands that ye could not (otherwise) reach except with souls distressed: for your Lord is indeed Most Kind, Most Merciful[887],

7. Terheiteket hordozzák (messzi) vidékre, hova nem érnétek el, csak magatokat megtörve. Mert bizony, Uratok az Irgalmas, a Kegyelmes[887].

وَالْخَيْلَ وَالْبِغَالَ وَالْحَمِيرَ لِتَرْكَبُوهَا وَزِينَةً وَيَخْلُقُ مَا لاَ تَعْلَمُونَ ﴿٨﴾

8. And (He has created) horses, mules, and donkeys, for you to ride and use for show; and He has created (other) things of which ye have no knowledge.

8. (Megteremtette) a lovakat, öszvéreket, szamarakat, hogy felüljetek rájuk és díszeitek legyenek. Ő azt teremti, miről nincs tudomásotok.

وَعَلَى اللّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا جَآئِرٌ وَلَوْ شَاء لَهَدَاكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩﴾

9. And unto Allah leads straight the Way, but there are ways that turn aside: if Allah had willed, He could have guided all of you[888].

---

[886] The good man is proud of his cattle and is good to them. As they go to, and return from, pasture, morning and evening, he has a sense of his power and wealth and their beauty and docility. Will not man turn from these material facts to the great spiritual truths and purpose behind them?

A gondos gazda büszke, ha állatait este be, reggel kiterelheti. Láthatja fejlődésüket, szaporulataikat, szeme előtt válnak vagyontárgyakká és áldássá. Aki ezt megéli és felfogja ennek spirituális üzenetét, miért nem fordul Teremtője felé hálával?

[887] The cattle and animals also carry loads, and thus make inter-communication between different lands easy. But for them there would have been many difficulties, not only physical, but psychological. Weary men carrying loads are in no mood for social and spiritual intercourse. This intercourse is made possible by the kindness and mercy of Allah. This is all history and communication have different means today however the role of animals in the evolution of mankind is unquestionable.

Állatok terhet hordoznak, szekereket vonnak, és ami igen fontos: távoli vidékeket kötnek össze, így azok kommunikálnak, kultúrák, eszmék kerülnek kapcsolatba egymással. Fizikai és pszichológiai kapcsolat létesül emberek között, Allah kegyelméből Ez ma már történelem, hiszen a kommunikációnak ma már más eszközei vannak, de az állatok szerepe az ember evolúciójában megkérdőjelezhetetlen.

[888]Through material things "the Way" does always lead to Allah. But some minds are so obsessed with material things that they miss the pointers to the spiritual. Allah could have forced all to the true Way, but in His Will and Plan is the training of man's will, and that is done by the Signs in nature and Revelation.

Akár materiális, akár spirituális vonatkozásban, az út Allahhoz vezet. Az előbb az állatok vezettek el távoli tájakra, most az utak. Így érünk el az absztrakt világhoz és Allahhoz. Ha akarná, mindenki jó úton járna, de Tervében nem ez szerepel. Az ember saját akaratának és saját belső indítóinak működésbe hozása a cél, amit ezernyi Jel és kinyilatkoztatás segítségével kíván Allah a helyes irányba terelni.

9. Allahra tartozik, merre vezet az út. Köztük (út), mi letér, ha Ő így akarja. Ő bizony, titeket mind vezetne[888]!

هُوَ الَّذِي أَنزَلَ مِنَ السَّمَاء مَاء لَّكُم مِّنْهُ شَرَابٌ وَمِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ ﴿١٠﴾

10. It is He who sends down rain from the sky: from it ye drink, and out of it (grows) the vegetation on which ye feed your cattle.

10. Ő az, Ki lebocsátott az Égből vizet, mi nektek ivásra szolgál, növények kelnek általa, mivel állatokat táplálhattok.

يُنبِتُ لَكُم بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ وَالنَّخِيلَ وَالأَعْنَابَ وَمِن كُلِّ الثَّمَرَاتِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١١﴾

11. With it He produces for you corn, olives, date-palms, grapes and every kind of fruit: verily in this is a sign for those who give thought.

11. Általa hozza elő nektek a veteményt, olívát, datolyapálmát, szőlőt és mindenféle gyümölcsöt. Mert bizony, ebben van a bizonyság azoknak, kik gondolkodnak.

وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالْنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالْنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿١٢﴾

12. He has made subject to you the Night and the Day; the sun and the moon; and the stars are in subjection by His Command: verily in this are Signs for men who are wise[889].

---

[889] The Night and the Day are caused by astronomical rotations. What is important for man to note is how Allah has given intelligence to man to make use of this alternation for work and rest; how man can, as soon as he rises from the primitive stage, get over their inequalities by artificial illuminants, such as vegetable or mineral oils, coal, gas, or electricity, which ultimately are derived from the stored up energy of the sun; how the sun's heat can be tempered by various artificial means and can be stored up for use by man as required, how man can be independent of the tides caused by the moon and the sun, which formerly controlled navigation, but which no longer stand in man's way, with his artificial harbors and great sea-going ships, how navigation was formerly subject to direct observation of the Polar Star and other stars, but how the magnetic needle and charts have now completely altered the position, and man can calculate and to a certain extent control magnetic variations, etc. In such ways the sun, the moon, and the stars themselves become useful servants to him, all by Allah's gift and His Command, without which there would have been no laws governing them and no intelligence to make use of them.

A nappalok és éjjelek váltják egymást, amit a bolygónk és a Nap közti viszony változása okoz. Allah az embernek intelligenciát adott, hogy saját hasznára fordítsa azokat a lehetőségeket, amit a csillagászati jelenségek idéznek elő. Kezdve attól, hogy az éj megnyugvást ad, a nappal az aktív munkavégzés ideje, egész addig, hogy ami energia a földön létezik, a Nap közvetlen, vagy tárolt energiája, rá kell, hogy jöjjünk, nem függetleníthetjük magunkat az Égi Gondviselőtől, Aki ezeket rendelkezésünkre bocsátja. Nem győzhetjük meg magunkat kikötők, gátak építésével, mik ellenállnak a Hold és Nap okozta ár-apálynak, modern navigációs rendszerek alkalmazásával, melyek már nem a Sarkcsillag figyelésén alapulnak, hogy a természet és teremtés urai lettünk. Hiába léptünk túl az iránytű használatán, ami a Föld mágneses pólusait mutatja, vagy a Hold és csillagok viszonyán alapuló tájékozódáson, mi évezredeken keresztül vezette hajóinkat és karaván jainkat. Mi csupán ráépítettünk valamire emberi fejlesztéseinket, aminek alapja a bolygók működése. Emberi fejlesztéseink bármikor felmondhatják a szolgálatot, de a bolygók működése nem. Azok mögött Allah áll.

12. Szolgálatotokra rendelte az éjjelt és a nappalt. A Nap, Hold és a csillagok az Ő parancsolásának alárendeltjei. Mert bizony, ebben vannak az Áyák azoknak, kik felérik[889].-

وَمَا ذَرَأَ لَكُمْ فِي الأَرْضِ مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَةً لِّقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٣﴾

13. And the things on this earth which He has multiplied in varying colours (and qualities): verily in this is a sign for men who celebrate the praises of Allah (in gratitude).

13. És mit változatos színekben hagyott hátra nektek a Földön, hát ezekben van a bizonyság a népnek, kik magukba szállnak.

وَهُوَ الَّذِي سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَأْكُلُواْ مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُواْ مِنْهُ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ مَوَاخِرَ فِيهِ وَلِتَبْتَغُواْ مِن فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٤﴾

14. It is He Who has made the sea subject, that ye may eat thereof flesh that is fresh and tender, and that ye may extract therefrom ornaments to wear; and thou seest the ships therein that plough the waves, that ye may seek (thus) of the bounty of Allah and that ye may be grateful.

14. Ő az, Ki szolgálatotokra rendelte a tengert, hogy friss húst egyetek belőle, s ékességeket nyerjetek ki abból, miket felöltötök. Látjátok a bárkát, mi azon siklik, hogy vágyjátok az Ő kiváltságát, hátha tán hálát adtok.

وَأَلْقَى فِي الأَرْضِ رَوَاسِيَ أَن تَمِيدَ بِكُمْ وَأَنْهَارًا وَسُبُلاً لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥﴾

15. And He has set up on the earth mountains standing firm, lest it should shake with you; and rivers and roads; that ye may guide yourselves;

15. Rávetette a Földre a Hegyláncokat, mik megrengetnek titeket. És a folyókat, utakat, hátha tán jó irányba mentek,-

وَعَلامَاتٍ وَبِالنَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ ﴿١٦﴾

16. And marks and sign-posts; and by the stars (men) guide themselves[890].

16. Jelzéseket, a csillagok által, mik jó pályán vannak vezetve[890].

أَفَمَن يَخْلُقُ كَمَن لاَّ يَخْلُقُ أَفَلا تَذَكَّرُونَ ﴿١٧﴾

17. Is then He Who creates like one that creates not? Will ye not receive admonition?

---

[890] Let us examine the completed allegory. As there are beacons, landmarks and signs to show the way to men on the earth, so in the spiritual world. And it is ultimately Allah Who provides them, and this is His crowning Mercy. Like the mountains there are spiritual Landmarks in the missions of the Great Prophets: they should guide us, or teach us, to guide ourselves, and not shake hither and thither like a ship without a rudder or people without Faith. As rivers and streams mark out their channels, smoothing out levels so we have wholesome Laws and Customs established, to help us in our lives.

Az allegória kiteljesedéséhez értünk. Mindannak, ami eddig fizikai értelemben elhangzott, a sok Jel, amit égitestek, utak, hegyek, víz, bárka képében látunk, spirituális értelmet kap. Amint a hegyek a szilárdság jelképei, úgy a Próféták küldetése is az. Szükség van vezetésükre, tanításaikra, hogy biztos talajon álljunk, ne hánykolódjunk, akár a kormánylapátját vesztett hajó a tengeren, ami a hit nélküliség jelképe. Az ezernyi Jel, aminek felvezetése az előbbiekben megtörtént, arra kell, hogy sarkalljon, hogy nyitott szemmel járjunk, és fedezzük fel a csodát, ami a teremtésben körbevesz minket. Ha felfedezzük, a hitet fedezzük fel Őbenne, aki minden mögött áll.

17. *Az, Ki teremt, olyan-e, mint ki nem teremt? Nem szálltok-e magatokba?*

وَإِن تَعُدُّواْ نِعْمَةَ اللّهِ لاَ تُحْصُوهَا إِنَّ اللّهَ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٨﴾

18. If ye would count up the favours of Allah, never would ye be able to number them: for Allah is Oft-Forgiving, Most Merciful.

18. Ha megszámlálnátok Allah kegyét, nem tudnátok azt számba venni. Mert bizony, Allah Megbocsájtó, Kegyelmes.

وَاللّهُ يَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿١٩﴾

19. And Allah doth know what ye conceal, and what ye reveal.

19. Allah tudja, mit eltitkoltok, s mit kinyilvánítotok.

وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِ اللّهِ لاَ يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿٢٠﴾

20. Those whom they invoke besides Allah create nothing and are themselves created.

20. Kikhez Allah helyett fohászkodnak, nem teremtenek semmit, maguk is teremtmények.

أَمْوَاتٌ غَيْرُ أَحْيَاء وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٢١﴾

21. (They are things) dead, lifeless: nor do they know when they will be raised up.

21. Halottak, nem élők. Nem érzékelik, mikor lesznek feltámasztva.

إِلَـهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَالَّذِينَ لاَ يُؤْمِنُونَ بِالآخِرَةِ قُلُوبُهُم مُّنكِرَةٌ وَهُم مُّسْتَكْبِرُونَ ﴿٢٢﴾

22. Your Allah is one Allah. as to those who believe not in the Hereafter, their hearts refuse to know, and they are arrogant.

22. Istenetek az Egy Isten! Kik nem hisznek a Túlvilágban, szívük elutasító és ők maguk dölyfösek.

لاَ جَرَمَ أَنَّ اللّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُ لاَ يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ ﴿٢٣﴾

23. Undoubtedly Allah doth know what they conceal, and what they reveal: verily He loveth not the arrogant.

23. Nem fér kétség ahhoz, hogy Ő tudja, mit titkolnak el és mit hoznak nyilvánosságra. Mert bizony, Ő nem szereti a dölyföseket.

وَإِذَا قِيلَ لَهُم مَّاذَا أَنزَلَ رَبُّكُمْ قَالُواْ أَسَاطِيرُ الأَوَّلِينَ ﴿٢٤﴾

24. When it is said to them, "What is it that your Lord has revealed?" they say, "Tales of the ancients!"

24. Mikor mondják nekik: „Mit bocsátott le Uratok?" Mondják: „Az ősök legendáit!"

لِيَحْمِلُواْ أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَمِنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ يُضِلُّونَهُم بِغَيْرِ عِلْمٍ أَلاَ سَاء مَا يَزِرُونَ ﴿٢٥﴾

25. Let them bear, on the Day of Judgment, their own burdens in full, and also (something) of the burdens of those without knowledge, whom they misled. Alas, how grievous the burdens they will bear!

25. Hadd hordozzák összes terhüket a Feltámadás Napján és még azoknak a tudatlanoknak terhéből is, kiket félrevezettek. Mily nyomorú a teher, mit cipelnek!

قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَأَتَى اللّهُ بُنْيَانَهُم مِّنَ الْقَوَاعِدِ فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ مِن فَوْقِهِمْ وَأَتَاهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لاَ يَشْعُرُونَ ﴿٢٦﴾

26. Those before them did also plot (against Allah's Way): but Allah took their structures from their foundations, and the roof fell down on them from above; and the Wrath seized them from directions they did not perceive[891].

26. Összeesküvést szőttek azok, kik előttük voltak, de Allah lerombolta építményüket annak alapjáról, s a tető fejükre szakadt felettük. Onnan sújtott le a büntetése, ahonnan nem számítottak rá[891].

ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُخْزِيهِمْ وَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَآئِيَ الَّذِينَ كُنتُمْ تُشَاقُّونَ فِيهِمْ قَالَ الَّذِينَ أُوتُواْ الْعِلْمَ إِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ وَالْسُّوءَ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٢٧﴾

27. Then, on the Day of Judgment, He will cover them with shame, and say: "Where are My 'partners' concerning whom ye used to dispute (with the godly)?" Those endued with knowledge will say: "This Day, indeed, are the Unbelievers covered with shame and misery,-

27. Majd a Feltámadás Napján Ő megbecsteleníti őket és mondja: „Hol vannak az én társaim, kikre annyira vágytatok? „Mondják majd azok, kiknek eljött a tudás: „Mert valóban, ez a Nap megaláztatás és szégyen a hitetleneknek."

الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمُ الْمَلآئِكَةُ ظَالِمِي أَنفُسِهِمْ فَأَلْقَوُاْ السَّلَمَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِن سُوءٍ بَلَى إِنَّ اللّهَ عَلِيمٌ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾

28. "(Namely) those whose lives the angels take in a state of wrong-doing to their own souls." Then would they offer submission (with the pretence), "We did no evil (knowingly)." (The angels will reply), "Nay, but verily Allah knoweth all that ye did;

28. „Kiknek lelkeit magukkal viszik az Angyalok, miközben elkárhozzák magukat és alávetést (Iszlámot) színlelnek, így szólnak: „Nem tettünk semmi rosszat!" (Az Angyalok mondják): „Mi több! Allah Tudója annak mit műveltetek.

---

[891] Evil will always devise plots against the Prophets of Allah. So was it with Al-Mustafa, and so was it with the Prophets before him. But the imposing structures which the ungodly build up (metaphorically) collapse at the Command of Allah, and they are often punished from quarters from which they least expected punishment. For example, the Quraish were confident in their numbers, their organizations, and their superior equipment. But on the field of Badr they collapsed where they expected victory.

A gonosz Allah Prófétái ellen ármányt sző. Így volt ez Mohammeddel és a Prófétákkal előtte. Ezek a cselszövések hosszú távon nem vezetnek sikerre. Onnan jön el rájuk Allah büntetése, ahonnan nem számítanak rá. Például Quraish magabiztos volt nagyszámú törzse, ereje és fegyverzete miatt, de Badr-nál csatát vesztettek, holott győzelemre számítottak.

فَادْخُلُواْ أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَلَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٢٩﴾

29. "So enter the gates of Hell, to dwell therein. Thus evil indeed is the abode of the arrogant."

29. „Térjetek be a Pokol kapuin, miben ti örökkön lesztek. Nyomorúságos viszonzás ez a gőgösöknek."

وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْاْ مَاذَا أَنزَلَ رَبُّكُمْ قَالُواْ خَيْرًا لِّلَّذِينَ أَحْسَنُواْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَلَدَارُ الآخِرَةِ خَيْرٌ وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ ﴿٣٠﴾

30. To the righteous (when) it is said, "What is it that your Lord has revealed?" they say, "All that is good." To those who do good, there is good in this world, and the Home of the Hereafter is even better and excellent indeed is the Home of the righteous,-

30. Mondják majd azoknak, kik őrizkednek: „Mit bocsátott le Uratok?" Mondják: „A jót!" Azoknak, kik jótét lelkek voltak az Evilágon, jó jár. Otthonnak a Túlvilág jobb. Gyönyör lesz az őrizkedők menedéke,-

جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الأَنْهَارُ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَآؤُونَ كَذَلِكَ يَجْزِي اللّهُ الْمُتَّقِينَ ﴿٣١﴾

31. Gardens of Eternity which they will enter: beneath them flow (pleasant) rivers: they will have therein all that they wish: thus doth Allah reward the righteous,-

31. Betérnek az Édeni Kertekbe, mik alatt folyók futnak és mindaz van számukra, mire áhítoznak. Ekképpen jutalmazza Allah az őrizkedőket,-

الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمُ الْمَلآئِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلامٌ عَلَيْكُمُ ادْخُلُواْ الْجَنَّةَ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٢﴾

32. (Namely) those whose lives the angels take in a state of purity, saying (to them), "Peace be on you; enter ye the Garden, because of (the good) which ye did (in the world)."

32. Kiknek lelkeit az Angyalok üdvössé teszik, s mondják: „Béke veletek! Térjetek be a Kertbe azáltal, mit tettetek."

هَلْ يَنظُرُونَ إِلاَّ أَن تَأْتِيَهُمُ الْمَلائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ أَمْرُ رَبِّكَ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللّهُ وَلكِن كَانُواْ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٣٣﴾

33. Do the (ungodly) wait until the angels come to them, or there comes the Command of thy Lord (for their doom)? So did those who went before them. But Allah wronged them not: nay, they wronged their own souls.

33. Arra várnak-e (a hitetlenek), hogy az Angyalok eljöjjenek hozzájuk, vagy Allah elrendelése bekövetkezzen?" Ekképpen tettek azok, kik előttük voltak. Allah nem vitte őket bűnbe, hanem saját magukat kárhozták el.

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُواْ وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُواْ بِهِ يَسْتَهْزِؤُونَ ﴿٣٤﴾

34. But the evil results of their deeds overtook them, and that very (Wrath) at which they had scoffed hemmed them in.

34. A rosszak, mit tettek lesújtanak rájuk és körbeöleli őket az, mit megcsúfoltak.

وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُواْ لَوْ شَاء اللّهُ مَا عَبَدْنَا مِن دُونِهِ مِن شَيْءٍ نَّحْنُ وَلا آبَاؤُنَا وَلاَ حَرَّمْنَا مِن دُونِهِ مِن شَيْءٍ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ إِلاَّ الْبَلاغُ الْمُبِينُ ﴿٣٥﴾

35. The worshippers of false gods say: "If Allah had so willed, we should not have worshipped aught but Him - neither we nor our fathers,- nor should we have prescribed prohibitions other than His." So did those who went before them. But what is the mission of apostles but to preach the Clear Message[892]?

35. Mondják azok, kik bálványokat állítanak: „Ha Allah akarná, sem mi, sem atyáink nem imádkoznánk Rajta kívül semmihez és Rajta kívül senki más tilalmát nem követnénk." Ekképpen tettek azok, kik előttük voltak. Mi más tartozik a Prófétákra, mint a világos Üzenés[892]?

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولاً أَنِ اعْبُدُواْ اللّهَ وَاجْتَنِبُواْ الطَّاغُوتَ فَمِنْهُم مَّنْ هَدَى اللّهُ وَمِنْهُم مَّنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلالَةُ فَسِيرُواْ فِي الأَرْضِ فَانظُرُواْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٦﴾

36. For We assuredly sent amongst every People an apostle, (with the Command), "Serve Allah, and eschew Evil": of the People were some whom Allah guided, and some on whom error became inevitably (established). So travel through the earth, and see what was the end of those who denied (the Truth)[893].

---

[892] The Pagan Arabs prescribed various arbitrary prohibitions in the matter of meat; see 6:143-145. These, of course, are not recognized by Islam, which also removed some of the restrictions of the Jewish Law; 6:146. The general meaning, however, is far wider. Men erect their own taboos and prohibitions, barriers and restrictions, and ascribe them to Religion. This is wrong, and more consonant with Pagan practice than with Islam.

A pogány Arabok meghatározott húsfélékre különféle tiltásokat vezettek be önkényesen. Lásd 6:143-145. Ezeket az Iszlám nem ismeri el, ahogy a Zsidó Törvények hasonló tiltásaiból sem vesz át mindent 6:146. Az általános értelmezés ennél szélesebb. Az ember saját hiedelmeit, tabuit, értelmezéseit vallásként vezeti elő. Ez helytelen és inkább a pogány gyakorlatba és nem az Iszlámba illeszkedik.

[893] Even though Allah's Signs are everywhere in Nature and in men's own conscience, yet in addition Allah has sent human Messengers to every People to call their attention to the Good and turn them from Evil. So they cannot pretend that Allah has abandoned them or that He does not care what they do. His divine Grace always invites their will to choose the right.

Allah Jelei a természetben bárhol felfedezhetők. Ott vannak a Jelek az emberen belül, a lelkiismeretében is, de ezen felül Prófétákat küldött, hogy hívjanak a Jóra és elfordítsanak a Rossztól. Senki sem játszhatja el ezek után, hogy Allah nem törődött teremtményeivel, nem érdekli, mit tesznek. Isten kegyelméből hív minden időben és helyen a jó irány önkéntes megválasztására.

36. Minden néphez küldtünk Prófétát, (a parancsolatokkal): „Szolgáljátok Allahot és kerüljétek el a hamis istenségeket!" Köztük, kiket Allah vezetett és köztük, kin beteljesedett a tévelyedés. Járjátok a Földet és lássátok milyen a meghazudtolókra mért végzet[893].

إِن تَحْرِصْ عَلَى هُدَاهُمْ فَإِنَّ اللهَ لاَ يَهْدِي مَن يُضِلُّ وَمَا لَهُم مِّن نَّاصِرِينَ ﴿٣٧﴾

37. If thou art anxious for their guidance, yet Allah guideth not such as He leaves to stray, and there is none to help them.

37. Ha aggódsz azért, milyen irányba mennek, hát Allah nem vezeti azt, ki letér és nincs számukra pártfogó.

وَأَقْسَمُواْ بِاللهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لاَ يَبْعَثُ اللهُ مَن يَمُوتُ بَلَى وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا وَلكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لاَ يَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾

38. They swear their strongest oaths by Allah, that Allah will not raise up those who die: Nay, but it is a promise (binding) on Him in truth: but most among mankind realise it not.

38. Allahra esküsznek, mély fogadkozással, hogy Allah nem támasztja fel azt, ki meghal. Mi több! A Rajta múló ígéret Igaz, de a legtöbb ember nem tudja!

لِيُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي يَخْتَلِفُونَ فِيهِ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ كَفَرُواْ أَنَّهُمْ كَانُواْ كَاذِبِينَ ﴿٣٩﴾

39. (They must be raised up), in order that He may manifest to them the truth of that wherein they differ, and that the rejecters of Truth may realise that they had indeed (surrendered to) Falsehood.

39. (Fel kell támadniuk), hogy kihirdesse nekik azt, miben különböztek, s hogy megtudják azok, kik tagadtak, hogy hazudtak.

إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَاهُ أَن نَّقُولَ لَهُ كُن فَيَكُونُ ﴿٤٠﴾

40. For to anything which We have willed, We but say the word, "Be", and it is.

40. Ha valamit akartunk, Szavunk azt volt, hogy mondtuk: „Légy!" és Lett.

وَالَّذِينَ هَاجَرُواْ فِي اللهِ مِن بَعْدِ مَا ظُلِمُواْ لَنُبَوِّئَنَّهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَلَأَجْرُ الآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُواْ يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾

41. To those who leave their homes in the cause of Allah, after suffering oppression,- We will assuredly give a goodly home in this world; but truly the reward of the Hereafter will be greater. If they only realised (this)!

41. Kik Allahért menekültek, miután elnyomatásban szenvedtek, ellátjuk őket az Evilág szép lakával, de a Túlvilág viszonzása több! Bár tudnák!

الَّذِينَ صَبَرُواْ وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٤٢﴾

42. (They are) those who persevere in patience, and put their trust on their Lord.

42. (Azok ők), kik állhatatosak voltak és Urukra hagyatkoztak.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ إِلاَّ رِجَالاً نُّوحِي إِلَيْهِمْ فَاسْأَلُواْ أَهْلَ الذِّكْرِ إِن كُنتُمْ لاَ تَعْلَمُونَ ﴿٤٣﴾

43. And before thee also the apostles We sent were but men, to whom We granted inspiration: if ye realise this not, ask of those who possess the Message[894].

43. Nem küldtünk előtted, csak olyan férfiakat, kiknek sugallottunk. Kérdezzétek az Üzenet vivőit, ha nem tudjátok[894]!

بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٤٤﴾

44. (We sent them) with Clear Signs and Books of dark prophecies; and We have sent down unto thee (also) the Message; that thou mayest explain clearly to men what is sent for them, and that they may give thought.

44. (Elküldtük őket) a bizonyságokkal, Próféciákkal. Lebocsátottuk neked az Üzenetet, hogy kinyilvánítsd az embereknek, mi már eljött nekik, hátha tán gondolkodnak.

أَفَأَمِنَ الَّذِينَ مَكَرُواْ السَّيِّئَاتِ أَن يَخْسِفَ اللّهُ بِهِمُ الأَرْضَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لاَ يَشْعُرُونَ ﴿٤٥﴾

45. Do then those who devise evil (plots) feel secure that Allah will not cause the earth to swallow them up, or that the Wrath will not seize them from directions they little perceive[895]?-

---

[894] Allah's prophets were always men, not angels; and their distinction was the inspiration they received. If the Pagan Arabs, who were ignorant of religious and other history, wondered how a man from among themselves could receive inspiration and bring a Message from Allah, let them ask the Jews, who had also received Allah's Message earlier through Moses, whether Moses was a man, or an angel, or a god. They would learn that Moses was a man like themselves, but inspired by Allah.

Allah Prófétái minden esetben emberek, férfiak voltak, sosem Angyalok. A pogány Arabok, akiknek nem sok vallási kötödésük volt, mert csak babonákban hittek, csodálkoztak, hogy egy ember kapott közülük kinyilatkoztatást és nem Angyal jött el Allah igéjével, megkérdezhették volna a Zsidókat is, akikhez szintén emberi Próféta jött el Mózes személyében. Mózes éppoly ember volt, mint bárki más.

[895] The wicked plot against Prophets of Allah in secret, forgetting that every hidden thought of theirs is known to Allah, and that for every thought and action of theirs they will have to account to Allah. And Allah's punishment can seize them in various ways. Four are enumerated here. 1. They may be swallowed up in the earth like Qarun, whose story is told in 28:76-81. He was swallowed up in the earth while he was arrogantly exulting on the score of his wealth. 2. It may be that, like Haman, the prime minister of Pharaoh, they are plotting against Allah, when they are themselves overwhelmed by some dreadful calamity; 40:36-38, 29:39-40. The case of Pharaoh is also in point. He was drowned while he was arrogantly hoping to frustrate Allah's plans for Israel-, 10:90-92.

A gaztevők összeesküvése Allah előtt nincs titokban, hiszen Ő ismeri a legrejtettebb gondolataikat is. Allah büntetése sokféle lehet. Itt és a következő versekben négyet említ meg. 1. A bűnöst elnyeli a Föld, mint Korahot, akinek történetét a 28:76-81-ben olvashatjuk. Bízott földi vagyonában és hatalmasságában, de elnyelte a Föld. 2. Vagy Hámán, a Fáraó főminisztere, akire csapás sújtott. 40:36-38, 29:39-40. Itt megemlíthetjük a Fáraó esetét is, aki vízbe fulladt. 10:90-92.

45. Kik rosszra szövetkeztek, biztonságban érzik-e magukat attól, hogy Allah elnyeleti őket a Földdel, vagy lesújt rájuk a szenvedés, ahonnan nem is érzékelik[895]?

أَوْ يَأْخُذَهُمْ فِي تَقَلُّبِهِمْ فَمَا هُم بِمُعْجِزِينَ ﴿٤٦﴾

46. Or that He may not call them to account in the midst of their goings to and fro, without a chance of their frustrating Him[896]?-

46. Vagy csapást mér rájuk ingadozásuk miatt és nem tarthatják vissza Őt[896]?

أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَى تَخَوُّفٍ فَإِنَّ رَبَّكُمْ لَرَؤُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٤٧﴾

47. Or that He may not call them to account by a process of slow wastage - for thy Lord is indeed full of kindness and mercy[897].

47. Vagy megfélemlítéssel tör rájuk? Mert bizony, Uratok Irgalmas, Kegyelmes[897].

أَوَ لَمْ يَرَوْاْ إِلَى مَا خَلَقَ اللّهُ مِن شَيْءٍ يَتَفَيَّأُ ظِلاَلُهُ عَنِ الْيَمِينِ وَالْشَّمَآئِلِ سُجَّدًا لِلّهِ وَهُمْ دَاخِرُونَ ﴿٤٨﴾

48. Do they not look at Allah's creation, (even) among (inanimate) things,- How their (very) shadows turn round, from the right and the left, prostrating themselves to Allah, and that in the humblest manner[898]?

48. Nem látják-e mindazt, mit Allah teremtett, miként hajolnak árnyékaik jobbra, balra, leborulva Allahnak, s ők behódolnak[898]?

---

[896] 3. Or the punishment may come to people away from their homes and humble them in their pride. It so happened to Abu Jahl, who came exulting in his pride to the Battle of Badr (A.H. 2). His army was three times the size of the Muslim army from Madinah. But it suffered a crushing defeat, and he himself was ignominiously slain.

3. Vagy az otthontól távol jön el a büntetés és lealacsonyítja azt, ki büszke. Ez történt Abu Dzsahl-el, aki gőggel érkezet a Badri ütközetbe (Hidzsra 2.). Serege háromszor akkora volt, mint a Muszlimoké, mégis megalázó vereséget szenvedett, ő maga is elesett.

[897] 4. Or, as often happens, the punishment comes slowly and imperceptibly, the power of the enemies of Allah being wasted gradually, until it is extinguished. This happened to the Makkans during the eight years of the Prophet's exile. The conquest of Makkah was bloodless, because the power of the enemy had gradually vanished. The Prophet was thus able to show the unexampled generosity and clemency which he showed on that occasion, for two of Allah's attributes are expressed in the titles "Full of kindness" (Ra'uf) and "Full of mercy" (Rahim).

4. Vagy, ahogy gyakran történik, fokozatosan jön el a büntetés, Allah ellenségeinek szépen, lassan elfogy erejük. míg ki nem merülnek. Ez történt Mekkában a Próféta elűzése után nyolc évvel. Mekkát vér nélkül foglalták el a Muszlimok, ekkorra már az ellenség ereje elszállt. A Próféta nagylelkűen megbocsájtott minden Mekkainak, elfeledve a múlt bűneit. Az ő megbocsájtása Allah megbocsájtása és irgalma volt, ami ellenállhatatlanul vonzotta az embereket az Iszlámba.

[898] The "shadow" suggests how all things in this life are mere shadows of the true Reality in heaven, and they should turn and move in accordance with the divine light, as the shadows of trees and buildings move in one direction or another, and lengthen or shorten according to the light from heaven.

Az árnyékok valójában emlékeztetnek arra, hogy minden ezen a világon a Mennyország realitásának leképződése. Úgy mozognak, ahogy az isteni fény világítja a tárgyakat. Megjelennek a fák, épületek árnyai, mik egyik irányból a másikba haladnak, rövidülnek, megnyúlnak, az isteni világosság akarata szerint.

وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الأَرْضِ مِن دَآبَّةٍ وَالْمَلآئِكَةُ وَهُمْ لاَ يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٤٩﴾

49. And to Allah doth obeisance all that is in the heavens and on earth, whether moving (living) creatures or the angels: for none are arrogant (before their Lord).

49. Allahnak borul le minden, mi az Egeken és a Földön, (legyenek) akár mozgó lények, Angyalok. Ők nem dölyfösek.

يَخَافُونَ رَبَّهُم مِّن فَوْقِهِمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ * ﴿٥٠﴾ ۩

50. They all revere their Lord, high above them, and they do all that they are commanded. ۩

50. Félnek Uruktól maguk felett és azt teszik, mire parancsolva vannak.

وَقَالَ اللهُ لاَ تَتَّخِذُواْ إِلـهَيْنِ اثْنَيْنِ إِنَّمَا هُوَ إِلـهٌ وَاحِدٌ فَإِيَّايَ فَارْهَبُونِ ﴿٥١﴾

51. Allah has said: "Take not (for worship) two gods: for He is just One Allah. then fear Me (and Me alone)[899]."

51. Allah így szól: „Ne tegyetek meg magatoknak két istent. Mert Ő az Egy isten! Hát Engem féljetek[899]!”

وَلَهُ مَا فِي الْسَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ وَلَهُ الدِّينُ وَاصِبًا أَفَغَيْرَ اللهِ تَتَّقُونَ ﴿٥٢﴾

52. To Him belongs whatever is in the heavens and on earth, and to Him is duty due always: then will ye fear other than Allah.

52. Övé mi az Egeken és Földön van. Övé a hitvallás mindenkor. Mástól, mint Allahtól őrizkedtek-e?

وَمَا بِكُم مِّن نِّعْمَةٍ فَمِنَ اللهِ ثُمَّ إِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فَإِلَيْهِ تَجْأَرُونَ ﴿٥٣﴾

53. And ye have no good thing but is from Allah. and moreover, when ye are touched by distress, unto Him ye cry with groans;

53. Ami kegy ér titeket, az Allahtól való, majd ha balsors ér titeket, Neki nyavalyogtok.

ثُمَّ إِذَا كَشَفَ الضُّرَّ عَنكُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِّنكُم بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿٥٤﴾

54. Yet, when He removes the distress from you, behold! some of you turn to other gods to join with their Lord-

54. Majd ha leveszi rólatok az ártást, néhányan közületek Uruknak állítanak társat,-

لِيَكْفُرُواْ بِمَا آتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُواْ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾

---

[899] The ancient Persians believed in two powers in the Universe, one good and the other evil. The Pagan Arabs also had pairs of deities: e.g., Jibr (Sorcery) and Tagat (Evil), referred to in 4:51, or the idols on Safa and Marwa referred to in 2:158: their names were Isaf and Nayla.

Az ókori Perzsák az Univerzum két erejében hittek. A Jó és Rossz erőkben. A Pogány Arabok is párokba állították az istenségeket. Pl. Dzsibr (Varázslat) és Tagat (Rossz), lásd 4:51, vagy Szafa és Marwa bálványai 2:158, melyek nevei Iszaf és Nayla voltak.

55. (As if) to show their ingratitude for the favours we have bestowed on them! then enjoy (your brief day): but soon will ye know (your folly)!

55. Csak hogy megtagadják azt, mit megadtunk nekik! Élvezkedjetek! Majd megtudjátok!

وَيَجْعَلُونَ لِمَا لاَ يَعْلَمُونَ نَصِيبًا مِّمَّا رَزَقْنَاهُمْ تَاللهِ لَتُسْأَلُنَّ عَمَّا كُنتُمْ تَفْتَرُونَ ﴿٥٦﴾

56. And they (even) assign, to things they do not know, a portion out of that which We have bestowed for their sustenance! By Allah, ye shall certainly be called to account for your false inventions[900].

56. Annak adnak részt (áldozatot) abból, mit nekik adtunk gondoskodásunkból, mit nem is ismernek. Allahra! Majd számon lesz kérve tőletek mindaz, mit kitaláltatok[900].

وَيَجْعَلُونَ لِلّهِ الْبَنَاتِ سُبْحَانَهُ وَلَهُم مَّا يَشْتَهُونَ ﴿٥٧﴾

57. And they assign daughters for Allah. - Glory be to Him! - and for themselves (sons,- the issue) they desire[901]!

57. Lánygyermekeket tudnak be Allahnak. Legyen Dicső! És önmaguknak (fiakat), mire vágynak[901]!

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِالأُنثَى ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ ﴿٥٨﴾

58. When news is brought to one of them, of (the birth of) a female (child), his face darkens, and he is filled with inward grief!

58. Ha egyikük számára hírét hozzák, hogy leánya (született), arca elfeketedik és bosszús lesz.

---

[900] 6:136-140, 142-144, and 5:103. The Pagans, in assigning and dedicating some of their children, or some of their cattle, or some of the produce of their fields, to their false gods as sharers with the true Supreme God, made themselves doubly ridiculous; - first, because every good thing that they valued was given to them by Allah, and how could they patronizingly assign to Him a share of His own gifts? - and secondly, because they brought in other gods as sharers, who had no existence whatever! Besides, the cattle and produce were given for their physical sustenance and the children for their social and spiritual sustenance, and how can they, poor creatures, give sustenance to Allah?

6:136-140, 142-144 és 5:103. A pogányok gyermekeiket, állataikat, terményeiket ajánlották fel hamis istenségeiknek. Minden isten kapott részt az áldozatokból, így jutott az Egyetlen Istennek is, akit nevetséges módon, besoroltak a többi istenségeik közé. 1. Hogy áldozhatnak abból részt a többi istennek, amit gondoskodásként Allahtól kaptak? Hogy sorolhatták be Őt többi isteneik közé? 2. Hogy áldozhattak olyanoknak, akik valójában nem is léteztek? A felajánlott jószágok, termények az ő fizikai fenntartásukat, a gyermekek pedig társadalmi, spirituális fennmaradásukat, továbbélésüket szolgálták, akkor milyen fenntartást akartak ő szavatolni Allahnak?

[901] Some of the Pagan Arabs called angels the daughters of Allah. In their own life they hated to have daughters, as explained in the next two verses. They practiced female infanticide. In their state of perpetual war sons were a source of strength to them; daughters only made them subject to humiliating raids!

Néhány pogány Arab az Angyalokat Allah lányainak tartotta. Saját életükben semmibe vették a lánygyermekeket, ez a következő két versben kap hangot. Lánygyermekeiket gyakran megölték. Az örökös háborúskodás miatt fiúkra volt szükségük, akikben az erő és hatalom forrását látták. A lányok megalázó bánásmódnak voltak kitéve.

يَتَوَارَى مِنَ الْقَوْمِ مِن سُوءِ مَا بُشِّرَ بِهِ أَيُمْسِكُهُ عَلَى هُونٍ أَمْ يَدُسُّهُ فِي التُّرَابِ أَلاَ سَاء مَا يَحْكُمُونَ ﴿٥٩﴾

59. With shame does he hide himself from his people, because of the bad news he has had! Shall he retain it on (sufferance and) contempt, or bury it in the dust? Ah! what an evil (choice) they decide on[902]?

59. Elbujdokol szégyenében a néptől amiatt, minek hírét vette. Megtartsa-e (eltűrve) a megvetést, vagy földbe temesse? Micsoda gyalázat, ahogy ítélnek[902]!

لِلَّذِينَ لاَ يُؤْمِنُونَ بِالآخِرَةِ مَثَلُ السَّوْءِ وَلِلّهِ الْمَثَلُ الأَعْلَى وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٦٠﴾

60. To those who believe not in the Hereafter, applies the similitude of evil: to Allah applies the highest similitude: for He is the Exalted in Power, full of Wisdom[903].

60. Azoknak, ki nem hisznek a Túlvilágban, gazságuk hasonló. Allahé a legmagasztosabb példa, Ő a Nagyszerű, a Bölcs[903]!

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللّهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِم مَّا تَرَكَ عَلَيْهَا مِن دَآبَّةٍ وَلَكِن يُؤَخِّرُهُمْ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى فَإِذَا جَاء أَجَلُهُمْ لاَ يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلاَ يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٦١﴾

61. If Allah were to punish men for their wrong-doing, He would not leave, on the (earth), a single living creature: but He gives them respite for a stated Term: When their Term expires, they would not be able to delay (the punishment) for a single hour, just as they would not be able to anticipate it (for a single hour)[904].

---

[902] "It", in this and the following clause, refers grammatically to the "news" (ma bushshira bihi). In meaning it refers to the "female child" - by the figure of speech known as metonymy.
81:8-9. The practice of female infanticide is condemned in scathing terms. Female children used to be buried alive by the Pagan Arabs

Az Arab szöveg jobban kifejezi a lányok megalázását, mert a „hírét vette” (bussira bihi) hímnemben áll, azaz nem is hajlandó olyan hírt fogadni, ami női nemet jelez előre. Itt fogalomcserével, metonímiával találkozunk, ami szándékos.
81:8-9. A leánygyermek megölését éles kritika alá veti. A pogány Arabok a lánygyermekeket élve elásták.

[903] The word mathal ordinarily denotes a similitude, but in the context of the present verse, especially with reference to Allah, it signifies His sublime attributes rather than a similitude. 30:27.

A Mathal szó összehasonlítást fejez ki, az előző versre utal. Aki nem hisz a Túlvilágban, olyan gaztevő, mint aki elköveti a gyermekgyilkosságot. Ennek az a logikája, hogy Túlvilági hit nélkül nincs hit az elszámolásban sem. Ha pedig valaki nem tartja számon az elszámolást, minden gazságra képes. Allah idézésével az Ő tulajdonságait idézi meg.30:27.

[904] Allah's decree works without fail. If He were to punish for every wrong or shortcoming, not a single living creature on earth would escape punishment. But in His infinite mercy and forgiveness, He gives respite: He provides time for repentance. If the repentance is forthcoming. Allah's Mercy is forthcoming without fail, if not, the punishment comes inevitably on the expiry of the Term. The sinner cannot anticipate it by an insolent challenge, nor can he delay it when the time arrives. Let him not think that the respite given him may mean that he can do what he likes, and that he can escape scot-free from the consequences.

61. Ha Allah (azonnal) büntetné az embereket bűneik miatt, nem hagyna meg egy élőlényt sem. Hanem Ő egy ideig haladékot ad. Ha letelik idejük, nem késlekedhetnek, és nem sürgethetik egy órát sem[904].

وَيَجْعَلُونَ لِلّهِ مَا يَكْرَهُونَ وَتَصِفُ أَلْسِنَتُهُمُ الْكَذِبَ أَنَّ لَهُمُ الْحُسْنَى لاَ جَرَمَ أَنَّ لَهُمُ النَّارَ وَأَنَّهُم مُّفْرَطُونَ ﴿٦٢﴾

62. They attribute to Allah what they hate (for themselves), and their tongues assert the falsehood that all good things are for themselves: without doubt for them is the Fire, and they will be the first to be hastened on into it[905]!

62. Azt tudják be Allahnak, mit gyűlölnek. Nyelveikkel hazugságot adnak elő, miáltal nekik járnak a jók. Nincs kétely afelől, hogy Pokol jár nekik, miből bőven kijut[905].

تَاللّهِ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَى أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَهُوَ وَلِيُّهُمُ الْيَوْمَ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٣﴾

63. By Allah, We (also) sent (Our apostles) to Peoples before thee; but Satan made, (to the wicked), their own acts seem alluring: He is also their patron today, but they shall have a most grievous penalty[906].

63. Allahra! Elküldtük (Prófétáinkat) a népekhez előtted. Feldíszítette (a gaztevőknek) a Sátán tetteiket. Ma Ő a pártfogójuk és övék a fájdalmas szenvedés[906].

Allah döntései hibátlanul működnek. Ha mindenkit és mindent azonnal büntetne a legapróbb visszásságért, nem maradna élőlény a földön, de az Ő végtelem kegyelme által, haladékot, időt ad a megbánásra. Ha a megbánás bekövetkezik, Allah kegyelme is bizton eljön. Ha nincs megbánás a megadott időn belül, beteljesül a büntetés. A bűnös nem előzheti meg azt egy trükkel, nem is késleltetheti. A haladék nem arra van, hogy az alatt bárki, bármit megtehet, vagy épen és sértetlenül megmenekülhet a következményektől.

[905] The philosophy of Pleasure (Hedonism) assumes that worldly enjoyment is good in itself and that there is nothing beyond. But it can be shown, even on its own ground, that every act has its inevitable consequences. No Good can spring out of Evil. For falsehood and wrong the agony of the Fire is waiting, and the boastful votaries of Falsehood will be the first to fall into it.

Az Élvezet filozófiája (Hedonizmus) a földi élet örömeit tartja szem előtt, amin túl nem létezik semmi. Azonban minden cselekedetnek van következménye. A Rosszból nem nőhet ki Jó. A romlottság és bűn a Pokol tüzét táplálja, ami várja nagyképű, fellengzős követőit.

[906] In all ages and among all Peoples Allah sent His Messengers to teach the Truth and point the way to righteousness. But the allurements of Evil seemed always attractive, and many men preferred their own ways and the ways of their ancestors to the more difficult path of rectitude. This happened again in the time of Al-Mustafa, and will always happen as long as men succumb to Evil.

Allah minden korban elküldte az emberekhez az Ő Prófétáit, hogy azok az Igazságra tanítsanak és elvezessenek az egyenességre. A gonosz csábítása, azonban sokakat elvonzott, akik ezek után saját útjukat járták, vagy visszatértek őseik hagyományaihoz. Ez ismétlődik a történelemben, amit látunk Mohammeddel kapcsolatban és ez történik ma is.

وَمَا أَنزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلاَّ لِتُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي اخْتَلَفُواْ فِيهِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٦٤﴾

64. And We sent down the Book to thee for the express purpose, that thou shouldst make clear to them those things in which they differ, and that it should be a guide and a mercy to those who believe[907].

64. Azért bocsátottuk le neked a Könyvet, hogy kinyilvánítsd nekik azt, miben különböznek. (Legyen az) Útmutatás és kegyelem a hívők népének[907].

وَاللهُ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاء مَاء فَأَحْيَا بِهِ الأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَةً لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٦٥﴾

65. And Allah sends down rain from the skies, and gives therewith life to the earth after its death: verily in this is a Sign for those who listen[908].

65. Allah lebocsát az Égből vizet és életre kelti általa a Földet, annak halála után. Mert bizony, ebben van a Jel a hallóknak[908].

وَإِنَّ لَكُمْ فِي الأَنْعَامِ لَعِبْرَةً نُّسْقِيكُم مِّمَّا فِي بُطُونِهِ مِن بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَّبَنًا خَالِصًا سَآئِغًا لِلشَّارِبِينَ ﴿٦٦﴾

66. And verily in cattle (too) will ye find an instructive sign. From what is within their bodies between excretions and blood, We produce, for your drink, milk, pure and agreeable to those who drink it[909].

---

[907] But the path of duty before Allah's Messenger is clear. He is sent with the Revelation (the Quran) for three express purposes; 1. that he should bring about unity among the jarring sects, for the Gospel of Unity, while preaching the One True God, leads also to the unity of mankind; 2. that the revelation should be a guide to right conduct; and 3. that it should show the path of repentance and Salvation, and thus be the highest mercy to erring sinners.

Allah Prófétája előtt a feladat egyértelmű. Küldetésének, amit a kinyilatkoztatások és a Korán támogatnak, három célt kell teljesíteni: 1. Egységet kell teremteni a viszálykodó szekták között. Az egység magában foglalja az „Evangélium egységét”, ami az Egyetlen Istenről prédikál és az emberek Egységét tűzi ki célul. 2. A kinyilatkoztatások az emberek magatartását a Jó irányába kell, hogy tereljék. 3. Nyisson utat a megbánásnak és ezzel az üdvözülésnek.

[908] When the earth with all its vegetation is wellnigh dead, parched and shriveled up, a vivifying shower of rain from above gives it new life. This natural phenomenon is a sign of Allah's infinite power, especially of His power to resurrect the dead, and thereafter muster them for judgment.

Amikor a Föld kiszárad, eltűnik róla a vegetáció, az élet minden nyoma elvész. Egy föntről jövő Égi áldás, könnyű eső, életet ad, kizöldülnek a növények. Allah a mindennapokban ilyen példákkal láttatja a Feltámadás tényét, amit nekünk, halandóknak értenünk kell. A Feltámadás pedig együtt jár az elszámolással.

[909] The spiritual sustenance which Allah gives is typified by the wonderful ways of sustenance in the physical world, which figure forth Allah's providence and loving care for His creation. And the wonderful transformations in the physical world, which all tend to the benefit of man, are also Signs of His supreme

66. Mert bizony a jószágban számotokra tanulság van. Bensőjükben a vérből kiválasztott tejből itatunk titeket, mi tiszta és ízletes az azt ivóknak[909].

وَمِن ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالأَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾

67. And from the fruit of the date-palm and the vine, ye get out wholesome drink and food: behold, in this also is a sign for those who are wise[910].

67. A datolyapálma, szőlő gyümölcseiből mámorító italt és étket készítetek. Ebben van a Jel azoknak, kik felfogják[910].

وَأَوْحَى رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنِ اتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ ﴿٦٨﴾

68. And thy Lord taught the Bee to build its cells in hills, on trees, and in (men's) habitations[911];

68. Urad a méhnek sugallatot küldött. Készíts magadnak otthont a hegyekben, fákon, s ahova (az emberek) betelepednek[911].

---

wisdom. In the previous verse rain was mentioned, which gives new life to dead nature. In this and the following two verses our attention is drawn to milk, the products of the date and the vine, and honey.

Allah gondoskodásának látjuk fizikai és spirituális jeleit, ami mutatja az Ő teremtményei iránt tanúsított szeretetét. Érzékeljük a fizikai világban lezajlódó átalakulásokat, melyek az ember javát szolgálják. Ezek egyben az Ő hatalmas bölcsességének Jelei. Az előző versben az eső életet adott a halott Földnek. Ebben, és a következő versekben figyelmünk a tej, datolya, szőlő és méz felé irányul.

[910] There are wholesome drinks and foods that can be got out of the date-palm and the vine: e.g., nonalcoholic drinks from the date and the grape, vinegar, date-sugar, grape-sugar, and dates and grapes themselves for eating. If sakar is taken in the sense of fermented wine, it would refer to the time before intoxicants were prohibited, for this is a Makkan Surah and the prohibition came in Madinah. In such a case it would imply a subtle disapproval of the use of intoxicants and mark the first of a series of steps that in time culminated in total prohibition.

Tápláló étkek és italok nyerhetők ki datolyából és szőlőből. Pl. Alkoholmentes ivólevek, ecetek, édesítők, cukrok, valamint a datolya és szőlő egyszerű étekként is szolgál. „Szakar” jelentése mámorító, azaz alkoholos, erjesztett. Ne feledjük, hogy ez a Szúra Mekkában nyilatkoztatott ki az alkohol, ill. a mámort okozó, fermentált termékek tilalma előtt, ami végleges tilalmi formáját Medinában érte el. A mámorító szó szerepeltetésével egy hajszálnyi nemtetszés hangzik ki, ami az első lépés a több fokozatban kinyilatkoztatott, teljes alkoholtilalomig.

[911] Auha: wahyan ordinarily means inspiration, the Message put into the mind or heart by Allah. Here the Bee's instinct is referred to Allah's teaching, which it undoubtedly is. In 99:5, it is applied to the earth; we shall discuss the precise meaning when we come to that passage. The honey-comb, itself, with its hexagonal cells, geometrically perfect, is a wonderful structure, and is well called buyut, homes. And the way the bee finds out inaccessible places, in the hills, in the trees, and even among the habitations of men, is one of the marvels of Allah's working in His Creation.

Auha, wahiyan. Sugallat, amit Allah ültet a szívbe, vagy értelembe. A méh esetében az ösztön érintett Allah sugallatában, ami kétségtelenül tanulság. A 99:5-ben ugyanilyen formán jön elő a föld esete, amit akkor fogunk tárgyalni. A méhsejt, a maga hatszögletű geometriai megvalósulásában csodálatos struktúra, ami itt „buyut”, otthonok elnevezést nyer. Az is csoda, ahogy ugyanerre a sugallatra alapozva a méhek a hegyek és fák elérhetetlen helyein, valamint emberi települések közelében felépítik otthonaikat.

ثُمَّ كُلِي مِن كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْلُكِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلاً يَخْرُجُ مِن بُطُونِهَا شَرَابٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ فِيهِ شِفَاء لِلنَّاسِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٦٩﴾

69. Then to eat of all the produce (of the earth), and find with skill the spacious paths of its Lord: there issues from within their bodies a drink of varying colours, wherein is healing for men: verily in this is a Sign for those who give thought[912].

69. Egyél minden gyümölcsből és lelj rá Urad csalhatatlan útjaira. A bensőjükből különféle színű italt választanak ki, mi gyógyulást hoz az embereknek. Ebben van a Jel azoknak, kik gondolkodnak[912].

وَاللّهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفَّاكُمْ وَمِنكُم مَّن يُرَدُّ إِلَى أَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْ لاَ يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا إِنَّ اللّهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿٧٠﴾

70. It is Allah who creates you and takes your souls at death; and of you there are some who are sent back to a feeble age, so that they know nothing after having known (much): for Allah is All-Knowing, All-Powerful[913].

70. Allah az, Ki megteremt titeket, majd magához veszi lelkeiteket. Köztetek, kit elaggott korig tartanak vissza, míg tudása után nem tud semmit. Mert bizony, Allah a Mindentudó, a Mindenre Képes[913].

---

[912] The bee assimilates the juice of various kinds of flowers and fruit, and forms within its body the honey which it stores in its cells of wax. The different kinds of food from which it makes its honey give different colors to the honey, e.g., it is dark brown, light-brown, yellow, white, and so on. The taste and flavor also vary, as in the case of heather honey, the honey formed from scented flowers, and so on. As food it is sweet and wholesome, and it is used in medicine. Note that while the instinctive individual acts are described in the singular number, the produce of "their bodies" is described in the plural, as the result of their collective effort.
Zululan: two meanings are possible; - ways easy and spacious, referring to the unerring way in which bees find their way from long distances to their combs; and - the idea of humility and obedience in them. From both we can derive a metaphorical and spiritual meaning.

A méh a virágok és gyümölcsök által felkínált leveket, nektárokat asszimilálja testében, melyből kiválasztja a mézet, amit viaszsejtekben tárol. A különböző virágok, gyümölcsök eltérő színű és aromájú mézet eredményeznek. A szín a sötétbarnától az aranysárgán keresztül, a fehérig változhat. Édes, teljes tápértékű, rengeteg gyógyhatású anyagot tartalmaz, ezért az orvostudomány, gyógyászat mindig alkalmazta. Az arab szövegben szembetűnő, hogy a nektár begyűjtésével kapcsolatos felszólítás egyes szám, a méz kiválasztása már többes számban hangzik el, mint kollektív esemény.
Zululan: Két jelentés lehetséges, melyek egymást erősítik. 1. Csalhatatlan, mivel a méhek ösztöne csalhatatlanul megtalálja az utat a nektárhoz. 2. Alázatos, mert Allah sugallatának engedve működik ösztöne.

[913] Besides the mystery and beauty of the many processes going on in the working of Allah's Creation, there is the wonderful life of man himself on this earth; - how he is created as a child; - how he grows in intelligence and knowledge; and - how his soul is taken back and his body suffers dissolution. - In some cases, he lives so long that he falls into a feeble old age like a second childhood; he forgets what he learnt and seems almost to go back in Time.

Az Allah Teremtésében felfedezhető milliónyi csoda után jöjjön az ember, akinek élete maga is csoda. 1. Ahogy gyermekként teremtve van. 2. Ahogy növekszik, fejlődik testben, értelemben. 3. Ahogy lelkét visszaadja, teste pedig oszlásnak indul. 4. Ahogy sokszor agg öregkort megél, esetlenné, kiszolgáltatottá válik, elfelejti mindazt, ami tudott, visszamegy az időben.

وَاللّهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ فِي الْرِّزْقِ فَمَا الَّذِينَ فُضِّلُواْ بِرَآدِّي رِزْقِهِمْ عَلَى مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَهُمْ فِيهِ سَوَاء أَفَبِنِعْمَةِ اللّهِ يَجْحَدُونَ ﴿٧١﴾

71. Allah has bestowed His gifts of sustenance more freely on some of you than on others: those more favoured are not going to throw back their gifts to those whom their right hands possess, so as to be equal in that respect. Will they then deny the favours of Allah[914].

71. Allah némelyeteknek több gondoskodást juttatott, mint másikatoknak. Azok, kik több kiváltságban részesültek, nem hajlandóak átadni gondoskodásukból azoknak, kiket jobbjuk bír, hogy egyenlők legyenek ebben. Allah kegyét tagadjátok-e meg[914]?

وَاللّهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ أَنفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ أَزْوَاجِكُم بَنِينَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُم مِّنَ الطَّيِّبَاتِ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَتِ اللّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ ﴿٧٢﴾

72. And Allah has made for you mates (and companions) of your own nature, and made for you, out of them, sons and daughters and grandchildren, and provided for you sustenance of the best: will they then believe in vain things, and be ungrateful for Allah's favours[915]?-

72. Allah megtette nektek saját magatokból hitveseteket, megtette hitveseitekből a gyermekeket, unokákat. Gondoskodásban részesít titeket mindenből, mi üdvös. A valótlanban hisznek-e és Allah kegyét megtagadják[915]?

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللّهِ مَا لاَ يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا مِّنَ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ شَيْئًا وَلاَ يَسْتَطِيعُونَ ﴿٧٣﴾

---

[914] Even in the little differences in gifts, which men enjoy from Allah, men with superior gifts are not going to abandon them so as to be equal with men of inferior gifts, whom, perhaps, they hold in subjection. They will never deny their own superiority.

Az ember az Allahtól kapott gondoskodással visszaél. Megtartja, nem osztja el, nem ad azoknak, akik függőségi viszonyban állnak vele, sőt igyekszik fenntartani, növelni a függőséget azzal, hogy visszatartja tőlük azt, amit Allah próbatétel gyanánt neki adott.

[915] Self, or Personality, or Soul, all imply a bundle of attributes, capacities, predilections, and dispositions, which we may sum up in the word Nafs, or nature. Woman was made to be; - a mate or companion for man; - except for sex, of the same nature as man, and therefore, with the same moral and religious rights and duties; and - she is not to be considered a source of all evil or sin, as the Christian monks characterized her but rather as a blessing, one of the favors (Ni'mah) of Allah.

Az önmagatokból való teremtés jelzi a két lélek azonosságát, ami mindkettő esetében hasonló jellemet, hajlamot, készséget stb. takar. Az Arab egy szóval írja le: Nafsz. 1. A nő, férfi elválaszthatatlan társa. 2. A nemiség kivételével mindenben egyformák, ezért nem tehető köztük különbség morális, vallási, vagy hozzáállásbeli készségek, alapján. Jogaik és kötelességeik ugyanazok. 3. A nő, más felfogásokkal ellentétben nem minden bűn forrása! Inkább Allahtól jövő kegy (Ni'ama), áldás.

73. And worship others than Allah,- such as have no power of providing them, for sustenance, with anything in heavens or earth, and cannot possibly have such power[916]?

73. Allahhoz kívülihez imádkoznak, mi nem juttat nekik semmiféle gondoskodást az Egekből, a Földről és erre nem is képes[916]!

فَلاَ تَضْرِبُواْ لِلّهِ الأَمْثَالَ إِنَّ اللّهَ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لاَ تَعْلَمُونَ ﴿٧٤﴾

74. Invent not similitudes for Allah. for Allah knoweth, and ye know not[917].

74. Ne találjatok ki Allahnak hasonmásokat! Mert bizony, Allah tudja, és ti nem tudjátok[917].

ضَرَبَ اللّهُ مَثَلاً عَبْدًا مَّمْلُوكًا لاَّ يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَمَن رَّزَقْنَاهُ مِنَّا رِزْقًا حَسَنًا فَهُوَ يُنفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا هَلْ يَسْتَوُونَ الْحَمْدُ لِلّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لاَ يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾

75. Allah sets forth the Parable (of two men: one) a slave under the dominion of another; He has no power of any sort; and (the other) a man on whom We have bestowed goodly favours from Ourselves, and he spends thereof (freely), privately and publicly: are the two equal? (By no means;) praise be to Allah. But most of them understand not.

75. Allah példát vet: Egy szolga, ki a másik (ember) tulajdona, s ki nem képes semmire. A másik, kit mi a Tőlünk jövő szép gondviselésben részesítettünk, miből ő áldoz titkon és nyíltan. Egyformák-e? Legyen Dicső Allah! Mi több! Legtöbbjük nem tud.

وَضَرَبَ اللّهُ مَثَلاً رَّجُلَيْنِ أَحَدُهُمَا أَبْكَمُ لاَ يَقْدِرُ عَلَىَ شَيْءٍ وَهُوَ كَلٌّ عَلَى مَوْلاهُ أَيْنَمَا يُوَجِّههُّ لاَ يَأْتِ بِخَيْرٍ هَلْ يَسْتَوِي هُوَ وَمَن يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَهُوَ عَلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٧٦﴾

---

[916] "Sustenance" (rizq) in all this passage (16:65-74), as elsewhere, implies all that exist for man's life and growth, physical, mental, moral, and spiritual. - Milk, fruit, and honey are examples of physical gifts, with a metaphorical reference to mental and moral health; - family life is an example of moral and social and (ultimately) spiritual opportunities in the life of man; and - in 16:65 is an example of rain in the physical world as a type of Allah's revelation in the spiritual world.

Gondoskodásról (Rizq) szóltak az elősző sorok (16:65-74), ami az ember életében bárhol jelen van. Ez a gondoskodás nem csak a fizikai fennmaradását, hanem mentális, morális és spirituális fejlődését is biztosítják. 1. Tej, gyümölcsök, méz, a fizikai ajándékok, melyek metaforikus megjelenítői a test mentális, egészséges úton történő stb. fenntartásának. 2. A családi élet a morális és társadalmi példa, ami az egyén spirituális fejlődését szolgálja. 3. A 16:65-be az életet adó esővel találkozunk, ami a fizikai világból vett példával Allah spirituális világának újjászületését jeleníti meg.

[917] 16:60 above. One instance of false similitudes is where Pagans say their gods are mere types of symbols, or where men pray to men as Intercessors.

16:60 feljebb. A hamis hasonmásokra példa a pogány Arabok szokása. Isteneiket csupán szimbólumoknak tekintették, amikhez erre kijelölt emberek, közvetítők, közbenjárók segítettek kívánságokat eljuttatni.

76. Allah sets forth (another) Parable of two men: one of them dumb, with no power of any sort; a wearisome burden is he to his master; whichever way he directs him, he brings no good: is such a man equal with one who commands Justice, and is on a Straight Way?

76. Allah (egy másik) példát vet két emberről: Egyikük néma, nem képes semmire, teher gazdáján, ki akármerre irányítja, nem hoz semmi jót. Egyenlő-e ő azzal, ki elrendeli az Igazságot és az Egyenes Ösvényen halad?

وَلِلّهِ غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ وَمَا أَمْرُ السَّاعَةِ إِلاَّ كَلَمْحِ الْبَصَرِ أَوْ هُوَ أَقْرَبُ إِنَّ اللّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٧٧﴾

77. To Allah belongeth the Mystery of the heavens and the earth. And the Decision of the Hour (of Judgment) is as the twinkling of an eye, or even quicker: for Allah hath power over all things[918].

77. Allahé az Egek és a Föld Láthatatlan titka. Az Óra bekövetkezésének elrendelése (nem tart tovább), mint egy szempillantás, vagy annyi se. Mert bizony, Allah Mindenre Képes[918].

وَاللّهُ أَخْرَجَكُم مِّن بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لاَ تَعْلَمُونَ شَيْئًا وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالأَبْصَارَ وَالأَفْئِدَةَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٧٨﴾

78. It is He Who brought you forth from the wombs of your mothers when ye knew nothing; and He gave you hearing and sight and intelligence and affections: that ye may give thanks (to Allah[919]..

78. Allah hozott elő titeket anyáitok hasából, mikor nem tudtatok semmit. Megtette nektek a hallást, látást és szíveket, hátha tán hálát adtok[919].

أَلَمْ يَرَوْاْ إِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَاتٍ فِي جَوِّ السَّمَاء مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلاَّ اللّهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٧٩﴾

---

[918] Lures of this world and its fleeting pleasures often make man forget that the life hereafter is an imminent reality. Many of those who claim to believe in the life to come act and behave as if it belonged to a distant future, and had no relevance to their present activities and mode of living. The Quran repeatedly reminds man that the Hour of Reckoning is not a distant possibility, but very close to man, and could come to pass any moment.

Az Evilág csalogatása és letűnő élvezetei elfelejtetik az emberrel, hogy van egy másik élet a halál után, ami küszöbön álló valóság. Sokan távoli jövőnek tartják a Túlvilág bekövetkezését és ennek megfelelően élnek. A Korán többször emlékezteti az embert, hogy az Óra és az Elszámolás nem távoli esemény, hanem nagyon is közeli, bármikor elkövetkezhet.

[919] Literally, 'hearts,' which are considered the centers of the affections, and in Arabic idiom, of intelligence also. In Arabic there are two words for heart. 1. Qalb, what is the anatomical heart, 2. Fuad, plural Af'ida which is the center of feelings and emotions. He we see the latter one.

Arabban a szív fogalma összekapcsolja az érzelmeket az értelemmel. Az Arab nyelvben két szót használnak szívre. 1. Qalb, az anatómiai értelemben vett szív. 2. Fuad, többes szám Af'ida, ami az érzelmek, érzések központja. Itt az utóbbival találkozunk.

79. Do they not look at the birds, held poised in the midst of (the air and) the sky? Nothing holds them up but (the power of) Allah. Verily in this are signs for those who believe[920].

79. Nem látják-e a madarakat, mik a légben lebegnek az Égen? Nem tartja azokat semmi Allah (hatalmán) kívül. Mert bizony, ebben vannak az Áyák a hívők népének[920].

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّن بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُم مِّن جُلُودِ الأَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ إِقَامَتِكُمْ وَمِنْ أَصْوَافِهَا وَأَوْبَارِهَا وَأَشْعَارِهَا أَثَاثًا وَمَتَاعًا إِلَى حِينٍ ﴿٨٠﴾

80. It is Allah Who made your habitations homes of rest and quiet for you; and made for you, out of the skins of animals, (tents for) dwellings, which ye find so light (and handy) when ye travel and when ye stop (in your travels); and out of their wool, and their soft fibres (between wool and hair), and their hair, rich stuff and articles of convenience (to serve you) for a time[921].

80. Allah megtette számotokra lakotokat nyugvóhelyül. Megtette nektek jószágok bőréből az otthonokat, mik könnyedséget nyújtanak a napon, mikor útra keltek, majd a nap, mikor megtelepedtek. Gyapjukból, prémjükből, szőrükből lesznek kényelmet (szolgáló) bútoraitok egy időre[921].

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّمَّا خَلَقَ ظِلاَلاً وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ الْجِبَالِ أَكْنَانًا وَجَعَلَ لَكُمْ سَرَابِيلَ تَقِيكُمُ الْحَرَّ وَسَرَابِيلَ تَقِيكُم بَأْسَكُمْ كَذَلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُونَ ﴿٨١﴾

81. It is Allah Who made out of the things He created, some things to give you shade; of the hills He made some for your shelter; He made you garments to protect you from heat, and coats of mail to protect you from your (mutual) violence. Thus does He complete His favours on you, that ye may bow to His Will (in Islam)[922].

---

[920] All the wonderful things in creation are due to the artistry, power, and wisdom of Allah. Such is the flight of birds in mid-air. So also are the inventions and discoveries, due to man's intelligence, in the next verse; for man's intelligence is a gift direct from Allah.

A madarak szárnyalása elgondolkodtató. Az elgondolkodtatás pedig az intelligenciával emberi felfedezéseket szül. De a felfedezés nem válhat önhatalmúvá, hiszen sohasem felejthető a tény: Allah csodáján alapszik maga a felfedezés és az emberi intelligencia is.

[921] Man's social, intellectual, and spiritual gifts make, of his permanent dwellings, homes of rest and quiet, of refinement and the purer affections, which are the types, in this earthly life, of the highest spiritual Good, the love of Allah. The pure Home thus becomes the type of the highest spiritual Destiny of man.

Az ember intelligenciája, a neki juttatott gondoskodásból előállítja azokat a javakat, ami a földi életet elviselhetővé, kényelmessé teszi. Mindez azonban nem szabad, hogy elfeledtesse velünk a magasabb rendű spirituális Jót, ami Allah szeretete, gondoskodása. Az igazi tiszta Otthon ott van, ahol Sorsunk beteljesedik.

[922] All these blessings, which have both a physical and (by promoting the good of man) a spiritual purpose, should teach us to rally to Allah and tune our will with His Universal Will, which is another name for Islam.

Bármi, ami minket véd, takar, rejteket ad, testet fed, a fizikai funkció mellett spirituális jelentéssel is bír. Aki tud olvasni ezekből a Jelekből, Allah Univerzális Akaratára bízza magát, és minden cselekedetét ahhoz hangolja. Ez az Iszlám.

81. Allah az, Ki megtette abból, mit teremtett, az árnyas zugot. Kijelölt nektek néhány Hegyet búvóhelyül. Adott nektek öltözéket, mi a melegtől óv és öltözéket, mi véd a bántalmaktól. Ekképpen teljesíti be Allah az Ő kegyét rajtatok, hátha tán behódoltok (Muszlimok lesztek) [922].

فَإِن تَوَلَّوْاْ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلاَغُ الْمُبِينُ ﴿٨٢﴾

82. But if they turn away, thy duty is only to preach the clear Message.

82. Ha elfordulnak, a te kötelességed (ó Mohammed), csupán a világos Üzenés.

يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللهِ ثُمَّ يُنكِرُونَهَا وَأَكْثَرُهُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٨٣﴾

83. They recognise the favours of Allah, then they deny them; and most of them are (creatures) ungrateful[923].

83. Felismerik Allah kegyét, majd megtagadják azt és legtöbbjük hitetlen[923].

وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِن كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ لاَ يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُواْ وَلاَ هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٨٤﴾

84. One Day We shall raise from all Peoples a Witness: then will no excuse be accepted from Unbelievers, nor will they receive any favours[924].

84. A Napon feltámasztunk minden népből egy tanút. Majd akkor nem fogadják el kifogását azoknak, kik tagadtak és szívességben sem részesülhetnek[924].

وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ ظَلَمُواْ الْعَذَابَ فَلاَ يُخَفَّفُ عَنْهُمْ وَلاَ هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٨٥﴾

85. When the wrong-doers (actually) see the Penalty, then will it in no way be mitigated, nor will they then receive respite.

85. Mikor meglátják a bűnbe esettek a szenvedést, hát azt nem enyhítik róluk és nem kapnak haladékot.

وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ أَشْرَكُواْ شُرَكَاءهُمْ قَالُواْ رَبَّنَا هَؤُلاء شُرَكَآؤُنَا الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُوْ مِن دُونِكَ فَأَلْقَوْا إِلَيْهِمُ الْقَوْلَ إِنَّكُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٨٦﴾

---

[923] All mankind recognized the value of the blessings they enjoy, but in forgetting or disobeying their Author, the wicked show gross ingratitude; for in practice, they deny their obligation to Him for those blessings.

Minden ember felismeri annak az áldásnak a jelentőségét, amit éppen élvez, de megfeledkezik hallgatni annak szavára, aki az áldást nyújtotta. A bűnösök még szembe is fordulnak Vele.

[924] To each People is sent Allah's Messenger or Teacher, to point out the right way. There may be one, or there may be many. Such a Messenger (Rasul) will be a witness that Allah's Truth was preached to all peoples in express terms, in addition to the Signs of Allah everywhere in nature. There will then be no room for excuses of any kind.

Minden néphez eljöttek már Allah Prófétái, van, ahova többször is. Feladatuk a helyes út kijelölése volt. Ezek a Próféták, mind Allah igazságának Tanúi, akik ezt hirdették és Allah Áyáit mutatták be az embereknek. A Feltámadás Napján nem emelhető kifogás senki részéről, hogy nem volt része az Igazság megismerésében.

86. When those who gave partners to Allah will see their "partners", they will say: "Our Lord! these are our 'partners,' those whom we used to invoke besides Thee." But they will throw back their word at them (and say): "Indeed ye are liars[925]!"

86. Mikor a bálványimádók meglátják „társaikat", mondják: „Urunk! Ezek társaink (bálványaink), kikhez Rajtad kívül fohászkodtunk." Majd szavaikat rájuk vetik: „Ti hazugok vagytok[925]!"

وَأَلْقَوْاْ إِلَى اللّهِ يَوْمَئِذٍ السَّلَمَ وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُواْ يَفْتَرُونَ ﴿٨٧﴾

87. That Day shall they (openly) show (their) submission to Allah, and all their inventions shall leave them in the lurch[926].

87. A Napon alávetik magukat Allahnak. Tévelygésbe viszi őket mindaz, mit kitaláltak[926].

الَّذِينَ كَفَرُواْ وَصَدُّواْ عَن سَبِيلِ اللّهِ زِدْنَاهُمْ عَذَابًا فَوْقَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُواْ يُفْسِدُونَ ﴿٨٨﴾

88. Those who reject Allah and hinder (men) from the Path of Allah - for them will We add Penalty to Penalty; for that they used to spread mischief.

88. Akik tagadnak és akadályoznak Allah útján, a szenvedéseiken felül gyarapítjuk szenvedéseiket, miáltal megrontottak.

وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِم مِّنْ أَنفُسِهِمْ وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَى هَؤُلاء وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَى لِلْمُسْلِمِينَ ﴿٨٩﴾

89. One day We shall raise from all Peoples a witness against them, from amongst themselves: and We shall bring thee as a witness against these (thy people): and We have sent down to thee the Book explaining all things, a Guide, a Mercy, and Glad Tidings to Muslims[927].

---

[925] The worshippers of false gods will try to shift the responsibility from their own shoulders to that of the false gods.

A hamis istenségekhez imádkozók saját felelősségüket próbálják majd a bálványokra hárítani.

[926] In so far as the false gods were real things, such as deified men or forces of nature, they will openly disclaim them and then (as always) show their submission to Allah. In so far as the false gods were the invention of the fancy of the idolaters, they will leave their worshippers in the lurch, for they will be shown as non-existent.

A hamis istenségek, istenként számon tartott emberek, bálványok, istenített természeti erők, elállnak majd a Végítélet Napján azoktól, kik a földi életben őket szolgálták és mind Allahnak vetik alá magukat. Kimutatják azt, hogy minden, ami nem Allah, az emberi kitaláció, ők maguk is azok. Imádóikat tévelygésben hagyják, mert számukra meg szűnnek létezni.

[927] To the thought expressed in 16:84 above, is added another detail here. Not only will there be witnesses from Peoples, but the witnesses will be men from amongst the Peoples themselves, men of their own kith and kin, who understood them and explained Allah's Message in their own language. The Prophet Muhammad will be witness against all those who rejected the Message he brought. For those who believe in him of (all races and peoples), the Book which he brought will be an explanation, a guide, a mercy and a Gospel.

89. A Napon minden népből feltámasztunk maguk közül egy Tanút ellenük. És Mi Téged hozunk el Tanúnak ezek ellen. Lebocsátottuk neked a Könyvet, megnyilvánítva minden dolgot, Útmutatásként, Kegyelemként és Örömhírként a Muszlimoknak[927].

إِنَّ اللهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالإِحْسَانِ وَإِيتَاء ذِي الْقُرْبَى وَيَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاء وَالْمُنكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٩٠﴾

90. Allah commands justice, the doing of good, and liberality to kith and kin, and He forbids all shameful deeds, and injustice and rebellion: He instructs you, that ye may receive admonition.

90. Allah elrendeli az Igazságosságot, Jóravalóságot és a hozzátartozók felé mutatott bőkezűséget. Véget vet a ledérségnek, igazságtalanságnak és kapzsiságnak. Int titeket, hátha magatokba szálltok.

وَأَوْفُواْ بِعَهْدِ اللهِ إِذَا عَاهَدتُّمْ وَلاَ تَنقُضُواْ الأَيْمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ اللهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلاً إِنَّ اللهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٩١﴾

91. Fulfil the Covenant of Allah when ye have entered into it, and break not your oaths after ye have confirmed them; indeed ye have made Allah your surety; for Allah knoweth all that ye do[928].

91. Tartsátok meg Allah Szövetségét, ha egyezségre léptetek és ne szegjétek meg fogadalmatokat, miután felesküdtetek, mert Allahot tettétek meg Kezessé felettetek. Mert bizony, Allah tudja, mit tesztek[928].

وَلاَ تَكُونُواْ كَالَّتِي نَقَضَتْ غَزْلَهَا مِن بَعْدِ قُوَّةٍ أَنكَاثًا تَتَّخِذُونَ أَيْمَانَكُمْ دَخَلاً بَيْنَكُمْ أَن تَكُونَ أُمَّةٌ هِيَ أَرْبَى مِنْ أُمَّةٍ إِنَّمَا يَبْلُوكُمُ اللهُ بِهِ وَلَيُبَيِّنَنَّ لَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٩٢﴾

A 16:84-ben kifejtett gondolathoz itt egy további adalék járul. Nem csak Tanúk emelkednek a népek fölé ellenük, hanem ezek a Tanúk saját népeikből, nemzeteikből közeli hozzátartozóikból lesznek, akiket jól értettek, amikor Allah Üzenetét saját nyelvükön továbbították. Mohammed Próféta (béke reá) tanú lesz azokkal szemben, akik elutasították őt és az Üzenetet, amit hozott. Azoknak kik hittek benne, etnikumtól, hovatartozástól függetlenül, a Könyv szolgál Útmutatásként, irányként és megbocsájtásként.

928 The immediate reference may or may not be to the oath of fidelity to the Prophet taken at 'Aqaba fourteen months before the Hijrah and repeated a little later: see 5:7. But the general meaning is much wider. And this may be viewed in two aspects; - Every oath taken, or covenant made, is a Covenant before Allah, and should be faithfully observed. In this it approaches in meaning to 5:1. - In particular, every Muslim makes, by the profession, of his Faith, a Covenant with Allah, and he confirms that Covenant every time he repeats that profession.

Közvetlen eseményként itt az Aqabai Szövetségre találunk utalást, amit a Próféta a Hidzsra előtt tizennégy hónappal kötött, majd kevéssel ezután még egyszer megerősítette. Lásd 5:7. Az általános jelentés átfogóbb, ami két aspektust vet fel. 1. Bármely Szövetség, Egyezség megkötése Allah előtt történik, és hűen be kell tartani azokat. Ebben az értelemben találjuk az 5:1-ben is. 2. A Muszlim, aki hitét gyakorolja, szövetségben áll Allahhal, amit minden pillanatban erősít, ha nem tér le útjáról.

92. And be not like a woman who breaks into untwisted strands the yarn which she has spun, after it has become strong. Nor take your oaths to practice deception between yourselves, lest one party should be more numerous than another: for Allah will test you by this; and on the Day of Judgment He will certainly make clear to you (the truth of) that wherein ye disagree[929].

92. Ne legyetek olyanok, mint a nő, ki szálakra foszlatja fonalát, miután erősen összefonta. Ne vegyétek fogadalmatokat megtévesztésnek magatok közt, hogy egy csoport hatalmasabb legyen egy másiknál. Allah próbára tesz általa, hogy kinyilvánítsa a Feltámadás Napján azt, miben különböztetek[929].

وَلَوْ شَاء اللّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلكِن يُضِلُّ مَن يَشَاء وَيَهْدِي مَن يَشَاء وَلَتُسْأَلُنَّ عَمَّا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

93. If Allah so willed, He could make you all one people: But He leaves straying whom He pleases, and He guides whom He pleases: but ye shall certainly be called to account for all your actions[930].

---

[929] The Covenant which binds us in the spiritual world makes us strong, like strands of fluffy cotton spun into a strong thread. It also gives us a sense of security against much evil in this world. It costs a woman much labor and skill to spin good strong yarn. She would be foolish indeed, after she has spun such yarn, to untwist its constituent strands and break them into flimsy pieces.
Do not make your religion merely a game of making your own party numerically strong by alliances cemented by oaths, which you readily break when a more numerous parties offer you their alliance. The Quraish were addicted to this vice, and in international politics at the present day, this seems to be almost a standard of national self-respect and international skill. Islam teaches nobler ethics for individuals and nations. A Covenant should be looked upon as a solemn thing, not to be entered into except with the sincerest intention of carrying it out; and it is binding even if large numbers are ranged against it.

A betartott egyezség, akár a fizikai, akár a spirituális térben, biztonságot ad, mint a jó fonott pamut, amit erős szálakból készítettek. Megvéd a gonosztól és annak minden csábításától. Rengeteg energiát kell befektetnie, és nagy gyakorlattal kell dolgoznia az asszonynak, aki erős fonalat akar fonni. Nagy hibát követne el, ha miután erős fonalat font, nekiállna, hogy szálakra bontsa azt.
A vallás nem arra való, hogy annak nevében erős érdekszövetségek jöjjenek létre, melyeket az emberek egy pillanat alatt felrúgnak, ha másoktól jobb ajánlatot kapnak. Quraish napi gyakorlata ugyanis ez volt. A nemzetközi politikában, sajnálatos módon ugyanezt célozza a nemzeti öntudat és nemzetközi jártasság, mik eszközök, mert érdek szerint alkalmazzák azokat. Az Iszlám nemesebb etikát tanít személynek és társadalomnak. Egy Szövetség akkor is Szövetség marad, ha az érdekviszonyok kedvezőtlenül alakulnak a felek szempontjából.

[930] Allah's Will and Plan, in allowing limited free-will to man, is, not to force man's will, but to give all guidance, and leave alone those who reject that guidance, in case they should repent and come back into Grace.
We also find as previously the active and passive form of His guidance. 1. Active: He guides whom He wants. 2. Passive: He guides the one who wants Him. According to the Arabic text both are correct. I agree with the latter one.

Allah szabad akaratot adott az embernek, ezért nem erőlteti Útmutatását senkire, csupán nyilvánosságra hozza Üzenetét a Próféták által, amit az emberek vagy követnek, vagy nem. Ha elutasítják, de ezután megbánást tanúsítanak, Allah kegyelme mindig nyitva áll.
Ahogy korábban, itt is találkozunk a kétféle értelmezésben vett Isteni vezetéssel: 1. Aktív: Allah azt vezeti, kit Ő akar. 2. Passzív: Allah azt vezeti, ki Őt akarja. Az Arab szöveg mindkét értelmet magában rejti. Én a második mellett foglalok állást.

93. Ha Allah úgy akarná, egy néppé tenne meg titeket, de azt hagyja tévelyegni, kit Ő akar, és azt vezeti, ki(t) Ő(t) akar(ja). Kérdezve lesztek arról, mit tettetek[930].

وَلاَ تَتَّخِذُواْ أَيْمَانَكُمْ دَخَلاً بَيْنَكُمْ فَتَزِلَّ قَدَمٌ بَعْدَ ثُبُوتِهَا وَتَذُوقُواْ الْسُّوءَ بِمَا صَدَدتُّمْ عَن سَبِيلِ اللّهِ وَلَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٩٤﴾

94. And take not your oaths, to practice deception between yourselves, with the result that someone's foot may slip after it was firmly planted, and ye may have to taste the evil (consequences) of having hindered (men) from the Path of Allah, and a Mighty Wrath descend on you[931].

94. Ne vegyétek fogadalmatokat megtévesztésnek magatok között, (nehogy) megcsússzon a láb, miután szilárdan állt, (s nehogy) megízleljétek a gyalázatot, miáltal akadályoztatok Allah útján és (nehogy) kijárjon nektek a hatalmas büntetés[931].

وَلاَ تَشْتَرُواْ بِعَهْدِ اللّهِ ثَمَنًا قَلِيلاً إِنَّمَا عِندَ اللّهِ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٩٥﴾

95. Nor sell the covenant of Allah for a miserable price: for with Allah is (a prize) far better for you, if ye only knew.

95. Ne váltsátok aprópénzre Allah Szövetségét, mert Allahnál ez (az ár) jobb nektek, bár tudnátok!

مَا عِندَكُمْ يَنفَدُ وَمَا عِندَ اللّهِ بَاقٍ وَلَنَجْزِيَنَّ الَّذِينَ صَبَرُواْ أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ مَا كَانُواْ يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾

96. What is with you must vanish: what is with Allah will endure. And We will certainly bestow, on those who patiently persevere, their reward according to the best of their actions.

96. Ami nálatok van, szerte foszlik, de mi Allahnál van, maradandó. Mi bizony, legjobb tettük után járó bérrel jutalmazzuk azokat, kik állhatatosak.

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ حَيَاةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ مَا كَانُواْ يَعْمَلُونَ ﴿٩٧﴾

---

931 In 16:92, above, the motive for false and fraudulent covenants was pointed out with reprobation. Now are pointed out the consequences, viz., - to others, if they had not been deceived, they might have walked firmly on the Path, but now they lose faith and perhaps commit like frauds for which you will be responsible; - to yourselves; you have not only gone wrong yourselves; but have set others on the wrong path; and you deserve a double Penalty. Perhaps the "evil consequences" refer to this world, and the "Wrath" to the Hereafter.

A 16:92-ben utalást láttunk a hamis eskükre. Itt annak következményével találkozunk. 1. Ha az emberek nincsenek megtévesztve, szilárdan mennek az úton. Ha a rendszerbe bekerül a megtévesztés, a bizalmatlanság és bizonytalanság is felüti fejét, a megtévesztés pedig terjed. Ezért az a felelős, aki a folyamatot elkezdte. 2. Kétszeres bűnt követ el az, aki egyezségét megszegi. Az Evilágon magát és másokat is bűnbe viszi. Ezért mind az Evilág, mind a Túlvilág büntetése kijár.

97. Whoever works righteousness, man or woman, and has Faith, verily, to him will We give a new Life, a life that is good and pure and We will bestow on such their reward according to the best of their actions[932].

97. Ki jókat tesz férfi vagy nő és ő hívő, azt Mi üdvös élettel keltjük életre és legjobb tettük után járó bérrel jutalmazzuk őket[932].

فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿٩٨﴾

98. When thou dost read the Qur'an, seek Allah's protection from Satan the rejected one[933].

98. Ha a Koránt olvasod, kérj menedéket Allahban a kivetendő Sátántól[933].

إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُواْ وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٩٩﴾

99. No authority has he over those who believe and put their trust in their Lord.

99. Mert neki (Sátánnak) nincs hatalma azokon, kik hisznek és Urukra hagyatkoznak.

إِنَّمَا سُلْطَانُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذِينَ هُم بِهِ مُشْرِكُونَ ﴿١٠٠﴾

100. His authority is over those only, who take him as patron and who join partners with Allah.

100. Az ő hatalma csak azokra terjed ki, akik hozzá fordulnak és kik őt társként állítják (Allahhoz).

وَإِذَا بَدَّلْنَا آيَةً مَّكَانَ آيَةٍ وَاللّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُنَزِّلُ قَالُواْ إِنَّمَا أَنتَ مُفْتَرٍ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لاَ يَعْلَمُونَ ﴿١٠١﴾

101. When We substitute one revelation for another,- and Allah knows best what He reveals (in stages),- they say, "Thou art but a forger": but most of them understand not[934].

---

[932] Faith, if sincere, means right conduct. When these two confirm each other, Allah's grace transforms our life. Instead of being troubled and worried, we have peace and contentment; instead of being assailed at every turn by false alarms and the assaults of evil, we enjoy calm and attain purity. The transformation is visible in this life itself, but the "reward" in terms of the Hereafter will be far beyond our deserts.

A hit, ha komoly, helyes viselkedéssel jár együtt. Ha a kettő erősíti egymást, Allah kegyelméből életünk átalakul. Bizonytalanságunkat, belső nyugtalanságunkat felváltja a belső béke és nyugalom. Ahelyett, hogy a gonosz keltette hamis, apró jelekre megriadnánk, élvezzük a tisztaság adta biztonságot. Életünk megváltozik az Evilágon, a Túlvilág viszonzása pedig ennél is több.

[933] Evil has no authority or influence on those who put their trust in Allah. It is good to express that trust in outward actions, and a formal expression of it-as in the formula, "I seek Allah's protection from Evil"-helps us. Reading or reciting the Quran should be understood both literally and figuratively as the symbol of the earnest desire of the soul to know and understand Allah's Will and act in accordance therewith. Man is weak at best, and he should seek strength for his will in Allah's help and protection.

A gonosznak nincs hatalma vagy befolyása azokon, akik bizalmukat Allahba helyezik. Megerősít kifelé az, ha az ember komolyan veszi a mondást: „Allahban keresek menedéket a Sátántól”. A Korán olvasása a lélek megnyugtatására szolgál. Akkor kapja lelkünk azt a muníciót, mellyel feltöltődik Allah szándékával és útmutatásával. Az ember önmaga gyenge. Szüksége van Allah megerősítésére és védelmére.

[934] See 2:106. The doctrine of progressive revelation from age to age and time to time does not mean that Allah's fundamental Law changes. It is not fair to charge a Prophet of Allah with forgery because the Message

101. Ha egy Áyát egy másik Áya helyébe teszünk, hát Allah a Legjobb Tudója annak, hogy Ő mit nyilatkoztat ki. Mondják: „Hamisító (kitaláló) vagy!" Mi több! Legtöbbjük nem fogja fel[934].

قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِن رَّبِّكَ بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ الَّذِينَ آمَنُواْ وَهُدًى وَبُشْرَى لِلْمُسْلِمِينَ ﴿١٠٢﴾

102. Say, the Holy Spirit has brought the revelation from thy Lord in Truth, in order to strengthen those who believe, and as a Guide and Glad Tidings to Muslims[935].

102. Mondd: „A Szentlélek hozta el Uradtól azt az Igazzal, hogy megszilárdítsa azokat, kik hisznek, Útmutatásként, Örömhírként a Muszlimoknak[935]."

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ لِّسَانُ الَّذِي يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجَمِيٌّ وَهَذَا لِسَانٌ عَرَبِيٌّ مُّبِينٌ ﴿١٠٣﴾

103. We know indeed that they say, "It is a man that teaches him." The tongue of him they wickedly point to is notably foreign, while this is Arabic, pure and clear[936].

---

as revealed to him is in a different form from that revealed before, when the core of the Truth is the same, for it comes from Allah.

Lásd 2:106. Ha egy doktrína időről időre progresszív változáson megy át, ez nem azt jelenti, hogy Allah alapvető Törvénye megváltozik. Nem érheti vád Allah Prófétáját azért, ha más formában juttatja el ugyanazt az Üzenetet, mint ahogy az korábban kinyilatkoztatott, ha az Igazság magja ugyanaz és Allahtól jön.

[935] The title of the Angel Gabriel, through whom the revelations came down. The People of the Book, if they had true faith, were themselves strengthened in their faith and cleared of their doubts and difficulties by the revelations brought by Al-Mustafa; and all whether People of the Book or not -who came within the fold of Islam, found the Quran a Guide and a Gospel, i.e., a substitute for the Mosaic Law and for the Christian Gospel, which had both been lost.

Utalás Gábriel arkangyalra, aki elhozta a kinyilatkoztatásokat. Ha az Írás népei az igaz hit felé fordulnának, megszilárdíthatnák magukat saját hitükben és eloszlathatnák kétségeiket a Mohammed által tanított kinyilatkoztatásokkal kapcsolatban. Ha az Írás népei, vagy akárki más, az Iszlám gondolatvilágába belép, megtalálja a Koránban azt az Útmutatást, ami a Mózesi Törvényekből, vagy Keresztény Evangéliumokból az idők folyamán kiveszett.

[936] The wicked attribute to Prophets of Allah just such motives and springs of action as they themselves would be guilty of in such circumstances. The Pagans and those who were hostile to the revelation of Allah in Islam could not and cannot understand how such wonderful words could flow from the tongue of the Holy Prophet. They must need to postulate some human teacher. Unfortunately for their postulate, any possible human teacher they could think of would be poor in Arabic speech if he had all the knowledge that the Quran reveals of previous revelations. Apart from that, even the most eloquent Arab could not, and cannot, produce anything of the eloquence, width, and depth of Quranic teaching, as is evident from every verse of the Book.

Allah Prófétáját nem fogadták el Isten küldötteként. Nem értették, hogy milyen forrásokból veszi a kinyilatkoztatásokat. Magukból és romlottságukból indulva ki olyasmivel vádolták, amit ők követtek volna el ilyen helyzetben. A pogány Arabok és az Iszlám ellenségei számára felfoghatatlan volt, hogy ezek a gyönyörű szavak, hogy törnek fel a Prófétából. Egy embert feltételeztek a háttérben, aki tanította őt. De feltételezésük hibás volt, mert az egész földkerekségen nincs olyan tanár, aki az Arab nyelvet ilyen ékesszólóan tudná megjeleníteni. A Korán tanításainak mélysége és stílusa nem emberi kéz beavatkozására vall.

103. Mi tudjuk, hogy ezt mondják: „Egy ember tanítja őt!" Annak nyelve, kire ők tévesen gondolnak idegen, míg ez világos Arab nyelv[936].

إِنَّ الَّذِينَ لاَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللهِ لاَ يَهْدِيهِمُ اللهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠٤﴾

104. Those who believe not in the Signs of Allah,- Allah will not guide them, and theirs will be a grievous Penalty.

104. Azokat, kik nem hisznek Allah Áyáiban, nem vezeti Allah és övék a fájdalmas büntetés.

إِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِينَ لاَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللهِ وَأُوْلَئِكَ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿١٠٥﴾

105. It is those who believe not in the Signs of Allah, that forge falsehood: it is they who lie!

105. Azok találják ki a hazugságot, kik nem hisznek Allah Áyáiban. Ezek ők, a hazugok.

مَن كَفَرَ بِاللهِ مِن بَعْدِ إِيمَانِهِ إِلاَّ مَنْ أُكْرِهَ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالإِيمَانِ وَلَكِن مَّن شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِّنَ اللهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٦﴾

106. Any one who, after accepting faith in Allah, utters Unbelief,- except under compulsion, his heart remaining firm in Faith - but such as open their breast to Unbelief, on them is Wrath from Allah, and theirs will be a dreadful Penalty[937].

106. Aki megtagadja Allahot hite után - hacsak nem kényszerből és szíve megnyugodott a hitben-, de ki megnyitja keblét a hitetlenség előtt, hát Allah dühe sújt le rájuk és övék a hatalmas szenvedés[937].

ذَلِكَ بِأَنَّهُمُ اسْتَحَبُّواْ الْحَيَاةَ الْدُّنْيَا عَلَى الآخِرَةِ وَأَنَّ اللهَ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٠٧﴾

107. This because they love the life of this world better than the Hereafter: and Allah will not guide those who reject Faith.

107. Ez hát, miáltal az Evilági életet ők jobban szeretik a Túlvilágnál. Mert bizony, Allah nem vezeti a hitetlenek népét.

أُولَئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَسَمْعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿١٠٨﴾

108. Those are they whose hearts, ears, and eyes Allah has sealed up, and they take no heed.

---

[937] The exception refers to a case like that of 'Ammar, whose father Yasir and mother Sumayya, were subjected to unspeakable tortures for their belief in Islam, but never recanted. 'Ammar, suffering under tortures himself and his mind acted on by the sufferings of his parents, uttered a word construed as recantation, though his heart never wavered and he came back at once to the Prophet, who consoled him for his pain and confirmed his faith.

Ammar esetére találunk utalást, akinek apja, Yasir és anyja, Sumaayya kimondhatatlan kínzásokat álltak ki azért, hogy megtagadják hitüket, de ezt nem tették meg. Ammar maga is szenvedett, de szülei megpróbáltatása leverte. Hogy véget vessenek kínzásuknak, Ammar szavakban megtagadta hitét, de szívében továbbra is Muszlim maradt. A Próféta azonban vigaszt nyújtott számára és megerősítette őt hitében.

108. Ezek ők, kiknek szíveire, hallására, látására Allah pecsétet helyezett. Ezek ők, a semmibe vevők.

لاَ جَرَمَ أَنَّهُمْ فِي الآخِرَةِ هُمُ الْخَاسِرونَ ﴿١٠٩﴾

109. Without doubt, in the Hereafter they will perish.

109. Nem fér hozzá kétség, hogy ők a Túlvilágon vesztesek.

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ هَاجَرُواْ مِن بَعْدِ مَا فُتِنُواْ ثُمَّ جَاهَدُواْ وَصَبَرُواْ إِنَّ رَبَّكَ مِن بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١١٠﴾

110. But verily thy Lord,- to those who leave their homes after trials and persecutions,- and who thereafter strive and fight for the faith and patiently persevere,- Thy Lord, after all this is oft-forgiving, Most Merciful[938].

110. Majd Urad az, Ki azoknak, kik megpróbáltatásaik után menekültek, majd küzdöttek és állhatatosak voltak, hát Urad ezek után a Megbocsájtó, a Kegyelmes[938].

يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ تُجَادِلُ عَن نَّفْسِهَا وَتُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُمْ لاَ يُظْلَمُونَ ﴿١١١﴾

111. One Day every soul will come up struggling for itself, and every soul will be recompensed (fully) for all its actions, and none will be unjustly dealt with[939].

111. A Napon minden lélek maga mellett érvel, minden lélek elnyeri viszonzását annak, mit tett és nem éri őket becstelenség[939].

وَضَرَبَ اللّهُ مَثَلاً قَرْيَةً كَانَتْ آمِنَةً مُّطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِّن كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللّهِ فَأَذَاقَهَا اللّهُ لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُواْ يَصْنَعُونَ ﴿١١٢﴾

112. Allah sets forth a Parable: a city enjoying security and quiet, abundantly supplied with sustenance from every place: Yet was it ungrateful for the favours of

---

[938] I take this verse to refer to such men as were originally with the Pagans but afterwards joined Islam, suffered hardships and exile, and fought and struggled in the Cause, with patience and constancy. Their past would be blotted out and forgiven. Men like Khalid ibn Walid were numbered with the foremost heroes of Islam. In that case this verse would be a Madinah verse, though the Surah as a whole is Makkan.

A vers azokra vonatkozik, akik korábban pogányok voltak, de később az Iszlámhoz csatlakoztak, elszenvedték a nehézségeket, elmenekültek Mekkából Medinába, majd állhatatosan küzdöttek az Ügyért. Múltjuk megbocsájtást nyer. Ilyen volt Khalid ibn Walid és sokan mások, akik az Iszlám hősei lettek. Ez a vers feltehetőleg Medinai, míg a Szúra többi része Mekkai.

[939] When the Reckoning comes, each soul will stand on its own personal responsibility. No one else can help it. Full justice will be done, and all the seeming inequalities of this world will be redressed.

Ha jön a Végítélet, minden lélek saját magáért áll ki. Senki nem segít. Teljes igazságot hirdetnek, ahol eltűnik minden olyan egyenlőtlenség, ami az evilági életben jelen volt.

Allah. so Allah made it taste of hunger and terror (in extremes) (closing in on it) like a garment (from every side), because of the (evil) which (its people) wrought[940].

112. Allah példát vet: Település, mi biztos, nyugodt, bőséggel jut neki a gondoskodásból mindenfelől. Megtagadta Allah kegyét és Allah megízleltette vele a nyomorúságot, éhséget, félelmet azáltal, mit tettek[940].

وَلَقَدْ جَاءهُمْ رَسُولٌ مِّنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١١٣﴾

113. And there came to them an Messenger from among themselves, but they falsely rejected him; so the Wrath seized them even in the midst of their iniquities.

113. Eljött hozzájuk a Próféta közülük, de meghazudtolták őt és lesújtott rájuk a büntetés, mialatt vétkeztek.

فَكُلُواْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّهُ حَلالاً طَيِّبًا وَاشْكُرُواْ نِعْمَتَ اللّهِ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿١١٤﴾

114. So eat of the sustenance which Allah has provided for you, lawful and good; and be grateful for the favours of Allah, if it is He Whom ye serve.

114. Egyetek abból, mit Allah a gondoskodásából nektek juttatott, mi törvényes és üdvös. Adjatok hálát Allah kegyéért, mert bizony Ő az, Kit szolgáltok!

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالْدَّمَ وَلَحْمَ الْخَنزِيرِ وَمَآ أُهِلَّ لِغَيْرِ اللّهِ بِهِ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلاَ عَادٍ فَإِنَّ اللّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١١٥﴾

115. He has only forbidden you dead meat, and blood, and the flesh of swine, and any (food) over which the name of other than Allah has been invoked. But if one is forced by necessity, without wilful disobedience, nor transgressing due limits,- then Allah is Oft-Forgiving, Most Merciful[941].

115. Megtiltotta számotokra a dögöt, vért, disznóhúst és mi nem Allahnak áldozható. De kit kényszerűség visz rá, nem vágy, sem törvényszegés, annak bizony Allah a Megbocsájtó, a Kegyelmes[941].

وَلاَ تَقُولُواْ لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ الْكَذِبَ هَذَا حَلاَلٌ وَهَذَا حَرَامٌ لِّتَفْتَرُواْ عَلَى اللّهِ الْكَذِبَ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللّهِ الْكَذِبَ لاَ يُفْلِحُونَ ﴿١١٦﴾

---

[940] If the reference is to Makkah shortly before its fall to the Muslims, the "hunger" was the seven years' severe famine which afflicted it, and the alarm was the constant fear in the minds of the Pagans that their day was done. Peace and prosperity were restored after the re-entry of the Prophet.

Mielőtt Mekka visszafoglalása és Iszlám hitre térése bekövetkezett, súlyos éhínség sújtotta hét éven át. Általánosan elterjedt az a vélelem, hogy a pogány napoknak vége. A Próféta megjelenésével béke és prosperitás költözött a városba.

[941] 2:173 and, 5:3-4, and 6:121 and 138- 146

Lásd 2:173, 5:3-4, 6:121 és 138-146

116. But say not - for any false thing that your tongues may put forth,- "This is lawful, and this is forbidden," so as to ascribe false things to Allah. For those who ascribe false things to Allah, will never prosper[942].

116. Ne mondjátok arra, mit nyelvetekkel hazugságként állíttok: ez Halal és az Haram, hogy kieszeljétek Allahra a hazug szót. Akik kieszelik Allahra a hazug szót, nem boldogulnak[942].

مَتَاعٌ قَلِيلٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١١٧﴾

117. (In such falsehood) is but a paltry profit; but they will have a most grievous Penalty.

117. (Aki ezt teszi) egy kis élvezetet nyer, de övék a fájdalmas szenvedés.

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُواْ حَرَّمْنَا مَا قَصَصْنَا عَلَيْكَ مِن قَبْلُ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِن كَانُواْ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٨﴾

118. To the Jews We prohibited such things as We have mentioned to thee before: We did them no wrong, but they were used to doing wrong to themselves[943].

118. A Zsidóknak megtiltottuk azt, mit elbeszéltünk neked azelőtt. Nem tettünk velük rosszat, hanem maguknak tettek rosszat[943].

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُواْ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابُواْ مِن بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُواْ إِنَّ رَبَّكَ مِن بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١١٩﴾

119. But verily thy Lord,- to those who do wrong in ignorance, but who thereafter repent and make amends,- thy Lord, after all this, is Oft-Forgiving, Most Merciful[944].

119. De Urad azokkal, kik a rosszat tudatlanságból teszik, majd ezután megbánják és megjavulnak, hát bizony Urad ezután Megbocsájtó, Kegyelmes[944].

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلّهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٢٠﴾

---

[942] Men are apt to create taboos for themselves, out of superstition, and often for selfish ends, and enforce them in the name of religion. Nothing can be more reprehensible.

Az emberek gyakran esnek kísértésbe, babonákat követnek, tabukat állítanak és vallás nevében saját kitalált, fals eszméiket kényszerítik másokra.

[943] See 6:146

Lásd 6:146

[944] See above, 16:110. The parallelism in construction confirms the suggestion of the alternative reading which is made in that note.

A vers a korábbi gondolatba (lásd feljebb 16:110) illeszkedik, ezért az előbbi lábjegyzet magyarázata itt is érvényes.

120. Abraham was indeed a model, devoutly obedient to Allah, (and) true in Faith, and he joined not gods with Allah[945].

120. Mert Ábrahám példázat volt, ki jámboran alávetette magát Allahnak, ki egyenes (úton járt) és nem állított társakat Neki[945],-

شَاكِرًا لِّأَنْعُمِهِ اجْتَبَاهُ وَهَدَاهُ إِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿١٢١﴾

121. He showed his gratitude for the favours of Allah, who chose him, and guided him to a Straight Way.

121. Ki hálát adott a kegyért, mert kiválasztotta és vezette őt az Egyenes Ösvényen.

وَآتَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَإِنَّهُ فِي الآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٢٢﴾

122. And We gave him Good in this world, and he will be, in the Hereafter, in the ranks of the Righteous.

122. Megadtuk neki az Evilágon a jót és a Túlvilágon a Jóravalók közt lesz.

ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنِ اتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٢٣﴾

123. So We have taught thee the inspired (Message), "Follow the ways of Abraham the True in Faith, and he joined not gods with Allah."

123. Majd sugallatot küldtünk neked (ó Mohammed), hogy kövesd Ábrahám hitvallását, az egyenest és ne légy bálványimádó.

إِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ عَلَى الَّذِينَ اخْتَلَفُواْ فِيهِ وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُواْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٢٤﴾

124. The Sabbath was only made (strict) for those who disagreed (as to its observance); But Allah will judge between them on the Day of Judgment, as to their differences[946].

124. A Szombat azoknak lett kijelölve, kik különböztek benne. Mert bizony, Urad Ítél közöttük a Feltámadás Napján abban, miben különböztek[946].

ادْعُ إِلِى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُم بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَن ضَلَّ عَن سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿١٢٥﴾

---

[945] Ummah: a model, pattern, example for imitation; but the idea that he was an Ummah in himself, standing alone against his world, should not be lost sight of. Abraham was among a people (the Chaldeans) who worshipped stars and had forsaken the Gospel of Unity. He was among them but not of them. He suffered persecution, and left his home and his people, and settled in the land of Canaan.

Umma: itt modellt, mintát, példázatot jelent, de egyébként közösség nép, ami azzal magyarázható, hogy Ábrahám egymaga példázta az igaz hitet és annak jövőbeli közösségét az akkori világ hitetlenségével szemben. Ábrahám Káldeában született, ahol a csillagokhoz, égitestekhez imádkoztak, a Monoteizmustól távol álltak. Ő megtagadta ősei Politeizmusát, ezért el kellett hagynia szülőföldjét és Kánaánban telepedett le.

[946] See 2:74 and 2:65 and 2:108

Lásd 2:74, 2:65 és 2:108

125. Invite (all) to the Way of thy Lord with wisdom and beautiful preaching; and argue with them in ways that are best and most gracious: for thy Lord knoweth best, who have strayed from His Path, and who receive guidance[947].

125. Hívj Urad útjára bölcsen, szép beszéddel, és érvelj velük a legszebben! Mert bizony, Urad, Ő a Legjobb Tudója annak, ki tévelyedett le útjáról és Ő a Legjobb Tudója a jó irányba haladóknak[947].

وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُواْ بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُم بِهِ وَلَئِن صَبَرْتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِّلصَّابِرِينَ ﴿١٢٦﴾

126. And if ye do catch them out, catch them out no worse than they catch you out: But if ye show patience, that is indeed the best (course) for those who are patient.

126. Ha fogást találtok rajtuk (a vitában), csak annyira találjatok fogást, amennyire ők találnak fogást rajtatok. De ha türelmesek vagytok, hát a türelmeseknek jobb!

وَاصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلاَّ بِاللهِ وَلاَ تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلاَ تَكُ فِي ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ ﴿١٢٧﴾

127. And do thou be patient, for thy patience is but from Allah. nor grieve over them: and distress not thyself because of their plots[948].

127. Légy állhatatos (ó Mohammed), hiszen állhatatosságod Allahtól való. Ne bánkódj miattuk és ne emészd magad az ármányért, mit szőnek[948].

---

[947] In this wonderful passage are laid down principles of religious preaching, which are good for all time. But where are the Teachers with such qualifications? We must invite all to the Way of Allah, and expound His Universal Will; we must do it with wisdom and discretion, meeting people on their own ground and convincing them with illustrations from their own knowledge and experience, which may be very narrow, or very wide. Our preaching must be, not dogmatic, not self-regarding, not offensive, but gentle, considerate, and such as would attract their attention. Our manner and our arguments should not be acrimonious, but modeled on the most courteous and the most gracious example, so that the hearer may say to himself, "This man is not dealing merely with dialectics; he is not trying to get a rise out of me; he is sincerely expounding the faith that is in him, and his motive is the love of man and the love of Allah."

Ebben a gyönyörű részben instrukciót találunk arra, hogy milyen elveket kell követni, ha a vallásról adunk elő. De hol vannak Tanítók ilyen kvalitásokkal? Allah útjára kell hívnunk és meg kell jelenítenünk az Ő Univerzális Akaratát. Mindezt bölcsen, diszkrécióval, úgy, hogy az embereket saját ismereteiken belül közelítsük meg. Meggyőzésre legbiztosabb mindig az, ha abból a tudástárból merítünk, ami partnerünk rendelkezésére áll. Így a saját érvanyagával tudunk rá hatni és beszédünket ez a háttér meggyőzőbben illusztrálja példákkal. Kerülnünk kell a dogmatikus kijelentéseket, nem lehetünk offenzívak, csipkelődők önfitogtatók. Fel kell keltenünk a figyelmet, érveinket rendszerezve, gondolatainkat a bizonyosság erejével adjuk elő. Azt a benyomást kell keltenünk, hogy: „Ez az ember nem kívánja, hogy kibújjak önmagamból és más legyek. Ő csupán mélyen hisz, ez sugárzik belőle, Isten és az emberek szeretete motiválja."

[948] In the previous verse are laid down the principles of conduct in controversy for all Muslims; 'if you catch them out, you are not entitled to strike a heavier blow than you received, but it is better to restrain yourself and be patient.

Az előző vers lefektette azt az elvet, amit egy Muszlimnak követni kell. „Ha fogást találtok rajtuk", ne alkalmazzatok nagyobb és súlyosabb érveket ellenük, mint amilyenekkel ők fordulnak ellenetek. A visszafogottság mindig jobb és szebb eredményeket szül.

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَواْ وَّالَّذِينَ هُم مُّحْسِنُونَ ﴿١٢٨﴾

128. For Allah is with those who restrain themselves, and those who do good.

128. Allah azokkal van, kik őrizkednek, s kik jótevők.

17. AL-ISRA (NIGHT JOURNEY-ÉJJELI UTAZÁS

Introduction to Surah Al-Isra (Night Journey)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

This Surah takes its name (Bani Israil) from v. 4. But this name is merely a distinctive appellation like the names of many other surahs and not a descriptive title, and does not mean that "Bani Isra'il" is the theme of this Sarah.

Period of Revelation

The very first verse indicates that this Surah was revealed on the occasion of *Mi`raj* (Ascension). According to the Traditions and books on the life of the Holy Prophet, this event happened one year before Hijrah. Thus, this Surah is one of those which were revealed in the last stage of Prophethood at Makkah.

Background

The Holy Prophet had been propagating *Tauhid* for the previous twelve years and his opponents had been doing all they could to make his Mission a failure, but in spite of all their opposition, Islam had spread to every corner of Arabia and there was hardly any clan which had not been influenced by his invitation. In Makkah itself the true Believers had formed themselves into a small community and were ready and willing to face every danger to make Islam a success. Besides them, a very large number of the people of Aus and Khazraj (two influential clans of Al-Madinah) had accepted Islam. Thus the time had come for the Holy Prophet to emigrate from Makkah to Al- Madinah and there gather together the scattered Muslims and establish a state based on the principles of Islam.
These were the conditions when *Mi`raj* took place and on his return the Holy Prophet brought down the Message contained in this Surah.

Theme and Topics

This Surah is a wonderful combination of warning, admonition and instruction, which have been blended together in a balanced proportion.
The disbelievers of Makkah had been admonished to take a lesson from the miserable end of other communities and mend their ways within the period of respite given by Allah, which was about to expire. They should, therefore, accept the invitation that was being extended by Muhammad (Allah's peace be upon him) and the Quran. Otherwise they shall be annihilated and replaced by other people.
As regards the education of mankind, it has been impressed that human success or failure, gain or loss, depends upon the right understanding of *Tauhid*, life-after- death and Prophethood. Accordingly, convincing arguments have been put forward to prove that the Quran is the Book of Allah and its teachings are true and genuine the doubts of the disbelievers about these basic realities have been removed and on suitable occasions they have been admonished and rebuked in regard to their ways of ignorance.

In this connection, those fundamental principles of morality and civilization on which the Islamic System of life is meant to be established have been put forward. Thus this was a sort of the Manifesto of the intended Islamic state which had been proclaimed a year before its actual establishment. It has been explicitly stated that that was the sketch of the system on which Muhammad (Allah's peace be upon him) intended to build human life first in his own country and then in the outside world.
Besides these, the Holy Prophet has been instructed to stick firmly to his stand without minding the opposition and difficulties which he was encountering and should never think of making a compromise with unbelief. The Muslims who sometimes showed signs of impatience, when they met with persecution, calumny, and crooked arguments, have also been instructed to face adverse circumstances with patience and fortitude and keep full control over their feelings and passions. Moreover, salat was prescribed in order to reform and purify their souls, as if to say, "This is the thing which will produce in you those high qualities of character which are essential for everyone who intends to struggle in the righteous way Incidentally, we learn from Traditions that Mi'raj was the first occasion on which the five daily Prayers were prescribed to be offered at fixed times.

Bevezetés az Al-Iszra (Éjjeli Utazás) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szúra Bani Izrael, azaz Izrael fiairól kapta az elnevezés, akiket a 4. vers említ. Ez is csupán név, ami azt a célt szolgálja, hogy a Szúra a többi Szúrával ne keveredjen, egyéb jelentősége nincs.

A kinyilatkoztatás ideje

A legelső vers Mohammed (béke reá) Mennybemenetelére (Mi’aradzs) utal, tehát a kinyilatkoztatás ideje is ezzel hozható összefüggésbe. A Hadiszok és a Próféta életútját leíró feljegyzések szerint ez az esemény a Hidzsra előtt egy évvel történt. Tehát a Prófécia Mekkai időszakának utolsó szakaszában vagyunk.

Háttér

Az elmúlt tizenkét évben a Próféta odaadóan terjesztette az Egyistenhitet (Tauhid), de a Mekkaiak erősödő ellenállásába ütközött, akik küldetésének meghiúsítására törekedtek. Ennek ellenére Arábia egyes részein az Iszlám gyökeret eresztett, a követők száma nőtt és az Arab klánok jórészéhez elérkezett a hívó szó. Mekkán belül a hívők erős, összetartó közösséget formáltak, hogy együtt könnyebben nézzenek szembe a rájuk leselkedő veszélyekkel és az Iszlám ügyét is jobban tudják szolgálni. Rajtuk kívül az Awas és Khazradzs (Medina két legbefolyásosabb törzse volt) törzsekből nagyszámú követő tért meg az Iszlámra. Eljött az idő, hogy a Próféta az egyre szaporodó kis

csoportokat összefogja, Medinába telepítse és velük, az Iszlám elvein alapulva, államot létesítsen. Ezek voltak azok a feltételek, amikor a Próféta visszatért Égi utazásából (Mi'aradzs), ahonnan azt az Üzenetet hozta el, ami ebben a Szúrában szerepel.

Téma és tárgykör

Ebben a Szúrában a figyelmeztetés, intés és instrukció kombinációját fedezhetjük fel csodálatos harmóniában és egyensúlyban.
A Mekkaiak intése ráirányítja figyelmüket a más népeket ért szörnyűségekre. Allah minden népnek időt, haladékot hagy és ez alatt mutatott cselekedeteik alapján éri őket jó, vagy rossz sorsuk. Saját jövőjüket egyengetik, ha elfogadják Mohammed tanításait és Allah szavát, a Koránt. Ha nem teszik, úgy járnak, mint a hivatkozott népek és helyükre mások lépnek.
Az emberi sors az egyén saját döntésének függvénye, amikor Jó és Rossz közül választ. Ha megérti az Egyistenhitet, felfogja a Túlvilági életet, alkalmazza a tanításokat, akkor örök boldogságra nyílik remény. Meggyőző bizonyítékok tárulnak fel arra, hogy a Korán Allah Könyve, tanítása Igaz, eredeti, minden kételyt eloszlató. Az Iszlám életvitel alapjait meghatározó etikai és morális tételek ebben a Szúrában is hangsúlyt kapnak. Egy évvel a Szúra kinyilatkoztatása után, ezeken az elveken alapulva Állam jött létre és az Iszlám értékeinek embereken belüli építésével egy időben, az embereken kívüli építkezés is megkezdődött.
A Próféta küzdelme folytatódott. Egy pillanatig sem fordult meg benne az, hogy kompromisszumot kössön a hitetlenek vezetőivel, bár erre több ajánlatot is kapott. A Muszlimok egy részét elkedvetlenítette üldöztetésük, szenvedésük, az ellenük folytatott lejáratási kampány, hamis bizonyítékok, melyeket a hitetlenek gyártottak azért, hogy hiteltelenné tegyék az Üzenetet. Allah hozzájuk fordul és állhatatosságra, türelemre szólítja őket. A megpróbáltatások acélozzák a személyiséget, jellemet, melyekre minden hívőnek szüksége van saját Evilági és Túlvilági boldogulásához. A Mi'aradzs volt az az alkalom, amikor a Prófétának Allah elrendelte az imát abban a formában, ahogy ma azt minden Muszlim gyakorolja. Az ima alapvető saját lelki erőnk, szilárdságunk, jellemünk, értékeink megőrzésében és Allahhal való kapcsolatunk fenntartásában.

17. Al-Isra	17. Al-Iszra
ISRA', THE NIGHT JOURNEY, CHILDREN OF ISRAEL	**ÉJJELI UTAZÁS**
Total Verses: 111	Összes vers: 111
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلاً مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الأَقْصَى الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ البَصِيرُ ﴿١﴾

1. Glory to ((Allah)) Who did take His servant for a Journey by night from the Sacred Mosque to the farthest Mosque, whose precincts We did bless,- in order that We might show him some of Our Signs: for He is the One Who heareth and seeth (all things)[949].

[949] Masjid is a place of prayer: here it refers to the Ka'bah at Makkah. It had not yet been cleared of its idols and rededicated exclusively to the One True God. It was symbolical of the new Message which was being given to mankind. The Farthest Mosque must refer to the site of the Temple of Solomon in Jerusalem on the hill of Moriah, at or near which stands the Dome of the Rock, called also the Mosque of Hadhrat 'Umar. This and the Mosque known as the Farthest Mosque (Masjid-ul-Aqsa) were completed by the Amir 'Abd Allah Malik in A.H. 68.
Farthest, because it was the place of worship farthest west which was known to the Arabs in the time of the holy Prophet: it was a sacred place to both Jews and Christians, but the Christians then had the upper hand, as it was included in the Byzantine (Roman) Empire, which maintained a Patriarch at Jerusalem. The chief dates in connection with the Temple are: - it was finished by Solomon about B.C. 1004; - destroyed by the Babylonians under Nebuchadnezzar about 586 B.C.; - rebuilt under Ezra and Nehemiah about 515 B.C.; - turned into a heathen idol-temple by one of Alexander's successors, Antiochus Epiphanes, 167 B.C.; - restored by Herod, B.C. 17 to A.D. 29; - and completely razed to the ground by the Emperor Titus in A.D. 70. These ups and downs are among the greater Signs in religious history.

Maszdzsid, hely, ahol imádkoznak, leborulnak. Itt a Kába Szentélyére utal Mekkában. Amikor ez a Szúra kinyilatkoztatott, akkor még ez a Szentély a bálványok panteonja volt. Ez egy szimbolikus Üzenet a jövőre, ami ezt a helyet az Egy Isten Szolgálatába állítja. A Legtávolabbi Szentély Salamon Temploma Jeruzsálemben, Moriah Hegyén, nem messze a Szikladómtól, amit Omar mecsetnek neveznek. Abd Allah Malik a Hidzsra 68. évében építette ide a Legtávolabbi Mecsetet (Maszdzsid ul-Aqsza).
Azért legtávolabbi, mert a Próféta idejében ez volt az Arabok által ismert legtávolabbi imahely. A Zsidók és Keresztények egyaránt Szent helynek tartották. Ebben az időben Keresztény hatalom alatt állt, aminek központja Bizánc, Konstantinápoly, ami Patriarchát delegált Jeruzsálembe. A Templommal kapcsolatos fontosabb dátumok: 1. Salamon kb. az i. e. 1004-ben fejezte be építését. 2. A Babiloniak, Nebukadnezár az i. e. 586-ban lerombolták. 3. Ezra és Nehemiás az i. e. 515-ben újjáépítette. 4. Nagy Sándor utódja, Antiochius Epiphanes az i.

1. Legyen Dicső Allah, Ki elvezette az Ő szolgálóját éjjel a Sérthetetlen Szentélyből a Legtávolabbi Szentélybe (Aqsza), - minek környékét megáldottuk -, hogy láttassuk vele Áyáinkat. Mert bizony, Ő a Meghalló, a Látó[949].

وَآتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ أَلاَّ تَتَّخِذُواْ مِن دُونِي وَكِيلاً ﴿٢﴾

2. We gave Moses the Book, and made it a Guide to the Children of Israel, (commanding): "Take not other than Me as Disposer of (your) affairs[950]."

2. Megadtuk Mózesnek az Írást és megtettük azt Útmutatásként Izrael fiainak, (mondván): „Ne vegyetek Rajtam kívül Őrizőt[950].”

ذُرِّيَّةَ مَنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ إِنَّهُ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا ﴿٣﴾

3. O ye that are sprung from those whom We carried (in the Ark) with Noah! Verily he was a devotee most grateful[951].

3. Ti, kik sarjai vagytok azoknak, kiket Noéval hordoztunk (a bárkán)! Ő, bizony hálás szolgáló volt[951]!

وَقَضَيْنَا إِلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ فِي الْكِتَابِ لَتُفْسِدُنَّ فِي الأَرْضِ مَرَّتَيْنِ وَلَتَعْلُنَّ عُلُوًّا كَبِيرًا ﴿٤﴾

4. And We gave (Clear) Warning to the Children of Israel in the Book, that twice would they do mischief on the earth and be elated with mighty arrogance (and twice would they be punished)[952]!

---

e. 167-ben pogány bálványimádó templommá változtatta. 5. Heródes i. e. 17- i.sz. 29 között újjáépítette. 6. Titusz császár 70-ben földig rombolta. Ezek a hullámhegyek és völgyek a történelem Nagy Jelei.

[950] The Book: the revelation that was given to Moses. It was there clearly laid down that those who followed Moses must consider Allah as the Only God. "Thou shalt have no other gods before me; thou shalt not make unto thee any graven image ..... thou shalt not bow down thyself to them nor serve them: for I the Lord thy God am a jealous God .... ;" etc. (Exod. 20:3-5).

Könyv: A kinyilatkoztatás, amit Mózes kapott. Ebben világosan le volt írva, hogy aki Mózest követi, az Egyetlen Istent kell, hogy szolgálja. „[3]Ne legyenek néked idegen isteneid én előttem. [4]Ne csinálj magadnak faragott képet, és semmi hasonlót azokhoz, amelyek fenn az égben, vagy amelyek alant a földön, vagy amelyek a vizekben a föld alatt vannak. [5]Ne imádd és ne tiszteld azokat; mert én, az Úr a te Istened, féltőn-szerető Isten vagyok, aki megbüntetem az atyák vétkét a fiakban, harmad és negyedíziglen, akik engem gyűlölnek. (Exodus 20:3-5)

[951] After the Deluge of the time of Noah the only descendants of Noah were those who were saved in the Ark with him. They had special reason to celebrate the praises of Allah. But they relapsed into idolatry, sin, and abominations.

Noé alatti Özönvíz után, csak azok menekültek meg, akik vele voltak a bárkában. Ők felismerték Allah hatalmasságát és Hozzá imádkoztak. Utódaik viszont, letértek erről az útról, bálványok, hiedelmek felé fordultak.

[952] What are the two occasions referred to? - the destruction of the Temple by the Babylonian Nebuchadnezzar in 586 B.C., when the Jews were carried off into captivity, - and the destruction of Jerusalem by Titus in A.D. 70, after which the Temple was never re-built.

4. Mi elrendeltük Izrael fiainak a Könyvben, hogy kétszer viszik őket romlásba a Földön és (kétszer) érnek nagy magaslatokba[952].

فَإِذَا جَاء وَعْدُ أُولاهُمَا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَّنَا أُوْلِي بَأْسٍ شَدِيدٍ فَجَاسُواْ خِلاَلَ الدِّيَارِ وَكَانَ وَعْدًا مَّفْعُولاً ﴿٥﴾

5. When the first of the warnings came to pass, We sent against you Our servants given to terrible warfare: They entered the very inmost parts of your homes; and it was a warning (completely) fulfilled[953].

5. Mikor beteljesedett az egyik ígéretünk a kettőből, elküldtük ellenetek a Mi szolgálóinkat, a borzalmas csapás mérőit, kik keresztül-kasul feldúlták otthonaitokat és az ígéretet valóra váltották[953].

ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ الْكَرَّةَ عَلَيْهِمْ وَأَمْدَدْنَاكُم بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَجَعَلْنَاكُمْ أَكْثَرَ نَفِيرًا ﴿٦﴾

6. Then did We grant you the Return as against them: We gave you increase in resources and sons, and made you the more numerous in man-power[954].

6. Majd biztosítottuk nektek a visszavágást ellenükben: növeltünk titeket vagyonnal, fiakkal és emberszámban többé tettünk meg[954].

Mi ez a két alkalom? 1. A Babiloniak, Nebukadnezár alatt az i. e. 586-ban, lerombolták a Templomot és a Zsidókat rabszolgaságba hajtották. 2. Titusz 70-ben a földdel tette egyenlővé Jeruzsálemet. Ezek után a Templomot már nem építették újjá.

[953] A good description of the war-like Nebuchadnezzar and his Babylonians.

Nebukadnezár és az ő babiloni seregének csapása Jeruzsálemre.

[954] The return of the Jews from the Captivity was about 520 B.C. They started life afresh. They rebuilt their Temple. They carried out various reforms and built up a new Judaism in connection with Ezra. See appendix following Surah 6. For a time, they prospered. Meanwhile their old oppressors the Babylonians had been absorbed by Persia. Subsequently Persia was absorbed in Alexander's Empire. The whole of western Asia was Hellenized, and the new school of Jews was Hellenized also, and had a strong center in Alexandria. But their footing in Palestine continued, and under the Asmonaean Dynasty (B.C. 167-63). Another dynasty, that of the Idummaeans, (B.C. 63 to B.C. 4), to which Herod belonged, also enjoyed some semi-independent power. The scepter of Syria (including Palestine) passed to the Romans in B.C. 65, and Jewish feudatory Kings held power under them. But the Jews again showed resistance to Allah's Messenger in the time of Jesus, and the inevitable doom followed in the complete and final destruction of the Temple under Titus in 70 A.C.

Az i. e. 520-ban a Zsidók visszatértek a rabságból és új életet kezdtek. Újjáépítették templomukat. Reformokat vezettek be és egy új Judaizmust alakítottak ki, mely Ezra munkásságához kötődött. Részletesebben a 6. Szúrát követő függelékben olvasható. Jeruzsálem virágzásnak indult. Az egykori elnyomóik, a babiloniak, Perzsiába olvadtak, majd Perzsia Nagy Sándor uralma alá került. Nyugat Ázsia egésze hellén hatás alatt állt, amit a Zsidók sem kerülhettek el. Amellett, hogy Palesztinában az Asmonaeai Dinasztia (i. e. 167-63) alatt megerősödtek, központot hoztak létre Alexandriában is. Az Idummeai Dinasztia (i. e. 63 – i. e. 4), amihez Heródes is tartozott, félig független státuszt élvezett Rómától. Szíria és Palesztina jogarát Róma tartotta kezében az i. e. 65 óta, de ezekben a provinciákban Zsidó hűbéres, adófizető királyok gyakorolták a helyi uralmat. A Zsidók, Jézus, Allah Prófétájának eljövetelekor újfent szembenállást tanúsítottak, ami Jeruzsálem pusztulásához vezetett 70-ben. Ekkor rombolta le Titusz a Templomot.

إِنْ أَحْسَنتُمْ أَحْسَنتُمْ لِأَنفُسِكُمْ وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا فَإِذَا جَاء وَعْدُ الآخِرَةِ لِيَسُوؤُواْ وُجُوهَكُمْ وَلِيَدْخُلُواْ الْمَسْجِدَ كَمَا دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَلِيُتَبِّرُواْ مَا عَلَوْاْ تَتْبِيرًا ﴿٧﴾

7. If ye did well, ye did well for yourselves; if ye did evil, (ye did it) against yourselves. So when the second of the warnings came to pass, (We permitted your enemies) to disfigure your faces, and to enter your Temple as they had entered it before, and to visit with destruction all that fell into their power[955].

7. Ha jót tesztek, hát magatoknak tesztek jót. Ha rosszat tesztek, ellenetekre lesz. Mikor beteljesedett a második ígéret (rátok küldtük ellenségeiteket), hogy elcsúfítsák arcaitokat és úgy térjenek be a Templomba, ahogy először léptek be, majd vigyék veszendőbe azt, minek ők hatalmas elveszejtői[955].

عَسَى رَبُّكُمْ أَن يَرْحَمَكُمْ وَإِنْ عُدتُّمْ عُدْنَا وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ حَصِيرًا ﴿٨﴾

8. It may be that your Lord may (yet) show Mercy unto you; but if ye revert (to your sins), We shall revert (to Our punishments): And we have made Hell a prison for those who reject (all Faith)[956].

8. Meglehet, Uratok megkegyelmez nektek, de ha visszatértek (bűneitekhez), Mi is visszatérünk (büntetésünkkel). A Poklot a hitetlenek börtönévé tettük[956].

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يِهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا ﴿٩﴾

9. Verily this Qur'an doth guide to that which is most right (or stable), and giveth the Glad Tidings to the Believers who work deeds of righteousness, that they shall have a magnificent reward[957];

---

[955] The second doom was due to the rejection of the Message of Jesus. "To disfigure your faces" means to destroy any credit or power you may have got: the face shows the personality of the man.
Titus's destruction of Jerusalem in 70 A.D. was complete. He was a son of the Roman Emperor Vespasian, and at the date of the destruction of Jerusalem, had the title of Caesar as heir to throne. He ruled as Roman Emperor from 79 to 81 A.D.

A második büntetés Jézus küldetésének elutasításakor következett be. „Elcsúfítsák arcotokat”, Tönkre tegyék hiteleteket és megdöntsék hatalmatokat. Az arc itt jellemvonást, jellegzetességet jelent. Titusz, Vespasian Római császár fia volt, aki 70-ben földig rombolta a Jeruzsálemi Templomot. Megörökölte apja trónját és 79-81-ig uralkodott.

[956] Now we come to the time of our holy Prophet. In spite of all the past, the Jews could still have obtained Allah's forgiveness if they had not obstinately rejected Mohammed also.

Elérkeztünk a Próféta idejébe. A múltban megtörtént események ellenére, Allah kegyelme nyitva áll a Zsidók előtt, ha nem utasítják el Mohammed küldetését.

[957] The Message of the Quran is for all. - Those who have Faith and show that Faith in their conduct must reap their spiritual reward. - But those who reject Faith cannot escape punishment. Apart from what is past, apart from questions of national or racial history, there is a Hope, -and a Danger- for every soul.

9. Ez a Korán azt vezeti, ki a legegyenesebb és örömhírt hoz a hívőknek, akik jókat cselekszenek, hogy övék a nagy bér[957].

وأَنَّ الَّذِينَ لاَ يُؤْمِنُونَ بِالآخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٠﴾

10. And to those who believe not in the Hereafter, (it announceth) that We have prepared for them a Penalty Grievous (indeed).

10. Azoknak, kik nem hisznek a Túlvilágban, előkészítettük a fájdalmas szenvedést.

وَيَدْعُ الإِنسَانُ بِالشَّرِّ دُعَاءهُ بِالْخَيْرِ وَكَانَ الإِنسَانُ عَجُولاً ﴿١١﴾

11. The prayer that man should make for good, he maketh for evil; for man is given to hasty (deeds)[958].

11. Azzal a fohásszal fordul az ember a gyarlóhoz, mint amivel a jóhoz fohászkodik, mert az ember kapkodó (vágyainak beteljesülése miatt)[958].

وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَتَيْنِ فَمَحَوْنَا آيَةَ اللَّيْلِ وَجَعَلْنَا آيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً لِتَبْتَغُواْ فَضْلاً مِّن رَّبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُواْ عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابَ وَكُلَّ شَيْءٍ فَصَّلْنَاهُ تَفْصِيلاً ﴿١٢﴾

12. We have made the Night and the Day as two (of Our) Signs: the Sign of the Night have We obscured, while the Sign of the Day We have made to enlighten you; that ye may seek bounty from your Lord, and that ye may know the number and count of the years: all things have We explained in detail[959].

12. A nappalt és éjt két Jelnek tettük meg. Homállyal borítottuk az éj Jelét, a nappal Jelét láthatóvá tettük, hogy vágyjátok a kiváltságot Uratoktól. Így megtudjátok az évek számát, a számvetést. Minden dolgot az apró részletekig értelmeztünk[959].

وَكُلَّ إِنسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَآئِرَهُ فِي عُنُقِهِ وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مَنشُورًا ﴿١٣﴾

13. Every man's fate We have fastened on his own neck: On the Day of Judgment We shall bring out for him a scroll, which he will see spread open[960].

A Korán Üzenete mindenkié. 1. Azoké, akiknek hite megjelenik viselkedésükben és spirituális viszonzásra érdemesek. 2. De akik elutasítják a hitet, nem menekülhetnek a büntetéstől. Függetlenül a múlttól, nemzeti, vagy etnikai hovatartozástól, ott a Remény, de ott a Veszély is minden egyes lélek számára.

[958] Man in his ignorance or haste mistakes evil for good, and desires what he should not have.

Az ember, saját tudatlanságából, vagy kapkodása miatt sietteti a rosszat a jó helyett. Olyan vágyakat kerget, amiket nem kellene.

[959] Both are Signs from Allah. Darkness and light stand for - ignorance and - knowledge.

Mindkét Jel Allahtól való. A sötétség és világosság a tudatlanság és tudás megjelenítői.

[960] Fate: Tair, literally a bird, hence an omen, an evil omen, fate.36:19. The Arabs, like the ancient Romans, sought to read the mysteries of human fate from the flight of birds. And many of us in our own day seek to read our future fortunes by similar superstitions. We read in the previous verse that there are Signs of Allah, but they are not meant to subserve the vulgar purpose of disclosing our future destiny in a worldly sense. They are meant for quite other purposes, as we have explained. Our real fate does not depend upon birds or omens or stars. It depends on our deeds; good or evil, and they hang round our necks.

13. Minden embernek nyakára erősítettük sorsát. A Feltámadás Napján előhozzuk neki tekercsét, mit maga előtt kiterítve talál[960].

اقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَى بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا ﴿١٤﴾

14. (It will be said to him:) "Read thine (own) record: Sufficient is thy soul this day to make out an account against thee[961]."

14. (Majd mondják neki): „Olvasd feljegyzésedet. A mai Napon elég lesz saját lelked arra, hogy ellenedre legyen számvetésben[961].”

مَّنِ اهْتَدَى فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَن ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَلاَ تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّى نَبْعَثَ رَسُولاً ﴿١٥﴾

15. Who receiveth guidance, receiveth it for his own benefit: who goeth astray doth so to his own loss: No bearer of burdens can bear the burden of another: nor would We visit with Our Wrath until We had sent an apostle (to give warning)[962].

15. Ki jó úton halad, az saját magát vezeti jól. Ki letévedt, maga ellen tévelyedik. Ne terheld a teher viselőjét más terhével. Addig nem sújtunk le büntetéssel, míg el nem küldjük a Prófétát[962].

وَإِذَا أَرَدْنَا أَن نُّهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا فَفَسَقُواْ فِيهَا فَحَقَّ عَلَيْهَا الْقَوْلُ فَدَمَّرْنَاهَا تَدْمِيرًا ﴿١٦﴾

These deeds, good or evil, will be embodied in a scroll which will be quite open to us in the light of the Day of Judgment.

Arab szövegben „Tair” szerepel, amit sorsnak fordítottam. „Tair” eredetileg madarat jelent, de ómen, rossz ómen, sors jelzésére is használják, 36:19. Az Arabok, ahogy a Rómaiak, az emberi sorsok titkait madarak röptéből olvasták ki. Sokan ma is hasonló babonákban hisznek, amikor saját jövőjüket jósokkal próbálják megfejteni. A korábbi versekben olvashattunk Allah Jeleiről. Ezek nem arra valók, hogy világi dolgainkról adjanak tájékoztatást. A spirituális világot és Allah teremtésének csodáját fedik fel. Valódi sorsunk nem madarak, ómenek, csillagok, hanem saját tetteink függvénye, melyeknek listáját a nyakunkban hordozzuk. E jó és rossz tettek kerülnek rá a tekercsre, mit kiterítenek előttünk a Végítélet Napján
.

[961] Our true accusers are our own deeds. Why not look to them instead of vainly prying into something superstitious which we call a book of fortune or a book of omens?

Tetteink a mi valódi vádolóink. Miért nem ezekre ügyelünk, ahelyett, hogy hiábavaló dolgokra fecséreljük azokat és babonákban hiszünk, sorsok, vagy szerencse könyvéből olvassuk ki jövőnket?

[962] The doctrine of personal responsibility is insisted on, and the basis of ethics is shown to be our own good or evil as furthering or obstructing our highest development. One man cannot bear the burden of another: that would be unjust. Every man must bear his own personal responsibility. 6:164. But Allah never visits His wrath on anyone until due warning is conveyed to him through an accredited messenger.

Ez a személyes felelősség doktrínája, ami etikánk alapja. Jó és rossz tetteink meghatározzák további spirituális utunkat, fejlődésünket. Senki sem viselheti más terhét, ez igazságtalan lenne. Minden ember önmaga felel önmagáért, 6:164. Allah sohasem sújt le senkire úgy, hogy előtte figyelmeztetést ne kapna valamilyen Üzenet formájában.

16. When We decide to destroy a population, We (first) send a definite order to those among them who are given the good things of this life and yet transgress; so that the word is proved true against them: then (it is) We destroy them utterly[963].

16. Ha egy települést el akarunk pusztítani, (előbb) parancsot küldünk léháinak, kik züllesztenek benne, majd beteljesítjük azon szavunkat és romba döntjük azt[963].

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ مِن بَعْدِ نُوحٍ وَكَفَى بِرَبِّكَ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿١٧﴾

17. How many generations have We destroyed after Noah? and enough is thy Lord to note and see the sins of His servants[964].

17. Hány nemzedéket pusztítottunk el Noé után? Urad elegendő arra, hogy szolgálói bűneiről Értesüljön és Lássa[964].

مَّن كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَاء لِمَن نُّرِيدُ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلاهَا مَذْمُومًا مَّدْحُورًا ﴿١٨﴾

18. If any do wish for the transitory things (of this life), We readily grant them - such things as We will, to such person as We will: in the end have We provided Hell for them: they will burn therein, disgraced and rejected.

18. Ki az azonnalit (múlandót) akarja, Mi sietve megadjuk azt, mit Mi akarunk, annak, kinek Mi akarjuk. Majd megtesszük neki a Poklot, mi becstelenségében, nyomorúságában perzseli őt.

وَمَنْ أَرَادَ الآخِرَةَ وَسَعَى لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ كَانَ سَعْيُهُم مَّشْكُورًا ﴿١٩﴾

19. Those who do wish for the (things of) the Hereafter, and strive therefor with all due striving, and have Faith,- they are the ones whose striving is acceptable (to Allah.[965].

---

[963] Those who are highly gifted from Allah -it may be with wealth or position, or it may be with talents and opportunities- are expected to understand and obey. They are given a definite order and warning. If they still transgress there is no further room for argument. They cannot plead that they were ignorant. The command of the Lord is proved against them, and its application is called for beyond doubt.

Akik Allah kiváltságában részesültek, vagyonosok, magas pozícióba értek el, tehetséggel, lehetőségekkel vannak megáldva, ugyanakkor kötelezettségeik is vannak, melyeket el kell látniuk és engedelmeskedniük kell. Parancsot, figyelmeztetést kapnak. Ha ezek után szembemennek Allah törvényeivel, nincs menekvésük. Nem színlelhetik azt, hogy tudatlanok. Az Úr parancsolása beteljesedik rajtuk.

[964] Noah's Flood is taken as a new starting point in history. But even after that hundreds of empires, towns, and generations have perished for their wickedness.

Az Özönvíz fordulópontot jelentett a történelemben. A Noé előtti bűnös generációk elpusztultak, majd utána új lappal kezdett az emberiség, de hiába. Birodalmak, városok és új nemzedékek, ugyanazokat a hibákat követik el, ami végzetüket hozza rájuk.

[965] A mere wish for moral and spiritual good is not enough. It must be backed up by hard endeavor and supported by a lively Faith. On those conditions the wishes are accepted by Allah.

19. Ki a Túlvilágot akarja, majd igyekvően törekszik felé és ő hívő, hát ezek ők, kiknek igyekezete háládatos[965].

كُلاًّ نُّمِدُّ هَؤُلاء وَهَؤُلاء مِنْ عَطَاء رَبِّكَ وَمَا كَانَ عَطَاء رَبِّكَ مَحْظُورًا ﴿٢٠﴾

20. Of the bounties of thy Lord We bestow freely on all- These as well as those: The bounties of thy Lord are not closed (to anyone).

20. Urad nagylelkűségéből juttatunk ennek is, annak is. Urad nagylelkűsége nincs elzárva.

انظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَلَلآخِرَةُ أَكْبَرُ دَرَجَاتٍ وَأَكْبَرُ تَفْضِيلاً ﴿٢١﴾

21. See how We have bestowed more on some than on others; but verily the Hereafter is more in rank and gradation and more in excellence[966].

21. Nézd, miként részesítettük kiváltságban egyiküket a másik felett. De a Túlvilág kiváltsága fokozatokkal nagyobb[966]*!*

لاَّ تَجْعَل مَعَ اللهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُومًا مَّخْذُولاً ﴿٢٢﴾

22. Take not with Allah another object of worship; or thou (O man!) wilt sit in disgrace and destitution.

22. Ne tégy meg Allahhal más Istent, mert becstelenül, nyomorúan ülsz majd.

وَقَضَى رَبُّكَ أَلاَّ تَعْبُدُواْ إِلاَّ إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا إِمَّا يَبْلُغَنَّ عِندَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلاَهُمَا فَلاَ تَقُل لَّهُمَآ أُفٍّ وَلاَ تَنْهَرْهُمَا وَقُل لَّهُمَا قَوْلاً كَرِيمًا ﴿٢٣﴾

23. Thy Lord hath decreed that ye worship none but Him, and that ye be kind to parents. Whether one or both of them attain old age in thy life, say not to them a word of contempt, nor repel them, but address them in terms of honour[967].

23. Urad elrendelte, hogy ne imádkozzatok máshoz, csak Hozzá, a szülőkkel szépen viseltessetek. Ha egyikük, vagy mindkettő megérik nálad öregségüket, ne mondd nekik „Fúj!", s ne vesd meg őket, hanem mondj nekik tisztes szót[967].

A spirituális jó iránti vágy önmagában nem elég. Ehhez törekvéssel, igyekezettel, áldozattal kell eljutni, melyet Hit táplál. Ha ezek találkoznak, Allah elfogadja az igyekezetet.

[966] Nor should man suppose that all gifts are of equal value. The spiritual ones rank far higher in dignity and real worth than the transitory ones. Therefore, it is altogether wrong to compare the worldly prosperity of a wicked man with the apparent want of it to a man of spiritual worth.

Az embernek nem szabad minden adományt ugyanazzal a mércével mérnie. A spirituális értékek sokkal magasabb fokon állnak, mint az átmenetiek, múlandók. Ezért rossz, ha egy gaztevő földi jólétét valaki egy spirituális ember elmélyült világához hasonlítja.

[967] The spiritual and moral duties are now brought into juxtaposition. We are to worship none but Allah, because none but Allah is worthy of worship, not because "the Lord thy God is a jealous God, visiting the iniquity of the fathers upon the children unto the third and fourth generation of them that hate Me" (Exod. 20:5).

A spirituális és morális kötelezettségeket helyezi egymás mellé. Egyedül csak Allahhoz imádkozhatunk, mert senki más nem érdemes rá: „mert én, az Úr a te Istened, féltőn-szerető Isten vagyok, aki megbüntetem az atyák vétkét a fiakban, harmad és negyedíziglen, akik engem gyűlölnek." (Exodus 20:5).

وَاخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُل رَّبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا ﴿٢٤﴾

24. And, out of kindness, lower to them the wing of humility, and say: "My Lord! bestow on them thy Mercy even as they cherished me in childhood[968]."

24. Szegd meg feléjük alázatosan szárnyadat kegyelemből. Mondd: „Uram! Kegyelmezz nekik, ahogy ők engem neveltek gyermekként[968].

رَّبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ إِن تَكُونُواْ صَالِحِينَ فَإِنَّهُ كَانَ لِلأَوَّابِينَ غَفُورًا ﴿٢٥﴾

25. Your Lord knoweth best what is in your hearts: If ye do deeds of righteousness, verily He is Most Forgiving to those who turn to Him again and again (in true penitence).

25. Uratok a Legjobb Tudója annak, mi önmagatokban van. Ha Jóravalók vagytok, hát Ő az, Ki Megbocsájt a Hozzá fordulóknak.

وَآتِ ذَا الْقُرْبَى حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَلاَ تُبَذِّرْ تَبْذِيرًا ﴿٢٦﴾

26. And render to the kindred their due rights, as (also) to those in want, and to the wayfarer: But squander not (your wealth) in the manner of a spendthrift[969].

26. Add meg járandóságát a hozzátartozónak, szűkölködőknek, vándornak és ne pazaroljatok tékozlón[969].

إِنَّ الْمُبَذِّرِينَ كَانُواْ إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا ﴿٢٧﴾

27. Verily spendthrifts are brothers of the Evil Ones; and the Evil One is to his Lord (himself) ungrateful[970].

---

[968] 15:88. The metaphor is that of a high-flying bird which lowers her wing out of tenderness to her offspring. There is a double aptness. 1. When the parent was strong and the child was helpless, parental affection was showered on the child: when the child grows up and is strong, and the parent is helpless, can he do less than bestow similar tender care on the parent? 2. But more: he must approach the matter with gentle humility: for does not parental love, remind him of the great love with which Allah cherishes His creatures? There is something here more than simple human gratitude; it goes up into the highest spiritual region.

15:88. A metafora egy szárnyával a fiókáit védelmező madár képét vetíti elénk, ami két dologra utal: 1. Amikor a szülő élete teljében volt és a gyermek védtelen, gondoskodó szeretete áradt a gyermek felé. Amikor a gyermek felnő, ő válik erőssé és a szülőkön gyenge öregkor hatalmasodik el. Tehet-e a gyermek kevesebbet annál, mint viszonozza, amit ő kapott? 2. A gyermek alázattal kell, hogy közeledjen a szülőhöz, mivel ők mindig a szülei maradnak. Itt nyilvánul meg az a szerető gondoskodás, amit Allahtól kapunk és részünk van ebből szüleink felé egy kis részt törleszteni. Ezért a szülők iránti kötelezettségeink spirituális térbe érnek és ott is kötelezettségekké válnak.

[969] With us, the worship of Allah is linked up with kindness; - to parents, kindred, - those in want, - those who are far from their homes though they may be total strangers to us. It is not mere verbal kindness. They have certain rights which must be fulfilled.

Allah szolgálata és az ima Hozzá, nemeslelkűséggel kell, hogy párosuljon: 1. A szülők, hozzátartozók felé. 2. Szegények, szűkölködők felé. 3. Vándorok, úton levők felé, akik lehet, hogy teljesen idegenek számunkra, de elhagyták otthonaikat és rábízták magukat sorsukra. Nem szívességet teszünk támogatásukkal, hanem kötelességünket teljesítjük.

[970] Spendthrifts are not merely fools. They are of the same family as the Satan. So those who misuse or squander Allah's gifts are also ungrateful to Allah.

27. Mert bizony, a tékozlók a Sátán fivérei, s a Sátán Urát megtagadja[970].

وَإِمَّا تُعْرِضَنَّ عَنْهُمُ ابْتِغَاء رَحْمَةٍ مِّن رَّبِّكَ تَرْجُوهَا فَقُل لَّهُمْ قَوْلاً مَّيْسُورًا ﴿٢٨﴾

28. And even if thou hast to turn away from them in pursuit of the Mercy from thy Lord which thou dost expect, yet speak to them a word of easy kindness[971].

28. Még akkor is, ha elfordulsz tőlük, vágyva Urad kegyelmét, mire vársz, mondj nekik kedves szót[971].

وَلاَ تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَى عُنُقِكَ وَلاَ تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَّحْسُورًا ﴿٢٩﴾

29. Make not thy hand tied (like a niggard's) to thy neck, nor stretch it forth to its utmost reach, so that thou become blameworthy and destitute[972].

29. Ne tartsd vissza kezed a nyakadig (zsugorin), teljesen ki se nyújtsd (tékozlón), nehogy vádaskodjanak, vagy tönkremenj[972].

إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاء وَيَقْدِرُ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿٣٠﴾

30. Verily thy Lord doth provide sustenance in abundance for whom He pleaseth, and He provideth in a just measure. For He doth know and regard all His servants[973].

A pazarlás nem csupán őrültség, hanem a Sátán követése. Aki nem megfelelően használja az Allahtól kapott javakat, az hűtlen Hozzá.

[971] You may have to "turn away" from people for two reasons. - You may not have the wherewithal with which to entertain them and give them their rights; or - you may have to give them a wide berth because their thoughts are not as your thoughts. In either case there is no need to speak harshly to them.

Két esetben „fordulhat el” az ember, ha nem ad adományt. 1. Nem áll megfelelő forrás a rendelkezésre. 2. Az adományozott olyan célra kívánja fordítani a támogatást, ami nem egyezik meg az adományozó elképzelésével. Mindkét esetben finoman, kedves szavakkal kell elhárítani a támogatást.

[972] The phrase for niggardliness in 5:64. We are not to be so lavish as to make ourselves destitute and incur the just censure of wise men, nor is it becoming to keep back our resources from the just needs of those who have a right to our help. Even strangers have such a right, as we saw in 17:26 above. But we must keep a just measure between our capacity and other people's needs.

A zsugoriságról már alkothattunk képet a korábbiakban: 5:64. Egyik szélsőséget sem követhetjük, ha adakozunk. Túl bőkezűek sem lehetünk, ami nyomorba dönt, de vissza sem tarthatjuk támogatásunkat azoktól, akiknek jár. Még idegeneknek is van joga segítséget, támogatást kapni: 17:26. Egyensúlyt kell tartani saját anyagi helyzetünk és az adományozott szükségletei között.

[973] If a foolish spendthrift pretends that his generosity, even if it ruins himself, is good for other people, he is reminded that Allah will take care of all. He knows every one's true needs and cares for them. He gives in abundance to some, but in all cases, He gives in just measure. Who are we to pretend to greater generosity!

Ha egy őrült tékozló azt hiszi, hogy pénzszórásával nagylelkű, miközben magát viszi csődbe, téved, mert az emberek Allah gondoskodására vannak bízva, nem az övére. Allah jól ismeri minden szolgálója igényét, szükségleteit. Van, akinek bőséggel juttat, van, akinek szűken méri. De kik vagyunk mi, akik úgy tüntetjük fel magunkat, hogy nemesebb a lelkünk Nála?

30. Urad annak nyújtja a gondviselést bőséggel, vagy méri szűken, kinek Ő akarja. Mert bizony, Ő szolgálóiról Értesült, azokat Látja[973].

وَلاَ تَقْتُلُواْ أَوْلادَكُمْ خَشْيَةَ إِمْلاقٍ نَّحْنُ نَرْزُقُهُمْ وَإِيَّاكُم إِنَّ قَتْلَهُمْ كَانَ خِطْءًا كَبِيرًا ﴿٣١﴾

31. Kill not your children for fear of want: We shall provide sustenance for them as well as for you. Verily the killing of them is a great sin[974].

31. Ne öljétek meg gyermekeiteket Molochnak áldozva. Mi gondoskodunk róluk, ahogy rólatok. Megölésük hatalmas bűn[974]!

وَلاَ تَقْرَبُواْ الزِّنَى إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاء سَبِيلاً ﴿٣٢﴾

32. Nor come nigh to adultery: for it is a shameful (deed) and an evil, opening the road (to other evils)[975].

32. Ne közeledjetek a házasságtöréshez, mert az ledérség, mi a rossz felé tör utat[975].

وَلاَ تَقْتُلُواْ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللّهُ إِلاَّ بِالحَقِّ وَمَن قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لِوَلِيِّهِ سُلْطَانًا فَلاَ يُسْرِف فِّي الْقَتْلِ إِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا ﴿٣٣﴾

33. Nor take life - which Allah has made sacred - except for just cause. And if anyone is slain wrongfully, we have given his heir authority (to demand qisas or to forgive): but let him nor exceed bounds in the matter of taking life; for he is helped (by the Law)[976].

---

[974] The Arabs were addicted to female infanticide. In a society perpetually at war a son was a source of strength whereas a daughter was a source of weakness. Even now infanticide is not unknown in other countries for economic reasons. This crime against children's lives is here characterized as one of the greatest of sins. “Imlaq”, means Moloch. False god who demands children to be sacrificed.

Az Arabok szokása volt, hogy leánygyermeküket megölték. Egy olyan társadalomban, ami örökös hadiállapotban volt, a fiúgyermekek jelentették az utánpótlást, az erőt, a lányok a gyengeséget. Sajnos, mai világunk sem mentes az ilyen hiedelmektől és a gyermekek ellen elkövetett bűnöktől. A gyermekek életének bármiféle veszélyeztetése az Iszlámban az egyik legnagyobb bűn.
„Imlaq”, Moloch. Egy hamis istenség, melynek gyermekeket áldoztak.

[975] Adultery is not only shameful in itself and inconsistent with any self-respect or respect for others, but it opens the road to many evils. - It destroys the basis of the family: - it works against the interests of children born or to be born; - it may cause murders and feuds and loss of reputation and property, and also loosen permanently the bonds of society. Not only should it be avoided as a sin.

A házasságtörés nem csupán szégyenletes, hanem összeegyeztethetetlen az önbecsléssel és mások tiszteletben tartásával, valamint utat nyit a gonosznak: 1. Családot rombol. 2. A már meglévő gyermekek és a majd megszületető gyermek érdekei ellen való. 3. Más bűnök felé nyit utat, mint hazugság, csalás, gyilkosság stb. Ugyanakkor válságba kerül a vagyoni helyzet, az ismertségrendszer és lazulnak a társadalmi szálak. Nem csak kerülendő, hanem bűn.

[976] On the subject of Qisas see 2:178 and the notes thereto. Under the strict limitations there laid down, a life may be taken for a life. The heir is given the right to demand the life; but he must not exceed due bounds, because he is helped by the Law.

33. Ne ontsatok ki életet, mit Allah megtiltott, csak az Igazzal. Kit igazságtalanul öltek meg, annak gyámját hatalommal ruháztuk fel. De ő ne vigye túlzásba (az elégtételt) a gyilkosságét, mert ő (a Törvény által) támogatva van[976].

وَلاَ تَقْرَبُواْ مَالَ الْيَتِيمِ إِلاَّ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّى يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُواْ بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْؤُولاً ﴿٣٤﴾

34. Come not nigh to the orphan's property except to improve it, until he attains the age of full strength; and fulfil (every) engagement, for (every) engagement will be enquired into (on the Day of Reckoning)[977].

34. Ne közeledjetek az árva vagyonához, csak úgy, ha gyarapítjátok azt, egészen addig, míg el nem érik erejük teljét. Álljátok egyezségeteket, mert az egyezségekről számot kell adnotok[977].

وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذا كِلْتُمْ وَزِنُواْ بِالقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلاً ﴿٣٥﴾

35. Give full measure when ye measure, and weigh with a balance that is straight: that is the most fitting and the most advantageous in the final determination.

35. Mérjétek ki jól a súlyt, ha mértek. A mérleget rendesen, egyenesen kezeljétek. Ez jobb és szebb a beteljesüléshez.

وَلاَ تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْؤُولاً ﴿٣٦﴾

36. And pursue not that of which thou hast no knowledge; for every act of hearing, or of seeing or of (feeling in) the heart will be enquired into (on the Day of Reckoning).

36. Ne állj a mellé, miben nincs tudásod. Mert bizony, a hallás, látás és szív, ezek mind számon lesznek kérve (dolgaidról).

A „Qisas", azaz arányos büntetésről lásd 2:178. Életet csak a legszigorúbb korlátozások mellett lehet csak elvenni. A gyámnak vagy örökösnek jogai vannak az életet kioltóval szemben. Ezek a jogok, viszont nem mehetnek túl a Qisas, azaz Törvény keretein, ami amúgy is a gyám, vagy örökös jogait védi.

[977] 6:152, and other passages relating to orphans, e.g., 2:220. If an orphan's property is touched at all, it should be to improve it, or to give him something better than he had before, - never to take a personal advantage for the benefit of the guardian. A bargain that may be quite fair as between two independent persons would be, under this verse, unfair as between a guardian and his orphan ward until the latter attains the full age of understanding. Note that this sentence does not occur in the similar passage in 6:152, where there was a discussion of social laws.

Az árvákra vonatkozó előírások, lásd 2:220. Ha gyám kezeli az árva vagyonát, azt csak gyarapíthatja, vagy valamilyen módon pozitívan befolyásolhatja. Saját hasznára nem használhatja. Az ebben a versben szereplő egyezség az árva és a gyám között értendő, nem általában vett egyezségekről szól. Ha bármi megbeszélni való van ezzel kapcsolatban, csak az árva nagykorúvá válása után lehetséges, amikor képességei teljében felfogja saját érdekeit. Ez az egyezség sohasem okozhatja az árva kárát. Az egyezségekre vonatkozó itteni kontextus más, mint ahogy az általános egyezségekről szóló versben 6:152, szerepel, ami a társadalmi szabályozás keretei közé tartozik.

وَلاَ تَمْشِ فِي الأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَن تَخْرِقَ الأَرْضَ وَلَن تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولاً ﴿٣٧﴾

37. Nor walk on the earth with insolence: for thou canst not rend the earth asunder, nor reach the mountains in height[978].

37. Ne járj a Földön kihívóan. Soha nem tépheted szét a Földet és magasságod sem érheti fel a Hegyekét[978]!

كُلُّ ذَلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا ﴿٣٨﴾

38. Of all such things the evil is hateful in the sight of thy Lord.

38. Mindez rossz, iszonytató Uradnál!

ذَلِكَ مِمَّا أَوْحَى إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ وَلاَ تَجْعَلْ مَعَ اللهِ إِلَهًا آخَرَ فَتُلْقَى فِي جَهَنَّمَ مَلُومًا مَّدْحُورًا ﴿٣٩﴾

39. These are among the (precepts of) wisdom, which thy Lord has revealed to thee. Take not, with Allah, another object of worship, lest thou shouldst be thrown into Hell, blameworthy and rejected.

39. Ez egy rész abból a bölcsességből, mit neked sugallott Urad. Ne tégy meg Allahhal más istent, hogy bevessenek a Pokolba vádlottként, elutasítottan.

أَفَأَصْفَاكُمْ رَبُّكُم بِالْبَنِينَ وَاتَّخَذَ مِنَ الْمَلآئِكَةِ إِنَاثًا إِنَّكُمْ لَتَقُولُونَ قَوْلاً عَظِيمًا ﴿٤٠﴾

40. Has then your Lord (O Pagans!) preferred for you sons, and taken for Himself daughters among the angels? Truly ye utter a most dreadful saying[979]!

40. Nektek (ó pogányok) választotta-e ki Uratok a fiakat és az Angyalokat tette meg tán lányainak? Amit ti mondotok, az félelmetes[979]!

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِيَذَّكَّرُواْ وَمَا يَزِيدُهُمْ إِلاَّ نُفُورًا ﴿٤١﴾

41. We have explained (things) in various (ways) in this Qur'an, in order that they may receive admonition, but it only increases their flight (from the Truth)[980]!

---

[978] Insolence, or arrogance, or undue elation at our powers or capacities, is the first step to many evils. Besides, it is unjustified. All our gifts are from Allah.

Makacsság, arrogancia, erőnk, hatalmunk fitogtatása út a gonosz felé. Erőforrásaink, javaink Allahtól valók, nem bánhatunk velük igazságtalanul, kihívóan.

[979] 16:57-59. Insistence on true worship means also exclusion of false worship or worship derogatory to Allah. In circles where daughters were despised and even their lives had to be protected by special legislation, what could have been dreadful than ascribing daughters to Allah?

16:57-59. A helyes ima és istentisztelet kizárja a hamis istenségek iránti hódolatot, vagy olyan rituálékat, melyek összeférhetetlenek Allah szolgálatával. Egy olyan társadalomban, mely megvetette lányait, életüket is elvette, mennyire megalázó Allahnak lányokat betudni?

[980] Things are explained in the Quran from all points of view, individual and national, by means of stories, parables, and figures of speech, and by way of categorical commands. But those who are evil, instead of profiting by such instruction, often go farther and farther away from the Truth.

41. Mi azért értelmeztünk ebben a Koránban (eseteket), hogy magukba szálljanak, de nem gyarapítja az őket mással, mint menekvéssel (az Igazságtól)[980].

قُل لَّوْ كَانَ مَعَهُ آلِهَةٌ كَمَا يَقُولُونَ إِذًا لاَّبْتَغَوْاْ إِلَى ذِي الْعَرْشِ سَبِيلاً ﴿٤٢﴾

42. Say: If there had been (other) gods with Him, as they say,- behold, they would certainly have sought out a way to the Lord of the Throne[981]!

42. Mondd: „Ha (más) istenek lennének Vele, ahogy mondják, bizony keresnék az utat a Trónuson levő (Úr) felé[981]!"

سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا ﴿٤٣﴾

43. Glory to Him! He is high above all that they say!- Exalted and Great (beyond measure)!

43. Legyen Dicső! Ő messze fölötte áll azoknak, kikről ők állítják, hogy magasságos, nagy!

تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَاوَاتُ السَّبْعُ وَالأَرْضُ وَمَن فِيهِنَّ وَإِن مِّن شَيْءٍ إِلاَّ يُسَبِّحُ بِحَمْدَهِ وَلَكِن لاَّ تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ﴿٤٤﴾

44. The seven heavens and the earth, and all beings therein, declare His glory: there is not a thing but celebrates His praise; And yet ye understand not how they declare His glory! Verily He is Oft-Forbear, Most Forgiving!

44. A hét Egek, a Föld és minden, mi azokon létezik, az Ő Dicsőségét zengik. Semmi sincs, mi ne Őt magasztalná! De ti nem éritek fel az ő dicséretüket! Mert bizony, Ő az Irgalmas, a Megbocsájtó.

وَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرآنَ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِينَ لاَ يُؤْمِنُونَ بِالآخِرَةِ حِجَابًا مَّسْتُورًا ﴿٤٥﴾

45. When thou dost recite the Qur'an, We put, between thee and those who believe not in the Hereafter, a veil invisible[982]:

A Korán egyéni és közösségi szinten egyaránt, példabeszédek, intések, kinyilatkoztatások formájában teszi világossá a jelenségeket. Akik nem akarnak ebből profitálni, elzárkóznak, és egyre messzebb kerülnek az Igazságtól.

[981] There is only One True God. But if, as polytheists say, there had been subsidiary gods, they would yet have had to submit to the Throne of the Supreme God, for they could have done nothing without Him. Thus the Islamic idea of the unity of the Godhead is quite different from the polytheistic ideas of a supreme god, as in the Greek Pantheon, where Jupiter was often defied by the minor deities! But such ideas are absurd, as stated in the next verse

Csak Egyetlen Igaz Isten van. De, ahogy a politeisták mondanák, lennének alistenek, ők mind alárendelnék magukat a Trónuson ülő Legfelső Istennek, mert Nélküle nem tehetnének semmit. Ezért az Iszlám Monoteizmusa teljességgel összeférhetetlen a politeista felfogással. A görög panteonban létezett Jupiter, akit az alistenek gyakran istenítettek. Ez teljesen abszurd.

[982] If all nature, external and within ourselves, declares Allah's glory, those unfortunates who cut themselves off from their better nature are isolated from the true servants of Allah and the revelation of Allah, because; - they are unfit for being in their company, and - because the servants of Allah and the revelation of Allah must be

45. Ha a Koránt olvasod, teszünk közéd és azok közé, kik nem hisznek a Túlvilágban, egy láthatatlan leplet[982]:

وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَن يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِذَا ذَكَرْتَ رَبَّكَ فِي الْقُرْآنِ وَحْدَهُ وَلَّوْاْ عَلَى أَدْبَارِهِمْ نُفُورًا ﴿٤٦﴾

46. And We put coverings over their hearts (and minds) lest they should understand the Qur'an, and deafness into their ears: when thou dost commemorate thy Lord and Him alone in the Qur'an, they turn on their backs, fleeing (from the Truth)[983].

46. Burokba helyezzük szíveiket, hogy fel ne tudják azt fogni, füleikre süketség települ. Mikor Egyedül Uradra emlékezel a Koránban, hátat fordítanak és menekülnek[983].

نَّحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَسْتَمِعُونَ بِهِ إِذْ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ وَإِذْ هُمْ نَجْوَى إِذْ يَقُولُ الظَّالِمُونَ إِن تَتَّبِعُونَ إِلاَّ رَجُلاً مَّسْحُورًا ﴿٤٧﴾

47. We know best why it is they listen, when they listen to thee; and when they meet in private conference, behold, the wicked say, "Ye follow none other than a man bewitched[984]!"

47. Mi vagyunk Legjobb Tudója annak, mi az, mit meghallanak abból, amikor téged hallgatnak. Mikor titkon gyülekeznek így szólnak a gaztevők: „Ti egy megbabonázott embert követtek[984]!”

انظُرْ كَيْفَ ضَرَبُواْ لَكَ الأَمْثَالَ فَضَلُّواْ فَلاَ يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلاً ﴿٤٨﴾

48. See what similes they strike for thee: but they have gone astray, and never can they find a way.

---

protected from the pain which blasphemy or rebellion must cause to their unsullied nature. The veil is none the less real even though it is invisible.

A természetben minden Allah Dicsőségét zengi. Akik elvágják magukat a tökéletesedéstől, egy láthatatlan erő szigeteli el őket Allah kinyilatkoztatásaitól, ill. a többi hívőtől. Egy láthatatlan lepel borul rájuk, 1. mert nem tudnak beilleszkedni a hívők társadalmába, 2. mert a hívőket és Allah kinyilatkoztatásait is védeni kell blaszfémiától, valláshamisítástól stb. Ez a védő lepel szimbolikus, láthatatlan, de létező.

[983] The invisible veil being put against the ungodly on account of their deliberate rejection of Truth, the result is that their minds are fogged so that they cannot understand and their ears are clogged so that they cannot hear. In other words, the effects of Evil become cumulative in shutting out Allah's grace.

Ha láthatatlan lepel borítja a hitetlent, értelme ködössé válik a hit iránt és hallása bezárul a kinyilatkoztatások előtt. A gonosz munkálkodásának eredményeként halmozottan elzárulnak útjai Allah kegyelme előtt.

[984] That being so, the only motive for the ungodly to listen to Allah's Truth is to scoff at it instead of to be instructed by it. They may make a show of listening, but when they meet together in private, they show themselves in their true colors. 2:14. So they pretend that they are superior to such people and laugh at them for listening to someone who is only under the influence of something which they call magic!

Akik elutasítják Allah Igazságát, gúnyolódnak, kötekednek ahelyett, hogy irányt vennének abból. Színlelik, hogy hallgatják, de igazi arcukat nem mutatják. 2:14. Felsőrendűséget éreztetnek a hívők felett, és ha a Prófétát hallgatják, úgy tekintenek rá, mintha mágia hatása alatt állna.

48. Nézd, mivel tesznek téged hasonlatossá, eltévelyednek és nem képesek útjukat meglelni.

وَقَالُواْ أَئِذَا كُنَّا عِظَامًا وَرُفَاتًا أَإِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا ﴿٤٩﴾

49. They say: "What! when we are reduced to bones and dust, should we really be raised up (to be) a new creation[985]?"

49. Mondják: „Hogyan! Ha csontok és por vagyunk, valóban új teremtményként támasztanak fel minket[985]?”

قُل كُونُواْ حِجَارَةً أَوْ حَدِيدًا ﴿٥٠﴾

50. Say: "(Nay!) be ye stones or iron,

50. Mondd: „Legyetek kövek, vagy vas,”

أَوْ خَلْقًا مِّمَّا يَكْبُرُ فِي صُدُورِكُمْ فَسَيَقُولُونَ مَن يُعِيدُنَا قُلِ الَّذِي فَطَرَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَسَيُنْغِضُونَ إِلَيْكَ رُؤُوسَهُمْ وَيَقُولُونَ مَتَى هُوَ قُلْ عَسَى أَن يَكُونَ قَرِيبًا ﴿٥١﴾

51. "Or created matter which, in your minds, is hardest (to be raised up),- (Yet shall ye be raised up)!" then will they say: "Who will cause us to return?" Say: "He who created you first!" Then will they wag their heads towards thee, and say, "When will that be?" Say, "May be it will be quite soon[986]!

51. „Vagy teremtmény, mit legnagyobbnak véltek magatokban, majd azt fogjátok mondani: „Ki hoz vissza minket (az életbe)!” Mondd: „Az, Aki első alkalommal megteremtett!” Majd megcsóválják feléd fejeiket és így szólnak: „Mikor lesz az?” Mondd: „Meglehet, hogy közel[986]!”

---

[985] They do not realize that Allah Who created them once out of nothing can create them again, with memories of their past, in order to render to Him an account of how they used or misused the talents and opportunities which they were given. Bones and dust or ashes may yet retain something of the personality which was enshrined in them. But even if they were reduced to stones or iron or anything which their minds can conceive of as being most unlike them, yet there is nothing impossible to Allah! He has clearly sent a Message that we shall have to render an account of ourselves, and His Message is necessarily true.

Nem ismerik fel, hogy Allah, Aki valaha a semmiből teremtette a világot, őket is képes feltámasztani, újjáteremteni múltbéli emlékeikből azért, hogy elszámoltassa őket azokkal a lehetőségekkel, melyeket vagy helyesen, vagy rosszul használtak. A csontok és a por lehet, hogy sejtet valamit az egykori személyről. De ha vassá, vagy kővé, vagy bármi mássá változnának, amit értelmük befog, akkor sem térhetnek ki Allah elől, Aki számára nincs lehetetlen. Ő egy tiszta Üzenetet küldött, amit számon kell tartanunk magunkban és ez az Üzenet Igaz!

[986] The skeptic shifts his ground when he is cornered in argument. It is no longer tenable for him to say that it cannot happen or that there is no one who can bring him back to life and memory. He now gets shaky, and says, "Well, when is that going to happen?" The actual time no man can tell. Indeed, that event will be on a plane in which there will be no Time. Our relative ideas of time and place will have been completely overthrown, and it will appear to us then, not that it has been postponed too long, but that it has come too soon!

Amikor a szkeptikusok elbizonytalanodnak, nem azt vonják kétségbe, hogy a Feltámadás ténye bekövetkezik-e, hanem az idejét feszegetik. „Mikor lesz?” Nincs ember, aki erre választ tudna adni. Meglehet, hogy egy más idő dimenzióban és nem ebben, amit az emberi értelem jelenleg felfog. Az idő-tér átalakul és más lesz, mint amiben élünk. Ezért nem lehet a bekövetkezés idejét mai értelmezésben pontosan meghatározni. „Meglehet, hogy közel.”

يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِ وَتَظُنُّونَ إِن لَّبِثْتُمْ إِلاَّ قَلِيلاً ﴿٥٢﴾

52. "It will be on a Day when He will call you, and ye will answer (His call) with (words of) His praise, and ye will think that ye tarried but a little while!"

52. „Azon a Napon lesz, mikor szólít titeket, ti válaszoltok, dicsőítve Őt és azt sejtitek, hogy csak kevés időt töltöttetek el."

وَقُل لِّعِبَادِي يَقُولُواْ الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنزَغُ بَيْنَهُمْ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلإِنْسَانِ عَدُوًّا مُّبِينًا ﴿٥٣﴾

53. Say to My servants that they should (only) say those things that are best: for Satan doth sow dissensions among them: For Satan is to man an avowed enemy[987].

53. Mondd szolgálóimnak, hogy (csak) azt mondják, ami szebb. A Sátán viszályt sző közöttük, mert bizony, a Sátán az embernek nyilvánvaló ellensége[987].

رَّبُّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ إِن يَشَأْ يَرْحَمْكُمْ أَوْ إِن يَشَأْ يُعَذِّبْكُمْ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلاً ﴿٥٤﴾

54. It is your Lord that knoweth you best: If He please, He granteth you mercy, or if He please, punishment: We have not sent thee to be a disposer of their affairs for them.

54. Uratok a Legjobb Ismerőtök. Ha úgy akarja, megkegyelmez nektek, ha úgy akarja, megbüntet titeket. Nem azért küldtünk, hogy őriző légy felettük.

وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِمَن فِي السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّينَ عَلَى بَعْضٍ وَآتَيْنَا دَاوُودَ زَبُورًا ﴿٥٥﴾

55. And it is your Lord that knoweth best all beings that are in the heavens and on earth: We did bestow on some prophets more (and other) gifts than on others: and We gave to David (the gift of) the Psalms[988].

---

[987]This command refers to two situations. - Even to your enemies and the enemies of Allah you should speak fair: who are you to judge others? Judgment belongs to Allah alone, for He knows you (i.e., all mankind) best, and your personal knowledge is at best imperfect. And Satan is always trying to divide mankind. - Amongst yourselves, also you should not entertain suspicions, but speak politely according to the best standards of human speech. A false or unkind word may destroy all your efforts at building up unity, because the forces of disruption are more numerous than the forces of unity.

Ez a parancs két szituációt feltételez. 1. Még ellenségeiddel és Allah ellenségeivel is udvariasan, szépen kell beszélni. Ki vagy te, hogy mások felett ítélkezz? Az Ítélet egyedül Allahra tartozik, mert Ő az, aki ismer Téged és az egész emberiséget. A Te személyes tudástárad nem tökéletes. A Sátán az emberek közti megosztáson munkálkodik és kihasználja a tudásod hiányosságait. 2. Nem szabad rágalmat, feltételezést útjára engedni. Udvariasan, az emberi beszéd legtisztességesebb sztenderdjét követve kell mondanivalónkat előadni. Hazug, vagy káromló szavak lerombolhatják beszédünk egységét, szétforgácsolhatják mondanivalóját, mert a destruktív erők sokkal jobban hatnak, mint az egységre törekvők.

[988] Not only are we not to judge other ordinary men and carp at them. We are not to set up false standards for judging the Prophets of Allah. If one was born of the unlearned Arab race, he yet was a mercy to all the worlds. If one spoke to Allah as Kalim Allah or another's life Ruh Allah began with a miracle; it does not imply superiority. It only means that Allah's wisdom is more profound than we can fathom.

55. Urad Legjobb Ismerője mindennek, mi az Egeken és a Földön van. Mi néhány Prófétánknak többet juttatunk, mint másikaknak és Dávidnak megadtuk a Zsoltárokat[988].

قُلِ ادْعُواْ الَّذِينَ زَعَمْتُم مِّن دُونِهِ فَلاَ يَمْلِكُونَ كَشْفَ الضُّرِّ عَنكُمْ وَلاَ تَحْوِيلاً ﴿٥٦﴾

56. Say: "Call on those - besides Him - whom ye fancy: they have neither the power to remove your troubles from you nor to change them[989]."

56. Mondd: „Fohászkodjatok Rajta kívül azokhoz, kiket véltek, de ezeknek nincs bírása arra, hogy elhárítsák rólatok az ártást, vagy azt megváltoztassák[989].”

أُولَئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَى رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُورًا ﴿٥٧﴾

57. Those whom they call upon do desire (for themselves) means of access to their Lord, - even those who are nearest: they hope for His Mercy and fear His Wrath: for the Wrath of thy Lord is something to take heed of[990].

57. Azok, kiket szólítanak, (maguk is) utat akarnak találni Urukhoz, még a Hozzá legközelebb álló is. Vágyják kegyelmét és félik büntetését. Mert bizony, Urad büntetését számon kell tartani[990].

وَإِن مَّن قَرْيَةٍ إِلاَّ نَحْنُ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ أَوْ مُعَذِّبُوهَا عَذَابًا شَدِيدًا كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا ﴿٥٨﴾

58. There is not a population but We shall destroy it before the Day of Judgment or punish it with a dreadful Penalty: that is written in the (eternal) Record[991].

Nincs jogunk másokat bírálni, ócsárolni. Nem az a dolgunk, hogy saját, fals mércénk szerint, Prófétákat osztályozzunk. Mohammed tanulatlan volt, de mégis kegyelemmé vált a világ számára. Szava Isten szava volt. Jézus csodákat tett. Akár egyik, akár másik, mind emberek voltak, akik nem akartak felsőrendűek lenni, mások felett. Tanítani jöttek. Allah bölcsessége mélyebb annál, mint azt az ember ki tudná deríteni.

[989] Men's suspicions of each or of the prophets have been condemned in the previous verses. We now have the strongest condemnation of all, that of imagining any other being as being equal or in the same category with One true God.

A Próféták rágalmazását sok vers elítéli. Ez itt, talán a legerősebb elítélés az összes közül azoknak címezve, akik az Egy Igaz Istennel egyenlő szinten tartanak számon bármi mást.

[990] Where men or heroes, or prophets or angels are worshipped, the worship is futile; because; - even if they are good and holy, and ever so near to Allah, yet the nearest of them have need to seek means of access to Allah, and they do seek such means, viz: the hope of Allah's Grace; - though by their very nature it is impossible for us to suppose that they will incur the Wrath of Allah, yet they are but creatures and are subject to the law of personal responsibility.

Ha Angyalokhoz, hősökhöz, vagy akár Prófétákhoz szól az ima, lehetnek ők a legközelebb állók Allahhoz, de ők is teremtmények csupán, akik utat keresnek Hozzá. Hiábavaló olyan tulajdonságokkal felruházni őket, amivel természetüknél fogva nem rendelkeznek.

[991] Those who deny the Hereafter fail to realize its terrible Portents. They ask for Portents and Miracles now, but do they realize that their coming means destruction and misery to those who reject faith? They will come soon enough. The whole world will be convulsed before the Day of Judgment. The part of the wise is to prepare for it.

58. Nincs olyan település, mit el ne pusztítanánk a Feltámadás Napja előtt, vagy szigorú büntetéssel ne sújtanánk. Ez hát, mi sorokba szedve áll a Könyvben[991].

وَمَا مَنَعَنَا أَن نُّرْسِلَ بِالآيَاتِ إِلاَّ أَن كَذَّبَ بِهَا الأَوَّلُونَ وَآتَيْنَا ثَمُودَ النَّاقَةَ مُبْصِرَةً فَظَلَمُواْ بِهَا وَمَا نُرْسِلُ بِالآيَاتِ إِلاَّ تَخْوِيفًا ﴿٥٩﴾

59. And We refrain from sending the signs, only because the men of former generations treated them as false: We sent the she-camel to the Thamud to open their eyes, but they treated her wrongfully: We only send the Signs by way of terror (and warning from evil)[992].

59. Nem fogjuk vissza magunkat attól, hogy elküldjük Áyáinkat csak azért, mert az elődök meghazudtolták azokat. Megadtuk Thamudnak a tevetehenet látható jelként, de hibát vétettek vele. Nem más miatt küldjük, az Jeleket, csak hogy elriasszanak[992].

وَإِذْ قُلْنَا لَكَ إِنَّ رَبَّكَ أَحَاطَ بِالنَّاسِ وَمَا جَعَلْنَا الرُّؤيَا الَّتِي أَرَيْنَاكَ إِلاَّ فِتْنَةً لِّلنَّاسِ وَالشَّجَرَةَ الْمَلْعُونَةَ فِي الْقُرْآنِ وَنُخَوِّفُهُمْ فَمَا يَزِيدُهُمْ إِلاَّ طُغْيَانًا كَبِيرًا ﴿٦٠﴾

60. Behold! We told thee that thy Lord doth encompass mankind round about: We granted the vision which We showed thee, but as a trial for men,- as also the Cursed Tree (mentioned) in the Qur'an: We put terror (and warning) into them, but it only increases their inordinate transgression[993]!

60. Mikor mondtuk neked, hogy Urad körbeöleli az embereket: nem másért láttattuk veled azt, mit láttattunk, csak megpróbáltatásként az embereknek. Az Elátkozott Fa a Koránban: félelmet szítunk bennük, de nem gyarapszanak másban, mint hatalmas zsarnokságban[993].

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلآئِكَةِ اسْجُدُواْ لآدَمَ فَسَجَدُواْ إِلاَّ إِبْلِيسَ قَالَ أَأَسْجُدُ لِمَنْ خَلَقْتَ طِينًا ﴿٦١﴾

Akik tagadják a Túlvilágot, nem fogják fel közeledtét. Maró gúnnyal követelik az előjeleket, csodákat, de nem veszik észre, hogy saját végzetüket sürgetik. A Túlvilág való, ami eljön csodák nélkül is. A Végítélet Napja előtt az egész világ bele fog remegni, aki bölcs, készül erre.

[992] An example is cited from the story of Thamud. A wonderful She-camel was sent among them as a Portent and a Symbol. In their wickedness they hamstrung her. So instead of her reclaiming them she was a cause of their destruction, as their sin and rebellion were laid bare. For the story of the She-camel and the references to the passages in which she is mentioned, see 7:73.

Thamud története hangzik el példaként. A tevetehén, mely eljött hozzájuk, csupán szimbólum, de végső pusztulásuk előjele is volt. Ahelyett, hogy gondot fordítottak volna rá, átvágták inát, lebénították. Emberi, önös akaratukat akarták ráerőltetni Isten akaratára, ami kivívta Allah haragját. A történet a 7:73-ban olvasható.

[993] The tree Zaqqum, a bitter and pungent tree described as growing at the bottom of Hell, a type of all that is disagreeable. See 37:62-65; 44:43-46; and 56:52. All these are Surahs chronologically earlier than this Surah.

A Zaqqum fája, ami keserű és szúrós, a Pokolban gyökerezik. A gonosz szimbóluma. Lásd: 37:62-65, 44:43-46 és 56:52. A hivatkozott Szúrák mind korábbiak ennél a Szúránál.

61. Behold! We said to the angels: "Bow down unto Adam": They bowed down except Iblis: He said, "Shall I bow down to one whom Thou didst create from clay[994]?"

61. Mikor mondtuk az Angyaloknak: „Boruljatok le Ádámnak!" Leborultak, csak Iblisz nem. Így szólt: „Annak boruljak le tán, kit agyagból teremtettél[994]?"

قَالَ أَرَأَيْتَكَ هَذَا الَّذِي كَرَّمْتَ عَلَيَّ لَئِنْ أَخَّرْتَنِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لأَحْتَنِكَنَّ ذُرِّيَّتَهُ إِلاَّ قَلِيلاً ﴿٦٢﴾

62. He said: "Seest Thou? this is the one whom Thou hast honoured above me! If Thou wilt but respite me to the Day of Judgment, I will surely bring his descendants under my sway - all but a few[995]!"

62. Mondta: „Látod-e? Ez az, kit Te nagyobb becsben tartasz nálam! Ha a Feltámadás Napjáig haladékot adsz nekem, hát én megingatom utódait, csak keveset nem[995]!"

قَالَ اذْهَبْ فَمَن تَبِعَكَ مِنْهُمْ فَإِنَّ جَهَنَّمَ جَزَآؤُكُمْ جَزَاء مَّوْفُورًا ﴿٦٣﴾

63. ((Allah)) said: "Go thy way; if any of them follow thee, verily Hell will be the recompense of you (all)- an ample recompense[996].

63. Mondta (Allah): „Távozz. Aki téged követ közülük, bizony Pokol lesz viszonzásotok, mi kiadós viszonzás[996].

وَاسْتَفْزِزْ مَنِ اسْتَطَعْتَ مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ وَأَجْلِبْ عَلَيْهِم بِخَيْلِكَ وَرَجِلِكَ وَشَارِكْهُمْ فِي الأَمْوَالِ وَالأَوْلادِ وَعِدْهُمْ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلاَّ غُرُورًا ﴿٦٤﴾

64. "Lead to destruction those whom thou canst among them, with thy (seductive) voice; make assaults on them with thy cavalry and thy infantry; mutually share with them

---

[994] 7:11-18, which deals, as is the case here, with the temptation of the individual human soul, while 2:30-38 deals with the collective race of man through Adam. Arrogance, jealousy, spite, and hatred are the ingredients in the story of Iblis.

A 7:11-18, ahogy itt is, az individuum megkísértéséről szól. A 2:30-38-ban Ádám gyermekeinek megkísértése az egész emberiséget célozza. Iblisz motivációja az ellenszegülés, féltékenység, rosszindulat és gyűlölet.

[995] The power of Evil (Satan) over man is due to man's limited free-will. In other words, man hands himself to Evil. As to those who loyally worship and serve Allah, Evil has no power over them. This is expressly mentioned in verse 65 below, and in other places.

A Sátán ereje az ember szabad akaratában rejlik. Az ember sokszor saját magát ajánlja a gonosz kezébe. A hívő Allah szolgálatába és akaratába helyezi létét, így a Sátánnak nincs hatalma felette. Ez a gondolat a 65. versben, lejjebb is szerepel.

[996] The power of Evil is summarily dismissed, but not without a clear warning. "Do thy worst; if any of them misuse their limited freewill and deliberately follow thee, they must take the consequences with thee; all of you must answer according to your personal responsibility."

A Sátánt sommásan útnak indította az Úr, de előtte figyelmeztette: „Tedd a dolgod. Ha bárki közülük helytelenül használja szabad akaratát és téged követ, számolnia kell veled együtt a következményekkel. Ti mind saját tetteitekért vagytok felelősek, amikért kérdőre lesztek vonva."

wealth and children; and make promises to them." But Satan promises them nothing but deceit[997].

64. „Izgasd közülük azt, kit tudsz hangoddal és hozd rájuk lovasságodat, gyalogságodat. Légy társuk a vagyonban, gyermekekben és ígérgess nekik." De nem ígér a Sátán mást, csak ámítást[997].

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ وَكَفَى بِرَبِّكَ وَكِيلاً ﴿٦٥﴾

65. "As for My servants, no authority shalt thou have over them:" Enough is thy Lord for a Disposer of affairs[998].

65. „Hanem a szolgálóim felett nincs hatalmad!" Urad elegendő Őrizőnek[998].

رَّبُّكُمُ الَّذِي يُزْجِي لَكُمُ الْفُلْكَ فِي الْبَحْرِ لِتَبْتَغُواْ مِن فَضْلِهِ إِنَّهُ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ﴿٦٦﴾

66. Your Lord is He That maketh the Ship go smoothly for you through the sea, in order that ye may seek of his Bounty. For he is unto you most Merciful.

66. Uratok az, Ki siklásra készteti a bárkát a tengeren, hogy vágyjátok kiváltságát. Mert Ő számotokra Kegyelmes.

وَإِذَا مَسَّكُمُ الْضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَن تَدْعُونَ إِلاَّ إِيَّاهُ فَلَمَّا نَجَّاكُمْ إِلَى الْبَرِّ أَعْرَضْتُمْ وَكَانَ الإِنْسَانُ كَفُورًا ﴿٦٧﴾

67. When distress seizes you at sea, those that ye call upon - besides Himself - leave you in the lurch! but when He brings you back safe to land, ye turn away (from Him). Most ungrateful is man[999]!

---

[997] Evil has many snares for mankind. The one that is put in the foreground is the voice. It is when cajolery and tempting fair-seeming seem to fail that an attack is made in force with weapons of violence, of all kinds, like the different arms in an organized army. Tangible fruits are dangled before the eyes, ill-gotten gains and children of sin, that follow from certain very alluring methods of indulgence in passions.

A Sátán több módon csalja tőrbe az embert. Az első a csábító hang. Ha a hízelgés, kísértés nem vezet eredményre, az erőszak változatos formái következnek, mintha egy szervezett hadsereg műveleti rendje vonulna ellenünk. A kézzel fogható eredmények, vagyon, nyereség és gyermekek a Sátán csábító, megtévesztő eszközeivé válhatnak.

[998] This verse should be read along with the two preceding ones to complete their meaning. Evil has no power except over those who yield to its solicitations.

Ezt a verset az előző kettővel együtt kell olvasni. A Sátánnak csak azok felett van hatalma, akik szolgálatába ajánlják magukat.

[999] Man is safe neither on land nor at sea except by the grace and mercy of Allah. How forcibly this is brought home to us by Indian Ocean earthquake and tsunami in 2004, when tens of thousands of men, women, and children, perished in a few moments! The stories of violent destructive tornadoes in such areas as the southern United States are equally impressive. The destruction is so sudden that the victims have no time to arrange anything. They are simply wiped out.

Az ember nincs biztonságban sem tengeren, sem szárazföldön. Milyen erővel csapott le az Indiai Óceánon a földrengés és szökőár 2004-ben, ami perceken belül tízezrek halálát okozta! Az USA déli államait évek óta romboló tornádók pusztítják. A katasztrófa olyan gyorsan következik be, hogy az áldozatoknak nincs esélyük a menekülésre.

67. Ha ártás ér titeket a tengeren, tévelygésbe visznek azok, kiket Rajta kívül szólítotok. Ha szárazföldre menekít titeket, elfordultok (Tőle). Mert az ember hálátlan[999].

أَفَأَمِنتُمْ أَن يَخْسِفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ أَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ثُمَّ لاَ تَجِدُواْ لَكُمْ وَكِيلاً ﴿٦٨﴾

68. Do ye then feel secure that He will not cause you to be swallowed up beneath the earth when ye are on land, or that He will not send against you a violent tornado (with showers of stones) so that ye shall find no one to carry out your affairs for you?

68. Biztonságban vagytok-e, ha a Földön járva az elnyel titeket, vagy rátok küldi az orkánt, majd nem leltek magatoknak Őrizőt?

أَمْ أَمِنتُمْ أَن يُعِيدَكُمْ فِيهِ تَارَةً أُخْرَى فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ قَاصِفا مِّنَ الرِّيحِ فَيُغْرِقَكُم بِمَا كَفَرْتُمْ ثُمَّ لاَ تَجِدُواْ لَكُمْ عَلَيْنَا بِهِ تَبِيعًا ﴿٦٩﴾

69. Or do ye feel secure that He will not send you back a second time to sea and send against you a heavy gale to drown you because of your ingratitude, so that ye find no helper. Therein against Us[1000]?

69. Biztonságban vagytok-e, ha még egyszer visszavet titeket a tengerre, rátok küldi a szélvihart és vízbefúlást mér rátok azért, mert tagadtatok, majd nem találtok magatoknak Ellenünkben támogatót[1000]?

وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُم مِّنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِّمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلاً ﴿٧٠﴾

70. We have honored the sons of Adam; provided them with transport on land and sea; given them for sustenance things good and pure; and conferred on them special favours, above a great part of our creation[1001].

70. Megbecsültük Ádám gyermekeit, hordoztuk őket szárazföldön, tengeren, gondoskodással láttuk el őket az üdvösökből és sokak fölé helyeztük őket kiváltságban azok közül, miket teremtettünk[1001].

[1000] If a man flees from the Wrath of Allah, there is no place secure for him. He may flee from sea to land, and back again from land to sea. But his life depends on the Disposer of all affairs.

Az ember nem menekülhet Allah haragja elől. Próbálhat biztos helyet találni a tengeren, vagy szárazföldön, de ez merő illúzió. Élete a dolgok Irányítójának kezében van.

[1001] The distinction and honor conferred by Allah on man are recounted in order to enforce the corresponding duties and responsibilities of man.

Allah megkülönböztetett becsben tartja az embert. A Tőle kapott kiváltságok arra köteleznek, hogy ne feledjük saját felelősségünket.

يَوْمَ نَدْعُو كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمَامِهِمْ فَمَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَأُوْلَئِكَ يَقْرَؤُونَ كِتَابَهُمْ وَلاَ يُظْلَمُونَ فَتِيلاً ﴿٧١﴾

71. One day We shall call together all human beings with their (respective) Imams: those who are given their record in their right hand will read it (with pleasure), and they will not be dealt with unjustly in the least[1002].

71. A Napon, minden embert szólítunk az ő Imámjaikkal. Akiknek feljegyzését a jobbjába adják, azok (elégülten) olvassák feljegyzésüket és szemernyit sem bánnak velük méltatlanul[1002].

وَمَن كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَى فَهُوَ فِي الآخِرَةِ أَعْمَى وَأَضَلُّ سَبِيلاً ﴿٧٢﴾

72. But those who were blind in this world, will be blind in the hereafter, and most astray from the Path.

72. De ki vak volt az (Evilágon), ő a Túlvilágon is vak lesz és útja a legtévelyedettebb.

وَإِن كَادُواْ لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ لِتفْتَرِيَ عَلَيْنَا غَيْرَهُ وَإِذًا لاَّتَّخَذُوكَ خَلِيلاً ﴿٧٣﴾

73. And their purpose was to tempt thee away from that which We had revealed unto thee, to substitute in our name something quite different; (in that case), behold! they would certainly have made thee (their) friend[1003]!

73. Ha el tudnának csalni arról, mit Mi neked sugallottunk, hogy mást találj ki nevünkben, bizony cimborájuknak tennének meg[1003]!

[1002] I have discussed the various meanings of Imam in 2:124. What is the meaning here? The Commentators are divided. - Some understand the meaning to be that each People or Group will appear with its Leader, who will bear witness to its virtues or sins: 16:84. - Another view is that the Imam is their revelation, their Book. - A third is that the Imam is the record of deeds spoken of in this verse.

A 2:124-ben már volt szó az imám különböző jelentéseiről. Mi a helyzet itt? A magyarázók megoszlanak. 1. Van, aki úgy gondolja, hogy minden embercsoportban a Végítélet Napján lesz egy vezető, aki majd tanúsítani fogja erényeiket és vétkeiket: 16:84. 2. Egy másik vélemény szerint az imám egy adott nép Könyve, amit Allah nekik nyilatkoztatott ki. 3. A harmadik szerint a feljegyzés az, amit ebben versben olvashatunk.

[1003] It happens with men of Allah, and it happened with the holy Prophet, that they are tempted by the world with many things which appeal to the world generally, if they would make some small concession in their favor. The "small concession" may hold the key of the position, and neutralize the whole teaching sent by Allah. If the Prophet had accepted wealth and position among the Quraish and "only respected" their idols! The Quraish would have taken him into their inner circle! A dishonest liar like Musaylama would have jumped at the opportunity and been hailed as a friend and associate and made much 0f. But Prophets of Allah are made of sterner stuff. They are given special strength to resist all plausible deception.

Gyakran előfordul Allah követőjével, ahogy a Prófétával is, hogy a világ megkísérti őt, előnyöket ajánl, csupán „kis engedményt, szívességet” kér cserébe. A „kis engedmény” azonban épp elegendő arra, hogy az egész küldetést annulálja, a tanításokat semlegesítse. Quraish vagyont, pozíciót ajánlott a Prófétának annak fejében, hogy a bálványokat és a régi kultuszt békén hagyja. Ez lett volna az az „apró szívesség”, ami, ha teljesül, a Próféta Quraish belső köreibe kerül, de Allah küldetése meghiúsult volna. A hazug Muszailamah felült a csábításnak és „ellen kinyilatkoztatásokat” hirdetett, mikkel végül magát járatta le. Allah Prófétái azonban rendíthetetlenek és ellenállnak a csábításoknak.

وَلَوْلاَ أَن ثَبَّتْنَاكَ لَقَدْ كِدتَّ تَرْكَنُ إِلَيْهِمْ شَيْئًا قَلِيلاً ﴿٧٤﴾

74. And had We not given thee strength, thou wouldst nearly have inclined to them a little.

74. Ha Mi nem szilárdítottunk volna meg, feléjük hajlanál egy keveset.

إِذاً لَّأَذَقْنَاكَ ضِعْفَ الْحَيَاةِ وَضِعْفَ الْمَمَاتِ ثُمَّ لاَ تَجِدُ لَكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا ﴿٧٥﴾

75. In that case We should have made thee taste an equal portion (of punishment) in this life, and an equal portion in death: and moreover thou wouldst have found none to help thee against Us[1004]!

75. Ha így lenne, egyszer az életben ízleltetnénk meg veled a (büntetést) és még egyszer a halálban, majd nem találsz ellenünkben pártfogót[1004].

وَإِن كَادُواْ لَيَسْتَفِزُّونَكَ مِنَ الأَرْضِ لِيُخْرِجوكَ مِنْهَا وَإِذًا لاَّ يَلْبَثُونَ خِلافَكَ إِلاَّ قَلِيلاً ﴿٧٦﴾

76. Their purpose was to scare thee off the land, in order to expel thee; but in that case they would not have stayed (therein) after thee, except for a little while[1005].

76. Ha képesek lennének rá, elijesztenének téged a Földről, hogy elűzzenek onnan. De akkor nem maradhatnának utánad, csak keveset[1005].

سُنَّةَ مَن قَدْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِن رُّسُلِنَا وَلاَ تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلاً ﴿٧٧﴾

77. (This was Our) way with the apostles We sent before thee: thou wilt find no change in Our ways.

77. (Ez volt) járt utunk (szunnánk) Prófétáinkkal, kiket előtted küldtünk és nem találsz olyat, ki a Mi járt utunkat (szunnánkat) megváltoztatná.

أَقِمِ الصَّلاَةَ لِدُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ وَقُرْآنَ الْفَجْرِ إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا ﴿٧٨﴾

[1004] A compromise with evil and a dereliction of his mission, he would be no exception to the law of personal responsibility. Indeed, as the power and the responsibility were greater, the punishment would have been greater too. It would have been double.

A gonosszal való kiegyezés és a küldetés elhagyása az evilág és túlvilág együttes büntetését vonja maga után, mert a Próféta felelőssége bárki másénál nagyobb.

[1005] As happened in the case of the holy Prophet, the enemies try to frighten the Prophet of Allah away from their midst, so that, once away, they could expel him and keep him out. But they are counting without the Plan of Allah. If they persecute the righteous, they dig their own graves!

Végül ez történt Mohammed Prófétával. Ellenségei megfélemlítették, fenyegették, ellehetetlenítették, míg csak a menekülés maradt az egyetlen kiút. Számításuk, azonban Allah Tervét erősítette és saját sírjukat ásták meg!

78. Establish regular prayers - at the sun's decline till the darkness of the night, and the morning prayer and reading: for the prayer and reading in the morning carry their testimony[1006].

78. Tartsd meg az imát a Nap leívelésétől az éj beálltáig. Olvasd a Koránt pirkadatkor. Mert bizony, a Korán olvasása pirkadatkor vallomást hordoz[1006].

وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَّكَ عَسَى أَن يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُودًا ﴿٧٩﴾

79. And pray in the small watches of the morning: (it would be) an additional prayer (or spiritual profit) for thee: soon will thy Lord raise thee to a Station of Praise and Glory[1007]!

79. Az éj egy részét töltsd áhítattal, lelki gyakorlatként számodra. Meglehet, hogy Urad Áldott Helyre emel[1007].

وَقُل رَّبِّ أَدْخِلْنِي مُدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِي مُخْرَجَ صِدْقٍ وَاجْعَل لِّي مِن لَّدُنكَ سُلْطَانًا نَّصِيرًا ﴿٨٠﴾

80. Say: "O my Lord! Let my entry be by the Gate of Truth and Honour, and likewise my exit by the Gate of Truth and Honour; and grant me from Thy Presence an authority to aid (me)[1008]."

[1006] The Commentators understand here the command for the five daily canonical prayers, viz,: the four from the declination of the sun from the zenith to the fullest darkness of the night, and the early morning prayer, Fajr, which is usually accompanied by a reading of the holy Quran. The four afternoon prayers are: - Zuhr, immediately after the sun begins to decline in the afternoon; - 'Asr, in the late afternoon; - Magrib, immediately after sunset; and - Isha, after the glow of sunset has disappeared and the full darkness of the night has set in. The morning prayer is specially singled out for separate mention, because the morning is a "peaceful hour" and special influences act on the soul awaking from the night's rest.

A magyarázók egyetértenek abban, hogy az öt ima elrendeléséről van szó. Négy a Nap zenitjétől az éj sötétjének beállása közti időszakaszra esik. Az ötödik a hajnali ima, a Fadzsr, amit Korán olvasása kísér. A négy délutáni ima: 1. Zuhr, déli ima, a Nap legmagasabb állásakor (Zenit). 2. Aszr, délutáni ima, késő délután. 3. Maghrib, naplemente. 4. Isha, az alkony szürkületének megszűnése után, a teljes sötétség beálltakor. A hajnali imát (Fadzsr) nem együtt említi a többivel. Különlegességét az adja, hogy a hajnali „békés” órákban a lélek mélyebb hatással képes imádkozni és átadni magát Teremtőjének.

[1007] This is held to be addressed specially to the holy Prophet who usually prayed more than the five canonical prayers. The Tahajjud was a prayer after midnight, in the small watches of the morning. To the Prophet was to be assigned in the Hereafter the highest Post of Honor and Glory - the Maqam Mahmud.

Ezt az imát a Próféta gyakorolta, aki a napi öt imán felül az éj egy részét is áhítattal töltötte. A Tahadzsud imát az éjfélt követő, de hajnalt megelőző időszakban kell elvégezni. Nem előírt, önkéntes ima. A Korán Maqam Mahmud-nak, azaz Áldott Helynek, a Próféta helyét jelöli a Túlvilágon.

[1008] The entry and exit here referred to may be interpreted in three senses: 1. Entry into death and exit at the resurrection. 2. Entry for the holy Prophet into the new life at Madinah, which was still in the womb of futurity, and exit from the life of persecution and the milieu of falsehood, which surrounded him in his native city of Makkah still given up to idolatry. 3. Generally, entry and exit at every stage of life.

A kapuk a következő jelentésekkel bírhatnak: 1. Halálba vezető kapu, minek kivezető kapuja a Feltámadás. 2. Medinába vezető kapu, ami új életet nyit a Próféta és Muszlimok számára. A kivezető kapu pedig Mekka,

80. Mondd: „Uram! Vezess be engem az Igazság kapuján és vezess ki engem az Igazság kapuján. Juttass Színedből olyan hatalmat, mi pártomat fogja[1008].”

وَقُلْ جَاء الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا ﴿٨١﴾

81. And say: "Truth has (now) arrived, and Falsehood perished: for Falsehood is (by its nature) bound to perish."

81. Mondd: „Eljött az Igaz és szertefoszlott a hamis. Mert bizony, a hamis szertefoszló.”

وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاء وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلاَ يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إَلاَّ خَسَارًا ﴿٨٢﴾

82. We send down (stage by stage) in the Qur'an that which is a healing and a mercy to those who believe: to the unjust it causes nothing but loss after loss[1009].

82. Leküldünk a Koránban olyat, mi gyógyír, s mi kegyelem a hívőknek. Az nem gyarapítja a bűnösöket másban, mint veszteségben[1009].

وَإِذَآ أَنْعَمْنَا عَلَى الإِنسَانِ أَعْرَضَ وَنَأَى بِجَانِبِهِ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ يَؤُوسًا ﴿٨٣﴾

83. Yet when We bestow Our favours on man, he turns away and becomes remote on his side (instead of coming to Us), and when evil seizes him he gives himself up to despair!

83. Ha kegyet juttatunk az embernek, elfordul, oldalára dől, s ha balsors sújt le rá, kétségbe esik.

قُلْ كُلٌّ يَعْمَلُ عَلَى شَاكِلَتِهِ فَرَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ أَهْدَى سَبِيلاً ﴿٨٤﴾

84. Say: "Everyone acts according to his own disposition: But your Lord knows best who it is that is best guided on the Way."

84. Mondd: „Mindenki saját feje szerint cselekszik. Uratok a Legjobb Tudója, ki az, kinek útja a legjobb irányba halad.”

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي وَمَا أُوتِيتُم مِّن الْعِلْمِ إِلاَّ قَلِيلاً ﴿٨٥﴾

85. They ask thee concerning the Spirit (of inspiration). Say: "The Spirit (cometh) by command of my Lord: of knowledge it is only a little that is communicated to you, (O men!)[1010]"

---

szabadulás az üldöztetéstől és a tudatlanság miliőjétől. 3. Általában véve az élet különböző szakaszaiba való be és kimenet.

[1009] In Allah's revelation there is healing for our broken spirits, hope for our spiritual future, and joy in the forgiveness of our sins. All who work in faith will share in these privileges. It is only the rebels against Allah's Law who will suffer loss. The more they will oppose Truth, the deeper down will they go into the mire-the state of sin and Wrath, which is worse than destruction.

Allah kinyilatkoztatásai gyógyítják a lélek gyötrelmét, reményt táplálnak, jövőt teremtenek és megbocsájtást hoznak bűneinkre. Aki a Hitben elmélyül, része van ezekben a privilégiumokban. A hitetlen mindebben nem részesül. Minél jobban szembeszáll az Igazsággal, annál mélyebbre süllyed és válik egyre kilátástalanabb vesztessé.

[1010] What is the nature of inspiration? Who brings it? Can it ask its Bringer questions? Can we ask anything which we wish? These are the sort of questions always asked when inspiration is called in question. The answer is given here. Inspiration is one of those high experiences which cannot be explained in the terms of our everyday human experience. It is spiritual. The Spirit (Gabriel) does not come of his own will. He comes by the

85. Kérdeznek a Lélek ihletéséről. Mondd: „A Lélek ihletése Uram parancsolásából való. Nem adatott meg nektek a tudásból, csak kevés[1010].”

وَلَئِن شِئْنَا لَنَذْهَبَنَّ بِالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ ثُمَّ لاَ تَجِدُ لَكَ بِهِ عَلَيْنَا وَكِيلاً ﴿٨٦﴾

86. If it were Our Will, We could take away that which We have sent thee by inspiration: then wouldst thou find none to plead thy affair in that matter as against Us,-

86. Ha akarnánk, levennénk rólad azt, mit rád sugallottunk, majd nem lelnél ellenünkben védelmezőt,-

إِلاَّ رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ إِنَّ فَضْلَهُ كَانَ عَلَيْكَ كَبِيرًا ﴿٨٧﴾

87. Except for Mercy from thy Lord: for his bounty is to thee (indeed) great.

87. Csak Urad kegyelmét, mert bizony, nagy az Ő kiváltsága feléd.

قُل لَّئِنِ اجْتَمَعَتِ الإِنسُ وَالْجِنُّ عَلَى أَن يَأْتُواْ بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لاَ يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا ﴿٨٨﴾

88. Say: "If the whole of mankind and Jinns were to gather together to produce the like of this Qur'an, they could not produce the like thereof, even if they backed up each other with help and support[1011].

88. Mondd: „Ha összegyűjtenéd az embereket és Dzsinneket, hogy egy ilyen Koránt készítsenek, nem készítenének ilyet, még ha egymás javára is lennének[1011].

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِن كُلِّ مَثَلٍ فَأَبَى أَكْثَرُ النَّاسِ إِلاَّ كُفُورًا ﴿٨٩﴾

89. And We have explained to man, in this Qur'an, every kind of similitude: yet the greater part of men refuse (to receive it) except with ingratitude[1012]!

---

command of Allah, and reveals what Allah commands him to reveal. Of the sum-total of true divine knowledge what a small part it is that ordinary mortals can understand!

Mi az inspiráció természete? Ki okozza és kire száll? Lehet-e kérdést feltenni annak, aki ihlet? Ilyen és ezekhez hasonló kérdések jutnak eszünkbe az ihletéssel kapcsolatban. Az ihletésre nem adható válasz a mindennapok materiális gyakorlata alapján. Ez spirituális tér. Az ihletet hozó, vagy ihlet maga (Gábriel), nem önszántából, hanem Allah elrendeléséből jön. Azt szállja meg, akit Allah akar és azt ihlet, amit Allah akar. Mennyire keveset tud a halandó felfogni ebből?

[1011] For the meaning of "Jinns", see 6:100.
The proof of the Quran is in its own beauty and nature, and the circumstances in which it was promulgated. The world is challenged to produce a Book like it and has not produced one. It is the only revealed Book whose text stands pure and uncorrupted today for a similar challenge, 2:23, 10:38, and 11:13.

A Dzsinnekről itt: 6:100
A Korán velünk élő csoda, ahogy az volt keletkezése, kihirdetése, csoda gyönyörűsége és bizonyító ereje. Többször próbálkoztak hasonló Könyv létrehozásával, de az emberi képesség ehhez kevés. Ez az egyetlen, mindmáig érintetlen kinyilatkoztatás, ami az eredeti tisztaságában maradt meg és egy betűt sem változott. 2:23, 10:38 és 11:13.

[1012] In the Quran everything is explained in detail from various points of view, by commands, similitudes, examples, stories, parables, etc. It does not merely narrate stories or lay down vague abstract propositions. It gives every detailed help in outward and inner life.

89. Az embereknek minden példát értelmeztünk ebben a Koránban, de legtöbb ember csak hálátlanul dacol[1012].

وَقَالُواْ لَن نُّؤْمِنَ لَكَ حَتَّى تَفْجُرَ لَنَا مِنَ الأَرْضِ يَنبُوعًا ﴿٩٠﴾

90. They say: "We shall not believe in thee, until thou cause a spring to gush forth for us from the earth,

90. Mondják: „Nem hiszünk neked, míg a földből forrást nem fakasztasz nekünk."

أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِّن نَّخِيلٍ وَعِنَبٍ فَتُفَجِّرَ الأَنْهَارَ خِلاَلَهَا تَفْجِيرًا ﴿٩١﴾

91. "Or (until) thou have a garden of date trees and vines, and cause rivers to gush forth in their midst, carrying abundant water[1013];

91. „Vagy míg datolya és szőlőkerted nem lesz, mi alól bővizű folyók törnek föl[1013]."

أَوْ تُسْقِطَ السَّمَاء كَمَا زَعَمْتَ عَلَيْنَا كِسَفًا أَوْ تَأْتِيَ بِاللّهِ وَالْمَلآئِكَةِ قَبِيلاً ﴿٩٢﴾

92. "Or thou cause the sky to fall in pieces, as thou sayest (will happen), against us; or thou bring Allah and the angels before (us) face to face[1014]:

92. „Vagy míg le nem szakad ránk darabokban az Ég, ahogy elővezetted, vagy el nem hozod Allahot és az Angyalokat szemtől szembe[1014]."

A Koránban többször térnek vissza ugyanazok a jelenségek, intések, örömhírek, történetek, de mindig más kontextusban, más értelmet adva ki magukból. Ez kiegészül példabeszédekkel, elrendelésekkel stb. A történetekhez nem tartozik narratív elbeszélés, sem homályos elvonatkoztatás, mégis részletes értelmezést kapunk.

[1013] For a thirsty people sojourning in a dry land, the finding of a spring of water as in the story of Moses or of the well of Zamzam is an appropriate miracle. But miracles are not for faithless crowds to gape at. A beautiful well-watered Garden is a symbol of Felicity: but a skeptic cannot order Allah to produce it for his pleasure. The same may be said about a house adorned with gold, except that its symbolism is even more materialistic. The fall of the sky or producing Allah face to face or climbing to the skies by a ladder, or bringing down a book of parchment which men could handle, are all irreverent suggestions that make no distinction between spiritual and material things

Szomjas embereknek, kik jövevények egy száraz földön, ha feltör a forrás, mint Mózes történetében, vagy Ábrahám és a Zamzam esetében, egy valós csoda. De a csodák nem hitetlen tömegek kíváncsiságát hivatottak kielégíteni. A gyönyörű kert, a harmónia és boldogság szimbóluma, ezért egy szkeptikus nem rendelhet meg ilyet Allahtól kénye kedvére. Ugyanez vonatkozik a következő versekben igényelt csodákra, az arannyal kirakott házra, ami jól jellemzi az anyagi igényeket, vagy égszakadásra, Allah elhozására, létrával az égbe mászásra stb. A hitetlenek igénylistája materiális követelés, aminek semmi köze a spirituális világ összefüggéseihez.

[1014] Contrast the sublime passages like the beginning with 82:1. or that in 25:25, where the final breaking up of the firmaments as we know them is referred to in the world's catastrophe, with the ridiculous demand that it should be done for the sport of the skeptics!

A 82:1, vagy 25:25 áyákban jelzett égszakadás, ami a világ összeomlását, szétesését szimbolizálja és ennél a Szúránál korábban nyilatkoztatott ki, most gúnyos hangnemben jön elő kontrasztként, amit a szkeptikusok vágtak így a Próféta fejéhez, mint egy nevetséges csodarendelést!

أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِّن زُخْرُفٍ أَوْ تَرْقَى فِي السَّمَاء وَلَن نُّؤْمِنَ لِرُقِيِّكَ حَتَّى تُنَزِّلَ عَلَيْنَا كِتَابًا نَّقْرَؤُهُ قُلْ سُبْحَانَ رَبِّي هَلْ كُنتُ إَلاَّ بَشَرًا رَّسُولاً ﴿٩٣﴾

93. "Or thou have a house adorned with gold, or thou mount a ladder right into the skies. No, we shall not even believe in thy mounting until thou send down to us a book that we could read." Say: "Glory to my Lord! Am I aught but a man,- an apostle[1015]?"

93. „Vagy míg nincs arannyal kirakott házad, vagy nem mászol fel az Égbe! Még felmászásodat sem hisszük el soha, míg le nem küldesz nekünk egy könyvet, mit olvashatunk." Mondd: „Legyen Dicső az én Uram! Hiszen én nem csupán egy ember Próféta vagyok[1015]?"

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَن يُؤْمِنُواْ إِذْ جَاءهُمُ الْهُدَى إِلاَّ أَن قَالُواْ أَبَعَثَ اللّهُ بَشَرًا رَّسُولاً ﴿٩٤﴾

94. What kept men back from belief when Guidance came to them, was nothing but this: they said, "Has Allah sent a man (like us) to be (His) Messenger[1016]."

94. Mi más tartaná vissza az embereket attól, hogy higgyenek, ha eljött hozzájuk az Útmutatás, hacsak nem az, hogy mondják: „Allah ember Prófétát küldött[1016]!"

قُل لَّوْ كَانَ فِي الأَرْضِ مَلآئِكَةٌ يَمْشُونَ مُطْمَئِنِّينَ لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِم مِّنَ السَّمَاء مَلَكًا رَّسُولاً ﴿٩٥﴾

95. Say, "If there were settled, on earth, angels walking about in peace and quiet, We should certainly have sent them down from the heavens an angel for an apostle.[1017]"

[1015] A prophet or messenger of Allah is a man at the command of Allah, and not to satisfy the disingenuous whims and fancies of Unbelievers. Miracles greater than any that their foolish fancies could devise were before them. The Quran was such a miracle, and it is a standing miracle that lasts through the ages. Why did they not believe? The real reason was spite and jealousy like that of Iblis. See next verse.

A Próféta egy földi halandó, ember, aki Allah parancsát hivatott teljesíteni és nem a hitetlenek álnok szeszélyeit jön kielégíteni. Sokkal nagyobb csoda hever előttük, mint ami kívánságlistájukon szerepel. Ez a Korán maga, ami korok óta nem változik. Miért nem hisznek ebben a csodában? Az igazi ok a bennük rejlő irigység, ami Iblisz munkálkodásának az eredménye. Lásd következő versek.

[1016] When a man is raised to honor and dignity, his sincere brothers rejoice, for it is an honor that reflects its glory on them. But those with evil in their hearts are jealous like their prototype Iblis, (17:61). To such men the mere fact that their own brother receives the grace of Allah is enough to turn them against that brother.

Ha egy emberben létezik méltóság és becsület, tiszta szívű követői, testvérei örvendenek, mert mindez rájuk is kisugárzik. Akiknek szívében gonosz honol, irigyek, mint prototípusuk, Iblisz. (Lásd 17:61). Az ilyen embert Allah kegyelme, mit testvére kapott, ellenséges érzelmekkel tölti el.

[1017] The argument is that if angels inhabited this earth, an angel from heaven could be sent down as a messenger to them, as they could mutually understand each other, and the Message of Allah could be explained without difficulty. But the earth is inhabited by men, and the men themselves are divided into races, or groups, or nations. To each Group is sent a prophet from among their brethren: to 'Ad, their brother Hud (11:50); to Thamud, their brother Salih (11:61): and so on. As a matter of fact, with wicked men, constituted as they are, the appearance of an angel causes disturbance and an unseemly riot, as in the case of the angels that came to Lut (11:77-80).

95. Mondd: „Ha a Földön Angyalok lennének, kik nyugodtan sétálnának, bizony mi Angyal Prófétákat küldenénk le hozzájuk az Égből[1017].

قُلْ كَفَى بِاللهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿٩٦﴾

96. Say: "Enough is Allah for a witness between me and you: for He is well acquainted with His servants, and He sees (all things).

96. Mondd: „Allah elegendő Tanúnak köztem és közöttetek. Mert bizony, Ő szolgálóiról Értesült, (azokat) Látja."

وَمَن يَهْدِ اللهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَن يُضْلِلْ فَلَن تَجِدَ لَهُمْ أَوْلِيَاء مِن دُونِهِ وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى وُجُوهِهِمْ عُمْيًا وَبُكْمًا وَصُمًّا مَّأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَاهُمْ سَعِيرًا ﴿٩٧﴾

97. It is he whom Allah guides, that is on true Guidance; but he whom He leaves astray - for such wilt thou find no protector besides Him. On the Day of Judgment We shall gather, them together, prone on their faces, blind, dumb, and deaf: their abode will be Hell: every time it shows abatement, We shall increase from them the fierceness of the Fire[1018].

97. Kit Allah vezet, az jó irányba vezetett. Kiket letérít, hát nem találsz számukra oltalmazókat Rajta kívül. Összetereljük őket a Feltámadás Napján, arcaikat elborítja a vakság, némaság, süketség és hajlékuk a Pokol. Amint alábbhagy tüze, szítjuk lángját[1018].

ذَلِكَ جَزَآؤُهُم بِأَنَّهُمْ كَفَرُواْ بِآيَاتِنَا وَقَالُواْ أَئِذَا كُنَّا عِظَامًا وَرُفَاتًا أَإِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا ﴿٩٨﴾

Ha Angyalok élnének a földön, akkor logikus lenne, hogy Allah egy Angyalt küldene le hozzájuk Prófétának, mert meg tudnák érteni egymást és az Üzenet gondtalanul eljutna a címzettekhez. De a földön emberek élnek és ők maguk is különböző etnikumokra, csoportokra, népekre oszlanak. Allah minden nemzethez küldött Prófétát a saját népéből, pl. Aádhoz testvérüket Hudot (11:50), Thamudhoz testvérüket Szalihot, (11:61), stb. Egyszer történt, hogy Angyalok érkeztek Lót népéhez az Isteni akarat közvetítőiként és mi lett velük? Bűnös szándékaikat akarták rajtuk érvényesíteni a gaztevők (11:77-80).

[1018] 'If you still persist in your evil ways, what is to be your evil end? You will become more and more identified with the Company of Evil. You will come to shame and ignominy, like men thrown down prone on their faces. You will lose the use of all the faculties of judgment with which Allah has endowed you. Instead of seeing, you will be blind to Allah's Signs. Instead of having the power of seeking Him in prayer and rejoicing in His grace, you will be dumb. Instead of hearing the harmony and music of the spheres, as typified in the pure and harmonious lives of men, you will hear nothing or only hear dull or confused sounds like deaf men.

Ha továbbra is követed a gonosz útját, mi marad számodra? Egyre jobban beírod magad a gonosz társaságába, ami megbélyegzést, megaláztatást, szégyent von maga után. Fokozatosan egyre több képességet és készséget veszítesz el, ami a világ megismerését és a helyes döntés meghozását szolgálná. Ahelyett, hogy meglátnád Allah Jeleit, vak leszel. Ahelyett, hogy Őt keresnéd imáidban, hogy megnyugvást találj, néma leszel. Ahelyett, hogy meghallanád a szférák zenéjét, az igazi harmóniát, süketen, kiégetten bolyongsz a világban.

98. That is their recompense, because they rejected Our signs, and said, "When we are reduced to bones and broken dust, should we really be raised up (to be) a new Creation[1019]?"

98. Ez hát viszonzásuk azért, mert tagadták Áyáinkat és mondták: „Feltámasztanak-e minket új teremtményként, ha már csontok és por vagyunk[1019]?”

أَوَلَمْ يَرَوْاْ أَنَّ اللهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضَ قَادِرٌ عَلَى أَن يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ وَجَعَلَ لَهُمْ أَجَلاً لاَّ رَيْبَ فِيهِ فَأَبَى الظَّالِمُونَ إَلاَّ كُفُورًا ﴿٩٩﴾

99. See they not that Allah, Who created the heavens and the earth, has power to create the like of them (anew)? Only He has decreed a term appointed, of which there is no doubt. But the unjust refuse (to receive it) except with ingratitude[1020].

99. Nem látják-e, hogy Allah az, Ki megteremtette az Egeket, a Földet, s képes arra, hogy olyanokat teremtsen (újra), mint ők? Kijelölte neki az időt, miben semmi kétség, de a bűnösök hálátlanul dacolnak[1020].

قُل لَّوْ أَنتُمْ تَمْلِكُونَ خَزَآئِنَ رَحْمَةِ رَبِّي إِذًا لَّأَمْسَكْتُمْ خَشْيَةَ الإِنفَاقِ وَكَانَ الإِنسَانُ قَتُورًا ﴿١٠٠﴾

100. Say: "If ye had control of the Treasures of the Mercy of my Lord, behold, ye would keep them back, for fear of spending them: for man is (every) niggardly[1021]!"

[1019] This phrase is repeated from 17:49.

Ez a gondolat megtalálható a 17:49-ben.

[1020] Allah, Who created all that is in the heavens and on earth, has surely the power to revive the life of individual souls after their bodies have perished, -and revive them with memories of their past life and for a continuation of their spiritual history. Only He has fixed a term for each stage of our existence, which we can neither prolong nor shorten.

Allah teremtett meg mindent az egeken és a földön. Ha erre képes, akkor, hogy ne lehetne képes egy individuális élet feltámasztására még akkor is, ha már csak csont és por maradt az emberből? Képes arra, hogy élettel töltse meg azt, ami halott, de nem csak a testet éleszti újjá, hanem az emlékezetet is, ami a letűnt életünket képes felidézni. Így folytatódhat spirituális történelmünk. Allah a földi életben egy meghatározott időt tűzött ki mindenkinek, amit mi nem siettethetünk, de nem is késleltethetünk, nem szabhatjuk magunk akaratából sem rövidebbre, sem hosszabbra.

[1021] . A fresh argument is now addressed to those who would confine Allah's revelations to a limited circle of men, such as they themselves belonged to. A particular race, or caste, or a particular kind of culture, claims to be the custodian of Allah's Message, whereas it is universal. Allah's Mercy is universal, and He scatters the priceless Treasures of His Mercy broadcast among His creatures. They are not exhausted by spending. It is only the misers who hoard their wealth for fear it should be used up by spending. 'Are you spiritual misers going to keep back Allah's holy Message from the multitude? Is that the reason why you deny the advent of the new Teacher, who comes as a Mercy to all men-to all Creation?'

Azokhoz szól, akik Allah kinyilatkoztatásainak használati jogát csak az emberek egy szűk körére korlátoznák, mintha az hozzájuk kötődne. Vannak emberek, csoportok, kultúrák, akik maguknak követelik a jogot, hogy Allah Üzenetét közvetítsék a földön, míg Allah mindenki számára elérhető akar lenni közvetlenül. Allah kegyelme az egész Teremtésre kihat, mindenkinek jut belőle. Kegyelmének tárháza sohasem merül ki. Csak a fösvény halmozza vagyonát, mert azt hiszi, ha költ belőle, akkor elfogy. Spirituális fösvények vagytok talán, akik Allah kegyelmét akarják visszatartani az emberek elől és azzal akartok sáfárkodni? Ez az oka talán, hogy

100. Mondd: „Ha tiétek lenne Uram kegyelmének tárháza, ti bizony visszatartanátok azt, félve attól, hogy áldoztok belőle. Mert bizony, az ember fukar[1021].”

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى تِسْعَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ فَاسْأَلْ بَنِي إِسْرَائِيلَ إِذْ جَاءهُمْ فَقَالَ لَهُ فِرْعَونُ إِنِّي لَأَظُنُّكَ يَا مُوسَى مَسْحُورًا ﴿١٠١﴾

101. To Moses We did give Nine Clear Signs: As the Children of Israel: when he came to them, Pharaoh said to him: "O Moses! I consider thee, indeed, to have been worked upon by sorcery[1022]!

101. Megadtunk Mózesnek kilenc Jelet bizonyságul. Kérdezd Izrael fiait, mikor ő eljött hozzájuk, a Fáraó így szólt hozzá: „Én úgy sejtem Mózes, hogy megigézett vagy[1022].”

قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا أَنزَلَ هَؤُلاء إِلاَّ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ بَصَآئِرَ وَإِنِّي لَأَظُنُّكَ يَا فِرْعَونُ مَثْبُورًا ﴿١٠٢﴾

102. Moses said, "Thou knowest well that these things have been sent down by none but the Lord of the heavens and the earth as eye-opening evidence: and I consider thee indeed, O Pharaoh, to be one doomed to destruction![1023]"

102. Mondta (Mózes): „Te jól tudod, hogy ezeket nem más, mint az Egek és a Föld Ura küldte le szemmel fogható bizonyítékként. Én úgy vélem, hogy te, Fáraó, sorscsapásra vagy ítélve[1023].”

فَأَرَادَ أَن يَسْتَفِزَّهُم مِّنَ الأَرْضِ فَأَغْرَقْنَاهُ وَمَن مَّعَهُ جَمِيعًا ﴿١٠٣﴾

---

nem akarjátok tudomásul venni az Új Tanító megjelenését, aki minden teremtmény számára elérhetővé akarja tenni Allah kegyét és gondviselését?

[1022] Nine Clear Signs: see 7:133. The story of Pharaoh (or a phase of it) is here told with a view to exhibiting the decline of a soul on account of pride in outward power and dignity. At a different and later stage in the scene, Pharaoh's Chiefs call Moses a "sorcerer well-versed" (7:109). Here Moses, who had come with the Nine Signs but had not yet shown them, is reproached with being the object of sorcery: he is practically told that he is mad!

Kilenc Jel, lásd 7:133. A Fáraó története itt abból a kontextusból hangzik el, miként torzul el a lélek a büszkeség, földi hatalom és méltóság érzetének hatására. A jelenet egy későbbi szakasza kerül elő, amikor a Fáraó főemberei hívatják Mózest, a közismert „varázslót” (7:109). Ő eljött és beígérte a kilenc Jelet, de egyiket sem mutatta be, tehát nem lehetett szemére vetni, hogy mágus. Egyszerűen bolondnak tartották.

[1023] We can well suppose Moses to ask Pharaoh to recall all the past history of Moses, for Moses had been brought up in Pharaoh's palace in all the learning of the Egyptians. He could not therefore be mad, or a simpleton worked on by Egyptian magic. What he was going to show was something far greater; it was not the deceptive magic of Pharaoh's sorcerers, but true Signs that came from Allah, the Lord of all power. They were to open the eyes of his people, and if Pharaoh resisted faith. Moses warns him that Pharaoh in that case was doomed to destruction. This is the course of the soul that sinks down by Pride!

Feltételezhetjük, hogy a Fáraó felidézte Mózes életét, aki a Fáraó házában nőtt fel, rendelkezett mindazzal a tudásanyaggal, amivel csak a legfelső szinten álló Egyiptomiak bírtak. Ezért nem lehetett őt bolondnak, vagy egyszerű Egyiptomi mágusnak tartani. Mózes nagyobb dologgal hozakodott elő. Nem a Fáraó mágusainak megtévesztésen alapuló trükkjeit mutatta be, hanem Allah Jeleit. A Jeleit Annak, Aki minden hatalom fölött áll. Ezek a Jelek megnyitották az emberek szemeit, de a Fáraó elutasította a hitet. Mózes figyelmeztette őt a csapásra, ami saját hitetlensége miatt le fog sújtani rá. Így merül el a lélek a büszkeség mocsarában.

103. So he resolved to remove them from the face of the earth: but We did drown him and all who were with him[1024].

103. El akarta őket ijeszteni a Földről, de Mi vízbe fojtottuk őt és mindenkit, aki vele volt[1024].

وَقُلْنَا مِن بَعْدِهِ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ اسْكُنُواْ الأَرْضَ فَإِذَا جَاء وَعْدُ الآخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ لَفِيفًا ﴿١٠٤﴾

104. And We said thereafter to the Children of Israel, "Dwell securely in the land (of promise)": but when the second of the warnings came to pass, We gathered you together in a mingled crowd[1025].

104. Ezután így szóltunk Izrael fiaihoz: „Lakjatok a Földön, de ha eljön a második ígéret ideje, Mi csapatokba gyűjtünk titeket[1025].

وَبِالْحَقِّ أَنزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَلَ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلاَّ مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿١٠٥﴾

105. We sent down the (Qur'an) in Truth, and in Truth has it descended: and We sent thee but to give Glad Tidings and to warn (sinners)

105. Leküldtük (a Koránt) az Igazzal, s az Igaz az, mi lejött. Mi nem másnak, mint örömhír vivőjeként és figyelmeztetőként küldtünk el téged.

.

وَقُرْآناً فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَهُ عَلَى النَّاسِ عَلَى مُكْثٍ وَنَزَّلْنَاهُ تَنزِيلاً ﴿١٠٦﴾

106. (It is) a Qur'an which We have divided (into parts from time to time), in order that thou mightest recite it to men at intervals: We have revealed it by stages[1026].

[1024] Pharaoh on this tries various subterfuges and plans for removing not only Moses but all his people by doing away with them. The detailed story is not told here but may be read in Surah 7. But Allah's Wrath descended on Pharaoh and those who were with him in body and mind. The Egyptians who repented were subject to Pharaoh's wrath but were saved from the Wrath of Allah (7:121-126).

A Fáraó mindent bevetett, hogy Mózest és az Izraelitákat ellehetetlenítse. A történetet a 7. Szúra tárgyalja. Allah haragja, azonban lesújtott a Fáraóra és azokra, akik vele voltak testben és lélekben. Azoknak az Egyiptomiaknak viszont, akik megbánást tanúsítottak, a Fáraó bosszújával kellet szembenézniük. (7:121-126).

[1025] The Israelites were taken to the Promised Land in Palestine, and they established their own kingdom there. The second of the warnings: - the first was probably that mentioned above, in 17:5 and - the second that mentioned in 17:7.

Az Izraeliták élvezhették Allah kegyét az Ígéret Földjén, ahol megalapították királyságukat. A két ígéret: 1. Babiloni rabság 17:5. 2. Titusz lerombolja a Templomot 17:7.

[1026] The marvel is that these parts, revealed at different times and in different circumstances, should fit together so closely and consistently as they do. All revelation is progressive. The previous revelations were also progressive. Each of them marked a stage in the world's spiritual history. Man's mind does not take in more than his spiritual state will have prepared him, for Allah's revelation comes as a light to illuminate our difficulties and show us the way in actual situations that arise.

Valóban csoda, hogy a Korán részei különböző időkben, különböző körülmények között nyilatkoztattak ki, mégis szorosan összefonódnak és szerves egységet hoznak létre. Minden kinyilatkoztatás progresszív. Az előző kinyilatkoztatások is progresszívek voltak a maguk idejében, hiszen mindegyik mérföldköve volt a spirituális történelem adott szakaszának. Az emberi értelem csak annyit képes befogadni azokból, amennyit spirituális

106. A Korán, mit részekre bontottunk, hogy recitáld az embereknek megállásokkal. Szakaszonként bocsátottuk azt le[1026].

قُلْ آمِنُواْ بِهِ أَوْ لاَ تُؤْمِنُواْ إِنَّ الَّذِينَ أُوتُواْ الْعِلْمَ مِن قَبْلِهِ إِذَا يُتْلَى عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ لِلأَذْقَانِ سُجَّدًا ﴿١٠٧﴾

107. Say: "Whether ye believe in it or not, it is true that those who were given knowledge beforehand, when it is recited to them, fall down on their faces in humble prostration[1027],

107. Mondd: „Akár hisztek-e benne, akár nem hisztek, akiknek már eljött a tudás ezelőtt, ha recitálják nekik, arcra borulnak leereszkedve[1027],"

وَيَقُولُونَ سُبْحَانَ رَبِّنَا إِن كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولاً ﴿١٠٨﴾

108. "And they say: 'Glory to our Lord! Truly has the promise of our Lord been fulfilled![1028]'"

108. Mondják: „Legyen Dicső a mi Urunk! Mert bizony Urunk ígérete beteljesült[1028]!"

وَيَخِرُّونَ لِلأَذْقَانِ يَبْكُونَ وَيَزِيدُهُمْ خُشُوعًا * ﴿١٠٩﴾

109. They fall down on their faces in tears, and it increases their (earnest) humility.

109. Arcra borulnak könnyezve és növeli bennük az alázatot.

قُلِ ادْعُواْ اللّهَ أَوِ ادْعُواْ الرَّحْمَنَ أَيًّا مَّا تَدْعُواْ فَلَهُ الأَسْمَاء الْحُسْنَى وَلاَ تَجْهَرْ بِصَلاَتِكَ وَلاَ تُخَافِتْ بِهَا وَابْتَغِ بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلاً ﴿١١٠﴾

állapota, készsége lehetővé tesz. Ha ezt a képességet megnyitjuk, akkor Allah világossága átvilágítja problémáinkat, bajainkat és megmutatja a megoldás útját.

[1027] No one's belief or unbelief affects the beauty or grandeur of Allah's revelation. But those endowed with spiritual knowledge or insight know at once when they hear Allah's holy Word, and fall down and adore Allah. Those endowed with knowledge include those who had received previous revelations and had kept themselves free from corrupt ideas.

Senki hite vagy hitetlensége nincs hatással Allah kinyilatkoztatásainak magasztosságára. Akik meg vannak áldva spirituális tudással és látással, felismerik a Koránban Allah szavát és leborulnak, dicsőítve Őt. Azok is a spirituális tudás birtokosai, akik a korábbi Írások követői és tisztán tartják magukban a hitet.

[1028] Those who had received previous revelations find in the Quran and in the Messenger, who brought it, the promise of Allah fulfilled.

Akik a korábbi Könyvek követői, megismerve a Koránt és Allah Prófétájának tanításait, Allah ígéretének beteljesülését fedezik fel.

110. Say: "Call upon Allah, or call upon Rahman: by whatever name ye call upon Him, (it is well): for to Him belong the Most Beautiful Names. Neither speak thy Prayer aloud, nor speak it in a low tone, but seek a middle course between[1029]."

110. Mondd: „Fohászkodjatok Allahhoz, vagy fohászkodjatok a Kegyelmeshez. Bármelyikhez fohászkodtok, hát Neki vannak a Legszebb Nevei. Ne légy imádban se hangos, se halk, hanem kövesd a kettő közti utat[1029].”

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَم يَكُن لَّهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُن لَّهُ وَلِيٌّ مِّنَ الذُّلِّ وَكَبِّرْهُ تَكْبِيرًا ﴿١١١﴾

111. Say: "Praise be to Allah, who begets no son, and has no partner in (His) dominion: Nor (needs) He any to protect Him from humiliation: yea, magnify Him for His greatness and glory[1030]!"

111. Mondd: „Legyen Dicső Allah, Ki nem vesz Magának gyermeket, nincs Neki társa a Teljhatalmúságban és nem kell Neki oltalmazó a megaláztatásban. Kiáltsd ki Őt Naggyá, Magasztalva Őt[1030].”

[1029] Allah can be invoked, either by His simple name, which includes all attributes, or by one of the names implying the attributes by which we try to explain His nature to our limited understanding. The attribute of Mercy in Rahman was particularly repugnant to the Pagan Arabs (see 25:60, and 21:36): that is why special stress is laid on it in the Quran. These Beautiful Names of Allah are many. The Hadith related by Tirmizi, accepted by some as authentic, mentions 99 names of Allah.

Allah szólítható saját nevén, ami magában foglalja összes attribútumát, vagy egyes tulajdonságait megjelenítő nevein. E nevek jelentése azonban több, mint amit korlátozott értésünk ezekből felfog. A Rahman név, ami Kegyelmeset jelent, visszataszító volt a Pogány Arabok számára (25:60 és 21:36), ezért a Korán különösen sokszor használja. A Legszebb Nevei közül a Tirmizi által közölt Hadisz 99-et talált autentikusnak.

[1030] A first step towards the understanding of Allah's attributes is to clear our mind from superstitions, such as that Allah begot a son, or that He has partners, or that He is dependent upon other beings to protect Him from harm and humiliation. We must realize that He is the One and Peerless. His greatness and glory are above anything we can conceive. The Surah began with singing the glory and praises of Allah: it ends on the same note.

Az első lépés Allah attribútumainak felismerése felé az, ha elménket megtisztítjuk a babonáktól, hiedelmektől, mint pl., hogy Allahnak lehet gyermeke, van társa, vagy függ más teremtésektől, akik megvédik Őt az ártásoktól. Fel kell ismernünk, hogy Ő Egymaga van, nincs vele senki más. Dicsősége és Nagysága felülmúlja az emberi képzeletet. A Szúra Allah dicsőítésével kezdődött és azzal is zárul.

18. AL-KAHF (THE CAVE-BARLANG)

Introduction to Surah Al-Kahf (The Cave)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

This Surah takes its name from v. 9 in which the word (*al-kahf*) occurs.

Period of Revelation

This is the first of those Surahs which were sent down in the third stage of Prophethood at Makkah. We have already divided the life of the Holy Prophet at Makkah into four stages in the Introduction to Chapter VI. According to that division the third stage lasted from the fifth to the tenth year of Prophethood. What distinguishes this stage from the second and the fourth stages is this. During the second stage the Quraish mainly resorted to ridiculing, scoffing, threatening, tempting, raising objections and making false propaganda against the Holy Prophet and his followers in order to suppress the Islamic Movement. But during the third stage they employed the weapons of persecution, man handling and economic pressure for the same purpose. So much so that a large number of the Muslims had to emigrate from Arabia to Habash, and those who remained behind were besieged in Shi'ib Abi Talib along with the Holy Prophet and his family. To add to their misery, a complete social and economic boycott was applied against them. The only redeeming feature was that there were two personalities, Abu Talib and Hadrat Khadijah, whose personal influence had been conducive to the support of two great families of the Quraish. However, when in the tenth year of Prophethood these two persons died, the fourth stage began with such revere persecutions as forced the Holy Prophet and all his Companions to emigrate from Makkah.
It appears from the theme of the Surah that it was revealed at the beginning of the third stage when in spite of persecutions and opposition, migration to Habash had not yet taken place. That is why the story of "*Ashab-i-Kahf*" (the Sleepers of the Cave) has been related to comfort and encourage the persecuted Muslims and to show them how the righteous people have been saving their Faith in the past.

Subject and Topics

This Surah was sent down in answer to the three questions which the *mushriks* of Makkah, in consultation with the people of the Book, had put to the Holy Prophet in order to test him. These were: (1) Who were "the Sleepers of' the Cave"? (2) What is the real story of Khidr? and (3) What do you know about Zul-Qarnain? As these three questions and the stories involved concerned the history of the Christians and the Jews, and were unknown in Hijaz, a choice of these was made to test whether the Holy Prophet possessed any source of the knowledge of the hidden and unseen things. Allah, however, not only gave a complete answer to their questions but also employed the three stories to the disadvantage of the opponents of Islam in the conflict that was going on at that time at Makkah between Islam and un-belief:

1. The questioners were told that "the Sleepers of the Cave" believed in the same doctrine of *Tauhid* which was being put forward in the Quran and that their condition was similar to the condition of the persecuted Muslims of Makkah. On the other hand, the persecutors of the Sleepers of the Cave had behaved in the same way towards them as the disbelievers of the Quraish were behaving towards the Muslims. Besides this, the Muslims have been taught that even if a Believer is persecuted by a cruel society, he should not bow down before falsehood but emigrate from the place all alone, if need be, with trust in God. Incidentally the disbelievers of Makkah were told that the story of the Sleepers of the Cave was a clear proof of the creed of the Hereafter, for this showed that Allah has the power to resurrect anyone He wills even after a long sleep of death as He did in case of the Sleepers of the Cave.
2. The story of the Sleepers of the Cave has also been used to warn the chiefs of Makkah who were persecuting the small newly formed Muslim Community. At the same time, the Holy Prophet has been instructed that he should in no case make a compromise with their persecutors nor should he consider them to be more important than his poor followers. On the other hand, those chiefs have been admonished that they should not be puffed up with the transitory life of pleasure they were then enjoying but should seek after those excellences which are permanent and eternal.
3. The story of Khidr and Moses has been related in such a way as to supply the answer to the question of the disbelievers and to give comfort to the Believers as well. The lesson contained in this story is this "You should have full faith in the wisdom of what is happening in the Divine Factory in accordance with the will of Allah. As the reality is hidden from you, you are at a loss to understand the wisdom of what is happening, and sometimes if it appears that things are going against you, you cry out, 'How and why has this happened'. The fact is that if the curtain be removed from the "unseen", you would yourselves come to know that what is happening here is for the best. Even if some times it appears that something is going against you, you will see that in the end it also produces some good results for you.
4. The same is true of the story of Zul-Qarnain for it also admonishes the questioners, as if to say, "0 you vain chiefs of Makkah you should learn a lesson from Zul-Qarnain. Though he was a great ruler, a great conqueror and the owner of great resources, yet he always surrendered to his Creator, whereas you are rebelling against Him even though you are insignificant chieftains in comparison with him. Besides this, though Zul-Qarnain built one of the strongest walls for protection, yet his real trust was in Allah and not in the "wall". He believed that the wall could protect him against his enemies as long as it was the will of Allah and that there would be crack and holes in it, when it would be His will : whereas you who possess only insignificant fortified abodes and dwellings in comparison with him, consider yourselves to be permanently safe and secure against all sorts of calamities."

While the Quran turned the tables on the questioners who had tried to "expose" the Holy Prophet, in the end of the Surah the same things have been reiterated that were stated at its beginning: "*Tauhid* and the Hereafter are absolutely true and real and for your own good you should accept these doctrines, mend your ways in accordance with them and live in this world with this conviction that you are accountable to Allah: otherwise you shall ruin your life and all your doings shall be set at naught."

Bevezetés az Al-Kahf (Barlang) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A 9. versben olvashatjuk a „Kahf”, azaz barlang szót, ahonnan a Szúra elnevezése ered.

A Kinyilatkoztatás ideje

Ez az első Szúra, ami a Próféta Mekkai tartózkodásának harmadik negyedében nyilatkoztatott ki. A 6. Szúrához fűzött bevezetőben jeleztük, hogy a Próféta Mekkai időszaka négy részre osztható. Ennek alapján a harmadik negyed a Prófécia ötödik évétől tartott a tízedikig. Ami ezt megkülönbözteti a második és negyedik negyedtől, az a következő. A másodikban Quraish megelégedett azzal, hogy nevetségessé, gúny tárgyává tegye a Prófétát és követőit, akik ellen hamis propagandát is gyakran bevetett. A harmadik időszakban azonban erősödött az üldöztetés és a gazdasági elnyomás eszközét is alkalmazták. Ez oda vezetett, hogy a Muszlimok nagy számban emigráltak Arábiából Abesszíniába. Akik otthon maradtak beszorultak Shi’ib Abi Talib körzetébe a Próféta családjával együtt. Nyomorúságuk nőtt, amikor teljes gazdasági bojkott alá vették őket. Az egyedüli kiutat Abu Talib és Khadidzsa személye jelentette, akik befolyást gyakoroltak Quraish két nagy családjára és ezek támogatást biztosítottak a hívőknek. A Prófécia tízedik évében azonban mindkét személy meghalt és ezzel kezdetét vette a negyedik negyed, véres leszámolásokkal, brutális üldöztetéssel, ami nem hagyott utat a Mekkában maradásra. Ezt követően a Muszlimok, a Próféta vezetésével Medinába menekültek. A Szúra elején elhangzó témák azt jelzik, hogy ezek a harmadik negyedben nyilatkoztattak ki, még az Abesszíniába történt menekülés előtt. Ezért az „aszhab al-kahf”, a barlang lakóinak történetében megnyugvásra, bátorságra felhívó intés fogalmazódik meg a hívők számára, ami láttatja, hogy a jóravalók miként mentették át hitüket a múltban.

Tárgykör

Ez a Szúra akkor nyilatkoztatott ki, amikor a Mekkai bálványimádók (mushrik), miután konzultáltak az Írás népeivel, három kérdést tettek fel a Prófétának, hogy vizsgáztassák. 1. Kik voltak a „Barlangban Alvók”? 2. Mi Khidr igaz története? 3. Mit tud Zul-Qarnainről, azaz a kétszarvúról. E három kérdésre a válasz a Zsidók és Keresztények által ismert történetekben voltak csak meg, melyeket az Arabok Hidzsazban nem ismertek. Jó alkalom volt, hogy ezekkel a kérdésekkel próbára tegyék a Próféta tudását a láthatatlan és rejtett dolgokról. Allah, azonban nem csak választ adott a kérdésekre, hanem a három kérdésre három olyan történet, példabeszéd nyilatkoztatott ki, melyek az Iszlám ellenzőit kellemetlen helyzetbe hozták az Iszlám és hitetlenség közti konfliktus kellős közepén:

1. A kérdezők ki lettek okítva arra, hogy a „Barlangban Alvók” ugyanazt a Monoteista Tauhid doktrínát követték, ami a Korán hirdetése, helyzetük pedig hasonlított a Muszlimok helyzetére Mekkában. A Barlangban Alvók üldözői hasonló módon viselkedtek velük, mint Quraish a Muszlimokkal. A hívők láthatták, hogy bármekkora is legyen egy intoleráns társadalomban szenvedésük, nem hajolhatnak meg hamis tanok előtt, inkább a menekülés útját kell választaniuk és Allahra kell bízni magukat. A Barlangban Alvók története a hitetlenek felé azt is megüzente, hogy létezik Túlvilág, Allahnak van képessége arra, hogy még egy hosszú alvó állapot, halál után is feltámassza azt, akit Ő akar, ahogy a Barlangban Alvókkal tette.
2. A történet párhuzamot von Mekka vezetői és a Muszlimok szenvedése, valamint a Barlangban Alvók által elviselt viszontagságok között. A Próféta felhívást kapott, hogy nem alkudhat meg üldözőivel, nem tekintheti őket saját követőinél fontosabbnak. A főembereket pedig

figyelmezteti, hagyjanak fel az evilági gyönyörök hajszolásával, melyek átmenetiek, múlandók és keressék az állandó, maradandó, örök értékeket.

3. Khidr és Mózes története úgy jön elő, hogy az megfelelő választ ad a kérdezőknek, egyben megnyugvással tölti el a hívőket is. A lecke a következő. Teljes bizalmat kell szavazni az Isteni háttér működésével kapcsolatban, amit Allah akarata mozgat. Mivel a valóság rejtve marad az ember elől, ezért híján vagyunk annak a bölcsességnek, ami a történések háttereire magyarázatot ad. Sokszor nem értjük, miért történnek úgy a dolgok, ahogy történnek és felkiáltunk: hogy lehet ez? A valóság az, hogy az esetek többségében jobb, ha az emberek nem ismerik a háttéreseményeket. Abban kell bízni, hogy meglehet, látszólag ellenünk szólnak a történések, de hosszú távon úgy rendeződnek Allah jóvoltából, ahogy nekünk jó.
4. Ugyanez igaz Zul-Qarnainre, a kétszarvúra, akinek esete szintén intés Mekka elöljárói számára. Nagy Sándorról van szó, aki Nagy volt a szó minden értelmében. Hatalmas uralkodó, hódító, aki gigantikus források felett rendelkezett, de mindig alávetette magát Teremtője akaratának. Ezzel szemben Mekka főemberei lázadnak Isten parancsai ellen! Milyen jelentéktelen alakok vagytok ti, Mekka főemberei, hozzá képest és mégis ti szegültök szembe! Annak ellenére, hogy Zul-Qarnain erős védelmi falat épített, nem abban, hanem Allah akaratában bízott. Tudta, hogy az a fal csak addig számít, míg Allah úgy akarja. Ha nem akarja, összedől, és csak rom marad utána. Ti meg, Mekka főemberei, akik hozzá képest jelentéktelen vályogkunyhókban laktok, biztonságban érzitek magatokat minden lesújtó erővel szemben.

Miután a Korán megfordította a helyzetet kérdezők és válaszadó között, a Szúra végén intések fogalmazódnak meg. Az Egyistenhit és a Túlvilág abszolút Igaz, Való. Saját jövőnk érdekében fel kell fognunk ezeket a doktrínákat, életvitelünket ennek megfelelően kell alakítanunk. Ha ezt az utat követjük, bátran állhatjuk ki Allah számvetését. Ha nem ezt tesszük, a földi életben elkövetett tetteink nem fogják javunkat szolgálni.

18. Al-Kahf	18. Al-Kahf
THE CAVE	**BARLANG**
Total Verses: 110	Összes vers: 110
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَل لَّهُ عِوَجَا ﴿١﴾

1. Praise be to Allah, Who hath sent to His Servant the Book, and hath allowed therein no Crookedness[1031]:

1. Legyen Dicső Allah, Ki lebocsátotta szolgálójára a Könyvet, mit nem tett meg tekervényessé (fondorlatossá)[1031]:

قَيِّمًا لِّيُنذِرَ بَأْسًا شَدِيدًا مِن لَّدُنْهُ وَيُبَشِّرَ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا حَسَنًا ﴿٢﴾

2. (He hath made it) Straight (and Clear) in order that He may warn (the godless) of a terrible Punishment from Him, and that He may give Glad Tidings to the Believers who work righteous deeds, that they shall have a goodly Reward,

2. (Hanem megtette azt) egyenessé, hogy figyelmeztessen a Színéből jövő szégyenteljes büntetésre, és hogy örömhírt adjon a hívőknek, kik jókat cselekszenek. Mert bizony nekik szép bér jár.

مَاكِثِينَ فِيهِ أَبَدًا ﴿٣﴾

[1031] Some people's idea of a Sacred Book is that it should be full of mysteries-dark corners, ambiguous expressions, words so far removed from human speech that they cover anything or nothing. Pagan oracles were couched in language which suggested one meaning to the hearer and claimed to have the very opposite meaning in the light of events which actually happened subsequently. They were distinctly crooked, not straight. In the next verse the word "Straight" (qaiyim) is used to characterize the Quran, in contrast to this word "crooked" ('iwaj). See also 19:36.

Néhányan azt gondolják, hogy egy Szent Könyvnek tele kell lennie misztikumokkal, rejtélyekkel, kétértelmű kifejezésekkel, melyeket csak a beavatottak értenek, amik az emberi értelemtől messze esnek, de valójában nem jelentenek semmit. A pogány jóslatokat olyan nyelven fogalmazták meg, ami az alany számára adott egy jelentést, de ha az események bekövetkezése más volt, mint amire számítottak, akkor egy teljesen más értelmezést adtak ugyanannak a szövegnek. Ezek voltak a tekervényes szövegezések, amit a Korán 'iwadzs-nak említ. Lásd szintén 19:36. A Korán maga ezzel szerint viszont „Egyenes" (qayim).

3. Wherein they shall remain for ever[1032]:

3. Ebben lesznek ők mindörökké[1032].

وَيُنذِرَ الَّذِينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا ﴿٤﴾

4. Further, that He may warn those (also) who say, "(Allah) hath begotten a son[1033]":

4. Ő figyelmezteti azokat, kik mondják: „Allah gyermeket vett (Magához)[1033].”

مَّا لَهُم بِهِ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِآبَائِهِمْ كَبُرَتْ كَلِمَةً تَخْرُجُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ إِن يَقُولُونَ إِلَّا كَذِبًا ﴿٥﴾

5. No knowledge have they of such a thing, nor had their fathers. It is a grievous thing that issues from their mouths as a saying what they say is nothing but falsehood!

5. Nincs ebben se nekik, se atyáiknak tudásuk. Keserves a szó, mi elhagyja szájaikat, s nem mondanak mást, csak koholmányt.

فَلَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَّفْسَكَ عَلَى آثَارِهِمْ إِن لَّمْ يُؤْمِنُوا بِهَذَا الْحَدِيثِ أَسَفًا ﴿٦﴾

6. Thou wouldst only, perchance, fret thyself to death, following after them, in grief, if they believe not in this Message[1034].

6. Talán gyötröd magad (ó Mohammed) ha nyomon kíséred őket, mert sajnálatosan nem hisznek ebben az Üzenetben[1034].

إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لَّهَا لِنَبْلُوَهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ﴿٧﴾

7. That which is on earth we have made but as a glittering show for the earth, in order that We may test them - as to which of them are best in conduct[1035].

[1032] See: 4:122, 43:71, 65:11, 98:8.

Lásd még 4:122, 43:71 és 98:8

[1033] The warning is not only needed for those who deny Allah or deny His Message, but also for those whose false ideas of Allah degrade religion in supposing that Allah begot a son, for Allah is One and is High above any ideas of physical reproduction.

Ez a figyelmeztetés nem csak annak szól, aki megtagadja Allahot és az Ő Üzenetét, hanem annak is, aki Allahról hamis tanokat vall. Allah mindenek fölött áll és nem lehet Őt olyan fizikai világba írni, mint amilyenben az ember él. Így gyermekre sincs szüksége.

[1034] In a reasonable world the preaching of a reasonable Faith like that of Islam would win universal acceptance. But the world is not altogether reasonable. It caused great distress to the unselfish Preacher of Islam that his Message met with so much opposition.

Egy ésszerű világban egy ésszerű Hit, mint az Iszlám, tömegek érdeklődését vonzza. De sajnos a világ nem ésszerű. Nagy bánatot és gyötrelmet okozott az önzetlen vallás-hirdetőnek, Mohammednek, hogy milyen hatalmas ellenállásba ütközött.

[1035] This world's goods- worldly power, glory, wealth, position, and all that men scramble for, - are but a fleeting show. The possession or want of them does not betoken a man's real value or position in the coming world, the world which is to endure. Yet they have their uses.

7. Ami a Földön van, ékességként tettük meg azon, hogy próbára tegyük őket, melyikük viseltetik a legjobban[1035].

وَإِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُزًا ﴿٨﴾

8. Verily what is on earth we shall make but as dust and dry soil (without growth or herbage)[1036].

8. Mert bizony, Mi azt kopár hanttá tesszük meg[1036].

أَمْ حَسِبْتَ أَنَّ أَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيمِ كَانُوا مِنْ آيَاتِنَا عَجَبًا ﴿٩﴾

9. Or dost thou reflect that the Companions of the Cave and of the Inscription were wonders among Our Sign[1037]?

9. Vagy arra számítottál-e, hogy a Barlang Lakói és a Felirat az Áyáinkból való csodák[1037]?

إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا آتِنَا مِن لَّدُنكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا ﴿١٠﴾

10. Behold, the youths betook themselves to the Cave: they said, "Our Lord! bestow on us Mercy from Thyself, and dispose of our affair for us in the right way[1038]!"

A földön lévő vonzó erők, díszek, pozíciók, vagyon, dicsőség, hatalom és minden, amiért az ember töri magát, nem más, mint múlandó kirakat. Ezek bármelyikének birtoklása nem alkot az ember valós értékeiről képet és nem helyezik el őt a Túlvilág egy pozíciójába sem.

[1036] The fairest sights on the earth will become as dust and waste when this earth vanishes, and true spiritual values are restored.

Ami ma lenyűgözően szépnek néz ki a Földön, az egyszer por és kopár törmelék lesz. Csupán a valós spirituális értékek tárolódnak el.

[1037] A wonderful story or allegory is now referred to. Its lessons are: - the relativity of Time, - the unreality of the position of oppressor and oppressed, persecutor and persecuted, on this earth, - the truth of the final Resurrection, when true values will be restored, and - the potency of Faith and Prayer to lead to the Right. The unbelieving Quraish were in the habit of putting posers to the holy Prophet-questions which they got from Christians and Jews, which they thought the Prophet would be unable to answer. In this way they hoped to discredit him. One of these questions was about the floating Christian story of the Seven Sleepers of Ephesus. The Prophet not only told them the main story but pointed out the variations that were current, and rebuked men for disputing about such details (18:22). Most important of all, he treated the story (under inspiration) as a parable, pointing to lessons of the highest value. This is Revelation in the highest sense of the term.

A most következő történet egy allegória, aminek tanulságai a következőkre mutatnak rá: 1. Az idő relatív. 2. Az elnyomó és elnyomott, üldöző és üldözött helyzetének változása. Tehát nincs bebetonozódás egyik helyzetben sem. 3. A végső Feltámadás igazsága, amikor az eltárolt valós értékek kerülnek felszínre. 4. Az Ima és Hit hatalma az Igazság beteljesülésében.
A hitetlen Quraish igyekezett kellemetlen helyzetbe hozni a Prófétát. A Zsidók és Keresztények hagyományaiból tettek föl számára kérdéseket, amire meggyőződésük szerint a Próféta nem tud válaszolni. Le akarták járatni őt. Egyik ilyen kérdés volt a Hét Epheszoszi Alvó esete. A Próféta nem csak tudta a választ, hanem megszégyenítő volt Quraish számára az a gondolatsor, ahogy a Próféta a részleteket erről az esetről visszaadta (18:22). Ihletés alatt mondta el a történetet, példabeszédekkel félreérthetetlenné téve a mondanivalót.

[1038] The bare Christian story (without the spiritual lessons taught in the Quran) is told in Gibbon's Decline and Fall of the Roman Empire (end of chapter 33). In the reign of a Roman Emperor who persecuted the Christians, seven Christian youths of Ephesus left the town and hid themselves in a cave in a mountain near by. They fell asleep, and remained asleep for some generations or centuries. When the wall which sealed up the cave was

10. Mikor az ifjak a barlangba menekültek, s mondták: „Urunk! Juttass Színedből nekünk kegyelmet és rendelkezz dolgunkban a helyes irány kijelölésév[1038].

فَضَرَبْنَا عَلَى آذَانِهِمْ فِي الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا ﴿١١﴾

11. Then We draw (a veil) over their ears, for a number of years, in the Cave, (so that they heard not)[1039]:

11. Majd Mi sok éven keresztül (leplet) vetettünk füleikre a Barlangban[1039].

---

being demolished, the youths awoke. They still thought of the world in which they had previously lived. They had no idea of the duration of time. But when one of them went to the town to purchase provisions, he found that the whole world had changed. The Christian religion, instead of being persecuted was fashionable: in fact, it was now the State religion. His dress and speech, and the money which he brought, seemed to belong to another world. This attracted attention. The great ones of the land visited the Cave, and verified the tale by questioning the man's Companions. When the story became very popular and circulated throughout the Roman Empire, we may well suppose that an Inscription was put up at the mouth of the Cave. See verse 9. This inscription was probably to be seen for many years afterwards, as Ephesus was a famous city on the west coast of Asia Minor, about forty to fifty miles south of Smyrna. Later on, the Khalifah Wathiq (842-846 A.C.) sent an expedition to examine and identify the locality, as he did about the Dhul al Qarnayn barrier in Central Asia (Appendix at the end of this Surah). A popular story circulating from mouth to mouth would necessarily be vague as to dates and vary very much in details. Somewhere about the 6th century A.C. a Syriac writer reduced it to writing. He suggested that the youths were seven in number; that they went to sleep in the reign of the Emperor Decius (who reigned from 249 to 251 A.D., and who was a violent persecutor of Christianity); and that they awoke in the reign of Theodosius 11, who reigned from 408 to 450 A.D. In our literature Decius is known as Daqyanus (from the adjectival Latin from Decianus), and the name stands as a symbol of injustice and oppression.
The youths hid in the cave, but they trusted in Allah, and made over their whole case to Him in prayer. Then they apparently fell asleep, and knew nothing of what was happening in the world outside.

A Keresztény hagyomány narratív módon őrzi ezt a történetet a Gibbon által megírt Római Birodalom hanyatlása és Bukása c. mű 33. fejezetében. Amikor Róma üldözte a Keresztényeket, hét Keresztény ifjú Epheszoszból elhagyta a várost és a közeli hegyek egyik barlangjában kerestek menedéket. Elaludtak és nemzedékeken, évszázadokon keresztül nem ébredtek fel. Amikor barlangjuk zárókövét lerombolták, a fiatalok felébredtek. Azt hitték, hogy még abban az időben vannak, mint amikor rájuk tört az alvás. Fogalmuk sem volt arról, mennyi idő telt el. Amikor egyikük lement a városba élelmet venni, észrevette, hogy a világ megváltozott. Ahelyett, hogy a Keresztény vallást üldözték volna, elfogadott, sőt Államvallás lett. Ruhája, beszédmódja és a pénze azt jelezte, mintha egy más világból jött volna. A város elöljárói meglátogatták a Barlangot és kérdéseik alapján igazolva látták történetük eredetiségét. Amikor az eset az egész Római Birodalom területén népszerű lett, egy Feliratot tettek a Barlang bejáratához. Ez a felirat szerepel a 9. versben. Ezt a Feliratot hosszú éveken át lehetett látni. Epheszosz Kis-Ázsia nyugati partvidékének híres városa volt, kb. 80 km-re Szmirnától. Későbbb Wathiq Kalifa (842-846) expedíciót küldött a hely beazonosítására és feltárására, ahogy Dhul al Qurnayn által készített falat is kutatta (Lásd a Függeléket a Szúra végén). Egy ilyen szájról szájra terjedő történetben sok a homályos adat, a bizonytalanság. A hatodik században egy szír író jegyezte fel. Szerinte a fiatalok heten voltak, akik Decius császár (249-251) uralma alatt tértek a Barlangba. Decius nevezetes volt a Keresztények elleni véres leszámolásairól. Theodosius II (408-450) uralkodott akkor, amikor felébredtek. Irodalmi referenciáink alapján Decius más néven Daqyanus, vagy latin átírásban Decianus néven is szerepelt. Az igazságtalanság és elnyomás jelképeként vonult be a történelembe.
Az ifjak megbújtak a Barlangban, de Allahba vetett hitüket sohasem hagyták el és csak Hozzá imádkoztak. Magukat Allahnak ajánlva vett erőt rajtuk az álom, nem tudták mi történik velük, de Allah kegyelme velük volt.

[1039] Drew (a veil) over their ears: i.e., sealed their ears, so that they heard nothing. As they were in the Cave, they saw nothing. So, they were completely cut off from the outer world.

„Leplet vetettünk füleikre”. Megpecsételtük hallásukat. A Barlangban el voltak vágva a külvilágtól. Nem hallottak, nem láttak semmit.

ثُمَّ بَعَثْنَاهُمْ لِنَعْلَمَ أَيُّ الْحِزْبَيْنِ أَحْصَى لِمَا لَبِثُوا أَمَدًا ﴿١٢﴾

12. Then We roused them, in order to test which of the two parties was best at calculating the term of years they had tarried[1040]!

12. Majd feltámasztottuk őket, hogy megtudjuk, melyik tábor a kettőből számolta pontosabban az időt, mit ott töltöttek[1040].

نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُم بِالْحَقِّ إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ آمَنُوا بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَاهُمْ هُدًى ﴿١٣﴾

13. We relate to thee their story in truth: they were youths who believed in their Lord, and We advanced them in guidance:

13. Elbeszéljük neked történetüket az Igazzal: Ifjak voltak, kik kittek Urukban és Mi a helyes irányba támogattuk őket.

وَرَبَطْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ إِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَن نَّدْعُوَ مِن دُونِهِ إِلَهًا لَقَدْ قُلْنَا إِذًا شَطَطًا ﴿١٤﴾

14. We gave strength to their hearts: Behold, they stood up and said: "Our Lord is the Lord of the heavens and of the earth: never shall we call upon any god other than Him: if we did, we should indeed have uttered an enormity[1041]!

14. Szíveiket Magunkhoz kötöttük. Mikor felálltak, így szóltak: „Urunk az Egek és a Föld Ura! Nem szólítunk Rajta kívül más istent. Ha ezt tennénk, szörnyűséget tennénk[1041]!”

هَؤُلَاء قَوْمُنَا اتَّخَذُوا مِن دُونِهِ آلِهَةً لَّوْلَا يَأْتُونَ عَلَيْهِم بِسُلْطَانٍ بَيِّنٍ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ﴿١٥﴾

15. "These our people have taken for worship gods other than Him: why do they not bring forward an authority clear (and convincing) for what they do? Who doth more wrong than such as invent a falsehood against Allah[1042].

[1040] When they awoke to consciousness, they had lost all count of time. Though they had all entered together, and lain together in the same place for the same length of time, their impressions of the time they had passed were quite different. Time is thus related to our own internal experiences. We have to learn the lesson that men as good as ourselves may yet differ as to their reactions to certain facts, and that in such matters disputes are unseemly. It is best to say. "Allah knows best" (18:19).

Amikor felébredtek, elvesztették időérzéküket. Mind egyszerre aludtak el, egyszerre töltötték el öntudatlanul alvással az időt és egyszerre tértek magukhoz, mégis mást éltek meg. Az idő, ezért saját belső tapasztalásunk függvénye, annak érzékelése, akár más dolgoké, személyenként változik. Le kell vonnunk a tanulságot, hogy amit magunk érzékelünk, azt más máshogy érzékeli. Lehet, hogy saját érzékelésünk csal, de az is lehet, hogy másé is hamis, ezért Allahra kell hagyatkozni és megjegyezni: „Allah a Legjobb Tudója:” (18:19).

[1041] So that they were not afraid to speak out openly, and protest the truth of the Unity which they clearly saw in their own minds and hearts.

Szíveiket Magunkhoz kötöttük. Isten szívükben élt, nem féltek, nyíltan vallották hitüket, ami beköltözött szíveikbe, gondolataikba.

[1042] Besides the heathen gods, the cult of the Emperors also became fashionable in the Roman Empire in the first three centuries of the Christian Era. The statue of Diana (Artemis) at Ephesus had been one of the wonders of the ancient world. The city was a great seaport and the capital of Roman Asia. We may therefore imagine

15. „Ezek a mi népünk, kik Rajta kívül vettek maguknak isteneket. Miért nem adják elő azokról valós hatalmukat? Ki bűnösebb annál, mint ki kitalálja Allahra a hazug szót[1042]?”

وَإِذِ اعْتَزَلْتُمُوهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ فَأْوُوا إِلَى الْكَهْفِ يَنشُرْ لَكُمْ رَبُّكُم مِّن رَّحمته
ويُهَيِّئْ لَكُم مِّنْ أَمْرِكُم مِّرْفَقًا ﴿١٦﴾

16. "When ye turn away from them and the things they worship other than Allah, betake yourselves to the Cave: Your Lord will shower His mercies on you and disposes of your affair towards comfort and ease[1043]."

16. „Mikor elkülönültetek tőlük és azoktól, mihez imádkoztak Allahon kívül, a Barlangban kerestetek menedéket: Kiterjeszti rátok Uratok kegyelmét és rendelkezik, hogy dolgaitok könnyebbé váljanak[1043].

وَتَرَى الشَّمْسَ إِذَا طَلَعَت تَّزَاوَرُ عَن كَهْفِهِمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَإِذَا غَرَبَت تَّقْرِضُهُمْ ذَاتَ
الشِّمَالِ وَهُمْ فِي فَجْوَةٍ مِّنْهُ ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ مَن يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِي وَمَن يُضْلِلْ
فَلَن تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُّرْشِدًا ﴿١٧﴾

17. Thou wouldst have seen the sun, when it rose, declining to the right from their Cave, and when it set, turning away from them to the left, while they lay in the open space in the midst of the Cave. Such are among the Signs of Allah. He whom Allah, guides is rightly guided; but he whom Allah leaves to stray,- for him wilt thou find no protector to lead him to the Right Way[1044].

17. Láthattad volna a Napot, ahogy felkel és ível Barlangjuk jobbján, majd lenyugszik, elkanyarodva tőlük a baloldalon, mikor ők egy nyílt helyen voltak (a Barlang közepén). Ezek Allah

---

how the heathen cults must have flourished there. St. Paul spent three years preaching there, and was mobbed and assaulted, and compelled to leave (Acts, 19:1-4).

A Pogány istenkultusz mellett az első három évszázad Római Birodalmában a császárokat is isteni rang illette meg. Diána (Artemisz) szobra Epheszoszban az ókor egyik csodájának számított. A város Róma Ázsiai központjának számított, ahol jelentős kikötő volt. Elképzelhetjük, mennyi istenség adhatott itt egymásnak találkozót. Szent Pál három évet töltött itt el, megalázták, megvetették és el kellett hagynia ezt a helyet. (Apostolok cselekedetei, 19:1-4)

[1043] That is, 'do not be afraid of anything: put your whole case in the hands of Allah: at present you are being persecuted; he will solve your difficulties and give you ease and comfort'.

„Ne féljetek, bízzátok dolgaitokat Allahra. Most még üldöznek titeket, de Ő elrendezi ügyeteket és könnyebbséget ad.”

[1044] In the latitude of Ephesus, 38* north, i.e., well above the sun's northern declination, a cave opening to north, would never have the heat of the sun within it, as the sunny side would be the south. If the youths lay on their backs with their faces looking to the north, i.e., towards the entrance of the Cave, the sun would rise on their right side, declining to the south, and set on their left sides, leaving them cool and comfortable.

Epheszosz a 38. szélességi körön fekszik. A nap íve azt mutatja, hogy a Barlang északi irányba nézett, ezért nem hevülhetett fel. Ha a fiatalok a hátukon feküdtek, arccal észak felé, akkor a nap a jobboldalukon kelt és déli irányba ívelt le az ő bal oldalukon, így ők mindig hűsben maradhattak.

Jelei közül valók. Akit Allah vezet, az helyes irányban vezetett. Kit tévelygésbe visz, nem találsz számára oltalmazót, sem útbaigazítót[1044].

وَتَحْسَبُهُمْ أَيْقَاظًا وَهُمْ رُقُودٌ وَنُقَلِّبُهُمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ الشِّمَالِ وَكَلْبُهُم بَاسِطٌ ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيدِ لَوِ اطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ فِرَارًا وَلَمُلِئْتَ مِنْهُمْ رُعْبًا ﴿١٨﴾

18. Thou wouldst have deemed them awake, whilst they were asleep, and We turned them on their right and on their left sides: their dog stretching forth his two fore-legs on the threshold: if thou hadst come up on to them, thou wouldst have certainly turned back from them in flight, and wouldst certainly have been filled with terror of them[1045].

18. Azt vélhettétek volna, hogy ébren vannak, mikor feküdtek. Majd jobbjukra és baljukra fordítottuk őket. Kutyájuk a két első lábát nyújtóztatta a küszöbön. Ha rájuk vetetted volna tekintetedet, menekülve fordultál volna el és félelem töltött volna el tőlük[1045].

وَكَذَٰلِكَ بَعَثْنَاهُمْ لِيَتَسَاءلُوا بَيْنَهُمْ قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ كَمْ لَبِثْتُمْ قَالُوا لَبِثْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالُوا رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثْتُمْ فَابْعَثُوا أَحَدَكُم بِوَرِقِكُمْ هَٰذِهِ إِلَى الْمَدِينَةِ فَلْيَنظُرْ أَيُّهَا أَزْكَى طَعَامًا فَلْيَأْتِكُم بِرِزْقٍ مِّنْهُ وَلْيَتَلَطَّفْ وَلَا يُشْعِرَنَّ بِكُمْ أَحَدًا ﴿١٩﴾

19. Such (being their state), we raised them up (from sleep), that they might question each other. Said one of them, "How long have ye stayed (here)?" They said, "We have stayed (perhaps) a day, or part of a day." (At length) they (all) said, "(Allah) (alone) knows best how long ye have stayed here.... Now send ye then one of you with this money of yours to the town: let him find out which is the best food (to be had) and bring some to you, that (ye may) satisfy your hunger therewith: And let him behave with care and courtesy, and let him not inform any one about you[1046].

[1045] Perhaps their eyes were open, even though their senses were sealed in sleep. They turned about on their sides as men do in sleep. The name of their dog is traditionally known as Qitmir.

Szemük egy kicsit nyitva volt, de érzékeik nem működtek. Éppen úgy forgolódtak egyik oldalról a másikra, ahogy egy normál alvó ember. A hagyomány szerint kutyájukat Qitmirnek hívták.

[1046] This is the point of the story. Their own human impressions were to be compared, each with the other. They were to be made to see that with the best goodwill and the most honest enquiry they might reach different conclusions; that they were not to waste their time in vain controversies, but to get on to the main business of life; and that Allah alone had full knowledge of the things that seem to us so strange, or inconsistent, or inexplicable, or that produce different impressions on different minds.
They now give up barren controversy and come to the practical business of life. But their thoughts are conditioned by the state of things that existed when they entered the Cave. The money they carried was the money coined in the reign of the monarch who persecuted the Religion of Unity and favoured the false cults of Paganism. For they still imagined the world in the same state in which they had known it before they entered the Cave.

Ez a történet mondanivalója. Saját emberi érzékeléseink állnak szemben egymással. A legjobb szándék mellett hasonlították össze érzékeléseiket, mégis más következtetést vontak le. Végül rájöttek, hogy ne saját emberi meglátásaikra, hanem Allahra hagyatkozzanak, mert Ő az egyedüli Ismerője a dolgoknak, amelyek lehetnek különösek, megmagyarázhatatlanok, vagy különböző agyakban másképp képződnek le.

19. Ekképpen támasztottuk fel őket, hogy maguk közt kérdezősködjenek. Egyikük így szólt: „Mennyi időt töltöttetek el?" Mondták: „Egy napot töltöttünk el (talán), vagy a nap egy részét." Mondták: „Uratok a Legjobb Tudója annak, mennyit időztetek. Küldjétek el egyiketeket a városba ezzel a pénzetekkel és nézze meg, melyik a leglaktatóbb étel, majd hozzon nektek, csillapítsa éhségetek. Legyen udvarias, kedves és ne szóljon rólatok senkinek[1046]."

إِنَّهُمْ إِن يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ أَوْ يُعِيدُوكُمْ فِي مِلَّتِهِمْ وَلَن تُفْلِحُوا إِذًا أَبَدًا ﴿٢٠﴾

20. "For if they should come upon you, they would stone you or force you to return to their cult, and in that case ye would never attain prosperity."

20. „Mert ha felfedik kiléteteket, megköveznek, vagy visszatérítenek titeket vallásukba és akkor nem boldogultok sohasem!"

وَكَذَٰلِكَ أَعْثَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوا أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَأَنَّ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا إِذْ يَتَنَازَعُونَ بَيْنَهُمْ أَمْرَهُمْ فَقَالُوا ابْنُوا عَلَيْهِم بُنْيَانًا رَّبُّهُمْ أَعْلَمُ بِهِمْ قَالَ الَّذِينَ غَلَبُوا عَلَىٰ أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِم مَّسْجِدًا ﴿٢١﴾

21. Thus did We make their case known to the people, that they might know that the promise of Allah is true, and that there can be no doubt about the Hour of Judgment. Behold, they dispute among themselves as to their affair. (Some) said, "Construct a building over them": Their Lord knows best about them: those who prevailed over their affair said, "Let us surely build a place of worship over them[1047]."

Felhagytak az üres vitával, rátértek a gyakorlati kérdésekre. Tudatuk, viszont abban a korban működött, amikor a Barlangba menekültek. A náluk levő pénzérméket még abban a Birodalomban verték, ami a Monoteizmus vallásának üldözője volt és a Pogányság hamis kultuszát követte. Azt hitték, a Barlangon kívüli világ ugyanabban az állapotban van, mint amikor aludni tértek.

[1047] Thus: in this way, by these means, i.e., by the sending out of one of the Sleepers with the old money to the town to buy provisions. His old-fashioned dress, appearance, and speech, and the old uncurrent money which he brought, at once drew the attention of people to him. When they learnt his story, they realized that Allah, Who can protect His servants thus and raise them up from sleep after such a long time, has power to raise up men for the Resurrection, and that His promise of goodness and mercy to those who serve Him is true and was exemplified in this striking way. On the other hand, to the men of the Cave themselves, it became clear that Allah can change the situation before we are aware, and our hope in Him is not futile, and that even when we are on the brink of despair, a revolution is surely working in the world before the world itself realizes it.
The perversity of man is such that as soon as ever a glimpse of truth becomes manifest, men fall into controversies about it. The Sleepers could not judge about the duration of their stay in the Cave, but they wisely left the matter and attended to the urgent business of their lives. The townsfolk could not agree as to the significance of the event; they fell to discussing immaterial details. What sort of a memorial should they raise? A house or a place of worship or a tablet? The place of worship was built. But the real significance was missed until explained in the Quran.

Az egyik alvótársukat kiküldték a régi pénzzel élelmet vásárolni. Ódivatú ruházata, régies beszéde és a már nem használatos pénze felkeltette a városi emberek figyelmét. Amikor kikérdezték őt, felismerték, hogy Allah meg tudja óvni szolgálóját és akár hosszú idő elteltével is fel tudja támasztani őt, tehát beigazolódott: van Feltámadás és Ígérete Igaz! A bizonyíték megdönthetetlen és előttük áll! A másik oldalon is van tanulság. Akik a Barlangban vészelték át a nehéz időszakot láthatták, hogy Allah úgy tudja megváltoztatni a körülményeket, hogy nem is tudunk róla. Nem felszínes reménnyel, hanem teljes odaadással kell bízni Benne, mert míg mi üresen vitatkozunk, elveszünk a részletekben, addig Allah dolgozik, alakítja a világot és észre sem vesszük.

21. Ekképpen tártuk fel dolgukat, hogy (az emberek) megtudják: Allah Ígérete Igaz és az Óra eljövetelében semmi kétség! (Az emberek) tanakodnak ügyükben maguk között. Mondták: „Emeljetek feléjük egy épületet.” Uruk a Legjobb Ismerőjük. Akik dolgaikkal felülkerekedtek, így szóltak: „Bizony építsünk felettük imahelyet[1047]!”

سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَّابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ رَجْمًا بِالْغَيْبِ وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ قُل رَّبِّي أَعْلَمُ بِعِدَّتِهِم مَّا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ فَلَا تُمَارِ فِيهِمْ إِلَّا مِرَاء ظَاهِرًا وَلَا تَسْتَفْتِ فِيهِم مِّنْهُمْ أَحَدًا ﴿٢٢﴾

22. (Some) say they were three, the dog being the fourth among them; (others) say they were five, the dog being the sixth,- doubtfully guessing at the unknown; (yet others) say they were seven, the dog being the eighth. Say thou: "My Lord knoweth best their number; It is but few that know their (real case)." Enter not, therefore, into controversies concerning them, except on a matter that is clear, nor consult any of them about (the affair of) the Sleepers[1048].

22. (Páran) azt mondják, hárman voltak, negyedik a kutyájuk. (Mások) azt mondják, öten voltak, hatodik a kutyájuk. Az Ismeretlent találgatják. (Megint mások) azt mondják, heten voltak, nyolcadik a kutyájuk. Mondd: „Uram a Legjobb Tudója számuknak. Csak kevesen ismerik (dolgukat).” Ne vitatkozzatok hát róluk, csak olyanról, ami tisztán látszik és ne is kérdezzetek róluk senkit[1048].

وَلَا تَقُولَنَّ لِشَيْءٍ إِنِّي فَاعِلٌ ذَٰلِكَ غَدًا ﴿٢٣﴾

23. Nor say of anything, "I shall be sure to do so and so tomorrow[1049]"-

---

Az ember perverzitására jellemző, hogy ha a szeme előtt igazolódik be az igazság, akkor sem azt látja meg, hanem elvész a részletekben. Apró-cseprő semmiségekben, üres vitákban forgácsolja szét a dolgok lényegét. Az Alvók nem tudták eldönteni, mennyi időt tölthettek a Barlangban, de nem bocsátkoztak vitába, bölcsen Allahra hagyták. Visszatértek a lényegre: saját létfenntartásukról kezdtek gondoskodni. A városlakók, viszont nem tudtak megegyezni, semmitmondó vitába kezdtek egymással olyasmiről, amiben nem volt tudásuk. Milyen emléket állítsanak? Egy házat, egy imahelyet, vagy egy táblát? Az imahely megépült, de a történet lényegét nem az adja, hanem az, amire a Korán utal.

[1048] The true significance of the story is known only to a few. Most men discuss futile' details, which are not in their knowledge.

A történet lényegére csak kevés ember figyel oda. Legtöbben elvesznek a részletekben és olyasmiről vitatkoznak, miben nincs tudásuk.

[1049] Verses 23 and 24 are parenthetical. We must never rely upon our own resources so much as to forget Allah. If by any chance we do forget, we must come back to Him and keep Him in remembrance, as did the Companions of the Cave.
In geometry the perfect circle is an ideal. Any given circle that we draw is not so perfect that we cannot draw one closer to the ideal. So, in our life, there is always the hope of drawing closer and closer to Allah.

A 23. és 24. versek zárójeles megjegyzések, következtetések. Sosem hagyatkozhatunk saját forrásainkra, érzékeink megtévesztő ítéletére. Bármit döntünk, elfelejtünk, hezitálunk, vissza kell térnünk az igazi forráshoz, Allahhoz, ahogy a Barlang Lakói tették.

23. Ne mondjátok semmire, hogy: „Én azt (biztosan) megteszem holnap[1049],-"

إِلَّا أَن يَشَاء اللَّهُ وَاذْكُر رَّبَّكَ إِذَا نَسِيتَ وَقُلْ عَسَى أَن يَهْدِيَنِ رَبِّي لِأَقْرَبَ مِنْ هَذَا رَشَدًا ﴿٢٤﴾

24. Without adding, "So please Allah." and call thy Lord to mind when thou forgettest, and say, "I hope that my Lord will guide me ever closer (even) than this to the right road."

24. Anélkül, hogy ne mondanátok: „Ha Allah is úgy akarja!" Emlékezz Uradra, ha feledsz és mondd: „Talán Uram ennél közelebb fog vinni engem a jó irányhoz."

وَلَبِثُوا فِي كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَازْدَادُوا تِسْعًا ﴿٢٥﴾

25. So they stayed in their Cave three hundred years, and (some) add nine (more)[1050]

25. Háromszáz évet töltöttek el ők a Barlangjukban, amit megtoldottak kilenccel[1050].

قُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثُوا لَهُ غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَبْصِرْ بِهِ وَأَسْمِعْ مَا لَهُم مِّن دُونِهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا ﴿٢٦﴾

26. Say: "(Allah) knows best how long they stayed: with Him is (the knowledge of) the secrets of the heavens and the earth: how clearly He sees, how finely He hears (everything)! They have no protector other than Him; nor does He share His Command with any person whatsoever.

26. Mondd: „Allah a Legjobb Tudója annak, mennyit időztek el. Nála van az Egek és a Föld titkainak (tudása), a Legjobban Lát, a Legjobban hall. Nincs Rajta kívül oltalmazójuk, nem részesül bölcsességéből senki más."

وَاتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِن كِتَابِ رَبِّكَ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَلَن تَجِدَ مِن دُونِهِ مُلْتَحَدًا ﴿٢٧﴾

27. And recite (and teach) what has been revealed to thee of the Book of thy Lord: none can change His Words, and none wilt thou find as a refuge other than Him.

A geometriában a kör az ideális alakzat. Bármennyire szeretnénk, szabad kézzel nem tudunk tökéletes kört rajzolni. Gyakorlással azonban egyre szebbek lehetnek köreink, ahogy hitünket is erősítenünk kell Allahban, hogy közelíteni tudjunk a tökéletes felé.

[1050] This verse should be read with the next verse. In the floating oral tradition, the duration of time in the Cave was given differently in different versions. When the tradition was reduced to writing, some Christian writers (e.g., Simeon Metaphrastes) named 372 years, some less. In round numbers 300 years in the solar Calendar would amount to 309 in the lunar Calendar. But the next verse points out that all these are mere conjectures: the number is known to Allah alone.

Ezt a verset a következővel együtt kell olvasni. A közszájon forgó hagyományok, más és más hosszat jelölnek meg a Barlangban eltöltött időt illetően. Egy Keresztény történetíró, Simeon Metaphrastes szerint 372 év volt. Kerek számokban mondanak 300 évet a szoláris számítás alapján, de ha a lunáris évek számát vesszük, akkor lehet 309 is. A következő vers arra mutat rá, hogy ez mind feltételezés, a konkrétumot Allah tudja egyedül.

27. Olvasd azt, mi neked sugallott Urad Könyvéből. Nincs, ki Szavait megváltoztathatná, és nem találsz Rajta kívül menedéket.

وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُم بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَن ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ وَكَانَ أَمْرُهُ فُرُطًا ﴿٢٨﴾

28. And keep thy soul content with those who call on their Lord morning and evening, seeking His Face; and let not thine eyes pass beyond them, seeking the pomp and glitter of this Life; no obey any whose heart We have permitted to neglect the remembrance of Us, one who follows his own desires, whose case has gone beyond all bounds[1051].

28. Tedd lelked állhatatossá azokkal, kik Urukat szólítják reggel, este, s az Ő Színét vágyják. Ne hagyd szemeidet, hogy túlnézzen rajtuk, az Evilági élet pompáját keresve. Ne engedelmeskedj azoknak, kiknek szívét elzártuk a Rólunk való megemlékezésről, kik saját vágyaikat kergetik, kiknek dolgai korlátokat sértenek[1051].

وَقُلِ الْحَقُّ مِن رَّبِّكُمْ فَمَن شَاء فَلْيُؤْمِن وَمَن شَاء فَلْيَكْفُرْ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا وَإِن يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاء كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءتْ مُرْتَفَقًا ﴿٢٩﴾

29. Say, "The truth is from your Lord": Let him who will believe, and let him who will, reject (it): for the wrong-doers We have prepared a Fire whose (smoke and flames), like the walls and roof of a tent, will hem them in: if they implore relief they will be granted water like melted brass, that will scald their faces, how dreadful the drink! How uncomfortable a couch to recline on[1052]!

29. Mondd: „Az Igaz Uratoktól való." Ki akar, higgyen, s ki akar, tagadjon. Előkészítettük a bűnösöknek a Pokol tüzét, mi sátorként öleli körbe őket. Ha hűst akarnak, vizet zúdítanak rájuk, ami olyan, mint az olvadt réz. Süti az arcokat, nyomorúságos ital, becstelen nyugvóhely[1052].

[1051] 6:52. The true servants of Allah are those whose hearts are turned to Him morning, noon, and night, and who seek not worldly gain, but Allah's Grace, Allah's own Self, His Presence and nearness. Even if they are poor in this world's goods, their society gives far more inward and spiritual satisfaction than worldly grandeur or worldly attractions.

6:52. Azok Allah igaz szolgálói, akik szívüket Felé fordítják reggel, este, éjjel és nem a világi boldogulást, örömöket, hanem az Ő kegyelmét, közelségét keresik. Még ha szegények is világi javakban, egymás közti megértésük, belső harmóniájuk jóval több nyereséget, elégedettséget ad számukra, mintha a földi vonzalmakat hajszolnák.

[1052] Our choice in our limited Free-will involves a corresponding personal responsibility. We are offered the Truth: again, and again is it pressed on our attention, if we reject it, we must take all the terrible consequences which are prefigured in the Fire of Hell. Its flames and roof will completely enclose us like a tent.

Szabad akaratunk felelősségvállalással jár. Újból és újból szembe jön velünk az Igazság, rajtunk múlik, hogy elfogadjuk-e? Ha elutasítjuk, vállalnunk kell következményeit, melyekről szólva a Korán egy képi megjelenítést alkalmaz. A Pokol tüzét úgy festi le, mint aminek lángjai sátorként zárják közre azt, aki oda bekerül.

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا ﴿٣٠﴾

30. As to those who believe and work righteousness, verily We shall not suffer to perish the reward of any who do a (single) righteous deed.

30. Kik hisznek, jókat cselekszenek, nem vesztegetjük el bérét annak, ki (bármi) szépet tesz.

أُوْلَئِكَ لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٍ وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا مِّن سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُّتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ نِعْمَ الثَّوَابُ وَحَسُنَتْ مُرْتَفَقًا ﴿٣١﴾

31. For them will be Gardens of Eternity; beneath them rivers will flow; they will be adorned therein with bracelets of gold, and they will wear green garments of fine silk and heavy brocade: They will recline therein on raised thrones. How good the recompense! How beautiful a couch to recline on[1053]!

31. Ezek ők, kiknek járnak az Éden Kertjei, mik alatt folyók futnak, hol aranykarkötő ékesíti őket. Zöld selyem és brokát öltözéket viselnek, s ott heverésznek a magaslatokon. Mily magasztos viszonzás! Mily gyönyörű hajlék[1053]!

وَاضْرِبْ لَهُم مَّثَلًا رَّجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَابٍ وَحَفَفْنَاهُمَا بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زَرْعًا ﴿٣٢﴾

32. Set forth to them the parable of two men: for one of them We provided two gardens of grape-vines and surrounded them with date palms; in between the two We placed corn-fields[1054].

32. Vesd nekik fel a két ember példáját: Az egyiknek megtettünk két szőlőkertet, miket pálmákkal vettünk körbe, s a kettő közé veteményt helyeztünk[1054].

[1053] Heaven is figured by all the pictures of ease and comfort which we can imagine in our present state. Gardens: perpetual springs of crystal water, which we can see as in a landscape from above; the finest and most costly ornaments; the most beautiful clothes to wear; green is the color mentioned, because it is the most refreshing to the eye, and fits in well with the Garden; the wearer takes the choice of fine silk or heavy brocade; and for rest and comfort, high thrones of dignity on which the blessed ones recline.

Az Éden Kertjeinek képi ábrázolásába minden belefér, ami képzeletünkben a jót jelképezi. Örökké folydogáló patakok, kristálytiszta víz, ékességek, szép ruhák. A zöld szín megnyugtatja a szemet és illeszkedik a Kert hangulatába. Finom, lágy selyem vagy nehéz brokát, a széles választékot jelzi, a többi paradicsomi kép, pedig az önfeledt könnyűség és égi méltóság kifejezői.

[1054] Here is a simple parable of the contrast between two men. - One was purse-proud, and forgot that what he had was from Allah, by way of a trust and a trial in this life. - The other boasted of nothing: his trust was in Allah. The worldly wealth of the first was destroyed, and he had nothing left. The second was the happier in the end.

Példabeszéd két emberről. 1. Az egyikük büszke, elfelejti mennyi vagyont, bizalmat kapott Allahtól ebben az életben. 2. A másik nem henceg, ő Allahra hagyatkozik. Az elsőnek elpusztul földi vagyona és nem marad semmije. A második minden körülmények között boldog.

كِلْتَا الْجَنَّتَيْنِ آتَتْ أُكُلَهَا وَلَمْ تَظْلِمْ مِنْهُ شَيْئًا وَفَجَّرْنَا خِلَالَهُمَا نَهَرًا ﴿٣٣﴾

33. Each of those gardens brought forth its produce, and failed not in the least therein: in the midst of them We caused a river to flow.

33. Mindkét kert hozta étkét, nem tartottak abból vissza semmit. A közepükben folyót fakasztottunk.

وَكَانَ لَهُ ثَمَرٌ فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَنَا أَكْثَرُ مِنكَ مَالًا وَأَعَزُّ نَفَرًا ﴿٣٤﴾

34. (Abundant) was the produce this man had : he said to his companion, in the course of a mutual argument: "more wealth have I than you, and more honour and power in (my following of) men[1055]."

34. (Bőséggel) látta el őt gyümölccsel. Így szólt társához, mikor beszédbe elegyedett vele: „Én több vagyok nálad vagyonban és hatalmasabb emberszámban[1055]!”

وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ قَالَ مَا أَظُنُّ أَن تَبِيدَ هَذِهِ أَبَدًا ﴿٣٥﴾

35. He went into his garden in a state (of mind) unjust to his soul: He said, "I deem not that this will ever perish[1056],

35. Betért kertjébe és elkárhozta önmagát. Így szólt: „Nem hiszem, hogy ez elpusztul valaha[1056]!”

وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِن رُّدِدتُّ إِلَى رَبِّي لَأَجِدَنَّ خَيْرًا مِّنْهَا مُنقَلَبًا ﴿٣٦﴾

36. "Nor do I deem that the Hour (of Judgment) will (ever) come: Even if I am brought back to my Lord, I shall surely find (there) something better in exchange[1057]."

36. „Nem hiszem, hogy az Óra bekövetkezik. Még ha vissza is visznek Uramhoz, bizony találok majd ott cserébe ennél jobbat[1057].”

[1055] The two men began to compare notes. The arrogant one was puffed up with his possessions, his income, and his large family and following, and thought in his self-complacency that it would last for ever. He was also wrong in looking down on his Companion, who, though less affluent, was the better man of the two.

A két ember beszédbe elegyedik. A gazdag gőgös, nagyra tartja vagyonát, jövedelmét, nagyszámú családját, udvartartását és azt hiszi, hogy ez az állapot örökké tart. Lenézte társát, akinek nem voltak javai, de jobb ember volt, mint ő.

[1056] It was not wealth that ruined him, but the attitude of his mind. He was unjust, not so much to his neighbour, as to his own soul. In his love of the material, he forgot or openly defied the spiritual. As verse 37 shows, he took his companion with him, to impress him with his own importance, but the companion was unmoved.

Nem a vagyon rombolja le őt, hanem saját hozzáállása. Saját lelke irányában igazságtalanabb volt, mint szomszédja felé. Az anyagi élet szeretete elfeledtette vele a spirituális boldogulást. A 37. versben látjuk, hogy miként reagált erre társa, akit le akart nyűgözni saját fontosságával.

[1057] Here comes out the grasping spirit of the materialist. In his mind "better" means more wealth and more power, of the kind he was enjoying in this life, although in reality, even what he had, rested on hollow foundations and was doomed to perish and bring him down with it.

Kitör az anyagiasság kapzsi lelkülete. Tudatában a „jobb”, azt jelenti, hogy több vagyonban, hatalomban és mindenben, amit ebben az életben élvezni lehet. Aminek jelentőséget adott, az mind olyan alapokon állt, ami romba dőlhet, megsemmisülhet, magával rántva őt.

قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ بِالَّذِي خَلَقَكَ مِن تُرَابٍ ثُمَّ مِن نُّطْفَةٍ ثُمَّ سَوَّاكَ رَجُلًا ﴿٣٧﴾

37. His companion said to him, in the course of the argument with him: "Dost thou deny Him Who created thee out of dust, then out of a sperm-drop, then fashioned thee into a man[1058]?

37. Társa, kivel beszédbe elegyedett, így szólt: „Megtagadod-e azt, Ki megteremtett a porból, majd az élet cseppjéből, majd férfivé formált[1058]?"

لَّكِنَّا هُوَ اللَّهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا ﴿٣٨﴾

38. "But (I think) for my part that He is Allah, My Lord, and none shall I associate with my Lord.

38. „De részemről Ő Allah, Uram és nem állítok Hozzá senkit társnak."

وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ إِن تَرَنِ أَنَا أَقَلَّ مِنكَ مَالًا وَوَلَدًا ﴿٣٩﴾

39. "Why didst thou not, as thou wentest into thy garden, say: 'Allah's will (be done)! There is no power but with Allah.' If thou dost see me less than thee in wealth and sons[1059],

39. „Miért nem mondod, mikor betérsz kertedbe: „(Ez itt úgy van), ahogy Allah akarta! Nincs más hatalom, csak ami Allahnál van!" Amint látod, én kevesebb vagyok nálad vagyonban és gyermekek számában[1059].

فَعَسَى رَبِّي أَن يُؤْتِيَنِ خَيْرًا مِّن جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِّنَ السَّمَاءِ فَتُصْبِحَ صَعِيدًا زَلَقًا ﴿٤٠﴾

[1058] The three stages of man's creation: first dust, or clay, itself created out of nothing and forming the physical basis of his body; then, out of the produce of the earth as incorporated in the parent's body, the sperm drop (with the corresponding receptive element), and then when the different elements were mixed in due proportion, and the soul was breathed into him, the fashioned man. 87:2, and 15:28-29.

Az ember teremtésének három fázisa: Első a por, amit a semmiből teremtett az Úr. Ez adja a test fizikai alapját. Majd a föld anyagaiból összeállnak a szülői testek, ezekben a reprodukció szervei. A következő fázis az élet cseppje, a sperma, ami a petesejttel találkozva létrehozza a testet, melybe a Teremtő életet lehel. 87:2 és 15:28-29.

[1059] The companion's argument divides itself into five parts. 1. He remonstrates against the proud man denying Allah. 2. He, from his own spiritual experience, proclaims that Allah is One and that He is good. 3. He points out to him the better way of enjoying Allah's gifts, with gratitude to Him. 4. He expresses contentment and satisfaction in Allah's dealings with him. 5. He gives a warning of the fleeting nature of this world's goods and the certainty of Allah's punishment for inordinate vanity.

A társ válasza a következőket tárja fel számára: 1. Elítéli a büszkeséget, mellyel megtagadja Allahot. 2. Saját spirituális gyakorlatából megerősíti, hogy nincs más, aki Jót ad, csak az Egyetlen Allah. 3. Rámutat, hogy ha hálával adózna Allah felé, akkor az anyagi javaknál többet kapna: kegyelmet és kiváltságot. 4.Kifejezi megelégedettségét és boldogságát az Allahban való léte miatt. 5. Figyelmeztet a világ múlandóságára és Allah büntetésére, mi azokra sújt, akik a hiábavalóságokban lelik örömüket.

40. "It may be that my Lord will give me something better than thy garden, and that He will send on thy garden thunderbolts (by way of reckoning) from heaven, making it (but) slippery sand[1060]!-

40. „Meglehet, hogy Uram jobbat ad annál, mint kerted, mert villám sújt le arra az Égből és kopár homokká lesz[1060].

أَوْ يُصْبِحَ مَاؤُهَا غَوْرًا فَلَن تَسْتَطِيعَ لَهُ طَلَبًا ﴿٤١﴾

41. "Or the water of the garden will run off underground so that thou wilt never be able to find it."

41. „Vagy vizei elnyelődnek és többé nem tudod kinyerni azokat.”

وَأُحِيطَ بِثَمَرِهِ فَأَصْبَحَ يُقَلِّبُ كَفَّيْهِ عَلَى مَا أَنفَقَ فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا وَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّي أَحَدًا ﴿٤٢﴾

42. So his fruits (and enjoyment) were encompassed (with ruin), and he remained twisting and turning his hands over what he had spent on his property, which had (now) tumbled to pieces to its very foundations, and he could only say, "Woe is me! Would I had never ascribed partners to my Lord and Cherisher[1061]!"

42. Gyümölcseit beborította (a törmelék). Kifordította kezéből mindazt, mit rááldozott, s az romjaiban hevert az alapjain. Így szólt: „Ó, bár soha ne állítottam volna Uramnak társat[1061]!”

وَلَمْ تَكُن لَّهُ فِئَةٌ يَنصُرُونَهُ مِن دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مُنتَصِرًا ﴿٤٣﴾

43. Nor had he numbers to help him against Allah, nor was he able to deliver himself.

43. Nem volt már senki, ki pártjára állt volna Allahhal szemben, s nem győzedelmeskedhetett.

هُنَالِكَ الْوَلَايَةُ لِلَّهِ الْحَقِّ هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَخَيْرٌ عُقْبًا ﴿٤٤﴾

[1060] The punishment was that of thunderbolts (husbanan), but the general meaning of the word includes any punishment by way of a reckoning (hisab), and I think that an earthquake is also implied, as it alters water-courses, diverts channels underground, throws up silt and sand, and covers large areas with ruin.

A büntetés villámcsapás (huszbanan) formájában sújtott le a kertje, de a szó az elszámolással (hiszab) kapcsolatos balsors tágabb értelmét adja. Lehet, hogy földrengés volt, mert elnyelődtek a vizek, elterelődtek a csatornák, homok és törmelék borította be a területet.

[1061] "Fruits", "spent", "twisting of the hands", should all be understood in a wide metaphorical sense, as well as the literal sense. He had great income and satisfaction, which were all gone. What resources he had lavished on his property! His thoughts had been engrossed on it; his hopes had been built on it; it had become the absorbing passion of his life. If he had only looked to Allah, instead of to the ephemeral goods of this world! In this case, in his mind, there was his own Self and his Mammon as rivals to Allah!

„Gyümölcsök, rááldozott, kifordította a kezéből” szélesebb metaforikus értelemben értendők, amellett, hogy szó szerint is van jelentésük. A gazda erre építette bevételét, erre áldozott, ez volt reménye és ez adott neki felüdülést. Most ennek vége. Tulajdona elpusztult, ezzel tönkrement, nincs tovább bevétele. Mintha kitekerték volna kezéből mindazt, amit a kertbe áldozott. Ebben volt reménye, ezzel tervezett, ez volt szenvedélye. Ha Allahra vetette volna tekintetét és nem a múlandóság kínálatára alapozta volna életét, jobban járt volna. Saját élete eddig Mammon szolgálatában állt. Őt állította társként Allahnak.

44. There, the (only) protection comes from Allah, the True One. He is the Best to reward, and the Best to give success.

44. Az Igaz oltalom Allahtól való. Ő a Legjobb viszonzás és beteljesülés.

وَاضْرِبْ لَهُم مَّثَلَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَاء أَنزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاء فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيَاحُ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا ﴿٤٥﴾

45. Set forth to them the similitude of the life of this world: It is like the rain which we send down from the skies: the earth's vegetation absorbs it, but soon it becomes dry stubble, which the winds do scatter: it is (only) Allah who prevails over all things[1062].

45. Vesd nekik az Evilági élet példáját: Olyan, mint az eső, mit lebocsátunk az Égből, majd az elegyedik a Föld növényeivel. Majd száraz tarlóvá válik, mit szerteszórnak a szelek. Allah Mindenre Képes[1062].

الْمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِندَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا ﴿٤٦﴾

46. Wealth and sons are allurements of the life of this world: But the things that endure, good deeds, are best in the sight of thy Lord, as rewards, and best as (the foundation for) hopes.

46. A vagyon és fiak az Evilág díszei, de a maradandók, a jó cselekedetek jobbak Uradnál viszonzásként, jobbak reményként.

وَيَوْمَ نُسَيِّرُ الْجِبَالَ وَتَرَى الْأَرْضَ بَارِزَةً وَحَشَرْنَاهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ أَحَدًا ﴿٤٧﴾

47. One Day We shall remove the mountains, and thou wilt see the earth as a level stretch, and We shall gather them, all together, nor shall We leave out any one of them[1063].

[1062] Rain-water is a good thing in itself, but it does not last, and you can build no solid foundations on it. It is soon absorbed in the earth, and produces the flourishing appearance of grass and vegetation-for a time. Soon this decay, and become as dry stubble, which the least wind from any quarter will blow about like a thing of no importance. The water is gone, and so is the vegetation to which it lent a brave show of luxuriance temporarily. Such is the life of this world, contrasted with the inner and real Life, which looks to the Hereafter. Allah is the only enduring Power we can look to, supreme over all.

Az esővíz hasznos, de csak átmeneti megoldást hoz. Egy egyszeri esőre nem lehet gazdaságot alapítani. Hamar beissza a föld, a növények kizöldülnek és átmenetileg zöldbe borul a táj. De ez elmúlik. Kiszárad a talaj és száraz tarló váltja fel a dús vegetáció helyét. A szél már jelentőségüket vesztett hulladékként fújja, lökdösi a száraz törmelékeket, mintha soha nem lettek volna élettel telítve. Vizük elment és a hozzájuk kötődő pompa, díszes felvonulás, alábbhagyott. Ilyen a földi élet valósága. Ezzel szemben a belső, való élet, ami a Túlvilágba tekint, az más, az nem múlik el. Allah az Egyedüli Hatalom, Aki mindenek fölött áll és állandóvá teszi azt, aki Őt követi.

[1063] On the Day of Judgment none of our present landmarks will remain.

A Végítélet Napján a jelenlegi Földre nem tudunk majd ráismerni. Az is átalakul, más lesz.

47. A Napon megindítjuk a Hegyeket és látod tágulni a Földet. Összetereljük őket, s nem hagyjuk ki egyiküket sem[1063].

وَعُرِضُوا عَلَى رَبِّكَ صَفًّا لَّقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ زَعَمْتُمْ أَلَّن نَّجْعَلَ لَكُم مَّوْعِدًا ﴿٤٨﴾

48. And they will be marshalled before thy Lord in ranks, (with the announcement), "Now have ye come to Us (bare) as We created you first: aye, ye thought We shall not fulfil the appointment made to you to meet (Us)!"[1064]:

48. Urad elé vonulnak sorokban: „Úgy jöttetek Hozzánk, ahogy először teremtettünk titeket. Mi több! Azt hittétek, hogy nem teszünk meg nektek találkozót[1064]!”

وَوُضِعَ الْكِتَابُ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يَا وَيْلَتَنَا مَالِ هَذَا الْكِتَابِ لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا ﴿٤٩﴾

49. And the Book (of Deeds) will be placed (before you); and thou wilt see the sinful in great terror because of what is (recorded) therein; they will say, "Ah! woe to us! what a Book is this! It leaves out nothing small or great, but takes account thereof!" They will find all that they did, placed before them: And not one will thy Lord treat with injustice[1065].

49. Elétek teszik a Könyvet és látod a gaztevőket, ahogy rettegnek attól, mi benne van. Mondják: „Ó, jaj, nekünk! Miféle Könyv ez? Nem hagy ki se kicsit, se nagyot, hanem (mindent) számba vesz!” Megtalálják, mit tettek, maguk előtt megjelenítve, és Uruk nem tesz senki ellenére[1065].

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ أَفَتَتَّخِذُونَهُ وَذُرِّيَّتَهُ أَوْلِيَاء مِن دُونِي وَهُمْ لَكُمْ عَدُوٌّ بِئْسَ لِلظَّالِمِينَ بَدَلًا ﴿٥٠﴾

50. Behold! We said to the angels, "Bow down to Adam": They bowed down except Iblis. He was one of the Jinns, and he broke the Command of his Lord. Will ye then take

---

[1064] We shall stand as we were created, with none of the adventitious possessions that we collected in this life, which will all have vanished.

Úgy állunk majd az Úr előtt, ahogy a világra jöttünk. Nem lesz mögöttünk vagyon, tulajdon, mert azok már rég a múlandóság süllyesztőjébe vesztek.

[1065] Personal responsibility, for all deeds in this life will then be enforced. But it will be done with perfect justice. Expressed in the forms of this world, it will amount to a clear statement of all we did in this life; the record will be put before us to convince us. As it will be a perfect record, with no omissions and no wrong entries, it will be perfectly convincing. Where there is punishment, it has been earned by the wrongdoer's own deeds, not imposed on him unjustly.

A földi életben elkövetett tettekért teljes felelősséget kell vállalni. Amit cselekedtünk, magunk előtt találjuk. Nincs mód vitára, alkura, feljegyzését mindenki olvashatja. A feljegyzés korrekt, nincs benne semmi más, mint saját dolgaink. Senki nem fogja ezt akár jó, akár rossz irányba torzítani. A gaztevőknek semmi esélyük nincs ezek után kimagyarázni tetteiket.

him and his progeny as protectors rather than Me? And they are enemies to you! Evil would be the exchange for the wrong-doers[1066]!

50. Mikor mondtuk az Angyaloknak: „Boruljatok le Ádámnak!". Leborultak, kivéve Ibliszt. Ő a Dzsinnek közül volt, ki megtagadta Ura parancsát. Őt és utódait veszitek-e oltalmazóitokul Rajtam kívül? Ők a ti ellenségetek! Nyomorúság jár cserébe a bűnösöknek[1066]!

مَا أَشْهَدتُّهُمْ خَلْقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَا خَلْقَ أَنفُسِهِمْ وَمَا كُنتُ مُتَّخِذَ الْمُضِلِّينَ عَضُدًا ﴿٥١﴾

51. I called them not to witness the creation of the heavens and the earth, nor (even) their own creation: nor is it for Me to take as helpers such as lead (men) astray!

51. Nem hívtam őket tanúsítani az Egek és a Föld teremtését, sem saját teremtésüket. Nem igényeltem segítségét azoknak, kik tévelygésbe taszítanak.

وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَائِيَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُم مَّوْبِقًا ﴿٥٢﴾

52. One Day He will say, "Call on those whom ye thought to be My partners," and they will call on them, but they will not listen to them; and We shall make for them a place of common perdition.

52. A Napon Ő így szól: „Hívjátok azokat, kikről úgy tartottátok, hogy az Én társaim!" Majd hívják azokat, de nem válaszolnak nekik. Közös kínzókamrába vetjük őket!

وَرَأَى الْمُجْرِمُونَ النَّارَ فَظَنُّوا أَنَّهُم مُّوَاقِعُوهَا وَلَمْ يَجِدُوا عَنْهَا مَصْرِفًا ﴿٥٣﴾

53. And the Sinful shall see the fire and apprehend that they have to fall therein: no means will they find to turn away therefrom.

53. Meglátják a gaztevők a Poklot és sejtik, hogy rávetik őket, de nem találnak onnan kiutat.

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِن كُلِّ مَثَلٍ وَكَانَ الْإِنسَانُ أَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلًا ﴿٥٤﴾

54. We have explained in detail in this Qur'an, for the benefit of mankind, every kind of similitude: but man is, in most things, contentious.

54. Mi az embereknek mindenféle példát értelmezünk ebben a Koránban, de az ember a legtöbb dolgot vitatja.

[1066] 2:34, where the story is told of the fall of mankind through Adam. Here the point is referred to in order to bring home the individual responsibility of the erring soul. Iblis is your enemy; you have been told his history; will you prefer to go to him rather than to the merciful Allah, your Creator and Cherisher? What a false exchange you would make!'

A 2:34-ben Ádám eredendő bűne szerepel, ami az emberiség vesztét okozza. Itt más gondolat kap hangsúlyt. Az ember felelőssége merül fel. A történet jól ismert. Az ember, tehát jól tudja, hogy Iblisz az ellensége. Mégis őt követi, lohol utána, Allahhal pedig szembefordul. Milyen rossz döntés!

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَن يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءهُمُ الْهُدَى وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا أَن تَأْتِيَهُمْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا ﴿٥٥﴾

55. And what is there to keep back men from believing, now that Guidance has come to them, nor from praying for forgiveness from their Lord, but that (they ask that) the ways of the ancients be repeated with them, or the Wrath be brought to them face to face[1067]?

55. Mi tartja vissza az embereket attól, hogy higgyenek, és Uruk bűnbocsánatát kérjék, mikor eljött hozzájuk az Útmutatás? De ők csak (azt vágyják), hogy atyáik hagyománya jöjjön hozzájuk. Majd büntetésük jön el, mivel szembe kell nézniük[1067]!

وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَيُجَادِلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَمَا أُنذِرُوا هُزُوًا ﴿٥٦﴾

56. We only send the apostles to give Glad Tidings and to give warnings: But the unbelievers dispute with vain argument, in order therewith to weaken the truth, and they treat My Signs as a jest, as also the fact that they are warned[1068]!

56. Nem küldtük a Prófétákat másként, csak örömhír hordozóiként és figyelmeztetőkként. Azok, kik tagadnak, hamis érvekkel szállnak vitába, hogy cáfolják vele az Igazat, s hogy Áyáinkat és azt, mivel figyelmeztetve voltak, nevetségessé tegyék[1068].

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِيَ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ إِنَّا جَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَن يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِن تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَى فَلَن يَهْتَدُوا إِذًا أَبَدًا ﴿٥٧﴾

57. And who doth more wrong than one who is reminded of the Signs of his Lord, but turns away from them, forgetting the (deeds) which his hands have sent forth? Verily We have set veils over their hearts lest they should understand this, and over their

---

[1067] But man's obstinacy or contrariness asks or calls for a repetition of what happened to the wicked and those who rejected Faith in ancient times. Out of curiosity, or by way of challenge, they seem to court the Punishment and ask that it be brought to pass at once. But it will come soon enough, and then they will think it too early! 13:6

Az ember makacssága és szembefordulása ugyanazt eredményezi, mint ami a történelemben már ezerszer előfordult. Kíváncsiságunkon, kihívási kényszerünkön túl, amivel nem álljuk meg, hogy letérjünk az útról, saját megrögzött rossz beidegződéseink, bűneink visznek rá a rossz tettekre, ami nem lehet mentség az Égi Bíróság előtt. 13:6.

[1068] The Prophets of Allah are not sent to humor us with dialectics or satisfy the vulgar curiosity for miracles or dark unusual things. There is no "crookedness" (18:1) in their preaching. They come to preach the Truth, -not in an abstract way, but with special reference to our conduct.

A Próféták nem azért jönnek, hogy felvidítsanak, vagy vulgáris kíváncsiságunkat elégítsék ki. Nem csodákat tesznek, nem tekervényes, fondorlatos (18:1) fogalmazással adják elő beszédeiket. Az Igazság hirdetői, amit nem elvont, ködös formában, hanem a nekik előírt módon adnak elő.

ears, deafness, if thou callest them to guidance, even then will they never accept guidance.

57. Ki bűnösebb annál, mint az, kinek, ha Ura Áyáit említik, elfordul és megfeledkezik arról, mit kezei előreküldtek? Mi bizony, lepelbe burkoltuk szíveiket, nehogy felfogják, s füleiket süketséggel zártuk. Ha az Útmutatásra hívod őket, soha nem jó irányban haladnak.

وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ لَوْ يُؤَاخِذُهُم بِمَا كَسَبُوا لَعَجَّلَ لَهُمُ الْعَذَابَ بَل لَّهُم مَّوْعِدٌ لَّن يَجِدُوا مِن دُونِهِ مَوْئِلًا ﴿٥٨﴾

58. But your Lord is Most forgiving, full of Mercy. If He were to call them (at once) to account for what they have earned, then surely He would have hastened their punishment, but they have their appointed time, beyond which they will find no refuge[1069].

58. Urad a Megbocsájtó, a Kegyelem Birtokosa. Ha azáltal venné őket, amit elnyertek, bizony sietne büntetésükkel. Mi több! Idejük ki van jelölve! Nem találnak ezen túl menekvést[1069].

وَتِلْكَ الْقُرَى أَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَعَلْنَا لِمَهْلِكِهِم مَّوْعِدًا ﴿٥٩﴾

59. Such were the populations we destroyed when they committed iniquities; but we fixed an appointed time for their destruction[1070].

59. Ezek voltak hát a települések, miket elpusztítottunk, mikor elkárhoztak, s Mi megtettük romba döntésük idejét[1070]!

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِفَتَاهُ لَا أَبْرَحُ حَتَّى أَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ حُقُبًا ﴿٦٠﴾

60. Behold, Moses said to his attendant, "I will not give up until I reach the junction of the two seas or (until) I spend years and years in travel[1071]."

[1069] That means that even during the period allowed them, when they are left to wander astray as they have rejected Allah's Grace, Allah's Mercy is open to them if they will repent and return; but nothing but Allah's Mercy can save them.

Tehát van egy időszak, amin belül létezik megbocsájtás, ha az ember felismeri bűnét és megbánja. Az időszakot túllépve azonban nincs menekvés.

[1070] The instances of exemplary Punishment in former times were also subject to this rule, that Allah gives plenty of rope to the wicked, in case they might turn, repent, and obtain His Mercy.

A korábbi büntetések ugyanazt a szabályt követték. Allah rengeteg útmutatást, kötelet dob a bűnösöknek, hogy kisegítse őket tévelyedettségükből, megbánják tetteiket és jó útra térjenek. Számos történelmi példa ugyanazt az igazságot erősíti, de az ember nem változik. Csökönyös marad.

[1071] This episode in the story of Moses is meant to illustrate four points. 1. Moses was learned in all the wisdom of the Egyptians. Even so that wisdom did not comprehend everything, even as the whole stock of the knowledge of the present day, in the sciences and the arts, and in literature, (if it could be supposed to be gathered in one individual), does not include all knowledge. Divine knowledge, as far as man is concerned, is unlimited. Even after Moses received his divine mission, his knowledge was not so perfect that it could not receive further additions. 2. Constant effort is necessary to keep our knowledge square with the march of time, and such effort Moses is shown to be making. 3. The mysterious man he meets (18:65), to whom Tradition assigns the name of Khidhr (literally, Green), is the type of that knowledge which is ever in contact with life as it is actually lived. 4. There are paradoxes in life; apparent loss may be real gain; apparent cruelty may be real mercy; returning good for evil may really be justice and not generosity (18:79-82). Allah's wisdom transcends all human calculation.

60. Mikor Mózes így szólt kísérőjéhez: „Nem nyughatom, míg el nem érek a két tenger találkozásához, még ha korokat is úton kell töltenem[1071].”

فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ بَيْنِهِمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا ﴿٦١﴾

61. But when they reached the Junction, they forgot (about) their Fish, which took its course through the sea (straight) as in a tunnel[1072].

61. Mikor elértek a két tenger találkozásához, megfeledkeztek halukról, mi fickándozva a tenger felé vette útját[1072].

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتَاهُ آتِنَا غَدَاءنَا لَقَدْ لَقِينَا مِن سَفَرِنَا هَذَا نَصَبًا ﴿٦٢﴾

62. When they had passed on (some distance), Moses said to his attendant: "Bring us our early meal; truly we have suffered much fatigue at this (stage of) our journey.[1073]"

62. Mikor tovább haladtak, Mózes így szólt kísérőjéhez: „Hozd el ebédünket, mert bizony, erőt vett rajtunk utunk fáradtsága.[1073]”

قَالَ أَرَأَيْتَ إِذْ أَوَيْنَا إِلَى الصَّخْرَةِ فَإِنِّي نَسِيتُ الْحُوتَ وَمَا أَنسَانِيهُ إِلَّا الشَّيْطَانُ أَنْ أَذْكُرَهُ وَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ عَجَبًا ﴿٦٣﴾

63. He replied: "Sawest thou (what happened) when we betook ourselves to the rock? I did indeed forget (about) the Fish: none but Satan made me forget to tell (you) about it: it took its course through the sea in a marvellous way!"

Mózes története itt négy fontos szempontra világít rá: 1. Mózes kitanulta az Egyiptomiak bölcsességét. De a földi tárgyak, ismeretek tudása, tudományok művelése nem minden. Az isteni tudás tárháza ennél jóval nagyobb és kimeríthetetlen. Mózes, még azt követően sem volt alkalmas az isteni küldetésre, hogy erre őt az Úr kiválasztotta. 2. Állandó erőfeszítésre van szükség, hogy tudásunkat az idő követelményihez igazítsuk. 3. A titokzatos ember, akivel Mózes találkozik (18:65), a hagyomány szerint Khidir, azt a fajta tudást mutatja be, ami az élet megértéséhez szükséges. 4. Látszólagos ellentmondások vannak az életben, mint pl. a veszteség, ami hosszú távon nyereség, szigorú követelmények, ami később előnyt hoz stb. (18:72-82). Allah bölcsessége felülmúl minden emberi képzeletet.

[1072] Moses was to go and find a servant of Allah, who would instruct him in such knowledge as he had not already got. He was to take a fish with him. The place where he was to meet his mysterious Teacher would be indicated by the fact that the fish would disappear when he got to that place.

Mózes keresett egy embert, aki Allah szolgálója volt. El akarta sajátítani tőle a nála meglévő tudást. Egy halat vitt magával. Az instrukció szerint ott kellet találkoznia a titokzatos tanítóval, ahol a hal megszökik tőle és beugrik a tengerbe.

[1073] When they came to the Junction of the Seas, Moses forgot about the fish, and his attendant forgot to tell him of the fact that he had seen the fish escaping into the sea in a marvelous way. They passed on, but the stages now became heavier and heavier, and more fatiguing to Moses.

Amikor elérkeztek a két tenger találkozásához, Mózes megfeledkezett a halról, kísérője pedig azt felejtette el közölni Mózessel, hogy a hal csodálatos módon megszökött és beugrott a tengerbe. Tovább folytatták útjukat, de az egyre fáradságosabb volt Mózes számára.

63. Mondta: „Láttad-e (mi történt), mikor a szikla mögött pihentünk? Megfeledkeztem a halról, de nem más, mint a Sátán feledtette azt el velem, hogy szóljak róla, s az csodák csodájára a tenger felé vette útját!”

قَالَ ذَٰلِكَ مَا كُنَّا نَبْغِ فَارْتَدَّا عَلَىٰ آثَارِهِمَا قَصَصًا ﴿٦٤﴾

64. Moses said: "That was what we were seeking after:" So they went back on their footsteps, following (the path they had come).

64. Mondta (Mózes): „Ez volt az, mire vártunk!” Majd saját nyomaikat követve nekiindultak a visszaútnak.

فَوَجَدَا عَبْدًا مِّنْ عِبَادِنَا آتَيْنَاهُ رَحْمَةً مِنْ عِندِنَا وَعَلَّمْنَاهُ مِن لَّدُنَّا عِلْمًا ﴿٦٥﴾

65. So they found one of Our servants, on whom We had bestowed Mercy from Ourselves and whom We had taught knowledge from Our own Presence[1074].

65. Egy Szolgálóra leltek szolgálóink közül, kit mi Tőlünk jövő kegyelemben részesítettünk és Színünkből jövő tudással tanítottuk ki[1074].

قَالَ لَهُ مُوسَىٰ هَلْ أَتَّبِعُكَ عَلَىٰ أَن تُعَلِّمَنِ مِمَّا عُلِّمْتَ رُشْدًا ﴿٦٦﴾

66. Moses said to him: "May I follow thee, on the footing that thou teach me something of the (Higher) Truth which thou hast been taught[1075]?"

66. Mózes így szólt hozzá: „Követhetlek-e téged azért, hogy taníts engem abból a kiváltságból, mire téged tanítottak[1075]?”

قَالَ إِنَّكَ لَن تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٦٧﴾

67. (The other) said: "Verily thou wilt not be able to have patience with me[1076]!"

[1074] One of Our servants: his name is not mentioned in the Quran, but Tradition gives it as Khidhr. Round him have gathered a number of picturesque folk tales, with which we are not here concerned. "Khidhr" means "Green": his knowledge is fresh and green, and drawn out of the living sources of life for it is drawn from Allah's own Knowledge. He is a mysterious being, who has to be sought out. He has the secrets of some of the paradoxes of Life, which ordinary people do not understand, or understand in a wrong sense, as we shall see further on.

„Egy Szolgáló”. Neve nem szerepel a Koránban, de a Hadiszokban Khidirnek hívják. Rengeteg mesét költöttek róla, ami nem illeszkedik a Korán értelmezésébe. Neve azt jelenti „Zöld”, mert tudása friss és zöld, ami Allah forrásából táplálkozik. Egy titokzatos személy, aki ismeri az élet látszólagos ellentmondásait, ami mögött az ismeretlen tudása rejlik. Khidir reakcióit ezért ez ember első látásra nem érti, pedig ő cselekszik jól, ahogy a történetben látni fogjuk.

[1075] Moses, not understanding the full import of what he was asking, makes a simple request. He wants to learn something of the special Knowledge which Allah had bestowed on Khidhr.

Mózes maga sincs tisztában saját kérdése/kérése lényegével. Egyszerűen csak tanulni akar Khidirtől. Olyan tudást szeretne, amit Allah Khidirnek lebocsátott.

[1076] Khidhr smiles, and says that there will be many things which Moses will see with him, which Moses will not completely understand and which will make Moses impatient. The highest knowledge often seems paradoxical to those who have not the key to it.

Khidir elmosolyodik és elmondja Mózesnek, hogy sok dolgot fog látni, tapasztalni, melyeket nem fog érteni és ezek Mózest türelmetlenné teszik. A Magasabb tudás látszólag ellentmondásos annak, akinek nincs kulcsa a megértéséhez.

67. *Mondta: „Te soha nem fogsz engem türelemmel viselni[1076]!”*

وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَى مَا لَمْ تُحِطْ بِهِ خُبْرًا ﴿٦٨﴾

68. "And how canst thou have patience about things about which thy understanding is not complete[1077]?"

68. „Hogy állod meg türelemmel azt, miben nincs tudásod[1077]?”

قَالَ سَتَجِدُنِي إِن شَاء اللَّهُ صَابِرًا وَلَا أَعْصِي لَكَ أَمْرًا ﴿٦٩﴾

69. Moses said: "Thou wilt find me, if Allah so will, (truly) patient: nor shall I disobey thee in aught[1078]."

69. Mondta (Mózes): „Ha Allah úgy akarja, türelmesnek fogsz találni és nem mondok ellent neked semmiben[1078].”

قَالَ فَإِنِ اتَّبَعْتَنِي فَلَا تَسْأَلْنِي عَن شَيْءٍ حَتَّى أُحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا ﴿٧٠﴾

70. The other said: "If then thou wouldst follow me, ask me no questions about anything until I myself speak to thee concerning it."

70. Mondta: „Ha követsz, ne kérdezz engem semmiről addig, míg én (magam) el nem mondom neked vonatkozásukat.”

فَانطَلَقَا حَتَّى إِذَا رَكِبَا فِي السَّفِينَةِ خَرَقَهَا قَالَ أَخَرَقْتَهَا لِتُغْرِقَ أَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا إِمْرًا ﴿٧١﴾

71. So they both proceeded: until, when they were in the boat, he scuttled it. Said Moses: "Hast thou scuttled it in order to drown those in it? Truly a strange thing hast thou done!"

71. Nekivágtak, míg egy hajóra nem szálltak, mibe léket vágott. Mondta: „Léket vágtál-e abban, hogy vízbe fullaszd utasait? Miféle dologgal hozakodtál elő!”

قَالَ أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ لَن تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٧٢﴾

72. He answered: "Did I not tell thee that thou canst have no patience with me?"

72. Így szólt: „Nem mondtam tán, hogy nem bírsz engem türelemmel viselni?”

قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَلَا تُرْهِقْنِي مِنْ أَمْرِي عُسْرًا ﴿٧٣﴾

[1077] Khidhr does not blame Moses. Each one of us can only follow our own imperfect lights to the best of our judgment, but if we have Faith, we are saved many false steps.

Khidir nem lép fel vádlón Mózessel szemben. Mi mind saját tökéletlen értelmünket követjük legjobb belátásunk szerint, de ha van Hitünk, az sok rossz lépéstől megóv minket.

[1078] Moses has Faith. He adopts the true attitude of the learner to the Teacher, and promises to obey in all things, with the help of Allah. The Teacher is doubtful, but permits him to follow him on condition that he asks no questions about anything until the Teacher himself mentions it first.

Mózesnek van hite. Azt a magatartást veszi fel, amit egy diáknak kell, aki Tanítóját követi. Megígéri, hogy engedelmes lesz. A Tanító, azonban kétségekkel tekint rá, de megengedi, hogy csatlakozzon hozzá. Egy feltétele van csupán. Nem kérdezhet semmit, amíg a Tanító maga nem magyarázza el a dolgok jelentését.

73. Moses said: "Rebuke me not for forgetting, nor grieve me by raising difficulties in my case."

73. Mondta (Mózes): „Ne ítélj meg azáltal, mit elfeledtem és ne bánts engem hibás dolgomért.”

فَانطَلَقَا حَتَّى إِذَا لَقِيَا غُلَامًا فَقَتَلَهُ قَالَ أَقَتَلْتَ نَفْسًا زَكِيَّةً بِغَيْرِ نَفْسٍ لَّقَدْ جِئْتَ شَيْئًا نُّكْرًا ﴿٧٤﴾

74. Then they proceeded: until, when they met a young man, he slew him. Moses said: "Hast thou slain an innocent person who had slain none? Truly a foul (unheard of) thing hast thou done!"

74. Nekivágtak, míg egy ifjúval nem találkoztak és ő megölte őt. Mondta (Mózes): „Megöltél egy ártatlan embert, ki nem vette el más életét? Hallatlan dolgot tettél!”

قَالَ أَلَمْ أَقُل لَّكَ إِنَّكَ لَن تَسْتَطِيعَ مَعِي صَبْرًا ﴿٧٥﴾

75. He answered: "Did I not tell thee that thou canst have no patience with me?"

75. Mondta: „Nem mondtam tán, hogy nem bírsz engem türelemmel viselni?”

قَالَ إِن سَأَلْتُكَ عَن شَيْءٍ بَعْدَهَا فَلَا تُصَاحِبْنِي قَدْ بَلَغْتَ مِن لَّدُنِّي عُذْرًا ﴿٧٦﴾

76. (Moses) said: "If ever I ask thee about anything after this, keep me not in thy company: then wouldst thou have received (full) excuse from my side."

76. Mondta (Mózes): „Ha ezután bármiről kérdeznélek, ne végy engem többé társadul. Ez a bocsánat részemről, mi hozzád elér.”

فَانطَلَقَا حَتَّى إِذَا أَتَيَا أَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطْعَمَا أَهْلَهَا فَأَبَوْا أَن يُضَيِّفُوهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا يُرِيدُ أَنْ يَنقَضَّ فَأَقَامَهُ قَالَ لَوْ شِئْتَ لَاتَّخَذْتَ عَلَيْهِ أَجْرًا ﴿٧٧﴾

77. Then they proceeded: until, when they came to the inhabitants of a town, they asked them for food, but they refused them hospitality. They found there a wall on the point of falling down, but he set it up straight. (Moses) said: "If thou hadst wished, surely thou couldst have exacted some recompense for it[1079]!"

[1079] The inhabitants were churlish. They broke the universal Eastern rule of hospitality to strangers, and thus showed themselves beyond the pale of ordinary human courtesies. Note that they would have been expected to offer hospitality of themselves, unasked. Here Moses and his companion actually had to ask for hospitality and were refused point-blank.
As they were refused hospitality, they should, as self-respecting men, have shaken the dust of the town off their feet, or shown their indignation in some way. Instead of that, Khidhr actually goes and does a benevolent act. He rebuilds for them a falling wall, and never asks for any compensation for it. Moses is naturally surprised and asks, "Could you not at least have asked for the cost?"

A lakók fösvények voltak. A keleti vendéglátás hagyományait semmibe vették és az elemi udvariasság szabályait sem tartották be. Kérdezés nélkül is elvárhatták volna, hogy vendégül lássák őket. Itt Mózes és Khidir kértek, de elutasításra találtak.
Ha átlagos viselkedést tanúsítottak volna, akkor, mint önbecsléssel bíró emberek, otthagyták volna a várost. De nem így történt. Khidir jótékony gesztust tett. Egy leomlani készülő falat helyrehoz, újjáépít. Nem kér érte fizetséget. Mózes elcsodálkozik: „Miért nem kéred meg legalább a költségeid árát?”

77. Nekivágtak, míg egy település lakóihoz nem értek, akiktől enni kértek, de ők megtagadták tőlük a vendéglátást. Találtak ott egy falat, ami le akart dőlni, de ő kiegyenesítette azt. (Mózes) így szólt: „Ha akarnád, fizetséget kérhetnél érte[1079]!"

قَالَ هَذَا فِرَاقُ بَيْنِي وَبَيْنِكَ سَأُنَبِّئُكَ بِتَأْوِيلِ مَا لَمْ تَسْتَطِع عَّلَيْهِ صَبْرًا ﴿٧٨﴾

78. He answered: "This is the parting between me and thee: now will I tell thee the interpretation of (those things) over which thou wast unable to hold patience[1080].

78. Mondta: „Ez a válaszvonal közted és köztem. Most elmondom neked magyarázatát annak, mit nem bírtál türelemmel viselni[1080]."

أَمَّا السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسَاكِينَ يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ فَأَرَدتُّ أَنْ أَعِيبَهَا وَكَانَ وَرَاءهُم مَّلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا ﴿٧٩﴾

79. "As for the boat, it belonged to certain men in dire want: they plied on the water: I but wished to render it unserviceable, for there was after them a certain king who seized on every boat by force[1081].

79. „A hajó a szegényeké volt, kik a tengeren dolgoztak. Azért tettem hasznavehetetlenné, mert egy király volt nyomukban, ki erővel vett el minden hajót[1081].

وَأَمَّا الْغُلَامُ فَكَانَ أَبَوَاهُ مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِينَا أَن يُرْهِقَهُمَا طُغْيَانًا وَكُفْرًا ﴿٨٠﴾

80. "As for the youth, his parents were people of Faith, and we feared that he would grieve them by obstinate rebellion and ingratitude (to Allah and man)[1082].

[1080] The story and the interpretation are given with the greatest economy of words. It would repay us to search for the meaning in terms of our own inner and outer experience.

Figyeljük meg, hogy a történeteket és a magyarázatot a lehető legkevesebb szóval vezeti elő a Korán. Ez arra ösztönöz, hogy teljes odafigyeléssel adózzunk, nem olcsó regényként, könnyű olvasmányként véve a téziseket.

[1081] They went on the boat, which was plying for hire. Its owners were not even ordinary men who plied for trade. They had been reduced to great poverty, perhaps from affluent circumstances, and deserved great commiseration, the more so as they preferred an honest calling to begging for charity. They did not know, but Khidhr did, that that boat, perhaps a new one, had been marked down to be commandeered by an unjust king who seized on every boat he could get-it may have been, for warlike purposes. If this boat had been taken away from these self-respecting men, they would have been reduced to beggary, with no resources left them. By a simple act of making, it unseaworthy, the boat was saved from seizure. The owners could repair it as soon as the danger was past. Khidhr probably paid liberally in fares, and what seemed an unaccountably cruel act was the greatest act of kindness he could do in the circumstances.

A hajót utasszállításra használták. Tulajdonosai nem kereskedők, hanem hétköznapi emberek voltak, akiket megviseltek a nehézségek, elszegényedtek a rájuk nehezedő kényszer, elnyomás miatt. Saját maguk képtelenek voltak segíteni helyzetükön. Külső beavatkozásra volt szükség. A hajó új volt, ezért a király kiszemelte magának, rekvirálni szerette volna, vagy legalábbis nyomott áron meg akarta szerezni, talán háborús célra. Ha sikerült volna terve, akkor ezek a szerencsétlen emberek kenyér nélkül maradnak, hiszen megélhetésük eszköze, a hajó elkerül tőlük. Egy egyszerű cselekedettel, Khidir átmenetileg használhatatlanná tette a hajót, ezért megmenekültek attól, hogy elvegyék tőlük. Amikor a veszély elmúlt, könnyűszerrel meg tudták javítani és folytathatták mindennapi életüket. Amit Khidir tett, egy kívülálló számára szörnyűség, de aki belelát a láthatatlanba, annak az adott körülmények között ez segítség, jótékonyság.

[1082] This seemed at first sight even a crueler act than scuttling the boat. But the danger was also greater. Khidhr knew that the youth was a potential parricide. His parents were worthy, pious people, who had brought him up

80. Ami az ifjút illeti, szülei hívők és attól tartottunk, hogy bántani fogja őket zsarnokian, tagadón[1082].

فَأَرَدْنَا أَن يُبْدِلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِّنْهُ زَكَاةً وَأَقْرَبَ رُحْمًا ﴿٨١﴾

81. "So we desired that their Lord would give them in exchange (a son) better in purity (of conduct) and closer in affection[1083].

81. „Azt akartuk, hogy Uruk cserébe jobbat adjon nekik, mint ő, aki erényesebb és szeretetteljesebb[1083].”

وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ وَكَانَ تَحْتَهُ كَنزٌ لَّهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا فَأَرَادَ رَبُّكَ أَنْ يَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا كَنزَهُمَا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ وَمَا فَعَلْتُهُ عَنْ أَمْرِي ذَٰلِكَ تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْطِع عَّلَيْهِ صَبْرًا ﴿٨٢﴾

82. "As for the wall, it belonged to two youths, orphans, in the Town; there was, beneath it, a buried treasure, to which they were entitled: their father had been a righteous man: So thy Lord desired that they should attain their age of full strength and get out their treasure - a mercy (and favour) from thy Lord. I did it not of my own accord. Such is the interpretation of (those things) over which thou wast unable to hold patience[1084]."

---

with love. He had apparently gone wrong. Perhaps he had already been guilty of murders and robberies and had escaped the law by subtleties and fraud. See next note.

Ez az eset még az előzőnél is kegyetlenebbnek látszik. De a veszély itt nagyobb volt. Khidir tudta, hogy az ifjú egy potenciális apagyilkos volt. Szülei nemes lelkű, erényes emberek voltak, akik szeretetben felnevelték őt. Lehet, hogy már elkövetett egy gyilkosságot, rablást, ami miatt menekülnie kellett.

[1083] The son was practically an outlaw, -a danger to the public and a particular source of grief to his righteous parents. Even so, his summary capital punishment would have been unjustified if Khidhr had been acting on his own. But Khidhr was not acting on his own: see the latter part of the next verse. The plural "we" also implies that he was not acting on his own. He was acting on higher authority and removing a public scourge, who was also a source of extreme sorrow and humiliation to his parents. His parents are promised a better-behaved son who would love them and be a credit to them.

A fiú törvényen kívüli élt, aki veszélyt jelentett a társadalomra és állandóan bánatot okozott szüleinek. Még ezzel együtt sem lehetett volna igazolni Khidir cselekedetét, ha ő ezt saját jószántából tette volna. De nem így volt. Láthatjuk, hogy ettől kezdve többes szám első személyben fogalmaz, ami jelzi, hogy Khidir egy magasabb hatalom ítéletét hajtotta végre. A társadalmat egy veszélyforrástól és szüleit szomorúságuk forrásától szabadította meg. Ez a magasabb hatalom a szülőknek egy jóravaló, szerető gyermeket ígért a gaztevő helyébe.

[1084] The wall was in a ruinous state. If it had fallen, the treasure buried beneath it would have been exposed and would certainly have been looted, among so churlish and selfish a people. The treasure had been collected and buried by a righteous man. It was not, in any sense of the word, ill-gotten gains; it was buried expressly in the interests of the orphans by their father before his death. It was intended that the orphans should grow up and safely take possession of their heritage. It was also expected that they would be righteous men like their father, and use the treasure in good works and in advancing righteousness among an otherwise wicked community. There was thus both public and private interests involved in all the three incidents. In the second incident Khidhr uses the word "we", showing that he was associating in his act the public authorities of the place, who had been eluded by the outlaw.

82. „Ami a falat illeti, két árva gyermeké a városból, ami alatt az ő kincsük volt. Szüleik jóravalók, és Urad azt akarta, hogy akkor szedjék ki kincsüket, amikor elérik erejük teljét, Uradtól való kegyelemként. Nem saját belátásomból tettem. Ez hát magyarázata annak, mit nem bírtál türelemmel viselni[1084].”

وَيَسْأَلُونَكَ عَنْ ذِي الْقَرْنَيْنِ قُلْ سَأَتْلُو عَلَيْكُم مِّنْهُ ذِكْرًا ﴿٨٣﴾

83. They ask thee concerning Zul-qarnain. Say, "I will rehearse to you something of his story[1085]."

83. Kérdeznek Zul-Qarnainról. Mondd: „Elolvasom nektek a róla szóló történetet[1085].”

إِنَّا مَكَّنَّا لَهُ فِي الْأَرْضِ وَآتَيْنَاهُ مِن كُلِّ شَيْءٍ سَبَبًا ﴿٨٤﴾

84. Verily We established his power on earth, and We gave him the ways and the means to all ends.

84. (Hatalmi) helyzetbe hoztuk őt a Földön és neki adtuk minden dolog beteljesülésének útját.

فَأَتْبَعَ سَبَبًا ﴿٨٥﴾

85. One (such) way he followed,

85. És ő követte az utat,

A fal romos állapotban volt, le akart dőlni. Ha ez bekövetkezik, a fal alá elásott kincs felszínre kerül, és az emberek ellopják. A kincset jóravaló emberek gyűjtötték és ásták el. Céljuk nem evilági cél volt, hogy felhalmozzák a vagyont maguk számára. Olyan gyermekek atyja ásta el, aki tudta, hogy meg fog halni és hátrahagyott árváinak próbálta így átmenteni a kincset. Úgy gondolta, ha az árvák felnőnek, majd kiássák, és ezzel indulnak el az életbe. Arra számítottak, hogy gyermekeik is jóravalók lesznek, amilyenek a szülők voltak és a vagyon segíti őket abban, hogy jóravaló célokra fordítsák azt, nem követve a gaztevő társadalom mintáját, amiben éltek. Ezért személyes és társadalmi érdek fűződött ahhoz, hogy a kincs jó kezekbe kerüljön. Ugyanez vonatkozik a másik két történetre is, melyeket az előzőekben olvastunk. Ezért Khidir tetteit mindig többes szám első személyben fogalmazza meg, mint aki az Úr parancsára és mindenki érdekében tesz.

[1085] Literally, "the Two-horned one", the King with the Two Horns, or the Lord of the Two Epochs. Who was he? In what age, and where did he live? The Quran gives us no material on which we can base a positive answer. Nor is it necessary to find an answer, as the story is treated as a Parable. Popular opinion identifies Dhul al Qarnayn with Alexander the Great. An alternative suggestion is an ancient Persian king, or a pre-historic Himyarite King. Dhul al Qarnayn was a most powerful king, but it was Allah, Who, in His universal Plan, gave him power and provided him with the ways and means for his great work. His sway extended over East and West, and over people of diverse civilizations. He was just and righteous, not selfish or grasping. He protected the weak and punished the unlawful and the turbulent. Three of his expeditions are described in the text, each embodying a great ethical idea involved in the possession of kingship or power.

Zul-Qarneyn azt jelenti, „kétszarvú”, ami lehet egy harci sisak, vagy címereken látható jelkép, ami két földrészt, vagy két korszakot köt össze. Ki volt ő? Mikor élt? A Korán nem adja meg nevét, nem helyezi őt anyagi térbe. Nem is szükséges, hogy választ találjunk, mert a történet példabeszéd. A közhiedelem, egyébként azt vélelmezi, hogy Zul-Qarneyn (Dhul al Qarnayn) Nagy Sándorral azonos. Van olyan elképzelés, ami szerint egy Perzsa király, vagy egy ókori Himyarita uralkodó volt. Zul-Qarnayn a felszínen király, de lényegét tekintve maga Allah volt, aki az Ő Univerzális tervét valósította meg, ehhez adott neki erőt és hatalmat. Kelet és Nyugat felett uralkodott és több civilizáció élt kontrollja alatt. Igazságos és jóravaló volt, aki elutasította az önzést, kapzsiságot. Megvédte a gyengéket és megbüntette a bűnösöket. Három útjáról olvashatunk a szövegben. Mindegyik etikai mondanivalót tartalmaz.

حَتَّى إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِي عَيْنٍ حَمِئَةٍ وَوَجَدَ عِندَهَا قَوْمًا قُلْنَا يَا ذَا الْقَرْنَيْنِ إِمَّا أَن تُعَذِّبَ وَإِمَّا أَن تَتَّخِذَ فِيهِمْ حُسْنًا ﴿٨٦﴾

86. Until, when he reached the setting of the sun, he found it set in a spring of murky water: Near it he found a People: We said: "O Zul-qarnain! (thou hast authority,) either to punish them, or to treat them with kindness[1086]."

86. Míg el nem ért oda, ahol nyugovóra tért a Nap és úgy találta, hogy az egy zavaros vízben nyugszik le. Egy népet talált ott. Mondtuk: „Ó, Zul-Qarnain! (Hatalmadban áll), hogy lesújts rájuk, de az is, hogy nagylelkűen bánj velük[1086].”

قَالَ أَمَّا مَن ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُ ثُمَّ يُرَدُّ إِلَى رَبِّهِ فَيُعَذِّبُهُ عَذَابًا نُّكْرًا ﴿٨٧﴾

87. He said: "Whoever doth wrong, him shall we punish; then shall he be sent back to his Lord; and He will punish him with a punishment unheard-of (before)[1087].

87. Mondta: „Aki bűnös, lesújtunk rá, majd megtér Urához, Aki hallatlan szenvedéssel bünteti[1087].”

وَأَمَّا مَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُ جَزَاء الْحُسْنَى وَسَنَقُولُ لَهُ مِنْ أَمْرِنَا يُسْرًا ﴿٨٨﴾

88. "But whoever believes, and works righteousness,- he shall have a goodly reward, and easy will be his task as We order it by our Command[1088]."

[1086] This is the first of the three episodes here mentioned, his expedition to the west. "Reaching the setting of the sun" does not mean the extreme west, for there is no such thing. West and East are relative terms. It means a western expedition terminated by a "spring of murky water." This has puzzled Commentators, and they have understood this to mean the dark, tempestuous sea. If Dhul al Qarnayn is Alexander the Great, the reference is easily understood to be to Lychnitis (now Ochrida), west of Macedonia. It is fed entirely by underground springs in a limestone region, where the water is never very clear.

Ez a három epizód közül az első, ami a nyugati hadjáratáról szól. „Ahol nyugovóra tért a Nap”, nem a távoli nyugatot jelenti. Nyugat és Kelet relatív. Itt egy nyugati hadjáratot jelöl, ami egy „zavaros víznél” zajlódott. Egyesek szerint ez lehetett egy Óceán a maga mély kék vizével, de ha Nagy Sándort értjük Zul-Qarneyn alatt, akkor lehetett Lychnitis (ma Ochrida) Makedónia nyugati részén. A tavat itt mély források táplálják, melyek befolyásai miatt a víz sohasem tiszta, mindig zavaros.

[1087] Though most powerful among kings, he remembered that his power was but human, and given by Allah. His punishments were but tentative, to preserve the balance of this life as he could appraise it. Even if his punishment was capital ("wrong doer sent back to his Lord") it was nothing compared to the dire consequences of sin, in the final Justice of Allah.

A leghatalmasabb király volt. Emberi színben jelent meg, de tudta, hogy a hatalom nem embertől, hanem Allahtól való. Büntetése csak a bűnösökre sújtott le. Ez nem volt jellemző a kor uralkodóira. Ők minden ellenséggel kíméletlenül elbántak. Jelzi, hogy a földi büntetés semmi Allah büntetéséhez képest, amit a gaztevőkre mér.

[10881088] He never said like Pharaoh. "I am your Lord Most High!" (79:24). On the contrary his punishments were humbly regulated as not being final, and he laid more stress on the good he could do to those who lived normal lives in faith and righteousness. His rule was easy to them: he imposed no heavy tasks because of his power, but gave every opportunity to rich and poor for the exercise of virtue and goodness. Such is the spiritual lesson to be learned from the first episode.

Nem úgy beszélt, mint a Fáraó: „Én vagyok Legmagasztosabb Uratok” (79:24). Ellenkezőleg, amikor büntet, alázatos, Allahot szolgálja, de nem erre, hanem elsősorban a jóra koncentrál. Azokat próbálja segíteni, akik hittel

88. „De aki hisz és jókat cselekszik, annak szép viszonzás jár és parancsolásunkból könnyűségre (számíthat)[1088].”

ثُمَّ أَتْبَعَ سَبَبًا ﴿٨٩﴾

89. Then followed he (another) way,

89. Majd követte az utat,

حَتَّى إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلَى قَوْمٍ لَّمْ نَجْعَل لَّهُم مِّن دُونِهَا سِتْرًا ﴿٩٠﴾

90. Until, when he came to the rising of the sun, he found it rising on a people for whom We had provided no covering protection against the sun[1089].

90. Míg el nem ért oda, ahol felkel a Nap és úgy találta, hogy az egy népnél kel fel, akiknek nem tettünk meg a (Nap) ellen olyat, mi takarná őket[1089].

كَذَلِكَ وَقَدْ أَحَطْنَا بِمَا لَدَيْهِ خُبْرًا ﴿٩١﴾

91. (He left them) as they were: We completely understood what was before him[1090].

91. (Otthagyta őket), ahogy voltak. Tudásunk átfogta mindazt, mi vele történt[1090].

ثُمَّ أَتْبَعَ سَبَبًا ﴿٩٢﴾

92. Then followed he (another) way,

92. Majd követte az utat.

حَتَّى إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِن دُونِهِمَا قَوْمًا لَّا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ قَوْلًا ﴿٩٣﴾

és jótettekkel élik meg mindennapjukat. Nem ad nagy feladatot a jóknak. A szegény és gazdag versengjenek a jókban. Ilyen egyszerű az első epizód mondanivalója.

[1089] The people here lived very simple lives. Perhaps the climate was hot, and they required neither roofs over their heads, nor much clothing to protect them from the sun.

Az emberek itt egyszerű életet éltek. Talán a klíma volt meleg, de nem kellet a házakra tető és testük sem volt teljesen fedve.

[1090] They were a primitive people. He did not fuss over their primitiveness, but left them in the enjoyment of peace and tranquility in their own way. In this he was wise. Power is apt to be intolerant and arrogant, and to interfere in everything that does not accord with its own glorification. Not so Dhul al Qarnayn. He recognised his own limitations in the sight of Allah: man never completely understands his own position, but if he devoutly looks to Allah, he will live and let live. This is the spiritual lesson from the second episode.

Egyszerű, primitív népek voltak. Nem zavarta meg életüket, otthagyta őket érintetlenül, a maguk békéjében, ahogy Allah teremtette őket, összhangban a természettel. Ez volt a legbölcsebb döntés, amit hozhatott. A hatalom, olykor elveszi az ember eszét és olyan cselekedetekre sarkall, melyek ellentétesek a hatalmat adó hatalom, Allah akaratával. Zul-Qarnayn nem ilyen volt. Felismerte saját határait Allah előtt. Az ember ritkán érti meg saját helyét a világban, ha csak önmagára tekint. Ezért kell távolabb tekinteni. Ez a második epizód spirituális tanítása.

93. Until, when he reached (a tract) between two mountains, he found, beneath them, a people who scarcely understood a word[1091].

93. Míg el nem ért két Hegy közé, melyek tövében népet talált, kiknek alig értette szavát[1091].

قَالُوا يَا ذَا الْقَرْنَيْنِ إِنَّ يَأْجُوجَ وَمَأْجُوجَ مُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلَى أَن تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا ﴿٩٤﴾

94. They said: "O Zul-qarnain! the Gog and Magog (People) do great mischief on earth: shall we then render thee tribute in order that thou mightest erect a barrier between us and them[1092]?

94. Mondták: „Ó, Zul-Qarnayn! Góg és Magóg a Föld megrontói. Fizessünk-e neked sarcot, hogy falat építs közénk és közéjük[1092]?

قَالَ مَا مَكَّنِّي فِيهِ رَبِّي خَيْرٌ فَأَعِينُونِي بِقُوَّةٍ أَجْعَلْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا ﴿٩٥﴾

95. He said: "(The power) in which my Lord has established me is better (than tribute): Help me therefore with strength (and labour): I will erect a strong barrier between you and them[1093]:

[1091] It does not mean that they had no speech. It means that they did not understand the speech of the Conqueror. But they had parleys with him (through interpreters), as is evident from the verses following (18:94-98).

Ez nem azt jelenti, hogy egyáltalán nem tudtak beszélni. Nem értették egymás szavát, mert nem a Hódító nyelvét beszélték. Tolmácson keresztül azonban tudtak kommunikálni, ahogy a következő versekben is látjuk (18:94-98).

[1092] The Conqueror had now arrived among a people who were different in speech and race from him, but not quite primitive, for they were skilled in the working of metals, and could furnish blocks (or bricks) of iron, melt metals with bellows or blow-pipes, and prepare molten lead (18:96). Apparently, they were a peaceable and industrious race, much subject to incursions from wild tribes who are called Gog and Magog. Against these tribes they were willing to purchase immunity by paying the Conqueror tribute in return for protection. The permanent protection they wanted was the closing of a mountain gap through which the incursions were made.

A Hódító egy néphez ért, akik ugyan más nyelven beszéltek, de nem voltak primitívek. Értettek a fémek megmunkálásához, vastömböket állítottak elő, fémeket olvasztottak, fújtatóval, fúvócsővel dolgoztak, ólmot használtak a fúgák kitöltéséhez stb. (18:96). Békés, iparos nép voltak, akik folytonosan ki voltak téve a szomszédos nomád népek rajtaütéseinek. Őket nevezi a Korán Gógnak és Magógnak. Felajánlották, hogy sarcot, hűbéri adót fizetnek a Hódítónak azért, hogy megvédje őket a nomádok támadásaitól. Hosszabb távon azonban egy fal biztosítaná védelmünket, amit két hegy közé építenének, mert az lezárná a hágót és megakadályozná a behatolást.

[1093] Dhul al Qarnayn was not greedy and did not want to impose a tribute to be carried away from an industrious population. He understood the power which Allah had given him, to involve duties and responsibilities on his part -the duty of protecting his subjects without imposing too heavy a taxation on them. He would provide the motive force and organizing skill. Would they obey him and provide the material and labour, so that they could close the gap with a strong barrier, probably with well-secured gates?

Dhul al Qarnaynt nem hajtotta kapzsi vágy, hogy adót fizettessen, amivel elvonja egy iparos nép megélhetését. Tudta, hogy hatalmát Allahtól kapta és olyan célra kell használnia, amivel az Ő Tervét hajtja végre, az Ő teremtményeit szolgálja anélkül, hogy kemény sarcot vetne ki rájuk, vagy ellenszolgáltatást követelne tőlük.

95. Mondta: „A hatalom, mit Uram nekem adott jobb (mint a sarc). Segítsetek (munka-) erővel, s falat építek közétek és közéjük[1093]:

آتُونِي زُبَرَ الْحَدِيدِ حَتَّى إِذَا سَاوَى بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ قَالَ انفُخُوا حَتَّى إِذَا جَعَلَهُ نَارًا قَالَ آتُونِي أُفْرِغْ عَلَيْهِ قِطْرًا ﴿٩٦﴾

96. "Bring me blocks of iron." At length, when he had filled up the space between the two steep mountain-sides, He said, "Blow (with your bellows)" Then, when he had made it (red) as fire, he said: "Bring me, that I may pour over it, molten lead[1094]."

96. „Hozzatok nekem vastömböket", míg be nem építette a két meredély között. Így szólt: „Fújtassátok," míg tüzet nem szított, s mondta: „Hozzátok ide, hogy forró ólommal kitöltsem[1094]!"

فَمَا اسْطَاعُوا أَن يَظْهَرُوهُ وَمَا اسْتَطَاعُوا لَهُ نَقْبًا ﴿٩٧﴾

97. Thus were they made powerless to scale it or to dig through it[1095].

97. Nem tudtak afelett se átjönni, se rést ütni bele[1095].

قَالَ هَذَا رَحْمَةٌ مِّن رَّبِّي فَإِذَا جَاء وَعْدُ رَبِّي جَعَلَهُ دَكَّاء وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي حَقًّا ﴿٩٨﴾

98. He said: "This is a mercy from my Lord: But when the promise of my Lord comes to pass, He will make it into dust; and the promise of my Lord is true[1096]."

Dhul al Qarnayn sereggel érkezett. Amivel be tudott szállni, az erő és a szervezési logisztika volt. Berendezésekkel rendelkeztek, vonóerőt tudtak adni stb. A szakmunkát a helyieknek kellett biztosítani. A szövegből nem derül ki pontosan, mert lehet falnak és kapunak is fordítani a záró építményt.

[1094] I understand the defenses erected to have been a strong barrier of iron, with iron Gates. The jambs of the Gates were constituted with blocks or bricks of iron, and the interstices filled up with molten lead, so as to form an impregnable mass of metal. It may be that there was a stone wall also, but that is not mentioned. There was none in the Iron Gate near Bukhara.

Valószínű, hogy egy vaspillérekre függesztett vaskapu lehetett, melyet kőfal egészített ki, melyről az írás nem szól. A pilléreket vasblokkokból építették, aminek fúgáit ólommal öntötték ki. Feltevések szerint ez kapu Buhara közelében volt.

[1095] The iron wall and gates and towers were sufficiently high to prevent their being scaled and sufficiently strong with welded metal to resist any attempt to dig through them.

A vaskapu, fal és tornyok olyan magasak voltak, hogy senki nem tudott felettük átmászni és keresztül se tudtak törni azon.

[1096] After all the effort which Dhul al Qarnayn has made for their protection, he claims no credit for himself beyond that of discharging his duty as a ruler. He turns their attention to Allah, Who has provided the ways and means by which they can be helped and protected. But all such human precautions are apt to become futile. The time must come when they will crumble into dust. Allah has said so in His Revelation; and His word is true. And so the lesson from the third episode is: Take human precautions and do all in your power to protect yourselves from evil. But no protection is complete unless you seek the help and grace of Allah. The best of our precautions must crumble to dust when the appointed Day arrives.

Miután Dhul al Qarnayn megóvta a népet, nem kérte, hogy magasztalják, dicsőítsék. Ellátta feladatát, ami uralkodóként ennyi volt. Figyelmét Allahra veti, Aki ellátta őt és a népet mindazzal a készséggel, képességgel,

98. Mondta: „Ez az Uramtól jövő kegyelem. De mikor Uram ígérete beteljesül, ez porrá lesz, mert Uram ígérete Igaz[1096]!”

وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي بَعْضٍ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَجَمَعْنَاهُمْ جَمْعًا ﴿٩٩﴾

99. On that day We shall leave them to surge like waves on one another: the trumpet will be blown, and We shall collect them all together[1097].

99. A Napon hagyjuk, hogy egymáson hömpölyögjenek. A fanfárokat megfújják és mind összegyűjtjük őket[1097].

وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِّلْكَافِرِينَ عَرْضًا ﴿١٠٠﴾

100. And We shall present Hell that day for Unbelievers to see, all spread out,-

100. Ezen a Napon felajánljuk a hitetleneknek, tekintsék meg a Poklot, teljes szélességében,-

الَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِي غِطَاءٍ عَن ذِكْرِي وَكَانُوا لَا يَسْتَطِيعُونَ سَمْعًا ﴿١٠١﴾

101. (Unbelievers) whose eyes had been under a veil from remembrance of Me, and who had been unable even to hear.

101. Akiknek szemei fedve voltak a Rólam való megemlékezéstől és hallani sem voltak képesek.

أَفَحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَن يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِن دُونِي أَوْلِيَاءَ إِنَّا أَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ نُزُلًا ﴿١٠٢﴾

102. Do the Unbelievers think that they can take My servants as protectors besides Me? Verily We have prepared Hell for the Unbelievers for (their) entertainment.

102. Arra számítanak-e azok, kik tagadnak, hogy szolgálóimat veszik oltalmazónak Helyettem? Előkészítettük a Poklot a tagadóknak szállásul.

قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا ﴿١٠٣﴾

103. Say: "Shall we tell you of those who lose most in respect of their deeds[1098]?-

---

ami lehetővé tette a védelmet. De mindez az emberi elővigyázatosság és építmény, csupán átmeneti, múlandó. Eljön az idő, mikor mindez por és törmelék halmazzá lesz. Ez így áll Allah kinyilatkoztatásában és Szava Igaz. Ez a harmadik epizód tanulsága: Minden elővigyázatosságra és eszközre szükség van ahhoz, hogy megvédjük magunkat a gonosztól. Egy védelem sem tökéletes azonban Allah kegyelme nélkül. Legjobb teljesítményünk, munkánk, mind porrá lesznek, ha eljön annak a napja.

[1097] And so, we pass on to the Last Days before the Great Summons comes from Allah. All human barriers will be swept away. There will be tumultuous rushes. The Trumpet will be blown, and the Judgment will be set on foot.

Így érkezünk el a Végítélet Napjához, amikor Allah összeterel minket. Minden emberi határ megszűnik, ami eddig fennállt közöttünk. Megfújják a fanfárokat és kihirdetik az ítéletet.

[1098] That is, those who prided themselves on their works in this life, and now find that those works are of no avail. Their loss is all the greater because they had a misplaced confidence in their own deeds or in the assistance of false "protectors". Allah is the only Protector: no one else's protection is of any use.

Azokról van szó, akik földi tetteikre büszkék voltak. A Túlvilágon megértik, hogy semmi haszna nem volt annak, amit tettek. Veszteségük kettős, mert látják, hogy erőfeszítéseiket rossz helyre irányították, amikor saját

103. Mondd: „Elmondjuk-e hírét azoknak, kiknek legelveszettebbek tettei[1098]? -

الَّذِينَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا ﴿١٠٤﴾

104. "Those whose efforts have been wasted in this life, while they thought that they were acquiring good by their works?"

104. „Kik elfecsérelték igyekezetüket az Evilági életben és cselekedeteik fejében jó viszonzásra számítanak?"

أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِ فَحَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَزْنًا ﴿١٠٥﴾

105. They are those who deny the Signs of their Lord and the fact of their having to meet Him (in the Hereafter): vain will be their works, nor shall We, on the Day of Judgment, give them any weight[1099].

105. Azok ők, kik megtagadták Uruk Áyáit és találkozóját. Romba dőltek cselekedeteik, s a Feltámadás Napján nem becsüljük meg súlyukat[1099].

ذَلِكَ جَزَاؤُهُمْ جَهَنَّمُ بِمَا كَفَرُوا وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَرُسُلِي هُزُوًا ﴿١٠٦﴾

106. That is their reward, Hell, because they rejected Faith, and took My Signs and My Messengers by way of jest.

106. Ez viszonzásuk: Pokol, miáltal tagadtak, Áyáimat és Prófétáimat nevetség tárgyává tették.

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ﴿١٠٧﴾

107. As to those who believe and work righteous deeds, they have, for their entertainment, the Gardens of Paradise[1100],

107. Mert bizony, kik hisznek, jókat cselekszenek, hát kijárnak nekik a Paradicsomi Kertek szállásul[1100].

---

terveikben, sikereikben, földi, múlandó eredményeikben bíztak. Másrészt, ezek semmivel nem segítik őket a Túlvilágon. Csak Allah segíthet, senki más.

[1099] What weight can be attached to works behind which the motives are not pure, or are positively evil?

Milyen súllyal eshet latba azok tette, akiket a gonosz motivál? A Túlvilágon az ő súlyuk nem becsülhető meg, azaz semmis.

[1100] Firdaus in Persian means an enclosed place, a park. In technical theological language the word is used for the inner circle of Heaven.

Firdaus egy Perzsa szó, zárt helyet, parkot jelent. A gyakorlatban a Paradicsom belső részét, egy emelkedett helyet értünk alatta.

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا ﴿١٠٨﴾

108. Wherein they shall dwell (for aye): no change will they wish for from them.

108. Ebben ők ott mindörökkön lesznek. Nem kívánkoznak el onnan máshova.

قُل لَّوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لِّكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَن تَنفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا ﴿١٠٩﴾

109. Say: "If the ocean were ink (wherewith to write out) the words of my Lord, sooner would the ocean be exhausted than would the words of my Lord, even if we added another ocean like it, for its aid[1101]."

109. Mondd: „Ha az óceán tinta lenne Uram szavaihoz, előbb apadna ki az óceán, minthogy Uram szavai kiapadnának, még ha még egy óceánt is hozzátennénk[1101].”

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَى إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ فَمَن كَانَ يَرْجُو لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا ﴿١١٠﴾

110. Say: "I am but a man like yourselves, (but) the inspiration has come to me, that your Allah is one Allah. whoever expects to meet his Lord, let him work righteousness, and, in the worship of his Lord, admit no one as partner[1102].

110. Mondd: „Én ember vagyok, mint ti. Az sugallott rám, hogy Istenetek Egy Isten. Ki reméli Ura találkozóját, vigyen véghez jó cselekedetet és ne társítson Ura szolgálatához senki mást[1102].”

[1101] The Words and Signs and Mercies of Allah are in all Creation, and can never be fully set out in human language, however extended our means may be imagined to be.

Allah Szavai és Kegyelme nem fejezhető ki emberi szavakkal és az emberi értelem határai között.

[1102] Righteousness and true respect for Allah; which excludes the worship of anything else, - whether idols, or deified men, - or forces of nature, - or faculties of man, - or Self. These are the criteria of true worship.

Felhívás a jóravalóságra és Allah számon tartására minden körülmények között. Aminek szolgálatát el kell kerülni: 1. Bálványok, istenített személyek. 2. természeti erők, jelenségek, égitestek. 3. emberi tulajdonságok, képességek. 4. Az Ego. Ha ezeket elkerüljük és csak Allah a cél, imánk célba ér.

ANNEX TO SURAH AL-KAHF (THE CAVE)

WHO WAS DHU AL QARNAYN?

(see 18:83-98)

As stated in my note to 18:83, I do not consider that historical or geographical considerations have much bearing on a story treated as a Parable, as Dhu al Qarnayn's story is. Indeed all stories or narrations are referred to in the Quran as Parables, for their spiritual meaning. Heated controversies or dogmatic assertions as to precise dates, personalities, or localities, seem to me to be out of place. What is the meaning of the name or title Dhu al Qarnayn- "Lord of two Qarns"? "Qarn" may mean:

1. a horn in the literal sense, as in the case of a ram or bull.
2. a horn in a metaphorical sense, as in English, the horns of a crescent, or by a further metaphor (not used in English), the home of a kingdom or territory, two portions at opposite ends.
3. by another metaphor, a summit, a lock of hair, typifying strength, a crest such as Eastern Kings wear on their diadems;
4. referring to time, an Epoch, an Age, a Generation. Meaning

- is inapplicable to a man or a great king: but see the next paragraph about Alexander the Great. The other three meanings may be applicable, as implying:
- Lord of East and West, Lord of wide territory or of two kingdoms;
- Lord of two crests on his diadem, typifying two kingdoms, or a rank superior to that of an ordinary king;
- Lord of more than one Epoch; one whose power and influence extend far beyond his life time. If we accept the popular identification of Dhu al Qarnayn with Alexander, all the three latter designations would be applicable to him, - as he was lord of the West and East, lord of the Greek States united for the first time (Hellenic Captain-General) and of the widely extended Persian Dominion which included all Western Asia, Egypt, Central Asia, Afghanistan, and the Punjab (at least portions).
- He is represented on his coins with two horns on his head: he considered himself a sun of Jupiter Ammon (who had the two horns of a ram), with a divine mission. He revolutionized the history of Europe, Asia, and Africa (Egypt), and his influence lasted for many generations after his death at the young age of 33. he lived from B.C. 356 to 323, but his name was one to conjure with for many centuries after him.

It was not only on account of his political power, but his cultural influences. Through his conquests, Greek art gave the impulse to Gandhara art in Central Asia and Northern Asia and Northwest India. The city of Alexandria which he founded in Egypt became the cultural centre, not only for Greece and Rome, but for Judaism and Christianity, and retained its supremacy till the sixth century of the Christian era. Justinian closed its schools of philosophy in 529. its philosophic and scientific schools spread their influence over even a wider area than the Mediterranean basin. Now the generality of the world of Islam have accepted Alexander the Great as the one meant by the epithet Dhu al Qarnayn. But some of our Ulama have raised doubts about it and made other suggestions.

- One is that it was not the Macedonian Alexander the Great, but an earlier prehistoric king contemporary with Abraham; because they say Dhu al Qarnayn was a man of Faith (18:88-98), while Alexander the Great was a Pagan and believed in Grecian gods. An identification with a supposed prehistoric king, about whom nothing is known is no identification at all. On the other hand, all that is known about Alexander the Great shows that he was man of lofty ideals, he died over three

centuries before the time of Jesus, but does not mean he was not a man of Faith, for Allah revealed Himself to men of all nations in all ages. Alexander was a disciple of the philosopher Aristotle, noted for his pursuit of sound Truth in all departments of thought. Alexander's reference to Jupiter Ammon may have been no more than a playful reference to the superstitions of his time. Socrates spoke of the Grecian gods, and so did Aristotle and Plato; but it would be wrong to call them idolaters or men without Faith. In the Ethiopic traditional stories of Alexander the Great, he is represented as great prophet.

- Another suggestion made in the Dhu al Qarnayn was an ancient king of Persia. A king of Persia is referred to as a Ram with two horns in the book of Daniel (8:3) in the Old Testament. But in the same Book, the Ram with the two horns was smitten, cast down to the ground, and stamped upon by a he-goat with one horn (8:7-8). There is nothing in our literature to suggest that Dhu al Qarnayn came to any such ignominious end. Nor is the Book of Daniel an authority worth consideration. Its authenticity is very doubtful.
There is no question that it is a patchwork as parts of it are in the Aramaic (or Chaldee) language and parts in Hebrew, and there are in it a number of Greek words. The Septuagint version contained large additions. "Daniel" whoever the writer or writers were-refers to historical Persian kings. If it is argued that it was some old prehistoric Persian king who built the Iron Gates (18:96) to keep out the Gog and Magog tribes (18:94), this is no identification at all. There is no unanimity about the identity of the Iron Wall or the Gog and Magog tribes. Both these subjects will be referred to presently.

Another suggestion made is that he was some old prehistoric Himyrite king from Yemen about whom nothing else is known. This, again, is no identification at all. The question of Yajuj and Majuj (Gog and Magog) and the iron barrier built to keep them out is of some interest. It is practically agreed that they were the wild tribes of Central Asia which have made inroads on settled kingdoms and Empires at various stages of the world's history. The Chinese Empire suffered from their incursions and built the Great Wall of China to keep out the Manchus and Mongols. The Persian Empire suffered from them at various times and at various points. Their incursions into Europe in large hordes caused migrations and displacements of population on an enormous scale, and eventually broke up the Roman Empire. These tribes were known vaguely to the Greeks and Romans as "Scythians". If we could locate the iron barrier or iron gates referred in to in 18:96, we should have a closer idea of the tribes whom the barrier was meant to keep out.
It is obvious that the Great Wall of China is out of the question. Begun in the third century B.C. and continued later, it covers the enormous length of 1,500 miles, and goes up the hills and down the valleys, with towers 40 feet high at intervals of 200 yards. Its average height is 20 to 30 feet. It is built of stone and earth. There is no particular point in it which can be identified with the iron barrier in the text. No one has suggested that Dhu al Qarnayn was a Chinese Emperor.

The Barrier in the text must have been more in the nature of iron gates than an iron wall. Two Iron Gates, geographically far apart, have been suggested in the alternative. Sometimes they have been mixed up by writers not strong in geography. Both of them have local associations with the name of Alexander the Great. Both are near a town Derbend, and have borne the name of Bab al Hadid (Arabic for "Iron Gate"). Let us examine the case of each in turn. The best known in modern times is at the town and seaport of Derbent in the middle of the western coast of Caspian Sea. It is now in the district of Daghistan. Before the southern expansion of Russia in 1813 it belonged to Persia. A spur of Mount Caucasus here comes up north, close to the sea. The Wall in question is 50 miles long, with an average height of 29 feet. As Azerbaijan (in Persia) is not far from this place, some writers have mixed up the Derbent Iron Gate with Azerbaijan, and some with the Caucasian town of Kharz (Kars) which is

to the south of the Caucasus. There are local traditions here, and in the Astrakhan region at the mouth of the river Volga, higher up the Caspian, connecting this Caucasian Iron Gate with the name of Alexander, but there are good reasons why we should reject this as the site of the Iron Gate in the Quranic story.

1. This does not correspond exactly to the description in 18:96 ("the space between the steep mountain sites"); the gap is between the mountain and the sea.
2. Alexander the Great (assuming that Dhu al Qarnayn is Alexander), is not known to have crossed the Caucasus.

There is an Iron Gate which corresponds exactly to the description, in a locality which we know Alexander to have visited. In the early days, when Muslims spread to all parts of the world, local legends were started by ignorant people connecting the place they knew with places referred to in Quran.

We now come to the Iron Gate which corresponds exactly to the Quranic description, and has the best claim to be connected with Alexander's story, it is near another Derbent in Central Asia, Hissar District, about 150 miles southeast of Bukhara. A very narrow defile, with overhanging rocks, occurs on the main route between Turkistan and India;: latitude 38 degree N; longitude 67 degree E. It is now called in Turkish Buzghol-Khana (Goat-house), but was formerly known as the Iron Gate (Arabic, Bab al Hadid; Persian, Dar-i-ahani; Chinese The'ie-men-kaun. There is no iron gate there now, but there was one in the seventh century, when the Chinese traveler Hiouen Tsiang saw it on his journey to India. He saw two folding gates cased with iron hung with bells. Nearby is a lake named Iskandar Kul, connecting the locality with Alexander the Great. We know from history that Alexander, after his conquest of Persia and before his journey to India, visited Sogdiana (Bukhara) and Maracanda (Samarqand).

We also know from Muqaddasi, the Arab traveler and geographer, who wrote about A.H. 375 (A.C. 985-6) that the Abbasi Khalifa Wathiq (842-846 A.C.) sent out a mission to Central Asia to report on this Iron Gate. They found the defile 150 yards wide: on two jambs, made with bricks of iron welded together with molten lead, were hung two huge gates, which were kept closed. Nothing could correspond more exactly with the description in 18:95-96.

If, then, the Barrier in 18:95-96 refers to the Iron Gate near Bukhara, we are able to proceed to a consideration of the Gog-Magog people with some confidence. They were the Mongol tribes on the other side of the Barrier, while the industrious men who did not understand Dhu al Qarnayn's language were the Turks, with their agglutinative language, so different from the languages then spoken in Western Asia. The Barrier served its purpose for the time being. But the warning that the time must come when it must crumble to dust has also come true. It has crumbled to dust. Long since, the Mongols pushed through on their westward journey, pushing the Turks before them, and the Turks became a European Power and still have a footing in Europe. We need not bother about the legends of the Gog and Magog people.

In the Alexander legends of medieval Europe, Gog and Magog are said to have come with 400,000 men to the help of Porus whom Alexander defeated, and to have fled after that defeat. They fled to the mountains, and Alexander built a wall with brass gates to prevent their interruptions. See Paul Meyer, Alexandre le Grand dans la literature francaise du Moyen Age: Paris 1886; Vol 2, pp. 386-389.

Personally, I have not the least doubt that Dhu al Qarnayn is meant to be Alexander the Great, the historic Alexander, and not the legendary Alexander, of whom more presently. My first appointment after graduation was that of Lecturer in Greek history. I have studied the details of Alexander's extraordinary personality in Greek historians as well as in modern writers, and have since visited most of the localities connected with his brief but brilliant career. Few readers of Quranic literature

have had the same privilege of studying the details of his career. It is one of the wonders of Quran, that, spoken through an Ummi's mouth, it should contain so many incidental details which are absolutely true. The more our knowledge increases, the more we feel this. There are little touches which need not have been mentioned. They come in incidentally like the incidental remarks of a person full of knowledge, who does not intend to put forward these points but whose fullness of knowledge brings them in inevitably.

One such point occurs in the mention of Alexander's westward journey (18:86). He saw the sun set in a piece of murky water which is described as a "Spring". Most commentators have understood the "spring" to be the sea, and the "murky water" to be its dark-blue water. Nizami, in his Romance of Alexander, takes Alexander right west along North Africa to Andalusia and the Atlantic Ocean. There is no historic proof that Alexander ever reached the Atlantic. But he was of course familiar with the deep-blue waters of the Mediterranean. The Mediterranean interpretation may pass if we had not a closer explanation. Alexander's first exploits were when he was a mere boy, in the reign of his father Philip. The region of Illyricum was due west of Macedonia, and Macedonia's first expansion was in that direction. The town of Lychnis was annexed to Macedonia and thus the western frontier of Macedonia was secured. The Northern frontier towards the Danube had already been secured, and the lesson he subsequently gave to Thebes secured him against attack from the Greek States to the south, and prepared the way for his great march east against the Persian Empire. To the west of the town of Lychnis is a lake 170 square miles in area, fed by underground springs that issue through limestone rocks and give out murky water. Both town and lake are now called Ochrida, about 50 miles west of Monastir. The water is so dark that the river which forms the outlet of the lake to the north is called the Black Drin. Looking at the sunset from the town, the observer would see the sun set in a pool of murky water (18:86).

It was a question before the boy Alexander-the dreamy, impulsive, fearless rider-whether he would put the barbarous Illyrians to the sword or show them mercy. He showed true discrimination and statesmanship. He punished the guilty but showed kindness to the innocent, and thus consolidated his power in the west. This I construe to be the meaning of 18:87; otherwise these verses do not seem to be perfectly clear. Another point may be noted.
The three episodes mentioned are the journey to the west, - the journey to the east, and - the journey to the Iron Gate.
The journey to the west I have just explained.
The journey to the east was to the Persian Empire. Here he found a people who lived in the open and wore little clothing. This might apply to people who live in an island place in the latitude of Persepolis or Mutani. He left them alone as they were (18:91). He was not warring against populations; he was warring against proud but effete Persian Empire. He left them as they were, with their local institutions, and under their local chiefs. In feeling, he treated them as his own, not as alien. In some things, he himself adopted their ways. His followers misunderstood him. But Allah understood, for he approves of all things that lead to Unity among mankind.
The direction of the third journey is not mentioned. The commentators suggest the north, but they might with better reason have suggested the south, as Alexander visited Egypt. But the visit to the Iron Gate was to the East - a continuation of his journey east. That is why the direction is not mentioned again. Here his mission was different. He had to protect a peaceful industrious population, whom perhaps the Persian Empire had failed to protect, against turbulent and restless invaders. He helped them to protect themselves, but warned them that all human precautions, though good and necessary, are vain without Allah's help. Each of the episodes mentioned is historical.

But the pomp and glitter of military conquest are not mentioned. On the contrary, spiritual motives are revealed and commended. We need not know or learn any history or geography or science or psychology or ethics to understand them. But the more real knowledge we have, the more completely shall we understand them and the lessons to be drawn from them.

The earthly journeys are treated as mere symbols to show us the evolution of a great and noble soul which achieved so much in a short earthly life. His career was so extraordinary that it impressed his contemporaries as a world event. It undoubtedly was one of the greatest world events in history. Legends began to grow up round his name. in many cases the legends overlaid the history. But the generations immediately following Alexander's period wrote and transmitted all sorts of wonderful legends that passed current in East and West.

The philosopher Callisthenes had been with Alexander in Asia. Under his name was produced a Greek book in Alexander some time before the second century of the Christian era. It was translated into Latin in the third century. Translations were subsequently made into most of the "wight that hath discretion". Alexandria was a focus of Christian and Jewish learning for some centuries. The Christians also made Alexander a saint. The Jews carried the Alexander cycle into the East. Our Persian poet Jami (A.H. 535-599. A.C. 1141-1205) worked in up into his epic Iskandar-nama. He is careful to show the historical or semi-historical and the ethical parts separately. The one relates to action or exploits (Iqbal) and the other to wisdom (Khird). He had the advantage of the Quranic story before him. That story mentions three historical episodes incidentally, but draws out attention to matters of the weightiest spiritual significance, and that is the chief thing to note in the story.

FÜGGELÉK AZ AL-KAHF (BARLANG) SZÚRÁHOZ

KI DHU AL QARNAYN, A KÉTSZARVÚ?

(Lásd 18:83-98)

Dhu Al Qarnayn története példabeszéd, és mint a Koránban található példabeszédekre jellemző, ezek spirituális jelentősége áll középpontban és nem történelmi, földrajzi tárgyszerűsége. Tehát itt nincs helye heves vitáknak és dogmatikus felvetéseknek azért, hogy tisztázzunk dátumokat, személyeket, vagy pontos földrajzi lokalizációt. Mit jelent a név, Dhu al Qarnayn, „a két szarv ura”? „Qarn” jelenthet:

1. Szó szerinti értelemben vett szarv, mint a kos, vagy bika szarva.
2. Metaforikus értelemben jelenthet két szemben álló földdarabot
3. Másik metaforikus jelentése erő, ami keleti császárok címereiben, diadémokon, vagy harci sisakokon jelenik meg.
4. Utal időre, korszakra, generációra.

   Nagy Sándor esetében a következő paragrafus ad tájékoztatást:
   - Kelet és Nyugat Ura, Széles területek és a két királyság ura.
   - Két címer ura, melyben ez a kettő egy diadémban fonódik össze, megjelenítve két királyságot. Mindenképpen egy felsőbbrendűség kifejezése.
   - Több, mint egy korszak ura. Egy olyan királyság, aminek hatása túlmutat a király uralkodásának korán.

Ha elfogadjuk azt az általános véleményt, mi szerint Dhu al Qarnayn alatt Nagy Sándort kell érteni, akkor az utóbbi három feltétel mindegyike igaz. Ő volt a Kelet és Nyugat Ura, a Nagy Hellén Államok Ura. Hatalma kiterjedt Perzsiára, Nyugat Ásziára, Egyiptomra, Közép Ázsiára, stb. A pénzérméken ő jelent meg két szarvú sisakkal a fején. Magát Jupiter Ammon fiának tartotta (aminek két kosszarva volt) és isteni küldetést mondott magáénak. Hatása hosszú generációkon keresztül fennmaradt Európában, Ázsiában, Afrikában (Egyiptom). I.e. 356-323 között élt, összesen 33 évet, de neve máig tiszteletet parancsol.
Nem csak politikai, hanem kulturális szempontból is új világot hozott. Hódításaival a Görög művészet jegyei rányomták bélyegüket a Közép és Észak Ázsiai Ghandara kultúrára. Egyiptomban ő alapította Alexandriát, ami nem csak Görög-Hellén és Róma kultúráját határozta meg, hanem a Judaizmus és Kereszténység is innen sugárzott ki, majd dominanciáját fenntartotta a hatodik századig. Justininanusz császár 529-ben zárja be filozófiai iskoláit. Ennek ellenére filozófiai és tudományos hatása ezután is meghatározó volt nem csak a Mediterrán, hanem azon túli régiókban is. Az Iszlám világban általánosságban elterjedt vélemény szerint Dhu al- Qarnayn a Koránban, Nagy Sándorral azonos. De néhány tudós kétségeket támaszt ezzel szemben.

Az egyik szerint Dhu al.Qarneyn a történelmi idők előtti király, Ábrahám korából, mert Dhu al-Qarnayn a hit embere volt (18:88-89). Nagy Sándor pogány volt és a görög mitológiai istenekben hitt. Egy olyan identifikáció egy történelem előtti királyról, ami semmi beazonosításra alkalmas részletet nem tartalmaz, nem tekinthető identifikációnak. Másrészt, amit Nagy Sándorról tudunk az annyi, hogy fennkölt ideák embere volt. Jézus előtt három évszázaddal halt meg, de ez nem azt jelenti, hogy ő nem lehetett a hit embere. Allah minden időben és helyen megnyilatkozott. Nagy Sándor Arisztotelész tanítványa volt, gondolkodásában az ő Igazság elméletét követte. Bár Jupiter Ammon gyermekének tartotta magát, de ez nem más, mint a kor hitvilágába való beilleszkedés. Arisztotelész, Szókratész, sőt Platon is istenekre hivatkozott, de hiba lenne bálványimádónak, vagy hit nélküli embereknek feltételezni őket. Az Abesszin hagyományban Nagy Sándort Prófétaként tartják számon.

Egy másik feltevés szerint Dhu al Qarnayn Perzsia egyik királya lehetett. Az Ószövetség, Dániel Könyvében (8:3) lévő hivatkozása alapján ez a király egy kétszarvú kos képében van megírva. Ugyanitt, a kos két szarvát egy kecskebak letörte, melynek négy szarva nőtt és azok egyikéből további egy szarv kerekedett (8:7-8). Semmi sincs, ami Dhu al Qarnayn esetében egy ilyen megalázó végre utalna. A Dániel Könyvét sem fogadhatjuk el minden kétséget kizáró forrásként. Az egy fércmunka, melynek egy része Arámi (Káldeai), más része Héber nyelven íródott és számos Görög beírást is tartalmaz. A Szeptuaginta verzió további adalékot is hozzáfűz. Létezhetett-e egy Perzsa király, aki vaskapuval védekezett (Korán 18:96) Góg és Magóg törzsének támadása ellen (18:94)? Továbbra is kérdés.

Van olyan feltevés is, ami szerint Dhu al Qarnayn egy ókori jemeni Himyarita király volt, akiről mást nem is lehet tudni. Ebben az esetben is ez az összes identifikáció. Marad a vaskapu, ami Góg és Magóg távoltartására épült. Abban egyetértés van, hogy léteztek Közép Ázsiában nomád törzsek, akik vasat használtak és királyságot, birodalmat hoztak létre. A kínai birodalom sokat szenvedett a Mandzsu és Mongol betörésektől, ezért megépítették a Nagy Falat. A Perzsa birodalom is tartott ugyanezektől a támadásoktól. Betöréseik, portyáik hatalmas népvándorlást indított el. A Római Birodalom bukásában is nagy szerepet játszottak. A görög és római feljegyzések ezekről a törzsekről „szkíták” néven tesznek említést. Ha lokalizálni tudnánk a 18:96-ban idézet vaskaput, közelebb kerülnénk ezekhez törzsekhez és azok azonosítási lehetőségeihez.

A kínai Nagy Fal kiesik, mint opció. Építése az i. e. III. évszázadban kezdődik, több, mint kétezer km hosszú, hegyeken, völgyeken halad keresztül, van, hol 10 m magas, az átlagmagassága így is eléri a 6-8 métert. Kőből és földből készült. Nincs olyan része, ahol a szövegbe illeszkedő vaskaput építettek volna. Még senki sem állt elő azzal, hogy Dhu al Qarnayn egy kínai császár volt.

A szöveg vaskapuról és nem vasfalról szól. Két ilyen vaskapuról vannak történelmi feljegyzések, de ezek földrajzi beazonosíthatósága nem lehetséges. Viszont ezek is összefüggést mutatnak Nagy Sándorral. Mindkettő Derbent kikötőváros közelében van, a Kaszpi tenger nyugati partvidékén a mai Dagesztán területén. Ez a terület az 1813-as orosz terjeszkedés előtt Perzsiához tartozott. A Kaukázus hegyei a tengerhez közel, nagy magasságba emelkednek. Itt van egy fal, ami 80 km hosszú, átlagosan 4-5 méter magas. Innen nincs messze Azerbajdzsán. Páran Derbent vaskapuját Azerbajdzsánba, mások pedig Kharz városába helyezik, ami egy másik település a Kaukázus déli részén. Néhány helyi hagyomány összefüggésbe hozza az Asztraháni régió Volga deltájának Kaszpival való találkozását Nagy Sándor vaskapujával. Ez azonban nem felel meg a Korán leírásának.

1. Nem egyezik a 18:96-ban szereplő leírás a „meredek hegyoldalakkal”. A hegy és a tenger közti sáv is más.
2. Nem tudjuk, hogy Nagy Sándor átkelt-e a Kaukázuson?

Viszont van egy vaskapu, ami illik a sztoriba és annak helyszínén Nagy Sándor is járt. Az Iszlám hódítások kezdetén, amikor a Muszlimok terjeszkedtek a világ különböző területein, mendemondák keltek szárnyra egy helyen, amit a helyismerettel nem rendelkező katonák a Koránból ismertek. Most érkeztük el ahhoz a vaskapuhoz, ami egyezik a Korán leírásával és összefüggésbe hozható Nagy Sándorral. Létezik egy másik Derbent Közép Ázsiában, Hissar tartományban Buharától 100 km-re, délre. Itt van egy nagyon szűk hegyszoros, amit hatalmas sziklák öveznek. Itt halad át a Turkesztánt Indiával összekötő út (latitude 38 degree N; longitude 67 degree E). Török neve Buzghol-Khana (Kecske ház), de korábban Vaskapunak hívták, Arabul Bab al-Hadid, Perzsául Dar-i-ahani. Kínaiul The’ie-men-kaun. Jelenleg nincs vaskapunak nyoma, de a hetedik évszázadig, amikor Hiouen Tsiang, kínai utazó járt arra, volt ott egy vaskapu. Úton volt India felé, amikor látta a kétszárnyú vaskaput harangokkal. A közelben van egy Iszkandar nevű tó, ami Nagy Sándorra utal. A történelemből tudjuk,

hogy miután Nagy Sándor meghódította Perzsiát, de még mielőtt Indiába érkezett volna, meglátogatta Sogdianát (Buhara) és Maracandát (Szamarkand).
Muqaddaszi az Arab utazó és földrajztudós, 985-986-ban Wathiq Abbaszi Kalifáról (842-846) írt, aki kiküldte őt Közép Ázsiába felkutatni ezt a Vaskaput. Megtalálta annak függesztő félfáit, melyeket vastéglákból raktak ki, fugáit ólommal öntötték ki. Ezek tartották a kapuszárnyakat. Eddig ez a lelet, ill. feljegyzés illeszkedik legjobban a 18:95-96-ba.

Ha a 18:95-96-ban ismertetett kapu megfelel a Buharai kapunak, akkor továbbmehetünk és képet alkothatunk, kik lehettek Góg és Magóg népei. A kapu túloldalán Mongol törzsek voltak. A szorgalmas emberek pedig, akik nem értették Dhu al Qarnaynt, török népek lehettek, akik nyelve a Közép Ázsiai nyelvekhez hasonlóan eltért Nagy Sándor nyelvétől. A kapu akkor betöltötte szerepét. De a jövendölés, miszerint eljön az idő, mikor az porrá lesz, beteljesült. Porrá lett. A Tatárok maguk előtt tolták a török törzseket, akik egy része Európába ért és később Birodalmat épített. Nem kell tovább töprengenünk Góg és Magóg népei felett.
A Nagy Sándorhoz kötődő közép európai legendák szerint Góg és Magóg 400.000 katonával segítette Poruszt, kit Nagy Sándor legyőzött. A hegyekbe menekültek, majd Nagy Sándor egy kaput öntetett sárgarézből, hogy vissza ne tudjanak támadni. Lásd: Paul Meyer, Alexandre le Grand dans la literature francaise du Moyen Age: Paris 1886; Vol 2, pp. 386-389.

Magam részéről semmi kétségem nincs afelől, hogy Dhu al Qarnayn és Nagy Sándor ugyanaz a személy. Nem a történészek által feltüntetett kalandor Nagy Sándorra, hanem a történelmi nagy Sándorra gondolok. Érettségi után Görög történelmet tanultam. Lenyűgözött Nagy Sándor rendkívüli személyisége, mely mind az ókori görög, mind a modern írók tollából felszínre jut. Briliáns életpályája helyszíneinek legtöbbjét alkalmam volt bejárni. Kevés Koránnal foglalkozó kommentátornak volt lehetősége találkozni ilyen részletesen Nagy Sándor karrierjét övező részletekkel. A Korán egyik csodája, hogy egy Írástudatlan Próféta szájából véletlenszerűen elhangzó szavak tényekké állnak össze. Minél jobban gyarapszik tudásunk, annál jobbal látjuk. Apró jelek, információk először jelentéktelennek tűnnek, majd hirtelen megjelennek a valóságban és az ember megdermed az alázattól. Ki tudja, hogy a jövő még hány ilyet rejteget?

Egy ilyen máris elénk tárul, amikor Nagy Sándor nyugati utazásáról olvasunk (18:86). Látta a napot egy sötét vízbe lenyugodni, amit forrásnak nevezett. A legtöbb kommentátor szerint ez egy tenger, mivel annak van mély sötétkék vize. Nizami, Nagy Sándorról szóló regényében Észak Afrikán át Andalúziáig visz, egészen az Atlanti Óceánig. Nincs arra történelmi bizonyíték, hogy Nagy Sándor eljutott-e valaha az Atlanti Óceánig. De jól ismerte természetesen, a Mediterrán sötétkék vizeit. A Mediterrán interpretáció jó közelítés, feltéve, ha nincs jobb. Első hőstetteit nagy Sándor még ifjúként, apja, Filip uralkodása alatt hajtotta végre. Illíria területét az első hadjáratok után nyugat Macedóniához csatolták. Így Lychnis városa is Macedóniához került, ezzel Macedónia nyugati határai biztosítva voltak. Az északi határvonal, amit a Duna vonala jelentett, szintén biztosítva volt és diadalmas déli hadjárata után délről a Görög Államok sem veszélyeztették. Ettől kezdve nyugodtan tervezhette Perzsiába vezető útját. Lychnis városától nyugatra van egy közel 250 km^2 felületű tó, melyet mészkő rétegekből fakadó, víz alatti források táplálnak. Ennek vize sötét. Mind a tó, mind a város mai neve Ochrid, 80 km-re Monastirtól. A vize annyira sötét, hogy a tóból északra kivezető folyó Fekete Drin nevet kapta. A városból a naplementét szemlélve olyan, mintha a nap a sötét vízbe nyugodna le. (18:86).

A félelmet nem ismerő bajnok, de álmodozó Nagy Sándor választ előtt állt. Mit tegyen a barbár illírekkel. Kardélre hányja őket, vagy megkegyelmezzen nekik? Államemberként és nagy jellemként viselkedett. Megbüntette a bűnöst és nagylelkű volt az ártatlanokkal. Így szilárdította meg nyugati határait. Úgy gondolom mindez megfelel a 18:87 jelentésének.

A három utazás a Koránban nyugatra, keletre és a Vaskapuhoz vezetett. A nyugati utazást ismertettem. Keletre a Perzsa Birodalom volt. Itt olyan emberekre lelt, akik a szabadban éltek, alig viseltek magukon ruhát. Ez illik a Perszepolisz, vagy Mutani környékén elszigetelten élt népekre. Úgy hagyta őket hátra, ahogy találkozott velük (18:91). Nem a szegény lakósságtól tartott, mert nem velük viselt hadat. A büszke Perzsa Birodalom ellen ment. Bántatlanul hagyta a népeket a helyi vezetők irányítása alatt. Úgy bánt velük, mintha sajátjai lennének, nem is szövetségesek. Sok szokást elsajátított és átvett tőlük. Nagy Sándort követői nem mindig értették. De Allah értette őt, mert minden erejével azon volt, hogy egyesítse az emberiséget.

A harmadik út iránya nem ismert. Páran észak felé gondolják, de a többség déli irányba feltételezik. Egyiptomba el kellett, hogy jusson, hiszen ő alapította Alexandriát. A Vaskapuhoz keleti útjának meghosszabbításaként érkezhetett el. Ezért nincs újbóli iránymegjelölés. Küldetése itt összetett. Megvédte a szorgos népet, akiket talán a Perzsák nem tudtak megóvni a külső betörésektől. Segítette őket, hogy magukat megóvhassák, de figyelmeztette is őket. Minden emberi elővigyázatosság hiábavaló Allah segítsége nélkül. Ezek történelmileg is igazolható epizódok.

A katonai pompa és hódítás nem kap említést a Koránban. Ellenkezőleg. A spirituális mondanivalót emeli ki. Bármely tudományból, történelemből, földrajzból, pszichológiából, etikából, stb. képesnek kell meglátnunk azok spirituális üzenetét. Minél több tudással rendelkezünk, annál inkább közel kerülünk az üzenetek megértéséhez.
A földi utazások egy hatalmas ember jellemfejlődésének állomásai, melyek segítségével felfoghatjuk azt a teljesítményt, amit Nagy Sándor rövid élete alatt elért. Életteljesítménye megihlette kortársait és az utókort egyaránt. Kétségtelenül, ő volt a történelem egyik legnagyobb egyénisége. Talán nem is érthetjük meg miként lehetett ő a Kelet és Nyugat Ura, ha csak a róla szóló kalandregényeket olvassuk, vagy nagysikerű filmeket nézzük.

Kalisztenész, a filozófus elkísérte Nagy Sándort Ázsiába. Neve alatt jelent meg egy Nagy Sándorról szóló visszaemlékezés a Keresztény időszámítás második századában. A harmadik században latinra fordították. A fordítások nem diszkrécióra, a mélységre, hanem a felszínes történet bemutatására törekedtek. Alexandria a Zsidó és Keresztény tanítások központja volt évszázadokon keresztül. A Keresztények szentté nyilvánították Nagy Sándort. Jami, perzsa költő (1141-1205) epikus művet komponált róla Iskandar-nama címmel. Akár hőstettek (iqbal), akár bölcsesség (khidr) szempontjából, Nagy Sándor jó példának számít. A Korán a belső spirituális jelentőségét teszi elérhetővé. Ez a legfontosabb, amivel nagy Sándor az utókort is építheti.

19. MARYAM (MARY-MÁRIA)

Introduction to Surah Maryam (Mary)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

It takes its name from v. 16.

Period of Revelation

It was revealed before the Migration to Habash. We learn from authentic Traditions that Hadrat Ja'afar recited v. 1-40 of this Surah in the court of Negus when he called the migrants to his court.

Historical Background

We have already briefly referred to the conditions of that period in the introduction to Surah Al-Kahf. Here we shall give rather fuller details of the same conditions, which will be helpful in grasping the meaning of this Surah and the other Surahs of the period.

When the chiefs of the Quraish felt that they had failed to suppress the Islamic movement by ridicule, sarcasm, and by holding out promises and threats and by making false accusations, they resorted to persecution, beating and economic pressure. They would catch hold of the new Muslims of their clans and persecute them, starve them and would even inflict physical torture on them in order to coerce them to give up Islam. The most pitiful victims of their persecution were the poor people and the slaves and the proteges of the Quraish. They were beaten black and blue, were imprisoned and kept thirsty and hungry and were dragged on the burning sands of Makkah. The people would get work from the professional laborers but would not pay them their wages. As an instance we give below the story of Hadrat Khabbab bin Arat, which is given in *Bukhari* and *Muslim*: "I used to work as a blacksmith in Makkah. Once I did some work for As bin Wa'il. When I went to ask for my wages, he said, 'I will not pay your wages unless you disown Muhammad'."

In the same connection Hadrat Khabbab says, "One day the Holy Prophet was sitting in the shadow of the Ka'abah. I went to him and said, '0 Messenger of Allah, now persecution has gone to its extreme; why do you not pray to Allah (for relief)?' At this the Holy Prophet was greatly moved. He said, 'The believers before you were persecuted much more than you. Their bones were scraped with combs of iron and their heads were cut with saws, but still they did not give up their Faith. I assure you that Allah will fulfill this Mission, and there will come a period of such peace that one would travel from Sanna to Hadramaut, and he will have no fear from anyone, save Allah. But you people have already become impatient'." (*Bukhari*)

When the conditions became unbearable, the Holy Prophet, in the month of Rajab of the fifth year of Prophethood, gave advice to his Companions to this effect: "You may well migrate to Habash, for there is a king, who does not allow any kind of injustice to anyone, and there is good in his land. You should remain there till the time that Allah provides a remedy for your affliction".

Accordingly, at first, eleven men and four women left for Habash. The Quraish pursued them up to the coast but fortunately they got a timely boat for Habash at the sea-port of Shu'aibah, and they escaped attest. Then after a few months, other people migrated to Habash and their number rose to

eighty-three men and eleven women of the Quraish and seven non-Quraish. After this, only forty persons were left with the Holy Prophet at Makkah.
There was a great hue and cry in Makkah after this Migration, for every family of the Quraish was adversely affected by this. There was hardly a family of the Quraish which did not lose a son, a son-in-law, a daughter, a brother or a sister. For instance, there were among the Migrants the near relatives of Abu Jahl, Abu Sufyan and other chief of the Quraish who were notorious for their persecution of the Muslims. As a result of this, some of them became even more bitter in their enmity of Islam, while there were others who were so moved by this that they embraced Islam. For instance, this Migration left a deep mark on Hadrat Umar. One of his relatives, Laila, daughter of Hathmah, says, "I was packing my luggage for Migration, while my husband, Amr bin Rabiy'ah, had gone out. In the meantime Umar came there and began to watch me, while I was engaged in preparation for the journey. Then he said, 'Are you also going to migrate?' I answered, 'Yes by God, you people have persecuted us much. But the wide earth of Allah is open for us. Now we are going to a place where Allah will grant us peace'. At this, I noticed such signs of emotion on the face of Umar as I had never seen before. He simply said, 'May God be with you' and went away."

After the migration, the Quraish held consultations, and decided to send Abdullah bin Abi Rabiy'ah, half-brother of Abu Jahl, and Amr bin As to Habash with precious gifts so as to persuade Negus to send the migrants back to Makkah. Hadrat Umm Salmah (a wife of the Holy Prophet), who was among the migrants, has related this part of the story in detail. She says, "When these two clever statesmen of the Quraish reached Habash, they distributed the gifts among the courtiers of the King and persuaded them to recommend strongly to him to send the migrants back. Then they saw Negus himself and, presenting rich gifts to him, said, "Some headstrong brats of our city have come to your land and our chiefs have sent us to you with the request that you may kindly send them back. These brats have forsaken our faith and have not embraced your faith either, but have invented a new faith". As soon as they had finished their speech, all the courtiers recommended their case, saying, "We should send such people back to their city for their people know them better. It is not proper for us to keep them here." At this the King was annoyed and said, "I am not going to give them back without proper inquiry. As these people have put their trust in my country rather than in any other country and have come here to take shelter, I will not betray them. At first I will send for them and investigate into the allegations these people have made against them. Then I will make my final decision". Accordingly, the King sent for the Companions of the Holy Prophet and asked them to come to his court.
When the migrants received the message of the King, they assembled and held consultations as to what they should say to the King. At last they came to this unanimous decision: "We will present before the King the teachings of the Holy Prophet without adding anything to or withholding anything from them and leave it to him whether he lets us remain here or turns us out of his country". When they came to the court, the King put this problem abruptly before them: "I understand that you have given up the faith of your own people and have neither embraced my faith nor any other existing faith. I would like to know what your new faith is." At this, Jafar bin Abi Talib, on behalf of the migrants, made an extempore speech to this effect: "O King! We were sunk deep in ignorance and had become very corrupt; then Muhammad (Allah's peace be upon him) came to us as a Messenger of God, and did his best to reform us. But the Quraish began to persecute his followers, so we have come to your country in the hope that here we will be free from persecution". After his speech, the King said, "Please recite a piece of the Revelation which has been sent down by God to

your Prophet". In response, Hadrat Jafar recited that portion of Surah Maryam which relates the story of Prophets John and Jesus (Allah's peace be upon them). The King listened to it and wept, so much so that his beard became wet with tears. When Hadrat Jafar finished the recital, he said: "Most surely this Revelation and the Message of Jesus have come from the same source. By God I will not give you up into the hands of these people".
Next day `Amr bin `As went to Negus and said, "Please send for them again and ask them concerning the creed they hold about Jesus, the son of Mary, for they say a horrible thing about him". The King again sent for the migrants, who had already learned about the scheme of Amr. They again sat together and held consultations in regard to the answer they should give to the King, if he asked about the belief they held about Prophet Jesus. Though this was a very critical situation and all of them were uneasy about it, they decided that they would say the same thing that Allah and His Messenger had taught them. Accordingly, when they went to the court, the King put them the question that had been suggested by Amr bin As. So Jafar bin Abi Talib stood up and answered without the least hesitation: "He was a Servant of Allah and His Messenger. He was a Spirit and a Word of Allah which had been sent to virgin Mary." At this the King picked up a straw from the ground and said, 'Bye God, Jesus was not worth this straw more than what you have said about him." After this the King returned the gifts sent by the Quraish, saying, "I do not take any bribe". Then he said to the migrants, "You are allowed to stay here in perfect peace."

Theme and Subject

Keeping in view this historical background, it becomes quite obvious that this Surah was sent down to serve the migrants as a "provision" for their journey to Habash, as if to say, "Though you are leaving your country as persecuted emigrants to a Christian country, you should not in the least hide anything from the teachings you have received." After relating the story of Prophets John and Jesus in v. 1-40, the story of Prophet Abraham has been related (v. 41-50) also for the benefit of the Migrants for he also had been forced like them to leave his country by the persecution of his father, his family and his countrymen. On the one hand, this meant to console the Emigrants that they were following the footsteps of Prophet Abraham and would attain the same good end as that Prophet did. On the other hand, it meant to warn the disbeliever, of Makkah that they should note it well that they were in the position of the cruel people who had persecuted their forefather and leader, Abraham, while the Muslim Emigrants were in the position of Prophet Abraham himself.
Then the mention of the other Prophets has been made in v. 51-65 with a view to impress that Muhammad (Allah's peace be upon him) had brought the same way of Life that had been brought by the former Prophets but their followers had become corrupt and adopted wrong ways.
In the concluding passage (v. 66-98), a strong criticism has been made of the evil ways of the disbelievers of Makkah, while the Believers have been given the good news that they would come out successful and become the beloved of the people, in spite of the worst efforts of the enemies of the Truth.

Bevezetés a Miriam (Mária) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A 16. versben hangzik el a Szúra címe, Miryam, Mária.

A kinyilatkoztatás ideje

A Habashi (Abesszíniai) menekülés előtt nyilatkoztatott ki. Autentikus Hadiszokból tudjuk, hogy Dzsafar recitálta az Abesszin Négus tanácsa előtt az 1-40 verseket.

Történelmi háttér

Az Al-Kahf (Barlang) Szúra előszavában szót ejtettünk arról a körülményről, ami ebben az időszakban Mekkát jellemezte. Itt további részleteket közlünk, amik megkönnyítik ennek a Szúrának és az ezzel egy időben született más Szúrák értelmezését.
Amikor Quraish felismerte, hogy egyszerű gúnnyal, lejáratással nem tarthatják fel az Iszlám megerősödését, keményebb szankciókhoz nyúltak. Erősödött a Muszlimok üldöztetése és gazdasági bojkottot hirdettek Muszlim érdekeltségek, kereskedők, vásárlók ellen. Riasztó hatású elnyomást alkalmaztak, ami a fizikai bántalmazáson, kínzáson túl, éhínségbe, nyomorba taszította a hívőket. Ezzel egyrészt az Iszlám terjedését kívánták meggátolni, illetve az új Muszlimok megtérésének akartak gátat vetni. A legkivetettebbek, szegények, rabszolgák és Quraish kitartottjai estek elsősorban áldozatul. Véresre korbácsolták, börtönbe zárták, szomjúságban, éhségben tartották őket, vagy átvonszolták szerencsétleneket Mekka forró homokján. Dolgoztatták őket, de nem fizették ki bérüket.
Az alábbiakban közöljük Khabbab bin Arat történetét Bukhari és Muszlim nyomán:
„Egy kovácsnál dolgoztam Mekkában. Elkészültem egy munkával As bin Wa1il számára. Amikor elmentem hozzá, hogy járandóságomat kérjem, így szólt: Addig nem fizetlek ki, míg meg nem tagadod Mohammedet."
Egy másik esettel kapcsolatban Khabbab megjegyezte: Egy napon a Próféta a Kába árnyékában ült. Odamentem hozzá és megkérdeztem: Ó Allah Prófétája! Most, hogy üldöztetésünk ennyire elviselhetetlen, miért nem imádkozol Allahhoz, hogy hozzon könnyebbséget? Allah Prófétája tett néhány mozdulatot, majd így szólt: Azokat a hívőket, kik előtted voltak, sokkal jobban üldözték, mint téged. Csontjaikat vasfésűvel vakarták, fejüket fűrésszel vágták le, de akkor sem mondtak le hitükről. Biztosítalak, hogy Allah beteljesíti küldetését és majd eljön a béke, mikor bárki elutazhat Sanaaból Hadramutba úgy, hogy az úton Allahon kívül, senkitől sem kell félnie. De ti, emberek elvesztettétek a türelmeteket." (Bukhari)
A Prófécia ötödik évének Radzsab havában, amikor elviselhetetlenné vált a helyzet, a Próféta ajánlatot tett követőinek: „Meneküljetek Abesszíniába, ahol egy olyan király van, aki nem enged semmiféle igazságtalanságot senkinek. Földje jó és biztonságot nyújt. Maradjatok ott addig, míg Allah nem hoz gyógyulást szenvedésetekre."
Az első tizenegy férfi és négy nő Abesszíniába utazott. Quraish a partig üldözte őket, de szerencsére időben kaptak hajót, ami Shu'aibah kikötőjéből átvitte őket Abesszíniába és el tudtak menekülni. Néhány hónappal ezután egy másik csoport is Abesszíniába érkezet, így számuk ott nyolcvanhárom férfira és tizenegy nőre emelkedett Quraish törzséből, de jöttek még heten, akik nem Quraishez tartoztak. Ezek után csak negyvenen maradtak a Prófétával Mekkában.
A migráció után sírás fojtogatta Mekka lakóit. Minden Quraishi családban voltak olyanok, kik útra keltek. Nem volt, ki ne vesztett volna el egy fiút, vőt, lányt, fivért, vagy nővért. A migránsok közt voltak a Muszlimok sanyargatásáról, meghurcolásáról híres Abu Dzsahl, Abu Sufiyan és több más Quraish főember közeli rokonai. Néhányukat mindez még több keserűséggel töltötte el és vehemensebben szálltak szembe az otthon maradott Muszlimokkal. A menekülők mély nyomot hagytak Omarban. Leila, Hathman lánya, aki rokona volt, ezt mondta: „Éppen összecsomagoltam az

útra készülve, amikor férjem, Amr bin Rabiy'ah kiment a házból. Ezzel egy időben Omar belépett és rám tekintett, mialatt készülődtem. Így szólt: Te is elmenekülsz? Mondtam: Igen Allahra! Ti, emberek annyit üldöztetek minket! De Allah földje tágas számunkra. Most oda megyünk, ahol Allah békességet ad nekünk. Ekkor olyan érzelem jelét láttam Omar arcán, amit soha azelőtt. Majd egyszerűen így szólt: Isten legyen veled. Majd elment.

A migrációt követően Quraish tanácsot ült és azt a határozatot hozta, hogy Abdullah bin Rabiy'ahot, Abu Dzsahl féltestvérét és Amr bin Ast drága ajándékokkal Abesszíniába küldik, hogy meggyőzzék a Négust a menekültek kiadatásáról és Mekkába való visszaküldésükről. Umm Salama (későbbiekben a Próféta felesége) a migránsok közt volt és így emlékezett vissza: Amikor ez a két okos államférfi Quraishtől Abesszíniába érkezett, ajándékokat osztogattak a király udvarában és arról győzködték őket, hogy tanácsolják a királynak a migránsok visszaküldését. Majd a királlyal is találkoztak, akinek gazdag ajándékot adtak át, mondván: „Néhány konok hazánkfia földedre lépett. Vezetőink azzal a kéréssel küldtek el hozzád, hogy légy oly kedves őket visszaküldeni. Ezek a nyakas emberek elhagyták hitünket és a te hitedet sem követik, hanem egy új hitet találtak ki." Amikor befejezték beszédüket, az udvari tanácsadók így szóltak: „Vissza kell őket küldenünk, mert saját embereik jobban ismerik őket. Nem helyes, ha itt tartjuk a menekülteket." A király haragra gyúlt és így szólt: „Nem adom ki őket meggyőző bizonyíték nélkül. Ezek az emberek az én földembe vetették bizalmukat bármi más föld helyett. Menedéket kérni jöttek és én nem hagyom őket cserben. Előbb értük küldök, hogy megvizsgáljam az állításokat, amit ezek itt felhoztak ellenük. Majd ezután meghozom végső döntésemet." És ezzel a király a Próféta társaiért küldetett, felkérve őket, hogy jelenjenek meg az udvarban.
Amikor a menekültekhez elért a király üzenete, összegyülekeztek és megtanácskozták, mit mondjanak a királynak. Végül megszületett az egyhangú döntés: „A Próféta tanítását fogjuk előadni a királynak, egy szóval se többet, se kevesebbet, majd rábízzuk, hogy engedi-e maradásunkat, vagy kiad minket ebből az országból." Amikor megjelentek az udvarban, a király váratlanul a következő kérdés elé állította őket: „Értem, hogy elhagytátok, hiteteket és sem az én hitemet, sem más hitét nem követitek. Azt szeretném tudni, mi a ti új hitetek?" Dzsafar bin Abi Talib, a menekültek nevében kiállt és hatásos beszédbe kezdett: „Ó király! A tudatlanság mélyére süllyedtünk, romlottak lettünk. Majd eljött hozzánk Mohammed (béke reá) Isten Prófétája és mindent megtett, hogy jobbá tegyen minket. De Quraish üldözte követőit, így országodba jöttünk abban a reményben, hogy itt nem üldöznek tovább." Majd a király a következőt kérte: „Kérlek, recitálj egy kinyilatkoztatást azokból, miket Isten, a te Prófétádnak kinyilatkoztatott." Válaszként Dzsafar a Miriam Szúrából recitált, ami említést tesz Keresztelő Szent János és Jézus (béke reájuk) Prófétákról. A király végighallgatta és szeme könnyekbe borult. Amikor Dzsafar befejezte a recitálást, így szólt: „Bizonyos, hogy ez a kinyilatkoztatás és Jézus Üzenete egy forrásból származik. Istenemre! Nem adom ki őket azok kezére!"
A következő napon Amr bin As a Négus elé járult és így szólt: „Küldj el értük még egyszer és kérd számon őket, mit tartanak Jézusról, Mária fiáról, mert ők szörnyű dolgokat hordanak össze róla." A király újból elküldött a menekültekért, akikhez már elért Amr tervének híre. Összeültek és újfent tanácskoztak a válaszról. Mivel ez rendkívül kritikus pillanat volt és mindegyikük félt saját véleményt formálni, ezért abban maradtak, hogy a szokásos utat járják, Allah és az Ő Prófétájának tanításaira bízzák magukat. Amint az udvarba értek, a király nekik szegezte a kérdést, amit Amr bin As javasolt. Dzsafar bin Abi Talib felállt és azon nyomban válaszolt:
„Jézus Allah szolgálója és Prófétája volt. Allah Lelke és Szava, mit Máriába vetett." A király visszaadta az ajándékokat, miket Quraish küldött és így szólt: „Nem vesztegethettek meg." Majd a migránsokhoz szólt: „Békében élhettek ezen a helyen"

Téma

A történelmi helyzetet figyelembe véve nyilvánvaló, hogy ez a Szúra a migránsok megmentésére volt hivatott, amikor Abesszíniában kiadatásukért küldtek. Mintha ezt mondaná: „Ha országodban üldöztetésnek vagy kitéve és egy Keresztény országba menekülsz, nincs mitől félned, nyugodtan előadhatod a tanításokat, miket kaptál."
Keresztelő Szent János és Jézus (1-40.) története után Ábrahám (41-50) története is erősíti a menekültek érveit, hiszen neki is el kellett hagynia szülőföldjét. Üldözte őt saját apja, családja és

országának főemberei. Ez a történet vigasz ad a menekültetnek, hisz ugyanabban a nyomvonalban haladnak, mint Ábrahám Próféta, ami jó véget ért és Allah szeretetét fedezhetjük fel benne. Ábrahám esete a hitetlenek számára is tanulság, hiszen bemutatja, hogy ők azok, akik ugyanazt a szerepet játsszák a Muszlimokkal, amit annak idején Ábrahám családja játszott ősatyjukkal, Ábrahám Prófétával szemben.
Az 51-65 versek bemutatják, hogy a történelmi Próféták ugyanazt az életvitelt hirdették, amit Mohammed (béke reá). Követőik azonban romlottak voltak és rossz utat választottak.
A befejező részben (66-98) következtetéseket von le, éles kritikával illeti Mekka hitetlenjeinek becstelen útjait, a hívők számára pedig örvendetes híreket közöl. Az Igazság ellenségeinek ármánykodása nem vezet sikerre és megbecsülés, szeretet vár rájuk.

19. Maryam	19. Miriam
MARY	**MÁRIA**
Total Verses: 98	Összes vers: 98
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

كٓهيعٓصٓ ﴿١﴾

1. Kaf. Ha. Ya. 'Ain. Sad.
1. *Kaf. Ha. Ya. Ain. Szad.*

ذِكْرُ رَحْمَةِ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكَرِيَّا ﴿٢﴾

2. (This is) a recital of the Mercy of thy Lord to His servant Zakariya[1103].
2. *(Ez egy) megemlékezés Urad kegyéről, miben Zakariás szolgálóját részesítette[1103].*

إِذْ نَادَى رَبَّهُ نِدَاء خَفِيًّا ﴿٣﴾

3. Behold! he cried to his Lord in secret[1104],
3. *Mikor szólította Urát búvó szólítással[1104].*

قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي وَاشْتَعَلَ الرَّأْسُ شَيْبًا وَلَمْ أَكُن بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا ﴿٤﴾

[1103] The Mercy of Allah to Zakariya was shown in many ways: - in the acceptance of his prayer; - in bestowing a son like Yahya; and - in the love between father and son, in addition to the work which Yahya did as Allah's Messenger for the world. See: 3:38-41. There the public ministry was the point stressed; here the beautiful relations between the son and the father.

Allah több módon kimutatta kegyét Zakariás felé: 1. Elfogadta imáját. 2. Olyan gyermekkel áldotta meg, mint Jahja (János). 3. A leggyönyörűbb kapcsolattal, mi apa és fiú között lehet. Ezen felül Jahja, Allah Küldötteként egyedülálló szolgálatot tett a világnak. Lásd: 3:38-41. A korábbi utalásban a szolgálaton, itt pedig az apa és fiú közti csodálatos kapcsolaton van a hangsúly.

[1104] In secret: because he feared that his own family and relatives were going wrong (19:5), and he wanted to keep the lamp of Allah burning bright. He could not very well mention the fear about his colleagues (who were his relations) in public.

„Búvó szólítás". Titokban hívta az Urat, mert rokonai, hozzátartozói romlott emberek voltak (19:5). Allah világosságát önmagában tartotta, ahogy kérését is felé.

4. Praying: "O my Lord! infirm indeed are my bones, and the hair of my head doth glisten with grey: but never am I unblest, O my Lord, in my prayer to Thee[1105]!

4. Mondta: „Ó Uram! Erőtlenné lettek a csontok bennem, őszen gyúl ki fejem, de fohászomban Feléd ó Uram, nem voltam áldatlan[1105]!”

وَإِنِّي خِفْتُ الْمَوَالِيَ مِن وَرَائِي وَكَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِرًا فَهَبْ لِي مِن لَّدُنكَ وَلِيًّا ﴿٥﴾

5. "Now I fear (what) my relatives (and colleagues) (will do) after me: but my wife is barren: so give me an heir as from Thyself[1106],-

5. „Félek attól, amit hozzátartozóim (tesznek majd) utánam és asszonyom meddő. Adj nekem Színedből örököst[1106].

يَرِثُنِي وَيَرِثُ مِنْ آلِ يَعْقُوبَ وَاجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا ﴿٦﴾

6. "(One that) will (truly) represent me, and represent the posterity of Jacob; and make him, O my Lord! one with whom Thou art well-pleased[1107]!"

6. „(Aki) örökömbe lép, tovább viszi Jákob nemzetségét és tedd meg őt olyanná Ó Uram, kiben megelégedsz[1107]!”

يَا زَكَرِيَّا إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ اسْمُهُ يَحْيَى لَمْ نَجْعَل لَّهُ مِن قَبْلُ سَمِيًّا ﴿٧﴾

7. (His prayer was answered): "O Zakariya! We give thee good news of a son: His name shall be Yahya: on none by that name have We conferred distinction before[1108]."

[1105] This preface shows the fervent faith of Zakariya. Zakariya was a prophet of the Most High Allah. His office was in the Temple, and his relatives were his colleagues. But he found in them no true spirit of the service of Allah and man. He was filled with anxiety as to who would uphold the godly ideas he had in mind, which were strange to his worldly colleagues.

Megmutatkozik Zakariás őszinte és mély hite. Próféta volt, aki egy Templomban szolgált, ahol rokonai voltak a kollégái. Az ő Allah iránt táplált érzéseik és szolgálatuk csupán képmutatás volt. Aggodalom töltötte el Zakariást, mert nem tudta megélni közöttük hitét, ami számukra idegenül hatott.

[1106] His was not merely a desire for a son. If it had been, he would have prayed much earlier in his life, when he was a young man. He was too full of true piety to put merely selfish things into his prayers. But here was a public need, in the service of the Lord.

Zakariás nem csupán egy gyermekre vágyott. Ha ez lett volna a kívánsága, akkor fiatalabb korában is kérte volna Istentől a gyermekáldást. Nem önző vágyaival tűzdelte tele imáját, hanem az izgatta, miként örökíti tovább a Jákob nemzetségétől kapott Próféciát, Allah szolgálatát.

[1107] It is doubtful whether Zakariya had any worldly property. But he had character and virtue, as a man of God, and this he wanted to transmit to his heir as his most precious possession.

Kétséges, hogy Zakariásnak volt-e vagyona. Isten embereként szép jelleme, jámborsága és erényei voltak. Ezt akarta tovább örökíteni, mint egyetlen, egyben legdrágább tulajdonát.

[1108] This was John the Baptist, the forerunner of Jesus. In accordance with his father's prayer he, and Jesus for whom he prepared the way, renewed the Message of Allah, which had been corrupted. The Arabic form Yahya suggests "Life". The Hebrew form is Johanan, which means "Jehovah has been Gracious. It does not mean that the name was given for the first time, for we read of a Johanan the son of Careah in 4 Kings, 25:23, an otherwise obscure man. It means that Allah had, for the first time, called one of His elects by that name.

A gyermek volt Keresztelő Szent János, Jézus előfutára. Zakariás imáját meghallgatta az Úr, így Jahja (János) és Jézus küldetése megújíthatta Allah eredeti Üzenetét, melyet az idők folyamán korrupttá tettek. Az Arab szó,

7. „Ó Zakariás! Egy gyermekről hozok neked örömhírt, kinek neve Jahja (János). Előtte nem tettünk meg ilyen nevet[1108].”

قَالَ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَكَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِرًا وَقَدْ بَلَغْتُ مِنَ الْكِبَرِ عِتِيًّا ﴿٨﴾

8. He said: "O my Lord! How shall I have a son, when my wife is barren and I have grown quite decrepit from old age?"

8. Így szólt: „Ó Uram! Hogy lehetne nekem gyermekem, mikor asszonyom meddő és vénségemre erőtlen lettem?”

قَالَ كَذَٰلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ وَقَدْ خَلَقْتُكَ مِن قَبْلُ وَلَمْ تَكُ شَيْئًا ﴿٩﴾

9. He said: "So (it will be) thy Lord saith, 'that is easy for Me: I did indeed create thee before, when thou hadst been nothing[1109]!'"

9. Mondta: „Ekképpen. Szólt Urad: ez Nekem könnyű. Téged úgy teremtettelek, hogy előtte semmi nem voltál[1109]!”

قَالَ رَبِّ اجْعَل لِّي آيَةً قَالَ آيَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَ لَيَالٍ سَوِيًّا ﴿١٠﴾

10. (Zakariya) said: "O my Lord! give me a Sign." "Thy Sign," was the answer, "Shall be that thou shalt speak to no man for three nights, although thou art not dumb[1110]."

10. Mondta (Zakariás): „Ó Uram! Tégy meg nekem egy Jelet.”. Mondta: „Az a Jeled, hogy nem beszélsz az emberekkel három éjen át, bár nem vagy néma[1110].”

فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ مِنَ الْمِحْرَابِ فَأَوْحَى إِلَيْهِمْ أَن سَبِّحُوا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ﴿١١﴾

11. So Zakariya came out to his people from his chamber: He told them by signs to celebrate Allah's praises in the morning and in the evening.

Jahja, életet jelent. Héber változata a Johanan: Jehova, a Kegyelmes. János név ez előtt is volt, pl. olvashatunk róla a 4 Királyok, 25:23-ban, Johanan Careah fia. Itt ő az első János névre hallgató Próféta, aki Allahot szolgálja. Ez a vers jelentése.

[1109] Every man was nothing just before he was created, i.e., his personality was called into being by Allah. Even if there are material processes in forming the body, in accordance with the laws of nature, the real creative force is the power of Allah. But here there is a subtler meaning. John was the harbinger of Jesus, preparing the way for him; and this sentence also prepares us for the more wonderful birth of Jesus himself, see verse 21 below. Everything is possible with Allah.

Minden embert a semmiből teremtette az Úr. Még akkor is, hogy ha a test kialakulásának anyaghoz kötött háttere van. A természetben önmagában nem jön létre élet, kreatív erő, Allah nélkül. Itt a versnek egy további, finomabb jelentése is van. János volt Jézus előfutára, aki felvezette küldetését. Ez a mondat előkészít minket Jézus még csodálatosabb születésére. Lásd 21. vers. Allahnál minden lehetséges.

[1110] Compare this verse with 3:41. The variations are interesting. Here it is "for three nights": there it is "for three days". The meaning is the same, for a day is a period of 24 hours. But the point of view is different in each case. - There it was from the point of view of the Ummah or Congregation, among whom he worked by day; - here the point of view is that of his individual soul, which spent the nights in prayer and praise.

Hasonlítsuk össze a 3:41 verssel. Érdekes összefüggést találunk. Itt „három éjjel” szerepel, ott pedig „három nappal”. A jelentés ugyanaz. Az utalás viszont mindkét esetben más. 1. 3:41-ben az Ummával, Gyülekezettel kapcsolatos, akikkel napközben együtt volt. 2. Itt az ő individuális lényéről, lelkéről van szó, amely éjjelente imával fordul az Úrhoz.

11. Zakariás előjött lakából népe elé és sugallotta nekik, hogy zengjék az Ő dicséretét reggel és este.

يَا يَحْيَى خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ وَآتَيْنَاهُ الْحُكْمَ صَبِيًّا ﴿١٢﴾

12. (To his son came the command): "O Yahya! take hold of the Book with might": and We gave him Wisdom even as a youth[1111],

12. (A parancsolás így szólt fiához): „Ó Jahja (János)! Vedd magadhoz a Könyvet erősen," és Mi gyermekként bölcsességet adtunk neki[1111],

وَحَنَانًا مِّن لَّدُنَّا وَزَكَاةً وَكَانَ تَقِيًّا ﴿١٣﴾

13. And piety (for all creatures) as from Us, and purity: He was devout[1112],

13. Melegszívűséget (a teremtmények felé) a Mi Színünkből és tisztaságot, őrizkedést[1112].

وَبَرًّا بِوَالِدَيْهِ وَلَمْ يَكُن جَبَّارًا عَصِيًّا ﴿١٤﴾

14. And kind to his parents, and he was not overbearing or rebellious.

14. (Ő az), ki jóságos volt szüleihez, nem erőszakos, engedetlen.

وَسَلَامٌ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ وَيَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا ﴿١٥﴾

15. So Peace on him the day he was born, the day that he dies, and the day that he will be raised up to life (again)[1113]!

[1111] Time passes. The son is born. In this section of the Surah the center of interest is Yahya, and the instruction is now given to him.

Telik az idő, a fiú megszületett. Most már Jahjára összpontosít a figyelem és ő kapja az instrukciót.

[1112] John the Baptist did not live long. He was imprisoned by Herod, the tetrarch (provincial ruler under the Roman Empire), whom he had reproved for his sins, and eventually beheaded at the instigation of the woman with whom Herod was infatuated. But even in his young life, he was granted, - wisdom by Allah, for he boldly denounced sin; - gentle pity and love for all Allah's creatures, for he moved among the humble and lowly, and despised "soft raiment"; - and purity of life, for he renounced the world and lived in the wilderness. All his work he did in his youth. These things showed themselves in his conduct, for he was devout, showing love to Allah and to Allah's creatures, and more particularly to his parents (for we are considering that aspect of his life): this was also shown by the fact that he never used violence, from an attitude of arrogance, nor entertained a spirit of rebellion against divine Law.

Keresztelő Szent János nem élt sokáig. Heródes bebörtönözte, majd egy nő felbujtására, akiért Heródes rajongott, lefejezték. Rövid életét erényesen, jámboran, tiszta szívvel élte meg. Szeretettel fordult Allah teremtményei felé. A szegénységet, lemondást választotta, ennek megfelelő öltözéket hordott, a szabadban élt. Allah és szülei irányában erős szeretetet táplált. Elutasította az erőszakot és minden Allah teremtményei ellen ható ártást. Ő Istent, teremtményei szeretetén keresztül szolgálta.

[1113] This is spoken as in the life-time of Yahya. Peace and Allah's Blessings, were on him when he was born; they continue when he is about to die an unjust death at the hands of a tyrant; and they will be especially manifest at the Day of Judgment.

Allah békéjével, áldásával született, ami végigkísérte rövid életét. Egy zsarnok erőszakos, kegyetlen halált mért rá, ami tovább erősíti az ő békéjét és erőszakmentességét.

15. *Béke rá a Napon, mikor született, a Napon, mikor meghal, s a Napon, mikor életre keltik[1113]!*

وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ إِذِ انتَبَذَتْ مِنْ أَهْلِهَا مَكَانًا شَرْقِيًّا ﴿١٦﴾

16. Relate in the Book (the story of) Mary, when she withdrew from her family to a place in the East[1114].

16. *Beszéld el a Könyvből Mária (történetét), mikor ő félrevonult háza népétől egy keleti zugba[1114].*

فَاتَّخَذَتْ مِن دُونِهِمْ حِجَابًا فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا ﴿١٧﴾

17. She placed a screen (to screen herself) from them; then We sent her our angel, and he appeared before her as a man in all respects.

17. *Lepellel választotta el magát tőlük, majd elküldtük hozzá Angyalunkat, ki számára szokványos embernek tűnt.*

قَالَتْ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَن مِنكَ إِن كُنتَ تَقِيًّا ﴿١٨﴾

18. She said: "I seek refuge from thee to ((Allah)) Most Gracious: (come not near) if thou dost fear Allah."

18. *Mondta: „A Kegyelmesben kérek menedéket tőled! (Ne gyere közel), ha őrizkedő vagy!”*

قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَامًا زَكِيًّا ﴿١٩﴾

19. He said: "Nay, I am only a messenger from thy Lord, (to announce) to thee the gift of a holy son[1115].

19. *Mondta: „Mi több! Én Urad követe vagyok, hogy (közöljem) egy szeplőtelen gyermek adományát neked[1115].*

قَالَتْ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ وَلَمْ أَكُ بَغِيًّا ﴿٢٠﴾

20. She said: "How shall I have a son, seeing that no man has touched me, and I am not unchaste?"

20. *Mondta: „Hogy lehetne nekem gyermekem, ha nem érintett engem ember és nem vagyok szemérmetlen.”*

[1114] The story of Mary as related in 3:42-51. Here the whole theme is different: it is the personal side of the experiences of the worshippers of Allah in relation to their families or environment. To a private eastern chamber, perhaps in the Temple. She went into privacy, from her people and from people in general, for prayer and devotion. It was in this state of purity that the angel appeared to her in the shape of a man. She thought it was a man. She was frightened, and she adjured him not to invade her privacy.

Mária történetét a 3:42-51-ben olvashatjuk. Itt más szempontot emel ki a vers. A hívő személyes kötelékét helyezi központba családjával és környezetével. A „keleti zug”, valószínű, egy Templom. Mária magányt akart, ezért elvonult környezetétől. Ebben a helyzetben látogatta meg őt az Angyal egy férfi képében. Mária megijedt, azt hitte ember és felszólította őt, hogy ne zavarja magányában.

[1115] Allah had destined her to be the mother of the Prophet Jesus Christ, and now had come the time when this should be announced to her.

Allah elrendelte, hogy ő legyen a Próféta Jézus Krisztus anyja. Mária itt hallja meg az örvendetes hírt.

قَالَ كَذَٰلِكِ قَالَ رَبُّكِ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ وَلِنَجْعَلَهُ آيَةً لِّلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِّنَّا وَكَانَ أَمْرًا مَّقْضِيًّا ﴿٢١﴾

21. He said: "So (it will be): Thy Lord saith, 'that is easy for Me: and (We wish) to appoint him as a Sign unto men and a Mercy from Us': It is a matter (so) decreed[1116]."

21. Mondta: „Ekképpen. Urad azt mondja ez könnyű Nekem. Mi Áyának tesszük meg őt az embereknek és Tőlünk jövő kegyelemnek. A dolog elrendeltetett[1116].”

فَحَمَلَتْهُ فَانتَبَذَتْ بِهِ مَكَانًا قَصِيًّا ﴿٢٢﴾

22. So she conceived him, and she retired with him to a remote place[1117].

22. Így fogant neki, majd félrevonult egy távoli zugba[1117].

فَأَجَاءَهَا الْمَخَاضُ إِلَىٰ جِذْعِ النَّخْلَةِ قَالَتْ يَا لَيْتَنِي مِتُّ قَبْلَ هَٰذَا وَكُنتُ نَسْيًا مَّنسِيًّا ﴿٢٣﴾

23. And the pains of childbirth drove her to the trunk of a palm-tree: She cried (in her anguish): "Ah! would that I had died before this! would that I had been a thing forgotten and out of sight[1118]!"

[1116] The mission of Jesus is announced in two ways: 1. he was to be a Sign to men; his wonderful birth and wonderful life were to turn an ungodly world back to Allah; and 2. his mission was similar to that of all prophets of Allah. But the point here is that the people, to whom Jesus was sent, were a hardened race, for whom the message of Jesus was truly a gospel of Mercy.
For anything that Allah wishes to create, He says "Be", and it is (3:47). There is no interval between His decree and its accomplishment, except such as He imposes by His decree. Time may be only a projection of our own minds in this world of relativity.

Jézus küldetésének két fő szempontja volt: 1. Jel volt az embereknek. Születését és életét csodák övezték, melyek a hittől távol állókat is elgondolkodtatták Allah létéről. 2. Küldetése a többi Prófétáéhoz volt hasonló. Egy keményszívű néphez szólt, de környezetének jellegzetességeivel ellentétesen a szeretetet, megbocsájtást prédikálta. Ha Allah teremteni akar valamit, azt mondja „légy és lesz” (3:47). Nem telik el idő a döntésének meghozatala és teljesülése között. A világ relatív, hiszen múló, anyagi jelenség. Ezzel kapcsolatos az ember idő felfogása is, hiszen az anyag múlandóságához kötött. Allah dimenziójában ez az idő elmélet nem létezik. Ott megszűnik az idő.

[1117] The annunciation and the conception, we may suppose, took place in Nazareth (of Galilee), say 65 miles north of Jerusalem. The delivery took place in Bethlehem about 6 miles south of Jerusalem. It was a remote place, not only with reference to the distance of 71 miles, but because in Bethlehem itself the birth was in an obscure corner under a palm-tree, from which perhaps the babe was afterwards removed to a manger in a stable.

Az Angyali üdvözlet és fogantatás a galileai Názáretben történt, kb. 100 km-re Jeruzsálemtől északra. Jézus Betlehemben jött világra, ettől a helytől még 10 km-re távolabb. Nem csupán a kilométerekben mért távolsága miatt, hanem a körülmények miatt tűnt távoli helynek. Mária egy pálmafa tövében szülte meg a kisdedet, akit ezután egy jászolba vittek.

[1118] She was but human, and suffered the pangs of an expectant mother, with no one to attend on her. The circumstances being peculiar, she had got far away from her people.

23. A vajúdás a pálma törzséhez vonta őt, s így szólt: Ó, bár meghaltam volna ezelőtt, vagy lettem volna elfeledve elfeledett[1118]!"

فَنَادَاهَا مِن تَحْتِهَا أَلَّا تَحْزَنِي قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ سَرِيًّا ﴿٢٤﴾

24. But (a voice) cried to her from beneath the (palm-tree): "Grieve not! for thy Lord hath provided a rivulet beneath thee;

24. Szólította őt (egy hang) maga alól: „Ne bánkódj! Urad patakot tesz meg alattad."

وَهُزِّي إِلَيْكِ بِجِذْعِ النَّخْلَةِ تُسَاقِطْ عَلَيْكِ رُطَبًا جَنِيًّا ﴿٢٥﴾

25. "And shake towards thyself the trunk of the palm-tree: It will let fall fresh ripe dates upon thee[1119].

25. „Rázd magad felé a pálma törzsét és érett datolya hullik rád[1119]."

فَكُلِي وَاشْرَبِي وَقَرِّي عَيْنًا فَإِمَّا تَرَيِنَّ مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا فَقُولِي إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا فَلَنْ أُكَلِّمَ الْيَوْمَ إِنسِيًّا ﴿٢٦﴾

26. "So eat and drink and cool (thine) eye. And if thou dost see any man, say, 'I have vowed a fast to ((Allah)) Most Gracious, and this day will I enter into not talk with any human being'"[1120]

26. „Egyél, igyál és vigasztalódjon szemed. Ha bárki embert látsz, mondd: Felajánlottam böjtömet a Kegyelmesnek és mától nem beszélek az emberekhez[1120]."

فَأَتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُ قَالُوا يَا مَرْيَمُ لَقَدْ جِئْتِ شَيْئًا فَرِيًّا ﴿٢٧﴾

27. At length she brought the (babe) to her people, carrying him (in her arms). They said: "O Mary! truly an amazing thing hast thou brought[1121]!

Mária ember volt emberi érzésekkel és fájdalmakkal. Várandós anyaként rátört a vajúdás és senki nem állt mellette. Emberi segítségre nem számíthatott.

[1119] Unseen Providence had seen that she should not suffer from thirst or from hunger. The rivulet provided her with water also for ablutions.

Máriát az Úr gondoskodásába vette, nem szenvedett éhségtől. Az alatta feltörő patak inni adott és elvégezhette a rituális tisztálkodást is.

[1120] She was to decline all conversation with man or woman, on the plea of a vow to Allah. The "fast" here does not mean abstinence literally from eating and drinking. She has just been advised to eat the dates and drink of the stream. It means abstinence from the ordinary household meals, and indeed from human intercourse generally.

Allahnak tett esküje miatt, Mária nem beszélhetett emberekkel. A „böjt" itt nem a szó szoros értelmében vett táplálék és víz megvonását jelenti. Az Úr elrendelésére datolyával táplálkozhatott és patakvizet ihatott. Mivel távol kellett magát tartania az emberektől, házi ételt nem fogyaszthatott.

[1121] The amazement of the people knew no bounds. In any case they were ready to think the worst of her, as she had disappeared from her kin for some time. But now she comes, shamelessly parading a babe in her arms! How she had disgraced the house of Aaron, the fountain of priesthood! We may suppose that the scene took place in the Temple in Jerusalem, or in Nazareth.

27. Elhozta magával (gyermekét), (kezeiben) tartva őt. Mondták: „Ó Mária! Bámulatos dologgal jöttél[1121]!”

يَا أُخْتَ هَارُونَ مَا كَانَ أَبُوكِ امْرَأَ سَوْءٍ وَمَا كَانَتْ أُمُّكِ بَغِيًّا ﴿٢٨﴾

28. "O sister of Aaron! Thy father was not a man of evil, nor thy mother a woman unchaste[1122]!"

28. „Ó Áron húga! Atyád nem volt bűnös ember és anyád sem volt szemérmetlen[1122].”

فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَن كَانَ فِي الْمَهْدِ صَبِيًّا ﴿٢٩﴾

29. But she pointed to the babe. They said: "How can we talk to one who is a child in the cradle[1123]?"

29. Ő rámutatott (a gyermekre). Mondták: „Hogy beszéljünk olyannal, ki bölcsőben van gyermekként[1123]?”

قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ آتَانِيَ الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا ﴿٣٠﴾

30. He said: "I am indeed a servant of Allah. He hath given me revelation and made me a prophet;

30. Mondta: „Én Allah szolgálója vagyok. Ő nekem adta az Írást és megtett Prófétának.”

وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنتُ وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا ﴿٣١﴾

31. "And He hath made me blessed wheresoever I be, and hath enjoined on me Prayer and Charity as long as I live[1124];

Az emberek ámulatba estek. Mivel Mária eltűnt családjától, a legrosszabbra gondoltak és kétségekkel teli pletykák keltek lábra róla. Most megjelenik, kezében a kisdeddel! Szégyent hozott Áron, a papi rend elindítójának házára! A jelenet vagy Názáret, vagy Jeruzsálem templomában történhetett.

[1122] Aaron the brother of Moses was the first in the line of Israelite priesthood. Mary and her cousin Elisabeth (mother of Yahya) came of a priestly family, and were therefore, "sisters of Aaron" or daughters of 'Imran (who was Aaron's father). See 3:35. Mary is reminded of her high lineage and the unexceptionable morals of her father and mother. How, they said, she had fallen, and disgraced the name of her progenitors!

Mózes fivére, Áron volt az Izraelita papi rend elindítója. Mária és unokahúga, Erzsébet, Jahja (Keresztelő Szent János) anyja, papok családjából származtak, ezért „Áron nővéreinek”, vagy „Imran lányainak” szólították őket. Imran volt Mózes és Áron atyja, lásd 3:35. Máriának felemlítik családfája, apja, anyja tisztességét, ami részéről kötelezettségekkel jár. Hogy lehet, hogy éppen ő esett meg és válhatott ősei szégyenévé, gondolták!

[1123] What could Mary do? How could she explain? Would they, in their censorious mood, accept her explanation? All she could do was to point to the child, who, she knew, was no ordinary child. And the child came to her rescue. By a miracle he spoke, defended his mother, and preached-to an unbelieving audience. See 3:46.

Mit tehetett Mária? Belement volna bármi magyarázkodásba? Elfogadta volna tán kétkedő családja az érveket? Az egyetlen, mit tehetett, hogy a kisdedre mutatott, akiről tudta, hogy nem mindennapi gyermek. A kisded pedig megmentette. Csoda folytán beszélt Mária háza népéhez és megvédte anyját. A nép pedig ámulatba esve hallgatta őt. 3:46.

[1124] There is a parallelism throughout the accounts of Jesus and Yahya, with some variations. Both the parallelisms and the variations are interesting. For instance, Jesus declares at the very outset that he is a servant of Allah, thus negativing the false notion that he was Allah or the son of Allah.

31. „Ő áldottá tett engem, akárhol vagyok. Elrendelte nekem az imát, a kötelező alamizsnát, amíg csak élek[1124].”

وَبَرًّا بِوَالِدَتِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا ﴿٣٢﴾

32. "(He) hath made me kind to my mother, and not overbearing or miserable;

32. „Jóságossá tett anyámhoz nem erőszakossá, áldatlanná.”

وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدتُّ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا ﴿٣٣﴾

33. "So peace is on me the day I was born, the day that I die, and the day that I shall be raised up to life (again)[1125]"!

33. „Béke rám a Napon, mikor megszülettem, a Napon, mikor meghalok, s a Napon, mikor életre keltenek[1125]!”

ذَٰلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿٣٤﴾

34. Such (was) Jesus the son of Mary: (it is) a statement of truth, about which they (vainly) dispute[1126].

34. Ez hát Jézus, Mária fia, kijelentője az Igaznak, kiről szócsatáznak[1126].

مَا كَانَ لِلَّهِ أَن يَتَّخِذَ مِن وَلَدٍ سُبْحَانَهُ إِذَا قَضَى أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُن فَيَكُونُ ﴿٣٥﴾

35. It is not befitting to (the majesty of) Allah that He should beget a son. Glory be to Him! when He determines a matter, He only says to it, "Be", and it is.

35. Allah nem az, Ki gyermeket vesz Magához, legyen Dicső! Ha elrendeli a dolgot, hát mondja neki légy és lesz!

وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ ﴿٣٦﴾

36. Verily Allah is my Lord and your Lord: Him therefore serve ye: this is a Way that is straight.

36. Mert bizony, Allah az én Uram és a ti Uratok, hát szolgáljátok Őt. Ez az Egyenes Ösvény!

فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِن بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ كَفَرُوا مِن مَّشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٣٧﴾

Párhuzamot látunk a Jézusnak és Jánosnak szóló versek között. Ezek hasonlósága és nüánsznyi eltérése vonja meg a két küldetés hasonlóságát. Jézus mindjárt az elején kijelenti, hogy ő Allah szolgálója. Ezzel elhárít minden olyan feltevést, ami őt Allah gyermekének tartja.

[1125] 19:15. Christ was not crucified (4:157).

19:15. Jézust nem feszítették keresztre (4:157).

[1126] The disputations about the nature of Jesus Christ were vain, but also persistent and sanguinary.

A Jézus természetéről folytatott viták teljességgel hiábavalók, ugyanakkor állandóak a történelemben nem múltak el vértelenül.

37. But the sects differ among themselves: and woe to the unbelievers because of the (coming) Judgment of a Momentous Day!

37. A szekták összekülönböztek maguk közt. Jaj, azoknak, kik tagadják megvallani a Hatalmas Nap (eljövetelét).

أَسْمِعْ بِهِمْ وَأَبْصِرْ يَوْمَ يَأْتُونَنَا لَكِنِ الظَّالِمُونَ الْيَوْمَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٣٨﴾

38. How plainly will they see and hear, the Day that they will appear before Us! but the unjust today are in error manifest!

38. Látni és hallani fognak a Napon, mikor eljönnek Hozzánk! De a bűnösök a Napon nyilvánvaló tévelyedésben lesznek.

وَأَنذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٩﴾

39. But warn them of the Day of Distress, when the matter will be determined: for (behold,) they are negligent and they do not believe!

39. Figyelmeztesd őket a Gyötrelem Napjára, mikor elrendeltetnek a dolgok, de ők azt semmibe veszik, és nem hisznek.

إِنَّا نَحْنُ نَرِثُ الْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ ﴿٤٠﴾

40. It is We Who will inherit the earth, and all beings thereon: to Us will they all be returned[1127].

40. Mi vagyunk, Kik megörököljük a Földet és mindazt, mi azon van. Hozzánk térnek meg (mind)[1127]!

وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَّبِيًّا ﴿٤١﴾

41. (Also mention in the Book (the story of) Abraham: He was a man of Truth, a prophet.

41. Említsd meg a Könyvből Ábrahám (esetét). Az Igazság embere és Próféta volt.

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِي عَنكَ شَيْئًا ﴿٤٢﴾

42. Behold, he said to his father: "O my father! why worship that which heareth not and seeth not, and can profit thee nothing[1128]?

42. Mikor mondta atyjának: „Ó atyám! Miért imádkozol ahhoz, mi nem hall, nem lát és nem segít rajtad semmit[1128]?"

[1127] 3:180; 15:23, Material property passes from one to another: when one dies, another inherits it. Allah gives life and death, and all that survives after physical death goes back to Allah, the original source of all things.

3:180, 15:23. Az anyagi tulajdon egyik embertől a másikhoz vándorol. Egymástól megveszik, elveszik, vagy megöröklik a javakat. Az élet és halál Allahtól jön. Ami a fizikai halál után megmarad, Allahhoz tér vissza, Aki mindennek az eredeti forrása.

[1128] The reference to Abraham here is in relation to his tender solicitude for his father, who had not received the light of Unity, and to whom Abraham wanted to be a guide and friend.

Ábrahám apjáról akart gondoskodni, aki nem tudta megnyitni szívét az Egyistenhit előtt. Ábrahám úgy fordult hozzá, mint engedelmes fia, barátja.

يَا أَبَتِ إِنِّي قَدْ جَاءنِي مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ فَاتَّبِعْنِي أَهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا ﴿٤٣﴾

43. "O my father! to me hath come knowledge which hath not reached thee: so follow me: I will guide thee to a way that is even and straight.

43. „Ó atyám! Eljött hozzám a tudásból az, mi hozzád nem jött el, hát kövess engem, vezetlek téged az ösvényen, mi egyenes és szakadatlan."

يَا أَبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ عَصِيًّا ﴿٤٤﴾

44. "O my father! serve not Satan: for Satan is a rebel against ((Allah)) Most Gracious.

44. „Ó atyám! Ne szolgáld a Sátánt, mert a Sátán a Kegyelmessel (Allahhal) dacol."

يَا أَبَتِ إِنِّي أَخَافُ أَن يَمَسَّكَ عَذَابٌ مِّنَ الرَّحْمَنِ فَتَكُونَ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا ﴿٤٥﴾

45. "O my father! I fear lest a Penalty afflict thee from ((Allah)) Most Gracious, so that thou become to Satan a friend."

45. „Ó atyám! Félek, hogy lesújt rád a Kegyelmes és a Sátán cimborája leszel."

قَالَ أَرَاغِبٌ أَنتَ عَنْ آلِهَتِي يَا إِبْرَاهِيمُ لَئِن لَّمْ تَنتَهِ لَأَرْجُمَنَّكَ وَاهْجُرْنِي مَلِيًّا ﴿٤٦﴾

46. (The father) replied: "Dost thou hate my gods, O Abraham? If thou forbear not, I will indeed stone thee: Now get away from me for a good long while[1129]!"

46. (Atyja) így szólt: „Viszolyogsz tán isteneimtől, ó Ábrahám? Ha nem vetsz véget ennek, bizony megkövezlek, és hosszú időre elűzlek[1129].

قَالَ سَلَامٌ عَلَيْكَ سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّي إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيًّا ﴿٤٧﴾

47. Abraham said: "Peace be on thee: I will pray to my Lord for thy forgiveness: for He is to me Most Gracious[1130].

47. (Ábrahám) szólt: „Béke veled. Uramhoz imádkozom, hogy bocsájtson meg neked, mert Ő kegyes hozzám[1130]."

[1129] Note the gentle persuasive tone of Abraham in his speeches in 19:42-45 and in 19:47-48, contrasted with the brusque and repellent tone of the father's reply in this verse. The one was the outcome of the true Light which had come to Abraham from Allah, as the other was the outcome of Pagan arrogance and the worship of brute force. - the pious son is dutiful to his father and wishes him well in all things, material and spiritual, - if the father refuses Allah's Light, the son will do his utmost to bring such Light to the father; - having received the Light, the son will never renounce that Light, even if he has to forfeit his father's love and renounce his home; - even if the father repels him and turns him out, his answer will be a soft answer, full of love and forgiveness on the one hand, but firmness on behalf of Truth on the other.

Érdemes megfigyelni Ábrahám kedves, finom, meggyőző hangvételét (19:42-45), ami kontrasztosan elüt apja durva, elutasító stílusától (19:47.48). Ábrahámból Allah Világossága és szeretete, míg apjából a pogány arrogancia sugárzott, ami csak a brutális erő előtt hajlik meg. 1. A jámbor gyermek kötelességtudó apjával, meg akarja vele osztani az anyagi és spirituális világbeli élményeket. 2. Ha az apa elutasítja Allah világosságát, a fiú megtesz mindent, hogy ezt a világosságot az apa számára elérhetővé tegye. 3. Ha a fiú megkapta a világosságot, akkor nem mond le erről még akkor sem, ha apja ezért kitagadja. 4. Annak tudatában, hogy vele van az Igazság, még akkor is lágy, kedves, szeretetteli marad, amikor apja kitagadta őt.

[1130] 9:114. where this promise of Abraham to pray for his father is referred to, and its limitations pointed out.

9:114 vers volt, ahol Ábrahám ígéretet tett arra, hogy apjáért imádkozik.

وَأَعْتَزِلُكُمْ وَمَا تَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ وَأَدْعُو رَبِّي عَسَى أَلَّا أَكُونَ بِدُعَاء رَبِّي شَقِيًّا ﴿٤٨﴾

48. "And I will turn away from you (all) and from those whom ye invoke besides Allah. I will call on my Lord: perhaps, by my prayer to my Lord, I shall be not unblest[1131]."

48. „Elzárkózom tőletek és mindattól, mihez Allahon kívül imádkoztok. Uramat szólítom. Talán nem leszek fohászommal Uramhoz áldatlan[1131].”

فَلَمَّا اعْتَزَلَهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَقَ وَيَعْقُوبَ وَكُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا ﴿٤٩﴾

49. When he had turned away from them and from those whom they worshipped besides Allah, We bestowed on him Isaac and Jacob, and each one of them We made a prophet[1132].

49. Mikor elzárkózott tőlük és mindattól, mihez Allahon kívül imádkoznak, megajándékoztuk őt Izsákkal, Jákobbal és mindkettőt Prófétának tettük meg[1132].

وَوَهَبْنَا لَهُم مِّن رَّحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا ﴿٥٠﴾

50. And We bestowed of Our Mercy on them, and We granted them lofty honour on the tongue of truth.

50. Kegyelmünkben részesültek és magasztos, igaz nyelvezettel áldottuk meg őket.

وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مُوسَى إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا وَكَانَ رَسُولًا نَّبِيًّا ﴿٥١﴾

51. Also mention in the Book (the story of) Moses: for he was specially chosen, and he was an apostle (and) a prophet[1133].

[1131] Abraham left his father and the home of his fathers (Ur of the Chaldees) and never returned. He left because he was turned out, and because it was not possible for him to make any compromise with what was false in religion.

Ábrahám elhagyta atyja és ősei otthonát a Káldeai Urt. Sohasem tért ide vissza. Nem önszántából ment, száműzték. Másrészt ő maga sem tudott hitével hamis hiedelmek között tovább élni.

[1132] Isaac and Isaac's son Jacob are mentioned here as carrying on one line of Abraham's traditions. The other line was carried on by Isma'il, who is mentioned independently five verses lower down, as his line got special honour in the Holy Prophet of Islam. That is why his mention comes after that of Moses. 21:72.

Ábrahám egyenes ági leszármazását, Izsákot és fiát, Jákobot említi a vers. A másik ágon született Izmael fia, akit külön sorban említ öt verssel lejjebb, mint aki különleges helyet foglal el a Prófétai genealógiában, hiszen ő volt Mohammed Próféta ősatyja. Ezért említik Mózes után, 21:72.

[1133] Moses was; - especially chosen, and therefore prepared and instructed in all the wisdom of the Egyptians, in order that he might free his people from Egyptian bondage; there may also be a reference to Moses' title of Kalim Allah, the one to whom Allah spoke without the intervention of angels: see 4:164. - He was a prophet (nabi), in that he received inspiration; and - he was a messenger (rasul) in that he had a Book of Revelation, and an Ummah or organized Community, for which he instituted laws.

51. *Említsd meg a Könyvből Mózes (esetét). Mert ő kiválasztott volt, aki Próféta és Apostol[1133].*

وَنَادَيْنَاهُ مِن جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا ﴿٥٢﴾

52. And we called him from the right side of Mount (Sinai), and made him draw near to Us, for mystic (converse)[1134].
52. *Szólítottuk a Hegy (Sinai) jobb oldaláról és közelbe vontuk őt rejtelmes (szavunkhoz) [1134].*

وَوَهَبْنَا لَهُ مِن رَّحْمَتِنَا أَخَاهُ هَارُونَ نَبِيًّا ﴿٥٣﴾

53. And, out of Our Mercy, We gave him his brother Aaron, (also) a prophet[1135].
53. *Kegyelmünkből megáldottuk őt fivérével, Áronnal Prófétaként[1135].*

وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَّبِيًّا ﴿٥٤﴾

54. Also mention in the Book (the story of) Isma'il: He was (strictly) true to what he promised, and he was an apostle (and) a prophet[1136].

Mózes kiválasztása különleges volt.1. Mindazzal a tudással fel volt vértezve, amelyet Egyiptom adni tudott. Erre szüksége volt ahhoz, hogy fel tudja szabadítani népét Egyiptom igája alól. Mózes egy másik titulusa: Kalim Allah, az ember, kihez Allah szólt Angyalok közvetítése nélkül. Lásd: 4:164. 2. Próféta volt (nabi), akire sugallatot küldött az Úr. 3. Küldött volt (raszul), akinek az Úr kinyilatkoztatásokat bocsátott, melyek saját népének, Ummájának törvényeként szolgáltak.

[1134] The incident here I think refers to the incidents described more fully in 20:9-36; a reference may also be made to Exod. 3:1-18 and 4:1-17. The time is when Moses (with his family) was traveling and grazing the flocks of his father-in-law Jethro, just before he got his commission from Allah. The place is somewhere near Mount Sinai (Jabal Musa). Moses sees a Fire in the distance, but when he goes there, he hears a voice that tells him it is sacred ground. Allah asked him to put off his shoes and to draw near, and when he went near, great mysteries were revealed to him. He was given his commission, and his brother Aaron was given to him to go with him and aid him. It is after that, that he and Aaron went and faced Pharaoh in Egypt, as narrated in 7:103-144, etc. The right side of the mountain may mean that Moses heard the voice from the right side of the mountain as he faced it; or it may have the figurative meaning of "right" in Arabic, i.e., the side which was blessed or sacred ground.

Ezt az esetet részletesebben megtaláljuk a 20:9-36-ban. Az Exodusban 3:1-18 és 4:1-17 alatt olvashatjuk. Abban az időben járunk, amikor Mózes, családjával nyáját legelteti apósa, Jetró szolgálatában. Ez közvetlenül kiválasztása előtt történt, a Sinai Hegyénél (Dzsabal Musza). Mózes távolról tüzet látott, de ahogy közelebb ért, hangot hallott, ami azt mondta neki, hogy ez egy megszentelt Föld. Allah arra kérte, vegye le saruját és húzódjon közelebb. Amint odaért, titokzatos esemény történt. Megkapta a Küldetést, Áron pedig kísérője, támasza lehetett ebben. Ezt követően mindketten Egyiptom Fáraójához mentek, ahogy a 7:103-144 stb. elbeszéli. A Hegy jobb oldalát lehet szó szerint értelmezni, de az Arab szó egyben áldottat is jelent, tehát áldott oldalt is érthetünk alatta.

[1135] Moses was diffident, and reluctant to go to Pharaoh as he had an impediment in his tongue, and he asked that his brother Aaron should be associated with him in his mission. Allah in His Mercy granted his request; 20:25-36.

Mózes félénken viselkedett, vonakodott a Fáraóhoz menni, mivel nyelve nem forgott jól, beszédhibája volt. Ezért kérte, hogy Áron csatlakozhasson hozzá. Allah biztosította számára ezt a kegyet. 20:25-36.

[1136] Isma'il was Dhabih Allah i.e., the chosen sacrifice for Allah in Muslim tradition. When Abraham told him of the sacrifice, he voluntarily offered himself for it, and never flinched from his promise, until the sacrifice was redeemed by the substitution of a ram under Allah's commands. He was the fountain-head of the Arabian Ummah, and in his posterity came the Prophet of Allah.

54. Említsd meg a Könyvből Izmael (esetét). Ő Igaz volt abban, mit ígért. Próféta, Apostol volt[1136].

وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَكَانَ عِندَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا ﴿٥٥﴾

55. He used to enjoin on his people Prayer and Charity, and he was most acceptable in the sight of his Lord.

55. Megparancsolta háza népének az imát, kötelező alamizsnát és Ura megelégedettségére szolgált.

وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَّبِيًّا ﴿٥٦﴾

56. Also mention in the Book the case of Idris: He was a man of truth (and sincerity), (and) a prophet[1137]:

56. Említsd meg a könyvben Idrisz (esetét), aki igaz Próféta volt[1137],

وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا ﴿٥٧﴾

57. And We raised him to a lofty station.

57. Kit magas helyre emeltünk.

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِم مِّنَ النَّبِيِّينَ مِن ذُرِّيَّةِ آدَمَ وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ وَمِن ذُرِّيَّةِ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْرَائِيلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَاجْتَبَيْنَا إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُ الرَّحْمَٰنِ خَرُّوا سُجَّدًا وَبُكِيًّا * ﴿٥٨﴾

58. Those were some of the prophets on whom Allah did bestow His Grace,- of the posterity of Adam, and of those who We carried (in the Ark) with Noah, and of the posterity of Abraham and Israel of those whom We guided and chose. Whenever the Signs of ((Allah)) Most Gracious were rehearsed to them, they would fall down in prostrate adoration and in tears[1138].

Izmael volt Dhabih Allah, azaz Allahnak szánt áldozat. A Muszlim hagyomány szerint őt választotta Ábrahám, hogy feláldozza Allahnak. Amikor Ábrahám elmondta neki, mi vár rá, arcrezdülés nélkül vállalta: Végül Allah engedelmével egy kos helyettesíthette őt az áldozati oltáron. Izmael az Arab nemzet forrása, Mohammed Próféta (béke reá) ősatyja.

[1137] Idris is mentioned twice in the Quran, viz.; here and in 21:85, where he is mentioned among those who patiently persevered. His identification with the Biblical Enoch, who "'walked with God' (Gen. 5:21-24), may or may not be correct. Nor are we justified in interpreting verse 57 here as meaning the same thing as in Gen. 5:24 ("God took him"), that he was taken up without passing through the portals of death. All we are told is that he was a man of truth and sincerity, and a prophet, and that he had a high position among his people.

A Korán kétszer említi Idriszt. Itt és a 21:85-ben, ahol az állhatatosak közt kap helyet. Nem vagyunk biztosak abban, hogy a Bibliában szereplő Enoch, aki „istennel sétált” (Genezis, 5:21-24) és Idrisz ugyanaz a személy-e? Arra se vagyunk hivatottak, hogy az 57. verset a Genezis 5:24 igazolására használjuk, ami Enoch Mennybemeneteléről ír anélkül, hogy a halál kapuján áthaladt volna. Az egyetlen, amit tudunk, hogy Igaz, Egyenes ember volt, aki rendelkezett a Próféták kvalitásaival.

[1138] The earlier generations are grouped into three epochs from a religious point of view: - from Adam to Noah, - from Noah to Abraham, and - from Abraham to an indefinite time, say to the time when the Message of Allah was corrupted and the need arose for the final Messenger of Unity and Truth. Israel is another name for Jacob.

58. Azok, kiket Allah a Próféták közül kegyében részesített, Ádám leszármazottai, kik közül volt, kiket Noéval hordoztunk. Ábrahám és Izrael leszármazottai közül volt, kiket vezettünk és kiválasztottunk. Ha Allah Áyáit szembesítették velük, áhítattal és könnyekkel borultak le[1138].

فَخَلَفَ مِن بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهَوَاتِ فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ غَيًّا ﴿٥٩﴾

59. But after them there followed a posterity who missed prayers and followed after lusts soon, then, will they face Destruction,-

59. Helyükbe léptek utánuk az utódok, kik elhagyták az imát, vágyaikat követték, de majd szembesülni fognak a megsemmisüléssel,-

إِلَّا مَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُوْلَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا ﴿٦٠﴾

60. Except those who repent and believe, and work righteousness: for these will enter the Garden and will not be wronged in the least,-

60. Kivéve azok, kik megbánják, hisznek és jókat cselekszenek. Ezek ők, kik belépnek a Kertbe és nem kárhoztatják őket egyáltalán.

جَنَّاتِ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَنُ عِبَادَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًّا ﴿٦١﴾

61. Gardens of Eternity, those which ((Allah)) Most Gracious has promised to His servants in the Unseen: for His promise must (necessarily) come to pass.

61. Édeni Kertek, miket a Kegyelmes ígért szolgálóinak az Ismeretlenben. Mert bizony, az Ő ígérete beteljesül.

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا إِلَّا سَلَامًا وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيهَا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ﴿٦٢﴾

62. They will not there hear any vain discourse, but only salutations of Peace: And they will have therein their sustenance, morning and evening.

62. Nem hallanak ott üres szólamot, csak a Béke köszöntését. Ott gondviselésükre lelnek reggel és este.

تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَن كَانَ تَقِيًّا ﴿٦٣﴾

63. Such is the Garden which We give as an inheritance to those of Our servants who guard against Evil.

63. Ez a Kert, minek örökébe léptetjük szolgálóinkat, kik őrizkednek.

وَمَا نَتَنَزَّلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا وَمَا خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا ﴿٦٤﴾

A korábbi nemzedékeket három csoportban látjuk. 1. Ádámtól Noéig. 2 Noétól Ábrahámig. 3. Ábrahámtól pedig az időmeghatározás elmarad. Ettől kezdve új Próféta küldésére akkor került sor, amikor Allah Üzenetét megcsúfolták, korrumpálták és kellett valaki, aki visszaterelte a népet a helyes útra. Izrael és Jákob ugyanaz a személy.

64. (The angels say:) "We descend not but by command of thy Lord: to Him belongeth what is before us and what is behind us, and what is between: and thy Lord never doth forget,-

64. (Az Angyalok mondják): „Nem szállunk le, csak Urunk parancsára. Övé mindaz, mi előttünk, mögöttünk, s mi a kettő közt van. Urad nem felejt,-

رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا ﴿٦٥﴾

65. "Lord of the heavens and of the earth, and of all that is between them; so worship Him, and be constant and patient in His worship: knowest thou of any who is worthy of the same Name as He?"

65. „Ura az Egeknek, Földnek és mi a kettő közt van! Imádkozzatok Hozzá és legyetek állhatatosak az Ő imádatában. Tudsz-e Vele egy néven nevezni mást?

وَيَقُولُ الْإِنسَانُ أَئِذَا مَا مِتُّ لَسَوْفَ أُخْرَجُ حَيًّا ﴿٦٦﴾

66. Man says: "What! When I am dead, shall I then be raised up alive?"

66. Az ember így szól: „Ha meghalok, tényleg életre fognak kelteni?”

أَوَلَا يَذْكُرُ الْإِنسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِن قَبْلُ وَلَمْ يَكُ شَيْئًا ﴿٦٧﴾

67. But does not man call to mind that We created him before out of nothing?

67. Vagy nem gondolkodik-e el azon az ember, hogy megteremtettük, de előtte semmi sem volt?

فَوَرَبِّكَ لَنَحْشُرَنَّهُمْ وَالشَّيَاطِينَ ثُمَّ لَنُحْضِرَنَّهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثِيًّا ﴿٦٨﴾

68. So, by thy Lord, without doubt, We shall gather them together, and (also) the Evil Ones (with them); then shall We bring them forth on their knees round about Hell[1139];

68. Az Urad által, bizony, Mi összetereljük azokat és a Sátánokat, majd lerogyva visszük őket körbe a Poklon[1139].

ثُمَّ لَنَنزِعَنَّ مِن كُلِّ شِيعَةٍ أَيُّهُمْ أَشَدُّ عَلَى الرَّحْمَنِ عِتِيًّا ﴿٦٩﴾

69. Then shall We certainly drag out from every sect all those who were worst in obstinate rebellion against ((Allah)) Most Gracious.

[1139] The disbelief in a future life is not merely a philosophic doubt, but a warped will, a disingenuous obstinacy in face of our inner spiritual instincts and experiences. We were nothing before. Cannot the same Allah, Who created us out of nothing also continue our personality? But if we refuse to accept His light and guidance, our state will grow worse and worse. We shall be deprived of His grace. We shall be herded with Satan. In utter humiliation we shall be faced with all the consequences of our refusal of Truth.

A Feltámadás tagadása nem csupán filozófiai értelemben vett kétkedés, hanem makacs ellenállás, mellyel spirituális ösztönvilágunk szembesül. Azelőtt semmi voltunk. Hogy ne lenne képes Allah biztosítani személyiségünk továbbélését, mikor Ő képes volt a semmiből teremteni? Ha nem fogadjuk el az Ő világosságát, és Útmutatását, akkor egyre rosszabb irányba megyünk. Kiesünk kegyéből és a Sátánhoz kapcsolódunk. Az Igazság elutasításával, alantas gyötrelemmel nézünk szembe.

69. Majd kiszedegetjük minden szektából azokat, akik legádázabbak voltak a Kegyelmessel (Allahhal) szemben.

ثُمَّ لَنَحْنُ أَعْلَمُ بِالَّذِينَ هُمْ أَوْلَى بِهَا صِلِيًّا ﴿٧٠﴾

70. And certainly We know best those who are most worthy of being burned therein.

70. Majd Mi leszünk Legjobb Tudói annak, kik azok, kik legérdemesebbek az égetésre.

وَإِن مِّنكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلَى رَبِّكَ حَتْمًا مَّقْضِيًّا ﴿٧١﴾

71. Not one of you but will pass over it: this is, with thy Lord, a Decree which must be accomplished[1140].

71. Nincs olyan köztetek, ki át ne menne rajta. Ami Urad elrendelése, az beteljesedik[1140].

ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِينَ اتَّقَوا وَّنَذَرُ الظَّالِمِينَ فِيهَا جِثِيًّا ﴿٧٢﴾

72. But We shall save those who guarded against evil, and We shall leave the wrong-doers therein, (humbled) to their knees.

72. Majd megmenekítjük azokat, kik őrizkednek, és benne hagyjuk a bűnösöket összerogyva.

وَإِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَّقَامًا وَأَحْسَنُ نَدِيًّا ﴿٧٣﴾

73. When Our Clear Signs are rehearsed to them, the Unbelievers say to those who believe, "Which of the two sides is best in point of position? Which makes the best show in council?"

73. Ha szembesítik őket bizonyságaink Áyáival, így szólnak azok, kik tagadnak, azoknak, kik hisznek: „A kettő közül melyiknek van jobb helye és szebb kitettsége?

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّن قَرْنٍ هُمْ أَحْسَنُ أَثَاثًا وَرِئْيًا ﴿٧٤﴾

74. But how many (countless) generations before them have we destroyed, who were even better in equipment and in glitter to the eye?

74. Hány nemzedéket pusztítottunk el előttük, kiknek szerelése és kinézete szebb volt?

[1140] Three interpretations are possible. 1. The general interpretation is that every person must pass through or by or over the Fire. Those who have had Taqwa (see 2:2) will be saved by Allah's Mercy, while unrepentant sinners will suffer the torments in ignominy, 2. If we refer the pronoun "you" to those "in obstinate rebellion" in verse 69 above, both leaders and followers in sin, this verse only applies to the wicked, 3. Some refer this verse to the Bridge over Hell, the Bridge Sirat, over which all must pass to their final Destiny. This Bridge is not mentioned in the Quran.

Három felfogás lehetséges. 1. Az általánosan elfogadott értelmezés szerint minden ember át fog haladni a Pokol tüzén. Akik Őrizkedtek (Taqwa), lásd 2:2, Allah kegyelméből megmenekülnek, míg a bűnösök abban maradnak és gyötrelmes szenvedés vár rájuk. 2. Ha a többes szám második esetet „ti”, vesszük figyelembe, akkor a bűnösökre és követőikre érthető, ami a 69. vers gondolatával is egybevág. 3. Néhányan ezzel a verssel hozzák összefüggésbe a Pokol felett vezető Hidat, melyen mindenkinek át kell haladni. Ez a híd nem szerepel a Koránban.

قُلْ مَن كَانَ فِي الضَّلَالَةِ فَلْيَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمَنُ مَدًّا حَتَّى إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ إِمَّا الْعَذَابَ وَإِمَّا السَّاعَةَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ شَرٌّ مَّكَانًا وَأَضْعَفُ جُندًا ﴿٧٥﴾

75. Say: "If any men go astray, ((Allah)) Most Gracious extends (the rope) to them, until, when they see the warning of Allah (being fulfilled) - either in punishment or in (the approach of) the Hour,- they will at length realise who is worst in position, and (who) weakest in forces[1141]!

75. Mondd: „Akik tévelyegnek, azoknak a Kegyelmes (Allah) megnyújtja (a kötelet) olyan hosszúra, míg meg nem látják azt, mit ígértek nekik. Vagy büntetést, vagy az Órát. Akkor majd megtudják, kinek helyzete a legrosszabb és kinek serege a leggyengébb[1141]!"

وَيَزِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ اهْتَدَوْا هُدًى وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِندَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَّرَدًّا ﴿٧٦﴾

76. "And Allah doth advance in guidance those who seek guidance: and the things that endure, Good Deeds, are best in the sight of thy Lord, as rewards, and best in respect of (their) eventual return."

76. „Allah megerősíti Útmutatását azoknak, kik jó irányba haladnak. A maradandó dolgok és jó tettek jobb viszonzást (váltanak ki) Uradnál és jobb bérre érdemesek.

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ لَأُوتَيَنَّ مَالًا وَوَلَدًا ﴿٧٧﴾

77. Hast thou then seen the (sort of) man who rejects Our Signs, yet says: "I shall certainly be given wealth and children[1142]?"

77. Láttad-e azt, ki tagadta Áyáinkat és mondja: „Biztos, hogy megadatik a vagyon és a gyermek[1142]?"

[1141] Allah's warning is that every evil deed must have its punishment, and that there will be a Hereafter, the Day of Judgment, or the Hour, as it is frequently called. The punishment of evil often begins in this very life. For instance, over-indulgence and excesses of all kinds bring on their Nemesis quite soon in this very life. In either case, the arrogant boasting sinners will realize that their taunt-who is best in position and in forces? (19:73)-is turned against themselves.

Allah figyelmeztet, hogy minden bűn elnyeri büntetését és lesz Túlvilág, Végítélet napja, vagy Óra, ahogy másképpen nevezik. A gonosz megbüntetése gyakran a földi életben kezdődik. Például a túlzott engedékenység, vagy a szélsőségek követése általánosságban, még az evilágon következményekkel jár. Mindkét esetben nyilvánvalóvá válik, hogy azok a gúnyolódások, melyek azt célozzák, kinek van erősebb serege, a jónak, vagy rossznak, a gúnyolódó ellen fordulnak. (19:73).

[1142] Besides the man who boasts of wealth and power in actual possession, there is a type of man who boasts of getting them in the future and builds his worldly hopes thereon. Is he sure? He denies Allah, and His goodness and Mercy. But all good is in the hands of Allah. Can such a man then bind Allah to bless him when he rejects faith in Allah? Or does he pretend that he has penetrated to the mysteries of the future? For no man can tell what the future holds for him.

Van, aki a földi létben dicsekszik el javaival, gyermekeivel, de van, aki azzal dicsekszik, hogy ezeket a jövőben fogja bizonyossággal elnyerni és erre építi jövője reményét. Miért biztos ő ebben? Megtagadja Allah Jóságát és Kegyelmét. Minden jó Allahtól származik. Hogy követelhet áldást Allahtól az, ki megtagadja a Hitet Benne? Vagy tán színleli, hogy látja a jövő titkait? Senki sem tudhatja, mit hoz a jövő számára.

أَاطَّلَعَ الْغَيْبَ أَمِ اتَّخَذَ عِندَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا ﴿٧٨﴾

78. Has he penetrated to the Unseen, or has he taken a contract with ((Allah)) Most Gracious?

78. Áthatolt-e a Láthatatlanon, vagy egyezséget kötött tán a Kegyelmessel (Allahhal)?

كَلَّا سَنَكْتُبُ مَا يَقُولُ وَنَمُدُّ لَهُ مِنَ الْعَذَابِ مَدًّا ﴿٧٩﴾

79. Nay! We shall record what he says, and We shall add and add to his punishment.

79. Mi több! Feljegyezzük, amit mond és hosszúra nyújtjuk szenvedését.

وَنَرِثُهُ مَا يَقُولُ وَيَأْتِينَا فَرْدًا ﴿٨٠﴾

80. To Us shall return all that he talks of and he shall appear before Us bare and alone.

80. Örökébe lépünk annak, amit mond és egy szál magában áll majd elénk.

وَاتَّخَذُوا مِن دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لِّيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا ﴿٨١﴾

81. And they have taken (for worship) gods other than Allah, to give them power and glory!

81. Allahon kívül vesznek isteneket, hogy azok álljanak mögöttük hatalmukban.

كَلَّا سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ ضِدًّا ﴿٨٢﴾

82. Instead, they shall reject their worship, and become adversaries against them[1143].

82. Mi több! Azok majd meg fogják tagadni azokat, kik hozzájuk imádkoznak és ellenük fordulnak[1143].

أَلَمْ تَرَ أَنَّا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ تَؤُزُّهُمْ أَزًّا ﴿٨٣﴾

83. Seest thou not that We have set the Evil Ones on against the unbelievers, to incite them with fury[1144]?

83. Nem látod-e, hogy ráküldtük a Sátánokat a hitetlenekre, hogy nyugtalansággal bosszantsa őket[1144]?

[1143] 10:28-30, where the idols deny that they knew anything of their worship, and leave their worshippers in the lurch; and 5:119, where Jesus denies that he asked for worship.

10:28-30-ban a bálványok tagadják, hogy akármit is tudnának saját kultuszukról és követőiket kétségek közt hagyják. Az 5:119-ben, pedig Jézus tagadja, hogy valaha is kérte volna a hozzá szóló imát és szolgálatot.

[1144] Under the laws instituted by Allah, when evil reaches a certain stage of rebellion and defiance, it is left to gather momentum and to rush with fury to its own destruction. It is given a certain amount of respite, as a last chance: but failing repentance, its days are numbered. The godly therefore should not worry themselves over the apparent worldly success of evil, but should get on with their own duties in a spirit of trust in Allah.

Allah törvényei azt mutatják, hogy ha a gonosz lázadása túljutott egy bizonyos mértéken, akkor saját romlását idézi elő. Rendelkezésére áll egy kis idő, a haladék, amit megbánásra fordíthat és helyre hozhatja tetteit. Ez az utolsó lehetőség. Ha ezt elszalasztja, akkor napjai meg vannak számlálva, saját magán belül is bizonytalanságban él. Az istenfélőknek nem kell azzal törődniük, hogy átmenetileg miért érnek el földi sikereket a bűnösök. Nekik tovább kell haladniuk útjukon, teljesíteni kötelezettségeiket és bízniuk kell Allahban.

فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَدًّا ﴿٨٤﴾

84. So make no haste against them, for We but count out to them a (limited) number (of days).

84. Ne siess ellenük, (ó Mohammed), mi (elkezdtük) számukra a visszaszámolást.

يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَنِ وَفْدًا ﴿٨٥﴾

85. The day We shall gather the righteous to ((Allah)) Most Gracious, like a band presented before a king for honours,

85. A Napon összetereljük az őrizkedőket a Kegyelmeshez (Allahhoz), akár egy díszküldöttség,

وَنَسُوقُ الْمُجْرِمِينَ إِلَى جَهَنَّمَ وِرْدًا ﴿٨٦﴾

86. And We shall drive the sinners to Hell, like thirsty cattle driven down to water[1145],-

86. És a bűnösöket a Pokol itatóhelyére hajtjuk[1145].

لَا يَمْلِكُونَ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنِ اتَّخَذَ عِندَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا ﴿٨٧﴾

87. None shall have the power of intercession, but such a one as has received permission (or promise) from ((Allah)) Most Gracious.

87. Nincs, aki közbenjárna érdekükben, csak ha a Kegyelmessel egyezségre jutottak.

وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا ﴿٨٨﴾

88. They say: "((Allah)) Most Gracious has begotten a son!"

88. Mondják: „A Kegyelmes gyermeket nemzett!”

لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا إِدًّا ﴿٨٩﴾

89. Indeed ye have put forth a thing most monstrous[1146]!

89. Mert bizony, szörnyű dologgal jöttetek[1146]!

تَكَادُ السَّمَاوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ وَتَنشَقُّ الْأَرْضُ وَتَخِرُّ الْجِبَالُ هَدًّا ﴿٩٠﴾

90. At it the skies are ready to burst, the earth to split asunder, and the mountains to fall down in utter ruin,

90. Majdhogynem meghasadnak az Egek, megrepedezik a Föld és romjaikba omlanak a Hegyek,

---

[1145] Note the contrast between the saved and the doomed. - The one march with dignity like honored ones before a king, - and the other rush in anguish to their punishment like a herd of cattle driven down by thirst to their watering place.

Megfigyelhető a két ítélet közötti kontraszt. 1. Akik a Mennyországba jutnak, úgy vezetik fel őket, mintha egy király elé járulnának. 2. A Pokolba érkezőket úgy hajtják, akár egy csordát az itatóhelyre, de víz helyett a lángokba vetik őket.

[1146] The belief in Allah begetting a son is not a question merely of words or of speculative thought. It is a stupendous blasphemy against Allah. It lowers Allah to the level of an animal.

Allah fiú nemzése nem hit, hanem spekulatív elmélkedés szüleménye. Blaszfémia, Allah Isteni valójának leértékelése, tagadása, hiszen állati attribútumokkal ruházzák fel Őt.

أَن دَعَوْا لِلرَّحْمَنِ وَلَدًا ﴿٩١﴾

91. That they should invoke a son for ((Allah)) Most Gracious.
91. *Mert a Kegyelmesnek (Allahnak) gyermeket tulajdonítanak.*

وَمَا يَنبَغِي لِلرَّحْمَنِ أَن يَتَّخِذَ وَلَدًا ﴿٩٢﴾

92. For it is not consonant with the majesty of ((Allah)) Most Gracious that He should beget a son[1147].
92. *Nincs szüksége a Kegyelmesnek (Allahnak) arra, hogy gyermeket nemzzen[1147].*

إِن كُلُّ مَن فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا آتِي الرَّحْمَنِ عَبْدًا ﴿٩٣﴾

93. Not one of the beings in the heavens and the earth but must come to ((Allah)) Most Gracious as a servant.
93. *Nincs olyan az Egeken és Földön, mi ne jönne szolgálni a Kegyelmest (Allahot)!*

لَقَدْ أَحْصَاهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا ﴿٩٤﴾

94. He does take an account of them (all), and hath numbered them (all) exactly[1148].
94. *Mert Ő az összest számba veszi, pontosan[1148].*

وَكُلُّهُمْ آتِيهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَرْدًا ﴿٩٥﴾

95. And everyone of them will come to Him singly on the Day of Judgment.
95. *És azok mind eljönnek egyesével a Feltámadás Napján.*

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ وُدًّا ﴿٩٦﴾

96. On those who believe and work deeds of righteousness, will ((Allah)) Most Gracious bestow love.
96. *A Kegyelmes (Allah) szeretetébe fogadja azokat, kik hisznek és jókat cselekszenek.*

[1147] This basic principle was laid down early in the argument (19:35). It was illustrated by a reference to the personal history of many messengers, including Jesus himself, who behaved justly as men to their kith and kin and humbly served Allah.

Ezt az alapelvet láttuk egy korábbi érvelés alkalmával a 19:35-ben. Akkor a Próféták személyes történetét illusztrálta a vers, akik közt Jézus is ott szerepelt. Igazságos volt követőihez, népéhez, családjához és alázattal szolgálta Allahot.

[1148] Allah has no sons or favorites or parasites, such as we associate with human beings. On the other hand, every creature of His gets His love, and His cherishing care. Everyone of them, however humble, is individually marked before His Throne of Justice and Mercy, and will stand before Him on his own deserts.

Allahnak nincs gyermeke, kedvence, vagy olyan, ki élősködne Rajta. Nem lehet Őt emberi kvalitásokkal felruházni. Ugyanakkor teremtményei részesülnek szeretetében és gondoskodásában. Minden, ami, és aki Őt szolgálja, ott állhat Égi Trónusa előtt, kérve kegyelmét.

فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لِتُبَشِّرَ بِهِ الْمُتَّقِينَ وَتُنذِرَ بِهِ قَوْمًا لُّدًّا ﴿٩٧﴾

97. So have We made the (Qur'an) easy in thine own tongue, that with it thou mayest give Glad Tidings to the righteous, and warnings to people given to contention.

97. Könnyűvé tettük nyelveden (a Koránt), hogy örömhírt hordozz általa az őrizkedőknek és figyelmeztesd vele a konok népet.

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّن قَرْنٍ هَلْ تُحِسُّ مِنْهُم مِّنْ أَحَدٍ أَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْزًا ﴿٩٨﴾

98. But how many (countless) generations before them have We destroyed? Canst thou find a single one of them (now) or hear (so much as) a whisper of them[1149]?

98. Hány nemzedéket pusztítottunk már el előttük? Érzékelsz-e közülük (ó Mohammed) egyet is, vagy hallasz-e róluk akár leghalványabb (híreket)[1149]?

[1149] 19:74, from which this sentence is brought up as a reminiscence, showing the progress of sin, the Guidance which Allah gives to the good, the degradation of blasphemy, the respite granted, and the final End, when personal responsibility will be enforced.

A 19:74 gondolatához térünk vissza és látjuk a bűn fejlődését, ami elvezet a blaszfémiáig, hiába kapott az ember Útmutatást. Amíg a haladék ideje tart, van megbánás. Ezután a személyes felelősség érvényesül egyedül.

ANNEX TO SURAH MARYAM (MARY)

ISLAMIC ESCHATOLOGY

Abu Hurairah reported: The Messenger of Allah, peace and blessings upon him, said, "**When authority is given to those who do not deserve it, then wait for the Hour**."
Source: Ṣaḥīḥ al-Bukhārī 59

Khaythama reported: Abdullah ibn Amr, may Allah be pleased with him, said, "There will come a time upon people when they gather and pray in the mosques, yet there will be no believers among them."
Source: Kitāb al-Īmān 97

Abu Huraira reported: The Messenger of Allah, peace and blessings be upon him, said, "**There will emerge at the end of time men who will deceive the world with religion by wearing the soft skins of sheep. Their words are sweeter than sugar, yet their hearts are the hearts of wolves. Allah the Exalted says: Do you try to delude me or conspire against me? I swear by myself that I will send a tribulation upon those among them that will leave even the forbearing among them in shock.**"
Source: Sunan al-Tirmidhī 2404

Abu Huraira reported: The Messenger of Allah, peace and blessings be upon him, said, "**My nation will be afflicted by the diseases of the former nations**." They said, "O Messenger of Allah, what are the diseases of the former nations?" The Prophet said, "**Excessive amusement, ingratitude, disunity, competition for worldly gain, hatred, and greed until there is transgression followed by upheaval**."
Source: al-Mu'jam al-Awsaṭ 9249

Mu'awiyah reported: The Messenger of Allah, peace and blessings be upon him, said, "**No doubt, the people of the Book before you were split into seventy two sects and this religion will split into seventy three sects and seventy two will be in the Hellfire. Only one will be in Paradise, for they are the united community**."
Source: Sunan Abī Dāwūd 4597

MAJOR SIGNS OF THE LAST DAY

Articles - Signs of Last Day
Wednesday, 10 Rajab 1428

by Ulema Imran Hossein

LAST DAY MEANS LAST AGE

The term 'Last Day' in reality stands for the 'Last Age', or the age which would culminate in the end of history—when the true Messiah, Jesus, the son of Mary (not son of God), would return to rule the world from Jerusalem

with justice and 'eternal' rule. It would be 'eternal' in the sense that history would end with that event. Life on earth beyond that event, and after Jesus dies a human death and is buried next to Prophet Muhammad (peace and blessings of Allah Most High be upon them both) in Madinah, would not qualify as history. This would be so since the modern secular rope would have reached its predictable end in total godlessness, and with such a consequent collapse of morals, and of moral consciousness, that people would forget their human status and "would engage in sexual intercourse in public like donkeys". Already it is quite clear that we are quite close to the fulfillment of that ominous prophecy made by Prophet Muhammad (peace be upon him).

So much so then, for the spurious claims of the Judeo-Christian western civilization and its 'colored house slaves' around the world. They claim that mankind is witnessing unprecedented progress, that the present is the best of all ages that the world keeps on growing better and better and that modern western civilization has rendered all previous civilizations, including Islam, moribund and obsolete!

When a ship is sinking and you cannot prevent it from sinking, you have to get off that ship, and urge others as well to do so. The ship of the world is now sinking! The evidence is all around us as plainly visible as daylight! But those who are blind cannot see that the ship is sinking. They use their checkbooks, or the barrels of their guns, to impose themselves around the world as leaders. The blind then lead the blind until all are lost and will be drowned like the people of Noah (peace be upon him).

Prophet Muhammad prophesied many more signs of the Last Day other than public 'donkey sex'. Most of these are known as the 'minor' signs. Let us describe some of them (randomly selected) before we turn to the ten 'major' signs in which we venture to include the major underwater earthquake and resultant Tsunami in South East Asia that occurred in late December 2004.

MINOR SIGNS

Prophet Muhammad (peace and blessings of Allah Most High be upon him) prophesied of the Last Age that:

• "People would follow a way of life other than mine, and give guidance other than mine"…"I fear for my people only the leaders who lead men astray"…"Before the Last Hour there will be great liars, so beware of them"…"When the most wicked member of a tribe becomes its ruler, and the most worthless member of a community becomes its leader, and a man is respected through fear of the evil he may do, and leadership is given to people who are unworthy of it, expect the Last Hour". All of these warnings have already been dramatically and ominously fulfilled. This ominous sign of the Last Day has come to pass, yet there are so many who do not, or cannot see, and they blindly rush as dumb cattle to endorse or to follow such leaders for personal gain, or fear, or due to sheer ignorance;

• "Women would dress like men", and we already see them today with trousers, jacket and, perhaps, a tie; and "women would be dressed and yet be naked", and this prophecy, also, is now fulfilled.

• "Men would dress like women", and already this sign also has come to pass. Almost no one can tell that 'she', the so-called 'crossdresser', is really a man;

• Homosexuality (and lesbianism) would become commonplace, and that is now happening before our very eyes. Social acceptance and legal protection for this is gaining ground. Indeed those who hold fast to the divine prohibition of such sexual perversion are now demonized as a people who suffer from a disease called 'homophobia';

• Children born outside of marriage would become commonplace, in fact marriage itself now seems destined to become obsolete;

• Fornication and adultery would become commonplace, that, also, appears to have already been fulfilled in a modern world in which virginity and marital fidelity are becoming old-fashioned;

• Disproportion in balance of men and women to such an extent that "one man would have to maintain (not

marry) fifty women", that is yet to occur but could be linked to the impact on male sperm production of such things as environmental pollution and genetically modified food;

• Universal consumption of alcoholic beverages, this "mother of all evils" has already become a horrendous plague in which no one is safe from the drunk driver; the unborn baby drinks when his mother drinks and suffers unimaginably for such; people, including Prime Ministers, drink and become drunk, and then behave in public like asses;

• "Religious knowledge would disappear", since the rightly-guided scholars of Islam are demonized, marginalized, "banned", or declared to be "great security risks". Only those scholars who can skillfully skip and dance to the tunes of those who control power are allowed the unfettered freedom to preach a sanitized cosmetic version of Islam acceptable to the godless rulers of the world. Institutions of Islamic learning are forced to submit to the control of those waging war on Islam. If they do not submit, they are shut down. Foreign students are prohibited from studying Islam in certain so-called Islamic Republics;

• "Time would move swiftly—a year passing like a month—a month like a week—a week like a day" etc., and already the perception of swiftly moving time is a universal experience;

• Such prevalence of random killing, murder and violence that "a killer would not know why he is killing and the one who is killed would not know why he is being killed", and "every age is followed by one which would be worse"

• "Nothing would remain of Islam but the name, and nothing would remain of the Qur'an but the traces (of its writing). (i.e., the Qur'an would not be studied, no one would follow its guidance, it would be recited mechanically etc.). The Masajid (mosques) would be grand structures but would be devoid of guidance and he Ulama (religious scholars of Islam who represent such people) would be the worst people beneath the sky. From them would emerge Fitnah (trials) and they would be the centers of Fitnah (since they betray Islam)" — there are many distinguished scholars of Islam who declare that this prophesy, also, has today found fulfillment. The evidence of such is overwhelming. The Islamic Khilafah (Caliphate) has been long destroyed, Zakat is no longer collected and distributed by the state, money itself is now corrupted, the universal Shirk of the modern state has corrupted all of mankind, Riba is universally prevalent, the Hajj would probably soon be abandoned;

• Universal consumption of Riba (i.e, money lent on interest, and transactions which 'rip off' people through deception in business, etc.) Around the world today Riba in modern banking and insurance, as well as in the monetary system, has already taken total control over the market and over economic life. There are some minor signs which have been couched in enigmatic language such as,

• "A slave woman would give birth to her mistress", everybody is free to think about its meaning and;

• "Naked barefooted shepherds would vie with one another in the construction of high-rise buildings". This is already being fulfilled when wealth is wasted in grandiose and expensive public relations construction projects commissioned by people who hanker for visible symbols of status in a modern world which recognizes the rich as a 'somebody' and the poor as a 'nobody' (see story of the rich man and the poor man in Surah al-Kahf of the Qur'an).

And then there are minor signs which have not as yet occurred such as:

• "The Last Hour would not come until there issues from the land of the Hejaz (which is in Saudi Arabia) a fire which will illuminate the backs of the camels in Busra". What it can be? A nuclear attack? We don't know. So many of these minor Signs of the Last Day, and so many more not here mentioned, have already occurred, that we can now turn to the major Signs with a clear recognition that we are already living in that Last Age.

MAJOR SIGNS

Hudhayfah ibn Usayd Ghifari, the companion of the Prophet, said,
"Allah's Messenger came to us all of a sudden as we were (busy in a discussion). He asked: What are you discussing? (The Companions) replied: We are discussing (the subject of) the Last Hour. Thereupon he said: It will not come until you see ten signs. And (in this connection) he made a mention of the 'smoke', 'Dajjal', the 'beast', the 'rising of the sun from the west', the 'descent of Jesus son of Mary', 'Gog and Magog', 'sinkings of the earth in three places, one in the east, one in the west and one in Arabia' at the end of which 'fire would burn forth from Yemen, and would drive people to the place of their assembly' (i.e., the place where mankind will be assembled for judgment)."
(Sahih Muslim)

Here, then, are the ten major Signs of the Last Day as prophesied by Prophet Muhammad (peace and blessings of Allah Most High be upon him):

- Dajjal — the false Messiah or Anti-Christ,
- Gog and Magog,
- Smoke,
- The beast of the earth or land (most likely the holy land),
- The sun would rise from the west,
- Three sinking of the earth
    - one in the east
    - One in the west
    - and One in Arabia,
- A fire would come out of Yemen and would drive people to their place of assembly (for judgement),
- The son of Mary would descend.

Although these signs were not given by the blessed Prophet (peace and blessings of Allah Most High be upon him) in their chronological order of occurrence I have made an effort to put them in that order, with the ones that have not as yet occurred at the bottom of the list. We know from the prophecies of the blessed Prophet that the third major 'sinking of the earth', i.e., the one that would occur in Arabia, would swallow an army that would be heading south to Makkah. That army would be on its way to attack Imam al-Mahdi, the descendent of Prophet Muhammad (peace and blessings of Allah Most High be upon him). It was prophesied that he would restore the Islamic Caliphate (or Islamic model of a state) in the Arabian Peninsula. It is after that sign has occurred (i.e., the third major earthquake) that the son of Mary would descend from the sky with his hands resting on the wings of two angels, and would kill Dajjal the False Messiah or Anti-Christ. The Qur'an itself has described Jesus (i.e., the return of Jesus) as the 'ilm (which here means the very key to the subject) of the Last Hour:

"And he (i.e., Jesus) shall be a Sign (for the coming of) the Hour (of Judgment): therefore have no doubt about the (Hour), but follow Me: this is a Straight Way."
(Qur'an, Zukhruf, 43:61)

It follows that his return must come chronologically at the end of the list. We also know that the 'fire' from Yemen would follow the third earthquake. And so now that it appears that the major earthquake in the East has occurred, we await four more major signs that still remain to occur.

DAJJAL

Dajjal the False Messiah or Antichrist was released into the world in the lifetime of Prophet Muhammad (peace and blessings of Allah Most High be upon him). He has already completed the first stage of his mission that lasted for "a day like a year", and is about to complete the second stage that lasts for "a day like a month". The third and last stage of his mission (of impersonation of the true Messiah) that would last for just "a day like a week."

He is the one who is going to rule the world which is affiliated by the approach of Gog and Magog. He is going to realize a sort of Apocalypse which is not from Allah. He is the hero of an artificial Armageddon in order to get the power over the world and rule it from Jerusalem.

The world will lose the capacity of minds; the brains will be empty of thoughts so it will be easy to push people into mass slavery. This is the age of Dajjal who will come from the air as the dominion of air also belongs to the signs of the Judgment Day. This dominion means the use of air in transport, communication, ruling the electromagnetic waves, application of space for keeping the power. Dajjal has only one eye. There will be a word written on his forehead what can be seen clearly for even those who cannot see properly. This word is: KAFIR which means unbeliever. In the Islamic symbolism the one eye doesn't mean physical one eye capacity. The eye is only the physical organ of the vision but there is another kind of vision which is stipulated in the Quran (Cave sura). This is the vision by heart which means spiritual, constructive and human-face vision. This sort of vision is called in Islam: Basira. (Mihalffy)

GOG AND MAGOG

Gog and Magog were released into the world in the lifetime of Prophet Muhammad (peace and blessings of Allah Most High be upon him). The Qur'an itself has made mention (Qur'an, al-Anbiyah, 21: 94-5) of a 'town' which was destroyed by Allah Most High, and the people of the town expelled, and then banned from returning to reclaim their town until Gog and Magog were not only released but, also, had spread out (around the world) in all directions.

"But there is a ban on a town which We have destroyed: that they (the people of the town) shall not return (to reclaim that town as their own); until Gog and Magog are let through (their barrier), and they swiftly spread out in every direction (replicating themselves amongst all the peoples of the world)."

(Qur'an, al-Anbiyah, 21:95-96)

Gog and Magog rule the world. In the Islamic symbolism Gog and Magog are not persons but they represent a kind of approach or view towards the world. This approach is anti-human and destructive. This approach legitimates the superiority and domination over others. (Mihalffy)

DUKHAN (SMOKE)

This appears to be totality of environmental pollution (not just smog and haze) that is already wreaking havoc on the earth itself and is bringing about global warming with the consequent impact of earthquakes, hurricanes, flooding etc. The modern industrial economy that Dajjal has authored, appears to be the greatest culprit of environmental pollution in the world today. It is important that we note that there are several Ahadith in Sahih Bukhari that declare the sign of Dukhan (smoke) already appeared in the lifetime of the blessed Prophet.

D'ABBATUL ARD (THE BEAST OF THE LAND OR EARTH)

I have argued in 'Jerusalem in the Qur'an' that the beast of the earth' is, in fact, the imposter State of Israel that now occupies the Holy Land. The learned Shaikh, Safar al-Hawali, holds the view that the 'beast' is the Zionist Movement. And Allah Knows best!

The opinion of the editor and interpreter differs from the opinions of the Learned Ulemas. It is not good if we consider a particular event as a Divine Sign imagined by us. If we do like that every day will produce a new event which will prevail the event of the day before. Allah and his Prophet (Peace be upon him) have left for us more general and longstanding thoughts and way of thinking. (Mihalffy)

THE SUN WOULD RISE FROM THE WEST

Those who interpret this sign literally assume that the order of nature would be reversed despite the Qur'anic declaration that there can be no change in Allah's creation (of that natural order):

"So set thou thy face steadily and truly to the faith: (establish) Allah's handiwork according to the pattern on which He has made mankind: no change (can there be) in Allah's creation: that is the standard religion: but most among mankind understand not."
(Qur'an, al-Rum, 30:30)

They also do so despite the specific declaration of Prophet Abraham (peace and blessings of Allah Most High be upon him) that his Lord-God causes the sun to rise from the East. Abraham then proceeded to challenge the King to cause the sun to rise from the West if he possessed power greater than Allah's:
Abraham said:

"My Lord is He Who giveth life and death." He said: "I give life and death." Said Abraham: "But it is Allah that causeth the sun to rise from the East do thou then cause it to rise from the West!" Thus was he confounded who (in arrogance) rejected Faith. Nor doth Allah give guidance to a people unjust.
(Qur'an, al-Baqarah, 2:258)

And so they wait for that western sunrise as an event that would literally occur, while ignoring the basic rule that no Hadith can contradict the Qur'an.

But this sign has provoked numerous other non-literal interpretations, all of which agree that it has already occurred. Our view is that the rising of the sun from the West symbolizes an upside– down world in which mankind is led by their noses to a way of life which would be the very opposite of that natural way ordained by Allah. Natural money, for example, so identified in the Qur'an, is derived from precious metals. When such money is in short supply in a market such as Medina's, then a substitute in the form of commodities such as wheat, barley, dates, salt, etc., can temporarily take its place. Around the world today that natural money with intrinsic value has been displaced by artificial money with no intrinsic value and it is used as an instrument of oppression. That upside-down unnatural way of life has already been accepted by most of mankind. In this sense, therefore, the sun is already rising from the West. And Allah Knows best!

THREE SINKINGS OF THE EARTH

Many terrible earthquakes have already occurred in history. They have no relevance to our subject. We are concerned with three major 'sinking of the earth' that would occur at a specific moment in history, i.e., they

would occur at a time that would herald the return of Jesus, the Messiah, the son of Mary, and Messenger of Allah Most High. One would occur in the East, the second in the West, and the third in Arabia. When the third one takes place, the world of Islam would suddenly and dazzlingly reenter the affairs of the Arabian Peninsula, as well as of the world, in the same revolutionary way that it did in the lifetime of Prophet Muhammad (peace and blessings of Allah Most High be upon him). This appears to be the meaning of the last of the major signs (prior to the return of Jesus) mentioned by the Prophet (peace and blessings of Allah Most High be upon him), i.e., that a fire would come out of Yemen and drive people to their place of assembly (i.e., for judgment) which is Arafat in Arabia.

Regarding earthquakes on the east and west there are "hot" regions where tectonic activity is high. Some interpreters regard the tsunami in 2004 in South East Asia as probably one of the Sings. However tectonic plates and their movements occur on the west as well like in Los Angeles, California.

However let's turn towards the Arabian sinking in detail which is supported by several Hadis.

THE THIRD EARTHQUAKE IN ARABIA

Narrated Aisha: Allah's Apostle said, "An army would invade the Ka'aba and when the invaders reach Al-Baida', all the ground would sink and swallow the whole army." I said, "O Allah's Apostle! How would they sink into the ground while amongst them would be their markets (the people who worked in business and not invaders) and the people not belonging to them?" The Prophet replied, "All of those people would sink but they would be resurrected and judged according to their intentions."

(Sahih al-Bukhari)

Narrated Umm Salamah, Ummul Mu'minin: The Prophet said: "Disagreement will occur at the death of a Caliph and a man of the people of Madina would come flying forth to Makkah. Some of the people of Makkah would come to him, bring him out against his will, and swear allegiance to him between the Corner and the Maqam. An expeditionary force would then be sent against him from Syria but would be swallowed up in the desert between Makkah and Madina."

(Sunan Abu Daud)

It is quite clear from the above prophecy of Prophet Muhammad (peace and blessings of Allah Most High be upon him) that the third earthquake would take place at the time of the advent of Imam al-Mahdi. Imam Mehdi comes in order to guide mankind to the right way. He is not the Messiah but he will help for Messiah as his assistant and imam.

THE RETURN OF THE TRUE MESSIAH, JESUS, THE SON OF MARY

Prophet Muhammad (peace and blessings of Allah Most High be upon him) has spoken extensively and in minute details about the event of the return of Jesus (peace and blessings of Allah Most High be upon him). But that event is so rich and complex that it lies beyond the scope of this paper.

At the end Jesus, the real Messiah appears. But who will identify him? Even Dajjal states that he is the real Savior and he is supported by all power of Gog and Magog! Yahia, or with Biblical name: John the Baptist is the one! He will come to life again in Damascus and will identify Jesus as he used to do it. There is a mosque in Damascus named after him where his forthcoming is expected. The vehement arrogance and fight around Damascus gets now another meaning doesn't it? Jesus gathers together those very few people who still remained on his way (no matter how we call them….their generic name here is: Muslim). The time of the final encounter comes when the reckoning with Dajjal takes place and the age of Gog and Magog comes to end. Jerusalem gets back to the way of God and people who used to follow Dajjal will be annihilated. This is the time

of final Jihad and the Hour of the Truth. Then a black flag from Khorasan will be lifted up to the air and all who want the purification of Jerusalem has to stand behind it.
After the war imam Mehdi will get married, will establish his family and will die soon. However Jesus will bring forth the Land which is there in the prophecies. Jesus is a human so he will also die and the world passes on even after him according to its divine destiny. Whoever takes the right way will be rewarded with Eternal Light even in the Hereafter. But who takes the way of Dajjal will be lost. In the Judgment Day the graves will be uncovered, the books where all big and small things are registered will be opened and the reckoning will take place. The last trial is to cross on the narrow bridge which leads to the Heaven. However those who are blind due to their physical vision without having light which enables their heart to see will fall down from the narrow bridge to the eternal fire of the Hell. (Mihalffy)

FÜGGELÉK A MARYAM (MÁRIA) SZÚRÁHOZ

ISZLÁM ESZKATOLÓGIA

Abu Hureira közli: Allah Prófétája (béke reá) mondta: „**Amikor azok kapnak hatalmat, akik nem érdemlik meg, akkor várd az Órát."**
Forrás: Sahi hal-Bukhari 59

Khaythama közli: Abdullah ibn Amr (béke reá) mondta: „**Eljön az idő az embereknek, amikor összegyűlnek imára a mecsetekbe, de nem lesz hívő közöttük**."
Forrás: Kitab al-Iman 97

Abu Hureira közli: Allah Prófétája (béke reá) így szólt: **„Az idők végén felemelkednek a lágy báránybőrbe bújt emberek, akik rászedik a világot a vallással. Szavaik édesebbek, mint a cukor, de szíveik, akár a farkasok. A Magasságos Allah mondja: Be akarsz csapni engem, vagy ellenem szervezkedsz? Esküszöm Magamra, oly gyötrelmet küldök rájuk, hogy még a legtürelmesebbnek is közülük megrázkódtatás lesz."**
Forrás: Sunan al-Tirmidhi 2404

Abu Hureira közli: Allah Prófétája (béke reá) így szólt: **„Népemre lesújt a korábbi népek betegsége."** Kérdezték: „Ó, Allah Prófétája, mi volt a korábbi népek betegsége?" A Próféta válasza: **„Mértéktelen szórakozás, hálátlanság, megosztottság, versengés a világi haszonért, gyűlölet és kapzsiság, amíg törvényt szegnek, amit felfordulás követ."**
Forrás: al-Mu'jam al-Aswat 9249

Mu'awiyah közli: Allah Prófétája (béke reá) így szólt: **„Nem fér kétség hozzá, az Írás Népe előttetek hetvenkét szektára szakad és ez a vallás hetvenhárom szektára szakad, (amiből) hetvenkettő a Pokolra jut. Csak Egy jut be a Mennyországba, mert ők az egységes közösség."**
Forrás: Sunan Abi Dawud 4597

AZ UTOLSÓ ÓRA ELJÖVETELÉNEK NAGY JELEI

Articles- Signs of Last Day
Wednesday, 10 Rajab 1428

Imran Hossein írása

AZ UTOLSÓ NAP AZT JELENTI, AZ UTOLSÓ KORSZAK

Az utolsó óra, valójában utolsó korszakot jelöl, legalábbis egy korszakot, amikor a történelemben az események kulminálnak. Amikor az igaz Messiás, Jézus, Mária fia (nem Isten fia), visszatér, hogy a világot Jeruzsálemből kormányozza az igaz és örök szabályozással. Örök, hiszen az emberiség történelme ezzel véget ér. Azt követően, hogy Jézus emberi halállal meghal és Mohammed Próféta (béke reá) mellé temetik Medinában, bármilyen élet megjelenése a földön, nem fog történelmet jelenteni. Ez az óta ebbe az irányba halad, mióta a modern szekuláris életvitel elérte a totális istentelenséget, aminek következménye az erkölcs és lelkiismeret összeomlása. Az emberek elfelejtik humán státuszukat, majmok módjára nyilvánosan gyakorolják szexuális kapcsolataikat. Tisztán látható, hogy közel kerültünk a Mohammed (béke reá) által jövendölt ominózus próféciák beteljesüléséhez.
A Zsidó- Keresztény nyugat civilizációja szerint az emberiség példátlan fejlettségi szintre jutott, a jelen a korok legjobbja, a világ a lehető legjobb ütemben fejlődik és a modern civilizáció felülmúl minden korábbi civilizációt. Ez hamis állítás, hiszen ez a civilizáció haldoklik!

Ha egy hajó süllyed, nem lehet annak a süllyedését megállítani. Le kell arról szállni és másokat is figyelmeztetni kell erre. A világ hajója most süllyed! Az erről szóló bizonyságok itt vannak velünk, tisztán, kivehetően. Akik vakok, nem látják, hogy a hajó süllyed. Előveszik csekkfüzeteiket, vagy fegyverükhöz kapnak, hogy a világ vezetőinek láttassák magukat. Majd vak vezet világtalant, míg mind oda nem veszünk és megfulladunk, akár Noé (béke reá) népe. Mohammed Próféta próféciáiban sok jelet megadott, melyek a Végítélet Napja közeledtét mutatják, nem csak a nyílt „majom szex" ilyen. A legtöbbjüket „kis jeleknek" ismerjük. Véletlen kiválasztással bemutatunk párat közülük, mielőtt a „nagy jelekre" térnénk, melyek közül a víz alatti földrengések megszaporodása az egyik, aminek példáját 2004 Decemberében láthattuk a Délkelet Ázsiai cunami kapcsán

KIS JELEK

Mohammed (béke reá) próféciája a Végítélet Napja eljöveteléről:

- „Az emberek más életutat választanak, mint az enyém és más útmutatást adnak, mint az enyém." „Embereimet csak a vezetők félrekormányzása miatt féltem" … „Az Utolsó Óra előtt nagy hazugok tűnnek fel, vigyázzatok velük!" Amikor egy törzs leggonoszabb tagjából lesz a vezér, ha közösség leghaszontalanabb emberből lesz a vezető, ha egy embert a gonosztól való félelme miatt tartanak tiszteletben, ha a vezetést arra alkalmatlanok kezébe adják, akkor várd az Utolsó Órát."
  Ezek a figyelmeztetések, meglátások drámaian beteljesültek. Az emberek tömegei bambán követik sorsukat, mennek egy vezető után, akár a legelőre kiterelt tehén, ami a főkolompos után baktat.

- „A nők férfiként öltözködnek”, és valóban, ma nadrágban, zakóban, néha nyakkendőben látjuk. „A nők díszesen öltöznek a nyilvánosság számára, vagy lemeztelenítik magukat,” ez is teljesült.
- „A férfiak úgy öltöznek, mint a nők.” Bekövetkezett. Általánossá vált az „unisex” ruházat.
- „A homoszexualitás és leszbikusság általánossá válik.” Szemünk előtt zajlódik a folyamat. Társadalmi és legitim elfogadásán már túl vagyunk. Démonizálják és homofóbnak titulálják azokat, akik ez ellen szólni mernek.
- „Gyermekek házasságon kívül születnek.” Ma a házasság már elavult intézménynek számít.
- „Házasságtörés és paráznaság általánossá válik.” Ezt is kipipálhatjuk ott, ahol a szüzesség és a házastársi hűség régimódinak számít.
- „A nemek arányának borulása olyan mértékű lesz, hogy egy férfire (nem házasság céljából) ötven nő jut.” Meglehet, hogy a férfiak spermája fogja ezt a helyzetet előállítani, ami a környezeti szennyeződések és a génmanipuláció eredménye lesz talán.
- Az alkoholfogyasztás mértéke világszinten olyan mértéket ölt, hogy ez a „minden gonoszság anyja” pestisként terjed, senki sem lehet biztonságban az ittas vezetőktől, a még meg nem született magzat is iszik, mert anyja iszik, így elképzelhetetlen szenvedéseken megy keresztül, tisztviselők, politikusok, elnökök isznak, részegen lépnek nyilvánosság elé és úgy viselkednek, akár a szamarak.
- „Eltűnik a vallástudomány.” Ez az óta van így, mióta az Iszlám legjámborabb hittudósait démonizálják, marginalizálják, blokkolják, vagy „nagy biztonsági kockázatnak” tartják őket. Csak azoknak a hitszónokoknak áll a zászló, akik tehetségesen beilleszkednek, és úgy táncolnak, ahogy a hatalmat gyakorlók fütyülnek. Ők korlátlan szabadsággal hirdethetik az Iszlám megtisztított, kozmetikázott verzióját, ami megfelel az istentelen vezetőknek. Az Iszlámot oktató intézményeket, az Iszlám ellen háborút viselő érdekek ellenőrzése alá kényszerítik. Ha nem engedelmeskednek, bezárják azokat. Külföldi diákok Iszlám tanulását betiltják az úgynevezett Iszlám Köztársaságokban.
- „Az idő gyorsan elrepül” Az év egy hónapnak tűnik, a hónap egy hétnek, a hét egy napnak, stb. Az idő gyorsulásának észlelése világszerte tapasztalat.
- A véletlenszerű gyilkosságok, emberölések, erőszakos cselekmények száma megugrik, „a gyilkos nem is tudja miért ölt, és az áldozat nem tudja, miért ölték meg.” „Minden kort egy annál rosszabb kor vált fel.”
- „Nem marad más az Iszlámból csak a név és nem marad más a Koránból, csak nyoma.” (A Koránt nem fogja senki tanulni, nem fogják követni Útmutatásait, csupán mechanikusan recitálják). A mecsetek hatalmas építészeti alkotásokká válnak, de távol maradnak az Útmutatástól. A hittudósok a legromlottabb emberek lesznek az ég alatt. Kísértés és ármány nő ki közülük, minek ők a központjai. Sokan fogják bejelenteni saját próféciáikat. Ennek jelei ma kézzel foghatók. Az Iszlám Kalifátus intézményét régen megdöntötték, állami szinten nem gyűjtenek Zakat adót és azt így nem is tudják az Iszlám előírásai szerint használni, maga a pénz is fedezet nélküli. A szekuláris állam által követett Shirk (társállítás), világszerte megrontja az emberi gondolkodást. A kamatpolitika átvette a gazdasági irányítást, a zarándoklat idő kérdése és elhanyagolják.
- A kamat által irányított világ (a kamatra adott kölcsönök és tranzakciók, melyek az üzleti életben spekulációk, becsapások). A világ modern, bank-, biztosítási- és monetáris rendszerében a „Riba,” azaz kamat a kalkuláció alapja, ami átvette a gazdaság feletti kontrollt. Vannak további kis jelek, melyek rejtélyes nyelvezetűek, ezek közül megemlítjük a következőket:

- „A rabszolganő megszüli úrnőjét.” Mindenki szabadon elgondolkodhat a jelentésen,
- „Mezítlábas pásztorok versengenek egymással magas épületekben.” Ez a jelenség jellemző a mára, amikor a pénz, vagyon, primitív kezekbe kerül, üres emberek tékozlásáról, eszeveszett költekezési versengéséről szól a modern híradás. Semmi más nem számít, csak a külsőség, a látszat és csak külső szimbólumok alapján kategorizálják a gazdagot „valakinek” és a szegényt „senkinek”. A Korán Kahf (Barlang) Szúrájának egy része ezt elemzi.
  Vannak olyan kis jelek, melyek még nem jelentek meg:
- „Az Utolsó Óra nem jön addig el, amíg Hidzsaz (Szaúd Arábia) felől akkora fény nem árad, ami bevilágítja Baszrában a tevék hátát. Mi lehet ez? Nukleáris támadás? Nem tudjuk pontosan. A teljesség igénye nélkül felsoroltunk párat a Végítélet Napja eljövetelének kis jeleiből. Most következzenek a Nagy Jelek, amik tisztán elhelyeznek minket egy korba, amit az olvasóra bízok, hogy kategorizálja.

NAGY JELEK

Hudhayfah ibn Usayid Ghifari, a Próféta követője közölte:
„Allah Prófétája váratlanul beállított hozzánk, amint éppen beszélgettünk. Kérdezte: Miről beszélgettek? Azt mondtuk: Az Utolsó Óráról. Erre ő: Nem jön el, amíg nem teljesül tíz dolog. És sorolni kezdte: a füst, Dadzsal (Antikrisztus), vadállatok, nyugaton felkelő nap, Jézus, Mária fiának földre ereszkedése, Góg és Magóg, süllyedések a földön, három helyen, egy keleten, egy nyugaton és egy Arábiában, Jemen tűzbe borul, ami az embereket a gyülekezőhelyekre tereli.” (A helyre, ahol összeterelik az embereket a Végítéletre) (Sahih Muslim.)

Íme, itt van a Végítélet Napjának tíz Jele, ahogy az Mohammed Próféta (Béke reá) jövendölésében szerepel:

- Dadzsal – a hamis Messiás, vagy Antikrisztus
- Góg és Magóg
- Füst
- Földek (feltehetően Szentföld) vadai
- Nyugaton felkelő nap
- A Föld süllyedése három helyen:
  - Egy keleten
  - Egy nyugaton
  - Egy Arábiában
- Tűzvész Jemenben, ami az embereket a Végítélet helyére tereli
- Mária fia, Jézus leszáll a földre

A Jelek beteljesedésének időrendi sorrendjét nem adta meg a Próféta (béke reá). Próbáltam saját kútfőből ennek eleget tenni. Azokat helyeztem a lista aljára, amik még nem jöttek el. A próféciákból tudjuk, hogy az egyik Jel, a föld süllyedése, amelyek közül az egyik Arábiában várható. Elnyel a föld egy hadat, ami délről Mekka felé vesz az irányt. Ez a had Mehdi Imám megtámadására készül, aki Mohammed Próféta (béke reá) leszármazottja. A Prófécia szerint ő visszaállítja az Iszlám Kalifátust (az Iszlám állam modelljét) az Arab félszigeten. Ezt egy másik Jel követi: Jézus, Mária fia, kezeit két Angyal szárnyára helyezve a földre száll, megöli Dadzsalt, a hamis Messiást, az Antikrisztust. A Korán is megemlíti Jézus eljövetelét ’ilm-nek hirdetve őt, mint aki az Utolsó Óra eljövetele kulcsa:

„És ő (Jézus) az (Utolsó) Óra Jele lesz: ezért ne legyen kétségetek abban és kövessetek Engem: Ez az Egyenes Ösvény." (Korán, 43. Szúra, Zukruf 43:61)

Jézus visszatérése időrendi sorrendben az utolsó Jel a listán. Azt is tudjuk, hogy a Jemeni tűzvészt követi a harmadik nagy földrengés. A földindulás, földrengés Keleten adott, így várhatjuk a rákövetkező Nagy Jelek megjelenését.

DADZSAL

Dadzsal, a Hamis Messiás, vagy Antikrisztus még Mohammed Próféta (béke) reá idején szabadult el a földön. Küldetésének első szakaszát beteljesítette, ahol „egy nap egy évnek" tűnt. Most következik a következő fázis, ahol „egy nap, akár egy hónap." A harmadik szakasz az igazi Messiás megszemélyesítésében „egy nap, egy hét" lenne.

Ő az, aki a Góg és Magóg szemléletével átitatott világot uralni akarja. Egy olyan apokalipszis előkészítője, mely nem Allahtól ered. Egy mesterséges Armageddon hőse, mely világuralomra tör, melynek központja Jeruzsálem.
Ez Dadzsal korszaka, aki a levegőből jön, hiszen a levegő uralma is a végítélet napjának jele. A levegő uralma a közlekedésben, hírközlésben, elektromágneses hullámok irányításában, az űr felhasználásában emberi, hatalmi célokra. Dadzsal félszemű, de homlokára még annak is jól láthatóan oda van írva egy szó, aki rosszul lát. Ez a szó: Káfir, azaz hitetlen. Az Iszlám szimbolikában a félszeműség nem fizikai egy szemmel látást jelent. A szem csupán a fizikai látás szerve, de van egy másik látás, melynek lényegét a Barlang c. szúra elemzi a Koránban és ez a szívvel látás. Azaz a spirituális látás, a konstruktív, emberközeli látás. Az iszlám e látásmódot Baszíra-nak nevezi, és erre tanít. (Mihálffy)

GÓG ÉS MAGÓG

Góg és Magóg szintén Mohammed (béke reá) idején szabadult rá a világra. A Korán megemlít egy „várost", melyet Allah romba döntött, lakóit pedig elűzte. Addig nem térhettek oda vissza, míg Góg és Magóg ki nem szabadulnak, és el nem terjednek a világon minden irányban.
„Tiltás van a népen, mit Mi elpusztítottunk és ők nem térhetnek vissza. Addig, míg Góg és Magóg ki nem szabadulnak és minden hantból ki nem menekülnek." (Anbiya, 21. Szúra 95-96 vers).

Góg és Magóg eluralja a földet. Góg és Magóg az Iszlám szimbolikában nem személy, hanem szemlélet. Olyan szemlélet, amely destruktív, ember ellenes. Olyan, amely hirdeti a másokon való uralom, fölérendeltség legitim voltát.(Mihálffy)

FÜST

Ez megfelel korunk környezetszennyezésének, ami olyan fokot ér el, hogy a föld lakhatóságát veszélyezteti. Ide kapcsolódik a légszennyezéssel összefüggő üvegházhatás, a globális klímaváltozás, ami áradások, hurrikánok, stb. előidézője. A modern ipargazdaság, melyet Dadzsal ural, úgy tűnik, a környezetszennyezés legnagyobb tettese. Fontos megemlíteni, hogy a „Füst" jelenséget, mint a Végítélet Napjának egyik előjelét, számos Hadisz megerősíti a Bukhari gyűjteményben, ahol azt is közlik, hogy ez a jelenség a Próféta életében is mutatta magát.

VADAK

A „Jeruzsálem a Koránban” c. könyvemben azzal érveltem, hogy ez Izrael Állam megjelenését jelentheti a Szentföldön. Sejk Safar al Hawali szerint a „vadak” a cionizmust jelölik (Allah a Legjobb Tudója).
A szerkesztő és fordító véleménye eltér tanult Ulemák véleményétől. Nem jó, ha egy napi politikai eseményt betudunk egy általunk képzet Égi jelnek. Ha ezt tesszük, akkor minden nap új eseménnyel írhatjuk felül az előző napit. Allah és a Próféta sokkal általánosabb és időt állóbb gondolatokat, gondolkodást hagytak ránk.(Mihálffy)

NYUGATON FELKELŐ NAP

Akik ezt a jelet szó szerin értik, feltételezik, hogy a természet rendje megváltozik, de ez ellentétben van a Korán állításával és Allah teremtésével:
„Szegezd tekintetedet (ó Mohammed) a vallás felé, egyenesen. Allah (világot) elindítása olyan, mint az emberek elindítása. Nincs változtatás Allah teremtésében. Ez az egyenes hitvallás, de a legtöbb ember nem tudja.” (Korán Al-Rum 30:30)

Ábrahám (béke reá) kijelentésére is sokan hivatkoznak, aki Allah képességére utalva mondta, hogy Ura el tudja hozni a Napot keletről. Ábrahám akkor a királlyal állt vitában, hogy meggyőzze, Allah nagyobb hatalommal bír nála:
Ábrahám így szólt:
„Nem láttad-e azt, ki Ábrahámmal vitatkozott az ő Uráról, mert annak Allah hatalmat adott? Mondá Ábrahám: „Az én Uram Az, Aki életet ad és elmulaszt.” Mondá: „Én életet adok és elmulasztok.” Mondá Ábrahám: „De Allah Az, Aki a napot keletről hozza el, te akkor hozd el azt nyugatról!” Megzavarodott, ki tagadott. Allah nem vezeti a kárhozottak népét¨”(Korán, Baqara 2:258)

Akik szó szerint arra várnak, hogy nyugaton keljen fel a Nap, azok a Koránnal és a Hadiszokkal kerülnek szembe.
Van viszont számos, nem szó szerint vett magyarázat. Abban mindegyik megegyezik, hogy ez a jelenség bekövetkezik. A mi véleményünk szerint a nyugati nap egy világfordulás szimbóluma, ahol egy olyan világ keletkezik, ahol minden fordítva van. Az embereket az orruknál fogva vezetik és az élet ellentétes normákat követ, mint ahogy azt Allah elrendelte számunkra. Eltűnik a pénz, illetve virtuálissá és fedezetlenné válik, ahogy az élet. Nem úgy, ahogy Allah előírta pl. pénz esetében, hogy az csak nemesfém vagy nemesfém fedezetű lehet. Egy ilyen pénz, átmenetileg átveheti egy áru, mint só, gabona, acél, olaj, stb. helyét, ahogy az Medinában volt. A fedezetlen pénzek felváltották a fedezetesek helyét és az elnyomás, manipuláció eszközévé váltak. Ez a feje tetejére állított világ vált ma elfogadottá és természetessé. Ebben az értelemben a nap már nyugaton kel fel. Avagy Allah a Legjobb Tudója.

A FÖLD SÜLLYEDÉSE

A történelemben számos szörnyű földrengés volt. ezek nincsenek összefüggésben a tárggyal. Jelen esetben a „föld nagy süllyedését” értelmezzük, ami a történelem egy meghatározott idején következhet be. Pl. amikor Jézus földre száll. Egy lesz keleten, a második nyugaton, a harmadik pedig Arábiában. A harmadik bekövetkezésekor az Iszlám világ hirtelen és tömegesen az Arab félszigetre áramlik, éppen úgy, ahogy Mohammed (béke reá) életében történt. Ez lesz az utolsó „Nagy Jel,” Jézus földre

szállása előtt, ahogy Mohammed Próféta azt megemlítette. Tűzvész tör ki Jemenben és az emberek a gyülekezőhelyükre sietnek, ami feltehetően Arafat, Arábiában.
Keleti és nyugati földrengésekkel kapcsolatban, léteznek „forró" területek, ahol a tektonikus aktivitás magas. Néhány kommentátor a 2004-ben bekövetkezett Délkelet Ázsiai cunamit már a Nagy Jelek közé sorolja. A Tektonikus lemezek és elmozdulásuk megfigyelhető nyugaton is, pl. Kaliforniában, Los Angelesben.
Foglalkozzunk részletesebben az Arábiai jelenséggel, mert ezt számos Hadisz támasztja alá.

FÖLD SÜLLYEDÉSE ARÁBIÁBAN

Aisha közli: Allah Prófétája így szólt: „Egy sereg támad a Kábára. Amikor al-Beidához érnek, a föld megnyílik és elnyeli a sereget." Mondtam: „Ó, Allah Prófétája! Hogy nyelheti el őket a föld, ha köztük polgárok is lesznek (a polgár kereskedőt jelent, akik nem vettek részt a támadásban), akik nem tartoznak hozzájuk?" A Próféta megismételte: „Minden embert elnyel a föld, de ők (a Végítélet Napján) feltámadnak, és szándékuk szerint ítéltetnek meg."
(Sahih al-Bukhari)

Umm Salamah, Ummul Mu'minin közli: A Próféta így szólt: „Összekülönböznek majd egy kalifa halálakor. Medina népéből jön egy ember, aki Mekka irányába száll. Mekkából néhányan eljönnek hozzá, akarata ellenére nyilvánosság elé viszik és hűségesküt tesznek felé a Sarok és az Imahely között. Egy hatalmas sereget küldenek ellene Szíriából, de elnyeli őket a sivatag Mekka és Medina között."
(Sunan Abu Daud)

Az előbbi Prófécia alapján egyértelmű, hogy Mohammed (béke reá) a harmadik, Arábiai földrengést Mehdi imám eljövetelére időzíti, aki az embereket vissza akarja vezetni a helyes útra. Nem ő lesz a messiás, hanem annak jobb keze, segítője, imámja.

JÉZUSNAK, MÁRIA FIÁNAK, AZ IGAZ MESSIÁSNAK VISSZATÉRÉSE

Mohammed Próféta (béke reá) alaposan és percnyi pontossággal meghatározta Jézus (béke reá) visszatérésének körülményeit. Ez annyira összetett és irodalomban gazdag, hogy meghaladja jelen írás lehetőségeit.

Végre eljön Jézus, az igazi messiás. Ki fogja őt azonosítani? Hiszen Dadzsal is azt állítja magáról, hogy ő az igazi megváltó és mögötte sorakozik fel Góg és Magóg hatalma! Yahja, azaz Keresztelő Szent János. Ő kel életre Damaszkuszban és azonosítja Jézust, mint annak előtte. Damaszkuszban van az a róla elnevezett mecset, melyben várják eljövetelét. Ugye kezd érthetővé válni, mi ez a vehemencia Damaszkusz körül? Jézus maga mögé állítja azon keveseket, akik megmaradtak az ő útján (teljesen mindegy miként nevezzük őket… itt a gyűjtőnevük muszlim). Eljön a végső harc ideje, leszámolás Dadzsallal, valamint Góg és Magóg korával. Jeruzsálem visszakerül Isten útjára és a nép, aki Dadzsalt követte, megsemmisül. Ez a végső dzsihád ideje, az igazság órája. Ekkor Khoraszan felől egy fekete zászló emelkedik a magasba, mely mögé mindazoknak be kell állni, akik Jeruzsálem megtisztulását akarják.
Imám Mehdi a harcok után, az örök béke eljövetelével megnősül, családot alapít, és rövidesen meghal. Jézus pedig elhozza azt az országot, mely a jövendölésekben szerepel. Mivel Jézus is ember, egy idő után ő is meghal, de a világ megy a maga útján saját Isteni végzete felé. Aki ezen az úton halad, arra örök világosság vár a túlvilágon is. Aki Dadzsal útját választja elvész. A végítélet napján megmozdulnak a sírok, kinyittatnak a könyvek, melyek nem fednek el semmilyen kis és nagy dolgot,

majd megtörténik az elszámolás. A legutolsó nagy próba a keskeny hídon való átmenet a Mennyországba, melyről lefordulni és a Pokol örök tüzébe jutni azok osztályrésze, akik vakok, csak fizikai látással rendelkeznek, és nem bírnak azzal a világossággal, mely a szívet látni engedi.
(Mihálffy)

20. TA-HA (TAHA-TAHA)

Introduction to Surah Ta-Ha (Ta-Ha)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

This Surah takes its name from its "first word "*Ta Ha.*" This name, like the names of many other Surahs, is merely symbolic.

Period of Revelation

The period of its revelation is the same as of Surah Maryam. It is just possible that it was sent down during the Migration to Habash or just after it. Anyhow, it is certain that this Surah was revealed before Hadrat Umar embraced Islam.

According to a well-known and authentic tradition when Hadrat Umar set out to kill the Holy Prophet, he met a certain person, who said, "Before you do anything else, you should know that your own sister and brother-in-law have embraced Islam" Hearing this, he directly went to the house of his sister. There he found his sister, Fatimah, and his brother-in-law, Said bin Zaid, learning the contents of a scroll from Khabbab bin Art. When Fatimah saw him coming she hid the scroll at once, but Hadrat Umar had heard the recital, so he began to interrogate them about it. Then he began to thrash his brother-in-law, and wounded his sister, who tried to protect him. At last both of them confessed, "We have become Muslims; you may do whatever you like." As Hadrat Umar was moved to see blood running down from her head, he said, "Show me the thing you were reading." The sister asked him to promise on oath that he would not tear it, and added, "You cannot touch it unless you have a bath." Accordingly, Hadrat Umar took his bath and when he began to read the scroll, which contained this Surah, he spontaneously spoke out, "What an excellent thing!" At this Hadrat Khabbab, who had hidden himself at the sound of his footsteps, came out of his hiding and said, "By God, I have high expectations that Allah will get great service from you to propagate the Message of His Prophet, for just yesterday I heard the Holy Prophet praying to Allah, 'My Lord, make Abul Hakam bin Hisham (Abu Jahl) or Umar bin Khattab a supporter of Islam. So O Umar, turn to Allah, turn to Allah." These words proved to be so persuasive that he at once accompanied Hadrat Khabbab and went to the Holy Prophet to embrace Islam. This happened a short time after the Migration to Habash.

Theme and Topics of Discussion

This Surah begins with the enunciation of the object of the Revelation of the Qur'an to this effect: "O Muhammad, this Quran has not been sent down to you to put you unnecessarily to some great affliction. It does not demand from you to perform the impossible task of imbuing the hearts of the obdurate disbelievers with Faith. It is merely an admonition meant to guide on to the Right Path those who fear God and want to save themselves from His punishment. This Quran is the Word of the Master of the earth and the heavens and God-head belongs to Him alone: These two facts are eternal whether one believes them or not."

After this introduction, the Surah abruptly moves on to relate the story of Prophet Moses without any apparent relevancy and without even hinting at its applicability to the events of the period.

However, if we read between the lines, we realize that the discourse is addressed very relevantly to the people of Makkah. But before we explain the hidden meaning of the discourse, we must keep in view the fact that the Arabs in general acknowledged Moses as a Prophet of God. This was so because they had "been influenced by the large number of the Jews around them and by" the neighboring Christian kingdoms. Now let us state those things which are hidden between the lines of the story:

1. Allah does not appoint a Prophet by the beat of drums or My celebrating the occasion in a regular and formal ceremony, as if to say, "We are appointing such and such a person as Our Prophet from today." On the contrary, He bestows Prophethood in a confidential manner just as He did in the case of Prophet Moses. Therefore you should not consider it strange if Hadrat Muhammad has been appointed as a Prophet all of a sudden and without any public proclamation.
2. The fundamental principles presented by Prophet Muhammad - *Tauhid* and the Hereafter - are just the same as were taught to Prophet Moses at the time of his appointment.
3. Prophet Muhammad has been made the standard bearer of the Message of the Truth among the people of the Quraish all by himself without material provisions, just as Prophet Moses was entrusted with the Mission to go to a tyrant king like Pharaoh and ask him to give up his attitude of rebellion. These are the mysterious ways of Allah. He catches hold of a way farer of Midian on his way to Egypt and says, "Go and fight with the greatest tyrant of the time." He did not provide him with armies and provisions for this Mission. The only thing He did was to appoint his brother as his assistant at his request.
4. You, O People of Makkah, should note it well that Pharaoh employed the same devices against Prophet Moses as you are employing against Prophet Muhammad -- frivolous objections, accusations, and cruel persecutions. You should know that Allah's Prophet came out victorious over Pharaoh, who possessed large armies and war equipment. Incidentally, the Muslims have been consoled and comforted, though not in so many words, that they should not be afraid of fighting with the Quraish against fearful odds, for the mission which is supported by Allah comes out victorious in the end. At the same time, the Muslims have been exhorted to follow the excellent example of the magicians of Egypt, who remained steadfast in their Faith, though Pharaoh threatened them with horrible vengeance.
5. An incident from the story of the Israelites has been cited to show in what ridiculous manner the idolization of false gods and goddesses starts and that the Prophets of God do not tolerate even the slightest tinge of this preposterous practice. Likewise, Prophet Muhammad is following the former Prophets in opposing *shirk* and idol worship today.

Thus, the story of Moses has been used to throw light on all those matters which were connected with the conflict between the Holy Prophet and the Quraish. Then at the end of the story, the Quraish have been briefly admonished, as if to say, "The Quran has been sent down in your tongue for your own good. If you listen to it and follow its admonition, you will be doing so for your own good but if you reject it, you will yourselves meet with an evil end." After this the story of Prophet Adam has been related, as if to tell the Quraish, "The way you are following is the way of Satan, whereas the right way for a man is to follow his father Adam. He was beguiled by Satan, but when he realized his error, he plainly confessed it and repented and again turned back to the service of Allah and won His favor. On the other hand, if a person follows Satan and sticks to his error obdurately in spite of admonition, he does harm to himself alone like Satan."

In the end, the Holy Prophet and the Muslims have been advised not to be impatient in regard to the punishment to the disbelievers, as if to say, "Allah has His Own scheme concerning them. He does not seize them at once but gives them sufficient respite. Therefore you should not grow impatient but bear the persecutions with fortitude and go on conveying the Message."
In this connection, great emphasis has been laid on *Salat* so that it may create in the believers the virtues of patience, forbearance, contentment, resignation to the will of God and self-analysis for these are greatly needed in the service of the Message of the Truth.

Bevezetés a Ta-Ha (Ta-Ha) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szúra a kezdő verssorban elhangzó Ta Ha után kapta a címét.

A kinyilatkoztatás ideje

A Maryam Szúrával egyidős, tehát eredete vagy az Abesszíniába történt kivándorlás időszakára, vagy közvetlen az utánra esik. Annyi bizonyos, hogy még az előtti, hogy Omar felvette az Iszlám hitet. Egy jól ismert autentikus Hadisz szerint, Omar felkerekedett, hogy megölje a Prófétát. Az úton találkozott valakivel, aki megszólította: „Mielőtt bármit teszel, tudd, hogy nővéred és sógorod Iszlám hitre tértek.” Ezt meghallva, azon nyomban nővére házához sietett. Otthon találta őt, Fatimát és sógorát, Said bin Zaidot, amint éppen egy tekercs tartalmát tanulmányozták, amit Khabbab bin Arttól kaptak. Amikor Fatima megpillantotta őt, hirtelen elrejtette a tekercset, de Omar kihallotta már a recitálást és számon kérte őket. Megverte sógorát. Nővérét, aki férje védelmére kelt, sérülés érte. Végül mindketten bevallották: „Igen, Muszlimok lettünk, tégy, amit akarsz.” Omar észrevette, hogy nővére arcán vér csordul le, és így szólt: „Mutasd, mit olvasol!” Nővére megeskette, hogy nem tépi össze a tekercset, majd hozzátette: „Nem érintheted meg, csak ha bemosakodtál.” Omar bemosakodott, majd olvasni kezdte a tekercset, ami ezt a Szúrát tartalmazta. Egyszer csak felkiáltott: „Milyen kiváló!”. Ekkor Khabbab, aki Omar közeledtének hallatán elbújt, most előjött és így szólt: „Nagy reményt fűzök ahhoz, hogy egyszer óriási szolgálatot teszel Allahnak, amikor a Próféta Üzenetét terjeszted. Mert éppen tegnap hallottam a Prófétát Allahhoz imádkozni: Ó Uram! Tedd meg Abdul Hakam bin Hishamot (Abu Dzsahl) és Omar bin Khattabot az Iszlám támogatójának! Így hát Omar, fordulj Allahhoz! Fordulj Allahhoz!” Ezek a szavak annyira meggyőzőek voltak, hogy Omar elkísérte Khabbabot a Prófétához és felvette az Iszlámot. Ez röviddel az Abesszin kivándorlás után volt.

Téma

A Szúra a Korán revelációjának kihirdetésével kezdődik: „Ó Mohammed! Ez a Korán nem azért nyilatkoztatott ki, hogy neked szenvedést hozzon. Nem követelik meg tőled azt, hogy a megrögzött hitetlenek szívébe hitet tölts. Ez csupán egy intés, amivel az Egyenes Ösvény felé mutatsz irányt annak, ki féli Istent és meg akar menekülni a büntetéstől. Ez a Korán az Egek és a Föld Teremtőjének Szava. Ami örök, az a hit, vagy az elutasítás."
A felvezetés után a Szúra hirtelen Mózes történetébe kezd. A sorok közt olvasva rájövünk, hogy Mekka népéhez szól az Üzenet. Tudnunk, kel, hogy az Arabok Mózest Isten Prófétájának tartották. Ez azért alakult így, mert nagyszámú Zsidó közösség vette körül őket, akik éppen úgy befolyást gyakoroltak rájuk, mint a szomszédos Keresztény királyságok és a Bizánci Birodalom. Ezek után lássuk, mit rejtenek a sorok:

1. Allah nem dobszó és fanfárok kíséretében nevez ki Prófétát ünnepélyes protokoll kíséretében, efféle gyerekes módon: „Mi kinevezünk téged Prófétának a mai naptól!" Éppen ellenkezőleg. A küldetésre való megbízás egy bensőséges helyzet, amit Mózes esetében is láttunk. ezért egyáltalán nem különös, ha Mohammed is egyszerre Prófétaként tűnik fel, nyilvános kihirdetés nélkül.
2. A Mohammed Próféta által hirdetett Monoteizmus (Tauhid) és Túlvilági élet ugyanaz a tan, mint ami Mózes esetében volt a maga idejében.
3. Quraish népe között Mohammed teljesítette az Üzenet és Igazság terjesztését és ezt önként, belső meggyőződésből, nem anyagi ellenszolgáltatás fejében, vagy érdekből tette, ugyanúgy, ahogy Mózes cselekedett a maga idejében, aki szembeszállt a zsarnok királlyal, Fáraóval, felszólítva őt, hogy hagyjon fel hozzáállásával. Ezek Allah misztikus útjai. Median földjén, távol mindentől szólította meg őt az Úr: „Menj, és küzdj meg a kor leghatalmasabb zsarnokával." Nem adott az Úr ehhez sereget, fegyvert. Egyetlen támogatásként öccsét, Áront kapta saját kérésére, aki elkísérte őt küldetésében.
4. Ó, Mekka népe! Látnotok kell, hogy a Fáraó ugyanazokat a taktikákat vetette be Mózes ellen, mint amit ti vettek be Mohammeddel szemben. Vádak, megtorlások. Tudnotok kell, hogy mindebből Allah Prófétája győztesen jött ki a Fáraóval szemben, akinek hatalmas serege, hadi felszerelése volt, mégsem segített rajta. A Muszlimok jól tudják, hogy nincs félnivalójuk Quraishtől, bármily félelmetesnek mutatkozik, mert ők Allah küldetését teljesítik, aki végül győzelemre viszi ügyüket. Muszlimokat buzdította a mágusok példája is, akik miután megnyilvánult előttük az Igaz Hit, a Fáraó iszonyú fenyegetése ellenére sem hagytak fel azzal és állhatatosan vállalták sorsukat.
5. Az Izraeliták bálványokhoz fordulása, valamint Mózes ehhez való viszonyulása jól példázza, miként áll Mohammed a pogány Arabok politeista kultuszához és veti el a Shirk, a társállítás minden formáját.

Mózes története rávilágított arra a konfliktusra, ami Mohammed és Quraish közt éleződött. A Mózessel foglalkozó versek végén egy intés hangzik el: „A Korán a te nyelveden a te boldogulásod érdekében nyilatkoztatott ki. Ha hallgatsz rá és követed, magadnak teszel jót. Ha elutasítod, szomorú véget érsz."
Majd Ádám Próféta következik, mintha ő is üzenne Quraishnek: „Ha a Sátán útját követed, az a legjobb, ha tanulsz Ádám ősatyád esetéből. Megtévesztette őt a Sátán. Mikor rájött hibájára, egyszerűen megbánta tettét és visszatért Allah szolgálatába, Aki ezért kiváltságában részesítette. Aki a figyelmeztetés ellenére a Sátánra tapad, az csak magának árt."
Végül a Prófétát és a Muszlimokat türelemre intik a versek, ne sürgessék Allah büntetését a hitetlenekre, jön az kellő időben: Allah elegendő haladékot ad nekik, hogy meggondolhassák magukat. Türelemmel kell viseltetni az üldöztetést és folytatni kell a küldetést.
Nagy hangsúlyt kap az ima „Szalat", ami a hívők számára menedék, miben növekszik türelmük, tűrőképességük és odaadásuk Allah szolgálata iránt.

20. Ta-Ha	20. Ta-Ha
TA-HA Total Verses: 135 Revealed At: Makka	**TA-HA** Összes vers: 135 Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

طه ﴿١﴾

1. Ta-Ha.
1. *Ta. Ha.*

مَا أَنزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَى ﴿٢﴾

2. We have not sent down the Qur'an to thee to be (an occasion) for thy distress[1150],
2. *Nem azért bocsátottuk le neked (ó Mohammed) a Koránt, hogy aggodalmaskodj[1150],*

إِلَّا تَذْكِرَةً لِّمَن يَخْشَى ﴿٣﴾

3. But only as an admonition to those who fear ((Allah)),-
3. *Hanem csak figyelmeztetésként annak, ki féli (Allahot).*

تَنزِيلًا مِّمَّنْ خَلَقَ الْأَرْضَ وَالسَّمَاوَاتِ الْعُلَى ﴿٤﴾

4. A revelation from Him Who created the earth and the heavens on high.
4. *Kinyilatkoztatás attól, Ki megteremtette a Földet és a magas Egeket.*

الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى ﴿٥﴾

5. ((Allah)) Most Gracious is firmly established on the throne (of authority)[1151].

[1150] Allah's revelation may cause some human trouble for two reasons: - it checks man's selfishness and narrowness of view, and - it annoys the wicked and causes them to jeer and persecute.

Allah kinyilatkoztatásai nehézséget okozhatnak az emberek között, két okból: 1. Górcső alá veszik az ember önzését, szűklátókörűségét. 2. Bosszantja a gaztevőt és gúnyolódásra, a jó úton levők üldözésére készteti, mert vélt fizikai fölénnyel ellensúlyozza saját gyengeségét.

[1151] 10:3. If things seem to be wrong in our imperfect vision on this earth, we must remember Allah, Who encompasses all Creation and sits on the throne of Grace and Mercy, is in command, and our Faith tells us that all must be right. Allah's authority is not like an authority on earth, which may be questioned, or which may not last. His authority is "firmly established".

5. *A Kegyelmes (Allah), Ki a Trónon megállapodott[1151].*

لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرَى ﴿٦﴾

6. To Him belongs what is in the heavens and on earth, and all between them, and all beneath the soil.
6. *Övé minden az Egeken, a Földön, mi a kettő közt és a rög alatt.*

وَإِن تَجْهَرْ بِالْقَوْلِ فَإِنَّهُ يَعْلَمُ السِّرَّ وَأَخْفَى ﴿٧﴾

7. If thou pronounce the word aloud, (it is no matter): for verily He knoweth what is secret and what is yet more hidden[1152].
7. *(Mindegy) ha hangosan szólsz, mert Ő tudja (azt is), mi titok és rejtett[1152].*

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْأَسْمَاء الْحُسْنَى ﴿٨﴾

8. Allah. there is no god but He! To Him belong the most Beautiful Names.
8. *Allah! nincs más Isten, csak Ő. Neki vannak a legszebb nevei.*

وَهَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَى ﴿٩﴾

9. Has the story of Moses reached thee[1153]?
9. *Elért-e hozzád Mózes története[1153]?*

10:3. Ha a földön érthetetlenné válnak a dolgok, távolabbra kell, hogy vessük tekintetünket. Emlékeznünk kell Allahra, Aki átfogja az egész teremtést és Fenségesen ül trónján, hogy elrendelje a világ rendjét. A világét, amit ember még nem rontott el, ami tökéletes. Allah hatalmát nem kérdőjelezheti meg semmi, mint a földi hatalmakat. Örökké tart és „megállapodott."

[1152] Whatever you profess, or say aloud, gives no information to Allah: He knows not only what is secret and perhaps unknown to others.

Bármit kijelentesz, mondasz, nem abból tájékozódik Allah. Ő ismeri a legrejtettebb titkokat, melyek más elől zárva vannak.

[1153] The story of Moses in its different incidents is told in many places in the Quran, and in each case the phase most appropriate in the context is referred to or emphasized. - In 2:49-61, it was a phase from the religious history of mankind; - in 7:103-162, it was a phase from the story of the Ummah (or nation) of Israel, and the story was continued to the times after Moses, - in 17:101-103, we have a picture of the decline of a soul in the arrogance of Pharaoh; - here, in 20:9-24, we have a picture of the rise of a soul in the commission given to Moses from Allah; - in 20:25-36, we have his spiritual relationship with his brother Aaron; - in 20:37-40, we have his spiritual relation with his mother and sister, and his upbringing; - in 20:41-76, we have his spiritual combat with Pharaoh; and - in 20:77-98, we have his spiritual combat with his own people, the Israelites.

Mózes történetét a Korán több helyén is megtaláljuk, de mindig más kontextusban. 1. a 2:49-61-ben az emberiség vallástörténelmével kapcsolatban. 2. A 7:103-162 Izrael népének történetét olvashatjuk, melynek szerves része Mózes. 3. A 17:101-103-ban a Fáraó mintáján keresztül érzékeljük a lélek torzulását. 4. Itt, a 20:9-24-ben láthatjuk, miként örvend a lélek, ha Allah küldetést szán neki. 5. A 20:25-36 bemutatja a spirituális kapcsolatot fivérével, Áronnal. 5. A 20:37-40 láttatja kötelékét anyjával és nővérével. 6. 20:41-76-ban szemünk elé tárul spirituális csatája a Fáraóval. 7. 20:77-98-ban a saját népével folytatott spirituális harcról olvashatunk.

إِذْ رَأَى نَارًا فَقَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَّعَلِّي آتِيكُم مِّنْهَا بِقَبَسٍ أَوْ أَجِدُ عَلَى النَّارِ هُدًى ﴿١٠﴾

10. Behold, he saw a fire: So he said to his family, "Tarry ye; I perceive a fire; perhaps I can bring you some burning brand therefrom, or find some guidance at the fire[1154]."

10. Mikor tüzet látott, s szólt háza népének: „Maradjatok itt! Tüzet észleltem. Meglehet, hogy parazsat hozok nektek abból, vagy a tűz által Útmutatásra lelek[1154].

فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ يَا مُوسَى ﴿١١﴾

11. But when he came to the fire, a voice was heard: "O Moses!

11. De mikor odaért, szólították: „Ó Mózes!"

إِنِّي أَنَا رَبُّكَ فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿١٢﴾

12. "Verily I am thy Lord! therefore (in My presence) put off thy shoes: thou art in the sacred valley Tuwa[1155].

12. „Én az Urad vagyok, vedd hát le sarud. Te Tuwa Szent Völgyében vagy[1155]!"

وَأَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَى ﴿١٣﴾

13. "I have chosen thee: listen, then, to the inspiration (sent to thee).

13. „Kiválasztottalak téged, hát halld meg, ha jő a sugallat!"

[1154] A fire: It appeared like an ordinary fire, which always betokens the presence of men in a desert or a lonely place. Moses made for it alone, to fetch the wherewithal for making a fire for his family, and perhaps to find some direction as to the way, from the people he should meet there. But it was not an ordinary fire. It was a Burning Bush: a Sign of the Glory of Allah.
The spiritual history of Moses begins here. It was the beginning of his mission. His physical life, infancy, and upbringing are referred to later on, to illustrate another point. Moses, when he grew up, left the palace of Pharaoh and went to the Midianite people, in the Sinai Peninsula. He married among them, and was now traveling with his family, when he was called to his mission by Allah. He went to look for a fire for comfort and guidance. He found a higher and holier comfort and guidance. The whole passage is full of portent meaning, which is reflected in the short-rhymed verses in the original.

Egy szokványos tűznek tűnt, ami a pusztában normális jelenség, ha az emberekre ráesteledik. Mózes kíváncsiságát felkeltette. A tűz is érdekelte, hátha hoz parazsat abból, de kíváncsi volt arra is, kik rakhatták a tüzet. Hátha beszélhet velük, informálódhat. De az nem szokásos tűz volt. Egy Bokor Égett, ami Allah Jele volt. Itt kezdődik Mózes spirituális története, küldetése. Fizikai élete, gyermekkora, neveltetése máshol megismerhető. Itt más szempont szerint látjuk Mózes életét. A Fáraó udvarában nevelkedett, majd elhagyta a palotát és a Medianiták között élt a Sinai félszigeten, közülük is házasodott. Családjával járta útját, amikor Allahtól szólítást kapott. Tüzet látott, de ő abban még csak saját hasznát fedezte fel. De, amikor szembesült a valósággal, egy magasabb szintű gondoskodás és Útmutatás nyílt meg előtte. A versek telis-tele vannak rejtett utalásokkal, szinte minden szó, egy Jel.

[1155] The shoes are to be put off as a mark of respect. Moses was now to put away his mere worldly interests, he having been chosen by Allah, the Most High. This was the valley just below Mount Sinai, where subsequently he was to receive the Torah.

A saruk levétele a hely tiszteletének jele. Mózesnek le kellett mondania a földi örömökről, mert Allah kiválasztotta őt. A Sinai Hegy egyik völgyében vagyunk, ahol Mózes megkapja a Tórát.

إِنَّنِي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي ﴿١٤﴾

14. "Verily, I am Allah. There is no god but I: So serve thou Me (only), and establish regular prayer for celebrating My praise.

14. „Mert bizony, Én vagyok Allah. Nincs más Isten, csak Én, hát Engem szolgálj és tartsd meg az imát emlékezetemre."

إِنَّ السَّاعَةَ ءَاتِيَةٌ أَكَادُ أُخْفِيهَا لِتُجْزَى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا تَسْعَى ﴿١٥﴾

15. "Verily the Hour is coming - My design is to keep it hidden - for every soul to receive its reward by the measure of its Endeavour[1156].

15. „Mert az Óra eljön. De addig rejtve bizonysága, hogy minden lélek viszonzását kapja annak, mire igyekezete bírta[1156]."

فَلاَ يَصُدَّنَّكَ عَنْهَا مَنْ لاَ يُؤْمِنُ بِهَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَتَرْدَى ﴿١٦﴾

16. "Therefore let not such as believe not therein but follow their own lusts, divert thee therefrom, lest thou perish[1157]!"

16. Ki nem hisz benne, csak vágyait követi, ne térítsen el, hogy romba dőlj[1157].

وَمَا تِلْكَ بِيَمِينِكَ يَا مُوسَى ﴿١٧﴾

17. "And what is that in the right hand, O Moses?"

17. „Mi az a jobbodban, ó Mózes?"

قَالَ هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّأُ عَلَيْهَا وَأَهُشُّ بِهَا عَلَى غَنَمِي وَلِيَ فِيهَا مَآرِبُ أُخْرَى ﴿١٨﴾

18. He said, "It is my rod: on it I lean; with it I beat down fodder for my flocks; and in it I find other uses."

18. Mondta: „Ez a botom, mire dőlök, s mivel birkáimra suhintok. De van még annak más haszna is."

قَالَ أَلْقِهَا يَا مُوسَى ﴿١٩﴾

19. ((Allah)) said, "Throw it, O Moses!"

[1156] The first need is to mend our lives and worship and serve Allah, as in the last verse. The next is to realize the meaning of the Hereafter, when every soul will get the reward of its conduct in this life.

Törekednünk kell, hogy életünket a jó irányába vezessük és Allahhoz imádkozzunk. Fel kell fognunk a Túlvilág létezését és cselekedeteinket az ottani viszonzásnak megfelelően kell végrehajtanunk.

[1157] Moses had yet to meet the formidable opposition of the arrogant, Pharaoh and his proud Egyptians. In receiving his commission, he is warned of both dangers. This relates to man's own soul: when once the light reaches him, let him hold fast to it lest he perish. He will be beset with dangers of all kinds around him, the worst will be the danger of unbelieving people who seem to thrive on their selfishness and in following their own vain desires!

Mózesnek fel kellett készülnie a találkozóra a félelmetes, arrogáns ellenséggel, a Fáraóval és a büszke Egyiptomiakkal. Ha egyszer a láng kigyúl a lélekben, akkor óvni kell, hogy ki ne aludjon. Sok veszéllyel kell majd szembesülnie, de a legrosszabb mind közül a hitetlenség, ami az embereket önzésük és saját vágyaik kielégítése miatt szörnyű cselekedetekre indítja.

19. *(Allah) így szólt: „Hajítsd el azt, ó Mózes!”*

فَأَلْقَاهَا فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَى ﴿٢٠﴾

20. He threw it, and behold! It was a snake, active in motion[1158].
20. *Elhajította, mire az tekergő kígyó lett[1158].*

قَالَ خُذْهَا وَلَا تَخَفْ سَنُعِيدُهَا سِيرَتَهَا الْأُولَى ﴿٢١﴾

21. ((Allah)) said, "Seize it, and fear not: We shall return it at once to its former condition"
21. *Mondta: „Vedd magadhoz, ne félj. Visszarendezzük azt első alakjába.”*

وَاضْمُمْ يَدَكَ إِلَى جَنَاحِكَ تَخْرُجْ بَيْضَاء مِنْ غَيْرِ سُوءٍ آيَةً أُخْرَى ﴿٢٢﴾

22. "Now draw thy hand close to thy side: It shall come forth white (and shining), without harm (or stain),- as another Sign[1159],-
22. *„Helyezd oldaladra kezed. Ha elveszed, fehér lesz és sértetlen. Ez egy másik Jel[1159].”*

لِنُرِيَكَ مِنْ آيَاتِنَا الْكُبْرَى ﴿٢٣﴾

23. "In order that We may show thee (two) of our Greater Signs.
23. *„Csak hogy láttassuk veled nagyobb Áyáinkat.”*

اذْهَبْ إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَى ﴿٢٤﴾

[1158] 7:107, where a different word (thu'ban) is used for "snake" and the qualifying adjective is "plain (for all to see)". The scene there is before Pharaoh and his magicians and people: the object is to show the hollowness of their magic by a miracle: the rod appears before them as a long and creeping writhing serpent. Here there is a symbol to present Allah's power to Moses' mind and understanding: the rod becomes a Hayy (a live snake), and its "live motion is what is most to be impressed on the mind of Moses, for there were no other spectators. So, the highest spiritual mysteries can be grasped, with Allah's gift of insight, from the most ordinary things of daily use. Once they are grasped, there is no question of fear.

A 7:107-ben egy másik szó (thu’ban) fejezte ki a kígyót. Ott a Fáraó és mágusai előtt játszódott az esemény, ahol a szemfényvesztés ürességét nyelte el a csoda. A bot ott is egy hosszú, kúszó kígyóvá változott. Itt a cél más. Itt Allah saját hatalmát mutatja be Mózesnek, amikor az élettelenből élőt teremt. Ezért a szó is más, a kígyót a „Hayy” szó fejezi ki, aminek kettős jelentése van. A kígyó mellett az élő, mozgó dolgokra is utal. A kígyó tekergésén, az élet látványán van itt a hangsúly, nem a vásári csodán. Az is szembetűnő, hogy a legmagasabb spirituális élmény is megragadható egy egyszerű tárgyon keresztül, ha Allah ezt az utat nyitja meg. A megragadás, kézbe vétel, megismerés fontossága is jelen van. Ahogy Mózes felszólítást kap arra, hogy ne féljen, vegye fel botját, a kígyó misztériuma megszűnik és bot lesz újból. Ha valamit kézbe veszünk, megismerünk, eltűnik belőle a félelmet generáló erő.

[1159] The second of the greater Miracles shown to Moses was the "White (shining) Hand". Ordinarily, when the skin becomes white, it is a sign of disease, leprosy or something loathsome. Here there was no question of disease: on the contrary, the hand was glorified, and it shone as with a divine light. Such a miracle was beyond Egyptian or human magic.

A másik nagy csoda, a fehér, tündöklő kéz. A mindennapi életben egy fehér kéz akár lehet a betegség jele, ami visszataszító. Itt a betegségnek semmi jele. A kéz isteni fényt bocsátott ki magából, ami túlment az Egyiptomi mágia szemfényvesztésen alapuló trükkjein.

24. "Go thou to Pharaoh, for he has indeed transgressed all bounds[1160]."
24. „Menj a Fáraóhoz, mert ő zsarnok[1160].”

قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي ﴿٢٥﴾

25. (Moses) said: "O my Lord! expand me my breast;
25. (Mózes) így szólt: „Uram! Tárd ki keblem.”

وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي ﴿٢٦﴾

26. "Ease my task for me;
26. „Könnyítsd meg dolgom.”

وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِّن لِّسَانِي ﴿٢٧﴾

27. "And remove the impediment from my speech,
27. „Oldd meg a csomót nyelvemen.”

يَفْقَهُوا قَوْلِي ﴿٢٨﴾

28. "So they may understand what I say:
28. “Hogy fogják fel azt, mit mondok.”

وَاجْعَل لِّي وَزِيرًا مِّنْ أَهْلِي ﴿٢٩﴾

29. "And give me a Minister from my family,
29. „És tégy meg nekem egy teherhordót a családomból,”

هَارُونَ أَخِي ﴿٣٠﴾

30. "Aaron, my brother;
30. „Áront, fivéremet.”

اشْدُدْ بِهِ أَزْرِي ﴿٣١﴾

31. "Add to my strength through him,
31. „Erősítsd meg általa bírásom.”

وَأَشْرِكْهُ فِي أَمْرِي ﴿٣٢﴾

32. "And make him share my task:
32. „Tedd őt társammá dolgomban.”

كَيْ نُسَبِّحَكَ كَثِيرًا ﴿٣٣﴾

[1160] Moses, having been spiritually prepared now gets his definite commission to go to Pharaoh and point out the error of his ways. So inordinate was Pharaoh's vanity that he had it in his mind to say: "I am your Lord Most High!" (79:24)

Mózes túlesett a spirituális felkészítésen és most parancsot kap. A Fáraóhoz kell mennie és figyelmeztetnie kell őt bűnös dolgaira. A Fáraó evilági ürességének és felszínességének nem volt határa. Istennek tartotta magát. „Én vagyok a te magasságos urad!” (79:24).

33. "That we may celebrate Thy praise without stint[1161],
33. „Hogy zengeni tudjuk dicséreted, sokat[1161].”

وَنَذْكُرَكَ كَثِيرًا ﴿٣٤﴾

34. "And remember Thee without stint:
34. „És emlékezzünk Rád, sokat.”

إِنَّكَ كُنتَ بِنَا بَصِيرًا ﴿٣٥﴾

35. "For Thou art He that (ever) regardeth us."
35. „Mert bizony, Te megláttál minket.”

قَالَ قَدْ أُوتِيتَ سُؤْلَكَ يَا مُوسَى ﴿٣٦﴾

36. ((Allah)) said: "Granted is thy prayer, O Moses!"
36. (Allah) így szólt: „Kérésed megadatott, ó Mózes.”

وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً أُخْرَى ﴿٣٧﴾

37. "And indeed We conferred a favour on thee another time (before).
37. „S Mi még egyszer megáldunk téged.”

إِذْ أَوْحَيْنَا إِلَى أُمِّكَ مَا يُوحَى ﴿٣٨﴾

38. "Behold! We sent to thy mother, by inspiration, the message[1162]:

[1161] The requests that Moses makes are inspired, not by earthly but by spiritual motives. The motive, expressed in the most general terms, is to glorify Allah, not in an occasional way, but systematically and continuously, "without stint". The clauses in this verse and the next, taken together, govern all the requests he makes, from verse 25 to verse 32.

Mózest nem földi cél, hanem spirituális küldetése motiválja, amit a legegyszerűbben fejez ki. „Hogy zengeni tudjuk dicséreted, sokat”, tehát folytonosan, nem csak egyszer. Mózes kéréseit a 25-32 versek összegzik. Kérései is a küldetéssel kapcsolatosak, egyik sem kapcsolódik önös célhoz.

[1162] The story is not told, but only those salient points recapitulated which bear on the upbringing and work of Moses. Long after the age of Joseph, who had been a Wazir to one of the Pharaohs, there came on the throne of Egypt a Pharaoh who hated the Israelites and wanted them annihilated. He ordered Israelite male children to be killed when they were born. Moses' mother hid him for a time, but when further concealment was impossible, a thought came into her mind that she should put her child into a chest and send the chest floating down the Nile. This was not merely a foolish fancy of hers. It was Allah's Plan to bring up Moses in all the learning of the Egyptians, in order that that learning itself should be used to expose what was wrong in it and to advance the glory of Allah. The chest was floated into the river Nile. It flowed on into a stream that passed through Pharaoh's Garden. It was picked up by Pharaoh's people and the child was adopted by Pharaoh's wife. See 28:4-13.

Mózes életeseményeinek csak a sarkalatos pontjait összegzik a versek. Hosszú idővel azután, hogy József a Király vezírje lett, Egyiptom trónjára egy olyan Fáraó jött, aki gyűlölte az Izraelitákat és mindent elkövetett megsemmisítésükre. Megparancsolta, hogy a született fiúgyermekeket gyilkolják meg. Mózes anyja egy ideig elbújtatta őt, de további rejtegetése lehetetlenné vált, ezért egy kosárba helyezte és a kosarat a Nílus hullámaira bízta. Ez nem egy meggondolatlan cselekedet volt részéről. Allah Tervét valósította meg, Aki azt akarta, hogy Mózes gyűjtse magába Egyiptom tudását, amit később Allah szolgálatába állíthat. A kosarat a Nílus a Fáraó kertjénél sodorta partra. A Fáraó emberei kiemelték és a gyermeket a Fáraó felesége magához vette. Lásd 28:4-13.

38. „Mikor anyádra sugallottuk azt, mi sugallatot ő kapott[1162]:"

أَنِ اقْذِفِيهِ فِي التَّابُوتِ فَاقْذِفِيهِ فِي الْيَمِّ فَلْيُلْقِهِ الْيَمُّ بِالسَّاحِلِ يَأْخُذْهُ عَدُوٌّ لِّي وَعَدُوٌّ لَّهُ وَأَلْقَيْتُ عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِّنِّي وَلِتُصْنَعَ عَلَى عَيْنِي ﴿٣٩﴾

39. "'Throw (the child) into the chest, and throw (the chest) into the river: the river will cast him up on the bank, and he will be taken up by one who is an enemy to Me and an enemy to him': But I cast (the garment of) love over thee from Me: and (this) in order that thou mayest be reared under Mine eye[1163].

39. „Hogy hajítsd őt a kosárba, s ő azt a folyóba vetette. A folyó partra sodorta, majd magához vette őt az, ki ellenségem Nekem és ellensége neki. De Én, a Tőlem jövő szeretetet vetettem rád, hogy Szemem előtt formálódj[1163]."

إِذْ تَمْشِي أُخْتُكَ فَتَقُولُ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَى مَن يَكْفُلُهُ فَرَجَعْنَاكَ إِلَى أُمِّكَ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ وَقَتَلْتَ نَفْسًا فَنَجَّيْنَاكَ مِنَ الْغَمِّ وَفَتَنَّاكَ فُتُونًا فَلَبِثْتَ سِنِينَ فِي أَهْلِ مَدْيَنَ ثُمَّ جِئْتَ عَلَى قَدَرٍ يَا مُوسَى ﴿٤٠﴾

40. "Behold! thy sister goeth forth and saith, 'shall I show you one who will nurse and rear the (child)?' So We brought thee back to thy mother, that her eye might be cooled and she should not grieve. Then thou didst slay a man, but We saved thee from trouble, and We tried thee in various ways. Then didst thou tarry a number of years with the people of Midian. Then didst thou come hither as ordained, O Moses[1164]!

[1163] Pharaoh was an enemy to Allah, because he was puffed up and he blasphemed, claiming to be God himself. He was an enemy to the child Moses, because he hated the Israelites and wanted to have their male children killed.
By making the child Moses so attractive as to be adopted into Pharaoh's household, not only was Moses brought up in the best way possible from an earthly point of view, but Allah's special Providence looked after him in bringing his mother to him, as stated in the next verse, and thus nourishing him on his mother's milk and keeping him in touch, in his inner growth, with the feelings and sentiments of his people Israel.

A Fáraó Allah ellensége volt, felfuvalkodott, istenkáromló, aki maga is istennek tartotta magát. A gyermek Mózes ellensége is volt, hiszen gyűlölte az Izraelitákat és fiúgyermekeiket megölette.
A gyermek Mózes bájával elbűvölte a Fáraó házát, amire szüksége is volt ahhoz, hogy Egyiptom tudásának tárháza megnyíljon előtte. Allah gondviselése abban is megnyilvánult, hogy anyját dajkájává tette, aki nevelhette és megadta neki mindazt, amit csak egy anya tud megadni saját gyermekének. Az anyatejjel nem csak táplálta őt, de érintésével, beszédével, belső kisugárzásával éreztette vele Izrael népéhez való tartozását.

[1164] We may suppose that the anxious mother, after the child was floated on the water, sent the child's sister to follow the chest from the bank and see where and by whom it was picked up. When it was picked up by Pharaoh's own family and they seemed to love the child, she appeared like a stranger before them, and said, "Shall I search out a good wet-nurse for the child, that she may rear the child you are going to adopt?" That was exactly what they wanted. She ran home and told her mother. The mother was delighted to come and fold the infant in her arms again and feed it at her own breast, and all openly and without any concealment.

Elgondolhatjuk, hogy az aggódó anya, miután gyermekét a Nílus gondviselésére bízta, nem bírta sokáig és a gyermek nővérét elküldte, hogy kövesse a kosár útját a vízen. Ő vette észre, hogy a kosarat a Fáraó háza népe találta meg, akik láthatólag szeretettel vették tudomásul a kisded érkezését. Majd idegenként eléjük állt és dajkát

40. „Mikor nővéred odament és mondta: „Odavezesselek-e titeket ahhoz, ki dajkálja őt? Így adtunk téged vissza anyádnak, hogy felviduljanak szemei és ne bánkódjon. Majd embert öltél, de Mi megmenekítettünk a bajtól és többször is próbára tettünk. Éveket töltöttél Medián népével, majd akkor jöttél el, ó Mózes, mikor arra érdemesültél[1164].”

وَاصْطَنَعْتُكَ لِنَفْسِي ﴿٤١﴾

41. "And I have prepared thee for Myself (for service)"..

41. „És Magam számára készítettelek fel.”

اذْهَبْ أَنتَ وَأَخُوكَ بِآيَاتِي وَلَا تَنِيَا فِي ذِكْرِي ﴿٤٢﴾

42. "Go, thou and thy brother, with My Signs, and slacken not, either of you, in keeping Me in remembrance[1165].

42. „Te és fivéred menjetek Áyáimmal és ne halványuljon bennetek a Rólam való megemlékezés[1165].”

اذْهَبَا إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَى ﴿٤٣﴾

43. "Go, both of you, to Pharaoh, for he has indeed transgressed all bounds[1166];

43. „Menjetek mindketten a Fáraóhoz, mert ő zsarnok[1166].”

فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لَّيِّنًا لَّعَلَّهُ يَتَذَكَّرُ أَوْ يَخْشَى ﴿٤٤﴾

44. "But speak to him mildly; perchance he may take warning or fear ((Allah))[1167]."

44. „Szóljatok hozzá lágy szavakat, hátha magába száll és fél (Allahtól)[1167].”

قَالَا رَبَّنَا إِنَّنَا نَخَافُ أَن يَفْرُطَ عَلَيْنَا أَوْ أَن يَطْغَى ﴿٤٥﴾

---

ajánlott számukra, és nekik éppen erre volt szükségük. Hazarohant és beszámolt anyjának. Az anyát boldogság töltötte el, hogy gyermekét ismét karjaiban tarthatja, keblére ölelheti, de most már nyíltan, titkolózás nélkül.

[1165] We may suppose that Moses had fled alone to the land of Midian, and that he had now come alone (with his family but not with his brother) to Tuwa.

Mózes egyedül érkezett Medián földjére. Tuwa völgyében egyedül, vagy családjával volt, de Áron akkor nem volt vele.

[1166] Their mission was in the first instance to Pharaoh and to the Egyptians, and then to lead Israel out of Egypt.

Az első küldetés a Fáraóhoz szólt, majd Izrael népét kellett Egyiptomból kivezetni.

[1167] So far Pharaoh in his inordinate vanity had forgotten himself and forgotten how small a creature he was before Allah. This was to be brought to his recollection, so that he might perhaps repent and believe, or at least be deterred by fear from "transgressing all bounds".

A mértéktelen hiábavalóság és üresség bűvöletében a Fáraó megfeledkezett arról, hogy Allah előtt ő is egy jelentéktelen teremtmény. Egy a sok közül. Erre kellett őt emlékeztetni, hátha megbánja és jó útra tér, vagy legalábbis felhagy minden szabály megsértésével.

45. They (Moses and Aaron) said: "Our Lord! We fear lest he hasten with insolence against us, or lest he transgress all bounds[1168]."

45. (Mózes és Áron) mondták: „Urunk! Félünk, hogy felbőszítjük őt ellenünk, vagy, hogy zsarnokoskodik[1168].”

قَالَ لَا تَخَافَا إِنَّنِي مَعَكُمَا أَسْمَعُ وَأَرَى ﴿٤٦﴾

46. He said: "Fear not: for I am with you: I hear and see (everything).

46. Mondta: „Ne féljetek. Veletek vagyok, látok és hallok.”

فَأْتِيَاهُ فَقُولَا إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ وَلَا تُعَذِّبْهُمْ قَدْ جِئْنَاكَ بِآيَةٍ مِّن رَّبِّكَ وَالسَّلَامُ عَلَى مَنِ اتَّبَعَ الْهُدَى ﴿٤٧﴾

47. "So go ye both to him, and say, 'Verily we are apostles sent by thy Lord: Send forth, therefore, the Children of Israel with us, and afflict them not: with a Sign, indeed, have we come from thy Lord! and peace to all who follow guidance[1169]!

47. „Menjetek hozzá mindketten és mondjátok: „Mi Urad Prófétái vagyunk, küldd hát el velünk Izrael fiait és ne sanyargasd őket. Jellel jöttünk hozzád az Uradtól! Béke legyen azzal, ki az Útmutatást követi[1169].”

إِنَّا قَدْ أُوحِيَ إِلَيْنَا أَنَّ الْعَذَابَ عَلَى مَن كَذَّبَ وَتَوَلَّى ﴿٤٨﴾

48. "'Verily it has been revealed to us that the Penalty (awaits) those who reject and turn away.'"

48. „Mert bizony, azt a sugallatot kaptuk, hogy büntetés sújt le arra, ki megtagad és elfordul.”

قَالَ فَمَن رَّبُّكُمَا يَا مُوسَى ﴿٤٩﴾

49. (When this message was delivered), (Pharaoh) said: "Who, then, O Moses, is the Lord of you two[1170]?"

49. (Amikor a Fáraó meghallotta), így szólt: „Ki a ti Uratok, ó Mózes[1170]?”

[1168] They were now in Egypt and therefore in the power of the Pharaoh. The local atmosphere called for the greatest courage and firmness on their part to carry out the dangerous mission which had been entrusted to them.

A jelenet Egyiptomban játszódik, ahol a Fáraó gyakorol hatalmat felettük. A Fáraótól való félelemből rájuk ragad valami, ahogy mindenki fél Egyiptomban. Több bátorságra lenne szükségük küldetésük teljesítéséhez.

[1169] The Children of Israel were subjected to all sorts of oppression and indignities. They were given hard tasks; their leaders were unjustly beaten; they were forced to make bricks without straw; and they "groaned in bondage" (Exod. 5:6-19. 6:5).

Izrael gyermekeit elnyomták és megalázták. Vezetőiket megkínozták, ők pedig vályogot dagasztottak a szalma nélküli téglához. A Zsidók szenvedtek a rabság igája alatt. (Exodus 5:6-19, 6:5)

[1170] Pharaoh implicitly repudiates the suggestion that the God who had sent Moses and Aaron could possibly be Pharaoh's Lord. He asks insolently, "Who is this Lord of yours, of Whom ye speak as having sent you?"

A Fáraó ingerülten utasítja vissza azt, hogy az Isten, Aki Mózest és Áront küldte, az egyben a Fáraó Ura. Szemtelenül azt kérdezte: „Ki a ti Uratok, Akiről beszéltek, és Aki titeket ideküldött?”

قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَى كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدَى ﴿٥٠﴾

50. He said: "Our Lord is He Who gave to each (created) thing its form and nature, and further, gave (it) guidance[1171]."

50. Mondta: „Urunk az, Ki mindennek teremtést adott majd (biztosította) az Útmutatást[1171].”

قَالَ فَمَا بَالُ الْقُرُونِ الْأُولَى ﴿٥١﴾

51. (Pharaoh) said: "What then is the condition of previous generations[1172]?"

51. (A Fáraó) így szólt: „És mi van az előző nemzedékekkel[1172]?”

قَالَ عِلْمُهَا عِندَ رَبِّي فِي كِتَابٍ لَّا يَضِلُّ رَبِّي وَلَا يَنسَى ﴿٥٢﴾

52. He replied: "The knowledge of that is with my Lord, duly recorded: my Lord never errs, nor forgets[1173],-

52. Mondta: „Ennek tudása Uramnál van feljegyezve. Uram nem téveszt, és nem felejt[1173].”

[1171] The answer of Moses is straightforward, dignified, and illuminating. He will not dispute about "my Lord" or "your Lord," the God of Israel, or the God of Egypt. He and his brother were proud to serve "our Lord," but He was the universal Lord and Cherisher, the One and Only God, Who had created all beings and all things. It was from Him that each created thing derived its form and nature, including such free-will and power as man had got. He, Pharaoh, was subject to the same condition. In order that the free-will should be rightly exercised, Allah had given guidance through His Messengers, and His Signs. Moses and Aaron stood as such Messengers, with such Signs. Will Pharaoh now understand and do right?

Mózes válasza egyenes és világos volt. Nem ment bele fölösleges vitákba, hogy „te Istened”, vagy „én Istenem”. Izrael Istene, vagy Egyiptom Istene. Mózes és fivére büszkén szolgálták a „mi Istenünket”, az Egyetlen Istent, Aki a világmindenséget teremtette. Istentől nyeri el minden élő és élettelen a létét, ill. formai megnyilvánulását. Az ember is Tőle kapta a szabad akaratot. A Fáraó is alanya ennek a teremtésnek. Azért, hogy a szabad akarat könnyebben dönthessen jó és rossz között, Allah Útmutatásként Jeleket ad Prófétáin keresztül. Mózes és Áron két ilyen Próféta volt, akik a Jeleket felmutatták. Megérti-e a Fáraó ezeket a Jeleket és jó útra tér-e?

[1172] But Pharaoh was not the man to accept teaching from the despised Israelite- one, too, who in his eyes was a renegade from the higher Egyptian civilization. If there is only one God, to Whom all things are referred, this is a new religion. What of the religion of our ancestors? Were they wrong in worshipping the Egyptian gods? And if they were wrong, are they in misery now? He wanted to trap Moses into a scathing denunciation of his ancestors, which would at once have deprived him of the sympathy or the hearing of the Egyptian crowd.

De a Fáraó nem az volt, aki elfogadja a megvetett Izraelita tanítását. Az ő szemében Mózes a magasabb rendű Egyiptomi civilizáció árulója volt. Ha Egy Isten van, Aki minden felett áll, akkor ez egy új vallás? Akkor milyen vallást követtek őseink? Rosszul tették tán, hogy az Egyiptomi isteneket szolgálták? Ha rossz úton jártak, akkor most kínszenvedés a sorsuk? Azt akarta, hogy Mózes az ősöket vádolja, amivel az Egyiptomi tömegek ellenszenvét váltja ki.

[1173] Moses did not fall into the trap. He remembered the injunction given to him to speak mildly (20:44). He speaks mildly, but does not in any way whittle down the truth.

Mózes nem esett csapdába. Emlékezett arra, hogy nem szabad felvennie a kesztyűt, szelíden kell beszélnie (20:44). Szelíden beszél, de az Igazságot nem hallgatja el.

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَسَلَكَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا وَأَنزَلَ مِنَ السَّمَاء مَاء فَأَخْرَجْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِّن نَّبَاتٍ شَتَّى ﴿٥٣﴾

53. "He Who has, made for you the earth like a carpet spread out; has enabled you to go about therein by roads (and channels); and has sent down water from the sky." With it have We produced diverse pairs of plants each separate from the others[1174].

53. „Ő az, Ki megtette nektek a Földet bölcsőül, melyen kitaposta az utakat, lebocsátotta az Égből a vizet." Előhoztuk általa az eltérő növénypárokat[1174].

كُلُوا وَارْعَوْا أَنْعَامَكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّأُوْلِي النُّهَى ﴿٥٤﴾

54. Eat (for yourselves) and pasture your cattle: verily, in this are Signs for men endued with understanding.

54. Egyetek és legeltessétek jószágaitokat! Mert bizony, ebben vannak a Jelek az értés embereinek!

مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَى ﴿٥٥﴾

55. From the (earth) did We create you, and into it shall We return you, and from it shall We bring you out once again.

55. Ebből (Földből) teremtettünk, ebbe helyezünk vissza és ebből hozunk elő titeket újra.

وَلَقَدْ أَرَيْنَاهُ آيَاتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَأَبَى ﴿٥٦﴾

56. And We showed Pharaoh all Our Signs, but he did reject and refuse[1175].

56. Mi láttattuk vele (a Fáraóval) Áyáinkat mind, de ő tagadott és dacolt[1175].

قَالَ أَجِئْتَنَا لِتُخْرِجَنَا مِنْ أَرْضِنَا بِسِحْرِكَ يَا مُوسَى ﴿٥٧﴾

57. He said: "Hast thou come to drive us out of our land with thy magic, O Moses[1176]?

[1174] This seems to be outside the speech of Moses, and connects itself with the following verses 54-56, as part of the Word of Allah, expanding the speech of Moses and explaining the working of Allah's Providence in nature.

A Mózes és Fáraó közti párbeszéden kívüli rész, az 54-56, versekkel összefügg. Ez Allah Szava, amit az Ő gondoskodásáról magyarázatként címzett Allah Mózesnek.

[1175] This is a sort of general introduction to the confrontation between Moses and Pharaoh. The Signs are not only the countering of the fraudulent magic of Egypt with real miracles, but the subsequent Plagues (not mentioned here) and the Crossing of the Red Sea by Israel.

Ez egy felvezetés a Mózes és Fáraó közti konfrontációhoz. A Jelek, Áyák valódisága, nem csak az Egyiptomi mágia és az igazi csoda összevetése folytán vált világossá, hanem ezt számos sorscsapás követte, melyeket itt nem említ a vers. És a legfontosabb Jel: Izrael fiainak átkelése a Vörös Tengeren.

[1176] The Egyptians accused Moses of a design to deprive them of their land, and of exercising black magic. Both charges were palpably false. What Moses wanted to do was to free his people from bondage. The Egyptians had all the power in their possession. As to magic, the Egyptians judged Moses by themselves. They accused the Prophet of Allah of doing the same, though both his outlook and the source of his strength were altogether different.

57. Mondta: „Azért jöttél tán, hogy mágiáddal kivezess minket Földünkről, ó Mózes[1176]?”

فَلَنَأْتِيَنَّكَ بِسِحْرٍ مِّثْلِهِ فَاجْعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لَّا نُخْلِفُهُ نَحْنُ وَلَا أَنتَ مَكَانًا سُوًى ﴿٥٨﴾

58. "But we can surely produce magic to match thine! So make a tryst between us and thee, which we shall not fail to keep - neither we nor thou - in a place where both shall have even chances[1177]."

58. „Mert mi is elő tudunk hozakodni ilyen mágiával! Tűzz ki egy találkozót, mit nem vétünk el se mi, sem te, egy olyan helyen, ami mindkettőnknek jó[1177].”

قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمُ الزِّينَةِ وَأَن يُحْشَرَ النَّاسُ ضُحًى ﴿٥٩﴾

59. Moses said: "Your tryst is the Day of the Festival, and let the people be assembled when the sun is well up[1178]."

59. (Mózes) mondta: „Találkozód legyen a Fesztivál Napja, hogy a nép összegyülekezzen már pirkadattól[1178].”

فَتَوَلَّى فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ أَتَى ﴿٦٠﴾

60. So Pharaoh withdrew: He concerted his plan, and then came (back).

60. A Fáraó visszavonult. Összetette tervét, majd előjött.

قَالَ لَهُم مُّوسَى وَيْلَكُمْ لَا تَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَيُسْحِتَكُمْ بِعَذَابٍ وَقَدْ خَابَ مَنِ افْتَرَى ﴿٦١﴾

61. Moses said to him: Woe to you! Forge not ye a lie against Allah, lest He destroy you (at once) utterly by chastisement: the forger must suffer frustration[1179]!"

Az Egyiptomiak azzal vádolták Mózest, hogy fekete mágiával el akarja őket űzni földjükről. Mindkét vád hamis volt. Mózes ki akarta szabadítani népét az Egyiptomi rabság alól. Az Egyiptomiak teljes hatalmat gyakoroltak felettük. Ami pedig a mágiát illeti, az Egyiptomiak magukból indultak ki. Allah Prófétáját olyasmivel vádolták, amit maguk tennének az ő helyében. Viszont, amit Mózes tett nem mágia volt és erejének forrása sem a megtévesztésben állt.

[1177] Souwan: literally, 'equal, even'. It has been construed to mean: - a place equally distant for both sides, a central place, or - an open level plain, where the people can collect with ease.

Souwan: Szó szerint egyformát jelent, de jelenthet síkvidéket is. 1. Egy központi hely, ami mindkét félnek megfelel. 2. Egy nyitott, sík terület, ahol az emberek könnyen össze tudnak gyülekezni.

[1178] Moses makes this appointment in order to collect as large a number as possible, for his first duty is to preach the Truth. And he apparently did it with some effect with some Egyptians (20:70, 72-76).

Mózes azért választotta ezt a napot, mert célja, hogy minél több ember előtt tudja megnyilvánítani az Igazságot. Erre pedig maguk az Egyiptomiak adtak alkalmat. (20:70, 72-76).

[1179] Moses had some idea of their trickery and deceit. They would palm off their fraudulent magic as coming from Allah or from their gods! He warns them that their tricks will stand exposed, and their hopes will be defeated.

61. Mózes így szólt hozzájuk: „Jaj nektek! Ne eszeljetek ki Allahra hazug szót, hogy büntetéssel sújtson le rátok és csalódjon a kieszelő[1179].”

فَتَنَازَعُوا أَمْرَهُم بَيْنَهُمْ وَأَسَرُّوا النَّجْوَى ﴿٦٢﴾

62. So they disputed, one with another, over their affair, but they kept their talk secret[1180].

62. Összekülönböztek dolgaikban maguk közt, de esküvésüket titkolták[1180].

قَالُوا إِنْ هَذَانِ لَسَاحِرَانِ يُرِيدَانِ أَن يُخْرِجَاكُم مِّنْ أَرْضِكُم بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُثْلَى ﴿٦٣﴾

63. They said: "These two are certainly (expert) magicians: their object is to drive you out from your land with their magic, and to do away with your most cherished institutions.

63. Mondták: „Bizonyos, hogy ezek ketten itt mágusok, kik azt akarják, hogy szemfényvesztésükkel kivezessenek titeket Földetekről és felhagyjatok kedvelt hagyományaitokkal.”

فَأَجْمِعُوا كَيْدَكُمْ ثُمَّ ائْتُوا صَفًّا وَقَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنِ اسْتَعْلَى ﴿٦٤﴾

64. "Therefore concert your plan, and then assemble in (serried) ranks: He wins (all along) today who gains the upper hand[1181]."

64. „Ezért gyűjtsétek össze fondorlatotokat és jöjjetek sorban. Boldogul ma az, kik felülmarad[1181].”

قَالُوا يَا مُوسَى إِمَّا أَن تُلْقِيَ وَإِمَّا أَن نَّكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَلْقَى ﴿٦٥﴾

65. They said: "O Moses! whether wilt thou that thou throw (first) or that we be the first to throw?"

65. Mondták: „Vagy hajíts, vagy legyünk tán mi azok, kik először hajítanak?”

قَالَ بَلْ أَلْقُوا فَإِذَا حِبَالُهُمْ وَعِصِيُّهُمْ يُخَيَّلُ إِلَيْهِ مِن سِحْرِهِمْ أَنَّهَا تَسْعَى ﴿٦٦﴾

Mózes tudta, hogy trükkökben, ámításban gondolkodnak. Amit ő tud nyújtani, az Allahtól való és lerántja a leplet mindarról a szemfényvesztésről, amit a mágusok produkálnak. Erre figyelmezteti őket Mózes.

[1180] They knew that they had here to deal with no ordinary man, but a man with powers above what they could conceive of. But evil always thinks evil. Judging Moses and Aaron by their own standards, they thought that these two were also tricksters, with some tricks superior to their own. All they had to do was to stand together, and they must win.

Tudták, hogy nem egyszerű emberekkel van dolguk, hanem olyanokkal, akiknek hátterében valami számukra megfejthetetlen titok van. A gonosz csak gonoszságra tud gondolni. Mivel saját szabályaik szerint ítélték meg Mózest és Áront, úgy gondolták, hogy ők is szemfényvesztők, csupán olyasmit tudnak, amit ők nem. Egyet kell tenniük: összefogni és akkor győzni fognak.

[1181] Presumably Pharaoh was in this secret conference, and he promises the most lavish rewards to the magicians if they overcome Moses. See 7:114. That day was to be the crisis: if they won then, they would win all along, and Moses and his people would be crushed.

Feltehetően a Fáraó is részt vett titkos megbeszélésükön és bőséges jutalmat ígért nekik, ha felülkerekednek Mózesen (7:114). Válságos nap volt: ha ők győznek, akkor minden elvész, Mózes és népe pusztulásra van ítélve

66. He said, "Nay, throw ye first!" Then behold their ropes and their rods-so it seemed to him on account of their magic - began to be in lively motion[1182]!

66. Mondta: „Mi több! Hajítsatok! Úgy tűnt neki, mintha köteleik, botjaik, mágiájuk által mozognának[1182].

فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً مُّوسَى ﴿٦٧﴾

67. So Moses conceived in his mind a (sort of) fear.

67. Félelem lett úrrá Mózesen belül.

قُلْنَا لَا تَخَفْ إِنَّكَ أَنتَ الْأَعْلَى ﴿٦٨﴾

68. We said: "Fear not! for thou hast indeed the upper hand:

68. Mondtuk: „Ne félj, mert te maradsz felül."

وَأَلْقِ مَا فِي يَمِينِكَ تَلْقَفْ مَا صَنَعُوا إِنَّمَا صَنَعُوا كَيْدُ سَاحِرٍ وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَى ﴿٦٩﴾

69. "Throw that which is in thy right hand: Quickly will it swallow up that which they have faked what they have faked is but a magician's trick: and the magician thrives not, (no matter) where he goes[1183]."

69. „Hajítsd el azt, mi jobbodban van. Az felfalja azt, mit műveltek, mert amit műveltek az mágia. Nem boldogul a mágus, bármerre is jár[1183]."

فَأُلْقِيَ السَّحَرَةُ سُجَّدًا قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ هَارُونَ وَمُوسَى ﴿٧٠﴾

70. So the magicians were thrown down to prostration: they said, "We believe in the Lord of Aaron and Moses".

70. Levetették magukat a mágusok és leborulva mondták: „Hiszünk Áron és Mózes Istenében!"

قَالَ آمَنتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُم مِّنْ خِلَافٍ وَلَأُصَلِّبَنَّكُمْ فِي جُذُوعِ النَّخْلِ وَلَتَعْلَمُنَّ أَيُّنَا أَشَدُّ عَذَابًا وَأَبْقَى ﴿٧١﴾

[1182] Their bag of tricks was so clever that it imposed upon all beholders. Their ropes and their rods were thrown, and seemed to move about like snakes. So realistic was the effect that even Moses felt the least bit of doubt in his own mind. He of course had no tricks, and he relied entirely on Allah.

Trükkjeik lenyűgözték az őket bámulókat. Köteleik, botjaik megelevenedtek, mintha kígyók lennének. Mindez annyira valóságosnak tűnt, hogy Mózest kétség fogta el. Természetesen az ő hátterében nem trükk, hanem Allah állt.

[1183] 1. That falsehood and trickery may have their day, but they cannot win everywhere, especially in the presence of Truth, or - that trickery and magic must come to an evil end.

1. Lehet, hogy a megtévesztés és trükközés lehet sikeres és eredményes, de Igazság jelenlétében fény derül rá. 2. A megtévesztés midig bukással zárul.

71. (Pharaoh) said: "Believe ye in Him before I give you permission? Surely this must be your leader, who has taught you magic! be sure I will cut off your hands and feet on opposite sides, and I will have you crucified on trunks of palm-trees: so shall ye know for certain, which of us can give the more severe and the more lasting punishment[1184]!"

71. (A Fáraó) így szólt: „Hisztek Benne, még mielőtt azt megengedném nektek? Bizonyos, hogy a ti elöljárótok az, ki megtanította nektek a mágiát! Mert én levágom kezeiteket, lábaitokat átellenben és megfeszítelek titeket a pálmafák törzsein! Majd megtudjátok melyikünk büntetése szigorúbb és maradandóbb[1184]!"

قَالُوا لَن نُّؤْثِرَكَ عَلَى مَا جَاءنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالَّذِي فَطَرَنَا فَاقْضِ مَا أَنتَ قَاضٍ إِنَّمَا تَقْضِي هَذِهِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿٧٢﴾

72. They said: "Never shall we regard thee as more than the Clear Signs that have come to us, or than Him Who created us! so decree whatever thou desirest to decree: for thou canst only decree (touching) the life of this world[1185].

72. Mondták: „Soha nem tarthatunk téged többre annál, mint ami eljött hozzánk a bizonyságokból, vagy Nála, Ki megteremtett minket. Rendeld el hát, mit el akarsz rendelni, de te csak az Evilági életben rendelsz el[1185]!"

إِنَّا آمَنَّا بِرَبِّنَا لِيَغْفِرَ لَنَا خَطَايَانَا وَمَا أَكْرَهْتَنَا عَلَيْهِ مِنَ السِّحْرِ وَاللَّهُ خَيْرٌ وَأَبْقَى ﴿٧٣﴾

[1184] Pharaoh accuses his sorcerers who have been converted, of having been in league with Moses all the time, and in fact of having been led and taught by him! So, arrogance and evil cannot conceive of Allah's worlds and worlds of beauty and truth beyond its own narrow vision! It is truly blind and its very cleverness deludes it to wander fat from the truth.

A Fáraó kirohanásában azzal vádolja a mágusokat, akik megtértek, hogy végig Mózest követték, vele álltak szövetségben, az ő tanítványai voltak. Ez az arrogancia nem fér össze Allah világának harmóniájával, gyönyörűségével és Igazságával. A Fáraót saját önteltsége megvakította és egyre messzebb kerül az Igazság felismerésétől.

[1185] Clear Signs: - the miracles, - the personality of the Messengers of Allah, - the logic of events as they unfolded themselves, and - the light of inner conviction in their own conscience. There are in addition the Signs and Proofs of Allah in nature, which are referred to in many places, e.g., 20:53-54.
Thus, was the first part of the mission of Moses that to the Egyptians- fulfilled. See 7:126; also, Appendix after Surah Al-Araf (The Heights).

Jelek, Áyák: 1. Csodák. 2. Allah Prófétáinak személyisége. 3. Az események bekövetkezésének logikája. 4. Meggyőződés fényének meggyúlása a lelkiismeretben. Emellett még a számtalan Jel és Bizonyság a természetben, amire sok helyen találunk utalást, pl. 20:53-54.
Ezzel Mózes és Áron Egyiptomi küldetésének első szakasza lezárult. Lásd 7:126, valamit a 7. Al-Araf (Magaslatok) Szúrát követő függeléket.

73. "For us, we have believed in our Lord: may He forgive us our faults, and the magic to which thou didst compel us: for Allah is Best and Most Abiding[1186]."

73. „Mi hiszünk Urunkban. Talán megbocsájtja hibáinkat és a mágiát, mire te kényszerítettél minket. Allah jobb és maradandóbb[1186].”

إِنَّهُ مَن يَأْتِ رَبَّهُ مُجْرِمًا فَإِنَّ لَهُ جَهَنَّمَ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَى ﴿٧٤﴾

74. Verily he who comes to his Lord as a sinner (at Judgment),- for him is Hell: therein shall he neither die nor live.

74. Mert bizony, ki bűnösként járul Ura elé, annak Pokol jár, miben nem hal meg és nem is él.

وَمَنْ يَأْتِهِ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصَّالِحَاتِ فَأُوْلَئِكَ لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلَى ﴿٧٥﴾

75. But such as come to Him as Believers who have worked righteous deeds,- for them are ranks exalted,-

75. De ki hívőként járul elé, jókat cselekedett, ezeknek magas fokozat jár,-

جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاء مَن تَزَكَّى ﴿٧٦﴾

76. Gardens of Eternity, beneath which flow rivers: they will dwell therein for aye: such is the reward of those who purify themselves (from evil).

76. Édeni Kertek, mik alatt folyók futnak, miben ők mindörökkön lesznek. Ez jussa annak, ki megtisztul.

وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي فَاضْرِبْ لَهُمْ طَرِيقًا فِي الْبَحْرِ يَبَسًا لَّا تَخَافُ دَرَكًا وَلَا تَخْشَى ﴿٧٧﴾

77. We sent an inspiration to Moses: "Travel by night with My servants, and strike a dry path for them through the sea, without fear of being overtaken (by Pharaoh) and without (any other) fear[1187]."

[1186] The magic mummery, and deceptions which pertained to Egyptian Pagan religion became a creed, a State article of faith, to which all citizens were compelled to bow, and which its priests were compelled actively to practice. And Pharaoh was at the head of the whole system-the high priest or the supreme god. With justice, therefore, do the converted magicians lay the blame on Pharaoh, effectively negativing Pharaoh's disingenuous charge that they had been in league with Moses.

A mágia az Egyiptomi pogány kultusz részét képezte. Hit és államvallás lett, mely előtt minden alattvalónak meg kellett hajolnia. Papsága korlátlan hatalommal manipulálta. A rendszer végén a Fáraó trónolt, aki a legmagasabb rangú pap, vagy isten szerepét töltötte be. Az igazságot felismerő és megtért mágusok, ezért a Fáraó ítélőszéke elé kerültek, aki hamis istenként hamis váddal illette őket.

[1187] Time passes, and at last Moses is commanded to leave Egypt with his people by night. They were to cross the Red Sea into the Sinai Peninsula. They were told to have no fear of Pharaoh or of the sea or of the unknown desert country of Sinai into which they were going. They crossed dry-shod, while Pharaoh who came in pursuit with his troops was overwhelmed by the sea. He and his men all perished. There is no emphasis on this episode here. But the emphasis is laid on the hard task which Moses had with his own people after he had delivered them from the Egyptian bondage.

Telik az idő és végül Mózes parancsot kap: az éj folyamán vezesse ki népét Egyiptomból. Át kellett kelniük a Vörös tengeren a túloldalra, ami már a Sinai félsziget. Sem a Fáraótól, sem a tengertől, sem az ismeretlen sivatagtól a Sinai oldalon nem kellett tartaniuk. Száraz lábbal keltek át a tengeren, míg a Fáraót és katonáit

77. Sugallatot küldtünk Mózesnek, hogy: „Távozz éjjel a szolgálóimmal. Vágj nekik száraz utat a tengeren, ne tarts attól, hogy megelőznek, és ne félj[1187].

فَأَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ بِجُنُودِهِ فَغَشِيَهُم مِّنَ الْيَمِّ مَا غَشِيَهُمْ ﴿٧٨﴾

78. Then Pharaoh pursued them with his forces, but the waters completely overwhelmed them and covered them up.

78. Üldözte őket a Fáraó a katonáival, de elborította őket a tenger, mi betakarta őket.

وَأَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُ وَمَا هَدَى ﴿٧٩﴾

79. Pharaoh led his people astray instead of leading them aright.

79. Tévelygésbe vitte Fáraó az ő népét, ahelyett, hogy helyesen vezette volna (őket).

يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ قَدْ أَنجَيْنَاكُم مِّنْ عَدُوِّكُمْ وَوَاعَدْنَاكُمْ جَانِبَ الطُّورِ الْأَيْمَنَ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوَى ﴿٨٠﴾

80. O ye Children of Israel! We delivered you from your enemy, and We made a Covenant with you on the right side of Mount (Sinai), and We sent down to you Manna and quails[1188]:

80. Ó, Izrael fiai! Megmenekítettünk titeket ellenségetektől, Szövetséget kötöttünk veletek a Hegy jobb oldalán és leküldtük nektek a mannát és fürjeket[1188]:

كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَلَا تَطْغَوْا فِيهِ فَيَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِي وَمَن يَحْلِلْ عَلَيْهِ غَضَبِي فَقَدْ هَوَى ﴿٨١﴾

81. (Saying): "Eat of the good things We have provided for your sustenance, but commit no excess therein, lest My Wrath should justly descend on you: and those on whom descends My Wrath do perish indeed[1189]!

81. (Mondtuk): „Egyetek az üdvösekből, mit gondoskodásul nyújtunk nektek, ne legyetek ebben szélsőségesek, hogy ne sújtson le rátok haragom. Aki kivívja haragom, az elveszett[1189].”

---

ellepték a hullámok. Ő és emberei mind megsemmisültek. Az epizódra itt nem esik hangsúly. Itt Mózes feladata, népének Egyiptomi rabságból való kiszabadítása kap jelentőséget.

[1188] Right side: 19:52, towards the end. The Arabian side of Sinai (Jabal Musa) was the place where Moses first received his commission before going to Egypt, and also where he received the Torah after the Exodus from Egypt.

Jobb oldal: 19:52. A Sinai Arábia felé eső oldala (Dzsabal Musza) volt az a hely, ahol Mózes a küldetést kapta, még mielőtt Egyiptomba ment. Ugyanitt kapta a Tórát az Exodus, az Egyiptomból való kivonulás után.

[1189] 2:57; and 7:160. I should like to construe this not only literally but also metaphorically. 'Allah has looked after you and saved you. He has given you ethical and spiritual guidance. Enjoy the fruits of all this, but do not become puffed up and rebellious otherwise the Wrath of Allah is sure to descend on you.'

2:57, 7:160. Nem csak szó szerint, hanem metafora alapon is értelmezhető: „Allah gondoskodott rólatok, megmentett titeket, etikai és spirituális Útmutatást adott. Élvezzétek mindennek gyümölcseit, de ne legyetek ezután gőgösek, elutasítók, mert Allah haragja lesújt rátok.”

وَإِنِّي لَغَفَّارٌ لِّمَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَى ﴿٨٢﴾

82. "But, without doubt, I am (also) He that forgives again and again, to those who repent, believe, and do right, who,- in fine, are ready to receive true guidance."

82. „Bizony, Én megbocsájtok annak, ki bűnbánó, hisz, jókat tesz, majd kész beállni a helyes irányba."

وَمَا أَعْجَلَكَ عَن قَوْمِكَ يَا مُوسَى ﴿٨٣﴾

83. (When Moses was up on the Mount, Allah said:) "What made thee hasten in advance of thy people, O Moses[1190]?"

83. (A Hegyen Allah így szólt Mózeshez): „Mi késztetett, hogy ide siess népedtől, ó Mózes[1190]?"

قَالَ هُمْ أُولَاء عَلَى أَثَرِي وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضَى ﴿٨٤﴾

84. He replied: "Behold, they are close on my footsteps: I hastened to thee, O my Lord, to please thee."

84. Mondta: „Ők szorosan a nyomomban vannak. Azért siettem Hozzád, hogy elégedettségedet keressem."

قَالَ فَإِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِن بَعْدِكَ وَأَضَلَّهُمُ السَّامِرِيُّ ﴿٨٥﴾

85. ((Allah)) said: "We have tested thy people in thy absence: the Samiri has led them astray[1191]."

85. (Allah) így szólt: „Próbára tettük népedet távollétedben. Samiri tévelygésbe vezette őket[1191].

فَرَجَعَ مُوسَى إِلَى قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا قَالَ يَا قَوْمِ أَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعْدًا حَسَنًا أَفَطَالَ عَلَيْكُمُ الْعَهْدُ أَمْ أَرَدتُّمْ أَن يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِّن رَّبِّكُمْ فَأَخْلَفْتُم مَّوْعِدِي ﴿٨٦﴾

[1190] This was when Moses was up on the Mount for forty days and forty nights: 2:51. Moses had left the elders of Israel with Aaron behind him: Exod. 24:14. While he was in a state of ecstatic honor on the Mount, his people were enacting strange scenes down below. They were tested and tried, and they failed in the trial. They made a golden calf for worship, as described below. See also 7:148-150.

Ez akkor történt, amikor Mózes negyven éjjelen és negyven napon át a Hegyen volt, 2:51. Hátrahagyta Áront Izrael népével, Exodus: 24:14. Míg ő a Hegyen magasztos megbecsülésben részesült, addig népe próbának volt kitéve, amit nem állt ki. Aranyborjút öntöttek, amihez imádkoztak. Lást itt is: 7:148-150.

[1191] Who was this Samiri? If we look to old Egyptian, we have Shemer: A stranger, foreigner. As the Israelites had just left Egypt, they might quite well have among them an Egyptianized Hebrew bearing that nickname. That the name Shemer was subsequently not unknown among the Hebrews is clear from the Old Testament. In 1 Kings, 16:24 we read that Omri, king of Israel, the northern portion of the divided kingdom, who reigned about 903-896 B.C., built a new city, Samaria, on a hill which he bought from Shemer, the owner of the hill, for two talents of silver.

Ki volt Samiri? Az Óegyiptomi neveket tanulmányozva megtaláljuk a Shemer szót, ami idegent jelent. Valószínű, hogy ilyen névvel vagy becenévvel lehetett közöttük Samiri, aki Egyiptomi szokásokat felvett Héber volt. A Zsidók között ez a név nem volt ismeretlen, szerepel az Ótestamentum, 1. Királyok 16:24 versében: „És megvevé Omri (i.e. 903-896 Izrael királya) a Samaria hegyét Sémertől két tálentom ezüstön; és építe a hegyre, és nevezé a várost, amelyet építe, Sémernek, a hegy urának nevéről, Samariának."

86. So Moses returned to his people in a state of indignation and sorrow. He said: "O my people! did not your Lord make a handsome promise to you? Did then the promise seem to you long (in coming)? Or did ye desire that Wrath should descend from your Lord on you, and so ye broke your promise to me[1192]?"

86. Mózes dühhel és sajnálattal tért vissza népéhez. Mondta: „Ó nép! Nem tett-e Uratok nektek szép ígéretet? Hosszúra nyúlt tán az idő nektek (hogy bekövetkezzen)? Vagy azt akarjátok tán, hogy lesújtson Uratok haragja, miáltal megszegtétek a nekem tett ígéreteteket[1192]?"

قَالُوا مَا أَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلْكِنَا وَلَكِنَّا حُمِّلْنَا أَوْزَارًا مِّن زِينَةِ الْقَوْمِ فَقَذَفْنَاهَا فَكَذَٰلِكَ أَلْقَى السَّامِرِيُّ ﴿٨٧﴾

87. They said: "We broke not the promise to thee, as far as lay in our power: but we were made to carry the weight of the ornaments of the (whole) people, and we threw them (into the fire), and that was what the Samiri suggested.

87. Mondták: „Nem önhatalmúlag szegtük meg a neked tett ígéretet. Arra bírtak minket, hogy a nép ékességeinek terhét cipeljük és vessük azt (tűzre). Ekképpen határozott Samiri.

فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا لَّهُ خُوَارٌ فَقَالُوا هَٰذَا إِلَٰهُكُمْ وَإِلَٰهُ مُوسَىٰ فَنَسِيَ ﴿٨٨﴾

88. "Then he brought out (of the fire) before the (people) the image of a calf: It seemed to low: so they said: This is your god, and the god of Moses, but (Moses) has forgotten[1193]!"

88. „Majd kivett nekik abból (a tűzből) egy borjú testet, mi alacsony volt és így szóltak: „Ez a ti istenetek és Mózes istene, mit elfelejtett[1193]."

أَفَلَا يَرَوْنَ أَلَّا يَرْجِعُ إِلَيْهِمْ قَوْلًا وَلَا يَمْلِكُ لَهُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا ﴿٨٩﴾

89. Could they not see that it could not return them a word (for answer), and that it had no power either to harm them or to do them good?

89. Nem látják-e, hogy az nem viszonozza szavukat és nem képes nekik ártani, sem használni?

[1192] There are two promises referred to in this verse, the promise of Allah and the promise of the people of Israel. They form one Covenant, which was entered into through their leader Moses. See 20:80, and 2:63. Allah's promise was to protect them and lead them to the Promised Land, and their promise was to obey Allah's Law and His commandments.

Két ígéretről van szó. Az egyik Allah ígérete Izrael felé, a másik pedig Izrael kötelezettsége Allah felé. Szövetséget kötöttek, melyért Izrael részéről Mózes vállalt kezességet. Lásd 20:80 és 2:63. Allah ígérete szerint, Ő megvédi őket vándorlásuk során, végül bevezeti őket az Ígéret Földjére. Izrael ígérete az volt, hogy engedelmeskednek Allah törvényének és parancsolatainak.

[1193] Moses has forgotten: i.e., 'forgotten both us and his god. He has been gone for so many days. He is searching for a god on the Mount when his god is really here!' This is spoken by the Samiri and his partisans, but the people as a whole accepted it, and it therefore, becomes their speech.

Mózes elfelejtett minket és az aranyát, hiszen már rég elment! Biztos, hogy egy istent keres magának a Hegyen, közben az igazi istene itt van! Így beszélhetett Samiri és a nép elfogadta, amit mondott.

وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونُ مِن قَبْلُ يَا قَوْمِ إِنَّمَا فُتِنتُم بِهِ وَإِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمَنُ فَاتَّبِعُونِي وَأَطِيعُوا أَمْرِي ﴿٩٠﴾

90. Aaron had already, before this said to them: "O my people! ye are being tested in this: for verily your Lord is ((Allah)) Most Gracious; so follow me and obey my command[1194]."

90. Ezelőtt Áron így szólt hozzájuk: „Ó nép! Próbára tettek titeket általa. Mert bizony, Uratok a Kegyelmes, hát kövessetek engem és engedelmeskedjetek parancsomnak[1194]!”

قَالُوا لَن نَّبْرَحَ عَلَيْهِ عَاكِفِينَ حَتَّى يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسَى ﴿٩١﴾

91. They had said: "We will not abandon this cult, but we will devote ourselves to it until Moses returns to us[1195]."

91. Mondták: „Nem álljuk meg, hogy ne térjünk vissza (ennek kultuszához), neki szentelve magunkat, míg vissza nem jön hozzánk Mózes[1195].”

قَالَ يَا هَارُونُ مَا مَنَعَكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا ﴿٩٢﴾

92. (Moses) said: "O Aaron! what kept thee back, when thou sawest them going wrong,

92. (Mózes) így szólt: Ó, Áron! Mi tartott vissza, mikor láttad őket hogy rossz útra térnek,-”

أَلَّا تَتَّبِعَنِ أَفَعَصَيْتَ أَمْرِي ﴿٩٣﴾

93. "From following me? Didst thou then disobey my order[1196]?"

93. „Hogy ne kövess engem? Engedetlen voltál parancsommal szemben[1196]?”

[1194] "Resist this temptation: you are being tested in this. Do not follow after the semi-Egyptian Samiri, but obey me."
The Bible story makes Aaron the culprit, which is inconsistent with his office as the high priest of Allah and the right hand of Moses. See 7:150. Our version is more consistent, and explains, through the example of the Samiri, the lingering influences of the Egyptian cult of Osiris the bull-god.

Álljatok ellen, Uratok próbára tesz csupán! Ne kövessétek a fél-Egyiptomi Samirit, hanem nekem engedelmeskedjetek!
A Biblia Áront vádolja, hogy az Zsidók visszatértek az aranyborjú imádatához. Ez a vád azonban összeegyeztethetetlen azzal a hivatali poszttal, amit Allah főpapjaként és Mózes jobb kezeként Áron betölt. A mi változatunk jobban illeszkedik Áron hivatalához és elmagyarázza Samiri példáján az Egyiptomi Ozirisz kultusz aranybika imádatát, melyhez a Zsidók visszatértek.

[1195] Obviously, Aaron's speech in the last verse, and the rebels' defiance in this verse, were spoken before the return of Moses from the Mount.

Az előző versben Áron szavai és ebben a versben az ellenszegülők megjegyzései, nyilvánvalóan Mózes távollétében hangzottak el.

[1196] Moses, when he came back, was full of anger and grief. His speech to Aaron is one of rebuke, and he was also inclined to handle him roughly.

Amikor Mózes visszaért, elkeseredett és haragra gyúlt. Rendre utasítja, megszidja Áront, durván bánt vele.

قَالَ يَا ابْنَ أُمَّ لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي وَلَا بِرَأْسِي إِنِّي خَشِيتُ أَن تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَلَمْ تَرْقُبْ قَوْلِي ﴿٩٤﴾

94. (Aaron) replied: "O son of my mother! Seize (me) not by my beard nor by (the hair of) my head! Truly I feared lest thou shouldst say, 'Thou has caused a division among the children of Israel, and thou didst not respect my word[1197]!'"

94. (Áron) mondta: „Ó, anyám fia! Ne ragadd meg se szakállam, se fejem! Féltem attól, hogy azt mondod: Megosztottságot hoztál Izrael fiai közé! Miközben nem éred be szavammal[1197].”

قَالَ فَمَا خَطْبُكَ يَا سَامِرِيُّ ﴿٩٥﴾

95. (Moses) said: "What then is thy case, O Samiri?"

95. (Mózes) így szólt: „Mi tudsz mondani, ó Samiri?”

قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِّنْ أَثَرِ الرَّسُولِ فَنَبَذْتُهَا وَكَذَلِكَ سَوَّلَتْ لِي نَفْسِي ﴿٩٦﴾

96. He replied: "I saw what they saw not: so I took a handful (of dust) from the footprint of the Messenger, and threw it (into the calf): thus did my soul suggest to me[1198]."

[1197]This reply of Aaron's is in no way inconsistent with the reply as noted in 7:150. On the contrary there is a dramatic aptness in the different points emphasized on each occasion. In Surah 7, we were discussing the Ummah of Israel, and Aaron rightly says, "The people did indeed reckon me as naught, and went near to slay me!" In addition, "Let not the enemies rejoice over my misfortune" he is referring by implication to his brother's wish to maintain unity among the people. Here the unity is the chief point to emphasize: we are dealing with the Samiri as mischief-monger, and he could best be dealt with by Moses, who proceeds to do so.

Áron szavai és viselkedése kiegészítik azt, amit ugyanerről az esetről a 7:150-ben olvashattunk. Mindkét esetben más drámai jelenséget ragad meg a vers. A 7. Szúrában Izrael Népének engedetlensége állt a központban, akik Mózes távollétében Áront semmibe vették. Áron, akkor majdnem ráment a rendcsinálásra közöttük, meg akarták ölni. Itt Izrael egységének megbontása a vád és annak visszaállítása a cél. Miután kiderült, hogy nem Áron az ok, hanem Samiri, a következő Áya már a Mózes és közte lévő párbeszédről szól.

[1198] This answer of the Samiri is a fine example of unblushing effrontery, careful evasion of issues, and invented falsehoods. He takes upon himself to pretend that he had far more insight than anybody else: he saw what the crowd did not see. He saw something supernatural. "The Messenger" is construed by many Commentators to mean the angel Gabriel. Rasul (plural, rusul) is used in several places for "angels" e.g., in 11:69, 77; 19:19; and 35:1. But if we take it to mean the Messenger Moses, it means that the Samiri saw something sacred or supernatural in his footprints: perhaps he thinks a little flattery would make Moses forgive him. The dust became sacred, and his throwing it into the calf made the calf utter a lowing sound! As if that was the point at issue! He does not answer the charge of making an image for worship. But finally, with arrogant effrontery, he says, "Well, that is what my soul suggested to me, and that should be enough!"

Samiri arcátlan válaszában található óvatos helyzetfelmérés, hiedelem és gőgös reakció. Színleli, mintha látná az ismeretlen világ titkait, amit más nem lát. A „Próféta” néhány kommentátor szerint Gábrielt jelenti, ahogy az Angyalokat jó néhányszor ilyen néven illeti a Korán, pl. 11:69,77, 19:19, vagy 35:1. De itt Mózes a Próféta. Samiri azzal hízeleg, hogy valami természetfölöttit látott Mózes lábnyomában, talán Mózes lecsendesedik és megbocsájt neki. Ha jól megfigyeljük, Samiri mindenről beszél, csak a vádra nem ad választ, hogy miért vezette a népet vissza a pogány bálványok imádatára? Végül csak egy rövid mondatban böki oda: ekképpen parancsolta lelkem. Legyen ennyi elég!

96. Mondta: „Azt láttam, mit ők nem láttak. Fogtam egy maréknyi (port) a Próféta lábnyomából és rávetettem (az aranyborjúra). Ekképpen parancsolta lelkem[1198].”

قَالَ فَاذْهَبْ فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَاةِ أَن تَقُولَ لَا مِسَاسَ وَإِنَّ لَكَ مَوْعِدًا لَّنْ تُخْلَفَهُ وَانظُرْ إِلَى إِلَٰهِكَ الَّذِي ظَلْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا لَّنُحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ لَنَنسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفًا ﴿٩٧﴾

97. (Moses) said: "Get thee gone! but thy (punishment) in this life will be that thou wilt say, 'touch me not'; and moreover (for a future penalty) thou hast a promise that will not fail: Now look at thy god, of whom thou hast become a devoted worshipper: We will certainly (melt) it in a blazing fire and scatter it broadcast in the sea!"

97. (Mózes) így szólt: „Takarodj! A te Evilági büntetésed, hogy azt mondod: ne érints meg! De vár rád egy ígéret, mi elől ki nem térhetsz. Nézd istenedet, minek magadat szentelted: megolvasztjuk azt, majd hamvait a tengerbe szórjuk.”

إِنَّمَا إِلَٰهُكُمُ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿٩٨﴾

98. But the god of you all is the One Allah. there is no god but He: all things He comprehends in His knowledge.

98. Istenetek Allah. Nincs más Isten, csak Ő. Tudása mindent átfog.

كَذَٰلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنبَاءِ مَا قَدْ سَبَقَ وَقَدْ آتَيْنَاكَ مِن لَّدُنَّا ذِكْرًا ﴿٩٩﴾

99. Thus do We relate to thee some stories of what happened before: for We have sent thee a Message from Our own Presence[1199].

99. Ekképpen beszéljük el számodra a korábban megesett történéseket, miknek üzenetét megadtuk neked Színünkből[1199].

مَنْ أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُ يَحْمِلُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وِزْرًا ﴿١٠٠﴾

100. If any do turn away therefrom, verily they will bear a burden on the Day of judgment;

100. Aki ettől elfordul, az a Feltámadás Napján terhet cipel.

خَالِدِينَ فِيهِ وَسَاءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حِمْلًا ﴿١٠١﴾

101. They will abide in this (state): and grievous will the burden be to them on that Day,-

101. Ebben ők mindörökkön lesznek. Gyötrelmes nekik ez a teher a Feltámadás Napján.

يَوْمَ يُنفَخُ فِي الصُّورِ وَنَحْشُرُ الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ زُرْقًا ﴿١٠٢﴾

[1199] Thus, superseding previous revelations; for this (the Quran) is direct from Allah, and is not a secondhand exposition on other men's authority.

Az előző kinyilatkoztatásokat felváltja a Korán, mely közvetlenül Allahtól jön, emberi beavatkozás nem változtatott rajta semmit.

102. The Day when the Trumpet will be sounded: that Day, We shall gather the sinful, blear-eyed (with terror).

102. A Napon megfúvatnak a fanfárok. Ezen a Napon összetereljük a bűnösöket könnyes szemekkel.

يَتَخَافَتُونَ بَيْنَهُمْ إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا عَشْرًا ﴿١٠٣﴾

103. In whispers will they consult each other: "Yet tarried not longer than ten (Days)[1200];

103. Suttognak maguk közt, hogy: „ti csak tíz (napot) időztetek[1200].”

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ إِذْ يَقُولُ أَمْثَلُهُمْ طَرِيقَةً إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا يَوْمًا ﴿١٠٤﴾

104. We know best what they will say, when their leader most eminent in conduct will say: "Ye tarried not longer than a day!"

104. Mi vagyunk Legjobb Tudója annak, mit mondanak. Mikor az, kinek közülük mintaszerű volt életmódja, így szól: „Csak egy napot időztetek!”

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ يَنسِفُهَا رَبِّي نَسْفًا ﴿١٠٥﴾

105. They ask thee concerning the Mountains: say, "My Lord will uproot them and scatter them as dust[1201];

105. Megkérdeznek a Hegyről, mondd: „Porrá zúzza és szétszórja azt Uram[1201],”

فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا ﴿١٠٦﴾

106. "He will leave them as plains smooth and level;

106. „Meghagyja azt sivár síknak.”

لَا تَرَى فِيهَا عِوَجًا وَلَا أَمْتًا ﴿١٠٧﴾

[1200] Faced with eternity they will realize that their life on this earth, or the interval between their sin and their punishment, had a duration which practically amounted to nothing. They express this by the phrase "ten days", but their wiser heads think that even this is an over-estimate. It was but a brief day!

Az örökkévalóságban fedezi fel majd az ember, hogy amit a Földön töltött, vagy az intervallum, a bűn elkövetése és az Ítélet között, csupán rövid idő volt, ami alig érzékelhető. Úgy fejezik ki a versben, hogy csak „tíz nap”. De, aki bölcs, még ezt is túlbecsültnek értékeli, szerinte csak egy nap volt.

[1201] In the last verse, it was the deceptiveness and relativity of Time that was dealt with. Here we come to the question of space, solidity, bulk. The question was actually put to the holy Prophet: what will become of the solid Mountains, or in the English phrase, "the eternal hills"? They are no more substantial than anything else in this temporal world. When the "new world", (13:5) of which Unbelievers doubted, is actually in being, the mountains will cease to exist. We can imagine the scene of judgment as a level plain, in which there are no ups and downs and no places of concealment. All is straight and level, without comers, mysteries, or lurking doubts.

Az utolsó versben az idő relativitásáról és megtévesztő jellegéről volt szó. Itt a térről beszélünk. A Próféta ezt a kérdést kapta: „Mi lesz a szilárd Hegyekkel?” Nem marad meg semmi, ami anyagi ezen az átmeneti világon. Amikor az „új világ”, (13:5) eljön, melynek valóságát a hitetlenek kétségbe vonják, a Hegyek megszűnnek létezni. Egy síkvidéknek képzelhetjük el az ítélőszék helyszínét, ahol nincs rejtek, minden átlátható. Nincs „tere” a titkoknak, kétségeknek, megtévesztésnek.

107. "Nothing crooked or curved wilt thou see in their place."
107. „Nem látsz majd azon se tekervényt, se kanyart.”

يَوْمَئِذٍ يَتَّبِعُونَ الدَّاعِيَ لَا عِوَجَ لَهُ وَخَشَعَتِ الْأَصْوَاتُ لِلرَّحْمَنِ فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا هَمْسًا ﴿١٠٨﴾

108. On that Day will they follow the Caller (straight): no crookedness (can they show) him: all sounds shall humble themselves in the Presence of ((Allah)) Most Gracious: nothing shalt thou hear but the tramp of their feet (as they march)[1202].
108. Ezen a Napon követni fogják a Hívót, kinek nem (mutathatnak) fondorlatot. Visszafogják hangjukat a Kegyelmes előtt, s nem hallasz majd mást, mint lépteiket[1202].

يَوْمَئِذٍ لَّا تَنفَعُ الشَّفَاعَةُ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَرَضِيَ لَهُ قَوْلًا ﴿١٠٩﴾

109. On that Day shall no intercession avail except for those for whom permission has been granted by ((Allah)) Most Gracious and whose word is acceptable to Him.
109. Ezen a Napon nem használ a közbenjárás, csak annak, kinek a Kegyelmes megengedi, s kinek szava megelégedéssel tölti el Őt.

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِهِ عِلْمًا ﴿١١٠﴾

110. He knows what (appears to His creatures as) before or after or behind them: but they shall not compass it with their knowledge.
110. Ő tudja, mi van előttük, mögöttük és mit tudásuk nem ér át.

وَعَنَتِ الْوُجُوهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّومِ وَقَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ ظُلْمًا ﴿١١١﴾

111. (All) faces shall be humbled before (Him) - the Living, the Self-Subsisting, Eternal: hopeless indeed will be the man that carries iniquity (on his back)[1203].
111. Meghunyászkodnak az arcok az Élő, az Örökkévaló előtt. Reménytelen az, ki bűnt hordoz[1203].

وَمَن يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا يَخَافُ ظُلْمًا وَلَا هَضْمًا ﴿١١٢﴾

[1202] A beautiful personification of hushed Sound. First there is the loud blast of the Trumpet. Then there is the stillness and hush of awe and reverence: only the tramp of the ranks marching along will be heard.

Az elhaló, elfojtott hangok gyönyörű megjelenítése. Először a hangos fanfárokat, majd a félelemtől és meghunyászkodástól visszafogott hangokat és lépések hangját halljuk.

[1203] The metaphor of the burden of sin which the unjust carry on their backs is referred to in 20:100-101 (see in 6:31, and in other passages).

A bűnösök által cipelt rossztetemények terhére találunk utalást még a 20:100-101, 6:31 és több más helyen.

112. But he who works deeds of righteousness, and has faith, will have no fear of harm nor of any curtailment (of what is his due)[1204].

112. Aki jókat cselekszik és hívő, nem kell tartania se elkárhozástól, se megszorítástól[1204].

وَكَذَٰلِكَ أَنزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا وَصَرَّفْنَا فِيهِ مِنَ الْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ أَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْرًا ﴿١١٣﴾

113. Thus have We sent this down - an arabic Qur'an - and explained therein in detail some of the warnings, in order that they may fear Allah, or that it may cause their remembrance (of Him)[1205].

113. Ekképpen bocsátottuk le neki az Arab Koránt, miben részleteztük néhány ígéretünket, hátha tán őrizkednek, vagy arra készteti őket, hogy magukba szálljanak[1205].

فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْآنِ مِن قَبْلِ أَن يُقْضَىٰ إِلَيْكَ وَحْيُهُ وَقُل رَّبِّ زِدْنِي عِلْمًا ﴿١١٤﴾

114. High above all is Allah, the King, the Truth! Be not in haste with the Qur'an before its revelation to thee is completed, but say, "O my Lord! advance me in knowledge[1206]."

[1204] Unlike the unjust, the righteous, who have come with Faith, will now find their Faith justified: not only will they be free from any fear of harm, but they will be rewarded to the full, or, as has been said in other passages, where His bounty rather than His justice is emphasized, they will get more than their due reward (3:27; 39:10).

A gaztevőkkel ellentétben, a jók, kiknek a Hit életük része volt, ezt a Hitet igazolva látják. Nem csak a félelemtől és bántásoktól szabadulnak meg, hanem teljes viszonzásban részesülnek. Vagy, ahogy más helyeken olvashatjuk, viszonzásuk többszöröse lesz jótéteményeiknek. (3:27, 39:10).

[1205] The Quran is in clear Arabic, so that even an unlearned people like the Arabs might understand and profit by its warnings, and the rest of the world may learn through them, as they did in the first few centuries of Islam and may do again when we Muslims show ourselves worthy to explain and exemplify its meaning. In the history there was a period of time when we Muslims were worth to explain the Truth. These days of today don't belong to this period of time.

A Korán tiszta, Arab nyelven szól. Akinek ez az anyanyelve, azokhoz az itt elhangzó figyelmeztetések és tanítások közvetlenül szólnak. Egyben az ő kötelességük, hogy érthetővé tegyék a Korán kinyilatkoztatásait azoknak, akiknek nem ez az anyanyelve. Remélem, hogy egyszer eljön újból az az idő, amikor érdemesek lesznek Muszlimjaink arra, hogy mély értelmezését adják a Koránnak. A történelemben volt már ilyen időszak. A ma az nem az.

[1206] Allah is above every human event or desire. His purpose is universal. But He is the Truth, the absolute Truth; and His kingdom is the true kingdom, that can carry out its will. That Truth unfolds itself gradually, as it did in the gradual revelation of the Quran to the holy Prophet. But even after it was completed in a volume, its true meaning and purpose only gradually unfold themselves to any given individual or nation. No one should be impatient about it. On the contrary, we should always pray for increase in our own knowledge, which can never at any given moment be complete.

Allah minden egyéni esemény, vagy vágy felett áll. Célja univerzális. Ő az abszolút Igazság, Királysága az Igaz Királyság, ami akaratát érvényre juttatja. Az Igazság fokozatosan bontakozik ki, ahogy a Korán kinyilatkoztatásai is fokozatosan érkeztek a Próféta számára. Sőt, még a teljes kinyilatkoztatás kötetbe rendezése után is lassan, fokozatosan adja ki magából az Üzenet mély tartalmát, ami egyéni és társadalmi szinten egyaránt lecsapódhat, ha van a gondolatnak fogantatása. Senki sem lehet türelmetlen. Sohasem lehet tudásunk komplett, de törekednünk kell rá. Ha ez a törekvés meg van, akkor a Korán igazsága is feltárul.

114. Allah, a Király, az Igaz, Aki minden fölött áll! Ne siess a Koránnal, még mielőtt be nem teljesedik számodra kinyilatkoztatása és mondd: „Uram! Gyarapítsd tudásom[1206]!”

وَلَقَدْ عَهِدْنَا إِلَى آدَمَ مِن قَبْلُ فَنَسِيَ وَلَمْ نَجِدْ لَهُ عَزْمًا ﴿١١٥﴾

115. We had already, beforehand, taken the covenant of Adam, but he forgot: and We found on his part no firm resolve[1207].

115. Szövetséget kötöttünk Ádámmal azelőtt, de elfeledte és nem találtunk benne kitartást[1207].

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى ﴿١١٦﴾

116. When We said to the angels, "Prostrate yourselves to Adam", they prostrated themselves, but not Iblis: he refused.

116. Mikor mondtuk az Angyaloknak: „Boruljatok le Ádám előtt!” Leborultak, csak Iblisz nem, aki dacolt.

فَقُلْنَا يَا آدَمُ إِنَّ هَذَا عَدُوٌّ لَّكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا يُخْرِجَنَّكُمَا مِنَ الْجَنَّةِ فَتَشْقَى ﴿١١٧﴾

117. Then We said: "O Adam! verily, this is an enemy to thee and thy wife: so let him not get you both out of the Garden, so that thou art landed in misery[1208].

117. Mondtuk: „Ó, Ádám! Ez ellenség neked és párodnak. Ne űzessen el titeket a Kertből, hogy nyomorultak legyetek[1208].”

إِنَّ لَكَ أَلَّا تَجُوعَ فِيهَا وَلَا تَعْرَى ﴿١١٨﴾

118. "There is therein (enough provision) for thee not to go hungry nor to go naked[1209],

118. „Mert ott neked (bőséges gondviselésed van), hogy ne éhezz és ne légy csupasz[1209].”

[1207] The spiritual fall of two individual souls, Pharaoh and the Samiri, having been referred to, the one through overweening arrogance, and the other through a spirit of mischief and false harking back to the past, our attention is now called to the prototype of Evil (Satan) who tempted Adam, the original Man, and to the fact that though man was clearly warned that Satan is his enemy and will only effect his ruin, he showed so little firmness that he succumbed to it at once at the first opportunity.

Az ember spirituális hanyatlását eddig a Fáraó és Samiri példáján láthattuk. A Fáraó esetében az evilági hatalommal, arroganciával és zsarnoksággal, míg Samirinál a múlt hibáinak felidézésével, az azokba való visszaeséssel szembesülünk. Most a gonosz prototípusával, a Sátánnal találkozunk, aki az eredendő bűnbeesést előidézte. Ádámot, az embert nem kellet sokat győzködnie, szinte azonnal átadta magát a bűnnek.

[1208] The story is referred to in order to draw attention to man's folly in rushing into the arms of Satan though he had been clearly forewarned.

Az eset az ember esendőségére figyelmeztet, akit bármennyire is figyelmeztettek előre a veszélyre, a Sátán kezeibe rohan, ha az hívja.

[1209] Not only had the warning been given that Satan is an enemy to man and will affect his destruction, but it was clearly pointed out that all his needs were being met in the Garden of Happiness. Food and clothing, drink and shelter, were amply provided for.

Nem csak arra lett felhívva az ember figyelme, hogy a Sátán az ellensége, aki a vesztét okozza, hanem a Kertre is, ahol minden szükséglete, beleértve a boldogságot, rendelkezésre áll.

وَأَنَّكَ لَا تَظْمَأُ فِيهَا وَلَا تَضْحَى ﴿١١٩﴾

119. "Nor to suffer from thirst, nor from the sun's heat."

119. „Nem szomjazol benne és a nap sem hevít fel.”

فَوَسْوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ يَا آدَمُ هَلْ أَدُلُّكَ عَلَى شَجَرَةِ الْخُلْدِ وَمُلْكٍ لَّا يَبْلَى ﴿١٢٠﴾

120. But Satan whispered evil to him: he said, "O Adam! shall I lead thee to the Tree of Eternity and to a kingdom that never decays[1210]?"

120. De a Sátán suttogott felé és mondta: „Ó Ádám! elvezesselek-e téged az örökkévalóság fájához és a királysághoz, mi nem tűnik le[1210]?”

فَأَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتْ لَهُمَا سَوْآتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِن وَرَقِ الْجَنَّةِ وَعَصَى آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَى ﴿١٢١﴾

121. In the result, they both ate of the tree, and so their nakedness appeared to them: they began to sew together, for their covering, leaves from the Garden: thus did Adam disobey his Lord, and allow himself to be seduced[1211].

121. Mindketten ettek arról (a fáról) és felderült nekik szégyenük (csupaszságuk). Takarást öltöttek maguknak össze a Kert leveleiből. Ádám engedetlen volt Urával és engedett a kísértésnek[1211].

ثُمَّ اجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدَى ﴿١٢٢﴾

[1210] The suggestion of Satan is clever, as it always is: it is false, and at the same time plausible. It is false, because; - that felicity was not temporary, like the life of this world, and - they were supreme in the Garden, and a "kingdom" such as was dangled before them would only add to their sorrows. It was plausible, because; - nothing had been said to them about Eternity, as the opposite of Eternity was not yet known, and - the sweets of Power arise from the savor of Self, and Self is an alluring (if false) attraction that misleads the Will.

A Sátán ajánlata okos, mint mindig, de fals és hihető. Fals, mert: 1. A boldogság nem átmeneti volt, mint a földi világban. 2. A Kertben minden őket szolgálta, tehát felsőrendűek voltak, így a Kert maga már egy királyság volt részükre. A Királyság tehát adott volt, nem kellett azt külön ajánlani. Ami pedig a hihetőséget illeti: 1. Semmi sem hangzott el korábban az „örökkévalóságról”. Amiről nem beszélünk, az nincs. Most a Sátán megemlítette, tehát megszületett a fogalom is és elgondolkodtatta Ádámot. 2. A csábítás ereje az Ego gyengeségében gyökerezik. Ha az Egóban van hajlam elhajlásra, akkor olyasmiben is hisz, ami az Ego önös vágyaiból ered.

[1211] Hitherto they knew no evil. Now, when disobedience to Allah had sullied their soul and torn off the garment, their sullied Self appeared to themselves in all its nakedness and ugliness, and they had to resort to external things (leaves of the Garden) to cover the shame of their self-consciousness.
Adam had been given the will to choose, and he chose wrong, and was about to be lost when Allah's Grace came to his aid. His repentance was accepted, and Allah chose him for His Mercy, as stated in the next verse.

Megismerték a bűnt. Engedetlenségük Istennel beszennyezte lelküket és egy szennyezett Ego azon nyomban kimutatja a tökéletlenséget, csupaszságot, csúnyaságot, hiányosságot, amiknek elpalástolásához külső eszközökre (itt a Kert leveleire) van szükség. Takarni kell a testet, de takarni kell a szégyent és a lelkiismeretet. Ádám választhatott és ő rosszul választott. Majdnem elveszett, de Allah kegyelme segítségére volt. Bűnbánata meghallgatásra talált és Allah megbocsájtott.

122. But his Lord chose him (for His Grace): He turned to him, and gave him Guidance.

122. Majd Ura kijelölte őt, megenyhült felé és vezette őt.

قَالَ اهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُم مِّنِّي هُدًى فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقَى ﴿١٢٣﴾

123. He said: "Get ye down, both of you,- all together, from the Garden, with enmity one to another: but if, as is sure, there comes to you Guidance from Me, whosoever follows My Guidance, will not lose his way, nor fall into misery[1212].

123. Mondta: „Szálljatok le innen mindketten, egymásnak ellenségei! Majd ha eljön Tőlem hozzátok az Útmutatás, kövessétek Útmutatásomat, ne tévelyedjetek el és ne legyetek áldatlanok[1212].”

وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى ﴿١٢٤﴾

124. "But whosoever turns away from My Message, verily for him is a life narrowed down, and We shall raise him up blind on the Day of Judgment."

124. „Aki elfordul Üzenetemtől, annak szűkös lesz megélhetése és a Feltámadás Napján vakon támasztjuk fel.”

قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَقَدْ كُنتُ بَصِيرًا ﴿١٢٥﴾

125. He will say: "O my Lord! why hast Thou raised me up blind, while I had sight (before)[1213]?"

125. Mondja: „Uram! Miért támasztottál fel vakon, mikor én láttam[1213]?”

قَالَ كَذَلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيتَهَا وَكَذَلِكَ الْيَوْمَ تُنسَى ﴿١٢٦﴾

126. ((Allah)) will say: "Thus didst Thou, when Our Signs came unto thee, disregard them: so wilt thou, this day, be disregarded."

[1212] The little variations between this passage and 2:38 are instructive, as showing how clearly the particular argument is followed in each case. Here ihbita ('get ye down') is in the dual number, and refers to the two individual souls, our common ancestors. In 2:38 ihbitu is in the plural number, to include all mankind and Satan, for the argument is about the collective life of man. On the other hand, "all together" includes Satan, the spirit of evil, and the enmity "one to another" refers to the eternal feud between Man and Satan, between our better and Evil.

Az apró eltérés a 2:38 és e vers között lényeges mondanivalóbeli különbséget fed. Itt kettes számban fogalmaz, „Ihbita”, azaz a két individuális lélek, a mi két ősszülőnk felé szól a parancs. A 2:38-ban „Ihbitu” többes számban hangzik el, tehát az egész emberiségre és a Sátánra együtt vonatkozik a felszólítás. Azzal, hogy a Sátánt is a Földre parancsolja az Úr, tudnunk kell, hogy itt van velünk és egymás ellenségei vagyunk.

[1213] Because Allah gave him physical sight in this life for trial, he thinks he should be favored in the real world, the world that matters! He misused his physical sight and made himself blind for the other world.

Allah megadta a fizikai látás képességét, ami próbatétel arra, vajon mire nyitjuk meg tekintetünket. Aki csak az evilág kínálatát látja, és megfeledkezik a spirituális világról, az vak marad. A fizikai lét megszűnésével a spirituális lét veszi kezdetét, ami így vaksággal indul.

126. (Allah) így szól: „Te is így tettél! Mikor eljöttek hozzád Áyáink, megfeledkeztél róluk. Ekképpen vagy te is elfeledve ma.”

وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِن بِآيَاتِ رَبِّهِ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُّ وَأَبْقَى ﴿١٢٧﴾

127. And thus do We recompense him who transgresses beyond bounds and believes not in the Signs of his Lord: and the Penalty of the Hereafter is far more grievous and more enduring.

127. Ekképpen adunk viszonzást annak, ki mértéktelen volt és nem hitt Ura Áyáiban. Mert bizony, a Túlvilág büntetése szigorúbb és maradandóbb.

أَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّنَ الْقُرُونِ يَمْشُونَ فِي مَسَاكِنِهِمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّأُولِي النُّهَىٰ ﴿١٢٨﴾

128. Is it not a warning to such men (to call to mind) how many generations before them We destroyed, in whose haunts they (now) move? Verily, in this are Signs for men endued with understanding[1214].

128. Nem veszik tán figyelmeztetésnek azt, hogy hány nemzedéket pusztítottunk el előttük, akiknek lakhelyén járnak-kelnek? Mert bizony, ebben vannak a Jelek azoknak, kik felfogják[1214]!

وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَكَانَ لِزَامًا وَأَجَلٌ مُسَمًّى ﴿١٢٩﴾

129. Had it not been for a Word that went forth before from thy Lord, (their punishment) must necessarily have come; but there is a Term appointed (for respite)[1215].

129. Ha nem előzte volna meg ezt Urad szava, akkor is szükségszerűen bekövetkezett volna (büntetésük). Az idő ki van jelölve[1215]!

فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا وَمِنْ آنَاءِ اللَّيْلِ فَسَبِّحْ وَأَطْرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضَىٰ ﴿١٣٠﴾

130. Therefore be patient with what they say, and celebrate (constantly) the praises of thy Lord, before the rising of the sun, and before its setting; yea, celebrate them for

---

[1214] 20:54. This phrase concluded the argument of Moses with Pharaoh about Pharaoh's blindness to Allah and the Signs of Allah. Now it concludes the more general argument about men, concerning whom the saying arose: 'none are so blind as those who will not see.'

20:54. Utalás Mózesre és a Fáraóra, az ő vakságára, mert nem volt képes meglátni Allah Jeleit. Itt azonban az érvelés általános. Az emberről szól, akire illik a mondás: „az vak igazán, aki nem lát.”

[1215] The most wicked have a term appointed for them for respite. Had it not been so, the punishment must necessarily have descended on them immediately for their evil deeds.

A bűnösöknek haladékot ad az Úr, hátha megbánják tetteiket. Ha nem így lenne, a bűn elkövetésekor már lesújtana rájuk.

part of the hours of the night, and at the sides of the day: that thou mayest have (spiritual) joy[1216].

130. Bírd ki türelemmel azt, mit mondanak. Zengd Urad dicsőségét, mikor a Nap felkel, és mielőtt lenyugszik. Dicsérd Őt az éj óráiban és a nappal két végén[1216].

وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَى مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِّنْهُمْ زَهْرَةَ الْحَيَاةِ الدُّنيَا لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ وَرِزْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَأَبْقَى ﴿١٣١﴾

131. Nor strain thine eyes in longing for the things We have given for enjoyment to parties of them, the splendour of the life of this world, through which We test them: but the provision of thy Lord is better and more enduring.

131. Ne mereszd szemeidet arra, mit párnak élvezetessé tettünk. Köztük van, mi az Evilági élet virága, hogy próbára tegyük általa őket. De Urad gondviselése jobb és maradandóbb.

وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا لَا نَسْأَلُكَ رِزْقًا نَّحْنُ نَرْزُقُكَ وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوَى ﴿١٣٢﴾

132. Enjoin prayer on thy people, and be constant therein. We ask thee not to provide sustenance: We provide it for thee. But the (fruit of) the Hereafter is for righteousness[1217].

132. Rendeld el az imát az embereknek és légy ebben kitartó. Nem várunk el tőled gondoskodást. Mi gondoskodunk rólad. A Túlvilági szép viszonzás az őrizkedőknek jár[1217].

وَقَالُوا لَوْلَا يَأْتِينَا بِآيَةٍ مِّن رَّبِّهِ أَوَلَمْ تَأْتِهِم بَيِّنَةُ مَا فِي الصُّحُفِ الْأُولَى ﴿١٣٣﴾

[1216] All good men must be patient with what seems to them evil around them. That does not mean that they should sit still and do nothing to destroy evil; for the fight against evil is one of the cardinal points in Islam. They must pray to Allah and commune with Him, so that their patience and faith may be strengthened, and they may be able the better to grapple with evil.
The prayer before sunrise is clearly Fajr; - that before sunset is Asr: "part of the hours of the night" - would indicate Maghrib (early night, just after sunset), - and Isha, before going to bed. There is left Zuhr, which is in the indefinite side or middle of the day.

Minden ember türelemmel kell, hogy viseltessen az őt körbevevő világ felé. Ez nem azt jelenti, hogy nem kell semmit tenni a gonosz legyőzése érdekében. De kell! Ez az Iszlám egyik kardinális pontja. Imádkoznunk kell. Állandó kommunikációt kell folytatnunk Allahhal, hogy türelmünk, belső erőnk növekedjen és először az Egónkban sugdolózó gonosz felett tudjunk győzni.
A Napfelkelte előtti ima a Fadzsr, hajnali ima. Napnyugta előtt áll be az Aszr, délutáni ima ideje. „Az éj órái" a Naplemente után kezdődnek, tehát ekkor van a Meghreb ima. Isha ima ideje a lefekvés előtt van. Kimaradt még a nap közepén elmondott déli ima, a Zuhr.

[1217]Sustenance, in the sense of ordinary needs of life, the man of Allah does not worry about. That is provided by Allah for all, the just and the unjust. But the special provision, the real Sustenance, the spiritual fruit, is for a righteous life in the service of Allah.

Ami a mindennapi életünkről való gondoskodást illeti, Allah törődik velünk. Akár megérdemeljük, akár nem, rendelkezésre áll. Ami az igazi gondoskodást jelenti, az a spirituális értés és viszonyulás. Ezért meg kell küzdeni és ezt a belső küzdelmet napi szinten fent kell tartani. Ennek viszonzása Allahnál maradandó.

133. They say: "Why does he not bring us a sign from his Lord?" Has not a Clear Sign come to them of all that was in the former Books of revelation[1218]?

133. Mondják: „Miért nem hozza el nekünk a Jelet Urától?" Vagy tán nem jött el nekik a bizonyság a Korábbi Lapokon[1218]?

وَلَوْ أَنَّا أَهْلَكْنَاهُم بِعَذَابٍ مِّن قَبْلِهِ لَقَالُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ مِن قَبْلِ أَن نَّذِلَّ وَنَخْزَى ﴿١٣٤﴾

134. And if We had inflicted on them a penalty before this, they would have said: "Our Lord! If only Thou hadst sent us an apostle, we should certainly have followed Thy Signs before we were humbled and put to shame."

134. Ha ezelőtt sújtottunk volna le rájuk büntetésünkkel, azt mondanák: „Urunk! Ha küldtél volna hozzánk Prófétát, bizony mi már akkor követük volna Áyáidat, mielőtt megaláznál és megszégyenítenél.

قُلْ كُلٌّ مُّتَرَبِّصٌ فَتَرَبَّصُوا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ أَصْحَابُ الصِّرَاطِ السَّوِيِّ وَمَنِ اهْتَدَى ﴿١٣٥﴾

135. Say: "Each one (of us) is waiting: wait ye, therefore, and soon shall ye know who it is that is on the straight and even way, and who it is that has received Guidance[1219]."

135. Mondd: „Mindenki vár. Várjatok hát és megtudjátok, hogy kik haladnak a Szakadatlan Ösvényen és kik mennek az Útmutatás szerint[1219].

[1218] The question or plea of the Unbelievers is disingenuous. Many Signs have come with this Revelation. But the one that should have appealed to those who believed in former revelations and should have convinced them was what was in their own books.

A hitetlenek felvetése hamis. Sok Jel érkezik hozzánk a kinyilatkoztatásokkal. De, akiknek korábban is eljöttek a kinyilatkoztatások, az előző Szentírásokban a Jelek ugyanúgy ott vannak. Miért nem veszik azokat észre?

[1219] If people will not be true to their own lights, what further argument is left? The Prophet of Allah can only say: "Let us wait the issue: my faith tells me that Allah's Truth must prevail." 9:52.

Ha az emberek nem látják meg a világosságot saját forrásaikban, melyek az igazságot eléjük tárják, akkor mi mást lehet még értük tenni? Allah Prófétája csak ezt mondhatja: „Várjuk ki. Hitem azt mondja, hogy Allah Igazsága végül győzedelmeskedik." 9:52.

21. AL-ANBIYA (THE PROPHETS-PRÓFÉTÁK)

Introduction to Surah Al-Anbiya (The Prophets)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The name of this Surah has not been taken from any verse but it has been called *Al-Anbiyaa* because it contains a continuous account of many *Anbiyaa* (Prophets). Nevertheless, it is a symbolic name and not a title.

Period of Revelation

Both the subject matter and the style of the Surah indicate that it was sent down in the third stage of the life of the Holy Prophet at Makkah.

Subject and Topics

This Surah discusses the conflict between the Holy Prophet and the chiefs of Makkah, which was rampant at the time of its Revelation and answers those objections and doubts which were being put forward concerning his Prophethood and the Doctrines of *Tauhid* and the Hereafter. The chiefs of Makkah have also been rebuked for their machinations against the Holy Prophet and warned of the evil consequences of their wicked activities. They have been admonished to give up their indifference and heedlessness that they were showing about the Message. At the end of the Surah, they have been told that the person whom they considered to be a "distress and affliction" had in reality come to them as a blessing.

Main Themes

1. The objection of the disbelievers that a human being could not be a Messenger and therefore they could not accept Muhammad (peace be upon him) as a Prophet, has been refuted.
2. They have been taken to task for raising multifarious and contradictory objections against the Holy Prophet and the Qur'an.
3. Their wrong conception of life has been proved to be false because it was responsible for their indifferent and heedless attitude towards the Message of the Holy Prophet. They believed that life was merely a sport and pastime and had no purpose behind or before it and there was no accountability or reward or punishment.
4. The main cause of the conflict between the disbelievers and the Holy Prophet was their insistence on the doctrine of *shirk* and antagonism to the Doctrine of *Tauhid*. So the doctrine of *skirk* has been refuted and the Doctrine of *Tauhid* reinforced by weighty and impressive though brief arguments.
5. Arguments and admonitions have been used to remove another misunderstanding of theirs. They presumed that Muhammad (peace be upon him) was a false prophet and his warnings

of a scourge from God were empty threats, just because no scourge was visiting them in spite of their persistent rejection of the Prophet.

Bevezetés az Al-Anbija (Próféták) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Az Al-Anbiyah, azaz Próféták kifejezés egyik versben sem szerepel, viszont rengeteg Próféta története kerül elő.

Kinyilatkoztatás ideje

Mind a stílus, mind a tárgykörök azt jelzik, hogy a Szúra a Próféta Mekkai tartózkodásának harmadik negyedében nyilatkoztatott ki.

Tárgy

Hangot kap a Próféta és Mekka főemberei közti vita, ami eldurvult és ezt a kinyilatkoztatások hangneme is mutatja. Válaszol a Próféciával, a Monoteizmus doktrínájával és a Túlvilággal kapcsolatos kérdésekre és kétségekre, amivel a Próféta nap, mint nap találkozott. Mekka vezetői figyelmeztetést és felszólítást kapnak. Figyelmeztetést, mert a Túlvilági elszámolás közel, tetteik következményeivel pedig ott kell szembesülniük. Felszólítást, mert a Szúra végén megidézett személy, aki „szomorúságot és csapást” hoz, valóságban áldás a hívőknek és rossz hír a pogányoknak.

Fő témakörök

1. A hitetlenek tiltakozása. Szerintük ember nem lehet Próféta, ezért Mohamed (béke reá) küldetése nem elfogadható, hamis.
2. Próbálkozások a Próféta megállítására, a Korán hiteltelenné tételére
3. Életük tartalmatlanságának, hiábavalóságának érzékeltetése. Csak az Evilágban keresték a boldogságot, a Túlvilágban nem hittek.
4. A konfliktus legfőbb forrása a Shirk (bálványimádás) és a monoteizmus (Tauhid) szembenállása.
5. Mohamedet hamis Prófétának állították be, akinek intései kitaláción alapulnak és nincs Isteni háttere.

21. Al-Anbiya	21. Al-Anbija
THE PROPHETS	**PRÓFÉTÁK**
Total Verses: 112	Összes vers: 112
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

اقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُّعْرِضُونَ ﴿١﴾

1. Closer and closer to mankind comes their Reckoning: yet they heed not and they turn away.

1. *Közeledik az emberekhez elszámolásuk, de ők nem vesznek erről tudomást és elfordulnak.*

مَا يَأْتِيهِم مِّن ذِكْرٍ مِّن رَّبِّهِم مُّحْدَثٍ إِلَّا اسْتَمَعُوهُ وَهُمْ يَلْعَبُونَ ﴿٢﴾

2. Never comes (aught) to them of a renewed Message from their Lord, but they listen to it as in jest[1220],-

2. *Soha nem jön el hozzájuk megújult Üzenet Uruktól úgy, hogy hallgatnának rá, vagy ne játszadoznának[1220],-*

لَاهِيَةً قُلُوبُهُمْ وَأَسَرُّواْ النَّجْوَى الَّذِينَ ظَلَمُواْ هَلْ هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ أَفَتَأْتُونَ السِّحْرَ وَأَنتُمْ تُبْصِرُونَ ﴿٣﴾

3. Their hearts toying as with trifles. The wrong-doers conceal their private counsels, (saying), "Is this (one) more than a man like yourselves? Will ye go to witchcraft with your eyes open[1221]?"

[1220] In each age, when the Message of Allah is renewed, the very people who should have known better and welcomed the renewal and the sweeping away of human cobwebs, either receive it with amused self-superiority, which later turns to active hostility, or with careless indifference.

Minden korban, mikor Allah megújítja Üzenetét, azok, kiknek üdvözölniük, örvendeniük kellene és lesöpörni agyukról az emberi pókhálókat, ehelyett felsőrendűséggel, nemtörődömséggel viseltetnek, vagy komolytalanul vesznek róla tudomást.

[1221] Literally, "in a state in which you (actually) see (that it is witchcraft)". When Allah's Messenger is proved to be above them in moral worth, in true insight, in earnestness and power of eloquence, they accuse him of witchcraft, a word which may mean nothing, or perhaps some mysterious deceitful arts.

3. S ne tréfálkozna szívük. A bűnösök titkon tervet szőnek (mondván): „Ez talán nem ember, mint ti? Mágiával jöttök-e, miközben szemeitek figyelnek[1221]?”

قَالَ رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَاء وَالأَرْضِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٤﴾

4. Say: "My Lord knoweth (every) word (spoken) in the heavens and on earth: He is the One that heareth and knoweth (all things)."

4. Mondta: „Uram ismer (minden) szót, mi (elhangzik) az Égen és a Földön. Ő a Meghalló, a Mindentudó.

بَلْ قَالُواْ أَضْغَاثُ أَحْلاَمٍ بَلِ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ شَاعِرٌ فَلْيَأْتِنَا بِآيَةٍ كَمَا أُرْسِلَ الأَوَّلُونَ ﴿٥﴾

5. "Nay," they say, "(these are) medleys of dream! - Nay, He forged it! - Nay, He is (but) a poet! Let him then bring us a Sign like the ones that were sent to (Prophets) of old[1222]!"

5. Mi több! Mondják: „Kusza álmok! Mi több! Kitalálta! Mi több! Ő költő! Hozzon el nekünk egy olyan Jelet, amilyennel a korábbi Prófétákat küldték[1222].”

مَا آمَنَتْ قَبْلَهُم مِّن قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَفَهُمْ يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾

6. (As to those) before them, not one of the populations which We destroyed believed: will these believe[1223]?

6. Nem hitt előttük a település, akiket elpusztítottunk, hát ők majd hisznek[1223]?

وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلاَّ رِجَالاً نُّوحِي إِلَيْهِمْ فَاسْأَلُواْ أَهْلَ الذِّكْرِ إِن كُنتُمْ لاَ تَعْلَمُونَ ﴿٧﴾

Amikor a Próféta emberi tartással, egyenességgel, szolgálatával segít az emberen azzal, hogy közvetíti Allah Igaz Üzenetét, cserébe mágiával vádolják. Azaz szemfényvesztésnek fogják fel azt, ami őket segítené.

[1222] The charges against Allah's inspired Messenger are heaped up, "Magic!" says one: that means, "We don't understand it!" Says another, "Oh! but we know! he is a mere dreamer of confused dreams!" If the "dreams" fit in with real things and vital experiences, another will suggest, "Oh yes! why drag in supernatural agencies? he is clever enough to forge it himself!" Or another suggests, "He is a poet! Poets can invent things and say them in beautiful words!" Another interposes, "What we should like to see is miracles, like those we read of in stories of the Prophets of old!"

Halmozódnak az Allah Prófétája elleni vádak. Mágus! Tehát szemfényvesztés, becsapás, amit nem értünk. Egy másik: álmodozó, akinek zavarodott kusza álmai vannak! Mintha az álmokat ennyire rá lehetne illeszteni a valóságra! Egy másik: Vagy tán természetfeletti erők kerítették hatalmába? Vagy megfeledkezett magáról? Nem, ő csak egy költő, aki képzelt élményeit valósnak véli és gyönyörű szavakkal tálalja! De volt, aki a csodákhoz ragaszkodott. „Olyan csodával, Jellel gyere elő, amiről Könyveinkben olvashattunk és a korábbi Próféták mutattak be.

[1223] 'If such miracles as you read of failed to convince Unbelievers of old, what chance is there that these Unbelievers will believe? Miracles may come, but they are no cures for Unbelief.

Ha a korábbi csodák nem tudták meggyőzni a történelem Hitetlenjeit, akkor milyen esélye lenne a csodáknak a ma Hitetlenjeivel szemben? Csodák megeshetnek, de ezek nem gyógyítják be a hitetlenség sebét.

7. Before thee, also, the apostles We sent were but men, to whom We granted inspiration: If ye realise this not, ask of those who possess the Message[1224].

7. Nem küldtünk el előtted mást, csak embereket, kikre sugallatot bocsátottunk. Kérdezzétek hát az Üzenet birtokosait, ha nem tudjátok[1224].

وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا لَّا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَمَا كَانُوا خَالِدِينَ ﴿٨﴾

8. Nor did We give them bodies that ate no food, nor were they exempt from death[1225].

8. Nem (csak) testekké tettük meg őket, akik nem esznek ételt és nem örökkévalók[1225].

ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ الْوَعْدَ فَأَنجَيْنَاهُمْ وَمَن نَّشَاء وَأَهْلَكْنَا الْمُسْرِفِينَ ﴿٩﴾

9. In the end We fulfilled to them Our Promise, and We saved them and those whom We pleased, but We destroyed those who transgressed beyond bounds[1226].

9. Majd beteljesítettük nekik az ígéretet, megmenekítettük őket és azokat, kiket akartunk. Mert elpusztítottuk a tékozlókat[1226].

لَقَدْ أَنزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٠﴾

10. We have revealed for you (O men!) a book in which is a Message for you: will ye not then understand?

10. Lebocsátottuk nektek a Könyvet, miben ott az Üzenet nektek, hát nem fogjátok fel?

وَكَمْ قَصَمْنَا مِن قَرْيَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً وَأَنشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا آخَرِينَ ﴿١١﴾

11. How many were the populations We utterly destroyed because of their iniquities, setting up in their places other peoples?

11. Hány települést zúztunk szét, mi bűnös volt és telepítettünk meg utánuk másokat?

[1224] See 16:43. This answers the Unbelievers' taunt, "he is just a man like ourselves!" True, but all messengers sent by Allah were men, not angels or another kind of beings, who could not understand men or whom men could not understand.

Lásd: 16:43. Ez válasz a Hitetlenek szarkazmusára: „ő csupán egy ember, mint mi magunk!” Ez igaz, de Allah korábban elküldött Prófétái is mind emberek voltak. Nem Angyalokat, vagy más lényeket küldött, akik ne tudtak volna szót érteni az emberekkel.

[1225] As men they were subject to all the laws governing the physical bodies of men. They ate and drank, and their bodies perished in death.

Mint minden ember, a Próféták teste is a fizikai törvényeknek van alárendelve. Enniük, inniuk kell és halálukkor testük az enyészeté lesz.

[1226] But, however difficult (or impossible) their mission may have appeared to them, or to the world at first, they won through eventually, even those who seemed to have been defeated. Examples are given in the latter part of this Surah, especially in 21:51-93. They were delivered from the Wrath which overtook the Unbelievers, as were those with them who accepted Allah's Message and placed themselves in conformity with His Will and Plan.

Bármennyire nehéznek vagy lehetetlennek látszik küldetésük, akkor is győznek, ha először nem úgy tűnik. A Szúra későbbi részében példákat látunk erre 21:51-93. A Hitetlenekre lesújtó Haragtól megmenekítették őket, ahogy azokat is, akik elfogadták Allah Üzenetét és elhelyezték magukat az Ő akaratában és Tervében.

فَلَمَّا أَحَسُّوا بَأْسَنَا إِذَا هُم مِّنْهَا يَرْكُضُونَ ﴿١٢﴾

12. Yet, when they felt Our Punishment (coming), behold, they (tried to) flee from it[1227].
12. *Mikor megérezték (eljövendő) csapásunkat, mintha el akartak volna szaladni előle[1227].*

لَا تَرْكُضُوا وَارْجِعُوا إِلَى مَا أُتْرِفْتُمْ فِيهِ وَمَسَاكِنِكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْأَلُونَ ﴿١٣﴾

13. Flee not, but return to the good things of this life which were given you, and to your homes in order that ye may be called to account.
13. *Ne fussatok, térjetek vissza abba, mi elkényeztetett titeket, otthonaitokba, hogy kérdőre lehessetek vonva.*

قَالُوا يَا وَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿١٤﴾

14. They said: "Ah! woe to us! We were indeed wrong-doers!"
14. *Mondták: „Jaj, nekünk, hogy bűnösök voltunk!”*

فَمَا زَالَت تِّلْكَ دَعْوَاهُمْ حَتَّى جَعَلْنَاهُمْ حَصِيدًا خَامِدِينَ ﴿١٥﴾

15. And that cry of theirs ceased not, till We made them as a field that is mown, as ashes silent and quenched[1228].
15. *Ezt kiáltozták szüntelen, míg tarlóvá és kihűlt hamuvá nem tettük meg őket[1228].*

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاء وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ ﴿١٦﴾

16. Not for (idle) sport did We create the heavens and the earth and all that is between!
16. *Nem szórakozásból teremtettük meg az Eget, a Földet, s mi a kettő közt van!*

لَوْ أَرَدْنَا أَن نَّتَّخِذَ لَهْوًا لَّاتَّخَذْنَاهُ مِن لَّدُنَّا إِن كُنَّا فَاعِلِينَ ﴿١٧﴾

[1227] When they actually began to feel the Wrath coming, they began to flee, but it was too late! Besides, where could they flee to from the Wrath of Allah? Hence the ironical appeal to them in the next verse: better go back to your luxuries and what you thought were your permanent homes! Christ's saying in the present Gospel of St. Matthew (3:7): "O generation of vipers, who hath warned you to flee from the Wrath to come?"

Amikor megérezték a közelgő veszélyt, menekülni próbáltak Allah haragja elől, de már késő volt. Ugyan hova tudtak volna elszaladni Allah elől? Az ironikus felajánlás ott áll a következő versben: Nyugodtan térjetek vissza kényelmes életetekbe, amiről úgy gondoltátok, hogy állandó otthonotok! Krisztus így szól a jelenlegi Máté 3:7-ben: „Mérges kígyóknak fajzatai! Kicsoda intett meg titeket, hogy az Istennek elkövetkezendő haragjától megmeneküljetek?”

[1228] The two similes present two different aspects of the lamentation of the ungodly. When they really see the Wrath to come, there is a stampede, but where can they go to? Their lamentation is now the only mark of their life. But it dies away, as corn vanishes from a field that is being mown, or as a dying fire is slowly extinguished! They do not die. They wish they were dead! (78:40).

Amikor látják, hogy Allah haragja jön, pánikba esnek, de ugyan hova mehetnének? Csak az evilági életüket siratják. De az letűnik, ahogy a gabona aratás után tarlóvá lesz, vagy a kialudt tűz után maradó hamu. Nem halnak meg, bár ezt szeretnék (78:40).

17. If it had been Our wish to take (just) a pastime, We should surely have taken it from the things nearest to Us, if We would do (such a thing)[1229]!

17. Ha kedvünket akarnánk lelni, megtalálnánk azt Színünk előtt, ha ezt szándékoznánk[1229].

بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ وَلَكُمُ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ ﴿١٨﴾

18. Nay, We hurl the Truth against falsehood, and it knocks out its brain, and behold, falsehood doth perish! Ah! woe be to you for the (false) things ye ascribe (to Us)[1230].

18. Mi több! Ráhajítjuk az Igazat a hamisra, hogy az agyra telepedjen és elsorvadjon a hamis. Jaj nektek azért, mit (Nekünk) tulajdoníttok[1230].

وَلَهُ مَن فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ عِندَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ ﴿١٩﴾

19. To Him belong all (creatures) in the heavens and on earth: Even those who are in His (very) Presence are not too proud to serve Him, nor are they (ever) weary (of His service):

19. Övé minden az Egeken és a Földön. Nem dacolnak szolgálni Őt, kik Színe előtt vannak, és nem merülnek (ebben) ki.

يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لَا يَفْتُرُونَ ﴿٢٠﴾

20. They celebrate His praises night and day, nor do they ever flag or intermit.

20. Dicsőségét zengik éjjel, nappal és nem lankadnak.

أَمِ اتَّخَذُوا آلِهَةً مِّنَ الْأَرْضِ هُمْ يُنشِرُونَ ﴿٢١﴾

21. Or have they taken (for worship) gods from the earth who can raise (the dead)[1231]?

[1229] If such an idea as that of play or pastime had been possible with regard to Allah, and if He had wished really to indulge in pastime, He would have done it with creatures of Light nearest to Him, not with the lowly material creation that we see around us.

Ha Allahnak játszadozni lenne kedve, akkor a Világosság teremtményeivel tenné ezt az Ő Színe előtt és nem ereszkedne le ezzel a céllal az anyagi teremtmények világába.

[1230] Such as that; - Allah has partners (21:22), or - that He has begotten a son (21:26), or - has daughters (16:57), or - any other superstitions derogatory to the dignity and glory of Allah.

Mit tulajdonítanak Neki? 1. Társai vannak (21:22). 2. Gyermeket nemzett (21:26). 3. Lányai vannak (16:57) 4. Babonákba ültetik át, ami méltóságát csorbítja.

[1231] The different kinds of false gods whom people raise from their imagination are now referred to. In verses 21-23, the reference is to the gods of the earth, whether idols or local godlings, or deified heroes, or animals or trees or forces of the nature around us, which men have from time to time worshipped. These, as deities, have no life except what their worshippers give to them.
No one but Allah can raise the dead to life. The miracle in the story of Jesus (3:49 and 5:113) was "by Allah's leave". It was a miracle of Allah, not one of Jesus by his own power or will.

A hamis istenségek az emberek képzeletében élednek fel, nem a valóságban. A 21-23 versekben utalásokat találunk ezekre az istenekre, amik lehetnek bálványok, helyi istenségek, istenített hősök, állatok, természeti erők. Ezek élettelen dolgok, az egyedüli élet bennük az, amit a hozzájuk imádkozó beléjük képzel.

21. *Vagy tán a Földről vettek isteneket, akik fel tudják támasztani (a halottat)* [1231]*?*

لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا فَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٢٢﴾

22. If there were, in the heavens and the earth, other gods besides Allah, there would have been confusion in both! but glory to Allah, the Lord of the Throne: (High is He) above what they attribute to Him[1232]!

22. *Ha lennének köztük (az Egeken és a Földön) Allahon kívül istenek, bizony mindkettő (Ég és Föld) megbomlana. Legyen Dicső Allah, a Trón Ura attól, mit Hozzá rendelnek*[1232]*.*

لَا يُسْأَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْأَلُونَ ﴿٢٣﴾

23. He cannot be questioned for His acts, but they will be questioned (for theirs).

23. *Nem vonhatják kérdőre arról, hogy Ő mit tesz, de őket kérdőre vonják!*

أَمِ اتَّخَذُوا مِن دُونِهِ آلِهَةً قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ هَذَا ذِكْرُ مَن مَّعِيَ وَذِكْرُ مَن قَبْلِي بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ الْحَقَّ فَهُم مُّعْرِضُونَ ﴿٢٤﴾

24. Or have they taken for worship (other) gods besides him? Say, "Bring your convincing proof: this is the Message of those with me and the Message of those before me." But most of them know not the Truth, and so turn away[1233].

24. *Vagy Rajta kívül vettetek (más) isteneket? Mondd: „Hozzátok elő bizonyságaitokat. Ez az Üzenet azok számára, akik velem vannak és Üzenet azoknak, kik előttem voltak." Mi több! Legtöbbjük nem ismeri az Igazat és elfordulnak*[1233]*!*

وَمَا أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ مِن رَّسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ ﴿٢٥﴾

25. Not an apostle did We send before thee without this inspiration sent by Us to him: that there is no god but I; therefore worship and serve Me.

25. *Nem küldtünk előtted egy Prófétát sem, kire ne sugallottunk volna. Mert nincs más Isten, csak Én, hát szolgáljatok!*

Csak Allah tudja a halottat életre kelteni. A Jézus által bemutatott csoda is „Allah engedelmével" történt (3:49 és 5:113), melyeket Allah hatalmából és nem saját képességei alapján vitt véghez.

[1232] After the false gods of the earth (verse 21), are mentioned the false gods in the heavens and the earth, like those in the Greek Pantheon (verse 22), who quarreled and fought and slandered each other and made their Olympus a perfect bear-garden!

A föld hamis istenei után (21. vers), jöjjenek a föld és ég hamis istenei, mint a Görög Panteonban (22. vers), ahol az istenek egymás közt civakodnak, rágalmakat szórnak egymásra, mintha az Olimposz zsibvásár lenne.

[1233] This verse should be read with the next. All reason revolts against the idea of conflicting gods, and points to Unity in Creation and Unity in Godhead. This is not only the Message of Islam ("those with me") but the message of all prophets who came before the holy Prophet Muhammad ("those before me"), and the line of prophets was closed with him. The Message given to every prophet in all ages was that of Unity as the fundamental basis of Order and Design in the world, material, moral, and spiritual.

Ezt a verset a következővel együtt kell olvasni. Minden az ellen szól, hogy konfliktusba került istenek között élünk. A természet teremtése az Egy Isten létére utal. Ez nem csak az Iszlám (akik velem vannak), hanem a Mohammed előtt elküldött Próféták (kik előttem voltak) által közvetített Üzenet is. Ez az Üzenet minden korban ugyanaz: az anyagi, morális és spirituális Világ egységes rendszeréről és annak Egyetlen Teremtőjéről szól.

وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا سُبْحَانَهُ بَلْ عِبَادٌ مُّكْرَمُونَ ﴿٢٦﴾

26. And they say: "((Allah)) Most Gracious has begotten offspring." Glory to Him! they are (but) servants raised to honour[1234].

26. Mondják: „A Kegyelmes (Allah) gyermeket nemzett!" Legyen Dicső! Mi több! Ők nemes szolgálók (akiket fiainak hisznek)[1234]!

لَا يَسْبِقُونَهُ بِالْقَوْلِ وَهُم بِأَمْرِهِ يَعْمَلُونَ ﴿٢٧﴾

27. They speak not before He speaks, and they act (in all things) by His Command[1235].

27. Nem előzik meg Őt (mielőtt) szólna, és azt teszik, amit Ő parancsol[1235].

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يَشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنِ ارْتَضَى وَهُم مِّنْ خَشْيَتِهِ مُشْفِقُونَ ﴿٢٨﴾

28. He knows what is before them, and what is behind them, and they offer no intercession except for those who are acceptable, and they stand in awe and reverence of His (Glory).

28. Ő Tudja, mi van előttük, mögöttük és nem ajánlja közbenjárását, csak annak, kiben megelégedését leli. Azok meg félik Őt és hódolnak neki.

وَمَن يَقُلْ مِنْهُمْ إِنِّي إِلَهٌ مِّن دُونِهِ فَذَلِكَ نَجْزِيهِ جَهَنَّمَ كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٢٩﴾

29. If any of them should say, "I am a god besides Him", such a one We should reward with Hell: thus do We reward those who do wrong.

29. Ki az, ki köztük azt állítaná: „Isten vagyok Rajta kívül!" Az ilyet Pokollal jutalmaznánk. Ekképpen adunk viszonzást a bűnösöknek.

[1234] This refers both to the Trinitarian superstition that Allah has begotten a son, and to the Arab superstition that the angels were daughters of Allah. All such superstitions are derogatory to the glory of Allah. The prophets and the angels are no more than servants of Allah: they are raised high in honor, and therefore they deserve our highest respect, but not our worship.

Utalás a Szentháromság tanaira, miszerint Allahnak fia van és az Arab babonákra, ahol Allahnak lányokat tulajdonítottak. Az Iszlám egyiket sem tudja elfogadni, mert mindkettő Allah méltóságát járatja le. A Próféták és Angyalok az Iszlámban nem Isten szolgálói, hanem magas rangú, megbecsült küldöttei, akiket tisztelnünk kell, de nem lehetnek imáink tárgyai.

[1235] They never say anything before they receive Allah's command to say it, and their acts are similarly conditioned. This is also the teaching of Jesus as reported in the Gospel of St. John (12:49-50): "For I have not spoken of myself: but the Father which sent me, He gave me a commandment, what I should say, and what I should speak. And I know that His commandment is life everlasting: whatsoever I speak therefore, even as the Father said unto me, so I speak." If rightly understood, "Father" has the same meaning as our "Rabb", Sustainer and Cherisher, not Begetter or Progenitor.

Nem szólalnak meg anélkül, hogy Allah erre engedélyt ne adna. Jézus tanítása is ez volt. János 12:49-50: „[49]Mert én nem magamtól szóltam; hanem az Atya, aki küldött engem, ő parancsolta nékem, hogy mit mondjak és mit beszéljek. [50]És tudom, hogy az ő parancsolata örök élet. Amiket azért én beszélek, úgy beszélem, amint az Atya mondotta vala nékem. Az Atya azt jelenti Uram, Teremtőm.

أَوَلَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاء كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٠﴾

30. Do not the Unbelievers see that the heavens and the earth were joined together (as one unit of creation), before we clove them asunder? We made from water every living thing. Will they not then believe[1236]?

30. Vagy nem látják-e azok, kik tagadnak, hogy az Egek és a Föld egy pontba voltak sűrítve, majd Mi vetettük azokat szét? Megtettünk a vízből minden dolgot élővé, hát mégsem hisznek[1236]?

وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَن تَمِيدَ بِهِمْ وَجَعَلْنَا فِيهَا فِجَاجًا سُبُلًا لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٣١﴾

31. And We have set on the earth mountains standing firm, lest it should shake with them, and We have made therein broad highways (between mountains) for them to pass through: that they may receive Guidance[1237].

31. A Földre Hegyvonulatokat vetettünk, hogy azokkal rengesse meg őket, bennük szurdokokat, hágókat nyitottunk, hátha jó úton haladnak[1237].

وَجَعَلْنَا السَّمَاء سَقْفًا مَّحْفُوظًا وَهُمْ عَنْ آيَاتِهَا مُعْرِضُونَ ﴿٣٢﴾

32. And We have made the heavens as a canopy well guarded: yet do they turn away from the Signs which these things (point to)[1238]!

[1236] There are two statements and both of them was clarified by the modern sciences so an illiterate Prophet had no chance to create these thoughts himself. 1. Big Bung theory on the creation of the Universe. See Annex after this Surah. 2. Water is the basic. Without water there is no life. This statement today sounds very natural but 1400 years or even 100 years ago it was very strange.

Két állítás hangzik el és mindkettőt igazolják a modern tudományok. Egy írástudatlan Próféta nem találhatta ki egyiket sem. 1. Ősrobbanás elmélet az Univerzum keletkezéséről. Lásd a függeléket a Szúra után. 2. Víz az élet alapja, víz nélkül nincs élet. Ma ez egy természetes állítás, de 1400, de még 100 évvel ezelőtt sem volt az.

[1237] 16:15. Lest it should shake with them: here "them" refers back to "they" at the end of the preceding verse, meaning "Unbelievers". It might be mankind in general, but the pointed address to those who do not realize and understand Allah's mercies is appropriate, to drive home to them the fact that it is Allah's well-ordered providence that protects them normally from cataclysms like earthquakes, but that they could for their iniquities be destroyed in an instant, as the 'Ad and the Thamud were destroyed before them. If the surface of the earth were leveled up, it would all be under water, and therefore the firm mountains are a further source of security of life which has evolved in terrestrial forms. Though the mountains may seem impassable barriers, yet Allah's providence has provided broad passes between them to afford highways for human communications.

16:15. „Hogy azokkal rengesse meg őket”, a hitetlenekre, az előző vers alanyaira utal. Kik nem ismerik fel Allah jóságát és kegyét, Allah bármelyik pillanatban rájuk zúdíthatná büntetését bűneik miatt, ahogy Aáddal és Thamuddal tette. Ha a Föld felszínét elsimítanánk, akkor minden víz alá kerülne. Ezért a Hegyek számunkra biztonságot nyújtanak. Első látásra átjárhatatlanok, de végül mindnél ott egy szurdok, egy hágó, ami biztosítja az áthaladást. Ahogy Allah a természetben vezeti azt, aki Rá hagyatkozik, a spirituális életben is ezt teszi.

[1238] Canopy well-guarded: the heavens form a canopy that is secure from falling down: they also form a sublime spectacle and a Mystery that man can only faintly reach. Also 15:17.

32. Az Eget megóvó boltozattá tettük: de ők elfordulnak Jeleinktől[1238].

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿٣٣﴾

33. It is He Who created the Night and the Day, and the sun and the moon: all (the celestial bodies) swim along, each in its rounded course.

33. Ő az, Ki megteremtette az Éjjelt, a Nappalt, a Napot és a Holdat. Mindegyik egy Égi pályán úszik.

وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِّن قَبْلِكَ الْخُلْدَ أَفَإِن مِّتَّ فَهُمُ الْخَالِدُونَ ﴿٣٤﴾

34. We granted not to any man before thee permanent life (here): if then thou shouldst die, would they live permanently[1239]?

34. Nem tettük meg az embernek előtted az örökkévalóságot. Ha majd meghalsz, akkor ők örökké fognak élni[1239]?

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَنَبْلُوكُم بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً وَإِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿٣٥﴾

35. Every soul shall have a taste of death: and We test you by evil and by good by way of trial. to Us must ye return[1240].

35. Minden lélek megízleli a halált. Próbára teszünk titeket a rosszal és jóval kísértésként. Hozzánk tértek meg[1240].

وَإِذَا رَآكَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِن يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُوًا أَهَذَا الَّذِي يَذْكُرُ آلِهَتَكُمْ وَهُم بِذِكْرِ الرَّحْمَنِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿٣٦﴾

„Megóvó boltozat”. Védőburok a Föld körül. Ugyanakkor csodaszép, titokzatos látvány, amiről az ember tudása halvány. 15:17.

[1239] Life on this planet without death has not been granted to any man. The taunt of the Unbelievers at the holy Prophet was therefore futile. Could any of them live without death at some time or other? Could they name any one who did?

Senkinek sem adatott meg, hogy örökké éljen. A hitetlenek ezzel való gúnyolódása hitvány, jelentéktelen volt. Volt-e közülük valaki valaha, aki nem halt meg? Ha igen, ki volt az?

[1240] 3:185. The soul does not die, but when it separates from the body at the death of the body, the soul gets a taste of death. In our life of probation on this earth, our virtue and faith are tested by many things: some are tested by calamities, and some by the good things of this life. If we prove our true mettle, we pass our probation with success. In any case all must return to Allah, and then will our life be appraised at its true value.

3:185. A lélek nem hal meg. Amikor elkülönül a testtől és a test meghal, akkor a lélek megízleli a halált. Életünk a Földön, erényeink, hitünk, megpróbáltatás alatt állnak. Van, akit a balsors, de van, akit a jószerencse és jólét állít próba elé. Bármelyik utat is járjuk, ha sikerrel vesszük ezt az akadályt, akkor Allahhoz térünk meg, és Nála kap valós értéket életünk.

36. When the Unbelievers see thee, they treat thee not except with ridicule. "Is this," (they say), "the one who talks of your gods?" and they blaspheme at the mention of ((Allah)) Most Gracious[1241]!

36. Ha meglátnak azok, kik tagadnak, csupán nevetségesnek tartanak. (Mondják:) „Ez az, aki isteneiteket emlegeti?" Ők azok, kik, ha a Kegyelmest (Allahot) említik, tagadnak[1241].

خُلِقَ الْإِنسَانُ مِنْ عَجَلٍ سَأُرِيكُمْ آيَاتِي فَلَا تَسْتَعْجِلُونِ ﴿٣٧﴾

37. Man is a creature of haste: soon (enough) will I show you My Signs; then ye will not ask Me to hasten them[1242]!

37. Az ember teremtésében ott a sietség. Meg fogom mutatni Jeleimet, akkor majd ne sürgessetek[1242]!

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣٨﴾

38. They say: "When will this promise come to pass, if ye are telling the truth?"

38. Mondják: „Mikor teljesedik be ez az ígéret, ha igazak vagytok?"

لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا حِينَ لَا يَكُفُّونَ عَن وُجُوهِهِمُ النَّارَ وَلَا عَن ظُهُورِهِمْ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٣٩﴾

39. If only the Unbelievers knew (the time) when they will not be able to ward off the fire from their faces, nor yet from their backs, and (when) no help can reach them[1243]!

39. Ha azok, kik tagadnak, tudnák (az időt), mikor nem háríthatják el a Pokol tüzét arcaikról, sem hátaikról és nem lesz, ki pártfogásba vegye őket[1243]!"

[1241] To the godly man the issue between false worship and true worship is a very serious matter. To the skeptics and unbelievers, it is only a joke. They take it lightly, and laugh at the godly man. They not only laugh at him, but they blaspheme when the name of the One True God is mentioned. The reply to this is in the next verse.

Az istenfélő ember számára az igaz és hamis Isten közti különbség nagy jelentőséggel bír. A szkeptikusnak és hitetlennek ez csupán vicc, játék. Ők könnyen veszik, és nevetnek az istenfélőn. Nem csupán kinevetik, hanem istenkáromlást követnek el azzal, ha Isten nevét a szájukra veszik. A válasz erre a következő versben jön.

[1242] Haste is in the very bone and marrow of man. If he is granted respite for his own sake, in order that he may have a further chance of repentance and coming back to Allah, he says impatiently and incredulously: "Bring on the Punishment quickly, that I may see if what you say is true!" Alas, it is too true! When the Punishment actually comes near and he sees it, he will not want it hastened. He will want more time and further delay! Poor creature of haste!

A sietség és sürgetés az ember vérében van. Ha haladékot kap saját érdekében, hogy megbánja bűneit és visszatérjen a helyes útra, inkább saját végzetét sürgeti türelmetlenül: „Gyerünk! Hozz ránk rontást, balsorsot, hadd lássam, hogy amit mondasz, az Igaz!" Pedig Igaz! Ha a büntetés közeleg és látja, akkor nem akarja, hogy az bekövetkezzen. Akkor már további haladékért könyörög.

[1243] They would not be so unreasonable if they only realized the terrible future for them! The Fire will envelop them on all sides, and no help will then be possible. Is it not best for them now to turn and repent? The Punishment may come too suddenly, as is said in the next verse.

Ha a Pokol valósággá válik, akkor már nem fogják azt a hitetlenek ésszerűtlen kitalációnak tartani. A tűz minden oldalról perzseli őket és nem lesz, aki segítségükre sietne. Nem lenne jobb még most megbánást tanúsítani? A büntetés váratlanul lecsaphat, akármikor.

بَلْ تَأْتِيهِم بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ رَدَّهَا وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٤٠﴾

40. Nay, it may come to them all of a sudden and confound them: no power will they have then to avert it, nor will they (then) get respite.

40. Mi több! Az váratlanul tör rájuk, megdermeszti őket. Nem lesznek képesek visszaverni azt és haladékot sem kapnak.

وَلَقَدِ اسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُم مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤُون ﴿٤١﴾

41. Mocked were (many) apostle before thee; But their scoffers were hemmed in by the thing that they mocked.

41. Megcsúfolták a Prófétákat előtted. De körbeölelte a csúfolódókat mindaz, mit megcsúfoltak.

قُلْ مَن يَكْلَؤُكُم بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ مِنَ الرَّحْمَنِ بَلْ هُمْ عَن ذِكْرِ رَبِّهِم مُّعْرِضُونَ ﴿٤٢﴾

42. Say: "Who can keep you safe by night and by day from (the Wrath of) ((Allah)) Most Gracious?" Yet they turn away from the mention of their Lord.

42. Mondd: „Ki óv meg titeket éjjel és nappal a Kegyelmestől (haragjától)? Mi több! Ők Uruk említésétől elfordulnak.

أَمْ لَهُمْ آلِهَةٌ تَمْنَعُهُم مِّن دُونِنَا لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَ أَنفُسِهِمْ وَلَا هُم مِّنَّا يُصْحَبُونَ ﴿٤٣﴾

43. Or have they gods that can guard them from Us? They have no power to aid themselves, nor can they be defended from Us.

43. Vagy tán isteneik vannak, kik megvédik őket Tőlünk? Még saját magukat sem képesek megvédeni és őket sem óvhatja meg semmi Tőlünk.

بَلْ مَتَّعْنَا هَؤُلَاء وَآبَاءهُمْ حَتَّى طَالَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا أَفَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿٤٤﴾

44. Nay, We gave the good things of this life to these men and their fathers until the period grew long for them; See they not that We gradually reduce the land (in their control) from its outlying borders? Is it then they who will win[1244]?

[1244] 13:41. The particular signification is that Islam spread from the outer borders, social and geographical, gradually inwards. The social fringe was the humbler people, such as slaves and poor men. The geographical reference is to Madinah and tribes away from the Makkah center. The proud and unbelieving Quraish were the last to come in when the circle was gradually drawn tighter and tighter around them. The general signification applies to all times. Allah's Truth makes its way first among the poor and the lowly, those whose minds are unsoiled by prejudices of false pride or false knowledge, but it gradually hems in the obstinate, until it prevails in the end.

13:41. Az Iszlám kívülről terjedt befelé, akár társadalmi, akár földrajzi értelemben. Először a társadalom perifériájára sodródott szegények, szűkölködők, rabszolgák tértek meg. Területileg pedig jó példa a Medinát szegélyező területeken élő törzsek. A büszke, hitetlen Quraishre az utolsó körben került sor, amikor fokozatosan egyre többen vették fel az Iszlámot környezetükben. Az általános jelentés minden korra és helyre vonatkozik.

44. Mi több! Elkényeztettük őket és atyáikat, míg idejük hosszúra nem nyúlt. Nem látják-e, hogy Mi jövünk és leszűkítjük a Földet a végei felől (amit uralhatnak)? Ők lesznek-e a győztesek[1244]?

قُلْ إِنَّمَا أُنذِرُكُم بِالْوَحْيِ وَلَا يَسْمَعُ الصُّمُّ الدُّعَاء إِذَا مَا يُنذَرُونَ ﴿٤٥﴾

45. Say, "I do but warn you according to revelation": But the deaf will not hear the call, (even) when they are warned!

45. Mondd: „Figyelmeztetlek titeket a sugallattal: „A süket nem hallja meg a hívást még akkor sem, ha figyelmeztetik."

وَلَئِن مَّسَّتْهُمْ نَفْحَةٌ مِّنْ عَذَابِ رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ يَا وَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٤٦﴾

46. If but a breath of the Wrath of thy Lord do touch them, they will then say, "Woe to us! we did wrong indeed!"

46. Ha csak Urad büntetésének fuvallata érinti meg őket, mondják: „Jaj nekünk! Bűnösök voltunk!"

وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِن كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَى بِنَا حَاسِبِينَ ﴿٤٧﴾

47. We shall set up scales of justice for the Day of Judgment, so that not a soul will be dealt with unjustly in the least, and if there be (no more than) the weight of a mustard seed, We will bring it (to account): and enough are We to take account[1245].

47. Igazságosan állítjuk be a mérleget a Feltámadás Napjára. Ott nem tesznek a lélek kárára semmit, még ha az egy mustármagnál (sem több). Mi elhozzuk azt és Mi elegendőek vagyunk számvevőnek[1245].

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ وَضِيَاء وَذِكْرًا لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾

48. In the past We granted to Moses and Aaron the criterion (for judgment), and a Light and a Message for those who would do right[1246],-

---

Allah Igazsága először a szegények közt lel befogadásra, akiknek értelmét nem borítja el előítélet, hamis büszkeség, vagy félresiklott tudás. Innen indulva végül érvényre jut mindenhol.

[1245] Allah's knowledge is perfect, and therefore His justice will be perfect also; for He will not fail to take into account all the most intangible things that determine conduct and character.

Allah tudása tökéletes, ezért ítélete is az. Nem kerüli el a legkisebb dolog sem figyelmét, hogy kiállítsa rólunk valós bizonyítványunkat.

[1246] Cf. 2:53, where the meaning of Furqan is discussed. Here three things are mentioned as given to Moses and Aaron: 1. The Criterion for judgment: this might well be the wonderful Proofs they saw of Allah's goodness and glory from which they could have no doubt as to Allah's will and command; 2. the Light; this was the inner enlightenment of their soul, such as comes from inspiration: and 3. the Message, the Book, the original Book of Moses, which Aaron as his lieutenant would also use as a guide for his people.

2:53, ahol a Furqan, Ismérvek fogalmát magyaráztuk. Itt három dolgot említ, amit Mózes és Áron kaptak: 1. Ismérvek, megtapasztalhatták Allah Istenségét, dicsőségét, ami tiszta bizonyság az Ő Valóságáról. 2. Világosság. A sugallat kigyújtotta lelkük belső világosságát. 3. Üzenet. A Könyv, Mózes eredeti Írása, amit Áronnal népük helyes irányba terelésére használtak.

48. Megadtuk Mózesnek Áront, az Ismérveket, a Világosságot és az Üzenetet azokhoz, kik őrizkednek[1246],-

الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَهُم مِّنَ السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ ﴿٤٩﴾

49. Those who fear their Lord in their most secret thoughts, and who hold the Hour (of Judgment) in awe.

49. Kik félik Urukat rejtett gondolataikban és számon tartják az Óra (eljövetelét).

وَهَذَا ذِكْرٌ مُّبَارَكٌ أَنزَلْنَاهُ أَفَأَنتُمْ لَهُ مُنكِرُونَ ﴿٥٠﴾

50. And this is a blessed Message which We have sent down: will ye then reject it[1247]?

50. Ez egy áldott Üzenet, mit lebocsátottunk és ti annak tagadói vagytok[1247]?

وَلَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُشْدَهُ مِن قَبْلُ وَكُنَّا بِهِ عَالِمِينَ ﴿٥١﴾

51. We bestowed aforetime on Abraham his rectitude of conduct, and well were We acquainted with him[1248].

51. Megadtuk Ábrahámnak azelőtt a helyes irányt és mi jól ismertük őt[1248].

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِي أَنتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ ﴿٥٢﴾

52. Behold! he said to his father and his people, "What are these images, to which ye are (so assiduously) devoted[1249]?"

52. Mikor mondta apjának és népének: „Mik ezek a szobrok, miknek hódoltok[1249]?”

قَالُوا وَجَدْنَا آبَاءنَا لَهَا عَابِدِينَ ﴿٥٣﴾

53. They said, "We found our fathers worshipping them."

53. Mondták: „Atyáinkat ezek szolgálatában találtuk.”

قَالَ لَقَدْ كُنتُمْ أَنتُمْ وَآبَاؤُكُمْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٥٤﴾

[1247] Here is a Prophet and the Quran. Are you going to reject him and it?

Elérkeztünk Mohammed Prófétáig és a Koránig. Ki akarja elvetni őt és a Koránt?

[1248] Rushd: right conduct, corresponding in action to the quality expressed in the epithet Hanif (sound or true in Faith) applied to Abraham in 2:135 and elsewhere. Hence Abraham's title "Friend of Allah" (Khalilullah): 4:125

Rushd: helyes irány az úton és jó hozzáállás viselkedésben. Ábrahámra egy másik jelzőt is illesztett a Korán: Hanif, azaz egyenes, Igaz. Lásd: 2:135 és sok más helyen. Allahnál Ábrahám címe „Allah kedves barátja (Khalilullah)” 4:125.

[1249] Reference is made to Abraham in many places. In 19:42-49 it was with reference to his relations to his father: the problem was how a righteous man should deal with his father, when his duty to his father conflicts with his duty to Allah. Here the problem is: how a righteous man should deal with evil and overcome it; how he should fight against evil, and if he is subjected to the fire of persecution, how his firmness draws Allah's Mercy, and the very troubles he is placed in become his comfort and joy.

A Korán sok helyen hivatkozik Ábrahámra. A 19:42-49-ben apjával való kapcsolatára találunk utalást. Akkor az okozta a problémát, hogy egy helyes irányba haladó, jóravaló ember, miként kezelje apját, ha engedelmessége apjának konfliktust okoz közte és Allah között? Az itt elénk táruló probléma: egy jóravaló ember miként küzdjön és győzze le a gonoszt. Ha végül máglyára vetik, mit tud érte tenni Allah, az Ő kegyelméből?

54. He said, "Indeed ye have been in manifest error - ye and your fathers."
54. Mondta: „Ti és atyáitok nyilvánvaló tévelygésben vagytok.”

قَالُوا أَجِئْتَنَا بِالْحَقِّ أَمْ أَنتَ مِنَ اللَّاعِبِينَ ﴿٥٥﴾

55. They said, "Have you brought us the Truth, or are you one of those who jest?"
55. Mondták: „Az Igazat hoztad el nekünk, vagy játszadozol?”

قَالَ بَل رَّبُّكُمْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ الَّذِي فَطَرَهُنَّ وَأَنَا عَلَى ذَلِكُم مِّنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٥٦﴾

56. He said, "Nay, your Lord is the Lord of the heavens and the earth, He Who created them (from nothing): and I am a witness to this (Truth).
56. Mondta: „Mi több! Uratok az Egek és a Föld Ura, Aki elindította azokat. Én ennek megvallója vagyok.”

وَتَاللَّهِ لَأَكِيدَنَّ أَصْنَامَكُم بَعْدَ أَن تُوَلُّوا مُدْبِرِينَ ﴿٥٧﴾

57. "And by Allah, I have a plan for your idols - after ye go away and turn your backs[1250]"..
57. „Allahra! Van tervem a bálványaitokkal, miután hátat fordíttok[1250].”

فَجَعَلَهُمْ جُذَاذًا إِلَّا كَبِيرًا لَّهُمْ لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ ﴿٥٨﴾

58. So he broke them to pieces, (all) but the biggest of them, that they might turn (and address themselves) to it[1251].
58. Szilánkokká törte azokat, kivéve legnagyobbikukat, hátha tán visszatérnek hozzá[1251].

قَالُوا مَن فَعَلَ هَذَا بِآلِهَتِنَا إِنَّهُ لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٩﴾

59. They said, "Who has done this to our gods? He must indeed be some man of impiety!"
59. Mondták: „Ki tette ezt isteneinkkel? Bizonyosan egy gaztevő!”

[1250] He wants to convince them of the powerlessness of their idols. But he does not do it underhand. He tells them that he is going to do something when once they are gone and their backs are turned to the idols, -as much as to say that the idols are dependent on their care and attention. Apparently, the people are amused and want to see what he does. So, they leave him to his own devices.

Be akarta bizonyítani nekik bálványaik tehetetlenségét. Azt mondta Ábrahám társainak, hogy tenni akar valamit a bálványokkal, ha elfordulnak. Nyugodtan hagyják csak őt a bálványokkal, hiszen tudnak azok magukra vigyázni! A társait ez szórakoztatta és otthagyták Ábrahámot. Kíváncsiak voltak mit tesz.

[1251] He was enacting a scene, to make the people ashamed of worshipping senseless stocks and stones. He left the biggest idol untouched and broke the others to pieces, as if a fight had taken place between the idols, and the biggest had smashed the others. Would they turn to the surviving idol and ask him how it all happened?

Ábrahámot értetlenséggel töltötte el, miként tudnak az emberek érzéktelen, élettelen ködarabokhoz imádkozni? A legnagyobb bálványt meghagyta, de a többit darabokra törte. Azt a látszatot keltette, mintha a bálványok egymás közt civakodtak volna és a nagy darabokra zúzta a kisebbeket. Vajon az emberek kérdőre vonják-e majd a megmaradt bálványt?

قَالُوا سَمِعْنَا فَتًى يَذْكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُ إِبْرَاهِيمُ ﴿٦٠﴾

60. They said, "We heard a youth talk of them: He is called Abraham."

60. Mondták: „Hallottuk, ahogy egy ifjú beszél hozzájuk. Úgy hívják Ábrahám.”

قَالُوا فَأْتُوا بِهِ عَلَى أَعْيُنِ النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ ﴿٦١﴾

61. They said, "Then bring him before the eyes of the people, that they may bear witness."

61. Mondták: „Hozzátok ide, az emberek szeme elé, hadd legyenek tanúi.”

قَالُوا أَأَنتَ فَعَلْتَ هَذَا بِآلِهَتِنَا يَا إِبْرَاهِيمُ ﴿٦٢﴾

62. They said, "Art thou the one that did this with our gods, O Abraham[1252]?"

62. Mondták: „Te tetted ezt isteneinkkel, ó Ábrahám[1252]?”

قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ هَذَا فَاسْأَلُوهُمْ إِن كَانُوا يَنطِقُونَ ﴿٦٣﴾

63. He said: "Nay, this was done by - this is their biggest one! ask them, if they can speak intelligently!"

63. Mondta: „Mi több! Ez a legnagyobbikuk tette, hát őket kérdezzétek, ha tudnak beszélni!”

فَرَجَعُوا إِلَى أَنفُسِهِمْ فَقَالُوا إِنَّكُمْ أَنتُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٦٤﴾

64. So they turned to themselves and said, "Surely ye are the ones in the wrong[1253]!"

64. Majd magukba vonultak vissza és mondták: „Bizony ti vagytok a hibásak[1253]!”

[1252] They asked him the formal question. There was no mystery about it. He had already openly threatened to do something to the idols, and people who had heard his threats were there. He now continues his ironic taunt to the idol-worshippers. 'You ask me! Why don't you ask the idols? Doesn't it look as if this big fellow has smashed the smaller ones in a quarrel?' If they do not ask the idols, they confess that the idols have not intelligence enough to answer! This argument is developed in verses 64-67. Note that while the false worshippers laughed at his earnestness, he pays them out by a grim practical joke, which at the same time advances the cause of Truth.

Feltették a szokások kérdéseket. Semmi titokzatosság nem volt benne. Hiszen Ábrahám nyíltan bevallotta, hogy valamit fog a bálványokkal tenni és azok, akik hallották szavait, jelen voltak. Ábrahám folytatja a bálványimádók felé címzett ironikus gúnyt. „Ti kérdeztek engem? Miért nem kérdezitek bálványaitokat? Nem úgy tűnik nektek, hogy ez a nagy szétzúzta a kisebbeket? Ha nem kérdezik a bálványokat, akkor ez arra vallana, hogy a bálványok nem rendelkeznek értelemmel, ezért nem tudnak válaszolni. Ez az érv fejlődik tovább a 64-67 versekben. Míg a bálványimádók korábban kinevették komolyságát, most Ábrahám helyezi őket vicc tárgyává, ugyanakkor az Igazság beteljesülésének útján halad.

[1253] Abraham's biting irony cut them to the quick. What could they say? They turned to each other. Some among them thought he had the best of the argument. They were not keen on idolatry, and they told their fellows that it was useless arguing with Abraham. They all hung their heads in shame. But presently they thought they would face out Abraham, and take his words literally. They said, "You know quite well that idols do not speak!" This was precisely what Abraham wanted them to say, and he delivered his final blow!

Ábrahám maró gúnya velejükbe hatolt. Mit mondhattak? Egymáshoz fordultak. Néhányan azt gondolták, hogy Ábrahám a lehető legjobb érvekkel hozakodott elő. Nem voltak ők a bálványimádás felé mélyen elkötelezve és belátták, hogy fölösleges tovább vitatkozni Ábrahámmal. Megszégyenültek. Hirtelen, azonban Ábrahám saját szavait fordították ellene: „Te nagyon jól tudod, hogy a bálványok nem beszélnek!” Pontosan erre várt Ábrahám!

ثُمَّ نُكِسُوا عَلَى رُؤُوسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا هَؤُلَاءِ يَنطِقُونَ ﴿٦٥﴾

65. Then were they confounded with shame: (they said), "Thou knowest full well that these (idols) do not speak!"

65. Majd zavar támadt fejeikben: „Te jól tudod, hogy ezek nem beszélnek!”

قَالَ أَفَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنفَعُكُمْ شَيْئًا وَلَا يَضُرُّكُمْ ﴿٦٦﴾

66. (Abraham) said, "Do ye then worship, besides Allah, things that can neither be of any good to you nor do you harm?

66. (Ábrahám) mondta: Olyat imádtok Allahon kívül, mi se használni, se ártani nem tud nektek?”

أُفٍّ لَّكُمْ وَلِمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾

67. "Fie upon you, and upon the things that ye worship besides Allah. Have ye no sense[1254]?"..

67. „Pfuj, nektek és azoknak, miket Allahon kívül imádtok. Nem éritek hát fel[1254]?”

قَالُوا حَرِّقُوهُ وَانصُرُوا آلِهَتَكُمْ إِن كُنتُمْ فَاعِلِينَ ﴿٦٨﴾

68. They said, "Burn him and protect your gods, If ye do (anything at all)!"

68. Mondták: „Égessétek meg és védjétek meg isteneiteket, ha tenni akartok (valamit).”

قُلْنَا يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَى إِبْرَاهِيمَ ﴿٦٩﴾

69. We said, "O Fire! be thou cool, and (a means of) safety for Abraham[1255]!"

[1254] As soon as they admitted in so many words that the idols could not speak, Abraham delivered his final attack: 'Then why do you worship useless impotent creatures?' After that, there remains nothing but the argument of violence, which they proceed to exercise, being the party in power. 'Burn him at the stake' is an easy cry! But it was not Abraham that suffered: it was his persecutors (21:70).

Amint bevallották, hogy a bálványok nem beszélnek, Ábrahám bevitte a végső ütést: „Akkor miért imádkoztok hasztalan, impotens teremtményekhez?” Ezek után nem marad más érv, mint az erőszak. „Égessétek meg!” Kiáltották könnyedén, de nem Ábrahám szenvedett, hanem kínzói (21:70).

[1255] The nature of fire, by all the physical laws of matter, is to be hot. The supremacy of mind over matter is a phrase much used, but the supremacy of the spiritual over the material is not so commonly understood. And yet it is the greatest factor in the estimate of Reality. The material is ephemeral and relative. The spiritual is eternal and absolute. Through all the fire of persecution and hatred Abraham remained unhurt. The fire became cool, and a means of safety for Abraham.
He was born in Ur of the Chaldees, a place on the lower reaches of the Euphrates, not a hundred miles from the Persian Gulf. This was the cradle, or one of the cradles, of human civilization. Astronomy was studied here in very ancient times, and the worship of the sun, moon, and stars was the prevailing form of religion. Abraham revolted against this quite early in life, and his argument is referred to in 6:74-82. They also had idols in their temples, probably idols representing heavenly bodies and celestial winged creatures. He was still a youth (21:60) when he broke the idols. After this he was marked down as a rebel and persecuted. Perhaps some years passed before the incident of his being thrown into the Fire (21:68-69) took place. Traditionally the Fire incident is referred to a king called Nimrud, about whom see 11:69. If Nimrud's capital was in Assyria, near Nineveh (site near modern Mosul), we may suppose either that the king's rule extended over the whole of Mesopotamia, or that Abraham wandered north through Babylonia to Assyria. Various stratagems were devised to get rid of him (21:70), but he was saved by the mercy of Allah. The final break came when he was

69. *Mondtuk: „Ó tűz! Légy hűvös és békés Ábrahámmal[1255]!”*

وَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَخْسَرِينَ ﴿٧٠﴾

70. Then they sought a stratagem against him: but We made them the ones that lost most[1256]!
70. *Kelepcébe akarták őt csalni, de Mi őket tettük meg vesztesekké[1256].*

وَنَجَّيْنَاهُ وَلُوطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ ﴿٧١﴾

71. But We delivered him and (his nephew) Lut (and directed them) to the land which We have blessed for the nations[1257].

---

probably a man of mature age and could speak to his father with some authority. This incident is referred to in 19:41-48. He now left his ancestral lands, and avoiding the Syrian desert, came to the fertile lands of Aram or Syria, and so south to Canaan, when the incident of 11:69-76 took place. It is some years after this that we may suppose he built the Ka'bah with Isma'il (2:124-129), and his prayer in 14:35-41 may be referred to the same time. His visit to Egypt (Gen. 12:10) is not referred to in the Quran

A tűz fizikai tulajdonsága, hogy forró. Az ész fölénye a dolgok felett, közkeletű gondolat, de a spiritualitás fölénye az anyagi jelenségek felett, nem sokak számára érthető, holott ez a Valóság egyik legmeghatározóbb eleme. Az anyagi világ átmeneti, múlandó, a spirituális örök és abszolút. A tűz érintetlenül hagyta Ábrahámot, hűst és biztonságot nyújtott számára.
Ábrahám Urban, Káldeában született, az Eufrátesz alsó folyásánál, 170 km-re az Arab/Perzsa Öböltől. Ez a hely volt az emberiség civilizációjának egyik bölcsője. Híres volt asztrológusairól, vallásait a Nap, Hold és Csillagok imádatára alapozta. Ábrahám már kora ifjúkora óta szembeszegült az ősi hiedelmekkel 6:74-82. Templomaikban bálványokat tartottak, melyek valószínű, hogy bolygókat, szárnyas égi teremtményeket mintáztak. Még fiatal volt, amikor összetörte a bálványokat (21:60). Ezt követően lázadónak bélyegezték és üldözték. Feltehetően pár év eltelt addig, míg tűzre vetették (21:68-69). A hagyomány szerint tűzre vetése Nimród királyhoz kötődik 11:69. Nimród fővárosa Asszíriában Ninive volt (ma Moszul). A király hatalma kiterjedt egész Mezopotámiára, de az is lehet, hogy Ábrahám vándorolt Babilonból Asszíriába. Több esetben meg akartak szabadulni Ábrahámtól (21:70), de Allah kegyelméből mindig megmenekült. A végső szakítás már érett, felnőtt korában történt, amikor felelősséggel tudott apjával vitázni 19:41-48. Őshazáját és a Szíriai sivatagot elhagyva, Szíria termékeny földjére, majd Kánaánba ért 11:69-76. Ezek után jó pár év eltelhetett, míg fiával, Izmaellel megvetette a Kába alapjait (2:124-129) és imájában (14:35-41) erre az időre emlékezik. Egyiptomi útjáról (Genezis 12:10) a Korán nem tesz említést.

[1256] As they could not get rid of him by open punishment, they tried secret plans, but were foiled throughout. It was not he that lost, but they. On the contrary he left them and prospered and became the progenitor of great peoples.

Mivel nem tudtak tőle megszabadulni, titkos terveket szőttek ellene, hogy kelepcébe csalják, de ez nem vezetett sikerre. Végül ő indult útnak, elhagyva őshazáját, és virágzó családot épített. Hatalmas Próféták ősatyja vált belőle.

[1257] The land of Aram or Syria, which in its widest connotation includes Canaan or Palestine. Syria is a well-watered fertile land, with a Mediterranean Sea-coast, on which the famous commercial cities of Tyre and Sidon were situated. Its population is very mixed, as it has been a bone of contention between all the great kingdoms and empires of Western Asia and Egypt, and European interest in it dates from the most ancient times.

Arám, vagy Szíria földje vezet Kánaán vagy Palesztina felé. Szíria tengerparti területei csapadékkal ellátott, termékeny vidékek. Itt volt található a két forgalmas kereskedelmi központ, Tyrus és Szidón. Lakossága keveredett, ami annak tudható be, hogy a Kelet Ázsiai Birodalmak, Egyiptom és Európa találkozási pontja az ókor óta.

71. Megmenekítettük őt és Lótot, (elhozva őket) a Földre, mit megáldottunk az emberiség számára[1257].

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً وَكُلًّا جَعَلْنَا صَالِحِينَ ﴿٧٢﴾

72. And We bestowed on him Isaac and, as an additional gift, (a grandson), Jacob, and We made righteous men of every one (of them).

72. Neki adományoztuk Izsákot és további ajándékként Jákobot, kiket jótevőknek tettünk meg.

وَجَعَلْنَاهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ وَإِقَامَ الصَّلَاةِ وَإِيتَاء الزَّكَاةِ وَكَانُوا لَنَا عَابِدِينَ ﴿٧٣﴾

73. And We made them leaders, guiding (men) by Our Command, and We sent them inspiration to do good deeds, to establish regular prayers, and to practise regular charity; and they constantly served Us (and Us only).

73. Imámokat (főnököket) tettünk meg belőlük, kik parancsolásunkból vezetnek. Sugallatot küldtünk rájuk, hogy jókat tegyenek, tartsák meg az imát, adjanak kötelező alamizsnát. És ők Minket szolgáltak.

وَلُوطًا آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَت تَّعْمَلُ الْخَبَائِثَ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَاسِقِينَ ﴿٧٤﴾

74. And to Lut, too, We gave Judgment and Knowledge, and We saved him from the town which practised abominations: truly they were a people given to Evil, a rebellious people[1258].

74. Lótnak megadtuk a bölcsességet, tudást és megmenekítettük a településtől, kik becstelenséget műveltek, mert bizony ők szégyentelen, züllött nép voltak[1258].

وَأَدْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٧٥﴾

75. And We admitted him to Our Mercy: for he was one of the Righteous.

75. Kegyelmünkbe vezettük őt, mert ő jótevő volt.

وَنُوحًا إِذْ نَادَى مِن قَبْلُ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿٧٦﴾

76. (Remember) Noah, when he cried (to Us) aforetime: We listened to his (prayer) and delivered him and his family from great distress.

76. (Emlékezz) Noéra, mikor (Minket) szólított azelőtt és Mi válaszoltunk neki, majd megmenekítettük őt és háza népét a hatalmas sorscsapástól.

[1258] Lut's people were given to unspeakable abominations. His mission was to preach to them. He withstood Evil, but they rejected him. They were punished, but he and his followers were saved. See 15:61-74; 11:77-82; and 7:80-84.

Lót népe kimondhatatlan bűnöket követett el. Küldetése abból állt, hogy nekik kellet prédikálnia. Ő ellenállt a gonosznak, de a nép elutasította őt. Lesújtott rájuk Allah büntetése, de Lót és követői megmenekültek. (15:61-74, 11:77-82).

وَنَصَرْنَاهُ مِنَ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٧٧﴾

77. We helped him against people who rejected Our Signs: truly they were a people given to Evil: so We drowned them (in the Flood) all together.

77. Pártját fogtuk a néppel szemben, kik meghazudtolták Áyáinkat. Becstelen nép voltak, így hát Mi mindet vízbe fojtottuk.

وَدَاوُودَ وَسُلَيْمَانَ إِذْ يَحْكُمَانِ فِي الْحَرْثِ إِذْ نَفَشَتْ فِيهِ غَنَمُ الْقَوْمِ وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَاهِدِينَ ﴿٧٨﴾

78. And remember David and Solomon, when they gave judgment in the matter of the field into which the sheep of certain people had strayed by night: We did witness their judgment.

78. (Emlékezz) Dávidra, Salamonra, mikor ítéltek a földről, melyre betévedtek az emberek birkái és Mi ítéletüknek Tanúi voltunk.

فَفَهَّمْنَاهَا سُلَيْمَانَ وَكُلًّا آتَيْنَا حُكْمًا وَعِلْمًا وَسَخَّرْنَا مَعَ دَاوُودَ الْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَالطَّيْرَ وَكُنَّا فَاعِلِينَ ﴿٧٩﴾

79. To Solomon We inspired the (right) understanding of the matter: to each (of them) We gave Judgment and Knowledge; it was Our power that made the hills and the birds celebrate Our praises, with David: it was We Who did (all these things)[1259].

[1259] The sheep, on account of the negligence of the shepherd, got into a cultivated field (or vineyard) by night and ate up the young plants or their tender shoots, causing damage, to the extent of perhaps a whole year's crop. David was king, and in his seat of judgment he considered the matter so serious that he awarded the owner of the field the sheep themselves in compensation for his damage. The Roman law of the Twelve Tables might have approved of this decision. His son Solomon, a mere boy of eleven, thought of a better decision, where the penalty would better fit the offence. The loss was the loss of the fruits or produce of the field of vineyard: the corpus of the property was not lost. Solomon's suggestion was that the owner of the field or vineyard should not take the sheep altogether but only detain them long enough to recoup his actual damage, from the milk, wool, and possibly young of the sheep, and then return the sheep to the shepherd. David's merit was that he accepted the suggestion, even though it came from a little boy: Solomon's merit was that he distinguished between corpus and income, and though a boy, was not ashamed to put his case before his father. But in either case it was Allah Who inspired the true realization of justice. He was present and witnessed the affair, as He is present everywhere.
Whatever is in the heavens and the earth celebrates the praises of Allah: 17:44; 57:1; 16:48-50. Even the "thunder repeateth His praises": 13:13. David sang in his Psalms, 148:7-10: "Praise the Lord from the earth, ye ... mountains and all hills; ... creeping things and flying fowl!"

A birkák egy éjjel a pásztor gondatlanságából betévedtek az ültetvénybe, feltehetőleg szőlőbe és lerágták a fiatal hajtásokat. Annyi kárt okoztak, hogy abban az évben az ültetvény nem adott termést. Dávid, a király, nagy gondot fordított a körülmények pontos megismerésére, hogy jó ítéletet hozhasson. Úgy döntött, hogy az éves terméskiesés fejében, az ültetvény gazdája tartsa meg a birkákat. A Római Tizenkét Táblás törvénykezés ezt az elvet tette megáévá. Fia, Salamon ekkor tizenegy éves volt, egy jobb javaslattal hozakodott elő, melyben a büntetés nem sújtotta ennyire a kár okozóját. A veszteséget az éves terméskiesés képezte, a tulajdont megtestesítő korpusz, a tulajdontest, maga a szőlőtőke nem sérült. Salamon javaslata az volt, hogy a károsult ne vegye örökbe a birkákat, melyeket kártérítésül kapna. Tartsa azokat magánál, míg kára a képződött gyapjúból, tejből, szaporulatból meg nem térül. majd adja vissza a vagyontestet, a birkákat a juhásznak. Dávid elfogadta

79. Salamonnak sugallottuk a dolgok értését, de mindkettőnek megadtuk az Ítélőképességet és Tudást. Mi vetettük alá Dávidnak hegyeket, madarakat, hogy zengjék dicsőségünket és Mi ezt megtettük[1259]!

وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَّكُمْ لِتُحْصِنَكُم مِّن بَأْسِكُمْ فَهَلْ أَنتُمْ شَاكِرُونَ ﴿٨٠﴾

80. It was We Who taught him the making of coats of mail for your benefit, to guard you from each other's violence: will ye then be grateful[1260]?

80. Mi tanítottuk meg őt a viselet készítésére nektek, hogy az megóvjon titeket attól, hogy egymásban kárt tegyetek, hát megköszöntétek-e[1260]?

وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ عَاصِفَةً تَجْرِي بِأَمْرِهِ إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا وَكُنَّا بِكُلِّ شَيْءٍ عَالِمِينَ ﴿٨١﴾

81. (It was Our power that made) the violent (unruly) wind flow (tamely) for Solomon, to his order, to the land which We had blessed: for We do know all things[1261].

81. (A Mi hatalmunk tette) Salamonnak a viharos szelet szelíddé az ő parancsolása által azon a Földön, mit Mi megáldottunk, mert Mi mindenről Tudunk[1261]!

وَمِنَ الشَّيَاطِينِ مَن يَغُوصُونَ لَهُ وَيَعْمَلُونَ عَمَلًا دُونَ ذَٰلِكَ وَكُنَّا لَهُمْ حَافِظِينَ ﴿٨٢﴾

82. And of the evil ones, were some who dived for him, and did other work besides; and it was We Who guarded them[1262].

Salamon döntését, annak ellenére, hogy még gyermek volt. Salamon érdeme az volt, hogy megkülönböztette a vagyontestet a bevételtől, másrészt mindezt el merte mondani atyjának. Mindkét döntés mögött Allah állt, Aki ezeket inspirálta.
Az Egeken és a Földön, minden Allah dicséretét zengi: 17:44, 57:1, 16:48-50. Még a „mennydörgés is Őt magasztalja" 13:13. Dávid a Zsoltárokban (148:7-10) így szól: „[7]Dicsérjétek az Urat a földről: viziszörnyek és mély vizek ti mind! [8]Tűz és jégeső, hó és köd, szélvihar, amelyek az ő rendelését cselekszik; [9]Ti hegyek és halmok mindnyájan, minden gyümölcsfa s mind ti cédrusok; [10]Vadak és minden barmok, férgek és szárnyas állatok;

[1260] The making of coats of mails is attributed to David. It is defensive armor, and therefore its discovery and supply are associated with deeds of righteousness in 34:10-11, in contrast with the deadly weapons which man invents for offensive purposes.

A páncéling Dávid találmánya volt. Ez emberi élet védelmét szolgálta, 34:10-11, ami szemben áll az emberi élet kioltására alkalmas támadó fegyverekkel. A két fegyvertípus alapkoncepciója egymással ellentétes. Dávid az élet védelmében gondolkodott.

[1261] 34:12, and 38:36-38, This has been interpreted to mean that Solomon had miraculous power over the winds, and he could make them obey his order.

34:12 és 38:36-38. A hagyomány szerint Salamon uralni tudta a szeleket, a viharokat le tudta csendesíteni.

[1262] The literalists say that Solomon had power over supernatural being of evil, whom he compelled to dive for pearls and do other hard tasks. - Rationalists refer this to hostile unruly races whom he subjected to his sway.

82. Az ördögök közül voltak, kik alámerültek számára, vagy más munkát végeztek ezen kívül és Mi voltunk azok, Kik vigyáztunk rájuk[1262].

وَأَيُّوبَ إِذْ نَادَى رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَأَنتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿٨٣﴾

83. And (remember) Job, when He cried to his Lord, "Truly distress has seized me, but Thou art the Most Merciful of those that are merciful[1263]."

83. (Emlékezz) Jóbra, mikor Urát szólította: „Ártás sújtott rám, míg Te vagy a Kegyelmesek Legkegyelmesebbje[1263]*!"*

فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَكَشَفْنَا مَا بِهِ مِن ضُرٍّ وَآتَيْنَاهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُم مَّعَهُمْ رَحْمَةً مِّنْ عِندِنَا وَذِكْرَى لِلْعَابِدِينَ ﴿٨٤﴾

84. So We listened to him: We removed the distress that was on him, and We restored his people to him, and doubled their number,- as a Grace from Ourselves, and a thing for commemoration, for all who serve Us.

84. Feleltünk neki és levettük róla az ártást. Visszaadtuk neki népét és még egyszer annyivá tettük őket a Mi kegyelmünk által, Emlékeztetőül szolgálóinknak.

وَإِسْمَاعِيلَ وَإِدْرِيسَ وَذَا الْكِفْلِ كُلٌّ مِّنَ الصَّابِرِينَ ﴿٨٥﴾

85. And (remember) Isma'il, Idris, and Zul-kifl, all (men) of constancy and patience[1264];

A szöveghű magyarázók szerint Salamon ereje kiterjedt az ördögökre, akiket gyöngyhalászatra és másra használt. A racionalista kommentátorok szerint ezek fegyelmezetlen népek voltak, akik alávetették magukat szolgálatának.

[1263] Job (Ayub) was a prosperous man, with faith in Allah, living somewhere in the north-east comer of Arabia. He suffers from a number of calamities: - his cattle are destroyed, - his servants slain by the sword, - and his family crushed under his roof. But he holds fast to his faith in Allah. As a further calamity he is covered with loathsome sores from head to foot. He loses his peace of mind, and he curses the day he was born. His false friends come and attribute his afflictions to sin. These "Job's comforters" are no comforters at all, and he further loses his balance of mind, but Allah recalls to him all His mercies, and he resumes his humility and gives up self-justification. He is restored to prosperity, with twice as much as he had before; his brethren and friends come back to him; he had a new family of seven sons and three fair daughters. He lived to a good old age, and saw four generations of descendants. All this is recorded in the Book of Job in the Old Testament.

Jób, vagy Ayub tiszta hittel adózott Allahnak. Üldözte a balsors: 1. Jószágai elpusztultak. 2 Szolgálóit megölték. 3. Családjára rászakadt a ház. Mindennek ellenére hitét megőrizte. További ártás érte, mikor testét sebek lepték el. Elvesztette béketűrését és elátkozta a napot, mikor megszületett. Hamis ismerősei kísértésbe akarták vinni. Végül Allah levette róla az ártás és kegyelméből kárpótolta őt. Visszaállította gazdagságát, kétszer annyija lett, mint volt, barátai, testvérei visszatértek hozzá, új családot alapított, ahol két fia és három jóraváló lánya született. Hosszú, tartalmas életet élt és leszármazottainak négy generációját látta meg. Mindez az Ótestamentumban részletesen olvasható.

[1264] Dhu al Kifl would literally mean "possessor of, or giving, a double requital or portion"; or else, "one who used a cloak of double thickness," that being one of the meanings of Kifl. The Commentators differ in opinion as to who is meant, why the title is applied to him, and the point of his being grouped with Isma'il and Idris for constancy and patience. I think the best suggestion is that afforded by Karsten Niebuhr in his Reisebeschreibung nach Arabian, Copenhagen, 1778, ii. 264-266, as quoted in the Encyclopaedia of Islam under "Dhul-Kifl". He visited Meshad 'All in 'Iraq, and also the little town called Kefil, midway between Najaf and Hilla (Babylon). Kefil, he says, is the Arabic form of Ezekiel. The shrine of Ezekiel was there, and the Jews came to it on pilgrimage. Ezekiel was a prophet in Israel who was carried away to Babylon by Nebuchadnezzar after his second attack on Jerusalem (about B.C. 599). His Book is included in the English Bible (Old Testament). He was

85. (Emlékezz) Izmaelre, Idriszre, Zul-kiflre és minden állhatatosra[1264].

وَأَدْخَلْنَاهُمْ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُم مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿٨٦﴾

86. We admitted them to Our mercy: for they were of the righteous ones.

86. Kegyelmünkbe vezettük őket, mert ők jótevők voltak.

وَذَا النُّونِ إِذ ذَّهَبَ مُغَاضِبًا فَظَنَّ أَن لَّن نَّقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ أَن لَّا إِلَهَ إِلَّا أَنتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنتُ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٨٧﴾

87. And remember Zun-nun, when he departed in wrath: He imagined that We had no power over him! But he cried through the depths of darkness, "There is no god but thou: glory to thee: I was indeed wrong[1265]!"

---

chained and bound, and put into prison, and for a time he was dumb (Ezekiel, 3:25-26). He bore all with patience and constancy, and continued to reprove boldly the evils in Israel. In a burning passage he denounces false leaders in words which are eternally true: "Woe be to the shepherds of Israel that do feed themselves! Should not the shepherds feed the flocks? Ye eat the fat, and ye clothe you with the wool, ye kill them that are fed: but ye feed not the flock. The diseased have ye not strengthened, neither have ye healed that which was sick, neither have ye bound up that which was broken ..... etc. (Ezekiel, 34:2-4). Dhu al Kifl is again mentioned in 38:48 along with Isma'il and Elisha.

Dhu al Kifl jelentése „kettős viszonzás tulajdonosa”. A magyarázók eltérő véleményen vannak kilétét illetően. Itt együtt említik Izmaellel és Idrisszel, akik a türelem és állhatatosság megtestesítői voltak. Talán Karsten Nieburh áll legközelebb a megfejtéshez, aki a Resebeschreibung nach Arabian, Copenhagen, 1778, ii. 264-266, az Iszlám Enciklopédiában Dhul-Kifl-ről tesz említést. Meshadban járt és áthaladt egy kisvároson, Kefilen, ami félúton volt Najaf és Hilla között. Kefil az Ezékiel Arab változata. Itt volt Ezékiel síremléke, ahova a Zsidók rendszeresen elzarándokoltak. Ezékiel, Izrael Prófétája volt, akit Nebukadnezár Babiloni rabságba kényszerített, Jeruzsálem második ostroma után (i. e. 599). Könyve a Biblia részét képezi. Láncra verték, börtönbe zárták és egy ideig néma volt (Ezékiel, 3:25-26). Mindezt hatalmas türelemmel, kitartással viselte. Igazat szólóan megbélyegezte a hamis vezetőket: „[2]Embernek fia! prófétálj Izráel pásztorai felől, prófétálj és mondjad nékik, a pásztoroknak: Így szól az Úr Isten: Jaj Izráel pásztorainak, akik önmagokat legeltették! Avagy nem a nyájat kell-é legeltetni a pásztoroknak? [3]A tejet megettétek, és a gyapjúval ruházkodtatok, a hízottat megöltétek; a nyájat nem legeltettétek. [4]A gyöngéket nem erősítettétek, és a beteget nem gyógyítottátok, s a megtöröttet nem kötözgettétek, s az elűzöttet vissza nem hoztátok és az elveszettet meg nem kerestétek, hanem keményen és kegyetlenül uralkodtatok rajtok;” (Ezékiel, 34:2-4). Dhul Kifl a 38:48-ban újból szerepel Izmaellel és Elishával együtt.

[1265] Dhu al Nun. "the man of the Fish or the Whale", is the title of Jonah (Yunus), because he was swallowed by a large Fish or Whale. He was the prophet raised to warn the Assyrian capital Nineveh. For Nineveh see 10:98. His story is told in 37:139-149. When his first warning was unheeded by the people, he denounced Allah's wrath on them. But they repented and Allah forgave them for the time being. Jonah, meanwhile, departed in wrath, discouraged at the apparent failure of his mission. He should have remained in the most discouraging circumstances, and relied on the power of Allah; for Allah had power both over Nineveh and over the Messenger He had sent to Nineveh. He went away to the sea and took a ship, but apparently the sailors threw him out as a man of bad omen in a storm. He was swallowed by a big Fish (or Whale), but in the depth of the darkness, he cried to Allah and confessed his weakness.

Dhu al Nun, „a hal, vagy cet embere”. Ez Jónás (Yunus) titulusa, őt nyelte el a cet. Próféta volt, akit Allah az Asszír fővárosba, Ninivébe küldött, hogy figyelmeztesse annak népét. Lásd 10:98. Története itt olvasható: 37:139-149. Amikor első figyelmeztetését figyelmen kívül hagyták, Allah haragját kérte az emberekre. Azok megbánták bűneiket és Allah egy időre megbocsájtott nekik. Jónás, mivel Allah dühe nem sújtott le, elbátortalanodott küldetésében. Ki kellet volna tartania a végsőkig, Allah hatalmára kellett volna hagyatkoznia Ninivét és küldetését illetően. Egy hajóval elhagyta Ninivét, de a tengerészek baljós előjelnek tartották őt és a

87. (Emlékezz) Zun-nunra, mikor haraggal távozott és úgy vélte, hogy nincs hatalmunk felette! Majd a sötétség mélyéről kiáltott: „Nincs más Isten, csak Te! Légy Dicső! Bűnös voltam[1265]!”

فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ وَكَذَٰلِكَ نُنجِي الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٨﴾

88. So We listened to him: and delivered him from distress: and thus do We deliver those who have faith.

88. Feleltünk neki és megmenekítettük őt a balsorstól. Ekképpen menekítjük meg a hívőket.

وَزَكَرِيَّا إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ ﴿٨٩﴾

89. And (remember) Zakariya, when he cried to his Lord: "O my Lord! leave me not without offspring, though thou art the best of inheritors[1266]."

89. (Emlékezz) Zakariásra, mikor Urát szólította: „Uram! Ne hagyj engem utód nélkül, mert Te vagy a Legjobb Örökül Hagyó[1266].”

فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَوَهَبْنَا لَهُ يَحْيَىٰ وَأَصْلَحْنَا لَهُ زَوْجَهُ إِنَّهُمْ كَانُوا يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا وَكَانُوا لَنَا خَاشِعِينَ ﴿٩٠﴾

90. So We listened to him: and We granted him Yahya: We cured his wife's (Barrenness) for him. These (three) were ever quick in emulation in good works; they used to call on Us with love and reverence, and humble themselves before Us.

90. Feleltünk, és neki adományoztuk Jahját (Jánost). Meggyógyítottuk asszonyát. Ők (hárman) törtettek a jókban, minket szólítottak vágyakozva, hódolattal és Hozzánk fordultak alázattal.

وَالَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهَا مِن رُّوحِنَا وَجَعَلْنَاهَا وَابْنَهَا آيَةً لِّلْعَالَمِينَ ﴿٩١﴾

91. And (remember) her who guarded her chastity: We breathed into her of Our spirit, and We made her and her son a sign for all peoples[1267].

---

háborgó tengerbe vetették. Egy cet elnyelte és annak belső sötétségében kiáltott Allah segítségéért. Akkor vallotta meg gyengeségét.

[1266] See 19:2-15, and 3:38-41. Zakariya was a priest; both he and his wife were devout and punctilious in their duties. They were old, and they had no son. He was troubled in mind, not so much by the vulgar desire to have a son to carry on his line, but because he felt that his people were not unselfishly devout, and there would be no sincere work for Allah unless he could train up someone himself. He was given a son Yahya (John the Baptist), who added to the devout reputation of the family, for he is called "noble, chaste, and a prophet," (3:39). All three, father, mother, and son, were made worthy of each other, and they repelled evil by their devout emulation in virtue.

Lásd 19:2-15 és 3:38:41. Zakariás pap volt. Ő és felesége kötelességtudó, istenfélő emberek voltak. Megöregedtek és nem volt gyermekük. Zakariást nem hagyta nyugodni a tudat, hogy nincs, ki tovább vigye szolgálatát, a Prófécia küldetését. Nem az anyagiak és javainak átöröklése izgatta, hiszen nem volt semmije. Rokonsága, akik a Templomban szolgáltak, nem vették komolyan hivatásukat, bennük nem bízhatott. Allah megajándékozta őt Jahjával (Keresztelő Szent Jánossal), aki méltó volt arra, hogy apja örökébe lépjen. Jahja nemes, szeplőtelen, tisztaéletű volt (3:39). Mindhárman, anya, apa és gyermek szent élettel, jámborsággal és erénnyel mutattak példát az embereknek.

[1267] Mary the mother of Jesus. Chastity was her special virtue: with a son of virgin birth, she and Jesus became a miracle to all nations. That was the virtue with which they (both Mary and Jesus) resisted evil.

91. (Emlékezz) arra, ki óvta szeplőtelenségét. Beleleheltünk a Mi lelkünkből, majd megtettük őt és fiát az embereknek Jelként[1267].

إِنَّ هَٰذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ ﴿٩٢﴾

92. Verily, this brotherhood of yours is a single brotherhood, and I am your Lord and Cherisher: therefore serve Me (and no other)[1268].

92. Ez hát a ti Ummátok (emberi közösségetek), ami egy Umma. Én vagyok az Uratok, hát Engem szolgáljatok[1268]!

وَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُم بَيْنَهُمْ كُلٌّ إِلَيْنَا رَاجِعُونَ ﴿٩٣﴾

93. But (later generations) cut off their affair (of unity), one from another: (yet) will they all return to Us.

93. (Az utódok) szétszaggatták dolgaikat egymás közt, de mind Hozzánk tér meg.

فَمَن يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا كُفْرَانَ لِسَعْيِهِ وَإِنَّا لَهُ كَاتِبُونَ ﴿٩٤﴾

94. Whoever works any act of righteousness and has faith,- His endeavour will not be rejected: We shall record it in his favour[1269].

94. Aki jókat tesz és hívő, nem lesz megtagadva tőle igyekezete és Mi javára jegyezzük fel azt[1269].

وَحَرَامٌ عَلَىٰ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَنَّهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿٩٥﴾

Mária, Jézus anyja. Őt leginkább a szeplőtelenség szóval jellemzik. Szűzen adott életet fiának, így ő és Jézus, mindketten csodák az emberek számára. A szeplőtelenség volt az erény, amivel anya és fia ellent tudtak állni a gonosznak.

[1268] Ummah: this is best translated by Brotherhood here. "Community", "race", and "nation." and "people" are words which import other ideas and do not quite correspond to "Ummah". "Religion" and "Way of Life" are derived meanings, which could be used in other passages, but are less appropriate here. Our attention has been drawn to people of very different temperaments and virtues, widely different in time, race, language, surroundings, history, and work to be performed, but forming the closest brotherhood as being men and women united in the highest service of Allah. They prefigure the final and perfected Brotherhood of Islam. Allah's Message was and ever is one; and His Messengers treated it as one. It is people of narrower views who come later and trade on the earlier names, that break up the Message and the Brotherhood into jarring camps and sects.

Ummah: valamilyen közösség. Lehet vallási alapú, de itt az emberiségre, mint Isten teremtményinek közösségére gondol. Itt olyan emberekről van szó, akik különböző vérmérsékletűek, más értékeket vallanak, eltérő korokban és helyeken éltek, más nyelven beszéltek, más etnikumokhoz tartoztak stb. Mégis ezeket a férfiakat és nőket valami összeköthetti. Ez nem más, mint Allah szolgálata. Ők az Iszlám belső erővonala, akiket egy láthatatlan kapocs összeköt.
Allah Üzenete mindig ugyanaz volt és Prófétáit is ugyanaz az érdem illeti. Csak az emberi szűklátókör és önös érdek az, ami ezt a kapcsot átvágta és szektákat, viszálykodó irányzatokat alakított ki az egységes Ummából.

[1269] Allah gives credit for every act of righteousness, however small: when combined with sincere Faith in Allah, it becomes the stepping stone to higher and higher things. It is never lost.

Allah minden jótettet értékel, legyen az kicsi, vagy nagy, ha azt őszinte hit hatja át. Minden jótett egy ugródeszka egy következő tetthez. Egy cselekedet sem vész el Istennél.

95. But there is a ban on any population which We have destroyed: that they shall not return[1270],

95. Tiltás van a településen, kiket elpusztítottunk, mert bizony, ők nem térhetnek vissza[1270],

حَتَّى إِذَا فُتِحَتْ يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ وَهُم مِّن كُلِّ حَدَبٍ يَنسِلُونَ ﴿٩٦﴾

96. Until the Gog and Magog (people) are let through (their barrier), and they swiftly swarm from every hill[1271].

96. Míg meg nem nyílik (a fal) Gógnak és Magógnak, majd ők minden hantból előrajzanak[1271].

وَاقْتَرَبَ الْوَعْدُ الْحَقُّ فَإِذَا هِيَ شَاخِصَةٌ أَبْصَارُ الَّذِينَ كَفَرُوا يَا وَيْلَنَا قَدْ كُنَّا فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَذَا بَلْ كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٩٧﴾

97. Then will the true promise draw nigh (of fulfilment): then behold! the eyes of the Unbelievers will fixedly stare in horror: "Ah! Woe to us! we were indeed heedless of this; nay, we truly did wrong!"

97. Közeleg az Igaz ígéret (beteljesülése), mikor kimerevednek szemei azoknak, kik tagadnak: „Ó, jaj, nekünk! Nem vettünk erről tudomást. Mi több! Bűnösök voltunk!”

إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ حَصَبُ جَهَنَّمَ أَنتُمْ لَهَا وَارِدُونَ ﴿٩٨﴾

98. Verily ye, (unbelievers), and the (false) gods that ye worship besides Allah, are (but) fuel for Hell! to it will ye (surely) come!

98. Ti és azok, kiket Allahon kívül imádtok, a Pokol tüzére valók vagytok, mert ti bizony, oda kerültök!

لَوْ كَانَ هَؤُلَاء آلِهَةً مَّا وَرَدُوهَا وَكُلٌّ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٩٩﴾

99. If these had been gods, they would not have got there! but each one will abide therein.

99. Ha ezek istenek lennének, nem kerülnének oda! De ezek ott lesznek örökkön örökké.

لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَهُمْ فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ ﴿١٠٠﴾

[1270] But when wickedness comes to such a pass that the Wrath of Allah descends, as it did on Sodom, the case becomes hopeless. The righteous were warned and delivered before the Wrath descended. But those destroyed will not get another chance, as they flouted all previous chances. They will only be raised at the approach of the Day of Judgment.

Ha a gonosz tettek olyan mértéket öltenek, mint Szodoma és Gomora esetében, akkor Allah dühét nem tarthatja vissza semmi. A jó figyelmeztetést kapott, mielőtt az Úr lesújtott. Akiket elsöpört az Úr haragja, nem kapnak másik esélyt, hiszen az előzőt már eljátszották. Ők csupán a Végítélet Napján támadnak fel azért, hogy tetteikkel elszámoljanak.

[1271] For Gog and Magog see 18:94. The name stands for wild and lawless tribes who will break their barriers and swarm through the earth. This will be one of the prognostications of the approaching Judgment.

Gógról és Magógról lásd 18:94. A név vad, törvénytelen nomád törzseket jelöl, akik minden együttélési normát, szabályt megszegnek és elhatalmasodnak a földön. Leírásuk képletes, nem földrajzilag meghatározható népről van szó. Megjelenésük a Végítélet napjának közeledtét jelzi.

100. There, sobbing will be their lot, nor will they there hear (aught else).
100. Zokogás tör fel belőlük, de azt ott nem hallja más.

إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُم مِّنَّا الْحُسْنَى أُوْلَئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ ﴿١٠١﴾

101. Those for whom the good (record) from Us has gone before, will be removed far therefrom.
101. Kiket megelőztek Nálunk vezetett jó tetteik, mindettől messze távolba kerülnek.

لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا وَهُمْ فِي مَا اشْتَهَتْ أَنفُسُهُمْ خَالِدُونَ ﴿١٠٢﴾

102. Not the slightest sound will they hear of Hell: what their souls desired, in that will they dwell.
102. Nem hallják annak legkisebb morajlását sem, és amit csak lelkük kíván, abban lesz részük mindörökkön örökké.

لَا يَحْزُنُهُمُ الْفَزَعُ الْأَكْبَرُ وَتَتَلَقَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ هَذَا يَوْمُكُمُ الَّذِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ ﴿١٠٣﴾

103. The Great Terror will bring them no grief: but the angels will meet them (with mutual greetings): "This is your Day,- (the Day) that ye were promised."
103. Nem kell bánkódniuk a Nagy Rémület miatt. Angyalokkal találkoznak, (kik mondják): „Ez a ti Napotok, mi ígérve volt nektek.”

يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاء كَطَيِّ السِّجِلِّ لِلْكُتُبِ كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نُّعِيدُهُ وَعْدًا عَلَيْنَا إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ ﴿١٠٤﴾

104. The Day that We roll up the heavens like a scroll rolled up for books (completed),- even as We produced the first creation, so shall We produce a new one: a promise We have undertaken: truly shall We fulfil it[1272].
104. A Napon felgöngyölítjük ez Eget, mint a feljegyzések tekercsét, mit Könyvbe rendeznek. Ahogy az első teremtésbe kezdtünk, úgy ismételjük meg azt. Ez a Mi ígéretünk, mit Mi betartunk[1272].

وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِن بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ ﴿١٠٥﴾

105. Before this We wrote in the Psalms, after the Message (given to Moses): My servants the righteous, shall inherit the earth[1273]."

[1272] The world-the universe-as we know it, will be folded up like a scroll of parchment, for it will have done its work. If Allah created all this world out of nothing, He can create an entirely new heaven and a new earth, on a plane of which we can form no conception in our present life. And He will do so, for that is His promise. Some Commentators understand Sijill to be the name of the Recording Angel who closes the Book of a man Deeds after the man's death.

Az univerzum, ha beteljesítette feladatát, fel lesz göngyölítve, akár egy pergamentekercs. Ha Allah úgy akarja, egy teljesen új univerzumot teremt a semmiből, ahogy ezt indította el valamikor. Néhány kommentátor úgy gondolja, hogy az Arab szövegben lévő Sziddzsil szó egy Angyal neve, aki a cselekedeteinket jegyzi fel.

[1273] Zabur: the Book of the Psalms of David. The name of David is expressly mentioned in connection with the Zabur in 4:163 and 17:55.

105. Megírtuk a Zsoltárokba az Üzenet után (mit Mózes kapott): A Földet jóravaló szolgálóim öröklik[1273]."

إِنَّ فِي هَذَا لَبَلَاغًا لِّقَوْمٍ عَابِدِينَ ﴿١٠٦﴾

106. Verily in this (Qur'an) is a Message for people who would (truly) worship Allah[1274].

106. Mert bizony, ez (a Korán) Üzenet az embereknek, kik (Allahot) szolgálják[1274].

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٠٧﴾

107. We sent thee not, but as a Mercy for all creatures[1275].

107. Nem másként, mint kegyelemként küldtünk az emberekhez[1275].

قُلْ إِنَّمَا يُوحَى إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ فَهَلْ أَنتُم مُّسْلِمُونَ ﴿١٠٨﴾

108. Say: "What has come to me by inspiration is that your Allah is One Allah. will ye therefore bow to His Will (in Islam)?"

108. Mondd: „Az sugallott rám, hogy Istenetek az Egy Isten. Muszlimok (alávetők), vagytok-e?

فَإِن تَوَلَّوْا فَقُلْ آذَنتُكُمْ عَلَى سَوَاء وَإِنْ أَدْرِي أَقَرِيبٌ أَم بَعِيدٌ مَّا تُوعَدُونَ ﴿١٠٩﴾

109. But if they turn back, Say: "I have proclaimed the Message to you all alike and in truth; but I know not whether that which ye are promised is near or far.

109. Ha hátat fordítanak, mondd: „Kihirdettem nektek mindent egyformán. De nem tudom, hogy közel, vagy messze van-e az, mit nektek ígértek?

إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ مِنَ الْقَوْلِ وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ ﴿١١٠﴾

110. "It is He Who knows what is open in speech and what ye hide (in your hearts).

110. „Ő tudja, mit nyíltan mondanak és tudja, mit elhallgattok."

Zabur: Zsoltárok Könyve, melynek alkotója Dávid. A Korán több helyen említi a Zaburt és minden esetben Dávidhoz köti pl. 4:163 és 17:55.

[1274] The culmination of Allah's Revelation is in the Quran, which confirms previous scriptures, corrects the errors which men introduced into them, and explains many points in detail for all who seek for right worship and service to Allah-whether they inherit the previous Books ("People of the Book") or not. It is a universal Message.

Allah kinyilatkoztatásainak történelmi végkifejlete a Korán, amely megerősíti az előző Szentírások igazát, helyreteszi azok hibáit, melyek mind emberi beavatkozások miatt jelentek meg bennük, megmagyarázza a helyes hitvallás és istenszolgálat módját mindenkinek, aki erre vágyik. Ez egy Univerzális Üzenet.

[1275] There is no question now of race or nation, of a "chosen people" or the "seed of Abraham"; or the "seed of David"; or of Hindu Arya-varta; of Jew or Gentile, Arab or 'Ajam (non-Arab), Turk or Tajik, European or Asiatic, White or Colored; Aryan, Semitic, Mongolian, or African; or American, Australian, or Polynesian. To all men and creatures other than men who have any spiritual responsibility, the principles universally apply.

A Korán igazságában nem érintett egy nép, vagy etnikum sem külön-külön. Ez nem csak „kiválasztottakhoz" szól, vagy „Ábrahám magjaihoz", „Dávid sarjaihoz", vagy a hindu Arya-vartához, Arabhoz, vagy Adzsamhoz, Törökhöz, vagy Tadzsikhoz, Európaihoz vagy Ázsiaihoz, fehérhez vagy feketéhez. Minden ember, és nem emberi teremtmény szabálygyűjteménye, aki spirituális felelősséget érez ezek betartásáért, a belső és külső békesség megteremtéséért.

وَإِنْ أَدْرِي لَعَلَّهُ فِتْنَةٌ لَّكُمْ وَمَتَاعٌ إِلَى حِينٍ ﴿١١١﴾

111. "I know not but that it may be a trial for you, and a grant of (worldly) livelihood (to you) for a time."

111. „Nem tudom, de talán az próbatétel számotokra és megélhetés egy időre.”

قَالَ رَبِّ احْكُم بِالْحَقِّ وَرَبُّنَا الرَّحْمَنُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ ﴿١١٢﴾

112. Say: "O my Lord! judge Thou in truth!" "Our Lord Most Gracious is the One Whose assistance should be sought against the blasphemies ye utter!"

112. Mondd: „Uram! Ítélj az Igazzal!” Urunk a Kegyelmes, Kinek támogatásában bízunk az (istenkáromlásokkal) szemben, mikkel Őt felruházzák.

ANNEX TO SURAH AL-ANBIYA (THE PROPHETS)

BIG BUNG THEORY

“Do not the Unbelievers see that the heavens and the earth were joined together (as one unit of creation), before we clove them asunder?” (21. Al-Anbiya, The Prophets, verse: 30.)

Big Bang Theory - The Premise

The Big Bang theory is an effort to explain what happened at the very beginning of our universe. Discoveries in astronomy and physics have shown beyond a reasonable doubt that our universe did in fact have a beginning. Prior to that moment there was nothing; during and after that moment there was something: our universe. The big bang theory is an effort to explain what happened during and after that moment.
According to the standard theory, our universe sprang into existence as "singularity" around 13.7 billion years ago. What is a "singularity" and where does it come from? Well, to be honest, we don't know for sure. Singularities are zones which defy our current understanding of physics. They are thought to exist at the core of "black holes." Black holes are areas of intense gravitational pressure. The pressure is thought to be so intense that finite matter is actually squished into infinite density (a mathematical concept which truly boggles the mind). These zones of infinite density are called "singularities." Our universe is thought to have begun as an infinitesimally small, infinitely hot, infinitely dense, something - a singularity. Where did it come from? We don't know. Why did it appear? We don't know.
After its initial appearance, it apparently inflated (the "Big Bang"), expanded and cooled, going from very, very small and very, very hot, to the size and temperature of our current universe. It continues to expand and cool to this day and we are inside of it: incredible creatures living on a unique planet, circling a beautiful star clustered together with several hundred billion other stars in a galaxy soaring through the cosmos, all of which is inside of an expanding universe that began as an infinitesimal singularity which appeared out of nowhere for reasons unknown. This is the Big Bang theory.

Big Bang Theory - Common Misconceptions

There are many misconceptions surrounding the Big Bang theory. For example, we tend to imagine a giant explosion. Experts however say that there was no explosion; there was (and continues to be) an expansion. Rather than imagining a balloon popping and releasing its contents, imagine a balloon expanding: an infinitesimally small balloon expanding to the size of our current universe.

Another misconception is that we tend to image the singularity as a little fireball appearing somewhere in space. According to the many experts however, space didn't exist prior to the Big Bang. Back in the late '60s and early '70s, when men first walked upon the moon, "three British astrophysicists, Steven Hawking, George Ellis, and Roger Penrose turned their attention to the Theory of Relativity and its implications regarding our notions of time. In 1968 and 1970, they published papers in which they extended Einstein's Theory of General Relativity to include measurements of time and space.[1, 2] According to their calculations, time and space had a finite beginning that

corresponded to the origin of matter and energy."[3]The singularity didn't appear *in* space; rather, space began inside of the singularity. Prior to the singularity, *nothing* existed, not space, time, matter, or energy - nothing. So where and in what did the singularity appear if not in space? We don't know. We don't know where it came from, why it's here, or even where it is. All we really know is that we are inside of it and at one time it didn't exist and neither did we.

Big Bang Theory - Evidence for the Theory

What are the major evidences which support the Big Bang theory?

- First of all, we are reasonably certain that the universe had a beginning.
- Second, galaxies appear to be moving away from us at speeds proportional to their distance. This is called "Hubble's Law," named after Edwin Hubble (1889-1953) who discovered this phenomenon in 1929. This observation supports the expansion of the universe and suggests that the universe was once compacted.
- Third, if the universe was initially very, very hot as the Big Bang suggests, we should be able to find some remnant of this heat. In 1965, Radio astronomers Arno Penzias and Robert Wilson discovered a 2.725 degree Kelvin (-454.765 degree Fahrenheit, -270.425 degree Celsius) Cosmic Microwave Background radiation (CMB) which pervades the observable universe. This is thought to be the remnant which scientists were looking for. Penzias and Wilson shared in the 1978 Nobel Prize for Physics for their discovery.
- Finally, the abundance of the "light elements" Hydrogen and Helium found in the observable universe are thought to support the Big Bang model of origins.
-

Big Bang Theory - The Only Plausible Theory?

Is the standard Big Bang theory the only model consistent with these evidences? No, it's just the most popular one. Internationally renowned Astrophysicist George F. R. Ellis explains: "People need to be aware that there is a range of models that could explain the observations…. For instance, I can construct you a spherically symmetrical universe with Earth at its center, and you cannot disprove it based on observations…. You can only exclude it on philosophical grounds. In my view there is absolutely nothing wrong in that. What I want to bring into the open is the fact that we are using philosophical criteria in choosing our models. A lot of cosmology tries to hide that."[4]
In 2003, Physicist Robert Gentry proposed an attractive alternative to the standard theory, an alternative which also accounts for the evidences listed above.[5] Dr. Gentry claims that the standard Big Bang model is founded upon a faulty paradigm (the Friedmann-Lemaitre expanding space-time paradigm) which he claims is inconsistent with the empirical data. He chooses instead to base his model on Einstein's static space-time paradigm which he claims is the "genuine cosmic Rosetta." Gentry has published several papers outlining what he considers to be serious flaws in the standard Big Bang model.[6]

Big Bang Theory - What about God?

Any discussion of the Big Bang theory would be incomplete without asking the question, what about God? This is because cosmogony (the study of the origin of the universe) is an area where science

and theology meet. Creation was a supernatural event. That is, it took place outside of the natural realm. This fact begs the question: is there anything else which exists outside of the natural realm? Specifically, is there a master Architect out there? We know that this universe had a beginning. Was God the "First Cause"? We believers say: YES

Footnotes:

1. Steven W. Hawking, George F.R. Ellis, "The Cosmic Black-Body Radiation and the Existence of Singularities in our Universe," *Astrophysical Journal,* 152, (1968) pp. 25-36.
2. Steven W. Hawking, Roger Penrose, "The Singularities of Gravitational Collapse and Cosmology," *Proceedings of the Royal Society of London,* series A, 314 (1970) pp. 529-548.
3. Mark Eastman, Chuck Missler, *The Creator: Beyond Time and Space,* (1996) p. 11.
4. W. Wayt Gibbs, "Profile: George F. R. Ellis," *Scientific American,* October 1995, Vol. 273, No.4, p. 55.
5. See http://www.halos.com/reports/ext-2003-022.pdf
6. See http://www.halos.com/reports/arxiv-1998-rosetta.pdf and http://www.halos.com/reports/ext-2003-021.pdf; see also http://www.halos.com/reports/arxiv-1998-redshift.pdf and http://www.halos.com/reports/arxiv-1998-affirmed.pdf

FÜGGELÉK AZ AL-ANBIYA (PRÓFÉTÁK) SZÚRÁHOZ

ŐSROBBANÁS ELMÉLET

„Vagy nem látják-e azok, kik tagadnak, hogy az Egek és a Föld egy pontba voltak sűrítve, majd Mi vetettük azokat szét?”(21. Al-Anbiya, Próféták, 30. vers)

Ősrobbanás elmélet - A feltevés

The Big Bang elmélet arra ad magyarázatot, mi történt a Világegyetem kezdetén.
A csillagászati felfedezések és a fizika kimutatták, hogy a világegyetemnek minden kétséget kizáróan, van egy kezdete. Ezen időpontot megelőzően, nem volt semmi. Ez alatt és a következő pillanatban már volt valami: a világegyetem. Az ősrobbanás-elmélet, azt magyarázza meg, mi történt abban a pillanatban és ettől az időponttól kezdődően.

A szabvány elmélet szerint, univerzumunk „szingularitásként” jött létre körülbelül 13,7 milliárd évvel ezelőtt. Mi az a "szingularitás", és honnan ered? Nos, hogy őszinte legyek, nem tudjuk biztosan. Szingularitás olyan zónákat jelent, melyeket a jelenlegi a fizika még nem ért. Feltehetően a "fekete lyuk" peremén létezik. A fekete lyukak területén a gravitációs nyomás intenzív. Úgy gondolják, ez a nyomás ott olyan intenzív, hogy a véges anyag valójában összenyomva végtelen sűrűségű.
Ezeket a végtelen sűrűségű zónákat nevezik „szingularitásnak”.
Az elmélet szerint a világegyetem egy végtelenül kicsiny, végtelenül forró, végtelenül sűrű, szingularitásból indult el. Honnan jött? Nem tudjuk. Miért jelent meg? Nem tudjuk.

Az eredeti állapota után, látszólag felfúvódott („Nagy Bum”), kitágult, lehűlt, majd a nagyon kicsi és nagyon melegből, a jelenlegi méretű és hőmérsékletű univerzummá alakult. Ez továbbra is tágul és hűl a mai napig, mi pedig annak belsejében vagyunk: hihetetlen lényként élünk egy különleges bolygón. Keringünk egy szép csillagon, mely több száz milliárd másik csillaggal egy fürtben, a galaxisban szárnyal a kozmoszban. És ez mind, egy táguló világegyetem belsejében van, ami egy végtelen szingularitásként kezdődött, amely ismeretlen okból jelent meg a semmiből. Ez a Big Bang elmélet.

Ősrobbanás elmélet - Közös félreértések

Sok félreértés övezi az ősrobbanás elméletet. Például, hajlamosak vagyunk egy hatalmas robbanást magunk elé képzelni. Szakértők azonban azt mondják, hogy nem volt robbanás. Ami volt (és továbbra is van), az a tágulás. Egy szétpukkanó és tartalmát felszabadító léggömb helyett, egy állandóan fújódó ballont kell elképzelni. Egy végtelenül kicsiny ballon tágul a jelenlegi univerzum méretére.

Egy másik tévhit, hogy hajlamosak vagyunk a szingularitást, mint egy kis tűzgolyót elképezni, ami valahol a térben megjelenik. Sok szakértő szerint azonban az Őrsrobbanás előtt a tér nem létezett.

A 60-as és 70-es években, amikor először lépett ember a holdra, három brit asztrofizikus, Steven Hawking, George Ellis, és Roger Penrose felfigyeltek a relativitáselméletre és annak idő-fogalmunkra gyakorolt következményeire.
1968-ban és 1970-ben egy tanulmányt publikáltak, amelyben kiterjesztették Einstein általános relativitás elméletét, az idő és a tér mérésével. [1., 2.] Számításaik szerint, idő és tér a kezdetben véges, ami megfelel az anyag és energia származásával. [3.] A szingularitás nem térben jelenik meg. Inkább tér veszi kezdetét szingularitás belsejében. A szingularitás előtt, *semmi* nem létezett, sem tér, sem idő, sem anyag, sem energia - semmi.
Tehát mi másban jelent meg a szingularitás, ha nem az űrben? Nem tudjuk. Nem tudjuk, honnan jött, miért van itt és azt sem, hogy hol van. Amit valójában tudunk, hogy mi benne vagyunk, de valamikor az időben még nem létezett, és mi sem léteztünk.

Ősrobbanás elmélet - Az elmélet Bizonyítéka

Mik a legfontosabb bizonyítékok, amelyek alátámasztják a Big Bang elméletet?

- Először is, mi biztosak vagyunk abban, hogy az univerzumnak volt kezdete.
- Másodszor, a galaxisok úgy tűnik, hogy távolságukkal arányos sebességgel távolodnak tőlünk. Ez az ú. n. "Hubble-törvény", amit Edwin Hubble-ról nevezték el (1889-1953). Ő

fedezte fel ezt a jelenséget 1929-ben. Ez a megfigyelés alátámasztja az univerzum tágulását és bizonyítja, hogy a világegyetem egyszer egy pontban tömörített állapotban volt.

- Harmadszor, ha a világegyetem kezdetben nagyon meleg volt, ahogy az Ősrobbanás állítja, akkor képesnek kell lennünk, ennek a hőnek a maradványát megtalálni.
  1965-ben, Radioastronomers Arno Penzias és Robert Wilson 2,725 Kelvin (-454,765 Fahrenheit, -270,425 Celsius fok) kozmikus háttérsugárzást fedezett fel (CMB), ami érzékelhető a megfigyelhető univerzumban. Ez az a maradék hő, amit a tudósok kerestek. Penzias és Wilson 1978-ban fizikai Nobel-díjat kaptak ezért a felfedezésért.
- Végül „könnyű elemek", hidrogén és hélium bőségesen található a megfigyelhető univerzumban, ami támogatja az Ősrobbanás modell eredetét.

Ősrobbanás elmélet - Az egyetlen elfogadható elmélet?

Összhangban áll-e a szabvány ősrobbanás elmélet, mint az egyetlen modell, ezekkel a bizonyítékokkal? Nem, csak ez az egyik legnépszerűbb. A nemzetközileg ismert asztrofizikus, George F. R. Ellis közölte: "Az embereknek tisztában kell lenniük azzal, hogy van egy sor olyan modell, amely megmagyarázza a megfigyeléseket. Például tudok építeni egy gömbszimmetrikus világegyetemet Föld a közepén, és senki nem tudja megcáfolni azt megfigyeléses alapon. .Azt csak filozófiai alapon lehet kizárni. Véleményem szerint ezzel nincs semmi baj. Nyilvánosságra szeretném hozni a tényt, hogy filozófiai szempontokat veszünk figyelembe akkor, amikor modellt választunk. Sok kozmológus megpróbálja ezt eltitkolni. " [4]

2003-ban fizikus Robert Gentry fizikus javasolt egy vonzó alternatívát a hagyományos elmélethez. Ez egy olyan alternatíva, ami figyelembe veszi a fent felsorolt bizonyítékokat. [5] Dr. Gentry szerint a hagyományos Ősrobbanás modell egy hibás paradigmára épül (a Friedmann-Lemaitre táguló tér-idő paradigma). Ez ugyanis, nincs összhangban az empirikus adatokkal. Ehelyett a modellt Einstein statikus tér-idő paradigmájára alapozza, amelyben azt állítja, hogy az „valódi kozmikus Rozetta". Gentry több megjelent írásában felvázolja a véleménye szerinti súlyos hiányosságokat, a szabvány Ősrobbanás modellel kapcsolatban. [6]

Ősrobbanás elmélet – Hol van ebben Isten?

Az Őrsrobbanás elmélettel kapcsolatos bármely vita nem lenne teljes, ha nem tennénk fel a kérdést: hol van ebben Isten? Ez azért van, mert kozmogónia (az univerzum eredetével foglalkozó tudomány) egy olyan terület, ahol a tudomány és a teológia találkozik.
A Teremtés egy természetfeletti esemény volt. Ez azt jelenti, hogy arra az érzékek birodalmán kívül került sor. Ez a tény felveti a kérdést: van-e bármi más, a természeti birodalmon kívül? Pontosabban, van-e egy Mester építész odakint? Tudjuk, hogy ennek az univerzumnak volt kezdete. Isten volt-e az "Első Ok"? Mi, hívők azt állítjuk: IGEN

Lábjegyzetek:

1 Steven W. Hawking, George F.R. Ellis, "The Cosmic Black-Body Radiation and the Existence of Singularities in our Universe," *Astrophysical Journal,* 152, (1968) pp. 25-36

2 .Steven W. Hawking, Roger Penrose, "The Singularities of Gravitational Collapse and Cosmology," *Proceedings of the Royal Society of London*, series A, 314 (1970) pp. 529-548.

3 Mark Eastman, Chuck Missler, *The Creator: Beyond Time and Space*, (1996) p. 11.

4 W. Wayt Gibbs, "Profile: George F. R. Ellis," *Scientific American*, October 1995, Vol. 273, No.4, p. 55.

5 See http://www.halos.com/reports/ext-2003-022.pdf

6 See http://www.halos.com/reports/arxiv-1998-rosetta.pdf and http://www.halos.com/reports/ext-2003-021.pdf; see also http://www.halos.com/reports/arxiv-1998-redshift.pdf and http://www.halos.com/reports/arxiv-1998-affirmed.pdf

22. AL-HAJJ (THE PILGRIMAGE-ZARÁNDOKLAT)

Introduction to Surah Al-Hajj (The Pilgrimage)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

This Surah takes its name from v. 27.

Period of Revelation

As this Surah contains the characteristics of both the Makki and the Madani Surahs, the commentators have differed as to its period of revelation, but in the light of its style and themes we are of the opinion that a part of it (v. 1-24) was sent down in the last stage of the Makki life of the Holy Prophet a little before migration and the rest (v. 25-78) during the first stage of his Madani life. That is why this Surah combines the characteristics of both the Makki and the Madani Surahs.
The sudden change of the style from v. 25 shows that probably v. 25-78 were sent down in the month of Zul-Hijjah in the very first year after *Hijrah*. This is indicated by v. 25-41 and confirmed by the occasion of the revelation of v. 39-40.
It appears that the month of Zul-Hijjah must have brought to the immigrants nostalgic memories of their homes in Makkah and naturally they must have thought of their Sacred City and of their Hajj congregation there, and grieved to think that the *mushrik* Quraish had debarred them from visiting the Sacred Mosque. Therefore, they might even have been praying for and expecting Divine permission to wage war against those tyrants who had expelled them from their homes and deprived them of visiting the House of Allah and made it difficult for them to follow the way of Islam. It was at this psychological occasion that these verses were sent down. That is why the purpose for which *Masjid-al- Haram* was built has been specifically mentioned.
It has been made plain that Hajj (pilgrimage) had been enjoined for the worship of One Allah. But it is an irony that afterwards it had been dedicated to the rituals of *shirk* and the worshipers of One Allah had been debarred from visiting it. Therefore, permission for waging war against those tyrants has been given to oust them from there and to establish the righteous way of life for establishing virtue and eradicating evil. According to Ibn Abbas, Mujahid, Urwah bin Zubair, Zaid bin Aslam, Muqatil bin Hayyan, Qatadah and other great commentators, v. 39 is the first verse that grants the Muslims permission to wage war. Collections of Hadith and books on the life of the Holy Prophet confirm that after this permission actual preparations for war were started and the first expedition was sent to the coast of the Red Sea in Safar A.H. 2, which is known as the Expedition of Waddan or Al- Abwa.

Subject Matter and Theme

This Surah is addressed to: (1) The *mushriks* of Makkah, (2) the wavering Muslims, and (3) the True Believers. The *mushriks* have been warned in a forceful manner to this effect: "You have obdurately and impudently persisted in your ideas of ignorance and trusted in your deities instead of Allah, though they possess no power at all and you have repudiated the Divine Messenger. Now you will meet the same end as has been the doom of those like you before. You have only harmed yourselves by rejecting Our Prophet and by persecuting the best element of your own community; now your false deities shall not be able to save you from the wrath of God". At the same time, they have been admonished time and again for their creed of *shirk* and sound arguments have been given in favor of *Tauhid* and the Hereafter.

The wavering Muslims, who had embraced Islam but were not prepared to endure any hardship in its way, have been admonished to this effect: "What is this faith of yours? On the one hand, you are ready to believe in Allah and become His servants provided you are given peace and prosperity but, on the other, if you meet with afflictions and hardships in His Way, you discard your Allah and cease to remain His servant. You should bear in mind that this wavering attitude of yours cannot avert those misfortunes and losses which Allah has ordained for you."

As regards the true Believers, they have been addressed in two ways: (1) in a general way so as to include the common people of Arabia also, and (2) in an exclusive way:

1. The Believers have been told that the *mushriks* of Makkah had no right to debar them from visiting the Holy Mosque. They had no right to prevent anyone from performing Hajj because the Holy Mosque was not their private property. This objection was not only justified but it also acted as an effective political weapon against the Quraish. For it posed this question to the other clans of Arabia: Were the Quraish mere attendants of the Holy Mosque or its owners? It implied that if they succeeded in debarring the Muslims from Hajj without any protest from others, they would feel encouraged in future to debar from Hajj and Umrah the people of any other clan, who happened to have strained relations with the Quraish. In order to emphasize this point, the history of the construction of the Holy Mosque has been cited to show that it was built by Prophet Abraham by the Command of Allah and he had invited all the peoples to perform Hajj there. That is why those coming from outside had enjoyed equal rights by the local people from the very beginning. It has also been made clear that that House had not been built for the rituals of *shirk* but for the worship of One Allah. Thus it was sheer tyranny that the worship of Allah was being forbidden there while the worship of idols enjoyed full license.
2. In order to counteract the tyranny of the Quraish, the Muslims were allowed to fight with them. They were also given instructions to adopt the right and just attitude as and when they acquired power to rule in the land. Moreover, the Believers have been officially given the name of "Muslims", saying, "You are the real heirs to Abraham and you have been chosen to become witnesses of the Truth before mankind. Therefore you should establish salat and pay the zakat dues in order to become the best models of righteous life and perform Jihad for propagating the Word of Allah." (v. 41,77, 78.)

It will be worthwhile to keep in view the introductions to Chapters II (Al-Baqarah) and VIII (Al Anfal).

Bevezetés az Al-Hadzs (Zarándoklat) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A 27. versben hangzik el a Szúra címe.

Kinyilatkoztatás ideje

A Szúra együttesen viseli magán a Mekkai és Medinai kinyilatkoztatások jegyeit. A magyarázók különböző felfogást képviselnek a kinyilatkoztatás helyét illetően, de mi azon a véleményen vagyunk, hogy a stílus és téma alapján az 1-24 versek a Próféta Mekkai tartózkodásának utaló szakaszából, a fennmaradó áyák (25-78) pedig a Medinai megtelepedés kezdetéből származnak. Ez az oka a Mekkai és Medinai jegyek együttes fellelhetőségének. A 25-78. versek a Hidzsra 1. évének Zul-Hidzsa havában, tehát zarándoklat idején nyilatkoztak ki. Ezt jelzik a 25-41 versek, melyeken belül (39-40) a konkrét alkalom megjelölése is szerepel.
Úgy tűnik, Zul-Hidzsa hava a menekültekben nosztalgikus emlékeket ébresztett Mekkai otthonaik iránt, felidézték a Szent helyeket és a zarándoklatot. Bosszúsan gondolnak a bálványimádó Quraishre, aki megtagadta tőlük a Sérthetetlen Szentély meglátogatását. Imáikban kérik Istent, sújtson le azokra a zsarnokokra, akik elzárták tőlük Allah Házát, elűzték őket otthonaikból és szembefordultak velük az Iszlám követése miatt. Egy ilyen pszichés környezetben született meg ez a Szúra. A Sérthetetlen Szentély építésének említése is a hívők akkori érzéseit célozzák.
A Hadzs, zarándoklat eredetileg az Egy Isten tiszteletére jött létre. Sajnálatos, hogy ez átalakult és Shirk-el, azaz bálványállítással szentségtelenítették meg az eredeti célt. Végül azokat tiltották el a Szent hely meglátogatásától, akiket a Hadzs valódi oka motivált és az Egy Isten iránt akarták leróni szolgálatukat. Megszületett az engedély arra, hogy a zsarnokokat kiebrudalják, megteremtsék a helyes életvitelt az erények, értékek visszaállításával és a gonosz felszámolásával. Ibn Abbas, Mudzsahid, Urwah bin Zubair, Zaid bin Aslam, Muqatil bin Hayyan, Qatadah és más kommentátorok szerint a 39. vers ad felhatalmazást a Muszlimoknak a háborúra. A Próféta életére vonatkozó Hadisz gyűjtemények megerősítik, hogy az itt elhangzó engedélyt követően a Hidzsra 2. évének Szafar havában hadjárat indult a Vörös tenger partvidékén, ami Waddan, vagy Al-Abwa hadjárat néven ismeretes.

Témakör

A Szúra megszólítja a 1. Mekka bálványimádóit, 2. Félszeg Muszlimokat, 3. Igazhitűeket. A bálványimádók szigorú figyelmeztetést kapnak: „Ti makacsul és szemtelenül kiálltok tudatlanságotok mellett. Allah helyett, saját istenségeitekben bíztok annak ellenére, hogy azok semmiféle hatalommal nem bírnak és elvetettétek Isten Küldöttét. Az a sors vár rátok, ami azokkal történt előttetek, akik olyanok voltak, mint ti vagytok. Csak saját magatoknak ártottatok, amikor elutasítottátok a Prófétát és üldöztétek társadalmatok legalázatosabb, leghasznosabb tagjait. Hamis isteneitek képtelenek lesznek segíteni rajtatok Allah haragjával szemben.” Intésben részesültek a Shirk, társállításuk miatt és érvek hangzanak el a Tauhid, Monoteizmus mellett.
A félszeg Muszlimok felé, akik ugyan felvették a vallást, de még nem álltak készen a nehézségek elviselésére, tanítás hangzik el: „Milyen a ti hitetek? Ha békében, jólétben vagytok, készen álltok hinni Allahot és szolgálni Őt, de ha nehézséggel, csapással kell szembenéznetek az Ő Útján, félredobjátok Allahot és megszűntök követni Őt? Ez az ingadozás nem fogja elhárítani a balsorsot és veszteséget, amit Allah kimért rátok.”

Az Igazhitűek kétféle gondolatot hallhatnak. 1. Általánosan fogalmazva, Arábia egész lakósságát is beleértve. 2. Kizárólag feléjük:

1. A hívőknek tudniuk kell, hogy Mekka pogányainak nincs joga kirekeszteni őket a Szent Helyről. Nem akadályozhatnak senkit a zarándoklattól, mivel a Sérthetetlen Szentély nem Quraish tulajdona. Ez a tény politikai eszközként szolgált Quraish ellen. A következő kérdés Arábia klánjaihoz szól: Ki Quraish? A Sérthetetlen Szentély kezelői, vagy tulajdonosai? Ha továbbra is kirekesztik a Muszlimokat a zarándoklatból és a többi klán ezt tétován tűri, akkor ez bátorítást adhat nekik arra, hogy a jövőben más törzsek, klánok tagjait is kirekesszék innen, ha kapcsolatai megromlanak Quraishel. Ezen a ponton hangsúlyozni kell a Sérthetetlen Szentély létesítésének történelmi hátterét, amit Ábrahám Próféta Allah parancsára emelt minden hívő számára. Ezért élvezett a kezdetektől fogva minden odalátogató, a helyiekkel azonos jogokat. Azt is tisztán kell látni, hogy nem a Shirk követésére, bálványállításra épült a Ház, hanem az Egy Isten szolgálatára. Zsarnoki visszaélés, ha azok nem térhetnek be ide, akik az Egyetlen Allah szolgálatára jöttek, míg a bálványimádók számára saját hamis isteneik tisztelete engedélyezett.
2. Quraish megállítására a Muszlimoknak megengedetté vált a háború. Azonban háborúban sem szabad megfeledkezni a helyes viselkedésről és tisztességes hadviselésről. Ettől kezdve viselték a hívők a Muszlim nevet: „Ti vagytok az igazi örökösei Ábrahámnak és ti vagytok kiválasztva az Igazság Tanúságtevőinek az emberek felett. Be kell vezetnetek életetekbe az imát, a kötelező alamizsnát, hogy a helyes életvitel jó mintái lehessetek. Dzsihádot kell vívnotok Allah Szavának terjesztésére.” (v.41, 77, 78.)

Hasznos, ha a 2. Baqara (Tehén) és 8. Al-Anfal (Hadizsákmány) Szúrák bevezetőjét ezzel együtt tanulmányozza a kedves olvasó.

22. Al-Hajj	22. Al-Hadzs
THE PILGRIMAGE	**ZARÁNDOKLAT**
Total Verses: 78	Összes vers: 78
Revealed At: Medina	Medinai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ ﴿١﴾

1. O mankind! fear your Lord! for the convulsion of the Hour (of Judgment) will be a thing terrible![1276]

1. *Ó, emberek! Őrizkedjetek Uratoktól, mert az Óra megrázkódtatása hatalmas dolog[1276]!*

يَوْمَ تَرَوْنَهَا تَذْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَارَى وَمَا هُم بِسُكَارَى وَلَكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ ﴿٢﴾

2. The Day ye shall see it, every mother giving suck shall forget her suckling- babe, and every pregnant female shall drop her load (unformed): thou shalt see mankind as in a drunken riot, yet not drunk: but dreadful will be the Wrath of Allah[1277].

2. *A Napon majd meglátjátok, hogy minden szoptatós anya megfeledkezik arról, mit szoptat, minden várandós elvetéli terhét. Részegnek látod az embereket, de ők nem részegek, hanem Allah büntetése szörnyű[1277].*

وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَّرِيدٍ ﴿٣﴾

[1276] The serious issues involved are indicated by showing how terrible the consequences will be for those who disobey Allah's Will. The terror will only be for those who rebel and disobey: the righteous will not suffer from it, but on the contrary will be greeted by angels with joy (21:103).

Szörnyű események előrejelzése azoknak, akik nem engedelmeskednek Allah akaratának. Az itt jelzett balsorstól megmenekül az, ki jó úton halad (21:103). ˇ

[1277] Three metaphors are used for the extreme terror which the Awful Day will inspire, 1. No mother abandons the baby at her breast in the greatest danger; yet that will happen in this Dreadful Hour. 2. An expectant mother carries the young life within her with great pride and hope: yet the terror will overpower the hope at this "Hour", and nature's working will be reversed, 3. Men ordinarily retain their self-possession except under intoxication: here, without intoxication, they will be driven to frenzy with terror.

Három metafora érzékelteti a rettegett Napot. 1. Egy anya sem hagyja el a kisdedet, ha baj van. Sőt, keblére szorítja. Ezen a Napon minden fordítva lesz. Ezek az ösztönök másképp reagálnak majd a bajra. 2. Egy várandós anya büszkeséggel és reménnyel hordja magzatát. Ebben az Órában a rettegés azonban, felülírja a reményt és a természet fordított reakciót ad. 3. Az emberek, ha nincsenek részegség állapotában, rendszerint megtartóztatják magukat. Ezen a Napon az emberek nem urai többé maguknak az őrült félelem miatt.

3. And yet among men there are such as dispute about Allah, without knowledge, and follow every evil one obstinate in rebellion!

3. Az emberek közt van, ki tudatlanul Allahról vitatkozik és követ minden gonoszt a lázadásban.

كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَن تَوَلَّاهُ فَأَنَّهُ يُضِلُّهُ وَيَهْدِيهِ إِلَى عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿٤﴾

4. About the (Evil One) it is decreed that whoever turns to him for friendship, him will he lead astray, and he will guide him to the Penalty of the Fire[1278].

4. Annak az rendeltetett el, hogy vezesse félre azt, ki követi és a perzselő szenvedésbe irányítsa őt[1278].

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُم مِّن تُرَابٍ ثُمَّ مِن نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِن مُّضْغَةٍ مُّخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِّنُبَيِّنَ لَكُمْ وَنُقِرُّ فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاء إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ وَمِنكُم مَّن يُتَوَفَّى وَمِنكُم مَّن يُرَدُّ إِلَى أَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِن بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا وَتَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً فَإِذَا أَنزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاء اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَأَنبَتَتْ مِن كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ ﴿٥﴾

5. O mankind! if ye have a doubt about the Resurrection, (consider) that We created you out of dust, then out of sperm, then out of a leech-like clot, then out of a morsel of flesh, partly formed and partly unformed, in order that We may manifest (our power) to you; and We cause whom We will to rest in the wombs for an appointed term, then do We bring you out as babes, then (foster you) that ye may reach your age of full strength; and some of you are called to die, and some are sent back to the feeblest old age, so that they know nothing after having known (much), and (further), thou seest the earth barren and lifeless, but when We pour down rain on it, it is stirred (to life), it swells, and it puts forth every kind of beautiful growth (in pairs)[1279].

[1278] Even after the warnings there are men who are such fools as to turn away from Allah who created them and cherishes them with His love and care; they become outlaws in His Kingdom, making friends with Satan, which is a rebel in Allah's Kingdom.

A figyelmeztetés után is vannak, kik elfordulnak attól, ki megteremtette és féltő gondoskodásába vette őket. Ezek törvényen kívüliek az Ő Királyságában. A Sátánnal cimborálnak, aki Allah Királysága ellen lázad.

[1279] If they really have doubts in their minds about the life after death, they have only to turn their attention either to their own nature, or to the nature around. How wonderful is their own physical growth, from lifeless matter, to seed, fertilized ovum, fetus, child youth, age, and death! How can they doubt that the Author of all these wonderful stages in their life here can also give them another kind of life after the end of this life? Or, if they look at external nature, they see the earth dead and barren and Allah's fertilizing showers bring it in to life, growth and beauty in various forms. The Creator of this great pageant of Beauty can surely create yet another and a newer world.

Ha kétségeik vannak a halál utáni életről, vessék tekintetüket az ember alkotására, vagy a természetre. Milyen csodálatos az ember fizikai fejlődése, ahogy az élettelen anyagból mag, megtermékenyített petesejt, magzat, majd gyermek lesz, aki különböző kort él meg! Hogy vonhatják kétségbe azt, hogy Aki ezt a csodát képes megteremteni, az képes ugyanerre a halál után is? Vagy tán nem látják a bennünket körbevevő világban, ahogy

5. Ó emberek! Ha kétségetek lenne a Feltámadásról, (gondoljátok el, hogy) megteremtettünk titeket a porból, majd a cseppből, majd az alvadékból, majd húscafatokból, megformálva és megformálatlanul, hogy megnyilvánuljunk nektek. Azt marasztaljuk a méhekben egy meghatározott ideig, akit Mi akarunk, majd gyermekként hozunk elő titeket, majd eléritek erőtök teljét. Néhányatok visszaadja lelkét és néhányatokat visszatartatnak a leggyengébb öregkorig, míg azt sem tudja, mit ezelőtt tudott. A Földet sivárnak látod, de ha lebocsátjuk rá a vizet, az megrezdül, megduzzad és kikeletre hív minden pompás párt[1279].

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّهُ يُحْيِي الْمَوْتَى وَأَنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٦﴾

6. This is so, because Allah is the Reality: it is He Who gives life to the dead, and it is He Who has power over all things[1280].

6. Ez így van, mert Allah Maga a Valóság! Ő az, Ki életre kelti a holtat és Ő Mindenre Képes[1180].

وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لَّا رَيْبَ فِيهَا وَأَنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ مَن فِي الْقُبُورِ ﴿٧﴾

7. And verily the Hour will come: there can be no doubt about it, or about (the fact) that Allah will raise up all who are in the graves.

7. Mert bizony, az Óra eljön, ebben semmi kétség és Allah feltámasztja azokat, kik a sírokban vannak.

وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُّنِيرٍ ﴿٨﴾

8. Yet there is among men such a one as disputes about Allah, without Knowledge, without Guidance, and without a Book of Enlightenment,-

8. Az emberek közt van, ki Allahról vitatkozik tudatlanul, Útmutatás és Világosságot Adó Írás nélkül.

ثَانِيَ عِطْفِهِ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ لَهُ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَنُذِيقُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿٩﴾

9. (Disdainfully) bending his side, in order to lead (men) astray from the Path of Allah. for him there is disgrace in this life, and on the Day of Judgment We shall make him taste the Penalty of burning (Fire)[1281].

Allah a holt tájra éltető esőt küld és feltámasztja vele az élet különböző formáit? A Teremtő képes arra, hogy egy másik, új világot hozzon létre.

[1280] All these beautiful and well-articulated pageants of life and nature point to the Reality behind them i.e., Allah. They will perish, but He is eternal. They are but shadows; the substance (if such a word may be used) is in Him. They are shifting and illusory, in the sense that they have neither permanency or independent existence. But they have a sort of secondary reality in the sense in which a shadow is a real reflection from substance.

Mindez a gyönyörű látvány és körforgás, a mögötte levő Teremtő valóságára utal. Ezek elpusztulnak, de Ő örök. Ezek árnyékok, mik az ő szubsztanciájának vetületei. Ezek abban az értelemben illúziók, hogy nem maradnak fenn, vagy nincs mástól független létük. De minden az Ő valóságára utal, ahogy az árnyék is utal a tárgy valóságára, ami azt kivetíti.

[1281] Some Commentators think this refers to Abu Jahl, but the words are perfectly general, and this type of man is common in all ages. The same may be said about verse 3 above: Commentators give the immediate reference to one Nadhar ibn Harith.

9. Szánakozón megvet, hogy eltérítsen Allah útjáról. Az ő osztályrésze megaláztatás az Evilágon és megízleltetjük vele a Feltámadás Napján a perzselés kínjait[6].

ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ يَدَاكَ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿١٠﴾

10. (It will be said): "This is because of the deeds which thy hands sent forth, for verily Allah is not unjust to His servants.

10. (Mondva lesz): „Ez így van azáltal, mit kezeid előreküldtek. Mert bizony, Allah nem viszi kárhozatba szolgálóját."

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ذَٰلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ﴿١١﴾

11. There are among men some who serve Allah, as it were, on the verge: if good befalls them, they are, therewith, well content; but if a trial comes to them, they turn on their faces: they lose both this world and the Hereafter: that is loss for all to see[1282]!

11. Az emberek közt van, ki Allahot (csak) szavakban szolgálja. Ha jószerencse éri, megnyugszik általa, de ha megpróbáltatás sújt le rá, arcra borul. Elveszti az Evilágot és a Túlvilágot. Ő a valóságos vesztes[7]!

يَدْعُو مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُ وَمَا لَا يَنفَعُهُ ذَٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ ﴿١٢﴾

12. They call on such deities, besides Allah, as can neither hurt nor profit them: that is straying far indeed (from the Way)[1283]!

12. Olyanokhoz fohászkodik Allahon kívül, mik nem ártanak, és nem használnak neki. Ez a messzi tévelygés[1283]!

يَدْعُو لَمَن ضَرُّهُ أَقْرَبُ مِن نَّفْعِهِ لَبِئْسَ الْمَوْلَىٰ وَلَبِئْسَ الْعَشِيرُ ﴿١٣﴾

Néhány kommentátor ezt a verset Abu Dzsahl felé vetett utalásnak tartja. A jelentése azonban általános, így megszemélyesítés nélkül is értelmezhető. Hasonló gondolatot közöl a 3. vers, ahol páran úgy gondolják, hogy a célzott személy Nadhar ibn Harith.

[1282] They are men whose minds are not firm: they will have faith, if all goes well with them, but as soon as they are tried, they are found wanting. They are a different kind from hypocrites. It is not fraud or double dealing that is their sin: it is a weak mind, petty standards of judging right by success, a selfishness that gives nothing but asks for all, a narrow-mindedness that does not go beyond petty mundane calculations- a "nicely calculated less or more" of the good things of this world.

Vannak, kiknek nincs szilárd meggyőződésük. Hitük akkor van, ha a dolgok jól mennek körülöttük, de ahogy megpróbáltatások elé állnak, megváltoznak. Különböznek a Hipokritáktól, mert nem becsapásból teszik, amit tesznek, nem kétarcúak. Egyszerűen gyengék. Akkor él hitük, ha sikereik vannak. Önzők, szűklátókörűek így nem látnak tovább saját számításaiknál. Csak az Evilágban gondolkodnak.

[1283] It is false gods they worship, and the more they worship, the more they stray.

Hamis istenségekhez imádkoznak, és minél inkább teszik, annál jobban félremennek.

13. (Perhaps) they call on one whose hurt is nearer than his profit: evil, indeed, is the patron, and evil the companion (or help)!

13. Ahhoz fohászkodik, kinek ártását közelebbinek érzi, mint hasznát. Bizony, becstelen az oltalmazó és becstelen a cimbora!

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿١٤﴾

14. Verily Allah will admit those who believe and work righteous deeds, to Gardens, beneath which rivers flow: for Allah carries out all that He plans.

14. Mert bizony, Allah bevezeti azokat, kik hisznek, jókat cselekszenek a Kertekbe, mik alatt folyók futnak. Mert Allah azt teszi, mit Ő akar!

مَن كَانَ يَظُنُّ أَن لَّن يَنصُرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ إِلَى السَّمَاءِ ثُمَّ لِيَقْطَعْ فَلْيَنظُرْ هَلْ يُذْهِبَنَّ كَيْدُهُ مَا يَغِيظُ ﴿١٥﴾

15. If any think that Allah will not help him (His Messenger. in this world and the Hereafter, let him stretch out a rope to the ceiling and cut (himself) off: then let him see whether his plan will remove that which enrages (him)[1284]!

15. Aki azt hiszi, hogy Allah nem fogja pártját (a Prófétának) az Evilágon és a Túlvilágon, hát feszítsen ki egy kötelet az Égre (mennyezetre), majd vágja le magát arról és nézze meg, vajon terve eloszlatja-e azt, amiért most tombol[1284]?

وَكَذَلِكَ أَنزَلْنَاهُ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَأَنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَن يُرِيدُ ﴿١٦﴾

16. Thus have We sent down Clear Signs; and verily Allah doth guide whom He will[1285]!

[1284] There is some difference of opinion as to the interpretation of this verse. Most Commentators are agreed that the pronoun "him" in the second line ("will not help him") refers to the holy Prophet, and that the "any" in the first line refers to his enemies, who wished to see him destroyed and removed from the scene of his labors. Ibn Abbas, whom I have followed here, and whom a great number of Commentators follow, construes the later clauses in the sense given in the text. Freely paraphrased, it means-. if the enemies of Allah's Messenger are enraged at his successes, let them fix a rope to their ceiling and hang themselves. Samaa is thus rendered by the word "ceiling". If Samaa is rendered by the word "heaven" (the usual meaning), the paraphrase would be: if the enemies of Allah's Messenger are enraged at the help he gets from heavens, let them stretch a rope to heavens, and see if they can cut off the help in that way! -in other words, they are fools if they think they can intercept Allah's help by their petty devices!

Kétféle értelmezést adnak a magyarázók ennek a versnek. A legtöbben egyetértenek abban, hogy a Prófétát irigylőkről, az ő ellenségeiről van szó, akik mindent elkövetnek, hogy küldetése elbukjon. Ibn Abbasz, akit követek és sok más kommentátor követ, szabad értelmezésben a következő gondolatot fejezi kis a verssel: Ha Allah Prófétájának ellenségei dühösek sikerei miatt, akkor kössenek agy kötelet a mennyezetre és akasszák fel magukat rá. Az Arab szövegben szereplő „Szama", ekkor mennyezetet jelent. Ugyanakkor, ha a „Szama" szó eredeti jelentését vesszük és Égnek értelmezzük, akkor a jelentés: Ha Allah Prófétájának ellenségei dühösek a segítség miatt, amit az Égből kap, akkor ők is akasszanak egy kötelet az Égre, és ha nem járnak sikerrel, akkor vágják le magukat arról. Más szóval: bolondok, ha azt hiszik, hogy ilyen egyszerű eszközökkel elnyerik Allah segítségét.

[1285] Active and passive form. Active: Allah guides whom He Wants. Passive: Allah guides the one who wants Him. The Arabic text gives opportunity for both interpretations.

16. Ekképpen bocsátottuk le neki Áyáinkat, mert bizony, Allah azt vezeti, ki(t) Ő(t) akar(ja)[1285].

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِئِينَ وَالنَّصَارَى وَالْمَجُوسَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا إِنَّ اللَّهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿١٧﴾

17. Those who believe (in the Qur'an), those who follow the Jewish (scriptures), and the Sabians, Christians, Magians, and Polytheists,- Allah will judge between them on the Day of Judgment: for Allah is witness of all things[1286].

17. Kik hisznek (a Koránban), kik követik a Zsidó Szentírást, a Szábeusok, Keresztények, Zoroasztriánusok és bálványimádók. Allah ítél közöttük a Feltámadás Napján. Mert bizony, Allah minden dologra Tanú[1286].

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُ مَن فِي السَّمَاوَاتِ وَمَن فِي الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالدَّوَابُّ وَكَثِيرٌ مِّنَ النَّاسِ وَكَثِيرٌ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ وَمَن يُهِنِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن مُّكْرِمٍ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ * ﴿١٨﴾ ۩

18. Seest thou not that to Allah bow down in worship all things that are in the heavens and on earth,- the sun, the moon, the stars; the hills, the trees, the animals; and a great number among mankind? But a great number are (also) such as are fit for Punishment: and such as Allah shall disgrace,- None can raise to honour: for Allah carries out all that He wills. ۩

18. Nem látod-e, hogy Allahnak borul le minden, mi az Egeken és a Földön: a Nap, Hold, csillagok, hegyek, fák, állatok és sok ember? De sokan vannak (azok is), kik érdemesek a büntetésre. Kit Allah megvet, nincs számára, ki megbecsülné őt. Mert bizony, Allah azt teszi, mit Ő akar.

Aktív és passzív változat. Aktív: Allah azt vezeti, kit Ő akar. Passzív Allah azt vezeti, ki Őt akarja. Az Arab szöveg mindkét értelmezést lehetővé teszi.

[1286] For Sabians, see 2:62. They are also referred to in 5:69. In both those passages the Muslims are mentioned with the Jews, Christians, and Sabians, as receiving Allah's protection and mercy. Here, besides the four religions, there is further mention of Magians and Polytheists: it is not said that they would receive Allah's Mercy, but only that Allah will judge between the various forms of faith.
This is the only place where the Magians (Majas) are mentioned in the Quran. Their cult is a very ancient one. They consider Fire as the purest and noblest element, and worship it as a fit emblem of Allah. Their location was the Persian and Median uplands and the Mesopotamian valleys, their religion was reformed by Zardusht (date uncertain, about B.C. 600?). Their scripture is the Zend-Avesta, the bible of the Parsis. They were "the Wise men of the East" mentioned in the Gospels.

Szábeusokra vonatkozólag lásd 2:62, vagy 5:69. Mindkét helyen a Muszlimokat együtt említik a Zsidókkal, Keresztényekkel és Szábeusokkal, mint akik érdemesek Allah kegyelmére. Itt pedig, a négy vallás említése kiegészül a Zoroasztriánusokkal és Politeistákkal. Nincs szó Allah kegyelméről. Itt arról van szó, hogy Allah fog ítélni a különböző hitek között.
Ez az egyetlen hely a Koránban, ahol megemlítik a Zoroasztriánusokat. Kultuszuk ősi eredetű. Abban hisznek, hogy a Tűz, mint egy megtisztító, nemes elem, Allah Jelképe, amihez imádkozni kell. Ez a kultusz a Perzsa, Médiai felföldeken és a Mezopotámiai völgyekben terjedt el. Alapítójuk Zardhusht (kb. i. e. 600?). Írásuk a Zend-Avesta, a Perzsa Biblia. Őket tartották a Kelet Bölcseinek az Evangéliumokban.

هَذَانِ خَصْمَانِ اخْتَصَمُوا فِي رَبِّهِمْ فَالَّذِينَ كَفَرُوا قُطِّعَتْ لَهُمْ ثِيَابٌ مِّن نَّارٍ يُصَبُّ مِن فَوْقِ رُؤُوسِهِمُ الْحَمِيمُ ﴿١٩﴾

19. These two antagonists dispute with each other about their Lord: But those who deny (their Lord),- for them will be cut out a garment of Fire: over their heads will be poured out boiling water[1287].

19. A két ellenoldal szemben áll Urukat illetően. Kik tagadnak, Tűzből szabnak nekik ruhát és fejük felől zúdítanak rájuk forró vizet[1287].

يُصْهَرُ بِهِ مَا فِي بُطُونِهِمْ وَالْجُلُودُ ﴿٢٠﴾

20. With it will be scalded what is within their bodies, as well as (their) skins.

20. Azzal forrázzák le őt és bőrét, mi bennük van.

وَلَهُم مَّقَامِعُ مِنْ حَدِيدٍ ﴿٢١﴾

21. In addition there will be maces of iron (to punish) them.

21. És ott lesznek nekik a vasbuzogányok.

كُلَّمَا أَرَادُوا أَن يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ غَمٍّ أُعِيدُوا فِيهَا وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿٢٢﴾

22. Every time they wish to get away therefrom, from anguish, they will be forced back therein, and (it will be said), "Taste ye the Penalty of Burning!"

22. Ahányszor ki akarnak abból és a kínokból jönni, vissza lesznek taszítva: „Ízleljétek meg az égetés büntetését!”

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ﴿٢٣﴾

23. Allah will admit those who believe and work righteous deeds, to Gardens beneath which rivers flow: they shall be adorned therein with bracelets of gold and pearls; and their garments there will be of silk.

23. Allah bevezeti azokat, kik hisznek és jókat cselekszenek a Kertekbe, mik alatt folyók futnak. Aranykarkötő és gyöngy ékesíti őket, öltözékük ott selyem.

وَهُدُوا إِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ وَهُدُوا إِلَى صِرَاطِ الْحَمِيدِ ﴿٢٤﴾

24. For they have been guided (in this life) to the purest of speeches; they have been guided to the Path of Him Who is Worthy of (all) Praise.

24. Amiért az üdvös szóra voltak vezetve, az Ösvényre lettek terelve, mi Áldott.

[1287]Two antagonists: i.e., parties of antagonists, viz., - Men of Faith, who confess their Lord and seek to carry out His Will, - and Men who deny their Lord and defy His Will.

Két ellenoldal. 1. A hit emberei, akik vallják az Urat és véghez viszik akaratát. 2. Azok, kik megtagadják Allahot és visszautasítják Tervét.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ سَوَاء الْعَاكِفُ فِيهِ وَالْبَادِ وَمَن يُرِدْ فِيهِ بِإِلْحَادٍ بِظُلْمٍ نُذِقْهُ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢٥﴾

25. As to those who have rejected ((Allah)), and would keep back (men) from the Way of Allah, and from the Sacred Mosque, which We have made (open) to (all) men - equal is the dweller there and the visitor from the country - and any whose purpose therein is profanity or wrong-doing - them will We cause to taste of a most Grievous Penalty.

25. Kik tagadnak és akadályoznak Allah útján a Sérthetetlen Szentély elérésében - mit Mi egyaránt megtettünk az emberek számára, akár ott élő imádó, vagy (távoli) idegen -, de kiknek szándéka istenkáromló, hát megízleltetjük velük a fájdalmas szenvedést.

وَإِذْ بَوَّأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ مَكَانَ الْبَيْتِ أَن لَّا تُشْرِكْ بِي شَيْئًا وَطَهِّرْ بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ ﴿٢٦﴾

26. Behold! We gave the site, to Abraham, of the (Sacred) House, (saying): "Associate not anything (in worship) with Me; and sanctify My House for those who compass it round, or stand up, or bow, or prostrate themselves (therein in prayer)[1288].

26. Mikor Mi Ábrahámra bíztuk a (Sérthetetlen) Ház helyét, (így szóltunk): „Ne társíts Hozzám semmit! Tisztítsd meg Házamat a körbejáróknak, imára állóknak, térdeplőknek és leborulóknak[1288]!

وَأَذِّن فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَى كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِن كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ ﴿٢٧﴾

27. "And proclaim the Pilgrimage among men: they will come to thee on foot and (mounted) on every kind of camel, lean on account of journeys through deep and distant mountain highways;

27. „Hirdesd meg a zarándoklatot az embereknek. Eljönnek majd gyalog, vagy mindenféle szállító alkalmatosságon, magas szorosokból és mély vidékekről,-"

لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ فِي أَيَّامٍ مَّعْلُومَاتٍ عَلَى مَا رَزَقَهُم مِّن بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطْعِمُوا الْبَائِسَ الْفَقِيرَ ﴿٢٨﴾

28. "That they may witness the benefits (provided) for them, and celebrate the name of Allah, through the Days appointed, over the cattle which He has provided for them (for sacrifice): then eat ye thereof and feed the distressed ones in want[1289].

[1288] The site of Makkah was granted to Abraham (and his son Ismail) for a place of worship that was to be pure (without idols, the worship being paid to Allah, the One True God) and universal.

A Sérthetetlen Szentélyt Allah Ábrahámra és fiára, Izmaelre bízta azzal, hogy tartsák tisztán ezt a helyet a bálványoktól. Az ima egyedül Allahért szólhat és bárki betérhet, aki ezzel a céllal jön.

[1289] There are benefits both for this our material life and for our spiritual life. - Of the former kind are those associated with social intercourse which furthers trade and increases knowledge. - Of the latter kind are the opportunities of realizing some of our spiritual yearnings in sacred associations that go back to the most

28. „Hogy tanúi legyenek annak, mi hasznukra van. (S hogy) felemlítsék Allah nevét a kijelölt Napokon az áldozati állatra, mit nekik Ő gondoskodásul adott. Egyetek hát abból és etessétek a nyomorgót, a szegényt[1289]!”

ثُمَّ لْيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلْيُوفُوا نُذُورَهُمْ وَلْيَطَّوَّفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ ﴿٢٩﴾

29. "Then let them complete the rites prescribed for them, perform their vows, and (again) circumambulate the Ancient House[1290]."

29. „Majd végezzék el előírt szertartásukat, tegyék meg fogadalmukat és járjanak körbe az Ódon Házban[1290].”

ذَٰلِكَ وَمَن يُعَظِّمْ حُرُمَاتِ اللَّهِ فَهُوَ خَيْرٌ لَّهُ عِندَ رَبِّهِ وَأُحِلَّتْ لَكُمُ الْأَنْعَامُ إِلَّا مَا يُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ ﴿٣٠﴾

30. Such (is the Pilgrimage): whoever honours the sacred rites of Allah, for him it is good in the Sight of his Lord. Lawful to you (for food in Pilgrimage) are cattle, except those mentioned to you (as exception): but shun the abomination of idols, and shun the word that is false[1291],-

---

ancient times. Of both kinds may be considered the opportunities which the Pilgrimage provides for strengthening our international Brotherhood.
The three special days of Hajj are the 8th, 9th, and 10th of the month of Dhu al Hijjah, and the two or three subsequent days of Tashriq: see the rites explained in 2:197.
The great day of commemorative Sacrifice ('Id al Adha) is the 10th of Dhu al Hijjah: the meat then killed is meant to be eaten for food and distributed to the poor and needy.

Anyagi és spirituális haszonnal jár a zarándoklat. Anyagi, mert olyan ismeretségek jönnek létre, melyek konvertálhatók az üzleti, társadalmi, tudományos, vagy egyéb területen. Spirituális, mert olyan hitélménnyel gazdagodik a zarándok, aminek eredete az ősi időkig megy vissza és a hit első, tiszta megnyilvánulását szívhatja magába. Mindkettő hozzájárul ahhoz, hogy a zarándokok között speciális kohézió, Testvériség jöjjön létre.
A zarándoklat alkalmával három kijelölt nap: 8-ik, 9-ik és 10-ik egymást követő napok (Tashriq). A szertartás magyarázata itt: 2:197.
Az áldozati felajánlás napja (Id al Adha) a Dhu all Hidzsa 10-ik napja. Az áldozati állat húsából nem csak az zarándoknak, hanem a szegényeknek is adni kell.

[1290] Tafath- the superfluous growth on one's body, such as nails, hair, etc., which it is not permitted to remove in Ihram. These may be removed on the 10th day, when the Hajj is completed: that is the rite of completion.

Tafath: köröm, szőrzet, haj eltávolítása addig tiltott, míg a zarándok az Ihrámban (zarándok ruha + zarándok állapot) el nem végzi a szertartást. A 10-ik napon ezeket is le lehet vágni. Ezzel és a befejező körbejárásokkal a Kába körül véget ér a Zarándoklat rituáléja.

[1291] The general food prohibitions will be found in 2:173, 5:4-5, and 6:121, 138-146. They are meant for health and cleanliness, but the worst abominations to shun are those of false worship and false speech. Here the question is about food during Pilgrimage. Lawful meat but not game is allowed.

Az általános élelmiszer szabályozást a 2:173, 5:4-5 és 6:121, 138-146 közli. Tiszta, szennyezetlen és megengedett húsok. A valódi szennyet a bálványimádás és a trágár beszéd jelenti. Itt az élelmiszerekről, húsról esik szó. Zarándoklaton nem megengedett a vadhús.

30. Ez hát (a zarándoklat). Ki Allah szentségeit becsben tartja, jobb lesz neki Uránál. Megengedettek számotokra a jószágok, kivéve azok, mik említve voltak nektek. Kerüljétek el a bálványok szennyét és kerüljétek el az ocsmány szót[1291],-

حُنَفَاء لِلَّهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِ وَمَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ مِنَ السَّمَاء فَتَخْطَفُهُ الطَّيْرُ أَوْ تَهْوِي بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ سَحِيقٍ ﴿٣١﴾

31. Being true in faith to Allah, and never assigning partners to Him: if anyone assigns partners to Allah, is as if he had fallen from heaven and been snatched up by birds, or the wind had swooped (like a bird on its prey) and thrown him into a far- distant place[1292].

31. Tisztán Allah felé megnyilvánulva, sohasem társat állítva Neki. Ki Allahnak társat állít olyan, mint ki lezuhan az Égből és megragadják őt a madarak, vagy kibe belekap a szél és távoli helyre viszi[1292].

ذَلِكَ وَمَن يُعَظِّمْ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِن تَقْوَى الْقُلُوبِ ﴿٣٢﴾

32. Such (is his state): and whoever holds in honour the symbols of Allah, (in the sacrifice of animals), such (honour) should come truly from piety of heart[1293].

32. Ez hát (a parancsolás). Ki becsben tartja Allah rítusait, annak szívét megerősíti (az áhítat)[1293].

لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ مَحِلُّهَا إِلَى الْبَيْتِ الْعَتِيقِ ﴿٣٣﴾

33. In them ye have benefits for a term appointed: in the end their place of sacrifice is near the Ancient House[1294].

[1292] A parable full of meaning. The man who falls from the worship of Allah, The One True God, is like a man who falls from heaven, His being taken up with false objects of worship is like the failing man being picked up in the air by birds of prey. But the false objects of worship cannot hold him permanently in their grip. A fierce blast of wind- the Wrath of Allah- comes and snatches him away and throws him into a place far, far away from any place he could have imagined-into the hell of those who defied Allah.

A példák magukért beszélnek. Aki kiesik Allah kegyelméből, mert hamis istenekhez imádkozott olyan, mint ki lezuhan az égből és ragadozó madarak ragadják meg. A hamis istenek nem tudják megtartani őt. A vihar, ami Allah haragja, belekap, messzi helyre szállítja és leveti. Így kerül távol mindentől és önmagától.

[1293] Sha'air, symbols, signs, marks by which something is known to belong to some particular body of men, such as flags. In 2:158 the word was applied to Safa and Marwa. Here it seems to be applied to the rites of sacrifice. Such sacrifice is symbolical: it should betoken dedication and piety of heart.

„Sha'air": jelkép, szimbólum, ami emberekhez, szervezetekhez, népekhez tartozik, pl. zászló. A 2:158-ban a Safaval és Marwaval kapcsolatban hangzott el. Itt áldozati szertartást, rítust jelent. A rítus szimbolikus, arra való, hogy megindítsa a hívő szívét.

[1294] In them: in cattle, or animals offered for sacrifice. It is quite true that they are useful in many ways to man, e.g., camels in desert countries are useful as mounts or for carrying burdens, or for giving milk, and so for horses and oxen: and camels and oxen are also good for meat, and camel's hair can be woven into cloth; goats and sheep also yield milk and meat, and hair or wool. But if they are used for sacrifice, they become symbols by which men show that they are willing to give up some of their own benefits for the sake of satisfying the needs of their poorer brethren.

33. Ezekben ott van nektek a haszon egy kijelölt ideig, majd annak helye az Ódon Ház környéke[1294].

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنسَكًا لِيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَى مَا رَزَقَهُم مِّن بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ فَإِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ فَلَهُ أَسْلِمُوا وَبَشِّرِ الْمُخْبِتِينَ ﴿٣٤﴾

34. To every people did We appoint rites (of sacrifice), that they might celebrate the name of Allah over the sustenance He gave them from animals (fit for food). But your Allah is One Allah. submit then your wills to Him (in Islam): and give thou the good news to those who humble themselves[1295],-

34. Minden népnek megtettük a maga rítusát, hogy felemlítsék Allah nevét a gondviselésért, amit Ő adott az állatokból. Istenetek az Egy Isten, hát vessétek alá magatokat Neki (Iszlám) és vigyétek örömhírét az alázatosoknak[1295],-

الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَالصَّابِرِينَ عَلَى مَا أَصَابَهُمْ وَالْمُقِيمِي الصَّلَاةِ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٣٥﴾

35. To those whose hearts when Allah is mentioned, are filled with fear, who show patient perseverance over their afflictions, keep up regular prayer, and spend (in charity) out of what We have bestowed upon them.

35. Kik, ha megemlítik Allah nevét, szívük félelemmel telik, türelemmel állják, mi sújtja őket, megtartják az imát, és áldoznak abból mit Mi gondviselésként adtunk nekik.

وَالْبُدْنَ جَعَلْنَاهَا لَكُم مِّن شَعَائِرِ اللَّهِ لَكُمْ فِيهَا خَيْرٌ فَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا صَوَافَّ فَإِذَا وَجَبَتْ جُنُوبُهَا فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطْعِمُوا الْقَانِعَ وَالْمُعْتَرَّ كَذَٰلِكَ سَخَّرْنَاهَا لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٣٦﴾

36. The sacrificial camels we have made for you as among the symbols from Allah. in them is (much) good for you: then pronounce the name of Allah over them as they line up (for sacrifice): when they are down on their sides (after slaughter), eat ye

---

Ezekben: marhák, ill. olyan állatok, miket áldozatra ajánlanak. Az állatok az emberek hasznára vannak. Pl. a teve sivatagon, hegyeken át szállítja a terhet, tejet ad. Az embert szolgálják a lovak és ökrök. A tevék és ökrök szőre, bőre, húsa mind hasznosítható, akár a kecskéké és birkáké. Amikor az állat tulajdonosa feláldoz közülük egyet, akkor ez azt jelképezi, hogy annak hasznáról mond le azért, hogy szegényeken tudjon segíteni.

[1295] This is the true end of sacrifice, not propitiation of higher powers, for Allah is One, and He does not delight in flesh or blood (22:37), but a symbol of thanksgiving to Allah by sharing meat with fellow-men. The solemn pronouncement of Allah's name over the sacrifice is an essential part of the rite.

Ez az áldozat igazi célja. Nem egy felsőrendű lény kiengeszteléséről van szó. Allah az Egyetlen, nem lehet kedvére tenni hússal és vérrel (22:37). Ez az alkalom jelkép, ami kifejezi a hálát Allah felé a gondoskodásért, amit most megosztunk azokkal, akinek nem jut belőle. Allah nevének felemlítése áldozatkor alapvető.

thereof, and feed such as (beg not but) live in contentment, and such as beg with due humility: thus have We made animals subject to you, that ye may be grateful[1296].

36. Az áldozati tevét Allah rituáléi közé helyeztük nektek. Számotokra benne van a jó, hát említsétek fel Allah nevét arra, ha felsorakoznak (áldozatra). Ha oldalukra kényszerültek (feláldozásukkor), egyetek belőle és etessétek abból, ki alázattal esdekel, vagy ki ott időzik áhítattal. Ekképpen rendeltük azokat a ti szolgálatotokba, hátha tán megköszönitek[1296].

لَن يَنَالَ اللَّهَ لُحُومُهَا وَلَا دِمَاؤُهَا وَلَكِن يَنَالُهُ التَّقْوَى مِنكُمْ كَذَٰلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَىٰ مَا هَدَاكُمْ وَبَشِّرِ الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٧﴾

37. It is not their meat nor their blood, that reaches Allah. it is your piety that reaches Him: He has thus made them subject to you, that ye may glorify Allah for His Guidance to you and proclaim the good news to all who do right[1297].

37. Sem húsa, sem vére nem ér fel Allahhoz, hanem őrizkedésetek ér fel Hozzá. Ekképpen rendelte azt a ti szolgálatotokba, hogy magasztaljátok Allahot azért, mert vezetett titeket. Vidd el a jó hírt a jótét lelkeknek[2297].

[1296] What was expressed in general terms is applied here more particularly to camels, the most precious and useful animals of Arabia, whose mode of slaughter for sacrifice is different from that of smaller animals: the special word for such sacrifice is Nahr (108:2).
There are ethics in begging, as in charity. No approval is given to arrogant and insolent begging, though the relief of distress of all kinds, deserved and undeserved, is included in charity. But those who beg with humility and those who receive gifts with gratitude and contentment are both mentioned for special attention. Charity should not be given for show, or to get rid of importunate demands. It should find out real needs and meet them.

Amit a korábbiakban általánosságban ismertettünk az áldozatokkal kapcsolatban, ahhoz kapcsolódik a teve, ami itt külön hangsúlyt kap. Ez Arábia univerzális haszonállata, minek feláldozása különbözik más állatokétól. Más szóval is illetik a teveáldozatot: Nahr (108:2).
A kéregetésnek etikája van. Az arrogáns koldus nem érdemel adományt. Az adomány jótékonyság tárgya, amit megfelelő lelkülettel kell adni és kapni. Aki kapja, alázattal kell, hogy fogadja. Ha valaki ajándékot kap, köszönettel tartozik. Aki adja, nem mások előtti feltűnés, vagy a kötelezettségtől való megszabadulás miatt kell, hogy tegye.

[1297] No one should suppose that meat or blood is acceptable to the One True God. It was a Pagan fancy that Allah could be appeased by blood sacrifice. But Allah does accept the offering of our hearts, and as a symbol of such offer, some visible institution is necessary. He has given us power over the brute creation, and permitted us to eat meat, but only if we pronounce His name at the solemn act of taking life, for without this solemn invocation, we are apt to forget the sacredness of life. By the invocation we are reminded that wanton cruelty is not in our thoughts, but only the need of food. Now if we further deny the greater part of the food (some theologians fix the proportion at three-quarters or two thirds) for the sake of our poorer brethren in solemn assembly in the precincts of the Haram (sacred territory), our symbolic act finds practical expression in benevolence, and that is the virtue sought to be taught.

Senki sem gondolhatja, hogy egy áldozat lényege az, hogy hússal és vérrel Allah kedvében járjunk. Pogány hiedelem, volt az istenek kiengesztelése ilyen módon. Allah szívünk felajánlását fogadja el, amit másokért teszünk. Erőt, hatalmat adott nekünk a természet felett, megengedte, hogy húst fogyasszunk, de csak úgy, ha az állat életének elvételekor kiejtjük Allah nevét. E nélkül az étel elveszti szakralitását és nem ehető. Az állat levágásával nem az erő dominanciáját fejezzük ki a gyenge felett, hanem saját táplálkozásunk miatt életet veszünk el, amit Allah adott, ezért köszönettel tartozunk Neki. Az áldozat lényege az adakozás, ezért a hús nagyobb részét (kétharmad, vagy háromnegyed részét) oda kell adni a szegényeknek, akik az ilyen ünnepekkor már várják azt a mecsetek környékén, vagy más jól ismert helyeken.

إِنَّ اللَّهَ يُدَافِعُ عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ ﴿٣٨﴾

38. Verily Allah will defend (from ill) those who believe: verily, Allah loveth not any that is a traitor to faith, or show ingratitude.

38. Allah megvédi azokat, kik hisznek. Mert bizony, Allah nem szeret egy hálátlan árulót sem.

أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتَلُونَ بِأَنَّهُمْ ظُلِمُوا وَإِنَّ اللَّهَ عَلَى نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ ﴿٣٩﴾

39. To those against whom war is made, permission is given (to fight), because they are wronged;- and verily, Allah is most powerful for their aid[1298];-

39. Megengedett (a harc) azoknak, kiket megtámadtak, mert őket megsértették. Mert bizony, Allah Képes az Ő pártfogásukra[1298].

الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِن دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّا أَن يَقُولُوا رَبُّنَا اللَّهُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لَّهُدِّمَتْ صَوَامِعُ وَبِيَعٌ وَصَلَوَاتٌ وَمَسَاجِدُ يُذْكَرُ فِيهَا اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا وَلَيَنصُرَنَّ اللَّهُ مَن يَنصُرُهُ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٤٠﴾

40. (They are) those who have been expelled from their homes in defiance of right,- (for no cause) except that they say, "our Lord is Allah.. Did not Allah check one set of people by means of another, there would surely have been pulled down monasteries, churches, synagogues, and mosques, in which the name of Allah is commemorated in abundant measure. Allah will certainly aid those who aid his (cause);- for verily Allah is full of Strength, Exalted in Might, (able to enforce His Will)[1299].

40. (Ezek ők), kiket elűztek házaikból igaztalanul, mert csak ezt mondták: „Urunk Allah!" Ha Allah nem tartaná ellenőrzése alatt az embereket, kik egymás felett akarnak elhatalmasodni, bizony romba dőlnének a kolostorok, templomok, zsinagógák és mecsetek, ahol Allah nevét sokszor felemlítik. Bizony, Allah pártját fogja annak, ki az Ő pártjára áll. Mert, bizony Allah az Erős, a Nagyszerű[1299].

[1298] This was the first occasion on which fighting -in self-defense- was permitted. This passage therefore undoubtedly dates from Madinah.

Ez az első alkalom, hogy önvédelmi jelleggel lehetővé vált a fegyveres harc. Ezért ez a vers Medinai eredetre utal.

[1299] To allow a righteous people to fight against a ferocious and mischief-loving people was fully justified. But the justification was far greater here, when the little Muslim community was not only fighting for its own existence against the Makkan Quraish, but for the very existence of the Faith in the One True God. They had as much right to be in Makkah and worship in the Ka'bah as the other Quraish; yet they were exiled for their Faith. It affected not the faith of one peculiar people. The principle involved was that of all worship, Jewish or Christian as well as Muslim, and of all foundations built for pious uses.

A jámbor emberek önvédelme a kegyetlen, alávalókkal szemben törvényes. Azonban itt a fegyveres védelem törvényesítése többről szól. A kicsiny, formálódó Muszlim közösség nem csupán létéért küzdött a Mekkai Qurasishel, hanem az Egy Isten Hitének fennmaradásáért is. Nekik éppen annyi joguk volt a Kábánál imádkozni, mint Quraishnek és mégis hitük miatt elűzték őket onnan. Ez nem csupán egy adott csoport hitére nézve egyedülálló és veszélyes, hanem mindenkire, akinek hite, vallási meggyőződése van, legyen az Zsidó, Keresztény, vagy Muszlim, akik a Szent helyeket jámbor célokra, istenszolgálatra akarják igénybe venni.

الَّذِينَ إِن مَّكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ وَأَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنكَرِ وَلِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ ﴿٤١﴾

41. (They are) those who, if We establish them in the land, establish regular prayer and give regular charity, enjoin the right and forbid wrong: with Allah rests the end (and decision) of (all) affairs.

41. (Ezek azok), kiket megtelepítettünk a Földön, megtartották az imát, kötelező alamizsnát adtak, elrendelték a jót és végett vetettek a rossznak. Allahnál teljesül be minden dolog!

وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَثَمُودُ ﴿٤٢﴾

42. If they treat thy (mission) as false, so did the peoples before them (with their prophets),- the People of Noah, and 'Ad and Thamud[1300];

42. Ha meghazudtolnak téged, hát előttük Noé, Aád, Thamud népe is meghazudtolta (a Prófétákat)[1300].

وَقَوْمُ إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمُ لُوطٍ ﴿٤٣﴾

43. Those of Abraham and Lut;

43. Ahogy Ábrahám és Lót népe,

وَأَصْحَابُ مَدْيَنَ وَكُذِّبَ مُوسَى فَأَمْلَيْتُ لِلْكَافِرِينَ ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٤٤﴾

44. And the Companions of the Madyan People; and Moses was rejected (in the same way). But I granted respite to the Unbelievers, and (only) after that did I punish them: but how (terrible) was my rejection (of them)!

44. Ahogy Median társai. Meghazudtolták Mózest (is ugyanúgy). Kivártam a hitetlenekkel, majd lesújtottam rájuk és mily (borzalmas) volt elutasításom!

فَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ فَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا وَبِئْرٍ مُّعَطَّلَةٍ وَقَصْرٍ مَّشِيدٍ ﴿٤٥﴾

45. How many populations have We destroyed, which were given to wrong- doing? They tumbled down on their roofs. And how many wells are lying idle and neglected, and castles lofty and well-built?

[1300] It is nothing new if the Prophet of Allah is accused of imposture. This was done in all ages; e.g., - Noah (7:64); - Hud the prophet of the 'Ad people (7:66); - Salih the prophet of the Thamud (7:76); - Abraham (21:55); - Lut (7:82); - Shu'aib the prophet of the Madyan people (7:85) - and also of the Companions of the Wood (15:78). The case of Moses is mentioned apart, as his people survived to the time of our Prophet and survive to the present.

Semmi új nincs abban, ha Allah Prófétáját csalással vádolják. Minden korban ez a vád érte a Prófétákat. Ugyanez történt Noé (7:64), Hud, Aád népének Prófétája (7:66), Szalih, Thamud népének Prófétája (7:76), Ábrahám (21:55), Lót (7:82), Shu'eyb, Medián népének Prófétája (7:85) és az Erdő lakóinak (15:78) esetében. Mózest külön említi, mert népe a Próféta idejében is élt, sőt ma is köreinkben üdvözölhetjük őket.

45. Hány települést pusztítottunk el, mely elkárhozott? Tetejük maga alá temette azokat, kútjaik elapadtak, kiüresedtek palota erődjeik!

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى الْأَبْصَارُ وَلَكِن تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ ﴿٤٦﴾

46. Do they not travel through the land, so that their hearts (and minds) may thus learn wisdom and their ears may thus learn to hear? Truly it is not their eyes that are blind, but their hearts which are in their breasts[1301].

46. Nem a Földön járnak-e? Van-e szívük, mivel felfogják, vagy fülük, mivel meghallják? Mert nem a szemek vakok, hanem a szívek nem látnak a keblek mélyén[1301].

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَن يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ وَإِنَّ يَوْمًا عِندَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ ﴿٤٧﴾

47. Yet they ask thee to hasten on the Punishment! But Allah will not fail in His Promise. Verily a Day in the sight of thy Lord is like a thousand years of your reckoning[1302].

47. Sürgetnek a büntetéssel! Allah soha nem szegi meg Ígéretét. Bizony, egy nap Uradnál annyi, mint ezer év, ahogy számoljátok[1302].

وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ أَمْلَيْتُ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ أَخَذْتُهَا وَإِلَيَّ الْمَصِيرُ ﴿٤٨﴾

48. And to how many populations did I give respite, which were given to wrong-doing? in the end I punished them. To me is the destination (of all).

48. Hány településnek adtunk haladékot, kik elkárhoztak? Majd lesújtottam rájuk. Hozzám vezet a sors.

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا أَنَا لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٤٩﴾

49. Say: "O men! I am (sent) to you only to give a Clear Warning:

49. Mondd: „Ó emberek! Én a figyelmeztetés kinyilvánítója vagyok nektek!"

[1301] The word for "heart" in Arabic speech imports both the seat of intelligent faculties and understanding as well as the seat of affections and emotions. Those who reject Allah's Message may have their physical eyes and ears, but their hearts are blind and deaf.

Az Arab nyelvben, de akár a magyarban is, a szív a megértés helye amellett, hogy fiziológiailag fontos szerepet lát el. Ez az érzések, mély meglátások színtere. Aki elutasítja Allah Üzenetét, hiába van fizikai értelemben vett füle és szeme, ha szíve süket és vak.

[1302] If Allah gives respite, those to whom it is given have a real chance of repentance and amendment. He will not curtail His promise of respite. His promise will also come true. It is foolish to try to hasten it. Time with Him is nothing. We keep count of time for our relative calculations. His existence is absolute, and not conditioned by Time or Place. What we call a thousand years may be nothing more than a day or a minute to Him.

Akinek Allah haladékot ad, annak esélye nyílik arra, hogy megbánja bűneit és jó útra térjen. Nem módosítja ígéretét és a haladékon sem változtat. Ígérete beteljesedik és bolond, aki sürgeti azt. Az idő Nála nem tényező. A mi időszámításunk relatív kalkuláció, de Ő abszolút, ezért Nála az Idő és Tér nem játszik szerepet. Amit mi ezer évnek gondolunk, az lehet, hogy Nála csak egy perc.

فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٥٠﴾

50. "Those who believe and work righteousness, for them is forgiveness and a sustenance most generous.

50. „Kik hisznek, jókat cselekszenek, azoknak megbocsájtás jár és nemes gondviselés."

وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ أُوْلَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿٥١﴾

51. "But those who strive against Our Signs, to frustrate them,- they will be Companions of the Fire[1303]."

51. „Kik minden igyekezetükkel azon vannak, hogy Áyáinkat lejárassák, ezek ők, a Pokol követői[1303]."

وَمَا أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ مِن رَّسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ إِلَّا إِذَا تَمَنَّى أَلْقَى الشَّيْطَانُ فِي أُمْنِيَّتِهِ فَيَنسَخُ اللَّهُ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ ثُمَّ يُحْكِمُ اللَّهُ آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٢﴾

52. Never did We send an apostle or a prophet before thee, but, when he framed a desire, Satan threw some (vanity) into his desire: but Allah will cancel anything (vain) that Satan throws in, and Allah will confirm (and establish) His Signs: for Allah is full of Knowledge and Wisdom[1304]:

52. Nem küldtünk előtted Prófétát, vagy Hírnököt. csak akkor, ha erre késztetése volt. A Sátán késztetése útjába vetette (ámításait), de Allah elhárítja, mit a Sátán odavet, majd Allah beteljesíti Áyáit. Allah a Mindentudó, a Bölcs[1304].

لِيَجْعَلَ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ فِتْنَةً لِّلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَالْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿٥٣﴾

[1303] It will not be in their power to frustrate Allah's Plan; all they will do is to go further and further down in their spiritual state, deeper and deeper in their Hell.

Nem tudják lejáratni Allah tervét, vagy keresztbe tenni annak. Csupán saját spirituális állapotuk kerül egyre távolabbra a Hittől és egyre közelebb a Pokolhoz.

[1304] Prophets and messengers are but human. Their actions are righteous and their motives pure. But in judging things from a human point of view, the suggestion may come to their mind (from Satan) that it would be good to have power or wealth or influence for furthering Allah's cause, or that it may be good to conciliate some faction which may be irreconcilable. In fact, in Allah's Plan, it may be the opposite. Allah, in His mercy and inspiration, will cancel any false or vain suggestions of this kind, and confirm and strengthen His own Commands and make known His Will in His Signs or revelations.

A Próféták és Hírnökök emberek. Cselekedeteik jók, motivációik tiszták. Ami a világ megítélését, döntéseiket illeti, ők is csak emberek és a Sátán hatással lehet rájuk, esetleg vágyakozhatnak hatalomra, vagyonra, befolyásra, hogy küldetésüket jobban ellássák. De Allah Tervében lehet, hogy ezzel pont ellentétes stratégia szerepel. Allah, az Ő kegyelméből és sugallataival elhárítja az ámításokat, megtévesztéseket. Megerősíti saját Parancsolásait, felismerhetővé teszi akaratát a Jelek és kinyilatkoztatások által.

53. That He may make the suggestions thrown in by Satan, but a trial for those in whose hearts is a disease and who are hardened of heart: verily the wrong-doers are in a schism far (from the Truth):

53. Hadd tegyen Ő ajánlást arra, mit vessen a Sátán oda próbatételül azoknak, kiknek szívében betegség honol és szíveik megkeményedtek. Mert bizony, a bűnösök messzire szakadtak (az Igazságtól)

وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِهِ فَتُخْبِتَ لَهُ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ اللَّهَ لَهَادِ الَّذِينَ آمَنُوا إِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٥٤﴾

54. And that those on whom knowledge has been bestowed may learn that the (Qur'an) is the Truth from thy Lord, and that they may believe therein, and their hearts may be made humbly (open) to it: for verily Allah is the Guide of those who believe, to the Straight Way.

54. Hadd tudják meg azok, kinek megadatott a tudás, hogy az Igaz (Korán) az Uradtól való, hát higgyenek benne és hódoljon be (nyíljon meg rá) szívük. Mert bizony, Allah az Egyenes Ösvényre vezeti azokat, kik hisznek.

وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مِرْيَةٍ مِّنْهُ حَتَّى تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابُ يَوْمٍ عَقِيمٍ ﴿٥٥﴾

55. Those who reject Faith will not cease to be in doubt concerning (Revelation) until the Hour (of Judgment) comes suddenly upon them, or there comes to them the Penalty of a Day of Disaster.

55. Kik tagadnak, állandó kételyben vannak a (kinyilatkoztatások) felől, míg el nem jön az Óra váratlanul, vagy el nem jön a Szörnyű Nap büntetése.

الْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ لِّلَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٥٦﴾

56. On that Day of Dominion will be that of Allah. He will judge between them: so those who believe and work righteous deeds will be in Gardens of Delight.

56. A Teljhatalmúság ezen a Napon Allahé, Ő ítél közöttük. Kik hisznek és jókat cselekszenek, a Gyönyörűséges Kertekben lesznek.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأُوْلَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٥٧﴾

57. And for those who reject Faith and deny our Signs, there will be a humiliating Punishment.

57. Kik tagadnak, megtagadják Áyáinkat, ezeknek jár a megalázó büntetés.

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿٥٨﴾

58. Those who leave their homes in the cause of Allah, and are then slain or die,- On them will Allah bestow verily a goodly Provision: Truly Allah is He Who bestows the best provision.

58. Kik Allah útján menekültek, majd megölték őket, vagy meghaltak, bizony Allah szép ellátmánnyal gondoskodik róluk, mert Allah, Ő a Legjobb Gondoskodó!

لَيُدْخِلَنَّهُم مُّدْخَلًا يَرْضَوْنَهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ ﴿٥٩﴾

59. Verily He will admit them to a place with which they shall be well pleased: for Allah is All-Knowing, Most Forbearing[1305].

59. Mert Ő bevezeti őket azon a kapun, miben megelégedésüket lelik. Allah a Mindentudó, a Bölcs[1305].

ذَٰلِكَ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوقِبَ بِهِ ثُمَّ بُغِيَ عَلَيْهِ لَيَنصُرَنَّهُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ ﴿٦٠﴾

60. That (is so). And if one has retaliated to no greater extent than the injury he received, and is again set upon inordinately, Allah will help him: for Allah is One that blots out (sins) and forgives (again and again)[1306].

60. Ez hát. Ki annyi elégtétellel beéri, amennyi sérelem érte, majd mohó vággyal ellenére törnek, bizony Allah pártját fogja. Mert Allah a Megenyhülő, a Megbocsájtó[1306].

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٦١﴾

61. That is because Allah merges night into day, and He merges day into night, and verily it is Allah Who hears and sees (all things).

61. Ez hát, mivel Allah átlényegíti az éjt nappallá és átlényegíti a nappalt éjjé. Allah a Meghalló, a Látó.

[1305] Martyrdom is the sacrifice of life in the service of Allah. Its reward is therefore even greater than that of an ordinarily good life. The martyr's sins are forgiven by the very act of martyrdom.

Az Allah szolgálatában feláldozott élet vértanúság. Nekik több jutalom jár, mint az egyszerű, jóravaló embereknek. Önfeláldozásuk miatt, bűneik bocsánatot nyernek.

[1306] Ordinarily Muslims are enjoined to bear injuries with patience and return good for evil (23:96). But there are occasions when human feelings get the better of our wise resolutions, or when, in a state of conflict or war, we return "as good as we get". In that case our retaliation is permissible, provided the injury we inflict is not greater than that we receive. After such retaliation we are even, but if the other side again acts aggressively and goes beyond all bounds in attacking us, we are entitled to protection from Allah.

A Muszlimoknak türelemmel kell viselniük a sérelmeket, a rosszat is jóval kell, hogy viszonozzák (23:96). Alakulhat úgy is, hogy bölcsebb, ha visszaadunk elégtételül az ártalmakból annak, akitől elszenvedtük, mert ezzel lehet, hogy elejét vesszük a nagyobb bajnak. Csak annyit lehet ilyenkor elégtételként visszavágni, amennyit elszenvedtünk, nem többet. Ha a másik fél ezek után áttöri a józanság határait és agresszív lépést tesz ellenünk, számíthatunk Allah védelmére.

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِن دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٦٢﴾

62. That is because Allah - He is the Reality; and those besides Him whom they invoke,- they are but vain Falsehood: verily Allah is He, Most High, Most Great.

62. Ez hát, mivel Allah, Ő a Valóság! Miket Rajta kívül szólítanak meg, azok Hiábavalók! Mert bizony, Allah, Ő a Magasságos, a Nagy!

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاء مَاء فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ مُخْضَرَّةً إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿٦٣﴾

63. Seest thou not that Allah sends down rain from the sky, and forthwith the earth becomes clothed with green? for Allah is He Who understands the finest mysteries, and is well-acquainted (with them).

63. Nem látod-e, hogy Allah vizet bocsátott le az Égből és zöldbe öltöztette a Földet? Mert Allah a Finom Lelkű, az Értesült!

لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٦٤﴾

64. To Him belongs all that is in the heavens and on earth: for verily Allah,- He is free of all wants, Worthy of all Praise.

64. Övé minden, mi az Egeken és a Földön! Mert bizony, Allah, Övé a Malaszt, Ő az Áldott.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُم مَّا فِي الْأَرْضِ وَالْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَيُمْسِكُ السَّمَاء أَن تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِهِ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرَؤُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٦٥﴾

65. Seest thou not that Allah has made subject to you (men) all that is on the earth, and the ships that sail through the sea by His Command? He withholds the sky (rain) from failing on the earth except by His leave: for Allah is Most Kind and Most Merciful to man.

65. Nem látod-e, hogy Allah alátok rendelt dolgokat a Földön, s a bárkát (is), mi a tengeren siklik parancsolása által? Visszatartja az Égből (az esőt), hogy az csak akkor hulljon a Földre, ha Ő azt elrendeli. Mert bizony, Allah az emberekkel Irgalmas, Kegyelmes.

وَهُوَ الَّذِي أَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ إِنَّ الْإِنسَانَ لَكَفُورٌ ﴿٦٦﴾

66. It is He Who gave you life, will cause you to die, and will again give you life: Truly man is a most ungrateful creature!

66. Ő az, Ki életet adott nektek, majd halált hoz rátok, majd feltámaszt titeket. De az ember hálátlan!

لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ فَلَا يُنَازِعُنَّكَ فِي الْأَمْرِ وَادْعُ إِلَى رَبِّكَ إِنَّكَ لَعَلَى هُدًى مُّسْتَقِيمٍ ﴿٦٧﴾

67. To every People have We appointed rites and ceremonies which they must follow: let them not then dispute with thee on the matter, but do thou invite (them) to thy Lord: for thou art assuredly on the Right Way[1307].

67. Minden népnek kijelöltük rítusát, minek rendjét követik. Ne kössenek hát beléd a dologban, hanem hívd (őket) Uradhoz, mert ez számodra az Egyenes Út[1307].

وَإِن جَادَلُوكَ فَقُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٦٨﴾

68. If they do wrangle with thee, say, "(Allah) knows best what it is ye are doing."

68. Ha vitába szállnak veled, mondd: „Allah a Legjobb Tudója annak, mit tesztek.”

اللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٦٩﴾

69. "(Allah) will judge between you on the Day of Judgment concerning the matters in which ye differ."

69. “Allah ítél közöttetek a Feltámadás Napján abban, miben különböztök.”

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاء وَالْأَرْضِ إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٧٠﴾

70. Knowest thou not that Allah knows all that is in heaven and on earth? Indeed it is all in a Record, and that is easy for Allah.

70. Nem tudod-e, hogy Allah mindent ismer, mi az Égen és Földön van? Mert bizony, minden fel van jegyezve és ez Allahnak könnyű.

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَمَا لَيْسَ لَهُم بِهِ عِلْمٌ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِن نَّصِيرٍ ﴿٧١﴾

71. Yet they worship, besides Allah, things for which no authority has been sent down to them, and of which they have (really) no knowledge: for those that do wrong there is no helper.

71. Azokhoz imádkoznak Allahon kívül, mik nincsenek hatalommal felruházva és miket nem (is) ismernek. A bűnösöknek nincs pártfogójuk!

وَإِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ تَعْرِفُ فِي وُجُوهِ الَّذِينَ كَفَرُوا الْمُنكَرَ يَكَادُونَ يَسْطُونَ بِالَّذِينَ يَتْلُونَ عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا قُلْ أَفَأُنَبِّئُكُم بِشَرٍّ مِّن ذَلِكُمُ النَّارُ وَعَدَهَا اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٧٢﴾

[1307] Rites and ceremonies may appear to be an unimportant matter compared with "weightier matters of the Law" and with the higher needs of man's spiritual nature. But they are necessary for social and religious organization, and their effect on the individual himself is not to be despised.

Rituálék és szertartások jelentéktelennek tűnhetnek az élet egyéb, alapvető szükségleteivel szemben, de ezek is fontosak, hiszen egy magasabb rendű igényt elégítenek ki, ami az ember spirituális természetéből fakad.

72. When Our Clear Signs are rehearsed to them, thou wilt notice a denial on the faces of the Unbelievers! they nearly attack with violence those who rehearse Our Signs to them. Say, "Shall I tell you of something (far) worse than these Signs? It is the Fire (of Hell)! Allah has promised it to the Unbelievers! and evil is that destination!"

72. Ha Áyáinkat recitálják nekik bizonyságul, felfedezheted a tagadást azok arcán, kik hitetlenek. Majdhogynem rátörnek azokra, kik Áyáinkat recitálják nekik. Mondd: „Kihirdessek-e nektek még ennél is rosszabbat? Pokol tüzét ígérte Allah azoknak, kik tagadnak, ahol nyomorult lesz végzetük!”

يَا أَيُّهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَاسْتَمِعُوا لَهُ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ لَن يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوِ اجْتَمَعُوا لَهُ وَإِن يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَّا يَسْتَنقِذُوهُ مِنْهُ ضَعُفَ الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ ﴿٧٣﴾

73. O men! Here is a parable set forth! listen to it! Those on whom, besides Allah, ye call, cannot create (even) a fly, if they all met together for the purpose! and if the fly should snatch away anything from them, they would have no power to release it from the fly. Feeble are those who petition and those whom they petition!

73. Ó emberek! Példát vetettek nektek, halljátok hát! Kiket Allahon kívül szólítotok, egy legyet sem tudnak teremteni, még akkor sem, ha mind összeállnának rá. S ha a légy elcsenne tőlük bármit, nem tudnák azt visszavenni attól. Gyenge a kérelmező és a kérelmezett.

مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٧٤﴾

74. No just estimate have they made of Allah. for Allah is He Who is strong and able to Carry out His Will.

74. Nem mérték fel Allahot valós bírása szerint. Mert bizony, Allah az Erős, a Nagyszerű.

اللَّهُ يَصْطَفِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٧٥﴾

75. Allah chooses messengers from angels and from men for Allah is He Who hears and sees (all things).

75. Allah kiválasztja küldötteit az Angyalok és emberek közül. Mert Allah a Meghalló, a Látó.

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الأُمُورُ ﴿٧٦﴾

76. He knows what is before them and what is behind them: and to Allah go back all questions (for decision).

76. Ő Tudja, mi van előttük, s mi van mögöttük. Allahhoz térnek meg a dolgok.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ وَافْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ* ﴿٧٧﴾

77. O ye who believe! bow down, prostrate yourselves, and adore your Lord; and do good; that ye may prosper.

77. Ó, kik hisznek! Térdepeljetek le, boruljatok le és szolgáljátok Uratokat! Cselekedjetek jókat, hátha tán boldogultok.

وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ هُوَ اجْتَبَاكُمْ وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ مِّلَّةَ أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ هُوَ سَمَّاكُمُ الْمُسْلِمِينَ مِن قَبْلُ وَفِي هَذَا لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ وَتَكُونُوا شُهَدَاء عَلَى النَّاسِ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ فَنِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ ﴿٧٨﴾

78. And strive in His cause as ye ought to strive, (with sincerity and under discipline). He has chosen you, and has imposed no difficulties on you in religion; it is the cult of your father Abraham. It is He Who has named you Muslims, both before and in this (Revelation); that the Messenger may be a witness for you, and ye be witnesses for mankind! So establish regular Prayer, give regular Charity, and hold fast to Allah. He is your Protector - the Best to protect and the Best to help[1308]!

78. Küzdjetek Allah ügyéért, Igaz küzdéssel! Ő kiválasztott titeket és nem tette viszontagságossá számotokra a vallást. Ez atyátok, Ábrahám hitgyakorlata. Ő nevezett titeket Muszlimoknak azelőtt és ebben (a kinyilatkoztatásban), hogy a Próféta tanú legyen fölöttetek, s ti tanúk lehessetek az emberek felett! Álljatok fel imára, adjatok kötelező alamizsnát és kapaszkodjatok meg Allahban, mert Ő a ti Oltalmazótok. Kegyes Oltalmazó és Kegyes Pártfogó[1308]!

[1308] . As far as the striving is concerned with Jihad in the narrow sense, see the limitations in 2:190-191. But the words are perfectly general and apply to all true and unselfish striving for spiritual good.
Islam, as originally preached, gives freedom and full play to man's faculties of every kind. It is universal, and claims to date from Adam: father Abraham is mentioned as the great Ancestor of those among whom Islam was first preached.

Amennyiben a küzdelem szűkebb értelemben véve Dzsihádot fed, annak korlátairól a 2:190-191 rendelkezik. De a szavak ennél tágabb értelmezésre adnak okot és a küzdelem igyekezet jelentést kap az élet minden területén. Az Iszlám szabad teret enged az ember készségeinek kibontakoztatására és azok legjobb célú felhasználására. Ádám és Ábrahám óta az Iszlám üzenete ugyanaz. Ábrahám volt az első, aki ezt a felfogást, vallást, szolgálatot Iszlám néven nevezte.

23. AL-MUMENOON (THE BELIEVERS-HÍVŐK)

Introduction to Surah Al-Mumenoon (The Believers)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The surah takes its name, Al-Mu'minun, from the first verse.

Period of Revelation.

Both its style and theme indicate that it was revealed during the middle stage of Prophethood at Makkah. Reading between the lines, one feels that a bitter conflict had begun between the Holy Prophet and the disbelievers of Makkah, though the persecution by them had not yet become tyrannical. It appears that the surah was sent down during the climax of the "Famine" in Makkah (v. 75-76), which according to authentic traditions occurred during the middle stage of Prophethood. Moreover, according to a tradition related by 'Urwah bin Zubair, Hadarat Umar who had embraced Islam by that time, said, "This Surah was revealed in my presence and I myself observed the state of the Holy Prophet during its revelation. When the revelation ended , the Holy Prophet remarked, 'On this occasion ten such verses have been sent down to me that the one who measures up to them, will most surely go to Paradise'. Then he recited the initial verses of the surah." (Ahmad, Tirmizi, Nisai, Hakim).

Theme Topics

The central theme of the surah is to invite the people to accept and follow the Message of the Holy Prophet and the whole Surah revolves round this theme.

Summary

The fact that the people who have accepted the Message of the Holy Prophet have started acquiring such and such noble qualities of character is a practical proof of the truth of the Message. **1 - 11**
In this passage, attention has been drawn to the creation of man and the universe to impress that the whole universe including man's own self, is a clear proof of the truth of the Holy Prophet's Message, which invites the people to accept *Tauhid* and life in the Hereafter. **12 - 22**
Then the stories of the former Prophets and their communities have been cited as historical evidences of the truth of the Message. They prove the following things:

1. The objections and the doubts that the antagonists are raising against the Message of Muhammad (Allah's peace be upon him) are not new. These were raised against the former Prophets also whom they themselves acknowledged as Messengers of Allah. Therefore they should learn a lesson from their history and judge for themselves whether the Prophets were in the right or their objectors.
2. The Message of *Tauhid* and the Hereafter that Muhammad (Allah's peace be upon him) is conveying is the same as was brought by the former Prophets; therefore they should accept it.
3. They should take a warning from the consequences met by those communities who rejected the Message of their Prophets.
4. All the Prophets brought one and the same religion from Allah and they all belonged to one and the same community. All other religions were invented by the people themselves and none of them is from Allah. **23 - 54**

After relating the stories of the Prophets, a fundamental principle has been enunciated: Success and prosperity in the worldly life is not a criterion of success in the sight of Allah. If some persons (or a person) are enjoying prosperity, wealth, power and the like in this world, it does not mean that they are favorites of Allah. Likewise, the poverty and adversity of other people is not a proof that Allah is

displeased with them. The real criterion is Faith (or lack of it). This declaration was needed because the antagonists of the Holy Prophet were the great chiefs of Makkah, who (and their followers) were deluded by their own prosperity that God and their deities were well pleased with them. On the other hand, they argued, the fact that Muhammad (Allah's peace be upon him) and his followers were indigent and in a state of helplessness, was a clear proof that Allah was not pleased with them, and they were under the curse of their deities. **55 - 67**
In this passage different arguments have been used to convince them that Muhammad (Allah's peace be upon him) was a true Prophet of Allah. Then they have been told that the Famine (v. 75 - 76) was merely a warning and therefore "it is better for you to mend your ways; otherwise you will be visited by a terrible scourge." **68 - 77**
Again they have been invited to observe the Signs in the universe and in their own selves because these are clear proofs of the truth of the Message of the Holy Prophet. **78 - 95**
The Holy Prophet has been told not to adopt any wrong way in retaliation to counteract the evil ways of the enemies, and to guard against the incitement of Satan. **96 - 97**
In this concluding passage, the enemies of the truth have been warned that they shall have to render an account in the Hereafter and bear the consequences of their persecution of the Believers; therefore they should mend their ways. **98 - 118**

Bevezetés az Al-Muumenún (Hivők) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szúra címe az első versben hangzik el.

A kinyilatkoztatás ideje

A stílusjegyek és a téma alapján arra következtethetünk, hogy ez a Szúra a Prófécia Mekkai középidőszakában keletkezett. A sorok között felfedezhető, hogy a Mekkaiak megvető bánásmódja a Muszlimok iránt egyre kegyetlenebbé fajul, ami konfliktushoz vezetett. A 75-76 versek arról tanúskodnak, hogy ekkor érte el a hét évig tartó szárazság és éhínség Mekkában a csúcspontját. Autentikus Hadíszokkal is igazolható, hogy ez a katasztrófa a Prófécia Mekkai középszakaszára esett. Urwan bin Zubair közli egy Hadiszban Omarról, aki ebben az időben tért meg az Iszlámra, hogy a Szúrával kapcsolatban így szólt: „Ez a Szúra jelenlétemben nyilatkoztatott ki. Végig jelen voltam és megfigyelhettem a Prófétát ebben az állapotban. Amikor befejeződött a kinyilatkoztatás, a Próféta megjegyezte: Ebben a fejezetben tíz vers van, melyeket, ha valaki jól felfog, a Mennyországba megy. Majd belekezdett az első tíz vers olvasásába. (Ahmad, Tirmizi, Nisai, Hakim).

Téma

A Szúra a Próféta által tanított Üzenetre való felhívásról és elfogadásáról szól.

Összegzés

Az a tény, hogy az Iszlámot elfogadó és gyakorló hívők karaktere jelentősen megváltozott, új értékekkel, nemes vonásokkal gazdagodott, gyakorlati bizonyítéka annak, hogy az Üzenet Igaz. **1-11.**
Az ember és a világ Isten általi teremtése megerősíti a Próféta által hordozott Üzenet erejét, valóságát, mely a Tauhid, Monoteizmus követésére hív. **12-22.**
A korábbi Próféták élete, kapcsolatuk saját közösségeikkel, népeikkel, történelmi bizonyítékként szolgálnak az Üzenet valóságtartalmának igazolására. Ezek a következőket bizonyítják:

1. Az Üzenet ellenzőinek szembefordulása és kételyei nem új keletűek. Ugyanez merült fel a korábbi Próféták esetében, akik maguk is Allah Üzenetét hordozták. Az ő történelmi példájuk alapján mindenki döntse el, kik voltak a jó oldalon, a Próféták, vagy ellenzőik?
2. A Monoteizmus, amit a korábbi Próféták hirdettek és Mohammed (béke reá) tanít, egy és ugyanaz. Ezért nincs ok az elutasítására.
3. Az előző nemzedékek végzetes sorsából figyelmeztető tanulságot kell levonni.
4. Az összes korábbi Próféta ugyanazt a hitvallást hozta el és mind Allahtól ered. A hívők közössége is egy. Amikor ez a felfogás részekre szakadt és különböző vallások jöttek létre, az nem Allah, hanem az ember akaratából történt. **23-54.**

A Próféták és küldetésük áttekintése után levonható egy alapvető tanulság: a világi életben elért jólét, siker, nem kritériuma annak a sikernek, ami Allahnál számít. Ha valaki gazdag, földi hatalma van, ez nem jelenti azt, hogy Allah kedveli őt. Ugyanezen a logikán alapulva a szegénység és ínség nem bizonyítékai az Allah kegyéből való kiesésnek. Az igazi ismérv maga a hit. Ennek kihirdetése azért volt fontos, mert Mekka főemberei vagyonos emberek voltak, akiknek fő érve a Próféta és követői ellen az volt, hogy saját jólétük, isteneik elégedettségének köszönhető. **55-67.**
Bizonyítékok hangzanak el arról, hogy Mohammed valóban Próféta. Itt szembesülünk az éhínség említésével (75-76), ami elgondolkodtató előjel és figyelmeztetés, mielőtt egy nagyobb csapás nem éri a hitetleneket. **68-77.**
A figyelem a világ és saját magunk teremtésére és irányul, melyben fel kell fedezni a bizonyságokat és Jeleket, melyekről a Próféta tanít. **78-95.**
Intés a Prófétának, hogy óvakodjon nem Istennek tetsző módon elégtételt venni úgy, hogy az ellenség módszerét alkalmazza. Őrizkedjen a Sátántól. **96-97.**
Figyelmeztetés a pogányoknak és a hívők üldözőinek, hogy hagyjanak fel bűnös cselekedeteikkel. Inkább a Túlvilágra készüljenek, ahol számadás várja őket. **98-118.**

23. Al-Mumenoon	23. Al-Muuminún
THE BELIEVERS	HÍVŐK
Total Verses: 118	Összes vers: 118
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١﴾

1. The believers must (eventually) win through[1309],-
1. *Boldogulnak a hívők[1309],-*

الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ ﴿٢﴾

2. Those who humble themselves in their prayers;
2. *Kik imájukban alázatosak,*

وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ ﴿٣﴾

3. Who avoid vain talk;
3. *Kik a hívságokat elvetik,*

وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ ﴿٤﴾

4. Who are active in deeds of charity;
4. *Kik eleget tesznek a kötelező alamizsnaadásnak,*

وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٥﴾

5. Who abstain from sex[1310],
5. *Kik erényük megőrzői[1310],*

إِلَّا عَلَى أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ﴿٦﴾

[1309] This verse connects on with verses 10 and 11 below. The success or victory may come in this world, but is certain and lasting in the world to come.

Ez a vers összeköti a többi verset, egészen a 11-ikig. A boldogulás lehet, hogy még ebben az életben elkövetkezik, de bizonyossággal a Túlvilág boldogulásában bízhatunk.

[1310] The Muslim must guard himself against every kind of sex abuse or sex perversion. The psychology associated with the name of Freud traces many of our hidden motives to sex, and it is common knowledge that our refinement or degradation may be measured by the hidden workings of our sex instincts. But even the natural and lawful exercise of sex is restricted to the marriage bond, under which the rights of both parties are duly regulated and maintained.

A Muszlim visszatartja magát a tiltott szexuális gyakorlattól és perverziótól. A Freud nevével fémjelzett filozófiai felfogás szerint, az ember rejtett motivációiban a szex meghatározó szerepet játszik. Hétköznapi életünk tapasztalása is az, hogy kifinomultságunkat vagy romlottságunkat jól érzékelteti rejtett szexuális ösztönünk megnyilvánulása. A természetes és rendszeres szexuális élet csak házassági kapcsolatokban törvényes, ahol a felek jogai és kötelezettségei rögzítve vannak.

6. Except with those joined to them in the marriage bond, or (the captives) whom their right hands possess,- for (in their case) they are free from blame[1311],

6. Csak azokkal nem, kik házastársuk, vagy kiket jobbjuk bír, ők nem kifogásolhatók[1311],

فَمَنِ ابْتَغَى وَرَاء ذَلِكَ فَأُوْلَئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ﴿٧﴾

7. But those whose desires exceed those limits are transgressors;-

7. De kinek vágya ezt meghaladja, ezek ők, a törvényszegők,-

وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ ﴿٨﴾

8. Those who faithfully observe their trusts and their covenants[1312];

8. Kik megőrzik azt, miket rájuk bíztak és egyezségükhöz hívek[1312],

وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٩﴾

9. And who (strictly) guard their prayers[1313];-

9. Kik imájukat megtartják[1313],-

أُوْلَئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ ﴿١٠﴾

10. These will be the heirs,

10. Ezek ők, az örökösök,

[1311] This is further explained and amplified in 4:25. It will be seen there that the status of a captive when raised to freedom by marriage is the same as that of a free woman as regards her rights.

Ennek kifejtése a 4:25-ben található meg. A rabszolganői státuszt a házasság megszűnteti és szabad női státusszal teszi azt egyenértékűvé.

[1312] Trusts may be express or implied. - Express trusts are those where property is entrusted or duties are assigned by someone to some other whom he trusts, to carry out either immediately or in specified contingencies, such as death. - Implied trusts arise out of power, or position, or opportunity; e.g., a king holds his kingdom on trust from Allah for his subjects. The subject of covenants, express and implied, has been discussed in 5:1. Covenants create obligations, and express and implied trusts and covenants taken together cover the whole field of obligations.

A ránk bízott dolgok lehetnek nyilvánosak, vagy hallgatólagosak. Nyilvánosak közé tartozik a ránk bízott tulajdon, tárgy, amit bizalmi alapon megőrzésre nálunk hagytak. Ilyen egy haldokló ránk bízott végakarata is. A hallgatólagos letét egy Allah által ránk hagyományozott feladat, kötelesség, amit a ránk ruházott hatalomnál, pozíciónknál fogva tartozunk ellátni. Ilyen a király alattvalóit szolgáló kötelezettsége, hiszen hatalmát Allahtól kapta, amit javukra kell fordítania. Az egyezségek betartásáról az 5:1-ben olvashatunk. Az egyezségek hallgatólagos, bizalmi letétek is egyben, tehát azok hű megtartása duplán is kötelező.

[1313] Here we are told how necessary the habit of regular prayer is to our spiritual well-being and development, as it brings us closer to Allah, and thus sums up the light of the seven jewels of our Faith, viz.,: - humility, - avoidance of vanity, - charity, - sex purity, - fidelity to trusts, - and to covenants, - and an earnest desire to get closer to Allah.

Az ima közelebb visz Allahhoz és saját belső megnyugvásunkat, jóérzésünket szolgálja. A Hit hét drágaköve: 1. alázat, 2. hívságok, hiábavalóságok elkerülése, 3. jótékonyság, 4. erény, 5. a ránk bízott javak, feladatok megtartása, 6. egyezségek hű teljesítése, 7. vágy Allah közelségére.

الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١١﴾

11. Who will inherit Paradise: they will dwell therein (for ever).

11. Kik a Paradicsom örökébe lépnek, miben ők halhatatlanok.

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ مِن سُلَالَةٍ مِّن طِينٍ ﴿١٢﴾

12. Man We did create from a quintessence (of clay)[1314];

12. Mert bizony, Mi az embert az agyag legjavából teremtettük meg[1314],

ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ ﴿١٣﴾

13. Then We placed him as (a drop of) sperm in a place of rest, firmly fixed;

13. Majd megtettük azt az élet cseppjévé egy biztos odúban,

ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظَامًا فَكَسَوْنَا الْعِظَامَ لَحْمًا ثُمَّ أَنشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ ﴿١٤﴾

14. Then We made the sperm into a clot of congealed blood; then of that clot We made a (foetus) lump; then we made out of that lump bones and clothed the bones with flesh; then we developed out of it another creature. So blessed be Allah, the best to create!

14. Majd az élet cseppjét alvadékká teremtettük, az alvadékot, duzzanattá (magzattá) teremtettük, a duzzanatot csontokká teremtettük, a csontokat hússal öltöztettük, majd új teremtményként alkottuk azt meg. Legyen áldott Allah, a Teremtők Legjobbja!

[1314] In this beautiful passage, Allah's creative work, as far as man is concerned, is recapitulated, in order to show man's real position in this life, and the certainty of the future: to which he was referred for his reward in verses 10-11 above. For the various stages of creation, see 2:117. Here we are not concerned with the earliest stage, the creation of primeval matter out of nothing. It is also a process of creation when inorganic matter becomes living matter. Thus, inorganic constituents of the earth are absorbed into living matter by way of food and living matter reproduces itself by means of sperm. This is deposited in the ovum and fertilizes it and rests for a time in security in the mother's womb. The first change in the fertilized ovum is the conversion into a sort of clot of thickly congealed blood; the zygote cells grow by segmentation; then the mass gradually assumes shape in its growth as a fetus. From the lump develop bones and flesh and organs and a nervous system. So far man's growth is like that of an animal, but a further process takes place which makes the infant animal into the infant man. This is the breathing from Allah's spirit into him (15:29). It may be a continuous process parallel to that of physical growth. The child is born; it grows; it decays and dies; but after death another chapter opens for the individual, and it is to remind us of this most momentous chapter that the previous stages are recapitulated.

Ebben a gyönyörű részben Allah teremtését látjuk, amibe beletartozik az ember teremtése is. A teremtés nem egyszeri, hanem ismétlődő, így az ember láthatja jelenét ez Evilágon, de jövőjéről is képet alkothat. Ezt a jövőt vezeti fel az 1-11. vers. A teremtés különböző fázisait már láttuk a 2:117-ben. Ebben a versben nem térünk ki az első fázisra, az anyag teremtésére a semmiből. A szervetlen anyagból élő anyaggá válás folyamatát látjuk. A Föld szervetlen alkotórészei a teremtés hatalma által táplálékká lesznek, melyek élő anyagot generálnak. Ezek között szerepel a reprodukció alapsejtje, a sperma, az élet cseppje. Ez a petefészekbe jutva megtermékenyíti a másik alapsejtet, a petét, ami biztos helyen telepszik meg, ami nem más, mint az anyák méhe. A megtermékenyített petesejt alvadt anyag képét mutatja, ami a zigóta osztódásával jön létre. Ez az alvadék lassan duzzanattá, embrióvá lesz. Az embrióban megjelennek a csontok, a szövetek szerveké differenciálódnak, kialakul az idegrendszer. Eddig az ember fejlődése nem tér el egy állatétól, de az ember-állat magzatba Allah lelket lehel, amitől emberré lesz (15:29). Majd a fizikai fejlődés tovább folytatódik, és a gyermek megszületik. Kezdetét veszi a méhen kívüli szakasz. Fejlődés, hanyatlás és halál. A halál után, azonban egy másik fejezet nyílik. Ez az emlékezetes vers arra figyelmeztet, hogy az előbb ismertetett folyamat megismétlődik.

ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ لَمَيِّتُونَ ﴿١٥﴾

15. After that, at length ye will die[1315]

15. Majd ezután, bizony meghaltok[1315].

ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تُبْعَثُونَ ﴿١٦﴾

16. Again, on the Day of Judgment, will ye be raised up.

16. Majd a Feltámadás napján feltámasztattok.

وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ طَرَائِقَ وَمَا كُنَّا عَنِ الْخَلْقِ غَافِلِينَ ﴿١٧﴾

17. And We have made, above you, seven tracts; and We are never unmindful of (our) Creation[1316].

17. Megteremtettünk felettetek hét pályát és Mi nem vettük semmibe a Teremtést[1316].

وَأَنزَلْنَا مِنَ السَّمَاء مَاء بِقَدَرٍ فَأَسْكَنَّاهُ فِي الْأَرْضِ وَإِنَّا عَلَى ذَهَابٍ بِهِ لَقَادِرُونَ ﴿١٨﴾

18. And We send down water from the sky according to (due) measure, and We cause it to soak in the soil; and We certainly are able to drain it off (with ease)[1317].

[1315] Our physical death in this mortal life seems to make a break. But if it were the end of all, our life becomes meaningless. Our own instinct tells us that it cannot be so, and Allah assures us that there will be a resurrection for judgment.

Fizikai halálunk az élet elmúltával szakadásnak tűnik. Ha ezzel mindennek vége lenne, életünk értelmét vesztené. Ösztöneink azt sugallják és Allah arra ad biztosítékot, hogy lesz feltámadás és lesz végítélet.

[1316] Taraiq: literally tracts, roads, orbits or paths. Here it means: seven heavens. The assurance given in the next clause, that Allah cares for us and all His Creation.

Taraiq: pályák, utak, ösvények. Itt a Hét Mennyországot jelenti. A biztosítékot a következő klauzula adja. Allah minden teremtményéről gondoskodik.

[1317] Normally the rain comes well distributed; it soaks into the soil; the moisture is retained for a long time in all high grounds; it soaks and penetrates through many layers of soil and forms the architecture of physical geography; the retentive powers of higher soil enable rivers to flow perennially even where the rainfall is seasonal and confined to a few months in the year. Another form in which water comes down from the sky according to due measure is in snow and hail: these also have their place in the economy of air and soil. Were it not for snow and glaciers in the higher mountain regions, some of the rivers would fail in their abundant flow. As wonderful as the supply of water and moisture is its drainage. It returns to the sea and air in all sorts of ways, and the formation of mist and clouds repeats the cycle. Was it not for the drainage and the clearance of the waters?

Normális esetben az eső egyenletes eloszlásban érkezik. Átitatja a talajt, a nedvességet a különböző rétegek visszatartják. Ahogy a föld rétegei érintkezésbe kerülnek a vízzel, úgy alakul ki a domborzat mérnöki rendszere. A mély rétegek vízvisszatartása és elengedése, lehetővé teszi a folyók, vízfolyások állandó működését még akkor is, ha az eső csak időszakos. Másik formája az égből érkező csapadéknak a hó, vagy jég. Ezeknek is meg van a helye a levegő és talaj vízgazdálkodásában. Vannak folyók, melyeket a magasokban létrejövő gleccserek táplálnak. Amennyire csodálatos a víz és csapadék érkezése, annyira lenyűgöző annak elvezetése is. A vizek különböző utakon a tengerekbe és levegőbe kerülnek. Majd köd, felhő képződik és minden kezdődik újból. Az egész egy hasznosítási és megtisztulási folyamat.

18. Lebocsátottunk az Égből vizet mértékkel, majd elegyítettük azt a Földdel, mert bizony, Mi képesek vagyunk annak megindítására[1317].

فَأَنشَأْنَا لَكُم بِهِ جَنَّاتٍ مِّن نَّخِيلٍ وَأَعْنَابٍ لَّكُمْ فِيهَا فَوَاكِهُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿١٩﴾

19. With it We grow for you gardens of date-palms and vines: in them have ye abundant fruits: and of them ye eat (and have enjoyment),-

19. Megalkottuk általa nektek a pálmás és szőlőskerteket, ebben a sok gyümölcs, mikből táplálkoztok.

وَشَجَرَةً تَخْرُجُ مِن طُورِ سَيْنَاء تَنبُتُ بِالدُّهْنِ وَصِبْغٍ لِّلْآكِلِينَ ﴿٢٠﴾

20. Also a tree springing out of Mount Sinai, which produces oil, and relish for those who use it for food[1318].

20. A fa, mi a Sinai Hegyen sarjad, olajat és fűszert terem az azt evőknek[1318].

وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً نُّسقِيكُم مِّمَّا فِي بُطُونِهَا وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٢١﴾

21. And in cattle (too) ye have an instructive example: from within their bodies We produce (milk) for you to drink; there are, in them, (besides), numerous (other) benefits for you; and of their (meat) ye eat;

21. Mert a jószágban nektek ott a tanulság. Abból itatunk titeket, mit testükben teremtünk, sok (más) hasznukat veszitek és belőlük táplálkoztok.

وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ ﴿٢٢﴾

22. And on them, as well as in ships, ye ride.

22. Azon és a bárkán vitetitek magatokat.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٢٣﴾

23. (Further, We sent a long line of prophets for your instruction). We sent Noah to his people: He said, "O my people! worship Allah. Ye have no other god but Him. Will ye not fear (Him)[1319]?"

[1318] For Arabia the best olives grow round about Mount Sinai. The fig, the olive, Mount Sinai, and the sacred city of Makkah are mentioned together in association in 95:1-3, where we shall consider its meaning. Olive oil is an ingredient in medicinal ointments. If used for food, the olive has a delicious flavor, Cf. also 24:35, where the olive is called a Blessed Tree.

Arábián belül a Sinai Hegyén terem a legjobb olíva. A fügét, olívát, Sinai Hegyet és Mekka szent helyét említi a 95:1-3, amit akkor fogunk értelmezni. Az olíva gyógyszeripari termékek egyik összetevője, kenőanyag, egyben élelem, íze csodálatos. A 24:35-ben az olívát Áldott Fának írja le.

[1319] The material gifts having been mentioned, which we receive from a wise and kindly Providence, our attention is now directed to Allah's Providence in spiritual matters. He sent Teachers to instruct and guide us,

23. Elküldtük Noét az ő népéhez és így szólt: „Ó nép! Imádkozzatok Allahhoz. Nincs más Isten számotokra Rajta kívül, hát nem őrizkedtek[1319]?”

فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن قَوْمِهِ مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُرِيدُ أَن يَتَفَضَّلَ عَلَيْكُمْ وَلَوْ شَاء اللَّهُ لَأَنزَلَ مَلَائِكَةً مَّا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ ﴿٢٤﴾

24. The chiefs of the Unbelievers among his people said: "He is no more than a man like yourselves: his wish is to assert his superiority over you: if Allah had wished (to send messengers), He could have sent down angels; never did we hear such a thing (as he says), among our ancestors of old[1320]."

24. Így szóltak főemberei, kik tagadtak népéből: Ő csak egy ember, mint ti. Felétek akar kerekedni. Ha Allah akarná, Angyalokat küldene. Nem hallottunk mi ilyesmit előd atyáinktól[1320].”

إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ بِهِ جِنَّةٌ فَتَرَبَّصُوا بِهِ حَتَّى حِينٍ ﴿٢٥﴾

25. (And some said): "He is only a man possessed: wait (and have patience) with him for a time[1321]."

25. (Néhányan így szóltak): „Ő csak egy megszállott férfi, várjatok vele egy ideig[1321].”

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كَذَّبُونِ ﴿٢٦﴾

26. (Noah) said: "O my Lord! help me: for that they accuse me of falsehood!"

26. Így szólt (Noé): „Uram! Végy pártfogásodba abban, miben meghazudtolnak engem!”

---

and though they were mocked, rejected, and accused of falsehood and selfishness, they were protected by Allah, and Allah's Truth at length prevailed.

Az előzőekben az anyagi gondviselésről esett szó, most figyelmünk Allah spirituális gondoskodása felé terelődik. Elküldte Prófétáit, kik tanították, vezették az embereket, de ők megcsúfolták, elutasították a küldötteket. Allah védelmükre kelt, végül mindig Allah igazsága győzedelmeskedett.

[1320] They attribute altogether wrong motives to him (such as would have actuated them themselves), in saying that he was trying to establish his own personal superiority over them by his preaching. Then they accuse him of falsehood in claiming to bring a message of Allah. "If", they say, "Allah had wished to send us messengers, He would have sent angels, not a man like ourselves and from among ourselves. Our ancestors did not worship One God: why should we?"

A nép rossz motivációkat tulajdonított neki, mert saját magukból indultak ki. Úgy gondolták, hogy hatalmat akar gyakorolni felettük, ezért prédikál. Azzal vádolták, hogy meg akarja téveszteni őket azzal, hogy Allah igéit terjeszti közöttük. Ha Allah valóban Prófétát küldene, mondták, akkor nem közülük választana egy halandót, hanem egy Angyalt küldene máshonnan. „Ha őseink nem imádkoztak az Egy Istenhez, mi miért tennénk?”

[1321] I construe this to be a speech of another group among them. They thought he was mad, and best left alone. His madness would run out, or he would come to an evil end.

Feltehetőleg ez az emberek másik csoportja, aki megszállottnak tartotta őt. „Ha bolond, magára kell hagyni, míg az őrület el nem száll belőle, vagy meg nem hal.”

فَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ أَنِ اصْنَعِ الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحْيِنَا فَإِذَا جَاء أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ فَاسْلُكْ فِيهَا مِن كُلٍّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ مِنْهُمْ وَلَا تُخَاطِبْنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُم مُّغْرَقُونَ ﴿٢٧﴾

27. So We inspired him (with this message): "Construct the Ark within Our sight and under Our guidance: then when comes Our Command, and the fountains of the earth gush forth, take thou on board pairs of every species, male and female, and thy family- except those of them against whom the Word has already gone forth: And address Me not in favour of the wrong-doers; for they shall be drowned (in the Flood)[1322].

27. Sugallatot küldtünk rá: „Készíts egy bárkát a Mi szemünk előtt a Mi sugallatunk által. Mikor eljön elrendelésünk, majd elered az özönvíz, helyezz el azon mindenből kettőt, egy párat és házad népét, kivéve azokat nem, kikre már a Szó beteljesült. Majd ne szólíts engem azok javára, kik bűnösök, mert azok vízbe fognak fúlni[1322].”

فَإِذَا اسْتَوَيْتَ أَنتَ وَمَن مَّعَكَ عَلَى الْفُلْكِ فَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي نَجَّانَا مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٢٨﴾

28. And when thou hast embarked on the Ark - thou and those with thee,- say: "Praise be to Allah, Who has saved us from the people who do wrong."

28. Mikor elrendezkedsz te és azok, kik veled vannak a bárkán, mondd: „Legyen áldott Allah, Ki megmenekített minket a bűnösök népétől.”

وَقُل رَّبِّ أَنزِلْنِي مُنزَلًا مُّبَارَكًا وَأَنتَ خَيْرُ الْمُنزِلِينَ ﴿٢٩﴾

29. And say: "O my Lord! enable me to disembark with thy blessing: for Thou art the Best to enable (us) to disembark."

29. Mondd: „Uram! Érkeztess révbe az áldásoddal érkezőként, mert Te vagy a révbe érkeztetők Legjobbika!”

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ وَإِن كُنَّا لَمُبْتَلِينَ ﴿٣٠﴾

30. Verily in this there are Signs (for men to understand); (thus) do We try (men)[1323].

30. Bizony, ebben vannak a Jelek, mert Mi vagyunk, kik próbára tesznek[1323]!

[1322] See 11:40.

Lásd 11:40.

[1323] Noah's contemporaries had all sorts of chances and warnings. But they refused to believe and perished. But Allah's Truth survived, and it went to the next and succeeding generations. Will not mankind understand?

Noé kortársai figyelmeztetést és esélyt kaptak. Elutasították azt és elpusztultak. De Allah Igazsága tovább él és tovább szállt a következő generációkra. Mikor fogja az emberiség végre megérteni?

ثُمَّ أَنشَأْنَا مِن بَعْدِهِمْ قَرْنًا آخَرِينَ ﴿٣١﴾

31. Then We raised after them another generation.

31. Majd Mi egy másik nemzedéket emeltünk fel utánuk.

فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْهُمْ أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٣٢﴾

32. And We sent to them an apostle from among themselves, (saying), "Worship Allah. ye have no other god but Him. Will ye not fear (Him)[1324]?"

32. Egy Apostolt küldtünk el hozzájuk, ki közülük való, mondván: „Imádkozzatok Allahhoz. Nincs számotokra más Isten, hát nem őrizkedtek[1324]?”

وَقَالَ الْمَلَأُ مِن قَوْمِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِلِقَاءِ الْآخِرَةِ وَأَتْرَفْنَاهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا مَا هَٰذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ مِنْهُ وَيَشْرَبُ مِمَّا تَشْرَبُونَ ﴿٣٣﴾

33. And the chiefs of his people, who disbelieved and denied the Meeting in the Hereafter, and on whom We had bestowed the good things of this life, said: "He is no more than a man like yourselves: he eats of that of which ye eat, and drinks of what ye drink.

33. Így szóltak a főemberek népéből, kik tagadták, meghazudtolták a Túlvilági találkozót és kiket Mi elkényeztettünk az Evilági életben: „Ő nem más, mint ember, akárcsak ti. Azt eszi, mit ti esztek, és azt issza, mit ti isztok.”

وَلَئِنْ أَطَعْتُم بَشَرًا مِّثْلَكُمْ إِنَّكُمْ إِذًا لَّخَاسِرُونَ ﴿٣٤﴾

34. "If ye obey a man like yourselves, behold, it is certain ye will be lost[1325].

34. „Ha egy olyan embernek engedelmeskedtek, mint ti, akkor bizony vesztesek lesztek[1325].”

أَيَعِدُكُمْ أَنَّكُمْ إِذَا مِتُّمْ وَكُنتُمْ تُرَابًا وَعِظَامًا أَنَّكُم مُّخْرَجُونَ ﴿٣٥﴾

[1324] If this refers to any particular prophet, it must be Hud whose mission was to the 'Ad people, or to Salih, whose mission was to the Thamud people. That is the sequence after Noah in 11:50-60 and 61-68. But I think that as the name is not mentioned, we are to understand in general the type of the post -Flood prophets until we come later on to Moses and Jesus. The object here is not to recount the stories, but to show that the resistance of the wicked made no difference to the triumph of Allah's holy Truth.

Ha ez egy meghatározott Prófétára utal, az vagy Hud, akinek küldetése Aád népéhez szólt, vagy Szalih, aki Thamud népét figyelmeztette. Ez következne a Noé utáni sorrendből 11:50-60 és 61:68. Mivel nem találunk nevet, ezért inkább arra gondolhatunk, hogy egy Özönvíz utáni Próféta általános képére utal a vers, egészen Mózesig és Jézusig. A cél nem történetmesélés, hanem az emberi gyengeség és bűn utáni vonzalom bemutatása azzal, hogy Allah Igazsága minden esetben felülkerekedik.

[1325] The type of man, who enjoys the good things of this life, denies a future life, and is jealous of any one who presumes to widen his horizon. He is bored by any mention of the serious things beyond his ken. What good is it, he says, to talk about the future? Enjoy the present. The gain is all in the present: the loss is all in the future.

Ez a típus ebben az életben látja a boldogulást, elutasítja a jövőbeli létet. Irigy arra, aki egy kicsit is szélesebb horizonton szemléli a világot. Untatja mindaz, ami saját látótávolságán kívül esik. Mi jó van abban? A jelennel kell foglalkozni, mindent a jelenben lehet elnyerni, a jövő veszteség, mondja.

35. "Does he promise that when ye die and become dust and bones, ye shall be brought forth (again)?

35. „Azt ígéri-e, hogy ha meghaltok, majd por, csont lesztek és (újból) előhozattok?"

هَيْهَاتَ هَيْهَاتَ لِمَا تُوعَدُونَ ﴿٣٦﴾

36. "Far, very far is that which ye are promised!

36. „El innen, messzi innen attól, mit nektek ígért!"

إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ﴿٣٧﴾

37. "There is nothing but our life in this world! We shall die and we live! But we shall never be raised up again!

37. „Mert csak az Evilági életünk létezik! Meg fogunk halni, de (most) élünk! Nem támasztanak fel (újból)."

إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا وَمَا نَحْنُ لَهُ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٣٨﴾

38. "He is only a man who invents a lie against Allah, but we are not the ones to believe in him!"

38. „Ő nem más, mint egy férfi, ki kieszelte Allahra a hazug szót és mi nem hiszünk neki!"

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كَذَّبُونِ ﴿٣٩﴾

39. (The prophet) said: "O my Lord! help me: for that they accuse me of falsehood."

39. Így szólt (a Próféta): „Uram! Végy pártfogásodba abban, miben meghazudtolnak!"

قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ لَيُصْبِحُنَّ نَادِمِينَ ﴿٤٠﴾

40. ((Allah)) said: "In but a little while, they are sure to be sorry!"

40. Mondta (Allah): „Csak kevés kell hozzá és bizony (nagyon) megbánják!"

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنَاهُمْ غُثَاء فَبُعْدًا لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٤١﴾

41. Then the Blast overtook them with justice, and We made them as rubbish of dead leaves (floating on the stream of Time)! So away with the people who do wrong[1326]!

41. Elragadta őket a vész az Igazzal és avarrá tettük meg őket. El, messzi a bűnösök népétől[1326]!"

ثُمَّ أَنشَأْنَا مِن بَعْدِهِمْ قُرُونًا آخَرِينَ ﴿٤٢﴾

42. Then We raised after them other generations.

42. Majd más nemzedékeket telepítettünk meg utánuk.

مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ ﴿٤٣﴾

43. No people can hasten their term, nor can they delay (it).

43. Nem futhat nemzet saját sorsa elé és nem is késleltethetik azt.

[1326] Ghutha: rubbish of dead leaves, or scum floating on a torrent.

Ghutha: szemét, söpredék, vagy avar, amit a szél visz.

ثُمَّ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا تَتْرَا كُلَّ مَا جَاء أُمَّةً رَّسُولُهَا كَذَّبُوهُ فَأَتْبَعْنَا بَعْضَهُم بَعْضًا وَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ فَبُعْدًا لِّقَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ ﴿٤٤﴾

44. Then sent We our apostles in succession: every time there came to a people their apostle, they accused him of falsehood: so We made them follow each other (in punishment): We made them as a tale (that is told): So away with a people that will not believe[1327]!

44. Majd elküldtük Prófétáinkat egymás után. Mind ahányszor egy néphez eljött Prófétája, meghazudtolták őt és Mi váltogattuk őket (a népeket) egyiket a másik után. Történetekké tettük meg őket: hát messzire, el a néptől, kik nem hisznek[1327]!

ثُمَّ أَرْسَلْنَا مُوسَى وَأَخَاهُ هَارُونَ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿٤٥﴾

45. Then We sent Moses and his brother Aaron, with Our Signs and authority manifest[1328],

45. Majd elküldtük Mózest és fivérét, Áront az Áyáinkkal és nyilvánvaló hatalommal[1328],

إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا عَالِينَ ﴿٤٦﴾

46. To Pharaoh and his Chiefs: But these behaved insolently: they were an arrogant people.

46. A Fáraóhoz és főembereihez. De ők gőgösködtek, önkényes nép voltak.

فَقَالُوا أَنُؤْمِنُ لِبَشَرَيْنِ مِثْلِنَا وَقَوْمُهُمَا لَنَا عَابِدُونَ ﴿٤٧﴾

47. They said: "Shall we believe in two men like ourselves? And their people are subject to us[1329]!"

[1327] Their habitations and their organization have been wiped out. What remains is merely a vague story of their existence, a tale that is told. Where their name remains, which is not always the case, it is only a byword, suggesting all that is unstable and ephemeral, -"to point a moral and adorn a tale".

Lakóik, intézményeik és minden, amit létrehoztak, letűnt. Csupán történetek maradnak fenn utánuk, ha egyáltalán fennmaradnak. Mert azok is múlandók, letűnnek, mint fizikai valójuk és végül hírük sem marad.

[1328] Moses and Aaron had a twofold mission: 1. to Pharaoh and his Court, which failed because of Egyptian arrogance; 2. to the Israelites, for whom the Law was received on Mount Sinai. In both cases there were miracles ("Clear Signs") and other proofs which showed that they came at Allah's command and were inspired by His authority.

Mózes és Áron kettős küldetést teljesítettek: 1. A Fáraó és főemberei elé álltak, akik Egyiptomot zsarnoki uralmuk alatt tartották. 2. Kivezették Izrael népét, akiknek Allah a Sinai Hegyen Törvényt adott Mózes közvetítésével. Mindkét esetben Allahtól jövő csodák, „világos Jelek", bizonyságok erősítették meg küldetésüket.

[1329] Racial arrogance made the Egyptians say, 'These men belong to a race which we hold in subjection as our slaves: how can we accept them as messengers of Allah?'

Rasszista felsőrendűség szólal meg az Egyiptomiakból: „Ezek itt egy olyan etnikumhoz tartoznak, kik minket szolgálnak. Ők a mi rabszolgáink. Hogy fogadhatjuk el tőlük Allah Üzenetét?"

47. Mondták: „Higgyünk-e két olyan embernek, mint mi vagyunk, és népük minket szolgál[1329]?

فَكَذَّبُوهُمَا فَكَانُوا مِنَ الْمُهْلَكِينَ ﴿٤٨﴾

48. So they accused them of falsehood, and they became of those who were destroyed.

48. Meghazudtolták őket és pusztulás várt rájuk.

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾

49. And We gave Moses the Book, in order that they might receive guidance.

49. Megadtuk Mózesnek a Könyvet, hátha tán jó útra térnek.

وَجَعَلْنَا ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ آيَةً وَآوَيْنَاهُمَا إِلَى رَبْوَةٍ ذَاتِ قَرَارٍ وَمَعِينٍ ﴿٥٠﴾

50. And We made the son of Mary and his mother as a Sign: We gave them both shelter on high ground, affording rest and security and furnished with springs[1330].

50. Mária fiát és az ő anyját Jeleknek tettük meg. Rejteket nyújtottunk nekik a magaslaton, ahol biztonságra és tisztavizű forrásra leltek[1330].

يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٥١﴾

51. O ye apostles! enjoy (all) things good and pure, and work righteousness: for I am well-acquainted with (all) that ye do[1331].

51. Ó, Próféták! Egyetek az üdvösekből és cselekedjetek jótetteményeket. Tudója vagyok annak, mit tesztek[1331].

وَإِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاتَّقُونِ ﴿٥٢﴾

52. And verily this Brotherhood of yours is a single Brotherhood, and I am your Lord and Cherisher: therefore fear Me (and no other)[1332].

52. Mert a ti Ummátok (Hitközösségetek) egy Umma és én vagyok Uratok, hát őrizkedjetek[1332]!

[1330] The virgin birth of Jesus was a miracle both for him and his mother. She was falsely accused of unchastity, but the child Jesus triumphantly vindicated her by his own miracles (19:27-33), and showed by his life the meanness of the calumny against his mother.

Jézus fogantatása és szeplőtelen születése csoda volt neki és anyjának. Máriát hamisan vádolták szemérmetlenséggel, de a gyermek Jézus saját csodáival kelt anyja védelmére (19:27-33). Lerántotta a leplet a hitvány rágalmakról, melyekkel anyját támadták.

[1331] Literally, "eat". See 5:66. The prophets of Allah do not pose as ascetics, but receive gratefully all Allah's gifts, and show their gratitude by their righteous lives.

Szó szerint: „egyetek”, lásd 5:66. Allah Prófétái nem pózolnak, nem élnek aszkéta életet. Elfogadják Allah gondoskodását, hálásak és egyenes életet élnek.

[1332] 21:92-93. All prophets form one Brotherhood: their message is one, and their religion and teaching are one; they serve the One True God, Who loves and cherishes them; and they owe their duty to Him and Him alone.

21:92-93. A Próféták egy Hitközösséget (Ummát) alkotnak, hiszen egy a küldetésük, egy a tanításuk. Nem is lehet ez másképp, ha ugyanazt az Egy Istent szolgálják, Aki szerető gondoskodással áll mögöttük. Ennek fejében látják el küldetésüket és csak az Ő intelmei szerint élnek.

فَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُم بَيْنَهُمْ زُبُرًا كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿٥٣﴾

53. But people have cut off their affair (of unity), between them, into sects: each party rejoices in that which is with itself[1333].

53. Szektákká szaggatták szét dolgukat maguk közt és minden párt annak örvendezik, ami az övé[1333].

فَذَرْهُمْ فِي غَمْرَتِهِمْ حَتَّى حِينٍ ﴿٥٤﴾

54. But leave them in their confused ignorance for a time.

54. Hagyjátok őket tudatlanságukban egy ideig,

أَيَحْسَبُونَ أَنَّمَا نُمِدُّهُم بِهِ مِن مَّالٍ وَبَنِينَ ﴿٥٥﴾

55. Do they think that because We have granted them abundance of wealth and sons,

55. Arra számítanak-e, hogy vagyont és fiakat nyújtunk nekik?

نُسَارِعُ لَهُمْ فِي الْخَيْرَاتِ بَل لَّا يَشْعُرُونَ ﴿٥٦﴾

56. We would hasten them on in every good? Nay, they do not understand.

56. Siettetjük nekik a jókat? Mi több! Ők nem értik.

إِنَّ الَّذِينَ هُم مِّنْ خَشْيَةِ رَبِّهِم مُّشْفِقُونَ ﴿٥٧﴾

57. Verily those who live in awe for fear of their Lord;

57. Mert kik Uruk félésétől meghunyászkodók,

وَالَّذِينَ هُم بِآيَاتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٨﴾

58. Those who believe in the Signs of their Lord;

58. Kik Uruk Áyáit hiszik,

وَالَّذِينَ هُم بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ ﴿٥٩﴾

59. Those who join not (in worship) partners with their Lord;

59. Kik Uruk mellé társat nem állítanak,

وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا آتَوا وَّقُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ أَنَّهُمْ إِلَى رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ ﴿٦٠﴾

[1333] The people who began to trade on the names of the prophets cut off that unity and made sects; and each sect rejoices in its own narrow doctrine, instead of taking the universal teaching of Unity from Allah. But this sectarian confusion is of man's making. It will last for a time, but the rays of Truth and Unity will finally dissipate it.

Azok, akik egy-egy Próféta neve mögé sorakoztak fel és ebből üzletet csináltak, szétszakították a vallás Egységét és az Egy Vallás helyett, szekták terjedtek el, melyek mindegyike örvendezik annak a kicsinek, amit kiszakított magának a Nagy Univerzális Igazságból, Allah Tanításából. A szektás vallási zűrzavar ember által előidézett jelenség, ehhez Istennek nincs köze. Majd eljön az idő, amikor az Egység Igazsága felülkerekedik és megszünteti a jelen állapotokat.

60. And those who dispense their charity with their hearts full of fear, because they will return to their Lord[1334];-

60. Kik szívük hódolatából adják, mit adnak, mert ők megtérnek Urukhoz[1334],-

أُوْلَئِكَ يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَهُمْ لَهَا سَابِقُونَ ﴿٦١﴾

61. It is these who hasten in every good work, and these who are foremost in them.

61. Ezek ők, kik versengenek a jókban és élen járnak abban.

وَلَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَلَدَيْنَا كِتَابٌ يَنطِقُ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٦٢﴾

62. On no soul do We place a burden greater than it can bear: before Us is a record which clearly shows the truth: they will never be wronged[1335].

62. Nem rovunk a lélekre többet, mint mit elbír. Nálunk a Könyv, mi az Igaz szószólója és nem éri őket méltánytalanság[1335].

بَلْ قُلُوبُهُمْ فِي غَمْرَةٍ مِّنْ هَذَا وَلَهُمْ أَعْمَالٌ مِن دُونِ ذَلِكَ هُمْ لَهَا عَامِلُونَ ﴿٦٣﴾

63. But their hearts are in confused ignorance of this; and there are, besides that, deeds of theirs, which they will (continue) to do[1336],-

63. Mi több! Szívük nem vesz minderről tudomást. Emellett ott vannak tetteik, miket művelnek[1336],-

حَتَّى إِذَا أَخَذْنَا مُتْرَفِيهِم بِالْعَذَابِ إِذَا هُمْ يَجْأَرُونَ ﴿٦٤﴾

64. Until, when We seize in Punishment those of them who received the good things of this world, behold, they will groan in supplication!

64. Míg le nem sújtunk büntetésünkkel azokra, kiket elkényeztettünk. Lám! Mennyire esdekelnek!

لَا تَجْأَرُوا الْيَوْمَ إِنَّكُم مِّنَّا لَا تُنصَرُونَ ﴿٦٥﴾

[1334] Their hearts are full of reverence for Allah and fear lest their charity or their hearts be not good enough for acceptance before their Lord; for they have the certainty of a future life, in which they will stand before the Judgment Seat. They fear for their own worthiness, but they hope in Faith.

Szívük tele van hódolattal, alázattal és ez indítja őket a jótékonykodásra. Nem mások előtt, hanem csak Uruk előtt akarnak megfelelni. A jótékonysággal saját jövőjüket előlegezik meg, ami a Végítélet Napján pecsételődik meg. Félnek attól, hogy érdemesültek-e a jókra, de hitük által reménykednek.

[1335] The record speaks clearly, and shows exactly what each soul has done and thought, and what is due to it in justice. The worst will receive full justice. The best will receive far more than their due: 28:84.

A feljegyzés mindent elmond. Minden léleknek megmutatja, mit tett, mit gondolt és milyen ítélet jár mindezért. A legrosszabb viszonzása egyenértékű tetteivel, a jó viszonzása sokkal több a jónál, amit elkövetett.

[1336] This is said of the Unbelievers who rejected Faith and rejoiced in the vanities of this world. In spite of the proclamation of Truth, they are doubtful of the future Life and Judgment.

A hitetlenekről esik szó, kiknek szívei elutasítják a Hitet és az evilági hiábavalóságban lelik örömüket. Az Igazság kihirdetése ellenére más irányba mennek.

65. (It will be said): "Groan not in supplication this day: for ye shall certainly not be helped by Us.

65. (Mondva lesz nekik): „Ma ne esdekeljetek! Nektek nem jár Tőlünk pártfogás!”

قَدْ كَانَتْ آيَاتِي تُتْلَى عَلَيْكُمْ فَكُنتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ تَنكِصُونَ ﴿٦٦﴾

66. "My Signs used to be rehearsed to you, but ye used to turn back on your heels-

66. „Valaha olvasták nektek Áyáimat, de akkor sarkon fordultatok-”

مُسْتَكْبِرِينَ بِهِ سَامِرًا تَهْجُرُونَ ﴿٦٧﴾

67. "In arrogance: talking nonsense about the (Qur'an), like one telling fables by night[1337]."

67. „Gőgösen dacoltatok (a Korán szavaival), mintha az esti mese lenne[1337].”

أَفَلَمْ يَدَّبَّرُوا الْقَوْلَ أَمْ جَاءهُم مَّا لَمْ يَأْتِ آبَاءهُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿٦٨﴾

68. Do they not ponder over the Word (of Allah., or has anything (new) come to them that did not come to their fathers of old[1338]?

68. Nem töprengenek el a Szó felett, mi eljött hozzájuk, s mi nem jött el előd atyáiknak[1338]?

أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا رَسُولَهُمْ فَهُمْ لَهُ مُنكِرُونَ ﴿٦٩﴾

69. Or do they not recognise their Messenger, that they deny him?

69. Vagy nem ismerik fel tán Prófétájukat, kit megtagadnak?

أَمْ يَقُولُونَ بِهِ جِنَّةٌ بَلْ جَاءهُم بِالْحَقِّ وَأَكْثَرُهُمْ لِلْحَقِّ كَارِهُونَ ﴿٧٠﴾

70. Or do they say, "He is possessed"? Nay, he has brought them the Truth, but most of them hate the Truth.

70. Vagy azt mondják: „Megszállott?” Mi több, ő elhozta nektek az Igazságot, de legtöbbjüknek az Igazság gyűlöletes!

وَلَوِ اتَّبَعَ الْحَقُّ أَهْوَاءهُمْ لَفَسَدَتِ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ وَمَن فِيهِنَّ بَلْ أَتَيْنَاهُم بِذِكْرِهِمْ فَهُمْ عَن ذِكْرِهِم مُّعْرِضُونَ ﴿٧١﴾

[1337] Samir: one who remains awake by night, one who passes the night in talk or in the recital of stories of romances, a favorite amusement of the Days of Ignorance.

Samir: aki éjszaka fennmarad és az időt beszélgetéssel, mesemondással múlatja. A „dzsahiliya”, azaz a tudatlanság korszakának ez volt az egyik kedvelt időtöltése.

[1338] If they ponder over the matter, they will find that Allah's Message to humanity is as old as Adam. It is good for all ages. It never grows old, and it is never new.

Ha egyszer végre belegondolnának, akkor rájönnének, hogy Allah Üzenete az emberiséghez egyidős Ádámmal. Minden korban igaz. Sohasem válik ódonná és senkinek sem lehet új.

71. If the Truth had been in accord with their desires, truly the heavens and the earth, and all beings therein would have been in confusion and corruption! Nay, We have sent them their admonition, but they turn away from their admonition[1339].

71. Ha az Igazság az ő vágyaikat követné, bizony romlásba dőlnének az Egek, a Föld és minden, mi azokon van. Mi több, elhoztuk nekik a figyelmeztetést, de ők figyelmeztetésüktől elfordulnak[1339].

أَمْ تَسْأَلُهُمْ خَرْجًا فَخَرَاجُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿٧٢﴾

72. Or is it that thou askest them for some recompense? But the recompense of thy Lord is best: He is the Best of those who give sustenance[1340].

72. Vagy tán fizetséget kérsz tőlük? Urad fizetsége jobb, mert Ő a Gondoskodók Legjobbja[1340]!

وَإِنَّكَ لَتَدْعُوهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٧٣﴾

73. But verily thou callest them to the Straight Way;

73. Mert bizony, te az Egyenes Ösvényre hívod őket,

وَإِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ الصِّرَاطِ لَنَاكِبُونَ ﴿٧٤﴾

74. And verily those who believe not in the Hereafter are deviating from that Way.

74. De kik nem hisznek a Túlvilágban, letérnek az Ösvényről.

وَلَوْ رَحِمْنَاهُمْ وَكَشَفْنَا مَا بِهِم مِّن ضُرٍّ لَّلَجُّوا فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿٧٥﴾

75. If We had mercy on them and removed the distress which is on them, they would obstinately persist in their transgression, wandering in distraction to and fro[1341].

[1339] Allah is All-Wise and All-Good, and His architecture of the universe is on a perfect Plan. If these poor, low, selfish, ignorant creatures were to plan it according to their hearts' desires, it would be a dreadful world, full of confusion and corruption.

Allah a Mindentudó, a Bölcs Egyedül! Az Ő Univerzális Terve az Egyedüli Tökéletes Terv! Ha ezeknek az alantas, önző, tudatlan teremtményeknek megadatna, hogy tervet készítsenek szívük szerint, akkor szörnyű világ lenne, tele korrupcióval, zűrzavarral.

[1340] This is the last of the questions, beginning with 23:68 above, showing the absurdity of the position taken up by the Unbelievers. 1. The Message of Allah is as old as humanity: why do they fight shy of it? 2. They have known their Prophet to be true and righteous: why do they deny him? 3. Is it madness to bring the bitter Truth before them? 4. Does the Prophet ask any worldly reward from them? If not, why do they reject his unselfish efforts for their own good?

Ez az utolsó kérdés, aminek sorát a 23:68 kezdte el. A kérdések a hitetlenek álláspontjának abszurditását voltak hivatottak bemutatni. 1. Allah Üzenete az emberiséggel egyidős. Miért kell akkor ennyire küzdeni ellene? 2. Mindenki tudja, hogy a Próféták Igazat hirdettek és egyenes emberek voltak. Miért kell akkor megtagadni őket? 3. Az Igazság hirdetése megszállottságra, őrültségre vall-e? 4. Kérnek-e a Próféták földi ellenszolgáltatást az Üzenet közvetítéséért? Ha nem, akkor miért kell elutasítani önzetlen erőfeszítéseiket?

[1341] The reference is to a very severe famine felt in Makkah, which was attributed by the Unbelievers to the presence of the holy Prophet among them and his preaching against their gods. As this is a Makkan Surah, the famine referred to must be that described by Ibn Kathir as having occurred in the 8th year of the Mission, say about four years before the Hijrah. There was also a post-Hijrah famine, which is referred to by, Bukhari, but that was a later event.

75. Ha megkegyelmeznénk nekik és levennénk róluk az ártást, bizony zsarnokságukba menekülnének vakon[1341].

وَلَقَدْ أَخَذْنَاهُم بِالْعَذَابِ فَمَا اسْتَكَانُوا لِرَبِّهِمْ وَمَا يَتَضَرَّعُونَ ﴿٧٦﴾

76. We inflicted Punishment on them, but they humbled not themselves to their Lord, nor do they submissively entreat (Him)[1342]!-

76. Büntetéssel sújtottuk őket, de ők nem alázkodtak meg Uruk előtt és nem hódoltak be (Neki) [1342].

حَتَّى إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا ذَا عَذَابٍ شَدِيدٍ إِذَا هُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ ﴿٧٧﴾

77. Until We open on them a gate leading to a severe Punishment: then Lo! they will be plunged in despair therein!

77. Míg meg nem nyitjuk nekik a kaput, mi a szörnyű büntetéshez vezet. Lám! Hogy kétségbe esnek!

وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٧٨﴾

78. It is He Who has created for you (the faculties of) hearing, sight, feeling and understanding: little thanks it is ye give[1343]!

78. Ő az, Ki megalkotta nektek a hallást, a látást és a szíveket. Kevés a hála, mit adtok[1343]!

وَهُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٧٩﴾

79. And He has multiplied you through the earth, and to Him shall ye be gathered back.

79. Ő az, Ki sokasított titeket a Földön és Hozzá tereltettek vissza.

وَهُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ وَلَهُ اخْتِلَافُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٨٠﴾

Az a vers a Mekkát érintő éhínségre utal, amit a hitetlenek a Próféta jelenlétének és isteneik elleni szónoklatainak tulajdonítottak. Mivel ez a Szúra Mekkai eredetű, ezt az éhínséget Ibn Kathir leírásából ismerjük, ami a Prófécia 8-ik esztendejében történt, négy évvel a Hidzrsa előtt. A Hidzsra után is bekövetkezett egy éhínség jóval később, amiről Bukhari tudósított.

[1342] Some Commentators understand the battle of Badr to be meant here; if so, this particular verse would be of the Madinah period. But it is better to understand it as referring to the same "distress" as in the preceding verse, or to punishments in general, which obstinate sinners refuse to take as warnings given to them to mend their ways and turn in repentance to Allah.

Néhány magyarázó Badr-ra értelmezi ezt a verssort, ami azt jelentené, hogy Medinai versről van szó. Ha ez így lenne, akkor ez a verssor későbbi lenne, mint a Szúra. Ezért mi inkább azon a véleményen vagyunk, hogy az előző vers folytatásával szembesülünk, de lehet általános értelmezést is adni a makacs ellenállás miatt bekövetkező büntetésnek.

[1343] As elsewhere, "heart" is to be understood as the seat both of feeling and intelligence. 'All the means by which knowledge can be gathered, judgment formed, and goodness cultivated, are provided for you by Allah. If you were grateful, you would use those in His service, which is expressed in your service to your fellow men. But instead you ignore these gifts, question Allah's Providence, and blaspheme against Him!'

Ahogy más helyeken, itt is, a „szív” az értelem, értés, intelligencia, a szívvel való látás helye. Allah betáplálta az emberbe azt a vázat, melyre ráaggatható a tudás, ítélőképesség, jóság stb. Ha az ember Allahnak tetsző módon díszíti fel ezt a vázat és az Ő szolgálatába állítja, akkor más embert is szolgál mindaz, ami önmagában van és ez a cél! Allah teremtményeinek szolgálatával szolgáljuk Istent! Az önző ember önmagába forduló tudása, ítélete és életvitele másokat megfoszt a jóktól és Allah ellen való.

80. It is He Who gives life and death, and to Him (is due) the alternation of Night and Day: will ye not then understand[1344]?

80. Ő az, Ki életre kelti a holtat, Alá rendelődik az éj és nappal váltakozása, hát nem éritek fel[1344]?

بَلْ قَالُوا مِثْلَ مَا قَالَ الْأَوَّلُونَ ﴿٨١﴾

81. On the contrary they say things similar to what the ancients said.

81. Mi több! Azt mondják, amit az elődök mondtak.

قَالُوا أَئِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا أَئِنَّا لَمَبْعُوثُونَ ﴿٨٢﴾

82. They say: "What! when we die and become dust and bones, could we really be raised up again?

82. Mondták: „Ha meghalunk, por és csont leszünk, és valóban újra feltámadunk?"

لَقَدْ وُعِدْنَا نَحْنُ وَآبَاؤُنَا هَذَا مِن قَبْلُ إِنْ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٨٣﴾

83. "Such things have been promised to us and to our fathers before! they are nothing but tales of the ancients!"

83. „Ezt ígérték nekünk és atyáinknak azelőtt! De ezek csak az elődök meséi!"

قُل لِّمَنِ الْأَرْضُ وَمَن فِيهَا إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨٤﴾

84. Say: "To whom belong the earth and all beings therein? (say) if ye know!"

84. Mondd: „Kié a Föld és minden, mi azon van? (Mondjátok), ha tudjátok!"

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٨٥﴾

85. They will say, "To Allah." say: "Yet will ye not receive admonition?"

85. Azt fogják mondani: „Allahé", mondd: „Nem lettetek tán erre emlékeztetve?"

قُلْ مَن رَّبُّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿٨٦﴾

86. Say: "Who is the Lord of the seven heavens, and the Lord of the Throne (of Glory) Supreme?"

86. Mondd: „Ki a hét Ég Ura és a Legfelső Trón Birtokosa?"

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٨٧﴾

87. They will say, "(They belong) to Allah." Say: "Will ye not then be filled with awe?"

87. Azt fogják mondani: „Allah", mondd: „Akkor miért nem őrizkedtek?"

قُلْ مَن بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨٨﴾

[1344] The alternation of Night and Day stands here as a symbol for all the beneficent processes of Nature provided by Allah for the comfort and growth of man's outer and inner life.

Az Éjjelek és Nappalok váltakozása itt azt szimbolizálja, hogy a Természetben végbemenő folyamatok, melyeket Allah vezérel, az ember életét, kényelmét, biztonságát, ellátását szolgálják.

88. Say: "Who is it in whose hands is the governance of all things,- who protects (all), but is not protected (of any)? (say) if ye know."

88. Mondd: „Kinek a kezében van minden dolog Teljhatalma, Aki mindenre felvigyáz, de Rá nem vigyáz senki? (Mondjátok), ha tudjátok!"

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ فَأَنَّى تُسْحَرُونَ ﴿٨٩﴾

89. They will say, "(It belongs) to Allah." Say: "Then how are ye deluded[1345]?"

89. Azt fogják mondani: „Allahé!" Mondd: „Akkor, hogy lehettek káprázatban[1345]?"

بَلْ أَتَيْنَاهُم بِالْحَقِّ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٩٠﴾

90. We have sent them the Truth: but they indeed practice falsehood!

90. Lebocsátottuk nekik az Igazságot, de ők hazug utat járnak!

مَا اتَّخَذَ اللَّهُ مِن وَلَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنْ إِلَهٍ إِذًا لَّذَهَبَ كُلُّ إِلَهٍ بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَا بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٩١﴾

91. No son did Allah beget, nor is there any god along with Him: (if there were many gods), behold, each god would have taken away what he had created, and some would have lorded it over others! Glory to Allah. (He is free) from the (sort of) things they attribute to Him[1346]!

91. Allah nem nemzett gyermeket és nincs Vele más Isten. (Ha több isten lenne), akkor minden isten magával vinné azt, mit teremtett és egyik a másik felett hatalmaskodna. Legyen Dicső Allah azok felett, mit Neki tulajdonítanak[1346]!

عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٩٢﴾

92. He knows what is hidden and what is open: too high is He for the partners they attribute to Him!

92. A Láthatatlan és Látható Tudója, Legyen Magasságos azok felett, kikkel Őt társítják!

قُل رَّبِّ إِمَّا تُرِيَنِّي مَا يُوعَدُونَ ﴿٩٣﴾

[1345] 'The order and unity of purpose in the Universe argue unity of design and goodness in its Maker. Is it not then sheer madness for you to run after fancies and fail to understand and obey His Will? It is delusion in you to seek other than Allah.'

Az Univerzumban fellelhető rendszer és célszerűség Egy Alkotóra utal, Akinél minden szál összefut. Nem őrültség ezek után olyan hiábavalóságok után rohanni, melyek akadályozzák az Ő Tervének megértését és az ahhoz való alkalmazkodást? Allah helyett valami más keresése, csupán káprázat és önámítás.

[1346] 17:42. The multiplicity of gods is intellectually indefensible, considering the unity of Design and Purpose in His wonderful Universe.

17:42. A politeizmus és az istenek sokaságának elfogadása sem intellektuális, sem logikai szempontból nem védhető. Ellenkezik az Univerzum Egységével, szabályozásával, törvényeivel.

93. Say: "O my Lord! if Thou wilt show me (in my lifetime) that which they are warned against[1347],-

93. *Mondd: „Uram! Ha megmutatnád nekem azt, mire ők ígéretet kaptak (büntetés)[1347],-*

رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٩٤﴾

94. "Then, O my Lord! put me not amongst the people who do wrong!"

94. *„Uram! Ne tégy meg engem a bűnösök népe közé!”*

وَإِنَّا عَلَى أَن نُّرِيَكَ مَا نَعِدُهُمْ لَقَادِرُونَ ﴿٩٥﴾

95. And We are certainly able to show thee (in fulfilment) that against which they are warned.

95. *Mert, bizony, Mi képesek vagyunk bemutatni neked azt, mi nekik ígérve van,*

ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةَ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَصِفُونَ ﴿٩٦﴾

96. Repel evil with that which is best: We are well acquainted with the things they say[1348].

96. *Hárítsd el a rosszat azzal, ami jó. Mi Tudói vagyunk annak, mit beszélnek[1348].*

وَقُل رَّبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ ﴿٩٧﴾

97. And say "O my Lord! I seek refuge with Thee from the suggestions of the Evil Ones[1349].

97. *Mondd: „Uram! Benned keresek menedéket a gonoszok sustorgásától[1349].”*

[1347] In the first instance, this applied to the holy Prophet. His subsequent Hijrah from Makkah and the eventual overthrow of the Makkan oligarchy amply prove the fulfilment of the prophecy. But in general, meaning it applies to all. We are taught that evil will be visited with a terrible punishment, not only in a future life, but in this very life when its cup is full and the time comes for punishment in Allah's Plan. If it has to come while we are still on the scene of this life, we are asked to pray that we may not be found in the company of those who draw such punishment on themselves. In other words, we must eschew the society of evil ones.

Első jelentése a Prófétára vonatkozik. A Mekkai oligarchia ellehetetlenítette a Próféta küldetését, emigrációra kényszerítette őt és a Muszlimokat. Általános értelmezése sokkal tágabb. Meggyőződésünk, hogy a gonosz, ha betelik a pohár, még az evilági életben elnyeri büntetését, amire ráadás a Túlvilág Pokla. Ezért imáinkban kérni kell az Úr oltalmát, hogy tartson vissza a gonoszok társaságától, így a büntetéstől, ami nekik majd jár.

[1348] Whether people speak evil of you, in your presence or behind your back, or they do evil to you in either of those ways, all is known to Allah. It is not for you to punish. Your best course is not to do evil in your turn, but to do what will best repel the evil. Two evils do not make a good. Cf. 41:34

Akár jót, akár rosszat beszélnek, vagy tesznek az emberek a hátunk mögött, Allah mindenről tud. Nem rajtunk áll a büntetés. A legjobb magatartás az, ha nem gaztettel válaszolunk a gaztettre, hanem olyannal, ami a gaztettet elhárítja. Két gaztett sosem jön ki jól. 41:34.

[1349] But in any case, shun evil for yourself, and you cannot do this without seeking the help and protection of Allah. Not only must you shun all promptings of evil, but you must shun its proximity. It may be that in retaliating on evil, or even in your curiosity to discover what evil is, you may fall into evil yourself. You should avoid going near it or anything which brings it near to you. And in this matter, you should seek Allah's help.

Ki kell térnünk a gonosz elől, de ez nem egyszerű, Allah oltalma nélkül nehéz. Nem csak a gonosz kísértését, de közelségét is el kell hárítanunk. Könnyű bűnbe esni, mert lehet, hogy egy ártatlan kíváncsiság beszippant minket a gonosz ármányába. Ha azonban Allahhoz közel húzódunk, akkor védve vagyunk a gaztevőktől is, ezért Allahban kell menedéket keresnünk.

وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَن يَحْضُرُونِ ﴿٩٨﴾

98. "And I seek refuge with Thee O my Lord! lest they should come near me."

98. „Benned keresek menedéket, ó, Uram, ha közelednek felém.”

حَتَّى إِذَا جَاء أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ ﴿٩٩﴾

99. (In Falsehood will they be) Until, when death comes to one of them, he says: "O my Lord! send me back (to life),-

99. (Tévelygés útján járnak), míg el nem jön egyikükhöz a halál és mondja: „Ó Uram! Küldj vissza (az életbe),-”

لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَمِن وَرَائِهِم بَرْزَخٌ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٠٠﴾

100. "In order that I may work righteousness in the things I neglected." - "By no means! It is but a word he says."- Before them is a Partition till the Day they are raised up[1350].

100. „Hogy jókat cselekedhessek a dolgokban, miket hátrahagytam.” Semmi esetre sem! Ezek puszta szavak, miket mond. Előttük a válaszfal a Napig, mikor feltámasztatnak[1350].

فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ فَلَا أَنسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَلَا يَتَسَاءلُونَ ﴿١٠١﴾

101. Then when the Trumpet is blown, there will be no more relationships between them that Day, nor will one ask after another[1351]!

101. Ha megfújják a fanfárokat, nem lesz köztük atyafiság ezen a Napon és nem kérdezősködnek[1351].

فَمَن ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُوْلَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٢﴾

102. Then those whose balance (of good deeds) is heavy,- they will attain salvation:

102. Kinek mérlege nehéznek találtatik, ezek ők, a boldogulók:

وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُوْلَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ﴿١٠٣﴾

103. But those whose balance is light, will be those who have lost their souls, in Hell will they abide[1352].

[1350] The unrighteous will ask for another chance. But it will be too late then. The time for repentance will then have passed.

A bűnös még egy esélyt akar, de ez nem adatik meg neki. Túl késő, a megbánás ideje lejárt.

[1351] The old relationships of the world will then be dissolved. Each soul will stand on its merits.

A földi kapcsolatok itt már nem számítanak. Mindenki magáért áll jót.

[1352] The loss or perdition will not mean that they will die and feel no more: 14:17. The punishment will mean nothing, if there was no sensibility, but total annihilation.

103. Kinek mérlege könnyűnek találtatik, ezek ők, kik elvesztik lelküket, s a Pokolban lesznek mindörökre[1352].

تَلْفَحُ وُجُوهَهُمُ النَّارُ وَهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ ﴿١٠٤﴾

104. The Fire will burn their faces, and they will therein grin, with their lips displaced.

104. Pokol perzseli arcukat és abban torzulnak.

أَلَمْ تَكُنْ آيَاتِي تُتْلَى عَلَيْكُمْ فَكُنتُم بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿١٠٥﴾

105. "Were not My Signs rehearsed to you, and ye did but treat them as falsehood?"

105. „Nem hirdették-e ki nektek Áyáimat és ti azt meghazudtoltátok?”

قَالُوا رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا ضَالِّينَ ﴿١٠٦﴾

106. They will say: "our Lord! Our misfortune overwhelmed us, and we became a people astray[1353]!

106. Mondják: „Urunk! Balszerencsénk felülkerekedett rajtunk és mi tévelyedett nép vagyunk[1353].”

رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِنْ عُدْنَا فَإِنَّا ظَالِمُونَ ﴿١٠٧﴾

107. "Our Lord! bring us out of this: if ever we return (to Evil), then shall we be wrong-doers indeed!"

107. *„Urunk! Vigyél minket ki ebből! Ha visszatérnénk (romlott életünkhöz), valóban bűnösök leszünk!”*

قَالَ اخْسَؤُوا فِيهَا وَلَا تُكَلِّمُونِ ﴿١٠٨﴾

108. He will say: "Be ye driven into it (with ignominy)! And speak ye not to Me[1354]!

108. *Majd mondja (az Úr): „Nincs menekvés onnan! És ne szóljatok Hozzám[1354]!”*

A lélek elvesztése, vagy elkárhozás nem jelent halált vagy az érzékek elvesztését. (14:17). A büntetés nem érne semmit, ha elveszne az érzékelés és totális megsemmisülés lenne a vég.

[1353] 'The evil in us conquered us; it was our misfortune that we surrendered to evil, and went astray.' They forget that it was by their own deliberate choice that they surrendered to evil, and they are reminded in verses 109-110 of the ridicule with which they covered godly men in their life on earth.

„A gonosz felülkerekedett rajtunk. Balszerencsénkre behódoltunk a gonosznak és letértünk az útról.” Elfelejtik, hogy saját szabad akaratukból adták meg magukat a gonosznak. Erre emlékezteti őket a 109-110. vers, amikor ők csak nevettek azokon, akik a hitet komolyan vették a földi életben.

[1354] After their flouting of Allah's Signs and their mockery of godly men on earth, they have forfeited their right to plead for mercy before Allah's Throne.

Megcsúfolták Allah bizonyságait, kigúnyolták az istenfélő embereket, eljátszották jogukat arra, hogy Allah Trónja előtt kegyelemért könyörögjenek.

إِنَّهُ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْ عِبَادِي يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴿١٠٩﴾

109. "A part of My servants there was, who used to pray 'our Lord! we believe; then do Thou forgive us, and have mercy upon us: For Thou art the Best of those who show mercy!"

109. Szolgálóim közül néhányan így szólnak: „Urunk! Mi hiszünk. Bocsáss meg nekünk és könyörülj rajtunk! Te vagy a Kegyelmesek Legjobbja!

فَاتَّخَذْتُمُوهُمْ سِخْرِيًّا حَتَّى أَنسَوْكُمْ ذِكْرِي وَكُنتُم مِّنْهُمْ تَضْحَكُونَ ﴿١١٠﴾

110. "But ye treated them with ridicule, so much so that (ridicule of) them made you forget My Message while ye were laughing at them[1355]!

110. „De ti mulatságosnak tartottátok őket, míg ők elfeledtették veletek Üzenetemet, s ti csak nevettetek rajtuk[1355]!”

إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا أَنَّهُمْ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿١١١﴾

111. "I have rewarded them this Day for their patience and constancy: they are indeed the ones that have achieved Bliss..."

111. „Ma megjutalmazom őket állhatatosságukért és ők a győzedelmesek.”

قَالَ كَمْ لَبِثْتُمْ فِي الْأَرْضِ عَدَدَ سِنِينَ ﴿١١٢﴾

112. He will say: "What number of years did ye stay on earth?"

112. Mondja (az Úr): „Mennyit időztetek a Földön, években számolva?”

قَالُوا لَبِثْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ فَاسْأَلْ الْعَادِّينَ ﴿١١٣﴾

113. They will say: "We stayed a day or part of a day: but ask those who keep account[1356]."

[1355] Literally, 'they made you forget My Message'. The ungodly were so occupied in the backbiting and ridicule of the godly that the godly themselves became the unconscious cause of the ungodly forgetting the warnings declared by Allah against those who do not treat His Signs seriously. Thus, evil often brings about its own ruin through the instrumentality of those whom it would make its victims.

„Elfeledtették veletek Üzenetemet”. Az istenteleneket annyira lekötötte az istenfélők lejáratása, nevetségessé tétele, hogy az istenfélő maga lett öntudatlanul az istentelen számára az ok, hogy elfelejtse Allah figyelmeztetéseit. A gonosz gyakran saját magát teszi áldozattá azok kárán, akiket ő tiport le.

[1356] The question and answer about Time imply two things. 1. The attention of the ungodly is drawn to the extremely short time of the life in this world, compared to the eternity which they face: they are made to see this, and to realize how mistaken they were in their comparative valuation of things spiritual and things material. 2. Time, as we know it now, will have faded away and appear as almost nothing. It is just a matter relative to this life of temporary probation. Cf. the experience of the Companions of the Cave: 18:19.

A kérdés és felelet az idővel kapcsolatban két dologra utal. 1. Az istentelen számára a földi életben eltöltött idő semmisnek tűnik az örökkévalósághoz képest, amivel a Túlvilágon szembesül. Ekkor döbben rá, hogy mekkorát tévedett, amikor az anyagi kínálatot preferálta a spirituálissal szemben. 2. Az idő eltűnő, múlandó fogalom, ami

113. Mondják: „Egy napot, vagy a nap egy részét (talán). Kérdezd azt, ki számolta[1356].”

قَالَ إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا لَّوْ أَنَّكُمْ كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١١٤﴾

114. He will say: "Ye stayed not but a little,- if ye had only known!

114. Majd mondja (az Úr): „Ti csak keveset időztetek. Ha ti azt tudnátok!”

أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ ﴿١١٥﴾

115. "Did ye then think that We had created you in jest, and that ye would not be brought back to Us (for account)[1357]?"

115. „Arra számítottatok-e, hogy szórakozásból teremtettünk meg titeket és nem tértek meg Hozzánk[1357]?”

فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ ﴿١١٦﴾

116. Therefore exalted be Allah, the King, the Reality: there is no god but He, the Lord of the Throne of Honour!

116. Legyen Magasságos Allah, a Király, a Valóság! Nincs más Isten, csak Ő, a Nemes Trón Ura!

وَمَن يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا حِسَابُهُ عِندَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ ﴿١١٧﴾

117. If anyone invokes, besides Allah, Any other god, he has no authority thereof; and his reckoning will be only with his Lord! and verily the Unbelievers will fail to win through[1358]!

117. Aki Allahon kívül más istent szólít, nincs erre bizonysága, de Uránál lesz számadása. Mert bizony, nem boldogulnak a hitetlenek[1358]!

وَقُل رَّبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴿١١٨﴾

---

az élet elmúlásával maga is semmivé lesz. Csupán a megpróbáltatás szakaszának kezdeti és végpontját jelöli. (18:19).

[1357] Allah's Creation is not without a high serious purpose. It is not vain, or for mere play or sport. As far as man is concerned, the highest issues for him hang on his behavior in this life. "Life is real, life is earnest, and the grave is not its goal", as Longfellow truly says. We must therefore earnestly search out Allah's Truth, encouraged by the fact that Allah's Truth is also, out of His unbounded mercy, searching us out and trying to reach us.

Allah teremtése nem céltalan, nem hiábavaló és nem szórakozás. Az ember számára saját viselkedése, hozzáállása adja megítélésének alapját. Az élet realitás, komolyan kell venni és nem a sírgödör a cél. A cél Allah Tervének megfejtése, helyünk megtalálása ebben, ezzel boldogulásunk megteremtése. Ezalatt Allah azt figyeli, hogy miként illeszkedünk az Ő akaratába és ennek megfelelően vonja meg mérlegünket.

[1358] See the same word used in describing the contrast with the Believers, in the first verse of this Surah. Righteousness must win and all opposition to it must fail. Thus, the circle of the argument is completed.

„Nem boldogulnak a hitetlenek”. Figyeljük meg a kontrasztot a hívőkkel. Az Szúra első verse a hívők boldogulásáról szól, ez pedig a hitetlenekről, akik nem boldogulnak. Ezzel zárul be keretként a Szúra gondolata a hívők és hitetlenek esélyéről a boldogulásra.

118. So say: "O my Lord! grant Thou forgiveness and mercy for Thou art the Best of those who show mercy!"

118. Mondd: „Uram! Bocsájts meg és kegyelmezz, mert Te vagy a Megbocsájtók Legjobbja!”

24. AN-NOOR (THE LIGHT-VILÁGOSSÁG)

Introduction to Surah An-Noor (The Light)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

This Surah takes its name, An Nur, from verse 35.

Period of Revelation

The consensus of opinion is that it was sent down after the Campaign against Bani al-Mustaliq and this is confirmed by v. 11-20 that deal with the incident of the "Slander", which occurred during that Campaign. But there is a difference of opinion as to whether this Campaign took place in 5 A. H. before the Battle of the Trench or in 6 A. H. after it. It is important to decide this issue in order to determine whether this Surah was sent down earlier or Surah Al- Ahzab (XXXIII), which is the only other Surah containing the Commandments about the observance of purdah by women. Surah Al-Ahzab was admittedly sent down on the occasion of the Battle of the Trench. Now if this Battle occurred earlier, it would mean that the initial instructions in connection with the Commandments of purdah were sent down in Surah Al-Ahzab and they were complemented later by the Commandments revealed in this Surah.

Historical Background

It should be kept in mind that the incident of the "Slander", which was the occasion of its revelation, was closely connected with the conflict between Islam and the disbelievers.

After the victory at Badr, the Islamic movement began to gain strength day by day; so much so that by the time of the Battle of the Trench, it had become so strong that the united forces of the enemy numbering about ten thousand failed to crush it and had to raise the siege of Al Madinah after one month. It meant this, and both the parties understood it well, that the war of aggression which the Disbelievers had been waging for several years, had come to an end. The Holy Prophet himself declared: "After this year, the Quraish will not be able to attack you; now you will take the offensive."

When the disbelievers realized that they could not defeat Islam on the battlefield, they chose the moral front to carry on the conflict. It cannot be said with certainty whether this Change of tactics was the outcome of deliberate consultations, or it was the inevitable result of the humiliating retreat in the Battle of the Trench, for which all the available forces of the enemy had been concentrated: They knew it well that the rise of Islam was nor due to the numerical strength of the Muslims nor to their superior arms and ammunition nor to their greater material resources; nay, the Muslims were fighting against fearful odds on all these fronts. They owed their success to their moral superiority. Their enemies realized that the pure and noble qualities of the Holy Prophet and his followers were capturing the hearts of the people, and were also binding them together into a highly disciplined community. As a result of this, they were defeating the *mushriks* .

Under the above mentioned circumstances, the wicked designs of the disbelievers led them to start a campaign of vilification against the Holy Prophet and the Muslims in order to destroy the bulwark of morale that was helping them to defeat their enemies. Therefore the strategy was to attain the

assistance of the hypocrites to spread slanders against the Holy Prophet and his followers so that the *mushriks* could exploit these to sow the seeds of discord among the Muslims and undermine their discipline.

The first opportunity for the use of the new strategy was afforded in Zil-Qa'dah 5 A. H. when the Holy Prophet married Hadrat Zainab (daughter of Jahsh), who was the divorced wife of his adopted son, Zaid bin Harithah. The Holy Prophet had arranged this marriage in order to put an end to the custom of ignorance, which gave the same status to the adopted son that was the right only of the son from one's own loins. The hypocrites, however, considered it a golden opportunity to vilify the Holy Prophet from inside the community, and the *mushriks* exploited it from outside to ruin his high reputation by this malicious slander. For this purpose fantastic stories were concocted and spread to this effect: "One day Muhammad (Allah's peace be upon him) happened to see the wife of his adopted son and fell in love with her; he maneuvered her divorce and married her." Though this was an absurd fiction it was spread with such skill, cunning and artfulness that it succeeded in its purpose; so much so that some Muslim traditionalists and commentators also have cited some parts of it in their writings, and the orientalists have exploited these fully to vilify the Holy Prophet. As a matter of fact, Hadrat Zainab was never a stranger to the Holy Prophet that he should see her by chance and fall in love with her at first sight. For she was his first cousin, being the daughter of his real paternal aunt, Umaimah, daughter of Abdul Muttalib. He had known her from her childhood to her youth.
A year before this incident, he himself had persuaded her to marry Hadarat Zaid in order to demonstrate practically that the Quraish and the liberated slaves were equal as human being. As she never reconciled herself to her marriage with a liberated slave, they could not pull on together for long, which inevitably led to her divorce. The above mentioned facts were well known to all, yet the slanderers succeeded in their false propaganda with the result that even today there are people who exploit these things to defame Islam.

The second slander was made on the honor of Hadrat Ayesha, a wife of the Holy Prophet, in connection with an incident which occurred while he was returning from the Campaign against Bani al-Mustaliq. As this attack was even severer than the first one and was the main background of this Surah, we shall deal with it in greater detail.
Let us say a few words about Abdullah bin Ubayy, who played the part of a villain in this attack. He belonged to the clan of Khazraj and was one of the most important chiefs of Al-Madinah. The people had even intended to make him their king a little before the Holy Prophet's migration there, but the scheme had to be dropped because of the changed circumstances. Though he had embraced Islam, he remained at heart a hypocrite and his hypocrisy was so manifest that he was called the "Chief of the Hypocrites". He never lost any opportunity to slander Islam in order to take his revenge.
When in Sha'ban 6 A. H. the Holy Prophet learned that the people of Bani al-Mustaliq were making preparations for a war against the Muslims and were trying to muster other clans also for this purpose, he fore- stalled and took the enemy by surprise. After capturing the people of the clan and their belongings, the Holy Prophet made a halt near Muraisi, a spring in their territory. One day a dispute concerning taking water from the spring started between a servant of Hadrat Umar and an ally of the clan of Khazraj, and developed into a quarrel between the Muhajirs (immigrants) and the Ansar (Muslims of Madinah), but was soon settled. This, however, did not suit the strategy of Abdullah bin Ubayy, who also had joined the expedition with a large number of hypocrites.

So he began to incite the Ansar, saying, "You yourselves brought these people of the quraish from Makkah and made them partners in your wealth and property. And now they have become your rivals and want domination over you. If even now you withdraw your support from them, they shall be forced to leave your city." Then he swore and declared, "As soon as we reach back Al-Madinah, the respectable people will turn out the degraded people from the city."
When the Holy Prophet came to know of this, he ordered the people to set off immediately and march back to Al-Madinah. The forced march continued up to noon the next day without a halt on the way so that the people became exhausted and had no time for idle talk.
Though this wise judgment and quick action by the Holy Prophet averted the undesirable consequences of the mischief, Abdullah bin Ubayy got another opportunity for doing a far more serious and greater mischief, i. e. by engineering a "Slander" against Hadrat Ayesha, for that was a mischief which might well have involved the young Muslim Community in a civil war, if the Holy Prophet and his sincere and devoted followers had not shown wisdom, forbearance and marvelous discipline in dealing with it. In order to understand the events that led to the incident of the

"Slander", we cite the story in Hadrat 'Ayesha's own words. She says :
"Whenever the Holy Prophet went out on a journey, he decided by lots as to which of his wives should accompany him. Accordingly, it was decided that I should accompany him during the expedition to Bani al Mustaliq. On the return journey, the Holy Prophet halted for the night at a place which was the last stage on the way back to Al- Madinah. It was still night, when they began to make preparations for the march. So I went outside the camp to ease myself. When I returned and came near my halting place, I noticed that my necklace had fallen down somewhere. I went back in search for it but in the meantime the caravan moved off and I was left behind all alone. The four carriers of the litter had placed it on my camel without noticing that it was empty. This happened because of my light weight due to lack of food in those days. I wrapped myself in my sheet and lay down in the hope that when it would be found that I had been left behind, a search party would come back to pick me up. In the meantime I fell asleep. In the morning, when Safwan bin Mu'attal Sulami passed that way, he saw me and recognized me for he had seen me several times before the Commandment about purdah had been sent down. No sooner did he see me than he stopped his camel and cried out spontaneously : "How sad! The wife of the Holy Prophet has been left here!" At this I woke up all of a sudden and covered my face with my sheet. Without uttering another word, he made his camel kneel by me and stood aside, while I climbed on to the camel back. He led the camel by the nose-string and we overtook the caravan at about noon, when it had just halted and nobody had yet noticed that I had been left behind. I learnt afterwards that this incident had been used to slander me and Abdullah bin Ubayy was foremost among the slanderers. (According to other traditions, when Hadrat Ayesha reached the camp on the camel, led by Safwan, and it was known that she had been left behind, Abdullah bin Ubayy cried out, 'By God, she could not have remained chaste. Look, there comes the wife of your Prophet openly on the camel led by the person with whom she passed the night.')

"When I reached Al-Madinah, I fell ill and stayed in bed for more than a month. Though I was quite unaware of it, the news of the "Slander" was spreading like a scandal in the city, and had also reached the Holy Prophet. Anyhow, I noticed that he did not seem as concerned about my illness he used to be. He would come but without addressing me directly, would inquire from others how I was

and leave the house. Therefore it troubled my mind that something had gone wrong somewhere. So I took leave of him and went to my mother's house for better nursing.
"While I was there, one night I went out of the city to ease myself in the company of Mistah's mother, who was a first cousin of my mother. As she was walking along she stumbled over something and cried out spontaneously, 'May Mistah perish!' To this I retorted, 'What a good mother you are that you curse your own son -- the son who took part in the Battle of Badr.' She replied, 'My dear daughter, are you not aware of his scandal mongering?' Then she told me everything about the campaign of the "Slander".(Besides the hypocrites, some true Muslims also had been involved in this campaign, and among them who took leading part in it, were Mistah, Hassan bin Thabit, the famous poet of Islam, and Hamnah, daughter of Jahsh and sister of Hadrat Zainab). Hearing this horrible story, my blood curdled, and I immediately returned home, and passed the rest of the night in crying over it.

"During my absence the Holy Prophet took counsel with Ali and Usamah bin Zaid about this matter. Usamah said good words about me to this effect: 'O Messenger of Allah, we have found nothing but good in your wife. All that is being spread about her is a lie and calumny.' As regards Ali, he said, 'O Messenger of Allah, there is no dearth of women; you may, if you like, marry an other wife. If, however, you would like to investigate into the matter, you may send for her maid servant and inquire into it through her.' Accordingly, the maid servant was sent for and questioned. She replied, 'I declare on an oath by Allah, Who has sent you with the Truth, that I have never seen any evil thing in her, except that she falls asleep when I tell her to look after the kneaded dough in my absence and a goat comes and eats it.'

"On that same day the Holy Prophet addressed the people from the pulpit, saying: 'O Muslims, who from among you will defend my honor against the attacker of the person who has transgressed all bounds in doing harm to me by slandering my wife. By God, I have made a thorough inquiry and found nothing wrong with her nor with the man, whose name has been linked with the "Slander". At this Usaid bin Hudair (or Sa'd bin Mauz according to other traditions) stood up and said, 'O Messenger of Allah, if that person belongs to our clan, we will kill him by ourselves, but if he belongs to the Khazraj clan, we will kill him if you order us to do so.' Hearing this Sa'd bin 'Ubadah, chief of the Khazraj clan, stood up and said, 'You lie you can never kill him. You are saying this just because the person belongs to our clan of Khazraj. Had he belonged to your clan, you would never have said so.' Hadrat Usaid retorted, 'You are a hypocrite: that is why you are defending a hypocrite.' At this, there was a general turmoil in the mosque, which would have developed into a riot, even though the Holy Prophet was present there the whole time. But he cooled down their anger and came down from the pulpit."
The remaining details of the incident will be cited along with our commentary on the Text, which honorably absolved Hadrat Aishah from the blame. But here we would only want to point out the enormity of the mischief that was engineered by Abdullah bin Ubayy: (1) It implied an attack on the honor of the Holy Prophet and Hadrat Abu Bakr Siddiq. (2) He meant to undermine the high moral superiority which was the greatest asset of the Islamic Movement (3) He intended to ignite civil war between the Muhajirs and the Ansar, and between Aus and Khazraj, the two clans of the Ansar.

Theme and Topics

This Surah and v. 28-73 of Surah Al-Ahzab (of which this is the sequel) were sent down to strengthen the moral front, which at that time was the main target of the attack, v. 28-73 of Al-Ahzab were sent down concerning the Holy Prophet's marriage with Hadrat Zainab, and on the occasion of the second attack (the "Slander" about Hadrat Aishah), Surah An-Nur was sent down to repair the cracks that had appeared in the unity of the Muslim Community. If we keep this in view during the study of the two Surahs, we shall understand the wisdom that underlies the Commandments about purdah. Allah sent the following instructions to strengthen and safeguard the moral front, and to counteract the storm of propaganda that was raised on the occasion of the marriage of Hazrat Zainab:

1. The wives of the Holy Prophet were enjoined to remain within their private quarters, to avoid display of adornments and to be cautious in their talk with other persons (v. 32, 33).
2. The other Muslims were forbidden to enter the private rooms of the Holy Prophet and instructed to ask whatever they wanted from behind the curtain.(v. 53).
3. A line of demarcation was drawn between the *mahram* and the non-*mahram* relatives. Only the former were allowed to enter the private rooms of those wives of the Holy Prophet with whom they were so closely related as to prohibit marriage with them.(v. 55).
4. The Muslims were told that the wives of the Prophet were prohibited for them just like their own real mothers; therefore every Muslim should regard them with the purest of intentions. (v. 53, 54).
5. The Muslims were warned that they would invite the curse and scourge of Allah if they offended the Holy Prophet. Likewise it was a heinous sin to attack the honor of or slander any Muslim man or woman.(v. 57, 58).
6. All the Muslim women were enjoined to cover their faces with their sheets if and when they had to go out of their houses.(v. 59).

We give below a summary of the Commandments and instructions in their chronological order so that one may understand how the Qur'an makes use of the psychological occasion to reform the Community by the adoption of legal, moral and social measures.

1. Fornication which had already been declared to be a social crime (IV: 15-16) was now made a criminal offense and was to be punished with a hundred lashes.
2. It was enjoined to boycott the adulterous men and women and the Muslims were forbidden to have any marriage relations with them.
3. The one, who accused the other of adultery but failed to produce four witnesses, was to be punished with eighty lashes.
4. "When you knew that the Holy Prophet was a pure man, nay, the purest of all human beings, how could you believe that he had experienced happiness with a wicked woman and exalted her as the most beloved of his wives? For it was obvious that an adulterous woman could not have been able to deceive, with her affected behavior, a pure man like the Holy Prophet. You ought also to have considered the fact that the accuser was a mean person while the accused was a pure woman. This should have been enough to convince you that the accusation was not worth your consideration; nay, it was not even conceivable.
5. A general principle was laid down that relations in the Muslim Community should be based on good faith and not on suspicion: everyone should be treated as innocent unless he is proved to be guilty and *vice versa*.

6. The people were forbidden to enter the houses of others unceremoniously and were instructed to take permission for this.
7. Both men and women were instructed to lower their gaze and forbidden to cast glances or make eyes at each other.
8. Women were forbidden to appear with make-up before other men except their servants or such relatives with whom their marriage is prohibited.
9. They were enjoined to hide their make-ups when they went out of their houses, and even forbidden to put on jingling ornaments, while they moved out of their houses.
10. Marriage was encouraged and enjoined even for slaves and slave girls, for unmarried people help spread indecency.
11. The institution of slavery was discouraged and the owners and other people were enjoined to give financial help to the slaves to earn their freedom under the law of *Mukatabat*.
12. Prostitution by slave girls was forbidden in the first instance, for prostitution in Arabia was confined to this class alone. This in fact implied the legal prohibition of prostitution.
13. Sanctity of privacy in home life was enjoined even for servants and under age children including one's own. They were enjoined not to enter the private rooms of any man or woman without permission; especially in the morning, at noon and at night.
14. Old women were given the concession that they could set aside their head covers within their houses but should refrain from display of adornments. Even they were told that it was better for them to keep themselves covered with head wrappers.
15. The blind, lame, crippled and sick persons were allowed to take any article of food from the houses of other people without permission, for it was not to be treated like theft and cheating, which are cognizable offenses.
16. On the other hand, the Muslims were encouraged to develop mutual relationships by taking their meals together, and the nearest relatives and intimate friends were allowed to take their meals in each other's house without any formal invitation. This was to produce mutual affection and sincere relationships between them to counteract any future mischief. Side by side with these instructions, clear signs of the Believers and the hypocrites were stated to enable every Muslim to discriminate between the two. At the same time the Community was bound together by adopting disciplinary measures in order to make it stronger and firmer than it was at the time so as to discourage the enemies from creating mischief in it.

Bevezetés az Al-Núr (Világosság) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A 35. versben hangzik el az Al-Núr és innen ered a Szúra címe.

A kinyilatkoztatás ideje

Egyetértés van abban, hogy ez a Szúra a Bani al-Mustaliq elleni hadjárat után nyilatkoztatott ki, amit a 11-20. vers is igazol, ami a nevezetes „rágalommal" foglalkozik és e hadjárathoz köthető. Abban viszont eltérnek a vélemények, hogy ez a hadjárat az Árok hadjárat előtt, a Hidzsra szerint 5-ben, vagy utána, H.6-ban volt. A dátum és időbeli elhelyezés azért fontos, hogy behatároljuk, vajon a 33. Al-Ahzab (Klánok) Szúra elé, vagy utána helyezzük el, mert az az egyetlen Szúra, ami a női fedésről a kendő viseléséről rendelkezik. Az Al-Ahzab Szúra, az Árok hadjárattal egy időben nyilatkoztatott ki. Ha az ütközet korábban történt, akkor a női test fedésére vonatkozó elrendelések az Al-Ahzab Szúrában születtek meg, melyek ebben a Szúrában további részletekkel egészültek ki.

Történelmi háttér

Fontos tudni, hogy a „rágalom", aminek alkalmából ez a Szúra született, összefüggésben volt az Iszlám és a hitetlenek közti konfliktussal.
A Badri ütközet után az Iszlám megerősödött és tényezővé vált. Medina ereje annyira tekintélyes lett, hogy az Árok ütközetben a tízezer főt számláló ellenséges csapatok reménytelennek látták a katonai megoldást és egy hónap múltán feladták Medina ostromát. Minden fél számára bebizonyosodott, hogy az évek óta folyó háborúskodásnak véget kell vetni, mert értelmetlen. A Próféta ekkor kijelentette: „Mostantól Quraish nem lesz képes további támadásra. Itt az idő, hogy ti támadjatok."
Amikor a hitetlenek számára világossá vált, hogy harctéren már nem mérhetnek vereséget a Muszlimokra, a demoralizálás frontját nyitották meg a konfliktusok élezésére. Nem lehet bizonyossággal állítani, hogy ez a döntés egy konzultáció eredményeként, vagy a megalázó Árok ütközet utáni bőszült állapotban született, melyben Quraish minden forrását bevetette, sikertelenül. Tudták, hogy az Iszlám felemelkedése nem a Muszlimok számbeli erejével függ össze, sem fegyvereikkel, vagy anyagi hátterükkel. A Muszlimok félelmetes esélytelenséggel szembesültek ugyanis, mindezeken a területeken. Sikerük forrása magasabb rendű erkölcsiségükben gyökerezett. Ellenségeik felfedezték, hogy a Próféta és követőinek tiszta, nemes jelleme, kvalitásai, megnyitották az emberek szívét és egy fegyelmezett közösséggé kovácsolták őket össze. Ez volt harctéri sikereik oka.
A hitetlenek ezért lejáratókampányba kezdtek a Próféta és a Muszlimok ellen, hogy lerombolják az erkölcsiség bástyáit, amik eddig segítségükre voltak ellenségeik legyőzésében. Stratégiájuk alapja, hogy a Hipokriták bevonásával rágalmakat terjesztenek a Prófétáról és követőiről, amik alapján a pogányok viszályt élesztenek a Muszlimok között és megbontják fegyelmüket.

Az első ilyen alkalom az új stratégia bevezetésére a Hidzsra 5. évének Zil-Qa'da havában történt, amikor a Próféta elvette Zainabot (Dzsahs lányát), aki fogadott fiának, Zaid bin Harithah elvált felesége volt. A Próféta házassága egy régi, tudatlanság korában eredő szokásnak vetett véget, ami a fogadott fiúnak ugyanazt a jogokat biztosította, mint ami vér szerinti fiúnak jár. Ezt az alkalmat a Hipokriták megragadták és a Próféta lejáratásába kezdtek a közösségen belül. Mindezt a pogányok kívülről csúfságok terjesztésével, rágalmakkal támogatták. Ilyen, és ehhez hasonló történetek kaptak

lábra: „Egy napon Mohammed (béke reá) meglátogatta fogadott fia feleségét és szerelembe esett. Rávette fiát a válásra, hogy elvehesse őt.” Ez egy képtelen kitaláció volt, de ravasz, alattomos terjesztéssel célt ért. Néhány hagyománytisztelő Muszlim író és kommentátor megemlítették ezt az esetet feljegyzéseikben, amire az orientalisták lecsaptak és szemérmetlen rágalmakat közöltek a Prófétáról. Zainab nem volt idegen a Próféta házában, tehát nem eshetett vele szerelembe első látásra. Zainab első unokatestvére volt. Apai nagynénjének, Umaimahnak volt a lánya. Umaimah atyja pedig Abdul Muttalib volt. A Próféta, tehát gyermekkora óta ismerte. Egy évvel az eset előtt, a Próféta maga győzte meg Zainabot, hogy menjen hozzá Zaidhoz amivel demonstrálták, hogy egy Quraish és egy felszabadult rabszolga egyenlő emberi teremtmények. Mivel Zainab nem tudott kibékülni azzal a gondolattal, hogy férje egykor rabszolga volt, kapcsolatuk megromlott, ami váláshoz vezetett. Ez a történet mindenki előtt tiszta és világos volt, ennek ellenére rágalmak keltek lábra. Annyira sikerült hamis propagandát kelteniük, hogy még ma is van, aki az Iszlám lejáratására használja.

A második alkalommal a Próféta másik feleségének, Aishának becsületét próbálták kikezdeni. Ez akkor esett meg, amikor Bani al-Mustaliq ellen vívott csatából tartottak visszafelé. Két ütközet zajlott, ez utóbbi volt a keményebb és ez adta a Szúra mondanivalóját, ezért részletesebben térünk ki rá. Essen pár szó Abdullah bin Ubayról, aki ebben a támadásban nagy gazságot követett el. A Khazradzs törzsbe tartozott és Medina egyik legmeghatározóbb vezetője volt. A Próféta Medinába érkezése előtt az emberek királlyá akarták megtenni, de a megváltozott körülmények miatt ezek az álmok nem válhattak valóra. Felvette az Iszlámot, de szíve mélyén Hipokrita volt és a képmutatók vezetője lett. Egy alkalmat sem szalasztott el, hogy belső elégtételként gúnyt ne űzzön az Iszlámból.
A Hidzsra 6. évének Sha’ban havában a Próféta hírét vette, hogy Bani al-Mustaliq háborús előkészületeket tett a Muszlimok ellen. Több klánt felkeresett és hívta őket a csatlakozásra. A Próféta elébe ment az eseményeknek és meglepte az ellenséget. Foglyul ejtette a klán embereit, felszereléseiket lefoglalta. Megálltak pihenni Muraisi közelében egy forrásnál, ami még a klán területére esett. Egy napon vita kerekedett Omar egyik szolgája és egy szövetséges Khazradzs klán tagja között, akik vízért mentek a forráshoz. Ez a vita odáig fajult, hogy összetűzés alakult ki a Muhadzsirok (menekültek) és az Anszarok (Medina befogadó Muszlimjai) között, de ez hamar lecsillapodott. Nem nyugodott ebbe Abdullah bin Ubay ilyen könnyen, aki nagyszámú Hipokrita élén, szintén jelen volt a hadjáraton. Az Anszárokat buzdította: „Ti hoztátok ezeket az embereket Quraishtől, Mekkából és megosztottátok velük vagyonotokat, tulajdonotokat. Most vetélytársaitok lettek és uralkodni akarnak fölöttetek. Ha megvonjátok tőlük a támogatást, akkor arra kényszerülnek, hogy elhagyják a várost.” Majd fogadkozott és így szólt: „Amint visszaérkezünk Medinába, a tisztes polgárok kiűzik ezeket az alávalókat a városból.”
Amikor a Próféta tudomást szerzett erről, parancsot adott az azonnali visszamenetelésre Medinába. Az erőltetett menet megállás nélkül, másnap délutánig tartott, az emberek kimerültek és nem volt idejük értelmetlen dolgokkal foglalkozni.
Bár a Próféta gyors döntése és intézkedése elejét vette a nemkívánatos eseményeknek, Abdullah bin Ubay talált egy másik lehetőséget a zavarkeltésre, ami sokkal hitványabb volt, mint az előzőek. Rágalmat talált ki, mellyel Aisha, a Próféta feleségének tisztességét árnyékolta be. Ha a Próféta és követői nem kezelték volna ezt a kérdést kellő súllyal, kimértséggel és komolysággal, az ifjú Muszlim társadalmon belül könnyen polgárháború robbanhatott volna ki. Az eset hitelességének megőrzése miatt a „Rágalomra” vonatkozó leírást a következőkben Aisha saját szavaival közöljük:

„Amikor a Próféta kivonult, határozott, hogy melyik felesége kövesse el őt az útjára. A Bani al Mustaliq hadjáratra engem vitt el. Visszafelé, a Próféta egy éjszakára megállt egy helyen, ami az utolsó állomás volt Medina előtt az úton. Még éjjel volt, amikor összekészültek a menetelésre. Kimentem a táboron kívülre, hogy elvégezzem dolgomat. Amikor visszamentem és a pihenőhelyemre érkeztem észrevettem, hogy nyakláncom leesett valahol. Visszamentem megkeresni. Eközben a karaván útnak indult és engem ottfelejtettek egyedül. A hintóm négy hordozója sem vette észre, hogy üres, amikor felrakták a tevére. Ez amiatt is történhetett, mert akkoriban nagyon sovány voltam az

éhínség miatt. Betakaróztam és lefeküdtem a helyemre. Vártam, míg felfedezik, hogy nem vagyok velük és elküldenek egy csapatot a felkutatásomra. Elaludtam. Reggel Safwan bin Mu'attal Sulami jött azon az úton. Felismert, hiszen többször is látott még azokban az időkben, amikor a kendő viselése még nem volt kötelező. Amint észrevett, megállította tevéjét és felkiáltott: Milyen szomorú! Itt felejtették a Próféta feleségét! Erre felébredtem és azon nyomban befedtem arcomat a kendőmmel. Anélkül, hogy egy szót is szólt volna, mellém térdepeltette tevéjét, ő maga mellé állt én pedig felmásztam a teve hátára. Ő az orrkarikájánál fogva vezette a tevét és délre beértük a karaván't, amikor éppen pihentek, de még akkor sem fedezték fel, hogy ottfelejtettek. Ezek után megértettem, hogy Abdullah bin Ubay számára ez elég okot adott, hogy rágalmat terjesszen rólam. (Egy másik változat szerint Aisha a tevén, amit Safwan vezetett, utolérte a tábort, de addigra észrevették, hogy őt ottfelejtették. Abdullah bin Ubay felkiáltott: Istenemre! Ez a nő nem maradhatott szeplőtelen. Nézzétek, ahogy a ti Prófétátok felesége jön azzal az emberrel, akivel az éjszakát töltötte!)"

„Amikor Medinába érkeztünk, megbetegedtem és egy hónapig ágyban feküdtem. Tudtomon kívül a városban elterjedt a „rágalom" és botrányt kavart, ami a Prófétát is elérte. Csak azt vettem észre, hogy ő nem törődik velem annyit a betegségem idején, mint ahogy szokott. Amikor eljött, velem személyesen nem beszélt, másoktól kérdezte, hogy vagyok, és elment. Magamat emésztettem, mi történhetett? Ezért inkább elmentem a házából és anyámnál telepedtem meg, ahol több gondot fordítottak rám.
Míg ott tartózkodtam, egyik este Mistah anyjával, aki anyám első unokatestvére volt, kimentünk a városba. Amint sétáltunk, megbotlott valamiben és felkiáltott: Bár pusztulna Mistah! Mire én visszavágtam: Milyen anya vagy te, hogy fiadat átkozod! A fiút, aki ott volt Badrnál! Ő így szólt: Kedves lányom! Nem tudsz arról, hogy milyen rágalmat terjeszt? Akkor ő mindent elmondott a „rágalomról". (A Hipokriták mellett néhány igaz Muszlim is beszállt a lejáratő kampányba, ezek között szerepelt Mistah, valamint Hassan bin Thabit, a neves költő, Hamnah, Dszahs lánya és Zainab nővére). Mindezt hallva megfagyott bennem a vér, hazarohantam és egész éjjel sírtam."

„Távollétemben a Próféta konzultált Alival és Usamah bin Zaiddal erről az ügyről. Usamah ejtett pár jó szót rólam: Ó, Allah Prófétája! Mi semmi rosszat nem találtunk róla. Csak jót mondhatunk a feleségedről. Minden, amit róla terjesztenek hazugság és hamis vádaskodás. Ali így szólt: Ó, Allah Prófétája! Nem szűkölködünk asszonyokban. Ha úgy tetszik, válassz másik feleséget, De ha ki akarod vizsgálni az ügyet, küldj el a szolgálójáért és kérdezd ki felőle. Ekkor elküldtek a szolgálóért és kikérdezték. Ő így szólt: Allahra esküszöm, Aki elküldött téged az Igazzal, hogy semmi rosszat nem láttam benne, kivéve azt az esetet, amikor a gyúrt kelt tésztát hátrahagytam azzal, hogy vigyázzon rá, de elaludt és a kecske megette."

„Ugyanezen a napon a Próféta így szólt a néphez a pulpitusról: Ó Muszlimok! Ki védi meg köztetek becsületem a támadóval szemben, aki áthágta a törvényt, hogy feleségem megrágalmazásával ártson nekem? Allahra! Részletesen megvizsgáltam az ügyet és semmi terhelőt nem találtam sem feleségemre, sem az emberre, akinek neve a „rágalomban" felmerült. Ekkor Usaid bin Hudair (más hagyományok szerint Sa'd bin Mauz) felállt és így szólt: Ó Allah Prófétája! Ha a rágalmazó a klánunkba tartozik, mi magunk öljük meg. Ha a Khazradzsok klánjába, akkor megöljük, ha parancsot adsz rá. Ezt hallva Sa'd bin Ubadah, a Khazradzsok klánjának főnöke felállt és így szólt: Hazudsz! Soha nem tudnád megölni! Csak azért mondod ezt, mert tudod, hogy a rágalmazó a Khazradzsokhoz tartozik. Ha a te klánodhoz tartozna, soha nem mondanál ilyet. Usaid erre visszavágott: Hipokrita vagy! Ezért véded a Hipokritát! Ekkor zavar támadt a mecsetben, ami zendüléssé fejlődött volna, ha a Próféta nem lett volna jelen. Ő lecsillapította haragjukat és lejött a pulpitusról."

A történet fennmaradó részét a szövegben részletesen elmagyarázzuk. Abdullah bin Ubay, bűnös szándékával több irányban akart bomlást indítani a Muszlimok társadalmán belül: 1. Támadás intézett a Próféta és Abu Bakr Siddig, Aisha apja tisztessége ellen. 2. Aláaknázta a Muszlimok magas morálját

és értékeit, ami az Iszlám mozgalmának ekkor a legnagyobb vívmánya volt. 3. Polgárháborút akart szítani a Muhadzsirok (migráns Mekkai betelepülők), Anszarok (Medinai befogadók), valamint a két klán, az Awasz és a Khszradzs között. E két klán maga is Anszar, azaz a Mekkaiakat befogadó törzsek voltak.

Témakörök

Ez a Szúra és az 33. Al-Ahzab (Klánok) 28-73. versei (ezek folytatásának tekinthetők), a morális front megerősítését szolgálják, ami abban az időben a támadás előterébe került. Az Al-Ahzab Szúra 28-73 versei a Próféta Zainabbal kötött házasságára utalnak, ami a „rágalom" és lejárató kampány második felvonását jelentette. A Szúra An-Núr (Világosság) a Muszlimok egységében történt repedést igyekezett beforrasztani. Ha ezt a két Szúrát együtt tanulmányozzuk, akkor megértjük a kendő viselését elrendelő parancsolatban rejlő bölcsességet. Allah ezt az intézkedést a morál megszilárdítására küldte, és hogy elejét vegye a Zainabbal kötött házasság miatt lábra kapott kétes propagandát:

1. A Próféta feleségei ház a privát részébe kerülnek, kerülniük kell a feltűnést, elővigyázatosaknak kell lenniük beszédükre, idegenek felé tett gesztusaikra. (v. 32-33)
2. A nem családtag Muszlimoknak tilos a Próféta privát lakrészeibe belépni. Ha kérésük van, azt csak a „függöny mögül" adhatják elő. (v. 53)
3. Határvonal jön létre Mahram (akik előtt nem mutatkozhat az asszony) és nem Mahram (akik előtt mutatkozhat) rokonok, hozzátartozók között. Csak ez utóbbiak léphetnek be a privát lakrészekbe. Ezek a személyek közeli rokonságban állnak, ami miatt nem jöhet létre házastársi kapcsolat köztük és a privát lakrész lakói között. (v. 55)
4. A Muszlimok számára a Próféta asszonyai úgy tekintendők, mintha anyáik lennének. ezért a Muszlimok hozzájuk fordulása is ugyanezt az érzést kell, hogy tükrözze. (v. 53-54)
5. A Muszlimok felé intés, hogy a Próféta elleni beszédükkel, tettükkel Allah haragját és büntetését váltják ki. E gondolat továbbfűzésével minden Muszlim nő és férfi rágalmazása tilos. (v. 57-58)
6. Minden Muszlim nő számára jó, ha takarják magukat, amikor elhagyják a házat. (v. 59)

Az alábbiakban időrendi sorrendben összefoglalót adunk azokból az elrendelésekből, melyeket a Korán a fizikai történést követően spirituális szabályozássá konvertált és gyarapította ezáltal a Muszlim társadalom morális értékeit.

1. A paráznaság társadalomellenes bűn (4. Szúra 15-16). Büntetése 100 botütés.
2. Házasságtörő férfit, vagy nőt kirekesztéssel kell szankcionálni, Muszlimok velük nem házasodhatnak.
3. Aki a másikat házasságtöréssel vádolja, de ezt nem tudja négy tanúval bizonyítani, az rágalmaz, aminek büntetése 80 botütés.
4. Ha tudod, hogy a Próféta a legtisztább erkölcsű ember, hogy mered feltételezni, hogy az általa legjobban szeretett felesége romlott? A feleségét ért vád őt is sújtja. Egy romlott asszony nem lett volna képes meghódítani a Próféta szívét és ő nem lépett volna vele házasságra. Az általános tanulság ebből az, hogy ne csak a vádat, rágalmat elemezzük, hanem a körülményeket és a személyt is, aki mondja.
5. Egy Muszlim társadalomban a hitnek és nem a feltételezéseknek kell meghatároznia a belső viszonyokat. Mindenki ártatlan, amíg az ellenkezője be nem bizonyosodik.
6. Az emberek be kellett, hogy szüntessék az egymáshoz való ki-be járkálást és előzetes engedélyhez kötötték a házba való bemenetelt.
7. Mind férfi, mind nő le kell, hogy szegje tekintetét, ha a másikkal beszél. Nem illik a másik szemébe nézni.
8. Még házon belül is előnyös, ha a nő fedi fejét és mellét.

9. Nők nem készíthették ki magukat kozmetikumokkal idegenek előtt. Csak szolgálóik és azok a rokonaik láthatták így őket, akikkel nem házasodhattak.
10. Kisminkelt arccal utcán nem mutatkozhattak, csak ha fedték arcukat. Feltűnést keltő járással, hangadással nem kelthették fel a figyelmet.
11. Támogatni kell a házasság intézményét, mert azzal meg lehet előzni az erkölcsöt kikezdő törvényszegést.
12. A rabszolgákat támogatni kell abban, hogy felszabaduljanak és a szabad emberek életét éljék. Erre szolgál a Mukatabat Törvény.
13. Prostitúció minden formája, akár rabszolganővel, akár szabaddal, tilos.
14. Házon belül is védettség jár a szobáknak. Nem illik más szobájába belépni annak engedélye nélkül.
15. Koros asszonyok felmentést kapnak a házon belüli fedés szabálya alól. Figyelemfelhívó díszeket, ékeket ők is csak módjával viselhetnek.
16. Vakok, bénák, sérültek továbbra is engedély nélkül térhettek be a házakba. Nem lehetett őket tolvajoknak tekinteni.
17. A morális szabályok szem előtt tartásával bátorítják a Muszlimokat, hogy erősítsék egymás közti kapcsolataikat, hívják meg egymást közös étkezésekre, az ezeken való részvétel nagyon fontos. A gyakori találkozások, beszélgetések segítenek elűzni a gonosz gondolatokat, rágalmakat.

24. An-Noor	24. Al-Núr
THE LIGHT	**VILÁGOSSÁG**
Total Verses: 64	Összes vers: 64
Revealed At: Medina	Medinai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

سُورَةٌ أَنزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَأَنزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لَّعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿١﴾

1. A sura which We have sent down and which We have ordained in it have We sent down Clear Signs, in order that ye may receive admonition[1359].

1. Egy Szúra, mit lebocsátottunk és elrendeltünk. Kinyilatkoztattuk benne Áyáinkat bizonyságul, hátha tán magatokba szálltok[1359].

الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِئَةَ جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْكُم بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِن كُنتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلْيَشْهَدْ عَذَابَهُمَا طَائِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢﴾

2. The woman and the man guilty of adultery or fornication,- flog each of them with a hundred stripes: Let not compassion move you in their case, in a matter prescribed by Allah, if ye believe in Allah and the Last Day: and let a party of the Believers witness their punishment[1360].

[1359] It must not be thought that the checking of sex offences or of minor improprieties, that relate to sex or privacy, are matters that do not affect spiritual life in the highest degree. These matters are intimately connected with spiritual teaching such as Allah has sent down in this Surah.

Nem lehet arra gondolni, hogy a magánéletet ért sérelmek, feltételezett szexuális kapcsolatok rágalma, nem érinti a spirituális életet. Az ezekkel kapcsolatos ügyek képviselik a Szúra tanításait.

[1360] Zina includes sexual intercourse between a man and a woman not married to each other. It therefore applies both to adultery (which implies that one or both of the parties are married to a person or persons other than the ones concerned) and to fornication, which, in its strict signification, implies that both parties are unmarried. The law of marriage and divorce is made easy in Islam, so that there may be the less temptation for intercourse outside the well-defined incidents of marriage. This makes for greater self-respect for both man and woman. Other sex offences are also punishable, but this Section applies strictly to Zina as above defined. [Although Zina covers both fornication and adultery, in the opinion of Muslim justice, the punishment laid down here applies only to un-married persons. As for married persons, their punishment, according to the Sunnah of the Prophet (peace be on him), is stoning to death.

„Zina” alatt olyan paráznaság értendő, ami nem házastársi kapcsolatban levő párok közt valósul meg. A Zina tágabb értelemben házasságtörőkre is értendő, ha az elkövető felek harmadik személlyel élnek házasságban és olyan elkövetőkre, akik semmilyen házas kapcsolatban nem élnek. Az Iszlám házasságra és válásra vonatkozó

2. A parázna férfit és parázna nőt botozzátok meg mindegyiket száz ütéssel. Ne kerítsen titeket hatalmába a szánalom irántuk abban, mit Allah (elrendelt) a vallásban, ha hiszitek Allahot és a Végítélet Napját. Hadd legyen a hívők egy csoportja tanúja bűnhődésüknek[1360].

الزَّانِي لَا يَنكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً وَالزَّانِيَةُ لَا يَنكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ وَحُرِّمَ ذَٰلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿٣﴾

3. Let no man guilty of adultery or fornication marry and but a woman similarly guilty, or an Unbeliever: nor let any but such a man or an Unbeliever marry such a woman: to the Believers such a thing is forbidden.

3. Parázna férfi ne házasodjon mással, csak parázna nővel, vagy bálványimádóval (hitetlennel). Parázna nővel ne házasodjon más, csak parázna férfi, vagy bálványimádó (hitetlen). Tilossá lettek ők a hívők számára.

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاء فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا وَأُوْلَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٤﴾

4. And those who launch a charge against chaste women, and produce not four witnesses (to support their allegations),- flog them with eighty stripes; and reject their evidence ever after: for such men are wicked transgressors[1361];-

4. Kik rágalmat szórnak erényes asszonyokra, majd nem hoznak négy tanút, botozzátok meg őket nyolcvan ütéssel és soha többet ne fogadjátok el tőlük tanúvallomásukat. Ezek ők, a züllöttek[1361],-

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِن بَعْدِ ذَٰلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥﴾

5. Unless they repent thereafter and mend (their conduct); for Allah is Oft- Forgiving, Most Merciful.

---

előírásai könnyűvé teszik mindkét eseményt. Ennek célja az, hogy a kísértés minél kevesebb eséllyel rontsa meg a párkapcsolatot, ugyanakkor nagyobb önbecslést ad férfinak és nőnek. A házassági kapcsolat sérelmére elkövetett vétségek szankció alá esnek. Itt a paráznaságról van szó egyedül. A versben a nem házas kapcsolatban élők közt elkövetett paráznaság büntetéséről van szó. Amennyiben a szexuális kapcsolat házasságtörést valósít meg, a büntetés halál, megkövezés.

[1361] The most serious notice is taken of people who put forward slanders or scandalous suggestions about women without adequate evidence. If anything is said against a woman's chastity, it should be supported by evidence twice as strong as would ordinarily be required for business transactions, or even in murder cases. That is, four witnesses would be required instead of two. Failing such preponderating evidence, the slanderer should himself be treated as a wicked transgressor and punished with eighty stripes. Not only would he be subjected to this disgraceful form of punishment, but he would be deprived of the citizen's right of giving evidence in all matters unless he repents and reforms, in which case he can be readmitted to be a competent witness.

Szigorú büntetés jár azoknak, akik asszonyokról rágalmakat, vagy megbotránkoztató pletykákat indítanak útra, terjesztenek anélkül, hogy szilárd bizonyítékkal ne állnának elő. Ha bárki, bármit állít egy asszony erényének, jó hírének sérelmére, azt kétszer erősebben kell bizonyítani, mint egy üzleti megállapodást, vagy akár egy gyilkossági ügyet. Ezért négy független tanút kell erre előállítani, nem kettőt. Amennyiben ez nem teljesül, a rágalmazó maga kerül a vádlottak padjára és nyolcvan korbács, vagy botütés jár neki. Járulékos büntetésként szavahihetőségét elveszti, a jövőben nem tehet tanúvallomást. Ez a helyzet csak akkor változhat meg, ha az illető megbánja tettét és megjavul.

5. Kivéve, ha megbánják ezek után és megjavulnak. Mert bizony, Allah a Megbocsájtó, a Kegyelmes.

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُن لَّهُمْ شُهَدَاء إِلَّا أَنفُسُهُمْ فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ أَرْبَعُ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٦﴾

6. And for those who launch a charge against their spouses, and have (in support) no evidence but their own,- their solitary evidence (can be received) if they bear witness four times (with an oath) by Allah that they are solemnly telling the truth[1362];

6. Kik rágalmat szórnak házastársukra és erre saját magunkon kívül nincs tanújuk, hát tegyenek négyszer tanúságot (esküt) Allahra, hogy igazat szólnak[1362].

وَالْخَامِسَةُ أَنَّ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَيْهِ إِن كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ وَيَدْرَأُ ﴿٧﴾

7. And the fifth (oath) (should be) that they solemnly invoke the curse of Allah on themselves if they tell a lie.

7. Az ötödik (eskü), ha Allah átkát idézik meg arra, ki tudatosan hazug.

عَنْهَا الْعَذَابَ أَنْ تَشْهَدَ أَرْبَعَ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٨﴾

8. But it would avert the punishment from the wife, if she bears witness four times (with an oath) By Allah, that (her husband) is telling a lie;

8. Elhárítja magáról a büntetést az asszony, ha négyszer tesz tanúságot (esküvel) Allahra, hogy ő (a vádló) a hazug.

[1362] The case of married persons is different from that of outsiders. If one of them accuses the other of unchastity, the accusation partly reflects on the accuser as well. Moreover, the link which unites married people, even where differences supervene, is sure to act as a steadying influence against the concoction of false charges of unchastity particularly where divorce is allowed (as in Islam) for reasons other than unchastity. Suppose a husband catches a wife in adultery. In the nature of things four witnesses - or even one outside witness - would be impossible. Yet after such an experience it is against human nature that he can live a normal married life. The matter is then left to the honor of the two spouses. If the husband can solemnly swear four times to the fact, and in addition invoke a curse on himself if he lies, that is prima facie evidence of the wife's guilt. But if the wife swears similarly four times and similarly invokes a curse on herself, she is in law acquitted of the guilt. If she does not take this step, the charge is held proved and the punishment follows. In either case the marriage is dissolved, as it is against human nature that the parties can live together happily after such an incident.

A házas felek közti vád elbírálása más, mint azok esetében, akik nem házasok. Ha egyikük erkölcstelenséggel vádolja a másikat, a vád visszaüthet rá, ha nem állít igazat. Ha bármi felmerül a házastársak között, ami nézeteltérésre ad okot, azt megbeszélhetik, legrosszabb esetben elválhatnak, hiszen ez elé az Iszlám nem görget akadályt. Ha felmerül az erkölcstelenség, paráznaság vádja, akkor a mögött erősen meg kell vizsgálni a hátteret, nehogy gazdasági előnyszerzés, vagy más ok szerepeljen a rágalom indítékaként. Tegyük fel, hogy a férj rajtakapja feleségét a házasságtörésen. Természetes körülmények között lehetetlen erre négy, de akár egy tanút kiállítani. Viszont az sem elképzelhető, hogy ezek után a felek ugyanúgy tudnak együtt élni, mint eddig. Az ügy megoldásakor ezért a házasfelek tisztességére, becsületességére kell alapozni. Ha a férj négyszer esküszik arra, hogy felesége elkövette a házasságtörést, ráadásul ötödször Allah átkát hívja maga ellen, ha hazudik, akkor a feleséget bűnösnek kell tekinteni. Ha a feleség nem fogadja el a vádat, négyszer esküszik ártatlanságára, ötödször pedig Allah átkát hívja maga ellen, ha hazudik, akkor a vád alól fel kell menteni őt. Ha ezt nem teszi, akkor bűnös és az ítéletet végre kell hajtani. Bármi legyen az alaphelyzet és a végkifejlet, annyi bizonyos, hogy egy ilyen ügy a felek számára lehetetlenné teszi azt, hogy továbbra is együtt éljenek.

وَالْخَامِسَةَ أَنَّ غَضَبَ اللَّهِ عَلَيْهَا إِن كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٩﴾

9. And the fifth (oath) should be that she solemnly invokes the wrath of Allah on herself if (her accuser) is telling the truth.

9. Az ötödik (eskü) Allah haragját (ébreszti fel) maga ellen, ha igazat mond (a vádló).

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾

10. If it were not for Allah's grace and mercy on you, and that Allah is Oft- Returning, full of Wisdom,- (Ye would be ruined indeed).

10. (Mi lenne veletek), ha nem lenne rajtatok Allah kiváltsága és kegyelme? Mert bizony, Allah a Megenyhülő, a Bölcs.

إِنَّ الَّذِينَ جَاؤُوا بِالْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِّنكُمْ لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَّكُم بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ لِكُلِّ امْرِئٍ مِّنْهُم مَّا اكْتَسَبَ مِنَ الْإِثْمِ وَالَّذِي تَوَلَّى كِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١﴾

11. Those who brought forward the lie are a body among yourselves: think it not to be an evil to you; On the contrary it is good for you: to every man among them (will come the punishment) of the sin that he earned, and to him who took on himself the lead among them, will be a penalty grievous[1363].

11. Ha egy klikk köztetek koholmányt terjeszt rólatok, ezt ne saját bűnötöknek tudjátok be. Mi több! Ez jó nektek. Minden ember elnyeri (büntetését) a bűnért, mit kiérdemel. Aki a legnagyobb részt vállalta fel (a rágalmazásban), hatalmas büntetésben részesül[1363].

لَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بِأَنفُسِهِمْ خَيْرًا وَقَالُوا هَذَا إِفْكٌ مُّبِينٌ ﴿١٢﴾

[1363] The particular incident here referred to occurred on the return from the expedition to the Banui Mustaliq, A.H. 5-6. When the march was ordered, Hadhrat Aisha was not in her tent, having gone to search for a valuable necklace she had dropped. As her litter was veiled, it was not noticed that she was not in it, until the army reached the next halt. Meanwhile, finding the camp had gone, she sat down to rest, hoping that someone would come back to fetch her when her absence was noticed. It was night, and she fell asleep. Next morning, she was found by Safwan, a Muhajir, who had been left behind the camp expressly to pick up anything inadvertently left behind. He put her on his camel and brought her, leading the camel on foot. This gave occasion to enemies to raise a malicious scandal. The ringleader among them was the chief of Madinah Hypocrites, Abdullah ibn Ubai, who is referred to in the last clause of this verse.

A vers egy eseményre utal, ami a Hidzsra 5-6 esztendejében történt, a Bani Mustaliq elleni hadjáratról hazatérőben. Amikor a sereg parancsot kapott a továbbvonulásra, Aisha nem volt a sátrában, elveszett ékszerét kereste, amit elejtett valahol. Nyereghintója le volt függönyözve, ezért senki sem látta, hogy Aisha nem volt benne. Csak akkor vették észre, hogy üres, amikor a sereg a következő pihenőhelyre ért. Amikor Aisha egymaga maradt, azt gondolta, hogy valakit majd érte küldenek, ha felfedezik hiányát. Este volt, lefeküdt és elaludt. A következő reggel Safwan, a Muhadzsir (menekült) rátalált. Őt azért hagyták hátra, hogy összeszedje azokat a dolgokat, amiket véletlenül a táborhelyen felejtettek. Safwan felültette Aishát a tevéjére, maga pedig a teve mellett gyalogolva indultak útnak, míg beérték a következő tábort. Ez az eset jó alkalmat adott a Próféta ellenségeinek arra, hogy gúnyos megjegyzéseket tegyenek és rágalomhadjáratot indítsanak Aisha ellen. A lejáró kampány főkolomposa Medina Hipokritáinak vezéralakja, Abdullah bin Ubay volt, rá utal a vers utolsó mondata.

12. Why did not the believers - men and women - when ye heard of the affair,- put the best construction on it in their own minds and say, "This (charge) is an obvious lie" ?

12. Mikor a hívő férfiak és nők hallanak egy a feltevést, miért nincs bennük jóhiszeműség és mondják: „Ez nyilvánvaló koholmány!"

لَوْلَا جَاؤُوا عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاء فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا بِالشُّهَدَاء فَأُوْلَئِكَ عِندَ اللَّهِ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿١٣﴾

13. Why did they not bring four witnesses to prove it? When they have not brought the witnesses, such men, in the sight of Allah, (stand forth) themselves as liars!

13. Miért nem hoznak rá négy tanút? Ha nem hoznak tanúkat, akkor ezek Allahnál hazugnak (számítanak).

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِي مَا أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٤﴾

14. Were it not for the grace and mercy of Allah on you, in this world and the Hereafter, a grievous penalty would have seized you in that ye rushed glibly into this affair.

14. Ha nem lenne rajtatok Allah kiváltsága és kegyelme az Evilágon és a Túlvilágon, bizony hatalmas büntetéssel sújtana le rátok azért, mit terjesztetek.

إِذْ تَلَقَّوْنَهُ بِأَلْسِنَتِكُمْ وَتَقُولُونَ بِأَفْوَاهِكُم مَّا لَيْسَ لَكُم بِهِ عِلْمٌ وَتَحْسَبُونَهُ هَيِّنًا وَهُوَ عِندَ اللَّهِ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾

15. Behold, ye received it on your tongues, and said out of your mouths things of which ye had no knowledge; and ye thought it to be a light matter, while it was most serious in the sight of Allah[1364].

15. Mikor nyelvetekre veszitek és szájaitokkal mondjátok azt, miben nincs tudástok, miközben azt tartjátok, hogy ez csekélység, hát Allahnál ez hatalmas[1364]!

وَلَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُم مَّا يَكُونُ لَنَا أَن نَّتَكَلَّمَ بِهَذَا سُبْحَانَكَ هَذَا بُهْتَانٌ عَظِيمٌ ﴿١٦﴾

[1364] There are three things here reprobated by way of moral teaching: 1. if others speak an evil word, that is no reason why you should allow it to defile your tongue; 2. if you get a thought or suspicion which is not based on your certain knowledge, do not give it currency by giving it expression; and 3. others may think it is a small matter to speak lightly of something which blasts a person's character or reputation: in the eyes of Allah it is a most serious matter in any case, but especially when it involves the honor and reputation of pious women.

A vers három morális tanulságot tartalmaz: 1. Ha mások rossz hírt terjesztenek, nincs semmi ok arra, hogy ezzel beszennyezzük nyelvünket. 2. Ha eljut hozzánk egy gondolat, ami nem több feltevésnél és nem támasztja alá személyes tudásunk, ne adjunk annak jelentőséget, ne terjesszük. 3. Lehet, hogy sokan jelentéktelen, csekély dolognak tartják, ha valakinek a nevét, reputációját megkérdőjelezik, szóbeszédet indítanak el róla. Mindez Allahnál komoly bűn, különösen, ha egy erényes asszony becsületéről van szó.

16. And why did ye not, when ye heard it, say? - "It is not right of us to speak of this: Glory to Allah. this is a most serious slander[1365]!"

16. Miért nem mondjátok akkor, mikor halljátok: „Nem való nekünk ilyet mondani! Légy Dicső (ó Allah), ez hatalmas rágalom[1365]!”

يَعِظُكُمُ اللَّهُ أَن تَعُودُوا لِمِثْلِهِ أَبَدًا إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٧﴾

17. Allah doth admonish you, that ye may never repeat such (conduct), if ye are (true) Believers.

17. Allah int titeket, hogy soha többet ne térjetek vissza ehhez (a morálhoz), ha hívők vagytok.

وَيُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٨﴾

18. And Allah makes the Signs plain to you: for Allah is full of knowledge and wisdom.

18. Kinyilvánítja nektek Allah az Áyákat. Allah a Mindentudó, a Bölcs.

إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَن تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٩﴾

19. Those who love (to see) scandal published broadcast among the Believers, will have a grievous Penalty in this life and in the Hereafter: Allah knows, and ye know not[1366].

19. Azok, kik szeretnék, hogy megbotránkoztatás burjánozzék el a Hívők közt, osztályrészük fájdalmas büntetés az Evilágon és a Túlvilágon. Allah tudja, és ti nem tudjátok[1366]!

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ رَؤُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٢٠﴾

20. Were it not for the grace and mercy of Allah on you, and that Allah is full of kindness and mercy, (ye would be ruined indeed)[1367].

[1365] The right course would have been to stop any further currency of false slanders by ignoring them and at least refusing to help in their circulation.

Az a helyes magatartás, ha a rágalmakat, sejtésen alapuló híreszteléseket nem vesszük komolyan, nem veszünk részt azok terjesztésében.

[1366] What mischief's can be planned by Evil to delude simple folk who mean no harm in their own minds but who by thoughtlessness are deluded step by step to become the instruments of Evil, may not be known to the most instructed of men, but it is all known to Allah. Man should therefore always be on his guard against the traps of Evil, and it is only Allah's grace that can save him.

Milyen félrevezetést tud produkálni a Sátán, ha az emberek maguk keltenek lábra alaptalan híreszteléseket! Ezek a Sátán eszközeivé válnak és kikezdik a legtisztességesebb személyeket, akik mintaként szolgálnak a társadalomban. Ezért állandóan készen kell állnunk, hogy a Sátán kelepcéit elkerüljük.

[1367] Note the refrain that comes four times in this passage, "Were it not for the grace and, mercy of Allah ..... Each time it has a different application. 1. In 24:10, it was in connection with the accusation of infidelity by the man against his wife, they were both reminded of Allah's mercy and warned against suspicion and untruth. 2. In 24:14, the Believers were told to be wary of false rumors lest they should cause pain and division among themselves: it is Allah's grace that keeps them united. 3. Here is an admonition for the future: there may be conspiracies and snares laid by evil against simple people; it is Allah's grace that protects them. 4. In 24:21, the general warning is directed to the observance of purity in act and in thought, concerning one's self and

20. (Mi lenne), ha Allah kiváltsága és kegyelme nem lenne rajtatok? Mert bizony, Allah az Irgalmas, a Kegyelmes[1367].

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ وَمَن يَتَّبِعْ خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاء وَالْمُنكَرِ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكَا مِنكُم مِّنْ أَحَدٍ أَبَدًا وَلَكِنَّ اللَّهَ يُزَكِّي مَن يَشَاء وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢١﴾

21. O ye who believe! follow not Satan's footsteps: if any will follow the footsteps of Satan, he will (but) command what is shameful and wrong: and were it not for the grace and mercy of Allah on you, not one of you would ever have been pure: but Allah doth purify whom He pleases: and Allah is One Who hears and knows (all things)[1368].

21. Ó, kik hisznek! Ne kövessétek a Sátán lépteit. Aki a Sátán lépteik követi, hát ő elrendeli a becstelent, a rosszat. Ha nem lenne rajtatok Allah kiváltsága és kegyelme, soha nem tisztulna meg köztetek egy sem. De Allah megtisztítja azt, ki(t) Ő(t) akar(ja). Allah a Meghalló, a Mindentudó[1368].

وَلَا يَأْتَلِ أُوْلُوا الْفَضْلِ مِنكُمْ وَالسَّعَةِ أَن يُؤْتُوا أُوْلِي الْقُرْبَى وَالْمَسَاكِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلْيَعْفُوا وَلْيَصْفَحُوا أَلَا تُحِبُّونَ أَن يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٢﴾

22. Let not those among you who are endued with grace and amplitude of means resolve by oath against helping their kinsmen, those in want, and those who have left their homes in Allah's cause: let them forgive and overlook, do you not wish that Allah should forgive you? For Allah is Oft-Forgiving, Most Merciful[1369].

---

concerning others: it is only Allah's grace that can keep that purity spotless, for He hears prayers and knows of all the snares that are spread in the path of the good.

A refrén négyszer tér vissza: „Mi lenne, ha Allah kiváltsága és kegyelme nem lenne rajtatok?”, és mind a négyszer más gondolatot erősít: 1. 24:10-ben a házastársak közti hűtlenség vonatkozásában figyelmeztet az igazságtalanság és feltételezés rágalomként való felhasználásában. 2. 24:14-ben a hívők felszólítást kaptak, hogy állják útját a szóbeszédnek, pletykának, mert az megosztást szül közöttük, míg Allah egységben akarja őket. 3. Felhívás a jövőre vonatkozólag arra, hogy bármikor rágalmak oszthatják meg a társadalmat. Ezeknek nem szabad felülni, mert a Sátán áll mögöttük. 4. 24:21-ben a gondolatok megtisztításáról szól, ami minden hívő kötelessége. Ha magunkat nem tisztítjuk, Allah nem tisztít bennünket.

[1368] Spotless purity in thought, word, and deed, includes the disposition to put the best construction on the motives of others, so that we ascribe no evil motive to the seeming indiscretions of virtuous people. Active: Allah purifies whom He pleases. Passive: Allah purifies the one who wants to please Him. Both interpretation is possible.

Szeplőtelen, tiszta gondolat, szó és tett, ami kiegészül a legtisztább szándékkal, motivációkkal mások iránt, megszabadítanak azoktól a gonosz gondolatoktól, melyekkel más, erkölcsös embereket besarazhatunk. Aktív: Allah megtisztítja azt, kit Ő akar. Passzív: Allah megtisztítja azt, ki Őt akarja. Mindkét értelmezésnek van alapja.

[1369] The immediate reference was to Hadhrat Abu Bakr, the father of Hadhrat Aisha. He was blessed both with spiritual grace from Allah and with ample mean; which he always used in the service of Islam and of Muslims. One of the slanderers of Hadhrat Aisha turned out to be Mistah, a cousin of Hadhrat Abu Bakr, whom he had been in the habit of supporting. Naturally Hadhrat Abu Bakr wished to stop that aid, but according to the

22. Azok, kiknek megadatott a kiváltság és képesség, ne hagyjanak fel bőkezűségükkel, hogy adjanak a hozzátartozónak, szegénynek, s kik Allah útján menekülnek. Enyhüljenek meg és legyenek elnézők. Nem szeretnétek-e, hogy Allah feloldozzon titeket? Allah a Megbocsájtó, a Kegyelmes[1369].

إِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ لُعِنُوا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٢٣﴾

23. Those who slander chaste women, indiscreet but believing, are cursed in this life and in the Hereafter: for them is a grievous Penalty[1370],-

23. Kik, rágalmat szórnak az erényes, hívő asszonyokra, kik tudatlanok, átok ül rajtuk az Evilágon, a Túlvilágon és övék a hatalmas büntetés[1370].

يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنَتُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُم بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾

24. On the Day when their tongues, their hands, and their feet will bear witness against them as to their actions.

24. A Napon tanúságot tesz ellenük nyelvük, kezük és lábuk, abban, mit tettek.

يَوْمَئِذٍ يُوَفِّيهِمُ اللَّهُ دِينَهُمُ الْحَقَّ وَيَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ الْمُبِينُ ﴿٢٥﴾

25. On that Day Allah will pay them back (all) their just dues, and they will realise that Allah is the (very) Truth, that makes all things manifest.

---

highest standards of Muslim ethics he was asked to forgive and forget, which he did, with the happiest results to the peace and unity of the Muslim community. But the general application holds good for all time. A generous patron should not, in personal anger, withdraw his support even for serious faults if the delinquent repents and mends his ways. If Allah forgives us, who are we to refuse forgiveness to our fellows?

A vers Abu Bakr-ra utal, Aisha apjára. Allah kiváltsága által gazdag, jómódú ember volt, anyagi és spirituális javakban egyaránt. Bőkezűségével szolgálta az Iszlámot és a Muszlimokat. Kiderült, hogy Aisha egyik rágalmazója Mistah volt, Abu Bakr unokafivére, akit rendszeresen támogatott. Abu Bakr meg akarta vonni tőle a támogatását, de Mistah megbánta tettét és kérte Abu Bakr megbocsájtását. Ő elnéző volt és továbbra is folyósította unokafivére számára a segítséget. Egy ilyen gesztus sokat ér egy közösség számára, mert segít annak egységét összekovácsolni. A történet általános üzenete is fontos. A nagylelkűség, megbocsájtás, a személyes düh szertefoszlatása, még nyilvánvaló hibák, elkövetett bűnök esetén is áldást hoz a társadalomra. Ha Allah megbocsájt, kik vagyunk mi, hogy ne tegyük ugyanezt?

[1370] Good women are sometimes indiscreet because they think of no evil. But even such innocent indiscretion lands them, and those who hold them dear, in difficulties. Such was the case with Hadhrat Aisha, who was in extreme pain and anguish for a whole month because of the slanders spread about her. Her husband and her father were also placed in a most awkward predicament, considering their position and the great work in which they were engaged. But unprincipled people, who start false slanders, and their unthinking tools who help in spreading such slanders, are guilty of the gravest spiritual offence, and their worst punishment is the deprivation of Allah's grace, which is the meaning of a state of Curse.

A jóravaló asszonyok sokszor tudatlanok, de ez azért van, mert soha nem gondolnak rosszra. Ártatlan tudatlanságuk sokszor kellemetlenségbe sodorja őket és szeretteiket. Ez történt Aishával is, akit az alaptalan rágalmak megviseltek és egy hónapon át szenvedett tőlük. Apja és férje számára is kényelmetlen időszak volt ez, ami tekintetbe véve az ő társadalmi helyzetüket és küldetésüket, kompromittáló volt. Azokon az elvtelen embereken, akik ilyesmit terjesztenek, Allah átka ül és kiesnek kegyéből.

25. Ezen a Napon Allah megfizeti nekik valós tartozásukat. Meg fogják tudni, hogy Allah, Ő az Igaz, Ki Megnyilvánít.

الْخَبِيثَاتُ لِلْخَبِيثِينَ وَالْخَبِيثُونَ لِلْخَبِيثَاتِ وَالطَّيِّبَاتُ لِلطَّيِّبِينَ وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِ أُوْلَئِكَ مُبَرَّؤُونَ مِمَّا يَقُولُونَ لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٢٦﴾

26. Women impure are for men impure, and men impure for women impure and women of purity are for men of purity, and men of purity are for women of purity: these are not affected by what people say: for them there is forgiveness, and a provision honourable[1371].

26. A gyarló nőket a gyarló férfiaknak és a gyarló férfiakat a gyarló nőknek. Az erényes nőket az erényes férfiaknak és az erényes férfiakat az erényes nőknek. Ezek vétlenek abban, mit (az emberek) mondanak. Érdemesek a megbocsájtásra és a nemes gondviselésre[1371].

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْنِسُوا وَتُسَلِّمُوا عَلَى أَهْلِهَا ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٢٧﴾

27. O ye who believe! enter not houses other than your own, until ye have asked permission and saluted those in them: that is best for you, in order that ye may heed (what is seemly)[1372].

27. Ó, kik hisznek! Ne térjetek be a házakba, mik nem a ti házaitok, míg engedelmet nem kértek és nem üdvözlitek lakóit. Ez jobb nektek, hátha tán észben tartjátok[1372].

فَإِن لَّمْ تَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّى يُؤْذَنَ لَكُمْ وَإِن قِيلَ لَكُمُ ارْجِعُوا فَارْجِعُوا هُوَ أَزْكَى لَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٢٨﴾

28. If ye find no one in the house, enter not until permission is given to you: if ye are asked to go back, go back: that makes for greater purity for yourselves: and Allah knows well all that ye do[1373].

[1371] Forgiveness for any indiscretion which they may have innocently committed, and spiritual provision or protection against the assaults of Evil. It is also meant that the eviler ones attempt to defame or slander them, the more triumphantly will they be vindicated and provided with the physical and moral good which will advance their real life.

Jobb, ha megbocsájtjuk azokat a tapintatlanságokat, melyeket ártatlanul, tudatlanul követtek el. Ők spirituális védelemben részesülnek a gonosz ártásától. Minél inkább rágalmazzák, mocskolják tisztességüket, annál inkább győznek hosszú távon.

[1372] The conventions of propriety and privacy are essential to a refined life of goodness and purity. The Muslim principle of asking respectful permission and exchanging salutations ensures privacy without exclusiveness, and friendliness without undue familiarity.

A tulajdon és a privát élet védelme alapvető ahhoz, hogy biztosítsuk komfort érzetünket és tisztaságunkat. A Muszlim konvenció szerinti engedélykérés a látogatás előtt, ill. az üdvözlés, egyszerre adja meg a biztonság és a családi közelség érzését.

28. Ha nem találtok otthon senkit, akkor ne térjetek be, míg meg nem engedik nektek. Ha azt mondják nektek, hogy menjetek vissza, akkor menjetek vissza. Ez tisztább (így) nektek. Allah Tudója annak, mit tesztek[1373].

لَّيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَن تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ مَسْكُونَةٍ فِيهَا مَتَاعٌ لَّكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ﴿٢٩﴾

29. It is no fault on your part to enter houses not used for living in, which serve some (other) use for you: And Allah has knowledge of what ye reveal and what ye conceal[1374].

29. Nem vétség számotokra, ha nem lakás célú házba tértek be, mi hasznotokra van. Allah tudja azt, mit kinyilvánítotok, és mit eltitkoltok[1374].

قُل لِّلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذَلِكَ أَزْكَى لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴿٣٠﴾

30. Say to the believing men that they should lower their gaze and guard their modesty: that will make for greater purity for them: And Allah is well acquainted with all that they do[1375].

30. Mondd a hívő férfiaknak, hogy süssék le tekintetüket, vigyázzanak erényükre, ez (így) tisztább nekik. Mert bizony, Allah Tudója annak, mit művelnek[1375].

[1373] That is, if no one replies; - there may be people in the house not in a presentable state. Or, - even if the house is empty, you have no right to enter it until you obtain the owner's permission, wherever he may be. The fact of your not receiving a reply does not entitle you to enter without permission. You should wait, or knock twice or three times, and withdraw in case no permission is received.

Ha a kopogásra nincs válasz, akkor 1. vagy otthon van valaki, de nincs abban a helyzetben, hogy fogadni tudjon, 2. vagy a ház üres és ilyenkor nem illik bemenni a tulajdonos engedélye nélkül. Ha senki sem ad választ bentről, ez nem jogosíthat fel senkit arra, hogy betérjen. Ha kopogtatás után nem kapunk választ, el kell menni és máskor kell próbálkozni.

[1374] The rule about dwelling-houses is strict, because privacy is precious, and essential to a refined, decent, and well-ordered life. Such a rule of course does not apply to houses used for other useful purposes, such as an inn or caravanserai, or a shop, or a warehouse. But even here, of course, implied permission from the owner is necessary as a matter of common-sense.

A lakóházakra vonatkozó szabályok szigorúak. Ez a szabályozás nem érvényes az egyéb használatú épületekre, mint fogadók, karavánszerájok, üzletek, raktárak. De itt is illő a tulajdonos engedélyét megkérni a betéréshez.

[1375] The rule of modesty applies to men as well as women. A brazen stare by a man at a woman (or even at a man) is a breach of refined manners. Where sex is concerned, modesty is not only "good form": it is not only to guard the weaker sex, but also to guard the spiritual good of the stronger sex.

A visszafogottság, mérsékletesség férfival és nővel szemben egyaránt elvárható. Egy pimasz fellépés ellenkezik a jó modorral. A gyengébb nem védelme nem csak a nők tiszteletét, de a férfi saját önbecslését is kifejezi.

وَقُل لِّلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَى جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ آبَاء بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ أَبْنَاء بُعُولَتِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوِ التَّابِعِينَ غَيْرِ أُوْلِي الْإِرْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ أَوِ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَى عَوْرَاتِ النِّسَاء وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِن زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣١﴾

31. And say to the believing women that they should lower their gaze and guard their modesty; that they should not display their beauty and ornaments except what (must ordinarily) appear thereof; that they should draw their veils over their bosoms and not display their beauty except to their husbands, their fathers, their husband's fathers, their sons, their husbands' sons, their brothers or their brothers' sons, or their sisters' sons, or their women, or the slaves whom their right hands possess, or male servants free of physical needs, or small children who have no sense of the shame of sex; and that they should not strike their feet in order to draw attention to their hidden ornaments. And O ye Believers! turn ye all together towards Allah, that ye may attain Bliss[1376].

31. Mondd a hívő asszonyoknak, hogy süssék le tekintetüket, vigyázzanak erényükre és szépségükből csak annyit nyilvánítsanak ki, amennyi (szokványosan) meg kell, hogy jelenjen abból. Vonják be kebleiket fátyollal és ne tüntessék elő szépségüket, csak férjüknek, atyjuknak, férjük atyjának, fiaiknak, férje fiainak, fivéreiknek, fivére fiainak, nővére fiainak, azok asszonyainak, szolgálóiknak, kiket jobbjuk bír, férfiaknak, kiket már nem fűt a vágy, gyermekeknek, kiken még nincs úrrá a női vonzalom. Ne dobbantsanak lábaikkal, hogy tudassák, mit rejtenek el szépségükből. Forduljatok Allahhoz megbánással mind, ó hívők, hátha tán boldogultok[1376]!

وَأَنكِحُوا الْأَيَامَى مِنكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَائِكُمْ إِن يَكُونُوا فُقَرَاء يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِن فَضْلِهِ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٣٢﴾

[1376] The need for modesty is the same in both men and women. But on account of the differentiation of the sexes in nature, temperaments, and social life, a greater amount of privacy is required for women than for men, especially in the matter of dress and the uncovering of the bosom.

A visszafogottság, mérsékletesség mindkét nem számára szükséges. A nőkre itt több felelősség hárul, mivel fellépésükkel, viselkedésükkel, öltözékükkel erősebb hatást tudnak gyakorolni a társadalmi és magánéletre. A test, különösen a keblek fedése előírt.

32. Marry those among you who are single, or the virtuous ones among yourselves, male or female: if they are in poverty, Allah will give them means out of His grace: for Allah encompasseth all, and he knoweth all things[1377].

32. Házasodjatok az egyedülállókkal közöttetek, az erényesekkel, férfiakkal és nőkkel, még akkor is, ha szegények. Allah gazdaggá teszi őket kiváltságából, mert Allah a Mindent Átölelő, a Mindentudó[1377].

وَلْيَسْتَعْفِفِ الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّى يُغْنِيَهُمُ اللَّهُ مِن فَضْلِهِ وَالَّذِينَ يَبْتَغُونَ الْكِتَابَ مِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ إِنْ عَلِمْتُمْ فِيهِمْ خَيْرًا وَآتُوهُم مِّن مَّالِ اللَّهِ الَّذِي آتَاكُمْ وَلَا تُكْرِهُوا فَتَيَاتِكُمْ عَلَى الْبِغَاء إِنْ أَرَدْنَ تَحَصُّنًا لِّتَبْتَغُوا عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَن يُكْرِههُّنَّ فَإِنَّ اللَّهَ مِن بَعْدِ إِكْرَاهِهِنَّ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٣﴾

33. Let those who find not the wherewithal for marriage keep themselves chaste, until Allah gives them means out of His grace. And if any of your slaves ask for a deed in writing (to enable them to earn their freedom for a certain sum), give them such a deed if ye know any good in them: yea, give them something yourselves out of the means which Allah has given to you. But force not your maids to prostitution when they desire chastity, in order that ye may make a gain in the goods of this life. But if anyone compels them, yet, after such compulsion, is Allah, Oft-Forgiving, Most Merciful (to them)[1378],

---

[1377] The subject of sex ethics and manners brings us to the subject of marriage. Single (ayama, plural of Aiyim) here means any one not in the bond of wedlock, whether unmarried or lawfully divorced, or widowed. If we can, we must marry in our own circle, but if we have not the means, there is no harm if we choose from a lower circle, provided our choice is determined by virtue. Poverty in the other party does not matter if there is virtue and love. A happily married man has the best wealth in a virtuous wife, and his very happiness make him a better potential earner of wealth. A slave becomes free by marriage.

A szexuális etika után rátérünk a házasságra. Az egyedülálló, itt nem csak agglegényt, hajadont, hanem elvált, vagy özvegy állapotot is jelent. Ha találunk, akkor saját köreinkből érdemes választani. Ha nem találunk, nem baj, ha alacsonyabb társadalmi szinten keresünk párt, feltéve, ha az erényt, erkölcsöt tartjuk a keresési szempontok közül prioritásnak. Ha az erkölcs és szerelem adott, akkor nincs akadály. Egy boldog házasságban élő férfi legnagyobb kincse erényes felesége, aki boldoggá teszi őt és hátteret ad számára ahhoz, hogy családja megélhetését biztosítsa. A rabszolga a házassággal automatikusan felszabadul.

[1378] A Muslim marriage requires some sort of a dower for the wife. If the man cannot afford that, he must wait and keep himself chaste. It is no excuse for him to say that he must satisfy his natural cravings within or outside marriage. It must be within marriage.
The law of slavery in the legal sense of the term is now obsolete. While it had any meaning, Islam made the slave's lot as easy as possible. A slave, male or female, could ask for conditional manumission by a written deed fixing the amount required for manumission and allowing the slave meanwhile to earn money by lawful means. Such a deed was not to be refused if the request was genuine and the slave had character. Not only that, but the master is directed to help with money out of his own resources in order to enable the slave to earn his or her own liberty.
"Forcing" a person necessarily means that it is against the wish or inclination of the person forced. Even if they were to give a formal consent, it is not valid because the persons concerned are in (legal, or now) economic slavery.

33. Tartsák tisztán erényüket azok, kik nem találnak hozományra valót, míg Allah nem gazdagítja őket az Ő kiváltságából. Kik szabadságlevélre vágynak azok közül, kiket jobbotok bír, hát írjatok nekik, ha bármi jót is láttok bennük. Adjatok nekik Allah vagyonából, mit nektek adott. Ne kényszerítsétek szolganőiteket bujálkodásra, ha meg akarják őrizni erényüket, hogy vágyjátok az Evilág kínálatát. Ha kényszerítitek őket, hát Allah ezután nekik Megbocsájtó, Könyörületes[1378].

وَلَقَدْ أَنزَلْنَا إِلَيْكُمْ آيَاتٍ مُّبَيِّنَاتٍ وَمَثَلًا مِّنَ الَّذِينَ خَلَوْا مِن قَبْلِكُمْ وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٣٤﴾

34. We have already sent down to you verses making things clear, an illustration from (the story of) people who passed away before you, and an admonition for those who fear ((Allah)).

34. Lebocsátottuk nektek a bizonyító (erejű) Áyákat, példáját azoknak, kik már előttetek tűntek le és intést az őrizkedőknek.

اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ مَثَلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِن شَجَرَةٍ مُّبَارَكَةٍ زَيْتُونِةٍ لَّا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ نُّورٌ عَلَى نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَن يَشَاء وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣٥﴾

35. Allah is the Light of the heavens and the earth. The Parable of His Light is as if there were a Niche and within it a Lamp: the Lamp enclosed in Glass: the glass as it were a brilliant star: Lit from a blessed Tree, an Olive, neither of the east nor of the west, whose oil is well-nigh luminous, though fire scarce touched it: Light upon Light! Allah doth guide whom He will to His Light: Allah doth set forth Parables for men: and Allah doth know all things.

35. Allah az Egek és a Föld világossága. Az Ő világosságának példája, akár a zug, miben ott a lámpás. A lámpás üvegben van és az üveg olyan, mint a tündöklő csillag. Felviláglik az áldott fáról, az Oliváról, mi nem keleti és nem nyugati. Olaja fényt ad akkor is, ha tűz alig éri. Világosság a világosságon! Allah azt vezeti világosságával, ki(t) Ő(t) akar(ja). Allah példákat vet az embereknek, Allah Minden dolog Ismerője!

فِي بُيُوتٍ أَذِنَ اللَّهُ أَن تُرْفَعَ وَيُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ ﴿٣٦﴾

Az Iszlám házassági szabályok előírják a hozományt. Ha a férfinek ez nem áll rendelkezésére, várnia kell, míg össze nem gyűlik, és ezalatt tisztán kell tartania erkölcsét. Nem lehet kifogás számára, hogy ki akarja elégíteni természetes vágyait a házasságon kívül. Ezt csak a házasság kötelékén belül lehet.

A rabszolgaság intézménye mára elavult. Amíg létezett, az Iszlám megadta a legnagyobb könnyítést, amit csak lehetett. A rabszolga, férfi, vagy nő, jogában állt írásos okiratba foglalni azokat a feltételeket, melyek felszabadulásához kellettek. Megkereshette az erre szolgáló összeget és megválthatta magát. Ha az illető jóravaló volt, gazdájának segítenie és támogatnia illett őt.

Nő „kényszerítése", azaz akaratának semmibe vétele, vagy helyzetének, kitettségének figyelmen kívül hagyása. Ez azt jelenti, hogy szexuális kapcsolat nem jöhet létre kényszerből. Ha a hölgy rabszolga, még beleegyezése sem ad okot szexuális kapcsolat lehetőségére, mert státuszánál fogva nem rendelkezik szabad akarattal. Ezt ma gazdasági rabszolgaságnak, kitettségnek hívják és a tilalom ma is él.

36. (Lit is such a Light) in houses, which Allah hath permitted to be raised to honour; for the celebration, in them, of His name: In them is He glorified in the mornings and in the evenings, (again and again),-

36. (Ilyen világosság gyúl) a házakban, mik megbecsülését Allah emelni engedte, mikben az Ő nevét említik. Őt magasztalják ezekben reggel és este.

رِجَالٌ لَّا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَن ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاء الزَّكَاةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ ﴿٣٧﴾

37. By men whom neither traffic nor merchandise can divert from the Remembrance of Allah, nor from regular Prayer, nor from the practice of regular Charity: Their (only) fear is for the Day when hearts and eyes will be transformed (in a world wholly new),-

37. Férfiak, kiket nem térít el kereskedés, se üzleti haszon attól, hogy Allah nevét említsék, imára álljanak, és kötelező alamizsnát adjanak. Félik a Napot, mikor átalakulnak a szívek és tekintetek,-

لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِ وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَن يَشَاء بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٨﴾

38. That Allah may reward them according to the best of their deeds, and add even more for them out of His Grace: for Allah doth provide for those whom He will, without measure.

38. Hogy Allah legszebben viszonozza nekik azt, mit tettek és gyarapítsa őket bőkezűségéből. Allah annak nyújtja a gondviselést, kinek Ő akarja. számvetés nélkül.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَعْمَالُهُمْ كَسَرَابٍ بِقِيعَةٍ يَحْسَبُهُ الظَّمْآنُ مَاء حَتَّى إِذَا جَاءهُ لَمْ يَجِدْهُ شَيْئًا وَوَجَدَ اللَّهَ عِندَهُ فَوَفَّاهُ حِسَابَهُ وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٣٩﴾

39. But the Unbelievers,- their deeds are like a mirage in sandy deserts, which the man parched with thirst mistakes for water; until when he comes up to it, he finds it to be nothing: But he finds Allah (ever) with him, and Allah will pay him his account: and Allah is swift in taking account[1379].

39. Kik tagadnak, tetteik, akár a délibáb a sivatagban, miről a szomjazó úgy véli víz, míg oda nem ér és nem talál semmit. Allahot megleli magában és Ő megfizeti számláját. Allah Gyors Számvető[1379].

[1379] The rebel against Allah finds himself like the man deluded by a mirage. The Truth which he rejected is always with him. The mirage which he accepted leads to his destruction.

Aki Allah ellen lázad tévképek felé halad, mintha délibábot üldözne. Az Igazság mindig vele van, de nem azt követi, hanem a délibábot, ami vesztét okozza.

أَوْ كَظُلُمَاتٍ فِي بَحْرٍ لُّجِّيٍّ يَغْشَاهُ مَوْجٌ مِّن فَوْقِهِ مَوْجٌ مِّن فَوْقِهِ سَحَابٌ ظُلُمَاتٌ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَا أَخْرَجَ يَدَهُ لَمْ يَكَدْ يَرَاهَا وَمَن لَّمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا فَمَا لَهُ مِن نُّورٍ ﴿٤٠﴾

40. Or (the Unbelievers' state) is like the depths of darkness in a vast deep ocean, overwhelmed with billow topped by billow, topped by (dark) clouds: depths of darkness, one above another: if a man stretches out his hands, he can hardly see it! for any to whom Allah giveth not light, there is no light!

40. Vagy mint a tenger sötét mélye, mit egyik hullám a másik hátán lep el, s mit fentről beborítanak az egymáson tornyosuló felhők. Ha az ember kinyújtja kezét, alig látja azt. Kinek Allah nem gyújt világosságot, annak nem jut világosság!

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُسَبِّحُ لَهُ مَن فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالطَّيْرُ صَافَّاتٍ كُلٌّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُ وَتَسْبِيحَهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٤١﴾

41. Seest thou not that it is Allah Whose praises all beings in the heavens and on earth do celebrate, and the birds (of the air) with wings outspread? Each one knows its own (mode of) prayer and praise. And Allah knows well all that they do.

41. Nem látod-e, hogy Allah dicsőségét zengi minden, mi az Egeken és Földön van, még a madarak is reptükben? Mindegyik tudja, miként imádkozzon Hozzá és magasztalja Őt! Allah Tudója, annak, mit tesznek.

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿٤٢﴾

42. Yea, to Allah belongs the dominion of the heavens and the earth; and to Allah is the final goal (of all).

42. Allahé az Egek és a Föld Mindenhatósága, Allahhoz vezet a sors.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُزْجِي سَحَابًا ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُ ثُمَّ يَجْعَلُهُ رُكَامًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاء مِن جِبَالٍ فِيهَا مِن بَرَدٍ فَيُصِيبُ بِهِ مَن يَشَاء وَيَصْرِفُهُ عَن مَّن يَشَاء يَكَادُ سَنَا بَرْقِهِ يَذْهَبُ بِالْأَبْصَارِ ﴿٤٣﴾

43. Seest thou not that Allah makes the clouds move gently, then joins them together, then makes them into a heap? - then wilt thou see rain issue forth from their midst. And He sends down from the sky mountain masses (of clouds) wherein is hail: He strikes therewith whom He pleases and He turns it away from whom He pleases, the vivid flash of His lightning well-nigh blinds the sight.

43. Nem látod-e, miként lebegteti Allah a felhőket, egymásba illeszti azokat, majd gomolytornyot épít belőlük? Látod az esőt kihullani közüle. Ő lebocsátja az Ég felhőhegyeiből a jégesőt. Azt veri el vele, kit Ő akar, és arról téríti el, kiről Ő akarja. Villámlása majdnem elragadja a látást.

يُقَلِّبُ اللَّهُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُوْلِي الْأَبْصَارِ ﴿٤٤﴾

44. It is Allah Who alternates the Night and the Day: verily in these things is an instructive example for those who have vision!

44. Allah átforgatja az éjt nappallá. Mert bizony, ebben van a tanulság a látás embereinek.

وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِن مَّاء فَمِنْهُم مَّن يَمْشِي عَلَى بَطْنِهِ وَمِنْهُم مَّن يَمْشِي عَلَى رِجْلَيْنِ وَمِنْهُم مَّن يَمْشِي عَلَى أَرْبَعٍ يَخْلُقُ اللَّهُ مَا يَشَاء إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٥﴾

45. And Allah has created every animal from water: of them there are some that creep on their bellies; some that walk on two legs; and some that walk on four. Allah creates what He wills for verily Allah has power over all things[1380].

45. Allah minden élőlényt a vízből teremtett meg. Köztük mi hasán csúszik, köztük, mi két lábon jár, köztük, mi négyen. Allah azt teremt, amit akar. Mert bizony, Allah Mindenre Képes[1380].

لَقَدْ أَنزَلْنَا آيَاتٍ مُّبَيِّنَاتٍ وَاللَّهُ يَهْدِي مَن يَشَاء إِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٤٦﴾

46. We have indeed sent down signs that make things manifest: and Allah guides whom He wills to a way that is straight.

46. Lebocsátottuk a bizonyító (erejű) Áyákat. Allah azt vezeti, ki(t) Ő(t) akar(ja) az Egyenes Ösvényre.

وَيَقُولُونَ آمَنَّا بِاللَّهِ وَبِالرَّسُولِ وَأَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلَّى فَرِيقٌ مِّنْهُم مِّن بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُوْلَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾

47. They say, "We believe in Allah and in the apostle, and we obey": but even after that, some of them turn away: they are not (really) Believers.

47. Mondják: „Hiszünk Allahban, a Prófétában és engedelmeskedünk.” Majd néhányan közülük elfordulnak ezután és ők nem hisznek.

وَإِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُم مُّعْرِضُونَ ﴿٤٨﴾

48. When they are summoned to Allah and His apostle, in order that He may judge between them, behold some of them decline (to come).

48. Mikor Allahhoz és az Ő Prófétájához szólítják őket, hogy ítéljen közöttük, néhányan közülük megtagadják, (hogy eljöjjenek).

وَإِن يَكُن لَّهُمُ الْحَقُّ يَأْتُوا إِلَيْهِ مُذْعِنِينَ ﴿٤٩﴾

[1380] Protoplasm is the basis of all living matter, and "the vital power of protoplasm seems to depend on the constant presence of water".

Minden élő anyag alapja a protoplazma, aminek léte a víz függvénye. Csak a víz folyamatos megléte mellett jöhet létre és differenciálódhat.

49. But if the right is on their side, they come to him with all submission[1381].

49. De ha nekik van igazuk, eljönnek hozzá készséggel[1381].

أَفِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ أَمِ ارْتَابُوا أَمْ يَخَافُونَ أَن يَحِيفَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُولُهُ بَلْ أُوْلَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٥٠﴾

50. Is it that there is a disease in their hearts? or do they doubt, or are they in fear, that Allah and His Messenger will deal unjustly with them? Nay, it is they themselves who do wrong[1382].

50. Tán betegség honol szívükben? Vagy tán kételyeik vannak, vagy félnek, hogy Allah és az Ő Prófétája igazságtalanul bánik velük? Mi több! Ezek ők, kik bűnbe estek[1382].

إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَن يَقُولُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأُوْلَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥١﴾

51. The answer of the Believers, when summoned to Allah and His Messenger, in order that He may judge between them, is no other than this: they say, "We hear and we obey": it is such as these that will attain felicity[1383].

51. A hívők azt válaszolták, mikor Allahhoz és a Prófétához hívták őket, hogy ítéljen közöttük, s mondták: „Hallunk és engedelmeskedünk." Ezek ők, a boldogulók[1383].

وَمَن يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَخْشَ اللَّهَ وَيَتَّقْهِ فَأُوْلَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٥٢﴾

52. It is such as obey Allah and His Messenger, and fear Allah and do right, that will win (in the end),

52. Ki engedelmes Allahnak és az Ő Prófétájának, féli Allahot, őrizkedik, hát ezek ők, a győztesek.

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ أَمَرْتَهُمْ لَيَخْرُجُنَّ قُل لَّا تُقْسِمُوا طَاعَةٌ مَّعْرُوفَةٌ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٥٣﴾

[1381] The Hypocrites only wanted to go to the judge who they thought was likely to give judgment in their favor.

A Hipokriták csak akkor jöttek el jogorvoslatra, ha tudták, hogy az ő javukra billen a mérleg. Más esetekben meg sem jelentek.

[1382] The real fact is that their conscience smites them. They know their own iniquity, and do not wish to go before a just judge who would be open to no influence and would be sure to give a righteous decree.

A lelkiismeretük gátolja őket abban, hogy eljöjjenek. Tisztában vannak saját romlottságukkal és nem akarnak megjelenni egy igazságot rendíthetetlenül képviselő bíró előtt, aki felfedi gyengeségüket és helyesen ítél.

[1383] True happiness, whether here or in the Hereafter, is not to be attained by fraud or duplicity: it is the privilege of those who listen attentively to good counsel and carry it out in their lives.

Az igazi boldogság itt, vagy a Túlvilágon nem az, amit becsapással, kétszínűséggel érnek el. Ez azok kiváltsága, kik meghallgatják a jó tanácsot és életüket ennek megfelelően alakítják.

53. They swear their strongest oaths by Allah that, if only thou wouldst command them, they would leave (their homes). Say: "Swear ye not; Obedience is (more) reasonable; verily, Allah is well acquainted with all that ye do[1384]."

53. Őszinte fogadalommal esküsznek Allahra, hogy ha megparancsolnád nekik, kivonulnának (otthonaikból). Mondd: „Ne esküdjetek! Az engedelmesség hasznosabb! Mert bizony, Allah Értesült arról, mit cselekedtek[1384].”

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِن تَوَلَّوا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ وَعَلَيْكُم مَّا حُمِّلْتُمْ وَإِن تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٥٤﴾

54. Say: "Obey Allah, and obey the Messenger. but if ye turn away, he is only responsible for the duty placed on him and ye for that placed on you. If ye obey him, ye shall be on right guidance. The Messenger's duty is only to preach the clear (Message)[1385].

54. Mondd: „Engedelmeskedjetek Allahnak, engedelmeskedjetek a Prófétának. Ha elfordultok, hát rajta annyi teher van, amennyit ráraktak és rajtatok (is) annyi teher van, amennyit rátok raktak. Ha engedelmeskedtek neki, jó irányba mentek. Nincs több (teher) a Prófétán, mint a világos üzenés[1385].”

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُم فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُم مِّن بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَمَن كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُوْلَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٥٥﴾

55. Allah has promised, to those among you who believe and work righteous deeds, that He will, of a surety, grant them in the land, inheritance (of power), as He granted it to those before them; that He will establish in authority their religion - the one which He has chosen for them; and that He will change (their state), after the fear in which they

---

[1384] Some people, especially hypocrites, give hyperbolic assurances, as did the Madinah Hypocrites to the holy Prophet, that they would do any bidding, even to the forsaking of their hearths and homes. To this they are ready to swear their strongest oaths, which mean nothing. They are asked to spare their oaths, and quietly do at least such unheroic duties as they are asked to do in every-day life. Idle words are not of the least value. Allah will judge by your actions, and He knows all, whether it is open or secret.

Néhány ember, különösen a Hipokriták túlzó biztosítékokat adtak arra, hogy ha kell házaikat is hátrahagyják és mindent megtesznek az Ügyért. Készek arra, hogy felesküdjenek mindenre, ami szent, de valójában ezek üres szavak. Itt arra kérik őket, hogy fogják vissza magukat a fogadalmaktól és inkább a nem hősies, de mindennapi kötelességüket teljesítsék. A szavak értelmüket vesztik, ha nem telnek meg tartalommal. Allah fog köztük ítélni, Ő tudja rejtett és látszó dolgaikat.

[1385] If you disobey Allah's commands as explained by His Prophet, you are not going to be forced. The Prophet's mission is to train your will and explain clearly all the implications of your conduct. The responsibility for your conduct rests entirely on yourselves.

Nem kényszerít senki arra, hogy engedelmeskedj Allah parancsolásainak úgy, ahogy a Próféta tanítja. A Próféta küldetése az, hogy felkészítse akaratodat és elmagyarázza viselkedésed következményeit. Tetteid és szándékaid felelőssége a te válladon nyugszik.

(lived), to one of security and peace: 'They will worship Me (alone) and not associate aught with Me. 'If any do reject Faith after this, they are rebellious and wicked[1386].

55. Allah megígérte azoknak, kik hisznek közületek és jókat cselekednek, hogy hatalmat hagy hátra nekik a Földön, ahogy hatalmat hagyott hátra azoknak, kik előttük voltak, hogy hitvallásukat, miben Ő megelégedését lelte, rendezőelvvé tegye számukra. (Hogy) félelmük után, biztonságra váltsa (életüket). (Elrendeltük, hogy) ne állítsanak Nekem társat és ki ezután tagad, ezek ők, a züllöttek[1386].

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٥٦﴾

56. So establish regular Prayer and give regular Charity; and obey the Messenger. that ye may receive mercy.

56. Álljatok fel imára, adjatok kötelező alamizsnát, engedelmeskedjetek a Prófétának, hátha tán kegyelmet nyertek.

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَأْوَاهُمُ النَّارُ وَلَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٥٧﴾

57. Never think thou that the Unbelievers are going to frustrate (Allah's Plan) on earth; their abode is the Fire,- and it is indeed an evil refuge!

57. Ne számítsatok arra, hogy azok, kik tagadnak, visszatarthatják (Allah tervét) a Földön. Hajlékuk a Pokol, mi becstelen vég!

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِيَسْتَأْذِنكُمُ الَّذِينَ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنكُمْ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ مِن قَبْلِ صَلَاةِ الْفَجْرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُم مِّنَ الظَّهِيرَةِ وَمِن بَعْدِ صَلَاةِ

[1386] Three things are promised here, to those who have Faith and obey Allah's Law: 1. that they will inherit power and authority in the land, not for any selfish purposes of theirs nor by way of favoritism, but in order that they may maintain Allah's Law; 2. that the Religion of Right, which Allah has chosen for them, will be openly established, and will suppress all wrong and oppression; 3. that the righteous will live in peace and security, instead of having to suffer persecution, or leave their hearths and homes for the cause of Allah, or practice the rites of their Faith in secret.
If this verse was revealed about the time of the Battle of the Ditch (Khandaq), also called the Battle of the Confederates (Ahzab), A.H. 4-5, we can imagine the comfort it gave to the Muslims who were besieged in Madinah by a force ten times their number. The Muslims then lived in a state of great suspense and danger, and under arms for days on end. (See 23:9-20). The security and authority they were promised came to them subsequently in abundant measures.

Három ígéret hangzik el azoknak, akik hisznek és követik Allah Törvényét: 1. Ők öröklik meg a hatalmat a földön. Ezzel nem önös célt, saját vágyaikat, hanem Allah Törvényét kell megvalósítaniuk. 2. A Jog és Igazságosság vallásának rendezőelvei a gyakorlatban érvényre kell, hogy jussanak a rossz letörésében és a gyenge felemelésében. 3. Az igaz, jóravaló emberek békéjének és biztonságának szavatolása.
Ez a vers az „Árok" ütközet idején nyilatkoztatott ki, a Hidzsra 5. évében. Ekkor a Muszlimok tízszeres túlerővel néztek szembe az ostromgyűrűbe zárt Medinából. Se ellátásuk, se felszerelésük nem volt az ellenséghez hasonlítható. Mindenre készek voltak, maguk sem látták, hogy megélik-e a holnapot. (23:9-20). Ebben a versben Allah biztatást és jövőképet fest le előttük.

الْعِشَاء ثَلَاثُ عَوْرَاتٍ لَّكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَهُنَّ طَوَّافُونَ عَلَيْكُم بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٨﴾

58. O ye who believe! let those whom your right hands possess, and the (children) among you who have not come of age ask your permission (before they come to your presence), on three occasions: before morning prayer; the while ye doff your clothes for the noonday heat; and after the late-night prayer: these are your three times of undress: outside those times it is not wrong for you or for them to move about attending to each other: Thus does Allah make clear the Signs to you: for Allah is full of knowledge and wisdom[1387].

58. Ó, kik hisznek! Kérjék engedelmeteket három alkalommal, (ha elétek akarnak járulni) azok, kiket jobbotok bír, vagy kik nem érték el a serdülőkort közöttetek: a hajnali ima előtt, mikor ruháitokat levetitek a déli hőségben és az esti ima után. Ez a három a visszavonultság (ruhátlanság) ideje számotokra. Sem nektek, sem nekik nem vétek, ha ezeken kívül átjártok egymáshoz. Ekképpen nyilvánítja ki Allah számotokra az Áyákat. Allah a Mindentudó, a Bölcs[1387].

وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنكُمُ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَأْذِنُوا كَمَا اسْتَأْذَنَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٩﴾

59. But when the children among you come of age, let them (also) ask for permission, as do those senior to them (in age): Thus does Allah make clear His Signs to you: for Allah is full of knowledge and wisdom.

59. Mikor a gyermekek köztetek elérik a serdülőkort, úgy kérjék engedelmeteket, mint azok kik idősebbek náluk. Ekképpen nyilvánítja ki Allah számotokra az Ő Áyáit. Allah a Mindentudó, a Bölcs.

وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاء اللَّاتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَن يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ وَأَن يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ لَّهُنَّ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٦٠﴾

60. Such elderly women as are past the prospect of marriage,- there is no blame on them if they lay aside their (outer) garments, provided they make not a wanton display of

---

[1387] We now come to rules of decorum within the family circle in refined society. Servants and children have rather more freedom of access, as they come and go at all hours, and there is less ceremony with them. But even in their case there are limitations. During the night, before morning prayer, i.e., before dawn, they must discreetly ask for permission before they enter, partly because they must not unnecessarily disturb people asleep, and partly because the people are then undressed. The same applies to the time for the midday siesta, and again to the time after night prayers, when people usually undress and turn in to sleep. For grown-ups the rule is stricter: they must ask permission to come in at all times (24:59).

Az illemszabályok a társadalmi normák alapját képezik. Először azokat látjuk, melyek a családi életen belül rendezik a viszonyokat. A szolgáknak és gyermekeknek nagyobb átjárási szabadsága van másoknál. De az ő esetükben is vannak korlátozások. A hajnali ima előtt, az éj folyamán, diszkréten kell bebocsájtást kérniük, ha be akarnak jönni. Egyrészt ilyenkor nem illik zavarni az alvó embert, másrészt ezekben az órákban az emberek ruhátlanul pihennek. Ugyanez vonatkozik a déli szieszta és az esti ima utáni időre, amit lefekvés követ. A felnőttekre szigorúbb szabályozás vonatkozik. Ők minden alkalommal bebocsájtást kell, hogy kérjenek. (24:59).

their beauty: but it is best for them to be modest: and Allah is One Who sees and knows all things[1388].

60. Az idős asszonyok, kik túl vannak azon, hogy házasságra vágyjanak, nem vétek számukra, ha levetik (külső) ruhadarabjaikat, nem kitüntetve szépségüket. De ha az erényt keresik, jobb nekik. Allah a Meghalló, a Mindentudó[1388].

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى أَنفُسِكُمْ أَن تَأْكُلُوا مِن بُيُوتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ آبَائِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أُمَّهَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ إِخْوَانِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَعْمَامِكُمْ أَوْ بُيُوتِ عَمَّاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخْوَالِكُمْ أَوْ بُيُوتِ خَالَاتِكُمْ أَوْ مَا مَلَكْتُم مَّفَاتِحَهُ أَوْ صَدِيقِكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَن تَأْكُلُوا جَمِيعًا أَوْ أَشْتَاتًا فَإِذَا دَخَلْتُم بُيُوتًا فَسَلِّمُوا عَلَى أَنفُسِكُمْ تَحِيَّةً مِّنْ عِندِ اللَّهِ مُبَارَكَةً طَيِّبَةً كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُون ﴿٦١﴾

61. It is no fault in the blind nor in one born lame, nor in one afflicted with illness, nor in yourselves, that ye should eat in your own houses, or those of your fathers, or your mothers, or your brothers, or your sisters, or your father's brothers or your father's sisters, or your mother's brothers, or your mother's sisters, or in houses of which the keys are in your possession, or in the house of a sincere friend of yours: there is no blame on you, whether ye eat in company or separately. But if ye enter houses, salute each other - a greeting of blessing and purity as from Allah. Thus does Allah make clear the signs to you: that ye may understand[1389].

[1388] For elderly women in the home the rules of dress and decorum are not so exacting as for younger women, but they are also enjoined to study modesty, both because it is good in itself, and as an example to the younger people.

Idős asszonyokra a házon belül az öltözködési és díszítési szabályok nem annyira szigorúak, mint fiatalok esetében. Ettől függetlenül nekik is visszafogottságot, mérsékletet kell tanúsítaniuk, egyrészt maguk miatt, másrészt, hogy jó példával járjanak a fiatalok előtt.

[1389] There were various Arab superstitions and fancies which are combated and rejected here. 1. The blind, or the halt, or those afflicted with serious disease were supposed to be objects of divine displeasure, and as such not fit to be associated with us in meals in our houses: we are not to entertain such a thought, as we are not judging of the causes of people's misfortunes, which deserve OUT sympathy and kindness. 2. It was considered unbecoming to take meals in the houses of near relatives: this taboo is not approved. 3. A similar superstition about houses in our possession but not in our actual occupation is disapproved. 4. If people think they should not fall under obligation to casual friends, that does not apply to a sincere friend, in whose company a meal is not to be rejected, but welcomed. 5. If people make a superstition either that they should always eat separately, or that they must always eat in company, as some people weary of their own company think, either of them is wrong. Man is free and should regulate his life according to needs and circumstances.

Az Iszlám előtt számos Arab babona volt, melynek hagyományait ez a vers hatályon kívül helyezi: 1. A vakok, bénák, sérültek nem voltak szívesen látott vendégek, számos hiedelem, ártás kötődött hozzájuk. Az Iszlám ezt feloldotta. Senki sem felelős azért a sorsért, amit Allah szánt neki. Mivel gyengék, támogatásra szorulnak, Ha házunkba lépnek, kötelességünk szíveslátásuk. 2. Úgy tartották, hogy a közeli rokonságnál elfogyasztott étel tabu. Ezt itt feloldja. 3. Ugyanez a tabu volt érvényben azokkal a házakkal kapcsolatban, melyek tulajdonban voltak ugyan, de gazdájuk nem azokban lakott állandó jelleggel. 4. Régebben különbséget tettek alkalmi és állandó barátságok között és csak ez utóbbi esetében volt illő együtt étkezni. Az Iszlám ezt értelmetlennek tartja,

61. Nem érheti vád a vakot, sem a bénát, sem a beteget (ha betérnek), sem titeket, ha saját házaitokban esztek, vagy atyáitok házában, anyáitok házában, fivéreitek házában, nővéreitek házában, atyáitok fivéreinek házában, atyáitok nővéreinek házában, anyáitok fivéreinek házában, anyáitok nővéreinek házában, vagy a házakban, miknek kulcsa tulajdonotokban van, vagy barátaitok házában. Nem vétek számotokra, ha együtt, vagy ha egymagatok esztek. Ha betértek a házakba köszöntsétek egymást Allahtól jövő áldott, üdvös üdvözlettel. Ekképpen nyilvánítja ki nektek Allah az Áyákat, hátha tán feléritek[1389]!

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِذَا كَانُوا مَعَهُ عَلَى أَمْرٍ جَامِعٍ لَمْ يَذْهَبُوا حَتَّى يَسْتَأْذِنُوهُ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ أُوْلَئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِذَا اسْتَأْذَنُوكَ لِبَعْضِ شَأْنِهِمْ فَأْذَن لِّمَن شِئْتَ مِنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمُ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٦٢﴾

62. Only those are believers, who believe in Allah and His Messenger. when they are with him on a matter requiring collective action, they do not depart until they have asked for his leave; those who ask for thy leave are those who believe in Allah and His Messenger. so when they ask for thy leave, for some business of theirs, give leave to those of them whom thou wilt, and ask Allah for their forgiveness: for Allah is Oft-Forgiving, Most Merciful[1390].

62. Azok a hívők (valóban), kik hisznek Allahban, az Ő Prófétájában, s mikor vele vannak olyan dologban, mi összehozza őket, nem távoznak addig, míg erre engedelmet nem kérnek tőle. Kik engedelmedet kérik, ezek ők, kik hisznek Allahban és az Ő Prófétájában. Ha engedelmedet kérik, hogy távozhassanak valamilyen dolguk miatt, hát adj engedélyt annak, kinek akarsz közöttük, és kérj számukra Allahtól bűnbocsánatot. Mert bizony, Allah a Megbocsájtó, a Kegyelmes[1390].

لَا تَجْعَلُوا دُعَاء الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَاء بَعْضِكُم بَعْضًا قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ يَتَسَلَّلُونَ مِنكُمْ لِوَاذًا فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَن تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٣﴾

63. Deem not the summons of the Messenger among yourselves like the summons of one of you to another. Allah doth know those of you who slip away under shelter of some excuse; then let those beware who withstand the Messenger's order, lest some trial befall them, or a grievous penalty be inflicted on them[1391].

és mindenkivel lehetővé teszi a közös étkezést. 5. Az is babona volt, hogy valaki csak egymaga, vagy csak közösen fogyasztja el az ételt másokkal. Az Iszlám ebbe sem szól bele. Akár így, akár úgy, mindenhogy illő, ahogy a szükség és a jó modor diktálja.

[1390] In important matters of general consultation, even though leave of absence is given on sufficient excuse, it implies some defect in duty on the part of the person to whom the leave is given, and therefore the need of forgiveness from Him to Whom we owe duty in a perfect measure.

Fontos dolgokban tanácsot kell tartani, ahol a döntés felelőssége a résztvevőké, akik hívást kaptak. Ha erről valaki távozik, az vagy azt jelenti, hogy az illetőnek nyomos oka van a távozásra, vagy azt, hogy nem akarja valami miatt a kötelezettségét elvállalni, ezért bűnbocsánatot kell kérni számára.

63. Ne tekintsetek a Próféta hívására köztetek úgy, mintha egymást hívnátok. Allah tudja kik azok, kik elosonnak köztetek mással (hazug indokkal) takarózva. Óvakodjanak azok, kik megszegik az ő parancsát, mert megpróbáltatás fogja érni őket, vagy lesújt rájuk a fájdalmas szenvedés[1391].

أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قَدْ يَعْلَمُ مَا أَنتُمْ عَلَيْهِ وَيَوْمَ يُرْجَعُونَ إِلَيْهِ فَيُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٦٤﴾

64. Be quite sure that to Allah doth belong whatever is in the heavens and on earth. Well doth He know what ye are intent upon: and one day they will be brought back to Him, and He will tell them the truth of what they did: for Allah doth know all things[1392].

64. Senki másé, csak Allahé minden, mi az Egeken és a Földön van. Tudja, mit szándékoztok tenni. Egy napon vissza lesznek térítve Hozzá. Majd kihirdeti nekik azt, mit tettek. Allah Mindenről Tud[1392].

[1391] Three significations are possible. - One is that adopted in the Translation, which agrees with the view of most Commentators. - Another would be: 'Do not think that the prayer of the Prophet of Allah is like your ordinary requests to another: the Prophet's prayer will be about serious matters and will be accepted by Allah'. - A third interpretation would be: 'Do not address the Prophet familiarly as you would address one another: use proper terms of respect for him.'

Három értelmezés lehetséges a Próféta hívásával kapcsolatban: 1. Vagy a fenti értelmezés szerinti fordítás, melyben a Próféta tanácsra hívja az embereket. Ez az értelmezés illik bele az előző tartalomba és a kommentátorok túlnyomó része is ezt tartja helyesnek. 2. Ha a hívás a Próféta imáját jelenti, mellyel Allahot hívja, akkor azt jelentheti, hogy az ő imája sokkal komolyabb és mélyebb, mint bárki másé. 3. Ha a hívás megszólítást jelent, akkor tegyetek különbséget a között, ahogy egymást batárilag szólítgatjátok, és ahogy a Prófétához fordultok.

[1392] Things misunderstood or maligned, falsely praised or held in honor, or fraudulently shown to be good when they are evil-everything will be revealed in its true light on the Day of final Judgment.

A félreértett, félremagyarázott, kárhoztatott, hamisan imádott, vagy megtévesztő módon előadott dolgokról a Végítélet Napján lehull a lepel.

25. AL-FURQAN (THE CRITERION-ISMÉRVEK)

Introduction to Surah Al-Furqan (The Criterion)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah takes its name "Al-Furqan" from the first verse. Though it is symbolic like the names of many other Surahs, it has a close relation to its subject matter.

Period of Revelation

It appears from its style and subject matter that, like Surah Al- Mu'minun, it was also revealed during the third stage of Prophethood at Makkah. Ibn Jarir and Imam Razi have cited a tradition of Dahhak bin Muzahim that this Surah was revealed eight years before Surah An Nisa. This also confirms our opinion as to its period of revelation.

Subject Matter and Topics

The Surah deals with the doubts and objections that were being raised against the Qur'an, the Prophethood of Muhammad (Allah's peace and blessings be upon him) and his teachings by the disbelievers of Makkah. Appropriate answers to each and every objection have been given and the people have been warned of the consequences of rejecting the Truth. At the end of the Surah, a clear picture of the moral superiority of the Believers has been depicted as in the beginning of Surah Al-Mu'minun, as if to say, 'Here is the criterion for distinguishing the genuine from the counterfeit. This is the noble character of those people who have believed in and followed the teachings of the Holy Prophet and this is the kind of people that he is trying to train. You may yourselves compare and contrast this type of people with those Arabs, who have not as yet accepted the Message, and who are upholding "ignorance" and exerting their utmost to defeat the Truth. Now you may judge for yourselves as to which you would like to choose." Though this question was not posed in so many words, it was placed before every one in Arabia in a tangible shape. It may be noted that during the next few years, the practical answer given to this question by the whole nation, with the exception of a small minority, was that they chose Islam

Bevezetés az Al-Furqan (Ismérvek) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Furqan (Ismérvek) szó az első versben szerepel és ebből ered a Szúra elnevezése.

A kinyilatkoztatás ideje

A stílus és tartalom alapján a 23. Muminoon (Hívők) Szúrával egy időben nyilatkoztatott ki, ami a Próféta Mekkai időszakának harmadik negyedére esik. Ibn Dzsarir és Imam Razi egy Hadiszt említ Dahhak bin Muzahimtól, aki közli, hogy ez a Szúra a 4. An-Nisa (Asszonyok) Szúra előtt nyolc évvel született. Ez megerősíti feltevésünket a kinyilatkoztatás idejét illetően.

Tárgykör

A Szúra azokkal az ellenvetésekkel és kételyekkel foglalkozik, melyeket a Koránnal és Mohamed (béke reá) Próféciájával szemben fogalmaztak meg Mekkában a hitetlenek. Minden felvetésükre választ kapnak, egyben figyelmeztetik őket az Igaz Hit elvetésének következményeire. A Szúra végén, ugyanúgy, mint az 23. Al-Muminoon (Hívők) Szúra elején, kijelentés hangzik el a hívők magas morális értékeivel kapcsolatban: „Itt van az Ismérve annak, mi az eredeti és mi a hamis. A Próféta tanításait követők nemes karaktere szembetűnő. Összehasonlíthatjátok őket azokkal az Arabokkal, akik nem fogadták el az Üzenetet és a „Tudatlanság” hiedelmeit fordítják szembe az Igazsággal. Döntsétek el magatok, melyiküket választjátok?” A választ megadta a nép. Évekkel ezután Arábia túlnyomó része az Iszlámot választotta.

25. Al-Furqan	25. Al-Furqan
THE CRITERION, THE STANDARD	**ISMÉRVEK**
Total Verses: 77	Összes vers: 77
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا ﴿١﴾

1. Blessed is He who sent down the criterion to His servant, that it may be an admonition to all creatures[1393];-

1. Legyen áldott, Ki lebocsátotta az Ismérveket az Ő szolgálójára intésként a teremtmények számára[1393],-

الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُن لَّهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَّرَهُ تَقْدِيرًا ﴿٢﴾

2. He to whom belongs the dominion of the heavens and the earth: no son has He begotten, nor has He a partner in His dominion: it is He who created all things, and ordered them in due proportions[1394].

2. Akié az Egek és a Föld Mindenhatósága. Nem nemzett gyermeket, s nincs társa a Mindenhatóságban. Aki megteremtett minden dolgot és a maga mértékével mérte azokat ki[1394].

[1393] That by which we can judge clearly between right and wrong. Here the reference is to the Quran, which has already been symbolized by light. This symbol is continued here, and many contrasts are shown, in the midst of which we can distinguish between the true and the false by Allah's Light, especially the contrast between righteousness and sin.

Az ismérvek, melyek segítenek eldönteni, mi a rossz és jó. Egyértelműen a Koránról van szó, amit a világosság szimbolizál. Kontrasztokat mutat be, melyek jelzik a rosszat és a jót, így képesek vagyunk eldönteni, melyiket válasszuk. Választhatunk igaz és hamis, jó és bűn között.

[1394] The majesty of Allah and His independence of all wants or help are mentioned to show how exceedingly great His goodness in revealing His Will to us is.

Allah mindenkitől független, nem tartozik senkihez, de minden Tőle függ, és minden Hozzá tartozik.

وَاتَّخَذُوا مِن دُونِهِ آلِهَةً لَّا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ وَلَا يَمْلِكُونَ لِأَنفُسِهِمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا وَلَا حَيَاةً وَلَا نُشُورًا ﴿٣﴾

3. Yet have they taken, besides him, gods that can create nothing but are themselves created; that have no control of hurt or good to themselves; nor can they control death nor life nor resurrection[1395].

3. Rajta kívül vettek más isteneket, mik nem teremtenek semmit és maguk is teremtmények. Nem bírnak maguknak sem ártani, sem használni. Nincs bírásuk sem a Halál, sem az Élet, sem a Feltámadás felett[1395].

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا إِفْكٌ افْتَرَاهُ وَأَعَانَهُ عَلَيْهِ قَوْمٌ آخَرُونَ فَقَدْ جَاؤُوا ظُلْمًا وَزُورًا ﴿٤﴾

4. But the misbelievers say: "Naught is this but a lie which he has forged, and others have helped him at it." In truth it is they who have put forward an iniquity and a falsehood[1396].

4. A hitetlenek így szólnak: „Ez nem más, mint koholmány, mit kitalált és mások segítettek ebben neki." Gazsággal jöttek elő és hamissággal[1396].

وَقَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ اكْتَتَبَهَا فَهِيَ تُمْلَى عَلَيْهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٥﴾

5. And they say: "Tales of the ancients, which he has caused to be written: and they are dictated before him morning and evening[1397]."

[1395] This is the first great distinction taught by the Criterion; to know the attributes of the true God, as against the false fancies of men.

Ez az első nagy lecke, amire az Ismérvek megtanítanak: meg kell tudnunk különböztetni az Igaz Istent az emberek által kitalált hamis hiedelmektől.

[1396] The "lie" which the enemies attributed to the holy Prophet of Allah was supposed to be something which did not exist in reality, but was invented by him with the aid of other people: the implication was that: - the Revelation was not a revelation but a forgery, - and that the things revealed e.g., the news of the Hereafter, the Resurrection, the Judgment, the Bliss of the Righteous and the sufferings of the Evil, were fanciful and had no basis in fact.

Koholmánnyal vádolták a Prófétát, mintha kitalálta volna mindazt, amit hirdet. 1. A kinyilatkoztatások nem eredetiek, hanem Mohammed (béke reá) kitalációi. 2. A kinyilatkoztatott tanítások, Túlvilág, Feltámadás, Végítélet, a Jó üdvözülése és a Rossz büntetése stb. mind alaptalanok.

[1397] In their misguided arrogance they say: 'We have heard such things before; they are pretty tales which have come down from ancient times; they are good for amusement, but who takes them seriously?' When the beauty and power of the Revelation are pointed out, and its miracle as coming from an unlearned man, they again hint at other men who wrote them, though they could not produce any one who could write anything like it.

Mivel nem hiszik el, hogy Allahtól jövő kinyilatkoztatásokról van szó, az elődök meséinek feltételezik, mik ősidők óta forognak az emberek között. Szórakoztatóak és kiválók időtöltésre. De ki veszi ezeket komolyan? Ha rámutatnak a Kinyilatkoztatások gyönyörűségére és erejére, melyeket egy tanulatlan ember hirdet, így szólnak: „Biztos valaki lediktálja neki, vagy betanulja másoktól."

5. Mondják: „Az elődök meséi, miket lejegyeztetett, míg diktálták neki azokat reggel és este[1397].”

قُلْ أَنزَلَهُ الَّذِي يَعْلَمُ السِّرَّ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٦﴾

6. Say: "The (Qur'an) was sent down by Him who knows the mystery (that is) in the heavens and the earth: verily He is Oft-Forgiving, Most Merciful[1398]."

6. Mondd: „Az bocsátotta le, Ki ismeri az Egek és Föld rejtélyét. Mert bizony, Ő a Megbocsájtó, a Kegyelmes[1398].

وَقَالُوا مَالِ هَذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ وَيَمْشِي فِي الْأَسْوَاقِ لَوْلَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُونَ مَعَهُ نَذِيرًا ﴿٧﴾

7. And they say: "What sort of an apostle is this, who eats food, and walks through the streets? Why has not an angel been sent down to him to give admonition with him[1399]?

7. Mondják: „Miféle Próféta ez, ki ételt eszik és piacra jár? Miért nem küldtek le hozzá egy Angyalt, hogy legyen vele figyelmeztető[1399]?”

أَوْ يُلْقَى إِلَيْهِ كَنزٌ أَوْ تَكُونُ لَهُ جَنَّةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا وَقَالَ الظَّالِمُونَ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَّسْحُورًا ﴿٨﴾

8. "Or (Why) has not a treasure been bestowed on him, or why has he (not) a garden for enjoyment?" The wicked say: "Ye follow none other than a man bewitched[1400]."

8. „Vagy (miért nem) vetnek oda neki kincset? Vagy (miért nincs) neki kertje, miből eszik” A bűnösök így szólnak: „Ti csupán egy megbabonázott embert követtek[1400]!”

انظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا ﴿٩﴾

[1398] The answer is that the Quran teaches spiritual knowledge of what is ordinarily hidden from men's sight, and such knowledge can only come from Allah, to Whom alone is known the secret of the whole Creation.

A válasz a Koránban rejlik. Azt a spirituális tudást tanítja, ami az emberek elől rejtve van. Ilyen tudás, csak Allahtól származhat, Aki Egyedül ismeri a Teremtés titkait.

[1399] This is another objection: 'He is only a man like us: why is not an angel sent down, if not by himself, at least with him?' The answer is: angels would be of no use to men as Messengers, as they and men would not understand each other, and if angels came, it might cause more confusion and wonder than understanding in men's minds. 21:7-8; 6:8-9.

Íme, egy másik ellenvetés: „Ő csak egy ember, mint mi. Miért nem kíséri őt egy Angyal?” A válasz egyszerű. Az Angyaloknak semmi hasznát nem vennék a Próféták. Nem értenék egymást és jelenlétük nagyobb zavart szülne, mint hiányuk. Senki sem értené a jelenséget. 21:7-8, 6:8-9.

[1400] As shown in 5:66, akala (to eat) has a comprehensive meaning, implying enjoyment of all kinds. Here the garden itself stands for a type of the amenities of life: its fruits would be available for eating, its coolness for rest and refreshment, its waters and its landscape for aesthetic delight.

„Akala”, evést jelent, de itt a fogyasztás szélesebb körét fogja át, ahogy az 5:66-ban. A kert itt egy státuszt szimbolizál, ami az Isten szavát hordozó embernek „járna”, ahogy minden „járna’, ami küldetését kiszolgálná és kényelmessé tenné. A kert nem léte vádként jön elő.

9. See what kinds of comparisons they make for thee! But they have gone astray, and never a way will they be able to find[1401]!

9. Nézd, miféle példákat vetnek oda neked! Hanem ők megtévedtek és nem képesek utat találni[1401].

تَبَارَكَ الَّذِي إِن شَاء جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِّن ذَلِكَ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَيَجْعَل لَّكَ قُصُورًا ﴿١٠﴾

10. Blessed is He who, if that were His will, could give thee better (things) than those,- Gardens beneath which rivers flow; and He could give thee palaces (secure to dwell in)[1402].

10. Legyen áldott az, Ki, ha akarja, ennél jobbat tesz meg neked. Kerteket, mik alatt folyók futnak és megtesz neked palotákat[1402].

بَلْ كَذَّبُوا بِالسَّاعَةِ وَأَعْتَدْنَا لِمَن كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا ﴿١١﴾

11. Nay they deny the hour (of the judgment to come): but We have prepared a blazing fire for such as deny the hour:

11. Mi több! Megtagadják az Órát! Mi előkészítettük azoknak, kik az Órát megtagadják, a perzselő lángot.

إِذَا رَأَتْهُم مِّن مَّكَانٍ بَعِيدٍ سَمِعُوا لَهَا تَغَيُّظًا وَزَفِيرًا ﴿١٢﴾

12. When it sees them from a place far off, they will hear its fury and its ranging sigh[1403].

[1401] The charges the enemies made against the Messenger of Allah recoiled on those who made them. The Messenger was vindicated, and went from strength to strength, for Allah's Truth will always prevail. The men who perversely leave the way of truth, righteousness, and sincerity, have not only missed the Way, but on account of their perversity they will never be able to find any way by which they can get back to Truth.

A Prófétára vetett vádak visszapattantak azokra, akik állították azokat. A Próféta mögött Isten állt, ezért hosszú távon ő kerekedett felül. Az ember, aki megvetendő módon felhagy az igazság keresésével és saját hibájából letér, sohasem lesz képes visszautat találni az Igazsághoz. Élete boldogtalan bolyongással telik.

[1402] This phrase is usually symbolized of the Bliss in the Hereafter. If it were Allah's Plan, He could give his Messengers complete felicity and power in this life also. Instead of being persecuted, mocked, driven out of their homes, and having to exert their utmost powers of body, mind, and character to plant the flag of Truth in an unbelieving world, they could have lived in ease and security. But that would not have given the real lessons they came to teach struggling humanity by their example.

Ez a vers a Túlvilági viszonzásra utal. Ha Allah Tervében az állna, akkor el tudná látni az Ó Prófétáját minden földi jóval, hatalommal stb. Ahelyett, hogy üldözött, megcsúfolt, kigúnyolt, házából kivetett lenne, lehetne hatalmas testi erővel, műveltséggel megáldott, aki az Igazság zászlaját magasba emelve leigázza a hitetlen világot. Élhetne könnyedén és biztonságban. Ez viszont nem szolgálná azokat az eszméket, melyek tanítására hivatott. Példája küzdelmet mutat, melyet az emberiség érdekében kellett vívnia és a küzdelem maga is hozzátartozott küldetéséhez.

[1403] For zafir, a deep emission of breath or a sigh, see 11:106. Here the Fire is personified. It is raging with hunger and fury, and as soon as it sees them from ever so far, it emits a sigh of desire. Till then they had not realized their full danger. Now, just as their heart begins to tremble with terror, they are bound together-like with like, -and cast into the roaring flames!

12. *Ha az messziről meglátja őket, hallják dühét és fujtatását*[1403].

وَإِذَا أُلْقُوا مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مُقَرَّنِينَ دَعَوْا هُنَالِكَ ثُبُورًا ﴿١٣﴾

13. And when they are cast, bound together into a constricted place therein, they will plead for destruction there and then[1404]!

13. *Mikor egy szűk helyre vetik őket egymáshoz láncolva, a megsemmisülésért esengenek nyomban*[1404]*!*

لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُورًا وَاحِدًا وَادْعُوا ثُبُورًا كَثِيرًا ﴿١٤﴾

14. "This day plead not for a single destruction: plead for destruction oft- repeated!"

14. *„Ne esengjetek egy megsemmisülésért a Napon, hanem esengjetek sok végért!”*

قُلْ أَذَٰلِكَ خَيْرٌ أَمْ جَنَّةُ الْخُلْدِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ كَانَتْ لَهُمْ جَزَاء وَمَصِيرًا ﴿١٥﴾

15. Say: "Is that best, or the eternal garden, promised to the righteous? for them, that is a reward as well as a goal (of attainment)[1405].

15. *Mondd: „Ez jobb-e, vagy az Örökkévalóság Kertje, mit az őrizkedőknek ígérnek? Az nekik viszonzás és cél*[1405]*.”*

لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاؤُونَ خَالِدِينَ كَانَ عَلَى رَبِّكَ وَعْدًا مَسْؤُولًا ﴿١٦﴾

16. "For them there will be therein all that they wish for: they will dwell (there) for aye: A promise to be prayed for from thy Lord."

16. *Ebben nekik minden van, mit akarnak, s halhatatlanok. Urad állja ígéretét arra, mit kérnek.*

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ فَيَقُولُ أَأَنتُمْ أَضْلَلْتُمْ عِبَادِي هَؤُلَاء أَمْ هُمْ ضَلُّوا السَّبِيلَ ﴿١٧﴾

17. The day He will gather them together as well as those whom they worship besides Allah, He will ask: "Was it ye who let these My servants astray, or did they stray from the Path themselves?"

„Zafir” fújtatás, zihálás. Lásd: 11:106. Itt a Poklot személyesíti meg, ami éhesen tombol, ahogy látja a hitetleneket közeledni. Amíg közelébe nem érnek, még nincs tiszta képük, mi vár rájuk. Szívük akkor telik meg félelemmel, amikor felfedik a valót, mi rájuk vár. Egymáshoz láncolva vetik rá őket a lángokra.

[1404] Anything-total annihilation-would be better than the anguish they will suffer. But no annihilation will be granted to them. One destruction will not be enough to wipe out the intensity of their anguish. They will have to ask for many destructions, but they will not get them!

A teljes megsemmisülés jobb lenne számukra, mint a gyötrelem, mit elszenvednek. De nem semmisülnek meg. Egy pusztulás nem is vetne véget gyötrelmüknek, ezért több pusztulásért könyörögnek, de megtagadják tőlük.

[1405] Shifting the scene back to this life, they may fairly be asked: "Here is the result of the two courses of conduct: which do you prefer?"

A Mennyországi képre térve felmerül a kérdés: melyik a jobb végcél? Mert a kétféle viselkedés két végállomásra visz.

17. A Napon Ő összetereli őket és azokat, mikhez imádkoznak Allahon kívül, majd így szól: „Ti térítettétek el szolgálóimat, vagy ők tévelyedtek le az útról?”

قَالُوا سُبْحَانَكَ مَا كَانَ يَنبَغِي لَنَا أَن نَّتَّخِذَ مِن دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاء وَلَكِن مَّتَّعْتَهُمْ وَآبَاءهُمْ حَتَّى نَسُوا الذِّكْرَ وَكَانُوا قَوْمًا بُورًا ﴿١٨﴾

18. They will say: "Glory to Thee! not meet was it for us that we should take for protectors others besides Thee: But Thou didst bestow, on them and their fathers, good things (in life), until they forgot the Message: for they were a people (worthless and) lost[1406]."

18. Mondják: „Légy Dicső! Nem felelt volna meg nekünk az, hogy Rajtad kívül más oltalmazót vegyünk. De Te elkényeztetted őket és atyáikat, míg elfelejtették az Üzenetet, majd elbukott nép lettek[1406].”

فَقَدْ كَذَّبُوكُم بِمَا تَقُولُونَ فَمَا تَسْتَطِيعُونَ صَرْفًا وَلَا نَصْرًا وَمَن يَظْلِم مِّنكُمْ نُذِقْهُ عَذَابًا كَبِيرًا ﴿١٩﴾

19. ((Allah) will say): "Now have they proved you liars in what ye say: so ye cannot avert (your penalty) nor (get) help." And whoever among you does wrong, him shall We cause to taste of a grievous Penalty[1407].

19. (Mondja Allah): „Meghazudtoltak titeket abban, mint mondotok. Nem tudtok kitérni, sem pártfogóra lelni.” Ki elkárhozik, megízleltetjük vele a nagy büntetést[1407].

وَما أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا إِنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَيَمْشُونَ فِي الْأَسْوَاقِ وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيرًا ﴿٢٠﴾

[1406] The creatures of Allah who were worshipped will prove that they never asked for worship: on the contrary they themselves worshipped Allah and sought the protection of Allah and of none but Allah. Cf. 46:5-6. They will go further and show that the false worshippers added ingratitude to their other sins: for Allah bestowed abundance on them, and they blasphemed against Allah.

Allah teremtményei, amikhez imádkoztak, soha nem akarták azt, hogy bálványként imádják őket. Ellenkezőleg. Ők maguk is Allahhoz imádkoztak és az Ő védelméért könyörögtek (46:5-6). Azok ellen tanúskodnak, akik hozzájuk imádkoztak, mert hűtlenek voltak az Igazi Istenhez, Akihez igazán imádkozniuk kellett volna. Így ők Istenkáromlást követtek el.

[1407] The argument is as in a court of justice. If the false worshippers plead that they were misled by those whom they falsely worshipped, the latter will be confronted with them and will prove that plea to be false.

Mintha a bíróságon lennénk. Akik hamis istenekhez imádkoztak, bálványaikat vádolják, hogy azok térítették el őket, de azok kitérnek a vádak elől és a bűn visszahull a társállítókra.

20. And the apostles whom We sent before thee were all (men) who ate food and walked through the streets: We have made some of you as a trial for others: will ye have patience? for Allah is One Who sees (all things)[1408].

20. Nem küldtünk más Prófétákat előtted, csak olyanokat, kik étték az ételt és járták a piacokat. Néhányatokat próbatételül tettünk meg mások számára, vajon kiálljátok e-? Urad Mindent Lát[1408]!

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءنَا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْنَا الْمَلَائِكَةُ أَوْ نَرَى رَبَّنَا لَقَدِ اسْتَكْبَرُوا فِي أَنفُسِهِمْ وَعَتَوْ عُتُوًّا كَبِيرًا ﴿٢١﴾

21. Such as fear not the meeting with Us (for Judgment) say: "Why are not the angels sent down to us, or (why) do we not see our Lord?" Indeed they have an arrogant conceit of themselves, and mighty is the insolence of their impiety[1409]!

21. Mondják azok, kik nem remélik a Mi találkozónkat: „Miért nem küldtek le neki Angyalt, vagy látjuk Urunkat?" Gőgösködtek magukban, mert nagy az ő istentelenségük[1409].

يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلَائِكَةَ لَا بُشْرَى يَوْمَئِذٍ لِّلْمُجْرِمِينَ وَيَقُولُونَ حِجْرًا مَّحْجُورًا ﴿٢٢﴾

22. The Day they see the angels,- no joy will there be to the sinners that Day: The (angels) will say: "There is a barrier forbidden (to you) altogether[1410]!"

22. A Napon látják (majd) az Angyalokat, de nem lesz a bűnösöknek örömhír azon a Napon. Így szólnak (az Angyalok): „Itt a határ, mit megvontatok[1410]!"

[1408] In Allah's universal Plan, each unit or thing serves a purpose. If some are rich, the poor should not envy them: it may be that the rich man's proximity is itself a trial of their virtue. If some are poor, the righteous rich should not despise or neglect them: it may be that their coming within their sight is a trial for the real feeling of charity or brotherly love in the rich. If A is bad-tempered or persecutes or ill-uses B, it may be an opportunity for B to show his patience or humility or his faith in the ultimate prevalence of justice and truth. Whatever our experiences with other human beings may be, we must make them subserve the ends of our spiritual improvement and perhaps theirs too.

Allah Univerzális Tervében mindennek szerepe van. Ha valaki gazdag, a szegénynek nem kell irigykednie rá. Lehet, hogy gazdagsága teszi próbára erkölcsét, jellemét. Ha valaki szegény, a jóravaló emberek nem nézhetnek át felettük, nem hanyagolhatják el őket. Lehet, hogy a szegénység látványa indítja el a jótékonykodás és testvériség érzését. Ha valaki rosszindulatú és másokat sanyargat, lehet, hogy éppen ezzel a magatartásával alakítja ki másokban az állhatatosságot, alázatot és türelmet. Bármilyen kapcsolatrendszerbe kerülünk, azt saját és mások spirituális épülésére kell fordítanunk.

[1409] The blasphemers who have given up all Faith and laugh at the Hereafter: nothing is sacred to them: their arrogance and insolence are beyond all bounds.

Az istenkáromlók nem törődnek a Hittel és nevetnek a Túlvilágon. Semmi sem szent nekik. Szembenállásuk, arroganciájuk határtalan.

[1410] They will not be allowed to enjoy any of the felicity or peace which will be the normal state of the new world of Reality. Their own past will stand as a barrier to shut them off.

Nem élvezhetik a nyugalmat, a boldogságot. Saját múltjuk jelöli ki azokat a határokat, melyek közé a Túlvilágon zárják magukat.

وَقَدِمْنَا إِلَى مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاء مَّنثُورًا ﴿٢٣﴾

23. And We shall turn to whatever deeds they did (in this life), and We shall make such deeds as floating dust scattered about[1411].

23. Mi odafordulunk, mit tettek (az életben) a tettekből és ezeket elszórt porszemekké tesszük meg[1411].

أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُّسْتَقَرًّا وَأَحْسَنُ مَقِيلًا ﴿٢٤﴾

24. The Companions of the Garden will be well, that Day, in their abode, and have the fairest of places for repose[1412].

24. A Kertek gazdái ezen a Napon jól ellesznek nyugvóhelyükön és szebb lesz útravalójuk[1412].

وَيَوْمَ تَشَقَّقُ السَّمَاء بِالْغَمَامِ وَنُزِّلَ الْمَلَائِكَةُ تَنزِيلًا ﴿٢٥﴾

25. The Day the heaven shall be rent asunder with clouds, and angels shall be sent down, descending (in ranks),-

25. A Napon a fellegek kettéhasítják az Eget és lebocsátatnak az Angyalok, egyik a másik után,-

الْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ لِلرَّحْمَنِ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى الْكَافِرِينَ عَسِيرًا ﴿٢٦﴾

26. That Day, the dominion as of right and truth, shall be (wholly) for ((Allah)) Most Merciful: it will be a Day of dire difficulty for the Misbelievers.

26. A Napon az Igazság Teljhatalma felett a Kegyelmes ül. Ez a Nap a hitetlenekre vészjósló.

وَيَوْمَ يَعَضُّ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ يَا لَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا ﴿٢٧﴾

27. The Day that the wrong-doer will bite at his hands, he will say, "Oh! would that I had taken a (straight) path with the Messenger[1413].

[1411] The false hopes they built on in this life, and the deeds did under the shadow of such false hopes will be dissipated as if they were dust flying about in the wind. They will have no value whatever.

Egész életükben hamis reményeket kergettek és tetteik, melyeket ezekre építettek porfelhőkként szállnak el a szélben. Semmi értéket nem hoztak létre és önmaguk is értéktelenné válnak.

[1412] The barrier which will shut out the evil ones will not exist for the righteous, who will have an abode of bliss and repose, for they will be in the Garden of Allah's Good Pleasure.

Az a határ, mit a bűnösök vontak maguk köré tetteikkel, nem létezik a Mennyországban, ahol Allah áldását korlátok nélkül élvezhetik annak lakói.

[1413] The words are general, and for us the interest is in a general sense. A man who actually receives the Truth and is on the right path is all the more culpable if he is diverted from that path by the machinations of a worldly friend. The particular person whom some Commentators mention in this connection was one 'Uqba who received the light of Islam, but was misled afterwards by a worldly friend into apostasy and blasphemy. He came to an evil end afterwards.

A szavak általános érvényűek. Akinek eljött az Igazság, követte azt, majd egy hiábavalóság, vagy földi csábítás miatt kivetkőzik abból, jobban számon kérhető, mint akihez még nem jött el az Igazság. A vers konkrétan Uqbára utal, aki követte az Iszlám világosságát, de egy istentelen barátjának eleget téve letért az útról és újra hitetlenné lett.

27. A Napon kezébe harap a bűnös és mondja: „Ó! Bár a Prófétával tartottam volna az úton[1413]!”

يَا وَيْلَتَى لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا ﴿٢٨﴾

28. "Ah! woe is me! Would that I had never taken such a one for a friend!

28. „Ó, jaj, nekem! Bár ne tettem volna meg azt cimborámnak!”

لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءنِي وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنسَانِ خَذُولًا ﴿٢٩﴾

29. "He did lead me astray from the Message (of Allah. after it had come to me! Ah! the Evil One is but a traitor to man!"

29. „Letérített az Üzenetről, miután az eljött hozzám! És a Sátán az ember árulója!”

وَقَالَ الرَّسُولُ يَا رَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا ﴿٣٠﴾

30. Then the Messenger will say: "O my Lord! Truly my people took this Qur'an for just foolish nonsense[1414]."

30. Így szól (majd) a Próféta: „Ó Uram! Mert bizony, népem semmibe vette ezt a Koránt[1414].”

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِّنَ الْمُجْرِمِينَ وَكَفَى بِرَبِّكَ هَادِيًا وَنَصِيرًا ﴿٣١﴾

31. Thus have We made for every prophet an enemy among the sinners: but enough is thy Lord to guide and to help[1415].

31. Ekképpen tettünk meg minden Prófétának ellenséget a bűnösök közül, de elég az Urad ahhoz, hogy Vezető és Pártfogó legyen[1415].

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ جُمْلَةً وَاحِدَةً كَذَلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتِيلًا ﴿٣٢﴾

[1414] "My people" are of course the unbelieving Quraish. They treated the Quran with neglect, i.e., something to be discarded. But they were only a handful of people whose vested interests were touched by the beneficent reforms initiated by Islam. They soon passed away, and all Arabic-speaking or Arabic-understanding people have considered the Quran as a treasury of Truths expressed in the most beautiful possible language, with a meaning that grows deeper with research.

„Népem”, természetesen a hitetlen Quraish, akik semmibe vették a Koránt. Voltak azonban néhányan, akiket érdeklődéssel töltöttek el a Korán által hirdetett reformok. Később minden Arab nyelven beszélő vagy értő felfogta, milyen kincs a Korán, ami nem csupán nyelvi szempontból múlja felül az emberi teljesítőképességet, hanem tartalomban is.

[1415] It is the nature of sin to be hostile to truth and righteousness, but such hostility will not harm the righteous and need cause no misgiving because Allah will guide and help those who work in His cause. And what could be better or more effective than His guidance and help?

A bűn természetéhez tartozik, hogy ellenséges mindazzal, ami egyenes és igazságos. Ez az ellenségeskedés azonban nem árthat annak, ki jóravaló, mert Allah vezeti őt. Ki más lenne erre alkalmasabb, mint Ő?

32. Those who reject Faith say: "Why is not the Qur'an revealed to him all at once? Thus (is it revealed), that We may strengthen thy heart thereby, and We have rehearsed it to thee in slow, well-arranged stages, gradually[1416].

32. Így szólnak, kik tagadnak: „Miért nem bocsátották le neki a Koránt egyszerre?" Ekképpen: Hogy megszilárdítsuk vele szívedet és beléd olvassuk szavait szakaszonként[1416],-

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَأَحْسَنَ تَفْسِيرًا ﴿٣٣﴾

33. And no question do they bring to thee but We reveal to thee the truth and the best explanation (thereof)[1417].

33. (S hogy) ne hozakodjanak elő neked kérdésekkel és kinyilvánítsuk neked az Igazat a legszebb értelmezéssel[1417].

الَّذِينَ يُحْشَرُونَ عَلَى وُجُوهِهِمْ إِلَى جَهَنَّمَ أُولَئِكَ شَرٌّ مَّكَانًا وَأَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٣٤﴾

34. Those who will be gathered to Hell (prone) on their faces,- they will be in an evil plight, and, as to Path, most astray.

34. Kiket arcaikon terelnek össze a Pokolban, ezeknek helye ocsmány és útja a legtévelyedettebb.

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَا مَعَهُ أَخَاهُ هَارُونَ وَزِيرًا ﴿٣٥﴾

[1416] Three reasons are given for the gradual revelation of the Quran. - "To strengthen thy heart": the tremendous task of winning the Arab nation, and, through them, the whole world, to Islam, required superhuman patience, constancy, and firmness, and these qualities were strengthened by the gradual promulgation of solutions to each difficulty as it arose. - "Slow, well-arranged stages": though the stages were gradual, as the occasion demanded from time to time, in the course of twenty-three years, the whole emerged, when completed, as a well-arranged scheme of spiritual instruction, as we have seen in following the arrangement of the Suras. - Questions put and answers given: see next note.

Oka van annak, hogy a Korán miért nem egyszerre nyilatkoztatott ki: „Hogy megszilárdítsuk vele szíveteket". Türelemre, kitartásra volt szükség ahhoz, hogy a tudatlanság korszakában élő Arab nemzetet először saját hiedelmeinek és torz erkölcseinek rabságából ki lehessen szabadítani, majd őket más nemzetek felett példaképpé lehessen emelni. „Szakaszonként", mert fokozatosságra volt szükség. Minden időszak és alkalom más megoldást igényelt. Ahhoz, hogy ezt meg lehessen érteni, át kellett élni az adott időszakot. A Korán kinyilatkoztatásai 23 év alatt álltak össze egy jól szerkesztett spirituális rendelet-gyűjteménnyé, ami különböző idők különböző megoldásaira tud választ adni. Az Isteni tudással összefüggő kérdésekkel kapcsolatban lásd a következő megjegyzést.

[1417] Divine knowledge is a fathomless ocean. But glimpses of it can be obtained by any individuals sincerely searching for the Truth. Their progress will be in grades. If they ask questions, and answers are then furnished to them, they are more likely to apprehend the Truth, as they have already explored the part of the territory in which they are interested. In the same way, when concrete questions arise by the logic of events, and they are answered not only for the occasion, but from a general stand-point, the teaching has a far greater chance of penetrating the human intelligence and taking shape in practical conduct. And this is the usual way of instruction in the Quran.

Az Isteni tudás egy mérhetetlen Óceán. Bárki számára elérhető abból pár csepp, ha az igazság keresését a legőszintébb szándék vezérli. A fejlődés fokozatos. Szükséges, hogy kérdezzünk, mert kérdés nélkül a megismerés folyamata nem lehetséges. Olyan kérdést kell feltennünk, ami valós és nem irrealitás maga a közelítés. A kérdést alkalom szüli, a Korán pedig alkalmakra bontva ad választ.

35. (Before this,) We sent Moses The Book, and appointed his brother Aaron with him as minister[1418];

35. Mert bizony, Mi megadtuk Mózesnek a Könyvet és megtettük fivérét, Áront segítőtársul[1418].

فَقُلْنَا اذْهَبَا إِلَى الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَدَمَّرْنَاهُمْ تَدْمِيرًا ﴿٣٦﴾

36. And We command: "Go ye both, to the people who have rejected our Signs:" And those (people) We destroyed with utter destruction.

36. Mondtuk: „Menjetek a néphez, kik meghazudtolták Áyáimat." Majd Mi lesújtottunk és romba döntöttük őket.

وَقَوْمَ نُوحٍ لَّمَّا كَذَّبُوا الرُّسُلَ أَغْرَقْنَاهُمْ وَجَعَلْنَاهُمْ لِلنَّاسِ آيَةً وَأَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٣٧﴾

37. And the people of Noah,- when they rejected the apostles, We drowned them, and We made them as a Sign for mankind; and We have prepared for (all) wrong-doers a grievous Penalty[1419];-

37. Noé népe, mikor meghazudtolták a Prófétákat, vízbe fojtottuk őket, majd Jellé tettük meg őket az embereknek. Előkészítettük a bűnösöknek a fájdalmas büntetést[1419].

وَعَادًا وَثَمُودَ وَأَصْحَابَ الرَّسِّ وَقُرُونًا بَيْنَ ذَٰلِكَ كَثِيرًا ﴿٣٨﴾

38. As also 'Ad and Thamud, and the Companions of the Rass, and many a generation between them[1420].

[1418] 20:29, and the whole passage there, which is merely referred to here, to show how previous Prophets were treated, but how they stuck fast to the Criterion given, to distinguish between Good and Evil.

20:29. Ebben a szakaszban látjuk, hogy a Próféták miként ragadták meg és tették magukévá az Ismérveket. Ezzel vált lehetővé számukra a jó és rossz elhatárolása.

[1419] The stories of Noah, of the prophets of 'Ad and Thamud (and of other prophets), in the reactions of their communities to their teaching are told in 26:105-159. Here they are just mentioned to illustrate how little respect past ages had for their prophets and teachers of Truth. But Allah's Truth did not suffer: it was the blind rejecters of spiritual Truth who were wiped out.

Noé, Aád, Thamud és a többi Próféta történeteit, népeik viszonyulását, korábbiakban már láttuk 26:105-109. Itteni felemlítésük azt illusztrálja, hogy népeik koroktól függetlenül elutasították őket, és szembefordultak az Igazsággal. Nem Allah Igazsága szenvedett kárt, hanem ők, saját vakságuk miatt.

[1420] Commentators are not clear as to who the "Companions of the Rass" were. The root meaning of "rass" is an old well or shallow water-pit. Another root connects it with the burial of the dead. But it is probably the name of a town or place. The "Companions of the Rass" may well have been the people of Shu'aib, as they are here mentioned with the 'Ad, the Thamud, and Lut's people, and the people of Shu'aib are mentioned in a similar connection in 26:176- 190 and in 11:84-95. Shu'aib was the prophet of the Madyan people in the north-west of Arabia, where many old wells are found. There is however an oasis town al-Rass in the district of Qasim in Middle Najd, about thirty-five miles south-west of the town of 'Unaiza, reputed to be the central point of the Arabian Peninsula, and situated midway between Makkah and Basra.

Kommentátorok között nincs határozott vélemény az Ar-Rass lakóival kapcsolatban. A szó jelentése öreg kút, vagy sekély itató. Jelenthet azonban halott temetést is. Ez azonban feltehetőleg helységnév, ami kapcsolatban van Shu'eyb népével a Medianitákkal. Legalábbis ezt követeli a logika azok alapján, hogy eddig Noé, Aád és Thamud Prófétákat említették a versek. Shu'eybről is találunk részleteket korábbról 26:176-190 és 11:84-95. Median népének Prófétája volt északnyugat Arábiában, ahol sok öreg kút található. Van arrafelé egy Ar-Rass

38. Aád, Thamud, Ar-Rass lakói és a sok nemzedék közöttük[1420],

وَكُلًّا ضَرَبْنَا لَهُ الْأَمْثَالَ وَكُلًّا تَبَّرْنَا تَتْبِيرًا ﴿٣٩﴾

39. To each one We set forth Parables and examples; and each one We broke to utter annihilation (for their sins).

39. Mindnek odavetettük a példákat, majd mindet romhalmazzá zúztuk.

وَلَقَدْ أَتَوْا عَلَى الْقَرْيَةِ الَّتِي أُمْطِرَتْ مَطَرَ السَّوْءِ أَفَلَمْ يَكُونُوا يَرَوْنَهَا بَلْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ نُشُورًا ﴿٤٠﴾

40. And the (Unbelievers) must indeed have passed by the town on which was rained a shower of evil: did they not then see it (with their own eyes)? But they fear not the Resurrection[1421].

40. Mert (a hitetlenek) eljöttek a településre, mire rázúdult a végzetes eső. Nem látták tán azt? Mi több! Nem reménykednek a Feltámadásban[1421]!

وَإِذَا رَأَوْكَ إِن يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُوًا أَهَذَا الَّذِي بَعَثَ اللَّهُ رَسُولًا ﴿٤١﴾

41. When they see thee, they treat thee no otherwise than in mockery: "Is this the one whom Allah has sent as an apostle?"

41. Ha látnak téged, csupán gúny tárgyává tesznek (mondván): „Ez az tán, kit Allah Prófétának küldött?”

إِن كَادَ لَيُضِلُّنَا عَنْ آلِهَتِنَا لَوْلَا أَن صَبَرْنَا عَلَيْهَا وَسَوْفَ يَعْلَمُونَ حِينَ يَرَوْنَ الْعَذَابَ مَنْ أَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٤٢﴾

42. "He indeed would well-nigh have misled us from our gods, had it not been that we were constant to them!" - Soon will they know, when they see the Penalty, who it is that is most misled in Path!

42. „Letérített volna minket isteneinkről, ha nem tartottunk volna ki mellettük!” Meg fogják tudni, mikor meglátják a szenvedést ki az, kinek útja legtévelyedettebb!

أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَٰهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا ﴿٤٣﴾

---

nevű oázis is Nadzsd közepe táján, kb. 50 km-re Unaiza városától az Arab félszigeten, félúton Baszra és Mekka között.

[1421] This refers to Lut's story and the destruction of Sodom and Gomorrah, the wicked cities of the plain near the Dead Sea, by a shower of brimstone. The site lies on the highway between Arabia and Syria. Cf. 15:74, 76.

Lót népére, valamint Szodoma és Gomora pusztulására utal. A Holt tenger fennsíkján éltek, ahol bűneik miatt kénköves eső hullott rájuk. Arábia és Szíria között félúton található. 15:74-76.

43. Seest thou such a one as taketh for his god his own passion (or impulse)? Couldst thou be a disposer of affairs for him[1422]?

43. Láttad-e azt, ki saját hiábavalóságát veszi istenéül? Tudsz-e rá felvigyázó lenni[1422]?

أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ إِنْ هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٤٤﴾

44. Or thinkest thou that most of them listen or understand? They are only like cattle;- nay, they are worse astray in Path.

44. Vagy arra számítasz-e, hogy legtöbbjük hall, vagy ért? Mert bizony, ők csupán olyanok, mint a jószágok. Mi több! Útjuk tévelyedettebb.

أَلَمْ تَرَ إِلَى رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ وَلَوْ شَاء لَجَعَلَهُ سَاكِنًا ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسَ عَلَيْهِ دَلِيلًا ﴿٤٥﴾

45. Hast thou not turned thy vision to thy Lord?- How He doth prolong the shadow! If He willed, He could make it stationary! then do We make the sun its guide;[1423]

45. Nem látod-e Uradat, miként nyújtja hosszabbra az árnyékot? Ha akarná, megállítaná. Majd Mi megtennénk a Napot arra vezetőnek[1423].

ثُمَّ قَبَضْنَاهُ إِلَيْنَا قَبْضًا يَسِيرًا ﴿٤٦﴾

46. Then We draw it in towards Ourselves,- a contraction by easy stages[1424].

[1422] The man who worships his own passions or impulses or desires is the most hopeless to teach or lead or guide. If it were anything else the matter with him, the Prophet could argue with him. But Reason cannot prevail over blind passion. It is vain to hope that such a man could be led, until his mad desires are killed. No one could undertake any responsibility for him, for he obeys no law and follows no advice. He is worse than brute beasts, which may not understand, but at least follow the wholesome instincts implanted in them by Allah. The lawless man has killed his instincts and is unwilling to submit to guidance.

Aki saját szenvedélyeit, vágyait, hiábavalóságait tekinti útmutatásának, reménytelenül száguld végzete felé. Ha nem lenne vágyai rabja, a Próféta érvelhetne vele. De az okszerűség nem győzedelmeskedhet a vakságon. Teljesen hiábavaló abban reménykedni, hogy az ilyen ember jó útra tér, míg ki nem öli magából szenvedélyeit. Senki nem vállalhat felelősséget érte, hiszen nem engedelmeskedik a törvénynek, nem fogadja meg a tanácsot. Rosszabb, mint az állat, ami ugyan nem ért, de követi ösztöneit, melyeket Allah kódolt bele. A törvénytelen ember kiölte természetes ösztöneit és nem fogad el semmilyen útmutatást.

[1423] We saw in 24:35 that Allah is the Light of the heavens and the earth. We have now another sublime passage, in which we are asked to contemplate the Glory of Allah by a parable of the subtle play of Light and Shade in Allah's creation.

A 24:35-ben megismertük az Egek és Föld világosságát. Itt egy másik szakasz kezdődik, ami Allah dicsőségét szemlélteti a fény és árnyék példájával.

[1424] As the sun rises higher and higher, the shadows contract. In regions where the sun gets actually to the zenith at noon, there is no shadow left at that time. Where does it go to? It was but a shadow cast by a substance and it gets absorbed by the substance which produced it.

46. Majd Magunk felé vonnánk azt könnyű vonszolással[1424].

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِبَاسًا وَالنَّوْمَ سُبَاتًا وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا ﴿٤٧﴾

47. And He it is Who makes the Night as a Robe for you, and Sleep as Repose, and makes the Day (as it were) a Resurrection[1425].

47. Ő az, Ki megteszi nektek az Éjt öltözékké, az alvást pihenéssé és megteszi a Nappalt Feltámadássá[1425]!

وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيَاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ وَأَنزَلْنَا مِنَ السَّمَاء مَاء طَهُورًا ﴿٤٨﴾

48. And He it is Who sends the winds as heralds of glad tidings, going before His mercy, and We send down pure water from the sky[1426],-

48. Ő az, Ki elküldi a szeleket az örömhír hordozójául az Ő kegyelme előtt. Majd Mi lebocsátjuk az Égből a megtisztító vizet[1426],-

لِنُحْيِيَ بِهِ بَلْدَةً مَّيْتًا وَنُسْقِيَهُ مِمَّا خَلَقْنَا أَنْعَامًا وَأَنَاسِيَّ كَثِيرًا ﴿٤٩﴾

49. That with it We may give life to a dead land, and slake the thirst of things We have created,- cattle and men in great numbers[1427].

49. Hogy életre keltsük általa a holt tájat és szomját oltsuk azoknak, miket teremtettünk: a sok jószágnak és embereknek[1427].

Amint a Nap egyre magasabbra emelkedik, változik az árnyék mérete. Vannak olyan területek, ahol a Nap delelésekor eltűnik az árnyék. Hova tűnik? Az csak árnyék volt, amit egy tárgy vetített ki és most a tárgy maga nyeli el saját árnyékát.

[1425] It is still the contrast between Light and Shade; - but the shade of Night is as a Robe to cover and screen us and give us Repose from activity; and the Light of Day is for striving, work, activity. - Or again, the Night is like Death, our temporary Death before Judgment, the time during which our senses are as sealed in Sleep; and the Day is like the renewal of Life at the Resurrection.

Még mindig a fény-árnyék képénél tartunk. Az éjjel árnyéka öltözék, ami eltakar és pihenést biztosít. A nappal világossága az aktív létet, munkát serkenti. Az éjjel megfelel a halálnak, ami átmeneti állapot a végítéletig. Érzékeink ekkor nem működnek. A nappal a megújulás, a Feltámadás.

[1426] 7:57. The Winds are heralds of Joy, ushering in Rain, which is one form of Allah's Mercy. Again, the symbolism presents a fresh point of view. Heat (which is connected with light) sets up currents in the atmosphere, besides sucking up moisture from the seas, and distributing it by means of Winds over wide surfaces of the earth.

7:57. A szelek az örömök hírvivői, az eső felvezetői, ami Allah kegyelmének egyik formája. A szimbolizmus újból teret kap. A hő, ami a fénnyel áll kapcsolatban, légköri áramlatokat generál, emellett a tengerek nedvességét szívja magába, amit az elosztó szelek megragadnak és szerteszórnak a földön.

[1427] The whole cycle of water, -sea, clouds, rain or hail or snow, rivers, and sea again, - is a remarkable illustration of the processes of nature making Allah's providence visible to us.
The connection of life with water is intimate. The physical basis of life itself, protoplasm, is in great part water;

A víz körforgása: tenger, felhők, eső, hó, folyók és újból tenger, mutatja Allah gondoskodásának természetét. Az élet fogalma összekapcsolódik a vízzel. Az élet fizikai szubsztanciájának, a protoplazmának is nagy része víz.

وَلَقَدْ صَرَّفْنَاهُ بَيْنَهُمْ لِيَذَّكَّرُوا فَأَبَى أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا ﴿٥٠﴾

50. And We have distributed the (water) amongst them, in order that they may celebrate (our) praises, but most men are averse (to aught) but (rank) ingratitude[1428].

50. Elosztottuk azt közöttük, hogy magukba szálljanak, de a legtöbb ember csupán tagad[1428].

وَلَوْ شِئْنَا لَبَعَثْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ نَذِيرًا ﴿٥١﴾

51. Had it been Our Will, We could have sent a warner to every centre of population[1429].

51. Ha akartuk volna, minden településre küldtünk volna figyelmeztetőt[1429].

فَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَجَاهِدْهُم بِهِ جِهَادًا كَبِيرًا ﴿٥٢﴾

52. Therefore listen not to the Unbelievers, but strive against them with the utmost strenuousness, with the (Qur'an)[1430].

52. Hát ne engedelmeskedj a hitetleneknek, hanem küzdj ellenük ezzel (a Koránnal), a legodaadóbb küzdelemmel[1430].

وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَّحْجُورًا ﴿٥٣﴾

53. It is He Who has let free the two bodies of flowing water: One palatable and sweet, and the other salt and bitter; yet has He made a barrier between them, a partition that is forbidden to be passed[1431].

[1428] In contrast to Allah's abounding Mercy is man's base ingratitude; another symbolic contrast between Light and Darkness, or Water and Drought.

Allah bőkezűségével és kegyelmével szemben az ember hálátlansága áll. Egy újabb szimbolikus kép. A fény és árnyék után a víz és szárazság ellentétét látjuk.

[1429] Allah's Message has been distributed to all nations. If it had been necessary, a Prophet could have been sent to every town and village. But Allah's Plan is different. He has sent His Light to every heart, through His Signs in man's conscience, in Nature, and in Revelation.

Allah Üzenete minden nép számára rendelkezésre áll. Ha szükséges lenne, Allah minden faluba küldene egy Prófétát. De Allah Terve más. Ő minden szívbe világosságot teremtett, ami akkor gyúl ki, ha az ember észreveszi az Ő Jeleit a természetben, önmagán belül, magába száll, és felismeri kinyilatkoztatásainak Igazságát.

[1430] The distribution of Allah's Signs being universal, the Prophet of Allah pays no heed to carping critics who reject Faith. He wages the biggest Jihad of all, with the weapon of Allah's Revelation,

Allah az egész Univerzumban elszórta Jeleit. Allah Prófétájának nem az a dolga, hogy kritikával illesse a hitet elutasítókat. Ő Allah Kinyilatkoztatásainak eszköztárával küzd az Ő útján, ami a legnagyobb Dzsihád.

[1431] Maraja: literally, let free or let loose cattle for grazing. Bahrain: two seas, or two bodies of flowing water; for bahr is applied both to the salt sea and to rivers. In the world taken as a whole, there are two bodies of water, viz.: - the great salt Ocean, and - the bodies of sweet water fed by rain, whether they are rivers, lakes or underground springs. Yet in spite of all this, the laws of gravitation and other laws in the nature are like a barrier or partition set by Allah, by which the two bodies of water as a whole are always kept apart and distinct.

„Maradzsa”: tehenet, jószágot szabadon enged legelni. „Bahrain”: két tenger, két nagy víz. „Bahr” önmagában sós és édesvizű víztömegre egyaránt használatos. A világon két nagy víztömeget képeznek a sós és édesvizek. Óceánok, tengerek, valamint tavak, folyók, felszín alatti források, melyeket eső táplál. A gravitáció, áramlatok,

53. Ő az, Ki szabadjára engedi a két tengert: ez édes és ízletes, a másik sós és keserű. És megteszi kettő közé a torlaszt, a falat, mi elválaszt[1431].

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاء بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا وَصِهْرًا وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا ﴿٥٤﴾

54. It is He Who has created man from water: then has He established relationships of lineage and marriage: for thy Lord has power (over all things)[1432].

54. Ő az, Ki megteremtette az embert a vízből, megtette neki vérségi és vonzalmi kötelékét. Mert Urad Képes (minderre) [1432]

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَى رَبِّهِ ظَهِيرًا ﴿٥٥﴾

55. Yet do they worship, besides Allah, things that can neither profit them nor harm them: and the Misbeliever is a helper (of Evil), against his own Lord[1433]!

55. Ahhoz imádkoznak Allahon kívül, mi nincs hasznukra, se kárukra. Mert a hitetlen Ura ellen lép fel[1433]*!*

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٥٦﴾

56. But thee We only sent to give glad tidings and admonition.

56. Nem küldtünk téged másnak, csak az örömhír hordozójának és figyelmeztetőnek.

قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِلَّا مَن شَاء أَن يَتَّخِذَ إِلَى رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿٥٧﴾

57. Say: "No reward do I ask of you for it but this: that each one who will may take a (straight) Path to his Lord."

57. Mondd: „Nem kérek ezért tőletek fizetséget. Csupán ki akarja, az Urához választhat utat.”

---

evaporáció és más természeti törvények falat képeznek, mellyel Allah elválasztja a vizeket egymástól. Így a két nagy víztömeg az Ő törvényeit követve szétválik egymástól.

[1432] Water is a fluid, unstable thing: yet from it arises the highest form of life known to us, in this world, man. And man has not only the functions and characteristics of the noblest animals, but his abstract relationships are also typical of his highest nature. He can trace lineage and pedigree, and thus remember and commemorate a long line of ancestors, to whom he is bound by ties of piety, which no mere animals can do. Further, there is the union in marriage: it is not only like the physical union of animals, but it gives rise to relationships arising out of the sexes of individuals who were not otherwise related to each other.

A víz folyékony, instabil anyag és mégis ez adja az élet ma ismert legmagasabb formáját, az embert. Az ember a legnemesebb állatok tulajdonságait átörökítve elvonatkoztatott gondolkodásra képes, ezen az alapon alakítja saját leszármazását, tart fenn viszonyt vérségi és nem vérségi kapcsolataival. Házassága nem az állatok fajfenntartását célozza csupán, hanem a nemek közti együttműködést alakítja tudatos és érzelmi alapon. A felismerés hozzásegít egymás nélkülözhetetlenségének megértésében, így egymás tiszteletében, megbecsülésében.

[1433] Here is the highest contrast of all-material things which are inert, and Allah, Whose goodness and power are supreme; Faith and Unfaith, meriting glad tidings and admonition; the selfish man who is self-centered, and the man of God, who works for others without reward.

Itt találjuk a legnagyobb ellentétet, ami az összes anyagi, élettelen dolog és Allah között fellép. A kettő között alakítja az ember a Hit és Hitetlenség állapotát. Attól függ, ki mit vesz észre, melyik nyűgözi le, lesz követője az anyagi világnak, az élettelennek vagy Allahnak, az Élőnek.

وَتَوَكَّلْ عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَسَبِّحْ بِحَمْدِهِ وَكَفَى بِهِ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا ﴿٥٨﴾

58. And put thy trust in Him Who lives and dies not; and celebrate his praise; and enough is He to be acquainted with the faults of His servants;-

58. Hagyatkozz az Élőre, Ki nem hal meg és zengd az Ő dicsőségét! Elég Ő arra, hogy értesüljön szolgálói vétkeiről,-

الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ الرَّحْمَنُ فَاسْأَلْ بِهِ خَبِيرًا ﴿٥٩﴾

59. He Who created the heavens and the earth and all that is between, in six days, and is firmly established on the Throne (of Authority): Allah Most Gracious: ask thou, then, about Him of any acquainted (with such things)[1434].

59. Aki hat nap alatt megteremtette az Egeket, a Földet és mi a kettő közt, majd elhelyezkedett a Trónuson. A Kegyelmes! Kérdezd Őt, az Értesültet[1434]!

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اسْجُدُوا لِلرَّحْمَنِ قَالُوا وَمَا الرَّحْمَنُ أَنَسْجُدُ لِمَا تَأْمُرُنَا وَزَادَهُمْ نُفُورًا ۞ ﴿٦٠﴾

60. When it is said to them, "Adore ye ((Allah)) Most Gracious!", they say, "And what is ((Allah)) Most Gracious? Shall we adore that which thou commandest us?" And it increases their flight (from the Truth).

60. Ha azt mondják nekik: „Boruljatok le a Kegyelmesnek (Allahnak)!" Mondják: „Még, hogy a Kegyelmesnek?" Annak boruljunk le, kinek te parancsolod? És igyekeznek messzire kerülni (az Igazságtól).

تَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا وَقَمَرًا مُنِيرًا ﴿٦١﴾

61. Blessed is He Who made constellations in the skies, and placed therein a Lamp and a Moon giving light[1435];

[1434] The argument is about the question, in whom shall we put our trust? Worldly men put their trust in worldly things: the righteous man only in Allah. The true distinction will be quite clear from a ray of divine knowledge. If you do not see it all clearly, ask of those who possess such knowledge.

A kérdés az, kire hagyatkozzunk? Az evilági ember földi dolgokba helyezi reményeit, az istenfélő Allahba. Az isteni tudás választja el a kettőt egymástól. Annak kell feltenni ezt a kérdést, akinek ez a tudás megadatott.

[1435] The glorious Lamp of the skies is the Sun; and next to him is the Moon, which gives borrowed light. The Constellations of course include the Signs of the Zodiac, which mark the path of the planets in the heavens.

Ez a lámpás a Nap és emellett a Hold, melynek fénye a Naptól kölcsönzött. A csillagképek magukban foglalják az Állatöv Jegyeit, melyek a bolygók pályáját jelölik.

61. Legyen áldott az, Ki megtette az Égen a csillagképeket majd megtette azon a lámpást és a világot adó Holdat[1435].

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً لِّمَنْ أَرَادَ أَن يَذَّكَّرَ أَوْ أَرَادَ شُكُورًا ﴿٦٢﴾

62. And it is He Who made the Night and the Day to follow each other: for such as have the will to celebrate His praises or to show their gratitude[1436].

62. Ő az, Ki váltakoztatja az Éjjelt és Nappalt annak, ki magába akar szállni, vagy hálát akar adni[1436].

وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا ﴿٦٣﴾

63. And the servants of ((Allah)) Most Gracious are those who walk on the earth in humility, and when the ignorant address them, they say, "Peace!";

63. A Kegyelmes szolgálói azok, kik alázattal járnak a Földön, s mikor a tudatlanok rájuk szólnak, mondják: „Békesség!”

وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَامًا ﴿٦٤﴾

64. Those who spend the night in adoration of their Lord prostrate and standing;

64. Kik Urukért virrasztanak leborulva és állva,

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا ﴿٦٥﴾

65. Those who say, "Our Lord! avert from us the Wrath of Hell, for its Wrath is indeed an affliction grievous,-

65. Kik mondják: „Urunk! Hárítsd el rólunk a Pokol büntetését. Mert bizony, annak kínja gyötrő,-

إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿٦٦﴾

66. "Evil indeed is it as an abode, and as a place to rest in";

66. „Bizony, az hitvány nyugvóhely és szállás,”

وَالَّذِينَ إِذَا أَنفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَٰلِكَ قَوَامًا ﴿٦٧﴾

67. Those who, when they spend, are not extravagant and not niggardly, but hold a just (balance) between those (extremes)[1437];

[1436] The scenes of the phenomenal world are Signs of the Self-Revelation of Allah, for those who understand and who have the will to merge their wills in His.

A világ jelenségeiben meg lehet látni Allah kinyilatkoztatásait, hiszen ami körülvesz bennünket, az mind Jel. Ezeket csak az érti meg, aki tudja, hogy az Ő szándéka áll a jelenségek mögött és fel akarja fedezni azokat.

[1437] In ordinary spending this is a wise rule. But even in charity, in which we give of our best, it is not expected that we should be extravagant, i.e., that we should either do it for show, to impress other people, or do it thoughtlessly, which would be the case if we "rob Peter to pay Paul". We should certainly not be niggardly, but we should remember everyone's rights, including our own, and strike a perfectly just balance between them.

67. Kik, ha áldoznak, nem tékozolnak, nem is fukarkodnak, hanem e kettő közt megállapodnak[1437],

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ يَلْقَ أَثَامًا ﴿٦٨﴾

68. Those who invoke not, with Allah, any other god, nor slay such life as Allah has made sacred except for just cause, nor commit fornication; - and any that does this (not only) meets punishment[1438].

68. Kik nem fohászkodnak Allahhal együtt más istenhez, nem oltanak ki életet, mit Allah megtiltott, csak az Igazzal és nem paráználkodnak. Ki ezt teszi, bűnt vét[1438],-

يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَخْلُدْ فِيهِ مُهَانًا ﴿٦٩﴾

69. (But) the Penalty on the Day of Judgment will be doubled to him, and he will dwell therein in ignominy[1439],-

69. Megduplázódik büntetése a Feltámadás Napján és örökös gyalázat lesz osztályrésze[1439].

إِلَّا مَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٧٠﴾

Ez a költekezés, pénzkiadás bölcs szabálya még akkor is, ha jótékonyságról van szó. Nem kell figyelmet felhívó módon, csak azért, hogy lenyűgözzünk másokat, gondolkodás nélkül, pazarló, tékozló módon adakozni. Fukar, zsugori módon sem tehetünk felajánlást. Ismernünk kell az emberek helyzetét, mit igényelnek, mit nem és olyan módon kell adni, hogy sem az ő, sem a mi jogaink ne sérüljenek. Egyensúlyra kell törekedni.

[1438] Here three things are expressly condemned: - false worship, which is a crime against Allah; - the taking of life, which is a crime against our fellow creatures; and - fornication, which is a crime against our self-respect, against ourselves. Every crime is against Allah, His creatures, and ourselves, but some may be viewed more in relation to one than to another. The prohibition against taking life is qualified: "except for just cause,": e.g., in judicial punishment for murder, or in self-preservation, which may include not only self-defense in the legal sense, but also the clearing out of pests, and the provision of meat under conditions of Halal. - see 5:5. After this comes a long parenthesis, which ends with verse 71 below.

Itt három dolgot ítél el: 1. Helytelen, hamis ima, ami Allah ellen elkövetett bűn. 2. Élet kioltása, ami embertársaink ellen elkövetett bűn. 3. Paráznaság, ami saját magunk, önbecslésünk ellen elkövetett bűn. Akár Allah, embertársaink, vagy magunk számára elkövetett bűnökről van szó, ezek egyike előidézi a másikat. Az élet kioltására vonatkozólag egy kitételt tesz, „az Igazzal”. Ez azt jelenti, hogy egy gyilkost halálra ítélhet egy törvényszék, de lehet önvédelemből elkövetett emberölés is, Az élet kioltása tágabb értelemben értendő, pl. rágcsálóirtás, vagy Halal vágás stb., hiszen nem csupán emberi életre vonatkozik a tilalom. Lásd 5:5. Most egy zárójel kezdődik, ami a 71-ik versben záródik be.

[1439] The three crimes just mentioned are especially detestable and infamous, and as ignominy will be added to other punishments, the penalty will be double that of ordinary punishment.

A három említett bűnért dupla büntetés jár, gyűlöletességük miatt.

70. Unless he repents, believes, and works righteous deeds, for Allah will change the evil of such persons into good, and Allah is Oft-Forgiving, Most Merciful[1440],

70. Hacsak nem bánja meg, hisz és jóravalóan cselekszik. Ezek ők, kiknek Allah jókra váltja rossztéteményeiket, mert Allah a Megbocsájtó, a Kegyelmes[1440].

وَمَن تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ مَتَابًا ﴿٧١﴾

71. And whoever repents and does good has truly turned to Allah with an (acceptable) conversion;-

71. Ki megbánja, jókat cselekszik, az valóban Allahhoz fordul igaz bűnbánással,-

وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا ﴿٧٢﴾

72. Those who witness no falsehood, and, if they pass by futility, they pass by it with honourable (avoidance)[1441];

72. Azok, kik nem állnak ki a hamis mellett, s nemes büszkeséggel hagyják maguk mögött a hitványságot[1441],

وَالَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ يَخِرُّوا عَلَيْهَا صُمًّا وَعُمْيَانًا ﴿٧٣﴾

73. Those who, when they are admonished with the Signs of their Lord, droop not down at them as if they were deaf or blind;

73. Kik, ha Uruk Áyáit említik, nem esnek süketségbe, sem vakságba,

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا ﴿٧٤﴾

74. And those who pray, "Our Lord! Grant unto us wives and offspring who will be the comfort of our eyes, and give us (the grace) to lead the righteous[1442]."

[1440] But even in the case of great crimes, if there is true repentance as tested by a changed life in conduct, Allah's Mercy is available, and it will transform the nature of the repentant from evil to good.

Még az égbekiáltó bűnök esetén is nyitva áll a megbocsájtás kapuja akkor, ha az elkövető őszinte megbánással fordul Allahhoz és megváltozik. Ha ez bekövetkezik, Allah segít a rossztéteményeket jókra változtatni.

[1441] There is not only condemnation of positive falsehood or of being mixed up with things implying falsehood; but futilities -vain random talk, unedifying jokes, useless show, etc.- are all condemned. If a good man finds himself in such an affair, he must withdraw from it in an honorable, dignified way, not in a fussy arrogant way.

Nem csak a nyílt hitványság, vagy az arra utaló jelenség elutasításáról van szó, hanem az üres beszédről, ízléstelen tréfákról, dicsekvésről stb. Ha egy jóravaló ember ilyen körben találja magát, akkor nem feltűnően, nem arrogáns módon, hanem nemes büszkeséggel, méltósággal távoznia kell.

[1442] We must also pray for the maintenance of Allah's Law after us, through our wives and descendants: in our eyes they should not be mere accidents or playthings, but a real comfort and fulfilment of our spiritual longings. Perhaps, through them, as well through ourselves, we may, by Allah's grace, be able to give a lead for truth and righteousness.

Hitveseink és gyermekeink által gondoskodnunk kell Allah Tervének továbbéléséről akkor is, ha már nem leszünk. Ők a mi szemünkben nem csupán hozzátartozók, leszármazottak, akik kényelmünket biztosítják, hanem

74. Kik mondják: „Urunk! Add meg, hogy tekintetünk megnyugvást leljen hitveseikben és utódainkban. Tégy meg minket az őrizkedők vezéréül[1442].”

أُوْلَئِكَ يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا تَحِيَّةً وَسَلَامًا ﴿٧٥﴾

75. Those are the ones who will be rewarded with the highest place in heaven, because of their patient constancy: therein shall they be met with salutations and peace,

75. Ezek ők, kik Mennybéli lakosztályban részesülnek, miáltal állhatatosak voltak, s abban így köszöntik őket: Békesség,

خَالِدِينَ فِيهَا حَسُنَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿٧٦﴾

76. Dwelling therein;- how beautiful an abode and place of rest!

76. Ebben ők halhatatlanok. Mily szép nyughely és szállás!

قُلْ مَا يَعْبَأُ بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا ﴿٧٧﴾

77. Say (to the Rejecters): "My Lord is not uneasy because of you if ye call not on Him: But ye have indeed rejected (Him), and soon will come the inevitable (punishment)[1443]!"

77. Mondd: „Nem figyel fel rátok Uram, ha nem szólítjátok. Mert bizony, meghazudtoltátok, hát bekövetkezik a szükségszerű[1443]!”

---

spirituális világunk letéteményesei is. Remélhetőleg tudunk nekik adni valamit magunkon keresztül Allah kegyelméből, igazságosságából és nemeslelkűségéből, ami útravaló mindnyájuk számára.

[1443] Let not the wicked think that it causes Allah any annoyance or uneasiness if they do not serve or worship Him. He is high above all needs. But He turns in His Mercy to all who call on Him. For those who arrogantly reject Him, the evil consequences of their rejection are inevitable, and must soon come to pass.

A gonosztevők ne higgyék, hogy Allahnak zavart, kellemetlenséget tudnak okozni azzal, hogy nem imádkoznak Hozzá, vagy nem Rá hagyatkoznak. Ő mindenek felett áll. Csak azok felé fordul Kegyelmével és Gondviselésével, aki Hozzá fordul. Aki türelmetlenül, makacsul elutasítja Őt, számolhat büntetésével, ami hamar bekövetkezhet.

26. ASH-SHUARA (THE POETS-KÖLTŐK)

Introduction to Surah Ash-Shuara (The Poets)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah takes its name from verse 224 in which the word *Ash-Shu`araa'* occurs.

Period of Revelation

The subject matter and the style show, and the traditions confirm, that it was revealed during the middle Makkan period. According to Ibn Abbas, Surah Ta Ha was revealed first, then Surah Al Waqiah, and then Surah Ash-Shu'araa. About Surah Ta Ha it is well known that it had been revealed before Hadrat Umar embraced Islam.

Subject Matter and Topics

The background of the Surah is that the disbelievers of Makkah were persistently refusing, on one pretext or the other, to accept the message of Islam given by the Holy Prophet. Sometimes they would say that he did not show them any sign to convince them of his Prophethood; sometimes they would brand him as a poet or a sorcerer and mock his message; and sometimes they would ridicule his Mission, saying that his followers were either a few foolish youth, or the poor people and slaves - whereas, they argued, if his Mission had really some value for the people, the nobles and the elders would have accepted it first. Thus, while on the one hand, the Holy Prophet was becoming wearied by his efforts to show them rationally the errors of their creeds and prove the truth of the Doctrines of Tauhid and the Hereafter, the disbelievers, on the other, were never tired of adopting one kind of obduracy after the other. This state of affairs was causing great anguish and grief to the Holy Prophet.

The Surah begins with words of consolation to the Holy Prophet, implying, "Why do you fret for their sake? If these people have not believed in you, it is not because they have not seen any Sign, but because they are obdurate. They will not listen to reason they want to see a Sign which makes them bow their heads in humility. When this Sign is shown in due course of time, they will themselves realize that what was being presented to them was the Truth."

After this introduction, till verse 191, one and the same theme has been presented continuously, and it is said: "The whole earth abounds in such Signs as can guide a seeker after truth to Reality, but the stubborn and misguided people have never believed even after seeing the Signs, whether these were the Signs of the natural phenomena or the miracles of the Prophets. These wretched people have stubbornly adhered to their erroneous creeds till the Divine scourge actually overtook them."

1. The Signs are of two kinds: (a) Those which are scattered all over the earth, and by seeing which an intelligent person can judge for himself whether what the Prophet is presenting is the Truth or not and (b) those which were seen by Pharaoh and his people, Noah's people, the Ad and the Thamud, Lot's people and the people of Aiykah. Now it is for the disbelievers to decide which kind of the Signs they are eager to see.
2. The mentality of the disbeliever has been the same throughout the ages; their arguments and their objections, and their excuses and subterfuges for not believing have been similar

and ultimately the fates that they met have also been the same. Likewise, the Prophets in every age presented the same teachings, their personal character and their reasoning and arguments against their opponents were the same, and they were all similarly blessed with mercy by Allah Almighty. Both these patterns of behavior and conduct are found in history, and the disbelievers could themselves see as to which respective patterns they and the Holy Prophet belonged.

3. Allah is All Mighty, All Powerful and All Merciful at the same time. History contains instances of His Wrath as well as of His Mercy. Now, therefore, it is for the people to decide whether they would like to deserve Allah's Mercy or His Wrath.
4. Lastly, the discussion has been summed up, saying "O disbelievers, if at all you want to see the Signs, why should you insist on seeing those horrible Signs that visited the doomed communities of the past? Why don't you see the Qur'an which is being presented in your own language? Why don't you see Muhammad (upon whom be Allah's peace and mercy) and his Companions? Can the revelations of the Qur'an be the work of a Satan or a jinn? Does the recipient of the Qur'an appear to be a sorcerer? Are Muhammad and his Companions no different from a poet and his admirers? Why don't you give up disbelief and search your hearts for their judgment?

Bevezetés az Ash-Shuara (Költők) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szúra a 224. versben elhangzó Költő szó után kapta elnevezését.

A kinyilatkoztatás ideje

A tartalom és stílus alapján, amit a Hadiszok is megerősítenek, a Mekkai időszak közepe táján nyilatkoztatott ki. Ibn Abbasz szerint ebben az időszakban 20. Szúra Ta Ha született először, majd jött az 56. Szúra Al-Waqia (Eset), majd a 27. Szúra Ash-Shuara (Költők). A 20. Szúra, Ta Ha Omar megtérése előtt nyilatkoztatott ki.

Tárgykör

A Mekkai hitetlenek elutasították az Iszlámot. Azt állították, hogy a Próféta semmi bizonyítékkal nem szolgált, ami meg tudta volna győzni őket az Üzenet Igazságáról. Költőnek, mágusnak kiáltották ki és

csúfot űztek küldetéséből. Nevetségessé tették azzal, hogy követői ifjak, szegények és rabszolgák, ahelyett, hogy gazdag nemesek támogatnák tanításait. A Próféta belefáradt a meg nem szűnő elutasításba. Mindent megtett, hogy racionális érvekkel bizonyítsa a Monoteizmus (Tauhid) doktrínáinak igazát, a Túlvilág valóságát, de makacs ellenállásba ütközött, ami elkeserítette.
A Szúra a Próféta megerősítésével kezdődik, ilyen módon: „Miért vagy ingerült miattuk? Ha nem hisznek abban, mit tanítasz, az nem azért van, mert nem látják a Jeleket, hanem mert makacsok. Nem akarnak olyan érvelést meghallani, ami azt eredményezné, hogy alázattal leborulnak. Ha majd eltelik egy bizonyos idő, rájönnek, hogy amit előadtál nekik, az Igaz volt."

A felvezetés után a 191. versig egy témával foglalkozik a Szúra. „Az egész világ bővelkedik Jelekben. Aki fel akarja azokat fedezni, könnyen megtalálhatja az Igazságot, de a konok, félrevezetett emberek akkor se hinnének ezeknek a Jeleknek, ha természeti jelenségek, vagy a Próféta csodatételményei lennének. Makacsul ragaszkodnak hiedelmeikhez, míg egyszer az Isteni igazságszolgáltatás le nem sújt rájuk."

1. Kétféle Jel van: (a) Melyek az egész világon elszórtan jelen vannak. Ezeket látva egy intelligens személy felismeri, hogy amit a Próféta hirdet, az Igaz. (b) Vagy olyanok, melyekkel szembesült a Fáraó és követői, Noé és népe, Aád, Thamud, stb. A hitetleneken múlik, mely jelek meggyőzőbbek számukra.
2. A hitetlenek mentalitása minden korban ugyanaz. Kifogásaik, érvelésük, idegenkedésük, hasonló, és amit ezzel kiváltanak, az is ugyanaz. A Prófétákra is igaz mindez. Hozzáállásuk, odaadásuk, igazmondásuk, nagylelkűségük, karakterük nagyon hasonlított és éppúgy részesültek mind Allah kegyében. A hitetlenek levonhatják a tanulságot a történelem eseményeiből, eldönthetik melyik oldalon győzedelmeskedett az Igazság, és választhatnak.
3. Allah Kegyelmes, Irgalmas és Adakozó minden időben. Ugyanakkor látjuk haragját, büntetését. Itt is felmerül a kérdés, melyiket érdemes választani?
4. Így lehetne összegezni: „Hitetlenek! Ha minden áron Jelet akartok, akkor miért akarjátok bizonyságként azokat a csapásokat Jelként, melyek népeket söpörtek el a múltban? Miért nem fedezitek fel a Koránt, ami a ti nyelveteken van? Miért nem látjátok meg a Jelet Mohammedben (béke reá) és Követőiben? A Korán kinyilatkoztatásait elő tudja-e állítani Sátán, vagy Dzsinn? Aki a sugallatokat kapja, csak mágus lehet? Mohammed és Követői úgy néznek ki, mint a költők? Miért nem adjátok fel hitetlenségeteket és adjátok át szíveiteket ítéletüknek?

26. Ash-Shuara	26. Ash-Shuara
THE POETS	**KÖLTŐK**
Total Verses: 227	Összes vers: 227
Revealed At: Makka	Mekkai kinvilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

طسم ﴿١﴾

1. Ta. Sin. Mim.

1. Ta. Szin. Mim.

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿٢﴾

2. These are verses of the Book that makes (things) clear.

2. Ezek a Könyv megnyilvánító Áyái.

لَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَّفْسَكَ أَلَّا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٣﴾

3. It may be thou frettest thy soul with grief, that they do not become Believers[1444].

3. Talán azon emészted magad (ó, Mohammed), hogy nem válnak hívővé[1444].

إِن نَّشَأْ نُنَزِّلْ عَلَيْهِم مِّنَ السَّمَاءِ آيَةً فَظَلَّتْ أَعْنَاقُهُمْ لَهَا خَاضِعِينَ ﴿٤﴾

4. If (such) were Our Will, We could send down to them from the sky a Sign, to which they would bend their necks in humility[1445].

4. Ha akarnánk, olyan Áyát küldenénk le nekik az Égből, mi után alázattal hajtanák meg nyakukat[2445].

[1444] "They" are the Pagans of Makkah. From a human point of view, it was a great disappointment to Allah's Messenger in the middle period of his Makkan ministry that the Makkan could not be brought to believe in the Truth.

Utalás Mekka pogányaira. A Prófétát elkeserítette küldetésének középső Mekkai szakaszában a polgárok értetlensége, ami miatt nem tudta őket a Hit irányába terelni.

[1445] If it had been Allah's Will and Plan to force people's will, He could quite easily have forced the Makkans. But His Will and Plan work differently. His revelation is meant to train man's own will so that it conforms to Allah's beneficent purpose.

Ha Allah Tervében az állna, hogy megtörje az emberek akaratát és a Hitet rájuk erőltesse, bármikor megtehetné. De Allah nem ezt akarja. Kinyilatkoztatásai az ember saját szándékát élesztik fel Őiránta és nekünk kell elindulni Felé az Úton.

وَمَا يَأْتِيهِم مِّن ذِكْرٍ مِّنَ الرَّحْمَنِ مُحْدَثٍ إِلَّا كَانُوا عَنْهُ مُعْرِضِينَ ﴿٥﴾

5. But there comes not to them a newly-revealed Message from ((Allah)) Most Gracious, but they turn away therefrom.
5. *Nem jön el újra Üzenet számukra a Kegyelmestől (Allahtól), csak úgy, ha ők annak ellenzői.*

فَقَدْ كَذَّبُوا فَسَيَأْتِيهِمْ أَنبَاء مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُون ﴿٦﴾

6. They have indeed rejected (the Message): so they will know soon (enough) the truth of what they mocked at[1446]!
6. *Mert bizony, meghazudtolták (azt), de eljön számukra annak híre, mit kigúnyoltak[1446]!*

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الْأَرْضِ كَمْ أَنبَتْنَا فِيهَا مِن كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ ﴿٧﴾

7. Do they not look at the earth,- how many noble things of all kinds We have produced therein[1447]?
7. *Vagy tán nem látják, hogy a Földön hányszor keltettünk életre mindenféle nemes párt[1447]?*

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٨﴾

8. Verily, in this is a Sign: but most of them do not believe.
8. *Mert bizony, ebben van a Jel, de legtöbbjük nem hisz.*

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٩﴾

9. And verily, thy Lord is He, the Exalted in Might, Most Merciful.
9. *Mert Urad, Ő a Nagyszerű, a Kegyelmes.*

وَإِذْ نَادَى رَبُّكَ مُوسَى أَنِ ائْتِ الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠﴾

10. Behold, thy Lord called Moses: "Go to the people of iniquity[1448],-

---

[1446] They may laugh at Allah's Message of righteousness, but they will soon see the power of Truth and realize the real significance of the movement which they opposed. Where were the Pagans of Makkah after Badr, and still more, after the bloodless surrender of Makkah? And the meaning may be applied universally in all history.

Kinevethetik a Próféta egyenességét, jóságát, de nemsokára szembesülnek Allah Igazságának hatalmával és felismerik a mozgalom jelentőségét, amivel szembefordultak. Hol voltak ezek a pogányok Badr-nál, vagy később, mikor Mekka vértelenül megadta magát? A vers értelme ennél általánosabban is kivetíthető.

[1447] If evil has a little run in this life, let them not run away with the notion that the world is for evil. They have only to look round at the physical and moral world around them, and they would be undeceived.

Ha a gonosznak van tere az életben, hát éljék meg azt, de ne azzal távozzanak, hogy a világot a gonosz számára teremtették. Nézzenek körül és láthatják a teremtés tisztaságát fizikai és morális értelemben egyaránt.

[1448] The part of the story of Moses told here is how Moses felt diffident about undertaking his commission; - how Allah reassured him; - how he went to Pharaoh with "the Signs"; - how Pharaoh and his people rejected him; - how their blasphemy recoiled on themselves, but the cause of Allah triumphed; in other words, the point here is the reaction of a wicked people to the light that was held up to them, considered in its relation to the mind of Allah's Messenger.

10. Mikor Urad Mózest szólította: „Menj a bűnösök népéhez[1448],-”

قَوْمَ فِرْعَوْنَ أَلَا يَتَّقُونَ ﴿١١﴾

11. "The people of the Pharaoh: will they not fear Allah."

11. „A Fáraó népéhez, kik nem őrizkednek.”

قَالَ رَبِّ إِنِّي أَخَافُ أَن يُكَذِّبُونِ ﴿١٢﴾

12. He said: "O my Lord! I do fear that they will charge me with falsehood:

12. Mondta: „Ó, Uram! Félek, hogy meghazudtolnak!”

وَيَضِيقُ صَدْرِي وَلَا يَنطَلِقُ لِسَانِي فَأَرْسِلْ إِلَى هَارُونَ ﴿١٣﴾

13. "My breast will be straitened. And my speech may not go (smoothly): so send unto Aaron[1449].

13. „Keblem beszűkül, nyelvem nem forog, küldj hát Áronért[1449].”

وَلَهُمْ عَلَيَّ ذَنبٌ فَأَخَافُ أَن يَقْتُلُونِ ﴿١٤﴾

14. "And (further), they have a charge of crime against me; and I fear they may slay me[1450]."

14. „Bűnnel vádolnak engem, félek, hogy megölnek[1450].”

Mózes küldetésének történetét itt Mózes szemszögéből látjuk. 1. Allah biztosítékot adott neki. 2. Miként ment a Fáraóhoz az Áyákkal, Jelekkel. 3. Miként utasította el őt a Fáraó és az ő népe. 4. Miként ütött istentelenségük vissza rájuk és győzedelmeskedett felettük Allah Igazsága. Látjuk, milyen reakciót vált ki egy bűnös népből az, ha rájuk vetül a világosság, és hogy látja ezt abban a pillanatban Allah Prófétája?

[1449] Moses had an impediment in his speech, and his mission was risky: see next note. But Allah's Plan works in wondrous ways. Aaron was given to assist him in his mission, and Moses' shortcomings were transformed by Allah's grace into power, so that he became the most powerful leader of Israel.

Mózes beszédhibával küzdött, ami akadályozta küldetése sikerét. Allah Terve azonban csodálatosan működik. Áron társa lett küldetésben és Mózes hiányossága, Allah kegyelméből hatalommá alakult át, ami végül Izrael népének első számú vezetőjévé tette.

[1450] Moses was brought up in the palace of Pharaoh, as narrated in his personal story in 20:39-40 and. When he was grown-up, he saw an Egyptian smiling an Israelite, and as the Israelites were being generally oppressed by the Egyptians, Moses' anger was roused, and he slew the Egyptian. He then fled to the Midianite country in the Sinai Peninsula, where he received the divine commission. But the charge of slaying the Egyptian was hanging against him. He was also apparently quick-tempered. But Allah's grace cured his temper and he became wise; his impediment in speech, for he stood up boldly to speak to Pharaoh; and his fear, for he dared the Egyptians with Allah's Signs, and they were afraid of him.

Mózes a Fáraó palotájában nevelkedett, ahogy a korábbi versekben is láttuk, pl. 20:39-40. Egy alkalommal látta, hogy egy Egyiptomi kinevet egy Izraelitát. Az Egyiptomiak szolgasorba taszították az Izraelitákat, ott alázták meg őket, ahol tudták, ezért Mózes, aki amúgy is indulatos természetű volt, haragra gerjedt és megölte az Egyiptomit. Ezután menekülnie kellett. Így került Median népéhez a Sinai félszigetre, ahol az Úr kijelölte őt a küldetésre. A gyilkosság vádja, azonban ott lebegett felette. Allah megbízatásával jelleme megváltozott. Ülepedettebb, érettebb, nyugodtabb, bölcsebb lett, ami meglátszott párbeszédén a Fáraóval és embereivel. Félelme alábbhagyott és nem ő félt, hanem tőle féltek, különösen Egyiptom népe, amikor bemutatta nekik Allah Áyáit.

قَالَ كَلَّا فَاذْهَبَا بِآيَاتِنَا إِنَّا مَعَكُم مُّسْتَمِعُونَ ﴿١٥﴾

15. Allah said: "By no means! proceed then, both of you, with Our Signs; We are with you, and will listen (to your call).

15. Így szólt (Allah): „Nem így van az! Menjetek mindketten Áyáinkkal. Mi veletek leszünk és meghallunk titeket."

فَأْتِيَا فِرْعَوْنَ فَقُولَا إِنَّا رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾

16. "So go forth, both of you, to Pharaoh, and say: 'We have been sent by the Lord and Cherisher of the worlds;

16. Menjetek mindketten a Fáraóhoz és mondjátok: „Minket a Világok Ura küldött!"

أَنْ أَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿١٧﴾

17. "'Send thou with us the Children of Israel.'"

17. „Küldd el velünk Izrael fiait."

قَالَ أَلَمْ نُرَبِّكَ فِينَا وَلِيدًا وَلَبِثْتَ فِينَا مِنْ عُمُرِكَ سِنِينَ ﴿١٨﴾

18. (Pharaoh) said: "Did we not cherish thee as a child among us, and didst thou not stay in our midst many years of thy life[1451]?

18. Mondta (a Fáraó): „Nem mi neveltünk tán téged gyermekként magunk közt és nem töltöttél-e velünk életedből jó pár évet[1451]?"

وَفَعَلْتَ فَعْلَتَكَ الَّتِي فَعَلْتَ وَأَنتَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿١٩﴾

19. "And thou didst a deed of thine which (thou knowest) thou didst, and thou art an ungrateful (wretch)[1452]!"

19. „Megtetted tetteidből, mit megtettél és te hálátlan vagy[1552]!"

قَالَ فَعَلْتُهَا إِذًا وَأَنَا مِنَ الضَّالِّينَ ﴿٢٠﴾

[1451] There is here a little play of wit on the part of Pharaoh. When Moses speaks of the "Lord and Cherisher of the Worlds", Pharaoh says: "Who cherished you? Did we not bring you up as a child? Did you not grow up among us?" By implication Pharaoh suggest that he is the cherisher of Moses, and in any case Pharaoh laid claim to godhead himself.

Beleláthatunk egy „brainstormingba", amit a Fáraó kezdeményez. Amikor Mózes a Világok Uráról beszél, a Fáraó felkapja a fejét, mert eddig úgy tudta, hogy ő a világok ura. Ezért teszi fel ezeket a kérdéseket: „Ki nevelt fel téged? Nem mi fogadtunk örökbe gyermekként? Nem köztünk nőttél fel?" Arra utal, hogy Mózes a Fáraónak köszönheti létét, akkor ő az, aki őt teremtette, tehát ő az istene, senki más.

[1452] Further, Pharaoh reminds Moses of his having slain the Egyptian, and taunts him: "You are not only a murderer: you are an ungrateful wretch" (using kafir again in a double sense) "to have killed one of the race that brought you up!"

A Fáraó emlékezteti Mózest arra, hogy megölt egy Egyiptomit: „Te nem csak gyilkos vagy, hanem egy Káfir! Ez a szó tagadót, de itt hálátlant jelent. Megöltél egy embert abból a rasszból, ami téged felnevelt!"

20. Moses said: "I did it then, when I was in error[1453].

20. Mondta (Mózes): „Akkor tettem meg azokat, mikor tévelyedett voltam[1453].”

فَفَرَرْتُ مِنكُمْ لَمَّا خِفْتُكُمْ فَوَهَبَ لِي رَبِّي حُكْمًا وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٢١﴾

21. "So I fled from you (all) when I feared you; but my Lord has (since) invested me with judgment (and wisdom) and appointed me as one of the apostles[1454].

21. „De elszöktem tőletek, mikor megfélemlítettetek. Uram bölcsességgel ajándékozott meg engem és Prófétái közé tett meg[1454].”

وَتِلْكَ نِعْمَةٌ تَمُنُّهَا عَلَيَّ أَنْ عَبَّدتَّ بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿٢٢﴾

22. "And this is the favour with which thou dost reproach me,- that thou hast enslaved the Children of Israel[1455]!"

22. „Ez az a kegy, mit szememre vettek. Mert bizony, te szolgasorba vetetted Izrael fiait[1455]!”

قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٣﴾

23. Pharaoh said: "And what is the 'Lord and Cherisher of the worlds[1456]'?"

[1453] What is Moses' reply? He is no longer afraid. He tells the whole truth, extenuating nothing in his own favor. "Yes, I did it: but I did it under an error." There are three implications in this: 1. “I was wrong in doing it in a temper and in being hasty; 2. was wrong in taking the law into my own hands, but I repented and asked for Allah's pardon (28:15- 16); 3. that was at a time when I was under your influence, but since then I am a changed man, as Allah has called me."

Mi volt Mózes válasza? Itt már nyoma sincs félelemnek. Elmondja mi történt, nem kérve felmentést, enyhítést tetteire: „Igen, elkövettem, amikor tévelyedett voltam.” Itt három dologra utalhatott: 1. Hibás voltam, mert indulatos, forróvérű, meggondolatlan voltam. 2. Önhatalmúlag ítélkeztem, ami hiba volt, de megbántam és Allah megbocsájtását kértem (28:15-16). 3. Akkor még a te hatásod alatt cselekedtem, de azóta más ember vagyok, Allah szólított.

[1454] He accounts for all his movements, much more than Pharaoh had asked for. He has nothing to hide. At that time, he was under the influence of fear, and he had fled from him. Now he is serving Allah, the Lord of the Worlds. He has no fear: he is a messenger.

Részletesebben beszámol magáról, mint ahogy a Fáraó azt kérné. Semmit sem rejteget. Amíg nem ismerte Istent, félelem hatása alatt cselekedett és elmenekült. De most Allahot szolgálja, a Világok Urát. Nincs mitől félnie, hiszen ő már egy Próféta.

[1455] Pharaoh had called Moses ungrateful and reproached him with all the favors which Moses had received from the Egyptians. "What favors?" he says; "Do you count it also as a favor to me that you have enslaved my brethren the Children of Israel?" Moses was now speaking as a Prophet of Allah, not as an individual.

A Fáraó hálátlansággal vádolja Mózest. Visszaélt az Egyiptomiak kegyével, kiváltságával, amit az udvarban élvezett. Miféle kegy, kiváltság? Hangzik Mózes válasza. Azt is ebbe a kegybe számoljátok, hogy testvéreimet szolgasorban sanyargatjátok? Ebben a pillanatban Mózesből Allah Prófétája és nem egy magánszemély szólal meg.

[1456] Moses having eliminated all personalities, the argument now comes up to the highest plane of all, -the attributes of Allah and His mercies.

Mózes elhárította azt, hogy a téma személyes területre tévedjen. A társalgás egy magasabb szempont felé vette az irányt, ami Allah attribútumait világítja meg.

23. *A Fáraó így szólt: „Ki az a Világok Ura[1456]?”*

قَالَ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِن كُنتُم مُّوقِنِينَ ﴿٢٤﴾

24. (Moses) said: "The Lord and Cherisher of the heavens and the earth, and all between,- if ye want to be quite sure."

24. Mondta (Mózes): „Ura az Egeknek, a Földnek és mindannak, mi a kettő közte van, ha bizonyosak akartok lenni.”

قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ أَلَا تَسْتَمِعُونَ ﴿٢٥﴾

25. (Pharaoh) said to those around: "Did ye not listen (to what he says)[1457]?"

25. Így szólt (a Fáraó) azokhoz, kik körülötte álltak: „Nem hallottátok (mit mond)[1457]?”

قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٦﴾

26. (Moses) said: "Your Lord and the Lord of your fathers from the beginning!"

26. Mondta (Mózes): „A ti Uratok és atyáitok Ura a kezdetektől!”

قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمُ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ لَمَجْنُونٌ ﴿٢٧﴾

27. (Pharaoh) said: "Truly your apostle who has been sent to you is a veritable madman[1458]!"

27. Mondta (a Fáraó): „Mert Prófétátok, kit hozzátok küldtek, bizony bolond[1458]!”

قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِن كُنتُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢٨﴾

28. (Moses) said: "Lord of the East and the West, and all between! if ye only had sense!"

28. Mondta (Mózes): „Ura Keletnek, Nyugatnak, s mi a kettő közt van! Bár felfognátok!”

قَالَ لَئِنِ اتَّخَذْتَ إِلَهًا غَيْرِي لَأَجْعَلَنَّكَ مِنَ الْمَسْجُونِينَ ﴿٢٩﴾

[1457] Moses had stiffed up the wrath of Pharaoh both by putting forward the name of the One True God as against Pharaoh's pretended godhead, and by suggesting that any man of judgment would understand Allah's majesty. While Pharaoh turns to his people in indignation, Moses drives the nail in further: "He is the God of the heavens and the earth and all between: therefore, He is also your God, and the God of your fathers from the beginning. Any other pretensions are false!"

Mózes a Fáraó idegeivel játszik, amikor megnevezi az Egyetlen Igazi Istent, míg a túloldalra került a Fáraó hamis isteni mivolta. A Fáraó felháborodottan fordul embereihez, de Mózes továbbmegy: „Ura az Egeknek, a Földnek, és mindennek, ami a kettő között van, ezért Ő a te Urad és atyáid Ura is a kezdetektől fogva! Minden más feltételezés hamis!”

[1458] Pharaoh is further perturbed. In reply to Moses' statement that Allah, the One True God is also the God of the Egyptians and Pharaoh also, Pharaoh says sarcastically to his Court: "Look at this 'Messenger' of yours; he seems to be mad!" But Moses is not abashed. He boldly says what is the truth: "It is you who are mad! The God Whom I preach is the universal Lord, -of the East and of the West. He reigns wherever you go!"

A Fáraó megzavarodott. Mózes nyilatkozata, tanúságtétele után az Egyetlen Igaz Istenről, aki az Egyiptomiak és a Fáraó Istene is, maró gúnnyal fordult az udvarhoz: „Nézzétek Prófétátokat! Ez egy bolond!” De Mózes nem adta fel. Folytatta: „Te vagy a bolond! Istenem, Kihez imádkozom az egész Világ Istene! Ura Keletnek és Nyugatnak. Uralkodik mindenen, ahova csak mész!”

29. (Pharaoh) said: "If thou dost put forward any god other than me, I will certainly put thee in prison[1459]!"

29. Mondta (a Fáraó): „Ha más istent veszel magadnak, mint én, bizony börtönbe vetlek[1459]!”

قَالَ أَوَلَوْ جِئْتُكَ بِشَيْءٍ مُّبِينٍ ﴿٣٠﴾

30. (Moses) said: "Even if I showed you something clear (and) convincing[1460]?"

30. Mondta (Mózes): „Még akkor is, ha meggyőző dologgal állok elő[1460]?”

قَالَ فَأْتِ بِهِ إِن كُنتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٣١﴾

31. (Pharaoh) said: "Show it then, if thou tellest the truth!"

31. Mondta (a Fáraó): „Állj elő vele, ha igazat szólsz!”

فَأَلْقَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ ﴿٣٢﴾

32. So (Moses) threw his rod, and behold, it was a serpent, plain (for all to see)!

32. Elhajította (Mózes) a botját és az valóságos kígyóvá lett!

وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاء لِلنَّاظِرِينَ ﴿٣٣﴾

33. And he drew out his hand, and behold, it was white to all beholders[1461]!

33. Előhúzta kezét és lám! Fehérré lett az azt nézőknek[1461]!

قَالَ لِلْمَلَإِ حَوْلَهُ إِنَّ هَذَا لَسَاحِرٌ عَلِيمٌ ﴿٣٤﴾

34. (Pharaoh) said to the Chiefs around him: "This is indeed a sorcerer well- versed[1462]:

34. Így szólt (a Fáraó) főembereinek körülötte: „Ez bizony, tudós mágus[1462].”

[1459] Now we come to the crisis. Pharaoh threatens Moses with prison for treason. Moses remains calm and stiff argues: "What if I show you a miracle? Will it convince you that I am not mad, and that I have behind me the Lord of all the Worlds?"

Eljutottunk a tetőpontra. A Fáraó börtönnel fenyegeti Mózest felségárulás miatt. Mózes nem veszti el nyugalmát, érvel: „Mi van akkor, ha bemutatok egy csodát? Meggyőz-e téged majd arról, hogy nem vagyok bolond és mögöttem a Világok Ura áll?

[1460] The Egyptians were addicted to magic and sorcery. If a true miracle were shown to them, would they believe? Perhaps they would see the hollowness of their own magic. In fact, this actually happened with the Egyptian sorcerers themselves and perhaps with the commonalty.

Az Egyiptomiak mániákusan hittek a mágiában, varázslatban. A kérdés az, ha valós csodát látnak, mire vélik? Talán felfedezik saját mágiájuk ürességét, tartalmatlanságát! Ez történt az Egyiptomi mágusokkal és talán az emberiség nagy varázslóival is több helyen.

[1461] 7:107-108. See the whole passage there, and the notes thereon.

7:107-108. Lásd az ottani bejegyzést.

[1462] 7:109 it is the Chiefs who say this. The fact is that it was a general consultation, and this was the general feeling, expressed in words by each to the others.

7:109 a főemberek megnyilvánulását látjuk. Egy tanácsülést kell elképzelnünk, ahol benyomásukat, véleményüket összegzik egymásnak.

يُرِيدُ أَن يُخْرِجَكُم مِّنْ أَرْضِكُم بِسِحْرِهِ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ ﴿٣٥﴾

35. "His plan is to get you out of your land by his sorcery; then what is it ye counsel?"

35. „Mágiájával akar titeket elűzni Földetekről, hát mit döntötök?"

قَالُوا أَرْجِهِ وَأَخَاهُ وَابْعَثْ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ ﴿٣٦﴾

36. They said: "Keep him and his brother in suspense (for a while), and dispatch to the Cities heralds to collect-

36. Mondták: „Tedd őt és fivérét félre (egy ideig) és küldess el a városokba hírnököket,-"

يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَحَّارٍ عَلِيمٍ ﴿٣٧﴾

37. "And bring up to thee all (our) sorcerers well-versed."

37. „És hozzák el neked a nagy tudású mágusokat."

فَجُمِعَ السَّحَرَةُ لِمِيقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ﴿٣٨﴾

38. So the sorcerers were got together for the appointment of a day well-known[1463],

38. Össze lettek gyűjtve a mágusok a jól ismert nap idejére[1463].

وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنتُم مُّجْتَمِعُونَ ﴿٣٩﴾

39. And the people were told: "Are ye (now) assembled?-

39. Mondták a népnek: „Összegyűltetek-e?"

لَعَلَّنَا نَتَّبِعُ السَّحَرَةَ إِن كَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ ﴿٤٠﴾

40. "That we may follow the sorcerers (in religion) if they win[1464]?"

40. (Mondták): „Tán követni tudjuk a mágusokat, ha ők lesznek a győztesek[1464]."

فَلَمَّا جَاء السَّحَرَةُ قَالُوا لِفِرْعَوْنَ أَئِنَّ لَنَا لَأَجْرًا إِن كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ ﴿٤١﴾

[1463] A day well-known: a solemn day of festival: see 20:59. The object was to get together as large a concourse of people as possible. It was confidently expected that the Egyptian sorcerers with all their organization would win with their tricks against these amateur Israelites, and so the State cult of the worship of Pharaoh would be fastened on the necks of the people more firmly than ever.

Jól ismert nap: Fesztivál napja 20:59. A cél az volt, hogy minél nagyobb tömeget összegyűjtsenek és bemutassák az Egyiptomi felsőrendűséget az amatőr Izraeli mutatványosokon. Ezzel akarták demonstrálni az Egyiptomi államvallás erejét és hatalmát, ami tovább szilárdította volna a Fáraó befolyását a népe fölött.

[1464] The people are to come and witness the triumph of the State religion, so that they may become the more obedient to Pharaoh and more compliant with the demands of the priests. The State religion included magic and the worship of Pharaoh.

A nép összegyűlt, hogy tanúja legyen az Államvallás győzelmének. Ha ez bekövetkezik, még elkötelezettebben engedelmeskedik a Fáraónak és a papságnak. Az Egyiptomi Államvallás mágiát használt és a Fáraót istennek tekintették.

41. So when the sorcerers arrived, they said to Pharaoh: "Of course - shall we have a (suitable) reward if we win[1465]?

41. Mikor eljöttek a mágusok, így szóltak a Fáraóhoz: „Meg lesz-e jutalmunk, ha mi leszünk a győztesek[1465]?”

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ إِذًا لَّمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٤٢﴾

42. He said: "Yea, (and more),- for ye shall in that case be (raised to posts) nearest (to my person)."

42. Mondta: „Hát persze! És akkor ti lesztek (hozzám) a legközelebb.”

قَالَ لَهُم مُّوسَى أَلْقُوا مَا أَنتُم مُّلْقُونَ ﴿٤٣﴾

43. Moses said to them: "Throw ye - that which ye are about to throw!"

43. Így szólt hozzájuk Mózes: „Hajítsátok el, mit el kell, hogy hajítsatok!”

فَأَلْقَوْا حِبَالَهُمْ وَعِصِيَّهُمْ وَقَالُوا بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ إِنَّا لَنَحْنُ الْغَالِبُونَ ﴿٤٤﴾

44. So they threw their ropes and their rods, and said: "By the might of Pharaoh, it is we who will certainly win!"

44. Elhajították köteleiket, botjaikat, s mondták: „A Fáraó hatalmára! Mert, bizony, mi leszünk a győztesek!”

فَأَلْقَى مُوسَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ﴿٤٥﴾

45. Then Moses threw his rod, when, behold, it straightway swallows up all the falsehoods which they fake!

45. Majd elhajította Mózes a botját és az elnyelte mindazt, mit bűvöltek!

فَأُلْقِيَ السَّحَرَةُ سَاجِدِينَ ﴿٤٦﴾

46. Then did the sorcerers fall down, prostrate in adoration,

46. Levetették magukat a mágusok (földre) borulva).

قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٧﴾

47. Saying: "We believe in the Lord of the Worlds,

47. Mondták: „Hiszünk a Világok Urában,”

رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ ﴿٤٨﴾

48. "The Lord of Moses and Aaron."

48. „Mózes és Áron Urában.”

[1465] There was no such thing as pure loyalty to an exploiting ruler like this Pharaoh. The sorcerers, who were probably also priests, were venal, and they hoped to establish their own hold on both king and people by the further enrichment of themselves and their order.

A lojalitás nem működött a mágusok körében, akik feltehetőleg maguk is papok voltak. Mind saját hasznát és jövőjének beteljesülését leste a Fáraó udvarában.

قَالَ آمَنتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ لَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُم مِّنْ خِلَافٍ وَلَأُصَلِّبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٩﴾

49. Said (Pharaoh): "Believe ye in Him before I give you permission? surely he is your leader, who has taught you sorcery! but soon shall ye know!

49. Mondta (a Fáraó): „Hisztek-e Benne még mielőtt megengedném nektek? Mert ez a ti nagybecsűtök az, ki kiokított titeket a mágiára! Hát meg fogjátok tudni, mert bizony levágatom kezeiteket, lábaitokat átellenben és mind megfeszítetlek titeket!"

قَالُوا لَا ضَيْرَ إِنَّا إِلَى رَبِّنَا مُنقَلِبُونَ ﴿٥٠﴾

50. They said: "No matter! for us, we shall but return to our Lord!

50. Mondták: „Nem számít! Mi bizony, Urunk felé fordulunk!"

إِنَّا نَطْمَعُ أَن يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطَايَانَا أَن كُنَّا أَوَّلَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥١﴾

51. "Only, our desire is that our Lord will forgive us our faults, that we may become foremost among the believers[1466]!"

51. „Mi csak arra vágyunk, hogy Urunk megbocsájtsa nekünk hibáinkat és elsők között lehessünk azok közt, kik hisznek[1466]!"

وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي إِنَّكُم مُّتَّبَعُونَ ﴿٥٢﴾

52. By inspiration we told Moses: "Travel by night with my servants; for surely ye shall be pursued."

52. Mózesre azt sugallottuk, hogy siess el az éjjel szolgálóimmal és követve lesztek.

فَأَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ ﴿٥٣﴾

53. Then Pharaoh sent heralds to (all) the Cities,

53. A Fáraó hírnököket küldött a városokba,

إِنَّ هَؤُلَاء لَشِرْذِمَةٌ قَلِيلُونَ ﴿٥٤﴾

54. (Saying): "These (Israelites) are but a small band,

54. (Mondván): „Ezek (az Izraeliták) csak egy maréknyi csapat."

[1466] This is the core of the lesson enforced in this passage. What was the reaction of the environment to the Light or Message of Allah? - It transformed Moses so that he became a fearless leader, one of the foremost in faith. - From men like Pharaoh and his corrupt court, it called forth obstinacy, spite, and all the tricks and snares of evil, but Evil was defeated on its own ground. - The magicians were touched by the glorious Light of Allah, and they were ready to suffer tortures and death, their sole ambition (in their transformed state) being to be foremost in Faith!

Eljutottunk a tanulság levonásához. Mi volt az Allah Világosságára adott reakció? 1. Mózest átváltoztatta egy tántoríthatatlan, bátor vezetővé, akit hite vitt előre. 2. A Fáraóból és korrupt udvarából makacs ellenállást váltott ki. Azért, hogy önmagukat és hamis hiedelmeiket igazolják, egyre hitványabb, felszínesebb vásári mutatványokba kapaszkodtak, de a gonoszt saját terepén győzte le Mózes, Allah engedelmével. 3. A mágusokat megérintette Allah dicsőséges világossága, bevállalták a legszörnyűbb kínzásokat, a halált, csak hogy elnyerjék megbocsájtását és a hívők között végezhessék.

وَإِنَّهُمْ لَنَا لَغَائِظُونَ ﴿٥٥﴾

55. "And they are raging furiously against us;

55. „És ők haragra gerjedtek ellenünk.”

وَإِنَّا لَجَمِيعٌ حَاذِرُونَ ﴿٥٦﴾

56. "But we are a multitude amply fore-warned."

56. „Mi (pedig) fenyegető sokaság vagyunk,”

فَأَخْرَجْنَاهُم مِّن جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٥٧﴾

57. So We expelled them from gardens, springs,

57. És Mi elűztük őket a kertekből és forrásokból,

وَكُنُوزٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ ﴿٥٨﴾

58. Treasures, and every kind of honourable position;

58. Kincsekből és becses tisztségekből,

كَذَلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿٥٩﴾

59. Thus it was, but We made the Children of Israel inheritors of such things.

59. Ekképpen léptettük ezek örökébe Izrael fiait.

فَأَتْبَعُوهُم مُّشْرِقِينَ ﴿٦٠﴾

60. So they pursued them at sunrise.

60. És követték őket napkeltekor.

فَلَمَّا تَرَاءى الْجَمْعَانِ قَالَ أَصْحَابُ مُوسَى إِنَّا لَمُدْرَكُونَ ﴿٦١﴾

61. And when the two bodies saw each other, the people of Moses said: "We are sure to be overtaken."

61. Mikor a két sokaság meglátta egymást, Mózes társai így szóltak: „Bizonyos, hogy beérnek minket.”

قَالَ كَلَّا إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ ﴿٦٢﴾

62. (Moses) said: "By no means! my Lord is with me! Soon will He guide me!"

62. Mondta (Mózes): „Nem úgy van! Bizony, Uram velem van és vezetni fog!”

فَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنِ اضْرِب بِّعَصَاكَ الْبَحْرَ فَانفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَالطَّوْدِ الْعَظِيمِ ﴿٦٣﴾

63. Then We told Moses by inspiration: "Strike the sea with thy rod." So it divided, and each separate part became like the huge, firm mass of a mountain.

63. Majd sugallottuk Mózesre: „Csapj botoddal a tengerre.” Az kettévált és minden oldala olyan lett, mint egy hatalmas hegy.

وَأَزْلَفْنَا ثَمَّ الْآخَرِينَ ﴿٦٤﴾

64. And We made the other party approach thither.

64. Majd a másikakat odaközelítettük.

وَأَنجَيْنَا مُوسَى وَمَن مَّعَهُ أَجْمَعِينَ ﴿٦٥﴾

65. We delivered Moses and all who were with him;

65. Megmenekítettük Mózest és azokat, kik vele voltak mind.

ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْآخَرِينَ ﴿٦٦﴾

66. But We drowned the others.

66. Majd vízbe fojtottuk a többit.

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٦٧﴾

67. Verily in this is a Sign: but most of them do not believe[1467].

67. Mert bizony, ebben van a Jel és legtöbbjük nem hisz[1467].

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٦٨﴾

68. And verily thy Lord is He, the Exalted in Might, Most Merciful.

68. Mert bizony, Urad a Nagyszerű, a Bölcs.

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ إِبْرَاهِيمَ ﴿٦٩﴾

69. And rehearse to them (something of) Abraham's story[1468].

69. Recitálj nekik Ábrahám híreiből[1468].

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا تَعْبُدُونَ ﴿٧٠﴾

70. Behold, he said to his father and his people: "What worship ye?"

70. Mikor így szólt atyjához és népéhez: „Ti kihez imádkoztok?”

[1467] As it was then, so it is now. In spite of the obvious Signs of Allah, people who are blind in their obstinate resistance to Truth accomplish their own destruction, while humble, persecuted men of Faith are transformed by the Light of Allah, and obtain salvation.

Akik makacsul elutasítják az Igazságot, melynek Jeleit Allah folyton közli, azok vakok, és saját pusztulásukat idézik elő. Az általuk elnyomottak, kitaszítottak, megcsúfoltak, kik alázattal tűrtek és hitüket szolgálták, megdicsőülnek és üdvözülnek.

[1468] For the argument of this Surah the incidents in Abraham's life are not relevant and are not mentioned. What is mentioned is: - the steps by which he taught about the sin of false worship, in the form of a Dialogue; - the aims of a righteous man not only in his individual life, but for his ancestors and posterity, in the form of a Prayer; - and a picture of the Future Judgment, in the form of a vision. is covered by verses 70-82; by 83-87; and by 88-102.

A Szúra mondanivalója nem Ábrahám élettörténete, mert arról már a korábbiakban volt szól. 1. Itt látjuk azokat a lépéseket párbeszéd formájában, ami elvezette őt a hamis istenségek és a bűn felismeréséig. 2 A jóravaló ember nem csak saját magáért, hanem őseiért és leszármazottaiért is imádkozik. 3. 70-82, 83-87 és 88-102 versekben egy jövőbeli Ítélet víziója jelenik meg.

قَالُوا نَعْبُدُ أَصْنَامًا فَنَظَلُّ لَهَا عَاكِفِينَ ﴿٧١﴾

71. They said: "We worship idols, and we remain constantly in attendance on them[1469]."

71. Mondták: „Bálványokat imádunk és megmaradunk azok hódolatában[1469].”

قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكُمْ إِذْ تَدْعُونَ ﴿٧٢﴾

72. He said: "Do they listen to you when ye call (on them), or do you good or harm?"

72. Mondta: „Hallanak-e titeket, mikor szólítjátok őket?”

أَوْ يَنفَعُونَكُمْ أَوْ يَضُرُّونَ ﴿٧٣﴾

73. Or do you good or harm

73. Vagy hasznotokra vannak tán, vagy ártanak?

قَالُوا بَلْ وَجَدْنَا آبَاءنَا كَذَلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿٧٤﴾

74. They said: "Nay, but we found our fathers doing thus (what we do)."

74. Mondták: „Mi több! Atyáinkat találtuk ekképpen tenni.”

قَالَ أَفَرَأَيْتُم مَّا كُنتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿٧٥﴾

75. He said: "Do ye then see whom ye have been worshipping,-

75. Mondta: „Látjátok-e kihez imádkoztok?”

أَنتُمْ وَآبَاؤُكُمُ الْأَقْدَمُونَ ﴿٧٦﴾

76. "Ye and your fathers before you?-

76. „Ti és elől atyáitok?”-

فَإِنَّهُمْ عَدُوٌّ لِّي إِلَّا رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿٧٧﴾

77. "For they are enemies to me; not so the Lord and Cherisher of the Worlds[1470];

77. „Mert ők az én ellenségeim, nem úgy, mint a világok Ura[1470],

---

[1469]They want to show their true and assiduous devotion. But Abraham goes at once to the heart of the matter by asking: "To whom is your devotion paid? Is the object worthy of it?"

Buzgón büszkélkednek hitükkel, ami inkább hiedelem, mint hit. Ábrahám egyszerre csak a lényegre tör: „Kihez imádkoztok ti valójában? Érdemes ez arra, hogy imádkozzanak hozzá?”

[1470] The things that you worship are enemies to mankind: let me testify from my own personal experience: they are enemies to me: they can do me no good, but would lead me astray. Contrast with their impotence or their power of mischief the One True God Whom I worship: He created me and all the Worlds: He cherishes me and guides me; He takes care of me; and when I die, He will give me new life; He will forgive me and grant me final Salvation. Will you then come to this true worship? How can you doubt, after seeing the contrast of the one with the other? Is it not as the contrast between Light and Darkness?'

Amikhez imádkoztok, azok az emberiség ellenségei. Ábrahám saját élettapasztalatát meséli el. A bálványok még nem tettek vele se jót, se rosszat, de sokakat eltérítenek. Ellentétbe állítja a bálványok tehetetlenségét, hiábavalóságát a Teremtő Igazságával és Jeleivel. Láttatja vitapartnereivel a Világok és az ember teremtését. „Ő teremtett engem és vezet engem. Gondoskodik rólam, és ha meghalok, életre kelt, majd elnyerem Tőle végső üdvözülésemet. Miért nem hozzá imádkoztok? Nincsenek kétségeitek a bálványokkal kapcsolatban? Nem tűnik fel az ellentét Igaz és a Hamis között?

الَّذِي خَلَقَنِي فَهُوَ يَهْدِينِ ﴿٧٨﴾

78. "Who created me, and it is He Who guides me;

78. „Ki megteremtett, s Ki vezet engem."

وَالَّذِي هُوَ يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِ ﴿٧٩﴾

79. "Who gives me food and drink,

79. „Ki etet és itat engem,"

وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ ﴿٨٠﴾

80. "And when I am ill, it is He Who cures me;

80. „Mikor megbetegszem, Ő gyógyít meg engem,"

وَالَّذِي يُمِيتُنِي ثُمَّ يُحْيِينِ ﴿٨١﴾

81. "Who will cause me to die, and then to life (again);

81. „Ki elmulaszt, majd életre kelt,"

وَالَّذِي أَطْمَعُ أَن يَغْفِرَ لِي خَطِيئَتِي يَوْمَ الدِّينِ ﴿٨٢﴾

82. "And who, I hope, will forgive me my faults on the day of Judgment.

82. „Kitől remélem, hogy megbocsájtja hibáimat a Végítélet Napján."

رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ ﴿٨٣﴾

83. "O my Lord! bestow wisdom on me, and join me with the righteous[1471];

83. „Ó Uram! Adj nekem bölcsességet és zárkóztass fel a jótét lelkek közé[1471],"

وَاجْعَل لِّي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ ﴿٨٤﴾

84. "Grant me honourable mention on the tongue of truth among the latest (generations);

84. „Biztosítsd, hogy Igazul beszéljenek rólam a jövő nemzedékei,"

وَاجْعَلْنِي مِن وَرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِيمِ ﴿٨٥﴾

85. "Make me one of the inheritors of the Garden of Bliss;

85. „Tégy meg azok közé, kik Boldogságos Kerted örökébe lépnek."

وَاغْفِرْ لِأَبِي إِنَّهُ كَانَ مِنَ الضَّالِّينَ ﴿٨٦﴾

86. "Forgive my father, for that he is among those astray;

86. „Bocsájts meg atyámnak azért, mert a tévelyedettek közt van."

[1471] Having shown clearly the distinction between the False and the True, Abraham now shows in the form of a Prayer what his inmost wishes are.

Miután Ábrahám bemutatta Allahot, összehasonlította a Világosságot a Sötétséggel, most fohászába tömöríti a kívánságait az Úr felé.

وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ ﴿٨٧﴾

87. "And let me not be in disgrace on the Day when (men) will be raised up;-

87. „És ne gyalázz meg a Napon, mikor feltámasztatnak."

يَوْمَ لَا يَنفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ﴿٨٨﴾

88. "The Day whereon neither wealth nor sons will avail,

88. „A Napon nem használ vagyon, sem fiak."

إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٨٩﴾

89. "But only he (will prosper) that brings to Allah a sound heart;

89. „Csak az (boldogul), ki békés szívet hoz Allahhoz,

وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٩٠﴾

90. "To the righteous, the Garden will be brought near,

90. „Az őrizkedőkhöz közel vitetnek a Kertek,"

وَبُرِّزَتِ الْجَحِيمُ لِلْغَاوِينَ ﴿٩١﴾

91. "And to those straying in Evil, the Fire will be placed in full view;

91. „Kitárul a Pokol a gyarlóknak,"

وَقِيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَا كُنتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿٩٢﴾

92. "And it shall be said to them: 'Where are the (gods) ye worshipped-

92. Kiknek majd mondják: „Hol vannak azok, kikhez imádkoztatok?-"

مِن دُونِ اللَّهِ هَلْ يَنصُرُونَكُمْ أَوْ يَنتَصِرُونَ ﴿٩٣﴾

93. "'Besides Allah. Can they help you or help themselves?'

93. „Allahon kívül. Pártfogásukba tudnak-e venni titeket, vagy saját magukat?"

فَكُبْكِبُوا فِيهَا هُمْ وَالْغَاوُونَ ﴿٩٤﴾

94. "Then they will be thrown headlong into the (Fire),- they and those straying in Evil[1472],

94. „Fejvesztve vetik őket és a gyarlókat (Tűzre)[1472]."

وَجُنُودُ إِبْلِيسَ أَجْمَعُونَ ﴿٩٥﴾

95. "And the whole hosts of Iblis together.

95. „És Iblisz katonáit mind."

[1472] The false gods, being devils or personified false fancies, will be all involved in the punishment of Hell, together with their worshippers, and the ultimate sources of evil, the hosts of Iblis or Satan.

A hamis istenségek, eluralkodott szenvedélyek, melyek isten helyébe léptek, mind a Pokol tüzének martaléka lesz azokkal együtt, akik az ő szolgálatukban, hódolatukban éltek. Ezek mind Iblisz, a sátán katonái, ő parancsolt nekik földi életükben.

قَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ ﴿٩٦﴾

96. "They will say there in their mutual bickerings:
96. Mondják, miközben egymással civakodnak:

تَاللَّهِ إِن كُنَّا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٩٧﴾

97. "'By Allah, we were truly in an error manifest,
97. „Allahra! Mi valóságos tévelygésben voltunk!"

إِذْ نُسَوِّيكُم بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٩٨﴾

98. "'When we held you as equals with the Lord of the Worlds;
98. „Mikor egyenlőnek véltünk titeket a Világok Urával,"

وَمَا أَضَلَّنَا إِلَّا الْمُجْرِمُونَ ﴿٩٩﴾

99. "'And our seducers were only those who were steeped in guilt[1473].
99. „Nem mások, mint a gaztevők térítettek el minket[1473]."

فَمَا لَنَا مِن شَافِعِينَ ﴿١٠٠﴾

100. "'Now, then, we have none to intercede (for us),
100. „És nincs, ki közbenjárjon (számunkra),-"

وَلَا صَدِيقٍ حَمِيمٍ ﴿١٠١﴾

101. "'Nor a single friend to feel (for us).
101. „Sem forrószívű barát."

فَلَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٢﴾

102. "'Now if we only had a chance of return we shall truly be of those who believe[1474]!'"
102. „Ha lenne esélyünk (a visszatérésre), hívők lennénk[1474]."

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾

103. Verily in this is a Sign but most of them do not believe.
103. Mert bizony, ebben van a Jel, de legtöbbjük nem hisz.

[1473] They now see that the people who seduced them were themselves evil and subject to the penalties of evil, and their seductions were frauds. They feel that they ought to have seen it before.

Most látják, hogy az emberek, akiket elcsábítottak, maguk is gaztevők voltak és kiérdemlik a bűnösöknek járó elégtételt.

[1474] This apparent longing for a chance of return is dishonest. If they were sent back, they would certainly return to their evil ways: 6:27-28. Besides, they have had numerous chances already in this life, and they have used them for mischief or evil.

Ez a vágy nem korrekt. Ha visszatérnének az életbe, ugyanott folytatnák, ahol abbahagyták. 6:27-28. Volt elég esélyük a változtatásra, nem lépték meg, mindig a bűnös útra tértek.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٠٤﴾

104. And verily thy Lord is He, the Exalted in Might, Most Merciful.

104. Mert Urad, Ő a Nagyszerű, a Kegyelmes.

كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٠٥﴾

105. The people of Noah rejected the apostles.

105. Noé népe megtagadta az Küldötteket.

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ نُوحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٠٦﴾

106. Behold, their brother Noah said to them: "Will ye not fear ((Allah))[1475]?

106. Mikor fivérük, Noé mondta nekik: „Hát nem őrizkedtek-e[1475]?”

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٠٧﴾

107. "I am to you an apostle worthy of all trust:

107. „Én vagyok a ti hű Prófétátok,”

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٠٨﴾

108. "So fear Allah, and obey me.

108. „Őrizkedjetek hát Allahtól és engedelmeskedjetek nekem.”

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠٩﴾

109. "No reward do I ask of you for it: my reward is only from the Lord of the Worlds:

109. „Nem kérek érte tőletek fizetséget, mert fizetségem csak a Világok Urára tartozik,”

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١١٠﴾

110. "So fear Allah, and obey me."

110. „Őrizkedjetek hát Allahtól és engedelmeskedjetek nekem.”

قَالُوا أَنُؤْمِنُ لَكَ وَاتَّبَعَكَ الْأَرْذَلُونَ ﴿١١١﴾

[1475] Noah's generation had lost all faith and abandoned themselves to evil. They had rejected the Message of messengers previously sent to the world. Noah was sent to them as one of themselves ("their brother"). His life was open before them: he had proved himself pure in heart and conduct, and worthy of every trust. Would they fear Allah and follow his advice? They could see that he had no ends of his own to serve. Would they not listen to him?

Noé nemzedéke hitét vesztette és a gonoszt követte. Elutasították a korábbi Próféták üzeneteit. Noé közülük való volt („fivérük”). Élete ismert volt előttük, tiszta becsületes, jóravaló emberként tartották számon, aki érdemes a bizalomra. Miért nem félték Allahot és követték tanácsait? Láthatták, hogy Noé mennyire odaadóan szolgálja Őt. Miért nem hallgattak rá?

111. They said: "Shall we believe in thee when it is the meanest that follow thee[1476]?"

111. Mondták: „Hogy higgyünk neked, ha csak a leghitványabbak követnek téged[1476]?”

قَالَ وَمَا عِلْمِي بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١١٢﴾

112. He said: "And what do I know as to what they do?

112. Mondta: „Mit tudhatnék én arról, hogy ők mit művelnek?”

إِنْ حِسَابُهُمْ إِلَّا عَلَى رَبِّي لَوْ تَشْعُرُونَ ﴿١١٣﴾

113. "Their account is only with my Lord, if ye could (but) understand.

113. „Az ő elszámolásuk csak Uramra tartozik, bár érzékelnétek!”

وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٤﴾

114. "I am not one to drive away those who believe[1477].

114. „Én nem leszek a hívők kitaszítója[1477]!”

إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿١١٥﴾

115. "I am sent only to warn plainly in public."

115. „Mert én csupán egy nyilvánvaló figyelmeztető vagyok.”

قَالُوا لَئِن لَّمْ تَنتَهِ يَا نُوحُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمَرْجُومِينَ ﴿١١٦﴾

116. They said: "If thou desist not, O Noah! thou shalt be stoned (to death)[1478]."

[1476] The leaders of the people are speaking, as the Quraish leaders spoke in the time of the holy Prophet. "We know that thou hast been trustworthy in thy life. But look at the 'rag tag and bob tail' that follow thee! Dost thou expect us to be like them or to be classed with them?" His answer was: "I know nothing against them; if they have done any wrong, or are only hypocrites, they are answerable to Allah; how can I drive them away from me, seeing that I am expressly sent to admonish all people?"

Népének emberei éppen úgy beszéltek, mint ahogy később a Quraish főnökök szóltak a Prófétához (béke reá): „Tudjuk, hogy becsületes vagy. De nézd azt a szedett-vedett csürhét, aki követ téged! Ugye nem azt akarod, hogy beálljunk közéjük?” Válasza ez volt: „Nem tudok róluk semmit. Ha bármi rosszat tettek, vagy képmutatók, akkor majd Allah elé állnak, és ott felelnek tetteikért. Hogy hajthatnám el őket magamtól, amikor én minden embert jöttem inteni?”

[1477] All people who have faith have the right to come and listen to Allah's Word and receive Allah's Mercy, whether they are publicans and sinners, "Harijans" and low-caste men, men of "superior" or "inferior" races. The Prophet of Allah welcomes them all, as His Message has to shine before the whole world.

Akinek hite van, jogában áll Allah Szavát hallani és megbocsájtásában részesülni, akár vámszedők, vagy megtévedtek, „érinthetetlenek”, vagy „alacsony kasztba tartozók”, „felsőrendűek”, vagy „alárendeltek”. Allah Prófétája mindenkit üdvözöl maga körül, mert az Ő Üzenete mindenkinek szól.

[1478] Two other cases occur to me where prophets of Allah were threatened with death by stoning: - one was Abraham (19:46), - and the other was Shu'ayb (11:91). In neither case did the threats deter them from carrying out their mission. On the contrary the threats recoiled on those who threatened. So also, did it happen in the case of Noah and the holy Prophet.

116. Mondták: „Ha nem vetsz véget ennek ó, Noé, bizony meg leszel kövezve[1478]!”

قَالَ رَبِّ إِنَّ قَوْمِي كَذَّبُونِ ﴿١١٧﴾

117. He said: "O my Lord! truly my people have rejected me.

117. Mondta: „Uram! Népem megtagad engem.”

فَافْتَحْ بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ فَتْحًا وَنَجِّنِي وَمَن مَّعِي مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٨﴾

118. "Judge Thou, then, between me and them openly, and deliver me and those of the Believers who are with me."

118. „Tégy igazságot köztem és köztük a bizonyosság erejével, menekíts meg engem és kik velem vannak a hívők közül.”

فَأَنجَيْنَاهُ وَمَن مَّعَهُ فِي الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ ﴿١١٩﴾

119. So We delivered him and those with him, in the Ark filled (with all creatures)[1479].

119. Megmenekítettük őt és ki vele volt a megrakott bárkán[1479].

ثُمَّ أَغْرَقْنَا بَعْدُ الْبَاقِينَ ﴿١٢٠﴾

120. Thereafter We drowned those who remained behind.

120. Majd vízbe fojtottuk eztán a hátramaradottakat.

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٢١﴾

121. Verily in this is a Sign: but most of them do not believe[1480].

121. Mert bizony, ebben van a Jel, de legtöbbjük nem hisz[1480].

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٢٢﴾

122. And verily thy Lord is He, the Exalted in Might, Most Merciful.

122. Mert Urad, Ő a Nagyszerű, a Kegyelmes.

كَذَّبَتْ عَادٌ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٢٣﴾

Két másik Prófétát is megkövezéssel fenyegettek: 1. Ábrahámot (19:46), 2. Shu’eybet (11:91). Egyik esetben sem tántorította el őket küldetésüktől. Ellenkezőleg, a fenyegetések visszaütöttek azokra, akik mondták. Ez történt Noé esetében is.

[1479] The story of Noah's Flood is told in 11:36-48. Here the point emphasized is Noah's patience and constancy against threats, and the triumph and preservation of Allah's Truth even though the world was ranged against it.

Noé története az özönvízzel itt olvasható: 11:36-38. Ebben a részben Noé türelmére, állhatatosságára esik figyelem, melyet a fenyegetésekkel szemben tanúsít, valamint Allah megóvó hatalmára még akkor is, ha az egész világ összefog az ellen, aki az Ő szavát képviseli.

[1480] This and the following verse run like a refrain throughout this Surah, and give the key-note to the subject-matter: how the Message of Allah is preached, how it is rejected in all ages, and how it triumphs at last, through the Mercy of Allah.

Ebben és a következő versekben refrénszerűen ismétlődnek a történelmi igazságok: miket hirdettek Allah Prófétái, miként utasították el őket különböző korokban, végül miként győzedelmeskedtek Allah kegyelme által.

123. The 'Ad (people) rejected the apostles[1481].

123. Meghazudtolta Aád (népe) a Küldötteket[1481].

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾

124. Behold, their brother Hud said to them: "Will ye not fear ((Allah))?

124. Mikor mondta nekik fivérük Hud: „Hát ti nem őrizkedtek-e?"

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٢٥﴾

125. "I am to you an apostle worthy of all trust:

125. „Én a ti hű Prófétátok vagyok,"

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٢٦﴾

126. "So fear Allah and obey me.

126. „Őrizkedjetek Allahtól és engedelmeskedjetek nekem."

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٢٧﴾

127. "No reward do I ask of you for it: my reward is only from the Lord of the Worlds.

127. „Nem kérek érte tőletek fizetséget, mert fizetségem csak a Világok Urára tartozik."

أَتَبْنُونَ بِكُلِّ رِيعٍ آيَةً تَعْبَثُونَ ﴿١٢٨﴾

128. "Do ye build a landmark on every high place to amuse yourselves[1482]?

128. „Építetek-e minden magaslatra egy jelet, mivel magatokról üzentek[1482]?"

وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ ﴿١٢٩﴾

129. "And do ye get for yourselves fine buildings in the hope of living therein (for ever)?

129. „Biztos erődöket tesztek meg magatoknak, hátha tán (azokban) halhatatlanok lesztek?"

وَإِذَا بَطَشْتُم بَطَشْتُمْ جَبَّارِينَ ﴿١٣٠﴾

130. "And when ye exert your strong hand, do ye do it like men of absolute power?

130. „És ha csapást mértek, tán mindenhatóként sújtotok le?"

[1481] See 7:65 for the 'Ad people and their location. Here the emphasis is on the fact that they were materialists believing in brute force, and felt secure in their fortresses and resources, but were found quite helpless when Allah's Message came and they rejected it.

Lásd 7:65, ahol ismertetjük Aád népét, helyüket. Itt a hangsúly anyagiasságukra, nyers erőbe vetett bizalmukra irányul és arra, mennyire bíztak erődjeikben, forrásaikban, de végül tehetetlenek voltak, amikor Allah lesújtott rájuk.

[1482] Any merely material civilization prides itself on show and parade. Its votaries scatter monuments for all sorts of things in conspicuous places-monuments which commemorate deeds and events which are forgotten in a few generations!

Minden anyagi civilizáció büszke saját vívmányaira. Híveik emlékműveket, tárgyakat szórnak el jellegzetes helyeken, melyek emlékeztetik az utókort tetteikről, nehogy a következő nemzedékek megfeledkezzenek róluk.

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٣١﴾

131. "Now fear Allah, and obey me.

131. „Őrizkedjetek hát Allahtól és engedelmeskedjetek nekem.”

وَاتَّقُوا الَّذِي أَمَدَّكُم بِمَا تَعْلَمُونَ ﴿١٣٢﴾

132. "Yea, fear Him Who has bestowed on you freely all that ye know[1483].

132. „Őrizkedjetek attól, Ki azt nyújtotta nektek, mit tudtok[1483].”

أَمَدَّكُم بِأَنْعَامٍ وَبَنِينَ ﴿١٣٣﴾

133. "Freely has He bestowed on you cattle and sons,-

133. „Aki jószágokat és fiakat adott nektek,”-

وَجَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٣٤﴾

134. "And Gardens and Springs.

134. „Kerteket és patakokat,”

إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٣٥﴾

135. "Truly I fear for you the Penalty of a Great Day[1484]."

135. „Féltelek titeket a Hatalmas Nap büntetésétől[1484].”

قَالُوا سَوَاء عَلَيْنَا أَوَعَظْتَ أَمْ لَمْ تَكُن مِّنَ الْوَاعِظِينَ ﴿١٣٦﴾

136. They said: "It is the same to us whether thou admonish us or be not among (our) admonishers[1485]!

136. Mondták: „Mindegy számunkra, hogy intesz, vagy nem azok közt vagy, kik intenek[1485].”

إِنْ هَذَا إِلَّا خُلُقُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٣٧﴾

[1483] The gifts are described generally, immaterial and material. "All that ye know" includes not only material things, but knowledge and the faculties by which knowledge may be used for human well-being, all that makes life beautiful and refined. "Cattle" means wealth generally, and "sons" means population and manpower. "Gardens and Springs" are things that contribute to the delight and pleasure of man.

Allah adományai anyagiak és nem anyagiak. „Mit tudtok”, magában foglalja a tudást, készséget, jártasságot, ami az életfenntartáshoz, jóléthez szükséges. „Jószág” általában vett vagyont, a „fiak” pedig elterjedést, erőt, egy adott nép hatalmát jelenti. „Kertek és patakok” az ember kényelmét és élvezeteit jeleníti meg.

[1484] "But you have misused all those gifts, and you will suffer the inevitable penalties for your misuse and or your ingratitude."

Az adományokat nem megfelelő módon használták, ami hálátlanság, ezért lesújt Allah büntetése.

[1485] "We are not going to attend to you whether you preach to us or not."

„Nem csatlakozunk hozzád, bármit is hirdetsz nekünk.”

137. "This is no other than a customary device of the ancients[1486],

137. „Ez nem más, mint az elődök hagyománya[1486],”

وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿١٣٨﴾

138. "And we are not the ones to receive Pains and Penalties!"

138. „És minket nem fognak kínszenvedés alá vetni!”

فَكَذَّبُوهُ فَأَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٣٩﴾

139. So they rejected him, and We destroyed them. Verily in this is a Sign: but most of them do not believe.

139. Meghazudtolták őt és Mi elpusztítottuk őket. Mert bizony, ebben van a Jel, de legtöbbjük nem hisz.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٤٠﴾

140. And verily thy Lord is He, the Exalted in Might, Most Merciful.

140. Mert Urad, Ő a Nagyszerű, a Kegyelmes.

كَذَّبَتْ ثَمُودُ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٤١﴾

141. The Thamud (people) rejected the apostles[1487].

141. Meghazudtolta Thamud (népe) a Küldötteket[1487].

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ صَالِحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٤٢﴾

142. Behold, their brother Salih said to them: "Will you not fear ((Allah))?

142. Mikor mondta nekik fivérük Szalih: „Hát nem őrizkedtek-e?”

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٤٣﴾

143. "I am to you an apostle worthy of all trust.

143. „Én a ti hű Prófétátok vagyok.”

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٤٤﴾

[1486] They said, as many of our modern enemies of religion say, "you are only reviving an ancient superstition, a dope of the crowd; there is no such thing as a Hereafter, or the sort of punishments you announce!"

Azt mondják, amit ma is a vallás modern ellenségei mondanak: „Ti csupán egy ősi babonát élesztettetek fel, ami a nép kábítását szolgálja. Nincs olyan, hogy Túlvilág vagy afféle büntetés, amiről szóltok!”

[1487] For the Thamud people see 7:73. They were great builders in stone and a people with agricultural wealth, but they were an exclusive people and oppressed the poor. The point emphasized here is: "How long will your wealth last, especially if you depress your own people and dishonor Allah's Signs by sacrilege?" The inscriptions on the Thamud remains of rock-cut buildings in Al-Hijr are described in the Appendix VII at the end of this Surah.

Thamudról és népéről a 7:73-ban olvashatunk. Jártasságuk volt kőépítmények létesítésében és mezőgazdaságban, de felsőrendűnek gondolták magukat, elnyomták a szegényeket. Itt az kap hangsúlyt, hogy meddig tart a vagyon, ha ez mások sanyargatásával és Allan elleni vétséggel, szentségtöréssel párosul? A Szúra után található függelékben olvasható a Thanud korabeli feliratokról szóló cikk.

144. "So fear Allah, and obey me.

144. „Őrizkedjetek hát Allahtól és engedelmeskedjetek nekem.”

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٤٥﴾

145. "No reward do I ask of you for it: my reward is only from the Lord of the Worlds.

145. „Nem kérek érte fizetséget tőletek, mert fizetségem csak a Világok Urára tartozik.”

أَتُتْرَكُونَ فِي مَا هَاهُنَا آمِنِينَ ﴿١٤٦﴾

146. "Will ye be left secure, in (the enjoyment of) all that ye have here?-

146. „Meg lesztek tán hagyva ebben (a kényelemben), ahogy vagytok sértetlenül?”-

فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٤٧﴾

147. "Gardens and Springs,

147. „Kertekben és patakokban?”

وَزُرُوعٍ وَنَخْلٍ طَلْعُهَا هَضِيمٌ ﴿١٤٨﴾

148. "And corn-fields and date-palms with spathes near breaking (with the weight of fruit)[1488]?

148. „Veteményekben, pálmaligetekben, mik roskadoznak füzéreiktől[1488]?”

وَتَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا فَارِهِينَ ﴿١٤٩﴾

149. "And ye carve houses out of (rocky) mountains with great skill.

149. „S ti a hegyekbe otthonokat vájtok jártassággal.”

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٥٠﴾

150. "But fear Allah and obey me;

150. „Őrizkedjetek hát Allahtól és engedelmeskedjetek nekem.”

وَلَا تُطِيعُوا أَمْرَ الْمُسْرِفِينَ ﴿١٥١﴾

151. "And follow not the bidding of those who are extravagant,-

151. „Ne engedelmeskedjetek a tékozlók parancsának,”-

الَّذِينَ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ ﴿١٥٢﴾

152. "Who make mischief in the land, and mend not (their ways)."

152. „Kik rontanak a Földön és nem javulnak meg.”

قَالُوا إِنَّمَا أَنتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ ﴿١٥٣﴾

[1488] The date palm flowers on a long spathe: when the flowers develop into fruit, the heavy ones hang with the load of fruit. The Thamud evidently were proud of their skill in producing corn and fruit and in hewing fine dwellings out of rocks, like the later dwellings of Roman times in the town of Petra.

„Mik roskadoznak a füzérektől”: a datolyafüzérek alatt roskadoznak a fák. Thamud népe büszke volt veteményeire, pálmaligeteire és sziklába vájt épületeire, melyek a Római kori Petrában is láthatók.

153. They said: "Thou art only one of those bewitched!

153. Mondták: „Te bizony, megigézett vagy!”

مَا أَنتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا فَأْتِ بِآيَةٍ إِن كُنتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٥٤﴾

154. "Thou art no more than a mortal like us: then bring us a Sign, if thou tellest the truth!"

154. „Te nem vagy más, mint egy ember, mint mi! Hozz el egy Jelet, ha igazat állítasz!”

قَالَ هَذِهِ نَاقَةٌ لَّهَا شِرْبٌ وَلَكُمْ شِرْبُ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ﴿١٥٥﴾

155. He said: "Here is a she-camel: she has a right of watering, and ye have a right of watering, (severally) on a day appointed[1489].

155. Mondta: „Ez a tevetehén. Jár annak az itatás, és jár nektek (is) az itatás a kijelölt napon[1489].”

وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابُ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥٦﴾

156. "Touch her not with harm, lest the Penalty of a Great Day seize you."

156. „Ne tegyetek kárt benne, mert lesújt rátok a Hatalmas Nap büntetése.”

فَعَقَرُوهَا فَأَصْبَحُوا نَادِمِينَ ﴿١٥٧﴾

157. But they ham-strung her: then did they become full of regrets[1490].

157. De ők megbénították azt, majd megbánták[1490].

فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٥٨﴾

158. But the Penalty seized them. Verily in this is a Sign: but most of them do not believe.

158. Majd lesújtott rájuk a büntetés. Mert bizony, ebben van a Jel, de legtöbbjük nem hisz.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٥٩﴾

159. And verily thy Lord is He, the Exalted in Might, Most Merciful.

159. Mert Urad, Ő a Nagyszerű, a Kegyelmes.

[1489] For this she-camel, see 7:73. The she-camel was to be a Sign and a test-case. Would they respect her rights of watering (and pasturage)?

A tevetehénről szóló történek a 7:73-ban olvasható. Ez is egy Jel volt, ami próbatételül szolgált. Tiszteletben tartják-e az itatás és legeltetés jogát, vagy nem?

[1490] Their regrets were too late. They had themselves asked for a Sign. The Sign had been given to them in the she-camel, which their prophet Salih had put forward as a test-case. Would they, through that symbol, respect the law' of equity by which all people had rights in water and in the gifts of nature? They refused to respect that law, and committed sacrilege by deliberately killing the she-camel. They themselves came to an evil end.

Sajnálkozásuk túl későn jött. Ők maguk kérték e Jelet. Ez a Jel jött el nekik tevetehén alakjában. Betartották-e az arányosság és egyenlőség törvényét, még ha az jelkép formájában is jött el hozzájuk? Minden embernek egyenlően járt az itatóhely és a legelő, mert ez a természet, tehát Allah ajándéka. Nem tartották be a törvényt, megölték a tevét és ők is hasonló véget jártak.

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٦٠﴾

160. The people of Lut rejected the apostles[1491].

160. Meghazudtolta Lót népe a Küldötteket[1491].

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ لُوطٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٦١﴾

161. Behold, their brother Lut said to them: "Will ye not fear ((Allah))?

161. Mikor mondta nekik fivérük, Lót: „Hát nem őrizkedtek-e?”

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٦٢﴾

162. "I am to you an apostle worthy of all trust.

162. „Én a ti hű Prófétátok vagyok.”

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٦٣﴾

163. "So fear Allah and obey me.

164. „Őrizkedjetek hát Allahtól és engedelmeskedjetek nekem.”

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٤﴾

164. "No reward do I ask of you for it: my reward is only from the lord of the Worlds.

164. „Nem kérek érte tőletek fizetséget, mert fizetségem csak a Világok Urára tartozik.”

أَتَأْتُونَ الذُّكْرَانَ مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٥﴾

165. "Of all the creatures in the world, will ye approach males,

165. „Ti a férfiakhoz jöttök-e (csak) el az (összes) teremtmény közül?”-

وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُم بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ ﴿١٦٦﴾

166. "And leave those whom Allah has created for you to be your mates? Nay, ye are a people transgressing (all limits)!"

166. „És elhanyagoljátok azokat, kiket Uratok nektek párként teremtett? Mi több! Ti törvényszegő nép vagytok!”

قَالُوا لَئِن لَّمْ تَنتَهِ يَا لُوطُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمُخْرَجِينَ ﴿١٦٧﴾

167. They said: "If thou desist not, O Lut! thou wilt assuredly be cast out!"

167. Mondják: „Ha nem vetsz ennek véget ó, Lót, mi bizony kivetünk téged!”

قَالَ إِنِّي لِعَمَلِكُم مِّنَ الْقَالِينَ ﴿١٦٨﴾

[1491] The story of Lut (Lot) will be found in 7:80-84. Here the point is that the people of the Cities of the Plain were shamelessly addicted to vice against nature, and Lut's warning only exasperated them, until they were destroyed by a shower of brimstone.

Lót története a 7:80-84-ben olvasható. A Fennsík lakói természetellenes gyakorlattal éltek. Lót figyelmeztette őket, de ez csak haragjukat váltotta ki. Majd őket is elérte végzetük, a kénköves eső.

168. He said: "I do detest your doings[1492]."

168. Mondta: „Én iszonyodom attól, mit tesztek[1492].”

رَبِّ نَجِّنِي وَأَهْلِي مِمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٦٩﴾

169. "O my Lord! deliver me and my family from such things as they do!"

169. „Ó Uram! Menekíts meg engem és házam népét attól, mit tesznek!”

فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ﴿١٧٠﴾

170. So We delivered him and his family,- all

170. Megmenekítettük őt és háza népét mind.

إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَابِرِينَ ﴿١٧١﴾

171. Except an old woman who lingered behind[1493].

171. Csak egy vénasszonyt nem, ki hátramaradott[1493].

ثُمَّ دَمَّرْنَا الْآخَرِينَ ﴿١٧٢﴾

172. But the rest We destroyed utterly.

172. Majd földig romboltuk a többieket.

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِم مَّطَرًا فَسَاء مَطَرُ الْمُنذَرِينَ ﴿١٧٣﴾

173. We rained down on them a shower (of brimstone): and evil was the shower on those who were admonished (but heeded not)!

173. (Kénköves) esőt zúdítottunk rájuk és szörnyű volt a zápora azoknak, kik intve voltak.

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٧٤﴾

174. Verily in this is a Sign: but most of them do not believe.

175. Mert bizony, ebben van a Jel, de legtöbbjük nem hisz.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٧٥﴾

175. And verily thy Lord is He, the Exalted in Might Most Merciful.

175. Mert Urad, Ő a Nagyszerű, a Kegyelmes.

كَذَّبَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٧٦﴾

176. The Companions of the Wood rejected the apostles.

[1492] He was only among them from a stem sense of duty. The whole atmosphere there was detestable to him, and he was glad to escape when duty no longer demanded his presence there. He prayed for deliverance from such surroundings.

Lót nem tartozott közéjük, csak küldetését teljesítette ennél a népnél. Számára az egész iszonytató és undorító volt. Örült, amikor küldetése véget ért és elmenekülhetett onnan.

[1493] This was Lut's wife, who lingered behind and was among those who perished, See 7:83.

Ez Lót felesége volt. Ő maradt hátra és elérte őt végzete. Lásd 7:83.

176. Meghazudtolták az Erdő lakói a Küldötteket.

إِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾

177. Behold, Shu'aib said to them: "Will ye not fear ((Allah))?

177. Mikor mondta nekik Shu'eyb: „Hát nem őrizkedtek-e?"

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٧٨﴾

178. "I am to you an apostle worthy of all trust.

178. „Én a ti hű Prófétátok vagyok."

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٧٩﴾

179. "So fear Allah and obey me.

179. „Őrizkedjetek hát Allahtól és engedelmeskedjetek nekem."

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٨٠﴾

180. "No reward do I ask of you for it: my reward is only from the Lord of the Worlds.

180. „Nem kérek érte tőletek fizetséget, mert fizetségem csak a Világok Urára tartozik."

أَوْفُوا الْكَيْلَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُخْسِرِينَ ﴿١٨١﴾

181. "Give just measure, and cause no loss (to others by fraud)[1494].

181. „Becsülettel mérjetek, és ne károsítsatok (meg másokat) [1494]."

وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ﴿١٨٢﴾

182. "And weigh with scales true and upright.

182. „És a helyes súllyal mérlegeljetek."

وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿١٨٣﴾

183. "And withhold not things justly due to men, nor do evil in the land, working mischief.

183. „Ne fosszátok meg az embereket attól, ami jár nekik és ne gonoszkodjatok a Földön megrontókként."

وَاتَّقُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالْجِبِلَّةَ الْأَوَّلِينَ ﴿١٨٤﴾

184. "And fear Him Who created you and (who created) the generations before (you)"

[1494] They were a commercial people, but they were given to fraud, injustice, and wrongful mischief (by intermeddling with others). They are asked to fear Allah and follow His ways: it is He Who also created their predecessors among mankind, who never prospered by fraud and violent wrong-doing, but only justice and fair dealing.

Kereskedők voltak, de becsaptak másokat. Nem becsülettel mérték a súlyt és más mértéket. Figyelmeztette őket Prófétájuk az egyenességre és Allah szabályainak követésére. Isten teremtette elődeiket is, akik sose jártak jól, amikor másokat becsaptak. Csak akkor prosperáltak, amikor becsületesek voltak.

184. „Őrizkedjetek attól, Ki megteremtett titeket és a korábbi nemzedékeket.”

قَالُوا إِنَّمَا أَنتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ ﴿١٨٥﴾

185. They said: "Thou art only one of those bewitched!

185. Mondták: „Te bizony, megigézett vagy!”

وَمَا أَنتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِن نَّظُنُّكَ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿١٨٦﴾

186. "Thou art no more than a mortal like us, and indeed we think thou art a liar[1495]!

186. „Nem vagy te más, csak egy ember, mint mi és mi úgy sejtjük, hogy hazug vagy[1495]!”

فَأَسْقِطْ عَلَيْنَا كِسَفًا مِّنَ السَّمَاءِ إِن كُنتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٨٧﴾

187. "Now cause a piece of the sky to fall on us, if thou art truthful[1496]!"

187. „Zuhints le ránk egy töredéket az Égből, ha igazat szólsz[1496]!”

قَالَ رَبِّي أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨٨﴾

188. He said: "My Lord knows best what ye do."

188. Mondta: „Uram a Legjobb Tudója annak, mit tesztek.”

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمْ عَذَابُ يَوْمِ الظُّلَّةِ إِنَّهُ كَانَ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٨٩﴾

189. But they rejected him. Then the punishment of a day of overshadowing gloom seized them, and that was the Penalty of a Great Day[1497].

189. Meghazudtolták őt és lesújtott rájuk a Komor Nap büntetése. Ez volt a Hatalmas Nap büntetése[1497].

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٩٠﴾

190. Verily in that is a Sign: but most of them do not believe.

190. Mert bizony, ebben van a Jel, de legtöbbjük nem hisz.

[1495] They deny that he is a prophet or that they are doing wrong, or that any former generations behaved differently. They think they are the true exponents of human nature, and that such as he-idealists-are mere madmen.

Nem ismerik el Shu’eyb Próféciáját és azt sem látják be, hogy bármi rosszat is tennének, hiszen az előző nemzedékek is ugyanígy trükköztek. Abban a meggyőződésben vannak, hogy ők egy emberi átlagot képviselnek és a Próféta köztük egy idealista bolond.

[1496] 'If you really claim any real contact with Allah, let us see if you can bring down a piece of the sky to fall on us!'

Ha tényleg kapcsolatban vagy Allahhal, bizonyíts! Idézd elő, hogy egy darab az égből ránk hulljon!

[1497] Perhaps a shower of ashes and cinders accompanying a volcanic eruption. If these people were the same as the Midianites, there was also an earthquake. See 7:91

Valószínű, hogy egy vulkánkitörés okozta hamueső lepte el őket. Ha ezek az emberek Medianiták voltak, akkor mindezt földrengés is kísérte. Lásd 7:91.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٩١﴾

191. And verily thy Lord is He, the Exalted in Might, Most Merciful[1498].

191. Mert Urad, Ő a Nagyszerű, a Kegyelmes[1498].

وَإِنَّهُ لَتَنزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٩٢﴾

192. Verily this is a Revelation from the Lord of the Worlds:

192. Ez bizony, a Világok Urának Kinyilatkoztatása,

نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ ﴿١٩٣﴾

193. With it came down the spirit of Faith and Truth[1499]-

193. Mivel leküldte az Igaz Lelket[1499]-

عَلَى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنذِرِينَ ﴿١٩٤﴾

194. To thy heart and mind, that thou mayest admonish[1500].

194. A szívedre, hogy figyelmeztetve légy[1500].

بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُّبِينٍ ﴿١٩٥﴾

195. In the perspicuous Arabic tongue.

195. Világossá tevő Arab nyelven.

وَإِنَّهُ لَفِي زُبُرِ الْأَوَّلِينَ ﴿١٩٦﴾

196. Without doubt it is (announced) in the mystic Books of former peoples[1501].

196. Mert az ott van bizony, az elődök Zsoltáraiban[1501].

أَوَلَمْ يَكُن لَّهُمْ آيَةً أَن يَعْلَمَهُ عُلَمَاء بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿١٩٧﴾

197. Is it not a Sign to them that the Learned of the Children of Israel knew it (as true)[1502]?

[1498] See above 26:121.

Lásd feljebb: 26:121.

[1499] Ruh al Amin, the epithet of Gabriel, who came with the inspired Messages to the holy Prophet, is difficult to render in a single epithet in translation.

“Ruh al Amin, az Igaz Lélek, amit Gábriel jelenít meg. Ő közvetíti az Üzenetet a Prófétának

[1500] Qalb (Heart) signifies not only the seat of the affections, but also the seat of the memory and understanding.

Qalb (Szív) ami az érzések, de egyben az emlékezés és értés helye

[1501] Here the word refers to the earlier Revelations.

Itt a korábbi kinyilatkoztatásokra céloz

[1502] Many of the Jewish Doctors recognized the holy Prophet's Message as a Message from Allah, e.g., 'Abdullah ibn Salam and Mukhairiq.

197. *Vagy az tán nem Jel nekik, hogy Izrael fiainak tudósai ismerték (az Igazságot)[1502]?*

وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَى بَعْضِ الْأَعْجَمِينَ ﴿١٩٨﴾

198. Had We revealed it to any of the non-Arabs,

198. Ha azt nem Araboknak nyilatkozattuk volna ki,

فَقَرَأَهُ عَلَيْهِم مَّا كَانُوا بِهِ مُؤْمِنِينَ ﴿١٩٩﴾

199. And had he recited it to them, they would not have believed in it[1503].

199. És recitálnák azt nékik, akkor sem hinnének benne[1503].

كَذَٰلِكَ سَلَكْنَاهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ ﴿٢٠٠﴾

200. Thus have We caused it to enter the hearts of the sinners.

200. Ekképpen vágtunk vele utat a bűnösök szívébe.

لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ حَتَّى يَرَوُا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٢٠١﴾

201. They will not believe in it until they see the grievous Penalty;

201. Nem hisznek benne addig, míg nem látják a fájdalmas büntetést,

فَيَأْتِيَهُم بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٠٢﴾

202. But the (Penalty) will come to them of a sudden, while they perceive it not;

202. Mi (annyira) váratlanul tör rájuk, hogy ők nem is érzékelik,

فَيَقُولُوا هَلْ نَحْنُ مُنظَرُونَ ﴿٢٠٣﴾

203. Then they will say: "Shall we be respited?"

203. Majd így szólnak: „Kapunk-e haladékot?”

أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿٢٠٤﴾

204. Do they then ask for Our Penalty to be hastened on?

204. Tán büntetésünket sürgetik?

أَفَرَأَيْتَ إِن مَّتَّعْنَاهُمْ سِنِينَ ﴿٢٠٥﴾

205. Seest thou? If We do let them enjoy (this life) for a few years,

205. Látod-e, hogy miként kényeztettük őket évekig?

Sok Zsidó tanult ember, tudós felismerte a Próféta Üzenetében Allah Szavát. Pl. Abdullah ibn Salam és Mukariq.

[1503] The turn of Arabia having come for receiving Allah's Revelation, as was foretold in previous Revelations, it was inevitable that it should be in the Arab tongue through the mouth of an Arab. Otherwise, it would have been unintelligible, and the Arabs could not have received the Faith and become the vehicles for its promulgation as actually happened in history.

Az előző kinyilatkoztatások már jelezték Arábiát, mint a jövő kinyilatkoztatásának helyszínét. Egyértelmű, hogy Arab nyelven kellett lennie a következő Írásnak, mert ez az a letisztult nyelv, amin Isten szava maradandó módon az emberek közt tud maradni.

ثُمَّ جَاءهُم مَّا كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿٢٠٦﴾

206. Yet there comes to them at length the (Punishment) which they were promised!

206. Majd eljön nekik az, mire ígéretet kaptak!

مَا أَغْنَى عَنْهُم مَّا كَانُوا يُمَتَّعُونَ ﴿٢٠٧﴾

207. It will profit them not that they enjoyed (this life)!

207. Nem lesz hasznukra az, mi kényüket szolgálta (az életben)!

وَمَا أَهْلَكْنَا مِن قَرْيَةٍ إِلَّا لَهَا مُنذِرُونَ ﴿٢٠٨﴾

208. Never did We destroy a population, but had its warners –

208. Nem pusztítottunk el úgy települést, hogy ne lett volna figyelmeztetője-

ذِكْرَى وَمَا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٢٠٩﴾

209. By way of reminder; and We never are unjust.

209. Emlékeztetőként. És Mi nem voltunk igazságtalanok.

وَمَا تَنَزَّلَتْ بِهِ الشَّيَاطِينُ ﴿٢١٠﴾

210. No evil ones have brought down this (Revelation[1504]):

210. Nem a Sátánok bocsátották le ezt (a kinyilatkoztatást) [1504],

وَمَا يَنبَغِي لَهُمْ وَمَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٢١١﴾

211. It would neither suit them nor would they be able (to produce it).

211. Nem kell az nekik és képesek se lennének rá.

إِنَّهُمْ عَنِ السَّمْعِ لَمَعْزُولُونَ ﴿٢١٢﴾

212. Indeed they have been removed far from even (a chance of) hearing it.

212. Mert bizony, annak hallhatásától ők el vannak zárva.

فَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَكُونَ مِنَ الْمُعَذَّبِينَ ﴿٢١٣﴾

213. So call not on any other god with Allah, or thou wilt be among those under the Penalty.

213. Ne szólíts hát Allahhal más istent, nehogy a büntetettek közt légy.

وَأَنذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ ﴿٢١٤﴾

214. And admonish thy nearest kinsmen,

214. Intsd legközelebbi hozzátartozóidat,

[1504] Such a beneficent message can never suit the purposes of Satan, nor would it be in their power to produce it. In fact, Good and Evil are poles asunder, and Evil cannot even hear words of Good, of tender Pity for sinners and Forgiveness for the penitent!

Egy ilyen Isteni csodát Sátán nem állíthat elő. Célja sem az, hogy Útmutatást adjon. Allah és a Sátán két pólust képviselnek, ahol a Sátán meg sem hallja a jó szavát, nem erre van kiélezve és nem is hatna rá.

وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢١٥﴾

215. And lower thy wing to the Believers who follow thee[1505].

215. És szegd le szárnyad annak, ki követ a hívők közül[1505].

فَإِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ إِنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢١٦﴾

216. Then if they disobey thee, say: "I am free (of responsibility) for what ye do!"

216. S ha engedetlenek veled, mondd: „Vétlen vagyok abban, mit tesztek!”

وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ﴿٢١٧﴾

217. And put thy trust on the Exalted in Might, the Merciful,-

217. És hagyatkozz a Nagyszerűre, a Kegyelmesre,-

الَّذِي يَرَاكَ حِينَ تَقُومُ ﴿٢١٨﴾

218. Who seeth thee standing forth (in prayer),

218. Ki lát, mikor (imára) felállsz,

وَتَقَلُّبَكَ فِي السَّاجِدِينَ ﴿٢١٩﴾

219. And thy movements among those who prostrate themselves,

219. S (azt is látja), hogy odafordulsz a leborulókhoz,

إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٢٢٠﴾

220. For it is He Who heareth and knoweth all things.

220. Mert bizony, Ő a Meghalló, a Mindentudó.

هَلْ أُنَبِّئُكُمْ عَلَى مَن تَنَزَّلُ الشَّيَاطِينُ ﴿٢٢١﴾

221. Shall I inform you, (O people!), on whom it is that the evil ones descend?

221. Elmondjam-e nektek, kit szállnak meg a Sátánok?

تَنَزَّلُ عَلَى كُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ ﴿٢٢٢﴾

222. They descend on every lying, wicked person,

222. Megszállnak minden hazug vétkest,

يُلْقُونَ السَّمْعَ وَأَكْثَرُهُمْ كَاذِبُونَ ﴿٢٢٣﴾

223. (Into whose ears) they pour hearsay vanities, and most of them are liars.

223. Kiknek hallására hívságot vetnek és legtöbbjük hazug.

وَالشُّعَرَاء يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُونَ ﴿٢٢٤﴾

[1505] That is, be kind, gentle, and considerate with them, as a high-flying bird is when she lowers her wing to her offspring. 17:24 and 15:88

Légy kedves, megbízható és figyelmes velük, akár a madár, mely fiókáinak leszegi szárnyát és védelmébe veszi azokat. 17:24 és 15:88.

224. And the Poets,- It is those straying in Evil, who follow them[1506]:

224. S a költők, hát őket követik a gyarlók[1506],

أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ فِي كُلِّ وَادٍ يَهِيمُونَ ﴿٢٢٥﴾

225. Seest thou not that they wander distracted in every valley?-

225. Nem látod-e, ahogy minden völgyben kóborolnak?

وَأَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ ﴿٢٢٦﴾

226. And that they say what they practice not? -

226. S, hogy ők, bizony azt mondják, mit meg nem tesznek?

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَذَكَرُوا اللَّهَ كَثِيرًا وَانتَصَرُوا مِن بَعْدِ مَا ظُلِمُوا وَسَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ مُنقَلَبٍ يَنقَلِبُونَ ﴿٢٢٧﴾

227. Except those who believe, work righteousness, engage much in the remembrance of Allah, and defend themselves only after they are unjustly attacked. And soon will the unjust assailants know what vicissitudes their affairs will take[1507]!

227. Csak azok nem, kik hisznek, jókat cselekednek, Allahra emlékeznek sokat és (csak) azután védekeznek, ha galádul megtámadták őket. Meg fogják tudni a bűnös támadók, hogy mily hányattatás felé lesznek fordítva[1507].

[1506] Poetry and other arts are not in themselves evil, but may on the contrary be used in the service of religion and righteousness. But there is a danger that they may be prostituted for base purposes. If they are insincere ("they say what they do not") or are divorced from actual life or its goodness or its serious purpose, they may become instruments of evil or futility. They then wander about without any set purpose, and seek the depths (valleys) of human folly rather than the heights of divine light.

A költészet és a többi művészet nem bűn, de bennük van az a lehetőség, hogy gyarló célokat szolgáljanak. Bennük van a romlottság felé vezető út, ha a cél rossz irányban van kitűzve. Ha nem komoly mondanivalót fogalmaznak meg, a mindennapi élettől elszakadtak, ösztönöket korbácsolnak, érzelmeket, vágyakat gerjesztenek, akkor földi hiábavalóságot és bűnt szolgálnak. Az emberi hívság és az Isteni világosság közt van az az egyenes, melyen valahol elhelyezkednek.

[1507] Poetry and the fine arts which are to be commended are those which emanate from minds steeped in Faith, which try to carry out in life the fine sentiments they express in their artistic work, aim at the glory of Allah rather than at self-glorification or the fulsome praise of men with feet of clay, and do not (as in Jihad) attack anything except aggressive evil. In this sense a perfect artist should be a perfect man. Perfection may not be attainable in this life, but it should be the aim of every man, and especially of one who wishes to become a supreme artist, not only in technique but in spirit and essentials. Among the commendable poets contemporary with the holy Prophet may be mentioned Hassan and Labid: the latter had the honor of being one of the seven whose poems were selected for "hanging" (the Mu'allaqat) in the Days of Ignorance.

Az igazi költészet és szépművészet alkotásaiból kiárad a hitbéli mondanivaló, ami megtölti a mindennapok érzéseit és ösztönöz Allah dicsőségének csodálatára. Az öncélú, vagy önmagát felmagasztaló alkotó, kinek mondanivalója felszínes, ha támad nem a gonoszt, hanem olyan érzéseket, tulajdonságokat vesz célba, melyek a jó szolgálatában állnak, vallási szempontból nem sokat érnek. A tökéletes művész, a magánéletben is tökéletességre törekszik. Lehet, hogy a tökéletesedést nem az Evilágban érjük el, de akkor is az ember célja kell, hogy legyen. Csak ez motiválhatja a művészt arra, hogy nem csak fizikai, hanem spirituális megközelítést is bemutasson alkotásán. A Próféta kortársai között meg kell említeni Hassant és Labidot, akik közül Labid nevéhez fűződik a híres „Függő” versek (Mu’allaqat), melyek az Iszlám előtti korban a Kábán „függöttek”.

APPENDIX TO SURA ASH-SHUARA (THE POETS)
BY YUSUF ALI

Thamud Inscriptions at al Hijr

(see 26:141-159; 15:80-84; 7:73-79)

Mr. C.M. Doughty traveled in Northwestern Arabia and Najd in the 1880's, and his book Arabia Deserta form one of the most notable of Arabian travel books. It was first published in two volumes by the Cambridge University Press in 1888, and has recently gone through several editions. The edition I have used is the unabridged one-volume edition printed in London in 1926. the reference in this Appendix should be understood to refer to that edition.

Doughty travelled on the old Pilgrim Caravan from Damascus as far as Mada'in Salih, and then parted company with the Pilgrims and turned into Najd. Mada'in Salih (the Cities of Salih), is one of the stations on the Syrian Pilgrimage route, about 180 miles north of Madinah. Tabuk, to which the Holy Prophet led an expedition in A.H. 9 (see introduction to Surah 9), is about 170 miles farther to the northwest, and Ma'an Junction about 150 miles still farther. Mada'in Salih's was also an important station on the prehistoric gold and frankincense (bakhur) route between Yemen and Egypt on Syria. In sacred history it marks the ruined site of the Thamud people to whom the prophet Salih was sent, whose she-camel was a symbolic Sign and is connected with Salih's history. See 26:155-157. To the west and Northwest of Mada'in Salih are the Harrat or tracts of volcanic land covered with lava, stretching as far as Tabuk.

This is how Doughty describes his first view of Mada'in Salih, approaching from the northwest. "At length in the dim morning twilight, as we journeyed, we were come to a sandy brow and a straight descending place betwixt cliffs of sandstones. There were some shouting in the forward, and Aswad bid me look up, 'this was a famous place, Mabrak al Naqah'" (the kneeling place of the she-camel of Salih). "It is short, at first steep, and issues upon the plain of al Hijr, which is Mada'in Salih; where the sun coming up showed the singular landscape of this valley plain, encompassed with might sandstone precipices (which here resemble ranges of city walls, fantastic towers, and castle buildings), and upon them lie high shouldering sand drifts. The bottom is sand, with much growth of desert bushes; and I perceived some thin sprinkled volcanic drift. Westward is seen the immense mountain blackness, terrible and lowering, of the Harrat." (Arabia Deserata, p. 83, vol. 1).

Doughty took some rubbings of some of the inscriptions which were accessible to him and they were studied by the great Semitic scholar M. Ernest Renan and published by the Academic des Inscriptions et Belles-Letters. Renan's Report in French is printed as an Appendix to Chapters IV, V, and VI of

Arabia Deserta (pp. 180-187, vol 1) and M. le Marquis de Vofgue's Note (also in French) on the Nabataean sculptured Architecture at Mada'in Salih at pp. 620-623, vol 1. The general result of these studies may be summarized. The sculpture and architecture are found to be of the same kind as the Nabataean monuments at Petra (for which see 7:73). At Petra there are no dated Inscriptions preserved, but at Mada'in Salih we have several. There are at Mada'in Salih perhaps 100 sepulchral rock-hewn chambers, in some of which are found human bones and remains, showing that the Nabataeans knew the art of embalming, and used linen of the same kind as was used in ancient Egypt. The tombs are dedicated in perpetuity to named families, and the named Nabataean kings have, each the epithet "loving his people". There are flat side-pilasters, and the figures of four-footed beasts, eagles, and other birds are discernible. Besides the sepulchral chambers, there is a great Hall or Council Chamber (Diwan). This may have been a Temple. The gods worshipped there were those whose names we know from other Nabataean sources-Dusares, Martaba, Allat, Manat, Ka'bah'is, and Hubal. Allat, Manat, and Hubal are also known to us in connection with the idols of the Pagan Quraysh of the times of Ignorance.
It is interesting to find the word Mesjeda (Arabic Masjid) already used here for "place of worship". Triads of stones were worshipped as gods. The Inscriptions have dates from 3 B.C. to 79 A.C. within this short period of 82 years we can see something of the development of Semitic paleography. The writing becomes more and more cursive with the years, we have here a central point between Old Armenian, Square Hebrew, Palmyran, Sinaitic, Kufi and Naskh. We may treat the Nabataeans as historical, as we have established dates. The Thamud were prehistoric, and occupied sites which were afterwards occupied by the Nabataeans and others. The kneeling place of Salih's she-camel (Mabrak al Naqah) and the well of the she-camel (Biru al Naqah), and a number of local names keep alive the race memory of an ancient Arabic people and their prophet Salih

FÜGGELÉK AZ ASH-SHUARA (KÖLTŐK) SZÚRÁHOZ
ÍRTA: YUSUF ALI

Thamud feliratok a Hidzsr Szúrában

Lásd: 26:141-2159, 15:80-84, 7:73-79

A múlt század nyolcvanas éveiben (itt az 1880-as évek értendők) C.M. Doughty északnyugat Arábiába utazott és ellátogatott Nadzs-ba. Emlékeit az Arabia Deserta c. útikönyvében örökítette meg, amit először 1888-ban a Cambridge University Press adott ki két kötetben, majd később többször megismételték a kiadást.
Doughtly az ősi karavánutat járta be Damaszkusztól Mada'in Szalihba, majd zarándokok társaságában Nadzsdba indult. Mada'in Szalih (Szalih városai), zarándokok számára pihenőállomás volt, 250 km-re, északra Medinától. Tabuk, ahova a Próféta hadjáratra indult (9. Szúra) a Hidzsra 9. esztendejében, kb. 230 km-re van innen északnyugatra, Ma'an pedig 200 km-re még tovább. Mada'in Szalih az ókori arany és tömjén karaván útvonal egyik jelentős állomása volt, mely Jement kötötte össze Egyiptommal, ill. Szíriával. A romos táj a történelemben Thamud népének szolgált lakóhelyül, akikhez Szalih hozta el a Jelet, amit tevetehene szimbolizált. Lásd 26:155-157. Mada'in Szalihtól

észak-északnyugatra lávával borított vulkanikus nyúlványok a Harrat-ok kezdődnek, melyek Tabukig elérnek.

Így írja le első benyomását Doughty Midi'an Szalihról, ahogy északnyugatról megközelítette. „A hajnali félhomályban, amint utunkat folytattuk, íves és egyenes homokösvényeken ereszkedtünk le a homokkő sziklák ölelésében. Egy kiáltás hangzott elölről. Ez volt az a híres hely: Mabrak al Naqah (Szalih tevetehenének térdeplő helye). Rövid kiterjedésű, ami után kaptató jött Hidzs fennsíkjáig. Ez már Midi'an Szalih. Amikor feljött a nap, egyedülálló táj rajzolódott ki völgyeivel és fennsíkjaival, melyeket homokkő sziklák és szakadékok szegélyeznek. Egykori városfalra emlékeztetnek őrtornyokkal, egykori kastélyromokkal. Mindezt vastagon befedte a homok. Az alsó homokrétegből néhol sivatagi bokrok nőttek ki. Elszórva, vulkanikus eredetű kőréteget érzékeltem a felszínen. Nyugatra óriási fekete hegyek emelkednek a magasba, majd leszakadnak a Harratba." (Arabia Deserta, p. 83. vol. 1.)

Doughty megtisztított a homoktól pár útjába akadt kőbe vésett feliratot. Ezeket M. Ernest Renan, a sémi tudományokkal foglalkozó tudós megvizsgálta, majd eredményeit az Academic des Inscriptions et Belles-Letters közölte. Renan jelentése franciául az Arabia Deserta IV-V-VI. fejezetéhez tartozó függelékben olvasható (pp. 180-187, vol 1) és M. le Marquis de Vofgue's Note (szintén franciául) Nabateusi szobrászat és építészet Mada'in Szalihban c. munkában. P. 620-623, vol 1. A szobrászati és építészeti stílusjegyek megfelelnek a Petrában fellelhető Nabateusi emlékeken található motívumoknak (7:73). Petrában eddig nem bukkantak nyomára olyan feliratnak, amin dátum szerepel, azonban Mada'in Szalihban számos ilyen darab van. Mada'in Szalihban talán 100 sziklába faragott sírkamra van, melyek közül párból emberi csontok kerültek elő. Ezekek arról árulkodnak, hogy a Nabateusok ismerték a balzsamozást és ehhez az Egyiptomihoz hasonló vásznat használtak. A sírokba nemes családokat és Nabateus királyokat temettek, akiknek sírköveire „embereit szerető" felirat szerepelt. Ugyanitt lapos oldalú oszloppillérek, négylábú lények, sasok és más madarak figyelhetők meg. A sírkamrák mellett Tanácsterem van. Más nabateusi hagyományból tudjuk, hogy isteneik neve: Dusares, Martaba,Allat, Manat, K'bah és Hubal voltak. Ezek közül Allatnak, Manatnak és Hubalnak a „tudatlanság" korában Quraish által is követett kultusza volt.

Érdekes, hogy megtaláljuk az arab Madzslisz (tanács) szót, ami alatt itt imahelyet értettek. Rengeteg kődarab volt itt, melyek mindegyike egy istenséget jelenített meg. Feliratok i. e. 3- i. sz. 79-ig olvashatók. Ez alatt a rövid 82 év alatt nyomon követhetjük a Sémi paleográfia fejlődését. A betűk évről évre kurzívabbak, íveltebbek lesznek. Egy olyan központban vagyunk, ami ó örmény, szögletes héber, Palmirai, Sinai, Kufi és Naski írásokat egyszerre megjeleníti. Thamud népe az ókorban élt. Az ő telepeiket foglalták el a későbbi korokban a Nabateusok és mások. Szalih tevetehenének térdeplő helye (Mabrak al Naqa) és a tevetehén kútja (Bir al Naqa) máig mutatja az ősi Arab emberek emlékeit, ami kapcsolódik Szalih Prófétához.

.

27. AN-NAML (THE ANT-HANGYA)

Introduction to Surah An-Naml (The Ant)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah takes its name from the phrase *wad-in-naml* which occurs in verse 18, implying that it is a Surah in which the story of An-Naml (the Ant) has been related.

Period of Revelation

The subject matter and the style bear full resemblance with the Surahs of the middle Makkan period and this is supported by traditions as well. According to Ibn Abbas and Jabir bin Zaid, "First the Surah Ash-Shu`araa' was sent down, then the Surah An Naml and then Al-Qasas."

Theme and Topics

The Surah consists of two discourses, the first from the beginning of the Surah to the end of verse 58, and the second from verse 59 to the end of the Surah.

The theme of the first discourse is that only those people can benefit from the guidance of the Quran and become worthy of the good promises made in it, who accept the realities which this Book presents as the basic realities of the universe, and then follow up their belief with obedience and submission in their practical lives as well. But the greatest hindrance for man to follow this way is the denial of the Hereafter. For it makes him irresponsible, selfish and given to worldly life, which in turn makes it impossible for him to submit himself before God and to accept the moral restrictions on his lusts and desires. After this introduction three types of character have been presented.

The first type is characterized by Pharaoh and the chiefs of Thamud and the rebels of the people of Lot, who were all heedless of the accountability of the Hereafter and had consequently become the slaves of the world. These people did not believe even after seeing the miracles. Rather they turned against those who invited them to goodness and piety. They persisted in their evil ways which are held in abhorrence by every sensible person. They did not heed the admonition even until a moment before they were overtaken by the scourge of Allah.

The second type of character is of the Prophet Solomon (peace be upon him), who had been blessed by God with wealth and kingdom and grandeur to an extent undreamed of by the chiefs of the disbelievers of Makkah. But, since he regarded himself as answerable before God and had the feeling that whatever he had was only due to Allah's bounty, he had adopted the attitude of obedience before Him and there was no tinge of vanity in his character.

The third type is of the queen of Sheba, who ruled over a most wealthy and well-known people in the history of Arabia. She possessed all those means of life, which could cause a person to become vain and conceited. Her wealth and possessions far exceeded the wealth and possessions of the Quraish. Then she professed *shirk*, which was not only an ancestral way of life with her, but she had to follow it in order to maintain her position as a ruler. Therefore, it was much more difficult for her to give up *shirk* and adopt the way of *Tauhid* than it could be for a common *mushrik*. But when the Truth became evident to her, nothing could stop her from accepting it. Her deviation was, in fact, due to

her being born and brought up in a polytheistic environment and not because of her being a slave to her lusts and desires. Her conscience was not devoid of the sense of accountability before God.
In the second discourse, at the outset, attention has been drawn to some of the most glaring and visible realities of the universe, and the disbelievers of Makkah have been asked one question after the other to the effect : "Do these realities testify to the creed of *shirk* which you are following, or to the truth of *Tauhid* to which the Qur'an invites you?" After this the real malady of the disbelievers has been pointed out, saying, "The thing which has blinded them and made them insensitive to every glaring reality is their denial of the Hereafter. This same thing has rendered every matter and affair of life non-serious for them. For, when according to them, everything has to become dust ultimately, and the whole struggle of life is purposeless and without an object before it, the truth and falsehood are equal and alike. Therefore, the question whether one's system of life is based on the right or wrong foundations, becomes meaningless for him."
But the discourse, as outlined above, is not meant to dissuade the Prophet and the Muslims from calling the obdurate and heedless people to the way of *Tauhid*; it is, in fact, intended to arouse them from their slumber. That is why in v. 67-93 certain things have been said repeatedly in order to produce in the people a sense of the Hereafter, to warn them of the consequences of being heedless of it, and to convince them of its coining, like an eye witness of something, who convinces the other person of it, who has not seen it.
In conclusion, the real invitation of the Quran that is, the invitation to serve One Allah alone.

Bevezetés az An-Naml (Hangya) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A 18. versben hangzik el a wad-i-naml, azaz hangyák völgye, ahonnan a Szúra neve ered.

Kinyilatkoztatás ideje

A Szúra tartalma és stílusa a Mekkai középidőszak Szúráival mutat hasonlatosságot. Ezt az állítást autentikus Hadiszok is igazolják. Ibn Abbas és Dzsabir bin Zaid szerint: „Először a Szúra Ash-Shuara (Költők) nyilatkoztatott ki, majd jött a Szúra An-Naml (Hangya), végül az Al- Qasas (Történetek).”

Tárgykör

A Szúra két témát tárgyal. Az első 58 versben felvetődik, hogy csak azok számára nyújt segítséget a Korán Útmutatása, akik elfogadják a Könyv által közölt realitásokat az univerzumról és annak törvényszerűségeit maguk is betartják. Az egyik legnagyobb akadály, a Túlvilág tagadása. Amíg ez az állapot fennáll, addig képtelenség elvonatkoztatni a földi élet által kínált lehetőségektől, önzéstől és ez gátja az Allahnak való alávetésnek, behódolásnak. Három karaktert vet fel ez a rész.
Az első típust a Fáraó, Thamud főemberei és a Lót ellen lázadók testesítik meg, akiket nem érdekel más, csak az, amit az evilág kínál fel számukra. Nem fordítanak figyelmet csodákra, érvekre, nem is hisznek azokban. Azok ellen fordulnak, akik életvitelüket kritizálják, beléjük kötnek, intik őket. Nem törődnek se figyelmeztetéssel, se intéssel egészen addig, míg Allah dühe le nem sújt rájuk.
A második típust Salamon (béke reá) Próféta jeleníti meg, akit az Isten vagyonnal, hatalommal, királysággal áldott meg, amely olyan elképzelhetetlenül gazdag volt, amiről sok nemzedékkel később Mekka főemberei nem is álmodhattak. Salamon félt Allahtól és tudta, hogy egy napon Előtte fog állni. Minden tettét ez motiválta, ez látszott viselkedésén és feltétlen engedelmén, odaadásán Allah iránt.
A harmadik típus olyan, mint Sába királynője, aki Arábia legvagyonosabb és legbefolyásosabb emberei fölött terjesztette ki hatalmát. Mindene meg volt, amit csak akart. Élete kiüresedett, hiábavalóvá, önteltté lett. Vagyona messze felülmúlta Quraish gazdagságát. A bálványimádást nem csak ősei hagyományaként követte, hanem hatalmának megtartását is erre építette. Ezért nehéz lett volna feladnia babonavilágát és áttérni a Monoteizmusra. Amikor, viszont szembesült az Igazsággal, nem lehetett megállítani, hogy el ne fogadja azt. Születésétől fogva politeizmusban élt, magával hordozta környezetének hibáit. Lelkiismerete nem volt mentes botlásoktól, melyekről Allah ítélőszéke előtt fog számot adni.
A Szúra második része az 59-ik verstől kezdődik és a Szúra végéig tart. A figyelem az univerzum valóságára, törvényszerűségeire terelődik. Kérdést intéz Mekka hitetlenjei felé, valahogy így: „Mit igazolnak a természet összefüggései? A bálványimádást, vagy a Monoteizmus tanait, amire a Korán hív?” Rámutat a hitetlenek gyenge pontjára. A Túlvilág tagadásában áll vakságuk és érzéketlenségük. Felfogásukban a földi életnek nincs folytatása, ezért céltalanná lesz, hiszen nincs Túlvilág, aminek boldogulásáért érdemes áldozatot hozni. Ha porként végezzük, ennek az a következménye, hogy nincs értelme a jóért küzdeni. Hamis, vagy jó, bűn vagy erény, teljesen mindegy csak azt a rövid életet, amit itt töltünk, töltsük meg élvezetekkel. Számukra nincs jelentősége annak, hogy egy ember az életvitelét a jóra, vagy a rosszra alapozza. Cél, a napi boldogság és múló örömök elérése.
A pogány felfogás és beidegződött szokások nem téríthetik el a Prófétát küldetésétől. Fel kell ébreszteni Mekka népét. A 67-93. versek ismételten a Túlvilágra figyelmeztetnek, láttatják következményeit annak, ha semmibe veszik azt.
A következtetés levonásának központjában az Egyetlen Isten, Allah szolgálata áll.

27. An-Naml	27. An-Naml
THE ANT, THE ANTS	**HANGYA**
Total Verses: 93	Összes vers: 93
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

طس تِلْكَ آيَاتُ الْقُرْآنِ وَكِتَابٍ مُّبِينٍ ﴿١﴾

1. These are verses of the Qur'an,-a book that makes (things) clear;
1. *Ta. Sin. Ezek a Korán Áyái, a Könyvé, mi megvilágosít.*

هُدًى وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٢﴾

2. A guide: and glad tidings for the believers[1508],-
2. *Útmutatás, Örömhír a hívőknek[1508],-*

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُم بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿٣﴾

3. Those who establish regular prayers and give in regular charity, and also have (full) assurance of the hereafter.
3. *Kik felállnak imára, kötelező alamizsnát adnak és a Túlvilágban bizonyosak.*

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ زَيَّنَّا لَهُمْ أَعْمَالَهُمْ فَهُمْ يَعْمَهُونَ ﴿٤﴾

4. As to those who believe not in the Hereafter, We have made their deeds pleasing in their eyes; and so they wander about in distraction[1509].

[1508] Revelation is here presented in three aspects: 1. it explains things, the attributes of Allah, our own position, and the world around; 2. it directs us to right conduct and keeps us from evil; and 3. to those who have Faith and accept its guidance, it gives the good news of forgiveness, purification, and the achievement of salvation.

A kinyilatkoztatás három szempontot céloz: 1. Világossá tesz dolgokat, ezek közt Allah Attribútumait és saját helyzetünket a világban. 2. A helyes magatartás megválasztásában ad irányítást, távol tart a gonosztól. 3. A megbocsájtásról, megtisztulásról és üdvözülésről szóló örömhírrel szolgál azoknak, ki hisznek.

[1509] Those who reject Allah and follow Evil have a good conceit of themselves. Their deeds are pleasing to no one else. As they have rejected Allah's guidance, they are allowed to hug their own self-conceit, and given further respite for repentance. But they follow their own whims and wander about in distraction, as they have no standards such as guide the godly.

4. *Kik nem hisznek a Túlvilágban, feldíszítettük nekik tetteiket és vakon (bolyonganak)* [1509].

أُوْلَئِكَ الَّذِينَ لَهُمْ سُوءُ الْعَذَابِ وَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْأَخْسَرُونَ ﴿٥﴾

5. Such are they for whom a grievous Penalty is (waiting); and in the Hereafter theirs will be the greatest loss.
5. *Ezek ők, kiknek kijár a szörnyű szenvedés és kik a Túlvilág legnagyobb vesztesei.*

وَإِنَّكَ لَتُلَقَّى الْقُرْآنَ مِن لَّدُنْ حَكِيمٍ عَلِيمٍ ﴿٦﴾

6. As to thee, the Qur'an is bestowed upon thee from the presence of one who is wise and all-knowing.
6. *S te (ó Mohammed), a Bölcs és Mindentudó Színéből kapod a Koránt.*

إِذْ قَالَ مُوسَى لِأَهْلِهِ إِنِّي آنَسْتُ نَارًا سَآتِيكُم مِّنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ آتِيكُم بِشِهَابٍ قَبَسٍ لَّعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ ﴿٧﴾

7. Behold! Moses said to his family: "I perceive a fire; soon will I bring you from there some information, or I will bring you a burning brand to light our fuel, that ye may warm yourselves[1510].
7. *Mikor mondta Mózes az ő háza népének: „Megpillantottam a tüzet, elhozom onnan a híreket, vagy elhozok abból világló parazsat, hátha tán felmelegedtek*[1510]*."*

فَلَمَّا جَاءهَا نُودِيَ أَن بُورِكَ مَن فِي النَّارِ وَمَنْ حَوْلَهَا وَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨﴾

8. But when he came to the (fire), a voice was heard: "Blessed are those in the fire and those around: and glory to Allah, the Lord of the worlds[1511].

Akik elutasítják Allahot és a gonosz útjára lépnek, önteltségük motiválja őket. Tetteik senki számára nem okoz örömet. Mivel elutasítják Allah Útmutatását, saját önteltségük marad, ami utat mutat számukra. Haladékot kapnak, hogy jó útra térjenek, de legtöbbjük ezzel nem él. Egyre távolabb kerülnek a helyes iránytól és robognak saját megsemmisülésük felé.

[1510] 20:9-24. Both there and here there is a reference to the dawn of Revelation in the heart of Moses. The points there emphasised will be found in the notes to that passage. Here the emphasis is on the wonderful nature of the Fire and the wonderful way in which Moses was transformed at the touch of the Light. He was travelling in the Sinai desert with his family. Seeking ordinary light, he came upon a Light which took him to the highest signs of Allah. No doubt all his inner history had prepared him for his great destiny. It is the inner history that matters, and not the place or position of a man in the eyes of his ordinary fellows.

20:9:24. Ott is és itt is utalást találunk a kinyilatkozás hajnaláról, amint az Ige Mózes szívében gyökeret eresztett. Ebben a versben a tűz csodálatos természete, Mózes lenyűgöző útja kap hangsúlyt, ami a Világosság megérintésével vette kezdetét. Családjával volt úton a Sinai sivatagban. Hagyományos, mindennapi tüzet keresett és egy olyan Világosságra lelt, ami Allah legmagasabb jelei közé repítette őt. Kétségtelen, hogy belső történései nagy sorsot készítettek elő számára. Ezek a történések nem egy földi karriert, hanem valami egész mást építettek fel benne.

[1511] The Commentators usually construe it to mean that this was not a physical fire, but it was the glory of the Angels, a reflection of the Glory of Allah.

8. Mikor elérkezett (a tűzhöz), szólítva volt: „Áldottak azok, kik a tűzben és körülötte vannak. Legyen dicső Allah, a Világok Ura[1511]!”

يَا مُوسَى إِنَّهُ أَنَا اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٩﴾

9. "O Moses! verily, I am Allah, the exalted in might, the wise!....

9. „Ó Mózes! Én vagyok Allah, a Nagyszerű, a Bölcs!”

وَأَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَآهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ يَا مُوسَى لَا تَخَفْ إِنِّي لَا يَخَافُ لَدَيَّ الْمُرْسَلُونَ ﴿١٠﴾

10. "Now do thou throw thy rod!" But when he saw it moving (of its own accord) as if it had been a snake, he turned back in retreat, and retraced not his steps: "O Moses!" (it was said), "Fear not: truly, in My presence, those called as apostles have no fear[1512],-

10. „Hajítsd el botodat!” És azt úgy látta tekeregni, mintha kígyó lenne. Hátat fordított, s meg sem állt: „Ó Mózes! Ne félj! Mert nem félnek Színem előtt a Küldöttek[1512],” -

إِلَّا مَن ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلَ حُسْنًا بَعْدَ سُوءٍ فَإِنِّي غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١١﴾

11. "But if any have done wrong and have thereafter substituted good to take the place of evil, truly, I am Oft-Forgiving, Most Merciful[1513].

11. „Csak az, ki bűnbe esett, majd ezután széppel váltotta fel a rosszat. Mert bizony, Én vagyok a Megbocsájtó, a Kegyelmes[1513].”

وَأَدْخِلْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَاء مِنْ غَيْرِ سُوءٍ فِي تِسْعِ آيَاتٍ إِلَى فِرْعَوْنَ وَقَوْمِهِ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿١٢﴾

A kommentátorok gyakran nem fizikai tüzet írnak le, hanem Allah dicsőségének fényét, melyet Angyalok jelenítettek meg.

[1512] Moses was now transported into an entirely new world. What he had taken to be an ordinary fire was a gleam of the heavenly light. His own rod or staff was no longer the dead piece of wood that had hitherto supported him. It became instinct with life, a life that moved, and had the power of offence and defence in it, as all living Good must have in its fight with Evil.

Mózes egy teljesen más világba került. Egy hagyományos tűzért ment, de az egy mennyei fény volt. Botja nem halott fadarab volt többé mellette, hanem élettel telítődött, ami mozgott, támadott, védekezett, ahogy minden élő jelenség küzd a gonosszal.

[1513] His slaying the Egyptian (26:14), however defensible from certain aspects, was yet something from his past that had to be washed off, and Allah, Oft-Forgiving, Most Merciful, did it out of His abounding Grace. Nay, more; he was given a pure, Radiant Hand.

Az egyiptomi megölése (26:14) aggasztotta Mózest, hiszen bűne ott lebegett fölötte a múltjából. Ezt a bűnt lemosta Allah, mert Ő a Megbocsájtó és a szennyes kézből, mely emberi életet oltott ki, egy tiszta, szeplőtelen, ragyogó kéz lett.

12. "Now put thy hand into thy bosom, and it will come forth white without stain (or harm): (these are) among the nine Signs (thou wilt take) to Pharaoh and his people: for they are a people rebellious in transgression."

12. „Tedd kezed a kebledre, s ha előhúzod fehér lesz, szeplőtelen. Ez a kilenc Jel egyike, mit (elviszel) a Fáraónak és népének, mert bizony, ők züllött nép lettek.

فَلَمَّا جَاءتْهُمْ آيَاتُنَا مُبْصِرَةً قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿١٣﴾

13. But when Our Signs came to them, that should have opened their eyes, they said: "This is sorcery manifest!"

13. Mikor eljöttek hozzájuk szemeket megnyitó Áyáink, mondták: „Ez nyilvánvaló mágia!”

وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٤﴾

14. And they rejected those Signs in iniquity and arrogance, though their souls were convinced thereof: so see what was the end of those who acted corruptly!

14. Megtagadták (a Jeleket) zsarnokian, lekicsinyelve, még ha magukban bizonyosságot is nyertek felőle. Nézd mi lett beteljesedése a megrontóknak!

وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُودَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا وَقَالَا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي فَضَّلَنَا عَلَى كَثِيرٍ مِّنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥﴾

15. We gave (in the past) knowledge to David and Solomon: And they both said: "Praise be to Allah, Who has favoured us above many of his servants who believe[1514]!"

15. Megadtuk Dávidnak és Salamonnak a tudást, majd mindketten mondták: „Legyen Dicső Allah, Ki kiváltságában részesített minket sok hívő szolgálója felett[1514]!”

وَوَرِثَ سُلَيْمَانُ دَاوُودَ وَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ عُلِّمْنَا مَنطِقَ الطَّيْرِ وَأُوتِينَا مِن كُلِّ شَيْءٍ إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ ﴿١٦﴾

16. And Solomon was David's heir. He said: "O ye people! We have been taught the speech of birds, and on us has been bestowed (a little) of all things: this is indeed Grace manifest (from Allah.)[1515]"

[1514] 21:78-82. "Knowledge" means such knowledge as leads up to the higher things in life, the Wisdom that was shown in their decisions and judgments, and the understanding that enabled them to fulfil their mission in life. They were both just men and prophets of Allah. The Muslim teaching considers them both to be men of piety and wisdom, and high in spiritual knowledge.

21:78-82. „Tudás” olyan jellegű ismeret, tudásanyag, ami egy magasabb szintű életbe visz. Dávid és Salamon Bölcsessége ítéleteikben mutatkozott meg. Tudásuk képessé tette őket arra, hogy küldetésüket az életükben teljesíteni tudják. Mindketten igaz emberek, Allah Prófétái voltak. Az Iszlám tanításai mindkettőt az erény, bölcsesség és magas spirituális érettség embereinek tartja.

[1515] The point is that Solomon not only inherited his father's kingdom but his spiritual insight and the prophetic office, which do not necessarily go from father to son.

16. Dávid örökébe Salamon lépett, s így szólt: „Ó emberek! Ki lettünk okítva a madarak beszédére és megadatott nekünk minden dologból. Mert bizony, ez nyilvánvaló kiváltság[1515]!”

وَحُشِرَ لِسُلَيْمَانَ جُنُودُهُ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ وَالطَّيْرِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿١٧﴾

17. And before Solomon were marshalled his hosts,- of Jinns and men and birds, and they were all kept in order and ranks.

17. Össze lettek terelve Salamon elé az ő serege Dzsinnekből, emberekből, madarakból és ők rendekbe lettek szedve.

حَتَّى إِذَا أَتَوْا عَلَى وَادِي النَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَا أَيُّهَا النَّمْلُ ادْخُلُوا مَسَاكِنَكُمْ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمَانُ وَجُنُودُهُ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٨﴾

18. At length, when they came to a (lowly) valley of ants, one of the ants said: "O ye ants, get into your habitations, lest Solomon and his hosts crush you (under foot) without knowing it[1516]."

18. Míg el nem értek a hangyák völgyéig. Így szólt a hangya: „Ó, hangyák! Bújjatok be otthonaitokba, hogy ne tiporjanak el titeket Salamon és katonái és ők ezt nem is érzékelik[1516].”

فَتَبَسَّمَ ضَاحِكًا مِّن قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَى وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ ﴿١٩﴾

19. So he smiled, amused at her speech; and he said: "O my Lord! so order me that I may be grateful for Thy favours, which thou hast bestowed on me and on my parents, and

---

Speech of Birds. The spoken word in human speech is different from the means of communication which birds and animals have between each other. But no man can doubt that they have means of communication with each other, if he only observes the orderly flight of migratory birds or the regulated behaviour of ants, bees, and other creatures who live in communities. The wisdom of Solomon consisted in understanding these things- in the animal world and in the lower fringes of human intelligence.

Salamon nem csak a királyságot örökölte Dávidtól, hanem az ő spirituális szemléletét, Prófétai hivatalát is. Madarak beszéde. Az emberi kommunikáció különbözik az állatokétól, de semmi kétségünk nem lehet afelől, hogy az állatok is kommunikálnak. Elég csak az égre néznünk és megcsodáljuk a vándormadarak összeendezett röptét, vagy a hangyák szabályozott vonulását, a hangyaboly életét. Salamon egyik különleges tulajdonságai közé tartozott a természeti jelenségek és az állatok közti kommunikáció értése.

[1516] This verse and the next, read together, suggest the symbolical meaning as predominant. The ant, to outward appearance, is a very small and humble creature. In the great pomp and circumstances of the world, she (generic feminine in Arabic) may be neglected or even trampled on by a people who mean her no harm. Yet, by her wisdom, she carries on her own life within her own sphere ("habitations") unmolested, and makes a useful contribution to the economy of the world. So, there is room for the humblest people in the spiritual world.

Ezt és a következő verset együtt kell olvasni, értelmezni. Szimbolikus értelmük a domináns. A hangya külső megjelenése alapján kicsi, jelentéktelen, de alázatos teremtmény. A nagyléptékű külvilág nem sok gondot fordít rá, nem veszi tekintetbe, nem figyel rá oda és letiporja. A hangya, használva bölcsességét, megteremti saját mikrokozmoszát, ahol biztonságban élhet és a természet körforgásában való részvételével értékes résztvevője a makro világnak. Tehát a legalázatosabb, legkisebbre értékelt embernek is van helye a spirituális világban.

that I may work the righteousness that will please Thee: And admit me, by Thy Grace, to the ranks of Thy righteous Servants[1517]."

19. Elmosolyodott (Salamon) nevetve beszédükön és így szólt: „Uram! Rendezz össze engem, hogy megköszönhessem kegyedet, miben részesítettél engem és szüleimet, hogy jóravalókat cselekedhetek, miben megelégedésedet leled. Vezess be kegyelmedbe, a jóravaló szolgálóid közé[1517].”

وَتَفَقَّدَ الطَّيْرَ فَقَالَ مَا لِيَ لَا أَرَى الْهُدْهُدَ أَمْ كَانَ مِنَ الْغَائِبِينَ ﴿٢٠﴾

20. And he took a muster of the Birds; and he said: "Why is it I see not the Hoopoe? Or is he among the absentees[1518]?

20. Elmerengett a madarakon és így szólt: „Hogy-hogy nem látom a búbos bankát? Vagy az tán a hiányzók közt van[1518]?

لَأُعَذِّبَنَّهُ عَذَابًا شَدِيدًا أَوْ لَأَذْبَحَنَّهُ أَوْ لَيَأْتِيَنِّي بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿٢١﴾

21. "I will certainly punish him with a severe penalty, or execute him, unless he bring me a clear reason (for absence)."

21. „Én bizony megbüntetem azt szigorú büntetéssel, vagy levágom, hacsak nem hoz el nekem (a hiányzásról) nyilvánvaló okot.”

فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ فَقَالَ أَحَطتُ بِمَا لَمْ تُحِطْ بِهِ وَجِئْتُكَ مِن سَبَإٍ بِنَبَإٍ يَقِينٍ ﴿٢٢﴾

22. But the Hoopoe tarried not far: he (came up and) said: "I have compassed (territory) which thou hast not compassed, and I have come to thee from Saba with tidings true[1519].

[1517] The counterpart to the position of the humble ant is the position of a great king like Solomon. He prays that his power and wisdom and all other gifts may be used for righteousness and for the benefit of all around him. The ant being in his thoughts, we may suppose that he means particularly in his prayer that he may not even unwittingly tread on humble beings in his preoccupations with the great things of the world.

Az apró, jelentéktelen mikrokozmosz után megjelenik Salamon világa, minek hatalma, ereje mindenkit lenyűgözött. Mégis, Salamon meghallotta a hangyák beszédét és hálát adott Allahnak, hogy odafigyelhet rájuk. Azt leste, miként ne ártson, akár a legapróbb lénynek sem, miként szolgálja a legkisebbet is. Ezt a fohászt egy nagy tanításnak tekinthetjük, mely szemléletünket alakíthatja a másokkal való hozzáállásunkban.

[1518] Solomon was no idle or easy-going king. He kept all his organisation strictly up to the mark, both his armies literally and his forces (metaphorically). His most mobile arm was the Birds, who were light on the wing and flew and saw everything like efficient scouts. One day he missed the Hoopoe in his muster.

Salamon nem tétlenkedett királyként. Szó szerint és átvitt értelemben vett seregét számba vette, minden változást feljegyzett. A madarak nagy távolságokat járnak be, fentről meglátnak olyat, amit a földről nem lehet észlelni, ezért amit ők fognak fel a világból, fontos lehet. Salamonnak legalábbis fontos volt, ezért hiányolta a búbos banka beszámolóját.

[1519] Saba may reasonably be identified with the Biblical Sheba (I Kings 10:1-10). It is further referred to in the Surah called after its name: 34:15-20. 13 It was a city in Yemen, said to have been three days' journey (say 50 miles) from the city of San'a. A recent German explorer, Dr. Hans Helfritz, claims to have located it in what is now Hadhramaut territory. The famous dam of Maarib made the country very prosperous, and enabled it to attain a high degree of civilization ("provided with every requisite" in the next verse). The Queen of Sheba therefore rightly held up her head high until she beheld the glories of Solomon.

22. Nem maradt távol sokáig (a búbos banka), s így szólt: „Körbejártam azt (a területet), amit te nem jártál körbe és eljöttem hozzád Sábából a bizonyosság híreivel[1519].”

إِنِّي وَجَدتُّ امْرَأَةً تَمْلِكُهُمْ وَأُوتِيَتْ مِن كُلِّ شَيْءٍ وَلَهَا عَرْشٌ عَظِيمٌ ﴿٢٣﴾

23. "I found (there) a woman ruling over them and provided with every requisite; and she has a magnificent throne[1520].

23. „Egy nőt találtam ott, ki felettük uralkodik, kinek mindenből megadatott és trónusa hatalmas[1520].”

وَجَدتُّهَا وَقَوْمَهَا يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ مِن دُونِ اللَّهِ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ ﴿٢٤﴾

24. "I found her and her people worshipping the sun besides Allah. Satan has made their deeds seem pleasing in their eyes, and has kept them away from the Path,- so they receive no guidance[1521],-

---

Sába, vagy Séba néven ismert a Bibliában (I. Királyok 10:1-10). A Sába Szúrában is találunk részleteket 34:15-20. Városállam volt Jemenben, kb. 80 km-re San'a-tól. Dr. Hans Helfritz német felfedező szerint Hadhramut területén belül volt. A híres Maaribi gát felfogta vizeit és akvakultúrájára alapozva virágzó hatalom, fejlett civilizáció jött létre. Sába királynője egészen addig nagyra tartotta saját birodalmát, míg meg nem látta, mi van Salamon birtokában.

[1520] The Queen of Sheba (by name Bilqis in Arabian tradition) came apparently from Yemen, but she had affinities with Abyssinia and possibly ruled over Abyssinia also. The Habasha tribe (after whom Abyssinia was named) came from Yemen. Between the southern coast of Yemen and the north-eastern coast of Abyssinia there are only the Straits of Bab-al-Mandab, barely twenty miles across. In the 10th or 11th century B.C. there were frequent invasions of Abyssinia from Arabia, and Solomon's reign of 40 years is usually synchronised with B.C. 992 to 952. The Sabaean and Himyarite alphabets in which we find the south Arabian pre-Islamic inscriptions, passed into Ethiopic, the language of Abyssinia. The Abyssinians possess a traditional history called "The Book of the Glory of Kings" (Kebra Nagast). It gives an account of the Queen of Sheba and her only son Menyelek 1, as founders of the Abyssinian dynasty.
I take this to refer not only to the abundance of spices and gems and gold in her country, but to sciences and arts, and perhaps the spiritual possibilities which made her accept the religion of Unity and Truth (27:44).

Sába királynője, név szerint Bilqis az Arab feljegyzések szerint, Jemenben élt, de szálak fűzték Abesszíniához és feltehetően annak is uralkodója volt. A Habasha törzs, melyről Abesszínia a nevét kapta, eredetileg Jemenből érkezett. Jemen déli partvidéke és Abesszínia északkeleti partjai között a kb. 40 km széles Bab al-Mandabi szoros biztosít átjárást. Az i. e. 11-10-ik században Abesszíniát gyakran érte Arab invázió. Salamon uralkodásának 40 éve (i. e. 992-952) ezzel az időszakkal esik egybe. A Szábeus és Himyarita ábécé, melyet a dél Arábiai, Iszlám előtti feliratokon találunk, innen terjedt el Etiópiában és vált az amhara írás alapjává. Az Abesszinek történelmét a Királyok Dicsőségének Könyve, a „Kebra Nagast” foglalja össze. Ebben találunk utalást Sába királynőjéről és fiáról I. Menyelekről, akik az Abesszin dinasztia alapítói voltak.
Sába királynője nem csak földi javakban, hanem spirituális képességekben is gazdag volt. Ezért érthette meg az Egyistenhit és az Igazság Üzenetét (27:44)

[1521] The ancient religion of the people of Saba (the Himyar or Sabaeans) consisted in the worship of the heavenly bodies, the sun, the planets, and the stars. Possibly the cult was connected with that of Chaldaea, the home-land of Abraham: see 6:75-79 and notes thereon. Yemen had easy access to Mesopotamia and the Persian Gulf by way of the sea, as well as with Abyssinia. That accounts for the Christians of Najran and the Jewish dynasty of kings (e.g., Zu-Nuwas, d. 525 A.D.), also for the Christian Abyssinian Governor Abraha and his discomfiture in the year of the Prophet's birth (Surah 105), say 570 A.D. Jewish-Christian influences were powerful in Arabia in the sixth century of the Christian era.

24. „Őt és népét Allah helyett, a napnak leborulva találtam. A Sátán feldíszítette nekik tetteiket, letérítette őket az útról és nem jó irányba haladnak[1521],” -

أَلَّا يَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي يُخْرِجُ الْخَبْءَ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿٢٥﴾

25. "(Kept them away from the Path), that they should not worship Allah, Who brings to light what is hidden in the heavens and the earth, and knows what ye hide and what ye reveal[1522].

25. „(És a Sátán nem engedi), hogy leboruljanak Allahnak, Ki felszínre hozza az Egek, a Föld rejtelmeit és tudja (mindazt), mit eltitkoltok, s mit kinyilváníttok[1522].”

اللَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ* ﴿٢٦﴾

26. "(Allah)!- there is no god but He!- Lord of the Throne Supreme[1523]!"

26. „Allah! Nincs más Isten, csak Ő! A Hatalmas Trónus Ura[1523]!

قَالَ سَنَنظُرُ أَصَدَقْتَ أَمْ كُنتَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٢٧﴾

27. (Solomon) said: "Soon shall we see whether thou hast told the truth or lied[1524]!

Sába népeinek a Hymiároknak, Szábeusoknak ősi vallásai az égitestek, Nap és más bolygók imádásának kultuszai voltak. Valószínű, hogy ezek Káldeai eredetű hitek, melyek Ábrahám őshazájából származtak. Lásd: 6:75-79. Jemen könnyűszerrel elérhető volt a kereskedelmi utak segítségével Mezopotámiából, ahogy Abesszínia is Jemenből. Ez az oka annak, hogy a Keresztények meg tudtak telepedni Nadzsranban, ill. Zsidó dinasztiák uralma alakulhatott ki (Zu-Nuwas i. sz. 525). Jemennek a Próféta születése előtti időszakban Keresztény Abesszin Kormányzója volt, akit Abrahah-nak hívtak. Az volt a szándéka, hogy lerombolja a Kába Szentélyét Mekkában. Erről szól a 105. Al-Fil (Elefánt) Szúra. A Zsidó- Keresztény befolyás erős volt a hatodik századi Arábiában.

[1522] The false worship of the Sabaeans is here exposed in three ways: 1. that they were self-satisfied with their own human achievements, instead of looking up to Allah; 2. and that the light of the heavenly bodies which they worshipped was only dependent on the true Light of Allah, which extends over heaven and earth; the Creator should be worshipped rather than His Creation; 3. and Allah knows the hidden secrets of men's minds as well as the objects which they openly profess: are false worshippers really only worshipping their own selves, or the "sins they have a mind to" and are therefore afraid to go to Allah, Who knows all?

A Szábeusok hamis kultuszát három kritika éri: 1. Önteltek voltak saját emberi vívmányaikkal és nem tekintettek ezen túl Allah felé. 2. Az égitestek, bolygói fénye mögött Allah teremtő ereje és Világossága áll, ami túlnyúlik az Egeken és a Földön. Nem a teremtett égitestet, hanem annak Teremtőjét illeti az ima. 3. Allah tudja, mi van az ember rejtett gondolataiban. Tudja, hogy a nem őszinte, Allah felé irányuló ima az emberért önmagáért, saját érdekének beteljesüléséről szól. Ez nem marad rejtve Allah elől.

[1523] The messenger (Hoopoe) is a pious bird, as befits a messenger of Solomon. After mentioning the false worship of the Sabaeans, he pronounces the Creed of Unity.

A búbos banka, Salamon követe azzal fejezi be a Szábeusok hamis kultuszáról szóló jelentését, hogy utána az Egyistenhitet, Allahot dicsőíti.

[1524] Solomon does not doubt his messenger's plea that he has scouted a new country, but wants to test whether he has loosened the rein of his imagination in describing its splendours or its worship.

27. Mondta (Salamon): „Hamarosan meglátjuk, hogy igazat mondtál, vagy a hazugok közt vagy[1524]!"

اذْهَب بِّكِتَابِي هَذَا فَأَلْقِهْ إِلَيْهِمْ ثُمَّ تَوَلَّ عَنْهُمْ فَانظُرْ مَاذَا يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾

28. "Go thou, with this letter of mine, and deliver it to them: then draw back from them, and (wait to) see what answer they return"...

28. „Menj ezzel a levelemmel, add át nekik, majd vonulj félre tőlük és várd meg, mit válaszolnak."

قَالَتْ يَا أَيُّهَا المَلَأُ إِنِّي أُلْقِيَ إِلَيَّ كِتَابٌ كَرِيمٌ ﴿٢٩﴾

29. (The queen) said: "Ye chiefs! here is delivered to me - a letter worthy of respect.

29. Így szólt (Sába királynője): „Ó, főemberek! Egy nagybecsű levelet kaptam,"-

إِنَّهُ مِن سُلَيْمَانَ وَإِنَّهُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿٣٠﴾

30. "It is from Solomon, and is (as follows): 'In the name of Allah, Most Gracious, Most Merciful[1525]:

30. „Mi Salamontól való és az: „A Mindenható és Könyörületes Allah nevében[1525]!"

أَلَّا تَعْلُوا عَلَيَّ وَأْتُونِي مُسْلِمِينَ ﴿٣١﴾

31. "'Be ye not arrogant against me, but come to me in submission (to the true Religion).'"

31. „Ne legyetek fölényesek velem, hanem jöjjetek el hozzám alávetéssel (Őbenne).

قَالَتْ يَا أَيُّهَا المَلَأُ أَفْتُونِي فِي أَمْرِي مَا كُنتُ قَاطِعَةً أَمْرًا حَتَّى تَشْهَدُونِ ﴿٣٢﴾

32. She said: "Ye chiefs! advise me in (this) my affair: no affair have I decided except in your presence."

32. Mondta (a királynő): „Ó főemberek! Adjatok nekem tanácsot dolgomban. Nem határozok semmit, míg azt ti nem tanúsítjátok."

قَالُوا نَحْنُ أُوْلُوا قُوَّةٍ وَأُولُوا بَأْسٍ شَدِيدٍ وَالْأَمْرُ إِلَيْكِ فَانظُرِي مَاذَا تَأْمُرِينَ ﴿٣٣﴾

33. They said: "We are endued with strength, and given to vehement war: but the command is with thee; so consider what thou wilt command."

33. Mondták: „Fel vagyunk ruházva erővel és pusztító csapást tudunk mérni, de a parancsolás a te kezedben van, hát fontold meg jól, mit parancsolsz."

Salamonnak semmi kétsége követének szavahihetősége felől, csupán azt akarja pontosítani, mennyire objektív a jelentése, Mennyi abból a valóság, ill. mennyi a képzelet szüleménye, ami a pompás világi hatalmat és a hamis kultuszt illeti.

[1525] Solomon expressly begins his letter with the formula of the true and universal Religion of Unity, and he invites to the true Faith the new people with whom he establishes honourable relations, not for worldly conquest but for the spreading of the Light of Allah.

Salamon hangsúlyozottan az Egyistenhit nevében indítja a levelet. Az Igaz Hitre és Világosságra hívja az új embereket, akikkel megbecsült kapcsolatot akar kiépíteni. E kapcsolatnak nem csak földi érdekeket kell szolgálnia, hanem Allah világosságának terjesztését is.

قَالَتْ إِنَّ الْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوا أَعِزَّةَ أَهْلِهَا أَذِلَّةً وَكَذَٰلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿٣٤﴾

34. She said: "Kings, when they enter a country, despoil it, and make the noblest of its people its meanest thus do they behave[1526].

34. Mondta (a királynő): „A Királyok, ha betérnek egy településre, lerombolják azt és lakói méltóságát alávalósággá teszik. Ekképpen cselekszenek[1526].”

وَإِنِّي مُرْسِلَةٌ إِلَيْهِم بِهَدِيَّةٍ فَنَاظِرَةٌ بِمَ يَرْجِعُ الْمُرْسَلُونَ ﴿٣٥﴾

35. "But I am going to send him a present, and (wait) to see with what (answer) return (my) ambassadors."

35. „De én ajándékot küldök nekik és várakozással figyelem, mivel térnek vissza a küldöttek.”

فَلَمَّا جَاء سُلَيْمَانَ قَالَ أَتُمِدُّونَنِ بِمَالٍ فَمَا آتَانِيَ اللَّهُ خَيْرٌ مِّمَّا آتَاكُم بَلْ أَنتُم بِهَدِيَّتِكُمْ تَفْرَحُونَ ﴿٣٦﴾

36. Now when (the embassy) came to Solomon, he said: "Will ye give me abundance in wealth? But that which Allah has given me is better than that which He has given you! Nay it is ye who rejoice in your gift[1527]!

[1526] The character of Queen Bilqis, as disclosed here, is that of a ruler enjoying great wealth and dignity, and the full confidence of her subjects. She does nothing without consulting her Council, and her Council are ready to carry out her commands in all things. Her people are manly, loyal, and contented, and ready to take the field against any enemy of their country. But their queen is prudent in policy, and is not willing to embroil her country in war. She has the discrimination to see that Solomon is not like ordinary kings who conquer by violence. Perhaps in her heart she has a ray of the divine light already, though her people are yet Pagans. She wishes to carry her people with her in whatever she does, because she is as loyal to them as they are to her. An exchange of presents would probably establish better relations between the two kingdoms. And perhaps she anticipates some spiritual understanding also, a hope which was afterwards realised. In Bilqis we have a picture of womanhood, gentle, prudent, and able to tame the wider passions of her subjects.

Itt megmutatkozik Bilqis jelleme. Hogy viselkedik egy személy, aki nagy vagyont, hatalmat tart kezében és alanyai tőle függenek? Nem tesz semmit addig, míg nem konzultál Tanácsával és emberei készek végrehajtani parancsait. Sok hű alattvalója van, akik megelégedettek sorsukkal és hajlandók háborúba vonulni, ha az ország érdekei úgy kívánják. Látja, hogy Salamon nem mindennapi uralkodó, aki erőszakkal hódít. Talán a királynő szívében megcsillan az Isteni fény szikrája, míg emberei pogányok. Tanácsadóit mindenhova magával viszi, mert ő is lojális hozzájuk. Talán ajándékok küldésével jó kapcsolatokat lehet kialakítani a királysággal, gondolja. Talán valamit felfog a spirituális üzenetből. Bilqis a nőiesség, lágyság, egyszerűség jelképe.

[1527] Poor Bilqis! She thought she had arranged with womanly tact to conciliate Solomon, and at the same time pacify her warlike subjects! But the effect of the embassy with presents was the very opposite. Solomon took it as an insult that she should send her presents instead of her submission to the true Religion! He flung back the presents at her, as much as to say.
Or perhaps his speech was only meant for the Sabaean crowd. For when she accurately came, he treated her kindly, and she accepted the religion of Unity.

Szegény Bilqis! Asszonyi taktikával azt gondolta, hogy megbékéli Salamont és lecsendesíti a háborús állapotokat. De a követ elküldése az ajándékokkal ellenkező hatást váltott ki. Salamon támadásnak vette, hogy az Egyistenhitbe való alávetettség helyett ajándékokat küldött! Visszaküldött mindent.
Az is lehet, hogy beszéde a Szabeusok népéhez szólt, mert amikor a királynő ellátogatott hozzá, akkor kedvesen bánt vele. Végül a királynő elfogadta az Egyistenhitet.

36. Mikor (a követ) eljött Salamonhoz, ő így szólt: „Vagyont adtok-e nekem? Amit Allah nekem adott, az jobb, mint amit nektek adott! Mi több! Ti vagytok azok, kik ajándékotoknak örvendeznek[1527]!”

ارْجِعْ إِلَيْهِمْ فَلَنَأْتِيَنَّهُمْ بِجُنُودٍ لَّا قِبَلَ لَهُم بِهَا وَلَنُخْرِجَنَّهُم مِّنْهَا أَذِلَّةً وَهُمْ صَاغِرُونَ ﴿٣٧﴾

37. "Go back to them, and be sure we shall come to them with such hosts as they will never be able to meet: We shall expel them from there in disgrace, and they will feel humbled (indeed)."

37. „Térj vissza hozzájuk! Mi majd eljövünk hozzájuk olyan katonákkal, kikkel nem tudnak kiállni. Mi bizony elűzzük őket onnan, s megalázottak, lekicsinylettek lesznek.”

قَالَ يَا أَيُّهَا المَلَأُ أَيُّكُمْ يَأْتِينِي بِعَرْشِهَا قَبْلَ أَن يَأْتُونِي مُسْلِمِينَ ﴿٣٨﴾

38. He said (to his own men): "Ye chiefs! which of you can bring me her throne before they come to me in submission[1528]?"

38. Így szólt (saját embereihez): „Ó főemberek! Melyiketek hozza el nekem (a királynő) trónját még azelőtt, hogy alávetettként (Muszlimként) térnek meg hozzám[1528]?”

قَالَ عِفْرِيتٌ مِّنَ الْجِنِّ أَنَا آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَن تَقُومَ مِن مَّقَامِكَ وَإِنِّي عَلَيْهِ لَقَوِيٌّ أَمِينٌ ﴿٣٩﴾

39. Said an 'Ifrit, of the Jinns: "I will bring it to thee before thou rise from thy council: indeed I have full strength for the purpose, and may be trusted[1529]."

39. Egy „Ifrit” a Dzsinnek közül így szólt: „Elhozom neked, még mielőtt felkelnél helyedről. Mert bizony, erre nekem van erőm és hű vagyok[1529].”

قَالَ الَّذِي عِندَهُ عِلْمٌ مِّنَ الْكِتَابِ أَنَا آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَن يَرْتَدَّ إِلَيْكَ طَرْفُكَ فَلَمَّا رَآهُ مُسْتَقِرًّا عِندَهُ قَالَ هَذَا مِن فَضْلِ رَبِّي لِيَبْلُوَنِي أَأَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ وَمَن شَكَرَ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّي غَنِيٌّ كَرِيمٌ ﴿٤٠﴾

40. Said one who had knowledge of the Book: "I will bring it to thee within the twinkling of an eye!" Then when (Solomon) saw it placed firmly before him, he said: "This is by the Grace of my Lord!- to test me whether I am grateful or ungrateful! and if any is

---

[1528] The throne is symbolical of power and dignity. So far, her throne was based on material wealth: Solomon is going to alter it to a basis of Faith and the Religion of Unity.

A trón szimbolikus, ami a hatalmat és méltóságot jelöli. A királynő trónját az anyagi gazdagság alapozta meg. Salamon arra hívja, hogy a trón igazi bázisa az Egyistenhit legyen.

[1529] Ifrit: a large, powerful jinn, reputed to be wicked and crafty; hence he is anxious to be recognised as one that "could be trusted".

Ifrit: nagy, erős Dzsinn, aminek szándékai nem mindig tiszták, ezért fogadkozik.

grateful, truly his gratitude is (a gain) for his own soul; but if any is ungrateful, truly my Lord is Free of all Needs, Supreme in Honour [1530]!"

40. Így szólt az, kinél a Könyv tudása volt: „Elhozom neked azt, még mielőtt pislognál szemeddel!" Mikor (Salamon) látta azt lehelyezve biztosan maga előtt, így szólt: „Ez az én Uram kiváltsága, hogy próbára tegyen, vajon hálás, vagy hálátlan vagyok-e? Ha bárki hálás, az maga javára tesz, s ki hálátlan, hát Uramé az igazi Gazdagság és Becs[1530]!"

قَالَ نَكِّرُوا لَهَا عَرْشَهَا نَنظُرْ أَتَهْتَدِي أَمْ تَكُونُ مِنَ الَّذِينَ لَا يَهْتَدُونَ ﴿٤١﴾

41. He said: "Transform her throne out of all recognition by her: let us see whether she is guided (to the truth) or is one of those who receive no guidance[1531]."

41. Mondta: „Tegyétek felismerhetetlenné trónját, hadd lássuk, helyes utat választ-e, vagy azok közt lesz, kiknek nincs, ki vezesse őket[1531]."

فَلَمَّا جَاءتْ قِيلَ أَهَكَذَا عَرْشُكِ قَالَتْ كَأَنَّهُ هُوَ وَأُوتِينَا الْعِلْمَ مِن قَبْلِهَا وَكُنَّا مُسْلِمِينَ ﴿٤٢﴾

42. So when she arrived, she was asked, "Is this thy throne?" She said, "It was just like this; and knowledge was bestowed on us in advance of this, and we have submitted to Allah (in Islam)[1532]."

[1530] The symbolic meaning still continues. The big 'Ifrit had boasted of his brute strength, and his reliability. But this is not enough to transform a power (throne) based on materialism into one based on inward knowledge, knowledge of the heart and spirit, the sort of knowledge that comes from the Book of the Grace of Allah, the spirit of truth and benevolence which is the invisible magic of Prophets of Allah. Even if worldly power and common honesty may be able to affect some good, it will take a comparatively long time, while the magic of spiritual love acts instantaneously. Solomon was thankful to Allah that he had men endowed with such power, and he had the throne of Bilqis transported to his Court and transformed as he desired, without Bilqis even knowing it.

Folytatódik a szimbolika. A nagy „Ifrit" brutális erejét és megbízhatóságát fitogtatta. De ez nem elég arra, hogy egy hatalmat (trónt), ami anyagi javakban gyökerezik, átalakítsanak belső tudáson, a szív tudásán alapuló hatalommá. Egy olyan tudásról van szó, ami Allah Kegyelméből az Ő Könyvéből árad és az Ő Prófétái teszik azt hozzáférhetővé. Még akkor is, ha egy földi ember és hatalom jót tesz, aránylag hosszú időt vesz igénybe, hogy a spirituális szeretet varázslata hasson. Salamon hálás volt Allahnak, hogy embernek ilyen hatalmat adott, így Bilqis trónját az ő udvarába szállították és átalakíthatták akarata szerint anélkül, hogy erről Bilqis tudomást szerzett volna.

[1531] The throne having been transformed, it will be a test to see whether Bilqis recognises it as her own and accepts it of her own free will as her own, or rejects it as something alien to her, something she will not accommodate herself to. So, in our life. We get used to certain habits and customs and certain ways of thought. Allah's message comes to transform us and set us on a different kind of throne, with our own active and willing consent. If we are wise, we feel honoured and grateful. If we are "obstinately rebellious", we reject it as not our own, and pine for the old slavery.

A trónt átalakították és eljött a próbatétel ideje, vajon Bilqis felismeri-e? Elfogadja-e saját, szabad akaratából, vagy elutasítja azt, mint ami számára idegen, amihez nem tud alkalmazkodni? Ilyen az életünk is. Vannak szenvedélyeink, megrögzött szokásaink, gondolkodási sémáink, melyeket nem vagyunk képesek feladni. Allah üzenetet küld, hogy átalakítson minket és egy másik trónra ültessen, melyre saját, szabad akaratunkból kell ráülnünk. Ha bölcsek vagyunk, megtisztelve érezzünk magunkat és hálát adunk. Ha csökönyösen ellenállunk, elutasítjuk, és saját rabságunkat idézzük elő.

[1532] Bilqis stands the test. She knows it was her throne, yet not exactly the same, for it was now much better. And she is proud of her good fortune, and acknowledges, for herself and her people, with gratitude, the light

42. Mikor eljött (a királynő), így szóltak hozzá: „Ez a te trónod?" Mondta: „Mintha ez lett volna az. Megadatott nekünk a tudás ezelőtt és mi alávetettünk magunkat (Muszlimok lettünk)[1532]."

وَصَدَّهَا مَا كَانَت تَّعْبُدُ مِن دُونِ اللَّهِ إِنَّهَا كَانَتْ مِن قَوْمٍ كَافِرِينَ ﴿٤٣﴾

43. And he diverted her from the worship of others besides Allah. for she was (sprung) of a people that had no faith[1533].

43. És ő eltérítette (a királynőt) attól, mihez (eddig) Allahon kívül imádkozott, mert ő a hitetlenek népéből volt[1533].

قِيلَ لَهَا ادْخُلِي الصَّرْحَ فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً وَكَشَفَتْ عَن سَاقَيْهَا قَالَ إِنَّهُ صَرْحٌ مُّمَرَّدٌ مِّن قَوَارِيرَ قَالَتْ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي وَأَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمَانَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٤﴾

44. She was asked to enter the lofty Palace: but when she saw it, she thought it was a lake of water, and she (tucked up her skirts), uncovering her legs. He said: "This is but a palace paved smooth with slabs of glass." She said: "O my Lord! I have indeed wronged my soul: I do (now) submit (in Islam), with Solomon, to the Lord of the Worlds[1534]."

44. Mondták (a királynőnek), hogy térjen be a magasztos terembe. Mikor meglátta, azt hitte, hogy egy tó vize az és felfedte lábszárát. (Salamon) így szólt: „Ez csak egy terem, mi üveglapokkal van

---

which was given to them by Allah, by which they recognised Allah's prophet in Solomon, and received the true Religion with all their will and heart and soul.

Bilqis kiállta a próbát. Tudja, milyen volt a trónja, de ez nem ugyanaz, hanem valami jobb annál. Büszke arra, hogy szerencse érte. Hálát ad maga és népe nevében a világosságért, amit Allahtól kapott. Erre vezette rá őt Salamon, Allah Prófétája. Ő ezt az utat elfogadta és megnyitotta előtte szívét és lelkét.

[1533] If we accept the construction adopted in this Translation, the visit to Solomon confirmed the true Faith of Bilqis and prevented her from lapsing into her ancestral false worship.

Ha elfogadjuk azt a konstrukciót, amiben ez a fordítás készült, akkor a Salamonnál tett látogatás meghozta Bilqis számára az Igaz Hitet, ami meggátolta őt abban, hogy visszatérjen ősei hamis kultuszához.

[1534] Bilqis, having been received with honour on her arrival, and having accepted the transformation of her throne, placed presumably in an outer building of the Palace, is asked to enter the great Palace itself. Its floor was made of slabs of smooth polished glass, that glistened like water. She thought it was water, and tucked up her clothes to pass through it, showing her bare feet and ankles. This was a very undignified position for a woman, especially one of the positions of a Queen. Solomon immediately told her the real facts, when she felt grateful, and joined herself with Solomon in praising Allah.
In symbolic language, a new entrant into the Palace of divine knowledge, may yet carry in his mind many of the illusions of the lower world.

Miután Bilqis elfogadta az átalakított trónt és ezzel maga is átalakult, egy terembe kapott szólítást. Annak padlózata üveglapokkal volt kirakva, melyek úgy ragyogtak, minta vízfelület lenne. Arra gondolt, hogy egy tavacska, melyen át kell kelnie, ehhez levette lábbelijét és felhajtotta szoknyáját, míg kilátszott csupasz lábszára. Ez egy megalázó pillanat egy hölgy számára, különösen, ha az illető királynő. Salamon azonnal felvilágosította hol van, hogy megszüntesse ezt a kellemetlenséget. Bilqist lenyűgözte a látvány, Allahot dicsérte érte és megtért. Az üvegterembe való belépés a szimbolika nyelvén az új életbe való belépést jelenti, ahol a földi élet illúziói már nem élnek tovább.

kirakva." (A királynő) mondta: „Uram! Elkárhoztam magam. Alávetem magam Salamonnal együtt Allahnak, a Világok Urának[1534]."

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ فَإِذَا هُمْ فَرِيقَانِ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٥﴾

45. We sent (aforetime), to the Thamud, their brother Salih, saying, "Serve Allah.: But behold, they became two factions quarrelling with each other[1535].

45. Elküldtük (hajdanában) Thamudhoz fivérüket Szalihot, (mondván): „Allahot szolgáljátok!" De lám! Ők két civakodó táborrá lettek[1535].

قَالَ يَا قَوْمِ لِمَ تَسْتَعْجِلُونَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ لَوْلَا تَسْتَغْفِرُونَ اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٤٦﴾

46. He said: "O my people! why ask ye to hasten on the evil in preference to the good? If only ye ask Allah for forgiveness, ye may hope to receive mercy.

46. Mondta: „Ó emberek! Miért siettetitek a rosszat a jó előtt? Ha Allah bűnbocsánatáért könyörögnétek, tán kegyelmet nyernétek."

قَالُوا اطَّيَّرْنَا بِكَ وَبِمَن مَّعَكَ قَالَ طَائِرُكُمْ عِندَ اللَّهِ بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ تُفْتَنُونَ ﴿٤٧﴾

47. They said: "Ill omen do we augur from thee and those that are with thee". He said: "Your ill omen is with Allah. yea, ye are a people under trial[1536]."

47. Mondták: „Rossz ómen vagy te nekünk és azok, kik veled vannak. Mondta: A ti rossz ómenetek Allahnál van. Mi több! Ti próbára tett nép vagytok[1536]."

وَكَانَ فِي الْمَدِينَةِ تِسْعَةُ رَهْطٍ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ ﴿٤٨﴾

[1535] The main story of the Thamud, who were broken up into two factions, the rich oppressing the poor and keeping them out of the good things of life and the test case of the She-camel, will be found in 26:141-159. The point here is the secret plot of the nine men against the Prophet of Allah, whose teaching, they thought, brought them ill-luck; but what they called ill-luck was the just punishment from Allah for their own ill-deeds. Their plot was foiled, and the whole community, which was involved in evil, was destroyed.

Thamud története darabokra van szedve és minden darabbal más-más mondanivalót emelnek ki a versek. Tudjuk, az alaptörténet arról szól, hogy a gazdag, zsarnok miként nyomja el a szegényt és tagadja meg tőle minden jogát. Láttuk, hogy próbatételként Allah tevetehenet küldött számukra 26:141-159. Itt kilenc ember összeesküvése szerepel, ahogy tervet szőnek Allah Prófétájának megölésére, mert tanítása szerintük balszerencsét hoz rájuk. Az igazi balszerencse Allah büntetése volt, amit saját ballépéseik okoztak nekik. Az összeesküvés elbukott és az egész közösségre lesújtott Allah büntetése.

[1536] All evil unpunished is not evil condoned, but evil given a chance for reform. They are on trial, by the mercy of Allah. What they call "ill omen" is really the just punishment for their ill-deeds, and that punishment rests with Allah.

Ha egy gaztett nincs azonnal megbüntetve ez nem jelenti azt, hogy el van nézve. Allah kegyelméből próbatétel alá vetették őket. Amit ők rossz ómennek neveznek, az nem más, mint gonosztetteikért várható büntetés, ami Allah kezében van.

48. There were in the city nine men of a family, who made mischief in the land, and would not reform[1537].

48. Volt a városban kilenc családtag, kik rontottak a Földön, s nem javítottak azon[1537].

قَالُوا تَقَاسَمُوا بِاللَّهِ لَنُبَيِّتَنَّهُ وَأَهْلَهُ ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لِوَلِيِّهِ مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ أَهْلِهِ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٤٩﴾

49. They said: "Swear a mutual oath by Allah that we shall make a secret night attack on him and his people, and that we shall then say to his heir (when he seeks vengeance): 'We were not present at the slaughter of his people, and we are positively telling the truth[1538].'"

49. Mondták: „Esküdjetek Allahra, hogy rá és népére törünk az éjjel, majd azt mondjuk patrónusának, hogy nem voltunk jelen népének megölésénél és mi igazat szólunk[1538].”

وَمَكَرُوا مَكْرًا وَمَكَرْنَا مَكْرًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٠﴾

50. They plotted and planned, but We too planned, even while they perceived it not.

50. Cselt szőttek csalárdul, de Mi is cselt szőttünk és ők ezt nem érzékelték.

فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مَكْرِهِمْ أَنَّا دَمَّرْنَاهُمْ وَقَوْمَهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥١﴾

51. Then see what was the end of their plot!- this, that We destroyed them and their people, all (of them).

51. Nézd, hogy teljesedett be cselszövésük! Romba döntöttük őket és népüket mind!

فَتِلْكَ بُيُوتُهُمْ خَاوِيَةً بِمَا ظَلَمُوا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٥٢﴾

52. Now such were their houses, - in utter ruin, - because they practised wrong- doing. Verily in this is a Sign for people of knowledge.

52. Ezek voltak hát otthonaik, (most) romok, miáltal bűnbe estek. Mert bizony, ebben van a Jel a népnek, kik tudnak.

وَأَنجَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٥٣﴾

53. And We saved those who believed and practiced righteousness.

53. És Mi megmenekítettük azokat, kik hittek és őrizkedtek.

[1537] They had made up their minds to wage a relentless war against justice. They did not destroy justice, but justice destroyed them.

Elhatározták, hogy könyörtelenül leszámolnak az igazsággal, de nem így történt. Az Igazság számolt le velük.

[1538] A most dastardly plot, because - it was to be secret, - by night, - taking their victims unawares, - and because careful provision was made that they should all tell lies together, saying that they knew nothing about it, in order to evade the vengeance which Salih's heirs (if any were left) or his tribe might want to exact! And yet such were exactly the plots laid against the holy Prophet himself.

Hitvány összeesküvés, mert: 1. eltitkolták, 2. éjjel akarták, 3. ártatlanok estek volna áldozatul, 4. Gondosan kiterveltek egy hazugságot, miszerint nem tudtak semmiről, mert féltek, hogy azok, akik jogosultak Szalih halálát megbosszulni (patrónusok), megölik őket.

وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ وَأَنتُمْ تُبْصِرُونَ ﴿٥٤﴾

54. (We also sent) Lut (as an apostle): behold, He said to his people, "Do ye do what is shameful though ye see (its iniquity)[1539]?

54. És Lót, mikor mondta népének: „A ledérséget hozzátok el tán és ti ezt látjátok[1539]?”

أَئِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِّن دُونِ النِّسَاء بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿٥٥﴾

55. Would ye really approach men in your lusts rather than women? Nay, ye are a people (grossly) ignorant!

55. Férfiakhoz közeledtek vágyaitokkal a nők helyett? Mi több! Ti tudatlanok vagytok!

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَن قَالُوا أَخْرِجُوا آلَ لُوطٍ مِّن قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أُنَاسٌ يَتَطَهَّرُونَ ﴿٥٦﴾

56. But his people gave no other answer but this: they said, "Drive out the followers of Lut from your city: these are indeed men who want to be clean and pure[1540]!"

56. Nem volt népének más válasza, minthogy mondták: „Űzzétek ki Lót követőit településetekből! Ezek olyan emberek, kik meg akarnak tisztítani[1540]!”

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ قَدَّرْنَاهَا مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٥٧﴾

57. But We saved him and his family, except his wife; her We destined to be of those who lagged behind.

57. Majd Mi megmenekítettük őt és háza népét, kivéve asszonyát, kit a hátramaradottak közé rendeltünk el.

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِم مَّطَرًا فَسَاء مَطَرُ الْمُنذَرِينَ ﴿٥٨﴾

58. And We rained down on them a shower (of brimstone): and evil was the shower on those who were admonished (but heeded not)!

58. (Kénköves) esőt zúdítottunk rájuk, s iszonyú volt a figyelmeztetettek zápora!

[1539] The story of Lut is referred to elsewhere. The passages to which reference may be made here are: 26:160-175, and 7:80-84. But the point emphasised here is that the crime of the Cities of the Plain was against their own nature, and they saw its enormity, and yet they indulged in it. Can degradation go further? His wife was not apparently a Believer. Her previous sympathy with the sinful people "destined her" (verse 57 below) to a miserable end, as she lagged behind and shared in the destruction of her kinsfolk.

Lót történetét is megismerhettük korábban. 26:160-175, 7:80-84. Itt az a gondolat kap hangsúlyt, mikét fordultak ki Szodoma és Gomora lakói önmagukból, követtek saját természetük ellen való szokást, minek szörnyűségét látták, mégis szenvedélyükként gyakorolták. Lehet-e ennél nagyobb romlottságot elkövetni? Lót felesége nem volt hívő, a bűnösökkel szimpatizált és hátramaradt (57. vers). Osztozott azok sorsában, kiket elért végzetük.

[1540] 7:82-84. Instead of being ashamed on account of the consciousness of their own guilt, they attack the pure ones with their sarcasms, as if not they but the pure ones were in the wrong in trying to set them on the right way.

7:82-84. Ahelyett, hogy lelkiismeretüket követve szégyellték volna gaztettüket, még a tisztaéletűeket támadták gúnnyal, mintha azok lettek volna a rossz úton. A bűnösök saját, „helyes” útjukra akarják téríteni őket.

قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَامٌ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى آللَّهُ خَيْرٌ أَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٥٩﴾

59. Say: Praise be to Allah, and Peace on his servants whom He has chosen (for his Message). (Who) is better?- Allah or the false gods they associate (with Him)?

59. Mondd: „Legyen dicső Allah és Béke az Ő szolgálóira, kiket Ő kiválasztott (a küldetésre). Allah-e a jobb, vagy miket (Hozzá) társítanak?"

أَمَّنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنزَلَ لَكُم مِّنَ السَّمَاء مَاء فَأَنبَتْنَا بِهِ حَدَائِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ مَّا كَانَ لَكُمْ أَن تُنبِتُوا شَجَرَهَا أَإِلَهٌ مَّعَ اللَّهِ بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعْدِلُونَ ﴿٦٠﴾

60. Or, Who has created the heavens and the earth, and Who sends you down rain from the sky? Yea, with it We cause to grow well-planted orchards full of beauty of delight: it is not in your power to cause the growth of the trees in them. (Can there be another) god besides Allah. Nay, they are a people who swerve from justice[1541].

60. Vagy az, Ki megteremtette az Egeket és a Földet, majd lebocsátja nektek az Égből a vizet? És Mi életre keltjük általa a gyönyörűséges ligeteket, miknek fáit ti életre nem keltenétek! Van-e (más) isten Allahhal? Mi több! Ez a nép Őt egyenlőnek tartja azzal[1541]!

أَمَّن جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَالَهَا أَنْهَارًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَاسِيَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا أَإِلَهٌ مَّعَ اللَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾

61. Or, Who has made the earth firm to live in; made rivers in its midst; set thereon mountains immovable; and made a separating bar between the two bodies of flowing water? (can there be another) god besides Allah. Nay, most of them know not.

61. Vagy, Ki tette meg biztos nyugvóhellyé a Földet, szelte azt át folyókkal, vetett rá Hegyvonulatokat és képzett elválasztó sávot két víztömeg közé? Van-e (más) isten Allahhal? Mi több! Legtöbbjük nem tudja.

أَمَّن يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاء الْأَرْضِ أَإِلَهٌ مَّعَ اللَّهِ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ﴿٦٢﴾

62. Or, Who listens to the (soul) distressed when it calls on Him, and Who relieves its suffering, and makes you (mankind) inheritors of the earth? (Can there be another) god besides Allah. Little it is that ye heed!

62. Vagy, Ki válaszol a kilátástalanságban levőnek, ha szólítja Őt, hárítja el róla szenvedését és tesz meg titeket (embereket) a föld örökösévé (helytartókká)? Van-e (más) isten Allahhal? Kevés az, mit magatokba szálltok!

[1541] The order, beauty, and grandeur of the Universe are appealed to. They show unity of design and purpose. How can unjust, ignorant, foolish, heedless, false men think of a multiplicity of gods, or of any god, besides the One True God?

Az Univerzum szabályossága, gyönyörűsége és egysége arra vall, hogy egy célt szolgál. Miként lehet, hogy ezt látva mégis több istent feltételeznek e mögött?

أَمَّن يَهْدِيكُمْ فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَن يُرْسِلُ الرِّيَاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ أَإِلَٰهٌ مَّعَ اللَّهِ تَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٣﴾

63. Or, Who guides you through the depths of darkness on land and sea, and Who sends the winds as heralds of glad tidings, going before His Mercy? (Can there be another) god besides Allah.- High is Allah above what they associate with Him!

63. Vagy, Ki vezet titeket a szárazföld és tenger sötétjében, majd elküldi a szeleket örömhírként az Ő kegyelme előtt? Van-e (más) isten Allahhal? Magasztosabb Ő annál, mihez társítják!

أَمَّن يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَمَن يَرْزُقُكُم مِّنَ السَّمَاء وَالْأَرْضِ أَإِلَٰهٌ مَّعَ اللَّهِ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٦٤﴾

64. Or, Who originates creation, then repeats it, and who gives you sustenance from heaven and earth? (Can there be another) god besides Allah. Say, "Bring forth your argument, if ye are telling the truth!"

64. Vagy, Ki indítja el a teremtést, majd ismétli meg azt? Ki gondoskodik rólatok az Égből és a Földről? Van-e (más) isten Allahhal? Mondd: „Adjátok elő bizonyságaitokat, ha igazat szóltok!”

قُل لَّا يَعْلَمُ مَن فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٦٥﴾

65. Say: None in the heavens or on earth, except Allah, knows what is hidden: nor can they perceive when they shall be raised up (for Judgment).

65. Mondd: „Senki más nem tudja, mi van elrejtve az Egeken és a Földön, csak Allah. Meg sem érezhetik előre, hogy mikor támasztatnak fel.”

بَلِ ادَّارَكَ عِلْمُهُمْ فِي الْآخِرَةِ بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِّنْهَا بَلْ هُم مِّنْهَا عَمِونَ ﴿٦٦﴾

66. Still less can their knowledge comprehend the Hereafter: Nay, they are in doubt and uncertainty thereanent; nay, they are blind thereunto[1542]!

66. Mi több! Beéri-e egyáltalán tudásuk a Túlvilágot? Mi több! Kétségek közt hányódnak efelől. Mi több! Erre ők vakok[1542]!

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَئِذَا كُنَّا تُرَابًا وَآبَاؤُنَا أَئِنَّا لَمُخْرَجُونَ ﴿٦٧﴾

67. The Unbelievers say: "What! when we become dust,- we and our fathers,- shall we really be raised (from the dead)?

67. A hitetlenek így szólnak: „Ha por leszünk mi és atyáink, vajon tényleg fel leszünk támasztva?”

[1542] The Unbelievers are generally materialists, who cannot go beyond the evidence of their physical senses. As to a spiritual vision of the future, their physical senses would only leave them in doubt and uncertainty, while their rejection of the spiritual light makes them blind altogether to the next world.

A hitetlenek általában materialisták, akik nem képesek túllépni fizikai érzékeléseiken. A spirituális látás hiánya kétségekbe taszítja őket, mert csak egy határig látnak, ezen túl nem. Ezáltal bizonytalanok és talajt vesztettek. A spirituális világosságának elutasításával önmagukat vakítják meg.

لَقَدْ وُعِدْنَا هَذَا نَحْنُ وَآبَاؤُنَا مِن قَبْلُ إِنْ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٦٨﴾

68. "It is true we were promised this,- we and our fathers before (us): these are nothing but tales of the ancients."

68. „Mert bizony, ezt lett megígérve nekünk és atyáinknak azelőtt. De ez nem más, mint az elődök meséje."

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ ﴿٦٩﴾

69. Say: "Go ye through the earth and see what has been the end of those guilty (of sin)[1543]."

69. Mondd: „Járjatok a Földön és lássátok mi lett a bűnösök beteljesülése[1543]."

وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُن فِي ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ ﴿٧٠﴾

70. But grieve not over them, nor distress thyself because of their plots[1544].

70. Ne bánkódj felettük és ne szorongj amiatt, hogy tervet szőnek[1544].

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٧١﴾

71. They also say: "When will this promise (come to pass)? (Say) if ye are truthful."

71. Mondják: „Mikor (teljesedik be) ez az ígéret, ha igazat szóltok?

قُلْ عَسَى أَن يَكُونَ رَدِفَ لَكُم بَعْضُ الَّذِي تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٧٢﴾

72. Say: "It may be that some of the events which ye wish to hasten on may be (close) in your pursuit[1545]!"

72. Mondd: „Lehet, hogy küszöbön áll néhány abból, mit siettettek[1545]."

[1543] Even if the Unbelievers are unwilling to take any doctrine, they have only to observe what has actually happened on the earth, and they will see that evil always came to an evil end, and that Truth and righteousness ultimately won.

Még akkor is, ha a hitetlenek nem készek arra, hogy tanokat kövessenek, észrevehetik, mi megy végbe a földi életben. Láthatják, hogy a rossz, általában rossz véget ér és az Igazság, egyenesség végül győz,

[1544] 16:127. 'The righteous need not worry over the unjust. The plots of the unjust can never defeat or deflect the purpose of Allah.

16:127. Aki igaz úton jár, nem kell törődnie az igaztalansággal. A gaztevők tervei sohasem győzedelmeskedhetnek Allah céljai felett és végül mind dugába dőlnek.

[1545] The Unbelievers -or even men of half-hearted faith- may say, "Why worry over distant future events? Take the day as it comes!" But that is a fallacy. Judgment is certain, and it may be that this very hour may be the hour of doom for any given individual. This is the hour of repentance and amendment. For Allah wishes well to all mankind in spite of their ingratitude.

A hitetlenek és azok, kik hitükben gyengék, mondhatják: „Miért törődjünk olyan távoli dolgokkal, miket nem látunk be? Élvezd a pillanatot, a napot!" Ez tévedés. Az Ítélet bármely pillanatban eljöhet, akár most is. A jelen a megbánás ideje, mert nem tudhatjuk, hogy lesz-e jövő? Allah a legjobbat szeretné az embereknek még akkor is, ha ők hálátlanok.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾

73. But verily thy Lord is full of grace to mankind: Yet most of them are ungrateful.

73. Mert bizony, Urad Bőkezű az emberekhez, de legtöbbjük nem ad hálát.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٤﴾

74. And verily thy Lord knoweth all that their hearts do hide. As well as all that they reveal.

74. Bizonyos, hogy Urad tudja, mit rejtenek keblükben és mit nyilvánítanak ki.

وَمَا مِنْ غَائِبَةٍ فِي السَّمَاء وَالْأَرْضِ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ ﴿٧٥﴾

75. Nor is there aught of the unseen, in heaven or earth, but is (recorded) in a clear record.

75. Nem hiányozhat semmi az Égen és a Földön, hanem minden egy világos lajstromban van.

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَقُصُّ عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَكْثَرَ الَّذِي هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٧٦﴾

76. Verily this Qur'an doth explain to the Children of Israel most of the matters in which they disagree[1546].

76. Ez a Korán elmeséli Izrael fiainak legtöbb dolgát, miben összekülönböztek[1546].

وَإِنَّهُ لَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٧﴾

77. And it certainly is a Guide and a Mercy to those who believe.

77. Bizonyos, hogy ez egy Útmutatás és Kegyelem a hívőknek.

إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُم بِحُكْمِهِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ﴿٧٨﴾

78. Verily thy Lord will decide between them by His Decree: and He is Exalted in Might, All-Knowing[1547].

[1546] The Jews had numerous sects. Some were altogether out of the pale, e.g., the Samaritans, who had a separate Tawrah of their own. But even in the orthodox body, there were several sects, of which the following may be mentioned: 1. the Pharisees, who were literalists, formalists, and fatalists, and had a large body of traditional literature; 2. the Sadducees, who were rationalists, and seemed to have doubted the doctrine of the Resurrection or of a Hereafter; 3. the Essenes, who practised a sort of Communism and Asceticism and prohibited marriage. About many of their doctrines they had bitter disputes, which were settled by the Quran, which supplemented and perfected the Law of Moses. It also explained clearly the attributes of Allah and the nature of Revelation, and the doctrine of the Hereafter.

A Zsidóknak több szektája van. Ezek közül páran együtt voltak Palesztinban. Pl. a Szamaritánusok, kiknek saját Tórájuk van. Az ortodoxia is szektákra bomlott, melyek közül a legfontosabbak: 1. Farizeusok, literalisták, formalisták és fatalisták. Hatalmas hagyomány irodalommal rendelkeztek. 2. Szadduceusok, racionalisták, kételyeket fogalmaznak meg a Feltámadással és Túlvilággal kapcsolatban. 3. Esszénusok, akik kommunákban éltek, aszkétizmust vállaltak, nőtlenséget fogadtak. A különböző doktrínák hívei között éles viták alakultak ki, melyeket a Korán, mint a Mózesi Törvények kiegészítője, rendez. Ahogy rendezi Allah attribútumainak, a Kinyilatkoztatások természetének és a Túlvilág doktrínájának kérdéseit is.

[1547] Decree: hukm: the disputes between rival sects can only be settled by the Decree of Allah, - in the form of a Revelation, as was done by the Quran, or - by the logic of events, for hundreds of sects have been extinguished

78. *Mert Urad elrendeli ítéletét közöttük. Ő a Nagyszerű, a Mindentudó[1547].*

فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ ﴿٧٩﴾

79. So put thy trust in Allah. for thou art on (the path of) manifest Truth.

79. *Hagyatkozz Allahra, mert te (ó Mohammed) a világos Igazság (útján) vagy.*

إِنَّكَ لَا تُسْمِعُ الْمَوْتَى وَلَا تُسْمِعُ الصُّمَّ الدُّعَاء إِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِينَ ﴿٨٠﴾

80. Truly thou canst not cause the dead to listen, nor canst thou cause the deaf to hear the call, (especially) when they turn back in retreat[1548].

80. *Mert te nem bírhatod hallásra a halottat, nem bírhatod hallásra a süketet sem, hogy hallják a hívást, mikor ők (ráadásul) hátat fordítanak[1548].*

وَمَا أَنتَ بِهَادِي الْعُمْيِ عَن ضَلَالَتِهِمْ إِن تُسْمِعُ إِلَّا مَن يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُم مُّسْلِمُونَ ﴿٨١﴾

81. Nor canst thou be a guide to the blind, (to prevent them) from straying: only those wilt thou get to listen who believe in Our Signs, and they will bow in Islam.

81. *Nem vezetheted a vakot, hogy (meggátold) tévelygésüket. Csak annak hallatszol, ki hiszi Áyáinkat és ők Muszlimok (alávetették magukat).*

وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِّنَ الْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِآيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ ﴿٨٢﴾

82. And when the Word is fulfilled against them (the unjust), we shall produce from the earth a beast to (face) them: He will speak to them, for that mankind did not believe with assurance in Our Signs[1549].

---

and forgotten in the course of time, and - in the Decree of Judgment in the Hereafter, when all jarring sects will at length see their errors.

Hukm: ítélet. A szekták közti vitát Allah ítélete dönti el. 1. Kinyilatkoztatások formájában, ahogy a Koránban van, 2. Az idő megoldja, ahogy több száz szekta tűnt le a történelem süllyesztőjében, 3. Túlvilági Ítélettel, ahol minden szekta szembesül saját hibáival.

[1548] The Prophet's responsibility was to preach and show the way. Men and women of goodwill had faith and accepted the Message. But he was not responsible for the obstinacy and perversity of men who turned away from Allah's Signs and rejected the Truth.

A Próféta felelőssége addig tart, hogy utat mutat. A jóravaló férfiak és nők elfogadták az Üzenetet. De A Próféta nem tud mit tenni azokkal, akik csökönyösen szembefordulnak és elutasítják Allah Jeleit és Igazságát.

[1549] The Beast will be one of the Signs of the Last Days to come, before the present World passes away and the new World is brought into being. In symbolic language it would represent gross Materialism. It will be the embodiment of fat worldly triumph, which will appeal to a misguided and degenerate world, because such a corrupt world will have no assured belief in the Signs of Allah or in spiritual Light. It will itself he a Sign or Portent, closing the door or repentance.

Ezek a lények az Utolsó nap eljövetelének Jelei, melyek a jelen világ letűnésének és egy új világ eljövetelének hírnökei. A jelen világ utolsó napjait áthatja az anyagi lét és a csak abban való gondolkodás. Egy eltévedt, és

82. Ha a Szó beteljesedik rajtuk, előhozunk nekik egy lényt a Földről, mi beszél hozzájuk, mert az emberek a Mi Áyáinkban nem bizonyosak[1549].

وَيَوْمَ نَحْشُرُ مِن كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا مِّمَّن يُكَذِّبُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿٨٣﴾

83. One day We shall gather together from every people a troop of those who reject our Signs, and they shall be kept in ranks,-

83. Egy Napon összegyűjtünk minden népből egy tábort azokból, kik meghazudtolták Áyáinkat, s ők rendekbe szedetnek.

حَتَّى إِذَا جَاؤُوا قَالَ أَكَذَّبْتُم بِآيَاتِي وَلَمْ تُحِيطُوا بِهَا عِلْمًا أَمَّاذَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٨٤﴾

84. Until, when they come (before the Judgment-seat), ((Allah)) will say: "Did ye reject My Signs, though ye comprehended them not in knowledge, or what was it ye did?"

84. Mígnem, ha eljönnek (a Végítéletre), így szól (Allah): „(Úgy) hazudtoltátok meg Áyáimat, hogy át se fogta azokat tudástok, hát mit tettetek?”

وَوَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِم بِمَا ظَلَمُوا فَهُمْ لَا يَنطِقُونَ ﴿٨٥﴾

85. And the Word will be fulfilled against them, because of their wrong-doing, and they will be unable to speak (in plea).

85. Beteljesül rajtuk a Szó, miáltal bűnbe estek és nem beszélhetnek.

أَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا اللَّيْلَ لِيَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٨٦﴾

86. See they not that We have made the Night for them to rest in and the Day to give them light? Verily in this are Signs for any people that believe[1550]!

86. Nem látják-e, hogy az éjt arra tettük meg nekik, (hogy) lenyugodjanak benne, s a nappalt, (hogy) világosságot adjon? Mert bizony, ebben vannak az Áyák a hívők népének[1550]!

---

degenerált élet arat győzelmet, amely kiüresíti a létet. Ez a korrupt világ Allah Jeleivel semmi kapcsolatban nem áll, a spirituális fények pedig kialszanak. Merő léte egy Baljós előjele annak, hogy e világ kapuit be kell zárni.

[1550] Night, Day, Rest, and Light. Both in the literal and the symbolic sense. - Anyone with a scrap of faith or spiritual insight could see that the Night is blessing when used for rest and a curse when used to cover ignorance or sin; - and that the Day is for work and enlightenment, and its misuse is gross ingratitude to Allah.

Éj és Nappal, Megnyugvás és Világosság. Szószerinti és szimbolikus formában egyaránt értelmezhető. 1. Bárki, aki hittel és spirituális intuícióval rendelkezik, láthatja, hogy az Éjjel lehet a pihenés, de a bűnök elfedésének, titkos akciók lebonyolításának ideje. 2. a Nappal a megvilágosodásé, a munkáé, ennek kihasználatlansága hálátlanság Allahhal szemben.

وَيَوْمَ يُنفَخُ فِي الصُّورِ فَفَزِعَ مَن فِي السَّمَاوَاتِ وَمَن فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَن شَاء اللَّهُ وَكُلٌّ أَتَوْهُ دَاخِرِينَ ﴿٨٧﴾

87. And the Day that the Trumpet will be sounded - then will be smitten with terror those who are in the heavens, and those who are on earth, except such as Allah will please (to exempt): and all shall come to His (Presence) as beings conscious of their lowliness.

87. A Napon megfúvatnak a fanfárok és megretten minden, mi az Egeken és a Földön van, kivéve az nem, kit Allah akar. Mind eljön hozzá meghunyászkodón.

وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ صُنْعَ اللَّهِ الَّذِي أَتْقَنَ كُلَّ شَيْءٍ إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ ﴿٨٨﴾

88. Thou seest the mountains and thinkest them firmly fixed: but they shall pass away as the clouds pass away: (such is) the artistry of Allah, who disposes of all things in perfect order: for he is well acquainted with all that ye do[1551].

88. Látod a Hegyeket miről úgy sejted szilárdan rögzült, s azok úgy futnak, ahogy a felhők tűnnek el. (Ez) Allah műve, Ki mindent elrendez. Mert Ő Értesült arról, mit tesztek[1551].

مَن جَاء بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِّنْهَا وَهُم مِّن فَزَعٍ يَوْمَئِذٍ آمِنُونَ ﴿٨٩﴾

89. If any do good, good will (accrue) to them therefrom; and they will be secure from terror that Day.

89. Ki jót hoz el, annak jobb jár abból (mit elhozott) és ők biztonságban lesznek a Nap rettenetétől.

وَمَن جَاء بِالسَّيِّئَةِ فَكُبَّتْ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٠﴾

90. And if any do evil, their faces will be thrown headlong into the Fire: "Do ye receive a reward other than that which ye have earned by your deeds[1552]?"

90. Kik gaztettel jönnek, arccal előre a Pokolra vétetnek. „Kaptok-e mást viszonzásul, mint mit tettetek[1552]?"

[1551] There seems nothing more firm or fixed or permanent than the "eternal hills": yet when the new order of things comes and the new World is brought into being, they will be as flimsy and unsubstantial as clouds. So, in the revaluation of things in the Hereafter persons or things or ideas that seem so great and so firmly established now will pass away like mere fancies and give way to the Reality of Allah.

Semmi sem lesz olyan, mint amilyennek ebben a világban megszoktuk. Amit mi öröknek látunk most, mint a Hegyek, az új világ szertefoszlatja azokat és eltűnteti, mintha felhők lennének az égen. Mindez jelzés az evilági dolgok értékeléséhez. Amit most megdönthetetlennek, szilárdnak, erősnek látunk, akár anyagi világ, akár személy, vegyük tudomásul, hogy ez mind csak látszat és letűnő. Allah realitása teljesen más.

[1552] It may be that the very things of which we were proudest, which we considered foremost in our present order of the world, will be the first to go into the Fire, as they are but the window-dressing (faces) of Evil.

Lehet, hogy amire a legbüszkébbek vagyunk, ami jelen világban számunkra a legbecsesebb, az lesz az első, amit Tűzre vetnek, mert ezek voltak a gonosz eszközei arra, hogy minket elfordítsanak az Igazságtól.

إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ رَبَّ هَذِهِ الْبَلْدَةِ الَّذِي حَرَّمَهَا وَلَهُ كُلُّ شَيْءٍ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٩١﴾

91. For me, I have been commanded to serve the Lord of this city, Him Who has sanctified it and to Whom (belong) all things: and I am commanded to be of those who bow in Islam to Allah's Will[1553],-

91. Arra rendeltettem, hogy szolgáljam ennek a városnak az Urát. Őt, Aki megszentelte azt, s Kié minden. Elrendeltettem, hogy az alávetettek (Muszlimok) közt legyek[1553],-

وَأَنْ أَتْلُوَ الْقُرْآنَ فَمَنِ اهْتَدَى فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَن ضَلَّ فَقُلْ إِنَّمَا أَنَا مِنَ الْمُنذِرِينَ ﴿٩٢﴾

92. And to rehearse the Qur'an: and if any accept guidance, they do it for the good of their own souls, and if any stray, say: "I am only a Warner".

92. S hogy olvassam a Koránt. Aki az Útmutatás szerint halad, az saját maga számára halad jól. Ki letéved, hát mondd: „Én csak egy figyelmeztető vagyok."

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ سَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَتَعْرِفُونَهَا وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

93. And say: "Praise be to Allah, Who will soon show you His Signs, so that ye shall know them"; and thy Lord is not unmindful of all that ye do[1554].

93. Mondd: „Legyen Dicső Allah, Ki majd megláttatja veletek Áyáit, hogy megismerjétek azokat." Urad nem az, Ki semmibe veszi azt, mit tesztek[1554].

[1553] The Lord of this City. This was spoken in Makkah say about the 5th year before the Hijrah, when the holy Prophet and his adherents were being persecuted as enemies to the cult of Makkah. So far from being against the true spirit of the holy City of Makkah, it was actually in furtherance of that spirit, which had been overlaid by the idolatries and abominations of the Pagan Quraish. They are told that the new Teaching is from the Lord of Makkah itself, the One True God, Who had sanctified it in the time of Abraham. Lest they should think that it was a local or tribal or narrow cult, it is added that He is not only Lord of this City, but Lord of the Worlds, "to Whom belong all things".

Ennek a városnak Ura: Mekkára utal a Hidzsra előtti 5. évben, amikor a Prófétát és követőit üldözték a városban. Ekkor még Mekka igazi lelke nem tudott megmutatkozni, mert elfedte Quraish pogányságának, bálványimádásának és a babonáinak kultusza. Ők is hittek egy Új tanítás eljövetelében Mekka szívéből, de ők egyfajta törzsi kultuszt vártak, nem az Ábrahámi, egyenes utat. Aki eljött az nem csak a Város, hanem a Világok Ura!

[1554] In a few years after that, many wonderful things happened that removed the doubts of the doubters and confirmed the faith of the Believers. They showed how the logic of events proved the true mission of the holy Prophet.

Néhány évvel később sok csodálatos dolog történt, ami a kételkedők minden aggályát eloszlatta és a hívők hitét megerősítette. Logikus rendbe állt össze a Próféta küldetésének minden múltbéli tette és eleme.

28. AL-QASAS (THE STORIES-TÖRTÉNETEK)

Introduction to Surah Al-Qasas (The Stories)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah takes its name from verse 25 in which the word Al-Qasas occurs. Lexically, *qasas* means to relate events in their proper sequence. Thus, from the viewpoint of the meaning too, this word can be a suitable title for this Surah, for in it the detailed story of the Prophet Moses has been related.

Period of Revelation

As already mentioned in the introduction to Surah An Naml, according to Ibn Abbas and Jabir bin Zaid, Surahs Ash-Shu`araa', An-Naml and Al- Qasas were sent down one after the other. The language, the style and the theme also show that the period of the revelation of these three Surahs is nearly the same. Another reason for their lose resemblance is that the different parts of the Prophet Moses story as mentioned in these surahs together make up a complete story. In Surah Ash Shu`araa', excusing himself for not accepting the office of Prophethood the Prophet Moses submits, "The people of Pharaoh have the charge of a crime against me; therefore, I fear that they will put me to death." Then, when lie goes before Pharaoh, the latter says, "Did we not bring you up as a child in our house? You lived quite a few years of your life among us, and then you did what you did." Nothing more of this has been mentioned there, but in this Surah the other details have been supplied. Similarly, in Surah An-Naml the story starts abruptly from the time when the Prophet Moses was journeying with his family and suddenly saw a fire at a distance. In that Surah nothing has been said about the nature of his journey, or the place he was coming from, or his destination, but this Surah supplies all the necessary details. Thus, the three Surahs read together complete the story of the Prophet Moses (Allah's peace be upon him).

Theme and Topics

The main theme is to remove the doubts and objections that were being raised against the Prophethood of the Holy Prophet Muhammad (upon whom be Allah's peace and blessings) and to invalidate the excuses which were being offered for not believing in him.

For this purpose, first the story of the Prophet Moses has been related, which, by analogy with the period of revelation, impresses the following points in the listeners mind automatically:

First, Allah provides the means and motives of whatever He wills to do, in imperceptible ways. Thus, Allah so arranged things that the child through whom Pharaoh had to be removed from power, was bred and brought up in his own house, and he could not know whom he was fostering. Who can then fight God and frustrate Him by his machinations.

Secondly, Prophethood is not granted to a person amid festivities by issuing a proclamation from the earth and heavens. You wonder how Muhammad (upon whom be Allah's peace) has been blessed with Prophethood unexpectedly, all of a sudden, but Moses whom you yourselves acknowledge as a Prophet (v. 48) had also become a Prophet unexpectedly, while on a journey, and nobody had known what event had occurred in the desolation at the foot of Mt. Sinai. Even Moses himself did not know a moment before what he was going to be blessed with. He, in fact, had gone to bring a piece of the fire but had returned with the gift of Prophethood.

Thirdly, the person from whom Allah wants to take some service comes out without any army and armor and without an apparent helper or force at his back, yet he puts to rout much stronger and better equipped opponents. The contrast that existed between the strengths of Moses (peace be upon him) and Pharaoh was much more prominent and glaring than that which existed between Muhammad (peace be upon him) and the Quraish; yet the world knows who had come out victorious in the end and who had been routed.

Fourthly, you refer to Moses again and again and say, "Why has Muhammad not been given the same which was given to Moses? i. e. miracles of the staff, the shining hand, etc. as if to suggest that you would readily believe only if you were shown the kind of the miracles that were shown by Moses to Pharaoh. But do you know what sort of response was made by those who were shown those miracles? They had not believed even after seeing the miracles, and had only said, "This is magic", for they were involved in stubbornness and hostility to the Truth. The same malady afflicts you today. Will you believe only when you are slowly the same kind of miracles? Then, do you know what fate the disbelievers had met even after seeing the miracles? They were annihilated by Allah. Do you now wish to meet the same doom by asking for the miracles in your obstinacy?

These were the things which were automatically impressed in the mind of every listener who heard this story in the pagan environment of Makkah, for a similar conflict was going on at that time between the Holy Prophet and disbelievers of Makkah as had already taken place between the Prophet Moses and Pharaoh before. This was the background against which the story of the Prophet Moses was narrated so that a perfect analogy was established automatically in every detail between the conditions prevailing then in Makkah and those existing in the time of the Prophet Moses. Then, from verse 43 onward the discourse turns to the real theme.

In the first place, the narration of a two thousand year old historical event by the Holy Prophet with such accuracy and detail, is presented as a proof of his Prophethood although he was un-lettered and the people of his city and clan knew full well that he had no access to any source of such information as they could point out.

Then the disbelievers of Makkah have been warned and put to shame for an event that occurred in those very days. Some Christians had come to Makkah and embraced Islam when they heard the Qur'an from the Holy Prophet. Instead of learning any lesson from this the Makkans were so upset at this that their leader, Abu Jahl, disgraced those people publicly.

In conclusion, the excuse that the disbelievers put forward for not believing in the Holy Prophet has been dealt with. What they feared was this: "If we give up the polytheistic creed of the Arabs and accept the doctrine of *Tauhid* instead, this will put an end to our supremacy in the religious, political and economic fields, which, in turn, will destroy our position of the most influential tribe of Arabia and we shall be left with no refuge anywhere in the land." As this was the real motive of the chiefs of the Quraish for their antagonism towards the Truth, and their doubts and objections were only the pretenses, which they invented to deceive the common people, Allah has dealt with these fully till the end of the Surah, considered each aspect of these in a wise manner and offered the remedy for their basic ailment due to which those people judged the Truth and falsehood only from the viewpoint of their worldly interests.

Bevezetés az Al-Qaszasz (Történetek) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szúra az 5. versből nyeri elnevezését. Itt hangzik el az Al-Qasas, Szó szerinti értelemben eseményt jelent. Mivel ebben a Szúrában Mózes élettörténetével ismerkedünk meg, ezért a cím erre a tartalomra is utalhat.

A Kinyilatkoztatás ideje

Az 27. An-Naml (Hangya) bevezetőjében elhangzott, hogy Ibn Abbas és Dzsabir bin Zaid szerint a Szúra 26. Ash-Shuara (Költők), 27. An-Naml (Hangya) és 28. Al-Qasas egymás után nyilatkoztak ki. A témakörök és stílus is azt erősíti meg, hogy a három Szúra eredése egy időben történt. A hasonlóságot Mózes története is mutatja, ami mindhárom Szúrában egy-egy aspektusban szerepel, de ha a hármat összetesszük, akkor Mózes teljes hátterével tisztába kerülünk. A 26. Szúra Ash-Shuarában (Költők) Mózes szabadkozik, elfogadja-e a küldetést. „A Fáraó emberei gyilkossággal vádolnak. Félek, hogy halálra ítélnek." A Fáraó megzsarolja: „Nem mi neveltünk fel téged a házunkban? Jó pár évet eltöltöttél velünk és azt tehetted, amit akarsz." Semmi többről itt nincs szó. A 27. A Szúra An-Namlben (Hangya) azzal az idővel ismerkedünk meg, melyet Mózes családja kíséretében úton töltött és meglátta az égő bokrot. Nem tudtuk meg semmit útja motivációjáról, azt sem honnan jön, hová megy, de a jelen Szúra mindezeket a részleteket megadja. Ezért a három Szúra együttes elolvasása teszi ki Mózes (béke reá), teljes történetét.

Téma

A fő téma a Próféciával kapcsolatos kételkedések eloszlatása és a hitetlenek kifogásainak elhárítása. Ennek alátámasztását szolgálja Mózes története.
Először is, Allah utakat nyit meg akaratának beteljesítésére, de ezek nem mindenki számára észrevehetők. A Fáraó sem tudta, hogy egy olyan gyermeket vesz magához és nevel fel házában, aki hatalmát megrengeti és akaratát megtöri. Ki az, ki Allah tervét meg tudná változtatni földi eszközökkel?
Másodszor, a Prófécia nem ünnepélyes bejelentéssel veszi kezdetét, melyről az egek és a föld minden lakója hall. Mohammed (béke reá) Próféciájának kinyilatkozása váratlanul történt, ahogy Mózes is előzmények nélkül szembesült az Úr megbízásával. Úton volt Sinai Hegyénél, amikor tüzet látott. A tűzhöz közeledve még nem tudta, hogy onnan visszatérve a Prófécia áldott terhét fogja viselni.
Harmadszor, a kiválasztott mögött nem áll hadsereg, fegyverzet, harci potenciál. Ellenben azok, akik vele szembenéznek, mindezzel rendelkeznek, és fizikailag bármikor elsöpörhetnék őt. Az erőviszonyok sokkal élesebb eltérést mutattak Mózes és a Fáraó esetében annál, mint ami Mohamed és Quraish között volt. Azonban az egész világ látta, hogy mindkét esetben az esélytelen győzedelmeskedett a hatalmasokkal szemben.
Negyedszer, amikor Mózesről olvasunk, megkérdezhetjük magunkban: „Mohammed miért nem kapott olyan támogatást, mint Mózes? Pl. csodák, ragyogó kéz, stb., mert ezek biztosan igazolták volna

küldetését. De ismerve Mekka spirituális állapotát azokban az időkben, feltételezhetjük, hogy a Próféta nem sokra ment volna ezekkel a csodákkal. Az lett volna a válasz: „ez mágus!" Mekka lakói éppolyan materiálisan magyarázták a világ jelenségeit, mint a mai világpolgárok. Amit nem értenek, vagy kívül esik a megismerés határain, azt lekicsinylő jelzővel illetik. A Mózes féle csodák sem Mekkában, sem a mai világban nem hatnának meggyőző erővel, csupán a küldetés vásári jellegét erősítenék, ami nem egyezik Allah szándékával. De mindennek eljön az ideje. A makacs ellenállás büntetésének is.
Ezek voltak tehát a szempontok, melyek Mózes és Mohammed története közé párhuzamot vontak. Emiatt Mózes történetének üzenetét részletesen vezeti fel, hogy a 43. verstől kezdve témát váltson és Mohammeddel folytassa a gondolatot.
Mózes ennyire részletes bemutatása egy írástudatlan, iskolázatlan Próféta részéről meggyőző erővel hat, hiszen neki nem volt alkalma ezekről tanulni, ismereteket szerezni. Egy ilyen felvezetés minden kétséget eloszlat, hogy Mohammed Allahtól kapta a tudást.
Mekka hitetlenjeit megrázta egy esemény. Néhány Keresztény jött Mekkába, akik hallották a Prófétától a Koránt és hatása alá kerültek, végül felvették az Iszlámot. A Mekkaiak, ahelyett hogy tanultak volna az esetből, annyira bosszankodtak, hogy vezetőjük, Abu Dzsahl nyilvánosan megszégyenítette az újdonsült Muszlimokat.
Mekka politeizmusát a Monoteizmussal (Tauhid) szemben gyakran nem spirituális elfogadás, hanem politikai motivációk indokolták. Mekka abból élt, hogy kereskedelmi központ volt. Ezt a pozícióját erősítette az a tény, hogy a politeizmus legfontosabb zarándokhelyeként, felsőrendű helynek számított egész Arábián belül. Ezt a stratégiai helyzetet nem kívánták elveszteni és főemberei ezért mentek szembe az Igazsággal. Az ő hitbéli erejük a megtévesztésből és hiedelmek éltetéséből állt. Nem jött nekik jól, ha valaki felfedi mesterkedéseiket és a Monoteizmus meggyőző érveivel ledönti bálványaikat.

28. Al-Qasas	28. Al-Qaszasz
THE STORY, STORIES	**TÖRTÉNETEK**
Total Verses: 88	Összes vers: 88
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

طسم ﴿١﴾

1. Ta. Sin. Mim.

1. Ta. Sin. Mim.

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿٢﴾

2. These are Verses of the Book that makes (things) clear.

2. Ezek a világossá tevő Könyv Áyái.

نَتْلُوا عَلَيْكَ مِن نَّبَإِ مُوسَى وَفِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٣﴾

3. We rehearse to thee some of the story of Moses and Pharaoh in Truth, for people who believe[1555].

3. Recitálunk neked Mózes és a Fáraó történetéből az Igazzal, mi a népnek szól, kik hisznek[1555].

إِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَ أَهْلَهَا شِيَعًا يَسْتَضْعِفُ طَائِفَةً مِّنْهُمْ يُذَبِّحُ أَبْنَاءهُمْ وَيَسْتَحْيِي نِسَاءهُمْ إِنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ ﴿٤﴾

[1555] The part of the story of Moses told here is how Moses and his mother were guided in the child's infancy, that even as he grew up, he might be prepared for his high destiny; how in youth he trusted Allah in the most awkward situations and sought His help; how he fled into exile, and yet found love and support because of his well-doing: and how, when he was called to his mission, he received Allah's favor, which defeated all the plots of his enemies. Thus, Allah's Plan works continuously in the web of events. Those who have faith will thus see the hand of Allah in everything and welcome the light that comes to them by Revelation.

Mózes történetének egy részét mondják el itt a versek, ahogy az Úr terelte őt anyjával együtt az úton gyermekként, majd mikor felnőtt, felkészítést kapott magas küldetéséhez. Látjuk miként bízott Allahban fiatalként a legkínosabb helyzetekben, hogy fordult Hozzá segítségért, hogy menekült el, miként találta meg a szeretetet, támogatást és megnyugvását. Miként kapott szólítást a küldetésre és részesült Allah kiváltságából, amivel győzelmet aratott ellenségei felett. Így működik Allah Terve folyamatosan az események hálójában. Akiknek hitük van, látják mindenben Allah kezét és üdvözlik a világosságot, ami a Kinyilatkoztatásokból árad.

4. Truly Pharaoh elated himself in the land and broke up its people into sections, depressing a small group among them: their sons he slew, but he kept alive their females: for he was indeed a maker of mischief[1556].

4. Mert bizony, a Fáraó elhatalmasodott a Földön, az embereket kasztokba sorolta, kik közül néhányat sanyargatott, levágta fiaikat és életben tartotta (rabszolgának) asszonyaikat. Ő bizony, megrontó volt[1256].

وَنُرِيدُ أَن نَّمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ

﴿٥﴾

5. And We wished to be Gracious to those who were being depressed in the land, to make them leaders (in Faith) and make them heirs[1557],

5. Mi bőkezűek akartunk lenni azokhoz, kiket sanyargattak a Földön, meg akartuk tenni őket a (Hit) vezéreinek (imámjainak) és örökösül[1257].

وَنُمَكِّنَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَنُرِيَ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا مِنْهُم مَّا كَانُوا يَحْذَرُونَ

﴿٦﴾

6. To establish a firm place for them in the land, and to show Pharaoh, Haman, and their hosts, at their hands, the very things against which they were taking precautions[1558].

[1556] For a king or ruler to make invidious distinctions between his subjects, and specially to depress or oppress any particular class of his subjects, is a dereliction of his kingly duties, for which he is responsible to Allah. Pharaoh and his clique were intoxicated with pride of race and pride of material civilization, and grievously oppressed the Israelites. Pharaoh decreed that all male sons born to his Israelite subjects should be killed, and the females kept alive for the pleasure of the Egyptians. Moses was saved in a wonderful way, as related further.

Ha egy király megkülönböztetéseket tesz alattvalói között, különösen, ha elnyomja, sanyargatja őket, akkor uralkodói kötelessége ellen tesz, amiért Allah előtt kell felelősséget vállalnia. A Fáraó és csapata saját hatalmuk, gőgjük mámorában éltek, ami rasszista és anyagi civilizációhoz kötött gőg volt. Ebben megrészegülve nyomták el az Izraelitákat. A Fáraó elrendelte minden Izraelita családban született fiúgyermek megölését. Az asszonyokat életben hagyták, őket az Egyiptomiak vágyainak kielégítésére kényszerítettek. Mózes a csodával határos módon megmenekült, ahogy a későbbiekben látjuk.

[1557] What Pharaoh wished was to crush them. But Allah's Plan was to protect them as they were weak, and indeed to make them custodians and leaders in His Faith, and to give them in inheritance a land "flowing with milk and honey". Here they were established in authority for such time as they followed Allah's Law. As regards Pharaoh and his ministers and hosts, they were to be shown that they would suffer, at the hands of the Israelites, the very calamities against which they were so confidently taking precautions for themselves.

A Fáraó el akarta tiporni őket. De Allah Terve másképpen működött. Gyengék, kivetettek voltak, ezért megvédte és Hitének letéteményeseivé tette meg őket. Örökébe léptek a földnek, ahol „tej és méz folyik”. Itt ők egy hatalmat építettek fel, amely egy ideig Allahot szolgálta és Allah Törvényeit követte. A Fáraónak, miniszterеinek és katonáinak az Úr Jeleket küldött Mózessel, így láthatták, mire kell számítaniuk. Saját sorsukat készítették elő hitetlenségükkel és szembefordulásukkal.

[1558] Haman was evidently Pharaoh's minister, not to be confounded with a Haman who is mentioned in the Old Testament (Esther 3:1), as a minister of Ahasuerus (Xerxes) King of Persia, the same who invaded Greece, and ruled from B.C. 485 to 464.

6. Biztosítottuk helyüket a Földön. Láttattuk a Fáraóval, Hámánnal és katonáikkal azt, mire intve voltak[1258].

وَأَوْحَيْنَا إِلَى أُمِّ مُوسَى أَنْ أَرْضِعِيهِ فَإِذَا خِفْتِ عَلَيْهِ فَأَلْقِيهِ فِي الْيَمِّ وَلَا تَخَافِي وَلَا تَحْزَنِي إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكِ وَجَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٧﴾

7. So We sent this inspiration to the mother of Moses: "Suckle (thy child), but when thou hast fears about him, cast him into the river, but fear not nor grieve: for We shall restore him to thee, and We shall make him one of Our apostles[1559]."

7. Sugallottunk Mózes anyjára, hogy: „Szoptasd őt, de ha félted, vesd őt a folyóba és ne félj, ne bánkódj! Mi visszaadjuk neked és küldötteink közé tesszük meg őt[1559].”

فَالْتَقَطَهُ آلُ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًا إِنَّ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا خَاطِئِينَ ﴿٨﴾

8. Then the people of Pharaoh picked him up (from the river): (It was intended) that (Moses) should be to them an adversary and a cause of sorrow: for Pharaoh and Haman and (all) their hosts were men of sin[1560].

8. Kiszedte őt a Fáraó családja (a folyóból), hogy legyen majd (Mózes) ellenségük és bánatuk. Mert bizony a Fáraó, Hámán és katonáik vétkesek voltak[1560].

Hámán a Fáraó minisztere volt. Nem keverendő össze az Ószövetség Eszter Könyvének 3:1-ben szereplő Hámánjával, aki Ahasuerus (Xerxész) Perzsia Királyának, Görögország megtámadójának minisztere volt (i. e. 485-464).

[1559] The Egyptian midwives had orders to kill Israelite babies. Moses was saved from them, and his mother nursed the infant at her breast herself. But when the danger of discovery was imminent, she put him into a chest or basket, and Boated him on the river Nile. It flowed by the King's palace, and the chest with the baby was picked up, as related further on. The mother had no -cause to fear or grieve afterwards, as the child grew up under her tender care and became afterwards one of the Prophets of Allah.

Az Egyiptomi bábáknak parancsba volt adva minden Izraelita fiúgyermek megölése. Mózes ettől megmenekült, anyja saját keblén nevelte őt. Elkerülhetetlen lett volna, hogy fel ne fedezzék, így anyja egy kosárba helyezte és a Nílus vizére bízta. A Fáraó palotája felé sodorták az áramlatok, végül a kosarat a csecsemővel megtalálták és partra vitték, ahogy a későbbiekben erről szó lesz. Az anyának nem volt oka a bánatra, mert az ő szerető gondoskodása alatt nevelkedhetett Mózes, míg végül Allah Prófétája lett.

[1560] This was the Plan of Providence: that the wicked might cast a net round themselves by fostering the man who was to bring them to naught and be the instrument of their punishment, or (looking at it from the other side) that Moses might learn all the wisdom of the Egyptians in order to expose all that was hollow and wicked in it.

Ez volt a Gondoskodás Terve. A gonosz hálója saját maga köré tekeredett azzal, hogy egy olyan embert dédelgettek, aki végül büntetésük eszközévé vált. Másik oldalról nézve, pedig Mózesnek módjában állt az Egyiptomiak tudását és bölcsességét magába szívni, hogy ezek közül lerántsa a leplet azokról, mik hamisak voltak és megtévesztésen alapultak.

وَقَالَتِ امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرَّتُ عَيْنٍ لِّي وَلَكَ لَا تَقْتُلُوهُ عَسَى أَن يَنفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾

9. The wife of Pharaoh said: "(Here is) joy of the eye, for me and for thee: slay him not. It may be that he will be use to us, or we may adopt him as a son." And they perceived not (what they were doing)[1561]!

9. A Fáraó asszonya így szólt: „Szemet gyönyörködtető nekem és neked. Ne öljétek meg őt! Talán majd hasznunkra lesz, vagy saját gyermekünknek vesszük." És ők nem érzékelték (hogy mit teszünk)[1561]!

وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أُمِّ مُوسَى فَارِغًا إِن كَادَتْ لَتُبْدِي بِهِ لَوْلَا أَن رَّبَطْنَا عَلَى قَلْبِهَا لِتَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠﴾

10. But there came to be a void in the heart of the mother of Moses: She was going almost to disclose his (case), had We not strengthened her heart (with faith), so that she might remain a (firm) believer[1562].

10. Üressé lett Mózes anyjának szíve. Majdhogynem felfedte volna (dolgát), ha nem kötöttük volna meg szívét, hogy legyen a hívők közt[1562].

وَقَالَتْ لِأُخْتِهِ قُصِّيهِ فَبَصُرَتْ بِهِ عَن جُنُبٍ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١١﴾

11. And she said to the sister of (Moses), "Follow him" so she (the sister) watched him in the character of a stranger. And they knew not.

11. Így szólt (Mózes anyja) az ő (Mózes) nővéréhez: „Kövesd őt!" Majd ő (a nővér) idegennek mutatkozva kísérte őt tekintetével és ők ezt nem érzékelték.

وَحَرَّمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِن قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَى أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ وَهُمْ لَهُ نَاصِحُونَ ﴿١٢﴾

[1561] He was a darling to look at, and Pharaoh had apparently no son, but only a daughter, who afterwards shared his throne. This is on the supposition that the Pharaoh was Thothmes I (see Appendix IV, Surah 7).

Mózes szívet melengető látványt nyújtott. A Fáraónak nem volt fiúgyermeke, lánya volt, akivel később az apja megosztotta a trónt. Feltehetőleg a Fáraó Tuthmoses (Thothmes) volt (Lásd a függeléket a 7. Szúra után).

[1562] The mother's heart felt the gaping void at parting from her son; but her Faith in Allah's Providence kept her from betraying herself.

Az anya szívében tátongó űr támadt azzal, hogy fiától el kellett válnia. Hite Allahban és az Ő szerető gondoskodásában, azonban visszatartotta attól, hogy elárulja magát.

12. And we ordained that he refused suck at first, until (His sister came up and) said: "Shall I point out to you the people of a house that will nourish and bring him up for you and be sincerely attached to him[1563]?"...

12. Mi gátját álltuk neki (Mózesnek), hogy szopjon, míg (nővére jött és) mondta: „Elvezesselek-e titeket egy ház népéhez, kik dajkálják őt nektek és gondját viselik[1563]?”

فَرَدَدْنَاهُ إِلَى أُمِّهِ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ وَلِتَعْلَمَ أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾

13. Thus did We restore him to his mother, that her eye might be comforted, that she might not grieve, and that she might know that the promise of Allah is true: but most of them do not understand.

13. Így visszaadtuk őt anyjának, hogy szemét gyönyörködtesse, ne bánkódjon és tudja, hogy Allah Ígérete Igaz, de legtöbbjük ezt nem érti.

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَاسْتَوَى آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤﴾

14. When he reached full age, and was firmly established (in life), We bestowed on him wisdom and knowledge: for thus do We reward those who do good[1564].

14. Mikor elérte ereje teljét és szilárd alapokon állt, megadtuk neki a bölcsességet, a tudást. Ekképpen adunk viszonzást azoknak, kik jótét lelkek[1564].

وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَى حِينِ غَفْلَةٍ مِّنْ أَهْلِهَا فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هَذَا مِن شِيعَتِهِ وَهَذَا مِنْ عَدُوِّهِ فَاسْتَغَاثَهُ الَّذِي مِن شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ فَوَكَزَهُ مُوسَى فَقَضَى عَلَيْهِ قَالَ هَذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ عَدُوٌّ مُّضِلٌّ مُّبِينٌ ﴿١٥﴾

[1563] Thus, Moses got the benefit of his mother's milk as well as the prestige and the opportunities of being brought up in the royal family, with the best of teachers to teach him Egyptian wisdom. In addition, there was the comfort to his mother.

Mózes saját anyja tején nevelkedhetett, a királyi család oldaláról, pedig a legjobb tanárok oktathatták az Egyiptomi bölcsességekre. Anyja teljesen megnyugodhatott.

[1564] . Full age may be taken to be mature youth, say between 18 and 30 years of age. By that time a person is fully established in life; his physical build is completed, and his mental and moral habits are formed. In this case, as Moses was good at heart, true and loyal to his people, and obedient and just to those among whom he lived, he was granted wisdom and knowledge from on high, to be used for the times of conflict which were coming for him. His internal development being complete, he now goes out into the outer world, where he is again tried and proved, until he gets his divine commission.

Ereje telje: amikor érettségét eléri. 18-30 éves kora között, valamikor. Erre az időre a fiatal készen áll tudásával arra, hogy önálló életet kezdjen. Testének fizikai állapota elérte erejének maximumát, mentálisan és morálisan megalapozódott. Mózes jószívű, igazságos és hűséges volt népéhez. További tudás és bölcsesség fentről jött számára a későbbiekben, ami képessé tette arra, hogy döntsön helyzetekben, konfliktusokban, melyekbe belekeveredett. Belső fejlődése befejeződött. Elindult a nagyvilágba, ahol állandó próbatételek előtt állt, míg megért arra, hogy isteni küldetést kapjon.

15. And he entered the city at a time when its people were not watching: and he found there two men fighting,- one of his own religion, and the other, of his foes. Now the man of his own religion appealed to him against his foe, and Moses struck him with his fist and made an end of him. He said: "This is a work of Evil (Satan): for he is an enemy that manifestly misleads[1565]!"

15. Mikor (a palota) népe nem vette észre, betért a városba és két emberre lelt, kik egymással hadakoztak. Az egyik az ő népéből való volt, a másik az ellenségéből. Az, ki népéből való volt, segítségét kérte azzal szemben, ki az ellenségéből volt. Letaglózta őt Mózes és véget vetett életének. Mondta: „Ez a Sátán műve, mert ő a nyilvánvaló ellenség, ki tévelygésbe visz[1565].”

قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿١٦﴾

16. He prayed: "O my Lord! I have indeed wronged my soul! Do Thou then forgive me!" So ((Allah)) forgave him: for He is the Oft-Forgiving, Most Merciful.

16. Mondta: Uram! Elkárhoztam lelkem! Bocsájts meg nekem!” És Ő megbocsájtott neki, mert Ő a Megbocsájtó, a Kegyelmes.

قَالَ رَبِّ بِمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَلَنْ أَكُونَ ظَهِيرًا لِّلْمُجْرِمِينَ ﴿١٧﴾

17. He said: "O my Lord! For that Thou hast bestowed Thy Grace on me, never shall I be a help to those who sin[1566]!"

17. Mondta: „Ó Uram! Miáltal kegyedben részesítettél, hát én soha nem leszek a gaztevők pártolója[1566]!”

[1565] That may have been either the time of the noontime siesta, when all business is suspended even now in Egypt, or the time of night, when people are usually asleep. The latter is more probable, in view of verse 18 below. But there is also another suggestion. A guest in a Palace is not free to wander about at will in the plebeian quarters of the City at all sorts of hours, and this applies even more to an inmate of the Palace brought up as a son. Moses was therefore visiting the City privately and eluding the guards. His object may have been to see for himself how things were going on; perhaps he had heard that his people were being oppressed, as we may suppose that he had retained contact with his mother.
His object was apparently to strike him so as to release the Israelite, not to kill the Egyptian, In fact he killed the Egyptian. This was unfortunate in more ways than one. His visit to the City was clandestine; he had taken the side of the weaker and despised party; and he had taken the life of an Egyptian. He was full of regrets and repentance, and he prayed to Allah, and obtained Allah's forgiveness.

Ez vagy a délutáni szieszta ideje, vagy az éjjeli órák lehettek. Ez utóbbi mellett szól a 18. vers. A Fáraó palotájának vendége nem járkálhat szabadon a városban saját akarata szerint. Ez különösen érvényes egy olyan bennlakóra, akit a fáraó családja saját fiának tekint. Mózes egyedül akarta megismerni a palotán kívüli életet, kíséret nélkül. Meg akarta tapasztalni a világot odakinn. Talán anyja elbeszéléseiből hallott népéről, akiket látni szeretett volna.
Az volt a célja, hogy a két hadakozó fél elengedje egymást. Nem volt eszében, hogy megölje az Egyiptomit, de végül bekövetkezett. Rendkívül szerencsétlen helyzet volt. Titokban szökött el a városba, a gyenge oldalára állt, végül megölt egy Egyiptomit. Szíve tele volt szánalommal, megbánással és Allah megbocsájtásáért imádkozott.

[1566] He takes a conscious and solemn vow to dedicate himself to Allah, and to do nothing that may in any way assist those who were doing wrong. This was his general idea, but no plan had yet shaped itself in his mind, until a second catastrophe brought matters to a head, and he was plunged in adventure.

Ünnepélyes fogadalmat tesz, magát Allahnak ajánlja és esküszik, hogy nem fog a rossz oldalára állni soha. Ez egy általános fogadalom volt. Nem volt még terve arra, hogy mit fog tenni. A második balszerencsés megmozdulása fogja őt elindítani kalandos útján.

فَأَصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ فَإِذَا الَّذِي اسْتَنصَرَهُ بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِخُهُ قَالَ لَهُ مُوسَى إِنَّكَ لَغَوِيٌّ مُّبِينٌ ﴿١٨﴾

18. So he saw the morning in the city, looking about, in a state of fear, when behold, the man who had, the day before, sought his help called aloud for his help (again). Moses said to him: "Thou art truly, it is clear, a quarrelsome fellow!"

18. Félve, éberen virradt rá a reggel a városban és az, ki tegnap segítségét kérte, (újra) segítségéért kiáltott. Mondta neki Mózes: „Te bizony, egy nyilvánvaló bajkeverő vagy!”

فَلَمَّا أَنْ أَرَادَ أَن يَبْطِشَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَّهُمَا قَالَ يَا مُوسَى أَتُرِيدُ أَن تَقْتُلَنِي كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا بِالْأَمْسِ إِن تُرِيدُ إِلَّا أَن تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ وَمَا تُرِيدُ أَن تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِحِينَ ﴿١٩﴾

19. Then, when he decided to lay hold of the man who was an enemy to both of them, that man said: "O Moses! Is it thy intention to slay me as thou slewest a man yesterday? Thy intention is none other than to become a powerful violent man in the land, and not to be one who sets things right[1567]!"

19. Mikor meg akarta ragadni azt, ki mindkettőjük ellensége, az így szólt: Ó Mózes! Tán meg akarsz ölni, ahogy tegnap öltél meg egy ember? Ha ezt akarod, akkor te csak zsarnok akarsz lenni a Földön és nem szándékozol a jóravalók közt lenni[1567]!”

وَجَاء رَجُلٌ مِّنْ أَقْصَى الْمَدِينَةِ يَسْعَى قَالَ يَا مُوسَى إِنَّ الْمَلَأَ يَأْتَمِرُونَ بِكَ لِيَقْتُلُوكَ فَاخْرُجْ إِنِّي لَكَ مِنَ النَّاصِحِينَ ﴿٢٠﴾

20. And there came a man, running, from the furthest end of the City. He said: "O Moses! the Chiefs are taking counsel together about thee, to slay thee: so get thee away, for I do give thee sincere advice."

20. Jött egy ember futva a város túlsó végéből és mondta: „Ó Mózes! A főemberek rólad tanácskoznak, hogy megöljenek téged. Hát szökj el! Mert én a te jóakaród vagyok.

فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٢١﴾

21. He therefore got away therefrom, looking about, in a state of fear. He prayed "O my Lord! save me from people given to wrong-doing[1568]."

[1567] When Moses considered further that the Egyptian was unjust, he was going to intervene again, when he received a double warning, one from the Egyptian who was fighting, and the other from some man (Israelite or Egyptian) who was friendly to him, as explained below.

Amikor Mózes látta, hogy az Egyiptomi igazságtalan volt, újból be akart avatkozni. Ekkor először az Egyiptomi figyelmeztette, aki hadakozott. A másik figyelmeztetést egy jó szándékú embertől kapta a nép közül.

[1568] Moses saw that his position was now untenable, both in the Palace and in the City, and indeed anywhere in Pharaoh's territory. So, he suffered voluntary exile. But he did not know where to go to. His mind was in a state of agitation. But he turned to Allah and prayed. He got consolation, and felt that after all it was no hardship to leave Egypt, where there was so much injustice and oppression.

21. *Félve ment el onnan, éberen és így szólt: „Uram! Ments meg engem a bűnösök népétől[1568]!”*

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَاءَ مَدْيَنَ قَالَ عَسَى رَبِّي أَن يَهْدِيَنِي سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿٢٢﴾

22. Then, when he turned his face towards (the land of) Madyan, he said: "I do hope that my Lord will show me the smooth and straight Path[1569]."
22. *Mikor Median felé vette az irányt, így szólt: Talán Uram egy sima útra vezet[1569].”*

وَلَمَّا وَرَدَ مَاءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً مِّنَ النَّاسِ يَسْقُونَ وَوَجَدَ مِن دُونِهِمُ امْرَأَتَيْنِ تَذُودَانِ قَالَ مَا خَطْبُكُمَا قَالَتَا لَا نَسْقِي حَتَّى يُصْدِرَ الرِّعَاءُ وَأَبُونَا شَيْخٌ كَبِيرٌ ﴿٢٣﴾

23. And when he arrived at the watering (place) in Madyan, he found there a group of men watering (their flocks), and besides them he found two women who were keeping back (their flocks). He said: "What is the matter with you?" They said: "We cannot water (our flocks) until the shepherds take back (their flocks): And our father is a very old man[1570]."

Mózes felfogta, hogy helyzete a palotában és a városban egyaránt tarthatatlan, nem lelhet nyugalmat sehol, ahol a Fáraó az úr. Önkéntes száműzetésre kényszerült. Nem tudta még hova megy. Fejében csapongtak a gondolatok, de végül Allahhoz imádkozott. Megerősítést kapott és útra kelt. Könnyen vágott bele, mert Egyiptomban nem viselhette el tovább az igazságtalanságot és az elnyomást.

[1569] East of Lower Egypt, for about 300 miles, runs the Sinai Peninsula, bounded on the south by the Gulf of Suez, and on the north by what was the Isthmus of Suez, now cut by the Suez Canal. Over the Isthmus ran the highroad to Palestine and Syria, but a fugitive could not well take that road, as the Egyptians were after him. If he could, after crossing the Isthmus, plunge into the Sinai desert, east or south-east, he would be in the Midianite territory, where the people would be Arabs and not Egyptians. He turned thither, and again prayed to Allah for guidance.

Alsó Egyiptomtól keletre 500 km-re kezdődik a Sinai félsziget, melyet délről a Szuezi Öböl, északról pedig a Szuezi földszoros határolt, amit ma a Szuezi csatorna vág át. A földszoroson át vezettek a Szíriába és Palesztinába irányuló kereskedelmi utak, de egy szökevény nem mehetett ezeken az utakon, hiszen az Egyiptomiak a nyomában voltak. Egy lehetőség állt nyitva előtte: a Sinai sivatag, ami Median terület, ahol Arabok és nem Egyiptomiak éltek. Arra vette az irányt és Allahhoz fohászkodott útmutatásért.

[1570] The first thing that a wanderer in a desert would make for would be an oasis where he could get water from a spring or well, the shade of trees against the scorching sun, and some human company. The Midianite watering place was probably a deep well, as surface springs are rare in sandy deserts, where the water level is low, unless there was a hill from which issued a spring.
Here is a pretty little idyll, told in the fewest and most beautiful words possible. Moses arrives at an oasis in the desert, weary and travel worn, with his mind full of anxiety and uncertainty owing to his recent experiences in Egypt. He was thirsty and would naturally seek water. At the well or spring he found shepherds (or perhaps goat-herds) watering their flocks. As a stranger it was not for him to thrust himself among them. He waited under the shade of a tree until they should finish. He noticed two damsels, also waiting with their flocks, which they had come to water. His chivalry was roused. He went at once among the goat-herds, made a place for the flocks of the damsels, gave them water, and then resumed his place in the shade. They were modest maidens, and had given him in three Arabic words the key of the whole situation. 'Abuna shaykhun Kabirun our father is a very old man, and therefore cannot come to water the flocks; we therefore do the work; we could not very well thrust ourselves among these men.'

Az első dolog, amit egy sivatagi vándor tehet, hogy keres egy oázist, ahol forrás, vagy kút van. Itt el tud vonulni egy időre a nap perzselő sugarai elől és esélye van emberekkel találkozni. A Medianiták vízlelő helye

23. Mikor Median vízlelő helyére ért, egy embercsoportot talált ott, kik itatták (nyájukat). Talált ott két nőt, a többitől külön, visszahúzódva. Mondta: „Mi a gondotok?" Mondták: „Nem itathatunk, míg a pásztorok el nem vonulnak. Az atyánk már nagyon öreg[1570].

فَسَقَى لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّى إِلَى الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ ﴿٢٤﴾

24. So he watered (their flocks) for them; then he turned back to the shade, and said:"O my Lord! truly am I in (desperate) need of any good that Thou dost send me[1571]!"

24. És ő megitatta (nyájukat), majd visszafordult az árnyékba, mondta: „Uram! Nagy szükségem van a jókra, miket lebocsátasz nekem[1571]!"

فَجَاءتْهُ إِحْدَاهُمَا تَمْشِي عَلَى اسْتِحْيَاء قَالَتْ إِنَّ أَبِي يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا فَلَمَّا جَاءهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقَصَصَ قَالَ لَا تَخَفْ نَجَوْتَ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٢٥﴾

25. Afterwards one of the (damsels) came (back) to him, walking bashfully. She said: "My father invites thee that he may reward thee for having watered (our flocks) for us." So when he came to him and narrated the story, he said: "Fear thou not: (well) hast thou escaped from unjust people[1572]."

25. Odament hozzá a leányok egyike szemérmesen és így szólt: „Atyám hív téged. Viszonozni akarja bérét annak, hogy megitattad (állatainkat)."Mikor eljött hozzá és elmesélte neki a történetét, így szólt: „Ne félj! Megmenekültél a bűnösök népétől[1572]."

قَالَتْ إِحْدَاهُمَا يَا أَبَتِ اسْتَأْجِرْهُ إِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَأْجَرْتَ الْقَوِيُّ الْأَمِينُ ﴿٢٦﴾

---

valószínűleg egy mély kút lehetett, mert egy homoksivatagban nincsenek felszín közeli vizek, feltéve, ha nincs egy hegy, amiben patakok erednek.
Egy gyönyörű idill következik e legkevesebb szóval kifejezve. Mózes fáradtan, megviselten, gondokkal teli megérkezik az oázisba. Gondolatai még Egyiptom és az ottmaradt bajai, problémái körül forognak. Szomjas volt és vízért ment. A kútnál pásztorok itatták állataikat. Idegenként tolakodhatott a kúthoz. Lepihent egy fa árnyékába megvárni, míg végeznek az itatással. Felfigyelt arra, hogy két leány is vár félrevonultan állataikkal arra, hogy itathassák nyájukat. Felébredt lovagiassága, helyet csinált állataiknak a kútnál, megitatta azokat, majd visszament lepihenni az árnyékba. Jól nevelt, szemérmes lányok voltak, akik három Arab szót mondtak neki, hogy leírják a helyzetet: „Abuna shyakhun Kabirun" atyánk nagyon öreg. Ezért ő nem tudja megitatni az állatokat. Nekünk kell megitatni, de nem tolakodhatunk a pásztorok közé.

[1571] The maidens are gone, with smiles on their lips and gratitude in their hearts. What were the reflections of Moses as he returned to the shade of the tree? He returned thanks to Allah for the bright little vision which he had just seen. Had he done a good deed? Precious was the opportunity he had had. He had slaked his thirst. But he was a homeless wanderer and had a longing in his soul, which he dared not put into words.

A lányok örömmel és hálával szívükben mentek el. Mi volt Mózes gondolata? Megköszönte Allahnak, hogy jót tehetett. Szomját olthatta és hajléktalan vándorként, gondolatai szabadon szárnyaltak, de belül tele volt vágyakozással. Az előbbi kis eset meglepetést hozott számára.

[1572] Scarcely had he rested, when one of the damsels came back, walking with bashful grace! Modestly she gave her message. 'My father is grateful for what you did for us. He invites you, that he may thank you personally, and at least give some return for your kindness.'

Mózes pihent a fa alatt, amikor az egyik leány visszajött és átadta apja üzenetét: „atyám hálás azért, mit tettél. Elhív magához, mert személyesen szeretné megköszönni és adni akar valamit viszonzásul."

26. Said one of the (damsels): "O my (dear) father! engage him on wages: truly the best of men for thee to employ is the (man) who is strong and trusty"....

26. Egyik leány mondta: „Ó atyám! Fogadd fel őt! Mert bizony, ő a legjobb, kit felfogadhatsz, erős és hű!"

قَالَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ أُنكِحَكَ إِحْدَى ابْنَتَيَّ هَاتَيْنِ عَلَى أَن تَأْجُرَنِي ثَمَانِيَ حِجَجٍ فَإِنْ أَتْمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِندِكَ وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَشُقَّ عَلَيْكَ سَتَجِدُنِي إِن شَاء اللَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٢٧﴾

27. He said: "I intend to wed one of these my daughters to thee, on condition that thou serve me for eight years; but if thou complete ten years, it will be (grace) from thee. But I intend not to place thee under a difficulty: thou wilt find me, indeed, if Allah wills, one of the righteous[1573]."

27. Mondta: „Hozzád akarom adni hitvesül az egyik lányomat ezek közül azzal, hogy nyolc zarándoklat (év) idejéig hozzám szegődsz. Ha tízet is betöltesz, nagylelkűség lenne tőled. Nem akarlak bajba sodorni. Ha Allah is úgy akarja, jóravalónak fogsz találni engem[1573]."

قَالَ ذَلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ أَيَّمَا الْأَجَلَيْنِ قَضَيْتُ فَلَا عُدْوَانَ عَلَيَّ وَاللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿٢٨﴾

28. He said: "Be that (the agreement) between me and thee: whichever of the two terms I fulfil, let there be no ill-will to me. Be Allah a witness to what we say."

28. Mondta (Mózes): „Ez legyen hát (az egyezség) közted és köztem. Bármelyiket is töltsem le a két terminus közül, ne tekintsd rosszindulatnak részemről. Legyen Allah Tanú arra, mit mondunk."

فَلَمَّا قَضَى مُوسَى الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ آنَسَ مِن جَانِبِ الطُّورِ نَارًا قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَّعَلِّي آتِيكُم مِّنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ جَذْوَةٍ مِنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ ﴿٢٩﴾

29. Now when Moses had fulfilled the term, and was travelling with his family, he perceived a fire in the direction of Mount Tur. He said to his family: "Tarry ye; I

[1573] A little time passed, and at length the father broached the subject of marriage. It was not for the fugitive to suggest a permanent tie, especially when, in the wealth of this world, the girl's family was superior, and they had an established position, while he was a mere wanderer. The father asked if he would marry one of the daughters and stay with them for at least eight years, or if he liked, ten years, but the longer term was at his option. If he brought no dower, his service for that period was more than sufficient in lieu of dower. Moses was glad of the proposal, and accepted it. They ratified it in the most solemn manner, by appealing to Allah.

Eltelt egy kis idő és az apa felvetette a házasságot. Egy szökevénynek nem szokás állandó kapcsolatot felajánlani, különösen, ha a lány családja magasabb osztályba tartozik, helyük van a társadalomban, míg Mózes csak egy vándor volt. Az apa felajánlotta, hogy elveheti egyik lányát és maradhat nyolc évet, de ha tetszik, akkor tízet. Ez utóbbit választotta Mózes. Nem tudott letenni hozományt, ezért szolgálatát tudták be hozományként. Mózes elfogadta az ajánlatot, egyezségüket végül Allahhoz való fohásszal pecsételték meg.

perceive a fire; I hope to bring you from there some information, or a burning firebrand, that ye may warm yourselves[1574]."

29. Mikor Mózes letöltötte a terminust, útra kelt háza népével és megpillantotta a tüzet a Hegy oldalában. Így szólt családjához: „Maradjatok itt. Tüzet észleltem. Talán hozok onnan nektek híreket, vagy parazsat a tűzből, hátha tán felmelegedtek[1574].”

فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ مِن شَاطِئِ الْوَادِي الْأَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ أَن يَا مُوسَى إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٠﴾

30. But when he came to the (fire), a voice was heard from the right bank of the valley, from a tree in hallowed ground: "O Moses! Verily I am Allah, the Lord of the Worlds....

30. Mikor odaért, szólították őt a völgy jobb partjáról, a megáldott földdarabon egy fáról: „Ó Mózes! Én Allah vagyok, a Világok Ura!”

وَأَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَآهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ يَا مُوسَى أَقْبِلْ وَلَا تَخَفْ إِنَّكَ مِنَ الْآمِنِينَ ﴿٣١﴾

31. "Now do thou throw thy rod!" but when he saw it moving (of its own accord) as if it had been a snake, he turned back in retreat, and retraced not his steps: O Moses!" (It was said), "Draw near, and fear not: for thou art of those who are secure[1575].

31. „Hajítsd el botod!” Mikor meglátta azt tekeregni, mintha kígyó lenne, hátra fordult visszahőkölve és távol maradt. „Ó Mózes! Lépj közelebb és ne félj. Biztonságban vagy[1575].”

اسْلُكْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَاء مِنْ غَيْرِ سُوءٍ وَاضْمُمْ إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ الرَّهْبِ فَذَانِكَ بُرْهَانَانِ مِن رَّبِّكَ إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٣٢﴾

32. "Move thy hand into thy bosom, and it will come forth white without stain (or harm), and draw thy hand close to thy side (to guard) against fear. Those are the two

---

[1574] The episode in the desert, full of human interest, now closes, and we come to the threshold of the sacred Call to the divine ministry of Moses. Here we may compare this passage with that in 27:7-14 and previous passages. In this passage we are told, after reference to Moses' preparation for his high destiny, of the particular sin of Arrogance and Sacrilege of which Pharaoh was guilty (28:38-39), how it was punished, and with what instruments in the hands of Moses and Pharaoh. The notes on the earlier passage should be read, as explanations already given need not now be repeated.

A sivatagi epizód Mózes magánéletével lezárul és egy új fejezet kezdődik, melyben megbízást kap a küldetésre. Összehasonlíthatjuk ezt a részt a 27:7-t17-tel és a korábbi fejezetekkel. Mózes felkészítését követően, a Fáraó arroganciájának, szentségtörésének ismeretében (28:38-39) láthatjuk, miként nyerte el büntetését, ill. milyen eszköz volt Mózes és milyen a Fáraó kezében.

[1575] Moses had now been called to a higher prophetic mission. He had to meet the hatred of the Egyptians and circumvent their trickery and magic. He had now the security of Faith: in all dangers and difficulties Allah would guide and protect him, for he was actually in Allah's service, one of the Elect.

Mózes most már egy magasabb rendű küldetést teljesít. Találkoznia kell az Egyiptomiakkal és meg kell hiúsítania trükkjeiket, mágiájukat. A Hit biztonsága kell, hogy eltöltse. Allah oltalmazza őt az útján ezen túl.

credentials from thy Lord to Pharaoh and his Chiefs: for truly they are a people rebellious and wicked[1576]."

32. „Csúsztasd kezed kebledre, s ha előveszed fehér lesz, szeplőtelen. Vond szárnyad szorosan tested köré, ha félsz. Ez a két bizonyság az Uradtól a Fáraóhoz és főembereihez. Mert bizony, ők a züllöttek népe[1576].

قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ أَن يَقْتُلُونِ ﴿٣٣﴾

33. He said: "O my Lord! I have slain a man among them, and I fear lest they slay me[1577].

33. Mondta: „Uram! Embert öltem közülük és félek, hogy megölnek engem[1577].”

وَأَخِي هَارُونُ هُوَ أَفْصَحُ مِنِّي لِسَانًا فَأَرْسِلْهُ مَعِيَ رِدْءًا يُصَدِّقُنِي إِنِّي أَخَافُ أَن يُكَذِّبُونِ ﴿٣٤﴾

34. "And my brother Aaron - He is more eloquent in speech than I: so send him with me as a helper, to confirm (and strengthen) me: for I fear that they may accuse me of falsehood."

34. „Fivérem, Áron, nálam ékesebben szól, küldd el őt velem segítőtársul, hogy megerősítsen engem. Félek, hogy meghazudtolnak.”

قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِأَخِيكَ وَنَجْعَلُ لَكُمَا سُلْطَانًا فَلَا يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا بِآيَاتِنَا أَنتُمَا وَمَنِ اتَّبَعَكُمَا الْغَالِبُونَ ﴿٣٥﴾

35. He said: "We will certainly strengthen thy arm through thy brother, and invest you both with authority, so they shall not be able to touch you: with Our Sign shall ye triumph,- you two as well as those who follow you."

35. Mondta: „Megszilárdítjuk karodat fivéreddel és hatalmat teszünk meg nektek, így nem érhetnek el hozzátok. A Mi Jeleinkkel győzni fogtok ti ketten és azok, kik követnek titeket.”

[1576] When a bird is frightened, it ruffles its wings and prepares to fly away, but when it is calm and composed, it sits with its wings drawn close to its sides, showing a mind secure from danger. See: 20:22.

Ha egy madár fél, ideges, akkor felborzolja szárnyait és felszállásra készül. Ha megnyugszik, szárnyai szorosan testéhez illeszkednek, ami mutatja, hogy elmúlt a veszély. Lásd: 20:22.

[1577] It is not that Moses is not reassured from all fear on account of the apparent snake which his rod had become, or from the sacred and unfamiliar surroundings in which he found himself. On this point his heart has been completely assured. But he is still new to his mission, and the future is obscure to his mind. Pharaoh was after him, to take his life, and apparently with good cause, because one of Pharaoh's men had been slain at his hands. And now he is commanded to go to Pharaoh and rebuke him and his Chiefs. The inner doubts and difficulties of his human mind he frankly lays before his Lord, and asks for a little human and visible support, which is granted him at once, viz.; the help of his brother Aaron.

Mózes megnyugodott az Úr által bemutatott csodák után, de saját földi bajai aggasztották. Küldetést kell teljesítenie, miközben fejében ott kavarognak múltja bonyolult ügyei. A Fáraó keresi őt, életére tör, és jó oka van rá, hiszen megölte egyik emberét. Most meg neki kell a Fáraóhoz és főembereihez menni, hogy rendre utasítsa őket. Saját emberi kétségeit, bizonytalanságait és földi félelmét tárja fel az Úr előtt. Kéri segítségét és megkapja. Az Úr Áront is mellé adja.

فَلَمَّا جَاءهُم مُّوسَى بِآيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّفْتَرًى وَمَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ ﴿٣٦﴾

36. When Moses came to them with Our clear signs, they said: "This is nothing but sorcery faked up: never did we head the like among our fathers of old[1578]!"

36. Mikor eljött hozzájuk Mózes világos Áyáinkkal, így szóltak: „Ez nem más, mint kitalált mágia. Nem hallottunk ilyenről az előd atyáink között[1578]!”

وَقَالَ مُوسَى رَبِّي أَعْلَمُ بِمَن جَاء بِالْهُدَى مِنْ عِندِهِ وَمَن تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٣٧﴾

37. Moses said: "My Lord knows best who it is that comes with guidance from Him and whose end will be best in the Hereafter: certain it is that the wrong-doers will not prosper."

37. Mózes így szólt: „Uram a legjobb tudója annak, ki hozza el az Útmutatást Tőle, s kinek lesz beteljesülése a Túlvilági Otthon. Mert bizony, nem boldogulnak a bűnösök.”

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ مَا عَلِمْتُ لَكُم مِّنْ إِلَهٍ غَيْرِي فَأَوْقِدْ لِي يَا هَامَانُ عَلَى الطِّينِ فَاجْعَل لِّي صَرْحًا لَّعَلِّي أَطَّلِعُ إِلَى إِلَهِ مُوسَى وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٣٨﴾

38. Pharaoh said: "O Chiefs! no god do I know for you but myself: therefore, O Haman! light me a (kiln to bake bricks) out of clay, and build me a lofty palace, that I may mount up to the god of Moses: but as far as I am concerned, I think (Moses) is a liar[1579]!"

38. A Fáraó így szólt: „Ó főemberek! Nem tudok más istenről számotokra magamon kívül, hát gyújts be ó Hámán (a kemencébe, hogy téglává égesd) az agyagot és építs nekem magas tornyot, hogy talán onnan vegyem szemügyre Mózes Istenét. Mert bizony, én úgy sejtem, hogy ő hazudik[1579].”

[1578] This is what Moses was thinking of when he had said: "They may accuse me of falsehood". To accuse the purest Truth of lying is a favorite trick of those whose chief stock-in-trade is deception and sorcery and catching the attention of the vulgar by arts adapted to their ignorant minds!

Erre utalt korábban Mózes: „és mi lesz, ha meghazudtolnak”? Lám, próbálkoznak meghazudtolásával, hiszen megtévesztésen alapult minden körülöttük. Egy kitalált világban éltek, aminek látszatát fenn kellett tartani és most jön egy ember, aki erről a művi világról lerántja a leplet. Persze, hogy meg akarják hazudtolni!

[1579] Pharaoh claimed, himself, to be God, -not only one god among many, but the only god: "I am your Lord Most High": 79:24. At any rate he did not see why his people should worship anyone but him.
I understand his speech to his minister Haman to be sarcastic. But some Commentators have taken it very seriously and imagined that he actually thought of reaching the heavens by budding lofty towers.

A Fáraó Istennek tartotta magát. Nem egy istennek a sok közül, hanem az egyetlennek. „Én vagyok a Legmagasságosabb Uratok”: 79:24. Nem engedte, hogy az emberek rajta kívül máshoz imádkozzanak.
A Fáraó Hámánhoz intézett szavai intrikusak, gúnyosak, azonban vannak kommentátorok, akik úgy gondolják, hogy a Fáraó komolyan gondolta ezt a mondatát. Tornyot építtet, hogy Mózes Istenét jobban szemügyre vehesse.

وَاسْتَكْبَرَ هُوَ وَجُنُودُهُ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ إِلَيْنَا لَا يُرْجَعُونَ ﴿٣٩﴾

39. And he was arrogant and insolent in the land, beyond reason,- He and his hosts: they thought that they would not have to return to Us[1580]!

39. Gőgösködött ő és csapata a Földön igaztalanul. Úgy gondolták, hogy ők nem térnek vissza Hozzánk[1580].”

فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ ﴿٤٠﴾

40. So We seized him and his hosts, and We flung them into the sea: Now behold what was the end of those who did wrong[1581]!

40. Mi lesújtottunk rá, katonáira, s tengerbe vetettük őket. Nézd mi lett a bűnösök beteljesülése[1581]!

وَجَعَلْنَاهُمْ أَئِمَّةً يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ لَا يُنصَرُونَ ﴿٤١﴾

41. And we made them (but) leaders inviting to the Fire; and on the Day of Judgment no help shall they find.

41. Megtettük őket olyan vezetőkké, kik a Pokolra hívnak és a Feltámadás Napján nem lesz pártfogójuk.

وَأَتْبَعْنَاهُمْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ هُم مِّنَ الْمَقْبُوحِينَ ﴿٤٢﴾

42. in this world We made a curse to follow them and on the Day of Judgment they will be among the loathed (and despised)[1582].

42. Átkunk kíséri őket az Evilágon és a Feltámadás napján a meggyalázottak közt lesznek[1582].

[1580] They did not believe in the Hereafter (we mean the Hereafter of Monotheism). They did not understand that every deed must have its inevitable consequence, good, or evil.

Nem hittek a Túlvilágban, legalábbis a Monoteizmus Túlvilágában. Nem értették, hogy minden tettnek következménye van, jó vagy rossz.

[1581] Pharaoh and his hosts were drowned in the sea in their pursuit of the Israelites: see 7:130-136. They are the type of men who lead-only to Destruction. They invite, not to Peace and Happiness.

A Fáraó és katonái az Izraeliták utáni hajszakor a tenger vízébe fúltak. Lásd 7:130-136. Ez a típusú karakter a végső pusztulásba visz. Nem a békességre, boldogságra hív.

[1582] Power and patronage may be lauded by sycophants and selfish place-hunters; but when they are misused, and when their exposure causes their fall, they suffer ignominy even in this life. If they manage to escape exposure while alive, it often happens that they are found out after their death, and the curses of many generations follow those whose oppressions and wrongdoing spoiled the fair face of Allah's earth. But even this is nothing to the true Punishment that will come in the Hereafter. There, true values will be restored, and some of the highest and mightiest will be in the lowest depths of degradation.

A hatalom, tündöklés, jó terep a földi talpnyalóknak, önző pozíció-keresőknek, de mikor a hatalom elbukik, az evilágon is megaláztatásban részesülnek azok, kik annak részesei voltak. Lehet, hogy földi életüket még nagy becsben élik meg, de haláluk után, az utókor értékelésében helyükre kerülnek és átok kíséri emléküket sok nemzedéken át. De ez még semmi ahhoz képest, ami a Túlvilágon vár rájuk. Aki a földi életben a legmagasabbra helyezte magát, ott a pusztulás mélysége fogadja.

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ مِن بَعْدِ مَا أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْأُولَى بَصَائِرَ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٣﴾

43. We did reveal to Moses the Book after We had destroyed the earlier generations, (to give) Insight to men, and guidance and Mercy, that they might receive admonition[1583].

43. Megadtuk Mózesnek a Könyvet, miután elpusztítottuk az előd nemzedékeket, hogy bepillantást (adjunk) az embereknek, Útmutatásként, Kegyelemként, hátha tán magukba szállnak[1583].

وَمَا كُنتَ بِجَانِبِ الْغَرْبِيِّ إِذْ قَضَيْنَا إِلَى مُوسَى الْأَمْرَ وَمَا كُنتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٤٤﴾

44. Thou wast not on the Western side when We decreed the Commission to Moses, nor wast thou a witness (of those events)[1584].

44. Nem voltál (ó Mohammed) a nyugati oldalon, mikor Mi elrendeltük Mózesnek a Megbízást, s te nem voltál erre tanú[1584].

وَلَكِنَّا أَنشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ وَمَا كُنتَ ثَاوِيًا فِي أَهْلِ مَدْيَنَ تَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا وَلَكِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ﴿٤٥﴾

45. But We raised up (new) generations, and long were the ages that passed over them; but thou wast not a dweller among the people of Madyan, rehearsing Our Signs to them; but it is We Who send apostles (with inspiration)[1585].

45. De Mi (új) nemzedékeket alapítottunk. Hosszúra nyúltak a korok, mik elmúltak felettük. Nem éltél együtt Median népével, hogy recitáld nekik Áyáinkat, de Mi voltunk azok, kik (Apostolokat) küldtek[1585].

[1583] After the destruction of the Pharaonic Tyranny and other similar Tyrannies before them, Allah began a new age of Revelation, the age of Moses and his Book. Humanity began as it were with a clean slate again. It was a full Revelation (or Shariah).

Miután a Fáraó által fémjelzett zsarnokság, a többi korábbi zsarnoksággal együtt megsemmisült, egy új fejezet kezdődik Mózessel és Könyvével. Az emberiség újból tiszta lappal kezdhetett Mózes Könyvével, ami teljes reveláció (Shariah) volt.

[1584] The Sinai Peninsula is in the north-west comer of Arabia. But the reference here is, I think, to the western side of the valley of Tuwa. Mount Tur, where Moses received his prophetic commission, is on the western side of the valley.

A Sinai félsziget Arábia északnyugati sarka. Azt hiszem itt Tuwa völgyére céloz a vers a Tur Hegyén, ahol Mózesre ruházta az Úr a küldetést.

[1585] That is, there were many generations that passed between Moses and the holy Prophet. Yet he knew by inspiration of the events of those times. Even if he had lived then, he could not have known the events that took place among the Midianites, except by inspiration, as he did not dwell among them.

Sok nemzedék múlt el Mózes és Mohammed (béke reájuk) között. Mohammed inspiráció alapján tudott azoknak az időknek az eseményeiről. Még ha akkor élt volna, akkor se ismerhette volna meg a történeteket, melyek a Medianiták közt lezajlódtak. Sugallatokkal azonban mindenre fény derült.

وَمَا كُنتَ بِجَانِبِ الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا وَلَكِن رَّحْمَةً مِّن رَّبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أَتَاهُم مِّن نَّذِيرٍ مِّن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٦﴾

46. Nor wast thou at the side of (the Mountain of) Tur when we called (to Moses). Yet (art thou sent) as Mercy from thy Lord, to give warning to a people to whom no warner had come before thee: in order that they may receive admonition[1586].

46. Nem voltál ott a Tur Hegy oldalában, mikor szólítottuk (Mózest). De Kegyelem (szállt rád) Uradtól, hogy figyelmeztesd a népet, kihez nem jött előtted figyelmeztető, hátha tán magukba szállnak[1586].

وَلَوْلَا أَن تُصِيبَهُم مُّصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَيَقُولُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ وَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾

47. If (We had) not (sent thee to the Quraish),- in case a calamity should seize them for (the deeds) that their hands have sent forth, they might say: "Our Lord! why didst Thou not sent us an apostle? We should then have followed Thy Signs and been amongst those who believe[1587]!"

47. Ha nem (küldtünk volna el Quraishez), balsors sújtana le rájuk azáltal, mit kezeik előreküldtek és mondanák: „Urunk! Miért nem küldtél el hozzánk Prófétát, hogy követhessük Áyáidat és hívők lehessünk[1587]?”

فَلَمَّا جَاءهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِندِنَا قَالُوا لَوْلَا أُوتِيَ مِثْلَ مَا أُوتِيَ مُوسَى أَوَلَمْ يَكْفُرُوا بِمَا أُوتِيَ مُوسَى مِن قَبْلُ قَالُوا سِحْرَانِ تَظَاهَرَا وَقَالُوا إِنَّا بِكُلٍّ كَافِرُونَ ﴿٤٨﴾

48. But (now), when the Truth has come to them from Ourselves, they say, "Why are not (Signs) sent to him, like those which were sent to Moses?" Do they not then reject (the

---

[1586] This people were the Quraish. 'Though thou didst not see how Moses was invested with the prophetic office at Mount Tur, thou hast had similar experience thyself, and We have sent thee to the Quraish to warn them of all their sins, and to repent and come into the Faith'.

Quraishről van szó. „Nem láthattad, miként nyerte el Mózes a megbízást küldetésére a Tur Hegyén, de neked ó Mohammed hasonló feladatot szánunk és Quraish-hez küldünk. Figyelmeztesd őket vétkeikre, bánják meg és jöjjenek el a Hitre.”

[1587] Now that a warner has come among them with all the authority that previous Messengers possessed and with all the knowledge which can only come by divine inspiration, they have no excuse left whatever. They cannot say, "No warner came to us." If any evil comes to them, as the inevitable result of their ill-deeds, they cannot blame Allah and say that they were not warned. Cf. 20:134.

Most egy olyan figyelmeztető jött el hozzájuk, aki egyesíti magában mindazt a tudást, isteni inspirációt, amit az előző küldetések hordoztak. Nem lehet kifogásuk. Nem mondhatják, hogy „nem jött hozzánk senki, aki figyelmeztetett volna”. Ha saját gaztetteik miatt balsors sújt le rájuk, nem hibáztathatják Allahot, hogy nem tett semmit. 20:134.

Signs) which were formerly sent to Moses? They say: "Two kinds of sorcery, each assisting the other!" And they say: "For us, we reject all (such things)[1588]!"

48. (Most) mikor eljön Tőlünk hozzájuk az Igazság, mondják: „Miért nem adatott meg neki (ugyan-) az, mi megadatott Mózesnek?" Tán nem tagadják-e meg azt, mi megadatott Mózesnek azelőtt? Mondják: „Két mágia, mik egymást alátámasztják!" S mondják: „Mi minden (ilyesmit) elvetünk[1588]!"

قُلْ فَأْتُوا بِكِتَابٍ مِّنْ عِندِ اللَّهِ هُوَ أَهْدَى مِنْهُمَا أَتَّبِعْهُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٩﴾

49. Say: "Then bring ye a Book from Allah, which is a better guide than either of them, that I may follow it! (do), if ye are truthful!"

49. Mondd: „Hozzatok el egy Könyvet Allahtól, mi jobb útmutató, mint ez a kettő, hogy követhessem! (Tegyétek), ha igazat szóltok!"

فَإِن لَّمْ يَسْتَجِيبُوا لَكَ فَاعْلَمْ أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ أَهْوَاءهُمْ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوَاهُ بِغَيْرِ هُدًى مِّنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٠﴾

50. But if they hearken not to thee, know that they only follow their own lusts: and who is more astray than one who follow his own lusts, devoid of guidance from Allah. for Allah guides not people given to wrong-doing[1589].

50. Ha nem válaszolnak neked, tudd, hogy ők (csupán) vágyaikat követik. Ki tévelyedettebb annál, mint ki vágyait követi, s mentes az Allahtól jövő Útmutatástól? Mert bizony, Allah nem vezeti a bűnösök népét[1589].

[1588] When a Revelation is sent to them, in the Quran, adapted to all their needs and the needs of the time they live in, they hark back to antiquity. The holy Prophet was in many respects like Moses, but the times in which he lived were different from the times of Moses, and his age did not suffer from the deceptions of sorcery, like that of Moses. The remedies which his age and future ages required (for his Message was universal) were different. His miracle of the Quran was different and most permanent than the Rod and the Radiant-White Hand of Moses. But supposing that the Quraish had been humored in their insincere demands, would they have believed? Did they believe in Moses? They were only put up by the Jews to make objections which they themselves did not believe in.

Amikor egy kinyilatkoztatás elért hozzájuk a Koránból, ami korhoz illeszkedve válaszolt kérdéseikre, elővették a régi könyvet. A Próféta sok tekintetben hasonlított Mózesre, de a kor, melyben éltek eltért. Arábiában nem a mágia és megtévesztés tartotta fenn a rendszert. A két kor által igényelt orvoslat különbözött. Mózes a korhoz igazított orvoslatot kapott, Mohammed (béke mindkettőjükre) kortalant, hiszen a Korán univerzális, mindenhol és minden helyen érvényes. A Koránnak már nem kígyóvá változó botot és fehér kezet kellett produkálnia, de Mózesnek még igen. Ha feltesszük, hogy Quraish csak jókedvében adta elő komolytalan igényét, valójában elhitték-e volna, ha Mohammed mégis teljesíti azt? Hittek egyáltalán Mózesben? Vagy csak arra voltak jók a Zsidók számukra, hogy egy ellenvetéssel lépjenek elő, amiben maguk sem hittek?

[1589] They were challenged to produce something better, to be a guide in life. But as they could not, it was evident that their objections were fractious. They were only following their own selfish lusts of power, monopoly, and exploitation of the poor and ignorant. How can such people receive guidance?

Valami jobbat akartak, mint a Könyv, hogy életük vezérfonala legyen. De nem tudtak jobbat produkálni ennél, ezért ingerlékenyek lettek. Csupán önös érdekeiket, vágyaikat követték. Azzal törődtek, miként kerekedhetnek felül másokon, főleg a szegényeken és tudatlanokon. Hogy tudnának ilyen emberek egy Útmutatást jó szívvel elfogadni?

وَلَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥١﴾

51. Now have We caused the Word to reach them themselves, in order that they may receive admonition[1590].

51. Eljuttattuk hozzájuk a Szót, hátha tán magukba szállnak[1590].

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ مِن قَبْلِهِ هُم بِهِ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾

52. Those to whom We sent the Book before this,- they do believe in this (revelation):

52. Kiknek ezelőtt megadtuk a Könyvet, hisznek abban:

وَإِذَا يُتْلَى عَلَيْهِمْ قَالُوا آمَنَّا بِهِ إِنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّنَا إِنَّا كُنَّا مِن قَبْلِهِ مُسْلِمِينَ ﴿٥٣﴾

53. And when it is recited to them, they say: "We believe therein, for it is the Truth from our Lord: indeed we have been Muslims (bowing to Allah's Will) from before this[1591].

53. Mikor olvassák azt nekik, mondják: „Hiszünk benne, mert ez az Igazság, mi Urunktól való. Mert bizony, mi ezelőtt (is) Muszlimok (Allahnak alávetettek) voltunk[1591].

أُولَئِكَ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُم مَّرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا وَيَدْرَؤُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٥٤﴾

54. Twice will they be given their reward, for that they have persevered, that they avert Evil with Good, and that they spend (in charity) out of what We have given them[1592].

[1590] Before this the Quraish might have said that the Word of Allah had come to the Hebrews in their tongue or in Greek, which was used by the Hebrews in the time of Jesus. Now that Word is brought to their own doors, in their own Arabic tongue, by a man of their own race and family. Surely, they have no excuse now for remaining strangers to the higher moral and spiritual law.

Ezelőtt Quraish azt mondhatta volna, hogy a Zsidóknak héberül, vagy görögül jött el a Szó, mert Jézus kora után a Zsidók görögül beszéltek. Most a Szó saját, Arab nyelven jött házhoz, egy olyan ember által, aki a sajátjuk, tehát nem merülhet fel, hogy nem értik és nem tudják, miről szól ez a morális és spirituális törvény.

[1591] There were Christians and Jews who recognized that Islam was a logical and natural development of Allah's revelations as given in earlier ages, and they not only welcomed and accepted Islam, but claimed, and rightly, that they had always been Muslims. In that sense Adam, Noah, Abraham, Moses, and Jesus had all been Muslims.

Voltak Keresztények és Zsidók, akik felismerték, hogy az Iszlám Allah revelációinak logikus és természetes fejleménye, mely nem tagadja meg a múlt revelációit, hiszen azokból fejlődött ki, lépett tovább. Ezek a Keresztények és Zsidók nem csak elfogadták az Iszlámot, hanem helyesen azt vallották, hogy mindig is Muszlimok voltak. Ebben az értelemben Muszlim volt Ádám, Noé, Ábrahám, Mózes, Jézus és minden többi Próféta.

[1592] Their credit is twofold, - in that before they knew Islam, they followed the earlier Law in truth and sincerity, and - when they were offered Islam, they readily recognized and accepted it, suffered in patient perseverance for its sake, and brought forth the fruits of righteousness.

Bérük kétszeres: 1. Mert ismerték az Iszlámot korábbról, odaadással, őszinteséggel követték az előző törvényeket. 2. Amikor szembesültek az Iszlámmal, nem tétováztak annak igazságát felismerni és elfogadni. Sokat tűrtek, hogy magukat megtartsák hitük tisztaságában, így tetteik gyümölcsözőek voltak.

54. Kétszer adjuk meg bérüket, miáltal állhatatosak voltak, jóra fordítják a rosszat és áldoznak abból a gondviselésből, mit juttatunk nekik[1592].

وَإِذَا سَمِعُوا اللَّغْوَ أَعْرَضُوا عَنْهُ وَقَالُوا لَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ لَا نَبْتَغِي الْجَاهِلِينَ ﴿٥٥﴾

55. And when they hear vain talk, they turn away therefrom and say: "To us our deeds, and to you yours; peace be to you: we seek not the ignorant[1593]."

55. Ha hallják a hiábavalóságot, elfordulnak attól és mondják: „A mi dolgunk ránk tartozik, a ti dolgotok rátok. Béke veletek! Nem a tudatlanokat keressük[1593]!"

إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَن يَشَاء وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾

56. It is true thou wilt not be able to guide every one, whom thou lovest; but Allah guides those whom He will and He knows best those who receive guidance[1594].

56. Nem vezetheted azt, kit te szeretnél, hanem Allah vezeti azt, ki(t) Ő(t) akar(ja) és Ő a Legjobb Tudója azoknak, kik jó úton haladnak[1594].

وَقَالُوا إِن نَّتَّبِعِ الْهُدَى مَعَكَ نُتَخَطَّفْ مِنْ أَرْضِنَا أَوَلَمْ نُمَكِّن لَّهُمْ حَرَمًا آمِنًا يُجْبَى إِلَيْهِ ثَمَرَاتُ كُلِّ شَيْءٍ رِزْقًا مِن لَّدُنَّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٧﴾

57. They say: "If we were to follow the guidance with thee, we should be snatched away from our land." Have We not established for them a secure sanctuary, to which are brought as tribute fruits of all kinds,- a provision from Ourselves? but most of them understand not[1595].

[1593] The righteous do not encourage idle talk or foolish arguments about things sacred. If they find themselves in some company in which such things are fashionable, they leave politely.

A jóravalók nem élvezik a szent ügyre, hitre utaló idétlen tréfákat, komolytalan megnyilvánulásokat. Ha ilyen társaságba kerülnek, udvariasan tovább állnak.

[1594] The immediate occasion for this was the death of Abu Talib, an uncle whom the holy Prophet loved dearly and who had befriended and protected him. The Prophet was naturally anxious that he should die in the profession of the true Faith, but the pagan Quraish leaders persuaded him to remain true to the faith of his fathers. This was an occasion of disappointment and grief to the Prophet. Allah guides whom He wants or Allah guides the one who wants Him. Each interpretation is possible from the text.

A vers a Próféta szeretett nagybátyjának, Abu Talibnak a halálával függ össze. Ő volt az, aki a Prófétát a legnehezebb időkben is igaz emberként védte. A Próféta azt szerette volna, ha Muszlimként hal meg, de Quraish lebeszélte Abu Talibot erről és meggyőzte őt apáik hitének követéséről. Ez csalódást okozott a Prófétának. Allah azt vezeti, kit Ő akar, vagy Allah azt vezeti, ki akarja Őt. Az Arab szöveg mindkét értelmezést lehetővé teszi
.

[1595] Some Quraish said: "We see the truth of Islam, but if we abandon our people, we shall lose our hold on the land, and other people will dispossess us." The answer is twofold, one literal and the other of deeper import. 1. 'Your land? Why, the sanctuary of Makkah is sacred and secure because Allah has made it so. If you obey Allah's Word, you will be strengthened, not weakened.' 2. 'Makkah is the symbol of the Fortress of Spiritual Well-being. The Fruit of every Deed comes or should come as a tribute to Spiritual Well-being. What are you afraid of? It is Allah's Fortress. The more you seek Allah, the stronger you are in the Fortress.'

Néhány Quraish így szólt: „Látjuk az Iszlám Igazságát, de ha elhagyjuk népünket, elvesztjük földjeinket és mások kisemmiznem minket." Két válasz adható. Az egyik evilági, a másik mélyebb. 1. Földeteket? Mekka

57. Mondják: „Ha veled követjük az Útmutatást, elkergetnek minket Földünkről.” Tán nem teremtettünk-e nekik sérthetetlen biztonságot, hova elér mindenféle gyümölcsből, a Színünkből jövő gondviselés által? De legtöbbjük nem fogja fel[1595].

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِن قَرْيَةٍ بَطِرَتْ مَعِيشَتَهَا فَتِلْكَ مَسَاكِنُهُمْ لَمْ تُسْكَن مِّن بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا وَكُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ ﴿٥٨﴾

58. And how many populations We destroyed, which exulted in their life (of ease and plenty)! now those habitations of theirs, after them, are deserted,- All but a (miserable) few! and We are their heirs[1596]!

58. Hány települést pusztítottunk már el, kik kiélvezték életüket, s azok ott lakhelyeik, hol utánuk nem telepszenek meg, csak kevesen! Mi lettünk, Kik örökükbe léptek[1596]!”

وَمَا كَانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَى حَتَّى يَبْعَثَ فِي أُمِّهَا رَسُولًا يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا وَمَا كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرَى إِلَّا وَأَهْلُهَا ظَالِمُونَ ﴿٥٩﴾

59. Nor was thy Lord the one to destroy a population until He had sent to its centre an apostle, rehearsing to them Our Signs; nor are We going to destroy a population except when its members practice iniquity.

59. Nem volt Urad a település elpusztítója addig, míg el nem küldött annak magjába Prófétát, ki recitálja nekik Áyáinkat. Nem voltunk a település elpusztítói, csak ha népe bűnös volt.

وَمَا أُوتِيتُم مِّن شَيْءٍ فَمَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَزِينَتُهَا وَمَا عِندَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٠﴾

60. The (material) things which ye are given are but the conveniences of this life and the glitter thereof; but that which is with Allah is better and more enduring: will ye not then be wise[1597]?

---

szentsége sérthetetlen és nem azért mert ember, hanem mert Allah védi. Ha engedelmeskedtek Neki, akkor nem gyengébbek, hanem erősebbek lesztek. 2. Mekka a Spirituális Jólét szimbóluma. A jótettek szép gyümölcsöket teremnek a Spirituális létben, tehát nincs ok a félelemre. Ez Allah erődje. Minél jobban keresitek Allahot, annál erősebb lesz helyetek ebben az erődben.

[1596] A life of ease and plenty is nothing to boast of. Yet peoples or cities or civilizations grow insolently proud of such things. There were many such in the past, which are now mere names! Their very sites are deserted in most cases, or buried in the debris of ages.
But God is merciful and just. He does not destroy or degrade a people until they have had full opportunities of turning in repentance to Him and they have deliberately rejected His Law and continued in the practice of iniquity.

A könnyű, bőséggel teli élet nem ad büszkeségre okot. Sok nemzedék, civilizáció volt szemtelenül büszke valaha magára. Letűntek a múltban és ma már csak nevek. Helyük elhagyatott, betemette őket különböző korok törmeléke és feledésbe vesztek.
Isten Kegyelmes és Igazságos. Nem pusztítja el a népet addig, míg fennáll a lehetősége annak, hogy Hozzá bűnbánattal forduljanak. De a nép mindig ugyanazt teszi: elutasítja az igazságot és saját bűnei áldozatává válik.

[1597] The good things of this life have their uses and serve their convenience. But they are fleeting and their value is infinitely lower than that of Truth and Justice and Spiritual Well-being, the gifts which come as it were

60. Mi megadatott nektek az (anyagi) dolgokból, (nem más, mint) az Evilág gyönyöre és dísze. De mi Allahnál van, az jobb és maradandóbb. Hát nem éritek fel[1597]?

أَفَمَن وَعَدْنَاهُ وَعْدًا حَسَنًا فَهُوَ لَاقِيهِ كَمَن مَّتَّعْنَاهُ مَتَاعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنَ الْمُحْضَرِينَ ﴿٦١﴾

61. Are (these two) alike?- one to whom We have made a goodly promise, and who is going to reach its (fulfilment), and one to whom We have given the good things of this life, but who, on the Day of Judgment, is to be among those brought up (for punishment)[1598]?

61. Kinek Mi szép ígéretet tettünk és az beteljesedik nála, olyan-e, mint kit elkényeztettünk az Evilági élet örömeivel, majd a Feltámadás Napján a (büntetésre) előállítottak közt van[1598]?

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٦٢﴾

62. That Day ((Allah)) will call to them, and say "Where are my 'partners'?- whom ye imagined (to be such)?"

62. Ezen a Napon (Allah) szólítja őket, s mondja: „Hol vannak társaim, kiket feltételeztetek?”

قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ رَبَّنَا هَؤُلَاء الَّذِينَ أَغْوَيْنَا أَغْوَيْنَاهُمْ كَمَا غَوَيْنَا تَبَرَّأْنَا إِلَيْكَ مَا كَانُوا إِيَّانَا يَعْبُدُونَ ﴿٦٣﴾

63. Those against whom the charge will be proved, will say: "Our Lord! These are the ones whom we led astray: we led them astray, as we were astray ourselves: we free ourselves (from them) in Thy presence: it was not us they worshipped[1599]."

---

from Allah. No wise soul will be absorbed in the one and neglect the other, or will hesitate for a moment if it comes to be a choice between them.

Az evilági élet jó dolgai a kényelmet és az élvezeteket szolgálják. Ezek szertefoszlanak, értékük sokkal alacsonyabb, mint az Igazság és a Spirituális Jólét, miknek gyümölcsei Allahtól jönnek. Bölcs lélek nem kötődik az egyikhez és utasítja el a másikat, de ha eljön az idő, tudja, hogy melyiket válassza.

[1598] The two classes of people are: 1. those who have faith in the goodly promise of Allah to the righteous, and who are doing everything in life to reach the fulfilment of that promise, i.e., those who believe and work righteousness, and 2. those who are ungrateful for such good things in this life as Allah has bestowed on them, by worshipping wealth or power or other symbols or idols of their fancy, i.e., those who reject Faith and lead evil lives, for which they will have to answer in the Hereafter. The two classes are poles asunder, and their future is described below.

Két típusról van szó: 1. Akiknek van hite és bírnak Allah ígéretével jócselekedeteik reményében. Ők életüket úgy rendezik be cselekedeteikkel, hogy Allah ígérete beteljesülhessen. 2. A hálátlanok, akik fel sem fogják, hogy mindaz a jó, ami életüket könnyűvé, élvezetessé teszi, Allahtól való. Ehelyett a vagyont, a hatalmat és ennek összes szimbólumát, bálványát istenítik. Mindezért a Túlvilágon tartoznak elszámolással. A két csoport egymás ellenpólusa.

[1599] This and the next verse are concerned with the examination of those who neglected truth and righteousness and went after the worship of false gods. These were the "partners" they associated with Allah. In so far as they were embodied in false or wicked leaders, the leaders will disown responsibility for them. 'We ourselves went wrong, and they followed our example, because it suited them: they worshipped, not us, but their own lusts.'

63. Így szólnak azok, kiken beteljesedett a Szó: „Urunk! Ezek azok, kiket félrevezettünk. Úgy vezettük félre őket, ahogy magunkat vezettük félre. Mentesülni akarunk (tőlük) Előtted. Ők nem hozzánk imádkoztak[1599].”

وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءكُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَرَأَوُا الْعَذَابَ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَهْتَدُونَ ﴿٦٤﴾

64. It will be said (to them): "Call upon your 'partners' (for help)" :they will call upon them, but they will not listen to them; and they will see the Penalty (before them); (how they will wish) 'if only they had been open to guidance!'

64. Mondva lesz nekik: „Szólítsátok társaitokat (segítségül).” Ők hívni fogják őket, de azok nem válaszolnak nekik. Meg fogják látni a büntetést! Bár csak jó úton haladtak volna!

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِينَ ﴿٦٥﴾

65. That Day ((Allah)) will call to them, and say: "What was the answer ye gave to the apostles[1600]?"

65. Ezen a Napon (Allah) szólítja őket és mondja: „Mit válaszoltatok a Prófétáknak[1600]?”

فَعَمِيَتْ عَلَيْهِمُ الْأَنبَاء يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَاءلُونَ ﴿٦٦﴾

66. Then the (whole) story that Day will seem obscure to them (like light to the blind) and they will not be able (even) to question each other[1601].

66. Homállyal borítják be őket a hírek ezen a Napon és ők nem kérdezősködhetnek[1601].

فَأَمَّا مَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَعَسَى أَن يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ ﴿٦٧﴾

67. But any that (in this life) had repented, believed, and worked righteousness, will have hopes to be among those who achieve salvation.

67. Ki bűnbánó volt, hitt és jókat cselekedett, meglehet, hogy a boldogulók közt lesz.

Ez és a következő vers azoknak vizsgálatát írja le, akik elhanyagolták az Igazságot és hamis istenségek szolgálatába álltak. Ezek a szóban forgó „társak”, akiket Allah mellé állítanak. Mivel élükön gonosz vezetők állnak, ők megtagadják a felelősségvállalást értük. „Mi magunk is rossz úton haladtunk és ők a mi példánkat követték, mert kedvüket lelték benne. Nem hozzánk, hanem saját vágyaikhoz imádkoztak.”

[1600] Now we come to the examination of those who rejected or persecuted Allah's Messengers on the earth. It may be the same men as those mentioned in 28:62- 64, but this is a different count in the charge.

Elérkeztünk azok vizsgálatához, akik elutasították Allah Prófétáit, vagy üldözték őket a földön. Lehet, hogy ugyanazokat vádolják, akiket a 28:62-64-ben, csak itt a vád más.

[1601] In their utter confusion and despair their minds will be blank. The past will seem to them unreal, and the present unintelligible, and they will not even be able to consult each other, as every one's state will be the same.

Tudatuk megzavarodik, a múltat már nem látják reálisan, a jelen pedig érthetetlen számukra. Konzultálni sem tudnak egymás közt, mert mindenki ugyanabban a helyzetben van.

وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاء وَيَخْتَارُ مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ سُبْحَانَ اللَّهِ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٨﴾

68. Thy Lord does create and choose as He pleases: no choice have they (in the matter): Glory to Allah. and far is He above the partners they ascribe (to Him)[1602]!

68. Urad azt teremti és választ, mit Ő akar. Ők nem választhatnak. Legyen Dicső Allah és Magasztosabb annál, mit Hozzá társítanak[1602]!

وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٦٩﴾

69. And thy Lord knows all that their hearts conceal and all that they reveal.

69. Urad tudja, mit titkolnak el kebleikben és mit nyilatkoznak ki.

وَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْحَمْدُ فِي الْأُولَى وَالْآخِرَةِ وَلَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٧٠﴾

70. And He is Allah. There is no god but He. To Him be praise, at the first and at the last: for Him is the Command, and to Him shall ye (all) be brought back.

70. Ő Allah, nincs más Isten, csak Ő. Övé a Dicsőség mindenek előtt és után. Övé az Ítélet és Hozzá tértek meg.

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِن جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُم بِضِيَاء أَفَلَا تَسْمَعُونَ ﴿٧١﴾

71. Say: See ye? If Allah were to make the night perpetual over you to the Day of Judgment, what god is there other than Allah, who can give you enlightenment? Will ye not then hearken[1603]?

[1602] As He pleases: according to His own Will and Plan. Allah is not dependent on other people for advice or help. He has no partners. All creation is an act of His Will, and no one can direct Him how or why certain things should be, because He is supreme in wisdom and knowledge. He chooses His messengers also by His own unfettered choice. Inspiration or spiritual knowledge and dignity cannot be judged of by our relative or temporary standards. Worldly greatness or even wisdom do not necessarily go with spiritual insight.

Ahogy Ő akarja: Saját Terve és Akarata szerint. Allah nincs függő viszonyban senkivel. Nem szorul senki tanácsára, segítségére. Társai sincsenek. Minden teremtmény az Ő akaratának függvénye és senki sem irányíthatja Őt abban, hogy a dolgok miként történjenek. Mert Ő a Legfelső Tudás Birtokosa. A Prófétákat is szabad akaratából választja ki. A sugallat, spirituális tudás, a belső tartás nem ítélhető meg a mi relatív és ideiglenes szabályaink szerint. A világi hatalmasság vagy bölcsesség nem jár együtt minden körülmények között a spirituális látással.

[1603] In the physical world the Night and the Day are both blessings, the one for rest and the other for work, and the alternation itself is one of the mercies of Allah, and none but He can give us these blessings.
This daily miracle keeps us alive and prepares us, in this our probationary life, for our final destiny in the Hereafter. In the same way our spiritual strivings require periodical alternations of rest in the form of attention to our temporal concerns: hence the justification of a good and pure life on the plane of this earth also. Also, in the world's history, there are periods when a living messenger stimulates intense spiritual activity, and periods when it is comparatively quiescent (the so-called Dark Ages); but both are examples of the working of Allah's Plan of wisdom and mercy.

71. Mondd: „Láttátok-e?" Ha Allah véget nem érővé tenné meg az éjt a Feltámadás Napjáig, mely más isten lenne Allahon kívül az, ki világosságot adna nektek? Hát ti nem hallotok[1603]?

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِن جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُم بِلَيْلٍ تَسْكُنُونَ فِيهِ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٧٢﴾

72. Say: See ye? If Allah were to make the day perpetual over you to the Day of Judgment, what god is there other than Allah, who can give you a night in which ye can rest? Will ye not then see?

72. Mondd: „Láttátok-e?" Ha Allah véget nem érővé tenné nektek a nappalt a Feltámadás Napjáig, mely más isten Allahon kívül hozná el nektek az éjt, hogy kipihenjétek magatokat benne? Hát ti nem láttok?

وَمِن رَّحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِن فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾

73. It is out of His Mercy that He has made for you Night and Day,- that ye may rest therein, and that ye may seek of his Grace;- and in order that ye may be grateful.

73. Az Ő kegyelméből megtette nektek az Éjt, a Nappalt, hogy pihenjetek benne, s hogy vágyjátok kiváltságát, hátha tán hálát adtok.

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٧٤﴾

74. The Day that He will call on them, He will say: "Where are my 'partners'? whom ye imagined (to be such)?"

74. A Napon hívja majd őket és mondja: „Hol vannak társaim, kiket feltételeztetek?"

وَنَزَعْنَا مِن كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٧٥﴾

75. And from each people shall We draw a witness, and We shall say: "Produce your Proof": then shall they know that the Truth is in Allah (alone), and the (lies) which they invented will leave them in lurch[1604].

A fizikai világban Éj és Nappal, mindketten áldások. Az egyik elhozza a megnyugvást, pihenést, a másik az aktivitást, a munkát. A kettő váltakozása Allah kegye, amit csak Ő tud adni nekünk. Ez a mindennapi csoda tart életben bennünket és készít fel az élet megpróbáltatásai után a Túlvilági végső beteljesülésre. Ugyanígy spirituális törekvéseinknek is szükségük van váltakozásra, pihenésre, amikor figyeljük, elemezzük felfogásunkat, érzékeinket, és felkészítjük magunkat az igazságos, egyenes életre a Földön. A földi történelem különböző korszakai is váltakoznak, Vannak periódusok, amikor a Próféták Világossággal töltik meg az életet és vannak ún. Sötét korszakok, mikor felkeltődik az igény az igazság iránt. Allah tervében mindkettő a célszerűség alapján szerepel.

[1604] The Prophet from each People or Nation will bear testimony that he preached the true gospel of Unity, and the People who rejected him will be asked to show the Proof or authority on which they rejected him: Cf. 2:111

A Próféták lesznek a tanúk, kiket Allah minden néphez elküldött. Ők, akik a Hit egységére tanítottak, fognak tanúskodni azok ellen, akik ezt elutasították. Kérni fogják tőlük bizonyítékaikat, hogy milyen alapon tették, 2:111.

75. Majd minden népből előhozunk egy tanút és mondjuk: „Adjátok elő bizonyságaitokat!" Akkor majd megtudják, hogy az Igazság (egyedül) Allahé és tévelygésbe vitte őket az, mit kitaláltak[1604].

إِنَّ قَارُونَ كَانَ مِن قَوْمِ مُوسَى فَبَغَى عَلَيْهِمْ وَآتَيْنَاهُ مِنَ الْكُنُوزِ مَا إِنَّ مَفَاتِحَهُ لَتَنُوءُ بِالْعُصْبَةِ أُولِي الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ ﴿٧٦﴾

76. Qarun was doubtless, of the people of Moses; but he acted insolently towards them: such were the treasures We had bestowed on him that their very keys would have been a burden to a body of strong men, behold, his people said to him: "Exult not, for Allah loveth not those who exult (in riches)[1605].

76. Korah, Mózes népéből volt, kit kapzsi vágyak vitték ellenükben. Annyi kincset adtunk neki, hogy azok kulcsait alig bírta el egy szakasz erős ember. Népéből így szóltak hozzá: „Ne ujjongj! Allah nem szereti az ujjongókat[1605]!"

وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِن كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفَسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٧٧﴾

77. "But seek, with the (wealth) which Allah has bestowed on thee, the Home of the Hereafter, nor forget thy portion in this world: but do thou good, as Allah has been good to thee, and seek not (occasions for) mischief in the land: for Allah loves not those who do mischief[1606]."

[1605] Qarun is identified with the Korah of the English Bible. His story is told in Num. 16:1-35. He and his followers, numbering 250 men, rose in rebellion against Moses and Aaron, on the ground that their position and fame in the congregation entitled them to quality in spiritual matters with the Priests,-that they were as holy as any, and they claimed to bum incense at the sacred Altar reserved for the Priests. They had an exemplary punishment: "the earth opened her mouth, and swallowed them up, and their houses, and all the men that appertained unto Korah, and all their goods: they, and all that appertained to them, went down alive into the pit, and the earth closed upon them: and they perished from among the congregation.
Usbat: a body of men, here used indefinitely. It usually implies a body of 10 to 40 men. The old-fashioned keys were big and heavy, and if there were hundreds of treasure-chests, the keys must have been a great weight. As they were travelling in the desert, the treasures were presumably left behind in Egypt, and only the keys were carried. The disloyal Qarun had left his heart in Egypt, with his treasures.

Qarun a Bibliában Korah. Története a Számok 16:1-35-ben olvasható. Ő és 250 követője Mózes és Áron ellen lázadt, mert úgy gondolták, hogy pozíciójuk, nevük, gyülekezeten belüli rangjuk feljogosítja őket arra, hogy papi feladatokat lássanak el. Ők is vannak annyira szentek, mint bárki más, vélték, ezért tömjént akartak áldozni az oltárnál, ami kizárólag a papság joga. Elérte őket végzetük, megnyílt lábuk alatt a föld. Elnyelte őket, házaikat, minden javaikat. Ahányan voltak, mind elkerültek a Pokol legmélyebb bugyrába, majd a Föld bezárult felettük. A közösségből csak ők pusztultak el.
Uszbat: egy szakasz ember, ami 10-40 főt jelenthet. A régi kulcsok nagyok voltak és nehezek. Ha több száz ládában őrizték a kincseket, akkor a kulcsoknak maguknak is jelentős súlyuk lehetett. Mivel a sivatagon keltek át, feltehetőleg Korah kincsei Egyiptomban maradtak, csak a kulcsokat hozta el. A hűtlen Korah a kincsei mellet szívét is Egyiptomban hagyta.

[1606] That is, 'spend your wealth in charity and good works. It is Allah Who has given it to you, and you should spend it in Allah's cause. Nor should you forget the legitimate needs of this life, as misers do, and most people become misers who think too exclusively of their wealth'.

77. „Azzal, mit Allah adott neked, vágyj a Túlvilági Otthonra, s ne feledd részed az Evilágból. Tégy jót, ahogy Allah is jót tett Neked. Ne vágyj a Föld megrontására, mert bizony, Allah nem szereti a megrontókat[1606].”

قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَى عِلْمٍ عِندِي أَوَلَمْ يَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ مِن قَبْلِهِ مِنَ الْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْثَرُ جَمْعًا وَلَا يُسْأَلُ عَن ذُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ ﴿٧٨﴾

78. He said: "This has been given to me because of a certain knowledge which I have." Did he not know that Allah had destroyed, before him, (whole) generations,- which were superior to him in strength and greater in the amount (of riches) they had collected? but the wicked are not called (immediately) to account for their sins[1607].

78. Mondta: „Ezt a részt kaptam azért a tudásért, ami nálam van.” Nem tudta tán, hogy Allah elpusztított előtte (teljes) nemzedékeket, kik hatalmasabbak voltak nála erőben és több (vagyont) gyűjtöttek? Nem (azonnal) kérdezik ki vétkeikről a gaztevőket[1607].”

فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنيَا يَا لَيْتَ لَنَا مِثْلَ مَا أُوتِيَ قَارُونُ إِنَّهُ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿٧٩﴾

79. So he went forth among his people in the (pride of his wordly) glitter. Said those whose aim is the Life of this World: "Oh! that we had the like of what Qarun has got! for he is truly a lord of mighty good fortune[1608]!"

79. Kivonult emberei elé (földi) pompájában. Így szóltak azok, kik az Evilágot akarják: „Oh, bár lenne nekünk annyi, mint ami megadatott Korahnak! Mert bizony, ő nagyon szerencsés[1608]!”

„Áldozz vagyonodból jótékonyságra és jó cselekedetekre. Allahtól jött minden vagyonod, ezért az Ő útjára kell azt áldoznod. Nem szabad megfeledkezned az élet jogos szükségleteiről, ahogy a fösvények teszik. Akik túl sokat gondolnak a vagyonra, automatikusan fösvényekké válnak.”

[1607] He was so blind and arrogant that he thought that his own merit, knowledge, and skill or cleverness had earned him his wealth, and that now, on account of it, he was superior to everybody else and was entitled to ride rough-shod over them. Fool! -he was soon pulled up by -Allah.
Even Qarun was given a long run of enjoyment with his fabulous wealth before he had to be removed for the mischief he was doing.

Vak és arrogáns volt. Azt gondolta, hogy saját érdemeinek, tudásának, jártasságának és eszének köszönhette gazdagságát. Felsőrendűnek hitte magát mások felett, átnézett az embereken. Bolond! Allah lehúzta őt a mélybe. Korah is megkapta azt a haladékot, amit minden bűnös megkap. Mesés vagyonát élvezhette. Elég időt kapott arra, hogy elgondolkodjon, mire használja mindezt. Ő az önzés útját választotta.

[1608] When he was in the hey-day of his glory, worldly people envied him and thought how happy they would be if they were in his place. Not so the people of wisdom and discernment. They knew a more precious and lasting wealth, which is described in the next verse.

Amikor földi virágzását, pompáját élte, az emberek irigykedtek rá. Azt gondolták, boldogok lehetnének helyében. A tudás és bölcsesség emberei nem így gondolkodtak. Ők tudták, mi az, mi múlandó és mi a maradandó.

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَيْلَكُمْ ثَوَابُ اللَّهِ خَيْرٌ لِّمَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا وَلَا يُلَقَّاهَا إِلَّا الصَّابِرُونَ ﴿٨٠﴾

80. But those who had been granted (true) knowledge said: "Alas for you! The reward of Allah (in the Hereafter) is best for those who believe and work righteousness: but this none shall attain, save those who steadfastly persevere (in good)."

80. Így szóltak azok, kiknek megadatott a tudás: „Jaj, nektek! Allah viszonzása jobb azoknak, kik hisznek és jókat cselekszenek. De ezt nem lelik fel mások, csak az állhatatosak.”

فَخَسَفْنَا بِهِ وَبِدَارِهِ الْأَرْضَ فَمَا كَانَ لَهُ مِن فِئَةٍ يَنصُرُونَهُ مِن دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُنتَصِرِينَ ﴿٨١﴾

81. Then We caused the earth to swallow up him and his house; and he had not (the least little) party to help him against Allah, nor could he defend himself.

81. (Elrendeltük, hogy) elnyelje őt és házát a Föld. Akkor (bezzeg) senki sem volt, ki pártját fogta volna Allahhal szemben és magát sem védhette meg.

وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَنَّوْا مَكَانَهُ بِالْأَمْسِ يَقُولُونَ وَيْكَأَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاء مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَوْلَا أَن مَّنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا وَيْكَأَنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ ﴿٨٢﴾

82. And those who had envied his position the day before began to say on the morrow: "Ah! it is indeed Allah Who enlarges the provision or restricts it, to any of His servants He pleases! had it not been that Allah was gracious to us, He could have caused the earth to swallow us up! Ah! those who reject Allah will assuredly never prosper[1609]."

82. Kik tegnap még helyét irigyelték, reggelre így szóltak: „Oh, jaj! Allah annak tárja ki és méri szűken gondviselését szolgálói közül, kinek Ő akarja! Ha Allah nem lenne bőkezű felénk, bizony elnyelhetne minket a Föld! Oh, jaj! Nem boldogulnak a hitetlenek[1609]!

تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٨٣﴾

83. That Home of the Hereafter We shall give to those who intend not high- handedness or mischief on earth: and the end is (best) for the righteous.

83. Ez hát a Túlvilág Otthona, mit Mi azoknak teszünk meg, kik nem akarnak fellengzést, sem rontást a Földön. Őrizkedőké az (igazi) beteljesülés.

[1609] The rabble, that admired Qarun's wealth when he was in worldly prosperity, now sees the other side of the question and understands that there are other gifts more precious and desirable, and that these may actually be withheld from men who enjoy wealth and worldly prosperity. In fact, it is false prosperity, or no prosperity in the real sense of the word, which is without spiritual well-being.

A csőcselék, akik tegnap még irigyelték, csodálták Korahot földi gazdagsága miatt, most már látják a kérdés túloldalát. Megértették, hogy vannak a földi gazdagságnál jobb és kívánatosabb értékek, melyek legtöbb esetben meg vannak vonva azoktól, akik a földi prosperitásban hisznek. Ez egy hamis prosperitás, nem is prosperitás a szó igazi értelmében, hiszen nem foglal magában spirituális jólétet.

مَن جَاء بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِّنْهَا وَمَن جَاء بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى الَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٨٤﴾

84. If any does good, the reward to him is better than his deed; but if any does evil, the doers of evil are only punished (to the extent) of their deeds[1610].

84. Ki jóval áll elő, annak még annál is jobb jár. Ki rosszal áll elő, hát nem jár (több büntetés) azoknak, kik a rosszat tették, csak annyi, mit tettek[1610].

إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَادُّكَ إِلَى مَعَادٍ قُل رَّبِّي أَعْلَمُ مَن جَاء بِالْهُدَى وَمَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٨٥﴾

85. Verily He Who ordained the Qur'an for thee, will bring thee back to the Place of Return. Say: "My Lord knows best who it is that brings true guidance, and who is in manifest error[1611]."

85. Ki elrendelte számodra a Koránt, vissza fog hozni a Visszatérés Helyére. Mondd: „Uram a Legjobb Tudója annak, ki hozza el az Útmutatást és ki az, ki nyilvánvaló tévelygésben van[1611].”

وَمَا كُنتَ تَرْجُو أَن يُلْقَى إِلَيْكَ الْكِتَابُ إِلَّا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ ظَهِيرًا لِّلْكَافِرِينَ ﴿٨٦﴾

86. And thou hadst not expected that the Book would be sent to thee except as a Mercy from thy Lord: Therefore lend not thou support in any way to those who reject (Allah's Message).

86. Nem remélhetted, hogy a Könyv másként, mint Uradtól való kegyelemként száll rád, hát ne légy támasza a hitetleneknek.

[1610] A good deed has its sure reward, and that reward will be better than the merits of the doer. An evil deed may be forgiven by repentance, but in any case, will not be punished with a severer penalty than justice demands.

A jótett elnyeri jutalmát és ennek viszonzása több lesz annál, mint amit annak elkövetője érdemel. A rossztettet, ha megbánás követ, elnyerheti a megbocsájtást, de ha nem, akkor büntetése nem lesz több annál, mint amit a rossztett maga megkövetel.

[1611] It is because of this teaching and preaching that the holy Prophet was persecuted, but as Allah sent the Quran, He will see that those who follow it will not eventually suffer, but be restored to happiness in the Place of Return. Place of Return: 1. a title of Makkah; 2. the occasion when we shall be restored to the Presence of our Lord. It is said that this verse was revealed at Juhfa, on the road from Makkah to Madinah, a short distance from Makkah on the Hijrah journey. The Prophet was sad at heart, and this was given as consolation to him. If this was the particular occasion, the general meaning would refer the Place of Return to the occasion of the Resurrection, when all true values will be restored, however they may be disturbed by the temporary interference of evil in this life.

A Prófétát tanításáért megvetés érte és üldöztetést szenvedett el. De Allah leküldte a Koránt. Ezzel a szenvedés örömmé konvertálódik. Bármit szenvedjünk el hitünk miatt az Evilágon, a Visszatérés Helyén megbecsülés és boldogság vár. Visszatérés Helye: 1. Mekka egyik titulusa. 2. A Feltámadás Napja az Úr jelenlétében. A tradíció szerint ez a vers Dzsuhfában nyilatkoztatott ki a Mekkából Medinába vezető úton, közel a zarándokútvonalhoz. A Próféta szomorúságot érzett szívében és ezzel a verssel Allah bátorítást, erősítést adott neki. Általános értelemben, a Feltámadás Napjára kell gondolnunk, amikor minden igaz értékünk felszínre kerül, akár jó, akár rossz.

وَلَا يَصُدُّنَّكَ عَنْ آيَاتِ اللَّهِ بَعْدَ إِذْ أُنزِلَتْ إِلَيْكَ وَادْعُ إِلَى رَبِّكَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٨٧﴾

87. And let nothing keep thee back from the Signs of Allah after they have been revealed to thee: and invite (men) to thy Lord, and be not of the company of those who join gods with Allah[1612].

87. Nem tarthatnak vissza Allah Áyáitól, miután azok kinyilváníttattak rád. Hívj Uradhoz és ne légy bálványimádó[1612].

وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٨﴾

88. And call not, besides Allah, on another god. There is no god but He. Everything (that exists) will perish except His own Face. To Him belongs the Command, and to Him will ye (all) be brought back[1613].

88. Ne hívj Allahhal együtt más istent. Nincs más Isten, csak Ő. Minden dolog megsemmisül, csak az Ő Színe nem. Övé az Ítélet és Hozzá térítenek titeket vissza[1613].

[1612] The soldier of Allah, having taken up the fight against evil, and knowing that he is in touch with the true Light, never yields an inch of ground. He is always to the fore in inviting others to his own ranks, but he himself refuses to be with those who worship anything else but Allah.

Allah katonája, ha az az ördöggel szemben küzd és az Igaz Világosság tölti be, nem veszthet. Másokat is erre hív, ugyanakkor elutasítja azokat, kik erről az útról el akarják téríteni őt.

[1613] This sums up the lesson of the whole Surah. The only Eternal Reality is Allah. The whole phenomenal world is subject to flux and change and will pass away, but He will endure forever.

A Szúra tanulságainak összegzése. Az Egyedüli Örök Valóság Allah. Az érzékelhető világ áramlásai, változásai múlandók. Ő, Allah marad meg Egyedül, Mindörökké

29. AL-ANKABOOT (THE SPIDER-PÓK)

Introduction to Surah Al-Ankaboot (The Spider)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah takes its name from verse 41 in which the word *Ankabut* (Spider) has occurred.

Period of Revelation

Verses 56 to 60 clearly show that this Surah was sent down a little before the migration to Habash, and this is supported by the internal evidence of the subject matter as well. Some commentators have opined that since it mentions the hypocrites, and hypocrisy appeared in Madinah, the first ten verses of this Surah were revealed at Madinah and the rest of it at Makkah; whereas the people whose hypocrisy has been mentioned here are those who had adopted a hypocritical way of life because they were afraid of the oppression and extreme physical torture to which the Muslims were being subjected by the disbelievers. Evidently, this kind of hypocrisy could be there only at Makkah and not at Madinah. Similarly, some other commentators, seeing that in this Surah the Muslims have been exhorted to migrate, have regarded it as the last Surah to be revealed at Makkah, whereas the Muslims had migrated to Habash even before their migration to Madinah.

Theme and Subject matter

A perusal of the Surah shows that the period of its revelation was the period of extreme persecution of the Muslims at Makkah. The disbelievers were opposing and fighting Islam tooth and nail and the new converts were being subjected to the severest oppression. Such were the conditions when Allah sent down this Surah to strengthen and encourage the sincere Muslims as well as to put to shame those who were showing weakness of the faith. Besides, the disbelievers of Makkah have been threatened and warned not to invite for themselves the fate that the antagonists of the Truth have been experiencing in every age.

In this connection, the questions that some young men answered. For instance, their parents were urging them to abandon Muhammad (may Allah's peace be upon him), and return to their ancestral religion, for they argued: "The Qur'an in which you have put your faith, regards the rights of the parents as the uppermost; therefore, listen to what we say; otherwise you will be working against the dictates of your own Faith." This has been answered in verse 8.

Similarly, the people of some clans said to the new converts to Islam, "Leave the question of punishments, etc., to us. Listen to us and abandon this man. If God seizes you in the Hereafter, we will come forward and say, 'Lord, these people are innocent: we had forced them to give up the Faith; therefore, seize us'." This has been dealt with, in v. 12-13.

The stories mentioned in this Surah also impress the same point mostly, as if to say, "Look at the Prophets of the past: they were made to suffer great hardships and were treated cruelly for long periods. Then, at last they were helped by Allah. Therefore, take heart: Allah's succor will certainly come. But a period of trial and tribulation has to be undergone." Besides teaching this lesson to the Muslims, the disbelievers also have been warned, as if to say, "If you are not being immediately

seized by Allah, you should not form the wrong impression that you will never be seized. The signs of the doomed nations of the past are before you. Just see how they met their doom and how Allah succored the Prophets."
Then the Muslims have been instructed to the effect: "If you feel that the persecution has become unbearable for you, you should give up your homes, instead of giving up your Faith: Allah's earth is vast: seek a new place where you can worship Allah with the full peace of mind." Besides all this, the disbelievers also have been urged to understand Islam. The realities of *Tauhid* and the Hereafter have been impressed with rational arguments, *shirk* have been refuted, and drawing their attention towards the signs in the universe, they have been told that all these Signs confirm the teachings that the Prophet is presenting before them.

Bevezetés az Al-Ankabút (Pók) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A 41. versben hangzik el az Al-Ankabút, Pók, ami után a szúra a címét kapta.

A kinyilatkoztatás ideje

Az 56-60 versek tisztán láttatják, hogy a Szúra röviddel az Abesszíniába történt kivándorlás előtt nyilatkoztatott ki, amit ezzel kapcsolatos utalások is támogatnak. Pár kommentátor úgy véli, hogy az első tíz vers Medinai eredetű, mert Hipokritákat is említik, márpedig Hipokritákkal Medinában szembesültek a Muszlimok. Azonban lényeges különbség van Medinai és Mekkai Hipokriták között. Medinában az Iszlám ellenségei voltak, akik felvették a vallást és belülről bomlasztottak. Mekkában maguknak a Muszlimoknak kellett felvenni néhány esetben a Hipokriták álarcát, mert üldöztetésük, szenvedéseik az életüket veszélyeztette. Ha nem így viselkedtek volna, aligha élték volna túl a megpróbáltatásokat. Medinában a felszínen Iszlámot mutattak, ami hitetlenséget takart, míg Mekkában a hitetlenség leple alatt Iszlámot rejtettek. Más kommentátorok véleménye szerint, a migrációra buzdító verssorok miatt ez az utolsó Mekkai eredetű Szúra a Medinai áttelepülés előtt. Ez azonban véleményünk szerint nincs így. Ugyanis az itt felvetett migráció nem Medinát, hanem Abesszíniát célozza, ami jóval Medina előtt történt.

Témakörök

A Szúra átolvasása után kirajzolódik egy extrém üldöztetés képe, amit a Muszlimok Mekkában átéltek. A hitetlenek foggal-körömmel harcoltak, hogy megállítsák az Iszlám terjedését, ezért az áttért polgárokat meghurcolták, sanyargatásnak vetették alá. Ezek voltak a körülmények a Szúra kinyilatkoztatása idején, ezért a sorok erősítést adnak az odaadó, őszinte Muszlimoknak, ugyanakkor szégyenbe helyezik azokat, akik gyengeséget mutattak. Mekka hitetlenjeit figyelmezteti, hogy ne hívják ki maguk ellen a sorsot és ne szálljanak szembe azzal az Igazsággal, ami állandó és Igazság is marad minden korban.

Az áttért fiatalokat szüleik arra akarták rábírni, hogy hagyjanak fel új hitükkel és a Próféta (béke reá) követésével, inkább térjenek vissza őseik világába. Érvelésük ez volt: „A Korán, amibe hitedet helyezted, előírja a szófogadást a szülőknek. Ezért, ha nem teszed azt, amit mondunk, saját Hited ellen teszel." Ezt az érvelést a 8. vers válaszolja meg.

Ugyanezzel kapcsolatos néhány klán viselkedése az új megtérők felé: „A büntetésről szóló kérdéseket bízd ránk. Hallgass ránk és hagyd el ezt az embert (Prófétát). Ha a Túlvilágon lesújt rád az Isten, majd mi jövünk és mondjuk: Uram! Ez az ember ártatlan! Mi kényszerítettük a Hit elhagyására, ezért miket sújts!" Ezzel foglalkoznak a 12-13 versek.

A Szúrát olvasó fejében elindulhat egy gondolat: „Tekints vissza a múlt Prófétáira! Hatalmas megpróbáltatásokon, üldöztetéseken estek át és kivetettek voltak sokáig. Végül Allah segített. Ezért légy biztos abban, hogy az Ő támogatása eljön. A megpróbáltatás idejét nem lehet előre kiszámítani, de ahogy a történelemben, úgy a jelenben is véges ideje van. Ugyanennek a fordítottja a hitetlenekre is igaz. Abból, hogy ma vidáman élnek, nem szabad arra következtetniük, hogy Allah sohasem fog lesújtani rájuk. Ahogy a hívők megpróbáltatásának ideje véges, az ő vidám napjaiknak is vége lesz egyszer."

Majd a Muszlimok felé szól az Üzenet: „Ha nem bírod tovább az üldöztetést, akkor ne Hitedet, hanem otthonodat hagyd el. Allah Földje tágas! Keress magadnak egy másik helyet, ahol szabadon imádkozhatsz Hozzá.

A hitetlenek figyelmét a Monoteizmusra irányítják a sorok. Jobb lenne, ha megértenék az Iszlámot, a Jeleket és felhagynának a Shirk-kel, bálványimádással. Be kellene illeszkedniük az univerzumba, annak törvényeit követve, mert saját hiedelmeik csak egy ideig hoznak boldogságot, hosszú távon végzetesek.

29. Al-Ankaboot 29. Al-Ankabút

THE SPIDER
Total Verses: 69
Revealed At: Makka

PÓK
Összes vers: 69
Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

الم ﴿١﴾

1. A.L.M.

1. A. L. M.

أَحَسِبَ النَّاسُ أَن يُتْرَكُوا أَن يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ ﴿٢﴾

2. Do men think that they will be left alone on saying, "We believe", and that they will not be tested[1614]?

2. Arra számítanak-e az emberek, hogy magukra lesznek hagyva, mikor mondják: „Hiszünk," és őket nem teszik próbára[1614]?"

وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ ﴿٣﴾

3. We did test those before them, and Allah will certainly know those who are true from those who are false.

3. Próbára tettük azokat, kik előttük voltak, hogy Allah bizonyosan megtudja, kik igazak, és megtudja, kik hazugok.

[1614] Mere lip profession of Faith is not enough. It must be tried and tested in the real turmoil of life. The test will be applied in all kinds of circumstances, in individual life and in relation to the environment around us, to see whether we can strive constantly and put Allah above Self. Much pain, sorrow, and self-sacrifice may be necessary, not because they are good in themselves, but because they will purify us, like fire applied to a goldsmith's crucible to burn out the dross.

Hit kérdésében a szájjártatás nem megoldás. A hitnek ki kell állnia az élet valós zűrzavarát. A megpróbáltatáshoz minden körülményre számítanunk kell, hogy bizonyítsuk, képesek vagyunk-e a legnehezebb helyzetben is magunk és egónk fölé emelni Allahot. Sok fájdalmat, keserűséget, önfeláldozást kell kiállni ahhoz, hogy önmagukat megtisztítsuk, akár az aranyműves, amikor kiégeti a szennyeződést az aranyból.

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ أَن يَسْبِقُونَا سَاء مَا يَحْكُمُونَ ﴿٤﴾

4. Do those who practice evil think that they will get the better of Us? Evil is their judgment[1615]!

4. Vagy arra számítanak-e azok, kik rosszat cselekszenek, hogy megelőznek Minket? Rossz az, mit döntenek[1615]!

مَن كَانَ يَرْجُو لِقَاء اللَّهِ فَإِنَّ أَجَلَ اللَّهِ لَآتٍ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٥﴾

5. For those whose hopes are in the meeting with Allah (in the Hereafter, let them strive); for the term (appointed) by Allah is surely coming and He hears and knows (all things)[1616].

5. Ki az Allahhal való találkozóban reménykedik, hát Allah (kijelölt) ideje eljön és Ő a Meghalló, a Mindentudó[1616].

وَمَن جَاهَدَ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٦﴾

6. And if any strive (with might and main), they do so for their own souls: for Allah is free of all needs from all creation.

6. Ki küzd (erővel és képességgel), az saját lelkéért küzd. Mert bizony, Allah Független a teremtményektől.

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٧﴾

7. Those who believe and work righteous deeds,- from them shall We blot out all evil (that may be) in them, and We shall reward them according to the best of their deeds.

7. Kik hisznek, jókat cselekszenek, hát azoknak mi eltöröljük rossztéteményeiket és a legjobbat viszonozzuk nekik, mit tettek.

وَوَصَّيْنَا الْإِنسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا وَإِن جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾

8. We have enjoined on man kindness to parents: but if they (either of them) strive (to force) thee to join with Me (in worship) anything of which thou hast no knowledge,

---

[1615] If the enemies of Truth imagine that they will "be first" by destroying Truth before it takes root, they are sadly at fault, for their own persecution may help to plant Allah's Truth more firmly in men's hearts.

Ha az Igazság ellenségei azt hiszik, hogy elpusztíthatják az Igazságot, még mielőtt az gyökeret eresztene, akkor tévednek. Üldözéseik, sanyargatásaik miatt, Allah még jobban megerősíti a hitet az emberek szívében.

[1616] The men of Faith look forward to Allah. Their quest is Allah, and the object of their hopes is the meeting with Allah. They should strive with might and main to serve Him in this life, for this life is short, and the Term appointed for their probation will soon be over.

A hit embere Allah felé veti tekintetét. Mindenben Őt látja és reménykedik a Vele való találkozóban. Földi erejét és képességét ennek veti alá, mert a megmérettetés ideje rövid és bármikor lejárhat.

obey them not. Ye have (all) to return to me, and I will tell you (the truth) of all that ye did[1617].

8. Elrendeltük az embernek a kedvességet szüleihez, de ha azon fáradoznak (akármelyikük), hogy állíts Nekem társat, miben neked tudásod nincs, hát ne engedelmeskedj nekik. Ti (mind) Hozzám tértek meg és Én kihirdetem nektek azt, mit tettetek[1617].

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي الصَّالِحِينَ ﴿٩﴾

9. And those who believe and work righteous deeds,- them shall We admit to the company of the Righteous.

9. Kik hisznek, jókat cselekszenek, hát bevezetjük őket a jócselekedetűek közé.

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ فَإِذَا أُوذِيَ فِي اللَّهِ جَعَلَ فِتْنَةَ النَّاسِ كَعَذَابِ اللَّهِ وَلَئِن جَاء نَصْرٌ مِّن رَّبِّكَ لَيَقُولُنَّ إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ أَوَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِمَا فِي صُدُورِ الْعَالَمِينَ ﴿١٠﴾

10. Then there are among men such as say, "We believe in Allah.; but when they suffer affliction in (the cause of) Allah, they treat men's oppression as if it were the Wrath of Allah. And if help comes (to thee) from thy Lord, they are sure to say, "We have (always) been with you!" Does not Allah know best all that is in the hearts of all creation[1618]?

10. Az emberek közt, ki mondja: „Hiszünk Allahban," de ha csapást kell elszenvednie Allah (útján), az emberek zsarnokságát Allah büntetésének veszi. Ha eljön a pártfogás Uradtól, azt mondják: „Mi veletek voltunk!" Nem Allah tán a Legjobb Tudója annak, mit rejtenek a teremtménye keblei[1618]?

وَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْمُنَافِقِينَ ﴿١١﴾

11. And Allah most certainly knows those who believe, and as certainly those who are Hypocrites.

11. Allah ismeri azokat, kik hisznek és ismeri a képmutatókat.

[1617] That is, no certainty in virtue of the spiritual light. In matters of faith and worship, even parents have no right to force their children. They cannot and must not hold up before them any worship but that of the One True God.

Hit kérdésében a szülőknek nincs joguk beavatkozni. Nem kényszeríthetik gyermekeiket az Egyistenhit elhagyására a pogány kori hiedelmekhez való visszatérés érdekében.

[1618] 9:56, and other passages where the cunning of the Hypocrites is exposed. The man who turns away from Faith in adversity and only claims the friendship of the Faithful when there is something to be gained by it, is worthy of a double condemnation: - first because he rejected Faith and Truth, and - secondly because he falsely pretended to be of those whom he feared or hated in his heart. But nothing in all creation is concealed from Allah.

9:56 és más részek rávilágítanak a Hipokriták ravaszkodásaira. Aki nehéz időkben elhagyja hitét és csak akkor keresi hívők társaságát, ha hasznot remélhet tőlük, kettős megbélyegzésre érdemes, mert: 1. megtagadta hitét és az igazságot, 2. hamisan színlelte hitét azok előtt, akik igaz őrizkedéssel viseltetnek. De semmi nem maradhat titokban Allah előtt

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا اتَّبِعُوا سَبِيلَنَا وَلْنَحْمِلْ خَطَايَاكُمْ وَمَا هُم بِحَامِلِينَ مِنْ خَطَايَاهُم مِّن شَيْءٍ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١٢﴾

12. And the Unbelievers say to those who believe: "Follow our path, and we will bear (the consequences) of your faults." Never in the least will they bear their faults: in fact they are liars[1619]!

12. Így szólnak a hitetlenek azokhoz, kik hisznek: „Kövessétek a mi utunkat és mi hordozni fogjuk vétkeiteket." De ők semmit sem hordoznak vétkeikből, mert ők hazugok[1619]!"

وَلَيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ وَأَثْقَالًا مَّعَ أَثْقَالِهِمْ وَلَيُسْأَلُنَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿١٣﴾

13. They will bear their own burdens, and (other) burdens along with their own, and on the Day of Judgments they will be called to account for their falsehoods.

13. Majd saját terheiket hordozzák és más terheket saját terheikkel együtt. Kérdőre lesznek vonva a Feltámadás Napján arról, mit kieszeltek.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١٤﴾

14. We (once) sent Noah to his people, and he tarried among them a thousand years less fifty: but the Deluge overwhelmed them while they (persisted in) sin[1620].

14. Elküldtük Noét a népéhez és ő ötven év híján ezer évet töltött el velük. Özönvíz sújtott le rájuk, mivel bűnösök voltak[1620].

[1619] Besides the hypocrite there is another type of man who openly scoffs at Faith. 'Take life as we take it,' he says; 'we shall bear your sins.' As if they could! Each soul bears its own burdens, and no one else can bear them. The principle also applies to the type of man who preaches vicarious atonement, for, if followed to its logical conclusion, it means both injustice and irresponsibility, and puts quite a different complexion on the nature of sin.

A Hipokriták mellet van egy másik típus, aki a hitet lekicsinyli. „Élj úgy, ahogy mi, majd mi átvállaljuk bűneidet." Mintha képesek lennének rá! Minden lélek saját terhét cipeli, senki nem hordozhatja másét. Ez az elv a papi kiengesztelődésre, gyónásra, jóvátételre is vonatkozik. Ha földi ember előtt fel lehetne oldozni a bűnt, vagy másra áthárítani, akkor ez a bűn természetét is egy más térbe, dimenzióba helyezné.

[1620] The story of Noah and his Flood is not told here. It is told in other places; e.g., see 11:25-48 or 26:105- 122. It is only referred to here to point out that Noah's period lasted a long time, 950 years. (Cf. Gen. 9:28-29, where his whole age is declared to have been 950 years, of which 350 years were after the Flood). In spite of this long period, his contemporaries failed to listen, and they were destroyed. But the story of the Ark remains an everlasting Sign and Warning to mankind-a Sign of deliverance to the righteous and of destruction to the wicked.

Noé és az Özönvíz története itt nem kerül elő. Azt más helyeken lehet olvasni, mint pl. 11:25-28, vagy 26:105-122. Itt csak az látható, hogy Noé időszaka 950 évig tartott. (Genezis 9:28-29, ahol egész életét, a 950 évet tárgyalja, melyből 350 az özönvíz utánra esik.). A hosszú időszak ellenére kortársai nem hallgattak rá, így pusztulásra lettek ítélve. De a bárka története örök Jelként fennmarad, mely figyelmezteti az emberiséget a jó megmenekülésére és a rossz megsemmisülésére.

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَصْحَابَ السَّفِينَةِ وَجَعَلْنَاهَا آيَةً لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٥﴾

15. But We saved him and the companions of the Ark, and We made the (Ark) a Sign for all peoples!

15. Megmenekítettük őt, a bárka utasait és Jelnek (Áyának) tettük meg azt (a bárkát) a teremtmények számára!

وَإِبْرَاهِيمَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٦﴾

16. And (We also saved) Abraham: behold, he said to his people, "Serve Allah and fear Him: that will be best for you- If ye understand[1621]!

16. (És Mi megmenekítettük) Ábrahámot, mikor mondta népének: „Szolgáljátok Allahot és őrizkedjetek Tőle. Ez jobb nektek, bár tudnátok[1621]!"

إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا وَتَخْلُقُونَ إِفْكًا إِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا فَابْتَغُوا عِندَ اللَّهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوهُ وَاشْكُرُوا لَهُ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿١٧﴾

17. "For ye do worship idols besides Allah, and ye invent falsehood. The things that ye worship besides Allah have no power to give you sustenance: then seek ye sustenance from Allah, serve Him, and be grateful to Him: to Him will be your return[1622].

17. „Mert ti bálványokat imádtok Allah helyett és koholmányokat eszeltek ki. Amiket ti imádtok Allah helyett, nincs arra bírásuk, hogy gondoskodást nyújtsanak nektek. Kövessétek hát Allahot, Kinél az (Igazi) gondoskodás van, szolgáljátok Őt és adjatok neki hálát, (hiszen) Hozzá vezet visszautatok[1622]."

وَإِن تُكَذِّبُوا فَقَدْ كَذَّبَ أُمَمٌ مِّن قَبْلِكُمْ وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿١٨﴾

[1621] The story of Abraham has been told in various phases in different passages. The ones most germane to the present passage are: 21:51-72 (his being cast into the fire and being saved from it); and 19:41-49 (his voluntary exile from the home of his fathers). Here the story is not told but is referred to in order to stress the following points; - Abraham's people only responded to his preaching by threatening to burn him (29:16-18, 24); - evil consorts with evil but will have a rude awakening (29:25); - the good adhere to the good, and are blessed (29:26-27). Note that the passage 29:19-23 is a parenthetical comment, though some Commentators treat a portion of it as part of Abraham's speech.

Ábrahám történetét különböző részekben, különböző megvilágításban láttuk. A legközelebbi értelmezést jelen vershez, itt olvashatjuk: 21:51-72 (tűzre vetik és megmenekül) és 19:40-49 (önkéntes száműzetésbe vonul ősei földjéről). Itt nem ismétlődik meg története, csupán utalások hangzanak el annak érdekében, hogy a következő pontokat erősítse: 1. Ábrahám népének csak egy válasza volt az ő hirdetésére: tűzre akarták vetni (29:16-18), 2. A gonosz gonosszal társul, de ennek rossz vége van (29:25). 3. A jó megtapad a jón és ez üdvözüléshez vezet (29:26-28). Érdemes megfigyelni, hogy a 29:19-23 versei zárójeles megjegyzések, bár sok kommentátor Ábrahám szavainak értelmezi azokat.

[1622] Sustenance: in the symbolic as well as the literal sense. Seek from Allah all that is necessary for your upkeep and development, and for preparing you for your future Destiny.

Gondviselés: szimbolikus és szó szerinti jelentése van. Azt kérd Allahtól, ami saját épülésedre szolgál és felkészít jövőbeli sorsodra.

18. "And if ye reject (the Message), so did generations before you: and the duty of the apostle is only to preach publicly (and clearly)."

18. „Ha meghazudtoljátok (az Üzenetet), hát meghazudtolták azt a nemzedékek előttetek. De nem tartozik a Prófétára más, csak a világos üzenés."

أَوَلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ اللَّهُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿١٩﴾

19. See they not how Allah originates creation, then repeats it: truly that is easy for Allah[1623].

19. Nem látják-e, miként indítja el Allah a teremtést, majd ismétli meg azt? Mert bizony, ez Allahnak könnyű[1623]!

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ ثُمَّ اللَّهُ يُنشِئُ النَّشْأَةَ الْآخِرَةَ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٠﴾

20. Say: "Travel through the earth and see how Allah did originate creation; so will Allah produce a later creation: for Allah has power over all things.

20. Mondd: „Járjatok a Földön és nézzétek miként indította el Ő a teremtést, majd így alkotja meg Allah a későbbi alkotást (is). Mert bizony, Allah Mindenre Képes."

يُعَذِّبُ مَن يَشَاء وَيَرْحَمُ مَن يَشَاء وَإِلَيْهِ تُقْلَبُونَ ﴿٢١﴾

21. "He punishes whom He pleases, and He grants Mercy to whom He pleases, and towards Him are ye turned.

21. „Azt bünteti, akit Ő akar, annak kegyelmez meg, akinek Ő akar, és Felé lesztek fordítva.

وَمَا أَنتُم بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاء وَمَا لَكُم مِّن دُونِ اللَّهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٢٢﴾

22. "Not on earth nor in heaven will ye be able (fleeing) to frustrate (his Plan), nor have ye, besides Allah, any protector or helper."

22. „Nem térhettek ki sem a Földön, sem az Égen (Terve elől) és Allahon kívül nincs Oltalmazótok, sem Pártfogótok."

[1623] The originating of creation is the creation of primeval matter. The repetition of the process of creation goes on constantly, for at every moment new processes are being called into being by the creative power of Allah, and according to His Laws. And the final creation as far as man is concerned will be in the Ma'ad, when the whole world as man sees it will be entirely newly created on a different plane. As far as Allah is concerned, there is nothing final, no first and last, for He is infinite.

A teremtés az ősanyagból indult el. A teremtési folyamat állandóan tart, minden pillanatban új teremtmény áll elő Allah kreatív hatalma jóvoltából, az Ő Törvényei szerint. A végső teremtés, ami az emberre vonatkozik a Ma'adban lesz (Visszatérés Otthona a Feltámadáskor), ami egy teljesen más formája lesz a teremtésnek. Ami Allahot illet, Ő marad. Nála nem fejeződik be semmi, nem lesz Ő az utolsó, hiszen Ő végtelen.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِقَائِهِ أُوْلَئِكَ يَئِسُوا مِن رَّحْمَتِي وَأُوْلَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٣﴾

23. Those who reject the Signs of Allah and the Meeting with Him (in the Hereafter),- it is they who shall despair of My Mercy: it is they who will (suffer) a most grievous Penalty.

23. Akik megtagadják Allah Áyáit, a Vele való Találkozót, ezek ők, kik kiesnek kegyelemből és osztályrészük a fájdalmas szenvedés.

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَن قَالُوا اقْتُلُوهُ أَوْ حَرِّقُوهُ فَأَنجَاهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٢٤﴾

24. So naught was the answer of (Abraham's) people except that they said: "Slay him or burn him." But Allah did save him from the Fire. Verily in this are Signs for people who believe[1624].

24. Nem volt népe válasza más, minthogy mondták: „Öljétek meg, vagy égessétek meg őt," de megmenekítette őt Allah a tűztől. Mert bizony, ebben vannak a Jelek a hívők népének[1624].

وَقَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُم مِّن دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا مَّوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم بِبَعْضٍ وَيَلْعَنُ بَعْضُكُم بَعْضًا وَمَأْوَاكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم مِّن نَّاصِرِينَ ﴿٢٥﴾

25. And he said: "For you, ye have taken (for worship) idols besides Allah, out of mutual love and regard between yourselves in this life; but on the Day of Judgment ye shall disown each other and curse each other: and your abode will be the Fire, and ye shall have none to help[1625]."

[1624] See 21:66-70. Abraham was cast into the fire, but he was unhurt, by the grace of Allah. So righteous people suffer no harm from the plots of the wicked. But they must leave the environment of evil even if they have to forsake their ancestral home, as Abraham did.

Lásd 21:66-70. Ábrahámot tűzre vetették, de Allah kegyelméből sértetlen maradt. A jóravaló embereknek sem árthat a gonoszok összeesküvése. Egy feladatuk van csupán: ha látják, hogy a környezet nem megfelelő, tovább kell állniuk, ahogy Ábrahám is képes volt elhagyni ősei otthonát.

[1625] In sin and wickedness there is as much logrolling as in politics. Evil men humor each other and support each other; they call each other's vice by high-sounding names. They call it mutual regard or friendship or love; at the lowest, they call it toleration. Perhaps they flourish in this life by such arts. But they deceive themselves, and they deceive each other. What will be their relations in the Hereafter? They will disown each other when each has to answer on the principle of personal responsibility. Each will accuse the others of misleading him, and they will curse each other. But there will then be no help, and they must suffer in the Fire.

A bűnben és gaztettekben éppen úgy megy, a kéz kezet mos folyamata, mint a politikában. A bűnösök tréfálkoznak, jópofásodnak egymás közt, támogatják egymást, veretes, nagybecsű neveken szólítgatja egyik a másikát. Ők ezt kölcsönös megbecsülésnek, barátságnak vagy szeretetnek hívják. Egyik se hívja türelemnek, megtűrésnek. Meglehet, hogy ebben az életben jól megvannak így. De ők magukat és egymást is tönkre teszik. Mi lesz ebből a kapcsolatból a Túlvilágon? Ha előkerül a személyes felelősség kérdése, megtagadják egymást.

25. Így szólt: „Bálványokat vettetek (imátokhoz) Allah helyett. A köztetek lévő szeretet, csak az Evilági életben tart. Majd a Feltámadás Napján megtagadjátok egymást és megátkozzátok egymást. Hajlékotok a Pokol és nincs számotokra pártfogó[1625].

فَآمَنَ لَهُ لُوطٌ وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَى رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٦﴾

26. But Lut had faith in Him: He said: "I will leave home for the sake of my Lord: for He is Exalted in Might, and Wise[1626]."

26. Lót hitt Benne és így szólt: „Útra kelek az én Uramhoz, mert Ő a Nagyszerű, a Bölcs[1626].”

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَقَ وَيَعْقُوبَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ وَآتَيْنَاهُ أَجْرَهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٢٧﴾

27. And We gave (Abraham) Isaac and Jacob, and ordained among his progeny Prophethood and Revelation, and We granted him his reward in this life; and he was in the Hereafter (of the company) of the Righteous[1627].

27. Megajándékoztuk őt Izsákkal, Jákobbal és megtettük sarjai közé a Próféciát, a Könyvet és megadtuk neki bérét az Evilágon. A Túlvilágon ő a jócselekedetűek közt van[1627].

وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُم بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ الْعَالَمِينَ ﴿٢٨﴾

28. And (remember) Lut: behold, he said to his people: "Ye do commit lewdness, such as no people in Creation (ever) committed before you[1628].

Mindegyik a másikat fogja okolni, hogy megtévesztette őt, majd elátkozzák egymást. Akkor már nem lesz, ki segítsen, Pokolra kerülnek.

[1626] Lut was a nephew of Abraham. He adhered to Abraham's teaching and faith and accepted voluntary exile with him, for Abraham left the home of his fathers in Chaldaea and migrated to Syria and Palestine, where Allah gave him increase and prosperity, and a numerous family, who upheld the flag of Unity and the Light of Allah.

Lót, Ábrahám unokafivére volt. Megtapadt benne Ábrahám tanítása, hite és követte őt az önkéntes száműzetésben. Ábrahám elhagyta ősei földjét, Káldeát és Szíriába, Palesztinába ment, ahol Allah prosperitással, nagy családdal áldotta meg, akik Allah világosságának és Egyistenhitének zászlaját tartották magasba.

[1627] Isaac was Abraham's son and Jacob his grandson, and among his progeny was included Isma'il the eldest son of Abraham. Each of these became a fountain-head of Prophecy and Revelation, Isaac and Jacob through Moses, and Isma'il through the holy Prophet Muhammad. Jacob got the name of "Israel" at Bethel: Gen. 32:28; 35:10, and his progeny got the title of "The Children of Israel".

Izsák volt Ábrahám fia, Jákob pedig unokája. Ábrahám idősebbik fia Izmael volt. Ezek mindegyike a Prófécia és Kinyilatkoztatások ősatyjai, ill. forrásai voltak. Izsák és Jákob vonalán jelent meg a későbbiekben Mózes, Izmael vonalán pedig Mohammed (béke reájuk). Jákob később Izrael nevet kapta (Genezis 32:28 és 35:10), innen ered leszármazottai elnevezése: Izrael gyermekei.

[1628] 7:80. A discreet reference is made to their unspeakable crimes, which were against the laws of all nature.

7:80. Diszkrét utalás hangzik el a kimondhatatlan bűnökre, melyekkel a természet törvényeit csúfolták meg.

28. És Lót! Mikor mondta népének: „Ti olyan ledérséget hoztok el, mit előttetek senki nem tett a teremtmények közül[1628].”

أَئِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ وَتَقْطَعُونَ السَّبِيلَ وَتَأْتُونَ فِي نَادِيكُمُ الْمُنكَرَ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَن قَالُوا ائْتِنَا بِعَذَابِ اللَّهِ إِن كُنتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٢٩﴾

29. "Do ye indeed approach men, and cut off the highway? - and practice wickedness (even) in your councils?" But his people gave no answer but this: they said: "Bring us the Wrath of Allah if thou tellest the truth[1629]."

29. „Ti vagytok, kik a férfiakhoz közeledtek és elálljátok az utat? Művelitek a csalárdat tivornyáitokon? Nem volt más az ő népének válasza, minthogy így szóltak: „Hozd el ránk Allah büntetését, ha igazat szólsz[1629]!”

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ ﴿٣٠﴾

30. He said: "O my Lord! help Thou me against people who do mischief!"

30. Mondta: „Uram! Fogd pártomat a romlottak népe ellen!”

وَلَمَّا جَاءتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَى قَالُوا إِنَّا مُهْلِكُو أَهْلِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ إِنَّ أَهْلَهَا كَانُوا ظَالِمِينَ ﴿٣١﴾

31. When Our Messengers came to Abraham with the good news, they said: "We are indeed going to destroy the people of this township: for truly they are (addicted to) crime[1630]."

31. Mikor eljöttek Küldötteink (Angyalaink) az örömhírrel, így szóltak: „Mi vagyunk azok, kik elpusztítják e település népét, mert ennek népe bűnös[1630]!”

قَالَ إِنَّ فِيهَا لُوطًا قَالُوا نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَن فِيهَا لَنُنَجِّيَنَّهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٣٢﴾

[1629] They infested highways and committed their horrible crimes not only secretly, but openly and publicly, even in their assemblies. Here the point emphasized is that they did not believe in Allah or His Punishment, and dared Allah's Prophet Lut to bring about the Punishment if he could. And it did come and destroy them.

Útonállók voltak, emellett nem csak titokban, hanem nyilvános eseményeiken is fajtalankodtak, ami szörnyű bűn. Itt az kap hangsúlyt, hogy nem hittek Allahban, az Ő büntetésében és arra vetemedtek, hogy Lót hozza rájuk Allah büntetését, ha tudja. Az eljött és elpusztította őket.

[1630] See 11:69-76. The angels, who were coming on the mission to destroy the people who were polluting the earth with their crimes, called on their way on Abraham to give the good news of the birth of a son to him in his old age. When they told him their destination, he feared for his nephew who he knew was there. They reassured him and then came on to Lut.

Lásd 11:69-76. Angyalok jöttek, hogy pusztulást hozzanak a népre, akik beszennyezték a földet. Útba ejtették Ábrahámot és elhozták neki az örömhírt fia születéséről öregkora ellenére. Amikor elmondták Ábrahámnak küldetésük másik célját, aggódott Lótért, aki nem volt velük. Az Angyalok megnyugtatták őt Lót felől és továbbmentek meglátogatni őt magát, Lótot.

32. He said: "But there is Lut there." They said: "Well do we know who is there : we will certainly save him and his following,- except his wife: she is of those who lag behind[1631]!"

32. Mondta: „De ott van Lót is." Mondták: „Mi jól tudjuk, ki van ott. Mi majd megmenekítjük őt és háza népét, csak asszonyát nem, mert ő a hátramaradottak közt van[1631]."

وَلَمَّا أَن جَاءتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِيءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالُوا لَا تَخَفْ وَلَا تَحْزَنْ إِنَّا مُنَجُّوكَ وَأَهْلَكَ إِلَّا امْرَأَتَكَ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٣٣﴾

33. And when Our Messengers came to Lut, he was grieved on their account, and felt himself powerless (to protect) them: but they said: "Fear thou not, nor grieve: we are (here) to save thee and thy following, except thy wife: she is of those who lag behind[1632].

33. Mikor Küldötteink eljöttek Lóthoz, ő nyugtalankodott miattuk és tehetetlennek érezte magát abban, hogy védje őket. Mondták: „Ne félj, és ne bánkódj. Mi megmenekítünk téged, házad népét, kivéve asszonyodat, aki hátramarad[1632].

إِنَّا مُنزِلُونَ عَلَى أَهْلِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٣٤﴾

34. "For we are going to bring down on the people of this township a Punishment from heaven, because they have been wickedly rebellious[1633]."

34. Mert Mi lebocsátjuk e település népére a borzalmat az Égből, miáltal elzüllöttek[1633].

وَلَقَد تَّرَكْنَا مِنْهَا آيَةً بَيِّنَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٣٥﴾

35. And We have left thereof an evident Sign, for any people who (care to) understand[1634].

[1631] She was not loyal to her husband. Tradition says that she belonged to the wicked people, and was not prepared to leave them. She had no faith in the mission either of her husband or of the angels who had come as his guests.

Az asszony nem volt lojális férjéhez. A hagyományok úgy tartják, hogy ő is a gaztevők közé tartozott, nem állt szándékában elhagyni őket. Nem hitt sem férje küldetésében, sem az Angyalok szavában.

[1632] This part of the story may be read in greater detail in 11:77-83.

A történetnek ez a része részletesebben itt olvasható: 11:77-83.

[1633] The Punishment was a rain of brimstone, which completely overwhelmed the Cities, with possibly an earthquake and a volcanic eruption (see 11:82).

Büntetésük kénköves eső volt, ami teljesen ellepte a Településeket. Valószínűleg egy vulkánkitörés következménye volt. (Lásd 11:82)

[1634] The whole tract on the east side of the Dead Sea (where the Cities were situated) is covered with sulphureous salts and is deadly to animal and plant life. The Dead Sea itself is called in Arabic the Bahr Lut (the sea of Lut). It is a scene of utter desolation that should stand as a Symbol of the Destruction that awaits Sin.

35. Egy nyilvánvaló Jelet hagytunk meg ebből a népnek, kik felérik[1634].

وَإِلَى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَارْجُوا الْيَوْمَ الْآخِرَ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٣٦﴾

36. To the Madyan (people) (We sent) their brother Shu'aib. Then he said: "O my people! serve Allah, and fear the Last Day: nor commit evil on the earth, with intent to do mischief."

36. Median (népéhez) (Mi elküldtük) fivérüket, Su'eybet, ki így szólt: „Ó nép! Szolgáljátok Allahot és reménykedjetek az Utolsó Napban. Ne ocsmánykodjatok a Földön megrontókként."

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَاثِمِينَ ﴿٣٧﴾

37. But they rejected him: Then the mighty Blast seized them, and they lay prostrate in their homes by the morning[1635].

37. De meghazudtolták őt, majd lesújtott rájuk a földindulás és reggelre házaikban lettek kiterítve[1635].

وَعَادًا وَثَمُودَ وَقَد تَّبَيَّنَ لَكُم مِّن مَّسَاكِنِهِمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَكَانُوا مُسْتَبْصِرِينَ ﴿٣٨﴾

38. (Remember also) the 'Ad and the Thamud (people): clearly will appear to you from (the traces) of their buildings (their fate): the Evil One made their deeds alluring to them, and kept them back from the Path, though they were gifted with intelligence and skill[1636].

A Holt Tenger teljes keleti vonulata, ahol egykor Szodoma és Gomora állt, kéntartalmú sókkal borított, ami se állat, se növény számára nem biztosít élőhelyet. A Holt Tenger Arab neve: Lót Tengere, a teljes pusztulás helyszíne. Ez a hely szimbolizálja a megsemmisülést, ami a bűnösökre vár.

[1635] The story of Shu'aib and the Madyan people is only referred to here. It is told in 11:84-95. Their besetting sin was fraud and commercial immorality. Their punishment was a mighty Blast, such as accompanies volcanic eruptions. The point of the reference here is that they went about doing mischief on the earth, and never thought of the Ma'ad or the Hereafter, the particular theme of this Surah. The same point is made by the brief references in the following two verses to the 'Ad and the Thamud, and to Qarun, Pharaoh, and Haman, though the besetting sin in each case was different.

Shu'eyb és Madian népének története a 11:84-95-ben olvasható. Csalás és kereskedelmi visszaélés jellemezte őket. Egy vulkánkitörést követő fölrengés sújtott le rájuk. Itt az a gondolat kap hangsúlyt, hogy életükben, amikor bűneiket elkövették, soha nem hitték, hogy egyszer eljön a Ma'ad, a Visszatérés Helye a Túlvilági Otthonban. Ez a Szúra alapgondolata. Bár a jellemzően elkövetett bűnök minden esetben mások voltak, ugyanezt a gondolatot emeli ki Aád és Thamud, valamint a Fáraó, Korah és Hámán esetében.

[1636] For the 'Ad people see 7:65-72, and for the Thamud, 7:73-79. The remains of their buildings show: - that they were gifted with great intelligence and skill; - that they were proud of their material civilization; and - their destruction argues how the greatest material civilization and resources cannot save a People who disobey Allah's moral law.

Aád népe: 7: 65-72 és Thamud: 7:73-79. Mit is mutatnak házaik maradványai? 1. Jó képességekkel és jártassággal voltak megáldva. 2. Büszkék voltak saját anyagi eredményeikre, civilizációjukra, ami önteltté tette

38. (Emlékezz) Aád és Thamud (népére). Házaik (nyomaiból) meg fog nyilvánulni nektek (végzetük). Feldíszítette nekik a Sátán tetteiket és visszatartotta őket az Útról, hiába bírtak jártassággal[1636].

وَقَارُونَ وَفِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَلَقَدْ جَاءهُم مُّوسَى بِالْبَيِّنَاتِ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانُوا سَابِقِينَ ﴿٣٩﴾

39. (Remember also) Qarun, Pharaoh, and Haman: there came to them Moses with Clear Signs, but they behaved with insolence on the earth; yet they could not overreach (Us)[1637].

39. (Emlékezz) Korahra, a Fáraóra, Hámánra. Eljött hozzájuk Mózes a bizonyságokkal, de ők gőgösködtek a Földön és nem kelhettek versenyre (Velünk) [1637].

فَكُلًّا أَخَذْنَا بِذَنبِهِ فَمِنْهُم مَّنْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِ حَاصِبًا وَمِنْهُم مَّنْ أَخَذَتْهُ الصَّيْحَةُ وَمِنْهُم مَّنْ خَسَفْنَا بِهِ الْأَرْضَ وَمِنْهُم مَّنْ أَغْرَقْنَا وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٤٠﴾

40. Each one of them We seized for his crime: of them, against some We sent a violent tornado (with showers of stones); some were caught by a (mighty) Blast; some We caused the earth to swallow up; and some We drowned (in the waters): It was not Allah Who injured (or oppressed) them:" They injured (and oppressed) their own souls.

40. Mindegyikre az ő bűne miatt sújtottunk le. Köztük, kire orkánt küldtünk (kőzáporral), köztük, kire földindulás csapott le, köztük, kit elnyelt a Föld, s köztük, kit vízbe fojtottunk. Nem Allah kárhozta el őket, hanem ők hozták magukra a kárhozatot.

مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِن دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاء كَمَثَلِ الْعَنكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا وَإِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعَنكَبُوتِ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾

41. The parable of those who take protectors other than Allah is that of the spider, who builds (to itself) a house; but truly the flimsiest of houses is the spider's house;- if they but knew[1638].

őket. 3. Megsemmisülésük mutatja, hogy mennyire nem képesek megvédeni a leghatalmasabb anyagi civilizációk és forrásaik a népet, kik elkárhozzák magukat, Allah törvényeivel szembemennek.

[1637] For Qarun see 28:76-82; Pharaoh is mentioned frequently in the Quran, but he is mentioned in association with Haman in 28:6; for their blasphemous arrogance and defiance of Allah see 28:38. They thought such a lot of themselves, but they came to an evil end.

Korahhal kapcsolatban itt 28:76-82. A Fáraót gyakran említi a Korán, de Hámánnal kapcsolatban itt: 28:6. Istenkáromló arroganciájuk és szembeszegülésük Allahhal itt: 28:38. Csak magukra gondoltak és szörnyű véget értek.

[1638] For their thickness the spider's threads are very strong from the point of view of relativity, but in our actual world they are flimsy, especially the threads of the gossamer spider floating in the air. So is the house and strength of the man who relies on material resources however fine or beautiful relatively; before the eternal

41. Kik Allah helyett vesznek oltalmazót olyanok, mint a pók, mi magának építi házát. Mi múlandóbb ház a pók házánál! Bár tudnák[1638]!

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يَدْعُونَ مِن دُونِهِ مِن شَيْءٍ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٤٢﴾

42. Verily Allah doth know of (every thing) whatever that they call upon besides Him: and He is Exalted (in power), Wise.

42. Mert bizony, Allah tudja mindazt, mihez Rajta kívül fohászkodnak. Ő a Nagyszerű, a Bölcs.

وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ ﴿٤٣﴾

43. And such are the Parables We set forth for mankind, but only those understand them who have knowledge[1639].

43. Ezek voltak a példák, miket az embereknek vetettünk, de nem érik fel azokat mások, csak a tudás birtokosai[1639].

خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٤﴾

44. Allah created the heavens and the earth in true (proportions): verily in that is a Sign for those who believe.

44. Allah az Igazzal teremtette meg az Egeket és a Földet. Ebben vannak a Jelek a hívőknek.

اتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاء وَالْمُنكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ ﴿٤٥﴾

45. Recite what is sent of the Book by inspiration to thee, and establish regular Prayer: for Prayer restrains from shameful and unjust deeds; and remembrance of Allah is the greatest (thing in life) without doubt. And Allah knows the (deeds) that ye do.

45. Olvasd, mi rád sugallott a Könyvből. Állj fel imára, mert az ima véget vet a szégyentelenségnek, a csalárdnak. Mert az Allahra való emlékezés a legnagyobb (dolog). Allah tudja mit műveltek.

Reality they are as nothing. The spider's most cunning architecture cannot stand against a wave of a man's hand.

A pókháló a pók szempontjából erős és tökéletes, de ez relatív. A külvilág ezt nem minden esetben látja erősnek. Ha utunkba kerül, könnyedén átgyalogolunk rajta. Ilyen az ember háza, terve, elképzelése is, ha csak anyagi szemléletre alapozódik. Szép, erős, stabil dolgokat alkotunk, de a Valóság relativitása szempontjából mindez semmi, ahogy a pókhálót is egy könnyed kézlegyintéssel elsöpörjük az utunkból.

[1639] Parables seem simple things, but their profound meaning and application can only be understood by those who seek knowledge and by Allah's grace attain it.

A példák egyszerű dolgoknak látszanak, de mély értelmezésük csak azok számára lehetséges, akik keresik a tudást Allah kegyének elnyeréséhez.

وَلَا تُجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُوا آمَنَّا بِالَّذِي أُنزِلَ إِلَيْنَا وَأُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَإِلَهُنَا وَإِلَهُكُمْ وَاحِدٌ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿٤٦﴾

46. And dispute ye not with the People of the Book, except with means better (than mere disputation), unless it be with those of them who inflict wrong (and injury): but say, "We believe in the revelation which has come down to us and in that which came down to you; Our Allah and your Allah is one; and it is to Him we bow (in Islam)[1640]."

46. Ne vitázzatok az Írás Népével, csak a legszebb érvekkel, kivéve azokkal, kik bűnbe estek közülük. Mondjátok: „Hiszünk abban, mi kinyilatkoztatott nekünk és mi kinyilatkoztatott nektek. Istenünk és Istenetek Egy és mi Neki vetjük alá magunkat (Benne vagyunk Muszlimok)[1640].”

وَكَذَلِكَ أَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ فَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمِنْ هَؤُلَاء مَن يُؤْمِنُ بِهِ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الْكَافِرُونَ ﴿٤٧﴾

47. And thus (it is) that We have sent down the Book to thee. So the People of the Book believe therein, as also do some of these (pagan Arabs): and none but Unbelievers reject our signs[1641].

47. Ekképpen bocsátottuk le neked a Könyvet. Akiknek megadtuk a Könyvet, hisznek benne és ezek közül (a pogány Arabok közül) is vannak, kik hisznek benne. Nem tagadják meg mások Áyáinkat, csak a hitetlenek[1641].

وَمَا كُنتَ تَتْلُو مِن قَبْلِهِ مِن كِتَابٍ وَلَا تَخُطُّهُ بِيَمِينِكَ إِذًا لَّارْتَابَ الْمُبْطِلُونَ ﴿٤٨﴾

48. And thou wast not (able) to recite a Book before this (Book came), nor art thou (able) to transcribe it with thy right hand: In that case, indeed, would the talkers of vanities have doubted[1642].

[1640] Mere disputations are futile. In order to achieve our purpose as true standard-bearers for Allah, we shall have to find true common grounds of belief, as stated in the latter part of this verse, and also to show by our urbanity, kindness, sincerity, truth, and genuine anxiety, for the good of others, that we are not cranks or merely seeking selfish or questionable aims. Of course, those who are deliberately trying to wrong or injure others will have to be treated firmly, as we are guardians of each other. With them there is little question of finding common ground or exercising patience, until the injury is prevented or stopped.

Az üres vita hiábavaló. Ha el akarjuk érni célunkat, akkor közös dolgainkat kell megtalálnunk vitapartnerünkkel. Ehhez a legfinomabb, legudvariasabb, legőszintébb utat kell megnyitnunk. Beszédünkben a jót, mások érdekének szem előtt tartását kell érzékeltetnünk. Természetesen azokkal, akik csak sértegetnek, nem lehet szépen vitatkozni. Velük határozottan fel kell lépni. Amíg a sértegetésnek terepe van, addig a közös alapok, gondolatok keresésének és a türelmes egymáshoz viszonyulásnak nem áll fenn a lehetősége.

[1641] It is in this spirit that all true Revelation comes from Allah. Allah is One, and His Message cannot come in one place or at one time to contradict His Message in another place or at another time in spirit, though there may be local variations according to the needs or understanding of men at any given time or place.

Minden Igaz kinyilatkoztatás és Egyistenhit Allahtól jön. Allah Egy, ezért Üzenete is Egy. Meglehet, hogy különböző időkben és helyeken az azokra az időkre és helyekre kellett a gondolatokat adaptálni, de lényegük és az Üzenet tartalma nem változott.

[1642] The holy Prophet was not a learned man. Before the Quran was revealed to him, he never claimed to proclaim a Message from Allah. He was not in the habit of preaching eloquent truths as from a Book, before he

48. Nem tudtál ezelőtt recitálni a Könyvből, nem tudod azt jobboddal írni, így valóban kétkedhetnek (saját állításaikban) az ármánykodók[1642].

بَلْ هُوَ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ فِي صُدُورِ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الظَّالِمُونَ ﴿٤٩﴾

49. Nay, here are Signs self-evident in the hearts of those endowed with knowledge: and none but the unjust reject Our Signs.

49. Mi több! Azok bizonyossággal bíró Áyák azok kebleiben, kiknek megadatott a tudás. Nem tagadják meg mások a Mi Áyáinkat, csak a bűnösök.

وَقَالُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ آيَاتٌ مِّن رَّبِّهِ قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِندَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٥٠﴾

50. Ye they say: "Why are not Signs sent down to him from his Lord?" Say: "The signs are indeed with Allah. and I am indeed a clear Warner[1643]."

50. Mondják: „Miért nem bocsát le Jeleket rá az ő Ura?" Mondd: „A Jelek Allahnál vannak, de én egy nyilvánvaló figyelmeztető vagyok[1643].

أَوَلَمْ يَكْفِهِمْ أَنَّا أَنزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ يُتْلَى عَلَيْهِمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَرَحْمَةً وَذِكْرَى لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾

51. And is it not enough for them that we have sent down to thee the Book which is rehearsed to them? Verily, in it is Mercy and a Reminder to those who believe.

---

received his Revelation, nor was he able to write or transcribe with his own hand. If he had had these worldly gifts, there would have been some plausibility in the charge of the talkers of vanities that he spoke not from inspiration but from other people's books, or that he composed the beautiful verses of the Quran himself and committed them to memory in order to recite them to people. The circumstances in which the Quran came bear their own testimony to its truth as from Allah.

A Próféta nem volt tanult ember. Mielőtt a Korán kinyilatkoztatott neki, nem állította, hogy ő lesz az, aki Allah Üzenetét egyszer tolmácsolni fogja. A Kinyilatkoztatások kézhezvétele előtt nem volt gyakorlata szónoki beszédek mondásában, nem tudott írni, olvasni. Ha ezeknek a földi áldásoknak birtokában lett volna, az őt támadóknak alapot jelentett volna arra, hogy kételkedjenek az inspiráció valóságában. Joggal feltételezhették volna, hogy más könyvekből ollózta ki a gondolatokat, vagy maga találta ki és írta le azokat. A körülmények, melyekben a Korán kinyilatkoztatott és a Próféta személye maga a garancia arra, hogy minden szó Igaz és Allahtól való.

[1643] In the Quran, as said in verse 49, are Signs which should carry conviction to all honest hearts. And yet the Unbelievers ask for Signs! They mean some special kinds of Signs or Miracles, such as their own foolish minds dictate.

Ahogy a 49-ik vers írja, a Korán telis-tele van olyan Jelekkel, melyek egy becsületes, igaz szívet meggyőznek. A hitetlenek mégis Jeleket akarnak! Amit ők akarnak azok olyan jelek, amiket saját bolond fantáziájukkal találnak ki.

51. Nem elég tán számukra, hogy Mi lebocsátottuk rád a Könyvet, mit olvasnak nekik? Mert bizony ebben Kegyelem és Emlékeztető van a hívők népének.

قُلْ كَفَى بِاللَّهِ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ شَهِيدًا يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْبَاطِلِ وَكَفَرُوا بِاللَّهِ أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٥٢﴾

52. Say: "Enough is Allah for a witness between me and you: He knows what is in the heavens and on earth. And it is those who believe in vanities and reject Allah, that will perish (in the end)[1644].

52. Mondd: „Allah elegendő Tanúnak köztem és köztetek. Ő tudja, mi van az Egeken és a Földön. Kik a hiábavalóságban hisznek és kik tagadják Allahot, ezek ők, a vesztesek[1644]!"

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَوْلَا أَجَلٌ مُسَمًّى لَجَاءهُمُ الْعَذَابُ وَلَيَأْتِيَنَّهُم بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٣﴾

53. They ask thee to hasten on the Punishment (for them): had it not been for a term (of respite) appointed, the Punishment would certainly have come to them: and it will certainly reach them,- of a sudden, while they perceive not[1645]!

53. Sürgetnek téged, (hogy hozz rájuk) büntetést. Ha nem lenne haladék egy kijelölt időre, úgy jönne el nekik a büntetés váratlanul, hogy nem is érzékelik[1645].

يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿٥٤﴾

54. They ask thee to hasten on the Punishment: but, of a surety, Hell will encompass the Rejecters of Faith!-

54. Sürgetnek téged, (hogy hozz rájuk) büntetést. Mert bizony a Pokol az, mi körülöleli a hitetleneket.

يَوْمَ يَغْشَاهُمُ الْعَذَابُ مِن فَوْقِهِمْ وَمِن تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ وَيَقُولُ ذُوقُوا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٥﴾

[1644] The test of a Revelation is whether it comes from Allah or not. This is made clear by the life and teachings of the Messenger who brings it. No fraud or falsehood can for a moment stand before Allah. All the most hidden things in heaven and earth are open before Him.

Egy kinyilatkoztatás próbája az, hogy Allahtól ered-e, vagy sem. A kinyilatkoztatást hozó Próféta élete, tisztasága a garancia erre. Allah előtt nem áll meg semmi, ami hamis, vagy elferdítés.

[1645] 22:47. The rejecters of Faith throw out a challenge out of bravado: "Let us see if you can hasten the punishment on us!" This is a vain taunt. Allah's Plan will take its course, and can neither be delayed nor hastened. It is out of His Mercy that He gives respite to sinners, in order that they may have a chance of repentance. If they do not repent, the Punishment must certainly come to them -and on a sudden, before they perceive that it is coming! And then it will be too late for repentance.

22:47. A Hit elutasítói gúnyos kihívást intéznek: „Nézzük csak, el tudod-e hozni idő előtt a mi büntetésünket?" Allah Terve megy a maga útján. Azt nem lehet sem siettetni, sem késleltetni. A bűnösök haladékot kapnak, hogy megbánhassák bűneiket. Ha nem bánják meg, büntetésük váratlanul éri majd őket, még mielőtt fel tudnának készülni rá! Akkor már túl késő lesz bűnbánatra.

55. On the Day that the Punishment shall cover them from above them and from below them, and (a Voice) shall say: "Taste ye (the fruits) of your deeds[1646]!"

55. A Napon a büntetés homállyal fogja elborítani őket felülről és lábaik alól. Mondja (egy hang): „Ízleljétek meg azt, amit tettetek[1646].”

يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإِيَّايَ فَاعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾

56. O My servants who believe! truly, spacious is My Earth: therefore serve ye Me - (and Me alone)[1647]!

56. Ó szolgálóim, kik hisznek! Mert bizony az Én Földem tágas, hát engem szolgáljatok[1647]!

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿٥٧﴾

57. Every soul shall have a taste of death in the end to Us shall ye be brought back[1648].

57. Minden lélek megízleli a halált, majd Hozzánk vezet visszautatok[1648].

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُبَوِّئَنَّهُم مِّنَ الْجَنَّةِ غُرَفًا تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿٥٨﴾

[1646] A similar phrase in 6:65.

Hasonló, mint 6:65.

[1647] There is no excuse for anyone to plead that he could not do good or was forced to evil by his circumstances and surroundings, or by the fact that he lived in evil times. We must shun evil and seek good, and Allah's Creation is wide enough to enable us to do that, provided we have the will, the patience, and the constancy to do it. It may be that we have to change our village or city or country; or that we have to change our neighbors or associates; or to change our habits or our hours, our position in life or our human relationships, or our callings. Our integrity before Allah is more important than any of these things, and we must be prepared for exile (or Hijrah) in all these senses. For the means with which Allah provides us for His service are ample, and it is our own fault if we fail.

Nem elfogadható érvek azok, ha valaki a rossz körülményekre, vagy időkre hivatkozik, amik rákényszerítették arra, hogy nem Istennek tetsző életet éljen. Be kell zárnunk az utat a gonosz előtt és keresnünk kell a jót. Allah Teremtése bővelkedik megoldásokban és megadja számunkra azt a lehetőséget, hogy megtaláljuk, feltéve, ha rendelkezésre áll a jó szándék, kitartás és türelem. Lehet, hogy változtatnunk kell lakóhelyünkön, országunkon, szomszédainkon, barátságainkon, szokásainkon, életben elfoglalt pozíciónkon, vagy emberi kapcsolatainkon. Becsületünk, tisztességünk Allah előtt fontosabb, mint ezek a dolgok, ezért készen kell állnunk a költözésre (Hidzsra), menekülésre. Allah a lehetőségek bőséges tárházát adja. Ha nem élünk ezekkel, az a mi hibánk.

[1648] 3:185, and 21:35. Death is the separation of the soul from the body when the latter perishes. We should not be afraid of death, for it only brings us back to Allah. The various kinds of Hijrah or exile, physical and spiritual, mentioned in the last note, are also modes of death in a sense: what is there to fear in them?

3:185 és 21:35. A halál nem más, mint a lélek elválása a testtől, amikor a test elpusztul. Nem kell félnünk a haláltól, mert az visszavisz Allahhoz. A Hidzsra (menekülés) különböző formái, akár fizikai vagy spirituális, miket az előző versben említettünk, mind a halál egy formái ebben az értelemben. Valaminek vége és egy új kezdete. Miért kell ettől félni?

58. But those who believe and work deeds of righteousness - to them shall We give a Home in Heaven,- lofty mansions beneath which flow rivers,- to dwell therein for aye;- an excellent reward for those who do (good)[1649]!-

58. Kik hisznek, jókat cselekszenek, bizony Mi a Kertben szállásoljuk el őket a magasztos kúriákban, mik alatt folyók futnak, s ebben ők halhatatlanok. Kegy bére a (jókat) cselekvőknek[1649]! -

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٥٩﴾

59. Those who persevere in patience, and put their trust, in their Lord and Cherisher.

59. Kik állhatatosak, és Urukra hagyatkoznak,

وَكَأَيِّن مِن دَابَّةٍ لَا تَحْمِلُ رِزْقَهَا اللَّهُ يَرْزُقُهَا وَإِيَّاكُمْ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦٠﴾

60. How many are the creatures that carry not their own sustenance? It is Allah who feeds (both) them and you: for He hears and knows (all things)[1650].

60. Hány élőlény nem hordja magával gondviselését? Ezekről Allah gondoskodik, ahogy rólatok is. Ő a Meghalló, a Mindentudó[1650].

وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿٦١﴾

61. If indeed thou ask them who has created the heavens and the earth and subjected the sun and the moon (to his Law), they will certainly reply, "(Allah)". How are they then deluded away (from the truth)[1651]?

61. Ha azt kérdeznéd tőlük, ki teremtette az Egeket és a Földet, kinek (törvénye alá) rendelődik a Nap és a Hold, azt mondanák: Allah! Hát mi az, mit koholnak[1651]?

[1649] The goodly homes mentioned in 16:41 referred to this life.

A Mennyei otthonról a 16:41-ben találunk az ittenihez hasonló módon említést.

[1650] If we look at the animal creation, we see that many creatures seem almost helpless to find their own food or sustain their full life, being surrounded by many enemies. Yet in the Plan of Allah, they find full sustenance and protection. So does man. Man's needs-as well as helplessness-are by many degrees greater. Yet Allah provides for him as for all His creatures. Allah listens to the wish and cry of all His creatures and He knows their needs and how to provide for them all. Man should not therefore hesitate to suffer exile or persecution in Allah's Cause.

Ha az állatvilágra tekintünk, látjuk, hogy legtöbbjük csodával határos módon jut táplálékához és tartja fenn életét, míg környezetében hemzsegnek ellenségei, melyeknek ő az áldozata. Mégis, Allah Tervében minden egyes teremtménynek helye van, mind megtalálja élelmét és biztonságát. Az ember is. Az ember kitettsége egyes esetben nagyobb, mint más teremtményeké, mert szabad tudatával maga választhat jó és rossz között, míg a többi élőlénynél a szabad akarat nem áll fenn. Allah meghallja, ha szólítják, ismeri szükségleteiket és ellátja azokat. Ezért, ha a sors úgy hozza, az ember nem hezitálhat azon, hogy útra keljen-e vagy sem, ha az Ő ügyéről van szó.

[1651] 23:84-89. "Them" in both passages refers to the sort of inconsistent men who acknowledge the power of Allah, but are deluded by false notions into disobedience of Allah's Law and disregard of Allah's Message.

23:84-89. Akikről szó van, azok a következetlen emberek, akik elismerik Allah hatalmát, de hamis fogalmaik, értelmezéseik engedetlenségre térítik őket és szembeszegülnek Allah Üzenetével.

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاء مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٦٢﴾

62. Allah enlarges the sustenance (which He gives) to whichever of His servants He pleases; and He (similarly) grants by (strict) measure, (as He pleases): for Allah has full knowledge of all things[1652].

62. Allah annak tárja ki, vagy méri szűken gondoskodását szolgálói közül, kinek Ő akarja. Mert bizony, Allah mindenről tud[1652]!

وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّن نَّزَّلَ مِنَ السَّمَاء مَاء فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ مِن بَعْدِ مَوْتِهَا لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٦٣﴾

63. And if indeed thou ask them who it is that sends down rain from the sky, and gives life therewith to the earth after its death, they will certainly reply, "(Allah)!" Say, "Praise be to Allah." But most of them understand not.

63. Ha azt kérdeznéd tőlük, hogy ki bocsátja le az Égből a vizet és kelti életre általa a Földet annak halála után, azt mondanák: „Allah!" Mondd: „Legyen Dicső Allah!" Mi több! Legtöbbjük nem éri fel.

وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهْوٌ وَلَعِبٌ وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٦٤﴾

64. What is the life of this world but amusement and play? but verily the Home in the Hereafter,- that is life indeed, if they but knew[1653].

64. Mi más az Evilági élet, mint csak szórakozás és játék? De a Túlvilág Otthona, ott az igazi élet! Bár tudnák[1653]!

فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلْكِ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ ﴿٦٥﴾

[1652] 13:26. Unequal gifts are not a sign of chaos in Allah's universe. Allah provides for all according to their real needs and their most suitable requirements, according to His perfect knowledge and understanding of His creatures.

13:26. Az egyenlőtlen elosztás nem a káosz jele Allah világában. Allah mindennek annyit mér ki, amennyi a teremtmények valós igénye, amennyi fennmaradásukhoz szükséges, az Ő tökéletes tudása szerint.

[1653] 6:32. Amusement and play have no lasting significance except as preparing us for the serious work of life. So, this life is but an interlude, a preparation for the real Life, which is in the Hereafter. This world's vanities are therefore to be taken for what they are worth; but they are not to be allowed to deflect our minds from the requirements of the inner life that really matters.

6:32. A szórakozás és játék nem a tartós dolgok közé tartoznak, csupán felkészítenek minket az élet komoly tennivalóira. Ez az életünk csak közjáték, felkészülés a Valós Életre, ami a Túlvilágon lesz. Ezért az Evilág hiábavalóságait a helyükön kell értékelnünk, nem téríthetik el értelmünket a belső világunkban felépített hozzáállásunktól.

65. Now, if they embark on a boat, they call on Allah, making their devotion sincerely (and exclusively) to Him; but when He has delivered them safely to (dry) land, behold, they give a share (of their worship to others)[1654]!-

65. Ha hajóra szállnak, Allahot szólítják, a vallást Neki ajánlva őszinte alázattal. De ha Ő szárazfölre menekíti őket, lám! Ők társat állítanak Neki[1654]!-

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ وَلِيَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾

66. Disdaining ungratefully Our gifts, and giving themselves up to (worldly) enjoyment! But soon will they know.

66. Hogy megtagadják azt, mit adtunk nekik, s hogy kiélvezzék a (földi) hívságokat! De meg fogják tudni hamar!

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا آمِنًا وَيُتَخَطَّفُ النَّاسُ مِنْ حَوْلِهِمْ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَكْفُرُونَ ﴿٦٧﴾

67. Do they not then see that We have made a sanctuary secure, and that men are being snatched away from all around them? Then, do they believe in that which is vain, and reject the Grace of Allah[1655].

67. Nem látják-e, hogy Mi biztonságosnak tettük meg a Szentélyt és az embereket ennek köréből elragadják? A hiábavalóságban hisznek tán és Allah kegyét megtagadják[1655]?

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِلْكَافِرِينَ ﴿٦٨﴾

[1654] 7:29. It was shown in the last verse that the life of this world is fleeting, and that the true life-that which matters-is the Life in the Hereafter. In contrast with this inner reality is now shown the shortsighted folly of man. Where he faces the physical dangers of the sea, which are but an incident in the phenomenal world, he actually and sincerely seeks the help of Allah; but when he is safely back on land, he forgets the Realities, plunges into the pleasures and vanities of fleeting phenomena

7:29. Az előző versben az élet múlandóságáról volt szó és arról, hogy a valós élet a Túlvilágon kezdődik. Itt a rövidlátó ember korlátozottságával találkozunk. Amikor szembesül a tenger veszélyeivel, a világ elrettentő dolgaival, akkor Allahhoz menekül, de ha a veszély megszűnik, visszaesik szenvedélyei rabságába, vagy hamis példaképeinek istenítésébe és megfeledkezik Allahról. Az ő számára Allah valósága csak saját félelmében jelent kiutat, egyébként hamis képei, szenvedélyei alkotják belső lényét, melyben Allahnak nincs állandó helye.

[1655] If they want evidences of their folly in the phenomenal world itself, they will see sacred Sanctuaries where Allah's Truth abides safely in the midst of the Deluge of broken hopes, disappointed ambitions and unfulfilled plans in the world around. The immediate reference was to the Sanctuary of Makkah and the gradual progress of Islam in the districts surrounding the Quraysh in the midst of the trying Makkan period. But the general application holds good for all times and places.

Ha az érzéki, felületes világ bizonyságát akarják, láthatják a Szentélyeket, melyekben Allah Igazsága jelen van a reményszegettség áradatának közepette. Csalódottság, kiábrándultság és teljesítetlen célok körös körül. Ennek a versnek apropóját Mekka adta, az Iszlám korai szakaszában, amit Quraish árasztott el hiedelmeivel. Az általános értelem ennél tágabb.

68. And who does more wrong than he who invents a lie against Allah or rejects the Truth when it reaches him? Is there not a home in Hell for those who reject Faith[1656]?

68. Ki bűnösebb annál, mint ki kieszeli Allahra a hazug szót, vagy megtagadja az Igazságot, miután az eljött hozzá? Nem a Pokol tán az osztályrésze a hitetleneknek[1656]?

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٦٩﴾

69. And those who strive in Our (cause),- We will certainly guide them to our Paths: For verily Allah is with those who do right[1657].

69. Mi bizony vezetjük Utunkon azokat, kik Értünk küzdenek. Mert Allah azokkal van, kik jótevők[1657].

[1656] 6:21. Even from a worldly point of view those who reject Allah's Truth are at a disadvantage. But those who deliberately invent lies and set up false gods for worship, what punishment can we imagine for them except a permanent deprivation of Allah's grace, and a home in Hell?

6:21. Még földi szempontok szerint is rosszul járnak azok, akik elutasítják Allah Igazságát. De azok, akik hazugságot találnak ki és hamis isteneket állítanak be kultuszukba imára, ugyan milyen büntetésre számíthatnak?

[1657] "Strive in Our Cause." All that man can do is to strive in Allah's Cause. As soon as he strives with might and main, with constancy and determination, the Light and Mercy of Allah come to meet him.

„Küzdenek értünk útjainkon”: A legtöbb, mit ember tehet, hogy küzd Allah útján, Amennyiben erre eltökélten, kitartással rááll képességeivel, hitével és forrásaival, Allah Kegyelmének Világossága beteljesedik rajta.

30. AR-ROOM (THE BYZANTINES-BIZÁNCIAK)

Introduction to Surah Ar-Room (The Byzantines)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah takes its name Ar-Rum from the second verse in which the words *ghulibat-ir-Rum* have occurred.

Period of Revelation

The period of the revelation of this Surah is determined absolutely by the historical event that has been mentioned at the outset. It says: "The Romans have been vanquished in the neighboring land." In those days the Byzantine occupied territories adjacent to Arabia were Jordan, Syria and Palestine, and in these territories the Romans were completely overpowered by the Iranians in 615 A. D. Therefore, it can be said with absolute certainty that this Surah was sent down in the same year, and this was the year in which the migration to Habash took place.

Historical Background

The prediction made in the initial verses of this Surah is one of the most outstanding evidences of the Quran's being the Word of Allah and the Holy Prophet Muhammad's being a true Messenger of Allah. Eight years before the Holy Prophet's advent as a Prophet the Byzantine Emperor Maurice was overthrown by Phocus, who captured the throne and became king. Phocus first got the Emperor's five sons executed in front of him, and then got the Emperor also killed and hung their heads in a thoroughfare in Constantinople. A few days after this he had the empress and her three daughters also put to death. The event provided Khusrau Parvez, the Sassanid king of Iran; a good moral excuse to attack Byzantium. For Emperor Maurice had been his benefactor; with his help he had got the throne of Iran. Therefore, he declared that he would avenge his godfather's and his children's murder upon Phocus, the usurper. So, he started war against Byzantium in 603 A. D. and within a few years, putting the Phocus armies to rout in succession, he reached Edessa (modern, Urfa) in Asia Minor, on the one hand, and Aleppo and Antioch in Syria, on the other. When the Byzantine ministers saw that Phocus could not save the country, they sought the African governor's help, who sent his son, Heraclius, to Constantinople with a strong fleet. Phocus was immediately deposed and Heraclius made emperor. He treated Phocus as he had treated Maurice. This happened in 610 A. D., the year the Holy Prophet was appointed to Prophethood.

The moral excuse for which Khusrau Parvez had started the war was no more valid after the deposition and death of Phocus. Had the object of his war really been to avenge the murder of his ally on Phocus for his cruelty, he would have come to terms with the new Emperor after the death of Phocus. But he continued the war, and gave it the color of a crusade between Zoroastrianism and Christianity. The sympathies of the Christian sects (i. e. Nestorians and Jacobians, etc.) which had been excommunicated by the Roman ecclesiastical authority and tyrannized for years also went with the Magian (Zoroastrian) invaders, and the Jews also joined hands with them; so much so that the number of the Jews who enlisted in Khusrau's army rose up to 26,000.

Heraclius could not stop this storm. The very first news that he received from the East after ascending the throne was that of the Iranian occupation of Antioch. After this Damascus fell in 613 A. D. Then in 614 A.D. the Iranians occupying Jerusalem played havoc with the Christian world. Ninety thousand Christians were massacred and the Holy Sepulcher was desecrated. The Original Cross on which, according to the Christian belief, Jesus had died was seized and carried to Mada'in. The chief priest Zacharia was taken prisoner and all the important churches of the city were destroyed. How puffed up was Khusrau Parvez at this victory can be judged from the letter that he wrote to Heraclius from Jerusalem. He wrote: "From Khusrau, the greatest of all gods, the master of the whole world: To Heraclius, his most wretched and most stupid servant: You say that you have trust in your Lord. why didn't then your Lord save Jerusalem from me?"

Within a year after this victory the Iranian armies over-ran Jordan, Palestine and the whole of the Sinai Peninsula, and reached the frontiers of Egypt. In those very days another conflict of a far greater historical consequence was going on in Makkah. The believers in One God, under the leadership of the Prophet Muhammad (may Allah's peace be upon him), were fighting for their existence against the followers of *shirk* under the command of the chiefs of the Quraish, and the conflict had reached such a stage that in 615 A. D., a substantial number of the Muslims had to leave their homes and take refuge with the Christian kingdom of Habash, which was an ally of the Byzantine Empire. In those days the Sassanid victories against Byzantium were the talk of the town, and the pagans of Makkah were delighted and were taunting the Muslims to the effect: "Look the fire worshipers of Iran are winning victories and the Christian believers in Revelation and Prophethood are being routed everywhere. Likewise, we, the idol worshipers of Arabia, will exterminate you and your religion."

These were the conditions when this Surah of the Quran was sent down, and in it a prediction was made, saying: "The Romans have been vanquished in the neighboring land and within a few years after their defeat, they shall be victorious. And it will be the day when the believers will rejoice in the victory granted by Allah." It contained not one but two predictions: First, the Romans shall be victorious; and second, the Muslims also shall win a victory at the same time. Apparently, there was not a remote chance of the fulfillment of the either prediction in the next few years. On the one hand, there were a handful of the Muslims, who were being beaten and tortured in Makkah, and even till eight years after this prediction there appeared no chance of their victory and domination. On the other, the Romans were losing more and more ground every next day. By 619 A. D. the whole of Egypt had passed into Sassanid hands and the Magian armies had reached as far as Tripoli. In Asia Minor they beat and pushed back the Romans to Bosporus, and in 617 A. D. they captured Chalcedon (modern, Kadikoy) just opposite Constantinople. The Emperor sent an envoy to Khusrau, praying that he was ready to have peace on any terms, but he replied, "I shall not give protection to the emperor until he is brought in chains before me and gives up obedience to his crucified god and adopts submission to the fire god."

At last, the Emperor became so depressed by defeat that he decided to leave Constantinople and shift to Carthage (modern, Tunis). In short, as the British historian Gibbon says, even seven to eight years after this prediction of the Quran, the conditions were such that no one could even imagine that the Byzantine Empire would ever gain an upper hand over Iran. Not to speak of gaining domination, no one could hope that the Empire, under the circumstances, would even survive. *bid`i sinin*, and the word *bid`* in Arabic applies to a number up to ten. Therefore, make the bet for ten years and increase the number of camels to a hundred." So, Hadrat Abu Bakr spoke to Ubayy again and bet a hundred camels for ten years.

In 622 A. D. as the Holy Prophet migrated to Madinah, the Emperor Heraclius set off quietly for Trabzon from Constantinople via the Black Sea and started preparations to attack Iran from rear. For this he asked the Church for money, and Pope Sergius lent him the Church collections on interest, in a bid to save Christianity from Zoroastrianism. Heraclius started his counter attack in 623 A. D. from Armenia. Next year, in 624 A. D., he entered Azerbaijan and destroyed Clorumia, the birthplace of Zoroaster, and ravaged the principal fire temple of Iran. Great are the powers of Allah, this was the very year when the Muslims achieved a decisive victory at Badr for the first time against the *mushriks*. Thus both the predictions made in Surah Rum were fulfilled simultaneously within the stipulated period of ten years.

The Byzantine forces continued to press the Iranians hard and in the decisive battle at Nineveh (627 A.D.) they dealt them the hardest blow. They captured the royal residence of Dastagerd, and then pressing forward reached right opposite to Ctesiphon, capital of Iran in those days. In 628 A. D. in an internal revolt, Khusrau Parvez was imprisoned and 18 of his sons were executed in front of him and a few days later he himself died in the prison. This was the year when the peace treaty of Hudaibiya was concluded, which the Quran has termed as "the supreme victory", and in this very year Khusrau's son, Qubad II, gave up all the occupied Roman territories, restored the True Cross and made peace with Byzantium. In 628 A. D., the Emperor himself went to Jerusalem to install the "Holy Cross" in its place, and in the same year the Holy Prophet entered Makkah for the first time after the Hijrah to perform the *`Umra-tul-Qada'*.

After this no one could have any doubt about the truth of the prophecy of the Quran, with the result that most of the Arab polytheists accepted Islam. The heirs of Ubayy bin Khalaf lost their bet and had to give a hundred camels to Hadrat Abu Bakr Siddiq. He took them before the Holy Prophet, who ordered that they be given away in charity, because the bet had been made at a time when gambling had not yet been forbidden by the *Shari`ah*; now it was forbidden. Therefore, the bet was allowed to be accepted from the belligerent disbelievers, but instruction given that it should be given away in charity and should not be brought in personal use.

Theme and Subject matter

The discourse begins with the theme that the Romans have been overcome and the people the world over think that the empire is about to collapse, but the fact is that within a few years the tables will be turned and the vanquished will again become victorious.

This introductory theme contains the great truth that man is accustomed to seeing only what is apparent and superficial. That which is behind the apparent and superficial he does not know. When in the petty matters of life, this habit to see only the apparent and superficial can lead man to misunderstandings and miscalculations, and when he is liable to make wrong estimates only due to lack of knowledge about "what will happen tomorrow", how stupendous will be his error if he risks his whole life-activity by placing reliance only upon what is visible and apparent with respect to his worldly life as a whole.

In this connection, the Signs of the universe which have been presented as evidence to prove the doctrine of the Hereafter arc precisely the same which support the doctrine of *Tauhid*. Therefore from verse 28 onward, the discourse turns to the affirmation of *Tauhid* and the refutation of *shirk*, and it is stressed that the natural way of life for man is none else but to serve One God exclusively. *Shirk* is opposed to the nature of the universe as to the nature of man. Therefore, whenever man has adopted this deviation, chaos has resulted. Again here, an allusion has been made to the great chaos

that had gripped the world on account of the war between the two major powers of the time, and it has been indicated that this chaos too, is the result of *shirk*, and all the nations who were ever involved in mischief and chaos in the history of mankind were also *mushriks*.
In conclusion, a parable has been presented to make the people understand that just as dead earth comes to life, all of a sudden, by a shower of rain sent by God and swells with vegetation and plant life, so is the case with the dead humanity. When God sends a shower of His mercy in the form of Revelation and Prophethood, it also gives a new life to mankind and causes it to grow and develop and flourish.

Bevezetés az Ar-Rúm (Bizánciak) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Róma a versben Bizáncot jelent. A vers kinyilatkoztatásának idején Róma egykori fénykora letűnt, a Kereszténység központja Konstantinápolyba, Bizáncba helyeződött át, de az Arab szövegekben a név sok esetben maradt Róma, ahogy itt is. Az első versben is így hangzik el.

A kinyilatkoztatás ideje

A kinyilatkoztatás idejét jól körülírja az a történelmi esemény, amit a Szúra megemlít. „A Rómaiakat legyőzték a szomszédos földeken.” Abban az időben Bizánc terjeszkedése elérte Jordániát, Szíriát és Palesztinát, de 625-ben a Perzsák legyőzték őket. Ez volt az év, amikor a Muszlim menekültek útnak indultak Abesszíniába.

Történelmi háttér

A Szúra első verseiben elhangzó előrejelzés bizonyítja, hogy a Korán Allah Szava és Mohammed (béke reá), Allah Prófétája.
A Prófécia előtt nyolc évvel Maurice, Bizánci császárt Phocus letaszította a trónról és elfoglalta helyét. Phocus elfogta Maurice öt fiát és szeme láttára kivégezte. Majd a császárt is megölte és fejét, fiai fejével együtt Konstantinápoly kapujára kitűzte. Néhány nappal ezután a császárnőt, a három lányával szintén megölte. Az eset morális indokot adott Perzsia Szaszanida királyának, Khusrau Parveznek, hogy megtámadja Bizáncot. Maurice császár, egykor jótevője volt, segítségével kapta meg a Perzsa trónt. Megtorlást jelentett be Maurice trónfosztása és családja kiirtása miatt, Phocus, a bitorló ellen. 603-ban háborút indított Bizánc ellen. Néhány év elteltével Phocus seregeit visszaszorították. A perzsák elérték Edessát (ma Urfa) Kis Ásziában, a másik oldalon pedig Aleppót, Antiochiát Szíriában. Amikor a Bizánci miniszterek látták, hogy Phocus nem ura a helyzetnek, az Afrikai provinciák kormányzójához fordultak, aki egy erős flotta élén a kormányzó fiát, Heracliust küldte segítségükre Konstantinápolyba. Phocust leváltották és helyében Heraclius lett a császár. Ő úgy bánt Phocussal, ahogy Phocus Maurical. Mindez 610-ben történt, abban az évben, amikor a Próféta a szólítást kapta a küldetésre.

Az a morális ürügy, amivel Khusrau Parvez megindította a háborút, Phocus halálát követően érvényét vesztette. Ha valóban Phocus elleni megtorlás lett volna háborúskodásának valódi oka, akkor most fegyverszünetet hirdetett volna és kiegyezett volna Heracliussal, de nem ezt tette. Folytatta a háborút, aminek színezete inkább a Zoroaszter és Keresztény szekták közti leszámolás lett. A Keresztény egyházi hatóságok kiközösítettek néhány szektát (pl. nesztoriánus, jakobiánus, stb.), akik csatlakoztak a Zoroaszter támadókhoz a Zsidókkal együtt. A Zsidók száma a Khusrau seregén belül elérte a 26000 főt.
Heraclius nem tudta lecsillapítani a vihart. Az első hír, amit trónra lépésekor kapott az volt, hogy a Perzsák elfoglalták Antiochiát. Damaszkusz 613-ban, majd 614-ben Jeruzsálem esett el, ami pánikhangulatot idézett elő az egész Keresztény világban. Kilencvenezer Keresztény lelte halálát és a Szent Keresztet is meggyalázták. Az eredeti keresztet, amin a Keresztény hit szerint Jézus szenvedett kínhalált, Madainba vitték. Zakariás főpapot rabláncra fűzték, a város legtöbb templomát lerombolták. Khusrau Parveznek a győzelem nyomán fejébe szállt a dicsőség és így írt Heracliusnak Jeruzsálemből: „Khusrautól, minden istenek legnagyobbikától, a világ urától Heracluisnak, legnyomorultabb és legbolondabb szolgájának: Azt állítod, hogy bízol istenedben? Akkor miért nekem óvta meg istened Jeruzsálemet?”
A győzelmet követő egy éven belül a Perzsák lerohanták Jordániát, Palesztinát, az egész Sinai félszigetet és elérték az Egyiptomi határt. Ebben az évben egy másik történelmi esemény is történt, ami a fiatal Iszlám közösséggel volt kapcsolatos. Az Egyistenhit követői a Próféta vezetésével létükért, fennmaradásukért küzdöttek Mekkában, ahol Quraish pogány főemberei ellehetetlenítették életüket. Ez odáig fajult, hogy 615-ben egy jelentős számú Muszlim csapat Abesszínia Keresztény királyától kért menedéket, aki Bizánc szövetségese volt. Azokban a napokban Mekka pogány népe örvendezett a Perzsa harci sikerek hallatán és a Muszlimokat gúnyolták, valahogy így: „Nézzétek, Perzsia tűzimádói győzelmet arattak a Keresztények felett, akik a kinyilatkoztatásokkal és Próféciával házaltak, akár ti. Ugyanígy mi, bálványimádók is kiirtunk titeket és vallásotokat.
Ezek a körülmények övezték ennek a Szúrának a kinyilatkoztatását. Ebben kapott helyet a következő előrejelzés: „A Rómaiak (Bizánciak) vereséget szenvedtek a szomszédos földeken, de néhány éven belül, vereségük után győzedelmeskedni fognak. Ez lesz az a nap, amikor örvendeznek a hívők. A győzelmet Allah szavatolja.” Ez nem egy, hanem két előrejelzés. Először, A Bizánciak győzni fognak, második, ugyanakkor a Muszlimok is győzelmet aratnak. Amikor ez a nyilatkozat elhangzott, semmi előjele nem volt annak, hogy a jóslat pár éven belül bekövetkezhet. Egyrészt Muszlimok sokaságát vetették kínzások alá Mekkában és még nyolc évvel az előrejelzés után sem volt semmi nyoma annak, hogy a Bizánciak győzedelmeskedhetnek. Másrészt, Bizánc egyre-másra vesztette területeit. 619-re egész Egyiptom a Szaszanida Birodalom része lett, a Zoroasztriánus seregek eljutottak Tripoliig. Kis Ázsiában Bizáncot a Boszporuszon túlra verték vissza, 617-ben elfoglalták Chalcedont (ma Kadikoy), Konstantinápoly túloldalán. A Császár békekötési szándékkal küldöttséget indított Khusrauhoz. Ő azonban így válaszolt: „Nem adom oltalmamat egy császárnak, csak ha rabláncon hozzák őt elém és megtagadja, hogy engedelmes legyen keresztre feszített istenéhez és aláveti magát a tűz istenének.” A Császárt annyira elkeserítette veresége, hogy elhagyta Konstantinápolyt és egy időre Karthágóban (Tunisz) telepedett meg. A Brit történész, Gibbon azt írja, hogy nyolc évvel a Korán előrejelzése után is valószínűtlen volt Bizánc győzedelme Perzsia felett. Ebben az időszakban az is kérdésessé vált, hogy Bizánc egyáltalán túléli-e ezt a helyzetet. *Bid’i szinin*, ahol a Bid Arabul tízig bezáruló szakaszt, tehát tíz éven belül jósolta a Korán a győzelmet. Volt, aki fogadást kötött és száz teve volt a tét. Abu Bakr fogadott száz tevében Ubayyal, hogy tíz éven belül beteljesül a jóslat.
622-ben a Próféta Medinába menekült. Heraclius szépen, csendben nekiindult a Fekete tengeren Konstantinápolyból Trabzonba, arra készülve, hogy a Perzsákat hátba támadja. A hadjáratra az Egyháztól kért pénzt. Sergius pápa egyházi adományokból adott neki kölcsön kamatos alapon. Az adomány címe a Kereszténység védelme a Zoroasztrianizmustól volt. Heraclius 623-ban kezdte meg az ellentámadást Örményországból. 624-ben behatolt Azerbajdzsánba, lerombolta Clorumiát, Zoroaszter szülőhelyét és feldúlta a Perzsák fő templomát. Allah hatalma csodálatos, mert ebben az

évben arattak a Muszlimok fényes győzelmet Badrnál a mushrikok, bálványimádók ellen. A Szúra mindkét előrejelzése bekövetkezett, ráadásul az előre meghatározott tíz éven belül.
627-ben a Bizánciak súlyos vereséget mértek a Perzsákra Ninivénél. Elfoglalták a király Destegerdi rezidenciáját, majd tovább nyomultak Ctesiphon, Perzsia akkori fővárosa felé. 628-ban Perzsiában belső lázadás tört ki, Khusrau Patvezt börtönbe vetették, 18 fiát előtte végezték ki és pár nappal később ő maga is meghalt a börtönben.
Ebben az évben kötötték meg a Hudaibiyai egyezséget, amit a Korán „legfelső győzelemnek" hirdet és még ugyanebben az évben Khusrau fia, Qubad II, feladta az elfoglalt Bizánci területeket, visszaszolgáltatta az elrabolt Keresztet és békét kötött Bizánccal. 628-ban Heraclius maga ment el Jeruzsálembe, hogy visszaállítsa helyére a „Szent Keresztet". Szintén ebben az évben Mohammed Próféta a Hidzsra (Medinába való menekülés) után először lépett be Mekkába, hogy „Umra-tul-Qada" zarándoklatot mutasson be.
Ezek után senkinek sem lehetett kétsége a Korán igazáról. Az Arab politeisták, bálványimádók többsége felvette az Iszlámot. Ubayy bin Khalaf örökösei elvesztették a fogadást és száz tevét kellett adniuk Abu Bakr Siddignek. A Próféta előtt adta át, de ő elrendelte, hogy a tevéket jótékonysági célra kell adományozni. ugyanis a fogadást még akkor kötötték, amikor a szerencsejátékot még nem tiltotta kinyilatkoztatás. Azóta viszont megszülettek ezek az Áyák, ezért a Shariya értelmében tilossá, Harámmá vált a nyeremény. A tevéket el lehetett fogadni a hadviselt pogányoktól, de ezek után nem lehetett ezeket személyes célra használni, csak jótékonyságra.

Témakör

A Bizánciak veresége azt a hiedelmet váltja ki az emberekből, hogy ez a hatalom össze fog omlani. A tények azt igazolják, hogy évek múltán fordulhat a kocka és a legyőzöttből győztes válik. Ez a bevezető azt az igazságot mutatja be, hogy az ember csak abból ítél, amit a felszínen lát. Ami e mögött van, azt nem látja, nem ismeri. Az életben félreértésekhez, tévesztésekhez vezethet, ha csak a felszínt látjuk és abból végleges következtetéseket vonunk le. Mennyire hamis tehát, ha nem csak a holnapot, hanem az egész életet feltevésekre, látszatra alapozzuk.
Ebben az összefüggésben az Univerzum által szolgáltatott Jelek, melyek a Túlvilág bizonyítékai, támogatják a Monoteizmus, Tauhid doktrínáit. A 28-ik verstől kezdve, ezért a téma a Monoteizmus megerősítése és a Shirk, bálványimádás elutasítása. Az egyén életmenete akkor követ természetes irányt, ha az Egy Isten szolgálatán alapszik.
A Shirk, politeizmus szembe megy a természet rendjével és az emberi logikával. Ennek következménye az, ha az ember magáévá teszi a letérést, azaz letér Allah útjáról, akkor az eredmény minden esetben káosz. A felvezetés és a Szúra is bemutatja a Shirk különböző arcait, ahol a Perzsa Birodalom és Mekka Quraish világa áll az egyik oldalon, melyet két reménytelennek tűnő, de Egyistenhiten levő erő, a hanyatlani látszó Bizánc és a Próféta Mekkája, majd Medinája legyőz. Mindkét esetben a rend győzedelmeskedett a káosz felett.
Következtetésül egy példabeszéd hangzik el a holt tájról, ahol az Isten által küldött esővíz egyszerre csak életre kelti a növényeket, vegetációt. Az emberrel sincs ez másképp. Ha Allah esőt küld kinyilatkoztatások, Prófécia formájában az emberiségnek, akkor új életet is ad velük.

30. Ar-Room	30. Ar-Rúm
THE ROMANS, THE BYZANTINES	**BIZÁNCIAK**
Total Verses: 60	Összes vers: 60
Revealed At: Makka	Mekkai kinvilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

الم ﴿١﴾

1. A. L. M.
1. *Alif. Lam. Mim.*

غُلِبَتِ الرُّومُ ﴿٢﴾

2. The Roman Empire has been defeated[1658]-
2. *Legyőzettek a Bizánciak[1658],-*

فِي أَدْنَى الْأَرْضِ وَهُم مِّن بَعْدِ غَلَبِهِمْ سَيَغْلِبُونَ ﴿٣﴾

3. In a land close by; but they, (even) after (this) defeat of theirs, will soon be victorious[1659]-

[1658] The remarkable defeats of the Roman Empire under Heraclius and the straits to which it was reduced are reviewed in Appendix (to follow this Surah). It was not merely isolated defeats; the Roman Empire lost most of its Asiatic territory and was hemmed in on all sides at its capital, Constantinople.

A Bizánci Birodalom Heraclius császár alatt súlyos vereséget szenvedett el a Perzsáktól, melynek részleteit a Szúra utáni Függelékben lehet megtalálni. Ez nem csupán egy helyi csatavesztés volt, hanem ezzel Bizánc elvesztette legtöbb Ázsiai provinciáját, Konstantinápoly pedig elszigetelődött.

[1659] The defeat, "in a land close by" must refer to Syria and Palestine, Jerusalem was lost in 614-15 A.D., shortly before this Surah was revealed.
The Pagan Quraish of Makkah rejoiced at the overthrow of Rome by Persia. They were pro-Persian, and in their heart of hearts they hoped that the nascent movement of Islam, which at that time was, from a worldly point of view, very weak and helpless, would also collapse under their persecution. But they misread the true Signs of the times. They are told here that they would soon be disillusioned in both their calculations, and it actually so happened at the battle of Issus in 622 (the year of Hijrah) and in 624, when Heraclius carried his campaign into the heart of Persia (see Appendix) and the Makkan Quraish were beaten off at Badr.

3. *A közeli Földön, de veszteségük után győzni fognak[2659],-*

فِي بِضْعِ سِنِينَ لِلَّهِ الْأَمْرُ مِن قَبْلُ وَمِن بَعْدُ وَيَوْمَئِذٍ يَفْرَحُ الْمُؤْمِنُونَ ﴿٤﴾

4. Within a few years. With Allah is the Decision, in the past and in the Future: on that Day shall the Believers rejoice[1660]-

4. Egy évtizeden belül. Allahé a Parancsolás a múltban és a jövőben. Ezen a napon örvendeznek a hívők[1660]-

بِنَصْرِ اللَّهِ يَنصُرُ مَن يَشَاء وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٥﴾

5. With the help of Allah. He helps whom He will, and He is exalted in might, most merciful.

5. Allah pártfogásával. Ő annak fogja pártját, akinek Ő akarja. Ő a Nagyszerű, a Könyörületes.

وَعْدَ اللَّهِ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ وَعْدَهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦﴾

6. (It is) the promise of Allah. Never does Allah depart from His promise: but most men understand not[1661].

6. Ez Allah ígérete. Allah nem szegi meg ígéretét, de legtöbb ember nem tudja[1661].

A „közeli föld” Szíriát és Palesztinát jelenti. Jeruzsálem 614-15-ben veszett el, röviddel e Szúra kinyilatkoztatása előtt.
A pogány Quraish Mekkában örvendezett Perzsia győzelmén Bizánc felett. Szívük mélyén abban reménykedtek, hogy az Iszlám ezekben az időkben születő mozgalma, amely nagyon védtelen és gyenge volt, zsarnoki elnyomásuk hatására összeomlik. De nem jól olvasták az idők Jeleit. A Szúrát bevezető sorok kiábrándítják Quraisht, megjövendölik nekik Bizánc győzelmét, ami 622-ben, a Hidzsra évében bekövetkezett Issusnál, majd 624-ben Bizánc általános offenzívát indított és Perzsia szívéig eljutott. Ebben az évben történt a Badri ütközet, ami a Muszlimok győzelmét hozta.

[1660] Bidh'un in the text means a short period-a period of from three to nine years. The period between the loss of Jerusalem (614-15) by the Romans and their victory at Issus (622) was seven years, and that to the penetration of Persia by Heraclius was nine years.
The battle of Badr (2 A.H. i.e. 624 A.D.) was a real time of rejoicing for the Believers and a time of disillusionment for the arrogant Quraish, who thought that they could crush the whole movement of Islam in Madinah as they had tried to do in Makkah. But they were signally repulsed. See 3:13.

Bidh’un, egy rövid időszakot jelöl 3-9 év között. Jeruzsálem eleste (614-15) és az Issusi győzelem (622) között hét, Heraclius Perzsiai bevonulása között pedig kilenc év telt el.
A Badri ütközet (Hidzsra 2. i. sz. 624) valóban okot adott arra, hogy örvendezzenek a hívők és kiábránduljon Quraish, akiknek szertefoszlott az álmuk, hogy az Iszlámot megsemmisítsék. 3:13.

[1661] The promise refers to the Decision of all things by the Command of Allah, Who will remove all troubles and difficulties from the path of His righteous Believers, and help them to rejoice over the success of their righteous Cause. This refers to all times and all situations. The righteous should not despair in their darkest moments, for Allah's help will come.

Az ígéret Allah Parancsolásaira és Elrendeléseire vonatkozik. Ő az, Aki leveszi a bajokat, nehézségeket híveiről és segíti őket abban, hogy örvendezni tudjanak a sikernek, amit az Ő útján elérnek. Ez minden időre és helyre igaz, ezért a jelentés általános. A jóravaló embernek még a legsötétebb, legreménytelenebb helyzetben sem szabad feladni, mert Allah segítsége jönni fog.

يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِّنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ ﴿٧﴾

7. They know but the outer (things) in the life of this world: but of the End of things they are heedless[1662].

7. Csak az Evilági élet felszínét ismerik, de a Túlvilágra ők ügyet sem vetnek[1662].

أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي أَنفُسِهِمْ مَا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ لَكَافِرُونَ ﴿٨﴾

8. Do they not reflect in their own minds? Not but for just ends and for a term appointed, did Allah create the heavens and the earth, and all between them: yet are there truly many among men who deny the meeting with their Lord (at the Resurrection)!

8. Vagy nem gondolkodnak tán el magukban? Nem teremtette másként Allah az Egeket, a Földet és mi a kettő közt, csak az Igazzal, egy kijelölt időre. Sok ember a találkozót Urával tagadja.

أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَثَارُوا الْأَرْضَ وَعَمَرُوهَا أَكْثَرَ مِمَّا عَمَرُوهَا وَجَاءتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٩﴾

9. Do they not travel through the earth, and see what was the end of those before them? They were superior to them in strength: they tilled the soil and populated it in greater numbers than these have done: there came to them their apostles with Clear (Signs). (Which they rejected, to their own destruction): It was not Allah Who wronged them, but they wronged their own souls.

9. Vagy tán nem járnak a Földön és látják, mi volt beteljesülése azoknak, kik előttük voltak? Ők fölöttük álltak erőben, művelték a Földet és nagyobb számban lakták azt be, mint ahogy (ezek) belakják. Eljöttek hozzájuk Prófétáik a bizonyságokkal, s nem Allah volt, Ki elkárhozta őket, hanem önmagukat kárhozták el.

ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةَ الَّذِينَ أَسَاؤُوا السُّوأَى أَن كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَكَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِؤُون ﴿١٠﴾

10. In the long run evil in the extreme will be the End of those who do evil; for that they rejected the Signs of Allah, and held them up to ridicule.

10. Majd rossz lesz azok beteljesülése, kik rosszat tesznek, mert bizony ők meghazudtolták Allah Áyáit és megcsúfolták azokat.

[1662] Men are misled by the outward show of things, though the inner reality may be quite different.

Az embereket félrevezeti a dolgok külső megjelenése, holott a belső valóság lehet, hogy teljesen más.

اللَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿١١﴾

11. It is Allah Who begins (the process of) creation; then repeats it; then shall ye be brought back to Him.

11. Allah indítja el a Teremtést, majd megismétli azt, majd Hozzá vezet visszautatok.

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ ﴿١٢﴾

12. On the Day that the Hour will be established, the guilty will be struck dumb with despair[1663].

12. A Napon, mikor az Óra beáll, kétség tör a bűnösökre[1663].

وَلَمْ يَكُن لَّهُم مِّن شُرَكَائِهِمْ شُفَعَاء وَكَانُوا بِشُرَكَائِهِمْ كَافِرِينَ ﴿١٣﴾

13. No intercessor will they have among their "Partners" and they will (themselves) reject their "Partners".

13. „Társaik" közül nem lesz olyan, ki számukra közbenjáró lenne és ők maguk is meg fogják tagadni „Társaikat".

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يَوْمَئِذٍ يَتَفَرَّقُونَ ﴿١٤﴾

14. On the Day that the Hour will be established,- that Day shall (all men) be sorted out[1664].

14. A Napon beáll az Óra és a Napon ki lesznek válogatva[1664].

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَهُمْ فِي رَوْضَةٍ يُحْبَرُونَ ﴿١٥﴾

15. Then those who have believed and worked righteous deeds, shall be made happy in a Mead of Delight.

15. Kik hittek és jókat cselekedtek, hát ők Gyöngyűségekben lesznek megörvendeztetve.

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاء الْآخِرَةِ فَأُوْلَئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ ﴿١٦﴾

16. And those who have rejected Faith and falsely denied our Signs and the meeting of the Hereafter,- such shall be brought forth to Punishment.

16. Kik tagadtak, meghazudtolták Áyáinkat és a Túlvilági találkozót, azokat büntetésre állítják elő.

[1663] The Hour will be established: in due time the Hour will come when Judgment will be established, and the seeming disturbance of balance in this world will be redressed. Then the Good will rejoice, and the Guilty, faced with the Realities, will lose all their illusions and be struck dumb with despair.

Az Óra beáll: eljön a Végítélet ideje és a világ látszólagos egyensúlya felborul. A Jó örvendezik, a Rossz bűnhődik, mind a valóség felé tekint, ami már nem földi, hanem örök valóság. A rosszra rátörnek a kétségek, mert most látja, hogy eddig egy általa hamisan elképzelt világban élt.

[1664] In the fullness of time good and evil will all be sorted out and separated.

A jót és rosszat szétválogatják.

فَسُبْحَانَ اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ ﴿١٧﴾

17. So (give) glory to Allah, when ye reach eventide and when ye rise in the morning[1665];

17. Dicsőítsétek Allahot, mikor leszáll az est és a Nap felkel[1665].

وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ ﴿١٨﴾

18. Yea, to Him be praise, in the heavens and on earth; and in the late afternoon and when the day begins to decline.

18. Övé a Dicsőség az Egeken, a Földön, délután, s mikor hanyatlóban van a nap.

يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَيُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَكَذَٰلِكَ تُخْرَجُونَ ﴿١٩﴾

19. It is He Who brings out the living from the dead, and brings out the dead from the living, and Who gives life to the earth after it is dead: and thus shall ye be brought out (from the dead)[1666].

19. Ő az, Ki élőt hoz elő a holtból és halottat hoz elő az élőből. Ő az, Ki életre kelti a Földet annak halála után. Ekképpen hozattok elő[1666].

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُم مِّن تُرَابٍ ثُمَّ إِذَا أَنتُم بَشَرٌ تَنتَشِرُونَ ﴿٢٠﴾

20. Among His Signs is this, that He created you from dust; and then,- behold, ye are men scattered (far and wide)[1667]!

20. Áyái közül való, hogy megteremtett titeket a porból, majd lám! Emberként terjedtek szerteszét[1667].

[1665] The special times for Allah's remembrance are so described as to include all our activities in life. Regarding times for prayer: 11:114, 17:78-79 és 20:130.

Az Allahra való emlékezések ideje, ami átfogja életünk minden mozzanatát. Imaidőkre vonatkozóan: 11:114, 17:78-79 és 20:130.

[1666] 10:31. From dead matter Allah's creative act produces life and living matter, and even science has not yet been able to explain the mystery of life. Life and living matter again seem to reach maturity and again die, as we see every day. No material thing seems to have perpetual life. But again, we see the creative process of Allah constantly at work, and the cycle of life and death seems to go on.

10:31. Allah a halott anyagból élő anyagot teremt. A tudomány a mai napig nem fejtette meg az élet misztériumát. Az élő anyagnak meg van a kijelölt kora, ami alatt fejlődik, megérik, elöregszik és elpusztul. Ez a folyamat szemünk előtt zajlódik le minden nap. Ami anyagi természetű, az nem tart örökké. Majd látjuk megelevenedni Allah folyamatos, életet teremtő áldását, a halál és élet körforgását.

[1667] 18:37. In spite of the lowly origin of man's body, Allah has given him a mind and soul by which he can almost compass the farthest reaches of Time and Space.

18:37. Az emberi test teljesen mindennapos összetétele mellett, Allah tudatot és lelket adott, ami képessé teszi az embert arra, hogy a tér és idő legtávolabbi helyeit bejárja.

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُم مِّنْ أَنفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِّتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُم مَّوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١﴾

21. And among His Signs is this, that He created for you mates from among yourselves, that ye may dwell in tranquillity with them, and He has put love and mercy between your (hearts): verily in that are Signs for those who reflect[1668].

21. Áyái közül való, hogy megteremtette önmagatokból párotokat, hogy megnyugvásra leljetek velük és megtette közétek a szerelmet, megbocsájtást. Mert bizony, ebben vannak a Jelek a népnek, kik elgondolkodnak[1668].

وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافُ أَلْسِنَتِكُمْ وَأَلْوَانِكُمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْعَالِمِينَ ﴿٢٢﴾

22. And among His Signs is the creation of the heavens and the earth, and the variations in your languages and your colours: verily in that are Signs for those who know[1669].

22. Áyái közül való az Egek és a Föld teremtése, nyelveitek, színeitek különbözősége. Mert bizony, ebben vannak a Jelek a népnek, kik tudnak[1669].

وَمِنْ آيَاتِهِ مَنَامُكُم بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَابْتِغَاؤُكُم مِّن فَضْلِهِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٢٣﴾

23. And among His Signs is the sleep that ye take by night and by day, and the quest that ye (make for livelihood) out of His Bounty: verily in that are signs for those who hearken[1670].

23. Áyái közül való alvástok éjjel, nappal, s (a gondviselés) vágyása az Ő kiváltságából. Mert bizony, ebben vannak a Jelek a népnek, kik hallanak[1670].

[1668] This refers to the wonderful mystery of sex. Children arise out of the union of the sexes.

A szexuális kapcsolat gyönyörű, tömör leírása. E kapcsolat gyümölcse a gyermek.

[1669] The variations in languages and colors may be viewed from the geographical aspect or from the aspect of periods of time. All mankind were created of a single pair of parents; yet they have spread to different countries and climates and developed different languages and different shades of complexions. And yet their basic unity remains unaltered. They feel in the same way, and are all equally under Allah's care.

A nyelvek és bőrszínek különbözőségét a földrajzi terület és idő függvényében szemlélhetjük. Az egész emberiség egy emberpártól származik. Utódaik idővel a legtávolabbi helyekre kerültek el, különböző klimatikus feltételek közé. Ősi nyelvük kikopott, helyébe új került, az eltérő klímákhoz alkalmazkodva más és más alkatok, bőrszínek jöttek létre. Azonban összeköti őket az, ami változatlan közöttük: az érzések és hit, ami egyenlőséget hoz közéjük, Allah gondviselése alatt.

[1670] From verse 20 to verse 25 are mentioned a series of Signs or Miracles, which should awaken our souls and lead us to true Reality if we try to understand Allah.

A 20-25 versek Allah Jeleinek, Csodáinak leírását tartalmazzák, melyek felébresztik a lelket és az Igaz valóság felé vezetnek minket, hogy felismerhessük Allahot.

وَمِنْ آيَاتِهِ يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاء مَاء فَيُحْيِي بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢٤﴾

24. And among His Signs, He shows you the lightning, by way both of fear and of hope, and He sends down rain from the sky and with it gives life to the earth after it is dead: verily in that are Signs for those who are wise.

24. Áyái közül való, hogy félelemmel, vágyakozással teli láttatja veletek a villámlást, leküldi nektek a vizet az Égből és életre kelti általa a Földet, annak halála után. Mert bizony, ebben vannak a Jelek a népnek, kik felfogják.

وَمِنْ آيَاتِهِ أَن تَقُومَ السَّمَاء وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِّنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنتُمْ تَخْرُجُونَ ﴿٢٥﴾

25. And among His Signs is this, that heaven and earth stand by His Command: then when He calls you, by a single call, from the earth, behold, ye (straightway) come forth.

25. Áyái közül való, hogy az Ég és Föld az Ő parancsa alatt áll, majd ha szólít titeket a Földről, ti nyomban előjöttök.

وَلَهُ مَن فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلٌّ لَّهُ قَانِتُونَ ﴿٢٦﴾

26. To Him belongs every being that is in the heavens and on earth: all are devoutly obedient to Him.

26. Övé minden az Egeken és a Földön, minden Neki hódol be.

وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَى فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٧﴾

27. It is He Who begins (the process of) creation; then repeats it; and for Him it is most easy. To Him belongs the loftiest similitude (we can think of) in the heavens and the earth: for He is Exalted in Might, full of wisdom.

27. Ő az, Ki elindítja a Teremtést, majd megismétli azt, s ez Neki könnyű. Övéi a legemelkedettebb példák az Egeken és a Földön. Ő a Nagyszerű, a Bölcs.

ضَرَبَ لَكُم مَّثَلًا مِنْ أَنفُسِكُمْ هَل لَّكُم مِّن مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُم مِّن شُرَكَاء فِي مَا رَزَقْنَاكُمْ فَأَنتُمْ فِيهِ سَوَاء تَخَافُونَهُمْ كَخِيفَتِكُمْ أَنفُسَكُمْ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢٨﴾

28. He does propound to you a similitude from your own (experience): do ye have partners among those whom your right hands possess, to share as equals in the wealth We have bestowed on you? Do ye fear them as ye fear each other? Thus do we explain the Signs in detail to a people that understand.

28. Példát vet fel nektek saját magatok (tapasztalataiból). Van-e társatok azok közül, kiket jobbotok bír, kiknek egyenlő részük van abból, mit gondoskodásként nektek nyújtottunk? Féltitek-e őket, ahogy magatokat féltitek? Ekképpen értelmezzük az Áyákat a népnek, kik felfogják.

بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءهُم بِغَيْرِ عِلْمٍ فَمَن يَهْدِي مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ وَمَا لَهُم مِّن نَّاصِرِينَ ﴿٢٩﴾

29. Nay, the wrong-doers (merely) follow their own lusts, being devoid of knowledge. But who will guide those whom Allah leaves astray? To them there will be no helpers.

29. Mi több! Kik bűnösök, csak saját vágyaikat követik tudatlanul. De ki vezeti azokat, kiket Allah visz tévútra? Nincs számukra pártfogó!

فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَةَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾

30. So set thou thy face steadily and truly to the Faith: (establish) Allah's handiwork according to the pattern on which He has made mankind: no change (let there be) in the work (wrought) by Allah; that is the standard Religion, but most among mankind understand not[1671].

30. Szegezd arcod egyenesen a hitvallás felé. Allah mintája az, ami alapján az embereket megmintázta. Nincs változata Allah teremtésének! Ez a mérvadó hitvallás, de legtöbb ember nem tudja[1671].

مُنِيبِينَ إِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٣١﴾

31. Turn ye back in repentance to Him, and fear Him: establish regular prayers, and be not ye among those who join gods with Allah,-

31. Legyetek bűnbánók Felé, őrizkedjetek Tőle, tartsátok meg az imát és ne legyetek bálványimádók,-

مِنَ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيَعًا كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿٣٢﴾

32. Those who split up their Religion, and become (mere) Sects,- each party rejoicing in that which is with itself[1672]!

[1671] The "standard Religion," or the Straight Way is thus contrasted with the various human systems that conflict with each other and call themselves separate 'religions" or "sects" (see verse 32 below). Allah's standard Religion is one, as God is One.

„Mérvadó vallás" vagy egyenes út, amiből ugyan számos emberi rendszer leágazhat, de ez az út vezet az üdvözülés felé. A leágazások nevezhetik magukat felekezeteknek, szektáknak (lásd 32. vers), de Allahnál Egy az Igazság és az itt áll.

[1672] A good description of self-satisfied sectarianism as against real Religion.

Szekták kialakulásának jó leírása, melyek annak a kicsinek örülnek, amint az egész Igazságból felfedeznek. Ez az igazi vallással nem egyező irány.

32. Kik megosztják hitvallásukat és szektává lesznek. Minden fél annak örül, minek birtokában van[1672]!

وَإِذَا مَسَّ النَّاسَ ضُرٌّ دَعَوْا رَبَّهُم مُّنِيبِينَ إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا أَذَاقَهُم مِّنْهُ رَحْمَةً إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُم بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾

33. When trouble touches men, they cry to their Lord, turning back to Him in repentance: but when He gives them a taste of Mercy as from Himself, behold, some of them pay part-worship to other god's besides their Lord[1673],-

33. Ha az embereket megérinti az ártás, Urukat szólítják, bűnbánatot fogadva neki, majd, ha Ő megízlelteti velük kegyelmét, néhányan közülük társat állítanak Uruknak[1673],-

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾

34. (As if) to show their ingratitude for the (favours) We have bestowed on them! Then enjoy (your brief day); but soon will ye know (your folly)[1674].

34. Mintha megtagadnák azt, mit adtunk nekik! Élvezkedjetek! Majd meg fogjátok tudni[1674]!

أَمْ أَنزَلْنَا عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا فَهُوَ يَتَكَلَّمُ بِمَا كَانُوا بِهِ يُشْرِكُونَ ﴿٣٥﴾

35. Or have We sent down authority to them, which points out to them the things to which they pay part-worship[1675]?

35. Vagy tán hatalmat küldtünk le nekik és az elmondja nekik, hogy milyen bálványt imádjanak[1675]?

[1673] 10:12. It is trouble, distress, or adversity that makes men realize their helplessness and turns their attention back to the true Source of all goodness and happiness. But when they are shown special Mercy -often more than they deserve- they forget themselves and attribute it to their own cleverness, or to the stars, or to some false ideas to which they pay court and worship, either to the exclusion of Allah or in addition to the lip-worship which they pay to Allah. Their action in any case amounts to gross ingratitude; but in the circumstances it looks as if they had gone out of their way to show ingratitude.

10:12. Ha az ember bajba kerül, akkor veszi észre, mennyire tehetetlen és gyenge. Ekkor minden erejével Teremtője felé fordul segítségért. Ha Ő kegyelmet ad, sokszor többet is, mint kellene, akkor az ember elfelejti, amit kapott. A probléma megoldást saját zsenialitásának, vagy olyan sorsszerű szerencsének tulajdonítja, mint égitestek, bálványok, kabalák, melyeknek semmi köze dolgához. Allah, az üres szavaival és motyogásaival elmondott imák szintjén marad meg spirituális életében. Ez hatalmas hálátlanság.

[1674] 16:54. They are welcome to their fancies and false worship, and to the enjoyment of the pleasures of this Life, but they will soon be disillusioned. Then they will realize the true values of the things they neglected and the things they cultivated

16:54. Elmerülnek saját szeszélyeikben, hamis imádataikban, de az Evilági élet gyönyöreinek, élvezeteinek vége szakad, és akkor jön a kiábrándulás. Akkor felfogják a dolgok valós értékeit, meglátják mi az, mit elhanyagoltak és mit műveltek.

[1675] Their behavior is exactly as if they were satisfied within themselves that they were entitled or given a license to worship God and Mammon. In fact, the whole thing is their own invention or delusion.

Olyan magatartást vesznek fel, mintha ők dönthetnék el, mihez imádkozzanak, Istenhez vagy Mammonhoz. de ez mind a saját kitalációjuk, önmegtévesztésük.

وَإِذَا أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا وَإِن تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ إِذَا هُمْ يَقْنَطُونَ ﴿٣٦﴾

36. When We give men a taste of Mercy, they exult thereat: and when some evil afflicts them because of what their (own) hands have sent forth, behold, they are in despair!

36. Ha megízleltetjük az emberekkel a kegyelmet, örülnek neki. De ha bosszúság sújt le rájuk azáltal, mit kezeik előreküldtek, lám! Kétségbe esnek.

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاء وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٣٧﴾

37. See they not that Allah enlarges the provision and restricts it, to whomsoever He pleases? Verily in that are Signs for those who believe.[1676]

37. Nem látják-e, hogy Allah annak tárja ki és méri szűken a gondviselést, kinek Ő akarja. Mert bizony, ebben vannak a Jelek a hívők népének[1676].

فَآتِ ذَا الْقُرْبَى حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ ذَلِكَ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ وَأُوْلَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٣٨﴾

38. So give what is due to kindred, the needy, and the wayfarer. That is best for those who seek the Countenance, of Allah, and it is they who will prosper.

38. Add meg a közeli hozzátartozónak járandóságát, (ahogy) a szűkölködőnek és vándornak. Ez jobb azoknak, kik Allah Színét akarják, mert ezek ők, kik boldogulnak.

وَمَا آتَيْتُم مِّن رِّبًا لِّيَرْبُوَ فِي أَمْوَالِ النَّاسِ فَلَا يَرْبُو عِندَ اللَّهِ وَمَا آتَيْتُم مِّن زَكَاةٍ تُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ فَأُوْلَئِكَ هُمُ الْمُضْعِفُونَ ﴿٣٩﴾

39. That which ye lay out for increase through the property of (other) people, will have no increase with Allah. but that which ye lay out for charity, seeking the Countenance of Allah, (will increase): it is these who will get a recompense multiplied[1677].

[1676] 28:82. Allah's grant of certain gifts to some, as well as His withholding of certain gifts from others, are themselves Signs (trials or warnings) to men of faith and understanding.

28:82. Allah bőkezűsége és annak működése, akár bőséggel juttat, vagy szűken mér, csak annak számára érthető és felfogható, ki ért az Ő Jeleiből.

[1677] Riba (literally 'usury' or 'interest') is prohibited, for the principle is that any profit which we should seek should be through our own exertions and at our own expense, not through exploiting other people or at their expense, however we may wrap up the process in the spacious phraseology of high finance or City jargon. But we are asked to go beyond this negative precept of avoiding what is wrong. We should show our active love for our neighbor by spending of our own substance or resources or the utilization of our own talents and opportunities in the service of those who need them. Then our reward or recompense will not be merely what we deserve. It will be multiplied to many times more than our strict account.

Riba (Uzsora, vagy kamat) az Iszlámban tiltott. Csak olyan profit realizálható, ami saját munkánk, erőfeszítésünk gyümölcse. Olyan, ami más emberek munkájában gyökerezik, amiben nekünk nincs részünk, és ami őket károsítja, az tilos. Ugyanakkor ennek pozitív változata a jótékonyság, ha kérdezés nélkül segítünk

39. Mit uzsoraként kiadtok, hogy kamatozzék az emberek vagyonában, az nem kamatozik Allahnál. Mit Zakatként adtok, hogy Allah Színét akarjátok vele, hát ezek ők, a sokszoros nyertesek[1677].

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ هَلْ مِن شُرَكَائِكُم مَّن يَفْعَلُ مِن ذَٰلِكُم مِّن شَيْءٍ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٤٠﴾

40. It is Allah Who has created you: further, He has provided for your sustenance; then He will cause you to die; and again He will give you life. Are there any of your (false) "Partners" who can do any single one of these things? Glory to Him! and high is He above the partners they attribute (to him)[1678]!

40. Allah az, Ki megteremtett titeket, majd gondviselésben részesített, majd elmulaszt, majd életre kelt titeket. Van-e egy is a bálványaitok közt, mi ezt teszi? Legyen Ő Dicső és Magasságos azok felett, mikhez társítják[1678].

ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ لِيُذِيقَهُم بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٤١﴾

41. Mischief has appeared on land and sea because of (the meed) that the hands of men have earned, that ((Allah)) may give them a taste of some of their deeds: in order that they may turn back (from Evil)[1679].

41. Rontás ütötte fel fejét a szárazföldön és tengeren azáltal, mit az emberek kezei elnyertek. Hadd ízleltessen velük meg Ő néhányat abból, mit tettek, hátha tán visszatérnek[1679].

---

hozzátartozónak, szomszédnak, vándornak, idegennek stb., akkor áldozatunk viszonzása többszöröse lesz annak, mint amit befektettünk.

[1678] The persons or things or ideas to which we give part-worship, while our whole and exclusive worship is due to Allah, are the "Partners" we set up. Do we owe our existence to them? Do they sustain our being? Can they take our life or give it back to us? Certainly not. Then how foolish of us to give them part-worship!

Azok a személyek, dolgok, ideológiák, politikai vezetők, akiket rajongással veszünk körül, bálványokként imádunk, a „Partnerek, vagy Társak”, kiknek állítását eddig minden oldalról megközelítve tiltja az Iszlám. Valós imádatunkat kizárólag csak Allahnak tartogathatjuk. Köszönhetjük-e létünket nekik? Ellátnak-e minket fenntartó gondviseléssel? Elveszik-e, ill., visszaadják-e életünket? Bizonyosan nem. Akkor, hogy lehetünk ilyen bolondok, hogy megosztjuk Allah imádatát velük?

[1679] Allah's Creation was pure and good in itself. All the mischief or corruption was introduced by Evil, viz., arrogance, selfishness, etc. See 30:30 above. As soon as the mischief has come in, Allah's mercy and goodness step in to stop it. The consequences of Evil must be evil, and this should be shown in such partial punishment as "the hands of men have earned," so that it may be a warning for the future and an invitation to enter the door of repentance.

Allah teremtménye tiszta, ártatlan és jó. A rontást, félrevezetést a gonosz hozza be ebbe a tisztaságba. Rávezeti a teremtményt az önzésre, szembefordulásra, lázadásra. Lásd 30:30, feljebb. Amint a megtévesztés teret nyer, Allah kegyelme is becsatlakozik, hogy leállítsa. A gonosz következménye rossz, amit be kell mutatni részbüntetéseken keresztül azáltal, „mit elnyertek kezeik”. Ez a büntetés tekinthető figyelmeztetésnek, ami megnyitja a bűnbánat kapuit.

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلُ كَانَ أَكْثَرُهُم مُّشْرِكِينَ ﴿٤٢﴾

42. Say: "Travel through the earth and see what was the end of those before (you): Most of them worshipped others besides Allah[1680]."

42. Mondd: „Járjatok a Földön és lássátok mi volt beteljesülése azoknak, kik azelőtt (éltek). Legtöbbjük bálványimádó volt[1680].”

فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ الْقَيِّمِ مِن قَبْلِ أَن يَأْتِيَ يَوْمٌ لَّا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ يَوْمَئِذٍ يَصَّدَّعُونَ ﴿٤٣﴾

43. But set thou thy face to the right Religion before there come from Allah the Day which there is no chance of averting: on that Day shall men be divided (in two).

43. Szegezd arcod az egyenes hitvallás felé, még mielőtt eljön a Nap Allahtól, mely elől nincs menekvés. Ezen a Napon szét lesznek osztva (két csoportra).

مَن كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِأَنفُسِهِمْ يَمْهَدُونَ ﴿٤٤﴾

44. Those who reject Faith will suffer from that rejection: and those who work righteousness will spread their couch (of repose) for themselves (in heaven):

44. Ki tagad, ellene fog szólni tagadása, s ki jókat cselekszik, az magának ágyaz meg (a Mennyországban).

لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِن فَضْلِهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ ﴿٤٥﴾

45. That He may reward those who believe and work righteous deeds, out of his Bounty. For He loves not those who reject Faith.

45. Hadd jutalmazza meg Ő azokat, kik hisznek, jókat cselekszenek, az Ő kiváltságából. Mert bizony, Ő nem szereti a hitetleneket.

وَمِنْ آيَاتِهِ أَن يُرْسِلَ الرِّيَاحَ مُبَشِّرَاتٍ وَلِيُذِيقَكُم مِّن رَّحْمَتِهِ وَلِتَجْرِيَ الْفُلْكُ بِأَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا مِن فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٤٦﴾

[1680] If you contemplate history and past experience (including spiritual experience), you will find that evil and corruption tended to destroy themselves, because they had false idols for worship, false standards of conduct, and false goals of desire.

Ha a történelmet, valamint a múlt tapasztalatait (beleértve a spirituális tapasztalatokat) tanulmányozzuk, látjuk, hogy a gonosz és a rontás önmagukat pusztítják el. Mindkettőnek hamis bálványok, szabályozások, ideák, magaviseleti szokások, célok és vágyak állnak a hátterében.

46. Among His Signs is this, that He sends the Winds, as heralds of Glad Tidings, giving you a taste of His (Grace and) Mercy,- that the ships may sail (majestically) by His Command and that ye may seek of His Bounty: in order that ye may be grateful[1681].

46. Jelei közül való, hogy elküldi a szeleket, mik az örömhír hordozói, hogy ízelítőt adjon nektek az Ő kegyelméből, (hogy) a bárka az Ő parancsára fusson, s (hogy) vágyjatok az Ő kegyelméből, hátha tán hálát adtok[1681].

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَى قَوْمِهِمْ فَجَاؤُوهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَانتَقَمْنَا مِنَ الَّذِينَ أَجْرَمُوا وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾

47. We did indeed send, before thee, apostles to their (respective) peoples, and they came to them with Clear Signs: then, to those who transgressed, We meted out Retribution: and it was due from Us to aid those who believed.

47. Elküldtük előtted a Prófétákat népeikhez, kik elhozták nekik a bizonyságokat. Elégtételt vettünk azokon, kik bűnösök voltak. Ránk hárult az, hogy gondoskodjunk a hívőkről.

اللَّهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَاحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَيَبْسُطُهُ فِي السَّمَاء كَيْفَ يَشَاء وَيَجْعَلُهُ كِسَفًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ فَإِذَا أَصَابَ بِهِ مَن يَشَاء مِنْ عِبَادِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٤٨﴾

48. It is Allah Who sends the Winds, and they raise the Clouds: then does He spread them in the sky as He wills, and break them into fragments, until thou seest rain-drops issue from the midst thereof: then when He has made them reach such of his servants as He wills behold, they do rejoice[1682]!-

---

[1681] The theme of Allah's artistry in the physical and the spiritual world was placed before us above in 30:20- 27. Then, in verse 28-40, we were shown how man and nature were pure as they came out of the hand of Allah, and how we must restore this purity in order to fulfill the Will and Plan of Allah. Now we are told how the restorative and purifying agencies are sent by Allah Himself, in both the physical and the spiritual world.

Allah csodálatos fizikai és spirituális alkotását láttuk a 30:20-27-ben. Majd a 28-40-ben az ember és a teremtés tisztasága, ártatlansága jelenik meg. Intést kapunk e tisztaság megtartására azért, hogy teljesíteni tudjuk Allah akaratát és tervét. Jelen versekben pedig arról bizonyosodhatunk meg, hogy tisztulásunk érdekében milyen eszközöket bocsát Allah rendelkezésünkre mind a fizikai, mind a spirituális világban.

[1682] Again, the Parable of the Winds is presented from another aspect, both physical and spiritual. In the physical world, see their play with the Clouds: how they suck up the moisture from terrestrial water, carry it about in dark clouds as needed, and break it up with rain as needed. So Allah's wonderful Grace draws up men's spiritual aspirations from the most unlikely places and suspends them as dark mysteries, according to His holy Will and Plan: and when His Message reaches the hearts of men even in the smallest fragments, how its recipients rejoice, even though before it, they were in utter despair!

A szél példája egy másik oldalról mutatkozik meg. Láthatjuk, hogy a fizikai világban miként képződnek a felhők. A szelek felszívják a szárazföld nedvességét, szállítják azt a sötét fellegekben, majd eső formájában lehull ott, ahol szükséges. Ekképpen töltheti fel az ember is saját spirituális tudatát, akár a legváratlanabb, legkietlenebb helyekről. A legkisebb foszlány is képes ezekből arra, hogy Allah akaratának megfelelően megérjen és a gondolatok mögé olyan tartalmakat lássunk, melyek megnyitják az Ő tervének megértését és az abba való beilleszkedést.

48. Allah az, Ki elküldi a szeleket, hogy feltorlassza a felhőket, majd úgy terítse szét azokat az Égen, ahogy Ő akarja. Majd megteszi azokat foszlányokká és látod kihullani közülük az esőcseppeket. Majd lebocsátja azt szolgálói közül annak, kinek Ő akarja, hadd örvendezzenek[1682],-

وَإِن كَانُوا مِن قَبْلِ أَن يُنَزَّلَ عَلَيْهِم مِّن قَبْلِهِ لَمُبْلِسِينَ ﴿٤٩﴾

49. Even though, before they received (the rain) - just before this - they were dumb with despair!

49. Hiszen mielőtt rájuk hullott (az eső), még azelőtt is kételkedtek.

فَانظُرْ إِلَى آثَارِ رَحْمَتِ اللَّهِ كَيْفَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ ذَلِكَ لَمُحْيِي الْمَوْتَى وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٥٠﴾

50. Then contemplate (O man!) the memorials of Allah's Mercy!- how He gives life to the earth after its death: verily the same will give life to the men who are dead: for He has power over all things[1683].

50. Nézd Allah kegyelmének nyomait, miként kelti életre a Földet annak halála után! Mert bizony, ugyanez kelti életre a halottakat is. Mert Ő Mindenre Képes[1683]!

وَلَئِنْ أَرْسَلْنَا رِيحًا فَرَأَوْهُ مُصْفَرًّا لَّظَلُّوا مِن بَعْدِهِ يَكْفُرُونَ ﴿٥١﴾

51. And if We (but) send a Wind from which they see (their tilth) turn yellow,- behold, they become, thereafter, Ungrateful (Unbelievers)!

51. Ha elküldenénk a szelet, mi szemük láttára sárgítja ki (vetéseiket), ezután is hitetlenek maradnának!

فَإِنَّكَ لَا تُسْمِعُ الْمَوْتَى وَلَا تُسْمِعُ الصُّمَّ الدُّعَاءَ إِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِينَ ﴿٥٢﴾

52. So verily thou canst not make the dead to hear, nor canst thou make the deaf to hear the call, when they show their backs and turn away[1684].

[1683] After the two Parables about the purifying action of the Winds and their fertilizing action, we now have the Parable of the earth that dies in winter or drought and lives again in spring or rain, by Allah's Grace: so, in the spiritual sphere, man may be dead and may live again by the Breath of Allah and His Mercy if she will only place himself in Allah's hands.

A szelek tisztító és termékenyítő hatása után a Föld példáját látjuk, ami télen, vagy száraz évszakban elhal és tavasszal, vagy az esős évszak kezdetekor élet költözik belé Allah kegyelme által. Az ember is meghal, de ott az újbóli élet is, ha Allah kezébe helyezi magát és hagyja, hogy Ő életet leheljen bele.

[1684] The marvels of Allah's creation can be realized in a general way by everyone who has a disposition to allow such knowledge to penetrate his mind. But if men, out of perversity, kill the very faculties which Allah has given them, how can they then understand? Besides the men who deaden their spiritual sense, there are men who may be likened to the deaf, who lack one faculty but to whom an appeal can be made through other faculties. Such as the sense of sight; but if they turn their backs and refuse to be instructed at all. How can the Truth reach them?

Allah teremtését az ember önmaga fedezheti csak fel, ehhez megfelelő tudásra, felkészültségre van szüksége. Allah megadott minden eszközt és biológiai képességet, ami szükséges a felfedezéshez. Ha az ember kiöli magából ezeket a képességeket, akkor, hogy várja el azt, hogy megértse a világot? Azokon kívül, akik

52. Nem bírhatod hallásra a halottat, s a süketet sem bírhatod arra, hogy meghallja a hívást, mikor hátat fordítanak[1684].

وَمَا أَنتَ بِهَادِي الْعُمْيِ عَن ضَلَالَتِهِمْ إِن تُسْمِعُ إِلَّا مَن يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُم مُّسْلِمُونَ ﴿٥٣﴾

53. Nor canst thou lead back the blind from their straying: only those wilt thou make to hear, who believe in Our signs and submit (their wills in Islam)[1685].

53. Nem vezetheted ki a vakot az ő tévelygéséből, hacsak nem bírod őket hallásra és hiszik Áyáinkat, majd alávetik magukat (Muszlimok lesznek)[1685].

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُم مِّن ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِن بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِن بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشَيْبَةً يَخْلُقُ مَا يَشَاء وَهُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ ﴿٥٤﴾

54. It is Allah Who created you in a state of (helpless) weakness, then gave (you) strength after weakness, then, after strength, gave (you weakness and a hoary head: He creates as He wills, and it is He Who has all knowledge and power.

54. Allah az, Ki gyengének teremtett titeket, majd a gyengeség után megadta az erőt, majd az erő után megtette a gyengeséget és ősz főt. Azt teremt, mit Ő akar, Ő Minden Tudás és Képesség Birtokosa.

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُقْسِمُ الْمُجْرِمُونَ مَا لَبِثُوا غَيْرَ سَاعَةٍ كَذَلِكَ كَانُوا يُؤْفَكُونَ ﴿٥٥﴾

55. On the Day that the Hour (of Reckoning) will be established, the transgressors will swear that they tarried not but an hour: thus were they used to being deluded[1686]!

55. A Napon beáll az Óra és esküdöznek a bűnösök, hogy nem töltöttek el többet egy óránál. Ekképpen voltak rászedve[1686]!

---

eltompítják spirituális érzékeléseiket, vannak olyanok, kik a süketekhez hasonlatosak, kik, ha akarnák, a többi észlelési képességeiket, mint pl. látás, használhatnák. Az Igazság csak akkor tud belénk hatolni, ha utat nyitunk előtte.

[1685] The only persons who gain by spiritual teaching are those who bring a mind to it-who believe and submit their wills to Allah's Will. This is the central doctrine of Islam.

Csak az képes a spirituális tanításokat magába építeni és gyarapodni általuk, aki tudatát Allah Akaratának megfelelően alakítja, aláveti. Ez az Iszlám alaptanításai közül az egyik.

[1686] Whatever the seeming inequalities may be now when the good appear to be weak and the strong seem to oppress-will be removed when the balance will be finally redressed. That will happen in good time, -indeed so quickly that the Transgressors will be taken by Surprise. They were deluded by the fact that what they took to be their triumph or their freedom to do what they liked was only a reprieve, a "Term Appointed", in which they could repent and amend and get Allah's Mercy. Failing this, they will then be up against the Penalties which they thought they had evaded or defied.

Hiába látjuk az egyenlőtlenségeket, mint pl. azt, hogy az erőtlen, gyenge képviseli a jót és az erős a gonoszt, ezek az egyensúlyok átalakulnak és jó mederbe terelődnek. Akkor következik majd be, amikor senki sem számít rá. Főleg nem a bűnösök. Ők saját élvezeteik csapdájában élik életüket, nem használva az időt arra, hogy megbánják gaztetteiket. Ha a haladék, a kijelölt idő kihasználatlanul marad, nem menekülhetnek a büntetés elől.

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ لَقَدْ لَبِثْتُمْ فِي كِتَابِ اللَّهِ إِلَى يَوْمِ الْبَعْثِ فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَلَكِنَّكُمْ كُنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٥٦﴾

56. But those endued with knowledge and faith will say: "Indeed ye did tarry, within Allah's Decree, to the Day of Resurrection, and this is the Day of Resurrection: but ye - ye were not aware!"

56. Így szólnak azok, kiknek már megadatott a tudás és hit: „Valójában annyit töltöttetek el, amennyit Allah rendelt el a Feltámadás Napjáig. És ez a Feltámadás Napja, ha nem tudnátok!”

فَيَوْمَئِذٍ لَّا يَنفَعُ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَعْذِرَتُهُمْ وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٥٧﴾

57. So on that Day no excuse of theirs will avail the transgressors, nor will they be invited (then) to seek grace (by repentance).

57. Ezen a Napon nem használ kifogása azoknak, kik bűnbe estek és nem tehetnek jóvá (semmit).

وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِن كُلِّ مَثَلٍ وَلَئِن جِئْتَهُم بِآيَةٍ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ أَنتُمْ إِلَّا مُبْطِلُونَ ﴿٥٨﴾

58. verily We have propounded for men, in this Qur'an every kind of Parable: But if thou bring to them any Sign, the Unbelievers are sure to say, "Ye do nothing but talk vanities[1687]."

58. Mert bizony, Mi felvetettünk az embereknek ebben a Koránban mindenféle példát. De ha te Jelet hoznál nekik, azt mondanák, kik tagadnak, hogy ti hiábavalóságot beszéltek[1687].

كَذَٰلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٩﴾

59. Thus does Allah seal up the hearts of those who understand not[1688].

59. Ekképpen bélyegzi meg Allah azok szívét, kik nem tudnak[1688].

[1687] Things of the highest moment have been explained in the Quran from various points of view. as in this Surah itself, by means of payables and similitudes drawn from nature and from our ordinary daily life. But whatever the explanation, however convincing it may he to men who earnestly seek after Truth, those who deliberately turn their backs to Truth can find nothing convincing. In their eyes the explanations are mere "vain talk" or false arguments.

A legemelkedettebb lét és minden más, hasonlatok, magyarázatok, példák formájában kapnak helyet a Koránban, vagy akár ebben a Szúrában. Állhat itt azonban, a legjobb magyarázat, legtökéletesebb példa, de az mit sem ér akkor, ha elfordulnak és nem nyitják meg füleiket, szemeiket, szíveiket rá. Ezek számára az itt felsorakoztatott érvek, csupán „üres beszéd”.

[1688] When an attitude of obstinate resistance to Truth is adopted, the natural consequence (by Allah's Law) is that the heart and mind get more and more hardened with every act of deliberate rejection. It becomes more and more impervious to the reception of Truth, just as a sealed envelope is unable to receive any further letter or message after it is sealed. Cf. also 2:7.

Ha az Igazság elutasítása csökönyös ellenállássá fajul, ennek természetes következménye a szív és értelem bezáródása. Minden további elutasítás csak keményebbé teszi mindkettőt, végül az Igazságnak esélye sincs arra, hogy ezek falain áthatoljon. Ez olyan, akár a lezárt boríték, melybe már nem tudunk üzenetet helyezni. Lásd szintén 2:7.

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَا يَسْتَخِفَّنَّكَ الَّذِينَ لَا يُوقِنُونَ ﴿٦٠﴾

60. So patiently persevere: for verily the promise of Allah is true: nor let those shake thy firmness, who have (themselves) no certainty of faith[1689].

60. Légy állhatatos! Mert bizony, Allah ígérete Igaz. Ne bizonytalanítsanak el azok, kik maguk sem bizonyosak[1689].

[1689] The Prophet of Allah does not slacken in his efforts or feel discouraged because the Unbelievers laugh at him or persecute him or even seem to succeed in blocking his Message. He has firm faith, and he knows that Allah will finally establish His Truth. He goes on in his divinely entrusted task, with patience and perseverance, which must win against the levity of his opponents, who have no faith or certainty at all to sustain them.

Allah Prófétája nem vesz vissza erőfeszítéseiből és nem bátortalanítja el őt a hitetlenek gúnya, csúfolódása, üldözése, vagy az Üzenet tanításának blokkolása. A Próféta hite erős és tudja, hogy Allah végül beteljesíti az Ő Igazságát. Állhatatosan viszi végig az isteni küldetést, melynek végül győzedelmeskednie kell az ellenzők léhaságán, hiábavalóságán. Nekik nincs hitük és bizonyosságuk abban, mi áll mögöttük.

ANNEX TO SURAH AR-ROOM (THE BYZANTINES)
BY YUSUF ALI

First Contact of Islam with World Movements

The contemporary Roman (Bizantine) and Persian Empire

(see 30:2-7 and Notes)

1. The conflict between the Byzantine Emperor Heraclius and the Persian King Khasrau Parwiz (Chosroes II) is referred to in Surah 30. (Al Rum). It will therefore be convenient now to review very briefly the relations of those two great Empires and the way in which they gradually decayed before the rising sun of Islam. The story has not only a political significance, but a deep spiritual significance in world history.

2. If we take the Byzantine Empire as a continuation of the Empire that grew out of the Roman Republic, the first conflict took place in B.C. 53, when the Consul Crassus (famous for his riches) was defeated in his fight with the Parthians. If we go back further, to the time of the Greek City-States, we can refer back to the invasion of Greece by Xerxes in B.C. 480-479 and the effective repulse of that invasion by sea and land by the united cooperation of the Greek States. The Persian Empire in those days extended to the western (Mediterranean) coast of Asia Minor. But as it included the Greek cities of Asia Minor, there was constant intercourse in war and peace between Persia and Hellenic (Greek) world. The cities in Greece proper had their own rivalries and jealousies, and Greek cities or parties often invoked the aid of the Great King (Shahinshah of Persia) against their opponents. By the Peace of Antalcidas, B.C. 387, Persia became practically the suzerain power of Greece. This was under the Achaemenian Dynasty of Persia

3. Then came the rise of Macedonia and Alexander's conquest of the Persian Empire (B.C. 330). This spread the Hellenic influence as far east as Central Asia, and as far south as Syria (including Palestine), Egypt, and and Northern Africa generally. Rome in its expansion westwards reached the Atlantic, and in its expansion eastwards absorbed the territories of Alexander's successors, and became the mistress of all countries with a Mediterranean seacoast. The nations of the Roman Empire "insensibly melted away into the Roman name and people "(Gibbon, chap ii).

4. Meanwhile there were native forces in Persia which asserted themselves and established (A.C. 10) the Dynasty of the Arsacids (Ashkanian). This was mainly the outcome of a revolt against Hellenism, and its spear point was in Parthia. The Arsacids won back Persia proper, and established the western boundary of Persia in a line drawn roughly from the eastern end of the Black Sea southwards to the Euphrates at point northeast of Palmyra. This would include the region of the Caucasus (excluding the Black Sea coast) and Armenia and Lower Mesopotamia, in the Persian Empire. This was the normal boundary between Persia and the Roman Empire until the Islamic Empire wiped out the old Monarchy of Persia and a great

part of the Byzantine Empire, and annexed Egypt, Palestine, Syria, and gradually Asia Minor, finally extinguishing the whole of the Byzantine Empire

5. Another stage in Persian history was reached when the Arsacids were overthrown and the Sasanians came into power under Ardshir 1, A.C. 225. The Sasanian Empire was, in a sense, a continuation of the Achaemenian Empire, and was reaction against the corruptions of the Zoroastrian religion which had crept in under the Parthian Dynasty of the Arsacids. But the religious reforms were only partial. There were some interaction between Christianity and the Zoroastrian religion. For example, the great mystic Mani, who was painter as well as religious leader, founded the sect of Manichaeism. He flourished in the reign of Shapur 1 (A.C. 241-272) and seems to have preached a form of Gnostic faith, in which Alexandrian philosophy was mixed with Christian doctrine and the old Persian belief in the dual principle of Good and Evil. The Sasanians failed to purify religion and only adhered to fireworship in arrogance, luxury, sensuality, and monopoly of power and privilege, which is the office of Religion to denounce and root out. That office was performed by Islam.

6. When the seat of the Roman Empire was transferred to Constantinople (Byzantium) in the time of Constantine (A.C. 350), the conflict between Rome and Persia became more and more frequent. The true Peninsula of Arabia was never conquered either by Rome or by Persia, although its outlying parts were absorbed in either the one or the other at various times. It is interesting to notice that the Roman Emperor Philip (A.C. 244-249) was a born Arab and that the architecture of the Nabataeans in the city of Petra and in Hijr shows a mixture of Roman, Greek, Egyptian, and indigenous Arab cultures.

7. Arabia received the cultural influences of Persia and the Byzantine Empire, but was a silent spectator of their conflicts until Islam was brought into the main currents of world politics.

8. The Yemen coast of Arabia, which was easily accessible by sea to Persia, was the battle-ground between the Persian Empire and the Abyssinian Empire just across the Red Sea. Abyssinia and Arabia had had cultural and political relations for many centuries. Amharic, the ruling language of Abyssinia, is closely allied with Arabic, and the Amharic people went as colonists and conquerors from Arabia through Yemen. Shortly before the birth of the Holy Prophet, Abyssinia had been in occupation of Yemen for some time, having displaced a Jewish dynasty. The Abyssinians professed the Christian religion, and although their Church was doctrinally separate from the Byzantine Church, there was a great deal of sympathy between the Byzantines and the Abyssinians on account of their common Christian religion. One of the Abyssinian viceroys in Yemen was Abrahah, who conceived the design of destroying the Temple at Makkah. He led an expedition, in which elephants formed a conspicuous feature, to invade Makkah and destroy the Ka'bah. He met a disastrous repulse, which is referred to in the Quran (Surah 105). This event was in the year of the Prophet's birth, and marks the beginning of the great conflict which enabled Arabia eventually to obtain a leading place among the nations of the world. The year usually given for the Prophet's birth is 570 A.C., though the date must be taken as only approximate, being the middle figure between 569 and 571. The extreme possible limits. The Abyssinians having been overthrown, the Persians were established in Yemen, and their power lasted there until about the 7th year of the Hijrah (approximately 628 A.C.), when Yemen accepted Islam.

9. The outstanding event in Byzantine history in the 6th century was the reign of Justinian (527-565) and in Persian history the reign of Anawshirwan (531-579). Justinian is well-known for his great victories in Africa and for the great Digest he made of Roman Law and Jurisprudence. In spite of the scandalous life of his queen Theodora, he occupies an honorable place in the history of the Roman Empire. Anawshirwan is known in Persian history as the "Just King". They were contemporary rulers for a period of 34 years. In their time the Roman and Persian Empires were in close contact during peace and war. Anawshirwan just missed being adopted by the Roman Empire. If the adoption had come off, he would have become one of the claimants to the Byzantine throne. He invaded Syria and destroyed the important Christian city of Antioch in 540- 541. it was only the able defense of Belisarius, the Roman general, which saved the Roman Empire from further disasters in the east. On the other hand the Turanian Avars, driven in front of the Turks, had begun the invasion of Constantinople from the western side. Justinian made an alliance with the Abyssinians as a Christian nation, and the Abyssinians and the Persians came to conflict in Yemen. Thus world conditions were hemming in Arabia on all sides. It was Islam that not only saved Arabia but enabled it to expand and to play a prominent part in world history after the annihilation of the Persian Empire and the partial destruction of the Byzantine Empire.

10. The sixth century of the Christian era and the first half of the seventh century were indeed a marvelous period in the world's history. Great events and transformations were taking place throughout the then known world. We have referred in the Roman Empire and the Persian Empire which dominated the civilized portions of Europe, Africa and Western Asia. The only two other countries of note in history in those days were India and China. In India there was the glorious period of Harsha Vardhana (606-647 A.C.), in which art, science, and literature flourished, political power was on a healthy basis, and religious enquiry was bringing India and China into closer relationship. The famous Chinese Buddhist traveler Yuang Chwang (or Yuang Tsang or Hsuan-Tsang) performed his pious pilgrimage to India in 629-45. In China, the glorious The'ang Dynasty was established in 618. The Chinese art of that Dynasty led the world. In political power, China extended from the Pacific in the east to Persian Gulf on the west. There was unity and peace, and China-hitherto more or less isolated-received ambassadors from Persia, Constantinople, Magadha, and Nepal, in 643. But all this pomp and glitter had in it the seeds of decay. Persia and Byzantine collapsed in the next generation. India was in chaos after Harsha's death. The Chinese Empire could not long remain free from the "Barbarians": the Great Wall, begun in the third century B.C., was soon to be out of date. By about 683 the Khitans from the northwest and the Tibetans from the south were molesting China. The Germans, the Goths and the Vandals were pressing further and further into Roman Empire. From Asia, the Avars and the Turks were pressing both on the Romans and the Persians, and sometimes playing off the one against the other. The simpler and less sophisticated nations, with their ruder but more genuine virtues, were gaining ground. Into all that welter came the Message of Islam, to show up, as by galvanic action, the false from the truth, the empty from the eternal, the decrepit and corrupt from the vigorous and pure. The ground of History was being prepared for the New Birth in Religion.

11. Anawshirwan was succeeded on the Persian throne by an unworthy son Hurmuz (579-590). Had it not been for the talents of his able General Bahram, his Empire would have been ruined by the invasions of the Turks on one side and the Romans on the other. Eventually Bahram rebelled, and Hurmuz was deposed and killed. His son Khusraw Parwiz (Chosroes II) took refuge with the Byzantine Emperor Maurice, who practically adopted him as a son and

restored him to the Persian throne with Roman arms. Khusraw reigned over Persia from 590 to 628. it was to him that the Holy Prophet addressed one of his letters, inviting him to Islam towards the end of his life. It is not certain whether the letter was actually delivered to him or to his successor, as it is not easy to calculate precisely synchronous dates of the Christian era with those of the earliest years of the Hijrah era.

12. In Arabic and Persian records the term Kisra refers usually to Khusraw Parwiz (Chosroes II) and sometimes to Khusraw Anawshirwan (Chosroes I), while the term Khusraw is usually treated as generic - as the title of the Kings of Persia generally. But this is by no means always the case. “Kisra” is an Arabic form of “Khusraw”. The name of Anawshirwan has been shortened from the time of Firdawsi onwards to Nushirwan. The Pehlevi form is Anoshek-ruwan, “of immortal soul’.

13. The Byzantine Emperor Maurice (582-602) had a mutiny in his army, and his capital revolted against him. The army chose a simple centurion called Phocas as Emperor and executed Maurice himself. The usurper Phocas ruled from 602 to 610, but his tyranny soon disgusted the Empire, Heraclius, the governor (exarch) of a distant province in Africa, raised the standard of rebellion, and his young son, also called Heraclius, was sent to Constantinople to depose Phocas and assume the reins of power. It was the younger Heraclius, who ascended the throne of Constantinople in 610 and ruled till 642, who figures in Muslim history as Hiraql.

14. Khusraw Parwiz called himself the son of the Emperor Maurice. During his refuge at Constantinople he had married a Byzantine wife. In Nizami’s Romance she is known as Maryam. According to some historians she was a daughter of the Emperor Maurice, but Gibbon throws doubts on that relationship. In any case, he used the resources of the Persian Empire to fight the usurper Phocas. He invaded the Byzantine Empire in 603. The war between the Persians and the Romans became a national war and continued after the fall of Phocas in 610. The Persians had sweeping victories, and conquered Aleppo, Antioch, and the chief Syrian cities, including Damascus in 611. Jerusalem fell to their arms in 614-615, just 8 to years before the sacred Hijrah. The city was burnt and pillaged, the Christians were massacred, the churches were burnt, the burial place of Christ was itself insulted, and many relics, including the “true Cross” on which the Christians believed that Christ had been crucified, were carried away to Persia. The priests of the Persian religion celebrated an exultant triumph over the priests of Christ. In this pillage and massacre the Persians were assisted by crowds of Pagan Arabs to whom any opportunity of plunder and destruction was in itself welcome. It is probably this striking event-this victory of the Persians over the Byzantine Empire-which is referred to in Surah 30 (Al Rum) of the Quran. The Pagan Arabs naturally sided with the Persians in their destructive zeal, and thought that the destruction of the Christian power of Byzantium would also mean a setback to the Message of the Prophet, the true successor of Jesus. For our Holy Prophet had already begun his mission and the promulgation of Allah's Revelation in A.C. 610. while the whole world believed that the Roman Empire was being killed by Persia, it was revealed to him that the Persian victory was short-lived and that within a period of a few years the Romans (Byzantium) would conquer again and deal deadly blow to the Persians. The Pagan Arabs, who were then persecuting the Holy Prophet in Makkah, hoped that their persecution would destroy the Holy Prophet’s new Revelation. In fact both their persecution and the deadly blows aimed by the Persians and

the Romans (Byzantine) at each other were instruments in Allah's hands for producing those conditions which made Islam thrive and increase until it became the predominant power in the world.

15. The Persian flood of conquest did not stop with the conquest of Jerusalem. It went on to Egypt, which was also conquered and annexed to the Persian Empire in 616. The Persian occupation reached as far as Tripoli in North Africa. At the same time another Persian Army ravaged Asia Minor and reached right up to the gates of Constantinople. Not only the Jews and Pagan Arabs, but the various Christian sects which had been persecuted as heretics by the Romans, joined in the fray and helped the Persians. The condition of Heraclius became indeed pitiable. With all these calamities, he had to deal with the Avars who were attacking from the other side of Constantinople, which was practically in state of siege. Famine and pestilence added to the horrors of the situation.

16. In these desperate circumstances Heraclius conceived a brilliant plan. He knew that the Persians were weak in sea power. He used his sea-power to attack them in the rear in 622 (the year of Hijrah). He transported his army by sea through the Aegean Sea to the bay just south of the Taurus Mountains. He fought a decisive battle with the Persians at Issus, in the same plain in which Alexander the Great had defeated the Persians of his day in his famous march to Syria and Egypt. The Persians were taken by surprise and routed. But they had still a large forces in Asia Minor, which they could have brought into play against the Romans if Heraclius had not made another and equally unexpected dash by sea from the north. He returned to Constantinople by sea, made a treaty with the Avars, and with their help kept the Persians at bay around the capital. Then he led three campaigns, in 623, 624, and 625, along the southern shore of the Black Sea and took the Persians again in the rear in the region round Trebizond and Kars. Through Armenia, he penetrated into Persia and got into Mesopotamia. He was now in a position to strike at the very heart of the Persian Empire. A decisive battle was fought on the Tigris near the city of Mosul in December 627. before this battle, however, he had taken care to get the alliance of the Turks and with their help to relieve Constantinople in 626 against the Persians and the treacherous Avars who had then joined the Persians.

17. Heraclius celebrated the triumph in Constantinople in March 628. Peace was then made between the two Empires on the basis of the status quo ante. Heraclius, in pursuance of a vow he had made, went south in the autumn to Emessa (Himis) and from there marched on foot to Jerusalem to celebrate his victories, and to restore to its place the Holy Cross which had been carried away by the Persians and was returned to the Emperor as a condition of peace. Heraclius's route was strewn with costly carpets, and he thought that the final deliverance had come for his people and his empire. Either on the way, or in Jerusalem, he met a messenger from the Holy Prophet carrying a letter inviting him to the True Faith as renewed in the living Messenger of the age. He apparently received the message with courtesy. But he did not realize the full import of the new World which was being shaped according to Allah's plans, and the future that was opening through the new Revelation. Perhaps in his heart he felt impressed by the story which he had heard from the Arabs about the Holy Prophet, but the apparent grandeur of his empire and the pride of his people prevented him from openly accepting the renewed Message of Allah. He caused a search to be made for any Arab who was sufficiently acquainted with the Prophet to tell him something about him. Abu Sufyan was then trading in a caravan in Syria. He was a cousin of

the Prophet, and belonged to the Umayyah branch of the family. He was sent for to Jerusalem (Aelia Capitolina).

18. When Abu Sufyan was called to presence of Heraclius, the Emperor questioned him closely about this new Prophet. Abu Sufyan himself was at that time outside Islam and really an enemy of the Prophet and his Message. Yet the story he told - of the truth and sincerity of the Holy Prophet, of the way in which the poor and lowly flocked to him, of the wonderful increase of his power and spiritual influence, and the way in which people who had once received the Light never got disillusioned or went back to their life of ignorance, and above all the integrity with which he kept all his covenants - made a favorable impression on the mind of Heraclius. That story is told in dramatic detail by Bukhari and other Arabian writers.

19. The relations of the Persians Monarch with Islam were different. He -either Khusraw Parwiz or his successor received the Holy Prophet's messenger with contumely and tore up his letter. "So will his kingdom be torn up." Said the Holy Prophet when the news reached him. The Persian Monarch ordered the Governor in Yemen to go and arrest the man who had so far forgotten himself as to address the grandson of Anawshirwan on equal terms. When the Persian Governor tried to carry out his Monarch's command, the result was quite different from what the great Persian King of Kings had expected. His agent accepted the truth of Islam, and Yemen was lost as a province to the Persian Empire and became a portion of the new Muslim State. Khusraw Parwiz died in February 628. He had been deposed and imprisoned by his own cruel and undutiful son, who reigned only for a year and a half. There were nine candidates for the Persian throne in the remaining four years. Anarchy reigned supreme in the Sasanian Empire, until the dynasty was extinguished by the Muslim victory at the battle of Mada'in in 637. The great and glorious Persian monarchy, full of pride and ambition, came to an ignominious end, and a new chapter opened for Persia under the banner of Islam.

20. The Byzantine Empire itself began to shrink gradually, losing its territory, not to Persia, but to the new Muslim Power which absorbed both the ancient Empires. This Power arose in its vigor to proclaim a new and purified creed to the whole world. Already in the last seven years of Heraclius's reign (635-642) several of the provinces nearest to Arabia had been annexed to the Muslim Empire. The Muslim Empire continued to spread on, in Asia Minor to the north and Egypt to the south. The Eastern Roman Empire became a mere shadow with a small bit of territory round its capital. Constantinople eventually surrendered to Muslims in 1453.

21. That was the real end of the Roman-Byzantine Empire. But in the wonderful century in which the Prophet lived, another momentous Revolution was taking place. The Roman Pontificate of Gregory the Great (590-604) was creating a new Christianity as the old Christianity of the East was slowly dying out. The Patriarch of Constantinople had claimed to be the Universal Bishop, with jurisdiction over all the other bishops of Christendom. This had been silently but gradually questioned by the Popes of Rome. They had been building up a liturgy, a church organization and a body of discipline for the clergy, different from those of the Holy Orthodox Church. They had been extending their spiritual authority in the Barbarian provinces of Gaul and Spain. They had been amassing estates and endowments. They had been accumulating secular authority in their own hands. Pope Gregory the Great converted the Anglo-Saxon invaders of Great Britain to his form of Christianity. He protected Italy from

the ravages of the Franks and Lombards and raised the See of Rome to the position of a Power which exercised ample jurisdiction over the Western world. He was preparing the way for the time when one of his successors would crown under his authority the Frankish Charlemagne as Emperor of Rome and of the West (A.C. 800), and another of his successors would finally break away from the Orthodox Church of Constantinople in 1054 by the Pope's excommunication of the Patriarch of Constantinople and the Greeks.

References:

Among Western writers, the chief authority is Gibbon's Decline and Fall of the Roman Empire: mainly chapters 40-42, and 45-46; I have given references to other chapters in the body of this Appendix: his delineation of the characters of Heraclius and Chosroes II is brief but masterly.

L. Drapeyron's French monograph, L'Empereur Heraclius (Paris, 1869) throws further light on an interesting personality.

A.J. Butler's Arab Conquest of Egypt (Oxford, 1902) gives a good account of Heraclius.

The famous French dramatist Corneille has left a play of Heraclius, but it turns more on an intricate and imaginary plot in the early life of Heraclius than on the character of Heraclius as Emperor.

Nizami, in his Khusraw-o-Shirin (571 H, 1175-66 A.D.) makes reference at the end of his Romance to the Holy Prophet's letter to the Persian King, and does attempt in the course of the Romance a picture of the King's character. He is a sort of wild Prince Hal before he comes to the throne. Shirin is an Armenian princess in love with Khusraw; she marries Khusraw after the death of his first wife Maryam, daughter of the Roman Emperor, and mother of undutiful son who killed Khusraw and seized his throne.

Among the other Eastern writers, we find a detailed description of the interview of Abu Sufyan in Bukhari's Sahih (book on the beginning of Inspiration): the notes in the excellent English translation of Muhammad Asad (Leopold Weiss) are helpful.

Tabari's History is as usual valuable.

Mirkhond's (Khawind-Shah) Rawdah al Safa (translated by Rehatsek) will give English readers a summary (at second hand) of the various Arabic authorities.

Mawlana Shibli's otherwise excellent Sirah al Nabi is in this respect disappointing.

Mawlana Zafar Ali's Ghalaba-i-Rum (Urdu, Lahore, 1926) is interesting for its comments.

A note on the Persian capitals may be interesting. So long as Persia was under the influence of the Semitic Elamites, the chief residence of the rulers was at Susa, near the modern Dizful, about 50 miles northeast of Shustar. In the Medic or Median period (say B.C. 700 t0 550) the capital was, as we should expect, in the highlands of Media., in Ecbatana, the site of the modern city of Hamadan, 180 miles west of modern Tihran. Ecbatana remained even in Sasanian times the summer capital of Persia. With the Achae menians (B.C. 550-330) we

come to a period of full national and imperial life. Susa was the chief Achaemenian capital from the time of Darius I onwards, through Persepolis (Istakhr) in the mountain region near modern Shiraz, and about 40 miles northeast of Shiraz, was used as the city of royal burial. Alexander himself, as ruler in Persia, died in Babylon, later when the center of gravity moved north and northeast, other sites were selected.

The Arsacids (Ashkanian) or Parthians were a tribal power, fitly called in Arabic the muluk al Tawaif, and had probably no fixed or centralized capital. The Saqsanian took over a site where there were a number of cities, among which were Ctesiphon and Seleucia on opposite banks of the river Tigris. This site is about 45 miles north of the old site of Babylon and 25 miles below the later city of Baghdad. Ctesiphon and Seleucia were Greek cities founded by one of Alexander's successors, Seleucia being named after Seleucus.

This complex of seven cities was afterwards called by the Arabic name of Madain (the Cities). The Takht-i-Kisra (or Arch of Ctesiphon) still stands in a ruinous condition on this site. This seems to have been the chief capital of the Sasanians at the Arab conquest, which may be dated either from the battle of Qadisiyah or tha of Mada'in (Both fought in 637 A.D.), after which Persia which then included 'Iraq came into Muslim Empire. The Abbasi Empire built Baghdad for its capital under Mansur in 762 A.D. when that Empire was broken up in 1258 A.D., there was some confusion for two centuries. Then a national Persian Empire, the Safawi (1499- 1736) arose, and Shah Salim established his capital in the northwest corner in Tabriz. Shah Abbas the Great (1587-1628) had his capital at the more central city of Ispahan (or Isfahan). After the Safawi dynasty confusion reigned again for about four decades, when the Afghans were in the ascendant. When the Qachar (or Qajar) dynasty (1795-1925) was firmlty established under Agha Muhammad Khan. Tihran (Tehran) near the Caspian, where his family originated, became the capital, and it still remains the capital under the modern Pehlvi Dynasty

FÜGGELÉK AZ AR-RÚM (BIZÁNCIAK) SZÚRÁHOZ
SZERZŐ: YUSUF ALI

Az Iszlám első kapcsolatai a Birodalmakkal

Bizánci és Perzsa Birodalom

Lásd 30:2-7

1. Heraclius Bizánci császár és Khasrau Parwis Perzsa király közti konfliktusról a 30. Szúra (Al-Rum) tesz említést. Ezért jó, ha röviden áttekintjük e két Birodalom kapcsolatát és fokozatos hanyatlásukat még az Iszlám kora előtt. Történetüknek a világtörténelemben nem csak politikai, hanem mély spirituális jelentősége is van.

2. Ha Bizáncot a Római Köztársaság folytatásának tartjuk és a Római időkbe megyünk vissza, akkor az első konfliktus az i. e. 53-ban került sor, amikor a gazdagságáról híres Crassus konzul a Pártusokkal vívott csatában vereséget szenvedett. Ha tovább megyünk vissza a Görög Városállamok idejére, utalhatunk Xerxész Görög inváziójára az i. e. 480-479-ben és ennek sikeres tengeri és szárazföldi visszaverésére a Városállamok összehangolt együttműködésének eredményeként. Abban az időben a Perzsa Birodalom Kis-Ázsia nyugati, Mediterrán partvidékéig terjedt ki. Mivel itt számos Görög sziget volt, ezért a háborús és békés időszakok folytonosan követték egymást Perzsia és a Hellén világ között. Sokszor a Görög szigetek egymás közti rivalizálásában a Nagy Perzsa Sahin sah segítségét kérték ellenlábasuk legyőzésére. Az Anlacidas által kötött békeszerződés (i. e. 387) nyomán Perzsia gyakorlatilag Görögország hűbérura lett. Ez a Perzsa Achaemenian Dinasztia uralkodása alatt történt.

3. Majd jött Macedóniai nagy Sándor felemelkedése, aki elfoglalta a Perzsa Birodalmat (i. e. 330). Ezzel a hellén befolyás egészen Közép Ázsiáig, délen pedig Szíriáig (beleértve Palesztinát), Egyiptomig ért el, ami gyakorlatilag egész észak Afrikát jelentette. A Római expanzió nyugaton az Atlanti óceánig jutott, keleten pedig Nagy Sándor utódainak területeit olvasztotta magába. A Fekete tenger partvidékét teljesen uralta. A Római Birodalom nemzetei „öntudatlanul felolvadtak Róma nevében és embereiben".

4. Ezalatt Perzsián belül olyan bennszülött hatalmak jelentek meg, melyek érvényesítették és megalapozták magukat, mint pl. az Arsacids (Ashkanian) Dinasztia (i. sz. 10). A hellének elleni lázadás képezte színre lépésüket Pártus földön, ahonnan szétáramlottak. Az Arsacidok visszanyerték a Perzsák hatalmát, határaikat kiterjesztették a Fekete tenger keleti partvidékéig, délen pedig az Eufráteszt Palmirával összekötő térségig. A Perzsa Birodalom magába olvasztotta a Kaukázus vidékét, Örményországot és Alsó Mezopotámiát. Tehát ez képezte a Római és Perzsa Birodalom közti határokat addig, míg az Iszlám ereje el nem söpörte a Perzsa monarchiát, a Római Birodalmat, annektálta Egyiptomot, Palesztinát, Szíriát, majd fokozatosan Kis Ázsiát, véget vetve a Bizánci Birodalomnak.

5. A Perzsa történelem egy másik eseményét képezte az Arsacidok trónfosztása és a Szaszanidák hatalomra kerülése I. Ashadir alatt i. sz. 225-ben. A Szaszanida Birodalom részben az Achaemeniai folytatása, ami Zoroasztriánus vallás meggyengülésére adott reakciókén kelt életre az Arsacidok Pártus uralma alatt. Az általuk végrehajtott vallási reformok csak részlegesek voltak. Például a nagy misztikus, Mani, aki egy személyben festő és vallásvezető volt, megalapította a Manicheizmus szektáját. Ez a felfogás I. Shapur uralma alatt élte fénykorát (i. sz. 241-272) és egyfajta gnosztikus hitet prédikált. Ebben helyet kapott az

Alexandriai filozófia, ami keveredett a Keresztény doktrínákkal, valamint a Jó és Rossz duális elvét hirdető óperzsa hittel. A Szaszanidáknak nem sikerült megtisztítaniuk a vallást, arrogánsan, gőgösen, fényűzően, érzékiséget sugallva kötődtek a tűz imádatához, az erő és hatalom privilégiumához. Ez egy vallás esetében a rothadás előszobája, amit az Iszlám váltott fel.

6. Amikor a Római Birodalom székhelye Konstantin idején (i. sz. 350) Konstantinápolyba költözött (Bizánc), felerősödtek a Bizánc és Perzsia közti konfliktusok. Az Arab félszigetet sohasem foglalta el se Bizánc, se Perzsia, csupán egyes kívül eső részeit olvasztotta magába hol egyik, hol másik, időről időre. Érdekesség talán, hogy Philip (i. sz. 244-249) római császár arab születésű volt, a Petrában és Hidzsr-ben fellelhető Nabateus építészet a Római, Görög és ősi Arab kultúrák keveredését mutatja.

7. Arábiában mind a Perzsa, mind a Bizánci kultúra éreztette hatását, de az itteniek csak hallgatólag nézték a két Birodalom konfliktusát egészen addig, míg az Iszlám színre nem lépett és megváltoztatta a világ arculatát.

8. Arábia jemeni partvidéke könnyen elérhető volt a Perzsa öbölből. Ez volt a Perzsa és az Abesszin Birodalom közti csaták helyszíne a Vörös tenger túlpartján. Arábia és Abesszínia évszázadokon keresztül élénk kulturális és politikai kapcsolatban állt. Az Amhara, Abesszínia hivatalos nyelve közel áll az Arabhoz. Az Amharák gyakran érkeztek Arábiába Jemenen keresztül hódítókként. Röviddel a Próféta (béke reá) születése előtt, Abesszínia néhányszor elfoglalta Jement és elmozdították az ott uralkodó Zsidó Dinasztiát. Az Abesszinek Keresztények voltak. Bár egyházuk doktrínái elkülönültek a Bizánci Egyházétól, de ennek ellenére nagy szimpátiával tekintett egymásra a két hatalom a közös Keresztényi értékek alapján. Abraha, az egyik Jemenben uralkodó Abesszin alkirály volt az, aki elhatározta a Mekkai Szentély lerombolását. Hadjáratot vezetett, melyben elefántok félelmet gerjesztő vonulásával indultak meg Mekka lerohanására és a Kába lerombolására. A sereget katasztrofális csapás érte, amit a Korán 105. Szúrája említ. Ebben az évben született a Próféta. Az eset jelzi annak a nagy konfliktus sorozatnak a csíráját, mely képessé tette a későbbiekben Arábiát, hogy a világ vezető hatalmai között kapjon helyet. A Próféta az i. sz. 570-ben született, de ezt hozzávetőlegesen kell érteni. A pontos dátum valahol 569 és 571 között van. Az Abesszinnek bukásával Perzsák telepedtek meg Jemenben, akiknek hatalma a Hidzrsa 7-ik esztendejéig fennmaradt. (kb. i. sz. 628). Ekkor Jemen Iszlám hitre tért.

9. A Bizánci történelem kiemelkedő eseménye a hatodik században Jusztinian uralkodása (527-565) és a Perzsa történelemben Anawshirwan (531-579) uralma volt. Jusztiniant híressé tették Afrikai győzelmei, valamint a Római Jog és Jogtudomány alapjainak lerakása. Botrányokkal teli élete ellenére Teodóra császárnővel, megbecsült helyet foglal el a Római Birodalom történelmében. Anawshirwan a perzsa történelemben szintén a „Jog és Igazság Királya”. A két uralkodó egy időben volt hatalmon 34 éven át és ez alatt a Római és Perzsa Birodalom szoros kapcsolatban állt háborúban és békében egyaránt. Csak a véletlenen múlt, hogy Anawshirwant nem adoptálta a Római Birodalom. Ha ez megtörtént volna, joggal követelhette volna a Bizánci trónt. Megtámadta Szíriát és 540-541-ben lerombolta a jelentős Keresztény várost, Antiochiát. Csak Belisariuson, a Római hadak vezérén múlt, hogy a Római Birodalom nem szenvedett további csapásokat keleten. Nyugatról Turáni Avarok támadták Konstantinápolyt, akiket a törökök toltak maguk előtt. Jusztinian Keresztényi alapon szövetséget kötött az Abesszinekkel, így az Abesszinek és a Perzsák egymással szembe kerültek Jemenben. Ezzel a kor világeseményei minden oldalról körbevették Arábiát. Az Iszlám nem csak megvédte, hanem képessé tette Arábiát arra, hogy terjeszkedni tudjon, és meghatározó szerepet játsszon a világtörténelemben a Perzsa Birodalom teljes, ill. a Bizánci Birodalom részleges bukása után.

10. A Kereszténység hatodik százada és a hetedik évszázadának kezdete a világtörténelem csodálatos időszaka volt. Hatalmas események formálták át az akkor ismert világot. Megemlítettük a Római és Perzsa Birodalmat, melyek Európa, Afrika és Nyugat Ázsia civilizációjában domináns szerepet játszottak. Az akkori történelem további két nagy országa India és Kína még nem került szóba. Ez volt Indiában a dicsőséges Harsha Vardhana (606-647) korszaka, mikor virágzott a művészet, tudomány és irodalom. A politika egészséges keretek közt működött, a kölcsönös vallási érdeklődés, pedig Indiát és Kínát közel hozta. A neves kínai utazó Yuang Chwang (vagy Yuang Tsang or Hsuan-Tsang) jámbor zarándoklatot mutatott be Indiában (629-45). Kínában 618-ban létrejött a dicsőséges The'ang Dinasztia, akik a kínai művészetet a világon ismertté és elismertté tették. Politikai oldalon Kína a Csendes óceántól egészen a Perzsa öbölig ért. Béke időszaka volt. Többé-kevésbé elzárva a külvilágtól, Kína 643-ban követeket fogadott Perzsiából, Konstantinápolyból, Magadhából, Nepálból. De a pompa és ragyogás a romlás csíráját hordozza magában. A következő nemzedékek alatt a Perzsa és Bizánci Birodalom összeomlott. Indiában, Harsha halála után káosz lett úrrá. A Kínai Birodalom nem tudott mit kezdeni a barbár betörésekkel. A Nagy Fal építését az i. e. harmadik században megkezdték, de hamar idejét múlta. Kb. 683-ban a Khitanok északnyugaton és a Tibetiek délen nyugtalanították Kína biztonságát. A Germánok, Gótok és Vandálok a Római Birodalmat tartották nyomás alatt. Ázsiából az Avarok és Török népek okoztak feszültséget Bizáncnak és Perzsiának egyaránt, néhányszor kijátszva az egyiket a másik ellen. Az egyszerűbb, kevésbé szofisztikált népek, talán a földhöz ragadottabb, de eredetibb erényeket mutatva hódítani tudtak. Ebbe a fejetlenségbe érkezett az Iszlám Üzenete, különbséget mutatva hamis és Igaz, üres és Örök, romlott és Tiszta között. A történelem talaja készen állt a Vallás újbóli megszületésére.

11. Anawshirwant a Perzsa trónon fia, Hurmuz váltotta (579-590). Ha nem állt volna szolgálatára Bahram tábornokának katonai tehetsége, akkor a török rajtaütések egyik oldalról és a bizánciak a másikon, szétzúzták volna Birodalmát. Végül Bahram fellázadt, Hurmuzt lemondatták és megölték. Fia, Khusraw Parwiz a Bizánci császár, Maurice udvarában kért menedéket, aki őt fiaként adoptálta. Majd visszaültette őt Perzsia trónjára és saját meghosszabbított kezeiként tartotta ott. Khusraw 590-628 uralkodott Perzsiában. Neki címezte a Próféta (béke reá) az egyik levelét, melyben az uralkodó élete vége felé az Iszlámra hívta. Nem tudható pontosan, hogy a levél hozzá, vagy utódjához érkezett-e meg. Ahogy nem könnyű szinkronba állítani a Keresztény korszak dátumait, a Hidzsra korai szakaszának dátumaival sem.

12. Arab és Perzsa feljegyzésekben „Kisra" általában Khusraw Parwizra utal, csak ritkán értendő ez alatt Khusraw Anawshirwan. Egyben az uralkodói címet is jelentheti. „Kisra" a „Khusraw" arab változata. Anawshirwan nevét sokszor rövidítették, pl. Firdawsi Nushirwan-nak titulálta. A Pehlevi formája „Anoshek-ruwan", azaz halhatatlan lélek.

13. Maurice, Bizánc császára (582-602) ellen tábornokai fellázadtak. A sereg egy egyszerű centuriont, (századost), Phocast tett meg császárrá és Maricet kivégezték. Phocas a tróntól 602-610 között bitorolta, zsarnoksága hamar nemtetszést keltett az egész Birodalomban. Heraclius, a távoli provinciák és Afrika kormányzója fellázadt, fiát, akit szintén Heracliusnak hívtak, Konstantinápolyba küldte, hogy megfossza Phocast a tróntól és átvegye a hatalmat. A fiatal Heraclius 610-642 között foglalta el Konstantinápoly trónját, a Muszlim történelemben ő Hiraql.

14. Khusraw Parwiz magát Maurice császár fiának tartotta. Konstantinápolyi tartózkodása alatt elvett egy Bizánci nőt, akit Nizami a regényében Maryamnak hívott. Történészek állítják,

hogy Maurice császár lánya volt, de Gibbon kétségekkel fogadja ezt a feltételezést. Mindenesetre Khusraw felhasználta a Perzsa hadak adta lehetőségeket és megtámadta a trónbitorló Phocast. A támadás Bizánc ellen 603-ban indult. Ez a háború később Perzsa-Bizánci nemzeti érdekeken alapuló háborúvá alakult át, így folytatódott Phocas 610-ben bekövetkezett bukása után is. A Perzsák győzelmeket arattak, elfoglalták Aleppót, Antiochiát, Szíria nagyvárosait, beleértve Damaszkuszt 611-ben. Jeruzsálem 614-615-ben került kezeik közé, 8 évvel a Hidzsra előtt. A várost felégették, kifosztották, a Keresztényeket lemészárolták, a templomokat felgyújtották, Jézus sírhelyét feldúlták, számos relikviát, beleértve a „Szent Keresztet" melyen a Keresztények hite szerint Jézust megfeszítették, Perzsiába vitték. A Perzsa vallás főpapjai ujjongva ünnepelték a Krisztus papjai felett aratott győzelmüket. A fosztogatásba és öldöklésbe a Perzsák bevonták a pogány arabok sokaságát, akik minden alkalmat megragadtak zsákmányszerzésre és rombolásra. Valószínű, hogy a Perzsáknak ez a győzelme kap említést a Korán 30. Szúrájában (Al Rum). A pogány Arabok, romboló céljaikat a Perzsa támogatásra alapozva úgy vélték, hogy a Bizánci Kereszténység elpusztítása után a Próféta Üzenetének eltiprása lesz a következő lépés, hiszen a Próféta magát Jézus utódjának tartotta. A Próféta az i. sz. 610-ben akkor tette közzé Allah kinyilatkoztatását, amikor az egész világ azt hitte, hogy a Bizánci Birodalmat Perzsia végleg romba döntötte. Az a sugallat érte, hogy a Perzsa győzelem rövid életű, pár év leforgása után Bizánc újra győz és a Perzsák megsemmisítő vereséget szenvednek. A pogány Arabok, akik ez idő alatt a Prófétát üldözték Mekkában, abban reménykedtek, hogy zaklatásukkal tönkre teszik a Próféta által kapott kinyilatkoztatásokat. Az üldöztetés, a Perzsák és Bizánciak halálos összecsapásai mind eszközök voltak Allah kezeiben, hogy kialakuljanak a feltételek az Iszlám születésére, megerősödésére és szerepvállalására a világban.

15. A Perzsa hódítási hullám nem állt meg Jeruzsálemnél. Tovább haladt Egyiptom felé, amit 616-ban elfoglaltak, majd elérte Észak Afrikában Tripolit. Ezzel egy időben egy másik Perzsa had feldúlta Kis Ázsiát és Konstantinápoly kapuit döngette. A Bizánciak nem csak a Zsidókat, pogány Arabokat, hanem más Keresztény szekták híveit is zaklatták, eretneknek hirdetve őket, akik a Perzsák oldalán állnak. Heraclius helyzete reménytelen volt. Ráadásul az Avarokra is figyelnie kellett, akik szintén Konstantinápolyt támadták egy másik oldalról. Így a város teljes ostromzár alá került, ami miatt éhínség és dögvész tette elviselhetetlenné az állapotokat.

16. Ilyen körülmények között Heraclius egy briliáns tervet gondolt ki. Tudta, hogy a Perzsák tengeren gyengék, ezért 622-ben (a Hidzsra évében) tengeren támadta őket. Seregét hajókon az Égei tengeren a Taurus hegységtől délre fekvő öbölbe szállította. Issusnál egy végső ütközetre szánta él magát a Perzsákkal ugyanazon a csatamezőn, ahol Nagy Sándor mért rájuk vereséget híres hadjáratán Szíria és Egyiptom felé menetelve. A Perzsák meglepődtek és visszavonultak. Még jelentős erőik állomásoztak Kis Ázsiában, amit Bizánc ellen tudtak volna bevetni, ha Heraclius nem robbantott volna ki még egy hasonlóan váratlan összecsapást a tengeren északi irányból. Amikor visszatért Konstantinápolyba, egyezséget kötött az Avarokkal és segítségükkel a Perzsákat a várost körülvevő öbölbe tudták zárni. Majd 623, 624 és 625-ben három hadjáratot indított a Fekete tenger partvidékén, mellyel a Perzsákat Trebizond és Kars vidékére elszigetelte. Örményországon keresztül behatolt Perzsiába, végigvonult Mezopotámián és a Perzsa Birodalom szívéhez ért. 627 decemberében Moszulban egy mindent eldöntő csatát vívott a Tigris folyón. Ezt megelőzően 626-ban szövetségre lépett a török eredetű hadakkal, így könnyített Konstantinápoly helyzetén, miközben az áruló Avarok átálltak a Perzsákhoz.

17. 628 márciusában Heraclius győzelmi ünnepet ült Konstantinápolyban. A status quo ante alapján béke-megállapodást kötött a két Birodalom. Heraclius, fogadalmát megtartva, ősszel délnek indult Emessáig (Himis), majd innen gyalog tette meg az utat Jeruzsálemig, ahol

megünnepelte a diadalt és visszahelyezte a „Szent Keresztet”, amit a Perzsák annak idején magukkal vittek, de a béke- megállapodás feltételeként visszaadtak Heracliusnak. A császár útját drága szőnyegekkel borították. Abban a tudatban volt, hogy végleg megszabadította Birodalmát és embereit az ellenségtől. Vagy az útja során, vagy már Jeruzsálemben találkozott a Próféta (béke reá) egy küldöttével, aki igen udvarias körülmények között továbbította számára a Próféta Iszlámra hívó levelét. A császár ekkor nem fogta fel az Új Világ fontosságát, ami Allah Tervének megfelelően formálódott, a jövőt sem látta, ami a kinyilatkoztatásokban hangot kapott. Talán szívében még éltek azok a történetek, melyeket Arabok meséltek neki a Prófétáról, de abban a pillanatban eltöltötte őt Birodalmának nagysága és az őt körbevevő emberek büszkesége is lebeszélte arról, hogy Allah Üzenetével foglalkozzon. Ettől kezdve azonban érdeklődést mutatott a Próféta és küldetése iránt. Abu Sufiyan, a Próféta unokafivére, aki a család Umayya (Omajád) ágához tartozott, egy alkalommal karaván vezetett Szíriába. A Próféta elküldte őt Jeruzsálembe, (Aelia Capitolia).

18. Amikor Abu Sufiyant Heraclius színe elé szólították, a császár sokat faggatta őt a Prófétáról. Valaha Abu Sufiyan maga is az Iszlám ellensége volt és a Próféta ellen küzdött. Olyan történetet mondott, mely elbeszélte a Próféta igazságosságát, őszinteségét, ahogy a szegények, kivetettek ragaszkodnak hozzá, érzékeltette hatalmának erősödését, ami a spirituális befolyás növekedésével együtt jár. Beszélt a világosságról, amit ha valaki egyszer megérez, többet nem akar visszaesni korábbi tudatlanságába és a szövetségekről, melyeket mindenkivel megtart. Kedvező benyomást tett mindez Heracliusra. Bukhari és más Arab írók drámai részletességgel beszélik el ezt a történetet.

19. A Perzsa Monarchia és az Iszlám kapcsolata ezzel szemben más volt. Khusraw Parwiz, vagy utóda, szemtelenül fogadta a Próféta küldöttét és összetépte levelét. „Így tépjük szét királyságát”, reagált erre a Próféta, mikor a hírek elérkeztek hozzá. A Perzsa uralkodóház megparancsolta jemeni kormányzójának, hogy menjen és tartóztassa le azt az embert, aki megfeledkezett magáról és Anawshirwan unokájával egyenlő szinten tartja magát. Amikor a Perzsa kormányzó teljesíteni akarta a parancsot, az eredmény teljesen más lett, mint amit a Királyok Királya várt. Felhatalmazottja elfogadta az Iszlámot és Jemen ettől kezdve elveszett a Perzsa Birodalom számára, az Iszlám Állam pedig bővült. Khusraw Parwiz 628-ban halt meg. Előtte azonban saját fia űzte el a trónról, majd záratta börtönbe. Fia utána másfél évig uralkodott. Az ezt követő négy évben kilenc jelölt várt a Perzsa trónra. Anarchia lett úrrá a Szaszanida Birodalomban, míg 637-ben a Mada’ini csatában a Muszlimok győzelmével megdőlt a Monarchia. Új fejezet kezdődött Perzsia életében az Iszlám zászlaja alatt.

20. A Bizánci birodalom is zsugorodott, területeket veszített. A Bizánctól és Perzsiától elpártolt régiók zöme az Iszlám hatalmához csatlakozott. Ez a hatalom egy tiszta hitre szólította az egész világot. Heraclius uralkodásának utolsó hét évében (635-642), az Arábiával szomszédos provinciák zöme az Iszlám Birodalmába olvadt. Megindult a terjeszkedés Kis Ázsiában északra és Egyiptomban délre. A Kelet Római Császárság egy pontba szűkült össze a fővárosa körül. Konstantinápoly 1453-ban adta meg magát a Muszlimoknak.

21. Itt ért véget a Római-Bizánci Birodalom. A csodálatos évszázadban, melyben a Próféta élt, egy másik emlékezetes forradalom is lezajlott. A Keleti kereszténység halódó porain Róma új Kereszténységet hirdetett meg és Nagy Gergely (590-604) pontifikálásával Pápát nevezett ki. Konstantinápoly Patriarchája volt eddig az, aki Legfelső Püspökként magának tudhatta be a törvény hatalmát a Kereszténység minden püspöke fölött. Ezt a jogot hallgatólagosan, de félreérthetetlenül Róma a továbbiakban megkérdőjelezte. Liturgiát hoztak létre, felállították az Egyház szervezetét, klérusát, ami Rómának és nem a Szent Ortodox Egyháznak tartozott engedelmességgel. Spirituális hatóságukat kiterjesztették az Ibériai és Gall barbár

provinciákban. Ingó és ingatlan vagyonokat gyűjtöttek. Számos földi hatóságot sikerült saját befolyásuk alá terelni. Nagy Gergely Pápa a Britanniát támadó Angolszászokat a Kereszténység általa hirdetett formájára térítette. Itáliát megvédte a Frankok és Lombardok fosztogatásaitól és Róma Szemét olyan magasságba helyezte, amivel törvénykezési hatalmat látott el a nyugati világ felett. Előkészítette az utat, aminek végén egyik utóda a saját hatósága alatt megkoronázta Nagy Károlyt (kb. 800) a Nyugat Római Császárság uralkodójának. Egy másik utódja pedig egyházi kiközösítést hirdetett Konstantinápoly Patriarchájára és a görögökre, amivel végleges szakadás jött létre a Konstantinápolyi Ortodox Egyháztól.

Referenciák az angol cikk végén találhatók.

31. LUQMAN (LUQMAN-LUQMAN)

Introduction to Surah Luqman (Luqman)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah has been named Luqman after Luqman the Sage, whose admonitions to his son have been related in v. 12-19 of this Surah.

Period of Revelation

A perusal of the subject matter shows that it was sent down in the period when persecution to suppress and thwart the invitation to Islam had begun and every sort of machination had started being employed for the purpose. This is borne out by v. 14-15, in which the young converts to Islam have been told that although the rights of the parents are the uppermost after God, they should not listen to them if they prevented them from accepting Islam, or compelled them to revert to the creed of shirk and polytheism. The same thing has been said in Surah Al-Ankabut, which indicates that both these Surahs were sent down in the same period. A study of the style and subject matter of the two Surahs on the whole, however, shows that Surah Luqman was sent down earlier, for one does not see any sign of the antagonism in its background though, contrary to this, while studying Surah Al-Ankabut one can clearly feel that the Muslims were being severely persecuted during the period of its revelation.

Theme and Subject matter

In this Surah the people have been made to understand the meaninglessness and absurdity of *shirk* and the truth and reasonableness of *Tauhid*, and they have been invited to give up blind imitation of their forefathers, consider with a cool mind the teachings which the Prophet Muhammad (upon whom be Allah's peace and blessings) is presenting from the Lord of the worlds, and see with open eyes the manifest Signs found in the universe around them and in their own selves, which bear evidence to its truth.

In this connection, it has also been pointed out that this is not a new teaching which might have been, presented in the world, or in the land of Arabia, for the first time, and with which the people might be unfamiliar. The learned and wise people of the past ages said and taught the same thing which Muhammad (upon whom be Allah's peace) is teaching today. It is as if to say, "O people! In your own country there has lived a wise man, named Luqman, whose wisdom has been well known among you, whose proverbs and wise sayings are cited in your daily conversation and who is often quoted by your poets and orators. Now you should see for yourselves what creed and what morals he used to teach."

Bevezetés a Luqman (Luqman) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Luqman, a bölcs után kapta a címet a Szúra, akiről a 12-19. versekben van szó.

A kinyilatkoztatás ideje

A Szúra kinyilatkoztatása idején az Muszlimok üldözésének azt a szakaszát látjuk, amikor az Iszlám hívása elé számtalan akadályt görgetnek a hitetlenek Mekkában. A 14-15. versekben a frissen megtért fiatalokhoz szól. Még akkor is, ha szüleik Isten után következnek tiszteletben és engedelmességben, nem kell rájuk hallgatniuk, ha az Iszlám elfogadásában gátolják, vagy arra kényszerítik őket, hogy térjenek vissza a Shirk-re, azaz a politeizmusra, bálványimádásra. Ugyanezt erősíti a 29. Al-Anqaboot, (Pók) Szúra, ami jelzi, hogy mindkét Szúra egy időben született. A stílusjegyek alapján az is megállapítható, hogy a Luqman Szúra a korábbi. A két Szúra között antagonizmus nem fedezhető fel, mondanivalóik harmonikusan illeszkednek egymásba, együtt olvasva ezeket, képet kapunk a Muszlimok arra az időre eső üldöztetéséről, életéről.

Témakör

A Szúra elmagyarázza a Shirk, bálványimádás értelmetlenségét, abszurditását. Érvel a Tauhid, Monoteizmus mellett és felszólít az ősök vak hiedelmeinek elhagyására. A Próféta (béke reá) Jeleire hívja fel a figyelmet, melyeket közvetlenül a Világok Urától hoz el. Tanítása azok előtt nyitja meg az üdvözülés útját, akik követik az Igazság bizonyságát.
Ez nem egy új tanítás, melyet Arábia földjén először tárnak az emberek elé, amivel szemben idegenkedni kellene. A letűnt korok bölcsei ugyanazt tanították, amit Mohammed (béke reá) terjeszt. „Ó emberek! A ti saját Földeteken élt egy bölcs, akit Luqmannak hívtak. Bölcsessége messze földön híres volt, mondásait, szállóigéit nap, mint nap idézitek ti, a költők és szónokok. Akkor lássátok hát, milyen morálra tanított!”

31. Luqman	31. Luqman
LUQMAN	**LUQMAN**
Total Verses: 34	Összes vers: 34
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

الم ﴿١﴾

1. A. L. M.
1. *Alif. Lam. Mim.*

تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ ﴿٢﴾

2. These are Verses of the Wise Book,-
2. *Ezek a Bölcs Könyv Áyái,-*

هُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِينَ ﴿٣﴾

3. A Guide and a Mercy to the Doers of Good,-
3. *Útmutatás és Kegyelem a jóravalóknak,-*

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُم بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿٤﴾

4. Those who establish regular Prayer, and give regular Charity, and have (in their hearts) the assurance of the Hereafter[1690].
4. *Kik felállnak imára, kötelező alamizsnát adnak és a Túlvilágban bizonyosak[1690].*

أُوْلَئِكَ عَلَى هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُوْلَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥﴾

[1690] The righteous are distinguished here by three marks, which are summed up in the phrase "doers of good", viz.: 1. they yearn towards Allah in duty, love, and prayer, 2. they love and serve their fellow-men in charity, 3. they win peace and rest for themselves in the assured hope of the Future.

A jóravalók három tulajdonságát emeli ki: 1. Allah felé igyekeznek tetteikkel, imáikkal, 2. Embertársaikat jótékonysággal szolgálják, 3. Megbékélnek önmagukkal, mert bizonyosak a Túlvilág viszonzásában és ottani beteljesülésükben.

5. These are on (true) guidance from their Lord: and these are the ones who will prosper.

5. Ezek ők, kik Uruk Útmutatását követik, ezek ők, a boldogulók.

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّخِذَهَا هُزُوًا أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٦﴾

6. But there are, among men, those who purchase idle tales, without knowledge (or meaning), to mislead (men) from the Path of Allah and throw ridicule (on the Path): for such there will be a Humiliating Penalty[1691].

6. Az emberek közt, ki haszontalan, tudást mellőző mendemondákat vesz magának, hogy eltérítsen általuk Allah útjáról és nevetséges hiábavalóságot vet oda (az Útra). Ezeknek jár a megalázó büntetés[19691].

وَإِذَا تُتْلَى عَلَيْهِ آيَاتُنَا وَلَّى مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا كَأَنَّ فِي أُذُنَيْهِ وَقْرًا فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٧﴾

7. When Our Signs are rehearsed to such a one, he turns away in arrogance, as if he heard them not, as if there were deafness in both his ears: announce to him a grievous Penalty[1692].

7. Mikor Áyáinkat recitálják neki, dacolva fordul el, mintha nem hallaná azokat. Mintha mindkét fülére megsüketült volna. Hirdesd hát ki neki a fájdalmas szenvedést[1692].

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتُ النَّعِيمِ ﴿٨﴾

8. For those who believe and work righteous deeds, there will be Gardens of Bliss,-

8. Mert bizony, kik hisznek, jókat cselekszenek, nekik a Gyönyörök Kertjei járnak,-

خَالِدِينَ فِيهَا وَعْدَ اللَّهِ حَقًّا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٩﴾

9. To dwell therein. The promise of Allah is true: and He is Exalted in Power, Wise.

9. Miben ők halhatatlanok. Allah ígérete Igaz és Ő a Nagyszerű, a Bölcs.

[1691] Life is taken seriously by men who realize the issues that hang upon it. But there are men of a frivolous turn of mind who prefer idle tales to true Realities and they are justly rebuked here. In the time of the holy Prophet there was a pagan Nadr ibn al Harith who preferred Persian romances to the Message of Allah, and turned away ignorant men from the preaching of Allah's Word.

Az veszi komolyan az életet, aki felfogja annak következményét. Vannak viszont olyanok, kik esztelenül az üres meséket többre tartják, mint a Valóságot és itt őket feddi meg a vers. A Próféta idejében a pogány Nadr bin Harith volt az, aki a Perzsa románcokat előrébbvalónak tekintette Allah Üzeneténél.

[1692] Such men behave as if they had heard nothing of serious import, or laugh at serious teaching. The loss will be their own. They will miss the higher things of life and be left out of Allah's blessings.

Ezek számára nem mond semmit a versek komoly tartalma és kinevetik a tanításokat. Ők vesztenek a végén. Elvesztik az élet magasabb gyönyöreit és Allah áldását.

خَلَقَ السَّمَاوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا وَأَلْقَى فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَن تَمِيدَ بِكُمْ وَبَثَّ فِيهَا مِن كُلِّ دَابَّةٍ وَأَنزَلْنَا مِنَ السَّمَاء مَاء فَأَنبَتْنَا فِيهَا مِن كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ ﴿١٠﴾

10. He created the heavens without any pillars that ye can see; He set on the earth mountains standing firm, lest it should shake with you; and He scattered through it beasts of all kinds. We send down rain from the sky, and produce on the earth every kind of noble creature, in pairs[1693].

10. Megteremtette az Egeket pillérek nélkül, miket látnátok. A Földre szilárd Hegyvonulatokat vetett, mik megrengetnek titeket és elszórt azon mindenféle élőlényt. Lebocsátjuk a vizet az Égből és kikelesztünk általa mindenféle nemes teremtményt párban[1693].

هَذَا خَلْقُ اللَّهِ فَأَرُونِي مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِن دُونِهِ بَلِ الظَّالِمُونَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿١١﴾

11. Such is the Creation of Allah. now show Me what is there that others besides Him have created: nay, but the Transgressors are in manifest error[1694].

11. Ez Allah Teremtése. Mutassátok Nekem, mit teremtenek azok, kik Rajra kívül állnak? Mi több! A bűnösök nyilvánvaló tévelygésben vannak[1694].

وَلَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنِ اشْكُرْ لِلَّهِ وَمَن يَشْكُرْ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿١٢﴾

12. We bestowed (in the past) Wisdom on Luqman: "Show (thy) gratitude to Allah." Any who is (so) grateful does so to the profit of his own soul: but if any is ungrateful, verily Allah is free of all wants, Worthy of all praise[1695].

[1693] Before this, Allah was spoken of in the third person, "He", and the acts of Creation referred to were acts that in the main were completed when the universe as we see it came into being, though its slow age-long evolution continues. After this, Allah speaks in the first person "We" the plural of honor, as explained before (see 2:38); and the processes spoken of are those that go on continually before us, as in the case of rain and the growth of the vegetable kingdom.

Eddig Allahról harmadik személyben szóltak a versek. „Ő” volt az, Ki a teremtés csodájával szemünk elé varázsolta világunkat. Most váltunk és Allah királyi többesben „Mi” szól hozzánk. A téma marad a teremtés, az élet, csak személyesebben.

[1694] The transition from "We" in the last verse to "Me" in this verse means a still more personal relation to Allah: as we are now asked about the true worship of Allah, as against the false worship of others besides Allah.

Újabb váltás, királyi többesből első személyre: „mutassátok Nekem”, ami még személyesebbé vonja a beszélgetés fonalát Allah és köztünk, mintha arra szólítana, hogy hagyjátok már ezt az imádkozást mindenféle fölösleges dologhoz, amikor Én itt vagyok nektek!

[1695] The sage Luqman, after whom this Surah is called, belongs to Arab tradition. Very little is known of his life. He is usually associated with a long life, and his title is Mu'ammar (the long-lived). He is referred by some to the age of the 'Ad people, for whom see 7:65. He is the type of perfect wisdom.

12. Megadtuk Luqmannak a bölcsességet: „Adj hálát Allahnak:" Ki hálát ad, saját lelke javára tesz, s ki hálátlan, hát Allah nincs rászorulva senkire, Ő Dicsőítésre érdemes[1695]!

وَإِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ ﴿١٣﴾

13. Behold, Luqman said to his son by way of instruction: "O my son! join not in worship (others) with Allah. for false worship is indeed the highest wrong-doing[1696]."

13. Így szólt Luqman fiához, hogy intse őt: „Ó fiam! Ne állíts társat Allahnak! Mert bizony a társállítás hatalmas bűn[1696]."

وَوَصَّيْنَا الْإِنسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ وَهْنًا عَلَى وَهْنٍ وَفِصَالُهُ فِي عَامَيْنِ أَنِ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ إِلَيَّ الْمَصِيرُ ﴿١٤﴾

14. And We have enjoined on man (to be good) to his parents: in travail upon travail did his mother bear him, and in years twain was his weaning: (hear the command), "Show gratitude to Me and to thy parents: to Me is (thy final) Goal[1697].

14. Elrendeltük az embernek (a jótéteményt) szüleinek. Anyja vajúdási kínok kínja árán hordozta őt, majd két év után elválasztotta. Hát adj hálát Nekem és két szülődnek, Hozzám vezet sorsod[1697].

وَإِن جَاهَدَاكَ عَلَى أَن تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبْهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا وَاتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَيَّ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾

15. "But if they strive to make thee join in worship with Me things of which thou hast no knowledge, obey them not; yet bear them company in this life with justice (and consideration), and follow the way of those who turn to me (in love): in the end the

---

Luqman, a bölcs, aki a Szúra címét adja, az Arab hagyomány része. Nagyon keveset tudunk életéről. A hosszú élettel hozzák kapcsolatba, ezért titulusa Mu'ammar, azaz hosszú életű. Feltehetőleg Aád népéből való volt, lásd 7:65. A tökéletes bölcsesség megjelenítője.

[1696] Luqman is held up as a pattern of wisdom, because he realized the best in a wise life in this world, as based upon the highest Hope in the inner life. To him, as in Islam, true human wisdom is also divine wisdom: the two cannot be separated.

Luqman a bölcsesség mintája, mivel felismerte, hogy az Evilági életben az a jó, ha az magasrendű reményben alapozódik meg. Számára éppen úgy, akár az Iszlámban, az igazi emberi bölcsesség egyben Isteni bölcsesség is. A kettőt nem lehet egymástól elválasztani.

[1697] The set of milk teeth in a human child is completed at the age of two years, which is therefore the natural extreme limit for breast-feeding. In our artificial life the duration is much less.

A tejfogak kétéves korra jönnek ki mind, ezért ez az a kor, amikor át lehet állni a vegyes táplálkozás minden fajtájára. Valaha eddig tartott a szoptatás időszaka. Természetesen ez ma másképpen van, mert nem természetes körülmények közt élünk, így a szoptatás periódusa jelentősen lecsökkent.

return of you all is to Me, and I will tell you the truth (and meaning) of all that ye did[1698]."

15. „Ha azon törik magukat, hogy olyan társat állíts Nekem, miben nincs tudásod, akkor ne engedelmeskedj nekik. Kíséred végig őket az Evilágon illően és kövesd azok útját, kik Hozzám fordulnak. Majd Hozzám vezet visszautatok és Én kihirdetem nektek azt, mit tettetek[1698].”

يَا بُنَيَّ إِنَّهَا إِن تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ فَتَكُن فِي صَخْرَةٍ أَوْ فِي السَّمَاوَاتِ أَوْ فِي الْأَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿١٦﴾

16. "O my son!" (said Luqman), "If there be (but) the weight of a mustard-seed and it were (hidden) in a rock, or (anywhere) in the heavens or on earth, Allah will bring it forth: for Allah understands the finest mysteries, (and) is well-acquainted (with them)[1699].

16. „Ó fiam! (szólt Luqman), „Legyen az akár egy mustármag, mi megbúvik egy sziklában, vagy az Egeken, vagy a Földön, Allah előhozza azt!” Mert bizony, Allah a Finom, az Értesült[1699].

يَا بُنَيَّ أَقِمِ الصَّلَاةَ وَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَانْهَ عَنِ الْمُنكَرِ وَاصْبِرْ عَلَى مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿١٧﴾

17. "O my son! establish regular prayer, enjoin what is just, and forbid what is wrong: and bear with patient constancy whatever betide thee; for this is firmness (of purpose) in (the conduct of) affairs.

17. „Ó fiam! Állj fel imára, rendeld el a jót és vess végett a rossznak. Tűrd azt, mi lesújt rád. Mert bizony, ebben áll a dolgok maradandósága.

وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿١٨﴾

[1698] Where the duty to man conflicts with the duty to Allah, it means that there is something wrong with the human will, and we should obey Allah rather than man. But even here, it does not mean that we should be arrogant or insolent. To parents and those in authority, we must be kind, considerate, and courteous, even where they command things which we should not do and therefore disobedience becomes our highest duty. The worship of things other than Allah is the worship of false things, things which are alien to our true knowledge, things that go against our own pure nature as created by Allah.

Ha ütközik az emberek közti viszonyulás az Allah és ember közti viszonyulással, akkor azt kell választani, ami az Allah melletti engedelmességet teszi lehetővé. De ekkor sem lehetünk arrogánsak, ingerültek. Szüleinkkel és azokkal, kiknek szolgálattal tartozunk, kedveseknek, tapintatosaknak, udvariasoknak kell lennünk, még akkor is, ha olyat kérnek tőlünk, mit nem teljesíthetünk. Így az engedetlenség a maximum, ameddig velük elmehetünk. A hamis istenségekhez történő ima az, amely ellentétben van meggyőződésünkkel és azzal, mit Allah által teremtett természetünk el tud fogadni.

[1699] These verses may be supposed to be general directions flowing from Luqman's teaching to men, and not directed to his son; though in either case, as Luqman got wisdom from Allah, it is divine principles that are enunciated.

Ezek a versek általános útmutatások Luqmantól az emberek felé és nem fiának szólnak csupán. Luqman, Allahtól kapta a bölcsességet, amit úgy szolgál meg, hogy Isteni igazságokat mond ki általa.

18. "And swell not thy cheek (for pride) at men, nor walk in insolence through the earth; for Allah loveth not any arrogant boaster.

18. „Ne légy felfuvalkodott az emberekkel, ne járj a Földön kihívóan. Mert bizony, Allah nem szeret egy büszke kérkedőt sem."

وَاقْصِدْ فِي مَشْيِكَ وَاغْضُضْ مِن صَوْتِكَ إِنَّ أَنكَرَ الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ ﴿١٩﴾

19. "And be moderate in thy pace, and lower thy voice; for the harshest of sounds without doubt is the braying of the ass[1700]."

19. „Légy szerény jártadban, fogd vissza hangod. Mert bizony, a legnyersebb hang a szamár hangja[1700]."

أَلَمْ تَرَوْا أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُم مَّا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ ظَاهِرَةً وَبَاطِنَةً وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُّنِيرٍ ﴿٢٠﴾

20. Do ye not see that Allah has subjected to your (use) all things in the heavens and on earth, and has made his bounties flow to you in exceeding measure, (both) seen and unseen? Yet there are among men those who dispute about Allah, without knowledge and without guidance, and without a Book to enlighten them[1701]!

20. Nem látjátok-e, hogy Allah mindent alátok rendelt, mi az Egeken és Földön van, bőséggel hintett rátok kegyéből, láthatóan és láthatatlanul? Az emberek közt van, ki tudatlanul vitába száll Allahról Útmutatás és világosságot hozó Könyv nélkül[1701]!

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءنَا أَوَلَوْ كَانَ الشَّيْطَانُ يَدْعُوهُمْ إِلَى عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿٢١﴾

21. When they are told to follow the (Revelation) that Allah has sent down, they say: "Nay, we shall follow the ways that we found our fathers (following). "What! even if it is Satan beckoning them to the Penalty of the (Blazing) Fire?

[1700] The "Golden Mean" is the pivot of the philosophy of Luqman as it is of the philosophy of Aristotle and indeed of Islam. And it flows naturally from a true understanding of our relation to Allah and His universe and to our fellow-creatures, especially man. In all things be moderate.

Az „Arany Középút". Ez Luqman filozófiája, ahogy ez volt Arisztotelészé és az Iszlámé. Ez a norma az, ami igaz kapcsolatot hoz létre köztünk és Allah, ill. köztünk és az univerzum más teremtményei között. Mindenben mérséklettel kell viseltetni.

[1701] Allah's Creation is independent of man. But Allah, in His infinite mercy, has given man the faculty to subdue the forces of nature and to penetrate through high mysteries with his powers of reason and insight. But this is not merely a question of power. For in His Universal Plan, all are safeguarded. But man's destiny, as far as we can see, is noble to the highest degree.

Allah teremtésébe tartozik a független ember maga. Az Ő kiváltságából az embernek olyan képességeket adott, melyekkel a természet erőit saját hasznára hajthatja. De ebből az embernek nem azt kell kiolvasnia, hogy ő győzte le a természetet. Az emberi hatalom, a természet erejéhez képest nulla. Ha megtaláljuk helyünket Allah rendszerében ez a nulla potenciál, Allah erejével és hatalmával dúsulva, mely az embert helyezi mindenek elé, úr tud lenni a természeten.

21. Mikor mondják nekik, hogy kövessék, mit Allah kinyilatkoztatott, mondják: „Mi több! Azt követjük, min atyáinkat találtuk." Mintha a Sátán szólítaná őket a perzselő Tűz büntetésére!

وَمَن يُسْلِمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى وَإِلَى اللَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ ﴿٢٢﴾

22. Whoever submits his whole self to Allah, and is a doer of good, has grasped indeed the most trustworthy hand-hold: and with Allah rests the End and Decision of (all) affairs.

22. Ki orcáját Allahnak veti alá és ő jótét lélek, megragadta a legszilárdabb kapaszkodót. Allahnál van a dolgok beteljesülése.

وَمَن كَفَرَ فَلَا يَحْزُنكَ كُفْرُهُ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ فَنُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٢٣﴾

23. But if any reject Faith, let not his rejection grieve thee: to Us is their return, and We shall tell them the truth of their deeds: for Allah knows well all that is in (men's) hearts[1702].

23. Ki tagad, ne szomorítson el tagadása. Hozzánk vezet visszaútjuk és Mi kihirdetjük nekik azt, mit tettek. Mert bizony, Tudója a Keblek rejtekének[1702].

نُمَتِّعُهُمْ قَلِيلًا ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ إِلَى عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٢٤﴾

24. We grant them their pleasure for a little while: in the end shall We drive them to a chastisement unrelenting.

24. Elkényeztetjük őket kissé, majd rájuk kényszerítjük a kegyetlen szenvedést.

وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٥﴾

25. If thou ask them, who it is that created the heavens and the earth. They will certainly say, "(Allah)". Say: "Praise be to Allah." But most of them understand not.

25. Ha megkérdezed őket, ki teremtette az Egeket és a Földet, azt mondanák: „Allah". Mondd: „Legyen Dicső Allah." Mi több! Legtöbbjük nem érti.

لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٢٦﴾

26. To Allah belong all things in heaven and earth: verily Allah is He (that is) free of all wants, worthy of all praise.

26. Allahé mindaz, mi az Egeken és a Földön van. Mert bizony, Allah! Ő a Korlátlan, a Magasztos!

[1702] The man of God should not grieve because people reject Faith. He should do his duty and leave the rest to Allah. Every soul must return to Allah for his reckoning. Allah knows everything, and His Universal Plan is full of wisdom.

Isten embere sohase bánkódjon amiatt, hogy az emberek elutasítják a Hitet. El kell tisztességgel látnia feladatát és a többit Allahra kell bíznia. Végső útja mindenkinek Hozzá vezet. Allah Univerzális Terve bölcs.

وَلَوْ أَنَّمَا فِي الْأَرْضِ مِن شَجَرَةٍ أَقْلَامٌ وَالْبَحْرُ يَمُدُّهُ مِن بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ مَّا نَفِدَتْ كَلِمَاتُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٧﴾

27. And if all the trees on earth were pens and the ocean (were ink), with seven oceans behind it to add to its (supply), yet would not the words of Allah be exhausted (in the writing): for Allah is Exalted in Power, full of Wisdom[1703].

27. Ha a Földön minden fa toll lenne és az óceán (a tinta), mit még hét óceán (táplálna), akkor sem fogynának ki Allah szavai. Mert bizony, Allah a Nagyszerű, a Bölcs[1703].

مَّا خَلْقُكُمْ وَلَا بَعْثُكُمْ إِلَّا كَنَفْسٍ وَاحِدَةٍ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٢٨﴾

28. And your creation or your resurrection is in no wise but as an individual soul: for Allah is He Who hears and sees (all things)[1704].

28. Megteremtésetek és Feltámasztásotok semmivel sem több, mint egy lélek (megteremtése és feltámasztása). Mert bizony, Allah a Meghalló, a Látó[1704].

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى وَأَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٩﴾

29. Seest thou not that Allah merges Night into Day and he merges Day into Night; that He has subjected the sun, and the moon (to his Law), each running its course for a term appointed; and that Allah is well-acquainted with all that ye do[1705]?

[1703]Any Book of His Revelation would deal with matters which man can understand and use in his life: there are things that man can never fathom. Nor would any praise that we could write with infinite resources be adequate to describe His power, glory, and wisdom.

Allah kinyilatkoztatásainak Könyvei csak azt tartalmazzák, amit az ember saját életében érteni és használni tud saját boldogulására. De vannak dolgok, miket sohasem fürkészhetünk ki. A Világ végtelen, mely felett Ő áll, Akinek szintén nincsenek korlátai. Akkor ugyan mit érünk fel a mindenségből olyan képességekkel, melyek végesek?

[1704] Allah's greatness and infinitude are such that He can create and cherish not only a whole mass, but each individual soul, and He can follow its history and doings until the final Judgment. This shows not only Allah's glory and Omniscience and Omnipotence: it also shows the value of each individual soul in His eyes, and lifts individual responsibility right up into relations with Him.

Allah hatalmassága nem abban áll, hogy óriási tömeget tud teremteni, hanem abban is, hogy egy apró lélekre éppolyan figyelem és gondoskodás hárul Részéről, mint bármi másra. Ennek is követi életútját és Végítéletre Hozzá tér meg. Ez nem csak az Ő Hatalmasságát mutatja, hanem azt is, hogy Számára nincs különbség kicsi és nagy, erős és gyenge között. Mindenkit ugyanazzal a mércével mér.

[1705] In outer nature we can see that there is no clear-cut line between night and day: each merge into the other. Yet the sun and moon obey definite laws. Though they seem to go on forever, yet their existence and duration themselves are but an atom in Allah's great universe.

A természetben nincsenek elvágólagos vonalak, hanem törvények vannak, amelyek egymásból levezethetők, vagy egymásra épülnek. Az éjjel és nappal között sincs éles válaszvonal. Egy törvény van, amely egyikből létrehozza a másikat. Ez Allah Törvénye. A Nap és a Hold az Ő hatalmához viszonyítva csupán két atom, melyek az Ő rendszere szerint teljesítik be pályájukat.

29. Nem látod-e, hogy Allah átlényegíti az Éjt Nappallá és átlényegíti a Nappalt Éjjé? (Az Ő törvénye alá) rendelte a Napot és a Holdat. Minden egy adott ideig fut. Mert bizony, Allah Értesült arról, mit tesztek[1705].

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِن دُونِهِ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٣٠﴾

30. That is because Allah is the (only) Reality, and because whatever else they invoke besides Him is Falsehood; and because Allah,- He is the Most High, Most Great.

30. Ez hát, miáltal Allah! Ő a Valóság! Bármihez fohászkodnak Rajta kívül, az hamis! Mert Allah, Ő a Magasságos, a Nagy!

أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللَّهِ لِيُرِيَكُم مِّنْ آيَاتِهِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٣١﴾

31. Seest thou not that the ships sail through the ocean by the Grace of Allah.- that He may show you of His Signs? Verily in this are Signs for all who constantly persevere and give thanks.

31. Nem látod-e, hogy a bárka Allah kegye által siklik a tengeren, hogy láttassa veletek Áyáit? Mert bizony ebben vannak a Jelek minden állhatatos hálaadónak.

وَإِذَا غَشِيَهُم مَّوْجٌ كَالظُّلَلِ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ فَمِنْهُم مُّقْتَصِدٌ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا كُلُّ خَتَّارٍ كَفُورٍ ﴿٣٢﴾

32. When a wave covers them like the canopy (of clouds), they call to Allah, offering Him sincere devotion. But when He has delivered them safely to land, there are among them those that halt between (right and wrong). But none reject Our Signs except only a perfidious ungrateful (wretch)[1706]!

32. Ha sötétséggel borítja be őket egy hullám, akár a boltozat, Allahot szólítják, eltökéltté téve hitvallásukat Felé, de mikor Ő szárazföldre menekíti őket, köztük, ki ingadozó. Nem tagadja meg más Áyáinkat, csak minden galád hitetlen[1706]!

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ وَاخْشَوْا يَوْمًا لَّا يَجْزِي وَالِدٌ عَن وَلَدِهِ وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَازٍ عَن وَالِدِهِ شَيْئًا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِاللَّهِ الْغَرُورُ ﴿٣٣﴾

[1706]7:29. Unlike the people mentioned in the last verse, who constantly seek Allah's help and give thanks for His mercies by using them aright and doing their duty, there is a class of men whose worship is merely inspired by terror. When they are in physical danger-the only kind of danger they appreciate, -e.g., in a storm at sea, they genuinely think of Allah. But once the danger is past, they become indifferent or wish to appear good while dallying with evil.

7:29. Eltérően az előző versben említett emberektől, vannak, kik csak veszélyhelyzetben fordulnak Allahhoz. Velük csak a rettegés, a terror láttatja valós nagyságukat, akkor érzik, milyen kicsik is ők a világban. Ahogy ez elmúlik, magukat sokkal nagyobbnak kezdik érezni és Allahra sincs szükségük többé.

33. O mankind! do your duty to your Lord, and fear (the coming of) a Day when no father can avail aught for his son, nor a son avail aught for his father. Verily, the promise of Allah is true: let not then this present life deceive you, nor let the chief Deceiver deceive you about Allah[1707].

33. Ó emberek! Őrizkedjetek Uratoktól és féljétek a Napot, mikor nem lehet apa a fia hasznára, s a fiú sem lehet apja hasznára egyáltalán. Mert bizony, Allah Ígérete Igaz. Ne csábítson el titeket az Evilági élet és ne csábítsanak el titeket Allahtól az Igézők[1707].

إِنَّ اللَّهَ عِندَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنَزِّلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿٣٤﴾

34. Verily the knowledge of the Hour is with Allah (alone). It is He Who sends down rain, and He Who knows what is in the wombs. Nor does any one know what it is that he will earn on the morrow: Nor does any one know in what land he is to die. Verily with Allah is full knowledge and He is acquainted (with all things)[1708].

34. Mert bizony, Nála van az Óra tudása. Lebocsátja a zivatart és tudja, mit rejtenek a méhek. Nem tudhatja a lélek, mit nyer el holnap és nem tudhatja a lélek, mely Földön huny ki. Mert bizony, Allah a Mindentudó, az Értesült[1708].

[1707] On the Day of Reckoning no one can help another. The most loving father cannot help his son or be a substitute for him, and vice versa. Each will have his own personal responsibilities.
The Chief Deceiver is Satan.

A Végelszámolás Napján senki sem segíthet a másiknak. A legszeretőbb apa nem tud tenni semmit fiáért, nem helyettesítheti és a fiú sem tehet semmit apjáért. Mindenki csak magáért felel.
Az Igéző: a Sátán.

[1708] The question of Knowledge or Mystery governs both clauses here, viz.: • Rain and • Wombs. In fact it governs all the five things mentioned in this verse: viz. - the Hour; - Rain; - the Birth of a new Life (Wombs); - our Physical Life from day to day; - our Death.

A tudás és misztérium, titkok kettőssége átfonja életünket, ezen belül különösen azt a kettőt, melyből közvetlen élet származik. Ez az eső, hiszen a víz indítja el az élet valóságát és az anyák méhei, mely az ember valóságának elindítója. E kettőhöz kapcsolódik további öt misztérium: 1. Az Óra eljövetele. 2. Az eső, zivatar. 3. Új élet, új sors születése (méhek). 4. A fizikai élet valósága máról holnapra. 5. A halál.

32. AS-SAJDA (THE PROSTRATION-LEBORULÁS)

Introduction to Surah As-Sajda (The Prostration)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah has been entitled As-Sajdah after the theme of *Sajdah* (prostration) as expressed in verse 15.

Period of Revelation

From the style of the Surah it appears that it was sent down during the middle Makkah period, more particularly in its initial stage, for one does not find in its background that severity of the persecution and tyranny which one finds in the Surahs sent down in the later stages.

Theme and Topics

The main theme of the Surah is to remove the doubts of the people concerning *Tauhid*, the Hereafter and the Prophethood, and to invite them to all these three realities. The disbelievers of Makkah, when they talked of the Holy Prophet in private, said to one another, "This person is forging strange things sometimes he gives news of what will happen after death. He says: when you have become dust, you will be called to render your accounts, and there will be Hell and Heaven. Sometimes he says: these gods and goddesses and saints are nonentities: One God alone is the Deity. And sometimes he says: the discourses which I recite are not my own but Allah's Word. All these are strange things which he presents. "The answer to these doubts and misgivings forms the theme and subject matter of this Surah.

In this connection, the disbelievers have been told: "Most certainly it is Allah's Word, which has been sent down in order to arouse a people who are sunk in heedlessness, being deprived of the bounties and blessings of Prophethood. How can you call it a fabrication when its having been sent dawn from Allah is manifest and self-evident?"

Then, they have been asked, "Use your common sense and judge for yourselves which of the things presented by the Quran is strange and novel? Look at the administration of the heavens and the earth: consider your own creation and structure. Don't these things testify to the teaching which this Prophet is presenting before you in the Quran? Does the system of the universe point to *Tauhid* or to *shirk*?

When you consider this whole system and your own creation, does your intellect testify that the One Who has given you your present existence, will not be able to create you once again?"

Then a scene of the Hereafter has been depicted, the fruits of belief and the evil consequences of disbelief have been mentioned and the people exhorted to give up disbelief even before they meet their doom and accept the teaching of the Quran, which will be to their own advantage in the Hereafter.

Then they have been told: It is Allah's supreme Mercy that He does not seize man immediately for his errors to punish him finally and decisively but warns him beforehand by afflicting him with small troubles and hardships and calamities and losses and strokes of misfortune so that he may wake up and take admonition.

Then it is said: "This is not the first and novel event of its kind that a Book has been sent down upon a man from God. Before this the Book had been sent upon Moses also, which you all know. There is nothing strange in this at which you should marvel. Be assured that this Book has come down from God, and note it well that the same will happen now as has already happened in the time of Moses. Leadership now will be bestowed only on those who will accept this Divine Book. Those who reject it shall be doomed to failure."
Then the disbelievers of Makkah have been admonished to the effect: "See the end of the doomed communities of the past by whose ruined habitations you pass during your trade journeys. Will you like to meet the same doom yourself? Do not be deluded by the apparent and superficial. Today you see that no one is listening to Muhammad (upon whom be Allah's peace) except a few young men and some slaves and poor men, and he is being made the target of curses and ugly remarks from every side. From this you have formed the wrong impression that his mission will fail. But this is only a deception of your eyes. Don't you see the phenomenon in your daily life that a land previously lying absolutely barren starts swelling with vegetation and plant life everywhere just by a single shower of the rain though before this no one could ever imagine that under the layers of its soil there lay hidden such treasures of greenery and herbage?"
In conclusion, the Holy Prophet has been addressed to the effect: "These people mock at what you say and ask as to when you will attain this decisive victory. Tell them: when the time comes for the final judgment regarding you and us, believing then will not profit you at all. If you have to believe, believe now. But if you intend to await the final judgment, then await it as you please."

Bevezetés az Asz-Szadzsda (Leborulás) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szúra elnevezése a 15. versben található Szadzsda (Leborulás) szóból ered.

A kinyilatkoztatás ideje

Úgy tűnik, hogy a szúra a Mekkai időszak kezdeti szakaszában nyilatkoztatott ki. Még nem esik szó elnyomásról, üldöztetésről, ami a későbbi Mekkai Szúrákra jellemző.

Témakörök

A Szúra felhív a Tauhidra (Monoteizmus), bizonyságot ad a Túlvilágról és el akarja fogadtatni a Próféciát, mint Igazságra szólító küldetést. A Mekkaiak nem tudták hová tegyék a Próféta szavait. Így beszélgettek egymás között: „Ez az ember furcsa dolgokat mond. Olyasmiről beszél, hogy van élet a halál után. Azt állítja, hogy ha por leszünk, végelszámolásra szólítanak minket, majd vagy a Pokolba, vagy a Mennyországba kerülünk. Olyat is mond, hogy az isteneknek, istenségeknek, szenteknek nincs jelentőségük, mert csak Egyetlen Isten van. Azt állítja, hogy amit mond, az nem saját szava, hanem Allahé." A Szúra, ezekre a felvetésekre ad feleletet.
A hitetlenek felé ez az üzenet: „Bizonyos, hogy Allah Szavának fel kell ráznia az embereket a nemtörődömségből, hiszen megfosztották magukat a Prófécia által terjesztett kegytől és áldástól. Ami itt ál, nem mesterséges, nem kitalálás. Allahot jeleníti meg minden szó és Jel."
Majd elhangzik egy kérés feléjük: „Használd saját megérzéseidet, ítélj magad, hogy ami a Koránban áll, az különös, vagy egy novella? Tekints az Egek és a Föld összerendezettségre, Nézz saját teremtésedre, felépítésedre. Ez mind nem a Korán igazságát igazolja tán, ami ezekről beszél? A Természet mit igazol vissza, a Tauhid, Monoteizmus szerinti Teremtést, vagy a bálványimádást? Ha az egész rendszert és saját teremtésedet veszed figyelembe, hogy látod saját logika alapján, tud-e még egyszer ilyet teremteni az, Aki egyszer már megteremtette ezt?
A hit gyümölcsei és a hitetlenség kínjai nem itt érnek be, hanem a Túlvilágon. Ezért az embereknek még időben fel kell hagyniuk az Evilági létben való gondolkodással és meg kell ismerkedniük a Korán tanításaival, ami a Túlvilági boldoguláshoz nyit utat.
Allah Megbocsájt. Sohasem sújt le a bűnösre akkor, amikor gaztetteit elköveti. Figyelmezteti, haladékot ad, hátha megbánja és jó útra tér. Csak a haladék lejártával veszi elő azokat, akik nem voltak hajlandók útjára lépni.
Majd így szól: „Ez nem az első az Isten által leküldött Könyvek közül, mit meséknek néztek. Hasonló Könyvet kapott Mózes is, amit tudtok. Semmi olyan nincs ebben, ami miatt csodálkozni kellene. Ez a Könyv is Istentől jött, de jegyezzétek meg jól, ha ennek fogadtatása is hasonló, akkor veletek is az fog történni, mint Mózes népével. Aki ezt az Igazságot elfogadja, üdvözül, aki nem, annak sorsa kínszenvedés"
Mekka hitetlenjeit így intik: „Nézzetek a végzetes sorsú nemzedékekre előttetek, kiknek romjai között haladtok el, mikor karavánotokkal arra vezet utatok! Szeretnétek-e hasonló sorsra jutni? Ne ejtsen ámulatba mai tündöklésetek. Ma néhány fiatalon, rabszolgán és szegényen kívül senki sem figyel Mohammedre (béke reá), míg ő céltáblája élceiteknek, gúnyolódásaitoknak és átkaitoknak. Rossz ítéletet mondotok, ha azt hiszitek, hogy küldetése elbukik. Szemeitek becsapnak titeket. Nem látjátok-e a kopár vidéket, mire, ha esővíz hull, dús növényzet telepszik meg rajta? Ezelőtt pedig senki sem gondolta volna, hogy egyáltalán ott élet lehetséges?"
A Próféta ehhez hasonló bíztatást kap: „Az emberek kigúnyolnak és kérdeznek, mikor leszel győzedelmes. Mondd nekik: ha a végítélet eljön köztetek és köztünk, az nem szolgálja majd a ti javatokat. Ha hinni akartok, most higgyetek. Ha a végítéletre akartok várni, hát várjatok."

32. As-Sajda	32. Asz-Szadzsda
THE PROSTRATION, WORSHIP, ADORATION	**LEBORULÁS**
Total Verses: 30	Összes vers: 30
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

الم ﴿١﴾

1. A. L. M.
1. *Alif. Lam. Mim.*

تَنزِيلُ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٢﴾

2. (This is) the Revelation of the Book in which there is no doubt,- from the Lord of the Worlds[1709].
2. *(Ez a) Könyv kinyilatkoztatása, miben semmi kétség, a Világok Urától[1709].*

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أَتَاهُم مِّن نَّذِيرٍ مِّن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٣﴾

[1709] By the time of the holy Prophet the earlier Books of Revelation had been corrupted, by human ignorance or selfishness or fraud, or misinterpreted, or lost altogether. There were sects violently disputing with each other as to their true meaning. Such doubts had to be set at rest, and they were set at rest by the revelation of the Quran. The Quranic inspiration came direct from Allah, the Lord of the Worlds, and did not consist merely of human conjectures or a reconstructed philosophy, in which there is always room for doubt or dispute. Cf. also 2:2.

A Próféta idejére a korábbi Szentírások már nem voltak meg eredeti formájukban, aminek sok oka van. Visszavezethető tudatlanságra, önzésre, csalásra, félreértelmezésekre, érdekekre, vagy elvesztek. Ez így egyszerre mind közrejátszott. Szekták folytattak egymás közt erőszakos, olykor véres vitákat arról, mi lehetett az eredeti jelentés. Ezeket a kétségeket oszlatta el a Korán. A Korán inspirációja egyenesen Allahtól, a Világok Urától jött és nem emberi sejtést, összetákolt filozófiát jelenít meg, melyben ott rejtőzhet a kétség és vita lehetősége. Lásd szintén 2:2.

3. Or do they say, "He has forged it"? Nay, it is the Truth from thy Lord, that thou mayest admonish a people to whom no warner has come before thee: in order that they may receive guidance[1710].

3. Vagy mondták: „Kitalálta azt?" Mi több! Ez az Igazság, ami Uradtól való. hogy figyelmeztesd általa a népet, kikhez előtted nem jött figyelmeztető, hátha tán jó útra térnek[1710].

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ مَا لَكُم مِّن دُونِهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا شَفِيعٍ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٤﴾

4. It is Allah Who has created the heavens and the earth, and all between them, in six Days, and is firmly established on the Throne (of Authority): ye have none, besides Him, to protect or intercede (for you): will ye not then receive admonition[1711]?

4. Allah az, Ki hat nap alatt teremtette meg az Egeket, a Földet és mi a kettő közt van, majd elhelyezkedett a Trónuson. Nincs Rajta kívül számotokra sem Oltalmazó, sem Közbenjáró, hát nem száltok magatokba[1711]?

يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَاء إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ ﴿٥﴾

5. He rules (all) affairs from the heavens to the earth: in the end will (all affairs) go up to Him, on a Day, the space whereof will be (as) a thousand years of your reckoning[1712].

[1710] The force of "or" (am in Arabic) is that the only alternative to the acceptance of the Book as a divine revelation is the supposition that it was a forgery by the holy Prophet. But the supposition is absurd on the face of it: because; - the Quraish, his critics, knew him to be an honest and truthful man; - he was unlettered, and such a Book would have been beyond his powers as a simple unlettered Arab, unless Allah inspired it; and - there was a definite reason for its coming as it did, because the Arabs had received no Messenger before him and Allah has sent Messengers to every nation.

A mondat „vagy" szóval kezdődik, ami magában rejti a kétséget, a feltételezést, hogy amivel a Próféta állt elő, mint isteni kinyilatkoztatás, az egyszerű kitaláció. Ez a feltételezés abszurd, mert: 1. Quraish ismerte a Prófétát, tudták milyen becsületes, egyenes és igazmondó. 2. A Próféta írástudatlan volt, ezért egy ilyen Könyv meghaladta volna az ő emberi képességeit. Más, mint inspiráció, nem jöhet szóba. 3. Oka volt annak, hogy Allah őt küldte és pont ide, ugyanis Arábiába még előtte nem érkezett Próféta. Márpedig Allah minden néphez küldött Prófétát.

[1711] Six Days: See 7:54. The "Day" does not mean a day as we reckon it. viz., one apparent course of the sun round the earth, for it refers to conditions which began before the earth and the sun were created. In verse 5 below, a Day is compared to a thousand years of our reckoning, and in 70:4 to 50,000 years. These figures "as we reckon" have no relation to "timeless Time", and must be taken to mean very long Periods, or Ages, or Eons. See further 41:9-12,

Hat Nap: Lásd 7:54. Egy „Nap" nem jelent emberi értelemben vett napot, ahogy mi számoljuk. Tehát nem a Föld egy saját tengelye körül megtett forgásáról van szó. Az 5. versben azt találjuk, hogy egy nap felér ezer évvel abban a rendszerben, ahogy az ember számon tartja. A 70:4-ben pedig 50.000 év egyenlő egy nappal. Ezek az adatok nem mérvadók, főleg nem emberi mértékkel, akkor, ha az "időtlen idő" kategóriájában próbáljuk meghatározni az idő hosszát. Egyszerűen egy hosszú időszakot kell elképzelni, ami lehet földtörténeti kor, periódus, talán évmilliók? Lásd szintén 41:9-12.

[1712] Our Day may be a thousand or fifty thousand years, and our years in proportion. In the immense Past was Allah's act of creation: it still continues, for He guides, rules, and controls all affairs: and in the immense Future

5. Ő vezérel (minden) dolgot az Égből a Földre, majd (azok) Hozzá szállnak fel a Napon, minek mértéke ezer év úgy, ahogy ti számoljátok[1712].

ذَٰلِكَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٦﴾

6. Such is He, the Knower of all things, hidden and open, the Exalted (in power), the Merciful;-

6. Ez Ő, Ismerője a Láthatatlannak és Láthatónak, a Nagyszerű, a Kegyelmes,-

الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ وَبَدَأَ خَلْقَ الْإِنسَانِ مِن طِينٍ ﴿٧﴾

7. He Who has made everything which He has created most good: He began the creation of man with (nothing more than) clay[1713],

7. Aki mindent a legjobbnak teremtett, hozzákezdett az ember megteremtéséhez agyagból[1713],

ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهُ مِن سُلَالَةٍ مِّن مَّاء مَّهِينٍ ﴿٨﴾

8. And made his progeny from a quintessence of the nature of a fluid despised[1714]:

8. Majd megtette leszármazottait egy csepp lenézett vízből[1714],

ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِن رُّوحِهِ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٩﴾

---

all affairs will go up to Him, for He will be the Judge, and His restoration of all values will be as in a Day or an Hour or the Twinkling of an eye; and yet to our ideas it will be as a thousand years!

Egy napunk lehet ezer év vagy ötvenezer, egy évünk pedig ezzel arányos. A végtelen Múltban Allah volt a Teremtő, ma is az, emellett megalkotta a szabályszerűséget, ami szerint a világ működik. Mindenek felett őrködik, és kontrollál. A végtelen Jövőben minden Hozzá tér meg. Ő minden elbírálója a Napon, vagy Órában, vagy egy szempillantásnyi idő alatt, ami a mi számításunk szerint ezer év!

[1713] Allah's creation in itself is good: it is beautiful, in proper proportions, and adapted for the functions it has to perform. Man is asked to contemplate his own humble beginning. His material body (apart from life) is a piece of earth or clay, which is another term for primeval matter. Matter is therefore the first stage, but even matter was not self-created. It was created by Allah.

Allah teremtése születésénél fogva jó. Tökéletes arányosság, szépség, funkcióhoz adaptált felépítés jellemzi. Az ember teremtése is ebbe a rendszerbe illeszkedik. Anyagi része a por, vagy agyag, ami ősi szubsztancia. Minden az anyag teremtésével kezdődött, mert az anyag nem önmagát hozta létre, hanem Allah teremtette.

[1714] Then comes life and the reproduction of life. We are still looking at the purely physical aspect, but it is now a stage higher; it is an animal. Its reproduction is through the sperm or semen. It is a living cell or cells, summing up so much ancestral life-history. Cf. 23:12,

Élet keletkezik, ami reprodukálja önmagát. Egyszerű fizikai stádiumban vagyunk, ami egy magasabb fokozatba lépett. Még állat, melynek reprodukciója egy sejtből, a spermából indul ki. Ez egy élő sejt, ami önmagában összegzi az összes ős élettörténetét. 23:12.

9. But He fashioned him in due proportion, and breathed into him something of His spirit. And He gave you (the faculties of) hearing and sight and feeling (and understanding): little thanks do ye give[1715]!

9. Majd alakra formálta azt és belelehelt az Ő lelkéből. Megtette számotokra a hallást, látást és az érző (értő) szíveket. Kevés az, mit megköszöntök[1715]!

وَقَالُوا أَئِذَا ضَلَلْنَا فِي الْأَرْضِ أَئِنَّا لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ بَلْ هُم بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ كَافِرُونَ ﴿١٠﴾

10. And they say: "What! when we lie, hidden and lost, in the earth, shall we indeed be in a Creation renewed? Nay, they deny the Meeting with their Lord[1716].

10. Mondták: „Még úgy is a megújult teremtés (része) leszünk, hogy tévelyedettek vagyunk a Földön?" Mi több! Ők az Urukkal való találkozót tagadják[1716].

قُلْ يَتَوَفَّاكُم مَّلَكُ الْمَوْتِ الَّذِي وُكِّلَ بِكُمْ ثُمَّ إِلَى رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ﴿١١﴾

11. Say: "The Angel of Death, put in charge of you, will (duly) take your souls: then shall ye be brought back to your Lord[1717]."

11. Mondd: „A halál Angyala, aki értetek felel, eljön lelketekért, majd Uratokhoz vezet visszautatok[1717]."

وَلَوْ تَرَى إِذِ الْمُجْرِمُونَ نَاكِسُو رُؤُوسِهِمْ عِندَ رَبِّهِمْ رَبَّنَا أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَارْجِعْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ ﴿١٢﴾

[1715] The third stage is indicated by "fashioned him in due proportion". Cf. 15:29. After fertilization of ovum by the sperm, an individual life comes into existence, and it is gradually fashioned into shape, its limbs are formed; its animal life begins to function; all the beautiful adaptations come into play. The fourth stage here mentioned is that of distinctive Man, into whom Allah's spirit is breathed. Then he rises higher than animals.

A harmadik stádium: „alakra formálás". 15:29. Miután a sperma megtermékenyíti a petesejtet, elindul az individuális élet. Alakot ölt, kialakulnak tagjai, szervei, állati funkciói működni kezdenek, gyönyörű adaptációk jönnek létre. A negyedik stádiumban ebből úgy lesz ember, hogy Allah saját lelkéből lehel bele. Ettől a pillanattól válik el az állatvilágtól.

[1716] 13:5. It has been the cry of Materialists and Skeptics through the ages not only to bound their horizon with this brief life, but to deny dogmatically that there can be a future life. Though this is against the professed principles of Skeptics, in practice they take up that attitude. Here "they" refers to those "who give little thanks" to Allah, mentioned in the last verse. The argument used against them is: if Allah can produce such a wonderful creation the first time, why can He not make it again? That points to the possibility: our own general inner hope and expectation of a future life, coupled with Faith in Allah's work, is the ground of our certainty.

13:5. A materialisták és szkeptikusok állandó szívbántalma minden korban az, hogy látókörüket e rövid élethez kötik, mivel tagadják a jövő élet lehetőségét. Ők azok, akik az előző versben: akik keveset köszönnek meg. Az érvek most ellenük szólnak: Ha Allah ilyen gyönyörű világot tud teremteni, akkor miért ne ismételhetné ezt meg? Ha pedig megismétli, akkor számunkra is ott a remény egy jövőbeni életre. Ehhez az szükséges, hogy bizonyossággal higgyünk Allah munkájában, Tervében.

[1717] If death is certain, as it is, and this life by itself in no way satisfies our instincts and expectations, we may be sure that the agency which separates our soul from our body will bring us into the new world.

Ha a halál bizonyos, ezért tudnunk kell, hogy életünk nem ösztöneink kielégítésére való. Biztosak lehetünk benne, ha lelkünket elválasztják egy napon testünktől, akkor egy új világ veszi kezdetét.

12. If only thou couldst see when the guilty ones will bend low their heads before their Lord, (saying:) "Our Lord! We have seen and we have heard: Now then send us back (to the world): we will work righteousness: for we do indeed (now) believe[1718]."

12. Ha látnád, amint a bűnösök (majd) leszegik fejüket Uruknál (mondván): „Urunk! Láttunk és hallottunk. Küldj minket vissza (a világra) és mi jókat cselekszünk, mert mi (most már) bizonyosak vagyunk[1718].”

وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدَاهَا وَلَكِنْ حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿١٣﴾

13. If We had so willed, We could certainly have brought every soul its true guidance: but the Word from Me will come true, "I will fill Hell with Jinns and men all together[1719]."

13. Ha akartuk volna, minden léleknek elhozhattuk volna Útmutatását, de a Szó beteljesül Tőlem: „Bizony, megtöltöm a Poklot Dzsinnekkel és emberekkel mind[1719].”

فَذُوقُوا بِمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا إِنَّا نَسِينَاكُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

14. "Taste ye then - for ye forgot the Meeting of this Day of yours, and We too will forget you - taste ye the Penalty of Eternity for your (evil) deeds!"

14. „Ízleljétek meg, miáltal elfeledtétek, e Napotok találkozóját és Mi (is) elfeledünk titeket. Ízleljétek meg az Örökkévalóság Büntetését azáltal, mit tettetek.

إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ * ﴿١٥﴾ ۩

15. Only those believe in Our Signs, who, when they are recited to them, fall down in adoration, and celebrate the praises of their Lord, nor are they (ever) puffed up with pride[1720]. ۩

[1718] In life on the new plane, there will be no room for deception or self-deception. The most hardened sinner will see the truth and the justice of the Day of Account. He will wish he could be sent back, but it will be too late. The world as we know it will have already passed away.

Az élet egy másik térben zajlik majd, ahol nem lesz lehetőség ámításra és önámításra. A Számvetés Napján a legelvetemültebb gaztevő is fogja látni az igazságot. Akkor majd azt kívánja, hogy visszaküldjék az életbe, de már késő lesz. Akkorra már nem lesz világ.

[1719] 11:119 and 7:18, and see last note. Jinns are the evil spirits that tempt men, and the men who will suffer punishment will be those who have succumbed to their temptations.

11:119 és 7:18, valamint az utolsó komment. A Dzsinnek gonosz lelkek, akik megkísértik az embert. Büntetésben részesülnek, ahogy az emberek is, akik felültek a kísértésnek.

[1720] "In adoration": Sujjadan, or in a posture of prostration, expressive of deep humility and faith. This is the keyword of the Surah, which bears the title of Sajdah. All the Signs of Allah lead our thoughts upwards towards

15. Azok hisznek Áyáinkban, kik, ha recitálják nekik azokat, leborulva (földre) ereszkednek, zengik Uruk dicséretét és ők nem gőgösek[1720].

تَتَجَافَى جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿١٦﴾

16. Their limbs do forsake their beds of sleep, the while they call on their Lord, in Fear and Hope: and they spend (in charity) out of the sustenance which We have bestowed on them[1721].

16. Tagjaik kikívánkoznak a nyugvóhelyekről, Urukat szólítják félve, reménykedve és áldoznak abból, mit Mi gondviselésül juttattunk nekik[1721].

فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاء بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾

17. Now no person knows what delights of the eye are kept hidden (in reserve) for them - as a reward for their (good) deeds.

17. Nem tudja a lélek, mily szemet gyönyörködtető (dolgok) maradnak rejtve előlük jutalomként azért, mit tesznek.

أَفَمَن كَانَ مُؤْمِنًا كَمَن كَانَ فَاسِقًا لَّا يَسْتَوُونَ ﴿١٨﴾

18. Is then the man who believes no better than the man who is rebellious and wicked? Not equal are they.

18. Olyan-e az, ki hisz, mint ki züllött? Ők nem egyenlők.

أَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ جَنَّاتُ الْمَأْوَى نُزُلًا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾

19. For those who believe and do righteous deeds are Gardens as hospitable homes, for their (good) deeds.

19. Azok, kik hisznek, jókat cselekszenek, Kertek az ő hajlékuk szállásként azért, mit tettek.

وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا فَمَأْوَاهُمُ النَّارُ كُلَّمَا أَرَادُوا أَن يَخْرُجُوا مِنْهَا أُعِيدُوا فِيهَا وَقِيلَ لَهُمْ ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّذِي كُنتُم بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿٢٠﴾

20. As to those who are rebellious and wicked, their abode will be the Fire: every time they wish to get away therefrom, they will be forced thereinto, and it will be said to them: "Taste ye the Penalty of the Fire, the which ye were wont to reject as false."

Him, and when they are expounded, our attitude should be one of humble gratitude to Allah. At this passage it is usual to make a prostration.

„Leborulva”: Szudzsadan, a hittel szembeni alázat kifejezése. Ez a Szúra címadó szava. Allah Jelei, gondolatainkat Felé irányítják. Ha azok értéssel telítődnek, magatartásunk alázatossá válik Allah iránt. Ennél a résznél a Korán olvasásakor le kell borulni.

[1721]Commentators specially refer this to Prayers called Tahajjud, which are offered after midnight in the small hours of the morning, in twelve rak'at.

A kommentátorok ezt a részt a Tahaddszud imára való utalásnak értelmezik, melyet éjfél után tizenkét Rakaatban (imaegységben) mutatnak be.

20. Azok, kik züllöttek, hajlékuk a Pokol. Mindannyiszor, ha ki akarnak jönni belőle, visszavetik őket abba. Mondva lesz nekik: „Ízleljétek meg a Pokol Büntetését, amit meghazudtoltatok."

وَلَنُذِيقَنَّهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْأَدْنَى دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢١﴾

21. And indeed We will make them taste of the Penalty of this (life) prior to the supreme Penalty, in order that they may (repent and) return[1722].

21. Mi majd megízleltetjük velük a közeli (Evilági) Büntetést, még a nagy (Túlvilági) Büntetés előtt, hátha tán visszatérnek[1722].

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنتَقِمُونَ ﴿٢٢﴾

22. And who does more wrong than one to whom are recited the Signs of his Lord, and who then turns away therefrom? Verily from those who transgress We shall exact (due) Retribution[1723].

22. Ki bűnösebb annál, mint az, ki ha Ura Áyáira emlékeztetik, elfordul azoktól? Mert bizony, Mi megtoroljuk a gaztevőket[1723].

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَلَا تَكُن فِي مِرْيَةٍ مِّن لِّقَائِهِ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿٢٣﴾

23. We did indeed aforetime give the Book to Moses: be not then in doubt of its reaching (thee): and We made it a guide to the Children of Israel[1724].

[1722] The final Penalty is to come in the Hereafter. There is no doubt about it. But before it comes, a minor Penalty comes in this very life. It may be in some kind of misfortune, or it may be in the pangs of a tortured conscience or secret sorrow. But this minor Penalty may be really a mercy, as it gives them a chance of repentance and amendment.

A végső Büntetés a Túlvilágon jön el. Ehhez nem fér semmi kétség. De még ezelőtt, ebben az életben is várható „kis" büntetés, ami lehet szerencsétlenség, lelkiismeret furdalás, titkos bánat stb. Ez a kis büntetés valójában áldás, mert emlékeztethet a megbánásra és az életvitel módosítására.

[1723] The worst and most hardened sinner are the man to whom Allah's Signs are actually brought home and who yet prefers Evil and turns away from the Light of Allah. The Signs may be - in the words and guidance of a great Teacher or in some minor sorrow or warning, which he disregards with contumely. Or - it may be in a catastrophic blow to his conscience, which should open his eyes, but from which he deliberately refuses to profit.

Elvetemült az, akinek Allah Jeleit, Áyáit házhoz hozzák és ennek ellenére a Sátán útját választja, elfordulva Allah világosságától. A Jelek lehetnek: 1. Egy nagy Tanító szavai, útmutatása, melyeket arcátlanul figyelmen kívül hagy. 2. Egy lelki roppanás, döbbenet mely felébreszti lelkiismeretét, felnyitja szemeit és ebből sem tanul.

[1724] "The Book" is not here coextensive with Revelation. Moses had, revealed to him, a Law, a Shariah, which was to guide his people in all the practical affairs of their life. Jesus, after him, was also inspired by Allah: but his Injil or Gospel contained only general principles and not a Code or Shariah. The holy Prophet was the next one to have a Shariah or "Book" in that sense: for the Quran contains both a Code and general principles. This Surah is a Makkan Surah. The Code came later in Madinah. But he is given the assurance that he will also have a Code, to supersede the earlier Law, and complete the Revelation of Allah.

A Könyv itt nem a kinyilatkoztatással azonos terjedelmű és értelmű írást, hanem a Mózesnek adott Shariya Törvényt jelenti, hogy vezetni tudja népét a mindennapi élet praktikumaiban. Utána Jézus is kapott Írást, az Evangéliumot, ami általános narratíva, nem Törvénykönyv, vagy Shariya. A következő a Próféta, aki számára a kinyilatkoztatás, a Korán egyszerre Shariya, Törvénykönyv és általános narratíva. Ez a Szúra még Mekkában

23. Megadtuk Mózesnek a Könyvet. Ne legyen kételyed afelől, hogy az elér (téged). És mi megtettük azt Útmutatásként Izrael fiainak[1724].

وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُوا وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يُوقِنُونَ ﴿٢٤﴾

24. And We appointed, from among them, leaders, giving guidance under Our command, so long as they persevered with patience and continued to have faith in Our Signs[1725].

24. Mi addig tettünk meg közülük elöljárókat, kik parancsolásunk által adtak Útmutatás, míg állhatatosak és Áyáinkban bizonyosak voltak[1725].

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٢٥﴾

25. Verily thy Lord will judge between them on the Day of Judgment, in the matters wherein they differ (among themselves)

25. Mert bizony, Urad fog ítélni köztük a Feltámadás Napján abban, miben különböztek.

أَوَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا مِن قَبْلِهِم مِّنَ الْقُرُونِ يَمْشُونَ فِي مَسَاكِنِهِمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ أَفَلَا يَسْمَعُونَ ﴿٢٦﴾

26. Does it not teach them a lesson, how many generations We destroyed before them, in whose dwellings they (now) go to and fro? Verily in that are Signs: Do they not then listen[1726]?

26. Nem ad tán számukra támpontot, hány nemzedéket pusztítottunk el előttük, kik lakhelyeiken jártak-keltek? Mert bizony, ebben vannak a Jelek, hát nem halljátok[1726]?

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ الْمَاء إِلَى الْأَرْضِ الْجُرُزِ فَنُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا تَأْكُلُ مِنْهُ أَنْعَامُهُمْ وَأَنفُسُهُمْ أَفَلَا يُبْصِرُونَ ﴿٢٧﴾

---

nyilatkoztatott ki. A Törvénykönyv később, Medinában érkezett. Itt biztosítékot ad Allah arra, hogy a Törvénykönyv meg fog érkezni, amivel a korábbi törvények felülíródnak és a korábbi kinyilatkoztatások kompletté, teljessé válnak.

[1725] The series of Judges, Prophets, and Kings in Israel continued to give good guidance, in accordance with Allah's Law, as long as the people continued in Faith and Constancy (persevering patience). When that condition ceased, Allah's grace was withdrawn, and the people broke up into wrangling sects

Amíg az emberek megélték hitüket, állhatatosak voltak, a Bírák, Próféták és Királyok sora jó Útmutatással vezették a népet, Allah Törvénye szerint. Amikor ez a feltétel nem teljesült többet, Allah megvonta kegyét és az emberek egymással civakodó szektákká lettek.

[1726] If a nation gone astray could only learn from the history of earlier nations that were destroyed for their evil! They could see vestiges of them in their daily goings to and fro: the Jews could see vestiges of the Philistines, Amalekites, etc. in Palestine, and the pagan Arabs, of the 'Ad and Thamud in Arabia

Ha egy nép tévelyeg, sokat tanulhat a letűnt civilizációk történelméből, kiket saját hibáik, bűneik vittek kárhozatba. Egykori épületeik romjai, mementóik itt vannak velünk, naponta elmegyünk mellettük. A Zsidók láthatták a Filiszteusok, Amalekiták stb. romjait, ahogy a pogány Arabok Aád és Thamud népeinek emlékeivel éltek együtt Arábiában.

27. And do they not see that We do drive rain to parched soil (bare of herbage), and produce therewith crops, providing food for their cattle and themselves? Have they not the vision[1727]?

27. Vagy nem látják-e, hogy Mi a kopár Földre vizet vezetünk, majd előhozzuk általa a terményt, miből jószágaik és ők maguk esznek? Tán nem látják[1727]?

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْفَتْحُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٨﴾

28. They say: "When will this decision be, if ye are telling the truth[1728]?"

28. Mondják: „Mikor lesz ez a döntés, ha igazat szóltok[1728]?”

قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِيمَانُهُمْ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٢٩﴾

29. Say: "On the Day of Decision, no profit will it be to Unbelievers if they (then) believe! nor will they be granted a respite."

29. Mondd: „A Döntés Napján nem használ (akkori) hite azoknak, kik tagadnak és haladékot sem kapnak!”

فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَانتَظِرْ إِنَّهُم مُّنتَظِرُونَ ﴿٣٠﴾

30. So turn away from them, and wait: they too are waiting[1729].

30. Fordulj el tőlük és várj, ők is várnak[1729].

[1727] Again, as in the last verse, there is an easy transition from the physical to the spiritual. In physical nature there may be parched soil, which is to all intents and purposes dead. Allah sends rain, and the dead soil is converted into living land producing rich crops of fodder and corn, nuts and fruits, to satisfy the hunger of man and beast. So in the spiritual world. The dead man is revivified by Allah's grace and mercy, through His Revelation. He becomes not only an asset to himself but to his dependents and those around him.

A fizikai valóról a spirituálisra váltunk. A fizikai valót a kopár, látszólag terméktelen táj jelenti, amire Allah vizet küld és a holt talaj élettel telítődik. Különféle gyümölcsök, zöldségek teremnek, érik a gabona, mogyoró, dió, szezám, mik az emberek és állatok étvágyát csillapítják. A spirituális világ is hasonló. A halott lélek feléled Allah Revelációjától. Nem csak ő boldogul általa, de saját családja, környezete is boldogulást nyer tőle.

[1728] The Unbelievers may say: "If all this which you say is true, tell us when this final decision between right and wrong will come about." The answer is: "If you mean that you will postpone your repentance and reform till then, it will be no use: it will be too late for repentance, and no respite will be granted then: this is the Respite, and this is your chance."

A hitetlenek így szólnak: „Ha mindez igaz, akkor mikor hoznak végső döntést jóról és rosszról?” A válasz: „Ha ezalatt azt értitek, hogy a döntésig halogatjátok megbánásotokat és megjavulásotokat, akkor nincs értelme várakozni. Túl késő lesz akkor megbánást fogadni és változtatni. Erre most van itt az idő, ez az utolsó esélyetek.”

[1729] Read 6:158. There it is said to the Unbelievers: "Wait ye: we too are waiting." Here the Righteous one is told: "Wait (thou): they too are waiting." The reversal of the order is appropriate: in each case the person (or persons) addressed is mentioned first. Cf. also 7:71.

Lásd 6:158. A hitetleneknek ezt mondják: „Várjatok, mi is várunk.” Itt a jóravalónak mondják: „Várj, ők is várnak!” A fordított sorrend illeszkedik: minden oldal számára elhangzik a közlés. Lásd szintén 7:71.

33. AL-AHZAB (THE CLANS-KLÁNOK)

Introduction to Surah Al-Ahzab (The Clans)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah derives its name *Al-Ahzab* from verse 20.

Period of Revelation

The Surah discusses three important events which are: the Battle of the Trench (or *Al-Ahzab*: the Clans), which took place in Shawwal, A. H. 5; the raid on Bani Quraizah, which was made in Dhil-Qa'dah, A. H. 5; and the Holy Prophet's marriage with Hadrat Zainab, which also was contracted in Dhil-Qa'dah, A. H. 5. These historical events accurately determine the period of the revelation of this Surah.

Historical Background

The Islamic army's setback in the Battle of Uhud (A. H. 3) that resulted from the error of the archers appointed by the Holy Prophet so boosted up the morale of the Arab pagans and the Jews and the hypocrites that they started entertaining the hope that they would soon be able to exterminate Islam and the Muslims completely. Their high state of morale can be judged from the events that occurred in the first year after Uhud. Hardly two months had passed then the tribe of Bani Asad of Najd began to make preparations for a raid on Madinah, and the Holy Prophet had to dispatch an expedition under Abu Salamah to counteract them. In Safar A. H. 4 some people of the tribes of Adal and Qarah asked the Holy Prophet to send some men to instruct them in Islam. Accordingly six of the Companions were allowed to accompany them for the purpose. But when they reached Raji (a place between Rabigh and Jeddah), they summoned Hudhail against them, who killed four of the Companions, and took the other two (Hadrat Khubaib bin Adi and Hadrat Zaid bin ad-Dathinnah) to Makkah and sold them to the enemy. Then in the same month of Safar, on the request of a chief of Bani Amir, the Holy Prophet sent another deputation of 40 (according to others, 70) preachers, consisting of the Ansar young men, to Najd. But they were also betrayed. The people of Usayyah and Ri'l and Dhakwan, tribes of Bani Sulaim, surrounded them suddenly at Bir Maunah and slew all of them. Meanwhile the Jewish tribe of Bani an-Nadir of Madinah, getting encouragement, continued to commit breaches of the treaties; so much so that in Rabi'ul Awwal, A.H. 4, they plotted against the life of the Holy Prophet himself. Then in Jamadi al-Ula, A. H. 4, Bani Thalbah and Bani Muharib, the two tribes of Bani Ghatafan, started making preparations to attack Madinah and the Holy Prophet had to go to punish them. Thus, after their setback at Uhud, the Muslims went on encountering repercussions continuously for seven to eight months.

However, it was the Holy Prophet's determination and wisdom and his great Companions' spirit of sacrifice that changed these adverse conditions completely within a short span of time. The economic boycott by the Arabs had made life hard for the people of Madinah. All the polytheistic tribes around Madinah were becoming rebellious. Inside Madinah itself the Jews and the hypocrites were beat upon mischief. But the successive steps taken by a handful of the sincere Muslims, under

the leadership of the Holy Prophet, not only restored the image of strength of Islam in Arabia but also increased it manifold.

Raids Preceding the Battle of the Trench

The first such step was taken immediately after the Battle of Uhud. The very next day when quite a large number of Muslims lay wounded and the martyrdom of the near and dear ones was being mourned in many houses, and the Holy Prophet himself was injured and sad at the martyrdom of his uncle, Hadrat Hamzah, he called out to the devoted servants of Islam to accompany him in pursuit of the pagans so as to deter them from returning and attacking Madinah again. The Holy Prophet's assessment was absolutely correct. He knew that, although the Quraish had retreated without taking any advantage of their almost complete victory, they would certainly regret their folly when they would halt and consider the whole matter coolly on the way, and would return to attack Madinah again. Therefore, he decided to go in pursuit of them, and 630 of of the Muslims at once volunteered to accompany him. When they reached Hamra al-Asad on the way to Makkah and camped there for three days, the Holy Prophet came to know through a sympathetic non- Muslim that Abu Sufyan had stayed at Ar-Rauha, 36 miles short of Madinah, with an army 2,978 strong: they were regretting their error and were, in fact, planning to return and attack Madinah once again. But when they heard that the Holy Prophet was coming in pursuit of them with an army, they lost heart and gave up their plan. Thus, not only were the Quraish deterred by this action but the other enemies living around Madinah also realized that the Muslims were being led by a person, who was highly well informed, wise and resolute, and that the Muslims were ever ready to lay down their lives at his command.
Then as soon as the Bani Asad started making Preparations for a raid on Madinah, the Holy Prophet's secret agents gave him timely information about their intention. Thus, before they could come in force to attack Madinah, he sent an army 150 strong, under Hadrat Abu Salamah (the first husband of Hadrat Umm Salamah) to punish them. They took Bani Asad by surprise, who fled in panic leaving all their possessions behind, which fell into the Muslim hands.

After this came the turn of the Bani an-Nadir. The day they plotted against the life of the Holy Prophet, and the secret was disclosed, the Holy Prophet ordered them to leave Madinah within ten days and warned that anyone who remained behind after that would be put to death. Abdullah bin Ubayy, the chief of the hypocrites of Madinah, encouraged them to defy the order and refuse to leave Madinah. He even promised to help them with 2,000 men, and assured them that the Bani Ghatafan from Najd also would come to their aid. Accordingly, the Bani an- Nadir sent word that they would not leave no matter what the Holy Prophet might do. As soon as the time limit of ten days come to an end, the Holy Prophet laid siege to their quarters, but none of their supporters had the courage to come to their rescue. At last, they surrendered on condition that every three of them would be allowed to load a camel with whatever they could carry and go away leaving the rest of their possessions behind. Thus, the whole suburbs of the city which were inhabited by the Bani an-Nadir, and their gardens and their fortresses and other properties fell to the Muslims, and the people of this treacherous tribe became scattered in Khyber, Wad il Qura and Syria.

Then the Holy Prophet turned his attention to the Bani Ghatafan, who were preparing for a war against Madinah. He took 400 of the Muslims and overtook them at Dhat ar-Riqa. They were so taken by surprise that they fled their houses without a struggle and took refuge in the mountains.

After this in Shaban A. H. 4, the Holy Prophet went forth to Badr to fight Abu Sufyan. At the end of the Battle of Uhud, he had challenged the Holy Prophet and the Muslims, saying, "We shall again meet you in combat at Badr next year." In reply the Holy Prophet announced through a Companion: "All right: we accept your challenge." Accordingly, at the appointed time he reached Badr with 1,500 of the Muslims. From the other side, Abu Sufyan left Makkah with an army of 2,000 men, but could not have the courage to march beyond Marr-az-Zahran (modern, Wadi Fatimah). The Holy Prophet waited for him at Badr for eight days; the Muslims during these days did profitable business with a trading party. This incident helped more than restore the image of strength of the Muslims that had been tarnished at Uhud. It also made the whole of Arabia realize that the Quraish alone could no longer resist Muhammad (upon whom be Allah's peace and blessings).
This image and position of the Muslims was further strengthened by another event. Dumat al-Jandal (modern, Al-Jauf) was an important place at the border between Arabia and Syria. When the caravans of the Arabs, trading between Iraq in the south and Syria and Egypt in the north, passed that way, they were harassed and looted by the natives. In Rabi al- Awwal, A. H. 5, the Holy Prophet himself went to punish them with an army of 1,000 men. They could not muster up courage to come out and fight him and, therefore, fled the place. This caused the whole of northern Arabia to dread the power of Islam, and the tribes began to realize that the great power emerging from Al-Madinah was formidable and could no longer be resisted by one or a few of the tribes.

The Battle of the Trench

It was in fact a combined raid by many of the Arab tribes, who wanted to crush the power of Madinah. It had been instigated by the leaders of the Bani an-Nadir, who had settled in Khyber after their banishment from Madinah. They went round to the Quraish and Ghatafan and Hudhail and many other tribes and induced them to gather all their forces together and attack Madinah jointly. Thus, in Shawwal, A. H. 5, an unprecedentedly large army of the Arab tribes marched against the small city of Madinah. From the north came Jews of Bani an-Nadir and Bani Qainuqa who after their banishment from Madinah, had settled in Khaiber and Wad il Qura. From the east advanced the tribes of Ghatafan, Bani Sulaim, Fazarah, Murrah, Ashja, Sad, Asad, etc. and from the south the Quraish, along with a large force of their allies. Together they numbered from ten to twelve thousand men.

Had it been a sudden attack, it would have been disastrous. But the Holy Prophet was not unaware of this in Madinah. His intelligence men and the sympathizers of the Islamic movement and the people influenced by it were present in every tribe, who kept him informed of the enemy's movements. Even before the enemy could reach his city, he got a trench dug out on the north-west of Madinah in six days, and having the Mount Salat their back, took up a defensive position with 3,000 men in the protection of the Trench. To the south of Madinah there were many gardens (even now there are) so that it could not be attacked from that side. To the east there are lava rocks which are impassable for a large army. The same is the case with the south western side. The attack, therefore, could be made only from the eastern and western sides of the Uhud, which the Holy Prophet had secured by digging a trench. The disbelievers were not at all aware that they would have to counter the trench outside Madinah. This kind of a defensive stratagem was unknown to the Arabs. Thus, they had to lay a long siege in winter for which they had not come prepared.

After this, only one alternative remained with the disbelievers: to incite the Jewish tribe of Bani Quraizah, who inhabited the south eastern part of the city, to rebellion. As the Muslims had entered a treaty with them that in case of an attack on Madinah they would defend the city along with them, the Muslims had made no defensive arrangement there and had even sent their families to take shelter in the forts situated on that side. The invaders perceived this weakness of the Islamic defenses. They sent Huyayy bin Akhtab, the Jewish leader of the Bani an-Nadir, to the Bani Quraizah so as to induce them to break the treaty and join the war. In the beginning, they refused to oblige and said that they had a treaty with Muhammad (upon whom be Allah's peace) who had faithfully abided by it and given them no cause for complaint. But when Ibn Akhtab said to them, "Look, I have summoned the united force of entire Arabia against him: this is a perfect opportunity to get rid of him. If you lose it, you will never have another opportunity," Finally the Bani Quraizah were persuaded to break the treaty.

The Holy Prophet received news of this. He at once told Sad bin Ubadah, Sad bin Muadh, Abdullah bin Rawahah and Khawwat bin Jubair, chiefs of the Ansar, to go and find out the truth. He advised them that if they found Bani Quraizah still loyal to the treaty, they should return and say so openly before the Muslim army; however, if they found that they were bent upon treachery they should only inform him so that the common Muslims would not be disheartened. On reaching there the Companions found the Bani Quraizah fully bent on mischief. They told the Companions openly, "There is no agreement and no treaty between us and Muhammad." At this they returned to the Islamic army and submitted their report to the Holy Prophet, saying, "'Adal and Qarah." That is, "The Quraizah are bent upon doing what the Adal and Qarah had done with the preachers of Islam at Raji."

This news spread among the Muslims and caused great consternation among them, for they had been encircled and their city had been endangered on the side where there existed no defensive arrangement and where they had also sent their families to take shelter in the forts. This further increased the activities of the hypocrites and they started making psychological attacks to break the morale of the Muslims. One said, "How strange! We were being foretold that the lands of Caesar and Chosroes would fall to us, but here we are that not one of us can go out even to relieve himself." Another one asked for permission to leave his post at the Trench so that he could go and protect his own house which was in danger. Another one started making secret propaganda to the effect: "Settle your affair with the invaders yourselves and hand over Muhammad to them." This was a highly critical hour of trial, which exposed every person who harbored any hypocrisy in his heart. Only the true and sincere Muslims remained firm and steadfast in their resolve and devotion.

In the meantime Nuaim bin Masud, a member of the Ashja branch of the Ghatafan tribe, became a Muslim and came before the Holy Prophet and submitted: "No one as yet knows that I have embraced Islam: You can take from me whatever service you please." The Holy Prophet replied: "Go and sow the seeds of discord among the enemy."' So, first of all, Nu'aim went to the Quraizah with whom he was on friendly terms, and said to them, "The Quraish and the Ghatafan can become wearied of the siege and go back, and they will lose nothing, but you have to live here with the Muslims. Just consider what will be your position if the matter turns that way. Therefore, I would advise you not to join the enemy until the outsiders should send some of their prominent men as hostages to you." This had the desired effect upon the Bani Quraizah and they decided to demand hostages from the united front of the tribes. Then he went to the chiefs of the Quraish and the Ghatafan and said to them, "The Bani Quraizah seem to be slack and irresolute. May be they demand

some men as hostage from you, and then hand them over to Muhammad (upon whom be Allah's peace) to settle their affair with him. Therefore, be very firm and cautious in your dealing with them." This made the leaders of the united front suspicious of Bani Quraizah and they sent them a message, saying, "We are tired of the long siege; let there be a decisive battle; let us, therefore, make a general assault simultaneously from both the sides." The Bani Quraizah sent back the word, saying, "We cannot afford to join the war unless you hand over some of your prominent men to us as hostages." The leaders of the united front became convinced that what Nuaim had said was true. They refused to send hostages. And the Bani Quraizah, on the other side, also felt that Nuaim had given them the correct counsel. Thus, the strategy worked: it divided the enemy against itself.
The siege was prolonged for more than 25 days. It was winter. The supply of food and water and forage was becoming more and more scarce every day and division in the camp was also a great strain on the state of morale of the besiegers. Then, suddenly one night a severe windstorm accompanied by thunder and lightning hit the camp. It added to the cold and darkness. The wind overthrew the tents and put the enemy in disarray. They could not stand this severe blow of nature. They left the battleground even during the night and returned to their homes. When the Muslims awoke in the morning, there was not a single enemy soldier to be seen on the battlefield. The Holy Prophet, finding the battlefield completely empty, said: "The Quraish will never be able to attack you after this: now you will take the offensive." This was a correct assessment of the situation. Not only the Quraish but the united front of all the enemy tribes had made their final assault against Islam and had failed. Now they could no longer dare invade Madinah; now the Muslims were on the offensive.

Raid on Bani Quraizah

When the Holy Prophet returned from the Trench, Gabriel came to him in the early afternoon with the Divine Command that the Muslims should not lay aside the arms yet but should deal with the Bani Quraizah as well. On receipt of this Command, the Holy Prophet got announced: "Everyone who is steadfast in obedience should not offer his Asr Prayer till he reaches the locality of the Bani Quraizah." Immediately after this, he dispatched Hadrat Ali with a contingent of soldiers as vanguard towards the Quraizah. When they reached there, the Jews climbed on to their roof tops and started hurling abuses on the Holy Prophet and the Muslims, but their invectives could not save them from the consequences of their treachery. They had committed breach of the treaty right at the most critical moment of the war, joined hands with the invaders and endangered the entire population of Madinah. When they saw the contingent of Hadrat Ali, they thought that they had come only to overawe them. But when the whole Islamic army arrived under the command of the Holy Prophet himself and laid siege to their quarters, they were very frightened. They could not stand the severity of the siege for more than two or three weeks. At last, they surrendered themselves to the Holy Prophet on the condition that they would accept whatever decision Hadrat Sad bin Muadh, the chief of the Aus, would give. They had accepted Hadrat Sad as their judge because in the pre-Islamic days the Aus and the Quraizah had been confederates and they hoped that in view of the past ties he would help them quit Madinah as had happened in the case of the Bani Qainuqa and the Bani an-Nadir before. The people of the Aus themselves wished that Hadrat Sad treat their previous allies leniently. But Hadrat Sad had just experienced and seen how the two Jewish tribes who had been allowed to leave Madinah previously had instigated the other tribes living around Madinah and summoned the united front of ten to twelve thousand men against the Muslims. He was also aware how treacherously this last Jewish tribe had behaved right on the occasion when the city was under

attack from outside and threatened the safety of the whole of its population. Therefore, he decreed that all the male members of the Quraizah should be put to death, their women and children taken prisoners, and their properties distributed among the Muslims. The sentence was carried out duly. When the Muslims entered their strongholds they found that the treacherous people had collected 1,500 swords, 300 coats of mail, 2,000 spears and 1,500 shields in order to join the war. If Allah's succor had not reached the Muslims, all this military equipment would have been used to attack Madinah from the rear right at the time when the polytheists were making preparations for a general assault on the Muslims after crossing the Trench. After this disclosure there remained no doubt that the decision of Hadrat Sad concerning those people was absolutely correct.

Social Reforms

Though the period of two years between the Battles of Uhud and the Trench was a period of disturbance and turmoil and the Holy Prophet and his Companions could hardly relax in peace and security even for a day, the work of reform as a whole and the reconstruction of the Muslim society continued uninterrupted. This was the time when the Islamic laws pertaining to marriage and divorce were complemented; the law of inheritance was introduced, drinking and gambling were prohibited, and the new laws and regulations concerning many other aspects of the economic and social life were enforced. In this connection, an important thing that needed to be reformed was the question of the adoption of a son. Whoever was adopted by the Arabs as a son was regarded as one of their own offspring: he got share in inheritance; he was treated like a real son and real brother by the adopted mother and the adopted sister; he could not marry the daughter of his adopted father and his widow after his death. And the same was the case if the adopted son died or divorced a wife. The adopted father regarded the woman as his real daughter-in-law. This custom clashed in every detail with the laws of marriage and divorce and inheritance enjoined by Allah in Surahs Al-Baqarah and An-Nisa. It made a person who could get no share in inheritance entitled to it at the expense of those who were really entitled to it. It prohibited marriage between the men and the women who could contract marriage perfectly lawfully. And, above all, it helped spread the immoralities which the Islamic Law wanted to eradicate. For a real mother and a real sister and a real daughter cannot be like the adopted mother and the adopted sister and the adopted daughter, however one may try to sanctify the adopted relations as a custom. When the artificial relations endued with customary sanctity are allowed to mix freely like the real relations, it cannot but produce evil results. That is why the Islamic law of marriage and divorce, the law of inheritance and the law of the prohibition of adultery required that the concept and custom of regarding the adopted son as the real son should be eradicated completely. This concept, however, could not be rooted out by merely passing a legal order, saying: The adopted son is not the real son. The centuries old prejudices and superstitions cannot be changed by mere word of mouth. Even if the people had accepted the command that these relations were not the real relations, they would still have looked upon marriage between the adopted mother and the adopted son, the adopted brother and the sister, the adopted father and the daughter, and the adopted father- in-law and the daughter-in- law odious and detestable. Moreover, there would still exist some freedom of mixing together freely. Therefore, it was inevitable that the custom should be eradicated practically, and through the Holy Prophet himself. For no Muslim could ever conceive that a thing done by the Holy Prophet himself, and done by him under Allah's Command, could be detestable. Therefore, a little before the Battle of the Trench, the Holy Prophet was inspired by Allah that he should marry the divorced wife of his adopted son, Zaid

bin Harithah (may Allah be pleased with him), and he acted on this Command during the siege of the Bani Quraizah. (The delay probably was caused for the reason that the prescribed waiting period had not yet ended, and in the meantime the Holy Prophet had to become busy in the preparation for war).

Storm of Propaganda at the Marriage of Hadrat Zainab

As soon as the marriage was contracted, there arose a storm of propaganda against the Holy Prophet. The polytheists, the hypocrites and the Jews, all were burning with jealousy at his triumphs which followed one after the other. The way they had been humbled within two years after Uhud, in the Battle of the Trench, and in the affair of the Quraizah, had made them sore at heart. They had also lost hope that they could ever subdue him on the battlefield. Therefore, they seized the question of this marriage as a god send for themselves and thought they would put an end to his moral superiority, which was the real secret of his power and success. Therefore, stories were concocted that Muhammad, God forbid, had fallen in love with his daughter-in-law, and when the son had come to know of this, he divorced his wife, and the father married his daughter-in-law. The propaganda, however, was absurd on the face of it. Hadrat Zainab was the Holy Prophet's first cousin. He had known her from childhood to youth. So, there could be no question of his falling in love with her at first sight. Then he himself had arranged her marriage with Hadrat Zaid under his personal influence, although her whole family had opposed it. They did not like that a daughter of the noble Quraish should be given in marriage to a freed slave. Hadrat Zainab herself was not happy at this arrangement. But everyone had to submit to the Holy Prophet's command. The marriage was solemnized and a precedent was set in Arabia that Islam had raised a freed slave to the status of the Quraishite nobility. If the Holy Prophet had in reality any desire for Hadrat Zainab, there was no need of marrying her to Hadrat Zaid; he himself could have married her. But in spite of all this, the shameless opponents invented stories of love, spread them with great exaggeration and publicized them so vehemently that even some Muslims also began to accept them as true.

Preliminary Commandments of Purdah

The fact that the tales invented by the enemies also became topics of conversation among the Muslims was a clear sign that the element of sensuality in society had crossed all limits. If this malady had not been there, it was not possible that minds would have paid any attention whatever to such absurd and disgusting stories about a righteous and pure person like the Holy Prophet. This was precisely the occasion when the reformative Commandments pertaining to the law of *Hijab* or Purdah were first enforced in the Islamic society. These reforms were introduced in this Surah and complemented a year later in Surah An-Nur, when a slander was made on the honor of Hadrat Aishah. (For further details, see Introduction to Surah An-Nur).

Domestic Affairs of the Holy Prophet

There were two other problems which needed attention at that time. Though apparently they pertained to the Holy Prophet's domestic life, it was necessary to resolve them for the domestic and mental peace of the person, who was exerting every effort to promote the cause of Allah's Religion

and was day and night absorbed in this great mission. Therefore, Allah took these two problems also officially in His own hand.
The first problem was that economically the Holy Prophet at that time was in straitened circumstances. During the first four years he had no source of income whatever. In 4 A. H. after the banishment of the Bani an-Nadir, a portion of their evacuated lands was reserved for his use by the Command of Allah, but it was not enough for his family requirements. On the other hand, the duties of the office of Prophethood were so onerous that they were absorbing all his energies of the mind and body and heart and every moment of his time, and he could not make any effort at all for earning his livelihood. In conditions such as these when his wives happened to disturb his mental peace because of economic hardships he would feel doubly strained and taxed.
The other problem was that before marrying Hadrat Zainab, he had four wives already in the houses: Hadrat Saudah, Hadrat Aishah, Hadrat Hafsah, and Hadrat Umm Salamah. Hadrat Zainab was his fifth wife. At this the opponents raised the objection, and the Muslims also started entertaining doubts, that as for others it had been forbidden to keep more than four wives at a time, but how the Holy Prophet himself had taken a fifth wife also.

Subject Matter and Topics

These were the questions that were engaging the attention of the Holy Prophet and the Muslims at the time Surah Al-Ahzab was revealed, and replies to the same form the subject matter of this Surah. A perusal of the theme and the background shows that the Surah is not a single discourse which was sent down in one piece but it consists of several injunctions and commandments and discourses, which were sent down, one after the other, in connection with the important events of the time, and then were put together in one Surah. Its following parts stand out clearly distinguished from one another:

1. Verses 1-8 seem to have been sent down before the Battle of the Trench. Their perusal, keeping the historical background in view, shows that at the time of their revelation Hadrat Zaid had already divorced Hadrat Zainab. The Holy Prophet was feeling the necessity that the concepts and customs and superstitions of ignorance concerning the adoption of the son should be eradicated, and he was also feeling that the delicate and deep sentiments the people cherished about the adopted relations merely on emotional grounds would not be rooted out until he himself took the initiative to eradicate the custom practically. But at the same time he was hesitant and considering seriously that if he married the divorced wife of Hadrat Zaid then, the hypocrites and the Jews and the *mushriks* who were already bent on mischief would get a fresh excuse to start a propaganda campaign against Islam. This was the occasion of the revelation of v. 1-8.
2. In verses 9-27 an appraisal has been made of the Battle of the Trench and the raid against the Bani Quraizah. This is a clear proof that these verses were sent down after these events.
3. The discourse contained in v. 28-35 consists of two parts. In the first part, Allah has given a notice to the wives of the Holy Prophet, who were being impatient of the straitened circumstances, to the effect: "Choose between the world and its adornments, and Allah, His Prophet and the Hereafter. If you seek the former, you should say so openly: you will not be kept back in hardship even for a day, but will be sent off gracefully. And if you seek the latter, you should cooperate with Allah and His messenger and bear patiently." In the second part, initial steps were taken towards the social reforms whose need was being felt by the minds

moulded in the Islamic pattern themselves. In this regard, reform was started from the house of the Holy Prophet himself and his wives were commanded to avoid behaving and conducting themselves in the ways of the pre Islamic days of ignorance, to remain in their houses with dignity, and to exercise great caution in their conversation with the other men. This was the beginning of the Commandments of Purdah.

4. Verses 36-48 deal with the Holy Prophet's marriage with Hadrat Zainab. In this section the opponents' objection about this marriage have been answered; the doubts that were being created in the minds of the Muslims have been removed; the Muslims have been acquainted with the Holy Prophet's position and status; and the Holy Prophet himself has been counseled to exercise patience on the false propaganda of the disbelievers and the hypocrites.
5. In verse 49 a clause of the law of divorce has been laid down. This is a unique verse which was sent down on some occasion probably in connection with the same events.
6. In verses 50-52 a special regulation of marriage has been laid down for the Holy Prophet, which points out that he is an exception to the several restrictions that have been imposed on the other Muslims in regard to marital life.
7. In verses 53-55 the second step was taken towards social reform. It consists of the following injunctions: Restriction on the other men to visit the houses of the Holy Prophet's wives; Islamic etiquette concerning visits and invitations; the law that only the near relatives could visit the holy wives in their houses; as for the other men, they could speak to or ask them a thing from behind a curtain; the injunction that the Holy Prophet's wives were forbidden for the Muslims like their mothers; and none could marry any of them after him.
8. In verses 56-57 warning was given to stop criticizing the Holy Prophet's marriage and his domestic life, and the believers instructed not to indulge in fault finding like the enemies of Islam, but to invoke the blessings of Allah for their Prophet; moreover, they were instructed that they should avoid falsely accusing one another even among themselves, not to speak of the person of the Prophet.
9. In verse 59 the third step for social reform was taken. All the Muslim women were commanded that they should come out well covered with the outer garments and covering their faces whenever they came out of their houses for a genuine need.
10. After this till the end of the Surah the hypocrites and other foolish and mean people have been rebuked for the propaganda that they were carrying on at that time against Islam and the Muslims.

Bevezetés az Al-Ahzab (Klánok) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szúra a 20. versben elhangzó szó után kapta a nevét.

A kinyilatkoztatás ideje

A Szúra három fontos eseményt tárgyal: 1. „Árok" ütközet (vagy Ahzab, Klánok ütközete), ami a Hidzsra 5. évének Shawwal havában történt. 2. Rajtaütés Bani Quraizah törzsén, ami Hidzsra 5. évének Dhil-Qada hónapjában volt, valamint 3. A Próféta feleségül vette Zainabot ugyanekkor. Ezek az események egyben jelzik a Szúra kinyilatkoztatásának idejét.

Történelmi háttér

Az Uhudi csatában (Hidzsra 3.) a Muszlimok által elszenvedett kudarc, amit a nyilasok megbomlott harci morálja okozott, azt az érzést erősítette a pogány Arabokban, Zsidókban és Hipokritákban, hogy össze kell szedni erejüket és együtt megsemmisítő csapást mérhetnek az Iszlámra. A Muszlimok Uhud után levonták moráljukra vonatkozó tanulságot és ennek megfelelően rendezték életüket. Két hónappal Uhud után, Bani Aszad törzse Nadzsból előkészületeket tett Medina megtámadására. A Próféta egy megelőző válaszcsapás mérésére Abu Salamat bízta meg.
A Hidzrsa 4. Safar havában Adal és Qarah törzs emberei kérték, hogy küldjön a Próféta hozzájuk Muszlimokat, akik az Iszlámra okítják őket. Ezzel a céllal hatan a Próféta követői közül visszakísérték a küldötteket. Mikor Radzsihoz értek (Rabigh és Dzsedda között), Hudhail harcosait hívták ezek ellen, akik a Próféta négy követőjét megölték. A másik kettőt (Khubaib bin Adi és Zaid bin ad-Dathinnah) Mekkába vitték és eladták őket az ellenségnek. Ugyanebben a Safar hónapban Bani Amir főnökének kérésére, a Próféta egy újabb 40 fős (mások szerint 70) hittérítő egységet indított útnak, akik közt Nadzsd fiatal Anszarjai (Muszlimokat pártolók) is helyet kaptak. Őket is elárulták. Usayyah és Dhakwan, a Bani Sulaim törzsből körbevették és levágták őket mind, Bir Maunahnál. Ezzel egy időben Bani Nadir Zsidó törzs Medinában felbátorodott, hogy megszegje a szövetséget, aminek következményeként a Hidzsra 4. évének Rabiul Awal havában gyilkossági kísérletet terveztek a Próféta ellen. Ennek az évnek a Dzsamadi al-Ula havában Bani Thalban és Bani Muharib, a Bani Ghatafan nemzetség két törzse, Medina ellen készülődött. Uhud után hét- nyolc hónappal a Muszlimokat újabb háború fenyegette, ami el akarta őket söpörni a föld színéről.
A Próféta bölcsessége és követőinek elszántsága, azonban rövid időn belül megváltoztatták ezeket a baljós viszonyokat. Az Arabok gazdasági blokádja megnehezítette a Medinaiak életét. A Medina környezetében élő összes bálványimádó törzs ellenséges lett. A Medinán belül élő Hipokriták és Zsidók belülről bomlasztottak. A Próféta vezetése és az elszánt Muszlimok nem csupán megvédték az Iszlám becsületét, hanem egész Arábián belül megsokszorozták nevét és erejét.

Az „Árok" ütközetet megelőző rajtaütések

Az első lépéseket közvetlenül az Uhudi csata után tették meg. Sok Muszlim a sebeit kezelte, a házakból gyász hangjai hallatszottak ki, a Próféta maga is megsebesült és elszomorította Hamza nagybátyja vértanúsága. A Próféta összegyűjtötte az Iszlám eltökélt híveit, hogy üldözőbe vegyék a pogányokat és elrettentsék őket attól, hogy Medinát még egyszer megtámadják. A Próféta jól mérte fel a helyzetet. Quraish úgy vonult vissza, hogy semmi előny nem származott harci győzelmükből. Valójában rá kellett jönniük, hogy ostobaságot követtek el. A Próféta 630 önkéntes harcost toborzott üldözésükre, akiknek az élére állt. Amikor a Mekkába vezető úton elérték Hamra al-Aszadot és három napra letáboroztak, egy nem Muszlim szimpatizánstól a Próféta megtudta, hogy Abu Sufiyan 60 km-re van Medinától 2.978 emberrel Ar-Ruhában. Belátták hibájukat és azt tervezték, hogy visszatérnek

Medinába. Amikor hírét vették, hogy a Próféta üldözőbe akarja venni őket, feladták tervüket. Nem csak a Quraish rettent el attól, hogy támadjon, hanem a többi ellenséges törzs is. Felismerték, hogy a Muszlimokat egy bölcs ember vezeti és az Ügy érdekében bármikor életüket áldozzák.
Amint Bani Aszad készülődni kezdett Medina megtámadására, a Próféta titkos ügynökei időben értesítették őt szándékáról. Még mielőtt a támadók Medinához értek volna, egy 150 főből álló erős hadat küldött ellenük Abu Salamah vezérletével (Umm Salama első férje). Meglepetésszerűen ütöttek rajta Bani Aszadon és katonáin, akik mindenüket hátrahagyva pánikszerűen elmenekültek. Javaik a Muszlimok kezébe kerültek.

Ezután következett Bani Nadir. Azon a napon, amikorra a Próféta elleni merényletet tervezték és kitudódott titkuk, a Próféta megparancsolta, hogy tíz napon belül hagyják el Medinát. Figyelmeztetésként az is ott állt a rendelkezésben, hogy aki ezt a parancsot megszegi, és mégis marad, azt megölik. Abdullah bin Ubay, a hipokriták vezetője Medinában arra bátorította őket, hogy tagadják meg a parancsot, ne hagyják el a várost. Megígérte nekik, hogy 2000 harcossal megtámogatja őket. Bíztatásként azt is hozzátette, hogy Bani Ghatafan Nadzsdból szintén segítségükre lesz. Végezetül Bani Nadir arra az elhatározásra jutott, hogy marad, mindegy, hogy a Próféta mit kíván tenni. Mikor lejárt a tíz napos határidő, a Próféta ostrom alá vette a negyedet, ahol éltek, de senki nem érkezett megmentésükre. Végül azzal a feltétellel adták meg magukat, hogy minden három személyre közülük juthat egy teve, amit megpakolhatnak saját dolgaikkal, a többi ingóságaikat, tulajdonaikat hátra kell hagyniuk. Az a negyed, ahol Bani Nadir törzse élt , házaikkal, erődjeikkel, palotáikkal, kertjeikkel, a Muszlimok kezére került és az áruló törzs pedig Khyberben, Wadi il Qurában és Szíriában szóródott szét.

A Próféta figyelme ezt követően Bani Ghatafan felé terelődött, akik Medina ellen akartak háborúzni. A Próféta 400 harcossal rájuk tört Dhat ar-Riqánál. Annyira váratlanul érte őket a támadás, hogy hanyatt-homlok elmenekültek házaikból és a közeli hegyekben kerestek menedéket. A Hidzsra 4. évének Shaban havában a Próféta újból Badr felé vonult, hogy megütközzön Abu Sufiyannal. Az Uhudi csatában Abu Sufiyan mindent eldöntő küzdelemre hívta a Prófétát és a Muszlim seregeket: „Jövőre találkozónk lesz Badrnál.” Válaszul a Próféta a követőin keresztül azt üzente: „Rendben van. Elfogadom a kihívást.” Az előírt időben 1500 Muszlim harcossal odaértek Badrhoz. A másik oldalon Abu Sufiyan 2000-es sereggel hagyta el Mekkát, de nem mert továbbvonulni Marr-az-Zahrannál (ma Wadi Fatimah). A Próféta nyolc napig várt rá Badrnál. Ezalatt a Muszlimok jó üzleteket bonyolítottak le az arra járó karavánokkal. Ez az eset segített helyreállítani a Muszlimok erejéről szóló híreszteléseket, melyeken Uhud után csorba esett. Egész Arábia látta, hogy Quraish egymaga nem képes leszámolni Mohammeddel.
A Muszlimokról alkotott kép egy másik ügy miatt is tovább erősödött. Dumat al-Dzsandal (ma Al-Dzsauf) egy jelentős hely volt Arábia és Szíria határán. A helyiek gyakran kifosztották azokat a karavánokat, melyek Irakból elindulva, dél Szírián keresztül, Egyiptomba szállították az árut. A Hidzsra 5. évének Rabi al-Awal havában a Próféta 1000 fős sereget küldött a helyiek megzabolázására. Azok nem mertek kiállni, inkább elmenekültek. Egész észak Arábiában az Iszlám iránt tisztelettel adóztak a népek. A törzsek felismerték, hogy Medinából hatalmas erő sugárzik ki, egymaguk képtelenek azzal szembeszállni, megfékezni.

Az „Árok” ütközet

Az Arab törzsek kombinált, összehangolt támadással akarták letörni Medina hatalmát. Ennek kezdeményezői Bani Nadir voltak, akiket Medinából kiutasítottak és Khayberben telepedtek meg. Körbejárták Quraish, Ghatafan, Hudhail és sok más törzset. Arra ösztönözték őket, hogy egyesítsék erőiket és intézzenek közösen támadást Medina ellen. A Hidzsra 5. évének Shawal havában az Arab klánok részéről egy példátlanul nagy sereg állt össze, ami Medina ellen vonult. Északról Bani Nadir és Bani Qainuqa egyesítették erőiket, miután szétszórták őket Kahyberben és Wad il Qurában. Keletről Ghatafan, Bani Sulaim, Fazarah Murrah, Aszhdzsa, Sad, Aszad és más klánok törtek előre. Délről Quraish támadt, akiket nagyszámú szövetséges segített. Együtt kitettek tíz, vagy tizenkétezer főt.

Ha hirtelen rajtaütés lett volna, akkor a kimenetel végzetes lehetett volna. A Próféta azonban nyomon kísérte az eseményeket, Ebben segítségére voltak kémjei, hírszerzői, szimpatizánsok, akik minden törzsben jelen voltak és szállították a híreket az ellenség mozgásáról. Mielőtt a sereg odaért volna, hat nap alatt egy árkot ástak Medina északnyugati oldalán, amit hátulról a Salat Hegy védett. Az Ároknál egy védelmi vonal épült, amit 3000 ember biztosított. Medina déli oldalán kertek voltak, ami lehetetlenné tette volna, hogy onnan támadjanak. A keleti oldalon lávasziklák borítottak mindent, ami egy nagy sereg számára lehetetlen terep. Ugyanez a helyzet a déli és nyugati oldalon. A támadás így csak Uhud keleti és nyugati oldaláról indulhatott, amit a Próféta árokkal védett. A pogányok nem számítottak erre az árokra. Ez a fajta védelmi stratégia ismeretlen volt akkor az Arabok körében. Egy hosszú téli ostromra kellett így berendezkedniük, de erre ők nem voltak felkészülve.
Egy megoldás marad a hitetlenek részére. Arra ösztönözték Bani Quraizah Zsidó törzset, akik a keleti oldalon laktak, hogy lázadjanak fel. A Muszlimoknak megállapodásuk volt a törzzsel. Ennek értelmében Bani Quraizah biztosítja a város keleti védvonalát a Muszlimokkal együtt. A Muszlimok nem dolgoztak ki védelmi stratégiát keleten, bízva az egyezségben. A családjaikat is a veszély elől a keleti erődökbe szállították. A támadók észrevették a Muszlim védelemnek ezt a gyenge pontját. Elküldték Huyayy bin Akhtabot, a Bani Nadir Zsidók főemberét Bani Quraizah törzséhez, hogy vegye rá őket egyezségük megszegésére és csatlakozzanak hozzájuk. Először megtagadták. Semmi okát nem látták annak, hogy egyezséget szegjenek Mohameddel (béke reá), aki betartotta az egyezségből rá háruló feltételeket. Ekkor megszólalt Ibn Akhtab: „Nézzétek! Leírtam nektek milyen erőt képvisel az Arábiai klánok egyesített serege. Ez egy kiváló alkalom arra, hogy megszabaduljunk tőle. Ha ezt elszalasztjátok, sohasem lesz újabb lehetőségetek." Végül sikerült Bani Quraizat rávenni arra, hogy megszegje az egyezséget.
A Prófétához elérkezett ennek híre. Ekkor magához szólította az Anszárok vezetőit, Sad bin Ubadaht, Sad bin, Muadht, Abdullah Rawahaht, és Khawwat bin Dzsubairt, hogy menjenek, derítsék ki az igazat. Ha úgy találják, hogy Bani Quraizah lojális, akkor jöjjenek, álljanak ki a Muszlim seregek elé és jelentsék ezt ki. Ha pedig megszegték az egyezséget, akkor csak neki beszéljenek erről, ne demoralizálják ezzel a hírrel a seregeket. Odaérve, a Próféta Követői látták, hogy Bani Quraizah elárulta őket és ezt nyíltan bevallották: „Nincs Mohammed és köztünk megállapodás." Ezzel a küldöttség visszatért a sereghez és beszámoltak a Prófétának: „Adal és Qarah." Bani Quraizah ugyanazt tette, amit Adal és Qarah tettek a Muszlim hitterjesztőkkel Radzsinál."
A hír mégis elterjedt a Muszlimok között és mély megdöbbenést váltott ki. Veszélyessé vált a helyzet, hiszen a város keletről védtelen volt, ráadásul családjaik is az ott biztonságosnak vélt erődökben voltak. Ez pedig újabb lökést adott a Hipokritáknak, hogy lelkileg megtörjék a Muszlimokat és lerombolják a védők morálját. Így szóltak hozzájuk: „Milyen érdekes! Azt mondták, hogy Cézár és a Perzsa Khoszru földjei az öleinkbe hullnak, de most úgy állunk, hogy könnyíteni se tudunk kimenni sehova." Egy másik engedélyt kért, hogy az Árkot otthagyhassa, és családjának védelmére siethessen. Volt, aki rémhíreket terjesztett. „Egyezzetek ki a támadókkal és adjátok ki nekik Mohammedet." Ez valós megpróbáltatás volt mindenki számára. Aki csak egy kis képmutatást táplált magában, az most kitört belőle. Csak az odaadó, őszinte Muszlimok maradtak rendíthetetlenek és egyenesek.

Nuaim bin Masud, a Ghatafan törzs Ashdzsa ágából felvette az Iszlámot és a következő ajánlattal járult a Próféta elé: „Eddig senki sem tudja, hogy Muszlim lettem. Bármilyen szolgálatra készen állok, amit csak akarsz." A Próféta így szólt: „Menj és hintsd el a viszály magját ellenségeink között." Nuaim először Bani Quraizahoz ment, akikkel baráti kapcsolata volt. Ezt mondta nekik: „Quraish és Ghatafan belefáradtak az ostromba és vissza fognak vonulni. Ők semmit sem fognak veszteni, de nektek a Muszlimokkal kell együtt élni. Gondoljátok át, mi lesz veletek, ha így alakul. Én ezért azt tanácsolom, hogy amíg a kintiek nem adnak nektek egy magas rangú túszt maguk közül, addig ne csatlakozzatok a támadókhoz." Ez meghozta a várt hatást és Bani Quraizah túszt követelt az egyesített támadó erőktől. Ezt hallva Quraish és Ghatafan és így reagáltak. „Úgy tűnik, hogy Bani Quraizah ingatag, bizonytalan. Lehet, hogy túszokat követelnek, akiket ha a helyzet úgy hozza, Mohammednek adnak át, hogy el tudják vele rendezni bajos dolgaikat. Ezért legyetek óvatosak velük." Az Arab támadók fenntartásokkal fogadták Bani Quraizaht ezért a következő üzenetet küldték nekik: „Belefáradtunk a hosszú ostromba. Vigyünk véghez egy mindent eldöntő küzdelmet. Intézzünk általános támadást mindkét oldalról." Bani Quraizah erre így válaszolt: „Addig nem csatlakozunk a harchoz, míg néhány elöljárótokat túszul nem adjátok nekünk." Ahogy Nuaim elgondolta, bevált. Az

Arab támadóknak eszük ágában sem volt túszt küldeni. Bani Quraizah pedig hitt Nuaimnak, hiszen úgy látták jó tanácsot adott. A stratégia működött, az ellenség erői megoszlottak.
Az ostrom több, mint 25 napig tartott. Tél volt. A támadók víz, étel és takarmány ellátmánya minden nap vészesen fogyott, a tábor morálja esett, a harcosok egyre türelmetlenebbek voltak. Egy éjjel szörnyű szélvihar tört rájuk, amit villámlás és mennydörgés kísért. Pár villám a táborba csapott. A hideg és sötétség mellett a szél széthordta a sátrakat: Az ellenség soraiban fejetlenség terjedt. Nem bírták tovább, otthagyták a csatateret és még az éj folyamán hazamentek. Amikor a Muszlimok reggel felébredtek, egy katonát sem láttak a harctéren. A Próféta így szólt: „Ezután Quraish sohasem lesz képes titeket megtámadni. Innentől kezdve nektek kell támadni." Ez volt a legbölcsebb összegzés, amit a helyzet felkínált. Nem csak Quraish, de az Arab klánok számára is tisztázódott, hogy nem tudják felvenni a harcot a Muszlimokkal. Most már ők is attól féltek, hogy a jövőben Muszlimok támadásaira számíthatnak.

Támadás Bani Quraizah ellen

Amikor a Próféta visszatért az „Árok" csatából, Gábriel koradélután meglátogatta őt egy Isteni Paranccsal. A Muszlimok nem tehetik le a fegyvert, amíg nem rendezik el a számlát Bani Quraizahval. A Parancsolás egy záradékot is tartalmazott: „Aki állhatatos, engedelmes, nem tér Délutáni (Aszr) imára addig, míg el nem ér Bani Quraizah lakóhelyéig." A Próféta nyomban útnak indította Alit egy előőrssel Quraizah felé. Amikor odaértek, a Zsidók a háztetőkre másztak, és dobálni kezdték a Muszlimokat, de szitkozódásaik nem védték meg őket árulásuk következményeitől. A háború legkritikusabb szakaszában szegték meg egyezségüket, csatlakoztak a támadókhoz és veszélyeztették Medina összes lakójának életét. Amikor meglátták Alit a katonákkal azt hitték, hogy csak megfélemlítésükre jöttek. Amikor azonban az egész had kivonult a Próféta vezetésével és ostrom alá vette házaikat, akkor már megijedtek. Nem bírták két-három hétnél tovább az ostromot. Végül feladták magukat a Prófétának azzal a feltétellel, hogy Sad bin Muadh, az Awaszok vezetője döntsön ügyükben és azt ők elfogadják. Azért fogadták el Sadot, mert az Iszlám előtti időkben az Awasz és Quraizah szövetségesek voltak és abban reménykedtek, hogy a múlt kötelékei segítenek azt a sorsot elkerülni, mint ami Bani Qainuqa és Bani Nadir törzsekkel bekövetkezett. Az Awaszok maguk is azt szerették volna, hogy főnökük, Sad engedékeny legyen egykori szövetségeseikkel. Sad azonban megtapasztalta, hogy a két másik Zsidó törzs, akik velük éltek Medinában miképpen idézték elő azt, hogy tíz, vagy tizenkétezer főt számláló ellenséges erő álljon fel a Muszlimokkal szemben. Látta, hogy Quraizah akkor rúgta fel az egyezséget, amikor a helyzet a legkényesebb volt. Elrendelte, hogy minden férfit meg kell ölni, az asszonyokat, gyermekeket fogságba kell vetni, tulajdonaikat pedig konfiskálás után szét kell osztani a Muszlimok között. Az ítéletet végrehajtották. Amikor a Muszlimok beléptek erődjeikbe, megdöbbenve látták, hogy az árulók 1500 kardot, 300 páncélinget, 2000 dárdát és 1500 pajzsot rejtegettek arra a célra, hogy Quraizah belépjen a csatába a támadók oldalán. Ha Allah nem lett volna a Muszlimok segítségére, akkor mindezt a hadi felszerelést akkor használták volna, amikor a támadók általános offenzívát nyitnak az Árkok felől és ezzel egy időben Quraizah pedig keleti oldalon orvul tudta volna támadni a Próféta hadait. Ezek után senkinek sem volt kétsége afelől, hogy Sad döntése helyes volt.

Társadalmi reformok

Bár az Uhud és Árok csaták időszaka folytonos zavargásokban és harci készültségben telt, a Próféta és követői nem pihenhettek, mert a Muszlim társadalom felállításának reformja nem várhatott. Ebben az időben egészítették ki a házasságkötésre és válásra vonatkozó törvényeket, az örökösödési törvényeket ekkor vezették be, életbe lépett az alkoholfogyasztás és szerencsejáték tilalma. Több más, a gazdasági élettel összefüggő szabályozás is ekkor lett hatályos.
Meg kellet reformálni az adoptálás hagyományát, mert az Arabok körében a tradíció szerint az örökbefogadott fiúra ugyanazok a szabályok vonatkoztak, mint a vérszerintire. Az örökösödési szabályok ugyanúgy vonatkoztak rá is. Nem házasodhatott viszont az adoptáló családból nővéreivel, apja halála után, annak özvegyével. Ugyanez a helyzet állt elő akkor is, ha egy adoptált fiú meghalt, vagy elvált. Az adoptáló apa úgy tekintett a nőre, mint menyére. A szabályokat elolvashatjuk a 2. Baqara (Tehén) és 4. An-Nisa (Asszonyok) Szúrákban. Amíg ez a kérdés nem volt szabályozva

örökléskor olyanok estek ki a hátrahagyott javakból, akiknek járt volna. Olyanok között tiltott meg házassági köteléket, akik között törvényes lehetett volna. Elősegítette azoknak az erkölcstelenségeknek a terjedését, amit az Iszlám Törvények fel akartak számolni. Egy vér szerinti anya, nővér és lány más, mint ezek adoptált változata. Amikor mesterséges viszonyrendszereket hagyomány alapon szentesítenek, mindenféle kapcsolat szabadon keveredik, aminek csak rossz kimenetele lehet. Annak érdekében, hogy az Iszlám Törvénykezés a házasság, válás, örökösödés, házasságtörés szabályait igazságosan meghirdesse, először a törvény alanyait kellet új és nem hagyomány alapon meghatározni. Ezt a viszonyrendszert nem lehetett a régi felrúgásával megváltoztatni egyik napról a másikra. Nem mondhatták, hogy tegnap még fiam voltál, ma már nem vagy az. Évszázados hagyományok, babonák, előítéletek nem változtathatók meg rövid idő alatt. Hiszen akkor az adott társadalomban együtt éltek az adoptált és vér szerinti relációk és nem lehetett azt rövid időn belül megváltoztatni. Tehát egy olyan változtatásra volt szükség, ami a rugalmasságot is figyelembe vette. Abban egyetértés volt, hogy a régi szokást fel kellett számolni, de mindezt csak a fokozatosság betartásával lehetett.
A Muszlimoknak kétségük sem merült fel abban, hogy amit a Próféta Allah parancsára tesz, az rossz lenne. A Próféta röviddel az Árok ütközet előtt sugallatot kapott, hogy lépjen házasságra adoptált fia, Zaid bin Haritha elvált feleségével. A házasságot Bani Quraizah ostroma alatt kötötték meg. Azért nem ment végbe gyorsan a házasságkötés, mert a kivárandó periódus Zainab részéről még nem járt le, másrészt az ostrom előkészületei is elfoglalták a Prófétát.

Lejáratő propaganda kampány a Zainabbal kötött házasság miatt

Amint létrejött a házassági szerződés, lejáratő kampány indult a Próféta ellen. A politeisták, Hipokriták és Zsidók irigykedtek győzelmi sorozata miatt. Badr, Uhud, Árok és Quraizah két év alatt megmutatta, hogy nem tudnak felé kerekedni a harctéren. Ezért felkapták házasságának hírét és ezt használták fel morális magasságának, tisztességének megtörésére, mert ez volt titka sikereinek, emberekre gyakorolt hatásának. Olyan történeteket faragtak, hogy Mohammed szerelembe esett menyével, és amikor fogadott fia megtudta, akkor elvált az asszonytól, az apa meg elvette. A propaganda teljesen abszurd volt, már a családi vonatkozások miatt is. Zainab a Próféta unokahúga volt. Gyermekkorától ismerte. Később ő maga intézte házasságát Zaiddal annak ellenére, hogy Zainab családja ellenezte a frigyet. Nem szerették volna, hogy egy nemes Quraish családba való lány hozzámenjen egy felszabadult rabszolgához. Zainab maga sem örült a házasságnak, de mindenkinek el kellett fogadni a Próféta parancsát. Az esküvőt precedensként ünnepelték meg, ahol Arábiában először fordulhatott elő, hogy egy felszabadult rabszolga elvehet egy nemes Quraish lányt. Ha a Próféta maga akarta volna Zainabot, akkor nem lett volna semmi szükség arra, hogy ez a házasság Zaiddal létrejöjjön, ő is elvehette volna. Ennek ellenére a szégyentelen áskálódók szerelmi történeteket találtak ki és nagy igyekezettel terjesztették azokat úgy, hogy a Muszlimokban is felmerült a kétség a Próféta tisztességét illetően.

A nők kendőviselésének előzetes parancsa

A kitalált történetek, lejáratő szenzációk, közbeszéd tárgyát képezték, ami mutatta a társadalom érzékenységét, aminek küszöbingereit már sértették a Prófétáról szóló hírek. Ha nem lett volna ezeknek a híreknek egy mesterségesen szervezett kampánya, nem lehetett volna egy ilyen tiszta emberről, mint a Próféta, ennyi kétséget elültetni. Ez adott hátteret annak, hogy a Próféta Követői az Iszlám társadalmában először, a Hidzsab, azaz kendő viselésének szabályát bevezessék. Ezek a reformok ebben a Szúrában már hangot kapnak, de egy évvel később kiegészülnek a 24. Núr (Világosság) Szúrában, a Próféta másik feleségével, Aishával kapcsolatos rágalomhadjárat miatt. (További részletek, a Núr Szúra bevezetőjében olvashatók.)

A Próféta belügyei

Két olyan probléma adódott, melyek egy időben merültek fel és a Prófétát érintették. Egy olyan ember magánéletét, éjjelét, nappalát Allah Ügyének szánta, nem árnyékolhatták be gondok, amik küldetését visszavethetik. Ezek megoldását Allah személyesen teljesítette be.

Az első gond, a Próféta szűkös anyagi helyzete volt. A Hidzsra első négy évében nem volt bevétele. A Hidzsra 4. évében, Bani Nadir törzs száműzése után, Allah parancsolásából jutott neki is a rekvirált földekből, de ez nem volt elég családja eltartására. Másrészt a küldetés sok teherrel járt, ezek felőrölték idejét, energiáját, és nem volt alkalma saját megélhetésével törődni. A kialakult gazdasági nehézségek miatt, feleségei nem hagyták nyugodni mentális békéjét. Ez feszültté, nyugtalanná tette. A másik probléma, hogy Zainab előtt, még négy másik felesége is volt: Saudah, Aishah, Hafsah és Umm Salammah. Zainab volt az ötödik. Ellenzői felvetették, hogy ha az Iszlám legfeljebb négy feleséget enged meg, akkor miként lehet a Prófétának öt?

Tárgykörök

Ezek a kérdések kötötték le a Próféta és az emberek figyelmét akkor, amikor az Al-Ahzab Szúra kinyilatkoztatott és választ adott mindenre. Ezért a Szúrában nem egy téma vonul végig, hanem több, melyek az aktuális kérdésekre adnak válaszokat és rendelkezéseket adnak közre. Ezek külön-külön születtek, majd egy Szúrává álltak össze. A különböző témakörök jól elkülöníthetők:

1. Az 1-8 versek az „Árok" ütközet idején keletkeztek. Erre az időre esik Zaid és Zainab válása. A Próféta változtatni akart az adoptálás hiedelmeken alapuló tradícióján. Fel akarta számolni az érzelmi alapon született kapcsolatok rendszerét, melyek sok esetben morális zsákutcának bizonyultak és lépéseket tett arra, hogy ezek törvényes, átlátható mederbe kerüljenek. Zainabbal kötendő házasságára vonatkozóan attól tartott, hogy a Medinában élő Hipokriták, bálványimádók és Zsidók kapnak az alkalmon és Iszlám ellenes propagandává torzítják személyes lépését. 1-8.
2. A 9-27 versek az „Árok" csata és a Bani Quraizah elleni ostrom értékelését adják, ami fényes bizonyítéka annak, hogy az Áyák ütközet után születtek.
3. A 28-35 versek két témával foglalkoznak. Az egyik a Próféta feleségeit tárgyalja, akik rosszul viselték a nehézségeket. Kéri őket, legyenek megértők, türelmesek: „Válasszatok az Evilág, annak díszei, vagy Allah, az Ő Prófétája és a Túlvilág között. Ha az előbbit választjátok, közöljétek nyíltan, nem tartanak vissza titeket, egy napot sem tovább, ebben a sanyarú helyzetben. De ha az utóbbit választjátok, akkor együtt kell működnötök türelmesen Allahhal és az Ő Prófétájával."
   A másik témát a szociális reformok teszik ki, melyek mindenek előtt a viselkedésre vonatkoznak. A Próféta feleségeit felhívja arra, hogy legyenek elővigyázatosak beszédükkel, társadalmi kapcsolataikkal, ne kövessék az Iszlám előtti időszak szokásait, tartsák meg tisztességüket, méltóságukat. Ezen a ponton kezdődött el a kendő viselése.
4. A 36-48 versek a Próféta házasságáról szólnak Zainabbal. Az ellenzők választ kapnak kételyikre. Felhívják figyelmüket a Próféta státuszára, pozíciójára, ami Allah törvényei értelmében megenged neki olyat, amit másnak nem. Egyben a Prófétának szembe kell szállnia a hamis propagandával, példamutató életével elöl kell járnia, és minden kétséget el kell oszlatnia küldetése hitele felől.
5. A 49. versben a válásra vonatkozó záradékkal találkozunk.
6. Az 50-52 versek kivételezettséget biztosítanak házasság szempontjából a Próféta számára. Ez a többi Muszlimra nem vonatkozik.
7. Az 53-55 versekben egy második lépést látunk a társadalmi reformok felé. Előírási normák fogalmazódnak meg azok számára, akik a Próféta házát meglátogatják. Körvonalazódik az Iszlám etikettje, vizitek, meghívások rendje, kik léphetnek be a feleségeknek fenntartott lakrészbe, hogy lehet az asszonyokkal beszélni, stb. A Próféta feleségeit minden Muszlimnak anyjukként kell tisztelni és senki sem veheti el őket feleségül a Próféta után.
8. Az 56-57 versek figyelmeztetés azok felé, akik kritikával illetik a Próféta házas,- és magánéletét. A hívőknek nem szabad az Iszlám ellenségeinek lejáratő kampányához csatlakozni. Sőt, el kell kerülni azokat a rágalmakat, melyek a Prófétát, vagy más Muszlimokat érintenek.
9. Az 59. vers egy harmadik lépés a társadalmi együttélés szabályaiban. Felhívás a Muszlim nők felé, hogy fedni kell testüket, ha kilépnek a házból.

10. Innentől a Szúra végéig a Hipokriták és az Iszlám ellenségei felé szól, hogy hagyjanak fel lejáró kampányaikkal és hazugságaikkal.

33. Al-Ahzab	33. Al-Ahzab
THE CLANS, THE COALITION	**KLÁNOK**
Total Verses: 73	Összes vers: 73
Revealed At: Medina	Medinai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١﴾

1. O Prophet! Fear Allah, and hearken not to the Unbelievers and the Hypocrites: verily Allah is full of Knowledge and Wisdom[1730].

[1730] The fifth year A.H. was a critical year in the external history of early Islam, and this Surah must be read in the light of the events that then took place. As explained in the Introduction, the Grand Confederacy against Islam came and invested Madinah and failed utterly. It consisted of the Makkan Unbelievers, the desert Arabs of Central Arabia, the Jews previously expelled for treachery from Madinah, the Jews remaining in Madinah and the Hypocrites led by Abdullah ibn Ubi, who have already been described in 9:43-110. Their bond of union was the common hatred of Islam, and it snapped under the reverses they met with. It is important to note three points. 1. The Jews as a body now lost their last chance of bearing the standard of Islam: the best of them had already accepted the renewal of Allah's Message. 2. A definite status was given to Prophet's household, after the slanders on Hadhrat Aisha had been stilled (24:11-26), and the true position of the Mothers of the

1. *Ó Próféta! Őrizkedj Allahtól, ne engedelmeskedj a hitetleneknek és a képmutatóknak! Mert bizony, Allah a Mindentudó, a Bölcs[1730].*

وَاتَّبِعْ مَا يُوحَى إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿٢﴾

2. But follow that which comes to thee by inspiration from thy Lord: for Allah is well acquainted with (all) that ye do[1731].
2. *Kövesd a sugallatot, mi néked jött le Uradtól. Mert Allah Értesült arról, mit tesztek[1731].*

وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿٣﴾

3. And put thy trust in Allah, and enough is Allah as a disposer of affairs.
3. *Hagyatkozz Allahra. Allah elegendő arra, hogy Rá hagyatkozzanak.*

مَّا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِّن قَلْبَيْنِ فِي جَوْفِهِ وَمَا جَعَلَ أَزْوَاجَكُمُ اللَّائِي تُظَاهِرُونَ مِنْهُنَّ أُمَّهَاتِكُمْ وَمَا جَعَلَ أَدْعِيَاءكُمْ أَبْنَاءكُمْ ذَلِكُمْ قَوْلُكُم بِأَفْوَاهِكُمْ وَاللَّهُ يَقُولُ الْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيلَ ﴿٤﴾

4. Allah has not made for any man two hearts in his (one) body: nor has He made your wives whom ye divorce by Zihar your mothers: nor has He made your adopted sons your sons. Such is (only) your (manner of) speech by your mouths. But Allah tells (you) the Truth, and He shows the (right) Way[1732].

Believers had been cleared. 3. A further exposition of the purity of sex relation was given, based on the story of Hadhrat Zaynab, the "Mother of the Poor". These points will be referred to in later notes

A Hidzsra 5. éve a korai Iszlám történelmében kritikus volt. Ezt a Szúrát a történések megvilágításában kell olvasni. Amint a bevezetőben ismertettük, Nagy Szövetség jött létre az Iszlámmal szemben, ami Medinára tört és csúnyán elbukott. A Szövetség a Mekkai pogányokból, Közép Arábiai sivatagi klánokból és azokból a Zsidó nemzetségekből állt, akiket előzőleg száműztek Medinából. Ehhez csatlakoztak még a Medinában maradt Zsidók és Hipokriták Abdullah bin Ubayy vezetésével, akiknek leírását a 9:43-110-ben találjuk. A szövetség alapja az Iszlám elleni közös gyűlöletük volt. Három pontba sűrítve az eseményeket.1. A Medinai Zsidók közössége elvesztette az utolsó lehetőséget arra, hogy az Iszlám szabályai szerint éljenek. Legjobbjaik felfogták, megértették és csatlakoztak Allah Üzenetéhez, a többség nem. 2. A Próféta háza népének különleges státusz származott az Aishát ért rágalmak miatt. (24:11-26) Tisztázódott a Hívők Anyja valós fogalma a hívők számára. 3. A házassági és szexuális szokások, további szabályozással tisztultak meg Zaynab, a „szegények anyjának" esete után. Ezek részletezése az adott vers kommentárjában szerepel.

[1731] In the most adverse circumstances, in the midst of the assaults of Evil, the plots of treason and hypocrisy, the darts of slanders and false charges, and stupid superstitions and taboos, the Prophet of Allah should steer his course steadily according to Allah's Law and not fear human evil, in whatever form it appears. Men may misjudge, but Allah knows all. Men may try to overthrow Good, but Wisdom is with Allah.

A legszélsőségesebb körülmények közepette, amikor a gonosz minden erejét összeszedi a támadásra, a Hipokriták összeesküvést, árulást szőnek, rágalomhadjárat indul hamis vádak alapján, bolond tabuk és hiedelmek környezetében, Allah Prófétája csak Allah Törvényének szigorú követése mellett láthatja át a szövevényt. Nem kell félnie az ember gonoszától, bármilyen formában jelennek meg. Az ember tévesen ítélhet, de Allah mindent tud. Sokan félrehajítják Istent, de a Bölcsesség Allahhal van és azokkal, kik hallgatnak rá.

[1732] "Two hearts in his (one) breast": two inconsistent attitudes: - such as serving Allah and Mammon; or - subscribing to both Truth and Superstition; or - hypocritically pretending one thing and intending another. Such

4. Allah nem tesz meg két szívet a férfi belsőjében, nem tette meg feleségeiteket, akiktől Zihar módon váltok, anyáitokká. s nem tette meg adoptált fiaitokat fiaitokká. Ez (csupán), mit szájatok mond, de Allah mondja az Igazat és Ő vezet az úton[1732].

ادْعُوهُمْ لِآبَائِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِندَ اللَّهِ فَإِن لَّمْ تَعْلَمُوا آبَاءهُمْ فَإِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ وَمَوَالِيكُمْ وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُم بِهِ وَلَكِن مَّا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٥﴾

5. Call them by (the names of) their fathers: that is juster in the sight of Allah. But if ye know not their father's (names, call them) your Brothers in faith, or your maulas. But there is no blame on you if ye make a mistake therein: (what counts is) the intention of your hearts: and Allah is Oft-Returning, Most Merciful[1733].

---

a thing is against Allah's Law and Will. Apart from the condemnation of general hypocrisy, two pagan customs of the Times of Ignorance are mentioned, and their iniquity pointed out. Nor can a man love two women with equal love; hence the injustice of marrying more than one wife; see the second clause in 4:3.
Zihar: This was an evil Arab custom, by which the husband selfishly deprived his wife of her conjugal rights and yet kept her to himself like a slave without her being free to remarry. He pronounced words importing that she was like his mother. After that she could not demand conjugal rights but was not free from his control and could not contract another marriage. See also 58:1-5. Where this is condemned in the strongest terms and punishment is provided for it.
If a man called another's son "his son", it might create complications with natural and normal relationships if taken too literally. It is pointed out that it is only a facon de parler in men's mouths, and should not be taken literally. The truth is the truth and cannot be altered by men's adopting "sons". "Adoption" in the technical sense is not allowed in Muslim Law. Those who have been "wives of your sons proceeding from your loins" are within the Prohibited Degrees of marriage; 4:23: but this does not apply to "adopted" sons.

„Két szív egy kebelben”: két egymást kizáró jelenség, mint: 1: Allahot szolgálni és Mammont, 2. Követni az Igazságot és a babonákat, 3. Képmutató módon színlelni egy dolgot, de belül másra vágyni. Ezek mind Allah Törvénye és Akarata elleni vétségek. A képmutatás elítélése mellett két Tudatlanság Korszakához kötődő pogány hagyományt ítél el. Egy férfi nem szerethet ugyanúgy két nőt. Ez a vers mutatja, hogy nem lehet egyenlőséget tartani két feleség között egy házasságban. Lásd 4:3.
Zihar: Bűnös Arab szokás, mellyel a férj önző módon úgy vált el feleségétől, hogy annak minden házastársi jogát megtagadta tőle. Ettől kezdve az asszony gyakorlatilag rabszolgasorba került, nem tudott újból férjhez menni. A férjnek csak annyit kellett mondania, hogy az asszony a mai naptól olyan számára, mint az anyja és ettől kezdve megszakadtak a házastársi kötelezettségek, ugyanakkor a férj továbbra is fenntartotta a teljes kontrollt a nő felett. Lásd szintén 58:1-5, ahol a Zihar intézményét a legerőteljesebben elítéli.
Ha valaki más fiát saját fiának, vagy „fiamnak’ szólítja, az félreértésekhez vezethet. Ezért kerülni kell, hogy ilyen kifejezéseket szó szerint alkalmazzanak, vagy értsenek. Az igazság mindig igazság marad, azt a helyzetet kell feltüntetni, ami valós. Az adoptálás az Iszlám törvényeiben tilos. Az „ágyékotokból származó fiaitok feleségei” a 4:23 alatti tiltó korlátozások alá esik, de nem vér szerinti, adoptált fiak esetén más a helyzet.

[1733] Freedmen were often called after their master's name as the "son of so and so". When they were slaves, perhaps their father's names were lost altogether. It is more correct to speak of them as the Maula of so and so. But Maula in Arabic might also imply a close relationship of friendship: in that case, too, it is better to use the right term instead of the term "son". "Brother" is not objectionable.

A felszabadított rabszolgát gyakran egykori gazdája neve után szólítottak „fia ennek, meg annak”. Amikor rabszolgák voltak, saját apjuk nevét elvesztették. Sokkal korrektebb megoldás a Maula elnevezés, mert ez Arabban közeli barátságot is jelent. A „testvér” megszólítás szintén jó, hiszen az Iszlám testvérekként köt össze minket.

5. Szólítsátok őket apjuk nevével, ez igazságosabb nektek Allahnál. Ha nem ismeritek apjuk (nevét), akkor (szólítsátok) testvéreiteknek a hitvallásban, vagy mauláknak (védenceknek). Nem vétek számotokra, ha valamiben hibáztok, de (az számon kérhető) amiben szívetek megkötötte magát. Allah a Megbocsájtó, a Kegyelmes[1733].

النَّبِيُّ أَوْلَى بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ وَأَزْوَاجُهُ أُمَّهَاتُهُمْ وَأُوْلُو الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَى بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ إِلَّا أَن تَفْعَلُوا إِلَى أَوْلِيَائِكُم مَّعْرُوفًا كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا ﴿٦﴾

6. The Prophet is closer to the Believers than their own selves, and his wives are their mothers. Blood-relations among each other have closer personal ties, in the Decree of Allah than (the Brotherhood of) Believers and Muhajirs: nevertheless do ye what is just to your closest friends: such is the writing in the Decree (of Allah[1734]..

6. A Próféta előrébb való a hívőknek, mint saját maguk. Feleségei az ő anyjuk. Az egymás közti vérrokonság előrébb való Allah Könyvében, mint (a testvériség) Hívőkkel és Muhadzsirokkal (menekültekkel). Velük úgy tegyetek, mint legközelebbi barátokkal, illően. Ez áll a Könyvben sorokba szedve[1734].

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنكَ وَمِن نُّوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَأَخَذْنَا مِنْهُم مِّيثَاقًا غَلِيظًا ﴿٧﴾

[1734] In spiritual relationship the Prophet is entitled to more respect and consideration than blood-relations, where there is conflict of duties. He is ever nearer – closer to our real interests – than our own selves. Thus his spiritual fatherhood would be contrasted pointedly with the repudiation of the vulgar superstition of calling any one like Zayd ibn Harithah by the appellation Zayd ibn Muhammad (33:40): such an application is really disrespectful of the Prophet.
This Surah establishes the dignity and position of the Holy Prophet's wives, who had a special mission and responsibility as Mothers of the Believers. They were not to be like ordinary women: they had to instruct women in religious matters visit and minister to those who were ill or in distress, and do other kindly offices in aid of the Prophet's mission.
In the early Madinah days, Ansar were allowed to inherit from Muhajirs whose natural relations had not emigrated, but this practice was discontinued when normal relations were reestablished between Makkah and Madinah.

A spirituális kapcsolatok rendszerében a Próféta több tiszteletet érdemel, mint a saját vérrokonság. Ő közelebb áll hozzánk, mint saját érdekeink, vagy saját magunk. Ez egy spirituális atyaság, aminek szellemisége teljesen ellentétes lenne azzal, ha a Próféta fogadott fiát, Zayd ibn Harithát Zayd ibn Mohammednek hívnák (33:40). Ez megalázná a Prófétát.
Az a Szúra megbecsülést és méltóságot ír elő a Próféta feleségeinek, akiknek küldetése és felelőssége abban áll, hogy ők a hívők spirituális anyjai. Ők nem mindennapi asszonyok. A többi hívő asszonyt tanítják az Iszlámra, látogatják a betegeket, vigasztalják a rászorulókat.
A korai Medinai időszakban az Anszarok örökölhettek a Muhadzsirektől, de ezt a gyakorlatot megszüntette a kapcsolatok normalizálása Mekka és Medina között.

7. And remember We took from the prophets their covenant: As (We did) from thee: from Noah, Abraham, Moses, and Jesus the son of Mary: We took from them a solemn covenant[1735]:

7. Mikor a Próféták egyezségét vettük, ahogy tőled is: Noétól, Ábrahámtól, Mózestől, Jézustól, Mária fiától. És Mi Kemény Egyezségüket vettük.[1735]

لِيَسْأَلَ الصَّادِقِينَ عَن صِدْقِهِمْ وَأَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٨﴾

8. That ((Allah)) may question the (custodians) of Truth concerning the Truth they (were charged with): And He has prepared for the Unbelievers a grievous Penalty[1736].

8. Hadd kérdezze (Allah) az Igazság letéteményeseit az ő Igazságukról. És Ő előkészítette a hitetleneknek a fájdalmas büntetést[1736].

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَاءتْكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا لَّمْ تَرَوْهَا وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴿٩﴾

9. O ye who believe! Remember the Grace of Allah, (bestowed) on you, when there came down on you hosts (to overwhelm you): But We sent against them a hurricane and forces that ye saw not: but Allah sees (clearly) all that ye do[1737].

9. Ó, kik hisznek! Emlékezzetek Allah kegyére rátok, mikor katonák szálltak meg titeket, majd Mi szelet küldtünk rájuk és olyan katonákat, kiket nem láttak. Allah látja azt, mit tesztek[1737].

إِذْ جَاؤُوكُم مِّن فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنكُمْ وَإِذْ زَاغَتْ الْأَبْصَارُ وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَتَظُنُّونَ بِاللَّهِ الظُّنُونَا ﴿١٠﴾

[1735] But there is a special implied covenant with all Prophets, strict and solemn, that they shall carry out their mission, proclaim Allah's Truth without fear or favour, and be ever ready in His service in all circumstances.

A Prófétákra nem közönséges szabályok vonatkoznak, ezért a velük kötött egyezségek is szigorúbbak. Küldetésüket minden feltételek mellett be kell teljesíteniük, félelem és érdek nélkül kell hirdetniük Allah Igazságát.

[1736] The men to whom Allah's Truth have been committed for promulgation will be asked in the Hereafter as to how the Truth fared in the world-how it was received, who opposed it, and who assisted it.

A Túlvilágon kérdőre lesz vonva az, kire Allah a küldetését és Igazságát bízta. Megkérdezik, miként járta be az Igazság a Földet, hogy fogadták, ki ellenezte és ki csatlakozott.

[1737] In this verse is summed up the beginning and the end of the fateful struggle of the Siege of Madinah in A.H. 5. The composition of the unhallowed Confederacy that came to destroy Islam is referred to in the Introduction. They came with a force of ten to twelve thousand fighting men, an unprecedented army for that time and country. The battle is known as the Battle of the Trench.

Ez a vers összefoglalja a Medina elleni ostrom kezdetét és végét a Hidzsra 5. évében. Az ütközet előzményei és az Iszlám ellenes koalíció részletei a bevezetőben olvashatók. Tizenkétezer jól felszerelt had érkezett Arábia minden részéből. A történelemben Árok ütközet néven vált híressé.

10. Behold! they came on you from above you and from below you, and behold, the eyes became dim and the hearts gaped up to the throats, and ye imagined various (vain) thoughts about Allah[1738].

10. Mikor eljöttek hozzátok felülről, alulról, elhomályosodtak a tekintetek és torkokban dobogtak a szívek. Ti hiábavalóságot képzeltetek Allahról[1738].

هُنَالِكَ ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزِلُوا زِلْزَالًا شَدِيدًا ﴿١١﴾

11. In that situation were the Believers tried: they were shaken as by a tremendous shaking.

11. Ekkor próbára lettek téve a hívők és szörnyű rengések rengették meg őket.

وَإِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ مَّا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا ﴿١٢﴾

12. And behold! The Hypocrites and those in whose hearts is a disease (even) say: "(Allah) and His Messenger promised us nothing but delusion[1739]!"

12. Így szólnak a képmutatók és azok, kiknek szívében betegség honol: „Allahnak és az Ő Prófétájának nekünk tett ígérete nem volt más, mint megtévesztés[1739]!”

وَإِذْ قَالَت طَّائِفَةٌ مِّنْهُمْ يَا أَهْلَ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ لَكُمْ فَارْجِعُوا وَيَسْتَأْذِنُ فَرِيقٌ مِّنْهُمُ النَّبِيَّ يَقُولُونَ إِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ إِن يُرِيدُونَ إِلَّا فِرَارًا ﴿١٣﴾

13. Behold! A party among them said: "Ye men of Yathrib! ye cannot stand (the attack)! therefore go back!" And a band of them ask for leave of the Prophet, saying, "Truly our houses are bare and exposed," though they were not exposed they intended nothing but to run away[1740].

[1738] The psychology of the combatants is described with matchless vigour in the holy Text.

A védők pszichológiáját páratlanul tömören és érzékletesen írja le a Szent Szöveg.

[1739] Before this year's mass attack on Madinah the Muslims had successfully reached the Syrian border on the north, and there were hopes of reaching Yemen in the south. The holy Prophet had seen signs of expansion and victory for the Muslims. Now that they were shut in within the Trench on the defensive, the Hypocrites taunted them with having indulged in delusive hopes. But the event showed that the hopes were not delusive

A Medinát ért támadás előtt a Muszlimok sikeresen érték el a Szíriai határt északon és Jemenig terjeszkedtek délen. A Próféta a Muszlimok expanziójának és győzelmének jeleit látta. Most, hogy az „Árok” ütközetben beszorultak saját védelmi állásaik közé, a Hipokriták azzal gúnyolták őket, hogy hiú ábrándokat dédelgettek. Az események azonban azt mutatták, hogy reményeik nem alapultak „megtévesztésen”.

[1740] All the fighting men of Madinah had come out of the city and camped in the open space between the City and the Trench that had been dug all round. The disaffected Hypocrites sowed defeatist rumours and pretended to withdraw for the defence of their homes, though their homes were not exposed, and were fully covered by the vigilant defensive force inside the Trench.

Medina minden fegyverforgatásra alkalmas embere a város és az Árok védelmi vonala közti területen táborozott. A Hipokriták olyan szóbeszédet indítottak útnak, hogy vesztésre állnak és vissza kell vonulniuk üresen álló házaikba, melyek így ki vannak téve az ellenséges behatolásnak. Ez hazugság volt. Az árok védelmi vonala működött.

13. Néhányan közülük így szóltak: „Ó Yathrib népe! Ti ezt nem álljátok ki, térjetek hát vissza!" Néhányan közülük a Próféta engedelmét kérik és így szólnak: „Házaink üresek, (támadásnak) kitettek." De azok nem voltak annak kitéve csupán meg akartak futamodni[1740].

وَلَوْ دُخِلَتْ عَلَيْهِم مِّنْ أَقْطَارِهَا ثُمَّ سُئِلُوا الْفِتْنَةَ لَآتَوْهَا وَمَا تَلَبَّثُوا بِهَا إِلَّا يَسِيرًا ﴿١٤﴾

14. And if an entry had been effected to them from the sides of the (city), and they had been incited to sedition, they would certainly have brought it to pass, with none but a brief delay[1741]!

14. Ha rájuk törtek volna a (város) oldalai felől, majd bomlasztásra kérték volna őket, hát bizonyosan megtették volna, nem sokat gondolkodtak volna rajta[1741]!

وَلَقَدْ كَانُوا عَاهَدُوا اللَّهَ مِن قَبْلُ لَا يُوَلُّونَ الْأَدْبَارَ وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْئُولًا ﴿١٥﴾

15. And yet they had already covenanted with Allah not to turn their backs, and a covenant with Allah must (surely) be answered for[1742].

15. Azelőtt Allahhal arra kötöttek egyezséget, hogy nem fordítanak hátat és az Allahhal kötött egyezség számon lesz kérve[1742].

قُل لَّن يَنفَعَكُمُ الْفِرَارُ إِن فَرَرْتُم مِّنَ الْمَوْتِ أَوِ الْقَتْلِ وَإِذًا لَّا تُمَتَّعُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٦﴾

16. Say: "Running away will not profit you if ye are running away from death or slaughter; and even if (ye do escape), no more than a brief (respite) will ye be allowed to enjoy[1743]!"

16. Mondd: „Nem használ nektek a megfutamodás, ha a halál, vagy megöletés elől menekültök. (S ha azt teszitek) az nem több, mint egy rövid (haladék), mit élveztek[1743].

[1741] The brunt of the fighting was on the north side, but the whole Trench was guarded. At one- or two-points enemy warriors did break in within the circuit of the Trench, but they were soon disposed off. Hadhrat Ali particularly distinguished himself in many fights, wearing the Prophet's own sword and armour. If any of the enemy had been able to penetrate into the City, the disaffected element, which was only sitting on the fence, would have risen against the Muslims at once with no delay except what might have been necessary to put on their armour and arms.

A támadás egyedül északról volt lehetséges, a többi helyen az Árok gyűrűje jó védvonalat képzett. Egy-két alkalommal sikerült az ellenségnek áttörni a védelmet, de ezeket a próbálkozásokat hamar visszaverték. A küzdelmek során Ali kitűnt bátorságával és odaadásával. A Próféta kardját és páncélját viselte. Ha az ellenség egy ponton is benyomult volna, a városban maradt és kerítésen át leskelődő elégedetlenkedők azonnal átálltak volna, ahelyett, hogy csatlakoztak volna a védőkhöz.

[1742] Apparently, after the battle of Uhud, certain men who had then shown cowardice were forgiven on undertaking that they would behave better next time. A solemn promise made to the Messenger of Allah is a promise to Allah, and it cannot be broken with impunity.

Az Uhudi csata folyamán néhányan gyáván viselkedtek, de megbocsájtásban részesültek azzal a feltétellel, hogy következő alkalommal nem követik el ugyanazt a hibát. Ünnepélyes ígéretet tettek Allah és az Ő Prófétája előtt, amit nem lehetett büntetlenül megszegni.

[1743] The coward in a fight does not usually save himself from death. He is subject, after desertion, to the fury both of the enemy and of his own side for cowardice and desertion.

Általában a gyáva nem védi magát a harcban a haláltól. Inkább dezertál, vagy megfutamodik.

قُلْ مَن ذَا الَّذِي يَعْصِمُكُم مِّنَ اللَّهِ إِنْ أَرَادَ بِكُمْ سُوءًا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً وَلَا يَجِدُونَ لَهُم مِّن دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿١٧﴾

17. Say: "Who is it that can screen you from Allah if it be His wish to give you punishment or to give you Mercy?" Nor will they find for themselves, besides Allah, any protector or helper[1744].

17. Mondd: „Ki az, ki távol tud tartani titeket Allahtól, ha Ő büntetni akar, vagy meg akar kegyelmezni nektek?" Nem találnak maguknak Allahon kívül se Oltalmazót, se Pártfogót[1744].

قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الْمُعَوِّقِينَ مِنكُمْ وَالْقَائِلِينَ لِإِخْوَانِهِمْ هَلُمَّ إِلَيْنَا وَلَا يَأْتُونَ الْبَأْسَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٨﴾

18. Verily Allah knows those among you who keep back (men) and those who say to their brethren, "Come along to us", but come not to the fight except for just a little while.

18. Allah tudja, kik tartják vissza (a férfiakat) közületek és kik mondják testvéreiknek: „Gyertek hozzánk!" És ők nem vetik be magukat a harcba, csak keveset,-

أَشِحَّةً عَلَيْكُمْ فَإِذَا جَاء الْخَوْفُ رَأَيْتَهُمْ يَنظُرُونَ إِلَيْكَ تَدُورُ أَعْيُنُهُمْ كَالَّذِي يُغْشَى عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَإِذَا ذَهَبَ الْخَوْفُ سَلَقُوكُم بِأَلْسِنَةٍ حِدَادٍ أَشِحَّةً عَلَى الْخَيْرِ أُوْلَئِكَ لَمْ يُؤْمِنُوا فَأَحْبَطَ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿١٩﴾

19. Covetous over you. Then when fear comes, thou wilt see them looking to thee, their eyes revolving, like (those of) one over whom hovers death: but when the fear is past, they will smite you with sharp tongues, covetous of goods. Such men have no faith, and so Allah has made their deeds of none effect: and that is easy for Allah[1745].

19. Fukarkodva (a segítséggel). Ha félelem tör elő, látod őket, ahogy rád néznek. Úgy forognak szemeik, mint akit elhomályosít a halál. Ha elmúlik a félelem, leforráznak titeket éles nyelveikkel, fukarkodva a jókkal. Ezek nem hisznek, hát Allah lerombolja tetteiket. Ez Allahnak Könnyű[1745].

[1744] It is still worse if the cowardice or desertion is shown in a Cause, which, because of the high issues of truth and justice, may be called the Cause of Allah. How can any one escape Allah's Punishment?

Az a legrosszabb, ha a gyávaságot valaki Allah ügyével kapcsolatban mutatja, ami az Igazságért és Igazságosságért folytatott harc legmagasabb szintje. Ki tud ezután elmenekülni Allah büntetése elől?

[1745] Ashihhatan: covetous, grasping, niggardly. Here the meaning is twofold: 1. they spare themselves in the fight as compared with you; they are niggardly with themselves as against you: they contribute little either in personal effort or with their money and resources; and 2. they covet any gains made or booty won, on the part of the real fighters.

Ashihhatan: fukar, kapzsi, fösvény. Itt kétféle jelentése van: 1. Visszatartják magukat a harcoktól, de kapzsik veled szemben. Nem vesznek részt se anyagi forrásaikkal, sem más módon a védelemben. 2. Igényt tartanak a hadizsákmányra

يَحْسَبُونَ الْأَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوا وَإِن يَأْتِ الْأَحْزَابُ يَوَدُّوا لَوْ أَنَّهُم بَادُونَ فِي الْأَعْرَابِ يَسْأَلُونَ عَنْ أَنبَائِكُمْ وَلَوْ كَانُوا فِيكُم مَّا قَاتَلُوا إِلَّا قَلِيلًا ﴿٢٠﴾

20. They think that the Confederates have not withdrawn; and if the Confederates should come (again), they would wish they were in the deserts (wandering) among the Bedouins, and seeking news about you (from a safe distance); and if they were in your midst, they would fight but little[1746].

20. Arra számítanak, hogy Szövetségeseik nem vonultak vissza. Ha (újból) eljönnének a Szövetségesek, azt szeretnék, ha a sivatagban vándorolnának a Beduinokkal és híreitek felől tudakozódnának (biztos távolról). Ha köztetek lennének, nem harcolnának, csak keveset[1746].

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا ﴿٢١﴾

21. Ye have indeed in the Messenger of Allah a beautiful pattern (of conduct) for any one whose hope is in Allah and the Final Day, and who engages much in the Praise of Allah.

21. Mert, bizony, nektek a Prófétában ott a szép példa annak, ki reménykedik Allahban, a Végítélet Napjában és Allahra sokat emlékezik.

وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ قَالُوا هَذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا إِيمَانًا وَتَسْلِيمًا ﴿٢٢﴾

22. When the Believers saw the Confederate forces, they said: "This is what Allah and his Messenger had promised us, and Allah and His Messenger told us what was true." And it only added to their faith and their zeal in obedience[1747].

22. Mikor a hívők meglátták a Szövetségeseket, mondták: „Ez az, mit Allah és az Ő Prófétája ígért nekünk. Igazat szólt Allah és az Ő Prófétája.” S ez csupán gyarapította őket hitben és odaadásban[1747].

[1746] This completes the picture of the psychology of the Hypocrites, begun at verse 12.

Ezzel a verssel válik kerekké az a Hipokritákról szóló jellemrajz, ami a 12-ik verstől kezdve rajzolódik ki.

[1747] This is in contrast to what the Hypocrites said in verse 12 above. The divine promise of help and success is contingent upon our striving and faith. Nothing comes to the poltroon and the skeptical idler. Dangers and difficulties, and conflict with Evil, are foretold us, and we must meet them with fortitude and courage.

Ez az ellentéte annak, mint amit a Hipokriták tesznek, lásd 12. vers feljebb. Az Isteni segítség azoknak jár, akik feltétlen hittel rendelkeznek, és ezt bevetve küzdenek Allah útján. A szkeptikus semmittevőknek semmi sem jár. Jó előre megjósolták a hívők számára a gonoszt, a veszélyt és a küzdelmet. Bátran és erős fellépéssel kell megküzdenünk velük.

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُم مَّن قَضَى نَحْبَهُ وَمِنْهُم مَّن يَنتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا ﴿٢٣﴾

23. Among the Believers are men who have been true to their covenant with Allah. of them some have completed their vow (to the extreme), and some (still) wait: but they have never changed (their determination) in the least[1748]:

23. A hívők közül férfiak, kik igazak voltak egyezségükhöz Allahhal. Köztük kik beteljesítették fogadalmukat, s köztük, ki (még) vár, de nem változtattak (eltökéltségükön) [1748].

لِيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ إِن شَاء أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٢٤﴾

24. That Allah may reward the men of Truth for their Truth, and punish the Hypocrites if that be His Will, or turn to them in Mercy: for Allah is Oft-Forgiving, Most Merciful.

24. Jutalmazza meg Allah az Igazakat Igazságukért és büntesse meg a képmutatókat, ha ez az Ő akarata, vagy enyhüljön meg feléjük. Mert bizony, Allah a Megbocsájtó, a Kegyelmes.

وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنَالُوا خَيْرًا وَكَفَى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا عَزِيزًا ﴿٢٥﴾

25. And Allah turned back the Unbelievers for (all) their fury: no advantage did they gain; and enough is Allah for the believers in their fight. And Allah is full of Strength, able to enforce His Will[1749].

25. Visszafordította Allah a képmutatókat (minden) dühükkel, nem nyertek el (semmi) jót. Allah elég a hívőknek a harcban. Allah az Erős, a Nagyszerű[1749].

[1748] In the fight for truth were (and are) many who sacrificed their all-resources, knowledge, influence, life itself-in the Cause, and never wavered. If they won the crown of martyrdom, they were blessed. Such a one was Sa'd ibn Muaz, the chief of the Aus tribe, the intrepid standard-bearer of Islam, who died of a wound he had received in the Battle of the Trench. Other heroes fought valiantly and lived, always ready to lay down their lives. Both classes were staunch: they never changed or wavered.

A harcokban sokan feláldozták minden forrásukat, tudásukat, befolyásukat és az életüket az Ügyért. Sohasem haboztak. Ha elnyerték a vértanúságot, áldásban részesültek. Ilyen volt Sa'd ibn Muaz, az Awasz törzs főnöke, az Iszlám rettenthetetlen zászlóvivője, aki az Árok ütközetben szerzett sebesülésébe halt bele. Más hősök vitézül harcoltak és túlélték. Mindketten jó példák, aki él, és aki vértanú. Ők soha nem változtak meg, soha nem visszakoztak.

[1749] In spite of the mighty preparations and the great forces which the Makkans in concert with the Central Arabian Bedouins, the discontented Jews, and the treacherous Hypocrites, brought to the siege of Madinah, all their plans were frustrated. Their fury availed them nothing. They departed in hot haste. This was their last and dying effort. The initiative thereafter lay with the forces of Islam.

Az alapos előkészületek ellenére az Egyesült Erők, a Mekkaiak, szövetségben az Arábiai klánokkal, elégedetlen Medinai Zsidókkal és áruló Hipokritákkal Medinát ostromzár alá vették, de tervük meghiúsult. Dühük nem segített rajtuk. Nagy sietséggel vonultak vissza. Ez volt az utolsó erőfeszítésük a csatatéren. A kezdeményezés ettől kezdve a Muszlimok kezébe került.

وَأَنزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوهُم مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِن صَيَاصِيهِمْ وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ فَرِيقًا تَقْتُلُونَ وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا ﴿٢٦﴾

26. And those of the People of the Book who aided them - Allah did take them down from their strongholds and cast terror into their hearts. (So that) some ye slew, and some ye made prisoners[1750].

26. Előhozta (Allah) azokat erődjeikből, kik melléjük álltak az Írás Népéből és rettegést vetett szíveikbe. Egy részüket megölték, másik részüket foglyul ejtették[1750].

[1750] The reference is to the Jewish tribe of the Banu Qurayzah. They counted among the citizens of Madinah and were bound by solemn engagements to help in the defence of the City. But on the occasion of the Confederate siege by the Quraish and their allies they intrigued with the enemies and treacherously aided them. Immediately after the siege was raised and the Confederates had fled in hot haste, the Prophet turned his attention to these treacherous "friends" who had betrayed his City in the hour of danger.
Sa'd applied to them the Jewish Law of the Old Testament, not as strictly as the case warranted. In Deut. 20:10-18, the treatment of a city "which is very far off from thee" is prescribed to be comparatively more lenient than the treatment of a city "of those people, which the Lord thy God does give thee for an inheritance," i.e., which is near enough to corrupt the religion of the Jewish people. The punishment for these 22 is total annihilation: "thou shalt save alive nothing that breatheth" (Deut. 20:16). The more lenient treatment for far-off cities is described in the next note. According to the Jewish standard, then, the Banu Quraiza deserved total extermination-of men, women, and children. They were in the territory of Madinah itself, and further they had broken their engagements and helped the enemy.

Utalás a Zsidó Banu Quraizah klánra. Medina lakósainak jelentős részét alkották, akik egyezséget kötöttek a város védelmére. Amikor a Szövetségesek ostromzár alá vették a várost, Banu Quraizah együttműködött az ellenséggel és elárulták Medinát. Az ostrom megszűntével és a csapatok elvonulása után a Próféta figyelme az árulók felé irányult, akik a legnehezebb pillanatokban cserben hagyták a várost.
Sa'd az Ótestamentum büntetését hajtotta végre az árulókon. Deuteronomium 20:10-20: [10]Mikor valamely város alá mégy, hogy azt megostromold, békességgel kínáld meg azt.
[11]És ha békességgel felel néked, és kaput nyit, akkor az egész nép, amely találtatik abban, adófizetőd legyen, és szolgáljon néked.
[12]Ha pedig nem köt békességet veled, hanem harcra kél veled, akkor zárd azt körül;
[13]És ha az Úr, a te Istened kezedbe adja azt: vágj le abban minden fineműt fegyver élével;
[14]De az asszonyokat, a kis gyermekeket, a barmokat és mind azt, ami lesz a városban, az egész zsákmányolni valót magadnak prédáljad; és fogyaszd el a te ellenségeidtől való zsákmányt, akiket kezedbe ad néked az Úr, a te Istened.
[15]Így cselekedjél mindazokkal a városokkal, amelyek igen messze esnek tőled, amelyek nem e nemzetek városai közül valók.
[16]De e népek városaiban, amelyeket örökségül ad néked az Úr, a te Istened, ne hagyj élni csak egy lelket is;
[17]Hanem mindenestől veszítsd el őket: a Khittheust, az Emoreust, a Kananeust, a Perizeust, a Khivveust és a Jebuzeust, amint megparancsolta néked az Úr, a te Istened;
[18]Azért, hogy meg ne tanítsanak titeket az ő mindenféle útálatosságaik szerint cselekedni, amelyeket ők cselekesznek az ő isteneiknek, és hogy ne vétkezzetek az Úr ellen, a ti Istenetek ellen.
[19]Mikor valamely várost hosszabb ideig tartasz körülzárva, hadakozván az ellen, hogy bevegyed azt: ki ne veszítsd annak egy élőfáját sem, fejszével vágván azt; hanem egyél arról, és azt magát ki ne irtsad; mert ember-é a mezőnek fája, hogy ostrom alá jusson miattad?
[20]Csak amely fáról tudod, hogy nem gyümölcstermő, azt veszítsd el és irtsd ki, és abból építs erősséget az ellen a város ellen, amely te ellened hadakozik, mindaddig, amíg leomlik az.
A fenti törvényre hivatkozva Sa'd utasítást adott Banu Quraizah férfiúinak megölésére és vagyonaik elkobzására.

وَأَوْرَثَكُمْ أَرْضَهُمْ وَدِيَارَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ وَأَرْضًا لَّمْ تَطَؤُوهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا ﴿٢٧﴾

27. And He made you heirs of their lands, their houses, and their goods, and of a land which ye had not frequented (before). And Allah has power over all things[1751].

27. Ő titeket léptetett földjük, házaik, vagyonaik örökébe és a földekébe, mik rajtatok kívül estek. Allah Mindenre Képes[1751].

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُل لِّأَزْوَاجِكَ إِن كُنتُنَّ تُرِدْنَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا فَتَعَالَيْنَ أُمَتِّعْكُنَّ وَأُسَرِّحْكُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا ﴿٢٨﴾

28. O Prophet! Say to thy Consorts: "If it be that ye desire the life of this World, and its glitter,- then come! I will provide for your enjoyment and set you free in a handsome manner[1752].

28. Ó Próféta! Mondd házastársaidnak: „Ha az Evilági életet akarjátok és annak díszét, akkor gyertek! Megadom számotokra annak élvezetét, és elengedlek titeket szép elengedéssel[1752].”

وَإِن كُنتُنَّ تُرِدْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالدَّارَ الْآخِرَةَ فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنَاتِ مِنكُنَّ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٢٩﴾

29. But if ye seek Allah and His Messenger, and the Home of the Hereafter, verily Allah has prepared for the well-doers amongst you a great reward.

29. De ha Allahot, az Ő Prófétáját és a Túlvilági Otthont akarjátok, hát Allah a jóravalóknak közületek hatalmas jutalmat készít elő.

يَا نِسَاء النَّبِيِّ مَن يَأْتِ مِنكُنَّ بِفَاحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ يُضَاعَفْ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿٣٠﴾

[1751] If this part of the Surah was revealed after the autumn of the Hijrah year 7, it refers to the result of the Khaybar expedition of the autumn.
In the holy Prophet's time, there were Jewish colonies settled here, but they were a source of constant trouble especially after Siege of Madinah. It became a nest of all the hostile Jewish elements expelled for their treachery from elsewhere. After its surrender, a land settlement was made, which retained the cultivators of the soil on the land, but brought them under control, so that no further focus of active hostility should remain near Madinah.

A Szúrának ez a része a Hidzsra 7 évében született és a Khaybar elleni hadjáratra utal.
A Próféta idejében itt Zsidó telepek jöttek létre. Medina ostroma után jelentős ellenállás alakult ki az Iszlám állam ellen. Miután megadták magukat, földrendezést hajtottak végre, meghatározták a föld művelésével kapcsolatos szabályokat, kontroll alá kerültek és ezzel Medina körül minden további veszély elhárult.

[1752] We now come to the subject of the position of the Consorts of Purity (azwaj mutahharat), the wives of the holy Prophet. Their position was not like that of ordinary women or ordinary wives. They had special duties and responsibilities.

Rátérünk a Próféta feleségeivel foglalkozó szabályozásra. (azwadzs muzahharat). Pozíciójuk Medina társadalmán belül más volt, mint a többi asszonyé. Különleges kötelezettségük és felelősségük volt.

30. O Consorts of the Prophet! If any of you were guilty of evident unseemly conduct, the Punishment would be doubled to her, and that is easy for Allah[1753].

30. Ó Próféta asszonyai! Aki közületek nyilvánvaló ledérséget követ el, büntetése kétszeresére nő és ez Allahnak könnyű[1753].

وَمَن يَقْنُتْ مِنكُنَّ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ وَتَعْمَلْ صَالِحًا نُّؤْتِهَا أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا ﴿٣١﴾

31. But any of you that is devout in the service of Allah and His Messenger, and works righteousness,- to her shall We grant her reward twice: and We have prepared for her a generous Sustenance.

31. Ki behódol közületek Allahnak, az Ő Prófétájának, jókat cselekszik, megadjuk neki kétszeres bérét és előkészítettük számára a nemes gondviselést.

يَا نِسَاء النَّبِيِّ لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِّنَ النِّسَاء إِنِ اتَّقَيْتُنَّ فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَّعْرُوفًا ﴿٣٢﴾

32. O Consorts of the Prophet! Ye are not like any of the (other) women: if ye do fear ((Allah)), be not too complacent of speech, lest one in whose heart is a disease should be moved with desire: but speak ye a speech (that is) just[1754].

32. Ó Próféta Asszonyai! Ti nem vagytok olyanok, mint bármely más asszony. Ha őrizkedtek, hát ne legyetek beszédetekben kihívók, nehogy vágy ébredjen abban, kinek szívében betegség honol. Szóljatok illó szót[1754].

[1753] "Evident unseemly conduct" i.e., proved misconduct, as opposed to false slanders from enemies. Such slanders were of no account, but if any of them had behaved in an unseemly manner, it would have been a worse offence than in the case of ordinary women, on account of their special position. Of course, none of them were in the least guilty.

„Nyilvánvaló ledérség". Az előszóban leírás olvasható azokról a rágalmakról és lejáró kampányról, melyet a képmutatók kezdeményeztek és a Próféta feleségeit vették célba. A rágalmak teljességgel alaptalanok voltak. Ettől függetlenül Allah rendeletet hozott velük kapcsolatban. Mivel megtiszteltetésük más asszony felett áll, felelősségük is többszöröse volt, ezért, ha feddhetetlenségükön csorba esett volna, nekik dupla büntetés járt volna. Természetesen egyik sem követett el bűnt.

[1754] This is the core of the whole passage. The Prophet's Consorts were not like ordinary women, nor was their marriage an ordinary marriage, in which only personal or social considerations enter. They had a special position and special responsibilities, in the matter of guiding and instructing women who came into the fold of Islam. Islam is a Way of Life, and the Muslims are a family: women have as much place in Islam as men, and their intimate instruction must obviously be through women.

Ez a szakasz mondanivalója. A Próféta asszonyait nem lehet egy kalap alá venni más asszonyokkal, házasságaik okai sem volt szokványosak, mert a személyes okokon felül társadalmi megfontolások is szerepet játszottak. Társadalmi helyük és felelősségük különleges volt. Tanították a hívő asszonyokat és mintaként szolgáltak a hívők társadalmában. Az Iszlámban a nőnek ugyanaz a helye és megbecsülése, mint a férfinek. Azonban vannak intim témák, melyeket jobb, ha nem férfi közöl a nővel, hanem a nők egymás közt beszélik meg.

وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَى وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ وَآتِينَ الزَّكَاةَ وَأَطِعْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا ﴿٣٣﴾

33. And stay quietly in your houses, and make not a dazzling display, like that of the former Times of Ignorance; and establish regular Prayer, and give regular Charity; and obey Allah and His Messenger. And Allah only wishes to remove all abomination from you, ye members of the Family, and to make you pure and spotless[1755].

33. Tartózkodjatok nyugalommal házaitokban, ne cicomázzátok fel magatokat a Tudatlanság korának cafrangjaival, tartsátok meg az imát, adjatok kötelező alamizsnát, engedelmeskedjetek Allahnak és az Ő Prófétájának. Allah el akarja hárítani rólatok, a ház népéről a becstelenséget és makulátlanná tisztít meg titeket[1755].

وَاذْكُرْنَ مَا يُتْلَى فِي بُيُوتِكُنَّ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا ﴿٣٤﴾

34. And recite what is rehearsed to you in your homes, of the Signs of Allah and His Wisdom: for Allah understands the finest mysteries and is well-acquainted (with them)[1756].

34. Tartsátok emlékezetetekben azt, mit házaitokban recitálnak Allah Áyáiból és Bölcsességeiből. Mert bizony, Allah a Finom, az Értesült[1756].

إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ

[1755] Notice the transition in the Arabic text in the clause to the masculine gender, while before this the verbs and pronouns were in the feminine gender as referring to the Consorts. The statement in the clause is now more general including (besides the consort) the whole family. The masculine gender is used generally, in speaking of a mixed assembly of men and women.

Érdemes megfigyelni az Arab szövegben a váltást hímnemre. A vers elején még nőnemben ragoz és alakítja a szavakat, tehát egyértelműen a Próféta feleségei felé címzi a szavakat, de a vers utolsó mondata, már hímnemben szól, tehát általános felszólítássá válik. Az asszonyokról átterelődik a szó a ház népére, férfiakra és nőkre együtt.

[1756] The verb is uzkurna, feminine gender, as referring to the Azwaj again. It means not only "remember", but "recite", "teach", "make known", "publish", the Message which ye learn at home from the holy Prophet, the fountain of spiritual knowledge.

„Uzkurna”, újból nőnemben alakítja a szavakat, tehát a vers visszatér a Próféta feleségeihez. „Tartsátok emlékezetetekben” itt azt jelenti, hogy mindent, amit otthonaitokban hallotok a tanításokból, adjátok tovább, tanítsátok, hirdessétek.

وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّائِمِينَ وَالصَّائِمَاتِ وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُم مَّغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿٣٥﴾

35. For Muslim men and women,- for believing men and women, for devout men and women, for true men and women, for men and women who are patient and constant, for men and women who humble themselves, for men and women who give in Charity, for men and women who fast (and deny themselves), for men and women who guard their chastity, and for men and women who engage much in Allah's praise,- for them has Allah prepared forgiveness and great reward[1757].

35. Muszlim férfiak és nők: hívő férfiak és nők, jámbor férfiak és nők, igaz férfiak és nők, állhatatos férfiak és nők, alázatos férfiak és nők, adakozó férfiak és nők, böjtöt megtartó férfiak és nők, erényüket megőrző férfiak és nők, Allahra sokat emlékező férfiak és nők, előkészítette nekik Allah a megbocsájtást és a hatalmas bért[1757].

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَن يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَن يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُّبِينًا ﴿٣٦﴾

36. It is not fitting for a Believer, man or woman, when a matter has been decided by Allah and His Messenger to have any option about their decision: if any one disobeys Allah and His Messenger, he is indeed on a clearly wrong Path[1758].

36. Nem illik sem hívő férfinek, sem nőnek, ha Allah és az Ő Prófétája elrendelt valamit, hogy legyen választásuk saját döntésük szerint. Ki engedetlen Allahhal és az Ő Prófétájával, valós tévelyedéssel téved el[1758].

وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ وَتَخْشَى النَّاسَ وَاللَّهُ أَحَقُّ أَن تَخْشَاهُ فَلَمَّا قَضَى زَيْدٌ مِّنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَاكَهَا لِكَيْ لَا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ أَدْعِيَائِهِمْ إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا ﴿٣٧﴾

37. Behold! Thou didst say to one who had received the grace of Allah and thy favour: "Retain thou (in wedlock) thy wife, and fear Allah." But thou didst hide in thy heart that which Allah was about to make manifest: thou didst fear the people, but it is

---

[1757] Islam, or submitting our will to Allah's Will, includes all the virtues, as particularly specified in this verse.

Akaratunk alávetése Allah akaratának, egyet jelent az Iszlámmal. Ez a vers a nemes erényeket sorolja fel.

[1758] We must not put our own wisdom in competition with Allah's wisdom. Allah's decree is often known to us by the logic of facts. We must accept it loyally, and do the best we can to help in our own way to carry it out. We must make our will consonant to the Allah's Will.

Saját bölcsességünket, véleményünket ne versenyeztessük Allah bölcsességével. Allah elrendelését gyakran logikai alapon is tudjuk. Lojálisan el kell fogadnunk és legjobb képességeink szerint tartanunk kell magunkat ahhoz. Saját szándékunkkal készen kell állnunk, elősegíteni Allah akaratának beteljesülését.

more fitting that thou shouldst fear Allah. Then when Zaid had dissolved (his marriage) with her, with the necessary (formality), We joined her in marriage to thee: in order that (in future) there may be no difficulty to the Believers in (the matter of) marriage with the wives of their adopted sons, when the latter have dissolved with the necessary (formality) (their marriage) with them. And Allah's command must be fulfilled[1759].

37. Mikor mondtad annak, kire Allah kegye jutott és kihez te is nemes lelkű voltál: „Tartsd meg hitvesedet és őrizkedj Allahtól." De te magadba rejtetted azt, mit Allah felszínre hozott. Félsz az emberektől, de Allah érdemesebb arra, hogy Őt féld. Mikor Zaid határozott (házasságának) felbontásáról tőle (Zaynabbal) az előírt módon, Mi azért adtuk hozzá hitvesét, hogy ne legyen a hívők előtt akadály házasság dolgában a fogadott fiaik feleségével, ha a (fogadott fiú) a házasság bontása mellett döntött. Allah parancsolása elrendeltetett[1759].

مَّا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِن قَبْلُ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَّقْدُورًا ﴿٣٨﴾

38. There can be no difficulty to the Prophet in what Allah has indicated to him as a duty. It was the practice (approved) of Allah amongst those of old that have passed away. And the command of Allah is a decree determined.

[1759] This was Zayd son of Harithah, one of the first to accept the faith of Islam. He was a freedman of the holy Prophet, who loved him as a son and gave him in marriage his own cousin Zaynab.
Zayd's marriage with the Prophet's cousin Zaynab daughter of Jahsh did not turn out happy. Zaynab the high-born looked down upon Zayd the freedman who had been a slave. And he was not comely to look at. Both were good people in their own way, and both loved the Prophet, but there was mutual incompatibility and this is fatal to married life. Zayd wished to divorce her, but the Prophet asked him to hold his hand, and he obeyed. She was closely related to the Prophet; he had given a handsome marriage gift on her marriage to Zayd; and people would certainly talk if such a marriage was broken off. But marriages are made on earth, not in heaven, and it is no part of Allah's Plan to torture people in a bond which should be a source of happiness but actually is a source of misery. Zayd's wish-indeed the mutual wish of the couple-was for the time being put away, but it became eventually an established fact, and everybody came to know of it.
When the marriage is unhappy, Islam permits the bond to be dissolved, provided that all interests concerned are safeguarded. Zaynab had to be considered, and she obtained the dearest wish of her heart in being raised to be a Mother of the Believers, with all the dignity and responsibility of that position.

Utalás Zaydra, Harithah fiára, aki az elsők között vette fel az Iszlámot. A Próféta felszabadított rabszolgája volt, akit fiaként szeretett és saját unokahúgával, Zaynabbal házasította ki.
Zayd házassága Zaynabbbal, Dzsahsh lányával nem volt boldog. A magas társadalmi osztályba született Zaynab lenézte az egykori rabszolgát, Zaydot, amit ő nem szívlelt. Mindketten jó emberek voltak a maguk módján, mindketten szerették a Prófétát, de kölcsönösen nem fogadták el egymást, ami egy házasságban végzetes. Zayd el akart válni tőle, de a Próféta arra kérte, hogy álljon el ettől és Zayd engedelmeskedett. Zaynab közeli rokonságban állt a Prófétával. Házasságkötésükkor Zayddal a Próféta nagybecsű ajándékot adott nekik. Szóbeszéd kapott volna lábra, ha egy ilyen házasság felbomlik. A házasságok a földön és nem az égben köttetnek. Allah Tervében nincs olyan kitétel, hogy az embereknek szenvedniük kell egy olyan kötelék miatt, ami egyébként a boldogságuk forrása kellene, hogy legyen, de jelenleg csak boldogtalansággal szolgál. Zayd és hitvesének válási szándékát egy időre elnapolták, de később újból előkerült és mindenki, így a közvélemény számára is megnyugtató módon rendezték el.
Ha egy házasság boldogtalan, az Iszlám megengedi a kötelék bontását, ha minkét fél érdekét tekintetbe vették. Zaynab, szíve mélyén arra vágyakozott, hogy a Hívők Anyja lehessen, megszolgálva az ezzel járó felelősséget és megbecsülést.

38. Nem róható fel ellenvetés a Prófétának abban, mit Allah írt elő számára. Ez volt Allah Szunnája (útja) azokkal, kik már korábban letűntek. Allah parancsolása egy elrendelt rendelet.

الَّذِينَ يُبَلِّغُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ وَكَفَى بِاللَّهِ حَسِيبًا ﴿٣٩﴾

39. (It is the practice of those) who preach the Messages of Allah, and fear Him, and fear none but Allah. And enough is Allah to call (men) to account.

39. Kik Allah Üzenetét közvetítik és félik Őt, nem félnek senki mástól, csak Allahtól. Allah elegendő arra, hogy elszámoltassa (az embert).

مَّا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٤٠﴾

40. Muhammad is not the father of any of your men, but (he is) the Messenger of Allah, and the Seal of the Prophets: and Allah has full knowledge of all things[1760].

40. Mohammed nem apja senkinek férfiúitok között, hanem Allah Prófétája, a Próféták pecsétje. Allah minden dolgok Tudója[1760].

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴿٤١﴾

41. O ye who believe! Celebrate the praises of Allah, and do this often;

41. Ó, kik hisznek! Emlékezzetek meg Allahról és tegyétek ezt sokszor.

وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٤٢﴾

42. And glorify Him morning and evening.

42. Zengjétek Dicsőségét reggel és este.

هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا ﴿٤٣﴾

43. He it is Who sends blessings on you, as do His angels, that He may bring you out from the depths of Darkness into Light: and He is Full of Mercy to the Believers.

43. Ő az, Ki áldást küld le rátok Angyalaival, hogy kivezessen titeket a sötétségből a világosságba. A hívőkkel Ő kegyelmes.

[1760] When a document is sealed, it is complete, and there can be no further addition. The holy Prophet Muhammad closed the long line of Messengers. Allah's teaching is and will always be continuous, but there has been and will be no Prophet after Muhammad. The later ages will want thinkers and reformers, not Prophets. This is not an arbitrary matter. It is a decree full of knowledge and wisdom: "for Allah has full knowledge of all things."

Ha egy okiratot lepecsételnek, akkor ott a vége, nem írható hozzá további megjegyzés. A Próféta Allah küldötteinek, tanításainak hosszú sorát zárja le, és nem jön utána egy Próféta sem. Lehet, hogy különböző korokban gondolkodókra, reformerekre van szükség, de Prófétára már nem. Ez nem önkényes döntés, hanem Allah bölcsességén alapul, mert Ő van a teljes tudás birtokában.

تَحِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُ سَلَامٌ وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا ﴿٤٤﴾

44. Their salutation on the Day they meet Him will be "Peace!"; and He has prepared for them a generous Reward.

44. Üdvözlésük a Napon, mikor találkoznak Vele: „Békesség!" És Ő előkészítette nekik a nemes viszonzást.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٤٥﴾

45. O Prophet! Truly We have sent thee as a Witness, a Bearer of Glad Tidings, and Warner,-

45. Ó Próféta! Mi Tanúnak, Örömhír Hordozójának és Figyelmeztetőnek küldtük,-

وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجًا مُّنِيرًا ﴿٤٦﴾

46. And as one who invites to Allah's (grace) by His leave, and as a lamp spreading light.

46. És annak, ki Allahhoz hív az Ő engedelmével, világító lámpásként.

وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُم مِّنَ اللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا ﴿٤٧﴾

47. Then give the Glad Tidings to the Believers, that they shall have from Allah a very great Bounty.

47. Vidd el az örömhírt a hívőknek, hogy övék Allahtól a nagy kiváltság.

وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ وَدَعْ أَذَاهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿٤٨﴾

48. And obey not (the behests) of the Unbelievers and the Hypocrites, and heed not their annoyances, but put thy Trust in Allah. For enough is Allah as a Disposer of affairs.

48. Ne engedelmeskedj a hitetleneknek és a képmutatóknak. Ne törődj bosszúságaikkal és hagyatkozz Allahra. Elegendő Allah annak, Kire hagyatkozni lehet.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِن قَبْلِ أَن تَمَسُّوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَّةٍ تَعْتَدُّونَهَا فَمَتِّعُوهُنَّ وَسَرِّحُوهُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا ﴿٤٩﴾

49. O ye who believe! When ye marry believing women, and then divorce them before ye have touched them, no period of 'Iddat have ye to count in respect of them: so give them a present. And set them free in a handsome manner[1761].

49. Ó, kik hisznek! Ha házasságot köttök hívő asszonyokkal, majd elváltok tőlük azelőtt, hogy érintenétek őket, nem kell Iddatot (kötelező kivárási időt) számon tartanotok tekintetükben. Lássátok el őket ajándékkal és engedjétek el őket szép elengedéssel[1761].

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَحْلَلْنَا لَكَ أَزْوَاجَكَ اللَّاتِي آتَيْتَ أُجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ مِمَّا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ وَبَنَاتِ عَمِّكَ وَبَنَاتِ عَمَّاتِكَ وَبَنَاتِ خَالِكَ وَبَنَاتِ خَالَاتِكَ اللَّاتِي هَاجَرْنَ

[1761] See 2:228. The Iddat counts for three monthly courses, or if there are no courses, for three months: see 65:4.

Lásd 2:228. Az Iddat (kötelező kivárás) három menstruáció, vagy ha az nincs, akkor három hónap. Lásd 65:4.

مَعَكَ وَامْرَأَةً مُّؤْمِنَةً إِن وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَن يَسْتَنكِحَهَا خَالِصَةً لَّكَ مِن دُونِ الْمُؤْمِنِينَ قَدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا عَلَيْهِمْ فِي أَزْوَاجِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ لِكَيْلَا يَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٥٠﴾

50. O Prophet! We have made lawful to thee thy wives to whom thou hast paid their dowers; and those whom thy right hand possesses out of the prisoners of war whom Allah has assigned to thee; and daughters of thy paternal uncles and aunts, and daughters of thy maternal uncles and aunts, who migrated (from Makka) with thee; and any believing woman who dedicates her soul to the Prophet if the Prophet wishes to wed her;- this only for thee, and not for the Believers (at large); We know what We have appointed for them as to their wives and the captives whom their right hands possess;- in order that there should be no difficulty for thee. And Allah is Oft-Forgiving, Most Merciful[1762].

50. Ó Próféta! Megengedetté tettük neked hitveseidet, kiknek hozományt adtál, azokat, kiket jobbod bír a hadifoglyok közül és Allah neked rendelt, atyai nagybátyád lányait, atyai nagynénéd lányait, anyai nagybátyád lányait, anyai nagynénéd lányait, azokat, kik veled menekültek és bármely hívő asszonyt, ki magát a Prófétának ajánlja, ha a Próféta házasodni akar vele. Ez a (kiváltság) csak neked jár, a többi hívőre ez nem áll! Tudjuk, hogy mit határoztunk nekik, asszonyaiknak és azoknak, kiket jobbjuk bír, hogy ne érjen téged rosszallás. Allah a Megbocsájtó, a Kegyelmes[1762].

تُرْجِي مَن تَشَاء مِنْهُنَّ وَتُؤْوِي إِلَيْكَ مَن تَشَاء وَمَنِ ابْتَغَيْتَ مِمَّنْ عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ ذَلِكَ أَدْنَى أَن تَقَرَّ أَعْيُنُهُنَّ وَلَا يَحْزَنَّ وَيَرْضَيْنَ بِمَا آتَيْتَهُنَّ كُلُّهُنَّ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا ﴿٥١﴾

51. Thou mayest defer (the turn of) any of them that thou pleasest, and thou mayest receive any thou pleasest: and there is no blame on thee if thou invite one whose (turn) thou hadst set aside. This were nigher to the cooling of their eyes, the prevention of their grief, and their satisfaction - that of all of them - with that which thou hast to give them: and Allah knows (all) that is in your hearts: and Allah is All-Knowing, Most Forbearing[1763].

[1762] This introduces no new exemption or privilege. Verses 50-52 merely declare the points in which, on account of the special circumstances, the Prophet's marriages differed from those of ordinary Muslims.

A Próféta kivételes jogaira vonatkozik az 50-52. Ő nem hasonlítható a többi Muszlim emberhez, jogai és kötelezettségei is mások.

[1763] In 4:3 it is laid down that more than one wife is not permissible "if ye fear that ye shall not be able to deal justly with them". In a Muslim household there is no room for a "favourite wife" in the sense that such a wife is recipient of favours denied to other wives. In the special circumstances of the Prophet there were more than one, and he usually observed the rule of equality with them, in other things as well as in the rotation of conjugal rights. But considering that his marriages after he was invested with the Prophetic office were mainly dictated by other than conjugal or personal considerations (see 33:28), the rotation could not always be observed, though he observed it as much as possible. This verse absolves him from absolute adherence to a fixed rotation. It was permissible, by another interference with the usual rotation, to bring satisfaction to one

51. Annak halogathatod közülük (közeledését) kinek akarod, és azt veheted magad mellé, kit akarsz. Ha azokra vágysz, kiket (időlegesen) elkülönítettél, nem vétek számodra. Ez jobb, mert így szemeik gyönyörrel telhetnek, nem szomorkodnak és elégedettségüket nyerik abban, mit nekik, mindnyájuknak adtál. Allah tudja, mit rejt szívetek. Allah a Mindentudó, az Irgalmas.[1763]

لَا يَحِلُّ لَكَ النِّسَاء مِن بَعْدُ وَلَا أَن تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْوَاجٍ وَلَوْ أَعْجَبَكَ حُسْنُهُنَّ إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ رَّقِيبًا ﴿٥٢﴾

52. It is not lawful for thee (to marry more) women after this, nor to change them for (other) wives, even though their beauty attract thee, except any thy right hand should possess (as handmaidens): and Allah doth watch over all things[1764].

52. Nem megengedett számodra (több) feleség ezután, nem is cserélheted le őket (más) asszonyokra, még ha tetszenének is neked szépségeik, kivéve azokat, kiket jobboddal bírsz. Allah minden dologra Felügyel[1764].

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلَّا أَن يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَى طَعَامٍ غَيْرَ نَاظِرِينَ إِنَاهُ وَلَكِنْ إِذَا دُعِيتُمْ فَادْخُلُوا فَإِذَا طَعِمْتُمْ فَانتَشِرُوا وَلَا مُسْتَأْنِسِينَ لِحَدِيثٍ إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ يُؤْذِي النَّبِيَّ فَيَسْتَحْيِي مِنكُمْ وَاللَّهُ لَا يَسْتَحْيِي مِنَ الْحَقِّ وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَاسْأَلُوهُنَّ مِن وَرَاء حِجَابٍ ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ وَمَا كَانَ لَكُمْ أَن تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ وَلَا أَن تَنكِحُوا أَزْوَاجَهُ مِن بَعْدِهِ أَبَدًا إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ عِندَ اللَّهِ عَظِيمًا ﴿٥٣﴾

53. O ye who believe! Enter not the Prophet's houses,- until leave is given you,- for a meal, (and then) not (so early as) to wait for its preparation: but when ye are invited, enter; and when ye have taken your meal, disperse, without seeking familiar talk. Such (behaviour) annoys the Prophet: he is ashamed to dismiss you, but Allah is not ashamed (to tell you) the truth. And when ye ask (his ladies) for anything ye want, ask them from before a screen: that makes for greater purity for your hearts and for

---

who had been previously set aside. This was not only permitted, but commended, as tending to remove dissatisfaction and cheer and comfort the eyes and hearts of those who were disappointed in their turn.

A 4:3-ban található, hogy négynél több feleség nem megengedett, („de, ha féltek, hogy nem tudtok egyenlőséget tartani köztük, akkor csak egy"). A Muszlim családban nincs „kedvenc feleség" státusz, aki olyan kiváltságokban részesülne, melyeket a férj a többi asszonytól megtagad. A Próféta egyenlőséget tartott a feleségek között és a házastársi kötelességeket rotációs beosztással gyakorolta. Ennek szabályait gyakran felrúgták egyéb kötelezettségei, hirdetések, hadjáratok stb. Ez a vers megengedi, hogy eltérjen a rotáció szigorú követésétől. Ez nem csak megengedett, hanem javasolt is volt. Ezzel olyan feleség számára is örömet hozott, aki valamilyen oknál fogva kimaradt és még sokat kellet volna várnia, hogy sorra kerüljön. Így elhárítható az elégedetlenség, a bánat és rendbe hozhatók a bajok, melyek mögött a csalódás érzése áll.

[1764] This was revealed in A.H. 7. After that the Prophet did not marry again, except the handmaiden Mary the Copt, who was sent as a present by the Christian Muqawqas of Egypt. She became the mother of Ibrahim, who died in his infancy.

Ez a Hidzsra 7. évében nyilatkoztatott ki. A Próféta ezután már nem nősülhetett többször, kivéve rabszolganőt. Ő volt Mária a Kopt, akit a Keresztény Muqawqas, Egyiptom uralkodója küldött ajándékként. Mária szülte Ibrahimot, aki gyermekként meghalt.

theirs. Nor is it right for you that ye should annoy Allah's Messenger, or that ye should marry his widows after him at any time. Truly such a thing is in Allah's sight an enormity[1765].

53. Ó, kik hisznek! Ne térjetek be a Próféta házaiba, hogy étkezzetek, csak ha az megengedett nektek. Akkor se (menjetek korán), hogy ki kelljen várni a készülődést. Hanem akkor menjetek, ha meg vagytok hívva, s úgy térjetek be. Ha ettetek, távozzatok, és ne feledkezzetek bele a beszélgetésbe. Ez bosszúságot okoz a Prófétának, mert ő szégyell távozásra szólítani titeket, de Allah nem szégyelli (hogy elmondja) az Igazat. Ha a feleségeitől kértek valamit, kérjétek őket függöny mögül. Ez tisztább szíveiteknek és szívüknek. Nem okozhattok bosszúságot Allah Prófétájának és nem házasodhattok asszonyaival őutána soha. Ez Allahnál szörnyű tett lenne[1765].

إِن تُبْدُوا شَيْئًا أَوْ تُخْفُوهُ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٥٤﴾

54. Whether ye reveal anything or conceal it, verily Allah has full knowledge of all things.

54. Ha felfedtek valamit, vagy eltitkoljátok, Allah minden dologról tud.

لَّا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِي آبَائِهِنَّ وَلَا أَبْنَائِهِنَّ وَلَا إِخْوَانِهِنَّ وَلَا أَبْنَاء إِخْوَانِهِنَّ وَلَا أَبْنَاء أَخَوَاتِهِنَّ وَلَا نِسَائِهِنَّ وَلَا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ وَاتَّقِينَ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ﴿٥٥﴾

55. There is no blame (on these ladies if they appear) before their fathers or their sons, their brothers, or their brother's sons, or their sisters' sons, or their women, or the

[1765] The rules of refined social ethics are as necessary to teach to-day as it was with the rude Arabs whom the holy Prophet had to teach in his day. Those mentioned in this verse may be briefly recapitulated thus: 1. Enter not a friend's house without permission; 2. if invited to dine, don't go too early; you are asked to dine, not to wait for the preparation of the food; 3. be there at the time appointed, so that you enter when you are expected and invited; 4. after the meal, don't get familiar with your host, especially if there is a great distance between him and you; 5. don't waste time in tittle-tattle, causing inconvenience and perhaps annoyance to your host; 6. understand what is proper behaviour for you: he may be too polite to ask to depart. All this has a spiritual as well as social beating: respect and delicate consideration for others are among the highest virtues. The actual manner of showing respect to ladies may be different in different circumstances. But it is an essential principle of good society to show the greatest deference to them. To the "Mothers of the Believers" this respect was due in an exceptional degree.

A szociális együttélés szabályait nem csak a goromba és udvariatlan Arabok körében, akik a Tudatlanság korából hozták viselkedési normáikat, de a mai „fejlett” társadalmainkban is érdemes szem előtt tartani. 1. Ne térj be barátod házába, ha nem vagy meghívva. 2. Ha ebédre, vacsorára vagy hivatalos, nem menj túl korán, ne ülj ott akkor, amikor készítik az ételeket. 3. Akkor menj oda, amikorra hívtak, amikorra várnak. 4. Étkezés után keresd a kapcsolatépítés lehetőségét a vendéglátóval, különösen akkor, ha nagy távolság van köztetek (minden tekintetben). 5. Ne feledkezz bele a beszélgetésbe, hogy ezzel kellemetlenséget okozz a házigazdának. 6. Ha elvárt, akkor kérj engedélyt a házigazdától, ha távozni készülsz. Mindennek fontos társadalmi és spirituális jelentősége van. Az egymás közti tisztelet, udvariasság terjesztése emeli egy társadalom karakterét, erényét és megbecsülését. Az asszonyokkal különös tiszteletet kell mutatni. A „Hívők Anyjai” az asszonyok közt is kivételes státuszt élveztek.

(slaves) whom their right hands possess. And, (ladies), fear Allah. for Allah is Witness to all things[1766].

55. Nem vétek (az asszonyok) számára, (ha megjelennek) apáiknak, fiaiknak, fivéreiknek, fivéreik fiainak, nővéreik fiainak, azok asszonyainak, vagy azoknak, kiket jobbjuk bír. Őrizkedjetek (ó asszonyok) Allahtól. Mert bizony, Allah minden dologra Tanú[1766].

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا

﴿٥٦﴾

56. Allah and His angels send blessings on the Prophet: O ye that believe! Send ye blessings on him, and salute him with all respect[1767].

56. Allah és az Ő Angyalai áldást mondanak a Prófétára! Ó, kik hisznek! Mondjatok rá áldást és köszöntsétek őt alázattal[1767].

إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُّهِينًا

﴿٥٧﴾

57. Those who annoy Allah and His Messenger - Allah has cursed them in this World and in the Hereafter, and has prepared for them a humiliating Punishment.

57. Akik sértegetik Allahot, az Ő Prófétáját, megátkozza őket Allah az Evilágon és a Túlvilágon. Előkészíti számukra a szörnyű büntetést.

وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بِغَيْرِ مَا اكْتَسَبُوا فَقَدِ احْتَمَلُوا بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُّبِينًا

﴿٥٨﴾

[1766] Compare with this list and the wording here the list and the wording in 24:31, which applies to all Muslim women. In the list here, husbands and husbands' relatives are not necessary to be mentioned, as we are speaking of a single household, that of the central figure in Islam, nor men-servants nor children, as there were none. In the wording note that for Muslim women generally, no screen or Hijab (Pardah) is mentioned, but only a veil to cover the bosom, and modesty in dress. The screen was a special feature of honour for the Prophet's household, introduced about five or six years before his death.

Az itteni felsorolást egyeztetni lehet a 24:31-ben olvasható listával, ami ott minden Muszlim asszonyra vonatkozik. Az itteni lista csak egy családi közösségre értendő, ezért távolabbi rokoni és egyéb kapcsolatok nem szerepelnek ebben a felsorolásban. A szóhasználatban érdemes megfigyelni, hogy a Muszlim nők esetében általánosságban nem említi a Hidzsabot (Pardaht), hanem csak egy kendőt, fátylat, akármit, ami elfedi a melleket és mérsékletes öltözék. Hangsúlyozzuk, hogy nem az utcai, vagy nyilvános megjelenésről van szó, ahol a Hidzsab előírt, lást 59. vers lejjebb. A teljes testfedés (Hidzsab) a Próféta feleségeire vonatkozott, azok becsben tartása miatt. A Hidzsabra vonatkozó a rendelkezés a Próféta halála előtt hat évvel született.

[1767] Allah and His angels honour and bless the holy Prophet as the greatest of men. We are asked to honour and bless him all the more.

Allah és az Ő Angyalai áldást mondanak a Prófétára, az emberek legkiválóbbjára. Nekünk, embereknek is áldást kell mondanunk rá, amikor csak tudunk.

58. And those who annoy believing men and women undeservedly, bear (on themselves) a calumny and a glaring sin[1768].

58. Akik bosszúságot okoznak a hívő férfiaknak és nőknek érdemtelenül, azok magukon cipelik a hamis vádak, a nyilvánvaló bűnök súlyát[1768].

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُل لِّأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاء الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِن جَلَابِيبِهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَى أَن يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٥٩﴾

59. O Prophet! Tell thy wives and daughters, and the believing women, that they should cast their outer garments over their persons (when abroad): that is most convenient, that they should be known (as such) and not molested. And Allah is Oft- Forgiving, Most Merciful[1769].

59. Ó Próféta! Mondd asszonyaidnak, lányaidnak és a hívők asszonyainak, hogy vessék magukra lepleiket (nyilvánosság előtt). Ez helyesebb, ha így ismerik meg őket és nem háborgatják őket. Allah a Megbocsájtó, a Kegyelmes[1769].

لَئِن لَّمْ يَنتَهِ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَالْمُرْجِفُونَ فِي الْمَدِينَةِ لَنُغْرِيَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجَاوِرُونَكَ فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا ﴿٦٠﴾

60. Truly, if the Hypocrites, and those in whose hearts is a disease, and those who stir up sedition in the City, desist not, We shall certainly stir thee up against them: Then will they not be able to stay in it as thy neighbours for any length of time[1770]:

[1768] 4:112. In that passage we were told that any one who was himself guilty but accused an innocent man of his guilt, was obviously placing himself in double jeopardy; - first, for his own original guilt, and - secondly for the guilt of a false accusation.

4:112. Az, aki ártatlan embert rágalmaz, kétszeres bűnt követ el. 1. A rágalmazás ténye miatt, amit elkövet. 2. A hamis vádak miatt, melyekkel emberek becsületén, tisztességén ejt csorbát.

[1769] This is for all Muslim women, those of the Prophet's household, as well as the others. They were asked to cover themselves with outer garments when walking around.
The object was not to restrict the liberty of women, but to protect them from harm and molestation. In the East and in the West a distinctive public dress of some sort or another has always been a badge of honour or distinction, both among men and women. This can be traced back on the earliest civilisations. Assyrian Law in its palmiest days (say, 7th century B.C.), enjoined the veiling of married women and forbade the veiling of slaves and women of ill fame: see Cambridge Ancient History, 111. 107.

Ez az előírás mindem Muszlim nőre vonatkozik, aki kilép az utcára, vagy nyilvánosság elé, akár a Próféta felesége, akár nem.
A cél nem a nők jogainak korlátozása, hanem éppen ellenkezőleg, védelmük a háborgatás, molesztálás ellen. Akár Keleten, akár Nyugaton vannak férfi és női öltözékek, melyeket a társadalom tiszteletben tart. Ezt nyomon követhetjük a legősibb civilizációkban is. Az Asszír Törvények az i. e. VII. században előírták házas asszonyok fedését, lepel hordását, ugyanakkor tiltotta a fedést rabszolganők és rosszhírű nők esetében. Lásd: Cambridge Ancient Histrory, 111. 107.

[1770] It was necessary to put down all kinds of unseemly conduct in the Prophet's City. And here is the wanting in the plainest terms. And the warning had its effect.

Véget kellett vetni a Próféta városában eluralkodott illetlen, undorító szóbeszédnek. A legegyszerűbb, de legérthetőbb szavak, megtették hatásukat.

60. Ha nem fejezik be (a rágalomhadjáratot) a képmutatók, kiknek szíveiben betegség honol, és kik zavart keltenek a városban, akkor Mi buzdítunk fel téged ellenük, s majd nem bírnak szomszédságodban lenni, még keveset sem[1770].

مَلْعُونِينَ أَيْنَمَا ثُقِفُوا أُخِذُوا وَقُتِّلُوا تَقْتِيلًا ﴿٦١﴾

61. They shall have a curse on them: whenever they are found, they shall be seized and slain (without mercy).

61. Átok ül rajtuk! Bármerre lelik fel őket, lesújtanak rájuk és szégyentelenül öletnek meg.

سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِن قَبْلُ وَلَن تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ﴿٦٢﴾

62. (Such was) the practice (approved) of Allah among those who lived aforetime: No change wilt thou find in the practice (approved) of Allah[1771].

62. (Ez volt) Allah Szunnája (útja) azok közt, kik letűntek azelőtt. Nem találsz változtatást Allah Szunnájában[1771].

يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِندَ اللَّهِ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا ﴿٦٣﴾

63. Men ask thee concerning the Hour: Say, "The knowledge thereof is with Allah (alone)": and what will make thee understand?- perchance the Hour is nigh[1772]!

63. Az emberek kérdeznek téged az Óráról. Mondd: „Annak tudása Allahnál van (egyedül)" Nem tudhatod, lehet, hogy az Óra közel[1772]!

إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكَافِرِينَ وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا ﴿٦٤﴾

64. Verily Allah has cursed the Unbelievers and prepared for them a Blazing Fire,-

64. Allah megátkozta a hitetleneket és előkészítette számukra a perzselő tüzet.

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَّا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٦٥﴾

[1771] The Jewish law was much more severe: see 33:26. That severity is mitigated in Islam. But it is a universal principle that any element which deliberately refuses to obey law and aggressively tries to subvert all order in society, secretly and openly, must be effectively suppressed, for the preservation of the life and health of the general community.

A Zsidó Törvények ennél szigorúbbak voltak, lásd: 33:26. Az Iszlám enyhített ezen a szigoron. Az viszont általános elv, hogy bárki, aki önhatalmúlag törvényt szeg és agresszív módon felforgató tevékenységet folytat, akár nyíltan, akár titokban, tilalom és szankció alá esik. A társadalom egészének biztonságát meg kell óvni.

[1772] 7:187, where the idea is further explained. The knowledge of the Final Hour is with Allah alone. The fact of its coming is certain; the exact time when it will come has not been revealed. If it were, it would disturb our thoughts and life. In theological language, each individual's death is a Final Hour, a Qiyamah Sughra (Lesser Day of Judgement)

7:187-ben található további magyarázat. Az Óra tudása egyedül Allahnál van. Eljövetelének ténye bizonyosság, annak pontos idejét senki sem tudja. Ha tudnánk, megzavarná életünket, gondolkodásunkat. A teológia nyelvén minden individuális halál egy Végső Óra, Qiyamah Sughra (Kis Végítélet).

65. To dwell therein for ever: no protector will they find, nor helper.

65. Ebben lesznek ők az idők végezetéig örökre, nem lelnek oltalmazót, sem pártfogót.

يَوْمَ تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ يَا لَيْتَنَا أَطَعْنَا اللَّهَ وَأَطَعْنَا الرَّسُولَا ﴿٦٦﴾

66. The Day that their faces will be turned upside down in the Fire, they will say: "Woe to us! Would that we had obeyed Allah and obeyed the Messenger[1773]."

66. A Napon arcukat tűzbe forgatják és mondják: „Bár engedelmeskedtünk volna Allahnak és szót fogadunk volna a Prófétának[1773]!"

وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَاءَنَا فَأَضَلُّونَا السَّبِيلَا ﴿٦٧﴾

67. And they would say: "Our Lord! We obeyed our chiefs and our great ones, and they misled us as to the (right) Path.

67. Mondják: „Urunk! Mi uralkodóinknak és főembereinknek engedelmeskedtünk, de ők letérítettek minket az Útról."

رَبَّنَا آتِهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ وَالْعَنْهُمْ لَعْنًا كَبِيرًا ﴿٦٨﴾

68. "Our Lord! Give them double Penalty and curse them with a very great Curse[1774]!"

68. „Urunk! Mérj ki rájuk dupla büntetést és nagy átokkal átkozd meg őket[1774]!"

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ آذَوْا مُوسَى فَبَرَّأَهُ اللَّهُ مِمَّا قَالُوا وَكَانَ عِندَ اللَّهِ وَجِيهًا ﴿٦٩﴾

69. O ye who believe! Be ye not like those who vexed and insulted Moses, but Allah cleared him of the (calumnies) they had uttered; and he was honourable in Allah's sight[1775].

[1773] The face is the expression of their Personality, their Self; and turning upside down is a sign of degradation and ignominy. When the Retribution comes, the evil ones will be humiliated, and they will wish that they had followed right guidance when they had the chance. They will then fall to accusing their leaders who misled them. But they forget their own personal responsibility.

Az arc a személyiség, az ego kifejezése. Ha azt lefordítják, az képletesen a megalázást jelenti. A Büntetés Napján a megalázott, megszégyenített gaztevők azt szeretnék, ha még egy esélyt kapnának. Vezetőiket gyalázzák, aki erre a sorsra juttatta őket. Saját felelősségükről azonban megfeledkeznek.

[1774] 25:69, and 11:20. The double Penalty invoked will be because: - they went wrong themselves and - they misled others.

25:69 és 11:20. Kétszeres büntetés, mert 1. Maguk rossz úton haladtak. 2. Másokat is eltérítettek.

[1775] The people of Moses often vexed him and rebelled against him and against Allah's Law. Here the reference seems to be to Num. 12:1-13. It is there said that; Moss's own sister Miriam and his brother Aaron spoke against Moses because Moses had married an Ethiopian woman. Allah cleared Moses of the charge of having done anything wrong: "My servant Moses is not so, who is faithful in all mine house." Miriam was afflicted with leprosy for seven days as a punishment, after which she was forgiven, as also was Aaron. This is the Old Testament story. The Holy Prophet was also attacked because of his marriage with Zaynab bint Jahsh. See introduction to this Surah.

69. Ó, kik hisznek! Ne legyetek olyanok, mint akik sértegették Mózest, de Allah tisztázta őt abban, mit mondtak rá. Mert ő Allahnál megbecsült volt[1775].

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٧٠﴾

70. O ye who believe! Fear Allah, and (always) say a word directed to the Right[1776]:

70. Ó, kik hisznek! Őrizkedjetek Allahtól és beszéljetek célratörően[1776]*,-*

يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَن يُطِعْ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٧١﴾

71. That He may make your conduct whole and sound and forgive you your sins: He that obeys Allah and His Messenger, has already attained the highest achievement.

71. Hogy Ő helyes irányba terelhesse tetteitek és megbocsájthassa bűneiteket. Aki engedelmeskedik Allahnak és az Ő Prófétájának, az hatalmas győzelmet arat.

إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَن يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا ﴿٧٢﴾

72. We did indeed offer the Trust to the Heavens and the Earth and the Mountains; but they refused to undertake it, being afraid thereof: but man undertook it;- He was indeed unjust and foolish[1777];-

---

Mózest gyakran bosszantották népéből. Többször keltek fel ellene és fordultak szembe Allah Törvényeivel. Ez a vers az Ótestamentum, Számok 12:1-13 történetre utal. Mózes húga Miriam és fivére Áron Mózesről azt terjesztette, hogy egy Abesszin (Kúsita) nőt vett feleségül. Allah tisztázta Mózest minden olyan vád alól, ami szerint tilos dolgot művelt volna. „Nem így az én szolgámmal, Mózessel, aki az én egész házamban hív." Miriamot lepra támadta meg büntetésül hét napon át, majd megbocsájtást nyert, Áron szintén. Mohammed Prófétát rágalom érte Zaynab bint Dzsahsh-al kötött házassága miatt. Lásd a Szúra bevezetőjét.

[1776] We must not only speak the truth as far as we know it, but we must always try to hit the right point; i.e., we must not speak unseasonably, and when we do speak, we must not beat about the bush, but go straight to that which is right, in deed as well as in word. Then Allah will make our conduct right and cure any defects that there may be in our knowledge and character. With our endeavour directed straight to the goal, we shall be forgiven our errors, shortcomings, faults, and sins of the past.

Beszédkor nem elég igazat mondani, hanem célratörően, egyenesen kell fogalmazni. Nem lehetünk kétértelműek, félreérthetők, nem térhetünk el felesleges mellékvágányra, hanem az elmondani célzott tárgyat a legrövidebb, legérthetőbb módon kell elérni. Ugyanez áll tettekre is. Ha hozzáállásunk egyenes, Allah segít elkerülni az intrikát, esetleges támadási felületet. Ha ezt tesszük, elnézik hibáinkat és múltbéli bűneinket.

[1777] The Trust is something given to a person, over which he has a power of disposition; he is expected to use it as directed or expected, but he has the power to use it otherwise. There is no trust if the trustee has no power, and the trust implies that the giver of the trust believes and expects that the trustee would use it according to the wish of the creator of the trust, and not otherwise.
What is the meaning of the offer of the Trust to the Heaven, the Earth, and the Mountains? Cf. 59:21, where the hypothetical sending down of the Quran to the Mountains is mentioned, and it is mentioned that such Parables are put forth in order to aid men to reflection.
Man should undertake the God-like attributes (in however small a degree) of Will. Forbearance, Love and Mercy, brought him nearer to Allah than was possible for any other creature of Allah. This was part of Allah's

72. Mi felelősséget ruháztunk az Egekre, a Földre és a Hegyekre, de azok nem vállalták annak viselését, félve attól. De az ember magára vállalta azt. Mert bizony, ő felelőtlen és tudatlan volt[1777],-

لِيُعَذِّبَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبَ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٧٣﴾

73. (With the result) that Allah has to punish the Hypocrites, men and women, and the Unbelievers, men and women, and Allah turns in Mercy to the Believers, men and women: for Allah is Oft-Forgiving, Most Merciful[1778].

73. Hogy (végül) Allah megbüntethesse a képmutató férfiakat és nőket, pogány férfiakat és nőket, és feloldozással forduljon a hívő férfiakhoz és nőkhöz. Allah a Megbocsájtó, a Kegyelmes[1778].

Will and Plan, but little did man realize then what a tremendous task he was undertaking or question himself whether he would be equal to it.
How did man generically undertake this great Responsibility, which made him Vicegerent on earth (2:30)? Here comes in the doctrine of a Covenant, express or implied, between Allah and Humanity. See 7:172,173 and also 5:1. A Covenant (Mithaq) necessarily implies Trust, and its breach necessarily implies Punishment.

A Felelősség, Bizalom egy Letét, mellyel jogok és kötelezettségek járnak. A bizalmat, felelősséget meg kell szolgálni, csak arra használhatjuk, amire való. Nem áll fenn a felelős bánás, ha a felelősségvállalónak nincs ereje, képessége a vállalásra. A felelősség átruházása feltételezi, hogy a letétbe adott bizalmat, letéteményt az átruházó szándékainak megfelelően használják majd, minden egyéb kizárt.
Mit jelent az Egeknek, Földnek és a Hegyeknek szóló ajánlat? Lásd 59:21, ahol a Korán leküldésének hipotézise jelenik meg, mintha az a Hegyekre szállna rá, azok megrengenek és összerogynak a (felelősség) súlya alatt.
Az ember átvesz az Isteni Akarat attribútumaiból (bár csak kismértékben). A kitartás, szeretet, megbocsájtás stb., bármely más teremtménynél közelebb hozza őt Allahhoz. Ez Allah Terve és Akarata, de csak keveset ismer fel az ember abból a hatalmas feladatból, amit átvállalt szabad akarata révén a felelősség viseléséből önmaga, egymás, és az egész világ iránt.
Hogy képes az ember megbirkózni ezzel a feladattal, ami őt a Földön helytartóvá teszi (2:30)? Itt lép be az Egyezség Doktrínája, emberiség és Allah között. Lásd 7:172-173 és 5:1. Az Egyezség, vagy Szövetség (Miythaq) szükségszerűen az Igazság alkalmazásában áll és annak megszegése Büntetést von maga után.

[1778] Man's generic Covenant, which flowed from his exercising the option given him, choosing Will, Forbearance, Love, and Mercy, made it necessary that breach of it should carry its own punishment. Breach of it is here classed under two heads: those who betray their Trust act either as Hypocrites or as Unbelievers. - Hypocrites are those who profess Faith but bring not forth the fruits of Faith. - Unbelievers are those who openly defy Faith, and from whom therefore no fruits of Faith are to be expected.
So ends a Surah which deals with the greatest complications and misunderstandings in our throbbing life here below, and points upwards to the Great Achievement, the highest Salvation.

Az emberiség Szövetsége, Egyezsége egy számára juttatott alternatíva, ahol választhatja az Ő Akaratát, Kitartást, Szeretetet és Megbocsájtást. Ha ezt az opciót, amit maga választott, megszegi, akkor vállalnia kell a büntetést. A törvényszegést az itteni háttéresemények vonatkozásában kétféle cselekmény valósít meg. Ezek a Hipokriták és a Hitetlenek által elkövetett tettek. 1. A Hipokriták, akik a felszínen színlelik, hogy hívők, de a Hit semmi gyümölcse nem terem rajtuk. 2. A Hitetlenek nyíltan tagadják a Hitet, tőlük a Hit semmiféle gyümölcse nem is várható.
Így végződik az a Szúra, mely elénk tárja a lüktető élet nagy komplikációit és félreértéseit. Ugyanakkor utat mutat a legnagyobb teljesítmény, az Üdvözülés felé.

34. SABA (SABA-SÁBA)

Introduction to Surah Saba

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah takes its name from verse 15 in which the word *Saba* has occurred, which implies that it is the Surah in which mention has been made of Saba (i. e. the Sabaeans).

Period of Revelation

The exact period of its revelation is not known from any reliable tradition. However, the style shows that it is either the middle or the early Makkan period. If it is the middle period, it was probably its initial stage when the persecution had not yet become tyrannical and the Islamic movement was being suppressed only by resort to derision and ridicule, rumor mongering, false allegations and casting of evil suggestions in the people's minds.

Theme and Subject Matter

The Surah deals with those objections of the disbelievers, which they were raising against the Holy Prophet's message of *Tauhid* and the Hereafter, and about his Prophethood itself, mostly in the form of absurd allegations and taunts and mockery. These objections have been answered, sometimes by citing them and sometimes without citing them, and the discourse itself shows which objection is being answered at a particular place. The answers mostly take the form of instruction and admonition and argument, but at some places the disbelievers have been warned also of the evil consequences, of their stubbornness.
In this connection, the stories of the Sabaeans and the Prophets David and Solomon have been related to impress this lesson: "You have both these historical precedents before you. On the one hand, there were the Prophets David and Solomon, who had been blessed by Allah with great powers and such grandeur and glory as had been granted to hardly any people before them. In spite of this, they were not proud and arrogant, but remained grateful servants of their Lord. They were never rebellious. On the other hand, there were the people of Saba, who, when blessed by Allah, became proud, and were consequently so thoroughly destroyed and dispersed as to be remembered only in myths and legends. With these precedents in view, you may see and judge for yourselves as to which bind of the life is better: that which is built on belief in *Tauhid* and the Hereafter and the attitude of gratefulness to Allah, or that which is based on disbelief and *shirk* and denial of the Hereafter and the worship of the world."

Bevezetés az Saba (Sába) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Sába szó a 15. versben található, innen ered a Szúra címe.

A kinyilatkoztatás ideje

A kinyilatkoztatás pontos ideje egyik autentikus tradícióból sem derül ki. A stílusjegyek alapján vagy a középső, vagy a korai Mekkai időszakra tehető. Ha a középső szakaszba sorolnánk, annak is az elején kapna helyet, mert ebben még nyoma sincs az erőszakos megtorlásnak, üldöztetésnek. Itt legfeljebb nevetség és gúny tárgya volt a Próféta, akikről pletykák és tévhitek kaptak lábra.

Témakör

A Szúra választ ad a hitetlenek ellenkezésére, idegenkedésére, gúnyolódásaira, amivel a Próféta tanításait, a Monoteizmust, Tauhidot, és a Túlvilág valóságát fogadják. Az elutasítás következményeiről is olvasunk. A válaszokat figyelmeztetések és intések formájában látjuk. Ebben az összefüggésben kerül elő Dávid, Salamon Próféták és a Szábeusok történelmi példái: „Mindkét történelmi precedens előttetek zajlott. Dávid és Salamon Próféták Allah áldásával erős hatalmat és dicsőséget kaptak kezükbe. Ennek ellenére sosem lázadtak, mindig Isten hű szolgái maradtak. Ezzel szemben Sába népe, akiket szintén hatalommal áldott meg Allah, büszke volt és öntelt. Végül Allah lesújtott rájuk és csupán mítosz maradt meg nevükből. Ezek alapján ítéljük meg, melyik a helyes út. A Tauhid, Egyistenhit, ami alázatot, szolgálatot és az Ő törvényeinek betartását hozza, ami megtart, vagy a shirk, a politeizmus, ami végzetbe sodor?”

34. Saba	34. Szaba
SABA, SHEBA Total Verses: 54 Revealed At: Makka	**SÁBA** Összes vers: 54 Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَلَهُ الْحَمْدُ فِي الْآخِرَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿١﴾

1. Praise be to Allah, to Whom belong all things in the heavens and on earth: to Him be Praise in the Hereafter: and He is Full of Wisdom, acquainted with all things.

1. Legyen Dicső Allah, Kié minden mi az Egeken és Földön. Övé a Túlvilág Dicsérete, Ő a Bölcs, az Értesült.

يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ الرَّحِيمُ الْغَفُورُ ﴿٢﴾

2. He knows all that goes into the earth, and all that comes out thereof; all that comes down from the sky and all that ascends thereto and He is the Most Merciful, the Oft-Forgiving[1779].

2. Tudja, mi elevenedik meg a Földön, s mi távozik onnan, mi hull le az Égből, s mi száll fel oda. Ő a Kegyelmes, a Megbocsájtó[1779].

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَأْتِينَا السَّاعَةُ قُلْ بَلَى وَرَبِّي لَتَأْتِيَنَّكُمْ عَالِمِ الْغَيْبِ لَا يَعْزُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَلَا أَصْغَرُ مِن ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرُ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ ﴿٣﴾

[1779] So, with things that come out of the earth: who can count the myriad forms of herbs and trees that grow and perish, and yet sustain a continuous life for ages and ages?

A sok milliárdnyi élő szervezet, mi a földből bújik elő, növények, fák, baktériumok stb. fejlődnek és elpusztulnak, ezalatt folyamatosan fenntartják az élet különböző formáit korokon keresztül.

3. The Unbelievers say, "Never to us will come the Hour": Say, "Nay! but most surely, by my Lord, it will come upon you;- by Him Who knows the unseen,- from Whom is not hidden the least little atom in the heavens or on earth: Nor is there anything less than that, or greater, but is in the Record Perspicuous[1780]:

3. A hitetlenek így szólnak: „Nem jön el hozzánk az Óra soha!" Mondd: „Mi több! Uram által bizton eljön az hozzátok. Ismerője a Láthatatlannak, nem rejtőzhet el Előle az Egeken, sem a Földön oly parányi sem, mint egy atom. Se kisebb ennél, se nagyobb (nem lehet) csak, ha az egy világos Jegyzetben szerepel[1780].

لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُوْلَئِكَ لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٤﴾

4. That He may reward those who believe and work deeds of righteousness: for such is Forgiveness and a Sustenance Most Generous[1781]."

4. Jutalmazza meg azokat, kik hisznek és jókat cselekszenek. Ezek ők, kiknek járandósága a Kegyelem és Nemes Gondviselés[1781].

وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ أُوْلَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مِّن رِّجْزٍ أَلِيمٌ ﴿٥﴾

5. But those who strive against Our Signs, to frustrate them,- for such will be a Penalty,- a Punishment most humiliating[1782].

5. Kik a Mi Áyáink ellen törtetnek célt tévesztve, ezeknek osztályrésze a fájdalmas megalázással járó büntetés[1782].

وَيَرَى الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ الَّذِي أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ هُوَ الْحَقَّ وَيَهْدِي إِلَى صِرَاطِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿٦﴾

[1780] The last two verses prepared us to realise the position of Unbelievers in Allah's great Universe. They are the discord in the universal harmony of Prayer and Praise. Their existence is due to the grant of a limited free-will, the Trust which the Unbelievers have betrayed (see 33:72). For there is nothing more certain in the world, physical, moral, and spiritual, than that every cause, great or small, must have its corresponding consequences.

Az utolsó két vers felkészít a hitetlenek által elfoglalt pozícióra az Univerzumon belül. Ők az összeférhetetlenséget, a diszharmóniát jelenítik meg abban a világban, ami az imákra, Allah dicsőítésére, az Ő törvényeinek követésére épül. Minden a szabad akaratból indul ki. A 33:72-ben láttuk mi az a felelősség, amit az ember magára vállalt az Úr teremtéséből és látjuk azt is, mi a hitetlenek hozzáállása ehhez a felelősséghez. Semmi sem annyira biztos ezen a világon, mint e felelősség számonkérése mindentől, kicsitől nagytól, láthatótól, láthatatlantól.

[1781] "Sustenance": Spiritual in things spiritual, and physical in things physical. It implies not only the satisfaction of desire, but the provision of means for sustaining the ground won and for winning more ground in the march of progress.

„Gondviselés". Fizikai és spirituális értelemben egyaránt. Nem csak a földi érzékek kielégítésétre, fizikai fennmaradásra, hanem a lelki fejlődés útján való menetelésre, lelkünk felépítéséről is szól.

[1782] 22:51. Allah's Plan cannot be frustrated. It is those who work against it, who will be eliminated and destroyed.

22:51. Allah tervét nem zavarhatja meg semmi. Akik ez ellen tesznek, felőrlődnek, de a terv megy a maga útján a megvalósulás felé.

6. And those to whom knowledge has come see that the (Revelation) sent down to thee from thy Lord - that is the Truth, and that it guides to the Path of the Exalted (in might), Worthy of all praise[1783].

6. Azok, kiknek megadatott a tudás látják, hogy mi neked kinyilatkoztatott Uradtól az Igaz és a Nagyszerű, a Magasztos Ösvényre vezet[1783].

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ نَدُلُّكُمْ عَلَى رَجُلٍ يُنَبِّئُكُمْ إِذَا مُزِّقْتُمْ كُلَّ مُمَزَّقٍ إِنَّكُمْ لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿٧﴾

7. The Unbelievers say (in ridicule): "Shall we point out to you a man that will tell you, when ye are all scattered to pieces in disintegration, that ye shall (then be raised) in a New Creation[1784]?

7. Így szólnak, kik tagadnak: „Mutassunk-e egy embert, aki azt hirdeti, hogy ha már darabokra hullottatok, akkor Új Teremtményként (fognak feltámasztani titeket[1784])?"

أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَم بِهِ جِنَّةٌ بَلِ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ فِي الْعَذَابِ وَالضَّلَالِ الْبَعِيدِ ﴿٨﴾

8. "Has he invented a falsehood against Allah, or has a spirit (seized) him?"- Nay, it is those who believe not in the Hereafter, that are in (real) Penalty, and in farthest error.

8. „Kieszelte Allahra a hazug szót, vagy megszállott?" Mi több! Kik nem hisznek a Túlvilágban, messzi tévelygésben bűnhődnek.

أَفَلَمْ يَرَوْا إِلَى مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُم مِّنَ السَّمَاء وَالْأَرْضِ إِن نَّشَأْ نَخْسِفْ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ نُسْقِطْ عَلَيْهِمْ كِسَفًا مِّنَ السَّمَاء إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ ﴿٩﴾

9. See they not what is before them and behind them, of the sky and the earth? If We wished, We could cause the earth to swallow them up, or cause a piece of the sky to

---

[1783] Against the doubts and vain imaginings of the Ignorant is the certainty of knowledge of the Enlightened: that Allah reveals Himself, and that His Revelation is true, and leads to the Path of true Guidance. That Path is the Path of Allah, Who, in His infinite Love and Mercy, is Worthy of all Praise.

A tudatlan kételyeivel, hiábavaló képzeteivel szemben sorakozik fel a Megvilágosodott tudása és bizonyossága abban, hogy Allah megmutatja Magát Jeleivel, Kinyilatkoztatásai Igazak és az Egyenes Ösvényre vezetnek. Ez Allah ösvénye, Aki Korlátlan Megbocsájtással és Szeretettel bír, Aki érdemes arra, hogy Dicsőítsék.

[1784] This is a taunt against the holy Prophet, and it is applicable to all who preach the doctrine of a Future Life. How is it possible, say the Unbelievers, that when a man's body is reduced to dust and scattered about, the man should rise again and become a new Creation? They add that such a preacher is inventing a deliberate falsehood or is demented.

Maró gúny a Prófétával szemben. Mindenkire igaz, aki a Túlvilági életről prédikál és malíciával kezelik. A hitetlenek szerint elképzelhetetlen, hogy egy szétporladt, darabokra esett test új teremtményként kel életre. Szerintük, aki ezt hirdeti, az hazugságot terjeszt, vagy megőrült.

fall upon them. Verily in this is a Sign for every devotee that turns to Allah (in repentance)[1785].

9. Nem látják-e, mi van előttük és mögöttük az Égről és a Földről? Ha úgy akarnánk, elnyeletnénk őket a Földdel, vagy az Ég egy darabját hullajtanánk rájuk. Ebben van a Jel minden bűnbánó szolgálónak[1785].

وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُودَ مِنَّا فَضْلًا يَا جِبَالُ أَوِّبِي مَعَهُ وَالطَّيْرَ وَأَلَنَّا لَهُ الْحَدِيدَ ﴿١٠﴾

10. We bestowed Grace aforetime on David from ourselves: "O ye Mountains! Sing ye back the Praises of Allah with him! and ye birds (also)! And We made the iron soft for him[1786];-

10. Megadtuk Dávidnak a Tőlünk jövő kiváltságot: „Ó Hegyek! Zengjétek Allah Dicsőségét vele együtt és a madarakkal!" És mi meglágyítottuk neki a vasat[1786],-

أَنِ اعْمَلْ سَابِغَاتٍ وَقَدِّرْ فِي السَّرْدِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١١﴾

11. (Commanding), "Make thou coats of mail, balancing well the rings of chain armour, and work ye righteousness; for be sure I see (clearly) all that ye do[1787]."

[1785] The men who walk in spiritual darkness and laugh at a Hereafter have but to observe the Power of Allah in the nature around them. He Who created the heavens and the earth and sustains them can surely make a new Creation! And the cosmic Laws which are so just and inevitable should surely give them an idea of the inexorable Justice that must redress all balance.

Az, aki spirituális sötétségben bolyong, kineveti a Túlvilágot, elég, ha csak az őt körülvevő természetre tekint és megfigyelheti Allah hatalmát. Nem csak megteremtette, hanem fenntartja és folyamatosan ismétli a teremtést, ami az Ő Tervét követő körforgásban van az Egeken és a Földön. Aki erre képes, hogy ne tudná újjáteremteni, feltámasztani az embert? Elég, ha a világűrbe néz és szeme elé tárul annak összefüggése, törvényszerűsége, ami kérlelhetetlen, feltartóztathatatlan, ami végül helyreállit minden egyensúlyt.

[1786] 21:79-80. David had the gift of song and sacred music, and this is shown in his Psalms. All nature-hills and birds-sing and echo back the Praises of Allah.
Iron or steel is hard stuff: but in the hands of a craftsman, it becomes soft and pliable, and with it can be made instruments for the defence of righteousness. These, in the literal sense, are coats of mail, and defensive armour, and the manufacture of them is traditionally attributed to David.

21:79-80. Dávid meg volt áldva az ének és a szakrális zene tehetségével. Ennek bizonyítékai a Zsoltárok. Arról szólnak énekei, hogy az egész természet, hegyek, madarak, Allah dicsőségét visszhangozzák.
A vas, acél kemény fémek, de hozzáértő kezekben lággyá, alakíthatóvá válnak. Szerszámok és jóravaló eszközök készíthetők belőlük, melyek szolgálják, vagy megvédik az embert. Amiről itt szó van az a páncéling, ami védelmi eszköz. Előállítását, használatát a hittudomány Dávid nevéhez köti.

[1787] Coats of chain armour have to be made with cunning art, if the chains are to fit into each other and the whole garment is to be worn in comfort in fierce warfare.
Note the transition from the singular, "make them coats of mail", to the plural "and work ye righteousness". The first is addressed to David, who was the artificer of defensive armour; and the second is addressed to him and his whole people. He made the armour, but it was to be worn not only by him but all the warriors. But he and all his people were to be careful to see that they did not deviate from the paths of righteousness.

A páncéling elkészítése nagy jártasságot, szakértelmet igényel. A láncszemeknek pontosan kell illeszkedni, azoknak egyensúlyban kell lenni, valamint az emberre magára is úgy kell kialakítani, hogy ne akadályozza a mozgásban.
Érdemes megfigyelni, hogy a mondat egyes számban kezdődik, mert hozzá, Dávidhoz szól a parancs: „Készíts páncélinget…" A mondat vége többes szám: „tegyetek jókat". Parancs Dávidnak és népének a jóravalóságra és

11. (Megparancsoltuk), „Készíts páncélinget, rendezd el a láncszemeket és tegyetek jókat. Mert bizony Én Látom azt, mit tesztek[1787].”

وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ غُدُوُّهَا شَهْرٌ وَرَوَاحُهَا شَهْرٌ وَأَسَلْنَا لَهُ عَيْنَ الْقِطْرِ وَمِنَ الْجِنِّ مَن يَعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ بِإِذْنِ رَبِّهِ وَمَن يَزِغْ مِنْهُمْ عَنْ أَمْرِنَا نُذِقْهُ مِنْ عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿١٢﴾

12. And to Solomon (We made) the Wind (obedient): Its early morning (stride) was a month's (journey), and its evening (stride) was a month's (journey); and We made a Font of molten brass to flow for him; and there were Jinns that worked in front of him, by the leave of his Lord, and if any of them turned aside from our command, We made him taste of the Penalty of the Blazing Fire[1788].

12. Salamonnak (engedelmessé tettük) a szelet. Reggeli (fúvása) egy havi (úttal felért), esti (fúvása) egy havi (úttal felért). Olvadt réztengert folyattunk felé. Voltak Dzsinnek, kik előtte dolgoztak Ura engedelmével. Ha valamelyik is megtagadta volna parancsolásunkat megízleltettük volna vele a perzselő szenvedést[1788].

يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاء مِن مَّحَارِيبَ وَتَمَاثِيلَ وَجِفَانٍ كَالْجَوَابِ وَقُدُورٍ رَّاسِيَاتٍ اعْمَلُوا آلَ دَاوُودَ شُكْرًا وَقَلِيلٌ مِّنْ عِبَادِيَ الشَّكُورُ ﴿١٣﴾

13. They worked for him as he desired, (making) arches, images, basons as large as reservoirs, and (cooking) cauldrons fixed (in their places): "Work ye, sons of David, with thanks! but few of My servants are grateful[1789]!"

Allah útjának követésére. A páncéling nem Dávidnak, hanem egész népének készül. Nem támadó, hanem védekező fegyver, ezzel életet kioltani nem, de megóvni igen, lehet.

[1788] 21:81-82 and 38:36-38. See also 27:38-39. The winds are swift and can cover in a short morning's or evening's flight the distance which it takes a whole month to cover on foot or by bullock cart.
In the Old Testament, II. Chronicles, Chapter 3, and Chapter 4, are described the various costly materials with which Solomon's Temple was built, and it was furnished with vessels, candle-sticks, lamps, censers, etc. "Solomon made all these vessels in great abundance: for the weight of the brass could not be found out" (II. Chronicles, 4:18). "Also, he made a molten sea of ten cubits from brim to brim, round in compass, and five cubits the height thereof: and a line of thirty cubits did compass it round about" (II. Chronicles, 4:2). The receptacle or "sea" or Font was made of molten brass; presumably it contained flowing water for washing with.

21:81-82 és 38:36-38, valamint 27:38-39. A szelek sebesen fújnak. Egy reggeli, vagy esti fuvallat olyan messzire repítene, ami szárazföldön egy egész hónapot venne igénybe.
Az Ótestamentum Krónikák második könyvének III. és IV. fejezete foglalkozik Salamon Templomának építésével, az ott felhasznált anyagokkal, berendezésekkel, a hajók kialakításával, gyertyatartókkal, lámpásokkal, füstölőkkel stb.: „Mindezen eszközöket Salamon nagy mennyiségben csináltatá, mert nem tekinték a réznek súlyát.” (2. Krónikák 4:18). „[1]Csináltatott rézoltárt is, melynek hosszúsága húsz sing, szélessége is húsz sing, magassága pedig tíz sing vala. [2]Csináltatott öntött tengert is, mely egyik szélétől fogva a másik széléig tíz sing vala, köröskörül kerek, és öt sing magas, és harminc sing zsinór érte be a kerületit.” (2. Krónikák 4:1-2). Az idézett „tenger” vagy patak rézöntvény volt, melyben víz folyt.

[1789] Mihrab "(Plural Maharib), translated "arch", may be applied to any fine, elevated, spacious architectural structure. As the reference here is to the Temple of Solomon, the word "arches" is I think most appropriate. "Arches" would be structural Ornaments in the Temple. Images would be like the images of oxen and Cherubim mentioned in II. Chronicles, 4:3 and 3:14; the Basons (II. Chronicles 4:22) were perhaps huge dishes round which many men could sit together and eat, according to ancient Eastern custom, while the cooking Cauldrons

13. Úgy dolgoztak neki, ahogy ő akarta, (készítettek) boltíveket, szobrokat, olyan medencéket, akár a víztározók, s rögzített (főző) üstöket: „Hálával Dolgozzatok, Dávid Nemzedéke! De kevés szolgálóm az, ki hálás[1789]!"

فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلَى مَوْتِهِ إِلَّا دَابَّةُ الْأَرْضِ تَأْكُلُ مِنسَأَتَهُ فَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّنَتِ الْجِنُّ أَن لَّوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ الْغَيْبَ مَا لَبِثُوا فِي الْعَذَابِ الْمُهِينِ ﴿١٤﴾

14. Then, when We decreed (Solomon's) death, nothing showed them his death except a little worm of the earth, which kept (slowly) gnawing away at his staff: so when he fell down, the Jinns saw plainly that if they had known the unseen, they would not have tarried in the humiliating Penalty (of their Task)[1790].

---

or Pots (II. Chronicles, 4:16), were fixed in one place, being so large in capacity that they could not be moved about.
The building of the Temple was a great event in Israelite history. They are asked to be thankful without which all that glory and power would be out of place.

„Mihrab" többes szám „Maharib" a fordításban boltívként szerepel, ami építészeti struktúra egy szent helyen belül. Ez a vers egyértelműen Salamon Templomának építését írja le és a boltív a Templom szakrális díszítő eleme. A 2. Krónikák 4:3 és 3:14 írja le a bika és Kerub szobrokat, a 2. Krónikák 4:22 tesz említést a medencékről. Hatalmas tálak készültek melyek köré sok ember le tudott ülni, hogy közösen étkezzenek, a főzőüstöket pedig rögzítették (2. Krónikák 4:16). Hatalmasok voltak ezért volt szükség a rögzítésükre.
A templom építése Izrael történelmének nagy eseménye. Arra kéri őket az Úr, hogy legyenek hálásak, mert e nélkül elszáll a dicsőség és a hatalom.

[1790] This allegory illustrates three points: 1. however great and glorious human power and grandeur may be, it is only for a time, and it may fade away even before people know of its decline; 2. the most remarkable events may be brought to light, not by a flourish of trumpets, but by a humble individual, unknown and unseen, who works imperceptibly and undermines even so strong a thing as staff, on which a great man may lean; 3. work done by men merely on the basis of brute Strength or fear, as in the case of the Jinns, will not endure. This is brought up in strong contrast against the Power and Majesty of Allah, which will endure, which cannot be sapped, and which can only be fully appreciated by a training of the will and heart. In the same way, in David's story above, his mighty strength as a warrior (see 2:251) and his skill in making armour are only to be valued when used, as it was used, in the service of Allah, in righteous works (34:11).
The Jinns looked upon their work as a Penalty, and so it became to them. The people who worked at the Temple of Solomon as the People of David worked and gloried in their work as a thanksgiving to Allah, and their work became sanctified.

Ebből az allegóriából három jelentés olvasható ki: 1. Bármely nagy is egy ember hatalma, az csak egy ideig tart és még azelőtt feledésbe megy, mielőtt az emberek a hatalom leáldozását tudomásul vennék. 2. A legfigyelemreméltóbb eseményekről nem biztos, hogy a nyilvánosságban, fanfárok hangja mellett értesülünk, hanem egy egyszerű teremtés által, aki nem közismert, alig látható és nem érzékelhető módon rágja magát keresztül olyan erős alapzatokon, melyekről azt hisszük, hogy szilárdak. 3. A brutális erőn alapuló munka, tevékenység, amit a Dzsinnek jelenítenek meg, nem tartós. Ez a kontraszt néz szembe egymással az Erő és Allah Méltósága között, ami maradandó, amit nem lehet kiszipolyozni, s amelyet a szív és értelem állandó karbantartásával lehet felfogni, megérteni. Így kap értelmet Dávid története is feljebb, mint erős harcos (2:251), de ugyanakkor Allah teremtményének, az embernek szolgálója, életének megóvója (34:11).
A Dzsinnek büntetésként tekintettek feladatukra, ezért kínszenvedés volt nekik. Az emberek, akik Salamon Templomát építették, akár Dávid emberei, hitüket vitték be munkájukba, maga a munka vált Allah dicsőségének hirdetőjévé, a munka lett szentté.

14. Mikor elrendeltük rá a halált (Salamonnak), semmi nem vezette őket rá az ő halálára, csak egy kis földi féreg, mi rágta élelmét, s mikor leborult, a Dzsinnek megértették: ha ismerték volna a Láthatatlant, nem időztek volna el a megalázó Büntetésben (a Feladatukkal)[1790].

لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكَنِهِمْ آيَةٌ جَنَّتَانِ عَن يَمِينٍ وَشِمَالٍ كُلُوا مِن رِّزْقِ رَبِّكُمْ وَاشْكُرُوا لَهُ بَلْدَةٌ طَيِّبَةٌ وَرَبٌّ غَفُورٌ ﴿١٥﴾

15. There was, for Saba, aforetime, a Sign in their home-land - two Gardens to the right and to the left. "Eat of the Sustenance (provided) by your Lord, and be grateful to Him: a territory fair and happy, and a Lord Oft-Forgiving[1791]!

15. Sába Áya volt egykor az ő otthonaik számára. Két Kert jobbra és balra. „Egyetek Uratok gondviseléséből és adjatok hálát Neki." Üdvös vidék és Megbocsájtó Úr[1791]!

فَأَعْرَضُوا فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ وَبَدَّلْنَاهُم بِجَنَّتَيْهِمْ جَنَّتَيْنِ ذَوَاتَى أُكُلٍ خَمْطٍ وَأَثْلٍ وَشَيْءٍ مِّن سِدْرٍ قَلِيلٍ ﴿١٦﴾

16. But they turned away (from Allah., and We sent against them the Flood (released) from the dams, and We converted their two garden (rows) into "gardens" producing bitter fruit, and tamarisks, and some few (stunted) Lote-trees[1792].

16. Elfordultak (Allahtól) és rájuk küldtük az áradatot, mi (kiszabadult) a gátból, majd Mi átváltoztattuk két Kertjüket keserű étket adóvá, tamariszkuszt és kevés lótuszfát termővé[1792].

ذَلِكَ جَزَيْنَاهُم بِمَا كَفَرُوا وَهَلْ نُجَازِي إِلَّا الْكَفُورَ ﴿١٧﴾

17. That was the Requital We gave them because they ungratefully rejected Faith: and never do We give (such) requital except to such as are ungrateful rejecters.

[1791] This is the same city and territory in Yemen as is mentioned in 27:22: see note there as to its location. There the period was the time of Solomon and Queen Bilqis. Here it is some centuries later. It was still a happy and prosperous country, amply irrigated from the Maarib dam. Its roads or perhaps its canals, were skirted by gardens on both sides, right and left: at any given point, you always saw two gardens. It produced fruit, spices, and frankincense, and got the name of Araby the Blest for that part of the country.

Ez ugyanaz a Jemeni terület, amit korábban a 27:22-ben tárgyaltunk. Akkor Salamon és Bilqis idejéről beszéltünk. Jelen pillanatban pár évszázaddal továbbrepültünk időben. Boldog és virágzó ország volt, melyet a Maarebi gát által felduzzasztott víz, bőségesen ellátott öntözővízzel. Útjai, csatornái mentén bal és jobb oldalon minden pillanatban legalább két kert látszódott, melyek gyümölccsel, fűszerekkel és tömjénnel látták el az embereket. Az ország e részének elnevezése, Áldott, vagy Boldog Arábia, innen eredt.

[1792] Into that happy Garden of Eden in Arabia Felix (Araby the Blest) came the insidious snake of Unfaith and Wrongdoing. The Nemesis came. It may have come suddenly, or it may have come slowly. The pent-up waters of the eastern side of the Yemen highlands were collected in a high lake confined by the Dam of Maarib. A mighty flood came; the dam burst; and it has never been repaired since. Ibis was a spectacular crisis: it may have been preceded and followed by slow desiccation of the country.
The flourishing "Garden of Arabia" was converted into a waste.

Arábia Édenkertjéből, Arábia Félixből, Boldog Arábiából a hitetlenség és gaztettek álnok szimbóluma vált. Elérte végzete. Lehet, hogy pillanatokig tartott, de az is lehet, hogy egy hosszú folyamat végeredménye volt. Jemen keleti magasföldjeiről lefolyó vizeket a Maarebi gáttal gyűjtötték össze, ahol egy hatalmas tó keletkezett. Egy áradás alkalmával a gát megrepedt és áttört. Azóta sem lehetett helyreállítani. Ezt követően az ország kiszáradt, elsivatagosodott. A virágzó „Arábia Kertje" semmivé lett.

17. Ekképpen viszonoztuk nekik azt, hogy tagadtak. Nem adunk (ilyen) viszonzást másnak, csak a hálátlan tagadóknak.

وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقُرَى الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا قُرًى ظَاهِرَةً وَقَدَّرْنَا فِيهَا السَّيْرَ سِيرُوا فِيهَا لَيَالِيَ وَأَيَّامًا آمِنِينَ ﴿١٨﴾

18. Between them and the Cities on which We had poured our blessings, We had placed Cities in prominent positions, and between them We had appointed stages of journey in due proportion: "Travel therein, secure, by night and by day[1793]."

18. Közéjük és az Általunk megáldott települések közé városokat helyeztünk, mik kitűnnek és kimértük azokban (távonként) az utazást. „Utazzatok azokon biztonságban, éjjel és nappal[1793]!”

فَقَالُوا رَبَّنَا بَاعِدْ بَيْنَ أَسْفَارِنَا وَظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ فَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ وَمَزَّقْنَاهُمْ كُلَّ مُمَزَّقٍ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿١٩﴾

19. But they said: "Our Lord! Place longer distances between our journey- stages": but they wronged themselves (therein). At length We made them as a tale (that is told), and We dispersed them all in scattered fragments. Verily in this are Signs for every (soul that is) patiently constant and grateful[1794].

[1793] An instance is now given of the sort of covetousness on the part of the people of Saba, which ruined their prosperity and trade and cut their own throats. The old Frankincense route was the great Highway (imam mubin 15:79; sabil muqim, 15:76) between Arabia and Syria. Through Syria it connected with the great and flourishing Kingdoms of the Euphrates and Tigris valleys on the one hand and Egypt on the other, and with the great Roman Empire round the Mediterranean. At the other end, through the Yemen Coast, the road connected, by sea transport, with India, Malaya, and China. The Yemen-Syria road was much frequented, and Madain Salih was one of the stations on that route, and afterwards on the Pilgrim route: see Appendix to Surah 26. Syria was the land on which Allah "had poured His blessings", being a rich fertile country, where Abraham had lived: it includes the Holy Land of Palestine. The route was studded in the days of its prosperity with many stations (cities) close to each other, on which merchants could travel with ease and safety, "by night and by day". The close proximity of stations prevented the inroads of highwaymen.

Láttuk a fösvénység következményét Sába emberei részéről, ami virágzásuk mögött ált és végzetüket hozta. A Tömjén Út (imam mubin 15:79; sabil muqim, 15:76) Arábiát Szíriával kötötte össze. Szíriából nyíltak utak a virágzó Birodalmak felé, egyik oldalon az Eufrátesz és Tigris medencéjéhez, másikon Egyiptomhoz, de ez volt az összekötő kapocs a Római/Bizánci Birodalom Mediterrán térségével is. A másik oldalon a Jemeni partok biztosítottak tengeri eljutást Indiába, Malájföldre és Kínába. A Jemen-Szíria útvonal rendkívül forgalmas volt, ahol Median Salih biztosította az egyik állomáshelyet a sok közül az út mentén. Ugyanez szolgált zarándok útvonalként is. Lásd Függelék a 26. Szúra után. Szíriát nevezi a vers „Allah által megáldott” településnek. termékeny talaja gazdag termést biztosított, itt élt Ábrahám, ide tartozott a Szentföld. A virágzás napjaiban a karavánúton egymást követték a szerájok, pihenőhelyek, városok, ami nem tette lehetővé, hogy útonállók fosztogassanak. Éjjel és nappal járható, biztonságos volt.

[1794] The covetous Saba people, in order to get more profit from travellers' supplies by concentrating them on a few stations which they could monopolise, tended to choke off traffic and ruin the big trade. Selfishness often runs counter to true self-interest. It is a historical fact that the great Yemen-Syria route in Arabia declined with the decline of Yemen. There were no doubt physical causes, but supreme above all were the moral causes, the grasping nature of the people, and their departure from the highest standards of righteousness.

A kapzsi Sábaiak azért, hogy több bevételhez jussanak a kereskedők és utazók ellátásából, megszüntették a kisebb állomáshelyeket és ritkább, de nagyobb karavánszerájokba koncentrálták az utasokat. Ezeket a nagyobb központokat jobban kontrolljuk alatt tudták tartani. Ezt annak árán is megtették, hogy megfojtották a kereskedelmi forgalmat, visszaesett annak pezsgése. Az önzés így saját érdekeiket ásta alá. Történelmi tény,

19. Mondták: „Urunk! Tégy meg hosszabb távokat utazásainkhoz.” Elkárhozták magukat és történetté változtattuk őket, majd sok darabra szaggattuk őket szerteszét. Mert bizony, ebben vannak az Áyák minden hálás állhatatosnak[1794].

وَلَقَدْ صَدَّقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا فَرِيقًا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٠﴾

20. And on them did Satan prove true his idea, and they followed him, all but a party that believed[1795].

20. Beteljesült rajtuk Iblisz terve és ők követték őt, kivéve néhány hívőt[1795].

وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِم مِّن سُلْطَانٍ إِلَّا لِنَعْلَمَ مَن يُؤْمِنُ بِالْآخِرَةِ مِمَّنْ هُوَ مِنْهَا فِي شَكٍّ وَرَبُّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ ﴿٢١﴾

21. But he had no authority over them,- except that We might test the man who believes in the Hereafter from him who is in doubt concerning it: and thy Lord doth watch over all things.

21. Nem volt hatalma felettük. Csak (arra volt jó) hogy megtudjuk, ki hisz a Túlvilágban és ki az, kinek kétsége van felőle. Urad minden dolog Megőrzője.

قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُم مِّن دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهِمَا مِن شِرْكٍ وَمَا لَهُ مِنْهُم مِّن ظَهِيرٍ ﴿٢٢﴾

22. Say: "Call upon other (gods) whom ye fancy, besides Allah. They have no power,- not the weight of an atom,- in the heavens or on earth: No (sort of) share have they therein, nor is any of them a helper to Allah[1796].

22. Mondd: „szólítsd azokat, kiket Allahon kívül képzeltek. Nincs hatalmuk, még egy apró atomnyi sem az Egeken, a Földön, ezekben nincs semmi részük és egyikük sem támasz Neki[1796].

وَلَا تَنفَعُ الشَّفَاعَةُ عِندَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ حَتَّى إِذَا فُزِّعَ عَن قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا الْحَقَّ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٢٣﴾

---

hogy a Jemen-Szíria közti kereskedelmi forgalom Jemen hanyatlásával alábbhagyott. Sába népe fényes bizonyítéka annak, hogy amellett, hogy minden fizikai adottság rendelkezésükre állt, az emberek fösvénysége, pénzhajhászása, kapzsisága miként vihet virágzó kultúrákat romlásba.

[1795] 17:62. Satan out of arrogance had said, when he asked for respite from the Most High; "I will bring (Adam's) descendants under my sway, all but a few." This was now proved true on the Saba people. He had no power to force them. It was their own will that went wrong and put them into his power.

17:62. A Sátán haladékot kért az Úrtól: „Ádám gyermekeit saját befolyásom alá kerítem, csak keveset nem.” Ezt a befolyást bizonyítja Sába népének esete. Iblisznek nem volt hatalma felettük, csak súgott-búgott lelkükben. Saját akaratuk és elhatározásuk vitte őket Iblisz hatalmába, ami vesztüket okozta.

[1796] Other objects of worship, such as Self, or Money, or Power, or things we imagine will bring us luck or prosperity, though they can do nothing of the kind.

Vannak dolgok, mikhez imádkozunk, pl. saját egónk, pénz, hatalom, vagy egyebek, mik úgy képzeljük, hogy szerencsét, gazdagságot hoznak, de végül teljesen hiábavalók.

23. "No intercession can avail in His Presence, except for those for whom He has granted permission. So far (is this the case) that, when terror is removed from their hearts (at the Day of Judgment, then) will they say, 'what is it that your Lord commanded?' they will say, 'That which is true and just; and He is the Most High Most Great'."

23. „Nem használ Nála közbenjárás, csak annak, kinek megengedte. (Ezeknek) elűzik szíveiről a rettegést és ekkor így szólnak hozzájuk: Mit parancsolt Uratok? Mondják: Az Igazat. Ő a Magasságos, a Nagy."

قُلْ مَن يَرْزُقُكُم مِّنَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ وَإِنَّا أَوْ إِيَّاكُمْ لَعَلَى هُدًى أَوْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٢٤﴾

24. Say: "Who gives you sustenance, from the heavens and the earth?" Say: "It is Allah. and certain it is that either we or ye are on right guidance or in manifest error[1797]!"

24. Mondd: „Ki az, Ki gondoskodik rólatok az Egeken és a Földön?" Mondd: „Allah. Bizonyos, hogy mi, vagy ti jó úton haladunk, vagy nyilvánvaló tévelygésben vagyunk[1797]."

قُل لَّا تُسْأَلُونَ عَمَّا أَجْرَمْنَا وَلَا نُسْأَلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢٥﴾

25. Say: "Ye shall not be questioned as to our sins, nor shall we be questioned as to what ye do."

25. Mondd: „Nem arról lesztek megkérdezve, ami a mi bűnünk és mi sem leszünk számon kérve arról, mit tesztek."

قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَهُوَ الْفَتَّاحُ الْعَلِيمُ ﴿٢٦﴾

26. Say: "Our Lord will gather us together and will in the end decide the matter between us (and you) in truth and justice: and He is the one to decide, the One Who knows all."

26. Mondd: „Összehoz minket Urunk, majd igazsággal ítél közöttünk. Ő az Ítélő, a Mindentudó."

قُلْ أَرُونِيَ الَّذِينَ أَلْحَقْتُم بِهِ شُرَكَاءَ كَلَّا بَلْ هُوَ اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٧﴾

27. Say: "Show me those whom ye have joined with Him as partners: by no means (can ye). Nay, He is Allah, the Exalted in Power, the Wise[1798]."

[1797] Right and Wrong, Good and Evil, are incompatible, one with another. In this matter we can make no compromise. It is true that in men there may be various degrees of good or evil mixed together, and we have to tolerate men as our fellow-creatures, with all their faults and shortcomings. But this does not mean that we can worship Allah and Mammon together.

Jó és rossz egymással ellentétes fogalmak. Nem mehetünk bele kompromisszumba, ha a kettő között választanunk kell. Viszont tudomásul kell venni, hogy az emberben a jó és rossz valamilyen kombinációban és arányban együtt van jelen. Embertársainkat így, jó és rossztulajdonságaikkal kell elfogadni. Ez nem azt jelenti, hogy Allahhoz és Mammonhoz együtt imádkozhatunk.

[1798] Wisdom and Power only belong to Allah. If you put your trust in other things, they will fail you, because they do not exist-as objects of worship.

Bölcsesség és hatalom csak Allahhoz tartozik. Ha másba helyezel bizalmat, elbuksz, mert Allahon kívül semmi nem létezik, ami ima tárgya lehet.

27. Mondd: „Mutassátok azokat, miket Hozzá társul csatlakoztattatok. Mi több! Ő Allah, a Nagyszerű, a Bölcs[1798].”

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾

28. We have not sent thee but as a universal (Messenger) to men, giving them glad tidings, and warning them (against sin), but most men understand not[1799].

28. Nem másképp küldtünk téged az embereknek, hanem Teljesként, örömhír hordozójaként és figyelmeztetőként, de legtöbb ember nem tudja[1799].

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٩﴾

29. They say: "When will this promise (come to pass) if ye are telling the truth?"

29. Mondják: „Mikor válik valóra az ígéret, ha igazak vagytok?”

قُل لَّكُم مِّيعَادُ يَوْمٍ لَّا تَسْتَأْخِرُونَ عَنْهُ سَاعَةً وَلَا تَسْتَقْدِمُونَ ﴿٣٠﴾

30. Say: "The appointment to you is for a Day, which ye cannot put back for an hour nor put forward."

30. Mondd: „A ti időtök a Nap, mit egy órával sem késleltethettek és nem is siettethettek.”

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَن نُّؤْمِنَ بِهَذَا الْقُرْآنِ وَلَا بِالَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلَوْ تَرَى إِذِ الظَّالِمُونَ مَوْقُوفُونَ عِندَ رَبِّهِمْ يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ الْقَوْلَ يَقُولُ الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لَوْلَا أَنتُمْ لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ ﴿٣١﴾

31. The Unbelievers say: "We shall neither believe in this scripture nor in (any) that (came) before it." Couldst thou but see when the wrong-doers will be made to stand before their Lord, throwing back the word (of blame) on one another! Those who had been despised will say to the arrogant ones: "Had it not been for you, we should certainly have been believers[1800]!"

31. Mondják, kik tagadnak: „Soha nem fogunk hinni ebben a Koránban, sem abban, mi előtte (jött el).” Ha látnád, amint a bűnösöket felsorakoztatják Uruk előtt és ők egymás szemére vetik a szót!

[1799] Allah's Revelation, through the holy Prophet, was not meant for one family or tribe, one race or set of people. It was meant for all mankind, to whom, if they turn to Allah, it is a Message of the glad tidings of His Mercy, and if they do not turn to Him, it is a warning against sin and the inevitable Punishment.

Allah kinyilatkoztatása a Prófétán keresztül nem egy családhoz, törzshöz, néphez, népcsoporthoz, hanem az egész emberiséghez szól. Ha az emberek Allahhoz fordulnak, Kegyelméről szóló örömhírt találnak, de ha nem Őt követik, figyelmeztetéssel szembesülnek a bűnökkel és az elkerülhetetlen Büntetéssel kapcsolatban.

[1800] To the Pagans all scriptures are taboo, whether it be the Quran or any Revelation that came before it. One disbelief is as bad as another. There is little to choose between them. But when the final account will be taken, there will be mutual recriminations between the one and the other.

A pogányok számára minden Írás tabu volt, akár Korán, akár korábbiak. Az egyik hitetlenség olyan, mint a másik. Ha a végső számadás elkövetkezik, kölcsönösen fogja egyik vádolni a másikat.

Így szólnak azok, kik megalázottak azoknak, kik gőgösködtek: „Ha ti nem lettetek volna, bizony hívők lennénk[1800]!”

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا أَنَحْنُ صَدَدْنَاكُمْ عَنِ الْهُدَى بَعْدَ إِذْ جَاءكُم بَلْ كُنتُم مُّجْرِمِينَ ﴿٣٢﴾

32. The arrogant ones will say to those who had been despised: "Was it we who kept you back from Guidance after it reached you? Nay, rather, it was ye who transgressed.

32. Így szólnak a gőgösködők azoknak, kik megalázottak: „Mi lettünk volna, kik visszatartottunk titeket az Útmutatástól, miután az eljött hozzátok? Mi több! Gaztevők vagytok.”

وَقَالَ الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا بَلْ مَكْرُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ إِذْ تَأْمُرُونَنَا أَن نَّكْفُرَ بِاللَّهِ وَنَجْعَلَ لَهُ أَندَادًا وَأَسَرُّوا النَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ وَجَعَلْنَا الْأَغْلَالَ فِي أَعْنَاقِ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٣٣﴾

33. Those who had been despised will say to the arrogant ones: "Nay! it was a plot (of yours) by day and by night: Behold! Ye (constantly) ordered us to be ungrateful to Allah and to attribute equals to Him!" They will declare (their) repentance when they see the Penalty: We shall put yokes on the necks of the Unbelievers: It would only be a requital for their (ill) Deeds.

33. Így szólnak azok, kik megalázottak azoknak, kik gőgösek: „Mi több! (Ti) szőttetek összeesküvést éjjel és nappal. Ti parancsoltátok meg nekünk, hogy tagadjuk meg Allahot és állítsunk Hozzá vetélytársakat! Megbánás vesz rajtuk erőt, mikor látják a büntetést. Igába hajtjuk azok nyakát, kik tagadnak. Mi más viszonzás járna nekik azért, mint tettek?

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّن نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُم بِهِ كَافِرُونَ ﴿٣٤﴾

34. Never did We send a warner to a population, but the wealthy ones among them said: "We believe not in the (Message) with which ye have been sent."

34. Nem küldtünk másként a településre figyelmeztetőt, csak ha elpuhultjai mondták: „Tagadjuk azt, amivel titeket küldtek.”

وَقَالُوا نَحْنُ أَكْثَرُ أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿٣٥﴾

35. They said: "We have more in wealth and in sons, and we cannot be punished."

35. Mondták: „Nekünk több a vagyonunk és gyermekünk, minket nem érhet büntetés.”

قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاء وَيَقْدِرُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾

36. Say: "Verily my Lord enlarges and restricts the Provision to whom He pleases, but most men understand not."

36. Mondd: „Mert bizony, az én Uram annak tárja ki és méri szűken a gondoskodást, kinek Ő akarja, de legtöbb ember nem tudja.”

وَمَا أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُم بِالَّتِي تُقَرِّبُكُمْ عِندَنَا زُلْفَى إِلَّا مَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُوْلَئِكَ لَهُمْ جَزَاء الضِّعْفِ بِمَا عَمِلُوا وَهُمْ فِي الْغُرُفَاتِ آمِنُونَ ﴿٣٧﴾

37. It is not your wealth nor your sons, that will bring you nearer to Us in degree: but only those who believe and work righteousness - these are the ones for whom there is a multiplied Reward for their deeds, while secure they (reside) in the dwellings on high[1801]!

37. Sem vagyonotok, sem gyermekeitek nem hoznak egy fokkal sem titeket közel Hozzám, kivéve azokat, kik hisznek, jókat cselekszenek. Ezeknek többszörös viszonzás jár azért, mit tettek és ők az Égi szállás biztonságát élvezik[1801].

وَالَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِي آيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ أُوْلَئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ ﴿٣٨﴾

38. Those who strive against Our Signs, to frustrate them, will be given over into Punishment.

38. Kik Áyáink ellen törtetnek célt tévesztve, ezek ők, kiket büntetésre állítanak elő.

قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاء مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ وَمَا أَنفَقْتُم مِّن شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿٣٩﴾

39. Say: "Verily my Lord enlarges and restricts the Sustenance to such of his servants as He pleases: and nothing do ye spend in the least (in His cause) but He replaces it: for He is the Best of those who grant Sustenance.

39. Mondd: „Uram annak tárja ki és méri szűken a gondviselést szolgálói közül, kinek Ő akarja. Bármit is áldoztok valamiből, azt Ő kipótolja. Ő a Gondoskodók Legjobbika.

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَائِكَةِ أَهَؤُلَاء إِيَّاكُمْ كَانُوا يَعْبُدُونَ ﴿٤٠﴾

40. One Day He will gather them all together, and say to the angels, "Was it you that these men used to worship?"

40. A Napon Ő összetereli őket mind, majd mondja az Angyaloknak: „Hozzátok imádkoztak (ezek az emberek)?"

قَالُوا سُبْحَانَكَ أَنتَ وَلِيُّنَا مِن دُونِهِم بَلْ كَانُوا يَعْبُدُونَ الْجِنَّ أَكْثَرُهُم بِهِم مُّؤْمِنُونَ ﴿٤١﴾

41. They will say, "Glory to Thee! our (tie) is with Thee - as Protector - not with them. Nay, but they worshipped the Jinns: most of them believed in them."

41. Mondják: „Légy Dicső! Te vagy a mi Oltalmazónk, nem ők. Mi több! Ők a Dzsinnekhez imádkoztak és legtöbbjük hitt bennük."

[1801] The true test of progress in spiritual life is to be measured by other things than material wealth and influence. What we have to ask ourselves is: are we the least bit nearer to Allah?

A spirituális életünk fejlődéséhez nem sokat tesznek hozzá materiális javak, vagyon, befolyás stb. Csak egyet kell önmaguktól kérdezni: közelebb kerültünk kicsit Allahhoz, vagy nem?

فَالْيَوْمَ لَا يَمْلِكُ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ نَّفْعًا وَلَا ضَرًّا وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّتِي كُنتُم بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿٤٢﴾

42. So on that Day no power shall they have over each other, for profit or harm: and We shall say to the wrong-doers, "Taste ye the Penalty of the Fire,- the which ye were wont to deny!"

42. Ezen a Napon nem húzhatnak hasznot egymásból és nem is árthatnak egymásnak. Így szólunk a bűnösöknek: „Ízleljétek meg a Pokol Büntetését, mit meghazudtoltatok!”

وَإِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا رَجُلٌ يُرِيدُ أَن يَصُدَّكُمْ عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُكُمْ وَقَالُوا مَا هَذَا إِلَّا إِفْكٌ مُّفْتَرًى وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءهُمْ إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٤٣﴾

43. When Our Clear Signs are rehearsed to them, they say, "This is only a man who wishes to hinder you from the (worship) which your fathers practiced." And they say, "This is only a falsehood invented!" and the Unbelievers say of the Truth when it comes to them, "This is nothing but evident magic!"

43. Mikor megnyilvánult Áyáinkat recitálják nekik, így szólnak: „Ez nem más, mint egy férfi, aki el akar téríteni arról, mit atyáitok szolgáltak.” Mondják: „Ez nem más, mint koholmány, mit ő talált ki!” S mondják a hitetlenek az Igazra, mikor az eljön hozzájuk: „Ez csupán valóságos mágia!”

وَمَا آتَيْنَاهُم مِّن كُتُبٍ يَدْرُسُونَهَا وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ قَبْلَكَ مِن نَّذِيرٍ ﴿٤٤﴾

44. But We had not given them Books which they could study, nor sent apostles to them before thee as Warners.

44. Mi nem adtunk nekik Könyveket, mikből tanulhattak volna és nem küldtünk el hozzájuk előtted figyelmeztetőt.

وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَمَا بَلَغُوا مِعْشَارَ مَا آتَيْنَاهُمْ فَكَذَّبُوا رُسُلِي فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٤٥﴾

45. And their predecessors rejected (the Truth); these have not received a tenth of what We had granted to those: yet when they rejected My apostles, how (terrible) was My rejection (of them)[1802]!

[1802] Passing to Peoples before the immediate ancestors, the People of the Book, or the People of Saba and 'Ad and Thamud, had received favors and gifts, power and wealth, ten times more than were enjoyed by the Pagan Quraish. Yet when they turned away from Allah's Truth, Allah turned away from them, and what terrible consequences descended on them when they lost Allah's Grace! This should make everyone humble, not least the posterity of Muhammad the Messenger if they forsake Allah's Truths! For they have received a higher Teaching!

45. Akik előttük voltak meghazudtolták (az Igazságot). Ezekhez egytizede nem ért el annak, mint amit azoknak adtunk, de meghazudtolták Prófétáinkat. S mily (szörnyű volt, mikor) Mi tagadtuk meg őket[1802]!

قُلْ إِنَّمَا أَعِظُكُم بِوَاحِدَةٍ أَن تَقُومُوا لِلَّهِ مَثْنَى وَفُرَادَى ثُمَّ تَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِكُم مِّن جِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَّكُم بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٤٦﴾

46. Say: "I do admonish you on one point: that ye do stand up before Allah,- (It may be) in pairs, or (it may be) singly,- and reflect (within yourselves): your Companion is not possessed: he is no less than a warner to you, in face of a terrible Penalty[1803]."

46. Mondd: „Egyre intelek titeket: ha felálltok Allah elé, kettesével, vagy egyenként, majd elgondolkodtok, hát Társatok nem megszállott. Mert bizony, ő csak figyelmeztető nektek, még a szörnyű büntetés előtt[1803].”

قُلْ مَا سَأَلْتُكُم مِّنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٤٧﴾

47. Say: "No reward do I ask of you: it is (all) in your interest: my reward is only due from Allah. And He is witness to all things[1804]."

47. Mondd: „Nem kérek tőletek fizetséget, ez itt (mind) a tiétek. Bérem csak Allahra tartozik és Ő mindenre Tanú[1804].”

قُلْ إِنَّ رَبِّي يَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿٤٨﴾

Még a távolabbi múltban az Írás Népei, vagy Sába, Aád, Thamud népei tízszeres kiváltságát élvezték annak, mint a közvetlen ős, a pogány Quraish. Mikor elfordultak Allah Igazságától, Allah is elfordult tőlük és lesújtott rájuk a Büntetés. Mily szörnyű végzetet éltek! Ez figyelmeztetés az utókornak is arra az esetre, ha elhagyják Allah Igazságát, amire Mohammed tanít.

[1803] A crowd mentality is not the best for the perception of the final spiritual truths. For these, it is necessary that each soul should commune within itself with earnest sincerity as before Allah: if it requires a Teacher, let it seek out one, or it may be that it wants the strengthening of the inner convictions that dawn on it, by the support of a sympathizer or friend. Note that in verses 46, 47, 48, 49 and 50, arguments are suggested to the Prophet, by which he can convince any right-thinking man of his sincerity and truth. Here the argument is that he is not possessed or out of his mind. If he is different from ordinary men, it is because he has to give a warning of a terrible spiritual danger to the men whom he loves but who will not understand his Message.

A tömeg mentalitása nem a legjobb a végső spirituális igazság érzékelésére. A legjobb, ha minden lélek magába száll, és individuális szinten elmélyül, mintha Allah előtt állna. Ehhez kell egy jó tanító, aki belső meggyőződését erősíteni tudja. A 46-50 versek bizonyítékok a Próféta számára, hogy a helyesen gondolkodó embereket az ő tanításának igazságáról meggyőzze. Itt a bizonyíték arra is, hogy ő nem megszállott, vagy őrült. Ha eltér a hétköznapi emberektől, ez azért van, mert figyelmeztetnie kell a veszélyre azokat, akiket szeret, de ők nem értik meg Üzenetét.

[1804] 10:72. The second argument is that he has nothing to gain from them. His message is for their own good. He is willing to suffer persecution and insult, because he has to fulfil his mission from Allah.

10:72. A második érv, hogy nem kér semmit az emberektől a tanításért. Az Üzenet őket szolgálja. Kész arra, hogy bevállalja az üldöztetést, zaklatást, de végül beteljesíti Allahtól kapott küldetését.

48. Say: "Verily my Lord doth cast the (mantle of) Truth (over His servants),- He that has full knowledge of (all) that is hidden[1805]."

48. Mondd: „Mert bizony, Uram odaveti az Igazat! Ő Tudója a Láthatatlannak[1805]!”

قُلْ جَاء الْحَقُّ وَمَا يُبْدِئُ الْبَاطِلُ وَمَا يُعِيدُ ﴿٤٩﴾

49. Say: "The Truth has arrived, and Falsehood neither creates anything new, nor restores anything[1806]."

49. Mondd: „Eljött az Igazság, a hamis nem hoz újat és nem is áll helyre[1806].”

قُلْ إِن ضَلَلْتُ فَإِنَّمَا أَضِلُّ عَلَى نَفْسِي وَإِنِ اهْتَدَيْتُ فَبِمَا يُوحِي إِلَيَّ رَبِّي إِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ ﴿٥٠﴾

50. Say: "If I am astray, I only stray to the loss of my own soul: but if I receive guidance, it is because of the inspiration of my Lord to me: it is He Who hears all things, and is (ever) near[1807]."

50. Mondd: „Ha eltévelyedtem, akkor magamat viszem tévelygésbe, de ha Útmutatást kapok, az Uramtól jövő sugallatként jön. Ő a Meghallgató, a Közeli[1807].”

[1805] Allah's Truth is so vast that no man in this life can compass the whole of it. But Allah in His mercy selects His servants on whom it is cast like a mantle. They see enough to be able to teach their fellow men. It is through that mantle-that mission received from Allah that a messenger can speak with authority to men, and this is his third argument.

Allah Igazsága annyira gazdag, hogy az ember az életében nem képes az egészet felfogni. De Allah kiválaszt a kegyelme által olyan szolgálókat, akikre ráadja az Igazságot, akár egy felöltőt. Nekik kell tanítaniuk embertársaikat. A „felöltőn” keresztül érkezik a tanítás azokhoz, akikhez a Próféta a saját korlátai között eljuthat. Ez volt a harmadik érv.

[1806] The fourth argument is that the Truth is final: it does not come and go: it creates new situations and new developments, and if by chance it seems to be defeated for a time, it comes back and restores the true balance; - unlike Falsehood, which by its very nature is doomed to perish: 17:81. The Prophet's credentials are known by the test of Time. This was already becoming apparent to discerning eyes when this Surah was revealed in Makkah, but it became clear to the whole world with the story of Islam's progress in Madinah.

Negyedik érv: ez a végső Igazság, ami nem jön és megy. Új helyzetet teremt, és új fejleményeket hoz. Ha úgy tűnik, hogy egy időre vereséget szenved, visszatér és helyreállítja a helyes egyensúlyt. Nem így a hamis út, ami természetétől fogva pusztulásra ítélt 17:81. A Próféta kvalitásait és hitelességét az idő igazolta. Azonban mindez csak akkor kezdte az emberek szemét nyitogatni, amikor ez a Szúra Mekkában a kilátástalanság kellős közepette megszületett és pár év múlva Medinában igazzá lett minden szó.

[1807] If it could possibly be supposed that the Prophet was a self-deceived visionary, it would affect him only, and could not fail to appear in his personality. But in fact, he was steady in his constancy and Faith, and he not only went from strength to strength, but won the enduring and whole-hearted love and devotion of his nearest and dearest and of those who most came into contact with him. How was this possible, unless he had the Truth and the inspiration of Allah behind him? 'Ibis is the fifth and last argument in this passage.

Ha a Próféta önámító lett volna, akinek látomásai vannak, akkor mindez csak őt érintené. De ő állhatatos és kitartó volt Hitében. Nem erővel, hanem az emberek iránt érzett mély szeretetével nyerte meg azokat, akik mellé álltak. Hogy lehetett volna ez lehetséges egy mindent átütő Igazság és Allah inspirációja nélkül? Ez az ötödik és befejező érv ebben a szakaszban.

وَلَوْ تَرَى إِذْ فَزِعُوا فَلَا فَوْتَ وَأُخِذُوا مِن مَّكَانٍ قَرِيبٍ ﴿٥١﴾

51. If thou couldst but see when they will quake with terror; but then there will be no escape (for them), and they will be seized from a position (quite) near[1808].

51. Ha látnád, mikor rájuk tör a rettegés, nem menekülhetnek és lesújtanak rájuk egy közeli helyről[1808].

وَقَالُوا آمَنَّا بِهِ وَأَنَّى لَهُمُ التَّنَاوُشُ مِن مَكَانٍ بَعِيدٍ ﴿٥٢﴾

52. And they will say, "We do believe (now) in the (Truth)"; but how could they receive (Faith) from a position (so far off[1809],-

52. Mondják: „Hiszünk benne (az Igazságban)." De hogy fogadhatják be (az Igazságot) ilyen távoli helyről[1809]?

وَقَدْ كَفَرُوا بِهِ مِن قَبْلُ وَيَقْذِفُونَ بِالْغَيْبِ مِن مَّكَانٍ بَعِيدٍ ﴿٥٣﴾

53. Seeing that they did reject Faith (entirely) before, and that they (continually) cast (slanders) on the unseen from a position far off[1810]?

53. Ők ezt meghazudtolták azelőtt és (rágalmakat) szórnak a Láthatatlanra távoli helyről[1810]!

وَحِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ كَمَا فُعِلَ بِأَشْيَاعِهِم مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكٍّ مُّرِيبٍ ﴿٥٤﴾

[1808] After the arguments for the reality and triumph of Truth, we are asked to contemplate the position of the opposers of Truth when Truth is established. They will be struck with terror: for Truth is all-compelling. They will wish they could get away from that position, but that would be impossible.

Az Igazság valóságának és győzelmének érvei után elemezzük az Igazság ellenzőinek helyzetét akkor, amikor az Igazság érvényre jut. Félelem keríti őket hatalmába, mert az Igazság kényszerítő erejű. Korábbi pozícióikat feladva, attól távolabb foglalnak állást, de ez lehetetlen.

[1809] They will now profess their faith in Truth, but of what value will such profession be? Faith is a belief in things unseen: now everything is plain and open before them. The position in which they could have received Faith is left far off behind them, when Truth was struggling and asked for help or asylum, and they cruelly, arrogantly, insultingly repudiated Truth.

Ha meggyőződésüket nem az Igazság alapján gyakorolják, akkor milyen értékre alapozzák Hitüket? A Hit a láthatatlanba vetett valamilyen meggyőződés, elkötelezettség és most egyszerre minden világossá vált előttük. Azt a pozíciót, amit a Hittel kapcsolatban eddig elfoglaltak, messzire maguk mögött hagyják. De amikor annak idején az Igazság az ajtajukon kopogtatott, befogadást kért, durván elutasították és eltaszították maguktól.

[1810] Not only did they reject the Truth of the Unseen (the true Reality), but they spread all sorts of false and malicious insinuations at the preachers of Truth, calling them dishonest men, liars, hypocrites, and so on. They did it like a coward taking up a sneaking position far from the fight and speeding arrows at a distant target.

Nem csak elutasították a Láthatatlan Igazságát, hanem mindenféle hamis, rosszindulatú lejáratógyanúsítgatást terjesztettek az Igazság hirdetőiről, kinevezve őket tiszteletlennek hazugnak képmutatónak stb. Úgy tettek, mint egy gyáva, aki egy messzi, rejtett pozícióból ereget nyilakat a célra.

54. And between them and their desires, is placed a barrier, as was done in the past with their partisans: for they were indeed in suspicious (disquieting) doubt[1811].

54. Válaszfal van köztük és aközött, mire vágynak, ahogy azt (korábbi) sorstársaik is megtapasztalták azelőtt és ők kétségek közt hányódtak[1811].

[1811] What they desire is to suppress Truth and to indulge in the satisfaction of their own evil, selfish motives. They will be baulked in both, and that itself will be their anguish and punishment. That has always been the law in the eternal struggle between Right and Wrong. All partisans of such narrow cliques have always suffered the same fate.

Nem akarnak mást, mint az Igazság elnyomását és elmerülni saját gonoszságaik, önös motivációik élvezeteiben. Mindkettőben meghiúsulnak elképzeléseik és ez önmagában szenvedést, büntetést hoz rájuk. Mindig ez történik a Jó és Rossz küzdelme során az Örök Törvény szerint. Korábbi sorstársaik, történelmi elődök ugyanígy végezték

35. FATIR (THE ANGELS-ANGYALOK)

Introduction to Surah Fatir (The Angels)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The word *Fatir* of the first very verse is the title given to this Surah, which simply means that it is a Surah in which the word *Fatir* has occurred. The other name is *Al Malaika*, which also occurs in the first verse.

Period of Revelation

The internal evidence of the style shows that the period of the revelation of this Surah is probably the middle Makkan period, and especially that part of it, when antagonism had grown quite strong and every sort of mischief was being adopted to frustrate the mission of the Holy Prophet.

Subject Matter and Theme

The discourse is meant to warn and reprove the people of Makkah and their chiefs for their antagonistic attitude that they had then adopted towards the Holy Prophet's message of *Tauhid*, like a well-wisher, and also to admonish them like a teacher, as if to say: "O foolish people, the way to which this Prophet is calling you is to your own advantage. Your anger, your tricks and machinations against it and your conspiracies and designs to frustrate it are not directed against him but against your own selves. If you do not listen to him, you will be harming your own selves, not him. Just consider and ponder over what he says : there is nothing wrong in it. He repudiates shirk. If you look around carefully, you will yourself realize that there is no basis for shirk in the world. He presents the doctrine of *Tauhid*. If you use your common sense, you will come to the conclusion that there is no being, beside Allah, Creator of the Universe, which might possess divine attributes and powers and authority. He tells you that you have not been created to be irresponsible in this world, but you have to render an account of your deeds before your God, and that there is life after the life of this world when everyone will meet the consequences of what he has done here. If you think a little you will see that your doubts and your astonishment about it are absolutely baseless. Don't you see the phenomenon of the reproduction of creation day and night. How can then your own recreation be impossible for that God Who created you from an insignificant sperm drop? Doesn't your own intellect testify that the good and the evil cannot be alike? Then think and judge for yourselves as to what is reasonable, should the good and the evil meet with the same fate and end up in the dust, or should the good be requited with good and the evil with evil? Now, if you do not admit and acknowledge these rational and reasonable things and do not abandon your false gods, and wish to continue living only as irresponsible people in the world, the Prophet will not lose anything. It is you yourselves only who will suffer the consequences. The Prophet's only responsibility was to make the truth plain to you, which he has done." In this connection, the Holy Prophet has been consoled again and again, as if to say : "When you are doing full justice to the preaching of your mission, you do not incur any responsibility for those who persist in their error and do not accept and follow the right way." Furthermore, he has also been consoled to the effect "You should neither grieve on account of those who do not want to believe, nor consume yourself with the thought of how to bring them to

the rights path. Instead of this, you should pay your full attention to those who are inclined to listen to you."
The believers also, in this connection, have been given the good news so that they may feel strengthened and encouraged and remain steadfast on the path of the truth with full faith in the promises made by Allah.

Bevezetés a Fatir (Angyalok) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szúrának két neve van, mindkettő az első versben szerepel. Fatir, Elindító, Teremtő, a másik cím Mala'ika, Angyalok.

A kinyilatkoztatás ideje

A stílus középső Mekkai időszakra utal, amikor a Próféciát követők és hitetlenek között kezdtek kiéleződni az ellentétek. Ebben az időszakban váltotta fel a csúfolódást és gúnyt az erőszak, ami jelentősen megnehezítette a Próféta életét.

Témakör

Figyelmeztetés Mekka polgárai felé, hogy hagyjanak fel a Próféta megcsúfolásával, fogadják el őt úgy, mint egy tanárt, aki a javukat akarja: „Ó bolond emberek! A Próféta egy olyan útra hív, ami hasznotokra válik. Zavargásotok, ellenszegülésetek, összeesküvésetek nem neki árt, hanem nektek, magatoknak. Ha nem hallgatjátok meg őt, saját magatok ellen tesztek. Fontoljátok meg, gondoljátok át, mit mond, hiszen nincs abban semmi rossz. Elutasítja a politeizmust. Nyissátok ki szemeiteket, nézzetek körül és látjátok, hogy a politeizmusnak nincs alapja. A Monoteizmus doktrínáját tanítja. Ha saját belátásotokra hallgattok és gondolkodtok, rájöttök, hogy a teremtésben nincs más, csak Allah, az Univerzum megalkotója, Aki minden hatalom fölött áll. Azt tanítja, hogy te is felelős vagy abban, ami ezen a földön történik, ezért elszámolással tartozol Allahnak, hogy mit cselekedtél az Ő teremtésével. Van élet a halál után, amikor mindenki látja majd annak következményeit, amit a földön tett. Ha egy kicsit is gondolkodsz, belátod, hogy iránta érzett kétségeid és csodálkozásod alaptalan. Nem látjátok a jeleket a nappalok és éjjelek váltakozásában? Hogy ne lehetne lehetséges feltámadásotok, ha jelen életetek is egy cseppből indult el? Nem azt diktálja-e intellektusod, hogy a jó és rossz nem lehet egy és ugyanaz? Gondolkodjatok el azon is, hogy a jónak és rossznak ugyanaz-e a sorsa? Ha ezek után sem

látjátok be, hogy rossz úton jártok, hamis isteneket szolgáltok, visszatértek őseitek hagyományaihoz, a Próféta ezzel nem veszít semmit, hanem ti lesztek a vesztesek. A Próféta felelőssége csak abban állt, hogy továbbítsa az Üzenetet."
A Próféta megerősítést kap: „Ha minden erőfeszítést megtettél annak érdekében, hogy küldetésedet teljesítsd, ne érezz felelősséget azok iránt, akik kitartanak saját hibáik mellett." A Próféta vigasztalást kap: „Ne bánkódj azok fölött, akik nem akarnak hinni, ne emészd magad azon, hogy miként hozod őket a helyes útra. Ehelyett azokra figyelj, akik téged követnek!"
A hívők számára bíztatás hangzik el. Bármi is történjék velük, tudniuk kell, hogy jó úton haladnak, melyen állhatatosan végig kell menniük és Allah Ígérete Igaz, és Ő beteljesíti Ígéretét.

35. Fatir	35. Fatir
THE ANGELS, ORIGINATOR	**ANGYALOK**
Total Verses: 45	Összes vers: 45
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilvánítás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا أُولِي أَجْنِحَةٍ مَّثْنَى وَثُلَاثَ وَرُبَاعَ يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاء إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾

1. Praise be to Allah, Who created (out of nothing) the heavens and the earth, Who made the angels, messengers with wings,- two, or three, or four (pairs): He adds to Creation as He pleases: for Allah has power over all things[1812].

1. Legyen Dicső Allah, az Egek és a Föld Elindítója, Ki megtette az Angyalokat küldötteknek két, három négy (pár) szárnnyal. Ő azt tesz hozzá a teremtéshez, amit Ő akar. Mert bizony, Allah Mindenre Képes[1812].

[1812] 34:1. When we praise Allah, it means that we understand and bring to mind that His glory and power are exercised for the good of His Creation, and this is the subject-matter of the Surah.
As man's knowledge of the processes of nature advances, he sees how complex is the evolution of matter itself, leaving out the question of the origin of Life and the spiritual forces, which are beyond the ken of experimental science. But this knowledge itself becomes a sort of "veil of Light": man becomes so conscious of the proximate causes, that he is apt, in his pride, to forget the primal Cause, the ultimate hand of Allah in Creation. The word fatara here used means the creation of primeval matter, to which further creative processes have to be added by the hand of Allah, or Allah "adds to His Creation as He pleases", not only in quantity, but in qualities, functions, relations and variations in infinite ways.

34:1. Mikor Allahot dicsőítjük, tudatunkba idézzük, hogy az Ő dicsősége és hatalma áll teremtésének minden jó következménye mögött. Ez a Szúra mondanivalója.
Ahogy az ember tudása gyarapszik a természetben lejátszódó folyamatokról, látja, hogy maga az anyag is bonyolult evolúción esik át, nem beszélve az Életről, a spirituális hatalomról, melyek a tapasztalati tudományok látótávolságán kívül esnek. Ez a tudás egyfajta „Világosságot elborító kendő”. Az ember tudatosan közelíti meg az okot, de büszkeségénél fogva hajlamos elfeledkezni az Eredeti Okról, Allah Teremtésben játszott szerepéről. A szó „Fatara” az ősanyag az ősi szubsztancia teremtését jelenti, amelyből további folyamatok indulnak el. „Ő azt tesz hozzá a teremtéshez, amit Ő akar”, nem csak számban, de minőségben, funkcióban, különbözőségben, végtelen módon.

مَا يَفْتَحِ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِن رَّحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا وَمَا يُمْسِكْ فَلَا مُرْسِلَ لَهُ مِن بَعْدِهِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢﴾

2. What Allah out of his Mercy doth bestow on mankind there is none can withhold: what He doth withhold, there is none can grant, apart from Him: and He is the Exalted in Power, full of Wisdom.

2. Amit Allah az Ő kegyelméből megnyit az emberek előtt, annak nincs visszatartója. Mit Ő visszatart, annak nincs kibocsátója Rajta kívül. Ő a Nagyszerű, a Bölcs.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرُ اللَّهِ يَرْزُقُكُم مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ ﴿٣﴾

3. O men! Call to mind the grace of Allah unto you! is there a creator, other than Allah, to give you sustenance from heaven or earth? There is no god but He: how then are ye deluded away from the Truth[1813]?

3. Ó emberek! Emlékezzetek Allah kegyére rátok! Van-e más Teremtő Allahon kívül, Ki gondoskodásában részesít titeket az Égről és a Földről? Nincs más Isten, csak Ő, hát miért tartjátok magatokat megtévesztésben[1813]?

وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِّن قَبْلِكَ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الأُمُورُ ﴿٤﴾

4. And if they reject thee, so were apostles rejected before thee: to Allah back for decision all affairs.

4. Ha meghazudtolnak, hát meghazudtolták a Prófétákat előtted. Allahhoz vezet a dolgok visszaútja.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِاللَّهِ الْغَرُورُ ﴿٥﴾

5. O men! Certainly the promise of Allah is true. Let not then this present life deceive you, nor let the Chief Deceiver deceive you about Allah.

5. Ó, emberek! Allah Ígérete Igaz! Ne tévesszen meg titeket az Evilági élet és nem tévesszen meg Allahról a Fő Megtévesztő (Sátán).

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا إِنَّمَا يَدْعُو حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ ﴿٦﴾

[1813] As the primal Cause of all things is Allah, an appeal is made to man to turn to Allah instead of running after false fancies. Allah is not only the source, but the center of all life and activity, and all affairs return to Him. The world is sustained, and human life is sustained, by Allah's grace and providence. "Sustenance" is to be taken, in Quranic language, for all that helps to maintain and develop every aspect of life, physical and spiritual. It would be the height of folly, then, for man to ignore Allah's gracious Message, as explained in His Revelation.

Minthogy Allah a dolgok eredője, egy könyörgés hangzik el a Hozzá forduláshoz ahelyett, hogy értelmetlen hiábavalóság felé irányulnánk. Allah nem csak forrása, de központja is az életnek, minden Hozzá tér meg. A világ „fenn van tartva”, ahogy az ember is „fenn van tartva”, minek hátterében Allah gondoskodása áll. A „Fenntartás” mindenre vonatkozik, ami az élet fenntartásához szükséges, akár anyagi, akár spirituális vonatkozásban. Az lenne a bolondság netovábbja, ha az ember lemondana a gondoskodás forrásáról, Allah Üzenetéről.

6. Verily Satan is an enemy to you: so treat him as an enemy. He only invites his adherents, that they may become Companions of the Blazing Fire[1814].

6. A Sátán a ti ellenségetek, hát kezeljétek őt ellenségként. Ő arra hívja követőit, hogy legyenek a Perzselő Tűz gazdái[1814].

الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿٧﴾

7. For those who reject Allah, is a terrible Penalty: but for those who believe and work righteous deeds, is Forgiveness, and a magnificent Reward.

7. Kik tagadnak, övék a szörnyű szenvedés, kik hisznek, jókat cselekszenek, övék a Megbocsájtás és nemes Bér.

أَفَمَن زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ فَرَآهُ حَسَنًا فَإِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَن يَشَاء وَيَهْدِي مَن يَشَاء فَلَا تَذْهَبْ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسَرَاتٍ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴿٨﴾

8. Is he, then, to whom the evil of his conduct is made alluring, so that he looks upon it as good, (equal to one who is rightly guided)? For Allah leaves to stray whom He wills, and guides whom He wills. So let not thy soul go out in (vainly) sighing after them: for Allah knows well all that they do[1815]!

8. Kinek gaztettei szép színben tűnnek föl és ő azokat helyesnek látja, hát Allah azt tévelyíti el, kit Ő akar, és azt vezeti, ki(t) Ő(t) akar(ja). Ne menjen lelked arra, sóhajtozva azután. Mert bizony, Allah Tudja, mit művelnek[1815].

وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيَاحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَسُقْنَاهُ إِلَى بَلَدٍ مَّيِّتٍ فَأَحْيَيْنَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا كَذَلِكَ النُّشُورُ ﴿٩﴾

[1814] Evil is our enemy and should be treated as such. It is really foreign to our nature, however much it may disguise itself to deceive us as our friend, or a part of our own nature. Personifying the Spirit of Evil, we may say that he wants us to share in his own damnation. Shall we allow ourselves to fall into his snare?

A gonosz az ellenségünk és így is kell kezelnünk. Sokszor rejtve közelít felénk, álruhában, másnak mutatva magát, mint ami valójában, hogy barátunkként, vagy saját egónk részeként tüntesse fel magát. Ha a gonosz belső motivációját akarjuk leírni, elég az hozzá, hogy kárhozatra van ítélve és ezt bármi áron meg akarja osztani velünk. Érdemes-e belemászni a csapdájába?

[1815] When a stage is reached at which a man accepts Evil as his Good, his case is hopeless. Can such a man profit by preaching or guidance? Following Guidance can be active or passive. He guides whom He wants or He guides the one who wants Him. We can choose.

Ha az ember elérkezik odáig, hogy a gonoszt fogadja el Jónak, akkor reménytelenné válik sorsa. Az ilyen embernek az Útmutatás semmit nem használ. Az Útmutatás követése előtt két út áll. Vagy aktív, vagy passzív. Allah azt vezeti, kit Ő akar, vagy Allah azt vezeti, ki akarja Őt. Válassz!

9. It is Allah Who sends forth the Winds, so that they raise up the Clouds, and We drive them to a land that is dead, and revive the earth therewith after its death: even so (will be) the Resurrection[1816]!

9. Allah az, Ki elküldi a szeleket, feltorlaszolja a felhőket, miket Mi holt táj fölé vezetünk és életre keltjük általa a Földet, annak halála után. Ekképp hát a Feltámadás[1816]!

مَن كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ السَّيِّئَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَكْرُ أُوْلَئِكَ هُوَ يَبُورُ ﴿١٠﴾

10. If any do seek for glory and power,- to Allah belong all glory and power. To Him mount up (all) Words of Purity: It is He Who exalts each Deed of Righteousness. Those that lay Plots of Evil,- for them is a Penalty terrible; and the plotting of such will be void (of result)[1817].

10. Ki a hatalmat, dicsőséget akarja, hát minden hatalom és dicsőség Allahé! Hozzá száll fel az Üdvös Szó és Ő emeli magasba a Jó Cselekedeteket. Kik gonosz összeesküvést szőnek, nekik szörnyű büntetés jár és összeesküvésük semmissé lesz[1817].

وَاللَّهُ خَلَقَكُم مِّن تُرَابٍ ثُمَّ مِن نُّطْفَةٍ ثُمَّ جَعَلَكُمْ أَزْوَاجًا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنثَى وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ وَمَا يُعَمَّرُ مِن مُّعَمَّرٍ وَلَا يُنقَصُ مِنْ عُمُرِهِ إِلَّا فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿١١﴾

11. And Allah did create you from dust; then from a sperm-drop; then He made you in pairs. And no female conceives, or lays down (her load), but with His knowledge. Nor is a man long-lived granted length of days, nor is a part cut off from his life, but is in a Decree (ordained). All this is easy to Allah[1818].

[1816] So, in the spiritual world, Allah's Revelation is His Mercy and His Rain are the causes for: 1. there may be the individual resurrection (Nushur) or unfolding of a soul. 2. So again, may be the general Resurrection (Nushur), the unfolding of a new World in the Hereafter, out of an old World that is folded up and dead (Takwir, Surah 81).

A spirituális világban az Ő kinyilatkoztatása az Ő kegyelme. Az Ő Esője okozza: 1. Az individuális Feltámadást, a lélek megújulását, 2. Általános Feltámadást, egy Új Világ eljövetelét a Túlvilágon, ezen a Világon kívül, ami már elhalt. (81. Takwir Szúra)

[1817] Good and Evil are to be distinguished sharply. No good is ever lost: it goes up to Allah. The humblest Good, in word or deed, is exalted to high rank. If man seeks for mere glory and power, there is no such thing apart from Allah. But seeking Allah, we attain to the highest glory and power.

A Jó és Rossz élesen elválik. Semmi Jó nem vész el! Allahnál van minden Jó gyűjtőhelye, akár szó, akár tett. Ő a legkisebb Jót is magasba emeli. Ha az ember csupán a hatalom és dicsőség pátoszát kergeti, tudnia kell, hogy ez nem az ő privilégiuma. Aki Allahot keresi, a legfelső Hatalomhoz és Dicsőséghez csatlakozik.

[1818] 18:37 and 22:5 and 30:20. Here the argument is that - man's physical origin is lowly: - his physical body is but dust; - his life-sperm issues from a part of his body which he hides and considers as a place of shame; and - the mystery of sex shows that no one individual among mankind is sufficient in himself. Glory and power and knowledge are not in him, but in Allah, from Whom alone he derives any glory, or power, or knowledge that he possesses.

11. Allah megteremtett titeket a porból, majd az élet cseppjéből, majd párokká tett benneteket. Nem hordozza terhét az anya és nem szüli meg, csak ha Ő tud arról. Nem éli meg időskorát az, ki sokáig él és nem vesznek el korából, csak ha az így van rögzítve a Könyvben. Ez Allahnak könnyű[1818].

وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَائِغٌ شَرَابُهُ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَمِن كُلٍّ تَأْكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَاخِرَ لِتَبْتَغُوا مِن فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢﴾

12. Nor are the two bodies of flowing water alike,- the one palatable, sweet, and pleasant to drink, and the other, salt and bitter. Yet from each (kind of water) do ye eat flesh fresh and tender, and ye extract ornaments to wear; and thou seest the ships therein that plough the waves, that ye may seek (thus) of the Bounty of Allah that ye may be grateful[1819].

12. A két víztömeg nem egyforma. Ez ízletes, édes, élvezetes ivása, a másik sós, keserű. Mindből friss húst esztek, kigyűjtitek az ékességeket, s látod azon a bárkát szelni a habokat, hogy vágyjatok az Ő bőkezűségéből, hátha tán hálát adtok[1819].

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِن قِطْمِيرٍ ﴿١٣﴾

13. He merges Night into Day, and he merges Day into Night, and he has subjected the sun and the moon (to his Law): each one runs its course for a term appointed. Such is Allah your Lord: to Him belongs all Dominion. And those whom ye invoke besides Him have not the least power[1820].

18:37, 22:5 és 30:20. Az itt feltárt gondolatok: 1. Az ember fizikai eredete ugyanaz, mint más teremtményé. 2. Testének anyaga ugyanaz a por, miből jött. 3. Az élet cseppje (sperma) saját testének része, mit rejt és szégyell. 4. A szex misztériuma rávilágít arra, hogy önmagában senki nem maradhat fenn. A Dicsőség nem az embert, hanem Allahot illeti, Akitől minden ered.

[1819] See 25:53. The great salt Ocean with its seas and gulfs is all one: and the great masses of sweet water in rivers, lakes, ponds, and underground springs are also one: and each is connected with the other by the constant circulation going on, which sucks up vapors, carries them about in clouds or atmospheric moisture, and again brings them condensed into water or snow or hail to mingle with rivers and streams and get back into the Ocean.

Lásd 25:53. A hatalmas Óceánok, öbleikkel, tengereikkel, mind egy összefüggő víztömeg. A másik víztömeget a folyók, tavak, földalatti vízforrások képzik, melyek szintén egy rendszerbe tartoznak. Az állandó körforgás összeköti mindet. A vízfelszínről pára, gőz szabadul fel, melyet a szelek felhő formájában szállítanak, kondenzálódik és csapadékként lehull. Majd onnan a vízfolyások révén visszakerül a vízgyűjtőkbe, végül a két nagy víztömegbe és a körforgás kezdődik elölről.

[1820] The phases of Light in nature may have other uses. But for man they mark periods of rest and activity, and have great influence on his physical, moral, and spiritual life.

13. Beolvasztja az éjt a nappalba, beolvasztja a nappalt az éjbe, (Törvénye) alá rendelte a Napot és a Holdat. Mind egy kijelölt ideig fut. Ez Allah, Uratok! Övé a Mindenhatóság! Kiket Rajta kívül szólítotok, szemernyi (hatalommal) sem bírnak[1820].

إِن تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ بِشِرْكِكُمْ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ ﴿١٤﴾

14. If ye invoke them, they will not listen to your call, and if they were to listen, they cannot answer your (prayer). On the Day of Judgment they will reject your "Partnership". and none, (O man!) can tell thee (the Truth) like the One Who is acquainted with all things.

14. Ha szólítjátok őket, nem hallják hívásotokat, de még ha hallanák, akkor se válaszolnának nektek. A Feltámadás Napján megtagadják „Társaságotokat". Nem hirdetik ki neked (az Igazságot), mint az, Ki Értesült.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنتُمُ الْفُقَرَاء إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿١٥﴾

15. O ye men! It is ye that have need of Allah. but Allah is the One Free of all wants, worthy of all praise[1821].

15. Ó, emberek! Ti szegények vagytok Allahhoz képest és Allah! Neki nincsenek korlátai, Ő magasztalásra érdemes[1821]!

إِن يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿١٦﴾

16. If He so pleased, He could blot you out and bring in a New Creation.

16. Ha akarná, eltörölne titeket és Új Teremtménnyel állna elő.

وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ ﴿١٧﴾

17. Nor is that (at all) difficult for Allah.

17. Ez nem okozna Allahnak gondot.

A Világosságnak a természetben rengeteg szerepe van. Az ember életében rendszert alakít ki, ahol megvannak a pihenés és az aktív cselekvések időszakai. Ugyanez kihat a fizikai, morális és spirituális életünkre is.

[1821] What is man that Allah should care for him, instruct him, and send him special messengers to warn him of danger and harm? It is man that depends on Allah and has need of Him every moment of his life. Allah has no need of him, but He bestows His Grace on him as on all His creatures, out of His unbounded Mercy and loving-kindness. If it were Allah's Will, He could blot out man for his rebellion and create an entirely new world.

Mi lenne az emberrel Allah gondviselése nélkül? Szüksége van instrukcióira, üzenetére, amit küldöttein keresztül juttat el, hogy figyelmeztessen mi az, ami veszélyes és mi az, ami árt. Az ember függ Allahtól, nem Allah függ az embertől. Allahnak nincs szüksége emberre, mégis Ő minden más teremtményét az ember szolgálatára rendelte, de az ember Allah kegyéről megfeledkezik. Ha Allah akarná, eltörölhetné az embereket hálátlanságuk, szembefordulásuk miatt és egy teljesen más teremtménnyel állhatna elő.

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى وَإِن تَدْعُ مُثْقَلَةٌ إِلَى حِمْلِهَا لَا يُحْمَلْ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَى إِنَّمَا تُنذِرُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالغَيْبِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَمَن تَزَكَّى فَإِنَّمَا يَتَزَكَّى لِنَفْسِهِ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿١٨﴾

18. Nor can a bearer of burdens bear another's burdens if one heavily laden should call another to (bear) his load. Not the least portion of it can be carried (by the other). Even though he be nearly related. Thou canst but admonish such as fear their Lord unseen and establish regular Prayer. And whoever purifies himself does so for the benefit of his own soul; and the destination (of all) is to Allah[1822].

18. Nem terhelhető a teher hordozója más terhével, még akkor sem, ha a (túl)terhelt arra szólít, hogy vigyék. Nem vihet abból más semmit, még akkor sem, ha közeli hozzátartozó. Figyelmeztesd azokat, kik félik Urukat észrevétlenül, megtartják az imát. Ki megtisztítja magát, az lelke javát szolgálja. Allahhoz vezet a vég[1822].

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ ﴿١٩﴾

19. The blind and the seeing are not alike[1823];

19. A vak és a látó nem egyformák[1823],

وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا النُّورُ ﴿٢٠﴾

20. Nor are the depths of Darkness and the Light;

20. Sem a sötétség és a világosság,

وَلَا الظِّلُّ وَلَا الْحَرُورُ ﴿٢١﴾

21. Nor are the (chilly) shade and the (genial) heat of the sun:

21. Sem az árnyék és a hőség.

وَمَا يَسْتَوِي الْأَحْيَاء وَلَا الْأَمْوَاتُ إِنَّ اللَّهَ يُسْمِعُ مَن يَشَاء وَمَا أَنتَ بِمُسْمِعٍ مَّن فِي الْقُبُورِ ﴿٢٢﴾

[1822] Natural relationship may be considered as a reasonable cause or opportunity for bearing each other's burdens. For example, a mother or a father might offer to die for her or his child, and vice versa. But this does not apply to spiritual matters. There the responsibility is strictly personal and cannot be transferred to another.

Természetes kapcsolatokban teljesen normális, hogy segítünk egymásnak. Egy anya vagy apa akár az életét is odaadja gyermekéért stb. Ez az áldozatvállalás a való világban működik, de a spirituális világban nem. A felelősséget senki sem ruházhatja át másra.

[1823] Now we are offered some contrasts between those who obey Allah's Law and are thus citizens of Allah's Kingdom and those who are rebels against Allah's Kingdom and are thus outlaws.

Pár ellentét következik, melyek közül az egyik mindig az, aki betartja Allah törvényét, így Allah Királyságának állampolgára, a másik pedig az ezt elutasítók tábora.

22. Nor are alike those that are living and those that are dead. Allah can make any that He wills to hear; but thou canst not make those to hear who are (buried) in graves[1824].

22. Az élők és a holtak nem egyformák. Allah azt bírja hallásra, kit Ő akar, és te nem bírhatod hallásra azokat, kik a sírokban fekszenek[1824].

إِنْ أَنتَ إِلَّا نَذِيرٌ ﴿٢٣﴾

23. Thou art no other than a warner.

23. Te nem vagy más, mint figyelmeztető.

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَإِن مِّنْ أُمَّةٍ إِلَّا خلَا فِيهَا نَذِيرٌ ﴿٢٤﴾

24. Verily We have sent thee in truth, as a bearer of glad tidings, and as a warner: and there never was a people, without a warner having lived among them (in the past).

24. Mi elküldtünk az Igazzal, az örömhír hordozójaként, figyelmeztetőként, mert nem volt nép, kik közt ne lett volna figyelmeztető.

وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ جَاءتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالزُّبُرِ وَبِالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ﴿٢٥﴾

25. And if they reject thee, so did their predecessors, to whom came their apostles with Clear Signs, Books of dark prophecies, and the Book of Enlightenment.

25. Ha meghazudtolnak, hát azok is meghazudtoltak, kik előttük voltak. Eljöttek hozzájuk Prófétáik a bizonyságokkal, Zsoltárral és a világosságot adó Könyvvel.

ثُمَّ أَخَذْتُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٢٦﴾

26. In the end did I punish those who rejected Faith: and how (terrible) was My rejection (of them)!

26. Majd lesújtottam azokra, kik tagadtak és mily volt az Én elutasításom!

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاء مَاء فَأَخْرَجْنَا بِهِ ثَمَرَاتٍ مُّخْتَلِفًا أَلْوَانُهَا وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ بِيضٌ وَحُمْرٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَانُهَا وَغَرَابِيبُ سُودٌ ﴿٢٧﴾

[1824] The final contrast is between the Living and the Dead; those whose future has in it the promise of growth and fulfilment, and those who are inert and, on the road, to perish. With Allah everything is possible: He can give Life to the Dead. But the human Teacher should not expect that people who are (spiritually) dead and buried will by any chance hear his call.

Az utolsó ellentétpár az élő és a holt. Kiknek jövőjében ott szerepel a fejlődés, beteljesedés, vagy azok, kik közömbösek és a pusztulás útjára léptek. Allahhal minden lehetséges. Ő képes életre kelteni a halottat. De egy emberi Tanító nem remélheti, hogy a spirituális halottból, aki eltemette magát, valaha is olyan személy lesz, aki meghallja a hívó szót.

27. Seest thou not that Allah sends down rain from the sky? With it We then bring out produce of various colours. And in the mountains are tracts white and red, of various shades of colour, and black intense in hue[1825].

27. Nem látod-e, hogy Allah lebocsátja az Égből a vizet és Mi előhozunk általa különféle színű gyümölcsöket? A hegyekben (ott vannak) a fehér és vörös vetődések, mindenféle árnyalatban, vagy feketék, akár a holló[1825]?

وَمِنَ النَّاسِ وَالدَّوَابِّ وَالْأَنْعَامِ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ كَذَلِكَ إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاء إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ ﴿٢٨﴾

28. And so amongst men and crawling creatures and cattle, are they of various colours. Those truly fear Allah, among His Servants, who have knowledge: for Allah is Exalted in Might, Oft-Forgiving.

28. Az emberek, élőlények, jószágok különböző színűek! Ekképpen hát! Hanem azok félik (igazán) Allahot az Ő szolgálói közül, kik a Tudás birtokosai. Mert bizony, Allah a Nagyszerű, a Megbocsájtó.

إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجَارَةً لَّن تَبُورَ ﴿٢٩﴾

29. Those who rehearse the Book of Allah, establish regular Prayer, and spend (in Charity) out of what We have provided for them, secretly and openly, hope for a commerce that will never fail:

29. Kik Allah Könyvét recitálják, megtartják az imát, titokban, vagy nyíltan áldoznak a gondviselésből, mit mi nekik juttatunk, reménykedhetnek abban, hogy üzletük soha nem megy tönkre,

لِيُوَفِّيَهُمْ أُجُورَهُمْ وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِ إِنَّهُ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٣٠﴾

30. For He will pay them their meed, nay, He will give them (even) more out of His Bounty: for He is Oft-Forgiving, Most Ready to appreciate (service).

30. Mert Ő megfizeti nekik bérüket, gyarapítja őket Bőkezűsége által. Ő a Megbocsájtó, Ki Méltányol.

[1825] Everyone can see how Allah's artistry produces from rain the wonderful variety of crops and fruits golden, green, red, yellow, and showing all the most beautiful tints we can think of. And each undergoes in nature the gradual shading off in its transformation from the raw stage to the stage of maturity.

Mindenki megcsodálhatja Allah művészi valóságát, amint az esőből életre kelti a természetet és legváltozatosabb formákat hozza elő. Bámulatra méltó a gyümölcsök sokfélesége fajban, alakban, színben, zamatban. Minden érési folyamaton megy keresztül, semmi sem statikus, hanem állandóan változó, mozgó, lüktető, még a legállandóbbnak látszó jelenségek sem.

وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ إِنَّ اللَّهَ بِعِبَادِهِ لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ ﴿٣١﴾

31. That which We have revealed to thee of the Book is the Truth,- confirming what was (revealed) before it: for Allah is assuredly- with respect to His Servants - well acquainted and Fully Observant[1826].

31. Mit sugallottunk neked a Könyvből, az Igaz, megerősítve azt, mi előtte volt. Mert bizony, Allah szolgálóiról Értesült, Látja őket[1826].

ثُمَّ أَوْرَثْنَا الْكِتَابَ الَّذِينَ اصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ وَمِنْهُم مُّقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ بِإِذْنِ اللَّهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ﴿٣٢﴾

32. Then We have given the Book for inheritance to such of Our Servants as We have chosen: but there are among them some who wrong their own souls; some who follow a middle course; and some who are, by Allah's leave, foremost in good deeds; that is the highest Grace[1827].

32. Majd azoknak örökítettük át a Könyvet, kiket kiválasztottunk szolgálóink közül. Köztük, ki elkárhozta lelkét, köztük, ki visszafogott, s köztük, ki verseng a jókban Allah engedelmével. Ez hát a nagy kiváltság[1827].

[1826] All Revelation is one. The Quran therefore confirms the main and uncorrupted features of previous revelations. It must be so, because Allah is fully cognizant of the needs of every age and people; and therefore, His Message, while it meets those needs, must in essence be the same. His Messengers did not meet each other as men; but their contact with Allah through inspiration unified their Message. And He cares for and watches over all men, and He knows fully what their needs are, even better than they know themselves.

Minden Kinyilatkoztatás egy. A Korán ezért megerősíti az előző, meg nem hamisított, át nem írt kinyilatkoztatások fő gondolatait. Allah tudatában van egy adott kor embereinek szükségleteivel, ezért Üzenetei a kor és nép sajátságainak megfelelően szólnak, de ettől eltekintve, lényegük alapján ugyanazok. Prófétái nem találkoznak egymással a fizikai valóságban, de Allahon keresztül kapcsolatban vannak egymással és az Ő inspirációi, sugallatai egyesítik a különböző Próféciákat. Allah gondoskodik minden emberről. Jobban tudja, hogy mit igényelnek, mint ők maguk.

[1827] The custodians of the Quran after the holy Prophet were the People of Islam. They were chosen for the Book, not in any narrow sense, but in the sense that the Book was given for their age and they were charged to obey it and preserve and propagate it, so that all mankind should receive the Message. But it does not follow that they are all true and faithful to their charge, as indeed we see too painfully around us to-day. Just as mankind was chosen collectively to be Vicegerents and yet some among mankind fell into evil, - even so, some in the house of Islam fail to follow the Light given to them, and thus "wrong their own souls".

A Próféta után, az Iszlám emberei a Korán örökösei. Ők a kiválasztottak arra, hogy a Könyvet megtartsák, tovább vigyék és tegyék ismertté minden korban, minden helyen, hogy az Üzenet az egész emberiséghez eljuthasson. Ebből nem az következik, hogy ők mind igazak és hűen teljesítik ezt a feladatot. Sőt, fájdalom, de ha manapság körbenézünk, sok ellenpéldát látunk. Amint az emberiség kollektíven lépett Ádám örökébe a Föld teremtményei feletti „Helytartóság” betöltésére és köztük is sokan esnek bűnbe, az Iszlám háza táján is hasonló a helyzet. Akik nem követik a nekik adott Világosságot: „elkárhozzák lelkeiket.”

جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ﴿٣٣﴾

33. Gardens of Eternity will they enter: therein will they be adorned with bracelets of gold and pearls; and their garments there will be of silk[1828].

33. Betérnek az Édeni Kertekbe, hol aranykarkötővel, gyöngyökkel ékesítik őket és öltözékük selyem[1828].

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزَنَ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٣٤﴾

34. And they will say: "Praise be to Allah, Who has removed from us (all) sorrow: for our Lord is indeed Oft-Forgiving Ready to appreciate (service):

34. Mondják: „Legyen Dicső Allah, Ki levette rólunk a bánatot! Mert bizony, Urunk a Megbocsájtó, a Méltányos,-"

الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْمُقَامَةِ مِن فَضْلِهِ لَا يَمَسُّنَا فِيهَا نَصَبٌ وَلَا يَمَسُّنَا فِيهَا لُغُوبٌ ﴿٣٥﴾

35. "Who has, out of His Bounty, settled us in a Home that will last: no toil nor sense of weariness shall touch us therein."

35. „Ki megnyitotta számunkra az Ő bőkezűsége által az Örökkévalóság Lakát, hol nem érint minket vesződség, s nem érint minket kimerültség."

وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضَى عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُم مِّنْ عَذَابِهَا كَذَلِكَ نَجْزِي كُلَّ كَفُورٍ ﴿٣٦﴾

36. But those who reject ((Allah)) - for them will be the Fire of Hell: No term shall be determined for them, so they should die, nor shall its Penalty be lightened for them. Thus do We reward every ungrateful one!

36. Kik tagadnak, osztályrészük a Pokol tüze, (hol) nem jön elrendelés arra, hogy meghaljanak, s nem enyhítik róluk annak büntetését. Ekképpen adunk viszonzást minden hálátlannak.

وَهُمْ يَصْطَرِخُونَ فِيهَا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ أَوَلَمْ نُعَمِّرْكُم مَّا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَن تَذَكَّرَ وَجَاءكُمُ النَّذِيرُ فَذُوقُوا فَمَا لِلظَّالِمِينَ مِن نَّصِيرٍ ﴿٣٧﴾

37. Therein will they cry aloud (for assistance): "Our Lord! Bring us out: we shall work righteousness, not the (deeds) we used to do!" - "Did We not give you long enough life so that he that would should receive admonition? and (moreover) the warner

---

[1828] . "The Garden" signifies their environment: all they see about them will give them comfort, rest, and satisfaction, and a feeling of beauty and dignity.

„A kertek" jelenti környezetüket, ami minden tekintetben kényelmet, pihenést, elégültséget és megbecsült státuszt kínál nekik.

came to you. So taste ye (the fruits of your deeds): for the wrong-doers there is no helper."

37. Ott (segítségért) kiáltanak: „Urunk! Vigyél ki innen minket. Jókat fogunk cselekedni, nem úgy, ahogy valaha cselekedtünk!" Nem tartottunk tán titeket elég hosszan életben ahhoz, hogy magába szálljon az, kihez elért az Üzenet? Figyelmeztető (is) jött hozzátok! Ízleljétek meg (tetteitek gyümölcsét). A bűnösöknek nincs pártfogója.

إِنَّ اللَّهَ عَالِمُ غَيْبِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٣٨﴾

38. Verily Allah knows (all) the hidden things of the heavens and the earth: verily He has full knowledge of all that is in (men's) hearts.

38. Mert bizony, Allah Ismer (minden) rejtőző dolgot az Egeken és a Földön. Ő Tudója annak, mik bújnak meg a keblekben.

هُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ فَمَن كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ إِلَّا مَقْتًا وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا خَسَارًا ﴿٣٩﴾

39. He it is That has made you inheritors in the earth: if, then, any do reject ((Allah)), their rejection (works) against themselves: their rejection but adds to the odium for the Unbelievers in the sight of their Lord: their rejection but adds to (their own) undoing.

39. Ő az, Ki megtett titeket a Föld örököseivé. Ki tagad, annak tagadása saját maga ellen fordul. Nem gyarapítja a hitetleneket tagadásuk az ő Uruknál másban, csak gyalázatban. Nem gyarapítja a hitetleneket tagadásuk másban, csak veszteségben.

قُلْ أَرَأَيْتُمْ شُرَكَاءكُمُ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَاوَاتِ أَمْ آتَيْنَاهُمْ كِتَابًا فَهُمْ عَلَى بَيِّنَةٍ مِّنْهُ بَلْ إِن يَعِدُ الظَّالِمُونَ بَعْضُهُم بَعْضًا إِلَّا غُرُورًا ﴿٤٠﴾

40. Say: "Have ye seen (these) 'Partners' of yours whom ye call upon besides Allah. Show Me what it is they have created in the (wide) earth. Or have they a share in the heavens? Or have We given them a Book from which they (can derive) clear (evidence)?- Nay, the wrong-doers promise each other nothing but delusions.

40. Mondd: „Láttátok-e Társaitokat, kiket Allah helyett szólítotok? Mutassátok, mit teremtettek a Földön? Vagy tán részük van az Egekben? Vagy tán Könyvet adtunk nekik és ők bizonyossággal bírnak felőle? Mi több! A bűnösök egymásnak tett ígérete nem más, mint ámítás.

إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ أَن تَزُولَا وَلَئِن زَالَتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّن بَعْدِهِ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ﴿٤١﴾

41. It is Allah Who sustains the heavens and the earth, lest they cease (to function): and if they should fail, there is none - not one - can sustain them thereafter: Verily He is Most Forbearing, Oft-Forgiving[1829].

41. Allah tartja fenn az Egeket és a Földet, míg meg nem szűnnek. S ha megszűnnek, senki nem tarthatja fenn ezeket Őutána. Mert bizony, Ő az Irgalmas, a Megbocsájtó[1829].

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِن جَاءهُمْ نَذِيرٌ لَّيَكُونُنَّ أَهْدَى مِنْ إِحْدَى الْأُمَمِ فَلَمَّا جَاءهُمْ نَذِيرٌ مَّا زَادَهُمْ إِلَّا نُفُورًا ﴿٤٢﴾

42. They swore their strongest oaths by Allah that if a warner came to them, they would follow his guidance better than any (other) of the Peoples: But when a warner came to them, it has only increased their flight (from righteousness)[1830],-

42. Allahra esküsznek legszentebb fogadalmukkal, ha jönne hozzájuk figyelmeztető, jobban követnék az Útmutatást, mint bárki a népek közül. Mikor eljön hozzájuk a figyelmeztető, az csak elutasításban gyarapítja őket[1830],-

اسْتِكْبَارًا فِي الْأَرْضِ وَمَكْرَ السَّيِّئِ وَلَا يَحِيقُ الْمَكْرُ السَّيِّئُ إِلَّا بِأَهْلِهِ فَهَلْ يَنظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ الْأَوَّلِينَ فَلَن تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا وَلَن تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَحْوِيلًا ﴿٤٣﴾

43. On account of their arrogance in the land and their plotting of Evil, but the plotting of Evil will hem in only the authors thereof. Now are they but looking for the way the ancients were dealt with? But no change wilt thou find in Allah's way (of dealing): no turning off wilt thou find in Allah's way (of dealing)[1831].

[1829] The universe, as we know it, shows not only evidence of initial designs, but also the working of the Creator who constantly sustains it. That is Allah. If you could imagine that removed, what is there to keep it going? There would only be chaos.

Az univerzum nem egyszerre fejlődik, érik és pusztul, hanem azon belül a milliárdnyi szervezet külön is individuális életet él, születik és hal meg. Az egész rendszer dinamikus, mozog, változásban van, fenntartási szükségletei vannak stb. Elképzelhetjük azt a káoszt, ami akkor alakulna ki, ha Allah nem lenne e rendszer mögött!

[1830] 6:157. In the first instance this referred to the Quraish. Their attitude to the People of the Book had been one of lofty superiority or of insincere excuses. They twitted the Jews and Christians with deviating from their own lights and their own revelations; and for themselves, they said they had received no direct revelation from Allah, or they would have shown themselves the most amenable to discipline, the readiest to follow Allah's Law. This was before the holy Prophet received his mission from Allah. When he received it and announced it, they turned away from it. They fled from it and put a greater and greater distance between it and themselves.

6:157. Utalás Quraishre. A felsőrendűség pozíciójából tekintettek az Írás Népeire, bár érveik gyengék voltak. Azzal bosszantották a Zsidókat és Kereszténeket, hogy letértek saját kinyilatkoztatásaik útjáról. Magukat úgy állították be, mint akiknek nincs ugyan közvetlen kinyilatkoztatásuk, de ők a leginkább felelősséget vállalók, fegyelmezettek és készek Allah Törvényeinek befogadására. Ezt még a Próféta eljövetele előtt nyilatkozták így. Amikor a Próféta megjelent az Üzenettel, elfordultak tőle és idővel egyre növekvő szakadék keletkezett köztük és a Törvény hordozója között.

[1831] Allah's Laws are fixed, and His ways of dealing with those who follow iniquity are the same in all ages. Our human will may falter or turn away from its course, but Allah's Will ever follows its course and cannot be turned away by any cause whatever.

43. Gőgjük miatt a Földön és gonosz összeesküvésük miatt, de nem jár más a gonosz összeesküvés nyomában, csak annak szövője. Tekintenek-e másra, mint az elődök Szunnájára (útjára)? De nem lelsz olyat, ki Allah Szunnáját megváltoztatná, és nem lelsz olyat, ki Allah Szunnáját átfogalmazná[1831].

أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَكَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِن شَيْءٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا ﴿٤٤﴾

44. Do they not travel through the earth, and see what was the End of those before them,- though they were superior to them in strength? Nor is Allah to be frustrated by anything whatever in the heavens or on earth: for He is All-Knowing. All-Powerful.

44. Vagy nem járnak-e a Földön és látják mi volt beteljesülése azoknak, kik előttük voltak, s ők többek voltak náluk erőben? Nem Allah az, Kinek bármi zavart okozhat az Egeken és a Földön. Ő a Mindentudó, a Hatalommal Bíró.

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلَى ظَهْرِهَا مِن دَابَّةٍ وَلَكِن يُؤَخِّرُهُمْ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى فَإِذَا جَاء أَجَلُهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِ بَصِيرًا ﴿٤٥﴾

45. If Allah were to punish men according to what they deserve. He would not leave on the back of the (earth) a single living creature: but He gives them respite for a stated Term: when their Term expires, verily Allah has in His sight all His Servants[1832].

45. Ha Allah aszerint sújtana le az emberekre, amit azok elnyertek, nem hagyna meg a (Föld) hátán egy élőlényt sem. De ő haladékot ad nekik egy kijelölt ideig, s ha eljött idejük, hát Allah minden szolgálója az Ő látókörében van[1832].

Allah törvényei változatlanok. Azokkal is ugyanúgy bánik minden korban, akik megszegik törvényeit. Mi, emberek elakadhatunk, elbizonytalanodhatunk saját döntéseinkben, de Allah Akarata nem változik, stabil, ugyanabba az irányba navigál minden körülmények között.

[1832] 16:61. There would be no salvation for any of us if we went merely on our deserts. It is Allah's mercy that saves us and helps us to a better and better life until we attain the goal of our existence.

16:61. Nem üdvözülhet egyikünk sem, ha csak saját vágyaink, vagy egóink vezérelnek bennünket. Csak Allah kegyelme menthet meg és nyithat utat egy jobb élet felé, ha felfogjuk létünk valós célját.

36. YA-SEEN (YA-SEEN-YA SZÍN)

Introduction to Surah Ya-Seen

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah takes its name from the two letters of the alphabet with which it begins.

Period of Revelation

A study of the style shows that it was either sent down during the last stage of the middle Makkan period, or it is one of those Surahs, which were sent down during the last stage of the Holy Prophet's stay at Makkah.

Subject Matter and Theme

The object of the discourse is to warn the Quraish of the consequences of not believing in the Prophethood of Muhammad (may Allah's peace and blessings be upon him) and of resisting and opposing it with tyranny, ridicule and mockery. Arguments have been given for three things: (1) For *Tauhid*, from the signs of the universe and from common sense; (2) for the Hereafter, from the signs of the universe, from common sense and from man's own existence itself; and (3) for the Prophethood of the Prophet Muhammad, from the fact that he was facing all kinds of hardships in the preaching of his message without any selfish motive, and from this that whatever he was inviting the people to was rational and reasonable, accepting which was in the people's own interest.
Imam Ahmad, Abu Daud, Nasai, Ibn Majah and Tabarani have related on the authority of Hadrat Ma'qil bin Yasar that the Holy Prophet said: "Surah Ya Sin is the heart of the Qur'an. "This is similar to describing the Surah Al Fatiha has the *Umm al Qur'an* (the essence or core of the Qur'an), because Al Fatihah contains the sum and substance of the teaching of the whole Quran. The Surah Ya Sin has been called the throbbing heart of the Qur'an because it presents the message of the Qur'an in a most forceful manner, which breaks the inertness and stirs the spirit of man to action.
Again Imam Ahmad, Aba Da'ud and Ibn Majah have related from the same Ma'qil bin Yasar that the Holy Prophet said: "Recite Surah Ya Sin to the dying ones among you." The object is not only to revive and refresh the whole Islamic creed in the mind of the dying person but also bring before him, in particular, a complete picture of the Hereafter so that he may know what stages he would have to pass through after crossing the stage of this worldly life. In view of this, it would be desirable that along with the recitation of the Surah Ya Sin its translation also is made for the benefit of the person who does not know Arabic so that the purpose of the admonition is duly fulfilled."

Bevezetés a Ya-Seen (Ya-Szín) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szúra a bevezető két betűről kapta az elnevezését.

A kinyilatkoztatás ideje

A stílusjegyek alapján megállapítható, hogy a Mekkai időszak közepének végén keletkezhetett, de felismerhetőek olyan jegyek is, melyek a Mekkai időszak végére utalnak.

Témakör

Felhívja Quraish figyelmét a hitetlenség, Mohammed (béke reá) Próféciájának elutasítása és a zsarnoki ellenállás következményeire. Három szempont mellett érvel. 1. Tauhid, azaz Monoteizmus. 2. Túlvilág, élet halál után. 3. Mohammed Próféciája, aki önös érdekek nélkül, nehézségeket felvállalva hívta az embereket saját boldogulásuk útjára.
Imam Ahmad, Abu Daud, Nasai, Ibn Madzsah és Tabarani idézték Ma'qil bin Yasart, aki így emlékezett vissza a Próféta mondására: „A Ya Szin Szúra egyenértékű, a Fatiha Szúrával, ami a Korán Anyja (Esszenciája). Az Al-Fatiha a Korán tanításának összegző szubsztanciája, a Ya Szin pedig a Korán lüktető szíve, mert ebből robban elő a legerőteljesebben az Üzenet, ami ez ember lelkét megmozgatja."
Újból Imam Ahmad, Aba Daud és Ibn Madzsah idézték Ma'qil bin Yasart, aki a Próféta egy másik kijelentését így tudósította: „Olvassátok a Ya Szin Szúrát azoknak, kik halni készülnek a környezetetekben." A cél nem csupán az, hogy felfrissítsük általa egy haldoklóban az Iszlám hit doktrínáit, hanem az, hogy lefessük neki a Túlvilág képét, így tudja, milyen szakaszokon kell eljutnia az evilági életből oda. Akik nem tudnak Arabul, világossá kell tenni számukra saját nyelvükön, miről szólnak a versek, így a tanítások, intések célba érnek."

36.Ya-Seen	36. Ya-Szín
YA-SEEN	**YA SEEN**
Total Verses: 83	Összes vers: 83
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

يس ﴿١﴾

1. Ya Sin.

1. Ya. Sin.

وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ ﴿٢﴾

2. By the Qur'an, full of Wisdom,-

2. A Bölcs Korán,-

إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣﴾

3. Thou art indeed one of the apostles,

3. Te a Küldöttek közül vagy,

عَلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٤﴾

4. On a Straight Way.

4. Az Egyenes Ösvényre.

تَنزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ﴿٥﴾

5. It is a Revelation sent down by (Him), the Exalted in Might, Most Merciful.

5. A Nagyszerű, a Bölcs Kinyilatkoztatás,

لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أُنذِرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ ﴿٦﴾

6. In order that thou mayest admonish a people, whose fathers had received no admonition, and who therefore remain heedless (of the Signs of Allah[1833]..

6. Hogy figyelmeztesd a népet, kiknek atyjai is figyelmeztetve voltak, de ők azt semmibe vették[1833].

لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَى أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٧﴾

7. The Word is proved true against the greater part of them: for they do not believe[1834].

7. A Szó legtöbbjükön beigazolódott és ők nem hisznek[1834].

إِنَّا جَعَلْنَا فِي أَعْنَاقِهِمْ أَغْلاَلاً فَهِيَ إِلَى الأَذْقَانِ فَهُم مُّقْمَحُونَ ﴿٨﴾

8. We have put yokes round their necks right up to their chins, so that their heads are forced up (and they cannot see)[1835].

8. Nyakukat béklyóba szorítjuk egészen az állukig, míg ki nem merevednek[1835].

وَجَعَلْنَا مِن بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لاَ يُبْصِرُونَ ﴿٩﴾

9. And We have put a bar in front of them and a bar behind them, and further, We have covered them up; so that they cannot see[1836].

9. Kordont teszünk eléjük és kordont teszünk mögéjük, s befedjük őket, míg nem látnak[1836].

[1833] The Quraish had received no Prophet before, and therefore one of themselves was made the vehicle for the universal Message to the whole world.

Quraishhez nem jött el korábban Próféta, ezért egy közülük ki lett emelve az univerzális Üzenet továbbítására a világ számára.

[1834] 7:30, also 17:16. If people deliberately and obstinately refuse "to believe", i.e., to receive guidance and admonition, the result must be that Allah's grace and mercy are withdrawn from them. Their own perversity inevitably blocks up all channels for their correction.

7:30 és 17:16. Ha az emberek makacsul elutasítják a hitet, az Útmutatást, figyelmeztetést, Allah végül megvonja tőlük kegyét és saját ellenszegülésük lesz gátja annak, hogy helyrehozzák tévedésüket.

[1835] Refusal of Allah's Light means less and less freedom of action for man: the yoke of sin is fastened round man's neck, and it gets more and more tightened, right up to the chin. 2. The head is forced up and kept in a stiff position, so that the mind becomes befogged. Moral obliquity taints the intellect. 3. In this state of deprivation of Grace leads to such a decline in spiritual vitality that the victim can neither progress nor turn back

Allah világosságának elutasításával az ember saját szabadságát korlátozza: 1. A bűn béklyóba zárja, ami egyre csak szorul nyaka körül egészen az álláig. 2. A fej már meg se tud moccanni, kimerevedett állapotba kerül, az értelmen köd telepszik meg. A morális elferdülés beszennyezi a szellemet. 3. A kegy megvonása megbénítja a spirituális vitalitást, míg az áldozat továbblépni sem tud és vissza sem tud fordulni.

[1836] Their retreat is cut off and their progress is impossible. Further the Light that should come from above is cut off, so that they become totally devoid of any hope, and the last gleam of any spiritual understanding is extinguished in them.

Visszavonulásuk útja el van zárva, előrelépni nem tudnak. További fényt felülről nem kapnak, reménytelen helyzetbe kerülnek, hiszen a spirituális értés utolsó szikrája is kialszik bennük.

وَسَوَاء عَلَيْهِمْ أَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لاَ يُؤْمِنُونَ ﴿١٠﴾

10. The same is it to them whether thou admonish them or thou do not admonish them: they will not believe[1837].

10. Mindegy, hogy figyelmezteted őket, vagy nem figyelmezteted őket, nem hisznek[1837].

إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمَن بِالْغَيْبِ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ وَأَجْرٍ كَرِيمٍ ﴿١١﴾

11. Thou canst but admonish such a one as follows the Message and fears the (Lord) Most Gracious, unseen: give such a one, therefore, good tidings, of Forgiveness and a Reward most generous[1838].

11. Figyelmeztesd azt, ki követi az Üzenetet és féli a Kegyelmest (Urat) a Láthatatlanban. Hirdesd ki neki a Megbocsájtás és a Nemes Bér örömhírét[1838].

إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَى وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَآثَارَهُمْ وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُبِينٍ ﴿١٢﴾

12. Verily We shall give life to the dead, and We record that which they send before and that which they leave behind, and of all things have We taken account in a clear Book (of evidence)[1839].

12. Mi vagyunk, Kik életre keltik a halottat, feljegyezzük azt, mit előreküldenek, mit hátrahagynak és Mi minden dolgot számba veszünk egy világos Lajstromban[1839].

وَاضْرِبْ لَهُم مَّثَلاً أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ إِذْ جَاءهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿١٣﴾

13. Set forth to them, by way of a parable, the (story of) the Companions of the City. Behold!, there came apostles to it[1840].

[1837] When the stage just described is reached, revelation or spiritual teaching ceases to have any value for them. Why then preach?

Ha elértek ebbe az állapotba, a kinyilatkoztatás, tanítás előtt már minden út bezárult. Fölösleges bármit is tenni. Mire lenne jó ilyenkor a hirdetés?

[1838] But there are others who are anxious to hear Allah's Message and receive Allah's grace. To such persons the Message of Allah comes as a gospel or good news: because it shows them the way of forgiveness for anything wrong in their past, and it gives them the promise of a full reward in the future.

De ott vannak azok, kik mindent elkövetnek, hogy hallhassák Allah Üzenetét és részesüljenek kegyéből. Nekik az Üzenet Evangéliumként, örömhírként érkezik, hiszen mutatja számukra a megbocsájtáshoz vezető utat, ha bármi rosszat is tettek a múltban, akkor is ígéretet kapnak a jövőbeli szép viszonzásról.

[1839] Our deeds, good and bad, go to Allah before us. They will of course be brought to our account. Our moral and spiritual responsibility is therefore much wider than as affects our own person. See 2:124. All our account will be exactly preserved as in a book of record.

Jó és rossz tetteink még azelőtt Allah elé kerülnek, mielőtt oda jutunk. Ott megvonják majd a végső mérleget. Morális és spirituális felelősségünk kilép saját felelősségi határaink közül, hiszem másra is hatással van. Lásd: 2:124. Tetteink egy feljegyzésben szerepelnek.

[1840] Many of the classical Commentators have supposed that the City referred to was Antioch. Following Ibn Kathir, I reject the identification with Antioch decisively. No name, or period, or place is mentioned in the text.

13. *Vesd fel nekik a település példáját, mikor eljöttek hozzájuk a Próféták[1840].*

إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ فَقَالُوا إِنَّا إِلَيْكُم مُّرْسَلُونَ ﴿١٤﴾

14. When We (first) sent to them two apostles, they rejected them: But We strengthened them with a third: they said, "Truly, we have been sent on a mission to you[1841]."

14. Mikor elküldtünk hozzájuk kettőt, de meghazudtolták azokat és megerősítettük őket egy harmadikkal. Így szóltak: „Mi hozzátok jöttünk küldetésbe[1841].”

قَالُوا مَا أَنتُمْ إِلاَّ بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَمَا أَنزَلَ الرَّحْمن مِن شَيْءٍ إِنْ أَنتُمْ إِلاَّ تَكْذِبُونَ ﴿١٥﴾

15. The (people) said: "Ye are only men like ourselves; and ((Allah)) Most Gracious sends no sort of revelation: ye do nothing but lie."

15. Mondták: „Nem vagytok mások, csak emberek, mint mi és a Kegyelmes (Allah) nem nyilvánított ki semmit. Ti csak hazudoztok.”

قَالُوا رَبُّنَا يَعْلَمُ إِنَّا إِلَيْكُمْ لَمُرْسَلُونَ ﴿١٦﴾

16. They said: "Our Lord doth know that we have been sent on a mission to you:

16. Mondták: „Urunk Tudja, hogy mi küldetésben vagyunk nálatok.”

وَمَا عَلَيْنَا إِلاَّ الْبَلاَغُ الْمُبِينُ ﴿١٧﴾

17. "And our duty is only to proclaim the clear Message."

17. „Nincs más feladatunk, mint átadni a megvilágosító Üzenetet.”

قَالُوا إِنَّا تَطَيَّرْنَا بِكُمْ لَئِن لَّمْ تَنتَهُوا لَنَرْجُمَنَّكُمْ وَلَيَمَسَّنَّكُم مِّنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٨﴾

18. The (people) said: "for us, we augur an evil omen from you: if ye desist not, we will certainly stone you. And a grievous punishment indeed will be inflicted on you by us[1842]."

The significance of the story is in the lessons to be derived from it as a parable. That is independent of name, time, or place.

Sok klasszikus kommentátor a várost Antiochiával azonosítja. Ibn Kathirt követve, határozottan elutasítom Antiochiát, mint ezen a helyen lehetséges utalást, mert se név, se dátum, se hely nem azonosítható be a szövegből. A történet jelentősége a tanulság, amit a példából le lehet vonni. Ebben az esetben teljesen fölösleges beazonosítható névről, helyről beszélni.

[1841] Allah sends His messengers or teachers of Truth by ones and twos, and where the opposition is great and He considers it necessary, he supports them with others. The Message is clearly expressed in human language, but because it exposes all evil, men think it unlucky, as it checks their selfishness. It is often the poorest and most despised of mankind, from the outskirts or "farthest parts of the City", that accept the Message and are willing to work and die for it. The stiff-necked resist and accomplish their own destruction.

Allah azért küldi a Prófétákat, hogy tanítsák az Ő Igazságát. Érkezhetnek egymaguk, jöhetnek kettesével, de ha az ellenállás nagy, akár többen is csatlakozhatnak hozzájuk. Az Üzenet emberi nyelven, közérthetően hangzik el. Mivel lerántja a fátylat a gonoszról, felfedi az emberek önzését, sokan el akarják hallgattatni őket. Gyakran a legszegényebb, legelnyomottabb emberek a város „legtávolabbi részéről” értik meg az Üzenet lényegét és hajlandóak élni, halni azért. A keményfejű ellenállók felett beteljesedik saját megsemmisülésük.

[1842] Tair means a bird. Like the Roman augurs, the Arabs had a superstition about deriving omens from birds. From Tair (bird) came ta-taiyara, or ittaiyara, to draw evil omens. Because the prophets of Allah denounced

18. Mondták (az emberek): „Ti rossz ómen vagytok nekünk. Ha nem vettek ennek véget, bizony megkövezünk titeket és fájdalmas büntetéssel sújtunk le rátok[1842].”

قَالُوا طَائِرُكُمْ مَعَكُمْ أَئِن ذُكِّرْتُم بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿١٩﴾

19. They said: "Your evil omens are with yourselves: (deem ye this an evil omen). If ye are admonished? Nay, but ye are a people transgressing all bounds![1843]"

19. Mondták: „A ti rossz ómenetek veletek van, ha figyelmeztetve vagytok. Mi több! Ti csapongó nép vagytok[1843]!”

وَجَاء مِنْ أَقْصَى الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَى قَالَ يَا قَوْمِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٠﴾

20. Then there came running, from the farthest part of the City, a man, saying, "O my people! Obey the apostles[1844]:

20. A város túlsó végéből egy férfi sietett, s így szólt: „Ó nép! Kövessétek a Prófétákat[1844],”

اتَّبِعُوا مَن لاَّ يَسْأَلُكُمْ أَجْرًا وَهُم مُّهْتَدُونَ ﴿٢١﴾

21. "Obey those who ask no reward of you (for themselves), and who have themselves received Guidance[1845].

---

evil, the evil-doers thought that they brought ill-luck to them. As a matter of fact, any evil that happened to them was the result of their own Hi-deeds. Cf. 7:131, where the Egyptians ascribed their calamities to the ill-luck brought by Moses: and 27:47, where the Thamud ascribed ill-luck to the preaching of Salih.

Az Arab szövegben „Tair”, madarat jelent. Ahogy Római jósok, az Arabok hiedelemvilágában is a madarak röptéből vontak le következtetéseket az ómenre, a rossz előjelekre. Tairból (madár) lesz ta-tayira, vagy ittayara, ami rossz ómen kikövetkeztetését jelenti. Minden rossz, ami történt velük, saját gaztetteik következménye volt. 7:131-ben láthattuk, hogy az Egyiptomiak Mózesnek tulajdonították a csapásokat, a rossz ómént, a 27:47-ben pedig Thaumud Szalihot tette felelőssé ugyanezért.

[1843] 'What ye call omens arise from your own ill-deeds. Do you suppose that a man who comes to warn you and teach you the better way brings you ill-luck?

Amit ómennek hívtok, az a saját gaztettetek. Tán azt gondoljátok, hogy aki tanítani és figyelmeztetni jön titeket, az baljós előjel számotokra?

[1844] While the wealthy, influential, and fashionable men in the city were doubtful of Allah's providence and superstitiously believed in Chance and evil omens, the Truth was seen by a man in the outskirts of the City, a man held in low esteem by the arrogant. He had believed, and he wanted his City to believe. So, in Arabia, when the arrogant chiefs of the Quraish exiled the holy Prophet, it was men from Madinah and from the outskirts, who welcomed him, believed in him, and supported his mission in every way.

Míg a vagyonos, befolyásos városi emberek kétséggel fogadták Allah Üzenetét és saját babonáik alapján az ómenek gyakorlatát követték, az Igazság a város legtávolabbi, legelesettebb, legkivetettebb részén talált magának utat. Egy ember jött onnan, aki hitt és azt akarta, hogy a város is lépjen a Hit útjára. Így történt ez Arábiában is, amikor az önhatalmú Quraish elűzte a Prófétát, majd a városszéli szegények mellé álltak, Medina lakói pedig befogadták.

[1845] Prophets do not seek their own advantage. They serve Allah and humanity. 'Their hope lies in the good pleasure of Allah, to Whose service they are devoted. Cf. 10:72; 12:104; etc.

A Próféták soha nem dolgoznak saját hasznukra. Ők csak Allahot és az emberiséget szolgálják. Minden reményük Allahban van, Akitől a küldetést megkapták. 10:72; 12:104 stb.

21. „Kövessétek azokat, kik nem kérnek fizetséget tőletek és Útmutatásban részesültek[1845].”

وَمَا لِي لاَ أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَنِي وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٢﴾

22. "It would not be reasonable in me if I did not serve Him Who created me, and to Whom ye shall (all) be brought back.

22. „Miként tehetném meg, hogy ne szolgáljam azt, Ki megteremtett engem és (titeket mind) Hozzá visznek vissza?

أَأَتَّخِذُ مِن دُونِهِ آلِهَةً إِن يُرِدْنِ الرَّحْمَن بِضُرٍّ لاَّ تُغْنِ عَنِّي شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا وَلاَ يُنقِذُونِ ﴿٢٣﴾

23. "Shall I take (other) gods besides Him? If ((Allah)) Most Gracious should intend some adversity for me, of no use whatever will be their intercession for me, nor can they deliver me[1846].

23. „Rajta kívül vegyek tán Istent (magamnak)? Ha a Kegyelmes (Allah) ártani akarna nekem, nem segítene rajtam közbenjárásuk semmit és meg se menthetnének[1846].

إِنِّي إِذًا لَّفِي ضَلاَلٍ مُّبِينٍ ﴿٢٤﴾

24. "I would indeed, if I were to do so, be in manifest Error.

24. „Akkor bizony nyilvánvaló tévelygésben lennék.”

إِنِّي آمَنتُ بِرَبِّكُمْ فَاسْمَعُونِ ﴿٢٥﴾

25. "For me, I have faith in the Lord of you (all): listen, then, to me!"

25. „Hiszek Uratokban, hát hallgassatok meg!”

قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَ يَا لَيْتَ قَوْمِي يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾

26. It was said: "Enter thou the Garden." He said: "Ah me! Would that my People knew (what I know)[1847]!-

26. Mondva volt: „Lépj be a Kertbe.” Mondta: „Ó, bárcsak népem tudná[1847]!” -

---

[1846] The next plea is that for exclusive service to Allah. 'Suppose it were proper to worship other gods- Mammon, Self, or imaginary deities set up as idols, -yet of what benefit would that be? All power is in Allah. In His universal Plan, He may think fit to give me some sorrow or punishment: would these subordinate deities be able to help me or intercede for me with Him?

A következő érv Allah kizárólagos szolgálata mellett szól. „Tegyük föl, lehetne imádkozni más istenségekhez, Mammonhoz, az Egóhoz, képzeletbeli istenekhez, bálványokhoz stb. Mi előny származna ebből, ha minden hatalom Allah kezében van? Ha Ő bánatot bocsát rám, vagy büntetést, melyik istenség lenne képes segíteni és közbenjárni Nála?”

[1847] This godly and righteous man entered into the Garden. Perhaps it is implied that he suffered martyrdom. But even then, his thoughts were always with his People. He regretted their obstinacy and want of understanding, and wished even then that they might repent and obtain salvation.

Ez a jó és istenfélő ember belépett a Mennyországba. Talán mártír volt. Még itt is népére gondolt. Sajnálta őket makacsságuk és értetlenségük miatt. Azt kívánta, legyenek bűnbánók, hogy elnyerhessék az üdvözülést és éljék meg ők is azt, amit ő.

بِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ ﴿٢٧﴾

27. "For that my Lord has granted me Forgiveness and has enrolled me among those held in honour[1848]!"

27. *„Hogy Uram megbocsájtott nekem és a megbecsültek közé helyezett[1848]!”*

وَمَا أَنزَلْنَا عَلَى قَوْمِهِ مِن بَعْدِهِ مِنْ جُندٍ مِّنَ السَّمَاء وَمَا كُنَّا مُنزِلِينَ ﴿٢٨﴾

28. And We sent not down against his People, after him, any hosts from heaven, nor was it needful for Us so to do.

28. *Nem bocsátottunk le népére őutána katonákat az Égből, hisz nem kellett, hogy lebocsátsuk.*

إِن كَانَتْ إِلاَّ صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ خَامِدُونَ ﴿٢٩﴾

29. It was no more than a single mighty Blast, and behold! they were (like ashes) quenched and silent[1849].

29. *Nem volt más, csak egy földindulás és lám! Ők elhamvadtak[1849].*

يَا حَسْرَةً عَلَى الْعِبَادِ مَا يَأْتِيهِم مِّن رَّسُولٍ إِلاَّ كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤُون ﴿٣٠﴾

30. Ah! Alas for (My) Servants! There comes not an apostle to them but they mock him[1850]!

30. *Ó, jaj, a szolgálóknak! Nem jön el hozzájuk Próféta, csak úgy, ha megcsúfolják[1850]!*

[1848] This man was just a simple honest soul, but he heard and obeyed the call of the prophets and obtained his spiritual desire for himself and did best to obtain salvation for his people. For he loved his people and respected his ancestral traditions as far as they were good, but had no hesitation in accepting the new Light when it came to him. All his past was forgiven him and he was raised to dignity and honor in the Kingdom of Heaven.

Ez az ember egy egyszerű lélek volt. Hallotta a Próféták hívását és engedelmeskedett. Elnyerte a spirituális üdvözülést és ezt kívánta népének is. Szerette népét, tisztelte azokat az ősi hagyományokat, melyek jók voltak, de nem tétovázott elfogadni a Világosságot, amikor az eljött hozzá. Mindent megbocsájtott neki az Úr a múltjában és a Mennyei Királyságába emelte őt.

[1849] Allah's Justice or Punishment does not necessarily come with pomp and circumstance. A single mighty Blast-either the rumbling of an earthquake, or a great and violent wind-was sufficient in this case. Cf. 11:67 (which describes the fate of the Thamud; also. 29:40).

Allah Igazságszolgáltatása nem pompával, ünnepélyes körülmények közt jön el. Egy földrengés, vulkánkitörés, hurrikán stb. csap le a bűnösök népére és elsöpri őket. Lásd 11:67, ami Thamud népének esetéről szól, valamint 29:40.

[1850] 6:10 and many other passages of similar import. Ignorant men mock at Allah's prophets, or anyone who takes Religion seriously. But they do not reflect that such levity reacts on themselves. Their own lives are ruined and they cease to count. If they study history, they will see that countless generations were destroyed before them because they did not take Truth seriously and undermined the very basis of their individual and collective existence.

6:10 és még sok más helyen hasonló következtetéssel. A tudatlanok megcsúfolják Allah Prófétáit és bárkit, aki a vallást komolyan veszi. Nem érzékelik, hogy léhaságuk, ürességük saját maguk ellen hat. Életük romokban hever és észre sem veszik. Ha tanulnának a történelemből, láthatnák, hogy számtalan nemzedék pusztult el előttük azért, mert nem vették Allah Igazságát komolyan. Nemtörődömségük, szembefordulásuk aláaknázza individuális és kollektív létük alapját.

أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّنْ الْقُرُونِ أَنَّهُمْ إِلَيْهِمْ لاَ يَرْجِعُونَ ﴿٣١﴾

31. See they not how many generations before them we destroyed? Not to them will they return:

31. Nem látják-e, hány nemzedéket pusztítottunk el előttük? Ezek (már) nem térnek vissza hozzájuk.

وَإِن كُلٌّ لَّمَّا جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿٣٢﴾

32. But each one of them all - will be brought before Us (for judgment).

32. Mindahányan Színünk elé lesznek állítva.

وَآيَةٌ لَّهُمُ الْأَرْضُ الْمَيْتَةُ أَحْيَيْنَاهَا وَأَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا فَمِنْهُ يَأْكُلُونَ ﴿٣٣﴾

33. A Sign for them is the earth that is dead: We do give it life, and produce grain therefrom, of which ye do eat[1851].

33. Jel számukra a halott Föld, melyet életre keltünk, kikelesztjük belőle a gabonaszemet és ők ebből táplálkoznak[1851].

وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِن نَّخِيلٍ وَأَعْنَابٍ وَفَجَّرْنَا فِيهَا مِنْ الْعُيُونِ ﴿٣٤﴾

34. And We produce therein orchard with date-palms and vines, and We cause springs to gush forth therein:

34. Megtettünk azon datolya és szőlőkerteket, majd patakokat fakasztottunk benne,-

لِيَأْكُلُوا مِن ثَمَرِهِ وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٥﴾

35. That they may enjoy the fruits of this (artistry): It was not their hands that made this: will they not then give thanks[1852]?

35. Hogy egyenek gyümölcseiből. Ezt nem az ő kezeik hozták létre, hát nem adnak hálát[1852]?

سُبْحَانَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنبِتُ الْأَرْضُ وَمِنْ أَنفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾

[1851] Lest anyone should say, 'if they are destroyed, how can they be brought before the Judgment-seat' a symbol is pointed to. The earth is to all intents and purposes dead in the winter, but Allah revives it in the spring.

Ha valaki kétkedik: „Hogy tudja őket ítélőszék elé állítani a Végítélet Napján, ha már megsemmisültek?" Egy visszatérő Jel az év elmúlása és újraéledése: ahogy a téli halott, fagyott föld tavasszal életre kel és Allah új nemzedéket indít el rajta. Így lesz élet a halál után.

[1852] Man may till the soil and sow the seed, but the productive forces of nature were not made by man's hands. They are the handiwork and artistry of Allah, and are evidence of Allah's providence for His creatures.

Az ember szánthat, vethet, talajt művelhet, de a természet teremtő hatalma nem az ő kezében van. Ez Allah teremtő képessége, amivel gondoskodik teremtményeiről.

36. Glory to Allah, Who created in pairs all things that the earth produces, as well as their own (human) kind and (other) things of which they have no knowledge[1853].

36. Legyen Dicső az, ki párokban teremtett meg mindent, amit a Föld kiad magából, őket magukat is és még (sok minden mást), amiről nem is tudnak[1853].

وَآيَةٌ لَّهُمْ اللَّيْلُ نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ فَإِذَا هُم مُّظْلِمُونَ ﴿٣٧﴾

37. And a Sign for them is the Night: We withdraw therefrom the Day, and behold they are plunged in darkness[1854];

37. Jel számukra az Éj, miből kivetkőztetjük a Nappalt, s lám, ők árnyékba húzódnak[1854].

وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَّهَا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٣٨﴾

38. And the sun runs his course for a period determined for him: that is the decree of (Him), the Exalted in Might, the All-Knowing.

38. A Nap pályáján halad, míg (végső) nyugvópontjára nem ér. Ez az hát, mit a Nagyszerű, a Mindentudó elrendelt.

وَالْقَمَرَ قَدَّرْنَاهُ مَنَازِلَ حَتَّى عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ ﴿٣٩﴾

39. And the Moon,- We have measured for her mansions (to traverse) till she returns like the old (and withered) lower part of a date-stalk[1855].

39. A Holdnak kimértük házát, míg vissza nem tér bele, akár egy elaggott pálmaszár[1855].

[1853] The mystery of sex runs through all creation, -in man, in animal life, in vegetable life, and possibly in other things of which we have no knowledge. Then there are pairs of opposite forces in nature, e.g., positive and negative electricity, etc. The atom itself consists of a positively charged nucleus or proton, surrounded by negatively charged electrons. The constitution of matter itself is thus referred to pairs of opposite energies.

A teremtésen végigvonul az eltérő nemek misztériuma, akár az ember, vagy állatvilágban, de a növényvilágban és máshol is, amiről nincs tudomásunk. Emellett párok vonulnak végig a fizika tartományában, a pozitív és negatív elektromos töltések esetében, de az atom maga is pozitív magból, protonból és negatív elektronokból áll. Az anyag elemi részecskéit is egymással ellentétes párok energiája tartja össze.

[1854] The whole of this section deals with Signs or Symbols, - things in the physical world around us, from which we can learn the deepest spiritual truths if we earnestly apply ourselves to them.

Az egész szakasz Jelekkel és Szimbólumokkal foglalkozik. A fizikai világ minket körülvevő jelenségei telis tele vannak tanulságokkal, melyek a legmélyebb spirituális mélységeket is bevilágítják.

[1855] 'Urjan: a raceme of dates or of a date-palm; or the base or lower part of the raceme. When it becomes old, it becomes yellow, dry, and withered, and curves up like a sickle. Hence the comparison with the sickle-like appearance of the new moon. The moon runs through all her phases, increasing and decreasing, until she disappears, and then reappears as a little thin curve.

„Urdzsan" a pálmaszár levélmaradványai. A pálmaszár maga is levélmaradványokból áll össze. Amikor a levélmaradványok elöregszenek, elsárgulnak, és sarló alakban hajlanak meg. Hasonlatosak az újholdhoz. A Hold áthalad saját fázisain, növekszik, majd elfogy, végül eltűnik. Majd újból kirajzolódik az újhold vékony sarlója.

لَا الشَّمْسُ يَنبَغِي لَهَا أَن تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿٤٠﴾

40. It is not permitted to the Sun to catch up the Moon, nor can the Night outstrip the Day: Each (just) swims along in (its own) orbit (according to Law)[1856].

40. A Nap nem érheti utol a Holdat és az éj nem előzheti meg a nappalt. Mind saját pályáján úszik[1856].

وَآيَةٌ لَّهُمْ أَنَّا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ ﴿٤١﴾

41. And a Sign for them is that We bore their race (through the Flood) in the loaded Ark[1857];

41. Jel számukra, hogy vittük fajukat a megrakott bárkán[1857].

وَخَلَقْنَا لَهُم مِّن مِّثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ ﴿٤٢﴾

42. And We have created for them similar (vessels) on which they ride[1858].

42. És ugyanolyat (bárkát) teremtettünk nekik, min utaznak[1858].

وَإِن نَّشَأْ نُغْرِقْهُمْ فَلَا صَرِيخَ لَهُمْ وَلَا هُمْ يُنقَذُونَ ﴿٤٣﴾

43. If it were Our Will, We could drown them: then would there be no helper (to hear their cry), nor could they be delivered[1859],

---

[1856] How beautifully the rounded courses of the planets and heavenly bodies are described, "swimming" through space, with perfectly smooth motion!

Milyen gyönyörűen fejezi ki a vers az „úszással”, azt a mozgást, ahogy a sok égitest saját pályáján közlekedik az űrben. Valóban, mintha úsznának.

[1857] Besides the beauty of the Night, with the stars and the planets "swimming" in their rounded courses according to perfect Law, suggesting both symmetry and harmony, there are other Signs touching closely the life of man himself, projected through Time, in the past history of his race and in his own personal experience. The past history of his race takes us to the story of the Flood, which is symbolical of Allah's justice and mercy. Noah's Ark was a "Sign to all People": 29:15.

Az Éj gyönyöre mellett, amint megcsodálhatjuk az égitestek „úszását” pályáikon az Ő tökéletes Terve szerint, miben a szimmetria, harmónia, összhang dominál mindenek felett, vannak más Jelek, melyek az emberrel és az emberi faj őstörténetével kapcsolatban vetődnek fel. Az emberi faj fennmaradásának története visszavisz minket az Özönvíz korába, ami szintén Allah Kegyelmének megnyilvánulása. Noé bárkája az egész emberiség számára egy hatalmas Jel. 28:15.

[1858] Ships are not mentioned, but (vessels) like the Ark: they would cover all kinds of sea-craft, but also the modem aircraft, which "swims" through air instead of through water.

Nem hajókat említ az Arab szöveg, hanem annál általánosabbat. Mindenre érti, amin utazni lehet vízen és levegőben, ami úszik a vízi, vagy légi pályán. Mondhatni hajó-léghajó.

[1859] Was it not that Allah gives man the intelligence and ingenuity to construct and manage sea-craft and aircraft, the natural laws of gravity would lead to the destruction of any who attempted to pass through sea or air? It is the gift (mercy) of Allah that saves him.

43. *Ha akarnánk, vízbe fojtanánk őket és nem lenne nekik kiszabadítójuk, se megmentőjük[1859],*

إِلَّا رَحْمَةً مِّنَّا وَمَتَاعًا إِلَى حِينٍ ﴿٤٤﴾

44. Except by way of Mercy from Us, and by way of (world) convenience (to serve them) for a time[1860].

44. *Csak, (ha eljön) a Tőlünk jövő Kegyelem és (világi) örömök egy ideig[1860].*

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٤٥﴾

45. When they are told, "Fear ye that which is before you and that which will be after you, in order that ye may receive Mercy," (they turn back[1861]).

45. *Mikor mondják nekik: „Őrizkedjetek attól, mi előttetek, s mi mögöttetek, hátha tán kegyelmet nyertek[1861].”*

وَمَا تَأْتِيهِم مِّنْ آيَةٍ مِّنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٤٦﴾

46. Not a Sign comes to them from among the Signs of their Lord, but they turn away therefrom.

46. *Nem jön el hozzájuk egy Áya sem Uruk Áyái közül, csak úgy, ha attól elfordulnak.*

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَنفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنُطْعِمُ مَن لَّوْ يَشَاء اللَّهُ أَطْعَمَهُ إِنْ أَنتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٤٧﴾

47. And when they are told, "Spend ye of (the bounties) with which Allah has provided you," the Unbelievers say to those who believe: "Shall we then feed those whom, if

---

Ha Allah nem adott volna az embernek intelligenciát, találékonyságot, hogy megszerkessze, létrehozza a vízi és légi járműveket, a természet törvényei, pl. gravitáció és mások, végzetüket okoznák. Kevesen adnak hálát azért, hogy Allah az embernek értelmet, leleményességet adott és mindehhez vezetést.

[1860] It is only Allah's Mercy that saves man from destruction for man's own follies, and that saving or the enjoyment of these utilities and conveniences he should not consider as eternal: they are only given for a time, in this life of probation.

Csak Allah kegyelme menti meg az embert attól a pusztulástól, amit saját ostobaságaival okozna magának. Megmenti életét, ugyanakkor ezek a járművek élvezeteket, örömöt hoznak az ember életébe. Hiba lenne azt feltételezni, hogy mindez örökké tart. Csak egy ideig, amíg a próbatétel tart.

[1861] Man should consider and beware of the consequences of his past, and guard against the consequences in his future. The present is only a fleeting moment poised between the past and the future, and gone even while it is being mentioned or thought about. Man should review his whole life and prepare for the Hereafter. If he does so, Allah is Merciful: He will forgive, and give strength for a better and higher life in the future. But this kind of teaching does not suit those steeped in this ephemeral life.

Az embernek elemeznie kell múltját és le kell vonnia abból a következtetést a jövő számára. A jelen csupán egy pillanat, szinte nincs is, hiszen mire kimondjuk, múlttá válik, ezért gyakorlatilag csak a múlt és jövő van, ami tartós. Ha múltunkat helyesen értelmezzük, ez egyenes út lehet egy szépen beteljesülő Túlvilág felé. Ha Allah megbocsájtja vétkeinket, erőt, egészséget ad a jövőnkben, a mi feladatunk csupán jövőnk értelmes elrendezése. Ez a tanítás nem használ semmit azoknak, akik csak a múlandó Evilágban élnek és gondolkodnak.

Allah had so willed, He would have fed, (Himself)?- Ye are in nothing but manifest error[1862]."

47. Mikor mondják nekik: „Áldozzatok abból, mit Allah gondviselésként juttatott nektek," így szólnak azok, kik tagadnak azoknak, kik hisznek: „Etessük-e azokat, kiket, ha Allah akarná, Ő is etethetne?" Mert bizony, ti csak nyilvánvaló tévelygésben vagytok[1862].

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٨﴾

48. Further, they say, "When will this promise (come to pass), if what ye say is true[1863]?"

48. Mondják: „Mikor teljesedik be ez az ígéret, ha igazak vagytok[1863]?

مَا يَنظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُونَ ﴿٤٩﴾

49. They will not (have to) wait for aught but a single Blast: it will seize them while they are yet disputing among themselves!

49. Nem (kell másra) várniuk, mint egy földindulásra, mi lesújt rájuk, miközben vitatkoznak!

فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَى أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ ﴿٥٠﴾

50. No (chance) will they then have, by will, to dispose (of their affairs), nor to return to their own people!

50. Arra sem lesznek képesek, hogy végrendelkezzenek, sem arra, hogy népükhöz visszatérjenek!

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُم مِّنَ الْأَجْدَاثِ إِلَى رَبِّهِمْ يَنسِلُونَ ﴿٥١﴾

51. The trumpet shall be sounded, when behold! from the sepulchres (men) will rush forth to their Lord[1864]!

51. Megfújják a fanfárokat és lám! Ők a sírokból Urukhoz suhannak[1864].

[1862] To selfish men, the good may make an appeal, and say: "Look! Allah has given you wealth, or influence, or knowledge, or talent. Why not spend some of it in charity, i.e., for the good of your fellow-creatures?" But the selfish only think of themselves and laugh such teaching to scorn.

Az önző emberhez így szól az, aki normális: „Nézd! Allah megadta neked a vagyont, befolyást, tudást, tehetséget. Miért nem áldozol valamit jótékonyságra? Miért nem teszel valamit embertársaid javára?" Az önző, csak magára gondol és csak nevet az ilyen felvetéseken.

[1863] In addition to the arrogance and blasphemy referred to in the last note, they not only realize Faith, but they taunt the men of Faith as if the men of Faith were dealing in falsehood: "If there is a Hereafter, tell us when it will be!"

Az arroganciára, istenkáromlásra ráteszik a gúnyt, amivel a hit embereihez fordulnak, és rajtuk nevetve kérdezik: „Ha van Túlvilág, mikor jön el?"

[1864] Traditionally, the angel who will sound the Trumpet is Israfil, but the name does not occur in the Quran. The Trumpet is mentioned in many places: e.g., 6:73; 78:18, etc.

A hagyomány szerint Iszrafil az Angyal neve, aki megfújja a fanfárt, de ez sehol sem jelenik meg a Koránban. A fanfár megfújása több helyen szerepel, pl. 6:73, 78:18 stb.

قَالُوا يَا وَيْلَنَا مَن بَعَثَنَا مِن مَّرْقَدِنَا هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٢﴾

52. They will say: "Ah! Woe unto us! Who hath raised us up from our beds of repose?"... (A voice will say:) "This is what ((Allah)) Most Gracious had promised. And true was the word of the apostles[1865]!"

52. Mondják: „Ó, jaj, nekünk! Ki támasztott fel minket nyughelyeinkről?" (Egy hang válaszol): Ez az, mit megígért a Kegyelmes (Allah) és igazat szóltak a Próféták[1865]!"

إِن كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿٥٣﴾

53. It will be no more than a single Blast, when lo! they will all be brought up before Us!

53. Nem volt más, mint egy földindulás és lám! Őket mind Színünk elé állítják!

فَالْيَوْمَ لَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٤﴾

54. Then, on that Day, not a soul will be wronged in the least, and ye shall but be repaid the meeds of your past Deeds.

54. A Napon nem viszik bűnbe a lelket egyáltalán és nem részesültök más viszonzásban, mint mit tettetek.

إِنَّ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغُلٍ فَاكِهُونَ ﴿٥٥﴾

55. Verily the Companions of the Garden shall that Day have joy in all that they do[1866];

55. A Kert gazdái a Napon gyümölcsöző foglalatosságba merülnek[1866],

هُمْ وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلَالٍ عَلَى الْأَرَائِكِ مُتَّكِؤُونَ ﴿٥٦﴾

56. They and their associates will be in groves of (cool) shade, reclining on Thrones (of dignity)[1867];

[1865] The dead will rise as in a stupor, and they will be confused in the new conditions! They will gradually regain their memory and their personality. They will be reminded that Allah in His grace and mercy had already announced the Hereafter in their probationary lives, and the word of Allah's messengers, which then seemed so strange and remote, was true and was now being fulfilled.

A halottak kábultan térnek magukhoz és össze lesznek zavarodva a teljesen új helyzetben. Fokozatosan visszanyerik emlékezetüket és személyiségüket. Emlékeztetik őket arra, hogy Allah az Ő kegyelméből még földi megpróbáltatásuk idején bejelentette nekik a Túlvilágot. Allah Prófétáinak szava, ami akkor olyan hihetetlennek, távolinak, furcsának tűnt, most beteljesedik.

[1866] We now have the symbolism for the Bliss of the Hereafter, in four verses 55-58. Notice the subtle gradation in the description. First, in this verse, we have the nature of the mise en scene and the nature of the joy therein.

A Túlvilági Áldás szimbolizmusát láthatjuk az 55-58. versekben. Megfigyelhetjük az egymásra épülő fokozatokat a leírásban. Az első, az örömök és kikapcsolódás helyszíne.

[1867] Secondly, the joy or happiness is figured to be, not solitary, but shared by associates like those whom we imagine in spiritual Love or Marriage.

Másodszor, az örömöt és boldogságot már nem egyedül, hanem párban élvezhetjük azzal, akivel spirituális szerelem, vagy házasság köt össze.

56. Ők és párjuk ligetek árnyékban, trónusokon heverésznek[1867],

لَهُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ وَلَهُم مَّا يَدَّعُونَ ﴿٥٧﴾

57. (Every) fruit (enjoyment) will be there for them; they shall have whatever they call for[1868];

57. Ott a (sokféle) gyümölcs és minden, mit kérnek[1868],

سَلَامٌ قَوْلًا مِن رَّبٍّ رَّحِيمٍ ﴿٥٨﴾

58. "Peace!" - a word (of salutation) from a Lord Most Merciful[1869]!

58. „Békesség" lesz a Kegyelmes Úr Szava[1869]!

وَامْتَازُوا الْيَوْمَ أَيُّهَا الْمُجْرِمُونَ ﴿٥٩﴾

59. "And O ye in sin! Get ye apart this Day[1870]!

59. „Hordjátok el magatokat ezen a Napon, ó, gaztevők[1870]!"

أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَن لَّا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٦٠﴾

60. "Did I not enjoin on you, O ye Children of Adam, that ye should not worship Satan; for that he was to you an enemy avowed[1871]?-

60. „Nem hagytam-e meg nektek ó, Ádám gyermekei, hogy ne imádkozzatok a Sátánhoz, mert az nektek nyilvánvaló ellenségetek[1871]?" -

وَأَنْ اعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾

61. "And that ye should worship Me, (for that) this was the Straight Way[1872]?

[1868] Thirdly, besides any external conditions of Bliss, the Bliss in the Hereafter has an inner quality, expressed by the word fakihatun.

Harmadszor a gyümölcs, „fakihatun" szó többet fejez ki Arabban és Magyarban egyaránt, mint egyszerű kertészeti végtermék. Itt a legszélesebb jelentés értendő.

[1869] Fourthly, we reach the highest grade of bliss, the salutation "Peace!" from Allah Most Merciful. Cf. 10:10.

Negyedszer, elérünk az áldás legmagasabb fokára, a „Békesség" üdvözlésére Allahtól, a Kegyelmestől. 10:10.

[1870] Notice how this finely balanced passage, after reaching the summit of sublimity in describing the state of the Blessed, in the word Salam, gradually takes us down to contemplate the state of the Sinners in a graduated descent.

Érdemes megfigyelni a kontrasztot. Miután elértünk az Áldás legmagasabb fokára a „békesség" üdvözléssel, átesünk a gonosztevők térfelére, ahol a legkedvesebb megszólítás: hord el magad! Ez az első észrevétel.

[1871] Secondly, there is a gentle reproach to the wrong-doers, more in sorrow than in anger. They are addressed as "children of Adam".

Másodszor, egy inkább megszánó, mind dühös közelítést látunk a gaztevők felé, „Ádám gyermekeinek" titulálva őket.

[1872] Thirdly, besides the negative warning, a positive Way was shown to them-the Straight Way, the Way of those who receive Allah's Grace and attain to Bliss.

61. „Hanem Hozzám imádkozzatok, ez az Egyenes Ösvény[1872]!”

وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ ﴿٦٢﴾

62. "But he did lead astray a great multitude of you. Did ye not, then, understand[1873]?

62. „Hanem ő nagy sokaságotokat térítette el, hát nem fogtátok fel[1873]?”

هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٦٣﴾

63. "This is the Hell of which ye were (repeatedly) warned[1874]!

63. „Ez a Pokol, mit ígértek nektek[1874]!”

اصْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٦٤﴾

64. "Embrace ye the (fire) this Day, for that ye (persistently) rejected (Truth)."

64. „Átfogja a (tűz) ezen a Napon azt (az Igazat), mit tagadtatok.”

الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَى أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٦٥﴾

65. That Day shall We set a seal on their mouths. But their hands will speak to us, and their feet bear witness, to all that they did[1875].

65. A Napon pecsétet teszünk szájaikra. Kezeik beszélnek Hozzánk és lábaik tanúskodnak arról, mit elnyertek[1875].

وَلَوْ نَشَاء لَطَمَسْنَا عَلَى أَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَأَنَّى يُبْصِرُونَ ﴿٦٦﴾

66. If it had been our Will, We could surely have blotted out their eyes; then should they have run about groping for the Path, but how could they have seen[1876]?

Harmadszor, a negatív figyelmeztetés után egy pozitív útmutatás hangzik el, az Egyenes Ösvény felé. Ez az út, ami Allah kegyéhez és áldásához vezet.

[1873] Fourthly, it is pointed out that they were given Understanding ('aql), so that by their own faculties they could have judged their own best interests, and yet they betrayed or misused those faculties, and deliberately threw away their chance!

Negyedszer, az embernek megadatott az értelem (aql), amivel saját maga dönthet, hozhat ítéletet annak megfelelően, hogy mi számára a legjobb. Mégis rosszul használta képességét, az értelmet és elvesztette a lehetőségét.

[1874] Fifthly, the naked fact is now placed before them, -the Hell, -the state of damnation, which they could so easily have avoided!

Ötödször, a tényeket lehelyezik elé a Pokolban a kárhozat helyén, amit olyan könnyen elkerülhetett volna!

[1875] But their silence will not matter. Their own hands and feet will speak against them. "Hands and feet" in this connection are symbolical of all the instruments for action which they were given in this life.

Hallgatásuk nem jelent semmit, mert kezeik és lábaik beszélnek helyettük. A „kéz és láb” itt szimbolikus. Azokra az eszközökre, szervekre stb. utal, melyekkel a cselekedeteit elkövette.

[1876] "If it had been Our Will": i.e., if such had been the Will and Plan of Allah. If Allah had not intended to give man his limited freewill, or power of choice, the case would have been different: there would have been no moral responsibility which could have been enforced. They could have had no sight or intelligence, and they could not have been blamed for not seeing or understanding. But such is not the case.

66. Ha akartuk volna, kioltottuk volna szemük világát és ők az Ösvényen tapogatóztak volna. Ugyan mit láthattak volna[1876]?

وَلَوْ نَشَاء لَمَسَخْنَاهُمْ عَلَى مَكَانَتِهِمْ فَمَا اسْتَطَاعُوا مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ ﴿٦٧﴾

67. And if it had been Our Will, We could have transformed them (to remain) in their places; then should they have been unable to move about, nor could they have returned (after error)[1877].

67. Ha akartuk volna, rögzítettük volna őket helyeiken és nem tudtak volna továbbmenni, sem visszatérni[1877].

وَمَنْ نُعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِي الْخَلْقِ أَفَلَا يَعْقِلُونَ ﴿٦٨﴾

68. If We grant long life to any, We cause him to be reversed in nature: Will they not then understand?

68. Kinek hosszú életet adunk, azt visszafordítjuk a teremtésben, hát nem fogják fel?

وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنبَغِي لَهُ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْآنٌ مُّبِينٌ ﴿٦٩﴾

69. We have not instructed the (Prophet) in Poetry, nor is it meet for him: this is no less than a Message and a Qur'an making things clear[1878]:

69. Nem tanítottuk ki őt (Mohammedet) a költészetre, nem is kell neki, mert ez nem más, mint Üzenet és világosságot adó Korán[1878],

لِيُنذِرَ مَن كَانَ حَيًّا وَيَحِقَّ الْقَوْلُ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٧٠﴾

70. That it may give admonition to any (who are) alive, and that the charge may be proved against those who reject (Truth).

70. Hogy figyelmeztesse azt, ki él és beigazolódjék a Szó (vád) a hitetleneken.

„Ha akartuk volna”, Ha Allah Tervében, akaratában így állt volna. Ha Allah nem adott volna az embernek szabad akaratot, hatalmat arra, hogy válasszon, a helyzet más lenne. Akkor nem lenne olyan morális felelőssége, amit számon lehetne kérni. Akkor nem lenne látása, intelligenciája és nem lenne vádolható azért, hogy nem lát, vagy nem fogja fel tetteit. De nem az a helyzet.

[1877] If Allah's Plan had been to grant no limited freedom of choice or will to men. He could have created them quite different, or could have transformed them into stationary creatures,

Ha Allah Tervében nem szerepelne az ember szabad akarata, amivel szabadon dönthet, választhat jó és rossz között, akkor az Úr helyhez kötött lényeknek teremtette volna meg az embert. A helyhez kötöttség itt a gondolat megkötését jelenti.

[1878] 26:224. Here "Poetry" is used as connoting fairy tales, imaginary descriptions, things futile, false, or obscure, such as decadent Poetry is, whereas the Quran is a practical guide, true and clear.

26:224. Itt a Költészet nem a nemes értelemben vett verselést jelenti, hanem az üres, hiábavaló, semmitmondó rímfaragást. A Korán gyakorlati Útmutató, Igaz, Tiszta, Mély és ezekkel az üres szólamokkal nem összehasonlítható.

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمِلَتْ أَيْدِينَا أَنْعَامًا فَهُمْ لَهَا مَالِكُونَ ﴿٧١﴾

71. See they not that it is We Who have created for them - among the things which Our hands have fashioned - cattle, which are under their dominion[1879]?-

71. Nem látják-e, hogy megteremtettük nekik a Mi kezünk munkája által a jószágokat, mikkel bírnak[1879]? -

وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ ﴿٧٢﴾

72. And that We have subjected them to their (use)? of them some do carry them and some they eat:

72. Azokat Mi elrendeltük az ő szolgálatukra, hogy ezek közül legyen, min utaznak, s ezekből egyenek.

وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبُ أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾

73. And they have (other) profits from them (besides), and they get (milk) to drink. Will they not then be grateful?

73. Számukra bennük a haszon, az innivalók, hát nem adnak hálát?

وَاتَّخَذُوا مِن دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لَعَلَّهُمْ يُنصَرُونَ ﴿٧٤﴾

74. Yet they take (for worship) gods other than Allah, (hoping) that they might be helped!

74. (Mégis) Allahon kívül vettek (imára) isteneket, (azt remélve), hátha tán pártfogást nyernek!

لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ جُندٌ مُّحْضَرُونَ ﴿٧٥﴾

75. They have not the power to help them: but they will be brought up (before Our Judgment-seat) as a troop (to be condemned)[1880].

[1879] If they are blind to other Signs of Allah, they can at least see the simple homely things of life in which they receive so many benefits from Allah's mercy. How is it that wild animals can be domesticated, and in domestication can be so useful to man?

Ha Allah más Jeleit nem veszik észre, akkor elég meglátniuk a háziállatokat, melyek Allah kegyelméből számos hasznot hajtanak. Hát nem csodálatos, hogy egykor ezek vadállatok voltak, melyeket az ember háziasított és most az ember szolgálatában állnak?

[1880] Man is apt to forget or turn away from the true God, the source of all the good which he enjoys, and to go after imaginary powers in the shape of gods, heroes, men, or abstract things like Science or Nature or Philosophy, or superstitious things like Magic, or Good- Fortune or ill- Fortune, or embodiments of his own selfish desires. He thinks that they might help him in this Life or in the Hereafter (if he believes in a Hereafter). But they cannot help him: on the contrary all things that are false will be brought up and condemned before Allah's Judgment-seat, and the worshippers of the Falsehoods will also be treated as a troop favouring the Falsehoods and therefore worthy of condemnation.

Az ember hajlamos elfelejteni Istent, vagy elfordulni Tőle. Ehelyett olyan istenképekhez fordul, mint hősök, emberek, elvonatkoztatott dolgok, mint tudomány, természet vagy filozófia, babonák világa, akár mágia, jóslások világa, ezotéria, vagy saját egója, vágyai. Azt hiszi, hogy ezek segíthetik őt ebben az életben és a Túlvilágon egyaránt. De mindez hasztalan. Ellenkezőleg. Minden, ami hamis, Allah Ítélőszéke elé lesz állítva és együtt kezelik majd a hamis istenségek követőinek hadával.

75. Nem képesek őket párfogásba venni. Hanem az nékik olyan haduk, mit (Ítélőszékünk elé) állítanak[1880].

فَلَا يَحْزُنكَ قَوْلُهُمْ إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٦﴾

76. Let not their speech, then, grieve thee. Verily We know what they hide as well as what they disclose.

76. Ne szomorítson el beszédük. Mi tudjuk, mit titkolnak el és mit nyilvánítanak ki.

أَوَلَمْ يَرَ الْإِنسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِن نُّطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ ﴿٧٧﴾

77. Doth not man see that it is We Who created him from sperm? yet behold! he (stands forth) as an open adversary!

77. Vagy nem látja tán az ember, hogy Mi megteremtettük őt az élet cseppjéből? S lám! Ő egy valóságos ellenszegülő!

وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ قَالَ مَنْ يُحْيِي الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ ﴿٧٨﴾

78. And he makes comparisons for Us, and forgets his own (origin and) Creation: He says, "Who can give life to (dry) bones and decomposed ones (at that)[1881]?"

78. Összehasonlításokat vet fel Nekünk és elfeledi teremtését. Így szól: „Ki kelti életre a csontokat, miután elporladtak[1881]?”

قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ ﴿٧٩﴾

79. Say, "He will give them life Who created them for the first time! for He is Well-versed in every kind of creation!-

79. Mondd: „Az kelti életre, Ki megalkotta azt először és Ki minden teremtményről Tud!”-

الَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا أَنتُم مِّنْهُ تُوقِدُونَ ﴿٨٠﴾

80. "The same Who produces for you fire out of the green tree, when behold! ye kindle therewith (your own fires)[1882]!

80. „Ki megtette nektek a zöld fából a tüzet és ti abból élesztitek (saját tüzeteket) [1882]!”

أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِقَادِرٍ عَلَى أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُم بَلَى وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ ﴿٨١﴾

[1881] That is, man thinks that Allah is like His creatures, who at best have very limited powers, or man draws idle parallels like that mentioned at the end of this verse. 'Who can give life to dry bones, and decomposed ones at that?'

Az ember néha Allahot saját tulajdonságaival ruházza fel. Ugyanúgy korlátozott hatalmat képzel mellé, mint ami neki van. Ezért nehéz elképzelnie, hogy a teremtés logikája másként működik. Feleslegesen kérdezi: „Ki tudja életre kelteni az elporladt csontokat?”

[1882]Even older and more primitive than the method of striking fire against steel and flint is the method of using twigs of trees for the purpose.

Az acél és kova módszerénél ősibb tűzcsiholás volt a százaz fák egymáshoz dörzsölése.

81. "Is not He Who created the heavens and the earth able to create the like thereof?" - Yea, indeed! for He is the Creator Supreme, of skill and knowledge (infinite)[1883]!

81. „Vagy tán nem képes az, Ki az Egeket és a Földet teremtette arra, hogy olyanokat teremtsen, mint ők?" Mi több! Ő a Mindentudó Teremtő[1883]!

إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٨٢﴾

82. Verily, when He intends a thing, His Command is, "be", and it is[1884]!

82. Hanem parancsolása, ha valamit akar, hogy mondja neki légy, és lesz[1884]!

فَسُبْحَانَ الَّذِي بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

83. So glory to Him in Whose hands is the dominion of all things: and to Him will ye be all brought back[1885].

83. Legyen Dicső az, Kinek kezében van minden dolog Teljhatalma és Hozzá vezet visszautatok[1885].

[1883] 79:27. Which is the more difficult to create, - man, or the heavens and the earth, with all creatures? Allah created the heavens and the earth, with all creatures, and He can create worlds and worlds like these in infinity. To Him it is small matter to raise you up for the Hereafter.

79:27. Mit nehezebb teremteni: az Egeket és a Földet az összes bennük levő lénnyel, vagy egy embert? Ha Allah képes volt a világmindenség teremtésére, akkor, hogy ne lenne képes Feltámasztani az embert a Túlvilágon?

[1884] And His creation is not dependent on time, or instruments or means, or any conditions whatsoever. Existence waits on His Will, or Plan, or Intention. The moment He wills a thing, it becomes His Word or Command, and the thing forthwith comes into existence.

Allah teremtése nem függ időtől, eszköztől, módszerektől, feltételektől. A lét az Ő Szándékára vár. Amint szándéka egy dolog létrehozása, akkor elrendeli és a dolog lesz.

[1885] All things were created by Allah; are maintained by Him; and will go back to Him. But the point of special interest to man is that man will also be brought back to Allah and is answerable to Him, and to Him alone.

Mindent Allah teremt, gondoskodásával mindent Ő tart fenn és végül minden Hozzá tér meg. Az ember esetében mindez kiegészül az elszámolással Allahnál és senki másnál.

37. AS-SAAFFAT (THOSE WHO SET THE RANKS-SORAKOZTATÓK)

Introduction to Surah As-Saaffat (Those Who Set the Ranks)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The name is derived from the word *was saaffat* with which the Surah begins.

Period of Revelation

The subject matter and the style show that this Surah probably was sent down in the middle of the Makkan period, or perhaps in the last stage of the middle Makkan period. The style clearly indicates that antagonism is raging strong in the background and the Holy Prophet and his Companions are passing through very difficult and discouraging circumstances.

Subject Matter and Theme

The disbelievers of Makkah have been severely warned for their attitude of mockery and derision with which they were responding to the Holy Prophet's message of *Tauhid* and the Hereafter and for their utter refusal to accept and acknowledge his claim to Prophethood. In the end, they have been plainly warned that the Prophet whom they are mocking and ridiculing will overwhelm them in spite of their power and self and they will find the army of Allah encamping in the very courtyards of their houses (v. 171-179). This notice was given at a time when there appeared no chance whatever of the Holy Prophet's success and triumph. The Muslims (who have been called Allah's army in these verses) were being made the target of severe persecution. Three- fourth of their population had already emigrated and hardly 40 to 50 of the Companions were left with the Holy Prophet in Makkah who were experiencing all sorts of the excesses with utter helplessness. Under such circumstances, in view of the apparent conditions, no one could believe that the Holy Prophet and the handful of his ill equipped Companions would ultimately attain dominance. The people rather thought that the new movement would end and be buried in the ravines of Makkah. But hardly 15 to 16 years had passed when on the conquest of Makkah precisely the same thing happened of which the disbelievers had been forewarned.

Along with administering warnings, Allah in this Surah has done full justice also to the theme of inducement and instruction in a balanced way. Brief but impressive arguments have been given about the validity of the doctrines of *Tauhid* and the Hereafter. Criticism has been made of the creed of the *mushrikin* to show the absurdity of their beliefs; they have been informed of the evil consequences of their deviations, which have been contrasted with the splendid results of the faith and righteous acts. Then, in continuation of the same, Precedents from past history have been cited to show how Allah had been treating His Prophets and their followers: how He has been favoring His faithful servants and punishing their deniers and rejectors.

The most instructive of the historical narratives presented in this Surah is the important event of the pious life of the Prophet Abraham, who became ready to sacrifice his only son as soon as he received an inspiration from Allah. In this there was a lesson not only for the disbelieving Quraish, who waxed proud of their blood relationship with him, but also for the Muslims who had believed in Allah and His Messenger. By narrating this event they were told what is the essence and the real spirit of Islam,

and how a true believer should be ready to sacrifice his all for the pleasure and approval of Allah after he has adopted it as his Faith and Creed.
The last verses of the Surah were not only a warning for the disbelievers but also a good news for the believers who were passing through highly unfavorable and discouraging conditions on account of their supporting and following the Holy Prophet. In these verses they were given the good news that they should not be disheartened at the hardships and difficulties they had to encounter in the beginning, for in the end they alone would attain dominance, and the standard bearers of falsehood, who appeared to be dominant at the time would be overwhelmed and vanquished at their hands. A few years later the turn the events took, proved that it was not an empty consolation but an inevitable reality of which they had been foretold in order to strengthen their hearts.

Bevezetés az As-Szaffat (Sorakoztatók) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szaffat kifejezéssel indul a Szúra, innen ered a cím is.

A kinyilatkoztatás ideje

A Mekkai időszak közepe táján nyilatkoztathatott ki a Szúra, erre utalnak a stílusjegyek és a tárgyalt témakörök. Kiérződik a küldetést övező ellenszenv, ami erősödő indulatokat korbácsolt a Próféta és követői ellen, akik nehéz időszakot éltek át.

Témakör

Mekka hitetlenjeit bírálja gúnyolódásaik miatt, amivel a Próféta Üzenetét fogadják. Az Üzenet az Egyistenhit (Tauhid), Túlvilág és Prófécia elfogadtatásáról szólt. Figyelmeztették őket, ne legyenek abban a hitben, hogy jelenlegi evilági fölényük megmarad. Akit ma csúfolnak, az holnap Allah seregével tér vissza, ami ellen nem lehet barikádokat építeni a kertkapuk előtt, vagy a házak bejáratánál (v. 171-179). Ez a megjegyzés akkor hangzott el, amikor a Próféta győzelmi esélye teljesen kilátástalan volt. A Muszlimok, akiket ezekben a versekben Allah seregének említenek, heves üldöztetésen mennek át. Háromnegyed részük már emigrált valahová, összesen 40-50 maradt közülük

a Próféta mellett: Ők együtt élték át vele a kilátástalanságot és túlkapásokat. Ebben a helyzetben nem volt hihető, hogy a Próféta és maréknyi, szűkölködő Követői tábora egyszer tényező lesz. Ekkor inkább azt a látszatot keltették, hogy a mozgalom elhal, és Mekka porába temetkezik. Senki sem gondolhatta, hogy 15-16 év múltán bekövetkezik az, amire most itt a hitetleneket figyelmeztetik.
A Szúrában rövid, de meggyőző érvek szólnak a Monoteizmus doktrínája és a Túlvilág valósága mellett. Megfogalmazódik a Shirk, bálványimádás kritikája, abszurditása. Szembeállítja az ellenszegülés, elutasítás, elhajlás következményeit a hit és jótettek következményeivel. Történelmi példák kerülnek elő arról, miként menekíti meg Allah az ő Prófétáit és követőit, ugyanakkor mi a sorsa az Őt megtagadóknak, elutasítóknak.
Ábrahám Próféta erényes, egyenes életének felemlítése történelmi narratívákkal, mutatatja feltétlen odaadását. Az inspirációt megkapva kész volt feláldozni idősebb fiát. Élete lecke volt annak a Quraishnek, aki magát Ábrahám vérvonalába sorolta és lecke volt a Muszlimoknak, akik hitték Allahot és követték a Prófétát. A történetből kiderül az Iszlám belső mondanivalója. Mintát látunk a feltétel nélküli áldozatvállalásra, amit csak az tud felmutatni, aki a meggyőződés és hit olyan szintjén áll, mint Ábrahám állt.
A Szúra utolsó versei figyelmeztetés a hitetlenek és bíztatás a hívők felé, akik nem szabad, hogy csüggedjenek, feladják a Próféta követését. Nem szegheti kedvüket a sok nehézség, megpróbáltatás. A visszaszámlálás elkezdődött és győzedelmeskedni fognak. Ők fogják megszabni a viselkedés és morál szabályait. El fogják söpörni a hamis hiedelmeket, babonákat és Allah Igazságát fogják érvényre juttatni. Ekkor ezek a sorok bíztatásnak tűntek, de évekkel később kiderül, hogy nem azok. Ez volt maga a realitás.

37. As-Saaffat	37. As-Szaffat
THOSE WHO SET THE RANKS, DRAWN UP IN RANKS	**SORAKOZTATÓK**
Total Verses: 182	Összes vers: 182
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatást

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

وَالصَّافَّاتِ صَفًّا ﴿١﴾

1. By those who range themselves in ranks[1886],
1. *Kik felsorakoztatói a soroknak[1886],*

فَالزَّاجِرَاتِ زَجْرًا ﴿٢﴾

2. And so are strong in repelling (evil)[1887],
2. *Állhatatos eltaszítói (a gonosznak)[1887],*

فَالتَّالِيَاتِ ذِكْرًا ﴿٣﴾

3. And thus proclaim the Message (of Allah!)
3. *Hirdetői (Allah) Üzenetének,*

إِنَّ إِلَهَكُمْ لَوَاحِدٌ ﴿٤﴾

4. Verily, verily, your Allah is one!-
4. *Mert bizony, Istenetek Egy!-*

رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ الْمَشَارِقِ ﴿٥﴾

[1886] Here our attention is called in three verses or clauses, to three definite attitudes which illustrate the triumph of Good and the frustration of Evil.

Figyelmünket az első három versre hívják fel. Három egyértelmű típust és magatartást látunk, mik Isten győzelmét és a gonosz vesztét jelzik

.

[1887] I understand them to mean that angels and good men

Magam részéről Angyalokat, vagy istenfélő embereket vélek az első három vers sorai mögött.

5. Lord of the heavens and of the earth and all between them, and Lord of every point at the rising of the sun[1888]!
5. *Ura az Egeknek, a Földnek, s mi a kettő közt, Ura a Napkeleteknek[1888]!*

إِنَّا زَيَّنَّا السَّمَاء الدُّنْيَا بِزِينَةٍ الْكَوَاكِبِ ﴿٦﴾

6. We have indeed decked the lower heaven with beauty (in) the stars,-
6. *Mi feldíszítettük a világ Egét a csillagok ékességeivel,-*

وَحِفْظًا مِّن كُلِّ شَيْطَانٍ مَّارِدٍ ﴿٧﴾

7. (For beauty) and for guard against all obstinate rebellious evil spirits[1889],
7. *Megőrizve azt minden megátalkodott ártó szellemtől[1889],*

لَا يَسَّمَّعُونَ إِلَى الْمَلَإِ الْأَعْلَى وَيُقْذَفُونَ مِن كُلِّ جَانِبٍ ﴿٨﴾

8. (So) they should not strain their ears in the direction of the Exalted Assembly but be cast away from every side[1890],
8. *Hogy ne hallgassák ki a Legfelső Gyülekezetet és legyenek kivetve minden oldalról[1890],*

دُحُورًا وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ ﴿٩﴾

9. Repulsed, for they are under a perpetual penalty,
9. *Visszaverve, s osztályrészük az örökké tartó büntetés,*

إِلَّا مَنْ خَطِفَ الْخَطْفَةَ فَأَتْبَعَهُ شِهَابٌ ثَاقِبٌ ﴿١٠﴾

[1888] He is the Lord of the Mashariq, -of every point at the rising of the sun. As the Commentators tell us, there are in the solar year only two equinoctial days, when the sun rises due east: on every other the sun rises at a shifting point either north or south of due east.

Ura a Napkeleteknek. Ura minden egyes pontnak, ahol a Nap felkel. A szoláris évben csak a két napéjegyenlőség napján kel fel ugyanott a Nap. Egyébként minden alkalommal ettől a ponttól vagy délre, vagy északra kel fel a Nap, de minden nap máshol.

[1889] Verses 7-11 seem to refer to shooting stars, Cf. 15:17-18. The 'heavens typify not only beauty but power. The Good in Allah's world is guarded and protected against every assault of Evil. The Evil is not part of the heavenly system: it is a thing in outlawry, merely a self-willed rebellion, - "cast away on every side, repulsed under a perpetual penalty" (verses 8-9)

A 7-11 versek hullócsillagokra utalnak. 15:17-18. Az Eget nem csak a szépség, hanem az erő, hatalom is jellemzi. Allah munkájának gyönyörűségét és Jóságát meg kell védeni a rossz ártásától. A gonosz nem része az Égi rendszernek. Az kivetendő, nem odavaló, „legyenek kivetve minden oldalról, visszaverve, s osztályrészük az örökké tartó büntetés” (8-9 vers).

[1890] The Evil tries to approach by stealth and overhear something from the Heavenly Assembly. It is repulsed and pursued by a flaming fire, of which we can form some idea in our physical world by the piercing trail of a shooting star.

A gonosz próbál odaosonni, hogy kihallgassa az Égi Gyülekezetet. Visszaverik és lángokkal űzik el, melyek a fizikai világban a hullócsillagok lángcsóváihoz hasonlatosak.

10. Except such as snatch away something by stealth, and they are pursued by a flaming fire, of piercing brightness.

10. Kivéve azokat, kik magukkal ragadnak egy foszlányt, mert követi őket egy átható lángcsóva.

فَاسْتَفْتِهِمْ أَهُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَم مَّنْ خَلَقْنَا إِنَّا خَلَقْنَاهُم مِّن طِينٍ لَّازِبٍ ﴿١١﴾

11. Just ask their opinion: are they the more difficult to create, or the (other) beings We have created? Them have We created out of a sticky clay[1891]!

11. Kérd ki véleményüket: az ő teremtésük nehezebb-e, vagy azoké, kiket Mi teremtettünk? Mert Mi képlékeny agyagból teremtettük meg őket[1891]!

بَلْ عَجِبْتَ وَيَسْخَرُونَ ﴿١٢﴾

12. Truly dost thou marvel, while they ridicule,

12. Csodálkozol, míg ők csúfolódnak,

وَإِذَا ذُكِّرُوا لَا يَذْكُرُونَ ﴿١٣﴾

13. And, when they are admonished, pay no heed,-

13. Ha intik őket, figyelmen kívül hagyják,-

وَإِذَا رَأَوْا آيَةً يَسْتَسْخِرُونَ ﴿١٤﴾

14. And, when they see a Sign, turn it to mockery,

14. És ha Jelet látnak, kigúnyolják,

وَقَالُوا إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿١٥﴾

15. And say, "This is nothing but evident sorcery!

15. Mondják: „Ez csak egy nyilvánvaló mágia!”

أَئِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا أَئِنَّا لَمَبْعُوثُونَ ﴿١٦﴾

16. "What! when we die, and become dust and bones, shall we (then) be raised up (again)

16. Ha meghalunk, por és csontok leszünk, és mi fel leszünk támasztva?

أَوَآبَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ ﴿١٧﴾

17. "And also our fathers of old[1892]?"

[1891] "they" are the doubters, the evil ones, the deniers of Allah's grace and mercy, who laugh at Revelation and disbelieve in a Hereafter. Are they more important or more difficult to create than the wonderful variety of beings in Allah's spacious Creation? Do they forget their own lowly state, as having been created from muddy clay?

Az „ők” itt a kételkedőket, gaztevőket, Allah kegyelmének tagadóit jelenti, akik nevetnek a Kinyilatkoztatásokon és nem hisznek a Túlvilágban. Ők-e a fontosabbak és nehezebb-e őket megteremteni, vagy a csodálatosan sokszínű világot, Allah Nagy Alkotását? Elfelejtik tán silány mivoltukat? Hisz csak képlékeny agyagból lettek összegyúrva!

[1892] Although the Hereafter, is the most solid facts in our intelligent existence, materialists deny them. They cannot believe that they could have any existence beyond the grave-still less their ancestors who died ages and ages ago: how could they ever come to life again?

17. „És előd atyáink is[1892]?”

قُلْ نَعَمْ وَأَنتُمْ دَاخِرُونَ ﴿١٨﴾

18. Say thou: "Yea, and ye shall then be humiliated (on account of your evil)[1893]."

18. Mondd: „Igen, és ti meg lesztek alázva[1893].”

فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ فَإِذَا هُمْ يَنظُرُونَ ﴿١٩﴾

19. Then it will be a single (compelling) cry; and behold, they will begin to see!

19. Csupán egy jajkiáltás hangzik, de lám! Ők majd meglátják!

وَقَالُوا يَا وَيْلَنَا هَذَا يَوْمُ الدِّينِ ﴿٢٠﴾

20. They will say, "Ah! Woe to us! This is the Day of Judgment!"

20. Mondják: „Ó, jaj, nekünk! Ez a Végítélet Napja!”

هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ الَّذِي كُنتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿٢١﴾

21. (A voice will say,) "This is the Day of Sorting Out, whose truth ye (once) denied[1894]!"

21. (Egy hang felel): „Ez a Kiválasztás Napja, amit meghazudtoltatok[1894]!”

احْشُرُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا وَأَزْوَاجَهُمْ وَمَا كَانُوا يَعْبُدُونَ ﴿٢٢﴾

22. "Bring ye up", it shall be said, "The wrong-doers and their wives, and the things they worshipped[1895]-

22. „Tereljétek össze azokat, kik bűnösök voltak, feleségeiket és mindazt, mikhez imádkoztak[1895]” -

مِن دُونِ اللَّهِ فَاهْدُوهُمْ إِلَى صِرَاطِ الْجَحِيمِ ﴿٢٣﴾

A Túlvilág mindenki fantáziáját megmozgatja, a materialisták azonban tagadják. Nem képesek elhinni, hogy a sír után van élet. Azt sem, hogy azok az elődeink, akik korszakokkal előttünk hunytak el, miként kelhetnek újra életre?

[1893] They are assured that the future life is a solid fact, but that it will be in very different conditions from those they know now. All their present arrogance will have been humbled in the dust.

Megerősítik nekik a tényt: a síron túli élet tény, de annak feltételei, formája, jellege más lesz. Aki ma tagad, az akkor a porba lesz alázva.

[1894] The Day of Judgment is the day of sorting out. Cf. 36:59. Good and evil will finally be separated, unlike the apparently inexplicable conditions in the present probationary life, when they seem to be mixed together.

A Végítélet Napja egyben a Kiválasztás Napja, mert szétválogatják a Jókat a Rosszaktól. Jelen életünk a megpróbáltatás időszaka, amikor Jó és Rossz együtt vannak.

[1895] That is, if their wives were also wrong-doers. They are separately mentioned, because the Arabic phrase for "wrong-doers" is of the masculine gender. All the associates in wrong-doing will be marshaled together. There will be personal responsibility: neither husband nor wife can lay the blame on the other.

A bűnösöket feleségeik is elkísérik. Külön említik őket, mert az Arab szó a bűnösre hímnemű. Mindenki, aki társult a bűnben, együtt menetel. A számonkérés az egyéni felelősség alapján történik. Sem feleség, sem férj nem mutogathat a másikra.

23. "Besides Allah, and lead them to the Way to the (Fierce) Fire!
23. *„Allahon kívül, és vezessétek őket a Pokol Ösvényére!”*

وَقِفُوهُمْ إِنَّهُم مَّسْئُولُونَ ﴿٢٤﴾

24. "But stop them, for they must be asked[1896]:
24. *Állítsátok meg őket (arra az időre), hogy megkérdezzék őket[1896]:*

مَا لَكُمْ لَا تَنَاصَرُونَ ﴿٢٥﴾

25. "'What is the matter with you that ye help not each other[1897]?'"
25. *„Mi van veletek, hogy nem segítitek egymást[1897]?”*

بَلْ هُمُ الْيَوْمَ مُسْتَسْلِمُونَ ﴿٢٦﴾

26. Nay, but that day they shall submit (to Judgment)[1898];
26. *Mi több! Ők ma alávetik magukat (az ítéletnek)[1898],*

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءلُونَ ﴿٢٧﴾

27. And they will turn to one another, and question one another.
27. *Egymáshoz fordulnak, kérdezősködve.*

قَالُوا إِنَّكُمْ كُنتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ الْيَمِينِ ﴿٢٨﴾

28. They will say: "It was ye who used to come to us from the right hand (of power and authority)[1899]!"

[1896] . The scene here is after judgment. As, in an earthly tribunal, the prisoner or his advocate is asked why sentence should not be pronounced upon him, so here those who are proved to have been guilty of wrong are allowed to consider if anything or anyone can help them. Then comes the exposure of the misleaders.

Az ítélőszék előtt vagyunk. Ahogy a földi bíróságok esetében, a gyanúsítottat, vagy ügyvédjét kérdezik, hogy mit tudnak felhozni saját mentségük érdekében? Akik elkövették a bűnt, most védelemért, segítségért fordulhatnak bárkihez, aki érdekükben szót szólhat. És megjelennek azok, akik félrevezették őket.

[1897] Obviously, no one can stand and intercede, for it is a question of personal responsibility for each soul. No one can help another.

Természetesen senki sem tud közbenjárni, hiszen minden lélek önmagáért felel. Senki sem tehet semmit a másikért.

[1898] All the previous arrogance of this life will be gone, but they will face each other, and those who were given a false lead, as in the story of Pharaoh (Cf. 20:79).

Az életben korábban mutatott arroganciának mostanra hűlt helye. Szembesítik a félrevezetőket a félrevezetettekkel, ahogy a Fáraó történetében (20:79).

[1899] This is the mutual recrimination of the sinners those who sinned, against those whose instigation or evil example led them into sin. The misleaders in the life here below often used their power and influence to spread evil. The "right hand" is the hand of power and authority. Instead of using it for righteous purposes, they used it for evil selfishly for their own advantage, and mischievously for the degradation of others.

Ez az egymás bevádolásának pillanata, mikor a bűnösök azzal akarják magukat menteni, hogy másokat mártanak be. A jobb kéz a hatalom és erő szimbóluma. Ahelyett, hogy jóravaló, nemes célok megvalósítására használták volna, gaztetteket hajtottak vele végre és félrevezettek másokat.

28. *Mondják: „Ti voltatok azok, akik jobbról (erő és hatalom oldaláról) jöttetek[1899]?”*

قَالُوا بَل لَّمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٢٩﴾

29. They will reply: "Nay, ye yourselves had no Faith!
29. *Mondják: „Mi több! Ti nem voltatok hívők!”*

وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُم مِّن سُلْطَانٍ بَلْ كُنتُمْ قَوْمًا طَاغِينَ ﴿٣٠﴾

30. "Nor had we any authority over you. Nay, it was ye who were a people in obstinate rebellion!
30. *„Nem volt felettetek hatalmunk, mi több! Ti zsarnoki nép voltatok!”*

فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا إِنَّا لَذَائِقُونَ ﴿٣١﴾

31. "So now has been proved true, against us, the word of our Lord that we shall indeed (have to) taste (the punishment of our sins)[1900].
31. *Beigazolódott rajtunk Urunk Szava, hogy majd megízleljük (a büntetést) [1900].*

فَأَغْوَيْنَاكُمْ إِنَّا كُنَّا غَاوِينَ ﴿٣٢﴾

32. "We led you astray: for truly we were ourselves astray[1901]."
32. *„Mi vezettünk félre titeket? De mi már tévúton voltunk[1901]!”*

فَإِنَّهُمْ يَوْمَئِذٍ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿٣٣﴾

33. Truly, that Day, they will (all) share in the Penalty.
33. *Ezen a Napon ők közösen bűnhődnek.*

إِنَّا كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿٣٤﴾

34. Verily that is how We shall deal with Sinners.
34. *Mert bizony, Mi így teszünk a bűnösökkel.*

إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٣٥﴾

35. For they, when they were told that there is no god except Allah, would puff themselves up with Pride[1902],

---

[1900] Allah's decree of justice requires that every soul should taste the consequences of its own sins, and that decree must be fulfilled.

Allah igazságszolgáltatásának követelménye, hogy minden léleknek meg kell ízlelnie saját bűneinek következményeit és ez a rendelés beteljesedett.

[1901] Further, the misleaders can well urge against those who reproach them for misleading them: "How could you expect anything better from us? You were already warned by Allah's Message that we were astray."

Miután a félrevezetettek visszalapátolták a felelősséget a félrevezetőkre, ezek így reagáltak: „Hogy várhattatok el tőlünk jobbat ennél? Amikor titeket elért Allah figyelmeztetése, addig mi már rég tévúton voltunk! Hogy várhattatok el tőlünk mást?”

[1902] Selfish arrogance was the seed of sin and rebellion: 2:34 (of Satan): 28:39 (of Pharaoh); etc.

35. *Akik, ha mondták nekik, hogy nincs más Isten, csak Allah, gőgösködtek[1902],*

وَيَقُولُونَ أَئِنَّا لَتَارِكُوا آلِهَتِنَا لِشَاعِرٍ مَّجْنُونٍ ﴿٣٦﴾

36. And say: "What! shall we give up our gods for the sake of a Poet possessed[1903]?"
36. *És mondják: „Még, hogy hagyjuk el isteneinket egy megszállott költő kedvéért[1903]?”*

بَلْ جَاء بِالْحَقِّ وَصَدَّقَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣٧﴾

37. Nay! he has come with the (very) Truth, and he confirms (the Message of) the apostles (before him)[1904].
37. *Mi több! Elhozta az Igazat és megerősítette az igazát a (korábbi) Prófétáknak[1904].*

إِنَّكُمْ لَذَائِقُو الْعَذَابِ الْأَلِيمِ ﴿٣٨﴾

38. Ye shall indeed taste of the Grievous Penalty;-
38. *Mert bizony, ti meg fogjátok ízlelni a fájdalmas szenvedést,-*

وَمَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٩﴾

39. But it will be no more than the retribution of (the Evil) that ye have wrought[1905];-
39. *Nem részesültök más viszonzásban, csak mit tettetekkel kiérdemeltetek[1905],*

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿٤٠﴾

40. But the sincere (and devoted) Servants of Allah,-
40. *Hanem Allah odaadó szolgálói,-*

أُوْلَئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَّعْلُومٌ ﴿٤١﴾

41. For them is a Sustenance determined[1906],

Önző arroganciából indul el a szembefordulás, lázadás: 2:34 (Sátán) és 28:39 (Fáraó) stb.

[1903] . Possessed of an evil spirit, or mad. Such was the charge which the Unbelievers sometimes leveled at the holy Prophet in the early stages of his preaching.

A Prófétát, a hirdetés korai szakaszában azzal vádolták a hitetlenek, hogy gonosz szellemek szállták meg.

[1904] The message of Islam, so far from being "mad" or in any way peculiar, is eminently conformable to reason and the true facts of nature as created by Allah. It is the Truth in the purest sense of the term, and confirms the Message of all true Messengers that ever lived.

Az Iszlámtól távol áll a bonyolultság, a köntörfalazás és az elvonatkoztatott, érthetetlen érvrendszer. Világos, tiszta, egyenes, érveit Allah teremtéséből veszi. Ez a legegyszerűbb és legkézenfekvőbb Igazság, amit a korábbi Próféták is hirdettek, akiket az Iszlám igazol, megerősít.

[1905] Justice demands that those who sow evil should reap the fruit, but the punishment is due to their own conduct and not to anything external to themselves.

Az Igazság az követeli, hogy kik a gaztettek magvát elvetik, takarítsák be annak gyümölcseit. Büntetésük csak saját és nem kívülről rájuk ruházott felelősség után jár.

[1906]"Determined": Malum: the reward of the Blessed will not be a chance or a fleeting thing. It will follow a firm Decree of Allah, on principles that can be known and understood.

41. Számukra jár a tudott gondoskodás[1906],

فَوَاكِهُ وَهُم مُّكْرَمُونَ ﴿٤٢﴾

42. Fruits (Delights); and they (shall enjoy) honour and dignity[1907],

42. A gyümölcsök, s ők megbecsültek[1907],

فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٤٣﴾

43. In Gardens of Felicity,

43. A Gyönyörök Kertjében,

عَلَى سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ ﴿٤٤﴾

44. Facing each other on Thrones (of Dignity):

44. Az egymással szembeni nyoszolyákon,

يُطَافُ عَلَيْهِم بِكَأْسٍ مِن مَّعِينٍ ﴿٤٥﴾

45. Round will be passed to them a Cup from a clear-flowing fountain,

45. Forrásvizes kupa jár körbe köröttük,

بَيْضَاء لَذَّةٍ لِّلشَّارِبِينَ ﴿٤٦﴾

46. Crystal-white, of a taste delicious to those who drink (thereof),

46. Kristályosan fehér, ízletes annak, ki issza,

لَا فِيهَا غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنزَفُونَ ﴿٤٧﴾

47. Free from headiness; nor will they suffer intoxication therefrom[1908].

47. Nincs abban mámor, s attól nem bódulnak el[1908].

„Tudott”: „Malum”, a viszonzás nem egy légben elúszó dicséret, hanem egy Allah Határozatán nyugvó bér, ami Tudott.

[1907] "Fruits": Cf. 36:57. The Garden's Delights are figured forth from parallel experiences in our present life, and follow an ascending order: - Food and Fruits; - Gardens of Bliss, (with all their charm, design, greenery, birds' songs, fountains, etc.); - the Home of Happiness and Dignity, with congenial company seated on Thrones; - Delicious Drinks from crystal Springs, for social pleasure; - and the society of Companions of the opposite sex, with beauty and charm but none of the grossness too often incidental to such companionship in this life.

„Gyümölcsök”: 36:57. A gyönyöröket az életünkben élvezetet okozó példákkal illusztrálja növekvő sorrendben: 1. Étel és ital 2. Az Áldott Kert (kényelem, vonzerő, rendezettség, zöld szín, madarak, énekek, szökőkutak stb.) 3. Boldogság és Méltóság Otthona a kellemes társsal. 4. Élvezetes italok kristálytiszta forrásból 5. Ellenkező nemek társasága, ahol dominál a finomság, lágyság, megértés, tisztelet.

[1908] The passing round of the social cup, as in the case of other pleasures, is without any of the drawbacks and evil accompaniments of the pleasures of this world, which are taken as types. In drink there is no intoxication: in fruit there is no satiety.

A kupa körbejárása társadalmi összekapcsolódást jelképez, ami a többi gyönyörök kölcsönös élvezetére is vonatkozik. Ezek káros hatásoktól, hátrányoktól mentes örömök, nem úgy, mint azok földi változatai. Az italok nem részegítenek meg, a gyümölcsöktől nem lehet jóllakni.

وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ عِينٌ ﴿٤٨﴾

48. And besides them will be chaste women, restraining their glances, with big eyes (of wonder and beauty)[1909].

48. S velük lesznek a szemérmes tekintetűek, kik visszatartják (gyönyörű) szemeiket[1909].

كَأَنَّهُنَّ بَيْضٌ مَّكْنُونٌ ﴿٤٩﴾

49. As if they were (delicate) eggs closely guarded[1910].

49. Mintha azok szigorúan őrzött tojások lennének[1910].

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءلُونَ ﴿٥٠﴾

50. Then they will turn to one another and question one another[1911].

50. Egymáshoz fordulnak és kérdezősködnek[1911].

قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ ﴿٥١﴾

51. One of them will start the talk and say: "I had an intimate companion (on the earth)[1912],

51. Egyikük közülük majd így szól: „Nekem volt egy meghitt társam (a Földön)[1912],

يَقُولُ أَئِنَّكَ لَمِنْ الْمُصَدِّقِينَ ﴿٥٢﴾

52. "Who used to say, 'what! art thou amongst those who bear witness to the Truth (of the Message)?

52. Aki egykor azt mondta: 'Te az Igazat vallók közül vagy'?"

[1909] In the emblem used here, again, the pure type of chaste womanhood is figured. They are chaste, not bold with their glances: but their eyes are big with wonder and beauty, prefiguring grace, innocence, and a refined capacity of appreciation and admiration.

A nőiesség legmagasabb kvalitásait ismerteti, melyben helyet kap az erény, szemérmesség, tiszta tekintet, ami nem kihívó, hatalmas szemek, melyek tükrözik az ártatlanságot, szépséget, visszafogottságot, de egyben kifejezik a női nem méltóságát, a tisztelet kívánalmát.

[1910] This is usually understood to refer to the delicate complexion of a beautiful woman, which is compared to the transparent shell of eggs in the nest, closely guarded by the mother-bird; the shell is warm and free from stain.

Utalás a női finom arcbőrre, ami a szeplőtlen, foltok nélküli tojáshéjhoz hasonlatos, amit az anya-madár szigorúan őriz a fészekben, így az mindig meleg.

[1911] In each case there is a going back to the earlier memories or experiences of this life.

Minden alkalommal az életből vett emlékképekkel, tapasztalatokkal illusztrál.

[1912] This companion was a skeptic, who laughed at Religion and a Hereafter. How the tables are now turned! The devout man backed up his Faith with a good life and is now in Bliss: the other was a cynic and made a mess of his life, and is now burning in the Fire.

Ez az egykori barát valaha kétséggel fogadta a Vallást és a Túlvilágot. Itt egy megváltozott helyzetet találunk. A hitében eltökélt ember jólétbe, áldások közé érkezett, a másik, aki életét elfecsérelte, Pokol tüzére jutott.

أَئِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا أَئِنَّا لَمَدِينُونَ ﴿٥٣﴾

53. "'When we die and become dust and bones, shall we indeed receive rewards and punishments?'"

53. „Ha meghalunk, majd por és csontok leszünk, tényleg viszonzásban részesülünk?"

قَالَ هَلْ أَنتُم مُّطَّلِعُونَ ﴿٥٤﴾

54. (A voice) said: "Would ye like to look down?"

54. (Egy hang így szól): „Le akartok tán tekinteni?"

فَاطَّلَعَ فَرَآهُ فِي سَوَاء الْجَحِيمِ ﴿٥٥﴾

55. He looked down and saw him in the midst of the Fire.

55. Letekintett és látta őt a Pokol kellős közepén.

قَالَ تَاللَّهِ إِنْ كِدتَّ لَتُرْدِينِ ﴿٥٦﴾

56. He said: "By Allah. thou wast little short of bringing me to perdition!

56. Mondta: „Allahra, te majdnem kárhozatba vittél engem!"

وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّي لَكُنتُ مِنَ الْمُحْضَرِينَ ﴿٥٧﴾

57. "Had it not been for the Grace of my Lord, I should certainly have been among those brought (there)[1913]!

57. „Ha nem lett volna Uram kegye, engem is előállítottak volna (a büntetésre)[1913]!"

أَفَمَا نَحْنُ بِمَيِّتِينَ ﴿٥٨﴾

58. "Is it (the case) that we shall not die,

58. „Tényleg nem fogunk meghalni,-"

إِلَّا مَوْتَتَنَا الْأُولَى وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿٥٩﴾

59. "Except our first death, and that we shall not be punished[1914]?"

59. „Csak az a korábbi halálunk volt és nem leszünk megbüntetve[1914]?"

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٦٠﴾

[1913] And he gratefully acknowledges his shortcomings: "I should have been a sinner just like this, but for the grace of Allah!" He sees that if he had erred it would have been no excuse to plead the other man's example. He had Faith and was saved, to walk in the path of righteousness.

Fokozatosan bevallja földi gyengeségeit: „Én is ilyen bűnös lehettem volna, mint a másik, de Allah kegyéből megmenekültem!" Látja, ha vétkezett volna, nem lehetne kifogást találni és másra kenni a bűnt. Hite volt, jóravaló életet élt, és megmenekült.

[1914] After he realizes the great danger from which he narrowly escaped, his joy is so great that he can hardly believe it! Is the danger altogether past now? Are the portals of death closed forever? Is he safe now from the temptations which will bring him to ruin and punishment?

Miután felismerte a veszélyt, amitől megmenekült, alig hiszi el, mekkora szerencse érte! Elmúlt már a veszély? A halál kapui végleg bezárultak? Nem áll fenn újabb kísértés, próbatétel, ami büntetést vonhat maga után?

60. Verily this is the supreme achievement[1915]!

60. Mert bizony, ez hatalmas győzelem[1915]!

لِمِثْلِ هَذَا فَلْيَعْمَلْ الْعَامِلُونَ ﴿٦١﴾

61. For the like of this let all strive, who wish to strive.

61. Az ilyenért (érdemes) megdolgozni annak, ki cselekszik.

أَذَلِكَ خَيْرٌ نُّزُلًا أَمْ شَجَرَةُ الزَّقُّومِ ﴿٦٢﴾

62. Is that the better entertainment or the Tree of Zaqqum[1916]?

62. Ez ad több gyönyört, vagy a Zaqqum Fája[1916]?

إِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِّلظَّالِمِينَ ﴿٦٣﴾

63. For We have truly made it (as) a trial for the wrong-doers.

63. Mert Mi azt próbatételül szántuk a bűnösöknek.

إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ ﴿٦٤﴾

64. For it is a tree that springs out of the bottom of Hell-Fire:

64. Az egy fa, mi a Pokol mélyéről bújik ki,

طَلْعُهَا كَأَنَّهُ رُؤُوسُ الشَّيَاطِينِ ﴿٦٥﴾

65. The shoots of its fruit-stalks are like the heads of devils:

65. Gyümölcs füzéréi, akár a Sátánok fejei,

فَإِنَّهُمْ لَآكِلُونَ مِنْهَا فَمَالِؤُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ ﴿٦٦﴾

66. Truly they will eat thereof and fill their bellies therewith.

66. Mert bizony, ők abból esznek és töltik meg bendőjüket.

ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِّنْ حَمِيمٍ ﴿٦٧﴾

67. Then on top of that they will be given a mixture made of boiling water.

67. Majd erre kapják a fortyogó italt.

ثُمَّ إِنَّ مَرْجِعَهُمْ لَإِلَى الْجَحِيمِ ﴿٦٨﴾

68. Then shall their return be to the (Blazing) Fire.

68. Majd visszaútjuk a Pokolba vezet.

إِنَّهُمْ أَلْفَوْا آبَاءهُمْ ضَالِّينَ ﴿٦٩﴾

[1915] The answer is: Yes. "Beyond the flight of Time. Beyond the realm of Death. There surely is some blessed clime, Where Life is not a breath!"

A válasz: Igen! „Az Idő tengerén túl, a Halál birodalmán túl, bizonyos, hogy egy áldott táj vár, ahol az élet nem csupán egy lélegzet!”

[1916] 17:60. This bitter tree of Hell is in contrast with the beautiful Garden of heaven with its delicious fruits.

17:60. A Zaqqum fája az, ami a Pokol keserű gyümölcsét termi. Ezt állítja szembe az Égi Kertek gyümölcseivel.

69. Truly they found their fathers on the wrong Path;
69. (Ahol) ők meglelték eltévelyedett atyáikat,

فَهُمْ عَلَى آثَارِهِمْ يُهْرَعُونَ ﴿٧٠﴾

70. So they (too) were rushed down on their footsteps[1917]!
70. Akiknek nyomdokaikban ők (annyira) törték magukat[1917]!

وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٧١﴾

71. And truly before them, many of the ancients went astray;-
71. Mert bizony, előttük a legtöbb felmenő eltévelyedett,-

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِم مُّنذِرِينَ ﴿٧٢﴾

72. But We sent aforetime, among them, (apostles) to admonish them[1918];-
72. De Mi figyelmeztetőket küldtünk közéjük[1918],-

فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنذَرِينَ ﴿٧٣﴾

73. Then see what was the end of those who were admonished (but heeded not),-
73. Nézd hát, miként teljesedett be (sorsa) azoknak, kiket figyelmeztettek,-

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿٧٤﴾

74. Except the sincere (and devoted) Servants of Allah.
74. Kivéve Allah őszinte szolgálóit.

وَلَقَدْ نَادَانَا نُوحٌ فَلَنِعْمَ الْمُجِيبُونَ ﴿٧٥﴾

75. (In the days of old), Noah cried to Us, and We are the best to hear prayer[1919].
75. (Egykor) Noé szólított Minket és Mi vagyunk a legjobbak, kik Válaszolnak[1919].

وَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿٧٦﴾

[1917] A grim reproach. 'You found your fathers doing wrong; and you must rush headlong in their footsteps to perdition!'

Atyáitokat rossz úton láttátok és ti ugyanarra az útra léptetek. Ez a kárhozat útja.

[1918] It is human to err. The error is forgiven if there is repentance and amendment. The point is that Allah in His mercy at all times in history sent messengers and teachers to give His Message, and men deliberately rejected that Message.

Az emberi hiba megbocsájtást nyer, ha megbánás és helyretétel követi. Allah minden korban elküldte Prófétáit az Üzenetével, de az emberek rendre elutasították a tanításokat, vagy félresiklottak az útról.

[1919] Cf. 21:76-77. The story of Noah occurs in many places: here the point is that when men gird themselves against evil, Allah protects them, and Evil cannot triumph against Allah's Plan.

21:76-77. Noé története sok helyen előkerül. Itt azt emeli ki, ha az ember ellenáll a gonosznak, Allah megvédi és a bűnös nem talál utat Allah Terve ellen.

76. And We delivered him and his people from the Great Calamity,
76. Megmenekítettük őt és népét a Hatalmas Veszedelemtől,

وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُ هُمُ الْبَاقِينَ ﴿٧٧﴾

77. And made his progeny to endure (on this earth);
77. És úgy rendeztük, hogy sarjai lettek a megmaradottak (a Földön),

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿٧٨﴾

78. And We left (this blessing) for him among generations to come in later times[1920]:
78. Rá hagytuk (az áldást) a nemzedékekben, kik utána jöttek[1920].

سَلَامٌ عَلَى نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ ﴿٧٩﴾

79. "Peace and salutation to Noah among the nations!"
79. „Békesség Noéra a nemzetek között!”

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٠﴾

80. Thus indeed do we reward those who do right.
80. Ekképpen adunk viszonzást a jótevőknek.

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨١﴾

81. For he was one of our believing Servants.
81. Ő a Mi hívő szolgálóink közül volt.

ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْآخَرِينَ ﴿٨٢﴾

82. Then the rest we overwhelmed in the Flood.
82. Majd vízbe fojtottuk a többieket.

وَإِنَّ مِن شِيعَتِهِ لَإِبْرَاهِيمَ ﴿٨٣﴾

83. Verily among those who followed his Way was Abraham[1921].

[1920] His name is remembered for ever, commencing a new era in religious history. Note that the words in verses 78-81, with slight modifications, form a sort of refrain to the following paragraphs about Abraham, Moses, and Elias, but not about Lut and Jonah. Lut was a nephew of Abraham, and may be supposed to belong to the story of Abraham. Jonah's career nearly ended in a tragedy for himself, and his people got a further lease of power "for a time" (37:148).

Noé neve örök időkre fennmarad a történelemben. A 78-81 versek kis eltéréstől eltekintve refrént formál meg a következőkben megidézett Próféták, Ábrahám, Mózes és Elias számára, de ebbe nem tartozik bele Lót és Jónás. Lót Ábrahám unokatestvéreként Ábrahám történetének egy része. Jónás esete majdnem tragédiával végződött, amit magának okozott. Népe további maradást, haladékot kapott „egy időre” (37:148).

[1921] The main story will be found in 16:51-73; but the episode about his readiness and that of his son to submit to the most extreme form of self-sacrifice under trial (in verses 102-107 below) is told here for the first time, as this Surah deals with the theme, "Not my will, but Thine be done!"

83. Az ő Útját követte Ábrahám[1921],

إِذْ جَاء رَبَّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٨٤﴾

84. Behold! he approached his Lord with a sound heart[1922].

84. Ki békés szívvel jött Urához[1922].

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَاذَا تَعْبُدُونَ ﴿٨٥﴾

85. Behold! he said to his father and to his people, "What is that which ye worship?

85. Mikor így szólt atyjához és népéhez: „Mihez imádkoztok?”

أَئِفْكًا آلِهَةً دُونَ اللَّهِ تُرِيدُونَ ﴿٨٦﴾

86. "Is it a falsehood- gods other than Allah. that ye desire[1923]?

86. „Kitalált isteneket akartok Allah helyett[1923]?”

فَمَا ظَنُّكُم بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨٧﴾

87. "Then what is your idea about the Lord of the worlds[1924]?"

87. „Mit gondoltok a Világok Uráról[1924]?”

فَنَظَرَ نَظْرَةً فِي النُّجُومِ ﴿٨٨﴾

88. Then did he cast a glance at the Stars.

88. Majd tekintetét a csillagokra vetette.

Az alaptörténet a 16:51-73-ban található. Viszont itt olvasható első alkalommal részletesen Ábrahámnak és fiának, Izmaelnek áldozata az isteni megpróbáltatásnak kitéve (102-107 versek). A Szúra témája: „Nem az én akaratom, hanem a Te akaratod megy végbe!”

[1922] A sound heart: qalb salim: a heart that is pure, and unaffected by the diseases that afflict others. As the heart in Arabic is taken to be not only the seat of feelings and affections, but also of intelligence and resulting action, it implies the whole character. Cf. Abraham's title of Hanif (the True): 2:135 and 26:89: "only he will prosper who brings to Allah a sound heart."

„Békés szív”: „Qalb szalim”. A Tiszta, érintetlen szív, ami mentes attól, hogy másoknak bármit ártson. Arabban a szív nem csak az érzések, emóciók, hanem az értelem, intelligencia, a válaszadás központja is, ezért az egész karakter benne van. Ábrahám jelzője „Hanif” (Igaz, Egyenes) 2:135 és 26:89. „Csak az boldogul, ki Allahhoz békés szívet hoz.”

[1923] False worship-worship of idols or stars or symbols, or Mammon or Self-is due either to false and degrading conceptions of Allah, or to a sort of make believe, where practice is inconsistent with knowledge or ignores the inner promptings of Conscience. Abraham's challenge to his people is: 'Are you fools or hypocrites?'

A bálványok, égitestek, jelképek, Mammon, vagy az Ego fetisizálása lejáratja Allah valóságát. Ezek amolyan „csinált hitek”, melyek teljességgel lelkiismeret nélküliek. Ábrahám kérdése népéhez: „Bolondok vagytok, vagy képmutatók?”

[1924] 'Do you not realize that the real Creator is One above all the forms and superstitions that you associate with Him?'

„Nem ismeritek fel, hogy az Igazi Teremtő az Egy, minden olyan babona felett, amivel ti társat állíttok Neki?”

فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٌ ﴿٨٩﴾

89. And he said, "I am indeed sick (at heart)[1925]!"

89. Mondta: „Kór telepedett rám[1925]!”

فَتَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ ﴿٩٠﴾

90. So they turned away from him, and departed.

90. Ők hátat fordítottak és otthagyták

فَرَاغَ إِلَى آلِهَتِهِمْ فَقَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ ﴿٩١﴾

91. Then did he turn to their gods and said, "will ye not eat (of the offerings before you)?...

91. Majd isteneiknek látott és így szólt: „Nem esztek tán (az áldozati adományból)?”

مَا لَكُمْ لَا تَنطِقُونَ ﴿٩٢﴾

92. "What is the matter with you that ye speak not (intelligently)?"

92. „Mi van veletek, hogy nem beszéltek?”

فَرَاغَ عَلَيْهِمْ ضَرْبًا بِالْيَمِينِ ﴿٩٣﴾

93. Then did he turn upon them, striking (them) with the right hand[1926].

93. Nekilátott, hogy jobbjával lesújtson rájuk[1926].

فَأَقْبَلُوا إِلَيْهِ يَزِفُّونَ ﴿٩٤﴾

94. Then came (the worshippers) with hurried steps, and faced (him).

94. Majd hozzá igyekeztek (az imádkozók) és elé álltak.

قَالَ أَتَعْبُدُونَ مَا تَنْحِتُونَ ﴿٩٥﴾

95. He said: "Worship ye that which ye have (yourselves) carved?

95. Mondta: „Azt imádjátok, amit ti faragtok ki?”

[1925]The grief was really preying on his mind and soul, that he should be associated with such falsehoods. His father himself was among the chief supporters of such falsehoods, and his people were given up wholly to them. He could not possibly share in their mummeries, and they left him in disgust. Then he made his practical protest in the manner narrated in 21:56-64.

Bánat emésztette lelkét és értelmét. Nem tudott azonosulni a hamis nézetekkel. Atyja e tévhitek fő támogatói közé tartozott, népe pedig teljesen átadta magát a kultusznak. Ábrahám képtelen volt beállni ebbe a sorba és ők is kivetették maguk közül őt. Egy gyakorlati lépéssel mutatta be a bálványok hiábavalóságát 21: 56-64.

[1926] With the right hand: as the right hand is the hand of power, the phrase means that he struck them with might and main and broke them.

A jobb kéz a hatalom és erő jelképe. Ebben a vonatkozásban azt jelenti, hogy tiszta elhatározásból, egy cél érdekében törte azokat össze.

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾

96. "But Allah has created you and your handwork!"

96. „Allah teremtett meg titeket és azt, amit csináltok (amiket kifaragtok)!”

قَالُوا ابْنُوا لَهُ بُنْيَانًا فَأَلْقُوهُ فِي الْجَحِيمِ ﴿٩٧﴾

97. They said, "Build him a furnace, and throw him into the blazing fire[1927]!"

97. Mondták: „Rakjatok neki máglyát és vessétek őt a Pokolra[1927].”

فَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَسْفَلِينَ ﴿٩٨﴾

98. (This failing), they then sought a stratagem against him, but We made them the ones most humiliated[1928]!

98. Kelepcébe akarták csalni, de a lealázottak közé tettük meg őket[1928]!

وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَى رَبِّي سَيَهْدِينِ ﴿٩٩﴾

99. He said: "I will go to my Lord! He will surely guide me!

99. Mondta: „Uramhoz megyek! Ő majd vezet engem!”

رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٠٠﴾

100. "O my Lord! Grant me a righteous (son)!"

100. „Uram! Ajándékozz nekem jóravaló (fiat)!”

فَبَشَّرْنَاهُ بِغُلَامٍ حَلِيمٍ ﴿١٠١﴾

101. So We gave him the good news of a boy ready to suffer and forbear[1929].

101. És Mi örömhírét vittük számára egy áldozatos gyermeknek[1929].

[1927] The argument of Abraham was so sound that it could not be met by argument. In such cases Evil resorts to violence, or secret plotting. Here there was both violence and secret plotting. The violence consisted in throwing him into a blazing Furnace. But by the mercy of Allah the fire did not harm him (21:69), and so they resorted to plotting. But the plotting, as the next verse (37:98) shows, was a boomerang that recoiled on their own heads.

Ábrahám érvelése annyira szilárd talajon állt, hogy ilyenkor a gonosz csak erőszakhoz, vagy cselhez tud csak folyamodni. Itt mindkettő megtörtént. Az erőszakot Ábrahám máglyára vetése jelentette, de a tűz nem fogott rajta (21:69). A cselszövés is megbukott, (37:98) és bumerángként visszaütött azokra, akik kitervelték.

[1928] Cf. 21:71. Their plot against the righteous Abraham failed. Abraham migrated from the country (Chaldea, Babylon, and Assyria) and prospered in Syria and Palestine. It was his persecutors that suffered humiliation.

21:71. Cselszövésük Ábrahám ellen kudarccal ért véget. Ábrahám elhagyta őshazáját (Káldea, Babilon, Asszíria) és Szíriában, Palesztinában telepedett le. Egykori üldözőire megaláztatás várt.

[1929] This was in the fertile land of Syria and Palestine. The boy thus born was, according to Muslim tradition, the first-born son of Abraham, viz., Ismail. The name itself is from the root Samia, to hear, because Allah had heard Abraham's prayer (verse 100). Abraham's age when Ismail was born was 86 (Gen 16:16).

Szíriában, Palesztinában játszódik tovább Ábrahám élete. Az első szülött fiú neve Izmael, a szó töve Szamia, ami annyit jelent: meghallotta. Tehát Allah meghallotta Ábrahám könyörgését. (100. vers): Ábrahám 86 éves volt, amikor Izmael született. (Genezis 16:16).

فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ يَا بُنَيَّ إِنِّي أَرَى فِي الْمَنَامِ أَنِّي أَذْبَحُكَ فَانظُرْ مَاذَا تَرَى
قَالَ يَا أَبَتِ افْعَلْ مَا تُؤْمَرُ سَتَجِدُنِي إِن شَاء اللَّهُ مِنَ الصَّابِرِينَ ﴿١٠٢﴾

102. Then, when (the son) reached (the age of) (serious) work with him, he said: "O my son! I see in vision that I offer thee in sacrifice: Now see what is thy view!" (The son) said: "O my father! Do as thou art commanded: thou will find me, if Allah so wills one practicing Patience and Constancy[1930]!"

102. Mikor (a fiú) elérte (kora) kiteljesedését, így szólt: „Ó fiam! Azt láttam álmomban, hogy feláldozlak téged. Nézd, te hogy látod?" (A fiú így válaszolt): „Ó atyám! Tedd azt, mi néked elrendeltetett és engem, ha Allah is úgy akarja, az állhatatosak közt találsz[1930]."

فَلَمَّا أَسْلَمَا وَتَلَّهُ لِلْجَبِينِ ﴿١٠٣﴾

103. So when they had both submitted their wills (to Allah., and he had laid him prostrate on his forehead (for sacrifice)[1931],

103. Mikor mindketten alávetették magukat (Allah akaratának), homlokát a (Földnek) fordította[1931].

وَنَادَيْنَاهُ أَنْ يَا إِبْرَاهِيمُ ﴿١٠٤﴾

104. We called out to him "O Abraham!

104. Szólítottuk őt: „Ó Ábrahám"

[1930] Where did this vision occur? - The Muslim view is that it was in or near Makkah. - Some would identify it with the valley of Mina, six miles north of Makkah, where a commemoration sacrifice is annually celebrated as a rite of the Hajj on the tenth of Dhu al Hijjah, the 'Id of Sacrifice, in Memory of this Sacrifice of Abraham and Ismail (see 2:197). - Others say that the original place of sacrifice was near the hill of Marwa (the companion hill to Safa, 2:158), which is associated with the infancy of Ismail.

Hol álmodta meg ezt Ábrahám? A Muszlimok álláspontja szerim Mekkában, vagy ahhoz közel. Néhányan úgy gondolják, hogy Mina völgyében, 10 km-re, északra Mekkától, ahol minden évben a Hadzs zarándoklaton, a Dhu al-Hidzsa tizedik napján Izmael feláldozására emlékezve áldoznak. (lásd 2:197). Mások szerint Marwa hegyén történt az áldozat, ami Safa hegyével együtt, ma már a Sérthetetlen Szentély részét képezi (2:158). Ez a helyszín Izmael kisgyermek korára emlékeztet.

[1931] Note that the sacrifice was demanded of both Abraham and Ismail. It was a trial of the will of the father and the son. By way of trial the father had the command conveyed to him in a vision. He consulted the son. The son readily consented, and offered to stand true to his promise if his self-sacrifice was really required. The whole thing is symbolical. Allah does not require the flesh and blood of animals (22:37), much less of human beings. But he does require the giving of our whole being to Allah, the symbol of which is that we should give up something very dear to us, if Duty requires that sacrifice.

Az áldozat mindkettőjük, tehát Ábrahám és Izmael közös áldozata volt. Apa és fiú akaratának próbatétele együtt értelmezendő. Az apa látomásban, álomban kapta a parancsot, amit megbeszélt fiával. Fia beleegyezett és vállalta saját feláldozását. Az egész történet szimbolikus. Allah nem kéri állat vérének ontását, annak húsát (22:37), még kevésbé emberét. Ő csak látni szeretné, hogy képesek vagyunk-e feláldozni Érte valamit, ami nekünk a legdrágább, ha a sors úgy hozza?

قَدْ صَدَّقْتَ الرُّؤْيَا إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٠٥﴾

105. "Thou hast already fulfilled the vision!" - thus indeed do We reward those who do right.

105. „Beteljesítetted a látomást!" Mi ekképpen jutalmazzuk a jóravalókat.

إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ الْبَلَاءُ الْمُبِينُ ﴿١٠٦﴾

106. For this was obviously a trial-

106. Mert bizony, ez egy valóságos próbatétel volt,-

وَفَدَيْنَاهُ بِذِبْحٍ عَظِيمٍ ﴿١٠٧﴾

107. And We ransomed him with a momentous sacrifice:

107. S mi megváltottuk őt egy hatalmas áldozattal.

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿١٠٨﴾

108. And We left (this blessing) for him among generations (to come) in later times:

108. Rá hagytuk (az áldást) a nemzedékekben, kik utána jöttek.

سَلَامٌ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ﴿١٠٩﴾

109. "Peace and salutation to Abraham!"

109. „Békesség Ábrahámra!"

كَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١١٠﴾

110. Thus indeed do We reward those who do right.

110. Ekképpen jutalmazzuk a jóravalókat.

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١١﴾

111. For he was one of our believing Servants.

111. Mert bizony, ő a Mi hívő szolgálóink közül volt.

وَبَشَّرْنَاهُ بِإِسْحَاقَ نَبِيًّا مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿١١٢﴾

112. And We gave him the good news of Isaac - a prophet,- one of the Righteous[1932].

112. Elhoztuk neki az örömhírt Izsákról, a Prófétáról a jóravalók közt[1932].

وَبَارَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَىٰ إِسْحَاقَ وَمِن ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ مُبِينٌ ﴿١١٣﴾

113. We blessed him and Isaac: but of their progeny are (some) that do right, and (some) that obviously do wrong, to their own souls.

[1932] Isaac was Abraham's second son, born of Sarah, when Abraham was 100 years of age. He was also blessed and became the ancestor of the Jewish people.

Izsák volt Ábrahám második fia, akit Sára szült, amikor Ábrahám 100 éves volt. Áldott Prófétaként a Zsidó nép ősatyjaként vonult a történelembe.

113. Áldást küldtünk rá és Izsákra. Kettejük utódai közt vannak, kik jótét lelkek és vannak, kik nyilvánvalóan elkárhozták magukat.

وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلَى مُوسَى وَهَارُونَ ﴿١١٤﴾

114. Again (of old) We bestowed Our favour on Moses and Aaron[1933],

114. Mert bizony, Mi kegyünkben részesítettük Mózest és Áront[1933],

وَنَجَّيْنَاهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿١١٥﴾

115. And We delivered them and their people from (their) Great Calamity[1934];

115. Megmenekítettük mindkettőjüket és népüket a Hatalmas Veszedelemtől[1934].

وَنَصَرْنَاهُمْ فَكَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ ﴿١١٦﴾

116. And We helped them, so they overcame (their troubles)[1935];

116. Pártfogásunkba vettük őket, így felülkerekedtek (bajaikon) [1935],

وَآتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ الْمُسْتَبِينَ ﴿١١٧﴾

117. And We gave them the Book which helps to make things clear;

117. Megadtuk nekik a megvilágosító Könyvet,

وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿١١٨﴾

118. And We guided them to the Straight Way.

118. Elvezettük őket az Egyenes Ösvényre.

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْآخِرِينَ ﴿١١٩﴾

119. And We left (this blessing) for them among generations (to come) in later times:

[1933] The story of Moses is told in numerous passages of the Quran. The passages most illustrative of the present passage will be found in 28:4 (oppression of the Israelites in Egypt) and 20:77-79 (the Israelites triumphant over their enemies when the latter were drowned in the Red Sea).

Mózes története több helyen előfordul. A jelen szakaszhoz legjobban illeszkedő versek a 28:4 (az Izraeliták sanyargatása Egyiptomban) és 20:77-79 (az Izraeliták győzelme ellenségeik felett, akik a Vörös tengerbe fulladtak).

[1934] What could have been a greater calamity to them than that they should have been held in slavery by the Egyptians, that their male children should have been killed and their female children should have been saved alive for the Egyptians?

Mi lehetett volna hatalmasabb veszedelem annál az Izraeliták számára, mint a rabszolgasors Egyiptomban, ahol fiúgyermekeiket megölték, lánygyermekeket pedig élve hagyták, akik Egyiptomiak kényét szolgálták?

[1935] The Israelites were delivered by three steps: 1. the divine commission to Moses and Aaron: 2. the deliverance from bondage; and 3. the triumphant crossing of the Red Sea and the destruction of Pharaoh's army.

Az Izraeliták három segítséget kaptak. 1. Mózes és Áron Isteni küldetését. 2. Szabadulást az Egyiptomi rabságból, 3. Győzedelmes átkelést a Vörös tengeren és a Fáraó seregének elpusztítását.

119. Rá hagytuk (az áldást) a nemzedékekben, kik utána jöttek.

سَلَامٌ عَلَى مُوسَى وَهَارُونَ ﴿١٢٠﴾

120. "Peace and salutation to Moses and Aaron!"

120. „Békesség Mózesre és Áronra!”

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٢١﴾

121. Thus indeed do We reward those who do right.

121. Mert bizony, Mi ekképpen jutalmazzuk a jóravalókat.

إِنَّهُمَا مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٢٢﴾

122. For they were two of our believing Servants.

122. Ők ketten, a Mi hívő szolgálóink közt voltak.

وَإِنَّ إِلْيَاسَ لَمِنْ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٢٣﴾

123. So also was Elias among those sent (by Us)[1936].

123. Illés is a Próféták közt volt[1936].

إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾

124. Behold, he said to his people, "Will ye not fear ((Allah))?

124. Mikor mondta népének: „Hát ti nem őrizkedtek?”

أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ ﴿١٢٥﴾

125. "Will ye call upon Baal and forsake the Best of Creators,-

125. „Baalhoz fohászkodtok és elhagyjátok a Teremtők Legjobbikát,”-

وَاللَّهَ رَبَّكُمْ وَرَبَّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٢٦﴾

[1936] See 6:85. Elias is the same as Elijah, whose story will be found in the Old Testament in I Kings 17-19. and 2 Kings 1-2. Elijah lived in the reign of Ahab (B.C. 896-874) and Ahaziah (B.C. 874-872), kings of the (northern) kingdom of Israel or Samaria. He was a prophet of the desert, like John the Baptist, -unlike our holy Prophet, who took part in, controlled, and guided all the affairs of his people. Both Ahab and Ahaziah were prone to lapse into the worship of Baal, the sun-god worshipped in Syria. That worship also included the worship of nature-powers and procreative powers. King Ahab had married a princess of Sidon, Jezebel, a wicked woman who led her husband to forsake Allah and adopt Baal-worship. Elijah denounced all Ahab's sins as well as the sins of Ahaziah and had to flee for his life. Eventually, according to the Old Testament (2 Kings, 2:11) he was taken up in a whirlwind to heaven in a chariot of fire after he had left his mantle with Elisha the prophet.

Lásd 6:85. Illés, vagy Elisa, Elijahu. Története az Ótestamentum 1. Királyok 17-19 és 2. Királyok 1-2 alatt található. Illés, Ahab (i. e. 896-874) és Ahaziah (i. e. 874-872), uralkodása idején élt, akik Izrael északi részének és Szamáriának királyai voltak. A sivatag Prófétája volt, mint Keresztelő Szent János. Emberei életét teljességgel kontrollálta, kezében tartotta, eltérően Mohammed Prófétától. Ahab és Ahaziah hajlandóak voltak felhagyni Baal, a napisten kultuszával, ami Szíriában népszerű volt. Ez a kultusz természeti jelenségekkel kapcsolatos rituálékat is követett. Ahab király elvette Szidon hercegnőjét, Jezebelt, a bűnös asszonyt, aki rávette férjét, hogy elhagyja Allahot és visszatérjen Baal-hoz. Illés elítélte Ahab és Ahaziah bűneit, ezért menekülni kényszerült. Az Ótestamentum 2. Királyok 2:11 szerint egy tűzszekér kapta fel őt és vitte őt az Égbe. Palástját Elisha Prófétánál hagyta.

126. "(Allah), your Lord and Cherisher and the Lord and Cherisher of your fathers of old?"

126. „Allahot, Uratokat és elől atyáitok Urát?”

فَكَذَّبُوهُ فَإِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿١٢٧﴾

127. But they rejected him, and they will certainly be called up (for punishment),-

127. De ők meghazudtolták őt, ezért elő lesznek állítva (a büntetésre),-

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٢٨﴾

128. Except the sincere and devoted Servants of Allah (among them).

128. Kivéve Allah őszinte szolgálóit.

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿١٢٩﴾

129. And We left (this blessing) for him among generations (to come) in later times:

129. Rá hagytuk (az áldást) a nemzedékekben, kik utána jöttek.

سَلَامٌ عَلَى إِلْ يَاسِينَ ﴿١٣٠﴾

130. "Peace and salutation to such as Elias!"

130. „Békesség az olyanokra, mint Illés!”

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣١﴾

131. Thus indeed do We reward those who do right.

131. Ekképpen jutalmazzuk a jóravalókat.

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣٢﴾

132. For he was one of our believing Servants.

132. Ő a Mi hívő szolgálóink közül volt.

وَإِنَّ لُوطًا لَّمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٣٣﴾

133. So also was Lut among those sent (by Us)[1937].

133. Lót is a Próféták közül volt[1937].

إِذْ نَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ﴿١٣٤﴾

[1937] The best illustration of this passage about Lut will be found in 7:80-84. He was a prophet sent to Sodom and Gomorrah, Cities of the Plain, by the Dead Sea. The inhabitants were given over to abominable crimes, against which he preached. They insulted him and threatened to expel him. But Allah in His mercy saved him and his family (with one exception, see the following note), and then destroyed the Cities.

Ehhez a szakaszhoz a legjobb illusztráció itt olvasható: 7:80-84. Lót Próféta volt, akit az Úr Szodomába és Gomorába, a Holt Tenger fennsíkjának két városába küldött. Ezek lakói undorító bűnöket követtek el, ami ellentétes volt azzal, mit hirdetett. Inzultálták, fenyegették őt. Allah az Ő kegyelme által megmentette Lótot és háza népét, kivéve asszonyát, aki hátramaradt és osztozott a bűnösök sorsában.

134. Behold, We delivered him and his adherents, all

134. Mikor megmenekítettük őt és követőit mind,

إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَابِرِينَ ﴿١٣٥﴾

135. Except an old woman who was among those who lagged behind:

135. Kivéve egy öregasszonyt, ki a hátramaradt a többi közt,

ثُمَّ دَمَّرْنَا الْآخَرِينَ ﴿١٣٦﴾

136. Then We destroyed the rest.

136. Majd Mi elpusztítottuk a többit.

وَإِنَّكُمْ لَتَمُرُّونَ عَلَيْهِم مُّصْبِحِينَ ﴿١٣٧﴾

137. Verily, ye pass by their (sites), by day[1938]-

137. Mert bizony, ti ott mentek el (egykori otthonaik) mellett nappal[1938],-

وَبِاللَّيْلِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٣٨﴾

138. And by night: will ye not understand?

138. És éjjel, hát nem éritek fel?

وَإِنَّ يُونُسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٣٩﴾

139. So also was Jonah among those sent (by Us)[1939].

139. Jónás is a Próféták köz volt[1939].

إِذْ أَبَقَ إِلَى الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ ﴿١٤٠﴾

140. When he ran away (like a slave from captivity) to the ship (fully) laden[1940],

140. Mikor ő egy megrakott hajóra menekült[1940],

[1938] Cf. 15:76. The tract where they lay is situated on the highway to Syria where the Arab caravans travelled regularly, "by day and by night". Could not future generations learn wisdom from the destruction of those who did wrong?

15:76. Egykori lakhelyük a Szíria felé vezető karaványút mellett található, mely mellett a karaványok éjjel nappal elmennek. Az utód nemzedékeknek örök mementóul emelkednek ki romjaik, melyek bűneikre emlékeztetnek.

[1939] For illustrative passages, see 21:87-88, and 68:48-50. Jonah's mission was to the city of Nineveh, then steeped in wickedness. He was rejected and he denounced Allah's wrath on them, but they repented and obtained Allah's forgiveness. But Jonah "departed in wrath" (21:87), forgetting that Allah has Mercy as well as forgiveness.

További illusztrációként a következő versek szolgálnak: 21:87-88 és 68:48-50. Jónást küldetése, Ninive bűnökkel terhelt városába vezette. Nem fogadták el hirdetését, ezért Allah büntetését kérte rájuk. Ők bűnbánatot fogadtak és elnyerték Allah megbocsájtását. Jónás haraggal lelkében elhagyta a várost (21:87), megfeledkezve Allah kegyelméről és megbocsájtásáról.

[1940] Jonah ran away from Nineveh like a slave from captivity. He should have stuck to his post. He was hasty, and went off to take a ship. As if he could escape from Allah's Plan!

Jónás úgy futott el Ninivéből, akár egy szökött rabszolga. Ki kellett volna tartania a helyén. Elhamarkodott döntést hozott. Egy hajón talált menedéket, mintha Allah Terve elől szökött volna oda!

فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنْ الْمُدْحَضِينَ ﴿١٤١﴾

141. He (agreed to) cast lots, and he was condemned[1941]:

141. (Ahol) sorsot vetettek és rajta vesztett[1941].

فَالْتَقَمَهُ الْحُوتُ وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿١٤٢﴾

142. Then the big Fish did swallow him, and he had done acts worthy of blame[1942].

142. Lenyelte őt a cet és ő hibás lépést tett[1942].

فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنْ الْمُسَبِّحِينَ ﴿١٤٣﴾

143. Had it not been that he (repented and) glorified Allah,

143. Ha nem dicsőítette volna az Urat,-

لَلَبِثَ فِي بَطْنِهِ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٤٤﴾

144. He would certainly have remained inside the Fish till the Day of Resurrection[1943].

144. A Hal hasában időzhetett volna a Feltámadás Napjáig[1943].

فَنَبَذْنَاهُ بِالْعَرَاء وَهُوَ سَقِيمٌ ﴿١٤٥﴾

145. But We cast him forth on the naked shore in a state of sickness[1944],

---

[1941] The ship was fully laden and met foul weather. The sailors, according to their superstition, wanted to find out who was responsible for the ill-luck: a fugitive slave would cause such ill-luck. The lot fell on Jonah, and he was cast off.

A hajó tele volt rakománnyal és viharba került. A matrózok, saját babonáikat követve, meg akarták találni, ki hozta rájuk a balszerencsét. Csak egy szökött rabszolga lehetett! Sorsot vetettek, Jónás vesztett és a tengerbe dobták.

[1942] The rivers of Mesopotamia have some huge fishes. The word used here is Hat, which may be a fish or perhaps a crocodile. If it were in an open northern sea, it might be a whale. The locality is not mentioned: in the Old Testament he is said to have taken ship in the port of Joppa (now Jaffa) in the Mediterranean (Jonah, 1:3), which would be not less than 600 miles from Nineveh. The Tigris river, mentioned by some of our Commentators, is more likely, and it contains some fishes of extraordinary size.

Mezopotámia folyói bővelkedtek halakban, néhányuk óriási méretet ér el. A Koránban használ szó „Hut”, ami nagy halat, vagy víziállatot, akár krokodilt is jelent. Ha a nyílt tengeren történt, akkor lehet, hogy bálna, vagy valamilyen cet volt. A helyszínt nem említi a Korán. Az Ótestamentum szerint Joppában (ma Jaffa) szállt hajóra a Földközi tengeren (Jónás, 1:3), ami 1000 km-re van Ninivétől. Néhány magyarázó szerint a Tigris folyón történt az eset, ahol szintén hatalmas halak élnek.

[1943] This is just the idiom. This was to be the burial and the grave of Jonah. If he had not repented, he could not have got out of the body of the creature that had swallowed him, until the Day of Resurrection, when all the dead would be raised up.

Ez egy idióma csupán, ahol a Hal Jónás sírját jelenti, ahova el volt temetve. Ha nem fordult volna bűnbocsánattal az Úrhoz, ott maradhatott volna egészen a Feltámadás Napjáig, mikor minden halottat életre keltenek.

[1944] Cf. 37:89 above. His strange situation might well have caused him to be ill. He wanted fresh air and solitude. He got both in the open plain, and the abundantly shady Gourd Plant or some fruitful tree like it gave him both shade and sustenance. The Gourd is a creeper that can spread over any roof or ruined structure.

145. *De mi a csupasz partra vetettük őt, és őt kór sújtotta[1944].*

وَأَنبَتْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِّن يَقْطِينٍ ﴿١٤٦﴾

146. And We caused to grow, over him, a spreading plant of the gourd kind.

146. *Egy fát bújtattunk ki felette telve tökökkel.*

وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَى مِئَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ ﴿١٤٧﴾

147. And We sent him (on a mission) to a hundred thousand (men) or more[1945].

147. *Elküldtük őt (egy küldetésre) százezer főhöz, de még ennél is többhöz[1945].*

فَآمَنُوا فَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَى حِينٍ ﴿١٤٨﴾

148. And they believed; so We permitted them to enjoy (their life) for a while[1946].

148. *És ők hittek, így Mi hagytuk őket élvezni (életüket) még egy ideig[1946].*

فَاسْتَفْتِهِمْ أَلِرَبِّكَ الْبَنَاتُ وَلَهُمُ الْبَنُونَ ﴿١٤٩﴾

149. Now ask them their opinion: Is it that thy Lord has (only) daughters, and they have sons[1947]?-

149. *Kérdezd ki véleményüket: Uradnak lányai vannak és övék a fiak[1947]?*

37:89, feljebb. Helyzete betegségbe sodorta. Friss levegőre és magányra vágyott. Ez rendelkezésére állt a nyílt terepen, ahol bőven termettek a tökfák, melyek árnyékkal és élelemmel látták el őt. A tökfa egy kúszónövény, ami gyakran terjed tetőkön vagy romokon.

[1945] The city of Nineveh was a very large city. The Old Testament says: "Nineveh was an exceeding great city of three days' journey" (Jonah, 3:3); "wherein are more than six score thousand persons" (Jonah, 4:11). In other words, its circuit was about 45 miles, and its population was over a hundred and twenty thousand inhabitants.

Ninive egy nagyváros volt. Az Ótestamentum így ír róla: „És felkele Jónás, és elméne Ninivébe az Úr szava szerint. Ninive pedig nagy városa vala Istennek, három napi járó föld." (Jónás 3:3) „Én pedig ne szánjam Ninivét, a nagy várost, amelyben több van tizenkétszer tízezer embernél, akik nem tudnak különbséget tenni jobb- és balkezük között, és barom is sok van?!" (Jónás, 4:11). Egy 70 km átmérőjű település volt, lakói száma meghaladta a százezret.

[1946] They repented and believed, and Nineveh got a new lease of life. For the dates to which Jonah may be referred, and the vicissitudes of the City's history as the seat of the Assyrian Empire.
The lessons from Jonah's story are: - that no man should take upon himself to judge of Allah's wrath or Allah's mercy; - that nevertheless Allah forgives true repentance, whether in a righteous man, or in a wicked city; and - that Allah's Plan will always prevail, and can never be defeated.

Megbánták bűneiket és hittek. Ninive haladékot kapott és életben maradt. Jónás élete és a város viszontagságainak története az Asszír Birodalom idejére esik. Lásd 10:98.
Jónás történetének tanulságai: 1. Ember soha ne bírálja felül Allah haragját, vagy megbocsájtását. 2. Ha a megbánás őszinte, Allah megbocsájt, legyen az jóravaló ember vagy bűnbeesett város. 3. Allah Terve mindig felülkerekedik, sohasem veszít.

[1947] We begin a new argument here. The Pagan Arabs called angels daughters of Allah. They themselves were ashamed of having daughters, and preferred to have sons, to add to their power and dignity. See 16:57-59.

Egy új érvelés kezdődik. A pogány Arabok az Angyalokat Allah lányainak tartották. Ugyanakkor szégyellték magukat, ha lányuk született, csak a fiakat preferálták, akik hozzájárultak a család erejéhez, máltóságához. Lásd: 16:57-59.

أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنَاثًا وَهُمْ شَاهِدُونَ ﴿١٥٠﴾

150. Or that We created the angels female, and they are witnesses (thereto)?

150. Vagy tán az Angyalokat Mi női nemben teremtettük és ők ennek szemtanúi voltak?

أَلَا إِنَّهُم مِّنْ إِفْكِهِمْ لَيَقُولُونَ ﴿١٥١﴾

151. Is it not that they say, from their own invention,

151. Hanem ez csak koholmányuk, hogy azt mondják.

وَلَدَ اللَّهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١٥٢﴾

152. "(Allah) has begotten children"? but they are liars[1948]!

152. Allah gyermeket nemzett? Ők bizony hazudnak[1948]!

أَصْطَفَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِينَ ﴿١٥٣﴾

153. Did He (then) choose daughters rather than sons[1949]?

153. (Magának) lányokat, s nem fiakat választott[1949]?

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿١٥٤﴾

154. What is the matter with you? How judge ye?

154. Mi van veletek? Hogy ítélhettek így?

أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٥﴾

155. Will ye not then receive admonition?

155. Hát nem szálltok magatokba?

أَمْ لَكُمْ سُلْطَانٌ مُّبِينٌ ﴿١٥٦﴾

156. Or have ye an authority manifest?

156. Vagy tán valós hatalommal bírtok?

فَأْتُوا بِكِتَابِكُمْ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٥٧﴾

157. Then bring ye your Book (of authority) if ye be truthful!

157. Hozzátok el a Könyveteket (ami hatalmatokat igazolja), ha igazat szóltok!

[1948] Any attribution to Allah of ideas derogatory to His Oneness and His supreme height above all creatures is likely to degrade our own conception of Allah's Universal plan, and is condemned in the strongest terms.

Bármilyen tulajdonság, ami méltatlan Allah Egyedüli Mindenhatóságához, Legfelső Teremtői mivoltához és ebbe tartozik az is, hogy saját, emberi koncepcióval ruházzuk fel őt, a mi kereteink közé zárjuk be azt, Aki Korlátlan, istenkáromlás és elítélendő.

[1949] There is the strongest irony in this passage.

Erős irónia csendül ki ezekből a versekből.

وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجِنَّةِ نَسَبًا وَلَقَدْ عَلِمَتِ الْجِنَّةُ إِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿١٥٨﴾

158. And they have invented a blood-relationship between Him and the Jinns: but the Jinns know (quite well) that they have indeed to appear (before his Judgment-Seat)[1950]!

158. Vérkapcsolatot agyaltak ki Ő és a Dzsinnek között! De hát a Dzsinnek is jól tudják, hogy Elé lesznek állítva (a Végítélet Napján)[1950]!

سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿١٥٩﴾

159. Glory to Allah. (He is free) from the things they ascribe (to Him)!

159. Legyen Dicső Allah! (Ő méltatlan) mindahhoz, amit Neki tulajdonítanak!

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٦٠﴾

160. Not (so do) the Servants of Allah, sincere and devoted.

160. Nem így (tesznek) Allah őszinte szolgálói.

فَإِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ ﴿١٦١﴾

161. For, verily, neither ye nor those ye worship-

161. Sem ti, sem azok, kikhez imádkoztok,-

مَا أَنتُمْ عَلَيْهِ بِفَاتِنِينَ ﴿١٦٢﴾

162. Can lead (any) into temptation concerning Allah[1951],

162. Nem vihettek kísértésbe senkit Vele szemben[1951],

إِلَّا مَنْ هُوَ صَالِ الْجَحِيمِ ﴿١٦٣﴾

163. Except such as are (themselves) going to the blazing Fire!

163. Csak azokat, kik a Pokol tüzén fognak perzselődni!

[1950] The angels are at least pure beings engaged in the service of Allah. But the Pagan superstitions not only connect them with Allah as daughters but even connect Allah by relationship with all kinds of spirits, good or evil! In some mythologies the evillest powers are gods or goddesses as if they belonged to the family of Allah the Creator and had some semblance of equality with Him! This, too, is repudiated in the strongest terms. For Jinns see 6:100.

Az Angyalok a legtisztább lények Allah szolgálatában. A Pogány babonák nem csak Allah lányainak tartotta őket, hanem Allahot mindenféle rossz és jó szellemmel hozták kapcsolatba. Néhány kultikus mitológiában a legelvetemültebb istenek, istenségek, Allah, a Teremtő családjába tartoztak és hatalom tekintetében egyenlőségjelet írtak közéjük. Mindez a leghatározottabban elvetendő. Dzsinnekről lásd 6:100.

[1951] Evil has no power over faith, truth, and sincerity. Such power as it has is over those who deliberately put themselves in the way of Destruction. It is their own will that leads them astray. If they were fortified against Evil by Faith, Patience, and Constancy, Evil would have no power to hurt them. Allah would protect them.

A gonosznak nincs hatalma a hit, igazság és őszinteség felett. A gonosz csak azok felett érvényesülhet, akik magukat saját önszántukból, saját szabad elhatározásukból, a Pusztulás útjára helyezik. Saját akaratuk viszi őket félre. Ha lenne Hitük és Állhatatosságuk, a gonosz nem találna utat, hogy árthasson nekik és Allah megvédené őket.

وَمَا مِنَّا إِلَّا لَهُ مَقَامٌ مَّعْلُومٌ ﴿١٦٤﴾

164. (Those ranged in ranks say): "Not one of us but has a place appointed[1952];

164. (Akik sorokba rendeződtek, így szólnak): „Nincs köztünk olyan, kinek ne lenne kijelölt helye[1952],"

وَإِنَّا لَنَحْنُ الصَّافُّونَ ﴿١٦٥﴾

165. "And we are verily ranged in ranks (for service);

165. „És mi sorokba rendeződtünk (a szolgálatra)"

وَإِنَّا لَنَحْنُ الْمُسَبِّحُونَ ﴿١٦٦﴾

166. "And we are verily those who declare (Allah's) glory!"

166. „Mert mi vagyunk, kik az Ő dicsőségét zengik!"

وَإِنْ كَانُوا لَيَقُولُونَ ﴿١٦٧﴾

167. And there were those who said,

167. De voltak, kik mondták:

لَوْ أَنَّ عِندَنَا ذِكْرًا مِّنَ الْأَوَّلِينَ ﴿١٦٨﴾

168. "If only we had had before us a Message from those of old,

168. „Ha (legalább) lenne nekünk az elődöktől egy Üzenet!"

لَكُنَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٦٩﴾

169. "We should certainly have been Servants of Allah, sincere (and devoted)[1953]!"

169. „Mi tényleg Allah odaadó szolgálói lennénk[1953]!"

[1952] To round off the argument of the Surah we go back to the idea with which it began. Those who range themselves in ranks for the united service of Allah (see above, 37:1) - whether angels or men of God-are content to keep their ranks and do whatever service is assigned to them. It is not for them to question Allah's Plan, because they know that it is good and that it will ultimately triumph. Any seeming delays or defeats do not worry them. Nor do they ever break their ranks.

A téma körbejárása után visszatértünk a Szúra indító gondolatához. Az 37:1 vers vezeti be azokat, akik sorokba rendeződnek, akár Angyalok vagy istenfélő emberek, hogy Allah szolgálatát egyesített erővel ellássák, ahogy az számukra előírt. Soraikat nem törheti át semmi. Nem kérdőjelezik meg Allah Tervét, mert meggyőződésük, hogy az jó és végül mindig győzedelmeskedik. Azzal sem törődnek, ha a Terv megvalósulása saját belátásuk szerint késik. Soraik továbbra is egységesek.

[1953] Such men take refuge in ancestral tradition. 'If our forefathers had had an inkling of Revelation or miracles, or had worshipped as we are now taught to worship, we should gladly have accepted. Or if they had had anything of the miracles which other nations of old are said to have received, we could then have accepted.' But now stronger and more convincing proofs have come to them in the Quran in their own tongue, and they doubt and reject it.

Az ilyen emberek őseik hagyományai közé menekülnek. „Ha ősatyáinknak sejtelmük lett volna ilyen Kinyilatkoztatásokról, csodákról, vagy úgy imádkoztak volna, ahogy most azt nekünk mutatjátok, örömmel elfogadnánk a tanítást. Ha tudnátok olyan csodát produkálni, amit más népek megjósoltak korábban, akkor az meggyőzne minket." De most a Koránban ennél sokkal erősebb, meggyőzőbb bizonyítékok sorakoznak fel előttük a saját nyelvükön és azt kétséggel fogadják, elutasítják!

فَكَفَرُوا بِهِ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿١٧٠﴾

170. But (now that the Qur'an has come), they reject it: But soon will they know[1954]!

170. (A Koránt) megtagadják, de majd megtudják[1954]!

وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ ﴿١٧١﴾

171. Already has Our Word been passed before (this) to our Servants sent (by Us),

171. Szavunk, mit elküldött szolgálóinknak adtunk, már megelőzte (ezt).

إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنصُورُونَ ﴿١٧٢﴾

172. That they would certainly be assisted,

172. Ők párfogásban részesülnek,

وَإِنَّ جُندَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿١٧٣﴾

173. And that Our forces,- they surely must conquer[1955].

173. És a Mi hadunk lesz a győzedelmes[1955].

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّى حِينٍ ﴿١٧٤﴾

174. So turn thou away from them for a little while[1956],

174. Fordulj el tőlük (ó Mohammed) egy időre[1956],

وَأَبْصِرْهُمْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ﴿١٧٥﴾

175. And watch them (how they fare), and they soon shall see (how thou farest)!

175. Nézd őket (hogy boldogulnak) és ők is majd téged néznek (hogy boldogulsz)!

أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿١٧٦﴾

176. Do they wish (indeed) to hurry on our Punishment?

176. (Tényleg) büntetésünket sürgetik?

[1954] Allah's Truth will manifest itself against all odds, and the whole world will see.

Allah Igazsága felülírja a furcsa, elavult, lejáratódott gondolkodást, ezt az egész világ látni fogja.

[1955] The victory will be the victory of Allah's Truth by the forces of Allah, but every soldier in the army of Truth, who has done his duty, will be entitled to claim a share in the victory.

Allah Igazsága győz. A győzelmet Allah hadserege vívja ki. Az Igazság seregének minden katonája, aki ellátta kötelességét, érdemes arra, hogy élvezze a győzelem gyümölcsét.

[1956] Addressed in the first instance to the holy Prophet, but good for all time. He was not to be discouraged by his initial failures. Soon came victory to him from Allah. So is it always in the struggles of truth and righteousness. The righteous can afford to ignore opposition, confident in the strength which comes from the Grace of Allah.

A vers Mohammed Prófétához szól, de általános érvényű. A kezdeti nehézségek nem bátortalaníthatnak el senkit. Allah győzelme hamar eljön. Ezt mindenkinek tudnia kell, aki jó és egyenes úton jár. A jóravaló ember figyelmen kívül hagyhatja ellenzőit, hiszen bizonyossággal tudja, hogy Allah ereje, hatalma, kegye vele van és eljön.

فَإِذَا نَزَلَ بِسَاحَتِهِمْ فَسَاء صَبَاحُ الْمُنذَرِينَ ﴿١٧٧﴾

177. But when it descends into the open space before them, evil will be the morning for those who were warned (and heeded not)[1957]!

177. Ha az lesújt (csata-) mezejükre, szörnyű reggel virrad azokra, kik figyelmeztetve voltak (és az semmibe vették)[1957]!

وَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّى حِينٍ ﴿١٧٨﴾

178. So turn thou away from them for a little while,

178. Fordulj el tőlük egy időre,

وَأَبْصِرْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ﴿١٧٩﴾

179. And watch (how they fare) and they soon shall see (how thou farest)!

179. Nézd őket (hogy boldogulnak) és ők is majd téged néznek (hogy boldogulsz)!

سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿١٨٠﴾

180. Glory to thy Lord, the Lord of Honour and Power! (He is free) from what they ascribe (to Him)!

180. Legyen Dicső Urad, a Méltóság és Hatalom Ura azok felett, miket Neki tulajdonítanak!

وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ﴿١٨١﴾

181. And Peace on the apostles!

181. Békesség a Prófétákra!

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٨٢﴾

182. And Praise to Allah, the Lord and Cherisher of the Worlds.

182. Legyen Dicső Allah, a Világok Ura!

[1957] The parable is that of an enemy camp in a plain, which is surprised and destroyed by a night attack from the hills. Evil is the plight of any survivors in the morning. Their regrets will be all the more poignant if they had had some sort of a warning before hand and had paid no heed to it!

A példa egy síkságon táborozó ellenséges haderőt mutat be, melyet a hegyek felől az éj folyamán meglepetésszerű támadás ért, ami pusztulását okozta. Szörnyű reggel virrad a katonákra. Sajnálkozásuk még megrendítőbb, ha erről a támadásról előzőleg figyelmeztetve voltak és azt semmibe vették!

38. SAD (THE LETTER SAD-SZAD)

Introduction to Surah Sad (The Letter Sad)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah takes its name from the alphabetic letter *Sad* with which it begins.

Period of Revelation

As will be explained below, according to some traditions this Surah was sent down in the period when the Holy Prophet had started calling the people openly to Islam in Makkah, and this had caused great alarm among the chiefs of the Quraish. If this be true, its period of revelation would be about the 4th year of the Prophethood. According to some other traditions, it was sent down after Hadrat Umar's embracing Islam, and this happened, as is well known, after the migration to Habash. Another chain of the traditions shows that the event which occasioned the revelation of this Surah took place during the last illness of Abu Talib. If this be correct, the period of its revelation would be the 10th or 11th year of the Prophethood.

Historical Background

Here is a resume of the traditions related by Imam Ahmad, Nasa'i, Tirmidhi, Ibn Jarir, Ibn Abi Shaibah, Ibn Abu Hatim, Muhammad bin Ishaq and others:
When Abu Talib fell ill, and the Quraish chiefs knew that his end was near, they held consultations and decided to approach the old chief with the request that he should solve the dispute between them and his nephew. For they feared that if Abu Talib died and then they subjected Muhammad (upon whom be Allah's peace) to a harsh treatment, after his death, the Arabs would taunt them, saying, "They were afraid of the old chief as long as he lived now that he is dead they have started maltreating his nephew." At least 25 of the Quraish chiefs including Abu Jahl, Abu Sufyan, Umayyah bin Khalaf, As bin Wa'il, Aswad bin al-Muttalib, 'Uqbah bin Abi Mu'ait, Utbah and Shaibah went to Abu Talib.

First, they put before him their complaints against the Holy Prophet as usual, then said, "We have come to present before you a just request and it is this: let your nephew leave us to our religion, and we shall leave him to his. He may worship whomever he may please: we shall not stand in his way in this matter; but he should not condemn our gods, and should not try to force us to give them up. Please tell him to make terms with us on this condition". Abu Talib called the Holy Prophet and said, "Dear nephew, these people of your tribe have come to me with a request. They want you to agree with them on a just matter so as to put an end to your dispute with them." Then he told him about the request of the chiefs of the Quraish. The Holy Prophet replied, "Dear uncle: I shall request them to agree upon a thing which, if they accept, will enable them to conquer the whole of Arabia and subject the non-Arab world to their domination." Hearing this the people were first confounded; they did not know how they should turn down such a proposal. Then, after they had considered the matter, they replied: "You speak of one word: we are prepared to repeat ten others like it, but please tell us what it is." The Holy Prophet said: *La ilaha ill-Allah*. At this they got up all together and left the place saying what Allah has narrated in the initial part of this Surah.

Ibn Sa'd in his *Tabaqat* has related this event just as cited above, but, according to him, this did not happen during Abu Talibs last illness but at the time when the Holy Prophet had started preaching Islam openly, and the news of the conversion of one person or the other was being heard almost daily in Makkah. In those days the Quraish chiefs had led several deputations to Abu Talib and had asked him to stop Muhammad (upon whom be Allah's peace and blessings) from preaching his message, and it was with one of those deputations that this conversation had taken place. Zamakhshari, Razi, Nisaburi and some other commentators say that this deputation went to Abu Talib at the time then the chiefs of the Quraish had been upset at Hadrat Umar's embracing Islam; but no reference to its basis is available in any book of the traditions, nor have these commentators cited the source of their this information. However, if it be true, it is understand able. For the unbelieving Quraish had already been bewildered to see that the person who had arisen from among themselves with the message of Islam had no parallel in the entire tribe as regarded nobility, purity of character, wisdom and seriousness. Moreover, his right hand man and chief supporter was a man like Abu Bakr, who was well known in and around Makkah as a gentle, righteous and brilliant man. Now when they might have seen that a brave and resolute man like Umar also had joined them, they must have felt that the danger was growing and becoming intolerable.

Subject Matter and Topics

The Surah begins with a review of the aforesaid meeting. Making the dialogue between the Holy Prophet and the disbelievers the basis, Allah says that the actual reason with those people for their denial is not any defect in the message of Islam but their own arrogance, jealousy and insistence on following the blind. They are not prepared to believe in a man from their own clan as a Prophet of God and follow him. They want to persist in the ideas of ignorance which they have found their ancestors following. And when a person exposes their this ignorance and presents the truth before them, they are alarmed and regard it as an oddity, rather as a novel and impossible thing. For them the concept of Tauhid and the Hereafter is not only an unacceptable creed but also a concept which only deserves to be ridiculed and mocked.

Then, Allah, both in the initial part of the Surah and in its last sentences, has precisely warned the disbelievers, as if to say, "The man whom you are ridiculing today and whose guidance you reject will soon overpower you, and the time is not far when in this very city of Makkah, where you are persecuting him, he will overwhelm you completely."

Then describing nine of the Prophets, one after the other, with greater details of the story of the Prophets David and Solomon; Allah has emphasized the point that His Law of Justice is impartial and objective, that only the right attitude of man is acceptable to Him, that He calls to account and punishes every wrongdoer whoever he be, and that He likes only those people who do not persist in wrongdoing but repent as soon as they are warned of it, and pass their life in the world keeping in mind their accountability in the Hereafter.

After this, the final end that the obedient servants and the disobedient people will meet in the Hereafter, has been depicted, and two things have been especially impressed on the disbelievers:(1) That the leaders and guides whom the ignorant people are following blindly in the world, on the way of deviation, will have reached Hell even before their followers in the Hereafter, and the two groups will be cursing each other there; and (2) that the disbelievers will be amazed to see that there is no trace whatever in Hell of the believers whom they used to regard as contemptible in the world and will themselves be involved in its torment.

In conclusion, mention has been made of the story of Adam and *Iblis* (Satan), which is meant to tell the disbelieving Quraish that the same arrogance and vanity which was preventing them from bowing before Muhammad (upon whom be Allah's peace) had prevented *Iblis* also from bowing before Adam. *Iblis* felt jealous of the high rank God had given to Adam and became accursed when he disobeyed His Command. Likewise, "You, O people of Quraish, are feeling jealous of the high rank God has bestowed on Muhammad (upon whom be Allah's peace) and are not prepared to obey him whom God has appointed His messenger. Therefore, you will be doomed ultimately to the same fate as will be met by Satan."

Bevezetés a Sad (Szad) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Az elnevezés a betűből származik, amivel a Szúra kezdődik

A kinyilatkoztatás ideje

Ahogy lejjebb ismertetjük, ez a Szúra azokban az időken keletkezhetett, amikor a Próféta kilépett a nyilvánosság elé és Mekkában terjeszteni kezdte a tanokat. Hatalmas felzúdulást keltett Quraish táborában. Ez a Prófécia 4-ik évére esett. Vannak olyan Hadiszok, melyek szerint csak Omar megtérése után született ez a Szúra, ami az Abesszin kivándorlás idejére utal. Egy másik Hadisz láncolat szerint viszont csak Abu Talib betegségének vége tájára esik a Szúra eredete. Ha ez a variáció igaz, akkor a Prófécia 11-ik évére esik a kinyilatkoztatás.

Történelmi háttér

Az alábbiakban egy rezümét közlünk Imam Ahmed, Nasai, Tirmidhi, Ibn Dzsarir, Ibn Shaibah, Ibn Abu Hatim, Muhammad bin Ishaq és mások közléséből:
Amikor Abu Talib megbetegedett, Quraish tudta, hogy a végét járja. Megtanácskozták, hogy azzal a kéréssel környékezik meg az öreg elöljárót, hogy rendezze el a viszályt köztük és unokaöccse között. Attól tartottak, ha Abu Talib meghal, és ezt követően leszámolnak Mohammeddel (béke reá), akkor az Arabok szájukra veszik őket: „Amíg az öreg főnök élt, nem mertek hozzányúlni. Most, hogy meghalt egyből piszkálják az unokaöccsét.” Legalább 25 Quraish elöljáró, köztük Abu Dzsahl, Abu Sufiyan, Umayyah bin Khalaf, As bin Wa’il, Aswad bin al-Muttalib, ’Uqbah bin Abi Mu’ait, Utbah és Shaibah ment el Abu Talibhoz.

Először is elővezették panaszukat a Prófétával szemben: „Azért jöttünk, hogy előadjuk alábbi kérésünket: Unokaöcséd hagyjon minket békén a mi vallásunkban és akkor mi is békén hagyjuk őt. Ő ahhoz imádkozik, akihez akar, mi ebben nem akadályozzuk őt, de ne ítélje el isteneinket és ne kényszerítsen minket azok elhagyására. Kérlek, közöld vele feltételeinket." Abu Talib magához hívta unokaöccsét: „Kedves kisöcsém! Ezek az emberek a törzsedből egy kéréssel jöttek hozzám. Azt akarják, hogy egyezz ki velük tisztességgel, és legyen vége a vitának közöttetek." Majd elmondta neki Quraish főembereinek kérését. „Kedves nagybátyám! Én arra kérem őket, hogy egyezzenek meg velem egy dologban, amit ha elfogadnak, elfoglalják általa egész Arábiát és a nem-Arab világot is uralhatják." Ezt meghallva, az emberek összezavarodtak. Nem tudták eldönteni, miként álljanak egy ilyen ajánlathoz. Átgondolták, és így válaszoltak: „Te egy szót kérsz tőlünk. Készek vagyunk, akár tízszer is elismételni, de előbb mondd el, mi az?" A Próféta elővezette: La ilaha ill-Allah. Nincs más isten, csak Allah. Ekkor felugrottak és elhagyták a helyet. Erre a jelenetre utal a Szúra bevezető része.

Ibn Sa'd is utalt erre az esetre a Tabaqat feljegyzésében, de szerinte ez nem Abu Talib halálos ágyánál történt, hanem akkor, amikor a Próféta kilépett a nyilvánosság elé tanai terjesztésével és azok Mekka népe között szájról szájra terjedtek. Akkoriban Quraish számos alkalommal küldött delegáltakat Abu Talibhoz, hogy állítsa le Mohammedet (béke reá) a tanításokról és ez az egyik ilyen küldöttség lehetett.
Zamakhshari, Razi, Nisaburi és más kommentátorok azt közlik, hogy amikor a küldöttség elment Abu Talib házához, a Quraish főnököket leverte Omar Iszlámra térésének híre. Nincs Hadisz és tradíció, mi ezt a feltevést igazolná és ezek a kommentátorok sem adták meg forrásaikat.
Quraish számára kellemetlen volt látni, hogy saját köreikből kikerült egy ember, aki az Iszlámot hirdette, akinek nemes lelke, tiszta karaktere, bölcsessége és komolysága páratlan az egész törzsben. Az ő jobb keze és patrónusa, pedig Abu Bakr, akit jól ismert Mekka igazságosságáról és kiváló egyenességéről. Most, amikor látták a bátor és eltökélt Omart csatlakozni hozzájuk, érezték, hogy innen már egyre több veszélyt jelent ez rájuk, amit nem tűrhetnek.

Témakör

A Szúra az említett találkozók felemlítésével kezdődik. A hitetlenekkel induló párbeszéd alapja Allah kinyilatkozása, mi szerint az igazi veszélyt nem az Iszlám üzenete jelenti számukra, hanem saját arroganciájuk, elutasításuk, irigységük és vakságuk. Nem készek elhinni a tényt, hogy egy ember a saját klánjukból Próféta, akit követniük kellene. Kitartanak a hiedelmek megvallása mellet, amit atyáik hagytak rájuk. Ha valaki szembesíti őket saját tudatlanságukkal, megláttatja velük az Igazságot, megriadnak, furcsának, vagy lehetetlenségnek tartják. Számukra a Tauhid (Egyistenhit) és a Túlvilág nem csak elfogadhatatlan tan, hanem egy nevetséges, csúfolni való elképzelés.
Mind a Szúra elején és végén, Allah figyelmezteti a hitetleneket: „Az ember, akit ma kinevettek és elutasítjátok Útmutatását, hamar felül fog kerekedni rajtatok. Nem távoli az idő, amikor Mekka, ahol ti üldözitek őt, elborít titeket teljesen."
Majd kilenc Próféta esetét hozza elő, akik közül Dávid és Salamon történetét részletesebben tárgyalja. Allah hangsúlyozza, hogy Törvénye nem részrehajló, hanem objektív. Csak a jó viselkedést fogadja el. Végül számadásra kötelez mindenkit, megbünteti a gaztevőket, bárkik is legyenek azok, megenyhül azok felé, kik felhagynak tetteikkel, melyekre figyelmeztetve voltak és életüket úgy élik meg, hogy észben tartják a Túlvilág elszámolását.
A kibontakozó szakaszban az engedelmes szolgálók és a bálványimádók találkoznak a Túlvilágon, ahol a hitetlenek két dolgon döbbennek meg: 1. Azok a vezetők, irányítók, akiket a tudatlanok és vakok követtek a földi tévelygésben, a Pokolba vezetik magukat és követőiket. 2. A hitetlenek nem találják az általuk megvetett hívők nyomait a Pokolban és maguk lesznek a kínszenvedés tárgyai.
A következtetés részben Ádám és Iblisz története kerül elő, ami Quraishnek szóló üzenet. Ők ugyanazzal az arroganciával és szembeszegüléssel állnak Mohammed (béke reá) küldetéséhez, mint ahogy Iblisz se volt hajlandó leborulni Ádám előtt, amikor Allah ezt parancsolta neki. Iblisz irigy volt

a rangra, amit Ádám kapott Allahtól és elátkozottá vált, amikor megtagadta az engedelmességet az Ő Parancsának. Ugyanígy, „ti, Quraish népe! Irigykedtek a rangra, mit Isten adott a Prófétának (béke reá) és nem akartok engedelmeskedni annak, akit Allah saját küldöttének nevezett ki, hogy meghallgassátok tőle, a nektek szóló üzenetet. Végül ugyanarra a kínszenvedésre juttok, mint a Sátán.”

38. Sad	38. Szad
THE LETTER SAD	**SZAD**
Total Verses: 88	Összes vers: 88
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

ص وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ ﴿١﴾

1. Sad: By the Qur'an, Full of Admonition: (This is the Truth).

1. *Sad. Az intő Koránra: (Ez az Igaz).*

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي عِزَّةٍ وَشِقَاقٍ ﴿٢﴾

2. But the Unbelievers (are steeped) in self-glory and Separatism[1958].

[1958] The great root of Evil and Unbelief is Self-glory or Arrogance, as is pointed out in several places with regard to Satan; cf. below, 18:74-76. This leads to Envy and opposition or a desire to start a peculiar doctrine or sect of

2. *De kik tagadnak saját hatalmuk mámorában és elkülönülésben vannak[1958].*

كَمْ أَهْلَكْنَا مِن قَبْلِهِم مِّن قَرْنٍ فَنَادَوْا وَّلَاتَ حِينَ مَنَاصٍ ﴿٣﴾

3. How many generations before them did We destroy? In the end they cried (for mercy)- when there was no longer time for being saved[1959]!

3. Hány nemzedéket pusztítottunk el előttük? Majd (kegyelemért) kiáltottak, mikor már letelt az idő ahhoz, hogy megmenekülhessenek[1959].

وَعَجِبُوا أَن جَاءهُم مُّنذِرٌ مِّنْهُمْ وَقَالَ الْكَافِرُونَ هَذَا سَاحِرٌ كَذَّابٌ ﴿٤﴾

4. So they wonder that a Warner has come to them from among themselves! and the Unbelievers say, "This is a sorcerer telling lies!

4. Csodálkoznak, hogy eljön hozzájuk egy figyelmeztető közülük! Így szólnak a hitetlenek: „Ez egy hazug mágus!”

أَجَعَلَ الْآلِهَةَ إِلَهًا وَاحِدًا إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عُجَابٌ ﴿٥﴾

5. "Has he made the gods (all) into one Allah. Truly this is a wonderful thing[1960]!"

5. „Isteneinket Egy Istenné tette meg! Hát ez csodálatos[1960]!”

وَانطَلَقَ الْمَلَأُ مِنْهُمْ أَنِ امْشُوا وَاصْبِرُوا عَلَى آلِهَتِكُمْ إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ يُرَادُ ﴿٦﴾

6. And the leader among them go away (impatiently), (saying), "Walk ye away, and remain constant to your gods! For this is truly a thing designed (against you[1961])!

---

one's own, instead of a desire to find common grounds of belief and life, which lead to the Religion of Unity of Allah. This teaching of Unity was what the Pagans objected to in the holy Prophet (verse 5 below)!

A gonosz és a hitetlenség az önhatalmúságban és az arroganciában gyökerezik, ahogy a Sátánnal kapcsolatban számos helyen szerepel. Lásd: 18:74-76. Ez az alapja egy olyan szembenállásnak, ami egy új doktrínát vagy szektát hoz létre önmagában, ahelyett, hogy utat találna a közös hit irányába, ami Allah Egységes Vallásához vezet. Az Egységhez vezető út tanítását ellenezték a Pogányok.

[1959] Teaching, Warning, Signs have been given by Allah to all nations and at all times, and yet nations have rebelled and gone wrong and suffered destruction. If only later generations could learn that wrong-doing results in self-destruction! At any time during their probation, they could repent and obtain mercy, but their "Self-glory and Separatism" stand in the way. Ultimately, they do cry for a way of escape, but it is then too late.

Allah Tanítást, figyelmeztetést és Jeleket adott, melyek minden korban, és minden nemzetnek eljöttek. A népek szembefordultak, semmibe vették ezeket és saját vesztükbe rohantak. Bár belátták volna a későbbi nemzedékek, hogy a gaztettek saját pusztulásukhoz vezetnek! A próbatétel ideje alatt mindenki előtt nyitva áll a megbánás lehetősége, de az „önhatalmúság mámora és az elkülönülés szándéka” útban áll. Majd akkor keresik a menekülés útját, amikor már túl késő lesz.

[1960] And what is the offence of the Messenger of Unity? That he has made all their fantastic gods disappear; that in place of chaos he has brought harmony; that in place of conflict he brings peace! It is a wonderful thing, but not in the sarcastic sense in which the Unbelievers scoff at it!

Mi az Egységet hirdető Próféta elleni támadás? Az, hogy eltűntette az ő fantasztikus isteneiket, a káosz helyébe rendet, összhangot hozott, a viszályok, konfliktusok helyébe békét teremtett. Ez csodálatos, de nem a gúnyos értelemben, ahogy a hitetlenek mondják.

[1961] When the message of Islam was being preached in its infancy, and the Preacher and his followers were being persecuted by the Pagans, one of the devices adopted by the Pagan leaders was to get the Prophet's uncle Abu Talib to denounce or renounce his beloved nephew. A conference was held with Abu Talib for this

6. Egy főember közülük félrevonul (és így szól): „Hogy menjetek innen és legyetek állhatatosak isteneitekhez! Ez egy szándékos dolog (ellenetek)[1961]!”

مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي الْمِلَّةِ الْآخِرَةِ إِنْ هَذَا إِلَّا اخْتِلَاقٌ ﴿٧﴾

7. "We never heard (the like) of this among the people of these latter days: this is nothing but a made-up tale[1962]!"

7. „Nem hallottunk ilyet az utóbbi idők korosztályaitól, ez csak valami kitaláció[1962]!

أَأُنزِلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ مِن بَيْنِنَا بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِّن ذِكْرِي بَل لَّمَّا يَذُوقُوا عَذَابِ ﴿٨﴾

8. "What! has the Message been sent to him - (Of all persons) among us?"...but they are in doubt concerning My (Own) Message! Nay, they have not yet tasted My Punishment[1963]!

8. „Tényleg neki nyilatkoztatott ki az Üzenet közülünk?” Mi több! Kétségeik vannak Üzenetem felől. Mi több! Ők még nem ízlelték meg büntetésemet[1963]!”

أَمْ عِندَهُمْ خَزَائِنُ رَحْمَةِ رَبِّكَ الْعَزِيزِ الْوَهَّابِ ﴿٩﴾

9. Or have they the treasures of the mercy of thy Lord,- the Exalted in Power, the Grantor of Bounties without measure?

9. Vagy tán náluk van Urad, a Nagyszerű, az Adakozó kegyelmének tárháza?

---

purpose. On its failure the leaders walked away, and began to discredit the great movement by falsely giving out that it was designed against their personal influence, and to throw power into the hands of the Prophet. Hadhrat Umar's conversion occurred in the sixth year of the Mission (seventh year before the Hijrah). The circumstances connected with it (see Introduction to Surah 20) greatly alarmed the Quraish chiefs, who, greedy of autocracy themselves, confused the issue by accusing the righteous Preacher of plotting against their power.

Az Iszlám kezdeti időszakában a Prófétát és követőit Mekka pogányai üldözték. A Pogány vezetők Abu Talibnál, a Próféta nagybátyjánál próbálkoztak. Arra akarták rávenni őt, hogy tagadja meg, vagy tagadja ki szeretett unokaöccsét. Félreértették a helyzetet, mert az Iszlám megjelenését úgy értékelték, hogy csupán az ő személyes hatalmuk ellen irányul, ennek megszerzésére éhes a Próféta. Omar megtérése az Iszlámban a Prófécia hatodik évében, a Hidzsra előtt hét évvel történt. Ennek körülményeiről a 20. Szúra előszavában található részlet. Omar átállása megrémítette Quraish főembereket, akik autokráciájukat kapzsi módon féltették és a Prófétát azzal vádolták, hogy összeesküvést sző ellenük.

[1962] 'Whatever may have been the case in the past', they said, 'our own immediate ancestors worshipped these idols in Makkah and why should we give them up?' Self- complacency was stronger with them than Truth; and so they call Truth "a made-up tale"!

Bármi is volt a helyzet a múltban, ők így nyilatkoztak: „közvetlen elődeink Mekkában, szintén ezekhez a bálványokhoz imádkoztak. Miért kellene ezt feladni?” Önelégültségük erősebb volt, mint az Igazság iránti igényük. Kitalációnak ítélték az Igazság szavát.

[1963] Here comes in envy. 'If a Message had to come, why should it come to him, the orphan son of 'Abdullah, and not to one of our own great men?'

Az irigység veszi át a terepet. „Ha jönnie kell egy Üzenetnek, azt miért ő kapja, Abdullah árva porontya és nem egy nemes nagyúr közülünk,”

أَمْ لَهُم مُّلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَلْيَرْتَقُوا فِي الْأَسْبَابِ ﴿١٠﴾

10. Or have they the dominion of the heavens and the earth and all between? If so, let them mount up with the ropes and means (to reach that end)[1964]!

10. Vagy tán övék Mindenhatósága az Egeknek, a Földnek és mindennek, mi e kettő közt van? Ha így van, kössenek rá kötelet és szerelékeket (hogy a végére érjenek)[1964].

جُندٌ مَّا هُنَالِكَ مَهْزُومٌ مِّنَ الْأَحْزَابِ ﴿١١﴾

11. But there - will be put to flight even a host of confederates[1965].

11. És amott, még a szövetséges sereg is vesztésre áll[1965].

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ ذُو الْأَوْتَادِ ﴿١٢﴾

12. Before them (were many who) rejected apostles,- the people of Noah, and 'Ad, and Pharaoh, the Lord of Stakes[1966],

12. Meghazudtolta előttük a Prófétákat Noé, Aád és a Fáraó, a Cövekek (nyársak) Urának népei[1966],

وَثَمُودُ وَقَوْمُ لُوطٍ وَأَصْحَابُ الْأَيْكَةِ أُوْلَئِكَ الْأَحْزَابُ ﴿١٣﴾

13. And Thamud, and the people of Lut, and the Companions of the Wood; - such were the Confederates[1967].

13. És Thamud, Lót népe, az Erdő Lakói. Ezek ők a szövetségesek[1967].

[1964] If they had any power, let them mount up to heaven and use all the means they have to that end, and see how they can frustrate Allah's Purpose!

Ha tényleg van hatalmuk, rajta, szereljék fel az Egeket, használjanak fel minden eszközt, hogy végére érjenek és lássák, mi szerepet tudnak játszani Allah Tervének megakadályozásában!

[1965] Of course, they cannot frustrate Allah's Purpose. In that world-they will be ignominiously routed, even if they form the strongest confederacy of the Powers of Evil that ever could combine.

Nem tudnak beavatkozni Allah dolgába. Az evilágon egy kényszerpályán haladnak és arról nem térhetnek le akkor sem, ha a Gonoszok Haderejének legerősebb szövetségesi rendszerét hozzák létre.

[1966] The title of Pharaoh, "Lord of the Stakes", denotes power and arrogance, in all or any of the following ways: - the stake makes a tent firm and stable, and is a symbol of firmness and stability; - many stakes mean a large camp and a numerous army to fight; - impaling with stakes was a cruel punishment resorted to by the Pharaohs in arrogant pride of power.

A Fáraó titulusa: „cövekek, vagy nyársak ura”. Utal a kegyetlenségre és erőszakosságra: 1. A cövek a sátrat stabilan, szilárdan megtartja, ezért a cövek a stabilitás és szilárdság jelképe. 2. Sok cövek együtt egy táborozó hadsereget jelent képi átvitelben. 3. Az Arabban ugyanez a szó használatos a nyársra is, ami a Fáraó által alkalmazott büntetésre, a felnyársalásra utal.

[1967] Companions of the Wood; see 15:78,

Erdő Lakói, lásd.15:78.

إِن كُلٌّ إِلَّا كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ عِقَابِ ﴿١٤﴾

14. Not one (of them) but rejected the apostles, but My punishment came justly and inevitably (on them).

14. Mind csak meghazudtolták a Prófétákat és érvényesült (rajtuk) büntetésem.

وَمَا يَنظُرُ هَؤُلَاء إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً مَّا لَهَا مِن فَوَاقٍ ﴿١٥﴾

15. These (today) only wait for a single mighty Blast, which (when it comes) will brook no delay.

15. Nem várnak ezek másra, mint egy földindulásra, ami nem késlekedik.

وَقَالُوا رَبَّنَا عَجِّل لَّنَا قِطَّنَا قَبْلَ يَوْمِ الْحِسَابِ ﴿١٦﴾

16. They say: "Our Lord! hasten to us our sentence (even) before the Day of Account[1968]!"

16. Mondják: „Urunk! Siettesd nekünk ítéletünket még a Végelszámolás Napja előtt[1968]!”

اصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَاذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُودَ ذَا الْأَيْدِ إِنَّهُ أَوَّابٌ ﴿١٧﴾

17. Have patience at what they say, and remember our servant David, the man of strength: for he ever turned (to Allah[1969]..

17. Légy türelmes azzal, mit mondanak és emlékezz szolgálónkra, Dávidra, az erő emberére, ahogy ő (mindig) Allahhoz fordult[1969].

إِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ بِالْعَشِيِّ وَالْإِشْرَاقِ ﴿١٨﴾

18. It was We that made the hills declare, in unison with him, Our Praises, at eventide and at break of day[1970],

18. Mi voltunk, Kik a hegyeknek elrendeltük, hogy vele együtt zengjék Dicséretünket este és napkeletkor[1970],

---

[1968] Cf. 26:204. Those who do not believe in the Hereafter say ironically: "Let us have our punishment and sentence now: why delay it?"

26:204. Akik nem hisznek a Túlvilágban, ironikusan megjegyzik: „Rajta! Jöjjön az a büntetés most! Miért várjunk rá?”

[1969] David was a man of exceptional strength, for even as a raw youth, he slew the Philistine giant Goliath. See 2:249-252. Before that fight, he was mocked by his enemies and chidden even by his own elder brother. But he relied upon Allah, and won through, and afterwards became king.

Dávid hatalmas testi erővel rendelkezett. Fiatalként leterítette Góliátot, a Filiszteus óriást. Lásd 2:249:252. Még a küzdelem előtt ellenségei, a gyerekek, de még saját bátyja is kicsúfolták. De ő mindig Allahra hagyatkozott, győzött és végül király lett.

[1970] See 21:79. All nature sings in unison and celebrates the praises of Allah. David was given the gift of music and psalmody, and therefore the hills and birds are expressed as singing Allah's praises in unison with him.

Lásd 21:79. Az természet összhangban dicsőíti Allahot. Dávidnak megadatott a zene és zsoltárok költészetének tehetsége. A hegyek és madarak, vele együtt zengedezték Allah dicsőségét.

وَالطَّيْرَ مَحْشُورَةً كُلٌّ لَّهُ أَوَّابٌ ﴿١٩﴾

19. And the birds gathered (in assemblies): all with him did turn (to Allah..

19. És a madarak gyülekezetének. Mind vele fordult (Allahhoz).

وَشَدَدْنَا مُلْكَهُ وَآتَيْنَاهُ الْحِكْمَةَ وَفَصْلَ الْخِطَابِ ﴿٢٠﴾

20. We strengthened his kingdom, and gave him wisdom and sound judgment in speech and decision.

20. Megerősíttettük királyságát, megadtuk neki a bölcsességet, ítélőképességet és a meggyőzőerőt.

وَهَلْ أَتَاكَ نَبَأُ الْخَصْمِ إِذْ تَسَوَّرُوا الْمِحْرَابَ ﴿٢١﴾

21. Has the Story of the Disputants reached thee? Behold, they climbed over the wall of the private chamber[1971];

21. Eljött-e hozzád a perlekedők híre? Mikor felmásztak a királyi lak falára[1971],

إِذْ دَخَلُوا عَلَى دَاوُودَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ قَالُوا لَا تَخَفْ خَصْمَانِ بَغَى بَعْضُنَا عَلَى بَعْضٍ فَاحْكُم بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَلَا تُشْطِطْ وَاهْدِنَا إِلَى سَوَاء الصِّرَاطِ ﴿٢٢﴾

22. When they entered the presence of David, and he was terrified of them, they said: "Fear not: we are two disputants, one of whom has wronged the other: Decide now between us with truth, and treat us not with injustice, but guide us to the even Path[1972]..

22. Ahogy rátörtek Dávidra és ő megrettent tőlük, mondták: „Ne félj. Mi vagyunk a két perlekedő, egyik a másikának megkárosítója. Ítélj közöttünk az Igazzal, ne légy részrehajló és vezess minket az egyenes Ösvényre[1972].

إِنَّ هَذَا أَخِي لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَعْجَةً وَلِيَ نَعْجَةٌ وَاحِدَةٌ فَقَالَ أَكْفِلْنِيهَا وَعَزَّنِي فِي الْخِطَابِ ﴿٢٣﴾

[1971] This story or Parable is not found in the Bible, unless the vision here described be considered as equivalent to Nathan's parable in 2 Samuel, 11, and 12. Baydawi would seem to favour that view, but other Commentators reject it. David was a pious man, and he had a well-guarded private chamber (mihrab) for Prayer and Praise.

Ez a történet nem szerepel a Bibliában, bár vannak olyan jegyek, melyek rokonságot mutatnak Nátán példabeszédével a 2 Sámuel Könyvében (11,12). Baydawy ezen a véleményen van, de más kommentátorok elutasítják. Dávid, jámbor lélek lévén egy jól őrzött lakot (mihrab) tartott fenn, ahol imádkozott.

[1972] David used to retire to his private chamber at stated times for his devotions. One day, suddenly, his privacy was invaded by two men, who had obtained access by climbing over a wall. David was frightened at the apparition. But they said: "We have come to seek thy justice as king: we are brothers, and we have a quarrel, which we wish thee to decide."

Dávid, szokása szerint ima után lepihent a saját lakosztályában. Egy alkalommal két ember tört rá ezekben a percekben, akik a falon keresztül másztak be hozzá. Dávid megijedt, de ők így szóltak: „Azért jöttünk, hogy mint királyunk, tégy Igazságot köztünk: fivérek vagyunk, akik perlekednek, és azt akarjuk, hogy te dönts közöttünk.”

23. "This man is my brother: He has nine and ninety ewes, and I have (but) one: Yet he says, 'commit her to my care,' and is (moreover) harsh to me in speech."

23. Ez itt a fivérem. Van neki kilencvenkilenc jerkéje és nekem egy jerkém. Mondta: „Bízd azt rám," szólt hozzám fölényesen.

قَالَ لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَعْجَتِكَ إِلَى نِعَاجِهِ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ الْخُلَطَاء لَيَبْغِي بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَقَلِيلٌ مَّا هُمْ وَظَنَّ دَاوُودُ أَنَّمَا فَتَنَّاهُ فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ وَخَرَّ رَاكِعًا وَأَنَابَ ﴿٢٤﴾

24. (David) said: "He has undoubtedly wronged thee in demanding thy (single) ewe to be added to his (flock of) ewes: truly many are the partners (in business) who wrong each other: Not so do those who believe and work deeds of righteousness, and how few are they?"...and David gathered that We had tried him: he asked forgiveness of his Lord, fell down, bowing (in prostration), and turned (to Allah in repentance)[1973].

24. (Dávid) így szólt: „Mert bizony, ő megsértett téged azzal, hogy elkérte tőled jerkédet az ő jerkéihez. Valójában sokan, kik társak, megsértik egymást, csak azok nem, kik hisznek és jókat cselekszenek, de mily kevesen vannak! Dávid megsejtette, hogy Mi próbára tettük őt. Ura bűnbocsánatát kérte, leborult és bűnbánattal fordult (Allahhoz)[1973].

فَغَفَرْنَا لَهُ ذَلِكَ وَإِنَّ لَهُ عِندَنَا لَزُلْفَى وَحُسْنَ مَآبٍ ﴿٢٥﴾

25. So We forgave him this (lapse): he enjoyed, indeed, a Near Approach to Us, and a beautiful place of (Final) Return.

25. Ezúttal megbocsájtottunk neki, mert neki bejárása van Hozzánk és szép az ő beteljesedése.

يَا دَاوُودُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُم بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَى فَيُضِلَّكَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّ الَّذِينَ يَضِلُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا نَسُوا يَوْمَ الْحِسَابِ ﴿٢٦﴾

26. O David! We did indeed make thee a vicegerent on earth: so judge thou between men in truth (and justice): Nor follow thou the lusts (of thy heart), for they will mislead thee from the Path of Allah. for those who wander astray from the Path of Allah, is a Penalty Grievous, for that they forget the Day of Account[1974].

[1973] The circumstances were mysterious; the accusation was novel; it was not clear why the unjust brother should also have come with the complainant, risking his life in climbing the wall to evade the guard, and he certainly said nothing. David took them literally, and began to preach about the falsehood and the fraud of men, who should be content with what they have, but who always covet more.

A körülmények titokzatosak. A vád teljesen újszerű. Nem tiszta, hogy az igazságtalan fivér miért jött így, az életét kockáztatva, átmászva a falon, kijátszva az őrök éberségét, hogy panaszt nyújtson be, de valójában semmit nem mondott. Dávid általánosságban válaszolt, elítélve az embert, akinek örülnie kellene azért, amije van, nem pedig kapzsi módon többet akarni a másik rovására.

[1974] Cf. 2:30. David's kingly power, and the gifts of wisdom, justice, psalmody, and prophethood were bestowed on him as a trust. These great gifts were not to be a matter of self-glory.

26. Ó Dávid! Mi helytartóvá tettünk meg téged a Földön. Ítélj hát az emberek közt az Igazzal és ne kövesd a vágyat, mert az letérít Allah útjáról. Akik letérnek Allah útjáról, övék a szörnyű büntetés, miáltal megfeledkeznek a Végelszámolás Napjáról[1974].

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاء وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَاطِلًا ذَلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ كَفَرُوا فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ كَفَرُوا مِنَ النَّارِ ﴿٢٧﴾

27. Not without purpose did We create heaven and earth and all between! that were the thought of Unbelievers! but woe to the Unbelievers because of the Fire (of Hell)!

27. Nem hiábavalónak teremtettük meg az Eget, a Földet és mindazt, mi a kettő közt van, mert ez volt azok gondolata, kik tagadtak! Jaj, azoknak, kik tagadnak a Pokol tüzétől!

أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ ﴿٢٨﴾

28. Shall We treat those who believe and work deeds of righteousness, the same as those who do mischief on earth? Shall We treat those who guard against evil, the same as those who turn aside from the right[1975]?

28. Úgy bánjunk-e azokkal, kik hisznek, jókat cselekszenek, akár a Föld megrontóival? Úgy bánjunk-e az őrizkedőkkel, mint azokkal, kik meghasonlottak[1975]?

كِتَابٌ أَنزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِّيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ وَلِيَتَذَكَّرَ أُوْلُوا الْأَلْبَابِ ﴿٢٩﴾

29. (Here is) a Book which We have sent down unto thee, full of blessings, that they may mediate on its Signs, and that men of understanding may receive admonition[1976].

29. (Ez az) Áldott Könyv, mit lebocsátottunk neked, hogy elmeditáljanak Áyáin az értés emberei[1976].

وَوَهَبْنَا لِدَاوُودَ سُلَيْمَانَ نِعْمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ ﴿٣٠﴾

2:30. Dávid királyi hatalma, bölcsessége, igazságossága, zsoltárok költészete és Próféciája nem az övé volt, hanem letétként volt nála. Ezek nem az öndicsőítés, hanem a próbatétel eszközei.

[1975] If there were no Hereafter, how could you reconcile the inequalities of this world? Would not the Unbelievers be right in acting as if all Creation and all life were futile? But there is a Hereafter and Allah will not treat the Good and Evil alike. He is just and will fully restore the balance disturbed in this life.

Ha nem lenne Túlvilág, hogy lehetne az Evilágon felhalmozódott egyenlőtlenségeket elrendezni? Nem lenne akkor a hitetleneknek igazuk, ha az egész teremtésre és életre csak legyintenének? De igenis van Túlvilág és Allah soha nem fogja egyformán kezelni a Jót a Rosszal. Ő Igazságos és fenn fogja tartani az egyensúlyt, amit az Evilág felkavar.

[1976] By meditation on it in an earnest spirit man may learn of himself, and his relation to nature around him and to Allah the Author of all.

Meditációval egy megfontolt, komoly, mély érzésű ember képes felfogni kapcsolatát az őt körbevevő természettel és annak teremtőjével, Allahhal.

30. To David We gave Solomon (for a son),- How excellent in Our service! Ever did he turn (to Us)!

30. Mi megajándékoztuk Dávidot Salamonnal. Gyönyörűséges szolgáló! Mert ő (Hozzánk) fordult!

إِذْ عُرِضَ عَلَيْهِ بِالْعَشِيِّ الصَّافِنَاتُ الْجِيَادُ ﴿٣١﴾

31. Behold, there were brought before him, at eventide coursers of the highest breeding, and swift of foot[1977];

31. Mikor felvezették előtte naplementekor a legnemesebb paripákat[1977],

فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَن ذِكْرِ رَبِّي حَتَّى تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ ﴿٣٢﴾

32. And he said, "Truly do I love the love of good, with a view to the glory of my Lord,"- until (the sun) was hidden in the veil (of night)[1978]:

32. Mondta: „Kedvelem a szép dolgok szeretetét, hogy Uramra emlékezhessek (általa),” míg a (Napot) elfedte az (éj) palástja[1978].

رُدُّوهَا عَلَيَّ فَطَفِقَ مَسْحًا بِالسُّوقِ وَالْأَعْنَاقِ ﴿٣٣﴾

33. "Bring them back to me." then began he to pass his hand over (their) legs and their necks.

33. „Hozzátok vissza elém.” És ő végigtapintotta kezével lábaikat és nyakaikat.

وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ وَأَلْقَيْنَا عَلَى كُرْسِيِّهِ جَسَدًا ثُمَّ أَنَابَ ﴿٣٤﴾

34. And We did try Solomon: We placed on his throne a body (without life); but he did turn (to Us in true devotion)[1979]:

[1977] Safinat: literally, horses that stand, when at ease, on three legs, firmly planted, with the hoof of the fourth leg resting lightly on the ground. This would imply breeding and a steady temper, to match with their quality of swiftness mentioned in the next clause.

Safinat (az Arab szövegben): gyönyörű ló könnyített állásban, három láb a talajon szilárdam, a negyedik kissé megemelve a pata éppen, hogy érinti a talajt. Nemesítői hajlamra, állhatatosságra, kitartásra utal.

[1978] I interpret it to mean that, like his father David, Solomon was also most meticulous in not allowing the least motive of self to be mixed up with his spiritual virtues. He was fond of horses; he had great armies and wealth; but he used them all in Allah's service. Cf. 27:19. 27:40, etc. His battles were not fought for lust of blood, but as Jihad in the cause of righteousness. His love of horses was not like that of a mere race-goer or of a warrior: there was a spiritual element in it. He loved by a kind of love which was spiritual, -the love of the highest Good.

Amint atyja Dávid, úgy Salamon is aprólékos, gondos volt, nem engedte, hogy az Ego a legkisebb mértékben is keveredjen a spirituális értékekkel. A lovak szerelmese volt, nagy sereg és vagyon állt mögötte, de mindezt Allah szolgálatára fordította. 27:19, 27:40 stb. Csatáit nem önös érdekből vagy vérszomj által vezetve vívta, hanem Dzsihádként az egyenesség és Igazság érdekében. A lovak szeretete nem egyszerű versenyhajlamot, vagy egy harcos ló-mániáját fejezte ki, hanem abban is spirituális jegyek voltak, hiszen a Teremtés gyönyörűségét, Allah teremtő csodáját fedezte fel bennük.

[1979] . The body (without life) on his throne has been variously interpreted. The interpretation that appeals to me most is that his earthly power, great as it was, was like a body without a soul, unless it was vivified by Allah's spirit. But Solomon did turn to Allah in true devotion, and his real power lay there. He did his best to root out idolatry, and he completed the Temple in Jerusalem for the worship of the One True God.

34. Próbára tettük Salamont. Egy élettelen testet vetettünk trónjára, majd ő (Hozzánk) fordult[1979].

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي مُلْكًا لَّا يَنبَغِي لِأَحَدٍ مِّنْ بَعْدِي إِنَّكَ أَنتَ الْوَهَّابُ ﴿٣٥﴾

35. He said, "O my Lord! Forgive me, and grant me a kingdom which, (it may be), suits not another after me: for Thou art the Grantor of Bounties (without measure)[1980].

35. Mondta: Uram! Bocsájts meg nekem és ajándékozz meg egy olyan királysággal, mi senkire nem illik utánam. Mert bizony, Te vagy az Adakozó[1980].

فَسَخَّرْنَا لَهُ الرِّيحَ تَجْرِي بِأَمْرِهِ رُخَاء حَيْثُ أَصَابَ ﴿٣٦﴾

36. Then We subjected the wind to his power, to flow gently to his order, Whithersoever he willed,-

36. És Mi elrendeltük alá a szeleket, mik parancsolására fújnak, engedelmesen, bármerre szánja,-

وَالشَّيَاطِينَ كُلَّ بَنَّاء وَغَوَّاصٍ ﴿٣٧﴾

37. As also the evil ones, (including) every kind of builder and diver[1981],-

37. A gonoszokat, (azokból) mindenféle építőket, búvárokat[1981],-

وَآخَرِينَ مُقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ ﴿٣٨﴾

38. As also others bound together in fetters.

38. És másokat, mik béklyókkal egymáshoz bilincseltek.

هَذَا عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٩﴾

39. "Such are Our Bounties: whether thou bestow them (on others) or withhold them, no account will be asked[1982]."

Az élettelen testet a trónján különbözőféleképpen értelmezik a kommentátorok. Ami a legjobban idevág, az ő földi hatalma, ami roppant nagy, de élettelen test volt mindaddig, míg Allah éltre nem keltette saját lelkével. Salamon teljes odaadással fordult Allahhoz és teljes hatalmát szolgálatába ajánlotta. Mindent elkövetett a bálványimádás gyökeres kiirtására. Salamon a Jeruzsálemi Templomot az Egy Igaz Isten imádatára emelte.

[1980] He asked for a Power that he would not misuse, though others might not be able to refrain from misusing it, -such as power over forces of nature or forces of violence

Egy olyan hatalmat két Urától, melyet nem használ érdemtelenül, de más utána biztos érdemtelenül használna, ezért azokra utána már ne legyen jó. Ilyen a természetfeletti erők feletti hatalom.

[1981] 21:82, also 34:12-13: in the latter passage the spirits mentioned are called Jinns. The divers were probably those employed in pearl fisheries,

21:82 és 34:12-13: a gonoszok másképpen Dzsinnek. Ezek közül a búvárok lehettek a gyöngyhalászok.

[1982] Allah bestowed such abundant powers and bounties on Solomon that they could not be counted or measured: and he was free to give away anything he liked or keep anything he liked. In this was great temptation for an ordinary man. Solomon as a prophet withstood it and asked to be forgiven for power and such a kingdom as others might not be able to use lawfully. His earthly kingdom went to pieces after his death. But his name and fame endure. And what is more, he obtained a place among the Nearest Ones to Allah.

Allah olyan halatommal és kiváltsággal ruházta fel Salamont, melyet számba venni képtelenség lenne. Szabadon dönthetett, hogy ezt továbbadja, vagy visszatartja másoktól. Egy más ember számára hatalmas kísértést

39. „Ez hát a Mi adományunk. Akár átadod (másnak), akár megtartod, számvetés nélkül[1982].”

وَإِنَّ لَهُ عِندَنَا لَزُلْفَى وَحُسْنَ مَآبٍ ﴿٤٠﴾

40. And he enjoyed, indeed, a Near Approach to Us, and a beautiful Place of (Final) Return[1983].

40. Neki bejárása van Hozzánk és szép az ő beteljesedése[1983].

وَاذْكُرْ عَبْدَنَا أَيُّوبَ إِذْ نَادَى رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الشَّيْطَانُ بِنُصْبٍ وَعَذَابٍ ﴿٤١﴾

41. Commemorate Our Servant Job. Behold he cried to his Lord: "The Evil One has afflicted me with distress and suffering[1984]!"

41. Emlékezz szolgálónkra, Jóbra. Mikor Urát szólította: „Szorongással és kínnal érintett meg engem a gonosz[1984]!”

ارْكُضْ بِرِجْلِكَ هَذَا مُغْتَسَلٌ بَارِدٌ وَشَرَابٌ ﴿٤٢﴾

42. (The command was given:) "Strike with thy foot: here is (water) wherein to wash, cool and refreshing, and (water) to drink[1985]."

42. (Parancsot kapott): „Rugdosd meg ezt a lábaddal: ez (víz), mivel mosd le magad, hideg és frissítő, ha iszod[1985].”

وَوَهَبْنَا لَهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُم مَّعَهُمْ رَحْمَةً مِّنَّا وَذِكْرَى لِأُوْلِي الْأَلْبَابِ ﴿٤٣﴾

43. And We gave him (back) his people, and doubled their number,- as a Grace from Ourselves, and a thing for commemoration, for all who have Understanding.

43. Visszaadtuk neki családját és megdupláztuk őket, kegyelemként tőlünk és emlékeztetőül az értés embereinek.

---

jelenthetett volna. Salamon Próféta volt, aki megállta, hogy nem él vissza természetfeletti hatalmával, de ezt már nem merte felelősséggel másra átruházni. Halála után földi királysága darabokra hullott, de neve örökre fennmaradt. Ami ennél is több, egy helyet kapott Allah közelében az idők végezetéig.

[1983] The same words are used of David in 38:25 above, thus symmetrically closing the argument about the two greatest kings in Israel.

Ugyanezekkel a szavakkal búcsúztunk el Dávidtól a 38:25-ben feljebb, így Izrael két királyától ezzel a szimmetriával zárulnak az érvek.

[1984] The distress was of many kinds. See 21:83. He suffered from loathsome sores; he lost his home, his possessions, and his family; and almost his balance of mind. But he did not lose Faith but turned to Allah

Sok baj érte, lásd 21:83. Testét utálatos sebek borították, elvesztette otthonát, minden tulajdonát, családját és majdnem ráment mentálisan is. De hitét nem vesztette el és Allahhoz fordult.

[1985] The recuperative process having begun, he was commanded to strike the earth or a rock with his foot, and a fountain or fountains gushed forth,-to give him a bath and clean his body; to refresh his spirits; and to give him drink and rest.

A felerősítő folyamat megkezdődött. Egy földdarabot, vagy sziklát kellett rugdosnia, míg onnan forrás nem tört fel. Ebben kellett lefürdenie, hogy megtisztítsa testét, felfrissítse lelkét és ihasson, pihenjen.

وَخُذْ بِيَدِكَ ضِغْثًا فَاضْرِب بِّهِ وَلَا تَحْنَثْ إِنَّا وَجَدْنَاهُ صَابِرًا نِعْمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ ﴿٤٤﴾

44. "And take in thy hand a little grass, and strike therewith: and break not (thy oath)." Truly We found him full of patience and constancy. How excellent in Our service! ever did he turn (to Us)[1986]!

44. „Végy kezedbe füvet és csapkodd magad azzal. Ne szegd meg (esküd).” Mi állhatatosnak találtuk őt, ki kegyes szolgáló, (Hozzánk) forduló[1986]!

وَاذْكُرْ عِبَادَنَا إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَقَ وَيَعْقُوبَ أُوْلِي الْأَيْدِي وَالْأَبْصَارِ ﴿٤٥﴾

45. And commemorate Our Servants Abraham, Isaac, and Jacob, possessors of Power and Vision[1987].

45. Emlékezz szolgálóinkra, Ábrahámra, Izsákra, Jákobra, akik bírói az erőnek és meglátásnak[1987].

إِنَّا أَخْلَصْنَاهُم بِخَالِصَةٍ ذِكْرَى الدَّارِ ﴿٤٦﴾

46. Verily We did choose them for a special (purpose)- proclaiming the Message of the Hereafter.

46. Mert bizony, Mi megtisztítottuk őket, hogy méltók legyenek hirdetni a Túlvilági Otthon Üzenetét.

وَإِنَّهُمْ عِندَنَا لَمِنَ الْمُصْطَفَيْنَ الْأَخْيَارِ ﴿٤٧﴾

47. They were, in Our sight, truly, of the company of the Elect and the Good.

47. Ők Nálunk a Kiválasztottak és a Legjobbak közt vannak.

وَاذْكُرْ إِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ وَذَا الْكِفْلِ وَكُلٌّ مِّنْ الْأَخْيَارِ ﴿٤٨﴾

[1986] In his worst distress Job was patient and constant in faith, but apparently his wife was not. According to the Book of Job (2:9-10), "Then said his wife unto him, Dost thou still retain thine integrity? Curse God, and die. But he said 24 unto her, Thou speakest as one of the foolish women speaketh. What? Shall we receive good at the hand of God, and shall we not receive evil? In all this did not Job sin with his lips."

Még legreménytelenebb és legelesettebb állapotában is Jób kitartott hitében. Felesége azonban nem. Jób könyve szerint (2:9-10): „[9]Monda pedig ő néki az ő felesége: Erősen állasz-é még mindig a te feddhetetlenségedben? Átkozd meg az Istent, és halj meg! [10]Ő pedig monda néki: Úgy szólsz, mint szól egy a bolondok közül. Ha már a jót elvettük Istentől, a rosszat nem vennők-é el? Mindezekben sem vétkezék Jób az ő ajkaival.”

[1987] In the last Surah (37:83-113). Abraham and Isaac (and by implication Jacob) were mentioned as resisting Evil and winning through. Here they are mentioned as men with spiritual power and vision. Patriarchs, who bore witness to the Gospel of the Hereafter, and were therefore a blessing to their people, for they taught the Truth.

Az előző Szúrában (37:83-113) Ábrahám Izsák és Jákob a gonosznak ellenálló személyekként álltak elénk. Itt spirituális hatalommal és meglátással, átlátással rendelkező kiválasztottak. Patriarchák, akik felesküdtek a Túlvilág Evangéliumára és áldást hoztak az emberekre Igaz tanításaikon keresztül.

48. And commemorate Isma'il, Elisha, and Zul-Kifl: Each of them was of the Company of the Good[1988].

48. Emlékezz Izmaelre, Elishára és Zul-Kiflre. Mind a Jók közt voltak[1988].

هَذَا ذِكْرٌ وَإِنَّ لِلْمُتَّقِينَ لَحُسْنَ مَآبٍ ﴿٤٩﴾

49. This is a Message (of admonition): and verily, for the righteous, is a beautiful Place of (Final) Return,-

49. Ez hát az Üzenet az őrizkedőknek a Szép Visszatérésre.

جَنَّاتِ عَدْنٍ مُّفَتَّحَةً لَّهُمُ الْأَبْوَابُ ﴿٥٠﴾

50. Gardens of Eternity, whose doors will (ever) be open to them;

50. Édeni Kertek, miknek kapui (előttük) nyitva állnak,

مُتَّكِئِينَ فِيهَا يَدْعُونَ فِيهَا بِفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ وَشَرَابٍ ﴿٥١﴾

51. Therein will they recline (at ease): Therein can they call (at pleasure) for fruit in abundance, and (delicious) drink;

51. Heverésznek benne, s kérik amott a sok gyümölcsöt, friss italt.

وَعِندَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ أَتْرَابٌ ﴿٥٢﴾

52. And beside them will be chaste women restraining their glances, (companions) of equal age[1989].

52. Mellettük a visszafogott tekintetű szemérmes asszonyok, kiknek kora hasonló[1989].

هَذَا مَا تُوعَدُونَ لِيَوْمِ الْحِسَابِ ﴿٥٣﴾

53. Such is the Promise made, to you for the Day of Account!

53. Ez az, mire az Ígéret szól a Végelszámolás Napján.

إِنَّ هَذَا لَرِزْقُنَا مَا لَهُ مِن نَّفَادٍ ﴿٥٤﴾

54. Truly such will be Our Bounty (to you); it will never fail;-

54. Ez lesz hát Gondviselésünk, mi nem apad ki,-

[1988]Ismail, the Patriarch of the Arab race, was also mentioned (37:101-107) as a pattern of self-sacrifice; now he is mentioned in the company of the Good, i.e., of those who were a blessing to their people. Here he is bracketed with Elisha (for whom see 6:86), and Dhu al Kifl (for whom see 21:85). All these three were examples of constancy and patience under suffering.

Izmael az Arabok ősatyja (37:101-107), eddig úgy ismertük, mint az önfeláldozás jelképét, itt a Jók társaságában látjuk, akik áldást hoztak népükre. Együtt említik Elishával (lásd 6:86) és Zul-Kifllel (21:85). Ők hármak a szenvedés alatti kitartás és türelem szimbólumai.

[1989] As we conceive happiness in this life, it is not complete if it is only solitary. To make the social happiness complete, we want companionship of equal age. Age and youth cannot be happy together.

A boldogság akkor teljes, ha megoszthatjuk. A magány nem ad kiteljesülést. A legjobb, ha hasonló korú partnerrel oszthatjuk meg élményinket. Idős és fiatal nem lehetnek együtt boldogok hosszútávon.

هَذَا وَإِنَّ لِلطَّاغِينَ لَشَرَّ مَآبٍ ﴿٥٥﴾

55. Yea, such! but - for the wrong-doers will be an evil place of (Final) Return!-

55. Ez hát! De a zsarnokoknak szörnyű lesz a végső hajlék!-

جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا فَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿٥٦﴾

56. Hell!- they will burn therein, - an evil bed (indeed, to lie on)!-

56. Pokol, min perzselődnek. Nyomorúságos nyughely!-

هَذَا فَلْيَذُوقُوهُ حَمِيمٌ وَغَسَّاقٌ ﴿٥٧﴾

57. Yea, such! - then shall they taste it,- a boiling fluid, and a fluid dark, murky, intensely cold!-

57. Ez hát! Hadd ízleljék meg azt mi fortyogó, s mi zavaros, jéghideg!-

وَآخَرُ مِن شَكْلِهِ أَزْوَاجٌ ﴿٥٨﴾

58. And other Penalties of a similar kind, to match them!

58. És még más (büntetés), hasonló, mi illik hozzájuk!

هَذَا فَوْجٌ مُّقْتَحِمٌ مَّعَكُمْ لَا مَرْحَبًا بِهِمْ إِنَّهُمْ صَالُوا النَّارِ ﴿٥٩﴾

59. Here is a troop rushing headlong with you! No welcome for them! truly, they shall burn in the Fire[1990]!

59. Ez a veletek száguldozó siserahad! Nem jár ki szép üdvözlés számukra! A Pokol tüzén perzselődnek[1990]!

قَالُوا بَلْ أَنتُمْ لَا مَرْحَبًا بِكُمْ أَنتُمْ قَدَّمْتُمُوهُ لَنَا فَبِئْسَ الْقَرَارُ ﴿٦٠﴾

60. (The followers shall cry to the misleaders:) "Nay, ye (too)! No welcome for you! It is ye who have brought this upon us! Now evil is (this) place to stay in!"

60. (A követők így szólnak a félrevezetőkhöz): „Mi több! Nem jár nektek szép üdvözlet! Ezt ti hoztátok ránk. Szörnyű nyughely.

قَالُوا رَبَّنَا مَن قَدَّمَ لَنَا هَذَا فَزِدْهُ عَذَابًا ضِعْفًا فِي النَّارِ ﴿٦١﴾

61. They will say: "Our Lord! whoever brought this upon us,- Add to him a double Penalty in the Fire!"

61. Mondják: „Urunk! Bárki hozott ide minket, duplázd meg annak büntetését a Pokol tüzén!"

وَقَالُوا مَا لَنَا لَا نَرَى رِجَالًا كُنَّا نَعُدُّهُم مِّنَ الْأَشْرَارِ ﴿٦٢﴾

[1990] The wonder is that so many people should embrace Evil, and in so much hurry and eagerness! Here they may be welcomed by the leaders of Evil, but in the final state it will be the opposite of welcome. They will be followed with reproaches and curses.

Érdekes, hogy sokan tárt ajtókkal várják a gonoszt, van, aki rohan utána! Ha a Túlvilágon találkoznak, szembesülnek a gonoszok vezetőivel, de itt a szívélyes üdvözlés helyett szemrehányások és átkok követik egymást.

62. And they will say: "What has happened to us that we see not men whom we used to number among the bad ones[1991]?

62. Mondják: „Mi van velünk, hogy nem látjuk azokat, kiket a gaztevők közt tartottunk számon[1991]?"

أَتَّخَذْنَاهُمْ سِخْرِيًّا أَمْ زَاغَتْ عَنْهُمُ الْأَبْصَارُ ﴿٦٣﴾

63. "Did we treat them (as such) in ridicule, or have (our) eyes failed to perceive them?"

63. „Nevetségesnek tartottuk tán őket, vagy tán nem fogja be őket tekintetünk?"

إِنَّ ذَٰلِكَ لَحَقٌّ تَخَاصُمُ أَهْلِ النَّارِ ﴿٦٤﴾

64. Truly that is just and fitting,- the mutual recriminations of the People of the Fire!

64. Mert bizony, az igazság helyreállt. S a Pokol gazdái vádaskodnak!

قُلْ إِنَّمَا أَنَا مُنذِرٌ وَمَا مِنْ إِلَٰهٍ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿٦٥﴾

65. Say: "Truly am I a Warner: no god is there but the one Allah, Supreme and Irresistible,-

65. Mondd: „Én figyelmeztető vagyok. Nincs más Isten, csak Allah, az Egy, az Ellenállhatatlan.-

رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ ﴿٦٦﴾

66. "The Lord of the heavens and the earth, and all between,- Exalted in Might, able to enforce His Will, forgiving again and again."

66. Ura az Egeknek, a Földnek és mindennek, mi a kettő közt, a Nagyszerű, az Elnéző."

قُلْ هُوَ نَبَأٌ عَظِيمٌ ﴿٦٧﴾

67. Say: "That is a Message Supreme (above all),-

67. Mondd: „Ezek hatalmas hírek,"-

أَنتُمْ عَنْهُ مُعْرِضُونَ ﴿٦٨﴾

68. "From which ye do turn away[1992]!

68. „Miktől ti elfordultok[1992]!"

[1991] The bad ones: i.e., the ones whom they (evil ones) ridiculed as fools sure to come to an evil end, because they refused to join in with the evil ones in their plots. The values are now reversed. The good ones are among the Blessed, and are not to be seen in the "Bed of Misery". The ridicule is now against the evil ones.

Azok, kiket annak idején kinevettek, mint bolondokat, nem csatlakoztak hozzájuk. Most a helyzet teljes fordulatot vett. A jók az áldott helyre kerültek és a rosszak nem látják őket. Most a rosszak kerültek nevetséges helyzetbe.

[1992] The Message which is of supreme import to mankind,-from that they turn away. Instead of profiting by it, they turn away to side issues, or unprofitable speculation: such as: what is the origin of Evil; when will Judgment come? etc.

Az Üzenet alapvető fontosságú az embereknek, de ők ettől elfordulnak, nem profitálnak belőle és olyan perifériális részterületek izgatják őket, melyeknek semmi jelentősége, spekuláció, csak időpocsékolás. Ilyen pl. a bűn eredete, vagy mikor következik be a Világvége, stb.?

مَا كَانَ لِيَ مِنْ عِلْمٍ بِالْمَلَإِ الْأَعْلَى إِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٦٩﴾

69. "No knowledge have I of the Chiefs on high, when they discuss (matters) among themselves[1993].

69. „Nem ér el tudásom a legmagasabb főtanácshoz, mikor egymás közt megbeszélést tartanak[1993].”

إِن يُوحَى إِلَيَّ إِلَّا أَنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٧٠﴾

70. 'Only this has been revealed to me: that I am to give warning plainly and publicly[1994]."

70. „Hanem csak az sugallott rám: én egy nyilvánvaló figyelmeztető vagyok[1994].”

إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِن طِينٍ ﴿٧١﴾

71. Behold, thy Lord said to the angels: "I am about to create man from clay[1995]:

71. Mikor Urad így szólt az Angyalokhoz: „Embert teremtek agyagból[1995],”

فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِن رُّوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ ﴿٧٢﴾

72. "When I have fashioned him (in due proportion) and breathed into him of My spirit, fall ye down in obeisance unto him."

72. „De ha megformáltam és lelkemből leheltem belé, ereszkedjetek le előtte, leborulva.”

فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ﴿٧٣﴾

73. So the angels prostrated themselves, all of them together:

73. Az Angyalok mind leborultak, együtt,

[1993] The hierarchy of angels in Heaven, discuss questions of high import in the Universe. Those are not necessarily revealed to men, except in so far as it is good for men to know, as in verses 71-85 below. But the chief thing for man is to know that Allah is Most Merciful, that He forgives again and again, and that Evil has no power over those who trust in Allah.

Az Egek hierarchiájában a főangyalok megvitatják az Univerzum legfontosabb kérdéseit. Ezekről szükségszerűen nincs kinyilatkozatás az emberek számára, csak olyanokról, amiben az ember érdekelt és jó, ha tudja. (71-85. versek lejjebb). Ember számára az a legfontosabb, hogy Allah a Megbocsájtó és a gonosznak nincs hatalma azok felett, akik Allahba helyezik bizalmukat.

[1994] Two things are implied in Mubin: 1. that the warning should be clear and perspicuous; there should be no mincing of matters, no ambiguity, no compromise with evil, 7:184; 2. that the warning should be delivered publicly, before all people, in spite of opposition and persecution, 26:115.

Két megjegyzés fontos a figyelmeztető jelzőjéhez, amit az Arabban a „Mubin” szó felez ki, Magyarul a „nyilvánvaló”-nál nem találtam jobbat: 1. A figyelmeztetés egyszerű és érthető kell, hogy legyen 7:184. 2. Nyilvánosan kell, hogy elhangozzék, bármi is legyen annak következménye. 26:115.

[1995] This shows that the material world round us was created by Allah before Allah fashioned man and breathed of His soul into him. Geology also shows that man came on the scene at a very late stage in the history of this planet.

Ez azt mutatja, hogy az anyagi világot Allah jóval az ember előtt teremtette, akibe saját lelkéből lehelt. A leletek és a tudomány is megerősítik ezt. Az ember a földtörténet legkésőbbi szakaszában jelent meg a bolygón.

إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنْ الْكَافِرِينَ ﴿٧٤﴾

74. Not so Iblis: he was haughty, and became one of those who reject Faith.

74. Csak Iblisz dacolt és tagadóvá lett.

قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَن تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِيَدَيَّ أَسْتَكْبَرْتَ أَمْ كُنتَ مِنَ الْعَالِينَ ﴿٧٥﴾

75. ((Allah)) said: "O Iblis! What prevents thee from prostrating thyself to one whom I have created with my hands? Art thou haughty? Or art thou one of the high (and mighty) ones[1996]?"

75. (Allah) így szólt: „Ó Iblisz! Mi tart vissza attól, hogy leborulj azelőtt, mit saját kezemmel teremtettem?" Dacolsz tán, vagy a Magasságokban képzeled magad[1996]?"

قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِن طِينٍ ﴿٧٦﴾

76. (Iblis) said: "I am better than he: thou createdst me from fire, and him thou createdst from clay."

76. Mondta (Iblisz): „Én jobb vagyok nála. Engem a tűzből teremtettél és őt az agyagból teremtetted."

قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ ﴿٧٧﴾

77. ((Allah)) said: "Then get thee out from here: for thou art rejected, accursed.

77. (Allah) így szólt: „Takarodj innen, kivetett vagy!"

وَإِنَّ عَلَيْكَ لَعْنَتِي إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ﴿٧٨﴾

78. "And My curse shall be on thee till the Day of Judgment[1997]."

78. „Átkom kísérjen téged a Végítélet Napjáig[1997]."

قَالَ رَبِّ فَأَنظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿٧٩﴾

79. (Iblis) said: "O my Lord! Give me then respite till the Day the (dead) are raised."

79. (Iblisz) mondta: „Uram! Adj nekem haladékot a Napig, mikor feltámasztatnak."

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِينَ ﴿٨٠﴾

80. ((Allah)) said: "Respite then is granted thee-

[1996] Man, as typified by Adam, is in himself nothing but frail clay. But as fashioned by Allah's creative power into something with Allah's spirit breathed into him, his dignity is raised above that of the highest creatures.

Az embert Ádám jeleníti meg, aki maga is alapvetően sérülékeny agyag. Allah formáló ereje, lelke által, amit belé lehelt, méltóságot adott neki és a többi teremtmény fölé emelte.

[1997] See 15:35, where it is explained why the respite is to the Day of Judgment. The whole of that passage in Surah 15 forms a good commentary on this.

Lásd 15:35, ahol szintén Iblisznek, a Végítélet napjáig szóló haladékról található rövid utalás. A 15. Szúrának abban a szakaszában található magyarázatok ide is érvényesek.

80. (Allah) mondta: „A haladékot kapottak közt vagy”-

إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٨١﴾

81. "Till the Day of the Time Appointed[1998]."

81. „A kijelölt idő Napjáig[1998].”

قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٨٢﴾

82. (Iblis) said: "Then, by Thy power, I will put them all in the wrong[1999],-

82. (Iblisz) mondta: „A Te hatalmad által fogom őket megtéveszteni mind[1999],”-

إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ ﴿٨٣﴾

83. "Except Thy Servants amongst them, sincere and purified (by Thy Grace)."

83. „Kivéve a Te őszinteszívű szolgálóidat.”

قَالَ فَالْحَقُّ وَالْحَقَّ أَقُولُ ﴿٨٤﴾

84. ((Allah)) said: "Then it is just and fitting- and I say what is just and fitting-

84. (Allah) így szólt: „Az Igazság beteljesül, és azt mondom, ami a beteljesülő Igaz,”-

لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنكَ وَمِمَّن تَبِعَكَ مِنْهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٨٥﴾

85. "That I will certainly fill Hell with thee and those that follow thee,- every one."

85. „Mert bizony, Én megtöltöm a Poklot veled és azokkal, kik közülük téged követnek, mind!”

قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُتَكَلِّفِينَ ﴿٨٦﴾

86. Say: "No reward do I ask of you for this (Qur'an), nor am I a pretender[2000].

[1998] It is not an indefinite respite. It is for a period definitely limited, while this our Probation lasts in this world. It is part of the test as to how we use our limited free-will. After that, our whole existence will be on a different plane. The good will have been sorted out, the chain of consequences of the present world will be broken, and "a new Creation" will have taken the place of the present World.

Ez nem egy korlátlan haladék. A megpróbáltatás idejéig tart az Evilágon. Ez része annak a tesztnek, ami azt vizsgálja, hogy miként bánunk szabad akaratunkkal. Ezután létünk egy teljesen más térbe kerül. A jó szándékúakat elkülönítik, a jelen világ következményeinek láncolata megszakad, és egy „Új Teremtés” veszi kezdetét világon.

[1999] Satan acknowledges that even his Power, such as it is, has no reality except in so far as it is permitted to operate by Allah in Allah's wise and universal Plan, and that it cannot harm the true and sincere worshippers of Allah.

A Sátán elismeri, hogy még az ő hatalmának is akkor van realitása, ha Allah engedelmével működhet, az Ő bölcs Univerzális Tervének határain belül. Ezzel azt is elismeri, hogy Allahtól kölcsönzött hatalma nem fog azokon, akik Allah odaadó hívei, Hozzá imádkoznak.

[2000] 25:57; 26:109; and many other passages. The prophet of Allah neither seeks nor expects any reward from men. On the contrary he suffers much at their hands. He is unselfish and offers his services under Allah's inspiration. He is satisfied with the hope "that each one who will may take a straight Path to his Lord." That is his reward.

86. Mondd: „Nem kérek tőletek érte fizetséget és nem színlelek[2000].”

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَالَمِينَ ﴿٨٧﴾

87. "This is no less than a Message to (all) the Worlds.

87. „Mert ez nem más, mint Üzenet az egész Világnak.”

وَلَتَعْلَمُنَّ نَبَأَهُ بَعْدَ حِينٍ ﴿٨٨﴾

88. "And ye shall certainly know the truth of it (all) after a while[2001]."

88. „Majd megtudjátok a hír igazát nemsokára[2001].”

25:57, 26:109 és még számos más helyen. Allah Prófétája nem kér fizetséget embertől. Ellenkezőleg, sokat szenved az emberi kezektől. A Próféta önzetlen és Allah inspirációja mellett kínálja szolgálatait. Teljesen kielégíti a tudat, hogy „egyenes ösvényt tud nyitni az Úr felé mindenkinek.” Ez az ő jutalma.

[2001] There may be many things which we in our "muddy vesture of decay" may not fully understand or take in. If we only follow the right Path, we shall arrive at the Goal in the Hereafter, and then everything will be dear to us.

Sok minden van, amit a „mi múlandó világunk sár köntösében” nem vagyunk képesek megérteni. Ha az Egyenes Ösvényt követjük, célt érünk a Túlvilágon, ahol minden értelmet kap és örömünkre lesz.

39. AZ-ZUMAR (THE TROOPS-SOKASÁGOK)

Introduction to Surah Az-Zumar (The Troops)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah derives its name from verse 71 and 73 in which the word *zumar* has occurred.

Period of Revelation

In verse 10 (*wa ardullah-i-wasi atun*: and Allah's earth is vast) there is abundant evidence that this Surah was sent down before the migration to Habash. Some traditions provide the explanation that this verse was sent down in respect of Hadrat Ja'far bin Abi Talib and his companions when they made up their mind to emigrate to Habash. (*Ruh al-Maani*, vol. XXII, p. 226).

Theme and Subject matter

The entire Surah is a most eloquent and effective address which was given some time before the emigration to Habash, in an environment filled with tyranny and persecution, ill-will and antagonism, at Makkah. It is a sermon whose addressees mainly are the unbelieving Quraish, although here and there the believers also have been addressed. In it the real aim of the invitation of Muhammad (upon whom be Allah's peace and blessings) had been enunciated, which is this: Man should adopt Allah's servitude sincerely, and should not pollute his God worship with the service of any other. Presenting this cardinal principle in different ways over and over again, the truth of *Tauhid* and the excellent results of accepting it, and the falsehood of *shirk* and the evil consequences of following it, have been explained in a most forceful way, and the people exhorted to give up their wrong way of life and return to the mercy of their Lord. In this very connection, the believers have been instructed, as if to say: "If a place has become narrow for the worship and service of Allah, His earth is vast: you may emigrate to some other place in order to save your faith: Allah will reward you for your patience." On the other hand, the Holy Prophet has been encouraged, so as to say: "Tell the disbelievers plainly that they may do whatever they like, but their persecutions and tyrannies will never deter you from the way of Islam; that they may go on doing their worst to obstruct your way, but you will continue to perform your mission in spite of the adverse conditions and circumstances."

Bevezetés az Az-Zumar (Sokaságok) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szúra elnevezése a 71. és 73. versben olvasható.

A kinyilatkoztatás ideje

A 10. versben hangzik el: „wa ardullah-i-wasi atun", Allah Földje tágas. Számos bizonyíték igazolja, hogy ez a Szúra az Abesszíniába történt kivándorlás előtt nyilatkoztatott ki. Néhány Hadisz Dzsafar bin Abi Talib és társai tiszteletére szánja ezt a Szúrát, akik készen álltak az Abesszin útra és megpróbáltatásokra (Ruh al-Maani, vol. XXII, 226. o.)

Témakör

Az egész Szúra hangulatát meghatározza az Abesszíniába történő készülődés, amikor Mekka légkörét betöltötte a zsarnoki elnyomás, rosszakarat és szembenállás.
Megszólítást kapnak a hitetlen Quraish és a hívők. Kihirdeti Mohammed (béke reá) felhívásának valós okát, ami a következő: Az ember őszintén és odaadóan kell, hogy szolgálja Allahot, nem szennyezheti be hitét más szolgálatával. A kardinális kérdés, ami mindig előjön, a Tauhid, Egyistenhit igaza és a Shirk, bálványimádás elutasítása. Érzékletesen festi le a társállítás következményeit, ezzel üzenve a hamis istenek elhagyására és az Egy, Igaz Istenhez való megtérésre. Ezzel összefüggésben a hívők számára lehetőség nyílik: „Ha szűk a hely számotokra ahhoz, hogy szolgálni tudjátok Allahot, az Ő földje tágas, keljetek útra oda, ahol hiteteket meg tudjátok őrizni. Allah megjutalmazza türelmeteket."
A Próféta bátorítást kapott: „Mondd a hitetleneknek, hogy tegyenek, amit akarnak, zsarnoki üldözésük nem rettent el az Iszlámtól. Akár a legrosszabbat is tehetik, hogy akadályozzanak az úton, de te akkor is tovább fogod folytatni küldetésedet, bármilyen viszontagságon kell, hogy keresztülmenj."

39. Az-Zumar	39. Az-Zumar
THE TROOPS, THRONGS	**SOKASÁGOK**
Total Verses: 75	Összes vers: 75
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

تَنزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿١﴾

1. The revelation of this Book is from Allah, the Exalted in Power, full of Wisdom.

1. A Könyv Kinyilatkoztatása Allahtól való, Aki Nagyszerű, Bölcs.

إِنَّا أَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَّهُ الدِّينَ ﴿٢﴾

2. Verily it is We Who have revealed the Book to thee in Truth: so serve Allah, offering Him sincere devotion.

2. Mi az Igazzal nyilatkoztattuk ki neked a Könyvet, hát szolgáld Allahot a hitvallás iránti őszinte odaadással.

أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِن دُونِهِ أَوْلِيَاء مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَى إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ ﴿٣﴾

3. Is it not to Allah that sincere devotion is due? But those who take for protectors other than Allah (say): "We only serve them in order that they may bring us nearer to Allah." Truly Allah will judge between them in that wherein they differ. But Allah guides not such as are false and ungrateful[2002].

[2002] In the many Signs in Creation as described below, there yet is a clear indication of the unity of Plan, pointing to the Unity of the Creator. Worship or service is due to none but Him. And He wants exclusive and sincere devotion. Worshippers of Idols or of deities other than Allah, e.g., saints or perhaps Wealth and Power, Science or Selfish Desire, may pretend that these are symbols that may get them nearer to their self-development, nearer to the goal of their life, nearer to Allah, but they are altogether on the wrong track.

A Teremtés sokszínűsége mellett minden egy egységes, összehangolt Tervre utal a háttérben, ami rámutat a Teremtő kizárólagos mivoltára. Ezért senki más rajta kívül nem érdemes imára, szolgálatra. Allah őszinte és eltökélt odaadást vár. Bálványok, Szentek, Vagyon, Hatalom, Tudomány, vagy Önző Vágyak követői, szolgálói

3. Nem jár tán Allahnak az őszinte odaadás? Kik Rajta kívül vettek maguknak oltalmazókat, (mondják): „Csak azért szolgáljuk ezeket, hogy közelebb vigyenek minket Allahhoz." Mert bizony, Allah fog ítélni köztük abban, miben különböznek. Allah nem vezeti azt, ki hazug és hálátlan[2002].

لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا لَّاصْطَفَى مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَاء سُبْحَانَهُ هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿٤﴾

4. Had Allah wished to take to Himself a son, He could have chosen whom He pleased out of those whom He doth create: but Glory be to Him! (He is above such things.) He is Allah, the One, the Irresistible[2003].

4. Ha Allah gyermeket akarna Magához venni, akkor azt választana teremtményei közül, kit Ő akar. Legyen Dicső! Ő Allah, az Egy, az Ellenállhatatlan[2003]!

خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ يُكَوِّرُ اللَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ وَيُكَوِّرُ النَّهَارَ عَلَى اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُسَمًّى أَلَا هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ ﴿٥﴾

5. He created the heavens and the earth in true (proportions): He makes the Night overlap the Day, and the Day overlap the Night: He has subjected the sun and the moon (to His law): Each one follows a course for a time appointed. Is not He the Exalted in Power - He Who forgives again and again?

5. Megteremtette az Egeket és a Földet az Igazzal. Az Éjjel átfedi a Nappalt és a Nappal átfedi az Éjt. A Napot és a Holdat (saját törvénye alá) rendelte. Minden egy kijelölt ideig fut. Hát nem Ő a Nagyszerű, a Mindig Megbocsájtó?

خَلَقَكُم مِّن نَّفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَأَنزَلَ لَكُم مِّنْ الْأَنْعَامِ ثَمَانِيَةَ أَزْوَاجٍ يَخْلُقُكُمْ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ خَلْقًا مِن بَعْدِ خَلْقٍ فِي ظُلُمَاتٍ ثَلَاثٍ ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَأَنَّى تُصْرَفُونَ ﴿٦﴾

6. He created you (all) from a single person: then created, of like nature, his mate; and he sent down for you eight head of cattle in pairs: He makes you, in the wombs of your mothers, in stages, one after another, in three veils of darkness. such is Allah,

---

csupán színlelik, hogy mit követnek, csupán szimbólumok, mik közelebb viszik őket az élet céljának megfejtéséhez, saját fejlődésükhöz és magához Allahhoz. Ők rossz nyomon haladnak.

[2003] It is blasphemy to say that Allah begot a son. If that were true, He should have had a wife (6:101), and His son would have been of the same kind as Himself; whereas Allah is one, with no one else like unto Him (112:4). Begetting is an animal act which goes with sex. How can it be consistent with our conception of One Who is above all Creatures? If such a blasphemous thought were possible, as that Allah wanted some one else to help Him, He could have chosen the best of His creatures instead of lowering Himself to an animal act.

Annak állítása, hogy Allah fiat nemzett, Istenkáromlás. Ha ez igaz lenne, feleségének is kellene lennie (6:101) és a fia olyan kellene, hogy kegyen, mint Ő. De Allah az Egyetlen, senki más nincs Hozzá hasonló (112:4). A nemzés állati cselekedet, melynek alapja a szexuális érintkezés. Hogy lehetne ez összhangban az Egy Isten koncepcióval, Aki minden teremtménye fölött áll? Ha ilyen istenkáromló gondolatnak helye lenne, akkor Allah, inkább választana magának egyet saját teremtményei közül, aki segítene Neki és így nem kellene Magát állati mélységbe süllyesztenie.

your Lord and Cherisher: to Him belongs (all) dominion. There is no god but He: then how are ye turned away (from your true Centre)[2004]?

6. Megteremtett titeket az egy lélekből, majd abból megteremtette annak párját és leküldött nektek nyolc jószágot párokban. Megteremt titeket anyáitok hasában, egyik teremtés (fázist) a másik után, a sötétség három leple alatt. Ez Allah, Uratok! Övé a Mindenhatóság! Nincs más Isten, csak Ő, hát hogy fordulhattok el[2004]?

إِن تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنكُمْ وَلَا يَرْضَى لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَإِن تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى ثُمَّ إِلَى رَبِّكُم مَّرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٧﴾

7. If ye reject ((Allah)), Truly Allah hath no need of you; but He liketh not ingratitude from His servants: if ye are grateful, He is pleased with you. No bearer of burdens can bear the burden of another. In the end, to your Lord is your Return, when He will tell you the truth of all that ye did (in this life). for He knoweth well all that is in (men's) hearts[2005].

7. Ha tagadtok, hát Allahnak nincs szüksége rátok. Nem elégíti meg Őt szolgálói tagadása. Ha hálásak vagytok, megelégedett lesz veletek. Ne terheld a teherhordót más terhével. Majd Uratokhoz vezet visszautatok és Ő kihirdeti nektek azt, mit tettetek. Mert bizony, Ő tudja, mit rejtenek a keblek[2005].

وَإِذَا مَسَّ الْإِنسَانَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُ مُنِيبًا إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُ نِعْمَةً مِّنْهُ نَسِيَ مَا كَانَ يَدْعُو إِلَيْهِ مِن قَبْلُ وَجَعَلَ لِلَّهِ أَندَادًا لِّيُضِلَّ عَن سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ ﴿٨﴾

8. When some trouble toucheth man, he crieth unto his Lord, turning to Him in repentance: but when He bestoweth a favour upon him as from Himself, (man) doth

---

[2004] See 6:143-4, where four kinds of cattle are mentioned in pairs in connection with certain Arab superstitions which are there condemned. Here the, same four kinds are mentioned as representative of domesticated cattle given by Allah as useful to man. These are; • sheep, • goats, • camels, and • oxen. In Arab idiom the horse is not included among "cattle". For the wisdom and goodness of Allah in granting man dominion over cattle, see 36:71-73.
The three veils of darkness which cover the unborn child are: - the caul or membrane, - the womb, and - the hollow in which the womb is enclosed.

Lásd 6:143-4, ahol négy fajról volt szó párokban, így összesen nyolc, melyek összefüggésben álltak az Arab hiedelmekkel. Ezeket ítélte ott el. Itt ugyanaz a négy álltafaj kerül szóba a háziasítás alanyaként, melyeket Allah az ember szolgálatába rendelt. Ezek a juh, kecske, teve és marha. Az Arab terminológiák világában a ló nem „jószág”. A 36:71-73-ban Allah az embernek értelmet, tudást adott a jószág használatára, saját javára.
A sötétség három leple, mely a magzatot burkolja: 1. Magzatburok. 2. Méh. 3. A hasüreg, mi magába zárja a méhet.

[2005] 6:164. The account is between you and Allah. No one else can take your burdens or carry your sins. Vicarious atonement would be unjust.

6:164. A számla közted és Allah közt áll fenn. Senki nem veheti át terhedet, vagy viselheti bűnöd következményeit. Ezért a helyettesítő engesztelés, vagy gyónás az Iszlámban jogszerűtlen.

forget what he cried and prayed for before, and he doth set up rivals unto Allah, thus misleading others from Allah's Path. Say, "Enjoy thy blasphemy for a little while: verily thou art (one) of the Companions of the Fire[2006]!"

8. Ha az embert ártás éri, Urát szólítja, bűnbánóan fordulva Felé. Majd ha Tőle jövő kegyében részesíti, elfelejti azt, amiért azelőtt fohászkodott és Allahnak vetélytársakat állít, hogy letérítsen az Ő útjáról. Mondd: „Élvezd Istentagadásodat egy kicsit. Te a Pokol gazdái közt vagy[2006]!"

أَمَّنْ هُوَ قَانِتٌ آنَاء اللَّيْلِ سَاجِدًا وَقَائِمًا يَحْذَرُ الْآخِرَةَ وَيَرْجُو رَحْمَةَ رَبِّهِ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُوْلُوا الْأَلْبَابِ ﴿٩﴾

9. Is one who worships devoutly during the hour of the night prostrating himself or standing (in adoration), who takes heed of the Hereafter, and who places his hope in the Mercy of his Lord - (like one who does not)? Say: "Are those equal, those who know and those who do not know? It is those who are endued with understanding that receive admonition[2007].

9. Ki odaadóan imádkozik az éj óráiban leborulva, felállva, ki észben tartja a Túlvilágot és az Úr kegyelmében reménykedik (olyan-e, mint aki nem ezt teszi)? Mondd: „Egyformák-e azok, kik tudnak, és kik nem tudnak? Hanem az értés emberei magukba szállnak[2007].

قُلْ يَا عِبَادِ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمْ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَأَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُم بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿١٠﴾

10. Say: "O ye my servants who believe! Fear your Lord, good is (the reward) for those who do good in this world. Spacious is Allah's earth! those who patiently persevere will truly receive a reward without measure[2008]!"

[2006] Cf. 10:12. Trouble and adversity often bring a man to his bearings. But if he is not firm and constant, he forgets the lessons which life is meant to teach him. As soon as he gets a little prosperity, he forgets that it is from Allah, and attributes it to something which may only be a secondary cause, e.g., his own efforts or the Powers of Nature, or something which he has invented and made into a god, e.g., idols or fate.

10:12. A bajok, a balsors gyakran kényszerítik térdre az embert. Ha nem szilárd és kitartó, elfelejti a leckét, amire az élet tanította. Ahogy kijön a bajok szorításából, prosperálni kezd, megfeledkezik arról, hogy Allah által jutott el idáig és a dolgok jóra fordulását valami másban eredezteti. Azt hiszi, hogy saját maga, a természet erői, vagy valami hiedelemmel kapcsolatos befolyás miatt menekült meg.

[2007] 3:113-117. It is a great thing when a man gets into the attitude of humble devotion to Allah. To him the hereafter is a real thing, and he prepares for it with good works. He does not build his hopes on the vanities of this world, but on Allah's Grace and Mercy. Such a man is "endued with understanding" and receives Allah's Message with fervour and alacrity.

3:113-117. Nagy dolog, ha egy ember fel tudja venni azt a magatartást, ami őt Allah odaadó szolgálójává teszi. Számára a Túlvilág realitás, amire jócselekedetekkel készül. Nem az Evilág hiábavalóságaihoz, hanem Allah kiváltságához és kegyelméhez láncolja magát. Az ilyen ember az „értés embere", aki Allah Üzenetét örvendve fogadja be.

[2008] Cf. 29:56. We must always do right. We cannot plead that the circumstances in which we find ourselves force our hands. If our home conditions do not allow us to act according to the Faith that is in us, we must be prepared to suffer ostracism or even exile.

10. Mondd: „Ó szolgálók, kik hisznek! Őrizkedjetek Uratoktól! Szép lesz (jutalma) azoknak, kik szépet tesznek az Evilágon. Allah Földje tágas! Hanem szert tesznek bérükre az állhatatosak, számvetés nélkül[2008]!"

قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَّهُ الدِّينَ ﴿١١﴾

11. Say: "Verily, I am commanded to serve Allah with sincere devotion;

11. Mondd: „Arra rendeltettem, hogy Allahot szolgáljam őszinte odaadással Iránta."

وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٢﴾

12. "And I am commanded to be the first of those who bow to Allah in Islam[2009]."

12. „Arra rendeltettem, hogy az első Muszlim (Allahnak alávetett) legyek[2009]."

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٣﴾

13. Say: "I would, if I disobeyed my Lord, indeed have fear of the Penalty of a Mighty Day."

13. Mondd: „Félek, hogy engedetlen vagyok Urammal és magam ellen hívom a Hatalmas Nap büntetését."

قُلِ اللَّهَ أَعْبُدُ مُخْلِصًا لَّهُ دِينِي ﴿١٤﴾

14. Say: "It is Allah I serve, with my sincere (and exclusive) devotion:

14. Mondd: „Allahot szolgálom őszinte odaadással Iránta."

فَاعْبُدُوا مَا شِئْتُم مِّن دُونِهِ قُلْ إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَلَا ذَٰلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ﴿١٥﴾

15. "Serve ye what ye will besides him." Say: "Truly, those in loss are those who lose their own souls and their People on the Day of Judgment: Ah! that is indeed the (real and) evident Loss[2010]!

15. „Szolgáljátok, amit akartok Rajta kívül." Mondd: „Azok a vesztesek, akik maguk lelkét és hozzátartozóikét veszejtik el a Feltámadás Napján. Hanem ez a valóságos veszteség[2010]!"

29:56. Nem kereshetünk kifogást a körülményekben, melyek kezeinket megkötik, vagy más irányba kényszerítik. Ha otthoni helyzetünk nem teszi lehetővé, hogy hitünk szerint élhessünk, készen kell állnunk a migrációra, vagy akár száműzetésre.

[2009] 6:14. "The first" need not necessarily be chronological: it may also refer to the first rank in zeal, and in readiness to suffer for the Cause.

6:14. „Az első" nem kronológiai sorrendet jelent. Első a sorban, első a célok megvalósításában és készenlétben az Ő ügye iránt, stb.

[2010] This is not a command or permission but a reproach and warning. The cult of Evil results in the destruction of all that is best and most valuable in us, as well as poisons all the affections which link us to our families, friends, and people, in the Final Adjustment, which we call the Day of Judgment.

Ez nem parancs, vagy engedély, hanem szemrehányás és figyelmeztetés. A gonosz kultusza tönkretesz minden értéket bennünk. Megmérgezi kapcsolatainkat családunkkal, barátainkkal és másokkal a Végítélet Napján.

لَهُم مِّن فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِّنَ النَّارِ وَمِن تَحْتِهِمْ ظُلَلٌ ذَلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهُ بِهِ عِبَادَهُ يَا عِبَادِ فَاتَّقُونِ ﴿١٦﴾

16. They shall have Layers of Fire above them, and Layers (of Fire) below them: with this doth Allah warn off his servants: "O My Servants! then fear ye Me[2011]!"

16. A Pokol tüze rétegekben fog állni: felettük és alattuk is a Pokol tüzének rétegei. Ezzel félemlíti meg Allah az Ő szolgálóit: „Ó szolgálók! Őrizkedjetek hát Tőlem[2011]!"

وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَن يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوا إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبُشْرَى فَبَشِّرْ عِبَادِ ﴿١٧﴾

17. Those who eschew Evil,- and fall not into its worship,- and turn to Allah (in repentance),- for them is Good News: so announce the Good News to My Servants[2012],-

17. Kik elkerülik a gonoszt, nem esnek annak imádatába és Allah felé fordulnak, nekik szól az örömhír, hát vidd el az örömhírt a szolgálóimnak[2012]! -

الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ أُوْلَئِكَ الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ وَأُوْلَئِكَ هُمْ أُوْلُوا الْأَلْبَابِ ﴿١٨﴾

18. Those who listen to the Word, and follow the best (meaning) in it: those are the ones whom Allah has guided, and those are the ones endued with understanding.

18. Kik meghallói a Szónak, s annak legszebbjét követik. Ezek ők, kiket Allah vezet, ezek ők az értés emberei.

أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِ أَفَأَنتَ تُنقِذُ مَن فِي النَّارِ ﴿١٩﴾

19. Is, then, one against whom the decree of Punishment is justly due (equal to one who eschews Evil)? Wouldst thou, then, deliver one (who is) in the Fire[2013]?

[2011] The consequences of Sin when Judgment comes are aptly figured by Layers upon Layers of Fire, which hem in the sinners above and below. It is also suggested that the Layers, though of Fire, have something dark in them-the scorching quality of Sin.

A bűn következményeit jól szemléltetik a Pokol tüzének rétegei, melyek a gaztevőket perzselik felülről és alulról. A tűz egy részét feketére színezik a bűnök.

[2012] There is always the danger that Evil may seize us even if we approach it out of mere curiosity. If we take an interest in it we may become its worshippers or slaves. The wise man eschews it altogether, and so he enrolls among the Servants of Allah, and gets the good news of His Mercy and Good Pleasure.

A gonosz veszélye akkor is fennáll, ha puszta kíváncsiságból fordulunk felé. Magával ragadhat, beszippanthat és mi is a kárhozottak sorsára juthatunk. Aki bölcs, elkerüli még a közelségét is és inkább Allah szolgálóinak társaságát keresi, onnan nyeri el az Ő kegyelmének örömhírét.

[2013] If a man is already steeped in sin and has rejected Allah's Grace, how can we expect Revelation to work in his soul?

Ha valaki elmerül a bűnben és elutasítja Allah kegyét, hogy lehetne tőle azt várni, hogy a Kinyilatkoztatások lelkébe hatoljanak?

19. Kin érvényre jut a Büntetés elrendelése (egyforma-e azzal, ki elkerüli a gonoszt)? Megmenthetsz-e valakit a Pokol tüzétől[2013]?

لَكِنِ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرَفٌ مِّن فَوْقِهَا غُرَفٌ مَّبْنِيَّةٌ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَعْدَ اللَّهِ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ الْمِيعَادَ ﴿٢٠﴾

20. But it is for those who fear their Lord. That lofty mansions, one above another, have been built: beneath them flow rivers (of delight): (such is) the Promise of Allah. never doth Allah fail in (His) promise[2014].

20. De kik őrizkednek Uruktól, nékik lakok járnak, melyek fölött (újabb) lakok épültek, s alattuk folyók futnak. Ez Allah ígérete. Allah nem véti el Ígéretét[2014].

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاء فَسَلَكَهُ يَنَابِيعَ فِي الْأَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا مُّخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَجْعَلُهُ حُطَامًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرَى لِأُوْلِي الْأَلْبَابِ ﴿٢١﴾

21. Seest thou not that Allah sends down rain from the sky, and leads it through springs in the earth? Then He causes to grow, therewith, produce of various colours: then it withers; thou wilt see it grow yellow; then He makes it dry up and crumble away. Truly, in this, is a Message of remembrance to men of understanding.

21. Nem látod-e, hogy Allah lebocsátja az Égből a vizet és azt patakként a Földre vezeti? Majd előhozza általa a különféle színű terményt, majd az elszárad, s látod elsárgulni, majd elporlasztja azt. Mert bizony, ebben van az emlékeztető az értés emberének.

أَفَمَن شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَى نُورٍ مِّن رَّبِّهِ فَوَيْلٌ لِّلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُم مِّن ذِكْرِ اللَّهِ أُوْلَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٢٢﴾

22. Is one whose heart Allah has opened to Islam, so that he has received Enlightenment from Allah, (no better than one hard-hearted)? Woe to those whose hearts are hardened against celebrating the praises of Allah. they are manifestly wandering (in error)[2015]!

[2014] Cf. 29:58, and 34:37. The idea of heaven here is that of a Home of sublimity and beauty, with a picturesque outlook, such as we would describe in this life by the type of a palace by gently-flowing streams. The mansions will also suggest generous space and architectural beauty, tiers upon tiers piled one upon another.

29:58 és 34:37. A Mennyország képe fenséges szépséget áraszt, ahol egy többszintes palota látványa tárul elénk, melynek szintjei mérnöki arányossággal épülnek egymásra. A folyók, mik ez alatt futnak elkerülhetetlenek, hiszen a víz az élet szimbóluma.

[2015] Just as there is spiritual progress for those who seek Allah, so there is more and more spiritual retrogression for those who close their hearts to Allah. Their hearts get heartened, and they allow less and less Allah's Grace to penetrate within. But it is obvious that they flounder on the Way, and cannot walk with the firm steps of those of assured Faith.

Amint egy spirituális fejlődés eredményeként találjuk meg Allahot, ezzel ellentétes folyamat az a spirituális visszaépülés, ami Allah előtt fokozatosan bezárja a szíveket. A szívek végül megkeményednek, és egyre

22. Kinek Allah kitárta keblét az Iszlámra és ő az Ura világosságát követi, (nem jobb-e, mint kinek kemény a szíve)? Jaj, azoknak, kiknek szívei megkeményedtek az Allahról való megemlékezéssel szemben. Ezek nyilvánvaló tévelygésben vannak[2015].

اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُّتَشَابِهًا مَّثَانِيَ تَقْشَعِرُّ مِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ ذَلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاء وَمَن يُضْلِلْ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٢٣﴾

23. Allah has revealed (from time to time) the most beautiful Message in the form of a Book, consistent with itself, (yet) repeating (its teaching in various aspects): the skins of those who fear their Lord tremble thereat; then their skins and their hearts do soften to the celebration of Allah's praises. Such is the guidance of Allah. He guides therewith whom He pleases, but such as Allah leaves to stray, can have none to guide[2016].

23. Allah nyilvánítja ki a legszebb történeteket Könyv formában, mik összhangban vannak és ismétlődnek (különböző szempontok szerint). Megreszket tőlük azok bőre, kik félik Urukat, majd meglágyulnak bőreik és szíveik az Allahról való megemlékezéstől. Ez Allah Útmutatása, azt vezeti általa, ki(t) Ő(t) akar(ja). Kit Allah tévelygésben hagy, nincs számára olyan, ki őt vezetheti[2016].

أَفَمَن يَتَّقِي بِوَجْهِهِ سُوءَ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا مَا كُنتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٢٤﴾

24. Is, then, one who has to fear the brunt of the Penalty on the Day of Judgment (and receive it) on his face, (like one guarded therefrom)? It will be said to the wrong-doers: "Taste ye (the fruits of) what ye earned!"

---

kevesebbet engednek át Allah kegyéből. Gazdáik ott botorkálnak az úton és képtelenek a Hit bizonyosságával lépkedni.

[2016] The Quran was revealed in parts at different times. And yet its parts all conform to each other. There is no contradiction or inconsistency anywhere.
The skin is the outer integument of the body. It receives the first shock from the impact of anything unusual, and it trembles and its hair stands on end under excitement. So in spiritual matters the first stimulation from Allah's Message is external. Those who receive Faith do it as it were with tremor and not with apathy. But the next stage is that it penetrates their outer nature and goes right into their hearts. Their whole nature is "softened" to receive the beneficent Message, and it transforms them through and through.
Active: Allah guides whom He wants. Passive: Allah guides the one who wants Him. Both interpretations are possible.

A Korán egyes részei külön időkben nyilatkoztattak ki, ennek ellenére minden rész összhangban van egymással. Nincs ellentmondás, vagy összeférhetetlenség közöttük.
A bőr a test kültakarója. Ide érkeznek először a külvilágból jövő ingerek. Ha ezek közt szokatlan inger van, pl. izgalom, az megremegtetheti a bőrt, felállhatnak rajta a szőrök, stb. Spirituális dolgok, Allah Üzenete is először a felszínen fejti ki hatását. Akire a Hit ereje hat, annak bőre megreszket, nem fásult apátiával fogadja. A következő fokozat az, ha a hit a szívbe hatol, majd egész természetünkben bekövetkezik a lágyulás és tovább tárjuk kapuinkat az Üzenet előtt. Ettől kezdve fokozatosan átalakulunk.
Aktív: Allah azt vezeti, kit Ő akar. Passzív: Allah azt vezeti, ki akarja Őt. Mindkét értelmezés lehetséges.

24. Kinek arccal előre tartania kell a Feltámadás Napi Büntetés iszonyától (olyan-e, mint ki ez elől védve van)? Azt mondják majd a bűnösöknek: „Ízleljétek meg, mit elnyertetek!"

كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَأَتَاهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٥﴾

25. Those before them (also) rejected (revelation), and so the Punishment came to them from directions they did not perceive.

25. Meghazudtolták azok, kik előttük voltak (a kinyilatkoztatásokat) és onnan jött el hozzájuk a büntetés, ahonnan nem érzékelték.

فَأَذَاقَهُمُ اللَّهُ الْخِزْيَ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾

26. So Allah gave them a taste of humiliation in the present life, but greater is the punishment of the Hereafter, if they only knew[2017]!

26. Megízleltette velük Allah az Evilági élet megaláztatását, de a Túlvilág büntetése nagyobb, bár tudnák[2017]!

وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِن كُلِّ مَثَلٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٧﴾

27. We have put forth for men, in this Qur'an every kind of Parable, in order that they may receive admonition[2018].

27. Felvetettünk az embereknek ebben a Koránban mindenféle példából, hátha tán magukba szállnak[2018].

قُرْآنًا عَرَبِيًّا غَيْرَ ذِي عِوَجٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٢٨﴾

28. (It is) a Qur'an in Arabic, without any crookedness (therein): in order that they may guard against Evil[2019].

[2017] Cf. 2:114. Sin often brings disgrace and humiliation in this life, but the greater and truer punishment is in the Hereafter. But men often do not know the inwardness of this matter. If they flourish here for a time, they think they will escape the real consequences in the Hereafter. Or if they suffer little harm here, they think that will make up the Penalty, and they will escape the Hereafter. Both ideas are wrong.

2:114. A bűn gyakran okoz megaláztatást az életben, de az igazi büntetés nem itt, hanem a Túlvilágon várható. Az emberek rosszul mérik fel viszonyulásukat a bűnhöz. Ha egy ideig jól megy soruk, azt hiszik, megmenekülnek a Túlvilági következményektől. Ha egy kis balszerencsét elszenvednek, arra gondolnak, hogy ezzel levezekelték bűneiket és nem vár rájuk büntetés. Mindkét felfogás hibás.

[2018] Men can only understand high spiritual truths by parables and similitudes and these are given abundantly in the Quran. The object is, not merely to tell stories, but to teach lessons of spiritual wisdom.

Az ember akkor érti meg a magas spirituális igazságokat, ha azokat példákon, hasonlatokon keresztül szemléltetik. Ezekből bőséggel van a Koránban. A cél nem sztorik mesélése, hanem spirituális bölcsesség tanítása.

[2019] Previous revelations had been in other languages. Now the revelation was given in Arabia in Arabic itself, the language of the country which all could understand. And it is a beautiful language, straight and flexible, and fit to be the vehicle of sublime truths.

A korábbi Kinyilatkoztatások más nyelven szóltak. Ez a Kinyilatkoztatás Arábiában született Arab nyelven, amit ott mindenki értett. Gyönyörű nyelv, egyenes, rugalmas és tökéletesen alkalmas arra, hogy magasztos igazságok és tanítások hordozója legyen.

28. (Ez az) Arab Korán, mi tekervények nélküli, hátha tán őrizkednek[2019].

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَّجُلًا فِيهِ شُرَكَاء مُتَشَاكِسُونَ وَرَجُلًا سَلَمًا لِّرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٩﴾

29. Allah puts forth a Parable a man belonging to many partners at variance with each other, and a man belonging entirely to one master: are those two equal in comparison? Praise be to Allah. but most of them have no knowledge[2020].

29. Allah példát vet: Egy férfi, kinek sok gazdája van, kik nézeteltérésben állnak egymással és egy (másik) férfi, kinek csak egy. Egyformák-e példáik? Legyen Dicső Allah! Mi több! Legtöbbjüknek nincs tudása[2020].

إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُم مَّيِّتُونَ ﴿٣٠﴾

30. Truly thou wilt die (one day), and truly they (too) will die (one day)[2021].

30. Mert bizony, (egy nap) meghalsz és ők is meghalnak[2021].

ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عِندَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ ﴿٣١﴾

31. In the end will ye (all), on the Day of Judgment, settle your disputes in the presence of your Lord.

31. Majd a Feltámadás napján Uratok előtt perlekedhettek.

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن كَذَبَ عَلَى اللَّهِ وَكَذَّبَ بِالصِّدْقِ إِذْ جَاءهُ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ ﴿٣٢﴾

[2020] The difference between the creed of Polytheism and the Gospel of Unity is explained by the analogy of two men. One belongs to many masters; the masters disagree among themselves, and the poor man of many masters has to suffer from the quarrel of his many masters; it is an impossible and unnatural position. The other serves only one master, his master is good, and does all he can for his servant; the servant can concentrate his attention on his service; he is happy himself and his service is efficiently performed.

A két emberen keresztül a Politeizmus és a Monoteizmus magyarázata hangzott el. Az egyiknek sok gazdája van, kik sosem értenek egyet, perlekednek egymás közt és szegény ember felőrlődik a gazdái közti civakodásban. Ez egy természetellenes, követhetetlen helyzet. A másik csak egy gazdát szolgál, aki jó és mindent megtesz szolgájáért. A szolga minden figyelmét gazdájának tudja szentelni. Boldog és szolgálatát hatékonyan ellátja.

[2021] Even the prophets are not exempt from bodily death, much less the righteous, but they live in their beneficent work and the memories they leave behind them. All men have to die, good and bad alike. But there is a life after death, and in that life all the unexplained things about which people dispute in this world will be made clear in the presence of Allah.

A Próféták sem kivételek a test halála alól, ahogy a jóravalók sem, akik hátrahagyott tetteikben és szép emlékükben élnek tovább. Minden ember meghal, akár jó, akár rossz. De a halál után egy másik élet kezdődik és itt Allah jelenlétében tisztázódnak azok a meg nem magyarázott, el nem döntött dolgok, melyekről az emberek ebben az életben vitatkoztak.

32. Who, then, doth more wrong than one who utters a lie concerning Allah, and rejects the Truth when it comes to him; is there not in Hell an abode for blasphemers[2022]?

32. Ki bűnösebb annál, mint ki Allahra hazug szót emel és meghazudtolja az Igazságot, mikor az eljön hozzá? Tán nem Pokol jár viszonzásul az istenkáromlóknak[2022]?

وَالَّذِي جَاء بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِ أُوْلَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿٣٣﴾

33. And he who brings the Truth and he who confirms (and supports) it - such are the men who do right[2023].

33. Ki elhozza az Igazat és ki érvényre juttatja azt, ezek ők, az őrizkedők[2023].

لَهُم مَّا يَشَاءونَ عِندَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ جَزَاء الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٤﴾

34. They shall have all that they wish for, in the presence of their Lord: such is the reward of those who do good:

34. (Minden az) övék Uruknál, amit csak akarnak. Ez hát a jótét lelkeknek járó viszonzás,

لِيُكَفِّرَ اللَّهُ عَنْهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي عَمِلُوا وَيَجْزِيَهُمْ أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٣٥﴾

35. So that Allah will turn off from them (even) the worst in their deeds and give them their reward according to the best of what they have done[2024].

[2022] When the creature deliberately adopts and utters falsehoods against his own Creator, in spite of the Truth being brought, as it were, to his very door by Allah's Signs, what offence can we imagine more heinous than this? In Christian theology this is the blasphemy "against the Holy Ghost" spoken of in Matt. 12:31-32: "whosoever speaketh a word against the Son of man", (Christ), "it shall be forgiven him; but whosoever speaketh against the Holy Ghost, it shall not be forgiven him, neither in this world, neither in the world to come".

Ha a teremtmény szándékosan tesz magáévá hamis tanokat saját Teremtőjével szemben, annak ellenére, hogy Allah Igazsága, tanítás, figyelmeztetés és Jelek formájában házhoz jött, lehet-e ennél kegyetlenebb szembefordulást elképzelni? A Keresztény teológiában a Szentlélek ellen elkövetett istenkáromlásról szól Máté Evangéliuma 12:31-32: „[31]Azt mondom azért néktek: Minden bűn és káromlás megbocsáttatik az embereknek; de a Lélek káromlása nem bocsáttatik meg az embereknek. [32]Még aki az ember Fia ellen szól, annak is megbocsáttatik; de aki a Szent Lélek ellen szól, annak sem ezen, sem a más világon meg nem bocsáttatik.”

[2023] This is true of the Prophet, and all Prophets of God and all righteous persons. Any one who preaches the Truth and brings home Allah's Signs to men is performing the duty of a right and noble life. In this he confirms the teaching of all previous Prophets of Allah.

Ez az Igazság áll a Prófétára, minden más előző Prófétára, valamint a jóravaló emberekre. Bárki, aki az Igazságról prédikál és Allah Jelei előtt ajtót nyit az embereknek, egy nemes élet kötelességét teljesíti. Ezzel megerősíti minden korábbi Próféta tanítását.

[2024] Allah's Reward is so bounteous, that if we truly and sincerely put our will into His keeping, He will remove the consequences not only of our minor faults but of the worst of our sins, and judge us according to the very best of our deeds.

35. Hogy Allah még a legrosszabb tetteiket is levehesse róluk, miket elkövettek és megjutalmazza őket bérükkel a legszebb szerint, mit megcselekedtek[2024].

أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ مِن دُونِهِ وَمَن يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٦﴾

36. Is not Allah enough for his Servant? But they try to frighten thee with other (gods) besides Him! for such as Allah leaves to stray, there can be no guide[2025].

36. Tán Allah nem elég az Ő szolgálójának? Próbálnak megfélemlíteni téged olyan (istenekkel), mik Rajta kívüliek! Kit Allah hagy eltévelyedni, nem találsz számára olyat, ki vezesse[2025].

وَمَن يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن مُّضِلٍّ أَلَيْسَ اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي انتِقَامٍ ﴿٣٧﴾

37. And such as Allah doth guide there can be none to lead astray. Is not Allah Exalted in Power, (Able to enforce His Will), Lord of Retribution?

37. Kit Allah vezet, nincs ki őt eltévelyítse. Nem Allah tán a Nagyszerű, Ki Képes Elégtételt Venni?

وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلْ أَفَرَأَيْتُم مَّا تَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّهِ أَوْ أَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهِ قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿٣٨﴾

38. If indeed thou ask them who it is that created the heavens and the earth, they would be sure to say, "(Allah)". Say: "See ye then? the things that ye invoke besides Allah,- can they, if Allah wills some Penalty for me, remove His Penalty?- Or if He wills some Grace for me, can they keep back his Grace?" Say: "Sufficient is Allah for me! In Him trust those who put their trust[2026]."

Allah viszonzása bőkezű. Ha őszintén, teljes komolysággal Rá bízzuk magunkat, Ő nem csak kis vétkeink, hanem legrosszabb cselekedetünk, bűnünk következményeit is leveszi rólunk és a legjobb tettünk alapján dönt felőlünk.

[2025] The righteous man will find Allah enough for all the protection he needs, all the rest and peace he craves for, and all the happiness he can imagine. If the evil ones wish to frighten him with false gods, he knows that that is mere superstition.

A jóravaló ember Allahot elégnek találja ahhoz, hogy védelmét ellássa minden területen és boldogságát biztosítsa. Ha a gonosz a hamis isteneivel ijesztgeti őt, tudja, hogy ez csak babona.

[2026] Cf. 29:61; also 23:85. Most worshippers of false gods are not either atheists or skeptics. They admit the existence of Allah but it has not come into their hearts and souls: it has not been translated into their lives. They run after false worship on account of ancestral custom or on account of their thoughtlessness or false environment, or on account of their own selfish desires or limited outlook. To them is addressed the argument: 'Ultimately your false gods can do nothing for you: why not turn to the One True God, on Whom you depend, and Who can give you Grace and Mercy, Justice and Punishment?'

29:61 és 23:85. A hamis istenek imádóinak többsége nem ateista, vagy szkeptikus. Elismerik Allah létét, de ez nem ment át lelkükbe, nem transzformálódott át életükbe. Atyáik hagyományait követve, vagy át nem gondolt hitéletük, vagy a környezet miatt, amiben élnek, vagy esetleg saját érdekeik miatt követnek hamis kultuszokat.

38. Ha azt kérdezed tőlük, ki teremtette az Egeket és a Földet, mondják: „Allah!" Látjátok hát? Mikhez Allahon kívül imádkoztok, ha Allah ártani akarna nekem, el tudnák-e hárítani, az Ő ártását? Vagy ha kegyben akarna részesíteni, el tudnák-e hárítani kegyét? Mondd: „Allahra alapozódik számításom. Rá hagyatkoznak a Ráhagyatkozók[2026]."

قُلْ يَا قَوْمِ اعْمَلُوا عَلَى مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

39. Say: "O my People! Do whatever ye can: I will do (my part): but soon will ye know-

39. Mondd: „Ó nép! Tegyetek meg (mindent), amit csak tudtok. Én (is mindent) megteszek, és majd megtudjátok!"

مَن يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٤٠﴾

40. "Who it is to whom comes a Penalty of ignominy, and on whom descends a Penalty that abides[2027]."

40. „Van, kihez eljön a büntetés, mi megalázza őt és van, kire rátelepszik a maradandó büntetés[2027]."

إِنَّا أَنزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ فَمَنِ اهْتَدَى فَلِنَفْسِهِ وَمَن ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنتَ عَلَيْهِم بِوَكِيلٍ ﴿٤١﴾

41. Verily We have revealed the Book to thee in Truth, for (instructing) mankind. He, then, that receives guidance benefits his own soul: but he that strays injures his own soul. Nor art thou set over them to dispose of their affairs[2028].

41. Mi kinyilatkoztattuk rád a Könyvet az Igazzal az emberek számára. Ki magáévá teszi az Útmutatást, az saját lelke javát szolgálja, s ki eltévelyedik, az (lelke) ellen tesz. De te nem vagy az, ki gondjukat viselheted[2028].

اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ تَمُتْ فِي مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ الَّتِي قَضَى عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَيُرْسِلُ الْأُخْرَى إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٤٢﴾

Hozzájuk szólnak a szavak: „Hamis isteneitek nem segíthetnek rajtatok, miért nem fordultok az Egy Igaz Istenhez, Akitől függtök, s Ki Kegyben, Megbocsájtásban, Igazságszolgáltatásban és Büntetésben részesít titeket?"

[2027] 11:93. The two clauses, about those who suffer a Penalty of ignominy and those on whom descends a lasting Penalty, apparently refer to the same persons in two different aspects: - they suffer shame, and - their punishment endures.

11:93. Kétféle büntetésről van szó. Az egyik megalázza az elkövetőt és szégyent hoz rá, a másik pedig tartósan megmarad, szenvedése állandósul rajta.

[2028] Allah's messengers do all they can to teach mankind. But they cannot force men's wills. If men reject their teaching, the account of the rejecters is with Allah. Cf. 6:107.

Allah Prófétái mindent elkövetnek, hogy tanításaikat át tudják adni az embereknek, de nem erőszakolhatják rájuk azokat, ha ők nem akarják. Ha valaki elutasítja, számadása egyedül Allahhal van. Lásd 6:107.

42. It is Allah that takes the souls (of men) at death; and those that die not (He takes) during their sleep: those on whom He has passed the decree of death, He keeps back (from returning to life), but the rest He sends (to their bodies) for a term appointed verily in this are Signs for those who reflect[2029].

42. Allah magához veszi a lelket az (ember) halálakor, s melyik nem hal meg, annak alvásakor. (Magánál) tartja azt, amelyikre elrendelte a halált és visszaküldi a másikat (a testbe) egy kijelölt ideig. Mert bizony, ebben vannak a Jelek azoknak, kik elgondolkodnak[2029].

أَمِ اتَّخَذُوا مِن دُونِ اللَّهِ شُفَعَاء قُلْ أَوَلَوْ كَانُوا لَا يَمْلِكُونَ شَيْئًا وَلَا يَعْقِلُونَ ﴿٤٣﴾

43. What! Do they take for intercessors others besides Allah. Say: "Even if they have no power whatever and no intelligence?"

43. Vagy (mégis) Allahon kívül vesznek közbenjárót? Mondd: „Még akkor is, ha semmi hatalmuk nincs és semmit nem fognak fel?”

قُل لِّلَّهِ الشَّفَاعَةُ جَمِيعًا لَّهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٤٤﴾

[2029] The mystery of life and death, sleep and dreams, is a fascinating enigma, of which the solution is perhaps beyond the ken of man. A vast mass of superstition as well as imaginative and psychological literature has grown up about it. But the simplest and truest religious doctrine is laid down here in a few words. In death we surrender our physical life, but our soul does not die; it goes back to a plane of existence in which it is more conscious of the realities of the spiritual world: "Allah takes the soul". The mental processes (and certainly volition) are also suspended in sleep, except that in ordinary dreams there is a medley of recollections, which often present vividly to our consciousness things that do not or cannot happen in nature as we know it in our coordinated minds. But there is another kind of dream which is rarer-one in which the dreamer sees things as they actually happen, backwards or forwards in time, or in which gifted individuals see spiritual truths otherwise imperceptible to them. How can we explain this? It is suggested that our soul or personality, -that something which is above our animal life-is then in a plane of spiritual existence akin to physical death (see last note), when we are nearer to Allah. In poetic imagery, Sleep is "twin-brother to Death".
If we contemplate these things, we can see more clearly many spiritual truths: e.g., 1. that our bodily life and death are not the whole story of our existence; 2. that in our bodily life we may be dead to the spiritual world, and in our bodily death, may be our awakening to the spiritual world; 3. that our nightly Sleep, besides performing the function of rest to our physical life, gives us a foretaste of what we call death, which does not end our personality; and 4. that the Resurrection is not more wonderful than our daily rising from Sleep, "twin-brother to Death".

Itt az élet és halál vagy alvás és álom misztériuma, egy fantasztikus talány, melynek belátása meglehet, hogy túlnő az ember horizontján. Bőséggel el vagyunk látva babonákkal, pszichológiai tanulmányokkal, de a legtömörebb, pár szavas megfejtését a Korán adja. Amikor meghalunk, fizikai életünket feladjuk, de lelkünk nem hal meg, hanem visszatér a lét egy olyan terébe, mely a spirituális világ realitása. „Allah visszatartja magánál lelkünket.” Mentális folyamatok, így pl. akarat, alvás állapotában nem működnek. Előjönnek olykor kusza álomképek, zavaros egyvelegek, melyeket agyunk nem tud saját rendszerében értelmezni. Viszont vannak olyan álmok, igen ritkán, amikor az álmodó személy előre lát eseményeket, melyek később bekövetkeznek, de ezek normális körülmények között érzékelhetetlenek lettek volna. Hogy magyarázhatjuk ezt? Az a véleményünk, hogy lelkünk, személyiségünk, vagy bármink, ami állati létünk felett áll, a spirituális lét olyan terébe kerül, ami a fizikai halálkor áll elő, amikor Allahhoz a legközelebb állunk. A költészet nyelvén szólva: „Az alvás a halál ikertestvére.”
Ha eltöprengünk ezen, több spirituális igazságot láthatunk meg: 1. E testben betöltött életünk nem jelenti életünk egészét. 2. Lehet, hogy testi életünkben spirituális létünk holt állapotban volt, ami akkor ébred fel, ha testünk meghal. 3. Alvásuk amellett, hogy kikapcsol, feltölt, ízelítőt ad abból az állapotból, amikor testünk meghal, de személyiségünk tovább él. 4. A Feltámadás nem csoda, hiszen naponta feltámadunk, mikor alvásunkból felébredünk.

44. Say: "To Allah belongs exclusively (the right to grant) intercession: to Him belongs the dominion of the heavens and the earth: In the End, it is to Him that ye shall be brought back."

44. Mondd: „Allahot illeti a közbenjárás mind! Övé az Egek és a Föld Mindenhatósága, majd Hozzá vezet visszautatok.”

وَإِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْمَأَزَّتْ قُلُوبُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَإِذَا ذُكِرَ الَّذِينَ مِن دُونِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٤٥﴾

45. When Allah, the One and Only, is mentioned, the hearts of those who believe not in the Hereafter are filled with disgust and horror; but when (gods) other than He are mentioned, behold, they are filled with joy[2030]!

45. Mikor Allah nevét említik egyedül, undorral telik szíve azoknak, kik nem hisznek a Túlvilágban, de ha azokat említik, kik Rajta kívüliek, hát ők örvendeznek[2030]!

قُلِ اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِي مَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٤٦﴾

46. Say: "O Allah. Creator of the heavens and the earth! Knower of all that is hidden and open! it is Thou that wilt judge between Thy Servants in those matters about which they have differed[2031]."

46. Mondd: „Ó Allah! Egek és a Föld Elindítója! Ismerője mindennek, mi Láthatatlan és Látható! Te ítélsz szolgálóid közt abban, miben különböznek[2031].”

وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ مِن سُوءِ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَبَدَا لَهُم مِّنَ اللَّهِ مَا لَمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ ﴿٤٧﴾

47. Even if the wrong-doers had all that there is on earth, and as much more, (in vain) would they offer it for ransom from the pain of the Penalty on the Day of Judgment:

[2030] To evil ones, the mention of the exclusive service of Good is hateful: they only rejoice when other motives are added, e.g., personal indulgence, ancestral custom, and numerous things in life which compete with Allah's Law in this world.

A gonosztevőknek Allah egyedüli szolgálata utálatos. Akkor van értelme számukra a kultusznak, ha oka van. Pl. ősök hagyományainak folytatása, olyan szabályok követése, melyek összeütközésben vannak Allah törvényével ezen a világon.

[2031] The mysteries of life and death, of worship and spiritual growth, are matters of high moment, which it may be difficult for us to apprehend in this present life. It is no use arguing about them and plunging in endless controversies. The proper attitude is to appeal to Allah humbly to accept our purified hearts and Faith, in the firm hope that everything which is now vague to us will be cleared up in the Hereafter, and to pray to Him for His guidance and mercy.

Élet, halál, ima és spirituális épülés misztériuma olyan témák, melyeket nem lehet evilági életünkben pontosan felfogni. hasztalan ezekről vég nélküli vitákba bocsátkozni, érvelni. A helyes hozzáállás, ha alávetjük magunkat Allahnak, hitünket Neki ajánlva abban a reményben, hogy minden, ami most ködös, homályos, meg fog világosodni a Túlvilágon.

but something will confront them from Allah, which they could never have counted upon[2032]!

47. Ha a bűnösöké lenne minden, mi az Egeken és Földön van és még egyszer annyi, hogy megváltsák magukat vele a Feltámadás Napi büntetés szörnyűségétől, szembesülni fognak valamivel Allahtól, amire nem számítottak[2032]!

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُون ﴿٤٨﴾

48. For the evils of their Deeds will confront them, and they will be (completely) encircled by that which they used to mock at!

48. Szembesülni fognak gaztetteikkel, miket elnyertek és körbeöleli őket mindaz, mit megcsúfoltak.

فَإِذَا مَسَّ الْإِنسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا ثُمَّ إِذَا خَوَّلْنَاهُ نِعْمَةً مِّنَّا قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَى عِلْمٍ بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٩﴾

49. Now, when trouble touches man, he cries to Us: But when We bestow a favour upon him as from Ourselves, he says, "This has been given to me because of a certain knowledge (I have)!" Nay, but this is but a trial, but most of them understand not!

49. Ha az embert ártás éri, Hozzánk fohászkodik, majd ha Tőlünk jövő kegyben részesítjük őt, így szól: „Ezt a tudásért kaptam, mi megadatott nekem!" Mi több! ez próbatétel, de legtöbbjük nem tudja!

قَدْ قَالَهَا الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَمَا أَغْنَى عَنْهُم مَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٥٠﴾

50. Thus did the (generations) before them say! But all that they did was of no profit to them.

50. Így beszéltek azok (is), kik előttük voltak és nem segített rajtuk az, mit elnyertek!

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ هَؤُلَاء سَيُصِيبُهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَمَا هُم بِمُعْجِزِينَ ﴿٥١﴾

51. Nay, the evil results of their Deeds overtook them. And the wrong-doers of this (generation)- the evil results of their Deeds will soon overtake them (too), and they will never be able to frustrate (Our Plan)[2033]!

[2032] Cf. 13:18. Those who reject Allah's Message must realise that the time will come when they will wish they had sacrificed everything in the cause of Truth and Righteousness. It will be too late then. Why not examine the matter seriously now and accept Allah's Grace and Light?

13:18. Eljön az idő, amikor azok, kik elutasítják Allah Üzenetét, fel fogják ismerni, hogy jobb lett volna mindenüket Allah Igazságára áldozni. De akkor már túl késő lesz. Miért nem most tanulmányozzák komolyan az Üzenetet és fogadják el Allah Kegyét, Világosságát?

[2033] It is the same story through the ages. People laugh at Truth, persecute Truth, and try to destroy Truth. But Allah's Plan is never to be frustrated. It will be carried out, and only the enemies of Truth will accomplish their own undoing. So, it happened in Arabia: so will it happen always and everywhere.

51. Lesújtottak rájuk a rossztéteményeik, miket elnyertek. És ezekre (a mai nemzedékre) is lesújtanak rossztéteményeik, miket elnyernek, és ők nem térhetnek ki[2033]!

أَوَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاء وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾

52. Know they not that Allah enlarges the provision or restricts it, for any He pleases? Verily, in this are Signs for those who believe[2034]!

52. Vagy nem tudják tán, hogy Allah annak tárja ki és méri szűken a gondoskodást, kinek Ő akarja? Ebben vannak a Jelek azoknak, kik hisznek[2034].

قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَى أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٥٣﴾

53. Say: "O my Servants who have transgressed against their souls! Despair not of the Mercy of Allah. for Allah forgives all sins: for He is Oft-Forgiving, Most Merciful.

53. Mondd: „Ó szolgálóim, kik elkárhoztátok lelkeiteket! Ne vonjátok kétségbe Allah Kegyelmét, mert Allah megbocsátja a bűnöket mind! Mert bizony, Ő a Megbocsájtó, a Kegyelmes.

وَأَنِيبُوا إِلَى رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا لَهُ مِن قَبْلِ أَن يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ ﴿٥٤﴾

54. "Turn ye to our Lord (in repentance) and bow to His (Will), before the Penalty comes on you: after that ye shall not be helped.

54. „Forduljatok Uratok felé (bűnbánattal) és vessétek alá magatokat (akaratának), mielőtt még eljön hozzátok a Büntetés, majd nem lesz, ki pártotokat fogja."

وَاتَّبِعُوا أَحْسَنَ مَا أُنزِلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُم مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِيَكُمُ العَذَابُ بَغْتَةً وَأَنتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٥٥﴾

Ugyanaz a történet ismétlődik minden korban. Az emberek kinevetik, üldözik és lerombolják az Igazságot. De Allah Terve elől nem térhet ki senki és semmi. Be fog teljesedni és az Igazság ellenségein is be fog teljesülni sorsuk a tettek által, miket előreküldtek. Ez történt Arábiában és ez fog történni mindenhol, amíg a világ világ.

[2034] Cf. 28:82. Allah's gifts are given to all men-to some in a greater degree than to others. But it is all done according to His wise Plan, for His Will is just and looks to the good of all creatures. No one should therefore be puffed up in prosperity or cast down in adversity. Prosperity does not necessarily mean merit on man's part, nor adversity the reverse. Thinking men bear in mind the large Plan-which is visible in all Allah's Signs.

28:82. Allah minden embernek juttat gondviseléséből, kit bővebben, kit szűkebben, de mindez az Ő Bölcs Terve szerint történik. Senki sem pöffeszkedhet, nem sajátíthatja ki a gazdagságot és senki sem érezheti balsorsát szerencsétlenségnek. A gazdagság nem érdem, felsőrendűség, a szegénység pedig nem megalázottság. A gondolkodó ember Allah látásával tekint a világra és tudja, hogy az Ő Tervében mindkettőnek, szegénynek, gazdagnak egyaránt helye van.

55. "And follow the best of (the courses) revealed to you from your Lord, before the Penalty comes on you - of a sudden while ye perceive not[2035]!-

55. „A lehető legszebben kövessétek azt, mi kinyilatkoztatott nektek Uratoktól, mielőtt még váratlanul eljön hozzátok a büntetés és ti nem is érzékelitek[2035]!” -

أَن تَقُولَ نَفْسٌ يَا حَسْرَتَى عَلَى مَا فَرَّطتُ فِي جَنبِ اللَّهِ وَإِن كُنتُ لَمِنَ السَّاخِرِينَ ﴿٥٦﴾

56. "Lest the soul should (then) say: 'Ah! Woe is me!- In that I neglected (my duty) towards Allah, and was but among those who mocked[2036]!'-

56. „Hogy ne mondja (akkor) a lélek: Ó, jaj, nekem, mert semmibe vettem (kötelezettségemet) Allahhal szemben és a gúnyolódók közt voltam[2036]!” -

أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي لَكُنتُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿٥٧﴾

57. "Or (lest) it should say: 'If only Allah had guided me, I should certainly have been among the righteous[2037]!'-

57. Vagy (hogy ne) mondja: „Ha Allah vezetett volna engem, őrizkedő lettem volna[2037]!” -

أَوْ تَقُولَ حِينَ تَرَى الْعَذَابَ لَوْ أَنَّ لِي كَرَّةً فَأَكُونَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾

[2035] Cf. 39:18. Allah's Command meets the weakness of His weakest servants, and only asks that His servants should surrender their selfish will to Allah's Will. In divine compassion, therefore, we are allowed to do just what we can, even though our standard should fall short of the highest standard. But our aim should be to follow the highest standard, and Allah's Grace will come to our assistance. But we must do so in this life-and at once, as soon as the Word penetrates our mind or understanding. We must not delay a moment, for the Judgment may come at any time, suddenly, before we even perceive where we are.

39:18. Allah parancsolását az Ő leggyengébb szolgálói is követni tudják, csupán egy feltételt kell teljesíteniük: saját önös akaratukat vessék alá Allah Akaratának. Az Isteni könyörületesség ernyője alatt, ezért bármit megtehetünk, amit akarunk, még akkor is, ha saját lehetőségeink nem érik be a magasrendű előírásokat. Csupán egy elvárás van velünk szemben: tanúsítsunk teljes odaadást és Allah az Ő kegye által segítségünkre siet, hogy a magasabb elvárásoknak is meg tudjunk felelni. Ha ezt a magatartást ebben az életben gyakoroljuk, egyszerre a Világ úgy megy át tudatunkba, hogy sok minden, ami azelőtt rejtély volt, megvilágosodik, érthetővé válik benne. Egy pillanatig sem késlelkedhetünk, mert a Végítélet bármely pillanatban bekövetkezhet és akkor már késő lesz.

[2036] Many kinds of sighs and regrets will then assail us. In the first place, we shall see our shortcomings: we were negligent when we should have been serious: we mocked when we should have tried to learn and understand. But it will be too late then to retrieve our position.

Sokféle sóhaj, sirám és sajnálkozás hagyhatja el ajkainkat. Akkor majd látjuk egykori hiányosságainkat. Semmibe vettünk dolgokat, melyeket komolyan kellett volna venni. Gúny tárgyává tettünk tanításokat, melyeket el kellett volna sajátítani stb. De akkor már túl késő lesz, a lehetőség már elúszott.

[2037] In the second place, we might be inclined to say, 'I wish I had received warning or guidance'. But this would not be true, because the warning and guidance are being conveyed in the clearest manner in Allah's Revelation.

Második helyen azzal hozakodhatunk elő, hogy „Bár kaptam volna figyelmeztetést és Útmutatást.” Ez nem állja meg a helyét, mert a figyelmeztetést és Útmutatást már a legtisztább formában Allah Kinyilatkoztatásai biztosították.

58. "Or (lest) it should say when it (actually) sees the penalty: 'If only I had another chance, I should certainly be among those who do good!'

58. „Vagy (hogy ne) mondja, mikor meglátja a büntetést: Ha lenne egy másik esélyem, a jótét lelkek közt lennék!”

بَلَى قَدْ جَاءتْكَ آيَاتِي فَكَذَّبْتَ بِهَا وَاسْتَكْبَرْتَ وَكُنتَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٥٩﴾

59. "(The reply will be:) 'Nay, but there came to thee my Signs, and thou didst reject them: thou wast Haughty, and became one of those who reject faith[2038]!'"

59. (A válasz ez lesz): „Mi több! Hiszen eljöttek hozzád Áyáim, de te meghazudtoltad azokat, gőgös voltál és megtagadtad (az Igazságot) [2038]!”

وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ تَرَى الَّذِينَ كَذَبُواْ عَلَى اللَّهِ وُجُوهُهُم مُّسْوَدَّةٌ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٦٠﴾

60. On the Day of Judgment wilt thou see those who told lies against Allah.- their faces will be turned black; Is there not in Hell an abode for the Haughty[2039]?

60. A Feltámadás Napján látod arcaikat megfeketedni azoknak, kik hazug szót szóltak Allahra. Hát nem a Pokolban lesz a dölyfösök laka[2039]?

وَيُنَجِّي اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوا بِمَفَازَتِهِمْ لَا يَمَسُّهُمُ السُّوءُ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦١﴾

61. But Allah will deliver the righteous to their place of salvation: no evil shall touch them, nor shall they grieve[2040].

61. Allah át fogja menteni azokat, kik őrizkedtek az üdvözülésük helyére, nem érheti őket becstelenség és nem fognak bánkódni[2040].

اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿٦٢﴾

62. Allah is the Creator of all things, and He is the Guardian and Disposer of all affairs.

62. Allah minden dolog Teremtője és Ő a mindenek fölött Rendelkező.

[2038] The reply explains how all such pleas have been anticipated and met. It was deliberate rejection that will deserve and meet its consequences. It is further explained that the motive of sin, as with Satan, was haughtiness and Self.

A válasz tükrözi, hogy mennyire nem veszik tekintettbe az érveléseket, kifogásokat, hiszen az elutasítás ténye fennállt és annak következményi vannak. A bűn motivációja a gőg és az Ego, amit a Sátán kihasznált.

[2039] As spotless white is the symbol of purity, honor and truth, so black is the symbol of evil, disgrace, and falsehood. Perhaps "black" in connection with Hell also refers to the scorching punishment of the Fire.

A szeplőtelen fehér jelképezi a tisztességet, igazságot és jót, a fekete pedig a gonoszt, becstelenséget, bűnt. A Pokol vonatkozásában még további jelentése lehet a pörkölődés, perzselés stb.

[2040] Mafazat: place or state of safety or salvation, place or state of victory or achievement; accomplishment of wish or desire. This contrasted against the frustration, failure, and perdition

Arab szövegben „Mafazat”: az üdvözülés és végső győzelem helye, ahol beteljesülnek a vágyak. Ez áll kontrasztban az előző versek Pokol képével és elkárhozással.

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ أُوْلَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٦٣﴾

63. To Him belong the keys of the heavens and the earth: and those who reject the Signs of Allah,- it is they who will be in loss.

63. Nála vannak Az Egek és a Föld kulcsai. Azok, kik megtagadják Allah Áyáit, ezek ők, a vesztesek.

قُلْ أَفَغَيْرَ اللَّهِ تَأْمُرُونِّي أَعْبُدُ أَيُّهَا الْجَاهِلُونَ ﴿٦٤﴾

64. Say: "Is it some one other than Allah that ye order me to worship, O ye ignorant ones[2041]?"

64. Mondd: „Tán valaki más, mint Allah iránti imát parancsoltatok meg nekem, ó, ti tudatlanok[2041]?"

وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٦٥﴾

65. But it has already been revealed to thee,- as it was to those before thee,- "If thou wert to join (gods with Allah., truly fruitless will be thy work (in life), and thou wilt surely be in the ranks of those who lose (all spiritual good)[2042]".

65. De sugallat jött neked, ahogy azoknak, kik előtted voltak. Ha beálltál volna a bálványimádók közé, romba dőlt volna (minden) tetted és a vesztesek közt lennél[2042].

بَلِ اللَّهَ فَاعْبُدْ وَكُن مِّنْ الشَّاكِرِينَ ﴿٦٦﴾

66. Nay, but worship Allah, and be of those who give thanks.

66. Mi több! Hát imádkozz Allahhoz és légy azok közt, kik hálaadók.

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَالسَّماوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٧﴾

67. No just estimate have they made of Allah, such as is due to Him: On the Day of Judgment the whole of the earth will be but His handful, and the heavens will be rolled up in His right hand: Glory to Him! High is He above the Partners they attribute to Him[2043]!

[2041] "Order me": there is great irony here. The Prophet of Allah turns to his critics and says: "You arrogate to yourselves the right to order me how to worship! But who are you?

„Megparancsoltátok nekem", hangzik maró gúnnyal, iróniával. Allah Prófétája fordul így azokhoz, akik kritikával illették: „Fenntartjátok a jogot arra, hogy előírjátok, kihez imádkozzam? Kik vagytok ti?"

[2042] The Message of Unity, renewed in Islam, has been the Message of Allah since the world began.

Az Egyistenhit Üzenete az Iszlámban újult meg, de Allah Üzeneteként a Világ kezdete óta jelen volt.

[2043] Cf. 6:91, and 22:74. In running after false gods or the powers of nature they have forgotten that all creatures are as nothing before Allah. The whole earth will be no more to Allah than a thing that a man might

67. Nem adták meg Allahnak azt a megbecsülést, ami neki jár. A Feltámadás Napján Ő az egész Földet felmarkolja, s jobbjával felgöngyölíti az Egeket. Legyen Dicső és magasságos mindattól, mit vele társítanak[2043].

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَن فِي السَّمَاوَاتِ وَمَن فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَن شَاء اللَّهُ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَى فَإِذَا هُم قِيَامٌ يَنظُرُونَ ﴿٦٨﴾

68. The Trumpet will (just) be sounded, when all that are in the heavens and on earth will swoon, except such as it will please Allah (to exempt). Then will a second one be sounded, when, behold, they will be standing and looking on[2044]!

68. Felhangzanak a fanfárok és eszméletét veszti mindenki az Egeken és a Földön, csak az nem, kit Allah akar. Majd még egyszer felhangzanak és lám! Ők állnak és maguk elé néznek[2044]!

وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ الْكِتَابُ وَجِيءَ بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاء وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٦٩﴾

69. And the Earth will shine with the Glory of its Lord: the Record (of Deeds) will be placed (open); the prophets and the witnesses will be brought forward and a just decision pronounced between them; and they will not be wronged (in the least)[2045].

69. Rávirrad a Földre Ura világossága, a Könyv (nyitva) a helyére kerül, a Próféták, Szemtanúk előhozatnak, az Igazság elrendeltetik közöttük és ott nem érhet senkit méltánytalanság[2045].

---

enclose in the hollow of his hand, nor will the heavens with their vast expanse be more than a scroll, which a man might roll up with his right hand, the hand of power and action. Cf. 21:104, and 81:1.

6:91 és 22:74. Míg a hamis istenek és természeti erők kegyeit keresik, megfeledkeznek arról, hogy ezek mind semmik Allah színe előtt. A Föld nem lesz több Allah előtt, mint bármi, amit egy ember fel tud markolni és az Egek, a maguk hatalmas kiterjedésével is csupán egy tekercsnek számítanak, mit Allah könnyűszerrel felgöngyölít. (21:104 és 81:1).

[2044] Saiqa implies the idea of a swoon, or loss of all consciousness of being: it implies a cessation of the normal functioning of the usual powers of life or feeling. - With the first Trumpet of the Resurrection the whole world will cease to be in the form and the relations which we see now: - there will be a new heaven and a new earth, see 14: 48; - human souls will for the time being be dazed and lose all memory or consciousness of time or place or personality. - With the second one, they will stand in a new world; they will see with clearer vision than ever before; and judgment will proceed.

Saiqa eszméletvesztést, ájulást jelent. Az élet és érzések addigi működése véget ér. 1. A Feltámadás első fanfárszavára az egész világ megszűnik abban a formában létezni, ahogy ma látjuk. 2. Egy új Ég és Föld jelenik meg 14:48. 3. Az emberi lelkek kábultan jönnek elő, elvesztik emlékezetüket, idő és tér tudatukat, személyiségükről sem fognak föl semmit. 4. A második fanfárszóra felsorakoznak, de ez egy új világ már. Mindenki tisztán lát, tisztábban, mint valaha és kezdetét veszi az ítélkezés.

[2045] It will be a new Earth. All traces of injustice or inequality, darkness or evil, will have gone. There will be the one universal Light, the Glory of Allah, which will now illuminate all. Falsehood, pretense, and illusion will have disappeared. Everything will be seen in its true light.

Ez már egy új világ. Az igazságtalanság, egyenlőtlenség, sötétség és gonosz minden nyoma eltűnt. Egy mindent betöltő univerzális világosság, Allah Dicsősége gyúl ki, melynek fénye mindenhova elér. A hamis, színlelt dolgok és kápráztatok megszűnnek. A dolgok és személyek saját igaz fényükben látszanak.

وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٧٠﴾

70. And to every soul will be paid in full (the fruit) of its Deeds; and ((Allah)) knoweth best all that they do.

70. Minden lélek megkapja járandóságát azért, mit tett és Ő (Allah) a Legjobb Tudója annak, mit műveltek.

وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَى جَهَنَّمَ زُمَرًا حَتَّى إِذَا جَاؤُوهَا فُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُمْ وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاء يَوْمِكُمْ هَذَا قَالُوا بَلَى وَلَكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٧١﴾

71. The Unbelievers will be led to Hell in crowd: until, when they arrive, there, its gates will be opened. And its keepers will say, "Did not apostles come to you from among yourselves, rehearsing to you the Signs of your Lord, and warning you of the Meeting of This Day of yours?" The answer will be: "True: but the Decree of Punishment has been proved true against the Unbelievers[2046]!"

71. A hitetleneket csapatokban a Pokolra vezetik, minek megnyílnak kapui, míg odaérnek. Így szólnak majd annak őrizői: „Nem jöttek tán el hozzátok a Próféták közületek, kik Uratok Áyáit recitálták nektek és figyelmeztettek titeket e Napotok találkozójára?" Mondták: „De igen!" Beteljesedett a büntetés elrendelése a hitetleneken[2046]!

قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٧٢﴾

72. (To them) will be said: "Enter ye the gates of Hell, to dwell therein: and evil is (this) Abode of the Arrogant!"

72. (Így szólnak majd nekik): „Térjetek be a Pokol kapuin, ahol mindörökkön lesztek. Nyomorúság hajléka a gőgösöknek."

وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًا حَتَّى إِذَا جَاؤُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ ﴿٧٣﴾

73. And those who feared their Lord will be led to the Garden in crowds: until behold, they arrive there; its gates will be opened; and its keepers will say: "Peace be upon you! well have ye done! enter ye here, to dwell therein."

73. Azokat, kik Uruktól őrizkedtek, a Kertbe vezetik csapatokban, minek megnyílnak kapui, míg odaérnek. Így szólnak hozzájuk annak őrizői: „Béke legyen veletek! Jól éltetek, térjetek hát be mindörökre."

[2046] Crowds: this is the word which gives the keynote to the Surah. If the soul does not stand to its own convictions or search out the Truth by itself, it will be classed with the crowds that go to Perdition!

Csapatok: ez a Szúra címe és a vers gondolata. Ha a lélek nem áll ki azért, hogy az Igazságról meggyőződjön, akkor csapatokban vezetik a kárhozatba!

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعْدَهُ وَأَوْرَثَنَا الْأَرْضَ نَتَبَوَّأُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاء فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿٧٤﴾

74. They will say: "Praise be to Allah, Who has truly fulfilled His Promise to us, and has given us (this) land in heritage: We can dwell in the Garden as we will: how excellent a reward for those who work (righteousness)!"

74. Mondják: „Legyen Dicső Allah, Ki beteljesítette Ígéretét és a Föld örökébe léptetett minket. Úgy lakhatunk a Kertben, ahogy akarunk. Mily kegyes a bére a jócselekedetűeknek.”

وَتَرَى الْمَلَائِكَةَ حَافِّينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَقِيلَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٧٥﴾

75. And thou wilt see the angels surrounding the Throne (Divine) on all sides, singing Glory and Praise to their Lord. The Decision between them (at Judgment) will be in (perfect) justice, and the cry (on all sides) will be, "Praise be to Allah, the Lord of the Worlds[2047]!"

75. Látod az Angyalokat, amint rajaik körbeveszik a Trónt és zengik Uruk dicséretét. Az elrendelés beteljesedik közöttük az Igazzal: „Legyen Dicső Allah, a Világok Ura[2047]!”

[2047] These are the opening words of the first Surah, and they describe the atmosphere of the final Bliss in Heaven, in the light of the Countenance of their Lord, the Lord of all!

Ezek az első Szúra nyitó szavai, melyekkel a végső áldás Mennyei hangulatából kapunk képet a Világok Urának dicsőítése kíséretében

40. AL-GHAFIR (THE FORGIVER-MEGBOCSÁJTÓ)

Introduction to Surah Al-Ghafir (The Forgiver)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah takes its name *Al Ghafir* from verse 2, implying thereby, that it is a Surah in which *Al Ghafir* has been mentioned.

Period of Revelation

According to Ibn 'Abbas and Jabir bin Zaid, this Surah was sent down consecutively after Surah Az-Zumar, and its present position in the order of the Surahs in the Quran is the same as its chronological order.

Background of Revelation

The disbelievers of Makkah at that time were engaged in two kinds of the activities against the Holy Prophet. First, they were creating every kind of suspicion and misgiving in the minds of the people about the teaching of the Quran and the message of Islam and about the Holy Prophet himself by starting many disputes and discussions, raising irrelevant objections and bringing ever new accusations so that the Holy Prophet and the believers were sick of trying to answer them. Second, they were preparing the ground for putting an end to the Holy Prophet himself.
They were devising one plot after the other, and on one occasion had even taken the practical steps to execute a plot. Bukhari has related a tradition on the authority of Hadrat Abdullah bin Amr bin 'As saying that one day when the Holy Prophet was offering his Prayer in the precincts of the Kabbah, suddenly 'Uqbah bin Abi Mu'ait, rushed forward and putting a piece of cloth round his neck started twisting it so as to strangle him to death. Hadrat Abu Bakr, who happened to go there in time, pushed him away. Hadrat Abdullah says that when Abu Bakr was struggling with the cruel man, he was saying words to the effect: "Would you kill a man only because he says: Allah is my Lord?" With a little variation this event has also been mentioned in Ibn Hisham, Nasa'i and Ibn Abi Hatim.

Theme and Topics

As an answer to the conspiracies of murder, the story of the Believer of the people of Pharaoh has been narrated (v. 23 - 55) and through this story three different lessons have been taught to the three groups:

1. The disbelievers have been admonished: "Whatever you intend to do against Muhammad (upon whom be Allah's peace), the same did the Pharaoh with his might intend against the Prophet Moses. Now, would you like to meet with the same fate with which he met by plotting such conspiracies?"
2. The Prophet Muhammad (upon whom be Allah's peace) and his followers have been taught the lesson: "These wicked people may apparently be very strong and powerful and you very weak and helpless against them, yet you should rest assured that the might of that God Whose Word you are trying to raise high is superior to every other power. Therefore, you

should only seek Allah's refuge in response to every and any dreadful threat that they utter against you, and then busy yourself after this in fearlessly performing your mission. The God-worshiper has only one answer to every threat of the tyrant: `I have taken refuge in my Lord and your Lord against every arrogant person who does not believe in the Day of Reckoning.' (v. 27) Thus, if you go on performing your mission fearless of every danger and with full trust in God, His succor will ultimately reach you, and the Pharaohs of today shall be doomed just as the Pharaohs of yesterday. Till that time you will have to face and bear patiently every wave of persecution and tyranny that may be directed against you."

3. Besides these two, there was a third group of the people also in the society, who had been convinced in their hearts that the Truth was only on the side of the Holy Prophet Muhammad (upon whom be Allah's peace), and that the disbelieving Quraish were being unjust and cruel. But in spite of the conviction they were watching quietly and unconcerned the conflict between the Truth and falsehood. Allah here has aroused their conscience as if to say: "When the enemies of the Truth have openly plotted, in front of your very eyes, it would be a sad reflection on you if you still remained indifferent. Under such conditions, unless a person's conscience has wholly become dead, he should rise and perform the duty, which a righteous man from among the courtiers of Pharaoh himself had performed at a time when the Pharaoh had made up his mind to kill the Prophet Moses. The circumstances that prevent you from raising your voice had also obstructed the way of the Believer, but he had full faith in Allah and disregarded all expediency; then note that the Pharaoh was not able to do him any harm."

Bevezetés az Al-Ghafir (Megbocsájtó) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Ghafir, megbocsájtó szó a 2. versben hangzik el, innen ered a Szúra elnevezése.

A kinyilatkoztatás ideje

Abbas és Dzsabir bin Zaid szerint ez a Szúra közvetlenül a 39. Az-Zumar (Csapatok) után nyilatkoztatott ki, ennek megfelelően annak kronológiai sorába illik.

A kinyilatkoztatás háttere

Mekka hitetlenjei ebben az időben két dologgal akadályozták a Prófétát. Az egyik az volt, hogy kétségeket ültettek az emberek fülébe a Korán tanításairól, magáról a Prófétáról, amivel hitelteleníteni akarták mindkettőt. Alaptalan pletykákat indítottak útnak. Vádakat fogalmaztak meg, melyekkel kellemetlen helyzetbe akarták hozni a Prófétát.

A másik pedig, hogy összeesküvéseket szőttek. Ezek közt volt, ami a Próféta élete ellen irányult. Bukhari publikált egy Hadiszt Abdullah bin Amr bin 'Astól, aki arról számolt be, hogy egy nap a Próféta a Kábánál végezte imáját, amikor 'Uqbah bin Abi Mu'ait odarohant hozzá és egy ruhadarabot tekert a nyaka köré, majd fojtogatni kezdte. Abu Bakr éppen időben vette észre és ellökte a férfit. Abdullah közölte, hogy Abu Bakr, mikor küzdött ezzel a könyörtelen emberrel odaszólt neki: „Megölnél egy embert, mert vallja, hogy az ő Ura Allah?"
Egy kis eltéréssel ugyanezt a történetet Ibn Hisham, Nasai és Ibn Abi Hatim is megemlíti.

Témakörök

A gyilkossági összeesküvéssel kapcsolatban a Fáraó története szólal meg (23-55 v.), ami három tanulságot közöl:

1. A hitetleneket figyelmeztetik: „Akármivel is próbálkoztok Mohammeddel (béke reá) szemben, ugyanezt szándékozta a Fáraó is megtenni Mózes ellen. Arra a sorsa vágytok-e mint a Fáraó?"
2. A Próféta és követői megtanulták: „Ezek a gaztevők lehet, hogy most erősek, hatalmasok, míg te gyenge és védtelen vagy velük szemben. Te Isten Szavát emeled föléjük, ami felülmúlja erejüket. Allahban keress menedéket minden alávaló fenyegetés, lejáratás elől és vidd végig küldetésedet. Az istenfélőnek csak egy válasza lehet a zsarnokkal szemben: Uramban keresek menedéket, Aki a te Urad is, a gonosztól, aki nem hisz az Elszámolásban. (27. v). Ha ezzel a tudattal állsz elé, akkor Allah támogató ereje elér hozzád és az, ki ma Fáraóként viselkedik, holnap a ma elkövetett tetteiért fog megbűnhődni. Türelemmel viseld el a zsarnokság gazságait, ezek holnap mind az elkövető ellen fordulnak."
3. A hitetlenek és hívők mellet egy harmadik csoport is volt Mekkában, akik tudták, melyik oldalon van az Igazság. Látták és magukban elítélték Quraish pöffeszkedő fellengzősségét, igazságtalanságait. Tétlenül figyelték az eseményeket, nem avatkoztak be. Allah az ő lelkiismeretüket élesztette fel ezekkel a szavakkal: „Mikor az Igazság ellenségei nyíltan összeesküvést szőttek szemeitek előtt, szomorú, ha ezt ti tétlenül nézitek. Hacsak a lelkiismeret ki nem halt teljesen, a jóravalóknak fel kell ébredniük és kötelezettséget kell vállalniuk az Igazság mellett, akár a Fáraó udvarában azok, kik le akarták beszélni a Fáraót Mózes megöléséről. A körülmények, melyek gátolnak megszólalásotokban, a hívőket is akadályozzák, de ők teljes hittel adóznak Allah iránt és nem törődnek azzal, mi jó nekik. Végül nézd, a Fáraónak nem sikerült véghez vinni tervét."

40. Al-Ghafir	40. Al-Ghafir
THE FORGIVER (GOD)	MEGBOCSÁJTÓ
Total Verses: 85	Összes vers: 85
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

حم ﴿١﴾

1. Ha Mim

1. Ha. Mim.

تَنزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٢﴾

2. The revelation of this Book is from Allah, Exalted in Power, Full of Knowledge,-

2. A Könyv Kinyilatkoztatás Allahtól, a Nagyszerűtől, a Mindentudótól való,-

غَافِرِ الذَّنبِ وَقَابِلِ التَّوْبِ شَدِيدِ الْعِقَابِ ذِي الطَّوْلِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ إِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿٣﴾

3. Who forgiveth sin, accepteth repentance, is strict in punishment, and hath a long reach (in all things). there is no god but He: to Him is the final goal.

3. Ki megbocsájtja a bűnöket, befogadja a bűnbánatot, szigorú büntető, Ki (mindenhova) elér. Nincs más Isten, csak Ő, Hozzá vezet a végzet.

مَا يُجَادِلُ فِي آيَاتِ اللَّهِ إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَا يَغْرُرْكَ تَقَلُّبُهُمْ فِي الْبِلَادِ ﴿٤﴾

4. None can dispute about the Signs of Allah but the Unbelievers. Let not, then, their strutting about through the land deceive thee!

4. Nem szállnak vitába mások Allah Áyáival csak azok, kik tagadnak. Ne tévesszen meg téged dicsekvésük a földön.

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَالْأَحْزَابُ مِن بَعْدِهِمْ وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ وَجَادَلُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ فَأَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ﴿٥﴾

5. But (there were people) before them, who denied (the Signs),- the People of Noah, and the Confederates (of Evil) after them; and every People plotted against their prophet, to seize him, and disputed by means of vanities, therewith to condemn the Truth; but it was I that seized them! and how (terrible) was My Requital[2048]!

5. Meghazudtolták (Áyáinkat) előttük Noé népe és utánuk a (gonosz) Szövetségesei. Összeesküvést szőtt minden nép saját Prófétája ellen, hogy lesújtsanak rá és hamisan érveltek, hogy megcáfolják általa az Igazat, de Én porrá zúztam őket és mily volt megtorlásom[2048]!

وَكَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ أَصْحَابُ النَّارِ ﴿٦﴾

6. Thus was the Decree of thy Lord proved true against the Unbelievers; that truly they are Companions of the Fire!

6. Ekképpen teljesült be Urad szava azokon, kik tagadtak. Ők a Pokol gazdái.

الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَّحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٧﴾

7. Those who sustain the Throne (of Allah. and those around it Sing Glory and Praise to their Lord; believe in Him; and implore Forgiveness for those who believe: "Our Lord! Thy Reach is over all things, in Mercy and Knowledge. Forgive, then, those who turn in Repentance, and follow Thy Path; and preserve them from the Penalty of the Blazing Fire!

7. Kik a Trónra vigyáznak, s kik körülötte állnak, zengik Uruk Dicséretét. Hisznek benne és bűnbocsánatot kérnek azoknak, kik hisznek: „Urunk! Te mindenhova elérsz Kegyelmeddel és Tudásoddal. Bocsájts meg azoknak, kik bűnbánók Feléd, követik Utadat és tartsd őket távol a Pokol tüzétől!"

رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّاتِ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدتَّهُم وَمَن صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ إِنَّكَ أَنتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٨﴾

[2048] Cf. 38:11-13. All the hosts of wickedness collected together from history will have no power against Allah's Truth, or the Messenger of that Truth, or Allah's holy Plan for all His Creation.

38:11-13. Ha az összes eddig felgyülemlett gonosz a történelemben összefogna, együtt sem lennének képesek Allah igazságával szembeszállni.

8. "And grant, our Lord! that they enter the Gardens of Eternity, which Thou hast promised to them, and to the righteous among their fathers, their wives, and their posterity! For Thou art (He), the Exalted in Might, Full of Wisdom[2049].

8. „Urunk! Vezesd be őket az Éden Kertjeibe, mit megígértél nekik és azoknak, kik jóravalók atyáik, hitveseik és utódaik közül. Mert bizony, Te vagy a Nagyszerű, a Bölcs[2049].”

وَقِهِمُ السَّيِّئَاتِ وَمَن تَقِ السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمْتَهُ وَذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٩﴾

9. "And preserve them from (all) ills; and any whom Thou dost preserve from ills that Day,- on them wilt Thou have bestowed Mercy indeed: and that will be truly (for them) the highest Achievement".

9. „Tartsd távol őket a csapásoktól. Bárki, akit Te távol tartasz a csapásoktól ezen a Napon, azt Te kegyelmedben részesíted és ez a hatalmas győzelem.”

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنَادَوْنَ لَمَقْتُ اللَّهِ أَكْبَرُ مِن مَّقْتِكُمْ أَنفُسَكُمْ إِذْ تُدْعَوْنَ إِلَى الْإِيمَانِ فَتَكْفُرُونَ ﴿١٠﴾

10. The Unbelievers will be addressed: "Greater was the aversion of Allah to you than (is) your aversion to yourselves, seeing that ye were called to the Faith and ye used to refuse[2050]."

10. (Majd) szólítják a hitetleneket: „Allah idegenkedése nagyobb volt, mint a ti magatok idegenkedése, mikor a hitre szólítottak titeket és ti ellenszegültetek[2050].”

قَالُوا رَبَّنَا أَمَتَّنَا اثْنَتَيْنِ وَأَحْيَيْتَنَا اثْنَتَيْنِ فَاعْتَرَفْنَا بِذُنُوبِنَا فَهَلْ إِلَى خُرُوجٍ مِّن سَبِيلٍ ﴿١١﴾

11. They will say: "Our Lord! twice hast Thou made us without life, and twice hast Thou given us Life! Now have we recognised our sins: Is there any way out (of this)[2051]?"

[2049] There is nothing selfish in prayer. We pray for all who are true and sincere. But just as Evil is catching, so Goodness is catching in another sense. The associates of the Good and those near and dear to them also share in their goodness and happiness, if only they try to walk in the same Way. And the Grace of Allah is working for all, all the time.

Az ima nem lehet öncélú. Azokért is szól, akik igazak és őszinték. Ahogy a rossznak van hatása, a jónak is van, csak az másképp működik. Akik társulnak a jókban, megosztják örömüket, élményeiket, Allah kegyelme és kiváltsága mindegyiket eléri, kortól, helytől függetlenül.

[2050] The Unbelievers having rejected Allah's Signs, they now see how they are shut out from Grace, and they feel disgusted with themselves. How much greater was Allah's displeasure with them, when He showered mercy upon mercy on them and they yet rebelled!

A hitetlenek, akik elutasították Allah Jeleit, most látják, hogy mennyire kizárták magukat Allah bőkezűségéből és elidegenednek önmaguktól. Mennyivel jobban neheztelt rájuk Allah, amikor elhalmozta őket kegyelmével és ők elutasították!

[2051] Non-existence or existence as clay without life was equivalent to death. Then came true Life on this earth; then came physical death or the cessation of our physical life; and now at the Resurrection, is the second life.

11. Mondták: „Urunk! Kétszer vetted el életünket és kétszer adtál nekünk életet! Elismerjük bűneinket. Van-e ebből kiút[2051]?"

ذَلِكُم بِأَنَّهُ إِذَا دُعِيَ اللَّهُ وَحْدَهُ كَفَرْتُمْ وَإِن يُشْرَكْ بِهِ تُؤْمِنُوا فَالْحُكْمُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْكَبِيرِ ﴿١٢﴾

12. (The answer will be:) "This is because, when Allah was invoked as the Only (object of worship), ye did reject Faith, but when partners were joined to Him, ye believed! the Command is with Allah, Most High, Most Great!"

12. (Ez lesz a válasz): „Ez azért van, mert mikor Allahhoz Egymagához szólt a fohász, ti elutasítottátok, de ha társakat állítottak Neki, hittetek. A Döntés a Magasságos és Nagy Allahé!"

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ آيَاتِهِ وَيُنَزِّلُ لَكُم مِّنَ السَّمَاء رِزْقًا وَمَا يَتَذَكَّرُ إِلَّا مَن يُنِيبُ ﴿١٣﴾

13. He it is Who showeth you his Signs, and sendeth down sustenance for you from the sky: but only those receive admonition who turn (to Allah..

13. Ő az, Ki láttatja veletek Áyáit, lebocsátja az Égből a gondviselést és csak az száll magába, ki Hozzá fordul.

فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿١٤﴾

14. Call ye, then, upon Allah with sincere devotion to Him, even though the Unbelievers may detest it.

14. Szólítsátok Allahot, őszinte odaadással Iránta, még akkor is, ha irtóznak hitetlenek.

رَفِيعُ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِ عَلَى مَن يَشَاء مِنْ عِبَادِهِ لِيُنذِرَ يَوْمَ التَّلَاقِ ﴿١٥﴾

15. Raised high above ranks (or degrees), (He is) the Lord of the Throne (of Authority): by His Command doth He send the Spirit (of inspiration) to any of His servants he pleases, that it may warn (men) of the Day of Mutual Meeting[2052],-

15. A fokozatok fölé emelve (Ő) a Trón Ura, az Ő parancsolására vetődik a Lélek (sugallat) arra, kire ő akarja szolgálói közül, hogy figyelmeztessen a Találkozó Napjára[2052].

يَوْمَ هُم بَارِزُونَ لَا يَخْفَى عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ لِّمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿١٦﴾

Agyagként lenni, de élettelenül, egyenlőt jelentett a halállal. Ebbe az anyagba élet került a Földön, majd annak végeztével beállt a test fizikai halála. Most következik a második felvonás, a Feltámadás és a második élet.

[2052] He is raised far above any rank or degree which we can imagine. It is possible also to treat Rafi, as equivalent to Rafi, meaning that He can raise His creatures to the highest ranks and degrees for He is the fountain of all honor. The choosing of a man to be the recipient of inspiration-to be the standard bearer of Allah's Truth-is the highest honor possible in the Kingdom of Allah.

Ő messze felette áll minden rangnak és fokozatnak, amit ember el tud képzelni. Az Arab szövegben olvasható „Rafi" kétféleképpen olvasható, Vagy úgy, hogy Ő áll mindenek felett, de úgy is, hogy ő tud kiemelni szolgálói közül a többi fölé. A sugallatra kiválasztott személy egy óriási megbecsülés kedvezményezettje, hiszen Allah Igazságát kell továbbadnia. Ez Allah Királyságában magas fokozat.

16. The Day whereon they will (all) come forth: not a single thing concerning them is hidden from Allah. Whose will be the dominion that Day?" That of Allah, the One the Irresistible!

16. A Napon, ők előjönnek, és nem marad belőlük rejtve Allah elől semmi. Kié hát e Napon a Teljhatalmúság? Allahé, az Egyetlené, az Ellenállhatatlané!

الْيَوْمَ تُجْزَى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ لَا ظُلْمَ الْيَوْمَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿١٧﴾

17. That Day will every soul be requited for what it earned; no injustice will there be that Day, for Allah is Swift in taking account[2053].

17. A Napon minden léleknek megfizetik azt, mit elnyert. Nincs e Napon méltánytalanság, mert Allah Gyors Számvevő[2053].

وَأَنذِرْهُمْ يَوْمَ الْآزِفَةِ إِذِ الْقُلُوبُ لَدَى الْحَنَاجِرِ كَاظِمِينَ مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلَا شَفِيعٍ يُطَاعُ ﴿١٨﴾

18. Warn them of the Day that is (ever) drawing near, when the hearts will (come) right up to the throats to choke (them); No intimate friend nor intercessor will the wrong-doers have, who could be listened to[2054].

18. Figyelmeztesd őket az egyre közelgő Napra, mikor a szívek a torkokban rekednek és fojtogatnak. Nem lesz a bűnösöknek barátjuk, se közbenjárójuk, ki hallgatna rájuk[2054].

يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ ﴿١٩﴾

19. ((Allah)) knows of (the tricks) that deceive with the eyes, and all that the hearts (of men) conceal[2055].

[2053] Swift in several senses; - the time of the present life or of the interval before Judgment. i.e., before the restoration of true values, is so short as compared to Eternity, that it may be counted as negligible: in the next verse the Day is characterized as "(ever) drawing near"; - in spite of the great concourse of souls to be judged, the process of Judgment will be almost instantaneous, "in the twinkling of an eye" (16:77), because everything is already known to Allah; and yet not the least injustice will be done.

„Gyors számvevő”: 1. Jelen életünk és az Ítélet közti idő rövid, ha az Örökkévalósághoz mérjük, akár elhanyagolhatónak is mondható. A következő versben „egyre közelgő Napként” szerepel. 2. A nagy tömeg lélek ellenére, akik Ítéletre várnak, a folyamat csak egy „szempillantásnyi” (16:77) időt fog igénybe venni, mert Allah mindenkiről tud mindent, mégsem fog méltánytalan ítélet születni.

[2054] Hearts will come right up to the Throats to choke them: an idiom implying that the whole of their life-functions will be choked up with terror.

A szívek a torkokban rekednek és fojtogatnak: életfunkcióik a rettegés hatása alá kerülnek. A szív, ahelyett, hogy életüket szolgálná, maga is rejteket keres, de olyat talál, ami megfojtja gazdáját.

[2055] "Deceive with the eyes" may mean several things; - a sleight of hand (literally or figuratively) may deceive in respect of the eyes of beholders, for the things that they see do not actually happen; - it may be the deceiver's own eyes that play false, because, for example, they show love when hatred is meant; or - it may be that the eyes of the beholder play him false, in that he sees things that he should not see, and thus sins with his eyes.

19. (Allah) ismeri a szemek megtévesztésének (trükkjeit) és mindazt, mit a keblek rejtenek[2055].

وَاللَّهُ يَقْضِي بِالْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ لَا يَقْضُونَ بِشَيْءٍ إِنَّ اللَّهَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿٢٠﴾

20. And Allah will judge with (justice and) Truth: but those whom (men) invoke besides Him, will not (be in a position) to judge at all. Verily it is Allah (alone) Who hears and sees (all things).

20. Allah az Igazzal Ítél, de azok, kiket rajta kívül hívnak segítségül, nem ítélnek semmit. Már pedig, Allah a Meghalló, a Látó.

أَوَ لَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ كَانُوا مِن قَبْلِهِمْ كَانُوا هُمْ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَآثَارًا فِي الْأَرْضِ فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَمَا كَانَ لَهُم مِّنَ اللَّهِ مِن وَاقٍ ﴿٢١﴾

21. Do they not travel through the earth and see what was the End of those before them? They were even superior to them in strength, and in the traces (they have left) in the land: but Allah did call them to account for their sins, and none had they to defend them against Allah[2056].

21. Vagy nem a Földön járnak tán és látják, milyen volt beteljesülésük azoknak, kik előttük voltak? S ők többek voltak erőben, (hátrahagyott) nyomokban a Földön? Allah a bűneik által sújtott le rájuk és nem óvhatta meg őket Allahtól senki[2056].

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانَت تَّأْتِيهِمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَكَفَرُوا فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ إِنَّهُ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢٢﴾

22. That was because there came to them their apostles with Clear (Signs), but they rejected them: So Allah called them to account: for He is Full of Strength, Strict in Punishment[2057].

Szemek megtévesztése: 1. Bűvészmutatvány, mágia, ahol az ember nem azt látja, ami a valóság, hanem azt, ami hamis. Saját szeme téveszti meg. 2. Akaratlagos megtévesztés, amikor pl. a szem szeretet jelez, de valójában a szívben gyűlölet ül. 3. Kémlelő szem, ami azt látja, amit nem kellene, ezzel bűnt követ el.

[2056] See 30:9.

Lásd 30:9.

[2057] Among the Clear Signs are: - the pure and unselfish lives of the messengers; - the revelation of truth which they bring; - their influence on the course of events in their own and succeeding generations; etc. Some of these may be so remarkable that they merit the name of Miracles.

A bizonyságok többfélék lehetnek: 1. A Próféták önzetlen, mintaszerű élete. 2. Az Kinyilatkoztatások Igazsága, miket magukkal hoznak. 3. Próféták hatása a folyamatokra még korukban és az azt követő nemzedékekben. Ezek közül lehetnek jelentősek, melyek kiérdemlik a „csodák” elnevezést.

22. Ez hát, miáltal eljöttek hozzájuk Prófétáik a bizonyságokkal, de megtagadták azokat és lesújtott rájuk Allah. Ő az Erős, a Szigorú Büntető[2057].

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿٢٣﴾

23. Of old We sent Moses, with Our Signs and an authority manifest[2058],

23. Elküldtük Mózest a Mi Áyáinkkal és nyilvánvaló hatalommal[2058].

إِلَى فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَقَارُونَ فَقَالُوا سَاحِرٌ كَذَّابٌ ﴿٢٤﴾

24. To Pharaoh, Haman, and Qarun; but they called (him)" a sorcerer telling lies![2059]"...

24. A Fáraóhoz, Hamanhoz, és Korahhoz, s ők így szólították: „Hazug mágus[2059]!”

فَلَمَّا جَاءهُم بِالْحَقِّ مِنْ عِندِنَا قَالُوا اقْتُلُوا أَبْنَاء الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ وَاسْتَحْيُوا نِسَاءهُمْ وَمَا كَيْدُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿٢٥﴾

25. Now, when he came to them in Truth, from Us, they said, "Slay the sons of those who believe with him, and keep alive their females," but the plots of Unbelievers (end) in nothing but errors (and delusions)[2060]!...

[2058] This is not the story of Moses himself, so much as an introduction to the story of the one just man who believed, in the court of Pharaoh:

Nem Mózes története következik. Ez a szakasz vezeti fel egy igaz ember történetét, aki hitt és a Fáraó udvarában volt.

[2059] Here are three types of Unfaith, each showing a different phase, and yet all united in opposition to the Truth and Mission of Moses. - Pharaoh is the type of arrogance, cruelty, and reliance on brute force; cf. 28:38-39. - Haman was Pharaoh's minister (28:6; also 28:38): he was the type of a sycophant who would pander to the vanity of any man in power. - Qarun excelled in his wealth, was selfish in its use, and overbearing to the poor (28:76-81).

A három hitetlen típus, akivel Mózes szembesült küldetése során: „1. Fáraó, az erőszakos, brutális zsarnok, aki saját hatalmára támaszkodik (28:38-39). 2. Haman, a Fáraó minisztere (28:6 és 28:38), a talpnyaló, aki cinkosa a mindig hatalmon levőnek. 3. Korah, aki vagyonával rátelepszik a népekre és sanyargatja alattvalóit (28:76-81).

[2060] Verse 24 described the opposition of three types of Unfaith, which opposed Faith, in different ways, as described in the last note. Qarun, in his overweening insolence, may well have called Moses and Aaron "sorcerers telling lies" in the Sinai desert, as he despised priests and men of God, and might cast the Egyptian reproach in their teeth as a reminiscence. Here, in verse 25, we have an episode about the time of the birth of Moses: "them" and "they" refer to Pharaoh and his Court; the "coming" of Moses here refers to the time of his birth. On that construction, "with him", lower down in their speech would be elliptical, referring to "slay the sons", as if they had said, "Kill all Israelite male children: the unknown Prophet to be born would be amongst them: so, kill them all with him." In verse 26 we again skip some years and recall an episode when Moses, having got his mission, stood in Pharaoh's Court, and some of the Egyptian Commonalty were almost ready to believe in him.

A 24. vers a hitetlenség három fajtáját mutatta be. Korah az ő elbizakodott felsőrendűségében nyilvánította Mózest és Áront „hazug mágusoknak” a Sinai sivatagban. Megvetette Isten embereit és szemrehányást tett nekik az Egyiptomi kivonulás miatt. Itt, a 25. versben visszamegyünk időben Mózes születésének idejére. A Fáraó ekkor adta ki a parancsot Egyiptom újszülött fiainak lemészárlására: „Öljétek meg őket, mert az ismeretlen Próféta köztük van, tehát vele együtt, mind haljon meg.” A 26. versben előreugrunk időben és Mózest a Fáraó udvarában látjuk, ahol az egyik Egyiptomi főember a hit meggyőző erejének hatása alá került.

25. Mikor eljött hozzájuk a Tőlünk jövő Igaz, így szóltak: „Öljétek meg azok fiait, kik vele hisznek és tartsátok életben (szolgasorban) nőiket," de a hitetlenek összeesküvése nem vezet máshova, mint eltévelyedésbe[2060]!

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِي أَقْتُلْ مُوسَى وَلْيَدْعُ رَبَّهُ إِنِّي أَخَافُ أَن يُبَدِّلَ دِينَكُمْ أَوْ أَن يُظْهِرَ فِي الْأَرْضِ الْفَسَادَ ﴿٢٦﴾

26. Said Pharaoh: "Leave me to slay Moses; and let him call on his Lord! What I fear is lest he should change your religion, or lest he should cause mischief to appear in the land[2061]!"

26. A Fáraó így szólt: „Hagyjátok, hogy megöljem Mózest és hadd szólítsa Urát. Félek, hogy rávesz titeket vallásotok megváltoztatására, vagy rontást indít el a Földön[2061]."

وَقَالَ مُوسَى إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُم مِّن كُلِّ مُتَكَبِّرٍ لَّا يُؤْمِنُ بِيَوْمِ الْحِسَابِ ﴿٢٧﴾

27. Moses said: "I have indeed called upon my Lord and your Lord (for protection) from every arrogant one who believes not in the Day of Account[2062]!"

27. Mózes mondta: „Uramban és Uratokban keresek menedéket minden gőgösködő elől, ki nem hisz a Végelszámolás Napjában[2062]."

وَقَالَ رَجُلٌ مُّؤْمِنٌ مِّنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ إِيمَانَهُ أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا أَن يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ وَقَدْ جَاءكُم بِالْبَيِّنَاتِ مِن رَّبِّكُمْ وَإِن يَكُ كَاذِبًا فَعَلَيْهِ كَذِبُهُ وَإِن يَكُ صَادِقًا يُصِبْكُم بَعْضُ الَّذِي يَعِدُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَّابٌ ﴿٢٨﴾

28. A believer, a man from among the people of Pharaoh, who had concealed his faith, said: "Will ye slay a man because he says, 'My Lord is Allah.?- when he has indeed come to you with Clear (Signs) from your Lord? and if he be a liar, on him is (the sin of) his lie: but, if he is telling the Truth, then will fall on you something of the (calamity) of which he warns you: Truly Allah guides not one who transgresses and lies[2063]!

[2061] This is an episode that occurs when Moses, invested with his mission, confronts Pharaoh in his Court and preaches to him: see 20:49 and following verses; also 20:57,63. Some of Pharaoh's people did afterwards give up the worship of Pharaoh and of the Egyptian gods and believed "in the Lord of Aaron and Moses" and in fact suffered martyrdom for the Faith of Unity: 20:70-73.

Ez az epizód akkor játszódik le, amikor Mózes, küldetését teljesítve, összetűzésbe került a Fáraóval és hirdetésbe kezd az Udvar népe előtt. Lásd 20:49 és az utána következő verseket, 20:57 és 63. A Fáraó emberei közül ezek után páran felhagytak a Fáraó és az Egyiptomi istenek kultuszának követésével, hinni kezdtek Mózes és Áron Urában. Ezért vértanúsággal fizettek: 20:70-73.

[2062]The whole point of the Gospel of Unity which Moses preached was that the God of Moses and the God of Pharaoh, of Israel and Egypt, the Lord of all the Worlds, was One, -Allah, the only True God. See 20:49-50.

Mózes logikája, melyre beszédét építette az volt, hogy Mózes Istene és a Fáraó Istene, azaz Izrael Istene és Egyiptom Istene Egy és Ugyanaz, az Igaz Isten. Lásd 20:49-50.

[2063] There is nothing to justify the identification of this man with the man mentioned in 28:20, who warned Moses long before Moses had received his mission. On the contrary, in this passage, the man is evidently

28. Egy hívő férfi, ki eltitkolta hitét, így szólt a Fáraó népéből: „Azért öltök meg egy embert, mert azt mondja, az én Uram Allah és ő elhozta a bizonyságokat Uratoktól? Ha hazug, hazugsága legyen rajta. de ha Igazat szól, le fog sújtani rátok néhány abból, mit ígér nektek. Mert bizony, Allah nem vezeti, ki tékozló, hazug[2063].

يَا قَوْمِ لَكُمُ الْمُلْكُ الْيَوْمَ ظَاهِرِينَ فِي الْأَرْضِ فَمَن يَنصُرُنَا مِن بَأْسِ اللَّهِ إِنْ جَاءنَا قَالَ فِرْعَوْنُ مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا أَرَى وَمَا أَهْدِيكُمْ إِلَّا سَبِيلَ الرَّشَادِ ﴿٢٩﴾

29. "O my People! Yours is the dominion this day: Ye have the upper hand in the land: but who will help us from the Punishment of Allah, should it befall us?" Pharaoh said: "I but point out to you that which I see (myself); Nor do I guide you but to the Path of Right[2064]!"

29. „Ó népem! Tiétek a Ma hatalma, mit megjelenítetek a Földön. De ki fogja majd pártunkat Allah dühe elől, ha az elér hozzánk? A Fáraó így szólt: „Nem mutatok mást nektek, csak azt, mit magam is látok és nem vezetlek titeket máshol, csak a helyes úton[2064]!”

وَقَالَ الَّذِي آمَنَ يَا قَوْمِ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُم مِّثْلَ يَوْمِ الْأَحْزَابِ ﴿٣٠﴾

30. Then said the man who believed: "O my people! Truly I do fear for you something like the Day (of disaster) of the Confederates (in sin)[2065]!-

30. Mondta az, ki hitt: „Ó népem! Féltelek titeket a Naptól, amikor úgy jártok, mint a Klánok[2065]!” -

مِثْلَ دَأْبِ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ مِن بَعْدِهِمْ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِّلْعِبَادِ ﴿٣١﴾

31. "Something like the fate of the People of Noah, the 'Ad, and the Thamud, and those who came after them: but Allah never wishes injustice to his Servants.

31. „Mint ami betejesedett Noé, Aád, Thamud népével és azokkal, kik utánuk jöttek. Allah nem akarja a szolgálók kárhozatát.”

---

speaking after Moses had received his mission, preached to Pharaoh, and got a certain amount of success, for which Pharaoh and his people were trying, to seek his life. Moses had evidently already brought his Clear Signs.

Semmi nem igazolja, ki lehet ez az ember, ahogy azt sem, ki lehetett az, aki a 28:20-ban Mózest még a küldetése előtt figyelmeztette. Itt Mózes küldetésének befejezése utáni percekben vagyunk, túl a bizonyságok bemutatásán és beszédén a Fáraóhoz. Mózes elért egyfajta sikert, de a Fáraó az életét követelte.

[2064] Pharaoh's egotism and arrogance come out. 'I can see and understand everything. As I see things, so do I direct you. The Path which I see must be right, and you must follow it.'

Előjött a Fáraó egoizmusa és arroganciája. „Látok és értek mindent. Ahogy én látok, úgy irányítalak titeket. Az út, amin járok bizonyos, hogy jó, tehát követnetek kell.”

[2065] He appeals to past history. "Have you not heard of people who lived before you? -like the generations of Noah, the 'Ad, the Thamud, and many more-who held together in sin against Allah's Preachers, but were wiped out for their sins?"

A történelem eseményeire utal. „Nem hallottatok azokról, kik előttetek éltek? Mint Noé, Aád, Thamud nemzedékei és sokan mások, kiket az Allah és Prófétái ellen elkövetett bűnök tartottak össze? De Ő elsöpörte őket bűneik miatt!”

وَيَا قَوْمِ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنَادِ ﴿٣٢﴾

32. "And O my people! I fear for you a Day when there will be Mutual calling (and wailing),-

32. „Ó népem! Féltelek titeket az Összehívás Napjától,"-

يَوْمَ تُوَلُّونَ مُدْبِرِينَ مَا لَكُم مِّنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ وَمَن يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٣﴾

33. "A Day when ye shall turn your backs and flee: No defender shall ye have from Allah. Any whom Allah leaves to stray, there is none to guide...

33. „A Napon, mikor hátat fordítva menekültök, nem lesz, ki Allahtól megóvjon titeket. Kit Allah tévelygésbe visz, nincs számára, ki vezesse őt."

وَلَقَدْ جَاءكُمْ يُوسُفُ مِن قَبْلُ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا زِلْتُمْ فِي شَكٍّ مِّمَّا جَاءكُم بِهِ حَتَّى إِذَا هَلَكَ قُلْتُمْ لَن يَبْعَثَ اللَّهُ مِن بَعْدِهِ رَسُولًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ مُّرْتَابٌ ﴿٣٤﴾

34. "And to you there came Joseph in times gone by, with Clear Signs, but ye ceased not to doubt of the (Mission) for which he had come: At length, when he died, ye said: 'No apostle will Allah send after him.' thus doth Allah leave to stray such as transgress and live in doubt[2066],-

34. „Eljött hozzátok József azelőtt a bizonyságokkal és ti szüntelen kétségben voltatok afelől, mit ő elhozott nektek, mígnem, mikor meghalt, mondtátok: Allah soha nem fog Prófétát küldeni utána. Ekképpen viszi tévelygésbe Allah azt, ki tékozló és kételyek közt hányódik[2066],"-

الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَاهُمْ كَبُرَ مَقْتًا عِندَ اللَّهِ وَعِندَ الَّذِينَ آمَنُوا كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى كُلِّ قَلْبِ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ ﴿٣٥﴾

[2066] So far, he has been speaking of general religious tradition. Now, as an Egyptian, addressing Egyptians, he refers to the mission of Joseph in Egypt, for which see the whole of Surah 12. Joseph was not born in Egypt, nor was he an Egyptian. With what wonderful incidents he came into Egypt! What difficulties did he not surmount among his own brothers first, and in the Egyptian family which afterwards adopted him! How injustice, spite, and forgetfulness on the part of others, yet wove a spell round him and made him a ruler and savior of Egypt in times of famine! How he preached to prisoners in prison, the wife of 'Aziz in her household, to the Egyptian ladies in their banquet, and to the Court of Pharaoh generally. The Egyptians profited by the material gains which came to them through him, but as a nation remained skeptical of his spiritual truths for many generations after him.

Eddig általános vallási hagyományokat említett fel. Mivel Egyiptomi volt, Egyiptomiakhoz intézte beszédét és József küldetésére utalt. Erről szól a 12-ik Szúra. József nem Egyiptomban született és nem volt Egyiptomi. Csodák folytán érkezett ide. Nehézségeket élt meg testvérei között, majd Egyiptomban is, végül egy család adoptálta őt. Átélt igazságtalanságokat, megfeledkeztek róla, de a sok viszontagság után ő lett Egyiptom megmentője az éhínség idején. Emlékezetesek beszédei börtöntársaihoz, Aziz feleségéhez, a nemes Egyiptomi asszonyokhoz és általában a Fáraó udvarnépéhez. Az Egyiptomiak rengeteg hasznot húztak belőle, de szkeptikusak voltak spirituális igazságával szemben nemzedékeken keresztül.

35. "(Such) as dispute about the Signs of Allah, without any authority that hath reached them, grievous and odious (is such conduct) in the sight of Allah and of the Believers. Thus doth Allah, seal up every heart - of arrogant and obstinate Transgressors[2067]."

35. „Kik vitába szállnak Allah Áyáival anélkül, hogy erre hatalmat kaptak volna, ez gyűlöletes Allahnál és azoknál, kik hisznek. Ekképpen pecsétel meg Allah minden gőgös és dacos szívet[2067].”

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا هَامَانُ ابْنِ لِي صَرْحًا لَّعَلِّي أَبْلُغُ الْأَسْبَابَ ﴿٣٦﴾

36. Pharaoh said: "O Haman! Build me a lofty palace, that I may attain the ways and means[2068]-

36. A Fáraó így szólt: „Ó Haman! Építs nekem egy magas építményt, hogy elérjek az okok forrásáig[2068]” -

أَسْبَابَ السَّمَاوَاتِ فَأَطَّلِعَ إِلَى إِلَهِ مُوسَى وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ كَاذِبًا وَكَذَٰلِكَ زُيِّنَ لِفِرْعَوْنَ سُوءُ عَمَلِهِ وَصُدَّ عَنِ السَّبِيلِ وَمَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِي تَبَابٍ ﴿٣٧﴾

37. "The ways and means of (reaching) the heavens, and that I may mount up to the Allah of Moses: But as far as I am concerned, I think (Moses) is a liar!" Thus was made alluring, in Pharaoh's eyes, the evil of his deeds, and he was hindered from the Path; and the plot of Pharaoh led to nothing but perdition (for him).

37. „Az Egek okainak forrásáig és hogy megpillanthassam Mózes istenét. De én bizony úgy vélem, hogy Mózes hazudik!” Ekképpen volt széppé téve a Fáraó számára tettének becstelensége. Akadályozott az úton és nem más a Fáraó kelepcéje, csak mi kárhozatba visz.

وَقَالَ الَّذِي آمَنَ يَا قَوْمِ اتَّبِعُونِ أَهْدِكُمْ سَبِيلَ الرَّشَادِ ﴿٣٨﴾

38. The man who believed said further: "O my people! Follow me: I will lead you to the Path of Right.

38. Mondta, ki hisz: „Ó népem! Kövessetek engem, én a helyes útra vezetlek titeket.”

يَا قَوْمِ إِنَّمَا هَٰذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا مَتَاعٌ وَإِنَّ الْآخِرَةَ هِيَ دَارُ الْقَرَارِ ﴿٣٩﴾

[2067] The arrogant transgressors having closed their hearts to the Message of Allah and to every appeal made to them, it followed by Allah's Law that their hearts were sealed up to any fresh influences for good.

Aki daccal szembefordul, bezárja szívét Allah Üzenete előtt. Semmi jó nem tud hatást gyakorolni rá, nem képes változtatni, helyes irányba állni.

[2068] 28:38. There are two points to be noted here. 1. Pharaoh, in the arrogance of his materialism, thinks of the Kingdom of Heaven like a kingdom on earth; he thinks of spiritual things in terms of palaces and ladders: notice that the word asbab (ways and means) is emphasized by repetition 2. His sarcasm turns Moses and Allah to ridicule, and he frankly states that 'for his part he thinks Moses is a liar'-

28:38. Két gondolat merült fel a Fáraóban: 1. A Fáraó saját gőgje és materializmusa által vezérelve azt hiszi, hogy az Egek Királysága éppen olyan, mint a Földi Királyság. Spirituális dolgokról úgy gondolkodik, mintha azokat létrákkal, építményekkel el lehetne érni. Az „Aszbab”, azaz okoz forrása kifejezés kétszer is szerepel, hangsúlyt kap. 2. Maró gúnnyal állítja be Mózest és Áront nevetségesnek, végül hazugnak titulálja őket.

39. "O my people! This life of the present is nothing but (temporary) convenience: It is the Hereafter that is the Home that will last[2069].

39. „Ó nép! Az Evilági élet, csupán (múlandó) élvezet, De a Túlvilág, az Tartós Otthon[2069].”

مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُوْلَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٤٠﴾

40. "He that works evil will not be requited but by the like thereof: and he that works a righteous deed - whether man or woman - and is a Believer- such will enter the Garden (of Bliss): Therein will they have abundance without measure.

40. „Ki rosszat tesz, csak annak megfelelő elégtételben részesül, mit tett. De ki jót tesz, akár férfi, akár nő és hívő, ezek betérnek a Kertbe, hol számvetés nélkül gondoskodnak róluk.”

وَيَا قَوْمِ مَا لِي أَدْعُوكُمْ إِلَى النَّجَاةِ وَتَدْعُونَنِي إِلَى النَّارِ ﴿٤١﴾

41. "And O my people! How (strange) it is for me to call you to Salvation while ye call me to the Fire!

41. „Ó népem! Mily (különös), hogy én az Üdvözülésre hívlak titeket, ti pedig a Pokolba hívtok engem!”

تَدْعُونَنِي لِأَكْفُرَ بِاللَّهِ وَأُشْرِكَ بِهِ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَأَنَا أَدْعُوكُمْ إِلَى الْعَزِيزِ الْغَفَّارِ ﴿٤٢﴾

42. "Ye do call upon me to blaspheme against Allah, and to join with Him partners of whom I have no knowledge; and I call you to the Exalted in Power, Who forgives again and again!"

42. „Arra hívtok, hogy tagadjam meg Allahot és állítsak Neki olyan társat, miről nincs tudásom. Én a Nagyszerűhöz és az Állandóan Megbocsájtóhoz hívlak titeket!”

لَا جَرَمَ أَنَّمَا تَدْعُونَنِي إِلَيْهِ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِي الدُّنْيَا وَلَا فِي الْآخِرَةِ وَأَنَّ مَرَدَّنَا إِلَى اللَّهِ وَأَنَّ الْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَابُ النَّارِ ﴿٤٣﴾

43. "Without doubt ye do call me to one who is not fit to be called to, whether in this world, or in the Hereafter; our return will be to Allah. and the Transgressors will be Companions of the Fire!

43. „Semmi kétség, ti arra hívtok engem, minek nem jár ki az, hogy szólítsák az Evilágon, sem a Túlvilágon. Visszautunk Allahhoz vezet. A törvényszegők, a Pokol gazdái!”

فَسَتَذْكُرُونَ مَا أَقُولُ لَكُمْ وَأُفَوِّضُ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿٤٤﴾

[2069] Faith makes him see the contrast between vanities, even though they may glitter temporarily, and the eternal Good that is destined for man.

Hite megnyitja szemét a hiábavalóságok csillogásának múlandóságára és a maradandó Jóra, ami az embert célba juttatja.

44. "Soon will ye remember what I say to you (now), My (own) affair I commit to Allah. for Allah (ever) watches over His Servants[2070]."

44. „Majd emlékezni fogtok arra, mit mondok nektek. Allah elé tárom dolgomat, mert Allah Látja szolgálóit[2070].”

فَوَقَاهُ اللَّهُ سَيِّئَاتِ مَا مَكَرُوا وَحَاقَ بِآلِ فِرْعَوْنَ سُوءُ الْعَذَابِ ﴿٤٥﴾

45. Then Allah saved him from (every) ill that they plotted (against him), but the burnt of the Penalty encompassed on all sides the People of Pharaoh.

45. Allah megóvta őt az ármány gonoszától, de a Fáraó népét körülölelte a Büntetés szörnyűsége.

النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ ﴿٤٦﴾

46. In front of the Fire will they be brought, morning and evening: And (the sentence will be) on the Day that Judgment will be established: "Cast ye the People of Pharaoh into the severest Penalty[2071]!"

46. Pokolnak teszik ki őket reggel és este. (Ítéletre várnak) a Napon, mikor beáll az Óra: „Taszítsátok be a Fáraó népét a legszörnyűbb büntetésbe[2071]!”

وَإِذْ يَتَحَاجُّونَ فِي النَّارِ فَيَقُولُ الضُّعَفَاء لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنتُم مُّغْنُونَ عَنَّا نَصِيبًا مِّنَ النَّارِ ﴿٤٧﴾

47. Behold, they will dispute with each other in the Fire! The weak ones (who followed) will say to those who had been arrogant, "We but followed you: Can ye then take (on yourselves) from us some share of the Fire?

47. Vitatkozni fognak egymás közt a Pokolban! Azt mondják a gyengék azoknak, kik gőgösek: „Mi a ti követőitek voltunk. Át tudjátok-e venni rólunk (magatokra) egy részét a Tűznek?”

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُلٌّ فِيهَا إِنَّ اللَّهَ قَدْ حَكَمَ بَيْنَ الْعِبَادِ ﴿٤٨﴾

[2070] The next verse shows his thought to the last is with his People. 'No matter what you do to me: you will have cause to remember my admonition, when perhaps it is too late for you to repent. For my part I commit myself to the care of Allah, and my Faith tells me that all will be right.'

A következő vers saját emberei iránt érzett aggodalmáról szól: „Mindegy, mit tesztek velem, emlékezzetek figyelmeztetésemre akkor, mikor talán túl késő lesz megbánni tetteiteket. Magamat és dolgomat Allahnak ajánlom.”

[2071] . When the Judgment really comes, it is not like an ordinary physical disaster. The Fire of Punishment is ever present-morning and evening- i.e. at all times. The sentence becomes final and there is no mitigation.

Mikor eljön az Ítélet, az nem olyan lesz, mint egy hétköznapi fizikai katasztrófa. A Pokol büntetése tartósan fennálló szenvedés, melynek minden reggel és este kiteszik lakóit az idők végezetéig. Az Ítélet végleges, enyhítésére nincs mód.

48. Those who had been arrogant will say: "We are all in this (Fire)! Truly, Allah has judged between (his) Servants[2072]!"

48. Így szólnak azok, kik gőgösek: „Mi mind benne vagyunk (a Pokolban)! Allah döntött a szolgálók között[2072]!”

وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخَزَنَةِ جَهَنَّمَ ادْعُوا رَبَّكُمْ يُخَفِّفْ عَنَّا يَوْمًا مِّنَ الْعَذَابِ ﴿٤٩﴾

49. Those in the Fire will say to the Keepers of Hell: "Pray to your Lord to lighten us the Penalty for a day (at least[2073])!"

49. Így szólnak azok, kik a Tűzön vannak, a Pokol őrizőinek: „Fohászkodjatok Uratokhoz, hogy könnyítsen rajtunk Büntetéséből egy napot[2073]!”

قَالُوا أَوَلَمْ تَكُ تَأْتِيكُمْ رُسُلُكُم بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا بَلَى قَالُوا فَادْعُوا وَمَا دُعَاء الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿٥٠﴾

50. They will say: "Did there not come to you your apostles with Clear Signs?" They will say, "Yes". They will reply, "Then pray (as ye like)! But the prayer of those without Faith is nothing but (futile wandering) in (mazes of) error[2074]!"

50. Így szólnak: „Nem jöttek tán el Prófétáitok a bizonyságokkal? Mondják: „De igen.” Mondják: „Akkor imádkozzatok! De a hitetlenek imája nem más, mint tévelygés[2074]!”

إِنَّا لَنَنصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ يَقُومُ الْأَشْهَادُ ﴿٥١﴾

51. We will, without doubt, help our apostles and those who believe, (both) in this world's life and on the Day when the Witnesses will stand forth[2075],-

---

[2072] Note the evasion and cynicism of the answer, befitting the character of spiritual misleaders! 'What! are we not suffering with you in the same Fire! Pray to Allah if you like! He has pronounced His Judgment!' Cf. 14:21-22.

Felfedezhető a válaszon a cinizmus és kibúvó keresése, ami jól illeszkedik a spirituális megtévesztők jellemébe: „Mi talán nem szenvedünk veletek ugyanabban a Pokolban? Ha akartok, imádkozzatok Allahhoz! Ő már kihirdette az Ítéletet!” 14:21-22.

[2073] Cf. 39:71. The poor misguided ones will turn to the angels who are their Keepers, asking them to pray and intercede for them. But the angels are set there to watch over them, not to intercede for them. In their innocence they ask, 'Did you have no warnings from messengers, men like yourselves, in your past life?'

39:71. A szegény megtévesztettek az őrzésüket ellátó Angyalokhoz fordulnak. Kérik őket, hogy járjanak el az Úrnál érdekükben. De az Angyalok nem azért vannak ott, hogy könnyítéseket járjanak ki nekik, hanem hogy felügyeljék őket. Ártatlanságukban ezt kérdezik: „Nem kaptátok meg a Próféták figyelmeztetését elmúlt életetekben?”

[2074] The answer being in the affirmative, they will have to tell the dreadful truth: 'This is neither the time nor the place for prayer, for mercy! And in any case, Prayer without Faith is Delusion, and must miss its mark.' Cf. 13:14.

A válasz megerősítése a félelmetes igazságnak: „Ez nem a kegyelemért szóló ima helye és ideje. Másrészt pedig, az ima hit nélkül mit sem ér, csupán önámítás.” 13:14.

[2075] The Day of Judgment is described as "the Day when Witnesses will stand forth". This description implies two things: - that there man will be judged justly; his past actions and his faculties and opportunities will be

51. Mi pártját fogjuk Prófétáinknak és azoknak, kik hisznek az Evilágon és a Napon, mikor Szemtanúk előlépnek[2075].

يَوْمَ لَا يَنفَعُ الظَّالِمِينَ مَعْذِرَتُهُمْ وَلَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ ﴿٥٢﴾

52. The Day when no profit will it be to Wrong-doers to present their excuses, but they will (only) have the Curse and the Home of Misery.

52. A Napon nem használ a bűnösöknek kifogásuk, átok száll rájuk és Nyomorúságos Otthon lesz osztályrészük.

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْهُدَى وَأَوْرَثْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ ﴿٥٣﴾

53. We did aforetime give Moses the (Book of) Guidance, and We gave the book in inheritance to the Children of Israel,-

53. Megadtuk Mózesnek az Útmutatást és a Könyv örökébe léptettük Izrael fiait,-

هُدًى وَذِكْرَى لِأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿٥٤﴾

54. A Guide and a Message to men of Understanding.

54. Ami Útmutatás és Üzenet az értés emberének.

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنبِكَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ ﴿٥٥﴾

55. Patiently, then, persevere: for the Promise of Allah is true: and ask forgiveness for thy fault, and celebrate the Praises of thy Lord in the evening and in the morning[2076].

55. Légy állhatatos. mert Allah ígérete Igaz. Kérj bűnbocsánatot vétkeidért, zengd Urad Dicsőségét este és reggel[2076].

إِنَّ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَاهُمْ إِن فِي صُدُورِهِمْ إِلَّا كِبْرٌ مَّا هُم بِبَالِغِيهِ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿٥٦﴾

56. Those who dispute about the signs of Allah without any authority bestowed on them,- there is nothing in their breasts but (the quest of) greatness, which they shall never attain to: seek refuge, then, in Allah. It is He Who hears and sees (all things)[2077].

---

witnesses as to the use he made of them (24:24); in fact, he will himself be a witness against himself (6:130); - and the prophets and just men will bear witness to the fact that they preached and warned men (39:69; 2:133).

A Végítélet Napja, mikor a szemtanúk előlépnek: 1. Az emberek fölött Igazságosan ítélnek. Tanúk jönnek, akik tetteikről, volt lehetőségeikről, hozzáállásukról számolnak be (24:24), emellett önmaguk is magukkal szemben tesznek vallomást (6:130). 2. A Próféták és igaz emberek tesznek vallomást arról, hogy elvitték-e az embereknek az Üzenetet, figyelmeztetést (39:69 és 2:133).

[2076] Every mortal according to his nature and degree of spiritual enlightenment falls short of the perfect standard of Allah (16:61), and should therefore ask Allah for forgiveness.

Minden halandó, saját képességeinek, természetének és spirituális fokozatának határai között működik. Óhatatlan, hiányosságokkal néz szembe Allah előírásainak teljesítésekor (16:61), ezért Allah bűnbocsánatát kell kérnie.

[2077] The Disputes are actuated by nothing but the desire for self-glory and self-aggrandizement. Their desire is not likely to receive fruition, but others should take warning from it.

56. Kik Allah Áyáival szállnak vitába anélkül, hogy erre hatalom jött volna el számukra, nincs más keblükben, csak kevélység és nem érik fel azokat. Keress hát menedéket Allahban. Ő a Meghalló, a Látó[2077].

لَخَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَكْبَرُ مِنْ خَلْقِ النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٧﴾

57. Assuredly the creation of the heavens and the earth is a greater (matter) than the creation of men: Yet most men understand not[2078].

57. Az Egek és a Föld megteremtése nagyobb (dolog), mint az ember teremtése, de legtöbb ember nem érti[2078].

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَلَا الْمُسِيءُ قَلِيلًا مَّا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾

58. Not equal are the blind and those who (clearly) see: Nor are (equal) those who believe and work deeds of righteousness, and those who do evil. Little do ye learn by admonition[2079]!

58. Nem egyforma a vak és a látó, ahogy nem (egyformák) azok, kik hisznek, jókat cselekednek és ki a rosszat műveli. Kevés az, mit magukba szállnak[2079].

إِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ لَّا رَيْبَ فِيهَا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٥٩﴾

59. The Hour will certainly come: Therein is no doubt: Yet most men believe not.

59. Mert bizony, az Óra eljön, ebben semmi kétség, de a legtöbb ember nem hisz.

Sokan csak azért vitatkoznak, hogy önmaguk nagyságát láttassák, mintegy öndicsőítést célul tűzve. Nem akarnak érveléseikkel sehova elérni, csupán okoskodnak. Ezektől távol kell maradni.

[2078] The heavens and the earth include mankind and all other creatures and millions of stars. Man is himself but a tiny part of creation. Why should he be so egocentric? The whole is greater than a tiny part of it. And Allah Who created the whole of the Worlds is able to do much more wonderful things than can enter the imagination of man. Why should man be arrogant and doubt the Resurrection, and take upon himself to doubt the possibility of Allah's Revelation? It is only because he has made himself blind.

Az Egek és a Föld magában foglalja az emberiséget, más teremtményeket és csillagok millióit. Az ember maga egy parányi része a teremtésnek. Miért annyira egocentrikus? Az egész sokkal több, mint egy parányi rész. Allah, Aki a Világokat létrehozta, még annál is sokkal többre képes, mint amit az ember képzelőereje átfog. Miért annyira gőgös, kételkedő az ember a Feltámadással szemben és kérdőjelezi meg Allah kinyilatkoztatásainak Igazságát? Ez csak azért lehet, mert önmagát vakítja meg.

[2079] The man of Faith who backs his faith by righteous conduct is like the man of clear vision, who sees things in their true perspective and walks with firm steps in the Way of Allah. The man who does evil is like a blind man: the Light of Allah is all around him, but he is blind, and he can see nothing. He has rejected Faith and cannot even learn by other people's admonition.

A Hit embere mögött hitének ereje, jóravaló gondolkodása, hozzáállása segíti őt a tisztánlátásban. Ő a dolgokat azok valós perspektíváiban érzékeli és Allah útján eltökélten halad. Akit a gonosz megvakít, körülette is Allah világossága ég, de vaksága miatt ebből semmit nem lát. Elutasította a Hitet, ezért más emberek intelmeiből sem tanul.

وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ ﴿٦٠﴾

60. And your Lord says: "Call on Me; I will answer your (Prayer): but those who are too arrogant to serve Me will surely find themselves in Hell - in humiliation[2080]!"

60. Mondja Uratok: „Hívjatok engem, Én válaszolni fogok nektek. Kik dacolnak azzal, hogy engem szolgáljanak, megalázottként térnek be a Pokolba[2080]!"

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦١﴾

61. It is Allah Who has made the Night for you, that ye may rest therein, and the days as that which helps (you) to see. Verily Allah is full of Grace and Bounty to men: yet most men give no thanks[2081].

61. Allah az, Ki megtette nektek az Éjt, hogy megnyugvásotokat leljétek benne, a Nappalt (pedig) hogy lássatok. Allah a Bőkezű Kiváltság Birtokosa az emberek fölött, de a legtöbb ember nem ad hálát[2081].

ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ لَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ ﴿٦٢﴾

62. Such is Allah, your Lord, the Creator of all things, there is no god but He: Then how ye are deluded away from the Truth[2082]!

62. Ez Allah, a Ti Uratok, minden dolog Teremtője. Nincs más Isten, csak Ő, hát, hogy tévedhettek meg[2082]?

كَذَلِكَ يُؤْفَكُ الَّذِينَ كَانُوا بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿٦٣﴾

[2080] As this life is not the end of all things, and we are to have its fulfilment in the Hereafter: we have only to pray to the Lord of the Present and the Hereafter, and He will hear us, forgive us, guide us, and make our Path smooth. But Pride will have its fall, -and its humiliating Punishment: Cf. 37:18.

Evilági életünk még nem hoz végkifejletet, a beteljesedés a Túlvilágon jön el. Nekünk csak egy dolgunk van: imádkoznunk kell a Jelen Urához. Ő meghall, megbocsájt, vezet, és utunkat simává teszi. A beképzelt büszkeség megaláztatást és bukást eredményez 37:18.

[2081] The succession of Day and Night in our physical life is frequently appealed to, as a symbol to draw our attention to the Mercy and Bounty of Allah. If we viewed these things aright, we should serve Allah and seek Light from Him and Rest from Him, and celebrate His praises with gratitude.

A Nappalok és Éjjelek váltakozása fizikai életünkben jelzés, ami felhívja figyelmünket Allah Kegyelmére és Bőkezűségére. Ha helyükön értelmezzük a jelenségeket, akkor szolgáljuk Őt, cserébe Világosságot és Megnyugvást kapunk Tőle.

[2082] If we worship false gods, i.e., go after vanities, what is it that deludes us and leads us astray? What could it be but our rank ingratitude and failure to use the understanding which Allah has given us?

Ha hamis isteneket imádunk, hiábavalóságokat kergetünk, akkor mi az, ami megtéveszt és félrevezet minket? Mi más lehet hálátlanságunkon és értelmünk rossz használatán kívül az, ami utunkról lesodor?

63. Thus are deluded those who are wont to reject the Signs of Allah.

63. Ekképpen tévednek meg azok, kik Allah Áyáit tagadják.

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَاء بِنَاء وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَرَزَقَكُم مِّنَ الطَّيِّبَاتِ ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَتَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٤﴾

64. It is Allah Who has made for you the earth as a resting place, and the sky as a canopy, and has given you shape- and made your shapes beautiful,- and has provided for you Sustenance, of things pure and good;- such is Allah your Lord. So Glory to Allah, the Lord of the Worlds!

64. Allah az, Ki megtette nektek a Földet nyugvóhelyül, az Eget boltozatul, képre formált titeket, majd képeteket megszépítette és gondoskodásában részesített titeket az üdvösökből. Ez Allah, Uratok. Legyen Dicső Allah, a Világok Ura!

هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٥﴾

65. He is the Living (One): There is no god but He: Call upon Him, giving Him sincere devotion. Praise be to Allah, Lord of the Worlds!

65. Ő az Élő, nincs más Isten, csak Ő, hát Őt szólítsátok, őszinte odaadást tanúsítva Iránta. Legyen Dicső Allah, a Világok Ura!

قُلْ إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ لَمَّا جَاءنِيَ الْبَيِّنَاتُ مِن رَّبِّي وَأُمِرْتُ أَنْ أُسْلِمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٦﴾

66. Say: "I have been forbidden to invoke those whom ye invoke besides Allah,- seeing that the Clear Signs have come to me from my Lord; and I have been commanded to bow (in Islam) to the Lord of the Worlds."

66. Mondd: „Tiltva van nekem, hogy olyanhoz fohászkodjak, mikhez ti fohászkodtok Rajta kívül, miközben eljöttek hozzám a bizonyságok Uramtól. Arra lettem elrendelve, hogy alávessem magamat a Világok Urának.”

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُم مِّن تُرَابٍ ثُمَّ مِن نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ ثُمَّ لِتَكُونُوا شُيُوخًا وَمِنكُم مَّن يُتَوَفَّى مِن قَبْلُ وَلِتَبْلُغُوا أَجَلًا مُّسَمًّى وَلَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾

67. It is He Who has created you from dust then from a sperm-drop, then from a leech-like clot; then does he get you out (into the light) as a child: then lets you (grow and) reach your age of full strength; then lets you become old,- though of you there are some who die before;- and lets you reach a Term appointed; in order that ye may learn wisdom.

67. Ő az, Ki megteremtett titeket a porból, majd az élet cseppjéből, majd az alvadékból, majd gyermekként hozatott elő. Majd eléritek erőtök teljét, míg meg nem öregedtek, s köztetek, ki ezelőtt meghal. Hát érjétek el a kijelölt időt, hátha tán felfogjátok!”

هُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ فَإِذَا قَضَى أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُن فَيَكُونُ ﴿٦٨﴾

68. It is He Who gives Life and Death; and when He decides upon an affair, He says to it, "Be", and it is.

68. Ő az, Ki életre kelt, elmulaszt, s ha elrendel egy dolgot, azt mondja „légy" és lesz.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ أَنَّى يُصْرَفُونَ ﴿٦٩﴾

69. Seest thou not those that dispute concerning the Signs of Allah. How are they turned away (from Reality)?-

69. Nem látod-e azokat, kik vitába szállnak Allah Áyáival? Hogy mehettek ennyire félre-

الَّذِينَ كَذَّبُوا بِالْكِتَابِ وَبِمَا أَرْسَلْنَا بِهِ رُسُلَنَا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٧٠﴾

70. Those who reject the Book and the (revelations) with which We sent our apostles: but soon shall they know[2083],-

70. Azok, kik meghazudtolták a Könyvet és (a kinyilatkoztatásokat), miket általa leküldtünk Prófétáinknak? De meg fogják tudni[2083]! -

إِذِ الْأَغْلَالُ فِي أَعْنَاقِهِمْ وَالسَّلَاسِلُ يُسْحَبُونَ ﴿٧١﴾

71. When the yokes (shall be) round their necks, and the chains; they shall be dragged along-

71. Mikor nyakaikra béklyókat, láncokat (vernek) és úgy vonszolják őket-

فِي الْحَمِيمِ ثُمَّ فِي النَّارِ يُسْجَرُونَ ﴿٧٢﴾

72. In the boiling fetid fluid: then in the Fire shall they be burned;

72. Be a fortyogó lébe, majd a Tűzben perzselődnek.

ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَا كُنتُمْ تُشْرِكُونَ ﴿٧٣﴾

73. Then shall it be said to them: "Where are the (deities) to which ye gave part- worship-

73. Majd azt mondják nekik: „Hol vannak (az istenek), kiket állítottatok-"

مِن دُونِ اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا بَل لَّمْ نَكُن نَّدْعُو مِن قَبْلُ شَيْئًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ الْكَافِرِينَ ﴿٧٤﴾

[2083] "The Book" may refer to the Holy Quran or to the fundamental, Revelation the "Mother of the Book" (13:39), while the Books revealed to the messengers are the definite Revelations that came down to men from time to time.

A Könyv a Koránra utal, ami alapvető kinyilatkoztatásunk, a „Könyvek Anyja" (13:39). Az előző Könyveket azok a kinyilatkoztatások jelenítik meg, melyek időről időre különböző kiválasztott emberek szájából elhangzottak.

74. "In derogation of Allah." They will reply: "They have left us in the lurch: Nay, we invoked not, of old, anything (that had real existence)." Thus does Allah leave the Unbelievers to stray.

74. „Allahon kívül?" Így szólnak: „Tévelygésbe vittek minket. Mi több! Nem fohászkodtunk azelőtt semmihez (ami létezett)." Ekképpen viszi tévelygésbe Allah a hitetleneket.

ذَلِكُم بِمَا كُنتُمْ تَفْرَحُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنتُمْ تَمْرَحُونَ ﴿٧٥﴾

75. "That was because ye were wont to rejoice on the earth in things other than the Truth, and that ye were wont to be insolent.

75. „Ez hát, miáltal Igaztalanuk örvendeztetek a Földön és arcátlanok voltatok."

ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٧٦﴾

76. "Enter ye the gates of Hell, to dwell therein: and evil is (this) abode of the arrogant!"

76. „Térjetek be a Pokol kapuin, miben ti mindörökkön lesztek. Nyomorú viszonzás jár a gőgösködőknek."

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَإِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ ﴿٧٧﴾

77. So persevere in patience; for the Promise of Allah is true: and whether We show thee (in this life) some part of what We promise them,- or We take thy soul (to Our Mercy) (before that),-(in any case) it is to Us that they shall (all) return.

77. Légy állhatatos, mert Allah Ígérete Igaz. Akár láttatunk veled valamennyit abból, mit ígérünk nekik, vagy magunkkal visszük lelked (ezelőtt), Hozzánk vezet visszautatok.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ مِنْهُم مَّن قَصَصْنَا عَلَيْكَ وَمِنْهُم مَّن لَّمْ نَقْصُصْ عَلَيْكَ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ فَإِذَا جَاء أَمْرُ اللَّهِ قُضِيَ بِالْحَقِّ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْمُبْطِلُونَ ﴿٧٨﴾

78. We did aforetime send apostles before thee: of them there are some whose story We have related to thee, and some whose story We have not related to thee. It was not (possible) for any apostle to bring a sign except by the leave of Allah. but when the Command of Allah issued, the matter was decided in truth and justice, and there perished, there and then those who stood on Falsehoods[2084].

78. Elküldtünk Prófétákat előtted. Köztük, kiről meséltünk neked és köztük, kiről nem meséltünk neked. Nem hozhatott (egy) Próféta (sem) Jelet, csak Allah engedelmével. Ha eljött Allah parancsolása, az elrendeltetett az Igazzal és elvesztek ott a hiábavalók[2084].

[2084] Cf. 4:164. Allah sent Messengers of His Truth to every people. There are some whose names are known to us through the Holy Quran, but there are a large number whose names are not made known to us through that medium. We must recognize the Truth wherever we find it.

4:164. Allah elküldte Prófétáit az Ő Igazságával minden embernek. Vannak közülük páran, kiket a Korán megemlít, de nagy számban vannak azok, kik nem szerepelnek a versekben. Ettől függetlenül fel kell ismernünk az Igazságot, bárhol áll elő.

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَنْعَامَ لِتَرْكَبُوا مِنْهَا وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٧٩﴾

79. It is Allah Who made cattle for you, that ye may use some for riding and some for food;

79. Allah az, Ki arra tette meg nektek a jószágokat, hogy néhányon utazzatok, és hogy közülük egyetek.

وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَلِتَبْلُغُوا عَلَيْهَا حَاجَةً فِي صُدُورِكُمْ وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ ﴿٨٠﴾

80. And there are (other) advantages in them for you (besides); that ye may through them attain to any need (there may be) in your hearts; and on them and on ships ye are carried.

80. És bennük még (számos más) haszon van számotokra. Elértek velük célokat, miket kebletek rejt. Rajtuk és a bárkán vitetitek magatokat.

وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَأَيَّ آيَاتِ اللَّهِ تُنكِرُونَ ﴿٨١﴾

81. And He shows you (always) His Signs: then which of the Signs of Allah will ye deny?

81. Láttatja veletek Áyáit, hát Allah Áyái közül melyiket tagadjátok?

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَانُوا أَكْثَرَ مِنْهُمْ وَأَشَدَّ قُوَّةً وَآثَارًا فِي الْأَرْضِ فَمَا أَغْنَى عَنْهُم مَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٢﴾

82. Do they not travel through the earth and see what was the End of those before them? They were more numerous than these and superior in strength and in the traces (they have left) in the land: Yet all that they accomplished was of no profit to them.

82. Nem járnak-e a Földön, s látják milyen beteljesülése azoknak, kik előttük voltak? Többen voltak náluk, nagyobbak erőben és (hátrahagyott) nyomokban a Földön. Mégsem segített rajtuk az, mit elnyertek.

فَلَمَّا جَاءتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَرِحُوا بِمَا عِندَهُم مِّنَ الْعِلْمِ وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤُون ﴿٨٣﴾

83. For when their apostles came to them with Clear Signs, they exulted in such knowledge (and skill) as they had; but that very (Wrath) at which they were wont to scoff hemmed them in[2085].

83. Mikor eljöttek hozzájuk Prófétáik a bizonyságokkal, örvendeztek annak, mi náluk volt a tudásból, s körbeölelte őket az, mit megcsúfoltak[2085].

[2085] 16:34. Nothing could stop Justice of Allah punishing Evil. What they had ridiculed came as an inexorable fact. None of their grandeur or art or science or skill was of any use when they lost their souls!

16:34. Allah Igazságszolgáltatását nem tudja semmi sem megakadályozni abban, hogy a gonoszt meg ne büntesse. Amit megcsúfolnak, kinevetnek, megkérdőjelezhetetlen tényként köszön vissza. Saját nagyszerűségük, szuper képességük, tanultságuk, zsenialitásuk nem ér semmit, amikor elvesztik lelküket.

فَلَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا قَالُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَحْدَهُ وَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا بِهِ مُشْرِكِينَ ﴿٨٤﴾

84. But when they saw Our Punishment, they said: "We believe in Allah,- the one Allah - and we reject the partners we used to join with Him."

84. Mikor látták büntetésünket, mondták: „Hiszünk Allahban, az Egyetlenben és megtagadjuk azokat, miket társul állítottunk Hozzá.”

فَلَمْ يَكُ يَنفَعُهُمْ إِيمَانُهُمْ لَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا سُنَّتَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ فِي عِبَادِهِ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْكَافِرُونَ ﴿٨٥﴾

85. But their professing the Faith when they (actually) saw Our Punishment was not going to profit them. (Such has been) Allah's Way of dealing with His Servants (from the most ancient times). And even thus did the Rejecters of Allah perish (utterly)!

85. De nem használt nekik hitük, mikor meglátták Büntetésünket. Ez volt Allah Szunnája (Útja) a múltban az Ő szolgálóival. Rajtavesztettek azon a hitetlenek.

41. FUSSILAT (EXPLAINED IN DETAIL-RÉSZLETEZETTEK)

Introduction to Surah Fussilat (Explained in Detail)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The name of this Surah is composed of two words, *Ha-Mim* and *As-Sajdah*, which implies that it is a Surah which begins with *Ha-Mim* and in which a verse requiring the performance of *sajdah* (prostration) has occurred.

Period of Revelation

According to authentic Traditions, it was sent down after the affirmation of the Faith by Hadrat Hamzah and before the affirmation of the Faith by Hadrat Umar. Muhammad bin Ishaq, the earliest biographer of the Holy Prophet, has related on the authority of Muhammad bin Ka'b al-Qurzi, the famous follower of the Companions, that one day some of the Quraish chiefs were sitting in their assembly in the Masjid al-Haram, while in another corner of the Mosque there was the Holy Prophet sitting by himself. This was the time when Hadrat Hamzah had already embraced Islam and the people of the Quraish were feeling upset at the growing numbers of the Muslims. On this occasion, Utbah bin Rabi'ah (the father-in-law of Abu Sufyan) said to the Quraish chiefs: "Gentlemen, if you like I would go and speak to Muhammad (upon whom be Allah's peace and blessings) and put before him some proposals; maybe that he accepts one of them, to which we may also agree, and so he stops opposing us." They all agreed to this, and Utbah went and sat by the Holy Prophet. When the Holy Prophet turned to him, he said: "Nephew, you know the high status that you enjoy in the community by virtue of your ancestry and family relations, but you have put your people to great trouble: you have created divisions among them and you consider them to be fools: you talk ill of their religion and gods, and say things as though all our forefathers were pagans. Now listen to me and I shall make some suggestions. Consider them well: maybe that you accept one of them." The Holy Prophet said: "Abul Walid, say what you want to say and I shall listen to you." He said, "Nephew, if by what you are doing, you want wealth, we will give you enough of it so that you will be the richest man among us; if you want to became an important man, we will make you our chief and will never decide a matter without you; if you want to be a king, we will accept you as our king; and if you are visited by a jinn, whom you cannot get rid of by your own power, we will arrange the best physicians and have you treated at our own expense." 'Utbah went on speaking in this strain and the Holy Prophet went on listening to him quietly. Then he said, "Have you said, O Abul Walid, what you had to say?" He replied that he had. The Holy Prophet said: "Well, now listen to me. "Then pronouncing *Bismilah ir Rehman-ir-Raihm* he began to recite this very Surah, and Utbah kept on listening to it, putting his hands behind his back and leaning on them as he listened. Coming to the verse of prostration (v. 38) the Holy Prophet prostrated himself; then raising his head, said, "This was my reply, O Abul Walid, now you may act as you please." Then Utbah arose and walked back towards the chiefs, the people saw him from afar, and said: "By God! Utbab's face is changed. He does not look the same man that he was when he went from here." Then, when he came back and sat down, the people asked, "What have you heard?" He replied, "By God! I have heard something the like of which I had never heard before. By God, it's neither poetry, nor sorcery, nor magic. O chiefs of the Quraish, listen to what I say and leave this man to himself. I think what he recites is going to have its effect. If the other Arabs overcome him, you will be saved from raising your band against your brother, and the others will deal with him. But if he overcame Arabia, his sovereignty would be your

sovereignty and his honor your honor." Hearing this the chiefs spoke out: "You too, O father of Walid, have been bewitched by his tongue."

Utbah replied, "I have given you my opinion; now you may act as you please." (Ibn Hisham, vol. I, pp. 313-314).
This story has been narrated by several other traditionists also on the authority of Hadrat Jabir bin Abdullah in different ways, with a little variation in wording.

Theme and Subject Matter

In the discourse that Allah sent down in response to what Utbah said, no attention whatever was paid to the absurd proposals that he had made to the Holy Prophet. For what he had said was, in fact, an attack on the Holy Prophet's intention and his intellect. His assumption was that as there was no possibility of his being a Prophet and the Quran being Allah's Revelation, inevitably the motive of his invitation must either be the desire to obtain wealth and political power, or, God forbid, he had lost his reason. In the first case, he wanted to make a bargain with the Holy Prophet; in the second, he was insulting him when he said that the Quraish chiefs would have been cured of his madness at their own expense. Obviously, when the opponents come down to such absurd things, no gentleman would like to answer them, but would ignore them and say what he himself had to say.
Therefore, ignoring what Utbah said, this Surah makes antagonism its subject of discussion, which the unbelieving Quraish were showing stubbornly and wickedly in order to defeat the message of the Qur'an. They would say to the Holy Prophet, "You may try however hard you try: we would not listen to you. We have put coverings on our hearts and we have closed our ears. There is a wall between you and us, which would never let us meet together."
They had given a clear notice to the Holy Prophet to the effect: "You may continue your mission of inviting the people to yourself, but we would go on opposing you as hard as we can to frustrate your mission."
For this object they had devised the following plan: Whenever the Holy Prophet or a follower of his would try to recite the Qur'an before the people, they would at once raise such a hue and cry that no one could bear anything.
They were desperately trying to misconstrue the verses of the Qur'an and spread every kind of misunderstanding among the people. They misconstrued everything and found fault even with the straightforward things. They would isolate words and sentences from their right context, from here and there, and would add their own words in order to put new meanings on them so as to mislead the people about the Quran and the Messenger who presented it.
They would raise strange objections a specimen of which has been presented in this Surah. They said, "If an Arab presents a discourse in Arabic, what could be the miracle in it? Arabic is his mother tongue. Anyone could compose anything that he pleased in his mother tongue and then make the claim that he had received it from God. It would be a miracle if the person would suddenly arise and make an eloquent speech in a foreign tongue which he did not know. Then only could one say that the discourse was not of his own composition but a revelation from God."
Here is a resume of what has been said in answer to this deaf and blind opposition:

1. The Qur'an is most certainly the Word of God, which He has sent down in Arabic. The ignorant people do not find any light of knowledge in the truths that have been presented in it plainly and clearly, but the people of understanding are seeing this light as well as benefiting by it. It is surely Allah's mercy that He has sent down this Word for the guidance of

man. If a person regarded it as an affliction, it would be his own misfortune. Good news is for those who benefit by it and warning for those who turn away from it.

2. If you have put coverings on your hearts and have made yourselves deaf, it is none of the Prophet's job to make the one hears who does not want to hear, and the one who does not want to understand forcibly. He is a man like you; he can make only those to hear and understand, who are inclined to hear and understand.
3. Whether you close down your eyes and ears and put coverings on your hearts, the fact, however, is that your God is only One God, and you are not the servant of anyone else. Your stubbornness cannot change this reality in any way. If you accept this truth and correct your behavior accordingly you will do good only to yourselves, and if you reject it, you will only be preparing your own doom.
4. Do you have any understanding as to whom you disbelieve and with whom you associate others in divinity? It is with regard to that God Who has created this limitless universe, Who is the Creator of the earth and heavens, from Whose blessings you are benefiting on the earth, and on Whose provisions you are being fed and sustained. You set up His mean creatures as His associates and then you are made to understand the truth you turn away in stubbornness.
5. If you still do not believe, then be aware that a sudden torment is about to visit you, the like of which had visited the Ad and the Thamud, and this torment also will not be the final punishment of your crimes, but there is in addition the accountability and the fire of Hell in the Hereafter.
6. Wretched is the man who gets as company such satans from among men and jinn, who show him nothing but green and pleasant, who make his follies seem fair to him, who neither let him think aright himself nor let him hear right from others.
7. This Quran is an unchangeable Book. You cannot defeat it by your machinations and falsehoods. Whether falsehood comes from the front or makes a secret and indirect attack from behind, it cannot succeed in refuting it.
8. Today when this Quran is being Presented in your own language so that you may understand it, you say that it should have been sent down in some foreign tongue. But had We sent it in a foreign tongue for your guidance, you would yourselves have called it a joke, as if to say, "What a strange thing! The Arabs are being given guidance in a non- Arabic language, which nobody understands." This means that you, in fact, have no desire to obtain guidance. You are only inventing ever new excuses for not affirming the faith.
9. Today you do not believe but soon you will see with your own eyes that the message of this Qur'an had pervaded the whole world and you have yourselves been overwhelmed by it. Then you will come to know that what you were being told was the very truth.

The question that was vexing the Holy Prophet at that time was as to how be should carve out a way of preaching his message when he had to face such heavy odds on every side. The solution he was given to this question was: "Although apparently the obstacles seem to be insurmountable, the weapon of good morals and character can smash and melt them away. Use this weapon patiently, and whenever Satan provokes you and incites you to use some other device, seek refuge in Allah."

Bevezetés a Fusszilat (Részletezettek) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szúra címe két szóból áll össze. Az első két betű: Ha-Mim, és As-Sadzsda, ami azt jelzi, hogy a Ha-Mim vers után le kell borulni.

A kinyilatkoztatás ideje

Autentikus Hadiszok szerint ez a Szúra, Hamza megtérése után és Omar, valamint a Próféta első életrajzírója, Mohammed bin Ishaq megtérése előtt született. Mohammed bin Ka'b al-Qurzi, az egyik neves követő azt közölte, hogy egy alkalommal a Quraish főnökök a Kábánál tanácsot ültek, míg egy másik sarokban a Próféta ült egyedül. Ekkor vette fel Hamza az Iszlámot, Quraish pedig bosszankodott a hívők számának növekedése miatt. Utbah bin Rabi'ah (Abu Sufyan apósa) így szólt a Quraish főnökökhöz: „Lehet, ha valamelyikünk beszélne Mohammeddel és olyan ajánlatot tenne neki, ami akármelyikünknek tetszene, akkor belemenne és felhagyna az ellenszegüléssel." Egyetértettek vele és Utbah odament a Prófétához. Amikor a Próféta hozzáfordult, így szólt: „Ugye tisztában vagy magas helyeddel, mit a közösségben származásod és családi szálaid révén betöltesz? Népedet, azonban bajba sodortad: megosztottad és bolondnak nézed őket. Beteg dolgokat állítasz vallásukról, isteneikről és azt mondod, hogy elődeink pogányok voltak. Hallgass rám, ajánlatot teszek neked és fontold meg azokat jól." A Próféta így válaszolt: „Abul Walid, mondd, amit mondani akarsz, hallgatlak." Mondta: „Ha vagyont akarsz, adunk neked és te lehetsz a leggazdagabb közöttünk. Ha fontos ember akarsz lenni, főnöknek teszünk meg, és nem határozunk nélküled. Ha királyságot akarsz, királyunkká fogadunk. Ha Dzsinn szállott meg, mitől nem tudsz megszabadulni magad, a mi költségünkön a legjobb orvosok fognak kikezelni." A Próféta nyugodtan végighallgatta Utbah beszédét majd megszólalt: „Ó, Abul Walid, elmondtad-e mit mondani akartál?". Igen, válaszolta. Akkor hallgass meg engem: *Bismillah ir Rahman-ir-Rahim* és a Próféta nekikezdett ennek a Szúrának. Utbah kezeit háta mögé rejtette úgy hallgatta őt. Amikor elérkezett a 38. vershez, melynél le kell borulni, a Próféta leborult, majd felegyenesedve így szólt: „Ez volt a válaszom, Abul Walid, most tégy, ahogy tetszik." Amikor Utbah felállt és visszament a főemberekhez, ők messziről látták őt és így szóltak: „Istenemre! Utbah arca megváltozott. Nem úgy néz ki, mint ahogy innen elment." Mikor visszaérkezett, az emberek faggatni kezdték. „Mit hallottál?" Ezt válaszolta: „Istenemre! Olyasmit hallottam, amit soha azelőtt. Istenemre, ez nem is költészet, nem is mágia. Ó, Quraish főnökök! Hallgassatok meg és hagyjátok ezt az ember. Úgy vélem, hogy amit recitál, annak hatása van. Ha a többi Arab legyőzi őt, akkor megszűnik bajotok és mások oldják meg vele kapcsolatos gondotokat. Ha ő győz Arábia felett, akkor az ő felségjoga, a ti felségjogotok is lesz, ahogy az ő méltósága a tiétek is." Ezt hallva, a főnökök így szóltak: „Ó, Walid atyja! Téged is megigézett a nyelvével!"
Utbah válaszolt: „Elmondtam véleményemet, most tegyétek, ami tetszik." (Ibn Hisham, vol I. 313-314. o.).
Ezt a történetet sok Hadisz gyűjtő kommentálta más-más változatban, de ezek csak szavakban és nem lényegben térnek el egymástól.

Témakör

Azokban a versekben, melyeket a Próféta kapott, nem hangzik el válasz Utbah ajánlatára, ami önmagában is bántó volt Mohammed szándékait és intellektusát illetően. Az volt ugyanis Utbah

hipotézise, hogy Mohammed (béke reá) nem lehet Próféta, és a Korán, nem Allah kinyilatkoztatása. Ha pedig így van, akkor a Próféta evilági haszon, vagyon, hatalom miatt teszi, amit tesz, vagy ne adj' Isten elment az esze. Ha az első állítás igaz, akkor alkudni akart, ha a második, akkor sértésnek vetette oda azt, hogy a Quraish főnökök, majd saját költségükön kúrálják ki megszállottságát. Ha egy intelligens embert ilyen támadás ér, nem ad rá választ, nem vesz tudomást róla és azt mondja, amit mondania kell.
Utbah ajánlatára nem tételesen kitérni, egyet tesz annak elutasításával, így a Korán üzenete felülírta a makacs Quraish felvetését. Ezt mondhatták volna a Prófétának: „Próbálkozz csak, mi nem hallgatunk rád. Fátylat borítunk szíveinkre, betapasztjuk füleinket, fal van közöttünk és közötted, ami meggátol minket abban, hogy valaha is találkozzunk."
Egy félreérthetetlen üzenetet küldtek a Prófétának: „Folytathatod a küldetésedet, megszólíthatod az embereket, de mi szembefordulunk veled és ott zavarunk, ahol tudunk."
Elhatározták, hogy ha a Próféta, vagy valamelyik követője Koránt recitál, akkor ők hangoskodással, ordítozással lehetetlenítik azt el, hogy semmit se lehessen hallani abból.
Azzal is próbálkoztak, hogy félremagyarázzák a Koránt és téveszméket terjesztenek az emberek között. A szavakat helyeikről, a gondolatokat kontextusaikból forgatják ki, ezekhez hozzáköltik saját verziójukat és a végén olyan jelentés jelenik meg, ami messze vezeti az embereket a Koránt ól és attól a jelentéstől, amit a Próféta hirdet. Olyan szövegekkel próbálkoznak, melyek hasonlóak a Korán Szúráihoz, mert így vélekedtek: „Ha egy Arab ember Arab nyelven közöl egy gondolatot, ami az anyanyelve, akkor miért kell azt Isten kinyilatkoztatásának tekinteni? Akkor lenne igazi csoda, ha hirtelen az illető egy olyan idegen nyelven kezdene ékesszólóan beszélni, amit eddig nem tudott. Akkor ezt valószínűleg csodának, a megszólalást pedig Isten Szavának kell elismerni."
Íme, ez a rezüméje annak, amit a Próféta a süket és vak ellenzőivel közölt:

1. A Korán bizonyosan Allah Szava, amit Ő Arabul bocsátott le. A tudatlanok nem fedezhetik fel abban sem a tudást, sem az igazságot, mert azok csak az értés emberei előtt tárulnak fel. Azért érkezett el az emberekhez az Ő szava, hogy Útmutatást adjon. Büntetés annak, ki rossz úton halad, de jutalom annak, ki tanul belőle.
2. Ha szívedre leplet borítasz, füleidet betapasztod, nem a Próféta feladata, hogy hallásodat megnyissa, értésedet megvilágítsa. Ő egy olyan ember, mint te. A te dolgod meghallani őt és értésedet felé irányítani.
3. Azzal, hogy füled, szemed és szíved bezárod, a tény marad: Egy az Isten és te akkor is Őt szolgálod, ha nem akarod. Vagy elfogadod, és ennek megfelelően cselekszel, vagy elutasítod, és saját kínszenvedésedet készíted elő.
4. Fel tudjátok-e fogni, hogy Kiben nem hisztek, és miknek tulajdonítotok isteni attribútumokat Rajta kívül? Egyedül Isten az, Ki ezt a határtalan világot megteremtette, Aki az Egek és Föld Ura, Kinek gondviselését és ellátását mi itt mind élvezzük. Bárgyú dolgaitokat társítjátok tán mellé és konokul elutasítjátok az Ő Igazságát?
5. Ha nem hisztek, legyetek biztosak abban, hogy balsorsotokat nem kerülitek el, hisz ez elől nem tudott kitérni sem Aád, sem Thamud népe. Büntetésük nem a végső kínszenvedés volt bűneikért, mert a Túlvilági elszámolás után a Pokolba jut az, aki ezek után sem érti meg, mihez igazítsa életét.
6. Megtévedt az, ki az ördögök és az azokkal cimboráló Dzsinnek, emberek társaságát keresi, akik élvezetesnek mutatják be nekik azt, ami őket egyre messzebb viszi az Igazság meghallásától meglátásától.
7. Ez a Korán változatlan és megváltozhatatlan. Nem győzedelmeskedhetsz felette kitalációkkal, koholmányokkal. Ha egy nem odavaló gondolat kerülne be abba, kivetné magából és önmaga cáfolatává válna.
8. A Koránt saját Arab nyelveteken adtuk le. Miért kellene azt egy idegen, számotokra érthetetlen nyelven közölni, ha célja az Igazság üzenete és az Útmutatás? Tudnátok-e egy fületeknek idegen, értéseteknek távoli Koránt Útmutatásként használni?

9. Ma még nem hiszitek el, de hamar rájöttök, hogy a Korán üzenete a világnak szól, és ha a világ megérti, akkor annak örvényében kényszerültök megérteni azt ti is. Akkor majd elhiszitek tán, hogy amit ma itt mondanak nektek, az igaz.

A Próféta ekkor még azon gondolkodott, miként vájhatna utat szónoklataival az elavult hiedelmek világából az Egyistenhit felé. A módszer a magas morál, jellem és minta adása volt, ami a leghatásosabb fegyver ott, ahol a hiedelmek, babonák ezekkel ellentétes értékeket támasztottak fel.

41. Fussilat	41. Fusszilat
EXPLAINED IN DETAIL	**RÉSZLETEZETTEK**
Total Verses: 54	Összes vers: 54
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

حم ﴿١﴾

1. Ha Mim:
1. *Ha. Mim.*

تَنزِيلٌ مِّنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿٢﴾

2. A Revelation from ((Allah)), Most Gracious, Most Merciful;-
2. *A Mindenhatótól és Kegyelmestől jövő Kinyilatkoztatás,-*

كِتَابٌ فُصِّلَتْ آيَاتُهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٣﴾

3. A Book, whereof the verses are explained in detail;- a Qur'an in Arabic, for people who understand;-

3. Könyv, minek Áyái részletesen kifejtettek, az Arab Korán a népnek, kik értenek,-

بَشِيرًا وَنَذِيرًا فَأَعْرَضَ أَكْثَرُهُمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿٤﴾

4. Giving good news and admonition: yet most of them turn away, and so they hear not[2086].

4. Az örömhír hordozójaként, figyelmeztetőként, de legtöbbjük elfordult és ők nem hallanak[2086].

وَقَالُوا قُلُوبُنَا فِي أَكِنَّةٍ مِّمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ وَفِي آذَانِنَا وَقْرٌ وَمِن بَيْنِنَا وَبَيْنِكَ حِجَابٌ فَاعْمَلْ إِنَّنَا عَامِلُونَ ﴿٥﴾

5. They say: "Our hearts are under veils, (concealed) from that to which thou dost invite us, and in our ears in a deafness, and between us and thee is a screen: so do thou (what thou wilt); for us, we shall do (what we will!)[2087]"

5. Mondják: „Szívünk lepelben van attól, mire hívsz, füleink süketek, minket és titeket függöny választ el. Tegyetek (mit jónak láttok), mi is azt tesszük[2087].”

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَى إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَاسْتَقِيمُوا إِلَيْهِ وَاسْتَغْفِرُوهُ وَوَيْلٌ لِّلْمُشْرِكِينَ ﴿٦﴾

6. Say thou: "I am but a man like you: It is revealed to me by Inspiration, that your Allah is one Allah. so stand true to Him, and ask for His Forgiveness." And woe to those who join gods with Allah[2088],-

---

[2086] With all the qualities mentioned in the last verses, if men do not profit by its blessings, the fault lies in their will: they turn away, and thus fail to hear the voice that cans to them.

A korábbi versek arról szóltak, mi mindent megtett Allah annak érdekében, hogy az emberekhez elérkezzen Üzenete, áldása. Ők a felelősek, ha nem fogadják be mindazt, ami ajtajukon kopogtat.

[2087] The consequence of their willful rejection is that a distance is created between Revelation and those for whom it is meant; their ears become deaf, so that the voice falls fainter and fainter on their ears: they feel a bar between themselves and the Messenger who comes to teach them. Cf. 7:25.

Szándékos elutasításuk következménye az, hogy távolság keletkezett a Kinyilatkoztatások és azok közt, akikhez a Kinyilatkoztatásoknak szólnia kellene. Füleik egyre halványabban hallják meg a szólítást, végül teljesen bezárulnak. Válaszfalat éreznek maguk és a Próféta közt, aki tanítani jött őket 7:25.

[2088] The reply is in effect: that the bringer of the Message is not an angel nor a god, and so there can and ought to be no barrier between him and his hearers; but he has been chosen to bring a Message of Truth and Hope to them; they should accept the Gospel of Unity,

A válasz hatásos. Az Üzenet hordozója nem Angyal, nem is Isten, ezért nem szabadna válaszfalnak lennie közte és hallgatói között. Arra lett kiválasztva, hogy Igazságot és Reményt hozzon el az embereknek, s hogy fogadják el az Egyetlen Isten kultuszát, a Monoteizmust.

6. Mondd: „Én csupán olyan ember vagyok, mint ti. Az sugallott rám, hogy Istenetek Egy Isten, hát legyetek egyenesek Felé, kérjétek bűnbocsánatát, és jaj, a bálványimádóknak[2088]! -

الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُم بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿٧﴾

7. Those who practice not regular Charity, and who even deny the Hereafter.

7. Kik nem adnak kötelező alamizsnát, s a Túlvilágot ők tagadják,

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٨﴾

8. For those who believe and work deeds of righteousness is a reward that will never fail.

8. Mert bizony, kik hisznek, jókat cselekszenek, bérük soha nem maradhat el.

قُلْ أَئِنَّكُمْ لَتَكْفُرُونَ بِالَّذِي خَلَقَ الْأَرْضَ فِي يَوْمَيْنِ وَتَجْعَلُونَ لَهُ أَندَادًا ذَٰلِكَ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٩﴾

9. Say: Is it that ye deny Him Who created the earth in two Days? And do ye join equals with Him? He is the Lord of (all) the Worlds[2089].

9. Mondd: „Megtagadjátok tán azt, Ki megteremtette a Földet két nap alatt? És ti vetélytársakat tesztek meg Neki? Ez Ő, A Világok Ura[2089]!"

وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ مِن فَوْقِهَا وَبَارَكَ فِيهَا وَقَدَّرَ فِيهَا أَقْوَاتَهَا فِي أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ سَوَاءً لِّلسَّائِلِينَ ﴿١٠﴾

10. He set on the (earth), mountains standing firm, high above it, and bestowed blessings on the earth, and measure therein all things to give them nourishment in due proportion, in four Days, in accordance with (the needs of) those who seek (Sustenance).

10. Megtette azon a Hegyvonulatokat fölé magasodva, megáldotta azt, és négy napon át kimérte ott a megélhetést a rászorulók (igénye) szerint.

[2089] This is a difficult passage, describing the primal creation of our physical earth and the physical heavens around us. If we count the two Days mentioned in this verse, the four Days, mentioned in verse 10, and the two Days mentioned in verse 12, we get a total of eight Days, while in many passages the creation is stated to have taken place in six Days: see 7:54; and 32:4. The Commentators understand the "four Days" in verse 10 to include the two Days in verse 9, so that the total for the universe comes to six Days. This is reasonable, because the processes described in verses 9 and 10 form really one series. In the one case it is the creation of the formless matter of the earth; in the other case it is the gradual evolution of the form of the earth, its mountains and seas, and its animal and vegetable life, with the "nourishment in due proportion", proper to each. Cf. also 15:19-20.

Ez egy nehéz szakasz, ami a Föld és az Egek kezdeti teremtését írja le. Ha a két napot vesszük alapul, amit ez a vers közöl, majd a négy napot a 10-ik versben és további két napot a 12-ik versben, akkor összesen nyolc nap jönne ki, ami nem egyezik az összes többi részben fellelhető hat nappal. Lásd 7:54 és 32:4. A 10-ik versben szereplő „négy napot" a kommentátorok együtt értelmezik a 9-ik vers két napjával, tehát a 9-ik és 10-ik versben összesen négy napról van szó, így pedig, a 12-ik két napjával együtt, a Világmindenség megteremtésére kijön a hat nap. Ez így logikus, mert a 9-10-ik versek folyamatai is egy egységet formálnak. A 9-ik vers még egy nem megformált föld szubsztanciáról beszél, melyen fokozatosan kialakulnak a hegyek, tengerek, állat és növényvilág „a megélhetés kimért igénye szerint". Lásd szintén 15:19-20.

ثُمَّ اسْتَوَى إِلَى السَّمَاء وَهِيَ دُخَانٌ فَقَالَ لَهَا وَلِلْأَرْضِ اِئْتِيَا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا قَالَتَا أَتَيْنَا طَائِعِينَ ﴿١١﴾

11. Moreover He comprehended in His design the sky, and it had been (as) smoke: He said to it and to the earth: "Come ye together, willingly or unwillingly." They said: "We do come (together), in willing obedience[2090]."

11. Majd elrendezte az Eget, mikor az füst volt és mondta ennek és a Földnek: „Egyesüljetek akár önként, akár akaratlanul." Mondták: „Önként egyesülünk[2090]."

فَقَضَاهُنَّ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ وَأَوْحَى فِي كُلِّ سَمَاء أَمْرَهَا وَزَيَّنَّا السَّمَاء الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَحِفْظًا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿١٢﴾

12. So He completed them as seven firmaments in two Days, and He assigned to each heaven its duty and command. And We adorned the lower heaven with lights, and (provided it) with guard. Such is the Decree of (Him) the Exalted in Might, Full of Knowledge[2091].

[2090] The idea I derive from a collation of the relevant Quranic passages is that Allah first created primeval matter, which was as yet without order, shape, or symmetry. This state is called Chaos. The next stage would be the condensation of this primeval matter, into gases, liquids, or solids: on this subject no precise information is given to us: it belongs to the realm of Physics. About the earth we are told of four stages or Days, and about the heavens, of two stages or Days.

Egyeztetve a többi Korán részekkel, Allah első fázisban az ős-szubsztanciát teremtette meg, melynek nem volt szabályszerűsége, alakja, szimmetriája, rendszere stb. Ez a Káosz állapot. A következő fázis az ős-szubsztancia kiválása gázokra, folyadékokra és szilárd anyagokra. Ennek további részletezése a Fizika feladata. A Föld esetében négy stádiumról vagy Napról beszélhetünk, az Egek esetében pedig kettőről.

[2091] For "Days", which may include thousands of years, see 7:54. They refer to stages in the evolution of physical nature. In the Biblical cosmogony, (Gen. 1:1-7 and 2:1-7), which reflects old Babylonian cosmogony, the scheme is apparently to be taken literally as to days and is as follows. - The first day Allah created light; - the second, the firmament; - the third, the earth and vegetation; - the fourth, the stars and plants; - the fifth, fish and fowl from the sea; and - the sixth, cattle, creeping things, beasts on land, and man; - on the seventh day He ended His work and rested. Our scheme is wholly different. - Allah did not rest, and never rests. "His Throne doth extend over the heavens and the earth, and He feeleth no fatigue in guarding and preserving them"; - Allah's work has not ended; His activity still goes on: 32:5; 7:54; - man in our scheme does not come in with land animals; his advent is much later; - our stages are not sharply divided from each other, as in the above scheme, where the stars and planets having been created on the fourth day. Our stages for earth and heaven are not in sequence of time for the heavens and the earth. Our six stages are broadly speaking, - the throwing off of our planet from cosmic matter; - its cooling and condensing; - 3 and 4 the growth of vegetable and animal life; - 5 and 6 the parallel growth of the starry realm and our solar system.

A „Nap" kifejezés alatt évezredeket, évmilliókat kell érteni, (lásd 7:54) és a teremtés fizikai fázisait jelentik. A Biblikus kozmogónia (Genezis 1:1-7 és 2:1-7) sok eleme a Babiloni kozmogóniát idézi, ahol a Nap fogalmát a teremtésben szó szerint értették a következők szerint. 1. Az első napon Allah megteremtette a világosságot. 2. A másodikon az Égboltot, Mennyországot. 3. A harmadikon a Földet és a növényzetet. 4. A negyediken a csillagokat és égitesteket. 5. Az ötödiken a vízi teremtményeket, halakat. 6. A hatodikon a földi teremtményeket, állatokat, csúszómászókat, vadakat, és az embert. 7. A hetediken befejezte a teremtést és megpihent.
Az Iszlám sémája eltér ettől. - Allah sohasem pihent és sohasem fog pihenni. Trónja beéri az Egeket és a Földet, a Trón megtartása és az ottani elrendelés nem fárasztja ki. Allah munkája nem fejeződött be. Folyamatosan tevékenykedik tovább, lásd 32:5 és 7:54. - Az ember nem az állatokkal, hanem sokkal később lép színre. - A stádiumok nem különülnek el élesen egymástól, ahogy a fenti séma 4-ik pontjában jelentek meg a csillagok és az égitestek. Az Iszlámban az Egek és a Föld teremtésének fázisai nem különülnek el egymástól időben. Az Iszlám

12. Két nap alatt beteljesítette a hét Égboltot és minden Égnek sugallotta parancsát. Feldíszítettük a legalsó Égboltot fényekkel és biztossá tettük azt. Ez a Nagyszerű, a Mindentudó Mértékadás[2091].

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَقُلْ أَنذَرْتُكُمْ صَاعِقَةً مِّثْلَ صَاعِقَةِ عَادٍ وَثَمُودَ ﴿١٣﴾

13. But if they turn away, say thou: "I have warned you of a stunning Punishment (as of thunder and lightning) like that which (overtook) the 'Ad and the Thamud!"

13. Ha elfordulnak, mondd: „Én (olyan) villámcsapással figyelmeztetlek titeket, mint (amilyen) Aád és Thamud villámcsapása volt.

إِذْ جَاءتْهُمُ الرُّسُلُ مِن بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ قَالُوا لَوْ شَاء رَبُّنَا لَأَنزَلَ مَلَائِكَةً فَإِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿١٤﴾

14. Behold, the apostles came to them, from before them and behind them, (preaching): "Serve none but Allah." They said, "If our Lord had so pleased, He would certainly have sent down angels (to preach). Now we reject your mission (altogether)[2092]."

14. Mikor eljöttek hozzájuk a Próféták elölről és hátulról, (hirdetve): „Ne szolgáljatok mást, csak Allahot." Mondták: „Ha Urunk akarná, Angyalokat küldene! Mi tagadjuk azt, mivel titeket elküldtek[2092]."

فَأَمَّا عَادٌ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَقَالُوا مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ﴿١٥﴾

15. Now the 'Ad behaved arrogantly through the land, against (all) truth and reason, and said: "Who is superior to us in strength?" What! did they not see that Allah, Who created them, was superior to them in strength? But they continued to reject Our Signs!

15. S hanem Aád (népe), gőgösek voltak a Földön Igaztalanul. Mondták: „Ki az, Ki több nálunk erőben?" Vagy tán nem látják, hogy Allah teremtette őket és Ő több náluk erőben? És Áyáinkat megtagadták!

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي أَيَّامٍ نَّحِسَاتٍ لِّنُذِيقَهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَخْزَى وَهُمْ لَا يُنصَرُونَ ﴿١٦﴾

---

teremtéselméletének hat fázisa a következő: 1. Kozmikus anyag szétrobbanása és ennek térbe kerülése. 2. Az ős-szubsztancia kihűlése, kondenzálódása, szilárd folyékony, gáznemű halmazállapotok létrejötte. 3-4. Növény és állatvilág kialakulása. 5-6. Csillagok és Nap rendszerének párhuzamos fejlődése.

[2092] 15:7 and 6:8-9. The 'Ad had more power and material civilization than the Pagan Arabs contemporary with the holy Prophet. But the greater the material civilization, the greater the arrogance as the besetting sin.

15:7 és 6:8-9. Aád népe erősebb, hatalmasabb volt, mint a Próféta pogány, Arab kortárs társadalmai. De ahogy nagyobbra nő egy anyagiakban megalapozódott civilizáció, annyival nő annak gőgje, arroganciája és az általa elkövetett bűnök is elvetemültebbekké válnak.

16. So We sent against them a furious Wind through days of disaster, that We might give them a taste of a Penalty of humiliation in this life; but the Penalty of a Hereafter will be more humiliating still: and they will find no help[2093].

16. Tomboló szelet küldtünk rájuk a Veszedelem Napjain, hogy megízleltessük velük a megalázó Büntetést az Evilágon, de a Túlvilág Büntetése megalázóbb és nem lesz, ki pártjukat fogja[2093].

وَأَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَاهُمْ فَاسْتَحَبُّوا الْعَمَى عَلَى الْهُدَى فَأَخَذَتْهُمْ صَاعِقَةُ الْعَذَابِ الْهُونِ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٧﴾

17. As to the Thamud, We gave them Guidance, but they preferred blindness (of heart) to Guidance: so the stunning Punishment of humiliation seized them, because of what they had earned[2094].

17. S hanem Thamud (népe), vezettük őket, de ők jobban szerették a vakságot az Útmutatásnál. Lesújtott rájuk a megaláztatás villámló Büntetése azáltal, mit elnyertek[2094].

وَنَجَّيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿١٨﴾

18. But We delivered those who believed and practiced righteousness.

18. Megmenekítettük azokat, kik hittek és őrizkedtek.

وَيَوْمَ يُحْشَرُ أَعْدَاء اللَّهِ إِلَى النَّارِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿١٩﴾

19. On the Day that the enemies of Allah will be gathered together to the Fire, they will be marched in ranks.

19. A Napon Allah ellenségeit összeterelik a Pokol tüzére, s ők addig menetelnek,-

حَتَّى إِذَا مَا جَاؤُوهَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ وَأَبْصَارُهُمْ وَجُلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٠﴾

20. At length, when they reach the (Fire), their hearing, their sight, and their skins will bear witness against them, as to (all) their deeds[2095].

[2093] The detailed story of the 'Ad and their besetting sin, and the preaching of their Prophet Hud to them will be found in 26:123-140; also 7:65-72. For the furious Wind, Cf. 54:19.

Aád népének története, az általuk elkövetett bűnök ismertetése és Prófétájuk, Hud küldetése itt olvasható: 26:123-140; 7:65-72. A tomboló szélről itt 54:19.

[2094] The story of the Thamud usually goes with that of the '-Ad. Cf. 26:141-158; also 7:73-79. "The stunning Punishment" i.e., deafening noises like those of thunder and lightning; or the rumbling of a terrible earthquake. In 7:78, an earthquake is suggested. To that verse see also above and 41:13.

Thamud története párhuzamosan jön elő Aádéval 26:141-158 és 7:73-79. „Villámló büntetés" fülsiketítő hangzavar, amit mennydörgés, vagy a földrengés félelmetes robaja okoz. 7:78, ahol földrengésről ír. Ide tartozik: 41:13.

[2095] All the members of their bodies and the faculties of their minds, which they misused, will bear witness against them. Similarly, in 36:65, their hands and their feet bear witness against them. The "skin" not only includes the sense of touch (which is so often misused in sex), but also the sense of taste and the sense of smell, which are specialized forms of the organ of touch. All the sensory organs, and all their intellectual and

20. Míg oda nem érnek, s hallásuk, látásuk és bőrük ellenük tanúskodik arról, mit tettek[2095].

وَقَالُوا لِجُلُودِهِمْ لِمَ شَهِدتُّمْ عَلَيْنَا قَالُوا أَنطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي أَنطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢١﴾

21. They will say to their skins: "Why bear ye witness against us?" They will say: "(Allah) hath given us speech,- (He) Who giveth speech to everything: He created you for the first time, and unto Him were ye to return[2096].

21. Így szólnak majd bőrükhöz: „Miért tanúskodtok ellenünk?" Mondják: „(Allah), Aki minden dolgot szólásra bír, szólásra bírt minket (is). Ő teremtett meg titeket először és Hozzá vezet visszautatok[2096]."

وَمَا كُنتُمْ تَسْتَتِرُونَ أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَا أَبْصَارُكُمْ وَلَا جُلُودُكُمْ وَلَكِن ظَنَنتُمْ أَنَّ اللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيرًا مِّمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢٢﴾

22. "Ye did not seek to hide yourselves, lest your hearing, your sight, and your skins should bear witness against you! But ye did think that Allah knew not many of the things that ye used to do!

22. „Nem rejtőzhettek el úgy, hogy ne tanúskodna ellenetek hallásotok, látásotok és bőrötök! Hanem ti úgy sejtettétek, hogy Allah sokat nem tud abból, mit tettetek!"

وَذَٰلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنتُم بِرَبِّكُمْ أَرْدَاكُمْ فَأَصْبَحْتُم مِّنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٢٣﴾

23. "But this thought of yours which ye did entertain concerning your Lord, hath brought you to destruction, and (now) have ye become of those utterly lost!"

23. „Ez hát sejtésetek, ahogy Uratokról vélekedtek, ami romba döntött titeket és vesztesekké lettetek!"

---

emotional counterparts advance us by their use and pull us down by their misuse. They become tell-tale witnesses against us if abused.

A test minden tagja, az értelem és bármi, amit nem megfelelően használunk, ellenük fog szólni. Ahogy azt a 36:65-ben láttuk a kezek és lábak is tanúskodni fognak. A „bőr" nem csak az érintés érzékelésére szolgál (amit szexuális vonatkozásban nem mindig a helyén kezelnek), hanem íz, illat érzések közvetítésében is szerepet játszik, ami egy speciális formája az érintkezésnek. Helyes, vagy helytelen viselkedésünk visszatükröződéseiről minden érzékszervünk eltárolja az intellektuális és emocionális jelzéseket, melyek a Végítélet Napján vagy mellettünk, vagy ellenünk tanúskodnak.

[2096] A new phase of their existence will now dawn on them. They used to think that if they concealed their evil deeds from the rest of the world, nothing would happen to them! But Allah can give "tongues to trees", and can make every fact in life, known and unknown to the world, contribute to the elucidation of truth and justice. When we succumb to evil, our limbs and faculties themselves betray us.

A lét egy új formája virrad rájuk. Valaha azt hitték, hogy el tudják titkolni gaztetteiket a világ elől és semmi nem fog történni velük! De Allah „nyelvet ad a fáknak" és minden olyan világ előtt ismert, vagy ismeretlen tény felszínre kerül az életből, ami az igazság kiderítésére és beteljesítésére szolgál. Ha átadjuk magunkat a gonosznak, tagjaink, készségeink elárulnak bennünket.

فَإِن يَصْبِرُوا فَالنَّارُ مَثْوًى لَّهُمْ وَإِن يَسْتَعْتِبُوا فَمَا هُم مِّنَ الْمُعْتَبِينَ ﴿٢٤﴾

24. If, then, they have patience, the Fire will be a home for them! and if they beg to be received into favour, into favour will they not (then) be received.

24. Bár állhatatosak lettek volna! Így a Pokol tüze a hajlékuk! Ha engedményt kérnének, hát ők nem azok, kiknek engedmény jár.

وَقَيَّضْنَا لَهُمْ قُرَنَاء فَزَيَّنُوا لَهُم مَّا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِم مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ ﴿٢٥﴾

25. And We have destined for them intimate companions (of like nature), who made alluring to them what was before them and behind them; and the sentence among the previous generations of Jinns and men, who have passed away, is proved against them; for they are utterly lost[2097].

25. Elrendeltük nekik a cinkosokat, akik feldíszítettek nekik mindent, mi előttük és mögöttük volt. Beteljesült rajtuk is az előttük letűnt Dzsinnek és emberek nemzedékeinek ítélete. Mert bizony, ők a vesztesek[2097].

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَذَا الْقُرْآنِ وَالْغَوْا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَغْلِبُونَ ﴿٢٦﴾

26. The Unbelievers say: "Listen not to this Qur'an, but talk at random in the midst of its (reading), that ye may gain the upper hand[2098]!"

26. A hitetlenek így szólnak: „Ne hallgassátok ezt a Koránt, hanem szóljatok közbe (olvasásakor), hátha tán felülkerekedtek[2098].”

[2097] Just as the idea of happiness in heaven is expressed, not only by individual satisfaction, but by congenial society, so the idea of Punishment in hell is deepened by the fact that Evil will be made to meet evil: those who made sin fair-seeming in this life will be there to share in the regrets and mutual recriminations which will make life a burden. In fact, the idea of fit companionship for the Good and uncongenial company for the Evil, runs like a thread throughout.

Ahogy az Égi Kertek gyönyörei sem individuális élvezetet sugallanak, hanem azonos érzés és meggyőződés hozta össze annak társaságát, a Pokolban sincs ez másképp. Gonosz gonoszt szül alapon, a hasonló gaztetteket elkövetők a Pokolban egymásra találnak, függetlenül attól, hol és mely korban éltek. A hasonló tettek hasonló ítéleteket vonnak maguk után, ami hasonló kínszenvedéssel jár. A Jó és Rossz párhuzamos ábrázolása a Túlvilágra is kiterjed.

[2098] A favorite trick of those who wish to dishonor Revelation is, not only not to listen to it themselves, but to talk loudly and insolently when it is being read, so that even the true listeners may not be able to perform their devotions. They think that they are drowning the voice of Allah: in fact they are piling up misery for themselves in the future. For Allah's voice can never be silenced.

Akik meg akarták becsteleníteni a Kinyilatkoztatásokat, kedvelt szokásuk volt, hogy hangosan beszéltek, szemtelen dolgokat szóltak be azok recitálásakor, így a hívők nem tudták vallási áhítatukat odaadóan, átéléssel gyakorolni. Azt hitték, hogy ezzel Allahba tudják fojtani a szót. Egyáltalán nem, Ezzel csak saját jövőbeli vesztüket okozták. Allah hangját nem lehet elhallgattatni.

فَلَنُذِيقَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابًا شَدِيدًا وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٧﴾

27. But We will certainly give the Unbelievers a taste of a severe Penalty, and We will requite them for the worst of their deeds.

27. Mert Mi bizony, megízleltetjük azokkal, kik tagadnak a szörnyű Büntetést és legrosszabb tetteik szerint mérjük ki rájuk járandóságukat.

ذَلِكَ جَزَاء أَعْدَاء اللَّهِ النَّارُ لَهُمْ فِيهَا دَارُ الْخُلْدِ جَزَاء بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ﴿٢٨﴾

28. Such is the requital of the enemies of Allah,- the Fire: therein will be for them the Eternal Home: a (fit) requital, for that they were wont to reject Our Signs.

28. Ez jár Allah ellenségeinek: Pokol tüze! Ebben lesz Örökös Otthonuk viszonzásul azért, mert Áyáinkat megtagadták.

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا أَرِنَا الَّذَيْنِ أَضَلَّانَا مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ نَجْعَلْهُمَا تَحْتَ أَقْدَامِنَا لِيَكُونَا مِنَ الْأَسْفَلِينَ ﴿٢٩﴾

29. And the Unbelievers will say: "Our Lord! Show us those, among Jinns and men, who misled us: We shall crush them beneath our feet, so that they become the vilest (before all)[2099]."

29. Így szólnak a hitetlenek: „Urunk! Láttasd velünk azokat a Dzsinneket és embereket, kik tévelygésbe vittek minket. Lábaink alatt zúzzuk szét őket, hogy a leghitványabbak legyenek.[2099]"

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٣٠﴾

30. In the case of those who say, "Our Lord is Allah., and, further, stand straight and steadfast, the angels descend on them (from time to time): "Fear ye not!" (they suggest), "Nor grieve! but receive the Glad Tidings of the Garden (of Bliss), the which ye were promised!

30. Mert azokhoz, kik mondják: „a mi Urunk Allah," majd kitartanak egyenesen, Angyalok szállnak (s bíztatva mondják): „Ne féljetek, ne szomorkodjatok! Hanem vegyétek örömhírét a Kertnek, mi ígérve van nektek!"

نَحْنُ أَوْلِيَاؤُكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهِي أَنفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدَّعُونَ ﴿٣١﴾

31. "We are your protectors in this life and in the Hereafter: therein shall ye have all that your souls shall desire; therein shall ye have all that ye ask for!-

---

[2099] It is one of the qualities of sin and all evil, that it wishes to drag down others in its own camp, and rejoices to see them humiliated and disgraced, just as, in the opposite case, the good rejoice to help and honor others and make them happy wherever they can. Cf. 6:112-113.

A gonosz jellemző tulajdonsága az is, hogy másra keni saját bűnét és örvendezik, ha „más viszi el a balhét" saját gaztetteiért. Ellentétben áll ezzel a jók csapata, akik egymás boldogságát tartják szem előtt 6:112-113.

31. „Mi vagyunk oltalmazóitok az Evilági életben és a Túlvilágon, ahol az vár titeket, mire lelketek vágyik, s mindent megkaptok, amit csak kértek!”-

نُزُلًا مِّنْ غَفُورٍ رَّحِيمٍ ﴿٣٢﴾

32. "A hospitable gift from one Oft-Forgiving, Most Merciful!"

32. „Lebocsátva azt a Megbocsájtótól, a Kegyelmestől!”

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّن دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنَّنِي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٣٣﴾

33. Who is better in speech than one who calls (men) to Allah, works righteousness, and says, "I am of those who bow in Islam[2100]"?

33. Kinek szava szebb annál, mint ki Allahhoz hív, jókat cselekszik és mondja: „Muszlimok közül (alávetett) vagyok[2100]?”

وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ ﴿٣٤﴾

34. Nor can goodness and Evil be equal. Repel (Evil) with what is better: Then will he between whom and thee was hatred become as it were thy friend and intimate[2101]!

34. Nem egyenlő a jó a rosszal. Vesd vissza (a rosszat) azzal, mi jobb. S lám! Ki között és közted ellenségeskedés volt, meghitt baráttá válhat[2101]!

وَمَا يُلَقَّاهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُلَقَّاهَا إِلَّا ذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿٣٥﴾

[2100] Better in speech: i.e., speaks better counsel; or is more worthy of being listened to. That his word reaches the highest mark of human speech is evidenced by three facts: 1. that he calls all to the Truth of Allah, showing that his thoughts are not centered on himself; 2. every deed of his is righteousness, showing that there is no divergence between his preaching and his conduct; and 3. he completely associates himself with the Will of Allah, showing that he is the full embodiment of Islam. What a fine description of the holy Prophet!

„Kinek szava szebb annál”: beszélni a jóról többet ér, mint hallgatni azt. A Próféta hirdetéséről van szó, de általánosságban is értelmezhető: 1. Allah Igazságára hív, mutatva, hogy gondolatai nem önmaga körül forognak. 2. Nincs ellentmondás tettek és szavak között. Az életvitel, hozzáállás, viselkedés hitelesíti a szavakat. 3. Azonosul Allah Akaratával, ezzel megtestesíti az Iszlámot, annak megfelelően intézi szavait. Precíz jellemzése a Próféta stílusának.

[2101] You do not return good for evil, for there is no equality or comparison between the two. You repel or destroy evil with something which is far better, just as an antidote is better than poison. - You foil hatred with love. - You repel ignorance with knowledge, folly and wickedness with the friendly message of Revelation. - The man who was in the bondage of sin, you not only liberate from sin, but make him your greatest friend and helper in the cause of Allah! Such is the alchemy of the Word of Allah! Cf. 23:96; 28:54.

Nem kell feltétlenül jóval viszonozni azt, ami gonosz, mert nem összevethető a kettő, nem erről szól a vers. A gonoszt olyannal kell elűzni, ami jobb nála. Az ellenszérum jobb a méregnél. 1. A szeretetnek győzedelmeskednie kell a gyűlöleten. 2. A tudatlanságot tudással lehet ellensúlyozni, az ostoba, hamis tanítást pedig váltsa fel a szívből jövő, baráti Kinyilatkoztatás. 3, Segíteni kell azon, aki a bűn kötelékében él és meg akar szabadulni ettől. Szép kapcsolatok alakulhatnak az ilyen együttműködésből. 23:96; 28:54.

35. And no one will be granted such goodness except those who exercise patience and self-restraint,- none but persons of the greatest good fortune[2102].

35. Nem adatik ez meg, csak annak, ki állhatatos és nem adatik meg, csak annak, kit hatalmas szerencse ér[2102].

وَإِمَّا يَنزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٦﴾

36. And if (at any time) an incitement to discord is made to thee by the Evil One, seek refuge in Allah. He is the One Who hears and knows all things.

36. Ha a Sátán duruzsolása súg-búg benned, keress menedéket Allahban, mert Ő a Meghallgató, a Mindentudó.

وَمِنْ آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿٣٧﴾

37. Among His Signs are the Night and the Day, and the Sun and the Moon. Adore not the sun and the moon, but adore Allah, Who created them, if it is Him ye wish to serve.

37. Jelei közül való az Éj, a Nappal, a Nap és a Hold. Ne boruljatok le a Napnak, se a Holdnak, hanem Allahnak boruljatok le, Ki ezeket megteremtette, ha Őt akarjátok szolgálni.

فَإِنِ اسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِندَ رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْأَمُونَ ۩ ﴿٣٨﴾

38. But is the (Unbelievers) are arrogant, (no matter): for in the presence of thy Lord are those who celebrate His praises by night and by day. And they never flag (nor feel themselves above it). ۩

38. Ha gőgösködnek (ne törődj velük). Kik Uradnál vannak, zengik dicséretét éjjel, nappal, s nem fáradnak bele.

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنَّكَ تَرَى الْأَرْضَ خَاشِعَةً فَإِذَا أَنزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاء اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ إِنَّ الَّذِي أَحْيَاهَا لَمُحْيِي الْمَوْتَى إِنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٩﴾

39. And among His Signs in this: thou seest the earth barren and desolate; but when We send down rain to it, it is stirred to life and yields increase. Truly, He Who gives life

---

[2102] The moral standard referred to in the last verse can only be reached by the exercise of the highest patience and self-restraint. All sorts of human weaknesses and counsels of pseudo wisdom and "self-respect" will keep breaking in, but resist them as suggestions of Evil. If you reach anywhere near that high standard, you will be indeed most fortunate in a spiritual sense, for Allah's Revelation will have made you great and free.

Az a morális magasság, amiről az előző versek szólnak, állhatos, kitartó, önmegtartóztató gyakorlattal érhető el. Meg kell szakítani minden olyan gyengeséget, ami az egóval kapcsolatos, a saját nagyság, erő, intelligencia fitogtatását szolgálja. Tartózkodni kell a gonosz csábításától, aki az egót veszi célba. Akkor, ha sikerül e minta szerint élni, spirituális szempontból szerencsés állapot áll elő, melybe szabadon tud becsatlakozni Allah Kinyilatkoztatása.

to the (dead) earth can surely give life to (men) who are dead. For He has power over all things[2103].

39. Jelei közül való, hogy látod a Földet kopáran, de ha vizet bocsátunk le rá, megrezdül, s terem. Ki életet ad ennek (a Földnek) az Életre Keltője a holtnak (embernek). Ő Minden dologra Képes[2103].

إِنَّ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي آيَاتِنَا لَا يَخْفَوْنَ عَلَيْنَا أَفَمَن يُلْقَى فِي النَّارِ خَيْرٌ أَم مَّن يَأْتِي آمِنًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ اعْمَلُوا مَا شِئْتُمْ إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٤٠﴾

40. Those who pervert the Truth in Our Signs are not hidden from Us. Which is better?- he that is cast into the Fire, or he that comes safe through, on the Day of Judgment? Do what ye will: verily He seeth (clearly) all that ye do[2104].

40. Kik Áyáinkat megrontják, nem rejtőzhetnek Előlünk. Annak jobb-e kit tűzre vetnek, vagy annak, ki biztonságban jön el a Feltámadás Napján? Tegyetek, amit csak akartok, Ő Látója annak, mit műveltek[2104].

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالذِّكْرِ لَمَّا جَاءهُمْ وَإِنَّهُ لَكِتَابٌ عَزِيزٌ ﴿٤١﴾

41. Those who reject the Message when it comes to them (are not hidden from Us). And indeed it is a Book of exalted power.

41. Kik tagadják az Üzenetet, mikor az eljön hozzájuk (nem ismeretlenek Előttünk). Mert ez bizony, egy Nagyszerű Könyv.

لَا يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ مِن بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ تَنزِيلٌ مِّنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ ﴿٤٢﴾

42. No falsehood can approach it from before or behind it: It is sent down by One Full of Wisdom, Worthy of all Praise[2105].

42. Nem férhet hozzá hamis sem elölről, sem hátulról. A Bölcs és Áldott (Allah) Kinyilatkoztatása[2105].

[2103] Allah's Word in the spiritual world has the same wonderful effect as rain has on barren land: it gives life, beauty, and fruitfulness. And the effect of Allah's Word is also seen through the lives of men who repel evil with what is better.

Allah Szava a spirituális világban hasonló hatással jár, mint az esőnek, mi kopár talajt ér: életet, gyönyört és virágzást indít el. Allah Szavának hatása annál az embernél is jól lemérhető, aki a rosszat jóval hárítja el.

[2104] Pervert the Truth in Our Signs; either by corrupting the scriptures or turning them to false and selfish uses; or by neglecting the Signs of Allah in nature around them, or silencing His voice in their own conscience. Everything is known to Allah. Why not work for true salvation at the final Judgment?

Az Áyák, vagy az Igazság megrontása bekövetkezhet a Szentírások szövegeinek át-, vagy elírásakor, félremagyarázásakor önös érdekek miatt, vagy Allah Jeleinek semmibe vételekor, melyek a környező természetben milliószámra kínálják fel magukat, vagy akkor, amikor elhallgatjuk az Igazság hangját, az Ő Akaratát. Allah előtt nincs titok, Ő mindent tud. Miért nem üdvözülésünk érdekében cselekszünk?

[2105] Allah's Truth is fully guarded on all sides. No one can get the better of it by attacking it from before or behind it, openly or secretly, or in any way whatever.

Allah Igazsága le van védve minden oldalról. Senki sem érhet közelébe ártó szándékkal semmilyen oldalról, nyíltan, vagy titokban.

مَا يُقَالُ لَكَ إِلَّا مَا قَدْ قِيلَ لِلرُّسُلِ مِن قَبْلِكَ إِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ وَذُو عِقَابٍ أَلِيمٍ ﴿٤٣﴾

43. Nothing is said to thee that was not said to the apostles before thee: that thy lord has at his Command (all) forgiveness as well as a most Grievous Penalty[2106].

43. Nem hangzik el más neked (ó, Mohammed), mint ami elhangzott a Prófétáknak előtted. Mert bizony, Urad a Megbocsájtás és fájdalmas Büntetés Elrendelője[2106].

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا أَعْجَمِيًّا لَّقَالُوا لَوْلَا فُصِّلَتْ آيَاتُهُ أَأَعْجَمِيٌّ وَعَرَبِيٌّ قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ آمَنُوا هُدًى وَشِفَاء وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِي آذَانِهِمْ وَقْرٌ وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى أُوْلَئِكَ يُنَادَوْنَ مِن مَّكَانٍ بَعِيدٍ ﴿٤٤﴾

44. Had We sent this as a Qur'an (in the language) other than Arabic, they would have said: "Why are not its verses explained in detail? What! (a Book) not in Arabic and (a Messenger an Arab?" Say: "It is a Guide and a Healing to those who believe; and for those who believe not, there is a deafness in their ears, and it is blindness in their (eyes): They are (as it were) being called from a place far distant[2107]!"

44. Ha ezt nem Arab nyelvű Koránnak tennénk meg, azt mondanák: „Miért nincsenek Áyái részletesen kifejtve? Hogy lehet, hogy (a Könyv) nem Arab, a (Próféta) meg Arab? Mondd: „Ez azoknak Útmutatás, Gyógyír, kik hisznek. Kik nem hisznek, süketség ül fülükön és vakság (szemükön). Ezeknek (úgy tűnik), mintha távoli helyről szólítanák őket[2107].

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتُلِفَ فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيبٍ ﴿٤٥﴾

45. We certainly gave Moses the Book aforetime: but disputes arose therein. Had it not been for a Word that went forth before from thy Lord, (their differences) would have

---

[2106] The gist of Allah's Message, now, before, and forever, is the same: Mercy to the erring and repentant; just punishment to those who willfully rebel against Allah.

Allah Üzenetének lényege most is, mint azelőtt és mindenkor ugyanaz: Kegyelem az odaadó bűnbánóknak és büntetés azoknak, kik szándékosan szembeszállnak Allahhal.

[2107] Cf. 16:103-105; 12:2; etc. It was most natural and reasonable that the Messenger being Arab, the Message should be in his own tongue, that he might explain it in every detail, with the greatest power and eloquence. Even though it was to be for the whole world, its initial exposition was thus to be in Arabic. But if people had no faith and were spiritually deaf or blind, it would not matter in what language it came.

16:103-105; 12:2; stb. Teljesen érthető és logikus, ha a Próféta Arab, akkor célszerű, hogy az Üzenet is saját nyelvén hangozzon el, így képes annak meggyőző kifejtésére, magyarázatára. Még akkor is, ha a Kinyilatkoztatás az egész világnak szól, annak „etalon” példánya Arabul van, ami rögzített időben és térben. Egy hitetlen számára azonban, teljesen mindegy milyen nyelven van, ő így is, úgy is vak és süket a benne rejlő igazságokra.

been settled between them: but they remained in suspicious disquieting doubt thereon[2108].

45. Megadtuk Mózesnek a Könyvet, de összekülönböztek benne. Ha Urad Szava előbb jött volna, (véleménykülönbségeik) elrendeződtek volna közöttük. De ők kétségek közt hányódnak efelől[2108].

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ أَسَاء فَعَلَيْهَا وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿٤٦﴾

46. Whoever works righteousness benefits his own soul; whoever works evil, it is against his own soul: nor is thy Lord ever unjust (in the least) to His Servants.

46. Ki jót cselekszik, lelke javát szolgálja, de ki rosszat tesz, az (lelke) ellen van. Urad nem méltánytalan a szolgálókkal.

إِلَيْهِ يُرَدُّ عِلْمُ السَّاعَةِ وَمَا تَخْرُجُ مِن ثَمَرَاتٍ مِّنْ أَكْمَامِهَا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنثَى وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ أَيْنَ شُرَكَائِي قَالُوا آذَنَّاكَ مَا مِنَّا مِن شَهِيدٍ ﴿٤٧﴾

47. To Him is referred the Knowledge of the Hour (of Judgment: He knows all): No date-fruit comes out of its sheath, nor does a female conceive (within her womb) nor bring forth the Day that ((Allah)) will propound to them the (question), "Where are the partners (ye attributed to Me?" They will say, "We do assure thee not one of us can bear witness[2109]!"

47. Őt illeti az Óra tudása. Nem bújnak ki a gyümölcsök hüvelyeikből, nem hordja terhét az anya és nem hozza világra, csak az Ő tudtával. A Napon szólítja őket: „Hol vannak társaim (bálványok)?" Mondják: Megvalljuk neked, hogy köztünk nincs, aki erre tanú lenne[2109]!"

وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُوا يَدْعُونَ مِن قَبْلُ وَظَنُّوا مَا لَهُم مِّن مَّحِيصٍ ﴿٤٨﴾

48. The (deities) they used to invoke aforetime will leave them in the lurch, and they will perceive that they have no way of escape.

[2108] Callousness and self-sufficiency in religion are often illustrated by sects like the Pharisees and Sadducees. Where there are honest differences of opinion, they can, in Allah's Plan, lead to greater enquiry and emulation. Where the differences are fractious, there is often even then time left for repentance. In any case the Word or Decree of God is for the best good of all, and should not disturb Faith. Cf. 10:19.

Az érzéktelenségre és önelégültségre a vallásban jó példák s szekták, mint pl. a Farizeusok és Szadduceusok. Ha nemes vitákban vetik össze érveiket, ütköztetik véleményeiket, meglehet, hogy Allah Tervét segítik és előreviszik a Hit ügyét. Sokszor azonban a különbözőségek csupán egy frakció elkülönülését szolgálják, amibe „belopnak" egy részt az egész Igazságból és sajátjukként adják elő, mint „egész" Igazság. Az „egész" Igazság azonban Egyedül csak Allahnál van 10:19.

[2109] There are profound mysteries which the knowledge of man cannot fathom but which are all open knowledge to Allah, because He plans, guides and controls all things. The precise time of the Hour of Judgment is one of these. When the final restoration of true values comes, all falsehood will be exposed openly and publicly. The false gods will vanish, and their falsehood will be acknowledged by those who had lapsed from true worship. But it will be too late then for repentance.

Az ember tudásával próbál olyan dolgokat kifürkészni, ami Allah előtt ismert, hiszen minden az Ő teremtése, így nem lehetnek titkok, misztériumok Előtte. Az Óra eljövetelének ideje egy, az ilyen misztériumok közül. Amikor eljön a végső elszámolás és új értékrend veszi kezdetét, minden hamis nyilvánosságra kerül. Megsemmisülnek a hamis istenek, bálványok, a „társak" és ezek hiábavalóságát elismerik azok is, akik az igaz imától térítettek el. Túl késő lesz akkor megbánni.

48. Tévelygésbe vitték őket azok, mikhez fohászkodtak azelőtt és sejtik, hogy nincs számukra menekvés.

لَا يَسْأَمُ الْإِنسَانُ مِن دُعَاء الْخَيْرِ وَإِن مَّسَّهُ الشَّرُّ فَيَؤُوسٌ قَنُوطٌ ﴿٤٩﴾

49. Man does not weary of asking for good (things), but if ill touches him, he gives up all hope (and) is lost in despair.

49. Az ember nem fárad bele a jót kérni, de ha balsors éri reményét veszti és kétségbeesik.

وَلَئِنْ أَذَقْنَاهُ رَحْمَةً مِّنَّا مِن بَعْدِ ضَرَّاء مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ هَذَا لِي وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِن رُّجِعْتُ إِلَى رَبِّي إِنَّ لِي عِندَهُ لَلْحُسْنَى فَلَنُنَبِّئَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا عَمِلُوا وَلَنُذِيقَنَّهُم مِّنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٥٠﴾

50. When we give him a taste of some Mercy from Ourselves, after some adversity has touched him, he is sure to say, "This is due to my (merit): I think not that the Hour (of Judgment) will (ever) be established; but if I am brought back to my Lord, I have (much) good (stored) in His sight!" But We will show the Unbelievers the truth of all that they did, and We shall give them the taste of a severe Penalty[2110].

50. Ha megízleltetjük vele a Tőlünk jövő kegyelmet, miután ártás érte őt, azt mondja: „Ez saját érdemem és nem hiszem, hogy az Óra bekövetkezik. De ha visszavisznek az Uramhoz, (sok) szép dolgom van Nála!" Mi kihirdetjük a hitetleneknek azt, mit tettek és megízleltetjük velük a szörnyű szenvedést[2110].

وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنسَانِ أَعْرَضَ وَنَأَى بِجَانِبِهِ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَذُو دُعَاء عَرِيضٍ ﴿٥١﴾

51. When We bestow favours on man, he turns away, and gets himself remote on his side (instead of coming to Us); and when evil seizes him, (he comes) full of prolonged prayer[2111]!

[2110] When men entertain false ideas of values in life, there are two or three possible attitudes they may adopt in reaction to their experiences. - In the first place, their desire may be inordinate for the good things of this life, and any little check brings them into a mood of despair. - In the second place, if their desire is granted, they are puffed up, and think that everything is due to their own cleverness or merit, and they forget Allah. - Not only that, but they go a step further, and begin to doubt a Hereafter at all! If by chance they have a faint glimmering of the Hereafter, which they cannot help recognizing, they think themselves "favored of Heaven", because of some small favors given to them in this life by way of trial. Thus, they turn all things, good or evil, away from their real purpose, because they are devoted to falsehood.

Ha az emberek hamis koncepciókat kergetnek az életben kb. három viszonyulásuk lehet a világhoz: 1. Meglehet, hogy vágyaik nincsenek egyensúlyban a felkínált lehetőségekkel és minden kielégítetlenség növeli kétségeiket. 2. Ha vágyaik kielégülnek, pöffeszkednek, gőgösekké válnak és azt tudatják, a világgal, hogy saját érdemeik juttatták el idáig őket. Saját eszüknek, intelligenciájuknak, rátermettségüknek tudják be eredményeiket, miközben megfeledkeznek Allahról. 3. Tovább lépnek és kétségbe vonják a Túlvilágot! Ha a Túlvilág Jele megvillan számukra, megijednek, és azt hiszik, hogy az a kevés jó, amit tettek, elég lesz számukra ahhoz, hogy semlegesítse a sok rosszat, amit elkövettek.

[2111] The last verse and note dealt with men's distortion of the values of life. Here we come to men's ingratitude and hypocrisy. If they receive good, they go farther away from Allah, instead of coming nearer to him. If they suffer ill, they call on Allah and offer prolonged prayers, but it is not sincere devotion and therefore worthless.

51. Mikor kegyben részesítjük az embert, elfordul, s oldalára dől, de ha rontás éri, bő fohászba fog[2111]!

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِن كَانَ مِنْ عِندِ اللَّهِ ثُمَّ كَفَرْتُم بِهِ مَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ هُوَ فِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿٥٢﴾

52. Say: "See ye if the (Revelation) is (really) from Allah, and yet do ye reject it? Who is more astray than one who is in a schism far (from any purpose)[2112]?"

52. Mondd: „Látjátok-e, hogy a (kinyilatkoztatás valóban) Allahtól való és ti tagadjátok azt? Ki tévelyedettebb annál, mint ki messzi hitszegésben van[2112]?"

سَنُرِيهِمْ آيَاتِنَا فِي الْآفَاقِ وَفِي أَنفُسِهِمْ حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٥٣﴾

53. Soon will We show them our Signs in the (furthest) regions (of the earth), and in their own souls, until it becomes manifest to them that this is the Truth. Is it not enough that thy Lord doth witness all things[2113]?

53. Meg fogjuk láttatni velük Áyáinkat a távoli horizonton és saját lelkükben, míg meg nem nyilvánul nekik, hogy ez maga az Igaz! Vagy tán Urad nem elegendő arra, hogy minden dologra Tanú legyen[2113]?

أَلَا إِنَّهُمْ فِي مِرْيَةٍ مِّن لِّقَاء رَبِّهِمْ أَلَا إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطٌ ﴿٥٤﴾

Az előző vers bemutatta, miképpen torzítja az ember az élet értékeit a maga javára. Ebben a versben hálátlansága és képmutatása kap szót. Ha jó éri, megfeledkezik Allahról, ahelyett, hogy hálával közeledne Hozzá. Ha balsors sújt le rá, véget nem érő fohászba kezd, és Allah segítségét kéri. Ez nem őszinte odaadás, ezért értéktelen.

[2112] Examine your own souls. See if you do not really find something unusual in Allah's Revelation! If you do, and yet you reject it, what a terrible responsibility fastens itself on you?

Vizsgáljátok meg saját lelketeket. Keressetek, hátha találtok valami szokatlant Allah kinyilatkoztatásaiban. Ha nem találtok, akkor mi tart vissza titeket azoktól?

[2113] Allah's Truth always spreads, in its own good time, across to the uttermost ends of the earth, as it did in the case of Islam. But its intensive spread in the hearts and souls of people is even more remarkable than its extensive spread over large areas. Men like the four Companions of the Prophet-and many more-became leaders of men and arbiters of the world's fate. Madinah from being a focus of jarring tribes and factions that hated each other, became the seat of heroic actions and plans and the nursery of great and noble heroic deeds that resounded throughout the world. It makes no difference what men may say or do. Allah's Truth must prevail, and He knows who obstruct and who help.

Allah Igazsága terjed, idővel elért a Föld legtávolabbi szegletébe is. Az emberek szívének mélyére hatolása azonban sokkal intenzívebb és fontosabb, mint a külső terjedés nagy területeken. Olyanok, mint pl. Próféta négy követője és sok más említésre érdemes személyiség a világ sorsának alakítói és meghatározói lettek. Medinából, a törzsi viszályoktól, ellenségeskedésektől és leszámolásoktól elhíresült településből, egy heroikus küzdelem eredményeként, nemes és emberiséget szolgáló epicentrum lett, ami az egész világ visszhangját kiváltotta. Teljesen mindegy, hogy ki mondja, és hol mondja. Allah Igazsága mindig felülkerekedik, Ő tudja egyedül, ki áll ellen makacsul és ki segít.

54. Ah indeed! Are they in doubt concerning the Meeting with their Lord? Ah indeed! It is He that doth encompass all things[2114]!

54. *Ők tán kétségek közt hányódnak Uruk találkozója felől? Lám! Ő minden dolgot Körbeölel[2114]!*

[2114] Short-sighted people may like to think that there may be no Judgment. But Judgment is inevitable and cannot be escaped, for Allah "doth encompass all things."

Szűklátókörű emberek úgy gondolják, hogy Túlvilág nem létezik. Pedig a Végítélet elkerülhetetlen és senki nem térhet ki előle. Allah „körbeölel" mindent!

42. ASH-SHURA (COUNCIL-TANÁCS)

Introduction to Surah Ash –Shura (Council)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

It is derived from the sentence, *wa amru-hum shura baina hum*, of verse 38, implying thereby that it is a Surah in which the word *shura* has occurred.

Period of Revelation

Although it could not be known from any authentic traditions, yet one feels after a study of its subject matter that this Surah might have been sent down consecutively after Ha-Miim As Sajdah, for it seems to be, in a way, a supplement to it. This will become clear to every person who first studies Surah Ha-Mim As Sajdah carefully and then goes through this Surah. He will see that in that Surah the Quraish chiefs had been taken to tack for their deaf and blind opposition so that anyone in Makkah and in its out-skirts, who had any sense of morality and nobility left in him, should know how unreasonably the chiefs of the people were opposing Muhammad (upon whom be Allah's peace), and as against them, how serious he was in everything he said, how rational was his standpoint and how noble his character and conduct. Immediately after that warning this Surah was sent down, which did full justice to teaching and instruction, and made the truth of the Holy Prophet's message plain in such an impressive way that anyone who had any element of the love of the truth in him and who had not been blinded by the errors of ignorance, could not help being influenced by it.

Theme and Subject Matter

The discourse begins in a way as if to say: "Why are you expressing surprise and amazement at what Our Prophet is presenting before you? What he says is not new or strange, nor anything novel, which might have been presented for the first time in history:”

Bevezetés az As-Súra (Tanács) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Ebből a mondatból ered *wa amru-hum shura baina hum,* ami a 38-ik versben hangzik el. „Legyen dolgaikban Shura köztük."

A kinyilatkoztatás ideje

Nem tudjuk pontosan, csak valószínűsíthető, hogy ez a Szúra a Ha-Mim Asz-Szadzsda után születhetett. A kettő kiegészíti egymást, ez szembetűnő akkor, ha a két Szúrát egymás után olvassuk és értelmezzük. Ebben a Szúrában látjuk, hogy a Quraishi főemberek álláspontja nem változik, süket és vak belátásuk szerint döntenek, a Próféta küldetését továbbra is ott akadályozzák Mekkában, ahol csak tudják. A Szúra bátorítást ad a Prófétának, aki ebből erőt merítve határozottan folytatja menetelését, rendíthetetlenül továbbítja a figyelmeztetéseket és intéseket a pogány, embert gyalázó gondolatok, minden ésszerűséget nélkülöző kultuszok mellett kiálló Quraish felé.

Témakör

A téma tárgyalása így kezdődik: „Miért csodálkozol értetlenül azelőtt, amit a Próféta eléd helyez? Amit állít nem új, nem is idegen, amit első alkalommal hirdetnek a történelemben."

42. Ash-Shura	42. As-Súra
COUNCIL, CONSULTATION	**TANÁCS**
Total Verses: 53	Összes vers: 53
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

حم ﴿١﴾

1. Ha-Mim
1. *Ha. Mim.*

عسق ﴿٢﴾

2. 'Ain. Sin. Qaf.
2. *Ain. Sin. Qaf.*

كَذَلِكَ يُوحِي إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكَ اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣﴾

3. Thus doth (He) send inspiration to thee as (He did) to those before thee,- Allah, Exalted in Power, Full of Wisdom[2115].
3. *Ekképpen küldi (Allah) a sugallatot neked és azoknak, kik előtted voltak. Allah a Nagyszerű, a Bölcs[2115].*

لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿٤﴾

4. To Him belongs all that is in the heavens and on earth: and He is Most High, Most Great.
4. *Övé minden, mi az Egeken és Földön van, Ő a Magasságos, a Hatalmas.*

تَكَادُ السَّمَاوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِن فَوْقِهِنَّ وَالْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَن فِي الْأَرْضِ أَلَا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٥﴾

[2115] Inspiration is full of Power and Wisdom, and both these qualities are derived from the Power and Wisdom of Allah. Unlike human power, this Power is necessarily good and merciful; unlike human wisdom, this Wisdom is necessarily complete and indisputable.

Az inspiráció tele van erővel és bölcsességgel, de mindkettő Allahtól ered. Az emberi erővel és hatalommal ellentétben ez minden esetben jó célt szolgál és kegyelmes. Ellentétben az emberi bölcsességgel, ez a Bölcsesség teljes és vitathatatlan.

5. The heavens are almost rent asunder from above them (by Him Glory): and the angels celebrate the Praises of their Lord, and pray for forgiveness for (all) beings on earth: Behold! Verily Allah is He, the Oft-Forgiving, Most Merciful.

5. Az Egek majdhogynem meghasadnak felülről (a Hatalmától), az Angyalok Uruk dicsőségét zengik és bűnbocsánatot kérnek minden (teremtménynek), ki a Földön van. Lám! Mert bizony, Allah, Ő a Megbocsájtó, a Kegyelmes.

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِن دُونِهِ أَولِيَاء اللَّهُ حَفِيظٌ عَلَيْهِمْ وَمَا أَنتَ عَلَيْهِم بِوَكِيلٍ ﴿٦﴾

6. And those who take as protectors others besides Him,- Allah doth watch over them; and thou art not the disposer of their affairs.

6. Kik Rajta kívül vesznek oltalmazót, hát Allah vigyázó tekintete követi őket és te ne törődj velük.

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِّتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَى وَمَنْ حَوْلَهَا وَتُنذِرَ يَوْمَ الْجَمْعِ لَا رَيْبَ فِيهِ فَرِيقٌ فِي الْجَنَّةِ وَفَرِيقٌ فِي السَّعِيرِ ﴿٧﴾

7. Thus have We sent by inspiration to thee an Arabic Qur'an: that thou mayest warn the Mother of Cities and all around her,- and warn (them) of the Day of Assembly, of which there is no doubt: (when) some will be in the Garden, and some in the Blazing Fire[2116].

7. Ekképpen sugallottuk neked az Arab Koránt, hogy figyelmeztesd a Városok Anyját és környékét. Figyelmeztesd őket a Gyülekezet Napjára, miben semmi kétség. Néhányan a Kertekbe, s néhányan a Perzselő Tűzbe kerülnek[2116].

وَلَوْ شَاء اللَّهُ لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِن يُدْخِلُ مَن يَشَاء فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمُونَ مَا لَهُم مِّن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٨﴾

8. If Allah had so willed, He could have made them a single people; but He admits whom He will to His Mercy; and the Wrong-doers will have no protector nor helper[2117].

[2116] The point of the Quran being in Arabic is that it is plain and intelligible to the people through whom and among whom it was promulgated. Mother of Cities: The City of Makkah. See 6:92. This is undoubtedly a Makkan verse. Even apart from the Qiblah, Makkah is the center of Islam, and "all around her" is the whole world.

Mivel a Próféta Arab volt, a hirdetés közege Arábia, ezért a Korán is Arab, így nem lehetett kifogást találni arra, hogy nem értik a hirdetést. „Városok Anyja": Mekka. Lásd 6:92. Kétségtelenül Mekkai vers. Mekka a Qibla iránya, az Iszlám központja és körülötte van az egész Világ.

[2117] Cf. 5:51. It is one of the Signs of Allah that He has made us different, that we may be tried in the exercise of our will, and that we may reach, through righteousness and Faith, our highest development, and enjoy His gifts of Mercy and Grace.

Lásd 5:51. Egyik Jele a sok közül, hogy különféle színekben és nyelvekkel teremtette meg az emberiséget, akik különböző kulturális háttérrel stb. bírnak. Mindez próbatétel az emberek számára. Ebben a különbözőségben kell megtalálni azt a szabályrendszert, aminek alapján osztozunk az Ő földi gondviselésében, kegyelmében.

8. Ha Allah akarná, egy néppé tenné meg őket, de Ő azt fogad be Kegyelmébe, kit Ő akar. A bűnösöknek nincs oltalmazójuk, se Pártfogójuk[2117].

أَمِ اتَّخَذُوا مِن دُونِهِ أَوْلِيَاء فَاللَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ وَهُوَ يُحْيِي المَوْتَى وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٩﴾

9. What! Have they taken (for worship) protectors besides Him? But it is Allah,- He is the Protector, and it is He Who gives life to the dead: It is He Who has power over all things,

9. Vagy tán Rajta kívül vettek oltalmazókat? De Allah, Ő az Oltalmazó, Ő az, Ki életre kelti a holtat és Ő az, Ki Mindenre Képes.

وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِن شَيْءٍ فَحُكْمُهُ إِلَى اللَّهِ ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ﴿١٠﴾

10. Whatever it be wherein ye differ, the decision thereof is with Allah. such is Allah my Lord: In Him I trust, and to Him I turn[2118].

10. Bármiben összekülönböztök, annak Ítélete Allahnál van. Ez Allah, az én Uram, Rá hagyatkoztam és Hozzá fordulok bűnbánattal[2118].

فَاطِرُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ جَعَلَ لَكُم مِّنْ أَنفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَمِنَ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجًا يَذْرَؤُكُمْ فِيهِ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ البَصِيرُ ﴿١١﴾

11. (He is) the Creator of the heavens and the earth: He has made for you pairs from among yourselves, and pairs among cattle: by this means does He multiply you: there is nothing whatever like unto Him, and He is the One that hears and sees (all things)[2119].

[2118] In the highest issues of life men may see things differently. If their differences arise merely from selfish motives, or narrowness of vision, they are sinning against their own souls. If their differences arise from sincere but mistaken notions, their proper course is not to form divisions and sects, or to increase contention and hatred among men, but to leave all things to Allah, trusting in Him and turning to Him in all difficulties. The final decision in all things is with Him.

Az emberek különféleképpen értékelnek egyes dolgokat az életben. Ha különbözőségeik csupán önző érdekekből, szűklátókörűségből fakadnak, saját lelküket kárhozzák el. Ha különbözőségeik őszinte, de elhibázott szándékból, vagy helyzetértékelésükben meglévő eltérésekből adódnak, a helyes megoldás nem az elkülönülés, szakítás, szekták alakítása, vagy gyűlöletkeltés a csoportok között. A legjobb út, ha Allahra bízzák a megoldást, Rá hagyatkozva és Benne keresve a kiutat. A végső ítélet mindig az Ő kezében van.

[2119] The mystery of sex has not only its physical aspects, but its moral and spiritual aspects, and therefore mankind is in this respect differentiated from the lower animals, and among mankind the grades and qualities are suggested by the phrase "from among yourselves". The way you behave with your spouse shows who you are. This thought is the basic principle of Islam regarding relation between man and woman in spite of the many regretful everyday practice.

A szex nem csupán fizikai, hanem morális és spirituális aspektusokkal is bír, ami az embert elkülöníti az állatvilágtól. A szex morális és spirituális vonatkozása az ember-ember közti viszony, megítélés, kultúra egyik sarokköve. Nem mindegy, hogyan értelmezzük a vers alapgondolatát: „megtette saját magatokból párotokat”. Az

11. Az Egek és a Föld Elindítója. Megtette saját magatokból párotokat és a jószágokból is a párokat, hogy ezáltal sokasodjatok. Semmi sem fogható Hozzá! Ő a Meghalló, a Látó[2119]!

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاء وَيَقْدِرُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٢﴾

12. To Him belong the keys of the heavens and the earth: He enlarges and restricts. The Sustenance to whom He will: for He knows full well all things[2120].

12. Nála vannak az Egek és Föld kulcsai, annak tárja ki, vagy méri szűken gondviselését, kinek akarja, Ő a Mindenek Tudója[2120].

شَرَعَ لَكُم مِّنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ اللَّهُ يَجْتَبِي إِلَيْهِ مَن يَشَاء وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَن يُنِيبُ ﴿١٣﴾

13. The same religion has He established for you as that which He enjoined on Noah - the which We have sent by inspiration to thee - and that which We enjoined on Abraham, Moses, and Jesus: Namely, that ye should remain steadfast in religion, and make no divisions therein: to those who worship other things than Allah, hard is the (way) to which thou callest them. Allah chooses to Himself those whom He pleases, and guides to Himself those who turn (to Him)[2121].

13. Ugyanazt tette Törvénnyé nektek a vallásban, amit előírt Noénak, s mit neked sugallottunk. Ugyanezt rendeltük el Ábrahámnak, Mózesnek és Jézusnak: Tartsátok meg a hitvallást, ne váljatok szét benne. Nehéz a bálványimádóknak az, amire hívod őket. Allah azt választja ki, akit ő akar, és azt vezeti, ki Hozzá fordul[2121].

---

vagy, amit a pároddal teszel. Ez a gondolat az Iszlám párkapcsolatának alapja és nem az, amit a mindennapi gyakorlatban látunk sok helyen.

[2120] The source of all gifts is Allah; His bounty is inexhaustible, and He gives to all; but He does not give to all in the same measure, because, out of the fullness of His knowledge and wisdom, He can judge best what is best for any of His creatures.

Minden adomány forrása Allah. Bőkezűsége kimeríthetetlen és minden megkapja azt, ami neki jár. Nem mindenkinek méri ki a gondviselést egyenlő mértékben, mert Ő jobban tudja bárki másnál, hogy kinek mennyi jár, még akkor is, ha az okok csak később derülnek ki.

[2121] Allah's Religion is the same in essence, whether given, for example, to Noah, Abraham, Moses, or Jesus, or to our holy Prophet. The source of unity is the revelation from Allah. In Islam it is "established" as an institution, and does not remain merely a vague suggestion.
Faith, Duty or Religion, is not a matter to dispute about. The formation of sects is against the very principle of Religion and Unity. What we should strive for is steadfastness in duty and faith, and unity among mankind.

Allah hitvallása, lényegét tekintve ugyanaz, kapja akár Noé, Ábrahám, Mózes, Jézus vagy Mohammed. A Monoteizmus forrása mindenhol Allah. Az Iszlám esetében nem marad csupán az elvek szintjén, hanem létrejön ennek létesítményesített rendszere.
Hit, Kötelesség, Vallás, nem vita tárgya, mert minden esetben ugyanaz, ha Allah áll mögötte. Szekták létrehozása a Vallási elvek és az Egység ellen való. Állhatatosságot gyakorolva arra kell törekednünk, hogy vallási gondolkodásunkat a Monoteizmus alapján hozzuk egységbe.

وَمَا تَفَرَّقُوا إِلَّا مِن بَعْدِ مَا جَاءهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى لَّقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ أُورِثُوا الْكِتَابَ مِن بَعْدِهِمْ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيبٍ ﴿١٤﴾

14. And they became divided only after Knowledge reached them,- through selfish envy as between themselves. Had it not been for a Word that went forth before from thy Lord, (tending) to a Term appointed, the matter would have been settled between them: But truly those who have inherited the Book after them are in suspicious (disquieting) doubt concerning it[2122].

14. Nem váltak szét, csak miután eljött számukra a tudás, irigykedve egymás közt. Ha Urad Szava ezt megelőzte volna, egy kijelölt ideig (haladékot kaptak volna), majd elrendeződtek volna (dolgaik) közöttük. Kik utánuk a Könyv örökébe léptek, kétségek közt hánykolódnak felőle[2122].

فَلِذَلِكَ فَادْعُ وَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءهُمْ وَقُلْ آمَنتُ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ مِن كِتَابٍ وَأُمِرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمُ اللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ لَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ لَا حُجَّةَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ اللَّهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿١٥﴾

15. Now then, for that (reason), call (them to the Faith), and stand steadfast as thou art commanded, nor follow thou their vain desires; but say: "I believe in the Book which Allah has sent down; and I am commanded to judge justly between you. Allah is our Lord and your Lord: for us (is the responsibility for) our deeds, and for you for your deeds. There is no contention between us and you. Allah will bring us together, and to Him is (our) Final Goal[2123].

[2122] Cf. 10:19. Allah's decree has allowed a certain Term during which a sinner has the chance of repentance and forgiveness. Were it not so, sin would be punished at once, and the matter would be decided straightway. So also, when people reject Truth from selfish or contumacious motives, they get rope: perchance they may repent.

10:19. Allah igazságszolgáltatása lehetővé teszi haladék adását a bűnösnek, hátha megbánja bűnét és megbocsájtást nyer. Ha ez nem következik be, a bűn elnyeri büntetését. Abban az esetben is, ha az emberek elutasítják az Igazságot önös okokból, vagy egyszerűen makacsságból, egy köteled dob nekik Allah, hátha megbánják.

[2123] How beautifully the mission of Islam is commended in this verse! 1. The more sectarianism and division there is in the world, the more need is there for the Gospel of Unity. 2. It must steadfastly pursue its way. 3. It must not be deflected by worldly or political motives. 4. Its faith must be directly in Allah and in Allah's Revelation. "The Book" mentioned here covers all the revelations sent by Allah to His prophets. 5. it must judge justly between warring factions, as the Religion of Peace and Unity. 6. The God whom it preaches is not an exclusive God: He is the Lord of the Worlds: to any given person, of whatever faith, 'He is your Allah, as well as mine.' 7. Our Faith is not a question of words; it is deeds which decide; each one of us has personal responsibility for his own conduct. 8. There is no cause of contention whatever, when we preach Unity, Truth, and the Hereafter. 9. If you have doubts, the final arbiter is Allah, and His pleasure is our Goal.

Szép összefoglalását találjuk az Iszlám küldetésének: 1. Minél több a világon a megosztottság, szektákra szakadozás, annál nagyobb az igény a Hit Egységének hirdetésére. 2. Állhatatosan tovább kell folytatni az utat. 3. Világi és politikai motivációk nem boríthatják fel belső egyensúlyát, értékrendjét, vallási üzenetét. 4.

15. Ezért hát, hívd (őket a vallásra), állj szilárdan, ahogy az parancsolva van neked és ne kövesd vágyaikat. Mondd: „Hiszek abban, mit Allah kinyilatkoztatott a Könyvben. Az van elrendelve számomra, hogy igazsággal ítéljek közöttetek. Allah a mi Urunk és a Ti Uratok. A mi tetteink ránk tartoznak, a ti tetteitek rátok tartoznak. Nincs vita köztünk és köztetek, Allah összehoz minket, majd Hozzá vezet a végzet[2123].

وَالَّذِينَ يُحَاجُّونَ فِي اللَّهِ مِن بَعْدِ مَا اسْتُجِيبَ لَهُ حُجَّتُهُمْ دَاحِضَةٌ عِندَ رَبِّهِمْ وَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ﴿١٦﴾

16. But those who dispute concerning Allah after He has been accepted,- futile is their dispute in the Sight of their Lord: on them will be a Penalty terrible[2124].

16. Kik Allahról vitába szállnak azokkal, kiknek Ő már megbizonyosodott, érvelésük hiábavaló Uruknál. (Allah) dühe sújt le rájuk, szörnyű büntetés (osztályrészük) [2124].

اللَّهُ الَّذِي أَنزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَالْمِيزَانَ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ ﴿١٧﴾

17. It is Allah Who has sent down the Book in Truth, and the Balance (by which to weigh conduct). And what will make thee realise that perhaps the Hour is close at hand[2125]?

17. Allah, Ki lebocsátotta a Könyvet az Igazzal és a Mérleget. És mi tudatja veled, hogy talán az Óra közel[2125]*?*

يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا وَالَّذِينَ آمَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ أَلَا إِنَّ الَّذِينَ يُمَارُونَ فِي السَّاعَةِ لَفِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿١٨﴾

Igehirdetése közvetlenül Allahtól jön és Hozzá van közvetlenül „bekötve". A „Könyv", amit a vers említ minden Allahtól eredő Könyvet, kinyilatkoztatást jelent, amit tiszteletben kell tartani! 5. Igazságosan kell ítélni viszálykodó felek között a Hit Egységét hirdető Vallás nevében. 6. Az Iszlám Istenképe nem egy népnek, egy csoportnak az Istene, hanem Ő a Világmindenség Ura, minden vallás, hit Ura, ugyanaz az Isten, Akit más Monoteista vallások szolgálnak! 7. Hitünk nem puszta szavakból, hanem aktív tettekből áll. Ezekért minden egyes személy önmagáért felel. 8. Ha Egységet hirdetünk hitben és Túlvilágban, nincs értelme a versengésnek, szekták alapításának. 9. Ha kétségetek lenne, a végső Ítélő Allah. Aki mindannyiunk Célja.

[2124] After He has been accepted. The disputants are the Unbelievers who pugnaciously assault the minds of Believers after the Believers have by conviction accepted Faith in Allah as leading to spiritual Light.

Miután Allah bizonyságát elfogadták, a hitetlenek harciasan érvelnek és próbálják a hitet hamis érveléssel „törölni" a hívők fejéből. Aki elfogadta a Hitet Allahban, abban spirituális fény gyúl, ami vezeti őt.

[2125] Revelation is like a balance, an instrument placed by Allah in our hands, by which we can weigh all moral issues, all questions of right and wrong in conduct. We must do so constantly. For the Judgment in any given case may come at any time: it may be quite near, and we must always be prepared. The Balance may also refer to the God given faculty by which man can judge between right and wrong.

A kinyilatkoztatások mérlegként viselkednek, mit Allah kezünkbe helyezett. Ezzel mérjük a morális megnyilvánulások súlyát, a jóra és rosszra vonatkozó kérdéseket. Ezt a mérleget folyamatosan használatban kell tartanunk. Az Ítélet Órája, bármikor bekövetkezhet. Lehet, hogy közel van, erre bármelyik pillanatban készen kell, hogy álljunk. A Mérleg utalhat képességeinkre is, melyeket Allahtól kaptunk, hogy eligazodjunk általuk ebben a világban.

18. Only those wish to hasten it who believe not in it: those who believe hold it in awe, and know that it is the Truth. Behold, verily those that dispute concerning the Hour are far astray[2126].

18. Csak azok siettetik azt, kik nem hisznek benne. Kik hiszik, aggodalom tölti el őket attól, mert tudják, hogy az Igaz. Lám! Kik kétségbe vonják az Órát, messzi tévelygésben vannak[2126].

اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَن يَشَاء وَهُوَ الْقَوِيُّ العَزِيزُ ﴿١٩﴾

19. Gracious is Allah to His servants: He gives Sustenance to whom He pleases: and He has power and can carry out His Will.

19. Allah Kegyes szolgálóihoz. Azt részesíti gondviselésben, kit Ő akar. Ő az Erős, a Nagyszerű.

مَن كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ وَمَن كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِن نَّصِيبٍ ﴿٢٠﴾

20. To any that desires the tilth of the Hereafter, We give increase in his tilth, and to any that desires the tilth of this world, We grant somewhat thereof, but he has no share or lot in the Hereafter[2127].

20. Aki a Túlvilágba akarja magját vetni, gyarapítjuk termését, s ki az Evilágba akar vetni, adunk neki belőle, de neki nem jut rész a Túlvilágon[2127].

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاء شَرَعُوا لَهُم مِّنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَن بِهِ اللَّهُ وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢١﴾

21. What! have they partners (in godhead), who have established for them some religion without the permission of Allah. Had it not been for the Decree of Judgment, the matter would have been decided between them (at once). But verily the Wrong- doers will have a grievous Penalty[2128].

[2126] The Unbelievers do not believe in Judgment and laugh at it. They say defiantly, "If there is to be a punishment, let it come at once!" The threefold answer to this will be found in 13:6. With those who believe, the case is different. They know that the Hereafter is an awful Reality, and prepare for it. They see clearly on what a wrong track the scoffers are!

A hitetlenek nem hisznek a Végítéletben, nevetnek rajta. Azt mondják: „Ha van büntetés, akkor rajta, essünk túl rajta most!” Erre a választ korábban megadta a 13:6 vers. A hívőkkel más a helyzet. Ők jól tudják, hogy a Túlvilág egy kikerülhetetlen valóság és készülnek rá. Látják, hogy milyen rossz nyomon haladnak a csúfolódók!

[2127] The parable is from the efforts of the husbandman, who ploughs and prepares the soil, sows the seed, weeds in due season, and reaps the harvest. You reap as you sow. But Allah will add manifold advantages for spiritual tilth. To those who are only engrossed in the vanities of this world, something may accrue in this world, but the next world is closed to them.

A földműves életéből vett példával szemlélteti, hogy aki műveli a talajt, magot vet, ápol, gyomot írt, az végül szép termést arat. „Ki, mint vet, úgy arat.” Allah sokszorosával gyarapítja annak termését, aki spirituális talaját műveli. Akik viszont csak az Evilág hiábavalóságaiba vetik magjaikat, azok még itt az életben arathatnak belőle egy keveset, de a Túlvilágon már nem jut számukra semmi.

[2128] Nothing can exist without the permission of Allah. Can people, who indulge in false worship say: "Why does Allah permit it?"

21. Vagy társaik (bálványaik) vannak tán, mik olyan vallást törvényesítettek számukra, mit Allah nem engedett meg? Ha lett volna Ítélő Szó, elrendeződött volna dolguk. A bűnösökre fájdalmas büntetés vár[2128].

تَرَى الظَّالِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا كَسَبُوا وَهُوَ وَاقِعٌ بِهِمْ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي رَوْضَاتِ الْجَنَّاتِ لَهُم مَّا يَشَاؤُونَ عِندَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الكَبِيرُ ﴿٢٢﴾

22. Thou wilt see the Wrong-doers in fear on account of what they have earned, and (the burden of) that must (necessarily) fall on them. But those who believe and work righteous deeds will be in the luxuriant meads of the Gardens: they shall have, before their Lord, all that they wish for. That will indeed be the magnificent Bounty (of Allah..

22. Látod a bűnösöket rettegve attól, mit elnyertek, (minek terhe) rájuk szakad. Kik hisznek, jókat cselekszenek, azt kérhetnek a Kertek rétjein Uruknál, amit csak akarnak. Ez hát a nagy kiváltság.

ذَلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهُ عِبَادَهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ قُل لَّا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى وَمَن يَقْتَرِفْ حَسَنَةً نَّزِدْ لَهُ فِيهَا حُسْنًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٢٣﴾

23. That is (the Bounty) whereof Allah gives Glad Tidings to His Servants who believe and do righteous deeds. Say: "No reward do I ask of you for this except the love of those near of kin." And if any one earns any good, We shall give him an increase of good in respect thereof: for Allah is Oft-Forgiving, Most Ready to appreciate (service)[2129].

23. Ez az, minek örömhírét Allah az Ő szolgálóinak hirdeti, azoknak, kik hisznek és jókat cselekszenek. Mondd: „Nem kérek érte tőletek fizetséget, csak a hozzátartozók szeretetét." Ki begyűjti a jót, gyarapítjuk neki abban a jót. Mert bizony, Allah a Megbocsájtó, a Hála Begyűjtője[2129].

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَإِن يَشَأِ اللَّهُ يَخْتِمْ عَلَى قَلْبِكَ وَيَمْحُ اللَّهُ الْبَاطِلَ وَيُحِقُّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٢٤﴾

Semmi sem létezhet Allah engedelme nélkül. Hogy mondhatják a bálványimádók, akik hamis istenségek szolgálatában állnak: „Miért engedi ezt Allah, ha tilos?"

[2129] No sort of tangible reward does the prophet of Allah ask for proclaiming the Glad Tidings of Allah. But at least he has the right to ask that his kith and kin should not persecute him and put all sorts of obstacles in his way, as did the Quraysh against the Holy Prophet. The love of kindred may be extended to mean the love of our common humanity, for all mankind are brothers descended from Adam. Everyone can understand the ordinary love of kindred.

A Próféta semmilyen földi ellenszolgáltatást nem vár el Allah Örömhírének megüzenéséért. Csak annyit szeretne, hogy saját közeli hozzátartozói, a Quraish nemzetség, ne akadályozza, és ne lehetetlenítse el küldetését. A hozzátartozók szeretete kiterjeszthető az egész emberiség szeretetére, hiszen Ádám ősatyákon keresztül, mindenki testvér, hozzátartozó.

24. What! Do they say, "He has forged a falsehood against Allah.? But if Allah willed, He could seal up thy heart. And Allah blots out Vanity, and proves the Truth by His Words. For He knows well the secrets of all hearts.

24. Vagy mondják tán, hogy kieszelte Allahra a hazug szót? Ha Allah akarja, pecséttel zárja le szívedet. Allah eltörli a hiábavalót és érvényre juttatja Igazságát szavai által. Ő Tudja, mit rejtenek a keblek.

وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٢٥﴾

25. He is the One that accepts repentance from His Servants and forgives sins: and He knows all that ye do.

25. Ő az, Ki fogadja a bűnbánatot szolgálóitól, feloldozza a rossztéteményeket és tudja mit tesztek.

وَيَسْتَجِيبُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَيَزِيدُهُم مِّن فَضْلِهِ وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ﴿٢٦﴾

26. And He listens to those who believe and do deeds of righteousness, and gives them increase of His Bounty: but for the Unbelievers their is a terrible Penalty[2130].

26. Válaszol azoknak, kik hisznek, jókat cselekszenek és gyarapítja őket az Ő Bőkezűségéből. A hitetleneknek szörnyű büntetés jár[2130].

وَلَوْ بَسَطَ اللَّهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهِ لَبَغَوْا فِي الْأَرْضِ وَلَكِن يُنَزِّلُ بِقَدَرٍ مَّا يَشَاء إِنَّهُ بِعِبَادِهِ خَبِيرٌ بَصِيرٌ ﴿٢٧﴾

27. If Allah were to enlarge the provision for His Servants, they would indeed transgress beyond all bounds through the earth; but he sends (it) down in due measure as He pleases. For He is with His Servants Well-acquainted, Watchful[2131].

[2130] To the prayers of the righteous He listens, and He gives them of His Bounty beyond their deserts. Every time they do a little good, they are increased in their goodness. Every right impulse or aspiration is strengthened and leads to progressive spiritual advancement.

Allah meghallja a hívó imáját és többet juttat neki bőkezűségéből, mint amit megérdemel. Ahányszor egy kis jót tesznek, növekszik bennük a jóság. Minden ilyen alkalom elnyeri jutalmát, pozitív inspirációval tölti a hívőt, ami arra sarkallja, hogy még több jót tegyen. Ez egy spirituális fejlődést indít el, amit napi gyakorlattá kell tenni.

[2131] It may be objected that all prayers, even of good people, are not answered. The reply is: - that even everyone who is good does not necessarily know what is best for him, for the values in this life are curiously distorted; and - on account of their want of knowledge, if everyone got all he asked for, there would be chaos and confusion, and "transgression beyond bounds through the earth", for the different interests are so intermingled and balanced that some measure must be observed in granting people's wishes. This measure is best supplied by the watchful care of Allah and His perfect knowledge of all our real needs.

Nem minden ima, fohász jár azzal, hogy Allah válaszul juttat valamit, vagy „elintéződnek a dolgok”. Ennek oka van: 1. Még akkor is, ha valaki jó, nem szükségszerűen tudja, hogy mi az, ami jó, ami használ neki. A mi világunkban az értékek nagyon torzak, amit emberi ésszel nem fogunk fel. 2. Ha mindenki megkapná, amit szeretne, elszabadulna a pokol és káosz lenne a Földön. Az emberek nem tudnának határt szabni vágyaiknak, ami beláthatatlan következményekkel járna, végül „semmi sem elég” alapon egymás torkának ugranának, ellenségeskedésbe váltana át az, ami szívességként indult. Ezért Allahra kell bíznunk, miként méri ki adagunkat az Ő kiváltságából, mert Ő a Legjobb Tudója annak, hogy mi jár és mi a jó.

27. Ha Allah szélesre tárná gondoskodását szolgálóinak, telhetetlen kapzsiság (terjedne) a Földön. De mértékkel szabja ki azt úgy, ahogy Ő akarja. Mert Ő szolgálóiról Értesült, őket Látja[2131].

وَهُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ الْغَيْثَ مِن بَعْدِ مَا قَنَطُوا وَيَنشُرُ رَحْمَتَهُ وَهُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٢٨﴾

28. He is the One that sends down rain (even) after (men) have given up all hope, and scatters His Mercy (far and wide). And He is the Protector, Worthy of all Praise.

28. Ő az, Ki lebocsátja a zivatart, miután (az ember) reményét vesztette, majd szétterjeszti kegyelmét. Ő az Oltalmazó, ki Magasztalásra Érdemes.

وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَثَّ فِيهِمَا مِن دَابَّةٍ وَهُوَ عَلَى جَمْعِهِمْ إِذَا يَشَاء قَدِيرٌ ﴿٢٩﴾

29. And among His Signs is the creation of the heavens and the earth, and the living creatures that He has scattered through them: and He has power to gather them together when He wills[2132].

29. Jelei közül való, hogy megteremtette az Egeket, a Földet és mindazt, mit elszórt azokon az élőlényekből. De ha akarja, Képes arra, hogy összegyűjtse azokat[2132].

وَمَا أَصَابَكُم مِّن مُّصِيبَةٍ فَبِمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُو عَن كَثِيرٍ ﴿٣٠﴾

30. Whatever misfortune happens to you, is because on the things your hands have wrought, and for many (of them) He grants forgiveness[2133].

30. Ha bármi balsors ér titeket, azért van, mit elnyert kezetek, de Ő ezekből sokat Feloldoz[2133].

وَمَا أَنتُم بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ اللَّهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٣١﴾

31. Nor can ye frustrate (aught), (fleeing) through the earth; nor have ye, besides Allah, any one to protect or to help[2134].

31. Nem tarthattok vissza (semmit) a Földön és nincs Allahon kívül számotokra Oltalmazó, sem Pártfogó[2134].

[2132] Similarly, in 24:45, and other passages, the word is used for living creatures of all kinds, life generally. The more our biological knowledge increases, the more do we marvel at the unity of Life on the one hand, and its diversity on the other.

Hasonló gondolat a 24:45-ben és más szakaszokban. A szóhasználat itt mindenféle létformára utal, tehát általában véve vett életre vonatkozik. Minél jobban növekszik biológiai tudásunk, annál jobban lenyűgöz egyik oldalon az élet egységes mivolta és annak sokszínűsége a másikon.

[2133] As far as man is concerned, his misfortunes are but the consequences of the things he has done. He must bear personal responsibility for them and not throw the blame on others.

Ami az embert illeti, balsorsának kulcsa saját kezében van. Általában saját tetteinek következménye az, ami sújtja. Saját felelősségét, mindenki maga viseli, azt másra nem hárithatja.

[2134] Every evil deed or word or thought must have its evil consequences: but if Allah forgives anything, -and He forgives much, yet no one imagine that he has defeated- or can defeat-Allah's Will or Plan.

Minden rossztett, vagy szó rossz következményekkel jár. Ha Allah ezekből akár keveset, akár sokat megbocsájt, ez nem jelenti azt, hogy az Ő Akaratát és Tervét bárki befolyásolhatja, vagy visszatarthatja.

وَمِنْ آيَاتِهِ الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ ﴿٣٢﴾

32. And among His Signs are the ships, smooth-running through the ocean, (tall) as mountains.

32. Jelei közül valók a vitorlás hajók a tengeren, akár a zászlók.

إِن يَشَأْ يُسْكِنِ الرِّيحَ فَيَظْلَلْنَ رَوَاكِدَ عَلَى ظَهْرِهِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٣٣﴾

33. If it be His Will He can still the Wind: then would they become motionless on the back of the (ocean). Verily in this are Signs for everyone who patiently perseveres and is grateful.

33. Ha akarná, lecsillapítaná a szeleket, s azok (hajók) mozdulatlanságukban merednének a (tenger) felszínén. Mert bizony, ebben vannak a Jelek minden állhatatosnak, hálaadónak.

أَوْ يُوبِقْهُنَّ بِمَا كَسَبُوا وَيَعْفُ عَن كَثِيرٍ ﴿٣٤﴾

34. Or He can cause them to perish because of the (evil) which (the men) have earned; but much doth He forgive.

34. Vagy végzetüket hozhatná rájuk azáltal, mit (az emberek) elnyertek, de Ő sokat feloldoz.

وَيَعْلَمَ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِنَا مَا لَهُم مِّن مَّحِيصٍ ﴿٣٥﴾

35. But let those know, who dispute about Our Signs, that there is for them no way of escape[2135].

35. Kik vitába szállnak Áyáinkkal tudják, hogy nincs számukra menekvés[2135].

فَمَا أُوتِيتُم مِّن شَيْءٍ فَمَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا عِندَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى لِلَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٣٦﴾

36. Whatever ye are given (here) is (but) a convenience of this life: but that which is with Allah is better and more lasting: (it is) for those who believe and put their trust in their Lord[2136]:

[2135] If we treat Allah's Signs in the wrong spirit, i.e., contumaciously reject them or constantly dispute about them instead of trying to understand them, we are told that such tactics will avail us nothing. We cannot escape the consequences of our sins. The only way to escape is by repentance on our part and the grant of mercy by Allah.

Ha rosszindulattal tekintünk Allah Jeleire, makacs módon elutasítjuk azok felfogását, vagy folyamatosan ellenük érvelünk, ahelyett, hogy törekednénk megértésükre, ez a taktika nem vezet sehova. Nem menekülhetünk saját bűneink következményitől. Csak egy út nyit menekvést számunkra: a bűnbánat, amit Allah kegyelemben részesít.

[2136] Any good (or ill) which is our lot is only a temporary phase to serve the convenience of this life. But there is a higher good, which comes from Allah's own Presence. Such good is both superior in quality, and more permanent.

36. Bármi, ami megadatott nektek, (csupán) az Evilági élet gyönyöre, de ami Allahnál van, az jobb, maradandóbb azoknak, kik hisznek és Urukra hagyatkoznak[2136]:

وَالَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ وَإِذَا مَا غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ ﴿٣٧﴾

37. Those who avoid the greater crimes and shameful deeds, and, when they are angry even then forgive;

37. Kik elkerülik a nagy bűnöket, ledérséget, és ha feldühödnek, akkor is megbocsájtanak,

وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَمْرُهُمْ شُورَى بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٣٨﴾

38. Those who hearken to their Lord, and establish regular Prayer; who (conduct) their affairs by mutual Consultation; who spend out of what We bestow on them for Sustenance[2137];

38. Kik hallgatnak Urukra, megtartják az imát, dolgukban Súra (tanács) dönt közöttük, s áldoznak a gondoskodásból, miben részesítettük őket[2137],

وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ الْبَغْيُ هُمْ يَنتَصِرُونَ ﴿٣٩﴾

39. And those who, when an oppressive wrong is inflicted on them, (are not cowed but) help and defend themselves[2138].

39. Kik, ha lesújt rájuk a zsarnoki elnyomás, megvédik magukat (és egymást) [2138].

Bármilyen „fizikai” jó, (vagy rossz) esik meg velünk, ez átmeneti jelenség, ami csupán az Evilági életünkben játszik szerepet. Efölött létezik egy magasabb fokozatú jó, ami Allah Színéből jön. Ennek hatása mélyebb és tartósabb.

[2137] "Consultation." This is the key-word of the Surah, and suggests the ideal way in which a good man should conduct his affairs, so that, on the one hand, he may not become too egotistical, and, on the other, he may not lightly abandon the responsibilities which devolve on him as a Personality whose development counts in the sight of Allah. This principle was applied to its fullest extent by the holy Prophet in his private and public life, and was fully acted upon by the early rulers of Islam. Modern representative government is an attempt-by no means perfect-to apply this principle in State affairs.

Súra, azaz Konzultatív Tanács. Ez a Szúra címe és a vers kulcsszava, amit minden hívőnek kötelességszerűen kellene követni. A Súrának két dolgot kell figyelembe vennie, ha konzultatív testületként szolgál. 1. Több szem többet lát alapon észszerűbb döntés születhet, mintha az egyén saját maga állna az élet nagy kérdései előtt. 2. Mivel az Iszlám az egyén felelősségének alapvető jelentőséget tulajdonít, a Súrában nem veszhet el az egyén felelőssége, aki konzultációra ide fordul. Senki sem aggathatja végül a felelősséget a Súra nyakába. Ezt az elvet követték a Próféta és az Iszlám államok korai kormányzói mind magán, mind társadalmi életükben. A mai kormányok és az általuk néha fenntartott Súra nevű intézmények, valami mást testesítenek meg, nem az Iszlám alapgondolatával hozhatók összefüggésbe.

[2138] There are four possible situations that may arise: an individual may have to stand up against an oppressor 1. for his own trampled rights, or 2. for the rights of others within his ken; or 3. a community may have similarly to stand up for its own rights collectively: or 4. for the rights of others.

Négy lehetséges szituáció adódhat, amikor az egyén jogában áll az elnyomóval szemben felkelni: 1. Ha lábbal tiporják jogait. 2. Hozzátartozói jogainak védelmében. 3. Közösségéért érzett felelősség és kötelesség alapján. 4. Bárhol, ahol jogtiprás folyik.

وَجَزَاء سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِّثْلُهَا فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿٤٠﴾

40. The recompense for an injury is an injury equal thereto (in degree): but if a person forgives and makes reconciliation, his reward is due from Allah. for ((Allah)) loveth not those who do wrong[2139].

40. A rossz viszonzása az éppoly rossz, de ki megenyhül, megjavul, bére Allahra tartozik. Ő (Allah) nem szereti a bűnösöket[2139].

وَلَمَنِ انتَصَرَ بَعْدَ ظُلْمِهِ فَأُوْلَئِكَ مَا عَلَيْهِم مِّن سَبِيلٍ ﴿٤١﴾

41. But indeed if any do help and defend themselves after a wrong (done) to them, against such there is no cause of blame.

41. Ki védelmébe veszi (az embereket) miután ártást hozott rájuk, nem érhet el hozzá a (vád) útja.

إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ وَيَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ أُوْلَئِكَ لَهُم عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤٢﴾

42. The blame is only against those who oppress men and wrong-doing and insolently transgress beyond bounds through the land, defying right and justice: for such there will be a penalty grievous.

42. A vád útja azokhoz ér el, kik ártást hoznak az emberekre, kapzsi vággyal vetik magukat rájuk a Földön Igaztalanul. Ezek ők, kiknek fájdalmas büntetés jár.

وَلَمَن صَبَرَ وَغَفَرَ إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿٤٣﴾

43. But indeed if any show patience and forgive, that would truly be an exercise of courageous will and resolution in the conduct of affairs.

43. De ki állhatatos és megbocsájt, mert bizony, ebben rejlik a dolgok hatalma!

وَمَن يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن وَلِيٍّ مِّن بَعْدِهِ وَتَرَى الظَّالِمِينَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ إِلَى مَرَدٍّ مِّن سَبِيلٍ ﴿٤٤﴾

[2139] When you stand up for rights, either on private or public grounds, it may be through processes of law, or by way of private defense in so far as the law permits private action. But in all cases, you must not seek a compensation greater than the injury suffered. The most you can do is to demand equal redress, i.e., a harm equivalent to the harm done to you. Even this may serve to curb your unregenerate soul, or a community bent on revenge. But the ideal mode is not to slake your thirst for vengeance, but to follow better ways leading to the reform of the offender or his reconciliation. See 41:34, and 23:96.

Akár egyéni, akár társadalmi szinten állunk ki az elnyomással, törvényszegéssel szemben, nem szabad olyan lépést tenni, ami saját törvényszegésünket eredményezi. Először a törvény útját kell bejárni, ha az nem kínál lehetőséget jogunk van önvédelemre, de csak annyira, amit a helyi joggyakorlat lehetővé tesz. A jóvátételnek figyelembe kell venni az arányosságot, tehát bármilyen sérelem ér, nincs jogom több kárpótlásra, mint a nekem okozott kár. Ha lépéseim bosszúhadjáratok, leszámolások sorát indítja el, akkor jobb nem nekiindulni. A megbékélés és reform útja az, amit szem előtt kell tartani. Lásd: 41:34 és 23:96.

44. For any whom Allah leaves astray, there is no protector thereafter. And thou wilt see the Wrong-doers, when in sight of the Penalty, Say: "Is there any way (to effect) a return[2140]?"

44. Kit Allah tévelyedésben hagy, nincs számára Oltalmazó ezután. Látod majd a bűnösöket, mikor szembesülnek a büntetéssel, mondják: „Van-e mód a visszatérésre[2140]?”

وَتَرَاهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا خَاشِعِينَ مِنَ الذُّلِّ يَنظُرُونَ مِن طَرْفٍ خَفِيٍّ وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَلَا إِنَّ الظَّالِمِينَ فِي عَذَابٍ مُّقِيمٍ ﴿٤٥﴾

45. And thou wilt see them brought forward to the (Penalty), in a humble frame of mind because of (their) disgrace, (and) looking with a stealthy glance. And the Believers will say: "Those are indeed in loss, who have given to perdition their own selves and those belonging to them on the Day of Judgment. Behold! Truly the Wrong-doers are in a lasting Penalty[2141]!"

45. Látod majd, ahogy kiteszik őket (a büntetésnek) megalázva a kegyvesztettségtől, lopva oldalra tekintenek és így szólnak a hívők: „Azok a vesztesek, kik saját maguk és hozzátartozóik lelkét vesztik el a Feltámadás Napján. Lám! A bűnösök osztályrésze a maradandó szenvedés[2141]!”

وَمَا كَانَ لَهُم مِّنْ أَوْلِيَاء يَنصُرُونَهُم مِّن دُونِ اللَّهِ وَمَن يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن سَبِيلٍ ﴿٤٦﴾

46. And no protectors have they to help them, other than Allah. And for any whom Allah leaves to stray, there is no way (to the Goal).

46. Allahon kívül nincs számukra Oltalmazó, ki pártjukat fogná. Kit Allah tévelygésben hagy, nincs számára kiút.

اسْتَجِيبُوا لِرَبِّكُم مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِيَ يَوْمٌ لَّا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ مَا لَكُم مِّن مَّلْجَأٍ يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُم مِّن نَّكِيرٍ ﴿٤٧﴾

[2140] When the actual consequences of evil are in sight, the foolish sinner wishes that it were possible to get back to the life of probation. But he neglected or abused it and rejected Allah's Grace all the time.

Amikor láthatóvá válnak a gaztettek következményei, a bűnösök visszasírják majd magukat az életbe, hogy új lehetőséget kapjanak. Az eljátszott esélyt már nem lehet rekonstruálni. Egykori életükben ők véglegesen elutasították Allahot.

[2141] Even their misery, which will face them as a terrible Reality, they will only be able to look at askance, so thoroughly cowed will be their spirit.

A nyomorúságukban, minek ki lesznek téve, gyanakodva, megalázva tekintenek oldalra, hátha történik valami, ami nem könnyít helyzetükön. Lelkük meghunyászkodott, felismerték helyzetüket, elkövetett hibáikat.

47. Hearken ye to your Lord, before there come a Day which there will be no putting back, because of (the Ordainment of) Allah. that Day there will be for you no place of refuge nor will there be for you any room for denial (of your sins)!

47. Válaszoljatok Uratoknak, még mielőtt eljön a Nap, mikor már nem fordulhattok vissza Allah elől. Ezen a Napon nincs menekvésetek és nem tagadhatjátok meg (bűneiteket).

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا إِنْ عَلَيْكَ إِلَّا الْبَلَاغُ وَإِنَّا إِذَا أَذَقْنَا الْإِنسَانَ مِنَّا رَحْمَةً فَرِحَ بِهَا وَإِن تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَإِنَّ الْإِنسَانَ كَفُورٌ ﴿٤٨﴾

48. If then they run away, We have not sent thee as a guard over them. Thy duty is but to convey (the Message). And truly, when We give man a taste of a Mercy from Ourselves, he doth exult thereat, but when some ill happens to him, on account of the deeds which his hands have sent forth, truly then is man ungrateful[2142]!

48. Ha elfordulnak, hát nem arra küldtünk téged, hogy őrizőjük légy. Rád csak az (Üzenet) továbbítása tartozik. Ha megízleltetjük az emberrel a Tőlünk jövő kegyelmet, megörül annak, de ha balsors sújt le rá azáltal, mit kezei előreküldtek, hát az ember hálátlan[2142]!

لِّلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَخْلُقُ مَا يَشَاء يَهَبُ لِمَنْ يَشَاء إِنَاثًا وَيَهَبُ لِمَن يَشَاء الذُّكُورَ ﴿٤٩﴾

49. To Allah belongs the dominion of the heavens and the earth. He creates what He wills (and plans). He bestows (children) male or female according to His Will (and Plan)[2143],

49. Allahé az Egek és a Föld Mindenhatósága. Azt teremt, amit Ő akar. Annak ajándékoz leány (gyermeket) kinek Ő akar, és annak ajándékoz fiú (gyermeket), kinek Ő akar[2143].

أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَإِنَاثًا وَيَجْعَلُ مَن يَشَاء عَقِيمًا إِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿٥٠﴾

50. Or He bestows both males and females, and He leaves barren whom He will: for He is full of Knowledge and Power.

50. Vagy mindkettőt ad, fiút és lányt. Azt teszi meddővé, kit Ő akar. Mert bizony, Ő a Mindentudó és a Képesség Birtokosa.

[2142] The warning is now given, that men may repent and do good, and pray for Allah's Mercy and Grace. If the warning is not heeded or is rejected, the prophet of Allah is not responsible for bringing about the Penalty or for forcing people to come to the right Path. He is not a guard set over them to free them from the need of exercising their limited free-will.

Figyelmeztetés hangzik el az embernek, hogy bűnbánatot fogadjon és megváltozzon. Akinek Allah nem fogadja el a bűnbánatát, a Próféta nem azért van, hogy közbenjárjon érte. Az ő feladata az Üzenet továbbításával véget ér. Innen minden az egyének saját felelősségének határain belül történik. A szabad akarat adott, ennek birtokában a Prófétának nincs joga senkit a helyes irányba tuszkolnia.

[2143] Verses 49-50 deal, in their ordinary meaning, with Allah's creative power replete with knowledge and continued purpose, contrasted with man's instincts and groping after knowledge.

A 49-50-ik versek Allah kreatív hatalmával foglalkoznak, ami tele van tudással és folytonos céltudatossággal. Ezzel szemben áll az ember ösztönvilága és tapogatódzása a tudás iránt.

وَمَا كَانَ لِبَشَرٍ أَن يُكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلَّا وَحْيًا أَوْ مِن وَرَاء حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا فَيُوحِيَ بِإِذْنِهِ مَا يَشَاء إِنَّهُ عَلِيٌّ حَكِيمٌ ﴿٥١﴾

51. It is not fitting for a man that Allah should speak to him except by inspiration, or from behind a veil, or by the sending of a messenger to reveal, with Allah's permission, what Allah wills: for He is Most High, Most Wise.[2144]

51. Nem jár az embernek, hogy beszéljen vele Allah, csak ha sugall, vagy a Hidzsáb (lepel) mögül, vagy Küldöttet küld, hogy kinyilatkoztassa az Ő engedelmével azt, amit Ő akar. Ő a Magasságos, a Mindentudó[2144].

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِّنْ أَمْرِنَا مَا كُنتَ تَدْرِي مَا الْكِتَابُ وَلَا الْإِيمَانُ وَلَكِن جَعَلْنَاهُ نُورًا نَّهْدِي بِهِ مَنْ نَّشَاء مِنْ عِبَادِنَا وَإِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٥٢﴾

52. And thus have We, by Our Command, sent inspiration to thee: thou knewest not (before) what was Revelation, and what was Faith; but We have made the (Qur'an) a Light, wherewith We guide such of Our servants as We will; and verily thou dost guide (men) to the Straight Way[2145],-

---

[2144] How can man be fit to speak to Allah? He is not fit. But there are three ways in which Allah, in His infinite Mercy, communicates with man. Three ways are mentioned: - Wahyun, Inspiration; - from behind a veil; and - by the sending of a Messenger.
See the notes following, Wahyun. Inspiration, is interpreted to be of two kinds: 1. a suggestion thrown by Allah into the heart or mind of man, by which man understands the substance of the Message, whether it is a command or prohibition, or an explanation of a great truth; and 2. verbal or literal inspiration, by which the actual words of Allah are conveyed in human language.
Behind a veil: not of course a material veil, but the veil of Light.
Messenger: Rasul: the angel Gabriel, through whom the revelations were given to the Holy Prophet. These spiritual visions, conveying the message of Revelation, are the basis of the Quran.

Hogy kommunikálhat Allah az emberrel? Közvetlenül nem kommunikál, de van a közlésnek három módja Allah és ember között: 1. Wahi, inspiráció. 2 A Hidzsáb, azaz lepel mögül. 3. Küldött küldésével.
A sugallat, inspiráció kétféle lehet: 1. Az ember szívére, értelmére sugallott parancsok, tiltások, vagy mély igazságok magyarázatai, megvilágosodás stb. Ennek érzői azok, akik Igaz Hitet, odaadást táplálnak magukban. 2. Verbális inspiráció, ami Allah Szavainak emberi nyelven való érzékelését jelenti.
Lepel, Hidzsáb mögül: Természetesen nem egy vászondarabról, hanem a Látható és Láthatatlan világot elválasztó absztrakt lepelről, vagy a Világosság, ill. a sötétség közti válaszfalról van szó.
Küldöttön keresztül: Gábriel Arkangyal hozta el a Korán kinyilatkoztatásait a Prófétának.

[2145] Before the receipt of his mission in his fortieth year, the holy Prophet, though a man of steadfast virtue and purity and unflinching in his search for Truth, was yet unacquainted with Revelation in the highest sense of the term and with the certainty that comes from perfected Faith, or realized nearness to Allah. Ruh, which I have here translated Inspiration has also been understood by some Commentators to refer to the angel Gabriel, the vehicle of Revelation. The Light of the Quran made all things clear to man, and to the world.

A Próféta a negyvenedik életévében kapta a küldetést. Azelőtt ismert volt igazság kereséséről, állhatatosságáról, magas emberi értékiről. Az Igazság végül kinyilatkoztatások formájában jött el hozzá, ami a Hit beteljesedésének legmagasabb foka, Allah legszorosabb közelsége. A „Ruh" szót Léleknek fordítottam, néhány kommentátor szerint Gábriel Arkangyalt is jelenthet. A Korán világossága az embereknek mindent érthetővé tesz és az egész világon Útmutatást ad.

52. Ekképpen sugallottuk néked a Lelket a Mi parancsolásunk által. Nem tudtad (ezelőtt) mi az a Könyv, sem azt, hogy mi a Hit, de Mi (a Koránt) világossággá tettük, mivel azt vezetünk, akit Mi akarunk szolgálóink közül. Te vezesd (az embereket) az Egyenes Ösvényre[2145],-

صِرَاطِ اللَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ أَلَا إِلَى اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ

﴿٥٣﴾

53. The Way of Allah, to Whom belongs whatever is in the heavens and whatever is on earth. Behold (how) all affairs tend towards Allah[2146].

53. Allah Ösvényére, Kié minden, mi az Egeken és Földön van. Lám! Allahnál teljesednek be a dolgok[2146].

[2146] According to our own understanding we make our own laws, our own standards, and our own institutions. But the ultimate test of their validity or authority is Allah's Will, as revealed to us by His Revelation.

Az emberek megalkotják saját törvényeiket, szabályrendszerüket, intézményeiket. De ezek végső próbája az, hogy megfelelnek-e Allah Akaratának. Ha igen, időtállóak, ha nem, múlandóak.

43. AZ-ZUKHRUF (ORNAMENTS OF GOLD-ARANYDÍSZEK)

Introduction to Surah Az-Zukhruf (Ornaments of Gold)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

It is derived from the word *zukhruf-an* which occurs in verse 33 of this Surah.

Period of Revelation

It could not be known from any authentic tradition, but a study of its subject matter shows that this Surah also was sent down in the same period in which the Surahs Al-Mumin, As-Sajdah and Ash-Shura, were sent down. It appears that the revelation of this series of the Surahs began when the disbelievers of Makkah were planning to put an end to the Holy Prophet's life. Day and night they were holding consultations in their assemblies as how to eliminate him, and even an attack on his life also had been made as has been clearly referred to in v. 79-80.

Theme and Topics

In this Surah a forceful and severe criticism has been made of the Quraish and the common Arabs creeds and superstitions of ignorance in which they persisted, and their stubbornness has been exposed in a firm and effective way, so that every member of the society, who was reasonable in some degree, should be made to consider the evils in which the community was involved and its tyrannical treatment of the person who was trying to redeem it.

The discourse starts in a way as if to say: "You, by means of your mischiefs, want that the revelation of this Book should be stopped, but Allah has never withheld the appointment of His Prophets and the revelation of His Books because of the mischief of the people, but has destroyed the wicked people, who obstructed the way of His guidance. The same He will do again. A little further in v. 41-43 and 79-80 the same thing has been reiterated. Though the people who were plotting against his life are meant, the Holy Prophet has been addressed to the effect: "whether you remain alive or not, We will certainly punish the wicked," and the people themselves have been plainly warned to the effect: "If you have decided to take an action against Our Prophet, We too will take a decisive action."

They themselves admit that the Creator of the earth and heavens and of themselves and their deities is only Allah. They also know and admit that the blessings they are benefiting from, have been bestowed by Allah; yet they insist on making others associates of Allah in His Godhead.

They regard the servants as the children of Allah, and that too daughters, whom they regard as disgraceful for themselves. They believe that the angels are goddesses; they have carved their images as females; they adorn them with female dresses and ornaments, and call them daughters of Allah: they worship them and invoke them for the fulfillment of their needs. How did they know that the angels were female? When they are rebuked for these superstitions, they present the pretense of destiny and say:"Had Allah disapproved of these our practices, we could not have worshiped these images, whereas the means of finding out whether Allah had approved of something or not, are His Books and not those things which are happening in the world according to His Will. For under His Will not only idol worship but crimes like theft and adultery, robbery, murder, etc. also are being

committed. Can this argument be used to justify as right and proper this commission of every crime and evil is the world?

When it is asked: Have you any other authority, apart from this wrong argument, for the polytheism of yours? They reply, "The same has been the practice since the time of our forefathers."

In other words, this in their opinion is a strong enough argument for a creed's being right and true, whereas the Prophet Abraham, descent from whom is the only basis of their pride and distinction, had rejected the religion of his elders and left his home, and he had discarded every such blind imitation of his forefathers, which did not have the support of any rational argument. Then, if these people had to follow their elders only, for this also they selected their most ignorant elders and abandoned their most illustrious elders like the Prophets Abraham and Ishmael (on whom be peace).

When they are asked: "Has ever a Prophet or a Book sent down by God also given this teaching that others beside Allah too are worthy of worship? they present this practice of the Christians as an argument that they took Jesus son of Mary as son of God and worshiped him; whereas the question was not this whether the community of a Prophet had committed *shirk*or not, but this whether a Prophet had himself taught *shirk*. Jesus son of Mary had never said that he was son of God and that the people should worship him. His own was the same teaching which every other Prophet had given "My Lord as well as your Lord is Allah: so worship Him alone."

They were disinclined to believe in the Prophethood of the Holy Prophet because he was neither a rich man nor a person of high worldly position and rank. They said "Had Allah willed to appoint a prophet among us, He would have appointed one of the great men of' our two cities (Makkah and Taif). On that very basis, Pharaoh also had looked down upon the Prophet Moses and said: "If Allah, the King of the heavens, had to send a messenger to me, the king of the earth, He would have sent him with bracelets of gold and a company of angels in attendance. Where from has this mendicant appeared, I am superior to him, for the kingdom of Egypt belongs to me, and the canals of the River Nile are flowing under my control. What is the status of this man as against me? He has neither wealth nor authority."

Thus, after criticizing each practice of ignorance of the disbelievers and rejecting it with rational arguments, it has been pointed out: "Neither has God any offspring, nor are there separate gods of the earth and heavens, nor is there any intercessor who may be able to protect from His punishment those who adopt deviation knowingly. Allah is far above this that He should have children. He alone is the God of the whole Universe: all others are His servants and not associates in His attributes and powers, and only such men can intercede with Him, who are themselves followers of the Truth and they also can intercede only for those who may have adopted obedience of the Truth in the world."

Bevezetés az Az-Zukhruf (Aranydíszek) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A 33. versben hangzik el az Az-Zukhruf kifejezés, innen ered a Szúra neve.

A kinyilatkoztatás ideje

Nincs olyan autentikus Hadisz, ami a Szúra kinyilatkoztatásának idejét egyértelműen igazolná, viszont számos tanulmány szól amellett, hogy az Al-Mumin, As-Sadzsda és az Ash-Shura Szúrákkal egy időben született. Ennek a kinyilatkoztatás sorozatnak a kezdete arra az időre nyúlik vissza, amikor a hitetlenek a Próféta életére törtek. Éjjel nappal azon tanácskoztak, miképpen végeznek vele, erre utalnak a 79-80. versek.

Témakörök

A Szúra elítélő kritikát fogalmaz meg a Quraish és a többi Arab törzsek által követett pogány hiedelmek, babonák felé, ami mutatja azt a felfogási szintet, ami az akkori társadalomra jellemző volt. Mivel a hiedelmek követésével káros erkölcsi normák is követendő mintákká váltak, így az egész társadalom rákényszerült hitvilágán keresztül a bűnelkövetésre.
A tartalom ekképpen kezdődik: „Azt akarjátok, hogy ennek a könyvnek a kinyilatkoztatásai álljanak le, de Allah nem tartja vissza azokat Prófétájától és a Korántól, hogy elejét vegye a nép félrevezetésének. Allah ezelőtt is megbüntette azokat, akik szembefordultak Útmutatásával, most is ezt fogja tenni.” A 41-43 és 79-80 versekben ismétlődik ugyanez a figyelmeztetés. Akik az ő életére törnek és itt a Prófétára utalnak a versek, mindegy, hogy sikerül tervük, vagy nem, az Úr bizonyosan megbünteti őket. Mekka polgáraihoz is szól a figyelmeztetés: „Ha bármit tesztek a Próféta ellen, Mi is teszünk ellenetek.”
Az emberek maguk is elismerik, hogy az Egek a Föld és saját maguk megalkotója, egyedül Allah. Azt is elismerik, hogy az áldás, minek létüket, mindennapi gondviselésüket köszönhetik, csak Allahtól érkezik. Mégis társakat állítanak Neki. Úgy tartják, hogy Allah szolgálói saját lányai, holott saját emberi társadalmukban lányaiknak kivetett szerepet hagytak.
Abban hisznek, hogy az Angyalok nőnemű istenségek. Kifejezik feléjük imádatukat, női öltözéket aggatnak Angyal bálványaikra és Allah húgainak szólítják őket. Hozzájuk imádkoznak, őket hívják segítségül gondjaikban. Honnan tudták, hogy az Angyalok nők? Amikor szó éri ezeket a babonákat, így lépnek fel: „Ha Allah elutasította volna ezt a gyakorlatot, akkor nem imádkoznánk bálványokhoz. Miért csak Allah Könyveiben szerepel az, amit Ő elfogad, vagy elutasít és nem az életben történnek úgy a dolgok, ahogy Neki tetsző? Ha túllépünk a bálványokon, miért követnek el bűnöket, mint házasságtörés, rablás, gyilkosság, stb., ha ez nem tetsző? Miért nem változtat ezen Allah?”
Igazolhatják-e ezek az érvek a félrevezető tettek és bűnök elkövetésének jogosságát? Ha azt kérdezik tőlük, hogy ezen az érven kívül van-e más is, ami amellett szól, hogy politeizmust kövessetek? Válaszuk: „Ezt gyakorolták elődeink ősidők óta.”
Ezt a választ maga Ábrahám Próféta sem fogadta el, sőt, maga vonta kérdőre népét, apját, hogy miért követik elődeik hagyományát és nem az Egy Istent? Ábrahám volt, aki hiteltelenítette az összes többi istenséget Rajta kívül és a Monoteizmusnak Szentélyt emelt! Ha pedig az ősök tiszteletén múlik mindez, miért a legprimitívebb, legtudatlanabb ősök hagyományát követik és miért nem Ábrahámét, Izmaelét (béke reájuk), akik szintén ősök? Ha kérdés elé állítják őket: „Volt-e egyetlen Próféta, vagy

Isteni eredetű Könyv, ami arra utasított volna, hogy az Egy Istenen kívül más istent is lehet szolgálni?”
Az egyetlen érvük erre a Kereszténység tana, ami Jézust, Mária fiát Isten gyermekének tekinti és hozzá imádkoznak. Holott a kérdés nem az, hogy egy Próféta közössége követ-e el társállítást (shirk), hanem az, hogy a Próféta maga hirdette-e tanai között a társállítást? Jézus, Mária fia sohasem állította, hogy ő Isten gyermeke és hozzá kell imádkozni. Az ő hirdetése semmiben nem különbözött a többi Prófétáétól: „Az Én Uram a ti Uratok, Allah: Hozzá imádkozzatok egyedül.”
Nem sok kedvük volt hinni Mohammed Próféciájában, mert nem fűzte őket ehhez földi érdek. Mohammed (béke reá) nem volt gazdag, társadalmi pozíciója sem volt említésre méltó. Azt mondták: „Ha Allah egy Prófétát jelölne ki, az bizonyosan Mekka, vagy Taif főemberei közül lenne.” Ezen az alapon nézte le a Fáraó is Mózest: „Ha Allah, az Egek Királya egy Prófétát küld el hozzám, a föld királyához, akkor az aranydíszekkel és Angyalok kíséretében járulna elém. Honnan szalasztották ezt a koldust, aki felett állok? Enyém Egyiptom királysága, a Nílus csatornáinak vize az én felügyeletem alatt folyik! Ki ez az ember velem szemben? Se vagyona, se hatalma!”
A hitetlenek által követett pogány szokások ellen szóló kritika és érvelés a következőkre mutat rá: „Istennek nincs utóda, más istenek sincsenek rajta kívül az Egeken és a Földön. Olyan közvetítő sincs, aki el tudna járni azok érdekében, akik a bűnt szánt szándékkal követték el. Allah messze több és nagyobb ennél. Ő egymaga Ura az egész Univerzumnak, mindenki más, csupán szolgálja Őt és egyik sem ér fel az ő attribútumaival, hatalmával. Csak olyan ember járhat közben Nála, aki maga is az Igazságot követi, és akiért közbenjár, szintén engedelmes az Ő akaratának.”

43. Az-Zukhruf	43. Az-Zukhruf
ORNAMENTS OF GOLD, LUXURY	**ARANYDÍSZEK**
Total Verses: 89	Összes vers: 89
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

حم ﴿١﴾

1. Ha-Mim

1. *Ha. Mim.*

وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿٢﴾

2. By the Book that makes things clear,-

2. *A világosságot adó Könyv,-*

إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَّعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٣﴾

3. We have made it a Qur'an in Arabic, that ye may be able to understand (and learn wisdom).

3. *Mi megtettük azt Arab Koránnak, hátha tán feléritek.*

وَإِنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِيٌّ حَكِيمٌ ﴿٤﴾

4. And verily, it is in the Mother of the Book, in Our Presence, high (in dignity), full of wisdom[2147].

4. *Mert bizony, a Könyvek Anyja a Mi Színünk előtt (áll), benne a magasztos Bölcsességgel[2147].*

أَفَنَضْرِبُ عَنكُمُ الذِّكْرَ صَفْحًا أَن كُنتُمْ قَوْمًا مُّسْرِفِينَ ﴿٥﴾

5. Shall We then take away the Message from you and repel (you), for that ye are a people transgressing beyond bounds?

5. *Megfosszunk-e titeket az Üzenettől és kitaszítsunk, mert törvényszegő nép vagytok?*

وَكَمْ أَرْسَلْنَا مِن نَّبِيٍّ فِي الْأَوَّلِينَ ﴿٦﴾

6. But how many were the prophets We sent amongst the peoples of old?

6. *Hány Prófétát küldtünk már az elődök közé?*

وَمَا يَأْتِيهِم مِّن نَّبِيٍّ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤُون ﴿٧﴾

7. And never came there a prophet to them but they mocked him.

7. *Nem jött el hozzájuk úgy egy Próféta sem, hogy meg ne csúfolták volna.*

فَأَهْلَكْنَا أَشَدَّ مِنْهُم بَطْشًا وَمَضَى مَثَلُ الْأَوَّلِينَ ﴿٨﴾

[2147] Cf. 3:7, and 13:39. The Mother of the Book, the Foundation of Revelation, the Preserved Tablet (Lauh Mahfuz. 85:22), is the core or essence of revelation, the original principle or fountain-head of Allah's Eternal and Universal Law. From this fountain-head are derived all streams of knowledge and wisdom, that flow through Time and feed the intelligence of created minds. The Mother of the Book is in Allah's own Presence, and its dignity and wisdom are more than all we can think of in the spiritual world.

3:7 és 13:39. A Könyvek Anyja, a Kinyilatkoztatások Alapja, a Megőrzött Táblák (Lauh Mahfuz, 85:22) minden kinyilatkoztatás esszenciája, Allah Eredeti és Örökös Törvénye. Ebből lehet levezetni a tudást, bölcsességet, ami Időkön keresztül áramlik és intelligenciával táplálja az értelmet. A Könyvek Anyja Allah Színe előtt van, ennek méltósága, magasztossága több annál, mint amit mi, emberek ennek tulajdonítani tudunk.

8. So We destroyed (them)- stronger in power than these;- and (thus) has passed on the Parable of the peoples of old[2148].

8. Mi ezeknél rendíthetetlenségben erősebbeket is elpusztítottunk és letűnt az elődök példája[2148].

وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ﴿٩﴾

9. If thou wert to question them, 'Who created the heavens and the earth?' They would be sure to reply, 'they were created by (Him), the Exalted in Power, Full of Knowledge[2149]';-

9. Ha azt kérdeznéd tőlük, ki teremtette az Egeket és a Földet, így szólnának: „(Ő) teremtette, a Nagyszerű, a Mindentudó[2149],"-

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَجَعَلَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٠﴾

10. (Yea, the same that) has made for you the earth (like a carpet) spread out, and has made for you roads (and channels) therein, in order that ye may find guidance (on the way)[2150];

10. „Aki kiterítette nektek a Földet (akár a szőnyeget) és utakat szelt benne, hátha tán útmutatásra leltek[2150],"

وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَنشَرْنَا بِهِ بَلْدَةً مَّيْتًا كَذَٰلِكَ تُخْرَجُونَ ﴿١١﴾

11. That sends down (from time to time) rain from the sky in due measure;- and We raise to life therewith a land that is dead; even so will ye be raised (from the dead);-

11. Aki lebocsátotta az Égből a vizet mértékkel. És Mi életre keltjük általa a holt tájat, hát ekképpen lesztek (ti is) életre keltve,-

وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ الْفُلْكِ وَالْأَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ ﴿١٢﴾

[2148] The result of rebellion was destruction. And the pagan Makkan generation contemporary with the Prophet is reminded that the peoples of old who were destroyed were, many of them, more powerful than they, and that they, in disobeying Allah's Law, were inviting the same fate for themselves. The events of the past have become examples for the present and the future.

A lázadás eredménye megsemmisülés volt. A Prófétával egy időben élt pogány Arabok nemzedékét figyelmezteti a vers azokra az elődökre, akik sokkal erősebb, hatalmasabb társadalmakat építettek fel, mint ők, de megtagadták Allah törvényeit, kihívták a sorsot maguk ellen és vesztükbe rohantak. A múlt eseményei tanulságul szolgálnak jelennek és jövőnek egyaránt.

[2149] Cf. 29:61; and 31:25. This class of men acknowledges Allah's Power and Allah's Knowledge or Wisdom, but do not realize Allah's infinite Mercy and care for His creatures.

29:61 és 31:25. Ez a típusú ember elismeri Allah Hatalmát, Bölcsességét, de nem ismeri fel Allah korlátlan kegyelmét és gondoskodását a teremtményei felé.

[2150] Cf. 20:53. Mihad, a carpet or bed spread out, implies not only freedom of movement but rest also. The 'roads and channels' carry out the idea of communications and include land routes, sea routes, and airways.

20:53. „Mihad" szőnyeg, vagy ágy, amit ki lehet teríteni, meg lehet ágyazni. Mozgási szabadságot és megnyugvást érzékeltet. Az utak, csatornák nem csak közlekedési felületek, hanem a kommunikáció és összeköttetés részei. Ebbe nem csak a szárazföldi, hanem a vízi és légi utak is beleértendők.

12. That has created pairs in all things, and has made for you ships and cattle on which ye ride[2151],

12. Aki párban teremtett meg mindent, majd megtette nektek a bárkát és a jószágot olyannak, amin utazhattok[2151],

لِتَسْتَوُوا عَلَى ظُهُورِهِ ثُمَّ تَذْكُرُوا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ إِذَا اسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ وَتَقُولُوا سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ ﴿١٣﴾

13. In order that ye may sit firm and square on their backs, and when so seated, ye may celebrate the (kind) favour of your Lord, and say, "Glory to Him Who has subjected these to our (use), for we could never have accomplished this (by ourselves),

13. Hogy azok hátán megkapaszkodjatok, majd megemlékezzetek Uratok kegyéről, ha elhelyezkedtetek azokon és mondjátok: „Legyen Dicső, Ki ezt alánk rendelte, mert erre mi (magunktól) nem lennénk képesek,"

وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنقَلِبُونَ ﴿١٤﴾

14. "And to our Lord, surely, must we turn back!"

14. „És mi Urunkhoz fordulunk vissza!"

وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادِهِ جُزْءًا إِنَّ الْإِنسَانَ لَكَفُورٌ مُّبِينٌ ﴿١٥﴾

15. Yet they attribute to some of His servants a share with Him (in his godhead)! truly is man a blasphemous ingrate avowed!

15. De ők szolgálóinak részt tesznek meg Vele együtt! Mert bizony, az ember nyilvánvaló istenkáromló!

أَمِ اتَّخَذَ مِمَّا يَخْلُقُ بَنَاتٍ وَأَصْفَاكُم بِالْبَنِينَ ﴿١٦﴾

16. What! has He taken daughters out of what He himself creates, and granted to you sons for choice[2152]?

16. Vagy tán magához veszi a lányokat azok közül, kiket megteremtett és nektek jelöli ki a fiakat[2152]?

[2151] The domestication of animals as well as the invention of mechanical means of transport require a skill and ingenuity in man, which are referred to Allah as His gifts or endowments to man.

Az állatok háziasítása, valamint a szállítóeszközök feltalálása, kifejlesztése olyan képességeket és jártasságokat igényel, ami Allah kiváltsága és nemeslelkűsége nélkül nem képzelhető el. Az ember megfeledkezik arról, hogy intelligenciája kitől van.

[2152] To imagine goddesses (female gods) or mothers or daughters to Allah was particularly blasphemous in the mouths of people who held the female sex in contempt. Such were the pagan Arabs, and such (it is to be feared) are some of the moderns. They wince when a daughter is born to them and hanker after sons. With that mentality, how can they attribute daughters to Allah?

Allahnak lányokat, vagy anyát tulajdonítani, nőkkel venni körül Őt, istenkáromlás azok részéről, akik a női nemet ugyanakkor alacsonyabb rendűnek tartották. Ilyenek voltak a pogány Arabok, de egy két mai modern szekta sem különb. Szégyenkeztek, ha lányuk született, csak akkor dicsekedtek, ha fiúgyermek jött a házhoz. Hogy tulajdoníthattak ilyen mentalitással lányokat Allahhoz?

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمَنِ مَثَلًا ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ ﴿١٧﴾

17. When news is brought to one of them of (the birth of) what he sets up as a likeness to ((Allah)) Most Gracious, his face darkens, and he is filled with inward grief!

17. Mikor örömhírét viszik annak, hogy neki (született) az (lánygyermek), kit ő a Kegyelmes kedvére ajánl, arca megfeketedik és lekicsinyletté lesz.

أَوَمَن يُنَشَّأُ فِي الْحِلْيَةِ وَهُوَ فِي الْخِصَامِ غَيْرُ مُبِينٍ ﴿١٨﴾

18. Is then one brought up among trinkets, and unable to give a clear account in a dispute (to be associated with Allah[2153]?

18. Vagy tán kit csecsebecsék közt neveltek, nem lesz képes kiállni nyílt megmérettetésre (Allahhal)[2153]?

وَجَعَلُوا الْمَلَائِكَةَ الَّذِينَ هُمْ عِبَادُ الرَّحْمَنِ إِنَاثًا أَشَهِدُوا خَلْقَهُمْ سَتُكْتَبُ شَهَادَتُهُمْ وَيُسْأَلُونَ ﴿١٩﴾

19. And they make into females angels who themselves serve Allah. Did they witness their creation? Their evidence will be recorded, and they will be called to account[2154]!

19. Az Angyalokat, kik a Kegyelmes szolgálói, nőknek teszik meg. Szemtanúi voltak tán teremtésüknek? Vallomásukat feljegyzik és ez tőlük számon lesz kérve[2154]!

وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَنُ مَا عَبَدْنَاهُم مَّا لَهُم بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿٢٠﴾

20. ("Ah!") they say, "If it had been the will of ((Allah)) Most Gracious, we should not have worshipped such (deities)!" Of that they have no knowledge! they do nothing but lie[2155]!

[2153] The softer sex is usually brought up among trinkets and ornaments, and, on account of the retiring modesty which for the sex is a virtue, is unable to stand up boldly in a fight and give clear indications of the will to win. Is that sort of quality to be associated with Allah?

Voltak olyanok, kiket ember-istenként elkényeztettek, csecsebecsékkel halmoztak el. Ők emiatt elkényelmesedtek, ellágyultak. Ezek az elpuhult alakok képtelenek voltak kiállni és megmérettetni magukat Allah előtt és kitárni, ki is ők valójában. Valóban ők Allah „társai”?

[2154] Angels for grace and purity may be compared to the most graceful and the purest forms we know. But it is wrong to attribute sex to them. They are servants and messengers of Allah and so far from being rivals seeking worship, are always engaged in devotion and service. If any persons invent blasphemies about Allah, such blasphemies will form a big blot in their Book of Deeds, and they will be called to account for them.

Az Angyalok a lét legtisztább, leghálásabb és legszolgálóbb formái. Nem helyes, ha őket nemiséggel ruházzák fel. Ők Allah legodaadóbb szolgálói, küldöttei, de nem vetélytársai és nem igényelnek külön imát maguk számára. Ha valaki Istenkáromlást követ el, ez hatalmas „rosszpontként” kerül be a róla készülő feljegyzésbe, a Tettek Könyvébe, ami az elszámolás alapja.

[2155] Worsted in argument they resort to a dishonest sarcasm. 'We worship these deities: if Allah does not wish us to do so, why does He not prevent us?' In throwing the responsibility on Allah, they ignore the limited free-will on which their whole life is based.

20. Mondják: „Ha a Kegyelmes akarná, nem szolgálnánk őket (bálványokat)!" Nincs efelől nekik tudásuk! Mert bizony, ők csak találgatnak[2155]!

أَمْ آتَيْنَاهُمْ كِتَابًا مِّن قَبْلِهِ فَهُم بِهِ مُسْتَمْسِكُونَ ﴿٢١﴾

21. What! have We given them a Book before this, to which they are holding fast?

21. Vagy adtunk tán nékik egy Könyvet ezelőtt és ők ahhoz ragaszkodnak?

بَلْ قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءنَا عَلَى أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَى آثَارِهِم مُّهْتَدُونَ ﴿٢٢﴾

22. Nay! they say: "We found our fathers following a certain religion, and we do guide ourselves by their footsteps[2156]."

22. Mi több! Mondják: „Atyáinkat egy rítust követve találtuk és mi az ő nyomdokaikban haladunk[2156]."

وَكَذَلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِّن نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءنَا عَلَى أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَى آثَارِهِم مُّقْتَدُونَ ﴿٢٣﴾

23. Just in the same way, whenever We sent a Warner before thee to any people, the wealthy ones among them said: "We found our fathers following a certain religion, and we will certainly follow in their footsteps."

23. Ekképpen hát. Akárhányszor küldtünk előtted a településre figyelmeztetőt, annak fényűzői mindig így szóltak: „Atyáinkat egy rítuson találtuk és mi az ő nyomdokaikban haladunk."

قَالَ أَوَلَوْ جِئْتُكُم بِأَهْدَى مِمَّا وَجَدتُّمْ عَلَيْهِ آبَاءكُمْ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُم بِهِ كَافِرُونَ ﴿٢٤﴾

24. He said: "What! Even if I brought you better guidance than that which ye found your fathers following?" They said: "For us, we deny that ye (prophets) are sent (on a mission at all)."

24. Mondta (a figyelmeztető): „Még akkor is, ha amit én hoztam jobb Útmutatás annál, mint amin atyáitokat találtátok?" Mondták: „Mi tagadjuk azt, amivel titeket küldtek."

فَانتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٥﴾

25. So We exacted retribution from them: now see what was the end of those who rejected (Truth)!

25. Mi elégtételt vettünk tőlük és nézd milyen volt beteljesülése az elutasítóknak!

Maró gúnnyal reagálnak: „Igen mi ezekhez az istenségekhez imádkozunk. Ha Allahnak nem tetszik, akkor miért nem gátol meg ebben?" A felelősséget Allahra hárítani egyet jelen a szabad akarat semmibe vételével, amit Allah az embernek adott, hogy életét erre alapozva rendezze be.

[2156] Then comes the argument about ancestral custom, which was repudiated by Abraham (see verses 26-28 below). Indeed, a good reply to ancestral custom in the case of the Arabs was the example of Abraham, the True in Faith, for Abraham was the common ancestor of the Arabs and the Israelites.

Ábrahám elutasította ősei szokásait, hiedelmeit (lásd 26-28-ik versek lejjebb). Ábrahám az Arabok és Zsidók közös őse volt, így az atyák szokásainak elvetésére szolgáló példája több felekezet számára is meggyőző.

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إِنَّنِي بَرَاء مِّمَّا تَعْبُدُونَ ﴿٢٦﴾

26. Behold! Abraham said to his father and his people: "I do indeed clear myself of what ye worship[2157]:

26. Mikor így szólt Ábrahám az ő atyjához és népéhez: „Vétlen vagyok abban, amit ti szolgáltok[2157],"

إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيَهْدِينِ ﴿٢٧﴾

27. "(I worship) only Him Who made me, and He will certainly guide me."

27. „(Én ahhoz imádkozom), Aki elindított engem és Ő az, Ki Vezet (utamon)."

وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾

28. And he left it as a Word to endure among those who came after him, that they may turn back (to Allah[2158]..

28. És Ő hátrahagyta az Igét, mi fennmarad sarjai közt, hátha tán visszatérnek (Allahhoz)[2158].

بَلْ مَتَّعْتُ هَؤُلَاء وَآبَاءهُمْ حَتَّى جَاءهُمُ الْحَقُّ وَرَسُولٌ مُّبِينٌ ﴿٢٩﴾

29. Yea, I have given the good things of this life to these (men) and their fathers, until the Truth has come to them, and an apostle making things clear[2159].

29. Mi több! Biztosítottam kényét ezeknek és atyáiknak, míg eljött hozzájuk az Igaz és a megnyilvánító Próféta[2159].

[2157] The plea of ancestral ways is refuted by the example of Abraham, in two ways: - he gave up the ancestral cults followed by his father and people, and followed the true Way, even at some sacrifice to himself; and - he was an ancestor of the Arabs, and if the Arabs stood on ancestral ways, why should they not follow their good ancestor Abraham, rather than their bad ancestors who fell into evil? The incident in Abraham's story referred to here will be found in 21:51-70.

Ábrahám példája két okot is szolgáltat az ősi hagyományok követésének elutasítására: 1. Elhagyta az ősök kultuszát, melyet atyja és népe követett. Az Igaz Utat választotta saját áldozatvállalása árán. 2. Az Arabok őse volt, így, ha az Arabok arra hivatkoztak, hogy csak atyáik nyomdokait követik, akkor miért nem Ábrahám adott nekik mintát, az ősatya? Miért azokat az ősöket követték, akik a hamis istenekhez imádkoznak? Az itt idézett történet Ábrahámmal a 21:51-70-ben olvasható.

[2158] A Word: i.e., the Gospel of Unity, viz.,: "I worship only Him who originated me", as in verse 27. This was his teaching, and this was his legacy to those who followed him. He hoped that they would keep it sacred, and uphold the standard of Unity. Cf. 37:108-111.

Az „Ige", Allah Szava, a Kinyilatkoztatás, az Egységes Hitvallás. „Ahhoz imádkozom, Aki elindított engem", a 27-ik versben. Ez volt tanítása és ez volt rendelkezése, amit hátrahagyott követőinek. Abban reménykedett, hogy ők ezt az egyenes hitvallást meg tudják tartani a maga tisztaságában és Hitbéli Egység Alapjául szolgál mindenhol. 37:108-11.

[2159] Note the first person singular, as showing Allah's personal solicitude and care for the descendants of Abraham in both branches. The context here refers to the prosperity enjoyed by Makkah and the Makkans until they rejected the truth of Islam when it was preached in their midst by a messenger whose Message was as clear as the light of the sun.

A vers többes szám első személyben arra utal, hogy ez Allah mondata, aki biztosította Ábrahám leszármazottainak gondviselését mindkét ágon. Utal Mekka prosperitására mindaddig, míg el nem utasították az Iszlámot, amikor a Próféta igaz bizonyságokkal érvelt Allah Igaza mellett.

وَلَمَّا جَاءهُمُ الْحَقُّ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ وَإِنَّا بِهِ كَافِرُونَ ﴿٣٠﴾

30. But when the Truth came to them, they said: "This is sorcery, and we do reject it[2160]."

30. Mikor eljött hozzájuk az Igaz, mondták: „Ez egy mágus és mi elvetjük őt[2160].”

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ هَذَا الْقُرْآنُ عَلَى رَجُلٍ مِّنَ الْقَرْيَتَيْنِ عَظِيمٍ ﴿٣١﴾

31. Also, they say: "Why is not this Qur'an sent down to some leading man in either of the two (chief) cities[2161]?"

31. Mondják: „Miért nem nyilatkoztatott ki ez a Korán egy férfira a két nagy városból[2161]?”

أَهُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَةَ رَبِّكَ نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُم مَّعِيشَتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيَتَّخِذَ بَعْضُهُم بَعْضًا سُخْرِيًّا وَرَحْمَتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿٣٢﴾

32. Is it they who would portion out the Mercy of thy Lord? It is We Who portion out between them their livelihood in the life of this world: and We raise some of them above others in ranks, so that some may command work from others. But the Mercy of thy Lord is better than the (wealth) which they amass[2162].

32. Ők azok tán, kik felosztják Urad kegyelmét? Mi osztottuk fel közöttük megélhetésüket az Evilágon és emeltük egyiket a másikuk felé fokozatokkal, hogy alárendelődjenek egymásnak. De Urad kegyelme jobb annál, mit ők gyűjtenek[2162].

[2160] When the pagan Makkans could not understand the wonderful power and authority with which the holy Prophet preached, they called his God given influence sorcery!

Amikor a Mekkai pogányok nem értették azt a csodálatos hatalmat, melyről a Próféta prédikált, azzal vádolták, hogy az Isten mágiára adott neki felhatalmazást!

[2161] The world judges by its own low standards. From a worldly point of view, the holy Prophet was poor and an orphan. Why, they thought, should he be so richly endowed in spiritual knowledge and power? If such a gift had to come to a man among them, it was the right (they foolishly said) of one of the chiefs in either the sacred city of Makkah, or the fertile garden-city of Taif!

A világ, saját beidegződései szerint ítél. A hétköznapi megítélés szerint a Próféta egy szegény árva volt. Hogy jön egy ilyen ahhoz, gondolták, hogy egy gazdag spirituális tudás és hatalom birtokosa legyen? Ha egy ilyen hatalmat valakire ki kell osztani, akkor valamelyik főember jogosult arra a két város valamelyikéből, Mekkából, vagy Taifból!

[2162] They may think they are distributing the good things of this world among themselves. In a sense that may be true, even here, their own power and initiative are very limited. Even here it is Allah's Will on which all depends. In His wisdom Allah allows some to grow in power or riches, and command work from others, and various relative gradations are established. Men scramble for these good things of this world, but they are of no value compared to the spiritual gifts.

Azt hiszik, hogy ők osztják fel a javakat ezen a világon egymás közt, de megfeledkeznek arról, hogy hatalmuk korlátozott. Allah akaratán nyugszik minden. Az Ő engedelmével van, ki gazdaggá lesz, vagy hatalommal bír mások felett és munkát megélhetést biztosít annak, aki rászorult. Egészséges egymásrautaltság jön létre akkor, ha egészséges észjárásúak a szereplők. Van azonban, aki tolong a javakért, de az ő tolongása nincs arányban belső spirituális értékeivel.

وَلَوْلَا أَن يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً لَجَعَلْنَا لِمَن يَكْفُرُ بِالرَّحْمَنِ لِبُيُوتِهِمْ سُقُفًا مِّن فَضَّةٍ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ ﴿٣٣﴾

33. And were it not that (all) men might become of one (evil) way of life, We would provide, for everyone that blasphemes against ((Allah)) Most Gracious, silver roofs for their houses and (silver) stair-ways on which to go up[2163],

33. Ha az emberek egy nép lennének, mindenkinek, ki megtagadja a Kegyelmest, olyan házat adnánk, minek teteje ezüst és ezüst a lépcső is, min feljár[2163],

وَلِبُيُوتِهِمْ أَبْوَابًا وَسُرُرًا عَلَيْهَا يَتَّكِؤُونَ ﴿٣٤﴾

34. And (silver) doors to their houses, and thrones (of silver) on which they could recline,

34. S a házaikhoz ezüst ajtók és nyoszolyák is járnának, miken heverésznének,

وَزُخْرُفًا وَإِن كُلُّ ذَلِكَ لَمَّا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةُ عِندَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٣٥﴾

35. And also adornments of gold. But all this were nothing but conveniences of the present life: The Hereafter, in the sight of thy Lord is for the Righteous[2164].

35. És aranydíszek. De mindez, csupán az Evilág gyönyöre. A Túlvilág Uradnál az őrizkedők[2164].

وَمَن يَعْشُ عَن ذِكْرِ الرَّحْمَنِ نُقَيِّضْ لَهُ شَيْطَانًا فَهُوَ لَهُ قَرِينٌ ﴿٣٦﴾

[2163] So little value is attached in the spiritual world to silver or gold, or worldly ranks or adornments, that they would freely be at the disposal of everyone who denied or blasphemed Allah, were it not that in that case there would be too great temptation placed in the way of men, for they might all scramble to sell their spiritual life for wealth! They might have silver roofs and stair-ways, silver doors and thrones, and all kinds of adornments of gold. But Allah does not allow too great a temptation to be placed in the path of men. He distributes these things differently, some to unjust men, and some to just men, in various degrees, so that the possession of these is no test either of an unjust or a just life. His wisdom searches out motives far more subtle and delicate than any we are even aware of.

A spirituális világban igen kevés jelentősége van az aranynak, ezüstnek, cicomáknak, díszeknek. Annyira értéktelenek, hogy szabadon a tagadók és istenkáromlók rendelkezésére lehetne ezeket adni. Ha ez bekövetkezne, az emberek előtt túl nagy lenne a kísértés és spirituális életüket anyagi előnyökre, haszonra váltanák! Lehetne házuknak ezüst teteje, lépcsője, ajtaja, edényeik székeik akár aranyból is készülhetnének. Allah azonban nem engedi, hogy túl nagy kísértésnek legyenek az emberek kitéve. Ezeket a javakat Ő osztja el a maga belátása szerint. Egy részük igazságos tulajdonoshoz, egy más részük igazságtalanhoz kerül, különböző szintekre, így a tulajdon maga próbatétel mindenki számára. Allah bölcsessége olyan motivációk alapján szervezi meg az életet, amit az emberi agy nem mindig fog át.

[2164] Adornments of gold the keyword to this Surah. All false glitter and adornments of this world are as naught. They more often hinder than help.

Itt hangzik el a Szúra címe, az aranydíszek, ami hamis tündöklése lehet az evilágnak. Semmi spirituális értéket nem képviselnek. Legtöbbször akadályoznak, nem segítenek.

36. If anyone withdraws himself from remembrance of ((Allah)) Most Gracious, We appoint for him an evil one, to be an intimate companion to him[2165].

36. Ki visszafogja magát a Kegyelmesre való emlékezéstől, Mi hozzá rendelünk egy gonoszt, hogy legyen cinkosa[2165].

وَإِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُّهْتَدُونَ ﴿٣٧﴾

37. Such (evil ones) really hinder them from the Path, but they think that they are being guided aright[2166]!

37. Ők majd akadályozzák őket az úton, miközben azt hiszik, hogy jó irányba haladnak[2166]!

حَتَّى إِذَا جَاءنَا قَالَ يَا لَيْتَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ بُعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ فَبِئْسَ الْقَرِينُ ﴿٣٨﴾

38. At length, when (such a one) comes to Us, he says (to his evil companion): "Would that between me and thee were the distance of East and West!" Ah! evil is the companion (indeed)[2167]!

38. Míg el nem érkeznek Hozzánk, s így szól (gonosz társához): „Bár lenne köztem és közted akkora távolság, mint ami Kelet és Nyugat közt van!” Nyomorúságos egy cinkos[2167]!

وَلَن يَنفَعَكُمُ الْيَوْمَ إِذ ظَّلَمْتُمْ أَنَّكُمْ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿٣٩﴾

[2165] If men deliberately put away the remembrance of Allah from their minds, the natural consequence, under Allah's decree, is that they join on with evil. Like consorts with like. We can generalize evil in the abstract, but it takes concrete shape in our life- companions.

Ha az ember visszatartja magától Allahot, nem engedi, hogy Isten az életében szerepet játsszon, ennek természetes következménye, hogy Allah összehozza őt a gonosszal. Madarat tolláról… Általánosíthatjuk a gonosz fogalmát, ami életünkhöz automatikusan társul, de személy, társ formában is megjelenhet, mint itt.

[2166] The downward course in evil is rapid. But the most tragic consequence is that evil persuades its victims to believe that they are pursuing good. They think evil to be their good. They go deeper and deeper into the mire, and become more and more callous.

A gonosz gyorsan lehúzza áldozatát. A gonosz arról győzi meg cimboráját, hogy amit tesz az jó, így annak tudatában a gaztettek jótettekként jelennek meg. Egyre mélyebbre süllyed a mocsárban és egyre jobban érzéktelenné válik jóra és rosszra.

[2167] If ever the presence of Allah is felt, or at the time of Judgment, a glimmering of truth comes to the deceived soul, and it cries to its evil companion in its agony, "Would that I had never come across thee! Would that we were separated poles apart!" But it cannot shake off evil. By deliberate choice it had put itself in its snare. Distance of East and West: literally, 'distance of the two Easts'. Most Commentators understand in this sense, but some construe the phrase as meaning the distance of the extreme points of the rising of the sun, between the summer solstice and the winter solstice. Cf. 37:5.

Ha Allah megjelenik a színen, vagy eljön a Végítélet ideje, a megtévesztett lélekben megcsillan az Igazság és gonosz cinkosához így kiált: „Bár soha ne találtam volna rád! Bár mindig külön utakon jártunk volna!” De mindez nem rázza meg a gonoszt. Aki a gonosz cinkosává válik, saját csapdájába esik.
Kelet és Nyugat közti távolság: A szövegben „Két Kelet” szerepel. A szándék két távoli pólus jelölése. Vannak kommentátorok, akik a két kelethez ragaszkodnak. Magyarázatukban a téli és nyári napkelték eltérése jelenti a két pólust. 37:5.

39. When ye have done wrong, it will avail you nothing, that Day, that ye shall be partners in Punishment!

39. Ha bűnbe estetek, nem használ semmi (azon) a Napon, s ti társak lesztek a Bűnhődésben!

أَفَأَنتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ أَوْ تَهْدِي الْعُمْيَ وَمَن كَانَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٤٠﴾

40. Canst thou then make the deaf to hear, or give direction to the blind or to such as (wander) in manifest error[2168]?

40. Hallásra tudod-e bírni a süketet, irányt tudsz-e mutatni a vaknak, vagy annak, ki nyilvánvaló tévelygésben van[2168]?

فَإِمَّا نَذْهَبَنَّ بِكَ فَإِنَّا مِنْهُم مُّنتَقِمُونَ ﴿٤١﴾

41. Even if We take thee away, We shall be sure to exact retribution from them[2169],

41. Még ha ki is vonnánk téged, Mi akkor is elégtételt fogunk venni tőlük[2169].

أَوْ نُرِيَنَّكَ الَّذِي وَعَدْنَاهُمْ فَإِنَّا عَلَيْهِم مُّقْتَدِرُونَ ﴿٤٢﴾

42. Or We shall show thee that (accomplished) which We have promised them: for verily We shall prevail over them.

42. Vagy megmutassuk-e neked azt, mit megígértünk nekik? Mert Mi Érvényesítjük Hatalmunkat felettük!

فَاسْتَمْسِكْ بِالَّذِي أُوحِيَ إِلَيْكَ إِنَّكَ عَلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٤٣﴾

43. So hold thou fast to the Revelation sent down to thee; verily thou art on a Straight Way[2170].

43. Hát kapaszkodj meg abban, mi sugallott neked, mert bizony, te az Egyenes Ösvényen vagy[2170].

وَإِنَّهُ لَذِكْرٌ لَّكَ وَلِقَوْمِكَ وَسَوْفَ تُسْأَلُونَ ﴿٤٤﴾

[2168] Cf. 30:52-53. The evil goes headlong into sin, and sink deeper and deeper until their spiritual faculties are deadened, and no outside help can bring them back. Allah's grace they have rejected.

30:52-53. A gonosz társul a bűnnel és egyre mélyebbre süllyed benne, míg spirituális érzékei eltompulnak, majd elhalnak. Ekkor már semmi sem hozhatja vissza a bűnöst a helyes útra. Allah kegyelmének elutasítása vezette őket idáig.

[2169] They were always plotting against the holy Prophet in his Makkan period. But even if their plots had succeeded against human beings, they could not defeat Allah's Plan, nor escape the just punishment of their deeds. Cf. also 10:46.

A Mekkai időszakban a Próféta folyamatosan összeesküvéseknek, szervezkedéseknek volt kitéve. Még ha sikerrel is jártak volna ezek az összeesküvések, akkor is ők csak egy emberrel szemben demonstráltak volna erőt, ami nem jelentette volna azt, hogy Allah Terve ellen is győztek volna. Semmi nem áll útjában annak, hogy a Végítélet Napján elnyerjék Büntetésüket. 10:46.

[2170] Let the wicked rage, say what they like, or do their worst: the prophet of Allah is encouraged to go forward steadfastly in the Light given him, for he is on a Path that leads straight to Allah.

Hadd mérgelődjenek a gonoszok, mondjanak, amit akarnak, vagy tegyék a legrosszabbat, amit tehetnek: Allah Prófétája bíztatást és megerősítést kap küldetése beteljesítésére. Az ösvény, melyen halad, Allahhoz vezet.

44. The (Qur'an) is indeed the message, for thee and for thy people; and soon shall ye (all) be brought to account[2171].

44. (A Korán) Üzenet neked és népednek. Nemsoká kérdőre lesztek vonva[2171].

وَاسْأَلْ مَنْ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ مِن رُّسُلِنَا أَجَعَلْنَا مِن دُونِ الرَّحْمَنِ آلِهَةً يُعْبَدُونَ ﴿٤٥﴾

45. And question thou our apostles whom We sent before thee; did We appoint any deities other than ((Allah)) Most Gracious, to be worshipped[2172]?

45. Kérdezd azokat, kiket elküldtünk előtted apostolaink közül. Megtettünk-e (egyszer is) a Kegyelmesen (Allahon) kívül isteneket, miket imádjanak[2172]?

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٦﴾

46. We did send Moses aforetime, with Our Signs, to Pharaoh and his Chiefs: He said, "I am an apostle of the Lord of the Worlds."

46. Elküldtük Mózest a Jeleinkkel a Fáraóhoz és főembereihez. Mondta: „Én a Világok Urának Prófétája vagyok.”

فَلَمَّا جَاءهُم بِآيَاتِنَا إِذَا هُم مِّنْهَا يَضْحَكُونَ ﴿٤٧﴾

47. But when he came to them with Our Signs, behold they ridiculed them.

47. Mikor elhozta Jeleinket, lám! Ők nevettek azokon.

وَمَا نُرِيهِم مِّنْ آيَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتِهَا وَأَخَذْنَاهُم بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٤٨﴾

48. We showed them Sign after Sign, each greater than its fellow, and We seized them with Punishment, in order that they might turn (to Us)[2173].

[2171] Dhikrun: Message, Remembrance, Cause of remembrance, Memorial. Title for remembrance to posterity. - The Quran brings a Message of Truth and Guidance to the Prophet, and his people; - the revelation of the Quran raises the rank of the Prophet, and the people among whom, and in whose language, it was promulgated, making them worthy of remembrance in the world's history for all time.

„Dhikrun”: Üzenet, Emlékeztető stb. Egy utókornak szánt emlékeztető. 1. A Korán az Igazság Üzenetét hordozza a Próféta és az ő népe számára. 2. A Korán kinyilatkoztatásai emelik a Próféta és népe rangját az emberek között, főleg azok körében, akiknek nyelvén a hirdetések szólnak. A történelembe ezekkel a kinyilatkoztatásokkal kerülnek be örök időkre.

[2172] That is, by examining their Message, and asking the learned among their real followers. It will be found that no Religion really teaches the worship of other than Allah.

Ha az Üzenet eredetét vizsgáljuk, kérdezzük meg a tanult követőket és ők is megerősítik: nincs olyan vallás, ami ne Allahot dicsőítené.

[2173] Moses showed them nine Clear Signs: see 7:133; also 17:101. Each one of them in its own setting and circumstances was greater than any of its "Sister" Signs. The object was if possible, to reclaim as many Egyptians as possible from their defiance of Allah.

Mózes kilenc Világos Jelet mutatott be, lásd 7:133 és 17:101. Minden Jel erősebb hatással bírt, mint az azt megelőző Jel volt (az Arab szövegben: „mint annak nővére”). Ezzel akarták rábírni Egyiptom népét arra, hogy hagyjanak fel Allah elutasításával.

48. Nem mutattunk be úgy Jelet, hogy az ne lett volna nagyobb, mint annak társa. És Mi Büntetéssel sújtottunk le rájuk, hogy (hozzánk) visszatérjenek[2173].

وَقَالُوا يَا أَيُّهَا السَّاحِرُ ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِندَكَ إِنَّنَا لَمُهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾

49. And they said, "O thou sorcerer! Invoke thy Lord for us according to His covenant with thee; for we shall truly accept guidance[2174]."

49. Mondták: „Ó mágus! Hívd Uradat hozzánk azzal az egyezséggel, mit veled kötött. Mert bizony, mi követjük az Útmutatást[2174].”

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ إِذَا هُمْ يَنكُثُونَ ﴿٥٠﴾

50. But when We removed the Penalty from them, behold, they broke their word.

50. Mikor levettük róluk a Büntetést, ők szavukat szegték.

وَنَادَى فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ قَالَ يَا قَوْمِ أَلَيْسَ لِي مُلْكُ مِصْرَ وَهَذِهِ الْأَنْهَارُ تَجْرِي مِن تَحْتِي أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٥١﴾

51. And Pharaoh proclaimed among his people, saying: "O my people! Does not the dominion of Egypt belong to me, (witness) these streams flowing underneath my (palace)? What! see ye not then[2175]?

51. Szólította a Fáraó az ő népét, s mondta: „Ó nép! Tán nem az enyém az Egyiptom feletti Mindenhatóság? S a folyókat mik alattam folynak, hát nem látjátok tán[2175]?”

أَمْ أَنَا خَيْرٌ مِّنْ هَذَا الَّذِي هُوَ مَهِينٌ وَلَا يَكَادُ يُبِينُ ﴿٥٢﴾

52. "Am I not better than this (Moses), who is a contemptible wretch and can scarcely express himself clearly[2176]?

[2174] This speech is half a mockery, and half a ruse. In spite of their unbelief, they had fear in their minds, and in order to stop the plagues, one after another, they promised to obey Allah, and when the particular plague was removed, they again became obdurate. See 7:133-135.

A hangnem gúnyos és fortélyos egyszerre. Hitetlenségük ellenére, ott lappangott bennük a félelem, és hogy elejét vegyék a további csapásnak, ígéretet tettek az Allahnak való engedelmességre. Ahogy a csapást levették róluk, visszaestek bűnös életükbe. Lásd 7:133-135.

[2175] The abundant streams from the Nile flowing beneath his palace being evidence of his power, prosperity, and sovereignty. The Nile made (and makes) Egypt, and the myth of the god Osiris was a compound of the myths of the Nile and the sun. The Pharaoh, therefore, as commanding the Nile, commanded the gods who personified Egypt. He boasted of water, and he perished in water, -a fitting punishment!

A bővizű folyók, mik a Fáraó lábai alatt folynak, az ő hatalmát, méltóságát szimbolizálják. A Nílus és a hozzá fűződő Ozirisz mítosz, ami része a Nílus és Nap mítosz egyvelegeinek, Egyiptomot megkülönböztetett rangra emelték/emelik a világban. Azzal, hogy a Fáraó a Nílus felett állt, az Egyiptomot megjelenítő istenek felett is állt. Dicsekedett a vízzel, végül vízben lelte halálát. Méltó befejezés.

[2176] Being a despised Israelite in any case, and having further an impediment in his speech. See 20:27.

Mózes megvetett Izraelita volt, akinek beszédhibájára itt hívja fel a Fáraó a figyelmet megalázó módon. Lásd: 20:27.

52. „Nem vagyok tán jobb ennél (Mózesnél) a nyomorult alaknál, ki nem is tudja világosan kifejezni magát[2176]?”

فَلَوْلَا أُلْقِيَ عَلَيْهِ أَسْوِرَةٌ مِّن ذَهَبٍ أَوْ جَاء مَعَهُ الْمَلَائِكَةُ مُقْتَرِنِينَ ﴿٥٣﴾

53. "Then why are not gold bracelets bestowed on him, or (why) come (not) with him angels accompanying him in procession[2177]?"

53. „Miért nem vetnek oda neki aranykarkötőt, vagy jön vele Angyal az ő kíséretében[2177]?”

فَاسْتَخَفَّ قَوْمَهُ فَأَطَاعُوهُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٥٤﴾

54. Thus did he make fools of his people, and they obeyed him: truly were they a people rebellious (against Allah..

54. Együgyűségben tartotta népét, s ők engedelmeskedtek neki, mert ők (Allahhal) szembeszegülő nép voltak.

فَلَمَّا آسَفُونَا انتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٥﴾

55. When at length they provoked Us, We exacted retribution from them, and We drowned them all.

55. Mikor felbőszítettek minket, elégtételt vettünk rajtuk, s vízbe fojtottuk őket mind.

فَجَعَلْنَاهُمْ سَلَفًا وَمَثَلًا لِلْآخِرِينَ ﴿٥٦﴾

56. And We made them (a people) of the Past and an Example to later ages[2178].

56. S Múlttá tettük meg őket és Példává a később jövőknek[2178].

وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّونَ ﴿٥٧﴾

57. When (Jesus) the son of Mary is held up as an example, behold, thy people raise a clamour thereat (in ridicule)[2179]!

[2177] Gold bracelets and gold chains were possibly among the insignia of royalty. In any case they betokened wealth, and the materialists judge a man's worth by his wealth and his following and equipage. So Pharaoh wanted to see Moses, if he had any position in the spiritual kingdom, invested with gold bracelets, and followed by a great train of angels as his Knight companions! The same kind of proofs was demanded by the materialist Quraish of our holy Prophet. These were puerilities, but such puerilities go down with the crowd.

Az aranykarkötők, láncok, a hatalmi jelképek részei voltak. A vagyont demonstrálták, ami egy materialista társadalomban meglehetősen fontos volt. A Fáraó így akarta próbatétel alá vonni Mózest. Ha valóban pozícióban van a spirituális királyságban, akkor az a legkevesebb, hogy onnan odavetnek neki ékszereket, vagy legalább egy Angyal kíséri őt, minthogy a Fáraó sem mozdult saját kísérete nélkül. Mohammed Próféta ugyanilyen kérdések és próbatételek elé állt, amikor Quraish kérte számon tőle ugyanezt. Ezek gyermeki blődségek, infantilizmus, de a tömegekre ezekkel lehet hatni.

[2178] Pharaoh and his hosts were blotted out, and became as a tale of the past. Their story is an instructive warning and example to future generations.

A Fáraót és katonáit eltörölte végzetük, a Múlt részévé, mesévé váltak. Történetük rengeteg tanulsággal jár, egyben intés a jövő generációi számára.

[2179] Jesus was a man, and a prophet to the Children of Israel, "though his own received him not." Some of the churches that were founded after him worshipped him as "God" and as "the son of God", as do the Trinitarian churches to the present day. The orthodox churches did so in the time of the holy Prophet. When the doctrine of Unity was renewed, and the false worship of others besides Allah was strictly prohibited, all false gods were

57. *Mikor felvetették Mária fia példáját, lám! Néped hangosan nevetett[2179]!*

وَقَالُوا أَآلِهَتُنَا خَيْرٌ أَمْ هُوَ مَا ضَرَبُوهُ لَكَ إِلَّا جَدَلًا بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ ﴿٥٨﴾

58. And they say, "Are our gods best, or he?" This they set forth to thee, only by way of disputation: yea, they are a contentious people.

58. Mondták: „A mi isteneink jobbak, vagy ő?" Nem vetették fel az neked másért, csak hogy vitába szálljanak. Mi több! Ők egy pörlekedő nép.

إِنْ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿٥٩﴾

59. He was no more than a servant: We granted Our favour to him, and We made him an example to the Children of Israel.

59. Nem volt más, mint szolgáló, kit kegyben részesítettünk és Példává emeltünk Izrael fiainak.

وَلَوْ نَشَاء لَجَعَلْنَا مِنكُم مَّلَائِكَةً فِي الْأَرْضِ يَخْلُفُونَ ﴿٦٠﴾

60. And if it were Our Will, We could make angels from amongst you, succeeding each other on the earth[2180].

60. Ha akarnánk, Angyalokká változtatnánk titeket, kik egymást váltják a Földön[2180].

وَإِنَّهُ لَعِلْمٌ لِّلسَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرُنَّ بِهَا وَاتَّبِعُونِ هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾

61. And (Jesus) shall be a Sign (for the coming of) the Hour (of Judgment): therefore have no doubt about the (Hour), but follow ye Me: this is a Straight Way[2181].

---

condemned, e.g., at 21:98. The pagan Arabs looked upon Jesus as being in the same category as their false gods, and could not see why a foreign cult, or a foreign god, as they viewed him, should be considered better than their own gods or idols. There was no substance in this, but mere mockery, and verbal quibbling. Jesus was one of the greater prophets: he was not a god, nor was he responsible for the quibbling subtleties of the Athanasian Creed.

Jézus ember volt és Izrael fiainak Prófétája. „De sajátjai nem fogadták el". Néhány egyház, melyek Jézus szolgálatára jöttek létre „Istennek", vagy „Isten fiának" tartották őt, ahogy a Trinitárius egyházak manapság. Az ortodox egyházak is ezt az elvet vallották a Próféta idején. Az Unitárius felfogás megtisztította a hamis istenségek hozzárendelését Allahhoz, 21:98. A pogány Arabok úgy tekintettek Jézusra, mintha egy lenne saját hamis bálványaik közül. Nem értették, hogy egy ilyesféle idegen istenség, miként lehet több vagy más, mint az ő isteneik. Megjegyzéseket tettek rá, de ez nem volt több gúnyolódásnál, szócséplésnél. Jézus volt az egyik legnagyobb Próféta. Az Iszlámban nem volt Isten és nem tehet arról, amivé az Atanáz féle felfogás tette (Szentháromság tana).

[2180] If it were said that the birth of Jesus without a father sets him above other prophets, the creation of angels without either father or mother would set them still higher, especially as angels do not eat and drink and are not subject to physical laws. But angels are not higher.

Ha azt mondják, hogy Jézus születése apa nélkül egy magasabb rangot jelent számára a többi Próféták között, akkor megjegyzendő az Angyalok teremtése anya és apa nélkül, ráadásul nem esznek, nem isznak, fizikai törvények nem hatnak rájuk, mégsem magasabb a rangjuk másoknál.

[2181] This is understood to refer to the second coming of Jesus in the Last Days before the Resurrection, when he will destroy the false doctrines that pass under his name, and prepare the way for the universal acceptance of Islam, the Gospel of Unity and Peace, the Straight Way of the Quran.

61. És ő (Jézus) lesz az Óra (eljövetelének) Jele, hát ne kételkedjetek felőle, hanem kövessetek Engem, mert ez az Egyenes Ösvény[2181].

وَلَا يَصُدَّنَّكُمُ الشَّيْطَانُ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٦٢﴾

62. Let not the Evil One hinder you: for he is to you an enemy avowed.

62. Ne akadályozzon titeket a Gonosz, mert ő nektek nyilvánvaló ellenségetek.

وَلَمَّا جَاءَ عِيسَى بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُم بِالْحِكْمَةِ وَلِأُبَيِّنَ لَكُم بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلِفُونَ فِيهِ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿٦٣﴾

63. When Jesus came with Clear Signs, he said: "Now have I come to you with Wisdom, and in order to make clear to you some of the (points) on which ye dispute: therefore fear Allah and obey me.

63. Mikor Jézus elhozta a bizonyságokat, így szólt: „Elhoztam nektek a Bölcsességet, és hogy világossá tegyek néhány (dolgot) nektek azokból, mikben különböztök. Őrizkedjetek hát Allahtól és engedelmeskedjetek nekem."

إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ ﴿٦٤﴾

64. "For Allah, He is my Lord and your Lord: so worship ye Him: this is a Straight Way[2182]."

64. „Mert Allah, Ő az én Uram és a ti Uratok, hát Hozzá imádkozzatok. Ez az Egyenes Ösvény[2182]."

فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِن بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ عَذَابِ يَوْمٍ أَلِيمٍ ﴿٦٥﴾

65. But sects from among themselves fell into disagreement: then woe to the wrong-doers, from the Penalty of a Grievous Day!

65. De összekülönböztek a szekták maguk közt. Jaj, azoknak, kik bűnbe estek, a Fájdalmas Büntetés Napjától!

هَلْ يَنظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَن تَأْتِيَهُم بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٦﴾

66. Do they only wait for the Hour - that it should come on them all of a sudden, while they perceive not?

Ez a vers utal Jézus második eljövetelére az Utolsó napon, a Feltámadás előtt, amikor lerombolja a hamis doktrínákat, melyek nevében elhatalmasodtak és megvalósítja az Iszlámot, a Monoteizmus Egységét, Békéjét, a Korán Egyenes Ösvényét.

[2182] -In verses 26-28 an appeal is made to the pagan Arabs, that Islam is their own religion, the religion of Abraham their ancestor; - in verses 46-54, an appeal is made to the Jews that Islam is the same religion as was taught by Moses; - in verses 57-65 an appeal is made to the Christians that Islam is the same religion as was taught by Jesus, and that they should give up their sectarian attitude and follow the universal religion, which shows the Straight Way.

Tekintsük át az előzőeket: 1. 26-28 versekben a pogány Arabok figyelmét hívja fel arra, hogy ha Ábrahám az ősatyjuk és ők az ősök nyomában haladnak, akkor vallásuk az Iszlám. 2. 46-54 versekben a Zsidókhoz szól kinyilatkozva, hogy az Iszlám ugyanazt tanítja, mint amit Mózes tanított. 3. 57-65 versekben a Kereszténységnek mondja el, hogy az Iszlám ugyanaz a vallás, mint amiről Jézus prédikált. Fel kellene hagyniuk szektás elkülönüléseikkel és egységesen kellene követni az univerzális vallást, ami megmutatja az Egyenes Utat.

66. *Nem az Órára várnak csak, hogy az oly váratlanul jöjjön el hozzájuk, hogy észre se vegyék?*

الْأَخِلَّاء يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ ﴿٦٧﴾

67. Friends on that day will be foes, one to another,- except the Righteous.

67. *A barátok ezen a Napon egymás ellenségei lesznek, kivéve az őrizkedők.*

يَا عِبَادِ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ وَلَا أَنتُمْ تَحْزَنُونَ ﴿٦٨﴾

68. My devotees! no fear shall be on you that Day, nor shall ye grieve[2183],-

68. *Ó szolgálók! Nektek nem kell félnetek a Napon és bánkódnotok sem kell[2183],-*

الَّذِينَ آمَنُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا مُسْلِمِينَ ﴿٦٩﴾

69. (Being) those who have believed in Our Signs and bowed (their wills to Ours) in Islam.

69. *(Ezek ők), kik hitték Áyáinkat és Alávetették magukat (a Mi akaratunknak) Muszlimként.*

ادْخُلُوا الْجَنَّةَ أَنتُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ تُحْبَرُونَ ﴿٧٠﴾

70. Enter ye the Garden, ye and your wives, in (beauty and) rejoicing.

70. *Térjetek be a Kertbe ti és párotok örvendezve.*

يُطَافُ عَلَيْهِم بِصِحَافٍ مِّن ذَهَبٍ وَأَكْوَابٍ وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ الْأَنفُسُ وَتَلَذُّ الْأَعْيُنُ وَأَنتُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٧١﴾

71. To them will be passed round, dishes and goblets of gold: there will be there all that the souls could desire, all that their ayes could delight in: and ye shall abide therein (for eye).

71. *Elhalmozzák őket aranyedényekkel, serlegekkel, s benne minden, mit a lélek kívánhat, szemet gyönyörködtető és ott lesz örökös lakotok.*

وَتِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٧٢﴾

72. Such will be the Garden of which ye are made heirs for your (good) deeds (in life)[2184].

72. *Ilyen lesz a Kert, minek örökébe léptek azáltal, mit tesztek[2184].*

لَكُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ مِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٧٣﴾

[2183] The devotion and service to Allah result in the soul being made free from all fear and sorrow, as regards the past, present, and future, if we may take an analogy from Time for a timeless state.

Allah eltökélt és őszinte szolgálata megszünteti a félelmet, ill. a sajnálatot, amit a múlt, jelen és jövő iránt érzünk. Egy idő nélküli térbe kerülünk, ahol más értékek törnek felszínre.

[2184] We shall be there, not as strangers, or temporary guests, but as heirs, -made heirs in eternity because of the good lives we had led on earth.

Nem idegenként vagy átutazóként leszünk a Kertekben, hanem annak „örökébe lépünk”. Ez az örökség, ami a jótetemények és jóravaló élet következménye, örökkévaló.

73. Ye shall have therein abundance of fruit, from which ye shall have satisfaction[2185].
73. Számotokra benne a sok gyümölcs, miből ehettek[2185].

إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي عَذَابِ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ﴿٧٤﴾

74. The sinners will be in the Punishment of Hell, to dwell therein (for aye):
74. A gaztevők a Pokol Büntetésében szenvednek mindörökre,

لَا يُفَتَّرُ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ ﴿٧٥﴾

75. Nowise will the (Punishment) be lightened for them, and in despair will they be there overwhelmed.
75. Nem csillapítják azt róluk soha, s ott ők kétségbeesettek.

وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِن كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ ﴿٧٦﴾

76. Nowise shall We be unjust to them: but it is they who have been unjust themselves.
76. Nem leszünk velük méltánytalanok, de ők voltak azok, kik elkárhozták magukat.

وَنَادَوْا يَا مَالِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ قَالَ إِنَّكُم مَّاكِثُونَ ﴿٧٧﴾

77. They will cry: "O Malik! would that thy Lord put an end to us!" He will say, "Nay, but ye shall abide[2186]!"
77. Azt kiáltják: „Ó Malik! Vessen véget nekünk Urad!" Ő így szól: „Itt kell időznötök[2186]!"

لَقَدْ جِئْنَاكُم بِالْحَقِّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كَارِهُونَ ﴿٧٨﴾

78. Verily We have brought the Truth to you: but most of you have a hatred for Truth[2187].
78. Elhoztam nektek az Igazat, de a legtöbb köztetek undorodik az Igazságtól[2187].

[2185] The "fruit" here links on with the last words in the last verse (72), "ye are made heirs for your (good) deeds (in life)".

A „gyümölcs" az előző vers (72) zárógondolatához kapcsolódik: „minek örökébe léptek azáltal, mit tesztek. A gyümölcs a viszonzás.

[2186] Malik: The name of the Angel in charge of Hell.
Cf. 20:74. Annihilation is better than agony. But wrong-doers cannot destroy the "fruits" of their actions, by asking for annihilation.

Malik: Egyik Angyal neve, aki a Pokolban őrködik.
20:74. A megsemmisülés jobb lenne, mint a gyötrelem. De a bűnösök tetteinek „gyümölcse" örök emlékül fennmarad, hiába könyörögnek megsemmisülésért, nem pusztulhatnak el. Örök szenvedés vár rájuk.

[2187] We come back now to the Present, -primarily to the time when Islam was being preached in Makkah, but by analogy the present time or any time. Truth is often bitter to the taste of those who live on Falsehoods, and Shams and profit by them. They hate the Truth, and plot against it. But will they succeed?

Visszatérünk abba az időbe, amikor a Próféta Mekkában hirdette az Iszlámot, de ugyanazok a reakciók mutatkoztak az Igazság fogadtatásával szemben, mint a történelemben bármikor előtte. Az Igazság íze keserű azoknak, akik hamisságból, hazugságbók, csalásból élnek. Ők undorodnak az Igazságtól és összeesküdnek ellene. Vajon győzhetnek?

أَمْ أَبْرَمُوا أَمْرًا فَإِنَّا مُبْرِمُونَ ﴿٧٩﴾

79. What! have they settled some plan (among themselves)? But it is We Who settle things.

79. Vagy tán ti szervezkedtek (magatok közt)? De hiszen Mi vagyunk, Kik Szerveznek!

أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُم بَلَى وَرُسُلُنَا لَدَيْهِمْ يَكْتُبُونَ ﴿٨٠﴾

80. Or do they think that We hear not their secrets and their private counsels? Indeed (We do), and Our messengers are by them, to record[2188].

80. Vagy tán azt hiszik, hogy nem halljuk meg titkaikat és összeesküvéseiket? De igen! Küldötteink velük vannak és feljegyzik[2188].

قُلْ إِن كَانَ لِلرَّحْمَنِ وَلَدٌ فَأَنَا أَوَّلُ الْعَابِدِينَ ﴿٨١﴾

81. Say: "If ((Allah)) Most Gracious had a son, I would be the first to worship[2189]."

81. Mondd: „Ha a Kegyelmesnek (Allahnak) gyermeke lenne, én lennék az első, ki imádkozna hozzá[2189].”

سُبْحَانَ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٨٢﴾

82. Glory to the Lord of the heavens and the earth, the Lord of the Throne (of Authority)! (He is free) from the things they attribute (to him)!

82. Legyen Dicső az Egek és a Föld Ura, A Trón Ura! (Ő mentes) attól, mint Neki tulajdonítanak!

فَذَرْهُمْ يَخُوضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّى يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٨٣﴾

83. So leave them to babble and play (with vanities) until they meet that Day of theirs, which they have been promised.

83. Hagyd őket gügyögni, játszadozni, míg szembe nem találkoznak Napjukkal, mi nekik ígérve van.

وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاء إِلَهٌ وَفِي الْأَرْضِ إِلَهٌ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿٨٤﴾

84. It is He Who is Allah in heaven and Allah on earth; and He is full of Wisdom and Knowledge.

84. Ő az, Ki Égen az Isten és Földön az Isten. Ő a Bölcs, a Mindentudó.

[2188] However secretly men may plot, everything is known to Allah. His Recording Angels are by, at all times and in all places, to prepare a Record of their Deeds for their own conviction when the time comes for Judgment.

Bármennyire akarja titokban tartani a gaztevő a tervét Allah ellen, az Angyal mindig vele van és ő minden cselekedetét feljegyzi a Tettek Könyvébe, amit a Végítélet Napján tárnak fel.

[2189] The prophet of Allah does not object to true worship in any form. But it must be true: it must not superstitiously attribute derogatory things to Allah, or foster false ideas.

Allah Prófétája semmilyen formában nem tárgya az igaz imának. Babonák hagyományait követve nem tulajdoníthatunk Allahnak Őt megbecstelenítő, lealacsonyító dolgokat és nem társíthatunk Hozzá hazug elképzeléseket.

وَتَبَارَكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَعِندَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٥﴾

85. And blessed is He to Whom belongs the dominion of the heavens and the earth, and all between them: with Him is the Knowledge of the Hour (of Judgment): and to Him shall ye be brought back.

85. Legyen áldott az, Kié Mindenhatósága az Egeknek, a Földnek és mindennek, mi e kettő közt van. Nála az Óra Tudása és Hozzá vezet visszautatok.

وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَن شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾

86. And those whom they invoke besides Allah have no power of intercession;- only he who bears witness to the Truth, and they know (him)[2190].

86. Kikhez fohászkodnak Rajta kívül, nincs hatalmuk arra, hogy közbenjárjanak, csak annak, ki megvallja az Igazat és ők ismerik őt[2190].

وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿٨٧﴾

87. If thou ask them, who created them, they will certainly say, Allah. How then are they deluded away (from the Truth)?

87. Ha azt kérdeznéd tőlük, ki teremtette őket, azt mondanák: Allah. Akkor hogy fordulhatnak el?

وَقِيلِهِ يَارَبِّ إِنَّ هَؤُلَاء قَوْمٌ لَّا يُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾

88. ((Allah) has knowledge) of the (Prophet's) cry, "O my Lord! Truly these are people who will not believe[2191]!"

88. (Allah ismeri a Próféták) kiáltását: „Ó Uram! Ezek a nép, kik valóban nem hisznek[2191]!”

فَاصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلَامٌ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٨٩﴾

89. But turn away from them, and say "Peace!" But soon shall they know[2192]!

89. Fordulj el tőlük és mondd: „Békesség!” És ők majd megtudják[2192]!

[2190] “He who bears witness to truth” is the holy Prophet, who came to renew the Gospel of Unity. “They know (him)” would refer to the Quraysh, amongst whom he was brought up and among whom he earned the reputation of being a man of probity (Amin).

„Csak annak, ki megvallja az Igazat”: a Próféta, aki az Egység Hitvallásának Evangéliumát hozza el. „És ők ismerik őt”: Quraish, akik közt a Próféta felnevelkedett, akik ismerték értékeit, magas jellemét, megbízhatóságát, feddhetetlenségét (Amin).

[2191] The Prophet was much troubled in mind by the Unfaith of the Quraish: 18:6. He is here told to leave them alone for a time, for the Truth must soon prevail.

A Próféta sokat emésztette magát Quraish hitetlensége, értetlensége miatt: 18:16. Itt azt mondja neki az Úr, hogy hagyja őket egy időre magukra, az Igazság hamar eljön és felülkerekedik!

[2192] See 25:63.

Lásd: 25:63.

44. AD-DUKHAN (SMOKE-FÜST)

Introduction to Surah Ad-Dukhan (Smoke)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah takes its name from the word *dukhan* which occurs in verse 10.

Period of Revelation and background

Its period of revelation also could not be determined from any authentic tradition, but the internal evidence of the subject matter shows that this Surah too was sent down in the same period in which Surah Zukhruf and a few other earlier Surahs had been revealed. However, this Surah was sent down somewhat later. Its historical background is this: When the disbelievers of Makkah became more and more antagonistic in their attitude and conduct, the Holy Prophet prayed: O God, help me with a famine like the famine of Joseph. He thought that when the people would be afflicted with a calamity, they would remember God, their hearts would soften and they would accept the admonition. Allah granted his prayer, and the whole land was overtaken by such a terrible famine that the people were sorely distressed. At last, some of the Quraish chiefs among whom Hadrat Abdullah bin Masud has particularly mentioned the name of Abu Sufyan came to the Holy Prophet and requested him to pray to Allah to deliver his people from the calamity. On this occasion Allah sent down this Surah.

Bevezetés az Ad-Dukhan (Füst) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szúra címe, Ad-Dukhan a 10. versben hangzik el.

A kinyilatkoztatás ideje és háttere

Autentikus Hadisz nem lelhető fel, ami pontosan meghatározná a kinyilatkoztatás idejét, de a témához köthető történelmi háttér azt jelzi, hogy az Az-Zukruf és az azt megelőző Szúrákkal egy időben születhetett. Ez lehet azok közt a legkésőbbi. Háttere a következő: Amikor a hitetlenek Mekkában fokozták ellenségeskedésüket, a Próféta így fohászkodott: „Ó, Istenem! Segíts nekem egy olyan éhínséggel, mint ami József idejében volt.” Arra gondolt, ha az embereket balsors sújtja, akkor meglágyul a szívük Allah felé és elfogadják a tanítást. Allah meghallgatta a fohászt és éhínséggel sújtotta az egész régiót. Végül Quraish főemberei, akik közül Abdullah bin Masud megemlíti Abu Sufyan nevét, eljöttek a Prófétához, hogy megkérjék, imádkozzon Allahhoz az emberek megmentése érdekében. Ebből az alkalomból született a Szúra.

44. Ad-Dukhan	44. Ad-Dukhan
SMOKE	**FÜST**
Total Verses: 59	Összes vers: 59
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

حم ﴿١﴾

1. Ha-Mim.
1. *Ha. Mim.*

وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿٢﴾

2. By the Book that makes things clear;-
2. *A világossá tevő Könyv,-*

إِنَّا أَنزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُّبَارَكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ ﴿٣﴾

3. We sent it down during a Blessed Night: for We (ever) wish to warn (against Evil)[2193].
3. *Mit az Áldott Éjszakán nyilvánítottunk ki, s Mi Figyelmeztetők voltunk[2193].*

فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ ﴿٤﴾

4. In the (Night) is made distinct every affair of wisdom[2194],
4. *Mikor minden bölcs dolog elhatárolódott[2194],*

أَمْرًا مِّنْ عِندِنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ﴿٥﴾

[2193] Usually taken to be a night in the month of Ramadhan, say the 23rd, 25th, or 27th night of that month. It is referred to as the Night of Power in 97:1-2. See also 2:185.

Ez az Elrendelés Éjszakája a Ramadán hónap 23, vagy 25, vagy 27-i éjszakája, 97:1-2 és 2:185.

[2194] Such an occasion is one on which divine Wisdom places before us, through Revelation, the solution of spiritual problems of the highest import to mankind.

Amikor az Isteni Bölcsesség elénk tárul a Kinyilatkoztatások által, a spirituális kérdések a legmagasabb szinten rendeződnek el.

5. By command, from Our Presence. For We (ever) send (revelations),
5. *A Mi parancsunk által és Mi küldői vagyunk (a kinyilatkoztatásoknak),*

رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦﴾

6. As Mercy from thy Lord: for He hears and knows (all things);
6. *Kegyelemként Uradtól, mert Ő a Meghalló, a Mindentudó,*

رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِن كُنتُم مُّوقِنِينَ ﴿٧﴾

7. The Lord of the heavens and the earth and all between them, if ye (but) have an assured faith.
7. *Ura az Egeknek, a Földnek és mindennek, mi e kettő között van, bár bizonyosak lennétek!*

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿٨﴾

8. There is no god but He: It is He Who gives life and gives death,- The Lord and Cherisher to you and your earliest ancestors.
8. *Nincs más Isten, csak Ő, életre kelt és elmulaszt. Uratok és előd atyáitok Ura.*

بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ ﴿٩﴾

9. Yet they play about in doubt[2195].
9. *Mi több! Ők kétségek közt játszadoznak[2195].*

فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاء بِدُخَانٍ مُّبِينٍ ﴿١٠﴾

10. Then watch thou for the Day that the sky will bring forth a kind of smoke (or mist) plainly visible[2196],

---

[2195] The story is mainly about the Quraish. But there is a wider meaning behind it, applicable to men generally, and at all times. As a body the Quraish, especially in the earlier stages of the preaching of Islam, before they started persecution, received the Message with more amusement than hatred. They played about with it, and expressed doubts about it, whereas the Preacher was most earnest about it, with all his heart and soul in it, as he loved his people and wished to save them from their wickedness and folly.

A vers Quraishre utal, de szélesebb értelmezés is kiolvasható belőle, ami minden korban igaz. Az Iszlám terjesztésének korai szakaszában, még azelőtt, hogy üldözték volna követőit, Quraish gúnnyal fogadta a Próféta küldetését és inkább nevettek rajta, mint bosszankodtak. Játszadoztak vele, kételyeiket fejezték ki, de annak Hirdetője elkötelezett volt és komolyan vette feladatát, mert szerette népét, meg akarta menteni őket gyengeségeiktől, ostobaságaiktól.

[2196] It obviously refers to great calamity, and from the wording it is to be a great calamity in the future, seen with the prophetic eye. The word yagsha in verse 11 may be compared to gashiya in 88:1, which obviously refers to the final Day of Judgment. But verse 15 below ("We shall remove the Penalty for a while") shows that it is not the final Judgment referred to here, but some calamity that was to happen soon afterwards. Perhaps it was a famine.
The "smoke" or "mist" is interpreted on good authority to refer to a severe famine in Makkah, in which men were so pinched with hunger that they saw mist before their eyes when they looked at the sky. Ibn Kathir in his Tarikh mentions two famines in Makkah, one in the 8th year of the Mission, say the fourth year before the Hijrah, and another about the 8th year after the Hijrah. But as either or both of these famines lasted as many as seven years, the dates are to be taken very roughly. It is even possible that the two famines were continuous, of varying severity from year to year. Bukhari mentions only the post-Hijrah famine, which was apparently so severe that men began to eat bones and carrion. Abu Sufyan (about 8 A.H.) approached the holy Prophet to intercede and pray for the removal of the famine, as the Pagans attributed it to the curse of the

10. *Óvakodj a Naptól, mikor az Eget jól kivehető füst borítja be[2196].*

يَغْشَى النَّاسَ هَذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١١﴾

11. Enveloping the people: this will be a Penalty Grievous.
11. *Ellepi az embereket, ez lesz a fájdalmas Büntetés.*

رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ ﴿١٢﴾

12. (They will say:) "Our Lord! remove the Penalty from us, for we do really believe!"
12. *(Majd mondják): „Urunk! Vedd le rólunk a Büntetést, mert mi hívők vagyunk!”*

أَنَّى لَهُمُ الذِّكْرَى وَقَدْ جَاءهُمْ رَسُولٌ مُّبِينٌ ﴿١٣﴾

13. How shall the message be (effectual) for them, seeing that an Messenger explaining things clearly has (already) come to them[2197],-
13. *Hogy lehetne nekik (hasznukra) az Üzenet, mikor már eljött hozzájuk a világossá tevő Próféta[2197],-*

ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْهُ وَقَالُوا مُعَلَّمٌ مَّجْنُونٌ ﴿١٤﴾

14. Yet they turn away from him and say: "Tutored (by others), a man possessed!"
14. *Majd elfordultak tőle és mondták: „Kiművelt megszállott!”*

إِنَّا كَاشِفُو الْعَذَابِ قَلِيلًا إِنَّكُمْ عَائِدُونَ ﴿١٥﴾

Prophet. Surah 23., which is also Makkan, but of later date than the present Surah, also refers to a famine: see 23:75. As Surahs were not all revealed entire, but many came piecemeal, it is possible that particular verses in a given Surah may be of different dates from the Surah as a whole.

A vers egy balsorsra, csapásra utal, amit a Próféta szeme lát és a jövőben sújt le. A „yaghsa”, azaz „ellep” szó a következő, a 11-ik versben és a „ghasiya” a 88:1-ben egy végső veszedelemre, megsemmisülésre utal, de lejjebb a 15-ik vers „visszafogjuk egy keveset a Büntetést” említ, tehát itt egy olyan sorcsapásról szól a látomás, ami még nem a Végítélet Napja. Feltehetőleg a Mekkára leselkedő szárazságra és éveken át tartó éhínségre utal. A „füst” vagy „köd” azért jön képbe, mert az emberek annyira szenvedtek, hogy kínjukban az égre néztek és csak füstöt, vagy homályt láttak. Ibn Kathir a híres „Tarikh” c. munkájában két éhínségről számol be Mekkában. Az egyik a Prófécia nyolcadik évében, tehát négy évvel a Hidzsra előtt, a másik a Hidzsra után nyolc évvel következett be. Mindkét esemény külön-külön hét évig tartott, ezért nincs kizárva, hogy egymást követték folyamatosan. Bukhari csak a Hidzsra utáni éhínséget említi, és olyan szörnyűségekről számol be, hogy az emberek csontokat, tetemeket ettek. Abu Sufiyan (Hidzsra 8.) felkereste a Prófétát és közbenjárását kérte, hogy imáival vessen véget az éhínségnek, amit a pogányok a Próféta átkának tulajdonítottak. A 23. Szúra szintén jelez egy éhínséget Mekkában, de az később lehetett, mint ami ebben a Szúrában szerepel, 23:75. Mivel a Szúrák több darabban nyilatkoztattak ki, előfordulhat, hogy egyes versek más dátumhoz kötődnek, mint a Szúra többi része.

[2197] The Quraish had before them a prophet whose purity of life was openly known to them; they themselves called him al-Amin (worthy of all trust); he preached in their own language in words of burning eloquence and transparent clearness; yet they turned away from him and called him a madman, or one whose Message was not inspired by Allah, but written by some hidden hand.

Quraish előtt ott állt a Próféta, akinek tisztasága köztudott volt mindenki előtt. Maguk közt Al-Amin-nak, azaz megbízhatónak nevezték. Saját nyelvükön, ékesszólóan, átlátszó tisztasággal hirdette tanításait, mégis elfordultak tőle, bolondnak tartották. Nem hitték el, hogy Isteni kinyilatkoztatást hirdet, hanem a háttérben feltételeztek valakit, aki kitanította őt.

15. We shall indeed remove the Penalty for a while, (but) truly ye will revert (to your ways).
15. *Visszafogjuk egy keveset a Büntetést, de ti visszatértek (a bűn útjára).*

يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَى إِنَّا مُنتَقِمُونَ ﴿١٦﴾

16. One day We shall seize you with a mighty onslaught: We will indeed (then) exact Retribution!
16. *Egy Napon rátok törünk a hatalmas veszedelemmel és Mi akkor (mindent) megtorlunk!*

وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَجَاءهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ ﴿١٧﴾

17. We did, before them, try the people of Pharaoh: there came to them an apostle most honourable[2198],
17. *Próbára tettük előttük a Fáraó népét. Nemes Próféta jött el hozzájuk[2198],*

أَنْ أَدُّوا إِلَيَّ عِبَادَ اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٨﴾

18. Saying: "Restore to me the Servants of Allah. I am to you an apostle worthy of all trust[2199];
18. *(Mondván): „Adjátok ki nekem Allah Szolgálóit. Én egy hű küldött vagyok számotokra[2199],"*

وَأَنْ لَّا تَعْلُوا عَلَى اللَّهِ إِنِّي آتِيكُم بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿١٩﴾

19. "And be not arrogant as against Allah. for I come to you with authority manifest.
19. *„Ne dacoljatok Allahhal, mert én kézzel fogható hatalommal jöttem."*

وَإِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ أَن تَرْجُمُونِ ﴿٢٠﴾

[2198] This reference is to the pride of Pharaoh and his Egyptians, and their fall, rather than to the story of Moses himself; just as in 44:30-33 the reference is to the blessings bestowed on Israel, contrasted with their pride, unbelief, and fall; and in 44:37, to the ancient Himyar kingdom in Yemen, which similarly fell for its sins. Most honorable: this epithet is specially applied to Moses here, as expressing the truth, in contrast to the Pharaoh's false characterization of him as "a contemptible wretch". (43:52).

A Fáraó és az Egyiptomiak büszkeségét, felsőrendűségét látjuk, valamint bukásukat. Itt ez kap hangsúlyt, nem Mózes története. A 44:30-33-ban láttuk milyen kegyben részesült Izrael, amit ott saját büszkeségükkel és hitetlenségükkel állítottak szembe. Ez is hozzájárult bukásukhoz. A 44:37-ben pedig a Himyar királyság Jemenben szenvedte el ugyanezt, bűneik miatt.
Nemes Próféta: hangsúlyosan Mózesre alkalmazza, aki az Igazság hirdetőjeként ezzel ellentétes jelzőt kapott a Fáraótól, amikor őt „nyomorult alaknak" nevezte (43:52).

[2199] Notice how fully he assumes the authority of his office here. He claims all "servants of Allah", i.e., true worshippers, as under his protection, for his mission was both to the Egyptians and the Israelites; he asks that they should be restored to him; and he boldly denounces the Pharaoh's arrogance "as against Allah".

Érdemes megfigyelni, hogy Mózes szolgálata itt kiteljesedik, nem csak Izrael fiaira terjed ki. „Minden Allah Szolgálóját" említi a vers, akiknek védelmét felvállalja, legyenek azok Egyiptomiak vagy Izraeliták. Mindnyájuk érdekében szól, amikor kiadatásukat kéri, egyben a Fáraó gőgjét Allahhal való szembenállásnak minősíti.

20. "For me, I have sought safety with my Lord and your Lord, against your injuring me[2200].

20. „Én Uramban kértem menedéket, Aki a ti Uratok, ha ártani akarnátok nekem[2200].”

وَإِنْ لَّمْ تُؤْمِنُوا لِي فَاعْتَزِلُونِ ﴿٢١﴾

21. "If ye believe me not, at least keep yourselves away from me."

21. „Ha nem hisztek nekem, maradjatok távol tőlem.”

فَدَعَا رَبَّهُ أَنَّ هَؤُلَاء قَوْمٌ مُّجْرِمُونَ ﴿٢٢﴾

22. (But they were aggressive:) then he cried to his Lord: "These are indeed a people given to sin[2201]."

22. (De ők erőszakosak voltak vele), majd Urát szólította: „Ezek bűnös nép[2201].”

فَأَسْرِ بِعِبَادِي لَيْلًا إِنَّكُم مُّتَّبَعُونَ ﴿٢٣﴾

23. (The reply came:) "March forth with My Servants by night: for ye are sure to be pursued.

23. (Az Úr válaszolt): „Vonulj ki szolgálóimmal éjjel és ti követve lesztek.”

وَاتْرُكْ الْبَحْرَ رَهْوًا إِنَّهُمْ جُندٌ مُّغْرَقُونَ ﴿٢٤﴾

24. "And leave the sea as a furrow (divided): for they are a host (destined) to be drowned[2202]."

24. „Hagyd a tengert, akár a barázdákat (szétválasztva), mert ők azok a katonák, kik vízbe fúlnak[2202].”

[2200] It is no use their plotting his death or his vilification; for his safety is in Allah. As he truly says, "Allah is not only my Lord, but your Lord also; your responsibility arises apart from my preaching, but I preach in order to remind you of it."
"Injuring me": literally "stoning me". "Stoning" may be here symbolical of any injury or vilification.

Nem érdemes összeszövetkezni ellene, vagy becsmérelni őt, mert biztonságát Allah szavatolja. Mózes megjegyzi: „Allah nem csak az én Uram, hanem a ti Uratok is. Felelősségetek attól a pillanattól veszi kezdetét, hogy hirdetek nektek és azért hirdetek, hogy emlékeztesselek titeket.
„Ártani akartok nekem”: a szövegben szó szerint megkövezés szerepel, de azt szimbolikusan kell értelmezni.

[2201] They would not even leave him alone to do his duty. So, he cried to Allah, not indeed to destroy them, for a Prophet does not judge, but only Allah judges. Then came the order to march. They were to march under the cover of night, because the enemy was sure to pursue.

Nem hagyták magárra, hogy dolgát végezhesse. Allahhoz fohászkodott. Nem ártást kért rájuk, hanem csak távol akarta tudni őket magától. Egy Próféta nem ítélhet, ez Allah dolga. Majd eljött a parancs. Ki kell vonulni az éj folyamán, de az ellenség a nyomukban lesz.

[2202] For the passage of Moses and his following, the sea had divided: they were to pass through the gap or furrow and leave it alone, to lure on the Egyptian host, on which the sea afterwards closed in, totally destroying them.

Mózes és követői számára megnyílt a tenger. Átmehettek a két vízfal közt, melyek kér óriás barázdaként meredtek az Égnek és ez a látvány az Egyiptomiakat is utánuk csalta. Miután az Izraeliták biztonságban partot értek, az Egyiptomiakra zárul a tenger.

كَمْ تَرَكُوا مِن جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٢٥﴾

25. How many were the gardens and springs they left behind[2203],

25. Hány kertet és patakot hagytak hátra[2203],

وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ ﴿٢٦﴾

26. And corn-fields and noble buildings,

26. És gabonatáblákat, nemes építményeket,

وَنَعْمَةٍ كَانُوا فِيهَا فَاكِهِينَ ﴿٢٧﴾

27. And wealth (and conveniences of life), wherein they had taken such delight!

27. Jólétet, ahol minden gyümölcsözött!

كَذَلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا قَوْمًا آخَرِينَ ﴿٢٨﴾

28. Thus (was their end)! And We made other people inherit (those things)!

28. Ekképpen léptettük ennek örökébe más népet!

فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاء وَالْأَرْضُ وَمَا كَانُوا مُنظَرِينَ ﴿٢٩﴾

29. And neither heaven nor earth shed a tear over them: nor were they given a respite (again)[2204].

29. Nem ejtett utánuk könnyet sem az Ég, sem a Föld és haladékot sem kaptak[2204].

وَلَقَدْ نَجَّيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنَ الْعَذَابِ الْمُهِينِ ﴿٣٠﴾

30. We did deliver aforetime the Children of Israel from humiliating Punishment[2205],

30. Megmenekítettük Izrael fiait a magalázó Büntetéstől[2205],

مِن فِرْعَوْنَ إِنَّهُ كَانَ عَالِيًا مِّنَ الْمُسْرِفِينَ ﴿٣١﴾

[2203] There follows a word-picture of all the fine and enjoyable things which the ruling caste had monopolized. Now these proud monopolists were drowned in the sea, and the inheritance went to other hands.

Egy világi kép tárul elénk a gazdagságról, gyönyörről és élvezetekről, melyet az uralkodó rassz magának tartott fenn. Most ők a tenger fenekén nyugszanak, javaiknak más lép örökébe.

[2204] They died, "unwept, unhonoured, and unsung". They were too inordinate to be given another chance. Pharaoh had claimed to be their supreme god; and they had followed him!

Senki sem sírt utánuk. Becstelen halált haltak. A zsarnokságot mértéktelenül művelték, ezért haladékot sem kaptak. A Fáraót legfelső istenüknek tekintették, most a tenger fenekére is követhették őt.

[2205] The Israelites were held in bondage prior to the Exodus. Their hard taskmaster placed every indignity on them, and by Pharaoh's decree their male children were to be killed, and their females were to be kept alive for the Egyptians.

Az Exodus előtt az Izraeliták rabságban éltek. Sanyargatóik megvetették őket, a Fáraó parancsa alapján fiúgyermekeiket megölték, asszonyaikat, lányaikat élve hagyták és az Egyiptomiakat kellett szolgálniuk.

31. Inflicted by Pharaoh, for he was arrogant (even) among inordinate transgressors.
31. A Fáraótól, aki dacolt a gőgösök között.

وَلَقَدِ اخْتَرْنَاهُمْ عَلَى عِلْمٍ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٣٢﴾

32. And We chose them aforetime above the nations, knowingly[2206],
32. És egykor Mi választottuk ki őket tudatosan a többi nép fölé[2206],

وَآتَيْنَاهُم مِّنَ الْآيَاتِ مَا فِيهِ بَلَاء مُّبِينٌ ﴿٣٣﴾

33. And granted them Signs in which there was a manifest trial[2207]
33. Megadtuk nekik a Jeleket, miben nyilvánvaló próbatétel volt[2207].

إِنَّ هَؤُلَاء لَيَقُولُونَ ﴿٣٤﴾

34. As to these (Quraish), they say forsooth[2208]:
34. Mert bizony, ezek (Quraish) mondják[2208]:

إِنْ هِيَ إِلَّا مَوْتَتُنَا الْأُولَى وَمَا نَحْنُ بِمُنشَرِينَ ﴿٣٥﴾

35. "There is nothing beyond our first death, and we shall not be raised again.
35. „Nincs más, csak az első halálunk és nem támasztatunk fel."

[2206] From degrading servitude, Israel was delivered, and taken, in spite of many rebellions and backslidings on the way, to "a land flowing with milk and honey", where later they established the glorious kingdom of David and Solomon. This was not merely fortuitous. But their being chosen did not mean that they could do what they liked. In that sense there is no "chosen race before Allah. But Allah gives every race and every individual a chance, and when the race or individual fails to live up to it, he or it must fall and give place to others.

A megaláztatások után Izrael fiai előtt nyitva állt az út „a tejjel, mézzel folyó Kánaán" felé, ahol később Dávid és Salamon dicsőséges királyságot alapított Allah áldásával. Ez nem véletlenszerűen alakult így. Kiválasztottságuk nem faji alapon történt, mert Allah előtt ilyen kiválasztás nincs. Ők kapták a lehetőséget a történelemtől és erre, akkor ők voltak kiválasztva, ahogy előttük és utánuk mások.

[2207] Among the "Signs" given to Israel were their own Revelation under Moses, their prosperous land of Canaan, their flourishing Kingdom under David and Solomon, their prophets and teachers of Truth, and the advent of Jesus to reclaim the lost ones among them. All these were trials.

A Jelek közt szerepelt saját kinyilatkoztatásuk, melyet Mózes kapott, Kánaán, a lehetőségek földje, Dávid és Salamon virágzó királysága, Prófétáik, tanítóik, majd később Jézus eljövetele, aki meggyógyította a betegeket, befogadta az elesetteket. Mindezek egyben próbatételek is voltak.

[2208] Quraish deny Revelation; they deny a future life, as the Sadducees did among the Jews before them; they persecute the prophet of Allah, and those who believe in him: and they mockingly demand that their ancestors should be brought back to life, if it is true that there is a future life. They are reminded that better men than they lived in their own country of Arabia, men who had knowledge of Allah's revelation under the earliest Dispensation. They perished because of their unbelief and wrong-doing. What chance have they unless they turn and repent?

Quraish megtagadta a Kinyilatkoztatásokat és a Túlvilági életet, ahogy a Szadduceusok tették a Zsidók között előttük. Allah Prófétáját és követőit üldözik. Gúnyosan azt követelik, hogy keltsék életre elődeiket, ha igaz a jövőbeni életre vonatkozó jövendölés. Emlékeztetik őket arra, hogy voltak, akik náluk sokkal jobbak éltek Arábia földjén és ők ismerték Allah Kinyilatkoztatásait. Még a korai elvándorlás előtt elpusztultak hitetlenségük és gaztetteik miatt. Mi más lehetőség marad hátra, mint a bűnbánat?

فَأْتُوا بِآبَائِنَا إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣٦﴾

36. "Then bring (back) our forefathers, if what ye say is true!"

36. „Akkor hozzátok (vissza) atyáinkat, ha igazat szóltok!”

أَهُمْ خَيْرٌ أَمْ قَوْمُ تُبَّعٍ وَالَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ أَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿٣٧﴾

37. What! Are they better than the people of Tubba and those who were before them? We destroyed them because they were guilty of sin[2209].

37. Ők jobbak tán, vagy Tubba népe és kik előttük voltak? Elpusztítottuk őket, mert gaztevők voltak[2209].

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ ﴿٣٨﴾

38. We created not the heavens, the earth, and all between them, merely in (idle) sport:

38. Nem játékból teremtettük meg az Egeket, a Földet és mi e kettő közt van.

مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

39. We created them not except for just ends: but most of them do not understand.

39. Nem másképp, csak az Igazzal teremtettük azokat, de legtöbbjük nem érti.

إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ مِيقَاتُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٠﴾

40. Verily the Day of sorting out is the time appointed for all of them[2210],-

40. Mert bizony, a Szétválasztás Napja az ő idejük mind[2210],-

يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلًى عَن مَّوْلًى شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤١﴾

41. The Day when no protector can avail his client in aught, and no help can they receive,

41. A Napon nem segíthet oltalmazó a védencén egyáltalán és nem kapnak pártfogást,

---

[2209] Tubba' is understood to be a title or family name of Himyar kings in Yemen, of the tribe of Hamdan. The Himyar were an ancient race. At one time they seem to have extended their hegemony over all Arabia and perhaps beyond, to the East African Coast. Their earliest religion seems to have been Sabianism, or the worship of the heavenly bodies. They seem at different times, later on, to have professed the Jewish and the Christian religion. Among the Embassies sent by the holy Prophet in A.H. 9-10 was one to the Himyar of Yemen, which led to their coming into Islam. This was of course much later than the date of this Surah.

„Tubba” a Himyar (Jemen) királyi család neve, vagy titulusa volt, akik Hamdan törzsébe tartoztak. A Himyarok ősi nép voltak. Egykor egész Arábiára kiterjesztették hegemóniájukat, ami azon is túl nőtt és volt idő, hogy kelet Afrikát is uralták. Sába ősi kultuszát gyakorolták, ami égitestek imádatát jelentette. Későbbiekben a Zsidó és Keresztény vallás is gyökeret eresztett náluk. A Hidzsra 9-10. évében a Próféta küldöttséget indított útra Jemenbe, ahol Himyar helytartó kormányzott, aki erősen hajlott az Iszlám felvételére. Ez jóval e Szúra megszületése után történt.

[2210] Day of Sorting Out, or the Day of Decision. Cf. 37:21. Ignorance, prejudice, passion, spite, and selfishness, seem sometimes to flourish in this probationary life. In any case they are mixed up with knowledge, justice, commonsense, love and regard for others. But the good and the evil will be sorted out and separated at the Day of Judgment. There is a time appointed for it. In Allah's good time all will come right.

Szétválasztás Napja, vagy Határozat Napja. 37:21. Az evilági életben, ami a megpróbáltatások tere csupán, a tudatlanság, előítélet, szenvedély, egoizmus néha előny, mint hátrány. Legtöbbször ezek összekeverednek pozitív erényekkel, mint tudás, igazság, együttérzés, szeretet, más tekintetbe vétele stb. A Jót és a Rosszat szét kell választani és erről szól a Szétválasztás Napja. Ennek kijelölt ideje van, melynek Tudója Allah.

إِلَّا مَن رَّحِمَ اللَّهُ إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٤٢﴾

42. Except such as receive Allah's Mercy, for He is Exalted in Might, Most Merciful.

42. Kivéve az, kinek Allah megkegyelmezett, mert Ő a Nagyszerű, a Kegyelmes.

إِنَّ شَجَرَةَ الزَّقُّومِ ﴿٤٣﴾

43. Verily the tree of Zaqqum[2211]

43. Mert bizony, a Zaqqum fája[2211]

طَعَامُ الْأَثِيمِ ﴿٤٤﴾

44. Will be the food of the Sinful,-

44. Lesz étke a bűnösnek,-

كَالْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْبُطُونِ ﴿٤٥﴾

45. Like molten brass; it will boil in their insides.

45. Akár az olvadt réz, forr bensőjükben.

كَغَلْيِ الْحَمِيمِ ﴿٤٦﴾

46. Like the boiling of scalding water.

46. Mint a forró víz fortyogása,

خُذُوهُ فَاعْتِلُوهُ إِلَى سَوَاء الْجَحِيمِ ﴿٤٧﴾

47. (A voice will cry: "Seize ye him and drag him into the midst of the Blazing Fire!

47. (Egy hang így szól): „Sújtsatok le rá és vonszoljátok be a Pokol belsejébe!"

ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ الْحَمِيمِ ﴿٤٨﴾

48. "Then pour over his head the Penalty of Boiling Water,

48. „Majd zúdítsatok fejére Büntetésként forró vizet,"

ذُقْ إِنَّكَ أَنتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ ﴿٤٩﴾

49. "Taste thou (this)! Truly wast thou mighty, full of honour[2212]!

[2211] Now follows a word-picture of the horrors to which Evil must lead us. What human language and what figures of speech can adequately describe them?
The opposite of "delicious Fruits" is the terrible tree of Zaqqum, which is further described in 37:62-68. Also see 17:60.

Most következik a másik véglet, ahova a gaztettek vezetnek minket. Az emberi kifejezőeszközök milyen lehetőségeket biztosítanak annak leírására?
Az ízletes, fenséges gyümölcsök helyett, megjelenik azok ellentéte a Zaqqum fája, minek gyümölcsét a 37:62-68 írja le. Továbbá 17:60.

[2212] In this particular Surah the besetting sin we are considering is the arrogance born of place or power, wealth or honor, as understood in this world. The punishment of ignominy looks back to the kind of sin which is to be punished.

49. „Ízleld meg (ezt)! Tényleg te lettél volna a nagyszerű, a nemes[2212]?"

إِنَّ هَذَا مَا كُنتُم بِهِ تَمْتَرُونَ ﴿٥٠﴾

50. "Truly this is what ye used to doubt!"

50. „Mert bizony, efelől volt nektek kétségetek!"

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامٍ أَمِينٍ ﴿٥١﴾

51. As to the Righteous (they will be) in a position of Security,

51. Mert az Őrizkedők biztos helyen lesznek,

فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٥٢﴾

52. Among Gardens and Springs;

52. A Kertekben és patakoknál,

يَلْبَسُونَ مِن سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُّتَقَابِلِينَ ﴿٥٣﴾

53. Dressed in fine silk and in rich brocade, they will face each other;

53. Selymet és brokátot öltenek egymással szemben,

كَذَلِكَ وَزَوَّجْنَاهُم بِحُورٍ عِينٍ ﴿٥٤﴾

54. So; and We shall join them to Companions with beautiful, big, and lustrous eyes[2213].

54. Ekképpen hát. Nagy szemű hurikkal tesszük őket párba[2213],

يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ آمِنِينَ ﴿٥٥﴾

55. There can they call for every kind of fruit in peace and security;

55. Mindenféle gyümölcsre hívnak ott biztonságban,

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُولَى وَوَقَاهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٥٦﴾

56. Nor will they there taste Death, except the first death; and He will preserve them from the Penalty of the Blazing Fire[2214],-

---

A Szúrában a megrögzött, beidegződött bűnt a gőg képviseli, melynek előhívója sok minden lehet. Ilyen a hely, hatalom, vagyon, magas tisztség, ami az Evilágon mind kísértés. A büntetés ahhoz mért, hogy mi volt a tett maga és a mögöttes szándék miként motiválta az elkövetőt.

[2213] The Maidens, like the scene, the dress, the outlook, and the fruit, will be beautiful. There will be life, but free from all earthly grossness. The women as well as the men of this life will attain to this indescribable bliss. Hur implies the following ideas: - purity, - beauty, especially of eyes, where the intense white of the eye-balls stands out against the intense black of the pupil, thus giving the appearance of lustre, and intense feeling, as opposed to dullness or want of expression; and - truth and goodwill.

A nőket ugyanaz a megtiszteltetés éri a Kertekben, mint a férfiakat, nincs nemek közt különbség, Ugyanúgy vonatkozik rájuk az öltözék, gyümölcsök stb. kedvezmények, áldások.
„Huri". A következő fogalmakat tömöríti magában: 1. tisztaság, 2. gyönyörűség, különösen a szem, ahol a szem vakító fehér része élesen elkülönül az intenzív fekete pupillától, ami ragyogó kinézetet ad. 3. igazság és jóakarat.

[2214] . First Death: the ordinary natural death from this life, which brought them to the Garden of Felicity: there will be no further death after that. Cf. 37:59,

56. *Nem ízlelik meg ott a halált, csak az első halált és Ő megóvja őket a Pokol Büntetésétől[2214],-*

فَضْلًا مِّن رَّبِّكَ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٥٧﴾

57. As a Bounty from thy Lord! that will be the supreme achievement!

57. *Az Urad nemeslelkűsége által! Ez hát a hatalmas győzelem!*

فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾

58. Verily, We have made this (Qur'an) easy, in thy tongue, in order that they may give heed[2215].

58. *Mert Mi megkönnyítettük ezt (a Koránt), a te nyelveden, hátha tán magukba szállnak[2215].*

فَارْتَقِبْ إِنَّهُم مُّرْتَقِبُونَ ﴿٥٩﴾

59. So wait thou and watch; for they (too) are waiting.

59. *Várj ki, ők is kivárnak!*

„Első halál”: a rendes halál, melyből az életből távozunk. Ezzel kerülünk be a Kertekbe, ami után több halál nem lesz 37:59.

[2215] Easy: not only to understand, being in the Arabic tongue; but mellifluous, whose rhythm carries off our spirits to a higher spiritual plane. In another sense, it is difficult; for to get to its deepest meaning, we shall have to strive hard, as the contents of this Surah alone will show.

„Megkönnyítettük, könnyű”: Az Arab nyelv rendkívül irodalmi, matematikailag kiszámítható logikája van, szép, a zeneisége mellet olyan ritmus hatja át, amely megkönnyíti a memorizálást, recitálást. A Korán jelentése Arab nyelven adja azt a „könnyűséget, amelyet más nyelvekkel csak körülírni lehet.

45. AL-JATHIYA (CROUCHING-MEGERESZKEDÉS)

Introduction to Surah Al-Jathiya (Crouching)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

It is derived from the sentence *wa tara kullu ummat- in jathiyat-un* of verse 28, implying thereby that it is the Surah in which the word *jathiyah* has occurred.

Period of Revelation

The period of the revelation of this Surah also has not been mentioned in any authentic tradition, but its subject matter clearly shows that it was revealed consecutively after Surah Ad Dukhan. The close resemblance between the contents of the two Surahs makes them look like the twin Surahs.

Subject Matter and Topics

It answers the doubts and objections of the disbelievers of Makkah about *Tauhid* and the Hereafter and warns them for their attitude that they had adopted against the message of the Qur'an.
The discourse begins with the arguments for *Tauhid*. In this connection, reference has been made to the countless Signs that are found in the world, from man's own body to the earth and heavens, and it is pointed out that everywhere around him man finds things which testify to *Tauhid* which he refuses to acknowledge. If man sees carefully the variety of animals, the day and night, the rainfall and the vegetation thereby, the winds and his own creation, and ponders over them intelligently, without prejudice, he will find these Signs sufficiently convincing of the truth that this universe is not Godless, nor under the control of many gods, but it has been created by One God, and He alone is its Controller and Ruler. However, the case of the person who is determined not to acknowledge and wants to remain involved in doubts and suspicions is different. He cannot be blessed with the faith and conviction from anywhere in the world.

Bevezetés az Al-Dzsathiya (Megereszkedés) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A 28. versben fordul elő ebben a mondatban: *wa tara kullu ummat-in-Dzsathiyatun*, „minden népet megereszkedve látsz.”

A kinyilatkoztatás ideje

Feltehetően az Ad-Dukhan Szúra után született, bár ezt Hadisz nem igazolja. A két Szúra közti hasonlatosság miatt e kettőt iker Szúráknak tartják.

Témakör

A hitetlenek kétségeire és ellenvetéseire válaszként a Monoteizmus és a Túlvilági élet érvei jönnek elő. A Korán Üzenetének elvetése egyenlő saját jövőnk elvetésével. A Monoteizmus jeleinek észrevételéhez elég nyitott szemmel járnunk. Az Egek és a Föld, az ember teremtésében, környezetünkben, az élet ciklikus megújulásában milliónyi jel mutatja bizonyságként a Teremtő létét és Tervének tökéletességét. Az állatok, növények sokféleségében, a nappalok és éjjelek váltakozásában, az esőben, mi életre kelti a tájat, a szelekben, melyek a felhőket az élettelen vidék felé sodorják, jel van azok számára, akik felérik ezek jelentését. Ez a hatalmas rendszer nem működhet Alkotó, Elindító és a rendszert Életben tartó nélkül.

45. Al-Jathiya	45. Al-Dzsathiya
CROUCHING	**MEGERESZKEDÉS**
Total Verses: 37	Összes vers: 37
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

حم ﴿١﴾

1. Ha-Mim.

1. Ha. Mim.

تَنزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿٢﴾

2. The revelation of the Book is from Allah the Exalted in Power, Full of Wisdom.

2. A Könyv kinyilatkoztatása Allahtól, a Nagyszerűtől, a Bölcstől való.

إِنَّ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٣﴾

3. Verily in the heavens and the earth, are Signs for those who believe[2216].

3. Mert bizony, az Egeken és a Földön vannak a Jelek a hívőknek[2216].

وَفِي خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُثُّ مِن دَابَّةٍ آيَاتٌ لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٤﴾

4. And in the creation of yourselves and the fact that animals are scattered (through the earth), are Signs for those of assured Faith[2217].

[2216] Verses 3-5 deal with some of the points in the noble argument in 2:164, but again there are differences on account of the different context. Note that here the argument is divided into three parts, one in each verse. - In verse 3 we are dealing with big Signs external to ourselves, some of which are far beyond our personal experiences: for them we require Faith: they are Signs "for those who believe."

A 3-5 versek azokkal a nemes érvekkel foglalkoznak, melyek a 2:164-ben sorakoztak fel, de itt is különbséget okoz a kontextus. Itt az érvek három csoportra oszlanak. Minden versben egy. A 3. versben a nagy külső Jelekkel foglalkozunk, melyek tőlünk függetlenek, néhányuk messze túl vannak képességeik határain. Ezek a Jelek „azoknak, kik hisznek”.

[2217] These Signs are in our own nature and in the animals, we meet with every day; here we have certainty within human limits: these are "for those of assured Faith".

Ezek a Jelek önmagunk természetében és az állatvilágban vannak, melyekkel napi kapcsolatba kerülünk. Ezek kapcsán is emberi határokba botlunk. A Jelek: „azoknak, kik bizonyosak.”

4. Teremtésetekben és a szerteszét szórt állatokban (a Földön) ott vannak a Jelek azoknak, kik bizonyosak[2217].

وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا أَنزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاء مِن رِّزْقٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَصْرِيفِ الرِّيَاحِ آيَاتٌ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٥﴾

5. And in the alternation of Night and Day, and the fact that Allah sends down Sustenance from the sky, and revives therewith the earth after its death, and in the change of the winds,- are Signs for those that are wise[2218].

5. Az Éjjel és Nappal váltakozásában, a gondviselésben, mit Allah leküldött az Égből, majd életre kelti általa a Földet annak halála után és a szelek szabályozásában vannak ott a Jelek azoknak, kik felérik[2218].

تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَ اللَّهِ وَآيَاتِهِ يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾

6. Such are the Signs of Allah, which We rehearse to thee in Truth; then in what exposition will they believe after (rejecting) Allah and His Signs[2219]?

6. Ezek Allah Jelei, mit neked recitálunk az Igazzal. (Ennek elutasítása) után Allah milyen fejtegetésében és Jeleiben hisznek[2219]*?*

وَيْلٌ لِّكُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ ﴿٧﴾

7. Woe to each sinful dealer in Falsehoods:

7. Jaj, minden vétkes hazudozónak,

يَسْمَعُ آيَاتِ اللَّهِ تُتْلَى عَلَيْهِ ثُمَّ يُصِرُّ مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٨﴾

8. He hears the Signs of Allah rehearsed to him, yet is obstinate and lofty, as if he had not heard them: then announce to him a Penalty Grievous!

8. Ki hallja Allah Áyáit, miket neki recitálnak, majd gőgös és kevély, mintha nem hallotta volna azokat. Vidd neki el a fájdalmas Büntetés hírét.

وَإِذَا عَلِمَ مِنْ آيَاتِنَا شَيْئًا اتَّخَذَهَا هُزُوًا أُوْلَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٩﴾

[2218] These are our daily experiences from external things, but they affect us and our lives intimately: here are questions of deductions "for those that are wise."

A napi gyakorlattal összefüggő külső dolgok, megélések, melyek folyamatosan befolyásolják életünket. Ezek pedig a Jelek: „azoknak, kik felérik.”

[2219] If there are any to whom the Signs from Nature, from within their own heart and conscience, and from the voice of Revelation, are not enough to convince them, what possible kind of exposition will they accept?

Ha a természet Jelei, vagy azok, melyek a szívből, lelkiismeretből támadnak fel és a Kinyilatkoztatásokból törnek felszínre, nem bírnak elegendő bizonyító erővel, mi lehet az, amit elfogadnak?

9. And when he learns something of Our Signs, he takes them in jest: for such there will be a humiliating Penalty.

9. Mikor tanul Áyáinkból valamit, azt mulatságnak veszi. Ezek ők, kiknek megalázó Büntetés jár.

مِن وَرَائِهِمْ جَهَنَّمُ وَلَا يُغْنِي عَنْهُم مَّا كَسَبُوا شَيْئًا وَلَا مَا اتَّخَذُوا مِن دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاء وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠﴾

10. In front of them is Hell: and of no profit to them is anything they may have earned, nor any protectors they may have taken to themselves besides Allah. for them is a tremendous Penalty.

10. Előttük a Pokol. Nem segít rajtuk semmi, amit elnyertek és azok sem, miket oltalmazókként követtek Allahon kívül. Övék a hatalmas Büntetés.

هَذَا هُدًى وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ عَذَابٌ مَّن رِّجْزٍ أَلِيمٌ ﴿١١﴾

11. This is (true) Guidance and for those who reject the Signs of their Lord, is a grievous Penalty of abomination.

11. Ez az (Igaz) Útmutatás. Kik megtagadják Uruk Áyáit, övék az utálatos fájdalmakkal teli Büntetés.

اللَّهُ الَّذِي سخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِيَ الْفُلْكُ فِيهِ بِأَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا مِن فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢﴾

12. It is Allah Who has subjected the sea to you, that ships may sail through it by His command, that ye may seek of his Bounty, and that ye may be grateful[2220].

12. Allah, az, Ki hasznotokra rendelte a tengert, hogy a bárka fusson azon az Ő parancsolása által, s vágyjatok az Ő bőkezűségéből, hátha tán hálát adtok[2220].

وَسَخَّرَ لَكُم مَّا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِّنْهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لَّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١٣﴾

[2220] Cf. 16:14. The one encircling ocean of our globe is one of the most significant facts in our physical geography. Its salt water is an agent of global sanitation. The salubrious effects of sea-air, with its ozone, are well known to everyone who has recouped his health by its means. Thanks to ships, the sea unites rather than divides: communications are, and have always been, more active between sea-coast towns than further inland. They thus further human intercourse, and help us to seek the "Bounty of Allah", not only in a commercial but in an intellectual and spiritual sense.

16:14. Az óceán vizének körforgása Földünk egyik legfontosabb fizikai jelensége. A sós víz a globális megtisztulás egyik ágense. A pára a légkörbe jut és kapcsolatba lép az ózonnal, mi kifejti fertőtlenítő hatását. A hajóknak köszönhetően távoli földrészek közt áru és személyi forgalom bonyolódik le, de ami ennél is fontosabb az emberek közti „kapcsolódás" fenntartása kommunikáció, kereskedelem és további tranzakciók szintjén. Jól mutatja mindezt az a különbség, amit egy tengerparti, pezsgő életű város mutat egy belföldi, elzárt településsel szemben. Ezért a hajók és az óceán szerepe intellektuális és spirituális térben nem más, mint Allah Bőkezűségének materiális konvertálása.

13. And He has subjected to you, as from Him, all that is in the heavens and on earth: Behold, in that are Signs indeed for those who reflect.

13. Hasznotokra rendelt mindent, mi Tőle jövő az Egeken és Földön. Ebben vannak a Jelek azoknak, kik elgondolkodnak.

قُل لِّلَّذِينَ آمَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذِينَ لا يَرْجُون أَيَّامَ اللَّهِ لِيَجْزِيَ قَوْمًا بِما كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾

14. Tell those who believe, to forgive those who do not look forward to the Days of Allah. It is for Him to recompense (for good or ill) each People according to what they have earned[2221].

14. Mondd azoknak, kik hisznek, hogy legyenek elnézők azokkal, kik (még) nem érzékelik Allah Napjait. Rajta (Allahon) áll, hogy mindenkinek viszonozza azt, mit elnyertek[2221].

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ أَسَاء فَعَلَيْهَا ثُمَّ إِلَى رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ﴿١٥﴾

15. If any one does a righteous deed, it ensures to the benefit of his own soul; if he does evil, it works against (his own soul). In the end will ye (all) be brought back to your Lord.

15. Ki jót tesz, saját lelke javát szolgálja, de ki rosszat, az (lelke) ellen cselekszik. Majd Uratokhoz vezet visszautatok.

وَلَقَدْ آتَيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ وَرَزَقْنَاهُم مِّنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾

16. We did aforetime grant to the Children of Israel the Book the Power of Command, and Prophethood; We gave them, for Sustenance, things good and pure; and We favoured them above the nations[2222].

[2221] The Days of Allah I interpreter to mean not periods of twenty-four hours, but the stages through which Allah's Purpose works in us on bringing home to us a sense of sin and a sense of Allah's Mercy. We must be patient with those who have not yet acquired that sense.

Allah Napjai nem a megszokott huszonnégy órát jelentik, amit normális esetben egy napnak mondunk. Ez itt egy olyan időegység, amin belül kialakul a tudat, amivel felfogjuk az elkövetett bűn tényét, vagy éppenséggel a Megbocsájtás valóságát, élményét. Türelemmell kell lennünk azok iránt, akikben ez az érzék még nem fejlődött ki.

[2222] The argument here is similar to that in 44:32-33 but; it is more particularized here. Israel had the Revelation given through Moses, the power of judgment and command through the Kingdom of David and Solomon, and numerous prophetic warnings through such men as Isaiah and Jeremiah.
"Sustenance". The Mosaic Law laid down rules of diet, excluding things unclean, and it laid down rules for a pure and honorable life. In this way Israel became the standard-bearer of Allah's law, thus "favored above the nations".

Az érvek itt hasonlóak, mint a 44:32-33-ban, itt talán gyakorlatiasabbak. Izrael Mózesen keresztül Törvényhez jutott, Dávid és Salamon Királysága olyan hatalmat hozott el nekik, ami igazsággal ítélt közöttük, számos Próféta járt közöttük, mint Izajás vagy Jeremiás.

16. Megadtuk Izrael gyermekeinek a Könyvet, a Bölcsességet, a Próféciát, gondviselést juttattunk nekik az üdvösökből, s kiváltságunkban részesítettük őket más népek felett[2222].

وَآتَيْنَاهُم بَيِّنَاتٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَمَا اخْتَلَفُوا إِلَّا مِن بَعْدِ مَا جَاءهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٧﴾

17. And We granted them Clear Signs in affairs (of Religion): it was only after knowledge had been granted to them that they fell into schisms, through insolent envy among themselves. Verily thy Lord will judge between them on the Day of Judgment as to those matters in which they set up differences[2223].

17. Megadtuk nekik a bizonyságokat (a hitvallás) dolgaiból. Nem különböztek össze, csak miután eljött hozzájuk a tudás, irigykedve egymás közt. Mert bizony, Urad ítél közöttük a Feltámadás Napján abban, miben különböztek[2223].

ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَى شَرِيعَةٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاء الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨﴾

18. Then We put thee on the (right) Way of Religion: so follow thou that (Way), and follow not the desires of those who know not.

18. Majd Mi megtettünk téged (ó Mohammed) a törvényességre a (hitvallás) rendelése alapján, hát azt kövesd, és ne kövesd azok óhajait, kik nem tudnak.

إِنَّهُمْ لَن يُغْنُوا عَنكَ مِنَ اللَّهِ شَيئًا وإِنَّ الظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاء بَعْضٍ وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ ﴿١٩﴾

19. They will be of no use to thee in the sight of Allah. it is only Wrongdoers (that stand as) protectors, one to another: but Allah is the Protector of the Righteous[2224].

19. Nem veheted hasznukat Allah Színe előtt egyáltalán. Mert bizony, a bűnösök egymás oltalmazói, de Allah az őrizkedők oltalmazója[2224].

„Gondviselés az üdvösökből”: A Mózesi Törvény lefektette az étkezési szabályokat, kizárta a tisztátalan dolgokat és meghatározta mi a tiszta, mi szüksége a becsületes élethez. Ezzel Izrael volt Allah Törvényének zászlóvivője a Földön, ebben az értelemben kiválasztottak voltak minden más nép felett.

[2223] The schisms between Jews and their differences arose from mutual envy, which was rebellious insolence against Allah. As the next verse shows, some of them (not all) rejected the mission of the holy Prophet, also through envy that a Prophet had come among the Arabians.

A Zsidókon belüli irigykedés szembefordította őket Allahhal, ami hitszakadáshoz vezetett. A következő sorok azt mutatják, hogy néhányan közülük - de nem mindegyikük -, nem ismerték el a Próféta küldetését és irigykedve szemlélték, hogy a Prófécia az Arabok kezére szállt.

[2224] Ignorant and contentious men are of no use or service to any Cause. The more you seek their help, the more do their ignorance and their contentiousness increase their own importance in their own eyes.

Tudatlan és perlekedő, problematikus embereknek nem lehet hasznát venni semmilyen ügyben. Minél jobban be akarod vonni őket a segítségbe, annál inkább válik úgy, hogy fontos szerepet játszanak és intenzívebbé teszik tudatlan, perlekedő mivoltukat, mert azt hiszik, hogy ezek azok a tulajdonságaik, ami miatt szükség van rájuk.

هَذَا بَصَائِرُ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٢٠﴾

20. These are clear evidences to men and a Guidance and Mercy to those of assured Faith.

20. Ezek a szemmel fogható nyilvánvalóságok az embereknek, Útmutatás és Kegyelem azoknak, kik bizonyosak.

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَن نَّجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاء مَّحْيَاهُم وَمَمَاتُهُمْ سَاء مَا يَحْكُمُونَ ﴿٢١﴾

21. What! Do those who seek after evil ways think that We shall hold them equal with those who believe and do righteous deeds,- that equal will be their life and their death? Ill is the judgment that they make[2225].

21. Vagy arra számítanak tán, kik elkövetik a gyarlóságot, hogy úgy bánunk velük, mint azokkal, kik hisznek, jókat cselekszenek, egyformán életükben és halálukban? Rosszul ítélnek[2225].

وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَلِتُجْزَى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٢﴾

22. Allah created the heavens and the earth for just ends, and in order that each soul may find the recompense of what it has earned, and none of them be wronged.

22. Allah az Igazzal teremtette meg az Egeket és a Földet, hogy minden lélek aszerint kapja viszonzását, amit elnyert és ne érje őket méltánytalanság.

أَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ وَأَضَلَّهُ اللَّهُ عَلَى عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلَى سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَى بَصَرِهِ غِشَاوَةً فَمَن يَهْدِيهِ مِن بَعْدِ اللَّهِ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٣﴾

23. Then seest thou such a one as takes as his god his own vain desire? Allah has, knowing (him as such), left him astray, and sealed his hearing and his heart (and

---

[2225] Three meanings can be deduced. - The evil ones are not in Allah's sight like the righteous ones; neither in life nor in death are they equal; in life the righteous are guided by Allah and receive His Grace, and after death His Mercy, while the others reject His Grace, and after death receive condemnation. - Neither are the two the same in this life and in the after-life; if the wicked flourish here, they will be condemned in the Hereafter; if the good are in suffering or sorrow here, they will receive comfort and consolation in the Hereafter. - The real life of the righteous is not like the nominal life of the wicked, which is really death; nor is the physical death of the righteous, which will bring them into eternal life, like the terrible death of the wicked which will bring them to eternal misery.

Három következtetés vonható le: 1. A bűnösök nem egyformák Allah szemében a jókkal, sem az életben, sem a halálban. Az életben a jókat Allah vezeti, kapnak Bőkezűségéből, haláluk után élvezhetik kegyelmét, míg a bűnösök elutasítják bőkezűségét és haláluk után várhatják ítéletét. 2. A bűnösök meglehet, hogy az evilági életben jólétben élnek, de a Túlvilágon sanyarú sorsra számíthatnak, míg a jók, ha szűkölködnek az evilágon, a Túlvilágon Kertek és kényelem várnak rájuk. 3. A jó számára a valós élet a fizikai halállal veszi kezdetét, ami az örök élet kapuját jelenti neki. A rossz számára a fizikai halál pedig kapu egy létbe, ahol csak szenvedés vár rá.

understanding), and put a cover on his sight. Who, then, will guide him after Allah (has withdrawn Guidance)? Will ye not then receive admonition[2226]?

23. Látod-e azt, ki saját vágyát teszi meg istenének? Allah erről tud és hagyja őt tévelygésében. Pecsétet helyezett hallására, szívére és homállyal fedte látását. Ki vezeti azután, hogy Allah (megvonta tőle az Útmutatást)? Hát nem szállnak magukba[2226]?

وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُم بِذَٰلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿٢٤﴾

24. And they say: "What is there but our life in this world? We shall die and we live, and nothing but time can destroy us." But of that they have no knowledge: they merely conjecture[2227]:

24. Mondják: „Nincs más, csak az Evilági életünk. Meghalunk, de most élünk és nem pusztít el minket más, mint az idő. Nincs nekik efelől tudásuk. Mert bizony, ők csak sejtenek[2227].

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ مَّا كَانَ حُجَّتَهُمْ إِلَّا أَن قَالُوا ائْتُوا بِآبَائِنَا إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٥﴾

25. And when Our Clear Signs are rehearsed to them their argument is nothing but this: They say, "Bring (back) our forefathers, if what ye say is true[2228]!"

25. Ha megnyilvánító Áyáinkat recitálják nekik, nincs más érvük, csak hogy mondják: „Hozzátok vissza atyáinkat, ha igazat szóltok[2228]!”

[2226] If a man follows, not the laws of Allah, which are also the laws of his own pure nature as made by Allah, but the desires of his own distorted self, as shaped by the rebellion of his will, the inevitable consequence will be the withdrawal of Allah's grace and guidance. All his faculties will then be debased, and there will be nothing to guide him, unless he turns in repentance again to Allah.

Allah jól tudja, hogy mi a legjobb szolgálóinak, törvényeit is erre alkotta meg. Amennyiben a szolgáló ezt figyelmen kívül hagyja és saját ösztönei által vezérelve szenvedélyeit, vágyait, egóját tolja be Allah helyére, akkor ennek egyértelmű következménye, Allah bőkezűségének megvonása. Érzékei tompulnak és elindul a tévelygés útján, hacsak nem fordul újból bűnbánattal Allah felé.

[2227] Cf. 23:37. The additional touch here, "And nothing but Time can destroy us", suggests the materialist philosophy that Matter and Time are eternal backwards and forwards; and possibly also that though each individual perishes, the race lasts till Time destroys it. This is not knowledge but conjecture

23:37. „Nem pusztít el más, mint az idő.” Tipikus materialista filozófia, ami az anyag és idő örökkévalóságát hirdeti a múlt és jövő vonatkozásában egyaránt. Ennek egyik végkövetkeztetése, hogy minden élet az idő áldozata és a fajok az idő függvényében élnek. Ez nem tudás, hanem sejtés.

[2228] Cf. 44:36. It is no argument to say, "If there is a future life, bring back our forefathers and let us see them here and now!" It is not for a man to raise the dead when and where he pleases. It is for Allah to command. And His promise is about the general Resurrection for the Day of Judgment. In His hands are the keys of life and death.

44:36. Nincs ok arra, hogy ezt mondják: „ha van jövőbeni élet, akkor hozzátok ide ősatyáinkat, hadd nézzük őket itt és most!” Embernek nincs módjában feltámasztani a halottat, amikor ő úgy gondolja. Ez Allah kizárólagos hatalma. Az Ő Ígérete szerint egy Feltámadás lesz, mindenkinek egyszerre, ami a Végítélet napján következik be. Kizárólag Allah kezében van az élet és halál kulcsa.

قُلِ اللَّهُ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيبَ فِيهِ وَلَكِنَّ أَكَثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾

26. Say: "It is Allah Who gives you life, then gives you death; then He will gather you together for the Day of Judgment about which there is no doubt": But most men do not understand.

26. Mondd: „Allah ad nektek életet, majd hoz rátok halált, majd összeterel titeket a Feltámadás Napján, miben semmi kétség." De legtöbb ember nem érti.

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرضِ وَيَومَ تَقُومُ السَّاعَةُ يَوْمَئِذٍ يَخْسَرُ الْمُبْطِلُونَ ﴿٢٧﴾

27. To Allah belongs the dominion of the heavens and the earth, and the Day that the Hour of Judgment is established,- that Day will the dealers in Falsehood perish[2229]!

27. Allahé Mindenhatósága az Egeknek, a Földnek és a Napnak, mikor beáll az Óra Ítélete. Ezen a Napon vesztenek a gyarlók[2229].

وَتَرَى كُلَّ أُمَّةٍ جَاثِيَةً كُلُّ أُمَّةٍ تُدْعَى إِلَى كِتَابِهَا الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾

28. And thou wilt see every sect bowing the knee: Every sect will be called to its Record: "This Day shall ye be recompensed for all that ye did[2230]!

28. Minden népet megereszkedve látod. Minden szektát saját Feljegyzéséhez szólítanak. A Napon, aszerint jár viszonzástok, amit tettetek[2230].

هَذَا كِتَابُنَا يَنطِقُ عَلَيْكُم بِالْحَقِّ إِنَّا كُنَّا نَسْتَنسِخُ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٩﴾

29. "This Our Record speaks about you with truth: For We were wont to put on Record all that ye did."

29. „Ez a mi Feljegyzésünk, ami rólatok szól az Igazzal. Mert Mi megörökítettük azt, mit tettetek."

[2229] These vain wranglers about the future life and deniers of the Truth may have a run in this fleeting world; but the moment the world of Reality is established, they will see what they now deny. The facts will destroy their fancies, and they themselves will find themselves humiliated and lost.

Akik ma tagadják a jövőbeni életet és a hiábavalóságok után rohannak, egyszer rájönnek, hogy mindez mennyire múlandó. Abban a pillanatban, amikor a Valóság beköszönt, meg fogják látni mindazt, amit most megtagadnak. A tények szerte fogják foszlatni hiú ábrándjaikat, magukat pedig megaláztatásban, elveszve találják.

[2230] Bowing the knee: the key-phrase of the Surah, and its title. Cf. 19:72. Whatever the arrogance of the wicked may be in this life, whatever exclusive sects and divisions they may form, in this life, the time will come when they will humbly submit and bow the knee to the Truth. Before Allah, when their Record is produced, they must necessarily be dumb.

„Megereszkedve": a szúra kulcsszava és címe. 19:72. Akármennyire viselkedik gőggel, kevélységgel valaki ebben az életben, akármilyen szektát alapíthat, amivel megosztja a hit egységét, eljön az idő, amikor ők mind megereszkednek és térdre borulnak az Igazság előtt, magukat alárendelve annak. Süketek lesznek akkor, mikor a róluk szóló feljegyzést olvassák Allah előtt.

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِي رَحْمَتِهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ ﴿٣٠﴾

30. Then, as to those who believed and did righteous deeds, their Lord will admit them to His Mercy that will be the achievement for all to see.

30. Kik hittek, jókat cselekedtek, bevezeti őket Uruk az Ő kegyelmébe. Ez a nyilvánvaló győzelem.

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا أَفَلَمْ تَكُنْ آيَاتِي تُتْلَى عَلَيْكُمْ فَاسْتَكْبَرْتُمْ وَكُنتُمْ قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿٣١﴾

31. But as to those who rejected Allah, (to them will be said): "Were not Our Signs rehearsed to you? But ye were arrogant, and were a people given to sin!

31. De kik tagadtak, (így szólnak hozzájuk): „Nem recitálták-e nektek Áyáinkat? De ti dacoltatok és a bűnnek áldoztatok!"

وَإِذَا قِيلَ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيهَا قُلْتُم مَّا نَدْرِي مَا السَّاعَةُ إِن نَّظُنُّ إِلَّا ظَنًّا وَمَا نَحْنُ بِمُسْتَيْقِنِينَ ﴿٣٢﴾

32. "And when it was said that the promise of Allah was true, and that the Hour- there was no doubt about its (coming), ye used to say, 'We know not what is the hour: we only think it is an idea, and we have no firm assurance[2231].'"

32. Mikor mondták, hogy Allah Ígérete Igaz, Az Óra eljövetelében semmi kétség, ti ezt mondtátok: „Nem tudjuk, mi az Óra. Mi úgy gondoljuk, hogy az sejtelem és nincs abban bizonyosságunk[2231]."

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤُون ﴿٣٣﴾

33. Then will appear to them the evil (fruits) of what they did, and they will be completely encircled by that which they used to mock at[2232]!

33. Majd előtűnnek nekik rossztéteményeik, miket cselekedtek és körbeöleli őket mindaz, miket megcsúfoltak[2232].

وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنسَاكُمْ كَمَا نَسِيتُمْ لِقَاء يَوْمِكُمْ هَذَا وَمَأْوَاكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم مِّن نَّاصِرِينَ ﴿٣٤﴾

34. It will also be said: "This Day We will forget you as ye forgot the meeting of this Day of yours! and your abode is the Fire, and no helpers have ye!

[2231] There is arrogance as well as untruth in this pretense. The coming of Judgment has been proclaimed times out of number by every prophet of Allah. They cannot dismiss it as a mere idea or superstition. Their object is merely an ostentatious and lofty rejection of Faith.

Ebben a színlelésben jól megmutatkozik fellengzősségük és hazugságuk. Allah számtalan esetben elküldte Prófétáit, hogy az Óra eljövetelét és a Végítéletet hirdessék, tehát nincs ok ennek tagadására. Nem tekinthetnek erre üres fecsegésként vagy babonaként. Továbbra is makacsul és ostoba módon elutasítják a Hitet.

[2232] Cf. 11:8. Their mockery will be turned against themselves, for they will be hemmed in by the very Realities which they had ignored or doubted or laughed at.

11:18. Csúfolódásuk saját maguk ellen fordul. Körbeveszi őket mindaz a Valóság, amit semmibe vettek, kétségbe vontak és kinevettek.

34. Mondva lesz: „Ma megfeledkezünk rólatok, ahogy ti is megfeledkeztetek e Napotok találkozójáról! Hajlékotok a Pokol és nincs számotokra Pártfogó!"

ذَلِكُم بِأَنَّكُمُ اتَّخَذْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ هُزُوًا وَغَرَّتْكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ لَا يُخْرَجُونَ مِنْهَا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٣٥﴾

35. "This, because ye used to take the Signs of Allah in jest, and the life of the world deceived you:" (From) that Day, therefore, they shall not be taken out thence, nor shall they be received into Grace.

35. „Ez hát, miáltal Allah Áyáit mulatságnak vettétek és elcsábított titeket az Evilági élet." E Naptól nincs innen kiútjuk és nem részesülhetnek kegyelemben.

فَلِلَّهِ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٦﴾

36. Then Praise be to Allah, Lord of the heavens and Lord of the earth,- Lord and Cherisher of all the Worlds!

36. Dicsértessék Allah! Ura az Egeknek, Ura a Földnek, Ura a Világoknak!

وَلَهُ الْكِبْرِيَاء فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣٧﴾

37. To Him be glory throughout the heavens and the earth: and He is Exalted in Power, Full of Wisdom!

37. Övé az Egek és a Föld Dicsősége, Ő a Nagyszerű, a Bölcs.

46. AL-AHQAF (THE DUNES-SZÉLDŰNÉK)

Introduction to Surah Al-Ahqaf (The Dunes)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

It is derived from the sentence *idh andhara qauma-hu bil Ahqaf-i* of verse 21.

Period of Revelation

It is determined by an historical event that has been mentioned in v. 29-32. This incident of the visit of the jinn and their going back after listening to the Qur'an had occurred, according to agreed traditions of the *Hadith* and biographical literature, at the time when the Holy Prophet had halted at Makkah during his return journey from Ta'if to Makkah. And according to all authentic historical traditions he had gone to Ta'if three years before the *Hijrah*; therefore it is determined that this Surah was sent down towards the end of the 10th year or in the early part of the 11th year of the Prophethood.

Historical Background

The 10th year of the Prophethood was a year of extreme persecution and distress in the Holy prophet's life. The Quraish and the other tribes had continued their boycott of the Bani Hashim and the Muslims for three years and the Holy Prophet and the people of his family and Companions lay besieged in Shi'b Abi Talib. The Quraish had blocked up this locality from every side so that no supplies of any kind could reach the besieged people. Only during the Hajj season they were allowed to come out and buy some articles of necessity. But even at that time whenever Abu Lahab noticed any of them approaching the market place or a trading caravan he would call out to the merchants exhorting them to announce forbidding rates of their articles for them, and would pledge that he himself would buy those articles so that they did not suffer any loss. This boycott which continued uninterrupted for three years had broken the back of the Muslims and the Bani Hashim; so much so that at times they were even forced to eat grass and the leaves of trees.

At last, when the siege was lifted this year, Abu Talib, the Holy Prophet's uncle, who had been shielding him for ten long years, died, and hardly a month later his wife, Hadrat Khadijah, who had been a source of peace and consolation for him ever since the beginning of the call, also passed away. Because of these tragic incidents, which closely followed each other, the Holy Prophet used to refer to this year as the year of sorrow and grief.

After the death of Hadart Khadijah and Abu Talib the disbelievers of Makkah became even bolder against the Holy Prophet. They started treating him even more harshly. So much so that it became difficult for him to step out of his house. Of these days Ibn Hisham has related the incident that a Quraish scoundrel one day threw dust at him openly in the street.

At last, the Holy Prophet left for Ta'if with the intention that he should invite the Bani Thaqif to Islam, for even if they did not accept Islam, they might at least be persuaded to allow him to work for his mission peacefully. He did not have the facility of any conveyance at that time, and traveled all the way to Ta'if on foot. According to some traditions, he had gone there alone, but according to others, he was accompanied by Zaid bin Harithah. He stayed at Ta'if for a few days, and approached

each of the chiefs and nobles of the Bani Thaqif and talked to him about his mission. But not only they refused to listen to him, but plainly gave him the notice that he should leave their city, for they feared that his preaching might "spoil" their younger generation.

Thus, he was compelled to leave Ta'if. When he was leaving the city, the chiefs of Thaqif set their slaves and scoundrels behind him, who went on crying at him, abusing him and petting him with stones for a long way from either side of the road till he became broken down with wounds and his shoes were filled with blood. Wearied and exhausted he took shelter in the shade of the wall of a garden outside Ta'if, and prayed:

"O God, to Thee I complain of my weakness, little resource, and lowliness before men. O Most Merciful, Thou art the Lord of the weak, and Thou art my Lord. To whom wilt Thou confide me? To one afar who will misuse me? Or to an enemy to whom Thou hast given power over me? If Thou art not angry with me I care not. Thy favor is more wide for me. I take refuge in the light of Thy countenance by which the darkness is illumined, and the things of this world and the next are rightly ordered, lest Thy anger descend upon me or Thy wrath light upon me. It is for Thee to be satisfied until Thou art well pleased. There is no power and no might save in Thee." (Ibn Hisham: A. Guillaume's Translation, p. 193).

Grieved and heart broken when he returned and reached near Qarn al-Manazil, he felt as though the sky was overcast by clouds. He looked up and saw Gabriel in front of him, who called out: "Allah has heard the way your people have responded. He has, therefore, sent this angel in charge of the mountains. You may command him as you please." Then the angel of the mountains greeted him and submitted: "If you like I would overturn the mountains from either side upon these people." The Holy Prophet replied: "No, but I expect that Allah will create from their seed those who will worship none but Allah, the One." (Bukhari, *Dhikr al Mala'ikah*; Muslim: *Kitab al-Maghazi*; Nasa'i : *Al-Bauth*).

After this he went to stay for a few days at Makkah, perplexed as to how he would face the people of Makkah, who, he thought, would be still further emboldened against him after hearing what had happened at Ta'if.

It was here that one night when he was reciting the Qur'an in the Prayer, a group of the jinn happened to pass by and listened to the Qur'an, believed in it, and returned to their people to preach Islam. Thus, Allah gave His Prophet the good news that if the men were running away from his invitation, there were many of the jinn, who had become its believers, and they were spreading his message among their own kind.

Bevezetés az Al-Ahqaf (Széldűnék) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A címre utaló szó a 21. versben hangzik el

A kinyilatkoztatás ideje

A 29-32. versekben közölt eseményről tudjuk, hogy mikor született a Szúra. Itt elhangzik, hogy Dzsinnek jönnek elő, meghallgatják a Koránt, majd hírét viszik a Korán Üzenetének. Autentikus Hadíszok és a Próféta életrajz írói szerint ez akkor történt, amikor a Próféta Ta'ifból visszaérkezett Mekkába. Ez a Hidzsra előtt három évvel, a Prófécia 10-11-ik évében történt.

Történelmi háttér

A Prófécia 10-ik évében a hívők üldöztetése és megaláztatása embertelenné vált. Quraish és a vele szövetséges törzsek már három éve bojkott alatt tartották Bani Hashimot és a Muszlimokat. A Próféta és követői a Shi'b Abi Talibba szorultak be. Quraish körbezárta őket és megakadályozta, hogy ellátmány érkezzen az ostromgyűrűben szenvedő emberekhez. Csak zarándoklat idején engedték, hogy kijöjjenek és beszerezzék a legszükségesebbeket. De ilyenkor is, ha Abu Lahab észrevette valamelyiküket a piacon, vagy egy kereskedelmi karaván közeledett, arra buzdította a kereskedőket, hogy portékáikat felárral adják a Muszlimoknak, vagy ő maga vásárolta fel az árut, hogy ne jusson nekik. Három éve tartott már ez a szörnyű állapot, ami olyan méreteket öltött, hogy Bani Hashim (a Próféta családja) és a Muszlimok esetenként arra kényszerültek, hogy füvet és fák leveleit egyék. Végül megszüntették a bojkottot, de Abu Talib, a Próféta nagybátyja, aki őt az elmúlt tíz évben védő szárnyai alá vette, meghalt. Egy hónappal később, felesége, Khadizsa, aki állandó társa és vigasza volt, szintén eltávozott. Az egymást követő tragikus események miatt a Próféta számára ez a gyász és bánat éve volt.
Abu Talib és Khadidzsa halála után a hitetlenek Mekkában még erősebben sanyargatták Prófétát. Jóformán alig tudott kilépni a házából atrocitás nélkül. Ibn Hisham megemlít egy esetet, amikor egy Quraish gazember port hintett rá a nyílt utcán.
A Próféta azzal a szándékkal ment Ta'ifba, hogy próbálja Bani Thaqif klánját az Iszlámra hívni. Még ha nem is veszik fel az Iszlámot, talán megengedik számára, hogy békében terjessze tanításait. Nem volt semmije, amivel odavitette volna magát, ezért gyalog kelt útra Mekkából Ta'ifba. Pár követő szerint egyedül ment, de van, aki azt állítja, hogy Zaid bin Harithah elkísérte. Néhány napot Ta'ifban töltött, megkeresett pár főembert Bani Thaqif törzséből és beszélt nekik küldetéséről. Nem csupán nem hallgatták végig, de arra utasították, hogy hagyja el a várost, mert a tanítások „megronthatják" a fiatalabb nemzedéket.
Elhagyta Ta'ifot. Amikor maga mögött hagyta a várost, a főnökök utána küldték rabszolgáikat és gaztevőiket, akik hosszasan kísérték, kiáltoztak rá, kövekkel dobálták az út széléről addig, míg annyi sebet nem szerzett, hogy a lábbelije megtelt vérrel. Ta'ifot elhagyva, sérülten, megtörve, egy kertet övező fal tövében imádkozott:
„Ó Allah! Neked panaszolom el gyengeségem, erőtlenségem és kicsinységem ember előtt. Ó, Te Legkegyelmesebb! Te vagy a gyengék Ura, az én Uram. Kire bízhatnám magam? Messzi távol, ki él

vissza velem? Ellenségeimnek erőt adtál felettem. Ha nem vagy dühös rám, akkor mindez nem érdekel. Kiváltságod ennél tágabb felém. Benned keresek menedéket, ahol a Te világosságod felgyúl a sötétségben, ahol az evilág és túlvilág dolgai rendeződnek, hacsak haragod nem sújt le rám és nem csap le villámjával. Az én megelégedésem az, ha megtalálom a Te megelégedésedet. Nincs más erő, hatalom, csak a Tiéd." (Ibn Hisham: A. Guillaume's Translation, o. 193).
Megtörten, bánattal teli tért vissza és ért Qarn al-Manazil közelébe, ahol úgy érezte, hogy az Eget elborítják a felhők. Felnézett és Gábrielt látta maga előtt, aki így szólt: „Allah meghallotta hívásodat, ezért Ő elküldte Angyalát, aki a Hegyekért felel. Azt parancsolhatsz, amit akarsz." Majd a Hegyek Angyala üdvözölte őt és folytatta: „Ha szeretnéd, kiforgatom sarkából a Hegyeket, rá az emberekre." A Próféta így szólt: Nem. Inkább azt szeretném, ha Allah az ő magvaikból olyanokat teremtene, akik csak Hozzá imádkoznak, az Egyetlenhez." (Bukhari: Dhikr al Malaika, Muslim: Kitab al-Maghazi, Nasai: Al-Bauth).
Ezután néhány napig Mekkában tartózkodott. Zavarta őt az, hogy miként kerül Mekkában azok szeme elé így, akiket tanított? Nem bíztatták-e fel ellene őket azok után, ami vele Ta'ifban történt? Egy éjszakát átimádkozott és olvasta a Koránt. Dzsinnek egy csoportja jött elő és hallgatták. Meggyőzte őket és hitték. Majd visszatértek az emberekhez és az Iszlámra hívták őket. Így Allah jó hírt közölt a Prófétával, hiszen ha az emberek el is fordultak a szólítástól, a Dzsinnek nem ezt tették, sokan hívővé váltak közülük és terjesztették az Igazság Szavát.

46. Al-Ahqaf	46. Al-Ahqaf
THE WIND-CURVED SANDHILLS, THE DUNES	SZÉLDŰNÉK
Total Verses: 35	Összes vers: 35
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

حم ﴿١﴾

1. Ha-Mim.

1. Ha. Mim.

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿٢﴾

2. The Revelation of the Book is from Allah the Exalted in Power, Full of Wisdom.

2. A Könyv kinyilatkoztatása Allahtól, a Nagyszerűtől, a Bölcstől.

مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَمَّا أُنذِرُوا مُعْرِضُونَ ﴿٣﴾

3. We created not the heavens and the earth and all between them but for just ends, and for a Term Appointed: But those who reject Faith turn away from that whereof they are warned[2233].

3. Nem teremtettük másképp az Egeket, a Földet, s mi e kettő közt van, csak az Igazzal, egy Kijelölt Ideig. Akik tagadnak, elfordulnak attól, amire figyelmeztetve vannak[2233].

قُلْ أَرَأَيْتُم مَّا تَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَاوَاتِ ائْتُونِي بِكِتَابٍ مِّن قَبْلِ هَذَا أَوْ أَثَارَةٍ مِّنْ عِلْمٍ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤﴾

[2233] Cf. 45:22. Many things may appear to us in the present world as strange and inexplicable. But everything made by Allah has a just purpose which must be fulfilled. Nothing in this world is permanent: everything is for an appointed term. The Word of Allah alone abides. All else will pass away after it has fulfilled its purpose. But Unbelievers refuse to face the danger of which they are warned.

45:22. Sok minden tűnik ezen a világon különösnek és megmagyarázhatatlannak. Mindennek célja van Allah teremtésében, amit el kell érni. Az Evilágon semmi sem állandó, a dolgok csak egy kijelölt ideig élnek, működnek, vannak. A hitetlenek megtagadják annak esélyét, hogy kitegyék őket a beígért büntetésnek.

4. Say: "Do ye see what it is ye invoke besides Allah. Show me what it is they have created on earth, or have they a share in the heavens bring me a book (revealed) before this, or any remnant of knowledge (ye may have), if ye are telling the truth[2234]!

4. Mondd: „Látjátok-e, mihez fohászkodtok Allahon kívül? Mutassátok nekem, mit teremtettek ezek a Földön, vagy van-e részük az Egekben? Hozzatok el egy ez előtti Könyvet, vagy egy tudásfoszlányt arról, hogy igazat mondotok[2234]!"

وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُو مِن دُونِ اللَّهِ مَن لَّا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَى يَومِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَن دُعَائِهِمْ غَافِلُونَ ﴿٥﴾

5. And who is more astray than one who invokes besides Allah, such as will not answer him to the Day of Judgment, and who (in fact) are unconscious of their call (to them)[2235]?

5. Ki tévelyedettebb annál, mint ki Allahon kívül fohászkodik olyanhoz, ki nem felel neki a Feltámadás Napjáig és semmibe veszik fohászát[2235]?

وَإِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاء وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ ﴿٦﴾

6. And when mankind are gathered together (at the Resurrection), they will be hostile to them and reject their worship (altogether)!

6. Ha összeterelik az embereket (a Feltámadás Napján), ellenségesek lesznek velük és fohászaikat visszautasítják!

[2234] Some people may rush thoughtlessly into false worship, because it is the fashion or an ancestral custom, etc. They are asked to pause and see for themselves. Have the false gods or falsehood created anything? (They destroy much). Or have they any share or lot in the things we associate with the heavens, -spiritual well-being, etc.? 'Or is there any warrant for you from any earlier revelation, assuming that you do not believe in this Revelation? Or can you point to the least scrap or remnant of real knowledge on which you can base what We condemn as your false life?'

Vannak, akik gépiesen, gondolkodás nélkül gyakorolják hitüket és folytatják atyáik kultuszát. Őket kéri a vers, hogy tartsanak egy kis szünetet és gondolkodjanak el. Teremtettek-e ezek a hamis, kitalált istenek valamit? Van-e részük azokban a dolgokban, melyek a mi spirituális jólétünket biztosítják és melyeket mi itt a földön az Egeknek tulajdonítunk? Van-e bármilyen figyelmeztetés a korábbi könyvekben arra, hogy nem szabad hinnünk ezekben a Kinyilatkoztatásokban? Van-e olyan tudás a birtokotokban, ami elítéli a Mi igazunkat, amikor mi titeket hazugnak, álszenteknek tartunk?

[2235] As there is no argument at all in favor of your sham worship, what sense is there in it? Either your false gods are senseless stocks and stones which will never answer you to the end of Time, being themselves devoid of understanding, or they are real objects which will disown you at the last. If you worshipped Self, your own misused faculties will witness against you at the last (41:20-23). If you worshipped good men or prophets, like Jesus, they will disown you (5:116-117). Similarly, if you worshipped angels, they will disown you (34:40-41).

Ha nincs olyan érv, ami igazolná a hamis istenségek kultuszát, akkor miért követitek őket? Ezek a bálványok élettelen kődarabok, melyek nem adnak válasz az idők végezetén sem, mert nem tudnak érzékelni, érteni, hiszen ezek csupán tárgyak, miket ti ruháztatok fel tulajdonságokkal. Ha az Egóhoz, vagy az általatok helytelenül használt képességekhez imádkoztok, ezek ellenek fognak tanúskodni a Túlvilágon (41:20-23). Ha szentekhez, Prófétákhoz imádkoztok, mint Jézus, meg fognak tagadni titeket, ha őket teszitek hitetek tárgyaivá (5:116-117). Ugyanígy az Angyalok sem fogják elismerni a hozzájuk intézett imákat (34:40-41).

وَإِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءهُمْ هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٧﴾

7. When Our Clear Signs are rehearsed to them, the Unbelievers say, of the Truth when it comes to them: "This is evident sorcery!"

7. Mikor bizonyságot tevő Áyáinkat recitálják nekik, ezt mondják a hitetlenek az Igazságra, ha az eljön hozzájuk: „Ez egy nyilvánvaló mágia!”

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ إِنِ افْتَرَيْتُهُ فَلَا تَمْلِكُونَ لِي مِنَ اللَّهِ شَيْئًا هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفِيضُونَ فِيهِ كَفَى بِهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٨﴾

8. Or do they say, "He has forged it"? Say: "Had I forged it, then can ye obtain no single (blessing) for me from Allah. He knows best of that whereof ye talk (so glibly)! Enough is He for a witness between me and you! And he is Oft-Forgiving, Most Merciful[2236]."

8. Vagy azt mondják? „Kitalálta azt.” Mondd: „Ha kitaláltam volna, nem találnátok bennem egy Allahtól jövő (áldást) sem. Ő a Legjobb Tudója annak, mit terjesztetek! Ő elég Tanúnak köztem és köztetek. Ő a Nagyszerű, a Kegyelmes[2236].

قُلْ مَا كُنتُ بِدْعًا مِّنَ الرُّسُلِ وَمَا أَدْرِي مَا يُفْعَلُ بِي وَلَا بِكُمْ إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَى إِلَيَّ وَمَا أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٩﴾

9. Say: "I am no bringer of new-fangled doctrine among the apostles, nor do I know what will be done with me or with you. I follow but that which is revealed to me by inspiration; I am but a Warner open and clear[2237]."

[2236] 'If I forged a message from myself as one purporting to come from Allah, you would not be able to see me enjoy any of the blessings from Allah which I enjoy: you would not see me calm and relying on Allah, nor would you see me bear the reputation of being a trustworthy man. A liar comes to an evil end. But what about those who talk so glibly and freely about things which they know not? Allah knows all and He is my witness! But even against your false accusation, I pray for His forgiveness and mercy to you.

Ha én találtam volna ki az Üzenetet azt hazudva, hogy az Allahtól jön, akkor nem láthatnátok, hogy Allah áldását élvezem: nézzétek, mennyire nyugodt vagyok, hogy Allahra hagyatkoztam. Ha ezt tenném, amit mondotok, nem lenne olyan hírem közöttetek, hogy megbízható vagyok! A hazugot mindig utoléri végzete. De mi van azokkal, akik teljes lelki nyugalommal beszélnek olyan dolgokról, melyekben nincs tudásuk? Allah mindent tud és Ő az én Tanúm! Vádaskodásaitok ellenére is kérem, hogy bocsájtson meg nektek!

[2237] All prophets have taught the Unity of Allah and our duty to mankind. I bring no new-fangled doctrine, but eternal truths that have been known to good men through the ages. I do not know what will be your fate for all this callousness, nor what you will do to me. But this I know, that I am preaching truth and righteousness as inspired by Allah. My duty is only to proclaim aloud and clearly the Message entrusted to me by Allah. The rest I leave to Allah.'

Minden Próféta Allah Egyedüli istenségét és az emberek kötelességét tanította. Nem új keletű tanokkal rukkolok elő, hanem olyanokkal, melyeket minden jó, istenfélő ismert örök idők óta. Nem tudom, mi lesz a sorsotok a sok érzéktelenség miatt, amit tanúsítotok, azt sem tudom, mi fogtok velem tenni. Csak azt tudom, hogy az Igazat és egyenességet hirdetem, amire Allah sugall. Az én kötelességem, hogy hangosan és közérthetően tanítsam az Üzenetet, melynek továbbítására Allah megbízott. A többit Allahra hagyom.

9. Mondd: „Nem új keletű tanítással jövök a Próféták között, nem tudom, mi történik velem és veletek. Csak azt követem, mi nékem sugallott, nem vagyok más, mint egy megnyilvánító figyelmeztető[2237].”

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِن كَانَ مِنْ عِندِ اللَّهِ وَكَفَرْتُم بِهِ وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّن بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَى مِثْلِهِ فَآمَنَ وَاسْتَكْبَرْتُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠﴾

10. Say: "See ye? If (this teaching) be from Allah, and ye reject it, and a witness from among the Children of Israel testifies to its similarity (with earlier scripture), and has believed while ye are arrogant, (how unjust ye are!) truly, Allah guides not a people unjust[2238]."

10. Mondd: „Látjátok-e, (ha ez a tanítás) Allahtól való és ti megtagadjátok azt, majd egy tanú Izrael fiai közül igazolja hasonlóságát (a korábbi Könyvvel) és hisz benne, míg ti dacoltok (milyen igazságtalanok vagytok)? Mert bizony, Allah nem vezeti a bűnösök népét[2238].”

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا لَوْ كَانَ خَيْرًا مَّا سَبَقُونَا إِلَيْهِ وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا بِهِ فَسَيَقُولُونَ هَذَا إِفْكٌ قَدِيمٌ ﴿١١﴾

11. The Unbelievers say of those who believe: "If (this Message) were a good thing, (such men) would not have gone to it first, before us!" And seeing that they guide not themselves thereby, they will say, "this is an (old,) falsehood[2239]!"

11. A hitetlenek így szólnak azokhoz, kik hisznek: „Ha (ez az Üzenet) jó lenne, (egy ilyen ember) nem előzne meg ebben minket.” Miután nem ebből veszik az Útmutatást, így szólnak: „ez egy régi koholmány[2239]!”

[2238] Another side of the argument is now presented. 'You pagan Arabs! You are puffed up with pride, though you are an ignorant nation. Among Israel there are men who understand the previous scriptures, and who find in the Quran and its Preacher a true confirmation of the previous scriptures. They accept Islam as a fulfilment of the revelation of Moses himself! (See Deut. 18:18-19): „ **18** I will raise up for them a prophet like you from among their fellow Israelites, and I will put my words in his mouth. He will tell them everything I command him. **19** I myself will call to account anyone who does not listen to my words that the prophet speaks in my name.”

Az érvelés másik oldala, pedig: „Ti pogány Arabok! Ha pöffeszkedésetek büszkeséggel tölt el titeket, de ti tudatlanok vagytok. Izrael fiai közt vannak, akik ismerik a korábbi Írásokat és a Koránban megerősítését találják annak, mikről saját korábbi Írásaik szólnak. Ők az Iszlámot a Mózes által elhozott Kinyilatkoztatások beteljesítésének ismerik el. (Lásd Deuteronomium 18:18-19): „[18]Prófétát támasztok nékik az ő atyjokfiai közül, olyat, mint te, és az én ígéimet adom annak szájába, és megmond nékik mindent, amit parancsolok néki. [19]És, ha valaki nem hallgat az én ígéimre, amelyeket az én nevemben szól, én megkeresem azon!”

[2239] A great many of the early Muslims were in humble positions, and were despised by the Quraish leaders. 'If such men could see any good in Islam, they said, 'there could be no good in it: if there had been any good in it, we should have been the first to see it!'

Az Iszlám első követői a kivetettek, szegények soraiból kerültek ki, akiket Quraish főemberei lebecsültek. Így gondolkodtak: „Ha ilyen alantas emberek bármi ígéreteset fedeznek fel az Iszlámban, akkor nem sok jót tartogat nekünk. Ha valami jó lenne benne, akkor mi lennénk az elsők, akik azt felfedeznék és látnák!”

وَمِن قَبْلِهِ كِتَابُ مُوسَى إِمَامًا وَرَحْمَةً وَهَذَا كِتَابٌ مُّصَدِّقٌ لِّسَانًا عَرَبِيًّا لِّيُنذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَبُشْرَى لِلْمُحْسِنِينَ ﴿١٢﴾

12. And before this, was the Book of Moses as a guide and a mercy: And this Book confirms (it) in the Arabic tongue; to admonish the unjust, and as Glad Tidings to those who do right[2240].

12. Ezelőtt Mózes könyve volt az Iránymutató és Kegyelem. Ez a Könyv megerősíti (azt) Arab nyelven, hogy intse azokat, kik bűnösök, és hozza el örömhírét a jótét lelkeknek[2240].

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٣﴾

13. Verily those who say, "Our Lord is Allah," and remain firm (on that Path),- on them shall be no fear, nor shall they grieve.

13. Kik mondják: „A mi Urunk Allah!" majd egyenesen kiállnak, nem kell félniük, s nem kell bánkódniuk.

أُوْلَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاء بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

14. Such shall be Companions of the Gardens, dwelling therein (for aye): a recompense for their (good) deeds.

14. Ezek a Kertek gazdái, mikben ők halhatatlanok, jutalmul azért, mit tettek.

وَوَصَّيْنَا الْإِنسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا وَحَمْلُهُ وَفِصَالُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا حَتَّى إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَبَلَغَ أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَى وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٥﴾

15. We have enjoined on man kindness to his parents: In pain did his mother bear him, and in pain did she give him birth. The carrying of the (child) to his weaning is (a period of) thirty months. At length, when he reaches the age of full strength and attains forty years, he says, "O my Lord! Grant me that I may be grateful for Thy favour which Thou has bestowed upon me, and upon both my parents, and that I may work righteousness such as Thou mayest approve; and be gracious to me in my issue. Truly have I turned to Thee and truly do I bow (to Thee) in Islam."

15. Elrendeltük az embernek a jótéteményt szüleivel. Fájdalmak közt hordta ki őt anyja, s fájdalmak közt szülte őt meg. Harminc hónap az elválasztás ideje a hordozása után. Mígnem eléri

---

[2240] The last revealed Book which was a Code of Life (Shariah) was the Book of Moses; for that of Jesus was not such a Code, but merely moral precepts to sweep away the corruptions that had crept in. The Quran has the same attitude to it as the teaching of Jesus had to the Law. Jesus said (Matt. 5:17): "Think not that I am come to destroy the Law or the prophets: I am not come to destroy, but to fulfil."

Mózes Könyve volt az utolsó Élet Kódexe (Shariyah) amit Allah kinyilatkozott. Jézus esetében nem beszélhetünk Kódexről, csupán morális szabályokról, melyek elsöpörték az időközben elharapózott vallási és erkölcsi korrupciót. A Korán Jézushoz hasonló szemlélettel lép fel. Jézus szava, Máté 5:17-ben így szól: „Ne gondoljátok, hogy jöttem a törvénynek vagy a prófétáknak eltörlésére. Nem jöttem, hogy eltöröljem, hanem inkább, hogy betöltsem."

ereje teljét, betölti negyvenedik évét és így szól: „Uram! Add, hogy hálát adhassak kegyedért, miben részesítettél engem, szüleimet, s hogy jót tehessek, miben megelégedsz. Tedd meg jóvá számomra utódaimat. Hozzád fordulok bűnbánattal és én a Muszlimok (alávetettek) közt vagyok."

أُوْلَئِكَ الَّذِينَ نَتَقَبَّلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَنَتَجاوَزُ عَن سَيِّئَاتِهِمْ فِي أَصْحَابِ الْجَنَّةِ وَعْدَ الصِّدْقِ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿١٦﴾

16. Such are they from whom We shall accept the best of their deeds and pass by their ill deeds: (They shall be) among the Companions of the Garden: a promise! of truth, which was made to them (in this life).

16. Ezek ők, kiktől elfogadjuk legszebb tetteiket és túllépünk rossztéteményeiken. (Ők a) Kertek lakói közt lesznek, ami igaz ígéret, mit nekik tettünk.

وَالَّذِي قَالَ لِوَالِدَيْهِ أُفٍّ لَّكُمَا أَتَعِدَانِنِي أَنْ أُخْرَجَ وَقَدْ خَلَتْ الْقُرُونُ مِن قَبْلِي وَهُمَا يَسْتَغِيثَانِ اللَّهَ وَيْلَكَ آمِنْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَيَقُولُ مَا هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٧﴾

17. But (there is one) who says to his parents, "Fie on you! Do ye hold out the promise to me that I shall be raised up, even though generations have passed before me (without rising again)?" And they two seek Allah's aid, (and rebuke the son): "Woe to thee! Have faith! for the promise of Allah is true." But he says, "This is nothing but tales of the ancients[2241]!"

17. Ki így szól szüleihez: „Fúj, reátok! Azt ígéritek-e nekem, hogy fel leszek támasztva, mikor nemzedékek múltak el előttem (és egyik sem támadt fel)?" És ők (a szülők) Allahhoz fohászkodnak támaszért (és megfeddik a fiút): „Jaj, neked! Legyen hited! Allah ígérete Igaz!" De ő így szól: „Ez nem más, mint az elődök meséje[2241]!"

أُوْلَئِكَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِم مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ ﴿١٨﴾

18. Such are they against whom is proved the sentence among the previous generations of Jinns and men, that have passed away; for they will be (utterly) lost.

18. Ezek ők, Dzsinnek és emberek, kiken beteljesedett az ítélet az előttük letűnt nemzedékek közt. Ők mind elvesznek.

وَلِكُلٍّ دَرَجَاتٌ مِّمَّا عَمِلُوا وَلِيُوَفِّيَهُمْ أَعْمَالَهُمْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٩﴾

19. And to all are (assigned) degrees according to the deeds which they (have done), and in order that ((Allah)) may recompense their deeds, and no injustice be done to them.

19. Mindenkinek fokozat (jár) aszerint, mit tettek, hogy (Allah méltóképpen) megfizethesse cselekedeteiket és ne érje őket méltánytalanság.

[2241] A godly man often has an ungodly son, who flouts all that the father held sacred, and looks upon his father himself as old-fashioned and unworthy of respect or regard.

Az istenfélő embernek gyakran van istentagadó gyermeke, aki mindenbe beleköt, ami a szülő számára szent. Atyjára elavult, ódivatú emberként tekint, aki nem érdemel tiszteletet.

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَذْهَبْتُمْ طَيِّبَاتِكُمْ فِي حَيَاتِكُمُ الدُّنْيَا وَاسْتَمْتَعْتُم بِهَا فَالْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنتُمْ تَفْسُقُونَ ﴿٢٠﴾

20. And on the Day that the Unbelievers will be placed before the Fire, (It will be said to them): "Ye received your good things in the life of the world, and ye took your pleasure out of them: but today shall ye be recompensed with a Penalty of humiliation: for that ye were arrogant on earth without just cause, and that ye (ever) transgressed."

20. A Napon tűznek lesznek kitéve azok, kik tagadnak (és így szólnak hozzájuk): „Elherdáltátok az üdvös dolgokat, miket élvezhettetek Evilági életetekben, de Ma gyalázatos Büntetés osztályrészetek mert gőgösködtetek a Földön Igaztalanul, és azért mert áthágtátok a korlátokat."

وَاذْكُرْ أَخَا عَادٍ إِذْ أَنذَرَ قَوْمَهُ بِالْأَحْقَافِ وَقَدْ خَلَتْ النُّذُرُ مِن بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٢١﴾

21. Mention (Hud) one of 'Ad's (own) brethren: Behold, he warned his people about the winding Sand-tracts: but there have been warners before him and after him: "Worship ye none other than Allah. Truly I fear for you the Penalty of a Mighty Day[2242]."

21. Említsd meg (Hudot), Aád fivérét, mikor figyelmeztette népét a széldűnékre, de voltak figyelmeztetők előtte és utána is: „Ne imádkozzatok máshoz, mint Allahhoz. Féltelek titeket a Hatalmas Nap Büntetésétől[2242]."

قَالُوا أَجِئْتَنَا لِتَأْفِكَنَا عَنْ آلِهَتِنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِن كُنتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٢٢﴾

22. They said: "Hast thou come in order to turn us aside from our gods? Then bring upon us the (calamity) with which thou dost threaten us, if thou art telling the truth?"

22. Mondták: „Azért jöttél tán, hogy elfordíts minket isteneinktől? Akkor hozd ránk (a sorscsapást), amit ígérsz, ha igazat szólsz!"

قَالَ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِندَ اللَّهِ وَأُبَلِّغُكُم مَّا أُرْسِلْتُ بِهِ وَلَكِنِّي أَرَاكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ ﴿٢٣﴾

23. He said: "The Knowledge (of when it will come) is only with Allah. I proclaim to you the mission on which I have been sent: But I see that ye are a people in ignorance!"..

[2242] 7:65. The point is that the Warner who was raised among the 'Ad people-as among other peoples-was not a stranger, but one of their own brethren, even as the holy Prophet began his preaching with a call to his own brethren the Quraysh. Winding Sand-tracts: Ahqaf: The very things, which, under irrigation and with Allah's Grace, gave them prosperity and power, were to be their undoing when they broke Allah's Law and defied His Grace.

7:65. A Figyelmeztető személye Aád népe esetében fivérük Hud, ami ugyanaz a helyzet, mint a Próféta és Quraish esetében. Széldűnék: Ahqaf: Allah bőkezűsége ezeken adott nekik jólétet, melyeket öntözéssel műveltek és virágzó civilizációt hoztak létre. Mindez addig tartott, míg Allah törvényeivel szembe nem fordultak.

23. Mondta: „Annak (sorscsapásnak) tudása Allahnál van. Én azt hirdetem ki nektek, amire küldettem, de én titeket tudatlan népnek látlak!"

فَلَمَّا رَأَوْهُ عَارِضًا مُّسْتَقْبِلَ أَوْدِيَتِهِمْ قَالُوا هَذَا عَارِضٌ مُّمْطِرُنَا بَلْ هُوَ مَا اسْتَعْجَلْتُم بِهِ رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٤﴾

24. Then, when they saw the (Penalty in the shape of) a cloud traversing the sky, coming to meet their valleys, they said, "This cloud will give us rain!" "Nay, it is the (Calamity) ye were asking to be hastened!- A wind wherein is a Grievous Penalty!

24. Mikor látták (a Büntetést) felhő alakjában, amint völgyeik felé közeledik, így szóltak: „Ez a felhő esőt ad nekünk!" „Mi több, ez a (sorscsapás), mit sürgettetek! Szél, miben ott a fájdalmas Büntetés!"

تُدَمِّرُ كُلَّ شَيْءٍ بِأَمْرِ رَبِّهَا فَأَصْبَحُوا لَا يُرَى إِلَّا مَسَاكِنُهُمْ كَذَٰلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ ﴿٢٥﴾

25. "Everything will it destroy by the command of its Lord!" Then by the morning they - nothing was to be seen but (the ruins of) their houses! thus do We recompense those given to sin!

25. „Mindent lerombol Ura parancsolása által!" Reggelre nem lehetett mást látni, mint házaik (romjait). Ekképpen adunk viszonzást a bűnösöknek!

وَلَقَدْ مَكَّنَّاهُمْ فِيمَا إِن مَّكَّنَّاكُمْ فِيهِ وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعًا وَأَبْصَارًا وَأَفْئِدَةً فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ وَلَا أَبْصَارُهُمْ وَلَا أَفْئِدَتُهُم مِّن شَيْءٍ إِذْ كَانُوا يَجْحَدُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤُونَ ﴿٢٦﴾

26. And We had firmly established them in a (prosperity and) power which We have not given to you (ye Quraish!) and We had endowed them with (faculties of) hearing, seeing, heart and intellect: but of no profit to them were their (faculties of) hearing, sight, and heart and intellect, when they went on rejecting the Signs of Allah. and they were (completely) encircled by that which they used to mock at[2243]!

26. Mi úgy felruháztuk őket hatalommal, ahogy titeket (Quraish) nem ruháztunk fel. Megtettük nekik a hallást, látást és a szíveket, de nem segített rajtuk hallásuk, sem látásuk, sem szívük egyáltalán, mikor megtagadták Allah Jeleit. Körbeölelte őket mindaz, mit megcsúfoltak[2243].

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا مَا حَوْلَكُم مِّنَ الْقُرَىٰ وَصَرَّفْنَا الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢٧﴾

[2243] The 'Ad and their successors the Thamud were more richly endowed with the faculties of the arts, sciences, and culture than ever were the Quraish before Islam. See 7:73, and 15:80-82.

Aád és utódaik, Thamud népe a művészet, tudomány és kultúra területén magasabb szintre jutottak el, mint Quraish az Iszlám előtt. Képességeik, jártasságaik messze földön híresek voltak. Lásd 7:73 és 15:80-82.

27. We destroyed aforetime populations round about you; and We have shown the Signs in various ways, that they may turn (to Us)[2244].

27. Elpusztítottuk körülöttetek a településeket és értésre adtuk az Áyákat, hátha tán visszatértek (Hozzánk)[2244].

فَلَوْلَا نَصَرَهُمُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِن دُونِ اللَّهِ قُرْبَانًا آلِهَةً بَلْ ضَلُّوا عَنْهُمْ وَذَٰلِكَ إِفْكُهُمْ وَمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢٨﴾

28. Why then was no help forthcoming to them from those whom they worshipped as gods, besides Allah, as a means of access (to Allah.? Nay, they left them in the lurch: but that was their falsehood and their invention.

28. Miért nem fogták pártjukat azok, kikhez Allahon kívül imádkoztak és áldozatot mutattak be nekik istenekként? Mi több! Azok tévelygésben hagyták őket. Ez volt koholmányuk, mit kitaláltak.

وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِّنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوا أَنصِتُوا فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا إِلَىٰ قَوْمِهِم مُّنذِرِينَ ﴿٢٩﴾

29. Behold, We turned towards thee a company of Jinns (quietly) listening to the Qur'an: when they stood in the presence thereof, they said, "Listen in silence!" When the (reading) was finished, they returned to their people, to warn (them of their sins)[2245].

29. Mikor hozzád irányítottunk párat a Dzsinnek közül, azok meghallották a Koránt. Mikor hallgatták így szóltak: „Figyeljétek csöndben!" Mikor véget ért (a recitálás), figyelmeztetőkként fordultak vissza népükhöz[2245].

قَالُوا يَا قَوْمَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا أُنزِلَ مِن بَعْدِ مُوسَىٰ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَإِلَىٰ طَرِيقٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٣٠﴾

30. They said, "O our people! We have heard a Book revealed after Moses, confirming what came before it: it guides (men) to the Truth and to a Straight Path.

30. Mondták: „Ó népünk! Olyan Könyvet hallottunk, ami Mózes után nyilatkoztatott ki, megerősítve mindazt, ami előtte volt, Útmutatást adva az Igazra és az Egyenes Ösvényre."

[2244] In Arabian history and tradition alone, to say nothing of Allah's Signs elsewhere, sin inevitably suffered its Punishment, and in various ways. Would not the later people take warning?

Az Arab hagyományokból és történelemből nem kihagyhatóak azok az események, melyek Allah megnyilvánulását bizonyítják. Miért nem veszik ezeket az emberek figyelmeztetésként?

[2245] A company of Jinns. Nafar (company) may mean a group of from three to ten persons. For Jinns, see 6:100. They listened to the reading of the Quran with great respect. The next verse shows that they had heard of the Jewish religion, but they were impressed with the Message of Islam, and they seem to have gone back to their people to share the Good News with them.

Dzsinnek társasága. „Nafar" társaságot, pár főt jelent, ami lehet 3-10 személy. Dzsinnekről a 6:100-ban olvashatunk. A Korán recitálását nagy figyelemmel és tisztelettel követték. A következő versek mutatják, hogy eddig a Zsidó vallást ismerték, de lenyűgözte őket az Iszlám Prófétája. Visszamentek társaikhoz és elújságolták a jó híreket nekik is.

يَا قَوْمَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَآمِنُوا بِهِ يَغْفِرْ لَكُم مِّن ذُنُوبِكُمْ وَيُجِرْكُم مِّنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣١﴾

31. "O our people, hearken to the one who invites (you) to Allah, and believe in him: He will forgive you your faults, and deliver you from a Penalty Grievous[2246].

31. „Ó népünk! Válaszoljatok az Allahhoz hívó (Próféta) szavára, higgyetek neki. Ő (Allah) meg fogja bocsájtani nektek vétkeiteket és megóv titeket a fájdalmas Büntetéstől[2246].”

وَمَن لَّا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِن دُونِهِ أَوْلِيَاء أُوْلَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٣٢﴾

32. "If any does not hearken to the one who invites (us) to Allah, he cannot frustrate (Allah's Plan) on earth, and no protectors can he have besides Allah; such men (wander) in manifest error."

32. „Aki nem ad választ az Allahra hívónak, nem tarthatja vissza (Allah tervét) a Földön és nincs számára Rajta kívül Pártfogó. Ezek nyilvánvaló tévelygésben vannak.”

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَمْ يَعْيَ بِخَلْقِهِنَّ بِقَادِرٍ عَلَى أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَى بَلَى إِنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٣﴾

33. See they not that Allah, Who created the heavens and the earth, and never wearied with their creation, is able to give life to the dead? Yea, verily He has power over all things[2247].

33. Vagy nem látják tán, hogy Allah az, Ki megteremtette az Egeket és a Földet, nem merült ki azok teremtésében és képes életre kelteni a holtat? Mert bizony, Neki Hatalma van Mindenek Felett[2247].

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَى وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٤﴾

[2246] The one who invites all to Allah is the holy Prophet. He invites us to Allah: if we believe in Allah and His Prophet, Allah will forgive us our sins on our repentance and amendment of our lives, and save us the Penalty of the future life.

Aki mindenkit Allahhoz hív, az a Próféta. Ő az a hívó, akinek szavát követni kell. Allah megbocsátja bűneinket, ha bűnbánattal fordulunk Felé és helyes irányba tereljük életünket. Ha így teszünk, megóv minket a Pokol tüzétől.

[2247] Cf. 2:255 (Verse of the Throne): "His Throne doth extend over the heavens and the earth, and He feeleth no fatigue in guarding and preserving them." He Whose power is constant and unwearied in creating and preserving all things in heaven and earth can surely give life to the dead at the Resurrection.

A 2:255-ben (Trónversek) elhangzik: „Trónja átöleli ez Egeket, a Földet és nem meríti ki megőrzésük”. Hogy ne tudna feltámasztani halottat a Feltámadás Napján az, Ki nem merül ki az Egek és Föld teremtésében, megőrzésében?

34. And on the Day that the Unbelievers will be placed before the Fire, (they will be asked,) "Is this not the Truth?" they will say, "Yea, by our Lord!" (One will say:) "Then taste ye the Penalty, for that ye were wont to deny (Truth)!"

34. A Napon tűznek lesznek kitéve a hitetlenek (és ezt kérdezik tőlük): „Hát nem ez az Igazság?" Mondják: „De igen, ó Urunk!" (majd mondják nekik): „Ízleljétek meg a Büntetést, miáltal tagadtatok!"

فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُوْلُوا الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ وَلَا تَسْتَعْجِل لَّهُمْ كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوعَدُونَ لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِّن نَّهَارٍ بَلَاغٌ فَهَلْ يُهْلَكُ إِلَّا الْقَوْمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٣٥﴾

35. Therefore patiently persevere, as did (all) apostles of inflexible purpose; and be in no haste about the (Unbelievers). On the Day that they see the (Punishment) promised them, (it will be) as if they had not tarried more than an hour in a single day. (Thine but) to proclaim the Message: but shall any be destroyed except those who transgress[2248]?

35. Hát tarts ki állhatatosan, ahogy kitartottak a rendíthetetlenek legjobbjai a Próféták közül és ne siettesd nekik (a Büntetést). A Napon majd meglátják azt, mi ígérve lett nekik (és úgy fog tűnni), mintha nem időztek volna többet, csak egy órát egy napból. (A te dolgod) az Üzenet hirdetése. Elpusztul-e más, mint a züllöttek népe[2248]?

[2248] The Preacher's duty is to proclaim the Message in unmistakable terms. If any human beings come in the way, it will be to their own responsibility; but none but rebellious transgressor will be punished. There is always hope and forgiveness for repentance and amendment.

A szónok dolga az Üzenet továbbítása hibátlan formában. Bárki, aki hallja, saját felelősségére van bízva, miként viszonyul a hirdetéshez. Mindig van remény megbocsájtásra, bűnbánatra és jó útra térésre.

47. MUHAMMAD (MUHAMMAD-MOHAMMED)

Introduction to Surah Muhammad

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah derives its name from the sentence *wa amanu bi-ma nuzzila ala Muhammad-in* of verse 2, thereby implying that it is the Surah in which the holy name of Muhammad (upon wham be Allah's peace and blessings) has occurred. Besides, it has another well-known name "*al-Qital*" also, which is derived from the sentence *wa dhukira fi-hal-qital* of verse 20.

Period of Revelation

The contents of this Surah testify that it was sent down after the hijrah at Madinah at the time when the fighting had been enjoined, though active fighting had not yet been undertaken. Detailed arguments in support of this view have been given below.

Historical Background

The conditions at the time when this Surah was sent down were such that the Muslims were being made the target of persecution and tyranny in Makkah in particular and in Arabia in general, and life had become miserable for them. Although the Muslims had emigrated to the haven of Madinah from every side, the disbelieving Quraish were not prepared to leave them alone and let them live in peace even there. Thus, the small settlement of Madinah was hemmed in by the enemy, who was bent upon exterminating it completely. The only alternative left with the Muslims were that either they should surrender to the forces of ignorance, giving up their mission of preaching the true Faith, or even following it in their private lives, or should rise to wage a war at the cost of their lives to settle finally and forever whether Islam would stay in Arabia or the creed of ignorance. On this occasion Allah showed the Muslims the same way of resolution and will, which is the only way for the true believers. He first permitted them to fight in Surah Al Hajj: 39 and then enjoined fighting in Al Baqarah: 190. But at that time everyone knew fully well what it meant to wage a war in those conditions. There were only a handful of Muslims in Madinah, who could not muster even a thousand soldiers; yet they were being urged to take up the sword and clash against the pagan forces of the whole of Arabia. Then the kind of the weapons needed to equip its soldiers for war could hardly be afforded by the town in which hundreds of emigrants were still homeless and unsettled even by resort to starving its members at a time when it had been boycotted economically by the Arabs on all sides.

Bevezetés a Muhammad (Mohammed) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szúra a 2. versben elhangzó: „*wa amanu bi-ma nuzzila ala Muhammad-in,* azaz higgyetek abban, mi kinyilatkoztatott Mohammednek" gondolat és Mohammed Próféta (béke reá) neve után kapta a címét. Egy másik elnevezése is ismert *Qital,* azaz Harc, amit a 20. versben említ.

A kinyilatkoztatás ideje

A Szúra tartalma alapján a Medinába történt menekülés után, de még a háborúk előtt, a harcok előkészületének idején született. További bizonyítékok az alábbiakban találhatók.

Történelmi háttér

A Szúra kinyilatkoztatásának idején a Muszlimok célszemélyek voltak, akikre vadásztak Mekkában és szerte Arábiában. Az élet elviselhetetlenné vált. Medina megváltást jelentett számukra, ezért mindenhonnan ideáramlottak. Quraish, azonban nem hagyta, hogy békében távozzanak Mekkából és azt sem, hogy békében megtelepedjenek Medinában. A várost minden oldalról körbevette az ellenség és eltökélt szándéka volt, hogy megsemmisíti a fiatal közösséget. Két út állt nyitva a Muszlimok előtt. Vagy megadják magukat a tudatlanság hatalmai előtt és felhagynak a Hit terjesztésével, vagy életük feláldozásával hadat viselnek és fegyverrel biztosítják az Iszlám helyét Arábiában, a tudatlansággal szemben. Allah ugyanazt az állásfoglalást fogalmazta meg a Muszlimok számára az engedélyezett harccal kapcsolatban, mint az Al-Hadzs (Zarándoklat) Szúra 39-ik, valamint az Al-Baqara (Tehén) Szúra 190-ik versében. Minden alkalommal azonban, a védelmi pozíció és helyzet más. Medinában a Muszlimok száma ekkor még csekély volt, alig tudtak kiállítani ezer katonát. Alighogy megtelepedtek az újdonsült menekültek, máris fegyvert kellett fogniuk városuk és hitük védelmében, Arábia pogány seregei ellen. Ellátmányuk, fegyverzetük szegényes volt, menekültek százai hajléktalanok voltak, az Arabok minden oldalról elzárták az oda vezető utakat, ezért csak hitükre és önfeláldozásukra támaszkodhattak.

47. Muhammad	47. Mohammed
MUHAMMAD	**MOHAMMED**
Total Verses: 38	Összes vers: 38
Revealed At: Medina	Medinai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ أَضَلَّ أَعْمَالَهُمْ ﴿١﴾

1. Those who reject Allah and hinder (men) from the Path of Allah,- their deeds will Allah render astray (from their mark)[2249].

1. *Kik tagadnak és akadályoznak Allah Útján, tetteiket (Allah) tévútra tereli[2249].*

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَآمَنُوا بِمَا نُزِّلَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ مِن رَّبِّهِمْ كَفَّرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَأَصْلَحَ بَالَهُمْ ﴿٢﴾

2. But those who believe and work deeds of righteousness, and believe in the (Revelation) sent down to Muhammad - for it is the Truth from their Lord,- He will remove from them their ills and improve their condition.

2. *Kik hisznek, jókat cselekszenek és hiszik, hogy mi kinyilatkoztatott Mohammednek az Uruktól jövő Igaz, (azoknak) Ő leveszi róluk rossztéteményeiket és javít helyzetükön.*

ذَلِكَ بِأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا الْبَاطِلَ وَأَنَّ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِن رَّبِّهِمْ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ لِلنَّاسِ أَمْثَالَهُمْ ﴿٣﴾

3. This because those who reject Allah follow vanities, while those who believe follow the Truth from their Lord: Thus does Allah set forth for men their lessons by similitudes.

3. *Ez hát, mivel kik tagadnak, a hiábavalóságot követik, míg azok, kik hisznek, az Uruktól jövő Igazat követik. Ekképpen veti fel Allah az embereknek példáikat.*

[2249] Whatever they do will miss its mark, because Allah is the source of all energy and life. If the wicked try to persecute men or seduce them from the Truth, the result will be the opposite of what they intend.

Akármit tesznek, elveszti tartalmát, mert Allah az élet energiájának és tartalmának forrása. Ha a gőgösök üldözni próbálnak, vagy elcsalni az Igazság útjáról, az eredmény ellentétes lesz szándékaikkal.

فَإِذا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَضَرْبَ الرِّقَابِ حَتَّى إِذَا أَثْخَنتُمُوهُمْ فَشُدُّوا الْوَثَاقَ فَإِمَّا مَنًّا بَعْدُ وَإِمَّا فِدَاء حَتَّى تَضَعَ الْحَرْبُ أَوْزَارَهَا ذَلِكَ وَلَوْ يَشَاء اللَّهُ لَانتَصَرَ مِنْهُمْ وَلَكِن لِّيَبْلُوَ بَعْضَكُم بِبَعْضٍ وَالَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَن يُضِلَّ أَعْمَالَهُمْ ﴿٤﴾

4. Therefore, when ye meet the Unbelievers (in fight), smite at their necks; At length, when ye have thoroughly subdued them, bind a bond firmly (on them): thereafter (is the time for) either generosity or ransom: Until the war lays down its burdens. Thus (are ye commanded): but if it had been Allah's Will, He could certainly have exacted retribution from them (Himself); but (He lets you fight) in order to test you, some with others. But those who are slain in the Way of Allah,- He will never let their deeds be lost[2250].

4. Ha találkoztok a hitetlenekkel (harcban), sújtsatok le nyakaikra, míg felül nem kerekedtek rajtuk. Kötözzétek meg (őket) szorosan. Ezután (elérkezett az idő) a nemeslelkűségre, vagy váltságdíj kiszabására, míg a háború terhe le nem csillapszik. Ekképpen (rendeli el nektek): ha Allah akarta volna, elégtételt vett volna venni tőlük, de (Ő hagy küzdeni), hogy próbára tegyen titeket egymással. Kiket Allah útján megöltek, tetteik, soha nem vesznek el.[2250]

سَيَهْدِيهِمْ وَيُصْلِحُ بَالَهُمْ ﴿٥﴾

5. Soon will He guide them and improve their condition,

5. Vezetni fogja őket és javít helyzetükön,

وَيُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَّفَهَا لَهُمْ ﴿٦﴾

6. And admit them to the Garden which He has announced for them.

6. Bevezeti őket a Kertbe, mit már megismertetett velük.

[2250] 1. When once the fight (Jihad) is entered upon, carry it out with the utmost vigour, and strike home your blows at the most vital points (smite at their necks), both literally and figuratively. You cannot wage war with kid gloves. 2. In the first onset there must necessarily be great loss of life; "after the enemy's numbers are fairly thinned down,, prisoners may be taken". With this passage may be compared 8:67. 3. When once the enemy is brought under control, generosity (i.e., the release of prisoners without ransom) or ransom is recommended. 4. The Believers are tested in Faith by the extent to which they are willing to make sacrifices, even to the laying down of their lives; and the enemies are tested as to whether they would repent and let the righteous live in freedom and security. 5. There are two alternative readings, • qatalu, "those who fight", and • qutilu, "those who are slain". The meaning under the first reading is wider, and includes that under the second. I have translated on the basis of the second reading, which is in accordance with the text of the Royal Egyptian edition.

1.Ha harcra, Dzsihádra kerül sor, azt a legvégső odaadással kell megvívni és a legérzékenyebb helyeken kell célba találni szó szerint és átvitt értelemben is. Itt nyakat említi a vers. Háborút nem lehet sevrókesztyűben megvívni. 2. Az első rohamok után sok ember elesik. Ha az ellenség száma csökken (a számarányok kedvezően alakulnak), akkor nem az emberélet kioltása, hanem hadifoglyok gyűjtése a cél. Ezt a részt össze lehet vetni a 8:67-el. 3. Ha az ellenség kontroll alatt van, nemes lelkűséget kell mutatni (pl. váltságdíj fejében foglyokat elengedni, stb.). A váltságdíj javasolt. 4. A hívők próbatétele az, hogy mennyi áldozatra képesek, akár saját életük árán. Az ellenség próbatétele, vajon képesek-e bűnbánatra és hagyni a jóravalókat szabadon, biztonságban élni a jövőben. 5. Kétféle olvasat lehetséges: - qatalu: „azok, kik harcolnak” és –qutilu: „azok, kiket megöltek”. Az első esetben a jelentés bővebb, de a másodikat választottam a Királyi Egyiptomi kiadás alapján.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَنصُرُوا اللَّهَ يَنصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ ﴿٧﴾

7. O ye who believe! If ye will aid (the cause of) Allah, He will aid you, and plant your feet firmly.

7. Ó, kik hisznek! Ha Allah pártfogói vagytok, Ő pártotokat fogja és megszilárdítja lábaitokat.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا فَتَعْسًا لَّهُمْ وَأَضَلَّ أَعْمَالَهُمْ ﴿٨﴾

8. But those who reject ((Allah)),- for them is destruction, and ((Allah)) will render their deeds astray (from their mark).

8. Kik tagadják (Allahot), sorscsapás sújtja őket és (Allah) tévelygésbe viszi tetteiket.

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أَنزَلَ اللَّهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ ﴿٩﴾

9. That is because they hate the Revelation of Allah. so He has made their deeds fruitless[2251].

9. Ez hát, mert ők gyűlölik, mit Allah kinyilatkozott, ezért Ő meddővé teszi tetteiket[2251].

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ دَمَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلِلْكَافِرِينَ أَمْثَالُهَا ﴿١٠﴾

10. Do they not travel through the earth, and see what was the End of those before them (who did evil)? Allah brought utter destruction on them, and similar (fates await) those who reject Allah[2252].

10. Nem a Földön járnak-e és látják mi lett beteljesedése azoknak, kik előttük voltak? Allah veszedelmet hozott rájuk és a hitetlenekre hasonló sors vár[2252].

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ مَوْلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَأَنَّ الْكَافِرِينَ لَا مَوْلَى لَهُمْ ﴿١١﴾

11. That is because Allah is the Protector of those who believe, but those who reject Allah have no protector.

11. Ez hát, mert Allah Oltalmazója azoknak, kik hisznek és a hitetleneknek nincs oltalmazójuk.

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَتَمَتَّعُونَ وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ الْأَنْعَامُ وَالنَّارُ مَثْوًى لَّهُمْ ﴿١٢﴾

[2251] Their deeds are "fruitless" in the sense that they are vain; they do not produce the results intended by their doers. But they will not be exempt from producing the natural consequences of evil, viz., further degradation and misery for the soul.

„Meddő tettek”: Hiábavalóvá válik körülöttük a világ. Tetteik nem azt eredményezik, amit elkövetőik várnak, így azok következménye is rosszat szül. Mindez további lelki leépülésüket, nyomorukat idézi elő.

[2252] The end of evil is evil. All past history and tradition shows that. Will not men of every generation learn that lesson? Allah helps His servants, but those who rebel against Allah have no one to help them.

A gonosz végeredménye gonosz. A történelem és a letűnt nemzedékek is erről tanúskodnak. Mikor tanulja meg az ember ezt a leckét? Allah segíti szolgálóit, de aki elutasítja Őt, senki nem lesz, aki védelmére kelhet.

12. Verily Allah will admit those who believe and do righteous deeds, to Gardens beneath which rivers flow; while those who reject Allah will enjoy (this world) and eat as cattle eat; and the Fire will be their abode.

12. Mert bizony, Allah bevezeti azokat, kik hisznek, jókat cselekszenek a Kertekbe, mik alatt folyók futnak. Kik tagadnak, élvezkednek (az Evilágon) és esznek, ahogy a jószág eszik, hát Pokol tüze az ő hajlékuk.

وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ هِيَ أَشَدُّ قُوَّةً مِّن قَرْيَتِكَ الَّتِي أَخْرَجَتْكَ أَهْلَكْنَاهُمْ فَلَا نَاصِرَ لَهُمْ ﴿١٣﴾

13. And how many cities, with more power than thy city which has driven thee out, have We destroyed (for their sins)? and there was none to aid them[2253].

13. Hány település volt erősebb, mint városod, mely elűzött téged és Mi elpusztítottuk azokat (bűneik miatt)? Nem volt senki, ki pártjukat fogta volna[2253].

أَفَمَن كَانَ عَلَى بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّهِ كَمَن زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءهُمْ ﴿١٤﴾

14. Is then one who is on a clear (Path) from his Lord, no better than one to whom the evil of his conduct seems pleasing, and such as follow their own lusts?

14. Az, ki Ura tiszta bizonyságával bír olyan-e, mint kinek megszépíttettek rossztéteményei és saját vágyait követi?

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ مِّن مَّاء غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِن لَّبَنٍ لَّمْ يَتَغَيَّرْ طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِّنْ خَمْرٍ لَّذَّةٍ لِّلشَّارِبِينَ وَأَنْهَارٌ مِّنْ عَسَلٍ مُّصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا مِن كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ كَمَنْ هُوَ خَالِدٌ فِي النَّارِ وَسُقُوا مَاء حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءهُمْ ﴿١٥﴾

15. (Here is) a Parable of the Garden which the righteous are promised: in it are rivers of water incorruptible; rivers of milk of which the taste never changes; rivers of wine, a joy to those who drink; and rivers of honey pure and clear. In it there are for them all kinds of fruits; and Grace from their Lord. (Can those in such Bliss) be compared to such as shall dwell for ever in the Fire, and be given, to drink, boiling water, so that it cuts up their bowels (to pieces)[2254]?

[2253] A reference to Pagan Makkah, which drove out the holy Prophet because of his righteousness and because he preached Repentance. The date of this Surah must therefore be after the Hijrah.

Utalás Mekka pogány korszakára és a Próféta kiutasítására. El kellett hagynia a várost egyenessége miatt, és mert bűnbánatra szólította őket. Ez a vers jelzi, hogy a Szúra nem sokkal a Hidzsra után született.

[2254] In this description there are four kinds of drinks and all kinds of fruits; and the summing up of all delights in the "Forgiveness from their Lord". The four kinds of drinks are: 1. delicious, cool, pure water, not like earthly water, for it never suffers corruption; 2. milk which never turns Sour, whose taste is like that of fresh warm milk drawn from the udder; 3. wine, not like any wine on earth, for it leaves no headaches behind, and causes no intoxication, which is a kind of madness or poison, but is ever a joy to drink; and 4. honey, pure and clear, with

15. A Kert példája, amit az őrizkedőknek ígértek: Benne folyók, miknek vize érintetlen, folyók tejből miknek íze nem változik, folyók borból, mik zamatosak az azt ivóknak és folyók pergetett mézből. Benne lesz ott minden gyümölcsből és Uruk kegyelméből. (Lehet-e ilyen áldást) összehasonlítani azzal, ki mindörökkön a Pokol tüzén ég, hol forró vízzel csillapítják szomjukat, mi szétszaggatja beleiket[2254]?

وَمِنْهُم مَّن يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ حَتَّى إِذَا خَرَجُوا مِنْ عِندِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مَاذَا قَالَ آنِفًا أُوْلَئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءهُمْ ﴿١٦﴾

16. And among them are men who listen to thee, but in the end, when they go out from thee, they say to those who have received Knowledge, "What is it he said just then?" Such are men whose hearts Allah has sealed, and who follow their own lusts[2255].

16. Köztük, ki hallgat rád addig, míg ki nem jönnek tőled és így szólnak azokhoz, kikhez már eljött a Tudás: „Mit is mondott az imént?" Ezek ők kiknek Allah megpecsételte szíveiket és kik saját vágyaikat kergetik[2255].

وَالَّذِينَ اهْتَدَوْا زَادَهُمْ هُدًى وَآتَاهُمْ تَقْوَاهُمْ ﴿١٧﴾

17. But to those who receive Guidance, He increases the (light of) Guidance, and bestows on them their Piety and Restraint (from evil).

17. Kik viszont jó irányt vesznek, gyarapítja őket Útmutatással és megerősíti őrizkedésüket.

فَهَلْ يَنظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَن تَأْتِيَهُم بَغْتَةً فَقَدْ جَاء أَشْرَاطُهَا فَأَنَّى لَهُمْ إِذَا جَاءتْهُمْ ذِكْرَاهُمْ ﴿١٨﴾

---

no admixture of wax or any foreign substance. These drinks, will cool the spirit, feed the heart, warm the affections, and sweeten life.

Ebben a leírásban négyféle ital és mindenféle gyümölcs szerepel, a végkifejlet pedig „megbocsájtás uruktól". A négy ital: 1. Tiszta, érintetlen víz, ami nem hasonlatos a földi vizekhez. Ez itt nem szennyeződik be. 2. Tej, ami soha nem savanyodik meg. Aki megkóstolja olyan, mintha a tehén tőgyéből inná. 3. Bor, ami nem olyan, mint a földi bor, amitől megfájdul az ember feje. Ez nem okoz részegséget, bódulatot, ami mérgezés lenne. Itt a bor egy élvezetes ital. 4. Méz, ami tiszta, frissen pergetett, nincs benne viasz, törmelék, szennyező anyag. Ezek az italok frissítik a lelket, táplálják a szívet, melegítik a szeretetet és édesítik a létet.

[2255] Cf. 10:42, and also 6:25. The case here referred to is that of the Hypocrites who came to the assemblies of Islam in Madinah and pretended to listen to the Prophet's teaching and preaching. But their heart and mind were not in learning righteousness, but in carping at things they saw and heard. When they got out, they knew nothing of the teaching, but on the contrary asked foolish and ignorant questions, such as might raise doubts.

10:42 és 6:25. A Hipokriták Medinában eljártak a mecsetbe azokra a gyűlésekre, ahol a Próféta az Iszlámról prédikált és terjesztette az Üzenetet. Szívük és tudatuk azonban el volt zárva attól, hogy ezt meghallják, csupán belekötöttek dolgokba, melyeket nem is értettek. Amikor kijöttek ezekről az összejövetelekről, semmi nem maradt meg bennük a tanításokból, csupán ostoba kérdéseket tettek fel, olyan látszatot keltve, minta kétségeiket akarnák eloszlatni.

18. Do they then only wait for the Hour,- that it should come on them of a sudden? But already have come some tokens thereof, and when it (actually) is on them, how can they benefit then by their admonition[2256]?

18. Várnak-e másra, mint az Órára, hogy eljöjjön nekik váratlanul? Ennek előjele már eljött, de ha rájuk tör (valóban), mire lesz jó figyelmeztetésük[2256]?

فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ وَمَثْوَاكُمْ ﴿١٩﴾

19. Know, therefore, that there is no god but Allah, and ask forgiveness for thy fault, and for the men and women who believe: for Allah knows how ye move about and how ye dwell in your homes.

19. Tudd, hogy nincs más Isten, csak Allah. Kérj bűnbocsánatot vétkeidért, s kérd ezt a hívő férfiaknak és asszonyoknak is. Allah tudja, merre mozogtok, és hol van nyugvóhelyetek.

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا لَوْلَا نُزِّلَتْ سُورَةٌ فَإِذَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ مُّحْكَمَةٌ وَذُكِرَ فِيهَا الْقِتَالُ رَأَيْتَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ يَنظُرُونَ إِلَيْكَ نَظَرَ الْمَغْشِيِّ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَأَوْلَى لَهُمْ ﴿٢٠﴾

20. Those who believe say, "Why is not a sura sent down (for us)?" But when a sura of basic or categorical meaning is revealed, and fighting is mentioned therein, thou wilt see those in whose hearts is a disease looking at thee with a look of one in swoon at the approach of death. But more fitting for them[2257]-

---

[2256] The time for repentance is Now at any given time. When the punishment comes, it is too late for repentance, and all admonition would be useless. Looking to the particular time when this Surah was revealed, viz., about a year after the Hijrah, already there were Signs that the plans of the Pagans to crush Islam were crumbling to pieces. The Hijrah showed how much good-will there was in Madinah for the holy Prophet of Allah, and how many people from Makkah adhered to him, The battle of Badr showed that they could hold their own against odds of three to one.

Itt van a bűnbánat ideje, nem szabad késlekedni. Ha bekövetkezik a büntetés ideje, már túl késő lesz bűnbánatra és az intés elveszti értelmét. Ez a Szúra kb. a Hidzsra után egy évvel született, amikor már látszódtak a pogányok Iszlám megsemmisítésére vonatkozó tervei, erőfeszítései. A Hidzsra mutatja, mennyi jó szándék volt a Medinaiakban, hogy a Prófétát és a Mekkából hozzá csatlakozott követőket befogadták. A Szúrát követő Badri ütközet jelezte, hogy meg tudták tartani magukat még akkor is, ha az erőviszonyok és esélyeik három az egyhez voltak.

[2257] The men of faith and loyalty are eager and anxious to get a command to serve the Cause even if it be at the sacrifice of their lives. Not so the Hypocrites, "those in whose hearts is a disease". They are mortally afraid as mentioned below. Cf. 37:7. The defence of truth and righteousness at all sacrifice, when a definite and categorical command issues from the ruler of an Islamic state is a fundamental condition of enlistment in the cause of Allah. It is true that Punishment and Judgment belong to Allah alone; but our mettle and fidelity have to be tested, (see verse 4 above).

Akiben hit és lojalitás buzog, várja, hogy odaadóan kivonulhasson az Ügy védelmében és végrehajtsa a parancsokat, még akkor is, ha életébe kerül. A Hipokriták nem teszik ezt, mert „szíveikben betegség honol”. Ők halálra rémülnek ezekben a szituációkban, lásd 37:7. Az Igazság és Egyenesség védelme, ha arra az Iszlám

20. Kik hisznek, így szólnak: „Miért nem nyilatkoztatik ki Szúra (nekünk)?" De ha egy elrendelést adó Szúra kinyilatkoztatik, miben említést nyer a harc, láthatod azokat, kiknek szívében betegség honol, hogy oly tekintetet vetnek rád, mint akinek látását a halál elhomályosította. De méltóbb számukra[2257],-

طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَّعْرُوفٌ فَإِذَا عَزَمَ الْأَمْرُ فَلَوْ صَدَقُوا اللَّهَ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ ﴿٢١﴾

21. Were it to obey and say what is just, and when a matter is resolved on, it were best for them if they were true to Allah[2258].

21. Az engedelmesség és az illő szó. S ha az ügy elrendeltetett, jobb számukra, ha Allahhoz igazak[2258].

فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِن تَوَلَّيْتُمْ أَن تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَتُقَطِّعُوا أَرْحَامَكُمْ ﴿٢٢﴾

22. Then, is it to be expected of you, if ye were put in authority, that ye will do mischief in the land, and break your ties of kith and kin[2259]?

22. Azon vagytok-e, ha hatalmat kaptok, hogy rontsatok a Földön és megszakítsátok vérkapcsolataitokat[2259]?

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ وَأَعْمَىٰ أَبْصَارَهُمْ ﴿٢٣﴾

23. Such are the men whom Allah has cursed for He has made them deaf and blinded their sight.

23. Ezek ők, kiket Allah átokkal sújtott, megsüketítette őket és megvakította látásukat.

أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ أَمْ عَلَىٰ قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا ﴿٢٤﴾

24. Do they not then earnestly seek to understand the Qur'an, or are their hearts locked up by them?

Állam vezetője parancsot ad, áldozatokkal jár, de ez alapvető követelmény ahhoz, hogy Allah Ügye beteljesedjen. Igaz, hogy a Büntetés és Ítélet kizárólag Allah kezében van, de elkötelezettségünk, odaadásunk és vérmérsékletünk próbatétel alatt áll, (lásd 4. vers feljebb).

[2258] The resolution is not taken except under guidance from Allah. Those, therefore, who fail to implement it by their own effort and sacrifice, are not true to Allah. And such disloyalty or cowardice is not even good for them from a worldly point of view. With what face can they meet their friends after their disgraceful conduct?

A határozat meghozatala Allah Útmutatása szerint történik. Akik nem állnak rendelkezésre és saját szándékukból megtagadják részvételüket, azok nem igazak Allahhoz. Ez hűtlenség, gyávaság, ami nem szolgálja világi érdekeiket, valamint a háborúból megtérő, önmagukat feláldozó társaik is kivetik őket maguk közül. Ezzel a magatartással magukat becstelenítik meg.

[2259] It is no use to say, as the Quraish said, that it is not seemly to fight against kith and kin. From one point of view the stand against sin brings "not peace, but a sword". It is a case of either subduing evil or being subdued by evil. If evil gets the upper hand, it is not likely to respect ties of kith and kin. It did not in the case of the holy Prophet and his adherents, and had to be suppressed, to bring about the conditions necessary for peace.

Nincs értelme olyat mondani, amit Quraish, hogy rokonok, hozzátartozók közti leszámolásról van szó. Inkább kiállásról van szó a bűnnel szemben, ami nem békével, hanem karddal jön feléd. Ebben a helyzetben az a kérdés, hogy a gonosz kerekedjen-e felül, vagy a gonoszon kerekedjenek-e felül? Ha a gonosz kerekedik felül, annak szemléletében a rokoni és hozzátartozói kapcsolatok már nem sokat fognak jelenteni. Ezt igazolta a Próféta és a hozzá csatlakozott Mekkai követők példája is, akik szörnyű elnyomást éltek át a „rokonok és hozzátartozók" igája alatt, ezért a béke állapotának létrehozása más gondolkodást követel.

24. Hát nem törekszenek megismerni a Koránt, vagy tán szíveik zár alatt vannak?

إِنَّ الَّذِينَ ارْتَدُّوا عَلَى أَدْبَارِهِم مِّن بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَى الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ وَأَمْلَى لَهُمْ ﴿٢٥﴾

25. Those who turn back as apostates after Guidance was clearly shown to them,- the Evil One has instigated them and busied them up with false hopes[2260].

25. Kik hitehagyottakként fordítanak hátat, miután megnyilvánult nekik az Útmutatás, a Sátán csalja el őket hamis reményekke[2260].

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لِلَّذِينَ كَرِهُوا مَا نَزَّلَ اللَّهُ سَنُطِيعُكُمْ فِي بَعْضِ الْأَمْرِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِسْرَارَهُمْ ﴿٢٦﴾

26. This, because they said to those who hate what Allah has revealed, "We will obey you in part of (this) matter"; but Allah knows their (inner) secrets[2261].

26. Ez hát, mivel azt mondták azoknak, kik gyűlölték, mit Allah kinyilatkoztatott: „Engedelmeskedni fogunk nektek néhány dologban." De Allah ismeri titkaikat[2261].

فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَارَهُمْ ﴿٢٧﴾

27. But how (will it be) when the angels take their souls at death, and smite their faces and their backs[2262]?

27. Hogy lesz akkor, ha az Angyalok eljönnek lelkeikért (halálukkor) és arcukat, hátukat csapdossák[2262]?

ذَلِكَ بِأَنَّهُمُ اتَّبَعُوا مَا أَسْخَطَ اللَّهَ وَكَرِهُوا رِضْوَانَهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ ﴿٢٨﴾

[2260] Such men are entirely in the hands of Satan. They follow his suggestions, and their hopes are built on his deceptions.

Az ilyen ember a Sátán kezében van. Annak tanácsait követi, reményeit annak csábításaira alapozza.

[2261] They have become so impervious to facts and truths, because, without the courage to oppose Allah's Cause openly, they secretly intrigue with Allah's enemies, and say that they will follow them part of the way, and by remaining partly in the other camp, they will be far more useful as spies and half-hearted doubters than by going over altogether. If they think that this game will be successful, they are mistaken.

A Hipokriták igazsághoz és tényekhez fűződő viszonya kiismerhetetlen volt. Bátorságuk és nyílt kiállásuk hiánya Allah Ügyéért, óhatatlanul összemosta érdekeiket Allah ellenségeivel, akiknek azt mondták, hogy félig velük vannak, félig a Muszlimok közt maradnak, mert így kémkedhetnek köztük és nagyobb hasznukat veszik. Ha azt hiszik, hogy ez a játék hosszútávon sikeres, akkor tévednek.

[2262] It is all very well for them to practice hypocrisy in this life. How will they feel at death, when they find that the angels know all, and touch the very spots they had taken such care to conceal?

Lehet, hogy a képmutatás segített nekik életükben, de ezt követően nem fog. Hogy érezhetik magukat haláluk óráján, amikor az Angyalok, akik mindenről tudnak, eljönnek lelkeikért és azokat a testrészeiket csapdossák meg, melyeket legjobban féltettek, elrejtettek életükben. Az arcaikat és hátaikat.

28. This because they followed that which called forth the Wrath of Allah, and they hated Allah's good pleasure; so He made their deeds of no effect.

28. Ez hát, mert ők azt követték, mi Allahot haragra gerjeszti és iszonyodtak attól, hogy az Ő kedvében járjanak.

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ أَن لَّن يُخْرِجَ اللَّهُ أَضْغَانَهُمْ ﴿٢٩﴾

29. Or do those in whose hearts is a disease, think that Allah will not bring to light all their rancour?

29. Vagy tán arra számítottak azok, kiknek szívében betegség honol, hogy Allah nem hozza elő gyűlöletüket?

وَلَوْ نَشَاء لَأَرَيْنَاكَهُمْ فَلَعَرَفْتَهُم بِسِيمَاهُمْ وَلَتَعْرِفَنَّهُمْ فِي لَحْنِ الْقَوْلِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَالَكُمْ ﴿٣٠﴾

30. Had We so willed, We could have shown them up to thee, and thou shouldst have known them by their marks: but surely thou wilt know them by the tone of their speech! And Allah knows all that ye do.

30. Ha akartuk volna, megmutattuk volna neked őket és megismerhetted volna azokat jegyeikről. De te bizonyosan felismered őket beszédük hangzásáról. Allah ismeri tetteiteket.

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ حَتَّى نَعْلَمَ الْمُجَاهِدِينَ مِنكُمْ وَالصَّابِرِينَ وَنَبْلُوَ أَخْبَارَكُمْ ﴿٣١﴾

31. And We shall try you until We test those among you who strive their utmost and persevere in patience; and We shall try your reported (mettle)[2263].

31. Próbára teszünk titeket, míg meg nem tudjuk, kik a kemény küzdők köztetek, az állhatatosak és kipróbáljuk híreiteket (vérmérsékleteteket) [15].

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَشَاقُّوا الرَّسُولَ مِن بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَى لَن يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا وَسَيُحْبِطُ أَعْمَالَهُمْ ﴿٣٢﴾

32. Those who reject Allah, hinder (men) from the Path of Allah, and resist the Messenger, after Guidance has been clearly shown to them, will not injure Allah in the least, but He will make their deeds of no effect.

32. Kik tagadnak, akadályoznak Allah útján, szembeszegülnek a Prófétával, miután megnyilvánult nekik az Útmutatás, nem ártanak Allahnak semmit és Ő romba dönti tetteiket.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَلَا تُبْطِلُوا أَعْمَالَكُمْ ﴿٣٣﴾

[2263] Cf. 34:21. The test and trial is for our own psychological development, to help in the exercise of such choice as has been given to us in our free- will. Cf. also 3:154. Akhbar: the things reported of you; reputation for courage and constancy, which has to be brought to the test of facts and experience.

34:21. A próbatétel saját lelki fejlődésünket szolgálja. Minden próbatétel egy gyakorlat, amivel saját szabad akaratunkat tereljük a helyes irányba. Lásd szintén 3:154. Akhbar: Az emberről elterjed hír, mint kitartás, bátorság, vérmérséklet, amit egy próbatétel felszínre hoz.

33. O ye who believe! Obey Allah, and obey the apostle, and make not vain your deeds!
33. Ó, kik hisznek! Engedelmeskedjetek Allahnak, engedelmeskedjetek a Prófétának és ne tegyétek hiábavalóvá cselekedeteiteket!

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ مَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَن يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ﴿٣٤﴾

34. Those who reject Allah, and hinder (men) from the Path of Allah, then die rejecting Allah,- Allah will not forgive them.
34. Mert bizony, kik tagadnak, akadályoznak Allah útján, majd hitetlenségben halnak meg, Allah sohasem bocsájt meg nekik.

فَلَا تَهِنُوا وَتَدْعُوا إِلَى السَّلْمِ وَأَنتُمُ الْأَعْلَوْنَ وَاللَّهُ مَعَكُمْ وَلَن يَتِرَكُمْ أَعْمَالَكُمْ ﴿٣٥﴾

35. Be not weary and faint-hearted, crying for peace, when ye should be uppermost: for Allah is with you, and will never put you in loss for your (good) deeds[2264].
35. Hát ne bátortalanodjatok el, mikor békére szólítotok, mert ti vagytok felül, Allah veletek van, és Ő sohasem hagyja elveszni jótéteményeiteket[2264].

إِنَّمَا الحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَإِن تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا يُؤْتِكُمْ أُجُورَكُمْ وَلَا يَسْأَلْكُمْ أَمْوَالَكُمْ ﴿٣٦﴾

36. The life of this world is but play and amusement: and if ye believe and guard against Evil, He will grant you your recompense, and will not ask you (to give up) your possessions[2265].

[2264] To those who are trying to root out evil, and have authority to do so, the question is not of peace or conflict, but of whether Good or Evil is to prevail. They must remember that Good must ultimately prevail, and Allah's help is with those who, as far as men can, are trying to further the universal Plan.

Akik a gonosz ellen küzdenek, és erre van felhatalmazásuk, a kérdés számukra nem a háború, vagy béke, hanem a Jó, vagy Rossz. Emlékezetükben kell tartani, hogy a Jó mindig felülkerekedik és Allah segítsége azokkal van, akik emberi lehetőségeikhez képest mindent megtesznek az Ő Univerzális terve beteljesedése érdekében.

[2265] Cf. 6:32, and 29:64. Amusement and play are not bad things in themselves. As preparations for the more serious life, they have their value. But if we concentrate on them, and neglect the business of life, we cannot prosper. So we must use our life in this world as a preparation for the next life.
Complete self-sacrifice, if voluntarily offered, has a meaning: it means that the persons devotion is exclusively and completely for the Cause. But no law or rule can demand it. And a mere offer to kill yourself has no meaning. You should be ready to take risks to your life in fighting for the Cause, but you should aim at life, not death. If you live, you should be ready to place your substance and your acquisitions at the disposal of the Cause. But it is not reasonable to pauperise yourself and become a hanger- on for the Cause. Moreover, the inborn tendency to self-preservation in an average man would lead to concealment and niggardliness if all were asked for the Cause, by Law, and there would further be a feeling of bitterness and rebellion.

6:32 és 29:64. A játék és mulatság, önmagukban véve nem rossz dolgok. Meg van a maguk értéke egy komolyabb életre való felkészülésben. Ha viszont figyelmünket csak ez köti le és megfeledkezünk saját üzleteinkről, megélhetésünkről, akkor nem maradhatunk fenn. Ezért egy középutat kell találnunk az Evilág és egy jövőbeli világra való felkészülés között.
A teljes önfeláldozás, ha ez önkéntes szándékból fakad, jelentéssel bír. Azt jelenti, hogy az illető kizárólagosan és teljesen az Ügy érdekében kötelezte el magát. De nincs olyan törvény, ami ilyet követelne! Ráadásul egy élet felajánlása a semmiért, teljesen értelmetlen. Valóban vállalni kell a kockázatot a harcban az Ügyért, de az életet

36. Az Evilági élet csupán játék, mulatság. Ha hisztek és őrizkedtek, Ő megadja nektek béreteket és nem kéri, hogy (feladjátok) vagyonotokat[2265].

إِن يَسْأَلْكُمُوهَا فَيُحْفِكُمْ تَبْخَلُوا وَيُخْرِجْ أَضْغَانَكُمْ ﴿٣٧﴾

37. If He were to ask you for all of them, and press you, ye would covetously withhold, and He would bring out all your ill-feeling.

37. Ha azt kérné tőletek és erőltetné, ti kapzsi módon visszatartanátok, és rossz érzéseket hozna elő.

هَاأَنتُمْ هَؤُلَاء تُدْعَوْنَ لِتُنفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَمِنكُم مَّن يَبْخَلُ وَمَن يَبْخَلْ فَإِنَّمَا يَبْخَلُ عَن نَّفْسِهِ وَاللَّهُ الْغَنِيُّ وَأَنتُمُ الْفُقَرَاء وَإِن تَتَوَلَّوْا يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُونُوا أَمْثَالَكُمْ ﴿٣٨﴾

38. Behold, ye are those invited to spend (of your substance) in the Way of Allah. But among you are some that are niggardly. But any who are niggardly are so at the expense of their own souls. But Allah is free of all wants, and it is ye that are needy. If ye turn back (from the Path), He will substitute in your stead another people; then they would not be like you[2266]!

38. Lám! Ti vagytok azok, kiket arra hívnak, hogy áldozzatok Allah útján. Köztetek, ki fösvény, s ki fösvény, az lelke ellen fukarkodik. Allah a Gazdag, ti szegények vagytok. Ha elfordultok, egy másik néppel vált fel titeket, akik nem olyanok lesznek, mint ti[2266]*!*

---

kell megcélozni, nem a halált. Ha élve maradunk, forrásainkat, lehetőségeinket képesek leszünk az Ügy érdekében felhasználni. Teljesen ésszerűtlen az aszkétizmus, szegénységbe menekülés, önsanyargatás, amivel pontosan ellentétes hatást váltunk ki, hiszen segítség helyett teherré válunk az Ügy számára. A belterjes, túlzó önmegtartóztatás, egy átlagemberben idővel visszaüthet és önmagába menekülő, bezárkózó, fösvény jellem kialakulásához vezet. Ha ezt követelné meg mindnyájunktól a Törvény, akkor hosszabb távon megkeseredettséget és lázadást váltana ki.

[2266] Here the case of the special devotee and of the average man with his human foibles are distinguished. Stinginess is not a virtue: it hurts more the finer-nature of the individual practicing it that it hurts the Cause. Allah is free of all wants and independent of any need that we can meet. His Cause is similarly independent of human aid. But it uses human agency for our own human advancement. The need to be able to serve Allah's cause is ours. We are the needy beggars who should claim the privilege before the Lord of Bounties unbounded.
If we desert the Cause, the Cause will not fail. Better men than we will uphold the flag. But we should fall, and others will take our place, who are not so timid, half- hearted, or stingy. In Words worth's words, "High Heaven rejects the lore of nicely calculated less or more."

Különbséget kell tenni a mindennapi, gyarló átlagember ember és az önmagát teljességgel az Ügynek áldozók között. A csípősség, sértő magatartás nem tartozik az erények közé. Sérti a finom lelkületűeket hitgyakorlatukban, életvitelükben és sértik az Ügy érdekeit is. Allah nincs rászorulva senkire és független mindenkitől. Ügye nem függ emberi adományoktól hozzájárulásoktól. Viszont saját emberi épülésünk érdekében szükséges emberi források használata. Allah Ügyének szolgálata nekünk, embereknek fontos. Mi vagyunk a szűkölködő koldusok, akik Allah bőkezűségére vannak szorulva.
Ha elhagyjuk az Ügyet, az Ügy nem fog elbukni. Nálunk jobbak veszik fel a zászlót és mi magunk bukunk el. Mások veszik át helyünket, akik nem félénkek, lagymatagok, fukarok. „A Magas Ég elutasítja a többé-kevésbé jól kalkulált tanokat.”

48. AL-FATH (VICTORY-GYŐZELEM)

Introduction to Surah Al-Fath (Victory)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

It is derived from the words *Inna fatah-na laka fat-han mubina* of the very first verse. This is not only a name of the Surah but also its title in view of the subject matter, for it deals with the great victory that Allah granted to the Holy Prophet and the Muslims in the form of the Truce of Hudaibiyah.

Period of Revelation

Traditions concur that it was sent down in Dhil-Qadah, A. H. 6, at a time when the Holy Prophet was on his return journey to Madinah after concluding the Truce of Hudaibiyah with the disbelievers of Makkah.

Historical Background

One day the Holy Prophet saw in a dream that he had gone to Makkah with his Companions and had performed the umrah there. Obviously, the Prophet's dream could not be a mere dream and fiction for it is a kind of Divine inspiration as Allah Himself has confirmed in verse 27 below and said that He Himself had shown that dream to His Messenger. Therefore, it was not merely a dream but a Divine inspiration which the Holy Prophet had to obey and follow. The disbelieving Quraish had debarred the Muslims from proceeding to the Ka'bah for the past six years and no Muslim had been allowed during that period to approach the Kabah for the purpose of performing hajj and umrah. Therefore, it could not be expected that they would allow the Holy Prophet to enter Makkah along with a party of his Companions. If they had proceeded to Makkah in the pilgrim garments with the intention of performing umrah, along with their arms, this would have provoked the enemy to war, and if they had proceeded unarmed, this would have meant endangering his own as well as his Companions' lives. Under conditions such as these nobody could see and suggest how the Divine inspiration could be acted upon.

But the Prophet's position was different. It demanded that he should carry out whatever Command his Lord gave fearlessly and without any apprehension and doubt. Therefore, the Holy Prophet informed his Companions of his dream and began to make preparations for the journey. Among the tribes living in the suburbs also he had the public announcement made that he was proceeding for umrah and the people could join him. Those who could only see the apparent conditions thought that he and his Companions were going into the very jaws of death none of them therefore was inclined to accompany him in the expedition. But those who had true faith in Allah and His Messenger were least bothered about the consequences. For them this information was enough that it was a Divine inspiration and Allah's Prophet had made up his mind to carry it into effect. After this nothing could hinder them from accompanying the Messenger of Allah. Thus, 1,400 of the Companions became ready to follow him on this highly dangerous journey This blessed caravan set off from Madinah in the beginning of Dhil Qa'dah, A. H. 6. At Dhul Hulaifah they entered the pilgrims robe with the intention of umrah, took 70 camels with collars round their necks indicating that they were sacrificial animals; kept only a sword each in sheaths, which the pilgrims to the Kabah were

allowed to carry according to the recognized custom of Arabia, but no other weapon. Thus, the caravan set out for the Ka'bah, the House of Allah, at Makkah, chanting the prescribed slogan of *Labbaik, Allahuma Labbaik*.

The nature of the relations between Makkah and Madinah in those days was known too well to every Arab. Just the previous year, in Shawwal A. H. 5, the Quraish mustering the united strength of the Arab tribes had invaded Madinah and the well-known Battle of the Trench had taken place. Therefore, when the Holy Prophet along with such a large caravan set off for the home of his blood-thirsty enemy, the whole of Arabia looked up with amazement, and the people also noticed that the caravan was not going with the intention to fight but was proceeding to the House of Allah in a forbidden month in the pilgrims garb carrying sacrificial animals and was absolutely unarmed. The Quraish were confounded at this bold step taken by the Holy Prophet. Dhil-Qa'dah was one of those forbidden months which had been held as sacred for pilgrimage in Arabia for centuries. Nobody had a right to interfere with a caravan which might be coming for hajj or umrah in the pilgrims garb in this month; so much so that even an enemy tribe could not hinder it from passing through its territory according to the recognized law of the land.

The Quraish therefore were caught in a dilemma, for if they attacked this caravan from Madinah and stopped it from entering Makkah, this would arouse a clamor of protest in the whole country, and all the Arab tribes would have the misgiving that the Quraish had monopolized the Ka'bah as exclusively their own, and every tribe would be involved in the mistrust that now it depended on the will of the Quraish to allow or not to allow anyone to perform hajj or umrah in the future and that they would stop any tribe with which they were angry from visiting the Ka'bah just as they had stopped the Madinese pilgrims. This they thought would be a grave mistake, which would cause the entire Arabia to revolt against them. But, on the other hand, if they allowed Muhammad (upon whom be Allah's peace and blessings) and his large caravan to enter their city safely, they would lose their image of power in Arabia and the people would say that they were afraid of Muhammad. At last, after a great deal of confusion, perplexity and hesitation they were overcome by their false sense of honor and for the sake of their prestige they took the decision that they would at no cost allow the caravan to enter the city of Makkah.

The Holy Prophet had dispatched a man of the Bani Ka'b as a secret agent so that he may keep him fully informed of the intentions and movements of the Quraish. When the Holy Prophet reached Usfan, he brought the news that the Quraish had reached Dhi Tuwa with full preparations and they had sent Khalid bin Walid with two hundred cavalry men in advance towards Kura'al-Ghamim to intercept him. The Quraish wanted somehow to provoke the Holy Prophet's Companions into fighting so that they may tell the Arabs that those people had actually come to fight and had put on the pilgrims garments for umrah only to deceive others.

Immediately on receipt of this information the Holy Prophet changed his route and following a very rugged, rocky track reached Hudaibiyah, which was situated right on the boundary of the sacred Makkan territory. Here, he was visited by Budail bin Warqa the chief of the Bani Khuza'ah, along with some men of his tribe. They asked what he had come for. The Holy Prophet replied that he and his Companions bad come only for pilgrimage to the House of Allah and for going round it in worship and not for war. The men of Khuza'ah went and told this to the Quraish chiefs and counseled them not to interfere with the pilgrims. But the Quraish were obstinate. They sent Hulays bin Alqamah, the chief of the Ahabish, to the Holy Prophet to persuade him to go back. Their object was that when Muhammad (upon whom be Allah's peace) would not listen to Hulays, he would come back disappointed and then the entire power of the Ahabish would be on their side. But when Hulays went and saw that the whole caravan had put on the pilgrims garments, had brought sacrificial

camels with festive collars round their necks, and had come for doing reverence to the House of Allah and not to fight, he returned to Makkah without having any dialogue with the Holy Prophet and told the Quraish chiefs plainly that those people bad no other object but to pay a visit to the Ka'bah; if they debarred them from it, the Ahabish would not join them in that, because they had not become their allies to support them if they violated the sacred customs and traditions.
Then the Quraish sent `Urwah bin Mas'ud Thaqafi; he had lengthy negotiations with the Holy Prophet in an effort to persuade him to give up his intention to enter Makkah. But the Holy Prophet gave him also the same reply that he had given to the chief of the Khuza'ah, that they had not come to fight but to do honor to the House of Allah and carry out a religious duty. Urwah went back and said to the Quraish: "I have been to the courts of the Caesar and Khosroes, and the Negus also, but by God, never have I seen any people so devoted to a king as are the Companions of Muhammad (upon whom be Allah's peace and blessings) to him. If Muhammad makes his ablutions they would not let the water thereof fall on the ground but would rub it on their bodies and clothes. Now you may decide as to what you should do."
In the meantime when the messages were coming and the negotiations were going on, the Quraish tried again and again to quietly launch sudden attacks on the Muslim camp in order to provoke the Companions and somehow incite them to war, but every time they did so the Companions' forbearance and patience and the Holy Prophet's wisdom and sagacity frustrated their designs. On one occasion forty or fifty of their men came at night and attacked the Muslim camp with stones and arrows. The Companions arrested all of them and took them before the Holy Prophet, but he let them go. On another occasion 80 men came from the direction of Tan'im right at the time of the Fajr Prayer and made a sudden attack. They were also caught, but the Holy Prophet forgave them, too. Thus, the Quraish went on meeting failure after failure in every one of their designs.
At last, the Holy Prophet sent Hadrat Uthman (may Allah be pleased with him) as his own messenger to Makkah with the message that they had not come to fight but only for pilgrimage and had brought their sacrificial camels along, and they would go back after performing the rite of pilgrimage and offering the sacrifice. But the Quraish did not agree and withheld Hadrat Uthman in the city. In the meantime a rumor spread that Hadrat Uthman had been killed; and when he did not return in time the Muslims took the rumor to be true. Now they could show no more forbearance. Entry into Makkah was different for there was no intention to use force. But when the ambassador was put to death, the Muslims had no alternative but to prepare for war.
Therefore, the Holy Prophet summoned all his Companions together and took a solemn pledge from them that they would fight to death. In view of the critical occasion it was not an ordinary undertaking. The Muslims numbered only 1400 and had come without any weapons, were encamping at the boundary of Makkah, 250 miles away from their own city, and the enemy could attack them in full strength, and could surround them with its allies from the adjoining tribes as well. In spite of this, none from the caravan except one man failed to give his pledge to fight to death, and there could be no greater proof of their dedication and sincerity than that in the cause of Allah. This pledge is well known in the history of Islam as the pledge of Ridwan.

Later it was known that the news about Hadrat Uthman was false. Not only did he return but under Suhail bin 'Amr from the Quraish also arrived a deputation to negotiate peace with the Holy Prophet. Now, the Quraish no more insisted that they would disallow the Holy Prophet and his Companions to enter Makkah. However, in order to save their face they only insisted that he went back that year but could come the following year to perform the umrah. After lengthy negotiations peace was concluded on the following terms:

1. War would remain suspended for ten years, and no party would indulge in any hostility, open or secret, against the other.
2. If anyone during that period from among the Quraish went over to Muhammad, without his guardian's permission, he would return him to them, but if a Companion of Muhammad came over to the Quraish, they would not return him to him.
3. Every Arab tribe would have the option to join either side as its ally and enter the treaty.
4. Muhammad and his men would go back that year and could come the following year for umrah and stay in Makkah for three days, provided that they brought only one sheathed sword each, and no other weapon of war. In those three days the Makkans would vacate the city for them (so that there was no chance of a clash), but they would not be allowed to take along any Makkan on return.

When the conditions of the treaty were being settled, the whole of the Muslim army was feeling greatly upset. No one understood the expedience because of which the Holy Prophet was accepting the conditions. No one was far sighted enough to foresee the great benefit that was to result from this treaty.

Right at the time when the document was being written, Suhail bin 'Amr's own son, Abu Jandal, who had become a Muslim and been imprisoned by the pagans of Makkah somehow escaped to the Holy Prophet's camp. He had fetters on his feet and signs of violence on his body. He implored the Holy Prophet that he help secure his release from imprisonment. The scene only increased the Companions' dejection, and they were moved beyond control. But Suhail bin 'Amr said the conditions of the agreement had been concluded between them although the writing was not yet complete; therefore, the boy should be returned to them. The Holy Prophet admitted his argument and Abu Jandal was returned to his oppressors.

When the document was finished, the Holy Prophet spoke to the Companions and told them to slaughter their sacrificial animals at that very place, shave their heads and put off the pilgrim garments, but no one moved from his place. The Holy Prophet repeated the order thrice but the Companions were so overcome by depression and dejection that they did not comply. During his entire period of apostleship on no occasion had it ever happened that he should command his Companions to do a thing and they should not hasten to comply with it. This caused him a great shock, and he repaired to his tent and expressed his grief before his wife, Hadrat Umm Salamah. She said, "You may quietly go and slaughter your own camel and call the barber and have your head shaved. After that the people would automatically do what you did and would understand that whatever decision had been taken would not be changed." Precisely the same thing happened. The people slaughtered their animals, shaved their heads or cut their hair short and put off the pilgrim garb, but their hearts were still afflicted with grief.

Later, when this caravan was returning to Madinah, feeling depressed and dejected at the truce of Hudaibiyah, this Surah came down at Dajnan (or according to some others, at Kura' al-Ghamim), which told the Muslims that the treaty that they were regarding and their defeat, was indeed a great victory. After it had come down, the Holy Prophet summoned the Muslims together and said: "Today such a thing has been sent down to me, which is more valuable to me than the world and what it contains." Then be recited this Surah, especially to Hadrat Umar, for he was the one who was feeling most dejected.

Although the believers were satisfied when they heard this Divine Revelation, not much longer afterwards the advantages of this treaty began to appear one after the other until every one became fully convinced that this peace treaty indeed was a great victory:

1. In it for the first time the existence of the Islamic State in Arabia was duly recognized. Before this in the eyes of the Arabs the position of the Holy Prophet Muhammad (upon whom be Allah's peace) and his Companions was no more than of mere rebels against the Quraish and other Arab tribes, and they regarded them as the outlaws. Now the Quraish themselves by concluding this agreement with the Holy Prophet recognized his sovereignty over the territories of the Islamic State and opened the way for the Arab tribes to enter treaties of alliance with either of the political powers they liked.
2. By admitting the right of pilgrimage to the House of Allah for the Muslims, the Quraish also admitted that Islam was not an anti-religious creed, as they had so far been thinking, but it was one of the admitted religions of Arabia, and like the other Arabs, its followers also had the right to perform the rites of hajj and umrah. This diminished the hatred in the Arabs hearts that had been caused by the propaganda made by the Quraish against Islam.
3. The signing of a no-war pact for ten years provided full peace to the Muslims, and spreading to every nook and corner of Arabia they preached Islam with such spirit and speed that within two years after Hudaibiyah the number of the people who embraced Islam far exceeded those who bad embraced it during the past 19 year or so. It was all due to this treaty that two years later when in consequence of the Quraish's violating the treaty the Holy Prophet invaded Makkah, he was accompanied by an army 10,000 strong, whereas on the occasion of Hudaibiyah only 1,400 men had joined him in the march.
4. After the suspension of hostilities by the Quraish the Holy Prophet had the opportunity to establish and strengthen Islamic rule in the territories under him and to turn the Islamic society into a full-fledged civilization and way of life by the enforcement of Islamic law. This is that great blessing about which Allah says in verse 3 of Surah Al-Ma'idah: "Today I have perfected your Religion for you and completed My blessing on you and approved Islam as the Way of Life for you."

These were the blessings that the Muslims gained from the peace treaty which they were looking upon as their defeat and the Quraish as their victory. However, what had troubled the Muslims most in this treaty, was the condition about the fugitives from Makkah and Madinah, that the former would be returned and the latter would not be returned. But not much long afterwards this condition also proved to be disadvantageous for the Quraish, and experience revealed what far reaching consequences of it had the Holy Prophet fore seen and then accepted it. A few days after the treaty a Muslim of Makkah, Abu Basir, escaped from the Quraish and reached Madinah. The Quraish demanded him back and the Holy Prophet returned him to their men who had been sent from Makkah to arrest him. But while on the way to Makkah he again fled and went and sat on the road by the Red Sea shore, which the trade caravans of the Quraish took to Syria.

After that every Muslim who succeeded in escaping from the Quraish would go and join Abu Basir instead of going to Madinah, until 70 men gathered there. They would attack any Quraish caravan that passed the way and cut it into pieces at last, the Quraish themselves begged the Holy Prophet to call those men to Madinah, and the condition relating to the return of the fugitives of itself became null and void.

Bevezetés az Al-Fath (Győzelem) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Az első versből adódik az elnevezés: *Inna fatah-na laka fat-han mubina,* azaz, megnyitottuk neked az utat a valóságos győzelem felé. A győzelem nem csak cím, hanem tartalom is, mert Allah a Hudaybiyahi békeszerződéssel megnyitotta a Próféta és a Muszlimok számára a győzelemhez vezető utat.

A kinyilatkoztatás ideje

Hadiszok közlése szerint a Hidzsra 6. esztendejének Dhil-Qadah havában nyilatkoztatott ki, amikor a Próféta visszatért Medinába, miután megkötötte Mekka hitetlenjeivel a békeszerződést Hudaiybiyahban.

Történelmi háttér

Egy napon a Próféta azt álmodta, hogy követőivel Mekkába megy és rövidített zarándoklatot, Umrát végez. Nyilvánvaló, hogy a Próféta álma Allah inspirációja volt, amit a 27. versben megerősít. Egy isteni inspirációt pedig követni kell, míg meg nem valósul.
Az elmúlt hat évben Quraish kirekesztette a Muszlimokat a Kába látogatásától, nem végezhették el sem az éves zarándoklatot sem az Umrát. A remény minimális volt arra, hogy a Próféta és követői Mekkába mehessenek. Ha zarándok öltözékbe (Ihrám) mennek és fegyvert viselnek, akkor ezt provokációnak tekintették volna, ha nem visznek magukkal fegyvert, akkor pedig nem tudják megvédeni magukat. Ilyen körülmények között senki sem tudta, hogy az isteni inspiráció miként válhat valóra.
A Próféta helyzete ezzel szemben más volt. Ő tudta, hogy bármilyen parancsolatot kap Allahtól, annak ne a földi ésszerűségét nézze, hanem váltsa valóra, mert Isten szándéka emberi ésszel nem fogható fel. A Próféta nyilvános bejelentést tett. Követőinek elmesélte álmát és felszólította a hívőket, hogy csatlakozzanak hozzá egy rövidített zarándoklatra, Umrára. Sokan lehetetlennek, veszélyesnek tartották a küldetést, de kiknek hitük erős volt, nem kérdeztek vissza. Elég volt nekik az, ha a Próféta szólítja őket. Hamarosan 1400 ember állt készen arra, hogy elkísérje őt erre a veszélyes útra.
Ez az áldott karaván a Hidzsra 6. esztendejének Dhil Qada havában útnak indult Medinából Mekkába. Amikor elérték Dhul Hulaifaht, felöltötték a zarándok ruhát az Umra szándékával. 70 teve kísérte őket, melyekre széles gallérokat erősítettek, azt jelezve, hogy ezek áldozati állatok. A zarándokok egy szál kardot vihettek magukkal, amint az egy elismert tradíció volt Arábiában. Más fegyverük nem volt. A karaván nekiindult és felcsendült a zarándokok jól ismert kántálása: *Labbaik, Allahumma Labbaik.*
Mekka kapcsolata Medinával minden Arab számára jól ismert volt. Éppen egy évvel ezelőtt, a Hidzsra 5. évének Shawwal havában zajlott a nevezetes „Árok" ütközet, ezért egész Arábia kíváncsian figyelte, miként reagál a vérszomjas Quraish a fegyvertelen zarándokok tömegére, akikről öltözékük, áldozati tevéik már messziről jelezték szakrális szándékukat. Ráadásul mindez a tiltott hónapok egyikében történt, amikor nem lehetett hadat viselni és az ellenségeskedést fel kellett függeszteni. Ilyenkor még az ellenség területére is biztonsággal be lehetett térni, több évszázados szokás szavatolta ezekben a hónapokban a zarándokok eljutását a Sérthetetlen szentélyhez. Quraish megzavarodott a hírek hallatán. Dilemmája az volt, hogy ha megtámadja a karaván, akkor Arábia szerte tiltakozást vált ki tettük. Nem tehették meg, hogy zarándoklat havában bárkit visszatartsanak a Kábától, mert ez azt jelentette volna, hogy ők szabják meg a zarándoklat törvényeit, ami kiváltotta volna az összes Arab törzs ellenállását. Ha a Medinai zarándokokat sérelem éri, akkor joggal feltételezhették volna, hogy ők

maguk is veszélybe kerülhetnek bármikor, ha kapcsolataik Quraishel úgy alakulnak. Ha viszont beengedik a Medinai zarándokokat Mekkába, akkor csorba esik presztízsükön, ami bátorítást adhat Mohammednek és a többi Arab klán is szimpátiával fog Medina felé fordulni.
A Próféta Bani Ka'b törzséből előreküldött egy embert, hogy kémkedje ki Quraish szándékait. Amikor a Próféta Usfan-ba ért azt a hírt kapta, hogy Quraish Dhil Tuwánál állomásozik. Khalid bin Walid kétszáz lovassal Kura'al-Ghamim felé vonult, hogy feltartóztassa a zarándokok menetét. Az volt a szándékuk, hogy a Prófétát és követőit ellenállásra provokálják, ami okot adhatott volna nekik a leszámolásra. Úgy állíthatták volna be a többi Arab klán előtt, hogy a Muszlimok valójában harcolni jöttek, de megtévesztésül zarándok ruhát öltöttek.
Az információt tudomásul véve, a Próféta megváltoztatta az útirányt és egy kietlen, kopár, sziklás úton elért Hudaybiyáhba, ami a Szent Mekkai terület határán feküdt. Itt felkereste őt Budail bin Warqa, a Bani Khuza'ah klán főnöke a kíséretével. Megkérdezték őt úti céljáról. A Próféta elmondta, hogy zarándoklatra jöttek Allah Házába. Imára érkeztek és nem háborúzni. A Khuza'ah törzs emberei mentek és értesítették erről Quraish főnökeit, de ők makacsul ellenálltak. Majd elküldték Hulays bin Alqamah-ot, az Ahabish klán főnökét a Prófétához, hogy győzze meg és fordítsa őt vissza.
Az volt a céljuk, hogy ha Mohammed (béke reá) nem hallgat Hulays-re, akkor csalódottan jön vissza Mekkába és az egész Ahabish törzs Quraish oldalára áll. Amikor azonban Hulays meglátta a karaván a zarándok öltözékben és az áldozati tevéket a gallérokkal, ami az Allah Háza előtti hódolat jele, ez meggyőzte őt, hogy nem háborúzni, hanem áldozni jöttek. Anélkül ment vissza Mekkába, hogy találkozott volna a Prófétával. Hulays elmondta Quraishnek, hogy akik Medinából jönnek, istenfélő zarándokok. Ő és törzse nem tartja vissza őket. Ha Quraish fel akarja őket tartóztatni, akkor ebben ne számítson az Ahabish klánra, mert ők nem akarnak szövetségesei lenni azoknak, akik megszegik a szent szokásokat, hagyományokat.
Majd Quraish elküldte Urwah bin Mas'ud Thaqafi-t. Ő hosszú tárgyalást folytatott a Prófétával, hogy lebeszélje őt a Mekkába való bevonulásról. Erre a Próféta ugyanazt a választ adta, mint a Khuza'ah törzs főnökének. Nem háborúzni jöttek, hanem megtisztelni Allah Házát. Urwah visszatért és így szólt Quraish-hez: „Jártam már a Császár és a perzsa Khoszru udvarában, voltam a Négusnál is, de Istenemre! Életemben nem láttam embereket annyira odaadóan szolgálni egy királyt, mint ahogy követői szolgálják őt (béke reá). Ha Mohammed a rituális mosdáshoz vizet használ, nem hagyják, hogy egy csepp is a földre hulljon. Inkább testükbe, vagy ruhájukba dörzsölik azt. Most rajtatok áll, miként döntötök."
Míg a küldöttségek jöttek mentek, Quraish folyamatosan zaklatókat küldött a Muszlimok táborába, hogy valami módon erőszakos ellenállást provokáljon ki tőlük. A hívők és követők azonban nagy önuralomról, állhatatosságról tettek tanúbizonyságot. Egy alkalommal ötven férfi érkezet éjjel a táborukba, akik kövekkel dobálták őket és nyilakat lőttek ki rájuk. A követők elfogták és a Próféta elé állították őket mind, ő azonban hagyta, hadd távozzanak. Egy másik esetben nyolcvan ember érkezett Tan'im felől a hajnali ima idején és váratlanul rátámadtak a táborra. Őket is elfogták és a Próféta őket is elengedte. Quraish próbálkozásai csődöt mondtak, egyik tanácskozásukat tartották a másik után, de hasztalan.
Végül a Próféta elküldte személyes megbízottját Uthmant (béke reá) Mekkába azzal az üzenettel, hogy nem harcolni, hanem zarándoklatra jöttek. Amint megteszik felajánlásaikat, feláldozzák tevéiket, letudják a szertartást és visszatérnek Medinába. Quraish azonban nem egyezett bele és visszatartotta Uthmant a városban. Az a szóbeszéd kapott lábra, hogy Uthmant megölték. Mivel nem érkezett vissza időben a táborba, a Muszlimok igaznak vélték a hírt. Nem állhatták tovább. Nem erővel akartak belépni Mekkába. de ha megölik követüket, akkor arra csak háborúval lehet válaszolni.
A Próféta összehívta követőit és ünnepélyes fogadalmat tettek arra, hogy utolsó lélegzetükig harcolni fognak. Ez egy teljesen irracionális vállalás volt, ha emberi léptékekkel tekintünk rá. A Muszlimok 1400-an voltak, gyakorlatilag fegyvertelenül, Mekka határában, 400 km-re Medinától. Az ellenség a szövetségeseivel karöltve bármikor teljes csapást mérhetett volna rájuk. Ennek ellenére egy kivételével

mindenki felesküdött arra, hogy Allah útján feláldozza magát. Ezt a fogadalmat az Iszlám történelmében a Ridwan-i fogadalom néven tartjuk számon.
Később kitudódott, hogy az Uthman megöléséről szóló hírek hamisak voltak. Nem csak épségben tért meg, hanem vele jött Suhail bin 'Amr, a Quraish küldötte, hogy békéről tárgyaljon a Prófétával. Ettől kezdve Quraish nem próbálta megállítani a Prófétát, hanem menteni szándékozta reputációját és úgy kívánta feltüntetni, hogy ő az egyezség kezdeményezője. Hosszú tárgyalást követően a következő feltételekben állapodtak meg:

1. A háborút a felek tíz évre felfüggesztik és felhagynak az egymás elleni nyílt, vagy titkos ellenségeskedéssel.
2. Ha az egyezség időszakában Quraishtől valaki engedély nélkül Mohammedhez áll, akkor őt vissza kell szolgáltatni. Ha Mohammed követői közül áll át valaki Quraish-hez, akkor őt nem kell kiszolgáltatni.
3. Minden Arab törzs választhat, hogy melyik oldallal köt szövetséget, egyezséget.
4. Mohammed és emberei a zarándoklat után visszatérnek. Minden évben visszajöhetnek Umrára Mekkába és eltölthetnek ott három napot. Nem lehet más fegyver náluk, csak egy szál kard a hüvelyében. Erre a három napra a Mekkaiak szabaddá teszik a Muszlimoknak a várost. A három nap elteltével, a Muszlimoknak el kell vonulniuk és a városból nem követheti őket egy helyi polgár sem.

Amikor a feltételekben megállapodtak, a Muszlimok táborát felzaklatta ez az egyezség. Egyikük sem értette annak célszerűségét, aminek alapján a Próféta elfogadta a fenti pontokat. Senki sem volt annyira előrelátó, hogy felfogja, milyen óriási előnyökkel járt ez a béke.
A szerződés aláírása előtt Suhail bin 'Amr fia, Abu Dzsandal áttért az Iszlámra és a pogányok bebörtönözték őt Mekkában. Valahogy sikerült megszöknie és a Próféta táborában keresett menedéket. Testét elborították kínzásának sebei. A követők elkeseredését növelte, hogy a szerződés aláírása után ki kellett Abu Dzsandalt adni a Mekkaiaknak.
Amikor a dokumentummal végeztek, a Próféta szólt követőinek, hogy ezen a helyen vágják le az áldozati állatokat, borotválják le hajukat és vegyék le a zarándok öltözéket. Senki sem mozdult. A Próféta háromszor is megismételte szavait, de követőin mély depresszió ült. Először fordult elő a küldetése megkezdése óta, hogy nem siettek teljesíteni parancsát. Ez megrázta őt. Visszavonult sátrába és feleségének Umm Salamának elpanaszolta bánatát. Ő így felelt: „Menj és csendben vágd le a tevédet, hívd a borbélyt, borotválja le hajadat. Ha megteszed, a többiek is utánad fogják tenni. Azt is látni fogják, ha egyszer hozol egy határozatot, azt nem fogod megváltoztatni." Ez történt. Az emberek is levágták tevéiket, leborotválták hajukat és levetették a zarándok öltözéküket, de szívükben megtelepedett a szomorúság.
Később, a karaván visszatért Medinába. A Hudaybiyahi egyezség levertté, kedvetlenné tette őket. Ez a Szúra Dadzsnan-ban (mások szerint Kura' al-Ghamim-ban) nyilatkoztatott ki, amiben a Muszlimok Áyákat kaptak, melyek elmondják, hogy amit ma ők vereségnek éreznek, az valójában hatalmas győzelem. A kinyilatkoztatás után a Próféta összehívta a Muszlimokat és így szólt: „Ma olyan dolgot küldtek le nekem, ami többet ér, mint ami az egész világon van." Majd elkezdte recitálni a Szúrát, különösen Omar felé, aki egészen elkedvetlenedett.
A hívők megelégedéssel hallgatták az Isteni Kinyilatkoztatást. Nem sokkal ezután a szerződés előnyei egyre jobban kirajzolódtak, végül mindenki rájött, hogy ez az egyezség vezetett a végső győzelemre:

1. Ebben ismerik el először hivatalosan az Iszlám Államot Arábiában. Az Arabok szemében eddig Mohammed (béke reá) és követőinek pozíciója lázadó volt, akik Quraish-el és a többi Arab törzzsel fordultak szembe. Eddig törvényen kívüliek voltak, de ez a szerződés a bizonyíték arra, hogy Medinát hivatalosan elismerték és a jövőben más Arab klánok, törzsek szövetségeket, egyezségeket köthetnek vele.

2. Azzal, hogy Quraish lehetővé tette a zarándoklatot évi egy alkalommal, hivatalosan elismerte az Iszlámot, mint Arábia egyik vallását. Mint ilyen, a többi Arab által gyakorolt vallással egyenlő jogokat kell élveznie. Ezzel Quraish Iszlám ellenes propagandája okafogyottá vált.
3. A tíz éves háborús moratórium segített helyreállítani Medina gazdaságát, a városállam konszolidációját. Lehetőség nyílt arra, hogy az Iszlám Arábia legtávolabbi sarkába is elkerüljön. A következő egy-két évben több ember tért Iszlám hitre, mint az eddigi 19 év alatt, mióta a Prófécia kezdetét vette. Két évvel később Quraish megszegte az egyezséget, de akkor nem 1400 fegyvertelen Muszlim állt velük szemben Mekka határainál, hanem 10.000 erős, jól felfegyverzett hadsereg.
4. Az ellenségeskedések felfüggesztése lehetővé tette az Iszlám adminisztrációjának kiterjesztését a Próféta által felügyelt területekre. Ezzel a lakósság teljes jogú polgárként élvezhette az Iszlám Törvénykezéssel járó előnyöket. Elindult az a folyamat, ami a Ma'ida (Asztal) Szúra harmadik versében található gondolattal zárul: „Ma bevégeztem számotokra a vallást, beteljesítettem rajtatok kegyelmem, és megelégedéssel veszem tőletek az Iszlámot Életformaként."

Ezek voltak azok az áldások, melyeket a Muszlimok nem láttak előre az egyezség aláírásakor. Akkor vesztesnek érezték magukat, Quraish pedig győztesnek. A Muszlimokat az a pont zavarta legjobban, hogy ha Quraishtől átáll valaki Muszlimnak, akkor ki kell adni őt, ellenkező esetben pedig nincs így. Az aláírást követően Quraish rájött, hogy ez a feltétel nem kedvez neki. Abu Basir, egy Mekkai Muszlim Medinába menekült. Quraish visszakövetelte és a Próféta kiadta őt annak a követnek, akit erre a célra Medinába küldtek. Az úton Mekka felé Abu Basirnak újból sikerült megszöknie és ezúttal a Vörös tenger mellet vezető útnál telepedett meg, ahol Quraish karaványjai jártak Szíriába. Ezek után, ha egy Muszlim megszökött Mekkából, akkor nem Medinába mentek, hanem csatlakoztak Abu Basirhoz. Nemsokára Abu Basirnak 70 embere lett, akikkel félelemben tartották Quraish karaványjait. Végül Quraish maga kérte a Prófétát, hogy helyezzék hatályon kívül ezt a pontot és hívja Abu Basirt Medinába.

48. Al-Fath	48. Al-Fath
VICTORY, CONQUEST	**GYŐZELEM**
Total Verses: 29	Összes vers: 29
Revealed At: Medina	Medinai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِينًا ﴿١﴾

1. Verily We have granted thee a manifest Victory[2267]:

1. Mert bizony, megnyitottuk neked az utat a valóságos győzelem felé[2267]:

لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِن ذَنبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَيَهْدِيَكَ صِرَاطًا مُّسْتَقِيمًا ﴿٢﴾

2. That Allah may forgive thee thy faults of the past and those to follow; fulfil His favour to thee; and guide thee on the Straight Way[2268];

2. Hogy Allah megbocsájtsa neked múlt és jövőbéli vétkeidet. Betejesíti rajtad kegyét és vezet az Egyenes Ösvényen[2268].

وَيَنصُرَكَ اللَّهُ نَصْرًا عَزِيزًا ﴿٣﴾

3. And that Allah may help thee with powerful help.

3. Pártodat fogja Allah, nagyszerű támogatással.

[2267] This is best referred to the Treaty of Hudaybiyah, for which see the Introduction to this Surah. By this Treaty the Makkan Quraish, after many years of unrelenting conflict with Islam, at length recognised Islam as (what they thought) an equal power with themselves. In reality the door was then opened for the free spread of Islam throughout Arabia and thence through the world.

A Szúra a Hudaybiyahi egyezségre utal, mellyel kapcsolatban a bevezető közöl részleteket. Ezzel az egyezménnyel Quraish elismerte az Iszlámot, ami felett nem tudott megsemmisítő győzelmet aratni az elmúlt években. Ezzel az elismeréssel és egyezménnyel út nyílt az Iszlám előtt, hogy Arábiában, majd az egész világon elterjedjen.

[2268] See 40:55, and47:19. Any mistakes of the past were now rectified, and any future ones prevented by the free scope now offered, by the act of the Quraish Pagans themselves, to the recognition and free promulgation of Islam.

Lásd 40:55 és 47:19. A múlt hibáit helyrehozta és a jövő bűneit megelőzte a békeszerződés, melyet az a szabadság jelentett, ami lehetővé tette az Iszlám szabad terjesztését Quraish pogányainak jóváhagyásával.

هُوَ الَّذِي أَنزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيَزْدَادُوا إِيمَانًا مَّعَ إِيمَانِهِمْ وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٤﴾

4. It is He Who sent down tranquillity into the hearts of the Believers, that they may add faith to their faith;- for to Allah belong the Forces of the heavens and the earth; and Allah is Full of Knowledge and Wisdom[2269];-

4. Ő az, Ki lebocsátotta a megnyugvást a hívők szíveibe, hogy gyarapodjanak hitükben hitükön felül;- Allahé az Egek és Föld serege, Allah a Mindentudó, a Bölcs[2269],-

لِيُدْخِلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَيُكَفِّرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَكَانَ ذَٰلِكَ عِندَ اللَّهِ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٥﴾

5. That He may admit the men and women who believe, to Gardens beneath which rivers flow, to dwell therein for aye, and remove their ills from them;- and that is, in the sight of Allah, the highest achievement (for man)[2270],-

5. Hogy bevezethesse a hívő férfiakat és nőket a Kertekbe, mik alatt folyók futnak, ott ők halhatatlanok, s levegye róluk rossztéteményeiket. Ez Allah Színe előtt a hatalmas győzelem[2270],-

وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ الظَّانِّينَ بِاللَّهِ ظَنَّ السَّوْءِ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلَعَنَهُمْ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ وَسَاءتْ مَصِيرًا ﴿٦﴾

6. And that He may punish the Hypocrites, men and women, and the Polytheists men and women, who imagine an evil opinion of Allah. On them is a round of Evil: the Wrath of Allah is on them: He has cursed them and got Hell ready for them: and evil is it for a destination.

[2269] The results were achieved by tranquility, calmness, and cool courage among the 1400 to 1500 unarmed men who accompanied the Prophet to Hudaybiyah and who were threatened with violence by the excited Quraish leaders of Makkah. There are visible forces which you see in the physical world. Men fight with armed forces, and the Muslims had to defend themselves with arms also, and not without success. But social, moral, and spiritual forces were fighting for them under Allah's command, and they were the real forces that established the Message of Islam and the position of its Leader and Preacher.

Az eredményeket a belső megnyugvás és lelki béke produkálta, melyet 1400-1500 fegyvertelen bátor férfi zarándok kiállása támogatott. Ők kísérték el a Prófétát erre a veszélyes útra, ahol eleinte Quraish feltett szándéka volt, hogy leszámoljon a Muszlimokkal. Vannak látható erők, melyek a fizikai világban érzékelhetők. Pl. emberek megtámadták a Muszlimokat, akiknek védekezniük kellett és nem is védekeztek a múltban sikertelenül. De ebben az ütközetben nem a fizikai hadtestek vettek részt, hanem a társadalmi, morális és spirituális hatalmak, melyek Allah által parancsolva kivívták a győzelmet. Ezt harcot a láthatatlan hadtest vívta meg, mely megalapozta az Iszlám Üzenetét és Vezetőjének, Szónokának pozícióját.

[2270] This clause is coordinated to the previous clause, "'That they may add Faith to their Faith". The intervening words, "For to Allah ... and Wisdom" are parenthetical. The third coordinate clause comes in the next verse, "And that He may punish…

Ez és a következő versek bevezető sorai az előző vers „hogy gyarapodjanak hitükön felül," folytatásaként olvasandók. A 4. vers „Allahé az Egek…" sora zárójeles közbeiktatásként értelmezendő. A harmadik illeszkedő gondolat a következő versben adódik hozzá az előzőekhez, „Hogy megbüntesse…" kezdettel.

6. Hogy megbüntesse a képmutató férfiakat, nőket, bálványimádó férfiakat, nőket és az Allahról rosszat feltételezőket. Bezárul körülöttük a gonosz köre és Allah haragja ül rajtuk. Az Ő átka száll rájuk és előkészítette számukra a Poklot, mi gyötrelmes végzet.

وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿٧﴾

7. For to Allah belong the Forces of the heavens and the earth; and Allah is Exalted in Power, Full of Wisdom.

7. Allahé az Egek és a Föld serege, Allah a Nagyszerű, a Bölcs.

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٨﴾

8. We have truly sent thee as a witness, as a bringer of Glad Tidings, and as a Warner:

8. Mi tanúnak, az örömhír hordozójának és figyelmeztetőnek küldtünk el téged,-

لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُعَزِّرُوهُ وَتُوَقِّرُوهُ وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٩﴾

9. In order that ye (O men) may believe in Allah and His Messenger, that ye may assist and honour Him, and celebrate His praise morning and evening[2271].

9. Hogy higgyetek (ó, emberek) Allahban, az Ő Prófétájában, támogassátok, becsüljétek Őt és zengjétek dicséretét reggel és este[2271].

إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ فَمَن نَّكَثَ فَإِنَّمَا يَنكُثُ عَلَى نَفْسِهِ وَمَنْ أَوْفَى بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهُ اللَّهَ فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٠﴾

10. Verily those who plight their fealty to thee do no less than plight their fealty to Allah. the Hand of Allah is over their hands: then any one who violates his oath, does so to the harm of his own soul, and any one who fulfils what he has covenanted with Allah,- Allah will soon grant him a great Reward[2272].

[2271] Assist and honour Him: most commentators agree that the pronoun 'Him' refers to Allah, while a few believe it refers to the Holy Prophet.

„Támogassátok és becsüljétek Őt”: A legtöbb kommentátor megegyezik abban, hogy az „Őt” Allahra utal. Néhány hívő azonban a Prófétára érti.

[2272] In the Hudaybiyah negotiations, when it was uncertain whether the Quraish would treat well or ill the Prophet's delegate to Makkah, there was a great wave of feeling in the Muslim camp of 1400 to 1500 men. They came with great enthusiasm and swore their fealty to the Prophet, by placing hand on hand according to the Arab custom. This in itself was a wonderful demonstration of moral and material strength, a true Victory: it is called Baiat ur Ridhwan (Fealty of Allah's Good Pleasure) in Islamic History. They placed their hands on the Prophet's hand, but the Hand of Allah was above them, and He accepted their Fealty.

A Hudaybiyahi tárgyalások alkalmával bizonytalan volt, miként kezeli Quraish a Próféta Mekkába küldött delegációját. Az 1400-1500 főt számláló fegyvertelen zarándok tömeget aggodalommal töltötte el távollétük. Teljes átszellemüléssel járultak a Próféta elé, hogy hűséget fogadjanak neki. Arab szokás szerint egymásra helyezték kezeiket. Ez önmagában is a morális és anyagi erő demonstrálásának csodálatos megnyilvánulása volt, egy Igazi Győzelem, amit a Baiath ur-Ridhwan (Allah Megelégedésére szóló Fogadalom) néven jegyzett fel az Iszlám Történelme. Kezeiket a Próféta kezére helyezték, de Allah is ráhelyezte felülről az Ő kezét, jelezve, hogy szentesíti a fogadalmat.

10. Kik hűséget fogadnak neked, Allahnak fogadnak hűséget. Allah Keze az ő kezeik felett van. Ki megszegi fogadalmát, az saját lelke ellen szegi meg. Ki hűen állja az egyezséget, mit Allahhal kötött, annak Ő hatalmas bért ad[2272].

سَيَقُولُ لَكَ الْمُخَلَّفُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ شَغَلَتْنَا أَمْوَالُنَا وَأَهْلُونَا فَاسْتَغْفِرْ لَنَا يَقُولُونَ بِأَلْسِنَتِهِم مَّا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ قُلْ فَمَن يَمْلِكُ لَكُم مِّنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا بَلْ كَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١١﴾

11. The desert Arabs who lagged behind will say to thee: "We were engaged in (looking after) our flocks and herds, and our families: do thou then ask forgiveness for us." They say with their tongues what is not in their hearts. Say: "Who then has any power at all (to intervene) on your behalf with Allah, if His Will is to give you some loss or to give you some profit? But Allah is well acquainted with all that ye do[2273].

11. Így szólnak a hátramaradt sivatagi Arabok: „Elfoglal minket nyájunk (vagyonunk), családunk, kérj számunkra bűnbocsánatot!" Azt mondják nyelveikkel, ami nincs a szívükben. Mondd: „Kinek van hatalma arra, hogy (közbenjárjon) nektek Allahnál valamit is, ha Ő ártani akar nektek, vagy használni akar nektek?" Mi több! Allah Értesült arról, mit tesztek[2273].

بَلْ ظَنَنتُمْ أَن لَّن يَنقَلِبَ الرَّسُولُ وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَى أَهْلِيهِمْ أَبَدًا وَزُيِّنَ ذَلِكَ فِي قُلُوبِكُمْ وَظَنَنتُمْ ظَنَّ السَّوْءِ وَكُنتُمْ قَوْمًا بُورًا ﴿١٢﴾

12. "Nay, ye thought that the Messenger and the Believers would never return to their families; this seemed pleasing in your hearts, and ye conceived an evil thought, for ye are a people lost (in wickedness)."

12. „Azt hittétek, hogy a Próféta és a hívők soha nem fognak visszatérni családjaikhoz. Ez okozott örömöt szíveiteknek. Gonosz gondolatot tápláltatok magatokban és hitványakká lettetek."

وَمَن لَّمْ يُؤْمِن بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا ﴿١٣﴾

13. And if any believe not in Allah and His Messenger, We have prepared, for those who reject Allah, a Blazing Fire!

13. Ki nem hisz Allahban, az Ő Prófétájában, hát Mi előkészítettük a hitetleneknek a Perzselő tüzet!

[2273] When the Prophet started from Madinah on the Makkah journey which ended in Hudaybiyah, he asked all Muslims to join him in the pious undertaking, and he had a splendid response. But some of the desert tribes hung back and made excuses. Their faith was but lukewarm, and they did not want to share in any trouble which the Makkah might give to the unarmed Muslims on pilgrimage. Their excuse that they were engaged in looking after their flocks and herds and their families was an after-thought, and in any case made after the return of the Prophet and his party with enhanced prestige to Madinah.

Amikor a Próféta elindult Mekkai útjára, ami Hudaybiyahnál tért véget, minden Muszlimot hívott a csatlakozásra és sokan hitbéli elkötelezettség alapon vele tartottak. Néhány sivatagi Arab törzs azonban visszamaradt. Hitük „langyos" volt, nem akartak olyan viszontagságba keveredni a Mekkaiakkal, amit fegyvertelenül kellett volna elszenvedniük zarándokokként. A nyájaikkal való foglalatosságra és családjaikra hivatkozva maradtak hátra. Kifogásaikat utólag adták elő, amikor a Próféta és a Muszlim zarándokok tömege megdicsőülve tértek vissza Medinába, így ők megszégyenültek mindenki előtt.

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَن يَشَاء وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاء وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿١٤﴾

14. To Allah belongs the dominion of the heavens and the earth: He forgives whom He wills, and He punishes whom He wills: but Allah is Oft-Forgiving, Most Merciful.

14. Allahé az Egek és a Föld Mindenhatósága, annak bocsájt meg, akinek Ő akar, és azt bünteti, kit Ő akar. Allah a Megbocsájtó, a Kegyelmes.

سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ إِذَا انطَلَقْتُمْ إِلَى مَغَانِمَ لِتَأْخُذُوهَا ذَرُونَا نَتَّبِعْكُمْ يُرِيدُونَ أَن يُبَدِّلُوا كَلَامَ اللَّهِ قُل لَّن تَتَّبِعُونَا كَذَلِكُمْ قَالَ اللَّهُ مِن قَبْلُ فَسَيَقُولُونَ بَلْ تَحْسُدُونَنَا بَلْ كَانُوا لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥﴾

15. Those who lagged behind (will say), when ye (are free to) march and take booty (in war): "Permit us to follow you." They wish to change Allah's decree: Say: "Not thus will ye follow us: Allah has already declared (this) beforehand": then they will say, "But ye are jealous of us." Nay, but little do they understand (such things)[2274].

15. A hátramaradottak így szólnak majd, mikor kivonultok, hogy összeszedjétek a hadizsákmányt: „Engedjétek, hogy követhessünk titeket." Azt szeretnék, ha megváltoztathatnák Allah rendelését. Mondd: „Nem követhettek minket ekképpen. Allah ezt már korábban elrendelte." Majd azt mondják: „Ti irigylitek azt tőlünk!" Mi több! Nem fognak fel abból, csak keveset[2274].

قُل لِّلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرَابِ سَتُدْعَوْنَ إِلَى قَوْمٍ أُوْلِي بَأْسٍ شَدِيدٍ تُقَاتِلُونَهُمْ أَوْ يُسْلِمُونَ فَإِن تُطِيعُوا يُؤْتِكُمُ اللَّهُ أَجْرًا حَسَنًا وَإِن تَتَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُم مِّن قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٦﴾

16. Say to the desert Arabs who lagged behind: "Ye shall be summoned (to fight) against a people given to vehement war: then shall ye fight, or they shall submit. Then if ye show obedience, Allah will grant you a goodly reward, but if ye turn back as ye did before, He will punish you with a grievous Penalty[2275]."

[2274] Now comes out another motive behind the minds of the laggards. The journey for pilgrimage had no promise of war booty. If at any future time there should be a promise of booty they would come! But that is to reverse Allah's law and decree. Jihad is not for personal gain or booty: see Surah 8. On the contrary Jihad is hard striving, in war and peace, in the Cause of Allah.

Itt a hátramaradottak másik motivációjával találkozunk, a hadizsákmánnyal. A zarándokút nem ígért hadizsákmányt. Ha egy kivonulás korábban hadizsákmánnyal kecsegtetett, nyomban csatlakoztak! Ez viszont ellentétes Allah Törvényével. A Dzsihádnak nem lehet célja egyéni vagyonszerzés, hadizsákmány. Ezt a 8. Szúra szabályozza. Ellenkezőleg. A Dzsihád kemény küzdelem háborúban és békében egyaránt, Allah Ügyéért.

[2275] While they are reproached for their supineness in the march which led to Hudaybiyah, where there was danger but no prospect of booty, they are promised, if they learn discipline, to be allowed to follow the Banner of Islam where (as happened later in the Persian and Byzantine Wars) there was real fighting with formidable and well- organized armies.

16. Mondd a hátramaradt sivatagi Araboknak: „Harcba lesztek szólítva olyanokkal, kik féktelenek a küzdelemben. Megküzdötök-e velük, vagy megadjátok magatokat? Ha engedelmeskedtek, Allah szép bért ad nektek, de ha hátat fordítotok, ahogy azelőtt hátat fordítottatok, Ő fájdalmas szenvedéssel büntet titeket[2275].”

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ وَمَن يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَن يَتَوَلَّ يُعَذِّبْهُ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٧﴾

17. No blame is there on the blind, nor is there blame on the lame, nor on one ill (if he joins not the war): But he that obeys Allah and his Messenger,- ((Allah)) will admit him to Gardens beneath which rivers flow; and he who turns back, ((Allah)) will punish him with a grievous Penalty[2276].

17. Nem érheti szemrehányás a vakot, sem a bénát, sem a beteget (ha nem csatlakozik a háborúba), de engedelmes Allahnak, az Ő Prófétájának. (Allah) bevezeti őt a Kertekbe, mik alatt folyók futnak. De ki hátat fordít, azt Ő fájdalmas szenvedéssel bünteti[2276].

لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَابَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا ﴿١٨﴾

18. Allah's Good Pleasure was on the Believers when they swore Fealty to thee under the Tree: He knew what was in their hearts, and He sent down Tranquillity to them; and He rewarded them with a speedy Victory[2277];

18. Allah megelégedettsége volt a hívőkön, mikor hűséget fogadtak neked a fa alatt. Ő tudta mi volt a szívükben, megnyugvást bocsátott rájuk és gyors győzelemmel örvendeztette meg őket[2277].

وَمَغَانِمَ كَثِيرَةً يَأْخُذُونَهَا وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٩﴾

A sivatagi Arabokat szemrehányás érte henyeségük és visszamaradásuk miatt a menetből, ami Hudaíbiyahnál ért véget. Előre nem lehetett tudni, hogy végződik a zarándoklat, inkább veszélyt ígért, hadizsákmányt semmi esetre sem. Elhangzott, hogy legközelebb csak akkor csatlakozhatnak hozzájuk, ha betartják az Iszlám Elveit (ahogy később a Perzsákkal és a Bizánciakkal folytatott háborúkban tették), amikor valóban félelmetes, magas szervezettségű seregekkel ütköztek meg.

[2276] The blind, the maimed, and the infirm will of course be exempted from active compliance with the Call, but they can render such services as are within their power, and then they will not he excluded from the reward.

A vak, béna és beteg, gyenge felmentést kapnak az aktív részvétel alól, de részt vehetnek olyan szolgálatban, melyet képességeikkel el tudnak látni és így ők is érdemük szerint részesülhetnek a jutalomból.

[2277] The noun from the verb radhiya is Ridhwan (Good Pleasure); hence the name of this Baiat, Baiat ur Ridhwan, the Fealty of Allah's Good Pleasure: see 48:10.

A „Radiyah képzéséből származik a Ridhwan, azaz Megelégedés keresése, ami Isten engesztelését, megelégítését jelenti. Erről szólt a fogadalom melyet a hívők a Prófétának tettek, majd amit Allah megáldott, lásd 48:10.

19. And many gains will they acquire (besides): and Allah is Exalted in Power, Full of Wisdom.

19. Sok nyereséget tehetnek magukévá és Allah a Nagyszerű, a Bölcs.

وَعَدَكُمُ اللَّهُ مَغَانِمَ كَثِيرَةً تَأْخُذُونَهَا فَعَجَّلَ لَكُمْ هَذِهِ وَكَفَّ أَيْدِيَ النَّاسِ عَنكُمْ وَلِتَكُونَ آيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ وَيَهْدِيَكُمْ صِرَاطًا مُّسْتَقِيمًا ﴿٢٠﴾

20. Allah has promised you many gains that ye shall acquire, and He has given you these beforehand; and He has restrained the hands of men from you; that it may be a Sign for the Believers, and that He may guide you to a Straight Path[2278];

20. Allah megígérte nektek a sok hasznot, miket magatokévá tehettek és Ő felgyorsította nektek ezeket. Visszatartotta rólatok az emberek kezét, hogy az legyen Áya a hívők számára és az Egyenes Ösvényre vezethessen titeket[2278].

وَأُخْرَى لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْهَا قَدْ أَحَاطَ اللَّهُ بِهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا ﴿٢١﴾

21. And other gains (there are), which are not within your power, but which Allah has compassed: and Allah has power over all things[2279].

21. Egy másik (haszon), mi nem a ti hatalmatokban áll, de Allah körbeöleli azt és Allah Minden dolgok Felett Hatalommal Bír[2279].

وَلَوْ قَاتَلَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوَلَّوُا الْأَدْبَارَ ثُمَّ لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٢٢﴾

22. If the Unbelievers should fight you, they would certainly turn their backs; then would they find neither protector nor helper.

22. Ha a hitetlenek harcolnak veletek, bizonyosan hátat fordítanak, majd nem lelnek oltalmazót, sem pártfogót.

سُنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلُ وَلَن تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ﴿٢٣﴾

23. (Such has been) the practice (approved) of Allah already in the past: no change wilt thou find in the practice (approved) of Allah.

[2278] The gains so far seen from the Baiat and their calm and disciplined behaviour were certainly great: in the rapid spread of Islam, in the clearance from the Sacred House of the idolatrous autocracy, and in the universal acceptance of the Message of Allah in Arabia.
The first fruits of the Baiat were the victory or treaty of Hudaybiyah, the cessation for the time being of the hostility of the Makkan Quraish, and the opening out of the way to Makkah. These things are implied in the phrase, "He has restrained the hands of men from you.

A Baiat, azaz fogadalom önmagában is hasznot hozott a hívők spirituális fejlődésében, ahogy fegyelmezetten, nyugodtan, a Prófétának engedelmeskedve egységet mutattak. Ettől kezdve az Iszlám gyorsan terjedt, a Sérthetetlen Szentély megtisztult a bálványoktól, Allah Üzenete ezt követően Arábia legtávolabbi zugába is eljutott.
A Baiat, (Fogadalom) első gyümölcse a Hudaybiyahi egyezmény, Mekka és Quraish véget vetett az ellenségeskedésnek, a város kapui megnyíltak a Muszlimok előtt. Ezt fejezi ki ez a verssor: „Visszatartotta rólatok az emberek kezét”.

[2279] Other gains: these are usually referred to the later victories of Islam, but we must view them not merely in their political or material aspect, but chiefly in the rise of Islam as a world power morally and spiritually.

További haszon: Az Iszlám későbbi győzelmei, tényezővé válása a világban, ami ekkor még nem volt belátható.

23. (Ez hát) Allah Szunnája (Útja), mi működött azelőtt (a múltban) és nem találsz Allah Szunnájában változást.

وَهُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ عَنْهُم بِبَطْنِ مَكَّةَ مِن بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴿٢٤﴾

24. And it is He Who has restrained their hands from you and your hands from them in the midst of Makka, after that He gave you the victory over them. And Allah sees well all that ye do[2280].

24. Ő az, Ki visszatartotta kezeiket rólatok és kezeiteket róluk Mekka közepén, miután győzelemre vitt titeket felettük. Allah Látója annak, mit tesztek[2280].

هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْهَدْيَ مَعْكُوفًا أَن يَبْلُغَ مَحِلَّهُ وَلَوْلَا رِجَالٌ مُّؤْمِنُونَ وَنِسَاء مُّؤْمِنَاتٌ لَّمْ تَعْلَمُوهُمْ أَن تَطَؤُوهُمْ فَتُصِيبَكُم مِّنْهُم مَّعَرَّةٌ بِغَيْرِ عِلْمٍ لِيُدْخِلَ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ مَن يَشَاء لَوْ تَزَيَّلُوا لَعَذَّبْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٢٥﴾

25. They are the ones who denied Revelation and hindered you from the Sacred Mosque and the sacrificial animals, detained from reaching their place of sacrifice. Had there not been believing men and believing women whom ye did not know that ye were trampling down and on whose account a crime would have accrued to you without (your) knowledge, ((Allah) would have allowed you to force your way, but He held back your hands) that He may admit to His Mercy whom He will. If they had been apart, We should certainly have punished the Unbelievers among them with a grievous Punishment[2281].

[2280] Little incidents had taken place that might have plunged the Quraish and the Muslims from Madinah into a fight. On the one hand, the Quraish were determined to keep out the Muslims, which they had no right to do: and on the other hand, the Muslims, though unarmed, had sworn to stand together, and if they had counterattacked they could have forced their entrance to the Ka'bah, the centre of Makkah. But Allah restrained both sides from anything that would have violated the Peace of the Sanctuary, and after the Treaty was signed, all danger was past.

Kisebb incidens történt, ami Quraish és a Muszlimok között majdnem véres összecsapáshoz vezetett. Még a békekötés előtt, a béketárgyalások idején, Quraish eltökélt szándéka volt, hogy a Muszlimokat kívül tartja Mekka határain, bár erre semmi joga nem volt. A Muszlimok fegyvertelenül, de hűségesküt téve mind, elhatározták, ha támadás éri őket, akkor Mekka Központjában a Kába köré őröltetik be magukat. Allah mindkét oldal indulatait lecsillapította, visszatartotta egymástól a harcoló kezeket és meggátolt mindent, ami a Szent Hely Békéjét megzavarta volna. Az egyezmény megkötése után elhárult a veszély.

[2281] The Muslims from Madinah had brought the animals for sacrifice with them, and had put on the Ihram or pilgrim's garb (see 2:197), but they were not only prevented from entering Makkah, but were also prevented from sending the sacrificial animals to the place of sacrifice in Makkah, as they could have done under 2:196. The sacrifice was therefore actually offered at Hudaybiyah.
There were at the time in Makkah believing Muslims, men and women, and the faith of some of them was unknown to their brethren from Madinah. Had a fight taken place in Makkah, even though the Muslims had been successful, they would unwittingly have killed some of these unknown Muslims, and thus would unwittingly have been guilty of shedding Muslim blood. This was prevented by the Treaty.

25. Ők azok, kik tagadtak, akadályoztak titeket a Sérthetetlen Szentély (elérésében) és visszatartották az áldozati állatokat, hogy elérhessenek az (áldozati) helyekre. Ha ott lettek volna hívő férfiak, hívő nők, kiket nem ismertetek, letapostátok volna őket és a ti lelketeken száradna sérelmük anélkül, hogy tudtátok volna. (Allah megengedte volna nektek, hogy továbbmenjetek, de Ő visszatartotta kezeiteket), hogy azt vezesse be az Ő kegyelmébe, akit Ő akar. Ha meg lehetett volna őket különböztetni, bizonyos, hogy Mi fájdalmas büntetést mértünk volna azokra, kik tagadnak[2281].

إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ حَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ فَأَنزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَى وَكَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٢٦﴾

26. While the Unbelievers got up in their hearts heat and cant - the heat and cant of ignorance,- Allah sent down His Tranquillity to his Messenger and to the Believers, and made them stick close to the command of self-restraint; and well were they entitled to it and worthy of it. And Allah has full knowledge of all things[2282].

By preventing a fight He saved many valuable lives, not only of Muslims but also of some who became Muslims afterwards and served Islam. He grants His Mercy on far higher standards than man in his limited horizon can see.
If the party from Madinah could have distinguished Muslims from non-Muslims among the Makkans, they might have been allowed to enter and punish the pagan Quraish for their inordinate vanity and gross breach of the unwritten law of the land. But in the actual circumstances the best solution was the Treaty of Hudaybiyah.

A Muszlimok Medinából magukkal hozták áldozati állataikat, felöltötték zarándokleplüket, az Ihramot (lásd 2:197), de nem csak az ő belépésüket tiltották meg Mekkába, hanem az áldozati állatokat sem tudták beküldeni az áldozat helyére, ahogy azt tenniük kellet volna, lásd 2:196. Így az áldozat Hudaiybiyahban lett felajánlva. Ebben az időben Mekkában voltak olyan Muszlim férfiak és nők, akik ismeretlenek voltak a Medinaiak előtt. Ha kitört volna a harc Mekkában, még a Muszlimok sikere ellenére is számos, számukra ismeretlen Mekkai Muszlimot ölhettek volna meg akaratlanul, akiknek vére a Muszlimok lelkén száradt volna. A békeegyezmény ettől is megmentette őket.
A harcok megakadályozásával, Allah sok értékes életet mentett meg, nem csak Muszlimokat, hanem olyanokat is, akik később lettek Muszlimok és felbecsülhetetlen érdemeket szereztek az Iszlám történelmében. Allah a kegyelmét olyan térben adja, aminek összefüggéseit az ember nem láthatja be
Ha a Medinaiak meg tudták volna különböztetni a Muszlimokat a nem Muszlimoktól a Mekkaiak között, bizonyos, hogy Allah megengedte volna, hogy a Pogány Quraish elnyerje méltó büntetését a zsarnokságáért és a föld íratlan szabályainak megszegéséért. Ennek ellenére nem ez, hanem a Hudybiyahi egyezmény került tető alá, ami ebben a helyzetben a legjobb megoldás volt.

[2282] While the Unbelievers were blustering and excited, and meticulously objected to introductory words such as "In the name of Allah, Most Gracious, Most Merciful (they did not like the titles), the Prophet remained calm and collected, and got the substance of their demands embodied in the Treaty without worrying about words. Even though the terms of the Treaty appeared to the companions, at first, to be unfair to Muslims, they remained faithful to their Leader and showed trust in his better judgment, a trust that was vindicated by the events that followed.

Míg a hitetlenek hangoskodtak, izgatottak voltak, minden erőfeszítésüket azokba az apró részletbe fektették, melyeket a bevezető szavakban láttak meg, mint „a Mindenható és Kegyelmes Allah nevében," (nem tetszett nekik a cím), a Próféta nyugodt, összeszedett maradt és minden erőfeszítés nélkül átvitte akaratát a szöveg tárgyi részébe, ami a Szerződés alapját képezte. Annak ellenére, hogy a Próféta követői néhány pontot első látásra nem tartottak minden szempontból igazságosnak Muszlim szempontból, hűségesek maradtak vezetőjükhöz és elfogadták ítéletét.

26. Mikor a hitetlenek szívében fellobbant a forró indulat, ami a tudatlanság forró indulata volt, Allah megnyugvást bocsátott az Ő Prófétájára, a hívőkre és kötelezte őket az őrizkedés parancsára, amire ők érdemesültebbek voltak. Allah minden dologról tud[2282].

لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرُّؤْيَا بِالْحَقِّ لَتَدْخُلُنَّ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ إِن شَاء اللَّهُ آمِنِينَ مُحَلِّقِينَ رُؤُوسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ لَا تَخَافُونَ فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا فَجَعَلَ مِن دُونِ ذَلِكَ فَتْحًا قَرِيبًا ﴿٢٧﴾

27. Truly did Allah fulfil the vision for His Messenger. ye shall enter the Sacred Mosque, if Allah wills, with minds secure, heads shaved, hair cut short, and without fear. For He knew what ye knew not, and He granted, besides this, a speedy victory[2283].

27. Allah beteljesítette az Ő Prófétájának látomását az Igazzal. hogy betérjenek a Sérthetetlen Szentélybe, ha Allah is akarja, békességben, fejüket leborotválva, hajukat levágva, félelem nélkül. Ő tudta azt, mit ti nem tudtatok és ezen túl is megtette nektek a gyors győzelmet[2283].

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿٢٨﴾

28. It is He Who has sent His Messenger with Guidance and the Religion of Truth, to proclaim it over all religion: and enough is Allah for a Witness.

28. Ő az, Ki elküldte Prófétáját az Útmutatással, az Igaz Hitvallással, hogy azt hirdesse minden más hitvallás felett. Allah elegendő Tanúnak.

مُّحَمَّدٌ رَّسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاء عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاء بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِم مِّنْ أَثَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَاةِ وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْأَهُ فَآزَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوَى عَلَى سُوقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيَغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُم مَّغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿٢٩﴾

29. Muhammad is the apostle of Allah. and those who are with him are strong against Unbelievers, (but) compassionate amongst each other. Thou wilt see them bow and prostrate themselves (in prayer), seeking Grace from Allah and (His) Good Pleasure.

[2283] The Prophet had had a dream that he had entered the Sacred Mosque at Makkah, just before he decided on the journey which resulted in the Treaty of Hudaybiyah. By it he and his people could enter next year without the least molestation and in the full customary garb, with head shaved or hair cut short, and all the customary minor rites of pilgrimage.

A Próféta, mielőtt Medinából arra az útra vonult volna ki, mely Hudeybiyáhban végződött, álmot látott, melyben belépett Mekkában a Sérthetetlen Szentélybe. A békekötés után az álom valóra vált, egy évre rá a Muszlimok gondtalanul be tudtak lépni zarándok öltözékben, borotvált fejjel, vagy rövidre vágott hajjal a Szentélybe és el tudták végezni a zarándoklat hivatalos szertartását.

On their faces are their marks, (being) the traces of their prostration. This is their similitude in the Taurat; and their similitude in the Gospel is: like a seed which sends forth its blade, then makes it strong; it then becomes thick, and it stands on its own stem, (filling) the sowers with wonder and delight. As a result, it fills the Unbelievers with rage at them. Allah has promised those among them who believe and do righteous deeds forgiveness, and a great Reward[2284].

29. *Mohammed, Allah Prófétája. Akik vele vannak erősek a hitetlenek felett és könyörületesek egymás közt. Láthatod őket térdepelve, leborulva, vágyva Allah kiváltságát és megelégedését. Jegyeik arcaikon vannak a leborulások nyomaitól. Ez az ő példájuk a Tórában és példájuk az Evangéliumban: akár a mag, mi szárba szökell, majd megerősödik. Majd megvastagszik, és saját szárán megáll, (megtöltve) a szántovető (szívét) csodálattal. És ez gyűlölettel tölti el a hitetleneket. Allah megígérte a megbocsájtást és a hatalmas bért azoknak, kik hisznek, jókat cselekszenek.*[2284]

[2284] The traces of their earnestness and humility are engraved on their faces, i.e., penetrate their inmost being, the face being the outward sign of the inner man. If we take it in its literal sense, the traces might mean the marks left by repeated prostration on their foreheads.
In the Book of Moses in the Pentateuch, the posture of humility in prayer is indicated by prostration: e.g., Moses and Aaron "fell upon their faces", Num. 16:22.
The similitude in the Gospel is about how the good seed is sown and grows gradually, even beyond the expectation of the sower: "the seed should spring and grow up, he knoweth not how; for the earth bringeth forth fruit of herself; first the blade, then the ear, after that the full corn in the ear": Mark. 4:27-28.
Thus Islam was preached by the holy Prophet;

Komolyságuk és alázatuk jelei arcaikon vannak. Két dolog jelenik meg. A spirituális eltökéltség és belső béke felszínre jutása az arcon. A másik a fizikai jel, a gyakori imádkozás, leborulás jele a homlokon, amivel a földet érinti a hívő.
Mózes Öt Könyvében több helyen találkozunk Mózes és Áron földre borulásával, pl. Numeri, 16:22. „Ők pedig arcukra borulának…"
Az Evangéliumi példabeszéd a magról, mi a szántovető várakozásán túl megerősödik és nő, így szól: „… [27] a mag pedig kihajt és felnő, ő maga sem tudja miképpen. [28]Mert magától terem a föld, először füvet, azután kalászt, azután teljes buzát a kalászban." Márk, 4:27-28.
Ekképpen hirdette az iszlámot a Próféta.

49. AL-HUJRAAT (THE PRIVATE APARTMENTS-LAKOSZTÁLYOK)

Introduction to Surah Al-Hujraat (The Private Apartmnents)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah takes its name from verse 4 in which the word *hujurat* has occurred.

Period of Revelation

Traditions show and the subject matter of the Surah also supports the same that this Surah is a collection of the commandments and instructions sent down on different occasions, which have been put together because of the relevancy of the theme. Moreover, the traditions also show that most of these commandments were sent down during the final stage of the Holy Prophet's life at Madinah. For instance, about verse 4 the commentators state that it was sent down concerning the Bani Tamim whose deputation had arrived in Madinah and started calling out to the Holy Prophet from outside the apartments (*hujurat*) of his wives, and according to all biographical books on the Holy Prophet's life this deputation had visited Madinah in A. H. 9. Likewise, about verse 6 a large number of the traditions of *Hadith* confirm that it was sent down concerning Walid bin Uqbah whom the Holy Prophet had sent to collect the zakat from the Bani al-Mustaliq, and it is well known that Walid bin Uqabah had become a Muslim on the conquest of Makkah.

Subject Matter and Topics

The subject matter of this Surah is to teach the Muslims the manners worthy of true believers.
In the first five verses they have been taught the manners they should observe with regard to Allah and His Messenger.
Then, they have been given the instruction that it is not right to believe in every news blindly and to act according to it, without due thought. If information is received about a person, a group or a means is not reliable, it should be tested and examined to see whether the news is authentic or not before taking any action on it.
Then, it has been told what attitude should the other Muslims adopt in case two groups of the Muslims fall to mutual fighting.
Then the Muslims have been exhorted to safeguard against the evils that corrupt collective life and spoil mutual relationships. Mocking and taunting each other, calling others by nicknames, creating suspicions, prying into other people's affairs and back biting are the evils which are not only sins in themselves but they also corrupt society. Allah has mentioned all these evils separately and forbidden them as unlawful.
After this, the national and racial distinctions that cause universal corruption in the world have been condemned. Nations and tribes and families pride of Ancestry and their looking down upon others as inferior to themselves and their pulling down others only for the sake of establishing their own superiority is an important factor that has filled the world with injustices and tyranny. Allah in a brief verse has cut at the root of this evil by stating that all men are descendants of the same one pair and their division into tribes and communities is only for the sake of recognition, not for boasting and

pride, and there is no lawful basis of one man's superiority over the other except on the basis of moral excellence.
In conclusion, the people have been told that the real thing is not the verbal Profession of the Faith but to believe in Allah and His messenger truly, to obey them in practical life and to exert sincerely with one's self and wealth in the cause of Allah. True believers are only those who adopt this attitude. As for those who profess Islam merely orally without affirmation by the heart and then adopt an attitude as if they had done someone a favor by accepting Islam, may be counted among the Muslims in the world, may even be treated as Muslims in society, but they cannot be counted as believers in the sight of Allah.

Bevezetés az Al-Hudzsrat (Lakosztályok) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szúra címe a 4. versben hangzik el.

A kinyilatkoztatás ideje

A Hadiszok és támakörök azt igazolják, hogy ez a Szúra csokorba gyűjti azokat az instrukciókat, melyek különböző alkalmakkor nyilatkoztattak ki. A Hadiszok arra is rávilágítanak, hogy ezek az elrendelések a Próféta életének utolsó szakaszában, Medinában születtek. A 4. versről kommentátorok úgy tartják, hogy Bani Tamim küldöttségének idején nyilatkoztatott ki, akik Medinában tettek látogatást és a Prófétát feleségei lakosztályából hívták ki, holott a Próféta életrajz írói többségében úgy nyilatkoznak, hogy ez a látogatás a Hidzsra 9. évében történt Medinában. A 6. versről számos Hadisz állítja, hogy Walid bin Uqbah küldetésére utal, akit a Próféta Bani al-Mustaliq törzséhez irányított, a Zakat adó beszedésére. Itt pedig az okozza az ellentmondást, hogy Walid bin Uqba köztudottan csak Mekka visszafoglalása után lett Muszlim.

Témakörök

A Szúra a Muszlimok illő viselkedésének szabályaival foglalkozik. Az első öt versben Allahhal és az Ő Prófétájával szembeni tisztelelteljes viselkedésre hívja fel a figyelmet.
Majd arra születik instrukció, hogy nem kell minden hírt vakon készpénznek venni és aszerint cselekedni, meggondolatlanul. Ha valakiről tájékoztatást kapunk, csak a megfelelő bizonyosság és

hiteles források megerősítése után döntsük el, hogy az információ igaz, érdemes-e arra, hogy továbblépjünk, vagy nem.
Hogy kell viselkedni egy harmadik félnek akkor, ha a Muszlimok egymás közt harcolnak?
A Muszlimoknak vissza kell fogni magukat a gonosz csábításától, ami megmérgezi magán és társadalmi életüket. Tilos egymást gúnyolni, becenéven, ill. lekicsinylően illetni egymást, feltevéseket gyártani, rágalmakat elhinteni, mások magánéletében, dolgaiban kotorászni. Ezek nem csak egyszerű bűnök magunk ellen, hanem a társadalom megrontásához vezetnek.
El kell ítélni a nemzeti sovinizmust és az etnikumok közti rasszizmust. Nemzetek, dinasztiák származási alapon érzett büszkesége és az ezzel kapcsolatos felsőrendűségi érzés táplálása igazságtalansághoz, zsarnoksághoz vezet. Ezzel kapcsolatban Allah tömören elvágja a gonosz útját. Az egész emberiség egy emberpár leszármazottja. A belőlük származó törzsek, népek különbözősége arra való, hogy megismerjük egymást és felfedezzük a legfontosabb összekötő kapcsot közöttünk: a morális erényeket, melyek egyedül képezhetik a rangsorolás alapját.
Következtetésként Allah felszólít a hit gyakorlati követésére a mindennapi életben és nem a szavak szintjén csupán. Lehet, hogy a világon sok ember vallja magát Muszlimnak szóban, de ez nem jelent semmit. Az a lényeg, hogy Allah Muszlimnak tart-e minket?

49. Al-Hujraat	49. Al-Hudzsrat
THE PRIVATE APARTMENTS	**LAKOSZTÁLYOK**
Total Verses: 18	Összes vers: 18
Revealed At: Medina	Medinai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١﴾

1. O Ye who believe! Put not yourselves forward before Allah and His Messenger. but fear Allah. for Allah is He Who hears and knows all things[2285].

1. Ó, kik hisznek! Ne tolakodjatok Allah és az Ő Prófétája elé és őrizkedjetek Allahtól. Mert bizony, Allah a Meghalló, a Mindentudó[2285].

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَن تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٢﴾

2. O ye who believe! Raise not your voices above the voice of the Prophet, nor speak aloud to him in talk, as ye may speak aloud to one another, lest your deeds become vain and ye perceive not.

[2285] Several shades of meaning are implied: • do not make yourselves conspicuous in word or deed when in the presence of Allah (e.g. in a Mosque, or at Prayers or religious assemblies): • do not anticipate in word or deed what your Leader (Allah's Messenger) may say or do; • do not be impatient, trying to hasten things before the time is ripe, of which the best Judge is Allah, Who speaks through His Messenger. Be reverent in all things, as in the presence of Allah: for He hears and sees all things. • Look to the Quran and the Sunnah of the Prophet (peace be on him) for guidance and let nothing else take precedence of them.

Többféle jelentés és jelentésárnyalat lehetséges: 1. Ne viselkedjetek, kihívó, feltűnő módon szóban és cselekedetben Allah előtt (Mecsetben, vallási közösségben, stb.) 2. Ne vágjatok közbe vallási vezetőtök szavába, tetteibe. 3. Ne siettessétek a dolgokat még azelőtt, hogy az idő nem érett meg rájuk. Allah a legjobb Ítélő, Aki az Ő Prófétáján keresztül szól az emberekhez. Úgy viselkedjetek előtte, mintha Allah előtt lennétek, Aki tud és Lát mindent. 4. Keressétek az Útmutatást a Koránban, a Próféta Szunnájában és csak az ő példájukat használjátok.

2. Ó, kik hisznek! Ne emeljétek hangotokat a Próféta hangja fölé és ne hangoskodjatok vele beszéd közben, mint ahogy egymás közt hangoskodtok, nehogy tetteitek hiábavalókká legyenek és ti nem is érzékelitek.

إِنَّ الَّذِينَ يَغُضُّونَ أَصْوَاتَهُمْ عِندَ رَسُولِ اللَّهِ أُوْلَئِكَ الَّذِينَ امْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَى لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٣﴾

3. Those that lower their voices in the presence of Allah's Messenger,- their hearts has Allah tested for piety, for them is Forgiveness and a great Reward.

3. Kik visszafogják hangjukat Allah Prófétájánál, ezek ők, kiknek szívét Allah vizsgának tette ki őrizkedésből. Megbocsájtás jár nekik és hatalmas bér.

إِنَّ الَّذِينَ يُنَادُونَكَ مِن وَرَاء الْحُجُرَاتِ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٤﴾

4. Those who shout out to thee from without the inner apartments - most of them lack understanding[2286].

4. Kik a hátsó lakosztályok mögül kiáltanak hozzád, legtöbbjük nem fogja fel[2286].

وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّى تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥﴾

5. If only they had patience until thou couldst come out to them, it would be best for them: but Allah is Oft-Forgiving, Most Merciful.

5. Ha türelemmel lennének, míg kijössz hozzájuk, jobb lenne nekik és Allah a Megbocsájtó, a Kegyelmes,

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن جَاءكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَإٍ فَتَبَيَّنُوا أَن تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ فَتُصْبِحُوا عَلَى مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ ﴿٦﴾

6. O ye who believe! If a wicked person comes to you with any news, ascertain the truth, lest ye harm people unwittingly, and afterwards become full of repentance for what ye have done[2287].

[2286] To shout aloud to your Leader from outside his Apartments shows disrespect both for his person, his time, and his engagements. Only ignorant fools would be guilty of such unseemly behaviour. It is more seemly for them to wait and bide their time until he is free to come out and attend to them. But, with the Messenger of Allah, much is forgiven that is due to lack of knowledge and understanding. In an earthly Court, ignorance of the Law excuseth no man. If a man behaved in that way to the General of an army or the Governor of a Province, not to speak of an earthly King, he would be laid hands on by the Guard, and could never gain the access he desires.

Ha valaki csak úgy bekiabál a Vezetőjéhez nem tisztelve őt, idejét és elfoglaltságát, nagy tiszteletlenségre vall. Csak tudatlan bolondok tesznek ilyet. Sokkal jobban tennék, ha megvárnák, míg szakít rájuk időt és kijön hozzájuk. De Allah Prófétájánál sok minden megbocsájtható. Ha ugyanezt egy földi hivatást betöltő vezetővel tennék, mondjuk egy idegenben állomásozó katonai hadtest tábornokának ablakán üvöltöznének be, valószínű más reakcióra számíthatnának. A törvény nem ismerete nem ment fel a büntetés alól.

[2287] All tittle-tattle or reports-especially if emanating from persons you do not know-are to be tested, and the truth ascertained. If they were believed and passed on, much harm may be done, of which you may have cause afterwards to repent heartily. Scandal or slander of all kinds is here condemned. That about women is specially denounced: 24: 11-20; 23-26

6. Ó, kik hisznek! Ha züllött életű hoz nektek híreket, bizonyosodjatok meg felőle, nehogy ártsatok vele valakinek tudatlanul, majd megbánjátok azt, mit tettetek[2287].

وَاعْلَمُوا أَنَّ فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي كَثِيرٍ مِّنَ الْأَمْرِ لَعَنِتُّمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ الْإِيمَانَ وَزَيَّنَهُ فِي قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ إِلَيْكُمُ الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ أُولَئِكَ هُمُ الرَّاشِدُونَ ﴿٧﴾

7. And know that among you is Allah's Messenger; were he, in many matters, to follow your (wishes), ye would certainly fall into misfortune. But Allah has endeared the Faith to you, and has made it beautiful in your hearts, and He has made hateful to you Unbelief, wickedness, and rebellion; such indeed are those who walk in righteousness[2288];-

7. Tudjátok meg, hogy köztetek van Allah Prófétája. Ha ő engedelmeskedne nektek sok dologban, biztos, hogy balszerencse érne titeket. De megszerettette veletek a hitet és feldíszítette azt szíveitekben. Meggyűlöltette veletek a hitetlenséget, a züllöttséget, az engedetlenséget. Ezek ők, kik helyes irányban haladnak[2288],-

فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَنِعْمَةً وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٨﴾

8. A Grace and Favour from Allah. and Allah is full of Knowledge and Wisdom.

8. Kiváltságképpen és Kegyként Allahtól. Allah Bölcs veletek.

وَإِن طَائِفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا فَإِن بَغَتْ إِحْدَاهُمَا عَلَى الْأُخْرَى فَقَاتِلُوا الَّتِي تَبْغِي حَتَّى تَفِيءَ إِلَى أَمْرِ اللَّهِ فَإِن فَاءتْ فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿٩﴾

9. If two parties among the Believers fall into a quarrel, make ye peace between them: but if one of them transgresses beyond bounds against the other then fight ye (all) against the one that transgresses until it complies with the command of Allah; but if it complies then make peace between them with justice and be fair: for Allah loves those who are fair (and just)[2289].

Pletykák, híreszt elések, különösen, ha azok általunk ismeretlen személyektől származnak, ellenőrzésre szorulnak. Ha ezek megerősítés nélkül mennek tovább és kellemetlenséget okoznak ártanak embereknek, akkor ennek a bűnnek mi is részesei vagyunk. Rágalmakba, gyanúsítgatásokba nem szabad beállnunk. Ez nőkre különösen vonatkozik, lásd 24:11-20 és 23-26.

[2288] The messenger of Allah, if he consults his friends and associates, should not be expected to follow their advice in all matters. The judgment and responsibility are his: he sees farther than the rest, and he is not swayed by personal feeling as others may be.

Ha Allah Prófétája konzultál követőivel, nem várható el tőle, hogy tanácsaik szerint döntsön mindenben. Öt terheli a döntés felelőssége és ő messzebbre lát, mint bárki más. Emellett nem hat rá személyes érdekeltség, csak küldetésének véghezvitele.

[2289] Individual quarrels are easier to compose than group quarrels, or, in the modem world, national quarrels. But the collective community of Islam should be supreme over groups or nations. It would be expected to act justly and try to compose the quarrel, for peace is better than fighting. But if one party is determined to be the

9. Ha két hívő tábor harcba keveredik, tegyetek békét közöttük. De ha egyikük irigy, kapzsi vággyal veti magát a másikra, küzdjétek le azt, amelyik törvényt szeg, míg vissza nem tér Allah elrendelésébe. Ha visszatért, teremtsetek békét köztük Igazsággal, Méltányossággal, mert bizony, Allah szereti a méltányosakat[2289].

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٠﴾

10. The Believers are but a single Brotherhood: So make peace and reconciliation between your two (contending) brothers; and fear Allah, that ye may receive Mercy.

10. Mert bizony a hívők testvérek. Teremtsetek békét testvéreitek között és őrizkedjetek Allahtól, hátha tán kegyelmet nyertek.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرْ قَومٌ مِّن قَوْمٍ عَسَى أَن يَكُونُوا خَيْرًا مِّنْهُمْ وَلَا نِسَاء مِّن نِّسَاء عَسَى أَن يَكُنَّ خَيْرًا مِّنْهُنَّ وَلَا تَلْمِزُوا أَنفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ بِئْسَ الِاسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَن لَّمْ يَتُبْ فَأُوْلَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿١١﴾

11. O ye who believe! Let not some men among you laugh at others: It may be that the (latter) are better than the (former): Nor let some women laugh at others: It may be that the (latter are better than the (former): Nor defame nor be sarcastic to each other, nor call each other by (offensive) nicknames: Ill-seeming is a name connoting wickedness, (to be used of one) after he has believed: And those who do not desist are (indeed) doing wrong[2290].

11. Ó, kik hisznek! Ne tegye egyik társaság se nevetségessé a másikat. Lehet, hogy ők (a másikak) jobbak náluk. Asszonyok se (nevessék ki) az asszonyokat. Lehet, hogy jobbak azok, (kiken

---

aggressor, the whole force of the community is brought to bear on it. The essential condition of course is that there should be perfect fairness and justice and respect for the highest principles; for Islam takes account of every just and legitimate interest without separating spiritual from temporal matters. The League of Nations failed because these essentials were absent and today the United Nations fails for the same reason.

Az összetűzéseknek minden fajtáját érinti a vers, legyenek azok egyéniek, csoportosak, vagy nemzetek közöttiek. Az Iszlám kollektív hívőközössége több joggal van felruházva, mint csoportok vagy nemzetek. Ezt a jogot az Igazság beteljesítésére kötelessége gyakorolni. Joga van békétlenségeket, összeütközéseket lecsillapítani, békét teremteni, mert a béke jobb, mint a harc. De ha az egyik fél agresszor, akkor az egész kollektív hívő közösség kötelessége, hogy ellene forduljon és lerendezze. Igazságot és méltányosságot kell érvényesíteni mindenkor, a legmagasabb elvi elvárások szerint. Az Iszlámban az Igazság és Méltányosság evilági megítélése nem választható el, annak spirituális megítélésétől, tehát nem rögzülhet a döntés a mindennapi anyagi érdekek szintjére. Az Iszlám Jogi megítélése szerint az ENSZ működése hosszútávon holtvágányra jut, ha nem ezeket az elveket érvényesíti.

[2290] Mutual ridicule ceases to be fun when there is arrogance or selfishness or malice behind it. We may laugh with people, to share in the happiness of life: we must never laugh at people in contempt or ridicule. In many things they may be better than ourselves!
An offensive nickname may amount to defamation, but in any case, there is no point in using offensive nicknames, or names that suggest some real or fancied defect.

A nevetés, jó hangulat akkor szórakoztató, ha nincs mögötte önzés, gúny és mások lejáratása. Együtt nevethetünk másokkal, hogy részesei legyünk örömüknek, de sohasem nevethetünk ki, vagy tehetünk nevetségessé másokat. Bizonyos, hogy akiket kinevetünk, több tekintetben jobbak nálunk.
Sértő, becsmérlő gúnynevek használata is kerülendő, amivel nevetségessé teszünk másokat, vagy melyek lejáratják őket testi hibájuk, vagy valamilyen tulajdonságuk miatt.

nevetnek). Ne becsméreljétek egymást és ne sértegessétek egymást gúnynevekkel. Becstelen a züllött név a hit után. Kik nem fogadnak bűnbánatot, azok (valóban) bűnösök[2290].

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَب بَّعْضُكُم بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢﴾

12. O ye who believe! Avoid suspicion as much (as possible): for suspicion in some cases is a sin: And spy not on each other behind their backs. Would any of you like to eat the flesh of his dead brother? Nay, ye would abhor it...But fear Allah. For Allah is Oft-Returning, Most Merciful[2291].

12. Ó, kik hisznek! Kerüljetek el mindenféle gyanúsítgatást. Mert bizony, néhány gyanú vétek. Ne kémkedjetek, és ne terjesszétek egymás rosszhírét. Vagy tán egyikőtök holt testvére húsát szeretné enni? Ez gyűlöletes lenne nektek. Őrizkedjetek Allahtól, mert bizony Allah a Megenyhülő, a Kegyelmes[2291].

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُم مِّن ذَكَرٍ وَأُنثَى وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِندَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿١٣﴾

13. O mankind! We created you from a single (pair) of a male and a female, and made you into nations and tribes, that ye may know each other (not that ye may despise (each other). Verily the most honoured of you in the sight of Allah is (he who is) the most righteous of you. And Allah has full knowledge and is well acquainted (with all things)[2292].

[2291] Most kinds of suspicion are baseless and to be avoided, and some are crimes in themselves: for they do cruel injustice to innocent men and women.
Spying, or enquiring too curiously into other people's affairs, means either idle curiosity, and is therefore futile, or suspicion carried a stage further, which almost amounts to sin.
Back- biting also is a brood of the same genus. It may be either futile but all the same mischievous, or it may be poisoned with malice, in which case it is a sin added to sin.
No one would like even to think of such an abomination as eating the flesh of his brother. But when the brother is dead, and the flesh is carrion, abomination is added to abomination. In the same way we are asked to refrain from hurting people's feelings when they are present; how much worse is it when we say things, true or false, when they are absent!

A legtöbb gyanúsítgatás alaptalan és kerülendő. Néhányuk egyenesen bűn, mert komoly igazságtalanságot hordoz ártatlan embereknek, férfiakról és nőkről.
Mások ügyeiben való matatás, kémkedés, ha csak merő kíváncsiságból történik, akkor teljesen hiábavaló, ha pedig ennél több, akkor komoly bűn is lehet.
Rosszhír keltés és terjesztés ugyancsak lehet hiábavaló, de ha tudatos, vagy alapvető hazugságokat is tartalmaz egy lejáratő kampány érdekében, akkor ez túlnő a pletyka szintjén és komoly bűn.
Senki sem gondolhat olyanra, hogy fivére húsát eszi. De ha fivére halott, akkor annak fogyasztása kétszeres bűn. A bűn hozzáadódik egy másik bűnhöz. Ilyen az, ha valaki pletykát terjeszt, majd gyanúsítgat és hogy talpon maradjon, még hazugsággal is tetézi beszédét és lejáratásba kezd.

[2292] This is addressed to all mankind and not only to the Muslim brotherhood, though it is understood that in a perfected world the two would be synonymous. As it is, mankind is descended from one pair of parents. Their tribes, races, and nations are convenient labels by which we may know certain differing characteristics. Before Allah they are all one, and he gets most honour who is most righteous.

13. Ó, emberek! Megteremtettünk titeket az (egy pár) férfiból és nőből. Megtettünk benneteket népekké és törzsekké, hogy megismerjétek egymást. Mert bizony, a legnemesebb köztetek Allah Színe előtt az, ki a legőrizkedőbb. Allah a Mindentudó, az Értesült[2292].

قَالَتِ الْأَعْرَابُ آمَنَّا قُل لَّمْ تُؤْمِنُوا وَلَكِن قُولُوا أَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ وَإِن تُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَا يَلِتْكُم مِّنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٤﴾

14. The desert Arabs say, "We believe." Say, "Ye have no faith; but ye (only)say, 'We have submitted our wills to Allah,' For not yet has Faith entered your hearts. But if ye obey Allah and His Messenger, He will not belittle aught of your deeds: for Allah is Oft-Forgiving, Most Merciful[2293]."

14. Az sivatagi Arabok így szólnak: „Hiszünk." Mondd: „Ti nem hisztek, de mondjátok (csak), hogy: alávetjük magunkat Allah akaratának. Mert még nem tért be a hit szívetekbe. Ha engedelmeskedtek Allahnak és az Ő Prófétájának, Ő nem fogja lekicsinyíteni tetteiteket egyáltalán. Mert bizony, Allah a Megbocsájtó, a Kegyelmes[2293].

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُوْلَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ﴿١٥﴾

15. Only those are Believers who have believed in Allah and His Messenger, and have never since doubted, but have striven with their belongings and their persons in the Cause of Allah: Such are the sincere ones.

15. Azok a hívők, kik hisznek Allahban, az Ő Prófétájában, majd nem kételkednek, de küzdenek vagyonukkal és életükkel Allah Útján. Ezek ők, az Igazak.

قُلْ أَتُعَلِّمُونَ اللَّهَ بِدِينِكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٦﴾

Ez a vers nem csak a Muszlimokhoz, hanem a Földkerekség minden emberéhez szól. Aki érti az Iszlám lényegét, Muszlim elnevezés alatt is az emberiséget érti, de sajnos ma ez nem így van. Az emberiség egy emberpártól származik, a mi ősatyánktól és ősanyánktól. Törzsek, etnikumok, nemzetek jöttek létre, melyek más viszonyok között, más kultúrákat, alakulatokat, viszonyulásokat hoztak létre. Allah előtt, azonban ők mind egyek, egyformák! Az Ő számára csak egyenességük őrizkedésük, becsületességük, szolgálatuk alapján van különbség egyén és egyén között! Semmi más nem számít!

[2293] The desert Arabs were somewhat shaky in their faith. Their hearts and minds were petty, and they thought of petty things, while Islam requires the complete submission of one's being to Allah. Some of the failings of the desert Arabs are described in 48:11-15. But the reference here is said to be to the Banu Asad, who came to profess Islam in order to get charity during a famine.

A sivatagi Arabok hite felszínes volt. Szívük és eszük csak a leggyakorlatiasabb dolgokat fogta fel, az elvont dolgok iránt érzéktelenek voltak. Az Iszlám, viszont teljes alávetettséget és odaadást rendel el Allah iránt. A sivatagi Arabok néhány tulajdonságát a 48:11-15 ismerteti. Az itteni utalás Banu Asad törzsére vonatkozik, akik azért vették fel az Iszlámot, hogy az éhínség idején segélyben részesüljenek.

16. Say: "What! Will ye instruct Allah about your religion? But Allah knows all that is in the heavens and on earth: He has full knowledge of all things[2294].

16. Mondd: „Tán ti akarjátok kitanítani Allahot hitvallásotokról? Allah tud mindent, mi az Egeken és a Földön van, Allah mindenek Tudója[2294].

يَمُنُّونَ عَلَيْكَ أَنْ أَسْلَمُوا قُل لَّا تَمُنُّوا عَلَيَّ إِسْلَامَكُم بَلِ اللَّهُ يَمُنُّ عَلَيْكُمْ أَنْ هَدَاكُمْ لِلْإِيمَانِ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٧﴾

17. They impress on thee as a favour that they have embraced Islam. Say, "Count not your Islam as a favour upon me: Nay, Allah has conferred a favour upon you that He has guided you to the faith, if ye be true and sincere[2295].

17. Éreztetik veled, hogy miattad vették fel az Iszlámot. Mondd: „Nem nekem tesztek szívességet Iszlámotokkal. Mi több! Allah tesz nektek szívességet azzal, hogy elvezet titeket a hitre, ha igazak vagytok[2295].”

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾

18. "Verily Allah knows the secrets of the heavens and the earth: and Allah Sees well all that ye do."

18. Mert bizony, Allah Ismeri az Egek és a Föld titkait. Allah Látója annak, mit tesztek.

[2294] 'You say (or perhaps even think) that you are Muslims, but where are the fruits of your Faith? Allah knows the innermost motives and secrets of your heart, and you cannot deceive Him by attaching a certain label to yourselves'. Alas! that this answer to the desert Arabs is true of so many others in our own times!

„Azt állítjátok, hogy Muszlimok vagytok. Akkor hol vannak hitetek gyümölcsei? Allah a Legjobb Tudója legbelsőbb motivációitoknak és annak, hogy mit titkoltok szívetekben. Nem téveszthetitek meg Őt azzal, ha valamilyen címmel, jogosultsággal ruházzátok fel magatokat”. Ez a válasz a sivatagi Araboknak és igaz ma is nagyon sok emberre!

[2295] Islam in itself is a precious privilege. By accepting it we confer no favour on its preacher or on any community. If the acceptance is from the heart, it is a great favour done to those who accept, that the Light of Allah has entered their hearts and they have received guidance.

Az Iszlám egy becses kiváltság. Ha elfogadjuk, akkor nem másoknak teszünk szívességet, nem mások kedvében akarunk ezzel járni. Ha az elfogadás szívből jön, az hatalmas kiváltság annak, kinek szívében megtapad. Allah Világossága tölti el és Útmutatást kap általa.

50. QAF (THE LETTER QAF-QAF)

Introduction to Surah Qaf (The Letter Qaf)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah derives its name from the initial letter *Qaf*, thereby implying that it is the Surah which opens with the alphabetic letter *Qaf*.

Period of Revelation

There is no authentic tradition to show as to when exactly this Surah was sent down. A study of the subject matter, however, reveals that its period of revelation is the second stage of the Holy Prophet's life at Makkah, which lasted from the third year of the Prophethood till the fifth year. We have given the characteristics of this period in the Introduction to the Sarah Al-An'am. In view of those characteristics it can be said that this Surah might have been sent down in about the 5th year, when the antagonism of the disbelievers had become quite intense but had not yet assumed tyrannical proportions.

Theme and Topics

Authentic traditions show that the Holy Prophet used to recite this Surah generally in the Prayer on the Eid days. A woman named Umm Hisham bin Harithah, who was a neighbor of the Holy Prophet, says that she was able to commit Surah Qaf to memory only because she often heard it from the Holy Prophet in the Friday sermons. According to some other traditions he often recited it in the Fajr Prayer. This makes it abundantly clear that this was an important Surah in the sight of the Holy Prophet. That is why he made sure that its contents reached as many people as possible over and over again.

The theme of the entire Surah is the Hereafter. When the Holy Prophet started preaching his message in Makkah what surprised the people most was the news that people would be resurrected after death, and they would have to render an account of their deeds. They said that that was impossible; human mind could not believe that that would happen. After all, how could it be possible that when the body had disintegrated into dust the scattered particles would be reassembled after hundreds of thousands of years to make up the same body once again and raised up as a living body, Allah in response sent down this discourse.

Bevezetés a Qaf (Qaf) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szúra a Qaf-al kezdődik, mint nyitóbetű.

A kinyilatkoztatás ideje

Nincs autentikus Hadisz, ami ennek a Szúrának az idejét pontosan jelölné. A téma alapján a Prófécia Mekkai időszakának második negyedére tehető, ami a harmadik és ötödik év között időt jelenti. A Mekkai időbesorolást a 6. Al-An'am (Jószág) Szúra előszava tárgyalja. Feltehetőleg inkább az ötödik évben születhetett, amikor élesedett a hitetlenek ellenségeskedése, de még ez nem váltott ki meghurcolásokat és zsarnoki reakciót.

Témakörök

Autentikus Hadiszok arról tájékoztatnak, hogy a Próféta az Eid (Eid al-Adha és Eid al-Fitr) ünnepeken recitálta ezt a Szúrát. Egy Umm Hisham bin Harithah nevű asszony, aki a Próféta szomszédságában lakot, azért tudta fejből az egész Szúrát, mert gyakran hallotta a Prófétát ezt recitálni a pénteki imák idején. Kommentátorok azt közlik, hogy a hajnali imákon is gyakran elhangzott. Mindez tisztán jelzi, hogy a Szúrának különös jelentősége van, ezért a Próféta igyekezett minél több emberhez eljuttatni. Az egész Szúra a Túlvilággal foglalkozik. Amikor a Próféta elkezdte tanításait Mekkában, az emberek hitetlenkedve álltak a Feltámadás fogalma előtt. Nem értették, miként kelhet életre egy szertefoszlott, lebomlott, porrá lett test a semmiből és következhet be az elszámolás ezek után. Allah válaszul ezt a Szúrát küldte.

50. Qaf	50. Qaf
THE LETTER QAF	**QAF**
Total Verses: 45	Összes vers: 45
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

ق وَالْقُرْآنِ الْمَجِيدِ ﴿١﴾

1. Qaf; By the Glorious Qur'an (Thou art Allah's Messenger).

1. Qaf. A Dicsőséges Koránra (te vagy Allah Prófétája).

بَلْ عَجِبُوا أَن جَاءهُمْ مُنذِرٌ مِّنْهُمْ فَقَالَ الْكَافِرُونَ هَذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ ﴿٢﴾

2. But they wonder that there has come to them a Warner from among themselves. So the Unbelievers say: "This is a wonderful thing[2296]!

2. Mi több! Csodálkoztak, hogy figyelmeztető jött közülük. A hitetlenek így szólnak: „Ez furcsa dolog[2296]!"

أَئِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا ذَلِكَ رَجْعٌ بَعِيدٌ ﴿٣﴾

3. "What! When we die and become dust, (shall we live again?) That is a (sort of) return far (from our understanding)."

3. Ha meghalunk és por leszünk (életre kelünk újból?). Ez a visszatérés távol van (attól, hogy értsük)."

قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنقُصُ الْأَرْضُ مِنْهُمْ وَعِندَنَا كِتَابٌ حَفِيظٌ ﴿٤﴾

4. We already know how much of them the earth takes away: With Us is a record guarding (the full account)[2297].

[2296] In a sense their wonder is natural: do we wonder at the glorious sun? In another sense it is unnatural: what should we say of a man who fails to see in broad daylight?

Bizonyos tekintetben csodálkozásuk érthető: csodálkozunk-e mi magunk a csodálatos Napon? Egy másik tekintetben viszont nem érthető: mit mondhatunk arra az emberre, aki nem látja a Napot fényes nappal?

[2297] The earth only corrupts and takes away the body when they are dead; it has no power over the soul. The full account of the soul's doings is in Allah's Record.

4. Mi tudjuk, mennyit nyel el belőlük a Föld, de Nálunk van a Megőrző Feljegyzés[2297].

بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءهُمْ فَهُمْ فِي أَمْرٍ مَّرِيجٍ ﴿٥﴾

5. But they deny the Truth when it comes to them: so they are in a confused state.

5. Mi több! Meghazudtolják az Igazat, mikor az eljön hozzájuk, s ők zavarodottak lettek dolgaikban.

أَفَلَمْ يَنظُرُوا إِلَى السَّمَاء فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا وَمَا لَهَا مِن فُرُوجٍ ﴿٦﴾

6. Do they not look at the sky above them?- How We have made it and adorned it, and there are no flaws in it[2298]?

6. Nem néznek tán fel az Égre felettük? Hogy építettük meg és díszítettük fel azt minden rés nélkül[2298]*?*

وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنبَتْنَا فِيهَا مِن كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ ﴿٧﴾

7. And the earth- We have spread it out, and set thereon mountains standing firm, and produced therein every kind of beautiful growth (in pairs)-

7. A Földet kiterítettük, majd szilárd Hegyvonulatokat vetettünk rá és előhoztunk azon minden pompás párból,-

تَبْصِرَةً وَذِكْرَى لِكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ ﴿٨﴾

8. To be observed and commemorated by every devotee turning (to Allah..

8. Látványként, emlékeztetőként minden (Allahhoz) forduló szolgálónak.

وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاء مَاء مُّبَارَكًا فَأَنبَتْنَا بِهِ جَنَّاتٍ وَحَبَّ الْحَصِيدِ ﴿٩﴾

9. And We send down from the sky rain charted with blessing, and We produce therewith gardens and Grain for harvests;

9. Lebocsátottuk áldásként az Égből a vizet, majd előhoztuk általa a kerteket és az aratni való gabonát,

وَالنَّخْلَ بَاسِقَاتٍ لَّهَا طَلْعٌ نَّضِيدٌ ﴿١٠﴾

10. And tall (and stately) palm-trees, with shoots of fruit-stalks, piled one over another;-

10. A magasba törő pálmafákat, miknek gyümölcsfüzérei sorokba rendezettek,-

رِزْقًا لِّلْعِبَادِ وَأَحْيَيْنَا بِهِ بَلْدَةً مَّيْتًا كَذَلِكَ الْخُرُوجُ ﴿١١﴾

A föld szétoszlatja és magáévá teszi a testet, annak halála után. De a testnek nincs hatalma a lélek felett. A lélek tetteiről szóló teljes feljegyzés Allahnál van.

[2298] The greatest philosophers have found a difficulty in understanding the skeptical position when they contemplate the wonder and mystery of the skies with all the countless beautiful stars and planets and light in them, and laws of order, motion, and symmetry, that respond to the highest mathematical abstractions without a flaw. Can blind Chance give rise to such conditions?

A legnagyobb filozófusok is nehezen értik a szkeptikusok pozícióját, amikor az ég csodájáról elmélkednek, látva a sok gyönyörű csillagot, égitesteket, a belőlük áradó fényeket, rendet, törvényszerűséget, szimmetriát, ami a legmagasabb fokú matematikai absztrakcióra utal, hiba nélkül. Vak lehetőség eredményezhet-e ilyen állapotot?

11. As sustenance for (Allah's) Servants;- and We give (new) life therewith to land that is dead. Thus will be the Resurrection.

11. Gondviselésként a szolgálóknak, majd életet vittünk általa a holt tájra. Ekképpen hát a Feltámadás.

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَأَصْحَابُ الرَّسِّ وَثَمُودُ ﴿١٢﴾

12. Before them was denied (the Hereafter) by the People of Noah, the Companions of the Rass, the Thamud[2299],

12. Meghazudtolták (a Túlvilágot) előttük népei Noénak, Rass Lakóinak és Thamudnak[2299].

وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ وَإِخْوَانُ لُوطٍ ﴿١٣﴾

13. The 'Ad, Pharaoh, the brethren of Lut[2300],

13. Aádnak, Fáraónak és Lót fivéreinek[2300],

وَأَصْحَابُ الْأَيْكَةِ وَقَوْمُ تُبَّعٍ كُلٌّ كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ وَعِيدِ ﴿١٤﴾

14. The Companions of the Wood, and the People of Tubba'; each one (of them) rejected the apostles, and My warning was duly fulfilled (in them)[2301].

14. Az Erdő Lakói, Tubba népe, mind meghazudtolták a Prófétákat és beteljesült (rajtuk) az Ígéret[2301].

أَفَعَيِينَا بِالْخَلْقِ الْأَوَّلِ بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ مِّنْ خَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿١٥﴾

15. Were We then weary with the first Creation, that they should be in confused doubt about a new Creation?

15. Tán annyira kimerített Bennünket az első Teremtés, hogy ők kétségekkel fogadnak egy új teremtést?

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ ﴿١٦﴾

[2299] Just the names of the peoples of Arabian tradition who were punished for their sins are mentioned. For the People of Noah, see 11:25-48 and other passages. For the Companions of the Rass, see 25:38

Csak azokat a neveket említi, akik az Arab hagyományok szerint bűneikért lakoltak és a Korán is hitelesíti történeteiket: Noé népe 11:25-48 és más szakaszokban. Rass lakói 25:38.

[2300] for the 'Ad and the Thamud, see 26:123-158, and other passages; for Pharaoh and his People, see 2:49-50 and other passages; for the Brethren of Lut, see 7:80-84, and other passages;

Aád és Thamud 26:123-158, Fáraó népe 2:49-50, Lót fivérei 7:80-84.

[2301] For the Companions of the Wood, see 15:78-79; and for the People of Tubba', see 44:37.

Erdő lakói 15:78-79, Tubba népe 44:37.

16. It was We Who created man, and We know what dark suggestions his soul makes to him: for We are nearer to him than (his) jugular vein[2302].

16. Megteremtettük az embert és tudjuk, mit súg-búg neki egója, mert Mi közelebb vagyunk hozzá, mint nyakán az ér[2302].

إِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِّيَانِ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ قَعِيدٌ ﴿١٧﴾

17. Behold, two (guardian angels) appointed to learn (his doings) learn (and noted them), one sitting on the right and one on the left[2303].

17. Mikor két (őrangyal), kiket arra küldtek le, hogy (tetteit) felmérjék, ők jobbjára és baljára ülnek[2303].

مَا يَلْفِظُ مِن قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ ﴿١٨﴾

18. Not a word does he utter but there is a sentinel by him, ready (to note it).

18. Nem szól egy szót sem, hanem vele van az őrszem, ki készen áll (hogy jegyzeteljen).

وَجَاءتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذَلِكَ مَا كُنتَ مِنْهُ تَحِيدُ ﴿١٩﴾

19. And the stupor of death will bring Truth (before his eyes): "This was the thing which thou wast trying to escape[2304]!"

19. A halál kábulata elhozza az Igazságot (szemei elé): „Ez volt hát az, mit kerültél[2304]!”

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ ذَلِكَ يَوْمُ الْوَعِيدِ ﴿٢٠﴾

20. And the Trumpet shall be blown: that will be the Day whereof Warning (had been given).

20. Megfúvatnak a fanfárok, ez hát a Beígért Nap.

[2302] As the blood-stream is the vehicle of life and consciousness, the phrase "nearer than the jugular vein" implies that Allah knows more truly the innermost state of our feeling and consciousness than does our own ego.

A vérkeringés az életszükségletek forgalmának bonyolítója, így az a kifejezés, hogy „közelebb, mint nyakán az ér) azt érzékelteti, hogy Allah többet tud a mi belső állapotunkról, öntudatunkról, mint saját egónk.

[2303] Two angels are constantly by him to note his thoughts, words, and actions. One sits on the right side and notes his good deeds and the other on the left, to note his bad deeds; corresponding to the Companions of the Right and the Companions of the Left mentioned in 56:27 and 41.

A két Angyal folyamatosan vele van, hogy jegyezzék gondolatait, szavait és tetteit. Az egyik a jobbján, ez a jótetteket jegyzi, a másik a balján, aki a csak a rossztéteményeket írja fel. Összhangban a Jobb és a Bal Társaságával, az 56:27 és 41 versekben.

[2304] What is stupor or unconsciousness to this probationary life will be the opening of the eyes to the next world: for Death is the Gateway between the two. Once through that Gateway man will realise how the things which he neglected or looked upon as remote are the intimate Realities.

A kábulat, vagy öntudatlanság, mellyel evilági életünk véget ér, nyitja meg a szemet a következő világra: a Halál nem más, mint kapu a két világ között. Ebben a Kapuban állva és áthaladva az ember látja, hogy amit az Evilágban elérthetetlen messzeségben látott, elérhetetlennek, irrealitásnak tűnt, az most a kézzel tapintható Valóság

وَجَاءتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّعَهَا سَائِقٌ وَشَهِيدٌ ﴿٢١﴾

21. And there will come forth every soul: with each will be an (angel) to drive, and an (angel) to bear witness.

21. Minden lélekkel egy felvezető (Angyal) jön el, s egy (másik), ki tanú.

لَقَدْ كُنتَ فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَذَا فَكَشَفْنَا عَنكَ غِطَاءكَ فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدِيدٌ ﴿٢٢﴾

22. (It will be said:) "Thou wast heedless of this; now have We removed thy veil, and sharp is thy sight this Day!"

22. (Mondva lesz): „Semmibe vetted ezt, de most mi levettük rólad lepledet és éles lesz látásod ezen a Napon!”

وَقَالَ قَرِينُهُ هَذَا مَا لَدَيَّ عَتِيدٌ ﴿٢٣﴾

23. And his Companion will say: "Here is (his Record) ready with me!"

23. Társa így szól: „Ez az (ő Feljegyzése) nálam készen áll!”

أَلْقِيَا فِي جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ عَنِيدٍ ﴿٢٤﴾

24. (The sentence will be:) "Throw, throw into Hell every contumacious Rejecter (of Allah.!-

24. (Az ítélet szerint): „Vessetek a Pokolra minden makacs Tagadót!”-

مَّنَّاعٍ لِّلْخَيْرِ مُعْتَدٍ مُّرِيبٍ ﴿٢٥﴾

25. "Who forbade what was good, transgressed all bounds, cast doubts and suspicions;

25. „Ki megtiltotta a jót, korlátokat hágott át és kételkedett,”

الَّذِي جَعَلَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَأَلْقِيَاهُ فِي الْعَذَابِ الشَّدِيدِ ﴿٢٦﴾

26. "Who set up another god beside Allah. Throw him into a severe penalty."

26. „Ki Allahhal más istent tett meg. Vessétek hát szigorú bűnhődésre.”

قَالَ قَرِينُهُ رَبَّنَا مَا أَطْغَيْتُهُ وَلَكِن كَانَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿٢٧﴾

27. His Companion will say: "Our Lord! I did not make him transgress, but he was (himself) far astray."

27. Társa így szól: „Urunk! Nem én bírtam rá arra, hogy áthágja a korlátokat, hanem ő (maga) volt messzi tévelygésben.”

قَالَ لَا تَخْتَصِمُوا لَدَيَّ وَقَدْ قَدَّمْتُ إِلَيْكُم بِالْوَعِيدِ ﴿٢٨﴾

28. He will say: "Dispute not with each other in My Presence: I had already in advance sent you Warning.

28. Mondja (az Úr): „Ne vitatkozzatok Színem előtt: Én már azelőtt elküldtem hozzátok a Figyelmeztetést.”

مَا يُبَدَّلُ الْقَوْلُ لَدَيَّ وَمَا أَنَا بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿٢٩﴾

29. "The Word changes not before Me, and I do not the least injustice to My Servants[2305]."

29. „Nem változik meg Előttem a Szó és nem érheti méltánytalanság Részemről a szolgálókat[2305].”

يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأْتِ وَتَقُولُ هَلْ مِن مَّزِيدٍ ﴿٣٠﴾

30. One Day We will ask Hell, "Art thou filled to the full?" It will say, "Are there any more (to come)?"

30. A Napon az mondjuk a Pokolnak: „Megteltél?” Így szól: „Van még több is?”

وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ غَيْرَ بَعِيدٍ ﴿٣١﴾

31. And the Garden will be brought nigh to the Righteous,- no more a thing distant.

31. A Kertek az őrizkedők közelébe kerülnek, nincs többé távolság.

هَذَا مَا تُوعَدُونَ لِكُلِّ أَوَّابٍ حَفِيظٍ ﴿٣٢﴾

32. (A voice will say:) "This is what was promised for you,- for every one who turned (to Allah. in sincere repentance, who kept (His Law),

32. (Mondva lesz): „Ez az, mi ígérve van nektek, minden (Allahhoz) bűnbánattal fordulónak, ki betartotta (Törvényét),

مَنْ خَشِيَ الرَّحْمَن بِالْغَيْبِ وَجَاء بِقَلْبٍ مُّنِيبٍ ﴿٣٣﴾

33. "Who feared ((Allah)) Most Gracious Unseen, and brought a heart turned in devotion (to Him):

33. „Ki félte (Allahot), a Kegyelmest észrevétlen, és szívét odaadással (Felé) hozta el,”

ادْخُلُوهَا بِسَلَامٍ ذَلِكَ يَوْمُ الْخُلُودِ ﴿٣٤﴾

34. "Enter ye therein in Peace and Security; this is a Day of Eternal Life!"

34. „Térjetek be Békével, ez az Örökkévalóság Napja!”

لَهُم مَّا يَشَاؤُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ ﴿٣٥﴾

35. There will be for them therein all that they wish,- and more besides in Our Presence.

35. Ott nekik az jár, amit csak akarnak és Színünk előtt még ennél is több.

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّن قَرْنٍ هُمْ أَشَدُّ مِنْهُم بَطْشًا فَنَقَّبُوا فِي الْبِلَادِ هَلْ مِن مَّحِيصٍ ﴿٣٦﴾

[2305] The Sentence before the Judgment-Seat is pronounced with perfect justice; it does not change, and requires no change; the inevitable consequences of sin must follow; the time for Mercy is past.

Az Égi Ítélőszék meghozta döntését és azon változtatni már nem lehet. A bűn következménye a büntetés és bűnhődés. A megbocsájtás ideje lejárt.

36. But how many generations before them did We destroy (for their sins),- stronger in power than they? Then did they wander through the land: was there any place of escape (for them)[2306]?

36. Hány nemzedéket pusztítottunk el előttük (bűneik miatt), akik erősebbek voltak náluk hatalomban? Majd vándoroltak a Földön. Volt-e hely, hova menekülhettek volna[2306]?

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَذِكْرَىٰ لِمَن كَانَ لَهُ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ ﴿٣٧﴾

37. Verily in this is a Message for any that has a heart and understanding or who gives ear and earnestly witnesses (the truth)[2307].

37. Mert bizony, ebben van az Üzenet annak, kinek van szíve értésre, vagy megnyitja hallását és tanúsítja (az Igazat) [2307].

وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِن لُّغُوبٍ ﴿٣٨﴾

38. We created the heavens and the earth and all between them in Six Days, nor did any sense of weariness touch Us.

38. Megteremtettük az Egeket, a Földet, s mi e kettő közt van hat nap alatt és nem vett erőt Rajtunk kimerültség.

فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ ﴿٣٩﴾

39. Bear, then, with patience, all that they say, and celebrate the praises of thy Lord, before the rising of the sun and before (its) setting.

39. Viseld türelemmel azt, mit mondanak, zengd Urad dicséretét, mielőtt a Nap felkel és Naplemente előtt.

وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَأَدْبَارَ السُّجُودِ ﴿٤٠﴾

40. And during part of the night, (also,) celebrate His praises, and (so likewise) after the postures of adoration.

40. Az éjből (is) zengd dicséretét és tégy így a leborulások után (is).

[2306] Let the past tell its story. Many powerful and arrogant generations were swept away, to stray in the paths of misery, without any way of escape from the consequences of their sin. This was already seen in the life of this world. In the world to come, it will be worse, as already stated in verses 24-26 above.

A Múlt beszédesebb annak, ki ért belőle. Sok öntelt, bűnös nemzedék semmisült meg, akik nyomorukban bolyongtak és nem térhettek ki bűneik következményei elől. Ezt mutatták az Evilág eseményei. A következő világ rosszabb lesz. Erről szóltak feljebb a 24-26 versek.

[2307] As Christ said (Matt. 11:15), "he that hath ears to hear, let him hear". These are matters of high moment. Many spiritual lessons can be learnt from these things by any one who has the heart and understanding to apply to Allah's teaching and can give genuine thought to what he sees, as a witness does who has to swear to the facts on his oath.

Jézus így szólt (Máté 11:15): „Akinek van füle a hallásra, hallja." Sok spirituális tanítást lehet elsajátítani azokból a jelekből, kinyilatkoztatásokból, melyeket Allah adott. Csak rajtunk múlik, mennyire nyílunk meg ezek előtt és adjuk ezekhez saját gondolatainkat, következtetéseinket, amiket e csodák kihoznak belőlünk. Ezzel azt tesszük, mint az őszinte tanú, aki vallomásával hitelesíti a cselekményt.

وَاسْتَمِعْ يَوْمَ يُنَادِ الْمُنَادِ مِن مَّكَانٍ قَرِيبٍ ﴿٤١﴾

41. And listen for the Day when the Caller will call out from a place quiet near[2308],-

41. Hallgass a Napon, mikor szólít a Hívó egy közeli helyről[2308],-

يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ذَٰلِكَ يَوْمُ الْخُرُوجِ ﴿٤٢﴾

42. The Day when they will hear a (mighty) Blast in (very) truth: that will be the Day of Resurrection.

42. A Napon, mikor meghallják a Robajt az Igazzal. Ez a Feltámadás Napja.

إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَإِلَيْنَا الْمَصِيرُ ﴿٤٣﴾

43. Verily it is We Who give Life and Death; and to Us is the Final Goal-

43. Mert Mi vagyunk, Kik életre keltenek, elmulasztanak, és Hozzánk vezet a Vég,-

يَوْمَ تَشَقَّقُ الْأَرْضُ عَنْهُمْ سِرَاعًا ذَٰلِكَ حَشْرٌ عَلَيْنَا يَسِيرٌ ﴿٤٤﴾

44. The Day when the Earth will be rent asunder, from (men) hurrying out: that will be a gathering together,- quite easy for Us[2309].

44. A Napon lehasad (az emberekről) a Föld, hogy meggyorsítsa (kijövetelüket). Ez lesz az összegyülekezés, ami Nekünk könnyű[2309].

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ وَمَا أَنتَ عَلَيْهِم بِجَبَّارٍ فَذَكِّرْ بِالْقُرْآنِ مَن يَخَافُ وَعِيدِ ﴿٤٥﴾

45. We know best what they say; and thou art not one to overawe them by force. So admonish with the Qur'an such as fear My Warning[2310]!

45. Mi vagyunk Legjobb Tudói annak, mit mondanak és te ne légy megfélemlítőjük. Intsd a Koránnal azt, ki fél Ígéretemtől[2310]!

[2308] The Day of Resurrection, when the Call to the souls to arise and come to the Judgment-Seat will be immediately answered, and they will all arise and come forth. Cf. 36:49-53

A Feltámadás Napján szólít a Hívó és a lelkek nyomban előjönnek, vonulnak az Ítélőszék elé. 36:49:53.

[2309] Men will hurry out from all corners of the earth to answer the call, and the earth itself will be rent asunder. In 25:25 the imagery used was the heaven being rent asunder, and angels coming out in ranks.

Az emberek a Föld minden sarkából válaszolnak a Hívó szólítására és a Föld maga is meghasad. A 25:25-ben az Ég hasadt meg, ahonnan az Angyalok ereszkedtek le sorokban.

[2310] People may throw all sorts of doubts about the Judgment and the Hereafter. The Prophet's task is not to force them to accept anything. His task is to deliver the Message of the Quran, and admonish those who are spiritually fit and ready to receive admonition and to prepare themselves for the new and higher life destined for man.

Az emberek mindenféle kétséget támasztanak a Végítélettel és a Túlvilággal szemben. A Próféta dolga nem az, hogy rájuk erőltessen bármit. Az Ő feladata a Korán Üzenetének továbbítása és intése azoknak, akik spirituálisan készen állnak egy magasabb fokozatú életre, ami az embereknek szánt.

51. ADH-DARIYAT (THE WINNOWING WINDS-ROSTÁLÓ SZELEK)

Introduction to Surah Adh-Dariyat (The Winnowing Winds)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

It is derived from the very first word *wadh-dhariyat*, which implies that it is a Surah which begins with the word *adh-dhariyat*.

Period of Revelation

The subject matter and the style clearly show that it was sent down in the period when although the Holy Prophet's invitation was being resisted and opposed with denial and ridicule and false accusations stubbornly, persecution had not yet started. Therefore, this Surah also seems to have been revealed in the same period in which the Surah Qaf was revealed.

Subject Matter and Topics

The Surah mostly deals with the Hereafter, and in the end, it presents the invitation to *Tauhid*. In addition, the people have also been warned that refusal to accept the message of the Prophets and persistence in the concepts and creeds of ignorance have proved to be disastrous for those nations themselves which have adopted this attitude and way of life in the past.
About the Hereafter what this Surah presents in short but pithy sentences is this: The people's different and conflicting beliefs about the end of human life are themselves an express proof that none of these beliefs and creeds is based on knowledge; everyone by himself has formed an ideology on the basis of conjecture and made the same his creed. Someone thought that there would be no life-after-death; someone believed in the life- after-death, but in the form of the transmigration of souls someone believed in the life hereafter and the meting out of the rewards and punishments but invented different sorts of props and supports to escape retribution. About a question of such vital and fundamental importance a wrong view of which renders man's whole life-work wrong and waste and ruins his future forever, it would be a disastrous folly to build an ideology only on the basis of speculation and conjecture, without knowledge. It would mean that man should remain involved in a grave misunderstanding, pass his whole life in the heedlessness of error, and after death should suddenly meet with a situation for which he had made no preparation at all.

Bevezetés az Adh-Dariyat (Rostáló Szelek) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szúra elnevezése az 1. versben idézett szóból ered.

A kinyilatkoztatás ideje

A stílus és téma mutatja, hogy akkor nyilatkoztatott ki, amikor a Próféta hívását elutasították és szembefordultak vele. Még nem fordult az üldöztetés erőszakosságba, legfeljebb csúfolódásokat kellett eltűrni. Ez a Szúra egy időben születhetett a Qaf Szúrával.

Témakörök

A Szúra a Monoteizmus tanának a Tauhidnak erősítése mellett főleg a Túlvilággal foglalkozik. Különböző felfogások foglalkoznak a halál utáni élettel, ha ugyan foglalkoznak egyáltalán, mert az emberek jó része nem hisz benne. Akik hiszik, nem egységesek. Vannak vallások, melyek hisznek a lélekvándorlásban. A földi életben elnyert pozíció szerint költözik a lélek egy másik körforgásba. A bűnös, egy alacsonyrendű folytatásban bízhat, tehát lelke egy állatban, vagy rovarban folytathatja tovább. A jóravaló, pedig egy nemesebb, szebb lehetőséget kap. Vannak, akik az örökös körforgásban hisznek, melyből a tökéletesedés az egyedüli kitörési lehetőség, ami a nirvánába visz.
Az Iszlám azt tekinti alapnak, ami a természetben a szemünk előtt játszódik le. Ahogy az évek ismétlődnek, azon belül más életfázisok váltják egymást, felfedezzük a születést, fejlődést, öregedést és halált, de minden év magával hozza a megújulást, a Feltámadást. Miért lenne az emberrel másképp? Ráadásul Allah is megerősítette Ígéretével.
A halál elől elszökni nem lehet, még senki nem térhetett ki előle. Ha pedig eljövetele bizonyosság, állandóan készen kell állni rá. A halálra való felkészülés nem más, mint készülés a Túlvilági Ítéletre. Egy hívő szeme Evilági cselekedeteit a nem az Evilág hozadéka, hanem a Túlvilág Ítélete szerint látja és értékeli.

51. Adh-Dariyat	51. Adh-Dariyat
THE WINNOWING WINDS	**ROSTÁLÓ SZELEK**
Total Verses: 60	Összes vers: 60
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

وَالذَّارِيَاتِ ذَرْوًا ﴿١﴾

1. By the (Winds) that scatter broadcast[2311];
1. *A (szelek), mik messze szétszórnak[2311],*

فَالْحَامِلَاتِ وِقْرًا ﴿٢﴾

2. And those that lift and bear away heavy weights[2312];
2. *Azok, mik nehéz terhet hordoznak[2312],*

فَالْجَارِيَاتِ يُسْرًا ﴿٣﴾

[2311] Winds may blow strong, and scatter particles of dust far and wide; but they do not diminish by one jot the substance of Allah's material creation; on the contrary they help to readjust things. They reshape the configuration of the earth; in the vegetable kingdom they carry seeds about and plant new seeds in old soils; in the region of air, they produce mighty changes in temperature and pressure that affect animal and vegetable life; they carry the moisture of equatorial regions in form of clouds over the barren lands and the rain makes them live again.

A szelek fújhatnak viharszerűen és magukhoz ragadhatják a port, talajszemcséket, amit máshol rakhatnak le. Semmiképpen sem Allah anyagi teremtésének lerombolására vannak, hanem éppen ellenkezőleg, az Ő akaratát teljesítik. Újra formálják a felszínt, részt vesznek a megporzásában, magok távolba szállításában, megváltoztatják az időjárást, a hőmérsékletet, ami kihat az egész élővilág létére. Az egyenlítő vidékéről párát szállítanak és felhők formájában száraz vidékek felé szállítják, melyekből eső hull és élet terem.

[2312] The things that lift and bear away heavy weights may be the Winds that carry the heavy rain-clouds or that sweep off every resistance from their path, or it may be the heavy moisture-laden clouds themselves. So works Revelation: it lifts and sweeps away the burdens of custom, superstition, or man's inertia, and ever leads onwards to the destined End.

Ezek azok a Szelek, melyek nehéz, párával teli esőfelhőket szállítanak és elsöpörnek minden régit, már nem odavalót az útból. Pontosan így működnek a Kinyilatkoztatások is. Elsöprik a hiedelmeket, babonákat, alaptalan hagyományokat, az emberek saját okoskodásait és termékeny gondolatokat hullajtanak le a szívekbe, ahol ezek olyan tettekre inspirálnak, melyek végső állomása az Áldott Otthon.

3. And those that flow with ease and gentleness[2313];

3. *Mik futnak könnyedén[2313],*

فَالْمُقَسِّمَاتِ أَمْرًا ﴿٤﴾

4. And those that distribute and apportion by Command[2314];-

4. *S mik parancsra elosztók[2314],-*

إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَصَادِقٌ ﴿٥﴾

5. Verily that which ye are promised is true[2315];

5. *Amit nektek ígérnek, bizony igaz[2315].*

وَإِنَّ الدِّينَ لَوَاقِعٌ ﴿٦﴾

6. And verily Judgment and Justice must indeed come to pass[2316].

6. *Mert az Ítélet bekövetkezik[2316].*

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْحُبُكِ ﴿٧﴾

7. By the Sky with (its) numerous Paths[2317],

7. *Az Ég a sok pályával[2317],*

[2313] These may be Winds that fill the sails of ships with gentle and favourable breezes, that carry men and merchandise to their destinations.

Ezek a könnyed szellők, melyek a hajók vitorláit dagasztják és embert, árut szállítanak célállomásaikra.

[2314] These may be Winds (or other agencies) that distribute and apportion moisture or rain or atmospheric pressure or other blessings of Allah,

Elosztják a nedvességet, légnyomást, ill. Allah más áldásait úgy és olyan arányban, ahogy Ő akarja.

[2315] That which ye are promised: the Promise of Allah about Mercy and Forgiveness to the Penitent, and Justice and Penalty to the Rebellious, the promise of the Hereafter: the promise that all does not end here, but that there is a truer and more lasting world to come, for which this is but a preparation.

Ami ígérve van: Allah Megbocsájtása, Kegyelme annak, ki megbánó, Igazság és Büntetés annak, ki tagad. A Túlvilág ígérete: nem az Evilágon érnek véget a dolgok, mert van egy igazabb, maradandóbb világ, amit a ma megpróbáló világa készít elő.

[2316] . Din: the giving to each person his precise and just due; this is implied in Judgment and Justice. All the inequalities of this Life are to be redressed.

Az Arab szövegben „Din”: tartozás. „Mert a tartozás esedékessé válik”. Ezt érti az Ítélet bekövetkezése alatt. Az Evilág egyenlőtlenségei rendeződnek.

[2317] The study of the numerous regular orbits of the planets and irregularly regular orbits of comets, and the various motions, visible or invisible, of the fixed stars or revolving stars, form in themselves a network of knowledge or science,

Az égitestek, csillagok pályái, keletkezésük, elmúlásuk, egymáshoz viszonyított helyzetük, pályáik és azok szabályos, vagy szabálytalan rendszere, állandóságuk, vagy éppen pillanatnyi felvillanásuk, megannyi Jel, amiből számtalan tudás, tudomány vezethető le.

إِنَّكُمْ لَفِي قَوْلٍ مُّخْتَلِفٍ ﴿٨﴾

8. Truly ye are in a doctrine discordant[2318],

8. Ti bizony eltérő tant (vallotok) [2318],

يُؤْفَكُ عَنْهُ مَنْ أُفِكَ ﴿٩﴾

9. Through which are deluded (away from the Truth) such as would be deluded.

9. Mik megtévesztőek azért, hogy az (Igazságtól) tévelygésbe vigyenek.

قُتِلَ الْخَرَّاصُونَ ﴿١٠﴾

10. Woe to the falsehood-mongers,-

10. Jaj, a találgatóknak,-

الَّذِينَ هُمْ فِي غَمْرَةٍ سَاهُونَ ﴿١١﴾

11. Those who (flounder) heedless in a flood of confusion:

11. Kik össze vannak zavarodva a fejetlenségben.

يَسْأَلُونَ أَيَّانَ يَوْمُ الدِّينِ ﴿١٢﴾

12. They ask, "When will be the Day of Judgment and Justice?"

12. Kérdezik? „Mikor lesz a Végítélet Napja?”

يَوْمَ هُمْ عَلَى النَّارِ يُفْتَنُونَ ﴿١٣﴾

13. (It will be) a Day when they will be tried (and tested) over the Fire!

13. A Napon ők a Pokol Tüzén lesznek próbára téve!

ذُوقُوا فِتْنَتَكُمْ هَذَا الَّذِي كُنتُم بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ ﴿١٤﴾

14. "Taste ye your trial! This is what ye used to ask to be hastened[2319]!"

14. „Ízleljétek meg próbatételeteket! Ez az, mit annak idején siettettetek[2319]!”

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٥﴾

15. As to the Righteous, they will be in the midst of Gardens and Springs,

15. Mert bizony, az őrizkedők a Kertekben és patakok közt vannak,

---

[2318] No theory or doctrine based on a denial of a Hereafter can be consistent with spiritual facts as we know them, or with Allah's Goodness, Justice, and Mercy.

Semmilyen elmélet nem állja meg a helyét, ami a Túlvilág tagadásán alapul és nincs összhangban a spirituális tényekkel, melyek Allah Jóságát, Igazságát és Kegyelmét hivatottak erősíteni.

[2319] They used to say scoffingly, "if there is to be punishment for our sins, let it come at once!" When it comes, they will know what a terrible thing it is! Cf. 26:204,

Valaha így gúnyolódtak: „Ha valóban büntetés vár ránk bűneinkért, jöjjön az most!” De ha majd valóban bekövetkezik, akkor megtudják milyen szörnyű az. 26:204.

آخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ ﴿١٦﴾

16. Taking joy in the things which their Lord gives them, because, before then, they lived a good life.

16. *Azt veszik magukhoz, mit Uruk ad nekik, mert ők azelőtt jótét lelkek voltak.*

كَانُوا قَلِيلًا مِّنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ ﴿١٧﴾

17. They were in the habit of sleeping but little by night,

17. *Az éjből csak keveset töltöttek szendergéssel,*

وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ﴿١٨﴾

18. And in the hour of early dawn, they (were found) praying for Forgiveness;

18. *Virradatkor bűnbocsánatért könyörögtek,*

وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿١٩﴾

19. And in their wealth and possessions (was remembered) the right of the (needy,) him who asked, and him who (for some reason) was prevented (from asking)[2320].

19. *Vagyonukban jussa volt a kéregetőnek és annak, ki nem kérhetett[2320],*

وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِّلْمُوقِنِينَ ﴿٢٠﴾

20. On the earth are signs for those of assured Faith,

20. *A Földön vannak az Áyák azoknak, kik bizonyosak,*

وَفِي أَنفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٢١﴾

21. As also in your own selves: Will ye not then see[2321]?

21. *És önmagatokban, hát nem látjátok[2321]?*

[2320] True charity remembers not only those in need who ask, but also those who are prevented by some reason from asking. There may be various reasons which prevent a man from asking for help: - he may be ashamed to ask, or his sense of honour may prevent him from asking; - he may be so engrossed in some great ideal that he may not think of asking; - he may even not know that he is in need, - he may not know that you possess the things that can supply his needs; and - he may be a dumb and helpless creature, whether a human being or a dumb animal, or any creature within your ken or power. Charity in the higher sense includes all help, from one better endowed to one less well endowed. Cf. 2:177; also 2:273-274.

Aki jótékonyságra szánja el magát, ne csak a kéregetőkre figyeljen, hanem azokra is, akik valamilyen okból nem kérnek, de szükségben szenvednek. Ennek többféle oka lehet: 1. Lehet, hogy szégyell kérni, vagy büszkesége gátolja ebben. 2. Belemerült egy nagy elképzelésbe és nem is gondol arra, hogy segítség nélkül nem tudja majd megvalósítani. 3. Talán nem is fogja fel, hogy milyen rossz helyzetben van. 4. Nem tudja, hogy nálunk van az a lehetőség, ami neki kell. 5. Lehet, hogy süket, néma, fizikailag korlátozott. 6. Lehet, hogy állaton kell segíteni, mik szintén Allah teremtményei. A jótékonyság magasabb értelmezésében mindenki és minden, aki, és ami rosszabb helyzetben van, mint én, segítségre érdemes. Lásd 2:177 és 2:273-274.

[2321] The Signs and Evidence of Allah are in all nature and within the body and soul of man, if man has but the spiritual eyes to see. Cf. 41:53.

Allah Jelei mindenhol fellelhetők a természetben és saját testünkön belül, csak spirituális szem kell meglátásukhoz. 41:53.

وَفِي السَّمَاء رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ ﴿٢٢﴾

22. And in heaven is your Sustenance, as (also) that which ye are promised[2322].

22. *Az Égben van gondviselésetek, mi ígérve van nektek[2322].*

فَوَرَبِّ السَّمَاء وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقٌّ مِّثْلَ مَا أَنَّكُمْ تَنطِقُونَ ﴿٢٣﴾

23. Then, by the Lord of heaven and earth, this is the very Truth, as much as the fact that ye can speak intelligently to each other.

23. *Az Ég és Föld Urára! Ez bizony az Igazság, amint arról beszélgettetek.*

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ الْمُكْرَمِينَ ﴿٢٤﴾

24. Has the story reached thee, of the honoured guests of Abraham?

24. *Elért-e hozzád Ábrahám megbecsült vendégeinek története?*

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ قَوْمٌ مُّنكَرُونَ ﴿٢٥﴾

25. Behold, they entered his presence, and said: "Peace!" He said, "Peace!" (and thought, "These seem) unusual people[2323]."

25. *Mikor betértek hozzá és mondták: „Békesség!" Mondta: Békesség (és azt gondolta), ezek szokatlan emberek[2323]."*

فَرَاغَ إِلَى أَهْلِهِ فَجَاء بِعِجْلٍ سَمِينٍ ﴿٢٦﴾

26. Then he turned quickly to his household, brought out a fatted calf[2324],

---

[2322] The physical sustenance grows from rain from the sky; the spiritual sustenance comes from divine aid, grace, and mercy, and includes the Good News and the Warning which come from Revelation about the Hereafter.

A fizikai gondviselés körébe tartozik az eső. A spirituális gondviselés pedig az isteni sugallat, kegy, kegyelem, örömhírek, figyelmeztetések, melynek hordózója az Ég és Allah megnyitja efelé érzékeinket.

[2323] They were angels, who appeared suddenly before him at his tent-door in the guise of men, and saluted him with the salutation of peace. He returned the salutation, but felt, from their appearance and their manner, that they were unusual, not ordinary, strangers.

Angyalok voltak, akik ember alakjában sátra ajtajában megjelentek. „Békesség" köszöntötték, ő viszonozta, de látta, érezte, hogy ők különösek, idegenek, nem ide valók.

[2324] They seemed unusual strangers, but he said nothing and quietly proceeded to perform the rites of hospitality. He brought a roast fatted calf and placed it before them to eat. But the strangers did not eat (11:70). This disconcerted him. According to the laws of hospitality, a stranger under your roof is under your protection, but if he refuses to eat, he refuses your hospitality and keeps himself free from any ties of guest and host. "What were their designs?" thought Abraham, and he felt some distrust. But they were angels and could not cat. They declared themselves, and announced the birth to Abraham of a son endowed with wisdom,-in other words that Abraham was to be the head of a long line of Prophets! (15:53)

Szokatlan idegeneknek látszottak. Ábrahám nem szólt semmit, hanem hozzálátott az ilyenkor előírt vendéglátásnak. Sült marhát tett az asztalra, de az Angyalok nem ettek (11:70). Ez furcsa volt. A törvény szerint, ha egy idegen házad vendégszeretetét élvezi, akkor a ház védelmét is élvezi. Ha elutasítja az ételt, akkor elutasítja a vendéglátást is és jelzi, hogy mentes akar maradni minden kötelektől a vendéglátóval. Mi járatban lehetnek? - gondolta Ábrahám és elharapózott benne a feszélyezettség, bizonytalanság. Az Angyalok nem tudtak

26. *Családjához fordult, majd egy hízott borjúval tért meg[2324],*

فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ ﴿٢٧﴾

27. And placed it before them.. he said, "Will ye not eat?"
27. *Eléjük helyezte és mondta: „Hát nem esztek, tán?”*

فَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لَا تَخَفْ وَبَشَّرُوهُ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ﴿٢٨﴾

28. (When they did not eat), He conceived a fear of them. They said, "Fear not," and they gave him glad tidings of a son endowed with knowledge.
28. *(Mikor nem ettek), rettegés fogta el tőlük és így szóltak: „Ne félj!” És elhozták neki az örömhírt a tudással megáldott gyermekéről.*

فَأَقْبَلَتِ امْرَأَتُهُ فِي صَرَّةٍ فَصَكَّتْ وَجْهَهَا وَقَالَتْ عَجُوزٌ عَقِيمٌ ﴿٢٩﴾

29. But his wife came forward (laughing) aloud: she smote her forehead and said: "A barren old woman[2325]!"
29. *Asszonya (hangosan) nevetett, arcát csapkodta és így szólt: „Meddő öregasszony[2325]!”*

قَالُوا كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكِ إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿٣٠﴾

30. They said, "Even so has thy Lord spoken: and He is full of Wisdom and Knowledge[2326]."
30. *Mondták: „Ekképpen szólt Urad és Ő a Bölcs, a Mindentudó[2326].”*

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿٣١﴾

31. (Abraham) said: "And what, O ye Messengers, is your errand (now)?"
31. *(Ábrahám) így szólt: „Mi járatban vagytok, ó, Küldöttek?”*

قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَى قَوْمٍ مُجْرِمِينَ ﴿٣٢﴾

32. They said, "We have been sent to a people (deep) in sin;-
32. *Mondták: „Bűnösök népéhez küldtek minket,”-*

---

pletykákba bocsátkozni. Felfedték magukat és bejelentették Ábrahámnak fia születését, aki a tudás áldásával fog eljönni. Más szavakkal, Ábrahám lesz a Próféták családfájának eredője, ősatyja!” (15:53).

[2325] Abraham's wife Sarah was old and barren. This news seemed to her too good to be true. She came forward, clamoured (11:71), struck her forehead with her hands, indicative of her amusement and incredulity as "a barren old woman": 11:72.

Sára, Ábrahám asszonya öreg és meddő volt. Ezek a hírek túl jók voltak ahhoz, hogy hihetőek lettek volna számára. Lármázni kezdett, nevetett (11:71) és homlokát csapdosta kezeivel, annyira szórakozott. „Egy meddő öregasszony” (11:72).

[2326] The angels said: "What may sound improbable to human beings will yet come to pass if Allah commands. And Allah thy Lord has spoken. So, shall it be. For all His promises are full of wisdom and knowledge."

Az Angyalok így szóltak: „Ami valószínűtlen az embernek, az Allah parancsolásával megvalósul. És erről Allah, a te Urad, már ítélkezett. Tehát így lesz. Ítéletei mögött tudás és bölcsesség van.”

لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّن طِينٍ ﴿٣٣﴾

33. "To bring on, on them, (a shower of) stones of clay (brimstone)[2327],

33. *„Hogy rájuk hozzuk a kénköves esőt[2327],"*

مُسَوَّمَةً عِندَ رَبِّكَ لِلْمُسْرِفِينَ ﴿٣٤﴾

34. "Marked as from thy Lord for those who trespass beyond bounds."

34. *„Mit Urad Színe előtt jelöltek ki a törvényszegőknek."*

فَأَخْرَجْنَا مَن كَانَ فِيهَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٣٥﴾

35. Then We evacuated those of the Believers who were there[2328],

35. *Majd kivezettük onnan a benne élő hívőket[2328],*

فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِّنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٣٦﴾

36. But We found not there any just (Muslim) persons except in one house[2329]:

36. *De nem találtunk benne, csak egy Igaz Muszlim házat[2329],*

وَتَرَكْنَا فِيهَا آيَةً لِّلَّذِينَ يَخَافُونَ الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٣٧﴾

37. And We left there a Sign for such as fear the Grievous Penalty[2330].

37. *Egy jelet hagytunk ott azoknak, kik félnek a Fájdalmas Büntetéstől[2330].*

وَفِي مُوسَى إِذْ أَرْسَلْنَاهُ إِلَى فِرْعَوْنَ بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿٣٨﴾

[2327] . Cf. 11:82, and 7:84. The angels' errand of mercy to Abraham (to announce the succession of godly men in his line) was coupled with their errand of justice and punishment to the people of Lut, the people of Sodom and Gomorrah, who were deep in the most abominable and unnatural sins.

11:82 és 7:84. Az Angyalok küldetése a kegyelem bejelentését hozta Ábrahámnak (az ő ágának leszármazása Próféták sorát hozza a világra), de a küldetés másik része az igazságszolgáltatás és büntetés beteljesítése volt Lót népén, Szodoma és Gomora lakóin, akik súlyos, embertelen és természetellenes bűnöket követtek el.

[2328] The only just or righteous persons found in Sodom and Gomorrah (Cities of the Plain by the Dead Sea) were in the house of Lut, who was the Prophet sent to call them to repentance. He and his believing family and adherents were told to leave in due time, and the wicked were destroyed in a shower of brimstone.

Az egyetlen igaz, egyenes társaság Szodomában és Gomorában (a Holt tenger fennsíkjának városaiban) Lót háza népe, ill. követői voltak. Ő Próféta volt, akit a városlakók figyelmeztetésére küldött az Úr. Csak Lót és háza népe menekülhettek el a kénköves eső előtt, még éppen időben.

[2329] That was the house of Lut; and even there, his wife had no faith: she disobeyed the Command and perished: 11:81,

Ez Lót háza volt. Asszonya hitetlen volt, nem engedelmeskedett a Parancsnak és elpusztult. 11:81.

[2330] The destruction of Sodom and Gomorrah in this life is taken as the type of the Final Judgment. The vestiges can be seen-as a Sign and a Warning-in the sulphury plain round the Dead Sea:

Szodoma és Gomora elpusztítása ebben az életben a Végítéletet mintázza. A két város maradványai Jelek, melyek ma is láthatók figyelmeztetésként a Holt tenger kéntartalmú fennsíkján.

38. And in Moses (was another Sign): Behold, We sent him to Pharaoh, with authority manifest[2331].

38. Mózesben (volt a másik Jel): mikor elküldtük őt a Fáraóhoz a megnyilvánító hatalommal[2331].

فَتَوَلَّى بِرُكْنِهِ وَقَالَ سَاحِرٌ أَوْ مَجْنُونٌ ﴿٣٩﴾

39. But (Pharaoh) turned back with his Chiefs, and said, "A sorcerer, or one possessed!"

39. De ő (a Fáraó) elfordult a főembereivel és így szólt: „Mágus, vagy megszállott!”

فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿٤٠﴾

40. So We took him and his forces, and threw them into the sea; and his was the blame[2332].

40. És Mi vettük őt, az ő katonáit, bevetettük őket a tengerbe és ő lett a vádlott[2332].

وَفِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الْعَقِيمَ ﴿٤١﴾

41. And in the 'Ad (people) (was another Sign): Behold, We sent against them the devastating Wind[2333]:

41. Aád (népében egy másik Jel volt): Lám! Mikor rájuk küldtük a romboló szeleket[2333],

مَا تَذَرُ مِن شَيْءٍ أَتَتْ عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلَتْهُ كَالرَّمِيمِ ﴿٤٢﴾

42. It left nothing whatever that it came up against, but reduced it to ruin and rottenness.

42. Nem hagyott meg semmit, bármivel is szálltak vele szembe, s csak törmelékek maradtak utánuk.

وَفِي ثَمُودَ إِذْ قِيلَ لَهُمْ تَمَتَّعُوا حَتَّى حِينٍ ﴿٤٣﴾

[2331] Cf. 44:17-31. The story of Moses and Pharaoh is here just referred to. The points emphasized here are: - that Moses had manifest authority, yet Pharaoh doubted; - that Pharaoh's reliance was on his Chiefs and his forces, but they could not help when his doom came.

44:17:31. Mózes és Fáraó történetére csak utalás hangzik el. Az itt hangsúlyt kapó gondolatok: 1. A Mózes által képviselt hatalomban a Fáraó kételkedik. 2. A Fáraó főembereire és saját istenségére támaszkodik, itt bezárul az ő hatásköre. Ezek a hatalmak nem voltak elegendők arra, hogy megmentsék.

[2332] The ungodly Egyptians were all destroyed, but the chief blame lay on Pharaoh for misleading them. Pharaoh's punishment was just. He could not blame any one else. And certainly no one can blame the course of Allah's Justice, for Allah was patient, and gave him many chances to repent.

Az istentelen Egyiptomiak mind halálukat lelték, de az elsőszámú vádlott a Fáraó volt, mert ő vezette félre őket. A Fáraó büntetése Igazságos volt, ő nem vádolhat senkit. És senki sem vádolhatja Allahot ezért az Igazságszolgáltatásért, mert Allah türelmes volt, kivárt és sok lehetőséget adott a bűnbánatra.

[2333] Cf. 46:21-26. The point here is that the 'Ad were a gifted people: Allah had given them talents and material wealth: but when they defied Allah, they and all their belongings were destroyed in a night, by a hurricane which they thought was bringing them the rain to which they were looking forward.

46:21-26. Aádnak és népének Allah tehetséget és anyagi forrásokat adott, de ők megtagadták Allahot. Egy éjjel lesújtott rájuk végzetük. Esőfelhőt vártak, arra is számítottak, de hurrikán jött, amiben mind elvesztek.

43. And in the Thamud (was another Sign): Behold, they were told, "Enjoy (your brief day) for a little while[2334]!"

43. Thamudban (volt egy másik Jel): Mikor mondva volt nékik: „Élvezkedjetek egy ideig[2334]!”

فَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ وَهُمْ يَنظُرُونَ ﴿٤٤﴾

44. But they insolently defied the Command of their Lord: So the stunning noise (of an earthquake) seized them, even while they were looking on.

44. De ők dacoltak Uruk parancsolásával. Lesújtott rájuk a (földindulás) mennydörgése és ők csak nézték.

فَمَا اسْتَطَاعُوا مِن قِيَامٍ وَمَا كَانُوا مُنتَصِرِينَ ﴿٤٥﴾

45. Then they could not even stand (on their feet), nor could they help themselves.

45. Nem tudtak lábra állni és nem segíthettek magukon.

وَقَوْمَ نُوحٍ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٤٦﴾

46. So were the People of Noah before them for they wickedly transgressed[2335].

46. Noé népe előttük, szintén züllött nép voltak[2335].

وَالسَّمَاء بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ ﴿٤٧﴾

47. With power and skill did We construct the Firmament: for it is We Who create the vastness of pace[2336].

[2334] See the story of the Thamud and their prophet Salih in 7:73-79. Here the point is the suddenness of their punishment and its unexpected nature. Salih their prophet gave them three days' clear warning for repentance (11:65). But they heeded him not. On the contrary they flouted him and continued in their evil courses.

Thamud és Prófétájuk, Szalih története itt: 7:73-79. Büntetésük hirtelen, váratlanul tört rájuk. Szalih három napot hagyott a bűnbánatra (11:65), de semmibe vették. Gúnyolták és folytatták gaztetteiket.

[2335] The generation of Noah was swept away in the Flood for their sins: 7:59-64. The point is that such a Flood seemed so unlikely to them that they thought Noah was "wandering in his mind" when he delivered Allah's Message: 7:60.

Noé nemzedékét az Özönvíz pusztította el 7:59-64. Egy ilyen áradás valószínűtlennek tűnt és azt hitték, hogy Noénak csupán „élénk a fantáziája,” amikor továbbította Allah Üzenetét. 7:60.

[2336] Look at the wonderful things unfolding themselves before your very eyes! 1. The space in the heavens above! Who can comprehend it but He Who made it and sustains it? 2. The globe of the earth under your feet! How great its expanse seems over sea and land, and spread out for you like a wonderful carpet or bed of rest! 3. All things are in twos: - sex in plants and animals, by which one individual is complementary to another; - in the subtle forces of nature, Day and Night, positive and negative electricity, forces of attraction and repulsion - and in the moral and spiritual world, Love and Aversion, Mercy and Justice, Striving and Rest, and so on; -all fulfilling their functions according to the Artistry and wonderful Purpose of Allah. Everything has its counterpart, or pair, or complement. Allah alone is One, with none like Him, or needed to complement Him.

Nézd a szemed elé táruló csodás dolgok tömegét: 1. A felettünk tátongó hatalmas Űrt! Annak összefüggéseit csak az értheti meg, aki megalkotta. 2. A Földet a lábad alatt! Ahogy váltakozó tájak terülnek el, tengerekkel, mindez úgy, minta egy hatalmas teremtő kéz kiterítette volna azokat, mintha csak megágyazott volna. 3. Mindenből párok vannak. – az állat és növényvilágban, ez az alapja a fennmaradásnak, a reprodukciónak. – A teremtés élettelen része is párokban tárul elénk, akár az Éjjel és Nappal, pozitív és negatív elektromosság, hatás és ellenhatás. – Mindez egy művészi mérnökséggel párosul, ami utánozhatatlanná teszi a teremtést. Mindennek

47. *Jártassággal építettük meg az Égboltot, majd Mi voltunk, Kik kiterjesztették azt*[2336].

وَالْأَرْضَ فَرَشْنَاهَا فَنِعْمَ الْمَاهِدُونَ ﴿٤٨﴾

48. And We have spread out the (spacious) earth: How excellently We do spread out!
48. *Kiterítettük a Földet és mily gyönyörűség, ahogy azt kitakartuk!*

وَمِن كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٤٩﴾

49. And of every thing We have created pairs: That ye may receive instruction.
49. *Mindenből párokat teremtettünk, hátha tán magatokba szálltok.*

فَفِرُّوا إِلَى اللَّهِ إِنِّي لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٥٠﴾

50. Hasten ye then (at once) to Allah. I am from Him a Warner to you, clear and open!
50. *Siessetek Allahhoz! Én a ti figyelmeztetőtök vagyok Tőle, ki világossá teszi (az Igét).*

وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ إِنِّي لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٥١﴾

51. And make not another an object of worship with Allah. I am from Him a Warner to you, clear and open!
51. *Ne tegyetek meg Allahhal más istent. Én a ti figyelmeztetetőtök vagyok Tőle, ki világossá teszi (az Igét).*

كَذَٰلِكَ مَا أَتَى الَّذِينَ مِن قَبْلِهِم مِّن رَّسُولٍ إِلَّا قَالُوا سَاحِرٌ أَوْ مَجْنُونٌ ﴿٥٢﴾

52. Similarly, no apostle came to the Peoples before them, but they said (of him) in like manner, "A sorcerer, or one possessed"!
52. *Ekképpen hát. Nem jött azokhoz, kik előttük voltak Próféta, csak hogy mondták rá: „Mágus, vagy megszállott!”*

أَتَوَاصَوْا بِهِ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ﴿٥٣﴾

53. Is this the legacy they have transmitted, one to another? Nay, they are themselves a people transgressing beyond bounds!
53. *Ezt hagyták tán egymásnak örökül? Mi több! Ők zsarnoki nép voltak!*

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ فَمَا أَنتَ بِمَلُومٍ ﴿٥٤﴾

54. So turn away from them: not thine is the blame[2337].
54. *Fordulj el tőlük, nem rád hull a vád*[2337].

---

ellentéte van, ami nélkül önmagában nem letétezik. Csak Allah az Egyedüli, Aki Egymaga vezérli az egész rendszert, Neki nem kell pár, vagy társ.

[2337] When the Prophet freely proclaims his Message, it is not his fault if obstinate wickedness refuses to listen. He can leave them alone, but he should continue to teach for the benefit of those who have Faith.

Amikor a Próféta továbbítja az Üzenetet, nem az ő vétke, ha a makacs szembeszegülők nem hallgatják meg. Magukra hagyhatja őket, de a tanítást folytatnia kell azok javára, kiknek Hitük van.

وَذَكِّرْ فَإِنَّ الذِّكْرَى تَنفَعُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٥﴾

55. But teach (thy Message) for teaching benefits the Believers.

55. Tanítsd (az Üzenetet), mert a tanítás használ a hívőknek.

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾

56. I have only created Jinns and men, that they may serve Me[2338].

56. Nem teremtettem a Dzsinneket és az embereket másra, csak, hogy Engem szolgáljanak[28],

مَا أُرِيدُ مِنْهُم مِّن رِّزْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَن يُطْعِمُونِ ﴿٥٧﴾

57. No Sustenance do I require of them, nor do I require that they should feed Me[2339].

57. Nem akarok tőlük gondviselést és nem akarom, hogy etessenek[2339].

إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ ﴿٥٨﴾

58. For Allah is He Who gives (all) Sustenance,- Lord of Power,- Steadfast (for ever).

58. Mert bizony, Allah! Nála van (minden) gondviselés. Ő Ura a Megtörhetetlen Erőnek.

فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذَنُوبًا مِّثْلَ ذَنُوبِ أَصْحَابِهِمْ فَلَا يَسْتَعْجِلُونِ ﴿٥٩﴾

59. For the Wrong-doers, their portion is like unto the portion of their fellows (of earlier generations): then let them not ask Me to hasten (that portion)[2340]!

59. Kik gonosztevők, bűneikért épp annyi jár, mint ami társaiknak jár (akik előttük voltak), hát ne siettessetek Engem[2340]!

فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ كَفَرُوا مِن يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٦٠﴾

[2338] Creation is not for idle sport or play: 21:16. Allah has a serious Purpose behind it, which, in our imperfect state, we can only express by saying that each creature is given the chance of development and progress towards the Goal, which is Allah.

A teremtés nem céltalan időtöltés vagy szórakozás 21:16. Allahnak számos célja van ezzel, de ezek a célok nem mindig láthatók, a mi tökéletlen valóságunk, pedig fel sem fogja a Teremtő motivációit. Minden teremtménynek van egy útja, amit be kell járnia és végül Allahhoz érkezik el minden. Elég, ha csak ennyit tudatosítunk magunkban és máris sokkal többet fogunk fel a minket körbevevő világból.

[2339] Allah is independent of all needs. It is therefore absurd to suppose that He should require any Sustenance, and still more absurd to suppose that we can feed Him! The gifts, the Sustenance, the goodness, all come from His side.

Allahnak nincs szüksége semmire. Ezért abszurd azt feltételezni, hogy gondviselésre van igénye és még abszurdabb etetni őt! Az adományok, gondviselés és jóság Tőle jövő dolgok, senki mástól ezek nem származhatnak.

[2340] Each generation, that acts like any of its predecessors, must meet a similar fate. If the wicked came to an evil end in the past, the same results will follow in the present and the future. The punishment will come suddenly enough: let them not in mockery ask that it should be hastened.

Ha egy nemzedék azokat a bűnöket követi el, mint elődei, akkor hasonló büntetésre számíthatnak. Ha a gaztevőknek meg kellett fizetni tetteikért a múltban, ugyanez a gyakorlat érvényes a jelenben és a jövőben. A büntetés váratlanul érkezik. Ne nagyon gúnyolódjanak és ne siettessék azt!

60. Woe, then, to the Unbelievers, on account of that Day of theirs which they have been promised!

60. *Jaj, a hitetleneknek e Napjukon, mi nékik ígért!*

52. AT-TUR (THE MOUNT-HEGY)

Introduction to Surah At-Tur (The Mount)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

It is derived from the very first cord "*Wat Tur-i*."

Period of Revelation

From the internal evidence of the subject matter, it appears that this Surah too was revealed in the same stage of the Holy Prophet's life at Makkah in which the Surah Adh-Dhariyat was revealed. While going through it one can clearly feel that during the period of its revelation the Holy Prophet (peace and blessings of Allah be upon him) was being showered with objections and accusations but there is no evidence yet to show that severe persecution of the Muslims had started.

Subject Matter and Topics

The subject matter of its first section (v. 1-28) is the Hereafter. As arguments for its possibility, necessity and occurrence had already been given in Surah Adh-Dhariyat, these have not been repeated here. However, swearing an oath by some realities and signs which testify to the Hereafter, it has been stated most emphatically that it will surely come to pass, and none has the power to prevent its occurrence. Then, it has been stated as to what will be the fate of those who deny it when it actually occurs, and how will those who believe in it and adopt the way of piety and righteousness accordingly, be blessed by Allah.

Then, in the second section (v. 29-49) the Quraish chiefs' attitude towards the message of the Holy Prophet (peace and blessings of Allah he upon him) has been criticized. They called him a sorcerer, a madman, or a poet, and would thus mislead the common people against him so that they should not pay any serious attention to the message he preached.

Bevezetés az At-Túr (Hegy) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Az első vers maga a cím.

A kinyilatkoztatás ideje

A téma alapján az Adh.Dhariyat (51. Rostáló Szelek) Szúrával egy időben születhetett Mekkában. Kiérződik, hogy a Prófétát (béke reá) sorozatosan érték kritikák, vádak, rágalmak, de ezek még nem érték el azt a szintet, amit üldöztetésnek lehet beállítani.

Témakörök

Az 1-28 versek a Túlvilággal foglalkoznak. Bár az előző Szúra, az Adh-Dhariyat is ezt tárgyalta, mégsem ismétlésről van szó. Ott a Túlvilágot egy logikai érvelés bizonyította a természetből vett példák alapján, itt pedig Allah bejelentése és Ígérete erősíti meg létét. Eljövetele bizonyosság, nincs hatalom, mi útját állhatná.
A második rész, 29-49 versek, Quraish főembereinek ellenállását, értetlenségét írja le. Az ő példájuk kivetíthető általánosságban azokra, aki ma sem értik a hit mibenlétét, furcsának, eszement dolognak tartják. Úgy látszik a világ több ezer éve elakadt ezen a ponton és hiába a jelek, a bizonyságok milliói, történelme ismétli önmagát. Ahogy a Prófétát bolondnak, megszállottnak tartották, Quraish pedig hatalmának biztonságát látta veszélyben, ha felfedi hiedelmeikre, babonavilágra alapult zarándokhelyeik hiábavalóságát, hamisságát, úgy a mában is van a nem megvásárolt, le nem pénzelt, őszinte hitnek tere az emberek szemeinek felnyitásában és hatalmakat rengető igazságok hirdetésében.

52. At-Tur	52. At-Túr
THE MOUNT	**HEGY**
Total Verses: 49	Összes vers: 49
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

وَالطُّورِ ﴿١﴾

1. By the Mount (of Revelation)[2341];
1. *A (kinyilatkoztatások) Hegye[2341],*

وَكِتَابٍ مَّسْطُورٍ ﴿٢﴾

2. By a Decree inscribed[2342]

[2341] The adjuration is by five things which we shall presently explain. An appeal is made to these five Signs in verses 1 to 6, and the certainty of future events is asserted in the most emphatic terms in verses 7 to 28, in three parts, viz., - the coming of judgment and the passing away of this phenomenal world (verses 7-10); - the future ill consequences of ill-deeds done (verses 11-16); - and future attainment of bliss and complete realisation of Allah's love and mercy (verses 17-28).

Öt dolog érintett az Ünnepélyes Megszólításban és ezekhez szól a könyörgés az 1-6 versekben. A 7-28 versek a jövőbeni dolgok bekövetkezéséről szólnak három részletben: 1. Ítélet eljövetele és a jelen világ elmúlása 7-10. 2. A vétkek következményei 11-16. 3. Áldás beteljesedése Allah kegyelme és szeretete által. 17-28.

[2342] The five Signs to which appeal is made are: - the Mount (of Revelation), verse 1; - the Book Inscribed, verses 2-3; - The Much-frequented House, verse 4; - the Canopy Raised High, verse 5; and - the Ocean filled with Swell, verse 6. Let us examine these in detail. Each of them has a figurative meaning. • The Mount is the sublime world of Revelation. In the case of Moses, it is typified by Mount Sinai: Cf. 95:2, where it is mentioned in juxtaposition to the sacred territory of Makkah, 95:3. In the case of Jesus it is the Mount of Olives: Cf. 95:1, and also Matt. 24:3-51, where Jesus made his striking pronouncement about the Judgment to come. In the case of Muhammad, it is the Mountain of Light, where he first received the revelation • The Book Inscribed is Allah's Eternal word. When it becomes Revelation to man, it is figured forth as something "inscribed", reduced to writing; and as it is made clear to the intelligence of man.

Öt dolgot szólít meg: 1. A Kinyilatkoztatás Hegyét (1. vers). 2. Sorokban rendezett Írás (2-3. vers). 3. Időtálló Ház (4. vers). 4. Magasba emelt Boltozat (5. vers). 5. Fodrokkal teli Óceán (6. vers). Vizsgáljuk meg részletesen. Mindnek jelentése van. 1. A fenséges Kinyilatkoztatások Hegye, ami Mózes esetében a Sinai (95:2), amit Mekka

2. *Sorokba rendezett Írás (elrendelés)* [2342]

فِي رَقٍّ مَّنشُورٍ ﴿٣﴾

3. In a Scroll unfolded;
3. *A kiterített tekercsen,*

وَالْبَيْتِ الْمَعْمُورِ ﴿٤﴾

4. By the much-frequented Fane[2343];
4. *Az időtálló Ház*[2343]*,*

وَالسَّقْفِ الْمَرْفُوعِ ﴿٥﴾

5. By the Canopy Raised High[2344];
5. *A magasba emelt Boltozat*[2344]*,*

وَالْبَحْرِ الْمَسْجُورِ ﴿٦﴾

6. And by the Ocean filled with Swell[2345];-
6. *A fodrokkal teli Óceán*[2345]*-*

إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ ﴿٧﴾

7. Verily, the Doom of thy Lord will indeed come to pass;-
7. *Mert bizony, Urad Büntetése bekövetkezik,-*

---

szent területe mellé helyez (95:3). Jézus esetében ez az Olajfák Hegye (95:1). Máté 24:3-51-ben Jézus kihirdeti a Végítélet eljövetelét. Mohammed esetében ez a Világosság hegye (Ghar Hira), ahol megkapta az első kinyilatkoztatásokat. 2. A sorokba rendezett Írás, Allah örökéletű Szava. Ha ezek értő emberekbe érnek, akkor ők értik, hogy általuk „meg van írva" valami, amit követniük kell.

[2343] "The much-frequented Fane" (or House) is usually understood to mean the Ka'bah, which the holy Prophet purified and re-dedicated to true worship.

„Időtálló Ház": 3. Kába Szentélye, amit a Próféta megtisztított és újból az Igaz imádság otthonává tett Ábrahámot követve.

[2344] "The Canopy Raised High" is the canopy of heaven, to whose height or sublimity no limit can be assigned by the mind of man. It is Nature's Temple in which all Creation worships Allah - the Symbol in which the material and the visible merges into the the spiritual and the intuitional.

„Magasba emelt boltozat": 4. A Mennyek boltozata, melynek fenségét az ember nem tudja határok közé szorítani képzeletével. Ez a Természet Temploma, melyben Allah minden teremtménye imádkozik és dicsérik Őt. Ebben a térben olvadnak egybe az anyagi és a spirituális világ elemei.

[2345] The Ocean-the vast, limitless, all encircling Ocean. It is expressed to be masjur, full of a mighty swell, boiling over, poured forth all over the earth, as if overwhelming all landmarks; Cf. 81:6.
This completes the five Signs by which man may know for certain of the Judgment to come. All are evidences that the Day of Allah will finally come, and nothing can avert it.

Az Óceán hatalmas, kiterjedt és mindent átölelő. 5. „Maszdzsur", azaz fodrokkal teli, melyek mindenhol jelzik jelenlétét, mintha határkövei lennének az általa elfoglalt birodalomnak. 81:6.
Ezzel mind az öt Jel bemutatkozott. Mind annak tanúja, hogy a Végítélet eljön. Ezek maguk a bizonyságok Allah Napjának bekövetkezésére, melyet senki sem tud visszatartani.

مَا لَهُ مِن دَافِعٍ ﴿٨﴾

8. There is none can avert it;-

8. Nincs, ki azt elháríthatná,-

يَوْمَ تَمُورُ السَّمَاء مَوْرًا ﴿٩﴾

9. On the Day when the firmament will be in dreadful commotion[2346].

9. A Napon az Égbolt megbolydul félelmében[2346].

وَتَسِيرُ الْجِبَالُ سَيْرًا ﴿١٠﴾

10. And the mountains will fly hither and thither[2347].

10. Tovatűnnek a Hegyek[2347].

فَوَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿١١﴾

11. Then woe that Day to those that treat (Truth) as Falsehood;-

11. Jaj, ezen a Napon az (Igazságot) meghazudtolóknak,-

الَّذِينَ هُمْ فِي خَوْضٍ يَلْعَبُونَ ﴿١٢﴾

12. That play (and paddle) in shallow trifles.

12. Kik a felszínen játszadoznak.

يَوْمَ يُدَعُّونَ إِلَى نَارِ جَهَنَّمَ دَعًّا ﴿١٣﴾

13. That Day shall they be thrust down to the Fire of Hell, irresistibly.

13. (Kiket) a Napon a Pokol tüzére szólítanak menthetetlenül.

هَذِهِ النَّارُ الَّتِي كُنتُم بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿١٤﴾

14. "This:, it will be said, "Is the Fire,- which ye were wont to deny!

14. (Mondva lesz): „Ez a Pokol Tüze, mit ti tagadtatok!”

أَفَسِحْرٌ هَذَا أَمْ أَنتُمْ لَا تُبْصِرُونَ ﴿١٥﴾

15. "Is this then a fake, or is it ye that do not see?

[2346] "The firmament will be in dreadful commotion." The heavens as we see them suggest to us peace and tranquility, and the power of fixed laws which all the heavenly bodies obey. This will all be shaken in the rise of the new world. Cf. Matt. 24:29: "Immediately after the tribulation of those days ... the powers of the heavens shall be shaken."

„A Napon az Égbolt megbolydul félelmében”: Ahogy feltekintünk az Égre, a Mennybolt nyugodtságot, harmóniát, békét áraszt, sugározza az erőt, ami által az égitestek engedelmeskednek Teremtőjüknek. Ez az összhang bolydul meg az Új Világ eljövetelekor. Az Evangélium erről így szól, Máté 24:29: „Mindjárt pedig ama napok nyomorúságai után a nap elsötétedik, és a hold nem fénylik, és a csillagok az égről lehullanak, és az egeknek erősségei megrendülnek”

[2347] The mountains are a type of firmness and stability. But things that we think of as firm and stable in this material life will be shaken to pieces, and will be no more substantial than a mirage in a desert. Cf. 78:20.

A Hegyek a szilárdság, stabilitás és mozdulatlanság jelképei. Amiket az anyagi életben stabilnak, szilárdnak gondolunk, darabokra hullnak és megszűnik anyagi létük. Délibábbá lesznek. 78:20.

15. „Ámítás-e ez, vagy tán nem látjátok?”

اصْلَوْهَا فَاصْبِرُوا أَوْ لَا تَصْبِرُوا سَوَاء عَلَيْكُمْ إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾

16. "Burn ye therein: the same is it to you whether ye bear it with patience, or not: Ye but receive the recompense of your (own) deeds[2348]."

16. „Perzselődjetek azon. Egyre megy, hogy tűritek-e, vagy nem tűritek, aszerint kaptok viszonzást, mit tettetek[2348].”

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَعِيمٍ ﴿١٧﴾

17. As to the Righteous, they will be in Gardens, and in Happiness,-

17. Mert bizony, az őrizkedők Kertekben lesznek, hol Kegyekben dúskálnak,-

فَاكِهِينَ بِمَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ وَوَقَاهُمْ رَبُّهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿١٨﴾

18. Enjoying the (Bliss) which their Lord hath bestowed on them, and their Lord shall deliver them from the Penalty of the Fire.

18. Örvendeznek azáltal, mit Uruk adott nekik, s megóvja őket Uruk a Pokol Büntetésétől.

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾

19. (To them will be said:) "Eat and drink ye, with profit and health, because of your (good) deeds[2349]."

19. (Mondva lesz nekik): „Egyetek és igyatok épülésetekre azáltal, mit tettetek[2349].”

مُتَّكِئِينَ عَلَى سُرُرٍ مَّصْفُوفَةٍ وَزَوَّجْنَاهُم بِحُورٍ عِينٍ ﴿٢٠﴾

20. They will recline (with ease) on Thrones (of dignity) arranged in ranks; and We shall join them to Companions, with beautiful big and lustrous eyes[2350].

20. Elheverve az ágyakon sorokba rendezetten, Mi lenyűgöző szemű hurikkal szedjük őket párokba[2350].

[2348] At that stage they will have no justification for anger or impatience; for their whole position will have been due to their own conduct and their rejection of Allah's Grace. Nor will there be time then for patience or repentance, for their period of probation will then have been over.

Ebben a helyzetben nincs alapja haragnak és türelmetlenégnek. Saját tetteik határozzák meg, mi történjék velük. Mivel megtagadták Allah kegyét, több idő már nincs bűnbánatra, próbatételük ideje lejárt.

[2349] But the eating and drinking will be free of all drawbacks, such as excess, aftereffects and satiety: here there will be pure health, profit, and enjoyment.

Az evés, ivás nem jár majd hátrányokkal, mint jóllakottság, vagy túlfogyasztás. Minden tiszta, egészséges és élvezetes lesz.

[2350] Every one will have a couch of dignity, but it does not follow that the dignity will be the same. Every one's Personality will be purified but it will not be merged into one general sameness.

Mindenkinek lesz egy heverője, ahol méltósággal elheverhet, de a méltóság nem csap át az Ego büszkeségévé. Mindenki természete átesik a megtisztuláson, mégsem válnak a lelkek azonossá.

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُم بِإِيمَانٍ أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلَتْنَاهُم مِّنْ عَمَلِهِم مِّن شَيْءٍ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ رَهِينٌ ﴿٢١﴾

21. And those who believe and whose families follow them in Faith,- to them shall We join their families: Nor shall We deprive them (of the fruit) of aught of their works: (Yet) is each individual in pledge for his deeds[2351].

21. Kik hisznek és utódaik is követik őket hitben, felzárkóztatjuk hozzájuk utódaikat. Nem tartunk vissza semmit tetteik (gyümölcseiből). Minden ember azt nyeri el, minek záloga nála van[2351].

وَأَمْدَدْنَاهُم بِفَاكِهَةٍ وَلَحْمٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢٢﴾

22. And We shall bestow on them, of fruit and meat, anything they shall desire.

22. Olyan gyümölcsöt és húst nyújtunk nekik, amilyet csak vágynak.

يَتَنَازَعُونَ فِيهَا كَأْسًا لَّا لَغْوٌ فِيهَا وَلَا تَأْثِيمٌ ﴿٢٣﴾

23. They shall there exchange, one with another, a (loving) cup free of frivolity, free of all taint of ill[2352].

23. (Kézről kézre) adogatják a serlegeket, hol nem lesz ledérség és botlás[2352].

وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ غِلْمَانٌ لَّهُمْ كَأَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ مَّكْنُونٌ ﴿٢٤﴾

24. Round about them will serve, (devoted) to them. Youths (handsome) as Pearls well-guarded.

24. (Szolgálatukra kijelölt) ifjak járnak körbe köztük visszafogottan, akár a gyöngyök.

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءلُونَ ﴿٢٥﴾

25. They will advance to each other, engaging in mutual enquiry.

25. Egymást megelőzve érdeklődnek egymás iránt.

قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي أَهْلِنَا مُشْفِقِينَ ﴿٢٦﴾

[2351] Durriyat. literally, progeny, offspring, family; applied by extension to mean all near and dear ones. Love is unselfish, and works not merely, or chiefly, for Self, but for others; provided the others have Faith and respond according to their capacities or degrees, they will be joined together.

„Durriyat": szó szerint utód, sarj, de bővített értelme alá tartozik, mindenki, akit szeretünk. Az igazi szeretet önzetlen, nem az Egót szolgálja, hanem másokat, feltéve, ha van hitük és viszonozzák szeretetünket lehetőségük, szintjük szerint. Ők mind összegyűlnek.

[2352] Drinking or loving cups, in our life on this earth, are apt to be misused in two ways: - they may be occasions for mere frivolity or the wasting of time; - they may lead to evil thoughts, evil suggestions, evil talk, or evil deeds.

Az ivás, poharazgatás a földi életben két következménnyel járhat: 1. Elmehet a beszéd a ledérség, vagy hiábavalóság irányába. 2. Bűnös, gondolatok, bűnös szavakat és tetteket indíthatnak el.

26. They will say: "Aforetime, we were not without fear for the sake of our people[2353].
26. *Így szólnak: „Azelőtt családunk körében gondterheltek voltunk[2353].”*

فَمَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا وَوَقَانَا عَذَابَ السَّمُومِ ﴿٢٧﴾

27. "But Allah has been good to us, and has delivered us from the Penalty of the Scorching Wind[2354].
27. *„De Allah kegyes volt hozzánk és megóvott minket a lobbanékonyság Büntetésétől[2354].”*

إِنَّا كُنَّا مِن قَبْلُ نَدْعُوهُ إِنَّهُ هُوَ الْبَرُّ الرَّحِيمُ ﴿٢٨﴾

28. "Truly, we did call unto Him from of old: truly it is He, the Beneficent, the Merciful!"
28. *„Azelőtt fohászkodtunk Hozzá, mert Ő a Jótékony, a Kegyelmes!”*

فَذَكِّرْ فَمَا أَنتَ بِنِعْمَتِ رَبِّكَ بِكَاهِنٍ وَلَا مَجْنُونٍ ﴿٢٩﴾

29. Therefore proclaim thou the praises (of thy Lord): for by the Grace of thy Lord, thou art no (vulgar) soothsayer, nor art thou one possessed[2355].
29. *Hirdess hát, hisz nem vagy te Urad kegye által jövendőmondó, sem bolond[2355].*

أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَّتَرَبَّصُ بِهِ رَيْبَ الْمَنُونِ ﴿٣٠﴾

30. Or do they say:- "A Poet! we await for him some calamity (hatched) by Time!"
30. *Vagy így szólnak tán: „Költő! Várjuk, hogy az idő sorscsapása sújtson le rá!”*

قُلْ تَرَبَّصُوا فَإِنِّي مَعَكُم مِّنَ الْمُتَرَبِّصِينَ ﴿٣١﴾

31. Say thou: "Await ye!- I too will wait along with you!"
31. *Mondd: „Várjatok, én is veletek várok!”*

[2353] A man may be good, and may with limits have found goodness in his own spiritual life, but may have anxieties about his family or friends whom he loves. All such shadows are removed in heaven by the Grace of Allah, and he is free to dwell on it in his confidential converse with other men similarly circumstanced.

Az embert lehet, hogy spirituális életében korlátok veszik körül, aggódhat családtagjai, barátai, szerettei iránt. Mindezek az aggodalmak Allah kegyelméből szertefoszlanak, és gondtalan élet nyílik a jók között, akik bizalommal fordulhatnak bármiben egymáshoz. A körülmények mindenki számára hasonlóak lesznek.

[2354] The "Scorching Wind" is the type of haste, arrogance, and fire, such as entered into the composition of Jinns: 15:27. The destiny of man is to attain to calm, peace, security, the Garden of Bliss.

„Lobbanékonyság”: A Dzsinnekre jellemző tulajdonság 15:27. Heves vérmérséklet, ami kontrolálatlan megjegyzéseket, tetteket idéz elő. Az ember nyugodtságot, békét és biztonságot fog sugározni az Áldások Kertjében.

[2355] The greatest of the Prophets was called a soothsayer, i.e., one who tells fortunes by divination, or a madman possessed of some evil spirit, or a poet singing spiteful satires. Much more may lesser men be called by such names because they proclaim the Truth. They should go on in spite of it all.

Mohammedet tartották jövendőmondónak, aki istenek megszállottsága alatt jósol jövőt, szerencsét. Voltak, akik bolondnak nyilvánították, akit gonosz lélek szállt meg: Mások meg költőnek hitték, aki rosszindulatú szatírákat ír. Más Próféták vagy hirdetők is ezen estek át, amikor az Igazságot hozták el. Folytatni kell, bármi is történik.

أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَحْلَامُهُم بِهَذَا أَمْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ﴿٣٢﴾

32. Is it that their faculties of understanding urge them to this, or are they but a people transgressing beyond bounds[2356]?

32. *Vagy tán álmaik parancsolják nekik ezt, vagy tán ők a zsarnokok népe[2356]?*

أَمْ يَقُولُونَ تَقَوَّلَهُ بَل لَّا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٣﴾

33. Or do they say, "He fabricated the (Message)"? Nay, they have no faith[2357]!

33. *Vagy mondják: „Te találtad ki (az Üzenetet)"? Mi több! Ők nem hisznek[2357]!*

فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ مِّثْلِهِ إِن كَانُوا صَادِقِينَ ﴿٣٤﴾

34. Let them then produce a recital like unto it,- If (it be) they speak the truth!

34. *Hozzanak el egy ilyen mondást, ha igazat beszélnek!*

أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ ﴿٣٥﴾

35. Were they created of nothing, or were they themselves the creators[2358]?

35. *Vagy tán a semmiből teremtették őket, vagy ők tán a teremtők[2358]?*

[2356] It may be that the persecutors of Truth are ignorant, and their deficient faculties of understanding mislead them, but it is more often the case that they are perverse rebels against the law of Allah, defending their own selfish interests, and preventing those whom they oppress, from getting justice,

Lehet, hogy az Igazság üldözői tudatlanok, vagy nincsenek olyan tulajdonságok birtokában, ami lehetővé teszi számukra, hogy értsenek, felfogjanak. Sokkal gyakrabban fordul elő azonban, hogy Allah Törvényének elvetemült ellenzői lázadnak, védve önös érdekeiket, hogy meggátolhassák az általuk elnyomottakat attól, hogy érvényt szerezzenek igazságuknak.

[2357] As an alternative to the charges of being a soothsayer or a madman or a disgruntled poet, there is the charge of a forger or fabricator applied to the prophet of Allah when he produces his Message. This implies that there can be no revelation or inspiration from Allah. Such an attitude negatives Faith altogether. But if this is so, can they produce a work of man that can compare with the inspired Word of Allah? They cannot. Cf. 17:88.

Jövendőmondó, bolond, rosszindulatú költő mellé felsorakozik, az a vád, hogy kitalálta az Üzenetet a Próféta. ez azt is magával vonja, hogy a kinyilatkoztatás tényét sem fogadják el, tehát a hit maga is a tagadás tárgyát képezi. Ha ezt állítják, akkor tudnak-e Allah Szavához hasonlót előállítani ők maguk? 17:88.

[2358] Three possible alternative meanings are suggested by the Commentators, according to the meaning we give to the Arabic preposition min=of, by, with, for. • 'Were they created by nothing? Did they come into existence of themselves? Was it a mere chance that they came into being? • Were they created as men out of nothing? Was there not a wonderful seed, from which their material growth can be traced, as the handiwork of a wise and wonderful Creator? Must they not then seek His Will? • Were they created for nothing, to no purpose? If they were created for a purpose, must they not try to learn that purpose by understanding Allah's Revelation?

A kommentátorok három lehetséges változatot tesznek közzé, amit ugyanez a mondat jelent az Arab szöveg alapján aszerint, hogy a „min" (által, -ból, -re) elöljárót hogy fordítjuk: 1. A semmi által lettek teremtve? Maguktól jöttek létre? Csupán véletlen a létezésük? 2. A semmiből teremtették őket, mint embereket? Nem volt egy csodálatos mag, melyből anyaguk fejlődése elindult, ami végül emberré alakult egy csodálatos Alkotó keze nyomán? 3. A semmire vannak teremtve, tehát cél nélkül? Ha viszont teremtésük egy célra irányul, akkor nem kellene megfejteni ezt a célt és tanulmányozni Allah kinyilatkoztatásait?

أَمْ خَلَقُوا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بَل لَّا يُوقِنُونَ ﴿٣٦﴾

36. Or did they create the heavens and the earth? Nay, they have no firm belief.

36. Vagy tán ők teremtették az Egeket és a Földet? Mi több! Nincs (semmi) bizonyosságuk.

أَمْ عِندَهُمْ خَزَائِنُ رَبِّكَ أَمْ هُمُ الْمُصَيْطِرُونَ ﴿٣٧﴾

37. Or are the Treasures of thy Lord with them, or are they the managers (of affairs)?

37. Vagy tán velük van Urad Tárháza és ők azok kik (mindent) vezérelnek?

أَمْ لَهُمْ سُلَّمٌ يَسْتَمِعُونَ فِيهِ فَلْيَأْتِ مُسْتَمِعُهُم بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿٣٨﴾

38. Or have they a ladder, by which they can (climb up to heaven and) listen (to its secrets)? Then let (such a) listener of theirs produce a manifest proof[2359].

38. Vagy tán van egy létrájuk, amire (ha felmásznak az Égig), kihallgatják (annak titkait)? Álljon elő hát hallgatózójuk a nyílt bizonyságokkal[2359].

أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ وَلَكُمُ الْبَنُونَ ﴿٣٩﴾

39. Or has He only daughters and ye have sons[2360]?

39. Vagy tán Neki lányai vannak és tietek a fiak[2360]?

أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُم مِّن مَّغْرَمٍ مُّثْقَلُونَ ﴿٤٠﴾

40. Or is it that thou dost ask for a reward, so that they are burdened with a load of debt?-

40. Vagy tán fizetséget kérsz tőlük (ó Mohammed) és őket adósság terheli?-

أَمْ عِندَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُبُونَ ﴿٤١﴾

41. Or that the Unseen in it their hands, and they write it down?

41. Vagy tán náluk van a Láthatatlan (tudása) és ők azt leírják?

أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ ﴿٤٢﴾

42. Or do they intend a plot (against thee)? But those who defy Allah are themselves involved in a Plot!

42. Vagy tán cselt akarnak szőni (ellened)? Hiszen azok, kik tagadnak, ők a cselszövők!

[2359] Cf. 6:35: a reference to the Pagan belief that by means of a material ladder a man might climb up to heaven and learn its secrets!

6:35. Utalás a Pogányok hitére, mely szerint elég egy létra, amin az ember felmászik az Égbe, hogy kikémlelje annak titkait!

[2360] 16:57-59. To the gospel of Unity, it is repugnant to assign begotten sons or daughters to Allah. But the Arab superstition about angels being the daughters of Allah was particularly blasphemous as the Pagan Arabs hated to have daughters themselves and considered it a mark of humiliation!

16:57-59. A Monoteizmus számára visszataszító, ha nemzés eredményeként létrejött fiakat, vagy lányokat tulajdonítanak Allahhoz. Az Arab babona, miszerint az Angyalok Allah lányai, ráadásul istenkáromlás számba is vehető, mivel gyűlölték a lányokat, a megaláztatás jeleinek tartották őket!

أَمْ لَهُمْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٤٣﴾

43. Or have they a god other than Allah. Exalted is Allah far above the things they associate with Him!

43. Vagy tán van nekik Allahon kívül egy másik istenük? Legyen Dicső Allah attól, mit Hozzá társítanak!

وَإِن يَرَوْا كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ سَاقِطًا يَقُولُوا سَحَابٌ مَّرْكُومٌ ﴿٤٤﴾

44. Were they to see a piece of the sky falling (on them), they would (only) say: "Clouds gathered in heaps!"

44. Ha egy foszlányt látnának az Égből leesni, így szólnának: „Egy rakás felhő!”

فَذَرْهُمْ حَتَّى يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي فِيهِ يُصْعَقُونَ ﴿٤٥﴾

45. So leave them alone until they encounter that Day of theirs, wherein they shall (perforce) swoon (with terror),-

45. Hagyd őket magukra, míg szembe találkoznak Napjukkal, mikor eszméletüket vesztik, -

يَوْمَ لَا يُغْنِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤٦﴾

46. The Day when their plotting will avail them nothing and no help shall be given them.

46. A Napon cselszövésük nem használ nekik semmit és nem lesznek pártfogoltak.

وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا عَذَابًا دُونَ ذَٰلِكَ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٧﴾

47. And verily, for those who do wrong, there is another punishment besides this: But most of them understand not.

47. Mert bizony, akik bűnbe esnek, egy másik büntetés is vár rájuk ezen kívül, de legtöbbjük nem tudja.

وَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ ﴿٤٨﴾

48. Now await in patience the command of thy Lord: for verily thou art in Our eyes: and celebrate the praises of thy Lord the while thou standest forth,

48. Várd ki türelmesen Urad ítéletét, mert te (ó, Mohammed) a szemünkben vagy, hát zengd Urad dicséretét, mikor indulni készülsz,

وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَارَ النُّجُومِ ﴿٤٩﴾

49. And for part of the night also praise thou Him,- and at the retreat of the stars[2361]!

49. Az éjszaka egy részén is dicsérd Őt és akkor is, ha (hajnalban) kihunynak a csillagok[2361].

[2361] Idbar-un-nujum: literally at the back of the starts, which means the setting of the stars: the glorious hour of early dawn.

Idbar-un-nudzsum: szó szerint a csillagok háta mögött, azaz, amikor kihunynak hajnalban a csillagok.

53. AN-NAJM (THE STAR-CSILLAG)

Introduction to Surah An-Najm (The Star)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Sarah derives its name from the very first word *wan Najm*. This title also does not relate to the subject matter, but is a name given to the Surah as a symbol.

Period of Revelation and Historical Background

According to a Tradition related by Bukhari, Muslim, Abu Da'ud and Nasai, on the authority of Hadrat Abdullah bin Mas'ud, the first Surah in which a verse requiring the performance of a *sajdah* (prostration) as sent down, is Surah An-Najm. The parts of this *Hadith* which have been reported by Aswad bin Yazid, Abu Ishaq and Zubair bin Mu'awiyah from Hadrat Ibn Mas'ud, indicate that this is the first Surah of the Qur'an, which the Holy Prophet (peace and blessings of Allah be upon him) had publicly recited before an assembly of the Quraish (and according to Ibn Marduyah, in the Ka'bah) in which both the believers and the disbelievers were present. At the end, when he recited the verse requiring the performance of a *sajdah* and fell down in prostration, the whole assembly also fall down in prostration with him, and even those chiefs of the polytheists who were in the forefront of the opposition to the Holy Prophet (peace and blessings of Allah be upon him) could not resist falling down in prostration. Ibn Mas'ud (may Allah be pleased with him) says that he saw only one man, Umayyah bin Khalaf, from among the disbelievers, who did not fall down in prostration but took a little dust and rubbing it on his forehead said that that was enough for him. Later, as Ibn Mas'ud relates, he saw this man die in the state of disbelief.

Ibn Sad says that before this, in the Rajab of the 5th year of Prophethood, a small group of the Companions had emigrated to Abyssinia. Then, when in the Ramadan of the same year this incident took place the news spread that the Holy Prophet (peace and blessings of Allah be upon him) had recited Surah An-Najm publicly in the assembly of the Quraish and the whole assembly, including the believers as well as the disbelievers, had fallen down in prostration with him. When the emigrants to Abyssinia heard this news they formed the impression that the disbelievers of Makkah had become Muslims. Thereupon, some of them returned to Makkah in the Shawwal of the 5th year of Prophethood, only to learn that the news was wrong and the conflict between Islam and disbelief was raging as furiously as before. Consequently, the second emigration to Abyssinia took place, in which many more people left Makkah.
Thus, it becomes almost certain that this Surah was revealed in the Ramadan of 5th year of Prophethood.

Bevezetés az An-Nadzsm (Csillag) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A cím szimbolikus és az első versből ered.

A kinyilatkoztatás ideje és történelmi háttér

Bukhari, Muslim, Abu Daud és Nasai Hadiszai Abdullah bin Mas'udot idézik, aki közli, hogy az An-Nadzsm (Csillag) Szúra az első, ahol egy vers után előírt leborulni (szadzsda). A Hadiszok egy része megemlíti Aswan bin Yazid, Abu Ishaq és Zubair bin Mu'awiyah tudósításait, akik szintén Ibn Mas'udot idézték, aki úgy nyilatkozott, hogy ez a Korán első olyan Szúrája, melyet a Próféta (béke reá) Quraish előtt nyilvánosan recitált, hívők és pogányok jelenlétében (Marduya szerint a Kábánál). Amikor elérkezett a versig, ami után le kellett borulni, földre ereszkedett és a gyülekezett minden tagja így tett, még a politeisták frontemberei is, akik az Iszlám ellenzői voltak. Nem tudtak ellenállni, hogy le ne boruljanak. Csak egy ember, Umayyah bin Khalaf maradt állva a hitetlenek között. Ő egy marék port szórt homlokára, mondván, hogy az elég neki. Később ez az ember hitetlenként halt meg.

Ibn Sad közölte, hogy a Prófécia ötödik évének Radzsab havában a követők egy kis csoportja Abesszíniába menekült. Ugyanannak az évnek Ramadán havában elterjedt a híre, hogy a Próféta (béke reá) az An-Nadzsm Szúrát recitálta Quraish jelenlétében, hívők és hitetlenek széles nyilvánossága előtt és mindenki leborult a vers hallatán. Amikor a migránsok ennek hírét vették Abesszíniában, azt hitték, hogy a hitetlenek Mekkában megtértek az Iszlámra. A Prófécia 5. évének Shawal havában néhányan visszatértek közülük Mekkába és látták, hogy a helyzet változatlanul kiélezett a hívők és a pogányok között. Ennek következménye volt a migráció második hulláma Abesszíniába, aminek keretében sokkal többen hagyták el Mekkát, mint először.
Ezért pontosan tudjuk, hogy a Szúra, a Prófécia 5. évének Ramadán havában nyilatkoztatott ki.

53. An-Najm	53. An-Nadzsm
THE STAR	**CSILLAG**
Total Verses: 62	Összes vers: 62
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَى ﴿١﴾

1. By the Star when it goes down[2362],-
1. *A csillag, ha letűnik[2362],-*

مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَى ﴿٢﴾

2. Your Companion is neither astray nor being misled[2363].
2. *Társatok nem tévelyedett el, s félre sincs vezetve[2363].*

[2362] Najm is interpreted in various ways. As most commonly accepted, it means either a Star generically, or the close cluster of seven stars known as the Pleiades in the Constellation Taurus, which the sun enters about the 21st of April every year.
Hawa in the text may mean either "goes down (or sets)" or "rises". Whichever meaning we take; it makes no difference to the interpretation given above.

„Nadzsm” többféle módon fordítható. A legáltalánosabb jelentése Csillag. De emellett jelenthet csillagképeket is, mint a Pleiádok. Ez a Bika csillagkép része. Késő ősszel és télen lehet könnyen megtalálni azt a tűhegynyi csillagok alkotta "fészket", amit mi Fiastyúk néven ismerünk.

„Hawa” a szöveg szempontjából lehet le- és feltűnik egyaránt. Ebben a gondolat összetételben az élet és halál számít.

[2363] "Your Companion" is the holy Prophet Muhammad, who had lived among the Quraish. He is defended from three kinds of charges that the Unbelievers brought against him: • that he was going astray, either through defect of intelligence or through carelessness; • that he was being misled or deceived by evil spirits; and • that he spoke out of a whim or impulse, or from a selfish desire to impress his own personality.

„Társatok”: Mohammed Próféta, aki Quraish törzsében élt. Három vádban kap védelmet ebben és a következő versekben: 1. Nem intelligencia károsodás vagy gondatlanság miatt tért le az ősök útjáról. 2. Nem vezette senki félre és gonosz szellemek sem szállták meg. 3. Nem szeszélyből, indulatból, vagy önös vágyaktól fűtve beszélt, hogy saját személyiségének szerezzen érvényt.

وَمَا يَنطِقُ عَنِ الْهَوَى ﴿٣﴾

3. Nor does he say (aught) of (his own) Desire.

3. Nem mond ő (semmit) (saját) vágyairól.

إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَى ﴿٤﴾

4. It is no less than inspiration sent down to him:

4. Mert bizony, ez csupán egy sugallat, mi kisugallott felé,

عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَى ﴿٥﴾

5. He was taught by one Mighty in Power[2364],

5. Őt egy Hatalmas Erő tanította[2364],

ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَى ﴿٦﴾

6. Endued with Wisdom: for he appeared (in stately form);

6. Bölcsességgel megáldva tűnt elő,

وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَى ﴿٧﴾

7. While he was in the highest part of the horizon[2365]:

7. Mikor a látóhatár legmagasabb fokán állt[2365],

ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّى ﴿٨﴾

8. Then he approached and came closer,

8. Majd egyre közelebb és közelebb ért,

فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى ﴿٩﴾

9. And was at a distance of but two bow-lengths or (even) nearer;

9. Két nyíllövésnyire volt, vagy még közelebb,

فَأَوْحَى إِلَى عَبْدِهِ مَا أَوْحَى ﴿١٠﴾

10. So did ((Allah)) convey the inspiration to His Servant- (conveyed) what He (meant) to convey.

10. Így sugallotta (Allah) szolgálójának azt, mit sugallott.

مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَى ﴿١١﴾

[2364] This is referred by the Commentators to the angel Gabriel, through whom the inspiration came. Cf. 81:20.

A kommentátorok egy része Gábriel Arkangyalra vonatkoztatja ezt az utalást, akitől az inspiráció jött. 81:20.

[2365] Gabriel appeared in stately form, perhaps towering above the Mountains of Light.

Gábriel tekintélyes alakban jelent meg, talán a Ghar Hira (Világosság Barlangja) fölé magasodva.

11. The (Prophet's) (mind and) heart in no way falsified that which he saw[2366].
11. Nem hazudtolta meg (a Próféta) szíve azt, mit látott[2366],

أَفَتُمَارُونَهُ عَلَى مَا يَرَى ﴿١٢﴾

12. Will ye then dispute with him concerning what he saw?
12. Vitába szálltok-e vele abban, amit látott?

وَلَقَدْ رَآهُ نَزْلَةً أُخْرَى ﴿١٣﴾

13. For indeed he saw him at a second descent[2367],
13. Hiszen látta őt egy másik leereszkedéskor is[2367],

عِندَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَى ﴿١٤﴾

14. Near the Lote-tree beyond which none may pass[2368]:
14. A lótuszfánál, mi után már nem vezet út[2368],

عِندَهَا جَنَّةُ الْمَأْوَى ﴿١٥﴾

15. Near it is the Garden of Abode[2369].
15. A Kertek Hajlékának közelében[2369],

إِذْ يَغْشَى السِّدْرَةَ مَا يَغْشَى ﴿١٦﴾

16. Behold, the Lote-tree was shrouded (in mystery unspeakable!)
16. Mikor a lótuszfa homályba burkolózott,

مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَى ﴿١٧﴾

17. (His) sight never swerved, nor did it go wrong!

[2366] "Heart" in Arabic includes the faculty of intelligence as well as the faculty of feeling. The impression conveyed was pure truth; there was no illusion in it.

Az Arabban a szív nem csak az érzés, hanem az intelligencia, felfogás érzékszerve is. A látvány maga a tiszta Igazság volt, nem volt semmi megtévesztés.

[2367] The first occasion when Gabriel appeared in a visible form was at the Mountain of Light, when he brought his first revelation beginning with Iqra'; The second was at the Prophet's Miraj or Ascension. These were the only two occasions when Gabriel appeared in visible form.

Első alkalommal Gábriel látható módon a Gar Hiránál (Világosság Barlangjánál) jelent meg, amikor a legelső kinyilatkoztatásokat elhozta: „Iqra", azaz Olvass, kezdettel. A másodszor a Próféta Mennybemenetelekor (Ma'radzs) jelent meg. Ez volt az a két alkalom összesen, amikor Gábriel látható formában jelen volt.

[2368] For the Lote-tree in its literal meaning, see 34:16. The wild Lote (Zizyphus Spina-Christi) is thorny; under cultivation it yields good fruit and shade, and is symbolic of heavenly bliss, as here and in 56:28.

A lótuszfa még itt 34:16. A vad Lótuszfa (Zizyphus Spina-Christi) tövises, termelésbe véve ízletes gyümölcsöt és árnyékot ad. Az Égi áldás szimbolikus megtestesítője. 56:28-ban szintén.

[2369] The "Garden of Abode" (Jannat al-Mawa) lies close to the Lote-Tree and, in the opinion of some authorities, is so called because the souls of believers will find their abode therein.

„Kertek Hajléka" a Lótuszfa közelében van, néhány tudós véleménye szerint itt találnak hajlékra a hívő lelkek.

17. *Tekintete nem tért ki és nem is vesztette szem elől!*

لَقَدْ رَأَى مِنْ آيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَى ﴿١٨﴾

18. For truly did he see, of the Signs of his Lord, the Greatest!
18. *Mert ő Ura Jelei közül a Legnagyobbat látta!*

أَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّى ﴿١٩﴾

19. Have ye seen Lat. and 'Uzza[2370],
19. *Láttátok-e Látot és Uzzát[2370],*

وَمَنَاةَ الثَّالِثَةَ الْأُخْرَى ﴿٢٠﴾

20. And another, the third (goddess), Manat?
20. *És egy másik (istenséget), Manatot?*

أَلَكُمُ الذَّكَرُ وَلَهُ الْأُنثَى ﴿٢١﴾

21. What! for you the male sex, and for Him, the female[2371]?
21. *Tán nektek jár a hím és Neki a női nem[2371]?*

تِلْكَ إِذًا قِسْمَةٌ ضِيزَى ﴿٢٢﴾

22. Behold, such would be indeed a division most unfair!
22. *Ez a felosztás, bizony a legigazságtalanabb!*

إِنْ هِيَ إِلَّا أَسْمَاء سَمَّيْتُمُوهَا أَنتُمْ وَآبَاؤُكُم مَّا أَنزَلَ اللَّهُ بِهَا مِن سُلْطَانٍ إِن يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى الْأَنفُسُ وَلَقَدْ جَاءهُم مِّن رَّبِّهِمُ الْهُدَى ﴿٢٣﴾

23. These are nothing but names which ye have devised,- ye and your fathers,- for which Allah has sent down no authority (whatever). They follow nothing but conjecture and what their own souls desire!- Even though there has already come to them Guidance from their Lord[2372]!

[2370] The three principal idols of Pagan Arab Idolatry were the goddesses • Lat, • Uzza, and • Manat.

A Pogány Arab bálványok három főistenségei voltak: Lat, Uzza és Manat.

[2371] To show Allah in human shape, or imagine sons or daughters of Allah, as if Allah were flesh, was in any case a derogation from the supreme glory of Allah, high above all creatures, even if the human shapes were invested with great beauty and majesty as in the Greek Pantheon. But when we consider in what low opinion Pagan Arabia held the female sex, it was particularly degrading to show Allah, or so-called daughters of Allah, in female shapes. Cf. 16:57-59, and also 52:39,

Allahot emberi alakban mutatni, Neki fiakat, lányokat tulajdonítani, mintha Ő hús és vér teremtmény lenne, az Ő Dicsőségének megbecstelenítését, megalázását jelenti. Allah messze fölötte áll mindennek még akkor is, ha a Neki tulajdonított emberi megjelenítés a Görög Panteonok mintájára a tökéletességet próbálja megmintázni. De ha ráadásul ismerjük a Pogány Arab világ női nemhez, azon belül született lányaikhoz való emberietlen, megalázó viszonyát, akkor az Allahnak betudott leánygyermekek Őt a lehető legmélyebbre degradálják. 16:57-59 és 52:39.

23. Ezek csak nevek, miket ti és atyáitok adtatok, mikkel Allah nem bocsátott le (semmiféle) hatalmat. Mert bizony, ők csak a sejtést és lelkeik vágyát követik még akkor is, ha már eljött hozzájuk Uruktól az Útmutatás[2372]!

أَمْ لِلْإِنسَانِ مَا تَمَنَّى ﴿٢٤﴾

24. Nay, shall man have (just) anything he hankers after[2373]?

24. Vagy tán az emberé lesz mindaz, amire vágyik[2373]?

فَلِلَّهِ الْآخِرَةُ وَالْأُولَى ﴿٢٥﴾

25. But it is to Allah that the End and the Beginning (of all things) belong.

25. De hiszen Allahé a Vég és a Kezdet!

وَكَم مِّن مَّلَكٍ فِي السَّمَاوَاتِ لَا تُغْنِي شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا إِلَّا مِن بَعْدِ أَن يَأْذَنَ اللَّهُ لِمَن يَشَاء وَيَرْضَى ﴿٢٦﴾

26. How many-so-ever be the angels in the heavens, their intercession will avail nothing except after Allah has given leave for whom He pleases and that he is acceptable to Him[2374].

26. Hány Angyalnak az Egeken és a Földön nem használ semmit közbenjárása, kivéve, miután Allah engedélyezi annak, kinek Ő akarja és elfogadja őt[2374].

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ لَيُسَمُّونَ الْمَلَائِكَةَ تَسْمِيَةَ الْأُنثَى ﴿٢٧﴾

[2372] Cf. 7:71; and 12:40. The divine names which they give to stocks and stones, or to heroes living or dead, or even to prophets and men of God, are but the creations of their own fancy. Whatever they were, they were not gods.

7:71 és 12:40. Általuk kreált istenneveket adtak állatoknak, bálványoknak, hősöknek, kik éltek, vagy már meghaltak, prófétáknak, Isten embereinek. Akárkiknek is adták a neveket, nem voltak istenek.

[2373] The unpurified desires of men's hearts often lead to destruction, for they are dictated by Evil. The true source of guidance and light is Allah, just as He is also the goal to which all persons and things-all existence returns.

Az ember tisztátalan vágyai, gyakran bukásba viszik őt, mert a gonosz diktálja azokat. Az Útmutatás helyes forrása Allah világossága, igazsága, Aki minden élő és élettelen célja és végállomása.

[2374] We are apt to imagine the angelic host of heaven as beings of immense power. But their power is all derived from Allah. Men, when they attain to the highest spiritual dignities, may have even more power and position than angels in the sight of Allah, as in typified by angels being hidden to bow down to Adam: 2:34. The Quraish superstition about angels being intermediaries and intercessors for man with Allah is condemned.

Hajlamosak vagyunk Angyaloknak, Mennyei kiváltságot és roppant hatalmat képzelni. Az ő erejük, hatalmuk, Allahé, Tőle ered. Az embernek nagyobb lehet a hatalma az Angyaloknál, ha átadja magát a spirituális vezetésnek, Allah elrendeléseinek az Ő Akarata szerint, ahogy Allah leborulásra késztette az Angyalokat Ádám előtt 2:34. Quraish Angyalokkal kapcsolatos babonái azon a felfogáson alapultak, hogy ők közvetítők ember és Allah között. Ez hibás.

27. Those who believe not in the Hereafter, name the angels with female names[2375].

27. Kik nem hisznek a Túlvilágban, adnak női neveket az Angyaloknak[2375].

وَمَا لَهُم بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِن يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا ﴿٢٨﴾

28. But they have no knowledge therein. They follow nothing but conjecture; and conjecture avails nothing against Truth.

28. Nincs ebben nekik tudásuk. Csak a sejtést követik, márpedig a sejtés nem használ az Igaz ellenében semmit.

فَأَعْرِضْ عَن مَّن تَوَلَّى عَن ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿٢٩﴾

29. Therefore shun those who turn away from Our Message and desire nothing but the life of this world.

29. Ezért kerüld el azt, ki elfordul Üzenetünktől és nem akar mást, csak az Evilági életet.

ذَلِكَ مَبْلَغُهُم مِّنَ الْعِلْمِ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَن ضَلَّ عَن سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدَى ﴿٣٠﴾

30. That is as far as knowledge will reach them. Verily thy Lord knoweth best those who stray from His Path, and He knoweth best those who receive guidance[2376].

30. Ez minden, ami eléri őket a tudásból. Mert bizony, Urad a Legjobb Tudója annak, ki tévelyedett le az Ő Útjáról és Ő a Legjobb Tudója, ki halad az Útmutatás szerint[2376].

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسَاؤُوا بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَى ﴿٣١﴾

[2375] Cf. 53:21. The Pagan Quraish had no firm belief in the Hereafter. Their prayers for intercession to angels and deities was on account of their worldly affairs.

53:21 feljebb. A Pogány Quraishnek nem volt erős hite a Túlvilágban. Imáikkal az Angyalok közbenjárását kérték földi céljaik, vágyaik megvalósításához.

[2376] Men with a materialist turn of mind, whose desires are bounded by sex and material things, will not go beyond those things. Their knowledge will be limited to the narrow circle in which their thoughts move. The spiritual world is beyond their ken. While persons with a spiritual outlook, even though they may fail again and again in attaining their full ideals, are on the right Path. They are willing to receive guidance and Allah's Grace will find them out and help them.

Anyagias szemléletű ember, akinek vágyait szexualitása és az anyagi dolgok határolják be, nem lép túl ezen a körön. Tudásuk csak azok közt a nagyon szűk határok közt mozog, ahova gondolataikkal beszorultak. A spirituális világ kívül esik azon a téren, amit be tudnak látni. Ezalatt mások, lehet, hogy rendelkeznek spirituális kitekintéssel, mégis sorozatosan elbuknak abban, hogy elképzelésüket megvalósítsák, holott a helyes úton haladnak. Ők készek arra, hogy befogadják Allah kegyét, ami segít nekik útjukon.

31. Yea, to Allah belongs all that is in the heavens and on earth: so that He rewards those who do evil, according to their deeds, and He rewards those who do good, with what is best[2377].

31. Allahé minden, mi az Egeken és Földön van. Viszonozza osztályrészét azoknak, kik gaztevők azáltal, mit tesznek. A jócselekedetűeknek legszebb tettük szerint ad viszonzást[2377].

الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ إِلَّا اللَّمَمَ إِنَّ رَبَّكَ وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ إِذْ أَنشَأَكُم مِّنَ الْأَرْضِ وَإِذْ أَنتُمْ أَجِنَّةٌ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ فَلَا تُزَكُّوا أَنفُسَكُمْ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اتَّقَى ﴿٣٢﴾

32. Those who avoid great sins and shameful deeds, only (falling into) small faults,- verily thy Lord is ample in forgiveness. He knows you well when He brings you out of the earth, And when ye are hidden in your mothers' wombs. Therefore justify not yourselves: He knows best who it is that guards against evil[2378].

32. Kik elkerülik a főbenjáró bűnöket, a ledérséget, csak kis botlásokba (esnek), Urad Megbocsájtása széleskörű. Ő a ti Legjobb Ismerőtök, hiszen Ő alkotott meg titeket a Földből és ti magzatok voltatok anyáitok méhében. Nem kell hát magatokat bizonygatni, Ő a Legjobb Ismerője annak, ki őrizkedik[2378].

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي تَوَلَّى ﴿٣٣﴾

33. Seest thou one who turns back[2379],

[2377] All deeds have their consequences, good or ill. Allah does not sit apart. He governs the world. And Mercy as well as Justice are His attributes. In His Justice every deed or word or thought of evil has its consequence for the doer or speaker or thinker. But there is always in this life room for repentance and amendment. As soon as this is forthcoming, Allah's Mercy comes into action. It can blot out our evil, and the "reward" which it gives is nearly always greater than our merits.

Minden tettnek vannak jó és rossz következményei. Allah nem ül tétlenül és vár. Ő vezérli az egész világmindenséget. Attribútumai közé tartozik a Megbocsájtás és Igazság, ami alapján minden gondolat, szó, cselekedet következménye visszahat arra, aki kigondolta, kimondta, vagy megtette. Azonban mindig ott van a bűnbánat és a módosítás, helyrehozás lehetősége. Ha ez megvalósul, Allah Megbocsájtása is érvényre jut. Leveheti a rosszat és viszonzást nyújthat, ami több, mint, amit megérdemlünk.

[2378] As Allah knows our inmost being, it is absurd for us to justify ourselves either by pretending that we are better than we are or by finding excuses for our conduct.

Mivel Allah jól ismeri legbensőbb valónkat, fölösleges önmagunkat Előtte jobbnak bizonygatni annál, mint akik vagyunk, vagy állandóan kifogást keresni tetteinkre.

[2379] The particular reference in this passage, according to Baidhawi is to Walid ibn Mugaira, who bargained with a Quraish Pagan for a certain sum if the latter would take upon himself the sins of Walid. He paid a part of the sum but withheld the rest. The general application that concerns us is threefold: • if we accept Islam, we must accept it wholeheartedly and not look back to Pagan superstitions; • we cannot play fast and loose with our promises and, • no man can bargain about spiritual matters for he cannot see what his end will be.

Baidhawi szerint ennek a résznek az alapja Walid ibn Mughaira alkuja volt, amit a Pogány Quraishal kötött bizonyos összegben, hogy Quraish magára veszi Walid bűneit. Megfizette a pénz egy részét, de visszatartotta a fennmaradó másik részt. Az általános üzenete ennek számunkra a következő: 1. Ha elfogadjuk az Iszlámot, annak egészét kell elfogadnunk teljes szívünkből és nem szabad visszatekinteni a pogány babonák világára. 2.

33. *Látod-e azt, ki hátrafordul*[2379],

وَأَعْطَى قَلِيلًا وَأَكْدَى ﴿٣٤﴾

34. Gives a little, then hardens (his heart)?

34. *Ad egy keveset, de megkeményedik (szíve)?*

أَعِندَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ فَهُوَ يَرَى ﴿٣٥﴾

35. What! Has he knowledge of the Unseen so that he can see[2380]?

35. *Nála tán a Láthatatlan tudása, amit ő lát*[2380]*?*

أَمْ لَمْ يُنَبَّأْ بِمَا فِي صُحُفِ مُوسَى ﴿٣٦﴾

36. Nay, is he not acquainted with what is in the Books of Moses-

36. *Vagy tán nem értesült arról, mi Mózes Könyveiben van?-*

وَإِبْرَاهِيمَ الَّذِي وَفَّى ﴿٣٧﴾

37. And of Abraham who fulfilled his engagements?-

37. *És Ábrahámról, ki hűen ellátta (küldetését)?-*

أَلَّا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى ﴿٣٨﴾

38. Namely, that no bearer of burdens can bear the burden of another[2381];

38. *Hogy nem terhelhető a teher hordója más terhével*[2381]*,*

وَأَن لَّيْسَ لِلْإِنسَانِ إِلَّا مَا سَعَى ﴿٣٩﴾

39. That man can have nothing but what he strives for;

39. *Hogy nem jár az embernek más, csak miért töri magát,*

وَأَنَّ سَعْيَهُ سَوْفَ يُرَى ﴿٤٠﴾

40. That (the fruit of) his striving will soon come in sight[2382]:

Nem bocsátkozhatunk hiábavaló játékokba és veszthetjük ilyeneken ígéreteinket. 3. Senki sem tehet spirituális ügyeket alku tárgyává, hiszen ezek végkimenetelét csak Allah látja be.

[2380] So that he can see what will happen in the Hereafter': for no bargains can be struck about matters unknown.

Senki sem tehet alku tárgyává ügyeket, melyek tere a Láthatatlan Világban van.

[2381] Here follows a series of eleven aphorisms. • The first is that a man's spiritual burden-the responsibility for his sin must be borne by himself and not by another: Cf. 6:164.

Tizenegy aforizma következik. Az első az, hogy ember nem terhelheti spirituális terhét, felelősségét másokra. Mindenki maga kell, hogy vállalja bűneiért a következményeket. 6:164.

[2382] The second and third aphorisms are that • man must strive, or he will gain nothing; • and that if he strives, the result must soon appear in sight and he will find his reward in full measure.

A második és harmadik aforizma: - ha az ember nem töri magát, nem jut semmire. – ha törekszik, az eredmény nem marad el és viszonzása teljes lesz.

40. *Hogy igyekezetének (gyümölcsét) meg fogja látni*[2382],

ثُمَّ يُجْزَاهُ الْجَزَاء الْأَوْفَى ﴿٤١﴾

41. Then will he be rewarded with a reward complete;
41. *Majd viszonzása a leghűbb viszonzás lesz,*

وَأَنَّ إِلَى رَبِّكَ الْمُنتَهَى ﴿٤٢﴾

42. That to thy Lord is the final Goal[2383];
42. *Hogy Uradnál van a Végső Cél*[2383],

وَأَنَّهُ هُوَ أَضْحَكَ وَأَبْكَى ﴿٤٣﴾

43. That it is He Who granteth Laughter and Tears;
43. *Ő az, Ki megnevettet és megríkat,*

وَأَنَّهُ هُوَ أَمَاتَ وَأَحْيَا ﴿٤٤﴾

44. That it is He Who granteth Death and Life;
44. *Ő az, Ki elmulaszt és életet ad,*

وَأَنَّهُ خَلَقَ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَى ﴿٤٥﴾

45. That He did create in pairs,- male and female[2384],
45. *Ő az, Ki párokban teremtett, hímet és nőstényt*[2384],

مِن نُّطْفَةٍ إِذَا تُمْنَى ﴿٤٦﴾

46. From a seed when lodged (in its place);
46. *Az élet cseppjéből, mi beágyazódik,*

وَأَنَّ عَلَيْهِ النَّشْأَةَ الْأُخْرَى ﴿٤٧﴾

47. That He hath promised a Second Creation (Raising of the Dead)[2385];

[2383] The fourth, fifth, and sixth aphorisms are that • all things return to Allah; • that all our hope should be in Him; • and we should fear none but Him: and that He alone can give Life and Death.

Negyedik ötödik, hatodik aforizma: - minden Allahhoz tér vissza, - minden reményünket Bele kell vetnünk, - senki mást nem kell félnünk, csak Őt. Csak Ő ad egyedül életet és halált.

[2384] The seventh aphorism relates to sex: • all things are created in pairs: each sex performs its proper function, and yet its wonderful working is part of the creative process of Allah: the living seed fructifies, but contains within itself all the factors disclosed in its later development and life.

A hetedik aforizma a nemekről szól: - mindent párokban teremtett az Úr: minden nem önmagában is tökéletes funkcióval bír, de csodálatos működésük csak része Allah kreatív őszfolyamatainak. Az élő mag termékenyít és magában foglalja az élet későbbi szakaszainak minden elemét.

[2385] No less wonderful is the promise He has made about the raising of the dead, and a new life in the Hereafter, and this is the subject of the eighth aphorism.

A nyolcadik aforizma Allah ígéretéről a holt életre keltéséről, a Túlvilági Feltámadásról szól.

47. *Mert Rá vár a Második Teremtés (Feltámadás)*[2385],

وَأَنَّهُ هُوَ أَغْنَى وَأَقْنَى ﴿٤٨﴾

48. That it is He Who giveth wealth and satisfaction[2386];
48. *Mert Ő az, Ki gazdaggá és elégedetté tesz*[2386],

وَأَنَّهُ هُوَ رَبُّ الشِّعْرَى ﴿٤٩﴾

49. That He is the Lord of Sirius (the Mighty Star)[2387];
49. *Ő az, Ki a Szíriusz Ura*[2387],

وَأَنَّهُ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَى ﴿٥٠﴾

50. And that it is He Who destroyed the (powerful) ancient 'Ad (people)[2388],
50. *Ő az, Ki elpusztította az elől Aád (népét)*[2388],

وَثَمُودَ فَمَا أَبْقَى ﴿٥١﴾

51. And the Thamud nor gave them a lease of perpetual life.
51. *És Thamud (népe) sem maradhatott,*

وَقَوْمَ نُوحٍ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا هُمْ أَظْلَمَ وَأَطْغَى ﴿٥٢﴾

52. And before them, the people of Noah, for that they were (all) most unjust and most insolent transgressors,
52. *Előttük Noé népe, kik még elkárhozottabbak és zsarnokibbak voltak,*

[2386] Wealth and material gain are sought by most men, in the hope that they will be a source of enjoyment and satisfaction. But this hope is not always fulfilled. There is a physical and spiritual side to it. But both the material and the spiritual side depend upon the working of Allah's Plan. This is referred to in the ninth aphorism.

Az ember látókörében elsősorban a vagyon és anyagi szempontok szerepelnek. Abban reménykedik, hogy anyagi forrásaival mielőbb eléri vágyait. De ezek a vágyak fizikai és spirituális okok miatt, nem mindig teljesülnek. Az okok mindkét csoportja Allah kezében van és Ő ezeket saját Terve megvalósítására hozza működésbe. Ez a kilencedik aforizma.

[2387] The tenth aphorism • refers to a mighty phenomenon of nature, the magnificent star Sirius, which is such a prominent object in the skies, in the early part of the solar year, say, from January to April. It is the brightest star in the firmament, and its bluish light causes wonder and terror in Pagan minds. The Pagan Arabs worshipped it as a divinity.

A tízedik aforizma a természet egyik tündöklő csodája, a Szíriusz csillag, ami az Égbolt prominens eleme. Január és Április között különösen intenzív, ragyogó. Fénye annyira betölti a teret, hogy a pogány Arabokat félelemmel töltötte el, istenségnek tekintették és imádkoztak hozzá.

[2388] The eleventh and last aphorism • refers to the punishment of the most powerful ancient peoples for their sins.

A tizenegyedik, egyben utolsó aforizma a leghatalmasabb elődök büntetéséről szól, melyet bűneik miatt nyertek el.

وَالْمُؤْتَفِكَةَ أَهْوَى ﴿٥٣﴾

53. And He destroyed the Overthrown Cities (of Sodom and Gomorrah).

53. És Ő vészt hozott a Rommá Lett Városokra (Szodomára és Gomorára).

فَغَشَّاهَا مَا غَشَّى ﴿٥٤﴾

54. So that (ruins unknown) have covered them up.

54. Beborította azokat azzal, mivel beborította.

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكَ تَتَمَارَى ﴿٥٥﴾

55. Then which of the gifts of thy Lord, (O man,) wilt thou dispute about[2389]?

55. Hát Urad mely kegyét vitatod (ó, ember)[2389]?

هَذَا نَذِيرٌ مِّنَ النُّذُرِ الْأُولَى ﴿٥٦﴾

56. This is a Warner, of the (series of) Warners of old[2390]!

56. Ez egy Figyelmeztető, az előd Figyelmeztetők sorából[2390]!

أَزِفَتِ الْآزِفَةُ ﴿٥٧﴾

57. The (Judgment) ever approaching draws nigh:

57. Egyre közeledik, minek közelednie kell,

لَيْسَ لَهَا مِن دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ ﴿٥٨﴾

58. No (soul) but Allah can lay it bare.

58. Allahon kívül nincs, Ki azt visszatartsa.

أَفَمِنْ هَذَا الْحَدِيثِ تَعْجَبُونَ ﴿٥٩﴾

59. Do ye then wonder at this recital?

59. És ti ezen az elbeszélésen csodálkoztok?

وَتَضْحَكُونَ وَلَا تَبْكُونَ ﴿٦٠﴾

60. And will ye laugh and not weep,-

[2389] With a slight modification this forms the refrain of the next Surah but one, the highly artistic Surah of Rahman. In Surah 54:15, 17 etc., there is a similar refrain in different words. Every gift and benefit you have is from Allah.

Egy apró változtatással, de a következő Szúra visszatérő refrénje hangzik itt el, Ebben 54:15. 17, stb. a refrén felsorolja Allah kegyeit, ami az ember oldaláról hálát érdemel.

[2390] The Prophet before the Quraish (and before us) continues the line of messengers of Allah who have come to teach mankind and lead men into unity and righteousness. Shall we not listen to his voice? Every day that passes, the Judgment approaches nearer and nearer. But Allah alone can say at what precise hour it will come to any of us.

A Próféta azoknak a Prófétáknak a sorát zárja le, akik előtte Allah Üzenetét saját népeiknek elhozták, köztük tanították az embereket az igazságra, egyenességre, összefogásra, egységre. Nekünk mind hallgatnunk kell rá. Minden nappal közelebb kerülünk a Végítélethez. Csak Allah egyedül tudja ennek valós idejét.

60. *Nevettek és nem sírtok,-*

وَأَنتُمْ سَامِدُونَ ﴿٦١﴾

61. Wasting your time in vanities?

61. *Hiábavalóságokban vesztek el?*

فَاسْجُدُوا لِلَّهِ وَاعْبُدُوا ۩ ﴿٦٢﴾

62. But fall ye down in prostration to Allah, and adore (Him)[2391]!

62. *Hát boruljatok le Allahnak és szolgáljátok (Őt)*[2391]*!*

[2391] And so we are invited to prostrate ourselves and adore Him. For this is the true end of Revelation and the true attitude when we understand the world, Nature, History and the working of Allah's Plan.

Leborulásra hívnak Előtte, hogy Igaz imádatunkat kifejezzük. Ezzel ér véget a Kinyilatkoztatás, ami felhívott az Igaz hozzáállásra, hogy megértsük a Világot, Természetet, Történelmet és Allah tervébe illeszkedhessünk.

54. AL-QAMAR (THE MOON-HOLD)

Introduction to Surah Al-Qamar (The Moon)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah takes its name from the very first verse *Wan shaqq al-Qamar*, thereby implying that it is a Surah in which the word al-Qamar has occurred.

Period of Revelation

The incident of the *shaqq-al-Qamar* (splitting of the moon) that has been mentioned in it, determines its period of revelation precisely. The traditionists and commentators are agreed that this incident took place at Mina in Makkah about five years before the Holy Prophet's *hijrah* to Madinah.

Theme and Subject Matter

In this Surah the disbelievers of Makkah have been warned for their stubbornness which they had adopted against the invitation of the Holy Prophet (peace and blessings of Allah be upon him). The amazing and wonderful phenomenon of the splitting of the Moon was a manifest sign of the truth that the Resurrection, of which the Holy Prophet was giving them the news, could take place and that it had approached near at hand. The great sphere of the Moon had split into two distinct parts in front of their very eyes. The two parts had separated and receded so much apart from each other that to the on-lookers one part had appeared on one side of the mountain and the other on the other side of it. Then, in an instant the two had rejoined. This was a manifest proof of the truth that the system of the Universe was neither eternal nor immortal, it could be disrupted. Huge stars and Planets could split asunder, disintegrate, collide with each other, and everything that had been depicted in the Quran In connection with the description of the details of Resurrection, could happen. Not only this: it was also a portent that the disintegration of the system of the Universe had begun and the time was near when Resurrection would take place. The Holy Prophet (peace and blessings of Allah be upon him) invited the people's attention to this event only with this object in view and asked them to mark it and be a witness to it. But the disbelievers described it as a magical illusion add persisted in their denial. For this stubbornness they have been reproached in this Surah. At the outset it has been said: "These people neither believe in the admonition, nor learn a lesson from history, nor affirm faith after witnessing manifest signs with their eyes. Now they would believe only when Resurrection has taken place and they would be rushing out of their graves towards the Summoner on that Day."

Bevezetés az Al-Qamar (Hold) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Az első versben fordul elő a *wan shaqq al-Qamar,* azaz meghasadt a Hold és innen ered a Szúra címe.

A kinyilatkoztatás ideje

Maga a jelenség pontosan behatárolja a Szúra kinyilatkoztatásának idejét. A Hadiszok gyűjtői szerint ez Minában történt Mekkában, a Próféta Medinai menekülése, a Hidzsra előtt öt évvel.

Mondanivaló

A Mekkai pogányok ebben a Szúrában figyelmeztetésben részesülnek makacs ellenállásuk miatt, amit a Próféta (béke reá) Iszlámra hívásával szemben tanúsítanak. A Hold meghasadásának jelensége fényes bizonyítéka volt a Feltámadás valóságának, amit a Próféta hirdetett. A Hold korongja az emberek szeme láttára hasadt ketté. A szétszakadt felek két különálló résszé álltak össze, majd eltávolodtak egymástól. Aki szabad szemmel követte, láthatta, hogy az egyik a hegy egyik oldalán, a másik a másik oldalán tűnik fel. Majd egy idő elteltével a két rész újra egyesült és a Hold visszanyerte eredeti állapotát. A jelenség bizonyította annak igazát, hogy az Univerzum nem áll fenn örökké, nem halhatatlan, abban bármikor szakadás jöhet létre. Hatalmas csillagok, bolygók kettéhasadhatnak, darabokra zúzódhatnak, széteshetnek, összeütközhetnek és minden, ami a Koránban a Feltámadásról szerepel, bekövetkezhet.
Az Univerzum szétesése és a Feltámadás időben nincs messze egymástól. A Próféta (béke reá) azért hívta az embereket, hogy saját szemükkel lássák tanításának igazát, de a hitetlenek zöme mágiának vélte és a látomást illúziónak tartották. Ezért a Szúra intést ad számukra: „Ezek az emberek nem hisznek a figyelmeztetésnek, nem tanulnak a történelem leckéiből és a saját szemük által látott Jelek sem elég bizonyságok számukra. Most már csak akkor van remény arra, hogy higgyenek, ha megnyílnak sírjaik a Feltámadás Napján és elszámolásra idézik őket.”

54. Al-Qamar	54. Al-Qamar
THE MOON	**HOLD**
Total Verses: 55	Összes vers: 55
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

اقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ وَانشَقَّ الْقَمَرُ ﴿١﴾

1. The Hour (of Judgment) is nigh, and the moon is cleft asunder[2392].

1. *Az Óra közeledik és meghasad a Hold[2392].*

وَإِن يَرَوْا آيَةً يُعْرِضُوا وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُّسْتَمِرٌّ ﴿٢﴾

2. But if they see a Sign, they turn away, and say, "This is (but) transient magic[2393]."

2. *Ha egy Jelet látnak, elfordulnak és mondják: „Múló mágia[2393].”*

وَكَذَّبُوا وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءهُمْ وَكُلُّ أَمْرٍ مُّسْتَقِرٌّ ﴿٣﴾

[2392] Three explanations are given in the Mufradat, and perhaps all three apply here: • that the moon once appeared cleft asunder in the valley of Makkah within sight of the Prophet, his Companions, and some Unbelievers; • that the prophetic past tense indicates the future, the cleaving asunder of the moon being a Sign of the Judgment approaching; and, • that the phrase is metaphorical, meaning that the matter has become clear as the moon. That the first was noticed by contemporaries, including Unbelievers, is clear from verse 2. The second is an incident of the disruption of the solar system at the New Creation: Cf. 75:8-9. And the third might well be implied as in eastern allegory, based on the other two.

A meghasadás kifejezésre három magyarázat alkalmazható: 1. A Hold már egyszer meghasadt Mekka Völgyében a Próféta, Követői és Quraish hitetlenjeinek szeme láttára. 2. A Prófétai múlt idő a jövőt jelzi előre. A Hold meghasadása lesz Jele a Végítélet eljövetelének. 3. A kifejezés egy metafora és azt jelenti, hogy az ügy olyan tiszta, mint a Hold. Az első magyarázatban szereplő jelenséget a Próféta kortársai, beleértve a hitetleneket, mind látták. Erre majd a 2. vers tesz utalást. A második jelenség a Naprendszer összeomlását és az Új Teremtés kezdetét jelzi, 75:8-9. A harmadik pedig a két előzővel kombinálva allegóriaként alkalmazható.

[2393] The Unbelievers acknowledge the unusual appearance, but call it magic. They do not therefore profit by the spiritual lesson.

A hitetlenek elismerik a szokatlan látványt, de mágiának tartják, ezért ennek spirituális tanulsága nem fogja gazdagítani őket.

3. They reject (the warning) and follow their (own) lusts but every matter has its appointed time.
3. *Meghazudtolják (a figyelmeztetést) és vágyaikat követik, de minden dolognak ideje van.*

وَلَقَدْ جَاءهُم مِّنَ الْأَنبَاء مَا فِيهِ مُزْدَجَرٌ ﴿٤﴾

4. There have already come to them Recitals wherein there is (enough) to check (them)[2394],
4. *Már eljöttek hozzájuk a hírek, mikben ott az elrettentő tanulság[2394],*

حِكْمَةٌ بَالِغَةٌ فَمَا تُغْنِ النُّذُرُ ﴿٥﴾

5. Mature wisdom;- but (the preaching of) Warners profits them not.
5. *Kiforrt bölcsesség, de nem használ nekik a figyelmeztetők (szava).*

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعِ إِلَى شَيْءٍ نُّكُرٍ ﴿٦﴾

6. Therefore, (O Prophet,) turn away from them. The Day that the Caller will call (them) to a terrible affair[2395],
6. *Fordulj el hát tőlük (ó Mohammed). A Napon, a Hívó gyötrelmes dologra szólítja (őket) [2395].*

خُشَّعًا أَبْصَارُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُّنتَشِرٌ ﴿٧﴾

7. They will come forth,- their eyes humbled - from (their) graves, (torpid) like locusts scattered abroad,
7. *Leszegett tekinteteikkel jönnek majd elő sírjaikból, akár a rajzó sáskák,*

مُّهْطِعِينَ إِلَى الدَّاعِ يَقُولُ الْكَافِرُونَ هَذَا يَوْمٌ عَسِرٌ ﴿٨﴾

8. Hastening, with eyes transfixed, towards the Caller!- "Hard is this Day!", the Unbelievers will say.
8. *Igyekeznek, szemeiket a Hívóra szegezik, s így szólnak a hitetlenek: „Viszontagságos Nap ez!”*

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا وَقَالُوا مَجْنُونٌ وَازْدُجِرَ ﴿٩﴾

[2394] The stories of the sins of past generations having been visited with exemplary punishments were already in their possession, and should, if they had been wise, have opened their eyes and checked them in their mad career of sin. Five of these stories are again referred to later in this Sura by way of illustration.

A múlt nemzedékek bűnei, melyekért elnyerték szörnyű büntetéseiket, intő példák, melyekből, ha bölcsek lennének, a jelen nemzedékei is tanulhatnának. Ezekből ebben a Szúrában őt példa hangzik el.

[2395] For a time, godlessness seems to triumph, but the triumph is short-lived. And in any case, there is the great Reckoning of the Day of Judgment. The angel whose voice will call at the Resurrection and direct all souls. Cf. 20:108-111.

Egy ideig az istentelenség könnyű megélhetést, győzelmeket hozhat, de ezek rövid életűek. A Végső Elszámolás bizonyosság, ami a Végítéletkor beköszönt. A Hívó szava egy Angyalé, aki a Feltámadáskor szólítja a lelkeket. 20:108-111.

9. Before them the People of Noah rejected (their apostle): they rejected Our servant, and said, "Here is one possessed!", and he was driven out[2396].

9. Meghazudtolta előttük Noé népe (Küldöttüket): meghazudtolták szolgálónkat és mondták: „Megszállott!” És kivetették[2396].

فَدَعَا رَبَّهُ أَنِّي مَغْلُوبٌ فَانتَصِرْ ﴿١٠﴾

10. Then he called on his Lord: "I am one overcome: do Thou then help (me)[2397]!"

10. Majd Urát szólította: „Felülkerekedtek rajtam, hát fogd pártomat[2397]!”

فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاء بِمَاء مُّنْهَمِرٍ ﴿١١﴾

11. So We opened the gates of heaven, with water pouring forth.

11. És Mi megnyitottuk az Ég kapuit a kiáradó vízzel.

وَفَجَّرْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا فَالْتَقَى الْمَاء عَلَى أَمْرٍ قَدْ قُدِرَ ﴿١٢﴾

12. And We caused the earth to gush forth with springs, so the waters met (and rose) to the extent decreed[2398].

12. A Földön patakokat fakasztottunk és a vizek összetalálkoztak az elrendelt mértékben[2398].

وَحَمَلْنَاهُ عَلَى ذَاتِ أَلْوَاحٍ وَدُسُرٍ ﴿١٣﴾

13. But We bore him on an (Ark) made of broad planks and caulked with palm- fibre[2399]:

[2396] The story of Noah and the Flood is frequently referred to in the Quran. The passage which best illustrates this passage will be found in 9:25-48. Note in that passage how they first insult and abuse him arrogantly; how he humbly argues with them; how they laugh him to scorn, as much as to say that he was a madman possessed of some evil spirit; and how the Flood comes and he is saved in the Ark, and the wicked are doomed to destruction.

Noé és az özönvíz története gyakran szerepel a Koránban. Az a rész, ami a jelen gondolatot legjobban felvezeti, itt található: 9:25-48. Megfigyelhető, hogy az emberek inzultálják, csúfolják Noét, aki mindezt alázattal tűri és érvel velük. Ők kinevetik, bolondnak, gonosz szellemek által megszállottnak tartják. Majd jön az Özönvíz és Noé megmenekül a bárkán, a hitványak pedig mind a víz martalékaivá válnak.

[2397] He did not call down punishment. He merely asked for help in his mission, as he felt himself overpowered by brute force and cast out, which prevented the fulfilment of his mission. But the wicked generation were past all repentance, and they were wiped out.

Mindennek ellenére nem büntetést kér a népre. Csupán segítségért szólítja az Urat, mert úgy érezte, hogy felülkerekedtek rajta, kivetették és így nem tudja küldetését teljesíteni. A gonosz népnek azonban lejárt ideje, bűnbánatra már nem volt mód és elsöpörte őket az ár.

[2398] The torrents of rain from above combined with the gush of waters from underground springs, and caused a huge Flood which inundated the country.

Az Égi csatornákból zúduló esők, kombinálva a megáradt folyókkal, patakokkal, okozták az Özönvizet, mely elárasztotta az országot.

[2399] Dusur, plural of disar, which means the palmfibre with which boats are caulked: from dasara, to ram in, to spear. A derived meaning is "nails", (which are driven into planks)

„Duszur” többes szám „diszar”, pálmarostok, melyekkel a hajók réseit tömítik. Ebből jön a „daszara”, beütni, betuszkolni, aminek származtatott jelentése a szögelés, melyekkel a deszkákat egymáshoz erősítik.

13. *És Mi azon hordoztuk őt, ami széles deszkákból készült, mit pálmarosttal tömített[2399]:*

تَجْرِي بِأَعْيُنِنَا جَزَاء لِّمَن كَانَ كُفِرَ ﴿١٤﴾

14. She floats under our eyes (and care): a recompense to one who had been rejected (with scorn)!
14. *Mi (vigyázó) Szemünk előtt siklik, viszonzásképpen annak, kit megtagadtak!*

وَلَقَد تَّرَكْنَاهَا آيَةً فَهَلْ مِن مُّدَّكِرٍ ﴿١٥﴾

15. And We have left this as a Sign (for all time): then is there any that will receive admonition[2400]?
15. *És Mi meghagytuk azt Jelként (minden időknek), van hát, ki magába száll[2400]?*

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِ ﴿١٦﴾

16. But how (terrible) was My Penalty and My Warning?
16. *Mily (szörnyű) volt Büntetésem és Figyelmeztetésem?*

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِن مُّدَّكِرٍ ﴿١٧﴾

17. And We have indeed made the Qur'an easy to understand and remember: then is there any that will receive admonition[2401]?
17. *Mert Mi megkönnyítettük a Koránt az emlékezésre, van hát, ki magába száll[2401]?*

كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِ ﴿١٨﴾

18. The 'Ad (people) (too) rejected (Truth): then how terrible was My Penalty and My Warning?
18. *Meghazudtolta Aád (népe az Igazat). Mily (szörnyű) volt Büntetésem és Figyelmeztetésem?*

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي يَوْمِ نَحْسٍ مُّسْتَمِرٍّ ﴿١٩﴾

19. For We sent against them a furious wind, on a Day of violent Disaster,
19. *Tomboló szelet küldtünk rájuk a Múló Veszedelem Napján,*

تَنزِعُ النَّاسَ كَأَنَّهُمْ أَعْجَازُ نَخْلٍ مُّنقَعِرٍ ﴿٢٠﴾

20. Plucking out men as if they were roots of palm-trees torn up (from the ground).

[2400] Cf. 29:15, where the Ark (with the salvation it brought to the righteous) is mentioned as a Sign for all Peoples. So also, in 25:37 and 26:121.

29:15. A Bárka, mely a jóravalók megmentésére készült, egyben Jel minden idők emberének, 25:37 és 26:121.

[2401] While the Quran sums up the highest philosophy of the inner life, its simple directions for conduct are plain and easy to understand and act upon. Is this not in itself a part of the Grace of Allah? And what excuse is there for any one to fail in receiving admonition?

A Korán összegzi az élet filozófiáját, ugyanakkor egyszerű iránymutatásai könnyen megjegyezhetők és könnyen betarthatók. Ez is Allah kegye és kiváltsága. Milyen kifogás merülhet fel akkor, hogy ne gondolkodjuk el fölötte?

20. *S elsöpörte az embereket, mintha pálmatörzsek lettek volna, miket gyökerestül tépett ki.*

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِ ﴿٢١﴾

21. Yea, how (terrible) was My Penalty and My Warning!
21. *Mily (szörnyű) volt Büntetésem és Figyelmeztetésem!*

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِن مُّدَّكِرٍ ﴿٢٢﴾

22. But We have indeed made the Qur'an easy to understand and remember: then is there any that will receive admonition?
22. *Mert Mi megkönnyítettük a Korán az emlékezésre, van hát, ki magába száll?*

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذُرِ ﴿٢٣﴾

23. The Thamud (also) rejected (their) Warners.
23. *Meghazudtolta Thamud (népe) a Figyelmeztetőket.*

فَقَالُوا أَبَشَرًا مِّنَّا وَاحِدًا نَّتَّبِعُهُ إِنَّا إِذًا لَّفِي ضَلَالٍ وَسُعُرٍ ﴿٢٤﴾

24. For they said: "What! a man! a Solitary one from among ourselves! shall we follow such a one? Truly should we then be straying in mind, and mad[2402]!
24. *Így szóltak: „Egy magunk közül való magányos embert kövessünk tán? Akkor mi tévelyedettek és bolondok lennénk[2402]!"*

أَؤُلْقِيَ الذِّكْرُ عَلَيْهِ مِن بَيْنِنَا بَلْ هُوَ كَذَّابٌ أَشِرٌ ﴿٢٥﴾

25. "Is it that the Message is sent to him, of all people amongst us? Nay, he is a liar, an insolent one!"
25. *„(Csak) neki adatott meg az Üzenet mindahányunk közül? Mi több! Ő egy szemenszedett hazudozó!"*

سَيَعْلَمُونَ غَدًا مَّنِ الْكَذَّابُ الْأَشِرُ ﴿٢٦﴾

26. Ah! they will know on the morrow, which is the liar, the insolent one!
26. *Holnap majd megtudják, ki a szemenszedett hazudozó!*

إِنَّا مُرْسِلُو النَّاقَةِ فِتْنَةً لَّهُمْ فَارْتَقِبْهُمْ وَاصْطَبِرْ ﴿٢٧﴾

27. For We will send the she-camel by way of trial for them. So watch them, (O Salih), and possess thyself in patience[2403]!

[2402] The psychology of the Thamud is more searchingly analyzed here than in 41:17, to show up the contrast between shallow men's ideas about Revelation, and the real sanity, humanism, social value, and truth of Revelation. To them the Revelation was brought by Salih.

Thamud pszichológiája itt jobban felszínre kerül, mint korábban a 41:17-ben. A sekély emberek Kinyilatkoztatásokkal kapcsolatos gondolkodása áll szemben a humanizmussal, társadalmi értékekkel és Igazsággal. Nekik Szalih hozta el a Kinyilatkoztatást.

[2403] See 7:73, for the she-camel as a trial or test case among selfish people who tried to monopolise water and pasture as against the poor.

27. Elküldtük hozzájuk a tevetehenet, próbatétel gyanánt. Figyeld őket (ó, Szalih) és légy türelmes[2403]!

وَنَبِّئْهُمْ أَنَّ الْمَاء قِسْمَةٌ بَيْنَهُمْ كُلُّ شِرْبٍ مُّحْتَضَرٌ ﴿٢٨﴾

28. And tell them that the water is to be divided between them: Each one's right to drink being brought forward (by suitable turns)[2404].

28. Hirdesd ki nekik: a vizet meg kell, hogy osszák maguk között. Mindnek joga, hogy annyit igyon, amennyi (megfelelő adagban) jár[2404].

فَنَادَوْا صَاحِبَهُمْ فَتَعَاطَى فَعَقَرَ ﴿٢٩﴾

29. But they called to their companion, and he took a sword in hand, and hamstrung (her).

29. De hívták társukat, ki kardot rántott és lebénította (a tevetehenet).

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِ ﴿٣٠﴾

30. Ah! how (terrible) was My Penalty and My Warning!

30. Mily (szörnyű) volt Büntetésem és Figyelmeztetésem!

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ صَيْحَةً وَاحِدَةً فَكَانُوا كَهَشِيمِ الْمُحْتَظِرِ ﴿٣١﴾

31. For We sent against them a single Mighty Blast, and they became like the dry stubble used by one who pens cattle[2405].

31. Egyetlen Földindulást küldtünk rájuk és olyanokká lettek, akár a tarló, mit marhák tapostak le a karámban[2405].

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِن مُّدَّكِرٍ ﴿٣٢﴾

32. And We have indeed made the Qur'an easy to understand and remember: then is there any that will receive admonition?

32. Mert Mi megkönnyítettük a Koránt az emlékezésre, van hát, ki magába száll?

Lásd 7:73. A tevetehén próbatétel volt az önző emberek számára, akik kisajátították a vizet és a legelőket, miket megtagadtak a szegényektől.

[2404] See 26:155-156. All were to have water in due turn. It was to be no one's monopoly. And certainly the gates were not to be shut against the poor or their cattle

Lásd 26:155-156. Mindenkinek jár a vízadag. Nem lehet a vizet kisajátítani. A kapukat sem lehet zárva tartani, hogy az állatok ne tudjanak kijárni a legelőre.

[2405] See 7:78, and Cf. the same phrase "single Blast" used for the signal for the Resurrection in 36:53. In the case of the Thamud, the destruction seems to have been by a severe earthquake accompanied with a terrible rumbling noise.

Lásd 7:78. Az „egyetlen rengés”, a Feltámadás Jele, 36:53. Thamud esetében egy félelmetes robajjal kísért végzetes földrengés következhetett be.

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ بِالنُّذُرِ ﴿٣٣﴾

33. The people of Lut rejected (his) warning.

33. Meghazudtolta Lót népe a Figyelmeztetőjét.

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَاصِبًا إِلَّا آلَ لُوطٍ نَّجَّيْنَاهُم بِسَحَرٍ ﴿٣٤﴾

34. We sent against them a violent Tornado with showers of stones, (which destroyed them), except Lut's household: them We delivered by early Dawn[2406],-

34. Szélorkánt küldtünk rájuk kőzáporral (mik elpusztították őket), kivéve Lót háza népét, kiket virradatkor megmenekítettünk[2406],-

نِعْمَةً مِّنْ عِندِنَا كَذَٰلِكَ نَجْزِي مَن شَكَرَ ﴿٣٥﴾

35. As a Grace from Us: thus do We reward those who give thanks.

35. Tőlünk jövő kegyként. Ekképpen juttatunk viszonzást annak, ki hálát ad.

وَلَقَدْ أَنذَرَهُم بَطْشَتَنَا فَتَمَارَوْا بِالنُّذُرِ ﴿٣٦﴾

36. And (Lut) did warn them of Our Punishment, but they disputed about the Warning.

36. És (Lót) figyelmeztette őket Megtorlásunkra, de ők vitatták a figyelmeztetést.

وَلَقَدْ رَاوَدُوهُ عَن ضَيْفِهِ فَطَمَسْنَا أَعْيُنَهُمْ فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذُرِ ﴿٣٧﴾

37. And they even sought to snatch away his guests from him, but We blinded their eyes. (They heard:) "Now taste ye My Wrath and My Warning[2407]."

37. Ők megkörnyékezték vendégeit, de Mi megvakítottuk szemeiket. (S ők ezt hallották): „Hát ízleljétek meg Haragom és Figyelmeztetésem[2407]!”

وَلَقَدْ صَبَّحَهُم بُكْرَةً عَذَابٌ مُّسْتَقِرٌّ ﴿٣٨﴾

38. Early on the morrow an abiding Punishment seized them:

38. Korán reggel maradandó Büntetés sújtott le rájuk.

[2406] Hasib: a violent tornado bringing a shower of stones.

„Haszib”: Szélorkán, ami kőzáport hoz magával.

[2407] Lut had been preaching to them some time against their iniquities. The crisis of their fate came when the two angels came to Lut in the guise of handsome young men. The men of the whole City came in an uproar, assaulted his house, and tried to snatch away the two handsome men. Lut tried to prevent them, but was powerless. Darkness fell on their eyes, as the first stage in their punishment, and before next morning the wicked cities were buried under a shower of brimstone. Lot and his believing household were saved.

Lót időről időre figyelmeztette őket gaztetteikre. Sorsuk akkor pecsételődött meg, amikor Lótot két Angyal látogatta meg jóképű fiatalemberek képében. A város férfiúi lármát csapva jöttek el házához, hogy kiköveteljék a két fiatalembert. Ekkor szállott vakság szemeikre és ez volt első büntetésük. Mielőtt még másnap a nap felkelt volna, kénköves eső záporozott rájuk. Lót és hívő háza népe megmenekült.

فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذُرِ ﴿٣٩﴾

39. "So taste ye My Wrath and My Warning."

39. „Ízleljétek meg Haragom és Figyelmeztetésem!”

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِن مُّدَّكِرٍ ﴿٤٠﴾

40. And We have indeed made the Qur'an easy to understand and remember: then is there any that will receive admonition?

40. Mert Mi megkönnyítettük a Koránt az emlékezésre, van hát, ki magába száll?

وَلَقَدْ جَاءَ آلَ فِرْعَوْنَ النُّذُرُ ﴿٤١﴾

41. To the People of Pharaoh, too, aforetime, came Warners (from Allah)[2408].

41. Eljöttek a Fáraó népéhez a Figyelmeztetők[2408].

كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُلِّهَا فَأَخَذْنَاهُمْ أَخْذَ عَزِيزٍ مُّقْتَدِرٍ ﴿٤٢﴾

42. The (people) rejected all Our Signs; but We seized them with such Penalty (as comes) from One Exalted in Power, able to carry out His Will.

42. Meghazudtolták (az emberek) az összes Jelünket és Mi a Nagyszerű, a Minden Képesség Birtokosának Büntetésével sújtottunk le rájuk.

أَكُفَّارُكُمْ خَيْرٌ مِّنْ أُوْلَئِكُمْ أَمْ لَكُم بَرَاءةٌ فِي الزُّبُرِ ﴿٤٣﴾

43. Are your Unbelievers, (O Quraish), better than they? Or have ye an immunity in the Sacred Books[2409]?

43. A ti hitetlenjeitek (ó, Quraish), jobbak- e, mint azok? Vagy tán fel vagytok mentve a Szent Könyvek alól[2409]?

[2408] The Egyptian people of old are the last people mentioned in this Surah as an example of iniquity meeting with punishment. And the moral is driven home to the Pagan Quraish, to warn them of their fate if they persisted in their evil lives. The Egyptians had many Signs given them. They were a gifted people and had made much progress in the sciences and the arts. They could have learnt from history that when the highest virtues disappear, the nation must fall. Moses was brought up among them and commissioned to give Allah's Message to them. But they were arrogant; they were unjust to Allah's creatures; they followed debasing forms of worship; they mocked at Truth; and were at last punished with destruction in the Red Sea for their arrogant leaders and army. See 10:75-90 for a narrative.

Az ókori Egyiptomiak, akikről ez a Szúra szól, a gonoszságot testesítették meg, amiért lesújtott rájuk büntetésük. Mindebből egy morális intés származik, aminek célszemélyei Quraish törzse, akik hasonló módon gonosz mintát követtek. Az Egyiptomiak sok Jelet hagytak hátra. Tehetséggel megáldott nép voltak, erről árulkodott tudományuk, művészetük. Azt viszont meg kellett volna tanulniuk a történelemből, hogy ha az erkölcs és erények eltűnnek a társadalomból, akkor a népnek buknia kell. Mózes köztük nevelkedett, küldetése arra szólt, hogy átadja nekik Allah Üzenetét. De ők arrogánsak és igazságtalanok voltak Allah teremtményeivel. Hamis kultuszokat követtek, megcsúfolták az Igazságot, végül gonosz vezetőjükkel együtt elnyerték büntetésüket, a Vörös tengerbe vesztek. Elbeszélés jelleggel itt: 10:75-90.

[2409] If the Egyptians with all their power and science were unable to resist the punishment of their sins, the Pagan Quraish are asked: how will you fare when you come to a trial of strength against Allah's Truth?

Ha az Egyiptomiak a tudomány és hatalom csúcsán nem tudtak ellenállni a bűneik miatt rájuk kiszabott büntetésnek, akkor ti, Quraish, ugyan hova futnátok, ha Allah Igazsága beteljesülne rajtatok?

أَمْ يَقُولُونَ نَحْنُ جَمِيعٌ مُّنتَصِرٌ ﴿٤٤﴾

44. Or do they say: "We acting together can defend ourselves"?

44. Vagy tán ezt mondják: „Mi egy csapat vagyunk és megvédjük magunkat”?

سَيُهْزَمُ الْجَمْعُ وَيُوَلُّونَ الدُّبُرَ ﴿٤٥﴾

45. Soon will their multitude be put to flight, and they will show their backs.

45. Nemsoká alulmarad sokaságuk és hátukat fordítják.

بَلِ السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ أَدْهَى وَأَمَرُّ ﴿٤٦﴾

46. Nay, the Hour (of Judgment) is the time promised them (for their full recompense): And that Hour will be most grievous and most bitter.

46. Mi több! Az Óra (Végítélet) lesz beígért idejük (elégtételre). S ez az Óra lesz a legkomorabb és legkeserűbb.

إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي ضَلَالٍ وَسُعُرٍ ﴿٤٧﴾

47. Truly those in sin are the ones straying in mind, and mad.

47. Mert bizony, a bűnösök tévelyedettek és bolondok.

يَوْمَ يُسْحَبُونَ فِي النَّارِ عَلَى وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ ﴿٤٨﴾

48. The Day they will be dragged through the Fire on their faces, (they will hear:) "Taste ye the touch of Hell[2410]!"

48. A Napon, arcaikon vonszolják őket a Pokol tüzére (és ezt hallják): „Ízleljétek meg a Pokol érintését[2410]!”

إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ ﴿٤٩﴾

49. Verily, all things have We created in proportion and measure[2411].

49. Mert Mi minden dolgot mértékkel teremtettünk[2411].

وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَاحِدَةٌ كَلَمْحٍ بِالْبَصَرِ ﴿٥٠﴾

50. And Our Command is but a single (Act),- like the twinkling of an eye[2412].

[2410] "On their faces": the Face is the symbol of Personality. Their whole Personality will be subverted and degraded-in the midst of the Fire of Suffering.

Az arc testesíti meg az illető személyiségét, Az „arcon vonszolás” a megalázást, semmibe vételt fejezi ki.

[2411] Allah's Creation is not haphazard. • Everything goes by law, proportion, and measure. • Everything has its appointed time, place, and occasion, as also its definite limitation. • Nothing happens but according to His Plan, and every deed, word, and thought of man has its fullest consequences.

Allah teremtésében nincs rendszertelenség, véletlenszerűség. 1. Minden egy Törvényt követ, a dolgoknak mértéke, porciója, kiszabott nagysága van. 2. Mindennek kijelölt ideje, helye és alkalma van, ezzel a lét határok közé szorul. 3. Minden csak az Ő Terve szerint történik. Az ember gondolata, szava és cselekedete következményekkel jár.

[2412] In Allah's Command, the word "Be" (kun) includes everything, without the intervention, of or dependence upon any other being or thing whatever.

50. *Parancsolásunk nem más, mint egyetlen (mozdulat), akár a szempillantás[2412].*

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا أَشْيَاعَكُمْ فَهَلْ مِن مُّدَّكِرٍ ﴿٥١﴾

51. And (oft) in the past, have We destroyed gangs like unto you: then is there any that will receive admonition[2413]?
51. *Elpusztítottuk az ilyen bandáitokat a múltban, hát nem szálltok magatokba[2413]?*

وَكُلُّ شَيْءٍ فَعَلُوهُ فِي الزُّبُرِ ﴿٥٢﴾

52. All that they do is noted in (their) Books (of Deeds):
52. *Mindent, mit cselekedtek a (Tettek) Könyvébe van foglalva,*

وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُسْتَطَرٌ ﴿٥٣﴾

53. Every matter, small and great, is on record.
53. *Hol minden kicsi és nagy sorokba rendezett.*

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ ﴿٥٤﴾

54. As to the Righteous, they will be in the midst of Gardens and Rivers,
54. *Mert bizony, az őrizkedők a Kertek és Folyók közepette,*

فِي مَقْعَدِ صِدْقٍ عِندَ مَلِيكٍ مُّقْتَدِرٍ ﴿٥٥﴾

55. In an Assembly of Truth, in the Presence of a Sovereign Omnipotent[2414].
55. *Az Igazak Gyülekezetében vannak, a Mindenható Fenség Színe előtt[2414].*

Allah egy szavával teremt „Légy!" (Kun), ami mindent magában foglal. Nincs szüksége külső beavatkozásra, mások közreműködésére, nem szorul senkire, nem függ senkitől és semmitől.

[2413] The cases of Pharaoh's men of old and the Pagan Quraish are considered as parallel, and an appeal is addressed to the latter from the experience of the former: 'will ye not learn and repent?'

A Fáraó népét állítja párhuzamba Quraish Pogányaival, „bandának" titulálva minden bűnös csapatot. A kérdést az utóbbihoz címzi: „Nem fogtok már végre tanulni a múltból és bűnbánatot gyakorolni?"

[2414] While we possess our bodily senses, the best conceptions we can form are through our sense perceptions, and the Garden is a good symbol from that point of view. The next higher understanding of spiritual truth is through our intellect and social satisfaction. This is best symbolized by the Assembly of Truth - the gathering in which we sit with our fellows and enjoy the realization of Truth.

Igaz, hogy rendelkezünk érzékszervekkel, de a teljes kép kialakításához sokat számítanak megérzéseink és erre jó példa a Kertek. Ez mintázza meg azt a színteret, ahol a magasabb értési szintű spirituális Igazságot nem egyéni, hanem csoportos, társadalmi szinten sajátítjuk el és válik gyönyörré. Ezt szimbolizálja az Igazak Gyülekezete, a társaság, melyben az Igazság megvalósulása kollektív szinten lesz öröm.

55. AR-RAHMAN (THE BENEFICIENT-KEGYELMES)

Introduction to Surah Ar-Rahman (The Beneficient)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

This Surah is entitled Ar Rahman, the word with which it begins. This title, however, deeply relates to the subject matter of the Surah too, for in it, from the beginning to the end, the manifestations and fruits of Allah's attribute of mercy and grace have been mentioned.

Period of Revelation

The commentators generally hold the view that this is a Makki Surah, though according to some traditions which have been cited on the authority of Hadrat Abdullah bin Abbas, Ikrimah and Qatadah, it was revealed at Madinah. But, firstly, there are also some other traditions from these very authorities, which contradict this view; secondly, its subject matter bears a closer resemblance with the Makki Surahs than with the Madani Surahs; rather it appears to belong to the very early Makkah period. However, there are several authentic traditions which testify that it had been revealed in Makkah itself many years before the *hijrah*. Musnad Ahmad contains a tradition from Hadarat Asma, daughter of Abu Bakr (may Allah bless them both), to the effect: "I saw the Messenger of Allah offering his Prayers in the sacred precincts of the Ka'bah facing the corner in which the "Black Stone" is fixed. This relates to the time when the Divine Command, *fasda bi-ma tumar* ("So, proclaim publicly, O Prophet, what you are being commanded") had not yet been revealed. The polytheists at that time were hearing the words, *Fa-biayyi alaa'i Rabbi kuma tukadhdhi ban*, being recited by him in the Prayer." This shows than this Surah had been sent down even before Surah Al-Hijr.

Al-Bazzar, Ibn Jarir, Ibn Al- Mundhir, Daraqutni (in *Al Afrad*), Ibn Marduyah and Ibn Al Khatib (in *Al-Tarikh*) have related, on the authority of Hadrat Abdullah bin Umar, that once the Holy Prophet (peace and blessings of Allah be upon him) recited Surah Ar-Rahman himself, or heard it recited before him : then he said to the people: How is it that I am not hearing from you the kind of good answer that the jinn had given to their Lord? When the people asked what it was he replied: "As I recited the Divine Words, *Fa bi- ayyi alaa'i Rabbi-kuma tukadhdhiban*, the jinn in response would repeat the words *La bi shai'in min ni'mati Rabbi- na nukadhdhib*: "We do not deny any of our Lord's blessings."

This tradition indicates that on the occasion of the incident that bas been related in Surah Al Ahqaf (v. 29- 32) of the jinn's hearing the Qur'an from the Holy Prophet (peace and blessings of Allah be upon him) he was reciting Surah Ar Rahman in the Prayer. This happened in the 10th year of the Prophethood when the Holy Prophet had halted at Makkah on his way back from Ta'if.

Bevezetés az Ar-Rahman (Kegyelmes) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Ez a Szúra a Kegyelmesről, Al-Rahmanról szól, ami a legelső szó. A cím ez alkalommal szoros összefüggésben áll a tartalommal elejétől végéig. Allah kegyelmének attribútumait jeleníti meg.

A kinyilatkoztatás ideje

A kommentátorok túlnyomó többsége Mekkai Szúrának tartja, bár vannak olyan Hadiszok, melyeket Abdullah bin Abbas, Ikrimah és Qattadah közöl, és ezek Medinainak feltételezik. Rengeteg olyan Hadisz is van, ami ezzel az állásponttal ellentétes, másodszor, a mondanivaló sokkal közelebb áll a Mekkai eredethez, mint a Medinai Szúrák esetében. Sőt, a Mekkaiak közöl is a legkorábbiak stílusjegyeit viseli magán, ami jócskán a Hidzsra előtti születésre utal.
Ahmad hivatkozása Asmáról, Abu Bakr lányáról (béke mindkettőjükre) közread egy megjegyzést: „Láttam a Prófétát (béke reá), amint a Kába szent környékén ajánlja fel imáját, miközben tekintetét a Kába fekete kövének sarkára szegezte. Ez a *„Fasda bima tu'mar"* (hirdesd nyilvánosan azt, mi elrendeltetett számodra) ideje előtt történt. A bálványimádók akkor hallották felcsendülni ezeket a szavakat: *„fa-biayyi alaa'i Rabbi kuma tukadhi ban"* (hát Uratok mely kegyeit hazudtoljátok meg?), az ő recitálásában." Ez azt mutatja, hogy egy korai Mekkai Szúráról van szó.
Al-Bazzar, Ibn Dzarir, Ibn Al-Mundhir, Daraqutni, Ibn Marduya és Al Khatib hivatkoztak Abdullah bin Umarra, hogy a Próféta (béke reá) az Ar-Raman Szúrát recitálta, majd így szólt az emberekhez: Hogy lehet, hogy nem hallom tőletek azt a szép választ, amit a Dzsinnek adnak Uruknak? Amikor az emberek rákérdeztek, hogy mi az, ezt válaszolta: „Amikor az Isteni Szavakat recitáltam: *„fa-biayyi alaa'i Rabbi kuma tukadhi ban"* (hát Uratok mely kegyeit hazudtoljátok meg?), a Dzsinnek azt válaszolják: „*La bi shai'in min ni'mati Rabbi-na nukadhdhib":* Mi Urunk egy kegyét sem hazudtoljuk meg.
Ez a Hadisz arra utal, hogy a 46. Al-Ahqaf (Széldűnék) Szúra 29-32 verseiben elhangzó Dzsinn válaszok, az Al-Rahman Szúra olvasásakor történtek, a Próféta visszatértekor Ta'ifból Mekkába. Ez a Prófécia 10-ik esztendejében történt.

55. Ar-Rahman	55. Ar-Rahman
THE BENEFICENT, THE MERCY GIVING	**KEGYELMES**
Total Verses: 78	Összes vers: 78
Revealed At: Mecca	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

الرَّحْمَنُ ﴿١﴾

1. ((Allah)) Most Gracious!
1. *(Allah) a Kegyelmes!*

عَلَّمَ الْقُرْآنَ ﴿٢﴾

2. It is He Who has taught the Qur'an[2415].
2. *Ki megtanította a Koránt[2415].*

خَلَقَ الْإِنسَانَ ﴿٣﴾

3. He has created man:
3. *Megteremtette az embert,*

عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ﴿٤﴾

4. He has taught him speech (and intelligence)[2416].
4. *Megtanította őt a közlésre[2416].*

[2415] The Revelation comes from Allah Most Gracious, and it is one of the greatest Signs of His grace and favour. He is the source of all Light, and His light is diffused throughout the universe.

A Kinyilatkoztatás Allahtól, a Legkegyelmesebbtől való és ez az Ő nemes lelkűségének egyik legnagyobb Jele, Áyája. Ez a Világosság forrása, mert az Ő Világossága áthatol az egész Világmindenségen.

[2416] Bayan: intelligent speech: power of expression: capacity to understand clearly the relations of things and to explain them. Allah has given this to man, and besides this revelation in man's own heart, has aided him with revelation in nature and revelation through prophets and messengers.

„Bayan”: intelligens beszéd, kifejezési készség, tiszta értés, összefüggések felfogása és értésre adása. Ezt adta Allah az embernek azon felül, amit a szívébe programozott, s mit megtámogatott a természetben kitárulkozó Jelekkel, megnyilatkozásokkal, valamit a Prófétákkal.

الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ ﴿٥﴾

5. The sun and the moon follow courses (exactly) computed[2417];

5. A Nap és a Hold kiszámított pályán haladnak[2417],

وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ ﴿٦﴾

6. And the herbs and the trees - both (alike) bow in adoration[2418].

6. A növények és fák leborulnak[2418].

وَالسَّمَاء رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ ﴿٧﴾

7. And the Firmament has He raised high, and He has set up the Balance (of Justice)[2419],

7. Az Égboltot magasba emelte és beállította az Egyensúlyt (Igazságot) [2419],

أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ ﴿٨﴾

8. In order that ye may not transgress (due) balance.

8. Hogy ti ne borítsátok föl az egyensúlyt.

وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ ﴿٩﴾

9. So establish weight with justice and fall not short in the balance[2420].

[2417] In the great astronomical universe, there are exact mathematical laws, which bear witness to Allah's Wisdom and also to His favours to His creatures; for we all profit by the heat and light, the seasons, and the numerous changes in the tides and the atmosphere, on which the constitution of our globe and the maintenance of life depend.

A kiterjedt csillagászati térben matematikai összefüggések működnek, melyek Allah Bölcsességét tanúsítják. Ugyanakkor ezeknek a hatalmas összefüggéseknek egyik haszonélvezője az ember, aki élvezheti a meleget, a fényt, évszakok váltakozását, ár-apály és légköri viszonyok hatásait, melyektől Földünk léte és azon a mi magunk élete függ.

[2418] Najm: may mean stars collectively, or herbs collectively: perhaps both meanings are implied.

„Nadzsm”: Csillagot jelent, de növénytakarót, növényzetet is. Mindkét változat alkalmazása jó és indokolt.

[2419] The "balance of justice" in this verse is connected with "the Balance" in the next two verses, that men may act justly to each other and observe due balance in all their actions, following the golden mean and not transgressing due bounds in anything. But the Balance is also connected figuratively with the heavens above in three symbols: • Justice is a heavenly virtue: • the heavens themselves are sustained by mathematical balance; and, • the constellation Libra (the Balance) is entered by the sun at the middle of the zodiacal year.

Az „Igazság Egyensúlya” vagy mérlege ebben a versben kapcsolódik a következő két vers egyensúlyaihoz, igazságaihoz. Ember nem hághat át határokat, az egyensúlyt megtartva, az arany középutat kell választania. Az egyensúly vagy mérleg, azonban három vonatkozásban az Éghez kapcsolódik: 1. Az Igazság Égi erény. 2. Az Ég és az abban mozgó minden szereplő egy matematikai egyensúlynak fenntartói, annak alárendeltjei. 3. A Mérleg csillagkép az állatövi, zodiákus év közepére esik.

[2420] To be taken both literally and figuratively. A man should be honest and straight in every daily matter, such as weighing out things which he is selling: and he should be straight, just and honest, in all the highest dealings, not only with other people, but with himself and in his obedience to Allah's Law.

Szó szerint és átvitt értelemben egyaránt. Az embernek hűnek kell lennie napi dolgaiban a mértékekhez, amibe beletartozik a fizikai mértékek betartása, súlyok, hosszok, egyebek, ha kereskedelemről van szó, de a mérték át

9. *Mérjétek ki a súlyt méltányosan és ne rövidítsétek meg a mértéket*[2420].

وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ ﴿١٠﴾

10. It is He Who has spread out the earth for (His) creatures[2421]:
10. *S Ő a Földet teremtményeinek kitárta*[2421],

فِيهَا فَاكِهَةٌ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ ﴿١١﴾

11. Therein is fruit and date-palms, producing spathes (enclosing dates);
11. *Rajta gyümölcs, datolyapálma, miken füzérek,*

وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ ﴿١٢﴾

12. Also corn, with (its) leaves and stalk for fodder, and sweet-smelling plants.
12. *A gabonaszem, annak zöld növénye, s az illatok,*

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٣﴾

13. Then which of the favours of your Lord will ye deny[2422]?
13. *Hát Uratok mely kegyét hazudtoltjátok meg*[2122]*?*

خَلَقَ الْإِنسَانَ مِن صَلْصَالٍ كَالْفَخَّارِ ﴿١٤﴾

---

kell, hogy hassa magasabb viselkedési formáit, emberekkel való kapcsolatát, beszédét és mindezt Allah törvényeinek való megfeleléssel kell párosítania.

[2421] Look at the earth alone. Life and the conditions here are mutually balanced for Allah's creatures. The vegetable world produces fruit of various kinds and corn or grain of various kinds for human food. The grain harvest yields with it fodder for animals in the shape of leaves and straw, as well as food for men in the shape of grain. The plants not only supply food but sweet-smelling herbs and flowers.

Nézz csak a Földre egyedül. Az élet és a körülmények egyensúlyban állnak Allah teremtményeinek szükségleteivel. A növényvilág különféle termékeket, magvakat terem, melyek emberi élelem forrásai. A terményekből, zöld növényi részekből állatok táplálkoznak. A rendszer amellett, hogy materiálisan összeáll, gyönyört ad, a természet illata pedig csalogató, lenyűgöző.

[2422] The whole Surah is a symphony of Duality, which leads up to Unity. All creation is in pairs: 51:49; 36:36. Justice is the conciliation of two opposites to unity, the settlement of the unending feud between Right and Wrong. The things and concepts mentioned in this Sura are in pairs: man, and outer nature; sun and moon; herbs and trees; heaven and earth; fruit and corn; human food and fodder for cattle; things nourishing and things sweet- smelling; and so on throughout the Sura. Then there is man and Jinn. "Will ye deny?" that is, fail to acknowledge either in word or thought or in your conduct. If you misuse Allah's gifts or ignore them that is equivalent to ingratitude or denial or refusal to profit by Allah's infinite Grace.

Az egész Szúra nem más, mint a Kettősség Szimfóniája, ami elvezet az Egységbe. Minden teremtmény párokban funkcionál: 51:49; 36:36. Az Igazság és egyensúly hoz megbékélést a két pólus között. Ez a rendezőerő hat át a Jó és Rossz közti ellentéten. A dolgok és koncepciók párosával jelennek meg a Szúrában: ember és külvilág, Nap és Hold, füvek és fák, Egek és Föld, gyümölcsök és szemes termények, emberi élelmiszerek és takarmányok, tápláló ételek és illatos dolgok stb. A felsorolt példák, mind egy-egy versből származnak. És a végére hagytam: Emberek és Dzsinnek. „Mely kegyét hazudtoljátok meg”? Gondolatban, szóban és tettben, ami magatartást, hozzáállást alakít ki. Ezért Allah kegyének megkérdőjelezése, meghazudtolása, a tagadással egyenértékű.

14. He created man from sounding clay like unto pottery[2423],
14. Megteremtette az embert a törékeny agyagból, akár a fazekas[2423],

وَخَلَقَ الْجَانَّ مِن مَّارِجٍ مِّن نَّارٍ ﴿١٥﴾

15. And He created Jinns from fire free of smoke:
15. És megteremtette a Dzsinneket a tűz velejéből,

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٦﴾

16. Then which of the favours of your Lord will ye deny?
16. Hát Uratok mely kegyét hazudtoljátok meg?

رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ ﴿١٧﴾

17. (He is) Lord of the two Easts and Lord of the two Wests[2424]:
17. Ura a két Keletnek és Ura a két Nyugatnak[2424],

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٨﴾

18. Then which of the favours of your Lord will ye deny?
18. Hát Uratok mely kegyét hazudtoljátok meg?

مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ ﴿١٩﴾

19. He has let free the two bodies of flowing water, meeting together[2425]:
19. Szabadon hagyja a két víztömeget, s azok találkoznak[2425],

بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَّا يَبْغِيَانِ ﴿٢٠﴾

20. Between them is a Barrier which they do not transgress:

[2423] The creation of men and Jinns is contrasted. Man was made of sounding clay, dry and brittle like pottery. The Jinn was made from a clear flame of fire. Yet each has capacities and possibilities which only Allah's Grace bestows on them.

Az ember és Dzsinn teremtése egymással ellentétes. Az ember törékeny agyagból, száraz, sérülékeny anyagból, a Dzsinn pedig tűzből van. Mindkettőnek meg vannak az Allahtól kapott jellegzetességei, tulajdonságai.

[2424] The two Easts are the two extreme points where the sun rises during the year, and includes all the points between. Similarly, the two Wests include the two extreme points of the sun's setting and all the points between. The Dual Number fits with the general atmosphere of Duality in this Sura. Allah is Lord of every region of the earth and sky, and He scatters His bounties everywhere. See also 43:38, and 37:5.

A két Kelet az a két egymástól legtávolabbi pont, ahol a Nap a téli és nyári napfordulókor felkel. A két Nyugat ugyanez. A kettes számú fogalmazás végigvonul az egész Szúrán. Allah az Egek és a Föld Ura, Aki az egyensúlyi arányok szerint osztja el bőkezűségét.

[2425] See 25:53, where it is explained how the two bodies of water, salt and sweet, meet together, yet keep separate, as if there was a barrier or partition between them. This is also one of the favours of Allah. Sea-water is a sanitating agent, while fresh water is sweet and palatable to drink.

25:53-ban magyarázatot kapunk a különböző víztömegekről, sós és édesvizekről, melyek egymástól úgy különülnek el, mintha egy láthatatlan válaszhatár lenne közöttük, azonban mégis találkoznak Allah kegyéből. A tenger sós vize tisztító ágens, az édesvizek, pedig ivásra, öntözésre alkalmasak.

20. *Köztük a határ, mit nem hágnak át.*

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢١﴾

21. Then which of the favours of your Lord will ye deny?
21. *Hát Uratok mely kegyét hazudtoljátok meg?*

يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ ﴿٢٢﴾

22. Out of them come Pearls and Coral:
22. *Belőlük ered a gyöngy és a korall,*

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٣﴾

23. Then which of the favours of your Lord will ye deny?
23. *Hát Uratok mely kegyét hazudtoljátok meg?*

وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنشَآتُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ ﴿٢٤﴾

24. And His are the Ships sailing smoothly through the seas, lofty as mountains:
24. *Az Ő hajói bontanak vitorlát a tengeren, akár a zászlók,*

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٥﴾

25. Then which of the favours of your Lord will ye deny?
25. *Hát Uratok mely kegyét hazudtoljátok meg?*

كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ ﴿٢٦﴾

26. All that is on earth will perish:
26. *Minden, ami a Földön van, elpusztul,*

وَيَبْقَى وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٢٧﴾

27. But will abide (for ever) the Face of thy Lord,- full of Majesty, Bounty and Honour[2426].
27. *De Urad Orcája Méltósággal és Nemességgel megmarad[2426],*

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٨﴾

28. Then which of the favours of your Lord will ye deny?
28. *Hát Uratok mely kegyét hazudtoljátok meg?*

[2426] The most magnificent works of man-such as they are-are but fleeting. Ships, Empires, the Wonders of Science and Art, the splendours of human glory or intellect, will all pass away. The most magnificent objects in outer Nature-the mountains and valleys, the sun and moon, the Constellation Orion and the star Sirius-will also pass away in their appointed time. But the only One that will endure for ever is the "Face" of Allah. "Face" expresses Personality, Glory, Majesty, Inner Being, Essence, Self - all he noble qualities which we associate with the Beautiful Names of Allah.

Az emberi elme legkimagaslóbb teljesítményei, egyszer nem lesznek. Hajók, épületek, tudományos csodák, művészetek, az emberi intellektus ragyogásai mind tovatűnnek. Külső világunk csodálatos jelenségei, hegyek, völgyek, Nap, Hold, csillagok, szintén egy ideig állnak csak fenn. Az egyedüli örök, az „Allah Orcája". Az Orca egy személyiséget, jellemvonást fejez ki, ami a belső Ego külső megjelenése, melyek Allah esetében az Ő neveit, megnevezéseit, attribútumait jelenti.

يَسْأَلُهُ مَن فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ ﴿٢٩﴾

29. Of Him seeks (its need) every creature in the heavens and on earth: every day in (new) Splendour doth He (shine)!

29. Őt keresi minden, mi az Egeken és Földön van és Ő minden nap (új színben) ragyog!

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٠﴾

30. Then which of the favours of your Lord will ye deny?

30. Hát Uratok mely kegyét hazudtoljátok meg?

سَنَفْرُغُ لَكُمْ أَيُّهَا الثَّقَلَانِ ﴿٣١﴾

31. Soon shall We settle your affairs, O both ye worlds[2427]!

31. Elrendezünk titeket nemsoká, ó két Világ[2427]!

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٢﴾

32. Then which of the favours of your Lord will ye deny?

32. Hát Uratok mely kegyét hazudtoljátok meg?

يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ إِنِ اسْتَطَعْتُمْ أَن تَنفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانفُذُوا لَا تَنفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَانٍ ﴿٣٣﴾

33. O ye assembly of Jinns and men! If it be ye can pass beyond the zones of the heavens and the earth, pass ye! not without authority shall ye be able to pass!

33. Ó Dzsinnek és emberek tábora! Ha képesek vagytok áthatolni az Egek és Föld határain, hát tegyétek, de nem hatolhattok át, csak ha erre hatalmatok van!

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٤﴾

34. Then which of the favours of your Lord will ye deny?

34. Hát Uratok mely kegyét hazudtoljátok meg?

يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شُوَاظٌ مِّن نَّارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا تَنتَصِرَانِ ﴿٣٥﴾

35. On you will be sent (O ye evil ones twain!) a flame of fire (to burn) and a smoke (to choke): no defence will ye have:

35. Rátok lesz küldve (ó ti két gonosz) a tűz lángcsóvája és fojtó füstje, majd nem lesz, ki megvédjen,

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٦﴾

[2427] Thaqal. weight, something weighty, something weighed with something else. The two thaqals are Jinns and men who are burdened with responsibility or, as some commentators hold, with sin.

„Thaqal" súly, vagy terhet viselő. A két világ itt a Dzsinnek és emberek világát, a két felelősséggel vagy bűnökkel terhelt világot jelenti.

36. Then which of the favours of your Lord will ye deny?
36. Hát Uratok mely kegyét hazudtoljátok meg?

فَإِذَا انشَقَّتِ السَّمَاء فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ ﴿٣٧﴾

37. When the sky is rent asunder, and it becomes red like ointment[2428]:
37. Mikor meghasad az Ég és vörössé lesz, akár a balzsam[2428],

فَبِأَيِّ آلَاء رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٨﴾

38. Then which of the favours of your Lord will ye deny?
38. Hát Uratok mely kegyét hazudtoljátok meg?

فَيَوْمَئِذٍ لَّا يُسْأَلُ عَن ذَنبِهِ إِنسٌ وَلَا جَانٌّ ﴿٣٩﴾

39. On that Day no question will be asked of man or Jinn as to his sin[2429].
39. Ezen a Napon nem kérdezik bűnéről az embert és Dzsinnt[2429].

فَبِأَيِّ آلَاء رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٠﴾

40. Then which of the favours of your Lord will ye deny?
40. Hát Uratok mely kegyét hazudtoljátok meg?

يُعْرَفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيمَاهُمْ فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَاصِي وَالْأَقْدَامِ ﴿٤١﴾

41. (For) the sinners will be known by their marks: and they will be seized by their forelocks and their feet.
41. Meg lehet majd ismerni a bűnösöket jegyeikről, kiket üstökeiknél és lábaiknál fogva fognak megragadni.

فَبِأَيِّ آلَاء رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٢﴾

42. Then which of the favours of your Lord will ye deny?
42. Hát Uratok mely kegyét hazudtoljátok meg?

هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا الْمُجْرِمُونَ ﴿٤٣﴾

43. This is the Hell which the Sinners deny:
43. Ez a Pokol, mit meghazudtoltak a bűnösök,

يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ آنٍ ﴿٤٤﴾

[2428] Melting away like grease or ointment. The red colour will be due to the flames and the heat. The whole of the world as we know it now will dissolve.

Elolvad, akár egy krém, kenőcs. A vörös szín a lángok, vagy hő következménye. Az egész anyagi világ, Föld felolvad, beolvad.

[2429] The meaning of this whole passage is that their personal responsibility will be enforced. But their own tongues and hands and feet will bear witness against them as to their actions: 24:24.

A vers a személyes felelősséget domborítja ki. Nyelveik, kezeik, lábaik önálló életet élnek és maguk tanúskodnak majd gazdájuk tetteiről, bűneiről. 24:24.

44. In its midst and in the midst of boiling hot water will they wander round[2430]!
44. Közte és a forró, bugyogó víz közt keringenek[2430]!

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٥﴾

45. Then which of the favours of your Lord will ye deny?
45. Hát Uratok mely kegyét hazudtoljátok meg?

وَلِمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّتَانِ ﴿٤٦﴾

46. But for such as fear the time when they will stand before (the Judgment Seat of) their Lord, there will be two Gardens[2431]-
46. Ki fél Urának Színétől (az Égi Ítélőszék előtt), arra két Kert vár[2431],-

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٧﴾

47. Then which of the favours of your Lord will ye deny?-
47. Hát Uratok mely kegyét hazudtoljátok meg?

ذَوَاتَا أَفْنَانٍ ﴿٤٨﴾

48. Containing all kinds (of trees and delights);-
48. Mindenféle jókkal,-

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٩﴾

49. Then which of the favours of your Lord will ye deny?-
49. Hát Uratok mely kegyét hazudtoljátok meg?

فِيهِمَا عَيْنَانِ تَجْرِيَانِ ﴿٥٠﴾

50. In them (each) will be two Springs flowing (free);
50. Bennük patakok csörgedeznek,

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥١﴾

51. Then which of the favours of your Lord will ye deny?-
51. Hát Uratok mely kegyét hazudtoljátok meg?

فِيهِمَا مِن كُلِّ فَاكِهَةٍ زَوْجَانِ ﴿٥٢﴾

[2430] They will apparently have no rest. The fire will bum but not consume them, and their drink will be only boiling water.

Nem lesz nyugalmuk. A tűz perzseli, de nem hamvasztja el őket, italuk forrásban levő víz lesz.

[2431] Here two Gardens are mentioned, and indeed four, counting the other two mentioned in 55:62-76. Opinions are divided about this, but the best opinion is that the two mentioned in verses 46-61 are for the degree of those Nearest to Allah (Muqarrabun), and those in verses 62-76 for the Companions of the Right Hand.

Itt is két Kertet említ a vers, az így összesen négy, ha beleszámoljuk az 55:62-76 is. A 46-61-ben szereplő Kertek a Legközelebb állóké (Muaqrribun), a 62-76 két kertje, pedig azoké, kik a „Jobb Kéz Társasága”.

52. In them will be Fruits of every kind, two and two.

52. Bennük mindenféle gyümölcsből két pár lesz.

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٣﴾

53. Then which of the favours of your Lord will ye deny?

53. Hát Uratok mely kegyét hazudtoljátok meg?

مُتَّكِئِينَ عَلَى فُرُشٍ بَطَائِنُهَا مِنْ إِسْتَبْرَقٍ وَجَنَى الْجَنَّتَيْنِ دَانٍ ﴿٥٤﴾

54. They will recline on Carpets, whose inner linings will be of rich brocade: the Fruit of the Gardens will be near (and easy of reach).

54. Szőnyegeken heverésznek, mik brokáttal lesznek bélelve, s a két Kert gyümölcsei innen közel esnek.

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٥﴾

55. Then which of the favours of your Lord will ye deny?

55. Hát Uratok mely kegyét hazudtoljátok meg?

فِيهِنَّ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ ﴿٥٦﴾

56. In them will be (Maidens), chaste, restraining their glances, whom no man or Jinn before them has touched;-

56. Amott szemérmes tekintetű (szüzek várnak rájuk), kiket nem érintett előttük sem ember, sem Dzsinn.

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٧﴾

57. Then which of the favours of your Lord will ye deny?-

57. Hát Uratok mely kegyét hazudtoljátok meg?-

كَأَنَّهُنَّ الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُ ﴿٥٨﴾

58. Like unto Rubies and coral.

58. Mintha rubintok és korallok lennének.

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٩﴾

59. Then which of the favours of your Lord will ye deny?

59. Hát Uratok mely kegyét hazudtoljátok meg?

هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ ﴿٦٠﴾

60. Is there any Reward for Good - other than Good?

60. Hát nem Jó a Jónak viszonzása?

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦١﴾

61. Then which of the favours of your Lord will ye deny?

61. Hát Uratok mely kegyét hazudtoljátok meg?

وَمِن دُونِهِمَا جَنَّتَانِ ﴿٦٢﴾

62. And besides these two, there are two other Gardens,-

62. És e kettőn kívül van még két Kert,-

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٣﴾

63. Then which of the favours of your Lord will ye deny?-

63. Hát Uratok mely kegyét hazudtoljátok meg?-

مُدْهَامَّتَانِ ﴿٦٤﴾

64. Dark-green in colour (from plentiful watering).

64. Mély zöld e kettő mind.

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٥﴾

65. Then which of the favours of your Lord will ye deny?

65. Hát Uratok mely kegyét hazudtoljátok meg?

فِيهِمَا عَيْنَانِ نَضَّاخَتَانِ ﴿٦٦﴾

66. In them (each) will be two Springs pouring forth water in continuous abundance[2432]:

66. Bennük két bővizű patak fakad[2432],

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٧﴾

67. Then which of the favours of your Lord will ye deny?

67. Hát Uratok mely kegyét hazudtoljátok meg?

فِيهِمَا فَاكِهَةٌ وَنَخْلٌ وَرُمَّانٌ ﴿٦٨﴾

68. In them will be Fruits, and dates and pomegranates:

68. Bennük gyümölcsök, datolyapálma és gránátalma,

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٩﴾

69. Then which of the favours of your Lord will ye deny?

69. Hát Uratok mely kegyét hazudtoljátok meg?

فِيهِنَّ خَيْرَاتٌ حِسَانٌ ﴿٧٠﴾

70. In them will be fair (Companions), good, beautiful;-

70. Bennük a Jók (társasága) és a gyönyörök,-

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧١﴾

71. Then which of the favours of your Lord will ye deny?-

[2432] In comparison with the Springs in the other two Gardens, described in 55:50 above, these Springs would seem to irrigate crops of vegetables and fruits requiring a constant supply of abundant water.

Az 55:50-ben szereplő patakokkal szemben ezek a vízforrások termények, zöldségeskertek öntözésére is szolgálnak, ezért a vízbőség itt nagyobb.

71. *Hát Uratok mely kegyét hazudtoljátok meg?-*

حُورٌ مَّقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ ﴿٧٢﴾

72. Companions restrained (as to their glances), in (goodly) pavilions;-
72. *Visszafogott tekintetű hurik (várnak) a sátrakban,-*

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٣﴾

73. Then which of the favours of your Lord will ye deny?-
73. *Hát Uratok mely kegyét hazudtoljátok meg?-*

لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ ﴿٧٤﴾

74. Whom no man or Jinn before them has touched;-
74. *Nem érintette őket előttük se ember, se Dzsinn,-*

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٥﴾

75. Then which of the favours of your Lord will ye deny?-
75. *Hát Uratok mely kegyét hazudtoljátok meg?-*

مُتَّكِئِينَ عَلَى رَفْرَفٍ خُضْرٍ وَعَبْقَرِيٍّ حِسَانٍ ﴿٧٦﴾

76. Reclining on green Cushions and rich Carpets of beauty.
76. *Zöld vánkosokon és pazar szőnyegeken heverésznek.*

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٧﴾

77. Then which of the favours of your Lord will ye deny?
77. *Hát Uratok mely kegyét hazudtoljátok meg?*

تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٧٨﴾

78. Blessed be the name of thy Lord, full of Majesty, Bounty and Honour.
78. *Legyen Dicső Urad neve, Ki a Méltóság és Nemesség Birtokosa.*

56. AL-WAQIA (THE EVENT-AZ ESET)

Introduction to Surah Al-Waqia (The Event)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah takes its name from the word *al-waqi`ah* of the very first verse.

Period of Revelation

According to the chronological order that Hadrat Abdullah bin Abbas has given of the Surahs, first Surah Ta Ha was sent down, then Al-Waqi'ah and then Ash-Shu`ara' (Suyuti: *Al-Itqan*). The same sequence has been reported from Ikrimah (Baihaqi: *Dala'il an Nubuwwat*).
This is supported also by the story that Ibn Hisham has related from Ibn Ishaq about the affirmation of the Faith by Hadrat Umar (may Allah be pleased with him). It says that when Hadarat Umar entered his sister's house, Surah Ta Ha was being recited. Hearing his voice the people of the house hid the pages of the Qur'an. Hadrat Umar first seized his brother-in-law and then his sister rose in defense of her husband, he hit her also and wounded her on the head. When Umar saw blood on his sister, he was sorry for what he had done, and said to her: "Show me the manuscript that you have concealed so that I may see what it contains." The sister said: "You are unclean because of your polytheism: *wa anna-hu la yamassu-ha ill-at-tahir*: "Only a clean person can touch it."
So, Hadrat Umar rose and washed himself, and then took up the manuscript to read it. This shows that Surah Al-Waqi'ah had been sent down by that time for it contains the verse: *La yamassu hu ill al mutahharun*; and it had been established historically that Hadrat Umar embraced Islam after the first migration to Habash, in the fifth year of the Prophethood.

Bevezetés az Al-Waqia (Az Eset) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Az *al-waqi'ah* (eset) a Szúra első szava.

A kinyilatkoztatás ideje

Az Abdullah bin Abbas által felállított időrendi sorrendben először a 20. Ta Ha, majd az 56. Al-Waqi'ah (Eset), majd ezt követően a 26. Ash-Shuara (Költők) született meg. Ugyanezt a sorrendet vallja Ikhrima is (Baihaqi: Dala'il an Nubuwwat, a Prófécia bizonyságai c. könyvében).

Ezt támogatja Ibn Hisham is, aki Ibn Ishaq elbeszélését közli Omar (béke reá) megtéréséről. Elmondja, hogy amikor Omar belépett húga házába, éppen a Ta Ha Szúrát recitálták. Amikor az emberek meghallották Omar hangját megijedtek és elrejtették a Korán lapjait. Omar megdühödött és megütötte sógorát, majd húgát, aki férje védelmére kelt. Amikor Omar meglátta, hogy húga vérzik, sajnálta, amit tett és így szólt: „Mutasd azt a kéziratot, amit elrejtettél, hadd nézzem, miről szól. Nővére így felelt: „Tisztátalan vagy a bálványimádásod miatt: *wa anna-hu la yamussu-ha ill-at-tahir*, „Csak tiszta személy érintheti meg." Omar felkelt és kiment megmosdani, majd elolvasta a kéziratot. Ez azt mutatja, hogy az Al-Waqi'ahh Szúra akkor nyilatkoztatott ki, amikor: *La yamussu hu ill al mutahharun*, „Nem érintheti meg, csak a megtisztult" vers. Ez a Prófécia ötödik évében történt, amikor Omar felvette az Iszlámot és a hívők egy része Abesszíniába emigrált.

56. Al-Waqia	56. Al-Waqia
THE EVENT, THE INEVITABLE	**AZ ESET**
Total Verses: 96	Összes vers: 96
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ﴿١﴾

1. When the Event inevitable cometh to pass[2433],

[2433] The Event Inevitable is the Hour of Judgment. People may doubt now whether it will come. But when it comes, as it will come, suddenly upon them, it will come with such tremendous reality that it will be burnt deep into the experience of every soul. No one can then be deceived or entertain false notions about it.

1. *Mikor (elkerülhetetlenül) bekövetkezik az eset*[2433],

لَيْسَ لِوَقْعَتِهَا كَاذِبَةٌ ﴿٢﴾

2. Then will no (soul) entertain falsehood concerning its coming.
2. *Akkor nem hazudtolja meg senki bekövetkezését.*

خَافِضَةٌ رَّافِعَةٌ ﴿٣﴾

3. (Many) will it bring low; (many) will it exalt[2434];
3. *(Sokaknak) lesújtó, (sokaknak) felemelő lesz*[2434],

إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًّا ﴿٤﴾

4. When the earth shall be shaken to its depths,
4. *Mikor a Föld belereng rengve,*

وَبُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًّا ﴿٥﴾

5. And the mountains shall be crumbled to atoms[2435],
5. *A Hegyek őrleménnyé zúzódnak*[2435],

فَكَانَتْ هَبَاءً مُّنبَثًّا ﴿٦﴾

6. Becoming dust scattered abroad,
6. *S azok szerteszórt por lesznek,*

وَكُنتُمْ أَزْوَاجًا ثَلَاثَةً ﴿٧﴾

7. And ye shall be sorted out into three classes.
7. *Ti háromfelé lesztek osztva.*

فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ﴿٨﴾

8. Then (there will be) the Companions of the Right Hand;- What will be the Companions of the Right Hand?
8. *A Jobb Kéz Gazdái; mi lesz a Jobb Kéz Gazdáival?*

A Végítélet Órája Elkerülhetetlen Esemény. Az emberek kételkedhetnek felőle, de ha eljön, váratlanul következik be és iszonyatos valósága beég a lelkekbe. Akkor már senkit nem téveszthetnek meg hamis fogalmak felőle.

[2434] There will be a sorting out of Good and Evil. Or rather, (verse 7 below), there will be three main classes. • Among the Good there will be the specially exalted class, those nearest to Allah (muqarrabun, 56:11-26), • and the righteous people generally, called the Companions of the Right Hand (Ashab-ulmaimana, 56:27-40). • And there will be those in agony, the Companions of the Left Hand (Ashab-ul-mash-ama, 56:41- 56).

Elkülönítik a Jót a Rossztól. (7. vers lejjebb). Három csoportot alkotnak: 1. A Jók között lesz egy kiemelten magas szintű csoport, akik Allahhoz a legközelebb állnak (Muqarrabun, 56:22-26) 2. Még szintén a Jók csapatába illeszkednek a Jók általában véve, a Jobb Kéz Gazdái (Aszhab- ulmaimana 56:27-40). 3. Akikre viszont örökös gyötrelem, szenvedés vár, a Bal Kéz Gazdái (Aszhab-ul-mash'ama, 56:41-56).

[2435] The old physical world will disappear in the New Creation.

A régi világ fizikai valója megszűnik és egy Új teremtés veszik kezdetét.

وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ﴿٩﴾

9. And the Companions of the Left Hand,- what will be the Companions of the Left Hand?

9. A Bal Kéz Gazdái; mi lesz a Bal Kéz Gazdáival?

وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ ﴿١٠﴾

10. And those Foremost (in Faith) will be Foremost (in the Hereafter)[2436].

10. A legelsők (Hitben) lesznek a legelsők (a Túlvilágon) [2436],

أُوْلَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ ﴿١١﴾

11. These will be those Nearest to Allah.

11. Ők lesznek a legközelebb (Allahhoz),

فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿١٢﴾

12. In Gardens of Bliss:

12. A Gyönyörök Kertjeiben,

ثُلَّةٌ مِّنَ الْأَوَّلِينَ ﴿١٣﴾

13. A number of people from those of old[2437],

13. Páran az elődök közül[2437],

وَقَلِيلٌ مِّنَ الْآخِرِينَ ﴿١٤﴾

14. And a few from those of later times.

14. És néhányan az utódok közül.

عَلَى سُرُرٍ مَّوْضُونَةٍ ﴿١٥﴾

15. (They will be) on Thrones encrusted (with gold and precious stones),

15. A (drágakövekkel) kirakott fekhelyeken lesznek,

مُتَّكِئِينَ عَلَيْهَا مُتَقَابِلِينَ ﴿١٦﴾

[2436] Foremost (in Faith)": there are two meanings, and both are implied • Those who have reached the highest degree in spiritual understanding, such as the great prophets and teachers of mankind, will also take precedence in the Hereafter. • Those who are the first in time-the quickest and readiest-to accept Allah's Message-will have the first place in the Kingdom of Heaven.

„Legelsők Hitben”: Két magyarázat lehetséges: 1. Akik a legmagasabbra jutottak a tanítások spirituális értelmezésében, alkalmazásában, mint a nagy Próféták, az emberiség tanítói, akik példaértékkel bírnak a Túlvilágon. 2. Akik a legrövidebb idő alatt reagáltak a hívásra, a leggyorsabban felfogták annak jelentőségét és első helyet vívtak ki maguknak az Égi Királyságban.

[2437] Of great Prophets and Teachers there were many before the time of the holy Prophet Muhammad.

Nagy Próféták és tanítók Mohammed Próféta előtt is voltak. Ő az utolsó a Próféták sorában.

16. Reclining on them, facing each other[2438].
16. Egymással szemben heverésznek azokon[2438].

يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ ﴿١٧﴾

17. Round about them will (serve) youths of perpetual (freshness)[2439],
17. Fáradhatatlan ifjak köröznek közöttük[2439],

بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقَ وَكَأْسٍ مِّن مَّعِينٍ ﴿١٨﴾

18. With goblets, (shining) beakers, and cups (filled) out of clear-flowing fountains:
18. Kupákkal, kelyhekkel, serlegekkel, friss forrásvízzel (töltve),

لَا يُصَدَّعُونَ عَنْهَا وَلَا يُنزِفُونَ ﴿١٩﴾

19. No after-ache will they receive therefrom, nor will they suffer intoxication[2440]:
19. Nem sajog tőle fejük, s mámorosak sem lesznek[2440],

وَفَاكِهَةٍ مِّمَّا يَتَخَيَّرُونَ ﴿٢٠﴾

20. And with fruits, any that they may select:
20. Gyümölcsökből, amit csak választanak,

وَلَحْمِ طَيْرٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢١﴾

21. And the flesh of fowls, any that they may desire.
21. Szárnyasok húsából, amit csak megkívánnak.

وَحُورٌ عِينٌ ﴿٢٢﴾

22. And (there will be) Companions with beautiful, big, and lustrous eyes[2441],-

---

[2438] But they will not be separate each in his own corner. They will face each other. For they are all one, and their mutual society will be part of their Bliss.

Nem ülnek külön, nem zárják el magukat egymás társaságától. Szemben ülnek egymással, mert ők így képviselnek egy gondolatot, egy társadalmat, ami az Áldás része.

[2439] 52:24. The youth and freshness with which the attendants will serve is a symbol of true service such as we may expect in the next world. That freshness will be perpetual.

Az ifjak és fáradhatatlanságuk szimbólum, ami az eljövendő világ folyamatos áldásaira utal. Ez a frissesség örökké fennmarad.

[2440] The Feast of Reason and the Flow of Soul are typified by all that is best in the feasts in this imperfect world, but there will be none of the disadvantages incident to such feasts in this world, such as satiety, aches, excess, a sense of exhaustion, or loss of senses, etc. Cf. 37:47.

Az Ünnepségek és Lelki gyönyörök az Evilág lakomáit, társasági életét idézik, azonban mentesek lesznek azok káros következményeitől. Az itt fogyasztott ételek nem lakatnak túl, nem károsítják a szervezetet, az italoknak, nem lesz részegítő, mámorító hatása, nem okoznak eszméletvesztést, betegséget. 37:47.

[2441] 44:54. The companionship of Beauty and Grace is one of the highest pleasures of life. In this bodily life it takes bodily form. In the higher life it takes a higher form.

22. *Hurik, nagy, tiszta szemekkel*[2441],-

كَأَمْثَالِ اللُّؤْلُؤِ الْمَكْنُونِ ﴿٢٣﴾

23. Like unto Pearls well-guarded.
23. *Akár a megbújt gyöngyszemek.*

جَزَاء بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾

24. A Reward for the deeds of their past (life).
24. *Viszonzásul azért, mit tettek (az életben).*

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا تَأْثِيمًا ﴿٢٥﴾

25. Not frivolity will they hear therein, nor any taint of ill[2442],-
25. *Nem hallanak ott hiábavalót, sem illetlen szót*[2442],-

إِلَّا قِيلًا سَلَامًا سَلَامًا ﴿٢٦﴾

26. Only the saying, "Peace! Peace".
26. *Csak a szót: „Békesség! Békesség!”*

وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ ﴿٢٧﴾

27. The Companions of the Right Hand,- what will be the Companions of the Right Hand?
27. *A Jobb Kéz Gazdái; mi lesz a Jobb Kéz Gazdáival?*

فِي سِدْرٍ مَّخْضُودٍ ﴿٢٨﴾

28. (They will be) among Lote-trees without thorns,
28. *A tövistelen lótuszfák tövében (lesznek),*

وَطَلْحٍ مَّنضُودٍ ﴿٢٩﴾

29. Among Talh trees with flowers (or fruits) piled one above another[2443],-

---

44:54. A Szép és Áldott társaság az élet egyik kimagasló gyönyöre. Ennek kifejezése a jelen formavilágban történik, de egy magasabb szintű létben magasabb szintű formák jelennek meg, kifejezésük is más lesz.

[2442] Cf. 52:23. Apart from physical ills worldly feasts or delights are apt to suffer from vain or frivolous discourse, idle boasting, foolish flattery, or phrases pointed with secret venom or moral mischief. The negation of these from spiritual Bliss follows as a matter of course, but it is specially insisted on to guard against the perversities of human nature, which likes to read ill into the best that can be put in words.

52:23. A fizikai világ tárasági élete, összejövetelei, partijai nem mentesek a fellengzős beszélgetésektől, dicsekvéstől, hízelgésektől, mások lejáratásától, ami morális méreg és megtévesztés. Az eljövendő lét áldásai közé tartozik az a világ, ami tagadja az előzőnek minden ehhez hasonló sajátosságát. Itt nem a rosszat veszik majd ki a szavakból és nem értelmezik félre a gondolatokat.

[2443] Talh: some understand by this the plantain or banana tree, of which the fruit is borne in bunches, one tier above another; but the banana tree does not grow in Arabia and its ordinary Arabic name is Mauz; perhaps it is better to understand a special kind of Acacia tree, which flowers profusely, the flowers appearing in tiers one above another.

29. *Fürtöktől roskadó Talh fák közt*[2443],-

وَظِلٍّ مَّمْدُودٍ ﴿٣٠﴾

30. In shade long-extended,
30. *Hosszúra nyúlt árnyékban,*

وَمَاء مَّسْكُوبٍ ﴿٣١﴾

31. By water flowing constantly,
31. *Folyton folyó víz mentén,*

وَفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ ﴿٣٢﴾

32. And fruit in abundance.
32. *Hol rengeteg a gyümölcs.*

لَّا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ ﴿٣٣﴾

33. Whose season is not limited, nor (supply) forbidden[2444],
33. *Minek (érése) sosem szakad meg és sosem tiltott (szedése)* [2444],

وَفُرُشٍ مَّرْفُوعَةٍ ﴿٣٤﴾

34. And on Thrones (of Dignity), raised high.
34. *Magasba emelt Trónokon,*

إِنَّا أَنشَأْنَاهُنَّ إِنشَاء ﴿٣٥﴾

35. We have created (their Companions) of special creation[2445].
35. *Úgy alkottuk meg (Társaságukat), ahogy azt kell*[2445].

فَجَعَلْنَاهُنَّ أَبْكَارًا ﴿٣٦﴾

36. And made them virgin - pure (and undefiled), -
36. *Megtettük őket érintetlen szüzeknek,-*

„Talh”: Néhányan banánnak fordítják, mert arra is jellemző a tömött gyümölcsfürt. Arábiában azonban nem nő meg a banán, másrészt a banán szó Arabul „Mauz”. Talán itt egy akácia fajra lehet gondolni, aminek virágzata a leírásnak megfelel.

[2444] As it is not like earthly fruit, its season is not limited, nor is there any prohibition by law or custom or circumstance as to when or how it is to be consumed.

Mivel nem földi gyümölcsökről van szó, itt ezek állandóan érnek, és nincs olyan előírás, ami tiltaná fogyasztásukat.

[2445] The pronoun in Arabic is in the feminine gender. It is made clear that these maidens for heavenly society will be of special creation, -of virginal purity, grace, and beauty, inspiring and inspired by love, with the question of time and age eliminated.

A főnevet nőnemben ragozza az Arab nyelvtani szabályok szerint, tehát kétségtelen, hogy a Huri nőnemű, szűzies, erényes lény, aki Égi társaságot biztosít. A leírásból az is világos, hogy a szerelem inspirációja hatja át határtalan időt.

عُرُبًا أَتْرَابًا ﴿٣٧﴾

37. Beloved (by nature), equal in age,-

37. Szép természetűeknek, egyívásúaknak,-

لِّأَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٣٨﴾

38. For the Companions of the Right Hand.

38. A Jobb Kéz Gazdáinak.

ثُلَّةٌ مِّنَ الْأَوَّلِينَ ﴿٣٩﴾

39. A (goodly) number from those of old[2446],

39. Párnak az elődök közül[2446],

وَثُلَّةٌ مِّنَ الْآخِرِينَ ﴿٤٠﴾

40. And a (goodly) number from those of later times.

40. Párnak a későbbiek közül.

وَأَصْحَابُ الشِّمَالِ مَا أَصْحَابُ الشِّمَالِ ﴿٤١﴾

41. The Companions of the Left Hand,- what will be the Companions of the Left Hand?

41. A Bal Kéz Gazdái; mi lesz a Bal Kéz Gazdáival?

فِي سَمُومٍ وَحَمِيمٍ ﴿٤٢﴾

42. (They will be) in the midst of a Fierce Blast of Fire and in Boiling Water,

42. Robajló Tűz Hevében és Forrongó Vízben,

وَظِلٍّ مِّن يَحْمُومٍ ﴿٤٣﴾

43. And in the shades of Black Smoke[2447]:

43. Fekete Füst árnyékában[2447],

لَّا بَارِدٍ وَلَا كَرِيمٍ ﴿٤٤﴾

44. Nothing (will there be) to refresh, nor to please:

44. Nem lesz ott semmi, ami frissítést adna, vagy elégedetté tenne,

---

[2446] This class-the righteous-will be a large company in Heaven, belonging to all the ages of the world. Cf. 56:13 above.

A Jók társasága minden korból képviselteti magát azokkal a személyekkel, akik az emberiségnek mintát adtak. 56:13 feljebb.

[2447] Even the Shades get a different quality in the Abode of Misery: shades of black smoke in contrast to the cool and refreshing long extended shades of trees.

A kontraszt szembeötlő. Az árnyékok eltérnek a Gyötrelem Otthonában azoktól, melyek a Kertekben vannak. Itt fekete füst vet árnyékot, ott pedig gyönyört adó fák.

إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَٰلِكَ مُتْرَفِينَ ﴿٤٥﴾

45. For that they were wont to be indulged, before that, in wealth (and luxury)[2448],
45. *Ők voltak, kik azelőtt fényűzésben éltek[2448],*

وَكَانُوا يُصِرُّونَ عَلَى الْحِنثِ الْعَظِيمِ ﴿٤٦﴾

46. And persisted obstinately in wickedness supreme!
46. *És makacsul nagy bűnökbe estek!*

وَكَانُوا يَقُولُونَ أَئِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا أَئِنَّا لَمَبْعُوثُونَ ﴿٤٧﴾

47. And they used to say, "What! when we die and become dust and bones, shall we then indeed be raised up again?-
47. *Egykor így szóltak: „Ha meghalunk, por és csontok leszünk, tényleg feltámasztanak minket?-*

أَوَ آبَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ ﴿٤٨﴾

48. "(We) and our fathers of old?"
48. *Vagy előd atyáinkat?”*

قُلْ إِنَّ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ ﴿٤٩﴾

49. Say: "Yea, those of old and those of later times,
49. *Mondd (ó, Mohammed): „Elődök és későbbiek,”*

لَمَجْمُوعُونَ إِلَىٰ مِيقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ﴿٥٠﴾

50. "All will certainly be gathered together for the meeting appointed for a Day well-known[2449].
50. *„Össze lesznek gyűjtve a jól ismert Nap találkozójára[2449].”*

ثُمَّ إِنَّكُمْ أَيُّهَا الضَّالُّونَ الْمُكَذِّبُونَ ﴿٥١﴾

51. "Then will ye truly,- O ye that go wrong, and treat (Truth) as Falsehood!-
51. *„Majd ti, ó, eltévelyedettek, meghazudtolók!”-*

لَآكِلُونَ مِن شَجَرٍ مِّن زَقُّومٍ ﴿٥٢﴾

[2448] We must read verses 45-46 together. They had wealth and the good things of life, but they used them in self-indulgence and shameless crime, and now they are in humiliation.

A 45-46 versek egybeolvasandók. Vagyonosak voltak, akik elpuhult, elkényeztetett létben, fényűzésben éltek. Csak magukra gondoltak, bűnös szenvedélyeiknek áldozva. Most pedig megaláztatásban gyötrődnek.

[2449] In 26:38 the phrase "a day wellknown" is used for a solemn day of festival, when the multitude of people gather together. The Day of Judgment is such a day in the supreme sense of the word.

A 26:38-ban a „Jól ismert nap” egy fesztiválról, ünnepélyről szólt, ahol tömeg ember vesz részt. A Végítélet Napja ennek egy magasztosabb, emelkedettebb változata.

52. "Ye will surely taste of the Tree of Zaqqum[2450].

52. „Enni fogtok a Zaqqum Fájáról[2450]"

فَمَالِؤُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ ﴿٥٣﴾

53. "Then will ye fill your insides therewith,

53. „Meg fogjátok azzal tölteni hasatokat,"

فَشَارِبُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيمِ ﴿٥٤﴾

54. "And drink Boiling Water on top of it:

54. „Forró Vizet fogtok ráinni,"

فَشَارِبُونَ شُرْبَ الْهِيمِ ﴿٥٥﴾

55. "Indeed ye shall drink like diseased camels raging with thirst!"

55. „Úgy fogjátok inni, mint a kiszomjazott teve!"

هَذَا نُزُلُهُمْ يَوْمَ الدِّينِ ﴿٥٦﴾

56. Such will be their entertainment on the Day of Requital!

56. „Ez lesz üdvözlésük a Viszonzás Napján!"

نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا تُصَدِّقُونَ ﴿٥٧﴾

57. It is We Who have created you: why will ye not witness the Truth[2451]?

57. Mi teremtettünk meg titeket, hát miért nem valljátok meg az Igazat[2451]?

أَفَرَأَيْتُم مَّا تُمْنُونَ ﴿٥٨﴾

58. Do ye then see?- The (human Seed) that ye throw out,-

58. Látjátok-e (az emberi magot) mit kivettek magatokból?-

أَأَنتُمْ تَخْلُقُونَهُ أَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ ﴿٥٩﴾

59. Is it ye who create it, or are We the Creators?

59. Ti teremtitek azt meg, vagy Mi vagyunk a Teremtők?

نَحْنُ قَدَّرْنَا بَيْنَكُمُ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ ﴿٦٠﴾

60. We have decreed Death to be your common lot, and We are not to be frustrated[2452]

[2450] This is the Cursed Tree mentioned in 17:60; also 37:62; and 44:43-46.

Az Elátkozott Fáról itt: 17:60; 37:62; és 44:43-46.

[2451] Man is apt to forget his Creator, and even the fact that he, man, is a created being. The seed of his body, out of which his physical life starts, is not created by man, but by Allah in the process of the unfoldment of the world. Why will not man recognise and bear witness of this fact by a life of obedience to Allah's Law?

Az ember hajlamos megfeledkezni Teremtőjéről és arról, hogy maga is teremtmény. Saját testének magja, melyből fizikai élete kezdetét veszi, nem ember, hanem Allah teremtő erejének eredménye. Miért nem ismeri fel az ember ezt és engedelmeskedik Allah Törvényének?

60. *Elrendeltük köztetek a halált és Mi nem vágunk elébe*[2452],

عَلَى أَن نُّبَدِّلَ أَمْثَالَكُمْ وَنُنشِئَكُمْ فِي مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾

61. from changing your Forms and creating you (again) in (forms) that ye know not.

61. *Hogy megváltoztassuk alakjaitokat és újra formáljunk titeket, amit nem tudtok.*

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشْأَةَ الْأُولَى فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٦٢﴾

62. And ye certainly know already the first form of creation: why then do ye not celebrate His praises?

62. *Bizonyára tudtok az első teremtésről, hát miért nem szálltok magatokba?*

أَفَرَأَيْتُم مَّا تَحْرُثُونَ ﴿٦٣﴾

63. See ye the seed that ye sow in the ground[2453]?

63. *Látjátok-e a magot, mit elvettek*[2453]*?*

أَأَنتُمْ تَزْرَعُونَهُ أَمْ نَحْنُ الزَّارِعُونَ ﴿٦٤﴾

64. Is it ye that cause it to grow, or are We the Cause?

64. *Ti teszitek azt termővé, vagy Mi vagyunk a Termővé Tevők?*

لَوْ نَشَاء لَجَعَلْنَاهُ حُطَامًا فَظَلْتُمْ تَفَكَّهُونَ ﴿٦٥﴾

65. Were it Our Will, We could crumble it to dry powder, and ye would be left in wonderment,

65. *Ha akarnánk, száraz porrá őrölnénk azt és ti csak ámulva bámulnátok,*

إِنَّا لَمُغْرَمُونَ ﴿٦٦﴾

66. (Saying), "We are indeed left with debts (for nothing):

66. *(Mondván), „Mi eladósodtunk,”-*

بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ ﴿٦٧﴾

[2452] Just as Allah has created this life that we see, so He has decreed that Death should be the common lot of all of us. Surely, if He can thus give life and death, as we see it, why should we refuse to believe that He can give us other forms when this life is over? The Future Life, though indicated by what we know now, is to be on a wholly different plane.

Amint Allah az életet ebben a formában teremtette, a halált is közös sorsnak szánta az emberek számára. Ha Ő ad életet és halált, mi abban a különös, hogy egy más formában kelt életre minket akkor, amikor ennek az életnek vége lesz? A jövőbeni élet egy teljesen más térben és formában fog megvalósulni.

[2453] Having appealed to our own nature within us, He appeals now to the external nature around us, which should be evidence to us. Three examples are given: • the seed which we sow in the soil; it is Allah's processes in nature, which make it grow; • the water which we drink; it is Allah's processes in nature, that send it down from the clouds as rain, and distribute it through springs and rivers: • the fire which we strike.

Eddig a saját belő világunk láttatása volt a cél, most a külvilágból kapunk három példát: 1. A mag, mit talajba vetünk, majd Allah felneveli és termést érlel abból. 2. A víz, amit iszunk, ami a természetből megfrissülve áll elő egy folyamat végén. A tengerekből kipárolgó felhők esőt hoznak és gazdagodnak a földi vízforrások. 3. A tűz, amit meggyújtunk és szolgálatunkra áll.

67. "Indeed are we shut out (of the fruits of our labour)"

67. „Mi több! Mi el vagyunk tiltva (saját munkánk gyümölcsétől)”.

أَفَرَأَيْتُمُ الْمَاء الَّذِي تَشْرَبُونَ ﴿٦٨﴾

68. See ye the water which ye drink?

68. Látjátok-e a vizet, mit isztok?

أَأَنتُمْ أَنزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ أَمْ نَحْنُ الْمُنزِلُونَ ﴿٦٩﴾

69. Do ye bring it down (in rain) from the cloud or do We?

69. Ti bocsátottátok-e le azt, vagy Mi voltunk a Lebocsátók?

لَوْ نَشَاء جَعَلْنَاهُ أُجَاجًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ ﴿٧٠﴾

70. Were it Our Will, We could make it salt (and unpalatable): then why do ye not give thanks[2454]?

70. Ha akarnánk, sóssá tennénk azt, hát miért nem adtok hálát[2454]?

أَفَرَأَيْتُمُ النَّارَ الَّتِي تُورُونَ ﴿٧١﴾

71. See ye the Fire which ye kindle?

71. Látjátok-e a tüzet, mit meggyújtotok?

أَأَنتُمْ أَنشَأْتُمْ شَجَرَتَهَا أَمْ نَحْنُ الْمُنشِؤُونَ ﴿٧٢﴾

72. Is it ye who grow the tree which feeds the fire, or do We grow it[2455]?

72. Ti neveltétek annak fáját, vagy Mi voltunk, Kik nevelték[2455]?

نَحْنُ جَعَلْنَاهَا تَذْكِرَةً وَمَتَاعًا لِّلْمُقْوِينَ ﴿٧٣﴾

73. We have made it a memorial (of Our handiwork), and an article of comfort and convenience for the denizens of deserts[2456].

73. Megtettük azt (munkánk) emlékéül és kényelem nyújtására az ott lakóknak[2456].

[2454] The mystery of the two streams of water, one sweet and the other salt, constantly mingling, and yet always separate, is referred to more than once.

A sós és édes víztömeg örök misztériuma, melyek nem keverednek, mégis találkoznak, közben életet adnak és megtisztítanak.

[2455] The relation of Fire to Trees is intimate. In nearly all the fire that we burn, the fuel is derived from the wood of trees. Even mineral coal is nothing but the wood of prehistoric forests petrified under the earth through geological ages. Fire produced out of green trees is referred to in 36:80 there gives instances.

A kapcsolat Fa és Tűz között meghitt és megbonthatatlan. Majdnem minden tűz eredete fa, hiszem a kőszén is a Föld geológiai őstörténetének fáiból származik. A zöld fából származó tűzről itt 36:80.

[2456] Cf. 20:10, where the mystic meaning of the Fire which Moses saw in the desert is explained. Even ordinarily, a fire in a desert is a sign of human habitation; by following it you may get human society and human comfort.

20:10-ben találjuk a tűz misztikus jelentését. Azt a tüzet Mózes pillantotta meg és kapott végül szólítást. A hétköznapi életben a sivatagi tüzek lakott települést, életet demonstrálnak, amivel biztonságot sugároznak.

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٧٤﴾

74. Then celebrate with praises the name of thy Lord, the Supreme!

74. Zengd Urad nevét, a Magasztost!

فَلَا أُقْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ ﴿٧٥﴾

75. Furthermore I call to witness the setting of the Stars[2457],-

75. Esküre hívok a Csillagok állására[2457],-

وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لَّوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ ﴿٧٦﴾

76. And that is indeed a mighty adjuration if ye but knew,-

76. Bár tudnátok, hogy ez milyen hatalmas eskü,-

إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ ﴿٧٧﴾

77. That this is indeed a Qur'an Most Honourable[2458],

77. Hogy ez a Legnemesebb Korán[2458],

فِي كِتَابٍ مَّكْنُونٍ ﴿٧٨﴾

78. In Book well-guarded,

78. Mi jól őrzött a Könyvben,

لَّا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ ﴿٧٩﴾

79. Which none shall touch but those who are clean:

79. Ne érintse azt meg más, csak ki tiszta,

[2457] The setting of the Stars; a number of mystic meanings are attached. Here are three. • Cf. 53:1 the setting of a glorious star is a symbol of humility before the power, beauty, and goodness of Allah. • It may refer to the extinction of the stars at the Day of Judgement, betokening the establishment of Allah's Justice and the Truth of His Revelation. • What is bright or beautiful to our senses may disappear from our ken within a few hours, even though its own existence may continue. All light is relative except the Light of Allah.

A csillagok rendszere, állása számos misztikus következtetésre ad alkalmat. Ezekből három: 1. 53:1 Egy csillag letűnése, vagy feltűnése az Allah hatalma előtti alázat kifejeződése, szimbóluma. 2. Utalhat a csillagok létének végére, kihunyásukra a Végítélet Napjának bekövetkezésekor. Ez lesz előjele a várható eseményeknek. 3. Ami most gyönyörűen tündököl az pár óra leforgása alatt eltűnhet a szemünk elől, annak ellenére, hogy fizikai létük továbbra is fennállt. Minden világosság relatív, kivéve Allah világosságát.

[2458] Your attention is drawn to the momentous issues of the Future by the Quran. It is a Revelation described by four characteristics. • It is most honourable, karim, which implies, besides the fact that it is worthy of receiving honour, that it confers great favours on those who receive it. • It is well-guarded, maknun; precious in itself, and well- preserved in its purity; see 56:23; see also 15:9. • None but the clean shall touch it, -dean in body, mind, thought, intention, and soul; only such can achieve real contact with its full meaning. • It is a Revelation from the Lord of the Worlds, and therefore universal for all.

Figyelmünk a Koránra terelődik és annak négy jellegzetességét emeli ki. 1. „Karim”, azaz Nemes, ami nem csak a gondolat nemességét tükrözi, hanem a kiváltságot is, mely annak jut ki, aki a Kinyilatkoztatásokat magáévá teszi. 2. „Maknun’, azaz jól őrzött. Megőrzött gondolata, és annak tisztasága, Lásd 56:23 és 15:9. 3. Csak megtisztultak vehetik kézbe. Ez fizikai és lelki tisztaságot jelent. Nem lehet semmi, ami elvonhatja figyelmünket a Korán gondolatai elől. 4. Ez a Világok Urának Szava, Aki mindenek Fölött Úr.

تَنزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾

80. A Revelation from the Lord of the Worlds.

80. Kinyilatkoztatás a Világok Urától.

أَفَبِهَذَا الْحَدِيثِ أَنتُم مُّدْهِنُونَ ﴿٨١﴾

81. Is it such a Message that ye would hold in light esteem?

81. Ez az az Üzenet, mit könnyűszerrel vesztek?

وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنَّكُمْ تُكَذِّبُونَ ﴿٨٢﴾

82. And have ye made it your livelihood that ye should declare it false[2459]?

82. Tán abból van a ti gondviselésetek, hogy meghazudtoljátok azt[2459]?

فَلَوْلَا إِذَا بَلَغَتِ الْحُلْقُومَ ﴿٨٣﴾

83. Then why do ye not (intervene) when (the soul of the dying man) reaches the throat,-

83. Akkor miért nem (avatkoztok közbe), mikor (a haldokló lelke) feljön a torkán?-

وَأَنتُمْ حِينَئِذٍ تَنظُرُونَ ﴿٨٤﴾

84. And ye the while (sit) looking on[2460],-

84. És akkor ti csak néztek[2460],-

وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنكُمْ وَلَكِن لَّا تُبْصِرُونَ ﴿٨٥﴾

85. But We are nearer to him than ye, and yet see not,-

85. Mi közelebb vagyunk hozzá, mint ti, de ti azt nem látjátok,-

فَلَوْلَا إِن كُنتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ ﴿٨٦﴾

86. Then why do ye not,- If you are exempt from (future) account,-

86. Ha tényleg mentességet élveztek az elszámolás alól, hát miért nem-

تَرْجِعُونَهَا إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٨٧﴾

[2459] The worst indictment of an enemy of Revelation would be that he should make Falsehood a source of filthy lucre for himself, or that he should let his precious life be corrupted by such unholy occupation.

A legrosszabb vádirat a Kinyilatkoztatások ellenségeivel szemben, ha hamis tanokat állítanak elő mocskos nyerészkedés céljából, vagy ha valaki saját életét hagyja a hamis tanokkal megrontani.

[2460] The dying man's friends, relatives, and companions may be sitting round him and quite close to him in his last moments, but Allah is nearer still at all times for He is nearer than the man's own jugular vein (50:16), and one of Allah's own titles is "Ever Near" (34:50).

A haldoklót a halál perceiben körbe állják hozzátartozói, szerettei. Ágya szélére ülnek, éreztetik közelségüket. Allah náluk is közelebb van a haldoklóhoz, közelebb, mint annak nyaki ere (50:16). Allah egyik nevei között szerepel a „Mindig Közeli” (34:50).

87. Call back the soul, if ye are true (in the claim of independence)[2461]?

87. Hívjátok vissza a lelket, ha igazat szóltok[2461]?

فَأَمَّا إِن كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٨٨﴾

88. Thus, then, if he be of those Nearest to Allah,

88. És ha ő az Allahhoz Közeliekhez tartozik,

فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّةُ نَعِيمٍ ﴿٨٩﴾

89. (There is for him) Rest and Satisfaction, and a Garden of Delights[2462].

89. (Jár neki) a Nyugalom, Megelégedettség és a Gyönyörök Kertje.[2462]

وَأَمَّا إِن كَانَ مِنَ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٩٠﴾

90. And if he be of the Companions of the Right Hand,

90. Ha a Jobb Kéz Társaságába való,

فَسَلَامٌ لَّكَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٩١﴾

91. (For him is the salutation), "Peace be unto thee", from the Companions of the Right Hand[2463].

91. (Ez lesz üdvözlésük): „Békesség neked”, a Jobb Kéz Társaságától[2463].

وَأَمَّا إِن كَانَ مِنَ الْمُكَذِّبِينَ الضَّالِّينَ ﴿٩٢﴾

92. And if he be of those who treat (Truth) as Falsehood, who go wrong,

92. És ha ő a meghazudtolók, az eltévelyedettek közül való,

فَنُزُلٌ مِّنْ حَمِيمٍ ﴿٩٣﴾

93. For him is Entertainment with Boiling Water.

93. Üdvözlik őt a Forró Vízben.

وَتَصْلِيَةُ جَحِيمٍ ﴿٩٤﴾

[2461] The sentence may now be briefly paraphrased. 'If you disbelieve in Revelation and a future Judgment, and claim to do what you like and be independent of Allah, how is it you cannot call back a dying man's soul to his body when all of you congregate round him at his death-bed?

Más szavakkal körülírva: „Ha nem hiszel a Kinyilatkoztatásokban, a Végítéletben és magadat függetlennek tartod Allahtól, hogy-hogy nem tudod visszahívni a lelket a haldokló testébe, mikor szerettei ott állnak halálos ágya körül?”

[2462] . Rayhan: sweet-smelling plants, as in 55:12. Here used as an indication of Satisfaction and Delight.

„Rayhan”: édesen illatozó növények, lásd 55:12. Itt a Megelégedettség és Gyönyör kifejezője.

[2463] In 56:26 above the salutation of "Peace, Peace!" is addressed to those Nearest to Allah. Here we learn that it is also addressed to the Companions of the Right Hand. Both are in Gardens of Bliss;

Az 56:26-ban látott üdvözlés: „Békesség, Békesség!” Ott csak az Allahhoz Legközelebb állókhoz szólt. Most látjuk, hogy a Jobb Kéz Gazdáinak is kijár a Gyönyörök Kertjében.

94. And burning in Hell-Fire.

94. Perzselődik a Pokol Tüzén.

إِنَّ هَذَا لَهُوَ حَقُّ الْيَقِينِ ﴿٩٥﴾

95. Verily, this is the Very Truth and Certainly.

95. Mert bizony, ez a Bizonyos Igazság.

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٩٦﴾

96. So celebrate with praises the name of thy Lord, the Supreme.

96. Zengd hát Urad nevét, a Hatalmast.

57. AL-HADID (THE IRON-VAS)

Introduction to Surah Al-Hadid (The Iron)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah takes its title from the sentence, *Wa anzalna' l-hadida*, of verse 25.

Period of Revelation and Subject Matter

This is unanimously a Madani Surah, and a study of its subject matter shows that it was probably sent down some time during the interval between the Battle of Uhud and the Truce of Hudaibiyah. This was the time when the tiny Islamic State of Madinah had been hemmed in by the disbelievers and the handful of the ill equipped Muslims were entrenched against the combined power of entire Arabia. In this state Islam not only stood in need of the sacrifice of Life from its followers, but it also needed monetary help and assistance.
In this Surah a forceful appeal has been made for the same. This view is further strengthened by verse 10 in which Allah has addressed the believers to the effect "Those of you who would spend and fight after the victory can never be equal to those who have spent and fought before the victory." And the same is supported by the traditions that Ibn Marduyah has related on the authority of Hadrat Anas. He says that 17 years after the commencement of the revelation of the Qur'an this verse was sent down to arouse the believers to action. Reckoned thus the period of the revelation of this Surah falls between the 4th and the 5th year after the *hijrah*.

Bevezetés az Al-Hadid (Vas) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A 25. versben hangzik el: *„wa anzalna'l-hadida”*, lebocsátottuk a vasat.

A kinyilatkoztatás ideje és mondanivaló

Minden kétséget kizáróan Medinai Szúra. Feltehetőleg az Uhudi csata és a Hudaibiyahi megállapodás között nyilatkoztatott ki. Ez volt az idő, amikor a pogányok körbezárták a fiatal Medinai Iszlám államot és egy maréknyi rosszul felszerelt Muszlim körbe árkolta magát Arábia összesített seregével szemben. Ebben a helyzetben nem csak emberi életekre, személyes áldozatokra, hanem pénzre és anyagi támogatásra is szükség volt. Ez a Szúra egy erőteljes felszólítás az anyagi segítésnyújtásra. „Akik a győzelem után áldoznak, nem lehetnek soha egyenlők azzal, akik a győzelem előtt áldoztak.” Ezt támogatja Marduyah Hadisza is, aki Anast idézi. Közli, hogy ez a vers a Korán kinyilatkoztatásainak kezdetétől számított 17-ik évben született, hogy a hívőket cselekvésre bíztassa. Ez azt jelenti, hogy a Szúra a Hidzsra 4-5-ik évéből származik.

57. Al-Hadid	57. Al-Hadid
THE IRON	**VAS**
Total Verses: 29	Összes vers: 29
Revealed At: Medina	Medinai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾

1. Whatever is in the heavens and on earth,- let it declare the Praises and Glory of Allah. for He is the Exalted in Might, the Wise.

1. *Zengje Allah dicséretét minden az Egeken és a Földön, mert Ő a Nagyszerű, a Bölcs.*

لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢﴾

2. To Him belongs the dominion of the heavens and the earth: It is He Who gives Life and Death; and He has Power over all things.

2. *Övé az Egek és a Föld Mindenhatósága. Ő az, Ki életre kelt, elmulaszt, Ki mindenre Képes.*

هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣﴾

3. He is the First and the Last, the Evident and the Immanent: and He has full knowledge of all things.

3. *Ő az Első, a Végső, a Külszín, a Belbecs és Ő a Mindentudó.*

هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٤﴾

4. He it is Who created the heavens and the earth in Six Days, and is moreover firmly established on the Throne (of Authority). He knows what enters within the earth and what comes forth out of it, what comes down from heaven and what mounts up to it. And He is with you wheresoever ye may be. And Allah sees well all that ye do[2464].

[2464] 10:3. It is not that Allah completed His Creation in six days and rested on the seventh day, or rests now. Certain external forms of the universe were by Allah's Command completed in six periods of evolution. But His

4. Ő az, Ki megteremtette az Egeket, a Földet hat nap alatt, majd elhelyezkedett a Trónon. Tudja, mi húzódik meg a Földben és mi jön onnan elő, mi száll le az Égből és mi megy fel oda. Ő veletek van, bármerre is vagytok. Allah Látója annak, mit tesztek[2464].

لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الأُمُورُ ﴿٥﴾

5. To Him belongs the dominion of the heavens and the earth: and all affairs are referred back to Allah[2465].

5. Övé az Egek és a Föld Mindenhatósága. Allahhoz térnek meg a dolgok[2465].

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٦﴾

6. He merges Night into Day, and He merges Day into Night; and He has full knowledge of the secrets of (all) hearts.

6. Beolvasztja az Éjt a Nappalba és beolvasztja a Nappalt az Éjbe. Tudója annak, amit a keblek rejtenek.

آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَأَنفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُم مُّسْتَخْلَفِينَ فِيهِ فَالَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ وَأَنفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿٧﴾

7. Believe in Allah and His apostle, and spend (in charity) out of the (substance) whereof He has made you heirs. For, those of you who believe and spend (in charity),- for them is a great Reward[2466].

7. Higgyetek Allahban, az Ő Prófétájában, áldozzatok abból, minek Ő titeket örökébe léptetett. Kik közületek hisznek és áldoznak, nékik nagy bér jár[2466].

---

creative process still goes on, and He is still, and will always be, in full control, knowing all and guiding all affairs.

10:3. Nem úgy értendő, hogy Allah hat nap alatt végzett a Teremtéssel, a hetediken megpihent és azóta is pihen! Bizonyos külső erők, melyek Allah szolgálatában állnak, az evolúció hat szakaszát teljesítették be az Ő Terve és Parancsolása szerint. A Teremtés azonban nem állt le! Azóta is folyamatosan működik, halad és Ő kontrollálja ennek összes folyamatát, mindent tud és mindent vezet.

[2465] See 57:2 above, where this phrase referred to Allah's complete authority over the whole of the external universe: the same phrase now refers to His complete authority over the abstract world-of thoughts and affairs.

Lásd 57:2 feljebb, ami Allah teljes fennhatóságáról szólt a külső univerzumban. Ugyanaz a szóösszetétel most az Ő teljes hatalmát az elvonatkoztatott világra, gondolatokra is kiterjeszti.

[2466] Whenever power or wealth or influence or any good thing is transferred from one person or group of persons to another, it involves added responsibilities to the persons receiving these advantages. They must be the more zealous in real charity and all good works, for that is a part of the evidence which they give of their faith and gratitude. And, besides, their good deeds carry their own reward.

Óriási felelősség hárul azokra, akik hatalom, befolyás, vagyon örökébe lépnek. Tartoznak azok felé, akiktől ezeket az előnyöket kapták és tartoznak Allah felé, Aki ezt a kiváltságot biztosította. Feladatuk maradéktalan teljesítése mellett fennáll spirituális kötelességük, a jótékonyság. A jótékonyság nem csak adósságuk lerovása az őket ért kegyért, hanem új kapukat nyit belső világukban, ami további jó felé tereli őket.

وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٨﴾

8. What cause have ye why ye should not believe in Allah.- and the Messenger invites you to believe in your Lord, and has indeed taken your Covenant, if ye are men of Faith[2467].

8. Mi van veletek, hogy nem hisztek Allahban, míg a Próféta arra hív, hogy higgyetek Uratokban? Mert bizony, ő egyezséget kötött veletek, ha hívők vagytok[2467].

هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ عَلَى عَبْدِهِ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لِيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَرَؤُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٩﴾

9. He is the One Who sends to His Servant Manifest Signs, that He may lead you from the depths of Darkness into the Light and verily Allah is to you most kind and Merciful[2468].

9. Ő az, Ki leküldi szolgálójára az Áyákat bizonyságul, hogy kivezessen titeket a sötétségből a világosságba. Mert Allah Irgalmas és Kegyelmes felétek[2468].

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا يَسْتَوِي مِنكُم مَّنْ أَنفَقَ مِن قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَاتَلَ أُوْلَئِكَ أَعْظَمُ دَرَجَةً مِّنَ الَّذِينَ أَنفَقُوا مِن بَعْدُ وَقَاتَلُوا وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَى وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٠﴾

10. And what cause have ye why ye should not spend in the cause of Allah.- For to Allah belongs the heritage of the heavens and the earth. Not equal among you are those who spent (freely) and fought, before the Victory, (with those who did so later). Those are higher in rank than those who spent (freely) and fought afterwards. But to

---

[2467] There are two shades of meaning. • There is the implied Covenant in a man who accepts the Gospel of Unity that he will bring forth all the fruits of that Gospel, i.e., believe in Allah, and serve Allah and humanity. See 5:1. • There were at various times express Covenants entered into by the Muslims to serve Allah and be true to the Prophet, comparable to the Covenants of the Jewish nation about the Message of Moses; e.g., the two Covenants of 'Aqaba (5:8) and the Pledge of Hudaybiyah (48:10).

Két úton indulhat el a magyarázat: 1. Aki elfogadja és magára nézve követendőnek tartja a Monoteizmussal járó kötelezettségeket, az Egyezséget kötött, melynek gyümölcseit élvezni fogja. Hinnie kell Allahban, szolgálnia kell Őt és az emberiséget. (Lásd 5:1). 2. A Muszlimok számos esetben kötöttek megállapodásokat, melyek tárgya Allah szolgálata és a Prófétának való engedelmesség volt. Ezekkel egy sorban említendő Mózes Egyezsége Allahhal, mellyel a Zsidóság törvényeit biztosította, de ilyenek a két Aqabai szerződés (5:8) és a Hidaybiyahi béke-megállapodás (48:10).

[2468] The Signs sent to the Prophet were: • the Ayats of the Quran, and • his life and work, in which Allah's Plan and Purpose were unfolded.

A Prófétának küldött jelek: 1. A Korán Áyái. 2. Élete és munkássága, amin keresztül Allah terve és Célja megvalósult.

all has Allah promised a goodly (reward). And Allah is well acquainted with all that ye do[2469].

10. Mi van veletek, hogy nem áldoztok Allah útjára? Allahé az Egek és a Föld öröksége. Nem egyenlő köztetek az, ki áldozott azelőtt a győzelemre és harcolt, (azokkal, kik később tették). Azok fokozata magasabb, mint akik később áldoztak és harcoltak. De Allah mindnek szép (viszonzást) ígért. Allah értesült arról, mit tesztek[2469].

مَن ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ وَلَهُ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿١١﴾

11. Who is he that will Loan to Allah a beautiful loan? for ((Allah)) will increase it manifold to his credit, and he will have (besides) a liberal Reward.

11. Ki az, ki Allahnak szép hitelt ad? Ő megsokszorozza azt neki és övé a nemes bér.

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَى نُورُهُم بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِم بُشْرَاكُمُ الْيَوْمَ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾

12. One Day shalt thou see the believing men and the believing women- how their Light runs forward before them and by their right hands: (their greeting will be): "Good News for you this Day! Gardens beneath which flow rivers! to dwell therein for aye! This is indeed the highest Achievement!"

12. A Napon látod a hívő férfiakat és hívő asszonyokat, ahogy világosságuk betölt (mindent) maguk előtt és jobbjukon. (Üdvözlésük ez lesz): „Örvendjetek híreteknek Ezen a Napon! Kertek, mik alatt folyók futnak, miben örökkön lesztek, ez hát a hatalmas győzelem!”

يَوْمَ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ لِلَّذِينَ آمَنُوا انظُرُونَا نَقْتَبِسْ مِن نُّورِكُمْ قِيلَ ارْجِعُوا وَرَاءكُمْ فَالْتَمِسُوا نُورًا فَضُرِبَ بَيْنَهُم بِسُورٍ لَّهُ بَابٌ بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ وَظَاهِرُهُ مِن قِبَلِهِ الْعَذَابُ ﴿١٣﴾

13. One Day will the Hypocrites- men and women - say to the Believers: "Wait for us! Let us borrow (a Light) from your Light!" It will be said: "Turn ye back to your rear! then seek a Light (where ye can)!" So a wall will be put up betwixt them, with a gate

---

[2469] This is usually understood to refer to the Conquest of Makkah, after which the Muslims succeeded to the power and position which the Pagan Quraish had so misused at Makkah. Thereafter the Muslims had the hegemony of Arabia, and in a few centuries, for a time, the hegemony of the world. But the words are perfectly general, and we must understand the general meaning also: that the people who fight and struggle in Allah's Cause and give of their best to it at any time are worthy of praise: but those are worthy of special distinction who do it when the Cause is being persecuted and in most need of assistance, before victory comes.

A vers konkrét utalása Mekka visszafoglalására utal, ami után a Muszlimok hatalmi pozíciója megváltozott. A pogány Quraish Mekkát spirituális rombolásnak tette ki. A Monoteizmus hatalma megnyitotta a Muszlimok előtt egész Arábiát, majd az Arab világon kívüli övezeteket. A szavak azonban általános értelmet is kapnak. Elismeréssel szól azokról, akik Allah Ügyéért tesznek, de az ő érdemük nem hasonlítható azokhoz, akik Allah Ügyét zaklatás, üldöztetés mellett képviselik, viszik végig, támogatást nem kapnak, de nem adják fel, míg győzelmet nem aratnak.

therein. Within it will be Mercy throughout, and without it, all alongside, will be (Wrath and) Punishment[2470]!

13. Egy Napon a képmutató férfiak és képmutató nők így szólnak a hívőkhöz: „Várjatok meg minket! (Hadd) gyújtsunk magunknak (fényt) világosságotokból." Mondva lesz: „Térjetek vissza és keressetek világosságot (magatoknak, ahol akartok)!" Fal emelkedik kettőjük közé egy kapuval. Mögötte, belül a Megbocsájtás, a Felszínén, kívül Büntetés vár[2470].

يُنَادُونَهُمْ أَلَمْ نَكُن مَّعَكُمْ قَالُوا بَلَى وَلَكِنَّكُمْ فَتَنتُمْ أَنفُسَكُمْ وَتَرَبَّصْتُمْ وَارْتَبْتُمْ وَغَرَّتْكُمُ الْأَمَانِيُّ حَتَّى جَاء أَمْرُ اللَّهِ وَغَرَّكُم بِاللَّهِ الْغَرُورُ ﴿١٤﴾

14. (Those without) will call out, "Were we not with you?" (The others) will reply, "True! but ye led yourselves into temptation; ye looked forward (to our ruin); ye doubted (Allah's Promise); and (your false) desires deceived you; until there issued the Command of Allah. And the Deceiver deceived you in respect of Allah[2471].

14. (Kívülről) szólítják őket: „Hát nem együtt voltunk?" Válaszolnak: „De igen! De ti kísértésbe vittétek önmagatokat, kivártatok, kétkedtetek és vágyaitok megtévesztettek titeket, míg Allah parancsolása el nem jött. Megtévesztett titeket Allahra vonatkozóan az ámítás hatalma[2471]."

فَالْيَوْمَ لَا يُؤْخَذُ مِنكُمْ فِدْيَةٌ وَلَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مَأْوَاكُمُ النَّارُ هِيَ مَوْلَاكُمْ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٥﴾

15. "This Day shall no ransom be accepted of you, nor of those who rejected Allah." Your abode is the Fire: that is the proper place to claim you: and an evil refuge it is[2472]!"

[2470] Watchful preparation in Life, and the light of Faith, which reflects the divine Light, are matters of personal Life, and cannot be borrowed from another. So, in Christ's parable of the Ten Virgins (Matt. 25:1- 13), when the foolish ones had let their lamps go out for want of oil, they asked to borrow oil from the wise ones, but the wise ones answered and said, "Not so; ... but go ye rather to them that sell, and buy for yourselves".
The wall will divide the Good from the Evil. But the Gateway in it will show that communication will not be cut off.

A Hit világosságának gondos követése, a hit karbantartása Evilági feladataink közé tartozik, ezek nem olyan dolgok, amiket kölcsön lehetne adni, vagy venni. Erről szól Máté Evangéliumának példabeszéde a tíz szűzről is. (Máté 25:1-13). Ebben a bolondok hagyják, hogy kifogyjon lámpásaikból az olaj, majd kölcsön akarnak kérni a bölcsektől, de azok elhárítják, mondván: „… inkább menjetek azokhoz, kik azt árulják és vegyetek magatoknak."
Fal fogja elválasztani a Jót a Rossztól, de a kapu lehetőséget biztosít a kommunikációra a két térfél között.

[2471] The evil will now claim some right of kinship or association or proximity with the good in earthly life; but in fact, they had been arrogant and had selfishly despised them before.

A gonoszok az egykori cimboraságra, közeli kapcsolatra hivatkoznak, annak jogán kérik a jók közbenjárását, de megfeledkeznek saját egykori önzésükről, hogy ennyire kihasználták őket az életben.

[2472] In personal responsibility there is no room for vicarious ransom or for ransom by payments of gold or silver or by sacrifice of possessions. Nor can the crime be expiated for after Judgment.

Személyes felelősség vonatkozásában nincs helye a kiengesztelő megváltásnak, vagy pénzbeli váltság megfizetésének Az Ítéletet követően nem vállalhatja más át a büntetést.

15. *„Ezen a Napon nem válthatjátok meg magatokat sem ti, sem azok, kik tagadták Allahot." Hajlékotok a Pokol, ez az, mi titeket befogad, s ott gyötrelmes vég vár*[2472].

أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَن تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِن قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿١٦﴾

16. Has not the Time arrived for the Believers that their hearts in all humility should engage in the remembrance of Allah and of the Truth which has been revealed (to them), and that they should not become like those to whom was given Revelation aforetime, but long ages passed over them and their hearts grew hard? For many among them are rebellious transgressors[2473].

16. *Nem jött-e el az Idő a hívőknek, hogy szívük megalázkodjék Allah említésére és arra, mi az Igazból kinyilatkoztatott? Ne legyenek olyanok, mint akinek azelőtt megadatott az Írás, majd hosszú korok múltak el felettük és szívük megkeményedett. Sokan közülük züllöttek*[2473].

اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٧﴾

17. Know ye (all) that Allah giveth life to the earth after its death! already have We shown the Signs plainly to you, that ye may learn wisdom[2474].

17. *Tudjátok meg, hogy Allah életre kelti a Földet annak halála után! Mi már kinyilvánítottuk nektek az Áyákat, hátha tán felfogjátok*[2474].

إِنَّ الْمُصَّدِّقِينَ وَالْمُصَّدِّقَاتِ وَأَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضَاعَفُ لَهُمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿١٨﴾

18. For those who give in Charity, men and women, and loan to Allah a Beautiful Loan, it shall be increased manifold (to their credit), and they shall have (besides) a liberal reward.

18. *Az adományt adó férfiak és nők Allahnak szép hitelt adnak, amit Ő megsokszoroz nekik. Nemes bér jutalmuk.*

[2473] Humility and the remembrance of Allah and His Message are never more necessary than in the hour of victory and prosperity.

Alázat, Allahra való emlékezés, Üzenetének szem előtt tartása akkor a legfontosabb, amikor az ember a csúcson van, élvezi hatalmát, befolyását.

[2474] As the dead earth is revived after the refreshing showers of rain, so is it with the spirit of man, whether as an individual or a race or Ummah. There is no cause for despair. Allah's Truth will revive the spiritual faculties if it is accepted with humility and zeal.

Ahogy a holt táj életre kel egy frissítő esőtől, úgy támad fel a lélek is, akár egyéni, nemzeti, vagy hitközösségi szinten. Nincs ok a kétségbeesésre. Allah Igazsága mindig életre kelti a spirituális érzékenységet, felfogást, értést, ha azt megfelelő alázattal és buzgalommal fogadják.

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ أُوْلَئِكَ هُمُ الصِّدِّيقُونَ وَالشُّهَدَاء عِندَ رَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُوْلَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١٩﴾

19. And those who believe in Allah and His apostles- they are the Sincere (lovers of Truth), and the witnesses (who testify), in the eyes of their Lord: They shall have their Reward and their Light. But those who reject Allah and deny Our Signs,- they are the Companions of Hell-Fire[2475].

19. Kik hisznek Allahban és Prófétáiban, ők Uruk Színe előtt az Őszinték és Tanúságtevők. Meg lesz viszonzásuk és világosságuk. Kik tagadnak, és meghazudtolják Áyáinkat, ők a Pokol gazdái[2475].

اعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَزِينَةٌ وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ أَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُونُ حُطَامًا وَفِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ ﴿٢٠﴾

20. Know ye (all), that the life of this world is but play and amusement, pomp and mutual boasting and multiplying, (in rivalry) among yourselves, riches and children. Here is a similitude: How rain and the growth which it brings forth, delight (the hearts of) the tillers; soon it withers; thou wilt see it grow yellow; then it becomes dry and crumbles away. But in the Hereafter is a Penalty severe (for the devotees of wrong). And Forgiveness from Allah and (His) Good Pleasure (for the devotees of Allah.. And what is the life of this world, but goods and chattels of deception[2476]?

[2475] Cf. 4:69. The four categories there mentioned as constituting the beautiful Company of Faith are: • the Prophets who teach, the Sincere Lovers of Truth, • the Martyrs, and • the Righteous who do good. Of these, the prophets or messengers have already been mentioned in this verse. The Righteous who do good are mentioned as the men and women given over to deeds of charity in verse 18. • The Witnesses are not only Martyrs, but all those who carry the Banner of Truth against all odds and in all positions of danger, whether by pen or speech, or deed or counsel.

4:69. A Hit társaságának négy csoportját említi. 1. Próféták, akik odaadóan tanítanak, valamint az Igazság Őszinte Követői. 2. Vértanúk, Mártírok. 3. Jóravaló, jócselekedetű emberek. Férfiak és nők, akik mások gondjaira is odafigyelnek, adakozók. Őket említi a 18. vers. 4. A Tanúságot tevők nem csak mártírok, hanem mindenki, aki az Igazság zászlóját magasba tartja, veszélyt felvállalva küzd az elavult, maradi, igazságtalan dolgok ellen írásaival, beszédével, tetteivel vagy tanácsaival.

[2476] Cf. 6:32. In this life people not only play and amuse themselves and each other, but they show off, and boast, and pile up riches and man-power and influence, in rivalry with each other.
Kuffar is here used in the unusual sense of 'tillers or husbandmen', because they sow the seed and cover it up with soil. But the ordinary meaning, 'Rejecters of Truth', is not absent. The allegory refers to such men.

6:32. Ebben az életben az emberek nem csak saját és egymás szórakoztatásával múlatják idejüket, hanem egymás kihasználására is odafigyelnek. Felvágnak, dicsekednek, hencegnek hatalmukkal, befolyásukkal, miközben ádáz harcot vívnak egymással a földi javak megszerzéséért.
Az Arab szövegben felfedezhető “Kuffar” szó eredetileg hitetlent jelent. Hitetlen az, aki az Igazságot elfedi. A szántóvető a magot földdel fedi el, innen vezetődik le a szó átértelmezése a példára. Ha a példabeszédet általánosságra vetítjük ki, a Kuffar szó eredeti jelentése, a hitetlen kap értelmet. Íme, egy a Korán nyelvi csodái közül.

20. Tudjátok meg, hogy az Evilági élet csupán játék, szórakozás, tündöklés, kérkedés köztetek és versengés vagyonban, gyermekekben. Ez olyan, mint az eső, minek (gyorsan előbújó) növényei lenyűgözik a szántóvetőt, de ha jön a szárazság, látod elsárgulni azt, majd porladó kóró lesz. A Túlvilágon szigorú büntetés jár (az azt érdemlőknek) és Allahtól jövő Megbocsájtás, megelégítés (az azt érdemlőknek). Az Evilág csupán az ámítás hatalmának megtévesztése[2476].

سَابِقُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَاء وَالْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاء وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢١﴾

21. Be ye foremost (in seeking) Forgiveness from your Lord, and a Garden (of Bliss), the width whereof is as the width of heaven and earth, prepared for those who believe in Allah and His apostles: that is the Grace of Allah, which He bestows on whom he pleases: and Allah is the Lord of Grace abounding.

21. Versengjetek a megbocsájtás (keresésében) Uratoktól és a Kertért, minek szélessége, akár az Ég és Föld, s mi azoknak készíttetett elő, kik hisznek Allahban és az Ő Prófétájában. Ez Urad kiváltságából való, miből annak ad, kinek Ő akar. Allahé a Hatalmas kiváltság.

مَا أَصَابَ مِن مُّصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِّن قَبْلِ أَن نَّبْرَأَهَا إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٢٢﴾

22. No misfortune can happen on earth or in your souls but is recorded in a decree before We bring it into existence: That is truly easy for Allah[2477].

22. Nem sújthat le csapás úgy a Földön, sem lelkeitekben, hogy arról ne lenne előbb egy feljegyzett határozat, mit beteljesítünk. Ez Allahnak könnyen megy[2477].

لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَى مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿٢٣﴾

23. In order that ye may not despair over matters that pass you by, nor exult over favours bestowed upon you. For Allah loveth not any vainglorious boaster[2478],-

---

[2477] External disasters or misfortunes may strike people's eye or imagination, but there are worse crisis and misfortunes in the spiritual world, which are of equal or greater importance to man's future. All this happens according to the Will and Plan of Allah.

Külső sorscsapások, katasztrófák nagy hatást válthatnak ki az emberek szemében, képzeletében, de a spirituális élet válsága és szerencsétlensége ezeknél sokkal súlyosabb, az ember jövőjét éppen úgy, hanem jobban befolyásolják. Minden Allah Terve és Akarata szerint történik.

[2478] In the external world, what people may consider misfortune or good fortune may both turn out to be illusory. The righteous man does not grumble if someone else have possessions, nor exult if he has them. He does not covet and he does not boast. If he has any advantages, he shares them with other people, as he considers them not due to his own merits, but as gifts of Allah.

A külvilágban bármit is gondolnak az emberek a szerencséről és balszerencséről, mind csalfa látszat. A jóravaló embernek nem kell morognia, ha másnak megadatott a jómód és nem kell felvágnia, ha neki adatott meg. Nem

23. Hát ne essetek kétségbe azért, mi történt veletek és ne is örvendjetek azon, mit Allah ad nektek, mert Allah nem szereti a hencegő dicsekvőket[2478]*,-*

الَّذِينَ يَبْخَلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٢٤﴾

24. Such persons as are covetous and commend covetousness to men. And if any turn back (from Allah's Way), verily Allah is Free of all Needs, Worthy of all Praise.[2479]

24. Kik fösvények, az embereknek is elrendelik a fösvénységet. Ki Allahtól elfordul, hát Allah nem szorul senkire, s Ő az, Ki Dicsőítésre Érdemes[2479]*.*

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَن يَنصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢٥﴾

25. We sent aforetime our apostles with Clear Signs and sent down with them the Book and the Balance (of Right and Wrong), that men may stand forth in justice; and We sent down Iron, in which is (material for) mighty war, as well as many benefits for mankind, that Allah may test who it is that will help, Unseen, Him and His apostles: For Allah is Full of Strength, Exalted in Might (and able to enforce His Will)[2480].

25. Mi elküldtük Prófétáinkat a bizonyságokkal és lebocsátottuk velük a Könyvet, a Mérleget, hogy az emberek juttassák (általuk) érvényre az Igazságosságot. Lebocsátottuk a vasat, ami a harc

---

kell sem fösvénykedni, sem dicsekedni. Ha előnyhöz jutott másokkal szemben, az a tisztességes, ha megoszt belőle saját belátása szerint azokkal, akik megérdemlik. De ez nem az ő adománya, hanem Allahé!

[2479] Neither the Covetous nor the Boasters have any place in the Good Pleasure of Allah. The Covetous are particularly insidious, as their avarice and niggardliness not only keep back the gifts of Allah from men, but their pernicious example dries up the streams of Charity in others.
It is Charity in Allah's Way that is specially in view here. If people are selfish and withhold their hand, they only injure themselves,

Sem a fösvények, sem a dicsekvők nem vívják ki Allah Megelégedését. A fösvények kapzsik, akik visszatartják Allah bőkezűségének gyümölcseit másoktól. Elfelejtik, hogy amijük van, az nem az övék. Nem csak azért okoznak kárt, mert nem adakoznak, hanem azért is, mert negatív például szolgálnak az embereknek, ami az adakozási, jótékonysági szellemet, érzékenységet tompítja másokban.
Itt arról a Jótékonyságról van szó, ami Allah útját, ügyét támogatja. Ha az emberek visszatartják adományaikat, csak maguknak tesznek kárt.

[2480] Three things are mentioned as gifts of Allah. In concrete terms they are; • the Book, • the Balance, and • Iron. These stand as emblems of three things which hold society together. • Revelation, which commands Good and forbids Evil; • Justice, which gives to each person his due; • and the strong arm of the Law, which maintains sanctions for evil-doers.

Három dolgot említ Allah adományai közül: 1. Könyv. 2 Mérleg. 3. Vas. Ezek olyan emblematikus szimbólumok, melyek összetartják a társadalmat: 1. Könyv = Kinyilatkoztatások, melyek elrendelik a Jót és véget vetnek a Rossznak. 2. Mérleg = Igazság, mely mindenkinek biztosítja méltányos részét. 3. Vas =A Törvény erejének érvényesítő eszköze, ami lesújt a gonosztevőkre.

(eszköze), de más hasznot is ad az embereknek, hogy Allah megtudja a Láthatatlanban, ki van az Ő és Prófétái pártján. Mert bizony, Allah az Erő Birtokosa, a Nagyszerű[2480].

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ فَمِنْهُم مُّهْتَدٍ وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٢٦﴾

26. And We sent Noah and Abraham, and established in their line Prophethood and Revelation: and some of them were on right guidance. But many of them became rebellious transgressors[2481].

26. Elküldtük Noét és Ábrahámot, utódaikból Próféciát, Kinyilatkoztatásokat alapoztunk meg. Köztük néhányan jó úton haladtak, de sokan voltak köztük züllöttek[2481].

ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَى آثَارِهِم بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَآتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ وَجَعَلْنَا فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً وَرَهْبَانِيَّةً ابْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَاء رِضْوَانِ اللَّهِ فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا فَآتَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٢٧﴾

27. Then, in their wake, We followed them up with (others of) Our apostles: We sent after them Jesus the son of Mary, and bestowed on him the Gospel; and We ordained in the hearts of those who followed him Compassion and Mercy. But the Monasticism which they invented for themselves, We did not prescribe for them: (We commanded) only the seeking for the Good Pleasure of Allah. but that they did not foster as they should have done. Yet We bestowed, on those among them who believed, their (due) reward, but many of them are rebellious transgressors[2482].

[2481] Some of them: i.e., of their line, or posterity, or Ummah. When the Book that was given to them became corrupted, many of them followed their own fancies and became transgressors.

Néhányan közülük: Utódaik közül, vérvonalaikban, családjukban, sarjaik között, az Umma utókorában, tehát nem a küldetésük idejéről szól a vers. Azt az időszakot említi, amikor a Kinyilatkoztatások az utókorban gondatlan, hanyag, vagy éppen zsarnoki kezekbe kerültek és ott átírták, megváltoztattál azokat.

[2482] The chief characteristic of the teaching in the Gospels is humility and other- worldliness. The first blessings in the Sermon on the Mount are on "the poor in spirit", "they that mourn", and they that are "meek" (Matt. 5:3-5). Christ's disciples were enjoined to "take no thought for the morrow", and told "Sufficient unto the day is the evil thereof" (Matt. 6:34). They were also commanded "that ye resist not evil; but whosoever shall smite thee on thy right cheek, turn to him the other also" (Matt. 5:39). These are fragmentary presentments of a philosophy as seen through monastic eyes. In so far as they represent pity, sympathy with suffering, and deeds of mercy, they represent the spirit of Christ.
But Allah's Kingdom requires also courage, resistance to evil, the firmness, law, and discipline which will enforce justice among men. It requires men to mingle with men, so that they can uphold the standard of Truth, against odds if necessary.

Az Evangéliumok általános tanítása az alázat. Ezt példázza Jézus hegyi beszéde (Máté 5:3-5): „[3] Boldogok a lelki szegények: mert övék a mennyeknek országa. [4]Boldogok, akik sírnak: mert ők megvígasztaltatnak. [5]Boldogok a szelídek: mert ők örökségül bírják a földet.” Majd Jézus tanítása a holnap felől (Máté 6:34): „Ne aggodalmaskodjatok tehát a holnap felől; mert a holnap majd aggodalmaskodik a maga dolgai felől. Elég minden napnak a maga baja.” A gonosszal szembeni hozzáállásról (Máté 5:39): „Ne álljatok ellene a gonosznak, hanem aki arcul üt téged jobb felől, fordítsd felé a másik orcádat is.” Ez a töredékes bemutatás csupán érzékeltetni

27. Majd nyomdokaikba állítottuk küldötteinket, elküldtük Jézust, Mária fiát, megadtuk neki az Evangéliumot és Irgalmat, Megbocsájtást ültettünk azoknak szíveibe, kik követték őt. A szerzetességet, mit ők találtak ki, nem Mi írtuk elő számukra. (Mi) csak Allah megelégítését (írtuk elő), de ők ennek nem tettek eleget Igaz gondossággal. Megadtuk bérüket közülük azoknak, kik hittek, de sokan közülük züllöttek lettek[2482].

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَآمِنُوا بِرَسُولِهِ يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ مِن رَّحْمَتِهِ وَيَجْعَل لَّكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٨﴾

28. O ye that believe! Fear Allah, and believe in His Messenger, and He will bestow on you a double portion of His Mercy: He will provide for you a Light by which ye shall walk (straight in your path), and He will forgive you (your past): for Allah is Oft-Forgiving, Most Merciful[2483].

28. Ó, kik hisznek! Őrizkedjetek Allahtól, higgyetek az Ő Prófétájában és Ő duplán megadja részeteket az Ő kegyelméből. Megteszi nektek a világosságot, amerre mentek és megbocsájt nektek. Allah a Megbocsájtó, a Kegyelmes[2483].

لِئَلَّا يَعْلَمَ أَهْلُ الْكِتَابِ أَلَّا يَقْدِرُونَ عَلَى شَيْءٍ مِّن فَضْلِ اللَّهِ وَأَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاء وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾

---

szeretné a szerzetesi szemléletet. Jézus lelkületéhez szenvedéssel, vezekléssel, tűréssel próbálnak közel kerülni és azzal azonosulni.
Allah Királysága ennél többet vár el tőlünk. Bátorságra, gonosszal szembeni ellenállásra, szilárdságra, rendíthetetlenségre, a törvény betartására és betartatására van szükség. Nem elvonulni kell, hanem éppen ellenkezőleg, el kell vegyülni az emberek között, mert csak így lehet megismertetni az Igazság szabályrendszerét és rendszeren kívül helyezni a rosszat, az elavultat.

[2483] As noted in the last note, this passage is addressed to the Christians and the People of the Book, who, when honestly facing the question of the new Revelation in Islam, find in it the fulfilment of previous revelations, and therefore believe in Allah's Messenger Muhammad, and walk by the new light. Their previous merits will be duly recognised, and they will be treated on fully equal terms in the new Ummah. This is their double share. As this refers to the Christians and the People of the Book, the following saying of Christ in his last days may interest them: "'Yet a little while is the light with you. Walk while ye have the light, lest darkness come upon you... While ye have the fight, believe in the light, that ye may be the children of light. These things spake Jesus, and departed, and did hide himself from them". (John, 12:35-36).

Amint az előző vers, ez is a Kereszténységhez és a Könyv népeihez szól, akik, ha odaadóan, előítéletek nélkül közelítenek a Kinyilatkoztatások felé, felismerhetik bennük saját hitük beteljesülését, letisztázódását. Ezt követően elfogadják a hitet Allahban, az Ő Prófétájában és világosságban folytathatják tovább útjukat. Korábbi érdemeik sem vesznek el, melyeket előéletükben gyakoroltak, a felismerés után az Ummah teljes jogú tagjaivá válnak, így kétszeres részt kapnak jutalmul múltbéli és jelen valójuk miatt.
Talán érdeklődésre tarthat számon a Keresztény testvérek és az Írás népei számára Jézus gondolata a Világosságról, melyet búcsúzóul mondott: „[35]Monda azért nékik Jézus: Még egy kevés ideig veletek van a világosság. Járjatok, amíg világosságotok van, hogy sötétség ne lepjen meg titeket: és aki a sötétségben jár, nem tudja, hová megy. [36]Míg a világosságotok megvan, higyjetek a világosságban, hogy a világosság fiai legyetek. Ezeket mondá Jézus, és elmenvén, elrejtőzködék előlük.” (János 12:35-36).

29. That the People of the Book may know that they have no power whatever over the Grace of Allah, that (His) Grace is (entirely) in His Hand, to bestow it on whomsoever He wills. For Allah is the Lord of Grace abounding[2484].

29. Az Írás népének tudnia kell, hogy nincs semmi hatalmuk Allah Kiváltsága fölött. Mert bizony a Kiváltság Allah kezében van, és annak juttat abból, kinek Ő akar. Allah a Hatalmas Kiváltság Birtokosa[2484].

[2484] Let not any race, or people, or community, or group, believe that they have exclusive possession of Allah's Grace, or that they can influence its grant or its withholding. Allah's Grace is free, and entirely controlled by Him, independently of any priests and privileged people. He dispenses it according to His own wise and holy Will and Plan; and to His Grace there is no limit.

Egy nemzet, közösség, etnikum sem hiheti, hogy Allah bőkezűsége, kiváltsága csak őket szolgálja és az ő joguk annak elosztása az emberek között. Allah kiváltsága teljesen az Ő kezében van, független papi, közbenjárói hatalmaktól. Ebből Ő saját belátása, Szent Terve és Akarata szerint juttat annak, akinek Ő akar. Bőkezűségének nincs határa.

58. AL-MUJADILA (THE PLEADING WOMAN-VITÁZÓ ASSZONY)

Introduction to Surah Al-Mujadila (The Pleading Woman)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

This Surah is entitled *Al Mujadalah* as well as *Al Mujadilah*, the title being derived from the word *tujadiluka* of the very first verse. As at the outset mention has been made of the woman who pleaded with the Holy Prophet (upon whom be Allah's peace) the case of *zihar* pronounced by her husband and urged him to suggest a way out of the difficult situation in order to save her and, her children's life from ruin, and Allah has described her pleading by the word "*mujadalah*", the Surah came to be known by this very title. If it is read as "*mujadalah*",it would mean "pleading and arguing", and if it is read as "*mujadilah*", it would mean "the woman who pleaded and argued."

Period of Revelation and Subject Matter

There is no tradition to tell as to when this incident of pleading and arguing took place, but there is a hint in the subject matter of the Surah on the basis of which it can be said with certainty that it happened sometime after the battle of the Trench (Shawwal, 5 A. H.). In Surah Al-Ahzab, Allah while negating that an adopted son could be one's real son, had just said this and no more; "And Allah has not made those of your wives whom you divorce by *zihar* your mothers." But in that Surah there was nothing to the effect that to divorce a wife by *zihar* was a sin or a crime, nor anything about the legal injunction concerning it. Contrary to it, in this Surah the whole law relating to *zihar* has been laid down, which shows that these detailed injunctions were sent down some time after the brief reference to it in Surah Al- Ahzab.

Bevezetés az Al-Mudzsadila (Vitázó Asszony) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szúra az Al-Mudzsadala, vagy Al-Mudzsadila szóból jött, ami képzett alakja az első versben szereplő tudzsadiluka szónak. Vitázást, érvelést jelent. Egy asszony a Prófétával (béke reá) a Zihar-ról (pogány szokás szerinti, kötelezettségek nélküli válásról) szállt vitába és kérte javasoljon megoldást, mert férjének efféle hozzáállása tönkreteszi az ő és gyermekei életét.

A kinyilatkoztatás ideje és mondanivaló

Nincs olyan Hadisz, amiből pontosan kiderülne ennek a vitának az ideje. Bizonyossággal nem állítható, de feltehetőleg az „Árok" csata után (Hidzsra 5, Shawwal hó) történhetett. A 33. Al-Ahzab (Klánok) Szúrában Allah véget vetett a pogány kori szokásoknak, pl. egy adoptált fiút nem lehetett ezek után vér szerintinek tekinteni, most itt egy másik: „Allah nem tette lehetővé, ha váltok, hogy Zihar-ral anyáitok hátává tegyétek őket." A pogány szokás szerint a férjenek elég volt kimondani: „Mostantól olyan vagy számomra, mint anyám háta," és ettől kezdve minden kötelezettség nélkül otthagyhatta az asszonyt. A Szúra ugyan elítélte a Zihart, de nem adott rendelkezést arra, hogy ez bűn-e, vagy sem és mi a következménye, tehát jogi szempontból a helyzet nyitott maradt. Ebben a Szúrában, viszont a Zihar intézményével kapcsolatos részletek felszínre kerülnek és törvény születik, ami azt jelenti, hogy a 33. Al-Ahzab (Klánok) Szúra után nyilatkoztathatott ki.

58. Al-Mujadila	58. Al-Mudzsadila
SHE THAT DISPUTETH, THE PLEADING WOMAN	**VITÁZÓ ASSZONY**
Total Verses: 22	Összes vers: 22
Revealed At: Medina	Medinai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَتَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿١﴾

1. Allah has indeed heard (and accepted) the statement of the woman who pleads with thee concerning her husband and carries her complaint (in prayer) to Allah. and Allah (always) hears the arguments between both sides among you: for Allah hears and sees (all things)[2485].

1. Hallotta Allah annak az asszonynak szavát, aki vitába száll veled férjéről és baját Allah elé tárja. Allah hallja érveléseteket, mert bizony, Allah a Meghalló, a Látó[2485].

الَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنكُم مِّن نِّسَائِهِم مَّا هُنَّ أُمَّهَاتِهِمْ إِنْ أُمَّهَاتُهُمْ إِلَّا اللَّائِي وَلَدْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ مُنكَرًا مِّنَ الْقَوْلِ وَزُورًا وَإِنَّ اللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ ﴿٢﴾

[2485] The immediate occasion was what happened to Khaula bint Thalaba, wife of Aus son of Samit. Though in Islam, he divorced her by an old Pagan custom: the formula was known as Zihar, and consisted of the words "Thou art to me as the back of my mother". This was hold by Pagan custom to imply a divorce and freed the husband from any responsibility for conjugal duties. Such a custom was in any case degrading to a woman. It was particularly hard on Khaula, for she loved her husband and pleaded that she had little children whom she had no resources herself to support. She urged her plea to the Prophet and in prayer to Allah. Her just plea was accepted, and this iniquitous custom, based on false words, was abolished. See also 33:4.

A vers Khaula bint Thalba esetére utal, aki Samit fiának, Asunak volt a felesége. Már az Iszlám rendszere volt érvényben, de ő pogány Arab szokás szerint Zihar módon vált el a feleségétől. Csak ennyit kellett mondania: „Olyan vagy nekem, mint az anyám háta!" Ezek után a pogány rendszerben semmi következménnyel nem járt a válás, a férfi felszabadult a házastársi kötelezettségek alól. A nő rendkívül kiszolgáltatott és megalázott helyzetbe került. Khaula számára azért volt különösen nehéz, mert szerette férjét, gyermeke is származott tőle, akiről anyagi források hiányában nem tudott gondoskodni. A Prófétával szállt vitába ezzel kapcsolatban, majd Allahhoz fordult imáival. Az imák meghallhatásra találtak és a Zihar intézményét eltörölték. Lásd szintén: 33:4.

2. If any men among you divorce their wives by Zihar (calling them mothers), they cannot be their mothers: None can be their mothers except those who gave them birth. And in fact they use words (both) iniquitous and false: but truly Allah is one that blots out (sins), and forgives (again and again).

2. Kik feleségeiktől Zihar módon válnak (anyjuknak szólítják őket), azok nem lehetnek anyjuk. Mert bizony, csak azok lehetnek anyáik, kik megszülték őket. Ők ekkor gonosz és hamis szót szólnak: Allah a Bűnök eltörlője, a Megbocsájtó.

وَالَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِن نِّسَائِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِّن قَبْلِ أَن يَتَمَاسَّا ذَٰلِكُمْ تُوعَظُونَ بِهِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٣﴾

3. But those who divorce their wives by Zihar, then wish to go back on the words they uttered,- (It is ordained that such a one) should free a slave before they touch each other: Thus are ye admonished to perform: and Allah is well-acquainted with (all) that ye do[2486].

3. Kik Zihar módon válnak asszonyaiktól, majd visszakoznak attól, mit mondtak, szabadítsanak fel egy rabszolgát, mielőtt megérintik egymást. Ekképpen legyen ez intés számotokra. Allah Értesült arról, mit tesztek[2486].

فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ مِن قَبْلِ أَن يَتَمَاسَّا فَمَن لَّمْ يَسْتَطِعْ فَإِطْعَامُ سِتِّينَ مِسْكِينًا ذَٰلِكَ لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤﴾

4. And if any has not (the wherewithal), he should fast for two months consecutively before they touch each other. But if any is unable to do so, he should feed sixty indigent ones, this, that ye may show your faith in Allah and His Messenger. Those are limits (set by) Allah. For those who reject (Him), there is a grievous Penalty.

4. Aki nem talál, az böjtöljön két egymást követő hónapon át, mielőtt megérintik egymást. Ki erre nem képes, adjon enni hatvan szegénynek. Ekképpen hát, hogy mutassátok hiteteket Allahban és az Ő Prófétájában. Ezek Allah korlátai. A hitetlenekre fájdalmas szenvedés vár.

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ كُبِتُوا كَمَا كُبِتَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَقَدْ أَنزَلْنَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٥﴾

[2486] If Zihar were to be ignored as if the words were never uttered, it would mean that men may foolishly resort to it without penalty. It is therefore recognised in respect of the penalty which the man incurs, but safeguards the woman's rights. She can sue for maintenance for herself. If it was a hasty act and he repented of it, he could not claim his conjugal rights until after the performance of his penalty as provided below. If she loved him, as Khawlah's case, she could also herself sue for conjugal rights in the legal sense of the term and compel her husband to perform the penalty and resume marital relations.

Ha valaki visszakozik a Zihar kimondása után, mintha sosem mondta volna ki, a komolytalan, vagy elsietett aktusért büntetés jár. A büntetéssel az asszony joga helyreáll, követelheti, hogy férje tartsa el őt. Ha elsietett aktusnak értékelték mindketten és a férfi megbánást tanúsított, addig nem élhetett házastársi jogainak gyakorlásával (folytatásával), míg az itt részletezett büntetésnek eleget nem tett. Ha az asszony szerette őt, mint Khaula esetében volt, akkor is csak úgy folytathatták házastársi kapcsolatukat, ha a férfi rendezte a büntetést.

5. Those who resist Allah and His Messenger will be humbled to dust, as were those before them: for We have already sent down Clear Signs. And the Unbelievers (will have) a humiliating Penalty,-

5. Kik ellenszegülnek Allahnak, az Ő Prófétájának, porba lesznek alázva, ahogy azok aláztattak meg, kik előttük voltak. Mert Mi lebocsátottuk az Áyákat bizonyságul. A hitetlenekre megalázó Büntetés vár.

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا أَحْصَاهُ اللَّهُ وَنَسُوهُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٦﴾

6. On the Day that Allah will raise them all up (again) and show them the Truth (and meaning) of their conduct. Allah has reckoned its (value), though they may have forgotten it, for Allah is Witness to all things[2487].

6. A Napon mindnyájukat feltámasztja Allah és kihirdeti nekik azt, mit tettek. Allah számba vette (azok értékeit), még ha ők meg is feledkeztek róla. Mert bizony, Allah Mindenre Tanú[2487].

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَا يَكُونُ مِن نَّجْوَى ثَلَاثَةٍ إِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَلَا أَدْنَى مِن ذَٰلِكَ وَلَا أَكْثَرَ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَيْنَ مَا كَانُوا ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٧﴾

7. Seest thou not that Allah doth know (all) that is in the heavens and on earth? There is not a secret consultation between three, but He makes the fourth among them, - Nor between five but He makes the sixth,- nor between fewer nor more, but He is in their midst, wheresoever they be: In the end will He tell them the truth of their conduct, on the Day of Judgment. For Allah has full knowledge of all things.

7. Nem látod-e, hogy Allah tudja, mi van az Egeken és a Földön? Nincs olyan titkos összejövetel három (ember) között, ahol ne Ő lenne a negyedik. Se öt között, ahol ne Ő lenne a hatodik. (Lehetnek) akár többen, akár kevesebben ennél, de Ő mindig velük van, bárhol is legyenek. Majd a Feltámadás Napján kihirdeti nekik azt, mit tettek. Mert bizony, Allah Mindenről Tud.

[2487] This phrase, "Allah will tell them of their deeds (or their doings or their conduct)" occurs frequently. See 5:48, (5:105), 6:60; 9:94; etc. In this life there is a certain mist or illusion in our spiritual sight. We see things from different angles and dispute about them; we hide real motives, and pretend to virtues which we do not possess; others may attribute such virtues to us, and we may come to believe it ourselves; we conceive likes and hatreds on insufficient grounds; we forget what we should remember, and remember what we should forget. Our vision is narrow, and our values are false. On the Day of Account all this will be remedied. Not only will true values be restored, but we shall ourselves see the inwardness of things in our own lives, which we never saw before.

„Allah kihirdeti azt, amit tettek”, gyakran előforduló kifejezés, lásd 5:48; 5:105; 6:60; 9:94; stb. Az Evilágban a spirituális látást köd, látszatkép fedi. A dolgokat különböző szögekből látjuk, és ilyen alapon vitatkozunk azokról. Elrejtjük mások elől igazi motivációinkat és olyan erényeket, tulajdonságokat színlelünk, melyekkel nem rendelkezünk. Mások is hasonló módon viselkednek és van, hogy hitelt adunk szavaiknak. Oda képzelünk szeretetet és gyűlöletet, ahol ezeknek nincs alapja. Elfeledünk olyat, amire emlékeznünk kellene és emlékszünk dolgokra, amit jobb lenne, ha elfelejtenénk. Látásunk szűk térben mozog, értékeink hamisak. Erre mind emlékeztetni fognak minket a Végítélet Napján. Nem csak igaz értékek lépnek hatályba, hanem úgy fogjuk látni saját életünk hiányosságait, felszínességét, ahogy azt addig korábban soha nem láttuk.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نُهُوا عَنِ النَّجْوَى ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَيَتَنَاجَوْنَ بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ وَإِذَا جَاؤُوكَ حَيَّوْكَ بِمَا لَمْ يُحَيِّكَ بِهِ اللَّهُ وَيَقُولُونَ فِي أَنفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُنَا اللَّهُ بِمَا نَقُولُ حَسْبُهُمْ جَهَنَّمُ يَصْلَوْنَهَا فَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٨﴾

8. Turnest thou not thy sight towards those who were forbidden secret counsels yet revert to that which they were forbidden (to do)? And they hold secret counsels among themselves for iniquity and hostility, and disobedience to the Messenger. And when they come to thee, they salute thee, not as Allah salutes thee, (but in crooked ways): And they say to themselves, "Why does not Allah punish us for our words?" Enough for them is Hell: In it will they burn, and evil is that destination[2488]!

8. Nem látod-e azokat, kiknek megtiltották a titkos összejöveteleket, majd visszatérnek ahhoz, amit megtiltottak nekik? Gonoszsággal, ellenségeskedéssel teli titkos tanácsot ülnek és megtagadják az engedelmességet a Prófétának. Ha eljönnek hozzád, úgy köszöntenek, ahogy Allah nem köszönt téged. Így szólnak magukban: „Miért nem büntet meg minket Allah azért, amit mondunk?" Számítsanak a Pokolra. Ott perzselődnek majd és gyötrelmes véget érnek[2488].

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَنَاجَيْتُمْ فَلَا تَتَنَاجَوْا بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ وَتَنَاجَوْا بِالْبِرِّ وَالتَّقْوَى وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٩﴾

9. O ye who believe! When ye hold secret counsel, do it not for iniquity and hostility, and disobedience to the Prophet; but do it for righteousness and self- restraint; and fear Allah, to Whom ye shall be brought back[2489].

9. Ó, kik hisznek! Ha titkos tanácsot ültök, ne tegyétek azt gonoszsággal, ellenségeskedéssel és ne tagadjátok meg az engedelmességet a Prófétának. Hanem üljetek tanácsot illően és őrizkedéssel. Őrizkedjetek Allahtól, Akihez majd összeterelnek titeket[2489].

[2488] When the Muslim Brotherhood was acquiring strength in Madinah and the forces of disruption were being discomfited in open fight against the Messenger of Righteousness, the wicked resorted to duplicity and secret intrigues. The salutation of Allah was (and is) "Peace!" But the enemies, who had not the courage to fight openly often twisted the words, and by using a word like "Sam", which meant "Death!" or "Destruction!" instead of "Salam!" (Peace!), they thought they were secretly venting their spite and yet apparently using a polite form of salutation.

Amikor a Muszlimok hatalmat, államot építettek Medinában, a bomlasztó erők nem vállaltak fel nyílt harcot a Prófétával. Kétszínűséggel, titkos összeesküvésekkel, ármánnyal próbálkoztak. Allahnál az üdvözlés: „Békesség!" Az ellenség kicsavarta ezt a szót és „Sam", azaz halál, rombolás, végzet lett belőle, béke helyett. Talán ezzel akarták levezetni belső indulataikat.

[2489] Ordinarily secrecy implies deeds of darkness, something which men have to hide. But there are good deeds which may be concerted and done in secret: e.g., charity, or the prevention of mischief, or the defeat of the dark plots of evil. The determining factor is the motive.

Titkos gyülekezetek rendszerint valami rejtett, sötét dolgot feltételeznek. Létezhet azonban jó ügy is, amit jobb, ha titokban rendeznek. Pl. jótékonyság, megbeszélések arról, hogyan védekezzenek a félrevezetések, ármány ellen. A cél határozza meg az eszközt.

إِنَّمَا النَّجْوَى مِنَ الشَّيْطَانِ لِيَحْزُنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَيْسَ بِضَارِّهِمْ شَيْئًا إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٠﴾

10. Secret counsels are only (inspired) by the Evil One, in order that he may cause grief to the Believers; but he cannot harm them in the least, except as Allah permits; and on Allah let the Believers put their trust[2490].

10. A titkos összejövetelek a Sátántól valók, hogy bánatot ültessen azokba, kik hisznek, de nem árthatnak nekik semmit, kivéve Allah engedelmével. Mert Allahra hagyatkoznak a hívők[2490]!

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ فَافْسَحُوا يَفْسَحِ اللَّهُ لَكُمْ وَإِذَا قِيلَ انشُزُوا فَانشُزُوا يَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١١﴾

11. O ye who believe! When ye are told to make room in the assemblies, (spread out and) make room: (ample) room will Allah provide for you. And when ye are told to rise up, rise up Allah will rise up, to (suitable) ranks (and degrees), those of you who believe and who have been granted (mystic) Knowledge. And Allah is well-acquainted with all ye do[2491].

11. Ó, kik hisznek! Ha arra szólítanak, hogy adjatok helyet a tanácsnak, akkor adjatok helyet és Allah elég helyet ad nektek (máshol). Ha arra szólítanak, hogy álljatok fel és oszoljatok, akkor álljatok fel. Allah fokozatokkal feljebb emeli azokat köztetek, kik hisznek és élenjárnak a tudásban. Allah Értesült arról, amit tesztek[2491].

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَاجَيْتُمُ الرَّسُولَ فَقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَاكُمْ صَدَقَةً ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَأَطْهَرُ فَإِن لَّمْ تَجِدُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢﴾

12. O ye who believe! When ye consult the Messenger in private, spend something in charity before your private consultation. That will be best for you, and most

---

[2490] Evil can harm no one who is good, except in so far as, • there is some question of trial in Allah's Universal Plan, or • what appears to be harm may be real good. Nothing happens without Allah's will and permission.

A gonosz nem árthat a Jónak, kivéve, ha ok van rá: 1. Ha Allah Univerzális Tervében próbának kell kitenni a Jót. 2. Ami ma Rossznak tűnik, azt a holnap átértékeli és Jó lesz. Semmi sem történhet Allah engedélye és akarata nélkül.

[2491] Even when a great man or a Leader comes into an Assembly, we are not to press forward without discipline, as it causes inconvenience to him and detriment to public business. Nor are we to shut out other people who have equal rights to be in the Assembly. We must spread out, for Allah's earth is spacious, and so are our opportunities "Rise up" here may imply: 'when the Assembly is dismissed, do not loiter about'..

Ha egy elöljáró vagy tisztelt vendég érkezik a Tanácsba, ne furakodjunk előre neveletlenül, mert ez kellemetlenséget okoz az elöljárónak és hátrányba hoz másokat. Nem zárhatunk ki mást a Tanácskozás helyszínéről, akinek velünk egyenlő jogai vannak. Egyenletesen kell eloszlanunk, hiszen Allah Földje tágas és mindenkinek bőven jut hely bárhol. Ha a Tanácsnak vége van, „álljatok fel és oszoljatok”.

conducive to purity (of conduct). But if ye find not (the wherewithal), Allah is Oft-Forgiving, Most Merciful[2492].

12. Ó, kik hisznek! Ha a Prófétával értekeztek (személyesen), még értekezésetek előtt adjatok adományt. Ez jobb nektek és tisztább (hozzáállás). De ha nem találtok, hát Allah a Megbocsájtó, a Kegyelmes[2492].

أَأَشْفَقْتُمْ أَن تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَاكُمْ صَدَقَاتٍ فَإِذْ لَمْ تَفْعَلُوا وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٣﴾

13. Is it that ye are afraid of spending sums in charity before your private consultation (with him)? If, then, ye do not so, and Allah forgives you, then (at least) establish regular prayer; practice regular charity; and obey Allah and His Messenger. And Allah is well-acquainted with all that ye do[2493].

13. Féltek-e adományokat adni értekezésetek előtt (hozzá)? Ha nem teszitek és Allah megbocsájtja, tartsátok meg az imát, adjatok kötelező alamizsnát, engedelmeskedjetek Allahnak és az Ő Prófétájának. Allah Értesült arról, mit tesztek[2493].

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِم مَّا هُم مِّنكُمْ وَلَا مِنْهُمْ وَيَحْلِفُونَ عَلَى الْكَذِبِ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٤﴾

[2492] In the Kingdom of Allah all instruction or consultation is open and free. But human nature is weak. And people want special instruction or private consultation with the Prophet from one of several motives: • they may have, or think they have, a special case, which they are not willing to disclose to their brethren in general; • they may have some sense of delicacy or dignity, which can only be satisfied by a private interview; • they may even be selfish enough to want to monopolise the Prophet's time. These motives are, in an ascending order, worth discouraging; and yet, considering the weakness of human nature, they cannot be reprobated to the extent of shutting out their victims from chances of improvement. It is therefore recommended that they spend something in charity for the good of their poorer brethren before they indulge in such weaknesses.

Allah Királyságában minden iránymutatás, konzultáció nyilvános és kötetlen. Az emberi természet, azonban gyenge. Sokszor az emberek személyes találkozón akartak a Prófétától iránymutatást és konzultációt kérni. Ennek motivációi: 1. Lehet, hogy olyan ügyük van, amit nem szívesen fednek fel mások előtt. 2. Olyan társadalmi helyzetük, tisztségük, méltóságuk van, ami miatt úgy gondolják, hogy jár a személyes kihallgatás. 3. Önző módon ki akarják sajátítani a Próféta idejét. Ezeket a motivációkat növekvő sorrendben el kell kerülni. Azért, hogy az emberek ráébredjenek saját gyengeségükre, jótékonyságra kell szorítani őket, ami véleményüket, hozzáállásukat helyes irányba változtatja, Ilyen próbatétel után érdemes személyes kérdéseket felvetni, ha egyáltalán még időszerűek a próba után.

[2493] Note the plural here, Sadaqat, instead of the singular, Sadaqah in verse 12 above. While people with the foibles be willing to spend "something" (small) in charity for a special consultation occasionally, they may be frightened of spending large sums when their needs for consultation may be numerous. They are asked to be punctilious in the discharge of their normal duties of at least normal regular prayers and regular charity.

A 12. versben az előbb az adomány egyes számban, itt többes számban szerepel. Ott az emberi gyarlóságára emlékezteti az adomány azt, aki a Prófétával beszélni akar, itt pedig egy rendszeres adakozói hozzáállást céloz.

14. Turnest thou not thy attention to those who turn (in friendship) to such as have the Wrath of Allah upon them? They are neither of you nor of them, and they swear to falsehood knowingly[2494].

14. Nem látod-e azokat, kik azokhoz fordulnak, kik kihívták maguk ellen Allah haragját? Ők nem közületek és nem is közülük valók, mégis felesküdnek a hamisra úgy, hogy ezt tudják[2494].

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾

15. Allah has prepared for them a severe Penalty: evil indeed are their deeds.

15. Előkészítette számukra Allah a szörnyű szenvedést, Mert bizony becstelen, mit művelnek.

اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ فَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿١٦﴾

16. They have made their oaths a screen (for their misdeeds): thus they obstruct (men) from the Path of Allah. therefore shall they have a humiliating Penalty[2495].

16. Fogadalmukat fedésnek használják és akadályoznak Allah útján. Ezért rájuk megalázó Büntetés vár[2495].

لَن تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُم مِّنَ اللَّهِ شَيْئًا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٧﴾

17. Of no profit whatever to them, against Allah, will be their riches nor their sons: they will be Companions of the Fire, to dwell therein (for aye)!

17. Allah ellenében nem segíthet rajtuk vagyonuk, se fiaik, semmit. Ezek ők a Pokol gazdái, miben mindörökkön lesznek.

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيَحْلِفُونَ لَهُ كَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ عَلَى شَيْءٍ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿١٨﴾

18. One day will Allah raise them all up (for Judgment): then will they swear to Him as they swear to you: And they think that they have something (to stand upon). No, indeed! they are but liars[2496]!

[2494] This refers to the Hypocrites of Madinah who pretended to be in Islam but intrigued with the Jews.

A medinai Hipokritákról szól, akik azt színlelték, hogy Muszlimok, de titokban összeszövetkeztek a Medinai Zsidó törzsekkel a Próféta ellen.

[2495] A false man, by swearing that he is true, makes his falsehood all the more heinous. He stands in the way of other people accepting Truth. He gives a handle to the cynics and the skeptics.

Egy hamis ember esküje, csak kegyetlenebbé teszi hamisságát. Azok útjában áll, akik el akarják fogadni az Igazságot. Viselkedésével a cinikusoknak és szkeptikusoknak ad kapaszkodót.

[2496] When Judgment is established, and before they the Truth, they may think (as now) that some oaths or excuses will save them. But they have not now-much less will they have then-any footing to stand upon. Falsehood is falsehood, and must perish. They must learn the worthlessness of their falsehood.

18. A Napon mindnyájukat feltámasztja Allah és ők fel fognak esküdni neki, ahogy felesküsznek rátok. Azt hiszik, hogy van mögöttük valami. De ők csupán hazugok[2496]*!*

اسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَأَنسَاهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ أُوْلَئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٩﴾

19. The Evil One has got the better of them: so he has made them lose the remembrance of Allah. They are the Party of the Evil One. Truly, it is the Party of the Evil One that will perish!

19. A Sátán leköti őket és elfeledteti velük az Allahról való megemlékezést. Ők a Sátán oldalához tartoznak. Hanem a Sátán oldalán állók a vesztesek!

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُوْلَئِكَ فِي الأَذَلِّينَ ﴿٢٠﴾

20. Those who resist Allah and His Messenger will be among those most humiliated.

20. Kik szembeszegülnek Allahhal és az Ő Prófétájával, ők lesznek a megvetettek közt.

كَتَبَ اللَّهُ لَأَغْلِبَنَّ أَنَا وَرُسُلِي إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢١﴾

21. Allah has decreed: "It is I and My apostles who must prevail": For Allah is One full of strength, able to enforce His Will.

21. Allah megírta: „Én és Prófétáim azok, kiknek győzniük kell." Mert bizony, Allah az Erős, a Nagyszerű.

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءهُمْ أَوْ أَبْنَاءهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُوْلَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ مِّنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ أُوْلَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٢٢﴾

22. Thou wilt not find any people who believe in Allah and the Last Day, loving those who resist Allah and His Messenger, even though they were their fathers or their sons, or their brothers, or their kindred. For such He has written Faith in their hearts, and strengthened them with a spirit from Himself. And He will admit them to Gardens beneath which Rivers flow, to dwell therein (for ever). Allah will be well pleased with them, and they with Him. They are the Party of Allah. Truly it is the Party of Allah that will achieve Felicity[2497].

A Végítélet bekövetkezésekor, mielőtt eljön az Igazság pillanata, azt hiszik, hogy egy nektek adott hűségeskü megmenti majd őket. De erre semmi alapjuk nincs. A hamis, hamis marad és pusztulnia kell. Meg kell tanulniuk a hamisság valós értékét és következményét.

[2497] If any one believes in Allah and His goodness and justice, and in the Hereafter, in which all true values will be restored he will never love evil or wrong-doing or rebellion against Allah, even if these things are found in his nearest kith and kin.
Cf. 2:87 and 2:253, where it is said that Allah strengthened the Prophet Jesus with the holy spirit. Here we learn that all good and righteous men are strengthened by Allah. If anything, the phrase used here is stronger. "a spirit from Himself".

22. Nem találsz senkit azok közt, kik hisznek Allahban és az Utolsó Napban, olyanokat, akik szeretik az ellenszegülőket Allahhal és az Ő Prófétájával szemben. Még akkor sem, ha apáik, vagy fiaik, vagy fivéreik, vagy hozzátartozóik azok. Ezeknek a hitet Ő a szívükbe írta és megtámogatta őket a Tőle jövő lélekkel. Bevezeti őket a Kertekbe, mik alatt folyók futnak, s ott ők mindörökkön lesznek. Allah megelégedett velük és ők is megelégedettek Vele. Ezek ők Allah Pártja. Hanem Allah Pártja, ők a boldogulók[2497].

Ha valaki hisz Allahban, az Ő Jóságában, Igazságában és a Túlvilágban, képtelen azonosulni ezek után a gonosz oldallal, még ha ott a legközelebbi hozzátartozók is vannak.
2:87 és 2:253, ahol Allah a szentlélekkel erősítette meg Jézust. Itt azt látjuk, hogy minden jóravaló, jócselekedetű embert megerősít Allah. A versben ez még erősebben kijön: „megtámogatta őket Tőle jövő lélekkel."

59. AL-HASHR (EXILE-SZÁMKIVETÉS)

Introduction to Surah Al-Hashr (Exile)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah derives its name from the mention of the word *al-hashr* in verse thereby implying that it is the Surah in which the word *al-hashr* has occurred.

Period of Revelation

Bukhari and *Muslim* contain a tradition from Hadrat Sa'id bin Jubair to the effect "When I asked Hadrat Abdullah bin Abbas about Surah Al-Hashr, he replied that it was sent down concerning the battle against the Bani an-Nadir just as Surah Al-Anfal was sent down concerning the Battle of Badr. The same thing has been related also from Mujahid, Qatadah, Zuhri, Ibn Zaid, Yazid bin Ruman, Muhammad bin Ishaq and others. They are unanimous that the followers of the Book whose banishment has been mentioned in it, imply the Bani an-Nadir. Yazid bin Ruman, Mujahid and Muhammad bin Ishaq have stated that this whole Surah, from beginning to end, came down concerning this very battle. As for the question as to when this battle took place, Imam Zuhri has stated on the authority of Urwah bin Zubair that it took place six months after the Battle of Badr. However, Ibn Sa'd, Ibn Hisham and Baladhuri regard it as an event of Rabi' al-Awwal, A. H. 4, and the same is correct.

Historical Background

No authentic history of the Arabian Jews exists in the world. They have not left any writing of their own in the form of a book or a tablet which might throw light on their past, nor have the Jewish historians and writers of the non-Arab world made any mention of them, the reason being that after their settlement in the Arabian peninsula they had detached themselves from the main body of the nation, and the Jews of the world did not count them as among themselves. For they had given up Hebrew culture and language, even the names, and adopted Arabism instead. In the tablets that have been unearthed in the archaeological research in the Hejaz no trace of the Jews is found before the first century of the Christian era, except for a few Jewish names. Therefore, the history of the Arabian Jews is based mostly on the verbal traditions prevalent among the Arabs most of which bad been spread by the Jews themselves.

The Jews of the Hejaz claimed that they had come to settle in Arabia during the last stage of the life of the Prophet Moses (peace be upon him). They said that the Prophet Moses had dispatched an army to expel the Amalekites from the land of Yathrib and had commanded it not to spare even a single soul of that tribe. The Israelite army carried out the Prophet's command, but spared the life of a handsome prince of the Amalekite king and returned with him to Palestine. By that time the Prophet Moses had passed away. His successors took great exception to what the army had done, for by sparing the life of an Amalekite it had clearly disobeyed the Prophet and violated the Mosaic law. Consequently, they excluded the army from their community, and it had to return to Yathrib and settle there forever. (*Kitab al-Aghani*, vol. xix, p. 94). Thus the Jews claimed that they had been living in Yathrib since about 1200 B.C.

The second Jewish immigration, according to the Jews, took, place in 587 BC. when Nebuchadnezzer, the king of Babylon, destroyed Jerusalem and dispersed the Jews throughout the world. The Arab Jews said that several of their tribes at that time had come to settle in Wadi al-Qura, Taima, and Yathrib. (Al-Baladhuri, *Futuh al-Buldan*).

As a matter of fact, what is established is that when in A. D. 70 the Romans massacred the Jews in Palestine, and then in A. D. 132 expelled them from that land, many of the Jewish tribes fled to find an asylum in the Hejaz, a territory that was contiguous to Palestine in the south. There, they settled wherever they found water springs and greenery, and then by business gradually integrated to the local environment. Ailah, Maqna, Tabuk, Taima, Wadi al Qura, Fadak and Khaiber came under their control in that very period, and Bani Quraizah, Bani al-Nadir, Bani Bahdal, and Bani Qainuqa also came in the same period and occupied Yathrib.

Among the tribes that settled in Yathrib the Bani al Nadir and the Bani Quraizah were more prominent for they belonged to the Cohen or priest class. They were looked upon as of noble descent and enjoyed religious leadership among their co- religionists. When they came to settle in Madinah there were some other tribes living there before, whom they subdued and became practically the owners of this green and fertile land.

About three centuries later, in A. D. 450 or 451, the great flood of Yemen occurred which has been mentioned in v. 16-17 of Surah Saba above. As a result of this different tribes of the people of Saba were compelled to leave Yemen and disperse in different parts of Arabia. Thus, the Bani Ghassan went to settle in Syria, Bani Lakhm in Hirah (Iraq), Bani Khuzaah between Jeddah and Makkah and the Aus and the Khazraj went to settle in Yathrib. As Yathrib was under Jewish domination, they at first did not allow the Aus and the Khazraj to gain a footing and the two Arab tribes had to settle on lands that had not yet been brought under cultivation, where they could hardly produce just enough to enable them to survive. At last, one of their chiefs went to Syria to ask for the assistance of their Ghassanide brothers; he brought an army from there and broke the power of the Jews. Thus, the Aus and the Khazraj were able to gain complete dominance over Yathrib, with the result that two of the major Jewish tribes, Bani an-Nadir and Bani Quraizah were forced to take quarters outside the city. Since the third tribe, Bani Qainuqa, was not on friendly terms with the other two tribes, it stayed inside the city as usual, but had to seek protection of the Khazraj tribe. As a counter measure to this Bani an Nadir and Bani Quraizah took protection of the Aus tribe so that they could live in peace in the suburbs of Yathrib.

Before the Holy Prophet's arrival at Madinah until his emigration the following were the main features of the Jews position in Hejaz in general and in Yathrib in particular:

1. In the matter of language, dress, civilization and way of life they had completely adopted Arabism, even their names had become Arabian. Of the 12 Jewish tribes that had settled in Hejaz, none except the Bani Zaura retained its Hebrew name. Except for a few scattered scholars none knew Hebrew. In fact, there is nothing in the poetry of the Jewish poets of the pre-Islamic days to distinguish it from the poetry of the Arab poets in language, ideas and themes. They even inter-married with the Arabs. In fact, nothing distinguished them from the common Arabs except religion. Notwithstanding this, they had not lost their identity among the Arabs. They had adopted superficial Arabism because they could not survive in Arabia without it.
2. Because of this Arabism the western orientalists have been misled into thinking that perhaps they were not really Israelites but Arabs who had embraced Judaism, or that at least majority of them consisted of the Arab Jews. But there is no historical proof to show that the Jews

ever engaged in any proselytizing activities in Hejaz, or their rabbis invited the Arabs to embrace Judaism like the Christian priests and missionaries. On the contrary, we see that they prided themselves upon their Israelite descent. They called the Arabs the Gentiles, which did not mean illiterate or uneducated but savage and uncivilized people. Apart from the Arab chiefs, they did not consider the common Arabs fit enough to have equal status with them even if they entered Judaism. No historical proof is available, nor is there any evidence in the Arabian traditions, that some Arab tribe or prominent clan might have accepted Judaism. However, mention has been made of some individuals, who had become Jews. The Jews, however, were more interested in their trade and business than in the preaching of their religion. That is why Judaism did not spread as a religion and creed in Hejaz but remained only as a mark of pride and distinction of a few Israelite tribes. The Jewish rabbis, however, had a flourishing business in granting amulets and charms, fortune telling and sorcery, because of which they were held in great awe by the Arabs for their "knowledge" and practical wisdom.

3. Economically they were much stronger than the Arabs. Since they bad emigrated from more civilized and culturally advanced countries of Palestine and Syria, they knew many such arts as were unknown to the Arabs; they also enjoyed trade relations with the outside world. Hence, they had captured the business of importing grain in Yathrib and the upper Hejaz and exporting dried dates to other countries. Poultry farming and fishing also were mostly under their controls. They were good at cloth weaving too. They had also set up wine shops here and there, where they sold wine which they imported from Syria. The Bani Qainuqa generally practiced crafts such as that of the goldsmith, blacksmith and vessel maker. In all these occupations, trade and business these Jews earned exorbitant profits, but their chief occupation was trading in money lending. More particularly the chiefs and elders of the Arab tribes who were given to a life of pomp, bragging and boasting on the strength of borrowed money were deeply indebted to them. They lent money on high rates of interest and then would charge compound interest, which one could hardly clear off once one was involved in it. Thus, they had rendered the Arabs economically hollow, but it had naturally induced a deep rooted hatred among the common Arabs against the Jews.
4. The demand of their trade and economic interests was that they should neither estrange one Arab tribe by befriending another, nor take part in their mutual wars. But, on the other hand, it was also in their interests, that they should not allow the Arabs to be united and should keep them fighting and entrenched against each other, for they knew that whenever the Arab tribes united, they would not allow them to remain in possession of their large properties, gardens and fertile lands, which they had come to own through their profiteering and money lending business. Furthermore, each of their tribes also had to enter into alliance with one or another powerful Arab tribe for the sake of its own protection so that no other powerful tribe should overawe it by its might. Because of this they had not only to take part in the mutual wars of the Arabs but they often had to go to war in support of the Arab tribe to which their tribe was tied in alliance against another Jewish tribe which was allied to the enemy tribe. In Yathrib the Bani Quraizah and the Bani an-Nadir were the allies of the Aus while the Bani Qainuqa of the Khazraj. A little before the Holy Prophet's emigration, these Jewish tribes had confronted each other in support of their respective allies in the bloody war that took place between the Aus and the Khazraj at Buath.

Such were the conditions when Islam came to Madinah, and ultimately an Islamic State came into existence after the Holy Prophet's (upon whom be Allah's peace) arrival there. One of the first things that he accomplished soon after establishing this state was unification of the Aus and the Khazraj and the Emigrants into a brotherhood, and the second was that he concluded a treaty between the Muslims and the Jews on definite conditions, in which it was pledged that neither party would encroach on the rights of the other, and both would unite in a joint defense against the external enemies. Some important clauses of this treaty are as follows, which clearly show what the Jews and the Muslims had pledged to adhere to in their mutual relationship:

"The Jews must bear their expenses and the Muslims their expenses. Each must help the other against anyone who attacks the people of this document. They must seek mutual advice and consultation, and loyalty is a protection against treachery. They shall sincerely wish one another well. Their relations will be governed by piety and recognition of the rights of others, and not by sin and wrongdoing. The wronged must be helped. The Jews must pay with the believers so long as the war lasts. Yathrib shall be a sanctuary for the people of this document. If any dispute or controversy likely to cause trouble should arise, it must be referred to God and to Muhammad the Apostle of God; Quraish and their helpers shall not be given protection. The contracting parties are bound to help one another against any attack on Yathrib; Every one shall be responsible for the defense of the portion to which he belongs" (*Ibn Hisham*, vol. ii, pp. 147 to 150).

This was on absolute and definitive covenant to the conditions of which the Jews themselves had agreed. But not very long after this they began to show hostility towards the Holy Prophet of Allah (upon whom be Allah's peace) and Islam and the Muslims, and their hostility and perverseness went on increasing day by day. Its main causes were three:

First, they envisaged the Holy Prophet (upon whom be Allah's peace) merely as a chief of his people, who should be content to have concluded a political agreement with them and should only concern himself with the worldly interests of his group. But they found that he was extending an invitation to belief in Allah and the Prophethood and the Book (which also included belief in their own Prophets and scriptures), and was urging the people to give up disobedience of Allah and adopt obedience to the Divine Commands and abide by the moral laws of their own prophets. This they could not put up with. They feared that if this universal ideological movement gained momentum it would destroy their rigid religiosity.

Second, when they saw that the Aus and the Khazraj and the Emigrants were uniting into a brotherhood and the people from the Arab tribes of the surrounding areas, who entered Islam, were also joining this Islamic Brotherhood of Madinah and forming a religious community, they feared that the policy that they had been following of sowing discord between the Arab tribes for the promotion of their interests, would not work in the new system.

Third, the work that the Holy Messenger of Allah (upon whom be Allah's 'peace) was carrying out of reforming the society and civilization included putting an end to all unlawful methods" in business and mutual dealings. More than that; he had declared taking and giving of interest also as impure and unlawful earning. This caused them the fear that if his rule became established in Arabia, he would declare interest legally forbidden, and in this they saw their own economic disaster.

For these reasons they made resistance and opposition to the Holy Prophet their national ideal. They would conspire with the hypocrites to create mischief and would cooperate with every group and tribe hostile to Islam. The people of the Aus and the Khazraj tribes were their special target, with whom they had been allied for centuries. Making mention of the war of Buath before them they would remind them of their previous enmities so that they might again resort to the sword against

each other and shatter their bond of fraternity into which Islam had bound them. They would resort to every kind of economical mean to harm the Muslims economically.

They had adopted this hostile attitude against the covenant even before the Battle of Badr. But when the Holy Prophet (upon whom be Allah's peace) and the Muslims won a decisive victory over the Quraish at Badr, they were filled with grief. They were in fact anticipating that in that war the powerful Quraish would deal a death blow to the Muslims.

The first Jewish tribe which, after the Battle of Badr, openly and collectively broke their covenant were the Bani Qainuqa. They lived in a locality inside the city of Madinah. As they practiced the crafts of the goldsmith, blacksmith and vessel maker, the people of Madinah had to visit their shops fairly frequently. They were proud of their bravery and valor. Being blacksmiths by profession even their children were well armed, and they could instantly muster 700 fighting men from among themselves. They were also arrogantly aware that they enjoyed relations of confederacy with the Khazraj and Abdullah bin Ubbay, the chief of the, Khazraj, was their chief supporter. At the victory of Badr, they became so provoked that they began to trouble and harass the Muslims and their women in particular, who visited their shops. By and by things came to such a pass that one day a Muslim woman was stripped naked publicly in their bazaar. This led to a brawl in which a Muslim and a Jew were killed. Thereupon the Holy Prophet (upon whom be Allah's peace) himself visited their locality, got them together and counseled them on decent conduct. But the reply that they gave was; "O Muhammad, you perhaps think we are like the Quraish. They did not know fighting; therefore, you overpowered them. But when you come in contact with us, you will see how men fight."

This was in clear words a declaration of war. Consequently, the Holy Prophet (upon whom be Allah's peace) laid siege to their quarters towards the end of Shawwal (and according to some others, of Dhi Qa'dah) A. H. 2. The siege had hardly lasted for a fortnight when they surrendered and all their fighting men were tied and taken prisoners. Now Abdullah bin Ubayy came up in support of them and insisted that they should be pardoned. The Holy Prophet conceded his request and decided that the Bani Qainuqa would be exiled from Madinah leaving their properties, armor and tools of trade behind. (*Ibn Sa'd, Ibn Hisham, Tarikh Tabari*).

For some time after these punitive measures the Jews remained so terror stricken that they did not dare commit any further mischief. But later when in Shawwal, A. H. 3, the Quraish in order to avenge themselves for the defeat at Badr, marched against Madinah with great preparations, and the Jews saw that only a thousand men had marched out with the Holy Prophet (upon whom be Allah's peace) as against three thousand men of the Quraish, and even they were deserted by 300 hypocrites who returned to Madinah, they committed the first and open breach of the treaty by refusing to join the Holy Prophet in the defense of the city although they were bound to it.

Then, when in the Battle of Uhud the Muslims suffered reverses, they were further emboldened. So much so that the Bani an-Nadir made a secret plan to kill the Holy Prophet (upon whom be Allah's peace) though the plan failed before it could be executed. According to the details, after the incident of Bi'r Maunah (Safar, A. H. 4) Amr bin Umayyah Damri slew by mistake two men of the Bani Amir in retaliation, who actually belonged to a tribe which was allied to the Muslims, but Amr had mistaken them for the men of the enemy. Because of this mistake their blood money became obligatory on the Muslims. Since the Bani an-Nadir were also a party in the alliance with the Bani Amir, the Holy Prophet (upon whom be Allah's peace) went to their clan along with some of his Companions to ask for their help in paying the blood money. Outwardly they agreed to contribute, as he wished, but secretly they plotted that a person should go up to the top of the house by whose wall the Holy

Prophet was sitting and drop a rock on him to kill him. But before they could execute their plan, he was informed in time and be immediately got up and returned to Madinah.
Now there was no question of showing them any further concession. The Holy Prophet at once sent to them the ultimatum that the treachery they had meditated against him had come to his knowledge; therefore, they were to leave Madinah within ten days; if anyone of them was found staying behind in their quarters, he would be put to the sword. Meanwhile Abdullah bin Ubayy sent them the message that he would help them with two thousand men and that the Bani Quraizah and Bani Ghatafan also would come to their aid; therefore, they should stand firm and should not go. On this false assurance they responded to the Holy Prophet's ultimatum saying that they would not leave Madinah and he could do whatever was in his power. Consequently, in Rabi' al-Awwal, A. H. 4, the Holy Prophet (upon whom be Allah's peace) laid siege to them, and after a few days of the siege (which according to some traditions were 6 and according to others 15 days) they agreed to leave Madinah on the condition that they could retain all their property which they could carry on three camels, except the armor. Only two of the Bani an-Nadir became Muslims and stayed behind. Others went to Syria and Khaiber.
This is the event that has been discussed in this Surah.

Bevezetés az Al-Hashr (Számkivetés) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szúrában előforduló al-hashr szó adta az elnevezés alapját.

A kinyilatkoztatás ideje

Bukhari és Muslim gyűjtött Sa’id bin Dzsubairtól hagyományt, miszerint: „Amikor megkérdeztem Abdullah bin Abbast a Hashr (Számkivetés) Szúráról, ő azt válaszolta, hogy az a Bani an-Nadir ellen vívott csatával kapcsolatban nyilatkoztatott ki, ahogy a 8. Al-Anfal (Hadizsákmány) Szúra a Badri ütközettel függ össze. Ezt erősíti meg Mudzsahid, Qatadah, Zuhri, Ibn Zaid, Yazid bin Ruman, Muhammad bin Ishaq és mások. Egyetértés van abban, hogy az Írás népe, akiket a Szúra említ, az Bani an-Nadir. Yazid bin Ruman, Mudzsahid és Muhammad bin Ishaq azt állítják, hogy az egész Szúra, elejétől a végéig, ezzel az ütközettel kapcsolatban született.

Urwah bin Zubairre hivatkozva Imam Zuhri azt állítja, hogy erre az ütközetre hat hónappal a Badri csata után került sor. Azonban Ibn Sa'd, Ibn Hisham és Baladhuri úgy emlékszik, hogy ez a Hidzsra 4, évének Rabi' al-Awwal havában történt.

Történelmi háttér

Az Arábiai Zsidók történetéről nem rendelkezünk autentikus feljegyzésekkel. Sem könyv, sem táblák formájában nem szerepelnek, sem más, nem Arábiai Zsidó történetíró nem tesz róluk említést. Ennek az lehet az oka, hogy akik az Arábiai félszigeten megtelepedtek, elkerültek és el is szigetelődtek népük többi csoportjától, végül a világ többi helyén élő Zsidó közösségek megfeledkeztek róluk és nem tartották számon őket. Ráadásul felhagytak Zsidó kultúrájuk művelésével, nem beszéltek Héber nyelven, még neveik is elarabosodtak. A régészeti feltárásokon előkerült agyagtáblákon Hedzsazban nincs nyoma ez első évszázad előtti Zsidó jelenlétnek, eltekintve néhány Zsidó névtől. Ezért az itteni Zsidóság történetét az a szájhagyomány adja, amit azok a kortárs Arabok tartottak fenn, akik velük egy közösségben éltek.
A Hedzsazi Zsidók úgy tartják, hogy ők Mózes Próféta (béke reá) életének végső szakaszában kerültek oda. Azt állítják, hogy Mózes egy sereget küldött, hogy elűzzék Yathribból (ma Medina) az Amalekitákat, elrendelve azt, hogy egy élő lelket sem hagyhatnak meg közülük. Az Izraelita sereg végrehajtotta a parancsot, de egy nemes Amalekita herceg életét meghagyták, akivel visszatértek Palesztinába. Ekkorra Mózes már meghalt, utódja fogadta a visszatérő hadat, de látva az Amalekita herceget, a katonákat a Mózesi törvény megsértésével vádolták. Ennek következtében ők megváltak a seregtől, közösségüktől, majd visszatértek Yathribba és végleg ott telepedtek le. (Kitab al-Aghani, vol. XIX. p. 94). A Zsidók szerint, így ők az i. e. 1200 óta Yathribban élnek.
A második Zsidó migráció a Zsidók emlékezete szerint az i. e. 587-ben következett be, amikor Babilon királya, Nebukadnezár lerombolta Jeruzsálemet és szétszórta a Zsidókat a világba. Több Arab Zsidó nemzetség ekkor érkezett Wadi al-Qura, Taima és Yathrib helységekbe. (Al-Baladuri, Futuh al-Buldan).
Történelmileg igazolható, hogy miután 70-ben a Rómaiak lemészárolták a Zsidókat Jeruzsálemben, lerombolták a Templomot, majd 132-ben, aki még maradt, elűzték onnan, sok Zsidó nemzetség menekült Hedzsazba, ami gyakorlatilag Palesztina déli területeinek folytatása volt. Ahol vízforrásra, zöldre leltek, letelepedtek és munkával, az üzleti életbe való bekapcsolódással, fokozatosan integrálódtak a helyi környezetbe. Így épült ki Ailah, Maqna, Tabuk, Wadi al Qura, Bani Bahdal és Bani Qainuqa, valamint ebben az időben jöttek nagy számban Yathribba is.
A Yathribban megtelepedő nemzetségek közt kapott helyet Bani al Nadir és Bani Quraizah, akik Koheniták voltak, tehát előkelő, papi leszármazással büszkélkedhettek, ezért a többi Zsidó feletti vallási vezetést a kezükbe ragadták. Amikor Yathrebbe érkeztek, ott már éltek emberek, akiket legyőztek és gyakorlatilag a zöld és termékeny területek gazdái lettek.
Három évszázaddal később, 450-451-ben bekövetkezett a Maarebi gát szakadása Jemenben, amit a 34. Saba (Sába) Szúra taglal és a katasztrófa következtében Sába népei elvándorlásra kényszerültek. Ennek következményeként Bani Ghassan Szíriában, Bani Lakm Irakban, Bani Khuzaa Dzsidda és Mekka között, Awasz és Khazradzs pedig Yathribban telepedtek meg. Mivel Yathrib felett Zsidók uralkodtak, akik először nem engedték be az Awasz és Khazradzs nemzetséget a termelésbe vett területekre, ezért ők a terméktelen, nehezen művelhető régiókban eresztettek gyökeret, ahol nehézkesen tudtak megélni. Végül egyik főnökük elment Szíriába, hogy segítséget kérjen a Bani Ghassanhoz tartozó testvéreitől, akik sereget küldtek és ezzel megtörték a Zsidók uralmát. Az Awasz és Khazradzs felügyelete alá vette Yathrebet, a két nagy Zsidó nemzetség, a Bani an-Nadir és Bani Quraizah a városon kívül eső negyedbe szorult. A harmadik nemzetség, a Bani Qainuqa nem élt barátságban a két másik Zsidó törzzsel, ők a városon belül telepedhettek meg, és ahogy akkor szokás volt, a Khazradzsokat kérték fel oltalmazójukul. Ennek válaszreakciójaként pedig Bani al Nadir és Bani Quraizah az Awaszokhoz fordult oltalomért.

A Próféta Medinába való érkezése előtt a Hedzsazi és ezen belül különös tekintettel a Medinai Zsidók pozíciójára a következők voltak jellemzők:

1. Nyelv, viselet, kultúra és életmód tekintetében teljesen elarabosodtak, még neveik is Arab nevek voltak. A Hedzsazban megtelepedett 12 Zsidó nemzetség közül csak a Bani Zuara őrizte meg a Héber neveket. Csak pár hittudós tudott Héberül. Nincs nyoma az Iszlám előtti korban az Arabtól elkülönülő kultúrának, ami megnyilvánult volna költészetben, vagy más formában. A Zsidó- Arab vegyes házasság teljesen normális volt. A vallási hagyományokon kívül más különbség nem volt köztük és az Arabok között. A túlélés miatt a felszínen Arabnak mutatkoztak, amire rákényszerültek Arábiában, de ezzel együtt nem vesztették el identitástudatukat.
2. Elarabosodásuk miatt a nyugati orientalisták egy része nem is tartja őket ténylegesen Izraelitáknak, hanem Araboknak, akik magukévá tették a Judaizmust, vagy legalábbis többségükben Arabok, akik Zsidók lettek. Nincs semmi bizonyíték arra, hogy a Zsidók Hedzsazban térítő tevékenységgel foglalkoztak volna, vagy a rabbik valaha is Arabokat hívtak volna a Judaizmusra, ahogy a Keresztény papok és misszionáriusok tették. Ezzel ellentétben, inkább büszkék voltak Izraelita származásukra. Az Arabokat pogányoknak tartották, így vallási szempontból megkülönböztették őket. Az Arab főembereken kívül nem tartották magukat a közemberekkel egyenlő szinten még akkor sem, ha az illető betért a Judaizmusba. Arra nincs történelmi bizonyíték, hogy egy Arab klán egésze, vagy egész törzs Hedzsazban betért volna a Judaizmusba, de ugyanez egyének szintjén sokszor előfordult. A Zsidókat jobban lekötötte a kereskedelem, mint vallásuk hirdetése, ezért a Judaizmus nem terjedt Hedzsazban vallásként, inkább a büszkeség jele és megkülönböztető tényező maradt a helyiek között. A Zsidó rabbik ugyanakkor virágzó üzletet tartottak fenn amulettek, szerencsét hozó tárgyak, bájitalok, stb. árulásából, az Arabok megítélésében hozzájuk kötődő efféle jártasság és „tudás” miatt.
3. Gazdaságilag sokkal erősebbek voltak az Araboknál. Mivel olyan országokból kényszerültek el (Palesztina, Szíria), ahol civilizációk, kultúrák virágoztak, onnan ideérkezve kulturális fölényben voltak a helyiekkel szemben. Olyan művészetekhez értettek, melyekről az Arabok nem is hallottak. Ugyanakkor kereskedelmi szálaik nem szűntek meg egykori anyaországaikkal és a külvilág más részével is élénk kapcsolatot ápoltak. Kezükben volt a Hidzsazba és Yathribba irányuló gabonaimport, valamint onnan a szárított datolya export. Emellett kereskedtek halakkal, baromfival, de híres volt vászonszövésük, ruhagyártásuk is. Bort importáltak Szíriából és borelosztó hálózatot tartottak fenn. A Bani Qainuqa arannyal kereskedett, de jó kovácsaik és hajóácsaik is voltak. Mindemellett a Zsidók hatalmas vagyonra tettek szert a pénzkölcsönzésből származó profitjaikból. Az Arabok, főleg az elöljárók fellengzős kivagyiságát, pompáját, erőfitogtatását jól kihasználták, mert ehhez az Arabok sok kölcsönt vettek fel tőlük, amire rájött a kamat és sok esetben a kamatos kamat, ami megalapozta hosszútávon azt, hogy sokan eladósodtak nekik. Mindez sok haragot és ellenszenvet szült.
4. Abban sem voltak érdekeltek, hogy nagy barátság alakuljon ki Arab törzsek között, de abban sem, hogy ezek háborúskodjanak egymással. Mivel hatalmas kertjeik, palotáik, birtokaik voltak, melyeket a pénzkölcsönzésből szereztek, tartottak attól, hogy egy nagy Arab egység esetén ezekre ráteszik a kezüket. Akkor az volt szokásban, hogy nem élhettek a törzsek szövetséges nélkül, aki megvédi őket. Ezért mindegyik Zsidó törzs felett egy erős Arab szövetséges őrködött. Ez azt is jelentette, hogy amikor az adott Arab oltalmazó egy másik Arab törzzsel háborúba keveredett, akkor a Zsidóknak katonákat kellett adniuk szövetségeseik seregébe. Ha az ellenség soraiban is voltak azokkal szövetséges Zsidók, akkor arra kényszerültek, hogy egymás ellen harcoljanak, ami önmagukon belül sok feszültséghez vezetett. Yathribban a Bani Quraizah és Bani an-Nadir oltalmazója az Awasz, míg a Bani Qainuqa szövetségese a Khazradzs törzs volt. Kevéssel a Próféta Medinába érkezése előtt a

két Arab törzs összeütközésbe (Buathi ütközet) keveredett egymással, ami kihatott a Zsidó törzsek egymás közti kapcsolatára.

Ez volt a helyzet akkor, amikor Medina Iszlám hitre tért és az Iszlám Állam működni kezdett. A Próféta (béke reá) első dolgai közé tartozott az Awasz és Khazradzs törzsek egyesítése volt és ebbe az egységbe vonta be a Migránsokat, akik vele érkeztek Mekkából. Testvérségi szövetséget kötöttek és ez a Muszlim kötelékekkel átszőtt szövetség kötött kétoldalú egyezségeket a Zsidókkal. Ebben előírták azt, hogy külső erő támadása ellen együtt lépnek fel. Az egyezség fontosabb cikkelyei mutatják, hogy Zsidók és Muszlimok között szoros egymásrautaltság alakult ki és érdekeik kölcsönösen megkívánták ezt az egyezséget.
„A Zsidóknak állniuk kell saját költségeiket és a Muszlimoknak is állniuk kell saját költségeiket. Ha bárkit e dokumentum aláírói közül külső támadás ér, a többinek mellé kell állnia. A feleknek kölcsönös tanácsot és konzultációt kell tartani, mert a lojalitás az árulással szemben véd. Kapcsolataikat az egymás jogainak kölcsönös elismerése és a jóravalóság alapján kell rendezni. Akit sérelem ér, segítséget kell kapnia. Zsidóknak és Muszlimoknak egyaránt áldozniuk kell háború esetén. Yathrib a dokumentumot aláírók szent helye. Ha vita, érdekütközés lép fel, azt Allah és az ő Prófétája elé kell tárni. Quraish és oltalmazói nem érdemelnek védelmet. Ha Yathribot támadás éri, az aláírók egymás segítségére állnak. Minden fél felel saját területe védelméért." (Ibn Hisham, vol. II. pp. 147-150).
Ezek voltak a szövetséf fő elvei, melybe a Zsidók véglegesen beleegyeztek. Ne sokkal ezután, azonban ellenségeskedés éledt fel a Zsidók és a Próféta között, melynek fő okai a következők voltak:

Először is, a Zsidók addig a határig elfogadták a Prófétát, amíg népének nevében tárgyalt és világi vezetőként, világi érdekek alapján megegyezett velük. De látták, hogy emellett a Próféta felhív Allah, a Prófécia, a Könyv követésére, ami saját Prófétáikat és Írásukat is tartalmazza. Sürgetett az Allahhal szembeni engedetlenség feladására, az Isteni Parancsolatokhoz való engedelmesség követésére és saját Prófétájuk törvényeinek betartására. Ezzel nem tudtak kiegyezni. Attól tartottak, hogy ez az univerzális ideológiai mozgalom össze nem egyeztethető merev vallási szokásaikkal.
Másodszor, amikor látták, hogy az Awasz, Khazradzs és a Menekültek egyesültek, Iszlám testvériséget fogadtak, melyhez a Medina környékén élő más törzsek is csatlakoztak. Ez nem állt összhangban azzal a politikával, amivel ők az Arab törzseket eddig megosztották és érdekeiket e mentén érvényesítették. Az új rendszer nem kínálta ezt a lehetőséget.
Harmadik, pedig a Próféta (béke reá) gazdasági és társadalmi reformjai voltak, melyek között „törvénybe ütköző" kategóriába került a kamat, ami jólétük alapjául szolgált. Attól tartottak, hogy ha ez a tilalom egész Arábiában elterjed, akkor gazdasági válságot idéz elő köreikben.

A fenti okok miatt ők a Próféta elképzeléseit ellenezték és annak ellenzékét képviselték. Ez az ellenállás összehozta őket a Hipokritákkal és azokkal a törzsekkel, akik ellenségesek voltak az Iszlámmal. Első számú célpontjaik az Awasz és Khazradzs törzsek voltak, akiket több száz éve ismertek. A Buathi csatájukat felidézve mindent elkövettek, hogy egykori szembenállásukat felélesszék és ezzel az Iszlám testvériségét bomlasszák. Gazdasági eszközeik széles tárházát bevetették a Muszlimok ellen.
Még a Badri ütközet előtt szembe helyezkedtek a Medinában kötött egyezségükkel, de mikor látták, hogy a Próféta fényes győzelmet aratott Quraish fölött ez elkeserítette őket. Ők arra számítottak, hogy a Badri ütközetben a hatalmas és erős Quraish legyőzi Mohammedet és elsöpri az Iszlámot.
A Badri ütközetet követően a Bani Qainuqa volt az első Zsidó nemzetség, akik nyilvánosan kiléptek az egyezségből. Ők Medina belvárosában éltek. Aranyüzleteik és kovácsműhelyeik frekventált helyeken kínálták magukat, így a Muszlimok állandóan náluk vásároltak. Büszkék voltak bátorságukra és vitézségükre. Mivel kovácsok voltak, még gyermekeik is fegyvert hordtak. 700 jól felszerelt harcost bármikor ki tudtak volna állítani maguk közül. A Khazradzsokkal álltak védelmi kapcsolatban, akiknek vezetője a Hipokrita Abdullah bin Ubayyi volt. A Muszlimok Badri győzelme rengeteg

indulatot szabadított fel bennük, zaklatták a Muszlimokat, férfiakat és nőket egyaránt. Egy alkalommal egy Muszlim nő tért be üzletükbe, akit megfosztottak ruhájától és pucéran kényszerült elmenekülni a bazárból. Ez az incidens mindkét oldalon több halálos áldozatot követelő leszámolás sorozatot indított el. A Próféta személyesen látogatta meg a helyet, hogy békét teremtsen. Tanácsot ült velük, de ezt a választ kapta: „Ó Mohammed! Talán azt gondolod, hogy mi olyanok vagyunk, mint Quraish? Ők nem tudnak harcolni, ezért legyőzhetted őket. De ha arra kerül a sor, akkor majd meglátod, hogy miként harcolnak az igazi férfiak." Ez hadüzenet volt. Válaszul a Próféta a Hidzsra 2. évének Shawwal havában ostromgyűrűbe zárta őket. Két hét múlva azonban megadták magukat, majd harcosaikat börtönbe zárták. Abdallah bin Ubayyi járult közre érdekükben és felmentést kért számukra. A Próféta helyt adott a kérésnek és száműzte Bani Qainuqát Medinából. Hátra kellet hagyniuk tulajdonaikat, felszereléseiket, fegyvereiket és üzletüket. (Ibn Sa'd, Ibn Hisham, Tarikh Tabari).
A megtorló intézkedések után egy ideig félelem ült a Medinában maradt Zsidó nemzetségeken.
A Hidzsra 3. évének Shawwal havában azzal a szándékkal, hogy megtorolják a Badri ütközetben elszenvedett vereséget, Quraish Medina ellen vonult katonáival. A Zsidók látták, hogy a Próféta (béke reá) csak ezer hadra fogható embert tud kiállítani ellenük, akik közül 300 Hipokrita dezertált, visszatért Medinába és a maradék hétszáz, összesen háromezer jól felfegyverzett Quraish harcossal néz farkasszemet. Ekkor a Zsidók megszegték az egyezséget, nem adtak katonát a Prófétának a város védelméhez. Később, mikor a Muszlimok az Uhudi ütközetet elvesztették, tovább bátorodtak. Odáig jutottak, hogy Bani Nadir egy titkos tervet szőtt a Próféta (béke reá) életének kioltására. A terv még kivitelezése előtt elbukott. A Bi'r Maunahnál történt események után (Hidzsra 4. Safar hó), Amr bin Umayya Dameri bosszúból megölt két férfit Bani Amir törzséből, de hibázott. Az áldozatok Muszlimokkal szövetséges törzsbe tartoztak és Amr összetévesztette őket az ellenséggel. A hiba miatt a Muszlimoknak elégtételt kellett fizetni. Bani Nadir és Bani Amir szövetségesek voltak, így a Próféta (béke reá) elment hozzájuk néhány követőjével, hogy járuljanak hozzá az elégtétel fizetéséhez. Látszólag beleegyeztek, de titokban azt tervezték, hogy a ház tetejéről, ahol a Próféta ül, egy emberük sziklát ejt a Prófétára és megöli. Mielőtt kivitelezték volna a tervet, Mohammedet informálták és ő azonnal visszatért Medinába.
A Próféta ultimátumot küldött nekik, melyben egyezségszegés és árulás miatt felszólította őket tíz napon belül Medina elhagyására. Ha valaki hátramarad, azt kardélre hányják. Ezalatt Abdullah bin Ubayy maradásra bírta őket. Egy levélben közölte velük, hogy küld nekik ezer embert, valamint Bani Quraizah és Ghatafan szintén sereget állít ki támogatásukra, ezért maradjanak, nem kell menniük. A hazug üzenet miatt az válaszolták a Prófétának, hogy nem mennek el a városból. Ezután a Hidzsra 4. évének Rabi' al-Awwal havában a Próféta ostrom alá vette őket, ami egyesek szerint 6, mások szerint 15 napig tartott, míg végül beleegyeztek Medina elhagyásába azzal a feltétellel, hogy összesen három teverakományt vihetnek magukkal személyes ingóságaikkal. Csak két Banu Nadir maradt, akik felvették az Iszlámot. A többiek Szíriába és Khaiberbe távoztak. Ez történ akkor, amikor ez a Szúra kinyilatkoztatott.

59. Al-Hashr	59. Al-Hashr
EXILE, BANISHMENT	**SZÁMKIVETÉS**
Total Verses: 24	Összes vers: 24
Revealed At: Medina	Medinai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾

1. Whatever is in the heavens and on earth, let it declare the Praises and Glory of Allah. for He is the Exalted in Might, the Wise.

1. *Minden, mi az Egeken és a Földön van, Allah dicsőségét zengi, Ő a Nagyszerű, a Bölcs.*

هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِن دِيَارِهِمْ لِأَوَّلِ الْحَشْرِ مَا ظَنَنتُمْ أَن يَخْرُجُوا وَظَنُّوا أَنَّهُم مَّانِعَتُهُمْ حُصُونُهُم مِّنَ اللَّهِ فَأَتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُم بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِي الْأَبْصَارِ ﴿٢﴾

2. It is He Who got out the Unbelievers among the People of the Book from their homes at the first gathering (of the forces). Little did ye think that they would get out: And they thought that their fortresses would defend them from Allah. But the (Wrath of) Allah came to them from quarters from which they little expected (it), and cast terror into their hearts, so that they destroyed their dwellings by their own hands and the hands of the Believers, take warning, then, O ye with eyes (to see)[2498]!

[2498] This refers to the Jewish tribe of the Banu Nadir whose intrigues and treachery nearly undid the Muslim cause during the perilous days of the battle of Uhud in Shawwal, A.H. 3. Four months after, in Rabi, 1. A.H. 4 steps were taken against them. They were asked to leave the strategic position which they occupied, about three miles south of Madinah, endangering the very existence of the Ummah in Madinah. At first, they demurred, relying on their fortresses and on their secret alliance with the Pagans of Makkah and the Hypocrites of Madinah. But when the Muslim army was gathered to punish them and actually besieged them for some days, their allies stirred not a finger in their aid, and they were wise enough to leave. Most of them joined their brethren in Syria, which they were permitted to do, after being disarmed. Some of them joined their brethren in Khaybar; see 33:27. The lives of Banu Nadir were spared, and they were allowed to carry away their goods and chattels.

2. Ő az, Ki elűzte otthonaikból a hitetleneket a Könyv népe közül az első számkivetéskor. Nem hittétek volna, hogy előjönnek. Azt hitték, hogy Allah ellenében megvédik őket erődjeik, de Allah (haragja) onnan jött el hozzájuk, ahonnan nem számítottak rá. Szíveikbe rettegést vetett, majd kezeikkel és a hívők kezeivel tették tönkre házaikat. Tanuljatok ebből, ó, ti, kiknek szeme van[2498]!

وَلَوْلَا أَن كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَلَاء لَعَذَّبَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابُ النَّارِ ﴿٣﴾

3. And had it not been that Allah had decreed banishment for them, He would certainly have punished them in this world: And in the Hereafter they shall (certainly) have the Punishment of the Fire[2499].

3. Ha Allah nem rendelte volna el száműzetésüket, akkor az Evilágon büntette volna őket. A Túlvilágon a Pokol Tüze vár rájuk[2499].

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُّوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَن يُشَاقِّ اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٤﴾

4. That is because they resisted Allah and His Messenger. and if any one resists Allah, verily Allah is severe in Punishment[2500].

4. Ez hát, mivel szembeszálltak Allahhal és az Ő Prófétájával. Ki szembeszáll Allahhal, bizony Allah Szigorú Megtorló[2500].

Banu Nadir Zsidó törzs története jelenik meg, akiknek ármánykodása és árulása majdnem véget vetett az Iszlám Ügyének az Uhudi csata alkalmával, a Hidzsra 3. évének Shawal havában. Négy hónappal később, a (Hidzsra 4. Rabi-al-awal) lépéseket tettek visszaszorításukra. A Medinától 5 km-re délre fekvő stratégiailag fontos helyeiket át kellett adniuk a Muszlimoknak, a város biztonsága megőrzése érdekében. Először ellenálltak, bízva erődjeik kitartásában és szövetségeikben a Medinai Hipokritákkal, ill. a Mekkai pogány Arabokkal. Amikor a Muszlimok serege összegyülekezett ellenük, ostrom alá vették erődjeiket, de szövetségeseik ujjaikat sem mozdították érdekükben. Belátták, hogy nincs értelme a további védekezésnek és elhagyták a várost. Miután letették fegyvereiket, büntetlenül távozhattak, Egy részük Szíriába vándorolt és ottani Zsidó kolóniákban talált helyett magának, a többiek Khaybarba mentek, ahol Zsidó testvéreikhez csatlakoztak. Lásd 33:27. Banu Nadir élete azonban megmenekült, amit tudtak, magukkal vihettek javaikból.

[2499] Banishment was a comparatively mild punishment for them, but the Providence of Allah had decreed that a chance should be given to them even though they were a treacherous foe. Within two years, their brethren the Banu Qurayzah showed that they had not profited by their example, and had to be dealt with in another way: see 33:26 and notes.

A száműzetés aránylag enyhe ítélet volt számukra, de Allah Gondoskodása még egy lehetőséget adott nekik ebben az életben még akkor is, ha áruló ellenségek voltak. Két évvel később testvéreik a Banu Quraizah nemzetségből nem tanultak példájukból, ezért rájuk más sors várt. Lásd 33:26.

[2500] The punishment of the Banu Nadir was because in breaking their plighted word with the Messenger and in actively resisting Allah's Message and supporting the enemies of that Message, they rebelled against him. For such treason and rebellion, the punishment is severe, and yet in this case it was seasoned with Mercy.

Banu Nadir büntetésének alapja az általuk adott szó és egyezség megsértése volt, amit a Prófétával kötöttek. Ezzel nyíltan szembeszálltak Allah Üzenetével és támogatták az Üzenet a legelvetemültebb ellenségeit. Egy ilyen tettért komoly büntetés jár, de ebben az esetben Kegyelmet kaptak.

مَا قَطَعْتُم مِّن لِّينَةٍ أَوْ تَرَكْتُمُوهَا قَائِمَةً عَلَى أُصُولِهَا فَبِإِذْنِ اللَّهِ وَلِيُخْزِيَ الْفَاسِقِينَ ﴿٥﴾

5. Whether ye cut down (O ye Muslim!) The tender palm-trees, or ye left them standing on their roots, it was by leave of Allah, and in order that He might cover with shame the rebellious transgresses[2501].

5. Akár kivágjátok a zsenge pálmafákat, akár meghagyjátok azokat töveiken állni, ez Allah engedelmével megy végbe azért, hogy Ő becstelenítse meg a züllötteket[2501].

وَمَا أَفَاء اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ مِنْهُمْ فَمَا أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ وَلَكِنَّ اللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ عَلَى مَن يَشَاء وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٦﴾

6. What Allah has bestowed on His Messenger (and taken away) from them - for this ye made no expedition with either cavalry or camelry: but Allah gives power to His apostles over any He pleases: and Allah has power over all things[2502].

6. Amit Allah az Ő Prófétájának adott és tőlük (elvett), erre nem vonultatok ki lovaitokon, harci tevéiteken, de Allah arra ad hatalmat az Ő Prófétáinak, amire Ő akarja. Mert bizony, Allah Mindenre Képes[2502].

مَّا أَفَاء اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَى فَلِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ كَيْ لَا يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ الْأَغْنِيَاء مِنكُمْ وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانتَهُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٧﴾

7. What Allah has bestowed on His Messenger (and taken away) from the people of the townships,- belongs to Allah,- to His Messenger and to kindred and orphans, the needy and the wayfarer; In order that it may not (merely) make a circuit between the wealthy among you. So take what the Messenger assigns to you, and deny yourselves

---

[2501] The unnecessary cutting down of fruit trees or destruction of crops, or any wanton destruction whatever in war, is forbidden by the law and practice of Islam. But some destruction may be necessary for putting pressure on the enemy, and to that extent it is allowed. But as far as possible, consistently with that objective of military operations, such trees should not be cut down.

Az Iszlám törvényei tiltják még háború esetén is a szükségtelen fakivágásokat, termény megsemmisítéseket és bármi más károkozást. Az ellenségre való nyomásgyakorlás miatt, azonban, ha elkerülhetetlen, akkor korlátok közt megengedhető. Az Iszlám későbbi időszakában a seregek mindig tartották magukat ezekhez az előírásokhoz és sértetlenül hagyták Allah gondviselésének eszközeit.

[2502] Neither cavalry nor troops mounted on camels were employed in the siege. In fact, the enemy surrendered at the first onset. See 59:2,

Se lovasságot, se harci tevéket nem kellett bevetni az ostrom idején. Banu Nadir az első alkalommal megadta magát. Lásd: 59:2.

that which he withholds from you. And fear Allah. for Allah is strict in Punishment.[2503]

7. Amit Allah az Ő Prófétájának adott (és elvett) a város népétől, az Allahot, az Ő Prófétáját, hozzátartozókat, árvákat, szegényeket, vándorokat illeti, hogy ne (csak) gazdagjaitok között legyen (ezeknek) forgalma. Amit a Próféta adott, vegyétek el, s mitől eltiltott titeket, azzal hagyjatok fel. Őrizkedjetek Allahtól, mert bizony Allah Szigorú Büntető[2503].

لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِن دِيارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا وَيَنصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُوْلَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ﴿٨﴾

8. (Some part is due) to the indigent Muhajirs, those who were expelled from their homes and their property, while seeking Grace from Allah and (His) Good Pleasure, and aiding Allah and His Messenger. such are indeed the sincere ones[2504]:-

8. (Rész illeti) a nélkülöző Muhadzsirokat, kiket elűztek otthonaikból, vagyonukból, keresik Allah Bőkezűségét és (az Ő) Megelégítését. Ők (mindig) Allah és az Ő Prófétájának pátját fogják. Ezek ők, az igazak[2504],-

وَالَّذِينَ تَبَوَّؤُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِن قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِّمَّا أُوتُوا وَيُؤْثِرُونَ عَلَى أَنفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ وَمَن يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُوْلَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٩﴾

9. But those who before them, had homes (in Medina) and had adopted the Faith,- show their affection to such as came to them for refuge, and entertain no desire in their

---

[2503] The Jews had originally come from outside Arabia, and seized on the land near Madinah. They refused to adapt themselves to the people of Arabia. But the word "Fai" is here understood in a technical sense, as meaning property abandoned by the enemy or taken from him without a formal war. In that sense it is distinguished from "Anfal, or spoils, taken after actual fighting, about which see 8:1.
"Belongs to Allah": i.e., to Allah's Cause; and the beneficiaries are further detailed. No shares are fixed; they depend upon circumstances, and are left to the Judgement of the Leader. Compare a similar list of those entitled to Charity, in 2:177, but the two lists refer to different circumstances and have different beneficiaries in addition to the portion common to both.

A Zsidók eredetileg Arábián kívülről érkeztek ide és közel Medinához egy területet foglaltak el maguknak. Nem keveredtek az Arabokkal. „Fai" az Arab szövegben nem hadizsákmányt, hanem hátrahagyott ingó és ingatlan vagyont jelent. A Muszlimok nem harcban szerezték meg, ezért az „Anfal", azaz hadizsákmányra érvényes szabályok ezekre nem alkalmazhatók a szétosztáskor, amire a 8:1 ad irányelveket.
„Allahot illeti": Allah Ügyét kell, hogy szolgálja. Ezeknek kedvezményezettjeit a vers felsorolja. Nincsenek arányok, mértékek megjelölve, ebben az adott Vezető dönt helyben. A kedvezményezettek listája megfelel a Jótékonyság esetében felsorolt címekkel (2:177), ami arra utal, hogy a Jótékonyságra vonatkozó szabályok mérvadók.

[2504] The Muhajir are those who forsook their homes and property in Makkah in order to assist the holy Prophet in his migration to Madinah (Hijrah). Their devotion and sincerity were proved beyond doubt by their self-denial, and they were now to be rewarded.

A Muhadzsirok, azaz menekülők, akik házaikat, vagyonukat hátrahagyták Mekkában, csatlakoztak a Prófétához és vele együtt menekültek (Hidzsra) Medinába. Az ő eltökéltségük és önfeláldozásuk minden kétséget kizáróan viszonzást érdemelt.

hearts for things given to the (latter), but give them preference over themselves, even though poverty was their (own lot). And those saved from the covetousness of their own souls,- they are the ones that achieve prosperity[2505].

9. Kiknek őelőttük házuk volt (Medinában), befogadták a hitet, gondot fordítottak azokra, kik hozzájuk menekültek és szívükben nincs helye olyasminek, mint ami (a másikaknak) adatott meg. Maguk elé helyezik a többieket még akkor is, ha ez ínséget hoz rájuk. Ők megmenekültek saját egójuk fösvénységétől. Ezek ők, a boldogulók[2505].

وَالَّذِينَ جَاؤُوا مِن بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِّلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَؤُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١٠﴾

10. And those who came after them say: "Our Lord! Forgive us, and our brethren who came before us into the Faith, and leave not, in our hearts, rancour (or sense of injury) against those who have believed. Our Lord! Thou art indeed Full of Kindness, Most Merciful[2506]."

10. Kik utánuk jönnek, így szólnak: „Urunk! Bocsájts meg nekünk és testvéreinknek, kik előttünk tértek be a Hitbe. Ne tégy szívünkbe haragot azok iránt, kik hisznek. Urunk! Te vagy az Irgalmas, a Kegyelmes[2506].”

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نَافَقُوا يَقُولُونَ لِإِخْوَانِهِمُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَئِنْ أُخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ وَلَا نُطِيعُ فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا وَإِن قُوتِلْتُمْ لَنَنصُرَنَّكُمْ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١١﴾

11. Hast thou not observed the Hypocrites say to their misbelieving brethren among the People of the Book? - "If ye are expelled, we too will go out with you, and we will

---

[2505] This refers to the Ansar (the Helpers), the people of Madinah who accepted Islam when it was persecuted in Makkah, and who invited the holy Prophet to join them and become their Leader in Madinah.
The Helpers counted it a privilege to entertain the Refugees, and even the poor vied with the rich in their spirit of self-sacrifice. When the confiscated land and property of the Banu Nadir was divided, and the major portion was assigned to the refugees, there was not the least jealousy on the part of the Helpers.

Ők az Anszarok, (Segítők). Medinaiak voltak, akik felvették az Iszlámot, amikor még az Mekkában üldözött vallás volt. Ők hívták be magukhoz a Prófétát, hogy csatlakozzon hozzájuk és legyen a város vezetője.
Az Anszarok privilégiumnak tekintették, hogy segíthetnek a menekülőkön és még a legszegényebb közülük is gazdag lélekről tett tanúbizonyságot. A Banu Nadir kisajátított vagyonának szétosztásánál a prioritás rendjében Muhadzsirok után az Anszarok következtek.

[2506] Those that came after them: the immediate meaning would refer to later arrivals in Madinah or later accessions to Islam, compared with the early Muhajirs. But the general meaning would include all future comers into the House of Islam.

A direkt jelentés azokra utal, akik később érkeztek Medinába, vagy akik később vették fel az Iszlámot a Muhadzsirokhoz képest. Általános értelemben pedig mindenkit ez alá vehetünk, aki az Iszlám családjába tartozik.

never hearken to any one in your affair; and if ye are attacked (in fight) we will help you". But Allah is witness that they are indeed liars[2507].

11. Nem látod-e a Képmutatókat, kik így szólnak hitetlen testvéreikhez a Könyv Népe közül: „Ha elűznek titeket, mi is veletek megyünk és mi soha nem fogunk engedelmeskedni ellenetekben senkinek. Ha megtámadnak titeket, mi pártotokat fogjuk." Allah a Tanú rá, hogy hazugok[2507].

لَئِنْ أُخْرِجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَئِن قُوتِلُوا لَا يَنصُرُونَهُمْ وَلَئِن نَّصَرُوهُمْ لَيُوَلُّنَّ الْأَدْبَارَ ثُمَّ لَا يُنصَرُونَ ﴿١٢﴾

12. If they are expelled, never will they go out with them; and if they are attacked (in fight), they will never help them; and if they do help them, they will turn their backs; so they will receive no help.

12. Ha elűzik őket, nem mennek velük, ha megtámadják őket, nem fogják pártjukat. Ha pedig pátjukat fognák, hátat fordítanának és maradna párfogójuk.

لَأَنتُمْ أَشَدُّ رَهْبَةً فِي صُدُورِهِم مِّنَ اللَّهِ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا يَفْقَهُونَ ﴿١٣﴾

13. Of a truth ye are stronger (than they) because of the terror in their hearts, (sent) by Allah. This is because they are men devoid of understanding[2508].

13. Ti erősebbek vagytok (náluk) az Allahtól jövő rettegés miatt, mi szívükben honol. Ez hát, miáltal ők olyan nép, kik nem értenek[2508].

لَا يُقَاتِلُونَكُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِي قُرًى مُّحَصَّنَةٍ أَوْ مِن وَرَاء جُدُرٍ بَأْسُهُمْ بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ تَحْسَبُهُمْ جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ شَتَّى ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا يَعْقِلُونَ ﴿١٤﴾

14. They will not fight you (even) together, except in fortified townships, or from behind walls. Strong is their fighting (spirit) amongst themselves: thou wouldst think they were united, but their hearts are divided: that is because they are a people devoid of wisdom[2509].

[2507] The Jews of the Banu Nadir had been assured by the Hypocrites of Madinah of their support to their cause. They had thought that their defection from the Prophet's Cause would so weaken that cause that they would save their friends. But they never intended to undertake any act involving self-sacrifice. on their part;

Banu Nadir azt az ígéretet kapta Medina Hipokritáitól, hogy segítik majd őket ügyükben. A Hipokriták magukban azt gondolták, hogy elpártolásuk a Prófétától önmagában elegendő lesz arra, hogy meggyengítsék a Muszlimok sorait és ezzel megmenthetik barátaikat. Sosem állt azonban szándékukban semmi olyat tenni, ami részükről áldozatot követelt volna.

[2508] As construed here, the meaning is: "Ye Muslims, even if ye are weak numerically, or they may have other seeming advantages, ye are really stronger than they are, because they have a wholesome fear in their minds, and Allah sends such fear into the hearts of wrongdoers!"

Parafrázisban előadva: „Ó Muszlimok! Még ha kevesen is vagytok, és ha látszólag ellenségeitek fölénnyel bírnak veletek szemben, akkor is ti vagytok az erősebbek, mert ők belül rettegnek. Allah félelmet küld a gaztevők szíveibe!"

[2509] They have not sufficient self-confidence or élan to sustain them in a fight except under material advantages or defences. Even if they join forces, they have not sufficient trust in each other to expose themselves to open fighting.

14. Nem szállnak harcba veletek (még a ti oldalatokon sem), csak erődökké tett városokban, vagy a falak mögül. Bősz indulatot (mutatnak) magukról, azt gondolnád, egységben vannak, de szívük megosztott. Ez hát, miáltal ők nem érik fel (a bölcsességet) [2509].

كَمَثَلِ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٥﴾

15. Like those who lately preceded them, they have tasted the evil result of their conduct; and (in the Hereafter there is) for them a grievous Penalty[2510];-

15. Mint azok, kik előttük voltak nemrég. Ők megízlelték gaztetteik következményét. (A Túlvilágon) fájdalmas Büntetés vár rájuk[2510].

كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّنكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾

16. (Their allies deceived them), like the Evil One, when he says to man, "Deny Allah.: but when (man) denies Allah, (the Evil One) says, "I am free of thee: I do fear Allah, the Lord of the Worlds!"

16. (A Képmutatók olyanok), akár a Sátán, mikor így szól az emberhez: „Tagadd meg (Allahot)!" S ha az ember megtagadja (Allahot), az így szól: „Semmi közöm hozzád! Én félem Allahot, a Világok Urát!"

فَكَانَ عَاقِبَتَهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدَيْنِ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاء الظَّالِمِينَ ﴿١٧﴾

17. The end of both will be that they will go into the Fire, dwelling therein for ever. Such is the reward of the wrong-doers.

17. Mindkettőnek megtorlásul Pokol jár, miben ők mindörökkön lesznek. Ez osztályrésze a bűnösöknek.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾

A Képmutatóknak nincs önbizalmuk, ami egy Ügy megvívása érdekében mindent felülírna. Háborúba csak hadizsákmány reményében indultak. Akkor is olyan sereghez csatlakoztak, akik túlerőben voltak. Egymásban sem bíztak, ezért nyílt terepen kerülték egymást.

[2510] The immediate reference was probably to the Jewish goldsmith tribe of the Qaynuqa, who were also settled in a fortified township near Madinah. They were also punished and banished for their treachery, about a month after the battle of Badr, in which the Makkan Pagans had suffered a signal defeat, in Shawwal, A.H. 2. The Nadir evidently did not take that lesson to heart. The general meaning is that we must learn to be on our guard against the consequences of treachery and sin. No fortuitous alliances with other men of iniquity will save us.

A közvetlen jelentés a Banu Qaynuaq törzse utal. Egy Zsidó aranyműves törzs volt, akik szintén Medinában éltek a saját maguk által kialakított erődrendszerben. Őket is száműzték árulásuk miatt, a Badri ütközet után egy hónappal. Ezt a csatát (Hidzsra 2. Shawal hó), a Mekkai pogányok elvesztették. Banu Nadir nem tanult a leckéből. Az általános jelentés az, hogy le kell vonnunk a következtetést a mások által elkövetett bűnökből, árulásból. Nem lehet gaztevőkkel szövetséget építeni.

18. O ye who believe! Fear Allah, and let every soul look to what (provision) He has sent forth for the morrow. Yea, fear Allah. for Allah is well-acquainted with (all) that ye do.

18. Ó, kik hisznek! Őrizkedjetek Allahtól és tartsa számon a lélek azt, mit holnapjára előreküldött. Őrizkedjetek Allahtól, mert bizony, Allah Értesült arról, mit tesztek.

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ أُوْلَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿١٩﴾

19. And be ye not like those who forgot Allah. and He made them forget their own souls! Such are the rebellious transgressors[2511]!

19. Ne legyetek olyanok, mint akik elfeledték Allahot és Ő elfeledtette velük saját lelküket! Ezek ők, a züllöttek[2511]!

لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾

20. Not equal are the Companions of the Fire and the Companions of the Garden: it is the Companions of the Garden, that will achieve Felicity.

20. Nem egyenlők a Pokol gazdái a Kert gazdáival. A Kert gazdái, ők a győztesek.

لَوْ أَنزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُّتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١﴾

21. Had We sent down this Qur'an on a mountain, verily, thou wouldst have seen it humble itself and cleave asunder for fear of Allah. Such are the similitudes which We propound to men, that they may reflect[2512].

21. Ha ezt a Koránt rábocsátanánk egy Hegyre, látnád azt behódolni és meghasadni Allahtól való félelmében. Ezek a példákat vetjük fel az embereknek, hátha tán elgondolkodnak[2512].

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿٢٢﴾

22. Allah is He, than Whom there is no other god;- Who knows (all things) both secret and open; He, Most Gracious, Most Merciful.

[2511] To forget Allah is to forget the only Eternal Reality. As we are only reflected realities, how can we understand or do justice to or remember ourselves, when we forget the very source of our being?

Allahot elfelejteni, egyet tesz az Örök Valóság elfeledésével. Mi csupán a valóság kivetítődései vagyunk. Hogy érthetjük meg a világot, vagy tehetünk igazságot ebből a pozícióból, ha létünk forrásáról megfeledkezünk?

[2512] There are two ideas associated in men's minds with a mountain: • one is its height, • and the other that it is rocky, stony, hard, Now comes the metaphor. The Revelation of Allah is so sublime that even the highest mountains humble themselves before it. The Revelation is so powerful and convincing that even the hard rock splits asunder under it.

A Heggyel kapcsolatban két dologra asszociál az ember: 1. Magasság. 2. Köves, sziklás, kemény, tehát szilárdság, megingathatatlanság. Erre épül rá a metafora. Allah kinyilatkoztatása olyan fenséges, hogy behódol a magasság és olyan erővel tör rá, hogy meghasadnak legkeményebb sziklái.

22. Ő Allah! Nincs más Isten, csak Ő! Minden Látható és Láthatatlan Tudója! Ő a Kegyelmes, a Könyörületes.

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٢٣﴾

23. Allah is He, than Whom there is no other god;- the Sovereign, the Holy One, the Source of Peace (and Perfection), the Guardian of Faith, the Preserver of Safety, the Exalted in Might, the Irresistible, the Supreme: Glory to Allah. (High is He) above the partners they attribute to Him[2513].

23. Ő Allah! Nincs más Isten, csak Ő! A Mindenható, a Szent, a Béke, A Hit Őre, a Biztonság Letéteményese, a Nagyszerű, a Roppant, a Fenséges! Legyen Dicső Allah azok felett, kiket Hozzá társítanak[2513].

هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاء الْحُسْنَى يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٤﴾

24. He is Allah, the Creator, the Evolver, the Bestower of Forms (or Colours). To Him belong the Most Beautiful Names: whatever is in the heavens and on earth, doth declare His Praises and Glory: and He is the Exalted in Might, the Wise.

24. Ő Allah! A Teremtő, az Formáló, a Képre Alakító! Neki vannak a Legszebb Nevei. Őt dicséri minden, mi az Egeken és Földön van. Ő a Nagyszerű, a Bölcs.

[2513] This phrase is repeated from the last verse in order to lead us to the contemplation of some other attributes of Allah, after we have realized those which form our fundamental conceptions of Allah.

A Monoteizmust megerősítő felvezetést követően Allah Nevei következnek, melyek mind az Ő attribútumai. Minden egyes név Őt testesíti meg azokkal a tulajdonságokkal, miket a szavak nem tudnak leírni, és ha leírnak, akkor emberi elme azokat nem tudja felfogni.

60. AL-MUMTAHINA (SHE THAT IS TO BE EXAMINED-MEGVIZSGÁLT ASSZONY)

Introduction to Surah Al-Mumtahina (She That Is To Be Examined)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

In verse 10 of this Surah, it has been enjoined that the women who emigrate to *dar al-Islam* (the Islamic State) and claim to be Muslims, should be examined hence the title *Al-Mumtahinah*. The word is pronounced both as *mumtahinah* and as *mumtahanah*, the meaning according to the first pronunciation being "the Surah which examines", and according to the second, "the woman who is examined."

Period of Revelation

The Surah deals with two incidents, the time of the occurrence of which is well known historically. The first relates to Hadrat Hatib bin Abz Balta'a, who, a little before the conquest of Makkah, had sent a secret letter to the Quraish chiefs informing them of the Holy Prophet's intention to attack them. The second relates to the Muslim women, who had started emigrating from Makkah to Madinah, after the conclusion of the Truce of Hudaibiyah, and the problem arose whether they also were to be returned to the disbelievers, like the Muslim men, according to the conditions of the Truce. The mention of these two things absolutely determines that this Surah came down during the interval between the Truce of Hudaibiyah and the Conquest of Makkah. Besides, there is a third thing also that has been mentioned at the end of the Surah to the effect; What should the Holy Prophet (upon whom be Allah's peace) make the women to pledge when they come to take the oath of allegiance before him as believers? About this part also the guess is that this too was sent down some time before the conquest of Makkah, for after this conquest a large number of the Quraish women, like their men, were going to enter Islam simultaneously and had to be administered the oath of allegiance collectively.

Bevezetés az Al-Mumtahina (Megvizsgált Asszony) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szúra 10-ik verse arról rendelkezik, ha egy asszony a *Darul Iszlámba,* azaz a Muszlimok táborába, városába távozik, akkor meg kell vizsgálni, ki kell kérdezni. Ez a Szúra címe.

A kinyilatkoztatás ideje

A Szúra két esettel foglalkozik, melyek megtörténte történelmi tény. Az első Hatib bin Balta'a-val kapcsolatos, aki röviddel Mekka visszafoglalása előtt levelet írt Quraish főembereinek. Ebben arról tájékoztatta őket, hogy a Próféta (béke reá) meg akarja támadni őket. A második egy Muszlim nővel történt, aki Mekkából Medinába emigrált a Hudaibiyahi egyezség megkötése után. Az egyezségben van egy pont, miszerint a Prófétának ki kell azokat a migránsokat adni, akik a békekötés után Mekkából érkeznek Medinába. Az merült fel, hogy nőket is vissza kell ebben az esetben adni, vagy csak férfiakat? A két eset jelzi, hogy a Szúra a Hudaybiyahi béke után és Mekka visszafoglalása előtt nyilatkoztatott ki. Egy harmadik esetről is említést tesz a Szúra. Miként tetet fogadalmat a Próféta (béke reá) a nőkkel, ha ők hűségesküt akarnak tenni rá? Ez szintén Mekka visszafoglalása előtti rendelkezés, mert a Mekkai eseményt követően nagy számban jelentek meg asszonyok a Próféta előtt, akik csoportosan kívántak hűségesküt tenni neki.

60. Al-Mumtahina	60. Al-Mumtahina
SHE THAT IS TO BE EXAMINED	**MEGVIZSGÁLT ASSZONY**
Total Verses: 13	Összes vers: 13
Revealed At: Medina	Medinai kinyilatkoztatást

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاء تُلْقُونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءكُم مِّنَ الْحَقِّ يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ وَإِيَّاكُمْ أَن تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ إِن كُنتُمْ خَرَجْتُمْ جِهَادًا فِي سَبِيلِي وَابْتِغَاء مَرْضَاتِي تُسِرُّونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَأَنَا أَعْلَمُ بِمَا أَخْفَيْتُمْ وَمَا أَعْلَنتُمْ وَمَن يَفْعَلْهُ مِنكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاء السَّبِيلِ ﴿١﴾

1. O ye who believe! Take not my enemies and yours as friends (or protectors),- offering them (your) love, even though they have rejected the Truth that has come to you, and have (on the contrary) driven out the Prophet and yourselves (from your homes), (simply) because ye believe in Allah your Lord! If ye have come out to strive in My Way and to seek My Good Pleasure, (take them not as friends), holding secret converse of love (and friendship) with them: for I know full well all that ye conceal and all that ye reveal. And any of you that does this has strayed from the Straight Path[2514].

[2514] The immediate occasion for this was a secret letter sent by one Hatib, a Muhajir, from Madinah, to the Pagans at Makkah, in most friendly terms, seeking for their protection on behalf of his children and relatives left behind in Makkah. The letter was intercepted, and he confessed the truth. He was forgiven as he told the truth and his motive did not appear to be heinous, but this instruction was given for future guidance. This was shortly before the conquest of Makkah, but the principle is of universal application. You cannot be on terms of secret intimacy with the enemies of your Faith and people, who are persecuting your Faith and seeking to destroy your Faith and you. You may not do so even for the sake of your relatives as it compromises the life and existence of your whole community.

1. Ó, kik hisznek! Ne vegyétek ellenségeimet és ellenségeiteket oltalmazókul. Feléjük vetitek szereteteteket, míg ők tagadják azt, ami eljött nektek az Igazságból. (Ezzel szemben ők) a Prófétát és titeket azért űzték el (házaitokból), mert hittetek Allahban, Uratokban! Ha Dzsihádra vonultok az Én Ügyemért, keresve Megelégedésemet és ti titokban szeretetet tápláltok irántuk, hát Én vagyok a Legjobb Tudója annak, mit eltitkoltok, és mit kinyilvánítotok. Aki ezt teszi közületek, az letévelyedett az Egyenes Útról[2514].

إِن يَثْقَفُوكُمْ يَكُونُوا لَكُمْ أَعْدَاء وَيَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ وَأَلْسِنَتَهُم بِالسُّوءِ وَوَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ ﴿٢﴾

2. If they were to get the better of you, they would behave to you as enemies, and stretch forth their hands and their tongues against you for evil: and they desire that ye should reject the Truth[2515].

2. Ha fölénybe kerülnek, ellenségeitek lesznek, majd ártással tárják szélesre kezeiket és nyelveiket ellenetekben. Azt szeretnék, ha tagadnátok[2515].

لَن تَنفَعَكُمْ أَرْحَامُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٣﴾

3. Of no profit to you will be your relatives and your children on the Day of Judgment: He will judge between you: for Allah sees well all that ye do.

3. Nincs hasznotokra a Feltámadás Napján rokonságotok, sem fiaitok. Ő ítél köztetek! Allah Látója annak, mit tesztek.

قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَاء مِنكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاء أَبَدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا

A vers Hatib esetére utal. Hatib egy Muhadzsir volt, aki Medinából egy levelet küldött a Mekkai Pogányoknak. Baráti stílusban arra kérte őket, hogy legyenek oltalmazói családjának, gyermekeinek, rokonainak, akiket Mekkában hagyott. A levelet elfogták és ő bevallotta az igazat. Mivel szándéka tiszta, őszinte volt, megbocsájtottak neki, de az eset jövőbeli rendelkezések kibocsájtását alapozta meg. Mindez nem sokkal Mekka elfoglalása előtt történt. Az általános tanulság az, hogy nem ápolhat senki intim kapcsolatot azokkal, akik a hitet üldözik és arra törekszenek, hogy követőit megsemmisítsék. Ez még rokonok érdekében sem tehető meg, mert veszélybe sodorja a közösség egészét.

[2515] Besides the question of your fidelity to your own people, even your own selfish interests require you to beware of secret intrigues with enemies. They will welcome you as cat's paw. But what will happen when they have used you and got the better of you and your people! Then they will show you their hand. And a heavy hand it will be! Not only will they injure you with their hands but with their tongues! The only words they will use for you will be "Traitors to their own"! If they intrigue with you now, it is to pervert you from the Path of Truth and righteousness and win you over to their evil ways.

Nem csak saját közösségem biztonsága, de saját önös érdekeim miatt is távol kell maradnom attól, hogy összeesküvés gyanús ügyekbe keveredjek az ellenséggel. Ők biztosan örömmel fogadnának. De mi történik akkor, hogy ha ők felhasználnak saját közösségem ellen és felülkerekednek? Akkor megnézheted mi lesz veled! Nem csak tetteikkel kerekednek feléd, hanem szavaikkal is. A legkevesebb, hogy aljasnak tartanak, aki sajátjait képes volt elárulni! Ha sikerül rávenniük az ármányra, akkor sikerül letéríteni az Egyenes Ösvényről.

بِاللَّهِ وَحْدَهُ إِلَّا قَوْلَ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ لَأَسْتَغْفِرَنَّ لَكَ وَمَا أَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللَّهِ مِن شَيْءٍ رَّبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنَبْنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿٤﴾

4. There is for you an excellent example (to follow) in Abraham and those with him, when they said to their people: "We are clear of you and of whatever ye worship besides Allah. we have rejected you, and there has arisen, between us and you, enmity and hatred for ever,- unless ye believe in Allah and Him alone": But not when Abraham said to his father: "I will pray for forgiveness for thee, though I have no power (to get) aught on thy behalf from Allah." (They prayed): "Our Lord! in Thee do we trust, and to Thee do we turn in repentance: to Thee is (our) Final Goal[2516].

4. Szép példakép nektek Ábrahám és kik vele voltak. Mikor mondták népüknek: „Nincs közünk hozzátok és azokhoz, mikhez imádkoztok Allahon kívül. Megtagadunk titeket. Véget nem érő ellenségeskedés és gyűlölet ütötte fel fejét köztünk és közöttetek, amíg csak nem hisztek Allahban Egyedül." Ezzel szemben Ábrahám így szólt atyjához: „Én bizony, bűnbocsánatért fohászkodom neked, mert nincs semmi hatalmam Allahtól, mivel érted tehetnék." (Majd így fohászkodtak): „Urunk! Rád hagyatkoztunk és Hozzád fordulunk bűnbánattal. Hozzád vezet a Vég[2516]."

رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلَّذِينَ كَفَرُوا وَاغْفِرْ لَنَا رَبَّنَا إِنَّكَ أَنتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٥﴾

5. "Our Lord! Make us not a (test and) trial for the Unbelievers, but forgive us, our Lord! for Thou art the Exalted in Might, the Wise[2517]."

5. „Urunk! Ne tégy minket ki a hitetlenekkel szembeni megpróbáltatásnak, bocsájts meg nekünk! Ó, Urunk! Te vagy a Nagyszerű, a Bölcs[2517]!"

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَن كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٦﴾

6. There was indeed in them an excellent example for you to follow,- for those whose hope is in Allah and in the Last Day. But if any turn away, truly Allah is Free of all Wants, Worthy of all Praise.

[2516] See 9:114. Abraham was tender-hearted, and loyal to his father and his people. He warned them against idolatry and sin, and prayed for his father, but when his father and his people became open enemies of Allah, Abraham entirely dissociated himself from them, and left his home, his father, his people, and his country. Those with him were his believing wife and nephew Lut and any other Believers that went into exile with him.

Lásd 9:114. Ábrahám lágyszívű ifjúként lojális volt apjához és népéhez. Figyelmeztette őket a bálványimádás bűnére és imádkozott apjáért. Mikor apja és népe nyíltan Allah ellenségei lettek, Ábrahám elhatárolódott tőlük, elhagyta apját, népét, földjét. Csak hívő felesége, unokaöccse, Lót és pár követője tartott vele az önkéntes száműzetésben.

[2517] In 2:102 Harut and Marut were a trial to test the righteous who trusted in Allah from the unrighteous who resorted to evil and superstition. Here the prayer to Allah is that we should be saved from becoming so weak as to tempt the Unbelievers to try to attack and destroy us.

A 2:102-ben Harut és Marut tették próbára azokat, kik hitüket Allahba helyezték és különültek el azoktól, kik a hiedelmek és babonák követésénél maradtak. A fohász ebben a versben arra kéri Allahot, hogy védjen meg minket a hitetlenek megkísértésétől, hogy eszköz legyünk kezükben a győzelmükhöz.

6. Mert bizony, ők szép példaképek számotokra: azoknak, kik (minden) reményüket Allahba vetik a Végítélet Napján. Ki elfordul, hát Allah! Ő nem szorul senkire! Ő méltó a dicsőítésre!

عَسَى اللَّهُ أَن يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِينَ عَادَيْتُم مِّنْهُم مَّوَدَّةً وَاللَّهُ قَدِيرٌ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٧﴾

7. It may be that Allah will grant love (and friendship) between you and those whom ye (now) hold as enemies. For Allah has power (over all things); And Allah is Oft-Forgiving, Most Merciful[2518].

7. Meglehet, hogy Allah szeretetet tesz meg köztetek és azok közt kikkel (most) ellenségeskedtek. Allah erre Képes! Allah a Megbocsájtó, a Kegyelmes[2518].

لَا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُوكُم مِّن دِيَارِكُمْ أَن تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿٨﴾

8. Allah forbids you not, with regard to those who fight you not for (your) Faith nor drive you out of your homes, from dealing kindly and justly with them: for Allah loveth those who are just[2519].

8. Allah nem tilt el titeket attól - kik nem hitetekkel állnak harcban és nem űznek el házaitokból-, hogy Méltányosan, Igazságosan bánjatok velük. Mert bizony, Allah szereti azokat, kik Igazságosak[2519].

إِنَّمَا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَاتَلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَأَخْرَجُوكُم مِّن دِيَارِكُمْ وَظَاهَرُوا عَلَى إِخْرَاجِكُمْ أَن تَوَلَّوْهُمْ وَمَن يَتَوَلَّهُمْ فَأُوْلَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٩﴾

9. Allah only forbids you, with regard to those who fight you for (your) Faith, and drive you out of your homes, and support (others) in driving you out, from turning to them (for friendship and protection). It is such as turn to them (in these circumstances), that do wrong.

9. Allah azoktól tilt el titeket, kik hitetekkel állnak harcban, elűznek házaitokból, másokat is rávesznek a ti elűzetésetekre, csak hogy hozzájuk forduljatok (oltalomért). Kik hozzájuk fordulnak (oltalomért), ezek ők, az elkárhozottak.

[2518] Apparent religious hatred or enmity or persecution may be due to ignorance or over-zeal in a soul, which Allah will forgive and use eventually in His service, as happened in the case of Hadhrat 'Umar, who was a different man before and after his conversion.

Vallás elleni düh vagy ellenségeskedés vagy üldözés, lehet, hogy tudatlanság, túlzott buzgalom eredménye, melyeket későbbiekben Allah megbocsájt. Ez történt Omarral, aki az Iszlám felvétele után összehasonlíthatatlanul más ember lett.

[2519] Even with Unbelievers, unless they are rampant and out to destroy us and our Faith, we should deal kindly and equitably, as is shown by our holy Prophet's own example.

Függetlenül attól, hogy a hitetlenek hitünk elpusztítására törekednek, a Méltányosság és Igazságosság elve alapján kell bánni velük. A Próféta maga járt elől ilyen példák mutatásával.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا جَاءكُمُ الْمُؤْمِنَاتُ مُهَاجِرَاتٍ فَامْتَحِنُوهُنَّ اللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِهِنَّ فَإِنْ عَلِمْتُمُوهُنَّ مُؤْمِنَاتٍ فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ لَا هُنَّ حِلٌّ لَّهُمْ وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ لَهُنَّ وَآتُوهُم مَّا أَنفَقُوا وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ أَن تَنكِحُوهُنَّ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ وَلَا تُمْسِكُوا بِعِصَمِ الْكَوَافِرِ وَاسْأَلُوا مَا أَنفَقْتُمْ وَلْيَسْأَلُوا مَا أَنفَقُوا ذَلِكُمْ حُكْمُ اللَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾

10. O ye who believe! When there come to you believing women refugees, examine (and test) them: Allah knows best as to their Faith: if ye ascertain that they are Believers, then send them not back to the Unbelievers. They are not lawful (wives) for the Unbelievers, nor are the (Unbelievers) lawful (husbands) for them. But pay the Unbelievers what they have spent (on their dower), and there will be no blame on you if ye marry them on payment of their dower to them. But hold not to the guardianship of unbelieving women: ask for what ye have spent on their dowers, and let the (Unbelievers) ask for what they have spent (on the dowers of women who come over to you). Such is the command of Allah. He judges (with justice) between you. And Allah is Full of Knowledge and Wisdom[2520].

10. Ó, kik hisznek! Ha jönnek hozzátok hívő asszonyok, menekülők, állítsátok őket vizsga elé. Allah a Legjobb Tudója hitüknek. Ha megbizonyosodtatok afelől, hogy hívő asszonyok, ne küldjétek vissza őket a hitetlenekhez. (A törvény ereje által) ők nem megengedettek számukra (feleségként) és

[2520] Under the treaty of Hudaybiyah women under guardianship (including married women), who fled from the Quraish in Makkah to the Prophet's protection at Madinah were to be sent back. But before this Ayah was issued, the Quraish had already broken the treaty, and some instruction was necessary as to what the Madinah Muslims should do in those circumstances. Muslim women married to Pagan husbands in Makkah were oppressed for their Faith, and some of them came to Madinah as refugees. After this, they were not to be returned to the custody of their Pagan husbands at Makkah, as the marriage of believing women with non-Muslims was held to be dissolved if the husbands did not accept Islam. But in order to give no suspicion to the Pagans that they were badly treated as they lost the dower they had given on marriage, that dower was to be repaid to the husbands. Thus, helpless women refugees were to be protected at the cost of the Muslims.
A non-Muslim woman, in order to escape from her lawful guardians in Makkah, might pretend that she was a Muslim. The true state of her mind and heart would be known to Allah alone. But if the Muslims, on an examination of the woman, found that she professed Islam, she was to have protection.

A Hudaybiyahi békekötés egyik pontja volt, hogy azokat a hívőket, férfiakat és nőket, akik Mekkából Medinába szöknek az egyezmény aláírását követően, ki kell adni a Mekkaiaknak. Mielőtt ez az Áya kinyilatkoztatott Quraish, megszegte az egyezményt és ez lehetőséget adott a Medinai Muszlimoknak, hogy pár módosítást átvezessenek. Ha egy Muszlim asszonynak Mekkában pogány férje volt, ő nem gyakorolhatta hitét. Közülük páran átszöktek Medinába és menedéket kértek. Ettől kezdve nem lehetett őket kiadni Mekkai pogány férjeiknek, mert a házasság hívő asszony és hitetlen férfi között addig nem törvényes, míg a férfi fel nem veszi az Iszlámot. Annak érdekében, hogy a pogányok ne vádaskodjanak amiatt, hogy jogsérelem éri őket, mivel az asszony elszökésével elvesztették a hozományt, amit házasságkötéskor adtak, ezért ezt az összegez ki kellett fizetni az otthagyott férjeknek. A védtelen Muszlim asszonyokat a Muszlimok költségén védték meg és mentették át.
Egy nem Muszlim nő, aki el akarta hagyni jogos férjét Mekkában, a befogadása érdekében azt színlelhette, hogy Muszlim. Hogy ki ő igazán, csak Allah tudta egyedül. Akkor viszont, ha a Muszlimok vizsga elé állították az asszonyt és meggyőződtek róla, hogy gyakorolja hitét, akkor védelmet élvezhetett.

azok (hitetlenek) sem megengedettek számukra (férjnek). Adjátok meg (a hitetleneknek) azt, mit költöttek rájuk (hozományt) és nem vétek számotokra, ha feleségül veszitek őket, miután megadtátok nekik járandóságukat (hozományt). Ne tartsátok meg a köteléket hitetlen asszonyokkal. Kérjétek vissza, mit rájuk költöttetek (hozományt) és a (hitetlenek is) hadd kérjék tőletek el azt, amit azokra költöttek (akik hozzátok átjöttek). Ez Allah Ítélete. Ő Ítél köztetek! Allah a Mindentudó, a Bölcs[2520].

وَإِن فَاتَكُمْ شَيْءٌ مِّنْ أَزْوَاجِكُمْ إِلَى الْكُفَّارِ فَعَاقَبْتُمْ فَآتُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ أَزْوَاجُهُم مِّثْلَ مَا أَنفَقُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنتُم بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾

11. And if any of your wives deserts you to the Unbelievers, and ye have an accession (by the coming over of a woman from the other side), then pay to those whose wives have deserted the equivalent of what they had spent (on their dower). And fear Allah, in Whom ye believe.

11. Ha asszonyaitok közül átállnak a hitetlenekhez és ti hozzáfértetek (asszonyhoz, aki a túloldalról állt át), akkor annyit fizessetek azoknak, kiket elhagytak, amennyit ők fizettek értük (hozományként). Őrizkedjetek Allahtól, Kiben hisztek!

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءكَ الْمُؤْمِنَاتُ يُبَايِعْنَكَ عَلَى أَن لَّا يُشْرِكْنَ بِاللَّهِ شَيْئًا وَلَا يَسْرِقْنَ وَلَا يَزْنِينَ وَلَا يَقْتُلْنَ أَوْلَادَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ بِبُهْتَانٍ يَفْتَرِينَهُ بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْصِينَكَ فِي مَعْرُوفٍ فَبَايِعْهُنَّ وَاسْتَغْفِرْ لَهُنَّ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢﴾

12. O Prophet! When believing women come to thee to take the oath of fealty to thee, that they will not associate in worship any other thing whatever with Allah, that they will not steal, that they will not commit adultery (or fornication), that they will not kill their children, that they will not utter slander, intentionally forging falsehood, and that they will not disobey thee in any just matter,- then do thou receive their fealty, and pray to Allah for the forgiveness (of their sins): for Allah is Oft-Forgiving, Most Merciful[2521].

[2521] Now come directions as to the points on which women entering Islam should pledge themselves. Similar points apply to men, but here the question is about women, and especially such as were likely, in those early days of Islam, to come from Pagan society into Muslim society in the conditions discussed in notes above. A pledge on these points would search out their real motives: 1. to worship none but Allah; 2. not to steal; 3. not to indulge in sex outside the marriage tie; 4. not to commit infanticide; (the Pagan Arabs were prone to female infanticide): 5. not to indulge in slander or scandal; and 6. generally, to obey loyally the law and principles of Islam. The last was a comprehensive and sufficient phrase, but it was good to indicate also the special points to which attention was to be directed in those special circumstances. Obedience was of course to be in all things just and reasonable: Islam requires strict discipline but not slavishness.
"That they will not utter slander intentionally forging falsehood". Literally, "...nor produce any lie that they have devised between their hands and feet,". These words mean that they should not falsely attribute the paternity of their illegitimate children to their lawful husbands thereby adding to the monstrosity of their original sin of infidelity.

Felsorakoznak azok a kötelezettségek, melyeknek meg kellett felelniük az asszonyoknak, ha az Iszlámot fel akarták venni. Ugyanez vonatkozott a férfiakra is. Ne feledjük, hogy az Iszlám korai szakaszában vagyunk, ahogy a pogány világ örökségének az elhagyásáról is nyilatkozniuk kellett: 1. Az ima egyedül Allahot illeti. 2. Nem lophatnak. 3. Házassági köteléken kívül nem gyakorolhatnak nemi életet. 4. Nem ölhetik meg

12. Ó, Próféta! Ha jönnek hozzád a hívő asszonyok hűségesküt tenni neked arra, hogy nem fognak társat állítani Allahnak egyáltalán, nem fognak lopni, nem paráználkodnak, nem ölik meg gyermekeiket, nem terjesztenek rágalmakat, sem általuk koholt hazugságokat, nem lesznek engedetlenek veled igazság dolgában, hát fogadd el hűségesküjüket és kérd számukra Allah bűnbocsánatát. Mert bizony, Allah a Megbocsájtó, a Könyörületes[2521].

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَئِسُوا مِنَ الْآخِرَةِ كَمَا يَئِسَ الْكُفَّارُ مِنْ أَصْحَابِ الْقُبُورِ ﴿١٣﴾

13. O ye who believe! Turn not (for friendship) to people on whom is the Wrath of Allah, of the Hereafter they are already in despair, just as the Unbelievers are in despair about those (buried) in graves[2522].

13. Ó, kik hisznek! Ne forduljatok (barátságért) a néphez kik kihívták maguk ellen Allah haragját. Az ő kétségeik a Túlvilág felé olyanok, mint a hitetlenek kétségei a sírokba temetettek felé[2522].

gyermekeiket (a pogány Arabok megölték elsőszülött lányaikat). 5. Nem terjeszthetnek rágalmakat, hazugságokat. 6. Betartják az Iszlám előírásait, törvényeit, elveit. Ez az utolsó meglehetősen általános, de módot ad a későbbi időszakban hozott határozatok elhelyezésére e ponton belül. Mindehhez engedelmesség párosul, ami az Iszlámban nem tévesztendő össze a rabszolgasággal, vagy szolgalelkűséggel.
„Nem terjesztenek rágalmakat, sem általuk koholt hazugságokat". Az eredeti Arab szövegben szó szerint a következő szerepel: „nem állítanak elő hazugságokat, miket kezeikkel és lábaikkal keltettek életre". Ez azt jelenti, hogy nem tulajdoníthatják törvénytelen gyermekük apaságát törvényes férjüknek, hogy ezzel is tetézzék hűtlenségük bűnét.

[2522] So, we come back to the theme with which we started in this Surah: that we should not turn for friendship and intimacy to those who break Allah's Law and are outlaws in Allah's Kingdom.

Visszakanyarodunk az eredeti témához. Nem kereshetjük azok intim kapcsolatát, akik Allah Törvényeit megszegik és Allah Királyságának kivetettjei.

61. AS-SAF (THE RANKS-SOROK)

Introduction to Surah As-Saf (The Ranks)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah derives its name from the sentence *yuqatiluna fi sabil-i- hlsaff-an* of verse 4; thereby implying that it is a Surah in which the word *saff* occurred.

Period of Revelation

It could not be known from any reliable tradition, but a study of its subject-matter shows that this Surah probably was sent down in the period closely following the Battle of Uhud, for by reading between the lines perceives a clear description of the conditions that prevailed in that period.

Theme and Subject Matter

Its theme is to exhort the Muslims to adopt sincerity in Faith and to struggle with their lives in the cause of Allah. It is addressed to the Muslims with weak faith as well as those who had entered Islam with a false profession of the Faith and also those who were sincere in their profession. Some verses are addressed to the first two groups, some only to the hypocrites, and some only to the sincere Muslims. The style itself shows where one particular group has been addressed and where the other. At the outset the believers have been warned to the effect; "Allah indeed hates those people who say one thing and do another, and He indeed loves. those who fight in the cause of the Truth, standing like a solid structure, against the enemies of Allah."

Bevezetés az Asz-Szaf (Sorok) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szúra negyedik versében olvasható: *yukatiluna fi sabil-i-hisaff-an.* (Küzdenek az Ő útján sorokba rendezetten). Innen ered a Szúra címe.

A kinyilatkoztatás ideje

Megbízható Hadisz hiányában csak a tartalom adhat arra útmutatást, hogy ez a Szúra feltehetőleg az Uhudi ütközetet követő periódusban nyilatkoztathatott ki. A sorok között olvasva felfedezhetőek az erre az időszakra jellemző körülmények.

Mondanivaló

Ebben a Szúrában a Muszlimok buzdítást és figyelmeztetést kapnak hitük komolyan vételére. Felhívás hangzik el az Allah útján való küzdelemre életük és vagyonuk áldozatvállalásával. A Muszlimok minden csoportjához szól. Azokhoz, kiknek gyenge a hitük, azokhoz, kik az Iszlámba érdekből léptek be és azokhoz is, kik komolyan elkötelezték magukat a Hit iránt. Néhány vers az első csoporthoz, néhány a hipokritákhoz és néhány a komoly Muszlimokhoz intézi szavait. A stílusból érezhető, éppen melyik társaság kapja az üzenetet. Az általános intés a hívők felé így hangzik: „Allah gyűlöli azt, aki egy dolgot mond és mást csinál. Szereti viszont azokat, kik az Igazság útján küzdenek és rendíthetetlenek, mint a kőszikla Allah ellenségeivel szemben.”

61. As-Saff	61. Asz-Szaf
THE RANKS, BATTLE ARRAY	**SOROK**
Total Verses: 14	Összes vers: 14
Revealed At: Medina	Medinai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾

1. Whatever is in the heavens and on earth, let it declare the Praises and Glory of Allah. for He is the Exalted in Might, the Wise.
1. *Zengje Allah Dicséretét minden, ami az Egeken és Földön van, mert Ő a Nagyszerű, a Bölcs.*

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٢﴾

2. O ye who believe! Why say ye that which ye do not[2523]?
2. *Ó, kik hisznek! Miért mondotok olyat, amit nem tesztek[2523]?*

كَبُرَ مَقْتًا عِندَ اللَّهِ أَن تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٣﴾

3. Grievously odious is it in the sight of Allah that ye say that which ye do not.
3. *Szerfelett viszolyogtató Allahnál, ha olyat mondotok, amit nem tesztek.*

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَأَنَّهُم بُنيَانٌ مَّرْصُوصٌ ﴿٤﴾

4. Truly Allah loves those who fight in His Cause in battle array, as if they were a solid cemented structure.
4. *Mert bizony, Allah azokat szereti, kik az Ő Útján harcolnak sorokba rendezve. Ők olyanok, mint a szilárd építmények.*

[2523] At Uhud there was some disobedience and therefore breach of discipline. People had talked much, but had failed to back up their resolution in words with firmness in action. See 3:121. But on all occasions when men's deeds are not commensurate with their words, their conduct is odious in the sight of Allah, and it is only due to Allah's Mercy if they are saved from disaster.

Uhudi csatában a Muszlimok táborában sok visszásság fordult elő. Parancsot tagadtak meg és megszegték az engedelmességi szabályokat. Az emberek túl sokat beszéltek és nem voltak képesek beváltani ígéreteiket. Lásd 3:121. Allah számára gyűlöletes, ha az ember szavai nincsenek arányban tetteivel. Csak Allah kegyelmének volt köszönhető, hogy akkor a Muszlimok megmenekültek a pusztulástól.

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ لِمَ تُؤْذُونَنِي وَقَد تَّعْلَمُونَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ فَلَمَّا زَاغُوا أَزَاغَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٥﴾

5. And remember, Moses said to his people: "O my people! why do ye vex and insult me, though ye know that I am the apostle of Allah (sent) to you?" Then when they went wrong, Allah let their hearts go wrong. For Allah guides not those who are rebellious transgressors[2524].

5. Mikor mondta Mózes az ő népének: „Ó nép! Miért gyötörtök engem, ha tudjátok, hogy én a ti Prófétátok vagyok Allahtól?" Mikor elhajlottak, Allah is görbén hagyta szíveiket. Allah nem vezeti a züllöttek népét[2524].

وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُم مُّصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَاةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِن بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ فَلَمَّا جَاءهُم بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٦﴾

6. And remember, Jesus, the son of Mary, said: "O Children of Israel! I am the apostle of Allah (sent) to you, confirming the Law (which came) before me, and giving Glad Tidings of an Messenger to come after me, whose name shall be Ahmad." But when he came to them with Clear Signs, they said, "this is evident sorcery[2525]!"

6. Mikor Jézus, Mária fia így szólt: „Ó, Izrael fiai! Én a ti Prófétátok vagyok, megerősítve azt, mi előttem volt a Tórából és örömhírét hozva annak, ki utánam jön el, kit úgy hívnak: „Ahmed." Mikor elhozta nekik a bizonyságokat, mondták: „Ez nyilvánvaló mágia[2525]!"

[2524] The people of Moses often rebelled against him, vexed his spirit, and insulted him. See 33:69, and (in the Old Testament) Num 12:1-13.

Mózes népe gyakran bosszantotta őt, vagy éppenséggel szembeszálltak vele. Lásd: 33:69; ill. Ótestamentum, Számok 12:1-13.

[2525] The mission of Jesus was to his own people, the Jews. Cf. Matt. 10:5-6. See also Matt. 15:24: "I am not sent but to the lost sheep of Israel;" also Matt. 15:26: "It is not meet to take the children's bread, and to cast it to dogs."
"Ahmad", or "Muhammad", the Praised One, is almost a translation of the Greek word Periclytos. In the present Gospel of John. 14:16, 15:26, and 16:7, the word "Comforter" in the English version is for the Greek word "Paracletos", which means "Advocate", "one called to the help of another, a kind friend", rather than "Comforter". Our doctors contend that Paracleots is a corrupt reading for Periclytos, and that in their original saying of Jesus there was a prophecy of our holy Prophet Ahmad by name. Even if we read Paraclete, it would apply to the holy Prophet, who is "a Mercy for all creatures" (21:107) and "most kind and merciful to the Believers" (9:128).

Jézus küldetése csak saját népéhez, a Zsidósághoz szólt. Máté 10:56 és Máté 15:24: „Nem küldettem, csak az Izráel házának elveszett juhaihoz." Valamint Máté 15:26: „Nem jó a fiak kenyerét elvenni, és az ebeknek vetni." „Ahmed", vagy „Mohammed" jelentése Áldott, ami megfelel a Görög Periclytos szónak. A jelenlegi János Evangélium változatokban a 14:16, 15:26 és 16:17 versekben „Vigasztaló" eljövetele szerepel, ami a Görög Paracletos szó átírása, ami valójában „Ügyvéd", vagy „aki a barátja segítségére van" jelentéssel bír és nem annyira jelent Vigasztalót. Hittudósaink meggyőződése, hogy a Paracletos, a Periclytos téves olvasásából származik és Jézus eredeti mondásaiban az Ahmed névnek megfelelő jelentés kapott helyet. Még ha Paraclete lett volna, akkor is alkalmazható lenne a Prófétára, mert azt jelentené: „Kegyelem minden teremtménynek" (21:107) és „legkedvesebb és kegyelmes a hívők felé" (9:128).

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُوَ يُدْعَى إِلَى الْإِسْلَامِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٧﴾

7. Who doth greater wrong than one who invents falsehood against Allah, even as he is being invited to Islam? And Allah guides not those who do wrong[2526].

7. Ki bűnösebb annál, mint ki kieszeli Allahra a hazug szót, mikor az Iszlámra hívják? Allah nem vezeti a bűnösök népét[2526].

يُرِيدُونَ لِيُطْفِؤُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿٨﴾

8. Their intention is to extinguish Allah's Light (by blowing) with their mouths: But Allah will complete (the revelation of) His Light, even though the Unbelievers may detest (it)[2527].

8. Ki akarják oltani szájaikkal Allah világosságát, de Allah beteljesíti az Ő világosságát, még ha ez gyűlöletes is a hitetleneknek[2527].

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴿٩﴾

9. It is He Who has sent His Messenger with Guidance and the Religion of Truth, that he may proclaim it over all religion, even though the Pagans may detest (it)[2528].

[2526] It is wrong in any case to uphold falsehoods and debasing superstitions, but it is doubly wrong when these are put forward in rivalry or opposition to the light of eternal Unity and Harmony which is Islam. Allah sends His guidance freely, but withdraws His Grace from those who willfully do wrong.

Az önmagában is rossz, ha valaki hamis hiedelmeket, babonákat követ, de az még rosszabb, ha ezeket szembeállítja, „megversenyezteti" az Iszlám magasztos eszméivel, a Monoteizmusra hívásával. Allah minden kötöttség nélkül, szabadon küldi el Útmutatását, de megvonja kegyelmét azoktól, akik szándékosan rosszul használják azt.

[2527] Allah's Light is unquenchable. A foolish, ignorant person who thinks of extinguishing it is like a rustic who wants to blow out electric light as he might blow out a rush candle!

Allah világossága kiolthatatlan. Csak egy bolond gondolhatja, hogy ha úgy fúj rá egy elektromos világításra, mintha az gyertya lenne, akkor az attól kialszik.

[2528] . "Over all religion": in the singular: not over all other religions, in the plural. There is really only one true Religion, the Message of Allah submission to the Will of Allah: this is called Islam. It was the religion preached by Moses and Jesus; it was the religion of Abraham, Noah, and all the prophets, by whatever name it may be called. If people corrupt that pure light, and call their religions by different names, we must bear with them, and we may allow the names for convenience. But Truth must prevail over all. See also 9:33, and 48:28.

„Minden vallás felett": egyes számban, tehát nem minden más vallások felett! Ugyanis csak egyetlen vallás létezik a Monoteizmusban, hiszen Isten is csak Egy! Az Egy Istennek, pedig csak Egy Üzenete lehet és annak csak Egyféleképpen lehet magunkat Alávetni! Ezt hívják Iszlámnak! Ez volt az, amit Mózes és Jézus tanított, ez volt Ábrahám, Noé és a többi Próféta hitvallása, bármi néven is illessék ezt a hitet. Ha az embereknek attól könnyebb lesz szívük, hogy más néven említik, hát legyen, hadd nevezzék úgy, ahogy akarják, szívük belátása szerint. Nem a név a lényeg. Az Igazság úgyis átüt e neveken. Lásd 9:33 és 48:28.

9. Ő az, Ki elküldte szolgálóját az Útmutatással és az Igaz Hitvallással, hogy érvényesítse azt minden vallás felett, még ha ez gyűlöletes is a bálványimádóknak[2528].

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَى تِجَارَةٍ تُنجِيكُم مِّنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿١٠﴾

10. O ye who believe! Shall I lead you to a bargain that will save you from a grievous Penalty[2529]?-

10. Ó, kik hisznek! Elvezesselek-e titeket az alkuhoz, ami megment titeket a fájdalmas Büntetéstől[2529]? -

تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١١﴾

11. That ye believe in Allah and His Messenger, and that ye strive (your utmost) in the Cause of Allah, with your property and your persons: That will be best for you, if ye but knew!

11. Hát higgyetek Allahban, az Ő Prófétájában, küzdjetek Allah Útján vagyonotokkal és önmagatokkal. Ez jobb nektek, bár tudnátok!

يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتِ عَدْنٍ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾

12. He will forgive you your sins, and admit you to Gardens beneath which Rivers flow, and to beautiful mansions in Gardens of Eternity: that is indeed the Supreme Achievement.

12. Ő megbocsájtja nektek bűneiteket, bevezet titeket a Kertekbe, mik alatt folyók futnak és az Édeni Kertek Üdvös lakjaiba. Ez a hatalmas győzelem.

وَأُخْرَى تُحِبُّونَهَا نَصْرٌ مِّنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾

13. And another (favour will He bestow,) which ye do love,- help from Allah and a speedy victory. So give the Glad Tidings to the Believers.

13. És egy másik (kegyben is részesít), mit szerettek: Allah pártfogása és a közeli győzelem. Vidd el az örömhírt a hívőknek!

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونوا أَنصَارَ اللَّهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِلْحَوَارِيِّينَ مَنْ أَنصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنصَارُ اللَّهِ فَآمَنَت طَّائِفَةٌ مِّن بَنِي إِسْرَائِيلَ وَكَفَرَت طَّائِفَةٌ فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَى عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا ظَاهِرِينَ ﴿١٤﴾

[2529] It is truly a wonderful bargain: what we are asked to give is so little; what we are promised in return is so much. There comes Allah's unbounded Bounty and Munificence.

Ez valóban gyönyörű alku: amit tőlünk kérnek, nagyon kevés, de amit kapunk cserébe az rengeteg. Ez Allah kimeríthetetlen Bőkezűsége!

14. O ye who believe! Be ye helpers of Allah. As said Jesus the son of Mary to the Disciples, "Who will be my helpers to (the work of) Allah." Said the disciples, "We are Allah's helpers!" then a portion of the Children of Israel believed, and a portion disbelieved. But We gave power to those who believed, against their enemies, and they became the ones that prevailed[2530].

14. Ó, kik hisznek! Legyetek Allah pártfogói. Amint Jézus, Mária fia mondta a tanítványoknak: „Ki lesz pártfogóm Allahhoz?" A tanítványok így szóltak: „Mi vagyunk Allah pártfogói!" Majd Izrael fiainak egy része hitt, egy másik része tagadott. Mi támogattuk ellenségeikkel szemben azokat, kik hittek és ők lettek azok, kik érvényesültek[2530].

[2530] If we seek Allah's help, we must first help Allah's Cause, i.e., dedicate ourselves to Him entirely and without reserve. This was also the teaching of Jesus, as mentioned in this verse. "Then said Jesus unto his disciples, If any man will come after me, let him deny himself, and take up his cross, and follow me." (Matt. 16:24).
A portion of the Children of Israel believed in Jesus and followed his guidance. But the greater portion of them were hard hearted. The majority seemed at first to have the upper hand but they were soon brought to their senses. Jerusalem was destroyed by Titus in A.D. 70 and the Jews have been scattered ever since. "The Wandering Jew" has become a bye-word in many literatures. On the other hand, those who followed Jesus permeated the Roman Empire, brought many new races within their circle, and through the Roman Empire, Christianity became the predominant religion of the world until the advent of Islam. So is it promised to the people of Islam: they must prevail if they adhere to the Truth. Badr (A.H. 2) was a landmark against Pagan Arabia; Qadisiya (A.H. 14) and Madain (A.H. 16) against the might of Persia: Yarmuk (A.H. 15) against the might of the Byzantine Empire in Syria; and Heliopolis (A.H. 19) against the same Empire in Egypt and Africa.

Ha Allah támogatására számítunk, első lépésben Allah Ügyéért kell tennünk. Neki kell szentelni magunkat, minden fenntartás nélkül. Ez volt Jézus tanítása is: „Ha valaki jőni akar én utánam, tagadja meg magát és vegye fel az ő keresztjét, és kövessen engem." (Máté 16:24).
Izrael fiainak egy része hitt Jézusban és követte Útmutatását. A többség azonban megkeményítette szívét. Egy ideig úgy tűnt, hogy a többség a győzedelmes, de őket is elérte végzetük. Titus az i. sz. 70-ben elfoglalta Jeruzsálemet és a Zsidók szerteszóródtak a nagyvilágban. Sok irodalmi alkotásban vált fogalommá a „vándor Zsidó". Akik Jézus követői lettek, beolvadtak a Római Birodalomba és hitükkel átitatták azt. Új népek, etnikumok kerültek be ebbe az olvasztótégelybe, végül az Iszlám eljöveteléig a Kereszténység lett a Római Birodalom államvallása. Ez az ígéret hangzik el a Muszlimoknak: „Ti kerekedtek felül, ha az Igazsághoz tapadtok!" Lásd: Badr (Hidzsra 2), győzelem Arábia Pogányai felett. Qadisziya (Hidzsra 14) és Madain (Hidzsra 16), győzelem a Perzsa Birodalom felett. Yarmuk (Hidzrsa 15), győzelem a dicsőséges Bizánci Birodalom felett Szíriában. Heliopolisz (Hidzsra 19), győzelem Egyiptom felett Afrikában.

62. AL-JUMUA (FRIDAY CONGREGATION-PÉNTEKI GYÜLEKEZET)

Introduction to Surah Al-Jumua (Friday Congregation)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

It is derived from the sentence *idha nudiya-lis-salat-imin-yaum-il- Jumu'ati* of verse 9. Although in this Surah injunctions about the Friday congregational Prayer also have been given, yet "*Jumu'ah*" is not the title of its subject-matter as a whole, but this name too, like the names of other Surahs, is only a symbolic title.

Period of Revelation

The period of the revelation of the first section (v. 1-8) is A. H. 7, and probably it was sent down, on the occasion of the conquest of Khaiber or soon after it. Bukhari, Muslim, Tirmidhi, Nasa'i and Ibn Jarir have related on the authority of Hadrat Abu Hurairah that he and other Companions were sitting in the Holy Prophet's assembly when these verses were revealed. About Abu Hurairah it is confirmed historically that he entered Islam after the truce of Hudaibiyah and before the conquest of Khaiber, and Khaiber was conquered, according to Ibn Hisham, in Muharram, and, according to Ibn Sa`d, in Jamadi al-Awwal, A.H. 7. Thus presumably Allah might have sent down these verses, addressing the Jews, when their last stronghold had fallen to the Muslims, or these might have been revealed when, seeing the fate of Khaiber, all the Jewish settlements of northern Hijaz had surrendered to the Islamic government.
The second section (v. 9-11) was sent down shortly after the emigration, for the Holy Prophet (upon whom be Allah's peace) had established the Friday congregational Prayer on the 5th day after his arrival at Madinah. The incident that has been referred to in the last verse of this section must have occurred at a time when the people had not yet received full training in the etiquette of religious congregations.

Theme and Subject Matter

As we have explained above, the two sections of this Surah were sent down in two different periods. That is why their themes as well as their audiences are different. Although there is a kind of harmony between them on account of which they have been put together in one Surah, yet we should understand their themes separately before we consider the question of their harmony.
The first section was sent down at a time when all Jewish efforts to obstruct the message of Islam during the past six years had failed. First, in Madinah as many as three of their powerful tribes had done whatever they could to frustrate the mission of the Holy Prophet, with the result that one of the tribes was completely exterminated and the other two were exiled. Then by intrigue and conspiracy they brought many of the Arab tribes together to advance on Madinah, but in the Battle of the Trench they were all repulsed. After this, Khaiber had become their stronghold, where a large number of the Jews expelled from Madinah also had taken refuge. At the time these verses were revealed, that too was taken without any extraordinary effort, and the Jews at their own request agreed to live there as tenants of the Muslims. Then, Wad-il-Qura, Fadak, Taima', Tabuk, all

surrendered one after the other, so much so that all Arabian Jews became subdued to the Islamic laws. This was the occasion when Allah Almighty once again addressed them in this Surah, and probably this was the last and final address that was directed to them in the Qur'an.
The second section that was sent down many years earlier. This section was sent down on an occasion when a trade caravan arrived in Madinah right at the time of the Friday congregational service and hearing its din and drum the audience, except for 12 men, left the Prophet's Mosque and rushed out to the caravan, although the Holy Prophet (upon whom be Allah's peace) at that time was delivering the Sermon. Thereupon it was enjoined that after the call is sounded for the Friday Prayer all trade and business and other occupations become forbidden. The believers should then suspend every kind of transaction and hasten to the remembrance of Allah. However, when the Prayer is over, they have the right to disperse in the land to resume their normal occupations.

Bevezetés az Al-Dzsumaa (Pénteki Gyülekezet) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A 9-ik versben szerepel ez a mondat: *idha nudiya-lis-salat-imin-yaum-il-Dzsumu'ati* (Ha szólítanak az imára a pénteki gyülekezet napján). A Szúrában van ugyan instrukció a közösségi imával kapcsolatban, de nem ez a fő téma, ezért ezt a címet is, akár a többi Szúra esetében, szimbolikusnak kell venni.

A kinyilatkoztatás ideje

A Szúra 1-8 versig tartó szakasza a Hidzsra 7 évében nyilatkoztatott ki Khaiber elfoglalása alkalmából. Bukhari, Muslim, Tirmidhi, Nasa'i és Ibn Dzsarir közli Abu Hurairáhra hivatkozva, hogy ő és a többi követő a Próféta Tanácsán ült, amikor ezek a versek kinyilatkoztattak. Történelmileg bizonyított, hogy Abu Hureirah a Huaybiyahi békeegyezmény után, de még Khaiber elfoglalása előtt vette fel az Iszlámot. Ibn Hisham szerint Kahibert a Hidzsra 7-ik évének Muharram havában foglalták el. Allah akkor küldte le ezeket a verseket, amikor a Zsidók utolsó erődje is elesett. Ezután a Zsidó telepek behódoltak Hidzsazban az Iszlám államnak.
A második egységet a 9-11 közötti versek adják. A Próféta (béke reá) Medinába érkezését követő ötödik napra esett a pénteki gyülekezet imája. Ekkor még a hívők nem ismerték a gyülekezeti ima protokollját. Erre vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz ez a rész.

Mondanivaló

Ahogy az előzőekben ismertettük, a Szúra két része két különböző időben nyilatkoztatott ki. Ezért két különböző témával foglalkozik, melyek más háttérben erednek. Mégis találunk összhangot a két rész között, melyet akkor fedezünk fel, ha külön-külön ismerjük a tartalmakat.
Az első rész akkor született, amikor a Zsidók minden arra irányuló próbálkozása, hogy az Iszlám üzenetének útját állják, hat év után elbukott. Medinában három erős törzsük tett meg minden tőlük telhetőt, hogy a Próféta (béke reá) küldetését ellehetetlenítsék, de ennek eredményeként az egyik törzset teljesen megsemmisítették, a másik kettőt pedig száműzték. Ez a kettő, pogány Arab törzsekkel szövetkezve összeesküvést szőtt, egyesítette az Iszlám ellenes erőket és mindent eldöntő, végső ütközetre kényszerítették Medinát. Az „Árok" csata azonban a Muszlimok győzelmét hozta és a Zsidók beszorultak Khaiberi erődjükbe. Ide száműzték Medina Zsidó lakósságát, de Khaiber Zsidó menekülteket is befogadott máshonnan. A helyzet konszolidálódott és a Zsidók a Muszlimok adófizetői lettek. Ebben a helyzetben születtek ezek a versek. Ettől kezdve Wad-il-Qura, Fadak, Taima, Tabuk behódoltak és az Arábiai Zsidók alávetették magukat az Iszlám törvényeinek. Ez volt az utolsó alkalom, hogy a Korán verseket intéz az akkor ott élő Zsidókhoz, több alkalommal már Zsidókkal kapcsolatos vers nem nyilatkoztatott ki.
A második rész sok évvel ezelőtt született. Ennek a hátterében az áll, hogy egy kereskedelmi karaván érkezett Medinába a pénteki ima idején. Ilyenkor a kereskedők nagy lármát csaptak, hogy felhívják magukra a figyelmet és a vásárlókat odacsalják. A mecsetben a Próféta (béke reá) éppen szónoklatát tartotta, de 12 ember kivételével a karaván hallatára mindenki más kirohant. Emiatt született az a rendelet, hogy imára hívás után fel kell függeszteni az üzleti és más tevékenységet és sietniük kell megemlékezni Allahról. Amikor az imának vége, mehetnek, amerre látnak és folytathatják, amit abbahagytak.

62. Al-Jumua	62. Al-Dzsumaa
THE CONGREGATION, FRIDAY	**PÉNTEKI GYÜLEKEZET**
Total Verses: 11	Összes vers: 11
Revealed At: Medina	Medinai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿١﴾

1. Whatever is in the heavens and on earth, doth declare the Praises and Glory of Allah,- the Sovereign, the Holy One, the Exalted in Might, the Wise.

1. Allah Dicsőségét zengi minden az Egeken és a Földön, Aki a Mindenható, a Szent, a Nagyszerű, a Bölcs.

هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِّنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِن كَانُوا مِن قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٢﴾

2. It is He Who has sent amongst the Unlettered an apostle from among themselves, to rehearse to them His Signs, to sanctify them, and to instruct them in Scripture and Wisdom,- although they had been, before, in manifest error[2531];-

2. Ő az, Ki az Írástudatlanokhoz Prófétát küldött közülük, hogy az Ő Áyáit recitálja nekik, gyarapítsa őket, megtanítsa nekik a Könyvet, a Bölcsességet, mert azelőtt ők valóban nyilvánvaló tévelyedésben voltak[2531];-

وَآخَرِينَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوا بِهِمْ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣﴾

[2531] The Unlettered: as applied to a people, it refers to the Arabs, in comparison with the People of the Book, who had a longer tradition of learning, but whose failure is referred to in verse 5 below. As applied to individuals, it means that Allah's Revelation is for the benefit of all men, whether they have worldly learning or not.

Írástudatlan: itt az emberekre, az Arabokra utal. Az Írás Népének hagyományai közé tartozott a tanulás. Az ő áskálódásaikat az 5. vers elemzi. Általános értelemben, Allah Kinyilatkoztatásai mindenki javát szolgálják, teljesen mindegy, hogy az illető tanult, vagy sem.

3. As well as (to confer all these benefits upon) others of them, who have not already joined them: And He is exalted in Might, Wise[2532].

3. És másoknak közülük, kik még nem csatlakoztak hozzájuk. Ő a Nagyszerű, a Bölcs[2532].

ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٤﴾

4. Such is the Bounty of Allah, which He bestows on whom He will: and Allah is the Lord of the highest bounty.

4. Ez Allah kiváltsága, miből annak ad, kinek Ő akar. Allah a Hatalmas Kiváltság Birtokosa.

مَثَلُ الَّذِينَ حُمِّلُوا التَّوْرَاةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ أَسْفَارًا بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥﴾

5. The similitude of those who were charged with the (obligations of the) Mosaic Law, but who subsequently failed in those (obligations), is that of a donkey which carries huge tomes (but understands them not). Evil is the similitude of people who falsify the Signs of Allah. and Allah guides not people who do wrong[2533].

5. Akiknek a Tóra terhe nyugszik vállukon, majd nem hordozzák azt, olyanok, mint a szamár, mely köteteket cipel. Becstelen a példája azoknak, kik meghazudtolják Allah Áyáit. Allah nem vezeti a bűnösök népét[2533].

قُلْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا إِن زَعَمْتُمْ أَنَّكُمْ أَوْلِيَاءُ لِلَّهِ مِن دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوُا الْمَوْتَ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٦﴾

6. Say: "O ye that stand on Judaism! If ye think that ye are friends to Allah, to the exclusion of (other) men, then express your desire for Death, if ye are truthful[2534]!"

[2532] Others of them: i.e., others than those among whom the holy Prophet came as a messenger. In other words, his Message is for his Arab people and his non-Arab contemporaries as well as those who live in other ages, and have no personal contact with him or his Companions.

„Másoknak közülük”: Másoknak, mint akikhez a Próféta eljött közvetlenül. Más szavakkal: az Üzenet az Arabokhoz és nem-Arabokhoz egyaránt szól, akár kortársak, akár későbbi korokban élnek, függetlenül attól, hogy nem lehet a Prófétával és Követőivel közvetlen kapcsolatuk.

[2533] The Children of Israel were chosen as special vehicles for Allah's Message early in history. When their descendants corrupted the Message and became guilty of all the abominations against which prophets like Isaiah inveighed with such zeal and fire, they merely became like beasts of burden that carry learning and wisdom on their backs but do not understand or profit by it.

Izrael fiai Allah Üzenetének különleges hordozói voltak a történelem korai szakaszában. Mikor leszármazottaik elkanyarodtak az Üzenettől és gyűlöletes bűnöket követtek el Prófétáikkal szemben, mint pl. Izajás, kit heves sértegetéseknek, gyalázkodásnak tettek ki, olyanokká váltak, mint egy teherhordó jószág, mely a hátán tudást, bölcsességet hordoz, de ebből semmi haszna nem származik.

[2534] Standing on Judaism is a very different thing from following the Law and Will of Allah. A claim to be a chosen people, to be the exclusive possessors of divine teaching, to be exempt from any punishment for breaches of the divine law, (cf. 2:88), is presumptuous blasphemy. It may be Judaism, but it is not in the spirit of Moses.

6. Mondd: „Ó, kik a Judaizmus vallói! Ha azt hiszitek, hogy ti vagytok az Allahhoz közeliek a többi emberen kívül, akkor kívánjátok a halált, ha igazak vagytok[2534]!"

وَلَا يَتَمَنَّوْنَهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٧﴾

7. But never will they express their desire (for Death), because of the (deeds) their hands have sent on before them! and Allah knows well those that do wrong!

7. De ők ezt nem kívánják soha (tetteik) miatt, miket kezeik előreküldött. Allah Tudja, kik a bűnösök!

قُلْ إِنَّ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلَاقِيكُمْ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَى عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾

8. Say: "The Death from which ye flee will truly overtake you: then will ye be sent back to the Knower of things secret and open: and He will tell you (the truth of) the things that ye did!"

8. Mondd: „A halál, mitől menekültök, utolér titeket, majd vissza lesztek vezetve (minden) Láthatatlan és Látható Tudójához. Ő kihirdeti nektek azt, mit tettetek!"

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِن يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٩﴾

9. O ye who believe! When the call is proclaimed to prayer on Friday (the Day of Assembly), hasten earnestly to the Remembrance of Allah, and leave off business (and traffic): That is best for you if ye but knew[2535]!

Cf. 2:94-96. If they claimed to be special friends of Allah, why do they not eagerly desire death, which would bring them nearer to Allah?

Judaizmust vallani más, mint Allah akaratát és Törvényét követni. Az a kiválasztottság, melynek értelmében egy embercsoport kizárólagos joga Isten tanításának birtoklása és kivételezettséget élveznek a büntetés alól, ha az Isteni törvényeket megszegik (2:88), merész istenkáromlásnak minősül. Ez lehet, hogy Judaizmus, de nem Mózes lelkülete.
2:94-96. Ha azt vallják, hogy Allahhoz legközelebb állnak, akkor miért nem vágyják a halált, hogy közelébe kerüljenek?

[2535] Friday, is primarily the Day of Assembly, the weekly meeting of the Congregation, when we show our unity by sharing in common public worship, preceded by a Khutbah, in which the Imam (or Leader) reviews the week's spiritual life of the Community and offers advice and exhortation on good living. Notice the gradations of social contact for Muslims if they followed the wise ordinances of their Faith. 1. Each individual remembers Allah for himself or herself five or more times every day in the home or place of business, or local mosque, or open air, as the case may be. 2. On Friday in every week there is a local meeting in the central mosque of each local center, -it may be a village, or town, or ward of a big city. 3. At the two 'Ids every year, there is a large local area meeting in one center. 4. Once at least in a lifetime, where possible, a Muslim share in the vast international assemblage of the world, in the center of Islam, at the Makkan Pilgrimage.
Our teaching says: 'When the time for Jumuah Prayer comes, close your business and answer the summons loyally and earnestly, meet earnestly, pray, consult and learn by social contact; when the meeting is over, scatter and go about your business'.

9. Ó, kik hisznek! Ha Pénteki Napon (közösségi) imára szólítanak, hát igyekezzetek az Allahról való megemlékezésre. Hagyjátok a kereskedést, ez jobb nektek, bár tudnátok[2535]!

فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِن فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٠﴾

10. And when the Prayer is finished, then may ye disperse through the land, and seek of the Bounty of Allah. and celebrate the Praises of Allah often (and without stint): that ye may prosper[2536].

10. Ha bevégződött az ima, oszoljatok el a Földön és keressétek Allah Bőkezűségét. Emlékezzetek Allahra sokat, hátha tán boldogultok[2536].

وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا انفَضُّوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ قَائِمًا قُلْ مَا عِندَ اللَّهِ خَيْرٌ مِّنَ اللَّهْوِ وَمِنَ التِّجَارَةِ وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿١١﴾

11. But when they see some bargain or some amusement, they disperse headlong to it, and leave thee standing. Say: "The (blessing) from the Presence of Allah is better than any amusement or bargain! and Allah is the Best to provide (for all needs)[2537]."

11. De ha üzletet látnak, vagy mulatságot, odaözönlenek, (magadban) állva hagynak téged. Mondd: „Ami Allahnál van jobb, mint a mulatság és üzlet! Allah a Legjobb Gondoskodó[2537]!”

A Péntek, elsősorban a Gyülekezet Napja, ahol egységünket mutatjuk azzal, ha Közösségben imádkozunk. Ekkor meghallgatjuk a Vezető, az Imám heti beszédét, aki az arra a hétre eső spirituális tanításokkal látja el a Közösséget, tanácsokat és buzdítást ad a következő hétre. Ha a Muszlimok követik Hitük elrendeléseit, akkor egy fokozatos építkezés figyelhető meg. 1. Minden személy napjában ötször magában emlékezik meg Allahról otthonában, munkahelyén, a helyi mecsetben, a szabad ég alatt, ahol éppen adódik. 2. Péntekenként, tehát egy héten egyszer lehetőség adódik, hogy a város, vagy település központi mecsetében közösségi imán vegyenek részt együtt. 3. A két „Eid”, azaz ünnep, alkalmat ad arra, hogy egy évben kétszer egy nagy befogadóképességű területen többen is találkozzanak. 5. Egyszer az életben, ha mód nyílik rá, részt vesznek az Iszlám Központi Otthonában, Mekkában tartott Zarándoklaton, ahol a Világ Muszlimjai egymást erősítik, Hitben, Lélekben és Szeretetben.
Tanításunk szerint: „Ha eljön a Pénteki ima ideje, zárd be a boltot, tedd félre a munkád, válaszolj a hívő hívására és igyekezz a mecsetbe. Vedd magadhoz a tanításokat, add át magad a közösségi imának, építs társadalmi kapcsolatokat, majd, ha vége, ne időzz sokat, állj fel és menj vissza folytatni a munkádat.”

[2536] Prosperity is not to be measured by wealth or worldly gains. There is a higher prosperity, -the health of the mind and the spirit.

A boldogulás nem mérhető anyagi javakkal. Létezik egy magasabb rendű boldogulás, ami a tudat és lélek tisztaságának függvénye.

[2537] See Introduction to this Surah.

Lásd ennek az Szúrának Bevezetőjét.

63. AL-MUNAFIQOON (THE HYPOCRITES-KÉPMUTATÓK)

Introduction to Surah Al-Munafiqoon (The Hypocrites)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah takes its name from the sentence *Idha jaa kal-munafiquna* of verse 1. This is the name of the Surah as well as the title of its subject matter, for in it a review has been made of the conduct and attitude of the hypocrites themselves.

Period of Revelation

As we shall explain below this Surah was sent down either during the Holy Prophet's return journey from his campaign against Bani al- Mustaliq, or immediately after his arrival back at Madinah, and we have established by argument and research in the Introduction to Surah An-Nur that the campaign against Bani al-Mustaliq had taken place in Sha'ban A. H. 6: Thus, the date of the revelation of this Surah is determined precisely.

Historical Background

Before we mention the particular incident about which this Surah was sent down, it is necessary to have a look at the history of the hypocrites of Madinah, for the incident that occurred on this occasion was not a chance happening but had a whole series of events behind it, which ultimately led up to it.

Before the Holy Prophet's emigration to Madinah the tribes of the Aus and the Khazraj, fed up with their mutual rivalries and civil wars, had almost agreed on the leadership of one man and were making preparations to crown him their king. This was Abdullah bin Ubayy bin Salul, the chief of the Khazraj. Muhammad bin Ishaq has stated that among the people of Khazraj his authority was never contested and never had the Aus and the Khazraj rallied to one man before this. (Ibn Hisham, vol. II, p. 234)

Such were the conditions when the voice of Islam reached Madinah and the influential people of both the tribes started becoming Muslims. When before the Emigration, invitation was being extended to the Holy Prophet (upon whom be Allah'> peace) to come to Madinah, Hadarat Abbas bin Ubadah bin Nadlah Ansari wanted to defer this invitation for the reason that Abdullah bin Ubayy also might join in the declaration of allegiance and invitation to the Holy Prophet, so that Madinah might become the center of Islam by common consent. But the delegation that arrived in Makkah to declare their allegiance did not give any importance to the proposal of Abbas bin Ubadah, and a 11 its members, who included 75 men from both the tribes, became ready to invite the Holy Prophet in the face of every danger. (Ibn Hisham, vol. II, P. 89). We have given the details of this event in the Introduction to Surah Al-Anfal.

Then, when the Holy Prophet arrived in Madinah, Islam had so deeply penetrated every house of the Ansar that Abdullah bin Ubayy became helpless and did not see any other way to save his leadership than to become a Muslim himself. So, he entered Islam along with many of his followers from among the chiefs and leaders of both the tribes although their hearts were burning with rage from within. Ibn Ubayy in particular was filled with grief, for the Holy Prophet (upon whom be Allah's peace) had deprived him of his kingship. For several years his hypocritical faith and grief of being deprived of his

kingdom manifested itself in different ways. On the one hand, when on Fridays the Holy Prophet (upon whom be Allah's peace) took his seat to deliver the Sermon, Abdullah bin Ubayy would stand up and say "O people, the Messenger of Allah is present among you, by whom Allah has honored you; therefore, you should support him and listen to what he says and obey him." (Ibn Hisham, vol. III, p. 111). On the other, his hypocrisy was being exposed day by day and the true Muslims were realizing that he and his followers bore great malice against Islam, the Holy Prophet and the Muslims. Once when the Holy Prophet was passing on the way Abdullah bin Ubayy spoke to him in harsh words. When the Holy Prophet complained of it to Hadrat Sa'd bin Ubadah; he said: "O Messenger of Allah, don't be hard on him, for when Allah sent you to us we were making a diadem to crown him, and, by God, he thinks that you have robbed him of his kingdom." (Ibn Hisham vol: II, pp. 237-238). After the Battle of Badr when the Holy Prophet (upon whom be Allah's peace) invaded the Jewish tribe of Bani Qainuqa on their breaking the agreement and un provoked revolt, this man stood up in support of them, and holding the Holy Prophet by his armor, said: "These 700 fighters have been helping and protecting me against every enemy; would you cut them down in one morning? By God, I will not leave you until you pardon my clients." (Ibn Hisham, vol. III, pp. 5l- 52).
On the occasion of the Battle of Uhud this man committed open treachery and withdrew from the battlefield with 300 of his companions. One should note that at this critical moment when he so acted, the Quraish had marched upon Madinah with 3,000 troops and the Holy Prophet had marched out with only 1,000 men to resist them. Of these 1,000 this hypocrite broke away with 300 men and the Holy Prophet was left with only 700 men to meet 3,000 troops of the enemy in the field. After this incident the common Muslims of Madinah came to realize fully that he was certainly a hypocrite and his those Companions also were found who were his associates in hypocrisy. That is why when on the very first Friday, after the Battle of Uhud, this man stood up as usual to make a speech before the Holy Prophet's Sermon, the people pulled at his garment, saying "Sit down you are not worthy to say such things." That was the first occasion in Madinah when this man was publicly disgraced. Thereupon he was so filled with rage that he left the mosque jumping over the heads of the people. At the door of the Mosque some of the Ansar said to him, "What are you doing? Go back and ask the Holy Prophet (upon whom be Allah's peace) to pray for your forgiveness." He retorted "I do not, want him to pray for my forgiveness." (Ibn Hisham, vol. III, p. 111).

Then in A. H. 4 the Battle of Bani an-Nadir took place. On this occasion he and his companions supported the enemies of Islam even more openly. On the one side, the Holy Prophet (upon whom be Allah's peace) and his devoted Companions were preparing for war against their enemy, the Jews, and on the other, these hypocrites were secretly sending messages to the Jews to the effect: "Stand firm we are with you: if you are attacked, we will help you, and if you are driven out, we too will go out with you." The secret of this intrigue was exposed by Allah Himself, as has been explained in Surah Al-Hashr: 11-17 above.
But in spite of being so exposed the reason why the Holy Prophet (upon whom be Allah's peace) was still treating him kindly was that he had a large band of the hypocrites behind him. Many of the chiefs of both the Aus and the Khazraj were his supporters. At least a third of the population of Madinah consisted of his companions, as became manifest on the occasion of the Battle of Uhud. Under such conditions it was not prudent to wage a war with these internal enemies combined with the external enemies. On this very account, in spite of being fully aware of their hypocrisy the Holy Prophet continued to deal with them according to their apparent profession of faith for a long time. On the other hand, these people too neither possessed the power nor the courage to fight the believers

openly as disbelievers, or to join hands with an invader and face them in the battlefield. Apparently they were a strong hand but inwardly they had the weakness which Allah has vividly portrayed in Surah Al-Hashr: 12-14. Therefore; they thought their well-being lay only in posing as Muslims. They came to the mosque, offered the prayers gave away the *zakat*, and would make tall oral claims to the faith, which the true Muslims never felt the need to do. They would offer a thousand justifications for each of their hypocritical acts by which they would try to deceive their compatriots, the Ansar, into believing that they were with them. By these designs they were not only saving themselves from the disadvantages which could naturally accrue if they separated themselves from the Ansar brotherhood, but also taking advantage of the opportunities to make mischief which were available to them as members of the Muslim brotherhood.

These were the causes which enabled Abdullah bin Ubayy and like-minded hypocrites to get an opportunity to accompany the Holy Prophet (upon whom be Allah's peace) in his campaign against the Bani al-Mustaliq, and they simultaneously engineered two great mischiefs which could shatter the Muslim unity to pieces. However, by virtue of the wonderful training in discipline that the Muslim; had received through the pure teaching of the Quran and the companionship of the Holy Prophet (upon whom be peace) both mischiefs were stopped in time, and the hypocrites themselves were disgraced instead. One of these was the mischief that has been mentioned in Surah An-Nur above, and the other which has been mentioned in this Surah.

This incident has been related by Bukhari, Muslim, Ahmad, Nasai, Tirmidhi, Baihaqi, Tabari, Ibn Marduyah, Abdur Razzaq, lbn Jarir Tabari, Ibn Sa'd and Muhammad bin Ishaq through many reliable channels. In some traditions the expedition in which it took place has not been named, and in others it has been connected with the Battle of Tabuk. But the authorities on the battles fought by the Holy Prophet and history are agreed that this incident took place on the occasion of the campaign against the Bani al- Mustaliq. The following seems to he the real story when all the traditions are read together.

When after crushing down the power of Bani al- Mustaliq the Islamic army had made a halt in the settlement at the well of al Muraisi. Suddenly a dispute arose between two men on taking water from the well; One of them was Jehjah bin Masud Ghifari, a servant of Hadrat Umar appointed to lead his horse. The other was Sinan bin Wabar al-Juhani, whose tribe was an ally of a clan of the Khazraj. Harsh words between them led to fighting and Jehjah kicked Sinan, which the Ansar, on account of their ancient Yamanite tradition, took as a great insult and disgrace. At this Sinan called out the men of Ansar and Jehjah the Emigrants for help. Hearing about the quarrel Ibn Ubayy started inciting and calling the men of the Aus and the Khazraj to come out and help their ally. From the other side some Emigrants also came out. The dispute might have led to a fight between the Ansar and the Muhajirin themselves at the very place where they had just fought an enemy tribe jointly and crushing it had halted in its own territory. But hearing the noise the Holy Prophet (upon whom be peace) emerged and said : "what is this call of paganism? What have you to do with such a call? Leave it, it is a dirty thing." Thereupon the leading men of the two sides met and settled the dispute; Sinan pardoned Jehjah and peace was restored. After this every person whose heart was disaffected came to Abdullah bin Ubayy and they all said to him, "Until now we had our hopes attached to you and you were protecting us, but now it seems you have become a helper of these paupers against us. Ibn Ubayy was already enraged: These words made him burst out, thus: "This is what you have done to yourselves. You have given these people shelter in your country, and have divided your property among them. So much so that they have now become our rivals. Nothing so fits us and the paupers of Quraish (or the Companions of Muhammad) as the ancient saying 'Feed your dog to fatten it and it

will devour you.' If you hold back your property from them, they would go elsewhere. By God, when we return to Madinah, the honorable ones will drive out from it the mean ones."
Zaid bin Arqam, a young boy, also happened to be present in the assembly at that time. He heard this and mentioned it before his uncle, and his uncle who was one of the Ansar chiefs went to the Holy Prophet (upon whom be peace) and told him the whole story. The Holy Prophet called Zaid and asked him what had happened and he repeated every word of what he had heard. The Holy Prophet said, "Zaid, you are perhaps displeased with Ibn Ubayy; you might have been mistaken in hearing; you might have imagined Ibn Ubayy said this." But Zaid was sure and firm. He said, "No, I swear by God I have heard him say this and that."
When Hadrat Umar came to know of this, he came to the Holy Prophet and said: "Please allow me to put this hypocrite to the sword. Or, if you do not think it is fit to give me the permission you may tell Muadh bin Jabal, or Abbad bin Bishr, or Sad bin Mu'adh, or Muhammad bin Maslamah from among the Ansar, to go and kill him. "But the Holy Prophet said: "No, the people will say Muhammad kills his own Companions." After this he ordered the people to set off immediately, although it was at a time when the Holy Prophet was not accustomed to travel. The forced march continued for 30 hours at a stretch so that the people became exhausted. Then he halted, and as soon as they touched the ground they fell asleep. This he did to distract their minds from what had happened at the well of al-Muraisi.
By and by the news spread among the Ansar soldiers and it enraged them against Ibn Ubayy. The people advised him to go to the Holy Prophet (upon whom be Allah's peace) and request for his forgiveness, but he retorted : "You asked me to believe in him, and I believed in him; you asked me to pay the zakat on my property, and I paid the zakat too; now the only thing left is that I should bow down to Muhammad." This further enraged the believing Ansar and everyone' started reproaching and cursing him roughly. When the caravan was about to enter Madinah, Abdullah, the son of Abdullah bin Ubayy, stood before his father with a drawn out sword, and said: "You had said that when you reached Madinah, the honorable ones would drive out the mean ones. Now, you will know who is honorable you or Allah and His Messenger. By God, you cannot enter Madinah until the Messenger of Allah (upon whom be Allah's peace) permits you to enter." At this Ibn Ubayy cried out: "O people of Khazraj, look, my own son is preventing me from entering Madinah."
The people conveyed this news to the Holy Prophet, and he said : "Tell Abdullah to let his father come home." Abdullah said, "If this is the Holy Prophet's order, then you may enter." Thereupon the Holy Prophet said to Hadrat Umar: "Now what do you think, Umar? Had you killed him on the day when you asked my permission to kill him, many people would have trembled with rage. Today if I order them to kill him, they will kill him immediately." Hadrat Umar replied "By God, I realize there was greater wisdom behind what the Apostle of Allah said than what I said."'
These were the circumstances under which this Surah was sent down most probably after the Holy Prophet's return to Madinah.

Bevezetés az Al-Munafiqun (Képmutatók) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Az első vers mondatából származik a mondat: *idha dzsaa kal-minafiquna* (ha jönnek hozzád a képmutatók). A cím mellett a Szúra a képmutatók magatartását mutatja be

A kinyilatkoztatás ideje

Szúra vagy útban visszafelé a Bani Mustaliq elleni hadjáratról, vagy a Próféta megérkezésekor Medinába, nyilatkoztatott ki. Ennek ideje pontosan ismert, mert ekkor született a 24. An-Noor (Világosság) Szúra is a Hidzrsa 6 esztendejében.

Történelmi háttér

Mielőtt az eset leírásába belemennénk, melynek kapcsán a Szúra megszületett, szükséges felvilágosítást adni a Medinai Hipokriták hátteréről.
Mielőtt a Próféta (béke reá) Medinába jött, az Awasz és Khazradzs törzsek megelégelték egymás közti rivalizálásukat, viszálykodásaikat és megállapodtak egy közös vezetésben, egy személy kiválasztásában, aki mindnyájuk királya lesz. Ez lett volna Abdullah bin Ubayy bin Salul, a Khazradzsok főnöke. Mohammad bin Ishaq azt közölte, hogy a Khazradzsok között soha nem vitatták személyét és az Awasz-ok is elfogadták. (Ibn Hisham, vol. II. p. 234).
Ez volt a helyzet akkor, amikor az Iszlám elérte Medinát és mindkét törzs meghatározó emberei felvették a hitet. Még azelőtt, hogy a Próféta (béke reá) a Medinába szóló meghívást megkapta volna, Abbas bin Ubadah bin Nadlah Ansari el akarta tolni a Próféta Medinába érkezését, amíg Abdallah Ubayy szintén csatlakozik a szövetségesi nyilatkozathoz és a meghíváshoz, mert így szándékai szerint Medina közmegállapodás alapján vált volna az Iszlám központjává. De a küldöttség, amely tető alá hozta Mekkában a szövetségesi megállapodást, nem tulajdonított jelentőséget Abbas bin Ubadah javaslatának és mindkét törzsből összesen 75 fő, minden veszélyt felvállalva a Prófétát Medinába hívta. (Ibn Hisham, vol. II. P. 89). A 8. Szúra Al-Anfal (Hadizsákmány) bevezetőjében ezt részletesen tárgyaljuk.
Amikor a Próféta Medinába érkezett, az Iszlám mélyen gyökeret vert és behatolt az Anszarok (Pártfogók) házaiba. Ez ellen Abdallah bin Ubayy nem tehetett semmit és nem volt más hátra, minthogy ő is felvegye az Iszlámot, ha a város vezetésében benn akar maradni. Több más törzsi vezetővel úgy vették fel a hitet, hogy belül majd szétvetette őket a düh. Abdullah bin Ubayy különösen bánta a Próféta érkezését, hiszen egyedül ez akadályozta meg abban, hogy király legyen. Éveken keresztül ez dolgozott benne, ami áthatotta gondolatait és cselekedeteit. Amikor péntekenként a Próféta (béke reá) szentbeszédet tartott, Abdulla bin Ubayy rendszerint ezelőtt felállt és így szólt: „Ó emberek! Allah Prófétája van köztetek, kivel Allah tisztelt meg benneteket. Ezért támogassátok őt, halljátok és engedelmeskedjetek neki.” (Ibn Hisham, vol. III, p. 111.) Képmutatását nem tudta tagadni, Iszlám ellenességét gúnnyal, a Próféta és a Muszlimok elleni indított lejáratő kampányokkal érzékeltette.
Egy alkalommal, amikor a Próféta az utcán sétált, Abdullah bin Ubayy durva szavakkal sértegette őt. Amikor a Próféta elpanaszolta az esetet Sa’d bin Ubadahnak, ő ezt válaszolta: „Ó Allah Prófétája! Ne

légy kemény vele. Mikor Allah téged hozzánk küldött, mi éppen a koronázására készültünk és Istenemre, azt hiszi, hogy te loptad el a királyságát!" (Ibn Hisham, vol. II. p 237-238).
A Badri ütközet után, amikor a Próféta (béke reá) támadást intézett egyezségszegés és lázadásszervezés miatt Bani Qainuqa Zsidó nemzetség ellen, Abdallah bin Ubayy melléjük állt és a Próféta páncélingjét megragadva így szólt: „Ez a 700 harcos segített és védett az ellenségeimmel szemben. Te meg egy reggelen mindet levágnád? Istenemre, nem megyek el tőled addig, míg meg nem bocsájtasz védenceimnek." (Ibn Hisham, vol. III. p. 51-52).
Az Uhudi csata idején ez az ember nyílt árulást követett el, amikor 300 harcosát visszahívta a csatamezőről. Amikor ez az eset megtörtént, Quraish 3000 katonával vonult Medina ellen, míg a Prófétának csak 1000 harcosa volt, hogy feltartóztassa. Ebből az 1000-ből hívott vissza 300 férfit ez a Hipokrita és a Prófétának csak 700 katonája maradt a 3000-el szemben. Ezután a legegyszerűbb emberek is tudták Medinában, ki Abdallah bin Ubayy és az ő társasága. Ezért történhetett, hogy amikor az Uhudot követő első pénteken Abdullah újból felállt, hogy a szokásos beszédét megtartsa, az emberek ruhájánál fogva cibálták vissza a földre és mondták: „Te nem vagy arra méltó, hogy itt beszélj." Ez volt az első alkalom Medinában, hogy megszégyenítették. Haragra gerjedt és az emberek fejei fölött átugrálva elhagyta a mecsetet. A mecset bejáratánál egy Anszar így szólt hozzá: „Mit csinálsz? Menj vissza és kérd meg a Prófétát (béke reá), hogy imádkozzon bűnbocsánatért részedre." Erre ő: „Nem akarom, hogy ő bűnbocsánatot kérjen nekem." (Ibn Hisham, vol. III, p. 111).

A Hidzsra 4 évében történt a Bani an-Nadir elleni csata. Ekkor még nyíltabban támogatta Abdallah a Muszlimok ellenségeit. Míg a Próféta (béke reá) és elkötelezett követői a harcra készültek, addig a Hipokriták titkos üzenetet küldtek a Zsidóknak ezzel a tartalommal: „Tartsatok ki, mi veletek vagyunk. Ha megtámadnak titeket, segíteni fogunk. Ha elűznek benneteket, veletek megyünk." Ezt az összeesküvést Allah fedte fel és kinyilatkoztatta az 59. Al-Hashr (Számvetés) Szúra 11-17 verseiben.
Annak ellenére, hogy tudta és ismerte, a Próféta (béke reá) mégis nyájas és lágyszívű volt vele. Sok képmutató állt mögötte. Az Awasz és Khazradzs főnökök többsége támogatta őt. Medina lakósságának fele a befolyása alatt állt, amit jól mutatott az Uhudi ütközet. Ilyen körülmények között nem lett volna szerencsés háborút kezdeményezni a belső ellenséggel, amikor külsőkből is volt elég. Képmutatásukat elfogadva, a Próféta nagy türelemmel viseltetett irántuk hosszú időn keresztül. Ezeknek az embereknek nem volt bátorságuk, hogy hitetlenekként a hívők elé álljanak és nyíltan felvállalják kilétüket és ahhoz is gyávák voltak, hogy velük együtt kivonuljanak a harcmezőre szembenézni az ellenséggel. A városon belül fontos tényezők voltak, de Allah gyenge jellemet osztott rájuk, ahogy az 59. Al-Hashr (Számvetés) Szúra 12-14 versei jól leírják. Úgy gondolták, hogy jólétük a Muszlimok kezében van. Ezért eljártak a mecsetbe, imádkoztak, Zakat adót fizettek és hitvallást tettek olyankor is, amikor nem kellett volna. Ezrével hozták fel Hipokrita tetteik igazolására érveiket, melyekkel Anszar honfitársaikat félrevezették, hogy azt higgyék, midig is velük voltak. Ezzel nem csak attól mentették meg magukat, hogy az Anszaroktól szeparálják magukat, mert az végzetes lett volna számukra, hanem azt is bizonyítani akarták, hogy ők a Muszlim Testvériség részei.
Ez állt a háttérben akkor, amikor Abdullah bin Ubayy és Hipokrita kísérői lehetőséget kaptak, hogy a Prófétával (béke reá) kivonuljanak Bani Mustaliq ellen és egyszerre két árányt szőjenek, melyekkel a Muszlim egységet aláaknázzák. A Korán tiszta tanításainak, a Próféta egyenes jellemének és a Muszlimok erényének, magas moráljának köszönhetően egyik tervük sem sikerült, lelepleződtek és maguk szégyenültek meg. Az egyik árányuk a 24. An-Nur (Világosság) Szúrában, a másik ebben kerül terítékre.
Az esetet Bukhari, Muslim, Ahmad, Nasai, Tirmidhi, Baihaqi, Tabari, Ibn Marduyah, Abur Razzaq, Ibn Dzsarir Tabari, Ibn Sa1d és Muhammad bin Ishaq közli számos megbízható hivatkozási láncon keresztül. Számos Hadiszban nem nevezik meg, melyik hadjárathoz kötődött az eset, de néhányuk a Tabuki csata idejéhez köti. Amiben mindenki egyetért, hogy az eset Bani Mustaliq elleni kivonuláshoz kapcsolódik.
A Bani Mustaliq-kal szemben megvívott harc után a sereg Muraisi-nál tartott pihenőt. Egyszer vita kerekedett két férfi között a kútnál, akik vízért mentek. Az egyikük Dzsehdzsah bin Masud Ghifari,

Omar szolgálója volt, aki az ő lovát vezette oda. A másik Sinan bin Wabar al-Dzsuhani, akinek törzse a Khazradzsokkal állt szövetségben. A durva szavak tettlegességgé fajultak és Dzsehdzsah megütötte Sinant, aki Anszar volt és az ő az egykori Jemenita tradíciója alapján, ez hatalmas megszégyenítésnek számított. Ekkor Sinan az Anszarokat, Dzsehdzsah pedig a Menekülteket (Muhadzsir) hívta segítségül. Abdallah bin Ubayy hírét vette az esetnek és szólította az Awasz és Khazradzs törzseket, menjenek és segítsék szövetségeseiket. Néhány Muhadzsir is csatlakozott. A vita akár fegyveres leszámolássá is fokozódhatott volna az Anszarok és Muhadzsirok között, ami nagyon kellemetlen lett volna, hisz éppen győzelmet arattak az ellenségük felett és jelenleg még ellenséges területen állomásoztak. A Próféta meghallotta a zajokat és így szólt: „Mi ez a pogány viselkedés? Mire mentek ezzel a hívással? Hagyjatok fel ezzel a mocsokkal!" A két szembenálló fél leült, megbeszélték és elrendezték a vitát. Sinan elnézést kért Dzsehdzsahtól és helyreállt a béke. Ezt követően azok, kiket érintett Abdullah bin Ubayyi viselkedése, így szóltak hozzá: „Eddig élt bennünk a remény, hogy velünk vagy és védelmünkre kelsz, de úgy látszik, hogy te azokat támogatod, kik ellenükre kelnek. Ibn Ubayy feldühödött: „Ezt magatok csináltátok. Ezeknek az embereknek ti adtatok fedelet az országotokban és ti osztottátok meg velük javaitokat. Ma pedig riválisaitok. Mi illene hozzánk jobban, mint Quraish nincstelenjei! Ahogy egy mondás mondja: Addig eteted a kutyát, míg téged is felfal! Ha visszatartanátok tőlük javaitokat, máshova mennének. Istenemre, ha visszatérünk Medinába, a nemesek elűzik ezt a pórnépet."

Egy fiatal fiú, Zaid bin Arqam szintén jelen volt akkor, amikor ezek a szavak elhangzottak. Elmondta nagybátyjának, aki Anszar főember volt és ő beszámolt a Prófétának (béke reá). A Próféta hívatta Zaidot és kikérdezte a történtekről, ő pedig megismételt minden szót úgy, ahogy hallott. A Próféta így szólt: „Ó Zaid! Talán elégedetlen vagy Ubayy-al, vagy nem jól hallottad, amit mond. Csak arra gondolhattál, hogy Ubayy ezt állítja." De Zaid nem tágított és mondta: „Nem, Istenre esküszöm, hogy hallottam, amit ezt mondja." A Próféta magához szólította Ubayyt, aki fogadkozott, hogy nem mondott semmi ilyesmit.

Mikor Omar tudomást szerzett az esetről a Prófétához sietett: „Kérlek, engedd meg, hogy kardélre hányjam ezt a képmutató alakot. Vagy, ha úgy gondolod, ez nem nekem való, adj engedélyt, hogy az Anszarok közül Muadh bin Dzsabal, vagy Abbad bin Bishr, vagy Sad bin Mu'adh, vagy Mohammad bin Maslamah menjen és végezzen vele. A Próféta így válaszolt: „Nem. Ha megteszitek, az emberek közt az a szóbeszéd fog lábra kapni, hogy Mohammed megöli követőit." Ezt követően azonnal elrendelte, hogy induljanak. Ez olyan napszakban volt, amikor a Próféta még sohasem utazott. Az erőltetett menet 30 órát vett igénybe. Annyira feszített volt, hogy az emberek teljesen kimerültek. Amint földre kerültek a következő pihenőhelyen, nyomban elaludtak. Ezt azért tette, hogy elvonja az emberek figyelmét attól, ami Murasi kutjánál történt.

Terjedtek a hírek az Anszar harcosok között, ami egyre erősebb haraggal töltötte el őket Ubayy ellen. Az emberek azt tanácsolták neki, hogy menjen és kérjen bocsánatot a Prófétától (béke reá), de ő ezt elutasította. „Azt kértétek, higgyek benne, hittem benne, azt kértétek fizessek Zakat adót, én fizettem Zakat adót a saját vagyonomból, egy maradt még hátra, hogy leboruljak Mohammed előtt… Hát nem!" Az Anszarok dühe csak nőtt, már nyilvánosan szidták és átkozták. Amikor a menet megérkezett Medinába, Abdullah, Ubayy fia apja elé állt és kivont karddal így szólt: „Azt mondtad, ha visszaérkezel Medinába, a nemesek elűzik innen a pórnépet. Most már tudod, ki a nemes? Te, vagy Allah és az Ő Prófétája? Istenemre, nem léphetsz be Medinába, míg Allah Prófétája (béke reá) erre engedélyt nem ad." Ubay felkiáltott: „Ó Khazradzsok! Nézzétek! Saját fiam utamat állja, hogy belépjek Medinába!" Elért ennek híre a Prófétához is, aki így szólt: „Mondjátok meg Abdullahnak, hogy engedje apját hazatérni." Abdullah megjegyezte: „Ha a Próféta engedi, akkor beléphetsz." A Próféta Omarhoz fordult: „Mit gondolsz Omar? Ha azon a napon megölted volna, amikor engedélyemet kérted rá, az sokakat feldühített volna, akik ma ellenünkre lennének. Ha ma elrendelném, hogy öljék meg, akkor a nép azonnal megölné." Omar így felelt: „Istenemre! Látom már, hogy Allah Prófétájának szavai mögött nagyobb bölcsesség van, mint saját szavaim mögött.

Ezek az események övezték a Szúra kinyilatkoztatását, ami a Próféta Medinába érkezésekor történt.

63. Al-Munafiqoon	63. Al-Munafiqun
THE HYPOCRITES	**KÉPMUTATÓK**
Total Verses: 11	Összes vers: 11
Revealed At: Medina	Medinai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

إِذَا جَاءكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَاذِبُونَ ﴿١﴾

1. When the Hypocrites come to thee, they say, "We bear witness that thou art indeed the Messenger of Allah." Yea, Allah knoweth that thou art indeed His Messenger, and Allah beareth witness that the Hypocrites are indeed liars[2538].

1. Mikor eljönnek hozzád a képmutatók, így szólnak: „Valljuk, hogy te vagy valóban Allah Prófétája." Allah tudja, hogy valóban te vagy Allah Prófétája és Allah vallja, hogy a képmutatók valóban hazugok[2538].

[2538] The hypocrite element, if one exists in any society, is a source of weakness and a danger to its health and its very existence. When the holy Prophet came to Madinah in Hijrah, his arrival was welcome to all the patriotic citizens: it not only united them in common life and healed their old differences, but it brought honor and light to them in the person of the greatest living Prophet. But there were some baser elements filled with envy. Such hopes as they had entertained of attaining power and leadership by playing on the animosities of the factions were now dashed to the ground. They now began to work underground. For fear of the majority, they dared not oppose the new growing Brotherhood of Righteousness. They tried to undermine it by intriguing secretly with its enemies and swearing openly its loyalty to the holy Prophet. They were thoroughly unmasked and discredited at the battle of Uhud.

Ha vannak Hipokriták (képmutatók) a társadalomban, akkor ők képezik a gyenge láncszemet. Amikor a Próféta Medinába menekült a Hidzsra idején, minden városlakó örömmel fogadta. A város életében pozitív változások következtek be. A törzsi viszálykodások megszűntek, tisztesség, becsület, világosság vette át a korábbi zűrzavaros hétköznapok helyét. Egy Próféta költözött a városba, aki az Egységet hirdette. Voltak azonban olyanok, akik irigykedve fogadták a Prófétát és követőit, mert reményeket tápláltak a város feletti hatalom, királyság megszerzésére. Az ő kilátásaik most szertefoszlottak. Mivel látták, hogy a világi és spirituális hatalom a Próféta kezében összpontosult, nyíltan nem mertek vele szembeszállni, inkább titokban szövetkeztek ellene. Mindent elkövettek, hogy aláaknázzák az Iszlám Ügyét és ellehetetlenítsék a Próféta küldetését. Az álarc azonban lehullott róluk az Uhudi csata idején.

اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّهُمْ سَاء مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢﴾

2. They have made their oaths a screen (for their misdeeds): thus they obstruct (men) from the Path of Allah. truly evil are their deeds[2539].

2. Esküjüket fedésnek veszik és akadályozzák (az embereket) Allah útján. Becstelenség, mit tesznek[2539].

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٣﴾

3. That is because they believed, then they rejected Faith: So a seal was set on their hearts: therefore they understand not[2540].

3. Ez hát, mert ők hittek, majd tagadtak. Allah pecsétet helyezett szívükre és ők nem fognak fel[2540].

وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ أَجْسَامُهُمْ وَإِن يَقُولُوا تَسْمَعْ لِقَوْلِهِمْ كَأَنَّهُمْ خُشُبٌ مُّسَنَّدَةٌ يَحْسَبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ عَلَيْهِمْ هُمُ الْعَدُوُّ فَاحْذَرْهُمْ قَاتَلَهُمُ اللَّهُ أَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿٤﴾

4. When thou lookest at them, their exteriors please thee; and when they speak, thou listenest to their words. They are as (worthless as hollow) pieces of timber propped up, (unable to stand on their own). They think that every cry is against them. They are the enemies; so beware of them. The curse of Allah be on them! How are they deluded (away from the Truth)[2541]!

4. Ha látod őket, tetszik neked külsőjük, s ha beszélnek, hallgatsz szavukra. Ők olyanok, mint a kitámasztott farakás (mi nem áll meg magában). Azt hiszik, minden kiáltás ellenük szól. Ők az ellenség, óvakodj hát tőlük! Allah hadban áll velük, bármit is koholnak[2541]!

[2539] Cf. 58:16. When they say that Muhammad is the Prophet of Allah, it is Allah's own truth: but what is in their hearts? Nothing but falsehood.

58:16. Amikor kimondják az eskü szövegét: Mohammed Allah Prófétája, Allah bizonyos saját igazságában, de mi van az ő szívükben? Csak hamis gazságok.

[2540] Cf. 2:7. Their double-dealing has fogged their understanding. In Arabic the heart is taken to be the seat of understanding as well as of affection.

2:7. Kétarcúságuk és többirányú elköteleződésük elködösíti értésüket, felfogásukat. Arabul a szív nem csak az érzelmek, hanem az értelem, intelligencia központja is.

[2541] The Hypocrites at all times are plausible people, and so were the Hypocrites of Madinah. They present a fine exterior; they dress well; they can usually afford fine equipages; they try to win the confidence of everyone, as they have no scruples in telling lies, and apparently expressing agreement with everyone. Their conscience always troubles them. If any cry is raised, they immediately get alarmed, and think it is against themselves. Such men are worse than open enemies.

A Hipokriták készséget mutató emberek, a Medinai képmutatók is effélék voltak. Finoman, elegánsan jelentek meg az emberek között, ruhájuk, felszerelésük makulátlan volt, mindez bizalmat keltett irányukban. Ugyanakkor a bizalmat arra használták, hogy hazugságokat, rágalmakat terjesszenek. Lelkiismeretük rossz volt, ezért bármi gond merült fel a városban, nyomban megijedtek, mert féltek, hogy ők a bajok forrásai. Az ilyen emberek rosszabbak, mint a nyílt ellenség.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ لَوَّوْا رُؤُوسَهُمْ وَرَأَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ وَهُم مُّسْتَكْبِرُونَ ﴿٥﴾

5. And when it is said to them, "Come, the Messenger of Allah will pray for your forgiveness", they turn aside their heads, and thou wouldst see them turning away their faces in arrogance[2542].

5. Ha mondva van nekik: „Gyertek! Allah Prófétája bűnbocsánatért fohászkodik nektek”, ők félrefordítják fejüket és látod rajtuk, hogy daccal vonulnak el[2542].

سَوَاء عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَن يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٦﴾

6. It is equal to them whether thou pray for their forgiveness or not. Allah will not forgive them. Truly Allah guides not rebellious transgressors[2543].

6. Mindegy nekik, hogy bűnbocsánatot kérsz-e számukra, vagy nem. Allah soha nem bocsájt meg nekik. Allah nem vezeti a züllöttek népét[2543].

هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنفِقُوا عَلَى مَنْ عِندَ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّى يَنفَضُّوا وَلِلَّهِ خَزَائِنُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٧﴾

7. They are the ones who say, "Spend nothing on those who are with Allah's Messenger, to the end that they may disperse (and quit Medina)." But to Allah belong the treasures of the heavens and the earth; but the Hypocrites understand not[2544].

[2542] Even hypocrisy like other sins can be forgiven by repentance and amendment, provided there is a will and earnest desire to turn from evil and seek the Grace of Allah. In this case there was none.

A képmutatás, mint más bűn, szintén megbocsájtást nyerhet, ha ezt megbánás és megváltoztatott hozzáállás, magatartás előzi meg. Ebben az esetben ilyen nem volt.

[2543] The stiff-necked rejecters of Allah's Truth have made a wide gulf between themselves and Allah's Grace. No prayer for them will help them. In the attitude of rebellion and transgression they cannot obtain Allah's forgiveness.

A legkeményebb fejűek közülük képtelenek elfogadni Allah Igazságát és kizárják magukat Allah Kegyéből. Ők nem tudnak megváltozni. Rajtuk nem segít az ima. A szembeszállást és makacs tagadást Allah nem tudja megbocsájtani.

[2544] The Muhajirun, who had come to be with the holy Prophet in Madinah in exile, were received, helped, entertained by the Ansar (Helpers). The Hypocrites in Madinah did not like this, and tried in underhand ways to dissuade the good folk of Madinah from doing all they could for the exiles. But their tricks did not succeed. The small Muslim community grew from strength to strength until they were able to stand on their own resources and greatly to augment the resources of their hosts as well.

A Muhadzsirokat és a Profétát Medina Anszarjai nagy szeretettel és megbecsüléssel fogadták, amikor Mekkából hozzájuk menekültek. Mindenüket megosztották velük. A képmutatók ezzel szemben arról akarták alattomosan meggyőzni a segítőket, hogy vessenek véget a menekülők támogatásával. Ármánykodásaik rendre elbuktak. Időközben a Muszlim társadalom lábra állt, gazdasága helyrejött és fejlődni kezdett. Már saját forrásaira tudott támaszkodni és a képmutatók ezzel kapcsolatos érvei hitelüket vesztették.

7. Ők azok, kik mondják: „Ne áldozzatok azokra, akik Allah Prófétájával vannak, hogy szóródjanak szét (hagyják el Medinát).” Allahé az Egek és a Föld tárháza, de a képmutatók, nem fogják fel[2544].

يَقُولُونَ لَئِن رَّجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ لَيُخْرِجَنَّ الْأَعَزُّ مِنْهَا الْأَذَلَّ وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٨﴾

8. They say, "If we return to Medina, surely the more honourable (element) will expel therefrom the meaner." But honour belongs to Allah and His Messenger, and to the Believers; but the Hypocrites know not[2545].

8. Mondják: „Ha visszatérünk Medinába, a nemesebb kiűzi onnan a pórnépet.” Allahé, a Prófétáé és a hívőké a nemesség, de a képmutatók ezt nem tudják[2545].

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَن ذِكْرِ اللَّهِ وَمَن يَفْعَلْ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٩﴾

9. O ye who believe! Let not your riches or your children divert you from the remembrance of Allah. If any act thus, the loss is their own[2546].

9. Ó, kik hisznek! Ne vonjon el titeket vagyonotok, se gyerekeitek az Allahról való emlékezésre. Akik ezt teszik, ők a vesztesek[2546].

وَأَنفِقُوا مِن مَّا رَزَقْنَاكُم مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقَ وَأَكُن مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٠﴾

[2545] Words of this import were spoken by 'Abdullah ibn Ubai, the leader of the Madinah Hypocrites, to or about the Exiles, in the course of the expedition against the Banu Mustaliq in the fourth or fifth year of the Hijrah. He had hopes of leadership which were disappointed by the coming to Madinah of a man far greater than he. So he arrogated to himself and his clique the title of "the more honorable (element)" and slightingly spoke of the Emigrants as the "meaner" element that had intruded from outside.

Ezek Abdulla ibn Ubai, a Medinai Hipokriták vezetőjének szavai voltak a Muhadzsirokról, melyek a Banu Mustaliq elleni hadjárat végén hagyták el száját a Hidzsra 4-ik, vagy 5-ik évében. Ő volt az, aki reményeket táplált a királyság megszerzésére Medinában, de számításait keresztülhúzta a Próféta megérkezése. Saját magát és társaságát nemesnek tartotta, a beérkezőket pedig pórnépeknek.

[2546] Riches and human resources of all kinds are but fleeting sources of enjoyment. They should not turn away the good man from his devotion to Allah. "Remembrance of Allah" includes every act of service and goodness, every kind thought and kind deed, for this is the service and sacrifice which Allah requires of us.

A gazdagság, mindenféle forrás, mely a jólétet biztosítja, kétszeresen is múlandó. A forrás maga sem tart örökké és az általa élvezett örömök sem állandóak. Aki ezt felismeri, máshol keresi boldogságot. Allahban bizonyosan megtalálja. A Rá való emlékezés nem szavakat jelent csupán. Egy jó gondolat, kedves gesztus, apró áldozatok, mind az Ő szolgálatát jelentik.

10. and spend something (in charity) out of the substance which We have bestowed on you, before Death should come to any of you and he should say, "O my Lord! why didst Thou not give me respite for a little while? I should then have given (largely) in charity, and I should have been one of the doers of good[2547]".

10. Áldozzatok abból, mit nektek gondviselésünkből juttatunk még azelőtt, hogy egyiketekhez eljön a halál és mondja: „Uram! Miért nem adsz nekem haladékot még egy kis ideig? Akkor (tudnék) adakozni és jóravaló lennék[2547].”

وَلَن يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١١﴾

11. But to no soul will Allah grant respite when the time appointed (for it) has come; and Allah is well acquainted with (all) that ye do.

11. De nem ad Allah haladékot egy léleknek sem, ha eljön annak ideje. Allah Értesült arról, mit tesztek.

[2547] "Substance" or "Sustenance". Whatever good we enjoy comes from Allah, and it is our duty to use some of it in the service of others, for that is Charity and the service of Allah. Every unselfish act is Charity. And we must not postpone our good resolutions to the future. Death may come suddenly on us, and we cannot then be allowed to plead for more time. Every present moment calls urgently for its good deed.

Anyag és Fenntartás. Minden jó Allahtól származik. Viszont a javak nem érkeznek mindenkihez egyenlő arányban. Ezért ránk, emberekre hárul ez egyenlőtlenségek rendezése. Ez próbatételünk, ami a vagyonhoz, a nekünk juttatott gondoskodáshoz kötődik. Minden önzetlen tett Jótékonyság. Nem halogathatjuk az adakozást, jótékonyságot, saját jövőnk érdekében. A halál bármelyik pillanatban eljöhet és akkor már nem könyöröghetünk újabb lehetőségért, haladékért. A jelen pillanata az, ami sürgeti a jó tetteket.

64. AT-TAGHABUN (MUTUAL DISILLUSION-KIJÓZANODÁS)

Introduction to Surah Al-Taghabun (Mutual Disillusion)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah takes its name from the sentence *Dhalika yaum-ut taghabun* of verse 9, thereby implying that it is the Surah in which the word *at taghabun* has occurred.

Period of Revelation

Muqatil and Kalbi say that it was partly revealed at Makkah and partly at Madinah. Hadrat Abdullah bin Abbas and Ata bin Yasar say that v. 1-13 were revealed at Makkah and v. 14-18 at Madinah. But the majority of commentators regard the whole of the surah as a Madinan Revelation. Although there is no internal evidence to help determine its exact period of revelation, yet a study of its subject matter shows that it might probably have been sent down at an early stage at Madinah. That is why it partly resembles the Makkah surahs and partly the Madinan Surahs.

Bevezetés az Al-Taghabun (Kijózanodás) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szúra 9-ik versében találjuk: *Dhalika yaum-ut taghabun* „Ez a kijózanodás napja” és innen ered a cím.

A kinyilatkoztatás ideje

Muqatil és Kalbi szerint ebben a Szúrában vannak Mekkai és Medinai részek egyaránt. Abdullah bin Abbas és Ata bin Asar arról tudósít, hogy az 1-13 versek Mekkaiak, a 14-18 pedig Medinaiak. A kommentátorok legtöbbje abban egyetért, hogy egy korai Medinai Szúrának tarthatjuk. Nincs olyan belső tartalom, ami determinálná a kinyilatkoztatás idejét. Mekkai és Medinai stílusjegyeket egyaránt tartalmaz.

64. At-Taghabun	64. At-Taghabun
MUTUAL DISILLUSION, HAGGLING	**KIJÓZANODÁS**
Total Verses: 18	Összes vers: 18
Revealed At: Medina	Medinai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾

1. Whatever is in the heavens and on earth, doth declare the Praises and Glory of Allah. to Him belongs dominion, and to Him belongs praise: and He has power over all things.

1. Allah dicsőségét zengi minden az Egeken és a Földön. Övé a Mindenhatóság, Övé a Dicsőség és Ő Minden dologra Képes.

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ فَمِنكُمْ كَافِرٌ وَمِنكُم مُّؤْمِنٌ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢﴾

2. It is He Who has created you; and of you are some that are Unbelievers, and some that are Believers: and Allah sees well all that ye do[2548].

2. Ő az, Ki megteremtett titeket. Köztetek ki tagad és köztetek, ki hisz. Allah Látója annak, mit tesztek[2548].

خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿٣﴾

[2548] It is not that He does not see Rebellion and Evil, nor that He cannot punish them. He created all things pure and good, and if evil crept in by the grant of a limited free-will by Him, it is not unforeseen: it is in His wise and universal Plan, for giving man a chance of rising higher and ever higher.

Nem arról van szó, hogy Allah nem látja a szembefordulást és a gonoszt. Nem is arról, hogy Ő ezt ne tudná azonnal megállítani és megbüntetni. Allah mindent tisztán és jónak teremtett. Ha a szabad akarattal rendelkező gonosz be tud avatkozni a folyamatokba és ront a teremtés tisztaságán, szembefordul annak elveivel, az Igazsággal, annak oka van. Ez az ok ott szerepel az Ő Univerzális tervében. Az embernek így van lehetősége bemutatni önmagát és küzdheti magát feljebb, vagy bukhat el.

3. He has created the heavens and the earth in just proportions, and has given you shape, and made your shapes beautiful: and to Him is the final Goal[2549].

3. Megteremtette az Egeket és a Földet az Igazzal, képre formált titeket és formátokat széppé tette. Hozzá vezet a Vég[2549].

يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٤﴾

4. He knows what is in the heavens and on earth; and He knows what ye conceal and what ye reveal: yea, Allah knows well the (secrets) of (all) hearts.

4. Tudja, mi van az Egeken és a Földön, Tudja, mit titkoltok el, s mit nyilvánítotok ki. Allah Tudója annak, mit (rejtenek) a keblek.

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن قَبْلُ فَذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٥﴾

5. Has not the story reached you, of those who rejected Faith aforetime? So they tasted the evil result of their conduct; and they had a grievous Penalty.

5. Nem ért tán el hozzátok a híre azoknak, kik azelőtt tagadtak? Ők megízlelték (már) dolgaik következményét és osztályrészük fájdalmas Büntetés.

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُ كَانَت تَّأْتِيهِمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالُوا أَبَشَرٌ يَهْدُونَنَا فَكَفَرُوا وَتَوَلَّوا وَّاسْتَغْنَى اللَّهُ وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿٦﴾

6. That was because there came to them apostles with Clear Signs, but they said: "Shall (mere) human beings direct us?" So they rejected (the Message) and turned away. But Allah can do without (them): and Allah is free of all needs, worthy of all praise[2550].

6. Ez hát, miáltal eljöttek hozzájuk Prófétáink a bizonyságokkal és így szóltak: „Tán Ember fog minket vezetni?" Megtagadták (az Üzenetet) és elfordultak. Allah nincs (rájuk) szorulva. Allah Mindentől Független, a Dicsőítésre Érdemes[2550].

[2549] . Cf. 40:64, and also 7:11. In addition to the beauty and grandeur of all God's Creation, He has endowed man with special aptitudes, faculties and capacities, and special excellencies which raise him at his best to the position of vicegerent on earth.

40:64 és 7:11. Az Isteni alkotás szépsége mellett Allah felruházta az embert különleges hajlamokkal, tulajdonságokkal, készségekkel, melyek segítségével ki tud emelkedni a többi teremtmény közül és a föld helytartója lehet.

[2550] Their obedience is not necessary to Allah, nor will their rejection of Truth affect the validity of Truth or injure the progress of Truth. Allah is free of all needs or dependence on any circumstance whatever. He sends His Message for the good of mankind, and it is man who suffers by ignoring, rejecting, or opposing it.

Allah nincs rászorulva az emberek engedelmességére. Ellenállásuk, tagadásuk semmi hatással nincs az Igazság érvényesülésére. Allahnak nincs szüksége senkire és semmire, nincs függő viszonyban semmivel. Fordítva áll a helyzet. Az embernek van szüksége Rá. Elküldi Prófétáit, de az emberek semmibe veszik, üldözik őket.

زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَن لَّن يُبْعَثُوا قُلْ بَلَى وَرَبِّي لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ لَتُنَبَّؤُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ وَذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٧﴾

7. The Unbelievers think that they will not be raised up (for Judgment). Say: "Yea, By my Lord, Ye shall surely be raised up: then shall ye be told (the truth) of all that ye did. And that is easy for Allah[2551]."

7. Azt hiszik a hitetlenek, hogy nem lesznek feltámasztva (a Végítéletre). Mondd: „De igen, Uramra! Fel lesztek támasztva, majd kihirdetik nektek azt, mit tettetek. Ez Allahnak könnyen megy[2551].”

فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالنُّورِ الَّذِي أَنزَلْنَا وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٨﴾

8. Believe, therefore, in Allah and His Messenger, and in the Light which we have sent down. And Allah is well acquainted with all that ye do.

8. Higgyetek Allahban, az Ő Prófétájában és a Világosságban, amit lebocsátottunk. Allah Értesült arról, mit tesztek.

يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذَلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ وَمَن يُؤْمِن بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٩﴾

9. The Day that He assembles you (all) for a Day of Assembly,- that will be a Day of mutual loss and gain (among you), and those who believe in Allah and work righteousness,- He will remove from them their ills, and He will admit them to Gardens beneath which Rivers flow, to dwell therein for ever: that will be the Supreme Achievement[2552].

9. A Napon összegyűjt titeket a Gyülekezet Napjára. Ez lesz a Kijózanodás Napja. Ki hisz Allahban, jókat tesz, Ő leveszi róla rossztéteményeit és bevezeti a Kertekbe, mik alatt folyók futnak, s ebben ők mindörökkön lesznek. Ez hát a hatalmas győzelem[2552].

[2551] In other words, they think that there is no future life, and no responsibility for our actions beyond what we see in the present life. If that were true, all the profits of fraud and roguery, which remain unpunished in this world-and many do remain unpunished in this world-will remain with the wicked; and all the losses and pain suffered by integrity and righteousness, if they find no compensation in this life, will never find any compensation.

Más szavakkal: nem hisznek a Túlvilágban, az elszámolásban, tehát nem gondolják, hogy tetteiknek lesznek Túlvilági következményei. Szerintük elég saját bűneiket, gaztetteiket, megtévesztéseiket, csalásaikat itt megúszni az Evilágon, mert nincs jövőbeni élet, ahol ezeket számon kérhetnék. Ha ez így lenne, kiveszne az Igazság a teremtésből és mindennek kárát a jók viselnék. Allah teremtése más. Mindennek van következménye és kompenzációja. Ha nem ezen a világon, akkor a másikon.

[2552] The Day of Judgment will truly be "a Day of Mutual Loss and Gain", as the title of this Surah indicates. Men who thought they were laying up riches will find themselves paupers in the Kingdom of Heaven. Men who thought they were acquiring good by wrongdoing will find their efforts were wasted;

A Végítélet mindenki számára „Kijózanodást” hoz, ami a Szúra címe. A kompenzáció furcsa helyzeteket hozhat. Aki életében jóléthez szokott, itt lehet, hogy koldus lesz és fordítva. Aki azt hitte, hogy gaztettekkel célt lehet érni, itt láthatja cselekedetei valódi értékét.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُوْلَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٠﴾

10. But those who reject Faith and treat Our Signs as falsehoods, they will be Companions of the Fire, to dwell therein for aye: and evil is that Goal.

10. Kik tagadnak és meghazudtolják Áyáinkat, ezek ők, a Pokol gazdái, ahol ők mindörökkön lesznek. Nyomorúságos vég.

مَا أَصَابَ مِن مُّصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَمَن يُؤْمِن بِاللَّهِ يَهْدِ قَلْبَهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١١﴾

11. No kind of calamity can occur, except by the leave of Allah. and if any one believes in Allah, ((Allah)) guides his heart (aright): for Allah knows all things[2553].

11. Nem sújt le ártás, csak Allah engedelmével. Ki hisz Allahban, Ő vezetni fogja szívét, mert Allah Minden dologról Tud[2553].

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿١٢﴾

12. So obey Allah, and obey His Messenger. but if ye turn back, the duty of Our Messenger is but to proclaim (the Message) clearly and openly.

12. Engedelmeskedjetek Allahnak és engedelmeskedjetek a Prófétának. Ha elfordultok, hát a Prófétára nem tartozik más, mint a világos Üzenés.

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٣﴾

13. Allah. There is no god but He: and on Allah, therefore, let the Believers put their trust.

13. Allah! Nincs más Isten, csak Ő! Hát hagyatkozzanak Allahra a hívők.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ عَدُوًّا لَّكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ وَإِن تَعْفُوا وَتَصْفَحُوا وَتَغْفِرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٤﴾

14. O ye who believe! Truly, among your wives and your children are (some that are) enemies to yourselves: so beware of them! But if ye forgive and overlook, and cover up (their faults), verily Allah is Oft-Forgiving, Most Merciful[2554].

[2553] What we consider calamities may be blessings in disguise. Pain in the body is often a signal of something wrong, which we can cure by remedial measures. So, in the moral and spiritual world, we should in all circumstances hold firmly to the faith that nothing happens without Allah's knowledge and leave.

Amit balsorsnak hiszünk, az valójában lehet, hogy áldás. A test fájdalma, valamilyen rendellenességről árulkodik, amit, ha nem kúrálunk, nagyobb baj jöhet. Mind a morális, mind a spirituális életben minden körülmények között egyedül a Hit az, mibe kapaszkodhatunk, mert ezzel értjük meg, hogy semmi nem történik az Ő akarata és engedelme nélkül.

[2554] In some cases, the demands of families, i.e., wife and children may conflict with a man's moral and spiritual convictions and duties. In such cases he must guard against the abandonment of his convictions, duties, and ideals to their requests or desires. But he must not treat them harshly. He must make reasonable provision for

14. Ó, kik hisznek! Mert bizony, asszonyaitok és gyermekeitek közt vannak, kik ellenségeitek, hát óvakodjatok tőlük! Ha megenyhültök, elnézők vagytok és megbocsájtjátok (hibáikat), hát Allah a Megbocsájtó, a Kegyelmes[2554].

إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَاللَّهُ عِندَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾

15. Your riches and your children may be but a trial: but in the Presence of Allah, is the highest, Reward.

15. Vagyonotok és gyermekeitek próbatétel, de Allah! Nála van a hatalmas bér!

فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَاسْمَعُوا وَأَطِيعُوا وَأَنفِقُوا خَيْرًا لِّأَنفُسِكُمْ وَمَن يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُوْلَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٦﴾

16. So fear Allah as much as ye can; listen and obey and spend in charity for the benefit of your own soul and those saved from the covetousness of their own souls,- they are the ones that achieve prosperity[2555].

16. Őrizkedjetek Allahtól, ahogy csak tudtok, hallgassatok, engedelmeskedjetek és áldozzatok saját lelketek javára, mert az (adakozás) megment a lélek kapzsiságától. Ezek ők, a boldogulók[2555].

إِن تُقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضَاعِفْهُ لَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٧﴾

17. If ye loan to Allah, a beautiful loan, He will double it to your (credit), and He will grant you Forgiveness: for Allah is most Ready to appreciate (service), Most Forbearing,-

17. Ha Allahnak szép hitelt kölcsönöztök, Ő megduplázza azt és Megbocsájt nektek. Allah a Hálaadásra Érdemes, az Irgalmas,-

---

them, and if they persist in opposing his clear duties and convictions, he must forgive them and not expose them to shame or ridicule, while at the same time holding on to his clear duty. Such cases occurred when godly men undertook exile from their native city of Makkah to follow the Faith in Madinah. In some cases, their families murmured, but all came right in the end.

Előfordul, hogy néhány családban a feleség, vagy gyerekek akarata, hozzáállása konfliktusba kerül a férj morális, spirituális meggyőződésével. Ilyen esetekben a férjnek vigyáznia kell, nehogy elhagyja elveit, kötelezettségeit és az ő igényeik szerint alakítsa mindezeket. De nem kezelheti őket durván, el kell látnia családját. Ha ők folyamatosan szemben állnak meggyőződésével, elnézőnek kell lennie velük, nem teheti őket szégyen és nevetség tárgyává, miközben kötelezettségeinek továbbra is eleget kell tennie. Ilyen ellentétek vezettek ahhoz, hogy Mekkából Medinába szöktek át emberek csak azért, hogy hitüknek megfelelően élhessenek. Családjaik egy ideig rosszallották, de idővel minden rendbe jött.

[2555] Charity is meant to help and do good to other people who need it. But it has the highest subjective value for the person who gives it. Our worst enemy is within ourselves, -the grasping selfishness which would deprive others of their just rights or seize things which do not properly belong to it. If we can get over this covetous selfishness, we achieve real Prosperity in justice and truth.

A Jótékonyság segítségadást, jótéteményt jelent, melynek kedvezményezettjei rászoruló embertársaink. Az adakozó számára ez a legmagasabb emberi érték. Legádázabb ellenségünk saját magunkban lakozik. Ez a mi egónk, ami súg-búg, és kapzsi módon visszatartja lelkünk adakozó felét. Ha az egón győzedelmeskedünk, akkor legyőzzük saját alantas önzésünket és a boldogulás, igazság útjára lépünk.

عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٨﴾

18. Knower of what is hidden and open, Exalted in Might, Full of Wisdom.

18. Ismerője a Láthatatlannak és Láthatónak, a Nagyszerű, a Bölcs.

65. AT-TALAQ (DIVORCE-VÁLÁS)

Introduction to Surah At-Talaq (Divorce)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

At-Talaq is not only the name of this Surah but also the title of its subject matter, for it contains commandments about *Talaq* (divorce) itself. Hadrat `Abdullah bin Mas`ud has described it as *Surah an-Nisa al-qusra* also, i.e. the shorter Surah an-Nisa.

Period of Revelation

Hadrat Abdullah bin Masud has Pointed out, and the internal evidence of the subject matter of the Surah confirms the same, that it must have been sent down after those verses of surah Al-Baqarah in which commandments concerning divorce were given for the first time. Although it is difficult to determine precisely what is its exact date of revelation, yet the traditions in any case indicate that when the people started making errors in understanding the commandments of Surah Al-Baqarah, and practically also they began to commit mistakes, Allah sent down these instructions for their correction.

Theme and Subject Matter

In order to understand the commandments of this Surah, it would be useful to refresh one's memory about the instructions which have been given in the Qur'an concerning divorce and the waiting period (*Iddat*) above.
"Divorce may be pronounced twice; then the wife may either be kept back in fairness or allowed to separate in fairness." (Al Baqarah 229)
"And the divorced women (after the pronouncement of the divorce) must wait for three monthly courses... and their husbands are fully entitled to take them back (as their wives) during this waiting period, if they desire reconciliation." (Al Baqarah 228)
"Then, if the husband divorces his wife (for the third time), she shall not remain lawful for him after this divorce, unless she marries another husband..." (Al-Baqarah : 230)
"When you marry the believing women, and then divorce them before you have touched them, they do not have to fulfill a waiting period, the completion of which you may demand of them." (Al-Ahzab : 49)
"And if those of you who die, leave wives behind, the women should abstain (from marriage) for four months and ten days." (Al-Baqarah 234)
The rules prescribed in these verses were as follows:

1. A man can pronounce at the most three divorces on his wife.
2. In case the husband has pronounced one or two divorces he is entitled to keep the woman back as wife within the waiting period and if after the expiry of the waiting period the two desire to re-marry, they can re- marry there is no condition of legalization (*tahlil*). But if the husband has pronounced three divorces, he forfeits his right to keep her as his wife within

the waiting period, and they cannot re-marry unless the woman re-marries another husband and he subsequently divorces her of his own free will.

3. The waiting period of the woman, who menstruates and marriage with whom has been consummated, is that she should pass three monthly courses. The waiting period in case of one or two divorces is that the woman is still the legal wife of the husband and he can keep her back as his wife within the waiting period. But if the husband has pronounced three divorces, this waiting period cannot be taken advantage of for the purpose of reconciliation, but it is only meant to restrain the woman from re-marrying another person before it comes to an end.
4. There is no waiting period for the woman, marriage with whom has not been consummated, and who is divorced even before she is touched. She can re-marry, if she likes, immediately after the divorce.
5. The waiting period of the woman whose husband dies, is four months and ten days.

Here, one should understand well that Surah At-Talaq was not sent down to annul any of these rules or amend it, but it was sent down for two purposes;
First, that the man who has been given the right to pronounce divorce should be taught such judicious methods of using this right as do not lead to separation, as far as possible however, if separation does take place, it should only be in case all possibilities of mutual reconciliation have been exhausted. For in the Divine Law provision for divorce has been made only as an unavoidable necessity; otherwise Allah does not approve that the marriage relationship that has been established between a man and a woman should ever break. The Holy Prophet (upon whom be Allah's peace) has said "Allah has not made lawful anything more hateful in His sight than divorce." (Abu Daud).
The second object was to complement this section of the family law of Islam by supplying answers to the questions that had remained after the revelation of the commandments in Surah Al-Baqarah. So, answers have been supplied to the following questions: What would be the waiting period of the women, marriage with whom has been consummated and who no longer menstruate? What would be the waiting period of the woman, who is pregnant, or the woman whose husband dies, if she is divorced? And what arrangements would be made for the maintenance and lodging of the different categories of divorced women, and for the fosterage of the child whose parents have separated on account of a divorce?

Bevezetés az At-Talaq (Válás) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Az *At-talaq* (válás) nem csak cím, hanem a Szúrán belül találunk utalást és elrendelést a válásra. Abdullah bin Mas'ud úgy jellemezte, hogy ez az *an-Nisa al.qusra* azaz a 4. An-Nisa (Asszonyok) Szúra rövidített változata.

A kinyilatkoztatás ideje

Abdullah bin Masud szerint az 2. Al-Baqara (Tehén) Szúra után nyilatkoztathatott ki, az ott válással kapcsolatosan kiadott instrukciókat erősíti meg. Az Al-Baqara (Tehén) Szúrában született meg először a válás szabályozása. Ettől pontosabbat nem tudunk a Szúra születésének idejére mondani. Általánosságban megállapítható, hogy amikor az első szabályozások az Al-Baqarában elérhetővé váltak, az emberek sok hibát elkövettek, amikor a gyakorlati életben alkalmazták azokat. Ezek korrekciójaként később olyan Szúrák nyilatkoztattak ki, melyek tisztázták a félreértéseket és pontosították a szabályokat. Jelen esetben a válás pontosítása történik meg.

Mondanivaló

A rendelkezés megértése miatt frissítsük fel tudásunkat a Koránban más helyen szereplő válással és Iddat-al (kivárási idő) kapcsolatos instrukciókról:
„A választ kétszer kell bejelenteni, majd vagy visszafogadni illően, vagy szétválni illően," (Al Baqara 229)
„Az elvált férfi (a válás bejelentése után) három havibajt kell, hogy várjon… és a férjeknek joguk van visszavenni őket (feleségeket) a kivárási idő alatt, ha ki akarnak békülni." (Al Baqara 228)
„Ha a férj elválik a feleségétől (harmadszor is), akkor az asszony nem marad megengedhető számára ezután addig, míg ő egy másik férfihez nem megy hozzá." (Al Baqara 230)
„Ha hívő asszonyokat vesztek el, de elváltok, mielőtt még megérintenétek őket, akkor nem kell kivárni a kötelező kivárási időt ahhoz, hogy szándékotok beteljesüljön." (Al Ahzab 49)
Ha köztetek meghal valaki és asszonyt hagy hátra, az asszonynak négy hónapot és tíz napot kell kivárnia." (Al-Baqara 234)
A szabályok ezekben a versekben a következők:

1. A férjnek háromszor kell kimondania a választ.
2. Ha a férj egyszer, vagy kétszer mondta ki a választ, joga van visszafogadni feleségét még a kivárási időszakon belül. Ha túllépték a kivárási időszakot, joga van a férjnek újból feleségül venni az asszonyt, de csak akkor, ha a férj még nem mondta ki harmadszor a választ. Ebben az esetben nincs szükség formális házasságkötésre, csak egymás közti bejelentésre (Tahlif). Ha a férj harmadik alkalommal is bejelenti a választ a kivárási idő alatt, elveszti jogát a feleségére és nem veheti őt újból feleségül, csak akkor, ha egy másik férfi elveszi őt és az a házassága is válással végződik.
3. Annak az asszonynak, akinek rendesen jönnek havi bajai, három havi baj a kötelező kivárási időszaka. Egy, vagy két havi baj idejéig a feleség még a férj törvényes feleségének tekintendő és az Iddat-on belül a férj visszafogadhatja feleségét. Ha a harmadik választ is kimondja a férj a kivárási időn belül, akkor kiegyezésre nincs lehetőség közöttük, hiába van hátra még egy havi baj. Ez az utolsó havi baj csak egy másik férfival való házasságától tiltja el a nőt addig, míg meg nem jön az is.

4. Nincs kivárási idő (Iddat) abban az esetben, ha a házasságot nem hálták el, vagy ha a válás még azelőtt történik, hogy a férfi megérintené a nőt.
5. Annak a nőnek a kivárási ideje, akinek férje meghalt, négy hónap és tíz nap.

A Szúra kinyilatkoztatásának két célja van:
Először az, hogy a férfi jól gondolja meg, legyen belátó, mielőtt kimondja a válást és számoljon annak következményeivel. Ha a két fél külön él, annak is szabályai vannak. A különélésből még vezethet visszaút a házasságba, ha a két fél megbékél. Az Isteni Törvények között a válás csupán egy elkerülhetetlen szükségszerűség. Allah nem azért rendeli el a házassági szabályokat, hogy a kapcsolat szakítással végződjön. A Próféta így szólt: „Allah semmit nem rendelt el gyűlöletesebbnek Színe előtt a törvényes szabályozások közül, mint a válást." (Abu Daud).
A második, hogy választ kapjanak a hívők azokra a kérdésekre, melyek az Al-Baqara Szúrát követően még nyitva maradtak. Pl.: Mennyi a kivárási ideje annak a nőnek, akinek elhált házassága van, de nem menstruál többet. Mennyi a kivárási időszaka annak a nőnek, aki terhes? Mi van abban az esetben, ha a férj és feleség elkezdték a válási folyamatot, de közben a férj meghal? Milyen gondoskodás, elhelyezés jár az elvált nőnek, hova kerülnek a gyerekek, stb.?

65. At-Talaq	65. At-Talaq
DIVORCE	**VÁLÁS**
Total Verses: 12	Összes vers: 12
Revealed At: Medina	Medinai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاء فَطَلِّقُوهُنَّ لِعِدَّتِهِنَّ وَأَحْصُوا الْعِدَّةَ وَاتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ لَا تُخْرِجُوهُنَّ مِن بُيُوتِهِنَّ وَلَا يَخْرُجْنَ إِلَّا أَن يَأْتِينَ بِفَاحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَن يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ لَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا ﴿١﴾

1. O Prophet! When ye do divorce women, divorce them at their prescribed periods, and count (accurately), their prescribed periods: And fear Allah your Lord: and turn them not out of their houses, nor shall they (themselves) leave, except in case they are guilty of some open lewdness, those are limits set by Allah. and any who transgresses the limits of Allah, does verily wrong his (own) soul: thou knowest not if perchance Allah will bring about thereafter some new situation[2556].

1. Ó Próféta! Ha elváltok az asszonyoktól, az előírt kivárási idejük (Iddat) betartásával váljatok. Számoljátok (pontosan) az Iddatot. Őrizkedjetek Allahtól, Uratoktól. Ne távolítsátok el őket házaikból és nekik sem kell távozniuk, kivéve, ha nyilvánvaló ledérséget követtek el. Ezek Allah korlátai. Aki áthágja Allah korlátait, saját lelkét kárhozza el. Nem tudhatod, talán Allah ezután új helyzetet állít elő[2556].

فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَأَشْهِدُوا ذَوَيْ عَدْلٍ مِّنكُمْ وَأَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ ذَلِكُمْ يُوعَظُ بِهِ مَن كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَن يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَل لَّهُ مَخْرَجًا ﴿٢﴾

[2556] Note that in the first instance the Prophet is himself addressed individually, as the Teacher and representative of the Community. Then the actual directions: "when ye ..... : are addressed to the Community collectively.

Először a Prófétát szólítja, mint a közösség tanítóját, majd szájába adja, mint mondjon a közösségnek és átfordul többes számba: „ha elváltok az asszonyoktól…”

2. Thus when they fulfil their term appointed, either take them back on equitable terms or part with them on equitable terms; and take for witness two persons from among you, endued with justice, and establish the evidence (as) before Allah. Such is the admonition given to him who believes in Allah and the Last Day. And for those who fear Allah, He (ever) prepares a way out[2557],

2. Ha elérik idejüket, vagy vegyétek vissza őket illően, vagy váljatok szét illően. Tanúsítsa ezt két törvényismerő közöttetek és tegyetek bizonyságot Allah előtt. Ez intés annak, ki hisz Allahban, a Végítélet Napjában. Ki őrizkedik Allahtól, annak Ő kiutat biztosít[2557],-

وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَن يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ أَمْرِهِ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا ﴿٣﴾

3. And He provides for him from (sources) he never could imagine. And if any one puts his trust in Allah, sufficient is ((Allah)) for him. For Allah will surely accomplish his purpose: verily, for all things has Allah appointed a due proportion.

3. És onnan viseli majd gondját, ahonnan nem is számít rá. Ki Allahra hagyatkozik, annak Ő (mindenre) Elegendő. Mert bizony, Allah eléri célját és Allah mindennek mértéket szabott.

وَاللَّائِي يَئِسْنَ مِنَ الْمَحِيضِ مِن نِّسَائِكُمْ إِنِ ارْتَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَاثَةُ أَشْهُرٍ وَاللَّائِي لَمْ يَحِضْنَ وَأُوْلَاتُ الْأَحْمَالِ أَجَلُهُنَّ أَن يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ وَمَن يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَل لَّهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا ﴿٤﴾

4. Such of your women as have passed the age of monthly courses, for them the prescribed period, if ye have any doubts, is three months, and for those who have no courses (it is the same): for those who carry (life within their wombs), their period is until they deliver their burdens: and for those who fear Allah, He will make their path easy[2558].

4. Kiknek már elmarad havi bajuk asszonyaitok közül, ha kétségetek van, hát Iddatjuk (előírt kivárási idejük) három hónap, és akiknek nem jön meg havi bajuk, (ugyanennyi). Kik teherbe estek,

---

[2557] Publicity and the establishment of proper evidence ensure that no one will act unjustly or selfishly. All should remember that these are matters of serious import, affecting our most intimate lives, and therefore our position in the spiritual kingdom. In these very delicate and difficult matters, the wisdom of jurists provides a less satisfactory solution than a sincere desire to be just and true, which is described as the "fear of Allah".

Nyilvánosság, bizonyosság tétel a váláskor azt biztosítja, hogy egyik fél se kövessen el kihágást, szabálytalanságot és ne tegyen önző lépéseket. Mindenkinek fel kell fognia az ügy komolyságát, ami az élet legintimebb területét érinti, ezért a spirituális királyságban betöltött helyzetükre is hatással van. Ezekben az igen érzékeny kérdésekben az igazságszolgáltatás által nyújtott bölcsesség kevesebb segítséget nyújt, mint az őszinte és igazságos jóakarat, amit tömören „Allahtól való őrizkedésnek” mondunk.

[2558] For normal women, the 'iddah is the three-monthly courses after separation: if there are no courses or if the courses are in doubt, it is three calendar months. But that time it will be clear whether there is pregnancy: if there is, the waiting period is still after delivery.

Normál esetben az Iddat (kötelező kivárási idő) három havibaj idejét teszi ki, mely alatt a felek szexuálisan nem érintkezhetnek. Ha az asszony havi baja elmarad, vagy kétségek merülnek fel a havibajjal kapcsolatban, akkor az Iddat ideje három naptári hónap, ami alatt ki kell derülnie, hogy fennáll-e terhesség, vagy nem. Ha a nő teherbe esett, akkor az Iddat ideje kitolódik a gyermek születéséig.

idejük akkor jár le, ha terhüket megszülték. Ki őrizkedik Allahtól, annak Ő könnyűvé teszi dolgát[2558].

ذَلِكَ أَمْرُ اللَّهِ أَنزَلَهُ إِلَيْكُمْ وَمَن يَتَّقِ اللَّهَ يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُعْظِمْ لَهُ أَجْرًا ﴿٥﴾

5. That is the Command of Allah, which He has sent down to you: and if any one fears Allah, He will remove his ills, from him, and will enlarge his reward.

5. Ez Allah Parancsolása, mit lebocsátott nektek. Ki őrizkedik Allahtól, arról Ő leveszi rossztéteményeit és hatalmassá növeli bérét.

أَسْكِنُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنتُم مِّن وُجْدِكُمْ وَلَا تُضَارُّوهُنَّ لِتُضَيِّقُوا عَلَيْهِنَّ وَإِن كُنَّ أُولَاتِ حَمْلٍ فَأَنفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّى يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ وَأْتَمِرُوا بَيْنَكُم بِمَعْرُوفٍ وَإِن تَعَاسَرْتُمْ فَسَتُرْضِعُ لَهُ أُخْرَى ﴿٦﴾

6. Let the women live (in 'iddat) in the same style as ye live, according to your means: Annoy them not, so as to restrict them. And if they carry (life in their wombs), then spend (your substance) on them until they deliver their burden: and if they suckle your (offspring), give them their recompense: and take mutual counsel together, according to what is just and reasonable. And if ye find yourselves in difficulties, let another woman suckle (the child) on the (father's) behalf[2559].

6. Lakassátok az asszonyokat (az Iddat ideje alatt) úgy, ahogy ti laktok, módotok szerint. Ne zaklassátok őket, s korlátozva se legyenek. Ha teherbe estek, költsetek rájuk, míg meg nem szülik terhüket. Ha szoptatják (gyermeketeket), hát adjátok meg nekik járandóságukat. Egyezzetek meg magatok között illően. Ha bajban vagytok, keressetek mást, aki szoptat az apa (gondviselésével) [2559].

لِيُنفِقْ ذُو سَعَةٍ مِّن سَعَتِهِ وَمَن قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنفِقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا مَا آتَاهَا سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا ﴿٧﴾

[2559] A selfish man, because he has divorced his wife, may, in the probationary period before the divorce becomes absolute, treat her with contumely, and while giving her residence and maintenance, may so restrict it as to make her life miserable. This is forbidden. She must be provided on the same scale as he is, according to his status in life. There is still hope of reconciliation, and if not, yet the parting must be honorable.
If there is pregnancy, a sacred third life comes on the scene, for which there is added responsibility (perhaps added hope of reconciliation) for both parents. In any case no separation is possible until after the child is born. Even after birth, if no reconciliation between parents is possible, yet for the nursing of the child and for its welfare the care of the mother remains the duty of the father, and there must be mutual counsel between him and the mother in all truth and sincerity.

Egy önző ember lehet, hogy a kötelező kivárás ideje alatt zaklatja, bosszantja az asszonyt, életét megkeseríti, vagy korlátozza őt jogaiban. Ez tilos. Az asszonynak ekkor is jár ugyanaz a szintű lakhatás és ellátás, mint amit a férfi, társadalmi helyzete alapján, átlagos szinten biztosítani tud. A nőnek ugyanazokat a lehetőségetek kell elérhetővé tenni, mint amiket a férfi is élvez. Ekkor még van lehetőség a kapcsolat rendezésére. Ha ez az időszak elmúlik és nem áll vissza az eredeti rend, akkor a válást szépen kell lebonyolítani.
Ha az asszony terhes és egy áldott harmadik élet is színre lép, többlet felelősség (és talán remény a kapcsolat rendezésére) merül fel mindkét szülő részéről. A gyermek megszületéséig nincs lehetőség szétválásra. A gyerek világra jötte után, ha nincs visszarendeződés, van mód a válásra, de csak úgy, ha megegyeznek a gyermek gondozását, szoptatását, nevelését és jólétét érintő kérdésekről. Az egyezség kettejük dolga, melyet teljes őszinteséggel, komolysággal és felelősséggel kell véghez vinniük. A gyermekkel kapcsolatos költségek az apát terhelik.

7. Let the man of means spend according to his means: and the man whose resources are restricted, let him spend according to what Allah has given him. Allah puts no burden on any person beyond what He has given him. After a difficulty, Allah will soon grant relief[2560].

7. Áldozzon a jómódú javai szerint. Kinek gondviselése szűkre szabatott, abból áldozzon, amit neki Allah adott. Nem ró fel Allah a lélekre mást, mint amit annak Ő juttatott. Allah a nehéz időszak után megkönnyebbülést hoz[2560].

وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ عَتَتْ عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِ فَحَاسَبْنَاهَا حِسَابًا شَدِيدًا وَعَذَّبْنَاهَا عَذَابًا نُّكْرًا ﴿٨﴾

8. How many populations that insolently opposed the Command of their Lord and of His apostles, did We not then call to account,- to severe account?- and We imposed on them an exemplary Punishment[2561].

8. Hány település lázadt fel Ura és Prófétái parancsolása ellen, kikkel aztán szigorú elszámolással számoltunk el? Elrettentő büntetéssel sújtottuk őket[2561].

فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عَاقِبَةُ أَمْرِهَا خُسْرًا ﴿٩﴾

9. Then did they taste the evil result of their conduct, and the End of their conduct was Perdition.

9. Majd megízlelték gaztetteik következményét és dolgaik beteljesülése elkárhozásuk volt.

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُوْلِي الْأَلْبَابِ الَّذِينَ آمَنُوا قَدْ أَنزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا ﴿١٠﴾

10. Allah has prepared for them a severe Punishment (in the Hereafter). Therefore fear Allah, O ye men of understanding - who have believed!- for Allah hath indeed sent down to you a Message,-

10. Allah szigorú büntetést készített elő nekik (a Túlvilágon). Őrizkedjetek Allahtól, ó, értés emberei, kik hisznek! Allah nektek Üzenetet küldött,-

---

[2560] We must trust in Allah, and do whatever is possible for us in the interests of the young life for which we are responsible. We must not be frightened by difficulties. Allah will give us relief and provide a solution if we act with honest integrity.

Bíznunk kell Allahban és mindent meg kell tennünk a fiatal élet érdekében, amit csak tehetünk, hiszen felelősök vagyunk érte. Nem kell megijedni a nehézségektől. Allah kárpótol és kisegít minket, ha becsülettel, tisztességgel végezzük dolgunkat.

[2561] Insolent impiety consists not only in the breach of the rites of religion. Even more vital is the defiance of the laws of nature which Allah has made for us. These laws, for us human beings include those which relate to our fellow-beings in society to whom kindness and consideration form the basis of our social duties.

Nem csak szembeötlő istentelenséggel, káromlással szegjük meg a hit szabályait. Elég, ha Allah mindennapi kapcsolatainkra vonatkozó szabályait megsértjük, melyeket Ő számunkra rendelt. Ezek a szabályok rögzítik azokat az alapvető jogokat és kötelezettségeke, amelyeket követnünk kell az embertársainkkal való együttélés folyamán.

رَّسُولًا يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِ اللَّهِ مُبَيِّنَاتٍ لِّيُخْرِجَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَمَن يُؤْمِن بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُ رِزْقًا ﴿١١﴾

11. An Messenger, who rehearses to you the Signs of Allah containing clear explanations, that he may lead forth those who believe and do righteous deeds from the depths of Darkness into Light. And those who believe in Allah and work righteousness, He will admit to Gardens beneath which Rivers flow, to dwell therein for ever: Allah has indeed granted for them a most excellent Provision.

11. Egy Prófétát, ki Allah Áyáit recitálja nektek, kinyilvánítva (az Igazat), hogy kivezesse azokat, kik hisznek, jókat cselekszenek a sötétségből a világosságba. Ki hisz Allahban, jókat tesz, bevezeti őt a Kertekbe, mik alatt folyók futnak, ahol ők mindörökkön lesznek. Allah a legszebb gondoskodással jutalmazza őt.

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿١٢﴾

12. Allah is He Who created seven Firmaments and of the earth a similar number. Through the midst of them (all) descends His Command: that ye may know that Allah has power over all things, and that Allah comprehends, all things in (His) Knowledge[2562].

13. *Allah az, Ki megteremtette a hét Eget és a Földet is ugyanígy. Lebocsátja Parancsolását közéjük és megtudjátok, hogy Allah Mindenre Képes. Az Ő tudása átölel mindent[2562]!*

[2562] As there are grades one above the other in the spiritual kingdom, there are similar grades in our life on this earth. If we take the literal meaning - just as we see the heavenly spheres one above another, over our heads, so we can see that the crust of the earth is built up of geological strata one above another.

Ahogy a spirituális királyságon belül fokozatok vannak, ugyanilyen fokozatok léteznek a Földön is. Ez fizikai értelemben is igaz. Amint az Egek rétegződnek felettünk, úgy rétegződik a Föld is lábunk alatt.

66. AT-TAHRIM (BANNING-TILALOM)

Introduction to Surah At-Tahrim (Banning)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah derived its name from the words *lima tuharrimu* of the very first verse. This too is not a title of its subject matter, but the name implies that it is the Surah in which the incident of *tahrim* (prohibition, forbiddance) has been mentioned.

Period of Revelation

In connection with the incident of *tahrim* referred to in this Surah, the traditions of the *Hadith* mention two ladies who were among the wives of the Holy Prophet (upon whom be peace) at that time Hadrat Safiyyah and Hadrat Mariyah Qibtiyyah. The former (i. e. Hadrat Safiyyah) was taken to wife by the Holy Prophet after the conquest of Khaiber, and Khaiber was conquered, as has been unanimously reported, in A. H. 7. The other lady, Hadrat Mariyah, had been presented to the Holy Prophet by Muqawqis, the ruler of Egypt, in A. H. 7 and she had borne him his son, Ibrahim, in Dhil-Hijjah, A. H. 8.These historical events almost precisely determine that this Surah was sent down some time during A.H. 7 or A. H 8.

Theme and Topics

This is a very important Surah in which light has been thrown on some questions of grave significance with reference to some incidents concerning the wives of the Holy Prophet (upon whom be Allah's peace).

First, that the powers to prescribe the bounds of the lawful and the unlawful, the permissible and the forbidden, are entirely and absolutely in the hand of Allah and nothing has been delegated even to the Prophet of Allah himself, not to speak of any other man. The Prophet as such can declare something lawful or unlawful only if he receives an inspiration from Allah to do so whether that inspiration is embodied in the Qur'an, or imparted to, him secretly. However, even the Prophet is not authorized to declare anything made permissible by Allah unlawful by himself, much less to say of another man.

Second, that in any society the position of a Prophet is very delicate. A minor incident experienced by an ordinary man in his life may not be of any consequence, but it assumes the status of law when experienced by a Prophet. That is why the lives of the Prophets have been kept under close supervision by Allah so that none of their acts, not even a most trivial one, may deviate from Divine Will. Whenever such an act has emanated from a Prophet, it was rectified and rectified immediately so that the Islamic law and its principles should reach the people in their absolute purity not only through the Divine Book but also through the excellent example of the Prophet, and they should include nothing which may be in disagreement with Divine Will.

Thirdly, and this automatically follows from the above mentioned point, that when the Holy Prophet (upon whom be peace) was checked on a minor thing, which was not only corrected but also recorded, it gives us complete satisfaction that whatever actions and commands and instructions we

now find in the pure life of the Holy Prophet concerning which there is nothing on record in the nature of criticism or correction from Allah, they are wholly based on truth, are in complete conformity with Divine Will and we can draw guidance from them with full confidence and peace of mind.

The fourth thing that we learn from this discourse is that about the Holy Messenger himself, whose reverence and respect Allah Himself has enjoined as a necessary part of the Faith of His servants, it has been stated in this Surah that once during his sacred life he made a thing declared lawful by Allah unlawful for himself only to please his wives; then Allah has severely reproved for their errors those very wives of the Holy Prophet, whom He Himself has declared as mothers of the faithful and worthy of the highest esteem and honor by them. Then, this criticism of the Prophet and the administration of the warning to the wives also has not been made secretly but included in the Book, which the entire *Ummah* has to read and recite forever.

In this connection three kinds of women have been cited as examples before the holy wives in particular. One example is of the wives of the Prophets Noah and Lot, who, if they had believed and cooperated with their illustrious husbands, would have occupied the same rank and position in the Muslim community which is enjoyed by the wives of the Holy Prophet Muhammad (upon whom be Allah's peace and blessings). But since they were disbelievers, their being the wives of the Prophets did not help them and they fell into Hell. The second example is of the wife of Pharaoh, who in spite of being the wife of a staunch enemy of God believed and chose a path of action separate from that followed by the Pharaoh's people, and her being the wife of a staunch disbeliever did not cause her any harm, and Allah made her worthy of Paradise. The third example is of Hadrat Maryam (Mary) (peace be upon her), who attained to the high rank because she submitted to the severe test to which Allah had decided to put her. Apart from Mary no other chaste and righteous girl in the world ever has been put to such a hard test that in spite of being unmarried, she might have been made pregnant miraculously by Allah's command and informed what service her Lord willed to take from her. When Hadrat Maryam accepted this decision, and agreed to bear, like a true believer, everything that she inevitably had to bear in order to fulfill Allah's will, then did Allah exalt her to the noble rank of *Sayyidatu an-nisa' fil- Jannah*: "Leader of the women in Paradise" (Musnad Ahmad).

Besides, another truth that we learn from this Surah is that the Holy Prophet (upon whom be peace) did not receive from Allah only that knowledge which is included and recorded in the Qur'an, but he was given information about other things also by revelation, which has not been recorded in the Qur'an. Its clear proof is verse 3 of this Surah. In it we are told that the Holy Prophet (upon whom be peace) confided a secret to one of his wives, and she told it to another. Allah informed the Holy Prophet of this secret.

Then, when the Holy Prophet warned his particular wife on the mistake of disclosure and she said: "Who has informed you of this mistake of mine?" he replied: "I have been informed of it by Him Who knows everything and is All Aware." Now, the question is where in the Qur'an is the verse in which Allah has said "O Prophet, the secret that you had confided to one of your wives, has been disclosed by her to another person, or to so and so? If there is no such verse in the Qur'an, and obviously there is none, this is an express proof of the fact that revelation descended on the Holy Prophet besides the Qur'an as well. This refutes the claim of the deniers of *Hadith*, who allege that nothing was sent down to the Holy Prophet (upon whom be peace) apart from the Qur'an.

Bevezetés az At-Tahrim (Tilalom) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szúra elnevezése az első versben elhangzó *lima tuharrimu* (miért tiltod meg) kifejezésből származik.

A kinyilatkoztatás ideje

A tilalom, amire ez a Szúra utal a Hadiszok alapján a Próféta (béke reá) két feleségével Safiyyahval és a kopt Mariyahval kapcsolatos. Safiyyah a Khaiberi ütközet után, a Hidzsra 7. esztendejében lett a Próféta felesége. Mariyah pedig az Egyiptomi uralkodó, Maqawqis ajándéka volt, szintén a Hidzsra 7. évében, akit a Próféta feleségül vett, majd a Hidzsra 8. évének Dhil-Hidzsa havában megszülte neki Ibrahim nevű fiát. Ebből aránylag pontosan tudható, hogy a Szúra a Hidzsra 7. vagy 8. évében nyilatkoztatott ki.

Mondanivaló

Ez egy nagyon fontos Szúra, ami rávilágít néhány olyan kérdésre, melyek a Próféta (béke reá) feleségeivel álltak kapcsolatban.
Először is, a törvényes és törvénytelen, megengedett és tiltott megszabásának abszolút és teljes hatalma Allah kezében van, amit nemhogy köznapi embernek, de még Prófétájának sem delegált le. Így a Próféta csak akkor döntheti el valamiről, hogy törvénytelen, vagy törvényes, ha erre inspirációt kap Allahtól, azaz benne foglaltatik-e a Koránban, vagy más módon, személyéhez szóló sugallattal kap erre elrendelést.
Másodszor, a Próféták helyzete minden társadalomban különleges. Egy jelentéktelen kihágás a köznapi ember részére lehet, hogy nem jár semmi következménnyel, de ugyanaz, egy Próféta esetében más törvény szerint bírálandó el. Allah ezért szoros felügyelete alatt tartja Prófétái életét, hogy legtriviálisabb cselekedetük se okozzon letérést az Isteni Akarat útjáról. Bármikor, ha egy ilyen előfordult, nyomban helyreigazítás történt, hogy az Iszlám törvényei ne csak Isteni kinyilatkoztatások, hanem mintaadó Próféták útján is a legtisztább formában jussanak el az emberekhez.
Harmadszor, és ez automatikusan következik az előző állításból, a Próféta életében a legapróbb botlást is feljegyezték, még akkor is, ha helyrehozta azokat. Ez bizonyíték arra, hogy az ő tiszta, átlátható életében adott instrukciók, parancsok kiállták az idő próbáját. A legkisebb kritika nem érte azokat és Allah sem korrigálta lépéseit életében. Ez azt mutatja, hogy ő az Isteni Akarat szerint élt, cselekedett és teljesítette az Üzenet közvetítését.
Negyedszer, amiről a Szúra is beszámol, hogy a Próféta életében is volt valami, amit Allah törvényesnek ítélt, de ő saját maga számára törvénytelennek tartott, de csak azért, hogy feleségei kedvében járjon. Majd Allah megfeddte a Próféta feleségeit, akik a hibát elkövették. Őket Allah is a hívők anyjainak, a becsület és erény birtokosainak nyilvánította ki. Látható, hogy a Próféta magánéletében nincs rejtve semmi, nem maradhatott az Umma előtt titokban olyan, ami kételyeket szülne. Minden hívő ezeket olvashatja és recitálhatja az idők végezetéig.
Három féle női típust jelenítenek meg a versek, példaképpen a Próféta feleségei előtt. Noé és Lót feleségei, akik ha hittek és együttműködtek volna megvilágosodott férjeikkel, akkor ugyanazt a helyet vívták volna ki, mint Mohammed (béke reá) asszonyai. Mivel hitetlenek voltak, Próféta férjeik közelsége semmit nem váltott ki belőlük, ezért Pokolra kerültek. A másik példa a Fáraó felesége, aki annak ellenére, hogy Isten megátalkodott ellenségének hitvese volt, hitt. Olyan pályán élte le életét, ami elkülönült a Fáraó népe által követett úttól. Egy megrögzött hitetlen párjaként sem tántorodott el

hitétől, ami miatt Allah Mennyországra érdemesnek ítélte őt. A harmadik példa Mária (béke reá), aki magas fokozatra ért, mivel kiállta Allah szigorú próbatételeit. Márián kívül egy másik erényes, jóravaló lány sem volt kitéve olyan próbatételnek a világon, hogy férj nélkül, Allah parancsolásából essen teherbe, miközben tudta, hogy milyen szolgálatra számít tőle az Úr. Amikor Mária elfogadta az Úr akaratát, igaz hívőként mindent vállalt, csakhogy teljesíteni tudja Allah küldetését. Ezért Allah őt a legmagasabb helyre nevezte ki: *Sayyidatu an-nisa' fil-Dzsannah:* „Az asszonyok úrnője a Paradicsomban." (Musnad Ahmad).

A Próféta nem csak olyan revelációkat kapott, ami a Koránban végül megjelent, hanem személyre szólókat is, melyek nem jelentek meg sehol. Ennek a Szúrának a harmadik verse ezt igazolja. Ebből megtudhatjuk, hogy a Próféta (béke reá) egy titkot bízott az egyik feleségére, de ő azt továbbadta egy másiknak. Allah tudatta a Prófétával, hogy mi történt. Amikor a Próféta megfeddte a feleségét a titok kibeszélése miatt, ő így szólt: „Ki mondta el neked, hogy milyen hibát vétettem?" Ő így felelt: „Az mondta el nekem, Aki Mindent Tud." A kérdés, hogy hol van a Koránban az a vers, amiben Allah így szól: „Ó Próféta! A titok, amit az egyik feleségedre bíztál, egy másik személy számára is tudottá vált, stb.?" Ilyen vers nem létezik a Koránban, ami azt igazolja, hogy ezt a kinyilatkoztatást a Próféta személyesen kapta és nem azzal a céllal, hogy a Koránban megjelenjen. Ez megcáfolja azoknak a Hadisz gyűjtőknek az állítását, akik szerint a Koránon kívül a Próféta (béke reá) más inspirációt nem kapott.

66. At-Tahrim	66. At-Tahrim
BANNING, PROHIBITION	**TILALOM**
Total Verses: 12	Összes vers: 12
Revealed At: Medina	Medinai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ تَبْتَغِي مَرْضَاتَ أَزْوَاجِكَ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

﴿١﴾

1. O Prophet! Why holdest thou to be forbidden that which Allah has made lawful to thee? Thou seekest to please thy consorts. But Allah is Oft-Forgiving, Most Merciful[2563].

[2563] The Prophet's household was not like other households. The Consorts of Purity were expected to hold a higher standard in behavior and reticence than ordinary women, as they had higher work to perform. See 33:28. But they were human beings after all, and were subject to the weaknesses of their sex, and they sometimes failed. The commentators usually cite the following incident in connection with the revelation of these verses. It is narrated from 'Aisha, the wife of the holy Prophet (peace be on him) by Bukhari, Muslim, Nasai. Abu Dawud and others that the holy Prophet usually visited all his wives daily after 'Asr Prayer. Once it so happened that he stayed longer than usual at the quarters of Zaynab bint Jahsh, for she had received from somewhere some honey which the holy Prophet liked very much. "At this", says 'Aisha, "I felt jealous, and Hafsa, Sawda, Safiya, and I agreed among ourselves that when he visits us each of us would tell him that a peculiar odor came from his mouth as a result of what he had eaten, for we knew that he was particularly sensitive to offensive smells". So, when his wives hinted at it, he vowed that he would never again use honey. Thereupon these verses were revealed reminding him that he should not declare to himself unlawful that which Allah had made lawful to him. The important point to bear in mind is that he was at once rectified by revelation, which reinforces the fact that the prophets are always under divine protection, and even the slightest lapse on their part is never left uncorrected.

A Próféta háza nem volt más házakhoz hasonlítható. Feleségeitől elvárás volt egy olyan viselkedési norma bemutatása, ami minta a társadalom többi asszonya számára. Lásd 33:28. De ők is emberek voltak, ki voltak téve női gyengeségüknek. A kommentátorok felemlítik az alábbi történetet ennek a versnek a magyarázatához. A történet Aishától, a Próféta egyik feleségétől származik, Bukhari, Muslim, Nasai és Abu Dawud hivatkozik rá. A Próféta a délutáni ima (Aszr) után rendszerint felkereste feleségeit. Egy alkalommal azonban, több időt töltött a szokásosnál Zaynab bint Dzsahsh lakosztályában, mert valahonnan mézet kapott, amit a Próféta nagyon kedvelt. „Erre én", mondta Aisha, „féltékeny lettem és megbeszéltem Hafsával, Sawdával és Safiyával (Próféta feleségei), ha legközelebb jön, megjegyezzük neki, hogy különös illatot áraszt a szája attól, amit evett. Tudtuk, hogy nagyon érzékeny a szagokra." Amikor az asszonyok utaltak a szagra, a Próféta megesküdött, hogy soha többet nem eszik mézet. Erről szól a vers, figyelmeztetve őt, hogy amit Allah egyszer megengedett, azt ő ne tiltsa meg. Ez a vers azt is jelzi, hogy a Próféta legkisebb botlását is korrigálnia kellett, mert Allah szeme mindig követte őt.

1. Ó Próféta! Miért tiltod meg azt, mit Allah megengedetté tett neked, csak hogy meg tudd elégíteni asszonyaidat? Mert Allah a Megbocsájtó, a Kegyelmes[2563].

قَدْ فَرَضَ اللَّهُ لَكُمْ تَحِلَّةَ أَيْمَانِكُمْ وَاللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٢﴾

2. Allah has already ordained for you, (O men), the dissolution of your oaths (in some cases): and Allah is your Protector, and He is Full of Knowledge and Wisdom[2564].

2. Allah elrendelte nektek a felmentést eskütök alól (néhány esetben). Allah a ti Oltalmazótok, Ő a Mindentudó, a Bölcs[2564].

وَإِذْ أَسَرَّ النَّبِيُّ إِلَى بَعْضِ أَزْوَاجِهِ حَدِيثًا فَلَمَّا نَبَّأَتْ بِهِ وَأَظْهَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ عَرَّفَ بَعْضَهُ وَأَعْرَضَ عَن بَعْضٍ فَلَمَّا نَبَّأَهَا بِهِ قَالَتْ مَنْ أَنبَأَكَ هَذَا قَالَ نَبَّأَنِيَ الْعَلِيمُ الْخَبِيرُ ﴿٣﴾

3. When the Prophet disclosed a matter in confidence to one of his consorts, and she then divulged it (to another), and Allah made it known to him, he confirmed part thereof and repudiated a part. Then when he told her thereof, she said, "Who told thee this? "He said, "He told me Who knows and is well-acquainted (with all things)[2565]."

3. Mikor a Próféta titkot bízott egyik asszonyára, ő kibeszélte azt (egy másik asszonynak), de Allah az ő (Próféta) tudomására hozta és ő annak egy részét megerősítette, egy másik részét elvetette. Mikor ő asszonyát számon kérte, így szólt (az asszony): „Ki mondta el ezt neked?" Mondta: „Az mondta el, Aki Mindentudó, Értesült[2565]."

إِن تَتُوبَا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا وَإِن تَظَاهَرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيلُ وَصَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلَائِكَةُ بَعْدَ ذَلِكَ ظَهِيرٌ ﴿٤﴾

[2564] Cf. 2:224. If your vows prevent you from doing good, or acting rightly, or making peace between persons, you should expiate the vow, but not refrain from your good deed.

2:224. Ha eskütök meggátol abban, hogy jót tegyetek, megbékéltessetek embereket stb., akkor a prioritás a jó cselekedeteké és az esküt fel kell függeszteni.

[2565] The moral we have to draw is manifold. 1. If anything is told us in confidence, especially by one at the head of affairs, we must not divulge it to our closest friend. 2. If such divulgence is made in the most secret whispers, Allah's Plan is such that it will come to light and expose those guilty of breach of confidence. 3. When the whispered version is compared with the true version and the actual facts, it will be found that the whispered version is in great part untrue, due to the misunderstanding and exaggeration inevitable in the circumstances. 4. The breach of confidence must inevitably redound to the shame of the guilty party. (To be continued in the next verse.)

A következőket vonhatjuk le morális megfontolások alapján: 1. Ha valaki bizalmasan közöl velünk valamit, azt nem beszélhetjük ki és adhatjuk tovább, még a legközelebbi barátunknak sem. 2. Ha egy titkot kibeszélünk, Allah Terve szerint ez fényre derül és megkérdőjeleződik a belénk fektetett bizalom. 3. A pletykával szájra kapott változat sokban el fog térni az igazi történettől, amiből látszani fog, hogy a szóbeszéddel terjedő változat java része nem igaz a sok hozzáköltés, fantáziálás miatt. 4. Egy bizalmatlanságot felvető ügy szégyenbe hozza a bűnös felet. (A következő versben folytatódik).

4. If ye two turn in repentance to Him, your hearts are indeed so inclined; But if ye back up each other against him, truly Allah is his Protector, and Gabriel, and (every) righteous one among those who believe,- and furthermore, the angels - will back (him) up[2566].

4. Ha mindketten bűnbánattal fordultok Allahhoz, szívetek meglágyul. De ha egymás mögé álltok az ő ellenében (a Próféta ellen), hát az ö Oltalmazója Allah, Gábriel, minden jótét hívő, majd ezután az Angyalok, kik (mind) mögé állnak[2566].

عَسَى رَبُّهُ إِن طَلَّقَكُنَّ أَن يُبْدِلَهُ أَزْوَاجًا خَيْرًا مِّنكُنَّ مُسْلِمَاتٍ مُّؤْمِنَاتٍ قَانِتَاتٍ تَائِبَاتٍ عَابِدَاتٍ سَائِحَاتٍ ثَيِّبَاتٍ وَأَبْكَارًا ﴿٥﴾

5. It may be, if he divorced you (all), that Allah will give him in exchange consorts better than you,- who submit (their wills), who believe, who are devout, who turn to Allah in repentance, who worship (in humility), who travel (for Faith) and fast,- previously married or virgins[2567].

5. Meglehet, ha elválik tőletek, Ura jobb asszonyokat ad neki helyettetek, kik alávetik magukat Neki (Muszlimok), hívők, odaadók, bűnbánók, szolgálók, böjtöt tartók, elváltak, vagy szüzek[2567].

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ﴿٦﴾

6. O ye who believe! save yourselves and your families from a Fire whose fuel is Men and Stones, over which are (appointed) angels stern (and) severe, who flinch not

---

[2566] 5. Both the party betraying confidence and that encouraging the betrayal must purge their conduct by repentance. 6. Frank repentance would be what their hearts and conscience themselves would dictate and they must not resist such amends on account of selfish obstinacy. 7. If they were to resist frank repentance and amends, they are only abetting each other's wrong, and they cannot prevail against all the moral forces which will be ranged on the side of the right.

5. Akik bizalmatlanságra adtak okot, és akik ezt támogatták mindketten gyakoroljanak őszinte bűnbánatot. 6. Az igaz, őszinte megbánás meglágyítja a szíveket és előhozza a legbelsőből azt, amit a lelkiismeret diktál. Ellen kell állni minden félnek a bennünk rejlő önzés egójának diktátumaival szemben. 7. Ha nincs bűnbánat és nincs változtatás a tetteken, akkor teljesen mindegy, hányan erősítik egymást a rossz oldalon, nem győzedelmeskedhetnek a jó felett.

[2567] From the case of two in verse 4, we now come to the case of all the Consorts generally, in verse 5. Cf. 33:28-30. Their duties and responsibilities were higher than those of other women, and therefore their failure would also be more serious. This is only hypothetical, in order to show us the virtues expected of them: faith and devotion, worship and service, readiness for travel or Hijrah, whether they were young or old, now to married life or otherwise. From them again the more general application follows-to all women in Islam.

Az előző versekben két személy közti eseményről volt szó, itt pedig csak a feleségeknek ad figyelmeztetést a vers. 33:28-29. A Próféta asszonyainak kötelességei és felelőssége nagyobb egy átlag asszonynál, ezért az általuk elkövetett legkisebb hiba is súlyos következménnyel járhat. A válás felvetése, csupán hipotézis. Arra szolgál, hogy felvezesse azokat az erényeket, melyeket a Próféta asszonyainak gyakorolniuk kell. Ilyenek a hit, odaadás, szolgálat, készenlét az útra, akár menekülésre (Hidzsra), akár öreg, fiatal stb. Ők testesítik meg a mintát, amit az Iszlámban élő asszonyoknak követniük kell.

(from executing) the Commands they receive from Allah, but do (precisely) what they are commanded[2568].

6. Ó, kik hisznek! Óvjátok meg magatokat, családotokat a Pokoltól, minek tüzelői emberek és kövek. Fölötte zord és szigorú Angyalok (őrködnek), kik nem vonakodnak (végrehajtani) Allah nekik adott parancsolását, majd azt teszik, mit nekik elrendeltek[2568].

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَعْتَذِرُوا الْيَوْمَ إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٧﴾

7. (They will say), "O ye Unbelievers! Make no excuses this Day! Ye are being but requited for all that ye did!"

7. (Az Angyalok így szólnak): „Ó, kik hitetlenek! Ne mentegetőzzetek ezen a Napon! Aszerint részesültök viszonzásban, amit tettetek!”

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تُوبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا عَسَى رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يَوْمَ لَا يُخْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ نُورُهُمْ يَسْعَى بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَتْمِمْ لَنَا نُورَنَا وَاغْفِرْ لَنَا إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٨﴾

8. O ye who believe! Turn to Allah with sincere repentance: In the hope that your Lord will remove from you your ills and admit you to Gardens beneath which Rivers flow,- the Day that Allah will not permit to be humiliated the Prophet and those who believe with him. Their Light will run forward before them and by their right hands, while they say, "Our Lord! Perfect our Light for us, and grant us Forgiveness: for Thou hast power over all things."

8. Ók, kik hisznek! Forduljatok Allahhoz őszinte bűnbánattal. Meglehet, hogy Allah leveszi rólatok rossztéteményiteket és bevezet titeket a Kertekbe, mik alatt folyók futnak. A Napon Allah nem engedi, hogy a Prófétát, és akik vele hisznek, megaláztatás érje. Világosságuk maguk előtt és jobbjukon tör utat, s így szólnak: „Urunk! Teljesítsd be világosságunkat, bocsájts meg nekünk, mert Te Mindenre Képes Vagy.”

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٩﴾

9. O Prophet! Strive hard against the Unbelievers and the Hypocrites, and be firm against them. Their abode is Hell,- an evil refuge (indeed).

9. Ó, Próféta! Küzdj a hitetlenekkel és a képmutatókkal, légy velük zord! Hajlékuk Pokol és végük becstelen.

[2568] Note how we have been gradually led up in admonition from two Consorts to all consorts, to all women, to all Believers, and to all men and women. We must carefully guard not only our own conduct, but the conduct of our families, and of all who are near and dear to us.

A Próféta feleségeitől eljutottunk minden feleséghez, asszonyhoz, minden hívőhöz, férfiakhoz és nőkhöz. Nem csak saját viselkedésünket kell kordában tartanunk, de mindenkiét, akit Allah a mi felelősségünkbe helyezett. Családunk, gyermekeink viselkedésének következményei is ránk hullnak vissza.

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِّلَّذِينَ كَفَرُوا اِمْرَأَةَ نُوحٍ وَاِمْرَأَةَ لُوطٍ كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَالِحَيْنِ فَخَانَتَاهُمَا فَلَمْ يُغْنِيَا عَنْهُمَا مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَقِيلَ ادْخُلَا النَّارَ مَعَ الدَّاخِلِينَ ﴿١٠﴾

10. Allah sets forth, for an example to the Unbelievers, the wife of Noah and the wife of Lut: they were (respectively) under two of our righteous servants, but they were false to their (husbands), and they profited nothing before Allah on their account, but were told: "Enter ye the Fire along with (others) that enter[2569]!"

10. Allah példát vet a hitetlenek felé. Noé asszonya és Lót asszonya, kik két jócselekedetű szolgálóink alatt voltak, de ők hűtlenek voltak hozzájuk és ez nem segített rajtuk semmit Allah előtt. Mondva volt: „Térjetek be a Pokolba azokkal, kik betérnek[2569]!”

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِّلَّذِينَ آمَنُوا اِمْرَأَةَ فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِندَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَنَجِّنِي مِن فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ وَنَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿١١﴾

11. And Allah sets forth, as an example to those who believe the wife of Pharaoh: Behold she said: "O my Lord! Build for me, in nearness to Thee, a mansion in the Garden, and save me from Pharaoh and his doings, and save me from those that do wrong[2570]";

11. Allah példát vet a hívők felé. A Fáraó asszonya, mikor így szólt: „Uram! Építs nekem egy lakot a Kertben, a Te közelségedben és menekíts meg a Fáraótól, az ő tetteitől, menekíts meg a gonoszok népétől[2570]!”

[2569] Read Noah's story in 11:36-48. Evidently his contemporary world had got so corrupt that it needed a great Flood to purge it. "None of the people will believe except those who have believed already. So grieve no longer over their evil deeds." But there were evil ones in his own family. A foolish and undutiful son is mentioned in 11:42-46. Poor Noah tried to save him and pray for him as one "of his family"; but the answer came: "he is not of thy family; for his conduct is unrighteous". We might expect such a son to have a mother like him, and here we are told that it was so. Noah's wife was also false to the standards of her husband, and perished in this world and in the Hereafter.

Noé története itt 11:36-48. Noé világa annyira elzüllött, hogy csak az Özönvíz hozhatott tisztulást. „Senki sem fog hinni, csak azok, akik most is hisznek. Ne bánkódj tovább tetteiken.” Családjába is beköltözött a gonosz. Fiát a 11:42-46 említi. Noé meg akarta őt menteni és saját családjába tartozóként hívta magához, de erre hamar jött a válasz: „ő nem a családod, mert ő gaztevő.” A fiúnak hasonló anyja volt. Noé felesége nem követte férje szabályait, elpusztult az Evilágon és a Túlvilágon is ez várt rá.

[2570] Traditionally she is known as 'Asiya, one of the four perfect women, the other three being • Mary the mother of Jesus, • Khadija the wife of the holy Prophet, and • Fatima his daughter. Pharaoh is the type of arrogance, godlessness, and wickedness. For his wife to have preserved her Faith, her humility, and her righteousness was indeed a great spirit triumph. She was probably the same who saved the life of the infant Moses: 28:9.

A hagyományok szerin a Fáraó feleségét Ázsiának hívták. Ő volt egyike a hagyományokban számon tartott négy tökéletes asszonynak. A többi három: 1. Mária, Jézus anyja, 2. Khadidzsa, a Próféta felesége. 3. Fatima, a Próféta lánya. A Fáraó a zsarnokság, bűn jelképe. Hatalmas lélekre vall felesége részéről, hogy egy ilyen ember mellett meg tudta őrizni hitét, emberségét és alázatát. Valószínű, hogy ő volt az, aki Mózest csecsemőként megmentette 28:9.

وَمَرْيَمَ ابْنَتَ عِمْرَانَ الَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهِ مِن رُّوحِنَا وَصَدَّقَتْ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُتُبِهِ وَكَانَتْ مِنَ الْقَانِتِينَ ﴿١٢﴾

12. And Mary the daughter of 'Imran, who guarded her chastity; and We breathed into (her body) of Our spirit; and she testified to the truth of the words of her Lord and of His Revelations, and was one of the devout (servants)[2571].

12. És Mária, Imran leánya, ki erényét őrizte. Mi belé leheltünk a Mi lelkünkből, s ő beigazolta Ura szavát, Kinyilatkoztatásait. Odaadó (szolgáló) volt[2571].

[2571] 'Imran was traditionally the name of the father of Mary the mother of Jesus: see 3:35. She was one of the purest of women.

Imran volt Mária, Jézus anyjának apja lásd 3:35. Ő volt a legtisztább asszonyok egyike.

67. AL-MULK (THE SOVEREIGNTY-TELJHATALOM)

Introduction to Surah Al-Mulk (The Sovereignty)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah takes its name *al-Mulk* from the very first sentence.

Period of Revelation

It could not be known from any authentic tradition when this Surah was revealed, but the subject matter and the style indicate that it is one of the earliest Surahs to be revealed at Makkah.

Theme and Subject Matter

In this surah, on the one hand, the teachings of Islam have been introduced briefly, and, on the other, the people living in heedlessness have been aroused from their slumber in a most effective way. A characteristic of the earliest surahs of the Makkan period is that they present the entire teachings of Islam and the object of the Holy Prophet's mission, not in detail, but briefly, so that they are assimilated by the people easily. Moreover, they are particularly directed to make the people shun heedlessness, to make them think, and to arouse their dormant conscience.
In conclusion, the people have been asked this question and left to ponder over it "If the water which has come out from the earth at some place in the desert or hill country of Arabia and upon which depends your whole life activity, should sink and vanish underground, who beside Allah can restore to you this life giving water?"

Bevezetés az Al-Mulk (Teljhatalom) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A cím ez első versben található *al-mulk*.

A kinyilatkoztatás ideje

Nincs olyan Hadisz, ami támpontot adna a Szúra kinyilatkoztatásának idejére vonatkozóan, de a stílusjegyek alapján nagy biztonsággal állíthatjuk, hogy korai Mekkai szakaszban született.

Mondanivaló

A Szúra tömören bemutatja az Iszlám tanításait, másrészt a leghatásosabb módon rázza fel az alvó, szendergő, semmibe vevő, tétlen szemlélődőket, akik a megszokottság körforgásában élik le gondolkodás nélküli életüket. Jellegzetesen korai Mekkai Szúra, melyek könnyen felismerhetők a rövid tanításokról, a Próféta céljairól. Ezeket az emberek nagyon könnyen memorizálták, ami segített őket felébreszteni és kivonni a szemlélődő, körforgásból.
Összegzésül, az emberek egy kérdést kapnak, mely felett elgondolkodhatnak: „Ha Arábia hegyeiben, vagy sivatagjaiban víz kerül felszínre pár helyen, amitől az életed függ, Allahon kívül Ki az, ki ezt felfogja, hogy életet teremtsen belőle, mielőtt az elfolyik, vagy elszivárog?”

67. Al-Mulk	67. Al-Mulk
THE SOVEREIGNTY, CONTROL	TELJHATALOM
Total Verses: 30	Összes vers: 30
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾

1. Blessed be He in Whose hands is Dominion; and He over all things hath Power;-

1. *Legyen áldott Az, Kinek kezében van a Teljhatalom és Ő Mindenre Képes,-*

الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ ﴿٢﴾

2. He Who created Death and Life, that He may try which of you is best in deed: and He is the Exalted in Might, Oft-Forgiving[2572];-

2. Ki megteremtette a Halált és az Életet, hogy próbára tegyen titeket, melyiketek a legjobb tettekben. Ő a Nagyszerű, a Megbocsájtó[2572].

الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا مَّا تَرَى فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِن تَفَاوُتٍ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَى مِن فُطُورٍ ﴿٣﴾

3. He Who created the seven heavens one above another: No want of proportion wilt thou see in the Creation of ((Allah)) Most Gracious. So turn thy vision again: seest thou any flaw?

3. Ki megteremtette a hét Eget rétegenként. Nem látsz a Kegyelmes (Allah) teremtésében egyenlőtlenséget, aránytalanságot, vesd rá hát tekinteted: Látsz-e benne szakadást?

ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ ﴿٤﴾

4. Again turn thy vision a second time: (thy) vision will come back to thee dull and discomfited, in a state worn out[2573].

4. Majd vesd rá tekinteted másodszor és az meggyötörve, tompán tér vissza hozzád[2573].

[2572] "Created Death and Life." Death is here put before Life, and it is created. Death is therefore not merely a negative state. In 2:28 we read: "Seeing that ye were without life (literally, dead), and He gave your life: then will He cause you to die, and will again bring you to life; and again, to Him will ye return." In 53:44, again, Death is put before Life. Death, then, is • the state before life began, which may be nonexistence or existence in some other form: • the state in which Life as we know it ceases, but existence does not cease; a state of Barzakh (23:100), or Barrier or Partition, after our visible Death and before Judgment; after that will be the new Life, which we conceive of under the term Eternity.

„Megteremtette a halált és az életet”: A halál az élet előtt áll és az is teremtett jelenség. A halál ezért nem tekinthető negatív állapotnak. A 2:28-ba olvashatjuk: „Hogy tagadjátok Allahot, midőn halottak voltatok, s életre keltett, majd elhaltatok Általa, majd (újra) felélesztett titeket, majd Hozzá tértek meg?”. Az 53:44-ben szintén a halál az első helyen áll és utána jön az Élet. Ez azt mutatja, hogy. 1. A földi életet megelőzően is van egy állapot, amit nevezhetünk létnek, vagy nem létnek, mindegy, valami van. 2. Abban a formában, ahogy szembesülünk vele, az élet megszűnik, de a lét nem. A földi halál állapotából a lélek továbbkerül a „Barzakh” állapotba. 23:100: „Előttük a válaszfal a Napig, mikor feltámasztatnak”. A válaszfalon túl Végítélet vár, majd ezt követően a kiérdemelt sors vagy lét, ami Örökkévaló.

[2573] Reverting to the indication of the external or visible world, we are asked to observe and study it again and again, and as minutely as our powers will allow. However closely we observe it, we shall find no flaw in it. Indeed, the region of enquiry is so vast and stretches so far beyond our ken, that our eyes, aided with the most powerful telescopes, will confess themselves defeated in trying to penetrate to the ultimate mysteries. We shall find no defect in Allah's handiwork: it is our own powers that we shall find fail to go beyond a certain compass.

Arra szólít, hogy újból és újból vessük tekintetünket a teremtésre, próbáljunk benne felfedezni hibát, rendellenességet. Akármilyen mélyre hatolunk be a mikrovilágba mikroszkópokkal, vagy a makrokozmoszba távcsövekkel, teleszkópokkal, nem látjuk azt a horizontot, amin túl ne lenne valami még. Tekintetünk járhat oda-vissza, kutathat, kereshet, de előbb merül ki, mint a csodák és a tökéletesség, mit a teremtés nyújt.

وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاء الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِّلشَّيَاطِينِ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ السَّعِيرِ ﴿٥﴾

5. And we have, (from of old), adorned the lowest heaven with Lamps, and We have made such (Lamps) (as) missiles to drive away the Evil Ones, and have prepared for them the Penalty of the Blazing Fire[2574].

5. Feldíszítettük az Evilág Egét lámpásokkal, megtettük azokat hajító kőnek a Sátánok ellen és előkészítettük számukra a perzselés kínjait[2574].

وَلِلَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٦﴾

6. For those who reject their Lord (and Cherisher) is the Penalty of Hell: and evil is (such), Destination.

6. Kik tagadják Urukat osztályrészük a Pokol szenvedése és nyomorúságos végzet.

إِذَا أُلْقُوا فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شَهِيقًا وَهِيَ تَفُورُ ﴿٧﴾

7. When they are cast therein, they will hear the (terrible) drawing in of its breath even as it blazes forth,

7. Ha rávetik őket, hallják annak moraját, s az forrong,

تَكَادُ تَمَيَّزُ مِنَ الْغَيْظِ كُلَّمَا أُلْقِيَ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ ﴿٨﴾

8. Almost bursting with fury: Every time a Group is cast therein, its Keepers will ask, "Did no Warner come to you[2575]?"

8. Ahányszor csak rávetnek egy csapatot, majdhogynem szétveti a düh. Őrzői ezt kérdik: „Nem jött el hozzátok figyelmeztető[2575]?”

قَالُوا بَلَى قَدْ جَاءنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِن شَيْءٍ إِنْ أَنتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ ﴿٩﴾

9. They will say: "Yes indeed; a Warner did come to us, but we rejected him and said, '(Allah) never sent down any (Message): ye are nothing but an egregious delusion!'"

9. Mondják: „De igen. Jött hozzánk figyelmeztető, de mi meghazudtoltuk őt és mondtuk: Allah nem bocsátott le semmit. Ti pedig hatalmas tévelygésben vagytok!”

[2574] The phenomenon of the shooting stars has been, explained in 15:16-18; and in 37:6-10.

A hullócsillag jelenséggel már korábban is találkoztunk: 15:16-18 és 37:6-10.

[2575] "Every time": it may not be the same angels who are guarding the gates of Hell every time new inmates come in. The pure, innocent angel nature does not know the crookedness of human evil, and is surprised at so many human beings coming in for punishment: it wonders if no warning was conveyed to men, whereas in fact men have a seaming in Clear Signs during all the period of their probation.

„Akárhányszor”: Az Angyalok, ártatlan, együgyű teremtmények. Nem értik, hogy miért jön folytonos ember utánpótlás a Pokolra. Ez számukra érthetetlen, hiszen ők saját tudattal nem rendelkező lények, minden cselekedetük elrendelt és nem értik, hogy az ember miért követ el bűnt, ha eljött hozzá a figyelmeztető a megpróbáltatás ideje alatt. Egyszerű lényük ezért tesz fel egyszerű kérdést.

وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ ﴿١٠﴾

10. They will further say: "Had we but listened or used our intelligence, we should not (now) be among the Companions of the Blazing Fire!"

10. Mondják: „Ha hallgattunk volna és felfogtuk volna, nem lennénk a Perzselő Tűz társaságában.

فَاعْتَرَفُوا بِذَنبِهِمْ فَسُحْقًا لِّأَصْحَابِ السَّعِيرِ ﴿١١﴾

11. They will then confess their sins: but far will be (Forgiveness) from the Companions of the Blazing Fire!

11. Bevallják bűneiket, de messzire kerültek (a Megbocsájtástól) a Perzselő Tűz gazdái.

إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿١٢﴾

12. As for those who fear their Lord unseen, for them is Forgiveness and a great Reward.

12. Kik félnek Uruktól a Láthatatlanban, osztályrészük Megbocsájtás és nagy bér.

وَأَسِرُّوا قَوْلَكُمْ أَوِ اجْهَرُوا بِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١٣﴾

13. And whether ye hide your word or publish it, He certainly has (full) knowledge, of the secrets of (all) hearts.

13. Akár eltitkoljátok mondandótokat, akár kinyilvánítjátok azt, Ő Tudja, mit rejtenek a keblek.

أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴿١٤﴾

14. Should He not know,- He that created? and He is the One that understands the finest mysteries (and) is well-acquainted (with them).

14. Tán Ő ne tudná, aki teremtette? Ő a Finom (részletek Tudója), az Értesült.

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ ذَلُولًا فَامْشُوا فِي مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِن رِّزْقِهِ وَإِلَيْهِ النُّشُورُ ﴿١٥﴾

15. It is He Who has made the earth manageable for you, so traverse ye through its tracts and enjoy of the Sustenance which He furnishes: but unto Him is the Resurrection[2576].

15. Ő az, Ki a Földet rendelkezésetekre bocsátotta, járjatok hát annak csapásain, egyetek gondviseléséből és Hozzá vezet a Feltámadás[2576].

أَأَمِنتُم مَّن فِي السَّمَاء أَن يَخْسِفَ بِكُمُ الأَرْضَ فَإِذَا هِيَ تَمُورُ ﴿١٦﴾

[2576] Man has managed to make paths through deserts and over mountains: through rivers and seas by means of ships; through the air by means of airways; he has made bridges and tunnels and other means of communication. But this he has only been able to do because Allah has given him the necessary intelligence and has made the earth tractable to that intelligence.

Ember utakat, járásokat készít a sivatagban, átjárókat a hegyeken át, a folyókon, tengereken hajókkal közlekedik, a légteret repülők szelik át. Mindezt kiegészítik a hidak, alagutak és a kommunikáció eszközei. Nem juthatott volna el idáig, ha Allah nem ad erre intelligenciát és a föld, a víz, a hegyek ne rendelődtek volna alá ennek az intelligenciának. Önmagában az ember erre nem lett volna képes.

16. Do ye feel secure that He Who is in heaven will not cause you to be swallowed up by the earth when it shakes (as in an earthquake)[2577]?

16. Biztonságban vagytok-e akkor, ha Ő, Ki az Égben van elnyelet titeket a Földdel, ha az megreng[2577]?

أَمْ أَمِنتُم مَّن فِي السَّمَاء أَن يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرِ ﴿١٧﴾

17. Or do ye feel secure that He Who is in Heaven will not send against you a violent tornado (with showers of stones), so that ye shall know how (terrible) was My warning?

17. Biztonságban vagytok-e akkor, ha Ő, Ki az Égben van, orkánt küld rátok, hogy megtudjátok milyen figyelmeztetésem?

وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿١٨﴾

18. But indeed men before them rejected (My warning): then how (terrible) was My rejection (of them)?

18. De azok, kik előttük voltak meghazudtolták (figyelmeztetésemet), majd milyen (szörnyű) volt kitagadásom!

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَافَّاتٍ وَيَقْبِضْنَ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَنُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ ﴿١٩﴾

19. Do they not observe the birds above them, spreading their wings and folding them in? None can uphold them except ((Allah)) Most Gracious: Truly ((Allah)) Most Gracious: Truly it is He that watches over all things[2578].

19. Nem látják-e a madarakat fejük fölött kiterjesztve szárnyaikat, majd összezárva azokat? Nem tartja más meg azokat, csak a Kegyelmes (Allah). Ő Mindent Lát[2578].

أَمَّنْ هَذَا الَّذِي هُوَ جُندٌ لَّكُمْ يَنصُرُكُم مِّن دُونِ الرَّحْمَنِ إِنِ الْكَافِرُونَ إِلَّا فِي غُرُورٍ ﴿٢٠﴾

[2577] Also Cf. the story of Qarun in 28:76-82. If we feel safe on land, it is because Allah has made this earth amenable, manageable and serviceable to us.

Ide kapcsolódik Korah története 28:76-82. Ha a Földön biztonságban érezzük magunkat, ez azért van, mert Allah a Földet engedékennyé, kezelhetővé tette az ember számára.

[2578] The flight of birds is one of the most beautiful and wonderful things in nature. The make and arrangement of their feathers and bones, and their stream-line shapes, from beak to tail, are instances of purposive adaptation.

A madarak csodája a természet gyönyörű misztériuma. Tollaik, szárnyuk, csontozatuk, áramvonalas testük mind csodálatos mérnöki munka, a teremtés műremeke.

20. Nay, who is there that can help you, (even as) an army, besides ((Allah)) Most Merciful? In nothing but delusion are the Unbelievers[2579].

20. Ki az, ki a Kegyelmesen (Allahon) kívül pártotokat tudná fogni, (akár) egy haddal szemben? Mert bizony, a hitetlenek nem máshol, mint megtévesztő erők hatása alatt állnak[2579].

أَمَّنْ هَذَا الَّذِي يَرْزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ بَل لَّجُّوا فِي عُتُوٍّ وَنُفُورٍ ﴿٢١﴾

21. Or who is there that can provide you with Sustenance if He were to withhold His provision? Nay, they obstinately persist in insolent impiety and flight (from the Truth).

21. Ki az, ki gondoskodni tudna rólatok akkor, ha Ő visszatartaná gondoskodását? Mi több! Ők bevették magukat istentelenségükbe és konokságukba.

أَفَمَن يَمْشِي مُكِبًّا عَلَى وَجْهِهِ أَهْدَى أَمَّن يَمْشِي سَوِيًّا عَلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٢٢﴾

22. Is then one who walks headlong, with his face grovelling, better guided,- or one who walks evenly on a Straight Way?

22. Az halad-e helyes irányban, ki fejét leszegve tétován jár, vagy az, ki gerincesen megy előre az Egyenes Ösvényen?

قُلْ هُوَ الَّذِي أَنشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٢٣﴾

23. Say: "It is He Who has created you (and made you grow), and made for you the faculties of hearing, seeing, feeling and understanding: little thanks it is ye give.

23. Mondd: „Ő az, Ki megalkotott titeket, megtette nektek a hallást, látást és a szíveket. Kevés az, mi hálát adtok.

قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٤﴾

24. Say: "It is He Who has multiplied you through the earth, and to Him shall ye be gathered together."

24. Mondd: „Ő az, Ki sokasággá tett titeket a Földön és Hozzá lesztek összeterelve."

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٥﴾

25. They ask: When will this promise be (fulfilled)? - If ye are telling the truth.

25. Azt kérdik: „Mikor lesz (beváltva) ez az ígéret, ha igazat szóltok?"

قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِندَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢٦﴾

26. Say: "As to the knowledge of the time, it is with Allah alone: I am (sent) only to warn plainly in public."

[2579] Not the greatest army that man can muster is of any use against the Wrath of Allah; while the constant watchful care of Allah is all-in-all to us, and we can never do without it.

Egy egész hadsereg sem ér semmit Allah haragjával szemben. Az Ő folyamatos gondoskodása állandóan velünk van, ami nélkül nem élhetünk.

26. Mondd: „Hanem a tudás Allahnál van. Én (az Üzenetet) világossá tevő figyelmeztető vagyok.”

فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سِيئَتْ وُجُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَقِيلَ هَذَا الَّذِي كُنتُم بِهِ تَدَّعُونَ ﴿٢٧﴾

27. At length, when they see it close at hand, grieved will be the faces of the Unbelievers, and it will be said (to them): "This is (the promise fulfilled), which ye were calling for!"

27. Mikor közelbe érve látják, elkomorodnak a hitetlenek arcai és akkor mondva lesz: „Ez az (ígéret beváltása), amire szólítottatok!”

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكَنِيَ اللَّهُ وَمَن مَّعِيَ أَوْ رَحِمَنَا فَمَن يُجِيرُ الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢٨﴾

28. Say: "See ye?- If Allah were to destroy me, and those with me, or if He bestows His Mercy on us,- yet who can deliver the Unbelievers from a grievous Penalty[2580]?"

28. Mondd: „Látjátok? Akár elpusztít engem Allah és azokat, akik velem vannak, vagy akár megkegyelmez, de ki szabadítja meg a hitetleneket e fájdalmas Büntetéstől[2580]?”

قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ آمَنَّا بِهِ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٢٩﴾

29. Say: "He is ((Allah)) Most Gracious: We have believed in Him, and on Him have we put our trust: So, soon will ye know which (of us) it is that is in manifest error."

29. Mondd: „Ő a Kegyelmes (Allah). Benne hiszünk, és Rá hagyatkozunk. Nemsoká megtudjátok, hogy ki van nyilvánvaló tévelygésben.”

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا فَمَن يَأْتِيكُم بِمَاء مَّعِينٍ ﴿٣٠﴾

30. Say: "See ye?- If your stream be some morning lost (in the underground earth), who then can supply you with clear-flowing water[2581]?"

[2580] The skeptics might say and do say to the righteous: "Ah well! if calamities come, they involve the good with the bed, just as you say that Allah showers His mercies on both good and evil!" The answer is: "Don't you worry about us: even supposing we are destroyed, with all who believe with us, is that any consolation to you? Your sins must bring on you suffering, and nothing can ward it off. If we get any sorrows or sufferings, we take them as a mere trial to make us better, for we believe in Allah's goodness and we put our trust in Him."

A szkeptikusok azt mondhatják a jóravalóknak: „Ha jön a sorscsapás, az a jót és rosszat egyaránt sújtja. Ha jön az áldás az a rosszat is éri éppúgy, mint a jót!” A válasz: „Ne velünk törődjetek. Ha mi is elpusztulunk, az vigasztal titeket? Bűneitek szenvedést hoz rátok és senki nem tarthatja azt vissza. Ha csapás sújt ránk azt nem rosszként, hanem áldásként éljük meg, mert próbatétel arra, hogy jobbakká válhassunk. Hiszünk Allah jóságában és mi ráhagyatkozunk.”

[2581] The Surah is closed with a parable, taken from a vital fact of our physical life, and leading up to the understanding of our spiritual life. In our daily life, what would happen if we woke up some fine morning to find that the sources and springs of our water-supply had disappeared and gone down into the hollows of the earth? Nothing could save our life. Without water we cannot live, and water cannot rise above its level, but always seeks a lower-level. So, in spiritual fife. Its sources and springs are in the divine wisdom that flows from on high.

A Szúra egy példabeszéddel zárul, ami a fizikai élet valóságából jön, de spirituális tanulságot hordoz. Mindennapi életünk nem képzelhető el víz nélkül. Mi történne, ha egy napon arra ébrednénk, hogy forrásunk vize elapadt és éltető elemünk, a víz nincs többé, mert eltűnt a meder mélyebb üregeiben, majd elszivárgott? A

30. Mondd: „Látjátok? Ha reggelre elapad patakotok, ki ad nektek forrásvizet[2581]"

spirituális életben az Isteni bölcsességek alkotják a patakokat, forrásokat, melyek magasból érkeznek, keresik a mélyebb szinteket. Eközben táplálkoznunk kell belőlük.

68. AL-QALAM (THE PEN-TOLL)

Introduction to Surah Al-Qalam (The Pen)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

This Surah is called *Nun* as well as *Al-Qalam*, the words with which it begins.

Period of Revelation

This too is one of the earliest surahs to be revealed at Makkah, but its subject matter shows that it was sent down at the time when opposition to the Holy Prophet (upon whom be peace) had grown very harsh and tyrannical.

Theme and Subject Matter

It consists of three themes: Replies to the opponents' objections, administration of warning and admonition to them, and exhortation to the Holy Prophet (upon whom be peace) to patience and constancy.

Bevezetés az Al-Qalam (Toll) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szúrát Nun-nak is hívják, de *qalam* (toll) az első szó, ezért ez a címadó.

A Kinyilatkoztatás ideje

A Szúra korai Mekkai eredetű. A tartalom arra utal, hogy a Próféta (béke reá) ellenzői aktívabbak lettek zsarnokian lépnek fel.

Mondanivaló

Három témával foglalkozik: Válaszol az ellenzők vádjaira, figyelmeztetést, intést címezz feléjük és buzdítja a Prófétát (béke reá) a türelmes kiállásra és az állhatatosságra.

68. Al-Qalam	68. Al-Qalam
THE PEN	**TOLL**
Total Verses: 52	Összes vers: 52
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ ﴿١﴾

1. Nun. By the Pen and the (Record) which (men) write[2582],-
1. *Nun. A Tollra, mivel a sorokat írják[2582],-*

مَا أَنتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ ﴿٢﴾

2. Thou art not, by the Grace of thy Lord, mad or possessed.
2. *Nem vagy Urad kegyéből megszállott.*

وَإِنَّ لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ ﴿٣﴾

3. Nay, verily for thee is a Reward unfailing:
3. *Mi több, téged kiapadhatatlan bér illet,*

وَإِنَّكَ لَعَلى خُلُقٍ عَظِيمٍ ﴿٤﴾

4. And thou (standest) on an exalted standard of character.
4. *Mert neked egy magasztos teremtés jutott,*

[2582] The Pen and the Record are the symbolical foundations of the Revelation to man. The adjuration by the Pen disposes of the flippant charge that Allah's Messenger was mad or possessed. For he spoke words of power, not incoherent, but full of meaning, and through the Record of the Pen, that meaning unfolds itself, in innumerable aspects to countless generations. Muhammad was the living Grace and Mercy of Allah, and his very nature exalted him above abuse and persecution.

A Toll és a Feljegyzés, az emberekhez szóló Kinyilatkoztatások szimbolikus megjelenítői. A Tollhoz intézett szólítás teszi értelmetlenné azokat a vádakat, melyekkel a Prófétát illették. Megszállottnak tartották, mert a szavak erejével hatott az emberekre. Ezek a szavak nem üres, összefüggéstelen közhelyek, hanem értelemmel teli, mély tanítások voltak. A Toll és a Sorokba rendezett Feljegyzések a szavakat számtalan nemzedékkel később is elérhetővé teszik. Mohammed egy élő kegy volt Allahtól. Természete, jelleme minden rontó szándék fölé emelte őt.

فَسَتُبْصِرُ وَيُبْصِرُونَ ﴿٥﴾

5. Soon wilt thou see, and they will see[2583],

5. Nemsoká meglátod és ők is meglátják[2583],

بِأَييِّكُمُ الْمَفْتُونُ ﴿٦﴾

6. Which of you is afflicted with madness.

6. Melyiketek a tébolyult,

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَن ضَلَّ عَن سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٧﴾

7. Verily it is thy Lord that knoweth best, which (among men) hath strayed from His Path: and He knoweth best those who receive (true) Guidance.

7. Mert bizony, Urad a Legjobb Tudója annak, ki tévelyedett le az Ő Útjáról és Legjobb Tudója a jó irányba haladóknak.

فَلَا تُطِعِ الْمُكَذِّبِينَ ﴿٨﴾

8. So hearken not to those who deny (the Truth)[2584].

8. Ne engedelmeskedj hát a meghazudtolóknak[2584].

وَدُّوا لَوْ تُدْهِنُ فَيُدْهِنُونَ ﴿٩﴾

9. Their desire is that thou shouldst be pliant: so would they be pliant.

9. Kik azt szeretnék, ha megalkudnál, hát alkudjanak meg ők.

[2583] Though Al-Mustafa's nature raised him above the petty spite of his contemporaries, an appeal is made to their reason and to the logic of events. Was it not his accusers that were really mad? What happened to Walid ibn Mugaira, or Abu Jahl, or Abu Lahab? -and to Allah's Messenger and those who followed his guidance? The world's history gives the answer. And the appeal is not only to his contemporaries, but for all time.

Mohammed természete kiemelte őt kortársai közül. Támadói felé egy logikus kérdés merül fel: Nem éppen ők a tébolyultak? Mi történt Walid ibn Mugairával, Abu Dzsahl-lel, vagy Abu Lahabbal, az Iszlám legnagyobb ellenségeivel? Mind elvesztek. Ugyanakkor mi történt Allah Prófétájával és azokkal, akik követték az Útmutatást? A világtörténelem adja meg erre a választ. Ez a válasz nemcsak kortársaihoz, hanem minden korhoz szól.

[2584] The enemies of Allah's truth are sometimes self-deceived. But quite often they have a glimmering of the truth in spite of their desire to shut their eyes. Then they compromise, and they would like the preachers of inconvenient truths to compromise with them. On those terms there would be mutual laudation. This easy path of making the best of both worlds is a real danger or temptation to the best of us, and we must be on our guard against it if we would really enter into the company of the Righteous who submit their wills to the Will of Allah. Abu Jahl freely offered impossible compromises to the holy Prophet.

Allah Igazságának ellenségei sokszor önmagukat csapják be. Ezzel szemben még akkor is felfogják az Igazság néhány szeletét, ha szemük csukva van. Valamiféle kompromisszumra törekednek és a hit terjesztőjét alkura hívják. Ennek a vége egymás dicsérete lenne, ami a legegyenesebb út egy megalkuvó, hitelvekkel felhagyó megoldás felé. Óvakodunk kell attól, hogy eltávolodjunk Allah előírásaitól és saját hitvallásunk árulóivá legyünk. Abu Dzsahl rendszeresen tett alkuajánlatot a Prófétának.

وَلَا تُطِعْ كُلَّ حَلَّافٍ مَّهِينٍ ﴿١٠﴾

10. Heed not the type of despicable men,- ready with oaths[2585],

10. Ne engedelmeskedj a gyarló fogadkozóknak[2585],

هَمَّازٍ مَّشَّاءٍ بِنَمِيمٍ ﴿١١﴾

11. A slanderer, going about with calumnies,

11. Rágalmazóknak, a lejáratás szélnek eresztőinek,

مَنَّاعٍ لِّلْخَيْرِ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ ﴿١٢﴾

12. (Habitually) hindering (all) good, transgressing beyond bounds, deep in sin,

12. A jó visszatartóinak, a gaztettek elkövetőinek,

عُتُلٍّ بَعْدَ ذَٰلِكَ زَنِيمٍ ﴿١٣﴾

13. Violent (and cruel),- with all that, base-born,-

13. A kíméletlennek, kiben ráadásul kapzsi vágy tombol,-

أَن كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِينَ ﴿١٤﴾

14. Because he possesses wealth and (numerous) sons[2586]

14. Hogy vagyonban dúskáljon és legyenek fiai[5],-

إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٥﴾

15. When to him are rehearsed Our Signs, "Tales of the ancients", he cries!

15. Ha recitálják neki Áyáinkat azt mondja: „Az elődök meséi”!

سَنَسِمُهُ عَلَى الْخُرْطُومِ ﴿١٦﴾

16. Soon shall We brand (the beast) on the snout[2587]!

[2585] . The type of each of these hatful qualities is not uncommon, though the combination of all-in-one man makes him peculiarly despicable, as was Walid ibn Mugaira, who was a ringleader in calumniating our Prophet and who came to an evil end not long after the battle of Badr, in which he received injuries.

Gyűlöletes karakterek gyakran előfordulnak, de ha összekombinálódnak, akkor alantas jellemek származnak belőlük. Ilyen volt Walid ibn Mugaira, a Próféta elleni lejárató kampányok főkolomposa, aki a Badri csatában szerzett sebeibe halt bele.

[2586] In the former case, we construe: 'Pay no attention to despicable men of the character described, simply because they happen to have wealth or influence, or much backing in man-power. In the eyes of Allah such a man is in any case branded and marked out as a sinner.

Az előző gondolatokat összefoglalva: ne figyelj oda azokra a megvetendő alakokra, akiket csak a vagyon és embereik száma tart meg ebben a világban. Allah szemében ők bűnösök.

[2587] literally, proboscis, the most sensitive limb of the elephant. The sinner makes himself a beast and can only be controlled by his snout.

Az ormány az elefánt legérzékenyebb része. A bűnös, állattá változtatja önmagát, végül csak ormányánál fogva lehet vezetni.

16. *Nemsoká Mi megbillogozzuk ormányát[2587]!*

إِنَّا بَلَوْنَاهُمْ كَمَا بَلَوْنَا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ إِذْ أَقْسَمُوا لَيَصْرِمُنَّهَا مُصْبِحِينَ ﴿١٧﴾

17. Verily We have tried them as We tried the People of the Garden, when they resolved to gather the fruits of the (garden) in the morning[2588].

17. Mert bizony, Mi próbának tettük ki őket, ahogy próbának tettük ki a kert gazdáit is, mikor megfogadták, hogy reggel leszedik annak gyümölcsét[2588].

وَلَا يَسْتَثْنُونَ ﴿١٨﴾

18. But made no reservation, ("If it be Allah's Will")[2589].

18. Kivétel nélkül[2589],

فَطَافَ عَلَيْهَا طَائِفٌ مِّن رَّبِّكَ وَهُمْ نَائِمُونَ ﴿١٩﴾

19. Then there came on the (garden) a visitation from thy Lord, (which swept away) all around, while they were asleep[2590].

19. De arra járt a jelenés Uradtól és mindenre (lesújtott), míg ők aludtak[2590].

فَأَصْبَحَتْ كَالصَّرِيمِ ﴿٢٠﴾

20. So the (garden) became, by the morning, like a dark and desolate spot, (whose fruit had been gathered).

20. Reggelre (a kert) kietlenné lett,

[2588] "Why do the wicked flourish?" is a question asked in all ages. The answer is not simple. It must refer to • the choice left to man's will, • his moral responsibility, • the need of his tuning his will to Allah's Will, • the patience of Allah, which allows the widest possible chance for the operation of • His Mercy, and • in the last resort, to the nature of the Punishment, which is not a merely abrupt or arbitrary act, but a long, gradual process, in which there is room for repentance at every stage. All these points are illustrated in the remarkable Parable of the People of the Garden, which also illustrates the greed, selfishness, and heedlessness of man, as well as his tendency to throw the blame on others if he can but think of a scapegoat.

„Miért boldogul a gonosz”? Ez a kérdés minden korban felmerül. A válasz nem egyszerű, mert a következőkre alapozódik: 1. Az ember szabadon választ. 2. Az embernek morális felelőssége van. 3. Saját akaratát összhangba kell helyeznie Allah akaratával 4. Allah végtelen türelme, amivel minden lehetőséget megad a korrekcióra. 5. Az Ő megbocsájtása. 6. Az utolsó lehetőség a Büntetés, ami nem egy száraz jogi aktus, hanem egy hosszú folyamat eredménye, melynek minden szakaszában jelen volt a bűnbánat esélye. Ezeknek a pontoknak mindegyikét illusztrálja a következő jelenet, ami a kert gazdáiról szól, akik a kapzsiság, önzés megjelenítői. Más érdekeit semmibe veszik, és ha baj van, bűnbakot keresnek.

[2589] These foolish men had a secret plan to defraud the poor of their just rights, but they were put into a position where they could not do so. In trying to frustrate others, they were themselves frustrated.

Ez az elkárhozott csapat elhatározta, hogy a szegényeket megfosztják jogos gondviselésüktől, de végül maguk kerültek kellemetlen helyzetbe. Aki másnak vermet ás, maga esik bele.

[2590] It was a terrible storm that blew down and destroyed the fruits and the trees. The whole place was changed out of all recognition.

Szélvihar kerekedett, ami az összes termést és fát elpusztította. A kert képe kietlen, kopár tájjá változott.

فَتَنَادَوا مُصْبِحِينَ ﴿٢١﴾

21. As the morning broke, they called out, one to another,-

21. Reggel egymást hívták,-

أَنِ اغْدُوا عَلَى حَرْثِكُمْ إِن كُنتُمْ صَارِمِينَ ﴿٢٢﴾

22. "Go ye to your tilth (betimes) in the morning, if ye would gather the fruits[2591]."

22. „Talpra fel! Ki a földetekre korán, ha gyümölcsöt akartok szedni[2591].”

فَانطَلَقُوا وَهُمْ يَتَخَافَتُونَ ﴿٢٣﴾

23. So they departed, conversing in secret low tones, (saying)-

23. Nekiindultak, s maguk közt sugdolóztak:

أَن لَّا يَدْخُلَنَّهَا الْيَوْمَ عَلَيْكُم مِّسْكِينٌ ﴿٢٤﴾

24. "Let not a single indigent person break in upon you into the (garden) this day[2592]."

24. „Ne térjen be egy szűkölködő se ma (a kertbe)[2592]!”

وَغَدَوْا عَلَى حَرْدٍ قَادِرِينَ ﴿٢٥﴾

25. And they opened the morning, strong in an (unjust) resolve.

25. A reggelt felindult (és igazságtalan) elhatározással indították.

فَلَمَّا رَأَوْهَا قَالُوا إِنَّا لَضَالُّونَ ﴿٢٦﴾

26. But when they saw the (garden), they said: "We have surely lost our way[2593]:

26. Mikor meglátták (a kertet), így szóltak: „Mi tényleg tévelygésben vagyunk[2593],”-

---

[2591] Awaking from sleep, they were not aware that the garden had been destroyed by the storm overnight. They were in their own selfish dreams: by going very early, they thought they could cheat the poor of their share.

Alvásból felébredve mit sem sejtettek arról, hogy a vihar az éjjel elpusztította a kertet. Még önző álmaikat táplálták, hogy minél korábban kiérjenek a kertbe és a szegények elől leszedjék a gyümölcsöket.

[2592] The poor man has a right in the harvest-whether as a gleaner or as an artisan or a menial in an Eastern village. The rich owners of the orchard in the Parable wanted to steal a march at an early hour and defeat this right, but their greed was punished, so that it led to a greater loss to themselves.

A Keleti falvakban szokás volt, hogy gyümölcsérés idején szegények böngészhettek a kertekben. Szedhettek hullott gyümölcsöt és mértékkel a fáról is. A Példában szereplő jómódú kertes gazdák még a szegények előtt ki akartak érni és az összes gyümölcsöt le akartál szedni előlük, megtagadva tőlük elemi jogaikat. Végül maguknak okoztak kárt.

[2593] Their fond dreams were dispelled when they found that the garden had been changed out of all recognition. It was as if they had come to some place other than their own smiling garden.

Álmaik szertefoszlottak, amikor kertjüket felismerhetetlen állapotban látták viszont. Mintha nem is virágzó kertjeik helyszínére értek volna.

بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ ﴿٢٧﴾

27. "Indeed we are shut out (of the fruits of our labour)!"

27. „Mi több! Mi meg vagyunk fosztva (munkánk gyümölcseitől)!”

قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلَمْ أَقُل لَّكُمْ لَوْلَا تُسَبِّحُونَ ﴿٢٨﴾

28. Said one of them, more just (than the rest): "Did I not say to you, 'Why not glorify ((Allah))[2594]?'"

28. Így szólt egyikük, kiben volt igazságérzet: „Nem megmondtam nektek? Miért nem dicsőítitek Őt (Allahot)[2594]?”

قَالُوا سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٢٩﴾

29. They said: "Glory to our Lord! Verily we have been doing wrong!"

29. Mondták: „Legyen dicső Urunk! Bűnösök voltunk!”

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَلَاوَمُونَ ﴿٣٠﴾

30. Then they turned, one against another, in reproach.

30. Majd szemrehányásokkal fordultak egymás ellen.

قَالُوا يَا وَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا طَاغِينَ ﴿٣١﴾

31. They said: "Alas for us! We have indeed transgressed!

31. Mondták: „Jaj, nekünk! Gyalázatosak voltunk!

عَسَى رَبُّنَا أَن يُبْدِلَنَا خَيْرًا مِّنْهَا إِنَّا إِلَى رَبِّنَا رَاغِبُونَ ﴿٣٢﴾

32. "It may be that our Lord will give us in exchange a better (garden) than this: for we do turn to Him (in repentance)[2595]!"

32. „Meglehet, hogy Urunk egy jobb (kertet) ad nekünk cserébe ennél, mert (bűnbánattal) fordulunk Hozzá[2595]!”

كَذَلِكَ الْعَذَابُ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾

[2594] This was not necessarily a righteous man, but there are degrees in guilt. He had warned them, but he had joined in their unjust design.

A megszólaló, hozzájuk képest egy igazságos ember volt, mert a bűnösök között is fokozatok vannak. Figyelmeztette őket, de ők kitartottak igazságtalan elképzeléseik mellett.

[2595] They found their garden destroyed by a storm. Some reproached others, but those who sincerely repented obtained mercy. The "better garden" may have been the same garden, flourishing in a future season under Allah's gift of abundance.

Kertjüket elpusztította a vihar. Néhányan szemrehányást tettek egymásnak, de akik őszintén megbánták tettüket, kegyelmet kaptak. A „jobb kert” meglehet, hogy ugyanazt a kertet jelenti, de egy másik szezonban, amikor Allah kegye által bőséges termést ad.

33. Such is the Punishment (in this life); but greater is the Punishment in the Hereafter,- if only they knew!

33. Ez hát a Büntetés (ebben az életben). De a Túlvilág Büntetése nagyobb, bár tudnák!

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِندَ رَبِّهِمْ جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٣٤﴾

34. Verily, for the Righteous, are Gardens of Delight, in the Presence of their Lord.

34. Mert bizony, az őrizkedőket Uruknál a Gyönyörök Kertje várja.

أَفَنَجْعَلُ الْمُسْلِمِينَ كَالْمُجْرِمِينَ ﴿٣٥﴾

35. Shall We then treat the People of Faith like the People of Sin[2596]?

35. Tegyük tán meg a Muszlimokat olyanná, mint a gaztevőket[2596]?

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٣٦﴾

36. What is the matter with you? How judge ye?

36. Mi van veletek? Hogy döntötök?

أَمْ لَكُمْ كِتَابٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ ﴿٣٧﴾

37. Or have ye a book through which ye learn-

37. Vagy tán van egy könyvetek, miből tanultok?-

إِنَّ لَكُمْ فِيهِ لَمَا يَتَخَيَّرُونَ ﴿٣٨﴾

38. That ye shall have, through it whatever ye choose[2597]?

38. És aszerint az illet titeket, amit csak megkívántok[2597]?

أَمْ لَكُمْ أَيْمَانٌ عَلَيْنَا بَالِغَةٌ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ إِنَّ لَكُمْ لَمَا تَحْكُمُونَ ﴿٣٩﴾

39. Or have ye Covenants with Us to oath, reaching to the Day of Judgment, (providing) that ye shall have whatever ye shall demand[2598]?

[2596] The spiritual arrogance which rejects faith in Allah is perhaps the worst Sin, because it makes itself impervious to the Mercy of Allah, as a bed of clay is impervious to the absorption of water.

A spirituális arrogancia, mely az Allahban való hit elfogadásának útjában áll, talán az egyik legnagyobb bűn, mert nem engedi Allah kegyelmét behatolni a szívekbe, akár az agyagréteg, mely nem engedi át a vizet.

[2597] It is clearly against both logic and justice that men of righteousness should have the same End as men of sin. Even in this life, man cannot command whatever he chooses though he is allowed a limited freedom of choice. How can he expect such a thing under a reign of perfect Justice and Truth?

Minden logikai és igazsággal kapcsolatos szabályt felrúgna, ha egy jóravaló ember ugyanazt a véget érné, mint egy bűnös. Még az evilági életben sem vehet magához senki mindent, amit megkíván, annak ellenére, hogy az embert szabad akarattal áldotta meg az Úr. Hogy lehetne ez realitás akkor, ha létezik tökéletes Jog és Igazság?

[2598] Nor can the Pagans plead that they have any special Covenants with Allah which give them a favored position above other mortal.

A Pogányok sem érvelhetnek azzal, hogy nekik egy külön megállapodásuk van Allahhal, ami kiváltságos helyzetet biztosít számukra a többi halandó fölött.

39. Vagy tán fogadalmatok van Velünk, mi a Feltámadás Napjáig szól, hogy az illet titeket, amit csak megköveteltek[2598]?

سَلْهُم أَيُّهُم بِذَلِكَ زَعِيمٌ ﴿٤٠﴾

40. Ask thou of them, which of them will stand surety for that!

40. Kérdezd őket (ó, Mohammed), melyikük állítja ezt?

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاء فَلْيَأْتُوا بِشُرَكَائِهِمْ إِن كَانُوا صَادِقِينَ ﴿٤١﴾

41. Or have they some "Partners" (in godhead)? Then let them produce their "partners", if they are truthful[2599]!

41. Vagy tán vannak „Társaik" (bálványok)? Hozzák hát elő „Társaikat", ha igazat szólnak[2599]!

يَوْمَ يُكْشَفُ عَن سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٤٢﴾

42. The Day that the shin shall be laid bare, and they shall be summoned to bow in adoration, but they shall not be able[2600],-

42. A Napon felfedik a lábszárakat és leborulásra szólítják őket, de ők erre nem lesznek képesek[2600],-

خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ وَقَدْ كَانُوا يُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ وَهُمْ سَالِمُونَ ﴿٤٣﴾

43. Their eyes will be cast down,- ignominy will cover them; seeing that they had been summoned aforetime to bow in adoration, while they were whole, (and had refused)[2601].

43. Tekintetük megalázkodik, gyalázat telepszik rájuk, (azt látván, hogy) egykor leborulásra szólították őket, de ők (állva) maradtak[2601].

فَذَرْنِي وَمَن يُكَذِّبُ بِهَذَا الْحَدِيثِ سَنَسْتَدْرِجُهُم مِّنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٤﴾

44. Then leave Me alone with such as reject this Message: by degrees shall We punish them from directions they perceive not.

44. Hagyjatok Magamra! S ki meghazudtolja ezt az Üzenetet, fokozatosan sújtunk le rájuk onnan, ahonnan nem érzékelik.

[2599] "Partners" in Godhead. As in the doctrine of the Trinity, or indeed in any form of polytheism. Such a doctrine destroys the cardinal doctrine of the Unity of Allah.

„Társaik": bálványok, istenségek. Az Iszlám mindent elutasít, ami Allah Egységét és Egyetlenségét megbontja. Ilyen alapon veti el Szentháromság tanát és minden Politeizmussal kapcsolatba hozható elvet.

[2600] The Day that the Shin shall be laid bare", that is, when men are confronted with the stark reality of the Day of Judgment. On that occasion men will be summoned to adoration, not necessarily in words, but by the logic of facts, when the Reality will be fully manifest.

„A Napon felfedik lábszáraikat": Akkor szembesülnek a lelkek a Végítélet realitásával, amikor mindenkit leborulásra hívnak. A szavaknak itt már semmi jelentősége nincs. A tények beszélnek és megnyilvánul a Valóság.

[2601] Their past memories, combined with their present position, will then fill them with a sense of the deepest dismay and humiliation.

A múlt emlékei keverednek jelen pozíciójukkal és elönti őket a szégyen egykori szembenállásuk, konokságuk miatt.

وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ ﴿٤٥﴾

45. A (long) respite will I grant them: truly powerful is My Plan.

45. Haladékot adok nekik, mert bizony, tervem tántoríthatatlan.

أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُم مِّن مَّغْرَمٍ مُّثْقَلُونَ ﴿٤٦﴾

46. Or is it that thou dost ask them for a reward, so that they are burdened with a load of debt?-

46. Vagy tán fizetséget kérsz tőlük (ó, Mohammed) és adósság fogja terhelni őket?-

أَمْ عِندَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُبُونَ ﴿٤٧﴾

47. Or that the Unseen is in their hands, so that they can write it down?

47. Vagy tán náluk van a Láthatatlan és azt le tudják írni?

فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُن كَصَاحِبِ الْحُوتِ إِذْ نَادَى وَهُوَ مَكْظُومٌ ﴿٤٨﴾

48. So wait with patience for the Command of thy Lord, and be not like the Companion of the Fish,- when he cried out in agony.

48. Várj türelemmel Urad Ítéletére és ne légy olyan, mint a Cet Gazdája, mikor az reménytelenségéből kiáltott ki,

لَوْلَا أَن تَدَارَكَهُ نِعْمَةٌ مِّن رَّبِّهِ لَنُبِذَ بِالْعَرَاء وَهُوَ مَذْمُومٌ ﴿٤٩﴾

49. Had not Grace from his Lord reached him, he would indeed have been cast off on the naked shore, in disgrace.

49. Ha nem érte volna el őt Ura Kegye, megalázva lett volna a csupasz partra vetve.

فَاجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَجَعَلَهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٥٠﴾

50. Thus did his Lord choose him and make him of the Company of the Righteous[2602].

50. De kiválasztotta őt Ura és a jóravalók közé helyezte őt[2602].

وَإِن يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ بِأَبْصَارِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ ﴿٥١﴾

[2602] Jonah was chosen by Allah's Grace and Mercy to be Allah's Prophet to Nineveh. If in his human frailty he lost a little patience, he suffered his punishment, but his true and sincere repentance and recognition of Allah's goodness and mercy restored him from his physical and mental distress, and from the obscuration of the spiritual Light in him.

Jónás Allah Prófétája volt, akit Ninivébe küldött. Elvesztette türelmét, ami botlás volt, ezért büntetésben részesült. Igaz megbánást tanúsított, felismerte Allah végtelen jóságát és ez segítette őt abban, hogy felépüljön fizikai és mentális csapásaiból, majd újra kigyulladt benne a Spiritualitás Világossága.

51. And the Unbelievers would almost trip thee up with their eyes when they hear the Message; and they say: "Surely he is possessed[2603]!"

51. A hitetlenek majdhogynem átszúrnak tekintetükkel, mikor meghallják az Üzenetet és így szólnak: „Ez bizony, bolond[2603]!”

وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَالَمِينَ ﴿٥٢﴾

52. But it is nothing less than a Message to all the worlds.

52. De ez nem más, mint Üzenet a Világoknak.

[2603] The eyes of evil men look at a good man as if they would "eat him up", or trip him up, or disturb him from his position of stability or firmness. They use all sorts of terms of abuse-"madman" or "one possessed by an evil spirit", and so on. Cf. 68:2 above. But the good man is unmoved, and takes his even course. The Message of Allah is true and will endure; and it is a Message to all Creation.

Előfordul, hogy a gonosz tekintetek olyan indulattal fordulnak a jóravalók felé, minta fel akarnák falni, vagy át akarnák döfni őket, csak azért, hogy megzavarják a bennük lévő nyugalmat, kiállást és gátolják annak kiáradását. Mindent bevetettek a „megszállottnak” tartott Próféta ellen is. Lásd 68:2 feljebb. De a jóravalót nem lehet kibillenteni helyzetéből. Allah Üzenete Igaz, Örök és minden teremtményhez szól.

69. AL-HAAQQA (THE REALITY-VALÓSÁG)

Introduction to Surah Al-Haaqqa (The Reality)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah takes its name from the word *al-Haaqqah* with which it opens.

Period of Revelation

This too is one of the earliest surahs to be revealed at Makkah. Its subject matter shows that it was sent down at the time when opposition to the Holy Prophet (upon whom be peace) had started but had not yet become tyrannical. Musnad Ahmad contains a tradition from Hadrat Umar, saying: "Before embracing Islam one day I came out of my house with a view to causing trouble to the Holy Prophet, but he had entered the *Masjid al-Haram* before me. When I arrived I found that he was reciting surah Al-Haaqqah in the Prayer. I stood behind him and listened. As he recited the Qur'an I wondered at its literary charm and beauty. Then suddenly an idea came to my mind that he must be a poet as the Quraish alleged. Just at that moment he recited the words: "This is the Word of an honorable Messenger: it is not the word of a poet." I said to myself: Then, he must be a soothsayer, if not a poet. Thereupon be recited the words: "Nor is it the word of a soothsayer: little it is that you reflect. It is a Revelation from the Lord and Sustainer of the worlds. On hearing this Islam entered deep into my heart." This tradition of Hadrat Umar shows that this surah had been sent down long before his acceptance of Islam, for even after this event he did not believe for a long time, and he continued to be influenced in favor of Islam by different incidents from time to time, till at last in the house of his own sister he came by the experience that made him surrender and submit to the Faith completely. (For details, see introduction to surah Ta Ha and Introduction to surah Al-Waqiah).

Bevezetés az Al-Haqa (Valóság) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szúra elnevezése a nyitószóból *al-haaqqa* (valóság) ered.

A kinyilatkoztatás ideje

Ez is a Mekkai Szúrák korai időszakából származik. Ezek még azok az idők voltak, amikor a Próféta (béke reá) ellenzéke éppen hogy kialakult, de még nem volt zsarnoki. Musnad Ahmad egy Hadiszt közöl Omartól: „Mielőtt felvettem az Iszlámot, egy napon azzal jöttem el otthonról, hogy felbosszantom a Prófétát (béke reá). Láttam őt belépni a Maszdzsid al-Haramba (Mekkai Sérthetetlen Szentélybe). Amikor odaértem, éppen az Al-Haaqqa Szúrát recitálta ima alkalmával. Mögé álltam és hallgattam. Ahogy a Koránt recitálta, elcsodálkoztam, hogy irodalmilag mennyire lenyűgöző és elbűvölő. Egyszer csak felötlött bennem, hogy ez egy költő, ahogy Quraish mondja rá. Ebben a pillanatban a következő szavakat recitálta: Ezek egy nyilvánvaló Próféta szavai, nem költő szavai. Azt mondtam magamban, ez akkor egy jós, nem költő. Erre ő azt recitálta: „Nem is egy jós szavai, de kevesen fogják fel. Ez a Világok Urának kinyilatkoztatása. Ezt meghallva, az Iszlám megérkezett a szívembe." Ez a Hadisz Omarról jóval Iszlámra térése előtt történt. Még ezt követően sem vált hívővé és folytatta a Muszlimok bosszantását. Nővére házában érte olyan hatás jóval később, ami miatt megtért. Erről a Ta Ha és az Eset c. Szúrák előszavában adunk részletes tájékoztatást.

69. Al-Haaqqa	69. Al-Haqa
THE REALITY	VALÓSÁG
Total Verses: 52	Összes vers: 52
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

الْحَاقَّةُ ﴿١﴾

1. The Sure Reality[2604]!

[2604] Al-haqqa: - the sure Truth: - the Event that must inevitably come to pass; - the state in which all falsehood and pretense will vanish, and the absolute Truth will be laid bare. The solution is suggested in what happened to the Thamud and the 'Ad, and other people of antiquity, who disregarded the Truth of Allah and came to violent end, even in this life,

Al-Haqa: A valóság, az Igazság. Esemény, ami elkerülhetetlenül bekövetkezik. Állapot, amikor minden hamisról, színlelésről lehull az álarc és az abszolút Igazság megnyilvánul. A javasolt megoldás az, ami

1. *A Valóság[2604]!*

مَا الْحَاقَّةُ ﴿٢﴾

2. What is the Sure Reality?
2. *Mi a valóság?*

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحَاقَّةُ ﴿٣﴾

3. And what will make thee realise what the Sure Reality is?
3. *Hogy ismered fel, hogy mi a Valóság?*

كَذَّبَتْ ثَمُودُ وَعَادٌ بِالْقَارِعَةِ ﴿٤﴾

4. The Thamud and the 'Ad People (branded) as false the Stunning Calamity[2605]!
4. *Meghazudtolta Thamud és Aád népe a Megrendítő Balsorsot[2605]!*

فَأَمَّا ثَمُودُ فَأُهْلِكُوا بِالطَّاغِيَةِ ﴿٥﴾

5. But the Thamud,- they were destroyed by a terrible Storm of thunder and lightning[2606]!
5. *Hanem Thamudék, hát elpusztította őket az Égszakadás[3]!*

وَأَمَّا عَادٌ فَأُهْلِكُوا بِرِيحٍ صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ ﴿٦﴾

6. And the 'Ad, they were destroyed by a furious Wind, exceedingly violent[2607];
6. *És Aádékat ádáz, morajló orkán pusztította el[2607],-*

سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَثَمَانِيَةَ أَيَّامٍ حُسُومًا فَتَرَى الْقَوْمَ فِيهَا صَرْعَى كَأَنَّهُمْ أَعْجَازُ نَخْلٍ خَاوِيَةٍ ﴿٧﴾

7. He made it rage against them seven nights and eight days in succession: so that thou couldst see the (whole) people lying prostrate in its (path), as they had been roots of hollow palm-trees tumbled down!

---

bekövetkezett a történelemben Thamud, Aád népével és másokkal, akik nem vették figyelembe az Igazságot, végül erőszakos véget értek.

[2605] For these two peoples of antiquity, see 7:73, and 7:65.

Az ő történetükre vonatkozóan lásd 7:73 és 7:65.

[2606] The Thamud oppressed the poor. The prophet Salih preached to them, and put forward a wonderful she-camel as symbol of the rights of the poor, but they ham-strung her. See 7:73. They were destroyed in a mighty calamity, an earthquake accompanying a terrible thunderstorm.

Thamud népe elnyomta a szegényeket. Szalih Próféta figyelmeztette őket és egy gyönyörű tevetehenet bízott gondjaikra, ami a szegények jogainak szimbóluma volt, de ők azt lebénították. Lásd 7:73. Egy földrengés áldozatai lettek melyet villámlások követtek.

[2607] The 'Ad were an unjust people spoilt by their prosperity. The prophet Hud preached to them in vain. They were apparently destroyed by a terrible blast of wind. See 7:65.

Aád népe igazságtalanul élte meg virágzó gazdaságát. Hud Próféta jött el helyes útra téríteni őket, de minden igyekezete hiábavaló volt. Orkán söpörte el őket. Lásd 7:65.

7. Mit Ő hét éjjelen és nyolc nappalon át rendelt rájuk megszakítás nélkül. Láthattad volna őket kidöntve, akár a korhadt pálma törzsek!

فَهَلْ تَرَى لَهُم مِّن بَاقِيَةٍ ﴿٨﴾

8. Then seest thou any of them left surviving?

8. Látsz-e közülük akárki túlélőt?

وَجَاء فِرْعَوْنُ وَمَن قَبْلَهُ وَالْمُؤْتَفِكَاتُ بِالْخَاطِئَةِ ﴿٩﴾

9. And Pharaoh, and those before him, and the Cities Overthrown, committed habitual Sin[2608].

9. A Fáraó, kik előtte voltak és a Romvárosok elhozták a rontást[2608].

فَعَصَوْا رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخْذَةً رَّابِيَةً ﴿١٠﴾

10. And disobeyed (each) the apostle of their Lord; so He punished them with an abundant Penalty.

10. Engedetlenek voltak Uruk Prófétáihoz és Ő kiadós Büntetést mért rájuk.

إِنَّا لَمَّا طَغَى الْمَاء حَمَلْنَاكُمْ فِي الْجَارِيَةِ ﴿١١﴾

11. We, when the water (of Noah's Flood) overflowed beyond its limits, carried you (mankind), in the floating (Ark)[2609],

11. Mikor özönlött a víz Mi hordoztunk titeket az úszó (bárkán) [2609],

لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكِرَةً وَتَعِيَهَا أُذُنٌ وَاعِيَةٌ ﴿١٢﴾

12. That We might make it a Message unto you, and that ears (that should hear the tale and) retain its memory should bear its (lessons) in remembrance[2610].

12. Hogy megtegyük nektek azt Emlékeztetőül, mit értő fülek vésnek tudatokba[2610].

[2608] If we follow the sequence of peoples whose sins destroyed them, as mentioned in 7:59-158, we begin with Noah, then have the 'Ad and the Thamud, then the Cities of the Plain, then Midian, then the people whose prophet was Moses (who occupies a central place in the canvas), and then the Pagan Quraish, to whom came the last and greatest of the prophets, our holy Prophet Muhammad.

Ha az időrendi sorrendet követnénk azok esetében, akiknek népeit bűneik miatt Allah elsöpörte, (itt olvashatók 7:59-158), akkor a sort Noé kezdi, majd Aád és Thamud, majd a Romvárosok (Szodoma és Gomora), Median, ezt követően Mózes a Fáraóval, végül a Pogány Quraish, akihez Mohammed Próféta jött el.

[2609] It was a widespread Flood. Cf. 7:59-64: also 11:25-48.

Az Özönvízről itt: 7:59-64 és 11:25-48.

[2610] It was a memorial for all time, to show that evil meets 'With its punishment, but the good are saved by the mercy of Allah.

Ez minden időkre szóló emlékeztető volt. A gonosznak tudnia kell, hogy nem menekülhet Büntetésünk elől és a jókat Allah megmenekíti.

فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ نَفْخَةٌ وَاحِدَةٌ ﴿١٣﴾

13. Then, when one blast is sounded on the Trumpet[2611],
13. *Ha megfúvatnak a fanfárok egyetlen fúvással[2611],*

وَحُمِلَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً وَاحِدَةً ﴿١٤﴾

14. And the earth is moved, and its mountains, and they are crushed to powder at one stroke,-
14. *A Föld megmozdul, a Hegyek egy csapásra porrá zúzódnak,-*

فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ﴿١٥﴾

15. On that Day shall the (Great) Event come to pass.
15. *Ezen a Napon következik be a (Nagy) Esemény,*

وَانشَقَّتِ السَّمَاء فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ ﴿١٦﴾

16. And the sky will be rent asunder, for it will that Day be flimsy,
16. *Kettéhasad az Ég és ezen a Napon az elvékonyul,*

وَالْمَلَكُ عَلَى أَرْجَائِهَا وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ثَمَانِيَةٌ ﴿١٧﴾

17. And the angels will be on its sides, and eight will, that Day, bear the Throne of thy Lord above them.
17. *Annak peremén Angyalok lesznek és ezen a Napon Urad Trónját nyolcan hordozzák maguk felett.*

يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُونَ لَا تَخْفَى مِنكُمْ خَافِيَةٌ ﴿١٨﴾

18. That Day shall ye be brought to Judgment: not an act of yours that ye hide will be hidden.
18. *Ezen a Napon elő lesztek állítva (Ítéletre), nem maradhat rejtve bennetek rejtett.*

فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَيَقُولُ هَاؤُمُ اقْرَؤُوا كِتَابِيهْ ﴿١٩﴾

19. Then he that will be given his Record in his right hand will say: "Ah here! Read ye my Record[2612]!

[2611] We now come to the Inevitable Event, the Day of Judgment, the theme of this Surah. This is the first Blast referred to in 39:68.
The whole of our visible world, as we now know it, will pass away, and a new world will come into being. The mountains are specially mentioned, because they stand as the type of hardness, size, and durability. They will be "crushed", i.e., lose their form and being at one stroke.

Elérkeztünk az elkerülhetetlen Eseményhez, a Végítélet Napjához, a Szúra tárgyához. Ez az első fanfár megszólalás 39:68.
Az a világ, amit ma szemeinkkel látunk, tovatűnik és egy új világ veszi kezdetét. A Hegyek képviselik mai világunkban a hatalmas méretet, erőt, szilárdságot, rendíthetetlenséget. Porrá lesznek zúzva mind, elvesztik formájukat és mindazt, amit sugallanak.

[2612] 17:71, where the righteous are described as those who are given their record in their right hand at Judgment. In 56:27, 56:38, and other passages, the righteous are called "Companions of the Right Hand".

19. Kinek Feljegyzése jobbjába adatik majd így szól: „Íme! Olvassátok Feljegyzésem[2612]!”

إِنِّي ظَنَنتُ أَنِّي مُلَاقٍ حِسَابِيهْ ﴿٢٠﴾

20. "I did really understand that my Account would (One Day) reach me!"

20. „Én bizony, gondoltam, hogy Feljegyzésem (ezen a Napon) rám talál!”

فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَّاضِيَةٍ ﴿٢١﴾

21. And he will be in a life of Bliss,

21. És ő betér az üdvözült létbe,

فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿٢٢﴾

22. In a Garden on high,

22. A magasságos Kertbe,

قُطُوفُهَا دَانِيَةٌ ﴿٢٣﴾

23. The Fruits whereof (will hang in bunches) low and near.

23. Minek gyümölcsfüzérei nyúlásnyira vannak.

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا أَسْلَفْتُمْ فِي الْأَيَّامِ الْخَالِيَةِ ﴿٢٤﴾

24. "Eat ye and drink ye, with full satisfaction; because of the (good) that ye sent before you, in the days that are gone!"

24. „Egyetek és igyatok megelégedettségetekre azáltal, mit magatok előtt küldtetek a múlt napjaiban!”

وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ فَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُوتَ كِتَابِيهْ ﴿٢٥﴾

25. And he that will be given his Record in his left hand, will say: "Ah! Would that my Record had not been given to me[2613]!

25. De kinek Feljegyzése baljába adatik, mondja: „Bárcsak ne kaptam volna kézhez Feljegyzésemet[2613]!”

وَلَمْ أَدْرِ مَا حِسَابِيهْ ﴿٢٦﴾

26. "And that I had never realised how my account (stood)!

26. „S bár ne tudnám számvetésem!”

يَا لَيْتَهَا كَانَتِ الْقَاضِيَةَ ﴿٢٧﴾

17:71. Ahol a jók leírása szerepel, akiknek jobb kezébe adják a róluk szóló feljegyzést a Végítélet Napján. Az 56:27 és 56:38 versekben a jókat „Jobb Kéz Társaságának” nevezik.

[2613] This is in contrast to the righteous ones who will receive their record in their right hand. Cf. 69:19,

Ez ellentéte a jóravalókról szóló leírásnak. 69:19.

27. "Ah! Would that (Death) had made an end of me[2614]!

27. „Bár beteljesedhetne rajtam (a halál)[2614]!"

مَا أَغْنَى عَنِّي مَالِيهْ ﴿٢٨﴾

28. "Of no profit to me has been my wealth!

28. „Nem segít rajtam vagyonom""

هَلَكَ عَنِّي سُلْطَانِيهْ ﴿٢٩﴾

29. "My power has perished from me!"...

29. „Kiveszett belőlem hatalmam!"

خُذُوهُ فَغُلُّوهُ ﴿٣٠﴾

30. (The stern command will say): "Seize ye him, and bind ye him,

30. (Parancs hangzik): „Fogjátok! Kötözzétek meg!"

ثُمَّ الْجَحِيمَ صَلُّوهُ ﴿٣١﴾

31. "And burn ye him in the Blazing Fire.

31. „Majd a Pokolban perzseljétek!"

ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ ﴿٣٢﴾

32. "Further, make him march in a chain, whereof the length is seventy cubits!

32. „Majd láncon vezessétek, minek hossza hetven könyök!"

إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ ﴿٣٣﴾

33. "This was he that would not believe in Allah Most High.

33. „Ő volt az, aki nem hitt Allahban, a Hatalmasban!"

وَلَا يَحُضُّ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ ﴿٣٤﴾

34. "And would not encourage the feeding of the indigent!

34. „S nem biztatott a szegények etetésére!"

فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هَاهُنَا حَمِيمٌ ﴿٣٥﴾

35. "So no friend hath he here this Day.

35. „Neki Ma itt nincs barátja,"-

وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غِسْلِينٍ ﴿٣٦﴾

[2614] The death as from this life was but a transition into a new world. They would wish that that death had been the end of all things, but it will not be.

A halál átmenet az élet jelenlegi formájából egy másik világba. Ők azt szeretnék, ha a halál mindennek a végét jelentené, hogy megmeneküljenek a szenvedéstől, de nem így lesz.

36. "Nor hath he any food except the corruption from the washing of wounds[2615],

36. „Se étke, csak az, mi sebeiből kimosódik[2615],"

لَا يَأْكُلُهُ إِلَّا الْخَاطِؤُونَ ﴿٣٧﴾

37. "Which none do eat but those in sin."

37. „Mit nem eszik más, csak kik bűnösök."

فَلَا أُقْسِمُ بِمَا تُبْصِرُونَ ﴿٣٨﴾

38. So I do call to witness what ye see,

38. Bizony, én arra esküszöm, amit ti láttok,-

وَمَا لَا تُبْصِرُونَ ﴿٣٩﴾

39. And what ye see not,

39. És arra, amit nem láttok,-

إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ﴿٤٠﴾

40. That this is verily the word of an honoured apostle;

40. Hogy ez egy nemes Próféta szava,

وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَا تُؤْمِنُونَ ﴿٤١﴾

41. It is not the word of a poet: little it is ye believe!

41. S ez nem egy költő szava! Kevés az, mit hisztek!

وَلَا بِقَوْلِ كَاهِنٍ قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ ﴿٤٢﴾

42. Nor is it the word of a soothsayer: little admonition it is ye receive.

42. Nem is jövendőmondó szava! Kevés az, mit magatokba szálltok.

تَنزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٣﴾

43. (This is) a Message sent down from the Lord of the Worlds.

43. (Ez egy) Kinyilatkoztatás a Világok Urától.

وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضَ الْأَقَاوِيلِ ﴿٤٤﴾

44. And if the apostle were to invent any sayings in Our name,

44. S ha ő (a Próféta) bármi olyat mondana Rólunk, mit ő talált ki,

لَأَخَذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ ﴿٤٥﴾

[2615] They wounded many people by their cruelty and injustice in this life, and it is befitting that they should have no food other than -the foul pus from the washing of wounds.'

Annyi embert megsértettek ebben az életben bántásukkal, igazságtalanságukkal, hogy az a szenny jut számukra ételül, amit ezekből a sebekből kimosódnak.

45. We should certainly seize him by his right hand[2616],

45. Lesújtanánk jobb kezére[2616],

ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ ﴿٤٦﴾

46. And We should certainly then cut off the artery of his heart:

46. Majd elvágnánk éltető ütőerét,

فَمَا مِنكُم مِّنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَاجِزِينَ ﴿٤٧﴾

47. Nor could any of you withhold him (from Our wrath).

47. Nem lenne köztetek egy sem, ki visszatarthatná róla (haragunkat).

وَإِنَّهُ لَتَذْكِرَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾

48. But verily this is a Message for the Allah.fearing.

48. Mert bizony, ez Emlékeztető az őrizkedőknek.

وَإِنَّا لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنكُم مُّكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾

49. And We certainly know that there are amongst you those that reject (it).

49. Mi bizonyosan tudjuk, hogy köztetek vannak, kik meghazudtolnak.

وَإِنَّهُ لَحَسْرَةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٥٠﴾

50. But truly (Revelation) is a cause of sorrow for the Unbelievers.

50. De ez (a Kinyilatkoztatás) gyötrelem a hitetleneknek.

وَإِنَّهُ لَحَقُّ الْيَقِينِ ﴿٥١﴾

51. But verily it is Truth of assured certainty.

51. Mert ez a bizonyos Igazság.

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٥٢﴾

52. So glorify the name of thy Lord Most High.

52. Dicsőítsd hát Urad nevét, a Hatalmast.

[2616] The right hand is the hand of power and action. Anyone who is seized by his right hand is prevented from acting as he wishes or carrying out his purpose.

A jobb kéz az erő és cselekvés szimbóluma. Akinek a jobb kezét sérelem éri, nem képes cselekvésre és nem tudja céljait megvalósítani.

70. AL-MAARIJ (THE ASCENDING STAIRWAYS-FELMENETEL)

Introduction to Surah Al-Maarij (The Ascending Stairways)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah takes its name from the word *dhil Ma'arij* in verse 3.

Period of Revelation

The subject matter bears evidence that this Surah too was sent down in conditions closely resembling those under which Surah Al Haaqqah was sent down.

Theme and Subject Matter

It admonishes and gives warning to the disbelievers who made fun of the news about Resurrection and the Hereafter, and Hell and Heaven, and challenged the Holy Prophet (upon whom be peace) to cause Resurrection with which he threatened them to take place if what he said was true and they had become worthy of the punishment in Hell by denying it. The whole Surah is meant to answer this denial.

Bevezetés az Al-Maaradzs (Felmenetel) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szúra elnevezését a 3. versben elhangzó *dhil Ma'aridzs* (felmenetel) szó adja.

A kinyilatkoztatás ideje

A mondanivaló és az azzal kapcsolatos körülmények alapján megállapítható, hogy a 69. Al-Haaqqa (Valóság) Szúrával azonos időben nyilatkoztatott ki.

Mondanivaló

Inti a hitetleneket, akik viccet űztek a Feltámadással, Túlvilággal, Pokollal és Mennyországgal kapcsolatos tanításokból. Arra bíztatták a Prófétát (béke reá), hogy intézzen a szemük láttára Feltámadást, ha igazat szól. A Szúra az effajta intrikus tagadásokra ad választ.

70. Al-Maarij	70. Al-Maaradzs
THE ASCENDING STAIRWAYS	**FELMENETEL**
Total Verses: 44	Összes vers: 44
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ ﴿١﴾

1. A questioner asked about a Penalty to befall[2617]-
1. *Egy kérdező a bekövetkező Büntetésről kérdezett[2617],-*

[2617] Any one might ask. When will Judgment come? That question usually implies doubt. The answer is: the knowledge of Time is beyond man's comprehension. But there is something which touches him closely and concerns his conduct and his future welfare; and that is explained in four propositions. • Judgment is sure to come, and none can ward it off; • it will exact a dreadful Penalty from Unbelievers, but the righteous have nothing to fear; • it will be a Penalty from Allah, the Lord of both Justice and Mercy; it will not be merely a blind calamity of fate; and • further we are reminded of another title of Allah, "Lord of the Ways of Ascent"; which means that though He sits high on His Throne of Glory, He is not inaccessible, but in His infinite Mercy has provided ways of ascent to Him;

Bárki megkérdezheti, mikor jön el a Végítélet? Ez a kérdés kétségeket vet fel. A válasz: ennek ideje túl esik az ember tudásán, amit értelmével felfoghat. De van, ami közelről érinti őt, mert ettől függ jövőbeli élete, jóléte. 1. A Végítélet eljövetele bizonyosság, senki nem tarthatja vissza. 2. Szigorú és méltányos Büntetés vár a hitetlenekre, de a Jótéteményű embereknek nincs mitől tartani. 3. Ez a Büntetés Allahtól, az Igazság és Kegyelem Urától jön, nem a vak sors műve. 4. Allahnak még egy titulusát látjuk, „az Égbeszállás Ura”, Aki Dicsőséges Trónján ül, de mégsem elérhetetlen, kegyelme számos utat nyit meg Felé.

لِّلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ ﴿٢﴾

2. The Unbelievers, the which there is none to ward off,-
2. *A hitetleneket nincs, ki megvédje, -*

مِّنَ اللَّهِ ذِي الْمَعَارِجِ ﴿٣﴾

3. (A Penalty) from Allah, Lord of the Ways of Ascent.
3. *Allahtól, az Égbeszállás Urától.*

تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ ﴿٤﴾

4. The angels and the spirit ascend unto him in a Day the measure whereof is (as) fifty thousand years[2618]:
4. *Az Angyalok és a Lélek száll fel Hozzá a Napon, minek mértéke ötvenezer év[2618].*

فَاصْبِرْ صَبْرًا جَمِيلًا ﴿٥﴾

5. Therefore do thou hold Patience,- a Patience of beautiful (contentment).
5. *Várj kitartó türelemmel.*

إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيدًا ﴿٦﴾

6. They see the (Day) indeed as a far-off (event):
6. *Ők még messzinek látják a (Napot):*

وَنَرَاهُ قَرِيبًا ﴿٧﴾

7. But We see it (quite) near.
7. *De Mi azt közelinek látjuk.*

يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاء كَالْمُهْلِ ﴿٨﴾

8. The Day that the sky will be like molten brass[2619],
8. *A Napon az Ég olyan lesz, akár az olvadt réz[2619],*

[2618] Ruh: "The Spirit". Cf. 78:38, "the Spirit and the angels"; and 97:4, "the angels and the Spirit". In 16:2, we have translated Ruh by "inspiration". Some Commentators understand the angel Gabriel by "the Spirit". But I think a more general meaning is possible, and fits the context better.

Ruh: Lélek. 78:38: „a Lélek és az Angyalok” és 97:4: „az Angyalok és a Lélek”. A 16:2-ben a Ruh inspiráció volt. Néhány kommentátor szerint Gábriel Arkangyalról van szó. A magam részéről maradnék a legáltalánosabb „lélek” jelentésnél, ami ide a legjobban illeszkedik.

[2619] 18:29, where the wrong-doer will have a drink like melted brass in Hell; and 44:45, where his food will be like molten brass. Here the appearance of the sky is compared to molten brass. What is conveyed by the metaphor is that the beautiful blue sky will melt away.

18:29, ahol azt olvastuk, hogy a Pokolban a gonoszok olyan italt kapnak, mint az olvadt réz; a 44:45-ben pedig az ételük lesz olyan, mint az olvadt réz. Itt az Ég megjelenése változik olyanná. A metafora azt sugallja, hogy az Ég gyönyörű kékje elolvad, és más képet vesz fel.

وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ ﴿٩﴾

9. And the mountains will be like wool[2620],
9. S a Hegyek, akár a gyapjúpehely[2620],

وَلَا يَسْأَلُ حَمِيمٌ حَمِيمًا ﴿١٠﴾

10. And no friend will ask after a friend[2621],
10. Barát nem kérdez barátról[2621],-

يُبَصَّرُونَهُمْ يَوَدُّ الْمُجْرِمُ لَوْ يَفْتَدِي مِنْ عَذَابِ يَوْمِئِذٍ بِبَنِيهِ ﴿١١﴾

11. Though they will be put in sight of each other, - the sinner's desire will be: Would that he could redeem himself from the Penalty of that Day by (sacrificing) his children[2622],
11. Bár egymást láthatják. A bűnös majd meg akarja magát váltani a Nap Büntetésétől fiaival[2622],-

وَصَاحِبَتِهِ وَأَخِيهِ ﴿١٢﴾

12. His wife and his brother,
12. Feleségével és bátyjával, -

وَفَصِيلَتِهِ الَّتِي تُؤْوِيهِ ﴿١٣﴾

13. His kindred who sheltered him,
13. Vérrokonságával, kik befogadták őt, -

وَمَن فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ يُنجِيهِ ﴿١٤﴾

14. And all, all that is on earth, - so it could deliver him:
14. S a Földön mindenkivel, hátha megmentik őt.

كَلَّا إِنَّهَا لَظَى ﴿١٥﴾

15. By no means! for it would be the Fire of Hell! -

[2620] Cf. 101:5, where the metaphor of carded wool is used. The mountains which seem so solid will be like flakes of wool driven by the carder's hand.

101:5, ahol a kártolt gyapjú metaforát használja. Itt is erről van szó. A Hegyek, melyek ma a szilárdság megtestesítői, olyanok lesznek, akár a kártoló kezéről tovaszálló gyapjúpehely.

[2621] The human relationships of mind and heart will have been transformed by sin into something ugly and dreadful.

Az értelem és szív diktálta emberi kapcsolatokat a bűn egy undorító és félelmetes viszonyrendszerré alakítja át.

[2622] The sinner will offer his children, his family, his kinsmen, who had sheltered and protected him, -in fact everything on earth that he could-as a ransom for himself. Such would be his selfishness and his agony.

A bűnösök gyermekeiket, családjukat, közeli hozzátartozóikat - kik hajlékot adtak nekik, védelmezték őket -, és mindent, amivel csak bírnak, saját megváltásukra ajánlják. Ezt az önzést váltja ki belőlük végső gyötrődésük.

15. Semmi esetre sem! Pokolra való!

نَزَّاعَةً لِّلشَّوَى ﴿١٦﴾

16. Plucking out (his being) right to the skull[2623]!-

16. Süssétek őt a koponyájáig[2623]!

تَدْعُو مَنْ أَدْبَرَ وَتَوَلَّى ﴿١٧﴾

17. Inviting (all) such as turn their backs and turn away their faces (from the Right)[2624].

17. Hívjátok ide mindet, ki hátát mutatta és elfordult[2624].

وَجَمَعَ فَأَوْعَى ﴿١٨﴾

18. And collect (wealth) and hide it (from use)!

18. Ki felhalmozott és elrejtett!

إِنَّ الْإِنسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا ﴿١٩﴾

19. Truly man was created very impatient; -

19. Mert bizony, az ember türelmetlennek teremtetett, -

إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعًا ﴿٢٠﴾

20. Fretful when evil touches him;

20. Ha csapás éri bosszús,

وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا ﴿٢١﴾

21. And niggardly when good reaches him; -

[2623] It would be a Fire not only burning his body, but reaching right up to his brains and his understanding and - as is said in 104:7- his heart and affections also. In other words, the Fire will burn into his inmost being.

Ez a tűz nem csak a testet égeti el, de a tudatot, értelmet, bűnös felfogást, és ahogy a 104:7-ben írja, a szívet, lelkiállapotot, érzéseket is megsemmisíti. A tűz tehát a belső valóságot is felégeti.

[2624] The analysis of sin is given in four masterstrokes, of which the first two refer to the will or psychology of the sinner, and the last two to the use he makes of the good things of this life. 1. Sin begins with turning your back to the Right, refusing to face it squarely, running away from it whether from cowardice or indifference. 2. But Conscience and the sense of Right will try to prevent the flight; the Grace of Allah will meet the sinner at all comers and try to reclaim him; the hardened sinner will deliberately turn away his face from it, insult it, and reject it. 3. The result of this psychology will be that he will abandon himself to greed, to the correction of riches, and the acquisition of material advantages to which he is not entitled; this may involve hypocrisy, fraud, and crime. 4. Having acquired the material advantages, the next step will be to keep others out of them, to prevent hoarded wealth from fructifying by circulation, to conceal it from envy or spite.

A bűn analízisében van négy lépcső, melyben az első kettő az elkövető pszichológiájára, a másik kettő pedig, bűnös által megszerzett javak használatára vonatkozik. 1. A bűn útja azzal kezdődik, ha valaki hátat fordít az Igazságnak 2. A Lelkiismeret és Jóérzés, Allah Kegyelméből még a bűnösben is dolgozik, próbálja visszatéríteni őt tetteitől, aki valóságos harcot folytat önmagával, mert útválasztás elé állt. Ha rosszul dönt, megindul a lejtőn lefelé. 3. Pszichéje átalakul, átengedi magát önző, kapzsi, fösvény egójának, ami beindítja szerzési vágyát és felerősödik benne a birtoklási hajlam. Érdekei minden mást felülírnak, bevállalja a képmutatást, csalást, megtévesztést és mélyebbre süllyed a bűnben. 4. Elindul egy felhalmozási folyamat, ami együtt jár mások kirekesztésével az életéből. Pénze, vagyona, nem kerül vissza az egészséges forgalomba, hanem hasztalan kinccsé merevedik, ahogy ő maga is. Saját maga áldozatává válik.

21. *Ha jószerencse éri fösvény,*

إِلَّا الْمُصَلِّينَ ﴿٢٢﴾

22. Not so those devoted to Prayer[2625];-
22. *De nem így azok, kik (odaadó) imádkozók[2625],-*

الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ ﴿٢٣﴾

23. Those who remain steadfast to their prayer;
23. *Kik imájukban állhatatosak,*

وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ ﴿٢٤﴾

24. And those in whose wealth is a recognised right.
24. *Kiknek vagyonában tudott az igazság, -*

لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿٢٥﴾

25. For the (needy) who asks and him who is prevented (for some reason from asking)[2626];
25. *A koldusnak és annak, ki akadályoztatva van[2626].*

وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ ﴿٢٦﴾

26. And those who hold to the truth of the Day of Judgment;
26. *Kik számon tartják az Ítélet Napjának Igazságát,*

وَالَّذِينَ هُم مِّنْ عَذَابِ رَبِّهِم مُّشْفِقُونَ ﴿٢٧﴾

27. And those who fear the displeasure of their Lord, -
27. *Kik rettegnek Uruk Büntetésétől, -*

إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَأْمُونٍ ﴿٢٨﴾

[2625] "Devoted to Prayer" is here but another aspect of what is described elsewhere as the Faithful and the Righteous. Devotion to prayer does not mean merely a certain number of formal rites or prostrations. It means a complete surrender of one's being to Allah.

„Odaadó imádkozó” itt egy másik megvilágítást kap. Az odaadás nem azt jelenti, hogy az imádkozónak megfelelő számú leborulást kell végeznie és erre kialakult rítus kell követnie. Ez ennél többet jelent: teljes alávetést Allah Akaratának!

[2626] 51:19. True charity consists in finding out those in real need, whether they ask or not. Most frequently those who ask are idle men who insolently wish to live upon others. But all cases of those who ask should be duly investigated, in case a little timely help may set the erring on the way. But the man with wealth or talent or opportunity has the further responsibility of searching out those in need of his assistance, in order to show that he holds all gifts in trust for the service of his fellow- creatures.

51:19. Az igazi Jótékonyság ott kezdődik, hogy megtaláljuk azokat, akik valóban rászorulnak, akár kérik a segítséget, akár nem. Legtöbbször azok kérnek, akik tétlenek és másokból élnek. Mindenesetre bárki kér, utána kell nézni. Lehet, hogy egy kis alkalmi segítség átsegíti az illetőt a bajon. Az viszont, akit Allah vagyonnal, lehetőségekkel és tehetséggel áldott meg, maga kell, hogy felkutassa az igazi rászorulókat, még ha ők nem is kérik, mert ezzel bizonyíthatja Allah előtt, hogy ami nála van, az nem több, mint Letét, mivel jól bánik. Allah nála helyezte le azt, ami az Övé és most próbának teszi ki az illetőt, milyen szabályok szerint használja a Letétet.

28. For their Lord's displeasure is the opposite of Peace and Tranquillity; -
28. Mert bizony, Uruk Büntetése nem olyan, mint a megnyugvás Őbenne, -

وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٢٩﴾

29. And those who guard their chastity,
29. Kik erényüket megőrzik,

إِلَّا عَلَى أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ﴿٣٠﴾

30. Except with their wives and the (captives) whom their right hands possess, - for (then) they are not to be blamed[2627],
30. Kivéve azokkal, kik feleségeik és kiket jobbjuk bír, mert ezekkel nem vádolhatók[2627].

فَمَنِ ابْتَغَى وَرَاء ذَلِكَ فَأُوْلَئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ﴿٣١﴾

31. But those who trespass beyond this are transgressors; -
31. Kiknek vágyai ezen túlesnek, ezek ők a törvényszegők.

وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ ﴿٣٢﴾

32. And those who respect their trusts and covenants[2628];
32. És azok, kik megőrzik a náluk elhelyezett letéteket és betartják egyezségüket[2628].

وَالَّذِينَ هُم بِشَهَادَاتِهِمْ قَائِمُونَ ﴿٣٣﴾

33. And those who stand firm in their testimonies[2629];
33. Kik tanúvallomásaikat állják[2629],

[2627] Captives of war may be married as such: see 4:25: but their status is interior to that of free wives they are free. This institution of the captives of war is now obsolete.

„Kiket jobbotok bír": Hadifogságba esett asszonyokra vonatkozott ez a szabály, lásd 4:25. Ez a státusz mára már idejét múlta.

[2628] For obligations of trusts and covenants, express or implied, see 5:1. They are just as sacred in ordinary everyday life as they are in special spiritual relationships. In addition, our life itself, and such reason and talents as we possess, as well as our wealth and possessions are trusts, of which we must fulfil the duties punctiliously.

Egyezségekre, letétekre vonatkozó szabályozásra lásd 5:1. Az általuk ránk rótt kötelezettségek, hű betartásuk éppoly fontos, mint ezek spirituális kapcsolatainkban betöltött szerepe. Saját életünk, készségeink, tehetségünk, bármink, amivel bírunk, vagyonunk, mind bizományban van nálunk. Ezek használatára vonatkozó szabályokat pontosan be kell tartanunk.

[2629] If we know any truth of any kind, to that we must bear witness, as affecting the lives or interests of our fellow-beings, -firmly, not half-heartedly, without fear or favor, even if it causes loss or trouble to us, or if it loses us friends or associates.

Ha valamiről teljes bizonyosságunk van, amit tanúvallomással kell igazolnunk, tekintet nélkül, arra, hogy ez milyen hatást vált ki személyes környezetünkre, baráti kapcsolatainkra, üzleti érdekeinkre, ennek félelem nélkül eleget kell tennünk. Ez még akkor is kötelességünk, ha saját magunknak okozunk kárt vele

وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٣٤﴾

34. And those who guard (the sacredness) of their worship; -

34. Kik megtartják imáikat,

أُوْلَئِكَ فِي جَنَّاتٍ مُّكْرَمُونَ ﴿٣٥﴾

35. Such will be the honoured ones in the Gardens (of Bliss).

35. Ezek lesznek ők, a megbecsültek a Kertekben,

فَمَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا قِبَلَكَ مُهْطِعِينَ ﴿٣٦﴾

36. Now what is the matter with the Unbelievers that they rush madly before thee[2630]-

36. Mi van a hitetlenekkel, kik előtted szaladgálnak[2630],-

عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ عِزِينَ ﴿٣٧﴾

37. From the right and from the left, in crowds?

37. Jobbról és balról csapatostul?

أَيَطْمَعُ كُلُّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ أَن يُدْخَلَ جَنَّةَ نَعِيمٍ ﴿٣٨﴾

38. Does every man of them long to enter the Garden of Bliss?

38. Arra sóvárog tán mindegyikük, hogy a Gyönyörök Kertjébe belépnek?

كَلَّا إِنَّا خَلَقْنَاهُم مِّمَّا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

39. By no means! For We have created them out of the (base matter) they know[2631]!

39. Nem, egyáltalán! Mi megteremtettük őket abból (az alapanyagból), mit tudnak[2631]!

فَلَا أُقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشَارِقِ وَالْمَغَارِبِ إِنَّا لَقَادِرُونَ ﴿٤٠﴾

40. Now I do call to witness the Lord of all points in the East and the West that We can certainly[2632]-

---

[2630] Before thee. The Unbelievers did not believe in a Hereafter. When the Bliss of the Hereafter was described, as in the last verse, they ridiculed it and pretended to be running in for it as in a race. They are here rebuked in the same tone of sarcasm.

„Kik előtted szaladgálnak": A hitetlenek nem hittek a Túlvilágban. Amikor a Gyönyörök Kertjének áldásai kerültek szóba, a hitetlenek nevetségessé tették az állítást és gúnyos versenyfutást rendeztek maguk között, hogy ki ér oda először. Most hasonló szarkazmussal válaszol nekik, és futkorászásukra a vers.

[2631] The animal part of man is nothing to be proud of, and they know it. It is by spiritual effort, and long preparation through a good life that a man can rise above the mere animal part of him to his high dignity as a spiritual being, and his noble destiny in the Hereafter

Az ember saját állati összetevőjére nem lehet büszke. Mindannyiunk tisztában vagyunk saját ösztönvilágunkkal. Hogy ezt a világot mivé tesszük, milyen magasságokba emelkedünk, milyen értékekkel gyarapítjuk, milyen spirituális méltósággá tesszük, aminek megbecsült helye van a Túlvilágon, az csak rajtunk múlik.

[2632] See 37:5. If Allah has such power in the wonderful phenomena of the rising of the sun at varying points, repeated year after year, can you not see that He can easily substitute better men than you Unbelievers and blasphemers?

40. Én bizony, esküszöm Minden Kelet, Minden Nyugat Urára, hogy Mi Képesek Vagyunk[2632]-

عَلَى أَن نُّبَدِّلَ خَيْرًا مِّنْهُمْ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ ﴿٤١﴾

41. Substitute for them better (men) than they; And We are not to be defeated (in Our Plan).

41. Felváltani őket jobbal, mint ők és Minket nem lehet legyőzni (Tervünkben).

فَذَرْهُمْ يَخُوضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّى يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٤٢﴾

42. So leave them to plunge in vain talk and play about, until they encounter that Day of theirs which they have been promised! -

42. Hagyd őket elmerülni üres beszédeikben, játszadozásaikban, míg nem találkoznak Napjukkal, mi nekik ígérve lett.

يَوْمَ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاعًا كَأَنَّهُمْ إِلَى نُصُبٍ يُوفِضُونَ ﴿٤٣﴾

43. The Day whereon they will issue from their sepulchres in sudden haste as if they were rushing to a goal-post (fixed for them), -

43. A Napon majd sebesen kibújnak sírjaikból, mintha egy célba érésért versengenének, -

خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ذَلِكَ الْيَوْمُ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿٤٤﴾

44. Their eyes lowered in dejection, - ignominy covering them (all over)! such is the Day the which they are promised!

44. Tekintetük meghunyászkodik, gyalázat ernyeszti őket! Ez lesz hát a Napon, mi nekik ígérve lett!

Lásd 37:5. Allah csodái közé tartozik a Nap kelésének és nyugtának csodálatos jelensége, ami az év minden napján, ha minimális eltolódással is, de más helyen következik be. Ezért Ő a Minden Kelet és Minden Nyugat Ura. Ő képes arra, hogy könnyedén felváltsa a hitetleneket, istenkáromlókat, jobbakkal náluk. Erre a történelem számos példával szolgál.

71. NOOH (NOAH-NOÉ)

Introduction to Surah Nooh (Noah)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

"Nuh" is the name of this Surah as well as the title of its subject matter, for in it, from beginning to the end, the story of the Prophet Noah has been related.

Period of Revelation

This also is one of the earliest Surahs to be revealed at Makkah, but the internal evidence of its subject matter shows that it was sent down in the period when opposition to the Holy Prophet's message of Islam by the disbelievers of Makkah had grown very strong and active.

Theme and Subject

In this surah the story of the Prophet Noah has not been related only for the sake of storytelling, but its object is to warn the disbelievers of Makkah, so as to say: "You, O people of Makkah, are adopting towards Muhammad (upon whom be Allah's peace and blessings) the same attitude as the people of the Prophet Noah had adopted towards him; if you do not change this attitude, you too would meet with the same end." This had not been said in so many words anywhere in the Surah, but in the background of the conditions under which this story was narrated to the people of Makkah, this subject itself became obvious.
While studying this Surah one should keep in view the details of the Prophet Noah's story which have been given in the Qur'an above. For this see Al-Araf: 59-64 Yunus: 71,73, Hud: 25-49, Al-Mu'minun: 23-31, Ash- Shua'ra: 105-122, Al-Ankabut: 14,15, As-Saaffat: 75-82, Al-Qamar: 9-16.

Bevezetés a Núh (Noé) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

„Núh”, Noé a Szúra címe és a témája elejétől végig

A kinyilatkoztatás ideje

Ez a Szúra is egyike a korai Mekkai kinyilatkoztatásoknak. A tartalom arra utal, hogy ekkorra már a Prófétát (béke reá) ellenzők egyre ingerültebben viszonyultak a hirdetéshez és aktívabban fordultak vele szembe.

Mondanivaló

Ebben a Szúrában Noé Próféta története nem elbeszélő jelleggel hangzik el. Az itt megjelenő gondolatok figyelmeztetés célzattal irányultak Mekka pogányai felé, mintha ezt mondaná: „Ó, Mekka népe! Éppen úgy viselkedtek Mohameddel (béke reá), mint ahogy Noé népe viselkedett Prófétájával. Ha nem változtattok, ugyanaz a sors ér titeket!” A Szúrában egyik vers sem használ sok szót, mégis minden gondolat úgy jön át, hogy Mekka népe azt magára veheti.
A Korán több helyen foglalkozik Noéval, mindig mást kiragadva az ő példaadó életéből. Ezek a következők: Al-Araf: 59-64, Yunus: 71-73, Hud: 25-49, Al –Muminoon: 23-31, Ash-Shura: 105-122, Al-Ankaboot: 14-15, As-Saffat: 75:82, Al-Qamar: 9-16.

71. Nooh	71. Núh
NOAH	**NOÉ**
Total Verses: 28	Összes vers: 28
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ أَنْ أَنذِرْ قَوْمَكَ مِن قَبْلِ أَن يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١﴾

1. We sent Noah to his People (with the Command): "Do thou warn thy People before there comes to them a grievous Penalty[2633]."

1. Mi elküldtük Noét az ő népéhez (a Parancsolással): „Figyelmeztesd néped még azelőtt, hogy fájdalmas Büntetés jön el rájuk[2633].”

قَالَ يَا قَوْمِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢﴾

2. He said: "O my People! I am to you a Warner, clear and open:

2. Mondta: „Ó, nép! Én a ti megnyilvánító figyelmeztetőtök vagyok:”

أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ وَأَطِيعُونِ ﴿٣﴾

3. "That ye should worship Allah, fear Him and obey me[2634]:

3. „Hogy szolgáljátok Allahot, őrizkedjetek Tőle és engedelmeskedjetek nekem[2634]:”

يَغْفِرْ لَكُم مِّن ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرْكُمْ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى إِنَّ أَجَلَ اللَّهِ إِذَا جَاء لَا يُؤَخَّرُ لَوْ كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤﴾

4. "So He may forgive you your sins and give you respite for a stated Term: for when the Term given by Allah is accomplished, it cannot be put forward: if ye only knew."

4. „Hogy megbocsájtsa bűneiteket és adjon nektek haladékot egy meghatározott ideig. Ha az idő, mit Allah adott lejár, azt már nem lehet késleltetni, bár tudnátok!”

قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا ﴿٥﴾

5. He said: "O my Lord! I have called to my People night and day:

5. Mondta: „Uram! Éjjel és nappal szólítottam népem,”

فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَائِي إِلَّا فِرَارًا ﴿٦﴾

6. "But my call only increases (their) flight (from the Right).

6. „De hívásom csak menekvésüket növelte (az Igazságtól).

[2633] Noah's mission is referred to in many places. See specially 11:25-49 and notes. His contemporaries had completely abandoned the moral law. A purge had to be made, and the great Flood made it.

Noé küldetését több helyen olvashatjuk. Legrészletesebben itt: 11:25:49. Kortársai az erkölcsi törvények ellen fordultak, ezért egy nagy „megtisztulásra” volt szükség, amit az Özönvíz valósított meg.

[2634] Three aspects of man's duty are emphasized: • true worship with heart and soul; • God-fearing recognition that all evil must lead to self-deterioration and Judgment; • hence repentance and amendment of life, and obedience to good men's counsels.

Az ember három kötelességéről van szó: 1. Őszinte, odaadó ima. 2. Istenfélő élet. A gonosz romboló hatásának felismerése igazságérzetünkre. 3. Bűnbánat és hibák helyrehozatala, engedelmesség azoknak, akik a jó oldalon tanácsot adnak.

وَإِنِّي كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوا أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ وَاسْتَغْشَوْا ثِيَابَهُمْ وَأَصَرُّوا وَاسْتَكْبَرُوا اسْتِكْبَارًا ﴿٧﴾

7. "And every time I have called to them, that Thou mightest forgive them, they have (only) thrust their fingers into their ears, covered themselves up with their garments, grown obstinate, and given themselves up to arrogance[2635].

7. „Ahányszor csak hívtam őket, hogy megbocsájts nekik, ujjaikat a füleikbe dugták, eltakarták magukat öltözetükkel, dacoltak és fennhéjázón gőgösködtek[2635].”

ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جِهَارًا ﴿٨﴾

8. "So I have called to them aloud;

8. „Majd hangosan szólítottam őket.”

ثُمَّ إِنِّي أَعْلَنتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ إِسْرَارًا ﴿٩﴾

9. "Further I have spoken to them in public and secretly in private,

9. „Majd hirdettem nekik nyilvánosan és titokban, bizalmasan,”

فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا ﴿١٠﴾

10. "Saying, 'Ask forgiveness from your Lord; for He is Oft-Forgiving;

10. „Mondtam: „Kérjétek Uratok bűnbocsánatát, mert Ő a Megbocsájtó.”

يُرْسِلِ السَّمَاء عَلَيْكُم مِّدْرَارًا ﴿١١﴾

11. "'He will send rain to you in abundance[2636];

11. „Ki majd kiadós zivatart küld nektek az Égből[2636],”

[2635] The literal meaning would be that, just as they thrust their fingers into their ears to prevent the voice of the admonisher reaching them, so they covered their bodies with their garments that the light of truth should not penetrate to them and that they should not even be seen by the Preacher. But there is a further symbolic meaning. "Their garments" are the adoration of vanities, their evil habits, customs, and traditions, and their ephemeral interested and standards. They drew them closer round them to prevent the higher Light reaching them.

A szavak első jelentése szerint a gaztevők ujjaikat a fülükbe dugják, hogy az intések, figyelmeztetések ne juthassanak el tudatukig. Az Igazság világossága, annak hirdetője elől, pedig öltözékeikbe menekülnek. Van ennek azonban további szimbolikus értelme is. Az „öltözék” alatt a hiábavalóságok, szenvedélyek, rossz szokások, múlandó érdekeik és hamis értékrendjük értendők. Ezeket vonják maguk körül szorosabbra, nehogy a Világosság elérje őket.

[2636] They had perhaps been suffering from drought or famine. If they had taken the message in the right way, the rain would have been a blessing to them. They took it in the wrong way, and the rain was a curse to them, for it flooded the country and drowned the wicked generation. In the larger Plan, it was a blessing all the same; for it purged the world, and gave it a new start, morally and spiritually.

Lehet, hogy szárazság, éhínség sújtotta őket. Ha az Üzenetet jól fogadták volna, az eső áldást hozhatott volna rájuk. Rosszul fogadták, ezért az Égi csatornák átkot hoztak fejükre, országukat elöntötte az ár és a bűnös nemzedék vízbe veszett. Allah Nagy Terve szempontjából ez a megoldás volt az áldás, mert a világ megtisztult és egy más spirituális, morális alapon láthatott hozzá egy új kezdethez.

وَيُمْدِدْكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَيَجْعَل لَّكُمْ جَنَّاتٍ وَيَجْعَل لَّكُمْ أَنْهَارًا ﴿١٢﴾

12. "'Give you increase in wealth and sons; and bestow on you gardens and bestow on you rivers (of flowing water).
12. *„Vagyonnal, fiakkal gyarapít titeket, kerteket ad nektek és folyókkal lát el benneteket."*

مَّا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا ﴿١٣﴾

13. "'What is the matter with you, that ye place not your hope for kindness and long-suffering in Allah, -
13. *„Mi van veletek, hogy nem reménykedtek kitartással Allahban?" -*

وَقَدْ خَلَقَكُمْ أَطْوَارًا ﴿١٤﴾

14. "'Seeing that it is He that has created you in diverse stages[2637]?
14. *„Aki titeket szakaszonként megteremtett[2637]?"*

أَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا ﴿١٥﴾

15. "'See ye not how Allah has created the seven heavens one above another,
15. *„Nem látjátok tán, miként teremtette Allah rétegenként a hét Égboltot?"*

وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ الشَّمْسَ سِرَاجًا ﴿١٦﴾

16. "'And made the moon a light in their midst, and made the sun as a (Glorious) Lamp?
16. *És megtette köztük világosságnak a Holdat és a Napot megtette (Dicsőséges) Lámpásnak?"*

وَاللَّهُ أَنبَتَكُم مِّنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا ﴿١٧﴾

17. "'And Allah has produced you from the earth growing (gradually)[2638],
17. *„Allah a Földből bújtatott elő titeket, akár a növény[2638],*

[2637] Cf. 22:5, and also 23:12-17. The meaning here may be even wider. Man in his various states exhibits various wonderful qualities or capacities, mental and spiritual that may be compared with the wonderful workings of nature on the earth and in the heavens. Will he not then be grateful for these Mercies

Lásd 22:5 és 23:12-17. A jelentés itt szélesebb. Az ember saját törzsfejlődése és/vagy egyedfejlődése során különféle képességekkel, tulajdonságokkal, létfenntartási és probléma megoldási készségekkel rendelkezett/rendelkezik. Mindez nem csak fizikai valójában, hanem mentális és spirituális adottságaiban is jelen van. Ezek segítik őt a fennmaradásban, túlélésben és a Földi erők uralásában. Ezek azonban, mind Allah ajándékai, amiért Neki tartozunk hálával.

[2638] Cf. 3:37, where the growth of the child Mary the Mother of Jesus is described by the same word nabat, ordinarily denoting the growth of plants and trees. The simile is that of a seed sown, that germinates, grows, and dies, and goes back to the earth. In man, there is the further process of the Resurrection.

Lásd 3:37, ahol Mária fia, a gyermek Jézus fejlődését írja le ugyanezzel a szóval „nabat", azaz növény. Maga a szó a növények, fák folyamatos fejlődését is kifejezi, ahogy a magyarban is magában foglalja a „nő" tagot, azaz egy szervezet, ami állandóan növekszik. A hasonlat megjeleníti a földbe vetett magot, ami kicsírázik, növekszik, majd elhervad és visszatér a földbe. Ember esetében ugyanez a helyzet, csak kiegészül még egy további szakasszal, a Feltámadással.

ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا ﴿١٨﴾

18. "'And in the End He will return you into the (earth), and raise you forth (again at the Resurrection)?

18. „Majd Ő visszahoz ide (a Földbe) és (újra) előhoz abból titeket (a Feltámadásra).”

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ بِسَاطًا ﴿١٩﴾

19. "'And Allah has made the earth for you as a carpet (spread out),

19. „Allah úgy tette meg nektek a Földet, hogy az kitárulkozzék.”

لِتَسْلُكُوا مِنْهَا سُبُلًا فِجَاجًا ﴿٢٠﴾

20. "'That ye may go about therein, in spacious roads[2639].'"

20. „Hogy átvágjátok azt utakkal, hágókkal[2639].”

قَالَ نُوحٌ رَّبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْنِي وَاتَّبَعُوا مَن لَّمْ يَزِدْهُ مَالُهُ وَوَلَدُهُ إِلَّا خَسَارًا ﴿٢١﴾

21. Noah said: "O my Lord! They have disobeyed me, but they follow (men) whose wealth and children give them no increase but only Loss[2640].

21. Így szólt Noé: „Uram! Engedetlenek velem és azt követik, kit se vagyona, se fiai nem gyarapítanak, csak veszteséget (hoznak rá)[2640].”

وَمَكَرُوا مَكْرًا كُبَّارًا ﴿٢٢﴾

22. "And they have devised a tremendous Plot.

22. „És ők nagy összeesküvést szőttek.”

وَقَالُوا لَا تَذَرُنَّ آلِهَتَكُمْ وَلَا تَذَرُنَّ وَدًّا وَلَا سُوَاعًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ وَنَسْرًا ﴿٢٣﴾

23. "And they have said (to each other), 'Abandon not your gods: Abandon neither Wadd nor Suwa', neither Yaguth nor Ya'uq, nor Nasr'[2641];-

---

[2639] Fijaj implies valley-roads or passes between mountains. Though there are mountain chains on the earth, Allah's artistry has provided even in such regions, valleys and channels by which men may go about.

„Fidzsadzs” az Arab szövegben, hegyek közti átjárókat, hágókat jelent. A Földön Hegyláncok vonulnak végig, de Allah elrendezésében ezeket minden régióban völgyek, átjárók szelik át és az emberek ezeken haladhatnak.

[2640] Sinners always resent it as a reproach that righteous men should speak to them for their own good. They prefer smooth flatterers, and they worship power even though the depositaries of power are selfish men, who neither profit themselves nor profit others by the wealth and manpower that they collect round themselves. They forget that mere material things may be a delusion and a snare unless the moral and spiritual factor behind them sanctifies them.

A bűnösök számára sértő, ha a jóravalók szemrehányásokat tesznek nekik és útbaigazítják őket. Ők a talpnyalást, hízelgést szeretik. A hatalmat, erőt istenítik még akkor is, ha ez a hatalom despota, önző, akitől semmi hasznuk nem származik. Ha a vagyon és fiak mögött nincs spirituális és morális rend, akkor önhatalmúvá válik, eluralkodik az ember fölött és romlásba visz.

[2641] For an account of how these Pagan gods and superstitions connected with them originated, and how they became adopted into the Arabian Pagan Pantheon. See Appendix at the end of this Surah.

A Szúra végén található Függelékben leírást adunk azokról az istenségekről, melyek a pogány Arab hitvilágban jelen voltak.

23. „Mondták (egymás közt): ne hagyjátok el isteneiteket, ne hagyjátok el Wadd-ot, se Suwa-t, se Yaghuth-ot, se Ya'uq-ot, se Nasr-t[2641]*," -*

وَقَدْ أَضَلُّوا كَثِيرًا وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا ضَلَالًا ﴿٢٤﴾

24. "They have already misled many; and grant Thou no increase to the wrong- doers but in straying (from their mark)[2642]."

24. „Ők már sokakat tévelygésbe vittek és Te nem gyarapítod másban a bűnösöket, mint tévelygésben[2642]*."*

مِمَّا خَطِيئَاتِهِمْ أُغْرِقُوا فَأُدْخِلُوا نَارًا فَلَمْ يَجِدُوا لَهُم مِّن دُونِ اللَّهِ أَنصَارًا ﴿٢٥﴾

25. Because of their sins they were drowned (in the flood), and were made to enter the Fire (of Punishment): and they found- in lieu of Allah. none to help them.

25. Bűneik miatt vízbe fúltak, majd bevezették őket a Pokol tüzére, s nem találtak maguknak Allahon kívül pártfogót.

وَقَالَ نُوحٌ رَّبِّ لَا تَذَرْ عَلَى الْأَرْضِ مِنَ الْكَافِرِينَ دَيَّارًا ﴿٢٦﴾

26. And Noah, said: "O my Lord! Leave not of the Unbelievers, a single one on earth[2643]!

26. Így szólt Noé: „Uram! Ne hagyj meg egy otthont sem a Földön a hitetleneknek[2643]*!"*

إِنَّكَ إِن تَذَرْهُمْ يُضِلُّوا عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوا إِلَّا فَاجِرًا كَفَّارًا ﴿٢٧﴾

27. "For, if Thou dost leave (any of) them, they will but mislead Thy devotees, and they will breed none but wicked ungrateful ones.

27. „Mert, ha (egyet is) meghagynál, eltéritenék szolgálóidat és nem származik tőlük más, mint bűnös és hálátlan."

رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَن دَخَلَ بَيْتِيَ مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَارًا ﴿٢٨﴾

28. "O my Lord! Forgive me, my parents, all who enter my house in Faith, and (all) believing men and believing women: and to the wrong-doers grant Thou no increase but in perdition!"

[2642] Such Pagan superstitions and cults do not add to human knowledge or human well-being. They only increase error and wrong-doing. For example, how much lewdness resulted from the Greek and Roman Saturnalia! And how much lewdness results from ribald Holi songs! This is the natural result, and Noah in his bitterness of spirit prays that Allah's grace may be cut off from men who hug them to their hearts.

A pogány babonák, kultuszok nem tesznek hozzá semmit az emberi tudáshoz és jólélhez. Ezek csak a zűrzavart növelik a fejekben és a gonosznak nyitnak lehetőséget. Emlékezzünk, hogy a Római Szaturnáliák kultusza milyen ledérséghez, bujasághoz vezetett! Mire voltak jók a parázna szent énekek? Noé fohásza ezt a jelenséget említi fel. Arra kéri Allahot, hogy mentse meg az emberiséget az ilyen kultuszoktól és azok követőitől.

[2643] The Flood was sent in order to purge all sin. The prayer of Noah is not vindictive. It simply means, "Cut off all the roots of sin".

Az Özönvíz a megtisztulást szolgálta. Noé fohásza nem bosszúvágyat fejezett ki. Csupán annyit jelent „tépd ki a bűn gyökerét."

28. „Uram! Bocsájts meg nekem, szüleimnek, azoknak kik házamba hívőként térnek be és (minden) hívő férfinak, nőnek. Ne gyarapítsd mással a hitetleneket, mint elkárhozással!"

ANNEX TO SURAH NOOH (NOAH)
BY YUSUF ALY

Ancient Forms of Pagan Worship

(See 71:23)

1. From prehistoric times man has sought to worship powers of nature, or symbols representing those symbols. In vulgar minds they become debased superstitions, and seem to come into competition with the worship of the one True God.

2. The five names mentioned in 71:23 represent some of the oldest Pagan cults, before the Flood as well as after the Flood, though the names themselves are in the form in which they were worshiped by local Arab tribes. The names of the tribes have been preserved to us by the Commentators, but they are of no more than archeological interest to us now. But the names of the false gods are interesting to us from the point of view of comparative religion, as, under one form or another, such cults still exist in countries which have not accepted the Gospel of Unity, as they have always existed since man turned from his Maker and Sustainer to the worship of created things or invented fancies.

3. The names of the five false gods and the symbols under which they were represented were as follow:

Nos	Pagan god	Shape	Quality Represented
1.	Wadd	Man	Manly Power
2.	Suwa	Woman	Mutability, Beauty
3.	Yaghuth	Lion or Bull	Brute Strength
4.	Yauq	Horse	Swiftness
5.	Nasr	Eagle, or Vulture, or Falcon	Sharp Sight, Insight

It is not clear whether these names are to be connected with true Arabic verbal roots or are merely Arabicized forms of names derived from foreign cults as those of Babylonia or Assyria, the region of Noah's Flood. The latter supposition is probable. Even in the case of Wadd (Affection, Love) and Nasr (Eagle) which are good Arabic words, it is doubtful whether they are not, in this connection, translations or corruptions of words denoting foreign cults.

4. In studying ancient comparative mythologies, we must never forget the following facts.
   i. Men's ideas of God always tend to be anthropomorphic. The qualities which they admire they transfer to their godhead.
   ii. But fear in primitive man also leads to the transfer of anything mysterious or imagined to be injurious, to the Pantheon. Such things have to be placated in order that they may not injure man. Thus, in popular Hinduism the goddess of smallpox, which causes terror over an ignorant countryside, has to be worshipped, placated, or appeased with sacrifice.
   iii. This leads to the worship of animals noxious to man, such as serpent worship, which has prevailed and still prevails in many primitive areas. In ancient Egyptian

mythology the Crocodile (so common in the Nile), the Dog, the Bull, and the Ibis were worshipped both literally and symbolically. See Appendix V.

iv. But as men's knowledge grows, and they observe the wonderful heavenly bodies and their motions, they began to feel their sublimity, beauty and mystery, and they transfer their worship to the heavenly bodies. The first great astronomers in the ancient world were the Babylonians and Chaldaeans. Among them was Abraham's homeland. The allegory of Abraham (6:74-82 and notes) points to the importance of the cult of the worship of heavenly bodies and the fallacy in them. "It is those who believe, and confuse not their beliefs with wrong-that are truly in security, for they are on right guidance" (6:82). The Sabaean worship of heavenly bodies in Arabia had probably its source in Chaldaea (see 2:62).

v. A further refined step in Paganism is to worship abstractions, to treat concrete things as symbols of abstract qualities which they represent. For example, the planet Saturn with its slow motion was treated as phlegmatic and evil. The planet Mars with its fiery red light was treated as betokening war and havoc and evil, and so on. Jupiter, with its magnificent golden light, was treated as lucky and benignant to any who came under its influence. Venus became the symbol and goddess of carnal love. The Pagan Arabs erected Time (Dahr) into a deity, existing from eternity to eternity, and dispensing good and ill fortune to man.

vi. The next step was to reincarnate as it were these qualities in beings of flesh and blood, with lives, feelings, and passions like those of ordinary men and women, and to fill up a confused Pantheon with gods and goddess that quarreled, hated, loved, were jealous, and suffered or enjoyed life like human beings. In such a Pantheon there was room for demi-gods and real human heroes that were worshipped as gods. The Greek poets and artists were past masters in carrying out this process, under cover of which they discussed profound human problems with great power. They made religion dramatic. While they gained in humanism, they lost the purer spiritual conceptions which lift the divine world far above the faculties and crimes of this life. Hierarchical Christianity has suffered from this inheritance of the Greek tradition.

vii. Where there was a commingling of people and culture, several of these ideas and processes got mixed up together. Gods and goddess of different origins were identified with one another, e.g., Artemis, the chaste virgin huntress goddess of the Greek Pantheon, was identified with Diana of the Romans, Diana of the Ephesians (representing the teeming life of nature), and Selene the cold moon-goddess. Similarly, Diana was identified with the Egyptian Isis, and Diana's twin brother Apollo (the sun) with the Egyptian Osiris. Forces of nature, animals, trees, qualities, astronomical bodies, and various other factors got mixed up together; and formed a shapeless medley of superstitions, which are all condemned by Islam.

5. To revert to the worship of the heavenly bodies. The countless fixed stars in the firmament occupied always the same relative positions in the heavens, and did not impress the imagination of the ancient's life the objects which stood out vividly with mysterious laws of relative motion. A few individual stars did attract the worshipper's attention; e.g., Sirius the Dog star, the brightness fixed star in the heavens, with a bluish tinge in its light, and Algol the variable star, being Beta of the constellation Perseus, whose variation can be perceived by the naked eye in two or three nights, became connected with many legends, myths, and superstitions. It is probably Sirius that is referred to as the fixed star in the parable of Abraham (6:76). With regard to the fixed stars in their myriads, the astronomers turned their

fancy to devising Groups or Constellations. But the moving “star”, or planets, each with its own individual laws of motion, stood out to them personified, each with a motion and therefore will or influence of its own. As they knew and understood them, they were seven in numbers. 1. and 2 the moon and the sun, the two objects which most closely and indubitably influence the tides, the temperature, and the life on our planet; 3. and 4 the two inner planets, Mercury and Venus, which are morning and evening stars, and never travel far from the sun; and 5, 6 and 7 Mars, Jupiter, and Saturn, the outer planets, whose elongations from the sun on the ecliptic can be as wide as possible. The number seven became itself a mystic number, as explained in 65:12.

6. Moon-worship was equally popular in various forms. I have already referred to the classical legends of Apollo and Diana, twin brother and sister, representing the sun and the moon. The Egyptian Khonsu, traversing the sky in a boat, referred to the moon, and the moon legends also got mixed up with those about the god of magic. Thoth, and the Ibis. In the Vedic, religion of India the moon-god was Soma, the lord of the planets, and the name was also applied to the juice which was the drink of the gods. It may be noted that the moon was a male divinity in ancient India; it was also a male divinity in ancient Semitic religion, and the Arabic word for the moon (qamar) is of the masculine gender. On the other hand, the Arabic word for the sun (shams) is of the feminine gender. The Pagan Arabs evidently looked upon the sun as a goddess and the moon as a god.

7. It will be noticed that the sun and the moon and the five planets got identified each with a living deity, god or goddess, with characteristics and qualities of its own. The solar myth was a myth of very fruitful vitality, and got mixed up with many other myths and ideas. In late Roman religion it appears in the story of Apollo, the sun god of light and learning and of manly beauty, twin brother to Diana the moon goddess. In ancient Egypt it appears in the myth of Horus, the falcon-eyed, or Ra or Re, the eye, which sees all things, further the eagle, or falcon, or hawk became itself identified with the sun, with its piercing light. The sun myth mixes itself up with the myth of the Nile and with the cycle of legends connected with Isis and Osiris, who were subsequently identified with the moon and the sun divinities. In Babylon the name Shamash (Arabic Shams) proclaims the glory of the sun god corresponding to the old Sumerian Utu of Babbar, while the hymns to Surya (the sun) in the Rig-Veda and the cult of Mithra in Persia proclaim the dominance of sun-worship.

8. Of the five planets, perhaps Venus as the evening star and the morning star alternately impressed itself most on the imagination of astro-mythology. This planet was in different places considered both male and female. In the Bible (Isaiah, 14:12), the words “How art thou fallen, O Lucifer, sun of morning!” are understood to refer to the Morning Star in first instance and by analogy to the King of Babylon. The Fathers of the Christian Church, on the other hand, transferred the name Lucifer to Satan, the power of evil. Mercury is a less conspicuous planet, and was looked upon as a child in the family, the father and mother being the moon and the sun, or sun or moon was the father and Venus the mother (the sexes being interchangeable in the myths). Of the three outer planets, Jupiter is the most conspicuous; indeed, after the sun and the moon, it is the most conspicuous object in the heavens, and was reputed to be beneficent and to bestow good fortune. The sun and the moon being considered in a class apart, Jupiter was considered the father of the planets, and possibly his worship got occasionally mixed up with that of the sun. Mars and Saturn, as has

already been stated, were considered malevolent planets, to be feared for the mischief that they might do; for the Pagan Pantheons worshipped powers both of good and evil.

9. It is remarkable that the days of the weak are named after the seven planets of geocentric astronomy, and if we take them in alternate sequence, they indicate the order in which their heavens were arranged with reference to proximity to the earth. The following table represents this grouping:

Planet	**Presiding god or goddess**	**Day of the week in alternate sequence**
Moon	Diana	Sunday
Mercury	Mercury	Tuesday
Venus	Venus	Thursday
Sun	Apollo	Saturday
Mars	Mars	Monday
Jupiter	Jupiter	Wednesday
Saturn	Saturn	Friday

This alternate sequence is carried into a circle, as the total number is seven, itself a mystic number.

10. These cross-currents and mixtures of nature-worship, astral-worship, hero-worship, worship of abstract qualities, etc., resulted in a medley of debasing superstitions which are summed up in the five names, - Wadd, - Suwa, - Yaghuth, - Yauq, and - Nasr, as noted in paragraph 3 above.
The time of Noah is taken to be the peak of superstition and false worship, and the most ancient cults may thus be symbolically brought under these heads. If Wadd and Suwa represented Man and Woman, they might well represent human self-glorification, the worship of Self as against Allah, or they might represent the worship of Manly Power and Female Beauty, or other abstract qualities of that kind. On the other hand, it is possible that the worship of Jupiter and Venus itself not mixed up with the worship of the sun-moon pair. One pair being identified with another pair in a Septet, the number seven was reduced to five, and the five (itself a mystic number) might itself represent the seven planets as then worshiped. Further, it may be that Nasr (the vulture, falcon, hawk, or eagle, the Egyptian Horus) also represents a solar myth, mixed up with the cult of the planets. These cross-currents of astro-mythological mixtures of cults are well-known to students of ancient popular religions.

11. It may be noted that the five names of deities mentioned here to a represent very ancient religious cults are well-chosen, they are not the names of the deities best known in Makkah, but rather those which survived as fragments of very ancient cults among the outlying tribes of Arabia, which were influenced by the cults of Mesopotamia (Noah's country). The Pagan deities best known in the Ka'bah and round about Makkah were;
- Lat, - Uzza, and - Manat. Manat was also known round Yathrib, which afterwards became Medina. See 53:19-20. They were all female goddesses. Lat almost certainly represents another wave of sun-worship: the sun being feminine in Arabic and in Semitic languages generally. "Lat" may be the original of the Greek "Leto", the mother of Apollo the sun-god (Encyclopedia of Islam, I, p.380). If so, the name was brought in prehistoric times from South Arabia by the great Incense Route (34:18) to the Mediterranean. Uzza probably represents

the planet Venus. The origin of Manat is not quite clear, but it would not be surprising if it also turned out to be astral. The 350 idols established by the Pagans in the Ka'bah probably represented the 360 days of an inaccurate solar year. This was the actual “modern” Pagan worship as known to the Quraysh contemporary with our Prophet. In sharp contrast to this is mentioned the ancient antediluvian worship under five heads, of which fragments persisted in out lying places, as they still persist in different forms and under different names in all parts of the world where the pure worship of Allah in unity and truth is not firmly established in the minds and hearts of men.

Reference:

The classical work on Arabian idol-worship in Ibn al Kalbi’s Kitab all asnam, of the late second century of the Hijrah. The book is not easily accessible. Our doctors of religions have evinced no interest in the study of ancient cults, or in comparative religion, and most of them had not before them the results of modern archaeology. But a modern school school of Egyptian archaeologists is 11 arising, which takes a great deal of interest in the antiquities of their own country.
For astral worship consult Hastings Encyclopedia of religion and ethics, articles on “Sun, Moon, and Stars,” as worshipped in different countries.
Consult also Sir W.A. Wallis Budge, Gods of the Egyptians, London 1904;
A.H. Sayce, religions of Ancient Egypt and Babylon.
Gifford Lectures, Edinburgh 1902:
M. Jastrow, Religion of Babylonia and Assyria, Boston 1898; E.W. Hopkins, Religions of India, London 1896; G.A. Barton, Sketches of Semitic Origins, New York 1902.
Any Classical Dictionary would give the details of Greek and Roman Mythology.
It is curious that the Indus Civilisation, which resembles the Second Prediluvian Culture of Elam and Mesopotamia, does not clearly disclose any signs of astral worship. But this study is still in its tentative stage. There is tree and animal worship, phallic worship, and worship of the great Mother-goddes. Animal worship regards strength, courage virility, or swiftness, as in the Pagan Arabian deities we have been considering. See Sir John Marshall, Mohenja Daro and the Indus Civilisation, 3 vols, London 1931.
Sir J.G. Frazer, in his Adonis, Attis, and Osiris (4 th ed. London 1914, Vol I, pp. 8-9) refers to Allatru or Etresh-Kigal as “the stern queen of the internal regions” in Babylonian religion: she was the goddess of the nether regions, of darkness and desolation, as her counterpart Ishtar was the chief goddess of the upper regions, or reproduction and fertility, associated with the planet Venus.

FÜGGELÉK A NÚH (NOÉ) SZÚRÁHOZ
SZERZŐ: YUSUF ALI

A Pogány istentisztelet ősi formái
(71:23)

1. Az ember az ősi időktől kezdve kifejezte hódolatát a természeti erők, vagy olyan szimbólumok felé, melyek megtestesítették ezeket az erőket. Ezek szokássá, hagyománnyá lettek, melyek kialakítottak hiedelmeket, babonákat. Ezek keltek versenyre később az Egy Igaz Istennel és Annak tiszteletével.

2. Az öt név, ami a 71:23-ban szerepel, a legősibb pogány kultikus hagyományra utal, melyek még Özönvíz előttiek és utána is követték őket. A törzsek nevei olyan formában őrződtek meg, ahogy a kommentátorok lejegyezték, de ezek számunkra csupán régészeti érdekességet jelentenek. A hamis istenek nevei azonban sokkal fontosabbak, a komparatív valláselemzés miatt. Ilyen, vagy hasonló kultuszok ma is léteznek természeti népeknél, vagy ott, ahol elutasították az Evangélium által kínált Monoteizmust. Ezek azóta vannak, mióta az ember a Teremtőjétől, Gondviselőjétől az általa kreált dolgok és kitalációk felé fordult.

3. Az öt istenség neve és az általuk megtestesített tulajdonságok, a következők:

	Név	Forma	Megtestesített tulajdonság
1.	Wadd	férfi	emberi erő
2.	Suwa	nő	szépség, termékenység
3.	Yaghuth	oroszlán, bika	vad, elemi erő
4.	Yauq	ló	gyorsaság
5.	Naszr	sas, sólyom, keselyű	éleslátás

   Nem világos, hogy ezek a nevek eredeti Arab szógyökökhöz tartoznak-e, vagy Babiloni, Asszír, Noé Özönvize által érintett területek neveinek Arabosított változatai. Még az Arabnak tartott Wadd (szerelem, vonzódás) és Naszr (sólyom) szavak esetében is felmerül az idegen származás lehetősége és a szavak jelentésének deformálása a használattól függően.

4. Ha ókori összehasonlító mitológiával foglalkozunk nem szabad megfeledkeznünk a következőkről:
   i. Az emberek istenről alkotott elképzelése antropomorf volt, így az istenségeikbe a saját maguk által nagyra tartott emberi tulajdonságokat táplálták.
   ii. A természeti népek emberei félelmeiket is a misztérium világába próbálják átültetni. Ha az ártó istenek kiengesztelődnek, akkor nem okoznak fájdalmat, sérülést, kárt az embernek. A hinduizmusban ma is léteznek istenségek, melyeknek azért tesznek felajánlásokat, szentelnek áldozatokat, adnak kiengesztelő adományt, hogy ne sújtsa őket betegségekkel (pl. himlő.)
   iii. Ez elvezet az emberre veszélyes állatok isteni megjelenítéséhez, mint pl. a kígyó, melynek kultusza sok helyen még ma is fellelhető. Az ókori Egyiptomban ilyen volt a Nílusi krokodil, kutya, bika. Az Íbiszhez közvetlenül és szimbolikusan is imádkoztak. Lásd 7. függelék.

iv. Ahogy az ember tudása nő és felfedezi az égitestekben lévő erőt, mozgást és ragyogást, úgy érzi magát ezek alá rendelődve. A földi testektől így jutunk el az égitestek imádatáig. A babiloniak és káldeaiak híres asztronómusok voltak, Ábrahám is itt született. Ábrahám allegorikus története (6:74-82) kifejezi a kultusz jelentőségét és bemutatja letűnő égitestek imádatában rejlő hiányosságokat. „Akik hisznek, nem öltöztetik hitüket bűnbe. Ezek ők, akiké a biztonság és jó úton vannak vezetve" (6:82). A szábeusok égitest kultusza is Káldeából eredt, innen hozták magukkal Arábiába. (2:62)

v. Egy további lépés a vallási kultuszfejlődésben az elvonatoztatott, absztrakt világhoz szóló istentisztelet. Például a Szaturnuszt lassú mozgása miatt a közönnyel, rosszindulattal azonosították. A Mars, tűzvörös színe miatt a háborúk és a pusztítás jelképe lett. A Jupiter, ragyogó arany színével a szerencse, a jóság megtestesítője, befolyása alá tartozni különös kiváltság. A Vénusz a testi szerelem istennője volt. A pogány Arabok az időt is istennek szentelték (Dahr), ami az örökkévalóságtól örökkévalóságig van, az embereknek jó és rossz szerencsét oszt ki.

vi. Egy következő fokozat a reinkarnáció. Természetes személyek, vagy tulajdonságaik jelennek meg istenségekben, hordozva a személyek jellemző karakterét. A panteon istenségei ennek megfelelően veszekednek, esnek szerelembe, gyűlölködnek egymás közt, vagy akár szenvednek, mint egy emberi teremtmény. Képződtek átmeneti, ún. félistenek vagy emberi hősök is, akiket istenként lehetett tisztelni. A görög költők és művészek nagy mesterei voltak annak, hogy lehet emberi problémákat az istenek szintjén nagyobb erővel és hatással megjeleníteni. Így drámává írták át a vallást. Míg emberközelivé tették az istenek „drámáját", ugyanakkor elvesztették a tiszta spiritualitást, mert az isteni világ messze túl van a földi élet bűnös karaktervilágától. A görög hagyományokat követő hierarchikus Kereszténység sokat szenvedett ettől a hibától.

vii. Ha különböző kultúrák, ideák találkoztak, ezek keveredtek. Idegen eredetű isteneket és istenségeket máshol is fel lehetett ismerni a keveredés után. Pl. Artemisz, az erényes, szűz, vadász istennőt a görög panteonból azonosítani lehetett a későbbi római Dianával, v. efezusi Dianával, aki a természet nyüzsgő életét szimbolizálta, vagy Szelénével a hideg hold istennővel. Dianát az Egyiptomi Ízisszel is kapcsolatba lehet hozni, ikerfivérét, Apollót (a nap) pedig Ozirisszel. Összekeveredtek természeti erők, állatok, fák, karakterek, égitestek és más jegyeket viselő elemek, melyek létrehozták a babonák alaktalan egyvelegét. Ez ellen szállt harcba az Iszlám.

5. Az ima visszaszáll az égitestekre. A számtalan csillag relatív állandóságot jelent az égbolton, ami az ősi képzeletet nem annyira kötötte le, mint a mozgással rendelkező jelenségek. Mégis, néhány egyedülálló csillag felkeltette az ima iránti vonzalmat. Pl. a Szíriusz, a kutya csillag, ami az égbolt egyik legfényesebb csillaga kékes árnyalattal, vagy Algol, a változékony, a Perszeusz csillagkép bétája, aminek változását szabad szemmel is követni lehet két-három éjszakán keresztül. Sok legenda, mítosz és babona születése kötődik hozzá. Az Ábrahámról szóló példabeszéd (6:76) a Szíriuszra utal, mint a tündöklő, állandó csillagra az égen. Az állandó csillagok milliárdjaiból az asztrológusok csillagképeket állítottak elő, melyekhez mondákat kötöttek. A mozgó csillagok, vagy égitestek saját törvényeik szerint mozognak, ezért saját maguk hatása alatt álnak, saját magukat személyesítik meg. Hét ilyen égitestet különböztettek meg. Az első és a második a Nap és a Hold. A két legközelibbnek látszó, legjobban észlelhető égitest, az ár-apályok, hőmérséklet befolyásolói és az élet hordozói. A harmadik és negyedik a két belső bolygó, a Merkúr és a Vénusz. Az est és a hajnal csillagai, melyek sohasem távolodnak el a Naptól. Az ötödik, hatodik és hetedik, a Mars, Jupiter és Szaturnusz, a kívül eső bolygók, melyek a legnagyobb mértékű napfogyatkozás okozói. A hetes szám a misztikában is fontosságot kap, ami a 65:12-ben szerepel.

6. A Hold kultusz több formáját követték. Már korábban említettük az ikerfivér és nővér Apollót és Dianát, akik a Nap, ill. Hold megtestesítői voltak. Az Egyiptomi Khonsu egy bárkával hajózott keresztül az égen. A Holdra utalva legendákat költött, ami őt a mágia istenségévé tette. A Védákban, India vallásában Soma a Hold isten, a bolygók ura, de ugyanezzel a névvel illették az istenek italát is. Indiában a Hold testesítette meg a férfi istenséget, ahogy az ókori sémi hagyományokban is. A Nap Arab neve (Shamsz) nőnemű. A pogány Arabok a Napra, mint istennőre, a Holdra, pedig mint istenre tekintettek.

7. A Napot, a Holdat és az öt másik égitestet a későbbiekben összekapcsolták, ahol mindegyiket a rá jellemző tulajdonságokkal ruházták fel. Ezek együtt egy családot alkottak. A szoláris mítosz népszerű volt, sokáig tartotta magát és sok más mítosszal, kultusszal keveredett. A késői Római vallásban a Nap Apolló a nap, világosság, férfiúi szépség istenének történetében bukkan fel. Apolló Diána, a hold istennő ikertestvére. Az ókori Egyiptomban, Hórusz, a sólyomszemű mítoszában szintén előjön, vagy látjuk Ra történeteiben, ahol a mindent látó szemet, ami sas, vagy sólyomszem, a Nap átható jelenségével azonosították. A Nílus kultusza tovább éltette a napistent, ami egy sor Íziszről és Oziriszről szóló legendában megjelenik. Ezeket ketten a Nappal és a Holddal azonosították. Babilonban a Nap neve Shamash (Arabul Shamsz), a napisten magasztosságát jelzi. Ez a Sumér kultúrában Babbarnak felelt meg, míg a Rig-Vega-ban említett Surya (nap), a perzsa Mithra kultuszban, szintén a nap dicsőségét hirdette.

8. Az öt égitest közül a Vénusz, esthajnalcsillag, ihlette meg legmélyebben az asztro- mitológiát. Van férfi és női alakja. Az Ézsaiás könyvének 14:12 versében ez áll: „Miként estél alá az égről fényes csillag, ó Lucifer, hajnal fia!? Levágattál a földre, aki népeken tapostál!” A sorokban hajnalcsillag szerepel, de ez egy utalás Babilon királyára. A Keresztény Egyházak alapító atyjai Lucifert Sátánra változtatták, de vannak Bibliák, ahol mindkét nevet elhagyták. A Merkúr nem szembetűnő, ezért azt a csillagcsalád gyermekének tartották. A két szülő a Nap és a Hold volt, de szerepelt olyan változatban is, hogy a Nap, ill. Hold volt az atya és Vénusz az anya. A Föld pályáján kívül eső három égitest közül a Jupiter a legfeltűnőbb. Valóban, a Nap és Hold után ez a legtündöklőbb égitest az égen. A jó szerencsét társították hozzá. Ha a Nap és Hold nem szerepelt a mítoszban, akkor a Jupitert tekintették a bolygók szülőatyjának. A hozzá intézett ima felért a Naphoz intézett imáéval, gyakran egy imában ez a kettő keveredett. A Mars és Szaturnusz két rosszindulatú égitest, ahogy erről korábban már volt szó. Féltek az ezekben rejlő gonosztól, félrevezetéstől. A pogányok panteonjában imádkoztak jóhoz és rosszhoz egyaránt, egyiket imádatból, a másikat félelemből.

9. A hét napjait az említett hét égitestről nevezték el. Ha ezeket megfelelő sorba tesszük, akkor ezek a fölhöz való távolságuk szerint illeszkednek egy rendbe, a következők szerint:

Bolygó	**istenség, ami megtestesíti**	**a hét napjai változó sorrendben**
Hold	Diana	Vasárnap
Merkúr	Merkúr	Kedd
Vénusz	Vénusz	Csütörtök
Nap	Apolló	Szombat
Mars	Mars	Hétfő
Jupiter	Jupiter	Szerda
Szaturnusz	Szaturnusz	Péntek

Ezt a váltakozó sorrendet egy körbe kapcsolták össze. A hét pedig önmagában is mitikus szám.

10. A természeti-, égitest-, hős-, elvont jelenségek-, stb. kultuszai és ezek keveredése hozta létre azt a hiedelem és babona világot, melyet a legősibb időkben őt bálvány képviselt. Wadd, Suwa, Yaghuth, és Naszr, amint az a 3. pontban ismertettük.
    A vallási felfogásban, Noé idejében követték ezeket a hamis istenségeket és a hozzájuk kapcsolódó hiedelmeket a legintenzívebben. Ha Wadd és Suwa férfit és nőt jelentettek, ez magában rejti az ember önimádatának tényét Allahhal szemben. Jelenthetik ugyanakkor a férfiúi erőt és női szépséget, akkor sem távolodtunk el az előző tényállástól. Annyi bizonyos, hogy a Jupiter-Vénusz párosításban előadott ima nem keveredett a Nap-Hold kettősért mondott imákkal. Egy páros elvonásával ötös csillagcsoportot kaptak, ami önmagában éppúgy mitikus szám, mint a hét és ezt az ötöt tekintették úgy, mintha a teljes csillagcsaládhoz imádkoznának. Így adaptálták a hetet arra az öt bálványra, amiknek neveit ismertettük. Naszr (keselyű, sas, sólyom vagy Hórusz az Egyiptomi mitológiában) szintén beilleszkedhetett a szoláris mítoszba az égitestek kultuszával keveredve. Ezek az asztro- mitológiai elegyek jól ismertek azok számára, akik ókori vallásokkal foglalkoznak.

11. Az öt ősi bálványnév nem sorolódik a Mekkai bálványok közé. Ezek a nevek Arábia ősi törzsei után hátrahagyott vésetekből, agyagtáblákba karcolt feliratokból maradtak ránk, akikre hatással voltak a Mezopotámiai (Noé országa) kultuszok. A Mekkai bálványok a Kába kövének környezetében szaporodtak fel. Ezek legnagyobbjai a Lát, Uzza és Manat. Ez utóbbi kultuszát Yathribban (későbbiekben Medina) is követték. Lásd 53:19-20. Ezek mindegyike női istenség volt. Lát a nap kultuszának helyi változatát jelenítette meg, a nap szó maga is nőnemű az arab és sémi nyelvekben. „Lat" feltehetően a görög „Leto", Apolló, a napisten anyjának neve (Encyclopedia of Islam, I, p. 380). Ha ez igaz, akkor, az ókorban került ez a név dél Arábiából a tömjén karavánút segítségével (34:18) a Mediterrán vidékére. Uzza a Vénuszt testesíti meg. A Manat eredete nem tiszta, de nem lenne csoda, ha az asztrológiával lenne kapcsolatban. A Kába köré sereglett 350 pogány bálvány pontatlanul, de a szoláris év 360 napját volt hivatott képviselni. Ez volt a „modern" pogány felfogás Quraish és a Próféta idejében. Az özönvíz előtti időkben követett öt bálvány kultusza, ha nem is ezeken a neveken, a világ számos részén tovább is fennmaradt.

Hivatkozások az angol szöveg után találhatók.

.

72. AL-JINN (THE JINN-DZSINN)

Introduction to Surah Al-Jinn (The Jinn)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

"*Al-Jinn*" is the name of this Surah as well as the title of its subject matter, for in it the event of the Jinn's hearing the Qur'an and returning to their people to preach Islam to them, has been related in detail.

Period of Revelation

According to a tradition related in Bukhari and Muslim, on the authority of Hadrat Abdullah bin Abbas, once the Holy Prophet (upon whom be peace) was going to Visit the Fair of Ukaz with some of his Companions, On the way be led the Fajr Prayer at Nakhlah. At that time a company of the jinn happened to pass that way. When they heard the Quran being recited, they tarried and listened to it attentively. This very event has been described in this Surah.

Reality of Jinn

Before one starts the study of this Surah one must clearly know what is the reality of the jinn so as to avoid any possible mental confusion. Many people of the modern times are involved in the misunderstanding that the jinn are not real, but only a figment of the ancient superstition and myths. They have not formed this opinion on the basis that they have known all the realities and truths about the universe and have thus discovered that the jinn do not exist. They cannot claim to possess any such knowledge either. But they have assumed without reason and proof that nothing exists in the universe except what they can see, whereas the sphere of human perceptions as against the vastness of this great universe is not even comparable to a drop of water as against the ocean. Here, the person who thinks that what he does not perceive, does not exist, and what exists must necessarily be perceived, in fact, provides a proof of the narrowness of his own mind. With this mode of thought, not to speak of the jinn, man cannot even accept and acknowledge any reality, which he cannot directly experience and observe, and he cannot even admit the existence of God, to say nothing of admitting any other unseen reality.

Those of the Muslims who have been influenced by modernism, but cannot deny the Qur'an either, have given strange interpretations of the clear statements of the Qur'an about the jinn, Iblis and Satan. They say that this does not refer to any hidden creation, which may have its own independent existence, but it sometimes implies man's own animal forces, which have been called Satan, and sometimes it implies savage and wild mountain tribes, and sometimes the people who used to listen to the Qur'an secretly. But the statements of the Qur'an in this regard are so clear and explicit that these interpretations bear no relevance to them whatever.

The Qur'an frequently mentions the jinn and the men in a manner as to indicate that they are two separate creations. For this, see Al Araf: 38, Hud: 119, Ha Mim As-Sajdah: 25,29, Ahqaf: 18, Adh Dhariyat: 56, and the entire surah Ar-Rahman, which bears such clear evidence as to leave no room to regard the jinn as a human species.

In Surah Al-Araf: 12, Al Hijr: 26-27 and Ar-Rahman: 14-19, it has been expressly stated that man was created out of clay and jinn out of fire. In Surah Al Hijr: 27, it has been said that the jinn had been created before man. The same thing is testified by the story of Adam and Iblis, which has been told at seven different places in the Qur'an, and at every place it confirms that Iblis was already there at the creation of man. Moreover, in surah Al-Kahf: 50, it has been stated that Iblis belonged to the jinn. Al-Baqarah: 30-34 and Al- Kahf: 50 show that Allah has entrusted man with the vicegerency of the earth and the men are superior to the jinn. Although the jinn also have been given certain extraordinary powers and abilities an example of which is found in An-Naml 39, yet the animals likewise have been given some powers greater than man, but these are no argument that the animals are superior to man.

The Qur'an also explains that the jinn, like men, are a creation possessed of power and authority, and they, just like them, can choose between obedience and disobedience, faith and disbelief. This is confirmed by the story of Satan and the event of the jinn affirming the faith as found in Surahs Al-Ahqaf and Al-Jinn.

At scores of places in the Qur'an, it has also been stated that Iblis at the very creation of Adam had resolved to misguide mankind, and since then the Satanic jinn have been persistently trying to mislead man, but they do not have the power to overwhelm him and make him do something forcibly. However, they inspire him with evil suggestions, beguile him and make evil seem good to him. For this, see An-Nisa 117- 120, Al-Araf: 11-17, Ibrahim: 22, Al-Hijr: 30-42, An-Nahl 98-100, Bani Israil 61-65.

The Qur'an also tells us that in the pre-Islamic ignorance the polytheistic Arabs regarded the jinn as associates of God, worshiped them and thought they were descended from God. For this, see Al-An'am: 100, Saba: 40-41, As Saffat: 158.

From these details, it becomes abundantly clear that the jinn have their own objective existence and are a concealed creation of an entirely different species from man. Because of their mysterious qualities, ignorant people have formed exaggerated notions and concepts about them and their powers, and have even worshiped them, but the Qur'an has explained the whole truth about them, which shows what they are and what they are not.

Bevezetés az Al-Dzsinn (Dzsinn) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Al-Dzsinn szó nem csupán cím, hanem tartalom is. Amikor egy Dzsinn meghallotta a Koránt visszatért sajátjai körébe és az Iszlámról beszélt nekik. Ezt mondja el a Szúra részletesen.

A kinyilatkoztatás ideje

Bukhari és Muslim Hadíszai Abdullah bin Abbast idézik, aki arról számol be, hogy a Próféta (béke reá) néhány követőjével ellátogatott az Ukaz vásárba. Az úton Nakhlaban érte őket a hajnali ima, amire Dzsinnek csatlakoztak hozzájuk. Amikor meghallották a Korán recitálását odatapadtak és figyelmesen hallgatták. Erről az esetről szól ez a fejezet.

A Dzsinnek valósága

Mielőtt az ember belemélyed a Szúra tanulmányozásába, világosan kell látni mi a realitása a Dzsinnek létének, nehogy ez a kérdés zavartságot és félreértést okozzon. A modern világban sok ember hiszi azt, hogy a Dzsinnek léte irrealitás, azok csupán az ősi babonákban, hiedelmekben élnek. Ennek a véleménynek hátterében az a tudás áll, amely ezekben az emberekben van a világról. Ennyi nem elég arra, hogy felfedezzük a Dzsinnek valóságát. Ők csak annak létét fogják fel bizonyítottnak, amit belátnak a világból, holott az ember érzékelésével jóformán alig lát abból valamit. Egy csepp vízből nem lehet az egész óceánra következtetéseket levonni. Aki úgy véli, hogy nem létezik az, amit érzékeivel nem fog be, vagy csak az létezik, amit befog, az illető szűklátókörűségét bizonyítja. Ezzel a látásmóddal nem érthető meg az a valóság, amit nem tapasztalunk meg közvetlenül. Ezzel a gondolkodással Isten létét is kizárhatjuk, hiszen nem közvetlenül látható.
Vannak Muszlimok, akiket a modern korok szelleme befolyásol, ennek ellenére nem tagadják meg a Koránt, csupán különös magyarázatokkal látják el azt. Ilyen furcsaság, amit a Dzsinnekről, Ibliszről, vagy a Sátánról vallanak. Szerintük ezek nem rejtett, szemükkel nem látható lények, melyeknek önálló léte van, hanem az ember állati eredetéből, ösztöneiből fakadó tulajdonságok, amit Sátánnak stb. írnak be. Ebbe a körbe tartoznak azok az ösztönszerű megnyilvánulások, melyet a törzsi élet alakított ki az őskorban és máig bennünk élnek.
A Korán tiszta magyarázatai annyira egyértelműek, hogy ezek a vélemények alapjukat elvesztik és irrelevánsokká válnak.
A Korán gyakran említi az embereket és Dzsinneket együtt, de úgy hogy mindketten két külön csoportot képviselnek. Erre példa az Al-Araf: 38, Hud: 119, Ha Mim: 25-29, Ahqaf: 18, Adh Dhariyat: 56 és az egész Al-Rahman Szúra, ami minden kétséget kizáróan igazolja, hogy a Dzsinnek az emberekhez hasonló tulajdonságokkal rendelkező lények, de nem emberek.
Az Al-Araf:12, Al Hidzsr: 26-27, és az Ar-Rahman: 14-19 kijelenti, hogy az embereket agyagból, a Dzsinneket tűzből teremtette az Úr.
Az Al-Hidzsr: 27 közli, hogy a Dzsinneket az ember előtt teremtette Allah. Ugyanezt igazolja Ádám és Iblisz története, ami hét külön helyen szerepel a Koránban. Mind azt állítja, hogy Iblisz már jelen volt, amikor Isten Ádámot megteremtette. Al-Kahf: 50 pedig kimondja, hogy Iblisz a Dzsinnekhez tartozik.
Az Al-Araf: 27 közli, hogy a Dzsinnek látják az embereket, de az emberek nem látják őket.
Al-Hidzsr: 16-18, As-Saffat: 6-10 és Al-Mulk: 5 szerint a Dzsinnek is fel tudnak emelkedni a Mennyországba, de cselekedeteik határok közé vannak szorítva.
Al-Baqara: 30-34 és Al-Kahf: 50 mutatja, hogy Allah a föld helytartóságát bízta az emberre és az ember feljebbvaló a Dzsinneknél. A Dzsinneknek azonban vannak az embert felülmúló tulajdonságai melyről az An-Naml: 39 ír. Az állatok is némely tulajdonságban, pl. erő, látás stb. felülmúlják az embert, de ez nem jelenti azt, hogy az állatok felsőbbrendűek lennének az embernél.
A Korán elmagyarázza, hogy a Dzsinn, akár az ember, korlátozott hatalommal rendelkezik és az emberhez hasonlóan választhat engedelmesség, vagy engedetlenség, hit és hitetlenség között. Ez jól megfigyelhető az Al-Ahqaf és az Al-Dzsinn Szúrák jeleneteiben, ahol a Dzsinn megvallja hitét.
Iblisz, Ádám teremtésénél eltökélte magát az emberek félrevezetésére. Azóta a Sátáni erők hatása alatt álló Dzsinnek az emberek gondolataiban megbújva próbálják alanyaikat terelni, azonban olyan hatalommal nem rendelkeznek, amivel erőszakosan kerekedhetnének felül rajta. Csábítással, rossz útra vezetéssel, fals inspirációval próbálkoznak. An-Nisa: 117-120, Al-Araf: 11-17, Ibrahim: 22, Al-Hidzsr: 30-42, An-Nahl: 98-100, Isra: 61-65.

Az Iszlám előtti korokban a pogány Arabok a Dzsinneket Istenhez társították, imádkoztak hozzájuk, mintha isteni lények lennének. Al-An'am: 100, Saba: 40-41, As-Saffat: 158.
A Dzsinnek tehát létező lények, akik láthatatlanok és nem emberek. Misztikus jellegük miatt a tudatlanok túlzott fogalmakat, koncepciókat költenek hozzájuk és fohászkodnak feléjük. A Korán azonban pontos meghatározást ad róluk.

72. Al-Jinn	72. Al-Dzsinn
THE JINN	**DZSINN**
Total Verses: 28	Összes vers: 28
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ الْجِنِّ فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا قُرْآنًا عَجَبًا ﴿١﴾

1. Say: It has been revealed to me that a company of Jinns listened (to the Qur'an). They said, 'We have really heard a wonderful Recital[2644]!

[2644] Cf. 46:29-32. The Jinns had evidently heard of previous revelations, that of Moses (46:30), and the Trinitarian Christianity (72:3). The community from which they come have all sorts of good and bad persons but they are determined to preach the good Message of Unity which they have heard and believed in.
The Holy Quran would be to them a wonderful Recital-both in subject-matter and in the circumstance that it had come in Arabia among a pagan and ignorant nation.

Lásd 46:29-32. A Dzsinnek hallották a Mózesnek küldött kinyilatkoztatásokat és (46:30) és a Kereszténység Szentháromság tanát is (72:3). A Dzsinnek társadalmában is vannak jók és rosszak, de abban eltökéltek, hogy A Monoteizmus Üzenetét hirdessék. Ezt hallották és ebben hisznek.
A Korán nagyon megtetszett nekik. Tetszett maga a recitálás és a gondolat, hogy Arábia pogány és tudatlan Arabjai közé érkezik a tanítás.

1. Mondd: „Az sugallott rám, hogy a Dzsinnek egy csapata hallgatta (a Koránt). Így szóltak: Hallottunk egy csodálatos recitálást[2644]!"

يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَآمَنَّا بِهِ وَلَن نُّشْرِكَ بِرَبِّنَا أَحَدًا ﴿٢﴾

2. 'It gives guidance to the Right, and we have believed therein: we shall not join (in worship) any (gods) with our Lord.

2. „Útmutatást ad a helyes irányba, hiszünk benne és nem fogunk Urunkhoz társul állítani senkit."

وَأَنَّهُ تَعَالَى جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا ﴿٣﴾

3. 'And Exalted is the Majesty of our Lord: He has taken neither a wife nor a son[2645].

3. „Mert bizony, Ő a Magasságos és Dicső Urunk! Nem vett Magának sem feleséget, sem fiat[2645]."

وَأَنَّهُ كَانَ يَقُولُ سَفِيهُنَا عَلَى اللَّهِ شَطَطًا ﴿٤﴾

4. 'There were some foolish ones among us, who used to utter extravagant lies against Allah.

4. „Egy félkegyelmű köztünk valaha förtelmes hazugságot állított Allahról."

وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّن تَقُولَ الْإِنسُ وَالْجِنُّ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ﴿٥﴾

5. 'But we do think that no man or spirit should say aught that untrue against Allah.

5. „De úgy gondoljuk, hogy se ember, se Dzsinn nem mondhat Allahra hazug szót."

وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِّنَ الْإِنسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِّنَ الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا ﴿٦﴾

6. 'True, there were persons among mankind who took shelter with persons among the Jinns, but they increased them in folly[2646].

6. „Mert bizony, volt, hogy (egyes) személyek az emberek közül menedéket kerestek emberekben a Dzsinnek közül, de ez csak ostobaságban gyarapította őket[2646]."

وَأَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنتُمْ أَن لَّن يَبْعَثَ اللَّهُ أَحَدًا ﴿٧﴾

7. 'And they (came to) think as ye thought, that Allah would not raise up any one (to Judgment).

7. „És ők úgy gondolták, ahogy ti gondoljátok, hogy Allah nem fog senkit feltámasztani (a Végítéletre)."

[2645] They abjure paganism and also the doctrine of a son begotten by Allah, which would also imply a wife of whom he was begotten. Cf. 6:101.

Elítélik a pogányságot és azt a tant, miszerint Allah gyermeket nemzett, tehát értelemszerűen felesége van, akivel Ő nemzett. Lásd 6:101.

[2646] If human beings think that by a resort to some spirits, they can shelter themselves from the struggles and actualities of their own lives, they are sadly mistaken.

Nagyot hibáznak azok, akik azt képzelik, hogy saját küzdelmeik, gondjaik megoldására a szellemvilághoz folyamodhatnak, és abban kereshetnek menedéket.

وَأَنَّا لَمَسْنَا السَّمَاء فَوَجَدْنَاهَا مُلِئَتْ حَرَسًا شَدِيدًا وَشُهُبًا ﴿٨﴾

8. 'And we pried into the secrets of heaven; but we found it filled with stern guards and flaming fires[2647].

8. „Mi leselkedtünk az Ég titkai után, de azt teli találtuk szigorú őrszemekkel és lobogó lángokkal[2647].”

وَأَنَّا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقَاعِدَ لِلسَّمْعِ فَمَن يَسْتَمِعِ الْآنَ يَجِدْ لَهُ شِهَابًا رَّصَدًا ﴿٩﴾

9. 'We used, indeed, to sit there in (hidden) stations, to (steal) a hearing; but any who listen now will find a flaming fire watching him in ambush[2648].

9. „Mi ott szoktunk ülni valóban egy (rejtett) ülésen, hogy kihallgassuk, de ha most bárki hallgatózik, egy lángot talál, mely lesben áll rá[2648].”

وَأَنَّا لَا نَدْرِي أَشَرٌّ أُرِيدَ بِمَن فِي الْأَرْضِ أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا ﴿١٠﴾

10. 'And we understand not whether ill is intended to those on earth, or whether their Lord (really) intends to guide them to right conduct[2649].

[2647] See 15:17-18 and 67:5. The speakers here have repented of sin and evil; but they recognize that there are evil ones among them, who have stealth and prying, but their dark plots will be defeated by vigilant guardians of the Right, whose repulse of the attacks of evil is figured by the shafts of meteoric light in the heavens.

Lásd 15:17-18 és 67:5. A beszélők megvallják tettüket és bűnbánók. Felismerik, hogy köztük is vannak vétkesek, akik leskelődnek, kíváncsiskodnak, de sötét terveiket nem tudják véghezvinni az Igazság szilárd őrszemei miatt, akik minden behatolási kísérletet, támadást visszavernek és a meteorok lángcsóvájával válaszolnak.

[2648] What is the force of "now"? It refers to the early Makkan period of Revelation. It means that whatever excuse there may have been before, for people to try to seek out the hidden truths of the Unseen World through Jinns, there was none now, as the perspicuous Quran had restored the Message of Unity and cleared religion of all the cobwebs, mysteries, and falsehoods with which priestcraft and pious fraud had overlaid it. The result is that such seekers after false hidden knowledge will find themselves confronted now by the flaming fire, which, like the shafts of meteoric light, will lie in wait for and nip such priestcraft and black magic in the bud.

Mi a szerepe a „most” szónak? A kinyilatkoztatások korai Mekkai periódusára utal. Azt jelenti, hogy bármi mentség, kifogás merült fel korábban azok részéről, akik a Láthatatlan Világ rejtett titkait akarták a Dzsinneken keresztül kifürkészni, most ennek vége, mert a Korán közérthető módon helyreállította a Monoteizmus Üzenetét és megtisztította azoktól a misztériumoktól, pókhálóktól, hamis magyarázatoktól, melyekkel a papság lelkiismeretlen része a papi csalásokkal átszőtte azt. Ennek eredménye az, hogy akik továbbra is ragaszkodnak ezekhez a hiedelmekhez, hamis tanokhoz és ezeken keresztül közelítik meg a Láthatatlant, tűzcsóvával találják magukat szemben. Ezek lesben várnak és még a kezdeti csíráját is lecsípik a fekete mágiának, illetve a papi szemfényvesztésnek.

[2649] To these Jinns this gospel is yet new, and appears like a flaming sword which destroys falsehood while it protects Truth. They frankly confess that they do not clearly understand whether on the whole it will be a mercy to mankind or a punishment for mankind forsaking the paths of Allah. But they rightly feel that it must be a blessing if all seek right Guidance.

A Dzsinnek számára ez az Üzenet új és olyannak tűnik, mint egy lángoló kard, ami elpusztítja a hamis üzelmeket, míg megvédi az Igazságot. Őszintén megvallják, fogalmuk sincs, hogy ez valójában kegyelem-e az emberiségnek, vagy büntetés, ha elhagyják Allah ösvényét. Azt valahol érzik, hogy áldás azoknak, akik az Útmutatásban keresik igazságukat.

10. „Mi nem tudjuk, hogy sorscsapás vár-e a Földre, vagy Uruk jó irányba akarja-e terelni őket[2649].”

وَأَنَّا مِنَّا الصَّالِحُونَ وَمِنَّا دُونَ ذَٰلِكَ كُنَّا طَرَائِقَ قِدَدًا ﴿١١﴾

11. 'There are among us some that are righteous, and some the contrary: we follow divergent paths.

11. „Köztünk vannak jóravalók és olyanok is, akik nem ilyenek. Különböző utakat követünk.”

وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّن نُّعْجِزَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ وَلَن نُّعْجِزَهُ هَرَبًا ﴿١٢﴾

12. 'But we think that we can by no means frustrate Allah throughout the earth, nor can we frustrate Him by flight.

12. „De mi úgy gondoljuk, hogy soha nem tarthatjuk vissza Allahot a Földön és menekvésünkkel sem tarthatjuk vissza Őt.”

وَأَنَّا لَمَّا سَمِعْنَا الْهُدَىٰ آمَنَّا بِهِ فَمَن يُؤْمِن بِرَبِّهِ فَلَا يَخَافُ بَخْسًا وَلَا رَهَقًا ﴿١٣﴾

13. 'And as for us, since we have listened to the Guidance, we have accepted it: and any who believes in his Lord has no fear, either of a short (account) or of any injustice[2650].

13. „Mikor meghallottuk az Útmutatást, elfogadtuk azt. Ki hisz Urában nem kell félnie sem nélkülözéstől, sem elnyomástól[2650].”

وَأَنَّا مِنَّا الْمُسْلِمُونَ وَمِنَّا الْقَاسِطُونَ فَمَنْ أَسْلَمَ فَأُولَٰئِكَ تَحَرَّوْا رَشَدًا ﴿١٤﴾

14. 'Amongst us are some that submit their wills (to Allah., and some that swerve from justice. Now those who submit their wills - they have sought out (the path) of right conduct:

14. „Köztünk, kik alávetik magukat (Allah akaratának) és köztünk, kik letérnek az igazságról. Kik alávetik magukat, ezek ők, akik a helyes irányt fürkészik,”

وَأَمَّا الْقَاسِطُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا ﴿١٥﴾

15. 'But those who swerve, - they are (but) fuel for Hell-fire'-

15. „De akik letérnek az igazságról, ők a Pokol tüzének tüzelői.”

وَأَلَّوِ اسْتَقَامُوا عَلَى الطَّرِيقَةِ لَأَسْقَيْنَاهُم مَّاءً غَدَقًا ﴿١٦﴾

16. (And Allah's Message is): "If they (the Pagans) had (only) remained on the (right) Way, We should certainly have bestowed on them Rain in abundance[2651].

[2650] Possibly, from this world's standards, it may be that a believer suffers for his Faith. He may be laughed at, persecuted, and actually hurt, "in mind, body, or estate". But he is not perturbed. He takes it all cheerfully, because he knows that when his full account is made up-real gain against apparent loss, -he is a gainer rather than a loser.

A hétköznapi ember kívülről úgy látja, minta a hívő nap mint nap megszenvedne hitéért. Meglehet, hogy kinevetik őt ezért, üldözik, vagy sértegetik testben, lélekben, mindennapi ügyeiben. De ő nem zavartatja magát, mosolyogva tűri, mert tudja, hogy amikor eljön a végső leltár ideje és a teljes számlát végignézik, amiben minden valós veszteség, illetve nyereség szerepel, akkor ő jól jön ki belőle.

[2651] Rain: literally, water: stands for all kinds of blessings, material, moral, and spiritual. All blessings come by way of trial: the more we have, the more is expected of us. A man of gifts, talents, or insight is expected to

16. (Allah Üzenete): „Ha a (pogányok) a helyes úton haladnának, Mi juttatnánk nekik vizet bőségge[2651].” -

لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ وَمَن يُعْرِضْ عَن ذِكْرِ رَبِّهِ يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا ﴿١٧﴾

17. "That We might try them by that (means). But if any turns away from the remembrance of his Lord, He will cause him to undergo a severe Penalty.

17. „Hogy próbára tegyük őket általa. De, aki elfordul az Uráról való megemlékezéstől, nyomorúságos Büntetésen kell átmennie.”

وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا ﴿١٨﴾

18. "And the places of worship are for Allah (alone): So invoke not any one along with Allah[2652].

18. „Az imahelyek Allahé (Egyedül). Ne fohászkodjatok hát Allahhal együtt máshoz[2652].”

وَأَنَّهُ لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا ﴿١٩﴾

19. "Yet when the Devotee of Allah stands forth to invoke Him, they just make round him a dense crowd[2653]."

---

show a higher standard of love and unselfishness than one less gifted, just as a rich man is expected to give more in charity than a poor man.

Eső: a szó első jelentése víz, de itt áldás, anyagi, morális és spirituális adomány. Minden áldás próbatétellel érkezik. Minél többet kapunk belőle, annál nagyobb a velünk szemben támasztott elvárás. Ha az ember tehetséggel, éleslátással, vagyonnal, pozícióval rendelkezik, jobban ki kell mutatnia szeretetét, önzetlenségét mások felé, mint annak, akinek ez nem adatott meg. Egy gazdag többet kell, hogy adjon, mint egy szegény.

[2652] This is a Makkan Surah, and Masjid must be understood, not in the later technical sense of a Mosque, but in the root meaning, of any place, or occasion of worship or humble prostration in the service of Allah, or any limbs or faculties or accessories used in such worship, e.g., hands and feet, lips and voice, understanding or organization.

Ne feledjük, hogy ez egy korai Mekkai Szúra, ahol az Arab szövegben szereplő „Maszdzsid”, azaz mecset szó, még nem jelenthetett mecsetet, mert ennek a szónak ez a jelentése csak később alakult ki. Itt minden olyan helyet jelent, ami az Egy Isten szolgálatában áll. Nem csak a helyet érti ez alatt, hanem az aktust, az átélt áhítatot, leborulást, a kezek, lábak, szívek odaadó alávetését együtt.

[2653] The Devotee of Allah: the holy Prophet Muhammad. They: The immediate reference was to the Pagan Quraish who were then in possession of the Ka'bah and who put all sorts of obstacles and indignities in the way of the holy Prophet for preaching the One True God and denouncing idol-worship. They used to surround him and mob him and to treat him as if he was guilty of some dreadful crime. But the wider application refers to the habit of the world to make a marked man of any who diverges from the beaten paths of their favorite sins and who pleads earnestly for the cause of Truth and righteousness. They ridicule him; they surround him with jeers and obloquy; and they try to make the physical condition of his life as difficult for him as possible.

„Allah szolgálója”: Mohammed Próféta. „Ők”: Utalás a pogány Quraishre, akik a Kába felvigyázói, gondnokai és őrei voltak. Mindent bevetettek, hogy megakadályozzák a Prófétát az Egy Isten felé való elkötelezettségében, a bálványimádás elleni fellépésében. Imáit megzavarták, szoros gyűrűt vontak köré, gúnyolták és úgy kezelték, mint aki súlyos bűnt követett el. Szélesebb értelmezésben pontosan mutatja, mennyire nem változott a világ. Kialakulnak azok a normák, szokások, melyek motiváló tényezője a kényelem, szenvedély, önös érdek. Aki nem ezeknek a „bevett bűnöknek” az ösvényére lép, feltűnővé válik. Amennyiben visszatér az Allah által előírt ösvényre nevetségessé teszik, éppúgy körbeveszik, gúnyolják, kivetik, és életét annyira megkeserítik, amennyire csak lehet.

19. „Mikor Allah szolgálója (Mohammed) feláll, hogy Őt szólítsa, ők, szoros gyűrűt vonnak köré[2653].”

قُلْ إِنَّمَا أَدْعُو رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا ﴿٢٠﴾

20. Say: "I do no more than invoke my Lord, and I join not with Him any (false god)."

20. Mondd: „Én Uramat szólítom, és nem állítok Hozzá egy társat sem.”

قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا ﴿٢١﴾

21. Say: "It is not in my power to cause you harm, or to bring you to right conduct."

21. Mondd: „Nincs hatalmam nektek kárt okozni, vagy (titeket) helyes irányba terelni.”

قُلْ إِنِّي لَن يُجِيرَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ وَلَنْ أَجِدَ مِن دُونِهِ مُلْتَحَدًا ﴿٢٢﴾

22. Say: "No one can deliver me from Allah (If I were to disobey Him), nor should I find refuge except in Him,

22. Mondd: „Senki nem menthet meg Allahtól (ha engedetlen vagyok Hozzá), és nem találhatok Rajta kívül másban menedéket.”

إِلَّا بَلَاغًا مِّنَ اللَّهِ وَرِسَالَاتِهِ وَمَن يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ﴿٢٣﴾

23. "Unless I proclaim what I receive from Allah and His Messages: for any that disobey Allah and His Messenger,- for them is Hell: they shall dwell therein for ever."

23. „Csak hirdetem, mit Allahtól kapok és az Ő Üzeneteit. Ki engedetlen Allahhal és az Ő Prófétájával, annak osztályrésze a Pokol tüze, miben ő mindörökkön lesz.”

حَتَّى إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ أَضْعَفُ نَاصِرًا وَأَقَلُّ عَدَدًا ﴿٢٤﴾

24. At length, when they see (with their own eyes) that which they are promised, - then will they know who it is that is weakest in (his) helper and least important in point of numbers.

24. Míg meg nem látják azt, mi ígérve van nekik és akkor majd megtudják, ki a leggyengébb pártfogó és mennyire nem számít a (mögötte lévők) száma.

قُلْ إِنْ أَدْرِي أَقَرِيبٌ مَّا تُوعَدُونَ أَمْ يَجْعَلُ لَهُ رَبِّي أَمَدًا ﴿٢٥﴾

25. Say: "I know not whether the (Punishment) which ye are promised is near, or whether my Lord will appoint for it a distant term.

25. Mondd (ó, Mohammed): „Nem tudom, hogy a (Büntetés), mi ígérve van nektek közel van-e, vagy Uram egy későbbi időpontra teszi azt?”

عَالِمُ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَى غَيْبِهِ أَحَدًا ﴿٢٦﴾

26. "He (alone) knows the Unseen, nor does He make any one acquainted with His Mysteries, -

26. „Ő a Láthatatlan Tudója és nem hozza felszínre titkát senkinek,” -

إِلَّا مَنِ ارْتَضَى مِن رَّسُولٍ فَإِنَّهُ يَسْلُكُ مِن بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا ﴿٢٧﴾

27. "Except an apostle whom He has chosen: and then He makes a band of watchers march before him and behind him[2654],

27. „Kivéve a Prófétának, kiben Ő megelégedését lelte. Ennek Ő előtte és utána figyelők seregét biztosítja[2654],”

لِيَعْلَمَ أَن قَدْ أَبْلَغُوا رِسَالَاتِ رَبِّهِمْ وَأَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ وَأَحْصَى كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا ﴿٢٨﴾

28. "That He may know that they have (truly) brought and delivered the Messages of their Lord: and He surrounds (all the mysteries) that are with them, and takes account of every single thing[2655]."

28. „Hogy ő megtudja, továbbították-e azok Uruk üzenetét, majd körülöleti mindazt, ami velük kapcsolatos és minden dolgot számba vesz[2655].”

[2654] We can imagine a very great treasure, which has to be transmitted. To guard it against evilly-disposed persons, a strong escort is required, to march in front and behind, so as to protect it from all sides. When it reaches its destination, the escort presents its credentials and an Invoice showing the Treasure being transmitted. Then the destined receiver knows that it has come intact and feels satisfied. So about spiritual Revelation. The Prophet recognizes the credentials and checks the contents on the tablets of his own heart and insight. He has then no doubt that it is a true Message from Allah, and that those who bring it are the true messengers "of their Lord".

Képzeljünk el egy hatalmas kincset, amit tovább kell adni. Meg kell védeni a gaztevőktől, ezért erős kíséretre van szükség, akik előtte és utána vonulnak, védik minden oldalról. Amikor célba érkezik, a kísérők átadják a kincset, mellékelik a szükséges okmányokat, számlákat. Ettől kezdve az, aki átvette, tudja, hogy az eredeti áruhoz jutott, aminek minden igazolása rendelkezésére áll. Így van ez a spirituális világban is a Kinyilatkoztatásokkal. A Próféta felismeri szívének automatizmusával, érzéseivel, éleslátásával azok eredetiségét. Ettől kezdve tudja, hogy ez Allah eredeti Üzenete, és akik ezt továbbítják, azok „Uruk Igaz Prófétái.”

[2655] They: the band of watchers. In "he may know" it is better to construe "he" to refer to the prophet who receives the Message from the "watchers".
In the spiritual Kingdom, -as indeed, in all things, -Allah's knowledge, wisdom, and Plan comprehend all things, great and small. There is nothing which we do, nothing which happens that is outside His account.

„Azok”: figyelők serege. „Ő” pedig a Prófétát jelenti, aki az Üzenetet átveszi a „figyelőktől”.
A spirituális Királyságban, mint ahogy máshol is, Allah tudása, bölcsessége és Terve, legyen az kicsi, vagy nagy mindent átölel. Semmi nem kerülheti el figyelmét és nem eshet ki számbavételétől.

73. AL-MUZAMMIL (THE ENSHROUDED ONE-BEBURKOLÓZOTT)

Introduction to Surah Al-Muzammil (The Enshrouded One)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah has been so designated after the word *al-muzzammil* occurring in the very first verse. This is only a name and not a title of its subject matter.

Period of Revelation

The two sections of this Surah were revealed in two separate periods.
The first section (v. 1-19) is unanimously a Makki Revelation, and this is supported both by its subject matter and by the traditions of the *Hadith*. As for the question, in which specific period of the life at Makkah it was revealed, it is not answered by the tradition, but the internal evidence of the subject matter of this section helps to determine the period of its revelation.
First, in it the Holy Prophet (upon whom be peace) has been instructed to the effect: "Arise during the night and worship Allah so that you may develop the capability to shoulder the heavy burden of Prophethood and to discharge its responsibilities." This shows that this Command must have been given in the earliest period of the Prophethood when training was being imparted to the Holy prophet by Allah for this office.
Secondly, a Command has been given in it that the Qur'an be recited in, the Tahajjud Prayer for half the night, or thereabout. This Command by itself points out that by that time at least so much of the Qur'an had been revealed as could be recited for that long.
Thirdly, in this section the Holy Prophet (upon whom be peace) has been exhorted to have patience at the excesses being committed by his opponents, and the disbelievers of Makkah have been threatened with the torment. This shows that this section was revealed at a time when the Holy Prophet (upon whom be peace) had openly started preaching Islam and the opposition to him at Makkah had grown active and strong.
About the second section (v. 20) although many of the commentators have expressed the opinion that this too was sent down at Makkah, yet some other commentators regard it as a Madani Revelation, and this same opinion is confirmed by the subject matter of this section. For it mentions fighting in the way of Allah, and obviously, there could be no question of it at Makkah; it also contains the Command to pay the obligatory *zakat*, and it is fully confirmed that the *zakat* at a specific rate and with an exemption limit (nisab) was enjoined at Madinah.

Bevezetés az Al-Muzammil (Beburkolózott) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Az első versben elhangzó *al-muzammil* (beburkolózott) szó adja a címet, ami nem jelöl tartalmat.

A kinyilatkoztatás ideje

A Szúra két része két külön időben nyilatkoztatott ki. Az első rész (1-19.) Mekkai eredetű, ezt igazolja tartalma és a Hadisz. Arra nincs specifikus Hadisz, ami behatárolná, hogy a Mekkai időszakon belül hova lehetne besorolni, de ebben a belső tartalom segít.
Először is, a Próféta (béke reá) ekképpen kapta az instrukciót: „Kelj fel az éj folyamán, imádkozz Allahhoz, hogy vállad a Prófécia és a felróható felelősségek terheit jobban elviselhessék." Ez azt mutatja, hogy a Próféciának abban a szakaszában vagyunk, amikor Allah lelkileg töltötte, felkészítette a Prófétát, hogy küldetésének meg tudjon felelni.
Másodszor, elhangzik a Tahadzsud ima elrendelése, amivel az éj kb. felét kell eltölteni. Ez arra utal, hogy már kinyilatkoztatott annyi rész a Koránból, amivel már el lehetett végezni a Tahadzsudot.
Harmadszor, a Próféta bíztatást kap a folytatásra, felkérést a türelemre, mert már elkezdődtek ellenzői részéről a gúnyolódások. Ez azt mutatja, hogy nem a legkorábbi szakaszban, hanem utána született ez a Szúra, mikor Quraish ellenkampánya megindult vele szemben.
A Szúra második részét a 20. vers képezi. Medinai eredetre utal a küzdelemre való felhívás Allah útján, ami Mekkában még nem került szóba, ill. a Zakat adó elrendelése, ami Medinában vált intézményessé.

73. Al-Muzzammil	73. Al-Muzammil
THE ENSHROUDED ONE, BUNDLED UP	BEBURKOLÓZOTT
Total Verses: 20	Összes vers: 20
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

يَا أَيُّهَا الْمُزَّمِّلُ ﴿١﴾

1. O thou folded in garments[2656]!
1. *Ó, te beburkolózott[2656]!*

قُمِ اللَّيْلَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٢﴾

2. Stand (to prayer) by night, but not all night[2657],-
2. *Hacsak keveset is, (de) áll fel (imára) az éjjel[2657], -*

نِصْفَهُ أَوِ انقُصْ مِنْهُ قَلِيلًا ﴿٣﴾

3. Half of it, - or a little less,
3. *Felét, vagy annál kicsit kevesebbet,*

أَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَرَتِّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا ﴿٤﴾

4. Or a little more; and recite the Qur'an in slow, measured rhythmic tones.
4. *Vagy told meg (egy kicsit) és recitáld a Korán szépen, átérezve.*

[2656] Muzzammil is one of the titles of our holy Prophet. But there is a deeper meaning in this and the address "Thou wrapped up" of the next Sura. Human nature requires warm garments and wrappings to protect the body from cold or heat or rain. But in the spiritual world these wrappings are useless: the soul must stand bare and open before Allah, in the silence of the night, but not too austerely, as the following verses show.

Muzammil a Próféta egyik titulusa, ami beburkolózottat jelent, aminek egy mélyebb értelmét is látni fogjuk a következő Szúrában. Az emberi természet ruhával védekezik a hideg, meleg, vagy eső ellen. Ezek a ruhadarabok azonban a spirituális világban nem sokat érnek, mert a lélek meztelenül áll Allah előtt. Az éj csöndjében a lélek és Allah kapcsolata mély, ahogy a következő versek leírják.

[2657] The Prophet was prone to austerities in the cave of Hiraa, both before and after he received his mission, spending days and nights in prayer and contemplation. Midnight and after-midnight prayers have technically received the name of Tahajjud.

A Próféta szokása volt, hogy elvonult a Hira Barlangba elmélkedni. Ezt a szokását a Küldetés megkapása után is megtartotta. Az imák, melyek az éj folyamán hangzanak fel a Tahadzsud nevet viselik.

إِنَّا سَنُلْقِي عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيلًا ﴿٥﴾

5. Soon shall We send down to thee a weighty Message.

5. Mert Mi súlyos szavakat fogunk rád vetni.

إِنَّ نَاشِئَةَ اللَّيْلِ هِيَ أَشَدُّ وَطْءًا وَأَقْوَمُ قِيلًا ﴿٦﴾

6. Truly the rising by night is most potent for governing (the soul), and most suitable for (framing) the Word (of Prayer and Praise)[2658].

6. Mert az éjjeli ébrenlétben mélyebb az átélés és határozottabb a Szó[2658].

إِنَّ لَكَ فِي اَلنَّهَارِ سَبْحًا طَوِيلًا ﴿٧﴾

7. True, there is for thee by day prolonged occupation with ordinary duties:

7. Valóban, a nappalokban hosszúra nyúlnak teendőid,

وَاذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَبْتِيلًا ﴿٨﴾

8. But keep in remembrance the name of thy Lord and devote thyself to Him whole-heartedly.

8. Tartsd emlékezetedben Urad nevét és áhítattal hódolj Neki,

رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ وَكِيلًا ﴿٩﴾

9. (He is) Lord of the East and the West: there is no god but He: take Him therefore for (thy) Disposer of Affairs[2659].

9. Ura Keletnek és Nyugatnak, nincs más Isten, csak Ő, vedd Őt hát annak, Kire hagyatkozz[2659].

وَاصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَاهْجُرْهُمْ هَجْرًا جَمِيلًا ﴿١٠﴾

10. And have patience with what they say, and leave them with noble (dignity).

10. Várd ki türelemmel, mit mondanak és hagyd magukra őket szép kihátrálással.

وَذَرْنِي وَالْمُكَذِّبِينَ أُولِي النَّعْمَةِ وَمَهِّلْهُمْ قَلِيلًا ﴿١١﴾

11. And leave Me (alone to deal with) those in possession of the good things of life, who (yet) deny the Truth; and bear with them for a little while.

[2658] For contemplation, prayer, and praise, what time can be so suitable as the night, when calm and silence prevail, the voices of the market-place are still, and the silent stars pour forth their eloquence to the discerning soul.

Elmélkedésre, imára, áhítatra, fohászra, az éjjeli órák a legalkalmasabbak, amikor a világ elcsendesedik. A zsibongást felváltja a nyugalom. A csillagok ékesszólóvá válnak ilyenkor, a lélek pedig nyitottá a Szó befogadására.

[2659] Leave all things to Allah; trust Him; He is just and will do justice. Only turn away from the unjust, but in a worthy and noble way; i.e., to show them clearly that you do not fear them, but that you leave all affairs in Allah's hands.

Hagyj mindent Allahra. Bízz benne és ő Igazságot teremt. Elég csak elfordulnod az Igazságtalanságtól és kihátrálni nemesen, nagyvonalúan. Azt mindenképpen demonstrálni kell, hogy nem félünk és dolgainkat Allah kezébe helyezzük.

11. Hagyj Magamra a könnyű élet élvezőivel, kik meghazudtolják (az Igazat), hadd viseljem el őket egy kicsit.

إِنَّ لَدَيْنَا أَنكَالًا وَجَحِيمًا ﴿١٢﴾

12. With Us are Fetters (to bind them), and a Fire (to burn them),

12. Mert bizony, Nálunk vannak a béklyók és a Pokol tüze,

وَطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ وَعَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٣﴾

13. And a Food that chokes, and a Penalty Grievous.

13. És az étel, mi fojt és a fájdalmas Büntetés.

يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ كَثِيبًا مَّهِيلًا ﴿١٤﴾

14. One Day the earth and the mountains will be in violent commotion. And the mountains will be as a heap of sand poured out and flowing down[2660].

14. A Napon megreng a Föld és a Hegyek. A Hegyek olyanná lesznek, mint egy homokkupac a futóhomokon[2660].

إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَاهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَى فِرْعَوْنَ رَسُولًا ﴿١٥﴾

15. We have sent to you, (O men!) an apostle, to be a witness concerning you, even as We sent an apostle to Pharaoh.

15. Elküldtük hozzátok a Prófétát, hogy legyen Tanú rátok, amint elküldtük a Fáraóhoz is a Prófétát.

فَعَصَى فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخْذًا وَبِيلًا ﴿١٦﴾

16. But Pharaoh disobeyed the apostle; so We seized him with a heavy Punishment[2661].

16. A Fáraó engedetlen volt a Prófétával, hát Mi durván lesújtottunk rá[2661].

فَكَيْفَ تَتَّقُونَ إِن كَفَرْتُمْ يَوْمًا يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيبًا ﴿١٧﴾

17. Then how shall ye, if ye deny ((Allah)), guard yourselves against a Day that will make children hoary-headed[2662]?-

---

[2660] The Judgment is described as a violent commotion which will change the whole face of nature as we know it. Even the hard rock of mountains will be like loose sand running without any cohesion.

A Végítélet leírását látjuk, melynek felbolydulásában a világ jelenlegi képe megszűnik. A Hegyek kőszíklái olyanok lesznek, mint a homokszemek, melyek között megszűnik az összetartó erő.

[2661] Pharaoh the earthly king faces Moses the prophet of Allah. In earthly eyes it was Moses who disobeyed Pharaoh. In spiritual relations, it was Pharaoh who disobeyed Moses.

A Fáraó földi király, szembesül Mózessel, Allah Prófétájával. Földi szemekkel Mózes volt engedetlen a Fáraóval, de a spirituális világ értékrendjében fordítva volt.

[2662] That Day is described in two metaphors: • It will be a time of such stress that even children will become like hoary-headed men; • What we look upon as the eternal sky, ever the same, will be cleft asunder; cf. 82:1.

17. *Ha tagadjátok (Allahot), miként őrizkedtek a Naptól, mely megőszíti a gyermeket[2662]? -*

السَّمَاء مُنفَطِرٌ بِهِ كَانَ وَعْدُهُ مَفْعُولًا ﴿١٨﴾

18. Whereon the sky will be cleft asunder? His Promise needs must be accomplished.
18. *Mikor az Ég kettéhasad? Az Ő ígérete beteljesül.*

إِنَّ هَذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَن شَاء اتَّخَذَ إِلَى رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿١٩﴾

19. Verily this is an Admonition: therefore, whoso will, let him take a (straight) path to his Lord!
19. *Mert bizony, ez egy Emlékeztető, és aki akarja, az Urához vezető utat válassza!*

إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَى مِن ثُلُثَيِ اللَّيْلِ وَنِصْفَهُ وَثُلُثَهُ وَطَائِفَةٌ مِّنَ الَّذِينَ مَعَكَ وَاللَّهُ يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ عَلِمَ أَن لَّن تُحْصُوهُ فَتَابَ عَلَيْكُمْ فَاقْرَؤُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ عَلِمَ أَن سَيَكُونُ مِنكُم مَّرْضَى وَآخَرُونَ يَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ يَبْتَغُونَ مِن فَضْلِ اللَّهِ وَآخَرُونَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَاقْرَؤُوا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُم مِّنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِندَ اللَّهِ هُوَ خَيْرًا وَأَعْظَمَ أَجْرًا وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٠﴾

20. Thy Lord doth know that thou standest forth (to prayer) nigh two-thirds of the night, or half the night, or a third of the night, and so doth a party of those with thee. But Allah doth appoint night and day in due measure He knoweth that ye are unable to keep count thereof. So He hath turned to you (in mercy); read ye, therefore, of the Qur'an as much as may be easy for you. He knoweth that there may be (some) among you in ill-health; others travelling through the land, seeking of Allah's bounty; yet others fighting in Allah's Cause, read ye, therefore, as much of the Qur'an as may be easy (for you); and establish regular Prayer and give regular Charity; and loan to Allah a Beautiful Loan. And whatever good ye send forth for your souls ye shall find it in Allah's Presence, - yea, better and greater, in Reward and seek ye the Grace of Allah, for Allah is Oft-Forgiving, Most Merciful[2663].

A Napra vonatkozóan itt két metaforával találkozunk: 1. Olyan megrázkódtató lesz, hogy még a gyerekek is beleőszülnek. 2. Amit ma egybefüggő Égnek látunk, az kettéhasad. 82:1.

[2663] Above, 73:2-4. The Prophet, and a zealous band of his disciples, were often up, two-thirds of the night, or a half, or a third, rejecting sleep and giving themselves up to Prayer and Praise and the reading of the Quran. They are told that this was too severe a tax on them, especially if their health was affected, or they were on a journey, or they were striving, with might and main, in other ways, for the cause of Allah.
The usual meaning taken is that the counting of the exact hours of night and day may not be possible for ordinary people, in order to determine exactly the half, or the third, or the two-thirds of a night. The length of the night and the day varies every day of the solar year, and the precise hour of midnight can only be determined by exact observation in clear skies or by chronometers, which is not possible for everyone. But I understand it in a wider meaning. Allah fixes night and day in due proportions; for rest and work, and according

20. Mert Urad tudja, hogy te az éj majdnem kétharmadát, felét, vagy harmadát fenn töltöd (imával) és (így tesznek) az emberek is, akik veled vannak. Allah méri ki az éjjelt, a nappalt és tudja, hogy ti azt nem tudjátok számon tartani, hát megenyhül felétek. Olvassatok annyit a Koránból, ami még könnyen megy. Tudja, hogy köztetek vannak betegek, mások az utat róják, keresve Allah bőkezűségét, mások Allah útján küzdenek. Hát annyit olvassatok abból (Koránból), ami még könnyen megy, tartsátok meg az imát, adjatok kötelező alamizsnát és kölcsönözzetek Allahnak szép hitelt. Amit lelketek számára előreküldtök a jóból, azt ott találjátok Allahnál. De annak bére jobb és nagyobb (lesz annál). Kérjétek Allah bűnbocsánatát, mert bizony, Allah a Megbocsájtó, a Kegyelmes[2663].

---

to seasonal variations. For prayer and praise no meticulous observations of that kind are necessary or possible. Allah's service can be done in many ways as detailed below.
The reading of the Quran here is a part of Prayer and religious devotion. This is not to be made into an obsession or a burden. Cf. 20:2: -We have not sent down the Quran to thee to be an occasion for thy distress. - We must do it whole-mindedly, but not by formal mechanical computations.
Fighting: refers to Jihad. The better opinion is that this particular verse was revealed in Madinah, long after the greater part of the Surah. The reference, further on, to canonical Prayers and regular Charity (Zakat), points to the same conclusion.

Feljebb 73:2-4. A Próféta és buzgó követői gyakran imával töltötték az éj kétharmadát, felét vagy egyharmadát. Megtagadták maguktól az alvást és átadták magukat az imának, Korán olvasásának. Itt elhangzik, hogy ez túl nagy megpróbáltatás számukra, különösen, ha egészségük nem teljes, úton vannak, vagy Allah ügyéért küzdenek.
Az éjjeli, nappali órák számlálása nem egyszerű, különösen a Próféta idejében, amikor nem voltak modern időmérő eszközök, így nehéz volt kimérni egzakt módon az éj kétharmadát, felét, vagy harmadát. A nappalok és éjjelek hossza minden nappal változik. Itt Allah egy általános engedményt tesz. Allah az éjt pihenésre, a nappalt munkára szánja az embereknek, és ennek megfelelően alakította ki ezek arányait. Nem a percnyi pontossággal betartott imaidők számítanak, hanem az alávetettség, odaadás akkor, amikor a sors erre a legjobb lehetőséget és alkalmat adja.
A Korán olvasása az áhítatos ima része. Nem szabad tehernek tekinteni. 20:2: „Nem azért bocsájtottuk le a Koránt, hogy aggodalmaskodj". Teljes tudatunkkal kell olvasnunk, nem mechanikusan, megrögzött sztereotípiák alapján.
Allah útján küzdenek: Ez arra utal, hogy ez a vers Medinában nyilatkoztatott ki sokkal később, mint a Szúra többi része. További referencia erre a Zakat, a kötelező alamizsna, ami még a Mekkai időszakban nem volt intézményesítve.

74. AL-MUDATHIR (THE CLOAKED ONE-PALÁSTOT VISELŐ)

Introduction to Surah Al-Mudathir (The Cloacked One)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah takes its name from the word *al- muddaththir* in the first verse. This also is only a name, not a title of its subject matter.

Period of Revelation

The first seven verses of this Surah belong to the earliest period at Makkah. Even according to some traditions which have been related in Bukhari, Muslim, Tirmidhi, Musnad Ahmad, etc., on the authority of Hadrat Jabir bin Abdullah, these are the very earliest verses of the Qur'an to be revealed to the Holy Prophet (upon who be peace). But the Muslim *Ummah* almost unanimously agreed that the earliest Revelation to the Holy Prophet (upon whom be peace) consisted of the first five verses of Surah Al-Alaq (96) However, what is established by authentic traditions is that after this first Revelation, no Revelation came down to the Holy Prophet (upon whom be peace) for quite some time. Then, when it was resumed, it started with theme verses of Surah Al- Muddaththir. Imam Zuhri has given the following details of it:

"Revelation to the Holy Prophet remained suspended for quite some time, and it was such a period of deep grief and distress for him that he started going early to the tops of the mountains to throw himself down from them. But whenever he stood on the edge of a peak, the Angel Gabriel would appear and tell him that he was Allah's Prophet. This would console him and restore to him full peace of mind." (Ibn Jarir).

After this Imam Zuhri relates the following tradition on the authority of Hadrat Jabir bin Abdullah:

"The Holy Messenger of Allah describing the period of *falrat al-wahi* (break in revelation) said: One day when I was passing on the way, I suddenly heard a call from heaven. I raised my head and saw that the same Angel who had visited me in the Cave of Hira was sitting on a throne between heaven and earth. This struck terror in my heart, and reaching home quickly, I said: 'Cover me up, cover me up'. So, the people of the house covered me up with a quilt (or blanket). At that time Allah sent down the Revelation: *Ya ayyuhal-Muddaththiru...* From then on revelation became intense and continuous." (Bukhari, Muslim Musnad Ahmad, Ibn Jarir).

The rest of the Surah (vv. 8-56) was revealed when the first Hajj season came after public preaching of Islam had begun in Makkah. This has been fully well described in the *Sirah* by Ibn Hisham.

Bevezetés az Al-Mudathir (Palástot Viselő) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szúra az első versben elhangzó *al-mudaththir*-ról (palástot viselő) kapta a címét. Ez csak cím, ami nem fedi a Szúra tartalmát.

A kinyilatkoztatás ideje

Az első hét vers a legkorábbi Mekkai kinyilatkoztatások közé tartozik. Ezt igazolják azok a Hadiszok is, melyeket Dzsabir bin Abdullahra hivatkozva közöl Bukari, Muslim, Tirmidhi, Musnad Ahmad, stb. Az egész Umma (Muszlin népközösség) egyetért abban, hogy a legelső őt vers, ami a Koránból nyilatkoztatott ki, az 96. Al-Alaq (Alvadék) Szúra volt, azonban ezek után sokáig nem jött újabb kinyilatkoztatás a Prófétának (béke reá). Egy idő elteltével ez volt az első, ami megérkezett és megindította a kinyilatkoztatások sorát. Erről Imam Zuhri így számol be:
„Egy ideig kimaradtak a kinyilatkoztatások, ezért a Prófétán (béke vele) elhatalmasodott a bánat. Felment a hegyre, hogy levesse magát. Mikor a csúcson állt, Gábriel Arkangyal jelent meg és közölte, hogy ő Allah Követe. Ez megnyugtatta a Prófétát és helyreállt lelki békéje.” (Ibn Dzsarir).
Imam Zuhri az alábbiakat közli Dzsabir bin Abdullahtól: „A Próféta (béke reá) ezt az időszakot a sugallat kimaradása idejének (*falrat al-wahi*) nevezte és így szólt: Egyik nap, amikor sétáltam, szólítást hallottam az Égből. Felnéztem és láttam azt az Angyalt, aki Hira Barlangjában meglátogatott engem. Egy trónon ült az Ég és Föld között. Szívem félelemmel telt el, és ahogy hazaértem, nyomban azt kiáltottam: Takarjatok, be! Takarjatok be! Így ők betakartak. Ekkor nyilatkoztatott ki: *ya ayyuhal-Muddaththiru,* Ó palástot viselő! Ettől kezdve a revelációk sűrűn követték egymást. (Bukhari, Muslim, Musnad Ahmad, Ibn Dzsarir).
A Szúra fennmaradó része (8-56) az első Hadzs (zarándoklat) idején született, amikor az Iszlám hirdetése már nyilvánosan folyt Mekkában. Erről Ibn Hisham a *Sirah* c. művében bővebben ír.

74. Al-Mudathir	74. Al-Mudathir
THE CLOAKED ONE	**PALÁSTOT VISELŐ**
Total Verses: 56	Összes vers: 56
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ﴿١﴾

1. O thou wrapped up (in the mantle)[2664]!
1. *Ó, te palástot viselő[1664]!*

قُمْ فَأَنذِرْ ﴿٢﴾

2. Arise and deliver thy warning!
2. *Kelj fel és figyelmeztess!*

وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ ﴿٣﴾

3. And thy Lord do thou magnify!
3. *És Uradat magasztald!*

وَثِيَابَكَ فَطَهِّرْ ﴿٤﴾

4. And thy garments keep free from stain[2665]!

[2664] In these wonderful early verses, there is a double thread of thought: • A particular occasion or person is referred to; • a general spiritual lesson is taught. As to first, the Prophet was now past the stage of personal contemplation, lying down or sitting in his mantle; he was now *to* go forth boldly to deliver his Message and publicly proclaim the Lord: his heart had always been purified, but now all his outward doings must be dedicated to Allah, and conventional respect for ancestral customs or worship must be thrown aside.

Ezekben a gyönyörű korai versekben dupla gondolat van: 1. Mindig van egy alkalom, vagy személy, amire/akire vonatkoznak. 2. Általános spirituális tanulság vonható le belőlük. Ami az elsőt illeti, a Próféta túlesett az elmélkedésen, fekszik, vagy palástjában ül. Megkapta a hívást a küldetésre, ettől kezdve nyilvánosan kell hirdetnie Ura Üzenetét. Szíve mindig tiszta maradt, de most külső tetteivel is teljesen Allahot kell szolgálnia. A konvenciókat, hagyományokat, az ősök kultuszát, imáját félre el kell vetnie.

[2665] Possibly, in its immediate application, there is a reference to the dirt and filth which the Pagans used to throw at the Prophet to insult and persecute him.

A Pogányok sokszor megalázták, megdobálták, szeméttel hajigálták. Erre utal a vers.

4. *Öltözéked tisztítsd[2665]!*

وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ ﴿٥﴾

5. And all abomination shun[2666]!
5. *A szennyet meg kerüld[2666]!*

وَلَا تَمْنُن تَسْتَكْثِرُ ﴿٦﴾

6. Nor expect, in giving, any increase (for thyself)[2667]!
6. *Ne várj (földi) gyarapodást (magadnak)[2667]!*

وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ ﴿٧﴾

7. But, for thy Lord's (Cause), be patient and constant!
7. *És Urad (Ügyéért) légy állhatatos!*

فَإِذَا نُقِرَ فِي النَّاقُورِ ﴿٨﴾

8. Finally, when the Trumpet is sounded,
8. *Mikor harsan a fanfár,*

فَذَٰلِكَ يَوْمَئِذٍ يَوْمٌ عَسِيرٌ ﴿٩﴾

9. That will be- that Day - a Day of Distress, -
9. *Ez a Nap lesz a Gyötrelem napja, -*

عَلَى الْكَافِرِينَ غَيْرُ يَسِيرٍ ﴿١٠﴾

10. Far from easy for those without Faith.
10. *Nem lesz könnyű a hitetleneknek.*

ذَرْنِي وَمَنْ خَلَقْتُ وَحِيدًا ﴿١١﴾

11. Leave Me alone, (to deal) with the (creature) whom I created (bare and) alone[2668]!-

---

[2666] Rujz or Rijz. abomination: usually understood to refer to idolatry. It is even possible that there was an idol called Rujz. But it has a wider signification, as including a mental state opposed to true worship, a state of doubt or indecision.

„Rudzsz", vagy „Ridzsz" szennyeződést jelent, ami átvitt értelmű. A bálványimádásról, többistenhitről és hitetlenségről van szó. Valószínűsíthető, hogy egy bálvány neve is „Rudzsz" volt és innen ered az elnevezés.

[2667] The legal and commercial formula is that you give in order to receive. And usually, you expect to receive what is worth to you a little more than you give. The spiritual consideration is that you give, but expect nothing from the receiver. You serve Allah and Allah's creatures.

A hétköznapi életben, ha elvégzünk egy feladatot, benyújtjuk a számlát és megkapjuk a fizetséget. Annyit várhatunk el, amennyit munkánk ért. A spirituális életben ez az elv nem működik. Ott adni kell, de semmit nem szabad elvárni. Allahot és az Ő teremtményeit kell szolgálni.

[2668] The question of Justice and Punishment to men is for Allah alone. For man at his best can see only one side of truth, and only Allah is All-Knowing. He alone can judge the limits of Justice and Mercy.

11. *Hagyj magamra azzal, kit én egymagában teremtettem[2668]! -*

وَجَعَلْتُ لَهُ مَالًا مَّمْدُودًا ﴿١٢﴾

12. To whom I granted resources in abundance,
12. *Majd megadtam neki a vagyont bőséggel,*

وَبَنِينَ شُهُودًا ﴿١٣﴾

13. And sons to be by his side[2669]!-
13. *És oldalán a fiakat[2669]! -*

وَمَهَّدتُّ لَهُ تَمْهِيدًا ﴿١٤﴾

14. To whom I made (life) smooth and comfortable!
14. *Kinek az (életet) simává, kényelmessé tettem!*

ثُمَّ يَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ ﴿١٥﴾

15. Yet is he greedy-that I should add (yet more); -
15. *Majd arra sóvárog, hogy adjak még,*

كَلَّا إِنَّهُ كَانَ لِآيَاتِنَا عَنِيدًا ﴿١٦﴾

16. By no means! For to Our Signs he has been refractory!
16. *Semmi esetre sem! Ő Áyáinkkal szemben konok volt!*

سَأُرْهِقُهُ صَعُودًا ﴿١٧﴾

17. Soon will I visit him with a mount of calamities!
17. *Nemsoká sorscsapásokkal ernyesztem el!*

إِنَّهُ فَكَّرَ وَقَدَّرَ ﴿١٨﴾

18. For he thought and he plotted; -
18. *Mert ő gondolt egyet és tervet szőtt,*

فَقُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ ﴿١٩﴾

Man's adventitious advantages-wealth, power, position, talents-are not due to his own merits. They are gifts from Allah, Who created him. In himself he came bare and alone.

Allahra tartozik az ember elbírálása, büntetése vagy kegyelme. Az ember az Igazság egy oldalát látja csupán, de Allah Mindentudó. Csak Ő hozhat ítéletet méltányossággal.
Az ember tulajdonságai, előnyei, készségei, tehetsége nem saját érdeme. Ezek Allah adományai, aki teremtette őt. A Teremtéskor önmagában csupaszon, egymagában jött el.

[2669] The great ones of the earth may have wealth, a large following, sons by their side to defend them and do their bidding and man-power to help them in their battles. Life may be smooth and agreeable to them. But their responsibility is to Allah.

A nagy emberek nagy vagyonnal rendelkeznek, és sokan vannak nyomukban. Oldalán állnak családja, fiaik, követőik. Ők azok, akik kiállnak mellette minden körülmények között. Az élet könnyű, kellemes, gyönyörökkel teli számukra. Felelősségük azonban Allahnál előtt nagy!

19. And woe to him! How he plotted! -
19. Annak lett áldozata, amit kitervelt!

ثُمَّ قُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ ﴿٢٠﴾

20. Yea, Woe to him; How he plotted! -
20. Majd annak lett áldozata, amit kitervelt!

ثُمَّ نَظَرَ ﴿٢١﴾

21. Then he looked round;
21. Majd körülnézett,

ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَ ﴿٢٢﴾

22. Then he frowned and he scowled;
22. Majd elkomorult és elkedvetlenedett,

ثُمَّ أَدْبَرَ وَاسْتَكْبَرَ ﴿٢٣﴾

23. Then he turned back and was haughty;
23. Majd hátat fordított és dacolt,

فَقَالَ إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ يُؤْثَرُ ﴿٢٤﴾

24. Then said he: "This is nothing but magic, derived from of old[2670];
24. Majd így szólt: „Ez nem más, mint az elődök mágiája[2670],”

إِنْ هَذَا إِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ ﴿٢٥﴾

25. "This is nothing but the word of a mortal!"
25. „Ez nem más, mint egy halandó szava!”

سَأُصْلِيهِ سَقَرَ ﴿٢٦﴾

26. Soon will I cast him into Hell-Fire!
26. Én őt Pokolra vetem nemsoká!

وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَقَرُ ﴿٢٧﴾

[2670] The Commentators understand the reference to be to Walid ibn Mugaira, who was a wealthy Sybarite, Pagan to the core, and an inveterate enemy to the holy Prophet. He and Abu Jahl did all they could, from the beginning of the preaching of Islam, to abuse and persecute the Preacher, to run down his doctrine, and to injure those who believed in it. But the meaning for us is much wider. There are Walids in all ages. They cannot understand divine inspiration, and seek to explain its winterfed influence over the lives of men by some such unmeaning formula as "magic". The eternal Hope is to them mere human delusion!

A kommentátorok szerint ez utalás Walid ibn Mughairára a vagyonos pogányra vonatkozik, aki a Próféta elvetemült ellensége volt. Ő és Abu Dzsahl az Iszlám hirdetésének első napjától kezdve mindent elkövettek, hogy megzavarják, üldözzék a szónokot, lejárassák a doktrínákat és követőit bántsák, zaklassák. Az általános értelme a ma emberének az, hogy minden korban ott vannak a Walid ibn Mughairák, akik a hitet nem értik, nem akarják érteni, sőt számukra kihívás, hogy tegyenek ellene. Ők állítják ezt be mágiának, megtévesztésnek, önámításnak stb.

27. And what will explain to thee what Hell-Fire is?

27. Mi ért el hozzád a Pokol tüzéről?

لَا تُبْقِي وَلَا تَذَرُ ﴿٢٨﴾

28. Naught doth it permit to endure, and naught doth it leave alone[2671]!-

28. Nem hagy meg semmit, de megtart[2671]!

لَوَّاحَةٌ لِّلْبَشَرِ ﴿٢٩﴾

29. Darkening and changing the colour of man!

29. Odaégeti az embert!

عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ ﴿٣٠﴾

30. Over it are Nineteen.

30. Tizenkilencen vannak felvigyázói.

وَمَا جَعَلْنَا أَصْحَابَ النَّارِ إِلَّا مَلَائِكَةً وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ إِلَّا فِتْنَةً لِّلَّذِينَ كَفَرُوا لِيَسْتَيْقِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَيَزْدَادَ الَّذِينَ آمَنُوا إِيمَانًا وَلَا يَرْتَابَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْمُؤْمِنُونَ وَلِيَقُولَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَالْكَافِرُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَن يَشَاء وَيَهْدِي مَن يَشَاء وَمَا يَعْلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ وَمَا هِيَ إِلَّا ذِكْرَى لِلْبَشَرِ ﴿٣١﴾

31. And We have set none but angels as Guardians of the Fire; and We have fixed their number only as a trial for Unbelievers,- in order that the People of the Book may arrive at certainty, and the Believers may increase in Faith,- and that no doubts may be left for the People of the Book and the Believers, and that those in whose hearts is a disease and the Unbelievers may say, "What symbol doth Allah intend by this ?" Thus doth Allah leave to stray whom He pleaseth, and guide whom He pleaseth: and none can know the forces of thy Lord, except He and this is no other than a warning to mankind[2672].

[2671] He is in a state in which he neither lives nor dies (87:13). Looked at in another way, the things that in a good man are meant to last and grow, are for the sinner destroyed, and no part of his nature is left untouched. The brightness of his very manhood is darkened and extinguished by sin.

Ez a se élet, se halál állapota (87:13). Ami a jó emberekben fejlődik és kitart, az a bűnösökben elpusztul, természetük egy része sem marad érintetlen. Egykori fényük, tündöklésük, most sötétre pörkölődik. Saját bűnei égetik.

[2672] Cf. 66:6. There was a great volume of angelology in the religious literature of the People of the Book (i.e., the Jews and Christians) to whom (among others) an appeal is made in this verse. The Essenes, a Jewish brotherhood with highly spiritual ideas; to which perhaps the prophet Jesus himself belonged, had an extensive literature of angelology, In the Midrash also, which was a Jewish school of exegesis and mystical interpretation, there was much said about angels.

31. Nem mást, csak Angyalokat tettünk meg a Pokol felvigyázóinak és nem másnak, mint próbatételnek szántuk számukat a hitetleneknek azért, hogy az Írás Népe bizonyságot nyerjen, és a hívők gyarapodjanak hitben. (Azért, hogy) ne maradjon kétség azok szíveiben kinek már eljött az Írás és a hívőkben. Azoknak, kinek szíveiben betegség honol, és a hitetlenek (pedig) hadd mondják: „Mit akar Allah ezzel a példával?" Ekképpen hagyja Allah tévelygésben azokat, kiket Ő akar és vezeti azokat, kiket Ő akar. Nem ismeri Urad seregét más, csak Ő és ez nem más, mint figyelmeztetés az embereknek[2672].

كَلَّا وَالْقَمَرِ ﴿٣٢﴾

32. Nay, verily: By the Moon[2673],
32. Mi több! Bizony a Hold[2673],

وَاللَّيْلِ إِذْ أَدْبَرَ ﴿٣٣﴾

33. And by the Night as it retreateth[2674],

The Eastern Christian sects contemporary with the birth of Islam had borrowed and developed many of these ideas, and their mystics owed much to the Gnostics and the Persian apocalyptic systems. In the New Testament the relation of the angels with Fire is referred to more than once. In Rev. 9:11 we have "the angel of the bottomless pit, whose name in the Hebrew tongue is Abaddon, but in the Greek tongue hath his name Apollyon".
The mystic significance of numbers is a favorite theme with some writers, but I lay no. stress on it. In our own literature I think that we ought to avoid too much insistence on speculative conjectures.

Lásd 66:6. Az Írás Népének hatalmas Angyalokra vonatkozó irodalma van. (Zsidók és Keresztények). Őket célozza a vers. Az Esszénusok, egy olyan Zsidó testvérközösség volt, akik magas spirituális elveket követtek, talán Jézus maga is ide tartozott. Számos feljegyzést készítettek az Angyalokról. A Midrászokban, a Zsidó iskolákban is sok misztikus interpretációt őriztek ebben a témában.
Az a Keleti Kereszténység, mely az Iszlám születésének időszakában volt jelen, sokat kölcsönzött ezekből az elméletekből, misztikusaik rendre átvettek a Gnosztikusoktól és a Perzsa Apokaliptikus rendszerekből Angyalokra vonatkozó gondolatokat. Az Új Testamentumban az Angyalok kapcsolata a Pokollal számos esetben előjön. A jelenések Könyve 9:11 pl. így ír: „Királyukul pedig a mélység angyala vala felettök; annak a neve zsidóul Abaddon, görögül pedig Apollion, azaz Vesztő a neve."
A misztikusok nagy jelentőséget tulajdonítottak a számoknak. A mi irodalmunkban azt hiszem, hogy el kell kerülnünk ezeket a spekulatív elméleteket, melyek félrevezethetnek.

[2673] Here we are asked to contemplate three wonderful phenomena, and they lead up to the conclusion in verse 38. 1. The moon, next after the sun, is the most striking luminary to our sight. Its reflected light has for us even a greater mystery than the direct light of the sun, which looks to us like pure fire. The moon was worshipped as a deity in times of darkness. But in reality, though she rules the night, her rays are only reflections, and are wanting in warmth and vitality. So, every soul which looks up to a mere creature of Allah for a sort of vicarious salvation is in spiritual darkness or error; for the true source of spiritual light and life is Allah, and Allah alone. 2. For the Night and 3. the Dawn,

Három gyönyörű jelenségen kell elgondolkodnunk, ami majd elvezet minket a 38-ik versben lévő következtetésig. 1. A Hold, ami a Nap után következik fényerőben, átüti az éj sötététjét. Fénye több misztériumot rejt, mint a Nap direkt fénye, ami tiszta tűz. Az ókorban a Holdhoz istenségként imádkoztak az éj sötétjében. Annak ellenére, hogy uralja az éjszakát, fénye csupán visszatükröződés, nem valós. Mindenki, aki ezekben az égitestekben megváltást lát, megtéveszti önmagát, hiszen csalóka fények áldozata. A spirituális világosság egyedüli forrása Allah. 2. Jön az Éj, 3. Majd a Hajnal.

[2674] 2 The Night when it is illuminated by the Moon is light in a sense, but it is really dark and must give place to 3 the Dawn when it comes, as the harbinger of the Sun.

33. *Az éj, mikor visszavonul*[2674],

وَالصُّبْحِ إِذَا أَسْفَرَ ﴿٣٤﴾

34. And by the Dawn as it shineth forth, -
34. *S a reggel, mikor fényre virrad, -*

إِنَّهَا لَإِحْدَى الْكُبَرِ ﴿٣٥﴾

35. This is but one of the mighty (portents),
35. *Ez az egyike a nagy (Jeleknek),*

نَذِيرًا لِّلْبَشَرِ ﴿٣٦﴾

36. A warning to mankind, -
36. *Figyelmeztetés az embereknek, -*

لِمَن شَاء مِنكُمْ أَن يَتَقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ ﴿٣٧﴾

37. To any of you that chooses to press forward, or to follow behind; -
37. *Annak közületek, ki előre akar nyomulni, vagy hátramaradni, -*

كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ ﴿٣٨﴾

38. Every soul will be (held) in pledge for its deeds[2675].
38. *Minden lélek annak záloga, mit elnyert (tetteivel)* [2675].

إِلَّا أَصْحَابَ الْيَمِينِ ﴿٣٩﴾

39. Except the Companions of the Right Hand[2676].
39. *Kivéve a Jobb Kéz Társasága*[2676].

فِي جَنَّاتٍ يَتَسَاءلُونَ ﴿٤٠﴾

40. (They will be) in Gardens (of Delight): they will question each other,
40. *(Ők) a Kertekben lesznek és egymást kérdezgetik, -*

عَنِ الْمُجْرِمِينَ ﴿٤١﴾

---

2. Ha az éjen átsüt a Hold, akkor világosságot érzünk, da valósága sötét. Az a dolga, hogy átadja helyét a Világosságnak a 3. Hajnalnak, amit a nap kelt életre.

[2675] Man cannot shift his responsibility to vicarious saviors or saints. His redemption depends upon the grace of Allah, for which he should constantly and wholeheartedly strive by means of right conduct. If he does so he will be redeemed and he will join the Companions of the Right Hand.

Az ember nem ruházhatja át felelősségét engesztelő megváltókra, gyóntatókra, szentekre. Megváltása Allah kegyén múlik, amit jótettei reményében kiérdemelhet. Ha megváltásban részesült, csatlakozhat a Jobb Kéz Társaságához.

[2676] 56:3, and see 56:27-38. The Companions of the Right Hand will be the Righteous or the Blessed in the Hereafter.

Lásd 56:3 és 56:27-38. A Jobb Kéz Társasága Gyönyörök Kertjének áldását élvezi a Túlvilágon.

41. And (ask) of the Sinners:
41. A bűnösökről,

مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرَ ﴿٤٢﴾

42. "What led you into Hell Fire?"
42. „Mi vezetett titeket a Pokol tüzére?”

قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ ﴿٤٣﴾

43. They will say: "We were not of those who prayed;
43. Mondják: „Nem imádkoztunk,”

وَلَمْ نَكُ نُطْعِمُ الْمِسْكِينَ ﴿٤٤﴾

44. "Nor were we of those who fed the indigent;
44. „Nem adtunk enni a szegénynek,”

وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ الْخَائِضِينَ ﴿٤٥﴾

45. "But we used to talk vanities with vain talkers;
45. „Hiábavalóságokról fecsegtünk a semmirekellőkkel,”

وَكُنَّا نُكَذِّبُ بِيَوْمِ الدِّينِ ﴿٤٦﴾

46. "And we used to deny the Day of Judgment,
46. „Tagadtuk a Végítélet Napját,”

حَتَّى أَتَانَا الْيَقِينُ ﴿٤٧﴾

47. "Until there came to us (the Hour) that is certain."
47. „Míg el nem jött számunkra a bizonyosság.”

فَمَا تَنفَعُهُمْ شَفَاعَةُ الشَّافِعِينَ ﴿٤٨﴾

48. Then will no intercession of (any) intercessors profit them.
48. Nem segít rajtuk, a közbenjárok közbenjárása.

فَمَا لَهُمْ عَنِ التَّذْكِرَةِ مُعْرِضِينَ ﴿٤٩﴾

49. Then what is the matter with them that they turn away from admonition? -
49. Mi van velük, hogy elfordulnak az Emlékeztetőtől? -

كَأَنَّهُمْ حُمُرٌ مُّسْتَنفِرَةٌ ﴿٥٠﴾

50. As if they were affrighted asses,
50. Mintha rémült szamarak lennének,

فَرَّتْ مِن قَسْوَرَةٍ ﴿٥١﴾

51. Fleeing from a lion!
51. Mik az oroszlántól menekülnek!

بَلْ يُرِيدُ كُلُّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ أَن يُؤْتَى صُحُفًا مُّنَشَّرَةً ﴿٥٢﴾

52. Forsooth, each one of them wants to be given scrolls (of revelation) spread out[2677]!

52. Mi több! Mindegyikük egy kiterített tekercset akar kapni[2677]!

كَلَّا بَل لَا يَخَافُونَ الْآخِرَةَ ﴿٥٣﴾

53. By no means! But they fear not the Hereafter,

53. Semmi esetre sem! Nem félnek a Túlvilágtól,

كَلَّا إِنَّهُ تَذْكِرَةٌ ﴿٥٤﴾

54. Nay, this surely is an admonition:

54. Mi több! Ez bizony, egy Emlékeztető,

فَمَن شَاء ذَكَرَهُ ﴿٥٥﴾

55. Let any who will, keep it in remembrance!

55. Ki akarja, tartsa emlékezetében!

وَمَا يَذْكُرُونَ إِلَّا أَن يَشَاء اللَّهُ هُوَ أَهْلُ التَّقْوَى وَأَهْلُ الْمَغْفِرَةِ ﴿٥٦﴾

56. But none will keep it in remembrance except as Allah wills: He is the Lord of Righteousness, and the Lord of Forgiveness.

56. De nem tartja azt emlékezetében, csak ha Allah akarja. Ő az őrizkedés Forrása és a Megbocsájtás Forrása.

[2677] The Unbelievers pretend in ridicule that they would believe if a special message written on open scrolls and addressed to them severally were brought to them by a miracle! There is a disease in their hearts and understandings.

A hitetlenek nevetséges módon azt hiszik, ha egy kiterített tekercsen nekik címezve egy üzenetet találnak, az csodát fog hozni számukra. Ekkora a sötétség szívükben.

75. AL-QIYAMA (RESURRECTION-FELTÁMADÁS)

Introduction to Surah Al-Qiyama (Resurrection)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah has been so named after the word *al-Qiyamah* in the first verse. This is not only the name but also the title of this Surah, for it is devoted to Resurrection itself.

Period of Revelation

Although there is no tradition to indicate its period of revelation, yet there is in the subject matter of this Surah an internal evidence, which shows that it is one of the earliest Surahs to be sent down at Makkah. After verse 15 the discourse is suddenly interrupted and the Holy Prophet (upon whom be peace) told: "Do not move your tongue to remember this Revelation hastily. It is Our responsibility to have it remembered and read. Therefore, when We are reciting it, listen to its recital carefully. Again, it is Our responsibility to explain its meaning." Then, from verse 20 onward the same theme which was interrupted at verse 15, is resumed. This parenthetical passage, according to both the context and the traditions, has been interposed here for the reason that when the Angel Gabriel was reciting this Surah to the Holy Prophet, the Holy Prophet, lest he should forget its words later, was repeating them at the same moment. This in fact happened at the time when the coming down and receipt of Revelation was yet a new experience for him and he was not yet fully used to receiving it calmly. There are two other instances also of this in the Qur'an. First, in Surah Ta Ha the Holy Prophet (upon whom be peace) has been told: "And see that you do not hasten to recite the Qur'an before its revelation is completed to you." (v. 114). Then, in Surah Al-A'la, it has been said: "We shall enable you to recite: then you shall never forget. (v. 6). Later, when the Holy Prophet became fully used to receiving the Revelation well, there remained no need to give him any such instruction. That is why except for these, three, there is no other instance of this in the Qur'an.

Bevezetés az Al-Qiyama (Feltámadás) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Az első versben található az *al-qiyamah*, feltámadás, ami a Szúra címét adja. Kivételesen a cím a témát is jelöli.

A kinyilatkoztatás ideje

Mivel nincs Hadisz, ami jelezné a kinyilatkoztatás idejét, a téma alapján a korai Mekkai Szúrák közé sorolható. A 15-ik versben hirtelen megszakad a téma és a közbeiktatott versek így szólnak a Prófétához (béke reá): „Ne forgasd a nyelved, s ne siess ezzel a kinyilatkoztatással, hogy emlékeztess. A Mi dolgunk, hogy az jól legyen hirdetve és olvasva. Ezért, ha Mi recitáljuk azt, figyelj arra. Mert a Mi dolgunk, hogy jól legyen hirdetve és értelmezve.” Majd a 20. verstől folytatódik az, ami a 15-ik előtt elkezdődött. Hadiszok is igazolják, hogy ezt a közbeiktatott részt Gábriel Arkangyal recitálta figyelmeztetésként a Próféta számára, aki ekkor még nem rendelkezett megfelelő gyakorlattal és a kelleténél gyorsabban mondta a szöveget. Hasonló esetet látunk a Ta Ha Szúra esetében is, ahol így szóltak a Prófétához: „Figyelj, hogy ne siess a Korán recitálásával, mielőtt még a kinyilatkoztatás be nem teljesül neked.” (114. vers) Az Al-A’la Szúrában, pedig: „Mi képessé teszünk a recitálásra és akkor sohasem fogod elfelejteni” (6. vers). Amikor a Próféta elsajátította a recitálás tudományát, több intést már nem kapott. Ez a három közbeiktatott, különleges alkalom a Koránban.

75. Al-Qiyama	75. Al-Qiyama
RESURRECTION	**FELTÁMADÁS**
Total Verses: 40	Összes vers: 40
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

لَا أُقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيَامَةِ ﴿١﴾

1. I do call to witness the Resurrection Day[2678];

[2678] Cf. 70:40. Here the point to be enforced is understood. The appeal is made to two considerations: • That every act has to be accounted for, and evil must have its recompense at the Resurrection; and • that man's own spirit has a conscience which would reproach him for sin, if he did not suppress that inner voice.

1. *Esküszöm a Feltámadás Napjára[2678],*

وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ ﴿٢﴾

2. And I do call to witness the self-reproaching spirit: (Eschew Evil)[2679].
2. *Esküszöm az önvádló lélekre[2679],*

أَيَحْسَبُ الْإِنسَانُ أَلَّن نَجْمَعَ عِظَامَهُ ﴿٣﴾

3. Does man think that We cannot assemble his bones?
3. *Arra számít az ember, hogy nem gyűjtjük össze csontjait?*

بَلَى قَادِرِينَ عَلَى أَن نُّسَوِّيَ بَنَانَهُ ﴿٤﴾

4. Nay, We are able to put together in perfect order the very tips of his fingers[2680].
4. *Mi több! Arra is Képesek Vagyunk, hogy összerakjuk ujjhegyét[2680].*

بَلْ يُرِيدُ الْإِنسَانُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ ﴿٥﴾

5. But man wishes to do wrong (even) in the time in front of him[2681].
5. *De az ember azt is le akarja rombolni, mi előtte áll[2681].*

يَسْأَلُ أَيَّانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ ﴿٦﴾

6. He questions: "When is the Day of Resurrection?"

Lásd 70:40. Két lényeges pontra hívja fel ez a vers és a következő a figyelmet: 1. Minden cselekedet elbírálás alá esik, és a bűnös elnyeri méltó büntetését a Túlvilágon. 2 Az ember saját lelkiismerete is gátja a bűn elkövetésének, mert létezik önvádló lélek.

[2679] Our doctors postulate three states or stages of the development of the human soul: • Ammara (12:53), which is prone to evil, and, if not checked and controlled, will lead to perdition; • Lawwama, as here, which feels conscious of evil, and resists it, asks for Allah's grace and pardon after repentance and tries to amend; it hopes to reach salvation; • Mutmainna (89:27), the highest stage of all, when it achieves full rest and satisfaction. Our second stage may be compared to Conscience, except that in English usage Conscience is a faculty and not a stage in spiritual development.

Hittudósaink három kategóriát állítanak fel a lelkek spirituális fejlődésének szakaszairól: 1. Ammara (12:53) „Hajlamos" lélek, azaz benne van a hajlam, hogy elcsábuljon a rosszra. Ha nincs kontroll alá vonva, elkárhozáshoz vezet. 2. Lawwama, mint ebben a versben. Érzi a bűn felelősségét, felszólít ellenállásra és kéri Allah kegyét, megbocsájtását, terel a javulás irányába. Ez a lelkiismereti rész. 3 Mutmainna (89:27) a lélek legmagasabb fokozata, az Őbenne megnyugvást lelt lélek. Teljes átadás Allah akaratának, ami a belső béke kiteljesedését eredményezi. A „lelkiismeret" fogalma a keresztény kultúrkörben a Lawwama stádiumnak felel meg. A különbség az, hogy ott a lelkiismeret egy tulajdonság, az Iszlámban pedig a lélek fejlődésének egy stádiuma.

[2680] An idiom for the most delicate parts of his body

Egy idióma, ami egy finom testrészre utal.

[2681] It is bad enough not to repent of past sins. But the evil-doer who rejects a Day of Reckoning and has no conscience wants to go on in his career of sin and jeopardize his future also.

Elég nagy baj, ha a múlt bűneivel szembesülünk. A bűnösök elutasítják a Végítélet Napját, nincs lelkiismeretük, ami visszafogná őket az előttük álló bűnök elkövetésétől, ezért saját jövőjüket rombolják.

6. *Azt kérdezi: „Mikor van a Feltámadás Napja?”*

فَإِذَا بَرِقَ الْبَصَرُ ﴿٧﴾

7. At length, when the sight is dazed[2682],
7. *Mikor a tekintetek elkábulnak[2682],*

وَخَسَفَ الْقَمَرُ ﴿٨﴾

8. And the moon is buried in darkness[2683].
8. *A Holdat elborítja a sötétség[2683].*

وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ﴿٩﴾

9. And the sun and moon are joined together[2684],-
9. *A Nap és a Hold egybeolvadnak[2684],-*

يَقُولُ الْإِنسَانُ يَوْمَئِذٍ أَيْنَ الْمَفَرُّ ﴿١٠﴾

10. That Day will Man say: "Where is the refuge?"
10. *Ezen a Napon az ember így szólt: „Hol a menekvés?”*

كَلَّا لَا وَزَرَ ﴿١١﴾

11. By no means! No place of safety!
11. *Semmi esély! Nincs menedék!*

إِلَى رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ ﴿١٢﴾

12. Before thy Lord (alone), that Day will be the place of rest.
12. *Ezen a Napon (egyedül csak) Uradnál van nyugvóhely.*

يُنَبَّأُ الْإِنسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ ﴿١٣﴾

13. That Day will Man be told (all) that he put forward, and all that he put back.

[2682] At the Hour of Judgment, the full light and glory of the Lord will shine, and the effulgence will daze man's eyes. For the world as we knew it will go to pieces and a new World will come into being.

Az Ítélet Órájában kigyúl az Úr Dicsőségének világossága, a tekintetekre köd száll, a világ jelenlegi formája darabokra hull, és Új Világ veszi kezdetét.

[2683] Not only will man's sight be dazed, but the great luminaries themselves will lose their light. The moon with its present reflected light will then cease to shine. All reflected or relative truth or goodness will sink into nothing before the true and Eternal Reality.

Nem csak az emberek tekintete lesz kába, hanem a nagy világítótestek, égitestek is fényüket vesztik. A Hold jelen fénye visszatükröződés, tehát nem sajátja. Minden nem saját, valótlan, ál jelenségről lehull a lepel és kialszik fénye. Marad a csupasz, az Örök Való.

[2684] To the moon the sun will unite. The sun will become a giant red heavenly body and will eat the moon and the earth. See Annex to 81, Surah At-Takwir.

A Hold és a Nap egybeolvadnak: A Nap Vörös Óriás bolygóvá válik, majd felemészti a Holdat és a Földet. Lásd Függelék 81. At-Takwir (Kikerekedés) Szúrához.

13. *Ezen a Napon kihirdetik az embernek, hogy mit küldött előre és mit hagyott hátra.*

بَلِ الْإِنسَانُ عَلَى نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ ﴿١٤﴾

14. Nay, man will be evidence against himself[2685],
14. *Mi több! Az ember bizonyíték lesz önmaga ellen[2685],*

وَلَوْ أَلْقَى مَعَاذِيرَهُ ﴿١٥﴾

15. Even though he were to put up his excuses.
15. *Még akkor is, ha kifogásokkal dobálózik.*

لَا تُحَرِّكْ بِهِ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِ ﴿١٦﴾

16. Move not thy tongue concerning the (Qur'an) to make haste therewith[2686].
16. *Ne jártasd nyelvedet (ha a Koránt olvasod), hogy elsiesd azt[2686].*

إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُ وَقُرْآنَهُ ﴿١٧﴾

17. It is for Us to collect it and to promulgate it:
17. *Mert bizony, Ránk tartozik, hogy azt összegyűjtsük és közhírré tegyük,*

فَإِذَا قَرَأْنَاهُ فَاتَّبِعْ قُرْآنَهُ ﴿١٨﴾

18. But when We have promulgated it, follow thou its recital (as promulgated):
18. *Ha Mi azt közhírré tettük, kövesd recitálását (úgy, ahogy ki volt hirdetve),*

ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا بَيَانَهُ ﴿١٩﴾

19. Nay more, it is for Us to explain it (and make it clear):
19. *Majd Ránk tartozik értelmezni azt,*

[2685] Cf. 24:24: "On the Day when their tongues, their hands, and their feet will bear witness against them as to their actions." It is not what a man says about himself, or what others say of him, that determines judgment about him. It is what he is in himself. His own personality betrays him or commends him.

Lásd 24:24: „A Napon tanúságot tesz ellenük nyelvük, kezük és lábuk, abban, mit tettek.”. Nem ember fog vallani önmagáról, nem is mások fognak vallani róla. Saját belső valósága, testrészei árulják el.

[2686] Surah 75 is an earlier revelation, and the shade of meaning is slightly different. The immediate meaning was that the holy Prophet was to allow the revelation conveyed to him to sink into his mind and heart and not to be impatient about it; Allah would certainly complete it according to His Plan, and see that it was collected and preserved for men, and not lost; that the inspired one was to follow it and recite it as the inspiration was conveyed to him; and that it carries its own explanation according to the faculties bestowed by Allah on man. The general meaning follows the same lines: we must not be impatient about the inspired Word; we must follow it as made clear to us by the faculties given to us by Allah.

A 75. Szúra egy korai kinyilatkoztatás és ennek ismeretében kell ezt a verset értelmeznünk. A közvetlen jelentés az, hogy a Próféta át kellett, hogy szellemüljön a kinyilatkoztatások megkapásakor. Szívét, értelmét meg kellett nyitnia és nem lehetett türelmetlen. Allah saját tervét követve kerekíti ki egésszé azok formáját és tartalmát. Allah azt is felügyeli, hogy a versek épségben, az általa inspirált, szerkesztett formában maradjanak fenn. Az erre vonatkozó inspirációt a Próféta kapta és rajta keresztül jött át mindenkihez. Az inspirációkhoz tartozó értelmezés is Allahtól való, amit a Próféta Tőle vett át. Innen az emberekhez jut tovább, amit ők Allahtól kapott kapacitásaik szerint fognak fel. Az általános jelentés is ebből indul ki. Nem lehetünk türelmetlenek az inspirált szavak hozzánk való eljutásával. Azt az ütemet kell követnünk, ahogy Allah megnyitja értelmünk kapuit felfogásukhoz.

كَلَّا بَلْ تُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ ﴿٢٠﴾

20. Nay, (ye men!) but ye love the fleeting life[2687],

20. Hanem ti (emberek) szeretitek a múlandó életet[2687],

وَتَذَرُونَ الْآخِرَةَ ﴿٢١﴾

21. And leave alone the Hereafter.

21. És elhanyagoljátok a Túlvilágot.

وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاضِرَةٌ ﴿٢٢﴾

22. Some faces, that Day, will beam (in brightness and beauty)[2688];-

22. Ezen a Napon pár arc tündököl[2688],-

إِلَى رَبِّهَا نَاظِرَةٌ ﴿٢٣﴾

23. Looking towards their Lord;

23. Urára tekint,

وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ بَاسِرَةٌ ﴿٢٤﴾

24. And some faces, that Day, will be sad and dismal,

24. Ezen a Napon pár arc csüggedt,

تَظُنُّ أَن يُفْعَلَ بِهَا فَاقِرَةٌ ﴿٢٥﴾

25. In the thought that some back-breaking calamity was about to be inflicted on them;

25. Azt hiszi, hogy veszedelem készül ellene,

[2687] 21:37. Man loves haste and things of haste. For that reason, he pins his faith on transitory things that come and go, and neglects the things of lasting moment, which come slowly, and whose true import will only be fully seen in the Hereafter.

Lásd 21:37. Az ember szereti a gyorsan jövő dolgokat, ezért elmerül a sietségben. Hitét, életét ezért gyorsan jövő, átmeneti, rövidéletű dolgok felé irányítja, melyek jönnek és mennek. Elhanyagolja viszont, a lassan jövő, de maradandó értékeket, melyek valódi súlyával a Túlvilágon fog szembesülni.

[2688] This passage (especially with reference to verses 26-28) would seem to refer to what our Doctors call the Lesser Judgment (Qiyamat-us-Sugra), which takes place immediately after death, and not to the Greater or General Judgment, which may be supposed to be referred to in such passages as occurs in Surah 56. There are other passages referring to the Lesser Judgment immediately after death; e.g., 7:37 etc. If I understand aright, the punishment of sin takes place in three ways; • it may take place in this very life, but this may be deferred, to give the sinner respite; • it may be an agony immediately after death; and • in the final Resurrection, when the whole of the present order gives place to a wholly new World: 14:48.

Ez a szakasz (különös tekintettel a 26-28 versekre), ahogy hittudósaink nevezik, a Kis Ítélet (Qiyamat-us-Sugra), ami közvetlenül a halál bekövetkezésekor jön el. Ez nem a „Nagy, vagy Általános Végítélet”, aminek részleteit az 56. Szúra tartalmazza. Vannak más utalások is a Kis Ítéletre a halál után, mint pl. 7:37. Ha jól értelmezzük, a bűnért való bűnhődés három fokozatban következik be: 1. Még az evilági életben bekövetkezhet, de ez relatív, hiszen a bűnös haladékot kaphat a korrekcióra, amit vagy betart, vagy nem. 2. Agónia közvetlenül a halál után. 3. Végső Ítélet a Feltámadás után, amikor a jelenlegi rend egy újnak adja át a helyét 14:48.

كَلَّا إِذَا بَلَغَتْ التَّرَاقِيَ ﴿٢٦﴾

26. Yea, when (the soul) reaches to the collar-bone (in its exit)[2689],

26. Valóban, mikor a (lélek) a kulcscsonthoz ér (távoztában)[2689],

وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ ﴿٢٧﴾

27. And there will be a cry, "Who is a magician (to restore him)?"

27. Kiáltás hallatszik: „Ki az a mágus (aki most segít)?”

وَظَنَّ أَنَّهُ الْفِرَاقُ ﴿٢٨﴾

28. And he will conclude that it was (the Time) of Parting[2690];

28. És már sejti, hogy ez az Elszakadás[2690],

وَالْتَفَّتِ السَّاقُ بِالسَّاقِ ﴿٢٩﴾

29. And one leg will be joined with another[2691]:

29. Egyik lábszára a másikba fonódik[2691],

إِلَى رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقُ ﴿٣٠﴾

30. That Day the Drive will be (all) to thy Lord!

30. Ezen a Napon Uradhoz vezet az út!

فَلَا صَدَّقَ وَلَا صَلَّى ﴿٣١﴾

31. So he gave nothing in charity, nor did he pray[2692]!-

31. És ő nem adakozott és nem imádkozott[2692]! -

[2689] A symbolic picture of the agony of death.

Szimbolikus megjelenítése halál idején eljövő agóniának.

[2690] He = the dying man, whose soul is referred to in verse 26 above.

A haldoklóról van szó, akinek lelkére a 26. vers utal.

[2691] When the soul has departed, the legs of the dead body are placed together in position, in preparation for the rites preliminary to the burial.

Amikor távozik a lélek a testből, a halott lábait sorosan egymás mellé helyezik, ami már a temetés előkészülete.

[2692] His indictment in this and the succeeding verse consists of four counts: • he neglected prayer; • he neglected charity; • he rejected Truth; and • he turned away. In 74:43-46, the four counts are • neglecting prayer; • neglecting charity; • talking vanities; • denying the Day of Judgment;

A következő négy versben a halott vádiratát láthatjuk. 1. nem imádkozott. 2. nem jótékonykodott. 3. elvetette az Igazságot. 4. elfordult. Majd a 74:43-46 versekben újfent négy vád fogalmazódik meg, ami az előző módozata: 1. elhanyagolta az imát. 2. elhanyagolta a jótékonyságot. 3. hiábavalóságokat beszélt. 4. tagadta a Végítélet napját.

وَلَكِن كَذَّبَ وَتَوَلَّى ﴿٣٢﴾

32. But on the contrary, he rejected Truth and turned away!

32. Hanem tagadott és elfordult!

ثُمَّ ذَهَبَ إِلَى أَهْلِهِ يَتَمَطَّى ﴿٣٣﴾

33. Then did he stalk to his family in full conceit!

33. Majd családjához lépdelt öntelten!

أَوْلَى لَكَ فَأَوْلَى ﴿٣٤﴾

34. Woe to thee, (O men!), yea, woe!

34. Jaj, neked, ó, jaj, neked!

ثُمَّ أَوْلَى لَكَ فَأَوْلَى ﴿٣٥﴾

35. Again, Woe to thee, (O men!), yea, woe!

35. Majd, jaj, neked, ó, jaj, neked!

أَيَحْسَبُ الْإِنسَانُ أَن يُتْرَكَ سُدًى ﴿٣٦﴾

36. Does man think that he will be left uncontrolled, (without purpose)[2693]?

36. Arra számít tán az ember, hogy magára hagyják[2693]?

أَلَمْ يَكُ نُطْفَةً مِّن مَّنِيٍّ يُمْنَى ﴿٣٧﴾

37. Was he not a drop of sperm emitted (in lowly form)[2694]?

37. Hát nem egy életcsepp volt ő, a spermából, mi kiáradt[2694]?

ثُمَّ كَانَ عَلَقَةً فَخَلَقَ فَسَوَّى ﴿٣٨﴾

38. Then did he become a leech-like clot; then did ((Allah)) make and fashion (him) in due proportion.

[2693] Suda: has many implications: • uncontrolled, free to do what he likes: • without any moral responsibility; not accountable for his actions; • without a purpose, useless; • forsaken.

„Suda": amit magyarul „magára hagyják" kifejezéssel oldottam meg, de az Arab szó jóval több értelmet takar. 1. kontroll nélkül marad, azt tesz, amit akar. 2. nincs semmi morális felelőssége, nem beszámítható. 3. céltalan. 4. elhagyatott.

[2694] Cf. 22:5, where the argument is developed in greater detail. The briefer argument here may be stated thus. His lowly animal origin makes him no higher than a brute; his fetal development is still that of a brute animal; then at some stage come human limbs and shape; the divine spirit is poured into him, and he is fashioned in due proportion for his higher destiny. In spite of that the mystery of sex remains in his nature: we are living souls, yet men and women. Allah Who creates these wonders, -has He not the power to bring the dead to life at the Resurrection?

Lásd 22:5, ahol a magzati fejlődés részletei találhatók. Az ember alacsony státusza semmiben nem különbözteti meg őt egy állati lénytől. Magzati fejlődése is megegyezik az állatokéval. Majd kialakulnak szervei, formája, szervezeti egysége és ebbe a testbe végül Allah saját lelkéből lehel. Ezzel válik alkalmassá arra, hogy egy magasabb sorsot betöltsön. A nemiség titokzatossága mellett, az ember megtartja saját természetét. Férfi és női lélekként élünk. Allah teremti ezt a csodát! Ha erre képes, akkor, hogy ne lenne képes a Feltámadás beteljesítésére?

38. Majd alvadék lett és (Allah) megteremtette, s elrendezte.

فَجَعَلَ مِنْهُ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَى ﴿٣٩﴾

39. And of him He made two sexes, male and female.

39. És megtette belőle a két nemet, a férfit és a nőt.

أَلَيْسَ ذَلِكَ بِقَادِرٍ عَلَى أَن يُحْيِيَ الْمَوْتَى ﴿٤٠﴾

40. Has not He, (the same), the power to give life to the dead?

40. Hát Ő ne lenne képes arra, hogy életre keltse a holtat?

76. AL-INSAN (MAN-EMBER)

Introduction to Surah Al-Insan (Man)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

This Surah is called *Ad-Dahr* as well as *Al-Insan* after the words occurring in the first verse.

Period of Revelation

Most of the commentators, including Allama Zamakhshari, Imam Razi, Qadi, Baidawi, Allama Nizam ad-Din Nisaburi, Hafiz Ibn Kathir and many others, regard it as a Makki Surah, and, according to Allama Alusi, the same is the opinion of the majority of scholars. However, some commentators hold the view that the Surah was revealed at Madinah, and some others say that it was revealed at Makkah but v. 8-10 of it were sent down at Madinah. As far as the subject matter and the style of the Surah are concerned, these are very different from those of the Madani Surahs. A little study of it rather shown that it is not only a Makki Surah but it was revealed during the earliest period at Makkah, which began just after the revelation of the first seven verses of Surah Al-Muddaththir. As for v 8-10, they are so naturally set in the theme of the Surah that if they are read in their proper context, no one can say that the theme preceding and following them had been sent down 15 to 16 years earlier but these three verses which were revealed many years later were inserted here unnaturally.

In fact, the basis of the idea that this Surah; or some verses of it were revealed at Madinah, is a tradition which has related from Ibn Abbas (may Allah bless him). He says that once Hadrat Hasan and Husain fell ill The Holy Prophet and some of his Companions visited them. They wished Hadrat Ali to make a vow to Allah for the recovery of the two children. Thereupon, Hadrat Ali, Hadrat Fatimah and Fiddah their maid servant, vowed a fast of three days if Allah restored the children to health. The children recovered by the grace of Allah and the three of them began to fast as avowed. As there was nothing to eat in the house, Hadrat Ali borrowed three measures (sa') of barley from somebody (according to another tradition, earned through labor). When on the first day they sat down to eat after breaking the fast, a poor man came and begged for food. They gave all their food to him, drank water and retired to bed. The next day when they again sat down to eat after breaking the fast, an orphan came and begged for something. They again gave away the whole food to him, drank water and went to bed. On the third day when they were just going to eat after breaking the fast, a captive came up and begged for food likewise. Again, the whole food was given away to him. On the fourth day Hadrat Ali took both the children with him and went before the Holy Prophet (upon whom be peace). The Holy Prophet (on whom be peace) seeing the weak condition of the three, returned with them to the house of Hadrat Fatimah and found her lying in a corner half dead with hunger. This moved him visibly. In the meantime, the Angel Gabriel (peace be on him) came and said; "Look, Allah has congratulated you on the virtues of the people of your house!" When the Holy Prophet asked what it was, he recited this whole Surah in response. This whole story has been narrated by Ali bin Ahmad al-Wahidi in his Commentary of the Qur'an, entitled *Al'Basit*, and probably from the same it has been taken by Zamakhshari, Razi, Nisaburi and others.

In the first place, this tradition is very weak as regards its chain of transmission. Then, from the point of view of its subject matter also, it is strange that when a poor man, or an orphan, or a captive,

comes to beg for food, he is given all the food. He could be given one member's food and the five of them could share the rest of it among themselves: Then this also is incredible that illustrious persons like Hadrat Ali and Hadrat Fatimah, who possessed perfect knowledge of Islam, should have regarded it as an act of virtue to keep the two children, who had just recovered their health and were still weak, hungry for three consecutive days. Moreover, in respect of the captives also, it has never been a practice under the Islamic government that they should be left to beg for food for themselves. For if they were prisoners of the government, the government itself was responsible to arrange food and clothing for them, and if they were in an individual's custody, he was made responsible to feed and clothe them. Therefore, it was not possible that in Madinah a captive should have gone about begging food from door to door.
When about a certain verse it is said that it was sent down on a particular occasion, it in fact does not mean that the verse was sent down on the very occasion the incident took place. But it means that the verse applies precisely and exactly to the incident.

Bevezetés az Al-Inszán (Ember) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Ezt a Szúrát Ad-Dahr-nak is említik Al-Inszán mellett, ami az első versben megjelenő szó.

A kinyilatkoztatás ideje

A legtöbb kommentátor, beleértve Allama Zamakhsahi, Imam Razi, Qadi, Baidawi, Allama Nizam ad-Din Nisaburi, Hafiz Inb Kathir hittudósokat Mekkai Szúrának tartják. Vannak viszont, akik úgy vélekednek, hogy nem az egész született Mekkában. A 8-10 versek szerintük Medinai eredetűek.
Aki értő szemmel tanulmányozza, az a stílusjegyek és a tartalom alapján kizárhatja a Medinai eredetet. Mekkai, azon belül is a legkorábbi időszakhoz kapcsolható. Feltehetően az 74. Al-Muddaththir (Palástot viselő) után következhetett. Aki helyes kontextusban értelmezi a 8-10 verseket, láthatja, hogy azok is tökéletesen beilleszkednek a Szúra egészébe és nincs ok arra, hogy ezek keletkezését 15-16 évvel későbbre datáljuk.
Ami miatt pár verset Medinai eredetűnek vélnek az a Hadisz, amit Ibn Abbas közléséből ismerünk és Medinában történt. Eszerint egy alkalommal Hasan és Hussein (a Próféta két unokája Fatimah leányától és Ali unokaöccsétől) megbetegedtek. A Próféta és követői (béke reájuk mind),

meglátogatták őket. Azt tanácsolták, hogy Ali tegyen fogadalmat Allahnak valamire, a gyermekek gyógyulása érdekében. Ali, Fatimah és a gyermekek dajkája, Fiddah felesküdtek, hogy három napig böjtölnek, ezzel kérve Allahot, hogy gyógyítsa meg a gyermekeket. A gyermekek meggyógyultak, így mindhárman plusz a két gyermek, nekiláttak böjtölni. Mivel nem volt semmi ennivaló a házban, Ali kölcsönkért három mérő árpát. Amikor az első nap asztalhoz ültek a böjt megtörésekor (naplementekor), egy koldus tért be hozzájuk, aki élelmet kért. Odaadták mindenüket, amijük volt, vizet ittak és lefeküdtek aludni. A második nap, mikor megtörték a böjtöt, egy árva jött hozzájuk, aki éhes volt. Odaadták, amijük volt, vizet ittak és aludni tértek. A harmadik nap, amint megtörték a böjtöt, egy fogoly kopogott be, aki enni kért. Odaadták neki, amijük volt. A negyedik napon Ali fogta és elvitte a gyermekeket a Próféta elé (Béke reá). A Próféta látva a három ember legyengült állapotát elsietett lánya, Fatimah házába, akit szintén kókadozni látott az éhségtől. Ekkor Gábriel Arkangyal alászállt és ezt közölte: „Allah jó szemmel látja, milyen erényei vannak házad népének." Amikor a Próféta rákérdezett, hogy mire céloz, akkor Gábriel ezt a Szúrát recitálta. Ez a történet Ali bin Ahmad al-Wahidi tudósításából maradt fenn, az Al'Basit című Korán kommentárjában. Feltehetőleg innen vette át Zakakhshari, Razi és Nisaburi.

Először is ennek a Hadisznak a hivatkozási lánca (isznád) nagyon gyenge. A tartalom is kívánnivalót hagy maga után. Különös, hogy egy koldus, árva, fogoly betér ételt kérni és mindent odaadnak nekik. A logika azt diktálja, hogy adnak neki egy porciót és megosztoznak vele. Az is gyenge lábakon áll, hogy Ali és Fatima, akik az Iszlám tudásának tökéletes birtokában voltak, a gyermekek gyógyulása után, őket is böjtöltessék magukkal. A fogolyra vonatkozóan pedig, az Iszlám állam területén ők nem járhattak szabadon kéregetni. Ha az állam foglyai voltak, akkor az állam kötelessége volt a róluk való gondoskodás. Ha pedig magánszemélyekhez tartoztak, akkor az ő kötelességük volt etetni, ruhával ellátni őket.
Ha egy versről azt állítják, hogy bizonyos alkalomból nyilatkoztatott ki, az nem jelenti egyértelműen, hogy az volt az a bizonyos alkalom, amelyen az arról tudósító részt vett. Ő csak ott hallotta először. Azt már viszont sok esetben nem jegyezték le, hogy mi volt az eredeti alkalom, melyen megszületett. Ezért az eredetvizsgálat az Iszlámban nagyon fontos. Ha nem tiszta a vers kinyilatkoztatásának körülménye, akkor kis valószínűséggel értelmezhető helyesen a vers maga.

76. Al-Insan	76. Al-Inszán
MAN	**EMBER**
Total Verses: 31	Összes vers: 31
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

هَلْ أَتَى عَلَى الْإِنسَانِ حِينٌ مِّنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُن شَيْئًا مَّذْكُورًا ﴿١﴾

1. Has there not been over Man a long period of Time, when he was nothing - (not even) mentioned[2695]?

1. Nem jött-e az emberre egy korszak az idők tengeréből, mikor ő nem volt semmi, még említésre se méltó[2695]?

إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنسَانَ مِن نُّطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَّبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿٢﴾

2. Verily We created Man from a drop of mingled sperm, in order to try him: So We gave him (the gifts), of Hearing and Sight[2696].

2. Mi megteremtettük az embert az összekeveredett életcseppből (spermából), hogy próbára tehessük. Megtettük neki a hallást és a látást[2696].

إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا ﴿٣﴾

[2695] The undoubted fact is mentioned in the form of a question, to get the assent of man. It is certain that the physical world existed long before man was ever heard of or mentioned, as geological records prove. It is also true that the world existed long before man came on the scene

Egy kérdés formájában hangzik el a kétségtelen tény, hogy a fizikai világ jóval azelőtt meg volt, hogy az ember bármilyen formában, akár gondolatként is jelen lett volna.

[2696] Mingled: the female ovum has to be fertilized with the male sperm before a new animal can be born. Man as an animal has this humble origin. But he has been given the gift of certain faculties of receiving instruction (typified by Hearing) and of intellectual and spiritual insight (typified by Sight). His life has therefore a meaning: with a certain amount of free-will, he is to be vicegerent on earth (2:30). But he must be trained and tried, and that is the whole problem of human life.

Összekeveredett: a női petesejtet a férfi hímivarsejt megtermékenyíti, mielőtt egy lény életre kel. Ha az embert levetkőztetjük, megfosztjuk az Allah által számára juttatott készségektől, tehetségtől, intelligenciától, éleslátástól gondolkodástól, maga is állati lény lenne. De rendelkezik ezekkel az adományokkal, ezért élete jelentéssel bír. Mivel szabad akarattal rendelkezik, a Föld helytartójaként állandó döntési kényszerben van (2:30). Ahhoz, hogy feladatát el tudja látni, folyamatos próbatételeken kell átesnie, amin keresztül tanul, csiszolódik. Ez áll az emberi élet kihívásai mögött.

3. We showed him the Way: whether he be grateful or ungrateful (rests on his will).

3. Vezettük őt az Úton, akár hálás, akár hálátlan (ez tőle függ).

إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلَاسِلَا وَأَغْلَالًا وَسَعِيرًا ﴿٤﴾

4. For the Rejecters we have prepared chains, yokes, and a blazing Fire.

4. Előkészítettük a hitetleneknek a láncokat, béklyókat és a perzselő Tüzet.

إِنَّ الْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِن كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا ﴿٥﴾

5. As to the Righteous, they shall drink of a Cup (of Wine) mixed with Kafur[2697],-

5. A Jóravalók isznak egy kupa italt Káfur-ral keverve[2697].

عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا ﴿٦﴾

6. A Fountain where the Devotees of Allah do drink, making it flow in unstinted abundance.

6. A forrás, minek Allah szolgálói a vizét isszák bővizű, mi nem apad el.

يُوفُونَ بِالنَّذْرِ وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا ﴿٧﴾

7. They perform (their) vows, and they fear a Day whose evil flies far and wide.

7. Hűek esküjükhöz és félik a Napot, minek gonosza messze száll.

وَيُطْعِمُونَ الطَّعَامَ عَلَى حُبِّهِ مِسْكِينًا وَيَتِيمًا وَأَسِيرًا ﴿٨﴾

8. And they feed, for the love of Allah, the indigent, the orphan, and the captive, -

8. (Allah) szeretetéből adnak enni szűkölködőnek, árvának és fogságba esettnek.

إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنكُمْ جَزَاء وَلَا شُكُورًا ﴿٩﴾

9. (Saying),"We feed you for the sake of Allah alone: no reward do we desire from you, nor thanks.

9. (Mondják): „Azért etetünk titeket, hogy Allah kedvében járjunk. Nem kérünk tőletek se viszonzást, se hálát."

إِنَّا نَخَافُ مِن رَّبِّنَا يَوْمًا عَبُوسًا قَمْطَرِيرًا ﴿١٠﴾

10. "We only fear a Day of distressful Wrath from the side of our Lord."

10. „Mi féljük a Napon Urunk zord, lesújtó haragját."

فَوَقَاهُمُ اللَّهُ شَرَّ ذَلِكَ الْيَوْمِ وَلَقَّاهُمْ نَضْرَةً وَسُرُورًا ﴿١١﴾

11. But Allah will deliver them from the evil of that Day, and will shed over them a Light of Beauty and (blissful) Joy.

11. De Allah megmenti őket a Nap gonoszától, Gyönyört és Könnyűséget bocsát rájuk.

[2697] Kafur is literally Camphor. It is a fountain in the Realms of Bliss. It is a seasoning added to the Cup of pure, beatific Wine, which causes no intoxication (56:18-19), but stands for all that is wholesome, agreeable, and refreshing.

Kafur: a szó jelentése kámfor, de egyben a Gyönyörök Kertkének egy forrását is így nevezik. Az Édenkertben adott bor nem okoz mámort (56:18-19). Ezt a bort ízesítik kámforral. Illatosító, frissítő hatása mellett a keleti gyógyászat egyik alapanyaga.

وَجَزَاهُم بِمَا صَبَرُوا جَنَّةً وَحَرِيرًا ﴿١٢﴾

12. And because they were patient and constant, He will reward them with a Garden and (garments of) silk.
12. *Miáltal állhatatosak voltak, Kerttel és Selyemmel jutalmazza őket.*

مُتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ لَا يَرَوْنَ فِيهَا شَمْسًا وَلَا زَمْهَرِيرًا ﴿١٣﴾

13. Reclining in the (Garden) on raised thrones, they will see there neither the sun's (excessive heat) nor (the moon's) excessive cold[2698].
13. *Abban (Kertben) ők nyoszolyákon hevernek, nem látnak ott naphőséget sem fagyot[2698].*

وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلَالُهَا وَذُلِّلَتْ قُطُوفُهَا تَذْلِيلًا ﴿١٤﴾

14. And the shades of the (Garden) will come low over them, and the bunches (of fruit), there, will hang low in humility[2699].
14. *Rájuk borul (a Kert) árnyéka, s megadóan roskadoznak (gyümölcseinek) fürtjei[2699].*

وَيُطَافُ عَلَيْهِم بِآنِيَةٍ مِّن فِضَّةٍ وَأَكْوَابٍ كَانَتْ قَوَارِيرَا ﴿١٥﴾

15. And amongst them will be passed round vessels of silver and goblets of crystal, -
15. *Körbejárnak köztük az ezüst serlegek és kristály kupák.*

قَوَارِيرَ مِن فِضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقْدِيرًا ﴿١٦﴾

16. Crystal-clear, made of silver: they will determine the measure thereof (according to their wishes).
16. *Kristálytiszták ezüstből, miknek méretét ők szabják meg.*

وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَنجَبِيلًا ﴿١٧﴾

[2698] The sun and the moon as we know them will be no longer there. It will be a new world on a different plane. But to give us an idea of comfort we recall the excessive heat of the sun especially in tropical climates, and the excessive cold of the moon especially in northern climates, and we negative them both. That is, the temperature will be just that delightful one that is most agreeable to our sensations as we know them now. The moon is not mentioned, but Zamharir (excessive cold) is sometimes used for the moon.

A Nap és Hold akkor már nem lesznek. Egy más világ lesz egy másik térben. Itt csupán egy elképzelést ad arról, mi az a kényelem, amit még a földi élet benyomásaival érzékeltetni lehet. A szövegben ezért szerepel naphőség és nem Nap melege. A fagy, hideg kifejezésére pedig a Zamharir szót használja, ami a Hold egyik megnevezése, így értelemszerűen holdfagynak kellene írni, de az magyarul értelmetlen.

[2699] Without sun and moon there will of course be no shade in the literal sense of the word. But for full comfort, there will be sheltering shade for rest and change from whatever light there be. But the whole idea here is that of humility. Even the shadows show humility: Cf. 13:15. So does the fruit in hanging low for man. Man has now reached the height of his dignity.

Nap és Hold nélkül árnyék sincs, ezért itt az árnyék is mást jelent. Inkább zug, rejtek, nyugvóhely, de ezek a szavak más evilági jelentéssel bírnak. Az egész értelmét nem a szavak elemzése, hanem az alázat, behódolás adja, amit a jóravalók kiérdemelnek. Minden az ő szolgálatukban áll. 13:15. A gyümölcsök fürtjei is nekik vetik alá magukat.

17. And they will be given to drink there of a Cup (of Wine) mixed with Zanjabil[2700],-

17. Inni adnak nekik ott egy kupa italt Zanjabillal keverve[2700].

عَيْنًا فِيهَا تُسَمَّى سَلْسَبِيلًا ﴿١٨﴾

18. A fountain there, called Salsabil[2701].

18. S ott egy forrás, minek neve Salsabil[2701],

وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ إِذَا رَأَيْتَهُمْ حَسِبْتَهُمْ لُؤْلُؤًا مَّنثُورًا ﴿١٩﴾

19. And round about them will (serve) youths of perpetual (freshness): If thou seest them, thou wouldst think them scattered Pearls.

19. Halhatatlan ifjak köröznek köztük (szolgálva őket). Ha látnád őket, azt hinnéd elszórt gyöngyszemek.

وَإِذَا رَأَيْتَ ثَمَّ رَأَيْتَ نَعِيمًا وَمُلْكًا كَبِيرًا ﴿٢٠﴾

20. And when thou lookest, it is there thou wilt see a Bliss and a Realm Magnificent.

20. Ha figyeled, meglátod a Gyönyört és a Magasságos Birodalmat.

عَالِيَهُمْ ثِيَابُ سُندُسٍ خُضْرٌ وَإِسْتَبْرَقٌ وَحُلُّوا أَسَاوِرَ مِن فِضَّةٍ وَسَقَاهُمْ رَبُّهُمْ شَرَابًا طَهُورًا ﴿٢١﴾

21. Upon them will be green Garments of fine silk and heavy brocade, and they will be adorned with Bracelets of silver; and their Lord will give to them to drink of a Wine Pure and Holy.

21. Rajtuk zöld selyem öltözék, nehéz brokát, ezüst karperecet viselnek és Uruk Üdvös itallal itatja őket.

إِنَّ هَذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاء وَكَانَ سَعْيُكُم مَّشْكُورًا ﴿٢٢﴾

22. "Verily this is a Reward for you, and your Endeavour is accepted and recognised."

22. „Mert bizony, ez a ti viszonzástok és fáradozástok hálára talál.”

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ تَنزِيلًا ﴿٢٣﴾

23. It is We Who have sent down the Qur'an to thee by stages[2702].

[2700] Zanjabil. This word literally means Ginger. In Eastern medicine Ginger is administered to give warmth to the body and zest to the taste; this is appropriate for the Royal Feast which is now figured forth.

Zanjabil: gyömbér. A keleti medicinában gyógynövény, de emellett ételek ízesítésére használják. Régi Királyi lakomák kedvelt fűszere volt.

[2701] Salsabil: literally means "Seek the Way". The Way is now open to the presence of the Most High.

Salsabil: jelentése: „Keresd az utat”. Az út nyitva áll a Magasságokba.

[2702] The Quran was being revealed stage by stage as the occasion demanded and at the date of this Sura it was still one of the earlier stages. Persecution, abuse, and false charges were being leveled against the man of Allah, but he is bidden to stand firm and do his duty. In a minor degree this applies to all of us who suffer in the cause of Truth.

23. *Mi voltunk, Kik lebocsátottuk rád a Koránt részletekben[2702].*

فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تُطِعْ مِنْهُمْ آثِمًا أَوْ كَفُورًا ﴿٢٤﴾

24. Therefore be patient with constancy to the Command of thy Lord, and hearken not to the sinner or the ingrate among them.

24. *Várj türelemmel Urad Parancsolására és ne engedelmeskedj a bűnösnek, hálátlanoknak közülük.*

وَاذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٢٥﴾

25. And celebrate the name or thy Lord morning and evening[2703],

25. *Említsd meg Urad nevét reggel és este[2703],*

وَمِنَ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ وَسَبِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا ﴿٢٦﴾

26. And part of the night, prostrate thyself to Him; and glorify Him a long night through.

26. *Az éjből egy részt borulj le Neki és dicsőítsd Őt éjbe nyúlóan.*

إِنَّ هَؤُلَاءِ يُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ وَيَذَرُونَ وَرَاءَهُمْ يَوْمًا ثَقِيلًا ﴿٢٧﴾

27. As to these, they love the fleeting life, and put away behind them a Day (that will be) hard[2704].

27. *Mert bizony, ezek szeretik a múlandóságot és hátrahagyják a Napot (ami) Nehéz lesz[2704].*

نَحْنُ خَلَقْنَاهُمْ وَشَدَدْنَا أَسْرَهُمْ وَإِذَا شِئْنَا بَدَّلْنَا أَمْثَالَهُمْ تَبْدِيلًا ﴿٢٨﴾

28. It is We Who created them, and We have made their joints strong; but, when We will, We can substitute the like of them by a complete change[2705].

A Korán szakaszokban, részletekben nyilatkoztatott ki. A kinyilatkoztatások mögött alkalmak, események álltak. Ez a Szúra az Iszlám korai korszakában született. Aki akkor Allah Igéjét terjesztette, zaklatásnak, üldözésnek és hamis vádaknak volt kitéve. Allah buzdítást ad számukra. Tágabb értelemben mindenki ebből meríthet buzdítást, akit az Igazság Ügyéért folytatott harcában elnyomnak.

[2703] Three methods of Prayer and Devotion are mentioned: 1. to remember and celebrate the holy name of Allah always; 2. to spend a part of the night in humble prostration; and 3. to glorify Him in the long hours of a weary night of waiting and watching.

Az áhítat és odaadó ima három módját említi: 1. Allah nevének folytonos említése. 2. Az éj egy részének imával, ájtatossággal töltése. 3. Az Úr dicsérete az éj hosszában.

[2704] They: the immediate reference was to the Pagan Quraish: the general reference is to the Unbelievers of all ages.

Ezek: Itt utalás a Pogány Quraishre, de általánosságban minden kor és hely hitetlenjeire érthető.

[2705] Allah has not only created men, but "made their joints strong", i.e., given them the power and strength to withstand the temptations of Evil and stand firmly in the Path of Right,

Allah nem csak megteremtette az embert, hanem „megerősítette tartását”, erőt adott neki, amivel ellenállhat a gonosznak, kísértésnek, csábításnak azért, hogy az Egyenes Ösvényen tudjon maradni.

28. Mi voltunk, Kik megteremtettük őket és megerősítettük tartásukat. Ha akarnánk, lecserélnénk őket és másra váltanánk példázatukat[2705].

إِنَّ هَذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَن شَاء اتَّخَذَ إِلَى رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿٢٩﴾

29. This is an admonition: Whosoever will, let him take a (straight) Path to his Lord.

29. Mert bizony, ez egy Emlékeztető. Aki akarja, lépjen az Urához vezető útra.

وَمَا تَشَاؤُونَ إِلَّا أَن يَشَاء اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٣٠﴾

30. But ye will not, except as Allah wills; for Allah is full of Knowledge and Wisdom.

30. Ti nem szándékoztok semmit, csak ha Allah akarja. Mert bizony, Allah a Mindentudó, a Bölcs.

يُدْخِلُ مَن يَشَاء فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمِينَ أَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٣١﴾

31. He will admit to His Mercy whom He will; But the wrong-doers, - for them has He prepared a grievous Penalty.

31. Azt vezeti be az Ő Kegyelmébe, akit Ő akar. A bűnösöknek előkészítette a fájdalmas Büntetést.

77. AL-MURSALAT (THE EMISSARIES-KÜLDÖTTEK)

Introduction to Surah Al-Mursalat (The Emissaries)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah takes its name from the word *wal-mursalat* in the first verse.

Period of Revelation

Its subject matter bears full evidence that it was revealed in the earliest period at Makkah. If this Surah is read together with the two Surahs preceding it, namely Al-Qiyamah and Ad-Dahr, and the two Surahs following it, namely An-Naba and An-Naziat, it becomes obvious that all these Surahs are the Revelations of the same period, and they deal with one and the same theme, which has been impressed on the people of Makkah in different ways.

Bevezetés az Al-Murszalat (Küldöttek) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Az első versben szerepel: *wal murszalat*, küldöttek és innen ered a cím.

A kinyilatkoztatás ideje

A téma egész bizonyossággal jelzi, hogy a legkorábbi Mekkai időszakból való. Ha ezt a Szúrát együtt olvassuk az előző kettővel, név szerint az Al-Qiyama (Feltámadás) és Al-Inszán (Az ember) és hozzáolvassuk a következő kettőt An-Naba (Hírek) és An-Naziat (Kiszakítók), akkor nyilvánvalóvá válik, hogy ezek egy csokorban nyilvánítattak ki, ugyanabban az időben. Mind nagy hatást gyakorolt Mekka emberére, kire így, kire úgy.

77. Al-Mursalat	77. Al-Murszalat
THE EMISSARIES	**KÜLDÖTTEK**
Total Verses: 50	Összes vers: 50
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا ﴿١﴾

1. By the (Winds) sent forth one after another (to man's profit)[2706];
1. *A (Szelek), miket az (ember hasznára) küldöttek[2706],*

فَالْعَاصِفَاتِ عَصْفًا ﴿٢﴾

2. Which then blow violently in tempestuous Gusts,
2. *Mik tombolva fújnak, taszítanak,*

وَالنَّاشِرَاتِ نَشْرًا ﴿٣﴾

3. And scatter (things) far and wide;
3. *Mik visznek és messzi szétszórnak.*

فَالْفَارِقَاتِ فَرْقًا ﴿٤﴾

4. Then separate them, one from another,
4. *Majd szétválasztják azokat külön-külön,*

فَالْمُلْقِيَاتِ ذِكْرًا ﴿٥﴾

5. Then spread abroad a Message,
5. *Az Üzenet hordozói,*

[2706] Understanding the reference to Winds, we can see that they are powerful factors in the government of the physical world. 1. They come gently as harbingers of the blessings of rain and fertility (15:22; 30:48); but 2. they can come as violent tornadoes, uprooting and destroying (51:41-42); 3. they can scatter seeds far and wide, and 4. they can separate chaff from grain, or clear the air from epidemics; and 5. they literally carry sound, and therefore Messages. All these things point to the power and goodness of Allah.

A Szelek a fizikai világ erőteljes alakítói, befolyásolói. 1. Ha szelíden fújnak, áldást hoznak, mivel termékenyülnek a fák és esőfelhők érkeznek a holt táj felé (15:22; 30:48). 2. Ha szélviharként jönnek, pusztítanak, rombolnak (51:41-42). 3. Magvakat vihetnek messzire és szétszórhatják azokat. 4. Elválaszthatják az ocsút a búzától, megtisztíthatnak járványoktól. 5. Hangot adhatnak, hangot továbbíthatnak, szállíthatnak, akár Égi Üzenetet is hozhatnak. Ez mind Allah gondosságát jelzi.

عُذْرًا أَوْ نُذْرًا ﴿٦﴾

6. Whether of Justification or of Warning; -

6. Akár Érv, vagy Figyelmeztetés,

إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَوَاقِعٌ ﴿٧﴾

7. Assuredly, what ye are promised must come to pass.

7. Hanem ami nektek ígérve van, az bekövetkezik.

فَإِذَا النُّجُومُ طُمِسَتْ ﴿٨﴾

8. Then when the stars become dim[2707];

8. Mikor a csillagok kihunynak[2707],

وَإِذَا السَّمَاء فُرِجَتْ ﴿٩﴾

9. When the heaven is cleft asunder;

9. Mikor az Ég kettéhasad,

وَإِذَا الْجِبَالُ نُسِفَتْ ﴿١٠﴾

10. When the mountains are scattered (to the winds) as dust;

10. Mikor a Hegyek porrá zúzódnak,

وَإِذَا الرُّسُلُ أُقِّتَتْ ﴿١١﴾

11. And when the apostles are (all) appointed a time (to collect)[2708];-

11. Mikor minden idők Prófétái (összegyülekeznek) [2708],

لِأَيِّ يَوْمٍ أُجِّلَتْ ﴿١٢﴾

12. For what Day are these (portents) deferred?

12. Mely Napnak jött el az ideje?

[2707] The lustre of the stars will become dim; in fact, they will disappear: cf. 81:2, and 82:2. The heaven's canopy will be torn asunder: cf. 82:1, and 73:18. The mountains will be uprooted and fly about like dust: cf. 69:14; 81:3; etc. All the old landmarks of the physical world as we know it will be swept away.

A csillagok ragyogása megszűnik, fényük kihuny, lásd 81:2 és 82:2. Az Égbolt kettéhasad, lásd 82:1 és 73:18. A Hegyek porrá zúzódnak és törmelékeiket szétszórja a szél, lásd 69:14; 81:3 stb. A fizikai világ régi formája megszűnik és nyomai megsemmisülnek.

[2708] The Resurrection will be established. In the world which will then have passed away, inspired Prophets had been sent in succession at different times to all nations. Now they will be gathered together in one place before the Judgment-seat to bear witness as to the righteous or the evil ones within their respective spheres of work. Cf. 39:69.

A Feltámadás bekövetkezik. Az elmúlt világban, különböző korokban egymás után érkeztek Próféták minden időben és minden néphez. Most ők itt összegyülekeznek, hogy tanúk legyenek népeik felett az Ítélet napján és elváljon ki a jó és ki a rossz. Lásd 39:69.

لِيَوْمِ الْفَصْلِ ﴿١٣﴾

13. For the Day of Sorting out[2709].

13. A Szétválasztás Napja[2709],

وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الْفَصْلِ ﴿١٤﴾

14. And what will explain to thee what is the Day of Sorting out?

14. Mi ért el hozzád, mi a Szétválasztás Napja?

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٥﴾

15. Ah woe, that Day, to the Rejecters of Truth!

15. Jaj, ezen a Napon a meghazudtolóknak!

أَلَمْ نُهْلِكِ الْأَوَّلِينَ ﴿١٦﴾

16. Did We not destroy the men of old (for their evil)?

16. Hát Mi nem pusztítottuk el az elődöket?

ثُمَّ نُتْبِعُهُمُ الْآخِرِينَ ﴿١٧﴾

17. So shall We make later (generations) follow them.

17. Majd későbbiekkel követtetjük őket.

كَذَٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿١٨﴾

18. Thus do We deal with men of sin.

18. Ekképpen teszünk a bűnösökkel.

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٩﴾

19. Ah woe, that Day, to the Rejecters of Truth!

19. Jaj, ezen a Napon a meghazudtolóknak!

أَلَمْ نَخْلُقكُّم مِّن مَّاء مَّهِينٍ ﴿٢٠﴾

20. Have We not created you from a fluid (held) despicable? -

20. Hát nem alantas vízből teremtettünk titeket?

فَجَعَلْنَاهُ فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ ﴿٢١﴾

21. The which We placed in a place of rest, firmly fixed,

21. Mit egy biztos odúban helyeztünk el,

إِلَى قَدَرٍ مَّعْلُومٍ ﴿٢٢﴾

[2709] Cf. 37:21 and also 44:40. That will be the Day of Judgment or Day of Decision. Good will then be completely separated from Evil.

Lásd 37:21 és 44:40. Ez a Végítélet, a Határozathozatal Napja. A Jót elválasztják a Rossztól.

22. For a period (of gestation), determined (according to need)[2710]?
22. *Egy jól tudott ideig[2710]?*

فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ الْقَادِرُونَ ﴿٢٣﴾

23. For We do determine (according to need); for We are the best to determine (things).
23. *Így rendeztük el és Mi vagyunk a legjobb elrendezők.*

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٤﴾

24. Ah woe, that Day! to the Rejecters of Truth!
24. *Jaj, ezen a Napon a meghazudtolóknak!*

أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ كِفَاتًا ﴿٢٥﴾

25. Have We not made the earth (as a place) to draw together.
25. *Nem olvasztótégelyül teremtettük meg a Földet?*

أَحْيَاء وَأَمْوَاتًا ﴿٢٦﴾

26. The living and the dead[2711],
26. *Élőknek és halottaknak[2711],*

وَجَعَلْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ شَامِخَاتٍ وَأَسْقَيْنَاكُم مَّاء فُرَاتًا ﴿٢٧﴾

27. And made therein mountains standing firm, lofty (in stature); and provided for you water sweet (and wholesome)[2712]?
27. *És tettünk meg azon magas Hegyláncokat, s édesvízzel láttunk el titeket[2712]?*

[2710] The period roughly of nine months and ten days is subject to many adjustments. In fact, throughout our prenatal as well as post-natal life there are wonderful and nicely-balanced adjustments of which we are ourselves unconscious. Should we not turn in love and gratitude to Allah our Creator?

Ember esetében a várandóság ideje kilenc hónap és tíz nap, ami természetesen sok dolog függvénye. Születés előtti és utáni életünkben milliónyi csoda történik velünk. Egy tervezett ütem szerint fejlődünk, növekszünk, alakulnak képességeink, hát miért nem fordulunk szeretettel és alázattal Allahhoz, aki ezt adta nekünk?

[2711] What a wonderful parable! The earth is a place where death and life, decay and growth and decay, green grass, stubble, and fuel, corruption and purification jostle together, -one often leading to the other. The drama which we see with our own eyes in this world should enable us to appreciate the wonders in the Kingdom of Allah where the despised and rejected receive the highest honor, and the Pharaoh is led in chains for his arrogance and his sin.

A föld színtere életnek, halálnak, pusztulásnak, fejlődésnek, zöld fűnek, száraz tarlónak, romlásnak, megtisztulásnak, egyik lökdösi a másikat, tolja előre és helyébe akar lépni. A szemünk előtt lejátszódó földi dráma után nagyra értékelhetjük Allah Királyságát, ahol megszűnik ez a lökdösődés, minden a helyére kerül, kortól, helytől függetlenül és láthatjuk a Fáraót rabláncra fűzve bűnhődni bűnei miatt.

[2712] The parable here is that the mountains are hard, solid rock, and yet they act as sponges to collect, store up, and filter sweet and wholesome water, which on account of their altitude they are able to distribute by gravity to the lower, dry land by means of rivers or springs.

A példa azokra a magas, sziklás hegyekre utal, melyek szivacsként gyűjtik, másrész kondenzálják a párát, ami vízcseppekké, majd erekké egyesül, ami a gravitációnál fogva leszivárog és mélyebb fekvésű patakokat, forrásokat táplál.

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٨﴾

28. Ah woe, that Day, to the Rejecters of Truth!

28. Jaj, ezen a Napon a meghazudtolóknak!

انطَلِقُوا إِلَى مَا كُنتُم بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿٢٩﴾

29. (It will be said:) "Depart ye to that which ye used to reject as false!

29. (Mondva lesz): „Induljatok oda, amit megtagadtatok!"

انطَلِقُوا إِلَى ظِلٍّ ذِي ثَلَاثِ شُعَبٍ ﴿٣٠﴾

30. "Depart ye to a Shadow (of smoke ascending) in three columns[2713],

30. „Induljatok a három oszlopról (felszálló füst) Árnyékába[2713],"

لَا ظَلِيلٍ وَلَا يُغْنِي مِنَ اللَّهَبِ ﴿٣١﴾

31. "(Which yields) no shade of coolness, and is of no use against the fierce Blaze.

31. „(Minek) nincs hűs árnyéka és nem segít a lángok ellen."

إِنَّهَا تَرْمِي بِشَرَرٍ كَالْقَصْرِ ﴿٣٢﴾

32. "Indeed it throws about sparks (huge) as Forts,

32. „Mert az Erődnyi szikrákat vet,"

كَأَنَّهُ جِمَالَتٌ صُفْرٌ ﴿٣٣﴾

33. "As if there were (a string of) yellow camels (marching swiftly)[2714]."

33. „Mintha sárga (vágtató) tevék lennének[2714]."

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٤﴾

34. Ah woe, that Day, to the Rejecters of Truth!

34. Jaj, ezen a Napon a meghazudtolóknak!

هَذَا يَوْمُ لَا يَنطِقُونَ ﴿٣٥﴾

35. That will be a Day when they shall not be able to speak.

35. Ezen a Napon ők nem beszélnek.

[2713] The Sinners, instead of reposing in cool shades, will only see the blazing Fire. The only shadow they will see will be that of Smoke, ascending in three columns, right, left, and above, i.e., completely enveloping them. But it will give no comfort or coolness. On the contrary, it will contain huge sparks.

A bűnösök nem fák lombjának árnyékában hűsölnek. Az egyedüli árnyék, ami nekik kijut, az a három oszlopról magasba szálló füst fojtó árnyéka, ami beborítja őket. Ez nem hoz megkönnyebbülést, sőt, tovább növeli kínjaikat.

[2714] The yellow sparks flying swiftly one after another suggest a string of camels marching swiftly, such as the Arabs of Nejd and central Arabia are so proud of.

A sárga szikrák, melyek gyors egymásutánban követik egymást olyanok, mint az egymás után vágtató tevék a sivatagban. Nedzsd Arabjai közép Arábiában erre nagyon büszkék.

وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ ﴿٣٦﴾

36. Nor will it be open to them to put forth pleas.

36. Nem engedik nekik, hogy kéréssel jöjjenek elő.

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٧﴾

37. Ah woe, that Day, to the Rejecters of Truth!

37. Jaj, ezen a Napon a meghazudtolóknak!

هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ جَمَعْنَاكُمْ وَالْأَوَّلِينَ ﴿٣٨﴾

38. That will be a Day of Sorting out! We shall gather you together and those before (you)!

38. Ez a Szétválasztás Napja! Összegyűjtünk titeket és az elődöket!

فَإِن كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ فَكِيدُونِ ﴿٣٩﴾

39. Now, if ye have a trick (or plot), use it against Me!

39. Ha van ötletetek, hát járjatok túl az eszemen!

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٠﴾

40. Ah woe, that Day, to the Rejecters of Truth!

40. Jaj, ezen a napon a meghazudtolóknak!

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي ظِلَالٍ وَعُيُونٍ ﴿٤١﴾

41. As to the Righteous, they shall be amidst (cool) shades and springs (of water).

41. Mert bizony az őrizkedők árnyékban és források közt vannak.

وَفَوَاكِهَ مِمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٤٢﴾

42. And (they shall have) fruits, - all they desire.

42. Olyan gyümölcsöt vehetnek, amilyet akarnak,

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾

43. "Eat ye and drink ye to your heart's content: for that ye worked (Righteousness).

43. „Egyetek és igyatok üdvözülve azáltal, mit tettetek.”

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٤٤﴾

44. Thus do We certainly reward the Doers of Good.

44. Mert Mi ekképpen jutalmazzuk a Jótevőket.

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٥﴾

45. Ah woe, that Day, to the Rejecters of Truth!

45. Jaj, ezen a Napon a meghazudtolóknak!

كُلُوا وَتَمَتَّعُوا قَلِيلًا إِنَّكُم مُّجْرِمُونَ ﴿٤٦﴾

46. (O ye unjust!) Eat ye and enjoy yourselves (but) a little while, for that ye are Sinners[2715].

46. (Ó, ti igazságtalanok!) Egyetek és élvezkedjetek egy keveset. Ti bűnösök vagytok[2715].

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٧﴾

47. Ah woe, that Day, to the Rejecters of Truth!

47. Jaj, ezen a Napon a meghazudtolóknak!

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ارْكَعُوا لَا يَرْكَعُونَ ﴿٤٨﴾

48. And when it is said to them, "Prostrate yourselves!" they do not so[2716].

48. Ha azt mondják nekik: „Ereszkedjetek le!" hát ők nem ereszkednek[11].

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾

49. Ah woe, that Day, to the Rejecters of Truth!

49. Jaj, ezen a Napon a meghazudtolóknak!

فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٠﴾

50. Then what Message, after that, will they believe in?

50. Hát mely Üzenetben hisztek ezután?

[2715] "Eat" is symbolical of having the good things of life in this world. It may be that they are only given for a trial.

„Egyetek": a magyarban inkább: habzsoljatok csak! Ez a haladék ideje, meglátjuk, hogy álljátok ki a próbát!

[2716] Prostration is a symbol of humility and a desire to get nearer to Allah by Prayer and a good life. Those who refuse to adopt this Path are to be pitied: how will they fare at Judgment?

A leereszkedés itt földre borulást, imát jelent. Alázkodjatok meg és kerüljetek közel Allahhoz! Ha nem teszitek, és nem alkalmazkodtok Tervéhez, mit vártok a Végítélet Napján?

78. AN-NABA (THE TIDINGS-HÍREK)

Introduction to Surah An-Naba (The Tidings)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah derived its name from the word *an-Naba* in the second verse. This is not only a name but also a title of its subject matter, for *Naba* implies the news of Resurrection and Hereafter and the whole Surah is devoted to the same theme.

Period of Revelation

As we have explained in the introduction to Surah Al-Mursalat, the theme of all the Surahs, from Al-Qiyamah to An-Naziat, closely resembles one another's, and all these seem to have been revealed in the earliest period at Makkah.

Bevezetés az An-Naba (Hírek) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Az *an-Naba*, hírek, nem csak cím, hanem a tárgy is, mert a Túlvilág és Feltámadás hírét hozza.

A kinyilatkoztatás ideje

Amint az előbbiekben is szó volt róla az Al-Mursalat előszavában, az Al-Qiyama (Feltámadás) Szúrától egészen az An-Naziat-ig (Kiszakítók) egy időben, egy csokorban nyilatkoztattak ki. Ezek mindegyike nagyon hasonló, valamennyien a legkorábbi Mekkai időszak gyümölcsei.

78. An-Naba	78. An-Naba
THE TIDINGS	**HÍREK**
Total Verses: 40	Összes vers: 40
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

عَمَّ يَتَسَاءلُونَ ﴿١﴾

1. Concerning what are they disputing?
1. *Miről kérdezősködnek?*

عَنِ النَّبَإِ الْعَظِيمِ ﴿٢﴾

2. Concerning the Great News[2717],
2. *Hatalmas Hírekről*[2717],

الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ ﴿٣﴾

3. About which they cannot agree.
3. *Mikben ők összekülönböznek.*

كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ﴿٤﴾

4. Verily, they shall soon (come to) know!
4. *Mert bizony, nemsoká megtudják!*

ثُمَّ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ﴿٥﴾

[2717] Great News: usually understood to mean the News or Message of the Resurrection or the Hereafter, about which there are various schools of thought among the Jews and Christians and other nations. There is practically nothing about the Resurrection in the Old Testament, and the Jewish sect of Sadducees even in the time of Christ denied the Resurrection altogether. The Pagan ideas of a future life -if any- varied from place to place and from time to time.

Hatalmas hírek: A Feltámadás, vagy a Túlvilág hírét jelenti, melyről a Zsidóknak és Kereszténveknek különböző elképzeléseik voltak. Az Ótestamentumban gyakorlatilag semmi sincs a Feltámadásról. A Szadduceusok Zsidó szektája még Krisztus idején is tagadta a Feltámadást. A pogány kultuszok erről alkotott véleménye helytől és időtől függően nagyon változatos képet mutatnak.

5. Verily, verily they shall soon (come to) know!

5. Majd bizony, nemsoká megtudják!

أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهَادًا ﴿٦﴾

6. Have We not made the earth as a wide expanse[2718],

6. Nem tettük tán kiterjedővé a Földet[2718]?

وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا ﴿٧﴾

7. And the mountains as pegs?

7. A Hegyeket cövekeknek?

وَخَلَقْنَاكُمْ أَزْوَاجًا ﴿٨﴾

8. And (have We not) created you in pairs,

8. Párokba rendezve teremtettünk meg titeket.

وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا ﴿٩﴾

9. And made your sleep for rest,

9. Alvásotokat pihenéssé tettük,

وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ لِبَاسًا ﴿١٠﴾

10. And made the night as a covering[2719],

10. Az éjt öltözékké tettük[2719],

وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا ﴿١١﴾

11. And made the day as a means of subsistence?

11. A Nappalt megélhetésnek rendeltük.

وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا ﴿١٢﴾

12. And (have We not) built over you the seven firmaments,

[2718] The spacious expanse of the earth may be compared to a carpet, to which the mountains act as pegs. The Sips of Allah are thus enumerated: - the great panorama of outer nature (verses 6-7); - the creation of Man in pairs, with the succession of rest and work fitting in with the succession of night and day (verses 8-11); - the firmaments above, with their splendid lights (verses 12-13); - the clouds and rain and abundant harvests, which knit sky and earth and man together (verses 14-16).

A föld kiterülése egy szőnyeg kiterítéséhez lesz hasonlatos, melyen a Hegyek olyanok lesznek, mint a sátrak rögzítő cövekei. – a természet kinézetére utaló képek (6-7. vers). – párokba rendezett teremtés, a napszakok szerepe az emberek életében (8-11. versek). – égbolt fényei (12-13. versek) – fellegek, melyek vizet szállítanak és élet kerül a holt tájra. Összekapcsolódik Ég és Föld (14-16. versek).

[2719] The darkness of the night is as a covering. Just as a covering protects us from exposure to cold or heat, so this covering gives us spiritual respite from the buffets of the material world, and from the tiring activities of our own inner exertions.

Az éj sötétje takarást biztosít. Éppen úgy, mint egy takaró, ami véd minket a hidegtől. Az éj takarása egy spirituális védelem az anyagi világban elszenvedett pofonoktól és a nap folyamán tett erőfeszítéseink fáradalmaitól.

12. *Hát nem hét Égboltot építettünk fölétek?*

وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَّاجًا ﴿١٣﴾

13. And placed (therein) a Light of Splendour?
13. *És nem helyeztünk el (rajta) Ragyogó fényeket?*

وَأَنزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاء ثَجَّاجًا ﴿١٤﴾

14. And do We not send down from the clouds water in abundance,
14. *Tán nem bocsátottunk le a fellegekből vizet bőséggel?*

لِنُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا ﴿١٥﴾

15. That We may produce therewith corn and vegetables,
15. *Hogy gabonát, zöldséget növeljünk általa,*

وَجَنَّاتٍ أَلْفَافًا ﴿١٦﴾

16. And gardens of luxurious growth?
16. *És dúslombú kerteket?*

إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ مِيقَاتًا ﴿١٧﴾

17. Verily the Day of Sorting out is a thing appointed,
17. *Mert bizony, a Szétválasztás Napjának ideje van,*

يَوْمَ يُنفَخُ فِي الصُّورِ فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا ﴿١٨﴾

18. The Day that the Trumpet shall be sounded, and ye shall come forth in crowds[2720];
18. *A Napon, mikor megfúvatnak a fanfárok és ti sokasággal jöttök[2720],*

وَفُتِحَتِ السَّمَاء فَكَانَتْ أَبْوَابًا ﴿١٩﴾

19. And the heavens shall be opened as if there were doors,
19. *Az Ég megnyílik, mintha kapuk lennének rajta,*

وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا ﴿٢٠﴾

20. And the mountains shall vanish, as if they were a mirage.
20. *Szertefoszlanak a Hegyek, mintha délibáb lennének.*

إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ﴿٢١﴾

21. Truly Hell is as a place of ambush[2721],
21. *Mert bizony a Pokol lesben áll[2721],*

[2720] The angel charged with the sounding of the Trumpet is Israfil. It will herald Judgment. Cf. 50:20; also 39:68; and 69:13.

A fanfárt egy Iszrafil nevű angyal fújja meg. Ez a Végítélet jele Lásd: 50:20; 39:68; és 69;13.

[2721] Hell, the embodiment of evil, is lying in wait like an ambush for everyone.

A Pokol testesíti meg a gonoszok gyülekezőhelyét és lesben vár rájuk, mintha „levadászná” őket.

لِلْطَّاغِينَ مَآبًا ﴿٢٢﴾

22. For the transgressors a place of destination:

22. *Hajlékul a zsarnokoknak,*

لَابِثِينَ فِيهَا أَحْقَابًا ﴿٢٣﴾

23. They will dwell therein for ages.

23. *Korszakokat töltenek majd benne,*

لَّا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا ﴿٢٤﴾

24. Nothing cool shall they taste therein, nor any drink,

24. *Nem ízlelnek ott se hűst, se italt,*

إِلَّا حَمِيمًا وَغَسَّاقًا ﴿٢٥﴾

25. Save a boiling fluid and a fluid, dark, murky, intensely cold,

25. *Csak forrásban levőt, vagy zavaros dermesztőt,*

جَزَاء وِفَاقًا ﴿٢٦﴾

26. A fitting recompense (for them).

26. *Méltó viszonzásul (nekik).*

إِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا ﴿٢٧﴾

27. For that they used not to fear any account (for their deeds),

27. *Valaha nem tartottak a számvetéstől (tetteikért),*

وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَّابًا ﴿٢٨﴾

28. But they (impudently) treated Our Signs as false.

28. *Áyáinkat hamisnak hazudták.*

وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا ﴿٢٩﴾

29. And all things have We preserved on record.

29. *Mindent számba vettünk egy feljegyzésben.*

فَذُوقُوا فَلَن نَّزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا ﴿٣٠﴾

30. "So taste ye (the fruits of your deeds); for no increase shall We grant you, except in Punishment."

30. *„Ízleljétek hát (tetteitek gyümölcseit), de Mi nem gyarapítunk titeket másban, csak Büntetésben.”*

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا ﴿٣١﴾

31. Verily for the Righteous there will be a fulfilment of (the heart's) desires;

31. *Mert bizony, az őrizkedőké győzelem,*

حَدَائِقَ وَأَعْنَابًا ﴿٣٢﴾

32. Gardens enclosed, and grapevines;
32. Ligetek és szőlőskertek,

وَكَوَاعِبَ أَتْرَابًا ﴿٣٣﴾

33. Companions of equal age;
33. Egyívású társak,

وَكَأْسًا دِهَاقًا ﴿٣٤﴾

34. And a cup full (to the brim).
34. Kicsorduló kupák.

لَّا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِذَّابًا ﴿٣٥﴾

35. No vanity shall they hear therein, nor Untruth: -
35. Nem hallanak ott se hiábavalót, se hazug szót, -

جَزَاء مِّن رَّبِّكَ عَطَاء حِسَابًا ﴿٣٦﴾

36. Recompense from thy Lord, a gift, (amply) sufficient,
36. Elszámolt jutalmul Uradtól (bőséges) adományként,

رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرحْمَنِ لَا يَمْلِكُونَ مِنْهُ خِطَابًا ﴿٣٧﴾

37. (From) the Lord of the heavens and the earth, and all between, ((Allah)) Most Gracious: None shall have power to argue with Him[2722].
37. Ura az Egeknek, a Földnek, s mi a kettő között, van. A Kegyelmes (Allah)! Nincs, ki érvekkel bírna Vele szemben[2722].

يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا لَّا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرحْمَنُ وَقَالَ صَوَابًا ﴿٣٨﴾

38. The Day that the Spirit and the angels will stand forth in ranks, none shall speak except any who is permitted by ((Allah)) Most Gracious, and He will say what is right.
38. A Napon a Lélek és az Angyalok sorokban állnak. Nem beszélnek, csak az, kinek a Kegyelmes (Allah) engedélyt adott és ö helyesen szól.

ذَلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ فَمَن شَاء اتَّخَذَ إِلَى رَبِّهِ مَآبًا ﴿٣٩﴾

[2722] No one has the right or the power to argue with Allah about the Gifts which He may bestow on His devotees beyond their deserts, (verse 36 above) or about the Penalty which His justice may inflict for sin or wrong-doing. He is high above all Creation. But He is also Most Gracious. Therefore, He may permit special Dignitaries, of honor in His eyes, to plead for sinners, but they will only plead in truth and righteousness.

Senkinek sincs joga és hatalma Allahhal szemben érvelni a jutalmakról, vagy éppenséggel a büntetésről. Ő minden teremtménye felett áll, de egyben Ő az, Akitől minden kegy származik. Ezért egyes Méltóságnak lehetővé teszi, hogy szóljon néhány esetben a bűnösök érdekében, de csak akkor, ha az Igazságot és Méltányosságot képviselik.

39. That Day will be the sure Reality: Therefore, whoso will, let him take a (straight) return to his Lord!

39. Az lesz az Igazság Napja. Aki akarja, Urához térhet meg!

إِنَّا أَنذَرْنَاكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا يَوْمَ يَنظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنتُ تُرَابًا ﴿٤٠﴾

40. Verily, We have warned you of a Penalty near, the Day when man will see (the deeds) which his hands have sent forth, and the Unbeliever will say, "Woe unto me! Would that I were (metre) dust[2723]!"

40. Mert bizony, Mi figyelmeztettünk titeket a közeli Büntetésre a Napon, mikor az ember szembesül azzal, mit előreküldtek kezei és a hitetlenek így szólnak: „Bárcsak por lennék[2723]!”

[2723] The Unbeliever, the Rejecter of Allah, will then find himself in a world of absolute Reality, in which there will be no place for him. He will neither live nor die: 20:74. He will wish that he could be reduced to nothingness, but even that would not be possible.

A hitetlen, aki elutasítja Allahot, végül az abszolút Valóságban találja magát, ahol nem lesz számára hely. Sem élni, sem meghalni nem tud, lásd 20:74. Azt szeretné, ha semmivé lenne, eltűnhetne a szemek elől, de ez már nem lehetséges.

79. AN-NAZIAT (THOSE WHO DRAG FORTH-KISZAKÍTÓK)

Introduction to Surah An-Naziat (Those Who Drag Forth)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

It is derived from the word *wan-nazi`at* with which the Surah opens.

Period of Revelation

According to Hadrat Abdullah bin Abbas, this Surah was sent down after Surah An-Naba. Its subject matter also testifies that it belongs to the earliest period at Makkah.

Bevezetés az An-Naziat (Kiszakítók) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Az első szó, amivel a Szúra indít *an-Naziat,* kiszakítók és ez adja a Szúra elnevezését.

A kinyilatkoztatás ideje

Abdullah bin Abbas szerint együtt nyilatkoztatott ki az An-Naba (Hírek) Szúrával. A téma alapján a legkorábbi Mekkai időszakból való.

79. An-Naziat	79. An-Naziat
THOSE WHO DRAG FORTH	**KISZAKÍTÓK**
Total Verses: 46	Összes vers: 46
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

وَالنَّازِعَاتِ غَرْقًا ﴿١﴾

1. By the (angels) who tear out (the souls of the wicked) with violence[2724];
1. *Kik kiszakítják (a bűnös lelkeket) erővel[2724],*

وَالنَّاشِطَاتِ نَشْطًا ﴿٢﴾

2. By those who gently draw out (the souls of the blessed)[2725];
2. *Kik kivonják (az üdvös lelket) gyengéden[2725],*

وَالسَّابِحَاتِ سَبْحًا ﴿٣﴾

3. And by those who glide along (on errands of mercy)[2726],

[2724] The first point, referred to in this verse, is that the souls of the wicked are loath to part with their material body at death, but their will not count: their souls will be wrenched out into another world. Who will then deny Resurrection and Judgment?

A bűnösök lelke az anyagi világban leragadt. Nem akar elszakadni vonzódásaitól, kötődéseitől, de erre a halál Angyalai nincsenek tekintettel: lelkület kiszakítják és egy másik világba repítik át. Ki fogja akkor tagadni a Feltámadást és Végítéletet?

[2725] The second point is that in contrast with the wicked, the souls of the blessed will be drawn out gently to their new fife. They will be ready for it. In fact, death for them will be a release from the grosser incidents of bodily sense. To them the approach of Judgment will be welcome.

Ezzel szemben a jóravalók lelkét finoman vonják ki a testből, nem kell ráncigálni, szinte magától jön át egy új életbe. Készen állnak rá. Sőt! A halál megváltás számukra a földi megpróbáltatásoktól és örömmel tekintenek végső ítéletük felé.

[2726] •The movement of Angels is compared to that of gliding or swimming (sabhan). In 21:33 this verb is applied to the motion of the celestial bodies: they all "swim along, each in its rounded course". • In hurrying on their errands, the angels press forth as in a race. • And thus, they promptly execute the orders of their Lord.

3. *Kik siklanak a térben (kegyelmek intézésével)* [2726],

فَالسَّابِقَاتِ سَبْقًا ﴿٤﴾

4. Then press forward as in a race,
4. *Kik versengenek továbbadni (a haldoklók ügyét),*

فَالْمُدَبِّرَاتِ أَمْرًا ﴿٥﴾

5. Then arrange to do (the Commands of their Lord),
5. *Kik a Parancs végrehajtói,*

يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاجِفَةُ ﴿٦﴾

6. One Day everything that can be in commotion will be in violent commotion,
6. *A Napon megrázkódik az, minek meg kell rázkódnia,*

تَتْبَعُهَا الرَّادِفَةُ ﴿٧﴾

7. Followed by oft-repeated (commotions):
7. *Mit gyakori (rázkódás) ismétlődés követ,*

قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ ﴿٨﴾

8. Hearts that Day will be in agitation[2727];
8. *Ezen a Napon a szívek hevesen vernek*[2727],

أَبْصَارُهَا خَاشِعَةٌ ﴿٩﴾

9. Cast down will be (their owners') eyes.
9. *(Gazdáik) lesütik tekintetüket,*

يَقُولُونَ أَئِنَّا لَمَرْدُودُونَ فِي الْحَافِرَةِ ﴿١٠﴾

10. They say (now): "What! shall we indeed be returned to (our) former state?
10. *És így szólnak: „Hát tényleg visszatérünk korábbi lényünkbe?"*

أَئِذَا كُنَّا عِظَامًا نَّخِرَةً ﴿١١﴾

11. "What! - when we shall have become rotten bones?"
11. *„Még akkor is, ha szétmállott csontok leszünk?"*

قَالُوا تِلْكَ إِذًا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ ﴿١٢﴾

12. They say: "It would, in that case, be a return with loss!"

- Az Angyalok úgy úsznak, siklanak, úsznak (sabhan) a térben (21:33), mint az égitestek. Feladatukat végzik, óhajokat továbbítanak – egymással versengenek, „ügyeket intéznek" – Uruk parancsát teljesítik.

[2727] All hearts will be in agitation: those of the blessed ones to see the beginning of the fulfilment of their Lord's Promise; those of the Rejecters of Allah for fear of His just Judgement.

Minden szív hevesen ver: Akik jóravalók, érzékelik Uruk ígéretének beteljesülését, ami jó nekik. Akik gonoszok, félelemtől rettegnek a rájuk váró Büntetés miatt.

12. *Mondják: „Ez bizony, egy vesztes visszatérés lesz!”*

فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ ﴿١٣﴾

13. But verily, it will be but a single (Compelling) Cry[2728],
13. *Mert valóban, az egyetlen Kiáltás lesz[2728],*

فَإِذَا هُم بِالسَّاهِرَةِ ﴿١٤﴾

14. When, behold, they will be in the (full) awakening (to Judgment).
14. *Mikor ők teljesen magukhoz térnek,*

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَى ﴿١٥﴾

15. Has the story of Moses reached thee[2729]?
15. *Elért-e hozzád Mózes története[2729]?*

إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿١٦﴾

16. Behold, thy Lord did call to him in the sacred valley of Tuwa: -
16. *Mikor Ura szólította őt Tuwa Szent Völgyében,*

اذْهَبْ إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَى ﴿١٧﴾

17. "Go thou to Pharaoh for he has indeed transgressed all bounds:
17. *„Menj a Fáraóhoz, mert ő zsarnok,”*

فَقُلْ هَل لَّكَ إِلَى أَن تَزَكَّى ﴿١٨﴾

18. "And say to him, 'Wouldst thou that thou shouldst be purified (from sin)? -
18. *„Mondd neki: Azon vagy-e, hogy megtisztulj (a bűnöktől)?” -*

وَأَهْدِيَكَ إِلَى رَبِّكَ فَتَخْشَى ﴿١٩﴾

19. "'And that I guide thee to thy Lord, so thou shouldst fear Him[2730]?'"

[2728] Judgment will be inaugurated with a single compelling Cry. Cf. 37:19.

A Végítéletre csupán egyetlen kiáltás fog hívni. Lásd 37:19.

[2729] This is just a reference to the story of Moses told more fully in Surah 20:9-76. The lessons drawn are: 1. That even to an arrogant blasphemer and rebel against Allah's Law, like Pharaoh, Allah's grace was offered through a major Prophet Moses; 2. that this rejection brought about his signal downfall even in this world; and 3. that his humiliation and punishment will be completed in the Hereafter at Judgment.

Mózes teljesebb története itt olvasható: 20: 9-76. Az itt levonható tanulságok a következők: 1. Még egy megrögzött istenkáromló és tagadó zsarnokhoz is Allah Prófétát küldött. 2. Tagadása bukásához vezetett az Evilágon. 3. Magaláztatása és bűnhődése a Túlvilágon teljesedik be.

[2730] Even for such a one as Pharaoh, intoxicated with his own power and greatness, guidance and grace were offered through Moses.

Még a hatalmi mámorától megittasodott Fáraóhoz is eljutott Allah kegyelme. Mózes révén lehetőséget kapott, hogy változtasson és elfogadja az Útmutatást.

19. „És (hogy) elvezesselek téged Uradhoz, hogy féld Őt[2730]?”

فَأَرَاهُ الْآيَةَ الْكُبْرَى ﴿٢٠﴾

20. Then did (Moses) show him the Great Sign[2731].
20. Majd (Mózes) láttatta vele a Nagy Jelet[2731].

فَكَذَّبَ وَعَصَى ﴿٢١﴾

21. But (Pharaoh) rejected it and disobeyed (guidance);
21. De a (Fáraó) megtagadta és nem engedelmeskedett,

ثُمَّ أَدْبَرَ يَسْعَى ﴿٢٢﴾

22. Further, he turned his back, striving hard (against Allah.
22. Majd hátat fordított és mindent bevetett (Allah ellen).

فَحَشَرَ فَنَادَى ﴿٢٣﴾

23. Then he collected (his men) and made a proclamation,
23. Majd összehívta (embereit) és kihirdette,

فَقَالَ أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَى ﴿٢٤﴾

24. Saying, "I am your Lord, Most High".
24. Így szólt: „Én vagyok a ti magasságos uratok.”

فَأَخَذَهُ اللَّهُ نَكَالَ الْآخِرَةِ وَالْأُولَى ﴿٢٥﴾

25. But Allah did punish him, (and made an) example of him, - in the Hereafter, as in this life.
25. De Allah lesújtott rá és például tette meg őt a Túlvilágon és ebben az életben.

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّمَن يَخْشَى ﴿٢٦﴾

26. Verily in this is an instructive warning for whosoever feareth ((Allah)).
26. Mert bizony, ebben van a tanulság annak, ki féli (Allahot).

أَأَنتُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمِ السَّمَاءُ بَنَاهَا ﴿٢٧﴾

27. What! Are ye the more difficult to create or the heaven (above)? ((Allah)) hath constructed it:

[2731] What was the Great Sign? Some Commentators understand by it the "White Shinning Hand": see 20:22-23. Others think it was the miracle of the rod that became a "snake active in motion": see 20:20.
The preeminently Great Sign was therefore the fact of Moses being sent to Pharaoh, which subsequently converted the magicians and the more learned Egyptians to the true God (20:70-73),

Mi volt a Nagy Jel? Néhány kommentátor az előhúzott „Fehér, Tündöklő Kézre” gondol, lásd 20:22-23. Mások szerint a bot megelevenedése „Kígyóvá”, lásd 20:20.
De, ami talán a legnagyobb csoda, hogy Mózes Fáraóhoz küldésével sokaknak „átjött” az Üzenet és a mágusok, Egyiptomiak közül felismerték Allah lényegét, az Igaz Istent (20:70-73).

27. *Titeket nehezebb tán megteremteni, vagy az Eget, mit (Allah) épített?*

رَفَعَ سَمْكَهَا فَسَوَّاهَا ﴿٢٨﴾

28. On high hath He raised its canopy, and He hath given it order and perfection.
28. *Magasba emelte annak boltozatát és elrendezte azt.*

وَأَغْطَشَ لَيْلَهَا وَأَخْرَجَ ضُحَاهَا ﴿٢٩﴾

29. Its night doth He endow with darkness, and its splendour doth He bring out (with light)[2732].
29. *Besötétítette annak éjét és előhozta ragyogását*[2732].

وَالْأَرْضَ بَعْدَ ذَلِكَ دَحَاهَا ﴿٣٠﴾

30. And the earth, moreover, hath He extended (to a wide expanse);
30. *Ezután a Földet kiterjesztette,*

أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءهَا وَمَرْعَاهَا ﴿٣١﴾

31. He draweth out therefrom its moisture and its pasture;
31. *Vizet és legelőket fakasztott rajta,*

وَالْجِبَالَ أَرْسَاهَا ﴿٣٢﴾

32. And the mountains hath He firmly fixed[2733];-
32. *A Hegyeket lecövekelte*[2733],

مَتَاعًا لَّكُمْ وَلِأَنْعَامِكُمْ ﴿٣٣﴾

33. For use and convenience to you and your cattle.
33. *Gondoskodásként nektek és jószágaitoknak.*

فَإِذَا جَاءتِ الطَّامَّةُ الْكُبْرَى ﴿٣٤﴾

34. Therefore, when there comes the great, overwhelming (Event), -
34. *De ha eljön a Nagy Veszedelem,*

يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْإِنسَانُ مَا سَعَى ﴿٣٥﴾

[2732] It's of course refers to the starry heaven.

Utalás a csillagos égre.

[2733] See 16:15, the "eternal hills" are the main reservoirs for the storage and gradual distribution of water, the very basis of the life of man and beast.

Lásd 16:15. Az „örök hegyek" az élet fontos vízforrásai. Egyrészt természetes vizek fakadnak belőlük, másrészt a rajtuk kicsapódott pára erekké, patakokká áll össze. Így a felhők mellett a Hegyek is részt vesznek a vizek kondenzálásában. Emellett fontos élőhelyek embereknek, állatoknak egyaránt.

35. The Day when man shall remember (all) that he strove for,
35. A Napon az ember emlékezni fog arra, amiért törtetett,

وَبُرِّزَتِ الْجَحِيمُ لِمَن يَرَى ﴿٣٦﴾

36. And Hell-Fire shall be placed in full view for (all) to see, -
36. Előtűnik a Pokol annak, ki látja,

فَأَمَّا مَن طَغَى ﴿٣٧﴾

37. Then, for such as had transgressed all bounds,
37. És az, ki áthágta a korlátokat,

وَآثَرَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿٣٨﴾

38. And had preferred the life of this world,
38. Ki az Evilági életet választotta,

فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَى ﴿٣٩﴾

39. The Abode will be Hell-Fire;
39. Pokol lesz hajléka.

وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَى ﴿٤٠﴾

40. And for such as had entertained the fear of standing before their Lord's (tribunal) and had restrained (their) soul from lower desires,
40. Ki félti Uránál betöltött helyét és visszafogja egóját a vágyaktól,

فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَى ﴿٤١﴾

41. Their abode will be the Garden.
41. Annak Kert a hajléka.

يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا ﴿٤٢﴾

42. They ask thee about the Hour, -'When will be its appointed time?
42. Kérdeznek az Óráról: mikor van annak jelenése?

فِيمَ أَنتَ مِن ذِكْرَاهَا ﴿٤٣﴾

43. Wherein art thou (concerned) with the declaration thereof?
43. Mi az, mit említeni tudsz arról?

إِلَى رَبِّكَ مُنتَهَاهَا ﴿٤٤﴾

44. With thy Lord in the Limit fixed therefor[2734].

[2734] Our time has no sort of comparison with the timeless state in the new spiritual World in which the final Judgment will take place. Nor can its limits-how long it will last-be set except in the Will of Almighty Allah.

A mi időfelfogásunkat nem lehet összehasonlítani az Új Világ időtlenség állapotával. Nem kalkulálható eleje, vége, mindennek tudása csak Allahnál van.

44. *Az Uradnál ér véget*[2734].

إِنَّمَا أَنتَ مُنذِرُ مَن يَخْشَاهَا ﴿٤٥﴾

45. Thou art but a Warner for such as fear it.
45. *Te figyelmeztető vagy annak, ki féli azt.*

كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا عَشِيَّةً أَوْ ضُحَاهَا ﴿٤٦﴾

46. The Day they see it, (It will be) as if they had tarried but a single evening, or (at most till) the following morn[2735]!
46. *A Nap, mikor meglátják, mintha nem időztek volna többet egy reggelnél, vagy esténél*[2735].

[2735] Death is like sleep, and may be compared to the evening of life. In sleep we do not know how the time passes. When we wake up from the sleep of Death at the Resurrection, we shall not know whether it was the following moment or the following hour after we slept, but we shall feel that it is morning, for we shall be conscious of all that goes on, as one awakened in the morning.

A halál olyan, mint az alvás. Az élet estjéhez lehet hasonlítani. Alvás alatt nem tudjuk mennyi idő telik el. Amikor felébredünk a Feltámadás Napján, nem tudjuk majd beazonosítani mely percben aludtunk el és vajon meddig tarthatott. Egyet fogunk csak észlelni: reggel van, és lassan tudatosodik bennünk mindaz, ami körbevesz.

80. ABASA (HE FROWNED-KOMOR)

Introduction to Surah Abasa (He Frowned)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah is so designated after the word *`abasa* with which it opens.

Period of Revelation

The commentators and traditionists are unanimous about the occasion of the revelation of this Surah. According to them, once some big chiefs of Makkah were sitting in the Holy Prophet's assembly and he was earnestly engaged in trying to persuade them to accept Islam. At that very point, a blind man, named Ibn Umm Maktum, approached him to seek explanation of some point concerning Islam. The Holy Prophet (upon whom be peace) disliked his interruption and ignored him. Thereupon Allah sent down this Surah. From this historical incident the period of the revelation of this Surah can be precisely determined.

In the first place, it is confirmed that Hadrat Ibn Umm Maktum was one of the earliest converts to Islam. Hafiz Ibn Hajar and Hafiz Ibn Kathir have stated that he was one of those who had accepted Islam at a very early stage at Makkah.

Secondly, And Allah's own words: "What would make you know that he might reform, or heed the admonition, and admonishing might profit him?" and "The one who comes to you running, of his own will, and fears, from him you turn away", point out that by that time he had developed in himself a deep desire to learn the truth: he had come to the Holy Prophet with the belief that he was the only source of guidance and his desire would be satisfied only through him; his apparent state also reflected that if he was given instruction, he would benefit by it.

Thirdly, the names of the people who were sitting in the Holy Prophet's assembly at that time, have been given in different traditions. In this list we find the names of `Utbah, Shaibah, Abu Jahl, Umayyah bin Khalaf, Ubayy bin Khalaf, who were the bitterest enemies of Islam. This shows that the incident took place in the period when these chiefs were still on meeting terms with the Holy Prophet and their antagonism to Islam had not yet grown so strong as to have stopped their paying visits to him and having dialogues with him off and on. All these arguments indicate that this is one of the very earliest Surahs to be revealed at Makkah.

Bevezetés az Abasza (Komor) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szúra első szava *'abasza* és ebből ered a cím.

A kinyilatkoztatás ideje

A Hadiszok szerzői és kommentátorok egy álláspontonvannak a Szúra kinyilatkoztatásának alkalmával kapcsolatban. Néhány magas rangú Mekkai főember tanácsot ült a Prófétával (béke reá), aki azon volt, hogy meggyőzze őket az Iszlámról. A heves érvelés közepette toppant be körükbe egy vak férfi, Ibn Umm Makhtum, aki azért jött, hogy magyarázatot kérjen az Iszlámmal kapcsolatban. A Prófétának (béke reá) nem tetszett, hogy megszakította őt, így nem sok figyelmet fordított rá. Ekkor szólt közbe Allah és leküldte ezt a Szúrát. Az eset idejéből pontosan lehet következtetni a Szúra kinyilatkoztatásának idejére.
Először is, Ibn Umm Maktum, több szálon is bizonyíthatóan, az Iszlám első követői közé tartozik Mekkában. Ibn Hadzsar és Ibn Kathir megerősítik ezt az állítást.
Másodszor, Allah szavai: „Honnan tudod, hátha tán gyarapítja őt a tanítás, intés" és „Jön hozzád futva, sietve saját akaratából, istenfélelmétől vezérelve és te elfordulsz tőle?" Ez arra utal, hogy Ibn Umm Makhtum már Muszlim volt, aki tanulni, tanácsot kérni jött a Prófétához abban a hitben, hogy ő az egyetlen forrás, akitől elfogadta az Útmutatást és bízott benne. Állapota azt mutatta, hogy ha instrukciót kapott, az nem szállt el a füle mellett, hanem hasznosította.
Harmadszor, a küldöttségben résztvevők nevei, akik a Prófétánál ültek, több Hadiszból is ismertek: 'Uthbah, Shaibah, Abu Dzsahl, Umayyah bin Khalaf, Ubayy bin Khalaf. A nevek Iszlám legátalkodottabb ellenségeit jelzik, akik ebben az időszakban még leültek és tárgyaltak a Prófétával. Ekkor még volt dialógus a főemberek és a Próféta között (béke reá). Ez is a legkorábbi Mekkai időszakra utal.

80. Abasa	80. Abasza
HE FROWNED	**KOMOR**
Total Verses: 42	Összes vers: 42
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

عَبَسَ وَتَوَلَّى ﴿١﴾

1. (The Prophet) frowned and turned away[2736],
1. *Elkomorult és elfordult[2736],*

أَن جَاءهُ الْأَعْمَى ﴿٢﴾

2. Because there came to him the blind man (interrupting).
2. *Mikor jött hozzá a vak (és félbeszakította).*

وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّهُ يَزَّكَّى ﴿٣﴾

3. But what could tell thee but that perchance he might grow (in spiritual understanding)? -
3. *De honnan tudod, lehet, hogy ő lesz az, kit gazdagít (a tanítás)? -*

أَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنفَعَهُ الذِّكْرَى ﴿٤﴾

4. Or that he might receive admonition, and the teaching might profit him[2737]?

[2736] See the Introduction to this Surah for the incident to which this refers. The lesson is that neither spiritual worth nor the prospect of effective spiritual guidance is to be measured by a man's position in life. The poor, or the blind, the halt, or the maimed, may be more susceptible to the teaching of Allah's Word than men who are apparently gifted, but who suffer from arrogance and self-sufficiency.

A Szúra értelmezéséhez szükséges esemény a bevezetőben olvasható. A tanulság pedig, hogy sem spirituális érték, sem spirituális érettség nem mérhető világi pozícióhoz. A szegény vak, vagy korlátozott képességű, csonkított, stb., lehet, hogy befogadóbb Allah Igéire, mint az, aki tehetséggel, vagyonnal, jó tulajdonságokkal van megáldva, de ugyanakkor arrogáns, elutasító és önhatalmú.

[2737] It may be that the poor blind man might, on account of his will to learn, be more likely to grow in his own spiritual development or to profit by any lessons taught to him even in report than a self-sufficient leader. In fact it was so. For the blind man became a true and sincere Muslim and lived to become a governor of Madinah.

4. *Vagy magába száll és használ neki az intés[2737].*

أَمَّا مَنِ اسْتَغْنَى ﴿٥﴾

5. As to one who regards Himself as self-sufficient[2738],
5. *És ki magát önhittnek tartja[2738],*

فَأَنتَ لَهُ تَصَدَّى ﴿٦﴾

6. To him dost thou attend;
6. *Te ahhoz pártolsz.*

وَمَا عَلَيْكَ أَلَّا يَزَّكَّى ﴿٧﴾

7. Though it is no blame to thee if he grow not (in spiritual understanding)[2739].
7. *S nem rajtad áll, hogy ő nem gyarapszik[2739].*

وَأَمَّا مَن جَاءكَ يَسْعَى ﴿٨﴾

8. But as to him who came to thee striving earnestly[2740],
8. *De ki törtetve jön hozzád[2740],*

وَهُوَ يَخْشَى ﴿٩﴾

Meglehet, hogy ez a szerencsétlen vak, spirituálisan sokkal érettebb és jobban használ neki a tanítás, mint egy önhitt, minden földi jóval rendelkező vezető. Ez a vers valóságról szól. Az életben ebből a vakból, aki őszinte, mély érzésű Muszlim volt, később Medina kormányzója lett.

[2738] Such a one would be a Pagan Quraish leader, whom the holy Prophet was anxious to get into his fold, in order that the work of preaching Allah's Message might be facilitated. But such a Message works first amongst the simple and lowly, the poor and despised folk, and the mighty ones of the earth only come in when the stream rushes in with irresistible force.

Ő volt az a Quraish főember, akivel a Próféta elfoglalta magát és nem vette figyelembe a vak közeledését. A Próféta meg akarta győzni vendégét az Iszlámról és titkon úgy vélte, hogy egy ilyen ember sokat könnyítene majd az Iszlám elfogadtatásában, Mekkában. De egy ilyen Üzenet a szegények, nélkülözők körében jobban terjed, hiszen ott az igazságérzet nagyobb. A tehetősek, jómódúak akkor csatlakoznak, amikor már nem térhetnek ki és beállásukkal nem alázatos követésre, hanem vezetésre törekszenek.

[2739] Allah's Message is for all, but if the great ones arrogantly keep back from it, it is no fault of the preacher, so long as he has proclaimed the Message. He should attend to all, and specially to the humble and lowly.

Allah Üzenete mindenkié, de ha a vezetők arrogánsan elutasítják, akkor ez nem az igehirdető hibája, hiszen ő már továbbította a tanítást. A hirdető az alázatos, szegényebb emberekre kell, hogy jobban figyeljen.

[2740] The fear in the blind man's heart may have been two-fold. • He was humble and God-fearing, not arrogant and self-sufficient; • being poor and blind, he feared to intrude; yet his earnest desire to learn the Quran made him bold, and he came, perhaps unseasonably, but was yet worthy of encouragement, because of the purity of his heart.

A vak ember szívében két dolog okozott félelmet: 1. Alázatos, istenfélő volt, nem arrogáns, beképzelt alak. 2. Szegényként, vakként félt a beszédbe avatkozni. De komoly vágy vezette, hogy többet tudjon a Koránról, ez bátorította őt. Bejelentés nélkül érkezett, de szíve tisztasága oda vezette, ahol választ kap kérdéseire. Abban reménykedett, hogy gazdagodhat lélekben.

9. And with fear (in his heart),
9. És (szívében) félelem honol,

فَأَنتَ عَنْهُ تَلَهَّى ﴿١٠﴾

10. Of him wast thou unmindful.
10. Te meg tudomást se veszel róla?

كَلَّا إِنَّهَا تَذْكِرَةٌ ﴿١١﴾

11. By no means (should it be so)! For it is indeed a Message of instruction:
11. Semmi esetre sem! Ez egy Üzenet,

فَمَن شَاء ذَكَرَهُ ﴿١٢﴾

12. Therefore let whoso will, keep it in remembrance.
12. Ezért ki akarja, tartsa emlékezetében.

فِي صُحُفٍ مُّكَرَّمَةٍ ﴿١٣﴾

13. (It is) in Books held (greatly) in honour[2741],
13. (Ez) megbecsült Lapokon (van) [2741].

مَّرْفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ ﴿١٤﴾

14. Exalted (in dignity), kept pure and holy,
14. Magasságokba emelve, tisztán tartva,

بِأَيْدِي سَفَرَةٍ ﴿١٥﴾

15. (Written) by the hands of scribes-
15. Mit feljegyző kezek (írtak)-

كِرَامٍ بَرَرَةٍ ﴿١٦﴾

16. Honourable and Pious and Just.

[2741] At the time this Surah was revealed, there were perhaps only about 42 or 45 Surahs in the hands of the Muslims. But it was a sufficient body of Revelation of high spiritual value, to which the description given here could be applied. It was held in the highest honor; its place in the hearts of Muslims was more exalted than that of anything else; as Allah's Word, it was pure and sacred; and those who transcribed it were men who were honorable, just and pious. The legend that the early Surahs were not carefully written down and preserved in books is a pure invention. The recensions made later in the time of the first and the third Khalifahs were merely to preserve the purity and safeguard the arrangement of the text at a time when the expansion of Islam among non-Arabic-speaking people made such precautions necessary.

Amikor ez a Szúra kinyilatkoztatott, az emberek kezében még csak 42-45 Szúra lehetett. Ez elég Kinyilatkoztatás tömeget képzett ahhoz, hogy érezni lehetett a magas spirituális értéket. A követők ezeket a Kinyilatkoztatásokat a legnagyobb becsben tartották, szívükben pedig még ennél is jobban őrizték azokat. Allah Szava tiszta és egyszerű volt. Akik lejegyezték, az erény és jámborság kiváló képviselői voltak. Az a szóbeszéd, miszerint a korai Szúrákat nem jegyezték le pontosan, nem igaz. Az első és harmadik kalifa idején, a Korán szigorú recenzión ment át. A bevont hittudósok mindent megtettek a szöveg eredetiségének, tisztaságának, hitelességének. megőrzése érdekében. Ennek fontosságát az adta, hogy az Iszlám kilépett az Arabul beszélő területekről és szóbeszéd alapján már nem lehetett továbbadni.

16. *Megbecsültek, jámborok és Igazságosak (kezei).*

قُتِلَ الْإِنسَانُ مَا أَكْفَرَهُ ﴿١٧﴾

17. Woe to man! What hath made him reject Allah.
17. *Jaj, az embernek! Mi teszi őt Allah tagadójává?*

مِنْ أَيِّ شَيْءٍ خَلَقَهُ ﴿١٨﴾

18. From what stuff hath He created him?
18. *Miből teremtette őt (Allah)?*

مِن نُّطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَّرَهُ ﴿١٩﴾

19. From a sperm-drop: He hath created him, and then mouldeth him in due proportions[2742];
19. *Az élet cseppjéből, mit megteremtett és elegyített[2742],*

ثُمَّ السَّبِيلَ يَسَّرَهُ ﴿٢٠﴾

20. Then doth He make His path smooth for him;
20. *Majd Ő könnyűvé teszi útját,*

ثُمَّ أَمَاتَهُ فَأَقْبَرَهُ ﴿٢١﴾

21. Then He causeth him to die, and putteth him in his grave[2743];
21. *Majd elmulasztja és sírba helyezi őt[2743],*

ثُمَّ إِذَا شَاء أَنشَرَهُ ﴿٢٢﴾

22. Then, when it is His Will, He will raise him up (again).

[2742] The origin of man as an animal is lowly indeed. But what further faculties and capacities has not Allah granted to man? Besides his animal body, in which also he shares in all the blessings which Allah has bestowed on the rest of His Creation, man has been granted divine gifts which entitle him to be called the Vicegerent on earth: 2:30. • He has a will; • he has spiritual perception; • he is capable of divine love; • he can control nature within certain limits, and subject nature's forces to his own use. • And he has been given the power of judgment, so that he can avoid excess and defect, and follow the middle path.

Az ember teremtése nem különbözik az állatvilágban látott folyamatoktól. De ahhoz képest többlet tulajdonságokkal rendelkezik és ezeket Allah adta számára. Állati testszerkezetéhez Allah isteni áldásokat, készségeket adott, ami lehetővé tette számára, hogy a Föld helytartója legyen (2:30). 1. Akarata van. 2. Van spirituális hajlama, felfogása. 3. Képes Isteni szeretetre. 4. Bizonyos határok között képes a természet erőit kordában tartani és egy részüket saját hasznára fordítani. 5. Képes Ítélni, Dönteni, képes elkerülni bajokat és középúton tud maradni.

[2743] Cf. 20:55. Death is an inevitable event after the brief life on this earth, but it is also in a sense a blessing, a release from the imperfections of this world, a close of the probationary period, after which will dawn the full Reality. "The Grave" may be understood to be the period between physical death and immortal Life, whatever may be the mode of disposal of the dead body. This intermediate period is the Barzakh or Partition: see 23:100.

Lásd 20:55. A halál elkerülhetetlen esemény a földi élet után. Ugyanakkor a halál áldás, megszabadulás a világ tökéletlenségeitől, lezárása a megpróbáltatások időszakának, amit a teljes Realitás követ. „A Sír” az időszak, ami a fizikai halál és a halhatatlan élet között van, akármilyen módon lett eltemetve a holttest. Ez a köztes állapot a „Barzakh” azaz válaszfal, válaszvonal. Lásd 23:100.

22. *Majd, ha akarja, feltámasztja.*

كَلَّا لَمَّا يَقْضِ مَا أَمَرَهُ ﴿٢٣﴾

23. By no means hath he fulfilled what Allah hath commanded him.
23. *De ő nem tett eleget annak, mit Ő megparancsolt neki.*

فَلْيَنظُرِ الْإِنسَانُ إِلَى طَعَامِهِ ﴿٢٤﴾

24. Then let man look at his food, (and how We provide it):
24. *Hát nézzen az ember az ételére (és ahogy Mi gondoskodunk arról),*

أَنَّا صَبَبْنَا الْمَاء صَبًّا ﴿٢٥﴾

25. For that We pour forth water in abundance,
25. *S hogy Mi bőséggel ontjuk a vizet,*

ثُمَّ شَقَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا ﴿٢٦﴾

26. And We split the earth in fragments,
26. *Majd parcellákat hasítunk ki a Földből,*

فَأَنبَتْنَا فِيهَا حَبًّا ﴿٢٧﴾

27. And produce therein corn,
27. *És kikelesztjük ott a gabonaszemet,*

وَعِنَبًا وَقَضْبًا ﴿٢٨﴾

28. And Grapes and nutritious plants,
28. *S a szőlőt, a tápláló növényeket,*

وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا ﴿٢٩﴾

29. And Olives and Dates,
29. *Olivát és datolyát,*

وَحَدَائِقَ غُلْبًا ﴿٣٠﴾

30. And enclosed Gardens, dense with lofty trees,
30. *Dúslombú ligeteket,*

وَفَاكِهَةً وَأَبًّا ﴿٣١﴾

31. And fruits and fodder, -
31. *Gyümölcsöt és takarmányt, -*

مَّتَاعًا لَّكُمْ وَلِأَنْعَامِكُمْ ﴿٣٢﴾

32. For use and convenience to you and your cattle.
32. *Gondoskodásként nektek és jószágaitoknak.*

فَإِذَا جَاءتِ الصَّاخَّةُ ﴿٣٣﴾

33. At length, when there comes the Deafening Noise, -

33. S mikor áthallatszik a kiáltás,

يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ ﴿٣٤﴾

34. That Day shall a man flee from his own brother,

34. A Napon menekül az ember a testvérétől,

وَأُمِّهِ وَأَبِيهِ ﴿٣٥﴾

35. And from his mother and his father,

35. Anyjától és apjától,

وَصَاحِبَتِهِ وَبَنِيهِ ﴿٣٦﴾

36. And from his wife and his children[2744].

36. Feleségétől és gyermekeitől[2744].

لِكُلِّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ ﴿٣٧﴾

37. Each one of them, that Day, will have enough concern (of his own) to make him indifferent to the others.

37. Ezen a Napon minden embert az foglalkoztatja, ami használ neki.

وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ مُّسْفِرَةٌ ﴿٣٨﴾

38. Some faces that Day will be beaming,

38. Ezen a Napon ragyognak az arcok.

ضَاحِكَةٌ مُّسْتَبْشِرَةٌ ﴿٣٩﴾

39. Laughing, rejoicing.

39. Nevetnek, örvendeznek.

وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌ ﴿٤٠﴾

40. And other faces that Day will be dust-stained,

40. Ezen a Napon, más arcokon por ül,

تَرْهَقُهَا قَتَرَةٌ ﴿٤١﴾

[2744] Even those who were nearest and dearest in this life will not be able or willing to help each other on that awful Day. On the contrary, if they have to receive a sentence for their sins, they will be anxious to avoid even sharing each other's sorrows or witnessing each other's humiliation; for each will have enough of his own troubles to occupy him. On the other hand, the Righteous will be united with their righteous families: 52:21.

Akik ebben az életben a legközelebbiek, legkedvesebbek voltak egymás számára, most nem tudnak, nem akarnak egymás segítségére lenni ezen a vészjósló Napon. Ellenkezőleg. Amikor megkapják ítéletüket bűneikért, el akarják kerülni, hogy egymás bánatában, megaláztatásában részt vegyenek. Mindnek elég lesz saját baja. Ezzel szemben a Jóravalók egymás társaságát keresik, családjaik ott is együtt lesznek. Lásd 52:21.

41. Blackness will cover them:

41. Feketeség vonja be azokat.

أُوْلَئِكَ هُمُ الْكَفَرَةُ الْفَجَرَةُ ﴿٤٢﴾

42. Such will be the Rejecters of Allah, the doers of iniquity.

42. Ezek lesznek ők a tagadók, a gonosztevők.

81. AT-TAKWIR (THE OVERTHROWING-KIKEREKEDÉS)

Introduction to Surah At-Takwir (The Overthrowing)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

It is derived from the word *kuwwirat* in the first verse. *Kuwwirat* is passive voice from *takvir* in the past tense, and means "that which is folded up", thereby implying that it is a Surah in which the "folding up" has been mentioned.
The name kuwirat derives from kura which means ball. Takwir means the ball gets bigger and bigger what refers to the Sun. According to the modern sciences the Earth will come to the end of its destiny when the outer layer of Sun expands and it becomes red giant. This is one of the newest theories on the Earth's end which also had been revealed 1400 years ago to an illiterate Prophet (peace be upon him). Is there any more question about the miracle of the Holy Quran? The Sun becomes a red giant, see Appendix after this Surah. (Abdel Rahman Mihalffy)

Period of Revelation

The subject matter and the style clearly show that it is one of the earliest Surahs to be revealed at Makkah.

Bevezetés az At-Takwir (Kikerekedés) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Az első versben szerepel a *kuwirat*, kikerekedés, ami a Szúra címadó szava.
A kuwirat elnevezés a kura, azaz gömb szóból ered. Takwir azt jelenti, kigömbölyödés, a gömb nagyobbá válik. Ez a Napra utal. A modern tudományok szerint a Föld akkor éri el sorsának beteljesülését, amikor a Nap külső rétege kitágul, és vörös óriássá válik. Ez az egyik legmodernebb tudományos elmélet a Föld végéről, ami 1400 évvel ezelőtt is kinyilatkoztatott egy írástudatlan Prófétának (béke reá). Van-e még kérdés arra vonatkozólag, hogy a Korán csoda-e? A Nap vörös óriássá válik, lásd a Függeléket a Szúra után. (Abdel Rahman Mihálffy)

A kinyilatkoztatás ideje

Mind a stílus, mind a téma azt igazolja, hogy a legkorábbi Mekkai szúrák egyikéről van szó.

81. At-Takwir	81. At-Takwir
THE OVERTHROWING	**KIKEREKEDÉS**
Total Verses: 29	Összes vers: 29
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ﴿١﴾

1. When the sun (with its spacious light) is folded up[2745];
1. *Mikor a Nap kikerekedik[2745],*

وَإِذَا النُّجُومُ انكَدَرَتْ ﴿٢﴾

2. When the stars fall, losing their lustre[2746];
2. *Mikor a csillagok kihunynak[2746],*

[2745] The time will come when nature's processes as we know them will cease to function, and the soul will only then know by self-conviction the results of its actions. With reference to an individual soul, its resurrection is its supreme crisis: the whole world of sense, and even of imagination and reason, melts away, and its whole spiritual scroll is laid bare before it.
The conditional clauses are twelve, in two groups of six. The first six affect the outer or physical life of man; the last six, his inmost spiritual life. Let us take them one by one. 1. The biggest factor affecting us in the external physical World is the light, heat, and perhaps electric or magnetic energy of the sun. The Sun will become a red Giant and will eat the whole system around it. See Annex after this Surah.

Eljön az idő, amikor a jelenleg megszokott folyamatok megszűnnek a természetben. A lélek csak saját meggyőződésére támaszkodhat tetteinek megítélésekor. A megszokott világ szertefoszlik és csak a lélek marad egymaga, melynek a Feltámadáskor ki kell állnia magáért. Az Ítélet Napján egész élettörténete feltárul, kiterítik elé a tekercset, amely tartalmazza dolgait.
Összesen tizenkét feltétel bekövetkezésére kell várni két hatos csoportban. Az első hat a külső fizikai világunkban beteljesülő változásokra utal. 1. A legalapvetőbb tényező a Nap, ami fizikai világunk meghatározó eleme. Világosság, hő, elektromos és mágneses sugárzás stb. kötődik hozzá. A Nap vörös Óriássá válik és felemészti a rendszert önmaga körül. Lásd az erről szóló Függeléket a Szúra után.

[2746] 2. Next after the sun, we can derive faint lights from the innumerable stars in the firmament. For all the ages of which we have any record, these stars have remained fixed. Nothing can be more fixed; yet they can and will fail.

2. A Nap után a csillagok relatív állandósága is megszűnik. Eddig utat mutattak a vándornak, megoldást nyújtottak tudósnak. Fényük kihuny és átadják állandóságukat a múlandóságnak.

وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ ﴿٣﴾

3. When the mountains vanish (like a mirage)[2747];

3. Mikor a Hegyek szertefoszlanak (akár a délibáb)[2747],

وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ ﴿٤﴾

4. When the she-camels, ten months with young, are left untended[2748];

4. Mikor a vemhes tevetehenek magukra hagyatnak[2748],

وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ ﴿٥﴾

5. When the wild beasts are herded together (in the human habitations)[2749];

5. Mikor a vadak összegyűlnek (emberlakta övezetben)[2749],

وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ ﴿٦﴾

6. When the oceans boil over with a swell[2750];

6. Mikor az óceánok megemelkednek[2750],

وَإِذَا النُّفُوسُ زُوِّجَتْ ﴿٧﴾

[2747] Cf. 78:20. 3. On our own earth the mountains the "eternal hills"- seem the most striking examples of stability; yet they will be swept away like a mirage, as if they had never existed.

Lásd 78:20. 3. A minket körbevevő „szilárd hegyláncok” a stabilitás jelképei voltak. Egy csapásra szertefoszlanak és délibábbá lesznek.

[2748] 4. The type of Arab property, as well as the type of the Arab pet, was the camel, and the most precious camel was the she-camel just about to be delivered of her young. She would in normal times be most sedulously cared for. But when all our landmarks of this life vanish, even she would be left untended. Nothing would then be as it is now.

4. Az Arab költészetben és az Arabok állatszeretetében a teve kiemelt helyet kap. A tevék között is a legbecsesebb tulajdon, vagy ajándék a vemhes tevetehén volt, amire különös gondot fordítottak, elkényeztették. Az élet végét jelzi az elhagyott vemhes tevetehenek bolyongása.

[2749] 5. In the present world, the wild animals fear each other, and they all fear man and normally keep away from human habitations. But when this order passes away, there will be scarcely any differentiation between human habitations and the wilds of the forests.

5. Normál esetben a vadállatok félnek egymástól, de legfőképpen az emberektől tartanak. Az élet végét mutatja szokásaik megváltozása, emberektől való félelmük megszűnése és lakott településeken való megjelenésük, együttélésük.

[2750] See 52:6. 6. The oceans, which now keep their bounds, will surge and boil over, and overwhelm all landmarks. At present the waters seem to have reached their fixed and normal levels, but the whole equilibrium will then be disturbed.
The remaining six. viz.: the 7th to the 12th, describe the ordering of the new World, from which all present seeming incongruities will be removed.

Lásd 52:6. 6. Az Óceánok kilépnek medrükből, szintjük megemelkedik, és lakott településeket öntenek el. Azok az arányok és egyensúlyok, melyeket a mai fizikai világról felállítottunk, mind felborulnak.
A fennmaradó hat (7-12) jel az Új Világról szól, melyben a jelenlegi világ képtelenségeit kiszűrik, nem lesznek.

7. When the souls are sorted out, (being joined, like with like)[2751];

7. Mikor a lelkeket csapatokba gyűjtik[2751],

وَإِذَا الْمَوْؤُودَةُ سُئِلَتْ ﴿٨﴾

8. When the female (infant), buried alive, is questioned –

8. Mikor a leánygyermeket arról kérdezik-

بِأَيِّ ذَنبٍ قُتِلَتْ ﴿٩﴾

9. For what crime she was killed[2752];

9. Mely bűnért öletett meg[2752]?

وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ ﴿١٠﴾

10. When the scrolls are laid open[2753];

10. Mikor a lapokat szélesre tárják[2753],

وَإِذَا السَّمَاء كُشِطَتْ ﴿١١﴾

11. When the world on High is unveiled[2754];

11. Mikor az Eget lerántják[2754],

وَإِذَا الْجَحِيمُ سُعِّرَتْ ﴿١٢﴾

12. When the Blazing Fire is kindled to fierce heat[2755];

[2751] 7. Whereas in this world of probation, good is mixed with evil, knowledge with ignorance, power with arrogance, and so on, in the new world of Reality, all true values will be restored, and like will consort with like, for it will be a world of perfect Peace, Harmony, and Justice.

7. Jelen világunkban, a megpróbáltatás időszakában a jó keveredik a rosszal, a tudás a tudatlansággal, a hatalom a zsarnoksággal stb. Az Új világban az igazi értékek külön lesznek az értéktelenségektől, hiábavalóságoktól és nem lesz olyan elem, ami a harmóniát zavarná.

[2752] 8. In this world of sin and sorrow, much unjust suffering is caused, and innocent lives sacrificed, without a trace being left, by which offenders can be brought to justice. A striking example before the Quraish was female infanticide: Cf. 16:58-59. But in the world of Justice, full questions will be asked

8. Világunkban tanúi vagyunk a bűnnek, szomorúságnak, igazságtalan szenvedésnek, ártalmatlan életek feláldozásának úgy, hogy ezeknek semmi nyoma nem marad, következménye nincs. Ennek kirívó példája a Quraish által követett gyermekáldozat kultusz. Lásd 16:58:59. Az Új Világban mindent számon tartanak.

[2753] 9. The Scrolls recording the deeds of men, good or bad, will then be laid open before all. Cf. 50:17-18; also 82:11-12.

9. A cselekedetekről szóló feljegyzés, jó és rossz, ki lesz terítve és mindenki láthatja. Lásd 50:17-18; és 82:11-12.

[2754] 10. Just as when an animal is skinned, its real flesh and blood and inner organs become visible, without any outer coating to hold them together, so the inmost state of every soul will then become plain.

10. Éppen úgy, mint amikor megnyúzzák az állatot és belső szervei tisztán látszódnak, nincs külső burok, ami ezt meggátolná, a lelkek ennyire csupaszon fogják magukat mutatni.

[2755] 11.Then will burn the Blazing Fire of the Hell, worse than the fiercest fire.

12. Mikor a Pokol tüze belobban[2755],

وَإِذَا الْجَنَّةُ أُزْلِفَتْ ﴿١٣﴾

13. And when the Garden is brought near[2756];-

13. Mikor a Kert közelbe ér[2756],

عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا أَحْضَرَتْ ﴿١٤﴾

14. (Then) shall each soul know what it has put forward[2757].

14. (Akkor majd) megtudja a lélek, mit készített elő[2757].

فَلَا أُقْسِمُ بِالْخُنَّسِ ﴿١٥﴾

15. So verily I call to witness the planets - that recede[2758],

15. Bizony, Esküszöm az égitestekre[2758],

الْجَوَارِ الْكُنَّسِ ﴿١٦﴾

16. Go straight, or hide;

16. Mik egyenesen haladnak, vagy rejtőznek,

وَاللَّيْلِ إِذَا عَسْعَسَ ﴿١٧﴾

17. And the Night as it dissipates;

17. Az Éjjelre mikor eloszlik,

وَالصُّبْحِ إِذَا تَنَفَّسَ ﴿١٨﴾

18. And the Dawn as it breathes away the darkness; -

18. A Hajnalra, mikor az lélegzik,

إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ﴿١٩﴾

---

11. A Pokol lángja belobban, és szörnyű izzásba kezd, hevesebben, mint bármely más tűz.

[2756] Lastly the Garden will come in sight, not yet attained, but visible, or "brought near".

12. Látótérbe kerül a Kert és egyre közeledik, „közelbe hozzák”.

[2757] This is the conclusion. It is only on such conditions that the soul reaches its full realization. Put forward: cf. "the Deeds which his hands have sent forth" in 78:40.

Eljutottunk a következtetésig. A lélek beteljesedésének összes feltétele összeállt: „az ember szembesül azzal, mit előreküldtek kezei.” (78:40).

[2758] The appeal here is made to three things, • the Planets, • the Night, and • the Dawn.

Három dologra esküszik: 1. Égitestekre, 2. az Éjjelre. 3. Hajnalra.

19. Verily this is the word of a most honourable Messenger[2759],

19. Bizony, ez egy nemes Küldött Szava[2759],

ذِي قُوَّةٍ عِندَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ ﴿٢٠﴾

20. Endued with Power, with rank before the Lord of the Throne[2760],

20. Kit a Trón Ura ruházott fel hatalommal és ranggal[2760],

مُطَاعٍ ثَمَّ أَمِينٍ ﴿٢١﴾

21. With authority there, (and) faithful to his trust.

21. Ki engedelmes és hű a bizalomra.

وَمَا صَاحِبُكُم بِمَجْنُونٍ ﴿٢٢﴾

22. And (O people!) your companion is not one possessed[2761];

22. (Ó emberek!) Társatok nem megszállott[2761]!

وَلَقَدْ رَآهُ بِالْأُفُقِ الْمُبِينِ ﴿٢٣﴾

23. And without doubt he saw him in the clear horizon.

23. Bizony, látta őt a nyílt horizonton,

وَمَا هُوَ عَلَى الْغَيْبِ بِضَنِينٍ ﴿٢٤﴾

24. Neither doth he withhold grudgingly a knowledge of the Unseen.

24. Ő nem tartja vissza tudását a Láthatatlanról.

وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ ﴿٢٥﴾

25. Nor is it the word of an evil spirit accursed.

25. S az nem egy kivetendő sátán szava.

[2759] The Revelation was really from Allah. The bringer of Allah's Message was the angel Gabriel, and not an evil spirit.

A Kinyilatkoztatások Allahtól valók. Allah Üzenetének hordozója Gábriel Arkangyal volt és nem egy gonosz szellem.

[2760] Not only was the bringer of the Revelation, Gabriel, an honorable Messenger, incapable of deceit, but he had, in the angelic kingdom, rank and authority before Allah's Throne, and he could convey an authoritative divine Message.

Gábriel nem csak az Üzenet hordozója, nemes Küldött, hanem az Angyalok királyságának magas rangú képviselője volt, akinek helye kiváltságos volt Allah Trónja előtt. Ezért volt hatalma Isteni Üzenetek továbbítására.

[2761] If Gabriel was the one who brought the Message to him, then there was no question of demoniacal possession. And the Prophet had seen him in his inspired vision "in the clear horizon".

Ha Gábriel hozta el az Üzenetet a Prófétának, akkor nem lehetett démonok által megszállott. Majd a Próféta megpillantotta Gábrielt a horizonton.

فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ ﴿٢٦﴾

26. When whither go ye?

26. Hova mentek hát?

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَالَمِينَ ﴿٢٧﴾

27. Verily this is no less than a Message to (all) the Worlds[2762]:

27. Mert bizony, ez Üzenet a Világoknak[2762],

لِمَن شَاءَ مِنكُمْ أَن يَسْتَقِيمَ ﴿٢٨﴾

28. (With profit) to whoever among you wills to go straight[2763]:

28. (Mi használ) annak köztetek, ki egyenesen akar haladni[2763],

وَمَا تَشَاؤُونَ إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٩﴾

29. But ye shall not will except as Allah wills, - the Cherisher of the Worlds.

29. De ti nem akarhattok (semmit), csak ha Allah, a Világok Ura is akarja.

[2762] It is not meant for one class or race; it is universal, and is addressed to all the Worlds.

Nem egy népnek, etnikumnak szól az Üzenet, hanem az egész Világnak.

[2763] Verse 28 points to human free-will and responsibility; verse 29 to its, limitations.

A 28-ik vers az emberi szabad akarattal befogható felelősségre utal, a 29-ik vers pedig azt, ami előtt ebből szabad akaratból Allah utat nyit

ANNEX TO SURAH AT-TAKWIR (THE OVERTHROWING)

WILL EARTH SURVIVE WHEN THE SUN BECOMES A RED GIANT?

(81:1-2)

Universe Today, 31. 01. 2008
Article Updated: 9 May, 2016
by Matt Williams

In 5.4 billion years from now, the Sun will enter what is known as the Red Giant phase of its evolution. This will begin once all hydrogen is exhausted in the core and the inert helium ash that has built up there becomes unstable and collapses under its own weight. This will cause the core to heat up and get denser, causing the Sun to grow in size.

It is calculated that the expanding Sun will grow large enough to encompass the orbits of Mercury, Venus, and maybe even Earth. Even if the Earth were to survive being consumed, its new proximity to the intense heat of this red sun would scorch our planet and make it completely impossible for life to survive. However, astronomers have noted that as the Sun expands, the orbit of the planet's is likely to change as well.

When the Sun reaches this late stage in its stellar evolution, it will lose a tremendous amount of mass through powerful stellar winds. Basically, as it grows, it loses mass, causing the planets to spiral outwards. So, the question is, will the expanding Sun overtake the planets spiraling outwards, or will Earth (and maybe even Venus) escape its grasp?

According to Schroder and Smith, when the Sun becomes a red giant star in 7.59 billion years, it will start to lose mass quickly. By the time it reaches its largest radius, 256 times its current size, it will be down to only 67% of its current mass. When the Sun does begin to expand, it will do so quickly, sweeping through the inner Solar System in just 5 million years.

It will then enter its relatively brief (130 million year) helium-burning phase, at which point, it will expand past the orbit of Mercury, and then Venus. By the time it approaches the Earth, it will be losing 4.9×10^{20} tons of mass every year (8% the mass of the Earth).

Now this is where things become a bit of a "good news/bad news" situation. The bad news, according to Schroder and Smith, is that the Earth will NOT survive the Sun's expansion. Even though the Earth could expand to an orbit 50% more distant than where it is today (1.5 AUs), it won't get the chance. The expanding Sun will engulf the Earth just before it reaches the tip of the red giant phase, and the Sun would still have another 0.25 AU and 500,000 years to grow.

Once inside the Sun's atmosphere, the Earth will collide with particles of gas. Its orbit will decay, and it will spiral inward. If the Earth were just a little further from the Sun right now, at 1.15 AU, it would be able to survive the expansion phase. If we could *push* our planet out to this distance, we'd also be in business. However, such talk is entirely speculative and in the realm of science fiction at the moment.

And now for the good news. Long before our Sun enters its Red Giant phase, its habitable zone (as we know it) will be gone. Astronomers estimate that this zone will expand past the Earth's orbit in about a billion years. The heating Sun will evaporate the Earth's oceans away, and then solar radiation will blast away the hydrogen from the water. The Earth will never have oceans again, and it will eventually become molten.

Yeah, that's the good news… sort of. But the upside to this is that we can say with confidence that humanity will be compelled to leave the nest long before it is engulfed by the Sun. And given the fact that we are dealing with timelines that are far beyond anything we can truly deal with, we can't even be sure that some other cataclysmic event won't claim us sooner, or that we won't have moved far past our current evolutionary phase.

An interesting side benefit will be how the changing boundaries of our Sun's habitable zone will change the Solar System as well. While Earth, at a mere 1.5 AUs, will no longer be within the Sun's habitable zone, much of the outer Solar System will be. This new habitable zone will stretch from 49.4 AU to 71.4 AU – well into the Kuiper Belt – which means the formerly icy worlds will melt, and liquid water will be present beyond the orbit of Pluto.

Somehow, the subjects of what came before us, and what will be here when we're gone, continue to fascinate us. And when dealing with things like our Sun, the Earth, and the known Universe, it becomes downright necessary. Our existence thus far has been a flash in the pan compared to the cosmos, and how long we will endure remains an open question.

FÜGGELÉK AZ AT-TAKWIR (KIKEREKEDÉS) SZÚRÁHOZ

TÚLÉLI-E A FÖLD, AMIKOR A NAP VÖRÖS ÓRIÁSSÁ VÁLIK?

(81:1-2)

Forrás:
Universe Today, 31. 01. 2008
Módosítva: 9 May, 2016
by Matt Williams

5.4 milliárd év múlva a nap elérkezik evolúciójának Vörös Óriás fázisába. Ez akkor következik be, amikor a kéregből minden hidrogén elfogy, a termelődött közömbös hélium instabil lesz, és saját tömegébe zuhan. A belső sűrűség növekedés a kéregben felmelegedést hoz létre, ami a Nap külső burkának tágulását eredményezi.

A ma elfogadott csillagfejlődési elméletek szerint a Naphoz hasonló csillagok, miután magbeli nukleáris üzemanyaguk adott részét elfogyasztották, jelentős méretnövekedésen mennek át, s egy időre vörös óriásokká válnak. A becslések szerint a Nap esetében ennek az lesz az eredménye, hogy felfúvódó központi csillagunk kiterjedő légköre az összes belső bolygót elnyeli majd. Érdekes adalék az ember pszichológiájához, hogy bár csak évmilliárdok múlva fog bekövetkezni, a beláthatatlan messzeségbe vesző folyamat esetenként mégis jobban izgat bennünket, mint a nem túl távoli jövő néhány, ránk, vagy a közeli utódainkra nézve sokkal nagyobb következményekkel járó egyéb eseménye.

Az egyszerű becslések ugyan valóban azt mutatják, hogy a Nap mérete még a Mars pályájáét is meg fogja haladni, a képet azért néhány egyéb szempont figyelembe vételével árnyalni kell. Az egyik legfontosabb ezek közül, hogy a Nap ezt az óriási méretet fejlődési útjának vége felé éri majd el, de addigra csillagszél formájában jelentős mennyiségű anyagot fog elveszíteni. Ahogyan növekszik, az

anyagkiáramlás intenzitása is egyre nagyobb lesz. Az erős csillagszél hatására viszont a bolygók pályái elvesztik a mai stabilitásukat, s az égitestek, köztük a Föld, spirális pályán kifelé, a felfúvódó központi csillaggal ellentétes irányban kezdenek mozogni. Kérdés az, hogy melyik folyamat lesz a gyorsabb, a felfúvódás vagy a "menekülés".

A kérdés megválaszolására K. Schröder (University of Sussex) és R. Smith (Universidad de Guanajuato, Mexico) új, a Nap fejlődési útjának végső szakaszaira vonatkozó modellszámítást végeztek. Ennek eredményeként azt találták, hogy 7,59 milliárd év múlva, amikor a Nap eléri a vörös óriás állapotot, a csillagszél formájában történő anyagkiáramlás annyira felerősödik, hogy központi égitestünk mostani tömegének 67 százalékát elveszti, miközben maximális mérete a mostaninak 256-szorosa lesz. A felfúvódási folyamat első része csillagászati értelemben meglepően rövid idő alatt megy majd végbe, a Nap mindössze 5 millió év leforgása alatt kitölti a Merkúr pályájáig terjedő térrészt. Ezt egy 130 millió évig tartó szakasz követi, melynek során a magban a hélium égése termeli az energiát, miközben tovább táguló légköre előbb a Merkúrt, majd a Vénuszt is elnyeli. Mire a Föld is sorra kerül, a csillagszél már olyan intenzív lesz, hogy a Nap évente a földtömeg 8 százalékának megfelelő mennyiségű, $4{,}9 \cdot 10^{20}$ tonna anyagot veszít.

A Föld élete azonban addig sem lesz eseménytelen. Bolygónk jelenleg a Nap ún. lakhatósági zónájának (habitable zone) kellős közepén foglal helyet. Ez az a térrész egy csillag körül, ahol az adott "pillanatban" a viszonyok kedvezőek az élet valamilyen formájának megjelenésére és folyamatos fennmaradására. Mai elképzelésünk szerint ez tipikusan olyan hőmérsékleti és nyomásviszonyokat jelent egy bolygón, ami lehetővé teszi, hogy a víz hosszú ideig folyékony halmazállapotban létezhessen. Schröder és Smith számításai szerint csillagunk 1 milliárd év múlva fogja elérni legforróbb állapotát, amikor felszíni hőmérséklete 5820 K lesz. Ez ugyan csak 50 kelvinnel nagyobb a mostani hőmérsékleténél, energia kibocsátása azonban mégis 26 százalékkal fogja meghaladni a mai értéket. Ennek következtében a földi óceánok el fognak párologni, s bolygónk gyakorlatilag újra olvadt állapotba kerül. Mire a Nap eléri a vörös óriás állapotot, a korábban vázoltak alapján a Föld már 1,5 csillagászati egységre lesz a középpontjától, de ez nem lesz elegendő a túléléshez. Mihelyt belekerül a csillag atmoszférájába, a sűrűbb gázban történő mozgás okán bekövetkező impulzusnyomaték-vesztés miatt a Föld kifelé tartó spirális mozgásából egy befelé spirálozó, a végső megsemmisülés felé vezető mozgás lesz. A megmaradt csonka bolygórendszer lakhatósági zónája áthelyeződik a mai Kuiper-öv területére, 49,4 és 71,4 csillagászati egység közé.

Érdekes, hogy ha a Föld pályája ma 15 százalékkal nagyobb lenne, akkor a számítások szerint bolygónk túlélhetné a Nap felfúvódását. Más kérdés, hogy ebben az esetben valószínűleg most nem elmélkedhetnénk ezekről a problémákról.

82. AL-INFITAR (THE CLEAVING-HASÍTÁS)

Introduction to Surah Al-Infitar (The Cleaving)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

It is derived from the word *infatarat* in the first verse. *Infitar* is an infinitive which means to cleave or split asunder, thereby implying that it is the Surah in which the splitting asunder of the sky has been mentioned.

Period of Revelation

This Surah and the Surah At-Takwir closely resemble each other in their subject matter. This shows that both were sent down in about the same period.

Theme and Subject Matter

Its theme is the Hereafter. According to a tradition related in Musnad Ahmad, Tirmidhi, Ibn al-Mundhir, Tabarani, Hakim and Ibn Marduyah, on the authority of Hadrat Abdullah bin Umar, the Holy Messenger (upon whom be peace) said: "The one who wants that he should see the Resurrection Day as one would see it with one's eyes, should read Surah At-Takwir, Surah Al-Infitar and Surah Al-Inshiqaq."

Bevezetés az Al-Infitár (Hasítás) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Az első versben szerepel az *infatarat*, azaz meghasadt szó. Ennek főnévi igeneve az Infitar, ami az Ég kettéhasadására utal a Végítélet Napja előtt.

A kinyilatkoztatás ideje

Ez és az At-Takwir (Kikerekedés) Szúra valószínűleg egy alkalommal nyilatkoztathattak ki. Témájuk és stílusjegyeik rendkívüli módon hasonlítanak.

Mondanivaló

A téma egyértelműen a Túlvilág. Musnad Ahmad, Tirmidhi, Ibn al-Mundhir, Tabarani, Hakim és Ibn Marduya hivatkoznak Hadiszukban Abdullah Ibn Umarra, aki a Próféta (béke reá) szavaira így emlékszik: „Aki úgy akarja látni a Feltámadás Napját, mintha szeme előtt történne, az recitálja az At-Takwir (Kikerekedés) Al-Infitar (Hasítás) és Al-Inshiqaq (Szétrepedés) Szúrákat."

82. Al-Infitar	82. Al-Infitár
THE CLEAVING	**HASÍTÁS**
Total Verses: 19	Összes vers: 19
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

إِذَا السَّمَاء انفَطَرَتْ ﴿١﴾

1. When the Sky is cleft asunder[2764];
1. *Mikor az Ég meghasad[2764],*

وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انتَثَرَتْ ﴿٢﴾

[2764] The beautiful blue sky overhead, which we take for granted in sunshine and storm, will be shattered to pieces before the New World is established. The partition which seems at present to divide things divine from this phenomenal world has to be shattered before each soul knows the reality about itself.

A fejünk fölött ékeskedő gyönyörű ég, amely naptól és vihartól védte a világot, darabokra hasad, mielőtt az Új Világ kezdetét veszi. Az a megosztás, ami a jelenlegi isteni világot elkülöníti a szemünk elé táruló világtól, még azelőtt megszűnik, hogy a lelkek megismernék a valóságot magukról.

2. When the Stars are scattered[2765];

2. *Mikor a csillagok szétszóródnak[2765],*

وَإِذَا الْبِحَارُ فُجِّرَتْ ﴿٣﴾

3. When the Oceans are suffered to burst forth[2766];

3. *Mikor az Óceánok kitörnek[2766],*

وَإِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ ﴿٤﴾

4. And when the Graves are turned upside down[2767];-

4. *Mikor a Sírok ki lesznek forgatva[2767],*

عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ ﴿٥﴾

5. (Then) shall each soul know what it hath sent forward and (what it hath) kept back.

5. *(Akkor majd) megtudja a lélek, hogy mit küldött előre és mit hagyott hátra.*

يَا أَيُّهَا الْإِنسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ ﴿٦﴾

6. O man! What has seduced thee from thy Lord Most Beneficent? -

6. *Ó ember! Mi csábít el téged Nemes Uradtól? -*

الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوَّاكَ فَعَدَلَكَ ﴿٧﴾

7. Him Who created thee. Fashioned thee in due proportion, and gave thee a just bias;

7. *Aki megteremtett, elrendezte formád és igazságérzetet adott.*

فِي أَيِّ صُورَةٍ مَّا شَاء رَكَّبَكَ ﴿٨﴾

8. In whatever Form He wills, does He put thee together.

[2765] The metaphor behind the scattering of the constellations is that in the present order of things we see many things associated together, e.g., rank with honour, wealth with comfort, etc. In the New World this will be seen to have merely fortuitous.

A csillagképek széthullásának metaforája mögött a jelen világban társított fogalmaink széthullását jelenti, pl. rang és megbecsülés, vagyon és kényelem stb. Az Új Világban ilyen jellegű összekapcsolódások nem lesznek.

[2766] Here, "are suffered to burst forth" expresses the end of the present order of things. This may be in two ways, • the barrier which keeps within their respective bounds the various streams of salt and fresh water (55:19) will be removed; • the Ocean will overwhelm the whole Globe.

Az Óceánok kitörése a jelenlegi rend felbomlására utal. Kétféleképpen történhet: 1. A sós és édes víztömeg közti elválasztó határ megszűnik (55:19). 2. Az Óceánok elöntik a Földet.

[2767] This item is not mentioned in 81:1-14. Here it is introduced to show that the whole order of things will be so reversed that even Death will not be Death. We think there is tranquility in Death: but there will be no tranquility. Literally, and figuratively, Death will be the beginning of a new Life. What we think to be Death will bring forth Life.

Ezt a gondolatot láttuk a 81:1-14-ben is. Annyira ellentétesen folynak majd az események, hogy a Halál sem lesz Halál. Úgy gondoljuk, hogy a Halál és Nyugalom szinonimák, de ez nem lesz igaz. A Halál egy Új Élet kezdete lesz. Amit mi Halálnak gondolunk, az egy Új Élet születése.

8. Olyan képre formál, amilyenre Ő akar.

كَلَّا بَلْ تُكَذِّبُونَ بِالدِّينِ ﴿٩﴾

9. Nay! But ye do reject Right and Judgment!

9. Mi több! Meghazudtoljátok az Igazságot!

وَإِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ ﴿١٠﴾

10. But verily over you (are appointed angels) to protect you, -

10. Mert bizony, vannak (Angyalok), kik rátok vigyáznak,

كِرَامًا كَاتِبِينَ ﴿١١﴾

11. Kind and honourable, - Writing down (your deeds):

11. Nemes lelkűek, feljegyzők,

يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ ﴿١٢﴾

12. They know (and understand) all that ye do.

12. Tudják azt, mit tesztek.

إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ﴿١٣﴾

13. As for the Righteous, they will be in bliss;

13. Mert bizony, a Széplelkűek a Gyönyörökben lesznek,

وَإِنَّ الْفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ ﴿١٤﴾

14. And the Wicked - they will be in the Fire,

14. És a gyarlók Pokolba vétetnek,

يَصْلَوْنَهَا يَوْمَ الدِّينِ ﴿١٥﴾

15. Which they will enter on the Day of Judgment,

15. Mibe az Ítélet Napján érkeznek,

وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَائِبِينَ ﴿١٦﴾

16. And they will not be able to keep away therefrom.

16. És ők onnan nem hiányozhatnak,

وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الدِّينِ ﴿١٧﴾

17. And what will explain to thee what the Day of Judgment is?

17. Mi ért el hozzád, mi a Végítélet Napja?

ثُمَّ مَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الدِّينِ ﴿١٨﴾

18. Again, what will explain to thee what the Day of Judgment is?

18. Majd (újfent), mi ért el hozzád, mi a Végítélet Napja?

يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِّنَفْسٍ شَيْئًا وَالْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ ﴿١٩﴾

19. (It will be) the Day when no soul shall have power (to do) aught for another: For the command, that Day, will be (wholly) with Allah[2768].

19. A Napon egy léleknek sem lesz hatalma a másik fölött. A Parancsolás ezen a Napon Allahé[2768].

[2768] In this world we all depend on one another proximately, though our ultimate dependence is always on Allah, now and for ever. But here a father helps a son forward; husband and wife influence each other's destinies; human laws and institutions may hold large masses of mankind under their grip; falsehood and evil may seem to flourish for a time, because a certain amount of limited free-will has been granted to man. This period will be all over then.

Jelen világunkban sokban függünk egymástól, de végső függésünk Allahhal áll fent. Itt az apa segít fiának, férj a feleségnek, egymás sorsát alakítják. Emberi törvények, intézményes szabályok vonnak kereteket emberek köré és közé. Mivel Allah szabad akaratot adott az embernek, felütheti fejét a gonoszság, nyeregben érezheti magát, de ennek az időnek vége.

83. AL-MUTAFFIFIN (DEFRAUDING-CSALÁS)

Introduction to Surah Al-Mutaffifin (Defrauding)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

It is derived from the very first verse; *Wayl-ul-lil mutaffifin*.

Period of Revelation

The style of the Surah and its subject matter clearly show that it was revealed in the earliest stage at Makkah, when surah after surah was being revealed to impress the doctrine of the Hereafter on the people's minds. This Surah was revealed when they had started ridiculing the Muslims and disgracing them publicly in the streets and in their assemblies, but persecution and manhandling of the Muslims had not yet started. As we have explained in the introduction to Surah Ad-Dahr, the common practice with the Companions and their successors was that when they found that a verse applied to a certain matter of life, they would say that it had been sent down concerning that particular matter. Therefore, what is proved by the tradition of Ibn Abbas is that when after his emigration to Madinah the Holy Prophet (upon whom be peace) saw that the evil was widespread among the people there, he recited this Surah before them by Allah's Command and this helped them mend their ways.

Bevezetés az Al-Mutaffifin (Csalás) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Az elnevezés az első verssorból ered: *Wayl-ul-lil mutaffifin*, jaj, a csalóknak!

Kinyilatkoztatás ideje

Korai Mekkai korszakra utal mind a stílus, mind a tartalom, amikor több Szúra nyilatkoztatott ki sűrűn egymás után a Túlvilág doktrínájának tanításával. Ebben az időben kezdődött el a Muszlimok nyilvános csúfolása, nevetségessé tétele utcákon, piacokon. Amint azt az Ad-Dahr Szúra bevezetőjében említettük, többször előfordult, hogy a Próféta követői azt az alkalmat hitték a Szúra születésének, amikor ők először hallották. Így ezzel a Szúrával kapcsolatban is többféle vélemény van. Amikor a Próféta Mekkából Medinába menekült és egy alkalommal látta elhatalmasodni a gonoszt, ezt a Szúrát recitálta és ebből Ibn Abbas arra következtetett, hogy Medinai kinyilatkoztatás, de ez nem igaz. A Szúra jóval korábbi.

83. Al-Mutaffifin	83. Al-Mutaffifin
DEFRAUDING	**CSALÁS**
Total Verses: 36	Összes vers: 36
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ ﴿١﴾

1. Woe to those that deal in fraud[2769],-
1. *Jaj, a csalóknak[2769],-*

الَّذِينَ إِذَا اكْتَالُواْ عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ ﴿٢﴾

2. Those who, when they have to receive by measure from men, exact full measure,
2. *Kik, ha méretnek az emberekkel, megkövetelik a mértéket,*

وَإِذَا كَالُوهُمْ أَو وَّزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ ﴿٣﴾

3. But when they have to give by measure or weight to men, give less than due.
3. *De ha ők mérnek, vagy mérlegelnek, megrövidítenek.*

[2769] "Fraud" must here be taken in a widely general sense. It covers giving short measure or short weight, but it covers much more than that. The next two verses make it clear that it is the spirit of injustice that is condemned, giving too little and asking too much. This may be shown in commercial dealings, where a man exacts a higher standard in his own favour than he is willing to concede as against him. In domestic or social matters an individual or group may ask for honour, or respect, or services which he or they are not willing to give on their side in similar circumstances.
But it is more completely expressed. You must give in full what it due from you, whether you expect or wish to receive full consideration from the other side or not.

„Csalás” itt egy sokkal általánosabb megközelítésben szerepel. Alapszinten a piaci csalás, ahonnan a példa származik, súlyok, hosszak megrövidítése. A következő két vers mutatja, hogy az igazság mérlege ott billen fel, amikor túl sokat kérünk és túl keveset adunk. A kereskedelmi példák szintjén, ha egy ember megköveteli azt, hogy tisztességesen kiszolgálják, adják meg, ami jár, akkor neki is ilyen korrektséggel kell szolgálni másokat. Társadalmi szinten is ugyanez érvényes. Csak akkor kaphatunk elismerést, ha megszolgáljuk és mi is elismerünk másokat.
Még komplexebb módon értelmezve: Minden tőlünk telhetőt ki kell adnunk magunkból, hogy a legjobbat nyújtsuk, akár van megfelelő viszonzás, akár nincs.

أَلَا يَظُنُّ أُولَئِكَ أَنَّهُم مَّبْعُوثُونَ ﴿٤﴾

4. Do they not think that they will be called to account[2770]?-

4. Nem gondolják tán, hogy elszámolásra lesznek hívva[2770]?

لِيَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٥﴾

5. On a Mighty Day,

5. Egy Fenséges Napon,

يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦﴾

6. A Day when (all) mankind will stand before the Lord of the Worlds?

6. A Napon, mikor az emberek a Világ Ura előtt állnak?

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْفُجَّارِ لَفِي سِجِّينٍ ﴿٧﴾

7. Nay! Surely the record of the wicked is (preserved) in Sijjin[2771].

7. Mi több! A gyarlók feljegyzése a Szidzsin-ben van[2771].

وَمَا أَدْرَاكَ مَا سِجِّينٌ ﴿٨﴾

8. And what will explain to thee what Sijjin is?

8. Mi ért el hozzád, mi az a Szidzsin?

كِتَابٌ مَّرْقُومٌ ﴿٩﴾

9. (There is) a Register (fully) inscribed.

9. Egy teleírt jegyzék.

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٠﴾

10. Woe, that Day, to those that deny-

10. Jaj, ezen a Napon a tagadóknak, -

الَّذِينَ يُكَذِّبُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ ﴿١١﴾

11. Those that deny the Day of Judgment.

11. Kik meghazudtolják a Végítélet Napját.

[2770] Legal and social sanctions against Fraud depend for their efficacy on whether there is a chance of being found out. Moral and religious sanctions are of a different kind. 'Do you wish to degrade your own nature?' 'Do you not consider that there is a Day of Account before a Judge Who knows all.

A csalás jogi és társadalmi szankciója annak károkozásával, hatékonyságával függ össze, feltéve, ha egyáltalán felfedezik. Morális és vallási szankciói mások: „Ennyire leértékeled saját magad? Ennyire nem veszed tekintetbe az Elszámolás Napját a Bíró előtt, Aki minden tud?”

[2771] This is a word from the same root as Sijn, a Prison. It rhymes with and is contrasted with Illiyin in verse 18 below.

A szó ugyanabból a tőből származik, mint a „Szidzsn”, azaz börtön. Ugyanakkor rímel a 18-ik versben található ’Illijinnel, ami a Jóravalók regisztere.

وَمَا يُكَذِّبُ بِهِ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ ﴿١٢﴾

12. And none can deny it but the Transgressor beyond bounds the Sinner!

12. Mit nem hazudtol meg, csak az, ki törvényszegő, bűnös!

إِذَا تُتْلَى عَلَيْهِ آيَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٣﴾

13. When Our Signs are rehearsed to him, he says, "Tales of the ancients!"

13. Mikor Áyáinkat recitálják neki így szól: „Az elődök meséi!”

كَلَّا بَلْ رانَ عَلَى قُلُوبِهِم مَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾

14. By no means! but on their hearts is the stain of the (ill) which they do[2772]!

14. Semmi esetre sem! Szívükön ott a folt azáltal, mit elnyertek[2772]!

كَلَّا إِنَّهُمْ عَن رَّبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّمَحْجُوبُونَ ﴿١٥﴾

15. Verily, from (the Light of) their Lord, that Day, will they be veiled[2773].

15. Ezen a Napon ők Uruk (világosságától) el lesznek függönyözve[2773].

ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُو الْجَحِيمِ ﴿١٦﴾

16. Further, they will enter the Fire of Hell.

16. Majd a Pokolban perzselődnek.

ثُمَّ يُقَالُ هَذَا الَّذِي كُنتُم بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿١٧﴾

17. Further, it will be said to them: "This is the (reality) which ye rejected as false!

17. Majd ezt mondják nekik: „Ez az, mit tagadtatok!”

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْأَبْرَارِ لَفِي عِلِّيِّينَ ﴿١٨﴾

18. Nay, verily the record of the Righteous is (preserved) in 'Illiyin[2774].

18. Mi több, a feddhetetlenek feljegyzése az 'Ilijin-ben van[2774].

[2772] The heart of man, as created by Allah, is pure and unsullied. Every time that a man does an ill deed, it marks a stain or rust on his heart. But on repentance and forgiveness, such stain is washed off. If there is no repentance and forgiveness, the stains deepen and spread more and more, until the heart is scaled (2:7), and eventually the man dies a spiritual death. It is such stains that stand in the way of his perceiving Truths which are obvious to others.

Az ember szíve teremtésénél fogva tiszta, ártatlan. Amikor vétkezik, folt, rozsda kerül a szívére. Ha megbánja, akkor ez a folt lekerül onnan. Amennyiben nem bánja meg bűnét, a rozsda beljebb maródik és terjed a szívben, míg át nem szövi azt (2:7) és az ember spirituális szinten meghal. Ezek a foltok nehezítik meg az Igazság szívbe hatolását és lehetetlenítik el az értést.

[2773] The stain of evil deeds on their hearts sullies the mirror of their hearts, so that it does not receive the light.

A gaztettek által okozott foltok elfedik szívét és a Világosság nem éri el.

[2774] It is in contrast to the Sijjin which occurs in verse 7 above.

A Szidzsin (7. vers feljebb) ellentéte. Az Arab szó „magas helyet” jelent.

وَمَا أَدْرَاكَ مَا عِلِّيُّونَ ﴿١٩﴾

19. And what will explain to thee what 'Illiyun is?
19. *Miért el hozzád, mi az az 'Illijun?*

كِتَابٌ مَّرْقُومٌ ﴿٢٠﴾

20. (There is) a Register (fully) inscribed,
20. *Egy teleírt jegyzék.*

يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ ﴿٢١﴾

21. To which bear witness those Nearest (to Allah.
21. *Mi azokról tanúskodik, kik (Allah) közelében vannak,*

إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ﴿٢٢﴾

22. Truly the Righteous will be in Bliss:
22. *Mert bizony, a feddhetetlenek a Gyönyörökben vannak,*

عَلَى الْأَرَائِكِ يَنظُرُونَ ﴿٢٣﴾

23. On Thrones (of Dignity) will they command a sight (of all things):
23. *Nyoszolyáikról figyelnek,*

تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيمِ ﴿٢٤﴾

24. Thou wilt recognise in their faces the beaming brightness of Bliss.
24. *Felismered arcukon a gyönyör ragyogását.*

يُسْقَوْنَ مِن رَّحِيقٍ مَّخْتُومٍ ﴿٢٥﴾

25. Their thirst will be slaked with Pure Wine sealed[2775]:
25. *Szomjukat tiszta, megpecsételt borból oltják[2775].*

خِتَامُهُ مِسْكٌ وَفِي ذَٰلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ الْمُتَنَافِسُونَ ﴿٢٦﴾

26. The seal thereof will be Musk: And for this let those aspire, who have aspirations:
26. *A pecsétje Muszk lesz és hadd versengjenek ezért a versengők,*

وَمِزَاجُهُ مِن تَسْنِيمٍ ﴿٢٧﴾

27. With it will be (given) a mixture of Tasnim[2776]:

[2775] The Wine will be of the utmost purity and flavour, so precious that it will be protected with a seal, and the seal itself will be of the costly material of musk, which is most highly esteemed in the East for its perfume.

A Bor kiváló tiszta, íze annyira különleges, hogy palackján zár van és a zár maga is egy drága anyagból, Muszkból készül. A Muszk keleten egy ritka és nagyon keresett illatanyag.

[2776] Tasnim literally indicates height, fullness, opulence. Here it is the name of a heavenly Fountain, whose drink is superior to that of the Purest Wine.

27. (Adnak majd) a Tasznim elegyéből[2776]*,*

عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُونَ ﴿٢٨﴾

28. A spring, from (the waters) whereof drink those Nearest to Allah.

28. Egy forrás, miből az (Allahhoz) közel állók isznak.

إِنَّ الَّذِينَ أَجْرَمُوا كَانُواْ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا يَضْحَكُونَ ﴿٢٩﴾

29. Those in sin used to laugh at those who believed,

29. Kik bűnöztek, nevettek azokon, kik hittek,

وَإِذَا مَرُّواْ بِهِمْ يَتَغَامَزُونَ ﴿٣٠﴾

30. And whenever they passed by them, used to wink at each other (in mockery);

30. Mikor elhaladtak mellettük, gunyorosan rájuk hunyorogtak,

وَإِذَا انقَلَبُواْ إِلَى أَهْلِهِمُ انقَلَبُواْ فَكِهِينَ ﴿٣١﴾

31. And when they returned to their own people, they would return jesting;

31. Mikor sajátjaikhoz értek, élcelődve visszafordultak,

وَإِذَا رَأَوْهُمْ قَالُوا إِنَّ هَؤُلَاء لَضَالُّونَ ﴿٣٢﴾

32. And whenever they saw them, they would say, "Behold! These are the people truly astray!"

32. Mikor látják őket, így szólnak: „Ezek azok az eltévelyedettek!”

وَمَا أُرْسِلُوا عَلَيْهِمْ حَافِظِينَ ﴿٣٣﴾

33. But they had not been sent as keepers over them!

33. De azok nem őket megőrizni jöttek!

فَالْيَوْمَ الَّذِينَ آمَنُواْ مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ ﴿٣٤﴾

34. But on this Day the Believers will laugh at the Unbelievers[2777]:

34. Ezen a Napon a hívők nevetnek a hitetleneken[2777]*,*

عَلَى الْأَرَائِكِ يَنظُرُونَ ﴿٣٥﴾

35. On Thrones (of Dignity) they will command (a sight) (of all things)[2778].

Tasznim magasságot, kiteljesedést jelent. Itt egy Mennyei forrás neve, aminek itala vetekszik a legtisztább borral.

[2777] The tables will then be reversed, and he laughs best who laughs last.

A feljegyzések megőriznek mindent és az nevet jól, aki utoljára nevet.

[2778] A repetition of verse 23 above, but with a different shade of meaning. The Righteous on their raised couches will be able to see all the true values restored in their own favour: but they will also see something else: they will also see the arrogant braggarts brought low, who brought about their own downfall by their own actions.

35. *A nyoszolyákon figyelnek[2778],*

هَلْ ثُوِّبَ الْكُفَّارُ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾

36. Will not the Unbelievers have been paid back for what they did?

36. *Hát nem fizetik meg tán a hitetlenek azt, mit tettek?*

A 23-ik vers ismétlése, de egy árnyalattal mást fejeznek ki a szavak. A Jóravalók, magasított priccseiken láthatják mindazt a jót, gyönyört, ahova elértek, de emellett mást is fognak látni. Láthatják a gyarló bűnösöket, amint megaláztatásukban szenvednek a bűnök miatt, miket elkövettek.

84. AL-INSHIQAQ (THE SUNDERING-SZÉTREPEDÉS)

Introduction to Surah Al-Inshiqaq (The Sundering)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

It is derived from the word *inshaqqat* in the first verse. *Inshaqqat* is infinitive which means to split asunder, thereby implying that it is the Surah in which mention has been made of the splitting asunder of the heavens.

Period of Revelation

This too is one of the earliest Surahs to be revealed at Makkah. The internal evidence of its subject matter indicates that persecution of the Muslims had not yet started; however, the message of the Qur'an was being openly repudiated at Makkah and the people were refusing to acknowledge that Resurrection would ever take place when they would have to appear before their God to render an account of their deeds.

Bevezetés az Al-Inshiqaq (Szétrepedés) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Az első verssorban szerepel: inshaqqat, ami szétrepedést jelent. A vers az Egek meghasadására utal.

Kinyilatkoztatás ideje

Korai Mekkai Szúra. A Muszlimok üldözése még ekkor nem kezdődött el. A Korán Üzenetének nyilvános hirdetése ugyanakkor már folyt. Mekka népe idegenkedve fogadta a Feltámadás gondolatát és az Istenek való elszámolást is elvetették.

84. Al-Inshiqaq	84. Al-Inshiqaq
THE SUNDERING	**SZÉTREPEDÉS**
Total Verses: 25	Összes vers: 25
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

إِذَا السَّمَاء انشَقَّتْ ﴿١﴾

1. When the sky is rent asunder[2779],
1. *Mikor megrepedezik az Ég*[2779],

وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ﴿٢﴾

2. And hearkens to (the Command of) its Lord, and it must needs (do so)[2780];-
2. *És válaszol Ura (parancsolásának), mert neki így való*[2780],

وَإِذَا الْأَرْضُ مُدَّتْ ﴿٣﴾

3. And when the earth is flattened out[2781],

[2779] At the beginning of S. 82 and S. 81, other Signs were used, to lead up to the arguments there advanced. Here the two Signs are: 1. the Sky being rent asunder and giving up its secrets, and 2. the Earth being flattened out from the globe it is, and giving up its secrets.

A 81. és 82. Szúrák esetében más Jelek vezettek minket az érvekig. Itt két Jel áll: 1. Az Ég, mi megrepedezik és kiadja titkait. 2. A Föld, mi kiterül és kiveti magából titkait,

[2780] As soon as His Command issues for their dissolution, they will obey and vanish, and all their mystery will be emptied out. And it must necessarily be so; their very nature as created beings requires that they must hearken to the voice of their Creator, even to the extent of their own extinction.

Amint a parancs megszületik szétoszlatására, teljesíti, megsemmisül és minden misztériuma felszínre kerül. Ennek így kell lennie, mivel az Ég is teremtmény, így válaszolnia kell Uruk hangjára még akkor is, ha Ő a megsemmisülésre szólítja.

[2781] The Earth is a globe, enclosing within it many secrets and mysteries-gold and diamonds in its mines, heat and magnetic forces in its entrails, and the bodies of countless generations of men buried within its soil. At its dissolution all these contents will be disgorged: it will lose its shape as a globe, and cease to exist.

3. *Mikor a Föld kiterül*[2781],

وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ ﴿٤﴾

4. And casts forth what is within it and becomes (clean) empty,
4. *És kivet magából mindent, míg ki nem ürül,*

وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ﴿٥﴾

5. And hearkens to (the Command of) its Lord, - and it must needs (do so); - (then will come Home the full reality).
5. *Válaszol Ura (parancsolásának), mert neki így való.*

يَا أَيُّهَا الْإِنسَانُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَى رَبِّكَ كَدْحًا فَمُلَاقِيهِ ﴿٦﴾

6. O thou man! Verily thou art ever toiling on towards thy Lord- painfully toiling, - but thou shalt meet Him.
6. *Ó ember! Verejtékes küszködéssel küzdesz Uradhoz, de találkozol Vele.*

فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ ﴿٧﴾

7. Then he who is given his Record in his right hand[2782],
7. *Kinek Feljegyzése a jobbjába adatik*[2782],

فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا ﴿٨﴾

8. Soon will his account be taken by an easy reckoning,
8. *Annak számláját könnyen számolják el,*

وَيَنقَلِبُ إِلَى أَهْلِهِ مَسْرُورًا ﴿٩﴾

9. And he will turn to his people, rejoicing!
9. *És örvendezve fordul társaihoz!*

وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ وَرَاء ظَهْرِهِ ﴿١٠﴾

10. But he who is given his Record behind his back[2783],-

A Föld egy nagy Gömb, ami rengeteg csoda és titok tárháza. Arany gyémánt, kincsek, hő, mágneses erőterek, nem beszélve a számtalan nemzedékről, ami beletemetkezett. Ezt a Föld mind kihányja magából, elveszti gömb alakját és megszűnik lenni.

[2782] Right Hand. Cf. 17:71. Then will be the fortunate ones, who spent their lives in goodness and truth: for them the account will be made easy; for even after the balancing, they will receive more than their merits deserve, on account of the infinite grace, and mercy of Allah.

Jobb kéz, lásd 17:71. Akik életüket jóravalóan töltötték, rájuk könnyű elszámolás vár, sőt, többet kapnak, mint ami érdemeik szerint járna. Így hálálja meg tetteiket a kegyelmes Allah.

[2783] In 69:25, the wicked are given the Record in their left hand. But their hands will not be free. Sin will tie their hands behind their back: and thus, they can only receive their Records in their left hand, behind their back.

10. *De, kinek Feljegyzése háta mögé adatik*[2783],

فَسَوْفَ يَدْعُو ثُبُورًا ﴿١١﴾

11. Soon will he cry for perdition,
11. *Nemsoká maga ellen hívja a kárhozatot,*

وَيَصْلَى سَعِيرًا ﴿١٢﴾

12. And he will enter a Blazing Fire.
12. *És heves lángokon perzselődik.*

إِنَّهُ كَانَ فِي أَهْلِهِ مَسْرُورًا ﴿١٣﴾

13. Truly, did he go about among his people, rejoicing!
13. *Valaha örvendezett társai közt!*

إِنَّهُ ظَنَّ أَن لَّن يَحُورَ ﴿١٤﴾

14. Truly, did he think that he would not have to return (to Us)[2784]!
14. *És úgy gondolta, hogy nem tér ide meg (Hozzánk)* [2784]*!*

بَلَى إِنَّ رَبَّهُ كَانَ بِهِ بَصِيرًا ﴿١٥﴾

15. Nay, nay! for his Lord was (ever) watchful of him!
15. *Sőt! Ura (mindig is) figyelte őt!*

فَلَا أُقْسِمُ بِالشَّفَقِ ﴿١٦﴾

16. So I do call to witness the ruddy glow of Sunset[2785];
16. *Esküszöm az Alkonypírre*[2785],

وَاللَّيْلِ وَمَا وَسَقَ ﴿١٧﴾

Lásd 69:25. A gaztevőknek a hátuk mögé adják feljegyzésüket, mert kezeik nem lesznek szabadok. A bűnök súlya hátra kényszerítik kezeiket, ezért a feljegyzést bal kezükbe, csak hátuk mögött kaphatják meg.

[2784] Most of the Evil in this world is due to the false idea that man is irresponsible, or to a mad and thoughtless indulgence of self.

A bűnök mögött ezen a világon legtöbbször az ember felelőtlen, hamis meggyőződése, vagy az ego vágyainak ösztönző ereje áll.

[2785] The substantive statement is in verse 19 below: 'Ye shall surely travel from stage to stage-. Nothing in this life is fixed, or will last. Three things are mentioned which on the one hand have remained from age to age for as far back as the memory of man can go, and yet each of them is but a short phase, gone as it were in the twinkling of an eye. The first is the ruddy glow of sunset.

Az összegző gondolat a 19-ik versben jön: „Egyik stádiumból a másikba kaptatsz.” Az életben semmi sem állandó. Három dolog következik, amire az ember koroktól függetlenül ugyanúgy emlékezik. Ezek az ember kollektív tudatában hasonló módon élték túl a világ előrehaladását. Mindhárom ily módon örök, de mégsem az, hiszen csak pillanatokig tartanak. Az első az alkonypír.

17. The Night and its Homing[2786];
17. Az Éjre és Hazahívására[2786],

وَالْقَمَرِ إِذَا اتَّسَقَ ﴿١٨﴾

18. And the Moon in her fullness[2787]:
18. A Holdra mikor kiteljesedik[2787],

لَتَرْكَبُنَّ طَبَقًا عَن طَبَقٍ ﴿١٩﴾

19. Ye shall surely travel from stage to stage[2788].
19. Egyik stádiumból a másikba kaptatsz[2788].

فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠﴾

20. What then is the matter with them, that they believe not[2789]?-
20. Mi van velük, miért nem hisznek[2789]?

[2786] The Night is a phenomenon you see during almost half every twenty-four hours in ordinary latitudes. At nightfall, all the wandering flocks and herds come home. The men scattered abroad for their livelihood return home to rest and sleep. The Night collects them in their homes, and yet this phase of Homing lasts but a little while. Presently all is silent and still. So will it be with our souls when this life is ended with our death. We shall be collected in a newer and larger Homing.

Az éj egy olyan jelenség, amit egy átlagos helyen a nap közel felében minden ember megél. Az éj közeledtével, mindenki hazatér, a csordákat hazaterelik. Az éjnek hívó ereje van, mire minden lény felel, biztonságot keres a megnyugváshoz, az alváshoz. Az Éj hívó kisugárzása rövid ideig tart, de létezik. Majd minden elcsöndesedik és lenyugszik. Így csendesedik le a lélek is, ha megpihenhet a halálban. Egy nagyobb, hatalmasabb Hazahívásnak teszünk majd eleget.

[2787] The astronomical Full Moon does not last a moment. The moment the moon is full, she begins to decline, and the moment she is in her "inter-lunar swoon", she begins her career anew as a growing New Moon. So is man's life here below. It is not fixed or permanent, either in its physical phases, or even more strikingly, in its finer phases, intellectual, emotional, or spiritual.

A csillagászati telihold egy pillanatig tart, ezt követően a Hold csökkenni kezd, és máris hozzálát egy új szakasz építéséhez. Az emberi élet is ilyen. Nem állandó, nincs rögzítve sem fizikai valója, sem spirituális, emocionális. vagy intellektuális tere. Mindet az embernek magának kell felépítenie.

[2788] Man's spiritual life may similarly be compared to an ascent from one heaven to another.

Az ember spirituális élete olyan, mintha egyik Mennyből a másikban szállna. Mindenhol a Mennyet kell megkeresnie.

[2789] Considering man's high destiny, and the fact that this life is but a stage or a sojourn for him, it might be expected that he would eagerly embrace every opportunity of welcoming Allah's Revelation and ascending by Faith to heights of spiritual wisdom. There is something wrong with his will if he does not do so. Notice the transition from the second person in verse 19, where there is a direct appeal to Allah's votaries, to the third person in verses 20-21, where men who are rebels against Allah's Kingdom are spoken of as if they were aliens.

Az ember magasabb sorsát illetően, amiben ez az élet csupán egy rövid, átmeneti szakaszt képvisel, minden ezt követő szakaszban is szembesül Allah kegyével, ha hite adott, ami spirituális bölcsességgel látja el. Az Ő kinyilatkoztatásai is ezt az épülést szolgálják. Ha nem ebbe az irányba halad, akkor valami baj van az ember szándékával. Figyeljük meg az üzenet címzettjeinek megváltozását. A 19-ik versig még közvetlenül szólt Allah híveihez egyes szám második személyben, de a 20-21-ik versek harmadik személyre váltottak, ahol Allah Királyságának tagadói a címzettek.

وَإِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ الْقُرْآنُ لَا يَسْجُدُونَ* ﴿٢١﴾ ۩

21. And when the Qur'an is read to them, they fall not prostrate, ۩

21. S mikor a Koránt olvassák nekik, nem borulnak le.

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُواْ يُكَذِّبُونَ ﴿٢٢﴾

22. But on the contrary the Unbelievers reject (it).

22. Mi több! A hitetlenek elvetik (azt).

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُوعُونَ ﴿٢٣﴾

23. But Allah has full knowledge of what they secrete (in their breasts)

23. Allah a Legjobb Tudója annak, mit magukban lepleznek.

فَبَشِّرْهُم بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢٤﴾

24. So announce to them a Penalty Grievous,

24. Hát vidd nekik a Fájdalmas Büntetés hírét,

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُواْ وَعَمِلُواْ الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٢٥﴾

25. Except to those who believe and work righteous deeds: For them is a Reward that will never fail.

25. Kivéve azoknak, kik hisznek, jókat cselekszenek, mert nekik kiapadhatatlan bér jár.

85. AL-BUROOJ (THE ZODICAL SIGNS-CSILLAGKÉPEK)

Introduction to Surah Al-Burooj (The Zodical Signs)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah is so designated after the word *al buruj* appearing in the first verse.

Period of Revelation

The subject matter itself indicates that this Surah was sent down at Makkah in the period when persecution of the Muslims was at its climax and the disbelievers of Makkah were trying their utmost by tyranny and coercion to turn away the new converts from Islam.

Bevezetés az Al-Burúdzs (Csillagképek) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Itt is az első vers adja a címadó szót az *al-burudzs*, csillagképek.

A kinyilatkoztatás ideje

A téma alapján, abban az időben született, amikor a Muszlimok üldöztetése Mekkában csúcspontjára ért. A hitetlenek a zsarnokság és kényszer minden eszközét bevetették az Iszlám megfékezésére, a hitet felvevők meghurcolására.

85. Al-Burooj	85. Al-Burúdzs
THE ZODICAL SIGNS	**CSILLAGKÉPEK**
Total Verses: 22	Összes vers: 22
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

وَالسَّمَاء ذَاتِ الْبُرُوجِ ﴿١﴾

1. By the sky, (displaying) the Zodiacal Signs[2790];
1. *Az Égre, mi a Csillagképeket hordja[2790],*

وَالْيَوْمِ الْمَوْعُودِ ﴿٢﴾

2. By the promised Day (of Judgment);
2. *A Napra, mi beígért,*

وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ ﴿٣﴾

3. By one that witnesses, and the subject of the witness[2791];-

---

[2790] Here is an appeal to three Signs in verses 1-3, and the substantive proposition is in verses 4-8, a denunciation of wicked persecutors of the votaries of Allah, persecutors who burnt righteous men for their Faith.
The Stars of the Zodiac as well as of other Constellations are like the eyes of the Night. It may be that crimes are committed in the darkness of the night. But countless eyes are watching all the time, and every author of evil will be brought to book.

Az első három vers eskü a három Jelre, a 4-8 versek, pedig vádirat azok ellen, akik Allah híveit üldözték. A Hívek alatt bárki értendő, akiket elégettek, megöltek, csak azért, mert volt Hitük.
A Zodiákus csillagai, mint más csillagképek, milliónyi szemként ékesítik az Égboltot az éjben. Bármi bűnt követnek el a sötétben, ezek a szemek ott vannak és látnak. A tettek, pedig feljegyzésre kerülnek.

[2791] The literal meaning is clear, but its metaphorical application has been explained in a variety of ways by different Commentators. The words are fairly comprehensive, and should, I think, be understood in connection with Judgment. There the Witnesses may be: Allah Himself (3:81, and 10:61); the Prophets (3:81); the Recording Angels (50:21); the Sinner's own misused limbs (24:24); his record of deeds (17:14); or the Sinner himself (17:14).

A szó jelentése tiszta, de metaforáról lévén szó számos jelentése lehet. A Végítélet kontextusában, viszont leszűkül a Tanúk köre azokra, akiket a Korán megjelöl. Allah maga (3:81 és 10:61), a Próféták (3:81), Feljegyző Angyalok (50:21), testrészek (24:24), Tettek Jegyzéke (17:14) és maga a bűnös (17:14).

3. *A Tanúságtevőre és mit az tanúsít*[2791],

قُتِلَ أَصْحَابُ الْأُخْدُودِ ﴿٤﴾

4. Woe to the makers of the pit (of fire)[2792],
4. *Jaj, a máglyarakóknak*[2792],

النَّارِ ذَاتِ الْوَقُودِ ﴿٥﴾

5. Fire supplied (abundantly) with fuel:
5. *A tüzelővel felszított tűz,*

إِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ ﴿٦﴾

6. Behold! they sat over against the (fire),
6. *Lám! Ők rajta ülnek,*

وَهُمْ عَلَى مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ ﴿٧﴾

7. And they witnessed (all) that they were doing against the Believers.
7. *És megvallják azt, mit a hívőkkel tettek.*

وَمَا نَقَمُوا مِنْهُمْ إِلَّا أَن يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿٨﴾

8. And they ill-treated them for no other reason than that they believed in Allah, Exalted in Power, Worthy of all Praise! -
8. *S csak azt torolták meg rajtuk, hogy hittek Allahban, a Nagyszerűben, a Dicséretre érdemesnek!*

الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٩﴾

9. Him to Whom belongs the dominion of the heavens and the earth! And Allah is Witness to all things[2793].
9. *Ő az, Kié az Egek és a Föld Mindenhatósága! Allah Mindenre Tanú*[2793].

[2792] Who were the makers of the pit of fire in which they burn people for their Faith? The words are perfectly general, and we need not search for particular names, except by way of illustration. In ancient history, and in Medieval Europe, many lives were sacrificed at the stake because the victims did not conform to the established religion. In Arab tradition there is the story of Abraham: Nimrud tries to burn him to death, but on account of Abraham's Faith, the fire became "a means of safety for Abraham": 21:69.

Kik azok a máglyarakók, akik a hit embereit elégették? A szavak teljesen általánosak, ezért nem kell meghatározott esethez, névhez kötni a kinyilatkoztatást. Az ókorban és a középkori Európában sok ember esett áldozatul annak, hogy nem feleltek meg a fennálló rendnek. Az Arab hagyományban jól ismert Ábrahám esete, akit Nimród máglyára vetett, de a tűz „nem fogott” Ábrahámon. 21:69

[2793] It is suggested that the persecutors will richly deserve to be punished in the Fire of Hell. The Punishment will be far more real and lasting than the undeserved cruelty which they inflicted on men for their Faith in the One True God.

Azok számára írja elő a büntetést, akik másokat hitük miatt üldöztek. Büntetésük sokkal szigorúbb lesz, mint az a szörnyűség, amivel ők kínozták az Egy Istenbe vetett hitük miatt az embereket.

إِنَّ الَّذِينَ فَتَنُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَتُوبُوا فَلَهُمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَلَهُمْ عَذَابُ الْحَرِيقِ ﴿١٠﴾

10. Those who persecute (or draw into temptation) the Believers, men and women, and do not turn in repentance, will have the Penalty of Hell: They will have the Penalty of the Burning Fire.

10. Mert bizony, kik megpróbáltatás elé állították a hívő férfiakat, nőket, majd nem tettek bűnbánatot, osztályrészük a Pokol és jussuk az égetés Büntetése.

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْكَبِيرُ ﴿١١﴾

11. For those who believe and do righteous deeds, will be Gardens; beneath which rivers flow: That is the great Salvation, (the fulfilment of all desires),

11. Kik hisznek, jókat cselekszenek, járandóságuk a Kertek, mik alatt folyók futnak. Ez a nagy győzelem!

إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ ﴿١٢﴾

12. Truly strong is the Grip (and Power) of thy Lord.

12. Mert bizony, Urad fenyítése szigorú.

إِنَّهُ هُوَ يُبْدِئُ وَيُعِيدُ ﴿١٣﴾

13. It is He Who creates from the very beginning, and He can restore (life).

13. Ő az, Ki elindít és visszaad (életet).

وَهُوَ الْغَفُورُ الْوَدُودُ ﴿١٤﴾

14. And He is the Oft-Forgiving, Full of Loving-Kindness,

14. Ő a Megbocsájtó, a Szeretetet Adó,

ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ ﴿١٥﴾

15. Lord of the Throne of Glory,

15. A Dicsőséges Trón Ura,

فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيدُ ﴿١٦﴾

16. Doer (without let) of all that He intends.

16. Azt teszi, mit Akar.

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْجُنُودِ ﴿١٧﴾

17. Has the story reached thee, of the forces-

17. Elért-e hozzád a hadak története-

فِرْعَوْنَ وَثَمُودَ ﴿١٨﴾

18. Of Pharaoh and the Thamud[2794]?

18. Fáraónak és Thamudnak[2794]?

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ ﴿١٩﴾

19. And yet the Unbelievers (persist) in rejecting (the Truth)!

19. Mi több! Kik hitetlenek, kitartóan tagadnak (az Igazságot)!

وَاللَّهُ مِن وَرَائِهِم مُّحِيطٌ ﴿٢٠﴾

20. But Allah doth encompass them from behind!

20. De Allah átöleli őket hátulról!

بَلْ هُوَ قُرْآنٌ مَّجِيدٌ ﴿٢١﴾

21. Nay, this is a Glorious Qur'an,

21. Mi több! Ez a Dicsőséges Korán,

فِي لَوْحٍ مَّحْفُوظٍ ﴿٢٢﴾

22. (Inscribed) in a Tablet Preserved!

22. A Jól Megőrzött Lapokon!

[2794] In contrast to the real, all-embracing, and eternal power of Allah, what are the forces of man at their best? Two examples are mentioned. 1. Pharaoh was a proud monarch of a powerful kingdom, with resources and organisation, material, moral, and intellectual, as good as any in the world. When he pitted himself against Allah's Prophet, he and his forces were destroyed, See 79;15-26. 2. The Thamud were great builders, and had a high standard of material civilization. But they defied the law of Allah and perished. See 7:73-79,

Az Örök és Mindent Uraló hatalmát állítja szembe a földi hatalmasságok képzelt erejével, akiket megrészegített saját nagyságuk. Két példával állt elő: 1. Fáraó, a zsarnok. Emberi képességei nem szárnyalták túl kortársait, csupán materiális háttere emelte azzá, ami lett. Megvetette Allah Prófétáját, de hiába földi nagysága, elveszett. Lásd 79:15-26. 2. Thamud népe hatalmas építményekkel vált híressé, nagy civilizáció művelői voltak. Megtagadták Allahot és megsemmisültek. Lásd 7:73-79.

86. AT-TARIQ (THE MORNING STAR-ESTHAJNAL CSILLAG)

Introduction to Surah (The Morning Star)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah taken its name from the word *at-tariq* in its first verse.

Period of Revelation

The style of its subject matter resembles that of the earliest Surahs revealed at Makkah, but this surah was sent down at a stage when the disbelievers of Makkah were employing all sorts of devices and plans to defeat and frustrate the message of the Qur'an and Muhammad (upon whom be Allah's peace and blessings).

Bevezetés az At-Tariq (Esthajnal Csillag) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Az a*t-tariq*, esthajnalcsillag a Szúra első versében szerepel.

A kinyilatkoztatás ideje

A stílus és a téma korai Mekkai Szúrák jegyeit mutatja, Ez a kinyilatkoztatás abban a fázisban született, amikor Mekka pogányai számos eszközt bevetettek a Korán tanításainak és Mohammed (béke reá) küldetésének megzavarására, aláaknázására.

86. At-Tariq	86. At-Tariq
THE MORNING STAR	**ESTHAJNAL CSILLAG**
Total Verses: 17	Összes vers: 17
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

وَالسَّمَاء وَالطَّارِقِ ﴿١﴾

1. By the Sky and the Night-Visitant (therein)[2795];-
1. *Az Égre és az Átható Csillagra[2795],*

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ ﴿٢﴾

2. And what will explain to thee what the Night-Visitant is? -
2. *Mi ért el hozzád, Mi az Átható Csillag?*

النَّجْمُ الثَّاقِبُ ﴿٣﴾

3. (It is) the Star of piercing brightness; -
3. *Egy Csillag szúrófényű ragyogással,*

إِن كُلُّ نَفْسٍ لَّمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ ﴿٤﴾

[2795] In the last Sura we considered the persecution of Allah's votaries, and how Allah protects them. Here the same theme is presented in another aspect. In the darkest sky shines out most brilliantly the light of the most brilliant star. So in the night of spiritual darkness- whether through ignorance or distress shines the glorious star of Allah's revelation. By the same token the man of Faith and Truth has nothing to fear. Allah will protect His own.
This is explained in verse 3 below. The "Star of piercing brightness" is understood by some to be the Morning Star, by others to be the planet Saturn, by others again to be Sirius, or the Pleiades or shooting stars. I think it is best to take the "Star" in the collective or generic sense.

Az előző Szúrában Allah híveinek üldözőiről volt szó és arról, hogy Allah miként veszi őket védelmébe. Itt ugyanaz a téma szerepel egy másik aspektusból. A legsötétebb éjben tündöklik fel legélesebben a legáthatóbb fényű csillag. Tehát a spirituális éjszakában - legyen az tudatlanság, elnyomás -, ragyog legjobban Allah kinyilatkoztatása. Allah követőjének nincs mitől tartania. Allah megmenti azt, ami az Övé.
A 3-ik versben hangzik el: „csillag szúrófényű ragyogással”. Van, aki az Esthajnalcsillagra esküszik, de mások a Szaturnuszt, megint mások a Szíriusz, Fiastyúk csillagképet, vagy a hullócsillagokat vonatkoztatják ide. A legbölcsebb, ha maradunk az általánosságoknál és Csillagnak, vagy Átható fényű csillagnak értelmezzük.

4. There is no soul but has a protector over it[2796].

4. Mert minden lélekre jut egy őrző[2796].

فَلْيَنظُرِ الْإِنسَانُ مِمَّ خُلِقَ ﴿٥﴾

5. Now let man but think from what he is created!

5. Hadd lássa az ember, miből lett teremtve!

خُلِقَ مِن مَّاء دَافِقٍ ﴿٦﴾

6. He is created from a drop emitted-

6. Kilövellő vízből teremtetett, -

يَخْرُجُ مِن بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ ﴿٧﴾

7. Proceeding from between the backbone and the ribs[2797]:

7. Mi az ágyék és bordák közül jön elő[2797],

إِنَّهُ عَلَى رَجْعِهِ لَقَادِرٌ ﴿٨﴾

8. Surely ((Allah)) is able to bring him back (to life)!

8. Bizony (Allah) képes arra, hogy őt visszavigye (az életbe)!

يَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ ﴿٩﴾

9. The Day that (all) things secret will be tested,

9. A Napon (minden) titkot átnéznek,

فَمَا لَهُ مِن قُوَّةٍ وَلَا نَاصِرٍ ﴿١٠﴾

10. (Man) will have no power, and no helper[2798].

[2796] If man has a true spiritual understanding, he has nothing to be afraid of. He is protected by Allah in many ways that he does not even know. He may be an insignificant creature as a mere animal, but his soul raises him to a dignity above other creation. And all sorts of divine forces guard and protect him.

Ha az embernek van igazi spirituális értelme és felfogása, nincs mitől félnie. Őt úgy veszi védelmébe Allah, hogy nem is tud róla. Önmagában véve, fizikai síkon nem különbözik egy állati lénytől, de lelke a többi teremtmény méltósága fölé emeli őt és mindenféle isteni erők védik, őrködnek felette.

[2797] A man's seed is the quintessence of his body. It proceeds from his loins, i.e., from his back between the hip-bones and his ribs. His back-bone is the source and symbol of his strength and personality.

Az ember magjai testének kvintesszenciája. Ágyékából törnek elő, mi a gerinccel és a bordákkal van összeköttetésben. A gerinc az emberi tartás és erő szimbóluma.

[2798] In that new world, all our actions, motives, thoughts, and imaginings of this life, however secret, will be brought into the open, and tested by the standards of absolute Truth, and not by false standards of custom, prejudice, or partiality. In that severe test, any adventitious advantages of this life will have no strength or force whatever, and cannot help in any way

Az Új Világban minden tettünk, motivációnk, gondolatunk, képzeletünk és titkunk terítékre kerül. Felszínre kerülnek és az abszolút Igazság értékrendje szerint lesznek megítélve. Nem az eddigi fals, előítéletekkel, részrehajlással terhelt szempontok döntenek. Ezzel a teszttel a léleknek egyedül, pártfogó nélkül kell megbirkóznia, amibe belefárad.

10. *(Az embernek) nem lesz se ereje, se pártfogója[2798].*

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ ﴿١١﴾

11. By the Firmament which returns (in its round),
11. *Az Égboltra, mi újból visszatér (a pályáján),*

وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ ﴿١٢﴾

12. And by the Earth which opens out (for the gushing of springs or the sprouting of vegetation), -
12. *A Földre, mi megnyílik (növényeknek, forrásoknak),*

إِنَّهُ لَقَوْلٌ فَصْلٌ ﴿١٣﴾

13. Behold this is the Word that distinguishes (Good from Evil)[2799]:
13. *Mert bizony, ez a Döntő Szó (Jó, vagy Rossz)[2799],-*

وَمَا هُوَ بِالْهَزْلِ ﴿١٤﴾

14. It is not a thing for amusement.
14. *S ez nem tréfa.*

إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا ﴿١٥﴾

15. As for them, they are but plotting a scheme,
15. *De ők összeesküvés tervét szövik,*

وَأَكِيدُ كَيْدًا ﴿١٦﴾

16. And I am planning a scheme.
16. *Hát Én is tervezek, szövögetek.*

فَمَهِّلِ الْكَافِرِينَ أَمْهِلْهُمْ رُوَيْدًا ﴿١٧﴾

17. Therefore grant a delay to the Unbelievers: Give respite to them gently (for awhile)[2800].
17. *Haladékot adok a hitetleneknek, visszatartom őket egy darabig[2800].*

[2799] Revelation-Allah's Truth-can pierce through the hardest crusts, and ever lead us back to the center and goal of our life: for it separates Good from Evil definitely.

Allah kinyilatkoztatásainak Igaza a legkeményebb kérgen is áthatol és visszavezet minket életünk központi motivációjához: elválasztja a Jót a Rossztól.

[2800] Gentle forbearance with Evil shows our trust in Allah and Allah's Plan: for it can never be frustrated. This does not mean that we should assist or compromise with evil, or fail to put it down where we have the power. It means patience and humility where we have no visible power to prevent Evil.

El kell viselnünk a gonosz jelenlétét, mert haladékot kapott. Van lehetősége a bűnbánatra a megjavulásra, de addig is velünk van. A gonosz jelenléte viszont nem vihet rá minket arra, hogy támogassuk, vagy feladjuk a küzdelmet vele. Ez csak annyit tesz, hogy alázattal, türelemmel el kell viselnünk. Vannak láthatatlan erők, melyek őrködnek és távol tartják a gonoszt.

87. AL-ALA (THE MOST HIGH-MAGASSÁGOS)

Introduction to Surah Al-Ala (The Most High)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah takes its name from the word *al-A`la* in the very first verse.

Period of Revelation

The subject matter shows that this too is one of the earliest Surahs to be revealed, and the words: "We shall enable you to recite, then you shall never forget" of verse 6 also indicate that it was sent down in the period when the Holy Messenger (upon whom he Allah's peace) was not yet fully accustomed to receive Revelation and at the time Revelation came down he feared lest he should forget its words.

If this verse is read along with verse 114 of Surah Ta Ha and verses 16-19 of Al-Qiyamah and the three verses are also considered with regard to their styles and contexts, the sequence of events seems to be that first in this Surah the Holy Prophet (upon whom be peace) was reassured to the effect: "Do not at all worry: We shall enable you to recite this Word, then you shall not forget it." Then after a lapse of time, on another occasion, when the Surah Al-Qiyamah was being revealed, the Holy Prophet involuntarily began to rehearse the words of the Revelation. Thereupon it was said: "O Prophet do not move your tongue to remember this Revelation hastily. It is for Us to have it remembered and read. Therefore, when We are reciting it, listen to its recital carefully. Again, it is for Us to explain its meaning."

Last of all, on the occasion of the revelation of Surah Ta Ha, the Holy Prophet on account of human weakness, again became afraid lest his memory should fail to preserve some portion of the 113 verses which were continuously revealed at that time, and therefore, he began to memorize them. Thereupon, it was said: "And see that you do not hasten to recite the Quran before its revelation is completed to you." After this, it never so happened that he felt any such danger, for apart from these three places, there is no other place in the Quran where there might be a reference to this matter.

Bevezetés az Al-Ala (Magasságos) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Az első verssorban lévő szó, ami a Monoteizmusra utal, az Al-Ala, a Magasságos.

A kinyilatkoztatás ideje

A téma jelzi, hogy korai Mekkai Szúráról van szó. Erre utal: „Mi képessé teszünk téged a recitálásra (hirdetésre) úgy, hogy azt soha nem fogod elfelejteni." Ez a 6. verse a Szúrának, ami abban az időszakban nyilatkoztatott ki, amikor a Prófétának (béke reá) még nem volt gyakorlata revelációk fogadásában és félő volt, hogy a sugallott kinyilatkoztatások szavait elfelejti. Ha ezt a verset együtt olvassuk és értelmezzük a Ta Ha: 114, illetve az Al-Qiyama (Feltámadás) 16-19. verseivel, bámulatos dolgot látunk. Mindhárom arra utal, hogy korai időszakról lehet szó, mert e három alkalommal hangzik el a Koránon belül instrukció a Próféta számára, hogy miként recitáljon, adjon elő, lassítson stb.: „Ne aggódj. Mi képessé teszünk arra, hogy recitáld a szavakat és te nem fogod azt elfeledni." Egy idő múlva, amikor az Al-Qiyama Szúra megszületett, a Próféta önkéntelenül gyorsabban recitált a kelleténél és a következő szavakat kapta: „Ó Próféta! Ne forgasd nyelved, hogy legyen időd tudatosítani a kinyilatkoztatást. Az szolgál Minket, ha azt megjegyzik és recitálják. Ezért, ha Mi recitáljuk azt, hallgasd és figyeld meg jól. Ismétlem: Minket az szolgál, ha elmagyarázzák az értelmét."
Végül a Ta Ha Szúra születésekor emberi gyengeség miatt, hiszen a Próféta (béke reá) is csak ember, a 113. vers egy részét elfelejtette a kinyilatkoztatás ideje alatt. Memorizálnia kezdett. Ekkor született a következő vers: „Figyelj, hogy ne siess, mikor a Koránt recitálod, mielőtt még a teljes Áya nem száll le rád." Ezt követően soha többet nem fordult elő, hogy a Prófétát (béke reá) instrukciókkal kellett volna ellátni. E három hely és alkalom volt az.

87. Al-Ala	87. Al-Ala
THE MOST HIGH	**MAGASSÁGOS**
Total Verses: 19	Összes vers: 19
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

سَبِّحِ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى ﴿١﴾

1. Glorify the name of thy Guardian-Lord Most High,
1. *Dicsőítsd Urad, a Magasságos nevét,*

الَّذِي خَلَقَ فَسَوَّى ﴿٢﴾

2. Who hath created, and further, given order and proportion[2801];
2. *Ki teremtett és elrendezett[2801],*

وَالَّذِي قَدَّرَ فَهَدَى ﴿٣﴾

3. Who hath ordained laws. And granted guidance[2802];

[2801] The story of Creation is wonderful and continuous. There are several processes which we contemplate in glorifying Allah's name. First, He brings us into being. Secondly, He endows us with forms and faculties exactly suited to what is expected of us, and to the environments in which our life will be cast, giving to everything due order and proportion.

A teremtés története csodálatos és véget nem érő. Számos folyamata van, amin elmélkedhetünk, és Allah nevét dicsőíthetjük. Először is életre hoz miket. Másodszor, felruház formával, szervezettel, majd képességekkel, melyek pontosan illeszkednek elvárásainkba és a környezetbe, ahova az élet vet minket. Ehhez Allah pontosan annyi adottságot, hajlamot, készséget mér ki nekünk, amennyire szükségünk van.

[2802] Thirdly, He has ordained laws and decrees, by which we can develop ourselves and fit ourselves into His whole scheme of evolution for all His Creation. He has measured exactly the needs of all, and given us instincts and physical predispositions which fit into His decrees. Fourthly, He gives us guidance, so that we are not the sport of mechanical laws. Our reason and our will are exercised, that we may reach the higher destiny of man.

Harmadszor, elrendelte a törvényeket, szabályokat, melyekkel önmagunkat illeszthetjük az Ő teremtésének Evolúciós rendjébe. Mindennek szükségletet szabott és pontosan annyit is adott. Ösztönnel, hajlamokkal látott el, melyek az Ő szabályozásába illeszkednek.
Negyedszer, Útmutatást ad, így csak akkor vagyunk kitéve veszélynek, ha azt nem tartjuk be. Próbának vagyunk kitéve, hogy az emberi sors magasabb. méltóbb szintjére érhessünk.

3. *Ki elrendelt és vezetett*[2802],

وَالَّذِي أَخْرَجَ الْمَرْعَى ﴿٤﴾

4. And Who bringeth out the (green and luscious) pasture[2803],
4. *Ki a legelőt előhozza*[2803],

فَجَعَلَهُ غُثَاء أَحْوَى ﴿٥﴾

5. And then doth make it (but) swarthy stubble.
5. *Majd száraz tarlóvá teszi.*

سَنُقْرِؤُكَ فَلَا تَنسَى ﴿٦﴾

6. By degrees shall We teach thee to declare (the Message), so thou shalt not forget[2804],
6. *Mi meg fogunk tanítani az (Üzenet) hirdetésére, hogy el ne felejtsd*[2804],

إِلَّا مَا شَاء اللَّهُ إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَى ﴿٧﴾

7. Except as Allah wills: For He knoweth what is manifest and what is hidden.
7. *Csak, mit Allah akar. Ő tudja mi az, mi megnyilvánul, s mi rejtett.*

وَنُيَسِّرُكَ لِلْيُسْرَى ﴿٨﴾

8. And We will make it easy for thee (to follow) the simple (Path).
8. *Könnyűvé tesszük neked a sima utat.*

فَذَكِّرْ إِن نَّفَعَتِ الذِّكْرَى ﴿٩﴾

9. Therefore give admonition in case the admonition profits (the hearer)[2805].

[2803] Fifthly, after maturity comes decay. But even in that decay, as when green pasture turns to stubble, we subserve other ends.

Ötödször, az érés után jön az öregedés és elmúlás. De ahogy a zöld legelő is száraz tarló lesz, egy új folyamat veszi kezdetét.

[2804] The particular occasion was an assurance to the Prophet, that though he was unlettered, the Message given to him would be preserved in his heart and in the hearts of men. The more general sense is that mankind, having once seized great spiritual truths, will hold fast to them,

Ebben a versben a Próféta biztosítékot kap arra, hogy írástudatlansága ellenére mind az ő, mind a hívők szíve magába fogja fogadni és zárni a kinyilatkoztatásokat. Általános megközelítésben, pedig az embereknek meg kell ragadniuk az alkalmat, ha ilyen hatalmas spirituális Igazság ér el hozzájuk.

[2805] This is not so strong as the Biblical phrase, "Cast not pearls before swine" (Matt. 7:6). The cases where admonition does produce spiritual profit and where it does not, are mentioned below in verses 10 and 11-13 respectively. Allah's Message should be proclaimed to all: but particular and personal admonitions are also due to those who attend and in whose hearts is the fear of Allah; in the case of those who run away from it and dishonour it, such particular and personal admonition is useless.

Ez kevésbé erős, de hasonló, mint a Bibliai: „Ne adjátok azt, ami szent, az ebeknek, se gyöngyeiteket ne hányjátok a disznók elé, hogy meg ne tapossák azokat lábaikkal, és néktek fordulván, meg ne szaggassanak titeket.” (Máté 7:6). A 10-13 versek azt mutatják, hogy milyen esetekben nem használ a figyelmeztetés. Allah Üzenete mindenkinek szól, ezért kötelességünk eljuttatni, akihez csak tudjuk, de emellett személyre szabottan is

9. *Ezért figyelmeztess, ha a figyelmeztetés használ[2805].*

سَيَذَّكَّرُ مَن يَخْشَى ﴿١٠﴾

10. The admonition will be received by those who fear ((Allah)):
10. *Az merít a figyelmeztetésből, ki féli (Allahot),*

وَيَتَجَنَّبُهَا الْأَشْقَى ﴿١١﴾

11. But it will be avoided by those most unfortunate ones,
11. *Elkerüli azt az áldatlan,*

الَّذِي يَصْلَى النَّارَ الْكُبْرَى ﴿١٢﴾

12. Who will enter the Great Fire,
12. *Ki a Nagy Tűzbe véttetik,*

ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَى ﴿١٣﴾

13. In which they will then neither die nor live.
13. *Majd nem hal meg azon, de nem is él.*

قَدْ أَفْلَحَ مَن تَزَكَّى ﴿١٤﴾

14. But those will prosper who purify themselves,
14. *Boldogulnak, kik tisztán tartják magukat,*

وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّى ﴿١٥﴾

15. And glorify the name of their Guardian-Lord, and (lift their hearts) in prayer.
15. *Uruk nevét dicsérik és imádkoznak.*

بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿١٦﴾

16. Nay (behold), ye prefer the life of this world;
16. *Mi több! Ti az Evilágot jobban kedvelitek,*

وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَبْقَى ﴿١٧﴾

17. But the Hereafter is better and more enduring.
17. *De a Túlvilág jobb és maradandóbb.*

إِنَّ هَذَا لَفِي الصُّحُفِ الْأُولَى ﴿١٨﴾

18. And this is in the Books of the earliest (Revelation), -
18. *Mert bizony, ez van a legkorábbi lapokon, -*

صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى ﴿١٩﴾

---

oda kell figyelni, külön gondot kell fordítani azokra, akik szíve hajlandóságot mutat az Igazság befogadására. Akik elutasítják, és távol maradnak, számukra nem használ semmilyen figyelmeztetés.

19. The Books of Abraham and Moses[2806].

19. Ábrahám és Mózes lapjain[2806].

[2806] No Book of Abraham has come down to us. But the Old Testament recognises that Abraham was a prophet (Gen. 20:7).
The original Revelation of Moses, of which the Present Pentateuch is a surviving recension. See Appendix after 6. Surah Al-Anaam. The present Gospels do not come under the definition of the "earliest- Books. Nor could they be called "Books of Jesus': they were written not by him, but about him, and long after his earthly life.

Ábrahámnak nem volt Könyve, de az Ótestamentum elismeri Ábrahámot Prófétának (Genezis 20:7).
A Mózesnek lebocsátott Kinyilatkozhatások mai recenziója a Mózes Öt Könyve. Lásd a Függeléket a 6. Szúra (Al-Anaam, Jószágok) után. Az Evangéliumok jelen formáiban nem értendők a „legkorábbi lapok" körébe. Jézus Könyve nem létezik, tehát általa közreadott Írás nincs. Olyan van, amit Róla írtak, de az jóval földi élete után született.

88. AL-GHASHIYA (THE OVERWHELMING-MINDENT ELFEDŐ)

Introduction to Surah Al-Ghashiya (Overwhelming)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah takes its name from the word *al-ghashiyah* in the first verse.

Period of Revelation

The whole subject matter of the Surah indicates that this too is one of the earliest Surahs to be revealed; but this was the period when the Holy Prophet (upon whom be peace) had started preaching his message publicly, and the people of Makkah were hearing it and ignoring it carelessly and thoughtlessly.

Bevezetés az Al-Ghashiya (Mindent Elfedő) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szúra az első versben elhangzó *al-ghashiyah*, (mindent elfedő) kifejezésről kapta a címét.

A kinyilatkoztatás ideje

A téma alapján a legkorábbi Mekkai Szúrák közé tartozik. Ebben az időszakban kezdte meg a Próféta (béke reá) a nyilvános igehirdetést, amit Mekka népe nemtörődöm módon, fittyet se hányva rá, vett tudomásul.

88. Al-Ghashiya	88. Al-Ghashiya
THE OVERWHELMING	**MINDENT ELFEDŐ**
Total Verses: 26	Összes vers: 26
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ ﴿١﴾

1. Has the story reached thee of the overwhelming (Event)[2807]?
1. *Elért-e hozzád a Mindent Elfedő (eset)[2807]?*

وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ خَاشِعَةٌ ﴿٢﴾

2. Some faces, that Day, will be humiliated,
2. *Ezen a Napon az arcok meghunyászkodnak,*

عَامِلَةٌ نَّاصِبَةٌ ﴿٣﴾

3. Labouring (hard), weary[2808],-
3. *Dolgosak, megviseltek[2808],*

تَصْلَى نَارًا حَامِيَةً ﴿٤﴾

[2807] The Day of Judgment is indicated, as the Event of overwhelming importance in which all our petty differences of this imperfect world are covered over and overwhelmed in a new world of perfect justice and truth.

Utalás a Végítélet Napjára, mint egy olyan esetre, aminek fontossága minden mást elfed. Semmibe vésznek a tökéletlen világ hibái, nézeteltérései. Küszöbön áll egy tökéletes, igazságos új világ, ami mindent lesöpör, mindent elfed.

[2808] On the faces of the wicked will appear the hard labour and consequent fatigue of the task they will have in battling against the fierce Fire which their own Deeds will have kindled.

A bűnösök arcára kiül az örökös fáradság, megviseltség a Tűzzel vívott állandó küzdelmük, kínjuk miatt, amit saját egykori tetteiknek köszönhetnek.

4. The while they enter the Blazing Fire, -

4. Forró Tűzbe érkezettek,

تُسْقَى مِنْ عَيْنٍ آنِيَةٍ ﴿٥﴾

5. The while they are given, to drink, of a boiling hot spring,

5. Forró, zubogó patakból itatottak.

لَّيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِن ضَرِيعٍ ﴿٦﴾

6. No food will there be for them but a bitter Dhari'[2809]

6. Nincs számukra más étel csak a keserű Dhari'[2809],

لَا يُسْمِنُ وَلَا يُغْنِي مِن جُوعٍ ﴿٧﴾

7. Which will neither nourish nor satisfy hunger.

7. Mi nem táplál, és nem csillapít éhséget.

وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاعِمَةٌ ﴿٨﴾

8. (Other) faces that Day will be joyful,

8. (Más) arcok ezen a Napon vidámak,

لِسَعْيِهَا رَاضِيَةٌ ﴿٩﴾

9. Pleased with their striving, -

9. Megelégedettek igyekezetükkel,

فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿١٠﴾

10. In a Garden on high,

10. A magas Kertben,

لَّا تَسْمَعُ فِيهَا لَاغِيَةً ﴿١١﴾

11. Where they shall hear no (word) of vanity:

11. Hol nem hallanak hiábavalóságot,

فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ ﴿١٢﴾

12. Therein will be a bubbling spring:

12. S ott gyöngyöző patak fakad.

فِيهَا سُرُرٌ مَّرْفُوعَةٌ ﴿١٣﴾

13. Therein will be Thrones (of dignity), raised on high,

[2809] The root-meaning implies again the idea of humiliation. It is a plant, bitter and thorny, loathsome in smell and appearance, which will neither give fattening nourishment to the body nor in any way satisfy the burning pangs of hunger, -a fit plant for Hell, like Zaqqum (56:52; or 17:60)

A szótő megaláztatást fejezi ki. Keserű, tövises, gusztustalan szagú és kinézetű növény, ami nem táplál, és nem csillapítja az étvágyat. A Pokol növénye, akár a Zaqqum (56:52; vagy 17:60)

13. *Benne a magasba emelt heverők,*

وَأَكْوَابٌ مَّوْضُوعَةٌ ﴿١٤﴾

14. Goblets placed (ready),
14. *S kihelyezett kupák,*

وَنَمَارِقُ مَصْفُوفَةٌ ﴿١٥﴾

15. And cushions set in rows,
15. *Sorba rendezett vánkosok,*

وَزَرَابِيُّ مَبْثُوثَةٌ ﴿١٦﴾

16. And rich carpets (all) spread out.
16. *Kiterített szőnyegek.*

أَفَلَا يَنظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ ﴿١٧﴾

17. Do they not look at the Camels, how they are made[2810]?-
17. *Nem látják-e a tevét, miként lett teremtve[2810]?*

وَإِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ ﴿١٨﴾

18. And at the Sky, how it is raised high[2811]?-
18. *És az Eget, miként van magasba emelve[2811]?*

وَإِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ ﴿١٩﴾

[2810] In case men neglect the Hereafter as of no account, they are asked to contemplate four things, which they can see in every-day life, and which are full of meaning, high design, and the goodness of Allah to man. The first mentioned is the domesticated animal, which for Arab countries is par excellence the Camel. What a wonderful structure has this Ship of the Desert? He can store water in his stomach for days. He can live on dry and thorny desert shrubs. His limbs are adapted to his life. He can carry men and goods. His flesh can be eaten. Camel's hair can be used in weaving. And withal, he is so gentle! Who can sing his praises enough?

Ha valaki nem hisz a Túlvilágban és el kell gondolkodnia a lét kérdésein. Elég, ha Allah csodálatos Tervezésére veti tekintetét. Az első példa a teve. Milyen csodálatos struktúra? Valóban a Sivatag Hajója. Képes vízre bontani a púpjában tárolt zsírt, amivel napokra fedezheti vízigényét. Száraz, tövises sivatagi bokrokon elél. Végtagjai alkalmazkodtak a sivatagi járáshoz. Embert és árut szállít. Húsa ehető, gyapjából takaró, öltözék készül. Mindemellett kedves állat. Nem lehet eleget dicsérni!

[2811] The second thing they should consider is the noble blue vault high above them, -with the sun and moon, the stars and planets, and other heavenly bodies. This scene is full of beauty and magnificence, design and order, plainness and mystery. And yet we receive our light and warmth from the sun, and what would our physical lives be without these influences that come from such enormous distances?

A második példa a kék Égbolt a Nappal, Holddal, csillagokkal, égitestekkel. Számos gyönyör, szabály és titokzatosság színhelye. Világosságot, és meleget kapunk a Naptól. Ugyan mire jutnánk gyarló fizikai életünkben a hatások és gondviselés nélkül, miket az Égbolton keresztül gigantikus távolságokból kapunk?

19. And at the Mountains, how they are fixed firm[2812]?-

19. És a Hegyeket, miként vannak lecövekelve[2812]?

وَإِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ﴿٢٠﴾

20. And at the Earth, how it is spread out[2813]?

20. És a Földet, miként van kitárva[2813]?

فَذَكِّرْ إِنَّمَا أَنتَ مُذَكِّرٌ ﴿٢١﴾

21. Therefore do thou give admonition, for thou art one to admonish.

21. Hát figyelmeztess, mert te egy figyelmeztető vagy,

لَّسْتَ عَلَيْهِم بِمُصَيْطِرٍ ﴿٢٢﴾

22. Thou art not one to manage (men's) affairs[2814].

22. És nincs fölöttük hatalmad[2814].

إِلَّا مَن تَوَلَّى وَكَفَرَ ﴿٢٣﴾

23. But if any turn away and reject Allah, -

23. De ki elfordul és tagad,

فَيُعَذِّبُهُ اللَّهُ الْعَذَابَ الْأَكْبَرَ ﴿٢٤﴾

24. Allah will punish him with a mighty Punishment,

24. Allah legnagyobb büntetéssel sújtja őt,

إِنَّ إِلَيْنَا إِيَابَهُمْ ﴿٢٥﴾

25. For to Us will be their return;

25. Mert bizony, Hozzánk térnek meg,

[2812] In the third instance, in the Mountains we come to the utility to human kind generally in the services the Mountains perform in storing water, in moderating climate, and in various other ways which it is the business of Physical Geography to investigate and describe.

Harmadszor a Hegyek, melyek vizet tárolnak, éghajlatot módosítanak, és számos formában szolgálják a teremtés egészét. Erről a Geofizika többet tudna mondani.

[2813] The fourth and last instance given is that of the Earth as a whole, the habitation of mankind in our present phase of life. The Earth is a globe, and yet how marvelously it seems to be spread out before us in plains, valleys, hills, deserts, seas, etc! Can man, seeing these things, fail to see a Plan and Purpose in his life?

Negyedszer a Föld, annak lakói, kik életüket élik. A Föld egy gömb, amibe csodálatosan illeszkednek a völgyek, hegyek, folyók, sivatagok stb. Ha ezekre az ember rátekint, ahogy előtte kitárulkoznak, nem egy hatalmas Tervet lát maga előtt, melyben élete célját is meglelheti?

[2814] The Prophet of Allah is sent to teach and direct people on the way. He is not sent to force their will, or to punish them, except in so far as he may receive authority to do so. Punishment belongs to Allah alone.

A Próféta tanítani, hirdetni jött és azért, hogy az embereknek utat mutasson. Küldetése nem arról szólt, hogy akaratát bárkire is ráerőltesse, vagy büntessen, csak ha erre felhatalmazása van. A büntetés Allah dolga.

ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ ﴿٢٦﴾

26. Then it will be for Us to call them to account.

26. Majd Rajtunk áll az ő számvetésük.

89. AL-FAJR (THE DAWN-VIRRADAT)

Introduction to Surah Al-Fajr (The Dawn)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah is so designated after the word *wal-fajr* with which it opens.

Period of Revelation

Its contents show that it was revealed at the stage when persecution of the new converts to Islam had begun in Makkah. On that very basis the people of Makkah have been warned of the evil end of the tribes of Ad and Thamud and of Pharaoh.

Bevezetés az Al-Fadzsr (Virradat) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szúra a *wal-fadzsr*, és a hajnal, kifejezéssel kezdődik, ami a címet adja.

A kinyilatkoztatás ideje

A tartalom mutatja, hogy ekkor kezdődött meg Mekkában az új megtérők elleni üldöztetés. Aád, Thamud népének, valamint a Fáraó példáján kapnak Mekka polgárai figyelmeztetést a becstelen jövőre és beteljesedésre.

89. Al-Fajr	89. Al-Fadzsr
THE DAWN	**VIRRADAT**
Total Verses: 30	Összes vers: 30
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

وَالْفَجْرِ ﴿١﴾

1. By the break of Day[2815]
1. *A Virradatra[2815],*

وَلَيَالٍ عَشْرٍ ﴿٢﴾

2. By the Nights twice five[2816];

[2815] Four striking contrasts are mentioned, to show Allah's Power and Justice, and appeal to "those who understand". The first is the glory and mystery of the Break of Day. It just succeeds the deepest dark of the Night, when the first rays of light break through. Few people except those actually in personal touch with nature can feel its compelling power. In respect both of beauty and terror, of hope and inspiration, of suddenness and continuing increase of light and joy, this "holy time" of night may well stand as the type of spiritual awakening from darkness to Faith, from Death to Resurrection.

Négy kontraszt vonul fel Allah hatalmának érzékeltetésére. Hozzájuk szól a felhívás azért, hogy az „értés emberei" odafigyeljenek rájuk és felfogják mögöttes tartalmukat. Az első a Virradat, ami a legsötétebb Éj után következik. Megjelennek az első sugarak, szürkeség, árnyak. Csak az érti meg tartalmát, aki átéli valóját. Benne van a gyönyör és félelem, remény és sugallat, pillanatnyi átmenet és kontinuitás, ami a teljes kivilágosodáskor tetőzik be. Az Éjnek ez a „Szent" szakasza jelképezi a spirituális felébredést a sötétségből a Hit világosságába, a Halálból a Feltámadásba.

[2816] By the Ten Nights are usually understood the first ten nights of Dhu al Hijjah, the sacred season of Pilgrimage. From the most ancient times Makkah was the center of Arab pilgrimage. The story of Abraham is intimately connected with it: see 2:125-127 and also 2:197. In times of Paganism various superstitions were introduced, which Islam swept away. Islam also purified the rites and ceremonies, giving them new meaning. The ten days specially devoted to the Hajj introduce a striking contrast in the life of Makkah and of the pilgrims. Makkah, from being a quiet secluded city, is then thronged with thousands of pilgrims from all parts of the world. They discard their ordinary dress-representing every kind of costume-to the simple and ordinary Ihram; they refrain from every kind of fighting and quarrel; they abstain from every kind of luxury and self-indulgence; they spend their nights in prayer and meditation.

A Tíz Éjszaka a Dhu al Hidzsa (zarándoklat havának) első tíz éjjelét jelenti. Mekka a legősibb idők óta az Arabok zarándoklatainak központja volt. Mindez összefügg Ábrahám történetével, lásd 2:125-127 és 2:297. A korábbi zarándoklatokkor számos babona honosodott meg és vált kultusszá, amit az Iszlám elsöpört. Az Iszlám

2. *A tíz Éjszakára*[2816],

وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ ﴿٣﴾

3. By the even and odd (contrasted)[2817];
3. *Párosra és páratlanra*[2817],

وَاللَّيْلِ إِذَا يَسْرِ ﴿٤﴾

4. And by the Night when it passeth away; -
4. *Az Éjre, mikor tovatűnik,*

هَلْ فِي ذَٰلِكَ قَسَمٌ لِّذِي حِجْرٍ ﴿٥﴾

5. Is there (not) in these an adjuration (or evidence) for those who understand[2818]?
5. *Hát nincs ezekben tény annak, ki elgondolkodik*[2818]*?*

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ ﴿٦﴾

6. Seest thou not how thy Lord dealt with the 'Ad (people)[2819],-
6. *Nem látod tán, miként bánt Urad Aád (népével)* [2819]*?*

---

megtisztította a szertartások rendjét és új jelentést adott azoknak. A Tíz nap és éjjel óriási kontraszt Mekka városa és a zarándokok életében ahhoz képest, ami zarándoklat előtt van. Mekka egy csöndes kisváros, melyet egyik pillanatról a másikra embertömegek lepnek el a világ minden tájáról. Saját viseleteiket felváltják a zarándoklat egyszerű fehér leplére (Ihram), felhagynak vitáikkal, kerülik a békétlenséget, a fényűzést, önelégültséget. Éjjeleiket imával és meditációval töltik.

[2817] In any case, even and odd follow each other in regular succession: each is independent, and yet neither is self-sufficient. In ultimate analysis every even number is a pair of odd ones. And all things go in pairs: see 36:36. In the animal world pairs are but two individuals, and yet each is a complement of the other.

A páros és páratlan számok egymást követik. Mindegyik önmagában független, de egymaga értelmezhetetlen. Végső soron minden páros szám alapja egy pár páratlan szám. Minden párokból áll, lásd 36:36. Az állatvilágban is minden egyed önálló, de létezéséhez, fajfenntartásához párra van szüksége és a kettő együtt egészíti ki egymást egy egésszé.

[2818] All these Signs draw our attention, like solemn adjurations in speech, to the profoundest mystery of our inner life, viz., how from utter depths of darkness ignorance or even degradation-Allah's wonderful light or Revelation can lead us by contrast into the most beautiful sunshine of a glorious spiritual Day. But the contrast suggests also the opposite process as a corollary-how resistance to Allah's fight would destroy us utterly, converting our greatness or glory to perdition, as happened with the peoples of Arab antiquity, the 'Ad and the Thamud, and the type of the powerful but arrogant and godless monarch, the Pharaoh of Egypt.

A fenti Jelek ébresztik fel figyelmünket ezek elvont tartalmára, melyet önmagunkon belül fedezhetünk fel. A tudatlanság sötétjét Allah világossága úgy töri meg, mint a Nappal az Éjt és a természetben ezer más jelenség, amire oda kell figyelni. Ugyanakkor felhívja a figyelmet azokra, akik szembemennek ezekkel a törvényekkel és nem hajlandók tudomásul venni, hogy az Éj után Nappal jön. Harcolnak, küzdenek az Éj fennmaradásáért, de elbuknak. Erre látunk példát a Fáraó és Aád népének esetében.

[2819] For the 'Ad see 7:65. They seem to have possessed an ancient civilization, which succumbed when they persistently broke Allah's law.

Aádra vonatkozóan lásd 7:65. Ókori civilizációt építettek, mely összeomlott, amint szembeszegültek Allah Törvényével.

إِرَمَ ذَاتِ الْعِمَادِ ﴿٧﴾

7. Of the (city of) Iram, with lofty pillars[2820],

7. Iram oszlopos városával[2820],

الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبِلَادِ ﴿٨﴾

8. The like of which were not produced in (all) the land?

8. Minek nem volt párja a földön?

وَثَمُودَ الَّذِينَ جَابُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ ﴿٩﴾

9. And with the Thamud (people), who cut out (huge) rocks in the valley[2821]?-

9. És Thamud (népével), kik a völgy szikláit kivájták[2821]?

وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ ﴿١٠﴾

10. And with Pharaoh, lord of stakes[2822]?

10. És a Fáraóval, a Cövekek (nyársak) Urával[2822]?

الَّذِينَ طَغَوْا فِي الْبِلَادِ ﴿١١﴾

11. (All) these transgressed beyond bounds in the lands,

11. (Velük mind), kik a földön zsarnokok voltak,

فَأَكْثَرُوا فِيهَا الْفَسَادَ ﴿١٢﴾

12. And heaped therein mischief (on mischief).

12. És megsokasították azon a rontást.

فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ ﴿١٣﴾

13. Therefore did thy Lord pour on them a scourge of diverse chastisements:

[2820] Iram would seem to have been an ancient 'Ad capital, in southern Arabia. It boasted of lofty architecture ("lofty pillars").

Iram, Aád népének fővárosa volt dél Arábiában. Híres volt gyönyörű, hatalmas, faragott kőoszlopairól.

[2821] For the Thamud see 7:73. Their civilization shows traces of Egyptian, Syrian, and (later) Greek and Roman influences. They built fine temples, tombs, and buildings cut out of the solid rock. The cult of the goddess Lat flourished among them.

Thamudról lásd 7:73. Civilizációjukban egyesítették az Egyiptomi, Szíriai, később Görög és Római motívumokat. Templomokat, síremlékeket és épületeket vájtak ki sziklákból. Hozzájuk kötődik a Lat isten kultusza.

[2822] For "Lord of Stakes", see 38:12. For Pharaoh's arrogance and his fall see 20:43, 78-79. The three examples given, the 'Ad, the Thamud, and Pharaoh, show that neither nations nor individuals, however mighty, prosperous, or firmly established they may be, can live if they transgress the Law of Allah.

Cövekek (nyársak) Ura, lásd 38:12. A Fáraó végzetéről szóló versek, lásd 20:43, 78-79. Aád, Thamud és a Fáraó által adott példák jól mutatják, hogy se jól megalapozott, gazdag személyek, se társadalmak nem maradhatnak életben akkor, ha önteltek és felülírják magukat Allah törvényein.

13. *Rájuk zúdította Urad az Ő büntetésének korbácsát,*

إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ ﴿١٤﴾

14. For thy Lord is (as a Guardian) on a watch-tower.
14. *Mert Urad az Őrtoronyban (figyel).*

فَأَمَّا الْإِنسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَاهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَنَعَّمَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ ﴿١٥﴾

15. Now, as for man, when his Lord trieth him, giving him honour and gifts, then saith he, (puffed up), "My Lord hath honoured me[2823]."
15. *Mikor az embert Ura próbára teszi, megbecsüli, kegyekben részesíti, így szól (pöffeszkedve): „Uram megbecsült engem[2823].”*

وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَهَانَنِ ﴿١٦﴾

16. But when He trieth him, restricting his subsistence for him, then saith he (in despair), "My Lord hath humiliated me!"
16. *De mikor próbára tette és kimérte számára gondviselését, így szól: „Uram megvetett engem!”*

كَلَّا بَل لَّا تُكْرِمُونَ الْيَتِيمَ ﴿١٧﴾

17. Nay, nay! but ye honour not the orphans[2824]!
17. *Óh, nem! Mi több! Nem becsülitek meg az árvát[2824]!*

وَلَا تَحَاضُّونَ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ ﴿١٨﴾

18. Nor do ye encourage one another to feed the poor! -
18. *Nem buzdítotok a szegények etetésére!*

وَتَأْكُلُونَ التُّرَاثَ أَكْلًا لَّمًّا ﴿١٩﴾

19. And ye devour inheritance - all with greed[2825],

[2823] Contrast with Allah's justice and watchful care, man's selfishness and pettiness. Allah tries us both by prosperity and adversity: • in the one we should show humility and kindness; • and in the other patience and faith. On the contrary, we get puffed up in prosperity and depressed in adversity, putting false values on this world's goods.

Allah Igazságával és gondoskodásával szembeni kontraszt az ember által mutatott önzés és kicsinyesség. Allah mind jólétünkben, mind balsorsunkban próba elé állít minket. 1. Az első esetben alázatot és nagylelkűséget kell mutatnunk. 2. A másik esetben pedig türelemmel és hittel kell lennünk. A helyzet sokszor ezzel ellentétes. Pöffeszkedünk, dacolunk, gőgösen viselkedünk, ha jólétben vagyunk, depresszió lesz rajtunk úrrá balsorsunkban és hamis értékrendet állítunk fel, amivel Istent okoljuk.

[2824] Even at our own valuation, if we are favored with superfluities, do we think of the fatherless children, or the struggling poor?

Saját önbecslésünk miatt is fel kell tennünk a kérdést önmagunknak: ha jóléttel, fölöslegekkel vagyunk megáldva, gondolunk-e az apátlan árvákra és szűkölködőkre?

[2825] Inheritance is abused in two ways. 1. Guardians and trustees for the inheritance of minors or women or persons unable to look after their own interests should fulfil their trusts with even more care than they devote to their own interests. Instead of that they selfishly "devour" the property. 2. Persons who inherit property in their own rights should remember that in that case, too, it is a sacred trust. They must use it for the purposes,

19. *Kapzsi mohósággal faljátok fel az örökséget*[2825],

وَتُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا ﴿٢٠﴾

20. And ye love wealth with inordinate love!
20. *És hő szeretettel imádjátok a vagyont!*

كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا ﴿٢١﴾

21. Nay! When the earth is pounded to powder[2826],
21. *De majd, ha porrá zúzódik a Föld*[2826],

وَجَاء رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ﴿٢٢﴾

22. And thy Lord cometh, and His angels, rank upon rank,
22. *Majd eljön Urad és az Angyalok, egyik sor a másik után,*

وَجِيءَ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْإِنسَانُ وَأَنَّى لَهُ الذِّكْرَى ﴿٢٣﴾

23. And Hell, that Day, is brought (face to face), - on that Day will man remember, but how will that remembrance profit him?
23. *Ezen a Napon feltárul a Pokol, és ezen a Napon az ember emlékezni fog, de mit ér már akkor az emlékezés?*

يَقُولُ يَا لَيْتَنِي قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي ﴿٢٤﴾

24. He will say: "Ah! Would that I had sent forth (good deeds) for (this) my (Future) Life!"
24. *Majd így szól: „Bár előreküldtem volna (jó tetteket az eljövendő) életemhez!”*

فَيَوْمَئِذٍ لَّا يُعَذِّبُ عَذَابَهُ أَحَدٌ ﴿٢٥﴾

25. For, that Day, His Chastisement will be such as none (else) can inflict,
25. *Ezen a Napon olyan büntetése lesz, mint senki másnak,*

---

objects, and duties which they also inherit. It gives them no license to live in idleness or waste their days in riotous show.

Az örökség elherdálásának vagy igazságtalan felhasználásának módozatai: 1. Kiskorúak, nők, valamilyen oknál fogva korlátozottak jogait nem érheti sérelem. Ha ezeknek gyámjai, kezesei, letéteményesei vagyunk, jussukat, járandóságukat jobban kell védenünk, mintha az a sajátunk lenne. Ezekből „elnyelni” óriási bűn. 2 Aki saját jogon örököl, nem feledheti, hogy örökségével szemben szent kötelességei vannak. Nem herdálhatja el és meg kell felelnie annak a célnak, amit az örökölt vagyon addig szolgált.

[2826] Our attention is now called to the Day of Reckoning. Whether we failed to respect the rights of the helpless here or actually suppressed those rights in our mad love for the good thing of this life, we shall have to answer in the realm of Reality. This solid earth, which we imagine to be so real, will crumble to powder like dust before the real Presence, manifested in glory.

Figyelmünk most a Végelszámolás Napjára terelődik. Magunkat kérdezzük: vajon segítettünk-e a szegényeken, árvákon, vagy az élet gyönyörei iránti vágyunk elfeledtette velünk az ő jogos járandóságukat vagyonunkból? Hamar választ kapunk erre. Az a szilárd talaj, amit ma biztosnak érzünk talpunk alatt, porrá zúzódik, és Új Világ veszi kezdetét.

وَلَا يُوثِقُ وَثَاقَهُ أَحَدٌ ﴿٢٦﴾

26. And His bonds will be such as none (other) can bind.

26. Senkit nem kötöznek meg majd úgy, mint őt.

يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ﴿٢٧﴾

27. (To the righteous soul will be said:) "O (thou) soul, in (complete) rest and satisfaction[2827]!

27. (A jóravaló léleknek így szólnak): „Ó (te) megnyugvást lelt lélek[2827]!"

ارْجِعِي إِلَى رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً ﴿٢٨﴾

28. "Come back thou to thy Lord, - well pleased (thyself), and well-pleasing unto Him!

28. „Térj meg Uradhoz megelégülve és Őt megelégítve!"

فَادْخُلِي فِي عِبَادِي ﴿٢٩﴾

29. "Enter thou, then, among My devotees!

29. „Térj be odaadó szolgálóimmal!"

وَادْخُلِي جَنَّتِي ﴿٣٠﴾

30. "Yea, enter thou My Heaven[2828]!

30. „Térj be Kertembe[2828]!"

[2827] The righteous enter into their inheritance and receive their welcome with a title that suggests freedom from all pain, sorrow, doubt, struggle, disappointment, passion, and even further desire; at rest, in peace; in a state of complete satisfaction. In Muslim theology, this stage of the soul is the final stage of bliss. The unregenerate human soul, that seeks its satisfaction in the lower earthly desires, is the Ammara (12:53). The self-reproaching soul that feels conscious of sin and resists it is the Lawwama (75:2).

A jóravaló belép örökségébe, megszabadul földi fájdalmaitól szomorúságaitól, kétségeitől, küzdelmeitől, csalódásaitól, szenvedélyei rabságától. Megnyugvást, békességet lel, eléri a teljes elégültség állapotát. Az Iszlám teológiában a lélek ekkor éri áldott állapotának csúcsát. Az első fokozat az Ammara, azaz hajlamos lélek, melyben az ego még mindkét, tehát jó és rossz irányban egyaránt működik, lásd 12:53. Következő fokozat a Lawwama (75:2), az önvádló lélek, mely már tudja a helyes utat és gazdáját tereli. Ez pedig az utolsó fokozat, a Mutma'inna, a megnyugvást lelt lélek.

[2828] The climax of the whole is: "Enter My Heaven!"

A Szúra végpontja egyben a csúcs: „Térj be a Kertbe, a Mennyekbe!"

90. AL-BALAD (THE CITY-VÁROS)

Introduction to Surah Al-Balad (The City)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah has been so named after the word *al balad* in the first verse.

Period of Revelation

Its subject matter and style resemble those of the earliest Surahs revealed at Makkah, but it contains a pointer which indicates that it was sent down in the period when the disbelievers of Makkah had resolved to oppose the Holy Prophet (upon whom be Allah's peace), and made it lawful for themselves to commit tyranny and excess against him.
In this Surah a vast subject has been compressed into a few brief sentences, and it is a miracle of the Quran that a complete ideology of life which could hardly be explained in a thick volume has been abridged most effectively in brief sentences of this short Surah. Its theme is to explain the true position of man in the world and of the world in relation to man and to tell that God has shown to man both the highways of good and evil, has also provided for him the means to judge and see and follow them, and now it rests upon man's own effort and judgment whether he chooses the path of virtue and reaches felicity or adopts the path of vice and meets with doom.

Bevezetés az Al-Balad (Város) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Al-balad a Szúra első versében fordul elő és ez adja a címet.

A kinyilatkoztatás ideje

A korai Mekkai Szúrák közül való. Egy versben utalás hangzik el arra, hogy a hitetlenek ebben az időben tették törvényesen elfogadottá maguk közt minden eszköz bevethetőségét a Próféta (béke reá) ellen.
Ebben a Szúrában egy hatalmas, vastag köteteket megtöltő gondolatsor sűrűsödik össze pár sorban. A Korán csodáihoz méltó módon kapnak lenyűgöző kifejezőerőt a szavak. Elmagyarázza az ember helyét a világban és a világ helyét az emberben, mely megismeréséhez az Úr utakat nyitott és érzékeket, emberi adottságokat teremtett, melyek a felfogáshoz, értékeléshez és a helyes döntés meghozatalához szükségesek. Két út van, melyek közül az egyik az erény, a pozitív értékek útja, mely örömteli beteljesedéshez vezet, a másik az átmeneti örömök útja ebben az életben, de a Túlvilágon ez szenvedi el a büntetést.

90. Al-Balad	90. Al-Balad
THE CITY	**VÁROS**
Total Verses: 20	Összes vers: 20
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

لَا أُقْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ ﴿١﴾

1. I do call to witness this City[2829];-
1. *Esküszöm erre a városra[2829],*

وَأَنتَ حِلٌّ بِهَذَا الْبَلَدِ ﴿٢﴾

2. And thou art a freeman of this City[2830];-
2. *És te e város polgára vagy[2830],*

وَوَالِدٍ وَمَا وَلَدَ ﴿٣﴾

3. And (the mystic ties of) parent and child[2831];-

[2829] The appeal to the close ties between the holy Prophet and his parent City of Makkah. It is a symbol of man's own history. Man is born for toil and struggle, and this is the substantive proposition in verse 4 below, which this appeal leads up to.

A Próféta erős szálakkal kötődött szülővárosához, Mekkához. Keményen küzdött, ahogy minden ember, aki a Hit útját választja. A 4-ik versben meg is fogalmazódik a küzdelem.

.

[2830] . Hillun: an inhabitant, a man with lawful rights, a man freed from such obligations as would attach to a stranger to the city.

Arab szövegben „Hillun”: teljes jogú polgár, azaz nem rabszolga, idegen, bevándorló stb.

[2831] A parent loves a child: ordinarily the father is proud and the mother, in spite of her birth-pains, experiences supreme joy when the child is born. But in abnormal circumstances there may be misunderstanding, even hatred between parent and child. So Makkah cast out her most glorious son, but it was only for a time. Makkah was sound at heart; only her power had been usurped by an ignorant autocracy which passed away, and Makkah was to receive back her glory at the hands of the son whom she had rejected but whom she welcomed back later. And Makkah retains for all time her sacred character as the center of Islam.

3. *Az apa, s az ő gyermeke (titokzatos kapcsolatára)* [2831],

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ فِي كَبَدٍ ﴿٤﴾

4. Verily We have created man into toil and struggle[2832].
4. *Mert mi az embert küzdelemre teremtettük*[2832].

أَيَحْسَبُ أَن لَّن يَقْدِرَ عَلَيْهِ أَحَدٌ ﴿٥﴾

5. Thinketh he, that none hath power over him?
5. *Azt hiszi tán, hogy senkinek nincs hatalma fölötte?*

يَقُولُ أَهْلَكْتُ مَالًا لُّبَدًا ﴿٦﴾

6. He may say (boastfully); Wealth have I squandered in abundance!
6. *Mondja: „Roppant vagyont herdáltam el!"*

أَيَحْسَبُ أَن لَّمْ يَرَهُ أَحَدٌ ﴿٧﴾

7. Thinketh he that none beholdeth him?
7. *Tán arra számit, hogy senki sem látja?*

أَلَمْ نَجْعَل لَّهُ عَيْنَيْنِ ﴿٨﴾

8. Have We not made for him a pair of eyes? -
8. *Tán nem tettünk meg neki két szemet?*

وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ ﴿٩﴾

9. And a tongue, and a pair of lips? -
9. *Nyelvet és ajkakat?*

وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ ﴿١٠﴾

10. And shown him the two highways[2833]?
10. *És nem mutattuk meg a két irányt*[2833]*?*

Minden szülő szereti gyermekét. Az apa nagy gonddal neveli, az anya a szülés fájdalmát is elfeledi, ha kezébe veheti a kicsit. De természetellenes esetekben ellentétek adódhatnak apa és fia között. Mekka kivetette dicsőséges fiát, bár ez csak időleges volt. Majd eljött az idő, amikor Mekka a szívére hallgatott. Az önkényes autokrácia távozásával fiát visszaengedte és dicsőséggel árasztotta el. Ettől kezdve Mekka lett az Iszlám fővárosa.

[2832] Man's life is full of sorrow and vexation; but our text has a different shade of meaning: man is born to strive and struggle; and if he suffers from hardships, he must exercise patience, for Allah will make his way smooth for him (65:7; 94:5-6).

Az ember élete tele van szomorúsággal és zaklatással. A vers szövege nem negatív végkicsengésű. Azt sugallja, hogy ezt a küzdelmet türelmesen végig kell állni és a végén Allah megnyugvást hoz (65:7; 94:5-6)

[2833] The two highways of life are: 1. the steep and difficult path of virtue, which is further described in the verses following, and 2. the easy path of vice, and the rejection of Allah.

A két irány: 1. A nehéz út, ami elvárásokkal van tele, de a beteljesedéshez visz. 2. A könnyű út, ami Allah elutasításával jár, de a romlásba visz

فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ ﴿١١﴾

11. But he hath made no haste on the path that is steep.

11. De meg sem kísérli azt, min viszontagságok vannak.

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ ﴿١٢﴾

12. And what will explain to thee the path that is steep? -

12. Mi ért el hozzád, mik azok a viszontagságok?

فَكُّ رَقَبَةٍ ﴿١٣﴾

13. (It is:) freeing the bondman[2834];

13. Rabszolga felszabadítása[2834],

أَوْ إِطْعَامٌ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْغَبَةٍ ﴿١٤﴾

14. Or the giving of food in a day of privation

14. Vagy ételt adni az ínség napján,

يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ ﴿١٥﴾

15. To the orphan with claims of relationship[2835],

15. A vérrokon árva (gondviselése) [2835],

أَوْ مِسْكِينًا ذَا مَتْرَبَةٍ ﴿١٦﴾

16. Or to the indigent (down) in the dust[2836].

[2834] The difficult path of virtue is defined as the path of charity or unselfish love, and three specific instances are given for our understanding: viz. 1. freeing the bondman, 2. feeding the orphan, and 3. feeding the indigent down in the dust. As regards the bondman, we are to understand not only a reference to legal slavery, but other kinds of slavery which flourish especially in advanced societies. There is political slavery, industrial slavery, and social slavery. There is the slavery of conventions, of ignorance, and of superstition. There is slavery to wealth or passions or power. The good man tries to liberate men and women from all kinds of slavery, often at great danger to himself. But he begins by first liberating himself.

A viszontagságos út az, amelyik jótékonysággal, önzetlen szeretettel járható és itt három feltételt ad meg: 1. Rabszolga felszabadítása. 2. Gondoskodás árvákról. 3. Földig rongyolódott, teljesen elveszett szegények táplálása. Ami a rabszolgaságot illeti, az ókori fogalmak szerint ez az intézmény megszűnt, de létrejött ugyanennek az újkori változata, ami legalább olyan kegyetlen, hanem kegyetlenebb. Létezik politikai, ipari és társadalmi rabszolgaság. Szintén fennáll a konvenciók, tudatlanság és hiedelmek rabszolgasága. A vagyon és szenvedélyek is rabszolgaságba döntenek. A jóravaló ember a rabszolgaság bármelyik formájából próbálja megszabadítani az abban szenvedőt. De legelőször magát kell megszabadítania.

[2835] The orphans related to us have a special claim on us. They should be near and dear to us, and if charity begins at home, they have the first claim on us.

A rokonságunkban lévő árváknak különös figyelmet kell szentelnünk. Prioritást kell élvezniük. Nem szabad elfelednünk, hogy minden jótékonyság otthon kezdődik.

[2836] Persons down in the dust can only be helped from motives of pure charity, because nothing can be expected of them-neither praise nor advertisement nor any other advantage to the helper. Such help is help indeed. But there may be various degrees, and the help will be suited to the needs.

16. *Vagy a földig süllyedt szegényeké[2836].*

ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا بِالْمَرْحَمَةِ ﴿١٧﴾

17. Then will he be of those who believe, and enjoin patience, (constancy, and self-restraint), and enjoin deeds of kindness and compassion.

17. *Majd, hogy legyen azok közt, kik hisznek, állhatatosságot gyakorolnak, és kegyes tetteket visznek véghez.*

أُوْلَئِكَ أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ﴿١٨﴾

18. Such are the Companions of the Right Hand.

18. *Ezek ők, a Jobb Kéz Társasága.*

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا هُمْ أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ﴿١٩﴾

19. But those who reject Our Signs, they are the (unhappy) Companions of the Left Hand.

19. *De, kik megtagadják Áyáinkat, ők a Bal Kéz Társasága,*

عَلَيْهِمْ نَارٌ مُّؤْصَدَةٌ ﴿٢٠﴾

20. On them will be Fire vaulted over (all round).

20. *Kiket körbevesz a Tűz.*

Akik porig süllyedtek szegénységükben semmi reményük nem lehet a felzárkózásra. Számukra az életben maradás a cél. Adakozó emberek jó szándékán múlik létük, Aki ilyenkor ad, bizonyítja, hogy valóban jó szándékú, mert ezektől az emberektől semmi ellenszolgáltatás nem várható. A szegénynek is sok fajtája és fokozata van. Az adakozónak itt mérlegelnie kell.

91. ASH-SHAMS (THE SUN-NAP)

Introduction to Surah Ash-Shams (The Sun)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah has been so designated after the word *ash-shams* with which it opens.

Period of Revelation

The subject matter and the style show that this Surah too was revealed in the earliest period at Makkah at a stage when opposition to the Holy Prophet (upon whom be Allah's peace) had grown very strong and intense.

Bevezetés az Ash-Shamsz (Nap) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szúra elnevezését az *ash-shamsz* nyitószó adja.

A kinyilatkoztatás ideje

A tárgy és stílus korai Mekkai Szúrára utal. A Prófétát (béke reá) ellenzők tábora ekkorra ért a nyílt és intenzív szembenállás korszakába.

91. Ash-Shams	91. Ash-Shamsz
THE SUN	**NAP**
Total Verses: 15	Összes vers: 15
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا ﴿١﴾

1. By the Sun and his (glorious) splendour[2837];
1. *A Napra és annak ragyogására[2837],*

وَالْقَمَرِ إِذَا تَلَاهَا ﴿٢﴾

2. By the Moon as she follows him[2838];

[2837] Six types are taken in three pairs, from Allah's mighty works in nature, as tokens or evidence of Allah's providence and the contrasts in His sublime creation, which yet conduce to cosmic harmony (verses 1-6). Then (verses 7-8) the soul of man, with internal order and proportion in its capacities and faculties, as made by Allah, is appealed to as having been endowed with the power of discriminating between right and wrong. Then the conclusion is stated in verses 9-10, that man's success or failure, prosperity or bankruptcy, would depend upon his keeping that soul pure or his corrupting it.

Allah fenséges alkotásából hatot találunk itt három párba állítva, melyek az Ő gondoskodását bizonyítják, és a létrehozzák a kozmosz harmóniáját (1-6 versek). Majd (7-8 versek) az emberi lélek mutatkozik be és annak képessége, hogy meg tudja különböztetni a jót a rossztól. A következtetés a 9-10. versekben hangzik el, mely szerint a lélek csak akkor működik jól sikerekben vagy balsorsban, jólétben és válságban, ha tisztán tartásáról gondoskodnak.

[2838] The first pair is the glorious sun, the source of our light and physical life, and the moon which follows or acts as second to the sun for illuminating our world. The moon, when she is in the sky with the sun, is pale and inconspicuous; in the sun's absence she shines with reflected light and may metaphorically be called the sun's vicegerent. So with Revelation and the great Prophets who brought it; and the minor Teachers who derive their light reflected, or perhaps doubly reflected, from the original source.

Az első pár a Nap és az azt alázattal követő Hold, mint másodhegedűs. Amikor a Nap és Hold együtt vannak az égen, a Hold halvány, alig mutatja magát. Fénye csak a nap távollétében erősödik fel ragyogássá, de az nem a saját fénye, hanem a Napé, ami rajta tükröződik vissza. Metaforikus alapon a Hold a Nap éjjeli helytartója. Így van ez a nagy Prófétákkal, akik tanításait kisebbek viszik tovább, de arra az esetre is áll a metafora, ha a Kinyilatkoztatások forrását tekintjük Napnak és minden további ennek fényéből árad tovább.

2. *A Holdra, és ahogy azt követi*[2838],

وَالنَّهَارِ إِذَا جَلَّاهَا ﴿٣﴾

3. By the Day as it shows up (the Sun's) glory[2839];
3. *A Nappalra, mikor előhívja (a Nap) dicsőségét*[2839],

وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَاهَا ﴿٤﴾

4. By the Night as it conceals it;
4. *Az Éjre, mi szertefoszlatja azt,*

وَالسَّمَاءِ وَمَا بَنَاهَا ﴿٥﴾

5. By the Firmament and its (wonderful) structure[2840];
5. *Az Égboltra és felépítményére*[2840],

وَالْأَرْضِ وَمَا طَحَاهَا ﴿٦﴾

6. By the Earth and its (wide) expanse:
6. *A Földre és kiterjeszkedésére,*

وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا ﴿٧﴾

7. By the Soul, and the proportion and order given to it[2841];
7. *A Lélekre és annak elrendezésére*[2841],

فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا ﴿٨﴾

8. And its enlightenment as to its wrong and its right; -

[2839] The Day reveals the sun's glory and the Night conceals it from our sight. So, there may be contrasts in our subjective reception of divine light, but it is there, working all the time, and must reappear in its own good time.

A Nappal előhívja a Nap dicső fényét, az Éjjel pedig eloszlatja azt. Az Isteni világosság mindig jelen van, hol jön, hol szertefoszlik, de tudatunkban állandósítani kell létét.

[2840] The next contrasted pair is the wonderful firmament on high, and the earth below our feet, stretching away to our wide horizons. The sky gives us rain, and the earth gives us food. Yet both works together; for the rain is moisture sucked up from the earth, and the food cannot grow without the heat and warmth of the sun.

Következik az Égbolt fejünk felett és a Föld talpunk alatt, szélesre tárva a horizontot. Az Égből eső jön, melyből a Földön élet bújuk elő, abból pedig az ember számára gondviselés, étel származik. Együtt dolgozik a kettő, hiszen a párát a Földből szívja fel a légtér, onnan pedig eső formájában kerül vissza. Az Égből jön a hő, a Nap éltető melege is.

[2841] Allah makes the soul, and gives it order, proportion, and relative perfection, in order to adapt it for the particular circumstances in which it has to live its life. Cf. 32:9. See also 2:117. He breathes into it an understanding of what is sin, impiety, wrong-doing and what is piety and right conduct, in the special circumstances in which it may be placed. This is the most precious gift of all to man, the faculty of distinguishing between right and wrong.

Allah teremti a lelket, alkotja meg annak összetételét, relatív tökéletességét és ruházza fel képességekkel azért, hogy adaptálódni tudjon az élet körülményeihez. Lásd: 39:2 és 2:117. Allah lehel bele, hogy megértse mi a bűn és mi a jó. A Jó és Rossz megkülönböztetésének képessége, pedig a legnagyobb adomány, amit ember kaphat.

8. Megvilágosodására, hogy mi gyarló és mi erény,

قَدْ أَفْلَحَ مَن زَكَّاهَا ﴿٩﴾

9. Truly he succeeds that purifies it,

9. Boldogul, ki tisztítja,

وَقَدْ خَابَ مَن دَسَّاهَا ﴿١٠﴾

10. And he fails that corrupts it[2842]!

10. Csalódik, ki megrontja[2842]!

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا ﴿١١﴾

11. The Thamud (people) rejected (their prophet) through their inordinate wrong-doing,

11. Thamud (népe) meghazudtolta a (Prófétákat) zsarnokságával,

إِذِ انبَعَثَ أَشْقَاهَا ﴿١٢﴾

12. Behold, the most wicked man among them was deputed (for impiety)[2843].

12. Leghitványabb alakjukat küldték (véghez vinni a bűnt) [2843].

فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا ﴿١٣﴾

13. But the Messenger of Allah said to them: "It is a She-camel of Allah. And (bar her not from) having her drink!"

13. Így szólt hozzájuk Allah Prófétája: „Ez Allah tevetehene, (ne akadályozzátok) az ivásban!"

فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُم بِذَنبِهِمْ فَسَوَّاهَا ﴿١٤﴾

14. Then they rejected him (as a false prophet), and they hamstrung her. So their Lord, on account of their crime, obliterated their traces and made them equal (in destruction, high and low)[2844]!

[2842] This is the core of the Sura, and it is illustrated by a reference to the story of the Thamud in the following verses.

A lélek tisztántartásával, ill. megrontásával érkeztünk el a Szúra mondanivalójához. Az ezt követő Thamud illusztráció is ezt a gondolatot erősíti.

[2843] The prophet Salih was given a certain she-camel as a Sign, a test case, "This she-camel of Allah is Sign unto you: so leave her to graze in Allah's earth and let her come to no harm, or ye shall be seized with a grievous punishment" (7:73). But they plotted to kill her and sent the most wicked man among them to dare and do that deed of impiety. It was probably when she came to drink at the stream that she was hamstrung and killed. See 26:155, and 54:27.

Szalih Próféta egy tevetehenet bízott rájuk Allah szimbólumaként, hogy próbára tegye őket. „Ez Allah tevetehene, bizonyság nektek. Hagyjátok azt (szabadon) legelni a Földön, ne ártsatok neki, különben Allah fájdalmas szenvedéssel sújt le rátok" (7:73). De ők összeesküdtek és leghitványabb emberüket elküldték, hogy lebénítsa és elpusztítsa az állatot. Akkor történhetett, amikor az inni ment az itatóhoz. Lásd 26:155 és 54:27.

[2844] The man who was deputed to do the impious deed of hamstringing the she-camel had of course the sympathy and cooperation of the whole people. Only he was more daring than the rest.

14. Meghazudtolták (a Prófétát) és lebénították (a tevetehenet). Uruk elsöpörte nyomaikat bűneik által és nem tett kivételt közöttük[2844].

وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا ﴿١٥﴾

15. And for Him is no fear of its consequences.

15. És Ő nem félt annak beteljesítésétől.

Az, aki a leghitványabb emberük volt és véghezvitte a bűnt, társai megbecsülését élvezte. De társai nem voltak jobbak nála, ezért őket is elérte végzetük.

92. AL-LAIL (THE NIGHT-ÉJ)

Introduction to Surah Al-Lail (The Night)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah takes its name from the word *wal-lail* with which it opens.

Period of Revelation

Its subject matter so closely resembles that of Surah Ash-Shams that each Surah seems to be an explanation of the other. It is one and the same thing which has been explained in Surah Ash-Shams in one way and in this Surah in another. This indicates that both these Surahs were sent down in about the same period.

Bevezetés az Al-Lail (Éj) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szúra a *wal-lail*, az éj, nyitással indul, ebből eredt a cím.

A kinyilatkoztatás ideje

Témája az Ash-Shamsz (Nap) Szúrával hasonlatos, mintha a két Szúra egymás magyarázatát adná. Az Ash-Shamsz az itteni gondolatokat világítja meg, ez pedig az ottaniakat, mint ahogy a nappal követi az éjt és fordítva. A két Szúra egy alkalommal született.

92. Al-Lail	92. Al-Lail
THE NIGHT	**ÉJ**
Total Verses: 21	Összes vers: 21
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى ﴿١﴾

1. By the Night as it conceals (the light)[2845];
1. *Az Éjre, mikor elfed (a világosságtól)* [2845],

وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّى ﴿٢﴾

2. By the Day as it appears in glory;
2. *A Napra, mikor dicsőségben ragyog,*

وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَى ﴿٣﴾

3. By (the mystery of) the creation of male and female[2846];-
3. *A férfi és nő teremtésének (rejtelmére)* [2846]*!*

إِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَتَّى ﴿٤﴾

4. Verily, (the ends) ye strive for are diverse.
4. *Bizony törekvésetek különféle.*

[2845] The evidence of three things in invoked, viz., Night, Day, and Sex, and the conclusion is stated in verse 4, that men's aims are diverse. But similarly, there are contrasts in nature. What contrast can be greater than between Night and Day? When the Night spreads her veil, the sun's light is hidden, but not lost. The sun is in his place all the time, and will come forth in all his glory again in his own good time. Cf. 91:3, 4.

Három dolgot szólít meg: Nappalt, Éjt és a Szexuális együttlétet férfi, nő között. A következmény pedig a 4-ik versben áll fel: az embereket különféle cél vezérli és mindenki igyekszik azt megvalósítani. Mindezt elfedi a lehető legnagyobb kontraszt, a Nappal és az Éj. Mikor az Éj kiterjeszti leplét, a Nap világossága rejtve marad, de nem vész el. A Nap a helyén marad és nemsoká teljes dicsőségében ragyog fel újra. Lásd 91:3-4.

[2846] Love in its noblest sense is the type of heavenly love and the highest good; in its debasement it leads to the lowest sins and the worst crimes. Here, then, striving is necessary for the highest good.

A szeretet legmagasabb és legtisztább formája az Égi szeretet, ami önzetlen és csak a jó motiválja. Ennek lealacsonyítása bűnhöz és gyarló gaztettekhez vezet. Nem kerülhető el az igyekezet a jó felé.

فَأَمَّا مَن أَعْطَى وَاتَّقَى ﴿٥﴾

5. So he who gives (in charity) and fears ((Allah)),

5. De ki adakozik és őrizkedik,

وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَى ﴿٦﴾

6. And (in all sincerity) testifies to the best[2847],-

6. (Őszintén) a legszebbre tesz hitet[2847],

فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْيُسْرَى ﴿٧﴾

7. We will indeed make smooth for him the path to Bliss.

7. Hát Mi megkönnyítjük útját az Üdvözüléshez.

وَأَمَّا مَن بَخِلَ وَاسْتَغْنَى ﴿٨﴾

8. But he who is a greedy miser and thinks himself self-sufficient,

8. De ki fösvény és önelégült,

وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَى ﴿٩﴾

9. And gives the lie to the best[2848],-

9. És a hazug szónak ad érvényt[2848],

فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْعُسْرَى ﴿١٠﴾

10. We will indeed make smooth for him the path to Misery;

10. Hát Mi megkönnyítjük útját a Gyötrelembe,

وَمَا يُغْنِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّى ﴿١١﴾

11. Nor will his wealth profit him when he falls headlong (into the Pit).

11. Nem segít rajta vagyona, mikor belevetik (a Pokolba).

إِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدَى ﴿١٢﴾

[2847] The good are distinguished here by three signs: 1. large-hearted sacrifices for Allah and men: 2. fear of Allah, which shows itself in righteous conduct for Taqwa, (see 2:2) includes just action as well as a mental state: and 3. truth and sincerity in recognizing and supporting all that is morally beautiful, for Husn is the good as well as the beautiful.

A jó három jellegzetességét sorolja fel: 1. Teljes szívből jövő áldozat Allah és ember számára. 2. Őrizkedés Taqwa (lásd 2:2). Igazságos tetteket foglal magában, melyek mentálisan is helyes Igazságérzeten alapulnak. 3. A legszebb (Huszn) felismerése. Az Igazság és odaadás csak akkor ér célba, ha az a legszebb célt szolgálja. (Nem a jogot, hanem a valós igazságot kell szolgálni).

[2848] The evil is distinguished here by three signs: 1. selfish greed and denial of other people's rights; 2. arrogance and self-sufficiency (96-7); and 3. Knowingly dishonoring Truth out of spite, or seeing ugliness where there is beauty.

A gonosz három ismérvét sorolja fel: 1. Önző fösvénység, mások jogainak lábbal taposása. 2. Arrogancia, önelégültség (96:7). 3. Az Igazság tudatos megbecstelenítése, tagadása. Ellentétes értékrend. Azt látja szépnek, ami csúnya és ennek megfelelően cselekszik.

12. Verily We take upon Ourselves to guide[2849],
12. Mert Rajtunk áll az Útmutatás[2849],

وَإِنَّ لَنَا لَلْآخِرَةَ وَالْأُولَى ﴿١٣﴾

13. And verily unto Us (belong) the End and the Beginning.
13. És bizony, Hozzánk (vezet) a Vég és a Kezdet.

فَأَنذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّى ﴿١٤﴾

14. Therefore do I warn you of a Fire blazing fiercely;
14. Hát figyelmeztetlek titeket a lobogó tűzre,

لَا يَصْلَاهَا إِلَّا الْأَشْقَى ﴿١٥﴾

15. None shall reach it but those most unfortunate ones[2850]
15. Hova nem érkezik más, csak a leggyarlóbb[2850],

الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّى ﴿١٦﴾

16. Who give the lie to Truth and turn their backs.
16. Ki hazug és hátat fordít.

وَسَيُجَنَّبُهَا الْأَتْقَى ﴿١٧﴾

17. But those most devoted to Allah shall be removed far from it, -
17. De Allah a legőrizkedőbbeket ettől távol tartja,

الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّى ﴿١٨﴾

18. Those who spend their wealth for increase in self-purification[2851],

---

[2849] To man He has given the five senses of perception, with mental and spiritual faculties for coordinating his physical perceptions and leading him higher and higher in thought and feeling. He has besides sent inspired men as prophets for further teaching and guidance.

Allah az embernek öt érzékszervet adott, melyeket mentális, spirituális tulajdonságokkal, felfogóképességgel is gazdagított azért, hogy egyre magasabb szintekre vezethesse őt gondolataiban és érzéseiben. Mindezek mellett Prófétákat küldött, kiknek Ő inspirálta szavait, tanításait. Kell ennél több Útravaló?

[2850] The Fire of Punishment will not reach any except those who have deliberately sinned against their conscience and rejected Allah's Truth. The term used for them is "Ashqa" (superlative degree). Cf. 87:11. The corresponding idea in Christian theology is expressed in the following sentence. "All manner of sin and blasphemy shall be forgiven unto men: but the blasphemy against the Holy Ghost shall not be forgiven unto men" (Matt. 12:31).

A Pokol Büntetése azokhoz ér el, akik a legelvetemültebbek Allah Igazságának elutasításában. Szabad elhatározásból, saját lelkiismeretük parancsolása ellenére követik el a bűnt. Az ő jelzőjük az „Ashqa", azaz leggyarlóbb. Lásd 87:11. Az idevágó Keresztény tanítás szerint: „Minden bűn és káromlás megbocsáttatik az embereknek; de a Lélek káromlása nem bocsáttatik meg az embereknek." (Máté 12:31).

[2851] Wealth (understood both literally and metaphorically) is not for selfish enjoyment or idle show. It is held on trust. It may be a trial in itself, from which a man who emerges successfully is a man all the purer in his life; and

18. *Ki vagyonát azért adja, hogy magát megtisztítsa[2851],*

وَمَا لِأَحَدٍ عِندَهُ مِن نِّعْمَةٍ تُجْزَى ﴿١٩﴾

19. And have in their minds no favour from anyone for which a reward is expected in return[2852],
19. *És nem mások szívessége az, minek viszonozására számít[2852],*

إِلَّا ابْتِغَاء وَجْهِ رَبِّهِ الْأَعْلَى ﴿٢٠﴾

20. But only the desire to seek for the Countenance of their Lord Most High;
20. *Csak Magasságos Ura Színe elé vágyik,*

وَلَسَوْفَ يَرْضَى ﴿٢١﴾

21. And soon will they attain (complete) satisfaction.
21. *Nemsoká beteljesedik megelégedettsége.*

---

even if he was a good man before, his proper use of his wealth increases his position and dignity in the moral and spiritual world.

A vagyon (szó szerinti és átvitt értelemben) nem önző célok, szenvedélyek kielégítésére szolgál. Ez bizományban van az embernél, tehát letét, nem az övé. A vagyon a próbatétel eszköze, mellyel az ember előtt lehetőség áll, hogy megtisztítsa önmagát és egy magasabb szintű, még tisztább életet éljen. Még akkor is, ha alapjában jóravaló emberről van szó, ha vagyonát megfelelő célokra használja, akkor a morális és spirituális világban betöltött méltósága megnő.

[2852] The good man does not give in charity or do his good deeds with the motive that he is returning someone else's favor and compensating and rewarding someone for some service done to him or expecting some reward in return for his own good deed: the sole motive in his mind is that he desires the Countenance or Good Pleasure of Allah Most High.

A jóravaló ember nem azért jótékonykodik, hogy valakitől cserébe szívességet várjon, vagy ezzel tudja le azt a szívességet, melyet mások tettek neki. Nem várhat el semmit szolgálatai, adományai fejében. Az egyedüli motivációja Allah Megelégedésének keresése kell, hogy legyen.

93. AD-DHUHA (THE MORNING HOURS-PIRKADAT)

Introduction to Surah Ad-Dhuha (The Morning Hours)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah takes its name *Ad-Duha* from the very first word.

Period of Revelation

Its subject matter clearly indicates that it belongs to the earliest period at Makkah. Traditions also show that the revelations were suspended for a time, which caused the Holy Prophet (upon whom be Allah's peace) to be deeply distressed and grieved. On this account he felt very anxious that perhaps he had committed some error because of which his Lord had become angry with him and had forsaken him. Thereupon he was given the consolation that revelation had not been stopped because of some displeasure but this was necessitated by the same expediency as underlies the peace and stillness of the night after the bright day, as if to say: "If you had continuously been exposed to the intensely bright light of Revelation (*Wahi*) your nerves could not have endured it. Therefore, an interval was given in order to afford you peace and tranquility." This state was experienced by the Holy Prophet in the initial stage of the Prophethood when he was not yet accustomed to hear the intensity of Revelation. On this basis, observance of a pause in between was necessary. This we have already explained in the introduction to Surah Al Muddaththir; and in Surah Al-Muzzammil also we have explained what great burden of the coming down of Revelation he had to bear. Later, when the Holy Prophet developed the power to bear this burden, there was no longer any need for long gaps.

Bevezetés az Ad-Dhuha (Pirkadat) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Az *ad-Dhuha* (pirkadat) a legelső szó.

A kinyilatkoztatás ideje

A téma egyértelműen mutatja, hogy a legkorábbi Mekkai Szúrák közé tartozik. A Hadiszok azt igazolják, hogy egy időre elmaradtak a kinyilatkoztatások, ami a Prófétát (béke reá) aggodalommal és

szomorúsággal töltötte el. Azt hitte, talán hibát követett el, amiért az Úr megharagudott rá és elhagyta őt. Megerősítést kapott, mely biztosította arról, hogy nem valamiféle vele kapcsolatos elégedetlenség miatt szakadtak meg a kinyilatkoztatások. Ahogy éjjelnek kell következni a nappal után, itt is hasonlóan nyugalmi időszakra van szükség: „Ha folyamatosan ki lennél téve a kinyilatkoztatások (Wahi) vakító fényének, idegeid nem bírnák." Ezt a szakaszt kellett türelemmel megélnie a Prófétának, aki még ekkor nem volt hozzászokva a kinyilatkoztatás terheihez. Allah ebben a nyugalmi időszakban felkészítette őt a későbbi nagy megterhelésre. Ugyanezt a magyarázatot fűztük az Al-Muddaththir Szúrához is, ill. az Al-Muzammil Szúra előszavában jeleztük, hogy milyen nagy terhet jelentettek a Kinyilatkoztatások, melyeket bírni kellett. Később, amikor a Próféta megfelelő képességeket alakított ki, már nem volt szükség további szünetekre.

93. Ad-Dhuha	93. Ad-Dhuha
THE MORNING HOURS	**PIRKADAT**
Total Verses: 11	Összes vers: 11
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

وَالضُّحَى ﴿١﴾

1. By the Glorious Morning Light[2853],

[2853] We are not to imagine that the stillness or quiescence of the night is wasted, or means stagnation in our spiritual life. The stillness may seem lonely, but we are not alone, nor forsaken by Allah. Nor is such preparation, without immediate visible results, a sign of Allah's displeasure.

1. A Pirkadatra[2853],

وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَى ﴿٢﴾

2. And by the Night when it is still, -

2. Az Éjre, mikor lecsendesül,

مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَى ﴿٣﴾

3. Thy Guardian-Lord hath not forsaken thee, nor is He displeased[2854].

3. Urad nem hagyott el és nem is elégedetlen[2854].

وَلَلْآخِرَةُ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ الْأُولَى ﴿٤﴾

4. And verily the Hereafter will be better for thee than the present.

4. Mert a Túlvilág jobb lesz neked, mint a jelen.

وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَى ﴿٥﴾

5. And soon will thy Guardian-Lord give thee (that wherewith) thou shalt be well-pleased.

5. Nemsoká Urad megadja neked azt, mi megelégít.

أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَآوَى ﴿٦﴾

6. Did He not find thee an orphan and give thee shelter (and care)[2855]?

Nem fogjuk fel, hogy az éj csöndje, ha beáll, ez időkiesés, stagnálás, vagy van valami haszna ennek spirituális életünkben. A csönd magányt sugall, de nem vagyunk egyedül. Allah nem hagyott el. Annak sincs semmi jele, hogy elégedetlen lenne, és ezért nem törődik velünk.

[2854] As usual, there is the particular assurance to the Holy Prophet, and the general assurance to mankind: see the Introduction to this Surah. The early years of the Prophet's ministry might well have seemed blank. After inspiration there were days and periods of waiting. A sense of loneliness might well have weighed on his mind. His own tribe of the Quraysh jeered at him, taunted and threatened him, and slandered and persecuted him as well as those who believe in him. But his faith was never shaken.

Itt elsősorban a Próféta kap biztosítékot, másodsorban az emberiség, hogy Allah nem hagyott el minket, Lásd a Szúra bevezetőjét. A Küldetés első időszakában a Kinyilatkoztatások nem érkeztek folyamatosan. Egy pár Áya, vagy Szúra után napokig nem történt semmi. A Próféta ekkor önmagába fordult és magában kereste a hibát. Quraish, saját törzse gúny tárgyává tette, kinevette, fenyegette, rágalmakat szórt fejére. Mindenkivel így bántak, aki követte őt. Ennek ellenére sohasem vesztette el a hitét.

[2855] Judge the future from the past. Allah has been good to you in your past experience: trust to His goodness in the future also. Three facts are taken from the holy Prophet's outer life by way of illustration.
There is the case of the orphan, literally and figuratively. Our holy Prophet was himself an orphan. His father Abdullah died young before the child was born, leaving a little property. The Prophet's mother Amina was in ailing health, and he was chiefly brought up by his nurse Halima, His mother herself died when he was only six years old. His aged grandfather Abd al Muttalib treated him as his own son, but died two years later. Therefore, his uncle Abu Talib treated him as his own son. He was thus an orphan in more senses than one, and yet the love he received from each one of these persons was greater than ordinary parental love. Each one of us is an orphan in some sense or another, and yet someone's love and shelter come to us by the grace of Allah. In the spiritual world there is no father or mother: our very first sustenance and shelter must come from the grace of Allah.

A jövőt a múltból lehet megítélni. Allah jó volt hozzád múltadban, tehát a jövőben is bízhatsz Benne. Illusztrációként három részletet vesz ki a Próféta életéből.

6. *Tán nem árvaként lelt rád és hajlékot adott[2855]?*

وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَى ﴿٧﴾

7. And He found thee wandering, and He gave thee guidance[2856].
7. *Mikor rád talált bolyongtál és Ő vezetett[2856].*

وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنَى ﴿٨﴾

8. And He found thee in need, and made thee independent[2857].
8. *Mikor rád talált szűkölködtél, saját lábadra állított[2857].*

فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ ﴿٩﴾

9. Therefore, treat not the orphan with harshness[2858],
9. *Ezért az árvát, hát ne sanyargasd[2858],*

وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ ﴿١٠﴾

10. Nor repulse the petitioner (unheard)[2859];

A Próféta árvaként nőtt fel. Apja, Abdalla még születése előtt meghalt, kis örökséget hagyva hátra. Anyja, Amina beteges volt, ezért dajkája, Halima viselte gondját. Amikor a Próféta hatéves volt, anyját is elvesztette. Ezt követően nagyapja, Abd al Muttalib saját fiaként nevelte, de két évre rá ő is meghalt. Így került nagybátyjához, Abu Talibhoz, aki saját fiaként szerette. Így a Próféta árvaként nem élte meg az anyai, apai szeretetet, de részesült családja többi tagjának szeretetében, ami számára az élet egyik mozgatóerejét adta. Általános értelemben mindnyájan árvák vagyunk. Az élet ezt produkálja. Spirituális értelemben pedig sosem vagyunk árvák, ha tudjuk, hogy Allah szerető gondoskodása mindig velünk van.

[2856] The holy Prophet was born in the midst of the idolatry and polytheism of Makkah, in a family which was the custodian of this false worship. He wandered in quest of Unity and found it by the guidance of Allah.

A Próféta a Politeizmus kultuszának kellős közepén született Mekkában, egy olyan családban, amely a bálványimádás legfőbb őre volt. Bolyongott elveszettségében, mert az Egyistenhitet kereste, de végül Allah rátalált.

[2857] The holy Prophet inherited not much wealth and was poor. The true, pure, and sincere love of Khadija not only raised him above want, but made him independent of worldly needs in his later life, enabling him to devote his whole time to the service of Allah.

A Próféta nem sok vagyont örökölt, amivel az életbe léphetett. Khadidzsa (első felesége) igaz, őszinte szeretete, közös munkájuk, nem csak kiemelte a szűkölködésből, hanem elég forrást biztosított számára ahhoz, hogy ne szoruljon senkire és csak Allahnak szentelje minden idejét.

[2858] The Prophet treated all orphans with tender affection and respect, setting an example to his contemporaries, who frequently took advantage of the helpless position of orphans, and in any case looked upon them as subordinate creatures to be repressed and kept in their place.

A Próféta nagy tisztelettel és odaadással kezelte az árvák ügyét, ellentétben kortársaival, akik a védtelen helyzetnek kitett embereket kihasználták. Úgy tekintettek rájuk, mint alacsonyabb rendű lényekre, akiket nem engedtek kiszabadulni sanyarú helyzetükből.

[2859] Charity is of no moral value without sympathy and love. Nor is it charity to give to idle sturdy professional beggars, for show or to get rid of them. They are mere parasites on society. Every petition should be examined and judged on its merits.

10. Aki kéréssel (fordul hozzád), ne utasítsd el[2859]*,*

وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ ﴿١١﴾

11. But the bounty of the Lord - rehearse and proclaim!

11. És Urad bőkezűségét, hát hirdesd!

A jótékonykodásnak nem lehet erkölcsi értéke, ha nem áll mögötte együttérzés és szeretet. Az nem jótékonyság, ha tétlen, semmirekellő, életerős embereknek juttatunk, akik abból élnek, hogy kéregetnek. Ők a társadalom élősködői. Minden egyes kérelmet, beadványt, személyt, kérést el kell bírálni annak érdeme szerint és csak utána szabad lépni.

94. AL-INSHIRAH (SOLACE-VIGASZ)

Introduction to Surah Al-Inshirah (Solace)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah is so designated after the first sentence.

Period of Revelation

Its subject matter so closely resembles that of Surah Ad-Duha that both these Surah seem to have been revealed in about the same period under similar conditions. According to Hadrat Abdullah bin Abbas, it was sent down in Makkah just after ad-Duha.

Theme and Subject Matter

The aim and object of this Surah too is to console and encourage the Holy Messenger (upon whom be Allah's peace). Before his call he never had to encounter the conditions which he suddenly had to encounter after it when he embarked on his mission of inviting the people to Islam. This was by itself a great revolution in his own life of which he had no idea in his life before Prophethood. No sooner had he started preaching the message of Islam than the same society which had esteemed him with unique honor, turned hostile to him. The same relatives and friends, the same clansmen and neighbors, who used to treat him with the highest respect, began to shower him with abuse and invective. No one in Makkah was prepared to listen to him; he began to be ridiculed and mocked in the street and on the road; and at every step he had to face new difficulties. Although gradually he became accustomed to the hardships, even much severer ones, yet the initial stage was very discouraging for him. That is why first Surah Ad-Duha was sent down to console him, and then this Surah.

Bevezetés az Al-Inshirah (Vigasz) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Az első mondat adja a címet.

A kinyilatkoztatás ideje

A téma annyira hasonlít az ad-Dhuha (Pirkadat) Szúrára, hogy joggal feltételezhetjük, a két Szíra együtt nyilatkoztatott ki. Ezt erősíti meg Abdullah bin Abbas is. Korai Mekkai kinyilatkoztatás.

Mondanivaló

A Szúra célja Mohammed (béke reá) bátorítása és buzdítása volt. Az Iszlám hirdetése teljesen új szituációt hozott az életében. Azelőtt sohasem szembesült olyan élethelyzetekkel, mint most. Korábban nem kellett számolnia különféle reakciókkal, megítélésekkel. Élete felbolydult, megosztó személyiség lett. Ez saját életén belül forradalmi változást hozott, viszont csak magára támaszkodhatott, hiszen senki nem adhatott neki tanácsot abban, hogy miként kell a Próféciát sikeresen véghez vinni. A Mekkai társadalom kezdeti élceit, mulatságos viszonyulását, azonban hamar felváltotta az idegenkedés és ellenszegülés. Rokonok, szomszédok, klánbeli hozzátartozók, barátok, akik korábban a legnagyobb tiszteletben és megbecsülésben tartották, most bántották és szidták. Senki nem volt hajlandó őt végighallgatni Mekkában. Nevetség és gúny tárgyává tették az utcán, bármerre járt. Lassan hozzászokott a nehézségekhez, melyek egyre elviselhetetlenebb formában jelentkeztek. Ezért először az Ad-Dhuha, majd ez a Szúra jött, ami bátorítást adott neki.

94. Al-Inshirah	94. Al-Inshirah
SOLACE	**VIGASZ**
Total Verses: 8	Összes vers: 8
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ ﴿١﴾

1. Have We not expanded thee thy breast[2860]?-

[2860] Cf. the prayer of Moses in 20:25.
The Holy Prophet's human nature had been purified, expanded, and elevated, so that he became a Mercy to all Creation. Such a nature could afford to ignore the lower motives of ordinary humanity which caused shameful attacks to be made on him.

Lásd Mózes fohászát: 20:25.
A Próféta emberi természete letisztult, befogadó lett és emelkedetté vált. Alkalmas lett arra, hogy minden Teremtmény felett ő legyen a Kegyelem. Egy ilyen természet nem vesz tudomást a köznapi emberek alacsonyrendű motivációiról, amik előidézték megcsúfolását, üldözését.

1. *Nem tártuk ki tán kebled[2860]?*

وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ ﴿٢﴾

2. And removed from thee thy burden[2861]
2. *És vettük le rólad terhed[2861],*

الَّذِي أَنقَضَ ظَهْرَكَ ﴿٣﴾

3. The which did gall thy back? -
3. *Mi hátadat szegte?*

وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ ﴿٤﴾

4. And raised high the esteem (in which) thou (art held)[2862]?
4. *És emeltük (magasba) megbecsülésed[2862]?*

فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ﴿٥﴾

5. So, verily, with every difficulty, there is relief[2863]:
5. *Mert bizony, viszontagsággal megkönnyebbülés jár[2863],*

إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ﴿٦﴾

6. Verily, with every difficulty there is relief.
6. *Bizony, viszontagsággal megkönnyebbülés jár.*

[2861] It is indeed a grievous and galling burden for a man to fight single-handed against sin. But Allah sends His grace and aid, and that burden is removed, or converted into joy and triumph in the service of the One True God.

Óriási kihívás, hogy egy ember egymaga küzdjön meg az őt körbevevő világ bűneivel. De Allah ehhez erőt, muníciót és kegyet ad. Leveszi a terhet és átalakítja azt örvendetes győzelemmé, könnyedséggé, melyet az ember az Egy Igaz Isten odaadó szolgálatában élvezhet.

[2862] The Prophet's virtues, the magnanimity of his character, and his love for mankind were fully recognized even in his lifetime, and his name stands highest among the heroic leaders of mankind.

A Próféta erényeit, tiszta jellemét, emberek iránti szeretetét még életében is megbecsülés övezte. Neve az emberiség legnagyobb hősei közt marad fenn.

[2863] This verse is repeated for extra emphasis. Whatever difficulties or troubles are encountered by men, Allah always provides a solution, a way out, a relief, a way to lead to ease and happiness, if we only follow His Path and show our Faith by patience and well doing. The solution or relief does not merely come after the Difficulty: it is provided with it.

Ezt a verset kétszer mondja el, megerősítve a benne foglaltakat. Bármi vesződség, bonyodalom, törődés éri az embert, Allah megoldást nyújt. Kiutat, megkönnyebbülést biztosít, ami a boldogsághoz visz, feltéve, ha az Ő Tervét követjük, állhatatosak vagyunk és kitartunk hitünkben. A megoldás vagy megkönnyebbülés nem csupán eljön a viszontagság után, hanem egymás feltételei. Megkönnyebbülés nem létezhet előzetes viszontagság nélkül és fordítva.

فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ ﴿٧﴾

7. Therefore, when thou art free (from thine immediate task), still labour hard[2864],

7. Ha megszabadultál, hát vesd újra bele magad (a törődésbe)[2864],

وَإِلَى رَبِّكَ فَارْغَبْ ﴿٨﴾

8. And to thy Lord turn (all) thy attention.

8. És Uradra (mindig) vágyj.

[2864] The words understood may be: from thy immediate task, that of preaching to men, denouncing sin, and encouraging righteousness; or, from the difficulties that confronted thee. When that happens, that does not finish the labors of the man of Allah.

Miután hirdettél az embereknek, tanítottad őket Allah Üzenetére, megmutattad mi a helyes irány és mit kerüljenek el, buzdítottad őket a hitre, a munka itt nem ér véget. Aki Allahért dolgozik, az nem pihenhet meg.

95. AT-TIN (THE FIG-FÜGE)

Introduction to Surah At-Tin (The Fig)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah has been so named after the very first word *at-tin*.

Period of Revelation

Majority of scholars regard it as a Makki revelation, a manifest symbol of which is the use of the words *hadh-al-balad-il-amin* (this city of peace) for Makkah. Obviously, if it had been revealed at Madinah, it would not be correct to use the words "this city" for Makkah. Besides, a study of the contents of the Surah shows that it belongs to the earliest period of Makkah, for in it there is no sign whatever to indicate that during the period of its revelation any conflict had started between Islam and unbelief. Moreover, it reflects the same style of the earliest revelations of Makkah period in which briefly and succinctly the people have been made to realize that the judgment of the Hereafter is necessary and absolutely rational.

Bevezetés az At-Tin (Füge) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Az *at-tin*, füge a Szúra első szava és egyben címe.

A kinyilatkoztatás ideje

A hittudósok többsége Mekkai kinyilatkoztatásnak tartja. Ezt jelzik a következő szavak: *hadh-al-balad-il-amin*, „ez a béke otthona v. városa”. Ez egyértelműen Mekka. Ha Medinai Szúra lenne, akkor a *balad*, azaz város szó már Medinára vonatkozna, mert akkor már az volt „a” város, de ebben a szóösszetételben Medina sohasem szerepelt, ez tipikusan Mekkát jelző kifejezés a Sérthetetlen Szentéllyel. A stílusjegyek és tartalom alapján a legkorábbi Mekkai időszakban született, amikor még az Iszlám hirdetésének nem volt ellenzője. Tömör, könnyen megjegyezhető stílusban jelzi a Túlvilág és a Végelszámolás valóságát, felhívja a figyelmet ennek szem előtt tartására.

95. At-Tin	95. At-Tin
THE FIG	**FÜGE**
Total Verses: 8	Összes vers: 8
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

وَالتِّينِ وَالزَّيْتُونِ ﴿١﴾

1. By the Fig and the Olive[2865],
1. *A Fügére és az Olivára[2865],*

وَطُورِ سِينِينَ ﴿٢﴾

2. And the Mount of Sinai[2866],
2. *A Sinai Hegyre[2866],*

وَهَذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ ﴿٣﴾

3. And this City of security[2867],-

[2865] The substantive proposition is in verses 4-8, and it is clinched by an appeal to four sacred symbols, viz., - the Fig, - the Olive, - Mount Sinai, and - the sacred City of Makkah.

A tényleges következtetések, a 4-8 versben jönnek, azokat a gondolatokat vezetik fel a szólítások, melyek most négy szimbólumot idéznek meg: Fügét, Olivát, Sinai Hegyet és Mekka szent városát.

[2866] This was the Mountain on which the Law was given to Moses. See 19:52.

Ez az a Hegy, ahol Mózes a szólítást kapta a Küldetésre. Lásd 19:52.

[2867] "This City of security" is undoubtedly Makkah. Even in Pagan times its sacred character was respected, and no fighting was allowed in its territory. But the same City, with all its sacred associations, persecuted the greatest of the Prophets and gave itself up for a time to idolatry and sin, thus presenting the contrast of the best and the worst.
Having discussed the four symbols in detail, let us consider them together. It is clear that they refer to Allah's Light or Revelation, which offers man the highest destiny if he will follow the Way. Makkah stands for Islam, Sinai for Israel, and the Mount of Olives for Christ's original and pure Message.

3. *Ez a Biztonság Városa*[2867],

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ﴿٤﴾

4. We have indeed created man in the best of moulds[2868],
4. *Mi az embert a legjobb felépítményben teremtettük meg*[2868].

ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ ﴿٥﴾

5. Then do We abase him (to be) the lowest of the low[2869],-
5. *Majd bevetettük őt a mélységek mélységébe*[2869],

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٦﴾

6. Except such as believe and do righteous deeds: For they shall have a reward unfailing.
6. *Kivéve azokat, kik hisznek, jókat cselekszenek, mert számukra kiapadhatatlan bér jár.*

فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدُ بِالدِّينِ ﴿٧﴾

7. Then what can, after this, contradict thee, as to the judgment (to come)?
7. *Akkor mi az, mi cáfolja számodra a Végítélet (eljövetelét)?*

أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمِ الْحَاكِمِينَ ﴿٨﴾

8. Is not Allah the wisest of judges?
8. *Hát nem Allah tán a legbölcsebb Ítélő?*

„Biztonság Városa”, kétségtelenül Mekka. Még a Pogány korban is megőrizte Szent város jellegét. Háború, viszály nem volt megengedett területén. Ez a megszentelt város, egy időre a bűn útjára lépett és üldözte a Próféták legkiválóbbikát, aki vissza akarta terelni a helyes útra. Így Mekka egyidejűleg képviselte a legjobbat és a legrosszabbat.
A négy szimbólumot együtt vizsgálva a következőkre jutunk: Világos, hogy mind a négy Allah Igazságát jelképezi, mellyel az Úr az embert egy emelkedettebb állapotba kívánja hozni, ha ő hajlandó az utat követni. Mekka az Iszlámot, Sinai Izraelt, Mózes küldetését, az Oliva pedig az Olajfák Hegyét, Jézus szolgálatát jelenti.

[2868] Taqwim: mould, symmetry, form, nature, constitution. There is no fault in Allah's creation. To man Allah gave the purest and best nature, and man's duty is to preserve the pattern on which Allah has made him: 30:30.

Arab szövegben „Taqwim”, szimmetriát, részarányt, természetet, felépítményt jelent. Allah teremtésében nincs hiba. Allah az embernek a legtisztább jellemet, természetet adta és az ember feladata ennek megőrzése. (30:30)

[2869] If man rebels against Allah, and follows after evil, he will be abased to the lowest possible position. For Judgment is sure. Those who use their faculties aright and follow Allah's Law will reach the high and noble destiny intended for them. That reward will not be temporary, but unfailing.

Miután Allah a legjobb és legtisztább képességeket adta az embernek, elvárás, hogy azokat ne a bűn útján és az Ő megtagadásában kamatoztassa. Ha mégis ezt teszi, Allah Törvénye ellen vét és Ő lealacsonyítja őt. Aki pedig a ráruházott készségeket jóravalóan használja, szép viszonzásban részesül és emelkedettebb helyre ér.

96. AL-ALAQ (THE CLOT-ALVADÉK)

Introduction to Surah Al-Alaq (The Clot)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah is so entitled after the word *`alaq* in the second verse.

Period of Revelation

This Surah has two parts: the first part consists of v. 1-5, and the second of v. 6-19. About the first part a great majority of the Islamic scholars are agreed that it forms the very first Revelation to be sent down to the Holy Prophet (upon whom be Allah's peace and blessings). In this regard, the *Hadith* from Hadrat Aishah, which Imam Ahmad, Bukhari, Muslim, and other traditionists have related with several chains of authorities, is one of the most authentic *Ahadith* on the subject. In it Hadrat Aishah has narrated the full story of the beginning of revelation as she herself heard it from the Holy Messenger of Allah. The second part was sent down afterwards when the Holy Prophet (upon whom be peace) began to perform the prescribed Prayer in the precincts of the Kabah and Abu Jahl tried to prevent him from this with threats.

Beginning of Revelation

Hadrat Aishah states that revelations to the Holy Prophet (upon whom be peace) began in the form of true (according to other traditions, good) visions. Whichever vision he saw it seemed as though he saw it in broad daylight. Afterwards solitude became dear to him and he would go to the Cave of Hira to engage in worship there for several days and nights (Hadrat Aishah has used the word *tahannuth*, which Imam Zuhri has explained as *ta'abbud*: devotional exercises. This was some kind of worship which he performed, for until then he had not been taught the method of performing the Prayer by Allah). He would take provisions with him and stay there for several days, then would return to Hadrat Khadijah who would again provide for him for a few more days. One day when he was in the Cave of Hira, Revelation came down to him unexpectedly and the Angel said, to him: "Read".
After this Hadrat Aishah reports the words of the Holy Prophet himself, to the effect, "I said: I cannot read! There upon the Angel took me and pressed me until I could bear it no more. Then he left me and said: Read. I said: I cannot read! He pressed me a second time until I could bear it no more. Then he left me and said: Read. I again said: I cannot read! He pressed me for the third time until I could bear it no more. Then he left me and said: *Iqra bismi Rabbi kal- ladhi khalaqa*: (Read in the name of your Lord Who created) till he reached *ma lam ya lam* (what he did not know).
Then the Holy Messenger (upon whom be peace) returned home to Hadrat Khadijah trembling with fear, and said to her: `Cover me, cover me', and he was covered. When terror left him, he said: `O Khadijah, what has happened to me?' Then he narrated to her whatever had happened, and said: `I fear for my life'. She said; `No never! Be of good cheer. By God, never will God debase you: you treat the kindred well, you speak the truth, (one tradition adds: you restore what is entrusted to you), you bear the burden of the helpless, you help the poor, you entertain the guests, and you cooperate in good works.

Then she took him to Waraqah bin Naufal, who was her cousin. He had become a Christian in pre-Islamic days, wrote the Gospel in Arabic and Hebrew, and had become very old and blind. Hadrat Khadijah said: `Brother, listen to the son of your brother.' Waraqah said to the Holy Prophet: `What have you seen, nephew?' The Holy Prophet described what he had seen. Waraqah said; `This is the same Gabriel (the Angel of Revelation) which Allah had sent down to Moses. Would that I was a young man during your Prophethood! Would that I was alive when your tribe would expel you!' The Holy Prophet said: `Will they expel me?' Waraqah said; `Yes, never has it so happened that a person brought what you have brought and was not treated as an enemy. If I live till then I would help you with all the power at my command.' But not very long after this Waraqah died.

This narrative is explicit that even until a moment before the coming Angel the Holy Messenger of Allah (upon whom be His peace) was without any expectation that he was going to be appointed a Prophet. Coming down of the Revelation and appearing of the Angel face to face was an unexpected accident for him the first effect of which on him was precisely the same as could naturally be on a person meeting with such a tremendous experience, in the absence of any preparation. That is why when he proclaimed the message of Islam, the people of Makkah raised all sorts of objections, but no one said that they were already apprehending that he would make a claim, for he had been making preparations since long to become a Prophet.

From this narrative another thing which also becomes obvious is how pure was the Holy Prophet's life and how sublime was his character before Prophethood, Hadrat Khadijah was no young lady: she was 55 years old at the time this event took place and had been the Holy Prophet's life companion for 15 years. No weakness of the husband can remain hidden from the wife. She had during this long period of married life found him to be such a generous and noble man that when he told her of his experience in the Cave of Hira', she admitted without the least hesitation that it was indeed Allah's own Angel who had come to him with Revelation. Likewise, Waraqah bin Naufal also was an old inhabitant of Makkah, who had seen the Holy Prophet grow up from childhood. Particularly, for the past 15 years because of the close relationship he was even more intimately aware of his life, his Affairs and dealings. When he also heard of his experience, he did not regard it as an evil suggestion, but immediately said that it was the same Gabriel who had descended on Moses (peace be upon him). This meant that even according to him the Holy Prophet was such a sublime person that there was nothing surprising in his being elevated to the office of Prophethood.

Occasion of Revelation of verses 6-19

This second part of the Surah was revealed when the Holy Messenger of Allah began to perform the Prayer in the Islamic way in the Ka'bah and Abu Jahl threatened and tried to prevent him from this. It so happened that after his appointment to Prophethood even before he could start preaching Islam openly, he began to perform the Prayer in the precincts of the Ka'bah in the way Allah taught him; and from this the Quraish felt for the first time that he had adopted a new religion. The other people were watching it with curiosity, but Abu Jahl in his arrogance and pride threatened the Holy Prophet and forbade him to worship in that way in the Ka'bah. In this connection, quite a number of the *Ahadith* have been related from Hadarat Abdullah ibn Abbas and Hadrat Abu Huraira, which mention the foolish behaviour of Abu Jahl.

Hadrat Abu Huraira says that Abu Jahl asked the people of Quraish: "Does Muhammad (upon whom be Allah's peace and blessings) set his face on the ground before you?" When they replied in the

affirmative, he said:" By Lat and Uzza, if I ever catch him in that act of worship, I would set my foot on his neck and rub his face in the dust."
Then it so happened that he saw the Holy Messenger in that posture and came forward to set his foot on his neck, but suddenly turned back as if in a fright and being asked what was the matter, he said there was a ditch of fire and a terrible apparition between himself and Muhammad (upon whom be Allah's peace and blessings) and some wings. On hearing this the Holy Prophet remarked:" Had he come near me, the angels would have smitten and torn him to pieces." (Ahmad, Muslim, Nasai, Ibn Jarir, Ibn AbI Hatim, Ibn al-Mundhir, lbn Marduyah, Abu Nu'aim Isfahani, Baihaqi).
Because of these very incidents the portion of this Surah beginning with *Kalla inn al-insana la yat gha* was sent down.

Bevezetés az Al-Alaq (Alvadék) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Az *'alaq* a második versben található, innen az elnevezés.

A kinyilatkoztatás ideje

A Szúra két részből áll. Az első rész az 1-5 versig, a második a 6-19-ig tart. Az első résszel kapcsolatban a Muszlim hittudósok túlnyomó többsége egyetért abban, hogy ezek a Próféta (béke reá) által legelőször kapott kinyilatkoztatások. Erre vonatkozólag Aisha Hadisza, melyet autentikus hivatkozási láncokon keresztül Imam Ahmad, Bukhari, Muslim és több más Hadisz gyűjtő is közöl, az egyik legeredetibb hivatkozásnak számít. Ebben Aisha elbeszéli a kinyilatkoztatások kezdetének teljes történetét úgy, ahogy maga is hallotta azokat a Prófétától.
A második rész később született, amikor a Próféta bemutatta a Kábánál az ima az előírt protokollját és ezalatt Abu Dzsahl fenyegetéseivel akadályozta őt.

A kinyilatkoztatások kezdete

Aisha közli, hogy a kinyilatkoztatások a Próféta számára igaz látomások formájában szálltak rá. Bármit is észlelt, nappali fényben látott mindent. Ezt követően magányra vágyott, ezért felment Hira Barlangjába, hogy néhány napig éjjel-nappal magában imádkozzon. Aisha a *tahannuth* szót használta, amit Imam Zuhri *ta'abbud*, azaz szolgálatnak, ájtatossági gyakorlatnak magyarázott. Ekkor még Allah nem tanította meg a Prófétát az ima helyes bemutatására, ezért úgy imádkozott, ahogy belsője diktálta. Felvitt magával pár napra élelmet. Amikor elfogyott, lejött a hegyről, meglátogatta Khadidzsát, a feleségét, aki újabb pár napra felpakolt neki és visszament a Barlangba. Egy napon a Hira Barlangban egy Angyal váratlanul így szólt hozzá: „Olvass!”

Aisha a Próféta saját szavait a következőképpen adta elő: „Mondtam: nem tudok olvasni! Az Angyal megragadott és annyira megszorított, hogy alig bírtam ki. Majd elengedett és mondta: Olvass! Így válaszoltam: nem tudok olvasni! Másodszor is megszorított, mit alig bírtam elviselni. Majd elengedett és újból így szólt: Olvass! Én újból azt válaszoltam: nem tudok olvasni! Megszorított harmadszor is, mit alig bírtam ki, majd elengedett és mondta: *Iqra bismi Rabbi kal- ladhi khalaqa:* Olvasd Urad nevében, Aki megteremtett… míg el nem ért idáig: *ma lam ya lam:* amit az nem tudott.
A Próféta (béke reá) félelemtől remegve tért haza Khadidzsához és így szólt: „Takarj be, takarj be! És betakarta őt. Ó, Khadidzsa! Mi történt velem! Majd elmondta, mi történt és így szólt: „Féltem az életem! Khadidzsa válasza: „Nem, soha! Minden jóra fordul. Istenemre, az Úr sohasem fog megalázni téged: tartod a vérkapcsolatot rokonságoddal, igazat beszélsz, a gyámoltalan terhét viseled, segítesz a szegényen és részt veszel a jó cselekedetekben. Majd elvitte őt nagybátyjához Waraqah bin Naufal-hoz, aki az Iszlám előtti időkben Keresztény vallásra tért. Már idős vak ember volt, aki ismerte az Evangéliumot Arabul és Héberül. Khadidzsa így szólt: Bátyám! Hallgasd fivéred fiát! Waraqa megkérdezte: Mit láttál unokaöcsém? A Próféta leírta azt, amit látott. Waraqa így szólt: Ez ugyanaz a Gábriel, akit Allah Mózesnek küldött le. Bár fiatal lehetnék a te Próféciád idején! Bár élnék, mikor törzsed elűz téged! A Próféta ezt felelte: El fognak űzni? Waraqa így szólt: Igen, mert az még nem történt meg soha, hogy aki azt hozta el, amit te, azt ne tartanák ellenségnek. Ha akkor élnék, minden erőmmel segítenék neked. Nem sokra rá Waraqa meghalt.”
Ez az elbeszélés kifejezi, hogy Allah küldöttének, az Angyalnak eljöveteléig semmi sem igazolta Mohammed Próféciáját, de ettől kezdve igen. A Reveláció és az Angyal megjelenése váratlanul érte őt. Aki nincs ilyenre felkészülve, az ugyanígy reagál, mint a Próféta (béke reá). Amikor az Iszlámot tanította, Mekkában sok ellenzője volt, de senki sem vádolta azzal, hogy hosszú ideje készült a Próféciára, betanulta.
A fenti elbeszélésből megnyilvánul, mennyire tiszta volt a Próféta élete és jelleme mennyire fenséges volt. Khadidzsa nem volt már fiatalasszony. Ekkorra már betöltötte az 55-ik évét, a Prófétával pedig 15 évet éltek együtt. A férj gyengesége nem maradhat rejtve felesége előtt. Ezalatt a hosszú időszak alatt Khadidzsa annyira nemesnek, egyenesnek ismerte meg férjét, hogy eszébe sem jutott kételkedni, a történet hitelességén, amikor elmesélte kalandját a Hira Barlangban. Habozás nélkül elhitte, hogy férje Allah küldöttével találkozott, aki kinyilatkoztatást adott át neki. Hasonló módon, Waraqa bin Naufal, sem kételkedett. Ő Mekka régi lakója volt, aki a Prófétát gyermekkora óta ismerte. Az elmúlt 15 évben pedig családtagként szoros kapcsolat fűzte hozzá. Ismerte hozzáállását, reakcióit, életét. Amikor meghallotta mi történt, nem volt rossz gondolata, eszébe sem jutott, hogy a Próféta szavai mögött nem konkrét esemény áll. Azonnal tudta, hogy Gábriellel találkozott, aki Mózeshez is eljött. Ő is tudta, hogy a Próféta olyan magas jellem, akire illik a kiválasztott küldetés.

6-19 versek mögötti háttéralkalom

A Szúra második része akkor nyilatkoztatott ki, amikor a Próféta az Iszlám által előírt módon mutatta be az imát a Kábánál és Abu Dzsahl fenyegetésekkel akadályozta őt. Amikor az imát bemutatta és az Iszlámot nyilvánosan hirdette, Quraish látta, hogy Mohammed (béke reá) egy „új vallást vett fel”. Sokan kíváncsian állták körül, de Abu Dzsahl felszólította, hogy hagyja abba ezt a fajta imát a Kábánál. Ezzel kapcsolatban számos Hadisz emlékezik meg Abdullah Ibn Abbas és Abu Huraira tollából Abu Dzsahl bolond viselkedéséről.
Abu Huraira közli, hogy Abu Dzsahl megkérdezte Quraish népét: „Mohammed az arcát a földre helyezte előttetek?” Amikor ők bólogattak, így folytatta: Látra és Uzzára (két bálvány)! Ha még egyszer rajtakapom ilyen imán, a lábamat a nyakára szorítom és az arcát a porba dörgölöm.” Amikor eljött az alkalom, látta a Prófétát leborulni, odasietett, hogy lábával rátiporjon a nyakára, de hirtelen rémülten hátrafordult. Amikor megkérdezték mi van vele, azt mondta, hogy egy lángoló árkot, szörnyű kísértetet és szárnyakat látott maga és Mohammed (béke reá) között. Ezt meghallva Mohammed megjegyezte: „Ha közelembe ért volna, az Angyalok lesújtottak volna rá és darabokra

tépték volna.” (Ahmad, Muslim, Nasai, Ibn Jarir, Ibn AbI Hatim, Ibn al-Mundhir, lbn Marduyah, Abu Nu'aim Isfahani, Baihaqi).
Erre az incidensre utalnak ezek a szavak: *Kalla inn al-insana la yatgha*, azaz „bizony, az ember zsarnok!”

96. Al-Alaq	96. Al-Alaq
THE CLOT	**ALVADÉK**
Total Verses: 19	Összes vers: 19
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ﴿١﴾

1. Proclaim! (or read!) in the name of thy Lord and Cherisher, Who created[2870]-
1. *Olvasd Urad nevében, Ki teremtett[2870],*

خَلَقَ الْإِنسَانَ مِنْ عَلَقٍ ﴿٢﴾

2. Created man, out of a (mere) clot of congealed blood[2871]:

[2870] The declaration or proclamation was to be in the name of Allah the Creator. It was not for any personal benefit to the Prophet: to him there was to come bitter persecution, sorrow, and suffering. It was the call of Allah for the benefit of erring humanity. Allah is mentioned by his title of "thy Lord and Cherisher", to establish a direct nexus between the source of the Message and the one addressed.

A hirdetmény vagy közzététel a Teremtő Allah nevében hangzik el. Nem a Próféta személyének szánt személyes üzenetről van szó. Ez a megbízás számára nem anyagi hasznot, hanem kivetettséget, üldöztetést, szomorúságot és szenvedést hozott. Ez Allah hívása volt arra, hogy az emberiséget a hibáiból kivezesse. Allah itt közvetlenül „a te Urad és Teremtőd” formulában jelenik meg, hogy jelezze: az Üzenetet közvetlenül a Próféta kapja.

[2871] The lowly origin of the animal in man is contrasted with the high destiny offered to him in his intellectual, moral, and spiritual nature by his "most bountiful" Creator. No knowledge is withheld from man.

2. *Megteremtette az embert az alvadékból*[2871],

اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ﴿٣﴾

3. Proclaim! And thy Lord is Most Bountiful, -
3. *Olvasd! És Urad a Legnemesebb,*

الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ﴿٤﴾

4. He Who taught (the use of) the pen[2872],-
4. *Ki megtanította a tollforgatást*[2872],

عَلَّمَ الْإِنسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ﴿٥﴾

5. Taught man that which he knew not.
5. *Megtanította az embernek, mit az nem tudott.*

كَلَّا إِنَّ الْإِنسَانَ لَيَطْغَى ﴿٦﴾

6. Nay, but man doth transgress all bounds[2873],
6. *Mi több! Bizony, az ember áthágja a határokat*[2873],

أَن رَّآهُ اسْتَغْنَى ﴿٧﴾

7. In that he looketh upon himself as self-sufficient.
7. *Úgy tekint magára, mint kinek nincs szüksége senkire.*

إِنَّ إِلَى رَبِّكَ الرُّجْعَى ﴿٨﴾

8. Verily, to thy Lord is the return (of all).
8. *Mert bizony, Uradhoz vezet a visszaút.*

أَرَأَيْتَ الَّذِي يَنْهَى ﴿٩﴾

9. Seest thou one who forbids[2874]-

Az ember alacsony, állati természete áll szemben azzal a méltóságteljes sorssal, amit a" Teremtőtől" kapott intellektuális, morális és spirituális adottságai számára elérhetővé tesznek. Az embertől nincs elzárva a tudás.

[2872] The symbol of a permanent revelation is the mystic Pen and the mystic Record. See 68:1. The Arabic words for "teach" and "knowledge" are from the same root.

Az folyamatosan érkező kinyilatkoztatások szimbóluma a misztikus Toll és a misztikus Feljegyzés. Lásd: 68:1. A „taníť" és „tudás" szógyöke Arabban ugyanaz.

[2873] All our knowledge and capacities come as gifts from Allah. But man, in his inordinate vanity and insolence, mistakes Allah's gifts for his own achievements.

Tudásunk és a bennünk levő potenciálok Allahtól jövő adományok. Az ember a maga hiábavalóságában, makacsul Allah adományait nem az Ő javára, hanem saját önös céljaira akarja fordítani.

[2874] The words, may be applied generally to perverse humanity, which seeks not only to rebel against Allah's Law, but also to prevent others from following it. There may however be a reference here to Abu Jahl, an inveterate enemy of Islam, who used in its early days to insult and persecute the holy Prophet and those who followed his teaching. He used, in particular, to use shameful methods to prevent the Prophet from going to

9. *Láttad-e azt, ki megtiltja*[2874]-

عَبْدًا إِذَا صَلَّى ﴿١٠﴾

10. A votary when he (turns) to pray?
10. *Odaadó szolgálónak, hogy imádkozzon?*

أَرَأَيْتَ إِن كَانَ عَلَى الْهُدَى ﴿١١﴾

11. Seest thou if he is on (the road of) Guidance[2875]?-
11. *Láttad-e azt, hogy az Útmutatásra bízza magát*[2875]*?*

أَوْ أَمَرَ بِالتَّقْوَى ﴿١٢﴾

12. Or enjoins Righteousness?
12. *Vagy elrendeli-e az őrizkedést?*

أَرَأَيْتَ إِن كَذَّبَ وَتَوَلَّى ﴿١٣﴾

13. Seest thou if he denies (Truth) and turns away?
13. *Láttad-e azt, hogy tagad és elfordul?*

أَلَمْ يَعْلَمْ بِأَنَّ اللَّهَ يَرَى ﴿١٤﴾

14. Knoweth he not that Allah doth see?
14. *Nem tudja tán, hogy Allah látja?*

كَلَّا لَئِن لَّمْ يَنتَهِ لَنَسْفَعًا بِالنَّاصِيَةِ ﴿١٥﴾

15. Let him beware! If he desist not, We will drag him by the forelock, -
15. *Vigyázzon hát! Ha nem vet ennek véget, Mi megragadjuk üstökét,*

نَاصِيَةٍ كَاذِبَةٍ خَاطِئَةٍ ﴿١٦﴾

16. A lying, sinful forelock!
16. *A hazug, bűnös üstökét!*

---

the Ka'bah for devotions, and forbid any who came under his influence, from offering prayers or performing devotions. He was arrogant and purse-proud and met his end in the battle of Badr.

A szavak általános értelme mellett ez egy személyes utalás Abu Dzsahlra, az Iszlám elvetemült ellenségére, aki minden energiáját arra fordította, hogy a Prófétát és követőit akadályozza, üldözze. Gyakran a Kábánál üldögélt, és ha Muszlimot látott elzavarta, vagy imája közben zaklatta. A Prófétát sokszor megdobálta, port hintett szemébe és nem volt fukar a káromló szavakkal sem. Végül a Badri csatában érte utol a végzet.

[2875] Man's insolence leads to two results: 1. self-destruction through self- misleading; 2. a false example or false guidance to others. The righteous man must therefore test human example or human guidance by the question, "Is there Allah's guidance behind it?"

Az ember szemtelen pökhendisége két dolgot eredményez: 1. önpusztítást, mert félrevezeti önmagát, 2. rossz példa és helytelen irány adását másoknak. A jóravaló ember ezért mindig önmagát kell, hogy kérdezze, ha tanácstalanul áll egy esemény, döntés, vagy emberi kijelentés előtt: „Vajon Allah útmutatása van e mögött?”

فَلْيَدْعُ نَادِيَه ﴿١٧﴾

17. Then, let him call (for help) to his council (of comrades)[2876]:

17. *Majd hadd hívjon segítséget[2876],*

سَنَدْعُ الزَّبَانِيَةَ ﴿١٨﴾

18. We will call on the angels of punishment (to deal with him)!

18. *Mi majd a Pokol őrizőit szólítjuk!*

كَلَّا لَا تُطِعْهُ وَاسْجُدْ وَاقْتَرِبْ * ﴿١٩﴾ ۩

19. Nay, heed him not: But bow down in adoration, and bring thyself the closer (to Allah[2877].! ۩

19. *Ne törődje vele. Ne engedelmeskedj neki, hanem borulj le és közeledj (Allahhoz) [2877]!*

[2876] The Pagan Quraysh, who formed an oppressive junta or council to manage the Ka'bah were in sympathy with Abu Jahl, though they did not go to the unbridled lengths to which Abu Jahl went.

A Pogány Quraish nem adta ki kezéből a Kába Felügyeletét és gondosan fenntartotta a bálványimádás minden elemét, hiszen ennek volt köszönhető a zarándokok tömege, amiből jelentős bevételük származott. A „piszkos” munkát Abu Dzsahlre bízták, hogy távolítsa el a Prófétát, aki zavarja üzletüket. Ők ekkor még távoli szemlélők voltak.

[2877] The righteous man has no fear. He can disregard all the forces of evil that are brought against him. But he must learn humility: that is his defense. He will bow down in adoration to Allah. He must have the will to bring himself closer to Allah. For Allah is always close to him, -closer to him than his life blood in the jugular vein (50:16).

A jóravaló embernek nincs mitől félnie. A gonosz bármely hada rátörhet, nem árthat neki. Ennek feltétele az alázat. Az alázat szolgálja a védekezést. Le kell borulnia Allah előtt. Ha van benne vágy, hogy Hozzá közel kerüljön, akkor érezni fogja, hogy Allah ott van benne, még saját nyaki ütőerénél is közelebb van. Lásd 50:16.

97. AL-QADR (FATE-ELRENDELÉS)

Introduction to Surah Al-Qadr (Fate)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah has been so designated after the word *al-qadr* in the very first verse.

Period of Revelation

Al Mawardi says that according to the majority of scholars it is a Makki revelation, and the same view has Imam Suyuti expressed in *Al-Itqan*. Ibn Mardayah has cited Ibn Abbas, lbn Az Zubair and Hadrat Aishah as saying that this Surah was revealed at Makkah. A study of the contents also shows that it should have been revealed at Makkah as we shall explain below.

Theme and Subject Matter

Its theme is to acquaint man with the value, worth and importance of the Quran. Its being placed just after Surah Al-Alaq in the arrangement of the Quran by itself explains that the Holy Book, the revelation of which began with the first five verses of Surah Al-Alaq was sent down in a destiny making night. It is a glorious Book and its revelation for mankind is full of blessings.

At the outset, Allah says: "We have sent it down." That is, it is not a composition of Muhammad (upon whom be Allah's peace and blessing) himself, but We Ourself have revealed it.

Then, it is said that "We sent it down in the Night of Destiny." Night of Destiny lies two meanings and both are implied here. First, that it is the night during which destinies are decided; or, in other words, it is not an ordinary night like the other nights, but a night in which destinies are made or marred. The revelation of this Book in this night is not merely the revelation of a book but an event which will change the destiny of not only the Quraish, or of Arabia, but of, the entire world. The same thing has been said in Surah Ad-Dukhan for which please see Introduction to that Surah. The other meaning is that this is, a night of unique honor, dignity and glory; so much so that it is better than a thousand months. Thus, the disbelievers of Makkah have been warned, as if to say: "You on account of your ignorance regard this Book, which Muhammad (upon whom be Allah's peace and blessings) has presented, as a calamity for yourselves and complain that a disaster has befallen you, whereas the night in which it was decreed to be sent down was such a blessed night that a task was accomplished in it for the well-being of mankind, which had never been accomplished even during a thousand months of history. This also has been said in verse 3 of Ad-Dukhan in another way, which we have explained in the introduction to that Surah.

In conclusion, it has been stated that in this night the angels and Gabriel descend with every decree (which in verse 4 of Surah Ad- Dukhan has been described as amr-hakim: wise decree) by the leave of their Lord, and it is all peace from evening till morning.

Bevezetés az Al-Qadr (Elrendelés) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Az első versben szereplő *al-qadr* adja a címet.

A kinyilatkoztatás ideje

Al Mardawi állítása szerint a hittudósok többsége Mekkai kinyilatkoztatásnak tartja, és ezt támogatja imám Suyuti az Al-Itqan c. művében. Ibn Mardayah idézte Ibn Abbast, Ibn Zubairt és Aishát, akik szintén Mekkai Szúrának tartják. A mondanivaló is ezt igazolja.

Mondanivaló

A téma az ember megismertetése a Korán értékével és jelentőségével. Közvetlenül az 96. Al-Alaq (Alvadék) Szúra után következik a Korán szerkezetében, ami jelzi, hogy a Korán legelső versei, melyek az Al-Alaqban hangzanak el, az elrendelés éjszakáján születtek meg, ami ennek a Szúrának áll a hátterében.
Allah így szól: „Mi ezt leküldtük." Tehát Mi, azt jelenti, hogy nem Mohammed (béke reá) „szerzeménye", hanem Mi Magunk nyilatkoztattuk azt ki. Majd így folytatja: „Mi ezt leküldtük az Elrendelés Éjszakáján." Az Elrendelés Éjszakája mögött két jelentés áll. Az első, hogy ez az éjszaka, amikor eldől a sors, tehát nem egy szokványos éjszaka, mint akármely más. A Könyv kinyilatkoztatása nem egy hétköznapi kinyilatkoztatás, hanem egy sors elrendelése, ami kihat Quraish, Arábia, de az egész világ menetére is. Ugyanezt olvashattuk az 44. Ad-Dukhan (Füst) Szúrában is, mellyel kapcsolatban annak bevezetőjében adunk felvilágosítást. A másik jelentése, egy éjszaka, ami különös megbecsülést hordoz. Dicsőséget és malasztot. Ezért jobb, mint ezer hónap. Ezzel a Mekkai hitetlenek figyelmeztetést kaptak: „Ezt a Könyvet, amit Mohammed (béke reá) hirdet, a tudatlanságotok miatt sorscsapásnak értékelitek és panaszkodtok, hogy katasztrófa sújtott le rátok. Holott az éj, amin kinyilatkoztatott egy dicső, becses éj volt, ami az emberiség számára hozott olyan megváltást, felvirágzást, amit ezer más hónap sem hozhat." Ezt az 44. Ad-Dukhan (Füst) 3. verse megismétli egy más módon, aminek magyarázatát ott adjuk.
Következésképpen az Angyalok, Gábriel ezen az éjszakán szállnak alá, hogy magukkal hozzák az elrendeléseket (melyet az Ad-Dukhan (Füst) 4. versében amr-hakim, azaz bölcs elrendelések kifejezéssel illet), az Uruk engedélyével az est kezdetétől a hajnal beálltáig.

97. Al-Qadr	97. Al-Qadr
FATE	**ELRENDELÉS**
Total Verses: 5	Összes vers: 5
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

إِنَّا أَنزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ﴿١﴾

1. We have indeed revealed this (Message) in the Night of Power[2878]:
1. *Mi ezt (az Üzenetet) az Elrendelés Éjjelén nyilvánítottuk ki[2878].*

وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ﴿٢﴾

2. And what will explain to thee what the night of power is?
2. *Mi ért el hozzád, mi az Elrendelés Éjjele?*

لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ ﴿٣﴾

3. The Night of Power is better than a thousand months[2879].
3. *Az Elrendelés Éjjele jobb, mint ezer hónap[2879].*

تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِم مِّن كُلِّ أَمْرٍ ﴿٤﴾

[2878] Cf. 44:3. The 23rd, 25th or 27th night of Ramadan, as well as other nights, have been suggested as the Night of Power. It is best to take this in conjunction with verse 3 below, which says that the Night of Power is better than a thousand Months. It transcends Time: for it is Allah's Power dispelling the Darkness of Ignorance, by his Revelation, in every kind of affair

Lásd 44:3. Ez Ramadán havának 23-ik, 25-ik, vagy 27-ik napjának Éjjele, de ennek Legjobb Tudója Allah, mert ennek misztériuma Nála van. Innen kapcsolódunk a 3-ik vershez, melyben az Elrendelés Éjszakáját jobbnak ítéli, mint ezer hónapot. Itt az időhatárok más megítélésbe kerülnek. Ez az Idő, az Egy Éjjel, ami az Elrendelésé, itt arra szolgál, hogy eloszlassa a Tudatlanság általi Sötétséget a kinyilatkoztatásokkal, melyek minden dolgot megvilágítanak.

[2879] "A thousand" must be taken in an indefinite sense; as denoting a very long period of time. Cf. 32:4-5, and 70:4.

„Ezer” nem határozott értelemben, szó szerint értendő, hanem egy hosszú időtartamra utal. Lásd 32:4-5 és 70:4.

4. Therein come down the angels and the Spirit by Allah's permission, on every errand[2880];

4. *Az Angyalok és a Lélek, Allah engedelmével lebocsátanak mindenféle dolgot[2880],*

سَلَامٌ هِيَ حَتَّى مَطْلَعِ الْفَجْرِ ﴿٥﴾

5. Peace!...This until the rise of morn[2881]!

5. *Békesség! Egészen hajnalhasadtáig[2881]!*

[2880] The Spirit: usually understood to be the angel Gabriel.

Lélek: Általában Gábriel Arkangyalra utal a Koránban.

[2881] When the Night of spiritual darkness is dissipated by the glory of Allah, a wonderful Peace and a sense of Security arise in the soul. And this lasts on until this life closes, and the glorious Day of the new world dawns, when everything will be on a different plane, and the chequered nights and days of this world will be even less than a dream.

Amikor a Spirituális Sötétség Éjjele szertefoszlik, felragyog Allah Dicsősége és csodálatos Béke, Nyugalom tölti el a lelket. Ez egészen addig tart, amíg ez az élet lezárul és az Új Élet Hajnala be nem köszönt, ami már egy más térben következik be. Onnan visszatekintve az evilági éjek és nappalok váltakozása, múló álomnak fog tűnni.

98. AL-BAYYINA (THE CLEAR PROOF-BIZONYSÁG)

Introduction to Surah Al-Bayyina (The Clear Proof)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah is so designated after the word *al-bayyinah* occurring at the end of the first verse.

Period of Revelation

Where it was revealed, at Makkah or Madinah, is also disputed. Ibn Az Zubair and Ata bin Yasar hold the view that it is Madani. Ibn Abbas and Qatadah are reported to have held two views, first that it is Makki, second that it is Madani. Hadrat Aishah regards it as a Makki Surah. Abu Hayyan, author of *Bahr al-Muhit*, and Abdul Munim ibn al- Faras, author of *Ahkam al-Quran*, also have preferred to regard it as Makki. As for its contents, there is nothing in it to indicate whether it was revealed at Makkah or at Madinah.

Theme and Subject Matter

Its having been placed after Surahs Al-Alaq and Al-Qadr in the arrangement of the Quran is very meaningful. Surah Al-Alaq contains the very first revelation, while Surah Al-Qadr shows as to when it was revealed, and in this Surah, it has been explained why it was necessary to send a Messenger along with this Holy Book.

The people of the world, be they from among the followers of the earlier scriptures or from among the idolaters, could not possibly be freed from their state of unbelief, until a Messenger was sent whose appearance by itself should be a clear proof of his apostleship, and he should present the Book of God before the people in its original, pristine form, which should be free from every mixture of falsehood corrupting the earlier Divine Books; and which should comprise sound teachings.

Bevezetés az Al-Bayyina (Bizonyság) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Az első versben szerepel az *al bayyina*, a bizonyosság, ami a címadó szó.

A kinyilatkoztatás ideje

Hogy Mekkai, vagy Medinai-e, az vitatott. Ibn Zubair és Ata bin Yasar Medinainak tartja, Ibn Abbas és Qatada szerint mindkettő változat lehetséges. Aishah Mekkai Szúrának közölte. Abu Hayyan, a

Bahr al.Muhit szerzője és Abdul Munim Ibn al-Faras, az *Ahkam al-Quran* írója Mekkai eredet mellett voksol. Se tartalom, se stílusjegyek alapján nem eldönthető.

Mondanivaló

Sokat mondó, hogy az Al-Alaq és az Al-Qadr Szúrákat követi a Korán Szúráinak sorában. Az Al-Alaq Szúra a legelső Korán kinyilatkoztatás, az Al-Qadr pedig megmutatja a kinyilatkoztatás idejét. Ezek a versek elmagyarázzák, miért volt szükséges Próféta küldése a Szent Könyvvel együtt.
A világon élő emberek vagy a korábbi kinyilatkoztatások követői, vagy bálványimádók voltak. Őket nehezen lehetett volna saját útjukról elmozdítani. Egy Prófétát kellett elküldeni, aki új alapokról kezdte a hirdetést, aki Isten Könyvét a maga eredeti formájában közli és adja tovább az embereknek hamisítás nélkül.

98. Al-Bayyina	98. Al-Bayyina
THE CLEAR PROOF	**BIZONYSÁG**
Total Verses: 8	Összes vers: 8
Revealed At: Medina	Medinai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

لَمْ يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ مُنفَكِّينَ حَتَّى تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ ﴿١﴾

1. Those who reject (Truth), among the People of the Book and among the Polytheists, were not going to depart (from their ways) until there should come to them Clear Evidence[2882],-

1. Kik hitetlenek a Könyv Népéből és bálványimádók, nem akarnak letérni (saját útjukról), míg el nem ér hozzájuk a bizonyosság[2882].

رَسُولٌ مِّنَ اللَّهِ يَتْلُو صُحُفًا مُّطَهَّرَةً ﴿٢﴾

2. An apostle from Allah, rehearsing scriptures kept pure and holy:

2. Egy Allahtól jövő Próféta recitálja a tiszta, szeplőtelen Írást.

فِيهَا كُتُبٌ قَيِّمَةٌ ﴿٣﴾

3. Wherein are laws (or decrees) right and straight.

3. Miben ott az egyenes törvény.

وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِن بَعْدِ مَا جَاءتْهُمُ الْبَيِّنَةُ ﴿٤﴾

4. Nor did the People of the Book make schisms, until after there came to them Clear Evidence.

4. Nem szakadtak szét (szektákra) az Írás Népei, csak miután elért hozzájuk a bizonyság.

وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاء وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ ﴿٥﴾

5. And they have been commanded no more than this: To worship Allah, offering Him sincere devotion, being true (in faith); to establish regular prayer; and to practice regular charity; and that is the Religion Right and Straight.[2883]

[2882] The People of the Book immediately referred to are the Jews and the Christians, who had received scriptures in the same line of prophecy in which came our holy Prophet. Their scriptures should have prepared them for the advent of the greatest and last of the Prophets. For the Jewish scriptures promised to the Jews, cousins or brethren to the Arabs, a prophet like Moses: "The Lord thy God will raise up unto thee a Prophet from the midst of thee, of thy brethren, like unto me; unto him ye shall hearken" (Deut, 18:15). And Christ promised a Comforter (John. 14:16; 15:26; and 16:7; see 56:6) almost by name. The People of the Book fell from the true, straight, and standard religion, into devious ways, and would not come to the true Path until (they said) they were convinced by the arrival of the promised Prophet. But when the promised Prophet came in the person of Muhammad, they rejected him

Az Írás Népéhez, tehát a Zsidókhoz és Kereszténységhez, a Prófécia ugyanazon ágán jutott el Könyv, mint Mohammed Próféta esetében. Írásaik említést tesznek egy „utolsó" Próféta eljöveteléről, aki beteljesíti Allah küldetését. A Zsidók esetében: „Prófétát támaszt néked az Úr, a te Istened te közüled, a te atyádfiai közül, olyat mint én: azt hallgassátok!" (Deut. 18:15) Az értelmezők az „atyádfiait" az Arabokra értik. Az Újszövetség János Evangéliuma több helyen is jelzi egy „Vigasztaló" eljövetelét, aki majd kivezeti az embereket (János 14:16; 15:26 és 16:7, lásd Korán 56:6). Az Írás Népei azt állítják, hogy addig nem térnek vissza az egyenes útra, míg meg nem győződnek az ígért Próféta megérkezéséről. De, amikor a Próféta, Mohammed személyében megérkezett, elutasították őt.

[2883] The three eternal principles of Religion are: 1. sincere devotion to Allah; 2. Prayer and Praise as drawing man nearer to Allah; and 3. the service of Allah's creatures by deeds of practical charity.

5. Nem volt más elrendelésük, mint hogy imádkozzanak Allahhoz őszinte odaadást tanúsítva Neki, egyenesen, tartsák meg az imát és adjanak kötelező alamizsnát. Ez az Egyenes Hitvallás[2883].

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أُوْلَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ ﴿٦﴾

6. Those who reject (Truth), among the People of the Book and among the Polytheists, will be in Hell-Fire, to dwell therein (for aye). They are the worst of creatures.

6. Kik megtagadják az Igazságot az Írás Népéből, és a bálványimádók, a Pokolra jutnak, hol mindörökkön lesznek. Ezek ők, a leghitványabb teremtmények.

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُوْلَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ ﴿٧﴾

7. Those who have faith and do righteous deeds, - they are the best of creatures.

7. Kik hisznek, jókat cselekszenek, ezek ők, a legjobb teremtmények.

جَزَاؤُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَّضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ ﴿٨﴾

8. Their reward is with Allah. Gardens of Eternity, beneath which rivers flow; they will dwell therein forever; Allah well pleased with them, and they with Him: all this for such as fear their Lord and Cherisher.

8. Jutalmuk Uruknál az Éden Kertjei, mik alatt folyók futnak, s ebben ők mindörökkön lesznek. Allah megelégíti őket és ők is megelégítik Őt. Ez annak jár, ki féli Urát.

A vallás három örökös alappillére: 1. Őszinte odaadás Allahnak. 2. Ima és Fohász, mivel az ember közel kerül Allahhoz. 3. Allah teremtményinek szolgálata tettekkel és jótékonykodással.

99. AZ-ZALZALA (THE EARTHQUAKE-FÖLDRENGÉS)

Introduction to Surah Az-Zalzala (Earthquake)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

It is derived from the word *zilzal* in the first verse.

Period of Revelation

That it is a Madani Surah is reasoned from a tradition from Hadrat Abu Said Khudri, which Ibn Abi Hatim has related from him. He says: "When the verse *Fa-man ya mal mithqala dharratin khairan yarah, wa man ya mal mithqala dharratin sharran yarah*, was revealed, I said: "O Messenger of Allah, shall I really see my deeds? The Holy Messenger replied in the affirmative. I submitted: And every major sin? He replied yes. I said: And the minor sins too? He replied yes. Thereupon I exclaimed that I would then be ruined. The Holy Prophet said: Rejoice, O Abu Sa'id, for each good act will be equal to ten good acts like it."

The basis of the argument for this Surah's being Madani is that Hadrat Abu Sa'id Khudri was an inhabitant of Madinah and reached maturity after the Battle of Uhud. Therefore, if this Surah was revealed in his presence, as is apparent from his statement, it must be a Madani Surah. However, the practice that the Companions and their immediate successors followed in respect of the occasion of the revelation of the verses and Surahs, has already been explained in the Introduction to Surah Ad-Dahr above. Therefore, a Companion's saying that a verse was sent down on this or that particular occasion is no proof that it was sent down on that very occasion. In the absence of this tradition every reader who reads the Qur'an with understandings will feel that it is a Makki Surah. More than that: from its theme and style he would feel that it must have been sent down in the earliest stage at Makkah when the fundamental principles and beliefs of Islam were being presented before the people in a concise but highly effective way.

Theme and Subject Matter

Its theme is the second life after death and presentation in it before man of the full record of the deeds done by him in the world. In the first three sentences it has been told briefly how the second life after death will take place and how confounding it will be for man. In the next two sentences it has been said that this very earth on which man has lived and performed all kinds of deeds thoughtlessly, and about which he never could fancy that this lifeless thing would at some time in the future bear witness to his deeds, will speak out on that Day by Allah's command and will state in respect of each individual person what act he had committed at a particular time and place. Then, it has been said that men on that Day, rising from their graves, will come out in their varied groups from all corners of the earth, to be shown their deeds and works, and their presentation of the deeds will be so complete and detailed that not an atom's weight of any good or evil act will be left unnoticed or hidden from his eyes.

Bevezetés az Az-Zalzala (Földrengés) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Az első versben szerepel a *zilzal,* Földrengés szó, ami címadó.

A kinyilatkoztatás ideje

Abu Said Khudri Hadisza szerint, melyet Abi Hatim idézett tőle, ez Medinai Szúra, ami a következők alapján született: „Amikor ez a vers kinyilatkoztatott: „*Fa-man ya mal mithqala dharratin khairan yarah, wa man ya mal mithqala dharratin sharran yarah* (Ki egy atomnyi jót tesz, meglátja, s ki egy atomnyi rosszat tesz, meglátja), én így szóltam: „Ó Allah Prófétája, valóban ezt fogom látni? Ő beleegyezően bólintott. Majd hozzátettem: „Minden nagy bűnt?" Azt válaszolta, igen. Majd én: a kis bűnöket is? Mert akkor elvesztem. Erre a Próféta: „Örvendezz Abu Sa'id! Minden egyes jó cselekedet tíz rosszal fog felérni." Azon az alapon hirdette meg pár kommentátor, hogy ez Medinai szúra, hogy Abu Sa'id Khudri Medinai lakós volt és az Uhudi ütközet után lett érett férfiúvá. Ha ez a Szúra a jelenlétében nyilatkoztatott ki, ami az előzőekből kiderül, akkor ennek Medinai Szúrának kellene lennie. Azonban, mint ahogy más Szúrák és versek esetében, egy kinyilatkoztatás többször is elhangozhatott és akármely alkalommal jegyezte le valaki, azt hihette, hogy akkor hangzott el először. Ezért a követők mondásai, egyéb bizonyíték hiányában nem elegendők arra, hogy egy verset az ő általuk jegyzett időszakban eredeztessünk.
Az előző Hadisztól függetlenül, minden kicsit is hozzáértő olvasó számára szembetűnő, hogy ez egy tipikus Mekkai Szúra a korai időszakból, amikor a fundamentális tanításokat elementáris erővel és tömörséggel hirdettek ki.

Mondanivaló

A halál utáni élettel foglalkozik. Minden ember teljes lajstrommal áll elő, mely földi tetteit, kicsiket, nagyokat tartalmazza. Az első három vers képet ad a jelenségekről, mi a feltámadást körbeveszi és az emberek mámoros, megrészegült, zavarodottságáról, amivel próbálnak magukhoz térni és számadásra készen állni. Ezt követő sorok beszélik el a számadást és annak eltitkolhatatlan elemeit, akár kicsik, akár nagyok, jók vagy rosszak. Jelzést ad a földi élet felelősségvállalására, a hiábavalóságok kerülésére.

99. Az-Zalzala	99. Az-Zalzala
THE EARTHQUAKE	**FÖLDRENGÉS**
Total Verses: 8	Összes vers: 8
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ﴿١﴾

1. When the earth is shaken to her (utmost) convulsion[2884],
1. *Mikor a Föld belereng rázkódásába[2884],*

وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا ﴿٢﴾

2. And the earth throws up her burdens (from within)[2885],
2. *És a Föld kiadja terhét[2885],*

وَقَالَ الْإِنسَانُ مَا لَهَا ﴿٣﴾

3. And man cries (distressed): 'What is the matter with her?'-
3. *Az emberek kiáltoznak: „Mi van vele?”*

[2884] To the ordinary human observer, a violent earthquake is a terrifying phenomenon, in its suddenness, in its origin, and in its power to destroy and uproot the strongest buildings and to bring up strange materials from the bowels of the earth. The Overwhelming Event (Surah 88) which ushers in the Judgment will be a bigger and more far-reaching convulsion than any earthquakes that we know.

Egy külső megfigyelő számára a Földrengés egy félelmetes jelenség a maga hirtelenségében, melynek során egy hatalmas erő mindent lerombol, a legerősebb építmény is eltűnik és a Föld legbelső tartalma felszínre kerül. A 88. Szúrában (Mindet Elfedő) szó van arról, hogy a Végítélet Napján egy minden eddiginél nagyobb, erősebb rengés rázza meg a Földet, mely során az egész Föld átalakul.

[2885] An earthquake, if accompanied by a volcanic eruption, throws up enormous boulders and lava from beneath the crust of the earth. They are thrown up as if they were a burden to the Earth personified. They may be all kinds of minerals, or treasures buried for secrecy. So in the great and final Convulsion, the dead who had been buried and forgotten will rise; and will be brought to the light of day, and justice will be done in the full glare of absolute Truth.

Ha egy Földrengés vulkáni kitöréssel párosul, feltör a földkéreg belső tartalma, láva, mit úgy hány ki magából a Föld, akár egy terhet, melytől meg akar szabadulni. Számos ásványi anyag, kincs, egyéb jöhet felszínre. A végső Rengésnél a halottak is feltámadnak, napfényre kerülnek és Ítéletet hirdetnek felettük az abszolút Igazság jegyében.

يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا ﴿٤﴾

4. On that Day will she declare her tidings:

4. Ezen a Napon jelenti be hírét,

بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَى لَهَا ﴿٥﴾

5. For that thy Lord will have given her inspiration[2886].

5. Mit Urad sugallott rá.2886

يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِّيُرَوْا أَعْمَالَهُمْ ﴿٦﴾

6. On that Day will men proceed in companies sorted out, to be shown the deeds that they (had done)[2887].

6. Ezen a Napon csoportokba szedve sorakoznak fel az emberek, hogy megmutassák nekik tetteiket[2887].

فَمَن يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ﴿٧﴾

7. Then shall anyone who has done an atom's weight of good, see it[2888]!

7. Ki egy szemernyi jót tett, látni fogja[2888]!

وَمَن يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ﴿٨﴾

8. And anyone who has done an atom's weight of evil, shall see it.

8. Ki egy szemernyi rosszat tett, látni fogja.

[2886] The "inspiration" is the Command or direction conveyed by instruction breathed into the Earth personified: she is directed to tell the whole story of what she knows.

A „sugallat” a Parancs, melyet a Föld azért kap, hogy kiadja minden titkát, amit magában rejt.

[2887] In this world good and evil are mixed together. But then they will be sorted out, and each grade of good and evil will be sorted out. So they will proceed in companies to receive judgment. And they will be shown the exact import of everything that they had thought, said, or done, in this life of probation, however they may have concealed or misinterpreted it in this life.

Az Evilágon a Jó és Rossz összekeveredik, de ezek a Végítélet Napján jól elkülöníthető csoportokra lesznek választva. Felsorakozva várják a döntést. Gondolataik, szavaik, tetteik előjönnek, szembesülnek velük, ködbe vész múltbéli jelentésük és kiderül igazi tartalmuk, valós motivációjuk.

[2888] Dharrah: the weight of an atom, the smallest living weight an ordinary man can think of.

Arab szövegben „Dharrah” egy atomnyi, egy atomnak megfelelő súlyú szó szerint, amit magyarul szemernyinek fordítottam.

100. AL-ADIYAT (THE COURSER-HARCI MÉNEK)

Introduction to Surah Al-Adiyat (The Courser)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah has been so entitled after the word *al `adiyat* with which it opens.

Period of Revelation

Whether it is a Makki or a Madani Surah is disputed. Hadrat Abdullah bin Masud, Jabir, Hasan Basri, Ikrimah, and Ata say that it is Makki. Hadrat Anas bin Malik, and Qatadah say that it is Madani. But the subject matter of the Surah and its style clearly indicate that it is not only Makki but was revealed in the earliest stage of Makkah.

Theme and Subject Matter

Its object is to make the people realize how evil man becomes when he denies the Hereafter, or becomes heedless of it, and also to warn them that in the Hereafter not only their visible and apparent deeds but even the secrets hidden in their hearts too will be subjected to scrutiny.
For this purpose, the general chaos and confusion prevailing in Arabia, with which the whole country was in turmoil, has been presented as an argument. Bloodshed, loot and plunder raged on every side. Tribes were subjecting tribes to raids, and no one could have peaceful sleep at night from fear that some enemy tribe might raid his settlement early in the morning. Every Arab was fully conscious of this state of affairs and realized that it was wrong. Although the plundered bemoaned his miserable, helpless state and the plunderer rejoiced, yet when the plunderer himself was plundered, he too realized how abject was the condition in which the whole nation was involved. Referring to this very state of affairs, it has been said, Unaware of the second life after death and his accountability before God in it, man has become ungrateful to his Lord and Sustainer. He is using the powers and abilities given by God for perpetrating tyranny and pillage; blinded by the love of worldly wealth he tries to obtain it by every means, however impure and filthy, and his own state itself testifies that by abusing the powers bestowed by his Lord he is being ungrateful to Him. He would never have behaved so, had he known the time when the dead will be raised from the graves, and when the intentions and motives with which he had done all sorts of deeds in the world, will be exposed and brought out before everyone to see. At that time the Lord and Sustainer of men shall be well informed of what one had done and what punishment or reward one deserved.

Bevezetés az Al-Adiyat (Harci Mének) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A szúra nyitószava az *'adiyat* (harci mének) és ebből származik a cím.

A kinyilatkoztatás ideje

Vitatott, hogy Medinai vagy Mekkai eredetű-e? Abdullah bin Masud, Dzsabir, Hasan Basri, Ikrimah és Ata úgy tartja, hogy Mekkai, Anas bin Malik és Qatada azt állítja, hogy Medinai. A stílus viszont arról tanúskodik, hogy Mekkai és annak is a korai szakaszára jellemző.

Mondanivaló

Célja az, hogy az emberek felismerjék, hogy mi a sorsa a gonosznak, ki a Túlvilágot tagadja, vagy semmibe veszi. Ott nem csak a látható, nyilvánvaló, hanem a rejtett, eltitkolt dolgok is lajstromba vannak véve és el kell velük számolni. Arábiában eluralkodott az általános káosz, zűrzavar, nem volt semmi rendszerben, rendezetten, sarkaiból kifordult a világ. Vérontás és hadizsákmány volt az egyetlen motivációs tényező. Egyik törzsnek a másik nem számított többnek, mint célpontnak, senki nem aludhatott nyugalomban, a nap bármely órájában ellenség törhetett a népekre. Minden Arab, akinek volt lelkiismerete felfogta, hogy ez így nem jó. A kifosztott nyomorult helyzetbe került, míg a fosztogató örvendezett, de nem örülhetett sokáig, mert eljött az idő, amikor őt is kifosztották. Az egész nép ebbe az ördögi körforgásba involválódott. Egy ilyen helyzetben kevesen vették tudomásul a Túlvilág és az ottani elszámoltatás tényét, az emberek hálátlanok voltak Teremtőjükhöz.
Minden erő, hatalom, amivel az Isten felruházta az embert, zsarnokságra, rablásra fecsérlődött. Világi gyönyör, vagyon vakította meg azokat, akik a legtöbb kiváltságot kapták Istentől. Ez pedig hálátlanság a teremtővel szemben. Fontos tudni és tudatni, hogy eljön a Feltámadás ideje, amikor a felruházott képességekkel, lehetőségekkel, fölényekkel el kell számolni. Allah jól tudja, hogy ezek közül mit titkolnak el, és mit vallanak be.

100. Al-Adiyat	100. Al-Adiyat
THE COURSER	**HARCI MÉNEK**
Total Verses: 11	Összes vers: 11
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

وَالْعَادِيَاتِ ضَبْحًا ﴿١﴾

1. By the (Steeds) that run, with panting (breath)[2889],
1. *A felhorkanó harci ménekre[2889],*

فَالْمُورِيَاتِ قَدْحًا ﴿٢﴾

2. And strike sparks of fire[2890],

[2889] The substantive proposition is in verses 6-8 below, and the metaphors enforcing the lesson are in verses 1-5 here. They have at least three layers of meaning: 1. Look at the chargers (mares or swift camels) panting for war on behalf of their masters. Off they go, striking fire with their hoofs by night at the behest of their riders; they push home the charge in the morning, chivalrously giving the enemy the benefit of daylight; and regardless of flashing steel or the weapons of their enemies they boldly penetrate into the midst of their foe, risking their lives for the Cause. Does unregenerate man show that fidelity to his Lord Allah? On the contrary he is ungrateful to Allah; he shows that by his deeds; he is violently in love with wealth and gain and things that perish. 2. By the figure of metonymy the brave fidelity of the war-horse may stand for that of the brave men and true who rally to the standard of Allah and carry it to victory, contrasted with the poltroonery and pettiness of unregenerate man. 3. The whole conflict, fighting, and victory, may be applied to spiritual warfare against those who are caught and overwhelmed in the camp of Evil.

A következtetést a 6-8 vers vonja le, melyet az 1-5 versek metaforái vezetnek fel. Ezek jelentése legalább három rétegből vonhatók ki. 1. Nézd a harci méneket, tevéket, melyek feszülten várják gazdájuk parancsát. Patáik széttiporják a tüzeket, engedelmesek, nekiindulnak a reggeli portyáknak, felkínálva az ellenségnek a nappali ütközetet. Nem törődnek a húsba hatoló fegyverekkel, vakmerően törnek át az ellenség sorain, miközben egy Ügyért kockáztatják életüket. Ez az Ügy gazdájuk Ügye! Mit ért ebből egy hálátlan ember, aki ennél sokkal kevesebbre sem képes Allahért? Mert ő csak az Evilág gyönyöreiben, vagyonban, nyereségben és múlandó dolgokban látja meg élete értelmét. 2. Fogalomcserével a bátor harci mént helyettesítsük be az odaadó emberrel, aki Allah Ügyének szenteli magát, melyet győzelemre akar vinni. Ő áll szemben a hálátlan, önelégült másikkal, aki csak ennek az életnek él. 3. Az egész küzdelmet spirituális térbe kell átvetítenünk, ahol lelki hadviselés folyik azokkal szemben, akik elmerültek a gonosz tettekben.

[2890] With their hoofs. If we suppose the march to be in the dead of night, the sparks of fire would be still more conspicuous.

Az éjben égő tüzekből kipattanó szikrák, paták dobbanása egy ütközet előtti képet fest fel.

2. *A tűz pattogó szikráira*[2890],

فَالْمُغِيرَاتِ صُبْحًا ﴿٣﴾

3. And push home the charge in the morning[2891],
3. *A reggeli portyákra*[2891],

فَأَثَرْنَ بِهِ نَقْعًا ﴿٤﴾

4. And raise the dust in clouds the while[2892],
4. *A nyomokban szálló porfelhőre*[2892],

فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا ﴿٥﴾

5. And penetrate forthwith into the midst (of the foe) en masse[2893];-
5. *Mi áthatol az ellen sűrűjén*[2893].

إِنَّ الْإِنسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ ﴿٦﴾

6. Truly man is, to his Lord, ungrateful[2894];
6. *Mert bizony, az ember Urához háládatlan*[2894],

وَإِنَّهُ عَلَى ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ ﴿٧﴾

7. And to that (fact) he bears witness (by his deeds);
7. *És ő maga erre a tanú,*

وَإِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ ﴿٨﴾

8. And violent is he in his love of wealth.
8. *Mert ő a jót (evilági gyönyöröket) erősen szereti.*

[2891] We may suppose a surprise attack, but yet a chivalrous attack by daylight. The foe is punished through his own lethargy and unpreparedness, apart from the strength, fire, and spirit of the forces of righteousness.

Egy meglepetésszerű támadás képe tárul elénk reggel, vagy a nap folyamán. Az ellenség saját felkészületlenségének esik áldozatul, melyet tetéz a jó Ügyért küzdők ereje, tüze és elszántsága.

[2892] The clouds of dust typify the ignorance and confusion in the minds of those who oppose Truth.

A porfelhő átvitt értelemben a tudatlanság, zavarodottság kifejezője azok táborában, akik ellenzik az Igazságot.

[2893] The forces of evil mass themselves for strength, but their massing itself may become a means of their speedy undoing.

A bűnösök tábora is összegyülekezik, összpontosítják erőiket, de ezek az erők önmaguk vesztét okozzák.

[2894] The ingratitude may be shown by thoughts, words, and deeds, -by forgetting or denying Allah and His goodness, by misusing His gifts, or by injustice to His creatures.

Az ember hálátlansága szavain, tettein és gondolatain keresztül nyilvánul meg. Elfelejti Allah kegyét és bőkezűségét, miáltal tehetséghez, erőhöz, egészséghez, készségekhez jutott, melyet rosszul használ.

أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِ ﴿٩﴾

9. Does he not know, - when that which is in the graves is scattered abroad[2895]

9. Tudja-e, hogy mikor kiborítják mindazt, mik a sírok rejtenek[2895]

وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ ﴿١٠﴾

10. And that which is (locked up) in (human) breasts is made manifest-

10. És felszínre tör mi a keblekbe (zárt),

إِنَّ رَبَّهُم بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيرٌ ﴿١١﴾

11. That their Lord had been Well-acquainted with them, (even to) that Day.?

11. Akkor ezen a Napon Uruk róluk (mindent) tud?

[2895] Dead bodies, secret plots, evil thoughts and imaginings, long since buried, will yet stand forth before the Judgment-seat of Allah. Instead of being closely hidden or blotted out -as they will have been from the consciousness of mankind, - they will stand out as from the consciousness of Allah, which is all-embracing and never suffers from sleep or fatigue.

Holtak, titkolt összeesküvések, gonosz gondolatok, képzetek, miket már rég eltemettek, most felszínre kerülnek és Allah ítélőszéke előtt várják az Ítéletet. Ahelyett, hogy rejtve maradtak, vagy kitöröltettek volna – ahogy az emberi kollektív tudatból kivesztek, - Allah tudatában él minden tett, gondolat, cselekedet, mert Ő Mindent Átölel, Mindenről Értesült.

101. AL-QARIA (THE CALAMITY-VESZEDELEM)

Introduction to Surah Al-Qaria (The Calamity)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah takes its name from its first word *al- qari`ah*. This is not only a name but also the title of its subject matter, for the Surah is devoted to Resurrection.

Period of Revelation

There is no dispute about its being a Makki Surah. Its contents show that this too is one of the earliest Surahs to be revealed at Makkah.

Theme and Subject Matter

Its theme is Resurrection and the Hereafter. At the outset, the people have been aroused and alarmed, saying: "The Great Disaster! What is the Great Disaster? And what do you know what the Great Disaster is? "Thus, after preparing the listeners for the news of the dreadful calamity, Resurrection has been depicted before them in two sentences, saying that on that Day people will be running about in confusion and bewilderment just like so many scattered moths around a light, and the mountains uprooted, will their cohesion and will fly about like carded wool. Then, it has been said that when Allah's Court is established in the Hereafter and the people are called upon to account for their deeds. The people whose good deeds are found to be heavier than their evil deeds, will be blessed with bliss and happiness, and the people whose good deeds are found to be lighter than their evil deeds, will be cast into the deep pit full of burning fire.

Bevezetés az Al-Qaria (Veszedelem) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szúra az első verssorról kapta a címét: *Al-qari'iah* (Veszedelem).

A kinyilatkoztatás ideje

Egyértelműen Mekkai Szúra, annak is a korai időszakából.

Mondanivaló

Témája a Feltámadás és a Túlvilág. Az embereket felriasztja a kiáltás: „Nagy Veszedelem! Mi az a Nagy Veszedelem? Mit tudtok a Nagy Veszedelemről?” Az olvasó felkészítése után következik a Feltámadás, az emberek le-fel futkároznak, bolyonganak, zavarodottan cirkálnak, akár a lepkék a lámpa körül, a hegyek kiszakadnak helyükről és elszállnak, mint a gyapjúpihék a szélben. Allah Ítélőszéke elé állnak az emberek és felidézik tetteiket. Akiknek jótetteik nehezebbek, üdvözülnek, akiknek rossztetteik súlya nehezebb, mint a jóké, Pokol tüzére vettetnek.

101. Al-Qaria	101. Al-Qaria
THE CALAMITY	**VESZEDELEM**
Total Verses: 11	Összes vers: 11
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

الْقَارِعَةُ ﴿١﴾

1. The (Day) of Noise and Clamour[2896]:
1. *A Veszedelem[2896],*

مَا الْقَارِعَةُ ﴿٢﴾

[2896] The Day of Noise and Clamour is the Day of Judgment, when the whole of the present order of things will be overthrown with a tremendous convulsion. Cf. 99:1, and 88:1. All our present landmarks will be lost. It will be a stunning experience to begin with, but it will inaugurate a new world of true and permanent values, in which every human deed will have its true and just consequences, as if weighed in the balance.

A Veszedelem Napja a Végítélet Napja, mikor a dolgok jelen rendszerét egy hatalmas Rengés szertefoszlatja. Lásd 99:1 és 88:1. Minden jelen értékrendünk, rendszerünk, világunk köddé válik. Kábultan vesszük tudomásul a változást, de minden letisztul és az Új Világ Örök Igazságon alapuló értékrendje feláll, működni kezd. Az emberi tettek, szándékok és gondolatok, végre megfelelő értékelésben, elbírálásban kerülnek helyükre.

2. What is the (Day) of Noise and Clamour?

2. Mi az a Veszedelem?

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْقَارِعَةُ ﴿٣﴾

3. And what will explain to thee what the (Day) of Noise and Clamour is?

3. Mi ért el hozzád, mi a Veszedelem?

يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ ﴿٤﴾

4. (It is) a Day whereon men will be like moths scattered about[2897],

4. (Ezen) a Napon az emberek olyanok lesznek, mint a szétszórt pillangórajok[2897],

وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنفُوشِ ﴿٥﴾

5. And the mountains will be like carded wool[2898].

5. A Hegyek, olyanokká válnak, akár a kártolásnál elszabadult gyapjúpelyhek[2898].

فَأَمَّا مَن ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ ﴿٦﴾

6. Then, he whose balance (of good deeds) will be (found) heavy,

6. Majd, kiknek mérlege (a jótetteményektől) nehéz lesz,

فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَّاضِيَةٍ ﴿٧﴾

7. Will be in a life of good pleasure and satisfaction.

7. A megelégedettség létébe tér.

وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ ﴿٨﴾

8. But he whose balance (of good deeds) will be (found) light, -

8. Kinek mérlege (a rossztéteményektől) könnyű lesz,

فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ ﴿٩﴾

9. Will have his home in a (bottomless) Pit.

[2897] Moths are frail light things. To see them scattered about in a violent storm gives some idea of the confusion, distress, and helplessness in which men will be at first overwhelmed on the Day of Account. Old memories will be like a book almost blotted out. New hopes will be vague in a new world just rising on the horizon. But it will be a perfectly just world, and no good action will be lost and no evil one but will have its compensating value estimated.

A pillangók könnyű teremtmények. Ha a vihar belekap rajukba, szerteszét szórja azokat és képzetet nyerhetünk a zavarodottságról, védtelenségről, szorongásról, amit az ember a Végelszámoláskor át fog élni. Régi emlékek kerülnek elő, akár egy nyitott könyv. Az Új horizonton új reménysugár tűnik fel, ami az Igazság reménysugara. Nem fog elveszni egy jótett sem és nem marad következmény nélkül egy elkövetett bűn sem.

[2898] Cf. 70:9. The mountains are solid things, which seem as if nothing could move them. But in that tremendous cataclysm they will be scattered about like flakes of leased or carded wool.

Lásd 70:9. A Hegyek, melyek ma a szilárdság jelképei és úgy tűnnek, mintha megmozdíthatatlanok lennének, a hatalmas kataklizmában szétfoszlanak, majd piheként elszállnak, akár a gyapjúszál kártoláskor.

9. Otthona a feneketlen Pokol.

وَمَا أَدْرَاكَ مَا هِيَهْ ﴿١٠﴾

10. And what will explain to thee what this is?

10. Mi ért el hozzád, mi az?

نَارٌ حَامِيَةٌ ﴿١١﴾

11. (It is) a Fire Blazing fiercely!

11. (Az a) Tomboló Tűz!

102. AT-TAKATHUR (RIVALRY IN WORLD INCREASE-RIVALIZÁLÁS A FELHALMOZÁSBAN)

Introduction to Surah At-Takathur (Rivalry in World Increase)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah taken its name from the word *at takathur* in the first verse.

Period of Revelation

Ibn Abi Hatim has cited Abu Buraidah as saying that this Surah was sent down concerning the two tribes, Bani Harithah and Bani al-Harth, of the Ansar. The two tribes had first recounted the glories and illustrious deeds of their living men; then they had gone to the grave yard and bragged of the glorious deeds of their dead. Thereupon the Divine Revelation *Alhakum at takathur* came down. But, if the practice of the Companions and their successors concerning the occasions of revelation, is kept in view, this tradition is no argument to prove that Surah At Takathur was sent down on that very occasion, but it shows that this Surah fully applied to the act of the two tribes.

Imam Bukhari and Ibn Jarir have cited this view of Hadrat Ubayy bin Ka'ab: "We took the Holy Prophet saying: “If the son of Adam had two valleys full of wealth, he would long for a third valley; the son of Adam's belly cannot be filled but by earth, to be from the Quran until *Alhakum at takathur* was sent down.”

Ibn Jarir, Tirmidhi, Ibn al Mundhir and other traditionists have related this view of Hadrat Ali: "We were in doubt about the torment of the grave until *Alhakum at takathur* was sent down." This view has been regarded as an argument for Surah At-Takathur to be Madani on the ground that the torment of the grave was first mentioned at Madinah; no mention of it was ever made at Makkah. But this is wrong. In the Makki Surahs of the Quran, the torment of the grave has been mentioned at many places so clearly that there can be no room for any such doubt; for example, see Al- An'am: 93, An-Nahl: 28, Al-Muminun: 99-100, Al-Mu'min: 45-46, which are all Makki Surahs. Therefore, if anything is proved by Hadrat Ali's saying, it is that Surah At-Takathur had been revealed before the revelation of the above mentioned Makki Surahs and its revelation had removed the Companions doubt about the torment of the grave. That is why, in spite of these traditions, a great majority of the commentators are agreed that this Surah is Makki. In our opinion this is not only a Makki Surah but in view of its contents and style it is one of the earliest Surahs to be revealed at Makkah.

Theme and Subject Matter

In it the people have been warned of the evil consequences of world worship because of which they spend their lives in acquiring more and more of worldly wealth, material benefits and pleasures, and position and power, till death, and in vying with one another and bragging and boasting about their acquisitions. This one pursuit has so occupied them that they are left with no time or opportunity for pursuing the higher things in life. After warning the people of its evil end they have been told us if to say: "These blessings which you are amassing and enjoying thoughtlessly, are not mere blessings but are also a means of your trial. For each one of these blessings and comforts you will surely be called to account in the Hereafter."

Bevezetés az At-Takathur (Rivalizálás Felhalmozásban) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A *takathur* szó az első verssorban jelenik meg.

A kinyilatkoztatás ideje

Abi Hatim egyszer Abu Buraidaht idézte, aki azt állította, hogy ez a Szúra az Anszárok két törzséről, a Bani Haritháról és Bani al-Harthről szól. A két törzs rendszeresen dicsekedett saját embereik hőstetteivel, majd a temetőben halottaik tetteivel kérkedtek. Az Isteni Kinyilatkoztatás: *Alhakum at takathur,* (Elhatalmasodott rajtatok a rivalizálás) szerinte ehhez volt kapcsolható. A követőkkel kapcsolatban figyelembe kell venni, hogy egy részük Medinai volt, ezért, ha ezt a Szúrát ott hallották először, akkor úgy gondolták, hogy akkor született, amikor hallották. Holott lehet, hogy már jóval korábban is kinyilváníttatott és a Próféta akkor idézte, amikor az alkalom kicsalta belőle. Feltehetőleg a két törzs hencegése is egy ilyen alkalom volt a sok közül.
Imam Bukhari és Ibn Dzsarir a következőt idézték Ubayy bin Ka'abtól. A Próféta (béke reá) így szólt: „Ha Ádám gyermekeinek két kincsekkel megrakott völgye lenne, akkor kellene nekik egy harmadik völgy is. Ádám gyermekeit nem lehet jóllakatni a földön, ezért a Koránban kinyilatkoztatott az *Alhakum at takathur* (Elhatalmasodott rajtatok a rivalizálás)".
Ibn Dzsarir, Tirmidhi, Ibn Mundhir és mások a következő véleményt idézték Alitól: „Kétségeink voltak a sír kínszenvedéseiről, míg az *alhakum at takathur* (Elhatalmasodott rajtatok a rivalizálás) ki nem nyilatkoztatott." Azon az alapon, hogy a sír kínszenvedés Medinában került szóba először, ezt a Szúrát Medinainak vélték. Ez így helytelen. Ugyanis több Mekkai Szúra is foglalkozik a sír kínszenvedésével. Pár példa: 6. Al-Anaam (Jószág):93; 16. An-Nahl (Méh):28; 23. Al-Muminoon (Hívők):99-100; Ezek mind Mekkai Szúrák, ezért az érv, miszerint a sír kínszenvedése miatt ítélnék ezt Medinainak, nem állja meg a helyét.
Ezzel szemben a Hadiszok gyűjtőinek túlnyomó többsége Mekkai Szúrának tartja. A mi véleményünk szerint nem csak Mekkai, hanem annak korai szakaszába való.

Mondanivaló

Az embereket figyelmezteti a világi örömök imádatának következményeire. Azokról szól, akik egyre többet akarnak, sosem elég számukra a gazdagság, az anyagi haszon, gyönyörök, pozíció és hatalom. Egészen halálukig versengenek másokkal, dicsekedve egymás előtt, mijük van. Ennek hajszája lefoglalja energiájukat és nem marad lehetőségük az élet magasabb rendű dolgaival foglalkozni. Rossz véget ér az ilyen ember, akihez ez a tanulságot illik: „Az áldás, amit meggondolatlanul gyűjtötök, nem csupán áldás, hanem próbatétel is. Mindegyikőtök kényelme, javai, számadás alapját képezi a Túlvilágon."

102. At-Takathur

RIVALRY IN WORLD INCREASE

Total Verses: 8

Revealed At: Makka

102. At-Takathur

RIVALIZÁLÁS FELHALMOZÁSBAN

Összes vers: 8

Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

أَلْهَاكُمُ التَّكَاثُرُ ﴿١﴾

1. The mutual rivalry for piling up (the good things of this world) diverts you (from the more serious things)[2899],
1. *Erőt vesz rajtatok a versengés a javak halmozásában[2899],*

حَتَّى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ ﴿٢﴾

2. Until ye visit the graves.
2. *Míg a sírokkal nem találkoztok.*

كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣﴾

3. But nay, ye soon shall know (the reality).
3. *Mert, igenis meg fogjátok tudni.*

[2899] Acquisitiveness, that is, the passion for seeking an increase in wealth, position, the number of adherents or followers or supporters, mass production and mass organization, may affect an individual as such, or it may affect whole societies or nations. Other people's example or rivalry in such things may aggravate the situation. Up to a certain point it may be good and necessary. But when it becomes inordinate and monopolizes attention, it leaves no time for higher things in life, and a clear warning is here sounded from a moral point of view. Man may be engrossed in these things till death approaches, and he looks back on a wasted life, as far as the higher things are concerned.

A szerzési vágy, szenvedélyek, vagyon halmozás, pozíció, követők számának növelése olyan ösztönök, melyek nem csak az egyének, hanem társadalmak gondolkodását is motiválják. Ha ez versengésbe, rivalizálásba csap át, rossz vége lehet. A javak gyűjtése egy bizonyos szintig jó és elvárt, de amikor szenvedéllyé, szétesző jellem okozójává, mindent uraló, monopolizáló személyiségek kialakító tényezőjévé válik, akkor káros, romlásba visz. Az ilyen szemlélet nem hagy helyet az emelkedettebb gondolatoknak és erre itt figyelmeztetés hangzik el. Sokan nem gondolnak minderre, míg el nem jön a halál, majd visszatekintenek életük hiábavalóságára és elveszettnek látják életük értelmét.

ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٤﴾

4. Again, ye soon shall know!

4. Majd, igenis meg fogjátok tudni!

كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ ﴿٥﴾

5. Nay, were ye to know with certainty of mind, (ye would beware!)

5. Mert a tudás bizonyosságával tudjátok meg,

لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ ﴿٦﴾

6. Ye shall certainly see Hell-Fire!

6. Hogy látni fogjátok a Poklot!

ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ ﴿٧﴾

7. Again, ye shall see it with certainty of sight!

7. Majd a szemetek bizonyosságával fogjátok meglátni azt!

ثُمَّ لَتُسْأَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ ﴿٨﴾

8. Then, shall ye be questioned that Day about the joy (ye indulged in!)[2900].

8. S Ezen a Napon kérdőre lesztek vonva a gyönyörökről (mit élveztetek)[2900]!

[2900] We shall be questioned, i.e., we shall be held responsible for every kind of joy we indulge in-whether it was false pride or delight in things of no value, or things evil, or the enjoyment of things legitimate, -the last, to see whether we kept this within reasonable bounds.

Kérdőre vonnak bennünket a hiábavalóságokért, az elfecsérelt időért, energiáért, felelősségért, amiért mindezt nem valós értékekre fordítottuk. Végül lehull a lepel, megjön a tisztánlátás és kiderül, hogy jól, vagy rosszul múlattuk el életünket.

103. AL-ASR (THE DECLINING DAY-ALKONY)

Introduction to Surah Al-Asr (The Declining Day)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah takes its name from the word *al-`asr* occurring in the first verse.

Period of Revelation

Although Mujahid, Qatadah and Muqatil regard it as a Madani Surah, yet a great majority of the commentators opine that it is Makki; its subject matter also testifies that it must have been sent down in the earliest stage at Makkah, when the message of Islam was being presented in brief but highly impressive sentences so that the listeners who heard them once could not forget them even if they wanted to, for they were automatically committed to memory.

Theme and Subject Matter

This Surah is a matchless specimen of comprehensiveness and brevity. A whole world of meaning has been compressed into its few brief words, which is too vast in content to be fully expressed even in a book. In it, in a clear and plain way it has been stated what is the way to true success for man and what is the way to ruin and destruction for him. Imam Shafi has very rightly said that if the people only considered this Surah well, it alone would suffice them for their guidance. How important this Surah was in the sight of the Companions can be judged from the tradition cited from Hadrat Abdullah bin Hisn ad-Darimi Abu Madinah, according to which whenever any two of them met they would not part company until they had recited Surah Al-Asr to each other. (Tabarani)

Bevezetés az Al-Aszr (Alkony) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Az első verssorban található az Al-Aszr (Alkony).

A Kinyilatkoztatás ideje

Mudzsahid, Qatada és Muqatil szerint Medinai Szúra, de a kommentátorok túlnyomó többsége Mekkainak eredezteti. A téma és azt sugallja, hogy korai Mekkai Szúráról van szó, melyre jellemző a

kinyilatkoztatások tömör és lenyűgözően kifejező jellege. Aki egyszer hallotta azokat anyanyelvén, biztosan meg tudta jegyezni, mert valami automatizmus utat vág e verseknek az emberi értelembe.

Mondanivaló

Ez a Szúra páratlanul átfogó és tömör. Egy világraszóló jelentést présel össze pár szóba, miknek értelmezéséhez könyvek kellenek. Milyen utat kell választani az embernek a sikerhez és melyik vezet a pusztuláshoz. Imam Shafi helyesen azt állítja, hogy ha az emberek csak ezt az egy Szúrát komolyan megfontolnák, és cselekedeteiket eszerint motiválnák, akkor elég lenne számukra Útmutatásnak. Abdullah bin Husn ad-Darimi Abu Madinah Hadisza jól mutatja, hogy milyen fontos szerepet játszott ez a Szúra a követők életében. Azt közli, ha találkoztak, sohasem váltak el egymástól anélkül, hogy ne recitálták volna az Al-Asr Szúrát (Tabarani).

103. Al-Asr	103. Al-Aszr
THE DECLINING DAY	**ALKONY**
Total Verses: 3	Összes vers: 3
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

وَالْعَصْرِ ﴿١﴾

1. By (the Token of) Time (through the ages)[2901],

[2901] Al-Asr may mean: 1. Time through the Ages, or long periods, in which case it comes near to the abstract idea of Time, Dahr; 2. or the late afternoon, from which the Asr canonical prayer takes its name (see 2:238). An appeal is made to Time as one of the creations of Allah, of which everyone knows something but of which no one can fully explain the exact significance. Time searches out and destroys everything material. No one in

1. *A Korokra[2901]!*

إِنَّ الْإِنسَانَ لَفِي خُسْرٍ ﴿٢﴾

2. Verily Man is in loss[2902],
2. *Mert bizony, az ember a vesztes[2902],*

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ ﴿٣﴾

3. Except such as have Faith, and do righteous deeds, and (join together) in the mutual teaching of Truth, and of Patience and Constancy[2903].
3. *Kivéve azok, kik hisznek, jókat cselekszenek. Összehozza őket az Igazság és összehozza őket az állhatatosság[2903].*

---

secular literature has expressed the tyranny of "never-resting Time" better than Shakespeare in his Sonnets. For example, see Sonnets 5 ("never-resting Time"), 12 ("Nothing against Time's scythe can make defense"), and 64 ("When I have seen by Time's fell hand defaced The rich proud cost of outworn buried age"). If we merely run a race against Time, we shall lose. It is the spiritual part of us that conquers Time. See verse 3 below.

„Al-Aszr" jelentése: 1. Korok, hosszú korszakok, ami az Idő absztrakt értelmére utal, másik kifejezéssel „Dahr". 2. Késő délután, amikor előírt imánkat gyakoroljuk. Lásd 2:238. Szólítás hangzik fel Allah teremtményeinek egyikéhez, az Időhöz, amiről mindenki tud egy keveset, de senki sem tudja meghatározni annak egészét. Az Idő elpusztít mindent, ami anyagi és túlélővé válik. Senki se írta le jobban az idő zsarnoki természetét Shakespeare-nél. Szonettjeiben így ír: (5) „meg nem álló idő." (12) „útja a romboló időn visz át." (64) „látván az idő, zord kéz, hogy töröl, s temet múlt kort s dús-büszke díszt, mely élt." Ha az idő ellenében versenyzünk, veszteni fogunk. Csak spirituális lényünk veheti fel vele a küzdelmet és nyerhet. Lásd 3-ik vers lejjebb.

[2902] If life be considered under the metaphor of a business bargain, man, by merely attending to his material gains, will lose. It will only show profit if he has Faith, leads a good life, and contributes to social welfare by directing and encouraging other people on the Path of Truth and Constancy.

Ha az élet csupán az üzlet, alku és az ember anyagi lényét érintő folyamatoknak rendelődik alá, akkor az eredmény egyértelműen veszteség. Csak akkor van esély a győzelemre, ha az embernek van Hite, jóravaló életet vezet, jótékonykodik, segít másokon, embereket az Igazság irányába terel és állhatatos.

[2903] Faith is his armor, which wards off the wounds of the material world; and his righteous life is his positive contribution to spiritual ascent.

A Hit egy páncél, mely nem engedi, hogy a hívőn az anyagi világ sebet ejtsen. Út a helyes irányba, a boldogulás és a spirituális felemelkedés felé.

104. AL-HUMAZA (THE TRADUCER-BECSMÉRLŐ)

Introduction to Surah Al-Humaza (The Traducer)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah takes its name from the word *humazah* occurring in the first verse.

Period of Revelation

All commentators are agreed that it is a Makki Surah; a study of its subject matter and style shows that this too is one of the earliest Surahs to be revealed at Makkah.

Theme and Subject Matter

In it some of the evils prevalent among the materialistic hoarders of wealth in the pre-Islamic days have been condemned. Every Arab knew that they actually existed in their society; they regarded them as evils and nobody thought they were good. After calling attention to this kind of ugly character, the ultimate end in the Hereafter of the people having this kind of character has been stated. Both these things (i.e. the character and his fate in the Hereafter) have been depicted in a way which makes the listener automatically reach the conclusion that such a man fitly deserves to meet such an end. And since in the world, people of such character do not suffer any punishment, but seem to be thriving instead, the occurrence of the Hereafter becomes absolutely inevitable.
If this Surah is read in the sequence of the Surahs beginning with Az-Zilzal, one can fully well understand how the fundamental beliefs of Islam and its teachings were impressed on the peoples minds in the earliest stage in Makkah. In Surah Az-Zilzal, it was said that in the Hereafter man's full record will be placed before him and not an atom's weight of good or evil done by him in the world will have been left unrecorded. In Surah Al-Adiyat, attention was drawn to the plunder and loot, bloodshed and vandalism, prevailing in Arabia before Islam; then making the people realize, that the way the powers given by God were being abused, was indeed an expression of sheer ingratitude to Him, they were told that the matter would not end up in the world, but in the second life after death not only their deeds but their intentions and motives too would be examined, and their Lord fully well knows which of them deserves what reward or punishment.
In Surah Al-Qariah after depicting Resurrection the people were warned that in the Hereafter a man's good or evil end will be dependent on whether the scale of his good deeds was heavier, or the scale of his evil deeds was heavier: In Surah At-Takathur the people were taken to task for the materialistic mentality because of which they remained occupied in seeking increase in worldly benefits, pleasures, comforts and position, and in vying with one another for abundance of everything until death overtook them. Then, warning them of the evil consequences of their heedlessness, they were told that the world was not an open table of food for then to pick and choose whatever they pleased, but for every single blessing that they were enjoying in the world, they would have to render an account to their Lord and Sustainer as to how they obtained it and how they used it. In Surah Al-Asr it was declared that each member, each group and each community of mankind, even the entire world of humanity, was in manifest loss, if its members were devoid of Faith and righteous deeds and of the practice of exhorting others to truth and patience. Immediately after this comes Surah Al-Humazah in which after presenting a specimen of leadership of the pre-Islamic age of ignorance, the

people have been asked the question: "What should such a character deserve if not loss and perdition?"

Bevezetés az Al-Humaza (Becsmérlő) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Az első versben jelenik meg a *humaza* (becsmérlő) kifejezés, innen ered a cím.

A kinyilatkoztatás ideje

Minden kommentátornak egyezik abban a véleménye, hogy ez Mekkai Szúra. A téma és stílus arról árulkodik, hogy nagyon korai szakaszban nyilatkoztatott ki.

Mondanivaló

Az Iszlám előtti kor harácsoló, felhalmozó típusát ítéli el. Az Arab társadalmakban közismert volt ez a karakter, melynek megítélése az Iszlám előtt is rossz volt. Miután felfigyelünk erre a kihívó jellemre, látjuk, hogy büntetése nem marad el. Ha máshol nem, a Túlvilágon utoléri végzete. A karakter és a végzet egy képbe kerül és összefonódik, így az olvasó összefüggést lát, ill. következtetést vonhat le. Az Evilágon pompában és tündöklésben látjuk őket, de sorsuk nem irigylésre méltó, Túlvilágukbecstelen.
Érdemes több Szúrát egymás után elolvasni úgy, hogy a 99. Al-Zalzala (Földrengés) az első. Így képet kapunk az Iszlám tömör tanításairól, melyek lenyűgözték Mekka emberét, beköltöztek a szívekbe és tudatokba. Az Al-Zalzala elmondja, hogy a Túlvilágon nem marad titokban semmi. Még egy atom sem bújhat el megméretés nélkül. Az 10. Al-Adiyat (Harci mének) az Iszlám előtti Arábiára jellemző vérontásokra, vandalizmusra irányítja a figyelmet, melynek oka az anyagi előnyszerzés, zsákmány, préda. Az erő és hatalom, amit Allah adott, nem arra való, hogy földi hívságokra fecséreljük. Istennel szemben vagyunk hálátlanok, ha ezt tesszük. Lesz egy földi élet utáni létünk, ahol minden tettünk számon lesz kérve.
Az 101. Al-Qaria (Veszedelem) a Feltámadást idézi meg. Jó és rossztettek kerülnek mérlegre. Ezek döntik el, hol lesz a végső nyugvóhely. Az 102. At-Takathur (Rivalizálás a felhalmozásban) a földi haszonról, kényelemről, élvezetekről, pozícióról és az evilág kínálatáról szól. Az emberiség ezekben versenyzik egymással, míg el nem jő a halál. Itt nem segít az, amit a földi életben elértünk. Csak a spirituális értékek jelentenének támaszt. Aki életét az ő Teremtőjének útjára irányítja, nem kell félnie. Az 103. Al-Asr (Alkony). Minden személy, csoport, közösség és az egész emberiség magát veszejti el, ha nincs Hite, melyért áldozni képes. A Hit mellett jótettek, egymás iránti türelem, az igazság keresése mind Hozzá vezet. Végül jön az 104. Al- Humaza (Becsmérlő), ami felvonultatja az Iszlám előtti tudatlanság és barbár vandalizmus termékét, a karaktert, mely vesztésre, letűnésre van ítélve.

104. Al-Humaza	104. Al-Humaza
THE TRADUCER	**BECSMÉRLŐ**
Total Verses: 9	Összes vers: 9
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ ﴿١﴾

1. Woe to every (kind of) scandal-monger and-backbiter[2904],
1. *Jaj, minden pletykafészekre és rágalmazóra[2904],*

الَّذِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ ﴿٢﴾

2. Who pileth up wealth and layeth it by,
2. *Ki vagyont harácsol össze és számolgatja,*

يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ ﴿٣﴾

3. Thinking that his wealth would make him last for ever!
3. *Azt hiszi, hogy vagyona halhatatlanná teszi!*

كَلَّا لَيُنبَذَنَّ فِي الْحُطَمَةِ ﴿٤﴾

4. By no means! He will be sure to be thrown into That which Breaks to Pieces[2905],

---

[2904] Three vices are here condemned in the strongest terms: 1. scandal-mongering, talking or suggesting evil of men or women by word or innuendo, or behavior, or mimicry, or sarcasm, or insult; 2. detracting from their character behind their backs, even if the things suggested are true, where the motive is evil; 3. piling up wealth, not for use and service to those who need it, but in miserly hoards, as if such hoards can prolong the miser's life or give him immortality: miserliness is itself a kind of scandal.

Három magatartást ítél el a leghatározottabban: 1. Pletykálkodókat, akik híreszteléseket terjesztenek férfiakról és nőkről szavakkal, célzásokkal, ráutaló magatartással, grimaszokkal, gúnnyal stb. 2, Az emberek tulajdonságaival összefüggő hírek bűnös szándékú kreálóit. 3. Vagyonok fösvény harácsolóit, akik a javakat kivonják a forgalomból, ezzel rászorulók elől tagadják meg azokat.

[2905] Hutamah: that which smashes or breaks to pieces: an apt description of the three anti-social vices condemned. For scandal-mongering and backbiting make any sort of cohesion or mutual confidence

4. *Nem! Ő bizony Őrlőbe véttetik*[2905],

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحُطَمَةُ ﴿٥﴾

5. And what will explain to thee That which Breaks to Pieces?
5. *Mi ért el hozzád, mi az Őrlő?*

نَارُ اللَّهِ الْمُوقَدَةُ ﴿٦﴾

6. (It is) the Fire of (the Wrath of) Allah kindled (to a blaze),
6. *(Ez) Allah felszított Tüze,*

الَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى الْأَفْئِدَةِ ﴿٧﴾

7. The which doth mount (Right) to the Hearts[2906]:
7. *Mi feltör a Szívekig*[2906],

إِنَّهَا عَلَيْهِم مُّؤْصَدَةٌ ﴿٨﴾

8. It shall be made into a vault over them,
8. *Majd íve körbeéri őket,*

فِي عَمَدٍ مُّمَدَّدَةٍ ﴿٩﴾

9. In columns outstretched[2907].
9. *A kinyújtott oszlopokon*[2907].

---

impossible; and the miser's hoards up the channels of economic service and charity, and the circulation of good-will among men.

„Hutamah", ami péppé zúz és őröl. Az itt részletezett mindhárom negatív tulajdonság társadalomellenes és elítélendő. A pletykákat és rágalmakat terjesztőkkel semmiféle bizalmi viszony nem alakítható ki, a vagyonok felhalmozói pedig az emberek közti jóakarat, és jótékonyság véráramában képeznek gazdasági akadályokat.

[2906] This Fire of Punishment mounts right up to the hearts and minds of such men, and shuts them out of the love of their fellows.

Ez a Tűz eléri szíveiket, elméiket és elzárja őket embertársaik megbecsüléséből, szeretetéből.

[2907] Those guilty of these vices will be choked and suffocated, for this Vault of Fire will cover them all over, and its scorching columns will extend over a far wider area than they imagine.

A gonosz magatartásformák követői felőrlődnek, megfojtja őket saját szorításuk, majd a Tűz boltozata körbezárja őket azokon az égető oszlopokon, melyek messzebbre érnek, mint gondolják.

105. AL-FIL (THE ELEPHANT-ELEFÁNT)

Introduction to Surah Al-Fil (The Elephant)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah derives its name from the word *ashab al fil* in the very first verse.

Period of Revelation

This is unanimously a Makki Surah; and if it is studied against its historical background it appears that it must have been sent down in the very earliest stage at Makkah.

Historical Background

As we have explained in Surah Al-Buruj above, in retaliation for the persecution of the followers of the Prophet Jesus Christ (peace be on him) in Najran by the Jewish ruler Dhu-Nuwas of Yemen, the Christian kingdom of Abyssinia invaded Yemen and put an end to the Himyarite rule there, and in 52S A. D. this whole land passed under Abyssinian control. This happened, in fact, through collaboration between the Byzantine empire of Constantinople and the Abyssinian kingdom, for the Abyssinians at that time had no naval fleet. The fleet was provided by Byzantium and Abyssinia sent 70,000 of its troops by it across the Red Sea to Yemen. At the outset one should understand that all this did not happen under the religious zeal but there were economic and political factors also working behind it, and probably these were the real motive, and retaliation for the Christian blood was just an excuse. Since the time the Byzantine empire had occupied Egypt and Syria, it had been trying to gain control over the trade going on between East Africa, India, Indonesia, etc., and the Byzantine dominions: from the Arabs, who had been controlling it for centuries, so as to earn maximum profits by eliminating the intermediary Arab merchants. For this purpose, in 24 or 25 B. C., Caesar Augustus sent a large army under the Roman general, Aelius Gallus, which landed on the western coast of Arabia, in order to intercept and occupy the sea route between southern Arabia and Syria). But the campaign failed to achieve its objective on account of the extreme geographical conditions of Arabia. After this, the Byzantines brought their fleet into the Red Sea and put an end to the Arab trade which they carried out by sea, with the result that they were left only with the land route. To capture this very land route, they conspired with the Abyssinian Christians and aiding them with their fleet helped them to occupy Yemen.

The Arab historians' statements about the Abyssinian army that invaded Yemen are different. Hafiz Ibn Kathir says that it was led by two commanders, Aryat and Abrahah, and according to Muhammad bin Ishaq, its commander was Aryat, and Abrahah was included in it. Then both are agreed that Aryat and Abrahah fell out, Aryat was killed in the encounter, and Abrahah took possession of the country; then somehow, he persuaded the Abyssinian king to appoint him his viceroy over Yemen. On the contrary, the Greek and Syrian historians state that when after the conquest of Yemen, the Abyssinians started putting to death the Yamanite chiefs, who had put up resistance, one of the chiefs, named As-Sumayfi Ashwa (whom the Greek historians call Esymphaeus) yielded to the Abyssinians and promising to pay tribute obtained the Abyssinian king's warrant to be governor over Yemen. But the Abyssinian army revolted against him and made Abrahah governor in his place. This

man was the slave of a Greek merchant of the Abyssinian seaport of Adolis, who by clever diplomacy had come to wield great influence in the Abyssinian army occupying Yemen. The troops sent by the Negus to punish him either warned him or were defeated by him. Subsequently, after the death of the king, his successor was reconciled to accept him as his vice regent of Yemen. (The Greek historians write him as Abrames and the Syrian historians as Abraham. Abrahah perhaps is an Abyssinian variant of Abraham, for its Arabic version is Ibrahim).

This man through passage of time became an independent ruler of Yemen. He acknowledged the sovereignty of the Negus only in name and described himself as his deputy. The influence he wielded can be judged from the fact that after the restoration of the dam of Marib in 543 A. D. he celebrated the event by holding a grand feast, which was attended by the ambassadors of the Byzantine emperor, king of Iran, king of Hirah, and king of Ghassan. Its full details are given in the inscription that Abrahah installed on the dam. This inscription is extant and Glaser has published it.

After stabilizing his rule in Yemen Abrahah turned his attention to the objective which from the very beginning of this campaign had been before the Byzantine empire and its allies, the Abyssinian Christians, i. e. to spread Christianity in Arabia, on the one hand, and to capture the trade that was carried out through the Arabs between the eastern lands and the Byzantine dominions, on the other. The need, for this increased because the Byzantine struggle for power against the Sasanian empire of Iran had blocked all the routes of the Byzantine trade with the East. To achieve this objective, Abrahah built in Sana, the capital of Yemen, a magnificent cathedral, called by the Arabian historians al-Qalis, al-Qullais, or al-Qulais, this word being an Arabic version of the Greek word Ekklesia, church. According, to Muhammad bin Ishaq, after having completed the building, he wrote to the Negus, saying: "I shall not rest until I have diverted the Arabs pilgrimage to it." Ibn Kathir writes that he openly declared his intention in Yemen and got it publicly announced. He, in fact, wanted to provoke the Arabs into doing something which should provide him with an excuse to attack Makkah and destroy the Ka'bah. Muhammad bin Ishaq says that an Arab, enraged at this public proclamation somehow went into the cathedral and defiled it. Ibn Kathir says this was done by a Quraishite and according to Muqatil bin Suleman, some young men of the Quraish had set fire to the cathedral. Either might have happened, for Abrahah's proclamation was certainly provocative and in the ancient pre-Islamic age it cannot be impossible that an Arab, or a Quraishite youth, might have been enraged and might have defiled the cathedral, or set fire to it. But it may well also be that Abrahah himself got this done secretly by his own agent so as to have an excuse for invading Makkah and thus achieving both his objectives by destroying the Quraish and intimidating the Arabs. In any case, whatever happened, when the report reached Abrahah that the devotees of the Ka'bah had thus defiled his cathedral, he swore that he would not rest until he had destroyed the Ka'bah.

So, in 570 or 571 A. D., he took 60,000 troops and 13 elephants (according to another tradition, 9 elephants) and set off for Makkah. On the way, first a Yamanite chief, Dhu Nafr by name, mustering an army of the Arabs, resisted him but was defeated and taken prisoner. Then in the country of Khath'am he was opposed by Nufail bin Habib al-Khath'am, with his tribe, but he too was defeated and taken prisoner, and in order to save his life he accepted to serve him as guide in the Arab country. When he reached near Ta'if, Bani Thaqif felt that they would not be able to resist such a big force and feeling the danger lest he should destroy the temple of their deity Lat, too; their chief, Mas'ud came out to Abrahah with his men, and he told him that their temple was not the temple he had come to destroy. The temple He sought was in Makkah, and they would send with him a man to guide him there. Abrahah accepted the offer, and Bani Thaqif sent Abu Righal as guide with him.

When they reached al-Mughammas (or al- Mughammis), a place about 3 miles short of Makkah, Abu Righal died, and the Arabs stoned his grave and the practice survives to this day. They cursed the Bani Thaqif too, for in order to save the temple of Lat they had cooperated with the invaders of the House of Allah. According to Muhammad bin Ishaq, from al- Mughammas Abrahah sent forward his vanguard and they brought him the plunder of the people of Tihamah and Quraish, which included two hundred camels of Abdul Muttalib, the grandfather of the Holy Messenger of Allah (upon whom be His peace). Then, he sent an envoy of his to Makkah with the message that he had not come to fight the people of Makkah but only to destroy the House (i. e. the Ka'bah). If they offered no resistance, there would be no cause for bloodshed. Abrahah also instructed his envoy that if the people of Makkah wanted to negotiate, he should return with their leading chief to him. The leading chief of Makkah at that time was Abdul Muttalib. The envoy went to him and delivered Abrahah's message. Abdul Muttalib replied:" We have no power to fight Abrahah. This is Allah's House. If He wills He will save His House." The envoy asked him to go with him to Abrahah. He agreed and accompanied him to the king. Now Abdul Muttalib was such a dignified and handsome man that when, Abrahah saw him he was much impressed; he got off his throne and sat beside him on the carpet. Then he asked him what he wanted. Abdul Muttalib replied that he wanted the king to return his camels which he had taken. Abrahah said: "I was much impressed when I saw you but your reply has brought you down in my eyes: you only demand your camels but you say nothing about this House which is your sanctuary and the sanctuary of your forefathers." He replied: "I am the owner of my camels and am requesting you to return them. As for the House, it has its own Owner: He will defend it." When Abrahah said that He would not be able to defend it against him, Abdul Muttalib said that that rested between Him and him. With this Abdul Muttalib left Abrahah and he restored to him his camels.

One thing which becomes evident is that the tribes living in and around Makkah did not have the power to fight such a big force and save the Ka'bah. Therefore, obviously, the Quraish did not try to put up any resistance. The Quraish on the occasion of the Battle of the Trench (Ahzab) had hardly been able to muster & strength numbering ten to twelve thousand men in spite of the alliance with the pagan and Jewish tribes; they could not have resisted an army 60,000 strong. Muhammad bin Ishaq says that after returning from the camp of Abrahah Abdul Muttalib ordered the Quraish to withdraw from the city and go to the mountains along with their families for fear of a general massacre. Then he went to the Ka'bah along with some chiefs of the Quraish and taking hold of the iron ring of the door, prayed to Allah Almighty to protect His House and its keepers. There were at that time 360 idols in and around the Ka'bah, but on that critical moment they forgot them and implored only Allah for help. Their supplications which have been reported in the books of history do not contain any name but of Allah, the One. Ibn Hisham in his *Life of the Prophet* has cited some verses of Abdul Muttalib, which are to the following effect:

"O God, a man protects his house, so protect Your House; Let not their cross and their craft tomorrow overcome Your craft. If You will to leave them and our qiblah to themselves, You may do as You please."

Ibn Jarir has cited Abdul Muttalib's these verses also, which he had recited in his supplication; "O my Lord, I do not cherish any hope from anyone against them except You. O my Lord, protect Your House from them. The enemy of this House is Your enemy. Stop them from destroying Your settlement."

After making these supplications Abdul Muttalib and his companions also went off to the mountains.

Next morning Abrahah prepared to enter Makkah, but his special elephant, Mahmud, which was in the forefront, knelt down. It was beaten with iron bars, goaded, even scarified, but it would not get up. When they made it face south, north, or east, it would immediately start off, but as soon as they directed it towards Makkah, it knelt down. In the meantime, swarms of birds appeared carrying stones in their beaks and claws and showered these on the troops. Whoever was hit would start disintegrating. According to Muhammad bin Ishaq and Ikrimah, this was smallpox, which was seen in Arabia for the first time in that year. Ibn Abbas says that whoever was struck by a pebble, would start scratching his body resulting in breaking of the skin and falling off of the flesh. In another tradition Ibn Abbas says that the flesh and blood flowed like water and bones in the body became visible. The same thing happened with Abrahah too. His flesh fell in pieces and there arose bores on his body emitting pus and blood. In confusion they withdrew and fled towards Yemen. Nufail bin Habib, whom they had brought as guide from the country of Khatham, was searched out and asked to guide them back to Yemen, but he refused and said: "Now where can one flee when God pursues? The split nose (Abrahah) is the conquered; not the conqueror."

As they withdrew, they were continually falling by the bay and dying. Ata bin Yasar says that all the troops did not perish at the spot; some perished there and others perished by the wayside as they withdrew. Abrahah died in the country of Khath'am.

This event took place at Muhassir by the Muhassab valley, between Muzdalifah and Mina. According to the *Sahih* of Muslim and Abu Da'ud, in the description of the Holy Prophet's farewell pilgrimage that Imam Jafar as-Sadiq has related from his father, Imam Muhammad Baqir, and he from Hadrat Jabir bin Abdullah, he says that when the Holy Prophet (upon whom be peace) proceeded from Muzdalifah to Mina, he increased his speed in the valley of Muhassir. Imam Nawawi has explained it saying that the incident of the people of the elephant had occurred there; therefore, the pilgrims have been enjoined to pass by quickly, for Muhassir is a tormented place. Imam Malik in *Mu'atta* has related that the Holy Prophet said that the whole of Muzdalifah is a fit place for staying but one should not stay in the valley of Muhassir.

This was such a momentous event that it soon spread throughout Arabia and many poets made it the subject of their laudatory poems. In these poems one thing is quite evident that everyone regarded it as a manifestation of Allah Almighty's miraculous power, and no one, even by allusion, said that the idols which were worshiped in the Ka'bah, had anything to do with it.

The Arabs describe the year in which this event took place as *Am al-Fil* (the year of the elephants), and in the same year the Holy Messenger of Allah (upon whom be His peace) was born.

Bevezetés az Al-Fil (Elefánt) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Az első verssorban szerepel az *ashab al-fil*, az elefántok gazdái és innen ered a cím.

A kinyilatkoztatás ideje

Egyértelműen mekkai eredetű Szúra. A téma alapján igen korai Mekkai időszakból származik.

Történelmi háttér

Amint a 85. Al-Burudzs (Csillagképek) Szúrában jeleztük, Jézus Krisztus Próféta (béke reá) követői ádáz üldöztetésen estek keresztül Jemenben, Nadzsranban Dhu-Nuwas Zsidó uralkodó alatt, ezért Abesszínia keresztény királysága megtámadta Jement és 525-ben véget vetett a Himyariták királyságának, majd az egész ország Abesszin felügyelet alá került. Az Abesszin győzelem Bizánc szövetségével és támogatásával jött létre, akik tengeri flottát bocsájtottak rendelkezésre, amivel lehetővé vált 70.000 Abesszin katona áthajózása a Vörös tengeren Jemenbe. Naivitás lenne azt feltételezni, hogy a szövetség hátterében a sokat hangoztatott Keresztény vallási összefogás állt. Sokkal inkább gazdasági és politikai tényezők motiválták a döntést, amihez a Keresztények vére, csupán ürügyet biztosított. Mióta Bizánc kontrollja alá vette Egyiptomot, Szíriát, rá akarta tenni a kezét a Kelet és Nyugat közti átmenő kereskedelmi forgalomra India, Indonézia és kelet Afrikai térség között. Az Arabok évszázadokon keresztül jelentős területek felett gyakoroltak befolyást a kelet-nyugati kereskedelemben, ezért a maximum profit érdekében több alkalommal is le akartak velük és közvetítői kereskedelmükkel számolni, karavánútjaikra mások akarták rátenni kezüket. Ennek érdekében az i. e. 24-ben Augusztus császár nagy sereget indított útnak Aelius Gallus vezetésesével, akik Arábia nyugati partjainál vetették meg lábukat és innen elfoglalták a tengeri útvonalakat Arábia és Szíria között. A hadjárat szárazföldön elbukott, mert az extrém éghajlati viszonyokra nem lehetett felkészülve a sereg. Később Bizánc küldte el flottáját a Vörös tengerre és lehetetlenítette el az Arabok tengeri kereskedelmét, így az Arabok a szárazföldi útvonalakra szorultak be. Annak érdekében, hogy Bizánc ezeket az útvonalakat is kezébe kerítse, konspirálniuk kellett az Abesszin Kereszténnyekkel és támogatniuk kellett őket abban, hogy elfoglalják Jement.
Arab történetírók az Abesszin had Jemeni inváziójáról más és más állításokat fogalmaznak meg. Hafiz Ibn Kathir azt állítja, hogy a sereg két tábornoka Aryat és Abraha volt. Ibn Ishaq szerint Aryat volt a vezér és Abraha alatta szolgált. Abban mindketten egyet értenek, hogy Aryat egy összetűzésben életét vesztette és helyére Abraha állt, aki valahogy meggyőzte királyát, hogy nevezze ki őt helytartójává Jemenben. A Görög és Szíriai történetírók variációja szerint Jemen elfoglalása után az Abesszin katonák hozzáfogtak azoknak a Jemeni törzsfőknek a megöléséhez, akik akár a legkisebb ellenállást tanúsították. Az egyik törzsfő As-Sumayfi Ashwa (a görög történetírásban Esymphaeus) megegyezett az Abesszinokkal, ennek fejében adófizető vazallus státuszt vállalt, de cserébe a király kormányzóvá kellett, hogy kinevezze. Az Abesszin hadak fellázadtak ellene és helyére Abraha került. Ő eredetileg egy Görög kereskedő rabszolgája volt, aki egy Abesszin kikötőben, Adolisban tevékenykedett. Abraha a seregben kamatoztatta tudását és nagy szerepe volt abban, hogy végül el tudták foglalni Jement. A Négus sereget küldött elfogására, de vagy nem jártak sikerrel, vagy vereséget szenvedtek vele

szemben. A király halála után, utóda kiegyezett vele és Jemen kormányzó helyettesévé nevezte ki. (A görög történetírás Abrahát Abrames, a Szíriai Abraham néven említi.)
Idővel Jemen független ura vált belőle. Az Abesszin uralkodót, a Négust úgy ismerte el, ha ő lehet a helyettese. Befolyását abból is meg lehet ítélni, hogy amikor a Maribi gát rekonstrukciója befejeződött 543-ban, az átadó ünnepségen nem kisebb személyiségek küldték el nagyköveteiket, mint Bizánc, Perzsia, Hirah és Ghassan, Szíria királya. Erről egy ma is létező felirat őrködik, amit Abraha függesztett a gátra. Miután stabilizálta hatalmát, Abraha azok felé a célok felé fordult, amiért eredetileg Abesszínia és Bizánc uralkodói küldték, csak most már egészen más pozícióban látott hozzá megvalósításukhoz. A célok a Kereszténység terjesztése, valamint Bizáncot a tartományival, piacaival összekötő karavánutak feletti felügyelet megszerzése voltak. Ezek akkor kaptak fokozott jelentőséget, amikor a Perzsa Szaszanida Birodalom minden keletről Bizáncba vezető kereskedelmi útvonalat északon megkaparintott.
Abraha Szanában, Jemen fővárosában nekilátott egy hatalmas katedrális építésének, melyet az Arab történetírók al-Qalisnak, vagy al-Qualisnak neveztek. Ez az elnevezés a görög Ekklesia, (templom) szóból ered. Muhammad bin Ishaq szerint, Abraha a következőket írta a Négusnak: „Addig nem nyugszom, míg az Arab zarándokokat ide nem térítem," Ibn Kathir megírta róla, hogy ezt a szándékát Jemenben nyíltan hangoztatta és politikai célként hirdette meg. Ürügyet keresett ahhoz, hogy Mekka ellen vonuljon és lerombolja a Kábát, majd a zarándokokat a maga irányába terelje. Muhammed bin Ishaq beszámol arról, hogy Abraha bejelentése után egy Arab bement a katedrálisba és odapiszkított. Ibn Kathir szerint ez egy Quraishita Arab volt. Muqatil bin Suleman egy olyan esetet közöl, hogy egy ifjú Quraish tüzet gyújtott a katedrálisban. Akármi is történt, Abraha bejelentése provokatív volt és az Arabok részéről bármit kiválthatott. Az is lehet, hogy maga Abraha rendezte ezeket az incidenseket saját embereivel, hogy ürügyet biztosítson Mekka megtámadására. Bármi is volt az előzmény, ahogy Abraha fülébe jutott a katedrális meggyalázása, azonnal felesküdött a Kába lerombolására.
570-ben, vagy 571-ben 60.000 harcossal, 13 elefánttal Mekka ellen vonult. Az úton összecsaptak Dhu Nafr Jemeni főnök Arabjaival, akik útját próbálták állni a hadnak, azonban nem sikerült, és aki életben maradt, fogolyként folytatta a sereggel az utat. Amikor Khath'am földjére értek, újabb ellenállásba ütköztek, amit Nufail bin Habib al-Khath'am vezetett, de ő is elbukott, fogságba esett. Élete fejében vállalta, hogy átvezeti a sereget a sivatagon. Ta'if közelébe érve Bani Thaqif felmérte, hogy ekkora sereggel szemben nem tud mit tenni, de legalább saját, Lat nevű bálványnak szentelt templomát megvédi. Főnökük, Mas'ud tárgyalni ment Abraha-hoz és közölte vele, hogy ez a templom nem az, amit keresnek. Az Mekkában van. Ha ezt a templomot békén hagyják, akkor vezetőket ad mellé az útra, akik megmutatják neki az utat Mekkáig. Abraha elfogadta az ajánlatot, így Bani Thaqif delegálta Abu Righalt az útra. Amikor elértek Al-Mughammas-ba, 5 km-re Mekkától, Abu Righal meghalt. Az Arabok mind a mai napig megkövezik sírját. Elátkozzák Bani Thaqifot is, mert saját Lat temploma megvédése érdekében képes volt együttműködést ajánlani a Mekkai Szentély lerombolásához.
Muhammad bin Ishaq szerint al-Mughammas-ból Abraha egy felderítő előőrsöt küldött, akik Tihama és Quraish népeire rátámadtak és zsákmánnyal, köztük Abdul Muttalib (béke reá), a Próféta nagyapjának kétszáz tevéjével tértek vissza táborukba. Ezután Abraha küldöttséget indított útnak Mekkába azzal az üzenettel, hogy nem harcolni, hanem a Kábát lerombolni jött. Ha nem állnak ellent, elkerülik a vérontást. Abraha felajánlotta azt is, ha Mekka tárgyalni akar, akkor küldöttségével együtt jöjjön el hozzá a város vezetője. Ekkor ez a személy Abdul Muttalib volt. Ő ezt a választ adta: „Nincs erőnk ahhoz, hogy megküzdjünk Abrahával. Ez Allah Háza. Ha akarja, akkor Ő megvédi házát." A küldöttség arra kérte Abdul Muttalibot, hogy menjen velük személyesen Abrahához. Amikor Abraha meglátta őt, leszállt trónjáról és mellé ült a szőnyegre. Abraha megismételte ajánlatát, de Abdul Muttalib nem tárgyalt másról, csak a kétszáz tevéjét kérte tőle vissza. Abraha így szólt: „Lenyűgözött, hogy idejöttél, de válaszoddal lejjebb kerültél szememben. Te csak a kétszáz tevédet akarod vissza és nem szólsz semmit a Házról, ami a ti és ősatyáitok Szent Helye?" Abdul Muttalib így válaszolt: „Én a tevéim tulajdonosa vagyok, és arra kérlek, add vissza azokat nekem. A Háznak is van Tulajdonosa, Aki ha kell, megvédi azt." Abraha azt mondta, hogy senki nem tud ellene tenni semmit, de Abdul Muttalib rá és Istenre hagyta a Ház dolgát. Abraha visszaadta a tevéket és Abdul Muttalib távozott.

A Mekkai és az azt körbevevő törzsek számára egyértelmű volt, hogy maguk nem tudnak mit tenni a Kába megvédése érdekében. Ezért Quraish meg se próbált ellenállni. Később, az „Árok”csata idején is csak 10-12 ezer főt tudtak kiállítani, amibe beleszámított a Zsidó és más pogány törzsek támogatása. Mit tudtak volna kezdeni az itt felsorakozott 60.000-es sereggel?
Mohammed bin Ishaq közli, hogy Abraha táborából visszatérve, Abdul Muttalib elrendelte a város kiürítését. Az emberek a közeli hegyekbe menekültek családjaikkal, félve a tömegmészárlásoktól. Majd Abdul Muttalib néhány Quraish főemberrel a Kábához ment, a záró vasgyűrűt a Ház ajtajára helyezte és a Mindenható Allahhoz imádkozott, hogy oltalmazza meg Házát. Akkoriban 360 bálvány gyülemlett fel a Kába körül, de ebben a kritikus helyzetben mindegyikről megfeledkezett. Könyörgése csak Allahhoz szólt egyedül. Ibn Hisham idéz néhány sort ebből a Prófétai Életút c. művében:
„Ó, Isten! Az ember megvédi házát, Te is védd meg Házadat. Ne engedd, hogy keresztjük és jelképeik holnap legyőzzék a Te jelképedet. Tégy úgy, ahogy Te akarsz.”
Ibn Dzsarir ekképpen idézi Abdull Muttalib könyörgését: „Ó, Uram! Nem dédelgetünk reményeket senki másban, csak Tebenned. Uram! Védd meg Házadat tőlük! A ház ellensége a Te ellenséged. Állítsd meg őket, nehogy lerombolják helyedet!”
A könyörgés után Abdul Muttalib és kísérete szintén a hegyekbe ment. Másnap reggel Abraha megtette az előkészületeket Mekka elfoglalására. Kedvenc elefántja, Mahmud, a vezérelefánt, azonban térdre ereszkedett. Ütötték vasrudakkal, korbáccsal, míg bőre fel nem hasadt, de akkor sem kelt fel. Ha dél, észak, vagy kelet felé fordították, azonnal kész volt engedelmeskedni, de ha Mekka felé kellett mennie, nyomban letérdelt. Egyszerre csak madárrajok tűntek fel és mindegyik a csőrében és karmai közt kavicsot cipelt, melyeket a seregre zúdítottak. Akit eltalált, az összeesett. Mohammad bin Ishaq és Iqrima szerint himlő lehetett, amit első alkalommal jegyeztek fel ebben az évben Arábiában. Ibn Abbas arról írt, hogy akit egy kavics eltalált, vakarni kezdte testét, míg bőre fel nem szakadt és a csupasz hús ki nem esett belőle. Egy másik Hadisz Abbas nyomán arról számol be, hogy hús és vér folyóssá váltak, a csont pedig láthatóvá lett. Abraha sem kerülhette el sorsát. Húsa darabokra szakadt, csontjai kilátszódtak és elvérzett. Aki csak tudott, Jemen felé menekült. Nufail bin Habibot a Khathamok földjéről, aki vezetőjük volt, most arra kérték, vigye vissza őket Jemenbe, de nem állt kötélnek. Így szólt: „Ha Isten üldöz, ugyan hova tudsz menekülni? A hasadt orrú (Abraha) hódítóból meghódított lett.”
Amint visszavonultak, folyamatosan hullottak úton-útfélen. Ata bin Yaser azt írja, hogy az egész sereg nem ott, helyben semmisült meg. Volt, aki ott lelte halálát, de volt, akit visszavonulás közben, az úton érte végzete. Abraha Khatham földjén halt meg.
A madarak támadása Muhassir helységben, a Muhassab völgyben történt Muzdalifa és Mina között. Muslim Szahihja és Abu Daud szerint (amit Dzsafar as-Sadiq hallott apjától, Imám Muhammad Baqirtól és Dzsabir ibn Abdulláhtól hallott), a Próféta Búcsúzarándoklatán Muzdalifából Minába ment, de amikor Muhassir völgyébe ért, sietősebbre vette lépteit. Imam Nawawi ezt úgy magyarázta, hogy az elefánt incidens ott történt, ezért a zarándokoknak gyorsítaniuk kell azon a helyen, mivel Muhassir baljós hely. Imam Malik a Mu’atta c. munkájában a Prófétát idézve azt közli, hogy nyugodtan lehet tartózkodni Muzdalifában, de nem szabad elidőzni Muhassir völgyében.
Ez annyira emlékezetes esemény volt, hogy híre hamar elterjedt Arábiában, sok költő ebből dicshimnuszokat szerzett, minden zugban megénekelték. A versek egy lényeges közös eleme az volt, hogy egyik sem dicsőített bálványokat, kizárólag Allahnak tulajdonították a csodát. Az Ő manifesztálódását látták a Kába megmaradásában és Abraha seregének pusztulásában.
Az Arabok ezt az évet az elefánt évének hívják. Ebben az évben született Mohammed Próféta (béke reá).

105. Al-Fil	105. Al-Fil
THE ELEPHANT	**ELEFÁNT**
Total Verses: 5	Összes vers: 5
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ ﴿١﴾

1. Seest thou not how thy Lord dealt with the Companions of the Elephant[2908]?
1. *Nem láttad tán, hogy tett Urad az Elefánt gazdáival[2908]?*

أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ ﴿٢﴾

2. Did He not make their treacherous plan go astray?
2. *Nem vitte tán fondorlatukat (messzi) tévelygésbe?*

وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ﴿٣﴾

3. And He sent against them Flights of Birds[2909],
3. *És Madarak raját küldte ellenük[2909],*

تَرْمِيهِم بِحِجَارَةٍ مِّن سِجِّيلٍ ﴿٤﴾

[2908] The incident happened in the very year of the holy Prophet's birth, barely two months before it. These were the troops of Abrahah the Abyssinian, who invaded Makkah with a large army, in which were some elephants. See Introduction to this Surah.

Ez az eset a Próféta születésének évében történt, hozzávetőleg két hónappal azelőtt. Abraha Abesszin katonái nagy sereggel érkeztek Mekka bevételére és elefántokat is bevetettek. Lásd a Szúra bevezetőjét.

[2909] The miracle consisted in the birds coming in large flights and flinging stones at the army which destroyed the whole of Abrahah's army.

Bekövetkezett a csoda. Madarak hatalmas raja érkezett és apró kődarabokat, kavicsokat hullajtottak le Abraha seregére és teljes egészében elpusztítottak azt.

4. Striking them with stones of baked clay[2910].

4. Mik kénköves esőt szórtak rájuk[2910].

فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَّأْكُولٍ ﴿٥﴾

5. Then did He make them like an empty field of stalks and straw, (of which the corn) has been eaten up[2911].

5. És olyanná tette meg őket akár a feletetett tarló[2911].

[2910] Sijjil: see 11:82. The word also occurs at 15:74. Stones of baked clay, or hard as baked clay, are part of the miracle in the story.

„Szidzsil" lásd 11:82. Ez a szó itt fordul elő még: 15:74. Agyag, vagy cserépdarabokhoz hasonlító kéntartalmú kövecskék, melyek a csoda részét képezik

[2911] A field, from which all the corn has been eaten up and only straw with stalks or stubble is left, is a field dead and useless. And such was the army of Abrahah,- dead and useless.
The lesson to be drawn is twofold. For the Pagan Quraysh of Makkah it was: Allah will protect His own; if you persecute the holy Prophet, he is greater than the mere building of the Ka'bah: will not Allah protect him? For men in all ages it is: 'a man intoxicated with power can prepare armies and material resources against Allah's holy Plan; but such a man's plan will be his own undoing; he cannot prevail against Allah'.

Olyanná lettek, mint egy éhes csorda által lelegelt tarló, ami kopáran maradt. Ez lett Abraha seregéből.
A történetnek két tanulsága van. Egyrészt a Pogány Quraish részéről: Allah megvédi azt, ami az Övé. Ha üldözitek a Prófétát, ő nagyobb és több Allah szemében, mint a Kába köve. Azt gondoljátok tán, hogy Allah őt nem fogja megvédeni? A másik tanulság minden kor emberének szól: Akit megrészegít saját hatalma, akármekkora sereget összeállíthat, akármekkora forrást, arzenált mobilizálhat, Allah Terve ellen nincs esélye és saját vesztébe rohan.

106. QURAISH (QURAISH-QURAISH)

Introduction to Surah Quraish

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah has been so entitled after the word *Quraish* in the very first verse.

Period of Revelation

Although Dahhak and Kalbi regard it as a Madani Surah, yet a great majority of the commentators are agreed that it is Makki, and a manifest evidence of this are the words *Rabba hadh-al-Bait* (Lord of this House) of this Surah itself. Had it been revealed at Madinah, the words "this House" for the Ka'bah could not be relevant. Moreover, its subject matter so closely relates to that of Surah Al-Fil that probably it was revealed immediately after it, without any other Surah intervening between them. On the basis of this very relevance, some of the earliest scholars regard the two Surahs as one entity. This view is strengthened by the traditions which say that in the Quran copy belonging to Hadrat Ubayy bin Ka'b these two were written as one Surah, i.e., without the insertion of the *Bismillah* between them. Furthermore, Hadrat Umar had once recited the two Surahs as one in the Prayer. But this view is not acceptable because in the Quran copy which Hadrat Uthman (may Allah bless him) had got written down officially by the cooperation of a large number of the Companions and sent to the centers of Islamic lands, the *Bismillah* was written between these two Surahs, and since then these two have been written as separate Surahs in all the copies of the Quran everywhere in the world. Moreover, the style of the two Surahs is so different that they manifestly appear as two separate Surahs.

Historical Background

To understand the Surah well it is essential that one should keep the historical background relevant to the contents of this Surah and of Surah Al-Fil in view.

The tribe of Quraish was scattered throughout Hijaz until the time of Qusayy bin Kilab, the ancestor of the Holy Prophet (upon whom be Allah's peace). First of all, Qusayy gathered it in Makkah and this tribe was able to gain authority over the Ka'bah. On that very basis Qusayy was called *mujammi* (uniter, assembler) by his people. This man by his sagacity and wisdom founded a city state in Makkah and made excellent arrangements for the welfare of the pilgrims coming from all over Arabia, with the result that the Quraish were able to gain great influence among the Arabian tribes and lands.

After Qusayy the offices of the state of Makkah were divided between his sons, Abdi Manaf and Abd ad-Dar, but of the two Abdi Manaf gained greater fame even during his father's lifetime and was held in high esteem throughout Arabia. Abdi Manaf had four sons: Hashim, Abdi Shams, Al-Muttalib, and Naufal.

Of these Hashim, father of Abdul Muttalib and grandfather of the Holy Prophet, first conceived the idea to take part in the trade that passed between the eastern countries and Syria and Egypt through Arabia, and also to purchase the necessities of life for the Arabians so that the tribes living by the trade route bought these from them and the merchants living in the interior of the country were attracted to the market of Makkah. This was the time when the Sasanian kingdom of Iran had

captured the international trade that was carried out between the northern lands and the eastern countries and Byzantine empire through the Persian Gulf. This had boosted up the trade activity on the trade route leading from southern Arabia to Syria and Egypt along the Red Sea coast. As against the other Arabian caravans, the Quraish had the advantage that the tribes on the route held them in high esteem on account off their being keepers of the Ka'bah. They stood indebted to them for the great generosity with which the Quraish treated them in the Hajj season. That is why the Quraish felt no fear that their caravans would be robbed or harmed anywhere on the way. The tribes on the way did not even charge them the heavy transit taxes that they demanded from the other caravans. Hashim taking advantage of this prepared the trade scheme and made his three brothers' partners in it. Thus, Hashim obtained trade privileges from the Ghassanide king of Syria, Abdi Shams from the Negus, Al-Muttalib from the Yamanite nobles and Naufal from the governments of Iraq and Iran, and their trade began to flourish. That is how the four brothers became famous as traders and began to be called ashab al-ilaf (generators of love and affection) on account of their friendly relations with the tribes and states of the surrounding lands.

Because of their business relations with Syria, Egypt, Iraq, Iran, Yaman and Abyssinia, the Quraish came across such opportunities and their direct contact with the culture and civilization of different countries so enhanced the level of their knowledge and wisdom that no tribe in Arabia could match and equal them. As regards wealth and worldly goods they became the most affluent tribe, and Makkah became the most important commercial center of the Arabian Peninsula. Another great advantage that accrued from these international relations was that they brought from Iraq tile script which later was used for writing down the Quran. No other Arabian tribe could boast of so many literate people as Quraish. For these very reasons the Holy Prophet (upon whom be peace) said: "Quraish are the leaders of men." (Musnad Ahmad: *Marwiyat Amr bin al As*). And according to a tradition from Hadrat Ali in Baihaqi, the Holy Prophet said: "First the leadership of the Arabians was in the hands of the people of Himyar, then Allah withdrew it from them and gave it to Quraish".

The Quraish were thus prospering and flourishing when the event of Abrahah's invasion of Makkah took place. Had Abrahah at that time succeeded in taking this holy City and destroying the Ka'bah, the glory and renown of not only the Quraish but of the Ka'bah itself, would have faded away, the belief of the pre-Islamic Arabia that the House indeed was Allah's House would have been shattered, and the high esteem in which Quraish were held for being keepers of the House throughout the country would have been tarnished. Then, after the Abyssinian advance to Makkah, the Byzantium also would have taken the initiative to gain control over the trade route between Syria and Makkah: and the Quraish would have been reduced to a plight worse than that in which they were involved before Qusayy bin Kilab. But when Allah showed this manifestation of His power that the swarms of birds destroyed 60,000 Abyssinian troops brought by Abrahah by pelting then, with stones, and from Makkah to Yaman they went on falling and dying by the wayside, the faith of the Arabs that the Ka'bah indeed was Allah's House increased manifold, and the glory and renown of Quraish too was enhanced considerably throughout the country. Now the Arabs were convinced that they were under Allah's special favor; therefore, they visited every part of Arabia fearlessly and passed through every land with their trade caravans unharmed. No one could dare touch them with an evil intention. Not to speak of touching them, even if they had a non-Quraishite under their protection, he too was allowed to pass unharmed.

Bevezetés a Quraish Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szúra címe az első versben hangzik el.

A kinyilatkoztatás ideje

Bár Dahhak és Kalbi Medinainak gondolja, de a kommentátorok túlnyomó többsége Mekkai Szúrának tartja és ezt a *Rabba hadh-al-Bait* (E Ház Ura) kifejezés is megerősíti. A Kába Háza kifejezés Medinával nem lenne összefüggésbe hozható. Mondanivalója annyira összefügg a 105. Al-Fil (Elefánt) Szúrával, hogy bizonyossággal egymás után nyilatkoztattak ki. A kettő közti szoros kapcsolatra utal, hogy egyes hittudósok a kezdet kezdetén egy szerkezeti egységnek tartották a két Szúrát. Ezt erősíti Ubayy bin Ka'b Korán példánya, melyben a két Szúrát egybeírták, a *Bismillah* elválasztás nélkül. Egy alkalommal Omar is egybeimádkozta a két Szúrát. De ezek az álláspontok törvényesen nem elfogadhatók, mert az Uthman (béke reá) által hivatalosan lefektetett Korán, melyet nagyszámú Követő, tudós bevonásával készítettek és mely példányait a nagyobb centrumokba eljuttatták, két külön Szúrának kezeli a kettőt és ettől kezdve ez a szabály érvényes az egész világon. Emellett a két Szúra között különbség fedezhető fel stílusjegyekben is.

Történelmi háttér

A Szúra megértéséhez szükséges az Al-Fil (Elefánt) Szúránál leírt ismertető, valamint az alábbiakban közölt történelmi háttér.
A Próféta (béke reá) ősatyja, Qusayy bin Kilab ideje előtt Quraish szerteszórva élt a Hidzsazi sivatagban. Qusayy-nek sikerült őket egyesítenie és általuk megszerezni a Kába feletti kontrollt Mekkában. Ezért Qusayyt *Mudzsammi* (Egyesítő) névvel illették. Ez az ember híres volt eszéről, bölcsességéről. Mekkát egy olyan városállammá szervezte, mely a Kábához zarándokló Arab törzseket kiszolgálta, számukra minden lehető szolgáltatást biztosított. Ezzel elérte, hogy nagy befolyást gyakorolhatott az Arab törzsekre, területekre.
Qusayy később a Mekkai városállam hivatalait négy fia között osztotta fel. Ők voltak: Abdi Manaf és Abd ad-Dar, akik közül Abdi Manaf volt a tehetségesebb és még atyja életében egész Arábiában nevet szerzett magának. Abdi Manafnak négy fia volt: Hashim, Abdi Shams, Al-Muttalib és Naufal.
Ezek közül Hashim volt Abdul Muttalib apja, ő pedig a Próféta nagyapja. Hashimnak ötlött fel az először, hogy a keleti országokat Arábián keresztül vezető kereskedelmi utak kössék össze Szíriával és Egyiptommal. Ezzel az Arab klánok ellátása is biztosítva lenne, amellett Mekkát a zarándoklaton túl, kereskedelmi központtá is lehetne fejleszteni. Ez az idő egybeesett a Perzsa Szaszanida birodalom expanziójával és az északi kereskedelmi útvonalak bekebelezésével. Mindez felvirágoztatta a dél Arábiai karavánutakat, melyek keletet a Vörös tenger partvidékén keresztül Szíriával és Egyiptommal összekötötték. Más Arab törzsekkel szemben Quraish mellett szólt a Kába felügyelete. Adósai voltak Quraishnek, amiért minden zarándokról nagylelkűen gondoskodtak Hadzs idején. Megbecsültségük miatt nem féltek attól, hogy Arábiában karaván jaikat kifosztják, vagy bármi kellemetlenség érheti őket az úton. Azok a törzsek, melyek területén áthaladtak, nem fogadtak el tőlük fizetséget, amit másoknak ellenben felszámoltak. Hashim hosszú távú tervvel állt elő, melybe bevonta három fivérét. Ő maga a Szíriai Ghassanita királlyal alakította ki kereskedelmi kapcsolatait, Abdi Shams az Abesszin Négussal, Al-Muttalib a Jemeni nemesekkel, Naufal pedig Irak és Perzsia kormányaival. Üzletük pezsgett,

felvirágzott. A négy fivér híresség lett, a kereskedelemben kikerülhetetlenekké váltak és „Aszhab al-Ilaf”, azaz összhang gazdáinak nevezték őket, mert valóban sokat tettek a törzsek közti koordinációért és jó viszonyért.
Mivel üzleti életük Szíriával, Egyiptommal, Irakkal, Perzsiával és Abesszíniával nem csak gazdasági, hanem kulturális és civilizációs előnyöket is hozott, olyan felemelkedést idéztek elő, mellyel egy más Arab törzs sem büszkélkedhetett. Evilági szempontból ők lettek a legvagyonosabb klán, Mekka pedig az Arab félsziget legfontosabb kereskedelmi központjává nőtte ki magát. Ők ismertették meg és terjesztették el az Irakból származó cseréplapokat és az abba vájt kalligráfiát, melyet későbbiekben a Korán feljegyzésekor használtak. Egy törzsben sem volt annyi írástudó, mint a Quraishben. Ezért a Próféta (béke reá) megjegyezte: „Quraish az emberek vezetője.” (Musnad Ahmad: *Marwiyat Amr bin al As).* Ali bin Baihaqi Hadisza szerint a Próféta egy alkalommal így szólt: „Az Arabok vezérlete először a Himyarok kezében volt (Jemen), majd Allah megvonta tőlük és Quraishnek adta.”
Amikor Abraha inváziója megindult Mekka ellen, Quraish gazdasági fellendülése csúcsán volt. Ha Abrahának sikerült volna elfoglalnia Mekkát és elpusztítania a Kábát, akkor Quraish és a Kába feledésbe merültek volna. Szertefoszlottak volna az Iszlám előtti Arábia kultuszai, Quraish nevét elnyelte volna a történelem és az ismeretlenség ködébe veszett volna. Abesszínia előretörése Mekka felé, felbátorította volna a Perzsákat a kereskedelmi útvonalak megszerzésére, mivel ők teljes kontrolt akartak gyakorolni Szíriára. Ha ez bekövetkezett volna, Quraish maradékai szétszóródhattak volna a sivatagban, ahogy Qusayy bin Kilab előtt volt. De Allah megmutatta hatalmát, madárrajokat küldött, melyek kavicsokat zúdítottak az Abesszin seregre és elpusztítottak 60.000 támadót. Mekka és Jemen között bolyongott és dőlt ki úton-útfélen a had, míg végzete el nem érte. Az Arabok Kábába vetett hite megsokszorozódott, Quraish becsülete, méltósága magasabb szintre emelkedett. Az Arabok meg voltak győződve arról, hogy Allah kegyébe vette őket, ezért Arábia minden részéről félelem nélkül indultak ide karavánok, melyek sértetlenül meg is érkeztek. Senki sem érhetett hozzájuk ártó szándékkal. Aki Mekkába tartott, legyen az Quraish, vagy más, védelmet érzett maga felett.

106. Quraish	106. Quraish
QURAYSH	**QURAISH**
Total Verses: 4	Összes vers: 4
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

لِإِيلَافِ قُرَيْشٍ ﴿١﴾

1. For the covenants (of security and safeguard enjoyed) by the Quraish[2912],
1. *Quraish Paktumaira[2912]!*

إِيلَافِهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ ﴿٢﴾

[2912] The Quraysh were the noblest tribe of Arabia, the tribe to which belonged the holy Prophet himself. They had the custody of the Ka'bah, the central shrine of Arabia, and their possession of Makkah gave them a triple advantage: 1. they had a commanding influence over other tribes; 2. their central position facilitated trade and intercourse, which gave them both honour and profit; and 3. the Makkah territory being by Arabian custom inviolable from the ravages of war and private feuds, they had a secure position, free from fear of danger. This honour and advantage they owed to their position as servants of the sacred shrine of the Ka'bah. They owed it to Allah. Was it not therefore right and fitting that they should adore the One True God, and listen to His Message of Unity and Purity, brought by His Prophet? In those days of general insecurity, their prestige as custodians of Makkah enabled them to obtain Covenants of security and safeguard from the rulers of neighbouring countries on all sides-Syria, Persia, Yemen, and Abyssinia-protecting their trade journey in all seasons.

Quraish volt Arábia legnemesebb törzse. Innen származott a Próféta is. Quraish birtokolta a Kába Felügyeletének jogát, annak Őrizetét. Ez volt egész Arábia központi Szent Helye. Pozíciójuk hármas előnyt biztosított számukra. 1. Minden törzs fölött elsöprő befolyásuk volt. 2. Központi elhelyezkedésük megkönnyítette kereskedelmi ügyleteiket, kapcsolataik kiterjesztését. 3. Az Arab hagyományok alapján Mekka területe sérthetetlen volt, itt nem üthette fel fejét háborúság, viszály, leszámolás, vagy bárminemű erőszakos cselekmény. Pozíciója tehát rendkívül biztonságos volt, veszély nem fenyegette. Ez a háttér biztosította számukra azt, hogy a Kába megkérdőjelezhetetlen urai legyenek. Ezt a pozíciót Allahtól kapták. Nem lett volna kötelességük akkor Allah, az Egyetlen Isten szolgálatába állítaniuk a Szent Helyet és hallgatni az Ő Prófétájára? Az általános bizonytalanság és háborúskodás napjaiban helyzetük felértékelődött. Mivel szükség volt a karavánutak biztonságának fenntartására, a szomszédos országok, Birodalmak uralkodói paktumokat, egyezményeket kötöttek velük. Ilyen paktumuk volt Jemennel, Szíriával, Abesszíniával, ami az ezekbe az országokba irányuló kereskedelmi útvonalak biztosításáról szólt az év teljes folyamán.

2. Their covenants (covering) journeys by winter and summer[2913],-

2. Paktumaikra, mik (biztosították) a karavánutakat télen és nyáron[2913],

فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ ﴿٣﴾

3. Let them adore the Lord of this House,

3. Imádják hát e Ház Urát!

الَّذِي أَطْعَمَهُم مِّن جُوعٍ وَآمَنَهُم مِّنْ خَوْفٍ ﴿٤﴾

4. Who provides them with food against hunger, and with security against fear (of danger)[2914].

4. Ki ellátja őket élelemmel, az éhínséggel szemben és biztonságot szavatol nekik a (veszélytől való) félelemtől[2914].

[2913] On account of their trade journeys to the warmth of Yemen in the winter and the cooler regions of Syria and the north in the summer, the Quraysh became practised travellers and merchants, acquired much knowledge of the world and perfected their language as a polished medium of literary expression.

Kereskedelmi tapasztalataik felülmúlhatatlanok voltak. Jemen forró nyarai és Szíria hideg telei rengeteg tudást, készséget adtak nekik, nem beszélve a nyelvek, szokások, kultúrák megismeréséről, ami az Arab világban kiemelt pozícióba emelte őket civilizációs szempontok alapján is.

[2914] Their trade caravans enriched them, and drew people from distant parts to visit Makkah and bring their merchandise and gifts thither.
Their territory being inviolable, they did not suffer from the dangers of constant warfare nor from private feuds of vengeance or breaches of the peace in their secure homes.

Kereskedelmük, karaványjaik gazdaggá tették őket, egyben a legtávolabbi részekről is látogatókat vonzottak Mekkába, ami további előnyökkel kecsegtetett.
Területük sérthetetlensége miatt nem leselkedhetett rájuk veszély azokban az időkben, amikor általános biztonsági gondok ütötték fel fejüket környezetükben.

107. AL-MAUN (SMALL KINDNESSES-JÓSÁGOK)

Introduction to Surah Al-Maun (Small Kindnesses)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah has been so designated after the word *al-ma`un* occurring at the end of the last verse.

Period of Revelation

In our opinion there is an internal piece of evidence in the Surah itself which points to its being a Madani Revelation. It holds out a threat of destruction to those praying ones who are unmindful of their Prayers and who pray only to be seen. This kind of hypocrites were found only at Madinah, for it was there that Islam and the Muslims gained such strength that many people were compelled to believe from expedience, had to visit the Mosque, join the congregational Prayer and prayed only to be seen of others, so as to be counted among Muslims.

Contrary to this is, at Makkah conditions were altogether different. No one had to pray to be seen. There it was difficult even for the believers to pray in congregation; they prayed secretly and if a person prayed openly, he did so only at the risk of his life. This kind of hypocrites found in Makkah did not comprise those who believed and Prayed to be seen but those who in their hearts had known, and acknowledged the Holy Messenger of Allah (upon whom be peace) to be on the true path, but were avoiding to accept Islam in order to maintain their Position of leadership and authority, or were not prepared to take the risk of being afflicted with the kind of hardships with which they found the believers afflicted in the society around them. This condition of the hypocrites at Makkah has been described in v. 10-11 of Surah Al- Ankabut.

Bevezetés az Al-Maun (Jóságok) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Az utolsó verssor tartalmazza az *al-Maun* (jóságok) kifejezést és innen ered a cím.

A kinyilatkoztatás ideje

Véleményünk szerint a tartalomban található arra bizonyíték, hogy ez a Szúra Medinai kinyilatkoztatás. Megsemmisüléssel fenyegeti azokat, akik felszínesen imádkoznak, csupán azért, hogy külső szemek lássák őket. Ez a fajta Hipokrita viselkedés Medinára volt jellemző. Amikor az Iszlám tényezővé, a Muszlimok társadalmi erővé váltak, sokan célszerűségből és nem hitbéli meggyőződésből látogatták a mecseteket, csatlakoztak közösségi imákhoz. Csupán láttatni szerették volna magukat és Muszlimnak mutatkozni, de nem a hit, hanem az érdekek motiválták őket. Mekkára ennek pont a fordítottja volt jellemző. Ott senki sem imádkozhatott nyilvánosan. A hívők számára egy közösségi ima veszélyeket rejtett, ezért mindenki saját életét féltve, magában, titokban imádkozott. A Mekkai Hipokrita fellépés, a Medinaival szemben a hit eltitkolása volt. A Mekkai Hipokriták szívükben hittek, csupán a felszínen nem mutatták, mert veszélybe került volna társadalmi pozíciójuk, üzletük, megélhetésük és nem voltak készek felvállalni azokat a veszélyeket, melyeket társaik, akik hitüket megvallották, elszenvedtek. A Mekkai Hipokritákról a 29. Al-Ankabut (Pók) Szúra 10-11 versei szólnak.

107. Al-Maun	107. Al-Maun
SMALL KINDNESSES	**JÓSÁGOK**
Total Verses: 7	Összes vers: 7
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالدِّينِ ﴿١﴾

1. Seest thou one who denies the Judgment (to come)?
1. *Látod-e azt, ki tagadja a Végítéletet?*

فَذَلِكَ الَّذِي يَدُعُّ الْيَتِيمَ ﴿٢﴾

2. Then such is the (man) who repulses the orphan (with harshness),
2. *Ilyen az, ki magára hagyja az árvát,*

وَلَا يَحُضُّ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ ﴿٣﴾

3. And encourages not the feeding of the indigent[2915].
3. *Ki nem biztat a szegények etetésére[2915].*

فَوَيْلٌ لِّلْمُصَلِّينَ ﴿٤﴾

4. So woe to the worshippers
4. *Jaj, az imádkozóknak,*

الَّذِينَ هُمْ عَن صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ﴿٥﴾

[2915] The Charity or Love which feeds the indigent at the expense of Self is a noble form of virtue, which is beyond the reach of men who are so callous as even to discourage or forbid or look down upon the virtue of charity or kindness in others.

Az erény magas foka, ha az emberek szegényeket táplálnak, rászorulókat támogatnak. De vannak teljesen érzéktelen embertársaink is, akik saját kőszívűségük mellet, még másokat is lebeszélnek adakozási szándékukról, az ínségben lévőket lenézik, megvetik.

5. Who are neglectful of their prayers[2916],

5. Kik felszínesek imáikban[2916],

الَّذِينَ هُمْ يُرَاؤُونَ ﴿٦﴾

6. Those who (want but) to be seen (of men),

6. Kik (csupán) láttatják magukat (mások előtt),

وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ ﴿٧﴾

7. But refuse (to supply) (even) neighbourly needs[2917].

7. És megtagadják (még a szomszédok) segítségét (is) [2917].

[2916] True worship does not consist in the mere form of prayer, without the heart and mind being earnestly applied to seek the realisation of the presence of Allah, and to understand and do His Holy Will.

Az igazi ima nem formalitás. Szív, odaadás, elmélyültség nélkül mit sem ér. Ilyenkor Allah Színe előtt vagyunk, az Ő társaságát élvezzük, és azt fürkésszük, mi lehet az Ő Akarata, Terve, amibe beilleszthetjük magunkat.

[2917] Hypocrites make a great show of hollow acts of goodness, devotion, and charity. But they fail signally if you test them by little acts of neighbourly help or charity, the thousand little courtesies and kindnesses of daily life, the supply of needs which cost little but mean much.

A Hipokriták számára az ima, jótékonyság, csupán kirakat, látszat, nem jóság, odaadás, adakozás motiválja. Abban a pillanatban megbuknak, ha szomszédjuk a legapróbb segítségüket kéri. Az sok apró szívesség, amit nap, mint nap tehetünk, lehet, hogy számunkra semmiség, de sokak számára rengeteget jelenthet.

108. AL-KAUTHER (ABUNDANCE-BŐSÉG)

Introduction to Surah Al-Kauther (Abundance)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah has been so designated after the word *al-kauthar* occurring in the first verse.

Period of Revelation

Imam Ahmad, Muslim, Abu Daud, Nasai, Ibn Abi Shaibah, Ibn al-Mundhir, Ibn Marduyah, Baihaqi and others have related from Hadrat Anas bin Malik, saying: "The Holy Prophet was among us. In the meantime, he dozed; then he raised his head, smiling, according to some traditions, the people asked what for he was smiling, according to others, he himself told them that a Surah had just been revealed to him. Then, with *Bismillah ir-Rahman ir-Rahim*, he recited Surah Al-Kauthar; then he asked the people whether they knew what Kauthar was. When they said that Allah and his Messenger had the best knowledge, he said; It is a river which my Lord has granted me in Paradise."
But, in the first place, from this same Hadrat Anas, Imam Ahmad, Bukhari, Muslim, Abu Da'ud, Tirmidhi and Ibn Jarir have related the traditions which say that this river of Paradise (*Al-Kauthar*) had been shown to the Holy Prophet (upon whom be peace) on the occasion of the *mi`raj* (ascension) and everyone knows that *mi`raj* had taken place at Makkah before the *hijrah*. It is possible that at that time the Holy Prophet was explaining something in the meantime he was informed by revelation that that point was further explained by Surah Al-Kauthar, and he mentioned the same thing, saying that that Surah was revealed to him just then. Such incidents did take place on several occasions, on the basis of which the commentators have opined about certain verses that they were revealed twice. This second revelation, in fact, meant that the verse had been revealed earlier, but on some later occasion the Holy Prophet's attention was invited to it by revelation for the second time. In such traditions, the mention of the revelation of a certain verse is not enough to decide whether it was revealed at Makkah or Madinah, and when precisely it was revealed.
Had this tradition of Hadrat Anas not been there to cause doubt, the whole content of the Surah Al-Kauthar by itself bears evidence that it was revealed at Makkah, and in the period when the Holy Prophet was passing through extremely discouraging conditions.

Historical Background

Before this in Surahs Ad-Duha and Alam Nashrah we have seen that when in the earliest phase of Prophethood the Holy Prophet (upon whom be peace) was passing through the most trying conditions when the whole nation had turned hostile, there was resistance and opposition on every side, and the Holy Prophet and a handful of his Companions did not see any remote chance of success. Allah in order to console and encourage him at that time had sent down several verses. Such were the conditions in which Allah by sending down Surah Al-Kauthar. The disbelieving Quraish said: "Muhammad (upon whom be Allah's peace) is cut off from his community and reduced to a powerless and helpless individual. According to Ikrimah when the Holy Prophet was appointed a Prophet, and he began to call the people to Islam, the Quraish said: "Muhammad (upon whom be Allah's peace and blessings) is cut off from his people as a tree is cut off from its root, which might fall to the ground any moment." (Ibn Jarir).

Muhammad bin Ishaq says: "Whenever the Prophet (upon whom be peace) was mentioned before As bin Wa'il as-Sehmi, the chief of Makkah, he used to say: Let him alone for he is only a childless man (*abtar*) with no male offspring. When he dies, there will be no one to remember him."

Concerning this very incident Ikrimah reports that the Quraish had used the words *as-sunbur al-munbatir min qaumi-hi* (a weak, helpless and childless man who is cut off from his people) for the Holy Prophet. (Ibn Jarir) Ibn Sa'd and lbn Asakir have related that Hadrat Abdullah bin Abbas said; "The eldest son of the Holy Prophet (upon whom be peace) was Qasim; next to him was Zainab, next to her Hadrat Abdullah and next to him three daughters, viz. Umm Kulthum, Fatimah and Ruqayyah. Of them first Hadrat Qasim died and then Hadrat Abdullah. Thereupon As bin Wail said: "His line has come to an end: now he is *abtar* (i. e. cut off from root)."
When the second son of the Holy Prophet died, his own uncle, Abu Lahab (whose house was next to his) hastened to the pagans and gave them the "good news: "*Batira Muhammadun al-lail*:"Muhammad has become childless this night, or he is cut off from root."
Such were the disturbing conditions under which Surah Al-Kauthar was sent down. The Quraish were angry with him because he worshiped and served only Allah and repudiated their idolatry publicly. For this very reason he was deprived of the rank, esteem and honor that he enjoyed among his people before Prophethood and was now as cut off from his community.
The handful of his Companions also were helpless, poor people who were being persecuted and tyrannized. Furthermore, he was bereaved by the death of two sons, one after the other, whereat the near relatives and the people of his clan, brotherhood and neighborhood were rejoicing and uttering such words as were disheartening and disturbing for a noble person who had treated even his enemies most kindly. At this Allah just in one sentence of this brief Surah gave him the good news, better news than which has never been given to any man in the world, besides the decision that it will be his opponents who will be cut off from their root and not he.

Bevezetés az Al-Kauther (Bőség) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Az első vers adja a Szúra címét.

A kinyilatkoztatás ideje

Imam Ahmed, Muslim, Abu Daud, Nasai, Ibn Abi Shaibah, Ibn al-Mundhir, Ibn Marduya, Baihaqi és mások közlik Anas bin Malik tudósítását: „A Próféta köztünk volt és elszundított. Amikor felemelte

fejét mosolygott, az emberek pedig megkérdezték, hogy miért mosolyog. Az válaszolta, hogy egy Szúra nyilatkoztatott ki rá és rákezdett *Bismillah ir-Rahman ir-Rahim,* majd elmondta a Kauther, Bőség Szúrát. Amikor befejezte, megkérdezte az embereket, tudják-e mit jelent a Kauther? Ők azt válaszolták, hogy Allah és az Ő Prófétája ennek Legjobb Tudója. Ekkor így szólt: az egy folyó, amit Uram fenntart számomra a Mennyországban."
Anas, Imam Ahmad, Bukhari, Muslim, Abu Da'ud, Tirmidhi és Ibn Dzsarir megerősíti azt a hagyományt, mi szerint az Al-Kauther a Paradicsom folyója, melyet a Próféta (béke reá) a Mennybemenetelekor (Mi'radzs) láthatott. Ez pedig köztudottan még Mekkában történt a Menekülés (Hidzsra) előtt.
Előfordult, hogy a Próféta (béke reá) meg akart világítani egy témát és eközben sugallatot kapott, hogy egy adott Szúra, így az Al-Kauther magyarázatára hagyatkozzon. Ilyen eset sokszor előadódott. Emiatt a jelen levők olyan tudósításokat jegyeztek le, hogy a Szúra ott nyilatkozott ki előttük, tehát ilyen, vagy olyan eredetű. Sokszor ugyanazt a Szúrát Mekkainak és Medinainak is tartották, mert mindkét helyen, a Próféta alkalmakhoz kötötten recitálta Szúrákat. Az Al-Kauther is ilyen.

Történelmi háttér

Ezelőtt az 93. Ad-Dhuha (Pirkadat) és a 94. Al-Inshirah (Vigasz) Szúrákban megismerhettük azokat az emberpróbáló időket, melyeken a Próféta átment a Prófécia időszakának kezdetén. Maréknyi követői csapata előtt távoli remény sem csillant fel arra, hogy hitük gyökeret ereszt valaha. Allah azzal a szándékkal küldte le ezeket az Áyákat, hogy a Prófétát és követőit megerősítse és biztosítsa őket egy szebb jövőről.
Ezek voltak a körülmények akkor, amikor Allah elküldte az Al-Kauther (Bőség) Szúrát. A hitetlen Quraish így szólt: „Mohammed elvágta magát saját közösségétől, erejét vesztette és tehetetlen lett." Ikhrima szerint, amikor Mohammedet Allah kiválasztotta a Próféciára és terjeszteni kezdte az Iszlámot, Quraish így szólt: „Mohammed úgy vágta el magát közösségétől, mint ahogy egy fát vágnak el a gyökerétől és készül kidőlni." Ibn Dzsarir).
Muhammad bin Ishaq közli: „Amikor Mohammedet (béke reá) felemlítették As bin Wa'il as-Sehmi, Mekka főnöke előtt, ezt mondta: Hagyjátok magára, ő csupán egy utód nélküli (abtar) férfi, kinek nincs leszármazása, Ha meghal, nem lesz, ki emlékezzen rá."
Erre az esetre utalva Ikhrima arról tudósít, hogy Quraish ezekkel a szavakkal írta le a Prófétát: *as-sunbur al-munbatir min qaumi-hi* (egy gyenge, tehetetlen, utód nélküli, aki elvágta magát népétől). (Ibn Dzsarir).
Ibn Sa'd és Ibn Asakir hivatkozásában Abdullah bin Abbas így szólt: A Próféta (béke reá) legidősebb fia Qasim volt, utána született, Zainab, Abdullah, majd három lánya, Umm Kulthum, Fatima és Ruqayyah. Meghalt Qasim, majd utána nem sokkal Abbdullah is. As bin Wail akkor így szólt: „Leszármazása megszakadt. Abtar (utód nélküli) lett.
Amikor a második fia, Abdallah is meghalt a Próféta nagybátyja, Abu Lahab (aki közvetlen szomszédja is volt), sietett, hogy elmondhassa a hírt a pogány főnököknek: *„Batira Mohammadun al-lail"*: Mohammed gyermektelenné (utódtalanná) lett az éjjel! (Olyan értelme is van, hogy gyökértelen).
Ebbe a helyzetbe küldte le Allah az Al-Kauthar (Bőség) Szúrát. Quraish dühét szította, hogy a Próféta csak Allahot volt hajlandó szolgálni és nyilvánosan megtagadta a bálványokat. Ez odáig vezetett, hogy társadalmi helyzetéből kirekesztették, saját Mekkai közössége kigúnyolta, bolondnak tartotta, minden nappal gyengébb szálak kötötték Mekka polgáraihoz. Követői védtelenek voltak, tehetetlenül tűrték a megaláztatást, kivetettséget. Elvesztette mindkét fiát, gyász ült szívén és ahelyett, hogy együttérzést kapott volna, csúfot űztek gyermektelenségéből, leszármazásának megszakadásából. Így bántak azzal a nemes lelkű emberrel, aki még ellenségeivel szemben is udvarias, egyenes volt. Az Allah által ekkor leküldött kinyilatkoztatások adták azt a Mennyei vigaszt, miáltal nem gyermektelenségének földi, hanem küldetésének Túlvilági következményei adtak neki reményt és fényes jövőt.

108. Al-Kauther	108. Al-Kauther
ABUNDANCE	**BŐSÉG**
Total Verses: 3	Összes vers: 3
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ﴿١﴾

1. To thee have We granted the Fount (of Abundance)[2918].
1. *Mi megadtuk neked a Forrást (bőséggel)*[2918].

فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ ﴿٢﴾

2. Therefore to thy Lord turn in Prayer and Sacrifice[2919].
2. *Imádkozz hát Uradhoz és Áldozz*[2919],

إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ﴿٣﴾

[2918] Kawthar literally means "good in abundance". It is the abundant bounty which Allah bestowed on Prophet Muhammad (peace be on him). This includes a river (or fountain) in heaven of this name which Allah has promised the Prophet (peace be on him).

„Kawthar" jelentése: bőséges jó. Utalás arra a hatalmas áldásra, mellyel Allah kiapadhatatlan Forrást biztosított Mohammed Próféta (béke reá) számára az isteni Igazságból és Világosságból. Ugyanakkor így hívják a Mennyország Forrását is, melyet Allah a Prófétának ígért.

[2919] He who grants these blessings is Allah, and to Allah alone must we turn in adoration and thanksgiving, and in sacrifice. Nahr: sacrifice: in a restricted ritual sense, the sacrifice of camels: See 22:36. But the ritual is a mere Symbol. Behind it is a deep spiritual meaning: the meat slaughtered feeds the poor, and the slaughter is a symbol of the self-sacrifice in our hearts.

Allah biztosítja az áldásokat, ezért Ő egyedül érdemes imára és áldozatra. „Nahr": kizárólag rituális célzatú állatvágás, főleg teveáldozat bemutatására használták. Lásd 22:36. A rituálé csupán szimbólum. E mögött mély spirituális tartalomnak kell meghúzódnia: a levágott állat húsa szegényeket kell, hogy tápláljon, az áldozat bemutatása pedig saját szívünk önfeláldozását kell, hogy kifejezze.

3. For he who hateth thee, he will be cut off (from Future Hope)[2920].

3. Mert ki téged sérteget, az utódok nélküli (Jövőtlen) [2920].

[2920] Hatred and spite are not constructive contributions to the work of this world, but its opposites. Abu Jahl and his Pagan confederates vented their personal spite and venom against the Holy Prophet by taunting him with the loss of his two infant sons by Khadija, but where were these venomous detractors a few years afterwards, when the divine Light shone more brilliantly than ever? It was these that were cut off from all future hope, in this world and the next.

A gyűlölet és rosszindulat nem viszi előre a dolgokat. Abu Dzsahl és társai bevetették minden személyes befolyásukat, indulatukat, hogy a Prófétát megállítsák. Amikor Khadizsától született két fia még gyermekként meghaltak, részvét helyett gúnyolták és kikezdték, hogy nincs leszármazása, hiszen nincsenek fiai. Ez a pogány Arábiában szégyennek számított. De hol voltak ezek a gúnyolódók pár évvel később, amikor az Isteni fény tündöklőbben világított, mint valaha? Őket vágta el sorsuk mind az Evilág, mind a Túlvilág reményétől és boldogulásától.

109. AL-KAFIROON (THE DISBELIEVERS-HITETLENEK)

Introduction to Surah Al-Kafiroon (The Disbelievers)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah takes its name from the word *al-kafirun* occurring in the first verse.

Period of Revelation

According to the majority of commentators, it is a Makki Surah, and the subject matter itself points to its being a Makki revelation.

Historical Background

There was a time in Makkah when although a storm of opposition had arisen in the pagan society of Quraish against the message of Islam preached by the Holy Prophet (upon whom be peace), yet the Quraish chiefs hall not yet lost hope that they would reach some sort of a compromise with him. Therefore, from time to time they would visit him with different proposals of compromise so that he accepted one of them and the dispute between them was brought to an end. In this connection, different traditions have been related in the *Hadith*.

According to Hadrat Abdullah bin Abbas, the Quraish proposed to the Holy Prophet; "We shall give you so much of wealth that you will become the richest man of Makkah. We shall give you whichever woman you like in marriage. We are prepared to follow and obey you as our leader, only on the condition that you will not speak ill of our gods. If you do not agree to this, we present another proposal which is to your as well as to our advantage."

When the Holy Prophet asked what it was, they said that if he would worship their gods, Lat and Uzza, for a year, they would worship his God for the same space of time. The Holy Prophet said: "Wait awhile; let me see what my Lord commands in this regard."

Thereupon the revelation came down: *Qul ya-ayyuhal- kafirun...* and: *Qul afa-ghair Allahi...* (Az-Zumar: 64): "Say to them: ignorant people, do you bid me to worship others than Allah?" (Ibn Jarir, Ibn Abi Hatim, Tabarani).

Said bin Mina (the freed slave of Abul Bakhtari) has related that Walid bin Mughirah, As bin Wail, Aswad bin al-Muttalib and Umayyah bin Khalaf met the Holy Prophet (upon whom be peace) and said to him: "O Muhammad (upon whom be Allah's peace and blessings), let us agree that we would worship your God and you would worship our gods, and we would make you a partner in all our works. If what you have brought was better than what we possess, we would be partners in it with you, and have our share in it, and if what we possess is better than what you have brought, you would be partner in it with us and have your share of it." At this Allah sent down: *Qul ya-ayyuhal-kafirun* (Ibn Jarir, Ibn Abi Hatim, Ibn Hisham also has related this incident in the *Sirah*).

These traditions show that the Quraish had proposed such things to the Holy Prophet not once, in one sitting, but at different times and on different occasions; and there was need that they should be given a definite, decisive reply so that their hope that he would come to terms with them on the principle of "give and take" was frustrated forever.

Theme and Subject Matter

If the Surah is read with this background in mind, one finds that it was not revealed to preach religious tolerance as some people of today seem to think, but it was revealed in order to exonerate the Muslims from the disbeliever's religion, their rites of worship, and their gods, and to express their total disgust and unconcern with them and to tell them that Islam and kufr (unbelief) had nothing in common and there was no possibility of their being combined and mixed into one entity. Although it was addressed in the beginning to the disbelieving Quraish in response to their proposals of compromise, yet it is not confined to them only, but having made it a part of the Quran, Allah gave the Muslims the eternal teaching that they should exonerate themselves by word and deed from the creed of kufr wherever and in whatever form it be, and should declare without any reservation that they cannot make any compromise with the disbelievers in the matter of Faith. That is why this Surah continued to be recited when the people to whom it was addressed as a rejoinder, had died and been forgotten, and those Muslims also continued to recite it who were disbelievers at the time it was revealed, and the Muslims still recite it centuries after they have passed away, for expression of disgust with and dissociation from *kufr* and its rites is a perpetual demand of Faith.

Bevezetés az Al-Kafirún (Hitetlenek) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A címet az első vers adja.

A kinyilatkoztatás ideje

A kommentátorok túlnyomó része egyetért abban, hogy a Szúra Mekkai eredetű és ezt a téma is támogatja.

Történelmi háttér

Volt egy idő Mekkában, amikor az Üzenet pogány ellenzői Quraish részéről mindent elkövettek, hogy megállítsák a Próféta (béke reá) küldetését és ajánlatokkal halmozták el. Számos alkalommal tettek nála látogatást és próbáltak vele egyezségre jutni, melyekbe, ha belemegy, felhagynak ellenségeskedésükkel, szembeszegülésükkel. Jó pár ilyen próbálkozást rögzítenek a Hadiszok.
Abdullah bin Abbas közlése szerint Quraish a következő ajánlatott tette a Prófétának: „Annyi vagyont adunk, hogy te lehetsz Mekka leggazdagabb embere. Azt a nőt adjuk hozzád, akit csak akarsz. Készek vagyunk, hogy engedelmeskedjünk neked, mint vezérünknek, feltéve, ha felhagysz isteneink szidalmazásával. Ha ezt nem fogadod el, lenne más javaslatunk is, ami javadat és javunkat egyaránt szolgálná."
A Próféta rákérdezett, mi lenne az? Azt válaszolták, hogy ha Mohammed (béke reá) egy évig isteneikhez, Láthoz, Manathoz, Uzzához imádkozna, akkor ők Mohammed istenéhez imádkoznak egy évig. A Próféta így szólt: Várjatok, meg kell néznem, mit parancsol erre Uram."
Ekkor a következő kinyilatkoztatás született: *Qul ya-ayyuhal- kafirum* (Ó hitetlenek!), és *Qul afa-ghair- Allahi…*(Mondd: hát mást, mint Allahot…? Zumar,39. Csapatok:64) (Ibn Dzsarrir, Ibn Abi Hatim, Tabarani).
Said bin Mina (Abdul Bakhtari felszabadított rabszolgája) közölte, hogy Walid bin Mughira, As bin Wail, Aswad bin al-Muttalib és Umayyah bin Khalaf találkoztak a Prófétával (béke reá). Így szóltak: „Ó, Mohammed! Egyezzünk ki, hogy egy évig mi imádkozunk a te istenedhez és te imádkozol a mi isteneinkhez. Bevonunk téged minden dolgunkba. Ha amit te hoztál jobb, mint ami a miénk, társakként osztozunk minden javadban, de ha a miénk jobb, mint amit te hoztál, akkor mi osztjuk meg veled azt, amink van." Ekkor Allah leküldte: *Qul ya-ayyuhal- kafirun* (Ó, ti hitetlenek!) (Ibn Dzsarir, Abi Hatim, Inb Hisham, aki megemlítette ugyanezt a Prófétai életútban a Sirah-ban).
Ezek a hagyományok mutatják, hogy Quraish nem egyszer tett javaslatot a Prófétának, hanem sok külön alkalommal. Sohasem kaptak konkrét igent, vagy nemet, ami frusztrálta az ajánlattevőket és újabb kísérletekkel hozakodtak elő.

Mondanivaló

Ha a Szúrát az esemény hátterének tudatában olvassuk, akkor rájövünk, hogy egyáltalán nem a vallási toleranciáról szól, mint amivel kapcsolatban azt ma sokan idézik. Ez kifejezetten elidegeníti a Muszlimokat attól, hogy bármi közösséget vállaljanak pogányokkal, hamis hitek, tévutak követőivel. Egyértelmű állásfoglalást közöl, hogy az Iszlámban és a Kufrban (hitetlenségben) semmi közös nincs és ezért semmi esély nincs a kettő kombinációjára, keverésére. Mivel ez a rendelkezés Korán szintjén nyilvánul meg, ezért ez nem csupán Quraish felé válasz, hanem a világ felé is, melynek értelmében egy Muszlim sem gondolatban, sem tettben nem azonosulhat a Kufr (hitetlenség) felfogásával, azzal kompromisszumot nem kereshet. Ezt a Szúrát azok szokták előszeretettel a múltban recitálni, akik pogányok voltak és megtértek. Sokan, akik a Próféta idejében szembesültek az Igazsággal, felvették az Iszlámot és ennek a Szúrának recitálásával adták tanúbizonyságát annak, hogy végleg megszabadulnak korábbi hiedelmeiktől hamis kultuszaiktól, a Kufr minden formájától.

109. Al-Kafiroon	109. Al-Kafirún
THE DISBELIEVERS	**HITETLENEK**
Total Verses: 6	Összes vers: 6
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ ﴿١﴾

1. Say: O ye that reject Faith[2921]!
1. *Mondd: Ó, ti hitetlenek[2921]!*

لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ﴿٢﴾

2. I worship not that which ye worship,
2. *Nem imádkozom ahhoz, mihez ti imádkoztok,*

وَلَا أَنتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٣﴾

3. Nor will ye worship that which I worship[2922].

[2921] Worship should depend on pure and sincere Faith, but often does not: for motives of worldly gain, ancestral custom, social conventions or imitative instincts, or a lethargic instinct to shrink from enquiring into the real significance of solemn acts and the motives behind them, reduce a great deal of the world's worship to sin, selfishness, or futility. Symbolic idols may themselves be merely instruments for safeguarding the privileges of a selfish priestly class, or the ambitions, greed, or lust of private individuals. Hence the insistence of Islam and its Prophet on the pure worship of the One True God. The Prophet firmly resisted all appeals to worldly motives, and stood firm to his Message of eternal Unity.

Az ima alapja az őszinte, tiszta, mély vallási meggyőződés. De gyakran nem így van. Sokszor bekerülnek az imába földi célok, vágyak, ősök kultuszai, társadalmi szokások, utánzó megnyilvánulások, letargikus rituálék, melyek során szellemet idéznek, ezekkel oldatják meg a gondokat és kikerül az imából a lényeg: párbeszéd Allahhal a helyes irány eldöntésére és a rossz felismerésére. Ily módon ezek az imák az önzést és hiábavalóságot helyezik előtérbe és hátrahagyják a spirituális értéket. A bálványok nem Isten, hanem a papság kapzsiságának, hiábavalóságának szimbólumai. Ezekkel szállt szembe az Iszlám és Prófétája, aki szigorúan elutasított minden olyan közeledést, ami őt bármiféle földi motiváció felé visszavezette volna az Egy Isten őszinte imádata helyett.

[2922] Verses 2-3 describe the conditions as they were at the time when this Surah was revealed, and may be freely paraphrased: 'I am a worshipper of the One True God, the Lord of all, of you as well as of myself; but you on account of your vested interests have not the will to give up your false worship, of idols and self'.

3. *Ti sem imádkoztok ahhoz, mihez én imádkozom[2922].*

وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدتُّمْ ﴿٤﴾

4. And I will not worship that which ye have been wont to worship,
4. *Nem vagyok hajlandó ahhoz imádkozni, amihez ti imádkoztok,*

وَلَا أَنتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٥﴾

5. Nor will ye worship that which I worship[2923].
5. *Ti sem vagytok hajlandóak ahhoz imádkozni, amihez én imádkozom[2923].*

لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ﴿٦﴾

6. To you be your Way, and to me mine[2924].
6. *Nektek a Ti hitvallástok, nekem az enyém[2924].*

A 2-3 versek azt a helyzetet írják le, ami akkor volt, amikor az a Szúra született. Egyszerűen kifejezve: „Én az Egy Igaz Isten követője, vagyok, Aki Mindenek felett Úr. Ő a ti Uratok és az én Uram. Saját érdekeitek nem engedi számotokra, hogy feladjátok hamis istenségeitek, bálványok és a „lelkek" kultuszát."

[2923] Verses 4-5 describe the psychological reasons: I, being a prophet of Allah do not and cannot possibly desire to follow your false ancestral ways; and you, as custodians of the false worship, have not the will to give up your ways of worship, which are wrong.'

A 4-5 versek mögött pszichológiai okok vannak. „Én, aki Allah Prófétája vagyok, nem kívánom követni az ősök kultuszát és ti, akik e hamis kultuszok őrizői, gondnokai vagytok, nem lesztek hajlandók felhagyni a kultuszokkal."

[2924] 'I, having been given the Truth, cannot come to your false ways: you, having your vested interests, will not give them up. For your ways the responsibility is yours: I have shown you the Truth. For my ways the responsibility is mine: you have no right to ask me to abandon the Truth. Your persecutions will be vain: the Truth must prevail in the end'. This was the attitude of Faith then: but it is true for all time.

„Nekem, akinek megadatott az Igazság, nem követhetem gyarló útjaitokat. Ti, akiket érdekek kötnek, nem is tudtok felhagyni útjaitok követésével. Én bemutattam nektek az Igazságot. Ti a ti utatokért, én az enyémért vagyunk felelősek. Nincs jogotok arra, hogy engem az Igazság elhagyására szólítsatok. Üldöztetésetek hiábavaló, mert az Igazság végül győz." Ilyen volt az a légkör, amiben az Iszlám elindult. A fenti igazság minden időben és helyen igaz.

110. AN-NASR (DIVINE SUPPORT-PÁRTFOGÁS)

Introduction to Surah An-Nasr (Divine Support)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah takes its name from the word *nasr* occurring in the first verse.

Period of Revelation

Hadrat Abdullah bin Abbas states that this is the last Surah of the Quran to be revealed, i. e. no complete Surah was sent down to the Holy Prophet after it. (Muslim Nasai, Tabarani, Ibn Abi Shaibah, Ibn Marduyah).

According to Hadrat Abdullah bin Umar, this Surah was sent down on the occasion of the Farewell Pilgrimage in the middle of the *Tashriq* Days at Mina, and after it the Holy Prophet rode his she camel and gave his well-known Sermon. (Tirmidhi, Bazzar, Baihaqi, Ibn Abi Shaibah, Abd bin Humaid, Abn Yala, Ibn Marduyah). Baihaqi in *Kitab al- Hajj* has related from the tradition of Hadrat Sarra bint-Nabhan the Sermon which the Holy Prophet gave on this occasion. She says:

"At the Farewell Pilgrimage I heard the Holy Prophet say: O people, do you know what day it is? They said: Allah and His Messenger have the best knowledge. He said: This is the middle day of the *Tashriq* Days. Then he said: Do you know what place it is? They said: Allah and His Messenger have the best knowledge. He said: This is *Masharil-Haram*. Then he said: I do not know; I might not meet you here again. Beware, your bloods and your honors are forbidden, until you appear before your Lord, and He questions you about your deeds. Listen: let the one who is near convey it to him who is far away. Listen: have I conveyed the message to you? Then, when we returned to Madinah, the Holy Prophet passed away not many days after that."

If both these traditions are read together, it appears that there was an interval of three months and some days between the revelation of Surah An-Nasr and the Holy Prophet's death, for historically the same was the interval between the Farewell Pilgrimage and the passing away of the Holy Prophet.

Ibn Abbas says that when this Surah was revealed, the Holy Prophet said that he had been informed of his death and his time had approached. (Musnad Ahmad, Ibn Jarir, Ibn al-Mundhir, Ibn Marduyah).

Mother of the Believers, Hadrat Umm Habibah, says that when this Surah was revealed the Holy Prophet said that he would leave the world that year. Hearing this Hadrat Fatimah wept. Thereat he said: "From among my family you will be the first to join me." Hearing this she laughed. (Ibn Abi Hatim, Ibn Marduyah).

Theme and Subject Matter

As is shown by the above traditions, Allah in this Surah had informed His Messenger (upon whom be peace) that when Islam attained complete victory in Arabia and the people started entering Allah's religion in great numbers, it would mean that the mission for which he had been sent to the world, had been fulfilled. Then, he was enjoined to busy himself in praising and glorifying Allah by Whose bounty he had been able to accomplish such a great task, and should implore Him to forgive whatever failings and frailties he might have shown in the performance of the service.

Here, by a little consideration one can easily see the great difference that there is between a Prophet and a common worldly leader. If a worldly leader in his own lifetime is able to bring about a revolution, which has the aim and objective of his struggle, this would be an occasion for exultation for him. But here we witness quite another phenomenon. The Messenger of Allah in a brief space of 23 years revolutionized an entire nation as regards its beliefs, thoughts, customs, morals, civilization, ways of living, economy, politics and fighting ability, and raising it from ignorance and barbarism enabled it to conquer the world and become leader of nations; yet when he had accomplished this unique task, he was not enjoined to celebrate it but to glorify and praise Allah and to pray for His forgiveness, and he busied himself humbly the implementation of that command.
Hadrat Aishah says: "The Holy Messenger (upon whom be peace) often used to recite *Subhanak-Allahumma wa bi-hamdika astaghfiruka wa atubu ilaika* (according to some other traditions, *Subhan Allahi wa bi hamdi-hi as- taghfirullaha wa atubu ilaihi*) before his death. I asked: O Messenger of Allah, what are these words that you have started reciting now? He replied: A sign has been appointed for me so that when I see it, I should recite these words, and it is: *Idha jaa nasrullahi wal-fathu*." (Musnad Ahmad, Muslim, Ibn Jarir, Ibn al-Mundhir, Ibn Marduyah).

Bevezetés az An-Nasr (Pártfogás) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Az elnevezésre utaló szó az első versben hangzik el

A kinyilatkoztatás ideje

Abdullah bin Abbas azt állítja, hogy ez a Korán utolsó alkalommal kinyilatkoztatott Szúrája, ezután több Szúra nem született. (Muslim, Tabarani, Nasai, Ibn Abi Shaibah, Ibn Marrduyah).
Abdullah bin Umar arról tudósít, hogy ezt a Szúrát a Próféta Búcsú Zarándoklatán kapta a Tashriq Napokon Minában. Ezt követően a Próféta tevéjével a híres szónoklatának helyszínére hajtott. (Tirmidhi, Bazzar, Baihaqi, Ibn Abi Shaibah, Abd bin Humaid, Abn Yala, Ibn Marduyah). Baihaqi a Zarándoklat Könyve (Kitab al-Hadzs) c. munkájában Nabhan lányának, Sárának mondatait idézi a Próféta híres beszédéről: „Hallottam a Prófétát a Búcsú Zarándoklatán, amint így szól: Ó nép! Tudjátok-e, hogy milyen nap ez? Felelték: Allah és az Ő Prófétája a legjobb tudói ennek. Majd folytatta: Ez a Tashriq Napok közepe. Tudjátok-e hol vagyunk? Felelték: Allah és az Ő Prófétája annak legjobb tudója. Majd folytatta: Ez a Masharil-Haram. Nem tudom, talán nem látjuk egymást többet. Vigyázzatok véreitekre, becsületetekre, mi megtiltatott nektek, míg Uratok elé nem álltok, s Ő majd elszámoltat titeket tetteitekkel. Hallgassatok: Aki közel van, adja tovább annak, ki távol van.

Hallgassatok: Átadtam-e nektek az Üzenetet? Majd mikor visszatértünk Medinába, pár napra rá a Próféta eltávozott."
Ha a két Hadiszt együtt értékeljük, láthatjuk, hogy három hónap és pár nap telt el az An-Naszr Szúra kinyilatkoztatása és a Próféta halála között. Ez egybeesik azokkal az életrajzírásokkal, melyek ugyanezt az időt tartják számon a Búcsú zarándoklat és a Próféta halála között. Ibn Abbas feljegyezte, hogy amikor ez a Szúra megszületett, a Próféta közölte: arról kapott hírt, hogy eljött halála ideje. (Ahmad, Ibn Dzsarir, Ibn al-Mundhir, Ibn Marduya).
Umm Habibah, a hívők anyja közölte, hogy amikor ez a Szúra kinyilatkoztatott, a Próféta bejelentette halálát még abban az évben. Ezt meghallva Fatima zokogni kezdett. Majd a Próféta hozzá intézte szavát: „A családomból te leszel az első, ki követsz." Mire Fatima elmosolyodott. (Ibn Abi Hatim, Ibn Marduya)

Témakörök

Ahogy a Hadiszok írják, Allah ebben a Szúrában értesítette a Prófétát (béke reá), hogy amikor az Iszlám győzelmet arat egész Arábiában, az emberek nagy számban térnek meg a vallásra. Ez egyet jelent a feladat teljesítésével, a küldetés végével. Ettől kezdve a Próféta azzal foglalta el magát, miként magasztalja Teremtőjét azért, hogy megtehette Vele ezt az utat a kivetettségtől a győzelemig. Isten bocsánatát kérte vétkeiért, hibáiért, melyeket öntudatlanul is elkövethetett az Ő szolgálatban.
Ezen a ponton számba kell vennünk, mi az, ami különbséget tesz egy világi vezető és egy Próféta között. Egy világi vezető saját életútja alatt, képes véghezvinni talán egy forradalmat, ami küzdelmének célt, motivációt ad. Mindez alkalom arra, hogy ünnepeltesse magát. De most itt egy másik jelenséggel állunk szemben. Allah Prófétája, küldetésének rövid 23 éve alatt forradalmasította egy nép hitét, gondolkodását, szokásait, morálját, civilizációját, életmódját, gazdaságát, politikáját, katonai képességeit és a tudatlanságból, barbarizmusból átvezette őket egy korszakba, amikor világhatalommá válhattak. Amikor pedig véghezvitte küldetését, nem ünnepeltette magát, hanem Allah bűnbocsánatáért imádkozott és a találkozóra készült vele.
Aisha így szólt: „A Próféta (béke reá) gyakran recitálta halála előtt: *Subhanak-Allahumma wa bi-hamdika astaghfiruka wa atubu ilaika* (Légy Dicső ó, Allah! A Te áldásoddal kérem bűnbocsánatod és Hozzád fordulok bűnbánattal). Megkérdeztem: Ó, Allah Prófétája! Mik ezek a szavak, miket recitálsz? Azt felelte: Egy jelet kaptam, amit ha látok, ezeket a szavakat kell recitálnom: *Idha dzsaa nasrullahi wal-fathu* (Ha eljön Allah pártfogása és a győzelem…)" (Ahmad, Muslim,Ibn al-Mudhir, Ibn Maraduyah).

110. An-Nasr

DIVINE SUPPORT

Total Verses: 3
Revealed At: Medina

110. An-Naszr

PÁRTFOGÁS

Összes vers: 3
Medinai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

إِذَا جَاء نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ﴿١﴾

1. When comes the Help of Allah, and Victory,

1. Mikor eljön Allah pártfogása és a Diadal,

وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا ﴿٢﴾

2. And thou dost see the people enter Allah's Religion in crowds[2925],

2. Látod az embereket tömegével betérni Allah hitvallásába[2925],

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا ﴿٣﴾

[2925] The Prophet migrated from Makkah to Madinah, a persecuted man. In Madinah all the forces of truth and righteousness rallied round him, and the efforts by the Makkans and their confederates to destroy him and his community recoiled on their own heads. Gradually all the outlying parts of Arabia ranged themselves round his standard, and the bloodless conquest of Makkah was the crown and prize of his patience and constant endeavour. After that, whole tribes and tracts of country gave their adhesion to him collectively, and before his ministry was finished, the soil was prepared for the conquest of the wide world for Islam. What was the lesson to be learnt from this little epitome of the world's history? Not man's self-glory, but humility; and power but service; not an appeal to man's selfishness or selfsufficiency, but a realisation of Allah's Grace and Mercy, and the abundant outpouring of Allah's Praises in word and conduct.

A Próféta üldözöttként menekült Mekkából Medinába. Medinában az Igazság, Egyenesség hatalmai mellé álltak és a Mekkaiak, valamint szövetségeseik minden igyekezete ellenére nem sikerült őt és közösségét eltiporni, ahogy szándékozták. Fokozatosan az Iszlám Arábia minden részébe eljutott, de Mekka vértelen bevétele koronázta meg létét és ez volt jutalma az addigi odaadó állhatatos kiállásnak. Ezt követően egész törzsek tértek meg az Iszlámra. Mielőtt még a Próféta eltávozott volna, olyan helyzetet hagyott hátra, hogy az Iszlám az egész világra kitekinthetett. Mi mindebből a tanulság? Soha nem az öndicsőítő, fellengző, zsarnoki erő előtt nyílik meg a tartós hatalom, hanem az előtt, aki félredobja az ego kihívásait és csak Allah Kegyelmének elérhetőségéért küzd. Aki így tesz, annak erőfeszítését Allah támogatja, és hatása tartós marad az emberiségre.

3. Celebrate the praises of thy Lord, and pray for His Forgiveness: For He is Oft-Returning (in Grace and Mercy)[2926].
3. *Zengd Urad dicséretét és fohászkodj bűnbocsánatáért: mert Ő az, Ki Feloldoz*[2926].

[2926] Every man should humble himself before Allah, confess his human frailties, and seek Allah's grace--- attributing any success that he gets in his work, not to his own merits, but to the goodness and mercy of Allah. But the Prophet of Allah had also another duty and privilege--- to pray for grace and forgiveness for his people in case of them had exulted in their victory or done anything that they should not have done.

Mindenkinek meg kell alázkodnia Allah előtt és meg kell vallania emberi hibáit, botlásait. Az Ő megbocsájtását kell kérni, mert hibák nélkül nem létezhetünk, esendőek vagyunk. Amit elérünk Allah érdeme, Aki ehhez tehetséget és erőt adott. Hálával kell adóznunk Neki.
Allah Prófétájának kötelessége és privilégiuma van. Neki is fohászkodni kell Allah bűnbocsánatáért a hívők számára és kérni Allahot, ne engedje, hogy szolgálói átlépjék a korlátokat.

111. AL-MASADD (PALM FIBRE-PÁLMAROST)

Introduction to Surah Al-Masadd (Palm Fibre)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah takes its name from the word *Lahab* in the first verse.

Period of Revelation

Although the commentators have not disputed its being a Makki Surah, yet it is difficult to determine in which phase of the life at Makkah precisely it was revealed. However, in view of Abu Lahab's role and conduct against the Holy Prophet's message of Truth, it can be assumed that it must have been revealed in the period when he had transgressed all limits in his mad hostility to him, and his attitude was becoming a serious obstruction in the progress of Islam. It may well have been revealed in the period when the Quraish had boycotted the Holy Prophet (upon whom be peace) together with the people of his clan and besieged them in Shi'b Abi Talib, and Abu Lahab was the only person to join with the enemies against his own relatives. The basis of this assumption is that Abu Lahab was the Holy Prophet's uncle, and public condemnation of the uncle by the tongue of the nephew could not be proper until the extreme excesses committed by the uncle had become visible to everyone. If the Surah had been revealed before this, in the very beginning, the people would have regarded it as morally discourteous that the nephew should so condemn the uncle.

Background

This is the only place in the Quran where a person from among the enemies of Islam has been condemned by name, whereas in Makkah as well as in Madinah, after the migration, there were many people who were in no way less inimical to Islam and the Prophet Muhammad (upon whom be Allah's peace and blessings) than Abu Lahab. The question is, what was the special trait of the character of this person, which became the basis of this condemnation by name? To understand that it is necessary that one should understand the Arabian society of that time and the role that Abu Lahab played in it.

In ancient days since there prevailed chaos and confusion, bloodshed and plunder throughout Arabia, and the condition for centuries was that a person could have no guarantee of the protection of life, honor and property except with the help and support of his clansmen and blood relations, therefore *silah rehmi* (good treatment of the kindred) was esteemed most highly among the moral values of the Arabian society and breaking off of connections with the kindred was regarded as a great sin. Under, the influence of the same Arabian tradition when the Holy Prophet (upon whom be peace) began to preach the message of Islam, the other clans of Quraish and their chiefs resisted and opposed him tooth and nail, but the Bani Hashim and the Bani al-Muttalib (children of al-Muttalib, brother of Hashim) not only did not oppose him but continued to support him openly, although most of them had not yet believed in his Prophethood. The other clans of Quraish themselves regarded this support by the blood relations of the Holy Prophet as perfectly in accordance with the moral traditions of Arabia. That is why they never taunted the Bani Hashim and the Bani al-Muttalib in that they had abandoned their ancestral faith by supporting a person who was preaching a new faith.

They knew and believed that they could in no case hand over an individual of their clan to his enemies, and their support and aid of a clansman was perfectly natural in the sight of the Quraish and the people of Arabia.

This moral principle, which the Arabs even in the pre-Islamic days of ignorance, regarded as worthy of respect and inviolable was broken only by one man in his enmity of Islam, and that was Abu Lahab, son of Abdul Muttalib. He was an uncle of the Holy Prophet, whose father and he were sons of the same father. In Arabia, an uncle represented the father especially when the nephew was fatherless. The uncle was expected to look after the nephew as one of his own children. But this man in his hostility to Islam and love of *kufr* trampled all the Arab traditions under foot.

The traditionists have related from Ibn Abbas with several chains of transmitters the tradition that when the Holy Prophet was commanded to present the message of Islam openly, and he was instructed in the Quran to warn first of all his nearest kinsfolk of the punishment of God, he ascended the Mount, Safa one morning and called out aloud: *Ya sabahah* (O, the calamity of the morning!). This alarm in Arabia was raised by the person who noticed early at dawn an enemy tribe advancing against his tribe. When the Holy Messenger made this call, the people inquired as to who had made the call. They were told that it was Muhammad (upon whom be Allah's peace). There the people of all the clans of Quraish rushed out. Everyone who could, came. He who could not, sent another one for himself. When the People had assembled, the Holy Messenger calling out each clan by name, viz. O Bani Hashim, O Bani Abdul Muttalib, O Bani Fihr, O Bani so and so, said: "If I were to tell you that behind the hill there was an enemy host ready to fall upon you, would you believe me?" The people responded with one voice, saying that they never had so far experienced a lie from him. The Holy Prophet said: "Then I warn you that you are heading for a torment." Thereupon, before anyone else could speak, Abu Lahab, the Holy Prophet's uncle, said: "May you perish! Did you summon us for this?" Another tradition adds that he picked up a stone to throw at the Holy Prophet. (Musnad Ahmad, Bukhari, Muslim, Tirmidhi, Ibn Jarir, and others).

According to Ibn Zaid, one day Abu Lahab asked the Holy Prophet: "If I were to accept your religion, what would I get?" The Holy Prophet replied: "You would get what the other believers would get." He said: "Is there no preference or distinction for me?" The Holy Prophet replied: "What else do you want?" Thereupon he said: "May this religion perish in which I and all other people should be equal and alike!" (Ibn Jarir).

In Makkah Abu Lahab was the next-door neighbor of the Holy Prophet. Their houses were separated by a wall. Besides him, Hakam bin As (Father of Marwan), Uqbah bin Abi Muait, Adi bin Hamra and Ibn al-Asda il-Hudhali also were his neighbors. These people did not allow him to have peace even in his own house. Sometimes when he was performing the Prayer, they would place the goat's stomach on him; sometimes when food was being cooked in the courtyard, they would throw filth at the cooking pot. The Holy Prophet would come out and say: "O Bani Abdi Manaf, what kind of neighborliness is it?" Abu Lahab's wife, Umm Jamil (Abu Sufyan's sister), had made it a practice to cast thorns at his door in the night so that when he or his children came out of the house at dawn, they should run thorns in the foot. (Baihaqi, Ibn Abi Hatim, Ibn Jarir, Ibn Asakir, Ibn Hisham).

Before the proclamation of Prophethood, two of the Holy Prophet's daughters were married to two of Abu Lahab's sons, Utbah and Utaibah. After his call when the Holy Prophet began to invite the people to Islam, Abu Lahab said to both his sons:" I would forbid myself seeing and meeting you until you divorced the daughters of Muhammad (upon whom be Allah's peace and blessings)." So, both of them divorced their wives.

Utaibah in particular became so nasty in his spitefulness that one day he came before the Holy Prophet and said: "I repudiate *An-najmi idha hawa and Alladhi dana fatadalla*" and then he spat at him, but his spital did not fall on him. The Holy Prophet prayed: "O God, subject him to the power of a dog from among Your dogs." Afterwards, Utaibah accompanied his father in his journey to Syria. During the journey the caravan halted at a place which, according to local people, was visited by wild beasts at night. Abu Lahab told his companions, the Quraish: "Make full arrangements for the protection of my son, for I fear the curse invoked by Muhammad (upon whom be Allah's peace) on him." Accordingly, the people made their camels sit all around Utaibah and went to sleep. At night a tiger came which crossed the circle of the camels and devoured Utaibah tearing him to pieces. (Ibn Abdul Barr: *Al-Istiab*; Ibn Hajar: Al- Isabah; Abu Nuaim al-Isfahani: *Dalail an-Nubuwwat*; As-Suhaili: *Raud al-Unuf*. But this much is confirmed that after the conquest of Makkah, Utbah embraced Islam and took the oath of allegiance at the Holy Prophet's hand).

Abu Lahab's wickedness can be judged from the fact that when after the death of the Holy Prophet's son Hadrat Qasim, his second son, Hadrat Abdullah, also died, this man instead of joining with his nephew in his bereavement, hastened to the Quraish chiefs joyfully to give them the news that Muhammad (upon whom be Allah's peace and blessings) had become childless that night. This we have already related in the commentary of Surah Al-Kauthar.

Wherever the Holy Prophet went to preach his message of Islam, this man followed him and forbade the people to listen to him. Rabiah bin Abbad ad- Dill has related: "I was a young boy when I accompanied my father to the face of Dhul-Majaz. There I saw the Holy Messenger (may peace be upon him) who was exhorting the people, saying: 'O people, say: there is no deity but Allah, you will attain success.' Following behind him I saw a man, who was telling the people, `This fellow is a liar: he has gone astray from his ancestral faith.' I asked; who is he? The people replied: He is his uncle, Abu Lahab." (Musnad Ahmad, Baihaqi).

In the 7th year of Prophethood, when all the clans of Quraish boycotted the Bani Hashim and the Bani al-Muttalib socially and economically, and both these clans remaining steadfast to the Holy Prophet's support, were besieged in Shib Abi Talib, Abu Lahab was the only person, who sided with the disbelieving Quraish against his own clan. This boycott continued for three years, so much so that the Bani Hashim and the Bani al-Muttalib began to starve. This, however, did not move Abu Lahab. When a trade caravan came to Makkah and a besieged person from Shib Abi Talib approached it to buy some article of food, Abu Lahab would shout out to the merchants to demand a forbidding price, telling them that he would make up for any loss that they incurred. Thus, they would demand exorbitant rates and the poor customer had to return empty handed to his starving children. Then Abu Lahab would purchase the same articles from them at the market rates. (Ibn Sa'd, Ibn Hisham).

On account of these very misdeeds this man was condemned in this Surah by name, and there was a special need for it. When the Holy Prophet's own uncle followed and opposed him before the Arabs who came for hajj from outside Makkah, or gathered together in the fares held at different places, they regarded it as against the established traditions of Arabia that an uncle should run down his nephew without a reason, should pelt stones at him and bring false accusations against him publicly. They were, therefore, influenced by what Abu Lahab said and were involved in doubt about the Holy Prophet (upon whom be peace). But when this, Surah was revealed, and Abu Lahab, filled with rage, started uttering nonsense, the people realized that what he said in opposition to the Holy Prophet was not at all reliable, for he said all that in his mad hostility to his nephew.

Besides, when his uncle was condemned by name, the people's expectation that the Holy Messenger (upon whom be peace) could treat some relative leniently in the matter of religion was frustrated

forever. When the Holy Messenger's own uncle was taken to task publicly the people understood that there was no room for preference or partiality in their faith. A non-relative could become a near and dear one if he believed, and a near relation a non-relative if he disbelieved. Thus, there is no place for the ties of blood in religion.

Bevezetés az Al-Maszadd (Pálmarost) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A címet az első vers adja.

A kinyilatkoztatás ideje

Még akkor is, ha egyetértés van a Szúra Mekkai eredetét illetően, azt azonban nehéz behatárolni, hogy azon belül melyik időszakra eshet születése. Abu Lahab szerepét és a Próféta küldetésével kapcsolatos viselkedését tekintve, valószínű, hogy akkor nyilatkoztathatott ki, amikor szembenállása minden határt áthágott, szinte őrületbe kergette Iszlám elleni gyűlölete. Ez arra az időre esett, amikor Quraish bojkottot hirdetett a Próféta (béke reá) ellen és híveivel, klánjával együtt beszorultak Shi'b Abi Talib-ba, ami köré Quraish ostromgyűrűt vont. Abu Lahab volt a Próféta egyetlen rokona, aki az ellenséghez csatlakozott. Abu Lahab a Próféta nagybátyja volt. Egy nagybácsi elítélése nyilvánosan nem lenne szép egy unokaöcs részéről, ha az nem tenne extrém túlkapásokat ellene, ami mindenki számára tapasztalható. Ha a Szúra korábbi szakaszban nyilatkoztatott volna ki, akkor az emberek okkal tarthatták volna morális értelemben elítélhetőnek, hiszen egy unokaöcsnek nem illik ilyen hangnemben beszélni a nagybátyjáról.

Háttér

Ez az egyetlen hely a Koránban, ahol egy személyt név szerint elítélnek az Iszlám ellenségeként. Mekkában és Medinában számos más név is beírta magát az Iszlám ellenségeinek névsorába, mégis Abu Lahab nevével senki nem tud versengeni. Mi az, ami Abu Lahab-ot ennyire különlegessé teszi? Ahhoz, hogy megértsük, ismernünk kell Arábia akkori társadalmát és ebben Abu Lahab szerepét.
Az ősi időkben Arábiát elöntötte a káosz, amerre a szem ellátott viszályok, vérontás jellemezték a viszonyokat századokon keresztül. Senki sem garantálhatta egy másik életét, méltóságát és vagyonát. Csak egy törzs védelme, vagy családi kötelék jelenthetett oltalmat. Ezért a *silah rehmi* (hozzátartozói védelem) képviselte a morális értékek legerősebbikét. A hozzátartozói kötelék megszakítása ezért hatalmas bűnnek számított. Az Arab hagyományok befolyására Quraish és főemberei, más klánokkal együtt, foggal-körömmel ellenálltak a Próféta (béke reá) Iszlám hívásának, de Banu Hashim és Banu Muttalib (Hashim fivérei és Muttalib gyermekei) nem, hogy nem ellenezték, de egyenesen támogatták a Prófétát annak ellenére, hogy többségük nem hitt a Próféciában. Quraish többi klánja úgy tekintett a vérségi alapon történő támogatásra, melyet a Próféta saját családjától kapott, mint ami a világ legtermészetesebb dolga, hiszen szinkronban van hagyományaikkal. Ezért senki nem sértegette, vagy gúnyolta Bani Hashimot és Bani Muttalibot azon az alapon, hogy elhagyták őseik szokását és egy olyan személyt támogatnak, aki új vallást hirdet. Nem várták el, hogy a klán kiszolgáltassa saját tagját

az ellenségnek. Családtagjuk támogatása és védelme természetes volt Quraish és Arábia többi klánja szemében.
Ezt az elvet, melyet az Arabok az Iszlám előtt, nagy becsben és sérthetetlennek tartottak, szegte meg vehemens iszlám ellenessége miatt Abu Lahab, Muttalib fia. A Próféta atyja és ő ugyanannak a férfinak voltak fiai. Arábiában a nagybácsi lépett az apa helyére, ha az meghalt és kötelessége volt úgy tekinteni unokaöccsére, mintha vér szerinti édes fia lenne. Ez az ember, viszont az Iszlám ellen érzett gyűlölete és a Kufr (hitetlenség) imádata miatt képes volt lábbal taposni az Arab szokásokon.

Hadiszok gyűjtői utalnak Ibn Abbasra számos hivatkozási láncon keresztül, aki beszámol arról, hogy a Prófétának megparancsolták, ismertesse nyilvánosan az Iszlám üzenetét. Ő előadta, hogy a Korán tanítása szerint a legközelebbi hozzátartozót kell először figyelmeztetni Isten büntetésére. Majd felmászott Safa Hegyére és nekiállt hangosan szólítani: *Ya sabaha* (Ó, reggeli balsors!) Ezt a kiáltást kellett hallatni Arábiában akkor, ha valaki riadóztatni akarta saját törzsét, egy reggeli órákban rájuk leselkedő idegen támadás miatt. Amikor a Próféta elkiáltotta magát, a polgárok kíváncsiak voltak, ki riadóztatta őket. Elterjedt a híre, hogy Mohammed (béke reá) volt. Quraish összes klánjai összegyülekeztek. Aki tudott, mind jött, aki nem tudott, küldött maga helyett mást. Amikor az emberek összejöttek, a Próféta minden klánt a nevén szólított: „Ó, Bani Hashim, ó, Bani Muttalib, ó, Bani Fihr, stb., majd így szólt: Ha azt mondanám, hogy a szikla mögött ellenség lapul, hogy rátok vesse magát, elhinnétek?" Az emberek egyhangúan azt válaszolták, hogy ekkora hazugságot, még nem hallottak. Majd a Próféta így folytatta: „Akkor figyelmeztetlek titeket, hogy kínszenvedéssel néztek szembe." Mielőtt bárki meg tudott volna szólalni, Abu Lahab, a Próféta nagybátyja így szólt: „Pusztulnál el! Ezért csődítettél minket össze?" Egy másik Hadisz szerint Abu Lahab felvett egy követ és megdobta vele a Prófétát. (Ahmad, Bukhari, Muslim, Tirmidhi, Ibn Dzsarir és mások).
Ibn Zaid szerint egy napon Abu Lahab megkérdezte a Prófétát: „Ha elfogadnám a vallásodat, mit kapnék?" A Próféta így válaszolt: „Azt kapnád, amit a többi hívő." Erre ő: „Nem részesülnék megkülönböztetésben vagy kiváltságban?" Mire a Próféta: „Mi mást akarsz?" Erre Abu Lahab: „Pusztuljon az a vallás, ahol nekem másokkal egyenlőnek kell lennem!" (Ibn Dzsarir).
Mekkában Abu Lahab a Próféta közvetlen szomszédja volt. A két házat egy fal választotta el. Rajta kívül még Hakam bin As (Marwan apja), Uqbah bin Abi Muait, Adi bin Hamra és Ibn al-Asda il-Hudhali voltak a szomszédjai. Ezek az emberek, még saját házában sem hagyták a Prófétát nyugton. Volt, amikor imája közben egy kecske gyomrát dobták rá, vagy ha az udvaron főztek, akkor az edényekbe piszkot szórtak. Ilyenkor a Próféta csak ennyit mondott: „Ó, Bani Abdi Manaf! Milyen szomszédság ez?" Abu Lahab felesége, Umm Dzsamil (Abu Sufiyan nővére) tüskéket szokott elszórni éjjelente a Próféta kapujában. Mikor ő vagy a gyerekek hajnalban kijöttek a házból, tüske ment a lábukba. (Baihaqi, Ibn Abi Hatim, Ibn Dzsarir, Inóbn Askar, Ibn Hisham).
A Prófécia bejelentése előtt a Próféta két leánya feleségül ment Abu Lahab két fiához, Utbah-hoz és Utaibah-hoz. Amikor a Próféta elkezdte hívását az Iszlámra, Abu Lahab így szólt fiaihoz: „Elzárkózom attól, hogy lássalak titeket, vagy találkozzam veletek mindaddig, míg el nem váltok Mohammed (béke reá) lányaitól." Majd mindketten elváltak feleségeiktől. Utaibah-ot rosszindulat fűtötte. Egy napon a Próféta elé állt és így szólt: „Megtagadom: *An-nadzsmi idha hawa. (A csillag, ha letűnik… 53. An-Nadzsm, Csillag)"*, majd ráköpött a Prófétára, de nem érte el. A Próféta fohászt mondott: „Ó, Istenem! Tedd ki őt egy kutya támadásának a Te kutyáid közül."
Utaibah elkísérte apját Szíriába. Az út során a karaván megállt egy helyen, ahol a helyi emberek szerint éjjel vadállatok jártak. Abu Lahab figyelmeztette társait: „Tegyetek meg mindent fiam védelmében, mert félek, hogy Mohammed átka fog rajta!". Az emberek a tevéket Utaibah köré fektették le, majd lefeküdtek. Az éjjel egy tigris átvetette magát a tevék körén, darabokra tépte Utaibah-t és felfalta őt. (Ibn Abdul Barr: *Al-Istiab*; Ibn Hajar: Al- Isabah; Abu Nuaim al-Isfahani: *Dalail an-Nubuwwat*; As-Suhaili: *Raud al-Unuf*. A másik fiú, Utbah Mekka visszafoglalásakor felvette az Iszlámot és hűségfogadalmat tett a Prófétának.)
Amikor a Próféta fia, Qasim halála után elvesztette második fiát, Abdullaht is, ahelyett, hogy osztozott volna unokaöccse gyászában, Abu Lahab a Quraish főemberekhez sietett, elújságolva nekik az

örömhírt: Mohammed az éjszaka fiú utód nélkül maradt. Ez az eset az Al-Kauthar (108. Szúra, Bőség) kommentárjában részletesen szerepel.
Bárhova is ment a Próféta Iszlámot hirdetni, Abu Lahab követte és megakadályozta az embereket abban, hogy hallgassák. Rabiah bin Abbad ad-Dill ezt közölte: „Még kisfiú voltam, amikor elkísértem apámat Dhul-Madzsaz-ba. Ott láttam a Prófétát (béke reá) az emberekhez szólni: Ó emberek! Nincs más Isten, csak Allah és Nála a boldogulás! Láttam, hogy követi őt egy másik ember, aki így szólt a tömeghez: Ez a fickó hazudik! Letért ősei hitéről! Megkérdeztem, ki ez az ember? Az emberek azt válaszolták: Abu Lahab." (Ahmad, Baihaqi).
A Prófécia hetedik évében minden Quraish klán bojkottot hirdetett Bani Hashim és Bani Muttalib ellen. Elzárták őket gazdasági és társadalmi kapcsolataiktól. A két bojkott alá vett klán mindvégig kitartott a Próféta támogatása mellett, még akkor is, amikor Shib Abi Talibot az ellenség gyűrűbe zárta. Abu Lahab volt az egyedüli, aki ebből a klánból Quraish oldalán saját vérei ellen lépett fel. A bojkott három éve alatt éhínség kínozta Bani Hashimot és Bani Muttalibot. Ez Abu Lahabot nem érintette. Amikor egy kereskedelmi karaván közeledett Mekka felé és a bojkott alá vett Shib Abi Talibból páran élelmet akartak venni tőlük, Abu Lahab ráförmedt a kereskedőkre, hogy nem adhatnak el nekik árut. Inkább ő megveszi tőlük magasabb áron minden portékájukat. Ezért a kereskedők olyan áron kínálták az élelmet, hogy az éhezők nem tudták azt megvenni és üres kézzel tértek vissza családjaikhoz. (Ibn Sa'd, Ibn Hisham).
Ezek után nem csoda, hogy Abu Lahabot név szerint említi a Szúra, aminek további üzenete is van. Amikor az Arabok Mekkán kívülről a városba érkeztek és szembesültek Abu Lahab átkaival, melyeket unokaöccsére szór, meghökkentek, mert mindez szembe ment szokásaikkal. Viselkedése az ellenkező hatást váltotta ki. Mivel az unokaöccse nem reagált és finoman tudomást sem vett nagybátyja üzelmeiről, egyre többen Mohammeddel (béke reá) szimpatizáltak. Amikor ez a Szúra megszületett, Abu Lahabot őrületbe kergette saját gyűlölete. Nem volt beszámítható, senki sem adott hitelt szavainak.
A Szúra azt is üzeni, hogy a vérségi kapcsolatok és a hit által szőtt testvériség sok esetben nem fedi egymást. A Muszlimok ebből tudhatták, hogy ami a Próféta saját családjában példaértékű, azt nekik is követniük kell. Prioritásukban a családi és vérségi kapcsolatok fontosak ugyan, de nem pótolhatják a hitbéli szövetséget.

111. Al-Masadd	111. Al-Maszadd
PALM FIBRE	**PÁLMAROST**
Total Verses: 5	Összes vers: 5
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ ﴿١﴾

1. Perish the hands of the Father of Flame! Perish he[2927]!
1. *Pusztuljon Abu Lahab két keze és pusztuljon ő maga[2927]!*

مَا أَغْنَى عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ ﴿٢﴾

2. No profit to him from all his wealth, and all his gains!
2. *Nem segít rajta vagyona, s mit elnyert!*

سَيَصْلَى نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ﴿٣﴾

3. Burnt soon will he be in a Fire of Blazing Flame!
3. *Nemsoká a Pokol lobogó lángjain perzselődik!*

وَامْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ ﴿٤﴾

[2927] Abu Lahab, "Father of Flame", was the nickname of an uncle of the Holy Prophet, from his fiery hot temper and his ruddy complexion. He was one of the most inveterate enemies of early Islam. When the holy Prophet called together the Quraish and his own kith and kin to come and listen to his preaching and his warning against the sins of his people, the "Father of Flame" flared up and cursed the Holy Prophet, saying "Perdition to thee!" His words were futile, but his power and strength were equally futile. The star of Islam rose higher and higher every day, and its persecutors dwindled in strength and power. Many of the leaders of persecution perished at Badr, and Abu Lahab himself perished a week after Badr, consumed with grief and his own fiery passions. Verse 3 was prophetic of his end in this very life, though it also refers to the Hereafter.

Abu Lahab, a név jelentése „a láng apja”, ami nyilván ragadványnév és lobbanékony természetére utal. A Próféta egyik nagybátyja volt, aki az Iszlám elvetemült ellenségeként lépett fel. Amikor a Próféta összehívta Quraisht, hogy ismertesse velük a tanításokat, a „láng apja” kitört és csak ennyit mondott unokaöccsének: „Kárhozz el!” Szavai és tettei hiábavalók voltak. Az Iszlám csillaga magasba emelkedett és egykori üldözőinek ereje elfogyott. Akik korábban ádáz üldözők voltak, többségükben a Badri csatában életüket vesztették, Abu Lahab a csata után egy héttel halt bele abba a gyűlöletbe, ami az évek során felemésztette őt.

4. His wife shall carry the (crackling) wood - As fuel[2928]!-

4. Asszonya a rőzsehordó[1928]!

فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ ﴿٥﴾

5. A twisted rope of palm-leaf fibre round her (own) neck!

5. A nyakában kötél van pálmarostból!

[2928] Abu Lahab's wife was a woman of equally passionate spite and cruelty against the sacred person of the Holy Prophet. She used to tie bundles of thorns with ropes of twisted palm-leaf fibre and carry them and strew them about on dark nights in the paths which the Prophet was expected to take, in order to cause him bodily injury. "To carry firewood" may also be symbolical for carrying tales between people to embroil them. This was also one of her vices. But she was laying up for herself another kind of Fire and another kind of Rope, the Fire of Punishment, and the Rope of Slavery to Evil.

Abu Lahab felesége éppolyan szenvedéllyel fordult a Próféta ellen, mint férje. Pálmarostból olyan kötelet font, amibe szúrós töviseket helyezett el. Azért, hogy sérüléseket okozzon neki, ezt helyezte a Próféta útjába a hajnali szürkületben, amikor ő sétálni szokott. Közismert pletykafészek és intrikus volt. De ha már a szimbolikánál maradunk, a Kötéltől a Túlvilágon sem szabadul, mely saját Pokolbéli rabszolgaságát fogja jelenteni.

112. AL-IKHLAS (PURITY-TISZTASÁG)

Introduction to Surah Al-Ikhlas (Purity)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

Al-Ikhlas is not merely the name of this Surah but also the title of its contents, for it deals exclusively with *Tauhid*. The other Surahs of the Quran generally have been designated after a word occurring in them, but in this Surah the word *Ikhlas* has occurred nowhere. It has been given this name in view of its meaning and subject matter. Whoever understands it and believes in its teaching, will get rid of *shirk* (polytheism) completely.

Period of Revelation

Whether it is a Makki or a Madani Surah is disputed, and the difference of opinion has been caused by the traditions which have been related concerning the occasion of its revelation.
The traditions show that different people on different occasions had questioned the Holy Prophet (upon whom be peace) about the essence and nature of the God to Whose service and worship he invited the people, and on every occasion, he recited by Allah's command this very Surah in response.
First of all, the pagans of Quraish asked him this question in Makkah, and in reply this Surah was sent down. Then, at Madinah, sometimes the Christians, and sometimes the other people of Arabia, asked him questions of this nature, and every time Allah inspired him to recite this very Surah in answer to them. In each of these traditions, it has been said that this Surah was revealed on this or that occasion. From this one should not form the impression that all these traditions are mutually contradictory. The fact is that whenever there existed with the Holy Prophet a verse or a Surah previously revealed in respect of a particular question or matter, and later the same question was presented before him, Allah inspired him to recite the same verse or Surah to the people as it contained the answer to their question. The reporters of *Hadith* describe the same thing, saying: When such and such a question or matter was presented before the Holy Prophet, such and such a verse or Surah was revealed. This has also been described as repetition of revelation, i. e. the revelation of a verse or Surah several times.
Thus, the fact is that this Surah is Makki, rather in view of its subject matter a Surah revealed in the earliest period at Makkah, when detailed verses of the Quran dealing with the essence and attributes of Allah Almighty had not yet been revealed, and the people hearing, the Holy Prophet's invitation to Allah, wanted to know what was his Lord like to whose worship and service he was calling them.
Another proof of this Surah's being one of the earliest Surahs to be revealed is that when in Makkah Umayyah bin Khalaf, the master of Hadrat Bilal, made him lie down on burning sand and placed a heavy stone on his chest, Bilal used to cry "*Ahad, Ahad*!" This word was derived from this very Surah.

Merit and Importance

There are a great number of the traditions of *Hadith*, which show that the Holy Prophet on different occasions and in different ways told the people that this Surah is equivalent to one third the Quran. Several *ahadith* on this subject have been related in Bukhari, Muslim, Abu Daud; Nasai, Tirmidhi, Ibn

Majah, Musnad Ahmad, Tabarani and other books, on the authority of Abu Said Khudri, Abu Hurairah, Abu Ayyub Ansari, Abu ad-Darda, Muadh bin Jabal, Jabir bin Abdullah, Ubayy bin Kab, Umm Kulthum bint Uqbah bin Abi Muait, Ibn Umar, Ibn Masud, Qatadah bin an-Numan, Anas bin Malik, and Abu Masud (may Allah be pleased with all of them).
The commentators have given many explanations of the Holy Prophet's saying. But in our opinion, it simply means that the religion presented by the Quran is based on three doctrines: *Tauhid*, Prophethood and the Hereafter. This Surah teaches *Tauhid*, pure and undefiled. Therefore, the Holy Prophet (upon whom he Peace) regarded it as, equal to one-third of the Quran.

Bevezetés az Al-Ikhlasz (Tisztaság) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

Al-Ikhlasz (Tisztaság) nem csupán cím, hanem a tartalomra is utal, mert kizárólag a Tauhid, a Monoteizmus lényegét sűríti pár sorba. Az Ikhlasz szó máshol nem szerepel a Koránban. Aki ezt a Szúrát elmélyülten olvassa, megszabadul a Shirk-től, a politeizmustól.

A kinyilatkoztatás ideje

Vita van arról, hogy Mekkai, vagy Medinai Szúra-e? A különböző véleményeket a Hadiszok okozzák, melyek mindkét helyhez köthetők, hiszen a Szúrát több alkalommal is idézte a Próféta.
A Hadiszok azt jelzik, hogy sokféle ember sokféle kérdést tett fel a Prófétának (béke reá), melyek az Isteni mibenlét lényegét érintették. Ezen alkalmakkor, Allah parancsára, ő ezt a Szúrát recitálta. Kérdezték őt a pogányok, Keresztények és mások Arábiából Allah eredetéről, természetéről, elképzelhetőségéről, válaszképpen pedig ezt a Szúrát kapták. Minden egyes Hadisz, amely egy-egy kérdésre vonatkozó alkalmat közölt, más helyre és időpontra utalt. Ebből nem lehet azt a következtetést levonni, hogy a Hadiszok ellentmondanak egymásnak, sőt! Egymást erősítik, hiszen sokkal életszerűbb, ha ezt a Szúrát sokszor és sok embernek recitálta a Próféta, akkor ezeket az alkalmakat több helyen és más-más időben jegyezték le. Ugyanez fordult elő a Korán más Szúráival, verseivel is.
Az eredetet illetően először bizonyos, hogy Mekkában nyilatkoztatott ki, ott is a Prófécia kezdeti időszakában, amikor még nem születtek hosszú, részletező Szúrák, hanem lényegre törő, tömör, esszenciákat közreadó gondolatok adtak képet Allah attribútumairól és Útmutatásáról. Egy másik bizonyíték a Szúra Mekkai eredetére az, hogy amikor Umayyah bin Khalaf, Bilal gazdája megkínozta

őt, lefektette a forró homokra és sziklát helyezett a mellkasára, Bilal csak ennyit mondott: „Ahad, Ahad!”. ami ebből a Szúrából ered.

Jelentősége

Sok Hadisz szól amellett, hogy a Próféta ezt a Szúrát úgy jelentette be az embereknek, hogy a Korán egyharmada. Erről számol be Bukhari, Muslim, Abu Daud; Nasai, Tirmidhi, Ibn Majah, Musnad Ahmad, Tabarani és mások könyvei. Ezeknek hivatkozási láncát az alábbi hiteles sor adja Abu Said Khudri, Abu Hurairah, Abu Ayyub Ansari, Abu ad-Darda, Muadh bin Jabal, Jabir bin Abdullah, Ubayy bin Kab, Umm Kulthum bint Uqbah bin Abi Muait, Ibn Umar, Ibn Masud, Qatadah bin an-Numan, Anas bin Malik (béke reájuk).
A kommentátorok többféle megközelítést adtak a Próféta mondatára. Véleményünk az, hogy a Korán három doktrínát fektet le: Tauhid (Monoteizmus), Prófécia és a Túlvilág. Ez a Szúra a Tauhid legtisztább, legszeplőtelenebb megnyilvánulása. Ezért a Próféta joggal tekinthette ezt a Korán egyharmadának.

112. Al-Ikhlas	112. Al-Ikhlasz
PURITY	**TISZTASÁG**
Total Verses: 4	Összes vers: 4
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ﴿١﴾

1. Say: He is Allah, the One and Only[2929];

1. *Mondd: Ő Allah az Egyetlen[2929],*

اللَّهُ الصَّمَدُ ﴿٢﴾

2. Allah, the Eternal, Absolute[2930];

2. *Allah, a Megbonthatatlan[2930],*

لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ﴿٣﴾

3. He begetteth not, nor is He begotten[2931];

3. *Nem nemz és őt sem nemzették[2931],*

وَلَمْ يَكُن لَّهُ كُفُوًا أَحَدٌ ﴿٤﴾

4. And there is none like unto Him[2932].

4. *És nincs Neki hasonmása senki sem[2932]!*

[2929] The nature of Allah is here indicated to us in a few words, such as we can understand. The qualities of Allah are described in numerous places elsewhere, e.g., in 49:22-24, 62:1, and 2:255. Here we are specially taught to avoid the pitfalls into which men and nations have fallen at various times in trying to understand Allah.
This is to negative the idea of Polytheism, a system in which people believe in gods many and lords many. Such a system is opposed to our truest and profoundest conceptions of life. For Unity in Design, Unity in the fundamental facts of existence, proclaim the Unity of the Maker.

Allah természetét találjuk itt néhány szóban, de ezek kifejtésére egy könyvtár sem lenne elég. Allah attribútumai több helyen fordulnak elő a Koránban, itt csak párat jelölök meg, lásd 49:22-24; 62:1 és 2:225. Egy tanítást látunk, ami figyelmeztetés, nehogy abba a csapdába essünk, mint más emberek és egész népek, akik félreértik Allah lényegét és kultuszaikban elkanyarodnak Tőle. A Monoteizmus lényege ellentétes a Politeizmus céljával, „élmény" hajhászásával, látvány hitével és babonák, hiedelmek vallásba állításával. Ezt mi nem tartjuk követendőnek és ellentétben érezzük életünk legmélyebb irányultságával. Az Egység alapvető feltétele a Teremtés egységének, szabályszerűségének, amit ezért több teremtő erő ilyen harmóniában nem valósíthatott meg.

[2930] Samad is difficult to translate by one word. I have used two, "Eternal" and "Absolute".

„Samad" fordítása nehéz. Az Angolban Örök és Abszolút szerepel, amit a magyarban Megbonthatatlannak jelöltem, mert a szó gyöke szilárdságot, rendíthetetlenséget fejez ki. Ezt az értelmet kellene ötvözni az Egyedüliséggel és az Örökkévalósággal.

[2931] This is to negative the Christian idea of the godhead in the 8th century, - "the Father", - "the only-begotten Son", regarded as biological relation.

Ezzel tárja fel egyet nem értését a VIII, századi Kereszténység hirdetésével az Atyára és Fiúra utalva, akik akkor biológiai kapcsolatot is értettek e tanítás alatt.

[2932] This sums up the whole argument and warns us specially against Anthropomorphism, the tendency to conceive of Allah after our own pattern, an insidious tendency that creeps in at all times and among all peoples.

A mondandó ebben az egyetlen rövid kijelentésben összegződik, mellyel figyelmeztet az Antropomorf és egyéb megszemélyesítő tendenciák bevezetésétől, mely Allah elképzelhetetlenségét, korlátlanságát keretek közé szorítaná és lekicsinyelné.

113. AL-FALAQ (THE DAYBREAK-HAJNALHASADÁS)

Introduction to Surah Al-Falaq (The Daybreak)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Please note that the following introduction is for both Surah Al Falaq (113) and Surah An Nas (114).

Name

Although these two Surahs of the Qur'an are separate entities and are written in the *Mushaf* also under separate names, yet they are so deeply related mutually and their contents so closely resemble each other's that they have been designated by a common name *Mu'awwidhatayn* (the two Surahs in which refuge with Allah has been sought). Imam Baihaqi in *Dala'il an-Nubuwwat* has written that these Surahs were revealed together, that is why the combined name of both is *Mu'awwidhatayn*. We are writing the same one Introduction to both, for they discuss and deal with just the same matters and topics. However, they will be explained and commented on separately below.

Period of Revelation

Hadrat Hasan Basri, 'Ikrimah, 'Ata' and Jabir bin Zaid say that these Surahs are Makki. A tradition from Hadrat 'Abdullah bin 'Abbas also supports the same view. However, according to another tradition from him, it is Madani and the same view is held also by Hadrat 'Abdullah bin Zubair and Qatadah. One of the traditions which strengthens this second view is the *Hadith* which Muslim, Tirmidhi, Nasa'i and Imam Ahmad bin Hanbal have related on the authority of Hadrat 'Uqbah bin 'Amir. He says that the Holy Prophet (upon whom be peach) one day said to him: "Do you know what kind of verses have been revealed to me tonight? These matchless verses are *A'udhu bi-Rabbil-falaq* and *A'udhu bi-Rabbin-nas*. This *Hadith* is used as an argument for these Surahs to be Madani because Hadrat 'Uqbah bin 'Amir had become a Muslim in Madinah after the *hijrah*, as related by Abu Da'ud and Nasa'i on the basis of his own statement. Other traditions which have lent strength to this view are those related by Ibn Sa'd, Muhiyy-us-Sunnah Baghawi, Imam Nasafi, Imam Baihaqi, Hafiz Ibn Hajar, Hafiz Badr-uddin 'Ayni, 'Abd bin Humaid and others to the effect that these Surahs were revealed when the Jews had worked magic on the Holy Prophet (upon whom be peace) in Madinah and he had fallen ill under its effect. Ibn Sa'd has related on the authority of Waqidi that this happened in A.H. 7.

But as we have explained in the Introduction to Surah Al-Ikhlas, when it is said about a certain Surah or verse that it was revealed on this or that particular occasion, it does not necessarily mean that it was revealed for the first time on that very occasion. Rather it sometimes so happened that a Surah or a verse had previously been revealed, then on the occurrence or appearance of a particular incident or situation, the Holy Prophet's attention was drawn to it by Allah for the second time, or even again and again.

In our opinion the same also was the case with the *Mu'awwidhatayn*. The subject matter of these Surahs is explicit that these were sent down at Makkah in the first instance when opposition to the Holy Prophet there had grown very intense. Later, when at Madinah storms of opposition were raised by the hypocrites, Jews and polytheists, the Holy Prophet was instructed to recite these very Surahs, as has been mentioned in the above cited tradition from Hadrat Uqbah bin Amir. After this, when magic was worked on him, and his illness grew intense, Gabriel came and instructed him by

Allah's command to recite these very Surahs. Therefore, in our opinion, the view held by the commentators who describe both these Surahs as Makki is more reliable. Regarding them as connected exclusively with the incident of magic is difficult, for to this incident related only one verse (v.4), the remaining verses of Surah al Falaq and the whole of Surah An-Nas have nothing to do with it directly.

Theme and Subject-Matter

The conditions under which these two Surahs were sent down in Makkah were as follows. As soon as the Holy Prophet (upon whom be peace) began to preach the message of Islam, it seemed as though he had provoked all classes of the people around him. As his message spread the opposition of the disbelieving Quraish also became more and more intense. As long as they had any hope that they would be able to prevent him from preaching his message by throwing some temptation in his way, or striking some bargain with him, their hostility did not become very active. But when the Holy Prophet disappointed them completely that he would not affect any kind of compromise with them in the matter of faith, and in Surah Al-Kafirun they were plainly told: "I do not worship those who you worship nor are you worshipers of Him Whom I worship. For you is your religion and for me is mine", the hostility touched its extreme limits.

More particularly, the families whose members (men or women, boys or girls) had accepted Islam, were burning with rage from within against the Holy Prophet. They were cursing him, holding secret consultations to kill him quietly in the dark of the night so that the Bani Hashim could not discover the murderer and take revenge; magic and charms were being worked on him so as to cause his death, or make him fall ill, or become mad; satans from among the men and the jinn spread on every side so as to whisper one or another evil into the hearts of the people against him and the Qur'an brought by him so that they became suspicious of him and fled him. There were many people who were burning with jealousy against him, for they could not tolerate that a man from another family or clan than their own should flourish and become prominent.

For instance, the reason why Abu Jahl was crossing every limit in his hostility to him has been explained by himself: "We and the Bani Abdi Manaf (to which the Holy Prophet belonged) were rivals of each other: they fed others, we too fed others; they provided conveyances to the people, we too did the same; they gave donations, we too gave donations, so much so that when they and we have become equal in honor and nobility, they now proclaim that they have a Prophet who is inspired from the heaven; how can we compete with them in this field? By God, we will never acknowledge him, nor affirm faith in him". (*Ibn Hisham*, vol. I, pp. 337-338).

Such were the conditions when the Holy Prophet (upon whom be peace) was commanded to tell the people: "I seek refuge with the Lord of the dawn, from the evil of everything that He has created, and from the evil of the darkness of night and from the evil of magicians, men and women, and from the evil of the envious", and to tell them: "I seek refuge with the Lord of mankind, the King of mankind, and the Deity of mankind, from the evil of the whisperer, who returns over and over again, who whispers (evil) into the hearts of men, whether he be from among the jinn or men." This is similar to what the Prophet Moses had been told to say when Pharaoh had expressed his design before his full court to kill him: "I have taken refuge with my Lord and your Lord against every arrogant person who does not believe in the Day of Reckoning." (Al-Mu'min: 27). And: "I have taken refuge with my Lord and your Lord lest you should assail me." (Ad-Dukhan; 20).

On both occasions these illustrious Prophets of Allah were confronted with well-equipped, resourceful and powerful enemies. On both occasions they stood firm on their message of Truth against their strong opponents, whereas they had no material power on the strength of which they

could fight them, and on both occasions, they utterly disregarded the threats and dangerous plans and hostile devices of the enemy, saying: "We have taken refuge with the Lord of the universe against you." Obviously, such firmness and steadfastness can be shown only by the person who has the conviction that the power of His Lord is the supreme power, that all powers of the world are insignificant against Him, and that no one can harm the one who has taken His refuge. Only such a one can say: "I will not give up preaching the Word of Truth. I care the least for what you may say or do, for I have taken refuge with my Lord and your Lord and Lord of all universe."

Question whether Mu'awwidhatayn are, or are not, Quranic

The above discussion is enough to help one understand fully the theme and content of the two Surahs, but since three points in the books of *Hadith* and commentary concerning these Surahs have been discussed, which are likely to create doubts in the minds, it is necessary to clear them also here. First, whether it is absolutely established that these two Surahs are the Qur'anic Surahs, or whether there is some doubt in this regard. This question arose because in the traditions related from an illustrious Companion like Hadrat Abdullah bin Mas'ud, it has been said that he did not regard these two Surahs as the Surahs of the Qur'an and had eliminated these from his copy of the *Mushaf*. Imam Ahmad, Bazzar, Tabarani, Ibn Marduyah, Abu Ya'la, Abdullah bin Ahmad bin Hanbal, Humaydi, Abu Nu'aim, Ibn Hibban and other traditionists have related this from Hadrat Abdullah bin Mas'ud with different chains of transmitters and mostly on sound authority. According to these traditions, he not only eliminated these Surahs from the *Mushaf* but it has also been reported that he used to say: "Do not mix up with the Qur'an that which is not of the Qur'an. These two Surahs are not included in the Quran. This was only a command enjoined on the Holy Prophet (upon whom be peace) for seeking God's refuge." In some traditions there is also the addition that he did not recite these Surahs in the Prayer.

On the basis of these traditions the opponents of Islam had an opportunity to raise doubts about the Qur'an, saying that this Book, God forbid, is not free from corruption. For when, according to a Companion of the rank of Hadrat Abdullah bin Mas'ud, these two Surahs are an annexation to the Qur'an, many other additions and subtractions also might have been made in it. To rid the Qur'an of this blame Qadi Abu Bakr Al-Baqillani, Qadi Iyad and others took the stand that Ibn Mas'ud was not in fact a denier of the *Mu'awwidhatayn* being Qur'anic but only refused to write them in the *Mushaf*. For, according to him, only that which the Holy Prophet (upon whom be peace) had allowed, should be written in the *Mushaf*, and Ibn Mas'ud did not receive the information that the Holy Prophet had allowed this. But this stand is not correct, for according to sound evidence, it is confirmed that Ibn Mas'ud (may Allah be pleased with him) had denied that these were Surahs of the Qur'an. Some other scholars, for instance, Imam Nawawi, Imam Ibn Hazm and Imam Fakhr-ud-din Razi, regard this as a pure lie and falsehood that Ibn Mas'ud had asserted any such thing. But to reject genuine historical facts without sound evidence is unscientific.

Now, the question is: How can the blame that attaches to the Qur'an because of these traditions of Ibn Mas'ud correctly refuted? This question has several answers which we shall give below in sequence:

1. Hafiz Bazzar after relating these traditions of Ibn Mas'ud in his *Musnad*, has written that he is solitary and isolated in this opinion; no one from among the Companions has supported this view.

2. The copies of the Qur'an which the third Caliph, Hadrat Uthman (may Allah be pleased with him), had got compiled by the consensus of the Companions and which he had sent from the Islamic Caliphate officially to the centers of the world of Islam contained both these Surahs.
3. The *Mushaf* which, since the sacred time of the Holy Prophet (upon whom be peace) till today, has the seal of consensus of the entire world of Islam, contains both these Surahs. The solitary opinion of only Abdullah bin Mas'ud, in spite of his high rank, has no weight against this great consensus.
4. It is confirmed by sound and reliable *ahadith* from the Holy Prophet (upon whom be peace) that he not only recited these Surahs in the Prayer himself but instructed others also to recite them, and taught them to the people as the Surahs of the Qur'an. Consider, for instance, the following *ahadith*:

We have cited on the authority of Muslim, Ahmad, Tirmidhi and Nasai the tradition of Hadrat Uqbah bin Amir that the Holy Prophet told him about Surah Al-Falaq and Surah An- Nas, saying that those verses had been revealed to him that night. A tradition in Nasai from Uqbah bin Amir is to the effect that the Holy Prophet (upon whom be peace) recited both these Surahs in the Morning Prayer. Imam Ahmad on sound authority has related in his *Musnad* the tradition from a Companion that the Holy Prophet said to him, "When you perform the Prayer, recite both these Surahs in it."

In Musnad Ahmad, Abu Daud and Nasai this tradition of Uqbah bin Amir has been related: "The Holy Prophet said to him: Should I not teach you two such Surahs as are among the best Surahs that the people recite? He said: Do teach me, O Messenger of Allah. Thereupon the Holy Prophet taught him the *Mu'awwidhatayn*. Then the Prayer began and the Holy Prophet recited the same two Surahs in it also, and when after the Prayer the Holy Prophet passed by him, he said to him, 'O Uqbah, how did you like it?' Then he instructed him to the effect: When you go to bed, and when you get up from bed, recite these Surahs."

Nasai, Ibn Marduyah and Hakim have related this tradition also from Uqbah bin Amir: "Once the Holy Prophet was riding on a conveyance and I was walking along with him with my hand placed on his sacred foot. I said: Kindly teach me Surah Hud or Surah Yusuf. He replied: In the sight of Allah there is nothing more beneficial for the servant than *Qul a'udhu bi-Rabbil-falaq*."

Question of Holy Prophet's being affected by Magic

After the peace treaty of Hudaibiyah when the Holy Prophet (upon whom be peace) returned to Madinah, a deputation of the Jews of Khaibar visited Madinah in Muharram, A.H. 7 and met a famous magician, Labid bin Asam, who belonged to the Ansar tribe of Bani Zurayq. They said to him: "You know how Muhammad (upon whom be Allah's peace and blessings) has treated us. We have tried our best to bewitch him but have not succeeded. Now we have come to you because you are a more skilled magician. Here are three gold coins, accept these and cast a powerful magic spell on Muhammad."

In those days the Holy Prophet had a Jewish boy as his attendant. Through him they obtained a piece of the Holy Prophet's comb with some hair stuck to it. Magic was worked on the same hair and the teeth of the comb. According to some traditions, magic was worked by Labid bin Asam himself, according to others, his sisters were more skilled than him and he got the spell cast through them. Whatever be the case, Labid placed this spell in the spathe of a male date-tree and his it under a stone at the bottom of Dharwan or Dhi Arwan, the well of Bani Zurayq.

The spell took one whole year to have effect upon the Holy Prophet (upon whom be peace). In the latter half of the year the Holy Prophet started feeling as if was unwell. The last forty days became hard on him, of which the last three days were even harder. But its maximum effect on him was that he way melting away from within. He thought he had done a thing whereas, in fact, he had not done it: he thought he had visited his wives whereas he had not visited them; and sometimes he would doubt having seen something whereas, in fact, he had not seen it. All these effects were confined to his own person; so much so that the other people could not notice what state he was passing through. As for his being a Prophet, no change occurred in the performance of his duties.

There is no tradition to say that he might have forgotten some verses of the Qur'an in those days, or might have recited a verse wrongly, or a change might have occurred in the assemblies and in his counsels and sermons, or he might have presented a discourse as Revelation which may not have been revealed to him, or he might have missed a Prayer and thought that he had performed it. God forbid, if any such thing had happened, it would have caused a clamor and the whole of Arabia would have known that a magician had overpowered the one whom no power had been able to overpower. But the Holy Prophet's position as a Prophet remained wholly unaffected by it. Only in his personal life he remained worried on account of it. At last, one day when he was in the house of Hadrat Aishah, he prayed to Allah to be restored to full health. In the meantime, he fell asleep or drowsed and on waking he said to Hadrat Aishah: "My Lord has told me what I had asked of Him." Hadrat Aishah asked what it was. He replied: "Two men (i.e., two angels in human guise) came to me. One sat near my head and the other near my feet. The first asked: what has happened to him? The other replied: Magic has been worked on him. The first asked: who has worked it? He replied: Labid bin Asam. He asked: In what is it contained? He replied: In the comb and hair covered in the spathe of a male date-tree. He asked: where is it? He replied: under a stone at the bottom of Dhi Arwan (or Dharwan), the well of Bani Zurayq. He asked: what should be done about it? He replied: the well should be emptied and it should be taken out from under the stone. The Holy Prophet then sent Hadrat Ali, Hadrat Ammar bin Yasir and Hadrat Zubair: They were also joined by Jubair bin Iyas az-Zurqi (two men from Bani Zurayq). Later the Holy Prophet also arrived at the well along with some Companions. The water was taken out and the spathe recovered. There they found that beside the comb and hair there was a cord with eleven knots on it and a wax image with needles pricked into it. Gabriel (peace be on him) came and told him to repeat the *Mu'awwidhatayn*. As he repeated verse after verse, a knot was loosened and a needle taken out every time, till on finishing the last words all the knots were loosened and all the needles removed, and he was entirely freed from the charm. After this he called Labid and questioned him. He confessed his guilt and the Holy Prophet let him go, for he never avenged himself on anyone for any harm done to his person.

Now, obviously this objection does not at all apply to a matter about which history confirms that the magic spell had affected only the person of Muhammad (upon whom be peace) and not the Prophethood of Muhammad (upon whom be peace), which remained wholly unaffected by it.

In this connection, another thing worthy of mention is that the people who regard magic as a kind of superstition hold this view only because the effect of magic cannot be explained scientifically. But there are many things in the world which one experiences and observes but one cannot explain scientifically how they happen. If we cannot give any such explanation it does not become necessary that we should deny the thing itself which we cannot explain. Magic, in fact, is a psychological phenomenon which can affect the body through the mind just as physical things affect the mind through the body.

Question of Reciting Charms and Amulets in Islam

The third thing that arises in connection with these Surahs is whether recitation of charms and amulets has any place in Islam, and whether such recitation is by itself efficacious or not. This question arises for in many *ahadith* it has been reported that the Holy Prophet (upon whom be peace) at the time of going to bed every night, especially during illness, used to recite the Mu'awwidhatayn (or according to other reports, the *Mu'awwidhat*, i.e., *Qul Huwa-Allahu Ahad* and the *Mu'awwidhatayn*) thrice, blow in his hands and then rub the hands on his body from head to foot as far as his hands could reach. During his last illness when it was no longer possible for him to so do, Hadrat Aishah recited these Surahs herself or by his command blew on his hands in view of their being blessed and rubbed them on his body. Traditions on this subject have been related in Bukhari, Muslim, Nasai, Ibn Majah, Abu Da'ud and Mu'atta of Imam Malik through authentic channels on the authority of Hadrat Aishah herself beside whom no one could be better acquainted with the domestic life of the Holy Prophet.

In this regard, one should first understand its religious aspect. In the *Hadith* a lengthy tradition has been related on the authority of Hadrat Abdullah bin Abbas, at the end of which the Holy Prophet is reported to have said: "The people of my *Ummah* to enter Paradise without reckoning will be those who neither turn to treatment by branding, nor to enchanting, nor take omens, but have trust in their Lord." (Muslim).

According to a tradition reported on the authority of Hadrat Mughirah bin Shubah, the Holy Prophet said: "He who got himself treated by branding, or enchanting, became independent of trust in Allah." (Tirmidhi). Hadrat Abdullah bin Mas'ud has reported that the Holy Prophet disapproved of ten things one of which was recitation of charms and amulets except by means of the *Mu'awwidhatayn* or *Mu'awwidhat*. (Abu Daud, Ahmad, Nasai, Ibn Hibban, Hakim).

Some *ahadith* also show that in the beginning the Holy Prophet had altogether forbidden recitation of charms and amulets, but later he allowed it on the condition that is should not smack of polytheism, but one should recite and blow by means of the holy names of Allah, or the words of the Qur'an. The words used should be understandable and one should know that there is nothing sinful in it, and one should not wholly rely on the recitation of charms but on Allah's will to make it beneficial." After the explanation of the religious aspect, let us now see what the *Hadith* says in this regard.

Tabarani in As-Saghir has related a tradition on the authority of Hadrat Ali, saying: "One the Holy Prophet was stung by a scorpion during the Prayer. When the Prayer was over, he remarked: God's curse be on the scorpion: it neither spares a praying one, nor any other. Then he called for water and salt, and started rubbing the place where the scorpion had stung with salt water and reciting *Qul ya ayyuhal-kafirun*, *Qul Huwa Allahu ahad*, *Qul a'udhu bi-Rabbil-falaq* and *Qul a'udhu bi-Rabbin-nas*, along with it."

Ibn Abbas also has related a tradition to the effect: "The Holy Prophet (upon whom be peace) used to recite this invocation over Hadrat Hasan and Husain: *U'idhu kuma bi-kalimat Allahit-tamati min kulli shaitan-in wa hammati-wa min kulli ayt-in-lam nati*: "I give you in the refuge of Allah's blameless words, from every devil and troublesome thing, and from every evil look." (Bukhari, Musnad Ahmad, Tirmidhi, Ibn Majah).

A tradition has been related in Muslim, Muwatta, Tabarani and Hakim about Uthman bin al-As ath-Thaqafi, with a little variation in wording, to the effect that he complained to the Holy Prophet (upon whom be peace), saying: "Since I have become a Muslim, I feel a pain in my body, which is killing me." The Holy Prophet said: "Place your right hand on the place where you feel the pain, then

recite *Bismillah* thrice, and *A'udhu billahi wa qudratihi min sharri ma ajidu wa uhadhiru* ("I seek refuge with Allah and with His power from the evil that I find and that I fear") seven times, and rub your hand."

Musnad Ahmad and Tahavi contain this tradition from Talq bin Ali: "I was stung by a scorpion in the presence of the Holy Prophet (upon whom be peace). The Holy Prophet recited something and blew over me and rubbed his hand on the affected place."

Muslim contains a tradition from Abu Said Khudri, which says: "Once when the Holy Prophet (upon whom be peace) fell ill, Gabriel came and asked: O Muhammad, are you ill? The Holy Prophet answered in the affirmative. Gabriel said: I blow on you in the name of Allah from everything which troubles you and from the evil of every soul and the evil look of every envier. May Allah restore you to health. I blow on you in His name."

Imam Ahmad in his *Musnad* has related this tradition from Hafsah, mother of the Faithful: "One day the Holy Prophet (upon whom be peace) visited me in the house and a woman, named Shifa, was sitting with me. She used to blow on the people to cure them of blisters. The Holy Prophet said to her: Teach Hafsah also the formula."

Muslim, Musnad Ahmad and Ibn Majah contain a tradition from Hadrat Jabir bin Abdullah, saying: "The Holy Prophet (upon whom be peace) had forbidden us blowing to cure disease. Then the people of the clan of Hadrat Amr bin Hazm came and they said: We had a formula with which we used to blow on the people to cure them of scorpion's sting (or snake-bite). But you have forbidden us the practice. Then they recited before him the words which they made use of. Thereupon the Holy Prophet said: I do not see any harm in it, so let the one who can do good to his brother, do him good."

According to *Muwatta*, Hadrat Abu Bakr went to the house of his daughter, Hadrat Aishah, and found that she was unwell and a Jewish woman was blowing over her. Thereupon he said to her: "Blow over her by means of the Book of Allah." This shows that if the people of the Book practice blowing by means of the verses of the Torah and the Gospel, it is also permitted.

Relation between Surah Al-Fatihah and the Mu'awwidhatayn

The last thing which is noteworthy with regard to the *Mu'awwidhatayn* is the relation between the beginning and the end of the Qur'an. Although the Qur'an has not been arranged chronologically, the Holy Prophet (upon whom be peace) arranged in the present order the verses and Surahs revealed during 23 years on different occasions to meet different needs and situations not by himself but by the command of Allah Who revealed them. According to this order, the Qur'an opens with the Surah Al-Fatihah and ends with the *Mu'awwidhatayn*.

In the beginning, after praising and glorifying Allah, Who is Lord of the worlds, Kind, Merciful and Master of the Judgment Day, the servants submits: "Lord, You alone I worship and to You along I turn for help, and the most urgent help that I need from You is to be guided to the Straight Way."

In answer, he is given by Allah the whole Qur'an to show him the Straight Way, which is concluded thus: Man prays to Allah, Who is Lord of dawn, Lord of men, King of men, Deity of men, saying: "I seek refuge only with You for protection from every evil and mischief of every creature, and in particular, from the evil whisperings of devils, be they from among men or jinn, for they are the greatest obstacle in following the Straight Way." The relation that the beginning bears with the end, cannot remain hidden from anyone who has understanding and insight.

Bevezetés az Al-Falaq (Hajnalhasadás) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

A következő bevezető a 113. Al-Falaq (Hajnalhasadás) és 114. An-Nasz (Emberek) Szúrákra együtt érvényes

Elnevezés

Ez a két Szúra két elkülönült egység más cím alatt, de tartalmuk hasonlósága annyira összeköti őket, hogy mindkettőt közös névvel is illetik: *Mu'awwidhatayn* (a két Szúra, melyekkel Allahnál lehet menedéket kérni). Imám Baihaqi a *Dala'il an-Nabuwat* (A Prófécia bizonyítékai) c. munkájában írja, hogy a két Szúra egyszerre nyilatkoztatott ki, ezért kaphattak egy nevet: *Mu'awwidhatayn.* Ugyanazt a bevezetőt írtuk minkét Szúrához, hiszen egy témát fednek le, de a következőkben külön-külön is foglalkozunk velük.

A kinyilatkoztatás ideje

Hasan Basri, Ikrimah, Ata és Dzsabir bin Zaid szerint Mekkai Szúrák. Az Abdullah bin Abbas által közölt Hadisz támogatja ezt a véleményt. De Abdullah bin Zubair és Qatadah Hadiszai szerint Medinai Szúrák. Talán Uqbah bin Amir eldöntheti ezt a vitát, mert rá hivatkozva Muslim, Tirmidhi és Imam Ahmad bin Hanbal ezt közlik: „A Próféta (béke reá) így szólt hozzá: Tudod, hogy milyen versek nyilatkoztak ki ma éjjel rám? *A'udhu bi-Rabbil-falaq* és *A'udhu bi-Rabbin-nas.*" Ezt a Hadiszt tekintettük bizonyítékként ahhoz, hogy végül Medinai Szúrának jelöljük ezeket a verseket. A másik ok, hogy Uqba bin Amir Medinában tért meg az Iszlámra, a Hidzrsa után, amint ezt Abu Daud és Nasai állítják. Vannak további Hadiszok is Ibn Sa'd, Muhiyy-us-Sunnah Bagawi, Imám Nasafi, Imám Baihaqi és mások nyomán, akik ugyanezt erősítik azt állítva, hogy ez a két Szúra akkor nyilatkoztatott ki, amikor a Zsidók Medinában mágiát hajtottak végre a Prófétán (béke reá) és ennek hatására megbetegedett. Ibn Sa'd azt állította, hogy ez a Hidzsra 7. évében történt.
Ahogy az Al-Ikhlas Szúránál megjegyeztük, amikor egy Szúrával kapcsolatban elhangzik egy állítás, hogy ebből, vagy abból az alkalomból nyilatkoztatott ki, az nem azt jelenti, hogy csak akkor és soha máskor nem hangzott el még egyszer. Előfordult, hogy ugyanaz a Szúra, vagy egyes versek, több külön alkalmakkor is arra indították Allahot, hogy ugyanazokkal a sorokkal inspirálja a Prófétát másodszor, vagy többször is. Az a véleményünk, hogy ugyanez történhetett a *Mu'awwidhatayn* esetében is. A Szúrák tartalma miatt állíthatjuk, hogy először Mekkában nyilatkoztattak ki akkor, amikor a Próféta egyre erősödő ellenállásba ütközött. Később, mikor Medinában a Hipokriták, Zsidók és bálványimádók kerültek szembe a Prófétával, újból kinyilatkoztathattak, ami megerősíti Uqbah bin Amer Hadiszát. Amikor pedig mindezek után megbetegedett, leesett lábáról, akkor Gábriel még egyszer elhozhatta neki Allah ihletését ezekre a Szúrákra. Ezért minden kommentátornak igazat lehet adni, akár Mekkai, akár Medinai eredetűnek tüntetik fel ezeket. A mágiára csak egyetlen verssor utal az Al-Falaq (Hajnalhasadás) Szúrában, az An-Nasban ilyen hivatkozás nem szerepel.

Témakör

A két Szúra kinyilatkoztatásakor Mekkában a következő helyzet volt. Amikor a Próféta hirdette az Iszlámot, úgy tűnt, mintha a Mekkai társadalom minden rétegét provokálná. Ahogy terjedt az Üzenete, úgy váltak Quraish hitetlen ellenzői is intenzívebbé. Addig, míg csak bekiabálásokkal, útján való akadályoztatással, intrikákkal hadakoztak a Próféta ellen, még nem beszélhetünk aktív ellenségeskedésről részükről. Viszont, amikor a Próféta nem állt kötélnek, elutasította ajánlataikat, nem ment bele a hitet érintő kompromisszumba és megszólalt az Al-Kafirun (Hitetlenek) Szúra gondolata: „Én nem imádkozom ahhoz, amihez ti imádkoztok és ti sem imádkoztok ahhoz, amihez én imádkozom. Nektek a ti vallásotok, nekem az enyém", akkor az ellenségeskedés tetőfokára hágott. Azok a családok, ahol egy családtag felvette az Iszlámot, különös haragra gerjedtek a Prófétával szemben. Elátkozták, titkos összeesküvéseken szőttek terveket megöléséről az éj fedésében úgy, hogy Bani Hashim ne tudja meg ki volt az elkövető és ne tudjon bosszút állni. Működött ellene a mágia, varázslat, hogy megbetegítsék, vagy megbolonduljon. Ördögi lények elevenedtek meg több helyen, hogy az emberek fülébe súgják szitkaikat a Koránról, bizonytalanságra, elutasításra késztetve őket. Sokan irigykedve néztek Mohammedre, mert nem tűrték, hogy egy másik család vagy klán valami miatt kitűnjön a többi közül. Ennek okán állt szembe Abu Dzsahal is, aki ezt a következőképpen magyarázta: „Mi és Bani Manaf (a Próféta nemzetsége) egymás vetélytársai voltunk. Ha ők etettek embereket, mi is etettünk. Ha szállító alkalmatosságra volt az embereknek szüksége és adtak nekik, akkor mi is ezt tettük, ha adományoztak, mi is adományoztunk, így mindig egyformák voltunk nemességben és méltóságban. Most azt állítják, hogy van egy Prófétájuk, aki az Égből kap sugallatot. Hogy tudnánk velük ebben versenyezni? Istenemre! Sohasem fogom őt elismerni!” (Ibn Hisham, vol I. 337-339 o.).
Ez volt a helyzet akkor, mikor a Próféta azt az inspirációt kapta, hogy nyilatkoztassa ki az embereknek: „Menedéket keresek a hajnalhasadás Urában, a gonosztól, mit Ő teremtett, a sötétség gonoszától, midőn az beáll, gonoszától a mágiának, férfinak és nőnek, az irigy gonoszától, ha az irigy.” Menj és mondd: „Menedéket keresek az emberek Urában, az emberek Királyában, az emberek Istenében, az alattomos, sugdolódzó gonoszától, ki az emberek kebelében súg-búg, a Dzsinnekről és emberekről.” Ezek a sorok megfeleltek Mózes mondatainak, melyeket a Fáraónak mondott akkor, amikor felfedte előtte, hogy meg akarja ölni. „Menedéket keresek Uramnál, Aki a te Urad, a bűnöstől, aki nem hisz az Elszámolás Napjában (Al-Mu’min: 27). „Menedéket keresek Uramban, Aki a Te Urad, hogy meg ne támadhass.” (Ad-Dukhan: 20).
Mindkét esetben Allah Prófétái egy jól felszerelt, forrásokkal rendelkező, hatalmas ellenséggel álltak szemben. Mindkét esetben szilárdak voltak az Igazság üzenetének képviseletében, pedig nem állt mögöttük semmilyen anyagi erő, támogatás, amivel felvehették volna harcukat a földi halmakkal szemben. Mindkét Próféta semmibe vette a hatalmasságok fenyegetéseit, ellenséges nyilatkozatait: „Mi a Világok Urában kerestünk menedéket ellened”, mondták. Ezt a megrendíthetetlen szilárdságot csak az tudja felmutatni, aki teljes meggyőződéssel bír Ura mindenek felettiségéről, hogy Övé a legfelső hatalom, és minden más földi erődemonstráció jelentéktelen Mellette. Senki sem árthat azoknak, akik Benne keresnek menedéket. Csak egy ilyen személy mondhatja: „Sosem hagyom abba tanításaimat az Igazság Szavával. Nem törődőm azzal, mit mondasz, mert a világok Urában kerestem menedéket, Aki a te Urad és az én Uram.”

Kérdés: A *Mu’awwidhatayn* a Korán része, vagy nem?

Léteznek olyan Hadiszok, melyek nem sorolják be a két Szúrát a Koránba, ezért, ha el kívánjuk oszlatni a kétségeket, jobb, ha ezt a kérdést itt tisztázzuk.
Ez a kérdés azért vetődött fel, mert a Próféta olyan hiteles követője, mint Abdullah bin Mas’ud ezt a két Szúrát nem tartotta a Muszhaf (Korán) részének. Imam Ahmad, Bazzar, Tabarani, Ibn Marduyah, Abu Ya'la, Abdullah bin Ahmad bin Hanbal, Humaydi, Abu Nu'aim, Ibn Hibban és más kommentátorok Abdullah bin Mas’ud közlését más közvetítői láncokon keresztül publikálták. Ezek alapján, ő nem csak nem tekintette ezeket a Korán Szúráinak, hanem így szólt: „Ne keverjétek össze a Koránt azzal, ami nem Korán. Ez a két Szúra nem tartozik a Koránhoz. Ezek csupán Allah

Prófétájának (béke reá) szóló parancsolatok, hogy Allahban keressen menedéket." Néhány Hadisz szerint ezeket a Szúrákat nem recitálják imádkozáskor.
A fenti Hadiszok miatt az Iszlám ellenségei kételyeket fogalmaztak meg a Korán tisztaságával kapcsolatban és azt állítják, hogy a Szentírás nem mentes a hamisításoktól. Abdullah bin Mas'ud magas rangja miatt el kell fogadnunk véleményét, de akkor sem tekinthetjük a két Szúrát a Korán függelékének. Hogy megszabadítsa a Koránt ettől a kétkedéstől, Qadi Abu Bakr Al-Baqilani, Qadi Iyad és mások azon az álláspontón voltak, hogy Ibn Mas'ud sohasem állította, hogy a két Szúra nem Korán, hanem azt mondta, hogy nem tenné be a Mushaf-ba, azaz nem tenné be a kötetbe. Ibn Mas'udnak nem volt felhatalmazása a Prófétától, hogy mit tegyen be a kötetbe, mit nem, erre csak a Prófétának volt joga és ő elrendelte a *Mu'awidhatayn* kötetbe rendezését. Van még egy baki. Senkinek sincs szilárd bizonyítéka arra, hogy Mas'ud azt állította, hogy a két Szúra nem tartozik a Koránhoz. Más tudósok, így Imam Nawawi, Imam Ibn Hazm and Imam Fakhr-ud-din Razi, puszta hazugságnak tartják mindezt, amit utólag Mas'ud szájába adnak. Szilárd bizonyíték nélkül, ugyanis a hivatkozás minden tudományos alapot nélkülöz.
A kérdés: A Koránnal kapcsolatos kétely, amit Mas'ud Hadisza táplál, miként cáfolható? Erre több válasz adható:

1. Hafiz Bazzar az Ibn Mas'ud hivatkozással kapcsolatban megjegyzi, hogy Ibn Mas'ud egyedül van ezzel a véleményével az összes többi Követővel szemben. Senki sem támogatja ezt a véleményt.
2. Az Uthman kalifa (béke reá) által elkészített első Koránok, melyeket minden hiteles Követő bevonásával és megegyezésével állítottak össze és melyek etalonjait minden Iszlám központ a Kalifátus területén megkapta, tartalmazták ezt a két Szúrát.
3. Az a kötet (Muszhaf), ami a Próféta szent ideje óta mind a mai napig megmaradt és megegyezés pecsétjeként szolgál az egész Iszlám világ számára, mindkét Szúrát tartalmazza. Abdullah bin Mas'ud egyedüli véleménye, akármilyen magas rangot töltött be, nem eshet egyenlő súllyal latba a nagy konccenzussal szemben.
4. Szilárd bizonyíték szól amellett, hogy a Próféta nem csak imádkozáskor mondta el ezt a két Szúrát, hanem instrukciót is adott másoknak ezek recitálására. Azt tanította, hogy ez a két Szúra a Koránból való, amit Hadiszok is alátámasztanak:

Idézve Muslim, Ahmad, Tirmidhi és Nasai kommentátorokat, akik Uqbah bin Amir Hadiszát publikálják, közlik, a Próféta elmondta neki, hogy az Al-Falaq és An-Nasz Szúrák éjjel nyilatkoztak ki számára. Nasai szerint a Próféta mindkét Szúrát recitálta a hajnali imájában. Imam Ahmad erős bizonyítékkal támogatott Hadiszt közöl: „Mikor imára állsz, mondd el mindkét Szúrát."
Ahmad, Abu Daud és Nasai hivatkozási láncaiban ekképpen említik meg Uqbah bin Amirt: „A Próféta így szólt hozzá: Megtanítsak-e neked két Szúrát, amit az embereknek recitálniuk kell? Igen, taníts ó, Allah Prófétája. Ekkor a Próféta megtanította neki a *Mu'awidataynt*. Majd imádkoztak és ima alkalmával is ez a két Szúra ismétlődött. Végül megkérdezte: ó Uqbah! Hogy tetszettek? Majd úgy rendelkezett számára, hogy ha lefeküdni tér, vagy ha reggel felkel, recitálja ezt a két Szúrát.
Nasai, Ibn Mardiyah és Hakim egy másik Hadiszt közölnek Uqbah bin Amirról: „Egyszer a Próféta egy karaván nal tevegelt, én mellette gyalogoltam és szentséges lábára helyeztem kezem. Így szóltam: Taníts meg a Hud és a Yuszuf (József) Szúrákra. Ezt felelte: Allah Színe előtt nincs jótékonyabb, mint *Qul a'udhu bi-Rabbil-falaq* (113. Al-Falaq, Hajnalhasadás Szúra).

A Próféta ellen mágiát vetettek be

A Hudaybiyahi békeszerződés után, a Próféta (béke reá) visszatért Medinába. Zsidók küldöttsége jött Medinába Khaibarból a Hidzsra 7. évének Muharram havában, hogy találkozzanak Labid bin Asammal, a híres mágussal. Labid az Anszarokhoz, a Bani Zurayk törzsbe tartozott. Így szóltak hozzá: „Te jól tudod, miként bánt el velünk Mohammed. Mindent megpróbáltunk, hogy mágiával hatástalanítsuk, de nem jártunk sikerrel. Hozzád jöttünk, mert te vagy a legjobb mágus. Itt van három aranypénz. Fogadd el ezeket és tedd ki Mohammedet egy erős varázslatnak."

Akkoriban a Prófétának volt egy Zsidó fiú kísérője. Segítségével sikerült megszerezniük a Próféta fésűjét, benne pár szál hajával. Mágia alá vetették a hajat és a fésűt egyaránt. Pár Hadisz szerint maga Labid folytatta le a szertartást, de voltak, akik szerint Labid nővérei végezték, akik Labidnál gyakorlottabbak voltak. Akárhogy is volt, a varázslat alá vetett tárgyakat Labid egy pálma burokleveleibe helyezte, azt pedig Dharwan kútjának fenekére egy kő alá rejtette Bani Zurayq törzsénél. A varázslat egy egész évig tartott, míg hatni kezdett a Prófétánál (béke reá). Az év elteltével a Próféta nem érezte jól magát. Az év utolsó negyven napja, azon belül is az utolsó három volt a legsúlyosabb. A Próféta többször nem volt magánál. Azt hitte, hogy megtett valamit, amit nem tett meg, úgy gondolta, hogy meglátogatta a feleségeit, de nem volt náluk, olyasmit látott, amit nem láthatott. Sokan látták, hogy különös dolgok történnek a Próféta körül, de azt senki sem tapasztalta, hogy Prófétai kötelességeinek ellátásában csorba esett volna.
Arról egy Hadisz sem szól, hogy a Koránból ezekben a napokban elfelejtett volna egy verset, vagy rosszul idézett volna. Beszédeiben sem volt zavar, ellentmondás, nem vétett el imát. Ha ez bekövetkezett volna, nem lehetett volna kimagyarázni Arábia egész területén, hogy egy varázsló hatalma felülkerekedett Isten követének hatalmán. Így a Prófétai pozíciójában nem esett kár, csupán magánéletében jelentkeztek zavarok. Egy napon Aisha házában volt és felgyógyulásáért imádkozott Allahhoz. Majd elaludt és mikor felébredt így szólt Aishához: „Uram megadta nekem azt, amit kértem Tőle." Aisha kérdezte, mi volt az, majd ő így felelt: „Két ember (Angyal) jött hozzám. Egyik a fejemhez ült, a másik a lábamhoz. Az egyik azt kérdezte: ki tette ezt? A másik mondta: Labid bin Asam. Mivel tette? Válaszolt: Fésűvel, amit pálmalevelekbe tekert és Dharwan kútjának mélyére rejtette egy kő alá Bani Zurayq törzsénél. Mit lehet tenni? A másik így szólt: A kutat ki kell üríteni és a tárgyakat ki kell onnan emelni a kő alól.
A Próféta elküldte Alit, Ammar bin Yasirt és Zubairt, akikhez két fő csatlakozott Bani Zurayq törzséből. Később a Próféta is megérkezett a kúthoz a követőivel. A vizet eltávolították és megtalálták a pálmalevelet. Kibontották és benne volt a fésű a hajjal, ami mellet egy zsinór volt kilenc csomóval és egy viaszfigura tűkkel összeszurkálva. Gábriel alászállt és így szólt: Ismételd el a *Mu'awidataynt*. Amint a verseket ismételte, kibomlott egy csomó és kiesett egy tű. Amikor a két Szúra utolsó szavai is elhangzottak, mind a kilenc csomó kioldódott, minden tű kiesett a viaszfigurából és vége lett az ártásnak. Magához rendelte Labidot és kérdőre vonta. Mindent bevallott és a Próféta hagyta őt elmenni. Soha nem állt bosszút senkin, bármit is tettek ellene.
A mágia Mohammed személyét (béke reá) érintette, de a Prófécián nem hagyott nyomot. Ezzel kapcsolatban érdemes megjegyzést tenni a mágiával kapcsolatban, amit tudományos alapon nem lehet megmagyarázni. Sok dolog van azonban, amit látunk, tapasztalunk, megélünk és tudományos magyarázattal nem tudunk érvelni, valójában mi is történik? Ha nem tudunk megmagyarázni valamit, az nem jelenti automatikusan azt, hogy az a jelenség nem létezik. A mágia egy pszichológiai jelenség, ami hat a testre és az értelemre, ahogy fizikai dolgok is hatást gyakorolhatnak az értelemre a testen keresztül.

Ráolvasások, amulettek az Iszlám megítélésében

További kérdést vet fel a két Szúrával kapcsolatban az, hogy van-e helye az Iszlámban a ráolvasásnak, varázslatnak és amuletteknek, van-e ezeknek egyáltalán hatásuk? Ez a kérdés több Hadiszban is visszatér.
A Próféta (béke reá) lefekvés előtt minden este, különösen, ha beteg volt, a *Mu'awidateynt* recitálta (egyes közlések szerint a *Mu'awidateyn* és pl. *Qul huwa-Allahu-Ahad*) háromszor, majd belefújt a tenyerébe és tenyereivel végigdörzsölte testét, fejétől egészen a lábáig. Amikor olyan beteg volt, hogy ezt nem tudta megtenni, akkor Aisha recitálta a Szúrákat, majd a Próféta kérésére belefújt az ő tenyerébe és azokkal bedörzsölte testét. Ezt erősíti meg Bukhari, Muslim, Nasai, Ibn Madzsah, Abu Da'ud Hadisza és Imám Malik Mu'attája. Ők mind Aishát jelölik meg forrásként, mint aki a Próféta magánéletét a legjobban ismerte.

Mik a legfontosabb vallási aspektusok, amiket mindenképpen ismernünk kell? Számos Hadiszban Abdullah bin Abbasz közli a Prófétáról a következő mondást: „Az én Ummám emberei közül azok jutnak be számadás nélkül a Mennyországba, akik nem bélyegeznek meg senkit, nem foglalkoznak varázslattal, nem vesznek magukra ómeneket, amuletteket, hanem Allahra hagyatkoznak." (Muslim). Mughira bin Shubah közlése szerint a Próféta így szólt: „Aki maga is ráolvasással, varázslattal kezelteti magát, függetleníti bizalmát Allahtól." (Tirmidhi). Abdullah bin Mas'ud arról tudósított, hogy a Próféta helytelenített tíz dolgot, melyek közül az egyik a gyógyító bűvöletre és amulettekre való ráolvasás, ahol a *Mu'awidataynt* recitálták. (Abu Daud, Ahmad, Nasai, Ibn Hibban, Hakim). Néhány Hadisz azt igazolja, hogy az elején a Próféta megtiltotta a gyógyító ráolvasást és amulettet, de később engedélyezte azzal a feltétellel, ha a politeizmus jegyei nem kerülnek be a gyakorlatba. Mindenképpen Allah neveit és a Koránt kell recitálni. Minden szónak érthetőnek és jól kivehetőnek kell lennie, semmi bűnre utaló kifejezés nem alkalmazható. Fontos, hogy senki sem hagyatkozhat magára a ráolvasásra, mert mindent Allah akarata dönt el, nem a ráolvasás. Nézzük, mit mondanak a Hadiszok.

Tabarani és As-Saghir közölte Alira hivatkozva a következőt: „Egyszer a Prófétát ima közben megmarta egy skorpió. Amikor véget ért az ima, a Próféta ennyit szólt: Allah átka a skorpióra. Nem kíméli az imádkozót, se mást. Sót és vizet kért, majd bedörzsölte a marás helyét vízzel és sóval, miközben ezt recitálta: *Qul ya ayyuhal-kafirun, Qul Huwa Allahu ahad, Qul a'udhu bi-Rabbil-falaq* és *Qul a'udhu bi-Rabbin-nas*, mindegyiket végigmondva."

Ibn Abbas közölte a következőt: „A Próféta (béke reá) Hasan és Husein (unokái) fölé hajolva így könyörgött: *U'idhu kuma bi-kalimat Allahit-tamati min kulli shaitan-in wa hammati-wa min kulli ayt-in-lam nati*: „Allah feddhetetlen szavaira bízlak titeket minden gonosztól, aggodalomtól és minden ártó tekintettől." (Bukhari, aki Ahmad, Thirmidi és Ibn Madzsah hivatkozási láncát használja.)

Muslim, Muwatta, Tabarani és Hakim említik meg Uthman bin al-As'ath-Thaqafit csak pár szó eltéréssel, de a lényeget tekintve hasonló módon: „Elkísértem a Prófétát (béke reá) és így szóltam hozzá: Amióta Muszlim vagyok, fájdalmat érzek a testemben, ami meg akar ölni. A Próféta erre így szólt: Helyezd a jobb kezedet oda, ahol a fájdalmat érzed és mondd: *Bismillah* háromszor, majd *A'udhu billahi wa qudratihi min sharri ma ajidu wa uhadhiru* (Menedéket keresek Allahban és az Ő hatalmában a gonosztól, amit itt találok, ami félelemben tart) hétszer, majd dörzsöld meg a kezed."

Ahmad és Tahavi hivatkozik Talq bin Alira: „Megmart egy skorpió a Próféta (béke reá) jelenlétében. Ő recitált valamit és kezeivel bedörzsölte a marás helyét."

Muslim egy Hadiszt közöl Abu Said Khudritól: „Egy alkalommal a Próféta megbetegedett. Eljött hozzá Gábriel és így szólt: „Ó, Mohammed, beteg vagy? A Próféta jelezte, hogy igen. Gábriel folytatta: Rád fújok Allah nevében, hogy gyógyulj ki abból, mi bajodat okozza, minden gonosz lélek gonoszától és az irigy ártó tekintetétől. Allah állítsa helyre egészségedet. Rád fújok az Ő nevében."

Imam Ahmad közli Hafsa, a „Hűség anyjának" hivatkozását: Egy napon a Próféta meglátogatott engem a feleségei házában és vele volt egy asszony, akit Shifának hívtak. Az emberek bőrén levő hólyagokat meg tudta gyógyítani ráfújással. A Próféta meghagyta neki, hogy tanítsa meg Hafsát is erre."

Ahmadre és Ibn Madzsahra hivatkozva Muslim egy Hadiszt közöl Dzsabir bin Abdullahtól: „A Próféta (béke reá) megtiltotta, hogy ráfújással gyógyítsunk. Az emberek Amr bin Hazm klánjából eljöttek hozzá és így szóltak: „Egykor volt egy formulánk, amit mi ráfújással alkalmaztunk, amikor skorpió, vagy kígyómarást gyógyítottunk. De te betiltottad ezt a gyakorlatot. Majd recitálták a formulát, amit használtak. A Próféta így szólt: „Nem látok semmi rosszat benne. Aki jót tud tenni testvérének, az tegye meg."

Muwatta közli, hogy Abu Bakr elment a lánya, Aisha házába és látta, hogy rosszul van. Egy Zsidó asszony kezelte őt ráfújással. Abu Bakr így szólt: „Úgy fújj rá, ha ráolvasol, Allah Könyvét használd!" Ez azt mutatja, hogy az Írás Népe a Tórát és az Evangéliumot használták ráolvasásra, ami szintén megengedett volt.

A Fatiha Szúra és a Mu'awidatayn közti kapcsolat

Érdemes odafigyelni a Korán kezdetére és végződésére, illetve a kettő közti kapcsolatra. A Korán Szúrái nem időrendben álltak össze. A Próféta (béke reá) rendezte a verseket, melyek 23 éven keresztül nyilatkoztak ki, ebbe a sorrendbe, ami mind a mai napig változatlan. A kinyilatkoztatások különböző alkalmakkor, különböző szükségletekre adtak Útmutatást Allah parancsolásából. A Korán a Fatiha Szúrával kezdődik és a Mu'awidataynnel zárul. A kezdő sorok, Allahot dicsőítik, Aki a Világok Ura, a Megbocsájtó, a Könyörületes, a Végítélet Napja Birtokosa. A szolgáló alávetí magát: „Uram! Csak Hozzád imádkozom, és csak Benned keresek menedéket. A legsürgősebb segítség, amit kérek, hogy vezess engem az Egyenes Ösvényre." Válaszképpen Allah lebocsátja az egész Koránt. Az ember Allahhoz imádkozik, Aki a Hajnal Ura, az emberek Ura, az emberek Királya, az emberek Istene, mondván: „Csak Benned keresek menedéket és védelmet a gonosztól, minden teremtmény félrevezetésétől, különösen az ördögök sugdolózásától, legyenek azok akár emberek vagy Dzsinnek, mert ők az Egyenes Ösvény követésének legnagyobb akadályai!" Így nem maradhat senki értő, gondolkodó hívő előtt rejtve, hogy a kezdet és vég összefügg, egymást hordozzák.

113. Al-Falaq	113. Al-Falaq
THE DAYBREAK	**HAJNALHASADÁS**
Total Verses: 5	Összes vers: 5
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ﴿١﴾

1. Say: I seek refuge with the Lord of the Dawn[2933]
1. *Mondd: Menedéket keresek a Hajnalhasadás Urában[2933],*

مِن شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿٢﴾

2. From the mischief of created things[2934];
2. *A teremtett dolgok gonoszától[2934],*

وَمِن شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ﴿٣﴾

3. From the mischief of Darkness as it overspreads[2935];
3. *A Sötétség gonoszától, ha az beáll[2935],*

وَمِن شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ﴿٤﴾

4. From the mischief of those who practice secret arts[2936];

[2933] In Allah's created world, there are all kinds of forces and counter-forces, especially those put in motion by beings who have been endowed with some sort of will. The forces of good may be compared to light, and those of evil to darkness. Allah can cleave the depths of darkness and produce light (6:96), and therefore we should cast off fear and take refuge in divine guidance and goodness. Falaq is the Dawn or Daybreak, the cleaving of darkness and the manifestation of light.

Allah teremtette a Földet, ahol rengeteg hatalom és ellen-hatalom működik, verseng. Ezek akkor aktivizálódnak, ha olyan lénnyel akadnak össze, aki a szabad akarat áldásával rendelkezik. A jó erői a világosságé, a rosszak a sötétségé. Allah képes arra. hogy meghasítsa az Éj sötétjét és világosságot hozzon elő benne (6:96), ezért minden félelmünket el kell vetnünk a sötét gonoszától és Allahra Jóságára, Útmutatására kell támaszkodnunk. „Falaq" Hajnalhasadást fejez ki, tehát pont azt a folyamatot, amikor Allah „fényt hasít" az éjszakában.

[2934] Our trust in Allah is the refuge from every kind of fear and superstition, every kind of danger and evil. Three special kinds of mischief are specified in the next three verses, against which our best guard is our trust in Allah, the Light of the heavens and the earth. They are: 1. physical dangers, typified by darkness. 2. physical dangers within us, typified by Secret Arts, and 3. physical dangers from without us, resulting from a perverted will, which seeks to destroy any good that we enjoy.

Allah menedékét kell kerestünk a babonák, hiedelmek és minden gonosz veszélyétől. Háromféle félrevezetésre hívják fel a következő versek a figyelmet: 1. Fizikai veszélyek, melyeket a sötét rejt magában. 2. Olyan fizikai veszélyek, melyek önmagunkon belül vannak. Ilyenek a titkos üzelmek, mágiák, szemfényvesztések. 3. Rajtunk kívül eső fizikai veszélyek, melyek gúzsba kötik szabad akaratunkat és minden jó elpusztítására törekszenek, miben örömünket leljük.

[2935] The darkness of the night, physical darkness, is a good type of physical dangers and difficulties. Many people are afraid of physical darkness, and all are afraid of physical injuries, accidents, and calamities.

Az Éj sötétje fizikai sötétség, mely veszélyeket és meglepetéseket rejthet. Sokan félnek a sötétségtől emiatt. Tartanak az akkor bekövetkező sérülésektől, nem várt eseményektől, balesetektől, balszerencsétől.

[2936] Those (feminine) who blow on knots', this having been a favourite form of witchcraft practised by perverted women. Such secret arts cause psychological terror. They may be what is called magic, or secret plottings, or the display of false and seductive charms (3:14), or the spreading of false and secret rumours or slanders to frighten men or deter them from right action. There is fraud in such things, but men are swayed by it.

4. *A csomókra fújók gonoszától*[2936],

وَمِن شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ﴿٥﴾

5. And from the mischief of the envious one as he practices envy[2937].

5. *Az irigy gonoszától, mikor az irigy*[2937].

„Csomókra fújók” Züllött asszonyok által bevett szokás, mellyel átkot szórtak, mágiát műveltek. Ez valójában lelki terror, de épp elég az is. Ők voltak azok, akiket igénybe vettek összeesküvések erősítésére, csábítóerők küldésére, stb. (3:14), de lejáratások, szóbeszédek „élessé tételében” is aktív szerepet játszottak. Ez egyszerű csalás, de mégis képesek voltak az embereket félelemben tartani.

[2937] Malignant envy, translated into action, seeks to destroy the happiness or the material or spiritual good enjoyed by other people. The best guard against it is trust in Allah with purity of heart.

Az irigység, az emberekben lévő anyagi és spirituális jó, öröm ellen irányul. A legjobb menedék előle Allah, aki megtisztítja ettől szívünket

114. AN-NAS (MANKIND-EMBEREK)

Introduction to Surah An-Nas (Mankind)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Please note that the following introduction is for both Surah Al Falaq (113) and Surah An Nas (114).

Name

Although these two Surahs of the Qur'an are separate entities and are written in the *Mushaf* also under separate names, yet they are so deeply related mutually and their contents so closely resemble each other's that they have been designated by a common name *Mu'awwidhatayn* (the two Surahs in which refuge with Allah has been sought). Imam Baihaqi in *Dala'il an-Nubuwwat* has written that these Surahs were revealed together, that is why the combined name of both is *Mu'awwidhatayn*. We are writing the same one Introduction to both, for they discuss and deal with just the same matters and topics. However, they will be explained and commented on separately below.

Period of Revelation

Hadrat Hasan Basri, 'Ikrimah, 'Ata' and Jabir bin Zaid say that these Surahs are Makki. A tradition from Hadrat 'Abdullah bin 'Abbas also supports the same view. However, according to another tradition from him, it is Madani and the same view is held also by Hadrat 'Abdullah bin Zubair and Qatadah. One of the traditions which strengthens this second view is the *Hadith* which Muslim, Tirmidhi, Nasa'i and Imam Ahmad bin Hanbal have related on the authority of Hadrat 'Uqbah bin 'Amir. He says that the Holy Prophet (upon whom be peach) one day said to him: "Do you know what kind of verses have been revealed to me tonight? These matchless verses are *A'udhu bi-Rabbil-falaq* and *A'udhu bi-Rabbin-nas*. This *Hadith* is used as an argument for these Surahs to be Madani because Hadrat 'Uqbah bin 'Amir had become a Muslim in Madinah after the *hijrah*, as related by Abu Da'ud and Nasa'i on the basis of his own statement. Other traditions which have lent strength to this view are those related by Ibn Sa'd, Muhiyy-us-Sunnah Baghawi, Imam Nasafi, Imam Baihaqi, Hafiz Ibn Hajar, Hafiz Badr-uddin 'Ayni, 'Abd bin Humaid and others to the effect that these Surahs were revealed when the Jews had worked magic on the Holy Prophet (upon whom be peace) in Madinah and he had fallen ill under its effect. Ibn Sa'd has related on the authority of Waqidi that this happened in A.H. 7.

But as we have explained in the Introduction to Surah Al-Ikhlas, when it is said about a certain Surah or verse that it was revealed on this or that particular occasion, it does not necessarily mean that it was revealed for the first time on that very occasion. Rather it sometimes so happened that a Surah or a verse had previously been revealed, then on the occurrence or appearance of a particular incident or situation, the Holy Prophet's attention was drawn to it by Allah for the second time, or even again and again.

In our opinion the same also was the case with the *Mu'awwidhatayn*. The subject matter of these Surahs is explicit that these were sent down at Makkah in the first instance when opposition to the Holy Prophet there had grown very intense. Later, when at Madinah storms of opposition were raised by the hypocrites, Jews and polytheists, the Holy Prophet was instructed to recite these very Surahs, as has been mentioned in the above cited tradition from Hadrat Uqbah bin Amir. After this,

when magic was worked on him, and his illness grew intense, Gabriel came and instructed him by Allah's command to recite these very Surahs. Therefore, in our opinion, the view held by the commentators who describe both these Surahs as Makki is more reliable. Regarding them as connected exclusively with the incident of magic is difficult, for to this incident related only one verse (v.4), the remaining verses of Surah al Falaq and the whole of Surah An-Nas have nothing to do with it directly.

Theme and Subject-Matter

The conditions under which these two Surahs were sent down in Makkah were as follows. As soon as the Holy Prophet (upon whom be peace) began to preach the message of Islam, it seemed as though he had provoked all classes of the people around him. As his message spread the opposition of the disbelieving Quraish also became more and more intense. As long as they had any hope that they would be able to prevent him from preaching his message by throwing some temptation in his way, or striking some bargain with him, their hostility did not become very active. But when the Holy Prophet disappointed them completely that he would not affect any kind of compromise with them in the matter of faith, and in Surah Al-Kafirun they were plainly told: "I do not worship those who you worship nor are you worshipers of Him Whom I worship. For you is your religion and for me is mine", the hostility touched its extreme limits.

More particularly, the families whose members (men or women, boys or girls) had accepted Islam, were burning with rage from within against the Holy Prophet. They were cursing him, holding secret consultations to kill him quietly in the dark of the night so that the Bani Hashim could not discover the murderer and take revenge; magic and charms were being worked on him so as to cause his death, or make him fall ill, or become mad; satans from among the men and the jinn spread on every side so as to whisper one or another evil into the hearts of the people against him and the Qur'an brought by him so that they became suspicious of him and fled him. There were many people who were burning with jealousy against him, for they could not tolerate that a man from another family or clan than their own should flourish and become prominent.

For instance, the reason why Abu Jahl was crossing every limit in his hostility to him has been explained by himself: "We and the Bani Abdi Manaf (to which the Holy Prophet belonged) were rivals of each other: they fed others, we too fed others; they provided conveyances to the people, we too did the same; they gave donations, we too gave donations, so much so that when they and we have become equal in honor and nobility, they now proclaim that they have a Prophet who is inspired from the heaven; how can we compete with them in this field? By God, we will never acknowledge him, nor affirm faith in him". (*Ibn Hisham*, vol. I, pp. 337-338).

Such were the conditions when the Holy Prophet (upon whom be peace) was commanded to tell the people: "I seek refuge with the Lord of the dawn, from the evil of everything that He has created, and from the evil of the darkness of night and from the evil of magicians, men and women, and from the evil of the envious", and to tell them: "I seek refuge with the Lord of mankind, the King of mankind, and the Deity of mankind, from the evil of the whisperer, who returns over and over again, who whispers (evil) into the hearts of men, whether he be from among the jinn or men." This is similar to what the Prophet Moses had been told to say when Pharaoh had expressed his design before his full court to kill him: "I have taken refuge with my Lord and your Lord against every arrogant person who does not believe in the Day of Reckoning." (Al-Mu'min: 27). And: "I have taken refuge with my Lord and your Lord lest you should assail me." (Ad-Dukhan; 20).

On both occasions these illustrious Prophets of Allah were confronted with well-equipped, resourceful and powerful enemies. On both occasions they stood firm on their message of Truth against their strong opponents, whereas they had no material power on the strength of which they could fight them, and on both occasions, they utterly disregarded the threats and dangerous plans and hostile devices of the enemy, saying: "We have taken refuge with the Lord of the universe against you." Obviously, such firmness and steadfastness can be shown only by the person who has the conviction that the power of His Lord is the supreme power, that all powers of the world are insignificant against Him, and that no one can harm the one who has taken His refuge. Only such a one can say: "I will not give up preaching the Word of Truth. I care the least for what you may say or do, for I have taken refuge with my Lord and your Lord and Lord of all universe."

Question whether Mu'awwidhatayn are, or are not, Quranic

The above discussion is enough to help one understand fully the theme and content of the two Surahs, but since three points in the books of *Hadith* and commentary concerning these Surahs have been discussed, which are likely to create doubts in the minds, it is necessary to clear them also here. First, whether it is absolutely established that these two Surahs are the Qur'anic Surahs, or whether there is some doubt in this regard. This question arose because in the traditions related from an illustrious Companion like Hadrat Abdullah bin Mas'ud, it has been said that he did not regard these two Surahs as the Surahs of the Qur'an and had eliminated these from his copy of the *Mushaf*. Imam Ahmad, Bazzar, Tabarani, Ibn Marduyah, Abu Ya'la, Abdullah bin Ahmad bin Hanbal, Humaydi, Abu Nu'aim, Ibn Hibban and other traditionists have related this from Hadrat Abdullah bin Mas'ud with different chains of transmitters and mostly on sound authority. According to these traditions, he not only eliminated these Surahs from the *Mushaf* but it has also been reported that he used to say: "Do not mix up with the Qur'an that which is not of the Qur'an. These two Surahs are not included in the Quran. This was only a command enjoined on the Holy Prophet (upon whom be peace) for seeking God's refuge." In some traditions there is also the addition that he did not recite these Surahs in the Prayer.

On the basis of these traditions the opponents of Islam had an opportunity to raise doubts about the Qur'an, saying that this Book, God forbid, is not free from corruption. For when, according to a Companion of the rank of Hadrat Abdullah bin Mas'ud, these two Surahs are an annexation to the Qur'an, many other additions and subtractions also might have been made in it. To rid the Qur'an of this blame Qadi Abu Bakr Al-Baqillani, Qadi Iyad and others took the stand that Ibn Mas'ud was not in fact a denier of the *Mu'awwidhatayn* being Qur'anic but only refused to write them in the *Mushaf*. For, according to him, only that which the Holy Prophet (upon whom be peace) had allowed, should be written in the *Mushaf*, and Ibn Mas'ud did not receive the information that the Holy Prophet had allowed this. But this stand is not correct, for according to sound evidence, it is confirmed that Ibn Mas'ud (may Allah be pleased with him) had denied that these were Surahs of the Qur'an. Some other scholars, for instance, Imam Nawawi, Imam Ibn Hazm and Imam Fakhr-ud-din Razi, regard this as a pure lie and falsehood that Ibn Mas'ud had asserted any such thing. But to reject genuine historical facts without sound evidence is unscientific.

Now, the question is: How can the blame that attaches to the Qur'an because of these traditions of Ibn Mas'ud correctly refuted? This question has several answers which we shall give below in sequence:

5. Hafiz Bazzar after relating these traditions of Ibn Mas'ud in his *Musnad*, has written that he is solitary and isolated in this opinion; no one from among the Companions has supported this view.
6. The copies of the Qur'an which the third Caliph, Hadrat Uthman (may Allah be pleased with him), had got compiled by the consensus of the Companions and which he had sent from the Islamic Caliphate officially to the centers of the world of Islam contained both these Surahs.
7. The *Mushaf* which, since the sacred time of the Holy Prophet (upon whom be peace) till today, has the seal of consensus of the entire world of Islam, contains both these Surahs. The solitary opinion of only Abdullah bin Mas'ud, in spite of his high rank, has no weight against this great consensus.
8. It is confirmed by sound and reliable *ahadith* from the Holy Prophet (upon whom be peace) that he not only recited these Surahs in the Prayer himself but instructed others also to recite them, and taught them to the people as the Surahs of the Qur'an. Consider, for instance, the following *ahadith*:

We have cited on the authority of Muslim, Ahmad, Tirmidhi and Nasai the tradition of Hadrat Uqbah bin Amir that the Holy Prophet told him about Surah Al-Falaq and Surah An- Nas, saying that those verses had been revealed to him that night. A tradition in Nasai from Uqbah bin Amir is to the effect that the Holy Prophet (upon whom be peace) recited both these Surahs in the Morning Prayer. Imam Ahmad on sound authority has related in his *Musnad* the tradition from a Companion that the Holy Prophet said to him, "When you perform the Prayer, recite both these Surahs in it."

In Musnad Ahmad, Abu Daud and Nasai this tradition of Uqbah bin Amir has been related: "The Holy Prophet said to him: Should I not teach you two such Surahs as are among the best Surahs that the people recite? He said: Do teach me, O Messenger of Allah. Thereupon the Holy Prophet taught him the *Mu'awwidhatayn*. Then the Prayer began and the Holy Prophet recited the same two Surahs in it also, and when after the Prayer the Holy Prophet passed by him, he said to him, 'O Uqbah, how did you like it?' Then he instructed him to the effect: When you go to bed, and when you get up from bed, recite these Surahs."

Nasai, Ibn Marduyah and Hakim have related this tradition also from Uqbah bin Amir: "Once the Holy Prophet was riding on a conveyance and I was walking along with him with my hand placed on his sacred foot. I said: Kindly teach me Surah Hud or Surah Yusuf. He replied: In the sight of Allah there is nothing more beneficial for the servant than *Qul a'udhu bi-Rabbil-falaq*."

Question of Holy Prophet's being affected by Magic

After the peace treaty of Hudaibiyah when the Holy Prophet (upon whom be peace) returned to Madinah, a deputation of the Jews of Khaibar visited Madinah in Muharram, A.H. 7 and met a famous magician, Labid bin Asam, who belonged to the Ansar tribe of Bani Zurayq. They said to him: "You know how Muhammad (upon whom be Allah's peace and blessings) has treated us. We have tried our best to bewitch him but have not succeeded. Now we have come to you because you are a more skilled magician. Here are three gold coins, accept these and cast a powerful magic spell on Muhammad."

In those days the Holy Prophet had a Jewish boy as his attendant. Through him they obtained a piece of the Holy Prophet's comb with some hair stuck to it. Magic was worked on the same hair and the teeth of the comb. According to some traditions, magic was worked by Labid bin Asam himself, according to others, his sisters were more skilled than him and he got the spell cast through them.

Whatever be the case, Labid placed this spell in the spathe of a male date-tree and his it under a stone at the bottom of Dharwan or Dhi Arwan, the well of Bani Zurayq.
The spell took one whole year to have effect upon the Holy Prophet (upon whom be peace). In the latter half of the year the Holy Prophet started feeling as if was unwell. The last forty days became hard on him, of which the last three days were even harder. But its maximum effect on him was that he way melting away from within. He thought he had done a thing whereas, in fact, he had not done it: he thought he had visited his wives whereas he had not visited them; and sometimes he would doubt having seen something whereas, in fact, he had not seen it. All these effects were confined to his own person; so much so that the other people could not notice what state he was passing through. As for his being a Prophet, no change occurred in the performance of his duties.
There is no tradition to say that he might have forgotten some verses of the Qur'an in those days, or might have recited a verse wrongly, or a change might have occurred in the assemblies and in his counsels and sermons, or he might have presented a discourse as Revelation which may not have been revealed to him, or he might have missed a Prayer and thought that he had performed it. God forbid, if any such thing had happened, it would have caused a clamor and the whole of Arabia would have known that a magician had overpowered the one whom no power had been able to overpower. But the Holy Prophet's position as a Prophet remained wholly unaffected by it. Only in his personal life he remained worried on account of it. At last, one day when he was in the house of Hadrat Aishah, he prayed to Allah to be restored to full health. In the meantime, he fell asleep or drowsed and on waking he said to Hadrat Aishah: "My Lord has told me what I had asked of Him." Hadrat Aishah asked what it was. He replied: "Two men (i.e., two angels in human guise) came to me. One sat near my head and the other near my feet. The first asked: what has happened to him? The other replied: Magic has been worked on him. The first asked: who has worked it? He replied: Labid bin Asam. He asked: In what is it contained? He replied: In the comb and hair covered in the spathe of a male date-tree. He asked: where is it? He replied: under a stone at the bottom of Dhi Arwan (or Dharwan), the well of Bani Zurayq. He asked: what should be done about it? He replied: the well should be emptied and it should be taken out from under the stone. The Holy Prophet then sent Hadrat Ali, Hadrat Ammar bin Yasir and Hadrat Zubair: They were also joined by Jubair bin Iyas az-Zurqi (two men from Bani Zurayq). Later the Holy Prophet also arrived at the well along with some Companions. The water was taken out and the spathe recovered. There they found that beside the comb and hair there was a cord with eleven knots on it and a wax image with needles pricked into it. Gabriel (peace be on him) came and told him to repeat the *Mu'awwidhatayn*. As he repeated verse after verse, a knot was loosened and a needle taken out every time, till on finishing the last words all the knots were loosened and all the needles removed, and he was entirely freed from the charm. After this he called Labid and questioned him. He confessed his guilt and the Holy Prophet let him go, for he never avenged himself on anyone for any harm done to his person.
Now, obviously this objection does not at all apply to a matter about which history confirms that the magic spell had affected only the person of Muhammad (upon whom be peace) and not the Prophethood of Muhammad (upon whom be peace), which remained wholly unaffected by it.
In this connection, another thing worthy of mention is that the people who regard magic as a kind of superstition hold this view only because the effect of magic cannot be explained scientifically. But there are many things in the world which one experiences and observes but one cannot explain scientifically how they happen. If we cannot give any such explanation it does not become necessary that we should deny the thing itself which we cannot explain. Magic, in fact, is a psychological

phenomenon which can affect the body through the mind just as physical things affect the mind through the body.

Question of Reciting Charms and Amulets in Islam

The third thing that arises in connection with these Surahs is whether recitation of charms and amulets has any place in Islam, and whether such recitation is by itself efficacious or not. This question arises for in many *ahadith* it has been reported that the Holy Prophet (upon whom be peace) at the time of going to bed every night, especially during illness, used to recite the Mu'awwidhatayn (or according to other reports, the *Mu'awwidhat*, i.e., *Qul Huwa-Allahu Ahad* and the *Mu'awwidhatayn*) thrice, blow in his hands and then rub the hands on his body from head to foot as far as his hands could reach. During his last illness when it was no longer possible for him to so do, Hadrat Aishah recited these Surahs herself or by his command blew on his hands in view of their being blessed and rubbed them on his body. Traditions on this subject have been related in Bukhari, Muslim, Nasai, Ibn Majah, Abu Da'ud and Mu'atta of Imam Malik through authentic channels on the authority of Hadrat Aishah herself beside whom no one could be better acquainted with the domestic life of the Holy Prophet.

In this regard, one should first understand its religious aspect. In the *Hadith* a lengthy tradition has been related on the authority of Hadrat Abdullah bin Abbas, at the end of which the Holy Prophet is reported to have said: "The people of my *Ummah* to enter Paradise without reckoning will be those who neither turn to treatment by branding, nor to enchanting, nor take omens, but have trust in their Lord." (Muslim).

According to a tradition reported on the authority of Hadrat Mughirah bin Shubah, the Holy Prophet said: "He who got himself treated by branding, or enchanting, became independent of trust in Allah." (Tirmidhi). Hadrat Abdullah bin Mas'ud has reported that the Holy Prophet disapproved of ten things one of which was recitation of charms and amulets except by means of the *Mu'awwidhatayn* or *Mu'awwidhat*. (Abu Daud, Ahmad, Nasai, Ibn Hibban, Hakim).

Some *ahadith* also show that in the beginning the Holy Prophet had altogether forbidden recitation of charms and amulets, but later he allowed it on the condition that is should not smack of polytheism, but one should recite and blow by means of the holy names of Allah, or the words of the Qur'an. The words used should be understandable and one should know that there is nothing sinful in it, and one should not wholly rely on the recitation of charms but on Allah's will to make it beneficial." After the explanation of the religious aspect, let us now see what the *Hadith* says in this regard.

Tabarani in As-Saghir has related a tradition on the authority of Hadrat Ali, saying: "One the Holy Prophet was stung by a scorpion during the Prayer. When the Prayer was over, he remarked: God's curse be on the scorpion: it neither spares a praying one, nor any other. Then he called for water and salt, and started rubbing the place where the scorpion had stung with salt water and reciting *Qul ya ayyuhal-kafirun*, *Qul Huwa Allahu ahad*, *Qul a'udhu bi-Rabbil-falaq* and *Qul a'udhu bi-Rabbin-nas*, along with it."

Ibn Abbas also has related a tradition to the effect: "The Holy Prophet (upon whom be peace) used to recite this invocation over Hadrat Hasan and Husain: *U'idhu kuma bi-kalimat Allahit-tamati min kulli shaitan-in wa hammati-wa min kulli ayt-in-lam nati*: "I give you in the refuge of Allah's blameless words, from every devil and troublesome thing, and from every evil look." (Bukhari, Musnad Ahmad, Tirmidhi, Ibn Majah).

A tradition has been related in Muslim, Muwatta, Tabarani and Hakim about Uthman bin al-As ath-Thaqafi, with a little variation in wording, to the effect that he complained to the Holy Prophet (upon whom be peace), saying: "Since I have become a Muslim, I feel a pain in my body, which is killing me." The Holy Prophet said: "Place your right hand on the place where you feel the pain, then recite *Bismillah* thrice, and *A'udhu billahi wa qudratihi min sharri ma ajidu wa uhadhiru* ("I seek refuge with Allah and with His power from the evil that I find and that I fear") seven times, and rub your hand."

Musnad Ahmad and Tahavi contain this tradition from Talq bin Ali: "I was stung by a scorpion in the presence of the Holy Prophet (upon whom be peace). The Holy Prophet recited something and blew over me and rubbed his hand on the affected place."

Muslim contains a tradition from Abu Said Khudri, which says: "Once when the Holy Prophet (upon whom be peace) fell ill, Gabriel came and asked: O Muhammad, are you ill? The Holy Prophet answered in the affirmative. Gabriel said: I blow on you in the name of Allah from everything which troubles you and from the evil of every soul and the evil look of every envier. May Allah restore you to health. I blow on you in His name."

Imam Ahmad in his *Musnad* has related this tradition from Hafsah, mother of the Faithful: "One day the Holy Prophet (upon whom be peace) visited me in the house and a woman, named Shifa, was sitting with me. She used to blow on the people to cure them of blisters. The Holy Prophet said to her: Teach Hafsah also the formula."

Muslim, Musnad Ahmad and Ibn Majah contain a tradition from Hadrat Jabir bin Abdullah, saying: "The Holy Prophet (upon whom be peace) had forbidden us blowing to cure disease. Then the people of the clan of Hadrat Amr bin Hazm came and they said: We had a formula with which we used to blow on the people to cure them of scorpion's sting (or snake-bite). But you have forbidden us the practice. Then they recited before him the words which they made use of. Thereupon the Holy Prophet said: I do not see any harm in it, so let the one who can do good to his brother, do him good."

According to *Muwatta*, Hadrat Abu Bakr went to the house of his daughter, Hadrat Aishah, and found that she was unwell and a Jewish woman was blowing over her. Thereupon he said to her: "Blow over her by means of the Book of Allah." This shows that if the people of the Book practice blowing by means of the verses of the Torah and the Gospel, it is also permitted.

Relation between Surah Al-Fatihah and the Mu'awwidhatayn

The last thing which is noteworthy with regard to the *Mu'awwidhatayn* is the relation between the beginning and the end of the Qur'an. Although the Qur'an has not been arranged chronologically, the Holy Prophet (upon whom be peace) arranged in the present order the verses and Surahs revealed during 23 years on different occasions to meet different needs and situations not by himself but by the command of Allah Who revealed them. According to this order, the Qur'an opens with the Surah Al-Fatihah and ends with the *Mu'awwidhatayn*.

In the beginning, after praising and glorifying Allah, Who is Lord of the worlds, Kind, Merciful and Master of the Judgment Day, the servants submits: "Lord, You alone I worship and to You along I turn for help, and the most urgent help that I need from You is to be guided to the Straight Way."

In answer, he is given by Allah the whole Qur'an to show him the Straight Way, which is concluded thus: Man prays to Allah, Who is Lord of dawn, Lord of men, King of men, Deity of men, saying: "I seek refuge only with You for protection from every evil and mischief of every creature, and in particular, from the evil whisperings of devils, be they from among men or jinn, for they are the

greatest obstacle in following the Straight Way." The relation that the beginning bears with the end, cannot remain hidden from anyone who has understanding and insight.

Bevezetés az An-Nasz (Emberek) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

A következő bevezető a 113. Al-Falaq (Hajnalhasadás) és 114. An-Nasz (Emberek) Szúrákra együtt érvényes

Elnevezés

Ez a két Szúra két elkülönült egység más cím alatt, de tartalmuk hasonlósága annyira összeköti őket, hogy mindkettőt közös névvel is illetik: *Mu'awwidhatayn* (a két Szúra, melyekkel Allahnál lehet menedéket kérni). Imám Baihaqi a *Dala'il an-Nabuwat* (A Prófécia bizonyítékai) c. munkájában írja, hogy a két Szúra egyszerre nyilatkoztatott ki, ezért kaphattak egy nevet: *Mu'awwidhatayn.* Ugyanazt a bevezetőt írtuk minkét Szúrához, hiszen egy témát fednek le, de a következőkben külön-külön is foglalkozunk velük.

A kinyilatkoztatás ideje

Hasan Basri, Ikrimah, Ata és Dzsabir bin Zaid szerint Mekkai Szúrák. Az Abdullah bin Abbas által közölt Hadisz támogatja ezt a véleményt. De Abdullah bin Zubair és Qatadah Hadiszai szerint Medinai Szúrák. Talán Uqbah bin Amir eldöntheti ezt a vitát, mert rá hivatkozva Muslim, Tirmidhi és Imam Ahmad bin Hanbal ezt közlik: „A Próféta (béke reá) így szólt hozzá: Tudod, hogy milyen versek nyilatkoztak ki ma éjjel rám? *A'udhu bi-Rabbil-falaq* és *A'udhu bi-Rabbin-nas.*" Ezt a Hadiszt tekintettük bizonyítékként ahhoz, hogy végül Medinai Szúrának jelöljük ezeket a verseket. A másik ok, hogy Uqba bin Amir Medinában tért meg az Iszlámra, a Hidzrsa után, amint ezt Abu Daud és Nasai állítják. Vannak további Hadiszok is Ibn Sa'd, Muhiyy-us-Sunnah Bagawi, Imám Nasafi, Imám Baihaqi és mások nyomán, akik ugyanezt erősítik azt állítva, hogy ez a két Szúra akkor nyilatkoztatott ki, amikor a Zsidók Medinában mágiát hajtottak végre a Prófétán (béke reá) és ennek hatására megbetegedett. Ibn Sa'd azt állította, hogy ez a Hidzsra 7. évében történt.
Ahogy az Al-Ikhlas Szúránál megjegyeztük, amikor egy Szúrával kapcsolatban elhangzik egy állítás, hogy ebből, vagy abból az alkalomból nyilatkoztatott ki, az nem azt jelenti, hogy csak akkor és soha máskor nem hangzott el még egyszer. Előfordult, hogy ugyanaz a Szúra, vagy egyes versek, több külön alkalmakkor is arra indították Allahot, hogy ugyanazokkal a sorokkal inspirálja a Prófétát másodszor, vagy többször is. Az a véleményünk, hogy ugyanez történhetett a *Mu'awwidhatayn* esetében is. A Szúrák tartalma miatt állíthatjuk, hogy először Mekkában nyilatkoztattak ki akkor, amikor a Próféta egyre erősödő ellenállásba ütközött. Később, mikor Medinában a Hipokriták, Zsidók és bálványimádók kerültek szembe a Prófétával, újból kinyilatkoztathattak, ami megerősíti Uqbah bin Amer Hadiszát. Amikor pedig mindezek után megbetegedett, leesett lábáról, akkor Gábriel még egyszer elhozhatta neki Allah ihletését ezekre a Szúrákra. Ezért minden kommentátornak igazat lehet

adni, akár Mekkai, akár Medinai eredetűnek tüntetik fel ezeket. A mágiára csak egyetlen verssor utal az Al-Falaq (Hajnalhasadás) Szúrában, az An-Nasban ilyen hivatkozás nem szerepel.

Témakör

A két Szúra kinyilatkoztatásakor Mekkában a következő helyzet volt. Amikor a Próféta hirdette az Iszlámot, úgy tűnt, mintha a Mekkai társadalom minden rétegét provokálná. Ahogy terjedt az Üzenete, úgy váltak Quraish hitetlen ellenzői is intenzívebbé. Addig, míg csak bekiabálásokkal, útján való akadályoztatással, intrikákkal hadakoztak a Próféta ellen, még nem beszélhetünk aktív ellenségeskedésről részükről. Viszont, amikor a Próféta nem állt kötélnek, elutasította ajánlataikat, nem ment bele a hitet érintő kompromisszumba és megszólalt az Al-Kafirun (Hitetlenek) Szúra gondolata: „Én nem imádkozom ahhoz, amihez ti imádkoztok és ti sem imádkoztok ahhoz, amihez én imádkozom. Nektek a ti vallásotok, nekem az enyém", akkor az ellenségeskedés tetőfokára hágott. Azok a családok, ahol egy családtag felvette az Iszlámot, különös haragra gerjedtek a Prófétával szemben. Elátkozták, titkos összeesküvéseken szőttek terveket megöléséről az éj fedésében úgy, hogy Bani Hashim ne tudja meg ki volt az elkövető és ne tudjon bosszút állni. Működött ellene a mágia, varázslat, hogy megbetegítsék, vagy megbolonduljon. Ördögi lények elevenedtek meg több helyen, hogy az emberek fülébe súgják szitkaikat a Koránról, bizonytalanságra, elutasításra késztetve őket. Sokan irigykedve néztek Mohammedre, mert nem tűrték, hogy egy másik család vagy klán valami miatt kitűnjön a többi közül. Ennek okán állt szembe Abu Dzsahal is, aki ezt a következőképpen magyarázta: „Mi és Bani Manaf (a Próféta nemzetsége) egymás vetélytársai voltunk. Ha ők etettek embereket, mi is etettünk. Ha szállító alkalmatosságra volt az embereknek szüksége és adtak nekik, akkor mi is ezt tettük, ha adományoztak, mi is adományoztunk, így mindig egyformák voltunk nemességben és méltóságban. Most azt állítják, hogy van egy Prófétájuk, aki az Égből kap sugallatot. Hogy tudnánk velük ebben versenyezni? Istenemre! Sohasem fogom őt elismerni!” (Ibn Hisham, vol I. 337-339 o.).
Ez volt a helyzet akkor, mikor a Próféta azt az inspirációt kapta, hogy nyilatkoztassa ki az embereknek: „Menedéket keresek a hajnalhasadás Urában, a gonosztól, mit Ő teremtett, a sötétség gonoszától, midőn az beáll, gonoszától a mágiának, férfinak és nőnek, az irigy gonoszától, ha az irigy.” Menj és mondd: „Menedéket keresek az emberek Urában, az emberek Királyában, az emberek Istenében, az alattomos, sugdolódzó gonoszától, ki az emberek kebelében súg-búg, a Dzsinnekről és emberekről.” Ezek a sorok megfeleltek Mózes mondatainak, melyeket a Fáraónak mondott akkor, amikor felfedte előtte, hogy meg akarja ölni. „Menedéket keresek Uramnál, Aki a te Urad, a bűnöstől, aki nem hisz az Elszámolás Napjában (Al-Mu’min: 27). „Menedéket keresek Uramban, Aki a Te Urad, hogy meg ne támadhass.” (Ad-Dukhan: 20).
Mindkét esetben Allah Prófétái egy jól felszerelt, forrásokkal rendelkező, hatalmas ellenséggel álltak szemben. Mindkét esetben szilárdak voltak az Igazság üzenetének képviseletében, pedig nem állt mögöttük semmilyen anyagi erő, támogatás, amivel felvehették volna harcukat a földi halmakkal szemben. Mindkét Próféta semmibe vette a hatalmasságok fenyegetéseit, ellenséges nyilatkozatait: „Mi a Világok Urában kerestünk menedéket ellened”, mondták. Ezt a megrendíthetetlen szilárdságot csak az tudja felmutatni, aki teljes meggyőződéssel bír Ura mindenek felettiségéről, hogy Övé a legfelső hatalom, és minden más földi erődemonstráció jelentéktelen Mellette. Senki sem árthat azoknak, akik Benne keresnek menedéket. Csak egy ilyen személy mondhatja: „Sosem hagyom abba tanításaimat az Igazság Szavával. Nem törődőm azzal, mit mondasz, mert a világok Urában kerestem menedéket, Aki a te Urad és az én Uram.”

Kérdés: A *Mu’awwidhatayn* a Korán része, vagy nem?

Léteznek olyan Hadiszok, melyek nem sorolják be a két Szúrát a Koránba, ezért, ha el kívánjuk oszlatni a kétségeket, jobb, ha ezt a kérdést itt tisztázzuk.

Ez a kérdés azért vetődött fel, mert a Próféta olyan hiteles követője, mint Abdullah bin Mas'ud ezt a két Szúrát nem tartotta a Muszhaf (Korán) részének. Imam Ahmad, Bazzar, Tabarani, Ibn Marduyah, Abu Ya'la, Abdullah bin Ahmad bin Hanbal, Humaydi, Abu Nu'aim, Ibn Hibban és más kommentátorok Abdullah bin Mas'ud közlését más közvetítői láncokon keresztül publikálták. Ezek alapján, ő nem csak nem tekintette ezeket a Korán Szúráinak, hanem így szólt: „Ne keverjétek össze a Koránt azzal, ami nem Korán. Ez a két Szúra nem tartozik a Koránhoz. Ezek csupán Allah Prófétájának (béke reá) szóló parancsolatok, hogy Allahban keressen menedéket." Néhány Hadisz szerint ezeket a Szúrákat nem recitálják imádkozáskor.
A fenti Hadiszok miatt az Iszlám ellenségei kételyeket fogalmaztak meg a Korán tisztaságával kapcsolatban és azt állítják, hogy a Szentírás nem mentes a hamisításoktól. Abdullah bin Mas'ud magas rangja miatt el kell fogadnunk véleményét, de akkor sem tekinthetjük a két Szúrát a Korán függelékének. Hogy megszabadítsa a Koránt ettől a kétkedéstől, Qadi Abu Bakr Al-Baqilani, Qadi Iyad és mások azon az álláspontón voltak, hogy Ibn Mas'ud sohasem állította, hogy a két Szúra nem Korán, hanem azt mondta, hogy nem tenné be a Mushaf-ba, azaz nem tenné be a kötetbe. Ibn Mas'udnak nem volt felhatalmazása a Prófétától, hogy mit tegyen be a kötetbe, mit nem, erre csak a Prófétának volt joga és ő elrendelte a *Mu'awidhatayn* kötetbe rendezését. Van még egy baki. Senkinek sincs szilárd bizonyítéka arra, hogy Mas'ud azt állította, hogy a két Szúra nem tartozik a Koránhoz. Más tudósok, így Imam Nawawi, Imam Ibn Hazm and Imam Fakhr-ud-din Razi, puszta hazugságnak tartják mindezt, amit utólag Mas'ud szájába adnak. Szilárd bizonyíték nélkül, ugyanis a hivatkozás minden tudományos alapot nélkülöz.
A kérdés: A Koránnal kapcsolatos kétely, amit Mas'ud Hadisza táplál, miként cáfolható? Erre több válasz adható:

5. Hafiz Bazzar az Ibn Mas'ud hivatkozással kapcsolatban megjegyzi, hogy Ibn Mas'ud egyedül van ezzel a véleményével az összes többi Követővel szemben. Senki sem támogatja ezt a véleményt.
6. Az Uthman kalifa (béke reá) által elkészített első Koránok, melyeket minden hiteles Követő bevonásával és megegyezésével állítottak össze és melyek etalonjait minden Iszlám központ a Kalifátus területén megkapta, tartalmazták ezt a két Szúrát.
7. Az a kötet (Muszhaf), ami a Próféta szent ideje óta mind a mai napig megmaradt és megegyezés pecsétjeként szolgál az egész Iszlám világ számára, mindkét Szúrát tartalmazza. Abdullah bin Mas'ud egyedüli véleménye, akármilyen magas rangot töltött be, nem eshet egyenlő súllyal latba a nagy konccenzussal szemben.
8. Szilárd bizonyíték szól amellett, hogy a Próféta nem csak imádkozáskor mondta el ezt a két Szúrát, hanem instrukciót is adott másoknak ezek recitálására. Azt tanította, hogy ez a két Szúra a Koránból való, amit Hadiszok is alátámasztanak:

Idézve Muslim, Ahmad, Tirmidhi és Nasai kommentátorokat, akik Uqbah bin Amir Hadiszát publikálják, közlik, a Próféta elmondta neki, hogy az Al-Falaq és An-Nasz Szúrák éjjel nyilatkoztak ki számára. Nasai szerint a Próféta mindkét Szúrát recitálta a hajnali imájában. Imam Ahmad erős bizonyítékkal támogatott Hadiszt közöl: „Mikor imára állsz, mondd el mindkét Szúrát."
Ahmad, Abu Daud és Nasai hivatkozási láncaiban ekképpen említik meg Uqbah bin Amirt: „A Próféta így szólt hozzá: Megtanítsak-e neked két Szúrát, amit az embereknek recitálniuk kell? Igen, taníts ó, Allah Prófétája. Ekkor a Próféta megtanította neki a *Mu'awidataynt*. Majd imádkoztak és ima alkalmával is ez a két Szúra ismétlődött. Végül megkérdezte: ó Uqbah! Hogy tetszettek? Majd úgy rendelkezett számára, hogy ha lefeküdni tér, vagy ha reggel felkel, recitálja ezt a két Szúrát.
Nasai, Ibn Mardiyah és Hakim egy másik Hadiszt közölnek Uqbah bin Amirról: „Egyszer a Próféta egy karaván nal tevegelt, én mellette gyalogoltam és szentséges lábára helyeztem kezem. Így szóltam: Taníts meg a Hud és a Yuszuf (József) Szúrákra. Ezt felelte: Allah Színe előtt nincs jótékonyabb, mint *Qul a'udhu bi-Rabbil-falaq* (113. Al-Falaq, Hajnalhasadás Szúra).

A Próféta ellen mágiát vetettek be

A Hudaybiyahi békeszerződés után, a Próféta (béke reá) visszatért Medinába. Zsidók küldöttsége jött Medinába Khaibarból a Hidzsra 7. évének Muharram havában, hogy találkozzanak Labid bin Asammal, a híres mágussal. Labid az Anszarokhoz, a Bani Zurayk törzsbe tartozott. Így szóltak hozzá: „Te jól tudod, miként bánt el velünk Mohammed. Mindent megpróbáltunk, hogy mágiával hatástalanítsuk, de nem jártunk sikerrel. Hozzád jöttünk, mert te vagy a legjobb mágus. Itt van három aranypénz. Fogadd el ezeket és tedd ki Mohammedet egy erős varázslatnak."
Akkoriban a Prófétának volt egy Zsidó fiú kísérője. Segítségével sikerült megszerezniük a Próféta fésűjét, benne pár szál hajával. Mágia alá vetették a hajat és a fésűt egyaránt. Pár Hadisz szerint maga Labid folytatta le a szertartást, de voltak, akik szerint Labid nővérei végezték, akik Labidnál gyakorlottabbak voltak. Akárhogy is volt, a varázslat alá vetett tárgyakat Labid egy pálma burokleveleibe helyezte, azt pedig Dharwan kútjának fenekére egy kő alá rejtette Bani Zurayq törzsénél. A varázslat egy egész évig tartott, míg hatni kezdett a Prófétánál (béke reá). Az év elteltével a Próféta nem érezte jól magát. Az év utolsó negyven napja, azon belül is az utolsó három volt a legsúlyosabb. A Próféta többször nem volt magánál. Azt hitte, hogy megtett valamit, amit nem tett meg, úgy gondolta, hogy meglátogatta a feleségeit, de nem volt náluk, olyasmit látott, amit nem láthatott. Sokan látták, hogy különös dolgok történnek a Próféta körül, de azt senki sem tapasztalta, hogy Prófétai kötelességeinek ellátásában csorba esett volna.
Arról egy Hadisz sem szól, hogy a Koránból ezekben a napokban elfelejtett volna egy verset, vagy rosszul idézett volna. Beszédeiben sem volt zavar, ellentmondás, nem vétett el imát. Ha ez bekövetkezett volna, nem lehetett volna kimagyarázni Arábia egész területén, hogy egy varázsló hatalma felülkerekedett Isten követének hatalmán. Így a Prófétai pozíciójában nem esett kár, csupán magánéletében jelentkeztek zavarok. Egy napon Aisha házában volt és felgyógyulásáért imádkozott Allahhoz. Majd elaludt és mikor felébredt így szólt Aishához: „Uram megadta nekem azt, amit kértem Tőle." Aisha kérdezte, mi volt az, majd ő így felelt: „Két ember (Angyal) jött hozzám. Egyik a fejemhez ült, a másik a lábamhoz. Az egyik azt kérdezte: ki tette ezt? A másik mondta: Labid bin Asam. Mivel tette? Válaszolt: Fésűvel, amit pálmalevelekbe tekert és Dharwan kútjának mélyére rejtette egy kő alá Bani Zurayq törzsénél. Mit lehet tenni? A másik így szólt: A kutat ki kell üríteni és a tárgyakat ki kell onnan emelni a kő alól.
A Próféta elküldte Alit, Ammar bin Yasirt és Zubairt, akikhez két fő csatlakozott Bani Zurayq törzséből. Később a Próféta is megérkezett a kúthoz a követőivel. A vizet eltávolították és megtalálták a pálmalevelet. Kibontották és benne volt a fésű a hajjal, ami mellet egy zsinór volt kilenc csomóval és egy viaszfigura tűkkel összeszurkálva. Gábriel alászállt és így szólt: Ismételd el a *Mu'awidataynt*.
Amint a verseket ismételte, kibomlott egy csomó és kiesett egy tű. Amikor a két Szúra utolsó szavai is elhangzottak, mind a kilenc csomó kioldódott, minden tű kiesett a viaszfigurából és vége lett az ártásnak. Magához rendelte Labidot és kérdőre vonta. Mindent bevallott és a Próféta hagyta őt elmenni. Soha nem állt bosszút senkin, bármit is tettek ellene.
A mágia Mohammed személyét (béke reá) érintette, de a Prófécián nem hagyott nyomot. Ezzel kapcsolatban érdemes megjegyzést tenni a mágiával kapcsolatban, amit tudományos alapon nem lehet megmagyarázni. Sok dolog van azonban, amit látunk, tapasztalunk, megélünk és tudományos magyarázattal nem tudunk érvelni, valójában mi is történik? Ha nem tudunk megmagyarázni valamit, az nem jelenti automatikusan azt, hogy az a jelenség nem létezik. A mágia egy pszichológiai jelenség, ami hat a testre és az értelemre, ahogy fizikai dolgok is hatást gyakorolhatnak az értelemre a testen keresztül.

Ráolvasások, amulettek az Iszlám megítélésében

További kérdést vet fel a két Szúrával kapcsolatban az, hogy van-e helye az Iszlámban a ráolvasásnak, varázslatnak és amuletteknek, van-e ezeknek egyáltalán hatásuk? Ez a kérdés több Hadiszban is visszatér.
A Próféta (béke reá) lefekvés előtt minden este, különösen, ha beteg volt, a *Mu'awidateynt* recitálta (egyes közlések szerint a *Mu'awidateyn* és pl. *Qul huwa-Allahu-Ahad*) háromszor, majd belefújt a

tenyerébe és tenyereivel végigdörzsölte testét, fejétől egészen a lábáig. Amikor olyan beteg volt, hogy ezt nem tudta megtenni, akkor Aisha recitálta a Szúrákat, majd a Próféta kérésére belefújt az ő tenyerébe és azokkal bedörzsölte testét. Ezt erősíti meg Bukhari, Muslim, Nasai, Ibn Madzsah, Abu Da'ud Hadisza és Imám Malik Mu'attája. Ők mind Aishát jelölik meg forrásként, mint aki a Próféta magánéletét a legjobban ismerte.
Mik a legfontosabb vallási aspektusok, amiket mindenképpen ismernünk kell? Számos Hadiszban Abdullah bin Abbasz közli a Prófétáról a következő mondást: „Az én Ummám emberei közül azok jutnak be számadás nélkül a Mennyországba, akik nem bélyegeznek meg senkit, nem foglalkoznak varázslattal, nem vesznek magukra ómeneket, amuletteket, hanem Allahra hagyatkoznak." (Muslim). Mughira bin Shubah közlése szerint a Próféta így szólt: „Aki maga is ráolvasással, varázslattal kezelteti magát, függetleníti bizalmát Allahtól." (Tirmidhi). Abdullah bin Mas'ud arról tudósított, hogy a Próféta helytelenített tíz dolgot, melyek közül az egyik a gyógyító bűvöletre és amulettekre való ráolvasás, ahol a *Mu'awidataynt* recitálták. (Abu Daud, Ahmad, Nasai, Ibn Hibban, Hakim). Néhány Hadisz azt igazolja, hogy az elején a Próféta megtiltotta a gyógyító ráolvasást és amulettet, de később engedélyezte azzal a feltétellel, ha a politeizmus jegyei nem kerülnek be a gyakorlatba. Mindenképpen Allah neveit és a Koránt kell recitálni. Minden szónak érthetőnek és jól kivehetőnek kell lennie, semmi bűnre utaló kifejezés nem alkalmazható. Fontos, hogy senki sem hagyatkozhat magára a ráolvasásra, mert mindent Allah akarata dönt el, nem a ráolvasás. Nézzük, mit mondanak a Hadiszok.
Tabarani és As-Saghir közölte Alira hivatkozva a következőt: „Egyszer a Prófétát ima közben megmarta egy skorpió. Amikor véget ért az ima, a Próféta ennyit szólt: Allah átka a skorpióra. Nem kíméli az imádkozót, se mást. Sót és vizet kért, majd bedörzsölte a marás helyét vízzel és sóval, miközben ezt recitálta: *Qul ya ayyuhal-kafirun, Qul Huwa Allahu ahad, Qul a'udhu bi-Rabbil-falaq* és *Qul a'udhu bi-Rabbin-nas*, mindegyiket végigmondva."
Ibn Abbas közölte a következőt: „A Próféta (béke reá) Hasan és Husein (unokái) fölé hajolva így könyörgött: *U'idhu kuma bi-kalimat Allahit-tamati min kulli shaitan-in wa hammati-wa min kulli ayt-in-lam nati*: „Allah feddhetetlen szavaira bízlak titeket minden gonosztól, aggodalomtól és minden ártó tekintettől." (Bukhari, aki Ahmad, Thirmidi és Ibn Madzsah hivatkozási láncát használja.)

Muslim, Muwatta, Tabarani és Hakim említik meg Uthman bin al-As'ath-Thaqafit csak pár szó eltéréssel, de a lényeget tekintve hasonló módon: „Elkísértem a Prófétát (béke reá) és így szóltam hozzá: Amióta Muszlim vagyok, fájdalmat érzek a testemben, ami meg akar ölni. A Próféta erre így szólt: Helyezd a jobb kezedet oda, ahol a fájdalmat érzed és mondd: *Bismillah* háromszor, majd *A'udhu billahi wa qudratihi min sharri ma ajidu wa uhadhiru* (Menedéket keresek Allahban és az Ő hatalmában a gonosztól, amit itt találok, ami félelemben tart) hétszer, majd dörzsöld meg a kezed."
Ahmad és Tahavi hivatkozik Talq bin Alira: „Megmart egy skorpió a Próféta (béke reá) jelenlétében. Ő recitált valamit és kezeivel bedörzsölte a marás helyét."
Muslim egy Hadiszt közöl Abu Said Khudritól: „Egy alkalommal a Próféta megbetegedett. Eljött hozzá Gábriel és így szólt: „Ó, Mohammed, beteg vagy? A Próféta jelezte, hogy igen. Gábriel folytatta: Rád fújok Allah nevében, hogy gyógyulj ki abból, mi bajodat okozza, minden gonosz lélek gonoszától és az irigy ártó tekintetétől. Allah állítsa helyre egészségedet. Rád fújok az Ő nevében."
Imam Ahmad közli Hafsa, a „Hűség anyjának" hivatkozását: Egy napon a Próféta meglátogatott engem a feleségei házában és vele volt egy asszony, akit Shifának hívtak. Az emberek bőrén levő hólyagokat meg tudta gyógyítani ráfújással. A Próféta meghagyta neki, hogy tanítsa meg Hafsát is erre."
Ahmadre és Ibn Madzsahra hivatkozva Muslim egy Hadiszt közöl Dzsabir bin Abdullahtól: „A Próféta (béke reá) megtiltotta, hogy ráfújással gyógyítsunk. Az emberek Amr bin Hazm klánjából eljöttek hozzá és így szóltak: „Egykor volt egy formulánk, amit mi ráfújással alkalmaztunk, amikor skorpió, vagy kígyómarást gyógyítottunk. De te betiltottad ezt a gyakorlatot. Majd recitálták a formulát, amit használtak. A Próféta így szólt: „Nem látok semmi rosszat benne. Aki jót tud tenni testvérének, az tegye meg."

Muwatta közli, hogy Abu Bakr elment a lánya, Aisha házába és látta, hogy rosszul van. Egy Zsidó asszony kezelte őt ráfújással. Abu Bakr így szólt: „Úgy fújj rá, ha ráolvasol, Allah Könyvét használd!” Ez azt mutatja, hogy az Írás Népe a Tórát és az Evangéliumot használták ráolvasásra, ami szintén megengedett volt.

A Fatiha Szúra és a Mu’awidatayn közti kapcsolat

Érdemes odafigyelni a Korán kezdetére és végződésére, illetve a kettő közti kapcsolatra. A Korán Szúrái nem időrendben álltak össze. A Próféta (béke reá) rendezte a verseket, melyek 23 éven keresztül nyilatkoztak ki, ebbe a sorrendbe, ami mind a mai napig változatlan. A kinyilatkoztatások különböző alkalmakkor, különböző szükségletekre adtak Útmutatást Allah parancsolásából. A Korán a Fatiha Szúrával kezdődik és a Mu’awidataynnel zárul. A kezdő sorok, Allahot dicsőítik, Aki a Világok Ura, a Megbocsájtó, a Könyörületes, a Végítélet Napja Birtokosa. A szolgáló alávetí magát: „Uram! Csak Hozzád imádkozom, és csak Benned keresek menedéket. A legsürgősebb segítség, amit kérek, hogy vezess engem az Egyenes Ösvényre.” Válaszképpen Allah lebocsátja az egész Koránt. Az ember Allahhoz imádkozik, Aki a Hajnal Ura, az emberek Ura, az emberek Királya, az emberek Istene, mondván: „Csak Benned keresek menedéket és védelmet a gonosztól, minden teremtmény félrevezetésétől, különösen az ördögök sugdolózásától, legyenek azok akár emberek vagy Dzsinnek, mert ők az Egyenes Ösvény követésének legnagyobb akadályai!” Így nem maradhat senki értő, gondolkodó hívő előtt rejtve, hogy a kezdet és vég összefügg, egymást hordozzák.

114. An-Nas	114. An-Nasz
MANKIND	**EMBEREK**
Total Verses: 6	Összes vers: 6
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ﴿١﴾

1. Say: I seek refuge with the Lord and Cherisher of Mankind[2938],

1. *Mondd: Menedéket keresek az emberek Urában[2938],*

مَلِكِ النَّاسِ ﴿٢﴾

2. The King (or Ruler) of Mankind,

2. *Az emberek Királyában,*

إِلَهِ النَّاسِ ﴿٣﴾

3. The God (for judge) of Mankind, -

3. *Az emberek Istenében,*

مِن شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ﴿٤﴾

4. From the mischief of the Whisperer (of Evil), who withdraws (after his whisper)[2939],-

4. *A Sugdolózó gonoszától, mi elillan (miután duruzsolt) [2939],*

الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ﴿٥﴾

5. (The same) who whispers into the hearts of Mankind, -

5. *Ki az emberek keblében súg-búg,*

مِنَ الْجِنَّةِ وَ النَّاسِ ﴿٦﴾

6. Among Jinns and among men[2940].

6. *Dzsinnek között és emberek között[2940].*

[2938] The previous Surah pointed to the necessity of seeking Allah's protection against external factors which might affect an individual. Here the need of protection from internal factors, mankind being viewed as a whole, is pointed out.

Az előző Szúra azt elemezte, hogy milyen külső veszély esetén keressük Allah menedékét. Itt most a belső tényezők elleni védekezés merül fel, mely ellen az egész emberiségben senki sincs védve.

[2939] Evil insinuates itself in all sorts of insidious ways from within so as to sap man's will, which was given to man by Allah. This power of evil may be Satan, or evil men or the evil inclinations within man's own will: for there are "evil ones among men and Jinns, inspiring each other with flowery discourses by way of deception" (6: 112). They secretly whisper evil and then withdraw, to make their net the more subtle and alluring.

A gonosz mindenféle ravasz módon belopja magát az ember akaratába. Ez a hatalom lehet a Sátán, másik gonosz ember, vagy magának az egyénnek egy elhajlása, kisiklása, mely saját akaratából következett be: „Ekképpen tettünk meg minden Prófétának ellenséget, az emberek és Dzsinnek Sátánjait, akik egymásra sugallnak, szóvirágokkal ámítanak.” (6:112). Titokban gonosz dolgokat sugdolóznak, duruzsolnak, majd odébb állnak, ezzel rejtelmessé, csábítóvá téve magukat.

[2940] This last clause amplifies the description of the sources from which the whisper of evil may emanate: they may be men whom you may see or invisible spirits of evil working within. So long as we put ourselves in Allah's protection, and trust in Allah, evil cannot really touch us in our essential and inner life.

Itt megjelenik a gonosz belső hang forrása: 1. emberek, kik körbevesznek és kiket látunk, 2. láthatatlan lelkek, melyek bennünk dolgoznak. Aki Allahra hagyatkozik, nem érheti baj és semmi nem árthat belső spirituális életének.

ANNEXES – FÜGGELÉKEK

1. The Qur'an – How it was revealed and compiled (Introduction) by Dr, Mohammad Shafi
2. Islamic Finance (2. Surah Al-Baqara, Cow) by A. R. Mihalffy
3. Religions and their Institutional Organizations (3. Surah Al Imran, Family of Imran) by A. R. Mihalffy
4. Crucifixion or Cruci-fiction? (4. Surah Al-Nisa, The Women) by Ahmed Deedat
5. Halal Haram prescriptions (5. Surah Al-Maeda, The Table) by A. R. Mihalffy
6. Tawra and Injil (6. Surah Al-Anaam, Cattle) by Yusuf Ali
7. Egyptian chronology and Israel (7. Surah Al-Araf, The Heights) by Yusuf Ali
8. Principles and Rules of jihad (9. Surah At-Tawba, Repentance) by Dr. Rashid Ahmad
9. Ghazali on Jihad Al-Nafs, Fighting the Ego (12. Surah Yusuf, Joseph) by Ghazali
10. Dhu al Qarnayn (18. Surah Al-Kahf, The Cave) by Yusuf Ali
11. Islamic eschatology (19. Surah Maryam, Mary) by Imran Hossein
12. Big Bung Theory (21. Surah Al-Anbiya, The Prophets) by Stewen W. Hawking and others
13. Thamud Inscriptions (26. Surah Ash-Shuara, The Poets) by Yusuf Ali
14. First Contact of Islam with World Movenemts (30. Surah Ar-Room, The Byzantines) by Yusuf Ali
15. Ancient Forms of Pagan Worship (71. Surah Nooh, Noah) by Yusuf Ali.
16. Will Earth Survive When the Sun Becomes a Red Giant? (81. Surah At-Takwir, The Overthowing) by Matt Williams

1. A Korán - kinyilatkoztatása és szerkezete (Bevezetés) Szerző: Dr. Mohammad Shafi
2. Iszlám finanszírozás (2. Szúra, Al Baqara, Tehén) Szerző: A. R. Mihálffy
3. Vallások és létesítményesített szervezeteik (3. Szúra Al Imran, Imrán Nemzetsége) Szerző: A. R. Mihálffy
4. Keresztre feszítés fikció, vagy valóság? (4. Szúra Al-Nisa, Asszonyok). Szerző: Ahmed Deedat
5. Halal Haram előírások (5. Szúra Al-Maeda, Asztal). Szerző: A. R. Mihálffy
6. Ó és Újszövetség (6. Szúra, Jószág) Szerző: Yusuf Ali
7. Egyiptomi kronológia és Izrael (7. Szúra Al-Araf, Magaslatok). Szerző: Yusuf Ali
8. A Dzsihád elvei és szabályai (9. Szúra At.Tawba, Bűnbocsánat) Szerző: Dr. Rashid Ahmad.
9. Ghazali a lélek dzsihádjáról, Az Ego leküzdéséről (12. Szúra, Yusuf, József) Szerző: Ghazali
10. Dhu al Qarnayn (18. Szúra, Al-Kahf, Barlang) Szerző: Yusuf Ali
11. Iszlám eszkatológia (19. Szúra, Maryam, Mária) Szerző: Imran Hossein
12. Ősrobbanás Elmélet (21. Szúra, Al-Anbiya, Próféták) Szerző: Stewen W. Hawking és mások
13. Thamud feliratok (26. Szúra, Ash-Shuara, Koltők) Szerző: Yusuf Ali
14. Az Iszlám első kapcsolatai a Birodalmakkal (30. Szúra, Ar-Rúm, Bizánciak) Szerző: Yusuf Ali
15. A Pogány istentisztelet ősi formái (71. Szúra, Núh, Noé) Szerző: Yusuf Ali
16. Túléli-e a Föld, Amikor a Nap Vörös Óriássá Válik? (81. Szúra, At-Takwir, Kikerekedés) Szerző: Matt Williams

CLOSING REMARKS - ZÁRSZÓ

When we say the word Muslim, I don't think we comprehend the real and classical meaning of the word. Does anyone of you know who Muslim is? In English the one who bow to God with full submission. I collected here some of those Ayas from the Holy Quran where the word "Muslim" occurs.
It will surprise you:

Amikor kimondjuk a Muszlim szót, nem hiszem, hogy felfogjuk ennek valós és klasszikus jelentését. Tudja-e valaki Önök közül ki a Muszlim? Magyarul, szóösszetételben kifejezve az, aki aláveti magát Isten akaratának. Idegyűjtöttem néhányat azok közül az Áyák közül a Koránból, ahol a Muszlim szó előfordul. Meg fognak lepődni:

2. Surah: Baqara, Cow, Tehén

وَوَصَّى بِهَا إِبْرَاهِيمُ بَنِيهِ وَيَعْقُوبُ يَا بَنِيَّ إِنَّ اللّهَ اصْطَفَى لَكُمُ الدِّينَ فَلاَ تَمُوتُنَّ إَلاَّ وَأَنتُم مُّسْلِمُونَ ﴿١٣٢﴾

132. And this was the legacy that Abraham left to his sons, and so did Jacob; "Oh my sons! Allah hath chosen the Faith for you; then die not except in the Faith of Islam."
132. Ezt hagyta hátra Ábrahám az ő fiainak és Jákobnak: „Ó, fiaim! Allah kiválasztotta számotokra a hitvallást, hát ne haljatok meg, csak ha Muszlimok (Őbenne megbékéltek) vagytok."

أَمْ كُنتُمْ شُهَدَاء إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتُ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِن بَعْدِي قَالُواْ نَعْبُدُ إِلَهَكَ وَإِلَهَ آبَائِكَ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَقَ إِلَهًا وَاحِدًا وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٣﴾

133. Were ye witnesses when death appeared before Jacob? Behold, he said to his sons: "What will ye worship after me?" They said: "We shall worship Thy Allah and the Allah of thy fathers, of Abraham, Isma'il and Isaac, - the one (True) Allah. To Him we bow (in Islam)
133. Vagy láttátok-e, mikor eljött a halál Jákobhoz, így szólt fiaihoz: „Mit szolgáltok utánam?" Mondák: „Szolgáljuk a te Istenedet, atyáid Istenét, Ábrahámét, Izmaelét, Izsákét. Egy az Isten és mi Őbenne békélünk meg (Iszlám)."

قُولُواْ آمَنَّا بِاللّهِ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَقَ وَيَعْقُوبَ وَالأسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَى وَعِيسَى وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِن رَّبِّهِمْ لاَ نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٦﴾

136. Say ye: "We believe in Allah, and the revelation given to us, and to Abraham, Isma'il, Isaac, Jacob, and the Tribes, and that given to Moses and Jesus, and that given to (all) prophets from their Lord: We make no difference between one and another of them: And we bow to Allah (in Islam)."

136. Mondjátok: „Hiszünk Allahban és (abban) ami kinyilatkoztatott nekünk, mi kinyilatkoztatott Ábrahámnak, Izmaelnek, Izsáknak, Jákobnak és a Törzseknek, s mi megadatott Mózesnek, Jézusnak, a mi megadatott a prófétáknak az Uruktól. Nem teszünk köztük különbséget és mi Őbenne térünk meg (Iszlám).”

3. Surah: Al Imran, The Family of Imran, Imrán Nemzetsége

فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَى مِنْهُمُ الْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنصَارِي إِلَى اللّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنصَارُ اللّهِ آمَنَّا بِاللّهِ وَاشْهَدْ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٥٢﴾

52. When Jesus found Unbelief on their part He said: "Who will be My helpers to (the work of) Allah." Said the disciples: "We are Allah's helpers: We believe in Allah, and do thou bear witness that we are Muslims

52. Mikor Jézus megérezte köztük a hitetlenséget, mondá: „Kik lesznek pártfogóim az Allahhoz (vezető úton)?” Így szóltak tanítványai: „Mi vagyunk Allah pártfogói. Hiszünk Allahban és valljuk, hogy Muszlimok (megbékéltek Őbenne) vagyunk

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْاْ إِلَى كَلَمَةٍ سَوَاء بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلاَّ نَعْبُدَ إِلاَّ اللّهَ وَلاَ نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلاَ يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضاً أَرْبَابًا مِّن دُونِ اللّهِ فَإِن تَوَلَّوْاْ فَقُولُواْ اشْهَدُواْ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٦٤﴾

64. Say: "O People of the Book! come to common terms as between us and you: That we worship none but Allah; that we associate no partners with him; that we erect not, from among ourselves, Lords and patrons other than Allah." If then they turn back, say ye: "Bear witness that we (at least) are Muslims (bowing to Allah's Will)

64. Mondd: „Ó Könyv Népe! Gyertek az egyforma szóra köztünk és köztetek: hogy nem szolgálunk mást, csak Allahot és nem társítunk Hozzá senkit! (Hogy) nem veszi egyikünk se a másikat Úr gyanánt Allah helyett.” Ha elfordulnak, mondjátok: „Vallom, hogy mi muszlimok (Őbenne megbékéltek) vagyunk

وَلاَ يَأْمُرَكُمْ أَن تَتَّخِذُواْ الْمَلاَئِكَةَ وَالنَّبِيِّيْنَ أَرْبَابًا أَيَأْمُرُكُم بِالْكُفْرِ بَعْدَ إِذْ أَنتُم مُّسْلِمُونَ ﴿٨٠﴾

80. Nor would he instruct you to take angels and prophets for Lords and patrons. What! would he bid you to unbelief after ye have bowed your will (To Allah in Islam)

80. Ő nem parancsolja néktek, hogy vegyétek az Angyalokat és a Prófétákat Úr gyanánt. Tagadásra parancsolna-e titeket azok után, hogy Muszlimok (Őbenne megbékéltek) vagytok

قُلْ آمَنَّا بِاللّهِ وَمَا أُنزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَقَ وَيَعْقُوبَ وَالأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَى وَعِيسَى وَالنَّبِيُّونَ مِن رَّبِّهِمْ لاَ نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿٨٤﴾

84. Say: "We believe in Allah, and in what has been revealed to us and what was revealed to Abraham, Isma'il, Isaac, Jacob, and the Tribes, and in (the Books) given to Moses, Jesus, and the prophets, from their Lord: We make no distinction between one and another among them, and to Allah do we bow our will (in Islam)."

84. Mondd (ó, Mohammed): „Hiszünk Allahban, (abban) mi nékünk kinyilatkoztatott, s ami kinyilatkoztatott Ábrahámnak, Izmaelnek, Izsáknak, Jákobnak, a Törzseknek, s ami megadatott Mózesnek, Jézusnak és a Prófétáknak Uruktól. Nem teszünk különbséget egyikük között sem közülük és mi Neki vetjük alá magunkat (Muszlimok vagyunk).”

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ اتَّقُواْ اللّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ وَلاَ تَمُوتُنَّ إِلاَّ وَأَنتُم مُّسْلِمُونَ ﴿١٠٢﴾

102. O ye who believe! Fear Allah as He should be feared, and die not except in a state of Islam

102. Ó, kik hisznek! Őrizkedjetek Allahtól igaz őrizkedéssel és ne haljatok meg, csak úgy, ha Muszlimok vagytok.

5. Surah: Al-Maeda, The Table, Asztal

وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى الْحَوَارِيِّينَ أَنْ آمِنُواْ بِي وَبِرَسُولِي قَالُوَاْ آمَنَّا وَاشْهَدْ بِأَنَّنَا مُسْلِمُونَ ﴿١١١﴾

111. "And behold! I inspired the disciples to have faith in Me and Mine Messenger. they said, 'We have faith, and do thou bear witness that we bow to Allah as Muslims'".

111. Midőn sugallatot küldtem a tanítványokra, hogy higgyenek Bennem és az Én Prófétámban, majd mondták: „Hiszünk és valljuk, hogy mi Muszlimok (Istennek magunkat alávetők) vagyunk.

29. Surah: Al-Anqaboot, The Spider. Pók

وَلَا تُجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُوا آمَنَّا بِالَّذِي أُنزِلَ إِلَيْنَا وَأُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَإِلَهُنَا وَإِلَهُكُمْ وَاحِدٌ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿٤٦﴾

46. And dispute ye not with the People of the Book, except with means better (than mere disputation), unless it be with those of them who inflict wrong (and injury): but say, "We believe in the revelation which has come down to us and in that which came down to you; Our Allah and your Allah is one; and it is to Him we bow (in Islam)

46. Ne vitázzatok az Írás Népével, csak a legszebb érvekkel, kivéve azokkal, kik bűnbe estek közülük. Mondjátok: „Hiszünk abban, mi kinyilatkoztatott nekünk és mi kinyilatkoztatott nektek. Istenünk és Istenetek Egy és mi Neki vetjük alá magunkat (Benne vagyunk Muszlimok)

When I write this Book, people kill each other in the name of religion without knowing what religion says. The aim of my humbled effort was to introduce the harmony and peace what Islam means. No matter we are Muslims or not Muslim our common duty is to preserve Islam according to its real form and understanding as it was revealed fourteen centuries ago.

Dear Allah! You have given me the capacity for compiling this Book. Please take from me and from your other humbled servants this work as our submission to your eternal Will and Plan.

Amikor ezt a Könyvet írom, emberek a vallás nevében ölik egymást anélkül, hogy tudnák, mit mond a vallás. Alázatos erőfeszítésem célja az volt, hogy bemutassam azt az összhangot és békességet, amit az Iszlám jelent. Mindegy, hogy Muszlimok vagyunk-e, vagy sem, közös kötelességünk megőrizni az Iszlámot, annak valódi formájában és értelmezésében, ahogy tizennégy évszázaddal ezelőtt kinyilatkoztatott.

Drága Allah! Te adtad nekem az erőt és képességet ahhoz, hogy összeállítsam ezt a Könyvet. Kérlek, vedd tőlem és többi alázatos szolgálódtól ezt a munkát alávetettségünk jeléül Akaratod és Terved előtt.

REFERRED AUTHORS –HIVATKOZOTT SZERZŐK

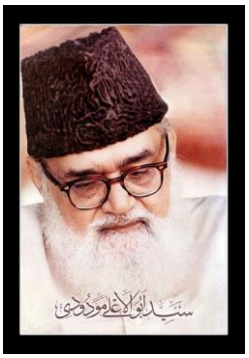
Abdullah Yusuf Ali

Abdullah Yusuf Ali (14 April 1872 – 10 December 1953) was a British-Indian barrister and scholar who wrote a number of books about Islam and whose translation of the Qur'an into English is one of the most widely known and used in the English-speaking world. He died destitute and alone in London in 1953.

Abdullah Yusuf Ali (1872. április 14 – 1953. december 10.) Brit-Indiai ügyvéd és hittudós. Számos könyve jelent meg az Iszlámról. Anglofón nyelvterületeken az ő Korán fordítása az egyik legismertebb. Elhagyatottan halt meg Londonban, 1953-ban.

Syed Abul A'la Maududi

Syed Abul A'la Maududi (25 September 1903 – 22 September 1979) was an Islamist philosopher, jurist, journalist and imam. His numerous works were written in Urdu, but then translated into English, Arabic, Hindi, Bengali, Tamil, Burmese and many other languages. He strove not only to revive Islam as a renewer of the religion, but to propagate "true Islam", (which he saw as) a remedy for the weakness from which Islam had suffered over the centuries.

Syed Aul A'la Maadudi (1903. szeptember 25. – 1979. szeptember 22.) Iszlám filozófus, jogász, újságíró, imám. Számos munkája jelent meg Urdu, nyelven, melyeket Angol, Arab, Hindi, Bengáli, Tamil, Burmai, és más nyelvekre is lefordítottak. Nem csupán az Iszlám gondolkodás megújulásának, hanem az „igazi" Iszlám terjesztésének is élharcosa volt, amit véleménye szerint meg kell tisztítani a több évszázados rárakódásoktól.

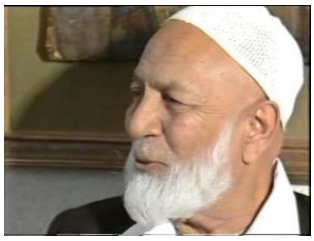
Abu Hamid Muhammad bin Muhammad al-Gazali

Abū Ḥāmid Muḥammad ibn Muḥammad al-Ghazālī (1058 – 19 December 1111), shortened as **Al-Ghazali** was a Persian theologian, jurist, philosopher, and mystic. Al-Ghazali has been referred to by some historians as the single most influential Muslim after the Islamic prophet Muhammad. Within Islamic civilization he is considered to be a Mujaddid or renewer of the faith, who, according to tradition, appears once every century to restore the faith of the community. His works were so highly acclaimed by his contemporaries that al-Ghazali was awarded the honorific title "Proof of Islam" (*Hujjat al-Islam*)

Abu Hamid Muhammad ibn Muhammad al-Ghazali (1058- 1111. december 11.) Rövid néven Al- Ghazali. Perzsa teológus, jogász, filozófus és misztikus. Néhány történész szerint Al-Ghazali Mohammed Próféta (béke reá) után az a személy, aki az Iszlámra a legnagyobb hatást gyakorolta. Az Iszlám társadalmán belül Mudzsaddid, azaz a hit megújítójának számít. A tradíció úgy tartja, hogy elve szerint, a közösség hitbéli gondolkodását évszázadonként helyre kell állítani. Kortársai annyira nagyra becsülték munkásságát, hogy még életében Hudzsat al-Iszlám, azaz „Iszlám bizonysága" címmel ruházták fel.

Ahmed Deedat

Ahmed Hoosen Deedat (July 1918 – 8 August 2005) was a South African writer and public speaker of Indian descent. He was best known as a Muslim missionary, who held numerous inter-religious public debates with evangelical Christians, as well as video lectures on Islam, Christianity, and the Bible. Deedat established the IPCI, an international Islamic missionary organization, and wrote several widely distributed booklets on Islam and Christianity. He was awarded the King Faisal International Prize in 1986 for his fifty years of missionary work. He wrote and lectured in English.

Ahmed Hoosen Deedat (1918. július – 2005. augusztus 8.) Indiai származású Dél Afrikai író, szónok. Jól ismert Muszlim hitterjesztő, aki számos vallásközi vitán vett részt, főleg evangélikus keresztényekkel. Az Iszlám világban közismertek Biblia elemzései és video előadásai az Iszlámról. Deedat alapította az IPCI-t (Nemzetközi Iszlám Misszió Szervezete), melynek keretében Iszlámról, Kereszténységtől szóló kiadványokat publikált. 1986-ban a Fejszál királyról elnevezett nemzetközi díjjal jutalmazták ötven éves missziós munkásságáért. Angolul írt és adott elő.

Imran Nazar Hosein

Imran Nazar Hosein (born 1942) is an Islamic scholar, author and philosopher specializing in Islamic eschatology, world politics, economics, and modern socio-economic/political issues. He is the author of *Jerusalem in the Qur'an* and other books.

Imran Nazar Hosein (született 1942) Iszlám hittudós, szerző, filozófus, az Iszlám Eszkatológia tudományágának művelője, politikus, gazdasági szakember és a modern

politikai-társadalmi és gazdasági témák szakértője, elemzője. A „Jeruzsálem a Koránban” c. könyv szerzője.

Dr. Rashid Ahmad

Dr. Rashid Ahmad Ph. D in Islamic Studies

Research Interest: Editor Arabic journal Al idah (Sawt al Markaz) since 1999 to 2005. Member Board of study of Islamia collage university Theology Dept.

Dr. Rashid Ahmad Az Iszlám tudományok területén Ph.D hittudós. Kutatási terület: Az Al Idah arab nyelvű lap szerkesztője (Szawt al Markaz) 1999-2005 között. Az Islamiya egyetem teológiai tanszéke vezetőségének tagja.

Dr. Mohammad Shafi (Chair of the Board, Dar al Islam)

Dr. Mohammad Shafi has been involved in building the Muslim American community since he came to the United States in 1958 to pursue his PhD at Georgetown University. Even at that time he was founding organizations (Pakistani Students of Greater Washington) and providing guidance on the Muslim world (such as through speeches at the First Unitarian

Church). His work has always been about the Muslim American community and the ways in which it integrates and supports the American community at-large.

Dr. Mohammed Shafi Az Amerikai Muszlim közösség szervezetének kialakításában vesz részt 1958 óta, amióta az USA-ba jött, hogy PhD fokozatot szerezzen a Georgetown Egyetemen. Greater Washington Pakisztáni Diákszervezet alapítója és az Iszlám Világ bemutatását célzó előadások szónoka (pl. az Unitárius Egyház keretein belül). Az Amerikai Muzulmánok integrációs kérdéseinek szakértője, aki az amerikai többségi társadalommal való együttműködésben gondolkodik.

Dr. Abdel Rahman Mihalffy

Dr. Abdel Rahman Mihalffy (born 1955) Establisher of Islamic Community in Hungary in 1988. His first Quranic translation to Hungarian language was published in 1992. Since 2014 president of the European Fatwa Council for Halal Transactions, Vienna, Austria. Writer, Islamic thinker.

Dr. Abdel Rahman Mihalffy (született 1955) A Magyar Iszlám közösség alapítója 1988-ban. Első Korán fordítása 1992-ben jelent meg magyar nyelven. 2014 óta a Halal Tranzakciókra szakosodott Európai Fatwa Tanács elnöke Bécsben, Ausztriában. Író, Iszlám gondolkodó.